Table of Contents

MWAMBĨLĨLYO 1
MWAMBĨLĨLYO 1 1
Kũtw'ĩkĩthw'a kwa nthĩ na kwa mũndũ 1
MWAMBĨLĨLYO 2 1
Mũũnda wa Eteni 1
MWAMBĨLĨLYO 3 2
Kũvalũka kwa mũndũ 2
MWAMBĨLĨLYO 4 2
Kaini na Aveli 2
Mosyaanĩo ma Kaini 3
Sethi na ũsyao wake 3
MWAMBĨLĨLYO 5 3
Mosyaanĩo ma Atamu 3
MWAMBĨLĨLYO 6 4
Ũng'endu wa andũ 4
Noa akyaka ngalawa 4
MWAMBĨLĨLYO 7 4
Mbua ya kĩw'ũ kingĩ 4
MWAMBĨLĨLYO 8 5
Mũminũkĩlyo wa mbua ya kĩw'ũ kingĩ 5
MWAMBĨLĨLYO 9 5
Ũtianĩo wa Ngai na Noa 5
Noa na ana make 5
MWAMBĨLĨLYO 10 6
Mosyaanĩo ma ana ma Noa 6
MWAMBĨLĨLYO 11 6
Mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Mbaveli 6
Mosyaanĩo ma Semu 6
Mosyaanĩo ma Tela 7
MWAMBĨLĨLYO 12 7
Kwĩtwa kwa Avalamu nĩ Ngai 7
Avalamu e nthĩ ya Misili 7
MWAMBĨLĨLYO 13 7
Avalamu na Loto makĩtaanĩsya 7
MWAMBĨLĨLYO 14 8
Avalamu akĩtangĩĩa Loto 8

Melikiseteki akĩathima Avalamu 8
MWAMBĨLĨLYO 15 8
Ũtianĩo wa Ngai na Avalamu 8
MWAMBĨLĨLYO 16 9
Akali na Isumaeli 9
MWAMBĨLĨLYO 17 9
Nzaĩko, ũvano wa ũla ũtianĩo 9
MWAMBĨLĨLYO 17 10
Nzaĩko, ũvano wa ũla ũtianĩo 10
MWAMBĨLĨLYO 18 10
Kwathanwa kwa kũsyawa kwa Isaka 10
Avalaamu aivoyea Sotomo 11
MWAMBĨLĨLYO 19 11
Kwanangwa kwa Sotomo na Ngomola 11
Mwambĩĩo wa Amoavi na Aamimoni 12
MWAMBĨLĨLYO 20 12
Avalaamu na Avimeleki 12
MWAMBĨLĨLYO 21 12
Kũsyawa kwa Isaka 12
Kũlũngw'a kwa Akali na Isumaeli 12
Ũtianĩo katĩ wa Avalaamu na Avimeleki 13
MWAMBĨLĨLYO 22 13
Avalaamu ayĩaĩwa kũthemba Isaka 13
Mosyaanĩo ma Naoli 13
MWAMBĨLĨLYO 23 14
Kĩkw'ũ kya Sala. Avalaamu akĩthooa vandũ va kũthika akw'ũ 14
MWAMBĨLĨLYO 24 14
Isaka aitwaĩwa mũka 14
MWAMBĨLĨLYO 25 16
Ũsyao wa Avalaamu na Ketula 16
Kĩkw'ũ na kũthikwa kwa Avalaamu 16
Mosyaanĩo ma Isumaeli 16
Kũsyawa kwa Esau na Yakovo 16
Esau aithoosya ũkithathi wake 16
MWAMBĨLĨLYO 26 16
Isaka e Ngelali na Mbeeli-sieva 16
Mwĩw'ano katĩ wa Isaka na Avimeleki 17
MWAMBĨLĨLYO 27 17

Yakovo akĩathimwa nĩ Isaka 17
Isaka akĩtũma Yakovo Aalani 18
MWAMBĨLĨLYO 28 18
Esau aitwaa mũka ũngĩ 18
Ndoto ya Yakovo e Mbethi-eli 18
MWAMBĨLĨLYO 29 19
Yakovo aithũkũma Lavani ũndũ wa Lakeli na Lea 19
Syana sya Yakovo 19
MWAMBĨLĨLYO 30 19
Yakovo na Lavani makĩw'ana ũndũnĩ wa indo 20
MWAMBĨLĨLYO 31 20
Yakovo aikĩa kuma kwa Lavani 20
Lavani akĩmũatĩĩa Yakovo 21
Mwĩw'ano katĩ wa Yakovo na Lavani 21
MWAMBĨLĨLYO 31 22
Yakovo aikĩa kuma kwa Lavani 22
Lavani akĩmũatĩĩa Yakovo 22
Mwĩw'ano katĩ wa Yakovo na Lavani 23
MWAMBĨLĨLYO 32 23
Yakovo ayĩyũmban'ya kũkomana na Esau 23
Mũndũ akĩthian'ya na Yakovo Venieli 23
MWAMBĨLĨLYO 33 24
Kwĩw'ana kwa Yakovo na Esau 24
MWAMBĨLĨLYO 34 24
Kũvukw'a kwa Ndina kũiĩvanĩw'a 24
MWAMBĨLĨLYO 35 25
Ngai akĩathima Yakovo e Mbethi-eli 25
Kĩkw'ũ kya Lakeli 25
Ana ma Yakovo 25
Kĩkw'ũ kya Isaka 25
MWAMBĨLĨLYO 36 25
Mosyaanĩo ma Esau 25
Mosyaanĩo ma Seili 26
Asumbĩ ma Etomu 26
MWAMBĨLĨLYO 37 26
Yosevu na ana-a-ĩthe 26
Yosevu akĩthoow'a Misili 26
MWAMBĨLĨLYO 38 27

Yuta na Tamali 27
MWAMBĨLĨLYO 39 28
Yosevu na mũka wa Votivali 28
MWAMBĨLĨLYO 40 28
Yosevu aialyũla ndoto sya ovwa 28
MWAMBĨLĨLYO 41 29
Yosevu aialyũla ndoto ya Valao 29
Yosevu aituw'a mũnene wa Misili 30
MWAMBĨLĨLYO 42 30
Ana-a-ĩthe ma Yosevu mayũka kũthooa lĩu Misili 30
Ana-a-ĩthe ma Yosevu makĩsyoka Kanaani 31
MWAMBĨLĨLYO 43 31
Ana-a-ĩthe ma Yosevu makĩsyoka Misili vamwe na Mbenyamini 31
MWAMBĨLĨLYO 44 32
Kĩkombe ĩkunianĩ 32
Yuta ayĩsũvanĩa Mbenyamini 32
MWAMBĨLĨLYO 45 33
Yosevu ayĩmanyĩthya kũla kwĩ ana-a-ĩthe 33
MWAMBĨLĨLYO 46 33
Yakovo na ana make makĩthi Misili 33
Yakovo na ana make me nthĩ ya Misili 34
MWAMBĨLĨLYO 47 34
Wĩa wa Yosevu ĩvinda ya yũa 34
Kwĩyiaa kwa mũminũkĩlyo kwa Yakovo 35
MWAMBĨLĨLYO 48 35
Yakovo aiathima Evalaimu na Manase 35
MWAMBĨLĨLYO 49 35
Wathani wa Yakovo ũndũ wa ana make 35
MWAMBĨLĨLYO 50 36
Yosevu aimaĩkĩĩthya ana-a-ĩthe ĩngĩ 37
Kĩkw'ũ kya Yosevu 37
KUMA 38
KUMA 1 38
Kũthinw'a kwa Aisilaeli me Misili 38
KUMA 2 38
Kũsyawa kwa Mose 38
Mose aikĩĩa Mitiani 38
KUMA 3 39

Kwĩtwa kwa Mose 39
KUMA 4 39
Mose akĩsyoka Misili 40
KUMA 5 40
Mose na Aluni me mbee wa Valao 40
Mboya ya Mose 40
KUMA 6 40
Kwĩtwa kwa Mose kũitũngĩlĩĩlwa 41
Mosyaanĩo ma Mose na Aluni 41
Yeova ayĩyĩaĩa Mose na Aluni 41
KUMA 7 41
Ndata ya Aluni 41
Ũthĩn'yo wa nthakame 41
KUMA 8 42
Ũthĩn'yo wa ndaa 42
Ũthĩn'yo wa ngi 42
KUMA 9 43
Ũthĩn'yo indonĩ 43
Ũthĩn'yo wa kwimba mĩimũ 43
KUMA 10 43
Ũthĩn'yo wa ngie 43
Ũthĩn'yo wa kĩvindu kya ngokomi 44
KUMA 11 44
Kĩkw'ũ kya makithathi kĩkyathanwa 44
KUMA 12 45
Mboka ya vasaka 45
Aisilaeli mayuma Misili 45
Ũtw'ĩo wa vasaka 46
KUMA 13 46
Kũmũvathĩa Yeova makithathi 46
Mboka ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa 46
Makithathi ma andũ na ma indo 46
KUMA 14 46
Kũinga Ũkanga Mũtune 46
KUMA 15 47
Wathi wa Mose 47
Manzĩ me ũũ ma Mala 48
KUMA 16 48

Ngai ainengane Mana 48
KUMA 17 49
Manzĩ kuma ĩvianĩ 49
Kaũ na Amaleki 49
KUMA 18 49
Yethilo aithokea Mose 49
Kũnyuvwa kwa asili 50
KUMA 19 50
Aisilaeli me kĩĩmani kya Sinai 50
KUMA 20 51
Mĩao ĩkũmi 51
Andũ maikĩa 51
Mĩao ũndũ wa ithembeo 51
KUMA 21 51
Ũndũ ngombo syaĩle kwĩkwa 51
Mĩao ũndũ wa meko ma ũng'endu 51
KUMA 22 52
Mĩao ũndũ wa kũĩvĩa 52
KUMA 23 53
Ũw'o na ũlũngalu 53
Mwaka wa savato na savato 53
Mboka itatũ itw'ĩtwe 53
KUMA 24 54
Ũtianĩo ũkĩtĩkĩlwa 54
Mose e kĩĩmanĩ kya Sinai 54
KUMA 25 54
Ana ma Isilaeli maitavw'a maete nthembo 54
Ĩsandũkũ ya ũkũsĩ 54
Mesa ya imũtũ sya kwiawa mbee wa Yeova 55
Kĩndũ kĩla kĩkĩawa mataa kya thaavu mũtheu 55
KUMA 26 55
Wĩkalo 55
KUMA 27 56
Kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a 56
Nza ya ũla wĩkalo 56
Ũndũ taa waĩle kwĩkwa 56
KUMA 28 56
Ngũa ntheu ũndũ wa athembi 56

KUMA 29 58
Kũvathanw'a kwa Aluni na ana make methĩwe atheu 58
Nthembo sya kĩla mũthenya 59
KUMA 30 59
Kĩthembeo kya kũtoeeasya ũvani 59
Mbesa sya wĩw'anĩthyo 59
Kĩndũ kya kũthambĩaa kya ũthuku 59
KUMA 31 60
Kwĩtwa kwa Mbesaleli na Ooliavu 60
Kasaũ ka thaavu 60
KUMA 32 60
KUMA 33 61
Mwĩao wa kũenda 61
Ĩeema ya kũmbanĩa 61
KUMA 34 62
Masengea ma ĩvia ma ke 62
Ũtianĩo ũitianĩwa ĩngĩ 62
Mose aitheea kuma kĩĩmanĩ 63
KUMA 35 63
Ũndũ wa kũsũvĩa savato 63
Kumĩsya Yeova nthembo 63
Mĩio ya wĩkalo 63
Andũ makĩete nthembo 63
Kwĩtwa kwa Mbesaleli na Ooliavu 63
KUMA 36 64
Andũ makĩete nthembo nyingĩ 64
Kũseũvya wĩkalo 64
KUMA 37 65
Kũseũvya yĩla ĩsandũkũ 65
Kũseũvya mesa 65
Kũseũvya kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa kya thaavu mũtheu 65
Kũseũvya kĩthembeo kya kũtoeeasya ũvani 65
KUMA 38 65
Kũseũvya kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a 65
Kũseũvya kĩndũ kya kũthambĩaa kya ũthuku 65
Nza ya wĩkalo 66
Isamũ sya vala vandũ vatheu 66
KUMA 39 66

Kũseũvya ngũa sya athembi 66
Mĩio ya wĩkalo ĩkĩmina kũseũvw'a 67
KUMA 40 67
Kũũngamw'a na kũvathanw'a kwa ũla wĩkalo wĩthĩwe mũtheu 67
Mũumbĩ ĩũlũ wa wĩkalo 68
ALIVAI 69
ALIVAI 1 69
Nthembo sya kũvĩvw'a 69
ALIVAI 2 69
Nthembo sya mũtu 69
ALIVAI 3 70
Nthembo sya mũuo 70
ALIVAI 4 70
Nthembo sya naĩ 70
ALIVAI 5 71
Nthembo sya ĩvĩtyo 71
ALIVAI 6 72
Mĩao ĩngĩ ya nthembo 72
ALIVAI 7 72
ALIVAI 8 73
Kũvathanw'a kwa Aluni na ana make methĩwe atheu 73
ALIVAI 9 74
Aluni aithemba 74
ALIVAI 10 75
Naĩ ya Natavu na Aviu 75
Mawĩa ma athembi na kĩlungu kyoo 75
ALIVAI 11 76
Nyamu ila mbuku na ila ntheu 76
ALIVAI 12 77
Kũthew'a kwa aka ĩtina wa ũsyaa 77
ALIVAI 13 77
Mĩao ũndũ wa ũwau wa mangũ 77
ALIVAI 14 78
ALIVAI 15 80
Ũvuku nũndũ wa ũwau wa mũluo 80
ALIVAI 16 81
Mũthenya wa wĩw'anĩthyo 81
ALIVAI 17 82

Vandũ vamwe va nthembo 82
Kũya nthakame kũivatanwa 82
ALIVAI 18 82
Molaalai makĩvatanwa 82
ALIVAI 19 83
Mĩao ya ũtheu na ya ũw'o 83
ALIVAI 20 84
Mosilĩlo ũndũ wa waa matũ 84
ALIVAI 21 85
Ũtheu wa athembi 85
ALIVAI 22 85
Ũtheu wa nthembo 85
ALIVAI 23 86
Mboka ila itw'ĩtwe 86
ALIVAI 24 87
Ũndũ taa waĩle kwĩkwa 87
Tũmũtũ mesanĩ ntheu mbee wa Yeova 87
Ũumano na mwĩao wa kũĩvanĩsya 87
ALIVAI 25 88
Myaka ya savato na mwaka wa yuvilii 88
ALIVAI 26 89
Moathimo ma wĩwi 89
Mosilĩlo ũndũ wa waa matũ 89
ALIVAI 27 90
Mĩao ũndũ wa wĩnengani 90
MOTALO 92
MOTALO 1 92
Kũtalwa kwa Aisilaeli Sinai 92
Alivai makiwa asyaĩĩsya ma wĩkalo 93
MOTALO 2 93
Myako ya maeema na anene ma mbaĩ 93
MOTALO 3 94
Ũtalo wa Alivai na mawĩa moo 94
Alivai na wovosyo wa makithathi 95
MOTALO 4 95
Mawĩa ma Alivai 95
MOTALO 5 96
Ala avuku makĩvetwa mwakonĩ wa maeema 96

Mwĩao wa kũĩva 96
Mwĩao ũndũ wa nzika 96
MOTALO 6 97
Mwĩao ũndũ wa Mũnasali 97
Ũathimo wa athembi 98
MOTALO 7 98
Moelo ũndũ wa kũvathan'ya kĩthembeo kĩthĩwe kĩtheu 98
MOTALO 8 100
Aluni aikwatya mataa 100
Kũvathanw'a kwa Alivai methĩwe atheu 100
Ĩvinda ya ũthũkũmi wa Alivai 100
MOTALO 9 100
Kũlilikanwa kwa vasaka 100
Mũumbĩ ĩũlũ wa wĩkalo 101
MOTALO 10 101
Masoo ma vetha 101
Aisilaeli makyuma Sinai 101
MOTALO 11 102
Yeova akyathana nyama 102
Atumĩa makyathana 102
Yeova akĩete ngwae 103
MOTALO 12 103
Miliamu na Aluni makĩmũneenea Mose naĩ 103
MOTALO 13 103
Athiani ĩkũmi na elĩ makĩtũmwa Kanaani 103
MOTALO 14 104
Andũ makĩmũng'endea Yeova 104
Ũsilĩlo wa Ngai ĩũlũ wa Isilaeli 104
Kĩkw'ũ kya ala athiani ĩkũmi athũku 105
Kũkĩlw'a vinya kwa Isilaeli Olima 105
MOTALO 15 105
Mĩao ũndũ wa nthembo 105
Kũkimangwa na mavia kwa mũtũli wa mwĩao wa savato 106
MOTALO 16 106
Ũng'endu wa Kola, Ndathani na Avilamu 106
MOTALO 17 107
Ndata ya Aluni 107
MOTALO 18 108

Ũtethyo wa athembi na Alivai 108
MOTALO 19 109
Ũthesyo wa ũvuku 109
MOTALO 20 109
Manzĩ kuma ĩvianĩ 109
Etomu akĩlea kũnenga Isilaeli ũthei wa kũvĩtĩla kwake 110
Kũkw'a kwa Aluni kĩĩmanĩ kya Olu 110
MOTALO 21 110
Akanaani maiũkita na Isilaeli 110
Aisilaeli makĩlingĩla Moavi 110
Isilaeli maikĩlya Sioni vinya 110
Isilaeli maikĩlya Oku wa Mbasani vinya 111
MOTALO 22 111
Mbalaki aimũtũmana Mbalaamu 111
Mũlaĩka wa Yeova na ĩng'oi ya Mbalaamu 111
Mbalaamu na Mbalaki 112
MOTALO 23 112
Mbalaamu aiathima Isilaeli 112
MOTALO 24 113
Wathani wa Mbalaamu 113
MOTALO 25 114
Isilaeli maithaitha Mbaali-veoli 114
MOTALO 26 114
Kũtalwa kwa Isilaeli me Moavi 114
Nthĩ ĩkĩaanw'a kwa kũlimana 115
Mbaĩ ya Alivai 115
Kalevu na Yosua nomo matialĩte 115
MOTALO 27 115
Kwĩtya kwa eĩtu ma Nzeloveati 115
Mose akia Yosua ose wĩa wake 115
MOTALO 28 116
Nthembo sya kĩla mũthenya 116
Nthembo sya savato na sya kĩla mwei 116
Nthembo ĩvindanĩ ya mboka ila itw'ĩtwe 116
MOTALO 29 117
MOTALO 30 118
Mĩao ũndũ wa mawĩvĩto ma aka 118
MOTALO 31 118

Ũĩvanĩsyo ĩũlũ wa Mitiani na ũthesyo wa mũtavo 118
Ũaan'yo wa mũtavo 119
MOTALO 32 120
Ana ma Leuveni na Ngati na nyunzu ya mbaĩ ya Manase makĩtũa wumĩlonĩ wa syũa wa Yolotani 120
MOTALO 33 121
Motũo ma Isilaeli ma kyalo kyoo 121
Mĩvaka na kũaanĩw'a kwa nthĩ ya Kanaani 121
MOTALO 34 122
MOTALO 35 122
Ndũa sya Alivai 122
Ndũa sya kwĩvitha 122
Mwĩao ũndũ wa ngũsĩ na mbovosya 123
MOTALO 36 123
Mwĩao ũndũ wa kũtwawa kwa eĩtu ala atiĩwa 123
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 124
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 1 124
Mose aitũngĩlĩla watho wa Yeova kwa Isilaeli me Olevu 124
Kũnyuvwa kwa asili 124
Athiani maitũmwa kuma Katesi-mbalinea 124
Ũsilĩlo wa Ngai ĩũlũ wa Isilaeli 124
Kũkĩlw'a vinya kwa Isilaeli Olima 125
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 2 125
Myaka ya kwanganga weũnĩ 125
Isilaeli maikĩlya Sioni vinya 125
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 3 126
Isilaeli maikĩlya Oku wa Mbasani vinya 126
Aleuveni na Angati na nyunzu ya mbaĩ ya Manase maitũa wumĩlonĩ wa syũa wa Yolotani 126
Mose ndeĩtĩkĩlwa kũlika Kanaani 126
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 4 127
Mose akĩmataa Isilaeli methĩwe me ewi 127
Isilaeli makĩlilikanw'a ũndũ kwekĩkie me Olevu 127
Ũkan'yo ũndũ wa kũthaitha mĩvw'anano 127
Ndũa sya kwĩvitha wumĩlonĩ wa syũa wa Yolotani 128
Ndeto mĩao ĩtanamba kũtũngĩlĩlwa 128
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 5 128
Mĩao ĩkũmi 128
Andũ maikĩa 128
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 6 129

Mwĩao ũla mũnene 129
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 7 129
Andũ atheu kwa Yeova 129
Moathimo wĩwinĩ 130
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 8 130
Nthĩ nzeo kũmew'a 130
Ũkan'yo ũndũ wa kũlwa nĩ Yeova 130
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 9 131
Yeova akaananga mbaĩ sya Kanaani 131
Ũng'endu wa Aisilaeli me Olevu 131
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 10 131
Masengea ma kelĩ ma mavia 131
Ũndũ Ngai ũandũaa 132
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 11 132
Ũnene wa Yeova 132
Maũathimo ma nthĩ ya watho 132
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 12 133
O vandũ vamwe va ũthaithĩa 133
Ũkan'yo ũndũ wa kũthaitha mĩvw'anano 134
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 13 134
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 14 134
Maũndũ meekawa kwondũ wa akw'ũ mavatane 134
Nyamũ ntheu na ila mbuku 134
Mwĩao wa kĩlungu kya ĩkũmi 135
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 15 135
Mwaka wa ũekanĩo 135
Ũndũ ngombo syaĩle kwĩkwa 135
Kũvathanw'a kwa ila isyaawa mbee sya indo syĩthĩwe ntheu 136
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 16 136
Ila mboka itatũ itw'ĩtwe 136
Ũsili wa w'o 136
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 17 136
Matao ũndũ wa mũsumbĩ 137
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 18 137
Ilungu sya athembi na Alivai 137
Ũkan'yo ũndũ wa mĩkĩle ya mbaĩ ingĩ 137
Ngai akyatha mwathani ta Mose 137
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 19 138

Ndũa sya kwĩvitha, na mĩvaka ĩla ya tene 138
Mwĩao ũndũ wa ngũsĩ 138
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 20 138
Mĩao ũndũ wa kaũ 138
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 21 139
Wĩanĩsyo wa ũaani wa mũaani ũtesĩkĩe 139
Ũndũ waĩle kwĩkwa na aka atave 139
Mwĩao ũndũ wa ĩkithathi 139
Mwana mũng'endu 139
Mĩao ya mĩthemba 139
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 22 139
Mĩao ũndũ wa wĩĩtu 140
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 23 140
Ala matetĩkĩlĩka ũmbanonĩ 140
Ũtheu wa mwako wa maeema wa kaũ 140
Mĩao ya mĩthemba 140
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 24 141
Mwĩao wa mũleano 141
Mĩao ya mĩthemba 141
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 25 141
Mũtwaano wa mũka wa mwana-a-inyia mũkw'ũ 142
Mĩao ĩngĩ 142
Mwĩao wa kwananga Amaleki 142
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 26 142
Ũtw'ĩo wa ũsyao wa mbee na kĩlungu kya ĩkũmi 142
Andũ atheu kwa Yeova 142
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 27 143
Mwĩao ũandĩkwe kĩĩmanĩ kya Evali 143
Iumo kĩĩmanĩ kya Evali 143
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 28 143
Moathimo ma wĩwi 143
Iumo sya waa matũ 144
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 29 145
Ũtianĩo wa Yeova na Aisilaeli me nthĩ ya Moavi 145
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 30 146
Ũndũ Aisilaeli maĩle kwĩka nĩ kana matũngwe na kũathimwa 146
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 31 146
Yosua, mwosi wa ũtongoi wa Mose 146

Mĩao ĩsomawe kĩla myaka mũonza yathela 146
Motao ma mũminũkĩlyo ma Yeova kwa Mose 147
Wathi wa Mose 147
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 32 147
Mose akĩtĩkĩlwa kwona nthĩ ya Kanaani 149
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 33 149
Mose aiathima ana ma Isilaeli 149
KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 34 150
Kĩkw'ũ kya Mose 150
YOSUA 151
YOSUA 1 151
Wĩyũmban'yo wa kũkĩlya Kanaani vinya 151
YOSUA 2 151
Athiani maitũmwa Yeliko 151
YOSUA 2 152
Athiani maitũmwa Yeliko 152
YOSUA 3 152
Aisilaeli maiinga Yolotani 152
YOSUA 4 153
Mavia ĩkũmi na elĩ mayoswa kuma Yolotani 153
YOSUA 5 154
Nzaĩko na vasaka Ngilikali 154
Yosua na mũndũ ũkũĩte ũvyũ 154
YOSUA 6 154
Ũvalũko wa Yeliko 154
YOSUA 7 155
Naĩ ya Akani 155
YOSUA 8 156
Kũkwatwa na kwanangĩka kwa Ai 156
Mĩao ĩkĩandĩkĩwa kĩĩmanĩ kya Evali 156
YOSUA 9 157
Ũkengani wa andũ ma Ngiveoni 157
YOSUA 10 157
Kũkĩlw'a vinya kwa Aamoli 157
YOSUA 11 159
Kũkĩlw'a vinya kwa wĩw'ano wa Yavini 159
Yosua aikwata nthĩ yonthe 159
YOSUA 12 159

Asumbĩ ala makĩlilw'e vinya nĩ Mose 159
Asumbĩ ala makĩlilw'e vinya nĩ Yosua 160
YOSUA 13 160
Nthĩ yeteele ũmew'a nĩ Isilaeli 160
Kĩlungu kya nthĩ kya Aleuveni na Angati na nyunzu ya mbaĩ ya Manase 160
YOSUA 14 161
Kanaani ĩkĩaanw'a kwa kũlimana 161
Ndũa ya Eviloni ĩkĩnengwa Kalevu 161
YOSUA 15 161
Kĩlungu kya nthĩ kya Yuta 161
Kalevu aikĩlya Eviloni na Ndevili vinya 162
Ndũa sya Yuta 162
YOSUA 16 162
Kĩlungu kya nthĩ kya Evalaimu na Manase 162
YOSUA 17 163
YOSUA 18 163
Kũaanw'a kwa nthĩ ya Silo 163
Kĩlungu kya nthĩ kya Mbenyamini 163
YOSUA 19 164
Kĩlungu kya nthĩ kya Simeoni 164
Kĩlungu kya nthĩ kya Nzevuluni 164
Kĩlungu kya nthĩ kya Isakali 164
Kĩlungu kya nthĩ kya Aseli 164
Kĩlungu kya nthĩ kya Navitali 164
Kĩlungu kya nthĩ kya Ndani 165
Kĩlungu kya nthĩ kĩinengwa Yosua 165
YOSUA 20 165
Ndũa sya kwĩvitha ikiwa 165
YOSUA 21 165
Ndũa sya Alivai 165
Aisilaeli makĩmesya ĩla nthĩ 166
YOSUA 22 166
Kĩthembeo ũtee wa Yolotani 166
YOSUA 23 167
Yosua akĩmeaĩa andũ 167
YOSUA 24 168
Ndeto sya mũtaanĩsyo sya Yosua 168
Kĩkw'ũ kya Yosua na kya Eleasali 169

ASILI 170
ASILI 1 170
Yuta na Simeoni maikwata Atoni-mbeseki 170
Yuta aikĩlya Yelusaleme na Eviloni vinya 170
Othinieli aikĩlya Ndevili vinya, na ainengwa Akisa 170
Nthĩ ndave nĩ Yuta na Mbenyamini 170
Nyũmba ya Yosevu maikĩlya Mbethi-eli vinya 170
Ala mate alũngye nĩ Manase na Evalaimu 170
Ala mate alũngye nĩ mbaĩ ila ingĩ sya Isilaeli 170
ASILI 2 171
Mũlaĩka wa Yeova ndũanĩ ya Mbokimu 171
Kĩkw'ũ kya Yosua 171
Kũsyoka na ĩtina kũmũtia Yeova kwa Isilaeli na ũthũkũmi wa asili 171
ASILI 3 171
Mbaĩ ila syatiiwe kũtataa Isilaeli 171
Othinieli aitangĩĩa Isilaeli mokonĩ ma Kusani-lisathaimu 171
Euti aitangĩĩa Isilaeli mokonĩ ma Moavi 172
Samukali aitangĩĩa Isilaeli mokonĩ ma Avilisiti 172
ASILI 4 172
Ndevola na Mbalaka maikĩlya Sisela vinya 172
ASILI 5 173
Wathi wa Ndevola na Mbalaka 173
ASILI 6 174
Kwĩtwa kwa Ngiteoni 174
ASILI 7 175
Andũ ma Ngiteoni maikĩlya Amitiani vinya 175
ASILI 8 176
Ngiteoni aikwata asumbĩ ma Mitiani 176
Mawĩko angĩ ma Ngiteoni na kĩkw'ũ kyake 176
ASILI 9 177
Ũsumbĩko wa Avimeleki 177
ASILI 10 178
Tola na Yaili maisilan'ya Isilaeli 178
ASILI 11 179
Yevitha aitangĩĩa Isilaeli mokonĩ ma Aamimoni 179
Mwĩĩtu wa Yevitha 180
ASILI 12 180
Yevitha na andũ ma Evalaimu 180

Ivisani na Eloni na Avitoni maisilan'ya Isilaeli 180
ASILI 13 180
Kũsyawa kwa Samusoni 180
ASILI 14 181
Samusoni na mũndũ mũka wa Timina 181
ASILI 15 182
Samusoni aikĩlya Avilisiti vinya ndũanĩ ya Lei 182
ASILI 16 182
Samusoni e ndũanĩ ya Ngasa 182
Samusoni na Ndelila 182
Kĩkw'ũ kya Samusoni 183
ASILI 17 183
Ũthaithi wa mĩvw'anano wa Mika 183
ASILI 18 184
Mika na ana ma Ndani 184
ASILI 19 185
Mũlivai na mũndũ mũka ngombo 185
ASILI 20 185
Aisilaeli maiũkita na Ambenyamini 185
ASILI 20 187
Aisilaeli maiũkita na Ambenyamini 187
ASILI 21 188
Aka ũndũ wa ana ma Mbenyamini 188
LUTHI 190
LUTHI 1 190
Luthi na Naomi 190
LUTHI 2 190
Luthi aikolan'ya matialyo mũũndanĩ wa Mboasi 190
LUTHI 3 191
Luthi na Mboasi kĩvũĩonĩ 191
LUTHI 4 191
Mboasi aitwaa Luthi 191
1 SAMUELI 193
1 SAMUELI 1 193
Kũsyawa kwa Samueli 193
1 SAMUELI 2 193
Wathi wa Aana 193
Wathani ũndũ wa nyũmba ya Eli 194

1 SAMUELI 3 194
Yeova akĩmwĩta Samueli 194
1 SAMUELI 4 195
Avilisiti makyosa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova 195
1 SAMUELI 5 196
Ĩsandũkũ ya Yeova yĩ nthĩ ya Avilisiti 196
1 SAMUELI 6 196
Avilisiti maitũnga yĩla ĩsandũkũ 196
1 SAMUELI 7 197
Samueli aisilan'ya Aisilaeli 197
1 SAMUELI 8 197
Aisilaeli mayĩtya mũsumbĩ 197
1 SAMUELI 9 198
Saulo ainyuvwa mũsumbĩ 198
1 SAMUELI 10 199
1 SAMUELI 11 199
Saulo aikĩlya Aamimoni vinya 199
1 SAMUELI 12 200
Ndeto sya Samueli kwa andũ 200
1 SAMUELI 13 201
Kaũ na Avilisiti 201
1 SAMUELI 14 201
1 SAMUELI 15 203
Kwaa matũ kwa Saulo na kũlewa kwake 203
1 SAMUELI 16 204
Ndaviti ayĩtĩkĩw'a mauta atw'ĩke mũsumbĩ 204
Ndaviti akĩingĩa Saulo mbeve 204
1 SAMUELI 17 204
Ndaviti akyũaa Ngoliathu 204
1 SAMUELI 18 206
Ũtianĩo wa Yonathani na Ndaviti 206
Saulo akĩw'ĩa Ndaviti kĩwĩu 206
1 SAMUELI 19 207
Saulo aimantha kũmũaa Ndaviti 207
1 SAMUELI 20 207
Ũnyanya wa Ndaviti na Yonathani 207
1 SAMUELI 21 208
Ndaviti aikĩa kuma vala ve Saulo 208

1 SAMUELI 22 209
Saulo ayũaa athembi ma Novu 209
1 SAMUELI 23 210
Ndaviti e ndũanĩ ya Keila na weunĩ 210
1 SAMUELI 24 210
Ndaviti aivĩtya thayũ wa Saulo Eni-ngeti 210
1 SAMUELI 25 211
Ndaviti na Avikaili 211
1 SAMUELI 26 212
Ndaviti akĩvĩtya thayũ wa Saulo Nzivu 212
1 SAMUELI 27 213
Ndaviti aitũa katĩ wa Avilisiti 213
1 SAMUELI 28 213
Saulo na mũndũ mũka wĩsene na veva Eni-ndoli 213
1 SAMUELI 29 214
Avilisiti mailea kũĩkĩĩa Ndaviti 214
1 SAMUELI 30 215
Ndaviti aikĩlya Aamaleki vinya 215
1 SAMUELI 31 215
Kĩkw'ũ kya Saulo na ana make 215
2 SAMUELI 217
2 SAMUELI 1 217
Ndaviti aimanyĩthw'a kĩkw'ũ kya Saulo 217
Kĩĩo kya Ndaviti kwondũ wa Saulo na Yonathani 217
2 SAMUELI 2 217
Ndaviti aitw'ĩkĩthw'a mũsumbĩ wa Yuta 217
Ndaviti ayũkita na nyũmba ya Saulo 218
2 SAMUELI 3 218
Ana ma Ndaviti ala masyaĩwe Eviloni 218
Avineli aivanga ũtianĩo na Ndaviti 218
Yoavu ayũaa Avineli 219
2 SAMUELI 4 219
Kũawa kwa Isi-vosethi 219
2 SAMUELI 5 220
Ndaviti aitw'ĩkĩthw'a mũsumbĩ ĩũlũ wa Isilaeli 220
Ndaviti aikwata Saioni 220
Wĩw'ano wa Ndaviti na Ilamu 220
Syana sya Ndaviti isyaĩwe Yelusaleme 220

Ndaviti aikĩlya Avilisiti vinya 220
2 SAMUELI 6 220
Ndaviti aithi kũete ĩsandũkũ ya Yeova 220
Ĩsandũkũ ya Yeova yĩkĩetwe Yelusaleme 221
2 SAMUELI 7 221
Ũtianĩo wa Ngai na Ndaviti 221
2 SAMUELI 8 222
Ndaviti ainenevya ũsumbĩ wake 222
Anene ma Ndaviti ũsumbĩnĩ wake 222
2 SAMUELI 9 222
Ũseo wa Ndaviti kwa Mevivosethi 222
2 SAMUELI 10 223
Kũkĩlw'a vinya kwa Aamimoni na Asilia 223
2 SAMUELI 11 223
Ndavĩti na Mbathi-sieva 223
2 SAMUELI 12 224
Nathani aikan'ya Ndaviti 224
Ndaviti aikwata Lava 225
2 SAMUELI 13 225
Aminoni na Tamali 225
Ũĩvanĩsyo wa Avisalomu na ũkĩi wake 226
2 SAMUELI 14 226
Ũĩ wa Yoavu ũndũ wa kũsyoka kwa Avisalomu 226
2 SAMUELI 15 227
Avisalomu aing'endea Ndaviti ose ũsumbĩ 227
2 SAMUELI 16 228
2 SAMUELI 17 229
Ũtao wa Aithoveli ũikĩlw'a vinya nĩ Usiai 229
Ndaviti e Maanaimu 229
2 SAMUELI 18 230
Kĩkw'ũ kya Avisalomu 230
2 SAMUELI 19 231
Ndaviti aisyoka Yelusaleme 231
2 SAMUELI 20 232
Sieva ayũkĩlĩlya Ndaviti kw'oko 232
Anene ma Ndaviti ũsumbĩnĩ wake 233
2 SAMUELI 21 233
Avisai aivonokya Ndaviti kuma kwa ĩmũndũ 233

Ana ma yĩla ĩmũndũ makyũawa nĩ andũ ma Ndaviti 233
2 SAMUELI 22 234
Wathi wa Ndaviti wa ũkĩlyo 234
2 SAMUELI 23 235
Ndeto sya mũminũkĩlyo sya Ndaviti 235
2 SAMUELI 24 236
Ndaviti aitala Isilaeli na Yuta 236
1 ASUMBĨ 237
1 ASUMBĨ 1 237
Avisaki aisũvĩa Ndaviti 237
Atoniya ayosa kĩvĩla kya ũsumbĩ na vinya 237
1 ASUMBĨ 2 238
Ndaviti aimwĩaĩa Solomoni 238
Kĩkw'ũ kya Ndaviti 238
1 ASUMBĨ 3 240
Solomoni aitwaa mwĩĩtu wa Valao 240
Mboya ya Solomoni anengwe ũĩ 240
Sila wa ũĩ wa Solomoni 240
1 ASUMBĨ 4 240
Anene ma Solomoni ũsumbĩnĩ wake 240
Ũĩ na ũthwii wa Solomoni 241
1 ASUMBĨ 5 241
Wĩ'wano wa Solomoni na mũsumbĩ Ilamu 241
1 ASUMBĨ 6 242
Solomoni ayaka nyũmba ya Yeova 242
1 ASUMBĨ 7 243
Myako ĩngĩ ya Solomoni 243
Wĩa wa Ilamu ĩkalũnĩ 243
1 ASUMBĨ 8 244
Solomoni aiete ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova ĩkalũnĩ 244
Kũvathanw'a kwa ĩkalũ kwa Yeova yĩthĩwe ĩtheu 244
1 ASUMBĨ 9 246
Yeova aimumĩlĩla Solomoni ĩvinda ya kelĩ 246
Mawĩko angĩ ma Solomoni 246
1 ASUMBĨ 10 247
Mũsumbĩ mũndũ mũka wa Sieva aimũthokea Solomoni 247
Ũthwii na nguma ya Solomoni 247
Ũtandĩthya wa Solomoni wa mbalasi na makasya ma kaũ 248

1 ASUMBĨ 11 248
Kũsyoka na ĩtina kwa Solomoni, na amaitha make 248
Kĩkw'ũ kya Solomoni 249
1 ASUMBĨ 12 249
Kũtilĩkana kwa Isilaeli 249
Yelovoamu aimatongoesya Isilaeli naĩnĩ 250
1 ASUMBĨ 13 250
Mwathani wa Yuta aikan'ya Yelovoamu 250
1 ASUMBĨ 14 251
Wathani wa Aiya kũla kwĩ Yelovoamu 251
Ũsumbĩko wa Leovoamu 251
1 ASUMBĨ 15 252
Ũsumbĩko wa Aviyamu 252
Ũsumbĩko wa Asa 252
Wĩw'ano wa Asa na Mbeni-aatati 252
Ũsumbĩko wa Natavu 253
1 ASUMBĨ 16 253
Ũsumbĩko wa Ela 253
Ũsumbĩko wa Nzimili 253
Ũsumbĩko wa Omili 253
Ũsumbĩko wa Aavu 254
1 ASUMBĨ 17 254
Eliya ayathana mũnyao 254
Eliya na mũndũ mũka wa Nzalevathi 254
1 ASUMBĨ 18 254
Eliya aisyoka kũla kwĩ Aavu 254
Kũkĩlan'ya vinya kĩĩmanĩ kya Kalimeli 255
Eliya aivoya mbua 256
1 ASUMBĨ 19 256
Eliya aikĩĩa Olevu 256
Kwĩtwa kwa Elisa 256
Aavu aikĩlya Asilia vinya 256
1 ASUMBĨ 21 258
Aavu na mũũnda wa mĩsavivu wa Navothi 258
1 ASUMBĨ 22 258
Mikaia ayathana kũkĩlw'a vinya kwa Aavu na Yeosavati 258
Ũsumbĩko wa Yeosavati 260
Ũsumbĩko wa Aasia kwa Isilaeli 260

2 ASUMBĨ 261
2 ASUMBĨ 1 261
Kĩkw'ũ kya Aasia 261
2 ASUMBĨ 2 261
Eliya ayambatw'a ĩtunĩ 261
Elisa akyosa kĩanda kya Eliya 262
2 ASUMBĨ 3 262
Ũsumbĩko wa Yeolamu kwa Isilaeli 262
Elisa ayathana kũkĩlw'a kwa Moavi 262
2 ASUMBĨ 4 263
Mauta ma mũndũ mũka ndiwa 263
Syama sya Elisa ũndũ wa athani 264
2 ASUMBĨ 5 264
Kũvowa ũwau wa mangũ kwa Naamani 264
2 ASUMBĨ 6 265
Ĩthoka yĩithambalalw'a manzĩnĩ 265
Elisa na Asilia 265
Elisa na kũtw'ĩkanĩw'a kwa Samalia 265
2 ASUMBĨ 7 266
2 ASUMBĨ 8 266
Kĩlungu kya nthĩ kya mũndũ mũka Mũsunami kĩitũngwa 266
Aasaeli aitw'ĩka mũsumbĩ wa Silia 266
Ũsumbĩko wa Yeolamu kwa Yuta 267
Ũsumbĩko wa Aasia kwa Yuta 267
2 ASUMBĨ 9 267
Yeu ayĩtĩkĩw'a mauta atw'ĩke mũsumbĩ wa Isilaeli 267
Yeu ayũaa Yolamu 268
Yeu ayũaa Aasia 268
Kĩkw'ũ kya Yeseveli 268
2 ASUMBĨ 10 268
Yeu ayananga nyũmba ya Aavu 268
Yeu aiveta ũthaithi wa Mbaali 269
2 ASUMBĨ 11 269
Athalia ayĩyosea kĩvĩla kya ũsumbĩ na vinya 269
Ũsumbĩko wa Yeoasi kwa Yuta 270
2 ASUMBĨ 12 270
2 ASUMBĨ 13 271
Ũsumbĩko wa Yeoaasi 271

Ũsumbĩko wa Yeoasi kwa Isilaeli 271
Wathani wa mũminũkĩlyo wa Elisa na kĩkw'ũ kyake 271
2 ASUMBĨ 14 271
Ũsumbĩko wa Amasia 271
Ũsumbĩko wa Yelovoamu 272
2 ASUMBĨ 15 272
Ũsumbĩko wa Asalia 272
Ũsumbĩko wa Nzekalia 273
Ũsumbĩko wa Salumu 273
Ũsumbĩko wa Menaemu 273
Ũsumbĩko wa Vekaia 273
Ũsumbĩko wa Veka 273
Ũsumbĩko wa Yothamu 273
2 ASUMBĨ 16 273
Ũsumbĩko wa Aasu 273
2 ASUMBĨ 17 274
Kũkĩlw'a vinya kwa Samalia na kũtavwa kwa Isilaeli 274
2 ASUMBĨ 18 275
Ũsumbĩko wa Esekia 275
Kũkĩlw'a vinya kwa Samalia 275
Kũvithũka kwa Senakelivu 276
2 ASUMBĨ 19 276
Yuta ĩivonokw'a kuma kwa Senakelivu 276
2 ASUMBĨ 20 277
Ũwau wa Esekia 277
Esekia aithokya atũmwa ma anene ma Mbaviloni 278
Kĩkw'ũ kya Esekia 278
2 ASUMBĨ 21 278
Ũsumbĩko wa Manase 278
Ũsumbĩko wa Amoni 279
2 ASUMBĨ 22 279
Yosia na ĩvuku ya mĩao 279
2 ASUMBĨ 23 279
Ũtianĩo wa Yosia na moalyũlo make 279
Vasaka ũkĩlilikanwa 280
Ũthatu mũnene wa Yeova ĩũlũ wa Yuta 280
Kĩkw'ũ kya Yosia 280
Ũsumbĩko wa Yeoaasi na kumwa ũsumbĩkinĩ kwake 281

Ũsumbĩko wa Yeoiakimu 281
2 ASUMBĨ 24 281
Yeoiakini na anene make maitwawa me atave Mbaviloni 281
Ũsumbĩko wa Nzetekia 281
Kũkĩlw'a vinya kwa Yelusaleme 281
2 ASUMBĨ 25 282
Kũtavwa kwa Yuta 282
Andũ matiele maikĩĩa Misili 282
Yeoiakini aithaw'a na aitaĩwa Mbaviloni 282
1 MAVINDA 283
1 MAVINDA 1 283
Mosyaanĩo ma Atamu 283
Mosyaanĩo ma ana ma Noa 283
Mosyaanĩo ma Semu 283
Mosyaanĩo ma Isumaeli na Ketula 283
Mosyaanĩo ma Esau 283
1 MAVINDA 2 283
Ana ma Isilaeli 283
Mosyaanĩo ma Yuta 284
1 MAVINDA 3 284
Mosyaanĩo ma Ndaviti 284
Mosyaanĩo ma Solomoni 284
1 MAVINDA 4 285
Mosyaanĩo ma Yuta 285
Mosyaanĩo ma Simeoni 285
1 MAVINDA 5 286
Mosyaanĩo ma Leuveni 286
Mosyaanĩo ma Ngati 286
Ũvoo wa mbaĩ ila ilĩ na nyunzu 286
1 MAVINDA 6 286
Mosyaanĩo ma Livai 286
Aini ma ĩkalũnĩ makiwa nĩ Ndaviti 287
Mosyaanĩo ma Aluni 287
Ndũa sya Alivai 287
1 MAVINDA 7 288
Mosyaanĩo ma Isakali 288
Mosyaanĩo ma Mbenyamini 288
Mosyaanĩo ma Navitali 288

Mosyaanĩo ma Manase 288
Mosyaanĩo ma Evalaimu 288
Mosyaanĩo ma Aseli 288
1 MAVINDA 8 288
Mosyaanĩo ma Mbenyamini 288
Mosyaanĩo ma Saulo 289
1 MAVINDA 9 289
Ala masyokie kuma Mbaviloni 289
Mosyaanĩo ma Saulo 290
1 MAVINDA 10 290
Kĩkw'ũ kya Saulo na ana make 290
1 MAVINDA 11 290
Ndaviti aitw'ĩkĩthw'a mũsumbĩ wa Isilaeli 290
Ndaviti aikwata Saioni 290
Anene ma ngũmbaũ ma Ndaviti 291
1 MAVINDA 12 291
Atethya ma Ndaviti ku Nzikilaki 291
Nguthu ya ita ya Ndaviti ku Eviloni 292
1 MAVINDA 13 292
Ndaviti aiweta kũete ĩsandũkũ ya Ngai Yelusaleme 292
Ndaviti aithi kũete ĩsandũkũ ya Ngai 292
1 MAVINDA 14 293
Wĩw'ano wa Ndaviti na Ilamu 293
Syana sya Ndaviti isyaĩwe Yelusaleme 293
Ndaviti aikĩlya Avilisiti vinya 293
1 MAVINDA 15 293
Ĩsandũkũ ya Ngai yĩkĩetwe Yelusaleme 293
1 MAVINDA 16 294
Wathi wa Ndaviti wa kũtũnga mũvea 294
1 MAVINDA 17 295
Ũtianĩo wa Ngai na Ndaviti 295
1 MAVINDA 18 296
Ndaviti ainenevya ũsumbĩ wake 296
Anene ma Ndaviti ũsumbĩnĩ wake 296
1 MAVINDA 19 296
Kũkĩlw'a vinya kwa Aamimoni na Asilia 296
(2 SAMUELI 10.1–19) 296
1 MAVINDA 20 297

Ndaviti aikwata Lava 297
Ana ma yĩla ĩmũndũ makyũawa nĩ andũ ma Ndaviti 297
1 MAVINDA 21 297
Ndaviti aitala Isilaeli na Yuta 297
1 MAVINDA 22 298
Kwĩyũmban'ya kwa Ndaviti ũndũ wa kwaka ĩkalũ 298
1 MAVINDA 23 298
Moaan'yo na mawĩa ma Alivai na athembi 298
1 MAVINDA 24 299
1 MAVINDA 25 299
Moaan'yo ma aini 299
1 MAVINDA 26 300
Asũvĩi ma mĩomonĩ na asyaĩĩsya 300
1 MAVINDA 27 301
Anene ma ũsumbĩ 301
1 MAVINDA 28 302
Ndaviti aimũnenga Solomoni wĩa wa kwaka ĩkalũ 302
1 MAVINDA 29 302
Ndaviti aitaĩĩa Yeova 303
Solomoni aitw'ĩkĩthw'a mũsumbĩ kũatĩĩa Ndaviti 303
2 MAVINDA 304
2 MAVINDA 1 304
Mboya ya Solomoni ayĩtya ũĩ 304
Ũtandĩthya wa Solomoni wa mbalasi na makasya ma kaũ 304
2 MAVINDA 2 304
Wĩw'ano wa Solomoni na mũsumbĩ Ulamu 304
2 MAVINDA 3 305
Solomoni ayaka nyũmba ya Yeova 305
Wĩa wa Ulamu ĩkalũnĩ 305
2 MAVINDA 4 305
2 MAVINDA 5 306
Solomoni aiete ĩsandũkũ ya Yeova ĩkalũnĩ 306
2 MAVINDA 6 306
Kũvathanw'a kwa ĩkalũ yĩthĩwe ĩtheu 306
2 MAVINDA 7 308
Yeova aimumĩlĩla Solomoni ĩvinda ya kelĩ 308
2 MAVINDA 8 308
Mawĩa angĩ ma Solomoni 308

2 MAVINDA 9 309
Mũsumbĩ mũndũ mũka wa Sieva aimũthokea Solomoni 309
Ũthwii wa Solomoni na nguma yake 309
Kĩkw'ũ kya Solomoni 310
2 MAVINDA 10 310
Ũng'endu wa Isilaeli 310
2 MAVINDA 11 311
Ũendeeu wa Leovoamu 311
2 MAVINDA 12 311
Sisaki aivĩthũkĩa Yuta 311
2 MAVINDA 13 312
Ũsumbĩko wa Aviya 312
2 MAVINDA 14 312
Ũsumbĩko wa Asa 312
2 MAVINDA 15 313
Moalyũlo ma Asa 313
2 MAVINDA 16 313
Wĩw'ano wa Asa na Mbeni-aatati 313
2 MAVINDA 17 314
Ũsumbĩ wa Yeosavati ũkĩlũlũmĩlw'a 314
2 MAVINDA 18 314
Mikaia ayathana kũkĩlw'a vinya kwa Aavu na Yeosavati 314
2 MAVINDA 19 315
Mwathani Yeu aikan'ya Yeosavati 315
2 MAVINDA 20 315
Kũkĩlw'a vinya kwa Moavi na Amimoni 315
Ũsumbĩko wa Yeosavati 316
2 MAVINDA 21 316
Ũsumbĩko wa Yeolamu kwa Yuta 316
2 MAVINDA 22 317
Ũsumbĩko wa Aasia kwa Yuta 317
Yeu aimũaa Aasia 317
Athalia ayĩyosea kĩvĩla kya ũsumbĩ na vinya 317
2 MAVINDA 23 317
2 MAVINDA 24 318
Ũsumbĩko wa Yoasi kwa Yuta 318
2 MAVINDA 25 319
Ũsumbĩko wa Amasia 319

2 MAVINDA 26 320
Ũsumbĩko wa Usia 320
2 MAVINDA 27 321
Ũsumbĩko wa Yothamu 321
2 MAVINDA 28 321
Ũsumbĩko wa Aasu 321
2 MAVINDA 29 322
Ũsumbĩko wa Esekia 322
2 MAVINDA 30 323
Kũlilikanwa kwa vasaka 323
2 MAVINDA 31 324
Kĩlungu kya athembi na Alivai 324
2 MAVINDA 32 324
Senakelivu aivithũkĩa Yuta 324
Yeova aitangĩĩa Esekia 325
Ũwau wa Esekia 325
Esekia aithokya atũmwa ma anene ma Mbaviloni 325
Kĩkw'ũ kya Esekia 325
2 MAVINDA 33 325
Ũsumbĩko wa Manase 325
Ũsumbĩko wa Amoni 326
2 MAVINDA 34 326
Ũsumbĩko wa Yosia 326
Moalyũlo ma Yosia 326
Kwoneka kwa ĩvuku ya mĩao 326
2 MAVINDA 35 327
Yosia aililikana vasaka 327
Kĩkw'ũ kya Yosia 328
2 MAVINDA 36 328
Ũsumbĩko wa Yeoaasi na kumwa ũsumbĩkonĩ 328
Ũsumbĩko wa Yeoiakimu 328
Yeoiakini aitwawa e mũtave Mbaviloni 328
Ũsumbĩko wa Nzetekia 329
Kũtavwa kwa Yuta Mbaviloni 329
Ũtavan'yo wa Kulusi 329
ESALA 330
ESALA 1 330
Ũtavan'yo wa Kulusi 330

ESALA 2 330
Atavwa ala masyokie 330
ESALA 3 331
Kũsyokea ũthaithi wa w'o 331
Kũtũngĩĩa kwa ĩkalũ kũyambĩlĩlw'a 331
ESALA 4 332
Amaitha maiekethya wĩa 332
ESALA 5 332
Ĩkalũ yĩitũngĩĩwa 332
ESALA 6 333
ESALA 7 334
Esala na nguthu yake mayũka Yelusaleme 334
ESALA 8 334
ESALA 9 335
Mboya ya Esala ya wumbũlo 335
ESALA 10 336
Iveti sya nthĩ ĩngĩ na syana syasyo ikĩekwa 336
NEEMIA 338
NEEMIA 1 338
Mboya ya Neemia ũndũ wa Yelusaleme 338
Neemia aitũmwa Yelusaleme 338
NEEMIA 2 338
NEEMIA 3 339
Aki ma ũvai na isio syoo sya kũtũngĩĩa 339
NEEMIA 4 340
Atethya ma wĩa makĩsiĩĩa na amaitha 340
NEEMIA 5 340
Kũekwa kwa mĩvothi, na kũtũngĩwa 340
NEEMIA 6 341
Ũĩ wa amaitha; ũvai ũithela 341
NEEMIA 7 341
Neemia akia atongoi ma Yelusaleme 341
Atavwa ala masyokie Yelusaleme 342
NEEMIA 8 343
NEEMIA 9 343
Esala akyumbũla naĩ sya Isilaeli 343
Andũ makĩtianĩa kũsũvĩa mĩao 344
NEEMIA 10 345

NEEMIA 11 345
Ala matũaa Yelusaleme 345
Ũtũo nza ya Yelusaleme 346
NEEMIA 12 346
Athembi na Alivai 346
Ilungu sya athembi na Alivai 347
NEEMIA 13 347
Moalyũlo ma Neemia 347
ESITA 349
ESITA 1 349
Vasiti mũka wa mũsumbĩ aimũvũthya mũsumbĩ Aasuelo 349
ESITA 2 349
Esita aitw'ĩkĩthw'a mũka wa mũsumbĩ 349
ESITA 3 350
Ũĩ wa Amani wa kũmoaa Ayuti 350
ESITA 4 351
Esita ayĩtĩkĩla kũmaneenea andũ make 351
ESITA 5 351
ESITA 6 352
Amani aitw'ĩĩwa amũtaĩe Molitekai 352
ESITA 7 352
Ũĩ wa Amani ũkĩmanyĩka; na aisũw'a 352
ESITA 8 353
Ayuti mayĩaĩwa kwĩyũkitĩa 353
ESITA 9 353
Ayuti mayananga amaitha moo 353
Mboka ya Vulimu 354
ESITA 10 354
Ũnene wa Molitekai 354
YOVU 355
YOVU 1 355
Ũkĩi wa Ngai wa Yovu ũitatwa 355
YOVU 2 355
YOVU 3 356
Yovu aiumanĩa kũsyawa kwake 356
YOVU 4 356
Elivasi aikan'ya Yovu 356
YOVU 5 357

YOVU 6 357
Yovu aikan’ya anyanyae 357
YOVU 7 358
Kĩthikii kya Yovu kwa Ngai 358
YOVU 8 358
Mbilitati ayĩtĩkĩla ũlũngalu wa Ngai 358
YOVU 9 359
Yovu atatonya kũsũngĩa Ngai 359
YOVU 10 359
Yovu ayĩmena mwene 359
YOVU 11 360
Nzovali ayasya Yovu e na ũthũku 360
YOVU 12 360
Yovu ayonan’ya ũtonyi na ũĩ wa Ngai 360
YOVU 13 361
Yovu aitetea ũlũngalu wake 361
YOVU 14 361
Yovu aisũanĩa ũkuvĩ wa thayũ 361
YOVU 15 362
Alivasu aikan’ya Yovu 362
YOVU 16 362
Yovu ainyungunyĩsya kwĩka kwa Ngai 362
YOVU 17 363
YOVU 18 363
Mbilitati ayonan’ya ũndũ ũkekĩka kwa athũku 363
YOVU 19 364
Kũlũma kwa mũĩkĩĩo wa Yovu 364
YOVU 20 364
Nzovali ayonan’ya kĩanda kya ala athũku 364
YOVU 21 365
Yovu aiweta ũendeeu wa ala athũku 365
YOVU 22 366
Elivasi aivinganĩsya Yovu ũthũku mũnene 366
YOVU 23 366
Yovu ayenda kwia ũvoo wake mbee wa Ngai 366
YOVU 24 367
Kũnyungunĩsya kwa Yovu nũndũ Ngai ti ta wĩ na ũndũ na ũthũku 367
YOVU 25 367

Mbilitati ailea kana mũndũ nũtonya kwĩthĩwa mũlũngalu kwa Ngai 367
YOVU 26 367
Yovu aikan'ya Mbilitati, na aitavan'ya ũtonyi wa Ngai 367
YOVU 27 368
Yovu ayonan'ya kĩanda kya ala athũku 368
YOVU 28 368
Kũmantha ũĩ kwa andũ 368
YOVU 29 369
Yovu aililikana ũunĩko wake wa myei ya tene 369
YOVU 30 369
Yovu ayĩmakĩa nũndũ wa kũvũthw'a kwake yu 369
YOVU 31 370
Yovu ayonan'ya ũlũngalu wake 370
YOVU 32 371
Eliu ayonan'ya kana nũtonya kũsũngĩa Yovu 371
YOVU 33 371
Eliu aikan'ya Yovu 371
YOVU 34 372
Eliu aitetea Ngai 372
YOVU 35 373
YOVU 36 373
Eliu aikatha ũnene wa Ngai 373
YOVU 37 374
YOVU 38 374
Yeova aituma Yovu avindũka amanye ti kĩndũ 374
YOVU 39 375
YOVU 40 376
YOVU 41 376
YOVU 42 377
Wumbũlo wa Yovu, na kwĩtĩkĩlwa nĩ Ngai 377
SAVULI 378
SAVULI 1 378
Ala alũngalu na ala athũku 378
SAVULI 2 378
Ũsumbĩko wa mwĩtĩkĩw'a wa mauta wa Yeova 378
SAVULI 3 378
Mboya ya kĩoko ya kũmũĩkĩĩa Ngai 378
SAVULI 4 378

Mboya ya wĩoo ya kũmũĩkĩĩa Ngai 378
SAVULI 5 379
Mboya ya ũsũvio 379
SAVULI 6 379
Mboya ya ĩnee ĩvindanĩ ya thĩna 379
SAVULI 7 379
Mboya ya ũvonokyo 379
SAVULI 8 380
Ũnene wa Ngai na ndaĩa ya mũndũ 380
SAVULI 9 380
Kũtũnga mũvea nũndũ wa ũw'o wa Ngai 380
SAVULI 10 380
Mboya ũndũ wa kũkĩlya ala athũku vinya 380
SAVULI 11 381
Wĩvitho wa ala alũngalu 381
SAVULI 12 381
Mboya ũndũ wa kũsiĩĩa ala athũku 381
SAVULI 13 381
Mboya ũndũ wa ũtethyo thĩnanĩ 381
SAVULI 14 381
Ũtumanu na wathavu wa andũ 381
SAVULI 15 382
Ala matũaa kĩĩmanĩ kĩtheu kya Yeova 382
SAVULI 16 382
Ũtiĩwa mũseo 382
SAVULI 17 382
Mboya ũndũ wa kũsũvĩanwa na amaitha 382
SAVULI 18 382
Wathi wa Ndaviti wa ũvonokyo 382
SAVULI 19 384
Mawĩa ma Ngai na mĩao yake 384
SAVULI 20 384
Mboya ũndũ wa kũkĩlya vinya 384
SAVULI 21 384
Ũtaĩo ũndũ wa ũtangĩĩo kuma kwa mũmaitha 384
SAVULI 22 385
Kĩĩo kya woo mũnene wa wathi wa ndaĩa 385
SAVULI 23 385

Yeova nĩwe mũĩthi wakwa 385
SAVULI 24 385
Mũsumbĩ wa Ũtheu Mũtisu 385
SAVULI 25 386
Mboya ũndũ wa kũtongoew'a na kũekewa na kũsũvĩwa 386
SAVULI 26 386
Wĩanĩu wa Ndaviti 386
SAVULI 27 386
Yeova nĩ kyeni kyakwa na ũtangĩĩo wakwa 386
SAVULI 28 387
Mboya ũndũ wa ũtethyo na ndaĩa ũndũ wa ũsũngĩo wayo 387
SAVULI 29 387
Ũtonyi mũnene wa wasya wa Yeova 387
SAVULI 30 387
Kũtũnga mũvea ũndũ wa ũvonokyo kuma kĩkw'ũnĩ 387
SAVULI 31 388
Ndeto sya kwonan'ya mũĩkĩĩo vala ve Yeova 388
SAVULI 32 388
Ũathimĩku wa ũekeo 388
SAVULI 33 389
Ndaĩa kwa Mũmbi na Mũsũvĩi 389
SAVULI 34 389
Ndaĩa ũndũ wa kũvonokw'a mathĩnanĩ 389
SAVULI 35 390
Mboya ũndũ wa ũtangĩĩo kuma amaithanĩ 390
SAVULI 36 390
Wendo mũlũmu wa Ngai 390
SAVULI 37 391
Mũĩkĩĩe Yeova. Ala athũku makavetwa 391
SAVULI 38 391
Mboya ya mwĩlili wĩ na thĩna 391
SAVULI 39 392
Ũvũthũ wa thayũ wa mũndũ 392
SAVULI 40 392
Ndaĩa ũndũ wa ũvonokyo 392
SAVULI 41 393
Mboya ũndũ wa ũvosyo wa ngoo 393
SAVULI 42 393

Ĩvuku ya kelĩ 393
Kwĩthĩwa na waũni wa Ngai 393
SAVULI 43 394
Mboya ũndũ wa ũvonokyo. Ĩkwatye Ngai 394
SAVULI 44 394
Movonokyo ma tene na mathĩna ma yu 394
SAVULI 45 394
Wathi wa mũtwaano wa mũsumbĩ 394
SAVULI 46 395
Ngai nĩ wĩvitho witũ na vinya witũ 395
SAVULI 47 395
Yeova nĩ Mũsumbĩ ĩũlũ wa nthĩ yonthe 395
SAVULI 48 395
Ũseo na ũtheu mũtisu wa Saioni 395
SAVULI 49 396
Ũtumanu wa kwĩkwatya ũthwii 396
SAVULI 50 396
Ngai Mwene nĩwe mũsili 396
SAVULI 51 397
Mboya ũndũ wa ũthesyo 397
SAVULI 52 397
Kwĩkathĩĩaa ũthũkunĩ nĩ mana 397
SAVULI 53 397
Ũtumanu na wathavu wa andũ 397
SAVULI 54 398
Mboya ũndũ wa kũsũvĩanwa na amaitha 398
SAVULI 55 398
Mboya ya kwananga ala athũku 398
SAVULI 56 398
Mboya ya mũĩkĩĩo 398
SAVULI 57 399
Mboya ũndũ wa ũtangĩĩo kuma kwa ala mathĩnasya 399
SAVULI 58 399
Mboya ũndũ wa kũsilĩlwa kwa ala athũku 399
SAVULI 59 399
Mboya ũndũ wa ũvonokyo kuma amaithanĩ 399
SAVULI 60 400
Mboya ũndũ wa kũtetheew'a kwa ĩla nthũ 400

SAVULI 61 400
Wĩkwatyo ũsũvĩonĩ wa Ngai 400
SAVULI 62 400
Ngai nowe wĩvitho 400
SAVULI 63 401
Ngai nũvũnasya ngoo ĩla yĩ na waũni 401
SAVULI 64 401
Mboya ya kũsũvĩwa kuma amaithanĩ avithe 401
SAVULI 65 401
Ndaĩa ũndũ wa wĩanĩsyo mũnene wa Ngai wũmbinĩ Wake 401
SAVULI 66 402
Ndaĩa nũndũ wa meko manene ma Ngai 402
SAVULI 67 402
Mbaĩ syonthe ikĩtawa kũtaĩa Ngai 402
SAVULI 68 402
Ngai wa Sinai na wa vala vandũ vatheu 402
SAVULI 69 403
Kĩĩo kya kĩmako kĩnene 403
SAVULI 70 404
Mboya ũndũ wa ũvonokyo 404
SAVULI 71 404
Mboya ya mũndũ mũkũũ 404
SAVULI 72 405
Ũsumbĩko wa ũla Mũsumbĩ mũlũngalu 405
SAVULI 73 405
Ĩvuku ya katatũ 405
Mũminũkĩlyo wa ala athũku 405
SAVULI 74 406
Kwĩkaĩla Ngai nũndũ wa nthũ sya andũ Make 406
SAVULI 75 406
Ngai nũtheeasya ala athũku na kũkĩlya ala alũngalu 406
SAVULI 76 407
Ngai wa ũkĩlyo na wa ũsili 407
SAVULI 77 407
Ũkiakisyo nũndũ wa kũlilikana meko manene ma Ngai 407
SAVULI 78 407
Kĩthito kya Ngai kwa andũ Make mate na kĩthito 407
SAVULI 79 409

Kĩĩo ũndũ wa wanangĩko wa Yelusaleme 409
SAVULI 80 409
Mboya ũndũ wa kũthyũũwa kwa Isilaeli 409
SAVULI 81 410
Ũseo wa Ngai na waa matũ wa Isilaeli 410
SAVULI 82 410
Ũkan'yo wa mosili mate ma katĩ 410
SAVULI 83 410
Mboya ũndũ wa kwanangwa kwa amaitha ma Isilaeli 410
SAVULI 84 411
Mea ma nyũmba ya Yeova 411
SAVULI 85 411
Mboya ũndũ wa tei wa Ngai kwa Isilaeli 411
SAVULI 86 411
Mboya ũndũ wa kũendeea kwa tei wa Ngai 411
SAVULI 87 412
Moseo ma kũtũa Saioni, ndũa ya Ngai 412
SAVULI 88 412
Mboya ya ũvonokyo kuma kĩkw'ũnĩ 412
SAVULI 89 412
Ũtianĩo wa Ngai na Ndaviti 412
SAVULI 90 413
Ĩvuku ya kana 413
SAVULI 91 414
Kwĩkalaa muunyĩnĩ wa Mwene Vinya W'onthe 414
SAVULI 92 414
Ndaĩa nũndũ wa ũseo wa Yeova 414
SAVULI 93 414
Ũtonyi na vinya na ũnene wa Yeova 414
SAVULI 94 415
Ngai nĩ mwene ũivanĩsyo 415
SAVULI 95 415
Wathi wa ndaĩa na ũthaithi 415
SAVULI 96 415
Wathi wa ndaĩa 415
SAVULI 97 416
Ũnene wa ũtonyi wa Yeova wĩ ĩũlũ wa syonthe 416
SAVULI 98 416

Ndaĩa nũndũ wa ũlũngalu wa Ngai 416
SAVULI 99 416
Kĩthito kya Ngai kwa Isilaeli 416
SAVULI 100 416
Ũtanu na mũvea 416
SAVULI 101 416
Wĩvĩto wa kwĩkala ũlũngalunĩ 416
SAVULI 102 417
Kĩĩo thĩnanĩ mũnene 417
SAVULI 103 417
Ndaĩa nũndũ wa moseo ma Yeova 417
SAVULI 104 418
Ndaĩa kwa Ngai wa wũmbi w'onthe 418
SAVULI 105 418
Moseng'yo ma Yeova kwa Isilaeli 418
SAVULI 106 419
Ũng'endu wa Isilaeli 419
SAVULI 107 420
Ĩvuku ya katano 420
Yeova nũvonokasya thĩnanĩ 420
SAVULI 108 421
Mboya ũndũ wa kũtetheew'a kwa ĩla nthũ 421
SAVULI 109 422
Kĩĩo kya kwĩtya ũivanĩsyo 422
SAVULI 110 422
Yeova nũnengae Mũsumbĩ ũtonyi na vinya w'onthe 422
SAVULI 111 422
Ũsũvĩo wa Yeova kwa andũ Make 422
SAVULI 112 423
Ũunĩko kwa ũla ũmũkĩaa Yeova 423
SAVULI 113 423
Ndaĩa nũndũ wa kũnenevya ala athĩni 423
SAVULI 114 423
Moseng'yo ma kuma Misili 423
SAVULI 115 423
Ngai na mĩvw'anano 423
SAVULI 116 424
Mũvea nũndũ wa ũvonokyo kuma kĩkw'ũnĩ 424

SAVULI 117 424
Ndaĩa nũndũ wa wendo mũlũmu wa Yeova 424
SAVULI 118 424
Mũvea nũndũ wa ũtangĩĩo wa Yeova 424
SAVULI 119 425
Moseo manene ma mĩao ya Yeova 425
SAVULI 120 428
Mboya ũndũ wa ũvonokyo kuma ũkenganinĩ 428
SAVULI 121 428
Yeova nĩwe mũsũvĩi waku 428
SAVULI 122 429
Mboya ũndũ wa mũuo wa Yelusaleme 429
SAVULI 123 429
Mboya ũndũ wa tei 429
SAVULI 124 429
Ndaĩa nũndũ wa ũvonokyo kuma amaithanĩ 429
SAVULI 125 429
Yeova nũthyũlũlũkĩte andũ Make 429
SAVULI 126 429
Mũvea nũndũ wa kũtũngwa kuma kũtavwanĩ 429
SAVULI 127 429
Ũunĩko nĩwumaa kwa Yeova 429
SAVULI 128 430
Wathimĩku wa ala mamũkĩaa Yeova 430
SAVULI 129 430
Mboya ũndũ wa kũkĩlya amaitha ma Saioni vinya 430
SAVULI 130 430
Wĩkwatyo ũtangĩĩoni wa Yeova 430
SAVULI 131 430
Kwĩlekya ta kana vala ve Yeova 430
SAVULI 132 430
Mboya ũndũ wa ũathimo ĩũlũ wa vala vandũ vatheu 430
SAVULI 133 431
Maũathimo ma ana-a-asa kwĩkalan'ya vamwe me mũamba 431
SAVULI 134 431
SAVULI 135 431
Ngai wa w'o aivathũkanw'a na mĩvw'anano 431
SAVULI 136 431

Ndaĩa nũndũ wa wendo mũlũmu wa Yeova 431
SAVULI 137 432
Kĩĩo kya atavwa Mbaviloni 432
SAVULI 138 432
Mũvea nũndũ wa ũseo wa Yeova 432
SAVULI 139 432
Ngai e kw'onthe na ũmanyi w'onthe nĩ Wake 432
SAVULI 140 433
Mboya ũndũ wa kũsũvĩwa kwa ala mathĩnasya 433
SAVULI 141 433
Mboya ũndũ wa kũsũvĩwa kwa mothũku 433
SAVULI 142 433
Mboya ũndũ wa ũtethyo thĩnanĩ 433
SAVULI 143 434
Mboya ũndũ wa ũvonokyo na ũtongoesyo 434
SAVULI 144 434
Mboya ũndũ wa ũtangĩĩo na ũunĩko 434
SAVULI 145 434
Ndaĩa nũndũ wa ũseo wa Ngai na vinya Wake 434
SAVULI 146 435
Ndaĩa nũndũ wa meko ma ũlũngalu ma Yeova 435
SAVULI 147 435
Ndaĩa nũndũ wa ũseo wa Yeova ĩũlũ wa Yelusaleme 435
SAVULI 148 435
Syũmbe syonthe ikĩtawa kũtaĩa Yeova 435
SAVULI 149 436
Isilaeli makĩtawa kũtaĩa Yeova 436
SAVULI 150 436
Mũtaĩei Yeova 436
NTHIMO 437
NTHIMO 1 437
Ũseo wa nthimo 437
Ũkan'yo wa ũĩ 437
NTHIMO 2 437
Ũtandĩthyo wa kũmantha ũĩ 437
NTHIMO 3 438
Motao ma wĩwi 438
NTHIMO 4 439

Ũunĩko wa ũĩ 439
NTHIMO 5 439
Ũkan'yo ũndũ wa ũlaalai 439
NTHIMO 6 440
Ũkan'yo ũndũ wa ũtulu na ũvũngũ 440
NTHIMO 7 440
Ũseleke wa ĩlwaya 440
NTHIMO 8 441
Ũseo mũnene na ũtĩnĩko wa ũĩ 441
NTHIMO 9 442
Ũĩ ũitaĩwa. Kũmũkĩa Yeova nĩkw'o wambĩlĩlyo wa ũĩ 442
NTHIMO 10 442
Ala alũngalu na ala athũku maivathũkanw'a 442
NTHIMO 11 443
NTHIMO 12 443
NTHIMO 13 444
NTHIMO 14 444
NTHIMO 15 445
NTHIMO 16 446
Nthimo sya mwĩkalĩle na mũendele 446
NTHIMO 17 446
NTHIMO 18 447
NTHIMO 19 447
NTHIMO 20 448
NTHIMO 21 449
NTHIMO 22 449
Motao na mokan'yo 449
NTHIMO 23 450
NTHIMO 24 451
NTHIMO 25 451
Mosyaanĩsyo na momanyĩsyo ma mwĩkalo mũseo 451
NTHIMO 26 452
NTHIMO 27 452
NTHIMO 28 453
Ala athũku na aia alũngalu 453
NTHIMO 29 454
NTHIMO 30 454
Kwona kwa Akuli 454

NTHIMO 31 455
Ndeto sya mũsumbĩ Lemueli 455
MŨTAVAN'YA 457
MŨTAVAN'YA 1 457
Maũndũ onthe nĩ mana 457
Kwĩmanyĩa kwa mũtavan'ya 457
MŨTAVAN'YA 2 457
MŨTAVAN'YA 3 458
Ĩvinda ya kĩla ũndũ 458
Ũsili ũte wa katĩ nthĩ 458
MŨTAVAN'YA 4 458
MŨTAVAN'YA 5 459
Ũtumanu wa kwĩvita wĩvĩto na mĩtũkĩ na kũlea kũwĩanĩsya 459
Maũndũ ma thayũ wa mũndũ nĩ mana 459
MŨTAVAN'YA 6 459
MŨTAVAN'YA 7 459
Ũseo mũnene wa ũĩ 459
Kũmantha ũĩ 460
MŨTAVAN'YA 8 460
MŨTAVAN'YA 9 460
Maũndũ onthe mokaa ũndũ ũmwe kwa onthe — kwa ala alũngalu na kwa ala athũku 460
Ũĩ nĩ kavaa kwĩ vinya 461
MŨTAVAN'YA 10 461
Ĩsũvĩe ũtumanu 461
MŨTAVAN'YA 11 461
Mwĩkalĩle wa mũndũ mũĩ 461
Ũtao kwa andũ ma mũĩka 462
MŨTAVAN'YA 12 462
WATHI 463
WATHI 1 463
Mũtwawa na eĩtu ma Yelusaleme 463
Mũtwawa na mũtwaani 463
WATHI 2 463
WATHI 3 464
Mosũanĩo ma mũtwawa 464
WATHI 4 464
Mũtwaani aikumya mũtwawa 464
WATHI 5 465

WATHI 6 ... 465
WATHI 7 ... 466
WATHI 8 ... 466
ISAIA ... 468
ISAIA 1 ... 468
Mbaĩ mbathe ... 468
Wĩtano wa kwĩalyũla kwa w'o ... 468
Ũsilĩlo na wovosyo wa Saioni ... 468
ISAIA 2 ... 468
Ũsumbĩko wa mũuo wa Yeova nthĩ yonthe ... 468
Ũsilĩlo wa Yeova kwa etulya ... 469
ISAIA 3 ... 469
Ũsilĩlo wa Yeova ĩũlũ wa Yuta na Yelusaleme ... 469
Ũsilĩlo ĩũlũ wa eĩtu ma Saioni ... 469
ISAIA 4 ... 470
Ũtheu na ũtaĩo weteele Yelusaleme ... 470
ISAIA 5 ... 470
Ngelekan'yo ya mũũnda wa mĩsavivũ ... 470
Mawoo ĩũlũ wa ala athũku mayathanwa ... 470
ISAIA 6 ... 471
Woni na wĩtano wa Isaia ... 471
ISAIA 7 ... 471
Ũtũmane wa mbee wa Isaia kũla kwĩ Aasu ... 471
Wathani wa Isaia ũndũ wa Imanueli ... 471
ISAIA 8 ... 472
Syĩtwa ya mwana wa mwathani ... 472
Yeova nĩethĩwe kũkĩa kwenyu ... 472
ISAIA 9 ... 472
Ĩsyawa ya Mũnene wa Mũuo na ũsumbĩko Wake ... 472
Ũthatu wa Yeova ĩũlũ wa Isilaeli ... 472
ISAIA 10 ... 473
Ũsilĩlo ĩũlũ wa Asuli ũyathanwa ... 473
Ũtialo wa Isilaeli ũkamũsyokea Ngai ... 473
Mũendo wa Aasuli na kũkĩlw'a vinya kwoo ... 473
ISAIA 11 ... 474
Ũsumbĩko mũlũngalu wa Ũvonge wa Yese ... 474
Mũsyokele wa ũtialo ... 474
ISAIA 12 ... 474

Wathi wa kũtunga mũvea 474
ISAIA 13 474
Ndeto ngito ũndũ wa Mbaviloni 474
ISAIA 14 475
Ũtanu wa Isilaeli nũndũ wa kũkĩlw'a vinya kwa Mbaviloni. Mũsumbĩ wa Mbaviloni aithekewa nĩ Isilaeli 475
Kwanangwa kwa Asuli 475
Ndeto ngito ũndũ wa Vilisitia 475
ISAIA 15 476
Ndeto ngito ũndũ wa Moavi 476
ISAIA 16 476
ISAIA 17 476
Ndeto ngito ũndũ wa Ndamasiku 476
Ũsilĩlo ĩũlũ wa Isilaeli 476
ISAIA 18 477
Wathani ũndũ wa Ethiovia 477
ISAIA 19 477
Ndeto ngito ũndũ wa Misili 477
ISAIA 20 477
Asuli ĩkakĩlya Misili na Ethiovia vinya 477
ISAIA 21 478
Ndeto ngito ũndũ wa weũ wa ũkanga 478
Ndeto ngito ũndũ wa Nduma 478
Ndeto ngito ũndũ wa Alavia 478
ISAIA 22 478
Ndeto ngito ũndũ wa mwanda wa woni 478
Vandũ va Sevina vakooswa nĩ Eliakimu 478
ISAIA 23 479
Ndeto ngito ũndũ wa Tile na Sitoni 479
ISAIA 24 479
Ũsilĩlo wa Yeova ĩũlũ wa nthĩ 479
ISAIA 25 480
Wathi na ndaĩa nũndũ wa ũseo wa Yeova 480
ISAIA 26 480
Wathi wa mũĩkĩĩo nthĩnĩ wa ũsũvĩo wa Yeova 480
ISAIA 27 481
Ũvonokyo wa Isilaeli na kũmbanw'a kwoo 481
ISAIA 28 481
Ũkan'yo kwa Evalaimu 481

Ũkan'yo na watho kwa Yelusaleme ... 481
ISAIA 29 ... 482
Alieli na amaitha mayo ... 482
Wovosyo wa Isilaeli ... 482
ISAIA 30 ... 482
Kwĩkwatya Misili nĩ mana ... 482
Watho wa mumo wa Ngai kwa andũ Make ... 483
Ũsilĩlo wa Yeova ĩũlũ wa Asuli ... 483
ISAIA 31 ... 483
Amisili nĩ andũ, na ti Ngai ... 483
ISAIA 32 ... 484
Mũsumbĩ mũlũngalu ... 484
Aka ma Yelusaleme maikanw'a ... 484
ISAIA 33 ... 484
Yeova akaete ũtangĩĩo ... 484
ISAIA 34 ... 485
Ũthilĩku wa Yeova ĩũlũ wa mbaĩ na ĩũlũ wa Etomu ... 485
ISAIA 35 ... 485
Kũsyoka kwa ala ovosye ma Yeova ... 485
ISAIA 36 ... 485
Ũvithũki wa Senakelivu ... 485
ISAIA 37 ... 486
Yuta ĩivonokw'a kuma kwa Senakelivu ... 486
ISAIA 38 ... 487
Ũwau wa Esekia ... 487
ISAIA 39 ... 488
Esekia aithokya atũmwa ma anene ma Mbaviloni ... 488
ISAIA 40 ... 488
Ndeto sya ũkiakisyo sya Yeova kwa Saioni ... 488
ISAIA 41 ... 489
Ndeto sya ũĩkĩĩthyo sya Ngai kwa Isilaeli ... 489
Yeova aithekea ngai ite sya w'o ... 489
ISAIA 42 ... 489
Mũthũkũmi wa Yeova ... 489
Ndaĩa nũndũ wa ũvonokyo mũnene mũno wa Yeova ... 490
ISAIA 43 ... 490
Yeova nowe Mwovosya e weka ... 490
ISAIA 44 ... 491

Yeova nowe Ngai e weka ... 491
Ũtumanu wa kũthaitha mĩvw'anano ... 491
Yeova Mwovosya wa Isilaeli ... 491
ISAIA 45 ... 492
Ũtũmane wa Yeova kwa Kulusi ... 492
Ngai Mũmbi ... 492
Mĩvw'anano ya Mbaviloni ĩte vinya, na vinya wa Yeova ... 492
ISAIA 46 ... 492
ISAIA 47 ... 493
Ũsilĩlo ĩũlũ wa Mbaviloni ... 493
ISAIA 48 ... 493
Wathani ũndũ wa maũndũ meũ ... 493
Yeova akatangĩĩa Isilaeli ... 493
ISAIA 49 ... 494
Mũthũkũmi wa Yeova akeethiwa kyeni kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ ... 494
Kũtũngwa kwa Saioni kũyathanwa ... 494
ISAIA 50 ... 494
Wĩwi wa Mũthũkũmi wa Ngai ... 495
ISAIA 51 ... 495
Ndeto sya ũkiakisyo kwa Saioni ... 495
ISAIA 52 ... 495
Ngai akatangĩĩa Saioni kuma ũtavenĩ ... 495
Kũthĩna kwa Mũthũkũmi wa Yeova ... 496
ISAIA 53 ... 496
ISAIA 54 ... 496
Wendo wa tene na tene wa Yeova kwa Isilaeli ... 496
Yelusaleme nzaũ ... 497
ISAIA 55 ... 497
Tei wa mana kwa onthe ... 497
ISAIA 56 ... 497
Ĩtuvi ya kũlũman'ya na ũtianĩo wa Yeova ... 497
Ũthaithi ũte wa w'o wa Isilaeli ũisilĩlwa ... 497
ISAIA 57 ... 497
Ũtethyo na ũvosyo wa Ngai ... 498
ISAIA 58 ... 498
Nzĩa ya w'o ya kũtĩĩa kũya ... 498
Ũlilikano wa savato ... 498
ISAIA 59 ... 498

Umbũlo wa naĩ sya mbaĩ ya Isilaeli 498
ISAIA 60 499
Ũtheu mũtisu ũkaumĩla ĩũlũ wa Saioni 499
ISAIA 61 500
Ũvoo mũseo wa ũtangĩĩo kwa Saioni 500
ISAIA 62 500
ISAIA 63 500
Mũthenya wa kũĩvanĩsya wa Yeova 500
Ũseo mũnene wa Yeova kwa Isilaeli 501
Mboya ũndũ wa tei na ũtethyo 501
ISAIA 64 501
ISAIA 65 501
Ũsilĩlo wa andũ ang'endu 501
Matu meũ na nthĩ nzaũ 502
ISAIA 66 502
Mosilĩlo ma Yeova na ũathimo mũnene ũla wũkĩte kwa Saioni 502
YELEMIA 504
YELEMIA 1 504
Kwĩtwa na kũtũmwa kwa Yelemia 504
YELEMAI 2 504
Yeova ayĩsũva Isilaeli ũla wasyokie na ĩtina 504
YELEMAI 3 505
Isilaeli na Yuta mayĩsũvwa mealyũle 505
YELEMAI 4 506
Ũsilĩlo wa ũvithũki ũyathanwa 506
YELEMAI 5 507
Naĩ sya Yelusaleme na Yuta 507
YELEMAI 6 507
Ũsilĩlo wa Yelusaleme na Yuta 507
YELEMAI 7 508
Lũngalyai mĩendele yenyu o na meko menyu 508
Ũthatu wa Ngai ĩũlũ wa ũthaithi ũte wa w'o 508
Ũsilĩlo ũndũ wa ũng'endu wa Yuta 509
YELEMAI 8 509
Kĩio ũndũ wa Yuta na Yelusaleme 510
YELEMAI 9 510
Kwathanwa kwa wanangĩko na kũtavwa 510
YELEMAI 10 510

Ngai ite sya w'o na Ngai wa w'o 510
Maanzo ma Yuta 511
YELEMAI 11 511
Ũtianĩo mwanangĩku 511
Kũsũanĩĩa Yelemia maũndũ oawe 512
YELEMAI 12 512
Mboya ya Yelemia na ũsũngĩo wa Ngai 512
YELEMAI 13 512
Ũmanyĩsyo kuma mũsivi mwanangĩku 512
Ũmanyĩsyo kuma masũva mausũu 512
Wathani wa kũtavwa kwa Yuta nũndũ wa kũlea kwĩalyũla 513
YELEMAI 14 513
Ũtavan'yo wa mũnyao 513
YELEMAI 15 514
Ũthilĩku wa Yeova kwa Yuta 514
Kũĩkĩĩthw'a kwa Yelemia nĩ Yeova 514
YELEMAI 16 514
Ũsilĩlo wa Yeova ĩũlũ wa andũ 514
YELEMAI 17 515
Ngoo ya Yuta nĩ mbane nĩ naĩ 515
YELEMAI 18 516
Ũmanyĩsyo ngelekan'yonĩ ya mũmbi wa yũmba 516
Kũsaman'ya kwa andũ, na mboya ya Yelemia 516
YELEMAI 19 516
Ũmanyĩsyo kuma sũva mũkw'ũ 516
YELEMAI 20 517
Kĩumo ĩũlũ wa Vasuli ũndũ wa kũmwova Yelemia 517
Kĩĩo kya Yelemia 517
YELEMAI 21 517
Wanangĩko wa Yelusaleme ũyathanwa 517
Mawathani ũndũ wa asumbĩ ma Yuta 517
YELEMAI 22 518
YELEMAI 23 518
Kũsyoka kwa ũtialo 518
Mosilĩlo ĩũlũ wa athani ma ũvũngũ 519
YELEMAI 24 519
Ũmanyĩsyo kuma makũyũ maseo na ala mathũku 519
YELEMAI 25 520

Wathani wa kũvĩvwa nĩ Mbaviloni myaka mĩongo mũonza 520
Kĩkombe kya ũthilĩku ũndũ wa mbaĩ syonthe 520
YELEMAI 26 521
Athani na athembi mayenda Yelemia akw'e. Anene makĩmũtangĩĩa 521
YELEMAI 27 522
Ũmanyĩsyo kuma masoki 522
YELEMAI 28 522
Wathani wa ũvũngũ wa Aanania na kĩkw'ũ kyake 522
YELEMAI 29 523
Valũa wa Yelemia kwa ala maĩ atave 523
YELEMAI 30 524
Kũsyoka kuma ũtavenĩ kũyathanwa 524
YELEMAI 31 524
Ũtianĩo mweũ 525
YELEMAI 32 525
Yelemia ayovwa; aithooa mũũnda Anathothi 525
YELEMAI 33 527
Kũtũngĩĩa ũseo na mũuo Yelusaleme 527
YELEMAI 34 527
Ũkan'yo wa Yelemia kwa Nzetekia 527
YELEMAI 35 528
Wĩwi wa Alekavi 528
YELEMAI 36 529
Kũvĩvw'a kwa ĩvuku ĩkũnze 529
YELEMAI 37 530
Yelemia ayovwa 530
Nzetekia aisama e na Yelemia 530
YELEMAI 38 530
Yelemia aitangĩĩwa kuma ĩimanĩ 530
Nzetekia aimantha ũtao kwa Yelemia 531
YELEMAI 39 531
Kũvalũka kwa Yelusaleme 531
Nevukatilesa aisũvĩa Yelemia 532
Eveti-meleki aiĩkĩĩthw'a ũvonokyo 532
YELEMAI 40 532
Yelemia vamwe na ala matiwe Yuta me na Ngetalia 532
Isumaeli ayũaa Ngetalia na andũ angĩ 532
YELEMAI 41 532

YELEMAI 42 533
Ũtũmane wa Yelemia kwa Yoanani 533
YELEMAI 43 534
Ũtialo wa Yuta makĩthi Misili 534
YELEMAI 44 534
Yelemia ayathana kwa Ayuti ala matwĩe Misili 534
YELEMAI 45 535
Ndeto sya Yelemia kwa Mbaluku 535
YELEMAI 46 535
Mawathani ũndũ wa Misili 535
YELEMAI 47 536
Wathani ũndũ wa Avilisiti 536
YELEMAI 48 536
Wathani ũndũ wa Moavi 536
YELEMAI 49 537
Wathani ũndũ wa Aamimoni 537
Wathani ũndũ wa Etomu 538
Wathani ũndũ wa Ndamasiku 538
Wathani ũndũ wa Elamu 538
YELEMAI 50 539
Wathani ũndũ wa Mbaviloni 539
YELEMAI 51 540
Ũsilĩlo wa Yeova ĩũlũ wa Mbaviloni 540
YELEMAI 52 541
Ũsumbĩko wa Nzetekia 541
Ũvalũko wa Yelusaleme 542
Kũtavwa kwa Yuta 542
Yeoiakini aithaw'a na kũtaĩwa Mbaviloni 542
IĨO 544
IĨO 1 544
Mawoo ma Saioni kũtavwanĩ 544
IĨO 2 545
Mawoo ma Saioni nũndu wa ũthatu wa Yeova 545
IĨO 3 546
Wĩkwatyo wa ũtethyo teinĩ wa Ngai 546
IĨO 4 547
Ũsilĩlo wa Saioni ũyĩaniĩw'a 547
IĨO 5 548

Mboya ũndũ wa tei 548
ESEKIELI 549
ESEKIELI 1 549
Woni wa mwathani wa ũtheu mũtisu wa Yeova 549
ESEKIELI 2 549
Kwĩtwa kwa Esekieli 549
ESEKIELI 3 550
Mũsyaĩĩsya wa Isilaeli 550
Mwathani aiekethw'a kũneena 550
ESEKIELI 4 550
Ũvano wa kũtw'ĩkanĩw'a kwa Yelusaleme 550
ESEKIELI 5 551
ESEKIELI 6 551
Wathani ũndũ wa iĩma sya Isilaeli 551
ESEKIELI 7 552
Mũminũkĩlyo nĩ mũviku 552
ESEKIELI 8 552
Woni wa mwathani wa mothatyo nthĩnĩ wa Yelusaleme 552
ESEKIELI 9 553
Woni wa kũawa kwa avitan'ya 553
ESEKIELI 10 553
Ũtheu mũtisu wa Yeova ũyumaala kuma ĩkalũnĩ 553
ESEKIELI 11 554
Anene ala athũku maikanw'a 554
Watho wa kũtũngwa na kũalyũlwa eũ 554
ESEKIELI 12 555
Esekieli ayonan'ya kũthamĩthw'a kwa Isilaeli me atave 555
ESEKIELI 13 555
Athani ma ũvũngũ maisilĩlwa 555
ESEKIELI 14 556
Ũsilĩlo ĩũlũ wa athaithi ma mĩvw'anano ala mokĩaa mwathani 556
Ũsili wa Ngai wa kati ĩũlũ wa Yelusaleme 556
ESEKIELI 15 557
Yelusaleme ta mũsavivu ũte wĩa 557
ESEKIELI 16 557
Ũmaamai wa Yelusaleme 557
ESEKIELI 17 559
Ngelekan'yo ya ndiũ na mũsavivu 559

ESEKIELI 18 559
Mũndũ ũla wĩkaa naĩ akakw'a 559
Nzĩa ya Yeova nĩ ndũngalu 560
ESEKIELI 19 560
Kĩĩo ũndũ wa anene ma Isilaeli 560
ESEKIELI 20 560
Meko ma Ngai kwa Isilaeli 560
ESEKIELI 21 562
Ũvyũ mũnoe wa Yeova 562
ESEKIELI 22 563
Naĩ sya Yelusaleme 563
ESEKIELI 23 563
Eĩtu-a-inyia elĩ— Oola (Isilaeli) na Ooliva (Yuta) 563
ESEKIELI 24 565
Ngelekan'yo ya kĩteve kĩtheũku 565
Kĩkw'ũ kya kĩveti kya Esekieli 565
ESEKIELI 25 565
Wathani ũndũ wa Aamimoni 565
Wathani ũndũ wa Etomu 566
Wathani ũndũ wa Avilisiti 566
ESEKIELI 26 566
Wathani ũndũ wa Tile 566
ESEKIELI 27 567
Kĩĩo ũndũ wa Tile 567
ESEKIELI 28 567
Wathani ũndũ wa mũsumbĩ wa Tile 567
Kĩĩo ũndu wa mũsumbĩ wa Tile 568
Wathani ũndũ wa Sitoni 568
ESEKIELI 29 568
Wathani ũndũ wa Misili 568
ESEKIELI 30 569
Kĩĩo ũndũ wa ũvalũko wa Misili 569
ESEKIELI 31 569
Mũminũkĩlyo wa Valao na andũ make 569
ESEKIELI 32 570
Kĩĩo ĩũlũ wa Valao 570
ESEKIELI 33 571
Wĩa wa mũsyaĩĩsya 571

Nzĩa ya Yeova nĩ ndũngalu 571
ESEKIELI 34 572
Wathani ũndũ wa aĩthi ma Isilaeli 572
ESEKIELI 35 573
Wathani ũndũ wa kĩĩma kya Seili 573
ESEKIELI 36 573
Kũtũngwa kwa Isilaeli ĩ nthĩ 573
ESEKIELI 37 574
Mwanda wa mavĩndĩ momũ 574
ESEKIELI 38 575
Wathani ũndũ wa Ngoki 575
ESEKIELI 39 576
ESEKIELI 40 577
Woni wa mwathani wa ĩkalũ 577
ESEKIELI 41 578
ESEKIELI 42 579
ESEKIELI 43 579
Ũtheu mũtisu wa Yeova ũyusũa ĩkalũ 579
Motw'ĩo ma ĩkalũ na kĩthembeo 580
ESEKIELI 44 580
Ũthũkũmi wa ĩkalũ 580
ESEKIELI 45 581
Ũaan'yo wa nthĩ na ithimi sya w'o 581
Nthembo na moka 582
ESEKIELI 46 582
ESEKIELI 47 583
Manzĩ ma kũvosya kuma vala vandũ vatheu 583
Mĩvaka ya nthĩ na moaan'yo mayo 583
ESEKIELI 48 584
Mbingĩlo sya ndũa na syĩtwa yayo 584
NDANIELI 586
NDANIELI 1 586
Ũmanyi wa Ndanieli na anyanyae make 586
NDANIELI 2 586
Ndanieli aialyũla ndoto ya Nevukatilesa 586
NDANIELI 3 588
Ũtangĩĩo kuma ĩkonĩ yĩ mwaki mwakanu 588
NDANIELI 4 589

Kũnyivw'a kwa Nevukatilesa 589
NDANIELI 5 590
Ũandĩko wakonĩ. Ndanieli ayonan'ya ũalyũlo waw'o 590
NDANIELI 6 591
Ndanieli e ngunganĩ ya mĩnyambu 591
NDANIELI 7 592
Ndoto ya Ndanieli ya nyamu inya 592
NDANIELI 8 593
Woni wa Ndanieli wa ndũũme na nthenge 593
NDANIELI 9 593
Mboya ya Ndanieli ũndũ wa andũ make 593
Wathani ũndũ wa syumwa mĩongo mũonza 594
NDANIELI 10 594
Woni wa Ndanieli yĩla waĩ ũtee wa ũsĩ wa Itekeli 594
NDANIELI 11 595
NDANIELI 12 596
Ĩvinda ya mũminũkĩlyo 596
OSEA 598
OSEA 1 598
Kĩveti ĩlwaya kya Osea na syana syakyo 598
OSEA 2 598
Wendo wa Yeova kwa Isilaeli, kĩveti ĩlwaya 598
OSEA 3 599
Osea na kĩlaalai 599
OSEA 4 599
Ngananĩo ya Yeova na Isilaeli 599
OSEA 5 599
Kwĩvathana kwa Yeova na Isilaeli 599
OSEA 6 600
Ũalyũlo wa ngoo wa Isilaeli ũte wa w'o 600
OSEA 7 600
Ũthũku na ũng'endu wa Isilaeli 600
OSEA 8 600
Ũkan'yo ũndũ wa kũthaitha mĩvw'anano kwa Isilaeli 600
OSEA 9 601
Isilaeli maisilĩlwa ũndũ wa kũendeea na ũthũku 601
OSEA 10 601
OSEA 11 601

Wendo ũtathela wa Ngai kwa andũ Make mbaa matũ 601
OSEA 12 602
OSEA 13 602
Wanangĩko wa Evalaimu ũyathanwa 602
OSEA 14 602
Isilaeli mayĩsũvwa mamũsyokee Yeova Ngai 602
YOELI 604
YOELI 1 604
Kwanangwa kwa nthĩ nĩ ngie 604
YOELI 2 604
Tei wa Yeova 604
Kũtulũlwa kwa Veva wa Ngai 605
YOELI 3 605
Ũsilĩlo wa Yeova ĩũlũ wa mbaĩ 605
Ũtangĩĩo wa Yuta 605
AMOSI 607
AMOSI 1 607
Mosilĩlo ĩũlũ wa ndũa na mbaĩ ithyũlũlũkĩte Isilaeli 607
AMOSI 2 607
Ũsilĩlo ĩũlũ wa Isilaeli 607
AMOSI 3 608
Wĩa wa mwathani 608
Ũsilĩlo wa Samalia 608
AMOSI 4 608
Kũlea kũtetheka kwa Isilaeli kuma mosilĩlonĩ ma Ngai 608
AMOSI 5 608
Yeova ayĩsũva Isilaeli mamũsyokee 608
AMOSI 6 609
Wanangĩko wa Isilaeli 609
AMOSI 7 609
Mawoni atatũ ma wanango: Ngie, mwaki na kavilũ 609
Amosi na Amasia 610
AMOSI 8 610
Woni wa kana: Kĩkavũ kĩ ũsyao wa ĩvinda ya syũa 610
AMOSI 9 610
Mosilĩlo ma Yeova mai ndĩi 610
OVATIA 612
OVATIA 1 612

Kũtheew'a kwa Etomu 612
Kũnenevw'a kwa Isilaeli 612
YONA 613
YONA 1 613
Yona aikĩa kuma vala ve Yeova 613
YONA 2 613
Mboya ya Yona ya kũtũnga mũvea; ũsũngĩo wa Yeova 613
YONA 3 613
Kũalyũla ngoo kwa andũ ma Nineva 613
YONA 4 614
Kwĩw'ĩthw'a woo kwa Yona na tei wa Yeova 614
MIKA 615
MIKA 1 615
Kĩĩo ũndũ wa Samalia na Yelusaleme 615
MIKA 2 615
Woo kwa ala mathĩnasya ngya 615
MIKA 3 615
Atongoi ma Isilaeli maikanw'a; Yelusaleme ĩkanangwa 615
MIKA 4 616
Ũsumbĩko wa Yeova wa mũuo nthĩ yonthe 616
Wovosyo wa Isilaeli kuma kũtavwanĩ 616
MIKA 5 616
Ũsumbĩki wa Mũtangĩĩi ũla ũkauma Mbethi-leemu 616
MIKA 6 617
Ngananĩo ya Yeova na Isilaeli 617
MIKA 7 617
Ũthũku mũnene wa Isilaeli 617
Yeova nũetae kyeni na ũvonokyo 617
Ĩnee ya Yeova kwa Isilaeli 617
NAUMU 619
NAUMU 1 619
Ũthilĩku wa Yeova wa kũĩvanĩsya 619
Ũvoo wa ũvalũko wa Nineva 619
NAUMU 2 619
Wanangĩko wa Nineva 619
NAUMU 3 619
AVAKUKI 621
AVAKUKI 1 621

Avakuki ainyungunĩsya ũndũ wa kwelelũkw'a kwa sila wa katĩ 621
Ũsũngĩo wa Yeova: Akalitei makakĩlya Yuta vinya 621
AVAKUKI 2 621
Ũsũngĩo wa Yeova kwa Avakuki. Alũngalu makekala thayũ kwondũ wa mũĩkĩĩo woo. 621
Mawoo ma ala mate alũngalu 621
AVAKUKI 3 622
Mboya ya Avakuki. Mũĩkĩĩo mũnene wake 622
NZEVANIA 623
NZEVANIA 1 623
Mĩthenya wa ũthilĩku wa Yeova 623
NZEVANIA 2 623
Mosilĩlo ma mbaĩ ila ithyũlũlũkĩte Isilaeli 623
NZEVANIA 3 624
Ũthũku na ũtangĩĩo wa Yelusaleme 624
AKAI 625
AKAI 1 625
Andũ maikanw'a na kũthetheew'a make ĩkalũ 625
AKAI 2 625
Ũtheu wa ĩkalũ yĩla yeũ 625
Kũlea kũmwĩthyũũĩa Yeova kwa andũ kũikanw'a 625
Watho wa Yeova kwa Nzeluvaveli 626
NZEKALIA 627
NZEKALIA 1 627
Wĩtano wa kũmũsyokea Yeova 627
Woni wa mwathani wa mbalasi 627
Woni wa mwathani wa mbya na atwii 627
NZEKALIA 2 627
Woni wa mwathani wa mũndũ e na ũlii wa kũthima 627
Atave mayĩtwa 627
NZEKALIA 3 628
Woni wa mwathani wa Yosua mũthembi mũnene. 628
NZEKALIA 4 628
Kĩndũ kĩkĩawa mataa na mĩthata 628
NZEKALIA 5 628
Ĩvuku ikũnze yĩũlũkĩte 628
Mũndũ mũka wĩkalĩte katĩ wa eva 628
NZEKALIA 6 628
Makasya ana ma kaũ 628

Ngelekan’yo ya kũmwĩkĩa Yosua ngovĩa sya ũsumbĩ 629
NZEKALIA 7 629
Kũtĩĩa kũya kũte kwa w’o kũikanw’a 629
Kũlea kwĩw’a nĩ kĩtumi kya kũtavwa 629
NZEKALIA 8 629
Kũtũngwa Yelusaleme kũyathanwa 629
NZEKALIA 9 630
Ũsilĩlo wa mbaĩ ila itwĩe na Isilaeli 630
Mũsumbĩ wa Saioni ũla wũkĩte 630
Ũtangĩĩo wa Saioni 630
NZEKALIA 10 630
Wovosyo wa Yeova wa andũ Make 630
NZEKALIA 11 631
Aĩthi mate vata 631
NZEKALIA 12 631
Ũvonokyo wa Yelusaleme ũla wũkĩte 631
NZEKALIA 13 632
Kũkũnwa kwa Mũĩthi wa Yeova 632
NZEKALIA 14 632
Yelusaleme na mbaĩ 632
MALAKI 634
MALAKI 1 634
Wendo wa Yeova kwa Yakovo 634
Yeova aikan’ya athembi 634
MALAKI 2 634
Naĩ sya Isilaeli ĩikanw’a 634
Kũthengeanga kwa mũthenya wa ũsilĩlo 635
MALAKI 3 635
Kumw’a kwa ilungu sya ĩkũmi 635
Kĩvathũkan’yo katĩ wa ala alũngalu na ala athũku 635
MALAKI 4` 635
Mũthenya ũla wũkĩte wa Yeova 635
MATHAYO 637
MATHAYO 1 637
Mosyaanĩo ma Yesũ 637
Ĩsyawa ya Yesũ 637
MATHAYO 2 637
Kũthoka kwa andũ oĩ 637

Kũkĩĩa Misili 637
Kũsyoka kuma Misili 638
MATHAYO 3 638
Yoana Mũvatisi na ũtũmane wake 638
Kũvatiswa kwa Yesũ 638
MATHAYO 4 638
Kũtatwa kwa Yesũ weũnĩ 638
Yesũ aitũa Kavelinaumi wa Kalilii 638
Ayĩta amanyĩw'a make ma mbee 639
Akyanganga na kũtethya wĩa Kalilii 639
MATHAYO 5 639
"Ũtavan'yo kĩĩmanĩ" 639
Ala aathime 639
Momanyĩsyo kwa ngelekan'yo ya mũnyũ na taa 639
Ũthatu na ũaani 639
Ũvuku 639
Mawĩvĩto ma ũvũngũ na w'o 640
Wĩyĩĩvanĩsyo 640
Wendo na mwĩkalo mwĩanĩu 640
MATHAYO 6 640
Kũnengane motethyo kĩmbithĩnĩ 640
"Mboya ya Mwĩaĩi" 640
Kũtĩĩa kũya 640
Ũthwii wa w'o 640
Kyeni na kĩvindu 640
Kwĩmakĩa, na kũĩkĩĩa Ngai 640
MATHAYO 7 641
Ũndũ wa kũsilĩla angĩ 641
Kwĩkĩa vinya kwenda kũvoya 641
W'o na ũvũngũ 641
Kũneena na kwĩka 641
Mĩsingi ĩlĩ 641
MATHAYO 8 641
Kũvow'a kwa mũndũ ũwaĩte mangũ 641
Mũthũkũmi wa mũnene wa asikalĩ ĩana aivow'a 642
Yesũ aivosya inyia wa mũka wa Vetelo na angĩ aingĩ 642
Matatwa ma ala metw'ika amanyĩw'a ma Yesũ 642
Yesũ aiuĩthya kĩseve kĩnene 642

Andũ Akatalene makwatĩtwe nĩ ndaimoni 642
MATHAYO 9 642
Kũvow'a kwa mũndũ waĩ mwau mamutha 642
Kwĩtwa kwa Mathayo 642
Ũndũ wa kũtĩĩa ũya 642
Mwĩĩtu wa Yailu, na mũndũ mũka wauaa nthakame 643
Tei wa Klĩsto kwa andũ 643
MATHAYO 10 643
Amanyĩw'a ĩkũmi na elĩ mayĩaĩwa na masyĩtwa moo 643
Wĩa woo 643
Thĩna woo me wĩanĩ 643
Ũla waĩle ũkĩwa 644
Ũnyuvi wĩ vinya na ĩtuvi yaw'o 644
MATHAYO 11 644
Yoana Mũvatisi 644
Woo ĩũlũ wa mĩsyĩ ĩla ĩtekwĩtĩkĩla 644
Kĩlĩko kĩilyĩ ta kya kana 645
Ũtũme wa Yesũ mwene 645
MATHAYO 12 645
Kũlilikana Savato 645
Kũvow'a kwa mũndũ waĩ na kw'oko kwau 645
Mũthũkũmi mũnyuve 645
Yesũ aisũngĩa ũvingan'yo kana eekaa syama na ũtethyo wa Satani 645
Yesũ ailea kwĩka kyama 646
Mĩisyo ya kũlea kũalyũka vyũ 646
Wana-a-ia wa w'o 646
MATHAYO 13 646
Ngelekan'yo ya mũvuĩi 646
Wĩa wa ngelakany'yo 646
Ũelesyo wa ngelekan'yo ya mũvuĩi 646
Ngelekan'yo ya ĩthaaa 646
Ngelekan'yo sya mbeke ya kalatali na ĩlawa 647
Ũelesyo wa ngelekan'yo ya ĩthaaa 647
Ngelekan'yo sya ũthwii mũvithe na lũlũ na kĩtei 647
Yesũ ailewa Nasaleti 647
MATHAYO 14 647
Kĩkw'ũ kya Yoana Mũvatisi 647
Kũvũnĩthw'a kwa andũ ngili itano 647

Yesũ akinyĩle ũkanganĩ ĩũlũ 648
Awau maivow'a Kenesaleti 648
MATHAYO 15 648
Yesũ aisũngĩa kũnyungunyĩsya kwa ũlea ũatĩĩa mokũũ 648
Kũvow'a kwa mwĩĩtu wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ 648
Aingĩ maivow'a 648
Kũvũnĩthw'a kwa andũ ngili inya 648
MATHAYO 16 649
Yesũ ailea kwonan'ya kyama 649
Aikan'ya kũlea kwona kwa amanyĩw'a 649
Vetelo aikũsĩĩa atĩ Yesũ nĩwe Klĩsto 649
Yesũ akyathana kũkw'a na kũthayũũka kwake 649
Wĩtano wa kwĩlea mwene 649
MATHAYO 17 649
Kũalyũka kwa mũvw'ano wake 649
Kũvow'a kwa mwana waĩ na ndaimoni 650
Yesũ akyathana kĩkw'ũ kyake ya kelĩ 650
MATHAYO 18 650
Ũmanyĩsyo wa wĩnyivyo 650
Kũsũvĩa kũlulutĩkya angĩ 650
Ngelekan'yo ya ĩlondu yau 650
Ũndũ twaĩle kwĩka na avĩtan'ya 650
Ngwatanĩo mboyanĩ 650
Vata wa ũekeo na ngelekan'yo ya ngombo ĩte tei 650
MATHAYO 19 651
Ũkũlyo ũndũ wa kũleana 651
Yesũ aiathima syana nini 651
Mwanake mũthwii aimantha thayũ ũtathela 651
Mĩisyo ya ũthwii 651
MATHAYO 20 651
Ngelekan'yo ya atethya ma wĩa mũũndanĩ wa mĩsavivu 651
Yesũ akyathana kĩkw'ũ kyake ya katatũ 652
Kwĩtya ndaĩa ya nthĩ 652
Ĩlilinda ilĩ ikĩnewa kwona 652
MATHAYO 21 652
Kũlika kwa ndaĩa kwa Yesũ mũsyĩ wa Yelusaleme 652
Aithesya ĩkalũ 652
Mũkũyũ nthata 653

Ũkũmũ wa Yesũ ũisukwa vala wumĩte 653
Ngelekan'yo ya ana elĩ 653
Ngelekan'yo ya mũũnda wa mĩsavivũ 653
MATHAYO 22 653
Ngelekan'yo ya mboka ya mũtwaano 653
Ũkũlyo ũndũ wa kumĩsya Kaisali koti 653
Ũkũlyo ũndũ wa ũthayũũkyo 654
Ũkũlyo ũndũ wa mwĩao ũla mũnene mbee 654
Ũkũlyo ũndũ wa Masia 654
MATHAYO 23 654
Yesũ aileana na aandĩki na Avalisi 654
Yesũ akĩw'a woo mũnene nũndũ wa wanangĩko wa Yelusaleme ũla wũkĩte, ... 655
MATHAYO 24 655
Yesũ akyathana kwanangwa kwa ĩkalũ 655
Mawoo ala mokĩte 655
Mũminũkĩlyo wa ĩvinda yĩĩ 655
Vata wa kũsyaĩĩsya 656
Ngelekan'yo ya ngombo yĩ kĩthito na ĩte kĩthito 656
MATHAYO 25 656
Ngelekan'yo ya eĩtu ĩkũmi 656
Ngelekan'yo ya talendi 656
Mũthenya wa Ũsilĩlo 656
MATHAYO 26 657
Kũsaman'ya kũmũaa Yesũ 657
Yesũ akyĩtĩkĩw'a mauta Vethania 657
Yesũ aivũnyanĩwa nĩ Yutasi 657
Mboka ya vasaka ya mũminũkĩlyo 657
Yesũ akyathana kũlulutĩka kwa amanyĩw'a 657
Yesũ e Ngesemanii 658
Kũkwatwa kwa Yesũ 658
Kũsilĩthw'a kwa Yesũ mbee wa mũthembi mũnene 658
Vetelo aimũkaĩa Yesũ 658
MATHAYO 27 658
Yesũ ainenganwe kwa ngavana Vilato 658
Kĩkw'ũ kya Yutasi 658
Yesũ e mbee wa Vilato 659
Kwambwa kwa Yesũ 659
Kĩkw'ũ kya Yesũ 659

Kũthikwa kwa Yesũ 660
MATHAYO 28 660
Kũthayũũka kwa Yesũ 660
Yesũ aimaumĩlĩla amanyĩw'a ĩkũmi na ũmwe Kalilii 660
MALIKO 661
MALIKO 1 661
Yoana Mũvatisi na ũtũmane wake 661
Ũvatiso wa Yesũ 661
Kũtatwa kwa Yesũ weũnĩ 661
Yesũ akyambĩlĩlya kũtavan'ya 661
Yesũ aimeta amanyĩw'a Make ma mbee 661
Yesũ aivosya mũndũ waĩ na ndaimoni Kavelinaumi 661
Yesũ aivosya inyia wa mũka wa Simoni na angĩ aingĩ 661
Yesũ ayĩvatha athi kũvoya, na kuma Kavelinaumi 661
Kũvow'a kwa mũndũ ũwaĩte mangũ 661
MALIKO 2 662
Kũvow'a kwa mũndũ mwau mamutha 662
Kwĩtwa kwa Livai 662
Ũndũ wa kũtĩĩa ũya 662
Ũndũ wa kũlilikana savato 662
MALIKO 3 662
Kũvow'a kwa mũndũ waĩ na kw'oko kwau 662
Yesũ akĩnyuva amanyĩw'a ĩkũmi na elĩ 663
Yesũ akĩsũngĩa ala maisye kana mekonĩ make e na ũtethyo wa Satani 663
Wana-a-ia wa w'o 663
MALIKO 4 663
Ngelekan'yo ya mũvuĩi 663
Wĩa wa ngelekan'yo 663
Ũelesyo wa ngelekan'yo ya mũvuĩi 663
Momanyĩsyo kuma taanĩ na kuma mbeunĩ 663
Yesũ aiuĩthya kĩseve kĩnene 664
MALIKO 5 664
Kũvow'a kwa mũndũ wakwatĩtwe ndaimoni Akelasene 664
Mwĩĩtu wa Yailu, na mũndũ mũka wauaa nthakame 664
MALIKO 6 665
Yesũ ailewa Nasaleti 665
Ũtũme wa amanyĩw'a ikũmi na elĩ 665
Kĩkw'ũ kya Yoana Mũvatisi 665

Kũsyoka kwa amanyĩw'a 665
Kũvũnĩthw'a kwa andũ ngili itano 665
Yesũ akinyĩle ũkanganĩ ĩũlũ 666
Yesũ aivosya ala awau Kenesaleti 666
MALIKO 7 666
Yesũ aisũngĩa ũnyungunyĩsyo wa ũlea kũatĩĩa mokũũ ma atumĩa 666
Kũvow'a kwa mwĩĩtu wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ 666
Kũvow'a kwa mũndũ mwau matũ, na wavũvũtaa 666
MALIKO 8 667
Kũvũnĩthw'a kwa andũ ngili inya 667
Yesũ ailea kwĩka kyama 667
Yesũ aikan'ya kũlea kwona kwa amanyĩw'a 667
Aivosya kĩlilinda Vethisaita 667
Vetelo aikũsĩĩa atĩ Yesũ nĩwe Klĩsto 667
Yesũ akyathana kĩkw'ũ kyake na ũthayũũkyo 667
Wĩtano wa kwĩlea mwene 667
MALIKO 9 667
Kũalyũka kwa mũvw'ano wake 667
Kũvow'a kwa mwana waĩ ndaimoni 668
Yesũ akyathana kĩkw'ũ kyake ya kelĩ 668
Ũmanyĩsyo wa wĩnyivyo 668
Ũmanyĩsyo ũndũ wa kũmĩanĩsya na andũ ala angĩ 668
Kũsũvĩa kũlulutĩkya angĩ 668
Ũndũ wa mũnyũ 668
MALIKO 10 669
Ũkũlyo ũndũ wa kũleana 669
Yesũ aiathima syana nini 669
Mwanake mũthwii aimantha thayũ ũtathela 669
Mĩisyo ya ũthwii 669
Yesũ akyathana kĩkw'u kyake ya katatũ 669
Kwĩyĩtĩsya ndaĩa ya nthĩ 669
Kũvow'a kwa Valitimeo 670
MALIKO 11 670
Kũlika kwa ndaĩa kwa Yesũ Yelusaleme 670
Mũkũyũ nthata 670
Yesũ aithesya ĩkalũ 670
Ũtonyi wa mũĩkĩĩo 670
Yesũ aikũlw'a vala ũkũmũ wake wumaa 670

MALIKO 12 670
Ngelekan'yo ya mũũnda wa mĩsavivũ 670
Ũkũlyo ũndũ wa kumĩsya Kaisali koti 671
Ũkũlyo ũndũ wa ũthayũũkyo 671
Ũkũlyo ũndũ wa mwĩao ũla mũnene mbee 671
Ũkũlyo ũndũ wa Masia 671
Kwĩsũvĩa aandĩki 671
Nthembo ya ndiwa 671
MALIKO 13 672
Yesũ akyathana kwanangwa kwa ĩkalũ 672
Mawoo ala mokĩte 672
Mũminũkĩlyo wa ĩvinda yĩĩ 672
Vata wa kũsyaĩĩsya 672
MALIKO 14 672
Kũsaman'ya kũmũaa Yesũ 672
Yesũ akyĩtĩkĩw'a mauta Vethania 672
Yesũ aivũnyanĩwa nĩ Yutasi 673
Mboka ya vasaka ya mũminũkĩlyo 673
Yesũ akyathana kũlulutĩka kwa amanyĩw'a 673
Yesũ e Ngesemanii 673
Kũkwatwa kwa Yesũ 673
Kũsilĩthw'a kwa Yesũ mbee wa mũthembi mũnene 673
Vetelo aimũkaĩa Yesũ 674
MALIKO 15 674
Yesũ e mbee wa Vilato, ngavana wa Lomi 674
Asikalĩ makĩmũthekeea Yesũ na kĩvũthya 674
Kwambwa kwa Yesũ 674
Kĩkw'ũ kya Yesũ 674
Kũthikwa kwa Yesũ 675
MALIKO 16 675
Kũthayũũka kwa Yesũ 675
Maumĩla angĩ ma Yesũ 675
Kwambata Kwa Yesũ ĩtunĩ 675
LUKA 676
LUKA 1 676
Ndeto sya mbee 676
Wathani wa ĩsyawa ya Yoana Mũvatisi 676
Ĩsyawa ya Yoana Mũvatisi 677

LUKA 2 677
Ĩsyawa ya Yesũ 677
Kũnenganwe kwa Yesũ ĩkalũnĩ 678
Ana 678
Wana wa Yesũ 678
LUKA 3 678
Yoana Mũvatisi na ũtũmane wake 678
Ũvatiso wa Yesũ 679
Mosyaanĩo ma Yesũ 679
LUKA 4 679
Kũtatwa kwa Yesũ weũnĩ 679
Yesũ akyambĩlĩlya kũtavan'ya 679
Yesũ ailewa Nasaleti 679
Kũvow'a kwa mũndũ ũla waĩ na ndaimoni 680
Yesũ aivosya inyia wa mũka wa Simoni na angĩ aingĩ 680
LUKA 5 680
Yesũ aimeta amanyĩw'a ma mbee 680
Kũvow'a kwa mũndũ ũwaĩte mangũ 680
Kũvow'a kwa mũndũ waĩ mwau mamutha 680
Kwĩtwa kwa Livai 681
Ũndũ wa kũtĩĩa kũya 681
LUKA 6 681
Ũndũ wa kũsũvĩa mũthenya wa savato 681
Yesũ aimanyuva atũmwa ikũmi na elĩ 681
Ala aathime na ala meĩthĩwa na mawoo 681
Kwenda amaitha 681
Ũndũ wa kũsilĩla angĩ 682
Mĩsingi ĩlĩ 682
LUKA 7 682
Mũthũkũmi wa mũnene wa asikalĩ ĩana aivow'a 682
Yoana Mũvatisi 682
LUKA 8 683
Aka ala mamũtethasya Yesũ 683
Ngelekan'yo ya mũvuĩi 683
Ũelesyo wa ngelekan'yo ya mũvuĩi 683
Ũmanyĩsyo kuma taanĩ 683
Wana-a-ia wa w'o 684
Yesũ aiuĩthya kĩseve kĩnene 684

Kũvow'a kwa mũndũ Mũkelasene 684
Mwĩĩtu wa Yailu, na mũndũ mũka waumawa nĩ nthakame 684
LUKA 9 684
Ũtũme wa atũmwa ĩkũmi na elĩ 684
Kũsaanĩw'a kwa Elote 685
Kũvũnĩthw'a kwa andũ ngili itano 685
Yesũ aikũsĩĩa atĩ nĩwe Klĩsto 685
Yesũ akyathana kũkw'a na kũthayũũka kwake 685
Wĩtano wa kwĩlea mwene 685
Kũalyũka kwa mũvw'ano wake 685
Kũvow'a kwa mwana waĩ na ndaimoni 685
Yesũ akyathana kĩkw'ũ kyake ya kelĩ 685
Ũmanyĩsyo wa wĩnyivyo 686
Ũmanyĩsyo ũndũ wa kũmĩanĩsya na andũ angĩ 686
Motato kwa ala mekwenda ũtw'ĩka amanyĩw'a 686
LUKA 10 686
Ũtũme wa amanyĩw'a mĩongo mũonza 686
Mawoo ĩũlũ wa mĩsyĩ ĩla ĩtekwĩtĩkĩla 686
Yesũ aitũnga mũvea 686
Nzĩa ya kwona thayũ ũtathela 686
Ngelekan'yo ya Mũsamalia mũseo 687
Matha na Meli 687
LUKA 11 687
"Mboya ya Mwĩaĩi" 687
Mboya ya kĩthing'ĩĩsyo, na ngelekan'yo ya mũnyanya ũtukũ katĩ 687
Yesũ aisũngĩa ũvingan'yo wa eĩka maũndũ na ũtethyo wa Satani 687
Mĩisyo ya kũlea kũalyũla ngoo vyũ 687
Kwĩsũvĩa kũmantha syama 688
Ũmanyĩsyo kuma taanĩ 688
Yesũ aileana na Avalisi na asili 688
LUKA 12 688
Yesũ aimea amanyĩw'a Make mesũvĩe na wangangan'yo 688
Ũla waĩle ũkĩwa 688
Kwĩmakĩa, na kũĩkĩĩa Ngai 689
Vata wa kũsyaĩĩsya, na ngelekan'yo ya ngombo yĩ kĩthito na ĩte kĩthito 689
Movano ma mavinda 689
LUKA 13 689
Vata wa kũalyũla ngoo 689

Mũndũ mũka aivow'a mũthenya wa savato 690
Ngelekan'yo sya mbeke ya kalatali na ĩlawa 690
Mũvĩa mũtheke thayũnĩ 690
Ũmaitha wa Elote 690
Kũĩĩa Yelusaleme 690
LUKA 14 690
Mũndũ ũwaĩte wimbu aivow'a mũthenya wa savato 690
Wĩnyivyo na ũthokan'yo 690
Ngelekan'yo ya mboka nene 691
Thooa wa kwĩthĩwa mũmanyĩw'a 691
LUKA 15 691
Ĩlondu yau 691
Mwana kĩmaamai 691
LUKA 16 692
Mũsyaĩĩsya ũte mũlũngalu 692
Ũndũ ũthwii waĩle kwĩkwa 692
Avalisi maikanw'a 692
Mũndũ mũthwii na mũvoyi Lasalo 692
LUKA 17 692
Moneeni amwe ma Yesũ 692
Yesũ aivosya aũme ĩkũmi mawaĩte mangũ 693
Kũka kwa Ũsumbĩ wa Ngai 693
LUKA 18 693
Ngelekan'yo ya ndiwa na mũsili 693
Mũvalisi na mumya wa koti 693
Yesũ aiathima twana tũnini 693
Thayũ ũtathela na mĩisyo ya ũthwii 693
Yesũ akyathana kĩkw'ũ kyake ya katatũ 694
Yesũ aivosya kĩlilinda 694
LUKA 19 694
Sakayo 694
Ngelekan'yo ya latili sya vetha 694
Kũlika kwa ndaĩa kwa Yesũ Yelusaleme 694
Yesũ aithesya ĩkalũ 695
LUKA 20 695
Ũkũmũ wa Yesũ ũisukwa 695
Ngelekan'yo ya mũũnda wa mũsavivu 695
Ũkũlyo ũndũ wa kumĩsya Kaisali koti 695

Ũkũlyo ũndũ wa ũthayũũkyo 695
Ũkũlyo ũndũ wa Masia 696
Kwĩsũvĩa aandĩki 696
LUKA 21 696
Nthembo ya ndiwa 696
Yesũ akyathana wanangĩko wa ĩkalũ 696
Mawoo ala mokĩte 696
Mũminũkĩlyo wa ĩvinda yĩĩ 696
Vata wa ũsyaĩĩsyo 696
LUKA 22 697
Yesũ aivũnyaniwa nĩ Yutasi 697
Kwĩyũmbanĩsya mboka ya vasaka ya mũminũkĩlyo 697
Mboka ya vasaka ya mũminũkĩlyo 697
Ũnene wa w'o 697
Ũkaĩo wa Vetelo ũkyathanwa 697
Yesũ e Ngesemanii 697
Kũkwatwa kwa Yesũ 698
Vetelo aikaĩa Yesũ 698
Yesũ aithekeewa na kĩvũthya na kũkũnwa 698
Yesũ e mbee wa athembi anene 698
LUKA 23 698
Yesũ e mbee wa Vilato, ngavana wa Lomi 698
Yesũ e mbee wa Elote 698
Vilato, Valava, na Yesũ 698
Kwambwa kwa Yesũ 699
Kikw'ũ kya Yesũ 699
Kũthikwa kwa Yesũ 699
LUKA 24 699
Kũthayũũka kwa Yesũ 699
Yesũ ayumĩla nzĩanĩ ya Emau 699
Yesũ aimaumĩlĩla amanyĩw'a 700
Kwambata Kwake ĩtunĩ 700
YOANA 701
YOANA 1 701
Ndeto sya mbee 701
Ũkũsĩ wa Yoana Mũvatisi ũndũ wa Yesũ 701
Amanyĩw'a ma mbee 701
YOANA 2 702

Mũtwaano ndũanĩ ya Kena 702
Ũthesyo wa ĩkalũ 702
YOANA 3 702
Kũneenan'ya na Nikotemo 702
Ũkũsĩ ũngĩ wa Yoana Mũvatisi ũndũ wa Yesũ 702
We ũla wumĩte ĩtunĩ 703
YOANA 4 703
Yesũ na mũndũ mũka wa Samalia 703
Yesũ aivosya mwana wa mũndũ mũnene Kalilĩ 703
YOANA 5 704
Mũndũ mũwau ndianĩ ya Vethesita 704
Yesũ aionan'ya ũndũ ũmwĩkwatĩtye Ĩthe 704
Ũkũsĩ ũla ũkũsĩĩĩte Yesũ 704
YOANA 6 705
Kũvũnĩthw'a kwa andũ ngili itano 705
Yesũ ayĩveta ethĩwe e weka, na kũkinyĩla ũkanganĩ ĩũlũ 705
Kĩmũtũ kya Thayũ 705
Amanyĩw'a me na nzika 706
Ũkũsĩ wa Vetelo ũndũ wa Yesũ 706
YOANA 7 706
Yesũ na ana-a-iyia 706
Manzi me Thayũ 707
Mũndũ mũka wakwatiwe ũlaalainĩ 707
YOANA 8 707
Kyeni ka Nthĩ 707
Ũndũ wũkĩte kwa ala maleaa kũmwĩtĩkĩla 707
Ngananĩo ya Ayuti 707
YOANA 9 708
Yesũ aivosya mũndũ wasyaĩtwe e kĩlilinda 708
YOANA 10 709
Vala malondu mekalaa 709
Mũithi Mũseo 709
Yesũ e mbokanĩ ya kũlilikana ũthesyo wa ĩkalũ Yelusaleme 709
YOANA 11 709
Kũthayũũkw'a kwa Lasalo 709
Athembi anene maisaman'ya ũndũ wa kũaa Yesũ 710
YOANA 12 710
Yesũ aivakwa maũũ mauta nĩ Meli ndũanĩ ya Vethania 710

Kũlika kwa ndaĩa kwa Yesũ Yelusaleme 711
Ũndũ Akiliki metĩsye 711
Ũlei nthĩnĩ wa Yutia, na anene ala metĩkĩlĩte kĩmbithĩ 711
Ũkũvĩ wa momanyĩsyo ma Yesũ ũtheinĩ 711
YOANA 13 712
Yesũ aithambya amanyĩw'a maũũ 712
Yesũ aionan'va mũmũvunyanĩi 712
Mwĩao mweũ wa wendo 712
Kũkaĩa kwa Vetelo kũyathanwa 712
YOANA 14 712
Nzĩa ya kũthĩ kwi Asa 712
Kwathanwa kwa Veva Mũtheu 713
YOANA 15 713
Mũsavivũ na tũũvonge 713
Nthĩ na Veva wa W'o 713
YOANA 16 713
Wĩa wa Veva Mũtheũ 713
Ndeto sya mũtaanĩsyo 714
YOANA 17 714
Mboya ya Yesũ 714
YOANA 18 715
Kũkwatwa kwa Yesũ 715
Vetelo aimũkaĩa Yesũ, na Yesũ aisũngĩa mokũlyo ma mũthembi mũnene 715
Yesũ e mbee wa Vilato, ngavana wa Lomi 715
YOANA 19 716
Vilato aimũnengane Yesũ mokonĩ ma Avuti 716
Kwambwa kwa Yesũ 716
Kĩkw'ũ kya Yesũ 716
Yesũ aitonywa mbaunĩ na ĩtumo, na kũthikwa Kwake 716
YOANA 20 717
Kũthayũũka kwa Yesu 717
Yesũ aimumĩlĩla Meli Makatelene 717
Yesũ aimaumĩlĩla amanyĩw'a 717
YOANA 21 717
Yesũ akĩyonan'ya ũtee wa Ũkanga wa Tivelia 717
MEKO MA ATŨMWA 719
MEKO MA ATŨMWA 1 719
Ndeto sya mbee 719

Kwambata kwa Yesũ ĩtunĩ 719
MEKO MA ATŨMWA 2 719
Mũthĩnzĩo wa Veva Mũtheu 719
Ũtavan'yo wa Vetelo mũthenya wa Vendikosito 720
Mwĩkalĩle wa Aklĩsto ĩkanisanĩ ya mbee 720
MEKO MA ATŨMWA 3 720
Kũvow'a kwa mũndũ kyonze waĩ mũvoyi 720
Ũtavan'yo wa Vetelo ĩkalũnĩ 721
MEKO MA ATŨMWA 4 721
Vetelo na Yoana me mbee wa Nzama 721
MEKO MA ATŨMWA 5 722
Anania na Savaila 722
Amanyĩw'a mayĩka syama na kũvosya awau 722
Vetelo na Yoana me mbee wa Nzama ĩngĩ 722
MEKO MA ATŨMWA 6 723
Kũnyuvwa kwa ala aũme mũonza 723
Kũkwatwa kwa Sitivini na kũtwawa mbee wa nzama 723
MEKO MA ATŨMWA 7 723
Ũtavan'yo wa Sitivini 723
MEKO MA ATŨMWA 8 724
Kũthĩnw'a na kũnyaĩĩkw'a kwa Aklĩsto 724
Vilivu e nthĩ ya Samalia 725
Simoni ũla mũndũ mũe 725
Vetelo na Yoana me nthĩ ya Samalia 725
Vilivu na mũndũ mũvakũe wa Ethiovia 725
MEKO MA ATŨMWA 9 725
Kũtangĩĩwa kwa Saulo 725
Saulo e Ndamasiku 726
Saulo e Yelusaleme na Taliso 726
Vetelo aivosya andũ Lita 726
Ndolokasi aithayũũkw'a 726
MEKO MA ATŨMWA 10 726
Vetelo na Kolinelio 726
Ũtavan'yo wa Vetelo 727
MEKO MA ATŨMWA 11 727
Vetelo aitetea meko make 727
Ĩkanisa ya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ Andiokia 728
MEKO MA ATŨMWA 12 728

Kũthĩnw'a nĩ Elote: Vetelo akyuma kolokolonĩ ... 728
Kĩkw'ũ kya Elote ... 728
MEKO MA ATŨMWA 13 ... 729
Ĩkanisa ya Andiokia ... 729
Valanava na Saulo me Kuvolo ... 729
Ndũanĩ ya Andiokia nthĩ ya Visitia: Vaulo aitavan'ya kwa Ayuti ... 729
Atũmwa makĩalyũka melekele Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ ... 730
MEKO MA ATŨMWA 14 ... 730
Vaulo na Valanava Ikonio ... 730
Ndũanĩ ya Lisitela ... 730
Kũsyoka Andiokia ... 730
MEKO MA ATŨMWA 15 ... 730
Aklĩsto ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ na Mĩao ya Mose ... 730
Valũa kwa Aklĩsto ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ ... 731
Vaulo na Valanava maitaanĩsya ... 731
MEKO MA ATŨMWA 16 ... 731
Timotheo aikwatana na Vaulo Lisitela ... 731
Kyalo kya Vaulo kũvĩtĩla Asia Nini ... 731
Vaulo akĩinganĩsya Masetonia: ndũanĩ ya Vilivi ... 731
Vaulo na Sila mayĩkw'a kolokolonĩ na kũthaw'a ... 732
MEKO MA ATŨMWA 17 ... 732
Ndũanĩ ya Thesalonika ... 732
Ndũanĩ ya Velia ... 732
Ndũanĩ ya Athene ... 733
Ũtavan'yo wa Vaulo Aleovako ... 733
MEKO MA ATŨMWA 18 ... 733
Ndũanĩ ya Kolintho ... 733
Kalio na Vaulo ... 733
Vaulo akĩsyoka Silia ... 733
Avolo e Eveso ... 734
MEKO MA ATŨMWA 19 ... 734
Amanyĩw'a ma Yoana Mũvatisi Eveso ... 734
Vaulo e Eveso ... 734
Mĩvango ya Vaulo ... 734
MEKO MA ATŨMWA 20 ... 735
Vaulo e Masetonia, Ũkiliki, na Teloa ... 735
Eutikusi ... 735
Kyalo kya Mileto ... 735

Ndeto sya mũtaanĩsyo sya Vaulo kwa atumĩa ma Eveso 735
MEKO MA ATŨMWA 21 736
Kuma Mileto kũthi Tile 736
Kũthi Kaisalea 736
Kũthi Yelusaleme 736
Vaulo aitata kwĩw'ana na Aklĩsto ma Ayuti 736
Kĩthokoo Yelusaleme, na kũkwatwa kwa Vaulo 736
MEKO MA ATŨMWA 22 737
Ũneeni wa Vaulo mbee wa Ayuti 737
Vaulo akĩyĩta Mũlomi kwa kũsyawa 737
Vaulo ayĩtetea mbee wa Nzama 737
MEKO MA ATŨMWA 23 737
Ayuti maisaman'ya moae Vaulo 738
Vaulo aitũmwa Kaisalea 738
MEKO MA ATŨMWA 24 738
Sila wa Vaulo mbee wa ngavana Velike 738
Velike aitĩsya sila 739
MEKO MA ATŨMWA 25 739
Sila wa Vaulo mbee wa Vesito 739
Akiliva na Velinike 739
MEKO MA ATŨMWA 26 739
Vaulo aineena mbee wa Akiliva 739
MEKO MA ATŨMWA 27 740
Kyalo kya Vaulo kĩw'ũnĩ aelete Lomi: Kilete 740
MEKO MA ATŨMWA 28 741
Vaulo e Melita 741
Kyalo kya kũthi Lomi kyaendeea 741
Vaulo aineenan'ya na Ayuti Lomi 742
ALOMI 743
ALOMI 1 743
Ngethi 743
Kwenda kwa Vaulo kwa kũthi Lomi 743
Ũndũ ũvoo mũseo ũilyĩ 743
Wathavu wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ 743
ALOMI 2 743
Ayuti o nao nĩ avĩtan'ya 743
ALOMI 3 744
Ngananĩo ĩkĩsũanĩwa 744

Andũ onthe nĩ avĩtan'ya 744
ALOMI 4 745
Ngelekan'yo ya Avalaamu 745
Watho ũkyoneka kwondũ wa mũikĩĩo 745
ALOMI 5 745
Ũsyao wa mũĩkĩĩo 745
Kĩkw'ũ kwondũ wa Atamu, thayũ kwondũ wa Klĩsto 745
ALOMI 6 746
Ũkwatanĩo na Klĩsto ndũendanasya na naĩ 746
Kũelekan'ya na ũkombo 746
ALOMI 7 746
Kũelekan'ya na mũtwaano 746
Mĩkalĩle ĩli ya mũndũ 747
ALOMI 8 747
Thayũ katĩ wa Veva 747
Ana ma Ngai 747
Wendo wa Ngai 748
ALOMI 9 748
Kyeva kĩnene kya Vaulo nũndũ wa ũlei wa Isilaeli 748
Matho ma Ngai mayaalea kwĩanĩwa 748
Ti ati Ngai ti mũlũngalu 748
Ngai ni mwene vinya w'onthe 748
Kĩtumi kya ũvalũko wa Isilaeli 748
ALOMI 10 749
Nzĩa nzaĩĩ ya ũlũngalu nĩ ya onthe 749
ALOMI 11 749
Ti Aisilaeli onthe mavetiwe ũtee 749
Ũtangĩĩo kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ: ngelekan'yo ya kũkwatan'ya mĩtĩ 749
ALOMI 12 750
Thayũ mweũ 750
Nzĩa yaĩle ya kũtethya wĩa na mĩthĩnzĩo ya veva 750
Motw'io ma mwĩkalĩle wa Mũklĩsto 750
ALOMI 13 750
Wĩwi kwa ala masũmbĩkĩte 750
Wendano wa ana-a-asa 750
Kũthengeea kwa Mũthenya wa Klĩsto 751
ALOMI 14 751
Kũmĩanĩsya na etĩkĩli ala avũthũ 751

ALOMI 15 751
Ũvoo Mũseo kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ 751
Mĩvango ya Vaulo mwene 752
ALOMI 16 752
Ngethi syake mwene 752
Ngatho kwa Ngai 753
1 AKOLINTHO 754
1 AKOLINTHO 1 754
Ngethi na kũtũnga mũvea 754
Veva wa mũtilikangano ĩkanisanĩ 754
1 AKOLINTHO 2 754
Ũĩ wa nthĩ na ũvuan'yo wa Ngai 754
1 AKOLINTHO 3 755
Mũtilikangano ũikanw'a 755
Ũndũ amanyĩsya maĩle kwĩka 755
1 AKOLINTHO 4 755
Ũndũ atũmwa maĩle kwĩka kwa Ngai 755
Ũtao wa Vaulo, na ũkan'yo 756
1 AKOLINTHO 5 756
Ũvoo wa ũlaalai mũthũku mũno 756
1 AKOLINTHO 6 756
Mositakano katĩ wa Aklĩsto 756
Ũvuku ũtaendan'ya na thayũ wa Ũklĩsto 756
1 AKOLINTHO 7 756
Ũvoo wa kũtwaana, na kũlea kũtwaana, na kũleana 756
1 AKOLINTHO 8 757
Kĩosyo kya syĩndũ ila ithembeawa mĩvw'anano 757
Kũsũvĩa ana-a-asa ala onzu wasyanĩ wa ngoo 757
1 AKOLINTHO 9 758
Ngelekan'yo ya mũtũmwa ũndũnĩ wa kũlea kwĩka maũndũ ala waĩ atonya kwĩka 758
Kwenda kwake kũnene kwa kũkusya andũ kwa Klisto 758
Kĩthing'ĩĩsyo kĩla kĩ vata vethĩwe ũkĩlyo 758
1 AKOLINTHO 10 758
Ũkan'yo kuma mĩendelenĩ ya Aisilaeli 758
1 AKOLINTHO 11 759
Mwĩkalĩle wa aka syathini sya ĩkanisa 759
Kũvũthĩthya Mesa ya Mwĩaĩi 759
Wambĩlĩlyo wa Mesa ya Mwĩaĩi 759

Kwosa Mesa ya Mwĩaĩi ũndũ ũtaĩle 760
1 AKOLINTHO 12 760
Ivathũkan'yo sya mĩthĩnzĩo ya veva, na ngwatanĩo yayo 760
Ngelekan'yo kuma mamuthanĩ ma mwĩĩ 760
1 AKOLINTHO 13 760
Wendo nĩw'o muthĩnzĩo ũla mũnene mbee 760
1 AKOLINTHO 14 761
Mĩthĩnzĩo ya wathani na ũneeni wa "ithyomo" 761
Vata wa mĩvango ũthaĩthinĩ 761
1 AKOLINTHO 15 761
Ũthayũũkyo wa Klĩsto 761
Ũthayũũkyo wa akw'ũ 762
1 AKOLINTHO 16 763
Ũelo kwondũ wa etĩkĩli ngya ma Yelusaleme 763
Maũndũ ma Vaulo mwene na ngethi ya mũtaanĩsyo 763
2 AKOLINTHO 764
2 AKOLINTHO 1 764
Ngethi na kũtũnga mũvea 764
Ngoo ya kwenda kwa w'o kwa Vaulo 764
Ũtĩsyo wa ũthoki wake 764
2 AKOLINTHO 2 764
Mũvĩtan'ya mwĩlilu atũngwe ĩkanisanĩ 764
Matatwa na mokĩlan'yo ma Ũvoo Mũseo 764
2 AKOLINTHO 3 765
Ala matangĩĩwe nũndũ wa Vaulo 765
2 AKOLINTHO 4 765
Ũndũ ũthũkũmi wa Vaulo wailyĩ: ũtavan'yo wa ũkũmbaũ 765
Wonzu wa mũtũmwa na vinya wa Ngai 765
Thĩna wa kavinda na ũtaĩo ũtathimika wa tene na tene 765
2 AKOLINTHO 5 766
Wendo wa Klĩsto, kĩthing'ĩĩsyo kitũ na vinya witũ 766
Thayũ mweũ nthĩnĩ wa Klĩsto 766
Ũtũmane wa wĩw'anĩthyo 766
2 AKOLINTHO 6 766
Kwĩtya wendo wa atangĩĩwa 766
Ũkan'yo ũndũ wa ũnyanya na ala mate etĩkĩli 766
2 AKOLINTHO 7 767
Kyeva, na ũkiakisyo ũndũ wa kũka kwa Tito 767

2 AKOLINTHO 8 767
Ũelo kwondũ wa etĩkĩli ngya ma Yelusaleme 767
Ngelekan'yo ya Yesũ 767
Ũtũme na ũthũkũmi wa Tito na angĩ 767
2 AKOLINTHO 9 768
Kũnengane na ũlau mũthĩnzĩo wa Ngai nthĩnĩ wa Klĩsto 768
2 AKOLINTHO 10 768
Vaulo aitavan'ya ũkũmũ wake wumaa kwa Ngai 768
2 AKOLINTHO 11 768
Kũtuwa mũtũmwa kwake nĩ kwa w'o 768
2 AKOLINTHO 12 769
Mawoni na movuan'yo ma Mwĩaĩi, na mawonzu matumie atekathĩĩa 769
Vaulo aionan'ya kwĩkathĩĩa kwake 769
2 AKOLINTHO 13 770
Ũtao wa yĩla wĩũka 770
Mũminũkĩlyo 770
AKALATIA 771
AKALATIA 1 771
Ngethi 771
Kwĩw'ĩthw'a woo kwa Vaulo ũndũ wa Akalatia 771
AKALATIA 2 771
Ũtũme wake nĩwĩtĩkĩlĩtwe Yelusaleme 771
Ũkan'yo wake kwa Vetelo 771
Kũemwa kwa Mĩao na thayũ mweũ mũĩkĩĩonĩ 772
AKALATIA 3 772
Mũĩkĩĩo eka Mĩao nĩ nzĩa ya kwĩtĩkĩlwa nĩ Ngai 772
Kĩtumi kya Mĩao 772
Ũndũ mũĩkĩĩo wĩkaa 772
AKALATIA 4 773
Kũtuwa ana ma Ngai kwondũ wa kũĩkĩĩa Klĩsto 773
Vaulo akĩmesũva etĩkĩli matikasyoke na ĩtina 773
Ana elĩ 773
AKALATIA 5 773
Nyuva katĩ wa Klĩsto na Mĩao 773
Ũthasyo no mũvaka ũtongoew'e nĩ wendo 773
Thayũ Vevanĩ 773
AKALATIA 6 774
Matao ũndũ matonya kwĩka 774

Ndeto sya kũminũkĩlya 774
AEVESO 775
AEVESO 1 775
Ngethi 775
Ndaĩa kwa Ngai 775
Mboya kwondũ wa kũmũmanya Ngai 775
AEVESO 2 775
Ũtangĩĩo nĩ kwondũ wa mumo wa Ngai 775
AEVESO 3 776
Ũtũmane wa Vaulo kũvuan'ya ĩla nzama ya Ngai 776
Mboya ũndũ wa vinya wa kũkwata Ũvoo Mũseo 776
AEVESO 4 776
Wĩtano wa Ngai wĩenda ngwatanĩo 776
Thayũ wa tene na thayũ mweũ 776
Mwĩkalo wa kĩla mũthenya 777
AEVESO 5 777
Endaai ta syana sya kyeni 777
Mwĩkalo wa mũsyĩ wa Mũklĩsto 777
AEVESO 6 777
Mĩio ya kaũ ya Mũklĩsto 778
Mũminũkĩlyo 778
AVILIVI 779
AVILIVI 1 779
Ngethi 779
Mboya yake ũndũ wa asomi make 779
Maũndũ ala maumbũkie nũndũ wa kwovwa kwake 779
Thayũ kana kĩkw'ũ, kĩla kĩseo mbee nĩ kĩku? 779
Ũtao wa kwĩthĩwa na ũkũmbaũ 779
AVILIVI 2 779
Wĩsũvano kwĩthĩwe na ngwatanĩo na wĩnyivyo 779
Ũtangĩĩo wĩanĩw'e mwĩkalĩlenĩ wa mũndũ 780
Timotheo 780
Evavilotito 780
AVILIVI 3 780
Ũlũngalu wa w'o nĩwonekaa kwa kũĩkĩĩa Yesũ, ti mĩaonĩ 780
Kwenda kũnene kwa Vaulo ethĩwe ũmwe na Klĩsto 780
Amaitha ma ngelan'yo ya Klĩsto 780
AVILIVI 4 781

Matao 781
Ndaĩa ya Vaulo nũndũ wa ũseo wa Avilivi 781
Ngethi ya mũtaanĩsyo 781
AKOLOSAI 782
AKOLOSAI 1 782
Ngethĩ 782
Kũtũnga mũvea na mboya 782
Kĩanda kya Vaulo wĩanĩ wa Klĩsto 782
AKOLOSAI 2 782
AKOLOSAI 3 783
Ũndũ kũkĩtĩkaa ũndũ wa kũthayũũkw'a vamwe na Klĩsto 783
Mwĩkalĩle wa mũsyi wa Ũklĩsto 783
AKOLOSAI 4 783
Ngethi syake mwene na mũminũkĩlyo 784
1 ATHESALONIKA 785
1 ATHESALONIKA 1 785
Ngethi na kũtũnga mũvea nũndũ wa mũĩkĩĩo wa Athesalonika 785
1 ATHESALONIKA 2 785
Vaulo ayĩtetea nũndũ wa wĩa wake wa kũtwaa Ũvoo Mũseo 785
Vaulo ayendeew'a nĩ asomi make 785
1 ATHESALONIKA 3 786
Ũtũme wa Timotheo 786
1 ATHESALONIKA 4 786
Matao ũndũ wa mwĩkalĩle 786
Ũndũ wa ala akw'ũ 786
1 ATHESALONIKA 5 786
Kũka kwa Mwĩaĩi, na vata wa ũsyaĩĩsyo 786
Matao ma mĩthemba, na ndeto sya kũminũkĩlya 787
2 ATHESALONIKA 788
2 ATHESALONIKA 1 788
Ngethi 788
2 ATHESALONIKA 2 788
Mavĩtyo ma kwĩsilĩlya kũka kwa Klĩsto 788
Kũtũnga mũvea ĩngĩ na mboya 788
2 ATHESALONIKA 3 788
Tũvoyeei 788
Mwĩao wa kũtethya wĩa 788
Ũathimo 789

1 TIMOTHEO 790
1 TIMOTHEO 1 790
Ngethi, na ũkan'yo momanyĩsyonĩ ma ũvũngũ 790
Mũvea wa Vaulo kwondũ wa tei wa Ngai 790
1 TIMOTHEO 2 790
Maũndũ ma kũatĩĩa ũthaithinĩ na maũmbanoni ma Aklĩsto 790
1 TIMOTHEO 3 791
Mwĩkalo wa asyaĩĩsya ma ĩkanisa 791
Ũnene wa mũthaithĩle witũ 791
1 TIMOTHEO 4 791
Ũndũ kwaĩle kwĩkwa na amanyĩsya ma ũvũngũ 791
Ũtao kwa Timotheo ũndũnĩ wa mwĩkalĩle wake na momanyĩsyo make 791
1 TIMOTHEO 5 791
Ũndũ ndiwa syaĩle kwĩkwa ĩkanisanĩ 791
Atumĩa ma ĩkanisa 792
1 TIMOTHEO 6 792
Ngombo 792
Momanyĩsyo ma ũvũngũ 792
Ũthwii wa w'o 792
Matao kwa Timotheo mwene 792
2 TIMOTHEO 793
2 TIMOTHEO 1 793
Ngethi na kũtũnga mũvea 793
Ũtao wa kwĩthĩwa na ũthangaau mũnene na ũkũmbaũ 793
2 TIMOTHEO 2 793
Ũkan'yo iũlũ wa ngananĩo 793
2 TIMOTHEO 3 794
Mothũku ala mokĩte 794
Ngao ya Timotheo ekale na ũlũmu mũĩkĩĩoni 794
2 TIMOTHEO 4 794
Maũtũmane ma Vaulo mwene na ngethi ya mũtaanĩsyo 794
TITO 795
TITO 1 795
Ngethi 795
Ũnyuvi wa atumĩa 795
Amanyĩsya ma ũvũngũ 795
TITO 2 795
Mwĩkalo wa Ũklĩsto na mũsingi waw'o 795

Ũndũ mumo wa Ngai ũmanyĩasya 795
TITO 3 795
Mwĩkalo wa Ũklĩsto na musingi waw'o 795
Maũtũmane ma ũtaanĩsyo 796
VILEMONA 797
VILEMONA 1 797
Ndeto sya mbee 797
Wendo na mũĩkĩĩo wa Vilemona 797
Wisũvano kwondũ wa ngombo ndoloku 797
Mũminũkĩlyo 797
AEVELANIA 798
AEVELANIA 1 798
Ndeto sya mbee 798
AEVELANIA 2 798
AEVELANIA 3 799
Klĩsto nĩ mũnene mũno kwĩ Mose 799
AEVELANIA 4 799
Ũthũmũo wa Ngai mũthenya wa mũonza 799
Yesũ ũla Mũthembi Mũnene mbee nĩ mũnene mũno kwĩ Aluni 799
AEVELANIA 5 799
Vata wa kũendeea nzĩanĩ ya Ũklĩsto 800
AEVELANIA 6 800
Mawatho ma Ngai nĩmekĩaa wĩkwatyo ngoonĩ 800
AEVELANIA 7 800
Yesũ Mũthembi Mũnene ta Melikiseteki 800
Ũthembi wa Klĩsto nĩ mũnene mũno kwĩ ũthembi wa Ũyuti 800
AEVELANIA 8 801
Ũthembi wa Klĩsto na Ũtianĩo Mweũ 801
AEVELANIA 9 801
Vandũ vatheu va ĩeema ya tene nĩ ngelekan'yo ya vala veũ 801
Ũtonyi wa ũthesya wa nthembo ya Klĩsto 802
Nthembo ya Klĩsto nĩ ĩmwe tũ na vatiĩ ĩngĩ tayo 802
AEVELANIA 10 802
Klĩsto mwene nĩ nthembo nzeo mũno mbee kũvĩta nthembo ila sya aa-Mose 802
Wĩte wa kũendeea na ũkũmbaũ 803
AEVELANIA 11 803
Ngũmbaũ sya mũĩkĩĩo 803
AEVELANIA 12 804

Yesũ Mwambĩlĩlya na Mwĩanĩsya wa mũĩkĩĩo witũ 804
Kĩtumi kya usilĩlo 804
Ũtao ũndũnĩ wa kũlea mumo wa Ngai 804
Saioni ya nthĩ ĩno na Saioni ya ĩtunĩ 804
AEVELANIA 13 805
Matao maũndũnĩ ma kĩla mũthenya 805
Atongoi mataĩĩwe 805
Maũtũmane ma ũtaanĩsyo na ũathimo 805
YAKOVO 806
YAKOVO 1 806
Mũĩkĩĩo na wĩnyivyo 806
Kũmĩĩsya matatwa 806
Ũthaithi ũla wa w'o 806
YAKOVO 2 806
Matao ũndũ wa wendeesyo 806
Mũĩkĩĩo na meko 807
YAKOVO 3 807
Kũsiĩĩa ũĩmĩ 807
Ũĩ waw'o na ũte waw'o 807
YAKOVO 4 807
Ũkan'yo ũndũ wa ũnyanya wa nthĩ 807
Ũkan'yo ũndũ wa ngathĩĩo sya athwii 807
YAKOVO 5 808
Ũkan'yo undũ wa ũthin'yo wa athwii 808
Kũmĩĩsya nĩkwaĩle 808
Ũtonyi wa mboya 808
1 VETELO 809
1 VETELO 1 809
Ngethi 809
Mũvea kwondũ wa wĩkwatyo wa ũtangĩĩo ũla Aklĩsto me naw'o 809
Wĩtano wa kwĩthĩwa na thayũ mũtheu 809
1 VETELO 2 809
Ĩvia yĩla yĩ thayũ na mbaĩ nethu 809
Kwĩnyivĩsya ala me na ũkũmũ silikalĩnĩ 810
Ũndũ ũthũkũmĩ waĩle kwĩthĩwa 810
1 VETELO 3 810
Aũme na iveti 810
Kũmĩĩsya mathĩna: ngelekan'yo ya Klĩsto 810

1 VETELO 4 810
Kũtia naĩ 810
Kũtana mathĩnanĩ kwondũ wa Klĩsto 811
1 VETELO 5 811
Matao kwa atumĩa 811
Matao ma maũndu ma mĩthemba 811
2 VETELO 812
2 VETELO 1 812
Ngethi 812
Moseo manene Aklĩsto me namo na mwĩkalĩle woo 812
Kĩkw'ũ kya Vetelo kĩithengeea 812
Ũkũsĩ wa Vetelo mwene na ũla wa athani 812
2 VETELO 2 812
Athani ma ũvũngũ na thayũ mwathe 812
2 VETELO 3 813
Mũthenya wa kũka kwa Klĩsto 813
Vata wa kwithĩwa twĩyũmbanĩtye 813
1 YOANA 814
1 YOANA 1 814
Thayũ wa tene na tene wonanĩtw'e nthĩnĩ wa Mwĩaĩi Yesũ 814
Kwĩthĩwa na mũamba na Ngai nĩ kũleana na naĩ 814
1 YOANA 2 814
Wĩwi nĩ wonan'yo wa mũamba 814
Kwĩsũvĩa nthũ sya Klĩsti 814
1 YOANA 3 815
Kũmwenda Ngai Asa kũtongoeasya thayũnĩ mũseo 815
Naĩ ndĩw'anaa na kwĩthĩwa syana sya Ngai 815
Kwendanaa kwa ana-a-asa 815
1 YOANA 4 815
Ũndũ tũtonya kũmanya veva wa w'o na veva wa ũvũngũ 815
Wendo wa Ngai na wendo wa mũndũ 815
1 YOANA 5 816
Mũĩkĩĩo wa Ũklĩsto 816
Ndeto sya mũminũkĩlyo 816
2 YOANA 817
2 YOANA 1 817
W'o na wendo 817
3 YOANA 818

3 YOANA 1 818
Ndaĩa ya wĩa wa Kaio 818
Ithokoo ĩkanisanĩ 818
YUTA 819
YUTA 1 819
Ngethi 819
Ũathimo 819
ŨVUAN'YO 820
ŨVUAN'YO 1 820
Ndeto sya mbee na ngethi 820
Woni wa kwona Klĩsto 820
ŨVUAN'YO 2 820
Valũa kwa ikanisa ya Eveso 820
Valũa kwa ikanisa ya Simulina 820
Valũa kwa ĩkanisa ya Velikamo 821
Valũa kwa ĩkanisa ya Thiatila 821
ŨVUAN'YO 3 821
Valũa kwa ĩkanisa ya Salite 821
Valũa kwa ĩkanisa ya Vilatelivia 821
Valũa kwa ĩkanisa ya Laotisia 821
ŨVUAN'YO 4 822
Woni wa kwona ĩtunĩ 822
ŨVUAN'YO 5 822
Woni wa kwona Katena ka ĩlondu ka Ngai 822
ŨVUAN'YO 6 822
Kũmbũa mosiĩlo 822
ŨVUAN'YO 7 823
Kũsiĩlwa kwa ala ngili ĩana na mĩongo ĩna na inya 823
Woni wa kwona ala Ovosye ĩtunĩ 823
ŨVUAN'YO 8 823
Kũvuvwa kwa Masoo Mũonza 823
Mawoo atatũ 824
ŨVUAN'YO 9 824
ŨVUAN'YO 10 824
Mũlaĩka wĩ vinya na kavuku kanini 824
ŨVUAN'YO 11 825
Ila Ngũsĩ Ilĩ 825
Soo wa Mũonza 825

ÕVUAN'YO 12 825
Woni wa kwona Mũndũ Mũka na Mũkũnga Mũnene 825
ÕVUAN'YO 13 826
Woni wa kwona Nyamũ ilĩ 826
ÕVUAN'YO 14 826
Woni wa kwona Katena ka ĩlondu na ala Ovosye 826
Ngetha na kũkethwa kwa itũngo sya mũsavivũ wa nthĩ 827
ÕVUAN'YO 15 827
Woni wa kwona mbakũli mũonza na mothĩn'yo 827
ÕVUAN'YO 16 827
ÕVUAN'YO 17 828
Woni wa kwona Ĩlwaya na Nyamũ 828
ÕVUAN'YO 18 828
Kũvalũka kwa Ndũa nene 828
ÕVUAN'YO 19 829
Ũkĩlyo ĩtunĩ na Mũtwaano wa Katena ka ĩlondu 829
Klĩsto Mũkĩlya vinya 829
Kwanangwa kwa amaĩtha Make 829
ÕVUAN'YO 20 829
Kwovwa kwa Satani myaka ngili 829
Kũthaw'a kwa Satani na kaũ wa mũminũkĩlyo 830
Ũthayũũkyo wa andũ onthe na Sila wa Mũminũkĩlyo 830
ÕVUAN'YO 21 830
Ĩtu yeũ na Nthĩ nzaũ 830
Yelusaleme wa ĩtunĩ 830
ÕVUAN'YO 22 831
Kũka kwa Klĩsto 831

MWAMBĨLĨLYO

MWAMBĨLĨLYO 1

Kũtw'ĩkĩthw'a kwa nthĩ na kwa mũndũ

1Mwambĩlĩlyonĩ Ngai nĩwatw'ĩkĩthisye matu na nthĩ. 2Na nthĩ yaĩ ntheĩ na ndĩaĩ kĩndũ; na kĩvindu kyaĩ ĩũlũ wa ĩ kyũngũ: na Veva wa Ngai avw'ĩkĩte ĩũlũ wa manzĩ. 3Na Ngai asya, Nĩkwĩthĩwe kyeni; na kweethĩwa kyeni. 4Na Ngai oona kyeni, atĩ nĩ kĩseo: na Ngai avathan'ya kye ni na kĩvindu. 5Na Ngai eeta kyeni Mũthenya, na kĩvindu akĩta Ũtukũ. Na kweethĩwa wĩoo na kweethĩwa kĩoko, mũthenya ũmwe. 6Na Ngai asya, Nĩkwĩthĩwe yayaya katĩ wa manzĩ, nayo yĩvathan'ye manzĩ na manzĩ. 7Na Ngai aseũvya yayaya, na avathan'ya manzĩ ala maĩ ĩtheo wa yayaya na manzĩ ala maĩ ĩũlũ wa yayaya: na kweethĩwa ũu. 8Na Ngai eeta yayaya Ĩtu. Na kweethĩwa wĩoo na kweethĩwa kĩoko, mũthenya wa kelĩ.

9Na Ngai asya, Manzĩ ala me ĩtheo wa matu nĩmasyokeanĩe vamwe, na nthĩ nyũmũ yumĩle: na kweethĩwa ũu. 10Na Ngai eeta mũthanga mũmũ Nthĩ; na kũsyokeanĩa kwa manzĩ akwĩta Maũkanga: na Ngai oona nĩ ũseo. 11Na Ngai asya, Nthĩ nĩmesye nyeki, nyũnyi ikĩsyaa mbeũ, na mĩtĩ yĩ mosyao ĩkĩsyaa mosyao o mũthemba wayo, ala me na mbeũ syamo nthĩnĩ wamo, ĩũlũ wa nthĩ: na kweethĩwa ũu. 12Na nthĩ yamesya nyeki, nyũnyi ikĩsyaa mbeũ o mũthemba wasyo, na mĩtĩ ĩkĩsyaa mosyao, ala me na mbeũ syamo o mũthemba wayo nthĩnĩ wamo: na Ngai oona nĩ ũseo. 13Na kweethĩwa wĩoo na kweethĩwa kĩoko, mũthenya wa katatũ.

14Na Ngai asya, Nĩkwĩthĩwe syeni yayayanĩ ya ĩtu ivathanasye mũthenya na ũtukũ; na nĩsyĩthĩwe mawonan'yo, na mavinda, na matukũ na myaka: 15nasyo syĩthĩwe syeni yayayanĩ ya ĩtu sya kũete kyeni ĩũlũ wa nthĩ: na kweethĩwa ũu. 16Na Ngai aseũvya syeni ilĩ nene; kyeni kĩnene kya kũsumbĩka mũthenya, na kyeni kĩnini kya kũsumbĩka ũtukũ: o na ndata nasyo. 17Na Ngai asia yayayanĩ ya ĩtu sya kũete kyeni ĩũlũ wa nthĩ, 18na kũsumbĩka mũthenya na ũtukũ, na kũvathan'ya kyeni na kĩvindu: na Ngai oona nĩ ũseo. 19Na kweethĩwa wĩoo na kweethĩwa kĩoko, mũthenya wa kana.

20Na Ngai asya, Manzĩ nĩmausũwe nĩ wingĩ wa nyamũ syĩ thayũ, na nyũnyi iũlũkae ĩũlũ wa nthĩ yayayanĩ. 21Na Ngai atw'ĩkĩthya mĩkũnga mĩnene, na syũmbe syonthe syĩ thayũ ila ithambĩaa, ila syusũĩte manzĩnĩ, o mũthemba wasyo, na kĩla nyũnyi ĩ nthwau o mũthemba wayo: na Ngai oona nĩ ũseo. 22Na Ngai aiathima, akyasya, Ongelekai, mwingĩve, musũe manzĩ ma maũkanga, na nyũnyi singĩve kũũ nthĩ. 23Na kweethĩwa wĩoo na kweethĩwa kĩoko, mũthenya wa katano.

24Na Ngai asya, Nthĩ nĩyumye syũmbe syĩ thayũ o mũthemba wasyo, indo, na tũsamũ tũla tũtambũkaa, na nyamũ sya kũũ nthĩ o mũthemba wasyo: na kweethĩwa ũu. 25Na Ngai oombie nyamũ sya kũũ nthĩ o mũthemba wasyo, na indo o mũthemba wasyo, na kĩla kĩndũ kĩtambũkaa ĩũlũ wa nthĩ o mũthemba wakyo: na Ngai oona nĩ ũseo. 26Na Ngai asya, Nĩtũmbe mũndũ na mũvw'ano witũ, na kĩtutya kitũ: na methĩwe na ũsumbĩko ĩũlũ wa makũyũ ma ũkanganĩ, na ĩũlũ wa nyũnyi sya yayaya, na ĩũlũ wa indo, na ĩũlũ wa nthĩ yonthe, na ĩũlũ wa kĩla kasamũ katambũkaa, kala katambũkaa ĩũlũ wa nthĩ. 27Na Ngaĩ atw'ĩkĩthya mũndũ na mũvw'ano wake, na mũvw'ano wa Ngai amũtw'ĩkĩthya; mũũme na mũka amatw'ĩkĩthya. 28Na Ngai amaathima: na Ngai amea, Ongelekai, mwingĩve, mu-sũsye nthĩ, na kũmĩkĩlya vinya; na ĩthĩ-wai na ũsumbĩko ĩũlũ wa makũyũ ma ũkanga, na ĩũlũ wa nyũnyi sya yayaya, na ĩũlũ wa kĩla kĩndũ kĩ thayũ kĩendaa ĩũlũ wa nthĩ. 29Na Ngai asya, Sisya, nĩnĩmũnengete kĩla nyũnyi ĩsyaaa mbeũ, yĩ ĩũlũ wa nthĩ yonthe, na kĩla mũtĩ wĩ ũsyao wa mũtĩ ũsyaaa mbeũ; ũkeethĩwa wĩ lĩu kwenyu: 30na kĩla nyamũ ya kũũ nthĩ, na kĩla nyũnyi ya yayaya, na kĩla kĩndũ kĩtambũkaa ĩũlũ wa nthĩ, kĩla kĩ thayũ, nĩninengete nyũnyi nziũ syonthe sya ũya: na kweethĩwa ũu. 31Na Ngai oona kĩla kĩndũ wombie, na, sisya, kyaĩ kĩseo mũno. Na kweethĩwa wĩoo na kweethĩwa kĩoko, mũthenya wa thanthatũ.

MWAMBĨLĨLYO 2

1Na matu na nthĩ syathela kũmbwa, na nguthu yonthe yasyo. 2Na mũthenya wa mũonza Ngaĩ nĩwaminĩte wĩa wake ũla watethasya; nake athũmũa mũthenya wa mũonza ũndũ wa wĩa wake w'onthe ũla watethasya. 3Na Ngaĩ aathima mũthenya wa mũonza, na oovathan'ya wĩthĩwe mũtheu; nũndũ nĩw'o wathũmũie ũndũ wa wĩa wake w'onthe ũla Ngai watw'ĩkĩthisye na wombie.

4Ii nĩ nzyawa sya matu na nthĩ yĩla syatw'ĩkĩthiw'e, mũthenya ũla Yeova Ngai wombie nthĩ na ĩtu. 5Na kutyaĩ kamũtĩ ka kĩthekanĩ kambĩte kwĩthĩwa nthĩ, o na nyũnyi sya kĩthekanĩ ityambĩte kũmea; nũndũ Yeova Ngai ndauĩtye mbua nthĩ: o na kũtyaĩ mũndũ wa kũĩma nthĩ: 6ĩndĩ mũumbĩ wambataa kuma nthĩ, na kuasya manzĩ ĩũlũ wa nthĩ yonthe. 7Na Yeova Ngai oomba mũndũ na kĩtoo kya nthĩ, na amũvevea mĩthũmũ ya thayũ manyiũũnĩ make; na mũndũ atw'ĩka kyuu kĩ thayũ.

Mũũnda wa Eteni

8Na Yeova Ngai avanda mũũnda ngalĩko ya wumĩlonĩ wa syũa, nthĩnĩ wa Etenĩ; na nĩkw'o wamwiie mũndũ ũla wombie. 9Na Yeova Ngai amesya mũthanganĩ kĩla mũtĩ wendeeasya kwoneka, na mũseo wa kũya; mũtĩ wa thayũ naw'o mũũndanĩ katĩ, na mũtĩ wa kũmanyĩthya ũseo na ũthũku. 10Na ũsĩ waumĩte Eteni wa kũnyithya mũũnda; na kuma vau wataanĩsya, watw'ĩka mbũsĩ inya. 11Syĩtwa ya ũla wa mbee nĩ Visoni: nĩw'o ũthyũlũlũkĩte nthĩ yonthe ya Avila, kũla

kwĩ thaavu; 12na thaavu wa nthĩ ĩsu nĩ mũseo: ve veteliumu na tũvila twa nzumalati. 13Na syĩtwa ya ũsĩ wa kelĩ nĩ Ngioni: nĩw'o ũthyũlũlũkĩte nthĩ yonthe ya Kusi. 14Na syĩtwa ya ũsĩ wa katatũ nĩ Itekelĩ: nĩw'o ũvĩtĩle mbee wa Asũli. Na ũsĩ wa kana nĩ Euvalati. 15Na Yeova Ngai oosa mũndũ, na amwia mũũndanĩ wa Eteni oseũvasye na kũsũvĩaa. 16Na Yeova Ngai amwĩaĩa mũndũ, akĩmwĩa, Wa kĩla mũtĩ wa mũũndanĩ nũtonya ũya o ũndũ ũkwenda: 17ĩndĩ wa mũtĩ wa kũmanyĩthya ũseo na ũthũku, ndũkaye: nĩkwĩthĩwa mũthenya ũla ũkaya waw'o ndũkatĩa ũkw'a.

18Na Yeova Ngai asya, Ti ũseo mũndũ ethĩwe e weka; nĩngũmũmbĩa mũtetheesya ũmwaĩle. 19Na kuma mũthanganĩ Yeova Ngai oombie kĩla nyamũ ya kĩthekanĩ, na kĩla nyũnyi ya yayaya; nake atwaĩa mũndũ one ũndũ wĩsyĩta: na o ũndũ wetie kĩla kyũmbe kĩ thayũ, noyo syĩtwa yakyo. 20Na mũndũ atw'ĩĩa indo syonthe masyĩtwa, na nyũnyi sya yayaya, na kĩla nyamũ ya kĩthekanĩ; ĩndĩ kwondũ wa ũ mũndũ kũtyaaoneka mũtetheesya ũmwaĩle. 21Na Yeova Ngai akomethya mũndũ too mũnene, na akoma; nake aumya wau ũmwe wake, na akwantan'ya nyama vandũ vaw'o: 22na wau, ũla Yeova Ngaĩ waumisye mũndũnĩ, oombie mũndũ mũka, na amũtwaĩa ũ mũndũ. 23Na mũndũ asya, Ũũ yu nĩ ĩvĩndĩ ya mavĩndĩ makwa, na nyama ya mwĩĩ wakwa: akeetwa Mũndũ mũka, nĩkwĩthĩwa nĩwaumiw'e nthĩnĩ wa Mũndũ mũũme. 24Kwondũ wa ũu mũndũ mũũme akatia ĩthe na nyinyia, na akalũman'ya na mũka wake: nao makeethĩwa mwĩĩ ũmwe. 25Na me elĩ maĩ athei, mũndũ mũũme na mũka, na maiaasonoka.

MWAMBĨLĨLYO 3

Kũvalũka kwa mũndũ

1Na ĩndĩ nzoka yaĩ nzeleke mũno kwĩ nyamũ o na yĩva ya kĩthekanĩ ĩla Yeova Ngai wombie. Na yamwĩa mũndũ mũka atĩĩ, Nĩ w'o, Ngai nĩwaisye, Mũtikaye ma mĩtĩ yonthe ya mũũndanĩ? 2Na ĩndĩ mũndũ mũka eea nzoka, Mosyao ma mĩtĩ ya mũũndanĩ nĩtũtonya ũya: 3ĩndĩ ũsyao wa mũtĩ ũla wĩ katĩ wa mũũnda, Ngai nĩwaisye, Mũĩkaye waw'o, o na mũikakiite, mũikese ũkw'a. 4Na nzoka yamwia mũndũ mũka, Mũikakw'a nongĩ: 5nũndũ Ngai nĩwĩsĩ kana mũthenya ũla mũkaya waw'o, nĩvo mũkasalukw'a metho, nenyu mũkeethĩwa ta Ngai, mũkĩmanya ũseo na ũthũku. 6Na yĩla mũndũ mũka wonie kana mũtĩ nĩ mũseo wa ũya, na nĩ wa kwendeesya methonĩ, na nĩ mũtĩ wa kwendwa kwa kũĩvya mũndũ, atw'a ũsyao waw'o, aya; na ĩngĩ anenga mũũme, nake aya. 7Na masalukw'a metho moo me elĩ, mamanya nĩ athei; na matuman'ya matũ ma mũkũyũ, meeseũvĩsya ngũa. 8Na meew'a wasya wa Yeova Ngai aitambũka mũũndanĩ syũa yausya: na mũndũ mũũme na mũka wake meevitha katĩ wa mĩtĩ ya mũũnda Yeova Ngai ndakamone.

9Na Yeova Ngai eeta ũ mũndũ mũũme, amũkũlya, Ũĩva we? 10Nake asũngĩa, Nĩneew'a wasya waku mũũndanĩ, na nakĩa, nũndũ nyie nĩĩ mũthei; na neevitha. 11Nake amũkũlya, Nũũ ũkwĩie wĩĩ mũthei? Nũĩte wa mũti, ũla nakwĩaĩe ndũkaye? 12Na mũndũ mũũme asũngĩa, Mũndũ mũka ũla wanengie ethĩwe nakwa, nĩwe ũnengie wa mũtĩ, na naya. 13Na Yeova Ngai akũlya mũndũ mũka, Ũndũ ũũ wĩkie nata? Na mũndũ mũka asũngĩa, Nzoka nĩngengie, na naya. 14Na Yeova Ngai eea nzoka, Nũndũ nĩwĩkie ũu, nũumanĩwe, we, kwĩ indo syonthe, na kwĩ nyamũ syonthe sya kĩthekanĩ; ũkaendaa na ĩvu, na ũkaĩsaa kĩtoo mĩthenya yonthe ya thayũ waku: 15na ngeekĩa ũmaitha katĩ wenyu we na mũndũ mũka, na katĩ wa ũsyao waku na ũsyao wake: akatumba mũtwe waku, naku ũkatumba kĩtiinyo kyake. 16Amwĩa mũndũ mũka, Ngaingĩvya mũno woo waku wa kũsyaa; woonĩ ũkasyaa syana; na kwenda kwaku kũkeethĩwa kwa mũemeu, nake akasumbĩka ĩũlũ waku. 17Na amwĩa Atamu, Nũndũ, nĩweethukĩĩsye wasya wa mũkau, na ĩngĩ waya wa mũtĩ, ũla nakwĩaĩe, ngĩkwĩa, Ndũkaaye waw'o: nthĩ nĩumanĩwe nũndũ waku; ũkaĩsaa wayo woonĩ matũkũ onthe ma thayũ waku; 18mĩw'a nayo na thangila ĩkakũmeesya; naku ũkaĩsaa nyũnyi sya mũũndanĩ; 19yuutĩanĩ ya ũthyũ waku ũkaĩsaa lĩu, kũvika yĩla ũkasyoka mũthanganĩ; nũndũ nĩvo waumiw'e: nũndũ wĩ kĩtoo, na nũkasyoka kĩtoonĩ. 20Na mũndũ mũũme atw'ĩĩa mũka wake syĩtwa Eva; nũndũ nĩwe inyia wa onthe me thayũ. 21Na Yeova Ngai amaseũvĩsya Atamu na mũka wake ngũa sya mbũa, na amavw'ĩka.

22Na Yeova Ngai asya, Sisya, mũndũ nũtw'ĩkĩte ta ũmwe wa ithyĩ, kũmanya ũseo na ũthũku; na yu, ndakese kũtambũũkya kw'oko, ose wa mũtĩ wa thayũ naw'o, na kũya, na kwĩkalaa tene na tene— 23kwondũ wa ũu Yeova Ngai amumya mũũndanĩ wa Eteni, aĩme nthĩ vala waumiw'e. 24Na ĩndĩ alũngya ũla mũndũ; na aia ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya mũũnda wa Eteni Akeluvi, na ũlĩlĩnzĩku wa ũvyũ ũla weethyũũaa ngalĩko syonthe, kũsũvĩaa nzĩa ya mũtĩ wa thayũ.

MWAMBĨLĨLYO 4

Kaini na Aveli

1Na Atamu amanya Eva mũka wake; nake aya ĩvu, na asyaa Kaini, asya, Nĩnoosa mũndũ mũũme kwa kũtethw'a nĩ Yeova. 2Na ĩngĩ asyaa mwana-a-inyia Aveli. Na Aveli aĩ mũĩthi wa malondu, ĩndĩ Kaini aĩ mũĩmi wa nthĩ. 3Na kweethĩwa matukũ amwe mathela, Kaini aetee Yeova nthembo ya ũsyao wa nthĩ. 4Nake Aveli aete mosyao ma mbee ma ĩĩthya yake na mathunya mamo. Na Yeova eetĩkĩla Aveli na nthembo yake: 5ĩndĩ ndaaĩtĩkĩla Kaini na nthembo yake. Na Kaini aĩ mũthilĩku mũno, na aluta ũthyũ wake. 6Na Yeova amwĩa Kaini, Ũthilĩkĩte nĩkĩ? Na ũlutĩte ũthyũ nĩkĩ? 7Weeka nesa, ndwĩĩtĩkĩlwa? Na ethĩwa ndwĩĩka nesa, naĩ yovesyaa mũomonĩ; na kwenda kwayo kũkeethĩwa kwaku; ĩndĩ naku ũmĩsumbĩke. 8Na Kaini aneena na mwana-a-inyia Aveli. Na kweethĩwa, yĩla maĩ kĩsesinĩ, Kaini amũkĩlĩla mwana-a-inyia Aveli, na amũaa.

9Na Yeova akũlya Kaini, Aĩva Aveli, mwana-a-mwenyu? Nake asũngĩa, ndyĩsĩ: ninyie mũsũvĩi wa mwana-a-ia? 10Nake akũlya, Wĩkie ata? Wasya wa nthakame ya mwana-a-mwenyu nũĩngaĩla kuma nthĩ. 11Na yu ĩndĩ nũumanĩwe kuma nthĩ, ĩla yathamisye kanyw'a wayo kwosa nthakame ya mwana-a-mwenyu kuma kw'okonĩ kwaku; 12ũkĩĩma nthĩ, ndĩkakũnengae ĩngĩ vinya wayo; ũkeethĩwa mũkĩi na mwangangi kũũ nthĩ. 13Na Kaini amũsũngĩa Yeova, Kũsilĩlwa kwakwa nĩ kũnene mbee wa ũndũ ndonya kũmĩĩsya. 14Sisya, ũmũnthĩ nĩwandũngya kuma ĩũlũ wa nthĩ; o na ũthyũnĩ waku ngavithĩka; na ngeethĩwa mũkĩi na mwangangi, kũũ nthĩ; na kũkeethĩwa, o ũla ũkambĩthĩa nũkambũaa. 15Na Yeova amwĩa, Kwondũ wa ũu o ũla ũkoaa Kaini, nũkaĩvanĩw'a kũndũ mũonza. Na Yeova amwĩkĩa Kaini ũvano, kana o ũla ũkamwĩthĩa ndakaamũae. 16Na Kaini auma mbee wa Yeova, na atũa nthĩ ya Noti, ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya Eteni.

Mosyaanĩo ma Kaini

17Na Kaini amanya mũka wake; nake aya ĩvu, na asyaa Enoko: na aaka ndũa, na eeta syĩtwa ya ndũa, o ta syĩtwa ya mwana wake, Enoko. 18Na Enoko asyaa Ilati; na Ilati asyaa Meuyaeli; na Meuyaeli asyaa Methusaeli; na Methusaeli asyaa Lameki. 19Na Lameki atwaa aka elĩ; syĩtwa ya ũmwe eetawa Ata, na syĩtwa ya ũla ũngĩ eetawa Nzila. 20Na Ata asyaa Yavali: nĩwe ĩthe wa ala matũaa maeemanĩ na me indo. 21Na syĩtwa ya mwana-a-inyia eetawa Yuvali: nĩwe ĩthe wa onthe ala makwataa mbeve na mũtũlilũ. 22Na Nzila nake asyaa Tuvali-kaini, nĩwe mũmanyĩsya wa atwii onthe ma mĩio myũĩ ya ũthuku na kĩaa: na mwĩĩtu-a-inyia wa Tuvali-kaini aĩ Naama. 23Na Lameki amea aka make:

Ata na Nzila, ĩw'ai wasya wakwa;
Inyw'ĩ aka ma Lameki, ĩthukĩĩsyei kũneena kwakwa:
Nũndũ nĩnooaa mũndũ nũndũ wa ũngũna,
O na mwanake nũndũ wa ũndumba:
24Ethĩwa Kaini akaĩvanĩw'a kũndũ mũonza,
Nĩ w'o Lameki nĩ kũndũ mĩongo mũonza na mũonza.

Sethi na ũsyao wake

25Na Atamu amanya mũka ĩngĩ; nake asyaa mwana, na amwĩta syĩtwa yake Sethi: akyasya, Nũndũ Ngai nũmbiĩe ũsyao ũngĩ vandũ va Aveli; nũndũ Kaini nĩwamũaie. 26Na Sethi o nake asyaĩwa mwana; amwĩta syĩtwa yake Enosi. Ĩvinda yĩu andũ mambĩlĩlya kwĩkaĩla syĩtwa ya Yeova.

MWAMBĨLĨLYO 5

Mosyaanĩo ma Atamu

(1 MAVINDA 1.1–4)

1Yĩĩ nĩyo ĩvuku ya mosyaanĩo ma Atamu. Mũthenya ũla Ngai watw'ĩkĩthisye mũndũ, amũmbie na kĩtutya kya Ngai; 2mũũme na mũka amatw'ĩkĩthya, na amaathima, na ameta syĩtwa yoo Atamu, mũthenya ũla wamatw'ĩkĩthisye. 3Na Atamu ekala myaka ĩana na mĩongo ĩtatũ, na asyaa mwana ũmũtutĩtye, e na mũvw'ano wake; na amwĩta syĩtwa yake Sethi: 4na matukũ ma Atamu ĩtina wa kũsyaa Sethi maĩ myaka maana nyanya: o akĩsyaa ana na eĩtu. 5Na matukũ onthe ala Atamu wekalile maĩ myaka maana kenda na mĩongo ĩtatũ: na akw'a.

6Na Sethi ekala myaka ĩana na ĩtano, na asyaa Enosi: 7na Sethi ekala ĩtina wa kũsyaa Enosi myaka maana nyanya na mũonza, o akĩsyaa ana na eĩtu: 8na matukũ onthe ma Sethi maĩ myaka maana kenda na ĩkũmi na ĩlĩ: na akw'a.

9Na Enosi ekala myaka mĩongo kenda, na asyaa Kenani: 10na Enosi ekala ĩtina wa kũsyaa Kenani myaka maana nyanya na ĩkũmi na ĩtano, o akĩsyaa ana na eĩtu: 11na matukũ onthe ma Enosi maĩ myaka maana kenda na ĩtano: na akw'a.

12Na Kenani ekala myaka mĩongo mũonza, na asyaa Maalaleli: 13na Kenani ekala ĩtina wa kũsyaa Maalaleli myaka maana nyanya na mĩongo ĩna, o akĩsyaa ana na eĩtu: 14na matukũ onthe ma Kenani maĩ myaka maana kenda na ĩkũmi: na akw'a.

15Na Maalaleli ekala myaka mĩongo thanthatũ na ĩtano, na asyaa Yaleti: 16na Maalaleli ekala ĩtina wa kũsyaa Yaleti myaka maana nyanya na mĩongo ĩtatũ, o akĩsyaa ana na eĩtu: 17na matukũ onthe ma Maalaleli maĩ myaka maana nyanya na mĩongo kenda na ĩtano: na akw'a.

18Na Yaleti ekala myaka ĩana na mĩongo thanthatũ na ĩlĩ, na asyaa Enoko: 19na Yaleti ekala ĩtina wa kũsyaa Enoko myaka maana nyanya, o akĩsyaa ana na eĩtu: 20na matukũ onthe ma Yaleti maĩ myaka maana kenda na mĩongo thanthatũ na ĩlĩ: na akw'a.

21Na Enoko ekala myaka mĩongo thanthatũ na ĩtano, na asyaa Methusela: 22na Enoko aendanasya na Ngai ĩtina wa kũsyaa Methusela myaka maana atatũ, o akĩsyaa ana na eĩtu: 23na matikũ onthe ma Enoko maĩ myaka maana atatũ na mĩongo thanthatũ na ĩtano: 24na Enoko aendanasya na Ngai: na ndaĩ vo; nũndũ Ngai nĩwamwosie.

25Na Methusela ekala myaka ĩana na mĩongo nyanya na mũonza, na asyaa Lameki: 26na Methusela ekala ĩtina wa kũsyaa Lameki myaka maana mũonza na mĩongo nyanya na ĩlĩ, o akĩsyaa ana na eĩtu: 27na matukũ onthe ma Methusela maĩ myaka maana kenda na mĩongo thanthatũ na kenda: na akw'a.

28Na Lameki ekala myaka ĩana na mĩongo nyanya na ĩlĩ, na asyaa mwana: 29na amwĩta syĩtwa yake Noa, akyasya, Nĩwe ũkatũkiakisya wĩanĩ wĩtũ na thĩnanĩ wa moko maitũ, kwondũ wa nthĩ ĩla Yeova waumanĩe. 30Na Lameki ekala ĩtina wa kũsyaa Noa myaka maana atano na mĩongo kenda na ĩtano, o akĩsyaa ana na eĩtu: 31na matukũ onthe ma Lameki maĩ myaka maana mũonza na mĩongo mũonza na mũonza: na akw'a.

32Na Noa aĩ wa myaka maana atano: na Noa asyaa Semu na Amu na Yavethi.

MWAMBĨLĨLYO 6

Ũng'endu wa andũ

1Na kweethĩwa, yĩla andũ mambĩlĩlye kwĩngiva ĩũlũ wa nthĩ, na masyaĩwa eĩtu, 2ana ma Ngai moona kana eĩtu ma andũ maĩ aseo; na meetwaĩa aka, onthe ala manyuvie. 3Na Yeova asya, Veva wakwa ndakakĩlan'ya vinya na mũndũ tene na tene, nũndũ we nake nĩ mwĩĩ: ĩndĩ matukũ make makeethĩwa myaka ĩana na mĩongo ĩlĩ. 4Nevilimu maĩ kũũ nthĩ matukũ asu, o na ĩtina wa ĩvinda yĩu, yĩla ana ma Ngai malikile kwa eĩtu ma andũ, na mamasyaĩa syana: syo syaĩ ngũmbaũ tene, andũ me nguma.

5Na Yeova oona kana ũthũku wa mũndũ waĩ mũnene kũũ nthĩ, na kĩla kĩsũanĩo kya malilikano ma ngoo yake kyaĩ kyathe vyũ mavinda onthe. 6Na Yeova eelila nũndũ nĩwombie mũndũ ĩũlũ wa nthĩ, na eew'ĩthw'a woo ngoonĩ yake. 7Na Yeova asya, Ngaananga mũndũ ũla natw'ĩkĩthisye aume ĩũlũ wa nthĩ; mũndũ, vamwe na nyamũ, na kĩla kasamũ katambũkaa, na nyũnyi sya yayaya; nĩkwĩthĩwa nĩngwĩlila nũndũ nĩnasyũmbie. 8Ĩndĩ Noa nĩwendeesye mbee wa Yeova.

Noa akyaka ngalawa

9Mosyaanĩo ma Noa nĩmo aa. Noa aĩ mũndũ mũlũngalu, na mwĩanĩu nzyawanĩ sya ĩvinda yake: Noa aendanasya na Ngai. 10Na Noa asyaa ana atatũ, Semu na Amu na Yavethi. 11Na nthĩ yaĩ nthũku mbee wa Ngai, na nthĩ yausũĩte ũng'endu. 12Na Ngai oona nthĩ, na, sisya, yaĩ nthũku; nũndũ mĩĩ yonthe nĩyathũkisye nzĩa yoo ĩũlũ wa nthĩ.

13Na Ngai amwĩa Noa, Mũminũkĩlyo wa mĩĩ yonthe nĩwooka mbee wakwa; nũndũ nthĩ nĩyusũĩtwe nĩ ũng'endu kwondũ woo; na, sisya, ngamananga vamwe na nthĩ. 14Ĩyakĩe ngalawa ya mũtĩ wa mũkova; na ũtilanga tũsũmba ngalawanĩ, na ũivaka ngalĩ ya nthĩnĩ na ngalĩ ya nza kĩsia. 15Na ũũ nĩw'o wĩaka: ũasa wa ngalawa mĩkono maana atatũ, na ũthanthau wayo mĩkono mĩongo ĩtano, na ũtũlu wayo mĩkono mĩongo ĩtatũ. 16Ũkaseũvye vandũ va kũete kyenĩ ngalawanĩ, na ũkaseũvye va mũkono ũmwe kuma ĩũlũ; na mũomo wa ngalawa ũkekĩe ũteenĩ wayo; nyũmba ya nthĩ, na ya katĩ, na ya ĩũlũ, nĩw'o wĩseũvya. 17Nakwa, sisya, nĩngũete kĩw'ũ kingĩ ĩũlũ wa nthĩ, kyanange mĩĩ yonthe, yĩ na mĩvevo ya thayũ nthĩnĩ wayo, ungu wa ĩtu, kyonthe kĩla kĩ kũũ nthĩ kĩkakw'a. 18Ĩndĩ ngalũlũmĩlya ũtianĩo wakwa naku; naku ũkalika ngalawanĩ, we, na ana maku, na mũkau, na aka ma ana maku vamwe naku. 19Na kĩla kĩndũ kĩ thayũ kya mĩĩ yonthe, ilĩ sya kĩla mũthemba ũkaete nthĩnĩ wa ngalawa, kũsyĩkalya thayũ vamwe naku; ikeethĩwa nũme na nga. 20Nyũnyi o mũthemba wasyo, na indo o mũthemba wasyo, na kĩla kasamũ katambũkaa ka nthĩ o mũthemba wako, ili sya kĩla mũthemba w'onthe ikakũkĩa, ũsyĩkalye thayũ. 21Naku ũkeyosee lĩu w'onthe ũla ũĩsawa, wĩyũmbanĩsye; na ũkeethĩwa wĩ lĩu waku, na wasyo. 22Noa eeka ũu; kwĩanana na w'onthe ũla Ngai wamwĩaĩe, nĩw'o wekie.

MWAMBĨLĨLYO 7

Mbua ya kĩw'ũ kingĩ

1Na Yeova amwĩa Noa, Lika, we, na andũ maku onthe ngalawanĩ; nũndũ we nĩngwonete wĩ mũlũngalu mbee wakwa nzyawanĩ ĩno. 2Sya kĩla nyamũ ntheu ũkeyosee mũonza, mũonza, nũme na nga yayo; na sya nyamũ ila ite ntheu ilĩ, nũme na nga yayo: 3na ĩngĩ sya nyũnyi sya yayaya, mũonza, mũonza, nũme na nga, kwĩkalya ũsyao wĩ thayũ ĩũlũ wa nthĩ yonthe. 4Nũndũ vatiele matukũ mũonza, na ĩndĩ ngausya mbua nthĩ mĩthenya mĩongo ĩna na matukũ mĩongo ĩna; na kyonthe kĩ thayũ kĩla noombie ngaananga vyũ kuma ĩũlũ wa nthĩ. 5Na Noa eeka w'onthe ũla Yeova wamwĩaĩe.

6Nake Noa aĩ wa myaka maana thanthatũ yĩla kĩla kĩw'ũ kingĩ kyai ĩũlũ wa nthĩ. 7Na Noa alika ngalawanĩ, we, na ana make, na mũka wake, na aka ma ana make, nũndũ wa manzĩ ma kĩla kĩw'ũ kingĩ. 8Syalika sya nyamũ ntheu, na sya nyamũ ite ntheu, na sya nyũnyi, na sya kĩla kĩndũ kĩtambũkaa ĩũlũ wa nthĩ, 9ilĩ, ilĩ ngalawanĩ kwa Noa, nũme na nga, o tondũ Ngai weaĩe Noa. 10Na kweethĩwa ĩtina wa mĩthenya ĩsu mũonza, manzĩ ma kĩla kĩw'ũ kingĩ meethĩwa ĩũlũ wa nthĩ. 11Mwaka wa maana thanthatũ wa thayũ wa Noa, mwei wa kelĩ, mũthenya wa ĩkũmi na mũonza wa mwei, mũthenya o ũsu kwavingũka nthongo syonthe sya kyũngũ kyu kĩnene, na mbũthĩ sya ĩtu syavingũka. 12Na kweethĩwa mbua ĩũlũ wa nthĩ mĩthenya mĩongo ĩna na matukũ mĩongo ĩna.

13Mũthenya o ũsu malika ngalawanĩ Noa, na Semu na Amu na Yavethĩ, ana ma Noa, na mũka wa Noa, na aka atatũ ma ana make vamwe nao; 14mo na kĩla nyamũ o mũthemba wayo, na indo syonthe o mũthemba wasyo, na kĩla kasamũ katambũkaa, kala katambũkaa ĩũlũ wa nthĩ o mũthemba wako, na kĩla nyũnyi o mũthemba wayo, kĩla nyũnyi ya kĩla mũthemba. 15Na syalika kwa Noa ngalawanĩ, ilĩ, ilĩ sya mĩĩ yonthe ĩla yĩ na mĩthũmũ ya thayũ. 16Na ila syalikile, syalika nũme na nga sya mĩĩ yonthe, o tondũ Ngai wamwĩaĩe: na Yeova amũvingĩa nthĩnĩ. 17Na kĩla kĩw'ũ kingĩ kyeethĩwa ĩũlũ wa nthĩ matukũ mĩongo ĩna; na manzĩ mongeleka, na mookĩlya ngalawa, na yookĩlĩtw'e ĩũlũ wa nthĩ. 18Na manzĩ makĩlya vinya, na mongeleka mũno ĩũlũ wa nthĩ; na ngalawa yaendaa ĩũlũ wa manzĩ. 19Na manzĩ makĩlya vinya mũno mũnene ĩũlũ wa nthĩ; na iĩma syonthe ndũlu ila syaĩ ungu wa ĩtu yonthe syavw'ĩkwa. 20Manzĩ makĩlya vinya kwambata ĩũlũ mĩkono ĩkũmi na ĩtano; na iĩma syavw'ĩkwa. 21Na mĩĩ yonthe yakw'a ĩla ĩendaa ĩũlũ wa nthĩ, nyũnyi, o na indo, na nyamũ, na kĩla kasamũ katambũkaa, kala katambũkaa ĩũlũ wa nthĩ, na kĩla mũndũ: 22syonthe ila syaĩ na mĩthũmũ ya veva wa thayũ manyiũũnĩ masyo, sya syonthe ila syaĩ mũthanganĩ mũmũ, syakw'a. 23Na kĩla kĩndũ kyaĩ thayũ ĩũlũ wa nthĩ kyaanangwa, andũ, o na indo, na tũsamũ tũla tũtambũkaa, na nyũnyi sya yayaya; na nĩsyanangiwe kuma nthĩ: no Noa watiiwe, na ala maĩ nake ngalawanĩ. 24Na manzĩ makĩlya vinya ĩũlũ wa nthĩ matukũ ĩana na mĩongo ĩtano.

MWAMBĨLĨLYO 8

Mũminũkĩlyo wa mbua ya kĩw'ũ kingĩ

1Na Ngai alilikana Noa, na nyamũ syonthe, na indo syonthe ila syaĩ nake ngalawanĩ: na Ngai avĩtĩlya kĩseve ĩũlũ wa nthĩ, na manzĩ manyivanga; 2nasyo nthongo sya kyũngũ kyu na mbũthi sya ĩtunĩ syavingwa, na mbua kuma ĩtunĩ yasiĩĩwa; 3na manzĩ maendeea na kũolekanga nthĩ: na mũminũkĩlyo wa matukũ ĩana na mĩongo ĩtano manzĩ manyiva. 4Na mwei wa mũonza, mũthenya wa ĩkũmi na mũonza wa mwei, ngalawa yekala ĩũlũ wa iĩma sya Alalati. 5Na manzĩ maendeea na kũnyiva kũvika mwei wa ĩkũmi; na mwei wa ĩkũmi, mũthenya wa mbee wa mwei, mĩthya ya iĩma yooneka.

6Na kweethĩwa mũminũkĩlyo wa matukũ mĩongo ĩna, Noa avingũa mbũthi ya ngalawa ĩla waseũvisye: 7na aumya ngũngũũ, nayo yathi kũũ na kũũ, mũvaka yĩla manzĩ mang'alile ĩũlũ wa nthĩ. 8Na aumya ĩvũĩ vala ũĩ, amanye kana manzĩ nĩmanyivĩte ĩũlũ wa nthĩ; 9ĩndĩ ĩvũĩ yĩtyaona ũthũmũo wa kĩlata kyayo, na yamũsyokea ngalawanĩ; nũndũ manzĩ maĩ ĩũlũ wa nthĩ yonthe: na atambũũkya kw'oko, ayosa, ayĩlikya vala ũĩ ngalawanĩ. 10Na ekalanga ĩngĩ matukũ angĩ mũonza; na aumya ĩngĩ yĩla ĩvũĩ ngalawanĩ; 11na ĩvũĩ yamũsyokea wĩoo; na, sisya, kanyw'anĩ wayo ĩtũ ya mũthata yĩtw'ĩte; na ĩndĩ Noa amanya kana manzĩ nĩmanyivĩte kuma nthĩ. 12Na ekalanga ĩngĩ matukũ angĩ mũonza, na aumya yĩla ĩvũĩ; na yĩtyaamũsyokea ĩngĩ nongi.

13Na kweethĩwa mwaka wa maana thanthatũ na ũmwe, mwei wa mbee, mũthenya wa mbee wa mwei, manzĩ nĩmang'alĩte kuma nthĩ: na Noa athasya vandũ ngalawanĩ ĩũlũ, na oona, na, sĩsya, ĩũlũ wa nthĩ nĩkũnyiaĩte. 14Na mwei wa kelĩ, mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na mũonza wa mwei, nthĩ yaĩ nyũmũ. 15Na Ngai aneena na Noa, akĩmwĩa, 16Uma ngalawanĩ, we, na mũkau, na ana maku, na aka ma ana maku vamwe naku. 17Vamwe naku umya kĩla kĩ thayũ kyonthe kĩ vamwe naku kya mĩĩ yonthe, nyũnyi, o na indo, na kĩla kĩtambũkaa kyonthe, kĩla kĩtambũkaa ĩũlũ wa nthĩ; nĩ kana isyaanĩe mũno nthĩ, na kwongeleka, na kwingĩva ĩũlũ wa nthĩ. 18Na Noa aumaala, na ana make, na mũka wake, na aka ma ana make vamwe nake: 19na kĩla nyamũ, na kĩla kasamũ katambũkaa, na kĩla nyũnyi, o kĩla kĩendaa ĩũlũ wa nthĩ, o mĩthemba yasyo, syauma ngalawanĩ.

20Na Noa aakĩa Yeova kĩthembeo, na oosa ya kĩla nyamũ ntheu, na kĩla nyũnyi ntheu, na athemba nthembo sya kũvĩvw'a kĩthembeonĩ. 21Na Yeova eew'a mũuke mũseo; na Yeova asya ngoonĩ yake, Ndĩkaumanĩa nthĩ ĩngĩ nongi kwondũ wa mũndũ, nũndũ kĩsũanĩo kya ngoo ya mũndũ nĩ kĩthũku kuma wana wake; o na ndikakũna ĩngĩ kyonthe kĩla kĩ thayũ, tondũ nĩkĩte. 22Ĩvinda yĩla nthĩ ĩĩkalaa, kũvanda na kũketha, na mbevo na muutĩa, na ĩvinda ya syũa na ĩvinda ya mbevo, na mũthenya na ũtukũ itikathela.

MWAMBĨLĨLYO 9

Ũtianĩo wa Ngai na Noa

1Na Ngai aathima Noa na ana make, na amea, Ongelekai, mwingĩve, na mũyusũsya nthĩ. 2Na kũkĩwa kwenyu na kwĩw'ĩwa w'ĩa kwenyũ kũkeethĩwa ĩũlũ wa kĩla nyamũ ya nthĩ, na ĩũlũ wa kĩla nyũnyi ya yayaya; nasyo syonthe ila syusũĩte nthĩ, na makũyũ onthe ma ũkanganĩ, ninenganĩtwe mokonĩ menyu. 3Kĩla kĩndũ kĩendaa kĩ thayũ kĩkeethĩwa lĩu kwenyu; o ta nyũnyi nziũ nĩnĩmũnengete syonthe. 4Ĩndĩ nyama ĩ na thayũ wayo, nĩw'o nthakame yayo, mũtikaye. 5Na vate ndĩi nthakame yenyu, nthakame ya mathayũ menyu, ngaandũa; kw'okonĩ kwa kĩla nyamũ ngaandũa: na kw'okonĩ kwa mũndũ, o kw'okonĩ kwa mwana-a-inyia wa kĩla mũndũ, ngaandũa thayũ wa mũndũ. 6Ũla ũketa nthakame ya mũndũ, nthakame yake ĩketwa nĩ mũndũ: nũndũ mũvw'anonĩ wa Ngaĩ nĩwombie mũndũ. 7Nenyu, ongelekai, mwingĩve; syaanai mũno kũũ nthĩ, na mũyingĩva ĩũlũ wayo.

8Na Ngai aneena na Noa, na ana make vamwe nake, akĩmea, 9Nakwa, sisya, nĩngũlũlũmĩlya ũtianĩo wakwa nenyu, na ũsyao wenyu ĩtina wenyu; 10o na kĩla kyũmbe kĩ thayũ kĩ vamwe nenyu, na nyũnyi, na indo, na kĩla nyamũ ya nthĩ vamwe nenyu; syonthe ila syumĩte ngalawanĩ, o kĩla nyamũ ya nthĩ. 11Na ngalũlũmĩlya ũtianĩo wakwa nenyu; o na mĩĩ yonthe ndĩkanangwa ĩngĩ nĩ manzĩ ma kĩla kĩw'ũ kingĩ; o na kũikethĩwa kĩw'ũ kingĩ ĩngĩ, kya kwananga nthĩ. 12Na Ngai asya, Ũũ nĩw'o ũvano wa ũtianĩo ũla ngũtianĩa katĩ wakwa nenyu na kĩla kĩndũ kĩ thayũ kĩ vamwe nenyu, nzyawa na nzyawa: 13nyie nĩngwia ũtaathi wakwa ĩthweonĩ, naw'o ũkeethĩwa ũvano wa ũtianĩo katĩ wakwa na nthĩ. 14Na kũkeethĩwa, yĩla ngaete ĩthweo ĩũlũ wa nthĩ, ũtaathĩ ũkoonekaa ĩthweonĩ, 15nakwa ngalilikana ũtianĩo wakwa, ũla wĩ katĩ wakwa nenyu na kĩla kyũmbe kĩ thayũ kya mĩĩ yonthe; na manzĩ maikethĩwa kĩla kĩw'ũ kingĩ ĩngĩ kya kwananga mĩĩ yonthe. 16Na ũtaathi ũkeethĩwa ĩthweonĩ; nakwa ngoosisya, nĩ kana nĩlilikanae ũtianĩo wa tene na tene ũla wĩ katĩ wa Ngai na kĩla kyũmbe kĩ thayũ kya mĩĩ yonthe kĩ ĩũlũ wa nthĩ. 17Na Ngai amwĩa Noa, Ũsu nĩ ũvano wa ũtianĩo ũla nalũlũmĩlya katĩ wakwa na mĩĩ yonthe ĩla yĩ ĩũlũ wa nthĩ.

Noa na ana make

18Na ana ma Noa, ala maumie ngalawanĩ, nĩ Semu na Amu na Yavethi: na Amu nĩ ĩthe wa Kanaani. 19Asu atatũ nĩo ana ma Noa: na nũndũ wa asu nthĩ yonthe yausũa.

20Na Noa ambĩlĩlya kwĩthĩwa mũĩmi, na avanda mũũnda mĩsavivũ: 21na anyw'a mbinyu, akwatwa nĩyo: na eethĩwa evuĩte e ĩeemanĩ yake. 22Na Amu, ĩthe wa Kanaani, oona ĩthe wake e mũthei, na atavya ana-a-inyia make elĩ me nza. 23Na Semu na Yavethi moosa ngũa, mailĩĩla ituonĩ syoo me elĩ, na mathi na kyamũtete, mavw'ĩka ĩthe woo e mũthei; na mothyũ moo melekele ĩtina, na matyaona ĩthe woo e mũthei.

24Na Noa aamũka kuma mbinyunĩ yake, na amanya ũndũ wĩkiwe nĩ mwana wake ũla mũnini. 25Nake asya,
Naumanĩwe Kanaani;
Mũthũkũmi wa athũkũmi akeethĩwa kwa ana-a-inyia make.
26Na asya,
Nataĩwe Yeova, Ngai wa Semu;
Na Kanaani nĩethĩwe mũthũkũmi wake,
27Ngai anenevye Yavethi,
Nake nĩekale maeemanĩ ma Semu;
Na Kanaani nĩethĩwe mũthũkũmi wake.
28Na Noa ekala ĩtina wa kĩla kĩw'ũ kingĩ myaka maana atatũ na mĩongo ĩtano. 29Na matukũ onthe ma Noa maĩ myaka maana kenda na mĩongo ĩtano: na akw'a.

MWAMBĨLĨLYO 10

Mosyaanĩo ma ana ma Noa

(1 MAVINDA 1.5–23)

1Na ĩndĩ aa nĩo mosyaanĩo ma ana ma Noa, ma Semu na Amu na Yavethi: na masyaĩwa ana ĩtina wa kĩla kĩw'ũ kingĩ.
2Ana ma Yavethi: Ngomeli, na Makoki, na Matai, na Yavani, na Tuvali, na Meseki, na Tilasi. 3Na ana ma Ngomeli: Asikenasi, na Livathi, na Tokalima. 4Na ana ma Yavani: Elisaa, na Talisisi, na Kitimu, na Alotani. 5Na kwa asu ithama sya mbaĩ syaaanw'a katĩ wa nthĩ syoo, kĩla ũmwe na kĩthyomo kyake, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, mbaĩnĩ syoo.
6Na ana ma Amu: Kusi, na Misili, na Vutu, na Kanaani.
7Na ana ma Kusi: Seva, na Avila, na Savita, na Laama, na Saviteka; na ana ma Laama: Sieva, na Ndetani. 8Na Kusi asyaa Nimiloti: ambĩlĩlya kwĩthĩwa ũmwe wĩ vinya kũũ nthĩ. 9Aĩ mũsyĩmi wĩ vinya mbee wa Yeova: kwa ũu kwaaw'a, Ta Nimiloti mũsyĩmi wĩ vinya mbee wa Yeova. 10Na wambĩlĩyo wa ũsumbĩ wake weethĩwa Mbaveli, na Eleku, na Akati, na Kalene, nthĩ ya Sinali.
11Nthĩ ĩsu nĩkw'o waumie athi Asuli, na aaka Nineva, na LeovothiIli, na Kala, 12na Leseni katĩ wa Nineva na Kala (nĩyo ĩla ndũa nene). 13Na Misili asyaa Aluti, na Aanami, na Aleavi, na Anavitui, 14na Avathilusi, na Akasilui (vala Avilisiti maumie), na Akavitoli.
15Na Kanaani asyaa Sitoni ĩkithathi yake, na Ethi, 16na Mũyevusĩ, na Mũamoli, na Mũngilikasi, 17na Mũivi, na Mũaliki, na Mũsini, 18na Mũalivati, na Mũnzemali, na Mũamathi: na ĩtina mĩvĩa ya Mũkanaani yanyaĩĩka.
19Na mũvaka wa Mũkanaani waĩ kuma Sitoni, ũendete Ngelali, kũvika Ngasa; ũendete Sotomo na Ngomola na Atima na Nzevoiimu, kũvika Lasa. 20Asu nĩo ana ma Amu, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, na kũatĩĩa ithyomo syoo, katĩ wa nthĩ syoo, mbaĩnĩ syoo.
21Na Semu, ĩthe wa ana onthe ma Eveli, mũkũũwe wa Yavethi, nake asyaĩwa syana. 22Ana ma Semu: Elamu, na Asuli, na Alivakasati, na Luti, na Alamu. 23Na ana ma Alamu: Usi, na Uli, na Ngetheli, na Masi. 24Na Alivakasati asyaa Siela; na Siela asyaa Eveli. 25Na Eveli asyaĩwa ana elĩ: syĩtwa ya ũmwe eetawa Veleki; nũndũ nthĩ yaaaniw'e matukũnĩ make; na syĩtwa ya mwana-a-inyia wake eetawa Yokitani. 26Na Yokitani asyaa Alimotati, na Selevu, na Asalimavethi, na Yela, 27na Aatolamu, na Usali, na Ndikila, 28na Ovali, na Avimaeli, na Sieva, 29Ovilu, na Avila, na Yovavu: asu onthe maĩ ana ma Yokitani. 30Na ũtũo woo waĩ kuma Mesa, ũendete Sevali, kĩĩma kya wumĩlonĩ wa syũa.
31Asu nĩ ana ma Semu, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, na kũatĩĩa ithyomo syoo, katĩ wa nthĩ yoo, kũatĩĩa mbaĩ syoo.
32Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya ana ma Noa, kũatĩĩa mosyaanĩo moo, mbaĩnĩ syoo: na nũndũ wa asu mbaĩ syaaanw'a katĩ wa nthĩ ĩtina wa kĩla kĩw'ũ kingĩ.

MWAMBĨLĨLYO 11

Mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Mbaveli

1Na nthĩ yonthe yaĩ ya kĩthyomo kĩmwe na kĩneeno kĩmwe. 2Na kweethĩwa, yĩla maendete kyalo wumĩlonĩ wa syũa, moona ũiĩ nthĩ ya Sinali; na matũa vo. 3Na meeana, Ũkai, tũmbe mavali, na tũimavĩvya vyũ. Na meethĩwa na mavali vandũ va mavia, na lami vandũ va ndaka. 4Na masya, Ũkai, twĩyakĩe, ndũa, na mwako mũtũlu wa mũnyoolo, ũla mũthya waw'o ũtonya ũvika ĩtunĩ, na twĩmanthĩe syĩtwa; tũikese kũnyaĩĩkw'a ĩũlũ wa nthĩ yonthe. 5Na Yeova atheea one ndũa na mwako ũsu mũtũlu, ũla ana ma andũ makĩte. 6Na Yeova asya, Sisya, mo nĩ ũko ũmwe, na onthe me na kĩthyomo kĩmwe; na ũũ nĩ ũndũ mambĩlĩlya kwĩka; namo yu maikasiĩĩwa ũndũ meũsũanĩa kwĩka. 7Ũkai, tũtheee, na tũithokoan'ya kĩthyomo kyoo vo, maikew'ane ũneeni.
8Na ĩndĩ Yeova amanyaĩĩkya ĩũlũ wa nthĩ yonthe kuma vau: na maeka kwaka ndũa. 9Kwondũ wa ũu syĩtwa yayo yeetwa Mbaveli; nũndũ nĩvo Yeova wathokoanĩsye kĩthyomo kya nthĩ yonthe: na kuma vau Yeova amanyaĩĩkya ĩũlũ wa nthĩ yonthe.

Mosyaanĩo ma Semu

(1 MAVINDA 1.24–27)

10Aa nĩo mosyaanĩo ma Semu. Semu aĩ wa myaka ĩana, na asyaa Alivakasati myaka ĩlĩ ĩtina wa kĩla kĩw'ũ kingĩ: 11na Semu ekala ĩtina wa kũsyaa Alivakasati myaka maana atano, o akĩsyaa ana na eĩtu.
12Na Alivakasati ekala myaka mĩongo ĩtatũ na ĩtano, na asyaa Siela: 13na Alivakasati ekala ĩtina wa kũsyaa Siela myaka maana ana na ĩtatũ, o akĩsyaa ana na eĩtu.
14Na Siela ekala myaka mĩongo ĩtatũ, na asyaa Eveli: 15na Siela ekala ĩtina wa kũsyaa Eveli myaka maana ana na ĩtatũ, o akĩsyaa ana na eĩtu.
16Na Eveli ekala myaka mĩongo ĩtatũ na ĩna, na asyaa Veleki: 17na Eveli ekala ĩtina wa kũsyaa Veleki myaka maana ana na mĩongo ĩtatũ, o akĩsyaa ana na eĩtu.
18Na Veleki ekala myaka mĩongo ĩtatũ, na asyaa Leu: 19na Veleki ekala ĩtina wa kũsyaa Leu myaka maana elĩ na kenda, o akĩsyaa ana na eĩtu.
20Na Leu ekala myaka mĩongo ĩtatũ na ĩlĩ, na asyaa Seluki: 21na Leu ekala ĩtina wa kũsyaa Seluki myaka maana elĩ na mũonza, o akĩsyaa ana na eĩtu.
22Na Seluki ekala myaka mĩongo ĩtatũ, na asyaa Naoli: 23na Seluki ekala ĩtina wa kũsyaa Naolĩ myaka maana elĩ, o akĩsyaa ana na eĩtu.

24Na Naoli ekala myaka mĩongo ĩlĩ na kenda, na asyaa Tela: 25na Naoli ekala ĩtina wa kũsyaa Tela myaka ĩana na ĩkũmi na kenda, o akĩsyaa ana na eĩtu.
26Na Tela ekala myaka mĩongo mũonza, na asyaa Avalamu, na Naoli, na Aalani.

Mosyaanĩo ma Tela

27Na ĩndĩ aa nĩo mosyaanĩo ma Tela. Tela asyaa Avalamu, na Naoli, na Aalani; na Aalani asyaa Loto. 28Na Aalani nĩwakw'ĩĩe nthĩ ĩla wasyaĩwe nthĩ ya Ulu wa Akalitei, ĩthe wake Tela atanakw'a.
29Na Avalamu na Naoli meetwaĩa aka: syĩtwa ya mũka wa Avalamu eetawa Salai; na syĩtwa ya mũka wa Naoli, eetawa Milika, mwĩĩtu wa Aalani, ĩthe wa Milika, na ĩthe wa Isika. 30Na Salai aĩ ngũngũ; ndaĩ mwana. 31Na Tela oosa Avalamu mwana wake, na Loto mwana wa Aalani, mwĩsũkũũe, na Salai mũka wa mwana, o mũka wa mwana wake Avalamu; na mathi nao kuma Ulu wa Akalitei, kũlika nthĩ ya Kanaani; na mavika Aalani, na matũa vo. 32Na matukũ ma Tela maĩ myaka maana elĩ na ĩtano: na Tela akw'ĩa Aalani.

MWAMBĨLĨLYO 12

Kwĩtwa kwa Avalamu nĩ Ngai

1Na ĩndĩ Yeova amwĩa Avalamu, Uma, we, nthĩ yaku, na kwa ũko waku, na nyũmba ya au, kũvika nthĩ ĩla nĩkwon'ya: 2na ngakũtw'ĩkĩthya mbaĩ nene, na ngakũathima, na kũnenevya syĩtwa yaku; naku wĩthĩwe ũathimo: 3nakwa ngamaathima ala makũathimaa, na ũla ũkũumanĩaa ngamũumanĩa: na nthĩnĩ waku, we, mĩvĩa yonthe ya nthĩ ĩkaathimwa. 4Na ĩndĩ Avalamu athi, o tondũ Yeova wamwĩie; na Loto athi nake: na Avalamu aĩ wa myaka mĩongo mũonza na ĩtano yĩla waumie Aalani. 5Na Avalamu oosa Salai mũka wake, na Loto mwana wa mwana-a-inyia, na syĩndũ syoo syonthe ila moombanĩtye, na andũ ala masyaĩwe Aalani; na mauma nĩ kana maende nthĩ ya Kanaani; na mavota nthĩ ya Kanaani. 6Na Avalamu avĩtĩla ĩ nthĩ avika vandũ vetawa Sekemu, kũvika mũtĩ wa mwaloni wĩ Mole. Na ĩvinda yĩu Mũkanaani atũaa nthĩ ĩsu. 7Na Yeova aumĩlĩla Avalamu, na asya, Nganenga ũsyao waku nthĩ ĩno: na vau aakĩa Yeova, ũla wamumĩlĩle, kĩthembeo. 8Na auma vau avika kĩĩmanĩ ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya Mbethi-eli, na amba ĩeema yake, Mbethi-eli yĩ ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, na Ai yĩ ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa: na vau aakĩa Yeova kĩthembeo, na eekaĩla syĩtwa ya Yeova. 9Na Avalamu athi kyalo, aendeea elekele ngalĩ ya Ĩtheo.

Avalamu e nthĩ ya Misili

10Na kwaĩ yũa nthĩ ĩsu: na Avalamu atheea Misili ekale ũeni kw'o: nũndũ yũa yaĩ ĩnene nthĩ ĩsu. 11Na kweethĩwa, yĩla wathengeeie kũlika Misili, amwĩa Salai mũka wake, Na yu ĩndĩ, nĩnĩsĩ wĩ mũndũ mũka mwanake mũno kwa kũsiw'a: 12na kũkeethĩwa, yĩla Amisili mekwona, makasya, Ũũ nĩ mũka wake: na makambũaa, ĩndĩ we makakũeka wĩ thayũ. 13Nĩngũkwĩsũva, asya wĩ mwĩĩtũ-a-ia; nĩ kana kwĩthĩwe kwĩ kũseo kwakwa kwondũ waku, na kyuu kyakwa kĩkale thayũ kwondũ waku. 14Na kweethĩwa, Avalamu avika Misili, Amisili moona mũka wake kana nĩ mwanake mũno. 15Na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Valao mamwona, na mamũkatha kwa Valao: na mũndũ mũka atwawa nyũmbanĩ ya Valao. 16Na amwĩka Avalamu nesa kwondũ wake: na aĩ na malondu, na ng'ombe, na mang'oi maũme, na athũkũmi aũme na eĩtu, na mang'oi maka, na ngamĩle. 17Na Yeova athĩn'ya Valao na nyũmba yake mothĩn'yo manene kwondũ wa Salai, mũka wa Avalamu. 18Na Valao amwĩta Avalamu, na amũkũlya, Ũu ũmbĩkĩte nata? Nĩkĩ ndwaandavya kana nĩ kĩveti kyaku? 19Nĩkĩ waisye, Nĩ mwĩĩtu-a-ia, ũndũ nĩmũtwaie ethĩwe mũka wakwa? Yu ĩndĩ sisya mũka waku, mwose, ũkwate nzĩa ũthi. 20Na Valao eeaĩa andũ ũndũ wake: nao mamumaasya nzĩanĩ, na mũka wake, na syonthe ila waĩ nasyo.

MWAMBĨLĨLYO 13

Avalamu na Loto makĩtaanĩsya

1Na Avalamu ambata kuma Misili, we, na mũka wake, na syonthe ila waĩ nasyo, na Loto vamwe nake, kũvika ngalĩ ya Ĩtheo. 2Na Avalamu aĩ mũthwii mũno na indo, na vetha, na thaavu. 3Na aenda kyalo kuma ngalĩ ya Ĩtheo kũvika Mbethi-eli, vandũ vala ĩeema yake yaĩ mbee, katĩ wa Mbethi-eli na Ai, 4kũvika vandũ va kĩthembeo, kĩla waseũvĩtye vo mbee: na vau Avalamu eekaĩla syĩtwa ya Yeova. 5Nake Loto, ũla waendanasya vamwe na Avalamu, aĩ na ndĩthya sya mbũi na malondu, na sya ng'ombe, na maeema. 6Na nthĩ ndĩaatonya kũmeanĩa, mekalae vamwe: nũndũ ũthwii woo waĩ mwingĩ, ũndũ mataatonya kwĩkala vamwe. 7Na kwaĩ iteta katĩ wa aĩthĩ ma indo sya Avalamu na aĩthi ma indo sya Loto: na ĩvinda yĩu Mũkanaani na Mũvelisi matũaa nthĩ ĩsu. 8Na Avalamu amwĩa Loto, Nĩngũkwĩsũva, kũikethĩwe iteta katĩ wakwa naku, na katĩ wa aĩthi makwa na aĩthi maku; nũndũ twĩ ana-a-asa. 9Nthĩ yonthe ndĩ mbee waku? Nĩngũkwĩsũva, ũtaanĩsye nakwa: wenda kũthi ngalĩ ya kw'oko kwa aka, nakwa ngathi ngalĩ ya kw'oko kwa aũme; kana wathi ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, nakwa ngathi ngalĩ ya kw'oko kwa aka. 10Na Loto ookĩlya metho, oona Ũiĩ wa Yolotani w'onthe, kana wĩ na manzĩ ngalĩ syonthe, Yeova atanamba kwananga Sotomo na Ngomola, o ta ũla mũũnda wa Yeova, ta nthĩ ya Misili, ũendete Nzoali. 11Na ĩndĩ Loto eenyuvĩa Ũiĩ w'onthe wa Yolotani; na Loto athi kyalo ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa: na mataanĩsya ene kwa ene. 12Avalamu ekala nthĩ ya Kanaani na Loto ekala ndũanĩ sya ũla Ũiĩ, na athamĩĩsya ĩeema yake kũvika Sotomo. 13Na ĩndĩ andũ ma Sotomo maĩ athũku na athe mũno kwa Yeova.
14Na Yeova amwĩa Avalamu, ĩtina wa kũtaanĩsya na Loto, Yu ũkĩlya metho maku, ũsisye kuma vandũ vala ũĩ, ngalĩ ya ĩũlũ na ngalĩ ya ĩtheo na wumĩlonĩ wa syũa na ũthũĩlonĩ wa syũa: 15nũndũ nthĩ yonthe ĩla ũkwona, ngakũnenga we, na ũsyao waku tene na tene. 16Na

ũsyao waku ngootw'ĩkĩthya ta kĩtoo kya nthĩ: nũndũ ethĩwa mũndũ nũtonya kũtala kĩtoo kya nthĩ, nĩvo ĩndĩ ũsyao waku ũtonya kũtalĩka. 17Ukĩla, ũtambũke katĩ wa nthĩ ũasanĩ wayo na ũthanthaunĩ wayo, nũndũ ngakũnenga yo. 18Na Avalamu athamya ĩeema yake, ooka ekala mĩtĩnĩ ya myaloni yĩ Mamile, ĩla yĩ Evilonĩ, na vau aakĩa Yeova kĩthembeo.

MWAMBĨLĨLYO 14

Avalamu akĩtangĩĩa Loto

1Na kweethĩwa matukũ ma Amulaveli mũsumbĩ wa Sinali, na Alioko mũsumbĩ wa Elasali, na Ketololaomeli mũsumbĩ wa Elamu, na Titali mũsumbi wa Ngoiimu, 2makwatya kaũ na Vela mũsumbĩ wa Sotomo, na Mbilisa mũsumbĩ wa Ngomola, na Sinavu mũsumbĩ wa Atima, na Semeveli mũsumbĩ wa Nzevoiimu, na mũsũmbĩ wa Mbela (nĩyo Nzoali). 3Asu onthe makomanĩa mwandanĩ wa Sitimi (nĩw'o Ũkanga wa Mũnyũ). 4Myaka ĩkũmi na ĩlĩ mathũkũmaa Ketololaomeli, na mwaka wa ĩkũmi na ĩtatũ mamũng'endea. 5Na mwaka wa ĩkũmi na ĩna Ketololaomeli ooka na asũmbĩ ala maĩ nake, na makũnĩa Alevai nthĩnĩ wa Asetelothi-kalinaimu, na Asusi nthĩnĩ wa Amu, na Aemi nthĩnĩ wa Save-kiliathaimu. 6Na Aoli kĩĩmanĩ kyoo Seili, kũvika Eli-valani, ĩla yĩ ũtee wa weũ. 7Na masyoka, na mavika Eni-misivati (nĩyo Katesi), makũna nthĩ yonthe ya Aamaleki, o na ya Aamoli, ala matwĩe Asasoni-tamali. 8Na mũsũmbĩ wa Sotomo, na mũsumbĩ wa Ngomola, na mũsũmbĩ wa Atima, na mũsumbĩ wa Nzevoiimu, na mũsumbĩ wa Mbela (nĩyo Nzoali) maumaala; na maselelya ita mamelekele mwandanĩ wa Sitimi; 9mokite na Ketololaomeli mũsũmbĩ wa Elamu, na Titali mũsumbĩ wa Ngoiimu, na Amulaveli mũsumbĩ wa Sinali, na Alioko mũsumbĩ wa Elasali; asumbĩ ana mokite na atano. 10Na ĩndĩ mwanda wa Sitimi wausũĩte maima ma lami; na asumbĩ ma Sotomo na Ngomola makũka, na mavalũka vo, na ala matialile makũka maelete kĩĩmanĩ. 11Na makua ũthwii w'onthe wa Sotomo na Ngomola, na lĩu woo w'onthe, na makwata nzĩa mathi. 12Na moosa Loto, mwana wa mwana-a-inyia wa Avalamu, ũla watwĩe Sotomo, na ũthwii wake, na mathi.

13Na ũmwe ũla wavonokie ooka, na atavya Avalamu Mũevelania: nake atwĩe mĩtĩnĩ ya myaloni yĩ Mamile, Mũamoli, mwana-a-inyia wa Esikoli, na mwana-a-inyia wa Aneli; nao nĩmeew'anĩte na Avalamu. 14Na yĩla Avalamu wewie kana mwana-a-ĩthe nũtavĩtwe, aumya andũ make ala wamamanyĩĩtye, ala masyaĩwe nyũmbanĩ yake, maana atatũ na ĩkũmi na nyanya, na amaatĩĩa kũvika Ndani. 15Na ũtukũ eeyĩaan'ya okite nao, we na athũkũmi make, na amakũna, na amaatĩĩa kũvika Ova, ĩla yĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aka ya Ndamasiku. 16Nake atũnga ũthwii w'onthe, na ĩngĩ atũnga mwana-a-ĩthe Loto, na ũthwii wake, na aka nao na andũ.

Melikiseteki akĩathima Avalamu

17Na mũsumbĩ wa Sotomo athi kũmũthaũa, ĩtina wa kũsyoka kwake kuma kũaa Ketololaomeli na asumbĩ ala maĩ vamwe nake, mwandanĩ wa Save (nĩw'o Mwanda wa Mũsumbĩ). 18Na Melikiseteki mũsumbĩ wa Saleme aete kĩmũtũ na mbinyu: nake aĩ mũthembi wa Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe. 19Na amũathima, na asya, Naathimwe Avalamu wa Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe, mwene wa ĩtu na nthĩ: 20na nataĩwe Ngai Ũla wĩ Ĩũlũ wa Onthe, ũla ũnenganĩte amaitha maku kw'okonĩ kwaku. Na amũnenga kĩlungu kya ĩkũmi kya syonthe. 21Na mũsumbĩ wa Sotomo amwĩa Avalamu, Nenga andũ, na ũkĩyosea ũthwii. 22Na Avalamu amwĩa mũsumbĩ wa Sotomo, Nĩnookĩlya kw'oko kwakwa kwa Yeova, Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe, mwene wa ĩtu na nthĩ, 23kana ndikosa ũlii, kana ũlii wa kĩatũ, kana kĩndũ o na kĩva kyaku, ndũkese kwasya, Nĩthuĩtye Avalamu: 24ate o kĩla anake maĩe, na kĩlungu kya andũ ala maendie nakwa, Aneli, na Esikoli, na Mamile; asu nĩmose kĩlungu kyoo.

MWAMBĨLĨLYO 15

Ũtianĩo wa Ngai na Avalamu

1Ĩtina wa maũndũ asu ndeto ya Yeova yamũkĩa Avalamu woninĩ, ĩkĩmwĩa, Ndũkakĩe, Avalamu: ninyie ngao yaku, na ĩtuvi yaku ĩnene mũno mbee. 2Na Avalamu akũlya, Ame Mwĩaĩĩ Yeova, ũkanenga kĩ, nĩkwĩthĩwa nĩendaa nde mwana, na ũla ũkethĩwa e mwene wa nyũmba yakwa nĩ Elieseli wa Ndamasiku? 3Na Avalamu amwĩa, Nĩ w'o, ndwaanenga ũsyao: na, sisya, ũmwe wasyaĩwe nyũmbanĩ yakwa nĩ mũtiĩwa wakwa. 4Na, sisya, ndeto ya Yeova yamũkĩa, ĩkĩmwĩa, Mũndũ ũsu ndakethĩwa mũtiĩwa waku; ĩndĩ ũla ũkauma kĩnyunyunĩ kyaku mwene nĩwe ũkethĩwa mũtiĩwa waku. 5Na amumaalya nza, na amwĩa, Sisya yu kwelekela ĩtunĩ, ũtale ndata, ethĩwa nũtonya kwitala: na amwĩa, Ũsyao waku ũkeethĩwa o ta ũu. 6Nake aĩkĩĩa Yeova; nake amũtalĩla ũndũ ũsu kwĩthĩwa ũlũngalu. 7Na amwĩa, Ninyie Yeova ũla nakumisye Ulu wa Akalitei, nĩkũnenge nthĩ ĩno ũtiĩwe yo. 8Na akũlya, Ame Mwĩaĩĩ Yeova, nĩmanya ata kana ngatiĩwa yo? 9Nake amwĩa, Mbosea moi ya myaka ĩtatũ, na mbũi nga ya myaka ĩtatũ, na ndũũme ya myaka ĩtatũ, na ndumbũ, na ĩswii ya ĩvũĩ. 10Na eeyosea ii syonthe, na aatũan'ya katĩ, na aia kĩla nyunzu yelekele ĩla ĩngĩ: ĩndĩ nyũnyi ndaatũan'ya. 11Na ndei syatheeea ila nyama, na Avalamu ailũngya.

12Na syũa yĩkĩthũa, Avalamu akwatwa nĩ too mũnene; na, sisya, w'ĩa mũnene wa kĩvindu kĩnene wamũkwata. 13Nake amwĩa Avalamu, Manya vyũ kana ũsyao waku ũkeethĩwa mũeni nthĩ ĩte yoo, na makamathũkũma: na makamathĩn'ya myaka maana ana; 14o na mbaĩ ĩsũ, ĩla makathũkũma, ngamĩsilĩla: na ĩtina makauma na ũthwii mwingi. 15Ĩndĩ, we, ũkathi kwa aasa maku na mũuo; ũkathikwa wĩ na ũtumĩu mũseo. 16Na nzyawanĩ ya kana makasyoka kũũ ĩngĩ: nũndũ ũthũku wa Mũamoli ndũnamba kwĩanĩa. 17Na kweethĩwa, syũa yathũa, na

kwaya kĩvindu, sisya, iko yĩ syũki, na kĩsinga kyakanu kyavĩtĩla katĩ wa myondo ĩsu. 18Mũthenya ũsu Yeova atianĩa ũtianĩo na Avalamu, akĩmwĩa, Nĩnanenga ũsyao waku nthĩ ĩno, kuma ũsĩ wa Misili kũvika ũsĩ mũnene, ũsĩ wa Euvalati: 19Mũkeni, na Mũkenisi, na Mũkatimoni, 20na Mũititi, na Mũvelisi, na Mulevai, 21na Mũamoli, na Mũkanaani, na Mũngilikasi, na Mũyevusi.

MWAMBĨLĨLYO 16

Akali na Isumaeli

1Na ĩndĩ Salai, mũka wa Avalamu, ndaamũsyaĩa syana: nake aĩ na mũthũkũmi mwĩĩtu, Mũmisili, syĩtwa yake eetawa Akali. 2Na Salai amwĩa Avalamu, Sisya yu, Yeova nũnziĩĩe ndikasyae; nĩngũkwĩsũva ĩndĩ, lika kwa mũthũkũmi wakwa, mwĩĩtu; nokwĩthĩwa ngosa syana kwake. Na Avalamu eethukĩĩsya wasya wa Salai. 3Na Salai, mũka wa Avalamu, oosa Akali, Mũmisili, mũthũkũmi wake, mwĩĩtu, ĩtina wa Avalamu ekala myaka ĩkũmi nthĩ ya Kanaani, na amũnenga Avalamu, mũũme wake, atw'ĩke mũka. 4Na alika kwa Akali, nake aya ĩvu: na yĩla wonie kana e ĩvu, avũthya vivi wake methonĩ make. 5Na Salai amwĩa Avalamu, Ũthũku wakwa wĩthĩwe kwaku: nĩngũnengete mũthũkũmi wakwa, mwĩĩtu, kĩthũinĩ kyaku; na yĩla wonie kana e ĩvu, ambũthya methonĩ make: Yeova nasile katĩ wakwa naku. 6Ĩndĩ Avalamu amwĩa Salai, Sisya, mũthũkũmi waku, mwĩĩtu, e kw'okonĩ kwaku; mwĩke ũndũ ũkwona wĩ ũseo methonĩ maku. Na Salai amũthĩn'ya, nake akĩa auma mbee wa ũthyũ wake.

7Na mũlaĩka wa Yeova amwĩthĩa nthongonĩ ya manzĩ weũnĩ, ĩla nthongo yĩ nzĩanĩ ya Suli. 8Nake akũlya, Akali, mũthũkũmi mwĩĩtu wa Salai, wauma va? Na wĩthi kũ? Na asũngĩa, Nĩngĩĩte nume mbee wa ũthyũ wa vivi wakwa Salai. 9Na mũlaĩka wa Yeova amwĩa, Mũsyokee vivi waku, na ũyĩnyivya mokonĩ make. 10Na mũlaĩka wa Yeova amwĩa, Ngaingĩvya mũno ũsyao waku, ũndũ ũtakatalĩka nũndũ wa kwingĩva. 11Na mũlaĩka wa Yeova amwĩa, Sisya, wĩ ĩvu, na ũkasyaa mwana; na ũkamwĩta syĩtwa yake Isumaeli, nũndũ Yeova nĩwew'a thĩna waku. 12Nake akeethĩwa ta ĩng'oi ya kĩthekanĩ katĩ wa andũ; kw'oko kwake kũkeethĩwa ĩũlũ wa kĩla mũndũ, na kw'oko kwa kĩla mũndũ ĩũlũ wake; nake akatũa elekanĩle na ana-a-ĩthe make onthe. 13Na eeta syĩtwa ya Yeova ũla waneenie nake, Nue Ngai ũla wonaa: nũndũ aisye, O na vaa nĩnamwonea ũla ũnziasya? 14Kwondũ wa ũu kĩthima kyeetwa Mbeeli-laai-loi; sisya, kĩ katĩ wa Katesi na Mbeleti.

15Na Akalĩ amũsyaĩa Avalamu mwana: na Avalamu amwĩta mwana wake Isumaeli, ũla Akali wasyaie. 16Na Avalamu aĩ wa myaka mĩongo nyanya na thanthatũ, yĩla Akali wamũsyaĩe Avalamu Isumaeli.

MWAMBĨLĨLYO 17

Nzaĩko, ũvano wa ũla ũtianĩo

1Na yĩla Avalamu waĩ wa myaka mĩongo kenda na kenda, Yeova amumĩlĩla Avalamu, na amwĩa, Ninyie Ngai Mwene Vinya W'onthe; endaa mbee wakwa, na ĩthĩwa wĩ mwĩanĩu. 2Nakwa ngatianĩa ũtianĩo wakwa katĩ wakwa naku, na ngakwingĩvya mũno. 3Na Avalamu avalũka na ũthyũ wake: na Ngai aneena nake, akĩmwĩa, 4Nyie, sisya, ũtianĩo wakwa wĩ naku, na ũkeethĩwa ĩthe wa mbaĩ mbingĩ mũno. 5O na ndũketwa ĩngĩ syĩtwa yaku Avalamu, ĩndĩ syĩtwa yaku yĩkeethĩwa Avalaamu; nũndũ nĩnakũtw'ĩkĩthya ĩthe wa mbaĩ mbingĩ mũno. 6Na ngakwingĩvya mũno mũnene, na ngakũtw'ĩkĩthya mbaĩ, na asumbĩ makauma kwaku. 7Na ngalũlũmĩlya ũtianĩo wakwa katĩ wakwa naku na ũsyao waku ĩtina waku mosyaanĩonĩ moo wĩthĩwe wĩ ũtianĩo wa tene na tene, nĩthĩwe nĩ Ngai kwaku na kwa ũsyao waku ĩtina waku. 8Na ngakũnenga we, na ũsyao waku ĩtina waku, nthĩ ĩla wĩkalaa wĩ mũeni, nthĩ yonthe ya Kanaani, yĩthĩwe ng'ũndũ yenyu tene na tene; nakwa ngeethĩwa Ngai woo.

9Na Ngai amwĩa Avalaamu, Naku, lũmya ũtianĩo wakwa, we, na ũsyao waku ĩtina waku mosyaanĩonĩ moo. 10Ũũ nĩ ũtianĩo wakwa, ũla mwĩkwata, katĩ wakwa naku na ũsyao waku ĩtina waku: kĩla mũndũ mũũme katĩ wenyu akaĩkwa. 11Mũkaĩkwa nyama ya ikonde sya mbinũ: nayo ĩkeethĩwa ũvano wa ũtianĩo katĩ wakwa naku. 12Na ũla wa matukũ nyanya katĩ wenyu akaĩkwa, kĩla mũndũ mũũme mosyaanĩonĩ menyu, ũla ũsyaĩtwe nyũmbanĩ, kana ũla ũthooetwe na mbesa kwa mũeni o na wĩva w'onthe ũte wa ũsyao waku. 13Ũla ũsyaĩtwe nyũmbanĩ kwaku, na ũla ũthooetwe na mbesa syaku, ndakatĩa kwaĩkwa: na ũtianĩo wakwa ũkeethĩwa mwĩĩnĩ wenyu wĩthĩwe ũtianĩo wa tene na tene. 14Na mũndũ mũũme ũte mwaĩke ũtanaĩkwa nyama ya kĩkonde kya mbinũ yake, mũndũ ũsu akavetwa kuma andũnĩ make: nũtũlĩte ũtianĩo wakwa.

15Na Ngai amwĩa Avalaamu, Nake Salai mũka waku, ndũkamwĩte Salai, ĩndĩ syĩtwa yake yĩkeethĩwa Sala. 16Nakwa ngamũathima, na ĩngĩ ngakũnenga mwana kuma kwake: ĩĩ, ngamũathima, nake akeethĩwa inyia wa mbaĩ; asumbĩ ma andũ makauma kwake. 17Na ĩndĩ Avalaamu avalũka na ũthyũ wake, na atheka, na akũlya ngoonĩ yake, Ũla wĩ myaka ĩana akasyaĩwa mwana? Na Sala, ũla wĩ myaka mĩongo kenda, akasyaa? 18Na Avalaamu amwĩa Ngai, Ame, kethĩwa Isumaeli nĩwĩkalaa thayũ mbee waku! 19Na Ngai asũngĩa, Aiee, ĩndĩ Sala mũka waku akakũsyaĩa mwana; naku ũkeeta syĩtwa yake Isaka: na ngalũlũmĩlya ũtianĩo wakwa nake wĩthĩwe ũtianĩo wa tene na tene kwondũ wa ũsyao wake ĩtina wake. 20Na Isumaeli ũndũ wake, nĩnakwĩw'a: sisya, nĩnamũathima, na ngamwongeleela, na kũmwingĩvya mũno mũnene; akasyaa anene ĩkũmi na elĩ, nakwa ngamũtw'ĩkĩthya mbai nene. 21Ĩndĩ ngalũlũmĩlya ũtianĩo wakwa na Isaka, ũla Sala ũkakũsyaĩa ĩvinda ta yĩĩ mwaka ũla ũngĩ.

22Na Ngai amina ũneena nake, na ambata kuma kwa Avalaamu. 23Na Avalaamu oosa Isumaeli mwana wake, na onthe ala masyaĩwe nyũmbanĩ kwake, na onthe mathooiwe na mbesa syake, kĩla mũndũ mũũme katĩ wa nyũmba ya Avalaamu, na amaĩka nyama ya ikonde sya mbinũ syoo mũthenya ũsu, o tondũ Ngai wamũtavisye. 24Nake Avalaamu aĩ wa myaka mĩongo kenda na kenda, yĩla waĩkiwe nyama ya kĩkonde kya mbinũ yake. 25Na Isumaeli mwana wake aĩ wa myaka ĩkũmi na ĩtatũ, yĩla waĩkiwe nyama ya kĩkonde kya mbinũ yake. 26Mũthenya o ũsu ũmwe Avalaamu aĩkwa, na Isumaeli mwana wake. 27Na aũme onthe ma nyũmba yake, ala masyaĩwe nyũmbanĩ yake, na ala mathooiwe na mbesa kwa mũeni, nĩmaĩkiwe vamwe nake.

MWAMBĨLĨLYO 17

Nzaĩko, ũvano wa ũla ũtianĩo

1Na yĩla Avalamu waĩ wa myaka mĩongo kenda na kenda, Yeova amumĩlĩla Avalamu, na amwĩa, Ninyie Ngai Mwene Vinya W'onthe; endaa mbee wakwa, na ĩthĩwa wĩ mwĩanĩu. 2Nakwa ngatianĩa ũtianĩo wakwa katĩ wakwa naku, na ngakwingĩvya mũno. 3Na Avalamu avalũka na ũthyũ wake: na Ngai aneena nake, akĩmwĩa, 4Nyie, sisya, ũtianĩo wakwa wĩ naku, na ũkeethĩwa ĩthe wa mbaĩ mbingĩ mũno. 5O na ndũketwa ĩngĩ syĩtwa yaku Avalamu, ĩndĩ syĩtwa yaku yĩkeethĩwa Avalaamu; nũndũ nĩnakũtw'ĩkĩthya ĩthe wa mbaĩ mbingĩ mũno. 6Na ngakwingĩvya mũno mũnene, na ngakũtw'ĩkĩthya mbaĩ, na asumbĩ makauma kwaku. 7Na ngalũlũmĩlya ũtianĩo wakwa katĩ wakwa naku na ũsyao waku ĩtina waku mosyaanĩonĩ moo wĩthĩwe wĩ ũtianĩo wa tene na tene, nĩthĩwe nĩ Ngai kwaku na kwa ũsyao waku ĩtina waku. 8Na ngakũnenga we, na ũsyao waku ĩtina waku, nthĩ ĩla wĩkalaa wĩ mũeni, nthĩ yonthe ya Kanaani, yĩthĩwe ng'ũndũ yenyu tene na tene; nakwa ngeethĩwa Ngai woo.

9Na Ngai amwĩa Avalaamu, Naku, lũmya ũtianĩo wakwa, we, na ũsyao waku ĩtina waku mosyaanĩonĩ moo. 10Ũũ nĩ ũtianĩo wakwa, ũla mwĩkwata, katĩ wakwa naku na ũsyao waku ĩtina waku: kĩla mũndũ mũũme katĩ wenyu akaĩkwa. 11Mũkaĩkwa nyama ya ikonde sya mbinũ: nayo ĩkeethĩwa ũvano wa ũtianĩo katĩ wakwa naku. 12Na ũla wa matukũ nyanya katĩ wenyu akaĩkwa, kĩla mũndũ mũũme mosyaanĩonĩ menyu, ũla ũsyaĩtwe nyũmbanĩ, kana ũla ũthooetwe na mbesa kwa mũeni o na wĩva w'onthe ũte wa ũsyao waku. 13Ũla ũsyaĩtwe nyũmbanĩ kwaku, na ũla ũthooetwe na mbesa syaku, ndakatĩa kwaĩkwa: na ũtianĩo wakwa ũkeethĩwa mwĩĩnĩ wenyu wĩthĩwe ũtianĩo wa tene na tene. 14Na mũndũ mũũme ũte mwaĩke ũtanaĩkwa nyama ya kĩkonde kya mbinũ yake, mũndũ ũsu akavetwa kuma andũnĩ make: nũtũlĩte ũtianĩo wakwa.

15Na Ngai amwĩa Avalaamu, Nake Salai mũka waku, ndũkamwĩte Salai, ĩndĩ syĩtwa yake yĩkeethĩwa Sala. 16Nakwa ngamũathima, na ĩngĩ ngakũnenga mwana kuma kwake: ĩĩ, ngamũathima, nake akeethĩwa inyia wa mbaĩ; asumbĩ ma andũ makauma kwake. 17Na ĩndĩ Avalaamu avalũka na ũthyũ wake, na atheka, na akũlya ngoonĩ yake, Ũla wĩ myaka ĩana akasyaĩwa mwana? Na Sala, ũla wĩ myaka mĩongo kenda, akasyaa? 18Na Avalaamu amwĩa Ngai, Ame, kethĩwa Isumaeli nĩwĩkalaa thayũ mbee waku! 19Na Ngai asũngĩa, Aiee, ĩndĩ Sala mũka waku akakũsyaĩa mwana; naku ũkeeta syĩtwa yake Isaka: na ngalũlũmĩlya ũtianĩo wakwa nake wĩthĩwe ũtianĩo wa tene na tene kwondũ wa ũsyao wake ĩtina wake. 20Na Isumaeli ũndũ wake, nĩnakwĩw'a: sisya, nĩnamũathima, na ngamwongeleela, na kũmwingĩvya mũno mũnene; akasyaa anene ĩkũmi na elĩ, nakwa ngamũtw'ĩkĩthya mbai nene. 21Ĩndĩ ngalũlũmĩlya ũtianĩo wakwa na Isaka, ũla Sala ũkakũsyaĩa ĩvinda ta yĩĩ mwaka ũla ũngĩ.

22Na Ngai amina ũneena nake, na ambata kuma kwa Avalaamu. 23Na Avalaamu oosa Isumaeli mwana wake, na onthe ala masyaĩwe nyũmbanĩ kwake, na onthe mathooiwe na mbesa syake, kĩla mũndũ mũũme katĩ wa nyũmba ya Avalaamu, na amaĩka nyama ya ikonde sya mbinũ syoo mũthenya ũsu, o tondũ Ngai wamũtavisye. 24Nake Avalaamu aĩ wa myaka mĩongo kenda na kenda, yĩla waĩkiwe nyama ya kĩkonde kya mbinũ yake. 25Na Isumaeli mwana wake aĩ wa myaka ĩkũmi na ĩtatũ, yĩla waĩkiwe nyama ya kĩkonde kya mbinũ yake. 26Mũthenya o ũsu ũmwe Avalaamu aĩkwa, na Isumaeli mwana wake. 27Na aũme onthe ma nyũmba yake, ala masyaĩwe nyũmbanĩ yake, na ala mathooiwe na mbesa kwa mũeni, nĩmaĩkiwe vamwe nake.

MWAMBĨLĨLYO 18

Kwathanwa kwa kũsyawa kwa Isaka

1Na Yeova amumĩlĩla mĩtĩnĩ ya myaloni yĩ Mamile, ekalĩte mũomonĩ wa ĩeema mũthenya kwavyũva; 2na ookĩlya metho na oona, na, sisya andũ atatũ nĩmaũngamĩte mbee wake; na amona, asemba kuma mũomonĩ wa ĩeema amathaũe, na eekunamya kũvika nthĩ, 3na asya, Mwĩaĩĩ wakwa, yu ethĩwa nĩnonete ũseo mbee waku, nĩngũkwĩsũva, ndũkavĩte kuma kwa mũthũkũmi waku: 4manzĩ manini maetwe yu, na mũithambya maũũ, na kwĩthũmũsya ĩtina wa kĩtĩ: 5nakwa ngaete lĩu mũnini, mũvuũkye ngoo; ĩtina wa ũu mũkavĩta: nũndũ mwamũkĩa mũthũkũmi wenyu. Na masya, Ĩka, o tondũ wasya. 6Na Avalaamu aenda mĩtũkĩ ĩeemanĩ vala ve Sala, na amwĩa, Seũvya mĩtũkĩ mũtu mũseo wa ithimi itatũ, wũmbe, ũseũvye tũmũtũ. 7Na Avalaamu asemba ndĩthyanĩ, aete kasaũ kololo na kaseo, anenga mũthũkũmi; nake akalaata kũthĩnza. 8Na oosa mauta, na ĩia, na kasaũ kala wathĩnza, na aia mbee woo; na aũngama ũtee woo ĩtina wa kĩtĩ, nao maya.

9Na mamũkũlya, Aĩva Sala mũka waku? Nake asũngĩa, Sisya, e ĩeemanĩ. 10Nake amwĩa, Nĩ w'o ngakũsyokea kyathĩ kyavĩka; na, sisya, Sala mũka waku akeethĩwa na mwana. Na Sala eew'a e mũomonĩ wa ĩeema, yĩla yaĩ ĩtina wa ũsu. 11Na ĩndĩ Avalaamu na Sala maĩ

akũu, na ma myaka mingĩ; waĩ ũnaeka kwĩthĩwa na Sala mwĩkalĩle wa aka. 12Na Sala atheka ngoonĩ yake, akĩkũlya, Nĩ mũtumĩu ngeethĩwa na mũyo, mwĩaĩi wakwa nake e mũtumĩu? 13Na Yeova akũlya Avalaamu, Sala atheka nĩkĩ, akĩkũlya, Nĩ w'o ngasyaa mwana, nĩ mũkũu? 14Kwĩ ũndũ ũtatonyeka kwa Yeova? Ĩvinda yĩtw'ĩtwe ngakũsyokea, kyathĩ kyavika, na Sala akeethĩwa na mwana. 15Na ĩndĩ Sala akaĩa, akyasya, Ndinatheka; nũndũ aĩ na w'ĩa. Nake asya, Aiee; ĩndĩ nĩwatheka.

Avalaamu aivoyea Sotomo

16Na ala andũ mauma vau, masisya ngalĩ ya Sotomo: na Avalaamu aendan'ya nao amaumaaĩtye. 17Na Yeova eekũlya, Nĩmũvithe Avalaamu ũndũ ngwĩka: 18nũndũ vate ndĩi Avalaamu akeethĩwa mbaĩ nene yĩ vinya, na mbaĩ syonthe sya nthĩ ikaathimwa nthĩnĩ wake? 19Nũndũ nĩnĩmwĩsĩ, nĩ kana eaĩae syana syake na andũ make ĩtina wake, makwate nzĩa ya Yeova, mekae ũlũngalu na ũsili wa katĩ; nĩ kana Yeova amũetee Avalaamu ũndũ ũla waneenie ũndũ wake. 20Na Yeova asya, Nũndũ kĩĩo kya Sotomo na Ngomola nĩ kĩnene, na nũndũ naĩ yoo yongelekete mũno: 21nĩngũtheea yu, none kana nĩw'o mekĩte o ũndũ kĩĩo kyayo kĩmbikĩe; na ethĩwa ti w'o ngamanya.

22Na ala andũ meethyũũa kuma vau, mathi melekele Sotomo: ĩndĩ Avalaamu no waũngyĩ mbee wa Yeova. 23Na Avalaamu athengeea, na akũlya, Ũkamina alũngalu vamwe na ala athũku? 24Nokwĩthĩwa kwĩ alũngalu mĩongo ĩtano ndũanĩ: ũkamina o na ndũeka a vandũ kwondũ wa alũngalu mĩongo ĩtano ala me vo nthĩnĩ? 25Ũu wĩthĩwe kũasa naku kwĩka ta ũu, kũaa alũngalu vamwe na ala athũku, nĩ kana alũngalu methĩwe ta athũku; ũu wĩthĩwe kũasa naku: Mũsili wa nthĩ yonthe ndakeka ũlũngalu? 26Na Yeova asũngĩa, Noona nthĩnĩ wa Sotomo alũngalu mĩongo ĩtano ndũanĩ, nĩw'o nĩeka vandu vonthe kwondũ woo. 27Na Avalaamu asũngĩa asya, Na ĩndĩ sisya, nĩnakwata kũneena na Mwĩaĩi, nakwa nĩ o kĩtoo na mũu: 28nokwĩthĩwa maoleka atano kwa ala alũngalu mĩongo ĩtano: ũkaananga ndũa yonthe kwondũ wa ala atano aoleku? Nake amwĩa, Ndikamyananga, noona vo mĩongo ĩna na atano. 29Na aneena nake ĩngĩ, na asya, Nokwĩthĩwa vakoneka vo mĩongo ĩna. Nake asũngĩa, Ndikeka ũu kwondũ wa asu mĩongo ĩna. 30Nake asya, Ame Mwĩaĩi ndakathate, nakwa nĩngũneena: nokwĩthĩwa vakoneka vo mĩongo ĩtatũ. Na asya, Ndikeka ũu, noona vo mĩongo ĩtatũ. 31Na amwĩa, Sisya yu, nĩnakwata kũneena na Mwĩaĩi: nokwĩthĩwa vakoneka vo mĩongo ĩlĩ. Nake asũngĩa, Ndikamyananga kwondũ wa asu mĩongo ĩlĩ. 32Nake asya, Ame Mwĩaĩi ndakathate, nakwa nĩngũneena no ĩvinda yĩĩ yĩmwe yoka: nokwĩthĩwa ĩkũmi makoneka vo. Nake asũngĩa, Ndikamyananga kwondũ wa asu ĩkũmi. 33Na Yeova athi na nzĩa yake, mamina kũneenan'ya e na Avalaamu: na Avalaamu asyoka vandũ vake.

MWAMBĨLĨLYO 19

Kwanangwa kwa Sotomo na Ngomola

1Na ala alaĩka elĩ mooka Sotomo wĩoo; na Loto ekalĩte mbingĩlonĩ ya Sotomo: na Loto amona, na ookĩla amathaũe; na eekunamya na ũthyũ wake kũvika nthĩ, 2na amea, Na yu ĩndĩ, eaĩi makwa, nĩngũmũvoya, elelũkai mũlike nyũmbanĩ ya mũthũkũmi wenyu, na kwĩkala ũtukũ w'onthe, na mũithambya maũũ menyu, na mũkookĩla kĩoko tene, mũkwate nzĩa yenyu mũthi. Nao masũngĩa, Aiee, ĩndĩ tũkekala nzĩanĩ ũtukũ w'onthe. 3Na amathetheesya mũno; na maathũkĩĩa kwake, malika nyũmbanĩ yake; na amavokea mboka na aua kĩmũtũ kĩte ĩlawa, nao maya. 4Ĩndĩ matanakoma, andũ ma ndũa, o andũ ma Sotomo, mathyũlũlũka nyũmba, ala anini o na ala akũũ, andũ onthe kuma ngalĩ syonthe; 5na meeta Loto, na mamũkũlya, Maĩva andũ ala mooka kwaku wĩoo ũũ? Tumaalĩlye mo, tũmamanye. 6Na Loto aumaala mũomonĩ vala maĩ, na avinga mũomo ĩtina wake. 7Na amea, Nĩngũmwĩsũva, ana-a-asa, mũikeke ũthũku ta ũu. 8Sisya yu, nĩ na eĩtu elĩ mataamanya mũndũ mũũme; nĩngũmwĩsũva, nĩmumĩsye mo, mũmeke ũla mwĩona wĩ ũseo: ĩndĩ andũ aa mũikameke ũndũ, nĩkwĩthĩwa nĩmooka muunyĩnĩ wa kĩala kyakwa. 9Na mamwĩa, Ĩvete. Na masya, Mũndũ ũũ ũmwe alikile kwitũ kwĩkala ũeni, na kaĩ akeethĩwa mũsili: na yu ĩndĩ nĩtũũkwĩka naĩ, kwĩ aa. Na mamũvivinya mũndũ ũsu Loto mũno, na mathengeea matũle mũomo. 10Ĩndĩ ala andũ matambũũkya moko moo, malikya Loto vala maĩ nyũmbanĩ, na mavinga mũomo. 11Na mamekĩa metho mbindu andũ ala maĩ mũomonĩ wa nyũmba, anini o na anene, na ĩndĩ meenosya makĩmantha mũomo.

12Na andũ asu mamũkũlya Loto, Vaa wĩ na ũngĩ ate o aa? Mũthonuu, na ana maku, na eĩtu maku, na o ũla wĩ nake nthĩnĩ wa ndũa, ũmaumye vandũ vaa: 13nũndũ tũkaananga vandũ vaa nũndũ ũkayo woo nĩwingĩvĩte mbee wa Yeova; na Yeova nũtũtũmĩte tũvanange. 14Na Loto aumaala, na aneena na athoni make, ala matwaĩte eĩtu make, amea, Ũkĩlai, mume vandũ vaa; nũndũ Yeova akaananga ndũa. Ĩndĩ kwa athoni make ethĩwa ta ũmwe ũla ũnũũmavũĩa ngũĩ. 15Na kũikya, nĩvo alaĩka makalaatile Loto, makĩmwĩa, Ũkĩla, wose mũka waku, na eĩtu maku elĩ ala me vaa, ndũkese kwanangĩkĩa kũsilĩlwanĩ kwa ndũa. 16Ĩndĩ ekalanga; na ala andũ mamũkwata kw'oko, na kw'oko kwa mũka wake, na kw'oko kwa eĩtu make elĩ, kwondũ wa Yeova kũmwĩw'ĩa tei: na mamumaalya, mamwia ũtee wa ndũa. 17Na kweethĩwa, mamaumaalya ũtee, asya, Vonokya thayũ waku; ndũkasisye na ĩtina, o na ndũkekale Ũiĩnĩ w'onthe; ĩthae ũvike kĩĩmanĩ, ndũkese kwanangĩka. 18Na Loto amea, Ai, ndũkasye ũu, mwĩaĩi wakwa: 19sisya yu, mũthũkũmi waku nĩwona ĩnee methonĩ maku, na nĩwaingĩvya ũseo waku wĩ wendo, ũla ũmbonisye ũitangĩĩa thayũ wakwa; na nditonya kwĩthaa kũvika kĩĩmanĩ, ũthũku ndũkese kũngwata, na ngĩkw'a: 20sisya yu, ndũa ĩno yĩ vakuvĩ nĩindũkĩĩe vo, nayo nĩ nini. Ame nĩvonokesye vo (tĩ

nini?), Na kyuu kyakwa kĩkekala. 21Na amwĩa, Sisya, nĩnakwĩtĩkĩla o na ũndũnĩ ũũ, kana ndikang'uthũla ndũa ĩla waweta. 22Ĩkalaate, wĩvonokesye vo; nũndũ nditonya kwĩka ũndũ o na wĩva mũvaka yĩla wĩlika vo. Kwondũ wa ũu syĩtwa ya ndũa ĩsu yeetwa Nzoali.
23Syũa yaĩ yĩnambata ĩũlũ wa nthĩ yĩla Loto walikile Nzoali. 24Nĩvo Yeova wauisye ĩũlũ wa Sotomo na ĩũlũ wa Ngomola mũvĩlĩtĩ na mwaki kuma ĩtunĩ kwa Yeova; 25na ang'uthũlanga ndũa isu, na Ũiĩ w'onthe, na andũ onthe ala matwĩe ndũanĩ, na kĩla kyameete ĩũlũ wa nthĩ. 26Ĩndĩ mũka wake asisya na ĩtina e ĩtina wake, na atw'ĩka kĩtuĩ kya mũnyũ. 27Na Avalaamu ambata kĩoko tene kũvika vandũ vala ũnaũngamĩte mbee wa Yeova: 28nake asisya ngalĩ ya Sotomo na Ngomola na ngalĩ ya nthĩ yonthe ya Ũiĩ, na oona, na, sisya, syũki ya nthĩ yambatĩte ta syũki ya iko ĩnene.
29Na kweethĩwa, Ngai akyananga ndũa sya Ũiĩ, Ngai alilikana Avalaamu, na amumya Loto katĩ wa wanangĩko, yĩla wang'uthũlile ndũa vala Loto watwĩe.

Mwambĩĩo wa Amoavi na Aamimoni

30Na Loto ambata kuma Nzoali, na ekala kĩĩmanĩ, na eĩtu make elĩ vamwe nake; nũndũ nĩwakĩie kwĩkalaa Nzoali: na ekala ngunganĩ, we na eĩtu make elĩ. 31Na ũla mũkũũ amwĩa ũla mũnini, Nau nĩ mũkũũ, na kũti mũndũ kũũ nthĩ wa kũlika kwitũ kũatĩĩa ũndũ kwĩkawa nthĩ yonthe: 32ũka, tũnyw'ĩthye nau mbinyu, tũkome nake, tũmwiĩe nau ũsyao. 33Na mamũnyw'ĩthya ĩthe mbinyu ũtukũ ũsu: na ũla mũkũũ alika, na akoma na ĩthe wake; na ndaamanya yĩla wakomie, kana yĩla wokĩlile. 34Na kweethĩwa ũnĩ ũsu, ũla mũkũũ amwĩa ũla mũnini, Sisya, nĩnĩnakomie ũtukũ wa ĩoo na nau: tũmũ-nyw'ĩthye mbinyu ĩngĩ ũtukũ ũũ naw'o; ũlike, ũkome nake, twiĩe nau ũsyao. 35Na mamũnyw'ĩthya ĩthe mbinyu ĩngĩ ũtukũ ũsu naw'o; na ũla mũnini ookĩla, akoma nake; o na ndaamanya yĩla wakomie, o na yĩla wokĩlile. 36Na ĩndĩ eĩtu asu elĩ ma Loto maitava ũndũ wa ĩthe woo. 37Na ũla mũkũũ asyaa mwana, na amwĩta syĩtwa yake Moavi: nĩwe ĩthe wa Amoavi kũvika mũnthĩ ũũ. 38Na ũla mũnini, nake asyaa mwana, na amwĩta syĩtwa yake Mbeni-ami: nĩwe ĩthe wa ana ma Amimoni kũvika mũnthĩ ũũ.

MWAMBĨLĨLYO 20

Avalaamu na Avimeleki

1Na Avalaamu athi kyalo kuma vo aende nthĩ ya ngalĩ ya Ĩtheo, na ekala katĩ wa Katesi na Suli; na ekala ũeni kũu Ngelali. 2Na Avalaamu asya ũndũ wa Sala mũka wake, Nĩwe mwĩĩtuwa-ia: na Avimeleki mũsumbĩ wa Ngelali atũmana, na amwosa Sala. 3Ĩndĩ Ngai amũkĩa Avimeleki ndotonĩ ya ũtukũ, na amwĩa, Sisya, we wĩ o mũndũ mũkw'ũ, kwondũ wa mũndũ mũka ũla wosete; nĩkwĩthĩwa nĩ mũka wa mũndũ. 4O na Avimeleki ndaĩ anamũthengeea: nake asya, Mwĩaĩi, ũkooaa o na mbaĩ ndũ-ngalu? 5We mwene ndanambĩa, Nĩwe mwĩĩtu-a-ia? O nake, we mwene asya, We nĩ mwana-a-ia: nĩneeka ũu na ũlũngalu wa ngoo yakwa na ũtheu wa moko makwa. 6Na Ngai amwĩa ndotonĩ, Ĩĩ, nĩnĩsĩ kana nĩweeka ũu na ũlũngalu wa ngoo yaku, o nakwa nĩnakũsiĩĩa ndũkambĩtanĩsye; kwondũ wa ũu ndinakũeka ũmũkiite. 7Na yu ĩndĩ mũtũngĩe mũũme mũka wake; nũndũ nĩ mwathani, nake akakũvoyea, na ũkekala thayũ: na ethĩwa ndwĩmũtũngĩa, we, manya atĩĩ, ndwĩtĩa ũkw'a, we, na onthe ala maku.
8Na Avimeleki ookĩla kĩoko tene, na ameta athũkũmi make onthe, na amatavya maũndũ asu onthe matũnĩ moo: na andũ makĩa mũno. 9Na ĩndĩ Avimeleki amwĩta Avalaamu, na amũkũlya, Ũtwĩkie ata? Nakwa ngũvĩtanĩsye ũndũnĩ wĩva, kana ũndetee nyie na ũsumbĩ wakwa naĩ nene? Nũmbĩkie meko mataĩle kwĩkwa. 10Na Avimeleki akũlya Avalaamu, Wonie kyaũ, ũkĩka ũndũ ũũ? 11Na Avalaamu asũngĩa, Nũndũ naisye, Nĩ w'o kũkĩa Ngai kũi vandũ vaa; nao makambũaa kwondũ wa mũka wakwa. 12Na ĩngĩ nĩ w'o nĩ mwĩĩtu-a-ia, mwĩĩtu wa nau, ĩndĩ ti mwĩĩtu wa mwaitũ; na atw'ĩka mũka wakwa: 13na kweethĩwa, yĩla Ngai watumie nĩthi kyalo kuma nyũmbanĩ ya nau, namwĩa, Ũseo waku ũla wĩmbĩkaa nĩ ũũ: kĩla vandũ vala twĩvikaa, ũndũ wakwa aasya, Nĩ mwana-a-ia. 14Na Avimeleki oosa malondu na ng'ombe, na athũkũmi aũme na eĩtu, amũnenga Avalaamu, na amũtũngĩa Sala mũka wake. 15Na Avimeleki amwĩa, Sisya, nthĩ yakwa yĩ mbee waku: ĩkala vala ũkwenda. 16Nake amwĩa Sala, Sisya, nĩnanenga mwana-a-au ilungu ngili sya vetha: sisya, kwaku nĩ sya ũkũvw'ĩka metho kwa onthe ala me vamwe naku; na ĩngĩ nũlũngalĩtw'e kwa onthe. 17Na Avalaamu avoya Ngai: na Ngai avosya Avĩmeleki, na mũka wake, na athũkũmi make eĩtu; na masyaa syana. 18Nũndũ Yeova nĩwavingĩte vyũ mavu ma onthe ma nyũmba ya Avimeleki, kwondũ wa Sala, mũka wa Avalaamu.

MWAMBĨLĨLYO 21

Kũsyawa kwa Isaka

1Na Yeova amũkĩa Sala tondũ waisye, na Yeova amwĩka Sala tondũ waneenie. 2Na Sala aya ĩvu, na amũsyaĩa Avalaamu mwana ũkũunĩ wake, ĩvinda yĩtw'e yĩla watavĩw'e nĩ Ngai. 3Na Avalaamu eeta syĩtwa ya mwana wake ũla wasyaiwe, ũla Sala wamũsyaĩe, Isaka. 4Na Avalaamu amwaĩka Isaka mwana wake e wa matukũ nyanya, o tondũ Ngai wamwĩaĩe. 5Na Avalaamu aĩ wa myaka ĩana, yĩla wasyaĩwe mwana wake Isaka. 6Na Sala asya, Ngai nũtumie nĩtheka; kĩla ũmwe wĩĩw'aa akathekaa vamwe nakwa. 7Nake asya, Nũũ ũla waĩ atavya Avalaamu, atĩ Sala nũkongya syana? Nũndũ nĩnamũsyaĩa mwana ũkũunĩ wake.

Kũlũngw'a kwa Akali na Isumaeli

8Na mwana eana, na aaĩw'a: na Avalaamu avoka mboka nene mũthenya ũla Isaka waaĩw'e. 9Na Sala oona mwana wa Akali, Mũmisili, ũla wamũsyaĩe Avalaamu, aivũa ngũĩ. 10Kwondũ wa ũu amwĩa Avalaamu, Lũngya mũthũkũmi ũũ, mwĩĩtu, na mwana wake: nũndũ mwana wa mũthũkũmi ũũ, mwĩĩtu, ndakethĩwa e mũtiĩwa vamwe na mwana wakwa, o ũũ

Isaka. 11Na ũndũ ũsu waĩ ũthũku mũno methonĩ ma Avalaamu kwondũ wa mwana wake. 12Na Ngai amwĩa Avalaamu, Ndũkethĩwe wĩ ũthũku methonĩ maku nũndũ wa mwana, na nũndũ wa mũthũkũmi waku, mwĩĩtu; nthĩnĩ wa w'onthe ũla Sala ũnũũkũtavya, wĩthukĩĩsye wasya wake; nũndũ ũsyao waku ũkeetwa nthĩnĩ wa Isaka. 13O na mwana wa mũthũkũmi, mwĩĩtu, ngamũtw'ĩkĩthya mbaĩ, nũndũ nake nĩ ũsyao waku. 14Na Avalaamu ookĩla kĩoko tene, na oosa kĩmũtũ na kathatwa ka manzĩ, na amũnenga Akali, amwaĩkya kĩtuonĩ kyake, na amũnenga mwana, na amwĩa athi: nake athi, na anganga weũnĩ wa Mbeeli-sieva. 15Na manzĩ mathela kathatwanĩ, na aia mwana ungu wa kakuthu kamwe. 16Nake aenda, na ekala nthĩ amwelekele e kũasa, ta yĩkwa ya ũta: nũndũ asya, Ndikone kĩkw'ũ kya mwana. Na ekala amwelekele, na ookĩlya wasya wake, na aĩa. 17Na Ngai eew'a wasya wa kĩvĩsĩ; na mũlaĩka wa Ngai amwĩta Akali e ĩtunĩ, na amũkũlya, Wĩ na ũndũ mwaũ, Akali? Ndũkakĩe; nũndũ Ngai nĩwew'a wasya wa kĩvĩsĩ vala kĩĩ. 18Ũkĩla wũkĩlye kĩvĩsĩ, na ũkĩkĩkwata kw'okonĩ kwaku; nũndũ ngakĩtw'ĩkĩthya mbaĩ nene. 19Na Ngai amũsalukya metho make, na oona kĩthima kya manzĩ; na athi, na ausũsya kathatwa manzĩ, na akĩnenga kĩvĩsĩ kĩnyw'e. 20Na Ngai aĩ vamwe na kĩvĩsĩ, nakyo kyeana; na kyekalaa kũu weũnĩ, na kĩkĩana, kyatw'ĩka mũndũ wa ũta. 21Na atũaa ũiĩnĩ wa Valani: na inyia wake amumĩsye mũka nthĩ ya Misili.

Ũtianĩo katĩ wa Avalaamu na Avimeleki

22Na kweethĩwa ĩvinda yĩu, Avimeleki na Vikoli kavuteni wa nguthu yake maneena na Avalaamu, makĩmwĩa, Ngai e vamwe naku maũndũnĩ onthe ala wĩkaa: 23na yu ĩndĩ ĩmbĩtĩe vaa na Ngai kana ndũkambĩka na ũkengani, o na mwana wakwa, o na mwĩsũkũũwa: ĩndĩ kwĩanana na ũseo ũla nakwĩkie, we ũkambĩka nyie, na nthĩ ĩla wĩkalĩte ũeni. 24Na Avalaamu asũngĩa, Nĩngwĩvĩta. 25Na Avalaamu amũkan'ya Avimeleki nũndũ wa kĩthima kya manzĩ, kĩla athũkũmi ma Avimeleki mavenanie. 26Na Avimeleki amwĩa, Ndyĩsĩ ũla wekie ũndũ ũũ: o na ndwaandavya, o na ndyaaĩw'a nyie, ate o ũmũnthĩ. 27Na Avalaamu oosa malondu na ng'ombe, na amũnenga Avimeleki; na me elĩ matianĩa ũtianĩo. 28Na Avalaamu aia tũmyati mũonza twa ĩĩthya twĩ tw'oka. 29Na Avimeleki amũkũlya Avalaamu, Nĩ twa kĩ tũmyati tũũ mũonza wiĩte tw'oka? 30Nake asũngĩa, Tũmyati tũũ mũonza ũtwose kw'okonĩ kwakwa, wĩthĩwe ũkũsĩ kwakwa, kana ninyie nĩnzĩte kĩthima kĩĩ. 31Kwondũ wa ũu eeta vandũ vau Mbeeli-sieva; nũndũ nĩvo meevĩtĩe me elĩ. 32Na ĩndĩ matianĩa ũtianĩo vu Mbeeli-sieva: na Avimeleki ookĩla, na Vikoli kavuteni wa nguthu yake, na masyoka nthĩ ya Avilisiti. 33Na Avalaamu avanda mũtĩ wa mweseli vau Mbeeli-sieva, na eekaĩlĩla syĩtwa ya Yeova kũu, Ngai Wa Tene Na Tene. 34Na Avalaamu ekala ũeni nthĩ ya Avilisiti matukũ maingĩ.

MWAMBĨLĨLYO 22

Avalaamu ayĩaĩwa kũthemba Isaka

1Na kweethĩwa ĩtina wa maũndũ asu, Ngai atata Avalaamu, na amwĩa, Avalaamu; nake asũngĩa, Ninyioo. 2Na amwĩa, Osa yu mwana waku, mwana waku e ũmwe, ũla wendete, o Isaka, ũende nthĩ ya Molia; na ũkamũthembee vo ethĩwe nthembo ya kũvĩvw'a ĩũlũ wa kĩĩma kĩmwe kĩla ngakũtavya. 3Na Avalaamu ookĩla kĩoko tene, na atandĩka ĩng'oi yake, na oosa anake elĩ make mathi nake, na Isaka mwana wake; na aalya ngũ sya nthembo ya kũvĩvw'a, na ookila, na aenda vandũ vala Ngai ũmũtavisye. 4Mũthenya wa katatũ Avalaamu ookĩlya metho make, oona vala vandũ ve kũasa. 5Na Avalaamu amea anake make, Inyw'ĩ ĩkalai vaa na ĩng'oi, nakwa na mwana nĩtũũthi kũya; na tũkathaitha, na kũmũsyokea ĩngĩ. 6Na Avalaamu oosa ngũ sya nthembo ya kũvĩvw'a, amwaĩkya Isaka mwana wake; na akua kw'okonĩ kwake mwaki na kavyũ; na maendan'ya me elĩ. 7Na Isaka aneena na Avalaamu ithe wake, na amwĩa, Nau: nake asũngĩa, Ninyioo, mwana wakwa. Na asya, Sisya, mwaki na ngũ: ĩndĩ kaĩva katena ka ĩlondu ka nthembo ya kũvĩvw'a? 8Na Avalaamu asũngĩa, Ngai akeemanthĩa katena ka ĩlondu ka nthembo ya kũvĩvw'a, mwana wakwa: na ĩndĩ maendan'ya me elĩ.

9Na mavika vandũ vala Ngai wamũtavĩtye; na Avalaamu aaka kĩthembeo vo, na aĩĩa ngũ, na amwova Isaka mwana wake, na amwia kĩthembeonĩ, ĩũlũ wa ngũ. 10Na Avalaamu atambũũkya kw'oko kwake, oosa kavyũ oae mwana wake. 11Na mũlaĩka wa Yeova amwĩta kuma ĩtunĩ, na amwĩa, Avalaamu, Avalaamu: nake asũngĩa, Ninyioo. 12Na amwĩa, Ndũkailĩile mwana kw'oko kwaku, o na ndũkamwĩke ũndũ; nũndũ yu nĩnĩsĩ kana nũmũkĩĩte Ngai, nũndũ ndũnambata mwana waku, mwana waku e ũmwe. 13Na Avalaamu ookĩlya metho, oona, na, sisya, ĩtina wake ndũũme ĩkwetwe mbya syayo nĩ kĩkuthu: na Avalaamu aenda na oosa ndũũme, na amĩthemba nthembo ya kũvĩvw'a vandũ va mwana wake. 14Na Avalaamu eeta vandũ vau syĩtwa yavo Yeova-yile: o tondũ kwaaw'a kũvika mũnthĩ ũũ, Kĩĩmanĩ kya Yeova kĩkooneka. 15Na mũlaĩka wa Yeova amwĩta Avalaamu ya kelĩ e ĩtunĩ, 16na amwĩa, Nyie mwene nĩneevĩta, Yeova easya ũu, nũndũ nĩweeka ũndũ ũũ, na ndũnambata mwana waku, mwana waku e ũmwe, 17kana kũathima ngakũathima, na kwingĩvya ngaingĩvya ũsyao waku ta ndata sya matunĩ, na ta kĩthangathĩ kĩ ũtee wa ũkanga; na ũsyao waku ũkatiĩwa mbingĩlo ya amaitha maw'o; 18na ũsyaonĩ waku mbaĩ syonthe sya nthĩ ikaathimwa; nũndũ nĩweew'a wasya wakwa. 19Na ĩndĩ Avalaamu amasyokea anake make, na mookĩla maendan'ya kũvika Mbeeli-sieva; na Avalaamu atũa Mbeeli-sieva.

Mosyaanĩo ma Naoli

20Na kweethĩwa ĩtina wa maũndũ asu, Avalaamu atavw'a, kũineenwa, Sisya, Milika, nake nũsyaĩe mwana-a-mwenyu Naoli syana: 21Usi ĩkithathi yake, na Mbusi mwana-a-inyia, na Kemueli ĩthe wa Alamu,

22na Keseti, na Aso, na Vilitasi, na Yitilavu, na Mbethueli. 23Na Mbethueli asyaa Leveka: asu nyanya Milika asyaĩa Naoli, mwana-a-inyia wa Avalaamu. 24Na mũka wake ngombo, syĩtwa yake Leuma, nake asyaa Teva, na Ngaamu, na Taasi, na Maaka.

MWAMBĨLĨLYO 23

Kĩkw'ũ kya Sala. Avalaamu akĩthooa vandũ va kũthika akw'ũ

1Na Sala ekalile thayũ myaka ĩana na mĩongo ĩlĩ na mũonza: nĩyo myaka ya thayũ wa Sala. 2Na Sala akw'ĩa Kiliathi-aliva (nĩyo Eviloni), kũu nthĩ ya Kanaani: na Avalaamu ooka kũmũmetea Sala, na kũmũĩĩa. 3Na Avalaamu ookila kuma mbee wa mũkw'ũ wake, na aneena na ana ma Ethi, akĩmea, 4Nĩ mũeni na mwĩkali wa ũeninĩ kwenyu: nengai vandũ va mbũa kwenyu, nĩthike mũkw'ũ wakwa nĩeke ũmwona. 5Na ana ma Ethi masũngĩa Avalaamu, makĩmwĩa, 6Twĩthukĩĩsye, mwĩaĩi wakwa; wĩ mũnene katĩ waitũ wa Ngai: ngunganĩ sitũ ila nzeo mbee thika mũkw'ũ waku; vai ũmwe katĩ waitũ wĩkũvata ngunga yake, ndũkathike mũkw'ũ waku. 7Na Avalaamu ookĩla, eekunamĩsya andũ ma nthĩ ĩsu, ala andũ ma Ethi. 8Nake aneenan'ya nao, akĩmea, Ethĩwa nĩ kĩsũanĩo kyenyu nĩthike mũkw'ũ wakwa nĩeke ũmwona, mbĩthukĩĩsyai, na mboyeai kwa Eveloni mwana wa Nzooali, 9nĩ kana anenge ngunga yĩ Makivela, ĩla wĩ nayo, ĩla yĩ mũthyanĩ wa kĩsesi kyake; na thooa mwĩanĩu anengee katĩ wenyu yĩthĩwe vandũ va mbũa. 10Na ĩndĩ Eveloni ekalĩte katĩ wa ana ma Ethi: na Eveloni, ũla Mũititi, asũngĩa Avalaamu ana ma Ethi makĩw'a, o na onthe ala malikaa mbingĩlonĩ ya ndũa yake, akĩmwĩa, 11Aiee, mwĩaĩi wakwa, mbĩthukĩĩsya: kĩsesi nĩngũũnenga, na ngunga ĩla yĩ vo, nĩngũũnenga; ana ma andũ makwa me vaa nĩngũũnenga: thika mũkw'ũ waku. 12Na Avalaamu eekunamĩsya andũ ma nthĩ ĩsu. 13Na aneena na Eveloni andũ ma nthĩ ĩsu makĩwa', aimwĩa, Ĩndĩ wenda, nĩngũkwĩsũva, mbĩthukĩĩsya: nĩngũũnenga thooa wa kĩsesi; osa kwakwa, nakwa nĩngũthika mũkw'ũ wakwa vo. 14Na Eveloni asũngĩa Avalaamu, akĩmwĩa, 15Mwĩaĩi wakwa mbĩthukĩĩsya: kĩlungu kya nthĩ kĩanĩe thooa wa sekeli sya vetha maana ana, isu nĩ myaũ katĩ wakwa naku? Thika ĩndĩ mũkw'ũ waku. 16Na Avalaamu eethukĩĩsya Eveloni; na Avalaamu athimĩa Eveloni vetha ila wawetie ana ma Ethi makĩw'a, sekeli sya vetha maana ana, ila itandĩthasya na mũthoosya.

17Na ĩndĩ kĩsesi kya Eveloni, kĩla kyaĩ nthĩnĩ wa Makivela, kĩla kyaĩ mbee wa Mamile, kĩsesi, na ngunga ĩla yaĩ nthĩnĩ wakyo, na mĩtĩ yonthe ĩla yaĩ kĩsesinĩ, ĩla yaĩ nthĩnĩ wa mĩvaka yakyo yonthe, kyalũlũmĩlw'a 18kyatw'ĩka kya Avalaamu ki, ana ma Ethi me vo, mbee wa onthe ala malikaa mbingilonĩ ya ndũa yake. 19Na ĩtina wa ũu, Avalaamu athika Sala mũka wake ngunganĩ ya kĩsesi kĩ Makivela mbee wa Mamile (nĩyo Eviloni), kũu nthĩ ya Kanaani. 20Na kĩsesi, na ngunga ĩla yaĩ nthĩnĩ wakyo, kyalũlũmĩlw'a kwa Avalaamu nĩ ana ma Ethi kĩthĩwe vandũ va mbũa.

MWAMBĨLĨLYO 24

Isaka aitwaĩwa mũka

1Na Avalaamu aĩ mũkũu, na wa myaka mingĩ: na Yeova ethĩwa aathimĩte Avalaamu maũndũnĩ onthe. 2Na Avalaamu amwĩa mũthũkũmi wake, ũla waĩ mũkũu nyũmbanĩ yake, ũla waiĩtwe ĩũlũ wa syonthe ila waĩ nasyo, Nĩngũũvoya, ĩkĩa kw'oko kwaku ungu wa waswa wakwa: 3nakwa nĩngũkwĩavĩthya kwa Yeova, Ngai wa ĩtu na Ngai wa nthĩ, ndũkatwaĩe mwana wakwa mũka eĩtunĩ ma Akanaani, ala nĩtũaa katĩ woo: 4ĩndĩ ũkaenda kũvika nthĩ yakwa, na ũkonĩ wakwa, ũtwaĩe mwana wakwa Isaka mũka. 5Na mũthũkũmi amwĩa, Nokwĩthĩwa mũndũ mũka ndakenda kũmbikĩla kũvika nthĩ ĩno: no mũvaka nĩmũtũnga ĩngĩ mwana waku nthĩ ĩla waumie? 6Na Avalaamu amwĩa, Ĩsũvĩe ndũkaamũtũnge mwana wakwa kũu ĩngĩ. 7Yeova, Ngai wa ĩtu, ũla wanumisye nyũmbanĩ ya asa wakwa, na kuma nthĩ ĩla nasyaĩwe, ũla waneenie nakwa, na eembĩtĩa, akyasya, Ũsyao waku ngoonenga nthĩ ĩno; we akatũma mũlaĩka wake mbee waku, naku ũkatwaĩa mwana wakwa mũka kuma kw'o. 8Na ethĩwa mũndũ mũka ndekwenda ũkũvikĩla, ũkaekewa wĩvĩto ũũ wakwa: ĩndĩ ndũkaamũtũnge mwana wakwa kũu ĩngĩ. 9Na mũthũkũmi eekĩa kw'oko kwake ungu wa waswa wa Avalaamu vwana wake, na amwĩavĩa ũndũnĩ ũsu.

10Na mũthũkũmi oosa ngamĩle ĩkũmi, ngamĩlenĩ sya vwana wake, na akũsya e na syĩndũ syonthe nzeo sya vwana wake kw'okonĩ kwake: na ookĩla, na aenda Mesovotamia, kũvika ndũanĩ ya Naoli. 11Na atulĩthya ngamĩle ndu ũtee wa ndũa kĩthimanĩ ĩvinda ya wĩoo, ĩvinda yĩla aka maendaa kũtava manzĩ. 12Nake asya, Ame Yeova, Ngai wa vwana wakwa Avalaamu, nĩngũũvoya, mbaĩlĩlya ũmũnthĩ, wĩke vwana wakwa Avalaamu nesa. 13Sisya, nyie nĩũngamĩte nthongonĩ ya manzĩ; na eĩtu andũ ma ndũa nĩmekũka kũtava manzĩ: 14nĩkwĩthĩwe, mwĩĩtu ũla ngũmũtavya, Aũa kĩtete kyaku kya yũmba, nĩngũũvoya, nĩnyw'e; nake akambĩa, Nyw'a, na nĩngũnyithya ngamĩle syaku nasyo: ũsu nĩethĩwe ũla wamũnyuvĩe mũthũkũmi waku Isaka; nĩw'o nĩmanya kana nũmwĩkĩte vwana wakwa nesa. 15Na kweethĩwa, atanamina kũneena, sisya, Leveka aumaala, ũla wasyaĩwe Mbethueli mwana wa Milika, mũka wa Naoli, mwana-a-inyia wa Avalaamu, e na kĩtete kyake kĩtuonĩ kyake. 16Na mwĩĩtu aĩ mwanake mũno kwa kũsiw'a, mũtheu, o na vatyaĩ mũndũ mũũme waamũmanya; nake atheea nthongonĩ, ausũsya kĩtete kyake, na ambata. 17Na mũthũkũmi asemba kũmũthaũa, amwĩa, Nenga nĩnyw'e, nĩngũũvoya, tũmanzĩ kuma kĩtetenĩ kyaku. 18Nake asũngĩa, Nyw'a, mwĩaĩi wakwa: nake eekalaata, na atheesya kĩtete kyake kw'okonĩ kwake, na amũnenga anyw'e. 19Na amina ũmũnenga anyw'e, amwĩa, Nĩngũtavĩa ngamĩle syaku nasyo, mũvaka ilaũke. 20Na eekalaata, oonosya kĩtete kyake mũvalatĩnĩ, na asemba

ĩngĩ kĩthimanĩ kũtava, na atavĩa ngamĩle syake syonthe. 21Na ũla mũndũ amũketeea, akilĩtye, amanye kana Yeova nũmwaĩlĩlye kyalo kyake kana ti w'o. 22Na kweethĩwa, ngamĩle syalaũka, ũla mũndũ oosa ngome ya thaavu, ũito wayo nyunzu ya sekeli, na itang'a ilĩ kwondũ wa moko make ũito wa thaavu wa sekeli ĩkũmi, 23akũlya, Wĩ mwĩĩtu waũ, we? Nĩngũkwĩsũva, ndavya. Ve ũthei nyũmbanĩ ya au wa ũtũ-komya? 24Nake amũsũngĩa, Nĩ mwĩĩtu wa Mbethueli mwana wa Milika, ũla wamũsyaĩe Naoli. 25Na ĩngĩ amwĩa, Twĩ na ũa o na ũĩthyo mwĩanĩu, na ũthei wa kũmũkomya. 26Na ũla mũndũ akunamya mũtwe, na athaitha Yeova. 27Nake asya, Nataĩwe Yeova, Ngai wa vwana wakwa Avalaamu, ũla ũtaaeka ũseo wake wĩ wendo na w'o wake kwa vwana wakwa: nakwa, Yeova nũndongoesye nzĩanĩ kũvika nyũmba ya ana-a-inyia ma vwana wakwa.

28Na mwĩĩtu asemba, atavan'ya nyũmbanĩ ya inyia wake o ndeto isu. 29Na Leveka aĩ na mwana-a-inyia, na syĩtwa yake eetawa Lavani: na Lavani asemba vala ve ũla mũndũ, kũvika nthongonĩ. 30Na kweethĩwa, yĩla wonie ngome, na itang'a mokonĩ ma mwĩĩtu-a-inyia, na eew'a ndeto sya Leveka, mwĩtũ-a-inyia, akyasya, Ũla mũndũ andavya ũna na ũna; ooka vala ve ũla mũndũ; na, sisya, aũngamĩte na ngamĩle nthongonĩ. 31Na amwĩa, Lika, we, ũathimĩtwe nĩ Yeova; ũũngamĩte nza nĩkĩ? Nũndũ nĩnzeũvisye nyũmba, na vandũ va ngamĩle. 32Na ũla mũndũ avota nyũmbanĩ, na athasya ngamĩle; na anenga ngamĩle ũa na ũĩthyo, na manzĩ ma ũthambya maũũ make na maũũ ma andũ ala maĩ nake. 33Na vaiwa lĩu mbee wake aye: ĩndĩ asya, Ndiya, ndanatavan'ya ũndũ ndũmiwe. Na asũngĩa, Neena ĩndĩ. 34Nake asya, Nyie nĩ mũthũkũmi wa Avalaamu. 35Na Yeova nũathimĩte vwana wakwa mũno; na nũtw'ĩkĩte mũnene: nũmũnengete ndĩthya sya mbũi na malondu na sya ng'ombe, na vetha na thaavu, na athũkũmi aũme na eĩtu, na ngamĩle na mang'oi. 36Na Sala mũka wa vwana wakwa nĩwamũsyaĩe vwana wakwa mwana yĩla waĩ mũkũu: nake amũnengete syonthe ila wĩ nasyo. 37Na vwana wakwa nĩwatumie nĩvĩta, akĩmbĩa, Ndũkaamũtwaĩe mwana wakwa mũka eĩtunĩ ma Akanaani, ala nĩtwĩe nthĩ yoo: 38ĩndĩ ũkathi nyũmbanĩ ya asa wakwa, kwa ũko wakwa, na ũkamũtwaĩe mwana wakwa mũka. 39Nakwa namwĩa vwana wakwa, Nokwĩthĩwa mũndũ mũka atakambikĩla. 40Nake ambĩa, Yeova, ũla nĩendaa mbee wake, akatũma mũlaĩka wake vamwe naku, akwaĩlĩlye nzĩa yaku; naku ũkamũtwaĩa mwana wakwa mũka wa ũko wakwa, na wa nyũmba ya asa wakwa: 41nĩvo wĩekewa wĩvĩto wakwa, wavika kwa ũko wakwa; na malea ũkũnenga, ũkaekewa wĩvĩto wakwa. 42Na nĩnũkie mũnthĩ ũũ nthongonĩ, nasya, Ame Yeova, Ngai wa vwana wakwa Avalaamu, ethĩwa yu nũũmbaĩlĩlya nzĩa yakwa ĩla nĩendaa: 43sisya, nĩũngamĩte nthongonĩ ya manzĩ; na nĩkwĩthĩwe, mwĩĩtu ũla ũnũũka kũtava, ũla ngũmwĩa, Nenga nĩnyw'e, nĩngũũvoya, tũmanzĩ kuma kĩtetenĩ kyaku: 44nake akambĩa, Nyw'a, we, na ngamĩle syaku nasyo nĩngwitavĩa: ũsu nĩethĩwe mũndũ mũka ũla Yeova ũnyuvĩe mwana wa vwana wakwa. 45Na ndanamina kũneena ngoonĩ yakwa, sisya, Leveka aumaala na kĩtete kyake kĩtuonĩ kyake; na atheea nthongonĩ, na atava: nakwa namwĩa, Nenga nĩnyw'e, nĩngũkwĩsũva. 46Nake eekalaata, atheesya kĩtete kyake kuma kĩtuonĩ kyake, na ambĩa, Nyw'a, na nĩngũnyithya ngamĩle syaku nasyo: nakwa nanyw'a, na anyithya ngamĩle nasyo. 47Na namũkũlya, nasya, Wĩ mwĩĩtu waũ, we? Nake asũngĩa, Nĩ mwĩĩtu wa Mbethueli, mwana wa Naoli, ũla Milika wamũsyaĩe: nakwa namwĩkĩa ngome ĩnyiũũ, na itang'a moko. 48Nakwa nakunamya mũtwe, nathaĩtha Yeova, na nataĩa Yeova, Ngai wa vwana wakwa Avalaamu, ũla wandongoesye nzĩanĩ ya w'o nĩmũtwaĩe mwana wa vwana wakwa mwĩĩtu wa mwana-a-inyia wake. 49Na yu ĩndĩ ethĩwa mũkeeka vwana wakwa nesa na w'o, ndavyai: na ethĩwa ti w'o, ndavyai; nĩthyũũe kw'okonĩ kwa aũme, kana kwa aka.

50Nĩvo Lavani na Mbethueli masũngĩie na masya, Ũndũ ũũ wumĩte kwa Yeova: tũitonya kũneena naku ũthũku kana ũseo. 51Sisya, Leveka e mbee waku, mwose, ũende, ethĩwe mũka wa mwana wa vwana waku, o tondũ Yeova waĩtye. 52Na kweethĩwa, mũthũkũmi wa Avalaamu eew'a ndeto syoo, eekunamĩsya Yeova kũvika nthĩ. 53Na ũla mũthũkũmi aumya mĩio ya wanake ya vetha, na thaavu, na ngũa, na amũnenga Leveka: o na mwana-a-inyia na inyia amanenga syĩndũ syĩ vata mũno. 54Nao maya na manyw'a, we na andũ ala maĩ vamwe nake, na mekala ũtukũ w'onthe; na mookĩla kĩoko, nake asya, Ekai nĩthi kwa vwana wakwa. 55Na mwana-a-inyia na inyia masya, Mwĩĩtu ekale naitũ matukũ mavũthũ, ta ĩkũmi; ĩtina wa ũu akathi. 56Na amea, Mũikanziĩie, nũndũ Yeova nũmbaĩlĩlye nzĩa yakwa; ekai nĩthi kwa vwana wakwa. 57Nao masya, Nĩtũkwĩta mwĩĩtu, tũmũkũlye ũndũ ũnũkwasya. 58Na mamwĩta Leveka, mamũkũlya, Nũkũenda na mũndũ ũũ? Nake asũngĩa, Nĩngũthi. 59Na maeka Leveka mwĩĩtu-a-inyia woo athi, na mũei wake, na mũthũkũmi wa Avalaamu, na andũ make. 60Na maathima Leveka, mamwĩa, We mwĩĩtu-a-ia, wĩthĩwe wĩ inyia wa ngili kũndũ ngili makũmi, na ũsyao waku nĩũmesye mbingĩlo ya ala mamamenaa.

61Na Leveka ookĩla, na athũkũmi make eĩtu, na matũla ngamĩle, mamũvikĩla ũla mũndũ: na mũthũkũmi oosa Leveka, akwata nzĩa yake athi. 62Na Isaka ooka na nzĩa ya Mbeeli-laai-loi; nũndũ atũaa nthĩ ya ngalĩ ya Ĩtheo. 63Na Isaka aumaala akasũanĩe kĩsesinĩ wĩoo: na ookĩlya metho, oona, na, sisya, kwaĩ ngamĩle syũkĩte. 64Na Leveka ookĩlya metho, na oona Isaka, auma ngamĩlenĩ. 65Na amũkũlya mũthũkũmi, Mũndũ ũya nũũ ũnũkũtambũka kĩsesinĩ atũthaũĩte? Na ũla mũthũkũmi amwĩa, Nĩwe vwana wakwa: na oosa suka wake mũvũthũ, eekunĩkĩlya. 66Na ũ mũthũkũmi atavya Isaka maũndũ onthe ala wĩkĩte. 67Na Isaka amũete ĩeemanĩ ya inyia wake Sala, na oosa Leveka, na atw'ĩka

mũka wake; na amwenda: na Isaka akiakiw'a ĩtina wa kĩkw'ũ kya inyia wake.

MWAMBĨLĨLYO 25

Ũsyao wa Avalaamu na Ketula

(1 MAVINDA 1.32–33)

1Na Avalaamu atwaa mũka ũngĩ, na syĩtwa yake eetawa Ketula. 2Nake amũsyaĩa Nzimilani, na Yokisani, na Metani, na Mitiani, na Isivaki, na Suua. 3Na Yokisani asyaa Sieva, na Ndetani. Na ana ma Ndetani maĩ Aasuli, na Aletusi, na Aleumi. 4Na ana ma Mitiani: Evaa, na Evieli, na Anoki, na Avita, na Elitaa. Asu onthe maĩ ana ma Ketula. 5Na Avalaamu anenga Isaka syonthe ila waĩ nasyo. 6Ĩndĩ ana ma aka ngombo, ala Avalaamu waĩ nao, Avalaamu amanenga mĩthĩnzĩo; nake e thayũ, amea mathi kũasa na Isaka mwana wake, melekele wumĩlonĩ wa syũa, kũvika nthĩ ya wumĩlonĩ wa syũa.

Kĩkw'ũ na kũthikwa kwa Avalaamu

7Aa nĩmo matukũ ma myaka ya thayu wa Avalaamu ala wekalile, myaka ĩana na mĩongo mũonza na ĩtano. 8Na Avalaamu aumwa nĩ veva, akw'a ũkũunĩ mũseo, e mũtumĩu mũno, na wa myaka mingĩ, na oombanw'a vamwe na andũ make. 9Na Isaka na Isumaeli, ana make, mamũthika ngungani yĩ Makivela, kĩsesinĩ kya Eveloni mwana wa Nzooali, Mũititi, kĩla kĩ mbee wa Mamile; 10kĩsesi kĩla Avalaamu wathooee ana ma Ethi: nĩvo Avalaamu wathikiwe, na Sala mũka wake. 11Na kweethĩwa, ĩtina wa kĩkw'ũ kya Avalaamu, Ngai aathima Isaka mwana wake: na Isaka atũaa ku Mbeeli-laai-loi.

Mosyaanĩo ma Isumaeli

(1 MAVINDA 1.28–31)

12Na yu ĩndĩ aa nĩmo mosyaanĩo ma Isumaeli, mwana wa Avalaamu, ũla Akali, Mũmisili, mũthũkũmi wa Sala mwĩĩtu, wamũsyaĩe Avalaamu: 13na aa nĩmo masyĩtwa ma ana ma Isumaeli, masyĩtwa moo, kũatĩĩa mosyaanĩo moo: ĩkithathi ya Isumaeli, Nevaiothi; na Ketali, na Ativeeli, na Mivisamu, 14na Misima, na Nduma, na Masa, 15na Aatati, na Tema, na Yetuli, na Navisi, na Ketema: 16asu nĩo ana ma Isumaeli, na asu nĩo masyĩtwa moo, kũatĩĩa mĩsyĩ yoo, na motũo moo; anene ĩkũmi na elĩ kũatĩĩa mbaĩ syoo. 17Na ĩno nĩyo myaka ya thayũ wa Isumaeli, myaka ĩana na mĩongo ĩtatũ na mũonza: nake aumwa nĩ veva na akw'a, an oombanw'a vamwe na andũ make. 18Na matũaa kuma Avila kũvika Suli ũla welekele Misili, ũendete Asuli: atũaa elekanĩle na ana-a-inyia make onthe.

Kũsyawa kwa Esau na Yakovo

19Na aa nĩmo mosyaanĩo ma Isaka, mwana wa Avalaamu: Avalaamu asyaa Isaka: 20na Isaka aĩ wa myaka mĩongo ĩna yila wamũtwaie Leveka, mwĩĩtu wa Mbethueli, Mũsilia wa Vatani-alamu, mwĩĩtu-a-inyia wa Lavani, Mũsilia, ethĩwe mũka wake. 21Na Isaka eesũva Yeova kwondũ wa mũka wake, nũndũ aĩ ngũngũ: na Yeova eesũvĩka, na Leveka mũka wake aya ĩvu. 22Na syana syakĩlan'ya vinya nthĩnĩ wake; na asya, Ethĩwa nũu, nĩkĩ ngwĩkala thayũ? Na aenda akũlya Yeova. 23Na Yeova amwĩa,

Mbaĩ ilĩ syĩ ĩvunĩ yaku,
Na ngo ilĩ sya andũ ikauma ĩvunĩ yaku ivathũkanĩte:
Na ũko ũmwe ũkeethĩwa na vinya kũte ũko ũla ũngĩ;
Na ũla mũkũũ akathũkũma ũla mũnini.

24Na yĩla matukũ make ma kũsyaa meanĩie, sisya, vaĩ mavatha ĩvunĩ yake. 25Na ũla wa mbee auma e mũtune, ta ngũa ya w'ĩa, kw'onthe; na mamwĩta syĩtwa yake Esau. 26Na ĩtina wa ũu mwana-a-inyia auma, na kw'oko kwake kwakwete Esau kĩtiinyo; na syĩtwa yake eetwa Yakovo: na Isaka aĩ wa myaka mĩongo thanthatũ yĩla Leveka wamasyaie.

Esau aithoosya ũkithathi wake

27Na ivĩsĩ syeana: na Esau aĩ mũsyĩmi mwai, mũndũ wa kĩsesi; na Yakovo ai mũndũ mũuu, ekalaa maeemanĩ. 28Na ĩndĩ Isaka amwendaa Esau, nũndũ aĩsaa nyama sya nzyĩma yake: na Leveka amwendaa Yakovo. 29Na Yakovo aua ũsũũ: na Esau auma kĩthekanĩ, na aĩ mũnyalu: 30na Esau amwĩa Yakovo, Ngathĩsya, nĩngũkwĩsũva, ũsũũ ũsu mũtune; nũndũ nĩ mũnyalu: kwondũ wa ũu syĩtwa yake eetwa Etomu. 31Na Yakovo amwĩa, Amba ũnthooesya ũkithathi waku. 32Na Esau asũngĩa, Sisya, ngilĩlye ũkw'a: na ũkithathi ũkanguna na kyaũ? 33Na Yakovo amwĩa, Amba kwĩmbĩtĩa; nake amwĩvĩtĩa: na athooesya Yakovo ũkithathi wake. 34Na Yakovo amũnenga Esau kĩmũtũ na ũsũũ wa ndengũ; nake aya na anyw'a, na ookĩla, na akwata nzĩa yake, na athi: ũu nĩw'o Esau wavũthisye ũkithathi wake.

MWAMBĨLĨLYO 26

Isaka e Ngelali na Mbeeli-sieva

1Na kwaĩ yũa nthĩ, eka yũa ya mbee yĩla yaĩ matukũ ma Avalaamu. Na Isaka aenda kwa Avimeleki mũsumbĩ wa Avilisiti, kũvika Ngelali. 2Na Yeova amumĩlĩla, na amwĩa, Ndũkatheee Misili; tũa nthĩ ĩla ngũũtavya: 3ĩkalaa ũeni nthĩ ĩno, nakwa ngeethĩwa vamwe naku, na ngakũathima; nũndũ nthĩ ii syonthe ngakũnenga, we na ũsyao waku, na ngalũlũmĩlya wĩvĩto ũla neevĩtĩe Avalaamu ĩthe waku; 4na ngaingĩvya ũsyao waku ta ndata sya ĩtunĩ, na nganenga ũsyao waku nthĩ ii syonthe; na ũsyaonĩ waku mbaĩ syonthe sya nthĩ ikaathimwa; 5nĩkwĩthĩwa Avalaamu nĩwew'aa wasya wakwa, na asũvĩaa wĩaĩo wakwa, na myamũlo yakwa, na motw'ĩo makwa, na mĩao yakwa. 6Na Isaka atũaa Ngelali: 7na andũ ma vandũ vau mamũkũlya ũndũ wa mũka wake; nake amea, Nĩ mwĩĩtu-a-ia: nũndũ akĩaa kwasya, Nĩ mũka wakwa; akĩsũanĩa, andũ ma vandũ vau maikese ũmbũaa nũndũ wa Leveka; nũndũ aĩ mwanake kwa kũsiw'a. 8Na kweethĩwa, ekalĩte vo ĩvinda ĩasa, Avimeleki mũsumbĩ wa Avilisiti asyaĩlya mbũthinĩ, na oona, na, sisya, Isaka nĩwathaũkaa na Leveka mũka wake. 9Na Avimeleki amwĩta Isaka, amwĩa, Sisya, nĩ w'o ũsu nĩ mũka waku: nũndũ wa kĩ waisye, Nĩ mwĩĩtu-a-ia? Na Isaka amwĩa, Nũndũ nĩnaisye, Ndikese ũkw'a nũndũ wake. 10Na

Avimeleki akũlya, Nata ũndũ ũsu ũtwĩkĩte? Ũmwe wa kwitũ anaĩ atonya kũkoma na mũka waku, naku wĩthĩwa watũetee ũthũku kwitũ. 11Na Avimeleki ameaĩa andũ onthe, akĩmea, Ũla ũkakiita mũndũ ũũ kana mũka wake ndakatĩa kũawa.
12Na Isaka avanda nthĩ ĩsu, na oona mwaka ũsu kũndũ ĩana: na Yeova amũathima. 13Na mũndũ ũsu aingĩvĩwa mũno, na aendeea kwingĩvĩwa mũvaka atw'ĩka mũnene mũno: 14na aĩ na ũthwii wa ndĩthya sya mbũi na malondu, na ũthwii wa ndĩthya sya ng'ombe, na andũ aingĩ ma nyũmba: na Avilisiti mamwĩw'ĩa kĩwĩu. 15Na ĩndĩ ithima syonthe ila athũkũmi ma ĩthe wake menzie matukũ ma ĩthe wake Avalaamu, Avilisiti nĩmailindĩte, na kũsyusũsya mũthanga. 16Na Avimeleki amwĩa Isaka, Uma kwitũ; nũndũ wĩ vinya mũno kwĩ ithyĩ. 17Na Isaka auma kũu, na aaka maeema mwandanĩ wa Ngelali, na atũa kw'o.
18Na Isaka avukũa ĩngĩ ithima sya manzĩ, ila menzĩte matukũ ma Avalaamu ĩthe wake; nũndũ Avilisiti nĩmailindile Avalaamu akw'a: na asyĩta masyĩtwa masyo kũatĩĩa masyĩtwa ala syeetawa nĩ ĩthe. 19Na athũkũmi ma Isaka menza mwandanĩ, na vo moona kĩthima kya manzĩ meũvulutya. 20Na aĩthi ma Ngelali matetan'ya na aĩthi ma Isaka, makĩmea, Manzĩ nĩ maitũ: na akĩta kĩthima syĩtwa yakyo Esekĩ, nĩkwĩthĩwa nĩmatetanisye nake. 21Na menza kĩthima kĩngĩ, nakyo makĩtetanĩsya: na akĩta syĩtwa yakyo Sitina. 22Na auma ku, enza kĩthima kĩngĩ; na kyu maiaakĩtetanĩsya: na akĩta syĩtwa yakyo Leovothi; na asya, Nũndũ yu Yeova nũtwonee ũthei, naitũ tũkongeleka ĩ nthĩ.
23Na ambata kuma vau kũvika Mbeeli-sieva. 24Na Yeova amumĩlĩla o ũtukũ ũsu, na amwĩa, Ninyie Ngai wa Avalaamu ĩthe waku: ndũkakĩe, nũndũ nĩ vamwe naku, nakwa ngakũathima, na kwingĩvya ũsyao waku kwondũ wa muthũkũmi wakwa Avalaamu. 25Na aaka kĩthembeo vau, na eekaĩla syĩtwa ya Yeova, na amba ĩeema yake vo: na athũkũmi ma Isaka menza kĩthima vo.

Mwĩw'ano katĩ wa Isaka na Avimeleki

26Na ĩndĩ Avimeleki aenda vala ũĩ kuma Ngelali, e na Ausathi mũnyanyae, na Vikoli kavuteni wa nguthu yake. 27Na Isaka amakũlya, Mwambũkĩa nyie nĩkĩ, nũndũ nĩmũũmena, na nĩmwanumisye kwenyu? 28Nao masũngĩa, Nĩtwoonie ki kana Yeova aĩ vamwe naku: na twasya, Vethĩwe wĩvĩto katĩ waitũ, o katĩ waitũ naku, na tũtianĩe ũtianĩo naku, 29kana ndũkatwĩka ũthũku, tondũ ithyĩ tũtaakũkiita, na tondũ ithyĩ tũtaakwĩka ũndũ ate o ũseo, na twakumya kwitũ na mũuo: naku yu wĩ mũathimwa wa Yeova. 30Na amavokea mboka, na maya na manyw'a. 31Na mookĩla kĩoko tene, meeavanĩa kĩla mũndũ na ũla ũngĩ: na Isaka amaeka mathi, na mauma kwake na mũuo. 32Na kweethĩwa mũthenya o ũsu athũkũmi ma Isaka mooka, na mamũtavya ũvoo wa kĩthima kĩla menzie, mamwĩa, Nĩtwonie manzĩ. 33Na akĩta Siva: kwondũ wa ũu syĩtwa ya ndũa ĩsu nĩ Mbeeli-sieva kũvika mũnthĩ ũũ.
34Na yĩla Esau waĩ wa myaka mĩongo ĩna atwaa Yutithi mwĩĩtu wa Veeli, Mũititi, na Mbasemathi mwĩĩtu wa Eloni, Mũititi: 35na asu maĩ woo vevanĩ kwa Isaka na kwa Leveka.

MWAMBĨLĨLYO 27

Yakovo akĩathimwa nĩ Isaka

1Na kweethĩwa, yĩla Isaka waĩ mũkũu, na metho make me mbindu, atona, amwĩta Esau mwana wake mũkũũ, na amwĩa, Mwana wakwa: na asũngĩa, Nĩ vaa. 2Na amwĩa, sisya yu, nĩ mũkũu, o na ndyĩsĩ mũthenya wa kũkw'a kwakwa. 3Na yu ĩndĩ, nĩngũkwĩsũva, osa mĩio yaku, thyaka waku na ũta waku, ũende weũnĩ ũnzyĩmĩe; 4naku ũnzeũvĩsye lĩu mũseo, tondũ nendete ũndetee, nĩye; nĩ kana ngoo yakwa ĩkũathime ndanakw'a.
5Na Leveka eew'a Isaka akĩneena na Esau mwana wake. Na Esau athi weũnĩ kũsyĩma nyama sya nzyĩma, na kwiete. 6Na Leveka aneena na Yakovo mwana wake, akĩmwĩa, Sisya, nĩneew'a au aineena na Esau mwana-a-mwenyu, akĩmwĩa, 7Ndetee nyama sya nzyĩma, ũnzeũvĩsye lĩu mũseo, nĩye, na ngĩkũathimĩa mbee wa Yeova, ndanakw'a. 8Yu ĩndĩ, mwana wakwa, ĩw'a wasya wakwa o ũndũ ngũkwĩaĩa. 9Enda yu ndĩthyanĩ ya mbũi na malondu, na ndatĩlya vo tũtena twĩlĩ tũseo twa mbũi: nakwa nĩngũtũseũvya lĩu mũseo nũndũ wa au, o tondũ wendete: 10naku ũkamũtwaĩa au, aye, nĩ kana akũathime atanakw'a. 11Na Yakovo amwĩa Leveka inyia wake, Sisya, Esau mwana-a-ia nĩ mũndũ wĩ na maw'ĩa, nakwa nĩ mũndũ mũtendeu. 12Nokwĩthĩwa nau ambavata, na ngeethĩwa kwake ta mũkengani; na ĩndĩ ngĩyĩetee kĩumo, na ti ũathimo. 13Na inyia wake amwĩa, Kĩumo kyaku nĩkĩthĩwe ĩũlũ wakwa, mwana wakwa; ĩndĩ ĩw'a wasya wakwa, na enda ũndatĩlye tw'o. 14Na athi, na alatya, na atũetee inyia wake: na inyia wake aseũvya lĩu mũseo, o tondũ ĩthe wake wendete. 15Na Leveka oosa ngũa nzeo sya Esau mwana wake mũkũũ, ila syaĩ kwake nyũmbanĩ, na eekĩa Yakovo mwana wake mũnini: 16na mbũa sya tũtena twa mbũi asyĩkĩa mokonĩ make, na ũtendeunĩ wa ngingo yake: 17na amũnenga mwana wake Yakovo kw'okonĩ kwake lĩu mũseo na kĩmũtũ kĩla ũseũvisye.
18Na ooka kwa ĩthe, na amwĩa, Nau; nake asũngĩa, Nĩ vaa; nue ũũ, mwana wakwa? 19Na Yakovo amwĩa ĩthe, Ninyie Esau ĩkithathi yaku; nĩneeka o tondũ ũmbĩie; nĩngũkwĩsũva ũkĩla, wĩkale nthĩ ũye nyama syakwa sya nzyĩma, nĩ kana ngoo yaku ĩngathime. 20Na Isaka amũkũlya mwana wake, Wasyona na mĩtũkĩ ĩana ũu ata, mwana wakwa? Na asũngĩa, Nĩkwĩthĩwa Yeova Ngai waku nĩwambaĩlĩlya. 21Na Isaka amwĩa Yakovo, Nĩngũkwĩsũva, mwana wakwa, thengeea, nĩkũvavate, kana nue mwana wakwa Esau, kana tiwe. 22Na Yakovo amũthengeea Isaka ĩthe wake; nake amũvavata, na asya, Wasya nĩ wasya wa Yakovo, ĩndĩ moko nĩ moko ma Esau. 23Na ndaamũmanya, nĩkwĩthĩwa moko make maĩ na maw'ĩa, ta moko ma Esau mwana-a-inyia: na ĩndĩ amũathima. 24Na akũlya,

Nue ki mwana wakwa Esau? Nake asũngĩa, Ninyie.
25Na amwĩa, Ndetee vakuvĩ, nakwa nĩngũya nyama sya nzyĩma sya mwana wakwa, nĩ kana ngoo yakwa ĩkũathime. Na amũetee vakuvĩ, nake aya: na amũetee mbinyu na anyw'a.
26Na Isaka ĩthe wake amwĩa, Mwana wakwa, thengeea yu, ũmumunye.
27Nake athengeea, amũmumunya: na anyungĩa mũuke wa ngũa syake, na amũathima, na asya,
Sisya, mũuke wa mwana wakwa
Nĩ ta mũuke wa kĩsesi kĩathimĩtwe nĩ Yeova:
28Na Ngai akũnenge sya ĩmwe ya ĩtunĩ,
Na sya ũnou wa nthĩ,
Na wingĩ wa lĩu wa mbaa ngetha na mbinyu mbĩthĩ:
29Ngo sya andũ ikũthũkũme, Na mbaĩ ikũkunamĩe: Ĩthĩwa mwĩaĩi ĩũlũ wa ana-a-au, Na ana-a-mwenyu nĩmakũkunamĩae: Naumanĩwe o ũla ũkũumanĩaa, Na naathimwe o ũla ũkũathimaa.
30Na kweethĩwa, kavinda kala Isaka waminie kũmũathima Yakovo, na Yakovo eethĩwa akyuma mbee wa Isaka ĩthe wake, Esau mwana-a-inyia ooka aumĩte nzyĩmanĩ yake.
31Nake aseũvya lĩu mũseo, amũtwaĩa ĩthe; na amwĩa ĩthe, Nau okĩle, aye nyama sya nzyĩma sya mwana wake, nĩ kana ngoo yaku ĩngathime.
32Na Isaka ĩthe wake amũkũiya, Nue ũũ? Nake asũngĩa, Ninyie mwana waku, ĩkithathi yaku, Esau.
33Na Isaka atetema mũno mũnene, na akũlya, Nũũ ĩndĩ ũsu wosie nyama sya nzyĩma, na andetee, nakwa nĩnaya syonthe mbee wa ũtanoka, na namũathima? Ĩĩ, nake akaathimwa.
34Esau eew'a ndeto sya ĩthe, aĩa kĩĩo kĩnene mũno kĩ woo, na amwĩa ĩthe, Ngathima, nyie nakwa, ame nau.
35Na amwĩa, Mwana-a-mwenyu nĩwũkie na ũĩ wa ũkengani, na akũvena ũathimo waku.
36Nake asya, Ndetawa w'o syĩtwa yake Yakovo? Nũndũ nũngũanĩsye mavinda asu elĩ: nĩwosie ũkithathi wakwa; na, sisya, yu nĩwambena kũathimwa kwakwa. Na akũlya, Ndũnandialĩlya nyie ũathimo?
37Na Isaka asũngĩa na amwĩa Esau, Sisya, namũtw'a mwĩaĩi waku, na ana-a-ĩthe onthe nĩnamũnenga methĩwe athũkũmi; na namwĩkalya na lĩu wa mbaa ngetha na mbinyu mbĩthĩ: naku yu, mwana wakwa, nĩkwĩke ata?
38Na Esau akũlya ĩthe, Wĩ na ũathimo o ũmwe tũ, we nau? Ngathima nyie, o nakwa, ame nau. Na Esau ookĩlya wasya, aĩa.
39Na Isaka ĩthe wake asũngĩa amwĩa,
Sisya, kũla kũnou kwa nthĩ kũkeethĩwa wĩkalo waku,
Na sya ĩmwe ya ĩtunĩ kuma ĩũlũ;
40Na kwondũ wa ũvyũ waku ũkeethĩwa thayũ, naku ũkamũthũkũma mwana-a-mwenyu;
Na kũkeethĩwa, yĩla ũkavonoka,
Ũkathingithya ĩsoki yake yume ngingonĩ yaku.

Isaka akĩtũma Yakovo Aalani

41Na ĩndĩ Esau amũmena Yakovo kwondũ wa ũathimo ũla ĩthe wamũathimie: na Esau asya ngoonĩ yake, Mĩthenya ya kũmũĩĩa nau yĩ vakuvĩ; nĩvo ngoaa mwana-a-ia Yakovo.
42Na Leveka atavw'a ndeto sya Esau mwana wake mũkũũ; nake atũmana amwĩta Yakovo mwana wake mũnini, na amwĩa, Sisya, Esau, mwana-a-mwenyu, nũkwĩkiakisya ũndũ waku, akĩtw'ĩĩa kũkũaa.
43Na yu ĩndĩ, mwana wakwa, Ĩw'a wasya wakwa; ũkĩla, ũkĩĩe Aalani kwa mwana-a-ia Lavani;
44ũkekale kwake matukũ mavũthũ, mũvaka ũthatu mwai wa mwana-a-mwenyu ũlike;
45mũvaka ũthatu wa mwana-a-mwenyu wume kwaku, nake oolwa nĩ ũla wamwĩkie: nĩvo ngatũmana, nĩkũete kuma kũu; nũndũ wa kĩ nĩkwĩĩw'e nĩ inyw'ĩ elĩ mũthenya ũmwe?
46Na Leveka amwĩa Isaka, Nĩngũnow'a thayũ wakwa nũndũ wa eĩtu ma Ethi: ethĩwa Yakovo akatwaa mũka wa eĩtu ma Ethi, ta asu, ma eĩtu ma nthĩ ĩno, thayũ wakwa ũkambaĩla kyaũ?

MWAMBĨLĨLYO 28

1Na Isaka amwĩta Yakovo, na amũathima, na amwĩaĩa, na amwĩa, Ndũkaatwae mũka wa eĩtu ma Kanaani.
2Ũkĩla, ũende Vatani-alamu, nyũmbanĩ ya Mbethueli ĩthe wa mwenyu; na ũketwaĩe mũka kuma kũu eĩtunĩ ma Lavani mwana-a-inyia wa mwenyu.
3Na Ngai Mwene Vinya W'onthe akũathime, na akwongeleele, na akwingĩvye, wĩthĩwe wĩ nguthu sya ngo sya andũ;
4na akũnenge ũathimo wa Avalaamu, we, na ũsyao waku vamwe naku; nĩ kana ũtiĩwe nthĩ ya kwĩkala ũeni kwaku, ĩla Ngai wamũnengie Avalaamu.
5Na Isaka amwĩa Yakovo athi: nake aenda Vatani-alamu kwa Lavani, mwana wa Mbethueli, Mũsilia, mwana-a-ĩthe wa Leveka, inyia wa Yakovo na Esau.

Esau aitwaa mũka ũngĩ

6Na ĩndĩ Esau oona kana Isaka nĩwamũathima Yakovo na amũtũma Vatani-alamu, akatwae mũka kuma kũu; nake akĩmũathima, amwĩaĩa, akĩmwĩa, Ndũkaatwae mũka wa eĩtu ma Kanaani;
7na kana Yakovo nĩwew'a ĩthe na nyinyia, nake athi Vatani-alamu:
8na Esau oona kana Isaka ĩthe wake ndaaendeew'a nĩ eĩtu ma Kanaani;
9na ĩndĩ Esau athi kwa Isumaeli, atwaa Maalathi mwĩĩtu wa Isumaeli mwana wa Avalaamu, mwĩĩtu-a-inyia wa Nevaiothi, ethĩwe mũka wake vamwe na aka ala waĩ nao.

Ndoto ya Yakovo e Mbethi-eli

10Na Yakovo auma Mbeeli-sieva, na athi elekele Aalani.
11Na avika vandũ vamwe, na ekala vo ũtukũ mũima, nũndũ syũa yaĩ yĩnathũa; na oosa ĩvia yĩmwe ya vandũ vau, aia ungu wa mũtwe, na akoma o vo.
12Na aota; na, sisya, mbasya ĩũngamĩtw'e ĩũlũ wa nthĩ, na mũthya wayo wavikĩte ĩtunĩ; na, sisya, alaĩka ma Ngai makyambata na makĩtheea nayo.
13Na, sisya, Yeova aũngamĩte ĩũlangũ wayo, na amwĩa, Ninyie Yeova, Ngai wa Avalaamu ĩthe waku, na Ngai wa Isaka: nthĩ ĩla ũkomete, ngakũnenga we, na ũsyao waku;
14na ũsyao waku ũkeethĩwa ta kĩtoo kya nthĩ, naku ũkanyaĩĩka ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, na wumĩlonĩ wa syũa, na ngalĩ ya ĩũlũ, na ngalĩ ya ĩtheo: na nthĩnĩ wakũ, we, na ũsyaonĩ waku mĩvĩa yonthe ya nthĩ ĩkaathimwa.
15Na, sisya, nyie nĩ vamwe naku, na ngakũsũvĩa o kũla wĩendaa, na ngakũtũnga ĩngĩ nthĩ ĩno; nũndũ ndikakũtia, mũvaka neeka ũla nakũtavisye.
16Na Yakovo aamũka kuma toonĩ, na asya, Nĩ w'o,

Yeova nĩ voĩ vaa; nakwa ndyĩĩsĩ. 17Na akĩa, na asya, Vandũ va ũtĩsya nĩ vaa! Ti vangĩ vaa ate o nyũmba ya Ngai, na ĩno nĩ mbingĩlo ya ĩtunĩ.
18Na Yakovo ookĩla kĩoko tene, na oosa ĩvia yĩla waiĩte ungu wa mũtwe wake, ayĩũngamya ta kĩtuĩ, na etĩkĩsya mauta mũthyanĩ ĩũlũ. 19Na eeta syĩtwa ya vandũ vau, Mbethi-eli: ĩndĩ mbee syĩtwa ya ndũa ĩsu yeetawa Lusu. 20Na Yakovo eevĩta, akyasya, Ethĩwa Ngai akeethĩwa vamwe nakwa, na akĩnzũvĩa nzĩanĩ ĩno ĩla nĩendele, na kũnenga lĩu nĩye, na ngũa sya kwĩkĩa, 21nĩ kana nĩsyoke ĩngĩ na mũuo nyũmbanĩ ya nau, nĩvo ĩndĩ Yeova ũkethĩwa Ngai wakwa, 22nayo ĩvia yĩĩ yĩla naũngamya ta kĩtuĩ, yĩkeethĩwa nyũmba ya Ngai: na ndikatĩa ũkũnengae, we, kĩlungu kya ĩkũmi kya kyonthe kĩla ũkanenga.

MWAMBĨLĨLYO 29

Yakovo aithũkũma Lavani ũndũ wa Lakeli na Lea

1Nĩvo Yakovo wakwatie nzĩa, na avika nthĩ ya ana ma wumĩlonĩ wa syũa. 2Nake oona, na, sisya, kĩthĩma kĩsesinĩ, na, sisya, ndĩthya itatũ sya malondu itindiĩte ũtee wakyo; nũndũ kĩthimanĩ kyu nĩmanyithasya ndĩthya: na ĩvia yĩla yaĩ mũomonĩ wa kĩthima yaĩ ĩnene. 3Na ndĩthya syonthe syoombanĩaw'a vo: na mavingilitasya ĩvia kuma mũomonĩ wa kĩthima, na mainyithya malondu, na maitũnga ĩvia mũomonĩ wa kĩthima vandũ vayo. 4Na Yakovo amakũlya, Ana-a-asa, inyw'ĩ mwĩ ma va? Nao masũngĩa, Twĩ ma Aalani ithyĩ. 5Na akũlya, Nĩmũmwĩsĩ Lavani mwana wa Naoli? Nao masũngĩa, Nĩtũmwĩsĩ. 6Na amakũlya, Nĩ kũseo kwake? Nao masũngĩa, Nĩ kũseo: na, sisya, Lakeli mwĩĩtu wake wũkĩte na malondu. 7Nake amea, Sisya, no kũkye, na ti ĩvinda ya kũmban'ya indo: nyithyai malondu, na ĩndĩ endai mũkaĩthye. 8Na masũngĩa, Tũitonya, mũvaka ndĩthya syonthe syũmbanw'e, na maivingilitya ĩvia yume mũomonĩ wa kĩthima; nĩvo ĩndĩ tũnyithasya malondu. 9Akĩneena nao, Lakeli ooka na malondu ma ĩthe; nũndũ nĩwe waĩthasya. 10Na kweethĩwa Yakovo oona Lakeli mwĩĩtu wa Lavani mwana-a-ĩthe wa inyia wake, na malondu ma Lavani mwana-a-inyia wa inyia wake, Yakovo athengeea, na avingilitya ivia yume mũomonĩ wa kĩthima, na anyithya malondu ma Lavani mwana-a-inyia wa inyia wake. 11Na Yakovo amũmumunya Lakeli, na ookĩlya wasya, na aĩa. 12Na Yakovo atavya Lakeli kana we nĩ mwana-a-ĩthe wa ĩthe, na nĩ mwana wa Leveka: nake asemba na atavya ĩthe.
13Na kweethĩwa, Lavani eew'a ũvoo wa Yakovo mwana wa mwĩĩtu-a-inyia aemba amũthaũe, na amwĩvĩtĩĩsya, na amũmumunya, na amũete kwake nyũmbanĩ. Nake amũtavya Lavani maũndũ asu onthe. 14Na Lavani amwĩa, Nĩ w'o wĩ ĩvĩndĩ yakwa na mwĩĩ wakwa. Na ekala kwake ĩvinda ya mwei. 15Na Lavani amwĩa Yakovo, Nĩkwĩthĩwa wĩ mwana-a-asa, we, kwondũ wa ũu ũnthũkũme mana? Ndavya, ĩtuvi yaku yĩkeethĩwa kyaũ? 16Na ĩndĩ Lavani aĩ na eĩtu elĩ: ũla mũkũũ syĩtwa yake eetawa Lea, na ũla mũnini syĩtwa yake eetawa Lakeli. 17Na Lea, metho make matyaĩ na vinya, ĩndĩ Lakeli aĩ mwanake na aĩ na wũmbe mũseo. 18Na Yakovo amwendete Lakeli; nake asya, Ngakũthũkũma myaka mũonza kwondũ wa Lakeli mwĩĩtu waku ũla mũnini. 19Na Lavani amwĩa, Kavaa nĩkũnenge we, kwĩ kũmũnenga mũndũ ũngĩ: ĩkalaa kwakwa. 20Na Yakovo athũkũma myaka mũonza kwondũ wa Lakeli; na kwake yeethĩwa o ta matukũ mavũthũ, nũndũ wa wendo ũla wamwendaa.
21Na Yakovo amwĩa Lavani, Nenga mũka wakwa, nĩlike kwake nũndũ matukũ makwa nĩ meanĩu. 22Na Lavani oomban'ya andũ onthe ma vandũ vau, avoka mboka. 23Na kweethĩwa wĩoo, oosa Lea mwĩĩtu wake, amũtwaĩa; nake alika kwake. 24Na Lavani amũnenga Lea Nziliva mũthũkũmi wake mwĩĩtu, ethĩwe mũthũkũmi wake. 25Na kweethĩwa kĩoko, sisya, nĩ Lea: nake amwĩa Lavani, Ũndũ ũũ ũmbĩkie nata? Ndiũthũkũmĩte kwondũ wa Lakeli? Nĩkĩ ĩndĩ wangenga? 26Na Lavani asũngĩa, Ũũ ndwĩkawa kwitũ, kũnengane ũla mũnini kwĩ ũla wambie kũsyawa. 27Ĩanĩĩsya kyumwa kya ũsu, na tũkaũnenga ũla ũngĩ nake kwondũ wa ũthũkũmi ũla ũkanthũkũma myaka ĩngĩ mũonza. 28Na Yakovo eeka ũu, eanĩĩsya kyumwa kyake: na amũnenga Lakeli mwĩĩtu wake ethĩwe mũka. 29Na Lavani amũnenga Lakeli mwĩĩtu weke, Mbila mũthũkũmi wake mwĩĩtu, ethĩwe mũthũkũmi wake. 30Na alika kwa Lakeli nake, na ĩndĩ amwendaa Lakeli kwĩ Lea, na athũkũma kwake myaka ĩngĩ mũonza.

Syana sya Yakovo

31Na Yeova oona kana Lea nĩ mũmene, na amũnenga kũsyaa: ĩndĩ Lakeli aĩ ngũngũ. 32Na Lea aya ĩvu, na asyaa mwana, na amwĩta syĩtwa yake Leuveni: nũndũ asya, Nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwona thĩna wakwa; nũndũ yu mũemewa akambenda. 33Na aya ĩvu ĩngĩ, na asyaa mwana: na asya, Nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwew'a kana nyie nĩ mũmene, kwondũ wa ũu anenga mwana ũũ nake: na amwĩta syĩtwa yake Simeoni. 34Na aya ĩvu ĩngĩ, na asyaa mwana; na asya, Yu ĩvinda yĩĩ mũemewa akalũman'ya nakwa, nũndũ namũsyaĩa ana atatũ: kwondũ wa ũu syĩtwa yake eetwa Livai. 35Na aya ĩvu ĩngĩ, na asyaa mwana: na asya, ĩvinda yĩĩ nĩngũtaĩa Yeova: kwondũ wa ũu amwĩta syĩtwa yake Yuta; nake aeka ũsyaa.

MWAMBĨLĨLYO 30

1Na Lakeli oona kana ndaamũsyaĩa Yakovo syana, Lakeli amwĩw'ĩa mwĩĩtu-a-inyia kĩwĩu; na amwĩa Yakovo, Nenga syana, ethĩwa ti ũu ngakw'a nyie. 2Na Yakovo amũthatĩa Lakeli: na akũlya, Nyie nĩ vandũ va Ngai, ũla ũkũvatĩte ũsyao wa ĩvu? 3Nake asya, Sisya, Mbila, mũthũkũmi wakwa mwĩĩtu, lika kwake; nĩ kana asyaĩe maunĩ makwa, nose syana nũndũ wake. 4Na amũnenga Mbila mũthũkũmi wake mwĩĩtu, ethĩwe mũka wake: na Yakovo alika kwake. 5Na Mbila aya ĩvu, na amũsyaĩa Yakovo mwana. 6Na Lakeli asya, Ngai nĩwanzilĩla katĩ, na ĩngĩ nĩwew'a wasya wakwa, na anenga mwana: kwondũ wa ũu anwĩta syĩtwa yake

Ndani. 7Na Mbila mũthũkũmi wa Lakeli, mwĩĩtu, aya ĩvu ĩngĩ, na amũsyaĩa Yakovo mwana wa kelĩ. 8Na Lakeli asya, Nakĩlan'ya na mwĩĩtu-a-ia na mokĩlan'yo manene, nakwa nakĩlya: na amwĩta syĩtwa yake Navitali.
9Nake Lea oona kana nũekete ũsyaa, oosa Nziliva mũthũkũmi wake, mwĩĩtu, anenga Yakovo ethĩwe mũka wake. 10Na Nziliva mũthũkũmi wa Lea, mwĩĩtu, amũsyaĩa Yakovo mwana. 11Na Lea asya, Nĩ ĩvuso yakwa! Na amwĩta syĩtwa yake Ngati. 12Na Nziliva mũthũkũmi wa Lea, mwĩĩtu, amũsyaĩa Yakovo mwana wa kelĩ. 13Na Lea asya, Nĩ mũtanu nyie! Nũndũ eĩtu makambĩta mũtanu: na amwĩta syĩtwa yake Aseli.
14Na mĩthenya ya ũketha nganũ, Leuveni athi oona mũũndanĩ mosyao ma kwendana, na amũetee Lea inyia wake. Nĩvo Lakeli wamwĩie Lea, Ame, nenga ala mosyao ma kwendana ma mwana waku. 15Nake amwĩa, Nĩ ũndũ ũnini we kũmbena mũũme wakwa? Na ĩngĩ nũkwenda kwosa mosyao ma kwendana ma mwana wakwa namo? Na Lakeli asũngĩa, Kwa ũu akakoma naku ũtukũ ũũ nũndũ wa mosyao ma kwendana ma mwana waku. 16Na wĩoo Yakovo ooka aumĩte mũũndanĩ, na Lea athi kũmũthaũa, na amwĩa, Mũvaka ũlike kwakwa: nũndũ nĩ w'o nĩkumĩsye ĩtuvi ya mosyao ma kwendana ma mwana wakwa. Na akoma nake ũtukũ ũsu. 17Na Ngai amwĩthukĩĩsya Lea, nake aya ĩvu, na amũsyaĩa Yakovo mwana wa katano. 18Na Lea asya, Ngai nĩwanenga ĩtuvi yakwa, nĩkwĩthĩwa nĩnĩmũnengete mũemewa mũthũkũmi wakwa, mwĩĩtu: na amwĩta syĩtwa yake Isakali. 19Na Lea aya ĩvu ĩngĩ, na amũsyaĩa Yakovo mwana wa thanthatũ. 20Na Lea asya, Ngai nĩwanenga mũthĩnzĩo mũseo; yu mũemewa akekalaa nakwa, nũndũ nĩnĩmũsyaĩe ana thanthatũ: na amwĩta syĩtwa yake Nzevuluni. 21Na ĩtina asyaa mwĩĩtu, na amwĩta syĩtwa yake Ndina. 22Na Ngai amũlilikana Lakeli, na Ngai amwĩthukĩĩsya, na amũnenga kũsyaa. 23Nake aya ĩvu, na asyaa mwana: na asya, Ngai nũmbetee nthoni syakwa: 24na amwĩta syĩtwa yake Yosevu, akyasya, Yeova nambongele mwana ũngĩ.

Yakovo na Lavani makĩw'ana ũndũnĩ wa indo

25Na kweethĩwa, Lakeli asyaa Yosevu, Yakovo amwĩa Lavani, Eka nĩthĩ, nĩ kana nĩende vandũ vakwa mwene, na nthĩ yakwa. 26Nenga aka makwa na syana syakwa ila nakũthũkũmĩe, noindeka nĩthi: nũndũ nĩwĩsĩ ũthũkũmi wakwa ũla nakũthũkũmie. 27Na Lavani amwĩa, Ethĩwa ĩndĩ nĩnonete ũseo methonĩ maku, ĩkala: nũndũ nĩnamanyie kana Yeova nũngathimĩte kwondũ waku. 28Na asya, Weta ĩtuvi yaku, nakwa nĩngumya. 29Nake amwĩa, Nĩwĩsĩ ũndũ nakũthũkũmie, na ũndũ indo syaku syekalile nĩ nasyo. 30Nũndũ mbee wa ndanoka waĩ na nini, nasyo syongeleka syeethĩwa nyingĩ; na Yeova nũkũathimĩte o kũla naendie nyie: na yu ĩndĩ ngamombanĩsya ĩndĩĩ asu ma nyũmba yakwa mwene nao? 31Nake akũlya, Ngũnenge kyaũ? Na Yakovo asũngĩa, Ndũkanenge kĩndũ: ethĩwa ũkambĩka ũndũ ũũ, ngaĩthya ndĩthya yaku ya mbũi na malondu. 32Ũmũnthĩ ngavĩtĩla ndĩthyanĩ yaku yonthe, ngyumya vo kĩla ĩmwe yĩ kĩtathe na yĩ maa, na kĩla yĩmwe yiũ malondunĩ, na ila syĩ maa na ila syĩ kĩtathe mbũinĩ: nĩsyo ikeethĩwa ĩtuvi yakwa. 33O ta ũu ũlũngalu wakwa ũkangũsĩĩa ĩtina, yĩla wĩũka kwondũ wa ĩtuvi yakwa yĩla yĩ mbee waku: kĩla ĩmwe ĩte kĩtathe kana maa mbũinĩ, kana yĩte yiũ malondunĩ, ĩkyoneka kwakwa, ĩsu ĩkatalwa nĩyoyiwe. 34Na Lavani asũngĩa, Sisya, nenda kwĩthĩwe o ta ndeto yaku. 35Na mũthenya ũsu aumya nthenge ila syaĩ matw'ana na maa, na mbũi nga syonthe ila syaĩ kĩtathe na maa, o kĩla ĩmwe yaĩ na weũ, o na maiũ onthe malondunĩ, ainengane mokonĩ ma ana make: 36nake ataanĩsya na Yakovo mũendo wa matukũ atatũ: na Yakovo aĩthya ndĩthya sya mbũi na malondu sya Lavani ila syatialile.
37Na Yakovo oosa ndata sya mĩtĩ ya mĩlivina mĩũ, na ya mĩlosi na ya mĩalamoni; na aisyũlya nzoa nzaũ, na atuma weũ ũla waĩ ndatanĩ woneka. 38Na aia ndata ila wasyũlĩtye tũmĩtalũnĩ mĩvalatĩnĩ kwelekela ndĩthya sya mbũi na malondu, vala ndĩthya syokaa kũnyw'a; na syaya mavu yĩla syookaa kũnyw'a. 39Na i ndĩthya syaya mavu syĩ o mbee wa ila ndata, na i ndĩthya syasyaa tũtena twĩ matw'ana, na kĩtathe, na maa. 40Na Yakovo avathan'ya tũtena twa malondu, na ekalya mothyũ ma ndĩthya melekele ila syaĩ matw'ana na ila nziũ syonthe sya ndĩthya ya Lavani: nake avathan'ya maĩthya make mwene, o na ndaavulan'ya na ndĩthya ya Lavani. 41Na kweethĩwa, ila sya ndĩthya ila syaĩ na vinya mbee syaya mavu, Yakovo aia ila ndata mbee wa metho ma ndĩthya tũmĩtalũnĩ, nĩ kana iye mavu syĩ katĩ wa ila ndata; 42ĩndĩ yĩla ĩĩthya yĩtaĩ na vinya, ndaayiĩa: na ĩndĩ ila itaĩ na vinya syeethĩwa sya Yakovo. 43Na mũndũ ũsu ongeleka mũno, na aĩ na ndĩthya nene sya mbũi na malondu, na athũkũmi eĩtu na aũme, na ngamĩle na mang'oi.

MWAMBĨLĨLYO 31

Yakovo aikĩa kuma kwa Lavani

1Nake eew'a ndeto sya ana ma Lavani, makyasya, Yakovo nũtwaĩte syonthe ila syaĩ sya asa waitũ; nake nĩwĩyoseete ũthwii ũũ w'onthe kuma ũla waĩ wa asa waitũ. 2Na Yakovo asisya ũthyũ wa Lavani, na, lĩlĩ, ndwailyĩ kwake ta tene. 3Na Yeova amwĩa Yakovo, Syoka nthĩ ya aau, na kwa ũko waku; nakwa ngeethĩwa vamwe naku. 4Na Yakovo atũmana ameta Lakeli na Lea moke kĩsesinĩ ndĩthyanĩ yake, 5na amea, Nĩngwona ũthyũ wa ĩthe wenyu, kana ndũilyĩ kwakwa ta tene; ĩndĩ Ngai wa nau eĩ nakwa. 6Na inyw'ĩ nĩmwĩsĩ kana nĩthũkũmĩte ĩthe wenyu na vinya wakwa w'onthe. 7Na ĩthe wenyu nũngengete, na kũalyũla ĩtuvi yakwa mavinda ĩkũmi; ĩndĩ Ngai ndaamũeka ambĩke naĩ. 8Ethĩwa nĩwaisye ũũ, Ila syĩ kĩtathe ikeethĩwa ĩtuvi yaku; nĩvo ndĩthya yonthe yasyaie syĩ kĩtathe: na ethĩwa nĩwaisye ũũ, Ila syĩ matw'ana ikeethĩwa ĩtuvi yaku; nĩvo ndĩthya yonthe yasyaie syĩ matw'ana. 9Ũu nĩw'o Ngai waumisye indo sya ĩthe wenyu, na anenga. 10Na kweethĩwa yĩla ndĩthya yaĩe mavu, nookĩlya

metho, noona ndotonĩ, na, sisya, nthenge ila syatũlĩĩlaa ndĩthya syaĩ matw'ana, na kĩtathe, na ĩumbĩ. 11Na mũlaĩka wa Ngai ambĩa ndotonĩ, Yakovo: nakwa nasũngĩa, Nĩ vaa. 12Nake ambĩa, Yu ũkĩlya metho, wone: nthenge syonthe ila itũlĩĩlaa ndĩthya syĩ matw'ana, na kĩtathe, na ĩumbĩ: nũndũ nĩnonete w'onthe ũla Lavani ũkwĩkĩte. 13Ninyie Ngai wa Mbethi-eli, vala wetĩkĩsye kĩtuĩ mauta, vala weembĩtĩe wĩvĩto: yu ũkĩla, wume nthĩ ĩno, ũsyoke nthĩ ĩla wasyaĩwe. 14Na Lakeli na Lea masũngĩa mamwĩa, Kwĩ kĩanda kĩngĩ kana ũtiĩwa witũ nyũmbanĩ ya asa waitũ? 15Tũtitalawa nĩwe ta andũ ma nthĩ ĩngĩ? Nũndũ nũtũthooetye, nake aya vyũ thooa witũ. 16Nũndũ ũthwii w'onthe ũla Ngai wosie kwa asa waitũ, nĩw'o witũ na wa syana sitũ: na yu ĩndĩ, o ũla Ngai ũkũtavĩtye, wĩke.

17Nĩvo Yakovo wokĩlile, na atũlya ana make na aka make ĩũlũ wa ngamĩle; 18na atwaa indo syake syonthe, na ũthwii wake w'onthe ũla wombanisye, indo ila weyosee, ila wombanĩsye kũu Vatani-alamu, nĩ kana aende nthĩ ya Kanaani kwa Isaka ĩthe wake. 19Na ĩndĩ Lavani ethĩwe anaenda kũtila malondu make w'ĩa: na Lakeli nĩwoyie telavimu ya ĩthe wake. 20Na Yakovo nĩwamwĩvithĩie Lavani Mũsilia na athi, nĩkwĩthĩwa ndaamũtavya kana nũnũũkĩa. 21Na ĩndĩ akĩa we na syonthe ila waĩ nasyo; na ookĩla, na ainga ũla Ũsĩ, na eelekelya ũthyũ kĩĩmanĩ kya Ngileati.

Lavani akĩmũatĩĩa Yakovo

22Na mũthenya wa katatũ Lavani atavw'a kana Yakovo nũkĩĩte. 23Na aendan'ya na ana-a-ĩthe, na amũatĩĩa mũendo wa matukũ mũonza; na amwĩthĩa kĩĩmanĩ kya Ngileati. 24Na Ngai amũkĩa Lavani Mũsilia ndotonĩ ya ũtukũ, na amwĩa, Ĩsũvĩe ndũkaneene na Yakovo ũseo kana ũthũku. 25Na Lavani avika vala ve Yakovo. Na Yakovo ethĩwe anamba ĩeema yake kĩĩmanĩ: na Lavani vamwe na ana-a-ĩthe make amba maeema kĩĩmani kya Ngileati. 26Na Lavani amwĩa Yakovo, Wĩkĩte ata, we, wathi wĩmbithĩte, na watwaa eĩtu makwa wathi nao ta mĩtavo ya ũvyũ? 27Nĩkĩ ũkĩie kĩmbithĩ, na kwĩmbũyĩa, o na ndũneendavya, nĩ kana nĩkumaasye na ũtanu na mbathi, na tũthembe na mbeve; 28o na ndũneenenga ũthei nĩmamumunye ana makwa na eĩtu makwa? Yu ĩndĩ nĩwĩkĩte ũtumanu. 29Nĩ na ũtonyi kw'okonĩ kwakwa wa ũkwĩka naĩ: ĩndĩ Ngai wa au nũneenie nakwa ũtukũ, akĩmbĩa, Ĩsũvĩe ndũkaneene na Yakovo ũseo kana ũthũku. 30Na yu ĩndĩ, o na ethĩwa nũkwenda kũthi, nĩkwĩthĩwa wĩ na mea mũno ma nyũmba ya au, nĩkĩ ĩndĩ ũnooyie ngai syakwa? 31Na Yakovo asũngĩa na amwĩa Lavani, Nĩkwĩthĩwa nĩnĩnakũkĩaa: nũndũ nĩnaasya, Nokwĩthĩwa ũkambena eĩtu maku na vinya. 32O ũla ũkwona e na ngai syaku, ũsu ndakekala thayũ: ana-a-asa maitũ me vo manya kĩla kyaku kĩ kwakwa, wĩyosee. Nũndũ Yakovo ndaamanya kana Lakeli nũnasyũyĩte.

33Na Lavani avota ĩeemanĩ ya Yakovo, na ĩeemanĩ ya Lea, na ĩeemanĩ ya athũkũmi elĩ eĩtu; ĩndĩ ndaasyona. Na auma ĩeemanĩ ya Lea, na avota ĩeemanĩ ya Lakeli. 34Nake Lakeli nĩwosete telavimu, na akaia nthĩnĩ wa matandĩko ma ngamĩle, na akamĩkalĩla. Na Lavani avavata ĩeemanĩ kw'onthe, o na ndaamyona. 35Nake amwĩa ĩthe, Mwĩaĩi wakwa ndakanthatĩe nũndũ nditonya kũkĩla mbee waku; nũndũ mwĩkalĩle wa aka wĩ nakwa. Nake amantha mũno o na ndaaona ĩla telavimu.

36Na Yakovo aĩ mũthilĩku mũno, na akandanĩa na Lavani: na Yakovo asũngĩa na amwĩa Lavani, Ĩvĩtyo yakwa nĩ yaũ? Naĩ yakwa nĩ myaũ, ũndũ wangatĩĩa na ũthatu? 37Ũndũ wavavata mĩionĩ yonthe yakwa, wona mũio mwaũ wa nyũmba yaku yonthe? Ia vaa mbee wa anaasa na ana-au nĩ kana matũsilan'ye ithyĩ elĩ. 38Myaka ĩno mĩongo ĩlĩ naĩ kwaku; malondu maka maku na mbũi nga syaku ityaavuna, o na ndũũme sya ndĩthya syaku sya malondu ndyaaya. 39Ĩla yavũnyangiwe nĩ nyamũ mbai ndyaakũetee; nyie nĩnoosie wasyo wayo; kw'okonĩ kwakwa nĩwamĩandũie, ethĩwa yooyiwe mũthenya kana ethĩwa yooyiwe ũtukũ. 40Nethĩiwe ũu; mũthenya mũnyao nĩwaminie, na mbevo ũtukũ; na too nĩwanthelile methonĩ. 41Myaka ĩno mĩongo ĩlĩ naĩ nyũmbanĩ kwaku; nĩnakũthũkũmie myaka ĩkũmi na ĩna kwondũ wa eĩtu maku elĩ, na myaka thanthatũ kwondũ wa ndĩthya yaku ya mbũi na malondu: naku nũalyũlĩte ĩtuvi yakwa mavinda ĩkũmi. 42Keka Ngai wa asa wakwa, Ngai wa Avalaamu, na Kĩkĩo kya Isaka, kwĩthĩwa vamwe nakwa, nĩ w'o yu wĩthĩwa wandũngilye nde na kĩndũ. Ngai nĩwonete thĩna wakwa na wĩa wa moko makwa, nake akũkan'ya ũtukũ ũũ.

Mwĩw'ano katĩ wa Yakovo na Lavani

43Na Lavani asũngĩa na amwĩa Yakovo, Eĩtu nĩ eĩtu makwa, na syana nĩ syana syakwa, na ndĩthya nĩ ndĩthya syakwa, na syonthe ila ũkwona nĩ syakwa: na eĩtu aa makwa ndonya kũmeka ata ũmũnthĩ, o na syana syoo ila masyaie? 44Na yu ĩndĩ ũka, tũtianĩe ũtianĩo, nyie naku; naw'o wĩthĩwe ũkũsĩ katĩ wakwa naku. 45Na Yakovo oosa ĩvia, ayĩũngamya kĩtuĩ. 46Na Yakovo amea ana-a-ĩthe, Ũmban'yai mavia; na moosa mavia, moomban'ya mbumbu: na maĩsanĩĩa vu mbumbunĩ. 47Na Lavani amĩta Yekali-saatutha: ĩndĩ Yakovo amĩta Ngaleeti. 48Na Lavani asya, Mbumbu ĩno nĩ ũkũsĩ katĩ wakwa naku ũmũnthĩ. Kwondũ wa ũu syĩtwa yayo yeetwa Ngaleeti; 49na Misiva, nũndũ aisye, Yeova nasyaĩĩsye katĩ wakwa naku, twataanĩsya ũmwe na ũngĩ. 50Ethĩwa ũkathĩn'ya eĩtu makwa, na ethĩwa ũkatwaanĩsya aka angĩ vamwe na eĩtu makwa, vati mũndũ wĩ vamwe naitũ; sisya, Ngai nĩwe ngũsĩ yakwa naku. 51Na Lavani amwĩa Yakovo, Sisya mbumbu ĩno, na sisya kĩtuĩ, kĩla naũngamya katĩ wakwa naku. 52Mbumbu ĩno ĩthĩwe ũkũsĩ, na kĩtuĩ kĩĩ nakyo kĩthĩwe ũkũsĩ, kana nyie ndikakĩla mbumbu ĩno nũke kwaku, o naku we ndũkakĩla mbumbu ĩno o na kĩtuĩ kĩĩ wũke kwakwa, kwondũ wa ũthũku. 53Ngai wa Avalaamu, na Ngai wa Naoli, nake nĩwe Ngai wa ĩthe woo, asile katĩ waitũ. Na Yakovo eevĩta kwa Kĩkĩo kya

ĩthe wake Isaka. 54Na Yakovo athemba nthembo kĩĩmanĩ, na ameta ana-a-ĩthe moke maye lĩu: nao maya lĩu, na mekala ũtukũ mũima kĩĩmanĩ. 55Na kĩoko tene Lavani ookĩla, na amamumunya ana make na eĩtu make na amaathima: na Lavani auma vau, asyoka kwake.

MWAMBĨLĨLYO 31

Yakovo aikĩa kuma kwa Lavani

1Nake eew'a ndeto sya ana ma Lavani, makyasya, Yakovo nũtwaĩte syonthe ila syaĩ sya asa waitũ; nake nĩwĩyoseete ũthwii ũũ w'onthe kuma ũla waĩ wa asa waitũ. 2Na Yakovo asisya ũthyũ wa Lavani, na, lĩlĩ, ndwailyĩ kwake ta tene. 3Na Yeova amwĩa Yakovo, Syoka nthĩ ya aau, na kwa ũko waku; nakwa ngeethĩwa vamwe naku. 4Na Yakovo atũmana ameta Lakeli na Lea moke kĩsesinĩ ndĩthyanĩ yake, 5na amea, Nĩngwona ũthyũ wa ĩthe wenyu, kana ndũilyĩ kwakwa ta tene; ĩndĩ Ngai wa nau eĩ nakwa. 6Na inyw'ĩ nĩmwĩsĩ kana nĩthũkũmĩte ĩthe wenyu na vinya wakwa w'onthe. 7Na ĩthe wenyu nũngengete, na kũalyũla ĩtuvi yakwa mavinda ĩkũmi; ĩndĩ Ngai ndaamũeka ambĩke naĩ. 8Ethĩwa nĩwaisye ũũ, Ila syĩ kĩtathe ikeethĩwa ĩtuvi yaku; nĩvo ndĩthya yonthe yasyaie syĩ kĩtathe: na ethĩwa nĩwaisye ũũ, Ila syĩ matw'ana ikeethĩwa ĩtuvi yaku; nĩvo ndĩthya yonthe yasyaie syĩ matw'ana. 9Ũu nĩw'o Ngai waumisye indo sya ĩthe wenyu, na anenga. 10Na kweethĩwa yĩla ndĩthya yaĩe mavu, nookĩlya metho, noona ndotonĩ, na, sisya, nthenge ila syatũlĩĩlaa ndĩthya syaĩ matw'ana, na kĩtathe, na ĩumbĩ. 11Na mũlaĩka wa Ngai ambĩa ndotonĩ, Yakovo: nakwa nasũngĩa, Nĩ vaa. 12Nake ambĩa, Yu ũkĩlya metho, wone: nthenge syonthe ila itũlĩĩlaa ndĩthya syĩ matw'ana, na kĩtathe, na ĩumbĩ: nũndũ nĩnonete w'onthe ũla Lavani ũkwĩkĩte. 13Ninyie Ngai wa Mbethi-eli, vala wetĩkĩsye kĩtuĩ mauta, vala weembĩtĩe wĩvĩto: yu ũkĩla, wume nthĩ ĩno, ũsyoke nthĩ ĩla wasyaĩwe. 14Na Lakeli na Lea masũngĩa mamwĩa, Kwĩ kĩanda kĩngĩ kana ũtiĩwa witũ nyũmbanĩ ya asa waitũ? 15Tũtitalawa nĩwe ta andũ ma nthĩ ĩngĩ? Nũndũ nũtũthooetye, nake aya vyũ thooa witũ. 16Nũndũ ũthwii w'onthe ũla Ngai wosie kwa asa waitũ, nĩw'o witũ na wa syana sitũ: na yu ĩndĩ, o ũla Ngai ũkũtavĩtye, wĩke.

17Nĩvo Yakovo wokĩlile, na atũlya ana make na aka make ĩũlũ wa ngamĩle; 18na atwaa indo syake syonthe, na ũthwii wake w'onthe ũla wombanisye, indo ila weyosee, ila wombanĩsye kũu Vatani-alamu, nĩ kana aende nthĩ ya Kanaani kwa Isaka ĩthe wake. 19Na ĩndĩ Lavani ethĩwe anaenda kũtila malondu make w'ĩa: na Lakeli nĩwoyie telavimu ya ĩthe wake. 20Na Yakovo nĩwamwĩvithĩie Lavani Mũsilia na athi, nĩkwĩthĩwa ndaamũtavya kana nũnũũkĩa. 21Na ĩndĩ akĩa we na syonthe ila waĩ nasyo; na ookĩla, na ainga ũla Ũsĩ, na eelekelya ũthyũ kĩĩmanĩ kya Ngileati.

Lavani akĩmũatĩĩa Yakovo

22Na mũthenya wa katatũ Lavani atavw'a kana Yakovo nũkĩĩte. 23Na aendan'ya na ana-a-ĩthe, na amũatĩĩa mũendo wa matukũ mũonza; na amwĩthĩa kĩĩmanĩ kya Ngileati. 24Na Ngai amũkĩa Lavani Mũsilia ndotonĩ ya ũtukũ, na amwĩa, Ĩsũvĩe ndũkaneene na Yakovo ũseo kana ũthũku. 25Na Lavani avika vala ve Yakovo. Na Yakovo ethĩwe anamba ĩeema yake kĩĩmanĩ: na Lavani vamwe na ana-a-ĩthe make amba maeema kĩĩmani kya Ngileati. 26Na Lavani amwĩa Yakovo, Wĩkĩte ata, we, wathi wĩmbithĩte, na watwaa eĩtu makwa wathi nao ta mĩtavo ya ũvyũ? 27Nĩkĩ ũkĩie kĩmbithĩ, na kwĩmbũyĩa, o na ndũneendavya, nĩ kana nĩkumaasye na ũtanu na mbathi, na tũthembe na mbeve; 28o na ndũneenenga ũthei nĩmamumunye ana makwa na eĩtu makwa? Yu ĩndĩ nĩwĩkĩte ũtumanu. 29Nĩ na ũtonyi kw'okonĩ kwakwa wa ũkwĩka naĩ: ĩndĩ Ngai wa au nũneenie nakwa ũtukũ, akĩmbĩa, Ĩsũvĩe ndũkaneene na Yakovo ũseo kana ũthũku. 30Na yu ĩndĩ, o na ethĩwa nũkwenda kũthi, nĩkwĩthĩwa wĩ na mea mũno ma nyũmba ya au, nĩkĩ ĩndĩ ũnooyie ngai syakwa? 31Na Yakovo asũngĩa na amwĩa Lavani, Nĩkwĩthĩwa nĩnĩnakũkĩaa: nũndũ nĩnaasya, Nokwĩthĩwa ũkambena eĩtu maku na vinya. 32O ũla ũkwona e na ngai syaku, ũsu ndakekala thayũ: ana-a-asa maitũ me vo manya kĩla kyaku kĩ kwakwa, wĩyosee. Nũndũ Yakovo ndaamanya kana Lakeli nũnasyũyĩte.

33Na Lavani avota ĩeemanĩ ya Yakovo, na ĩeemanĩ ya Lea, na ĩeemanĩ ya athũkũmi elĩ eĩtu; ĩndĩ ndaasyona. Na auma ĩeemanĩ ya Lea, na avota ĩeemanĩ ya Lakeli. 34Nake Lakeli nĩwosete telavimu, na akaia nthĩnĩ wa matandĩko ma ngamĩle, na akamĩkalĩla. Na Lavani avavata ĩeemanĩ kw'onthe, o na ndaamyona. 35Nake amwĩa ĩthe, Mwĩaĩi wakwa ndakanthatĩe nũndũ nditonya kũkĩla mbee waku; nũndũ mwĩkalĩle wa aka wĩ nakwa. Nake amantha mũno o na ndaaona ĩla telavimu.

36Na Yakovo aĩ mũthilĩku mũno, na akandanĩa na Lavani: na Yakovo asũngĩa na amwĩa Lavani, Ĩvĩtyo yakwa nĩ yaũ? Naĩ yakwa nĩ myaũ, ũndũ wangatĩĩa na ũthatu? 37Ũndũ wavavata mĩionĩ yonthe yakwa, wona mũio mwaũ wa nyũmba yaku yonthe? Ia vaa mbee wa anaasa na ana-au nĩ kana matũsilan'ye ithyĩ elĩ. 38Myaka ĩno mĩongo ĩlĩ naĩ kwaku; malondu maka maku na mbũi nga syaku ityaavuna, o na ndũũme sya ndĩthya syaku sya malondu ndyaaya. 39Ĩla yavũnyangiwe nĩ nyamũ mbai ndyaakũetee; nyie nĩnoosie wasyo wayo; kw'okonĩ kwakwa nĩwamĩandũie, ethĩwa yooyiwe mũthenya kana ethĩwa yooyiwe ũtukũ. 40Nethĩiwe ũu; mũthenya mũnyao nĩwaminie, na mbevo ũtukũ; na too nĩwanthelile methonĩ. 41Myaka ĩno mĩongo ĩlĩ naĩ nyũmbanĩ kwaku; nĩnakũthũkũmie myaka ĩkũmi na ĩna kwondũ wa eĩtu maku elĩ, na myaka thanthatũ kwondũ wa ndĩthya yaku ya mbũi na malondu: naku nũalyũlĩte ĩtuvi yakwa mavinda ĩkũmi. 42Keka Ngai wa asa wakwa, Ngai wa Avalaamu, na Kĩkĩo kya Isaka, kwĩthĩwa vamwe nakwa, nĩ w'o yu wĩthĩwa

wandũngilye nde na kĩndũ. Ngai nĩwonete thĩna wakwa na wĩa wa moko makwa, nake akũkan'ya ũtukũ ũũ.

Mwĩw'ano katĩ wa Yakovo na Lavani

43Na Lavani asũngĩa na amwĩa Yakovo, Eĩtu nĩ eĩtu makwa, na syana nĩ syana syakwa, na ndĩthya nĩ ndĩthya syakwa, na syonthe ila ũkwona nĩ syakwa: na eĩtu aa makwa ndonya kũmeka ata ũmũnthĩ, o na syana syoo ila masyaie? 44Na yu ĩndĩ ũka, tũtianĩe ũtianĩo, nyie naku; naw'o wĩthĩwe ũkũsĩ katĩ wakwa naku. 45Na Yakovo oosa ĩvia, ayĩũngamya kĩtuĩ. 46Na Yakovo amea ana-a-ĩthe, Ũmban'yai mavia; na moosa mavia, moomban'ya mbumbu: na maĩsanĩĩa vu mbumbunĩ. 47Na Lavani amĩta Yekali-saatutha: ĩndĩ Yakovo amĩta Ngaleeti. 48Na Lavani asya, Mbumbu ĩno nĩ ũkũsĩ katĩ wakwa naku ũmũnthĩ. Kwondũ wa ũu syĩtwa yayo yeetwa Ngaleeti; 49na Misiva, nũndũ aisye, Yeova nasyaĩĩsye katĩ wakwa naku, twataanĩsya ũmwe na ũngĩ. 50Ethĩwa ũkathĩn'ya eĩtu makwa, na ethĩwa ũkatwaanĩsya aka angĩ vamwe na eĩtu makwa, vati mũndũ wĩ vamwe naitũ; sisya, Ngai nĩwe ngũsĩ yakwa naku. 51Na Lavani amwĩa Yakovo, Sisya mbumbu ĩno, na sisya kĩtuĩ, kĩla naũngamya katĩ wakwa naku. 52Mbumbu ĩno ĩthĩwe ũkũsĩ, na kĩtuĩ kĩĩ nakyo kĩthĩwe ũkũsĩ, kana nyie ndikakĩla mbumbu ĩno nũke kwaku, o naku we ndũkakĩla mbumbu ĩno o na kĩtuĩ kĩĩ wũke kwakwa, kwondũ wa ũthũku. 53Ngai wa Avalaamu, na Ngai wa Naoli, nake nĩwe Ngai wa ĩthe woo, asile katĩ waitũ. Na Yakovo eevĩta kwa Kĩkĩo kya ĩthe wake Isaka. 54Na Yakovo athemba nthembo kĩĩmanĩ, na ameta ana-a-ĩthe moke maye lĩu: nao maya lĩu, na mekala ũtukũ mũima kĩĩmanĩ. 55Na kĩoko tene Lavani ookĩla, na amamumunya ana make na eĩtu make na amaathima: na Lavani auma vau, asyoka kwake.

MWAMBĨLĨLYO 32

Yakovo ayĩyũmban'ya kũkomana na Esau

1Na Yakovo eeyĩendea, na alaĩka ma Ngai makomana nake. 2Na Yakovo amona asya, Nguthu ya Ngai nĩ ĩno: na aveta vandũ vau syĩtwa yavo Maanaimu.

3Na Yakovo atũma atũmwa mbee wake kwa Esau mwana-a-inyia kũvika nthĩ ya Seili, ũiĩnĩ wa Etomu. 4Na ameaĩa, akĩmea, Mũtavyei mwĩaĩi wakwa Esau ũũ: Mũthũkũmi waku Yakovo easya atĩĩ, Nĩnekalĩte nĩ mũeni kwa Lavani, na nĩtwĩe kw'o kũvika o na yu: 5nakwa nĩ na ng'ombe, na mang'oi, na ndĩthya sya mbũi na malondu na athũkũmi aũme na eĩtu: nakwa nĩnatũmana nĩmũtavye mwĩaĩi wakwa, nĩ kana none ũseo methonĩ maku. 6Na atũmwa mamũsyokea Yakovo, makĩmwĩa, Nĩtũvikie kwa mwana-a-mwenyu Esau, nake nĩwũkĩte akũthaũe, e na andũ maana ana vamwe nake. 7Nĩvo Yakovo wakĩie mũno na aũũya: na aan'ya nguthu ilĩ andũ ala maĩ nake, na ndĩthya sya mbũi na malondu, na sya ng'ombe, na ngamĩle; 8na asya, Ethĩwa Esau akooka kwa nguthu ya mbee, na kũmĩkũna, nguthu ĩla yĩtiala ĩkavonoka. 9Na Yakovo asya, Ame Ngai wa asa wakwa Avalaamu, na Ngai wa asa wakwa Isaka, ame Yeova, ũla wambĩie, Syoka nthĩ yaku, na kwa ũko waku, nakwa ngakwĩka nesa: 10ndyaĩlwe nyie nĩ kanini mbee ka moseo maku me wendo, na w'o w'onthe ũla wamwonisye mũthũkũmi waku; nĩkwĩthĩwa nĩnaingie Yolotani ũũ na ndata yakwa; na yu nĩnĩtw'ĩkĩte nguthu ilĩ. 11Nĩngũkwĩsũva, ndangĩĩa kuma kw'okonĩ kwa mwana-a-ia, kw'okonĩ kwa Esau: nũndũ nyie nĩngũmũkĩa, ndakese kũka na kũngũna, o na inyia vamwe na syana. 12Naku waisye, Nditĩa kũkwĩka nesa, na kũtw'ĩkĩthya ũsyao waku ta kĩthangathĩ kya ũkanga, kĩla kĩtatalĩka nĩ kwingĩva.

13Na akoma vo ũtukũ ũsu, na kuma katĩ wa ila waĩ nasyo oosa mũthĩnzĩo kwondũ wa Esau, mwana-a-inyia: 14mbũi nga maana elĩ na nthenge mĩongo ĩlĩ, na malondu maka maana elĩ na ndũũme mĩongo ĩlĩ, 15na ngamĩle ikwongya mĩongo ĩtatũ na tũtena twasyo, na ng'ombe nga mĩongo ĩna na nzaũ ĩkũmi, na mang'oi maka mĩongo ĩlĩ na tũtena twamo ĩkũmi. 16Na anengane mokonĩ ma athũkũmi make, kĩla ĩĩthya yĩ yoka, na amea athũkũmi make, Ingai mbee wakwa, na tiai ũthei katĩ wa ĩĩthya na ĩĩthya. 17Na amwĩaĩa wa mbee, akĩmwĩa, Mwana-a-ia Esau akomana naku, na akũkũlya, akyasya, Wĩ waũ? Na wĩthi kũ? Na nĩ syaũ ii syĩ mbee wakũ? 18Nĩvo wĩasya, Nĩ sya mũthũkũmi waku Yakovo: nĩsyo mũthĩnzĩo waetwe kwa mwĩaĩi wakwa Esau: na, sisya, nake mwene e ĩtina waitũ. 19Na eaĩa wa kelĩ nake, na wa katatũ, na onthe ala maatĩĩe maĩthya, akĩmea, Mũkaneene na Esau o ta ũu, mwoonana nake; 20na mũkasya, Na ĩngĩ, sisya, mũthũkũmi waku Yakovo e ĩtina waitũ. Nũndũ nĩwaisye, Ngamũvoovya na mũthĩnzĩo ũla ũendete mbee wakwa, na ĩtina ngoona ũthyũ wake; nokwĩthĩwa embĩtĩkĩla nyie. 21Na ĩndĩ ũla mũthĩnzĩo wainga mbee wake: nake mwene akoma ũtukũ ũsu vamwe na nguthu.

Mũndũ akĩthian'ya na Yakovo Venieli

22Na ookĩla ũtukũ ũsu, na oosa aka make elĩ, na athũkũmi make elĩ, eĩtu, na ana make ĩkũmi na ũmwe, ainga ĩsyũko ya Yavoki. 23Na amatwaa, amaingya ũsĩ, na aingya ila waĩ nasyo. 24Na Yakovo atiwa e weka; na kweethĩwa mũndũ akĩthĩan'ya nake mũvaka kũikya. 25Na oona ndamũtonya, amũkiita kĩna kya waswa; na kĩna kya waswa wa Yakovo kyakitũka, akĩthĩan'ya nake. 26Nake amwĩa, Ndeka nĩthi, nũndũ nĩkũũkya. Na asũngĩa, Ndikũeka, ũtangathimĩte. 27Nake amũkũlya, Syĩtwa yaku nata? Na asũngĩa, Yakovo. 28Nake amwĩa, Syĩtwa yaku ndũketwa Yakovo ĩngĩ, ĩndĩ Isilaeli: nũndũ nĩwakĩlan'ya vinya na Ngai na ĩngĩ na andũ, na wakĩlya vinya. 29Na Yakovo amũkũlya na asya, Nĩngũũvoya, ndavya syĩtwa yaku. Nake asũngĩa, Wĩngũlya syĩtwa yakwa nĩkĩ? Na amũathimĩa o vau. 30Na Yakovo aveta syĩtwa ya vandũ vau Venieli: asya, Nũndũ nĩnamwona Ngai ũthyũ kwa ũthyũ, na nĩnatangĩĩwa thayũ wakwa. 31Na syũa yamumĩa akĩinga Venueli, nake nĩwathuaa waswa. 32Kwondũ wa ũu ana ma Isilaeli matiĩsaa kaliilii ka nthũnũ kala ke kĩnanĩ kya waswa, kũvika mũnthĩ ũũ: nũndũ nĩwakiitie kĩna kya waswa wa Yakovo vala ve kaliilii ka nthũnũ.

MWAMBĨLĨLYO 33

Kwĩw'ana kwa Yakovo na Esau

1Na Yakovo ookĩlya metho, na oona, na, sisya, Esau okĩte, na andũ maana ana vamwe nake. Na amaaĩa syana Lea, na Lakeli, na ala athũkũmi elĩ eĩtu. 2Na ekalya ala athũkũmi eĩtu, na syana syoo mbee, na Lea na syana syake ĩtina woo, na Lakeli na Yosevu ĩtina. 3Nake mwene ainga mbee woo, na eekunamya nthĩ kũndũ mũonza, mũvaka athengeea mwana-a-inyia. 4Na Esau asemba kũmũthaũa, na amwĩvĩtĩĩsya, na amũvalũkĩla ngingo, amũmumunya: na maĩanĩa. 5Na ĩndĩ ookĩlya metho, oona aka na syana; na akũlya, Naaũ aa me naku? Na asũngĩa, Nĩ syana ila Ngai wanengie mũthũkũmi waku kwa ĩnee. 6Na ĩndĩ athũkũmi eĩtu, mathengeea, mo na syana syoo, nao meekunamya. 7Na Lea nake na syana syake mathengeea, na meekunamya: na ĩtina Yosevu athengeea e na Lakeli, na meekunamya. 8Na akũlya, Wĩasya ata na nguthu ino nene ĩla nakomana nayo? Na asũngĩa, Nĩ kana none ĩnee methonĩ ma mwĩaĩi wakwa. 9Na Esau amwĩa, Nĩnĩanĩwe, mwana-a-ia; syĩthĩwe syaku ila wĩ nasyo. 10Na Yakovo asya, Aiee, nĩngũkwĩsũva, yu ĩndĩ ethĩwa nĩnoona ĩnee methonĩ maku, osa mũthĩnzĩo wakwa kw'okonĩ kwakwa; nĩkwĩthĩwa nĩnoona ũthyũ waku, o ta kwona ũthyũ wa Ngai, naku nĩwendeew'e ninyie. 11Nĩngũkwĩsũva, osa mũthĩnzĩo wakwa ũla ũetewe; nĩkwĩthĩwa Ngai nũmbĩw'ĩĩte ĩnee, nũndũ nĩnĩanĩwe. Na amũthetheesya, na awosa. 12Na asya, Tũkwate kyalo, tũthi, nakwa nĩngũendaa mbee waku. 13Na amwĩa, Mwĩaĩi wakwa nĩwĩsĩ kana syana nĩ masanga, na ndĩthya sya mbũi na malondũ na sya ng'ombe ila nĩ nasyo nikwongya: na ikakalaatwa mũthenya ũmwe, ndĩthya syonthe sya mbũi na malondu no ũkw'a. 14Nĩngũkwĩsũva, mwĩaĩi wakwa nainge mbee wa mũthũkũmi wake: nakwa ngooka mbola, mũendo wĩanĩe indo ila syĩ mbee wakwa na mũendo wĩanĩe syana, mũvaka yĩla ngavika Seili kwa mwĩaĩi wakwa. 15Na Esau asya, Nĩngũtiĩe andũ amwe ala me nakwa. Nake akũlya, Ma kĩ? Nĩnone ũseo methonĩ ma mwĩaĩi wakwa. 16Na ĩndĩ Esau asyoka mũthenya ũsu na nzĩa yake ya kũthi Seili. 17Na Yakovo athi kyalo kũvika Sukothi, na eeyakĩa nyũmba, na aakĩa indo syake malwanda: na kwa ũu syĩtwa ya vandũ vau vetawa Sukothi.

18Na Yakovo ooka na mũuo ndũa ya Sekemu, ĩla yĩ nthĩ ya Kanaani, yĩla waumie Vatani-alamu; na amba maeema mbee wa ndũa. 19Na vala wambie ĩeema yake, athooa na ilungu ĩana sya vetha, kĩlungu kya nthĩ, kw'okonĩ kwa ana ma Amolu, ĩthe wa Sekemu. 20Na vau aakĩa kĩthembeo, na akĩta Eli-EloeIsilaeli.

MWAMBĨLĨLYO 34

Kũvukw'a kwa Ndina kũiĩvanĩw'a

1Na Ndina mwĩĩtu wa Lea, ũla wamũsyaĩe Yakovo, aumaala kũsisya eĩtu ma nthĩ ĩsu. 2Na Sekemu mwana wa Amolu Mũivi, mũnene wa nthĩ ĩsu, amwona; na amwosa, na akoma nake, na amũthũkya. 3Na ngoo yake yalũman'ya na Ndina mwĩĩtu wa Yakovo, na amwenda ũla mwĩĩtu, na amũneenea ũla mwĩĩtu nesa. 4Na Sekemu aneena na Amolu ĩthe wake, akĩmwĩa, Mbĩvaĩsya mwĩĩtu ũũ. 5Na ĩndĩ Yakovo eew'a kana nũvukĩtye mwĩĩtu wake Ndina; na ana make maĩ na indo syake kĩsesinĩ: na Yakovo akilya kũvika masyoka. 6Na Amolu ĩthe wa Sekemu aumaala athi kwa Yakovo kũneenan'ya nake. 7Na ana ma Yakovo mooka kuma kĩsesinĩ yĩla meewie ũu: na aũme asu meew'a woo, na maĩ athilĩku mũno, nũndũ nĩwĩkĩte ũtumanu kwa Isilaeli akĩkoma na mwĩĩtu wa Yakovo; ũndũ ũtaĩle kwĩkwa. 8Na Amolu aneenan'ya nao, akĩmea, Ngoo ya mwana wakwa Sekemu yĩ na wendi wa mwĩĩtu waku: nĩngũkwĩsũva, ũmũnenge ethĩwe mũka wake. 9Tũtwaanĩei; inyw'ĩ mũtũnenge eĩtu menyu, na mũitwaa eĩtu maitũ. 10Nenyu mũkatũaa naitũ: na ĩ nthĩ ĩkeethĩwa mbee wenyu; tũai mũtandĩthĩsye kw'o, mwĩmanthĩe ũthwii kw'o. 11Na Sekemu amwĩa ĩthe wa Ndina na ana-a-ĩthe make, Nĩnone ĩnee methonĩ menyu, na kĩla mwĩndavya nĩngumya. 12Mbĩtyai ngasya na mũthĩnzĩo o na syaingĩva ata, nakwa ngamũnenga o ũndũ mwĩndavya: ĩndĩ nengai mwĩĩtu ndwae. 13Na ana ma Yakovo mamasũngĩa na ũĩ wa ũkengani Sekemu na Amolu ĩthe wake, na masya, nĩkwĩthĩwa nĩwanangĩte Ndina mwĩĩtu-a-inyia woo, 14na mamea, Tũitonya kwĩka ũndũ ũũ, kũmũnenga mwĩĩtu-wa-inyia waitũ ũmwe ũte mwaĩke; nũndũ ũndũ ũsu kwitũ nĩ nthoni. 15Kwondũ wa ũndũ ũũ w'oka ithyĩ tũkamwĩtĩkĩla inyw'ĩ; ethiwa ĩnyw'ĩ mũkeethĩwa taitũ, kana kĩla mũndũ mũũme wĩ kwenyu nĩaĩkwe; 16nĩvo twĩmũnenga inyw'ĩ eĩtu maitũ, naitũ tũkatwaa eĩtu menyu, na tũkatũaa vamwe nenyu, naitũ tũkeethĩwa mbaĩ ĩmwe. 17Ĩndĩ ethĩwa mũitwĩw'a, na kwaĩkwa; nĩvo ĩndĩ twĩosa mwĩĩtu waitũ, na tũkathi.

18Na ĩndĩ ndeto syoo syendeesya Amolu, na Sekemu mwana wa Amolu. 19O na mwanake ũsu ndaaĩkala ataneka ũndũ ũsu, nĩkwĩthĩwa amũtanĩaa mwĩĩtu wa Yakovo mũno: nake ataĩawa kwĩ onthe ma nyũmba ya ĩthe. 20Na Amolu na Sekemu mwana wake mooka mbingĩlonĩ ya ndũa yoo, na maneenan'ya na aũme ma ndũa yoo, makĩmea, 21Andũ aa me na mũuo naitũ; kwondũ wa ũu nĩmatũae nthĩ ĩno, matandĩthĩasye kw'o; nũndũ, sisya, nthĩ ĩno nĩmeanĩe; naitũ tũtwaae eĩtu moo methĩwe aka maitũ, na ĩndĩ tũimanenga eĩtu maitũ. 22Kwondũ wa ũndũ ũũ w'oka andũ asu makatwĩtĩkĩla matũae naitũ, twĩthĩwe mbaĩ ĩmwe, ethĩwa kĩla mũndũ mũũme katĩ waitũ akaĩkwa, tondũ mo maĩkawa. 23Indo syoo na ũthwii woo na nyamũ syoo syonthe itikethĩwa sitũ? Ĩndĩ nĩtũmetĩkĩlĩle ũndũ ũũ, na makatũa naitũ. 24Na onthe ala maumie mbingĩlonĩ ya ndũa yake mamwĩw'a Amolu na mwana wake Sekemu; na kĩla mũndũ mũũme aĩkwa, onthe ala maumie mbingĩlonĩ ya ndũa yake. 25Na kweethĩwa mũthenya wa katatũ, yĩla maalaw'a mũno, ana elĩ ma Yakovo, Simeoni na Livai, ana-a-inyia ma Ndina, moosa kĩla mũndũ ũvyũ wake, na mookĩa ĩla ndũa mevithĩte, na mooaa aũme onthe. 26Na mooaa Amolu na Sekemu mwana wake kwa

kũmatemanga na ũvyũ, nao maumya Ndina nyũmbanĩ ya Sekemu, na maumaala mathi. 27Ana ma Yakovo mooka vala ve ala moaĩtwe, matava ĩla ndũa, nĩkwĩthĩwa nĩmavukĩtye mwĩĩtu-a-inyia woo. 28Matava ndĩthya syoo sya mbũi na malondu na ndĩthya syoo sya ng'ombe na mang'oi moo, na kĩla kyaĩ ndũanĩ, na kĩla kyaĩ kĩsesinĩ; 29na ũthwii woo w'onthe, na syana syoo syonthe nini na aka moo, mamatava matw'ĩka mũtavo, o na kyonthe kĩla kyaĩ nyũmbanĩ. 30Na Yakovo amea Simeoni na Livai, Inyw'ĩ nĩmwanthĩn'ya, mwatuma nĩnyunga naĩ kwa ala matwĩe ĩ nthĩ, kwa Akanaani na Avelisi: nakwa, nĩkwĩthĩwa ũtalonĩ wakwa nĩ mũvũthũ, makambũmbanĩa na kũngũna; na ngaanangwa, nyie na nyũmba yakwa. 31Na masya, Akeeka na mwĩĩtu wa mwaitũ ta ĩlwaya?

MWAMBĨLĨLYO 35

Ngai akĩathima Yakovo e Mbethi-eli

1Na Ngai amwĩa Yakovo, Ũkĩla, wambate kũvika Mbethi-eli, ũkatũe kw'o: na ũimwakĩa Ngai kĩthembeo kũu, ũla wakumĩlĩle yĩla wakĩie kuma mbee wa ũthyũ wa Esau mwana-a-mwenyu. 2Na ĩndĩ Yakovo amea ala ma nyũmba yake, na onthe ala maĩ vamwe nake, Vetai ngai ngeni ila syĩ katĩ wenyu, mwĩthesye, na kũkũan'ya ngũa syenyu: 3na ĩndĩ tũkĩle, twambate kũvika Mbethi-eli; nakwa ngamwakĩa Ngai kĩthembeo kw'o, we ũla wanzũngĩie mũthenya wa thĩna wakwa, nake aĩ vamwe nakwa nzĩanĩ ĩla naendele. 4Na mamũnenga Yakovo ngai ngeni syonthe ĩla syaĩ mokonĩ moo, na ngome ila syaĩ matũnĩ moo; na Yakovo aivitha ĩtina wa mũtĩ wa mwaloni ũla waĩ Sekemu. 5Na makwata kyalo: na w'ĩa mũnene wa Ngai waĩ ndũanĩ ila syamathyũlũlũkĩte, na maiaamaatĩĩa ana ma Yakovo. 6Na ĩndĩ Yakovo avika Lusu, ĩla yĩ nthĩ ya Kanaani (nĩyo Mbethi-eli), we na andũ onthe ala maĩ nake. 7Na aaka kĩthembeo vau, na aveeta vandũ vau Eli-Mbethi-eli; nĩkwĩthĩwa nĩvo Ngai weyonanĩsye kwake, yĩla wakĩĩte kuma mbee wa ũthyũ wa mwana-a-inyia. 8Na Ndevola mũei wa Leveka akw'a, na athikwa ĩtheo wa Mbethi-eli ĩtina wa mũtĩ wa mwaloni: na syĩtwa yaw'o weetawa Mwaloni-mbakuthi.

9Na Ngai amumĩlĩla Yakovo ĩngĩ, auma Vatani-alamu, na amũathima. 10Na Ngai amwĩa, Syĩtwa yaku nĩ Yakovo: ndũketwa ĩngĩ syĩtwa yaku Yakovo, ĩndĩ Isilaeli nĩyo yĩĩthĩwa syĩtwa yaku: na amwĩta syĩtwa yake Isilaeli. 11Na Ngai amwĩa, Ninyie Ngai Mwene Vinya W'onthe: ongeleka wingĩve; mbaĩ na nguthu ya mbaĩ ikauma kwaku, na asumbĩ makauma kĩnyunyunĩ kyaku; 12na nthĩ ĩla namanengie Avalaamu na Isaka, ngakũnenga we, na ũsyao waku ĩtina waku ngaũnenga nthĩ ĩsu. 13Na Ngai ambata kuma vala ũĩ o vandũ vala waneenee nake. 14Na Yakovo aũngamya kĩtuĩ vandũ vala waneenee nake, kĩtuĩ kya ĩvia: na etĩkĩsya nthembo ya kũnyuwa ĩũlũ wakyo, na etĩkĩsya mauta ĩũlũ wakyo. 15Na Yakovo eeta vandũ vau vala Ngai waneenee nake, Mbethi-eli.

Kĩkw'ũ kya Lakeli

16Na mathi kyalo kuma Mbethi-eli; na vatiele kĩlungu kya mũendo mavike Evilathi: na Lakeli akwatwa nĩ woo wa kũsyaa, na aũnya na vinya. 17Na kweethĩwa, akyaũnya na vinya, mwĩsikya amwĩa, Ndũkakĩe; nũndũ yu nũkwĩthĩwa na mwana ũngĩ. 18Na kweethĩwa, veva wake ũkyuma (nũndũ nĩwakwie), amwĩta syĩtwa yake Mbenioni: ĩndĩ ĩthe wake amwĩta Mbenyamini. 19Na Lakeli akw'a, na athikwa nzĩanĩ ya kũthi Evilathi (nĩyo Mbethi-leemu). 20Na Yakovo aũngamya kĩtuĩ ĩũlũ wa mbũa yake: nĩkyo Kĩtuĩ kya mbũa ya Lakeli kũvika mũnthĩ ũũ. 21Na Isilaeli athi kyalo, na amba ĩeema yake mbee wa mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Eteli.

Ana ma Yakovo

(1 MAVINDA 2.1–2)

22Na kweethĩwa yĩla Isilaeli watũĩte nthĩ ĩsu, Leuveni aenda na akoma na Mbila mũka ngombo wa ĩthe wake: na Isilaeli eew'a ũvoo ũsu.

Na ĩndĩ ana ma Yakovo maĩ ĩkũmi na elĩ: 23ana ma Lea: Leuveni, ĩkithathi ya Yakovo, na Simeoni, na Livai, na Yuta, na Isakali, na Nzevuluni; 24ana ma Lakeli: Yosevu na Mbenyamini; 25na ana ma Mbila, mũthũkũmi mwĩĩtu wa Lakeli: Ndani na Navitali; 26na ana ma Nziliva, mũthũkũmi mwĩĩtu wa Lea: Ngati na Aseli; asu nĩo ana ma Yakovo, ala wasyaĩwe Vatani-alamu.

Kĩkw'ũ kya Isaka

27Na Yakovo avika kwa Isaka ĩthe wake kũvika Mamile, kũu Kiliathi-aliva (nĩyo Eviloni), vala Avalaamu na Isaka mekalaa ũeni. 28Na matukũ ma Isaka maĩ myaka ĩana na mĩongo nyanya. 29Na Isaka aumwa nĩ veva, na akw'a, na oombanw'a vamwe na andũ make, e mũkũũ, na wa matukũ maingĩ: na Esau na Yakovo ana make mamũthika.

MWAMBĨLĨLYO 36

Mosyaanĩo ma Esau

(1 MAVINDA 1.34–36)

1Aa nĩmo mosyaanĩo ma Esau (nĩwe Etomu). 2Esau atwaa aka make eĩtunĩ ma Kanaani: Ata mwĩĩtu wa Eloni Mũititi, na Oolivama mwĩĩtu wa Anaa, mwĩĩtu wa Nziveoni Mũivi, 3na Mbasemathi mwĩĩtu wa Isumaeli, mwĩĩtu-a-inyia wa Nevaiothi. 4Na Ata amũsyaĩa Esau Elivasi; na Mbasemathi asyaa Leueli; 5na Oolivama asyaa Yeusu, na Yalamu, na Kola: aa nĩo ana ma Esau, ala wasyaĩwe nthĩ ya Kanaani. 6Na Esau oosa aka make, na ana make, na eĩtu make, na andũ onthe ma nyũmba yake, na indo syake, na nyamũ syake syonthe, na ũthwii wake w'onthe, ũla weyũmbanĩsye nthĩ ya Kanaani; na aenda nthĩ yĩ kũasa na mwana-a-inyia Yakovo. 7Nũndũ ũthwii woo waingĩvie mũno ũndũ matatonya kũtũan'ya; na nthĩ ya kwĩkala kwoo ũeninĩ ndĩaatonya kũmeanĩa nũndũ wa indo syoo. 8Na Esau atũaa kĩĩmanĩ kya Seili: Esau nĩwe Etomu.

9Na aa nĩmo mosyaanĩo ma Esau ĩthe wa Aetomu ma kĩima kya Seili: 10aa nĩmo masyĩtwa ma ana ma Esau: Elivasi mwana wa Ata mũka wa Esau, na Leueli mwana

wa Mbasemathi mũka wa Esau. 11Na ana ma Elivasi maĩ Temani, na Omali, na Nzevo, na Ngatamu, na Kenasĩ. 12Na Timina aĩ mũka ngombo wa Elivasi mwana wa Esau; nake amũsyaĩa Elivasi Amaleki: asu nĩo ana ma Ata, mũka wa Esau. 13Na aa nĩo ana ma Leueli: Naathi, na Nzela, na Samama, na Misa: asu nĩo maĩ ana ma Mbasemathi, mũka wa Esau. 14Na aa maĩ ana ma Oolivama mwĩĩtu wa Anaa, mwĩĩtu wa Nziveoni, mũka wa Esau: na amũsyaĩa Esau Yeusu, na Yalamu, na Kola.

15Aa nĩo anene ananĩ ma Esau: ana ma Elivasi ĩkithathi ya Esau: mũnene Temani, na mũnene Omali, na mũnene Nzevo, na mũnene Kenasi, 16na mũnene Kola, na mũnene Ngatamu, na mũnene Amaleki: asu nĩo anene ala maĩ ma Elivasi, nthĩ ya Etomu; asu nĩo ana ma Ata. 17Na aa nĩo ana ma Leueli, mwana wa Esau: mũnene Naathi, na mũnene Nzela, na mũnene Samama, na mũnene Misa: asu nĩo anene ala maĩ ma Leueli nthĩ ya Etomu; asu nĩ ana ma Mbasemathi, mũka wa Esau. 18Na aa nĩo ana ma Oolivama, mũka wa Esau: mũnene Yeusu, na mũnene Yalamu, na mũnene Kola: asu nĩo anene ala maĩ ma Oolivama mwĩĩtu wa Anaa, mũka wa Esau. 19Asu nĩo ana ma Esau, na nĩo anene moo: ũsu nĩwe Etomu.

Mosyaanĩo ma Seili

(1 MAVINDA 1.38–42)

20Aa nĩo ana ma Seili Mũoli, ala matwĩe nthĩ ĩsu: Lotani na Sovali na Nziveoni na Anaa, 21na Ndisoni na Eseli na Ndisani: asu nĩo anene ala ma Aoli, ana ma Seili nthĩ ya Etomu. 22Na ana ma Lotani maĩ Oli na Emani; na mwĩĩtu-a-inyia wa Lotani aĩ Timina. 23Na aa nĩo ana ma Sovali: Alivani na Manaathi na Evali, na Sevo na Onamu. 24Na aa nĩo ma Nziveoni: Aia na Anaa; nĩwe Anaa ũla wonie mbuluti sya manzĩ mavyũ weũnĩ, yĩla waĩthasya mang'oi ma Nziveoni ĩthe wake. 25Na aa nĩo ana ma Anaa: Ndisoni na Oolivama mwĩĩtu wa Anaa. 26Na aa nĩo ana ma Ndisoni: Emitani na Esivani na Ithilani na Kelani. 27Aa nĩo ana ma Eseli: Mbĩliani na Nzaavani na Akani. 28Aa nĩo ana ma Ndisani: Usi na Alani. 29Aa nĩo anene ma Aoli: mũnene Lotani, na mũnene Sovali, na mũnene Nziveoni, na mũnene Anaa, 30na mũnene Ndisoni, na mũnene Eseli, na mũnene Ndisani: asu nĩo anene ma Aoli, kũatĩĩa anene moo nthĩ ya Seili.

Asumbĩ ma Etomu

(1 MAVINDA 1.43–54)

31Na aa nĩo asumbĩ ala masumbĩkie nthĩ ya Etomu, mbee wa kũtanasumbĩka mũsumbĩ o na wĩva ĩũlũ wa ana ma Isilaeli. 32Na Mbela mwana wa Mbeoli asumbĩka Etomu; na syĩtwa ya ndũa yake yeetawa Ndiniava. 33Na Mbela akw'a, na Yovavu mwana wa Nzela wa ku Mbosila asũmbĩka vandũ vake. 34Na Yovavu akw'a, na Usamu wa nthĩ ya Atemani asumbĩka vandũ vake. 35Na Usamu akw'a, na Aatati mwana wa Mbetati, ũla wakũnĩe Mitiani ũiĩnĩ wa Moavi, asumbĩka vandũ vake: na syĩtwa ya ndũa yake yeetwa Avithi. 36Na Aatati akw'a, na Samala wa Maseleka asumbĩka vandũ vake. 37Na Samala akw'a, na Sauli wa ku Leovothi vakuvĩ na ũla Ũsĩ asumbĩka vandũ vake. 38Na Sauli akw'a, na Mbaali-aanani mwana wa Akivoli asumbĩka vandũ vake. 39Na Mbaali-aanani mwana wa Akivoli akw'a, na Aatali asumbĩka vandũ vake: na syĩtwa ya ndũa yake yeetawa Vau, na syĩtwa ya mũka eetawa Meetaveli, mwĩĩtu wa Matileti, mwĩĩtu wa Menzaavu.

40Na aa nĩo masyĩtwa ma anene ala maĩ ma Esau, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kwĩanana na kũndũ kwoo, na masyĩtwa moo: mũnene Timina, na mũnene Aliva, na mũnene Yethethi, 41na mũnene Oolivama, na mũnene Ela, na mũnene Vinoni, 42na mũnene Kenasi, na mũnene Temani, na mũnene Mivisalu, 43na mũnene Makitieli, na mũnene Ilami: asu nĩo anene ma Etomu, kwĩanana na mawĩkalo moo nthĩ ya ng'ũndũ yoo. Ũsũ nĩwe Esau, ĩthe wa Aetomu.

MWAMBĨLĨLYO 37

Yosevu na ana-a-ĩthe

1Na Yakovo atũaa nthĩ ĩla ĩthe wake wekalaa ũeni, nthĩ ya Kanaani. 2Mosyaanĩo ma Yakovo nĩmo aa. Yosevu, e wa myaka ĩkũmi na mũonza, aĩthasya ndĩthya ya mbũi na malondu vamwe na ana-a-ĩthe; na aĩ kĩmwana vamwe na ana ma Mbila, na vamwe na ana ma Nziliva, aka ma ĩthe: na Yosevu atwaĩa ĩthe ũvoo woo mũthũku. 3Na ĩndĩ Isilaeli amwendaa Yosevu kwĩ ana make onthe, nũndũ nĩwe mwana wa ũkũu wake: na amũseũvĩsya kanzũ wĩ langi wa mĩthemba mingĩ. 4Na ana-a-ĩthe moona kana ĩthe woo nũmwendete kwĩ ana-a-ĩthe onthe; nao nĩmamũmenaa, o na maiaatonya kũneena nake na mũuo.

5Na Yosevu aota ndoto, na atavya ana-a-ĩthe: nao mongela kũmũmena. 6Na amea, Nĩngũmwĩsũva, ĩthukĩĩsyei ndoto ĩno nĩotie: 7nũndu, sisya, ĩthyĩ twĩthĩiwe tũkyova syove sya ngetha mũũndanĩ, nakyo kyove kyakwa kyookĩla na ĩngĩ kyaũngama kĩlũngele; na, sisya, syove syenyu syathyũlũlũka, na syeekunamĩsya kyove kyakwa. 8Na ana-a-ĩthe mamwĩa, Ai nĩ w'o ũkatũsumbĩka? Kana ũu nĩ w'o ũkeethĩwa na ũsumbĩko ĩũlũ waitũ? Nao mongela mũno kũmũmena nũndũ wa ndoto syake, na nũndũ wa ndeto syake. 9Na aota ndoto ĩngĩ, na atavya ana-a-ĩthe, na amea, Sisya, nĩnĩotie ndoto ĩngĩ; na, sisya, syũa na mwei na ndata ĩkũmi na ĩmwe syeengunamĩsya. 10Na atavya ĩthe, na ana-a-ĩthe; na ĩthe amũkan'ya, na amwĩa, Ndoto ĩsu nĩ myaũ ĩla ũotie? Nĩ w'o tũkooka nyie na mwenyu na ana-a-au tũkwĩkunamĩsye kũvika nthĩ? 11Na ana-a-ĩthe mamwĩw'ĩa kĩwĩu; ĩndĩ ĩthe aia ĩla ndeto ngoonĩ.

Yosevu akĩthoow'a Misili

12Na ana-a-ĩthe maenda Sekemu kũĩthya ndĩthya ya mbũi na malondu ya ĩthe woo. 13Na Isilaeli amwĩa Yosevu, Ana-a-au matikũĩthya ndĩthya ya mbũi na malondu Sekemu? Ũka, nĩngũũtũma vala maĩ. Na amwĩa, Nĩ vaa. 14Nake amwĩa, Enda yu, ũsisye kana ana-a-au nĩ aseo, na ndĩthya kana nĩ nzeo; na ũindetee

ũvoo. Na ĩndĩ amũtũma kuma mwandanĩ wa Eviloni, nake avika Sekemu. 15Na mũndũ ũmwe amwĩthĩa, na, sisya, angangaa weũnĩ: na ũla mũndũ amũkũlya, akyasya, Wĩmantha kĩ? 16Na asũngĩa, Nĩmanthaa ana-a-asa makwa: nĩngũkwĩsũva, ndavya vala meũĩthya. 17Na ũla mũndũ amwĩa, Nĩmaumie vaa; nũndũ nĩneewie makyasya, Tũthii Ndothani. Na Yosevu amaatĩĩa ana-a-ĩthe na amethĩa Ndothani.

18Nao mamwona e kũasa, na mbee wa atanamathengeea, mamũsũanĩĩa mamũae. 19Na maneenan'ya ene kwa ene, Sisya, ũla mũoti nĩwũkĩte. 20Ũkai ĩndĩ, tũmũae, na tũimwĩkya nthĩnĩ wa ĩima yĩmwe, naitũ tũkasya, Nũlĩkĩte nĩ nyamũ mbai: na ĩndĩ tũkasisya ũndũ ndoto syake ikethĩwa. 21Na Leuveni eew'a ũu, na amũtangĩĩa kuma mokonĩ moo, na amea, Tũikamũae. 22Na Leuveni amea, Mũtikete nthakame; mwĩkyei ĩimanĩ yĩĩ yĩ vaa weũnĩ, ĩndĩ mũikamwilĩĩle kw'oko: nĩ kana amũtangĩĩe kuma kw'okonĩ kwoo, amũtũnge kwa ĩthe. 23Na kweethĩwa, Yosevu avika kũla ana-a-ĩthe maĩ, mamumya Yosevu ũla kanzũ wake, kanzũ wa langi wa mĩthemba mingĩ ũla wekĩe; 24na mamwosa, na mamwĩkya ĩimanĩ: na ĩima yaĩ ĩthei, yĩtyaĩ na manzĩ.

25Na mekala nthĩ maye lĩu; na mookĩlya metho na moona, na, sisya, kyalo kya Aisumaeli maumĩte Ngileati, na ngamĩle syoo ikuĩte mĩtĩ ĩnyungaa nesa na seli na manemane, maendete matheeetye Misili. 26Na Yuta amea ana-a-ĩthe, Ve ũtandĩthyo mwaũ twooaa mwana-a-asa na kũvitha nthakame yake? 27Ũkai, tũmũthoosye we kwa Aisumaeli, o na kw'oko kwitũ kũtikethĩwe ĩũlũ wake; nũndũ nĩ mwana-a-asa, mwĩĩ witũ. Na ana-a-ĩthe mamwĩw'a. 28Na kwavĩta Amitiani, atandĩthya; na mamũkusya na mamumya Yosevu ĩimanĩ, na mamũthoosya Yosevu kwa Aisumaeli ilungu mĩongo ĩlĩ sya vetha. Nao mamũvikya Yosevu Misili.

29Na Leuveni asyoka ĩimanĩ; na, sisya, Yosevu ndaĩ ĩimanĩ; na atembũa ngũa syake. 30Na asyoka kwa ana-a-ĩthe, na amea, Mwana nde vo; nakwa, nĩela va? 31Na moosa kanzũ wa Yosevu, na mooaa nthenge, na mainda kanzũ nthakamenĩ; 32na matwaa kanzũ wa langi wa mĩthemba mingĩ, mamũetee ĩthe woo, na mamwĩa, Tũnawĩthĩie ũũ: manya ĩndĩ kana nĩ kanzũ wa mwana waku kana ti w'o. 33Na oomanya, na asya, Nĩ kanzũ wa mwana wakwa; nũlĩkĩte nĩ nyamũ mbai; vate nzĩka Yosevu nũtilangĩtwe ilungu. 34Na Yakovo atembũa ngũa syake, na eevotoa makunia kĩnyunyu, na amũĩĩa mwana wake matukũ maingĩ. 35Na ana make onthe na eĩtu make onthe mookĩla mamũkiakisye; ĩndĩ we alea kũkiakiĩka; na asya, Nũndũ ngamũtheeea mwana wakwa Seoli ngĩmũĩa. Na ĩthe nĩwamũĩĩaa. 36Na Amitiani mamũthoosya Misili kwa Votivali, mũnene ũmwe wa kwa Valao, kavuteni wa nguthu ya asũvĩi.

MWAMBĨLĨLYO 38

Yuta na Tamali

1Na kweethĩwa ĩvinda yĩu, Yuta atheea kuma kwa ana-a-ĩthe, aathũkĩla kwa Mũatulamu ũmwe, ũla syĩtwa yake wetawa Iila. 2Na Yuta oona mwĩĩtu kũu wa Mũkanaani ũmwe ũla syĩtwa yake wetawa Suua; nake amũtwaa, na alika kwake. 3Nake aya ĩvu, na asyaa mwana; na amwĩta syĩtwa yake Eeli. 4Na aya ĩvu ĩngĩ, na asyaa mwana; na amwĩta syĩtwa yake Onani. 5Na ongela ũsyaa mwana ũngĩ, na amwĩta syĩtwa yake Siela: na akĩmũsyaa, Yuta aĩ Kesivu. 6Na Yuta atwaĩa Eeli ĩkithathi yake mũka, na syĩtwa yake eetawa Tamali. 7Nake Eeli, ĩkithathi ya Yuta, aĩ mwathe methonĩ ma Yeova; na Yeova amũaa. 8Na Yuta amwĩa Onani, Lika kwa mũka wa mwana-a-mwenyu, ũmwĩke ũndũ waĩle kwĩkawa kwa mwana-a-inyia wa mũũme, na ũkimũũngamĩsya mwana-a-mwenyu ũsyao. 9Na Onani amanya kana ũsyao ndũkethĩwa wake; na kweethĩwa, alika kwa mũka wa mwana-a-inyia, eta nthĩ, ndakanenge mwana-a-inyia ũsyao. 10Na ũndũ ũla wekie waĩ ũthũku methonĩ ma Yeova: na amũaa o nake. 11Na ĩndĩ Yuta amwĩa Tamali mũka-a-mwana, Ĩkala wĩ ndiwa nyũmbanĩ ya au, kũvika yĩla Siela mwana wakwa ũkeana; nũndũ aisye, Nake ndakese ũkw'a, ta ana-a-inyia. Na Tamali athi ekala nyũmbanĩ kwa ĩthe wake.

12Na matukũ amwe mathela mwĩĩtu wa Suua, mũka wa Yuta, akw'a; na Yuta akiakiw'a, na ambata kũvika Timina kwa atili ma w'ĩa wa malondu make, we na mũnyanyae Iila ũla Mũatulamu. 13Na Tamali atavw'a, kũineenwa, Sisya, ĩthe wa mũemeu nũkwambata Timina kũtila malondu make w'ĩa. 14Nake aumya ngũa sya ũtiwa wake, na eevw'ĩka suka wake mũvũthũ, na eekunĩkĩlya, na ekala mbingĩlonĩ ya Enaimu, ĩla yĩ nzĩanĩ ya Timina; nũndũ oonie kana Siela aĩ aneana, nake ndaanenganwe kwake ethĩwe mũka. 15Yila Yuta wamwonie, atalĩlya kana nĩ ĩlwaya; nũndũ eevw'ĩkĩte ũthyũ. 16Na aathũkĩla vala ũĩ kuma nzĩanĩ, na amwĩa, Nĩngũkwĩsũva, ũka, nĩlike kwaku: nũndũ ndaamanya kana nĩ mũka-a-mwana. Na akũlya, ũkanenga kyaũ, nĩ kana ũtonye ũlika kwakwa? 17Nake asũngĩa, Ngakũetee katena ka mbũi kuma ĩĩthyanĩ. Na akũlya, Ũkanenga ngwatĩlĩlyo mũvaka wĩete? 18Nake akũlya, Nĩkũnenge ngwatĩlĩlyo myaũ? Na asũngĩa, Ngome yaku ya ũvana ũsiĩlo, na ũlii waku, na ndata yaku yĩ kw'okonĩ kwaku. Na amũnenga, na alika kwake, nake aya ĩvu nũndũ wake. 19Na ookĩla, athi, na aumya suka wake mũvũthũ, na eekĩa ngũa sya ũtiwa wake. 20Na Yuta atwaa katena ka mbũi na kw'oko kwa mũnyanyae Mũatulamu, nĩ kana ose ngwatĩlĩlyo kw'okonĩ kwa ũla mũndũ mũka: ĩndĩ ndaamwĩthĩa. 21Nĩvo ĩndĩ wamakũlilye andũ ma vandũ vake, akyasya, Yĩĩva ĩlwaya, yĩla yaĩ Enaimu ũtee wa nzĩa? Nao masũngĩa, Vaa vatyaaĩthĩwa ĩlwaya. 22Na asyoka kwa Yuta, na amwĩa, Ndineeyona; na andũ ma vandũ vau nao masya, Vaa vatyaaĩthĩwa ĩlwaya. 23Na Yuta asya, Nĩeyosee,

tũikese ũsonokw'a. Sisya, nĩtwaĩte katena kaa, o na ndũneeyona.
24Na kweethĩwa myei ĩtatu yathela, Yuta atavw'a, kũineenwa, Tamali mũkawa-mwana waku nĩwekie ũmalwaya; na mũndũ ũngi, sisya, e na ĩvu kwondũ wa ũmalwaya. Na Yuta asya, Mumaalyei, avĩvw'e. 25Aumaalw'a, atũmana kwa ĩthe wa mũũme, akyasya, Kwa mũndũ mwene ii, nyie nĩ ĩvu: na asya, Nĩngũkwĩsũva, manya, ii nĩ syaũ, ngome ya ũvana ũsiĩlo, na ndii, na ndata. 26Na Yuta asyĩtĩkĩla, na asya, Nĩwe mũlũngalu kwĩ nyie, nĩkwĩthĩwa ndyaamũnenga Siela mwana wakwa. Nake ndaamũmanya ĩngĩ nongi. 27Na kweethĩwa ĩvinda ya kwaũnya kwake, sisya, mavatha maĩ ĩvunĩ yake. 28Na kweethĩwa, akĩsyaa, kamwe kaumĩlya kw'oko: na mwĩsikya oosa ũlii mũtune na ooveea kw'oko kwako, akyasya, Kaa nĩko kauma mbee. 29Na kweethĩwa, kakĩtũnga kw'oko kwako, sisya, mwana-a-inyia auma: na asya, Nĩkĩ weevũthũĩa? Kwondũ wa ũu syĩtwa yako keetwa Velesi. 30Na ĩtina mwana-a-inyia auma, ũsu waĩ na ũlii mũtune kw'okonĩ: na syĩtwa yako keetwa Nzela.

MWAMBĨLĨLYO 39

Yosevu na mũka wa Votivali

1Na Yosevu atheew'a Misili; na Votivali, mũnene ũmwe wa kwa Valao, kavuteni wa nguthu ya asũvĩi, Mũmisili, amũthooa kw'okonĩ kwa Aisumaeli, ala mamũtheeisye kũu. 2Na Yeova aĩ vamwe na Yosevu, nake aĩ mũndũ mũathime; na aĩ nyũmbanĩ ya vwana wake Mũmisili. 3Na vwana wake oona kana Yeova aĩ vamwe nake, na w'onthe ũla wekaa Yeova nĩwaĩlasya kw'okonĩ kwake. 4Na Yosevu endeesya methonĩ make, nake amũthũkũma: na amũtw'a mũsyaĩĩsya ĩũlũ wa nyũmba yake, na kyonthe kĩla waĩ nakyo aia kw'okonĩ kwake. 5Na kweethĩwa kuma ĩvinda yĩla wamũtwie mũsyaĩĩsya nyũmbanĩ yake, na ĩũlũ wa kyonthe kĩla waĩ nakyo, Yeova aathima nyũmba ya Mũmisili kwondũ wa Yosevu; na ũathimo wa Yeova waĩ ĩũlũ wa kyonthe kĩla waĩ nakyo, nyũmbanĩ na mũũndanĩ. 6Na kyonthe kĩla waĩ nakyo aia kw'okonĩ kwa Yosevu; o na ndaamanya kĩndũ o na kĩva kĩla kyaĩ nake, ate o lĩu ũla waĩsaa. Na Yosevu aĩ mwanake, na aĩ na wũmbe mũseo.
7Na kweethĩwa ĩtina wa maũndũ asu, mũka wa vwana wake amũtemethya Yosevu metho; na amwĩa, Koma nakwa. 8Ĩndĩ alea, na amwĩa mũka wa vwana wake, Sisya, vwana wakwa ndesĩ kĩla nĩ nakyo nyũmbanĩ, na aiĩte kyonthe kĩla wĩ nakyo kw'okonĩ kwakwa: 9nake ti mũnene nyũmbanĩ ĩno kwĩ nyie; o na ndaambata kĩndũ o na kĩva ate o we, nĩkwĩthĩwa, we, wĩ mũka wake: ndonya ata kwĩka ũthũku ũsu mũnene, na kũmũvĩtanĩsya Ngai? 10Na kweethĩwa, akĩneena na Yosevu mũthenya na mũthenya, ndaamwĩthukĩĩsya, akome nake, kana kwĩthĩwa nake. 11Na kweethĩwa ĩvinda o ta yĩu, avota nyũmbanĩ atethye wĩa wake; na kũtyaĩ ũmwe wa aũme ma nyũmba ku nthĩnĩ. 12Na amũkwata ngũa yake, akĩmwĩa, Koma nakwa: na atia ngũa yake kw'okonĩ kwake, na akuthũka athi nza. 13Na kweethĩwa, yĩla wonie nĩwatia ngũa yake kw'okonĩ kwake, na akuthũka, athi nza, 14eetana kwa aũme ma nyũmba yake, na aneena nao, akĩmea, Sisyai, nũtũetee Mũevelania atũvũĩae ngũĩ: alikile kwakwa akome nakwa, nakwa nakaya na wasya mũnene: 15na kweethĩwa yĩla wewie kana nĩnookĩlya wasya na kũkaya, atia ngũa yake kwakwa, na akuthũka, athi nza. 16Na aia ngũa yake kwake, kũvika yĩla vwana wake wenũkie. 17Na aneena nake kwĩanana na ndeto ii, akĩmwĩa, Mũthũkũmi Mũevelania, ũla watũetee, avotie kwakwa ambũĩe ngũĩ: 18na kweethĩwa, ngyũkĩlya wasya na kũkaya, atia ngũa yake kwakwa, na akuthũka athi nza.
19Na kweethĩwa, vwana wake eew'a ndeto sya mũka, ila wamũtavisye, akĩmwĩa, Mũthũkũmi waku nũmbĩkie ũndũ ũilyĩ ũu; ũthilĩku wake wookĩla. 20Na vwana wa Yosevu amwosa, amwĩkĩa kolokolonĩ, vandũ vala ovwa ma mũsumbĩ mooveawa: nake ekala vau kolokolonĩ. 21Ĩndĩ Yeova aĩ vamwe na Yosevu, na amwĩka nesa, na amũnenga kwona ũseo methonĩ ma mũsũvĩi wa kolokolo. 22Na mũsũvĩi wa kolokolo aia kw'okonĩ kwa Yosevu ovwa onthe ala maĩ kolokolonĩ; na ũndũ o na wĩva w'onthe ũla meekaa vo, nĩwe waĩ mwĩkĩthya waw'o. 23Mũsũvĩi wa kolokolo ndaasisya ũndũ o na wĩva ũla waĩ kw'okonĩ kwake, nĩkwĩthĩwa Yeova aĩ vamwe nake; na ũla wekie Yeova nĩwaĩlasya.

MWAMBĨLĨLYO 40

Yosevu aialyũla ndoto sya ovwa

1Na kweethĩwa ĩtina wa maũndũ asu, mũnengani wa mbinyu wa mũsumbĩ wa Misili na mũui wake wa mĩkate mamwĩw'ĩthya woo, mwĩaĩi woo, mũsumbĩ wa Misili. 2Na Valao amathilĩkĩla ala anene elĩ ma kwake, mũnene wa anengani ma mbinyu, na mũnene wa aui. 3Nake amekĩa ũsũvĩonĩ nyũmbanĩ ya kavuteni wa nguthu ya asũvĩi, nthĩnĩ wa kolokolo, vala Yosevu wovewe. 4Na kavuteni wa asũvĩi amwia Yosevu ĩũlũ wa asu, nake amathũkũma: nao mekala ũsũvĩonĩ ĩvinda. 5Nao maota ndoto me elĩ, kĩla mũndũ ndoto yake, ũtukũ o ũmwe, kĩla mũndũ kwĩanana na ũalyũlo wa ndoto yake, mũnengani wa mbinyu na mũui wa mũsumbĩ wa Misili, ala mooviwe kolokolonĩ. 6Na Yosevu athĩ vala maĩ kĩoko, na amona, na, sisya, maĩ na woo. 7Nake akũlya anene ma kwa Valao ala maĩ vamwe nake ũsũvĩonĩ nyũmbanĩ ya vwana wake, akyasya, Nĩkĩ mũkwoneka mwĩ na woo ũmũnthĩ? 8Na mamũsũngĩa, Nĩtũotie ndoto, na vai ũmwe ũtonya kũmĩalyũla. Na Yosevu amea, Moalyũlo ti ma Ngai? Nĩngũmwĩsũva, ndavyai syo.
9Na mũnenganĩ mũnene wa mbinyu atavya Yosevu ndoto yake, na amwĩa, Ndotonĩ yakwa, sisya, mũsavivũ waĩ mbee wakwa; 10na mũsavivũnĩ kwaĩ mbonge itatũ: naw'o wailyĩ ta ũũete wenze, na malaa maw'o malaũka; na ĩtũngo syaw'o syasyaa nzavivũ mbĩu: 11na kĩkombe kya Valao kyaĩ kw'okonĩ kwakwa; nakwa noosa nzavivũ, navivĩĩa kĩkombenĩ kya Valao, nakwa

nanengane kĩkombe kw'okonĩ kwa Valao. 12Na Yosevu amwĩa, Ũalyũlo wayo nĩ ũũ: ila mbonge itatũ nĩ matukũ atatũ; 13o ĩtina wa matukũ atatũ Valao akookĩlya mũtwe waku, na akakũtũnga wĩanĩ waku: naku ũkanengane kĩkombe kya Valao kw'okonĩ kwake, o tondũ weekaa mbee yĩla waĩ mũnengani wake wa mbinyu. 14Ĩndĩ nĩngũkwĩsũva, ũkandilikane nyie yĩla kwaku kwĩĩthĩwa kũseo, ũkambĩke nesa, na ũingweta kwa Valao, na kũnumya nyũmbanĩ ĩno: 15nũndũ nĩ w'o noyiwe kuma nthĩ ya Aevelania: o na kũũ ndyaaĩka ũndũ nĩ kana nĩkĩwe kasũmbanĩ ke nthĩnĩ wa nthĩ.
16Mũui mũnene oona kana ũalyũlo waĩ mũseo, amwĩa Yosevu, Nakwa naĩ ndotonĩ yakwa, na sisya, ikavũ itatũ sya imũtũ nzaũ syĩĩ mũtwenĩ wakwa: 17na kĩkavũnĩ kĩla kĩĩ ĩũlũ kĩĩ lĩu mũue wa mĩthemba yonthe kwondũ wa Valao; na nyũnyi syaĩĩa kĩkavũnĩ ĩũlũ wa mũtwe wakwa. 18Na Yosevu asũngĩa na asya, Ũalyũlo wayo nĩ ũũ: ila ikavũ itatũ nĩ matukũ atatũ; 19o ĩtina wa matukũ asu atatũ Valao akookĩlya mũtwe waku kuma kwaku, na akakũsũsya mũtĩnĩ; na nyũnyi ikaya nyama syaku mwĩĩnĩ waku.
20Na kweethĩwa mũthenya wa katatũ, mũthenya ũla waĩ wa kũsyawa kwa Valao, amavokea athũkũmi make onthe mboka: na ookĩlya mũtwe wa mũnengani mũnene wa mbinyu na mũtwe wa mũui mũnene katĩ wa athũkũmi make. 21Na atũnga mũnengani mũnene wa mbinyu wĩanĩ wake wa kũnengane mbinyu; nake anengane kĩkombe kw'okonĩ kwa Valao: 22ĩndĩ asũsya mũui mũnene: o tondũ Yosevu wamaalyũlĩle. 23Ĩndĩ mũnengani mũnene wa mbinyu ndaamũlilikana Yosevu, ĩndĩ oolwa nĩwe.

MWAMBĨLĨLYO 41

Yosevu aialyũla ndoto ya Valao

1Na kweethĩwa mũminũkĩlyo wa myaka ĩlĩ mĩima, Valao aota: na, sisya, aũngama ũtee wa ũsĩ. 2Na, sisya, syambata kuma ũsĩnĩ ng'ombe nga mũonza, nzeo na nou; na syeeĩthya kĩtothyanĩ. 3Na, sisya, ng'ombe nga ingĩ mũonza syambata ĩtina wasyo kuma ũsĩnĩ, ite nzeo na mosu, na syaũngama ũtee wa ng'ombe ila ingĩ ũtee wa ũsĩ. 4Na ila ng'ombe ite nzeo na mosu syaya ila ng'ombe mũonza nzeo na nou. Na ĩndĩ Valao aamũka. 5Na akoma na aota ĩngĩ ya kelĩ: na, sisya, iia mũonza sya nganũ syamea mũtĩnĩ ũmwe, nene na nzeo. 6Na, sisya, ila mũonza ntheke, syũmanĩlĩtw'e nĩ kĩseve kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa, syamea ĩtina wasyo. 7Na iia ntheke syamelya ila iia mũonza nene na nima. Na Valao aamũka, na, sisya, yaĩ ndoto. 8Na kweethĩwa kwakya veva wake nĩwaũũyaa; na atũmana eki onthe ma syama ma Misili, na andũ oĩ onthe mayo: na Valao amatavya ndoto yake; ĩndĩ kũtyaĩ ũmwe ũla waĩ atonya kũmũalyũlĩla Valao syo.
9Na ĩndĩ ũla mũnengani mũnene wa mbinyu aneena na Valao, akĩmwĩa, Mũnthĩ ũũ nĩngũlilikana mavĩtyo makwa: 10Valao amathilĩkĩle athũkũmi make, na ambĩkĩa ũsũvĩonĩ nyũmbanĩ ya kavuteni wa nguthu ya asũvĩi, nyie na mũui mũnene: 11na twaota ndoto ũtukũ o ũmwe, nyie nake; twaota kĩla mũndũ o ta ũalyũlo wa ndoto yake. 12Na vo vamwe naitũ vaĩ mwanake, Mũevelania, mũthũkũmi wa kavuteni wa nguthu ya asũvĩi; na twamũtavya, nake atũalyũlĩla ila ndoto sitũ; amũalyũlĩla kĩla mũndũ kwĩanana na ndoto yake. 13Na kweethĩwa, o tondũ watũalyũlĩla, nĩw'o kweethĩiwe; nyie andũnga wĩanĩ wakwa, na ũsu amũsũsya.
14Nĩvo Valao watũmanie amwĩta Yosevu, na mamũete na mĩtũkĩ kuma kasũmbanĩ ke nthĩnĩ wa nthĩ: nake eeyenza, na eekĩa ngũa ingĩ, na avota kwa Valao. 15Na Valao amwĩa Yosevu, Nĩnĩotie ndoto, o na vai ũmwe ũla ũtonya kũmĩalyũla: nakwa nĩneew'a kũineenwa ũndũ waku, yĩla ũkwĩw'a ndoto nũtonya kũmĩalyũla. 16Na Yosevu amũsũngĩa Valao, akĩmwĩa, Ti nthĩnĩ wakwa: Ngai akamũnenga Valao ũsũngĩo wa mũuo. 17Na Valao amwĩa Yosevu, Ndotonĩ yakwa, sĩsya, naũngyĩ ũtee wa ũsĩ: 18na, sisya, kwambata kuma ũsĩnĩ ng'ombe nga mũonza, nou na nzeo: na syeeĩthya kĩtothyanĩ: 19na, sisya, ng'ombe nga ingĩ mũonza syambata ĩtina wasyo, mbonzu na ite nzeo nongi na mosu, o na kũthũka ndyaaona ta isu o na ĩndĩĩ, nthĩ yonthe ya Misili: 20na ng'ombe ila mosu na ite nzeo syaya ila ng'ombe nou sya mbee: 21na syamina kwiya, kũiaamanyĩka kana niĩte; ĩndĩ syeethĩwa ite nzeo, o ta mbee. Na ĩndĩ naamũka. 22Na noona ndotonĩ yakwa, na, sisya, iia mũonza, syamea mũtĩnĩ ũmwe, nima na nzeo: 23na, sisya, iia mũonza, mbovu, na ntheke, na syũmanĩlĩtw'e nĩ kĩseve kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa, syamea ĩtina wasyo: 24na iia ntheke syamelya iia mũonza nzeo: na ĩndĩ natavya eki ma syama; ĩndĩ kũtyaĩ ũmwe ũla waĩ atonya kũmanyĩthya.
25Na Yosevu amwĩa Valao, Ndoto ya Valao nĩ ĩmwe: ũndũ Ngai ũkilĩlye kwĩka nĩwamanyĩthya Valao. 26Ng'ombe mũonza nzeo nĩ myaka mũonza; na iia mũonza nzeo nĩ myaka mũonza: ndoto nĩ ĩmwe. 27Na ng'ombe mũonza mosu na ite nzeo ila syambatie ĩtina wasyo nĩ myaka mũonza, nasyo iia mũonza nthei syũmanĩlĩtw'e nĩ kĩseve kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa; isu ikeethĩwa myaka mũonza ya yũa. 28Ũu nĩw'o ũndũ ũla namũtavya Valao: ũla Ngai ũkilĩlye kwĩka nĩwamwon'ya Valao. 29Sisya, myaka mũonza nĩyũkĩte ya lĩu mwingĩ mũno katĩ wa nthĩ yonthe ya Misili: 30na ĩtina wayo ĩkaumĩla myaka mũonza ya yũa; na lĩu mwingĩ w'onthe ũkoola nthĩ ya Misili; na yũa yĩkamina nthĩ; 31na ũla lĩu mwingĩ ndũkamanyĩka nthĩ nũndũ wa yĩla yũa yĩatĩĩe; nũndũ yĩkeethĩwa yĩ ĩnene mũno. 32Na nĩkwĩthĩwa ndoto ĩsu ĩmũkĩe Valao kelĩ, nĩ kwa kwĩthĩwa ũndũ ũsu ũlũlũmĩlwe nĩ Ngai, na Ngai akeanĩsya mĩtũkĩ. 33Na ĩndĩ yuyu Valao namanthe mũndũ wĩ na kĩlĩko na ũĩ, na kũmwia ĩũlũ wa nthĩ ya Misili. 34Valao nĩeke ũu, na ĩndĩ aie asyaĩĩsya ĩũlũ wa nthĩ, na kĩlungu kya katano kya nthĩ ya Misili kyoswe myakanĩ mũonza ya lĩu mwingĩ. 35Na nĩmomban'ye lĩu w'onthe wa myaka ĩsu mĩseo ĩla yũkĩte, na maie nganũ kw'okonĩ kwa Valao kwondũ wa kya ũya kya i ndũa, nao mosũvĩe. 36Na lĩu ũsu ũkeethĩwa wa kwĩanĩsya nthĩ ũndũ wa myaka mũonza ya yũa, ĩla

ĩkethĩwa nthĩ ya Misili; nĩ kana nthĩ ndĩkanangĩke kwondũ wa yũa.

Yosevu aituw'a mũnene wa Misili

37Na ũndũ ũsu Valao oona nĩ ũseo, na athũkũmi make onthe moona nĩ ũseo. 38Na Valao akũlya athũkũmi make, Nĩtũtonya kũmwona ũmwe ũtilyĩ ũũ, mũndũ ũla wĩ na veva wa Ngai nthĩnĩ wake? 39Na Valao amwĩa Yosevu, Nĩkwĩthĩwa Ngai nũkũmanyĩthĩtye ũu w'onthe, kũi ũmwe wĩ na kĩlĩko na ũĩ taku: 40ũkeethĩwa wĩ ĩũlũ wa nyũmba yakwa, na kwĩanana na ndeto yaku nĩw'o andũ makwa onthe makeaĩwa: no kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ nĩĩthĩwa nĩ mũnene kwĩ we. 41Na Valao amwĩa Yosevu, Sisya, nĩkwia ĩũlũ wa nthĩ yonthe ya Misili. 42Na Valao aumya kyaanĩ kyake ngome yake ya ũvana ũsiĩlo, na amĩkĩa kyaanĩ kya Yosevu, na amwĩkĩa ngũa ya katane nzeo, na amwĩkĩa mũnyoo wa thaavu ngingo; 43na amũtũlya ĩkasyanĩ ya kelĩ ĩla waĩ nayo; na maneena na wasya mũnene mbee wake, Tulyai ndu: na amwia ĩũlũ wa nthĩ yonthe ya Misili. 44Na Valao amwĩa Yosevu, Ninyie Valao, naku ũte vo vai mũndũ nthĩ yonthe ya Misili ũla ũkokĩlya kw'oko kwake kana kũũ kwake. 45Na Valao amwĩta Yosevu syĩtwa yake, Nzevenathivanea; na amũnenga Asenathi, mwĩĩtu wa Voti-vela mũthembi wa Oni, ethĩwe mũka wake. Na Yosevu aumaala athi nthĩ yonthe ya Misili.

46Na Yosevu aĩ wa myaka mĩongo ĩtatũ yĩla waũngamie mbee wa Valao mũsumbĩ wa Misili. Na Yosevu auma mbee wa Valao, na athi nthĩ yonthe ya Misili. 47Na ĩla myakanĩ mũonza ya lĩu mwingĩ nthĩ yasyaa mbĩ syusĩe. 48Nake oomban'ya lĩu w'onthe wa myaka ĩsu mũonza ĩla yaĩ nthĩ ya Misili, na aia lĩu ndũanĩ: lĩũ wa mĩũnda ĩla yathyũlũlũkĩte kĩla ndũa, aia nthĩnĩ wayo. 49Na Yosevu aia lĩu wa mbaa ngetha ta kĩthangathĩ kya ũkanga, mwingĩ mũno, kũvika aeka ũtala; nũndũ ndwaĩ ũtalĩka. 50Na Yosevu asyaĩwa ana elĩ mbee wa mwaka wa yũa ũtanoka, ala Asenathi, mwĩĩtu wa Voti-vela mũthembi wa Oni, wamũsyaĩe. 51Na Yosevu ayĩta ĩkithathi syĩtwa yayo Manase: asya, Nũndũ Ngai nũmbũlĩthĩtye thĩna wa wĩa wakwa w'onthe, na nyũmba yonthe ya nau. 52Na ũla wa kelĩ amwĩta syĩtwa yake Evalaimu: Nũndũ Ngai ambingĩvĩsya nthĩ ya thĩna wakwa. 53Na ĩla myaka mũonza ya lĩu mwingĩ, ĩla yaĩ nthĩ ya Misili, yathela. 54Na myaka mũonza ya yũa yambĩlĩlya kũka, o tondũ Yosevu waisye: na kwaĩ yũa nthĩ syonthe; ĩndĩ nthĩ yonthe ya Misili kwaĩ lĩu. 55Na yila nthĩ yonthe ya Misili yaĩ na nzaa nene, andũ mamwĩkaĩla Valao nũndũ wa lĩu: na Valao amea Amisili onthe, Endai kwa Yosevu; o ũndũ wĩmũtavya, wĩkei. 56Na yũa yaĩ ĩũlũ wa nthĩ yonthe vyũ: na Yosevu avingũa makũmbĩ onthe, na amathooesya Amisili, na yũa yaĩ ĩnene nthĩ ya Misili. 57Na nthĩ syonthe syooka Misili kwa Yosevu kũthooa nganũ, nũndũ yũa yaĩ ĩnene nthĩ yonthe.

MWAMBĨLĨLYO 42

Ana-a-ĩthe ma Yosevu mayũka kũthooa lĩu Misili

1Na Yakovo oona kana kwĩ lĩu wa mbaa ngetha Misili, na Yakovo amea ana make, Nũndũ wa kĩ mũũsian'ya? 2Na amea, Sisya, nĩnĩw'ĩte kana kwĩ lĩu wa mbaa ngetha Misili: theeai kw'o, mũkatũthooee kuma kũu; nĩ kana twĩkale thayũ, tũtikakw'e. 3Na ana-a-ĩthe ĩkũmi ma Yosevu matheea mathooe lĩu Mĩsili. 4Ĩndĩ Mbenyamini, mwana-a-ĩthe wa Yosevu, Yakovo ndaamũtũmanĩsya vamwe na ana-a-ĩthe; nũndũ aisye, Ndakese ũkwatwa nĩ ũndũ ũthũku. 5Na ana ma Isilaeli mooka kũthooa vamwe na ala mookie: nũndũ yũa yaĩ nthĩ ya Kanaani. 6Na Yosevu aĩ ngavana ĩũlũ wa nthĩ; nĩwe ũla wathooesye andũ onthe ma nthĩ. Na ana-a-ĩthe ma Yosevu mooka, na mamwĩkunamĩsya mothyũ moo melekele nthĩ. 7Na Yosevu oona ana-a-ĩthe, na amamanya, ĩndĩ eeyĩkalya ta mũeni kwoo, na aneena nao na vinya; na amakũlya, Mwauma va? Na masũngĩa, Twauma nthĩ ya Kanaani nĩ kana tũthooe lĩu. 8Na Yosevu amanya ana-a-ĩthe, ĩndĩ mo maiaamũmanya. 9Na Yosevu alilikana ndoto ila waotie ũndũ woo, na amea, Mwĩ athiani inyw'ĩ; nĩmwooka kũsisya ũthei wa nthĩ. 10Nao masũngĩa, Aiee, mwĩaĩi wakwa, ĩndĩ ithyĩ athũkũmi maku twoka kũthooa lĩu. 11Ithyonthe twĩ ana ma mũndũ ũmwe; ithyĩ twĩ andũ ma w'o, athũkũmi maku ti athianĩ. 12Na amea, Aiee, ĩndĩ nĩmwooka kũsisya ũthei wa nthĩ. 13Nao masya, Ithyĩ athũkũmi maku twĩ ana-a-asa ĩkũmi na elĩ, ana ma mũndũ ũmwe nthĩ ya Kanaani; na, sisya, mũnthĩ ũũ ĩlumaita yĩ vamwe na asa waitũ, na ũmwe ti vo ũĩ. 14Na Yosevu amea, Ũu nĩw'o naneena nenyu, ngĩmwĩa, Mwĩ athiani: 15nĩmũũtatwa na ũndũ ũũ: kwa thayũ wa Valao inyw'ĩ mũikauma kũũ, ate o ĩlumaita yenyu yooka kũũ. 16Tũmai ũmwe wenyu, na alatye mwana-a-ĩthe wenyu, nenyu mũkoovwa, nĩ kana ndeto syenyu itatwe, ethĩwa w'o nĩ vo ũĩ kwenyu: kana ethĩwa tĩ w'o, kwa thayũ wa Valao nĩw'o mwĩthĩwa athiani. 17Na amekĩa onthe vamwe ũsũvĩonĩ matukũ atatũ.

18Na mũthenya wa katatũ Yosevu amea, Ĩkai ũũ, na mũkĩkala thayũ; nĩkwĩthĩwa nyie nĩngũkĩa Ngai: 19ethĩwa mwĩ andũ ma w'o, ũmwe wa ana-a-ĩthe menyu nĩovwe nyũmbanĩ yenyu vala mwovewe: ĩndĩ endaĩ, mũkue lĩu kwondũ wa yũa ya nyũmba syenyu: 20na mũindetee ĩlumaita yenyu; na ĩndĩ ndeto syenyu ikamanyĩka kana nĩ sya w'o, nenyu mũikakw'a. Nao meeka ũu. 21Na maneenan'ya ene kwa ene, Nĩ w'o twĩ avitan'ya ũndũ wa mwana-a-asa waitũ, nĩkwĩthĩwa nĩtwoonie thĩna wa ngoo yake, yĩla watwĩsũvie, o na tũtyaaĩthukĩĩsya; kwondũ wa ũu thĩna ũũ nĩwatũkwata. 22Na Leuveni amasũngĩa, akyasya, Ndyaaneena nenyu, ngĩmwĩa, Mũikamwĩke mwana naĩ: o na mũtyaaĩthukĩĩsya? Na ĩngĩ, kwondũ wa ũu, sisya, nthakame yake nĩnĩkũandũwa. 23Na maiaamanya kana Yosevu nĩwamew'a; nũndũ mũalyũli aĩ katĩ woo. 24Na eethyũũa auma vala maĩ, na aĩa; na amasyokea, na aneena nao, na oosa Simeoni amumya katĩ woo, na amwova mene. 25Na ĩndĩ Yosevu eeaa mĩio yoo

yusũwe lĩu, na kĩla mũndũ natũngĩwe mbesa syake ĩkunianĩ yake, na kũnengwa kya ũya kya nzĩanĩ: na nĩw'o meekiwe.

Ana-a-ĩthe ma Yosevu makĩsyoka Kanaani

26Na maĩkya mang'oi moo mĩio yoo ya lĩu, na mauma kũu. 27Na ũmwe woo akĩthasya ĩkunia yake anenge ĩng'oi yake lĩu vandũ vala maee, asyona mbesa syake; na, sisya, syaĩ kanyw'anĩ wa ĩkunia yake. 28Na amea ana-a-ĩthe, Mbesa syakwa nĩnatũngĩwa; na, sisya, syĩ vo o ĩkunianĩ yakwa: na ngoo syoo syakw'a, na masian'ya na kũtetema, makyasya, Ũndũ ũũ nĩ ata Ngai ũtwĩkie? 29Na mooka kwa Yakovo ĩthe woo nthĩ ya Kanaani, na mamũtavya ũvoo w'onthe ũla wamakĩtĩkĩe, makĩmwĩa, 30Mũndũ ũsu, mwĩaĩi wa nthĩ ĩsu, aneenie naitũ na vinya, atwona twĩ athiani ma ĩ nthĩ. 31Naitũ twamwĩa, Twĩ andũ ma w'o; tũi athiani: 32twĩ ana-a-asa ĩkũmi na elĩ, ana ma asa waitũ; ũmwe ti vo ũĩ, na mũnthĩ ũũ ĩlumaita yĩ vamwe na asa waitũ nthĩ ya Kanaani. 33Na ũla mũndũ, mwĩaĩi wa nthĩ ĩsu, atwĩa, Ngamanya kana mwĩ andũ ma w'o na nzĩa ĩno: tiai ũmwe wa ana-a-ĩthe menyu nakwa, na kuai lĩu kwondũ wa yũa ya nyũmba syenyu, na mũithi; 34na mwĩndetee ĩlumaita yenyu: nĩvo nĩmanya kana mũi athiani, ĩndĩ mwĩ andũ ma w'o: na ĩndĩ ngamũnenga mwana-a-ĩthe wenyu, nenyu mũkatandĩthĩsya ĩ nthĩ.

35Na kweethĩwa makĩtulũla makunia moo, sisya, kyove kya mbesa kya kĩla mũndũ kyaĩ nthĩnĩ wa ĩkunia yake: nao na ĩthe woo, yĩla moonie syove syoo sya mbesa, makĩa. 36Na Yakovo ĩthe woo amea, Nĩnakw'ĩĩwe nĩ syana syakwa nũndũ wenyu: Yosevu nde vo, o na Simeoni nde vo, na Mbenyamini mũkamũtwaa: maũndũ aa onthe nĩmeũmbũkĩa. 37Na Leuveni aneena na ĩthe, akĩmwĩa, Ũaa ana makwa elĩ ethĩwa ndimũete kwaku: nenga we kw'okonĩ kwakwa, nakwa ngamũete kwaku ĩngĩ. 38Nake amea, Mwana wakwa ndakatheea nenyu; nũndũ mwana-a-inyia nĩ mũkw'ũ, nake atiele e weka: ethĩwa we akakwatwa nĩ ũndũ ũthũku nzĩanĩ ĩla mwĩendela, nĩvo mwĩtheesya mbũĩ syakwa na woo Seoli.

MWAMBĨLĨLYO 43

Ana-a-ĩthe ma Yosevu makĩsyoka Misili vamwe na Mbenyamini

1Na yũa yaĩ ĩnene nthĩ. 2Na kweethĩwa, yĩla maminie ũya lĩu ũla maumisye Misili, ĩthe woo amea, Syokai, mũkatũthooee lĩu mũnini. 3Na Yuta aneena nake, akĩmwĩa, Ũla mũndũ nĩwatũkũsĩĩe mũno, akĩtwĩa, Mũikona ũthyũ wakwa, mwana-a-ĩthe wenyu ate vamwe nenyu. 4Ethĩwa ũkamũtũma mwana-a-asa naitũ, tũkatheea kũkũthooea lĩu: 5ĩndĩ ethĩwa ndũũmũtũma, tũikatheea; nũndũ ũla mũndũ nĩwatwĩie, Mũikona ũthyũ wakwa, mwana-a-ĩthe wenyu ate vamwe nenyu. 6Na Isilaeli akũlya, Nĩkĩ mwambĩka ũthũku ta ũu, kũtavya mũndũ ũsu kana mwĩ na mwana-a-au ũngĩ? 7Nao masũngĩa, Mũndũ ũsu atũkũlilye mũno ũvoo witũ, na ũvoo wa ũko witũ, akyasya, Au e o thayũ? Mwĩ na mwana-a-ĩthe ũngĩ? Naitũ twamũtavisye ũvoo kwĩanana na ndeto isu: twaĩ tũtonya kũmanya o na vanini kana akasya, Theeai na mwana-a-au? 8Na Yuta amwĩa Isilaeli ĩthe wake, Tũma kĩmwana vamwe nakwa, naitũ tũkookĩla tũende; nĩ kana twĩkale thayũ, tũikakw'e, ithyĩ, o naku, na syana sitũ nini nasyo. 9Ngeethĩwa nĩ mũĩkĩĩwa kwondũ wake; kw'okonĩ kwakwa ũkamũkũlya: ethĩwa ndimũete kwaku, na kũmwia mbee waku, nĩvo nĩĩthĩwa nĩkũvĩtanĩsye tene na tene: 10nũndũ keka twĩkalangĩte, nĩ w'o twĩthĩwa yu tũsyokete ĩvinda ya kelĩ. 11Na ĩthe woo Isilaeli amea, Ethĩwa nĩ ũu yu, ĩkai ũũ: osai mosyao ma nthĩ maseo mbee mĩionĩ yenyu, mũmũkuĩe ũla mũndũ mũthĩnzĩo, seli mũnini, na ũkĩ wa nzũkĩ mũnini, na mĩtĩ ĩnyungaa nesa na manemane, na mbĩndĩ sya mbatani, na malosi: 12na mũitwaa mbesa kũndũ kwĩlĩ kw'okonĩ kwenyu; na mbesa ila syatũngĩiwe makanyw'anĩ ma makunia menyu mũkue ĩngĩ kw'okonĩ kwenyu; nokwĩthĩwa waĩ ĩvĩtyo: 13na ĩngĩ mwosei mwana-a-au nake, na ũkĩlai, mũsyokee ũla mũndũ: 14na Ngai Mwene Vinya W'onthe namwĩw'ĩe tei kwa ũla mũndũ, nĩ kana amũthaĩsye mwana-a-ĩthe wenyu ũla ũngĩ na Mbenyamini. Na ethĩwa ngakw'ĩĩwa nĩ syana syakwa, nĩnakw'ĩĩwa. 15Na ala andũ moosa mũthĩnzĩo ũsu, na moosa mbesa kũndũ kwĩlĩ kw'okonĩ kwoo, na Mbenyamini; na mookĩla, na matheea Misili, na maũngama mbee wa Yosevu.

16Na Yosevu amwona Mbenyamini e vamwe nao, amwĩa mũsyaĩĩsya wa nyũmba yake, Ete andũ asu nyũmbanĩ, noithĩnza, na kũseũvya; nũndũ andũ asu nĩmeũya vamwe nakwa syũa yaũngama. 17Na ũla mũndũ eeka o ũndũ Yosevu wamwĩaĩe; na mũndũ ũsu aete ala andũ nyũmbanĩ ya Yosevu. 18Na andũ asu meew'a w'ĩa, nũndũ maetiwe nyũmbanĩ ya Yosevu; na masya, Nũndũ wa mbesa ila syatũngĩiwe makunianĩ maitũ ĩvinda ya mbee nĩtwaetwe nthĩnĩ; nĩ kana amanthe ũndũ wa ũtwilĩĩla, na kũtũvalũkĩla, atũthũkũmĩthye ithyĩ, na mang'oi maitũ. 19Na mamũthengeea mũsyaĩĩsya wa nyũmba ya Yosevu, na maneena nake me mũomonĩ wa nyũmba, 20na mamwĩa, Atĩ, mwĩaĩi wakwa, nĩ w'o nĩtwatheeie ĩvinda ya mbee kũthooa lĩu: 21na kweethĩwa, twavika vandũ vala twaee, twathasya makunia maitũ, na, sisya, mbesa sya kĩla mũndũ syaĩ kanyw'anĩ wa ĩkunia yake, mbesa sitũ ũito wasyo wĩanĩe: naitũ nĩtwaitũnga na moko maitũ. 22Na mbesa ingĩ twaete na moko maitũ tũthooe lĩu: tũyĩsĩ nũũ wekĩie mbesa sitũ makunianĩ maitũ. 23Na amasũngĩa, Mũuo wĩthĩwe kwenyu, mũikakĩe: Ngai wenyu, na Ngai wa ĩthe wenyu, nĩwamũnengie ũthwii makunianĩ menyu: nyie naĩ na mbesa syenyu. Na amaumĩlĩlya Simeoni. 24Na ũla mũndũ aete andũ asu nyũmbanĩ ya Yosevu, na amanenga manzĩ, na mathambya maũũ moo; na anenga mang'oi moo lĩu. 25Na ũla mũthĩnzĩo maia wũmbanĩtw'e Yosevu akyũka syũa yaũngama: nũndũ nĩmeewie kana nĩmeũya lĩu kw'o.

26Na Yosevu enũka, mamũetee mũthĩnzĩo nyũmbanĩ ũla waĩ mokonĩ moo, na mamwĩkunamĩsya nthĩ. 27Na

amakũlya ũvoo woo, na asya, Ĩthe wenyu no mũvoo, ũla mũtumĩa mwaneenie ũndũ wake? E thayũ o na yu? 28Na mamũsũngĩa, Mũthũkũmi waku asa waitũ no mũvoo, e thayũ o na yu. Na makunamya mĩtwe yoo, na meekunamya kũvika nthĩ. 29Nake ookĩlya metho make, na oona mwana-a-inyia Mbenyamini, ũla wasyaanĩw'e nake, na akũlya, Yĩĩ nĩ ĩlumaita yenyu, yĩla mwaneenie nakwa ũndũ wayo? Na ayĩa, Ngai nakwĩke nesa, mwana wakwa. 30Na Yosevu eekalaata; nũndũ ngoo yake yaĩ na mea ma mwana-a-inyia: na amantha vandũ va kũĩĩa; na alika kasũmbanĩ kake, aĩĩa vo. 31Na athamba ũthyũ, na aumaala; na eeyũmĩĩsya, na asya. Iai lĩu mesanĩ. 32Na maia kwondũ wake weka, na kwondũ woo me oka, na kwondũ wa Amisili, ala maĩsaa vamwe nake, me oka: nĩkwĩthĩwa Amisili matitonya kũya lĩu vamwe na Aevelania; nũndũ ũu nĩ ũthatyo kwa Amisili. 33Na mekala mbee wake, ĩkithathi kwĩanana na ũkithathi wayo, na ĩlumaita kwĩanana na ũlumaita wayo: na ala andũ maseng'a ene kwa ene. 34Na matwaĩwa lĩu kuma mbee wake: ĩndĩ lĩu wa Mbenyamini waĩ mwingĩ kũndũ kũtano kwĩ lĩu w'onthe wa ũmwe. Na manyw'a, na matana vamwe nake.

MWAMBĨLĨLYO 44

Kĩkombe ĩkunianĩ

1Na amwĩaĩa mũsyaĩĩsya wa nyũmba yake, akĩmwĩa, Usũsya makunia ma andũ lĩu, o ũndũ matonya ũkua, noyĩkĩa mbesa sya kĩla mũndũ kanyw'anĩ wa ĩkunia yake. 2Na kĩkombe kyakwa, kĩla kĩkombe kya vetha, ĩkĩa kanyw'anĩ wa ĩkunia ya ĩlumaita, o na mbesa syake sya lĩu. Nake eeka kwĩanana na ndeto ĩla Yosevu waneenete. 3Na kĩoko kũikya, ala andũ maekwa mathi, mo na mang'oi moo. 4Nao meethĩwa mauma ndũanĩ, o na matanaendeea mũno, Yosevu amwĩa mũsyaĩĩsya wa nyũmba yake, Ũkĩla, atĩĩa andũ asu; na wamawĩla, makũlye, Mwatũnga ũthũku vandũ va ũseo nĩkĩ? 5Kyu tikyo kĩla mwĩaĩi wakwa ũnyusaa nakyo, o na tikyo wathanaa nakyo? Nĩmwĩkie naĩ mweeka ũu. 6Na amawĩla amatavya ndeto isu. 7Nao mamwĩa, Mwĩaĩi wakwa eneena ndeto ta isu nĩkĩ? Kwĩthĩwe kũasa na athũkũmi maku kwĩka ũndũ ta ũsu. 8Sisya, mbesa, ila tweethĩie makanyw'anĩ ma makunia maitũ, nĩtwatũngie kwaku kuma nthĩ ya Kanaani: twĩũya ata ĩndĩ vetha kana thaavu kuma nyũmbanĩ ya mwĩaĩi waku? 9O na wĩva wa athũkũmi maku ũla ũkwoneka e nakyo, nakw'e, o naitũ tũkeethĩwa twĩ ngombo sya mwĩaĩi wakwa. 10Nake asya, Yu nĩkwĩthĩwe o kwĩanana na ndeto syenyu: we ũla ũnũkwoneka e nakyo akeethĩwa ngombo yakwa; nenyu mũkeethĩwa mũte na ĩvĩtyo. 11Na ĩndĩ meekalaata, na maũa kĩla mũndũ ĩkunia yake nthĩ, mathasya kĩla mũndũ ĩkunia yake. 12Nake amantha, ambĩlĩlya kwa ũla mũkũũ, o na kũminĩa kwa ũla mũnini: na kĩla kĩkombe kyooneka ĩkunianĩ ya Mbenyamini. 13Na ĩndĩ matembũa ngũa syoo, na maĩkya kĩla mũndũ ĩng'oi yake mũio, na masyoka ndũanĩ.

14Na Yuta na ana-a-ĩthe mavika nyũmbanĩ ya Yosevu; nake aĩ o vo: nao mavalũka nthĩ mbee wake. 15Na Yosevu amea, Ũndũ ũũ nata mwĩkie? Mũyĩsĩ kana mũndũ takwa nũtonya kwathana ki? 16Na Yuta akũlya, Tũmwĩe mwĩaĩi wakwa ata? Tũneene ata? O na twĩtw'ĩe ũlũngalu ata? Ngai nĩwonete ũthũku wa athũkũmi maku: sisya, twĩ ngombo sya mwĩaĩi wakwa, ithyĩ, ona ũsu nake ũla kĩkombe kyonekie kw'okonĩ kwake. 17Nake asũngĩa, Kwĩthĩwe kũasa nakwa kwĩka ũndũ ta ũsu: mũndũ ũla kĩkombe kyonekie kw'okonĩ kwake, ũsu akeethĩwa ngombo yakwa; ĩndĩ inyw'ĩ ambatai na mũuo kwa ĩthe wenyu.

Yuta ayĩsũvanĩa Mbenyamini

18Na nĩvo ĩndĩ Yuta wamũthengeeie, na amwĩa, Ame, mwĩaĩi wakwa, nĩngũkwĩsũva, eka mũthũkũmi waku aneene ndeto ĩmwe matũnĩ ma mwĩaĩi wakwa, na ũthatũ waku ndũkakanĩe mũthũkũmi waku; nũndũ we wĩ o ta Valao. 19Mwĩaĩi wakwa akũlilye athũkũmi make, akyasya, Mwi na au, kana mwana-a-au? 20Naitũ twamwĩa mwĩaĩi wakwa, Twĩ na asa, mũtumĩa mũkũũ, na mwana wa ũkũũ wake, mũnini; na mwana-a-inyia wake nĩ mũkw'ũ, nake atiele e weka wa inyia wake; na ĩthe wake nũmwendete. 21Naku watavisye ithyĩ athũkũmi maku, Mwĩmũtheesya kwakwa nĩmwone na metho. 22Na twamwĩa mwĩaĩi wakwa, Kĩmwana kĩitonya kũtia ĩthe: nũndũ ethĩwa kĩkatia ĩthe, ĩthe akakw'a. 23Naku wamatavya athũkũmi maku, Ate o ĩlumaita yenyu kũtheea vamwe nenyu, mũikambona ũthyũ ĩngĩ. 24Na kweethĩwa twambata kwa nau mũthũkũmi waku, twamũtavya ndeto sya mwĩaĩi wakwa. 25Na asa waitũ asya, Syokai, mũkatũthooee lĩu mũnini. 26Na twasũngĩa, Tũitonya kũtheea: ethĩwa ĩlumaita yĩ vamwe naitũ, nĩvo tũũtheea; nũndũ tũitonya kwona ũthyũ wa ũla mũndũ, ate o ĩlumaita yĩ vamwe naitũ. 27Na mũthũkũmi waku, asa wakwa, atwĩa, Nĩmwĩsĩ kana mũka wakwa nĩwanzyaĩe ana elĩ: 28na ũmwe wauma kwakwa, na nasya, Nĩ w'o atilangĩtwe ilungu; o na kuma ĩvinda yĩu ndyaamwona: 29na ethĩwa ũsu nake mũkamumya kwakwa, na ũthũku ũkamũkwata, mũkatheesya mbuĩ syakwa Seoli na woo. 30Na yu ĩndĩ navika kwa mũthũkũmi waku, ĩthe wakwa, na kĩmwana kĩte vamwe naitũ; nĩkwĩthĩwa thayũ wake nĩwovanĩte na thayũ wa kĩmwana; 31kũkeethĩwa, oona kana kĩmwana kĩti vamwe naitũ, akakw'a: na athũkũmi maku makatheesya mbuĩ sya mũthũkũmi waku, asa waitũ, Seoli na woo. 32Nũndũ mũthũkũmi waku nĩwetwie mũĩkĩĩwa kwa ĩthe wakwa kwondũ wa kĩmwana, ngĩmwĩa, Ethĩwa ndimũete kwaku, nĩvo nĩĩthĩwa nĩvĩtanĩsye nau tene na tene. 33Na yu ĩndĩ, nĩngũkwĩsũva, eka mũthũkũmi waku ekale ngombo kwa mwĩaĩi wakwa vandũ va kĩmwana; na eka kĩmwana kyambate vamwe na ana-a-ĩthe makyo. 34Nũndũ ngatonya ata kwambata kwa ĩthe wakwa, ethĩwa kĩmwana kĩti vamwe nakwa? Ndikese kwona ũthũku ũla wĩmũkwata asa wakwa.

MWAMBĨLĨLYO 45

Yosevu ayĩmanyĩthya kũla kwĩ ana-a-ĩthe

1Na ĩndĩ Yosevu ndaatonya kwĩyũmĩĩsya mbee wa onthe ala maũngamĩte nake; na aneena na wasya mũnene, Umaalyai kĩla mũndũ aume vaa nĩĩ. O na vaiaaũngama mũndũ vamwe nake, Yosevu akĩĩmanyĩthya kwa ana-a-ĩthe. 2Na aĩa na wasya mũnene: na Amisili meew'a, na ala ma nyũmba ya Valao meew'a. 3Na Yosevu amea ana-a-ĩthe make, Ninyie Yosevu; nau e o thayũ? Na ana-a-ĩthe maiaatonya kũmũsũngĩa; nũndũ maĩ na kĩũũyũ mbee wake. 4Na Yosevu amea ana-a-ĩthe, Nĩngũmwĩsũva, thengeeaĩ vakuvĩ nakwa. Na mathengeea. Na asya, Ninyie Yosevu mwana-a-ĩthe wenyu, ũla mwathooisye Misili. 5Na yu ĩndĩ mũikew'e woo, o na mũikethatĩe ene, nũndũ mwanthooisye kũũ: nĩkwĩthĩwa Ngai nĩwandũmie mbee wenyu kũtangĩĩa thayũ. 6Nũndũ myaka ĩno ĩlĩ kũnaĩ yũa nthĩ: na vatiele myaka ĩtano, ĩla nthĩnĩ wayo kũtakethĩwa kwĩnza kana kũketha. 7Na Ngai nĩwandũmie mbee wenyu kũmwiĩa ũtialo kũũ nthĩ, na kũmwovosya na wovosyo mũnene mwĩthĩwe thayũ. 8Na yu ĩndĩ ti inyw'ĩ mwandũmie kũũ, ĩndĩ nĩ Ngai: na andwie ĩthe wa Valao, na mwĩaĩi wa onthe ma nyũmba yake, na mũsumbĩki ĩũlũ wa nthĩ yonthe ya Misili. 9Ĩkalaatei, mwambate kwa nau, mũmwĩe, Yosevu mwana waku asya ũũ, Ngai nĩwandwie mwĩaĩi wa Misili yonthe: theea kwakwa, ndũkekalange; 10na ũkatũa nthĩ ya Ngoseni, na ũkeethĩwa wĩ vakuvĩ nakwa, we, na ana maku, na esũkũũu, na ndĩthya syaku sya mbũi na malondu, na ndĩthya syaku sya ng'ombe, na syonthe ila wĩ nasyo: 11na vau ngakũĩthĩsya; ndũkese kwĩthĩwa na ũkya, we, na andũ ma nyũmba yaku, na syonthe ila wĩ nasyo; nũndũ vatiele myaka ĩtano ya yũa. 12Na, sisya, metho menyu nĩmekwona, na metho ma mwanaa-mwaitũ Mbenyamini, kana nĩ kanyw'a wakwa ũũneena nenyu. 13Na mũkatavya nau ũvoo wa ndaĩa yakwa yonthe kũũ Misili, na ũvoo wa onthe ala mwonete: nenyu mũkekalaate kũmũtheesya nau kũũ. 14Na amũvalũkĩla ngingo mwana-a-inyia Mbenyamini, na aĩa; na Mbenyamini amũĩĩa ngingonĩ. 15Na amamumunya ana-a-ĩthe make onthe, amaĩĩa: na ĩtina wa ũu ana-a-ĩthe make maneenan'ya nake.

16Na ũvoo ũsu nĩweew'ĩkie nyũmbanĩ ya Valao, kũineenwa, Ana-a-ĩthe ma Yosevu nĩmooka: na Valao endeew'a mũno, o na athũkũmi make. 17Na Valao amwĩa Yosevu, Tavya ana-a-au, Ĩkai ũũ: aĩkyai nyamũ syenyu mĩio, na endai, mũthi nthĩ ya Kanaani; 18na mũiosa ĩthe wenyu na andũ ma nyũmba syenyu, na mũimbũkĩa: nakwa ngamũnenga ũseo wa nthĩ ya Misili, na mũkaya ũnou wa nthĩ. 19Na ĩndĩ nĩweeaĩwa, ĩkai ũũ: mumye makasya nthĩ ya Misili, kwondũ wa syana syenyu nini, na kwondũ wa aka menyu, na mũkamũete au, na mũyũka. 20O na mũikaketeee syĩndũ syenyu; nũndũ ũseo wa nthĩ yonthe ya Misili nĩ wenyu.

21Na ana ma Isilaeli meeka o ta ũu: na Yosevu amanenga makasya, kwĩanana na mwĩao wa Valao, na amanenga lĩu wa nzĩanĩ. 22Nao onthe anenga kĩla mũndũ ngũa sya ũkũan'ya; ĩndĩ Mbenyamini amũnenga ilungu maana atatũ sya vetha, na ngũa sya ũkũan'ya katano. 23Na atwaĩa ĩthe ta ũũ: mang'oi ĩkũmi makuĩthĩtw'e syĩndũ nzeo sya Misili, na mang'oi maka ĩkũmi makuĩthĩtw'e lĩu wa mbaa ngetha na imũtũ na kya ũya kya ithe kya nzĩanĩ. 24Na ĩndĩ amea ana-a-ĩthe mathi, na makũsya: na amea, Sisyai mũikatetan'ye mwĩ nzĩanĩ. 25Na mambata kuma Misili, na malika nthĩ ya Kanaani kwa Yakovo ĩthe woo. 26Na mamũtavya, makyasya, Yosevu e o thayũ, nake nĩ mũsumbĩki ĩũlũ wa nthĩ yonthe ya Misili. Na ngoo yake yakw'a, nũndũ ndaametĩkĩla. 27Na mamũtavya ndeto syonthe sya Yosevu, ila wamatavĩtye: na yĩla wonie makasya ala maetetwe nĩ Yosevu sya kũmũkua, veva wa Yakovo ĩthe woo wavuũka: 28na Isilaeli asya, Nũũ; Yosevu mwana wakwa e o thayũ: ngaenda ngamwone ndanakw'a.

MWAMBĨLĨLYO 46

Yakovo na ana make makĩthi Misili

1Na Isilaeli aenda kyalo na syonthe ila waĩ nasyo, na avika Mbeeli-sieva, na athembea Ngai wa ĩthe wake Isaka nthembo. 2Na Ngai aneena na Isilaeli mawoninĩ ma ũtukũ, na amwĩa, Yakovo, Yakovo. Nake asũngĩa, Nĩ vaa. 3Na amwĩa, Ninyie Ngai, Ngai wa ĩthe waku: ndũkakĩe kũtheea Misili; nĩkwĩthĩwa nyie ngakũtw'ĩkĩthĩsya mbaĩ nene kũu: 4nyie ngatheea vamwe naku kũvika Misili; nakwa vate ndĩi ngakwambatya ĩngĩ: na Yosevu akailĩĩla kw'oko kwake methonĩ maku. 5Na Yakovo ookĩla auma Mbeeli-sieva: na ana ma Isilaeli makua Yakovo ĩthe woo na makasya ala Valao waetie mamũkue, e na syana syoo nini, na aka moo. 6Na moosa indo syoo, na ũthwii woo, ũla moosie nthĩ ya Kanaani, na mavika Misili, Yakovo, na ũsyao wake w'onthe vamwe nake: 7ana make, na esũkũũe, vamwe nake, na eĩtu make, na esũkũũe make eĩtu, na ũsyao wake w'onthe athi vamwe naw'o kũvika Misili.

8Na aa nĩo masyĩtwa ma ana ma Isilaeli, ala mookie Misili, Yakovo na ana make: Leuveni, ĩkithathi ya Yakovo. 9Na ana ma Leuveni: Anoki, na Valu, na Esiloni, na Kalimi. 10Na ana ma Simeoni: Yemueli, na Yamini, na Oati, na Yakini, na Nzooali, na Sauli mwana wa mũndũ mũka Mũkanaani. 11Na ana ma Livai: Ngelisoni, na Koathi, na Melali. 12Na ana ma Yuta: Eeli, na Onani, na Siela, na Velesi, na Nzela; ĩndĩ Eeli na Onani nĩmakw'ĩĩe nthĩ ya Kanaani. Na ana ma Velesi maĩ Esiloni na Amuli. 13Na ana ma Isakali: Tola, na Vuva, na Yovu, na Similoni. 14Na ana ma Nzevuluni: Seletu, na Eloni, na Yaleeli. 15Aa nĩo ana ma Lea, ala wamũsyaĩe Yakovo Vatani-alamu, vamwe na mwĩĩtu wake Ndina: syuu syonthe sya ana make na eĩtu make syaĩ mĩongo ĩtatũ na itatũ. 16Na ana ma Ngati: Nzivioni, na Aki, na Suni, na Esevoni, na Eeli, na Aloti, na Aleli. 17Na ana ma Aseli: Imina, na Isiva, na Isivi, na Mbelia, na Selaa mwĩĩtu-wa-inyia woo; na

ana ma Mbelia: Eeveli, na Malikieli. 18Aa nĩo ana ma Ngiliva, ũla Lavani wamũnengie Lea mwĩĩtu wake; na amũsyaĩa Yakovo asu, syuu ikũmi na thanthatũ. 19Ana ma Lakeli mũka wa Yakovo: Yosevu na Mbenyamini. 20Na nthĩ ya Misili Yosevu asyaĩwe Manase na Evalaimu, ala Asenathi, mwĩĩtu wa Voti-vela mũthembi wa Oni, wamũsyaĩe. 21Na ana ma Mbenyamini: Mbela, na Mbekeli, na Asiveli, na Ngela, na Naamani, na Ei, na Losi, na Muvimu, na Uvimu, na Aliti. 22Aa nĩo ana ma Lakeli, ala masyaĩwe Yakovo: syuu syonthe syaĩ ĩkũmi na inya. 23Na ana ma Ndani: Usimu. 24Na ana ma Navitali: Yaseeli, na Nguni, na Yeseli, na Silemu. 25Aa nĩo ana ma Mbila, ũla Lavani wamũnengie Lakeli mwĩĩtu wake, na aa nĩo wamũsyaĩe Yakovo: syuu syonthe syaĩ mũonza. 26Syuu syonthe ila syookie Misili vamwe na Yakovo, ila syaumie kĩnyunyuni kyake, eka aka ma ana ma Yakovo, syuu syonthe syaĩ mĩongo thanthatũ na thanthatũ; 27na ana ma Yosevu, ala wasyaĩwe Misili, syaĩ syuu ilĩ: syuu syonthe sya nyũmba ya Yakovo, ala malikile Misili, syaĩ mĩongo mũonza.

Yakovo na ana make me nthĩ ya Misili

28Na atũma Yuta mbee wake kwa Yosevu, amũtongoesye kũvika Ngoseni; na mavika nthĩ ya Ngoseni. 29Na Yosevu aseũvya ĩkasya yake ya kĩũsumbĩ, na ambata amũthaũe Isilaeli ĩthe wake, kũvika Ngoseni; na eeyonan'ya kwake, na amũvalũkĩla ngingo, na aĩĩa ngingonĩ yake ĩvinda ĩasa. 30Na Isilaeli amwĩa Yosevu, Yu ĩndĩ nĩkw'e, nĩkwĩthĩwa nĩnakwona ũthyũ waku, kana wĩ o thayũ. 31Na Yosevu amea ana-a-ĩthe, na andũ ma nyũmba ya ĩthe, Nyie nĩngwambata, nĩmũtavye Valao, nĩmwĩe, Ana-a-asa makwa, na andũ ma nyũmba ya asa, ala maĩ nthĩ ya Kanaani, nĩmambũkĩe; 32na andũ asu nĩ aĩthi, nĩkwĩthĩwa wĩa woo waĩ kũĩthya; na nĩmaetie ndĩthya syoo sya mbũi na malondu na ndĩthya syoo sya ng'ombe, na syonthe ila me nasyo. 33Na kũkeethĩwa, yĩla Valao wĩmwĩta, na kũkũlya, Wĩa wenyu nĩ mwaũ? 34Inyw'ĩ mwĩasya, Athũkũmi maku nĩ aĩthi kuma wana witũ kũvika o na yu, ithyĩ, o na aasa maitũ: nĩ kana mwĩkale nthĩ ya Ngoseni; nũndũ kĩla mũĩthi nĩ ũthatyo kwa Amisili.

MWAMBĨLĨLYO 47

1Na ĩndĩ Yosevu alika na atavya Valao, na amwĩa, Nau na ana-a-asa, na ndĩthya syoo sya mbũi na malondu, na ndĩthya syoo sya ng'ombe, na syonthe ila me nasyo, nĩmaumĩte nthĩ ya Kanaani; na, sisya, me nthĩ ya Ngoseni. 2Na oosa andũ atano kuma katĩ wa ana-a-ĩthe make, amonan'ya kwa Valao. 3Na Valao akũlya ana-a-ĩthe make, Wĩa wenyu nĩ mwaũ? Na mamwĩa Valao, Athũkũmi maku nĩ aĩthi, ithyĩ, o na aasa maitũ. 4Na mamwĩa Valao, Tũkĩte kwĩkala ũeni nthĩ; nĩkwĩthĩwa vati ũĩthyo wa ndĩthya sya mbũi na malondu sya athũkũmi maku; nũndũ yũa nĩ ĩnene nthĩ ya Kanaani: na yu ĩndĩ, nĩtũũkũvoya, athũkũmi maku matũe nthĩ ya Ngoseni. 5Na Valao aneena na Yosevu, akĩmwĩa, Au na ana-a-au nĩmakũkĩe; 6nthĩ ya Misili yĩ mbee waku; tũsya au na ana-a-au nthĩ ĩla nzeo mbee: nĩmatũe nthĩ ya Ngoseni: na ethĩwa nĩwĩsĩ andũ amwe me ũtonyi katĩ woo, matw'e ĩndĩ anene ĩũlũ wa indo syakwa. 7Na Yosevu aete Yakovo ĩthe wake nthĩnĩ, na amwia mbee wa Valao: na Yakovo amũathima Valao. 8Na Valao akũlya Yakovo, Nĩ meana ata matukũ ma myaka ya thayũ waku? 9Na Yakovo asũngĩa Valao, Matukũ ma myaka ya ũeni wakwa nĩ myaka ĩana na mĩongo ĩtatũ: matukũ ma myaka ya thayũ wakwa meethĩwe mavũthũ na mathũku, o na matyaaĩanĩa matukũ ma myaka ya thayũ wa aasa makwa matukũnĩ ma kwĩkala ũeni kwoo. 10Na Yakovo amũathima Valao, na auma vala ve Valao. 11Na Yosevu amekalya ĩthe na ana-a-ĩthe make, na amanenga wĩkalo nthĩ ya Misili, katĩ wa nthĩ ĩla nzeo mbee, nthĩ ya Lamesesi, o tondũ Valao weaie. 12Na Yosevu aĩthya ĩthe, na ana-a-ĩthe, na andũ onthe ma ĩthe wake na lĩu, kwĩanana na mĩvĩa yoo.

Wĩa wa Yosevu ĩvinda ya yũa

13Na kũtyaĩ lĩu nthĩ ĩsu yonthe; nũndũ yũa yaĩ ĩnene mũno, o na nthĩ ya Misili na nthĩ ya Kanaani nĩsyanyalĩte kwondũ wa yũa. 14Na Yosevu oomban'ya mbesa syonthe ila syoonekie nthĩ ya Misili, na nthĩ ya Kanaani, kwondũ wa lĩu wa mbaa ngetha ũla mathooie: na Yosevu atwaa ila mbesa nyũmbanĩ ya Valao, 15Na yĩla mbesa syonthe syathelile nthĩ ya Misili, na nthĩ ya Kanaani, Amisili onthe mamũkĩa Yosevu, na mamwĩa, Tũnenge lĩu: tũkw'e wene nĩkĩ? Nũndũ mbesa sitũ nĩ nthelu. 16Na Yosevu amea, Umyai indo syenyu: nakwa ngamũnenga kwondũ wa indo syenyu, ethĩwa mbesa nĩ nthelu. 17Na mamũetee Yosevu indo syoo; na Yosevu amanenga lĩu vandũ va mbalasi, na va ndĩthya sya mbũi na malondu, na va ndĩthya sya ng'ombe, na va mang'oi: na amanenga lĩu vandũ va indo syoo syonthe mwaka ũsu. 18Na mwaka ũsu wathela, mamũkĩa mwaka wa kelĩ, na mamwĩa, Tũtiũmũvitha mwĩaĩi wakwa, ũndũ mbesa sitũ ĩthelete vyũ; na ndĩthya sya indo nĩ sya mwĩaĩi wakwa; vati kĩndũ kĩtiele mbee wa mwĩaĩi wakwa; ate o mĩĩ yaitũ, na nthĩ sitũ: 19tũkw'e wene nĩkĩ, ithyĩ o na nthĩ yaitũ? Tũthooe ithyĩ na nthĩ yaitũ kwondũ wa lĩu, na ithyĩ na nthĩ yaitũ tũkeethĩwa athũkũmi ma Valao: naku tũne mbeũ, nĩ kana twĩkale thayũ, tũikakw'e, na nthĩ ndĩkethĩwe nthei.

20Na ĩndĩ Yosevu amũthooea Valao nthĩ yonthe ya Misili; nũndũ Amisili mathooisye kĩla mũndũ mũũnda wake, nũndũ yũa yamakwatie mũno: na nthĩ yatw'ĩka ya Valao. 21Nao andũ, amathamĩĩsya ndũanĩ kuma ũtee ũmwe wa mũvaka wa Misili kũvika ũtee ũla ũngĩ wayo. 22No nthĩ ya athembi ũtaathooa: nũndũ athembi maĩ na kya ũya kyoo kuma kwa Valao, na maya kya ũya kyoo kĩla Valao wamanengie; kwondũ wa ũu matyaathoosya nthĩ yoo. 23Na ĩndĩ Yosevu amea andũ, Sisya, mũnthĩ ũũ nĩnamũthooa inyw'ĩ, na nthĩ yenyu kwondũ wa Valao: sisya, vaa ve mbeũ kwondũ wenyu, nenyu mũkavanda nthĩ. 24Na kũkeethĩwa ngethanĩ, mũkanenga Valao kĩlungu kya katano, na ilungu inya ikeethĩwa syenyu ene, sya mbeũ sya mĩũnda, na sya lĩu wenyu, na wa ala ma nyũmba syenyu, na sya lĩu wa

syana syenyu nini. 25Nao mamwĩa, Nũtũtangĩĩte mathayũ maitũ; twone ũseo mbee wa mwĩaĩi wakwa, naitũ tũkeethĩwa athũkũmi ma Valao. 26Na Yosevu atw'a mwĩao kũvika ũmũnthĩ ũũ ũndũ wa nthĩ ya Misili, kana Valao ethĩwe na kĩlungu kya katano; no nthĩ ya athembi yoka ĩtaatw'ĩka ya Valao.

Kwĩyiaa kwa mũminũkĩlyo kwa Yakovo

27Na Isilaeli atũa nthĩ ya Misili, nthĩ ya Ngoseni; na meeyosea mothwii kw'o, na mongeleka na maingĩva mũno. 28Na Yakovo ekala nthĩ ya Misili myaka ĩkũmi na mũonza: na ĩndĩ matukũ ma Yakovo, myaka ya thayũ wake, yaĩ myaka ĩana na mĩongo ĩna na mũonza. 29Na ĩvinda ya kũkw'a kwa Isilaeli yathengeea: na amwĩta mwana wake Yosevu, na amwĩa, Ethĩwa yu nĩnona ũseo mbee waku, nĩngũkwĩsũva, ia kw'oko kwaku ungu wa waswa wakwa, ũmbĩke nesa na w'o: nĩngũkwĩsũva, ndũkaanthike kũũ Misili; 30ĩndĩ nakoma vamwe na aasa makwa, ũkangua kuma Misili, ũkanthike vandũ voo va ũthikwa. Na asũngĩa, Ngeeka ũndũ wasya. 31Nake amwĩa, Ĩndavĩe: nake amwĩavĩa. Na Isilaeli eekunamya mũtwenĩ wa ũkomo.

MWAMBĨLĨLYO 48

Yakovo aiathima Evalaimu na Manase

1Na kweethĩwa ĩtina wa maũndũ asu, mũndũ ũmwe amwĩa Yosevu, Sisya, au nĩ mũwau: nake aenda na ana make elĩ, Manase na Evalaimu. 2Na ũmwe atavya Yakovo, na asya, Sisya, mwana waku Yosevu nũnũũkũkĩa: na Isilaeli eevandĩĩa, ekala ĩũlũ wa ũkomo. 3Na Yakovo amwĩa Yosevu, Ngai Mwene Vinya W'onthe anumĩlĩle Lusu nthĩ ya Kanaani, na angathima, 4na ambĩa, Sisya, ngakwongela, na ngakwingĩvya, na ngakũtw'ĩkĩthya nguthu ya mbaĩ, na nthĩ ĩno nganenga ũsyao waku ĩtina waku yĩthĩwe ng'ũndũ tene na tene. 5Na yu ĩndĩ ana maku elĩ, ala wasyaĩwe nthĩ ya Misili ndanoka kwaku Misili, nĩ makwa; Evalaimu na Manase, makeethĩwa makwa, o ta Leuveni na Simeoni. 6Na ũsyao waku, ũla ũkasyaa ĩtina wa aa, ũkeethĩwa waku; makeetawa kũatĩĩa syĩtwa ya ana-a-ĩthe moo ũtiĩwanĩ woo. 7Nakwa, yĩla naumĩte Vatani, nakw'ĩĩwe nĩ Lakeli nzĩanĩ nthĩ ya Kanaani, yĩla vatiele o mũendo nĩvike Evilathi: na namũthikie vo nzĩanĩ ya Evilathi (nĩyo Mbethi-leemu).

8Na Isilaeli oona ana ma Yosevu, na akũlya, Aa naaũ? 9Na Yosevu amwĩa ĩthe, Aa nĩ ana makwa, ala Ngai wanengee kũũ. Na amwĩa, Nĩngũkwĩsũva, maete vaa nĩĩ, nakwa nĩngũmaathima. 10Na ĩndĩ metho ma Isilaeli maĩ mbindu nũndũ wa kũkũa, ũndũ ũtatonya kwona. Na amathengeesya kwake, na amamumunya, na amevĩtĩĩsya. 11Na Isilaeli amwĩa Yosevu, Ndyaatalĩlya kwona ũthyũ waku: na, sisya, Ngai nũnengete kwona ũsyao waku naw'o. 12Na Yosevu amaumya katĩ wa mau make; na eekunamya ũthyũ wake welekele nthĩ. 13Na Yosevu amatwaa me elĩ, Evalaimu kw'okonĩ kwake kwa aũme elekele kw'oko kwa aka kwa Isilaeli, na Manase kw'okonĩ kwake kwa aka elekele kw'oko kwa aũme kwa Isilaeli, amathengeesya vala ũĩ. 14Na Isilaeli atambũũkya kw'oko kwake kwa aũme, ailĩĩla mũtwenĩ wa Evalaimu, ũla waĩ mũnini, na kw'oko kwake kwa aka ailĩĩla mũtwenĩ wa Manase, aivĩtan'ya moko make kwa kũmanya; nũndũ Manase aĩ ĩkithathi. 15Na amũathima Yosevu, na asya, Ngai ũla aasa makwa Avalaamu na Isaka maendaa mbee wake, Ngai ũla wandĩthisye thayũ wakwa w'onthe kũvika mũnthĩ ũũ, 16mũlaĩka ũla wambovoisye kuma ũthũkunĩ w'onthe, aathime imwana; na syĩtwa yakwa yĩtanĩaw'e nasyo, na syĩtwa ya aasa makwa Avalaamu na Isaka; nao nĩmeane methĩwe nguthu katĩ wa nthĩ. 17Na Yosevu oona kana ĩthe wake ailĩĩla kw'oko kwake kwa aũme mũtwenĩ wa Evalaimu, ndaendeew'a: na ookĩlya kw'oko kwa ĩthe, nĩ kana akumye mũtwenĩ wa Evalaimu, ailĩĩle mũtwenĩ wa Manase. 18Na Yosevu amwĩa ĩthe, Ti w'o, nau; nũndũ ũũ nĩwe ĩkithathi; ilĩĩla kw'oko kwaku kwa aũme mũtwenĩ wake. 19Na ĩthe alea, na amwĩa, Nĩnĩsĩ, mwana wakwa, nĩnĩsĩ; nake we akatw'ĩka mbaĩ, nake we akeethĩwa mũnene: ĩndĩ nĩ w'o mũinae akeethĩwa mũnene kwĩ we, na ũsyao wake ũkatw'ĩka mbaĩ mbingĩ mũno. 20Na mũthenya ũsu amaathima, akyasya, Kwaku nthĩnĩ waku Isilaeli makaathimaa, makyasya, Ngai namũtw'ĩkĩthye ta Evalaimu na ta Manase: na amwia Evalaimu mbee wa Manase. 21Na Isilaeli amwĩa Yosevu, Sisya, nĩngũkw'a: ĩndĩ Ngai akeethĩwa vamwe nenyu, na akamũtũnga ĩngĩ nthĩ ya aaĩthe menyu. 22Nakwa nĩnakũnenga kĩlungu kĩmwe mbee wa ana-a-au, kĩla naumisye kw'okonĩ kwa Mũamoli na ũvyũ wakwa na ũta wakwa.

MWAMBĨLĨLYO 49

Wathani wa Yakovo ũndũ wa ana make

1Na Yakovo ameta ana make, na amea, Ũmbanai vamwe, nĩmũtavye maũndũ ala makamũkĩtĩkĩa mĩthenya ya mũminũkĩlyo.

2Ũmbanai, na ĩw'ai, inyw'ĩ ana ma Yakovo;
Na mwĩthukĩĩsyei Isilaeli ĩthe wenyu.

3Leuveni, nue ĩkithathi yakwa, vinya wakwa, na mwambĩlĩlyo wa ũtonyi wakwa;
Ũnene wa kũkathwa, na ũnene wa ũtonyi.

4Mũtheũkangi ta manzĩ, ndũkethĩwa na ũnene;
Nĩkwĩthĩwa nĩwatũlile ũkomonĩ wa aũ;
Na ĩndĩ woovukya: atũla ũkomonĩ wakwa.

5Simeoni na Livai nĩ ma ĩthe ũmwe;
Mĩio ya ũng'endu nĩ mbyũ syoo.

6We ngoo yakwa, ndũkalike nzamanĩ yoo;
We ndaĩa yakwa, ndũkalũman'ye na ũmbano woo;
Nũndũ nĩmooaie mũndũ ũthatunĩ woo,
Na nũndũ wa ngũlũ syoo matema nzaũ mũlangũ.

7Nũumanĩwe ũthatu woo, nũndũ waĩ mwai;
Na ũthilĩku woo, nũndũ waĩ ũng'endu:
Ngamaan'ya nthĩnĩ wa Yakovo,
Na kũmanyaĩĩkya katĩ wa Isilaeli.

8Yuta, nue ũkataĩawa nĩ ana-a-au:
Kw'oko kwaku kũkakwataa ngingo ya amaitha maku;
Ana ma au makakwĩkunamĩasya.

9Yuta nĩ ĩswii ya mũnyambũ;
Nĩwambata, mwana wakwa, kuma nzyĩmanĩ:
Amamĩlĩla, oovesya ta mũnyambũ,
Na ta mũnyambũ mũka; nũũ ũkamũamũkya?
10Ndata ya ũsumbĩ ndĩkauma kwa Yuta,
O na ndata ya mũsumbĩki ndĩkauma katĩ wa maũũ make,
Kũvika yĩla Silo ũkoka;
Na kwĩw'awa nĩ ngo sya andũ kũkeethĩwa kwake we.
11Akyova katena kake mũsavivũnĩ,
Na ndena ya ĩng'oi yake mũsavivũnĩ mũseo;
Nũthambĩtye ngũa syake mbinyunĩ,
Na ngũa yake ndasa nthakamenĩ ya nzavivũ:
12Metho make makeethĩwa me matune nũndũ wa mbinyu,
Na maeo make meũ nũndũ wa ĩia.
13Nzevuluni akekala kĩthũmũonĩ ũkanganĩ;
Nake akeethĩwa e kĩthũmũo kya ngalawa;
Na mũvaka wake ũkeethĩwa Sitoni.
14Isakali nĩ ĩng'oi yĩ vinya,
Akyoveesya katĩ wa syengo sya malondu:
15Nake oona vandũ va ũthũmũo atĩ nĩ vaseo,
Na nthĩ atĩ nĩyendeesye;
Na akunamya kĩtuo kyake akue,
Na atw'ĩka mũthũkũmi wĩanĩ wĩ vinya.
16Ndani akasilĩla andũ make,
Ta mbaĩ ĩmwe ya Isilaeli.
17Ndani akeethĩwa nzoka nzĩanĩ,
Kĩmbuva ũendelonĩ,
Ĩla ĩũmaa mbalasi mathaio,
Na kwondũ wa ũu mũtũli wayo akĩvalũka na ngala.
18Ame Yeova, nĩneteelete ũtangĩĩo waku.
19Ngati, nguthu ĩkamũvivinya;
Ĩndĩ akavivinya kĩtiinyo kyayo.
20Kuma kwa Aseli lĩu wake ũkeethĩwa wĩ mũnou,
Nake akaumya kya ũya kĩseo kya kĩũsumbĩ.
21Navitali nĩ ndaatai ĩla yathaiw'e:
Aumasya ndeto nzeo.
22Yosevu nĩ ũvonge wĩ na ũsyao,
Ũvonge wĩ na ũsyao vakuvĩ na nthongo;
Nthanzu syake ing'okelaa ũvainĩ.
23Andũ ma mata nĩmamwĩw'ĩthĩtye woo mũno,
Na mamũatha, na kũmũthĩn'ya:
24Ĩndĩ ũta wake wekala na vinya,
Na moko ma itaa syake meekĩwa vinya
Nĩ moko ma Ũla Mwene Vinya wa Yakovo
(Kuma kũu nĩ ũla mũĩthi, nĩwe ĩvia ya Isilaeli),
25O kwondũ wa Ngai wa au, ũla ũkakũtethya,
Na kwondũ wa Mwene Vinya W'onthe ũla ũkakũathima,
Na moathimo ma ĩtunĩ ĩũlũ,
Moathimo ma syũngũ ila syĩkalaa ĩtheo,
Moathimo ma nondo, na ma ĩvu.
26Moathimo ma au
Nĩmakĩlĩtye vinya mbee wa moathimo ma aasa makwa
Kũvika mũthelelo wa iĩma sya tene na tene:
Makeethĩwa mũtwenĩ wa Yosevu,
Na lolotyanĩ wa ũsu ũla wataanĩtw'e na ana-a-ĩthe make.
27Mbenyamini nĩ nzũi ĩla ĩtembũangaa:
Kwakya akaya sya nzyĩma,
Na wĩoo akaaan'ya mũtavo.
28Isu syonthe nĩ mbaĩ ĩkũmi na ilĩ sya Isilaeli: na ũu nĩw'o ũla ĩthe woo waneenie nao na amaathima, kĩla ũmwe kwaĩnana na ũathimo wake amaathima.
Kĩkw'ũ na kũthikwa kwa Yakovo
29Na ameaĩa, na amea, Nyie nĩngũmbanw'a vamwe na andũ makwa: mũnthikei vamwe na aasa makwa ngũnganĩ ĩla yĩ kĩsesinĩ kya Eveloni Mũititi, 30nguganĩ ĩla yĩ kĩsesinĩ kĩ Makivela, ĩla yĩ mbee wa Mamile, nthĩ ya Kanaani, ĩla Avalaamu wamũthooee Eveloni Mũititi vamwe na kĩsesi vethĩwe vandũ vake va mbũa. 31Kũu mathikie Avalaamu na Sala mũka wake; kũu mathikie Isaka na Leveka mũka wake; na kũu nathikie Lea—
32kĩsesi na ngunga ĩla yĩ nthĩnĩ wakyo, ĩla namathooee ana ma Ethi. 33Na yĩla Yakovo waminie kũmeaĩa ana make, aluta maũũ make ũkomonĩ, na aumwa nĩ veva, na oombanw'a vamwe na andũ make.

MWAMBĨLĨLYO 50

1Na Yosevu amũvalũkĩla ĩthe wake ũthyũ, na amũĩĩa, na amũmumunya. 2Na Yosevu ameaĩa athũkũmi make aiiti mekĩe kimba kya ĩthe wake mũtĩ: na ala aiiti meekĩa kimba kya Isilaeli mũtĩ. 3Na matukũ mĩongo ĩna meanĩw'a kwondũ wake; nĩkwĩthĩwa nĩw'o meanĩw'a matukũ ma kwĩkĩa kimba mũtĩ: na Amisili mamũĩĩa matukũ mĩongo mũonza.
4Na matukũ ma kũmũĩĩa mathela, Yosevu aneena na andũ ma nyũmba ya Valao, akĩmea, Ethĩwa yu nĩnonete ũseo methonĩ menyu, nĩngũmwĩsũva, neenai matũnĩ ma Valao, mũkĩmwĩa, 5Nau nĩwambĩavĩthisye, akĩmbĩa, Sisya, nĩngũkw'a: mbũanĩ yakwa ĩla neeyĩnzĩe nthĩ ya Kanaani, kũu mũkanthika. Na yu ĩndĩ, nĩngũkwĩsũva, eka nambate nĩthike nau, na ngĩsyoka ĩngĩ. 6Na Valao amwĩa, Ambata, ũthike au, kwĩanana na ũndũ wakwĩavĩthisye. 7Na Yosevu ambata athike ĩthe wake; na athũkũmi onthe ma Valao mambata vamwe nake, atumĩa ma nyũmba yake, na atumĩa onthe ma nthĩ ya Misili, 8na andũ onthe ma nyũmba ya Yosevu, na ana-a-ĩthe make, na andũ ma nyũmba ya ĩthe wake: no syana syoo nini, na ndĩthya syoo sya mbũi na malondu na ndĩthya syoo sya ng'ombe, matiie nthĩ ya Ngoseni. 9Na vambata vamwe nake makasya o na ala matũlĩte mbalasi: na meethĩwa nguthu nene mũno. 10Na mavika kĩvũĩoni kya Atati, kĩla kĩ mũingo wa Yolotani, kw'o maĩĩa kĩĩo kĩnene mũno kĩ woo: na aseũvya maĩo kwondũ wa ĩthe wake matukũ mũonza. 11Na ala matwĩe nthĩ ĩsu, Akanaani, moona ala maĩo kĩvũĩonĩ kya Atati, masya, Aa nĩ maĩo me woo kwa Amisili: kwondũ wa wa ũu syĩtwa ya vo veetwa Avelimisili, na vo nĩ mũingo wa Yolotani. 12Na ana make mamwĩka kwĩanana na ũndũ wameaĩe: 13nũndũ ana make nĩmamũkuie mamũtwaa nthĩ ya Kanaani, na mamũthika ngunganĩ ya kĩsesi kĩ Makivela, ĩla

Avalaamu wamũthooee Eveloni Mũititi, vu mbee wa Mamile, vamwe na kĩsesi, vethĩwe vake va mbũa. 14Na Yosevu asyoka Misili ĩtina wa kũthika ĩthe wake, we na ana-a-ĩthe na onthe ala mambatie vamwe nake kũthika ĩthe wake.

Yosevu aimaĩkĩĩthya ana-a-ĩthe ĩngĩ

15Na yĩla ana-a-ĩthe ma Yosevu moonie kana ĩthe woo nũnakwie, masya, Nokwĩthĩwa Yosevu atũmena, na kwĩĩvanĩsya vyũ ũthũku w'onthe ũla twamwĩkie. 16Na matũma ũtũmane kwa Yosevu, makĩmwĩa, Au atanakw'a eaie, akyasya, 17Neenai ũũ na Yosevu, Nĩngũkwĩsũva yu, ekea ana-a-au ĩvĩtyo na naĩ yoo, nĩkwĩthĩwa nĩmakwĩkie ũthũku. Na yu ĩndĩ, nĩtũũkwĩsũva, ekea athũkũmi ma Ngai wa au ĩvĩtyo yoo. Na Yosevu aĩa yĩla maneenie nake. 18Na ĩngĩ ana-a-ĩthe mathi na mavalũka nthĩ mbee wa ũthyũ wake; na mamwĩa, Sisya, ithyĩ twĩ athũkũmi maku. 19Na Yosevu amea, Mũikakĩe: nũndũ nyie nĩ vandũ va Ngai? 20Nenyu nĩmwanzũanĩĩe ũthũku; ĩndĩ Ngai asũanĩa wĩthĩwe ũseo, kwĩkĩke, o tondũ kũilyĩ mũnthĩ ũũ, nĩtangĩĩe andũ aingĩ mekale thayũ. 21Kwondũ wa ũu mũikakĩe: ngamũĩthya inyw'ĩ, na syana syenyu nini. Na amakiakisya, na aneena nesa nao.

Kĩkw'ũ kya Yosevu

22Na Yosevu atũa Misili, we, na andũ ma nyũmba ya ĩthe: na Yosevu ekala myaka ĩana na ĩkũmi. 23Na Yosevu oona syana sya Evalaimu kũvika nzyawa itatũ: syana sya Makili mwana wa Manase nasyo syaasyaĩwe maunĩ ma Yosevu. 24Na Yosevu amea ana-a-ĩthe, Nyie nĩngũkw'a; ĩndĩ nĩ w'o Ngai akamũkĩa inyw'ĩ, na kũmwambatya kuma nthĩ ĩno kũvika nthĩ ĩla wevĩtĩe Avalaamũ, na Isaka, na Yakovo. 25Na Yosevu eeavĩthya ana ma Isilaeli, akĩmea, Nĩ w'o Ngai akamũkĩa na mũkakua mavĩndĩ makwa mwambatye kuma kũũ. 26Na ĩndĩ Yosevu akw'a, e wa myaka ĩana na ĩkũmi ũkũũ wake: na meekĩa kimba kyake mũtĩ, na eekĩĩwa ĩsandũkũnĩ Misili.

KUMA

KUMA 1

Kũthinw'a kwa Aisilaeli me Misili

1Na masyĩtwa ma ana ma Isilaeli ala malikile Misili nĩmo aa (o kĩla mũndũ na andũ ma nyũmba yake mookie na Yakovo): 2Leuveni, na Sĩmeoni, na Livai, na Yuta, 3na Isakali, na Nzevuluni, na Mbenyamini, 4na Ndani, na Navitali, na Ngati, na Aseli. 5Na andũ onthe ala maumie kĩnyunyunĩ kya Yakovo maĩ andũ mĩongo mũonza: nake Yosevu aĩ o ku Misili. 6Na Yosevu akw'a, na ana-a-ĩthe make onthe, na nzyawa ĩsu yonthe. 7Na ana ma Isilaeli masyaanie, na maingĩva mũno, na kwongelela, na maendeea na kũya vinya mũno; na nthĩ yausũwa nĩo.

8Na ĩndĩ kwookĩla mũsumbĩ ũngĩ Misili, ũla ũtamwĩsĩ Yosevu. 9Na amea andũ make, Sisyai, andũ ma ana ma Isilaeli nĩ aingĩ na me na vinya kwĩ ithyĩ: 10yuyu ĩndĩ tũmekei na ũĩ, matikese kwingĩva, na kũkeethĩwa, yĩla kaũ o na wĩva ũkokĩla, nao makeevulan'ya na amaitha maitũ, na kũkita naitũ, na makyuma nthĩ ĩno. 11Kwondũ wa ũu mamaiĩa aũngamĩi nĩ kana mamathĩn'ye na mĩio yoo. Nao mamwakĩa Valao ndũa sya kwia mĩio, Vithomu na Lamesesi. 12Ĩndĩ makĩendeea na kũmathĩn'ya, namo maendeea kwingĩva na kusũa nthĩ. Na maĩ na woo kwondũ wa ana ma Isilaeli. 13Na Amĩsili mamathũkũmĩthya ana ma Isilaeli na vinya mũno: 14na meekĩa ũũ mathayũnĩ moo kwondũ wa ũthũkũmi wi vinya, wa ndaka, na wa mavali, na wĩa w'onthe wa mĩũndanĩ, ũthũkũmi woo w'onthe ũla mamathũkũmĩthisye na vinya mũno.

15Na mũsumbĩ wa Misili aneena na esikya Aevelania, syĩtwa ya ũmwe eetawa Sivila, na syĩtwa ya ũngĩ eetawa Vua: 16na amea, Yĩla mũkwĩsikya aka ma Aevelania, na kũmona makĩsyaa; ethĩwa nĩ kavĩsĩ, koaei ĩndĩ; ethĩwa nĩ kelĩtu, nĩkaekwe kekale thayũ. 17Ĩndĩ esikya mamũkĩa Ngai, na maiaaĩka tondũ mũsumbĩ wa Misili wameaĩe, ĩndĩ maeka twana twa tũvĩsĩ twĩ thayũ. 18Na mũsumbĩ wa Misili eeta esikya, na amakũlya, Mwĩkĩte ũndũ ũũ nĩki, mũkĩeka twana twa tũvĩsĩ twĩ thayũ? 19Na esikya mamwĩa Valao, Nĩkwĩthĩwa aka ma Aevelania matiilyĩ aka ma Amisili; nũndũ nĩ athangaau, na nĩmasyaaa mwĩsikya atanavika. 20Na Ngai ameka esikya nesa: na andũ maingĩva, na maya vinya mũnene. 21Na kweethĩwa, nũndũ esikya mamũkĩaa Ngaĩ, amanenga ũsyao. 22Na Valao ameaĩa andũ make onthe, akĩmea, Kĩla kana ka kavĩsĩ kasyawa kekasyei ũsĩnĩ, na kĩla kana ka kelĩtu kaekaei kekale thayũ.

KUMA 2

Kũsyawa kwa Mose

1Na kwaenda mũndũ wa nyũmba ya Livai, na amũtwaa mwĩĩtu wa a Livai. 2Na mũndũ mũka ũsu aitava, na asyaa mwana: na oona kana nĩ kana kaseo, akavitha myei ĩtatũ. 3Na yĩla ũtaatonya kũkavithĩkya, akosea kakalawa ka malula na akavaka lami na kĩsia; na eekĩa kala kana nthĩnĩ, na aia makangaanĩ ũtee wa ũsĩ. 4Na mwĩĩtu-a-inyia wako aũngama kũasa amanye ũndũ keĩkwa. 5Na mwĩĩtu wa Valao atheea ũsĩnĩ atuunye; na athũkũmi make eĩtu matambũka ũtee wa ũsĩ; nake oona kakalawa nthĩnĩ wa makangaa, na atũma mũthũkũmi wake mwĩĩtu aete. 6Na akavingũa, na oona kala kana: na, sisya, kana nĩkaĩaa. Na akew'ĩa ĩnee, na asya, Kaa nĩ kamwe ka ana ma Aevelania. 7Na ĩndĩ mwĩĩtu-ainyĩa wako akũlya mwĩĩtu wa Valao, Nĩende nĩkwĩtĩe mũei akanĩ ma Aevelania, akũee kana? 8Na mwĩĩtu wa Valao amwia, Enda. Na ũla mwĩĩtu athi, eeta inyia wa kala kana. 9Na mwĩĩtu wa Valao amwĩa, Kua kana kaa ũthi nako ũkandee, na ngaũnenga ĩtuvi yaku. Na ũla mũndũ mũka akua kana, na akaea. 10Na kana keana, na akaete kwa mwĩĩtu wa Valao, na katw'ĩka mwana wake. Na syĩtwa yake amwĩta Mose, na asya, Nĩkwĩthĩwa nĩnamumisye manzĩnĩ.

Mose aikĩĩa Mitiani

11Na kweethĩwa mĩthenya ĩsũ, yĩla Mose weanie, aenda kwa ana-a-ĩthe make, na asisya mĩio yoo: na oona Mũmisili akĩmũkũna Mũevelania, ũmwe wa ana-a-ĩthe make. 12Na asisya kũũ na kũũ, na yĩla wonĩe atĩ vati mũndũ, amũaa ũla Mũmisili, na amumbĩka kĩthangathĩnĩ. 13Na aumaala ũnĩ ũsu, na, sĩsya, andũ elĩ ma Aevelania nĩmokitaa ene kwa ene: na amwĩa ũla ũmũtheie ũngĩ, Wĩmũkũna mũtindan'ya waku nĩkĩ? 14Nake amũkũlya, Ũla ũkũtw'ĩte mũnene na mũsili ĩũlũ waitũ nũũ? Wĩsũanĩa kũmbũaa, o tondũ ũnamũaie ũla Mũmisili? Na Mose atelema, na asya, Kaĩ ũndũ ũsu nĩ ũmanyĩku. 15Na ĩndĩ yĩla Valao wewie ũndũ ũsu, enda kũmũaa Mose. Ĩndĩ Mose akĩa, auma kwa Valao, na atũa nthĩ ya Mitiani: na ekala nthĩ ũtee wa kĩthima.

16Na ĩndĩ mũthembi wa Mitiani aĩ na eĩtu mũonza: nao mooka na matava manzĩ, na mausũsya mĩvalati manzĩ manyithye ndĩthya ya mbũi na malondu ya ĩthe woo. 17Na aĩthi mooka na mamalũngya; ĩndĩ Mose ookĩla na amatethya, na anyĩthya ndĩthya yoo. 18Na yila mookie vala Leueli ĩthe woo ũĩ, amakũlya, Ũmũnthĩ mwooka mĩtũkĩ ũũ ata? 19Na mamwĩa, Mũmisili nũtũvonokisye mokonĩ ma aĩthi, o na ĩngĩ nũtũtavĩĩe manzĩ, na anyithya ndĩthya. 20Na akũlya eĩtũ make, Na aĩva? Mũtiie mũndũ ũsu nĩkĩ? Mwĩtei, aye lĩu. 21Na Mose eanĩwa nĩ kwĩkala na mũndũ ũsu: na amũnenga

Mose Nzivola mwĩĩtu wake. 22Na asyaa mwana, nake amwĩta syĩtwa yake Ngelisoni; nũndũ aisye, Nĩnaĩ mwĩkali wa ũeninĩ nthĩ ĩngĩ.
23Na kweethĩwa matukũ asu maingĩ mathela, mũsumbĩ wa Misili akw'a: na ana ma Isilaeli mavevũũka kwondũ wa ũkombo ũsu, na maĩa, na kĩĩo kyoo kwondũ wa ũla ũkombo kyavika kwa Ngai. 24Na Ngai eew'a kũluma kwoo, na Ngai alilikana ũtianĩo wake na Avalaamu, na Isaka, na Yakovo. 25Na Ngai oona ana ma Isilaeli, na Ngaĩ asisya ũndũ woo.

KUMA 3

Kwĩtwa kwa Mose

1Na ĩndĩ Mose eethĩwa akĩĩthya ndĩthya ya mbũi na malondu ya Yethilo mũthoni wake, mũthembi wa Mitiani: na atongoesya ĩla ndĩthya avĩtĩlya weũnĩ, na avika kĩĩma kya Ngai o Olevu. 2Na mũlaĩka wa Yeova amumĩlĩla ũlĩlĩnzĩnĩ wa mwaki ũla wakanĩte kakuthunĩ katĩ: na oona, na, sisya, kakuthu nĩkakanĩte mwaki, na kakuthu katyavĩsaa. 3Na Mose asya, Nĩngwathũka yu none ũndũ ũũ ũnene, na kĩla kĩũtuma kakuthu katavya. 4Na yĩla Yeova wonie kana nĩwathũka ũtee one, Ngai amwĩta kuma kakuthunĩ katĩ, na amwĩa, Mose, Mose. Nake eetĩka, Ninyioo. 5Na amwĩa, Ndũkathengeee vaa: umya iatũ syaku maũũnĩ maku, nũndũ vau ũũngeme nĩ vandũ vatheu. 6Na ĩngĩ amwĩa, Nyie ninyie Ngai wa ĩthe waku, Ngai wa Avalaamu, na Ngai wa Isaka, na Ngai wa Yakovo. Na Mose avitha ũthyũ wake; nũndũ akĩa kũmũsisya Ngai. 7Na Yeova amwĩa, Nĩ w'o, nĩnonete thĩna wa andũ makwa ala me Misili, na ngew'a ũkayo woo kwondũ wa aũngamĩi moo; nũndũ nĩnĩsĩ mathĩna moo; 8nakwa nĩtheete nĩmavonokye mokonĩ ma Amisili, na kũmaumya nthĩ ĩsu nĩmatwae nthĩ nzeo na nene, nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ; o kũndũ kwa Mũkanaani, na Mũititi, na Mũamoli, na Mũvelisi, na Mũivi, na Mũyevusi. 9Na yu sisya, kĩĩo kya ana ma Isilaeli nĩkĩvikĩte kwakwa: na ĩngĩ nĩnonete mathĩna ũndũ Amisili mamathĩnasya. 10Ũkĩla ĩndĩ yu, na nĩngũũtũma kwa Valao, nĩ kana wumye andũ makwa, ana ma Isilaeli, Misili. 11Na Mose amwĩa Ngai, Nyie nĩ ũũ, nĩende kwa Valao, na nĩ kana nyie numye ana ma Isilaeli Misili? 12Na amwĩa, Vate ndĩi ngeethĩwa vamwe naku; na ũndũ ũũ ũkeethĩwa kĩmanyĩthya kwaku kana nĩngũtũmĩte: waumya andũ Misili, mũkathũkũma Ngai kĩĩmanĩ kĩĩ.
13Na Mose amwĩa Ngai, Sisya, yĩla nĩendea ana ma Isilaeli, na ngĩmea, Ngai wa aaĩthe menyu nũndũmĩte kũla mũi namo makangũlya, Syĩtwa yake nata? Ngamea ata? 14Na Ngai amwĩa Mose, NINYIE ŨLA NINYIE: na amwĩa, Ũũ nĩw'o wĩtavya ana ma Isilaeli, NINYIE nĩwe ũndũmĩte kũla mũĩ. 15Na ĩngĩ Ngai amwĩa Mose, Ũũ nĩw'o wĩtavya ana ma Isilaeli, Yeova, Ngai wa aaĩthe menyu, Ngai wa Avalaamu, na Ngai wa Isaka, na Ngai wa Yakovo, nũndũmĩte kũla mũĩ: yĩu nĩyo syĩtwa yakwa kũvika tene na tene, nayo nĩ ya kũndilikana kũvika nzyawa syonthe. 16Enda, ũkomban'ye atumĩa ma Isilaeli, ũmee atĩĩ, Yeova, Ngai wa aaĩthe menyu, Ngai wa Avalaamu, na wa Isaka, na wa Yakovo, nĩwanumĩlĩle, akĩmbĩa, Nĩ w'o, nĩnamũkĩie na noona ũla mweekĩwe Misili: 17nakwa nĩneenete atĩĩ, Ngamumya monyamaonĩ ma Misili na kũmũvikya nthĩ ya Mũkanaani, na Mũititi, na Mũamoli, na Mũvelisi, na Mũivi, na Mũyevusi, o nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ. 18Na makeethukĩĩsya wasya waku: naku we na atumĩa ma Isilaeli mũkathi kwa mũsumbĩ wa Misili, na mũkĩmwĩa, Yeova, Ngai wa Aevelania, nĩwakomanie naitũ: na yu nĩtũũkwĩsũva, tũnenge ũtheĩ wa kũthi weũnĩ kyalo kya mĩthenya ĩtatũ, tũmũthembee Yeova Ngai waitũ. 19Nakwa nĩnĩsĩ kana mũsumbĩ wa Misili ndakamũlekya mũthi, aiee, o na kwa kw'oko kwĩ vinya. 20Na ngatambũũkya kw'oko kwakwa, na ngĩkũna Misili na syama syakwa syonthe ila ngeka katĩ wayo: na ĩtina wa ũu akamũlekya mũthi. 21Na ngamendethya andũ aa kũla kwĩ Amisili: na kũkeethĩwa, mũkĩthi, mũtikaenda mwĩ athei: 22ĩndĩ kĩla mũndũ mũka akakũlya mũtũi wake, na ũla wĩkalaa ũeni nyũmbanĩ yake, mĩio ya wanake ya vetha, na mĩio ya wanake ya thaavu, na ngũa: na mũkasyĩkĩa ana menyu, na eĩtu menyu; na mũkatavĩa Amisili.

KUMA 4

1Na Mose asũngĩa na amwĩa, Ĩndĩ, sisya, matikambĩtĩkĩla, kana kwĩthukĩĩsya wasya wakwa: nũndũ makasya, Yeova ndaakumĩlĩla. 2Na Yeova amũkũlya, Kĩla kĩ kw'okonĩ kwaku nĩ kyaũ? Na asũngĩa, Nĩ ndata. 3Na amwĩa, Mĩkye nthĩ. Na amĩkya nthĩ, na yatw'ĩka nzoka; na Mose amĩkĩa. 4Na Yeova amwĩa Mose, Tambũũkya kw'oko kwaku ũmĩkwate mwĩthe (na atambũũkya kw'oko amĩkwata, na yatw'ĩka ndata ĩ kw'okonĩ kwake); 5nĩ kana metĩkĩle atĩ Yeova, Ngaĩ wa aaĩthe moo, Ngai wa Avalaamu, na Ngai wa Isaka, na Ngai wa Yakovo, nũkumĩlĩle. 6Na ĩngĩ Yeova amwĩa, Yu likya kw'oko kwaku kĩthũinĩ kyaku. Na alikya kw'oko kwake kĩthũinĩ kyake: na yĩla wakumisye, sisya, kw'oko kwake kweethĩwa na mangũ, kwĩ kweũ ta ĩa. 7Na amwĩa, Likya kw'oko kwaku kĩthũinĩ kyaku ĩngĩ. (Na alikya kw'oko kwake kĩthũinĩ kyake ĩngĩ; na yĩla wakumĩsye kĩthũinĩ kyake, sisya, kwaĩ kũalyũku ĩngĩ kũilyĩ mwĩĩ wake ũla ũngĩ.) 8Na kũkeethĩwa, ethĩwa matikakwĩtĩkĩla, o na kwĩthukĩĩsya wasya wa kyama kya mbee, makeetĩkĩla wasya wa kyama kya kelĩ. 9Na kũkeethĩwa, ethĩwa matiketĩkĩla o na syama isu ilĩ, o na kwĩthukĩĩsya wasya waku, nĩvo wĩtava manzĩ ma ũsĩnĩ ũmatulũle nthĩ nyũmũ: na manzĩ ala wĩtava ũsĩnĩ makatw'ĩka nthakame ĩũlũ wa nthĩ nyũmũ.
10Na Mose amwĩa Yeova, Ame Mwĩaĩi, ndi mũneeni, kuma tene, o na yu waneena na mũthũkũmi waku; nũndũ nĩ mũndũ ũneenaa mbola, na ũĩmĩ wakwa nĩ mũito. 11Na Yeova amwĩa, Ũla wombie kanyw'a wa mũndũ nũũ? O na nũũ ũtumaa mũndũ ũtaneena, kana kwĩw'a, kana nũũ ũtumaa ona, kana kũlea kwona? Ti nyie, Yeova? 12Yu ĩndĩ, enda, nakwa ngeethĩwa nĩ vamwe na kanyw'a waku, na ngĩkũmanyĩsya ũndũ

ũkaneena. 13Na amwĩa, Ame Mwĩaĩi, nĩngũkũvoya, tũma na kanyw'a wa ũla wĩtũma. 14Na ũthatu wa Yeova wamwakanĩa Mose, na amwĩa, Mwana-a-mwenyu Alunĩ, Mũlivai, nde vo? Nĩnĩsĩ atĩ nũtonya kũneena nesa. Na ĩngĩ, sisya, nĩwũkĩte akũthaũe: na akwona, akeew'a mũyo ngoonĩ yake. 15Na ũkaneene nake, na kwĩkĩa i ndeto kanyw'anĩ wake: nakwa ngeethĩwa na kanyw'a waku, na kanyw'a wake, na ngĩmũmanyĩsya ũla mwaĩle kwĩka. 16Nake akeethĩwa e mũneeni waku andũnĩ: na kũkeethĩwa, atĩ akeethĩwa ta kanyw'a kwaku, naku ũkeethĩwa ta Ngai kwake. 17Na ũkakue ndata ĩno kw'okonĩ kwaku ĩla wĩkaa syama isu nayo.

Mose akĩsyoka Misili

18Na Mose athi asyokea mũthoni Yethilo, na amwĩa, Nĩngũkwĩsũva, nenga ũthei nĩthi, nĩsyokee ana-a-ia makwa ala me Misili, nĩmanye ethĩwa me o thaũ. Na Yethilo amwĩa Mose, Enda na mũuo. 19Na Yeova amwĩĩa Mose ku Mitiani, Thi, ũsyoke Misili; nũndũ andũ onthe ala mamanthaa thayũ waku nĩ akw'ũ. 20Na Mose oosa mũka na ana make, na amatũlya ĩng'oinĩ, na asyoka nthĩ ya Misili: na Mose akua ndata ya Ngai kw'okonĩ kwake. 21Na Yeova amwĩa Mose, Yĩla wĩsyoka Misili, ndũkatĩe kwĩka syama syonthe ila neekĩa kw'okonĩ kwaku, Valao ene: ĩndĩ ngoomya ngoo yake, na ndakalekya andũ mathĩ. 22Naku ũkamwĩe Valao, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Isilaeli nĩ mwana wakwa, ĩkithathi yakwa: 23na nĩkũtavĩtye, Lekya mwana wakwa athi, anthũkũme; na nũleete kũmũlekya athi: sisya, ngooaa mwana waku, ĩkithathi yaku. 24Na kweethĩwa, me nzĩanĩ vandũ va ũkoma, Yeova akomana nake, akyenda kũmũaa. 25Nĩvo ĩndĩ Nzivola wosie ĩvia yũmũ yũĩ, na atila kĩkonde kya mbinũ ya mwana wake, na ekya maũũnĩ ma Mose; na amwĩa, Nĩ w'o, wĩ mũtwaani wa nthakame kwakwa. 26Na kwondũ wa ũu Ngai amũeka. Nĩvo ĩndĩ Nzivola wamwĩie, Wĩ mũtwaani wa nthakame we, nũndũ wa nzaĩko.

27Na Yeova amwĩa Aluni, Enda weũnĩ ũmũthaũe Mose. Na athi, na amũthaũĩa kĩĩmanĩ kya Ngai, na amũmumunya. 28Na Mose atavya Alunĩ ndeto syonthe sya Yeova ila ũnamũtũmie nasyo, na syama syonthe ila ũnamwĩaĩe. 29Na Mose na Aluni maenda na mamomban'ya atumĩa onthe ma ana ma Isilaeli: 30na Aluni aneena ndeto syonthe ila Yeova ũnamũtavisye Mose, na eeka syama andũ mene. 31Na andũ meetĩkĩla: na yĩla meewie kana Yeova nĩwũkĩte kũsisya ana ma Isilaeli, na kana nĩwonete monyamao moo, nĩvo ĩndĩ makunamisye mĩtwe yoo na mathaitha.

KUMA 5

Mose na Aluni me mbee wa Valao

1Na ĩtina wa ũu Mose na Alunĩ maenda, na mamwĩa Valao, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Lekya andũ makwa mathi, methĩwe na mboka weũnĩ kwondũ wakwa. 2Na Valao asya, Yeova nũũ, nĩthukĩĩsye wasya wake nĩlekya Isilaeli mathi? Ndimwĩsĩ Yeova, o na ndikalekya Isilaeli mathi. 3Na mamwĩa, Ngai wa Aevelania nũnakomanie naitũ: nĩtũũkwĩsũva, ũtũlekye tũthi weũnĩ kyalo kya mĩthenya ĩtatũ, tũthembee Yeova, Ngai waitũ, ndakese kũtũvalũkĩlya mũimũ, kana ũvyũ. 4Na mũsumbĩ wa Misili amea, Nĩ ũndũ wa kĩ inyw'ĩ, Mose na Aluni, mũũtuma andũ matia mawĩa moo? Endai mũsyokee mĩio yenyu. 5Na Valao amea, Sisya, andũ ma nthĩ yu nĩ aingĩ, na nĩmũũtuma mathũmũia mĩio yoo. 6Na mũthenya o ũsu Valao ameaĩa aũngamĩi ma andũ, na anene moo, akĩmea, 7Mũikanenge andũ ũa ĩngĩ ta tene, wa kũmba mavali: nĩmaende memanthĩe ũa mo ene. 8Na ũtalo wa mavali, ala mombaa tene, manengei o w'o; mũtikanyivye o na vanini: nĩkwĩthĩwa nĩ atulu; kwondũ wa ũu nimeũlonzan'ya, na kwasya, Tũendei tũmũthembee Ngai waitũ. 9Andũ nĩmanengwe wĩa wĩ vinya mbee, motethye; na matikethukĩĩsye ndeto sya ũvũngũ.

10Na aũngamĩi ma andũ, na anene moo, maumaala, na maneena na andũ, makĩmea, Ũũ nĩw'o Valao ũnũkwasya, Ndimũnenga ũa. 11Endai inyw'ĩ, mũkemanthĩe ũa o vala mũtonya kũwona; nũndũ wĩa wenyu o na wĩva ndũkaoleka. 12Kwondũ wa ũu andũ manyaĩkwa nthĩ yonthe ya Misili mamanthe mavuthĩ vandũ va ũla ũa. 13Na aũngamĩi mamakalaata mũno, makĩmea, Ianĩsyai mawĩa menyu, mawĩa ma kĩla mũthenya, o ta yĩla ũa waĩ vo. 14Na anene ma ana ma Isilaeli, ala aũngamĩi ma Valao mamaiĩte, makũnwa, makĩwa, Nĩ ũndũ wa kĩ muineanĩsya wĩa wenyu wa kũmba mavali ĩoo, o na ũmũnthĩ, ta tene?

15Nĩvo ĩndĩ anene ma ana ma Isilaeli mathi manũĩĩa Valao, makĩmũkũlya, Wĩĩka na athũkũmi maku ũu nĩkĩ? 16Ithyĩ athũkũmi maku tũtinengawe ũa, nao metwĩa, Ũmbai mavali: na, sisya, athũkũmi maku nĩtũkũnawa; ĩndĩ ĩvĩtyo yĩ kwa andũ maku mwene. 17Ĩndĩ amea, Mwĩ atulu, mwĩ atulu: kwondũ wa ũu mwĩasya, Tũendei tũmũthembee Yeova. 18Endai yu ĩndĩ, mũtethye wĩa; nĩkwĩthĩwa mũikanengwa ũa, ĩndĩ mũkeanĩsye ũla ũtalo wa mavali. 19Na anene ma ana ma Isilaeli moona atĩ me ũndũnĩ ũthũku, yĩla matavĩw'e, Mũtikaole o na vanini mavali menyu, ũtalo wa kĩla mũthenya. 20Na makyuma kwa Valao makomana na Mose na Aluni, ala maũngeme nzĩani: 21na mamea, Yeova amũsisye, na kũsila; nũndũ nĩmũtũnyungĩtye naĩ kũla kwĩ Valao, na kũla kwĩ athũkũmi make, kũmanenga ũvyũ mokonĩ moo matũae.

Mboya ya Mose

22Na Mose amũsyokea Yeova, na amwĩa, Mwĩaĩi, ũmekĩte andũ aa naĩ nĩkĩ? Ũndũmĩte nĩkĩ? 23Nũndũ kuma navika kwa Valao nĩneene syĩtwanĩ yaku, nũmekĩte andũ aa naĩ; o naku ndũmathonoketye andũ maku nongi.

KUMA 6

1Na Yeova amwĩa Mose, Yu ũkoona ũndũ nĩmwĩka Valao: nũndũ akamalekya mathi kwondũ wa kw'oko

kwĩ vinya, na akamalũngya nthĩ yake na kw'oko kwĩ vinya.

Kwĩtwa kwa Mose kũitũngĩlĩĩlwa

2Na Ngai aneena na Mose, na amwĩa, Ninyie Yeova: 3nakwa namũmĩlĩle Avalaamu, na Isaka, na Yakovo, nĩ Ngai Mwene Vinya W'onthe; ĩndĩ na syĩtwa yakwa Yeova ndyaamanyĩka kwoo. 4Na ĩngĩ nĩnĩlũlũmĩlye ũtianĩo wakwa namo, nĩmanenge nthĩ ya Kanaani, ĩla nthĩ ya kwĩkala ũeni kwoo, ĩla mekalile me ũeninĩ. 5Na ĩngĩ nĩnĩw'ĩte kũluma kwa ana ma Isilaeli, ala Amisili mekalasya ũkombonĩ; na nĩnĩlilikanĩte ũtianĩo wakwa. 6Kwondũ wa ũu matavye ana ma Isilaeli, Ninyĩe Yeova, na ngamumya mume mĩionĩ ya Amisili, na ngatuma muma ũkombonĩ woo, nakwa ngamwovosya na kw'oko kũtambũũkĩtwe, na mosilĩlo manene: 7na ngamwosa mwĩthĩwe andũ makwa, na ngeethĩwa nĩ Ngai wenyu; na mũkamanya ninyie Yeova Ngai wenyu; ũla ũnũũmumya mĩionĩ ya Amisili. 8Na ngamũete nthĩ ĩla neevĩtĩe kũmanenga Avalaamu, na Isaka, na Yakovo; na ngamũnenga ĩthĩwe ũtiĩwa wenyu: ninyie Yeova. 9Na Mose atavya ana ma Isilaeli ũu: ĩndĩ matyaamwĩthukĩĩsya Mose ũndũ wa woo mũnene wa veva, na ũndũ wa ũkombo mwai.

10Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 11Lika, ũmwĩe Valao mũsumbĩ wa Misili, alekye ana ma Isilaeli maume nthĩ yake. 12Na Mose aneena vala ve Yeova, akĩmwĩa, Sisya, ana ma Isilaeli matinaambĩtukĩĩsya; Valao akambĩw'a ata ĩndĩ, nyie ũla nĩ na ilomo ite mbaĩke? 13Na Yeova aneena na Mose na Aluni, na amea meaĩe ana ma Isilaeli, o na Valao mũsumbĩ wa Misili, mamaumye ana ma Isilaeli nthĩ ya Misili.

Mosyaanĩo ma Mose na Aluni

14Aa nĩo atongoi ma nyũmba sya aaĩthe moo. Ana ma Leuveni, ĩkithathi ya Isilaeli, nĩ Anoki, na Valu, na Esiloni, na Kalimi; asu nĩo mĩvĩa ya Leuveni. 15Na ana ma Simeoni: Yemueli, na Yamini, na Oati, na Yakini, na Nzooali, na Sauli, mwana wa mũndũ mũka Mũkanaani: asu nĩo mĩvĩa ya Simeoni. 16Na aa nĩ masyĩtwa ma ana ma Livai kũatĩĩa nzyawa syoo: Ngelisoni, na Koathi, na Melali: na myaka ya thayũ wa Livai yaĩ myaka ĩana na mĩongo ĩtatũ na mũonza. 17Ana ma Ngelisoni: Livini, na Simei, kũatĩĩa mĩvĩa yoo. 18Na ana ma Koathi: Amilamu, na Isali, na Eviloni, na Usieli; na myaka ya thayũ wa Koathi yaĩ myaka ĩana na mĩongo ĩtatũ na ĩtatũ. 19Na ana ma Melali: Mali na Musi. Aa nĩo mĩvĩa ya Alivai kũatĩĩa nzyawa syoo. 20Na Amilamu atwaa Yokeveti, mwendw'a-ĩthe wake, atw'ĩke mũka; na amũsyaĩa Aluni na Mose: na myaka ya thayũ wa Amilamu yaĩ myaka ĩana na mĩongo ĩtatũ na mũonza. 21Na ana ma Isali: Kola, na Neveki, na Nzikili. 22Na ana ma Usieli: Misaeli, na Elisavani, na Sithili. 23Na Aluni atwaa Elesieva, mwĩĩtu wa Aminatavu, mwĩĩtu-a-inyia wa Nasoni, atw'ĩke mũka; nake amũsyaĩa Natavu, na Aviu, na Eleasali, na Ithamali. 24Na ana ma Kola: Asili, na Elikana, na Aviasavu; asu nĩo mĩvĩa ya Akola. 25Na Eleasali, mwana wa Aluni, atwaa ũmwe wa eĩtu ma Vutieli atw'ike mũka; nake amũsyaĩa Vineasi. Asu nĩo atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma Alivai kũatĩĩa mĩvĩa yoo. 26Asu, Mose na Aluni, nĩo ala Yeova watavisye atĩĩ, Umyai ana ma Isilaeli nthĩ ya Misili kwĩanana na nguthu syoo. 27Asu nĩo ala maneenie na Valao mũsumbĩ wa Misili, nĩ kana maumye ana ma Isilaeli Misili: asu nĩ ala Mose na Aluni.

Yeova ayĩyĩaĩa Mose na Aluni

28Na kweethĩwa mũthenya ũla Yeova waneenie na Mose nthĩ ya Misili, 29Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, Ninyie Yeova: neena na Valao mũsumbĩ wa Misili maũndũ onthe ala ngũkũtavya. 30Na Mose aneena vala ve Yeova, Sisya, nĩ na ilomo ite mbaĩke, na Valao akambĩthukĩĩsya ata?

KUMA 7

1Na Yeova amwĩa Mose, Sisya, nĩkũtw'ĩkĩthĩtye ta Ngai kwa Valao; na Aluni, mwana-a-mwenyu, akeethĩwa mwathani waku. 2Ũkaneene onthe ala ngũkwĩaĩa; na Aluni, mwana-a-mwenyu, akaneena na Valao, nĩ kana alekye ana ma Isilaeli maume nthĩ yake. 3Nakwa ngoomya ngoo ya Valao, na ngingĩvya syama syakwa na moseng'yo makwa nthĩ ya Misili. 4Ĩndĩ Valao ndakamwĩthukĩĩsya, nakwa ngailĩĩla kw'oko kwakwa Misili, na ngyumya nguthu syakwa, andũ makwa ana ma Isilaeli, kuma nthĩ ya Misili na mosilĩlo manene. 5Na Amisili makamanya ninyie Yeova, yĩla nĩtambũũkya kw'oko kwakwa ĩũlũ wa Misili, na ngyumya ana ma Isilaeli katĩ woo. 6Na Mose na Aluni meeka ũu; o tondũ Yeova wameaĩe, now'o meekie. 7Na Mose aĩ wa myaka mĩongo nyanya, na Aluni wa myaka mĩongo nyanya na ĩtatũ, yĩla maneenie na Valao.

Ndata ya Aluni

8Na Yeova aneena na Mose na Aluni, akyasya, 9Yĩla Valao wĩneena nenyu, akĩmwĩa, Onan'yai kyama kwondũ wenyu: nĩvo ĩndĩ wĩmwĩa Aluni, Osa ndata yaku, nokĩkya nthĩ mbee wa Valao ĩtw'ĩke nzoka. 10Na Mose na Aluni malika kwa Valao, na meeka ũu, o tondũ Yeova wameaĩe: na Aluni ekya ndata yake nthĩ mbee wa Valao na mbee wa athũkũmi make, na yatw'ĩka nzoka. 11Nĩvo ĩndĩ Valao nake wetie andũ oĩ na aoi: na asu nao, eki ma syama ma Misili, meeka o ta ũu na mowe moo. 12Nũndũ mekya kĩla mũndũ ndata yake nthĩ, nasyo syatw'ĩka nzoka: ĩndĩ ĩla ndata ya Aluni yamelya ndata syoo. 13Na ngoo ya Valao yoomwa, na ndaamethukĩĩsya; o tondũ Yeova ũneenete.

Ũthĩn'yo wa nthakame

14Na Yeova amwĩa Mose, Ngoo ya Valao nĩ nyũmũ, nũleete kũlekya andũ mathi. 15Enda kwa Valao kwakya; sisya, ũkeethĩa aienda manzĩnĩ; naku ũkaũngame ũtee wa ũsĩ ũkomane nake; na ĩla ndata yalyũlilwe nzoka ũkethĩwe nayo kw'okonĩ kwaku.

16Noimwĩa, Yeova, Ngai wa Aevelania, nũndũmĩte kũla ũĩ, akĩkwĩa, Lekya andũ makwa mathi, manthũkũme weũnĩ: na sisya, kũvika o na yu ndwaaĩthukĩĩsya. 17Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ũndũnĩ ũũ ũkamanya ninyie Yeova: sisya, ngakũna manzĩ ala me ũsĩnĩ na ndata ĩla yĩ kw'okonĩ kwakwa, na makaalyũka nthakame. 18Na makũyũ ala me ũsĩnĩ makakw'a, na ũsĩ ũkanyunga naĩ; na Amisili makamena mũno kũnyw'a manzĩ ma ũsĩnĩ. 19Na Yeova amwĩa Mose, Mwĩe Alunĩ, Osa ndata yaku, noitambũũkya kw'oko kwaku ĩũlũ wa manzĩ ma Misili, ĩũlũ wa mbũsĩ syoo, na ĩũlũ wa tũlũsĩ twoo, na ĩũlũ wa ndia syoo, na ĩũlũ wa maia moo onthe ma manzĩ, matw'ĩke nthakame; na kũkeethĩwa nthakame nthĩ yonthe ya Misili, syĩndũnĩ sya mĩtĩ o na syĩndũnĩ sya mavia.
20Na Mose na Aluni meeka ũu, o tondũ Yeova weaie; na ookĩlya ndata, na akũna manzĩ ala maĩ ũsĩnĩ, Valao ene, o na athũkũmi make mene; na manzĩ onthe ala maĩ ũsĩnĩ maalyũka nthakame. 21Na makũyũ ala maĩ ũsĩnĩ makw'a; na ũsĩ wanyunga naĩ, na Amisili matyaatonya kũnyw'a manzĩ ma ũsĩnĩ; nayo nthakame yakomana nthĩ yonthe ya Misili. 22Na eki ma syama ma Misili meeka o ta ũu na mowe moo: na ngoo ya Valao yoomwa, na ndaamethukĩĩsya; o tondũ Yeova ũneenete. 23Na Valao eethyũũa alika nyũmba kwake, o na ndaaona ũu ta ũndũ ngoonĩ yake. 24Na Amisili onthe menzanga kũndũ kw'onthe ũtee wa ũsĩ mone manzĩ ma ũnyw'a; nũndũ matyaatonya kũnyw'a ala manzĩ ma ũsĩnĩ.
Ũthĩn'yo wa syoa
25Na mĩthenya mũonza yathela, ĩtina wa Yeova akũna ũla ũsĩ.

KUMA 8

1Na Yeova amwĩa Mose, Lika kwa Valao, noimwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Lekya andũ makwa mathĩ, manthũkũme. 2Na ethĩwa nũũlea ũmalekya mathi, sisya, ngakũna mĩvaka yaku yonthe na kũete syoa: 3na ũsĩ ũkausũa syoa ki, ila ikambata ilike nyũmbanĩ yaku, o na nthĩnĩ wa kasũmba kaku ka kũkoma, na ũkomonĩ waku, na nthĩnĩ wa nyũmba ya athũkũmi maku, na ĩũlũ wa andũ maku, na nthĩnĩ wa maiko maku, na nthĩnĩ wa syĩndũ syaku ila iluĩlawa mũtu: 4na ila syoa ikambata ĩũlũ waku, na ĩũlũ wa andũ maku, na ĩũlũ wa athũkũmi maku onthe. 5Na Yeova amwĩa Mose, Mwĩe Aluni, Tambũũkya kw'oko kwaku kwĩ na ndata yaku ĩũlũ wa mbũsĩ, na ĩũlũ wa tũlũsĩ, na ĩũlũ wa ndia, ũkambatĩthye syoa nthĩ ya Misili. 6Na Aluni atambũũkya kw'oko kwake ĩũlũ wa manzĩ ma Misili; na syoa syauma, syausũa nthĩ ya Misili. 7Na eki ma syama nao meeka o ta ũu na mowe moo, na mambatĩthya syoa nthĩ ya Misili.
8Nĩvo ĩndĩ Valao wametie Mose na Aluni, na amea, Mwĩsũvei Yeova, ambetee syoa kwakwa, na kwa andũ makwa; nakwa ngalekya andũ mathi, mamũthembee Yeova. 9Na Mose amwĩa Valao, Ĩnenevye ĩndĩ vala nĩĩ: nĩ ĩvinda yĩva nĩũvoyea, na athũkũmi maku, na andũ maku, nĩ kana syoa syanangwe kuma kwaku na nyũmbanĩ syaku, na ikĩkala ũsĩnĩ wĩ w'oka? 10Na amwĩa, Nĩ ũnĩ. Nake amwĩa, Kwĩthĩwe kwĩanana na ndeto yaku; nĩ kana ũmanye vati ũngĩ ũtilyĩ Yeova Ngaĩ waitũ. 11Na syoa ikaũma kũla ũĩ, na kuma nyũmbanĩ syaku, na kuma athũkũminĩ maku na kuma andũnĩ maku; ikekala ũsĩni wĩ w'oka. 12Na Mose na Alunĩ maumaala vala ve Valao: na Mose amwikaĩla Yeova ũndũ wa syoa ila wamũetee Valao. 13Na Yeova eeka kwĩanana na ndeto ya Mose; na ila syoa syakw'a syathela nyũmbanĩ, na nza, na mĩũndanĩ. 14Na masyũmban'ya mavumbu: na nthĩ yanyunga naĩ. 15Ĩndĩ yĩla Valao wonie ũthũmũo, oomya ngoo yake, na ndaamethukĩĩsya; o tondũ Yeova ũneenete.

Ũthĩn'yo wa ndaa

16Na Yeova amwĩa Mose, Mwĩe Aluni, Tambũũkya ndata yaku, noĩkũna kĩtoo kya nthĩ, kĩtw'ĩke ndaa nthĩ yonthe ya Misili. 17Na meeka ũu; na Aluni atambũũkya kw'oko kwake kwĩ na ndata yake, na akũna kĩtoo kya nthĩ, na kweethĩwa ndaa andũnĩ, na nyamũnĩ; kĩtoo kyonthe kya nthĩ kyatw'ĩka ndaa nthĩ yonthe ya Misili. 18Na ala eki ma syama meeka o ta ũu na mowe moo maete ndaa, ĩndĩ matyaatonya: na kwaĩ ndaa andũnĩ, na nyamũnĩ. 19Nĩvo ĩndĩ eki ma syama mamwĩie Valao, Kĩĩ nĩ kyaa kya Ngai: na ngoo ya Valao yaĩ nyũmũ, na ndaamethũkĩĩsya; o tondũ Ngai ũneenete.

Ũthĩn'yo wa ngi

20Na Yeova amwĩa Mose, Ũkĩla kĩoko tene ũũngame mbee wa Valao; sisya, nĩwũkĩte manzĩnĩ; naku ũmwĩe, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Lekya andũ makwa mathi, manthũkũme. 21Kana ethĩwa ndũũlekya andũ makwa mathi, sisya, ngakũetee ngi mbingĩ, na athũkũmi maku, na andũ maku, na iilika nyũmbanĩ syaku: na nyũmba sya Amisili ikausũa ngi mbingĩ, o na nthĩ ĩla matwĩe. 22Na mũthenya ũsu ngavathũkan'ya nthĩ ya Ngoseni ĩla andũ makwa matwĩe, kũtikethĩwe ngi isu mbingĩ vo; nĩ kana ũmanye ninyie Yeova katĩ wa nthĩ. 23Na ngeekĩa kĩvathũkan'yo katĩ wa andũ makwa na andũ maku: na kyama kyu kĩkooneka ũnĩ. 24Na Yeova eeka ũu; na kwalika ngi mbingĩ nyũmbanĩ ya Valao, na nyũmbanĩ sya athũkũmi make: na nthĩnĩ wa nthĩ yonthe ya Misili nthĩ yathũkwa mũno kwondũ wa ngi isu mbingĩ.
25Na Valao eeta Mose na Aluni, na amea, Endai inyw'ĩ, mũthembee Ngai wenyu o nthĩ ĩno. 26Na Mose amwĩa, Kũtyaĩle twĩke ũu; nũndũ tũkathembea Yeova Ngai waitũ nthembo ĩla ĩthatasya Amisili: sisya, tũkathemba ĩla ĩthatasya Amisili mene, namo matitũkima na mavia? 27Tũkaenda weũnĩ kyalo kya mĩthenya ĩtatũ, na tũkĩthembea Yeova Ngai waitũ, o tondũ wĩtwĩaĩa. 28Na Valao amea, Ngamũlekya mũthi, mũthembee Yeova Ngai wenyu weũnĩ; ĩndĩ mũtikaende kũasa mũno: nenyu mboyeai. 29Na Mose asya, Sisya nĩnguma kũla ũĩ, na ngamwĩsũva Yeova nĩ kana ila ngi mbingĩ syume ũnĩ kwa Valao, na kwa

athũkũmi make, na andũ make: no ĩndĩ, Valao ndakasyoke kũkengana ĩngĩ ũndũ wa kũlea kũlekya andũ mathi mathembee Yeova. 30Na Mose aumaala kwa Valao, na amwĩsũva Yeova. 31Na Yeova eeka kwĩanana na ndeto ya Mose; na amũvetea Valao, na athũkũmi make, na andũ make ngi isu mbingĩ; o na kũtyaatiala kamwe. 32Na Valao oomya ngoo yake ĩvinda yĩu nayo, na ndaalekya andũ mathi.

KUMA 9

Ũthĩn'yo indonĩ

1Nĩvo ĩndĩ Yeova wamwĩie Mose, Lika kwa Valao, ũmwĩe, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Aevelania, ũnũkwasya, Lekya andũ makwa mathi, manthũkũme. 2Nũndũ ethĩwa nũkũlea kũmalekya mathi, na kũmekalangya, 3sisya, kw'oko kwa Yeova kwĩ ĩũlũ wa ĩndo syaku ila syĩ isesinĩ, ĩũlũ wa mbalasi, na mang'oi, na ngamĩle, na ndĩthya sya ng'ombe, na ndĩthya sya mbũi na malondu: kũkeethĩwa mũimũ mũthũku mũno. 4Na Yeova akavathũkan'ya katĩ wa indo sya Isilaeli na indo sya Misili: na kũikakw'a ĩmwe ya syonthe ĩla sya ana ma Isilaeli. 5Na Yeova atw'a kyathĩ, akyasya, Ũnĩ nĩw'o Yeova wĩĩka ũndũ ũsu nthĩ ĩno. 6Na ũnĩ ũsu Yeova eeka ũndũ ũsu, na indo syonthe sya Misili syakw'a: ĩndĩ indonĩ sya ana ma Isilaelĩ kũtyaakw'a o na ĩmwe. 7Na Valao atũmana, na eethĩa kũtyaĩ o na ĩmwe ngw'ũ ya indo sya Aisilaeli. Ĩndĩ ngoo ya Valao yaĩ nyũmũ, na ndaalekya andũ mathi.

Ũthĩn'yo wa kwimba mĩimũ

8Na Yeova amea Mose na Aluni, Utai mũu ikonĩ mbĩ syusĩe, na Mose naũlũkye kwelekela ĩtunĩ Valao ene. 9Na ũkatw'ĩka kĩtoo kĩvinyu nthĩ yonthe ya Misili, na kwĩthĩwa mĩimũ mimbu ĩkĩvũthũkanga ĩũlũ wa andũ na ĩũlũ wa nyamũ, nthĩ yonthe ya Misili. 10Na mauta mũu ikonĩ, na maũngama mbee wa Valao; na Mose aũlũkya kwelekela ĩtunĩ; na watw'ĩka mĩimũ mimbu ĩkĩvũthũkanga ĩũlũ wa andũ na ĩũlũ wa nyamũ. 11Na ala eki ma syama matyaatonya kũũngama mbee wa Mose nũndũ wa mĩimũ; nĩkwĩthĩwa eki ma syama maĩ na mĩlimũ ĩsu, o na Amisili onthe. 12Na Yeova oomya ngoo ya Valao, na ndaamethukĩĩsya; o tondũ Yeova ũtavĩtye Mose.

Ũthĩn'yo wa mbua ya mavia

13Na Yeova amwĩa Mose, Ũkĩla kĩoko tene, ũũngame mbee wa Valao, na ũimwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Aevelania, ũnũkwasya, Lekya andũ makwa mathi, manthũkũme. 14Nũndũ ĩvinda yĩĩ ngaetee ngoo yaku mothĩn'yo makwa onthe, we na athũkũmi maku, na andũ maku; nĩ kana ũmanye kana vati ũngĩ ũtilyĩ takwa nthĩ yonthe. 15Nũndũ yu nĩĩthĩwa ndambũũkĩtye kw'oko kwakwa, ngũkũne we na andũ maku na mũimũ, na ũivetwa kuma nthĩ: 16ĩndĩ nĩ w'o, kwondũ wa ũndũ ũũ nĩngũũngamĩtye, nĩkwon'ye vinya wakwa, na nĩ kana syĩtwa yakwa yĩtavanw'e nthĩ yonthe. 17O na yu, we, wĩneneveasya andũ makwa, ndũkamalekye mathi? 18Sisya, ũnĩ ta yu ngausya mbua mbai mũno ya mavia, mũthemba ũla ũtaaoneka Misili kuma mũthenya ũla yambĩlĩlw'e o na kũvika yu. 19Yu ĩndĩ tũmana, ũkalaate indo syaku na syonthe ila wĩ nasyo kĩsesinĩ syĩnũkw'e; nũndũ kĩla mũndũ na nyamũ ĩla ĩkakitw'a kĩsesinĩ, ĩte mbĩnũkye, mbua ĩsu ya mavia ĩkasyuĩa, na ikakw'a. 20Ũla wakĩie ndeto ya Yeova athũkũminĩ ma Valao atuma athũkũmĩ make na indo syake ikũka ilike nyũmbanĩ: 21nake ũla ũtaaona ndeto ya Yeova ta kĩndũ atia athũkũmi make na indo syake kĩsesinĩ.

22Na Yeova amwĩa Mose, Tambũũkya kw'oko kwaku keelekela ĩtunĩ, kue, mbua ya mavia nthĩ yonthe ya Misili, mũndũnĩ, na nyamũnĩ, na nyũnyinĩ syonthe sya mũũndanĩ, nathĩ yonthe ya Misili. 23Na Mose atambũũkya ndata yake kwelekela ĩtunĩ: na Yeova aete ĩtundumo na mbua ya mavia, na mwaki watheea wavika nthĩ; na Yeova ausya mbua ya mavia nthĩ ya Misili. 24Na kwondũ wa ũu kweethĩwa mbua ya mavia, na mwaki ũvulene na ĩla mbua ya mavia, mbai mũno, mũthemba ũla ũtaaoneka nthĩ yonthe ya Misili kuma yĩla yambĩlĩlye kũtũwa nĩ andũ. 25Na mbua ĩsu ya mavia yakũna syonthe ila syaĩ kĩsesinĩ, andũ o na nyamũ, nthĩ yonthe ya Misili; na mbua ĩsu ya mavia yakũna nyũnyi syonthe sya mũũndani, na yatũlanga kĩla mũtĩ wa kĩsesinĩ. 26No nthĩ ya Ngoseni ĩ yoka, ĩla yatwĩe ana ma Isilaeli, ĩtaĩ mbua ya mavia.

27Na Valao atũmana, na eeta Mose na Aluni, na amea, Nĩnĩvĩtĩtye ĩvinda yĩĩ: Yeova nĩ mwene ũlũngalu, nakwa nyie na andũ makwa twĩ athe. 28Mwĩsũvei Yeova; nũndũ itundumo ii nene mũno na mbua ya mavia nĩsyĩanĩe; nakwa ngamũlekya mũthi, na mũtiendeea na kwĩkala kũũ. 29Na Mose amwĩa, O yĩla nĩuma ndũanĩ, ngookĩlĩlya Yeova moko makwa; na itundumo ikathela, o na kũtikethĩwa mbua ya mavia ĩngĩ; nĩ kana ũmanye atĩ nthĩ nĩ ya Yeova. 30Ĩndĩ ũndũ waku na athũkũmi maku, nĩnĩsĩ kana o na yu mũtikakĩa Yeova Ngai. 31Na katane na mbaale syakũnwa: nũndũ mbaale syaĩ na iia, na katane kaĩ kalaũku. 32Ĩndĩ nganũ na kusemethu ityaakũnwa: nũndũ ityaameete. 33Na Mose auma ndũanĩ kwa Valao, na atambũũkĩsya Yeova moko make: na itundumo na mbua ya mavia syatĩa, na mbua ndĩaaua ĩũlũ wa nthĩ. 34Na yĩla Valao wonie atĩ mbua na mbua ya mavia na itundumo nitĩĩte, aendeea kũvĩtya, na oomya ngoo yake, we na athũkũmi make. 35Na ngoo ya Valao yoomĩthw'a, na ndaalekya ana ma Isilaeli mathi; o tondũ Yeova ũneenete na kanyw'a wa Mose.

KUMA 10

Ũthĩn'yo wa ngie

1Na Yeova amwĩa Mose, Lika kwa Valao: nũndũ nĩnũmĩtye ngoo yake, na ngoo sya athũkũmi make, nĩ kana nonan'ye syama ii syakwa katĩ woo, 2na nĩ kana ũtonye kũneena mwana waku akĩw'a, o na mwĩsũkũũu, maũndũ ala nĩkĩte Misili, na syama syakwa ila nĩkĩte katĩ woo: nĩ kana mũmanye ninyie Yeova. 3Na Mose na Aluni malika kwa Valao, na mamwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngaĩ wa Aevelania, ũnũkwasya, Wĩlea kwĩnyivya mbee wakwa kũvika ĩndĩĩ? Lekya andũ

makwa mathi, manthũkũme. 4Kana, ethĩwa nũũlea kũlekya andũ makwa mathĩ, sĩsya, ũnĩ ngaete ngie ilike mĩvakanĩ yaku: 5na ikavw'ĩka ĩũlũ wa nthĩ, o ũndũ mũndũ ũtatonya kũmyona nthĩ: na ikaya kĩla kĩtiele kya kĩla kĩthonokete, kĩla kyamũtialĩle mbuanĩ ya mavia, na ikaya kĩla mũtĩ ũla ũmeaa kwondũ wenyu kĩsesinĩ: 6na nyũmba syaku, na nyũmba sya athũkũmi maku onthe, na nyũmba sya Amisili onthe ĩkausũwa nĩsyo; o tondũ aaĩthe maku, o na aũmae maku mataaona, kuma mũthenya mambĩlĩlya kũsyawa kũũ nthĩ kũvika ũmũnthĩ. Na eethyũũa, na auma kwa Valao. 7Na athũkũmi ma Valao mamũkũlya, Mũndũ ũũ akekala e mũtei kwitũ kũvika ĩndĩĩ? Lekya andũ mathi, mathũkũme Yeova Ngai woo: ndũnamba kũmanya kana Misili nĩ mbanangĩku? 8Na Mose na Aluni matũngwa kwa Valao ĩngĩ: na amea, Endai, mũthũkũme Yeova Ngai wenyu: ĩndĩ ala methĩ naaũ? 9Na Mose amwĩa, Tũkaenda na syana sitũ na akũũ maitũ; na tũkaenda na ana maitũ na eĩtu maitũ, na ndĩthya sitũ sya mbũi na malondu na ndĩthya sitũ sya ng'ombe; nĩkwĩthĩwa no mũvaka twĩthĩwe na mboka kwondũ wa Yeova. 10Na amea, Yeova ethĩwe nenyu ĩndĩ, o tondũ ngũmũlekya mũthi na syana nini syenyu: sisyai; nũndũ kwĩ ũthũku mũsũanĩĩte. 11Tiw'o: endai yu, inyw'ĩ andũ aima, mũthũkũme Yeova; nũndũ ũu nĩ ũla mũkwenda. Na malũngw'a kuma kwa Valao.

12Na Yeova amwĩa Mose, Tambũũkya kw'oko kwaku ĩũlũ wa nthĩ ya Misili, nĩ kana ngie syũke syambate nthĩ ya Misili, na kũya nyũnyi syonthe sya nthĩ, o syonthe ila itialĩtw'e nĩ mbua ya mavia. 13Na Mose atambũũkya ndata yake ĩũlũ wa nthĩ ya Misili, na Yeova aete kĩuutani kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa ĩũlũ wa nthĩ mũthenya ũsu w'onthe, na ũtukũ w'onthe; na kwakya, kĩuutani kĩla kyumite wumiloni wa syũa kyaete ngie. 14Na ila ngie syambata ĩũlũ wa nthĩ yonthe ya Misili, na syekala mĩvakanĩ yonthe ya Misili; syaĩ mbai mũno; kũtyaaoneka ĩngĩ ngie itilyĩ ta isu, o na kũtikethĩwa ĩngĩ tasyo. 15Nũndũ syavw'ĩkie ĩũlũ wa nthĩ yonthe, mũvaka nthĩ yaya kĩvindu; nasyo syaya nyũnyi syonthe sya nthĩ, na ũsyao w'onthe wa mĩtĩ ũla mbua ya mavia yatialĩtye: na kũtyaatialwa kĩndũ kĩũ o na kĩmwe, kya mũtĩ kana nyũnyi sya mũũndanĩ, nthĩ yonthe ya Misili. 16Nĩvo ĩndĩ Valao wetie Mose na Aluni na mĩtũkĩ; na amea, Nĩnĩmũvĩtanĩsye Yeova Ngai wenyu, o nenyu. 17Na yu ĩndĩ, nĩngũmwĩsũva, ũndekee ĩvĩtyo yakwa ĩvinda o yĩĩ yĩmwe, na ũimwĩsũva Yeova Ngai wenyu, ambetee kĩkw'ũ kĩĩ kyoka. 18Na auma kwa Valao, na amwĩsũva Yeova. 19Na Yeova aalyũla kĩuutani kĩ vinya mũno kyumĩte ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, kĩla kyookĩlilye ila ngie, na kyaitwaa na vinya Ũkanganĩ Mũtune; kũtyaatialwa ngie o na ĩmwe mĩvakanĩ yonthe ya Misili. 20Ĩndĩ Yeova oomya ngoo ya Valao, nake ndaalekya ana ma Isilaeli mathi.

Ũthĩn'yo wa kĩvindu kya ngokomi

21Na Yeova amwĩa Mose, Tambũũkya kw'oko kwaku kwelekela ĩtuni, kwĩthĩwe kĩvindu ĩũlũ wa nthĩ ya Misili, o kĩvindu kĩla kĩtonya kũkwatangwa. 22Na Mose atambũũkya kw'oko kwake kwelekela ĩtunĩ; na kweethĩwa kĩvindu kya ngokomi nthĩ yonthe ya Misili mĩthenya ĩtatũ; 23matyoonanaa, o na kũtyaaũkĩla mũndũ ũmwe kwake mĩthenya ĩtatũ: ĩndĩ ana onthe ma Isilaeli maĩ na kyeni kũla matwĩe. 24Na Valao amwĩta Mose, na amwĩa, Endai inyw'ĩ, mũthũkũme Yeova; ĩndĩ ndĩthya syenyu sya mbũi na malondu na ndĩthya syenyu sya ng'ombe nitiwe: syana syenyu nini nasyo iende nenyu. 25Na Mose asya, Ndwĩ ndĩi ya kũlea ũtũnenga nthembo sya kũtonywa mokonĩ maitũ, na nthembo sya kũvĩvw'a, tũthembee Yeova Ngai waitũ. 26Indo sitũ nasyo tũkathi nasyo; kũti ĩvũngũ yĩmwe yĩkatiwa ĩtina; nũndũ kuma nthĩnĩ wasyo mũvaka twose tuthũkũme Yeova Ngai waitũ; na tũtyĩsĩ mũvaka no twavika vo, ila twaĩle kũthũkũma Yeova nasyo. 27Ĩndĩ Yeova oomya ngoo ya Valao, na alea ũmalekya mathi. 28Na Valao amwĩa, Uma vaa nĩĩ, wĩsũvĩe, ndũkone ũthyũ wakwa ĩngĩ; nũndũ mũthenya o ũla wĩona ũthyũ wakwa ũkakw'a. 29Na Mose, amwĩa, Nĩwaneena nesa; ndikona ũthyũ waku ĩngĩ nongi.

KUMA 11

Kĩkw'ũ kya makithathi kĩkyathanwa

1Na Yeova amwĩa Mose, Kwĩ ũthĩn'yo ũngĩ o ũmwe nĩmũetee Valao, na Misili; ĩtina wa ũu akamũlekya mume kũũ: yĩla wĩmũlekya mũthi ndetĩa kũmũlũngya vyũ. 2Neena yu matũnĩ ma andũ, namo metye kĩla mũndũ mũũme mũtũi wake, na kĩla mũndũ mũka mũtũi wake, mĩio ya wanake ya vetha, na mĩio ya wanake ya thaavu. 3Na Yeova atuma andũ mona ũseo methonĩ ma Amisili. O na ĩngĩ, mũndũ ũsu Mose aĩ mũnene mũno nthĩ ya Misili, kũla kwĩ athũkũmi ma Valao, na kũla kwĩ andũ ma kw'o.

4Na Mose asya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ta ũtukũ katĩ ngathi mbĩtĩle Misili katĩ: 5na makithathi onthe nthĩ ya Misili makakw'a, kuma ĩkithathi ya Valao ũla wĩkalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ, o na kũvika ĩkithathi ya mũthũkũmi mwĩĩtu ũla ũnũũthia; o na makithathi onthe ma indo. 6Na kũkeethĩwa kĩĩo kĩnene nthĩ yonthe ya Misili, o ta kĩla kĩtaaĩthĩwa, o na kĩtakethĩwa ĩngĩ. 7Ĩndĩ kwa ana ma Isilaeli o na ngitĩ ndikamakũnĩa o na ũmwe, mũndũ o na nyamũ: nĩ kana mũmanye ũndũ Yeova ũvathũkanasya katĩ wa Amisili na Isilaeli. 8Na athũkũmi aa onthe maku makatheea moke vala mĩĩ, makĩndulĩlya ndu, makĩmbĩa, Uma vaa, we, na andũ onthe ala maatĩanĩe naku: na ĩtina wa ũu ngauma nĩthi. Na auma kwa Valao e mũthatu mũno.

9Na Yeova amwĩa Mose, Valao ndakakwĩthukĩĩsya; nĩ kana syama syakwa syongeleke nthĩ ya Misili. 10Na Mose na Aluni meeka syama isu syonthe vala ve Valao: na Yeova oomya ngoo ya Valao, na ndaalekya ana ma Isilaeli mathi maume nthĩ yake.

KUMA 12

Mboka ya vasaka

1Na Yeova aneena na Mose na Aluni nthĩ ya Misili, akĩmea, 2Mwei ũũ ũkeethĩwa mwei wa mbee wa mwaka kwenyu. 3Neenai na ũmbano w'onthe wa Isilaeli, mũkĩwĩa, Mũthenya wa ĩkũmi wa mwei ũũ nĩmeĩyosea kĩla mũndũ katena ka ĩlondu, kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe moo, o kĩla nyũmba katena: 4ne ethĩwa andũ ma nyũmba nĩ anini matamina katena, nĩvo ĩndĩ we na mũtũi wake ũla ũthengeanĩa na nyũmba yake meosa kamwe kwĩanana na ũtalo wa andũ; o kwĩanana na ũndũ kĩla mũndũ ũĩsaa mwĩtala ũndũ wa katena, 5Katena kenyu kakethĩwe kate kĩema. Kaũme ka mwaka ũmwe: mwĩkaumya malondunĩ, kana mbũinĩ: 6na mwĩkaia kũvika mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei o ũsu: na ũmbano w'onthe wa ĩkomano ya Isilaeli wĩkoaa wĩoo. 7Na meosa nthakame ĩmwe yako, na makĩmĩvaka mĩtĩnĩ ĩlĩ yĩ ndee sya mũomo, o na kĩthaku, nyũmbanĩ ila meũkaĩĩa. 8Na meya nyama syako ũtukũ o ũsu, syĩ mbĩvye na mwaki, vamwe na kĩmũtu kĩte ĩlawa; maiĩsanĩsya na nyũnyi syĩ ũũ. 9Mũtikaiye syĩ mbĩthĩ, o na syĩ ndue na manzĩ ĩndĩ syĩ mbĩvye na mwaki; mũtwe wako vamwe na maũũ mako na mavu. 10Na mũtikatialye kendũ kamwe kako kũvika kĩoko; ĩndĩ kĩla kĩtiala kyako kũvika kĩoko mwĩvĩvya na mwaki. 11Na mwĩkaya ũũ: mwĩĩthĩwa mwĩvotoete kĩnyunyunĩ kyenyu; mwĩ na iatũ syenyu maũũnĩ, na ndata syenyu mokonĩ: na mwĩkaya mwĩkalaatĩte: nĩ vasaka wa Yeova. 12Nĩkwĩthĩwa ngavĩtĩla ũtukũ ũsu nthĩ ya Misili, na ngakũna makithathi onthe nthĩ ya Misili, ya mũndũ o na ya nyamũ; na ngasilĩla ngai syonthe sya Misili: ninyie Yeova. 13Na nthakame ĩkeethĩwa ũvano kwenyu nyũmbanĩ ila mũĩ: na yĩla nĩona nthakame, ngavĩtĩla ĩũlũ wenyu, na kũtikethĩwa ũthĩn'yo kwenyu wa kũmwananga, yĩla nĩkũna nthĩ ya Misili. 14Na mũthenya ũũ ũkeethĩwa ũlilikan'yo kwenyu, na mũkoovatha wĩthĩwe wa mboka kwondũ wa Yeova: mosyaanĩonĩ menyu onthe mũkoovatha wĩthĩwe wa mboka kwĩanana na ũtw'ĩo wa tene na tene. 15Mũkaye kĩmũtũ kĩte ĩlawa mĩthenya mũonza; o mũthenya wa mbee mũkaumye ĩlawa myũmbanĩ syenyu: nĩkwĩthĩwa o ũla ũkaya kĩmũtũ kĩ ĩlawa kuma mũthenya wa mbee kũvika mũthenya wa mũonza, mũndũ ũsu akavetwa kuma kwa Isilaeli. 16Na mũthenya wa mbee kũkethĩwe ũmbano mũtheu kwenyu, na ũmbano mũtheu mũthenya wa mũonza naw'o; kũtikethĩwe wĩa o na wĩva ũkatethw'a nthĩnĩ wayo, keka ũsu wa kwĩanĩsya vata wa kĩla mũndũ wa kũya, no ũsu mwĩ na ũthei wa kũtethya. 17Na mũkalilikanae mboka ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa: nĩkwĩthĩwa mũthenya o ũsu nĩnumĩtye nguthu syenyu nthĩ ya Misili: kwondũ wa ũu mũkalilikanae mũthenya ũsu mosyaanĩonĩ menyu kwĩanana na ũtw'ĩo wa tene na tene. 18Mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wĩoo, mwei wa mbee, mũkaye kĩmũtũ kĩte ĩlawa, kũvika mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ũmwe wĩoo. 19Mĩthenya mũonza kũtikooneke ĩlawa nyũmbanĩ syenyu: nũndũ o ũla ũkaya kyu kĩ na ĩlawa, mũndũ ũsu akavetwa kuma ũmbanonĩ wa Ĩsilaeli, ethĩwa nĩ mwĩkali wa ũeninĩ, kana o ũmwe ũsyaĩtwe nthĩ ĩsu. 20Mũtikaye kĩla kĩ na ĩlawa o na kĩmwe; mũkaye kĩmũtũ kĩte ĩlawa mawĩkalonĩ menyu onthe.

21Nĩvo ĩndĩ Mose wametie atumĩa onthe ma Isilaeli, na amea, Thii mwose tũtena twa malondu kwĩanana na mĩvĩa yenyu, mũae vasaka. 22Na osai ĩseve ya ĩsovo, na mũkĩinda nthakamenĩ ĩla ĩ ĩsaaninĩ ĩnene, na mũikũnanga kĩthaku na mĩtĩ ĩlĩ yĩ ndee sya mũomo na nthakame ĩla ĩ ĩsaaninĩ ĩnene; na kũtikethĩwe ũmwe wenyu wĩumaala mũomonĩ wa nyũmba kwake kũvika kĩoko. 23Nũndũ Yeova akavĩtĩla nthĩ akũne Amisili; na yĩla wĩona nthakame kĩthakunĩ, na mĩtĩnĩ ĩlĩ yĩ ndee sya mũomo, Yeova akavĩtĩla ĩũlũ wa mũomo ũsu, na ndakanenga mwanangi ũthei alike nyũmbanĩ syenyu amũkũne. 24Na mũkalilikana ũndũ ũũ ũtw'ĩke ũtw'ĩo kwaku na kwa ana maku kũvika tene na tene. 25Na kũkeethĩwa, yĩla mũkavika nthĩ ĩla Yeova ũkamũnenga, kwĩanana na ũndũ wathĩte, mũkalilikanae ũthũkũmi ũũ. 26Na kũkeethĩwa, yĩla syana syenyu ikamũkũlya, Ũthũkũmi ũũ nĩ ũndũ wa kĩ kwenyu? 27Nĩvo ĩndĩ mũkasyĩa, Nĩ nthembo ya vasaka wa Yeova, ũla wavĩtĩle ĩũlũ wa nyũmba sya ana ma Isilaeli Misili, yĩla woaie Amisili, na avonokya nyũmba sitũ. Na andũ makunamya mĩtwe na kũthaitha. 28Na ana ma Isilaeli maenda, na meeka ũu; o tondũ Yeova wameaĩe Mose na Aluni, now'o meekie.

Ũthĩn'yo wa mũminũkĩlyo. Kĩkw'ũ kya makithathi

29Na kweethĩwa ũtukũ katĩ, kana Yeova akũna makithathi onthe me nthĩ ya Misili, kuma ĩkithathi ya Valao ũla wekalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kũvika ĩkithathi ya ũla mwove wĩ kasũmbanĩ ke nthĩnĩ wa nthĩ; o na makithathi onthe ma ĩndo. 30Na Valao ookĩla ũtukũ, we, na athũkũmi make onthe, na Amisili onthe; na kwaĩ kĩĩo kĩnene Misili; nũndũ kũtyaĩ nyũmba ĩtakw'ĩte mũndũ. 31Na eeta Mose na Aluni ũtukũ, na amea, Ũkĩlai, mume andũnĩ makwa, inyw'ĩ o na ana ma Isilaeli; na mũithi, mũthũkũme Yeova, o tondũ mwaisye. 32Osai ndĩthya syenyu sya mbũi na malondu na ndĩthya syenyu sya ng'ombe, o tondũ mwaisye, na mũithi; na mũingathima nakwa. 33Na Amisili mamathing'ĩĩsya andũ mũno, mamaumye nthĩ na mĩtũkĩ; nũndũ maisye, Ithyonthe twĩ andũ akw'ũ. 34Na andũ moosa ngũmbwa sya mũtu itaamba kwĩkĩwa ĩlawa, na syĩndũ syoo ila iluĩlawa mũtu syoveewe ngũanĩ syoo maikũa na ituo. 35Na ana ma Isilaeli meeka kwĩanana na ndeto ya Mose; na meetya Amisili mĩio ya wanake ya vetha, na mĩio ya wanake ya thaavu, na ngũa: 36na Yeova atuma andũ mona ũseo methonĩ ma Amisili, kũvika mamanenga o kĩla meetisye. Na mamavuta Amisili.

Aisilaeli mayuma Misili

37Na ana ma Isilaeli maenda kyalo kuma Lamesesi kũvika Sukothi, aũme ta ngili maana thanthatũ ala maendete na maũũ, eka syana. 38Na nguthu ya elikya yambata vamwe namo; na ndĩthya sya mbũi na

malondu, na sya ng'ombe, indo nyingĩ mũno. 39Na maua tũmũtũ tũte ĩlawa kuma ngũmbwanĩ sya mũtu ila maumie nasyo Misili; nũndũ ityaĩ na ĩlawa, nũndũ nĩmalũngilw'e Misili na vinya, na matyaatonya kwĩkalanga, o na matyaaĩseũvĩsya lĩu o na wĩva. 40Na ĩndĩ, ĩvinda yĩla ana ma Isilaeli mekalĩte Misili yaĩ myaka maana ana na mĩongo ĩtatũ. 41Na kweethĩwa, myaka ĩsu maana ana na mĩongo ĩtatũ yathela, mũthenya o ũsu kweethĩwa atĩ nguthu syonthe sya Yeova syauma nthĩ ya Misili. 42Nĩ ũtukũ wa ũlilikanĩlwa Yeova mũno nũndũ wa kũmaumya nthĩ ya Misili: ũũ nĩw'o ũtukũ ũsu wa Yeova, wa ũlilikanawa mũno nĩ ana onthe ma Isilaeli mosyaanĩonĩ moo.

Ũtw'ĩo wa vasaka

43Na Yeova amea Mose na Aluni, Ũũ nĩ ũtw'ĩo wa vasaka; mũndũ wa nthĩ ĩngĩ o na wĩva ndakaye w'o; 44ĩndĩ mũthũkũmi wa kĩla mũndũ ũla ũthooetwe na mbesa, yĩla wĩmwaĩka, nĩvo wĩya w'o. 45Mwĩkali wa ũeninĩ, na mũthũkũmi ũtuvawa matikaye w'o. 46Ũkaĩĩwe nyũmbanĩ o ĩmwe; mũtĩkaumaalye kasama o na kamwe nza kuma nyũmbanĩ; o na mũtikatũle ĩvĩndĩ yao. 47Ũmbano w'onthe wa Isilaeli ũkoolilikanae. 48Na yĩla mũeni ũkekala ũeni kwaku, na akyenda kũlilikana vasaka kwondũ wa Yeova, aũme make onthe nĩmaĩkwe, na ĩndĩ nathengeee oolilikane; na akeethĩwa ta ũmwe ũsyaĩwe nthĩ ĩsu: ĩndĩ mũndũ o na wĩva ũte mwaĩke ndakaye w'o. 49Kũkeethĩwa mwĩao ũmwe wa ũla ũsyaawa kwenyu, na wa mũeni ũla wĩkalaa ũeni kwenyu. 50Now'o ana onthe ma Isilaeli meekie; o tondũ Yeova wameaĩe Mose na Aluni, now'o meekie. 51Na kweethĩwa mũthenya o ũsu, Yeova nĩwaumisye ana ma Isilaeli nthĩ ya Misili nguthu na nguthu.

KUMA 13

Kũmũvathĩa Yeova makithathi

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Mbathĩa makithathi onthe, o yĩla yĩkamba kuma ĩvunĩ ya nyinyia ananĩ ma Isilaeli, yĩla ya mũndũ o na ya nyamũ: yĩu nĩ yakwa.

Mboka ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa

3Na Mose amea andũ, Lilikanai mũthenya ũũ, ũla mumie Misili, kuma nyũmbanĩ ya ũkombo; nũndũ Yeova amumisye vandũ vaa na kw'oko kwĩ vinya: kĩmũtũ kĩ na ĩlawa kĩtikaĩwe. 4Mũnthĩ ũũ wa mwei wa Avivu nĩmũkuma. 5Na kũkeethĩwa, yĩla Yeova wĩmũete nthĩ ya Mũkanaani, na Mũititi, na Mũamoli, na Mũivi, na Mũyevusi, ĩla wamevĩtĩe aaĩthe maku ũkũnenga, nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ, nĩvo wĩlilikanae ũthũkũmi ũũ mwei o ũũ. 6Mũkaye kĩmũtũ kĩte ĩlawa mĩthenya mũonza, na mũthenya wa mũonza ũkeethĩwa wa mboka kwondũ wa Yeova. 7Kĩmũtũ kĩte ĩlawa kĩkaĩwe mĩthenya ĩsu mũonza; na kĩmũtũ kĩ na ĩlawa kĩtikooneke kwaku, o na ĩlawa yĩtĩkooneke kwaku, mĩvakanĩ yaku yonthe. 8Na mũthenya ũsu ũkatavye mwana waku, ũkĩmwĩa, Nĩ kwondũ wa ũndũ ũla Yeova wambĩkie yĩla naumie nthĩ ya Misili. 9Na ũkeethĩwa ũvano kwaku kw'okonĩ kwaku, na kwondũ wa ũlilikan'yo katĩ wa metho maku, nĩ kana mwĩao wa Yeova wĩthĩwe kanyw'anĩ waku: nũndũ Yeova akumisye Misili na kw'oko kwĩ vinya. 10Kwondũ wa ũu ũkalilikanae ũtw'ĩo ũũ ĩvinda yaw'o mwaka na mwaka.

Makithathi ma andũ na ma indo

11Na kũkeethĩwa, Yeova amũete nthĩ ya Mũkanaani, o tondũ wakwĩvĩtĩe we, na aaĩthe maku, na ũkũnenga, 12atĩ ũkamũvathĩe Yeova onthe ala mambaa kuma ĩvunĩ ya nyinyia, o na kĩla ĩkithathi yĩla wĩ nayo yumaa nyamũnĩ; ila nũme ikeethĩwa syĩ sya Yeova. 13Na kĩla ĩkithathi ya ĩng'oi ũkovosye na katena ka ĩlondu; na ethĩwa ndũkwenda kũyovosya, ũkayĩtũle ngingo ĩndĩ: na makithathi onthe ma andũ ananĩ maku ũkovosye. 14Na kũkeethĩwa, o yĩla mwana waku ũkakũkũlya ĩvinda yĩla yũkĩte, aikwĩa, Ũũ nata? Ũkamwĩa, Yeova atumisye Misili, kuma nyũmbanĩ ya ũkombo na kw'oko kwĩ vinya: 15na kweethĩwa, yĩla Valao womisye ngoo yake ndakatũlekye tũthi, Yeova nĩwoaie makithathi onthe nthĩ ya Misili, ĩkithathi ya mũndũ, o na ĩkithathi ya nyamũ: kwondũ wa ũu nĩthembee Yeova onthe ala mambaa kuma ĩvunĩ ya nyinyia, me maũme; ĩndĩ makithathi onthe ananĩ makwa nĩnovoasya. 16Na ũndũ ũsu ũkeethĩwa ũvano kw'okonĩ kwaku, na ũlilikan'yo katĩ wa metho maku: nũndũ Yeova nĩwatumisye Misili na kw'oko kwĩ vinya.

Kĩtuĩ kya mũumbĩ na kĩtuĩ kya mwaki

17Na kweethĩwa, yĩla Valao waĩ analekya andũ mathi; Ngai ndaamatongoesya na nzĩa ya nthĩ ya Avilisiti, o na kau yaĩ nguvĩ; nũndũ Ngai aisye, Andũ matikese kwĩalyũla moona kaũ, na makĩsyoka Misili: 18ĩndĩ Ngai atongoesya andũ na nzĩa ya kĩthyũlũlũ, na nzĩa ya ya weũnĩ vakuvĩ na Ũkanga Mũtune: na ana ma Isilaeli mauma nthĩ ya Misili mekĩe mĩio ya kaũ. 19Na Mose akua mavĩndĩ ma Yosevu: nũndũ we nĩwameavĩthisye na vinya ana ma Isilaeli, akĩmea, Ngai ndatia kũmũsisya; nenyu mũkakue mavĩndĩ makwa maume kũũ. 20Na mathi kyalo kuma Sukothi, na mamba maeema Ethamu, mũvakanĩ wa weũnĩ. 21Na Yeova aendaa mbee woo mũthenya e nthĩnĩ wa kĩtuĩ kya mũumbĩ, amatongoesye nzĩanĩ, na ũtukũ e nthĩnĩ wa kĩtuĩ kya mwaki, amanenge kyeni; nĩ kana maendae mũthenya na ũtukũ: 22kĩla kĩtuĩ kya mũumbĩ mũthenya, na kĩtuĩ kya mwaki ũtukũ kĩtyaauma mbee wa andũ.

KUMA 14

Kũinga Ũkanga Mũtune

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Mee ana ma Isilaeli mealyũle mambe maeema kwelekela Vi-ailothi, katĩ wa Mikitoli na ũkanga, kwelekela Mbaali-nzevoni: mũkambe maeema vakuvĩ na ũkanga mũmyelekele. 3Na Valao akaneena ũndũ wa ana ma Isilaeli atĩĩ, Nĩmalingisanĩlw'e nĩ nthĩ, weũ nũmavingĩĩte nzĩa. 4Na ngoomya ngoo ya Valao, na akamaatĩĩa; nakwa ngeethĩwa na ndaĩa kũla kwĩ Valao, na kũla kwĩ nguthu

yake yonthe; na Amisili makamanya ninyie Yeova. Na meeka ũu. 5Na mũsumbĩ wa Misili atavw'a kana andũ nĩmakĩie: na ngoo ya Valao na sya athũkũmi make syaalyũka ũndũ wa ala andũ, na masya, Ũũ twĩkĩte nata, kũmalekya Isilaeli mathĩ maeka kũtũthũkũmaa? 6Na oomban'ya ĩkasya yake ya kaũ, na athi na andũ make: 7na athi na makasya manyuve ma kaũ maana thanthatũ, na makasya onthe ma kaũ ma Misili, na makavuteni masyo syonthe. 8Na Yeova oomya ngoo ya Valao mũsumbĩ wa Misili, na aatĩĩa ana ma Isilaeli; nũndũ ana ma Isilaeli maumie na kw'oko kwĩ vinya. 9Na Amisili mamaatĩĩa, mbalasi na makasya onthe ma kaũ ma Valao, na andũ make onthe ala matũlĩte mbalasi, na ĩta syake, na mamawĩla mambĩte maeema vakuvĩ na ũkanga, ũtee wa Vi-ailothi, kwelekela Mbaali-nzevoni. 10Na Valao athengeea, ana ma Isilaeli mookĩlya metho moo, na sisya, Amisili maĩ mamaatĩĩe; na makĩa mũno: na ana ma Isilaeli mamwĩkaĩla Yeova. 11Na mamũkũlya Mose, Nĩkwĩthĩwa kũtyaĩ mbũa Misili, nĩwatumĩsye tũkw'ĩe weũnĩ? Ũtwĩkĩte ũu nĩkĩ, kũtumya Misili? 12Ĩsu ti ĩla ndeto twakũtavĩsye Misili, tũkĩkwĩa, Tũeke, tũmathũkũmae Amisili? Nũndũ kwĩ kavaa tũmathũkũmae Amisili, kwĩ tũikw'ĩa weũnĩ. 13Na Mose amea andũ, Mũtikakĩe, ũngamai, na nĩmũkwona ũtangĩĩo wa Yeova, ũla wĩĩka kwondũ wenyu ũmũnthĩ, nũndũ Amisili ala mũmene ũmũnthĩ, mũtikamona ĩngĩ nongi. 14Yeova akamũkitĩa, nenyu mũkavindya ki.

15Na Yeova amwĩa Mose, Wĩmbĩkaĩla nĩkĩ? Mee ana ma Isilaeli maendeee na mbee. 16Naku ũkĩlya ndata yaku, noitambũũkya kw'oko kwaku ĩũlũ wa ũkanga, ũaan'ye: na ana ma Isilaeli makalika ũkanganĩ katĩ makinyĩle nthĩ nyũmũ. 17Nakwa, sisya, ngoomya ngoo sya Amisili, na makalika makĩmaatĩĩa: na ngeethĩwa na ndaĩa kũla kwĩ Valao, na kũla kwĩ nguthu yake yonthe, na makasya make ma kaũ, na andũ make matũlĩte mbalasi. 18Na Amisili makamanya ninyie Yeova, yĩla nĩtaĩwa kũla kwĩ Valao, na makasya make ma kaũ, na andũ make ala matũlĩte mbalasi. 19Na mũlaĩka wa Ngai, ũla watongoeasya nguthu ya Isilaeli, auma vo na asyoka ĩtina woo; na kĩla kĩtuĩ kya mũumbĩ kyauma mbee woo na kyaũngama ĩtina woo: 20na kyooka katĩ wa nguthu ya Misili na nguthu ya Isilaeli; na kwaĩ mũumbĩ na kĩvindu, ĩndĩ kyakenaa ũtukũ: na nguthu ĩmwe ndĩaathengeea ĩla ĩngĩ ũtukũ w'onthe.

21Na Mose atambũũkya kw'oko kwake ĩũlũ wa ũkanga; na Yeova atuma ũkanga ũtaanĩsya na kĩuutani kĩ vinya kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa ũtukũ w'onthe, na atw'ĩkĩthya ũkanga nthĩ nyũmũ, na ĩw'ũ syaanw'a. 22Na ana ma Isilaeli malika ũkanganĩ katĩ makinyĩle nthĩ nyũmũ: na iw'ũ syatw'ĩka ũvai kwoo kw'okonĩ kwoo kwa aũme na kwa aka. 23Na Amisili mamaatĩĩa, na malika ũkanganĩ katĩ ĩtina woo, mbalasi syonthe sya Valao, na makasya make ma kaũ, na andũ make ala matũlĩte mbalasi. 24Na kweethĩwa ũsyaĩĩsyonĩ wa kĩoko, Yeova asisya nguthu ya Amisili e kĩtuĩnĩ kya mwaki na mũumbĩ, na athĩn'ya nguthu ya Amisili. 25Na aumya ndĩa sya makasya moo, na matwawa na vinya; na ĩndĩ Amisili masya, Tũkĩe tume ũthyũnĩ wa Isilaeli; nũndũ Yeova nũnũũmokitĩa kwa Amisili.

26Na Yeova amwĩa Mose, Tambũũkya kw'oko kwaku ĩũlũ wa ũkanga, nĩ kana iw'ũ isyokeanĩe ĩngĩ ĩũlũ wa Amisili, na ĩũlũ wa makasya moo ma kaũ, na ĩũlũ wa andũ moo matũlĩte mbalasi. 27Na Mose atambũũkya kw'oko kwake ĩũlũ wa ũkanga, na kwakya ũkanga wasyoka waenda na vinya o ũndũ waendaa; na Amisili mookĩa; na Yeova anangĩa Amisili ũkanganĩ katĩ. 28Na iw'ũ syasyokeanĩa, syavw'ĩka makasya ma kaũ, na andũ ala matũlĩte mbalasi, o na nguthu yonthe ya Valao ĩla yamavikĩlĩle ũkanganĩ; kũtyaatialw'a o na ũmwe woo. 29Ĩndĩ ana ma Isilaeli makinyĩla nthĩ nyũmũ ũkanganĩ katĩ; na ila iw'ũ syatw'ĩka ũvai kwoo kw'okonĩ kwoo kwa aũme na kwa aka. 30Ũũ nĩw'o Yeova watangĩĩe Isilaeli mũthenya ũsu kũmaumya kw'okonĩ kwa Amisili; na Isilaeli moona Amisili me akw'ũ ũtee wa ũkanga. 31Na Isilaeli moona ũndũ ũsu ũnene ũla Yeova wekie Amisili, na andũ makĩa Yeova: na meetĩkĩla Yeova, na mũthũkũmi wake Mose.

KUMA 15

Wathi wa Mose

1Nĩvo ĩndĩ Mose na ana ma Isilaeli mamwinĩe Yeova wathi ũũ, na maina, makyasya,

Nĩngũmwinĩa Yeova, nũndũ nĩwakĩlilye vinya na ũkĩlyo mũnene:

Mbalasi na ũla ũmĩtũlĩte nĩwĩkĩtye ũkanganĩ.

2Yeova nĩwe vinya wakwa, na wathi wakwa,

Nake nũtw'ĩkĩte ũtangĩĩo wakwa.

Ũsu nĩwe Ngai wakwa, na ngamũtaĩa we;

Nĩ Ngai wa asa wakwa, na ngamũnenevya.

3Yeova nĩ mũndũ wa kaũ:

Yeova nĩ syĩtwa yake.

4Makasya ma kaũ ma Valao na nguthu yake nũsyĩkĩtye ũkanganĩ;

Na makavuteni make ala anyuve nĩmalikilw'e Ũkanganĩ Mũtane.

5Manzĩ ma syũngũ nene nĩmamavw'ĩka:

Nĩmalikile syũngũnĩ o ta ĩvia.

6Ame Yeova, kw'oko kwaku kwa aũme nĩ kũnene vĩnyanĩ,

Ame Yeova, kw'oko kwaku kwa aũme nĩkũng'atanasya ũla mũmaitha.

7Na kwondũ wa wingĩ wa ũnene waku ũvĩtũkĩte nũmanangaa asu makũkĩlĩlaa:

Nũwumasya ũthilĩku waku, naw'o ũmaminaa ta mavuthĩ.

8Na ũndũ wa mĩthũmũ ya manyiũũ maku iw'ũ nĩsyookĩlanilye ĩũlũ,

Iw'ũ nyingĩ syaũngama ta kĩvumbũ;

Manzĩ ma syũngũ makama ũkanganĩ nthĩnĩ.

9Ũla mũmaitha asya,

Nyie nĩngũatĩĩa, nĩngũkwata, nĩngũaan'ya mũtavo:

Wendi wakwa nũkwĩanĩw'a ku maĩ;

Nĩngũkũa ũvyũ wakwa, kw'oko kwakwa kũkamananga.
10Naku wauutan'ya kĩuutani kyaku, na ũkanga wamavw'ĩka:
Malika o ta ĩvulũ manzĩnĩ maingĩ.
11Ũla ũtilyĩ taku katĩ wa i ngai nũũ, ame Yeova?
Nũũ ũtilyĩ taku, wĩ ndaĩa ũtheunĩ,
Kũkĩwa ndaĩanĩ, ũkĩka moseng'yo?
12Nũtambũũkisye kw'oko kwaku kwa aũme,
Nthĩ yamamelya.
13We, ũndũ wa ũseo waku wĩ wendo, nũtongoesye andũ ala wovoetye:
Nũmatongoesye na vinya waku kũvika wĩkalonĩ waku mũtheu.
14Ngo sya andũ nĩsyĩw'ĩte, nĩũtetema:
Woo nũmakwatĩte ala matwĩe Vilisitia.
15Nĩvo ĩndĩ anene ma Etomu matevie;
Ngũmbaũ sya Moavi syakwatwa nĩ kũtetema:
Onthe ala matwĩe Kanaani manyaĩĩka maaa.
16Ũtĩsyo na w'ĩa mũnene niũmavalũkĩla;
Kwondũ wa ũnene wa kw'oko kwaku nĩmavindĩtye ta ĩvia;
Kũvika yĩla andũ maku meinga, ame Yeova,
O kũvika yĩla andũ ala wathooete meinga.
17Ũkamalikya, na kũmavanda kĩĩmanĩ kya ũtiĩwa waku,
Vandũ vala weeseũvĩsye wĩkalae, ame Yeova,
O vala vandũ vatheu, ame Mwĩaĩi, vala moko maku malũlũmĩlĩtye.
18Yeova akasumbĩka tene na tene.
19Nũndũ mbalasi sya Valao syalika ũkanganĩ syĩ vamwe na makasya make ma kaũ na andũ make ala matũlĩte mbalasi, na Yeova atũngĩanĩa manzĩ ma ũkanga mamavw'ĩka; ĩndĩ ana ma Isilaeli makinyĩle nthĩ nyũmũ ũkanganĩ katĩ. 20Na Miliamu, mwathani, mwĩĩtu-a-inyia wa Aluni, oosa kathembe kw'okonĩ kwake; na aka onthe mamũatĩĩa me na tũthembe makina. 21Na Miliamu ametĩkĩĩsya,
Mwinĩei Yeova, nũndũ nĩwakĩlilye vinya na ũkĩlyo mũnene;
Mbalasi na ũla ũmĩtũlĩte nĩwĩkĩtye ũkanganĩ.

Manzĩ me ũũ ma Mala

22Na Mose atongoesya Isilaeli maendeee kuma Ũkanga Mũtune, na maendeee weũnĩ wa Suli; na mathi mĩthenya ĩtatũ weũnĩ, matona manzĩ. 23Na mavika Mala, matyaatonya kũnyw'a manzĩ ma Mala, nũndũ maĩ ũũ: kwondũ wa ũu veetwa Mala. 24Na andũ mamũnyungunyĩĩsya Mose, makyasya, Twinyw'a kyaũ? 25Nake amwĩkaĩla Yeova; na Yeova amwon'ya mũtĩ, nake awĩkya manzĩnĩ, na manzĩ maya mũyo. Vu amatw'ĩĩa mwamũlo na ũtw'ĩo, na nĩvo wamatatie; 26na asya, Ethĩwa ũkew'aa wasya wa Yeova Ngai waku na kĩthing'ĩĩsyo, na kwĩkaa ũla wonaa wĩ ũlũngalu, na kũtea matũ mĩaonĩ yake, na kũkwataa myamũlo yake yonthe, ndĩkakũetee mowau o na ũmwe wa ala namaetee Amisili: nũndũ ninyie Yeova ũla ũkũvoasya.
27Na mavika Elimu, vala vaĩ mbuluti ĩkũmi na ili sya manzĩ, na mĩtende mĩongo mũonza: na mamba maeema vu vakuvĩ na manzĩ.

KUMA 16

Ngai ainengane Mana

1Na maenda kyalo kuma Elimu, na ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli wavika weũnĩ wa Sini, ũla wĩ katĩ wa Elimu na Sinai, mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano wa mwei wa kelĩ ĩtina wa mauma nthĩ ya Misili. 2Na ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli wamanyungunyĩĩsya Mose na Aluni weũnĩ: 3na ana ma Isilaeli mamea, Twenda kethĩwa tũnakwie nĩ kw'oko kwa Yeova twĩ nthĩ ya Misili, yĩla twekalaa vakuvĩ na mbisũ sya nyama yĩla twaĩsaa imũtũ tũkavũna; nũndũ nĩmũtũetete weũnĩ ũũ, mũae ũmbano ũũ w'onthe na nzaa.
4Nĩvo ĩndĩ Yeova wamwĩie Mose, Sisya, ngamuĩsya mbua ya imũtũ kuma ĩtunĩ; na andũ makaumaalaa kĩla mũthenya makolan'ye sya kũmeanĩa mũthenya o ũsu, nĩ kana nĩmatate, ethĩwa makakinya mwĩaonĩ wakwa, kana ti w'o. 5Na kũkeethĩwa mũthenya wa thanthatũ, makaseũvye ila mekũete, nasyo ikeethĩwa kũndũ kwĩlĩ sya ila makolanasya mũthenya na mũthenya. 6Na Mose na Aluni mamea ana ma Isilaeli atĩĩ, Wĩoo, nĩvo mwĩmanya atĩ Yeova nũmumĩtye nthĩ ya Misili; 7na kĩoko, nĩvo ĩndĩ mwĩona ũnene wa Yeova; nĩkwĩthĩwa nĩwĩw'aa monyungunyĩsyo menyu ĩũlũ wa Yeova: na ithyĩ twĩ aaũ, ũndũ mũũtũnyungunyĩĩsya ithyĩ? 8Na Mose amea, Ũũ ũkeethĩwa, yĩla Yeova wĩmũnenga wĩoo nyama ya kũya, na kĩoko imũtũ sya kũmũvũn'ya; nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwĩw'aa monyungunyĩsyo menyu ala mũmũnyungunyĩĩasya: na ithyĩ twĩ aaũ? Monyungunyĩsyo menyu mati ĩũlũ waitũ, ĩndĩ nĩ ĩũlũ wa Yeova. 9Na Mose amwĩa Aluni, Tavya ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli atĩĩ, Thengeeai Yeova; nũndũ nĩwĩw'ĩte monyungunyĩsyo menyu. 10Na kweethĩwa, Aluni akĩneena na ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli, masisya kwelekela weũnĩ, na sisya, ũtheu mũtisu wa Yeova waumĩla ũla mũumbĩnĩ. 11Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 12Nĩnĩw'ĩte monyungunyĩsyo ma ana ma Isilaeli: neena namo, ũkĩmea, Wĩoo mũkaya nyama, na kĩoko mũkavũnw'a na imũtũ; na mũkamanya ninyie Yeova Ngai wenyu.
13Na kweethĩwa wĩoo, ngwae syaumĩla syavw'ĩka mwako wa maeema: na kĩoko ĩmwe yathyũlũlũka mwako wa maeema. 14Na ĩmwe yĩla yaĩ nthĩ yatw'ĩka, sisya, kw'onthe weũnĩ kwaĩ kĩndũ kĩnini kĩlinge kĩ nthĩ, kĩnini ta ĩmwe yĩkamĩtw'e nĩ mbevo. 15Na yĩla ana ma Isilaeli makyonie, makũlan'ya ene kwa ene, Nĩ kyaũ? Nũndũ matyaamanya nĩ kyaũ. Na Mose amea, Nĩ imũtũ ila Yeova ũmũnengete mũye. 16Ũũ nĩ ũla Yeova wĩaĩte, Kolan'yai kwĩanana na ũndũ kĩla mũndũ ũĩsaa; mũkose kya ĩmisi kĩla mũndũ, kwĩanana na ũtalo wa andũ menyu, kĩla mũndũ kwondũ wa asu me ĩeemanĩ kwake. 17Na ana ma Isilaeli meeka ũu, na amwe makolan'ya nyingĩ na angĩ nini. 18Na yĩla mathima na

ĩmisi, ũsu wakolan'ya nyingĩ ndaatialĩlwa nĩ kĩndũ, na ũsu wakolan'ya nini ndaanyivĩwa; makolanasya kĩla mũndũ kwĩanana na ũndũ ũĩsaa. 19Na Mose amea, Mũndũ o na wĩva ndakaitialye kũvika kĩoko. 20Ĩndĩ matyaamwĩthukĩĩsya Mose; ĩndĩ amwe moo maitialya kũvika kĩoko, na syaya iinyu na syanyunga naĩ: na Mose amathilĩkĩa mũno.
21Na maikolanasya syo kĩoko na kĩoko, kĩla mũndũ kwĩanana na ũndũ ũĩsaa: na syũa yavyũva, syatweka. 22Na kweethĩwa, mũthenya wa thanthatũ makolan'ya imũtũ isu kũndũ kwĩlĩ, mamisi elĩ kĩla ũmwe: na anene onthe ma ũla ũmbano mooka, matavya Mose. 23Na amea, Ũũ nĩ ũndũ Yeova ũneenete, Ũnĩ nĩ ũthũmũo mũuu, savato mũtheu kwa Yeova: kaangai ila mwĩkaanga, na uai ila mwĩua; na syonthe ila itialw'a mwie ũndũ wenyu syĩkale kũvika kĩoko. 24Na maia kũvika kĩoko, o tondũ Mose wameaĩe: na ityaanyunga naĩ, o na ityaĩ kĩinyu o na kĩmwe nthĩnĩ wasyo. 25Na Mose amea, Yai isu ũmũnthĩ; nũndũ ũmũnthĩ nĩ savato kwondũ wa Yeova: ũmũnthĩ mũtisyona weũnĩ. 26Mũkaikolanasya mĩthenya thanthatũ; ĩndĩ mũthenya wa mũonza nĩ savato, itikethĩwa mũthenya ũsu. 27Na kweethĩwa mũthenya wa mũonza, andũ amwe maumaala makolan'ye, na matyaaona o na vanini. 28Na Yeova amwĩa Mose, Mwĩlea kũsũvĩa motw'ĩo makwa na mĩao yakwa kũvika ĩndĩĩ? 29Sisya, nĩkwĩthĩwa Yeova nũmũnengete savato, kwondũ wa ũu nũmũnengae mũthenya wa thanthatũ ĩmũtũ sya mĩthenya ĩlĩ; ĩkalai kĩla mũndũ vandũ vake, mũndũ o na wĩva ndakaumaale kwake mũthenya wa mũonza. 30Na kwondũ wa ũu andũ mathũmũa mũthenya wa mũonza.
31Na nyũmba ya Isilaeli yeeta kĩndũ kyu Mana: na kyaĩ kyeũ, ta mbeke ya kolianda; na ũsamo wakyo waĩ ta tũmĩkate tũvũthũ tũvulanĩtw'e na ũki wa nzũkĩ. 32Na Mose asya, Ũũ nĩ ũla Yeova wĩaĩte, Ĩmisi yusĩe kyo yiwe yĩkale ũndũ wa mosyaanĩo menyu, nĩ kana mone lĩu namũathĩasya weũnĩ, yĩla namumisye nthĩ ya Misili. 33Na Mose amwĩa Aluni, Osa kavisũ, wĩkĩe mana wa ĩmisi yusĩe nthĩnĩ wako, na ũkia mbee wa Yeova, ũsũvĩwe ũndũ wa mosyaanĩo menyu onthe. 34O tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose, Aluni awiie o ta ũu mbee wa Ĩsandũkũ ya Ũkũsĩ, ũsũvĩwe. 35Na ana ma Isilaeli maĩsaa ũla mana myaka mĩongo ĩna, mũvaka mavika nthĩ yĩ andũ; nĩmaĩsaa ũla mana, mũvaka mavika mĩvakanĩ ya nthĩ ya Kanaani. 36Na ĩndĩ ĩmisi yĩu nĩ kĩlungu kĩmwe kya ĩkũmi kya eva.

KUMA 17

Manzĩ kuma ĩvianĩ

(MOTALO 20.1–13)

1Na ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli waenda kyalo kuma weũnĩ wa Sini, o ũndũ syalo syoo syailyĩ, kwĩanana na mwĩao wa Yeova, na mamba maeema Levitimu; na kũtyaĩ manzĩ ma ũnyuwa nĩ andũ. 2Kwondũ wa ũu andũ matetan'ya na Mose, na mamwĩa, Tũnenge manzĩ tũnyw'e. Na Mose amea, Mwĩtetan'ya nakwa nĩkĩ? Mwĩmũtata Yeova nĩkĩ? 3Na andũ meew'ĩa waũni wa manzĩ vo; na andũ mamũnyungunyĩĩsya Mose, na mamwĩa, Watumisye Misili nĩkĩ, ũtũae na syana sitũ na indo sitũ na waũni? 4Na Mose amwĩkaĩla Yeova, akyasya, Nĩĩka andũ aa ata? Makilĩlye kũngima na mavia. 5Na Yeova amwĩa Mose, Vĩta we mbee wa andũ, na ũkĩthi na atumĩa amwe ma Isilaeli: na ndata yaku, ĩla wakũnie ũsĩ nayo, ũkue kw'okonĩ kwaku, noithi. 6Sisya, nĩngũũngama ĩvianĩ mbee waku vu Olevu; naku ũkakũne ĩvia, nayo yĩkauma manzĩ, nĩ kana andũ manyw'e. Na Mose eeka ũu atumĩa ma Isilaeli mene. 7Na eeta syĩtwa ya vandũ vau Masa, na ĩngĩ Meliva, nũndũ wa motetan'yo ma ana ma Isilaeli, na nũndũ nĩmatatie Yeova, makĩkũlya, Yeova e vamwe naitũ, kana tĩ w'o?

Kaũ na Amaleki

8Nĩvo ĩndĩ Amaleki mookie, na mokitĩa na Isilaeli ku Levitimu. 9Na Mose amwĩa Yosua, Tũnyuvĩe andũ, noithi wũkite na Amaleki: ũnĩ ngaũngama mũtumbĩnĩ wa kĩĩma nĩ na ndata ya Ngai kw'okonĩ kwakwa. 10Na ĩndĩ Yosua eeka o tondũ Mose wamwĩe, na okita na Amaleki: na Mose, na Aluni, na Uulu mambata mũtumbĩnĩ wa kĩĩma. 11Na kweethĩwa, yĩla Mose wokĩlilye kw'oko kwake, Isilaeli makĩlya vinya; na yĩla watheeisye kw'oko kwake, Amaleki makĩlya vinya. 12Ĩndĩ moko ma Mose maĩ maito; namo moosa ĩvia, mamwiĩa nthĩ, nake ayĩkalĩla; na Aluni na Uulu matw'ĩĩka moko make mokĩlĩtye na ĩũlũ, ũmwe ngalĩ ĩmwe, na ũndĩ ngalĩ ĩla ĩngĩ; na moko make matw'ĩĩkwa kũvika syũa yathũa. 13Na Yosua amakĩlya Amaleki na andũ make vinya kwa kũmatemanga na ũvyũ. 14Na Yeova amwĩa Mose, Andĩka ũũ ĩvukunĩ wĩthĩwe ũlilikan'yo, noitavya Yosua kana ew'e: atĩ ngaananga vyũ ũlilikano wa Amaleki ĩtheo wa ĩtu. 15Na Mose aaka kĩthembeo, na eeta syĩtwa yakyo Yeova-nisi: 16na asya, Yeova nĩwĩvĩtĩte: Yeova akeethĩawa na kaũ na Amaleki kuma nzyawa na nzyawa.

KUMA 18

Yethilo aithokea Mose

1Na ĩndĩ Yethilo, mũthembi wa Mitiani, mũthoni wa Mose, eew'a onthe ala Yeova wekĩte ũndũ wa Mose, na ũndũ wa Isilaeli andũ make, ũndũ Yeova waumĩtye Isilaeli Misili. 2Na Yethilo, mũthoni wa Mose, oosa Nzivola, mũka wa Mose, ũla waĩ anatũnga kwa ĩthe, 3na ivĩsĩ syake ilĩ; syĩtwa ya kĩmwe kyeetawa Ngelisoni; nũndũ aisye, Nĩnaĩ mwĩkali wa ũeninĩ nthĩ ĩngĩ: 4na syĩtwa ya kĩngĩ kyeetawa Elieseli; nũndũ aisye, Ngai wa nau aĩ mũtethya wakwa, na andangĩĩa kuma ũvyũnĩ wa Valao. 5Na Yethilo, mũthoni wa Mose, athi na ivĩsĩ syake na mũka wake kũla kwĩ Mose weũnĩ kũla wambĩte maeema, ku kĩĩmanĩ kya Ngai: 6na amwĩa Mose, Nyie Yethilo, mũthonuu, nĩnũkĩte kũla ũĩ, o na mũka waku, vamwe na ivĩsĩ syake ilĩ. 7Na Mose athi amũthaũe mũthoni, na eekunamya vyũ, na amũmumunya; na makũlan'ya ũvoo ene kwa ene; na malika ĩeemanĩ. 8Na Mose atavya mũthoni onthe ala

Yeova wekie Valao na Amisili kwondũ wa Isilaeli, na thĩna w'onthe ũla wamokĩie nzĩanĩ, na ũndũ Yeova wamatangĩĩe. 9Na Yethilo atana ũndũ wa ũseo w'onthe ũla Yeova wamekie Isilaeli, nĩkwĩthĩwa nĩwamatangĩĩie kũmaumya mokonĩ ma Amisili. 10Na Yethilo asya, Nataĩwe Yeova, ũla ũmũtangĩĩĩte kuma mokonĩ ma Amisili, na kuma kw'okonĩ kwa Valao; we ũla ũtangĩĩĩte andũ kuma mokonĩ ma Amisili. 11Yu nĩnĩsĩ kana Yeova nĩ mũnene kwĩ ngai syonthe; ĩĩ, o na ũndũnĩ ũla syamekathĩĩe. 12Na Yethilo, mũthoni wa Mose, amwosea Ngai nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo sya kũtonywa: na Aluni ooka, e na atumĩa onthe ma Isilaeli, maĩĩe lĩu na mũthoni wa Mose mbee wa Ngai.

Kũnyuvwa kwa asili

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 1.9–18)

13Na kweethĩwa ũnĩ ũsu, Mose ekala nthĩ asilan'ye andũ: nao andũ asu maũngama mamũthyũlũlũkĩte Mose kuma kĩoko kũvika wĩoo. 14Na yĩla mũthoni wa Mose wonie onthe ala wekie andũ, amwĩa, Ũndũ ũũ wĩkaa andũ nĩ mwaũ? Nĩkĩ wĩkalaa wĩ weka, na andũ onthe makĩũngama makũthyũlũlũkĩte kuma kĩoko kũvika wĩoo? 15Na Mose amwĩa mũthoni, Nĩkwĩthĩwa andũ nĩmandokeaa nĩ kana nĩmakũlĩlye kwa Ngai; 16yĩla me na ũndũ, nĩmokaa kũla nĩĩ; na nĩngũmasilan'ya mũndũ na mũtũi wake, na ngĩmamanyĩthya myamũlo ya Ngai, na mĩao yake. 17Na mũthoni wa Mose amwĩa, Ũndũ ũla wĩkaa ti ũseo. 18Ũkanoa vate ndĩi wae vinya, naku, o na andũ aa ala me naku: nũndũ ũndũ ũũ nũvĩtũkĩte vinya waku; ndũtonya kũwĩka wĩ weka. 19Ĩthukĩĩsye yu wasya wakwa, nĩngũũkũtaa, nake Ngai nĩethĩwe naku: ũmaneeneae andũ aa vala ve Ngai, na kũtwaaa maũvoo moo kwa Ngai: 20na ũimamanyĩasya myamũlo na mĩao, na kũmon'ya nzĩa ĩla meendelaa nayo, na wĩa ũla meĩkaa. 21Na ĩngĩ ũkamanthe andũ me na ũtonyi kuma andũnĩ onthe, ala mamũkĩaa Ngai, andũ ma w'o, mamenete ũtandĩthyo ũte wa w'o; na ũkĩmaia ta asu ĩũlũ woo, methĩwe me anene ma ngili ngili, na anene ma maana, na anene ma mĩongo ĩtano mĩongo ĩtano, na anene ma makũmi: 22na nĩmasilanasye andũ mavinda onthe: na kũkeethĩwa, kĩla ũndũ ũnene makũeteae, ĩndĩ kĩla ũndũ ũnini matusae e mo: na ĩndĩ ũkavũthĩw'a nĩ wĩa, na makakuanaa naku. 23Ethĩwa ũkeka ũndũ ũũ, nake Ngai akakwĩaĩa o ũu, nĩvo ĩndĩ wĩtonya kwĩkala wĩ na vinya we, na andũ aa onthe namo makaendaa kwoo na mũuo. 24Kwondũ wa ũu Mose eethukĩĩsya wasya wa mũthoni, na eeka onthe ala ũnaneenĩe. 25Na Mose anyuva andũ me na ũtonyi kuma kwa Isilaeli onthe, na amatw'ĩkĩthya atongoi ĩũlũ wa andũ, anene ma ngili ngili, na anene ma maana, na anene ma nĩongo ĩtano mĩongo ĩtano, na anene ma makũmi. 26Namo masilanasya andũ mavinda onthe: maũndũ ala maĩ vinya mamũtwaĩaa Mose, ĩndĩ kĩla ũndũ ũnini nĩmatusaa e mo. 27Na Mose atianĩa ũvoo na mũthoni; nake eeyĩendea enũka kwoo.

KUMA 19

Aisilaeli me kĩĩmani kya Sinai

1Mweĩ wa katatũ wathela kuma ana ma Isilaeli mauma nthĩ ya Misili, mũthenya o ũsu mavika weũnĩ wa Sinai. 2Na yĩla maumie Levitimu, na mavika weũnĩ wa Sinai, mamba maeema weũnĩ; na Isilaeli mamba maeema vu vakuvĩ na kĩĩma. 3Na Mose ambata vala ve Ngaĩ, na Yeova amwĩta e kĩĩmanĩ, akĩmwĩa, Ũkaneene na ala ma nyũmba ya Yakovo, na kũtavya ana ma Isilaeli atĩĩ: 4Nĩmwonete ũndũ neekie Amisili, na ũndũ namũkuie nthwaunĩ sya ndiũ, na kũmũete vala nĩĩ. 5Na ĩndĩ yu, ethĩwa mũkew'a wasya wakwa w'o, na kũlũmya ũtianĩo wakwa, nĩvo ĩndĩ mwĩĩthĩawa makwa mwene kuma ngonĩ syonthe sya andũ: nũndũ nthĩ yonthe nĩ yakwa: 6na mũkeethĩwa kwakwa ũsumbĩ wa athembĩ, na mbaĩ ntheu. Ndeto ila wĩmatavya ana ma Isilaeli nĩ isu.

7Na Mose ooka, na eeta atumĩa ma andũ, na amavuanĩsya ndeto isu syonthe ila Yeova wamwĩaĩe. 8Na andũ onthe masũngĩa vamwe, na masya, Onthe ala Yeova ũneenete tũkeeka. Na Mose atũngĩa Yeova ndeto syonthe sya andũ. 9Na Yeova amwĩa Mose, Sisya, nĩnũkĩte kũla ũĩ nĩ ĩthweonĩ ĩkamu, nĩ kana andũ mew'e yĩla ngũneena naku, na ĩngĩ makwĩtĩkĩle tene na tene. Na Mose amũtavya Yeova ndeto sya andũ. 10Na Yeova amwĩa Mose, Enda kwa andũ, ũmavathan'ye ũmũnthĩ na ũnĩ methĩwe atheu, na nĩmathambye ngũa syoo, 11na meĩthĩwa meyũmbanĩtye mũthenya wa katatũ: nũndũ mũthenya wa katatũ Yeova akatheea kĩĩmanĩ kya Sinai andũ onthe mene. 12Naku ũkamaiĩe andũ mĩvaka ĩthyũlũlũkĩte kw'onthe, ũkĩmea, Ĩsũvĩei ene, mũtikambate kĩĩmanĩ, o na kũkiita mũvaka wakyo: o ũla ũkakiita kĩĩma no mũvaka oawe: 13mũndũ o na wĩva ndakamũkiite na kw'oko, ĩndĩ mũvaka akimangwe na mavia, kana kũathwa; ethĩwa nĩ nyamũ kana mũndũ, ndakekale thayũ: yĩla soo wĩvuvwa ĩvinda ĩasa nĩmakathengeee kĩĩma. 14Na Mose auma kĩĩmanĩ atheea kũla kwĩ andũ, na avathan'ya andũ methĩwe atheu; namo mathambya ngũa syoo. 15Na amea andũ, Mwĩthĩwe mwĩyũmbanĩtye mũthenya wa katatũ: mũtikathengeee mũndũ mũka.

16 Na kweethĩwa mũthenya wa katatũ, kwakya, kwaĩ itundumo na motisi, na ĩthweo ĩkamu kĩĩmanĩ ĩũlũ, na wasya wa soo mũnene mũno: na andũ onthe ala maĩ mwakonĩ wa maeema matetema. 17Na Mose aumaalya andũ mwakonĩ wa maeema makomane na Ngai; namo maũngama ĩtheo wa kĩĩma. 18Na kĩĩma kya Sinai, kyonthe, kyatoa syũki, nũndũ Yeova akĩtheea e mwakinĩ nthĩnĩ; na syũki yaw'o yambata ta syũki ya iko ĩnene, na kĩĩma kyonthe kyatetema mũno. 19Na yĩla wasya wa soo wanenevangie mũno, Mose aneena, na Ngai amũsũngĩa na wasya. 20Na Yeova atheea kĩĩmanĩ kya Sinai, mũtumbĩnĩ wa kĩĩma, na Yeova amwĩta Mose ambate mũtumbĩnĩ wa kĩĩma; na Mose ambata. 21Na Yeova amwĩa Mose, Theea, ũmeaĩe andũ, matikeyalĩlye nzĩa ya kwa Yeova maketeee, na aingĩ moo makĩkw'a. 22O na athembi namo, ala

mathengeeaa Yeova, nĩmevathan'ye methĩwe atheu, Yeova ndakese kũmakitya. 23Na Mose amwĩa Yeova, Ala andũ matitonya kwambata kĩĩmanĩ kya Sinai: nũndũ ũnatwĩaĩe, ũitwĩa, Ĩkĩai mĩvaka kũthyũlũlũka kĩĩma, na mũikĩvatha kĩthĩwe kĩtheu. 24Na Yeova amwĩa, Enda, ũtheee; na ũkambate, we, na Aluni e naku; ĩndĩ athembi na andũ matikeyalĩlye nzĩa mambate kũla kwĩ Yeova, ndakese kũmakitya. 25Kwondũ wa ũu Mose amatheeea andũ, na amatavya.

KUMA 20

Mĩao ĩkũmi

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 5.1–21)

1Na Ngai aneena ndeto ii syonthe, akyasya,
2Nyie ninyie Yeova Ngai waku, ũla wakumisye nthĩ ya Misili, kuma nyũmbanĩ ya ũkombo.
3Ndũkethĩwe na ngai ingĩ ate o nyie.
4Ndũkeseũvĩsye mũvw'anano mwasũvye, o na mũvw'ano o na wĩva wa kĩndũ kĩ ĩtunĩ ĩũlũ, kana kĩla kĩ kũũ nthĩ, kana kĩla kĩ manzĩnĩ ĩtheo wa nthĩ: 5ndũkamĩkunamĩe, o na ndũkamĩthũkũme; nũndũ nyie Yeova Ngai waku nĩ Ngai wĩ kĩwĩu, ngĩĩvanĩsya kwa syana ũthũku wa aaĩthe, kũvika nzyawa ya katatũ o na ya kana sya ala mamenaa, 6na ngyonan'ya ũseo wĩ wendo kũvika ngili na ngili sya ala mambendaa na kũkwataa mĩao yakwa.
7Ndũkawete syĩtwa ya Yeova Ngai waku mana; nũndũ Yeova ndakasya ũsu nde ĩvĩtyo ũla ũwetaa syĩtwa yake mana.
8Lilĩkana mũthenya wa savato, ũwĩkalye wĩ mũtheu. 9Tethya wĩa mĩthenya thanthatũ, wĩke wĩa w'onthe: 10ĩndĩ mũthenya wa mũonza nĩ savato wa Yeova Ngai waku: mũthenya ũsu ndũkatethye wĩa o na wĩva, we, o na mwana waku, o na mwĩĩtu waku, o na mũthũkũmi waku mũndũ mũũme, o na mũthũkũmi waku mwĩĩtu, o na indo syaku, o na mũeni waku ũla wĩ kwaku: 11nũndũ mĩthenya thanthatũ Yeova nĩwombie ĩtu na nthĩ, na ũkanga, na syonthe ila syĩ nthĩnĩ wasyo, na aithũmũa mũthenya wa mũonza: kwondũ wa ũu aathima mũthenya wa savato, na oovathan'ya wĩthĩwe mũtheu.
12Taĩaa au na mwenyu, nĩ kana matukũ maku maingĩve nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae.
13Ndũkoae.
14Ndũkalaalae.
15Ndũkoye.
16Ndũkamũkũsĩĩe mũtũi waku ũvũngũ.
17Ndũkew'ĩe nyũmba ya mũtũi waku ĩtomo, ndũkew'ĩe mũka wa mũtũi waku ĩtomo, o na mũthũkũmi wake mũndũ mũũme, o na mũthũkũmi wake mwĩĩtu, o na ng'ombe yake, o na ĩng'oi yake, o na kĩndũ o na kĩva kya mũtũi waku.

Andũ maikĩa

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 5.22–33)

18Na andũ onthe meew'a itundumo, na moona motisi, na meew'a wasya wa soo, na moona kĩĩma kĩkĩtoa syũki: na yĩla andũ moonie ũu, matetema, na maũngama kũasa. 19Na mamwĩa Mose, Neena naitũ we, na tũkeew'a; ĩndĩ Ngai ndakaneene naitũ, tũtikakw'e. 20Na Mose amea andũ, Mũtikakĩe: nũndũ Ngaĩ nĩwũkĩte amũtate, na nĩ kana kũmũkĩa kwĩthĩwe kwenyu, nĩ kana mũtikavĩtye. 21Na andũ maũngama kũasa, na Mose athengeea kĩvindunĩ kĩ ngokomi, vala Ngai ũĩ.

Mĩao ũndũ wa ithembeo

22Na Yeova amwĩa Mose, Ũũ nĩw'o wĩmatavya ana ma Isilaeli, Inyw'ĩ ene nĩmwonete kana nĩneenete nenyu nĩ ĩtunĩ. 23Mũtikaseũvye ngai ingĩ sya kũthaithanĩw'a nakwa; mũtikeseũvĩsye ngai sya vetha, o na ngai sya thaavu. 24Mũkanzeũvĩsye kĩthembeo kya mũthanga, na kũthembea vo nthembo syaku sya kũvĩvw'a, na nthembo syaku sya mũuo, malondu maku, na ng'ombe syaku: kĩla vandũ vala nĩtuma syĩtwa yakwa yĩlilikanw'a ngooka vala ũĩ na ngakũathima. 25Na ethĩwa ũkanzeũvĩsya kĩthembeo kya ĩvia, ndũkakyake na mavia masũvye; nĩkwĩthĩwa wookĩlya mũio waku wa wĩa ĩũlũ wakyo, nĩwakĩvukya. 26O na ndũkambate kĩthembeonĩ kyakwa na mbasya, nĩ kana ndũkonekee vo wĩ mũthei.

KUMA 21

Ũndũ ngombo syaĩle kwĩkwa

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 15.12–18)

1Na ĩndĩ motw'ĩo ala wĩia mbee woo nĩ aa.
2Ethĩwa ũkathooa ngombo, Mũevelania, ĩkũthũkũme myaka thanthatũ: na wa mũonza ĩkauma yĩ nthasye mana. 3Ethĩwa nĩyookie yĩ yoka, ĩkauma yĩ yoka: ethĩwa yaĩ na mũka, nĩvo ĩndĩ mũka wayo ũkauma nayo. 4Ethĩwa vwana wayo nĩwe wĩmĩnenga mũka, na akamĩsyaĩa ana kana eĩtu; ũla mũka na syana syake makeethĩwa ma vwana wake, nayo ĩkauma yĩ yoka. 5Ĩndĩ ethĩwa ĩla ngombo ĩkasya vyũ, Nĩnĩmwendete vwana wakwa, na mũka wakwa, na syana syakwa; ndyĩtĩkĩla kũthaw'a: 6nĩvo ĩndĩ vwana wayo wĩmĩtwaa vala ve Ngai, na akĩmĩtwaa mũomonĩ, kana mũtĩnĩ wĩ ũtee wa mũomo; na vwana wayo akamĩtonya kũtũ na mũkuva; nayo ĩkamũthũkũmaa ĩndĩ yonthe.
7Na ethĩwa mũndũ akathoosya mwĩĩtu wake ethĩwe ngombo, ndĩkauma tondũ ngombo nũme syumaa. 8Ethĩwa ndĩũmwendeesya vwana wayo, ũla ũmĩtwaĩte ĩtw'ĩke yake mwene, akamĩnenga ĩndĩ ũthei wa kwovow'a: ndakatonya kũmĩthooesya andũ ma nthĩ ĩngĩ, nũndũ nũmĩkengete. 9Na ethĩwa akamĩnenga mwana wake, namĩke o tondũ eĩtu make mekawa. 10Ethĩwa akatwaa mũka ũngĩ; lĩu wayo, na ngũa syayo, na maũndũ maĩle kwĩkwa mũtwawa, ndakamĩnyivĩsye. 11Na alea kũmĩka maũndũ asu atatũ, nĩvo yĩuma mana, vate kũĩvĩwa.

Mĩao ũndũ wa meko ma ũng'endu

12Ũla wĩkũna mũndũ, na aikw'a, no mũvaka oawe. 13Na ethĩwa mũndũ ndeĩmwoveesye, ĩndĩ Ngai aimũnengane kw'okonĩ kwake; nĩvo ĩndĩ nyie ngakwon'ya vandũ vala ũkakĩĩa. 14Na ethĩwa mũndũ

eũkĩa mũtũi wake na ngũlũ, amũae na ũĩ wa ũkengani; no mũvaka mũkamumya kĩthembeonĩ kyakwa, akw'e.
15Na ũla wĩkũna ĩthe, kana nyinyia, no mũvaka oawe.
16Na ũla wĩũya mũndũ, na aimũthoosya, kana ethĩwa akooneka kwake, no mũvaka oawe.
17Na ũla wĩmũuma ĩthe kana nyinyia, no mũvaka oawe.
18Na ethĩwa andũ makatetan'ya, na ũmwe aimũkima ũla ũngĩ na ĩvia, kana ngundĩ, nake ailea ũkw'a, ĩndĩ akĩkala ũkomonĩ wake; 19ethĩwa akookĩla, na aienda nza ethukĩtye na ndata, nĩvo ĩndĩ ũla wamũkimĩte ũtakethĩwa e na ũndũ: ĩndĩ no mũvaka aĩvĩe ĩvinda yĩla wekalĩte mana, na kũmũiitĩthya avoe vyũ.
20Na ethĩwa mũndũ ekũna ngombo yake ya mũndũ mũũme kana mwĩĩtu na ndata, na ĩikw'ĩa vo; no mũvaka asilĩlwe. 21Ĩndĩ ethĩwa ĩkekala mũthenya ũmwe kana ĩlĩ, ndakasilĩlwa: nũndũ nĩ mali yake.
22Na ethĩwa andũ makokita, na makĩw'ĩthya mũndũ mũka woo e mũito, ĩvu yake yume, ĩndĩ ate kũwaa: no mũvaka aumye nthĩnzwa, kwĩanana na ũndũ mũũme wa mũndũ mũka ũsu wĩmũtw'ĩĩa; na akĩĩva o tondũ asili metw'a. 23Ĩndĩ ethĩwa ũthũku o na wĩva ũkooneka, nĩvo ĩndĩ wĩumya thayũ vandũ va thayũ, 24itho vandũ va itho, ĩeo vandũ va ĩeo, kw'oko vandũ va kw'oko, kũũ vandũ va kũũ, 25ĩvya vandũ va ĩvya, wũkite vandũ va wũkite, ĩkũna vandũ va ĩkũna.
26Na ethĩwa mũndũ ekũna ngombo yake ya mũndũ mũũme itho, kana ngombo yake ya mwĩĩtu itho, na akĩyĩvũthũa; akamĩthasya kwondũ wa itho yayo. 27Na ethĩwa akakũna ĩeo ya ngombo yake ya mũndũ mũũme yĩkũke, o na ĩeo ya ngombo yake ya mwĩĩtu; akamĩthasya kwondũ wa ĩeo yayo.
Mĩao ũndũ wa ene ma syĩndũ
28Na ethĩwa ng'ombe yĩmũkima mũndũ mũũme kana mũndũ mũka na mbya, akw'e, ng'ombe ĩsũ no mũvaka yũawe na mavia, na nyama syayo itikaĩwe; ĩndĩ mwene wa ng'ombe ĩsu ndakatw'ĩĩwa e na ĩvĩtyo. 29Ĩndĩ ethĩwa ĩla ng'ombe nĩkimanaa na mbya kuma tene, na mwene wayo nĩwataviw'e, nake ndaamĩsiĩĩa, ĩndĩ nĩyũaĩte mũndũ mũũme kana mũndũ mũka; ng'ombe ĩsu ĩkooawa na mavia, na mwene wayo nake akooawa.
30Ethĩwa akatw'ĩĩwa mbovosya, nĩvo ĩndĩ wĩumya kwondũ wa wovosyo wa thayũ wake ũndũ wĩtw'ĩĩwa.
31Ethĩwa nĩkimĩte mwana, kana nĩkimĩte mwĩĩtu, akeekwa kwĩanana na ũtw'ĩo ũsu. 32Ethĩwa ng'ombe ĩkakima ngombo mũndũ mũũme kana ngombo mwĩĩtu, vwana wayo akanengwa sekeli mĩongo ĩtatũ sya vetha, na ĩla ng'ombe ĩkooawa na mavia.
33Na ethĩwa mũndũ akakũnũa ĩima, kana ethĩwa mũndũ akenza ĩima na ailea kũyĩkũnĩka, na ng'ombe kana ĩng'oi ĩkĩvalũka nthĩnĩ wayo, 34mwene wa ĩima akaĩva; akanenga mwene wayo mbesa, na ĩla ngw'ũ ĩkeethĩwa yake.
35Na ethĩwa ng'ombe ya mũndũ ũmwe ĩkatũla ya ũngĩ ũndũ ĩkw'a, nĩvo ĩndĩ methoosya ng'ombe ĩla ĩ thayũ, na makiaana thooa wayo; na ĩla ngw'ũ nayo makyatũana. 36Kana ethĩwa nĩkũmanyĩka atĩ ĩla ng'ombe nĩyakimanaa na mbya kuma tene, na mwene wayo ndaamĩvingĩa; no mũvaka aĩve ng'ombe vandũ va ng'ombe, na ĩla ngw'ũ ĩkĩthĩwa yake.

KUMA 22
Mĩao ũndũ wa kũĩvĩa
1Ethĩwa mũndũ akoya ng'ombe, kana ĩlondu, na aiyũaa, kana aithoosya; akaĩvĩa ng'ombe ĩmwe itano, na ĩlondu yĩmwe malondu ana. 2Ethĩwa kĩng'ei kyu kĩkooneka kĩivũthũa, na kĩikũnwa ũndũ kĩkw'a, kũikethĩwa kũĩvanĩsya nthakame kwondũ wakyo. 3Ethĩwa nĩkyakeewa ũndũnĩ ũsu, kũkeethĩwa kũĩvanĩsya nthakame kwondũ wakyo; kĩkaĩva: ethĩwa kĩti na kĩndũ, nĩvo ĩndĩ kĩtewa kwondũ wa ũng'ei wakyo. 4Ethĩwa kĩla kyoyiwe kĩkooneka kĩ thayũ kw'okonĩ kwakyo, ethĩwa nĩ ng'ombe, kana ĩng'oi, kana ĩlondu; kĩkaĩvĩa kũndũ kwĩlĩ.
5Ethĩwa mũndũ akaĩthya mũũnda kana mũũnda wa mĩsavivũ wa mũndũ ũngĩ, na akathasya ng'ombe yake, nayo ĩithi kũya mũũndanĩ wa mũndũ ũngĩ; akaĩvĩa ila nzeo mbee sya mũũnda wake mwene, na ila nzeo mbee sya mũũnda wake wa mĩsavivũ.
6Ethĩwa mwaki ũkakana, noikwata mĩw'anĩ, ũndũ syove sya nganũ, o na lĩu ũtũĩtye, o na mũũnda, iivya; ũsu wakwatĩsye mwaki no mũvaka aĩve.
7Ethĩwa mũndũ akanenga mũtũi wake mbesa kana mĩio ĩngĩ asũvĩe, na ĩkyũyĩwa nyũmbanĩ ya mũndũ ũsu; kĩng'ei kyooneka, kĩkaĩvĩa kũndũ kwĩlĩ. 8Kĩng'ei kyalea kwoneka, nĩvo ĩndĩ mwene wa nyũmba wĩthengeea vala ve Ngai, nĩ kana kũmanyĩke ethĩwa nokwĩthĩwa oyĩte mĩio ya mũtũi wake. 9Kwondũ wa kĩla ũndũ wa kũvĩtya, ethĩwa nĩ ũndũ wa ng'ombe, kana ĩng'oi, kana ĩlondu, kana ngũa, o na mũthemba o na wĩva wa kĩndũ kĩla kyaĩte, na mũndũ akyasya ũndũ wakyo, Nĩkyo kĩĩ, ũvoo wa andũ asu me elĩ wĩetwe vala ve Ngai; o ũla Ngai wĩmũtw'a mũvĩtan'ya akaĩvĩa mũtũi wake kũndũ kwĩlĩ.
10Ethĩwa mũndũ akamũvithya mũtũi wake ĩng'oi, kana ng'ombe, kana ĩlondu, kana nyamũ o na yĩva, asũvĩe; na ĩikw'a, kana kwĩkwa ũndũ ũthũku, kana kũtwawa, mũndũ o na wĩva atene: 11makeeavĩa vala ve Yeova me elĩ, ethĩwa nokwĩthĩwa ndaatambũũkya kw'oko kwake amũvute mũtũi wake syĩndũ syake; na mwene wasyo akawĩtĩkĩla, nake ndakaĩva. 12Ĩndĩ ethĩwa ĩkoyĩwa kwake, akaĩvĩa mwene wayo. 13Ethĩwa ĩkalĩka ĩkĩtilangwa ilungu, namĩete ĩthĩwe ũkũsĩ; na ndakaĩva ũndũ wa ĩla ĩlĩkĩte.
14Na ethĩwa mũndũ akavoya nyamũ kwa mũtũi wake, na ĩkĩkwa ũndũ ũthũku, kana kũkw'a, mwene wayo ate nayo, no mũvaka aĩve. 15Ethĩwa mwene wayo e nayo ndakamĩĩvĩa: ethĩwa nĩ ngomboe, nikomboetwe yonee mwene wayo mbesa.
Mĩao ĩmwe ũndũ wa mĩkalĩle mĩseo na mothaithi
16Na ethĩwa mũndũ akakuua mwĩĩtu ũte mwĩvasye, na aikoma nake, no mũvaka aumye indo amũthooe atw'ĩke mũka wake. 17Ethĩwa ĩthe wake akalea vyũ

kũmũnengane kwake, akaĩva mbesa kwĩanana na ũndũ eĩtu maasaw'a.
18Ndũkaeke mũndũ mũka mũoi ekale thayũ.
19O ũla ũkakoma na nyamũ no mũvaka oawe.
20Ũla ũkathembea ngai ĩngĩ o na yĩva nthembo ate o Yeova e weka, no mũvaka anangwe vyũ. 21Na ndũkamwĩke mwĩkali wa ũeninĩ naĩ, o na ndũkamũthĩn'ye: nĩkwĩthĩwa mwaĩ ekali ma ũeninĩ nthĩ ya Misili. 22Mũtikathĩn'ye mũndũ mũka ndiwa o na wĩva, o na kana kakw'ĩĩwe nĩ ĩthe. 23Ethĩwa ũkamathĩn'ya na ũndũ o na wĩva, na makeengaĩla o na ata, nditĩa kwĩw'a kũkaya kwoo; 24na ũthilĩku wakwa ũkavyũva, na ngamũaa na ũvyũ; na iveti syenyu ikeethĩwa ndiwa, na syana syenyu ikakw'ĩĩwa nĩ aaĩthe. 25Ethĩwa ũkakovethya mbesa ũmwe wa andũ makwa ala ngya o na mekũ ala matwĩe naku, ndũkatinde ũkĩmũandũa; o na ndũkamwĩtye ũtandĩthyo wasyo. 26Ethĩwa ũkathi na ngũa o na yĩva ya mũtũi waku ĩtw'ike ngwatĩlĩlyo, ũkamũtũngĩa syũa yĩtanathũa: 27nũndũ nĩyo wĩ nayo yoka ya kwĩvw'ĩka, nĩ ngũa yake ya kũvw'ika mwĩĩ wake: akakoma na kĩ? Na kũkeethĩwa, eĩngaĩla, ngeew'a; nũndũ nyie nĩ mũseo.
28Ndũkamũume Ngai, o na kũuma mũnene wa andũ maku. 29Ndũkekale mũno ũtekumya kĩlungu kya ngetha yaku, o na kya wingĩ wa syĩndũ syaku sya kũnyw'a. Ĩkithathi ananĩ maku aũme ũkanengae. 30Na mwĩĩka o ta ũu na ng'ombe syaku, na malondu maku: ĩkekale na nyinyia matukũ mũonza; mũthenya wa nyanya ũkanengae. 31Na mũkeethĩwa andũ atheu kwakwa: kwondũ wa ũu mũtikaye nyama ya ĩla ĩlĩkĩle kĩthekanĩ nĩ nyamũ; mũkamĩkĩsya ngitĩ.

KUMA 23

Ũw'o na ũlũngalu

1Ndũkatwae ũvoo wa ũvũngũ: ndũkakwatane kw'oko kwaku na ala athũku ũtw'ĩke ngũsĩ ĩte ya ũlũngalu. 2Ndũkaatĩanĩe na wingĩ wa andũ wĩke naĩ; o na ndũkaneene ũkũsĩ ũndũnĩ ũalyũle kũatĩĩa wingĩ wa andũ nĩ kana welelũkye sila wa katĩ: 3o na ndũkendeesye mũndũ ngya ũndũnĩ wake.
4Ethĩwa ũkakomana na ng'ombe ya ũla wĩ ũthũ naku, kana ĩng'oi yake yaĩte, ndũkatĩe kũmũtũngĩa yo kwake ĩngĩ. 5Ethĩwa ũkoona ĩng'oi ya ũla ũkũmenete yĩvalũkĩte na mũio wayo, ndũkamũtiĩe, no mũvaka ũmũtethye.
6Ndũkalelũkye sila wa katĩ kwa ũla ngya waku ũndũnĩ wake. 7Ĩyĩkalye kũasa na ũndũ wĩ ũvũngũ; na ndũkoae ũla ũte na ĩvĩtyo wĩkĩte, o na ũla mũlũngalu: nũndũ ndikatala mwĩki wa naĩ mũlũngalu. 8Na ndũkose ĩvaki o na ata: nũndũ ĩvaki nĩyĩlindaa metho ma asu mekwona, na kwelelũkya ndeto sya ũla mũlũngalu. 9Na ndũkathĩn'ye mwĩkali wa ũeninĩ: nũndũ nĩmwĩsĩ ngoo ya mwĩkali wa ũeninĩ, nĩkwĩthĩwa mwaĩ ekali ma ũeninĩ nthĩ ya Misili.

Mwaka wa savato na savato

10Na myaka thanthatũ ũkavande nthĩ yaku, na ũiketha ũsyao wayo: 11ĩndĩ mwaka wa mũonza mĩtie ĩthũmũe na kwĩkala yĩ maei, nĩ kana ala ngya ma andũ maku mone kya ũya: na kĩla meũtialya nyamũ ya kĩtheka ĩkaya. Ũkeke o ta ũu na mũũnda waku wa mĩsavivũ, o na mũũnda waku wa mĩthata. 12Ũkatethye wĩa waku mĩthenya thanthatũ, na mũthenya wa mũonza ũkathũmũe; nĩ kana ng'ombe yaku na ĩng'oi yaku syone ũthũmũo, na mwana wa ngombo yaku mwĩĩtu, na mwĩkali wa ũeninĩ, manooke. 13Na maũndũ onthe ala nĩmwĩĩte masisyei: na mũtikawete syĩtwa ya ngai ingĩ, o na yĩtikew'ĩke yĩkyuma kanyw'anĩ waku.

Mboka itatũ itw'ĩtwe

(KUMA 34.18–26;KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 16.1–17)

14Mavinda atatũ mwaka ũkeethĩwa na mboka kwondũ wakwa. 15Lilikana mboka ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa: ũkaye kĩmũtũ kĩte ĩlawa mĩthenya mũonza, o tondũ nĩkwĩaĩĩte, ĩvinda yĩtw'ĩtwe mwei wa Avivu (nũndũ mwei ũsu nĩwaumie Misili); na ndakoneke o na ũmwe wĩũka mbee wakwa e na moko mathei: 16na mboka ya ngetha, ũsyao wa mbee wa kũthĩnĩa wĩa kwaku, ũla ũvandĩte mũũndanĩ: na mboka ya kũmina ngetha, mwaka wathela, o yĩla wĩketha ũsyao wa wĩa waku w'onthe ũ wĩ mũũndanĩ. 17Mavinda atatũ mwaka aũme maku onthe makaumĩla mbee wa Mwĩaĩi Yeova.
18Ndũkathembanĩsye nthakame ya nthembo yakwa na kĩmũtũ kĩ ĩlawa; o na mathunya ma mboka yakwa matikekale ũtukũ w'onthe kũvika kĩoko. 19Ũsyao wa mbee ki wa ũsyao wa nthĩ yaku ũkaete nyũmbanĩ ya Yeova Ngai waku. Ndũkaue katena ka mbũi na ĩia ya nyinyia wako.

Mũlaĩka wa Yeova aitũmwa kũtongoesya Aisilaeli

20Sisya, nĩngũtũma mũlaĩka akũtongoesye, akũsũvĩe nzĩanĩ na ũkũete vandũ vala nĩseũvĩtye. 21Ĩsũvĩei vala ũĩ, na mũkĩthukĩĩsya wasya wake; mũtikamũthatye; nĩkwĩthĩwa ndakamũekea kũvĩtya kwenyu: nũndũ syĩtwa yakwa yĩ nthĩnĩ wake. 22Ĩndĩ ethĩwa ũkethukĩĩasya wasya wake w'o, na kwĩkaa onthe ala ngũneena; nĩvo ĩndĩ nĩĩthĩawa nĩ mũmaitha kwa amaitha maku, na nthũ kwa nthũ syaku. 23Nũndũ mũlaĩka wakwa akamũtongoeasya, na ũkũete kwa Mũamoli, na Mũititi, na Mũvelisi, na Mũkanaani, na Mũivi, na Mũyevusĩ: na ngamamina vyũ. 24Ndũkakunamĩe ngai syoo, o na kwithũkũma, o na kwĩka kũatĩĩa meko masyo: ĩndĩ ũkaing'uthũlange vyũ, na kũtũlanga ituĩ syasyo ilungu. 25Nenyu mũkathũkũmae Yeova Ngai wenyu, nake akaathimaa lĩu waku, na manzĩ maku; nakwa ngaveta ũwau kuma katĩ waku. 26Kũti ũkaumya ĩvu, kana kwĩthĩwa ngũngũ, nthĩ yaku: ngeanĩsya ũtalo wa matukũ maku. 27Ngatũma ũtĩsyo wakwa ũtongoasye mbee waku, na ngaananga andũ onthe kũla ũkavika, na ngatuma amaitha maku onthe makwon'ya mĩongo. 28Na ngatũma mauĩ mbee waku, ala makalũngya Mũivi, na Mũkanaani, na Mũititi maume mbee waku. 29Ndikamalũngya maume mbee waku nthĩnĩ wa mwaka ũmwe, nthĩ ndĩkatw'ĩke nthei, na nyamũ sya kĩtheka ikingĩva imũthĩn'ye. 30Ngamalũngya maume

mbee waku kavola na kavola, mũvaka yĩla mũkaingĩva, na kwosa nthĩ ĩsu yĩthĩwe yenyu. 31Nakwa ngaatũa mũvaka waku kuma Ũkanganĩ Mũtune kũvika ũkanga wa Avilisiti, na kuma weũ kũvika ũla Ũsĩ: nũndũ nganengane ala matwĩe nthĩ ĩsu kw'okonĩ kwaku; na ũkamalũngya maume mbee waku. 32Ndũkatianĩe ũtianĩo namo, kana na ngai syoo. 33Matikatũe nthĩ yaku, matikese kũtuma mũmbĩtanĩsya; nũndũ ethĩwa ũkaithũkũma ngai syoo, ũndũ ũsu ndũkatĩa kwĩthĩwa kĩtei kwaku.

KUMA 24

Ũtianĩo ũkĩtĩkĩlwa

1Na amwĩa Mose, Ambata wũke kũla kwĩ Yeova, we, na Alunĩ, na Natavu, na Aviu, na atumĩa mĩongo mũonza ma Isilaeli; na mũkĩthaitha mwĩ kũasa: 2na Mose e weka akamũthengeea Yeova; ĩndĩ mo matikathengeee; o na andũ matikambate nake. 3Na Mose athi na atavya andũ ndeto syonthe sya Yeova, na motw'ĩo onthe: na andũ onthe masũngĩa na wasya ũmwe, na masya, Ndeto syonthe ila Yeova ũneenete tũkeeka. 4Na Mose aandĩka ndeto syonthe sya Yeova, na ookĩla kĩoko tene, na aaka kĩthembeo, na ituĩ ĩkĩĩmi na ilĩ ĩtina wa kĩĩma, kwĩanana na mbaĩ ĩkũmi na ili sya Isilaeli. 5Na atũma anake ma ana ma Isilaeli, ala mathembie nthembo sya kũvĩvw'a, na kũthembea Yeova nthembo sya mũuo sya ng'ombe. 6Na Mose oosa nyunzu ya ĩla nthakame, na amĩkĩa masaaninĩ manene; na nyunzu ya nthakame aminzangĩsya kĩthembeonĩ. 7Na oosa ĩvuku ya ũtianĩo, na asoma andũ makĩw'a: namo masya, Tũkekaa onthe ala Yeova ũneenete, na kwĩkalaa twĩ ewi. 8Na Mose oosa ĩla nthakame, na aminzangĩsya andũ, na amea, Sisyai nthakame ya ũtianĩo, ũla Yeova ũtianĩĩte nenyu ũndũ wa ndeto ii syonthe.

9Nĩvo ĩndĩ Mose, na Aluni, na Natavu, na Aviu, na atumĩa mĩongo mũonza ma Isilaeli mambatie: 10na moona Ngai wa Isilaeli; na kwaĩ ta vandũ vaseũvĩtw'e na tũvila twa savili, na ta ĩtu yo yene ũndũ wa kũthea, vala wakinyĩle. 11Na ndaailĩĩla kw'oko kwake anene me ndaĩa ma ana ma Isilaeli: namo mamwona Ngai, na maya na manyw'a.

Mose e kĩĩmanĩ kya Sinai

12Na Yeova amwĩa Mose, Ambata vala nĩĩ kĩĩmanĩ, na wĩthĩwe vo: na ngakũnenga masengea ma mavia, na ĩla mĩao na motw'ĩo, ala nĩandĩkĩte, nĩ kana ũtonye kũmamanyĩsya. 13Na Mose ookĩla, na Yosua mũthũkũmi wake: na Mose ambata kĩĩmanĩ kya Ngai. 14Na amea ala atumĩa, Tweteelei vaa, kũvika twaalũka vala mũĩ ĩngĩ: na, sisyai, Aluni na Uulu me vamwe nenyu: o ũla wĩ na ũndũ, nathi vala maĩ. 15Na Mose ambata kĩĩmanĩ, na ũla mũumbĩ wavw'ĩka kĩĩma. 16Na ũtheu mũtisu wa Yeova wekala kĩĩmanĩ kya Sinai ĩũlũ, na ũla mũumbĩ wakĩvw'ĩka mĩthenya thanthatũ: na mũthenya wa mũonza amwĩta Mose e mũumbĩnĩ katĩ. 17Na kwoneka kwa ũtheu mũtisu wa Yeova mũtumbĩnĩ wa kĩĩma, ana ma Isilaeli moona ta mwaki ũla ũvĩvasya. 18Na Mose avota mũumbĩnĩ katĩ, na ambata kĩĩmanĩ: na Mose ekala kĩĩmanĩ mĩthenya mĩongo ĩna na matukũ mĩongo ĩna.

KUMA 25

Ana ma Isilaeli maitavw'a maete nthembo

(KUMA 35.4–9)

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Matavye ana ma Isilaeli mambũmbanĩsye nthembo: mũkose nthembo yakwa kwa kĩla mũndũ ũla wĩ na ngoo ya kwenda. 3Na nthembo ĩla mwĩosa kũla maĩ nĩ ĩno: thaavu, na vetha, na ũthuku, 4na langi wa vuluu, na ũla ũtilyĩ ta mũtune, na ũla mũtune mũno, na katane nzeo, na maw'ĩa ma mbũi, 5na mbũa sya ndũũme syĩkĩĩtwe langĩ mũtune, na mbũa sya vomboo, na mĩtĩ ya mũea, 6na mauta ma kwakan'ya taa, na mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa kwondũ wa mauta ma kwĩtĩkĩsya, na ma kũtoeesya ũvani ũla ũnyungaa nesa, 7na tũvila twa nzumalati, na tũvila twa kũlũmanĩthw'a iĩndĩnĩ syatw'o, ngũanĩ yĩtawa evoti, na kakalonĩ ka kĩthũi. 8Na nĩmanzeũvĩsye vandũ vatheu, nĩkalae katĩ woo. 9Kwĩanana na onthe ala nĩkwon'ya, ngelekan'yo ya wĩkalo, na ngelekan'yo ya mĩio yonthe yaw'o, mũkavaseũvye o ta ũu.

Ĩsandũkũ ya ũkũsĩ

(KUMA 37.1–9)

10Na makaseũvye ĩsandũkũ ya mĩtĩ ya mũea: ũasa wayo ũkeethĩwa mĩkono ĩlĩ na nyunzu, na ũthanthau wayo mũkono na nyunzu, na ũtũlu wayo mũkono na nyunzu. 11Na ũkayĩvw'ĩke thaavu mũtheu, nthĩnĩ na ũtee ũkayĩvw'ĩke, na kũseũvya ĩũlũ wayo ũengo mũtũlu wa thaavu ũyĩlingĩle. 12Na ũkayĩtũĩĩe ngome inya sya thaavu, na ũkĩsyĩkĩa maũũnĩ ana mayo; na ngome ilĩ ikethĩwe ngalĩ ĩmwe yayo, na ngome ilĩ ngalĩ ĩla ĩngĩ yayo. 13Na ũkaseũvye mĩtĩ ya mũea, na ũkĩmĩvw'ĩka thaavu. 14Na ũkĩkĩa ĩla mĩtĩ ngomenĩ ila syĩ mavavanĩ ma yĩla ĩsandũkũ, ya ũkua ĩsandũkũ nayo. 15Ĩla mĩtĩ ĩkeethĩwa ngomenĩ sya ĩsandũkũ: ndĩkaumw'e vo. 16Na ũkekĩe nthĩnĩ wa ĩsandũkũ ũkũsĩ ũla nĩkũnenga. 17Na ũkaseũvye wĩkalo wa tei wa thaavu mũtheu: ũasa waw'o ũkeethĩwa mĩkono ĩlĩ na nyunzu, na ũtanthau waw'o mũkono na nyunzu. 18Na ũkaseũvye akeluvi elĩ ma thaavu; ũkamaseũvye na kũmatua, ngalĩ syelĩ sya ũla wĩkalo wa tei. 19Noiseũvya mũkeluvi ũmwe ngalĩ ĩmwe, na mũkeluvi ũngĩ ngalĩ ĩla ĩngĩ: ũkatuanĩsye ala akeluvi kĩlungunĩ kĩmwe na ũla wĩkalo wa tei ngalĩ syelĩ syaw'o. 20Na akeluvi makatambũũkye nthwau syoo ĩũlũ, makĩvw'ika wĩkalo wa tei na nthwau syoo, mothyũ moo masianĩtye; mothyũ ma akeluvi makelekele wĩkalo wa tei. 21Na ũkaie ũ wĩkalo wa tei ĩsandũkũnĩ ĩũlũ; na nthĩnĩ wa ĩsandũkũ ũkĩkĩa ũkũsĩ ũla nĩũnenga. 22Na nĩvo nĩkomanĩaa naku, na nganeenanasya naku nĩ wĩkalonĩ wa tei ĩũlũ, o katĩ wa akeluvi elĩ ala me ĩũlũ wa ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, ũndũ wa maũndũ onthe ala ngakwĩaĩaa kwondũ wa ana ma Isilaeli.

Mesa ya imũtũ sya kwiawa mbee wa Yeova
(KUMA 37.10–16)
23Na ũkaseũvye mesa ya mĩtĩ ya mũea: ũasa wayo ũkeethĩwa mĩkono ĩlĩ, na ũthanthau wayo mũkono, na ũtũlu wayo mũkono na nyunzu. 24Na ũkamĩvw'ĩke thaavu mũtheu, noimĩseũvĩsya ũengo mũtũlu wa thaavu ũmĩlingĩle. 25Na ũkamĩseũvĩsye ũengo ũmĩlingĩle, ũthanthau waw'o nĩ ta wa kĩtaa kya kw'oko; na ũkaseũvye ũengo mũtũlu wa thaavu ũengonĩ wayo ũmĩlingĩle. 26Na ũkamĩseũvĩsye ngome inya sya thaavu, na ũkĩkĩa ngome mĩthyanĩ ĩna ya ĩũlũ ĩla yĩ maũũnĩ ana mayo. 27Ngome ikethĩwe vakuvĩ na ũengo, syĩthĩwe kũndũ kwa kwĩkĩa mĩtĩ ya kũkua mesa. 28Na ũkaseũvye ĩla mĩtĩ ya mũea, noimĩvw'ĩka thaavu, nĩ kana mesa ĩkuwe nayo. 29Na ũkaseũvye masaani mayo, na syĩko syayo, na ikombe syayo, na mbakũli syayo, ila sya kwĩtĩkĩasya: ũkaiseũvye na thaavu mũtheu. 30Na ũkaie mesanĩ imũtũ sya kwiawa mbee wakwa matukũ onthe.

Kĩndũ kĩla kĩkĩawa mataa kya thaavu mũtheu
(KUMA 37.17–24)
31Na ũkaseũvye kĩndũ kĩla kĩkĩawa mataa kya thaavu mũtheu: kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa kĩkaseũvw'e na kũtua, o ĩtina yakyo, na mũtĩ wakyo; ikombe syakyo, na mĩkauti yakyo, na malaa makyo, ikethĩwe sya kĩlungu kĩmwe nakyo: 32na vakethĩwe mbonge thanthatũ ikyuma ndee syakyo; mbonge itatũ sya kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa kuma ngalĩ ĩmwe yakyo, na mbonge itatũ sya kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa kuma ngalĩ ĩla ĩngĩ yakyo: 33ikombe itatũ iseũvĩtw'e ta malaa ma mũlosi ũvongenĩ ũmwe, mũkauti na ĩlaa; na ikombe itatũ iseũvitw'e ta malaa ma mũlosi ũvongenĩ ũla ũngĩ, mũkauti na ĩlaa: o ta ũu kwa ila mbonge thanthatũ ikyuma kĩla kĩndũnĩ kĩkĩawa mataa: 34na nthĩnĩ wa kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa ikombe inya iseũvĩtw'e ta malaa ma mũlosi, mĩkauti yakyo, na malaa makyo; 35na mũkauti ĩtheo wa mbonge ilĩ kĩlungunĩ kĩmwe nakyo, na mũkauti ĩtheo wa mbonge ilĩ kĩlungunĩ kĩmwe nakyo, na mũkauti ĩtheo wa mbonge ilĩ kĩlungunĩ kĩmwe nakyo, kwa ila mbonge thanthatũ ikyuma kĩla kĩndũnĩ kĩkĩawa mataa. 36Mĩkauti yakyo na mbonge syakyo ikethĩwe sya kĩlungu kĩmwe nakyo: kĩndũ kyu kĩima kya thaavu mũtheu ũla mũtue. 37Na ũkaseũvye mataa makyo, mũonza: na makakwatasye mataa makyo, maumasye kyeni vu kĩĩ. 38Na mĩkasi yakyo, na masaani ma makaa makyo, ikethĩwe sya thaavu mũtheu. 39Kĩkaseũvw'e kya talendi ya thaavu mũtheu, vamwe na mĩio ĩsu yonthe. 40Na sisya kana ũkaitue kwĩanana na ngelekan'yo yayo, ĩla woonew'e kĩĩmanĩ.

KUMA 26
Wĩkalo
(KUMA 36.8–38)
1Na ĩngĩ, ũkaseũvye ũla wĩkalo wĩthĩwe na masuka ĩkũmi; ũkamatume ma ndii sya katane nzeo mbokothe, na sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, ũkamatumĩĩe ngelekan'yo ya akeluvi, o wĩa wa mũtethya wa wĩa ũla mũĩ. 2Ũasa wa kĩla suka ũkeethĩwa mĩkono mĩongo ĩlĩ na nyanya, na ũthanthau wa kĩla suka mĩkono ĩna: masuka onthe makathimwe ũndũ ũmwe. 3Masuka atano nĩmakakwatanwe, ũmwe na ũla ũngĩ; na masuka atano ala angĩ nĩmakakwatanwe, ũmwe na ũla ũngĩ. 4Na ũkaseũvye ikwatũ sya vuluu ũteenĩ wa suka ũmwe ũtiivonĩ vala makwatanĩlwe; na ũkeke o ta ũu ũteenĩ wa suka ũla wĩ mũminũkĩlyo wa vala vakwatanĩlwe va kelĩ. 5Ikwatũ mĩongo ĩtano ũkaseũvye sukanĩ ũla ũmwe, na ikwatũ mĩongo ĩtano ũkaseũvye ũteenĩ wa suka ũla wĩ vala vakwatanĩlwe va kelĩ; kĩla kĩkwatũ kĩmwe kyelekele kĩla kĩngĩ. 6Na ũkaseũvye tũvoloi mĩongo ĩtano twa thaavu, noikwatan'ya masuka ũmwe na ũla ũngĩ na tũvoloi tũu: na wĩkalo ũkatw'ĩka ũmwe.
7Na ũkatume masuka ma maw'ĩa ma mbũi matw'ĩke ĩeema ĩũlũ wa wĩkalo ũsu: ũkamatume masuka ĩkũmi na ũmwe. 8Ũasa wa kĩla suka ũkeethĩwa mĩkono mĩongo ĩtatũ, na ũthanthau wa kĩla suka mĩkono ĩna: masuka asu ĩkũmi na ũmwe makathimwe ũndũ ũmwe. 9Na ũkakwatan'ye masuka atano me oka, na masuka thanthatũ me oka, na kũtũlanĩla ũla suka wa thanthatũ ngalĩ ya mbee ya ĩeema. 10Na ũkaseũvye ikwatũ mĩongo ĩtano ũteenĩ wa suka ũmwe ũla wĩ mũminũkĩlyo wa vala vakwatanĩlwe, na ĩkwatũ mĩongo ĩtano ũteenĩ wa suka ũla wĩ mũminũkĩlyo wa vala vakwatanĩlwe va kelĩ. 11Na ũkaseũvye tũvoloi mĩongo ĩtano twa ũthuku, noikolan'ya tũvoloi na ikwatũ, na kũkwatan'ya ĩeema vamwe, nĩ kana yĩthĩwe yĩ yĩmwe. 12Na kĩlungu kĩla kĩtialĩte kĩniinĩte kya masũka ma ĩeema, o ĩla nyunzu ya suka ĩla ĩtialĩte, kĩkaniine wĩkalonĩ mbĩlĩlo. 13Na mũkono ngalĩ ĩmwe, na mũkono ngalĩ ĩla ĩngĩ, wa ũasa ũla ũtialĩte wa masuka ma ĩeema, ũkaniine ngalĩ syelĩ sya wĩkalo, ngalĩ ĩno na ngalĩ ĩla ĩngĩ, nĩ kana wũvw'ĩke. 14Na ũkaseũvye kĩndũ kya kũvw'ĩka ĩeema kya mbũa sya ndũũme syĩkĩĩtwe langi mũtune, na ĩũlũ wakyo kĩngĩ kya mbũa sya vomboo.
15Na ũkaseũvye mbwaũ sya wĩkalo sya mĩtĩ ya mũea, iũngamĩtw'e. 16Ũasa wa kĩla ũvwaũ ũkeethĩwa mĩkono ĩkũmi, na ũthanthau wa kĩla ũvwaũ mũkono na nyunzu. 17Kĩla ũvwaũ wĩthĩwe na isinĩko ilĩ isinĩkanĩtw'e ũmwe na ũla ũngĩ: ũkeke ũu ũndũ wa mbwaũ syonthe sya ũla wĩkalo. 18Na ũkaseũvye mbwaũ sya wĩkalo, mbwaũ mĩongo ĩlĩ ũndũ wa ngalĩ ya ĩtheo kwelekela ĩtheo. 19Na ũkaseũvye iĩndĩ mĩongo ĩna sya vetha ungu wa ila mbawũ mĩongo ĩlĩ; iĩndĩ ilĩ ungu wa ũvwaũ ũmwe ũndũ wa isinĩko ilĩ syaw'o, na iĩndĩ ilĩ ungu wa ũvwaũ ũngĩ ũndũ wa isinĩko ilĩ syaw'o: 20na ũndũ wa ngalĩ ya kelĩ ya wĩkalo, ngalĩ ya ĩũlũ, mbwaũ mĩongo ĩlĩ, 21na iĩndĩ syasyo mĩongo ĩna sya vetha; iĩndĩ ilĩ ungu wa ũvwaũ ũmwe, na iĩndĩ ilĩ ungu wa ũvwaũ ũngĩ. 22Na ũkaseũvye mbwaũ thanthatũ ũndũ wa ngalĩ ya mbĩlĩlo ya wĩkalo kwelekela ũthũĩlonĩ wa syũa. 23Na ũkaseũvye mbwaũ ilĩ ũndũ wa ikoto sya ũ wĩkalo ngalĩ ya mbĩlĩlo. 24Na ikethĩwe ilĩ ilĩ ikwatene kuma nthĩ, na ikethĩwe ikwatene o ta ũu kũvika mũthya wĩ ĩũlũ

wasyo, kũvika ngomenĩ ĩmwe: kũkethĩwe ũu ũndũ wasyo syelĩ; ikeethĩwa sya ila ikoto ilĩ. 25Na kũkethĩwe mbwaũ nyanya, na iĩndĩ syasyo sya vetha, iĩndĩ ĩkũmi na thanthatũ: iĩndĩ ilĩ ungu wa ũvwaũ ũmwe, na iĩndĩ ilĩ ungu wa ũvwaũ ũngĩ.
26Na ũkaseũvye mĩamba ya mĩtĩ ya mũea; ĩtano ũndũ wa mbwaũ sya ngalĩ ĩmwe ya wĩkalo, 27na mĩamba ĩtano ũndũ wa mbwaũ sya ngalĩ ĩla ĩngĩ ya wĩkalo, na mĩamba ĩtano ũndũ wa mbwaũ sya wĩkalo ngalĩ ya mbĩlĩlo kwelekela ũthũĩlonĩ wa syũa. 28Na mũamba ũla wĩ katĩ, o ũla wĩvĩtĩlaa mbwaũnĩ katĩ, ũkavĩtĩlaa kuma mũthya kũvika mũthya ũla ũngĩ. 29Na ũkavw'ĩke mbwaũ thaavu, na kũseũvya ngome syasyo sya thaavu sya kũtonyeesya ĩla mĩamba: na ũkavw'ĩke mĩamba thaavu. 30Na ũkaũngamye wĩkalo kwĩanana na ngelekan'yo yaw'o ĩla woonew'e kĩĩmanĩ.
31Na ũkaseũvye tũtũ wa ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo mbokothe: ũkatumĩĩwa ngelekan'yo ya akeluvi, wĩa wa mũtethya wa wĩa ũla mũĩ: 32na ũkawanĩke itũĩnĩ inya sya mĩtĩ ya mũea ivw'ĩkĩtwe thaavu; syambo syasyo ikethĩwe sya thaavu, ĩũlũ wa iĩndĩ inya sya vetha. 33Na ũkanĩke ũla tũtũ ĩtheo wa tũvoloi, noiete vu nthĩnĩ wa tũtũ yĩla ĩsandũkũ ya ũkũsĩ: na ũla tũtũ ũkamũvathũkanĩsya vala vandũ vatheu na vala vandũ vatheu mbee. 34Na ũkaie ũla wĩkalo wa tei ĩũlũ wa ĩsandũkũ ya ũkũsĩ nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu mbee. 35Na ũkaie ĩla mesa ũtee wa tũtũ, na kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa kyelekele mesa ngalĩ ya wĩkalo kwelekela ngalĩ ya ĩtheo: na ũkaie mesa ngalĩ ya ĩũlũ.
36Na ũkaseũvye tama wa mũomonĩ wa yĩla Ĩeema, wa ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo mbokothe, wĩa wa mũtumi mũĩ wa ndii. 37Na ũkaseũvĩsye tama ituĩ itano sya mĩtĩ ya mũea, na kwivw'ĩka thaavu: syambo syasyo ikethĩwe sya thaavu: na ũkaiseũvĩsye iĩndĩ itano sya ũthuku.

KUMA 27

Kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a

(KUMA 38.1–7)

1Na ũkaseũvye kĩthembeo kya mĩtĩ ya mũea, ũasa wakyo mĩkono ĩtano, na ũthanthau wakyo mĩkono ĩtano; kĩthembeo kĩkethĩwe kĩanene ngalĩ inya: na ũtũlu wakyo ũkethĩwe mĩkono ĩtatũ. 2Na ũkaseũvye mbya syakyo ĩũlũ wa ikoto ĩnya syakyo: mbya syakyo ikethĩwe kĩlungu kĩmwe nakyo: na ũkakĩvw'ĩke ũthuku. 3Na ũkaseũvye mĩio yakyo ya kwokaa mũu wakyo, na mĩko yakyo, na masaani manene makyo, na itonyi sya nyama syakyo, na tũvũngũlyũ twa ũkua makaa: ũkaseũvye mĩio yonthe yakyo ya ũthuku. 4Na ũkakĩseũvĩsye seng'eng'e wa ũthuku; na ĩũlũ wa seng'eng'e ũkaseũvye ngome inya sya ũthuku ikotonĩ inya syaw'o. 5Na ũkawĩkĩe ĩtheo wa ũengo ũla wĩlingĩlĩte kĩthembeo ngalĩ ya ungu, nĩ kana seng'eng'e wambate ũvike kĩthembeonĩ katĩ. 6Na ũkaseũvĩsye kĩthembeo mĩtĩ, mĩtĩ ya mũea, na ũimĩvw'ĩka ũthuku. 7Na ĩla mĩtĩ yakyo yĩkĩawe ngomenĩ, na ĩla mĩtĩ ĩkethĩwe ngalĩ syelĩ sya kĩthembeo, kĩkĩkuwa. 8Ũkakĩseũvye na mbwaũ, kĩ na ĩima nthĩnĩ katĩ: o tondũ woonew'e kĩĩmanĩ, o ta ũu makakĩseũvye.

Nza ya ũla wĩkalo

(KUMA 38.9–20)

9Na ũkaseũvye nza ya ũla wĩkalo: ngalĩ ya ĩtheo kwelekela ĩtheo kũkethĩwe ngũa sya kũniinw'a sya nza sya katane nzeo mbokothe, ũasa wasyo mĩkono ĩana ngalĩ ĩmwe: 10na ituĩ syasyo ikethĩwe mĩongo ĩlĩ, na iĩndĩ syasyo mĩongo ĩlĩ, sya ũthuku; syambo sya ituĩ na mĩkunzu ikethĩwe sya vetha. 11Na o ta ũu ngalĩ ya ĩũlũ kũkethĩwe ngũa sya kũniinw'a, ũasa wasyo mĩkono ĩana, na ituĩ syasyo mĩongo ĩlĩ, na iĩndĩ syasyo mĩongo ĩlĩ, sya ũthuku; syambo sya ituĩ, na mĩkunzu yasyo, ikethĩwe sya vetha. 12Na kwondũ wa ũthanthau wa nza ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa kũkethĩwe ngũa sya kũniinw'a, ũasa wasyo mĩkono mĩongo ĩtano; ituĩ syasyo ĩkũmi, na iĩndĩ syasyo ĩkũmi. 13Na ũthanthau wa nza ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kwelekela wumĩlonĩ wa syũa ũkethĩwe mĩkono mĩongo ĩtano. 14Ngũa sya kũniinw'a ila sya ngalĩ ĩmwe ya mbingĩlo ikethĩwe sya mĩkono ĩkũmi na ĩtano; itui syasyo itatũ, na iĩndĩ syasyo itatũ. 15Na ngalĩ ĩla ĩngĩ kũkethĩwe ngũa sya kũniinw'a sya mĩkono ĩkũmi na ĩtano; ituĩ syasyo itatũ, na iĩndĩ syasyo itatũ. 16Na kwondũ wa mbingĩlo ya nza kũkethĩwe tama wa mĩkono mĩongo ĩlĩ, wa ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo mbokothe, wĩa wa mũtumi mũĩ wa ndii; ituĩ syaw'o inya, na iĩndĩ syaw'o inya. 17Ituĩ syonthe syĩlingĩle ĩla nza ikakwatanw'e na mũkunzu wa vetha; syambo syasyo ikethĩwe sya vetha, iĩndĩ syasyo sya ũthuku. 18Ũasa wa nza ũkethĩwe wa mĩkono ĩana, na ũthanthau wayo mĩongo ĩtano kw'onthe, na ũtũlu wayo mĩkono ĩtano, yĩthĩwe ya katane nzeo mbokothe, na iĩndĩ syayo sya ũthuku. 19Mĩio yonthe ya ũla wĩkalo ũthũkũminĩ waw'o w'onthe, na syambo syaw'o syonthe, na syambo syonthe sya nza, ikethĩwe sya ũthuku.

Ũndũ taa waĩle kwĩkwa

(ALIVAI 24.1–4)

20Na ũkeaĩe ana ma Isilaeli, makũetee mauta matheu ma mosyao ma mĩthata makimĩtwe mũno kwondũ wa kyeni, makanasye taa, nĩ kana matume taa wakana ĩndĩ yonthe. 21Aluni na ana make makoseũvasye kuma wĩoo kũvika kĩoko vala ve Yeova ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, ũtee wa tũtũ ũla wĩ ngalĩ ya mbee ya ĩsandũkũ ya ũkũsĩ: ũkeethĩwa mwamũlo kwondũ wa ana ma Isilaeli kũvika tene na tene mosyaanĩonĩ moo.

KUMA 28

Ngũa ntheu ũndũ wa athembi

(KUMA 39.1–31)

1Naku mwĩte Aluni, mwana-a-mwenyu, oke vala ũĩ, na ana make vamwe nake, kuma ananĩ ma Isilaeli, nĩ kana anthũkũmae wĩanĩ wa ũthembi, Aluni, o na Natavu, na Aviu, na Eleasali, na Ithamali, ana ma Aluni. 2Na ũkaseũvĩsye Aluni, mwana-a-mwenyu, ngũa ntheu,

kwondũ wa kũmũtaĩthya na kũmwanakavya. 3Na ũkaneene na onthe ala me na ũĩ ngoonĩ, ala nusũĩtye na veva wa ũĩ, nĩ kana maseũvye ngũa sya Aluni sya ũmũvathan'ya ethĩwe mũtheu, nĩ kana anthũkũmae wĩanĩ wa ũthembi. 4Na ii nĩsyo ngũa ila metuma: kakalo ka kĩthũi, na evoti, na ngũa ndasa, na kanzũ wa kũngũlũ, na ngutw'a, na mũsivi: na makamaseũvĩsye Aluni mwana-a-mwenyu, na ana make, ngũa ntheu, nĩ kana anthũkũmae wĩanĩ wa ũthembi. 5Na nĩmakose ũla thaavu, na ila ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo.

6Na makaseũvye yĩla evoti ya thaavu, na ya ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo mbokothe, wĩa wa mũtethya wa wĩa ũla mũĩ. 7Yĩkethĩwe na ikwatũ ilĩ sya ituonĩ ikwatene na mĩthya ĩlĩ yayo, nĩ kana yĩkwatanw'e vamwe. 8Na ũla mũsivi ũtũmĩtwe na ũĩ, ũla wĩ ĩũlũ wayo, o ũla wa kũyova yĩlũme, ũkaseũvw'e ũndũ ũmwe nayo na wa kĩlungu kĩmwe nayo; wa thaavu, na wa ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo mbokothe. 9Na ũkose tũvila twĩlĩ twa nzumalati, noitũvana masyĩtwa ma ana ma Isilaeli: 10masyĩtwa thanthatũ moo kavilanĩ kamwe, na masyĩtwa thanthatũ ala matiala kavilanĩ kala kangĩ, kwĩanana na mosyaanĩo moo. 11Ũkavane tũvila tũu twĩlĩ kwĩanana na wĩa wa mũvani wa tũvila, o ta movano me ngomenĩ ya kũsiĩla, kũatĩĩa masyĩtwa ma ana ma Isilaeli: ũkaseũvye tũlũmanĩthw'e iĩndĩnĩ sya thaavu. 12Na ũkekĩe tũla tũvila twĩlĩ ikwatũnĩ sya ituo sya evoti, twĩthĩwe tũvila twa ũlilikan'yo kwondũ wa ana ma Isilaeli: na Aluni akakuĩaa masyĩtwa moo vu mbee wa Yeova ituonĩ syake kwondũ wa ũlilikan'yo. 13Na ũkaseũvye iĩndĩ sya thaavu, 14na mĩnyoo ĩlĩ ya thaavu mũtheu; ũkamĩseũvye ta tũkanda, twa wĩa wa kũvĩnda: na ũkekĩe ĩla mĩnyoo mĩvĩnde iĩndĩnĩ.

15Na ũkaseũvye kakalo ka kĩthũi ka kũtw'a sila, wĩa wa mũtethya wa wĩa ũla mũĩ; ũkakaseũvye o ta evoti; ũkakaseũvye ka thaavu, na ka ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo mbokothe. 16Kakethĩwe keanene ngalĩ inya, katũlanĩlwa; ũasa wako ũkeethĩwa wa ĩkwata yĩmwe ya kĩtaa, na ũthanthau wayo ĩkwata yĩmwe ya kĩtaa. 17Na ũkekĩe nthĩnĩ wako tũvila tũlũmanĩthw'e iĩndĩnĩ syatw'o, mĩsoa ĩna ya tũvila: mũsoa wa mbee wa salitũ, na tovasi, na alimasi ndune; 18na mũsoa wa kelĩ sumalati, na savili, na salitonyi; 19na mũsoa wa katatũ samawi, na yasimu, na amethusito; 20na mũsoa wa kana nzumalati ntheu, na nzumalati, na yasivi: tũlũmanĩthw'e na thaavu iĩndĩnĩ syatw'o. 21Na tũvila tũu tũkeethĩwa tũkĩatĩĩa masyĩtwa ma ana ma Isilaeli, ĩkũmi na elĩ, kwĩanana na masyĩtwa moo; o ta movano me ngomenĩ ya kũsiĩla, kĩla kamwe kwĩanana na syĩtwa yake, nĩtũkethĩwa kwondũ wa ila mbaĩ ĩkũmi na ilĩ. 22Na ũkaseũvye mĩnyoo ĩtilyĩ tũkanda kakalonĩ ka kĩthũi ĩũlũ, ya thaavu mũtheu wĩ mũvĩnde. 23Na ũkaseũvye kakalonĩ ka kĩthũi ĩũlũ ngome ilĩ sya thaavu, na kwĩkĩa ngome isu ilĩ mĩthyanĩ ĩlĩ ya kakalo ka kĩthũi.

24Na ũkĩkĩa ĩla mĩnyoo ĩlĩ mĩvĩnde ya thaavu ila ngomenĩ ilĩ ila syĩ mĩthyanĩ ya kakalo ka kĩthũi. 25Na mĩthya ĩla ĩngĩ ĩlĩ ya ĩla mĩnyoo ĩlĩ mĩvĩnde ũkekĩe ĩũlũ wa ila iĩndĩ ilĩ, na kũkolelya ikwatũnĩ sya ituo sya evoti ngalĩ ya mbee yayo. 26Na ũkatue ngome ilĩ sya thaavu, na ũikolelya mĩthyanĩ ĩlĩ ya kakalo ka kĩthũi, ũtiivonĩ wako, ũla welekele ngalĩ ya nthĩnĩ ya evoti. 27Na ũkatue ngome ilĩ sya thaavu, na ũikolelya ikwatũnĩ ilĩ sya ituo sya evoti ungu, ngalĩ ya mbee yayo, vakuvĩ na vala vakwatanĩlwe vayo, ĩũlũ wa ũla mũsivi wa evoti ũtumĩtwe na ũĩ. 28Na makalũmanye kakalo ka kĩthũi na ngome syako ngomenĩ sya evoti na ũlii wa vuluu, nĩ kana kethĩwe ĩũlũ wa ũla mũsivi wa evoti ũtumĩtwe na ũĩ, na nĩ kana kala kakalo ka kĩthũi kaikathaw'e yĩla evotinĩ. 29Na Aluni akakuae masyĩtwa ma ana ma Isilaeli kakalonĩ ka kĩthũi ka kũtw'a sila ĩũlũ wa ngoo yake, yĩla wĩvotaa vala vandũ vatheu, kwondũ wa ũlilikan'yo vu mbee wa Yeova ĩndĩ yonthe. 30Na ũkekĩe kakalonĩ ka kĩthũi ka kũtw'a sila Ulimu na Thumimu; nasyo ikeethĩwa ĩũlũ wa ngoo ya Aluni, yĩla wĩvotaa vala ve Yeova: na Aluni akakuĩaa ũsilĩlo wa ana ma Isilaeli ĩũlũ wa ngoo yake vu mbee wa Yeova ĩndĩ yonthe.

31Na ũkaseũvye ĩla ngũa ndasa ya evoti yonthe ya vuluu. 32Nayo ĩkethĩwe na ĩima katĩ, ya kũlikya mũtwe: ĩkethĩwe na ũtaami mũtume wĩlingĩle ĩimanĩ yayo, yĩilyĩ ta ĩima yĩkĩwe kakotĩ ka kaũ, nĩ kana ndĩkatembũke. 33Na motiivonĩ mayo ũkaseũvye makũngũmanga ma ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, kwĩlingĩla ũtiivonĩ wayo; na tũtilili twa thaavu katĩ wamo twĩlingĩlĩte: 34katilili ka thaavu na ĩkũngũmanga, katilili ka thaavu na ĩkũngũmanga, kwĩlingĩla ngũa ũtiivonĩ wayo. 35Nayo ĩkekĩwe nĩ Aluni nĩ kana athũkũmae: na wasya watw'o ũkeew'ĩka yĩla wĩvotaa nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu vala ve Yeova, na yĩla wĩumĩlaa, nĩ kana ndakakw'e.

36Na ũkaseũvye kĩlaũnĩ kya thaavu mũtheu, noivana ĩũlũ wakyo, o ta movano me ngomenĩ ya kũsiĩla, MŨTHEU KWA YEOVA. 37Na ũkakĩkĩe ũliinĩ wa vuluu, na kĩkeethĩwa ngutw'anĩ; kĩkethĩwe ngutw'anĩ ngalĩ ya mbee. 38Na kĩkeethĩwa kĩtulyanĩ kya Aluni, na Aluni akakuaa ũthũku wa ila syĩndũ ntheu, ila ana ma Isilaeli makavathan'ya syĩthĩwe ntheu mĩthĩnzĩonĩ yoo yonthe mĩtheu; na kĩkeethĩwa kĩtũlyanĩ kyake ĩndĩ yonthe, nĩ kana metĩkĩlwe kwa Yeova. 39Na ũkatume ũla kanzũ wa kũngũlũ wa katane nzeo, na kũseũvya ngutw'a ya katane nzeo, na kũseũvya mũsivi, wĩa wa mũtumi mũĩ wa ndii.

40Na ũkaseũvĩsye ana ma Aluni makanzũ, na kũmaseũvĩsya mĩsivi, na kũmaseũvĩsya tũkovila, kwondũ wa kũmataĩthya na kũmanakavya. 41Na ũkasyĩkĩe Aluni mwana-a-mwenyu, na ana make, na kũmetĩkĩsya mauta, na kũmavathan'ya methĩwe atheu, na kũmathesya, nĩ kana manthũkũmae wĩanĩ wa ũthembi. 42Na ũkamaseũvĩsye masulũalĩ ma katane mevw'ĩkae mĩĩ yoo, ĩeke kwĩthĩwa mĩthei; makaume inyunyu kũvika matako: 43na makeekĩwa nĩ Aluni, na

ana make, yĩla meũlika ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, kana yĩla meũthengeea kĩthembeonĩ mathũkũme nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu; nĩ kana matikakue ũthũku na makĩkw'a: ũkeethĩwa mwamũlo kũvika tene na tene kwake na kwa ũsyao wake ĩtina wake.

KUMA 29

Kũvathanw'a kwa Aluni na ana make methĩwe atheu

(ALIVAI 8.1–36)

1Na ũũ nĩ ũndũ ũla wĩmeka nĩ kana ũmavathan'ye methĩwe atheu, manthũkũmae wĩanĩ wa ũthembi: osa kasalũ kamwe na ndũũme ilĩ ĩte kĩema, 2na kĩmũtũ kĩte ĩlawa, na tũmũtũ tũte ĩlawa tũvulanĩtw'e na mauta, na tũmĩkate tũvũthũ tũte ĩlawa tũvakĩtwe mauta: natw'o ũkatũseũvye twa mũtu wa nganũ mũvinyu mũno. 3Na ũkatwikĩe kĩkavũnĩ kĩmwe, na ũkĩtũete twĩ kĩkavũnĩ, twĩ vamwe na kala kasalũ na ila ndũũme ilĩ. 4Na ũkaete Aluni na ana make mũomonĩ wa yĩla ĩeema ya kũmbanĩa, na ũimathambya na manzĩ. 5Na ũkose ila ngũa, na ũkĩkĩa Aluni ũla kanzũ, na ĩla ngũa ndasa ya evoti, na yĩla evoti, na kala kakalo ka kĩthũi, na ũimũvotoa na ũla mũsivi wa evoti ũtumĩtwe na ũĩ; 6na ũkamwĩkĩe ĩla ngutw'a mũtwenĩ wake, na ũkĩkĩa ĩla ngovia ntheu ya ũsumbĩ iũlũ wa ĩ ngutw'a. 7Nĩvo ĩndĩ wĩosa mauta ma kwĩtĩkĩsya, na ũitulũĩla mũtwe wake, na kũmwĩtĩkĩsya mauta. 8Na ũkaete ana make, na kũmekĩa makanzũ. 9Na ũkamavotoe na ĩla mĩsivi Aluni na ana make, na kũmekĩa tũkovila mĩtwe: na makeethĩwa na wĩa wa ũthembi kwĩanana na mwamũlo wa tene na tene: na ũkamavathan'ye Aluni na ana make methĩwe atheu.

10Na ũkaete kala kasalũ ngalĩ ya mbee ya ĩeema ya kũmbanĩa: na Aluni na ana make makailĩĩle moko moo mũtwenĩ wa kala kasalũ. 11Na ũkoaĩe kala kasalũ vu mbee wa Yeova, mũomonĩ wa yĩla ĩeema ya kũmbanĩa. 12Na ũkose nthakame ĩmwe ya kala kasalũ, na ũkĩvaka mbyanĩ sya kĩthembeo na kyaa kyaku; na ũkatulũĩle nthakame yonthe ĩtinanĩ ya kĩthembeo. 13Na ũkose mathunya onthe ala me ĩũlũ wa mavu, na koa mũvũthũ ũla ũvw'ĩkĩte ĩtema, na ila mbio ilĩ, na mathunya ala me ĩũlũ wasyo, na ũivĩvĩsya ĩũlũ wa kĩthembeo. 14Ĩndĩ nyama ya kala kasalũ, na kĩthuma kyako, na mũyoo wako, ũkavĩvĩsye na mwaki ũtee wa mwako wa maeema: nĩ nthembo kwondũ wa naĩ.

15Na ĩngĩ ũkose ĩla ndũũme ĩmwe; na Aluni na ana make makailĩĩle moko moo mũtwenĩ wa ĩla ndũũme. 16Na ũkoae ĩla ndũũme, na ũkyosa nthakame yayo, na ũkĩmĩminzangĩsya ĩũlũ wa kĩthembeo kw'onthe. 17Na ũkatilange ndũũme ilungu syayo, na ũithambya mavu mayo, na maũũ mayo, na kwia vamwe na ilungu syayo, na vamwe na mũtwe wayo. 18Na ũkavĩvĩsye ndũũme yonthe ĩũlũ wa kĩthembeo: nĩ nthembo ĩvĩvĩaw'a Yeova; nĩ mũuke mũseo, nthembo ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki.

19Na ũkose ndũũme ĩla ĩngĩ: na Aluni na ana make makailĩĩle moko moo mũtwenĩ wa ĩla ndũũme. 20Nĩvo ĩndĩ wĩũaa ĩla ndũũme, nokyosa nthakame ĩmwe yayo, na kwĩkĩa mũthyanĩ wa kũtũ kwa aũme kwa Aluni, na mũthyanĩ wa matũ ma aũme ma ana make, na kyani kĩla kĩnene kya moko moo ma aũme, na kyaanĩ kĩla kĩnene kya maũũ moo ma aũme, na kũminzanĩsya ĩla nthakame ĩũlũ wa kĩthembeo kw'onthe. 21Na ũkose nthakame ĩmwe ĩla yĩ ĩũlũ wa kĩthembeo, na mauta amwe ma kwĩtĩkĩsya, na ũimĩminzangĩsya Aluni, na ngũanĩ syake, na ĩũlũ wa ana make, na ngũanĩ sya ana make vamwe nake: nake akavathanĩka, na ngũa syake, na ana make, na ngũa sya ana make vamwe nake. 22Na ĩngĩ ũkose mathunya amwe ma ĩla ndũũme, na mwĩthe wayo, na mathunya ala mavw'ĩkĩte mavu, na koa mũvũthũ ũla ũvw'ĩkĩte ĩtema, na ila mbio ilĩ, na mathunya ala me ĩũlũ wasyo, na kũũ kwa kw'oko kwa aũme (nũndũ nĩ ndũũme ya kũmavathan'ya methĩwe atheu), 23na kĩmũtũ kĩmwe, na kamũtũ kamwe kala kavulene na mauta, na kamũkate kamwe kavũthũ, kuma kĩkavũnĩ kya imũtũ ite ĩlawa ila syĩ mbee wa Yeova: 24na ũkaie syonthe ĩũlũ wa moko ma Aluni, na ĩũlũ wa moko ma ana make, na ũivyũlangya syĩthĩwe nthembo ya kũvyũlw'a mbee wa Yeova. 25Na ũkaumye mokonĩ moo, na ũivĩvĩsya kĩthembeonĩ ĩũlũ wa nthembo ya kũvĩvw'a, yĩthĩwe mũuke mũseo kwa Yeova: nĩ nthembo ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki.

26Na ũkose kĩng'eng'eto kya ndũũme ya Aluni ya ũvathan'yo, na ũivyũlangya kĩthĩwe nthembo ya kũvyũlw'a mbee wa Yeova: na kĩkeethĩwa kĩlungu kyaku. 27Na ũkakĩvathe kĩthĩwe kĩtheu kĩla kĩng'eng'eto kya nthembo ya kũvyũlangw'a, na kũla kũũ kwa nthembo ya kũkĩlw'a, o kũla kũvyũlangaw'a, na kĩla kyũkĩlaw'a, kya ndũũme ya ũvathan'yo, o kyu kĩla kya Aluni, na kĩla kya ana make: 28na kĩkeethĩwa kya Aluni na ana make, kĩthĩwe kĩlungu kyoo kũvika tene na tene kĩla kyumaw'a kwa ana ma Isilaeli; nũndũ nĩ nthembo ya kũkilw'a: na kĩkeethĩwa nthembo ya kũkĩlw'a kyumaw'a kwa ana ma Isilaeli kya nthembo sya nthembo syoo sya mũuo, o nthembo yoo ya kũkĩlĩlw'a Yeova.

29Na ngũa ila ntheu sya Aluni ikeethĩwa sya ana make ĩtina wake, nĩ kana metĩkĩw'e mauta masyĩkĩĩte, na mavathanw'e methĩwe atheu masyĩkĩĩte. 30Mwana ũla wĩtw'ĩka mũthembi vandũ vake akasyĩkĩe mĩthenya mũonza, yĩla wĩũka ĩeemanĩ ya kũmbanĩa athũkũme nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu.

31Na ũkose ĩla ndũũme ya ũvathan'yo, na ũiuĩa nyama syayo vandũ vatheu. 32Na Aluni na ana make makaye nyama sya ĩla ndũũme, na kĩmũtũ kĩla kĩ kĩkavũnĩ, mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa. 33Nao makaye syĩndũ isu ila wĩw'anĩthyo woonekie nũndũ wasyo, imavathan'ye methĩwe atheu na kũmathesya: ĩndĩ mũeni ndakaiye, nĩkwĩthĩwa nĩ ntheu. 34Na ethĩwa nyama o na yĩva ya ĩla ĩvathĩtwe yĩthĩwe ntheu, kana kĩmũtũ o na kĩva, ikatiala kũvika kĩoko, nĩvo ĩndĩ wĩvĩvya ila itialĩte na mwakĩ: itikaĩwe, nĩkwĩthĩwa nĩ ntheu.

35Na ũkeke Aluni na ana make o ta ũu, kwĩanana na onthe ala nĩkwĩaĩĩte: ũkamavathan'ye mĩthenya mũonza methĩwe atheu. 36Na ũkathembe kasalũ ka nthembo kwondũ wa naĩ kĩla mũthenya ĩthĩwe ya wĩw'anĩthyo: na ũkathesya kĩla kĩthembeo, yĩla wumasya nthembo ũndũ wa wĩw'anĩthyo kwondũ wakyo; na ũkakĩtĩkĩsye mauta, ũkĩvathan'ye kĩthĩwe kĩtheu. 37Ũkaumye nthembo ya wĩw'anĩthyo mĩthenya mũonza kwondũ wa kĩthembeo, ũkĩvathan'ye: na kĩthembeo kĩkeethĩwa kĩ kĩtheu mũno vyũ; kĩndũ o na kĩva kĩla kĩkakiita kĩthembeo kĩkeethĩwa kĩ kĩtheu.

Nthembo sya kĩla mũthenya

(MOTALO 28.1–8)

38Na ĩndĩ ii nĩ ila ũkathemba kĩthembeonĩ: tũtena twa ĩlondu twĩlĩ twa mwaka ũmwe kĩla mũthenya ĩndĩ yonthe. 39Katena ka ĩlondu kamwe ũkathembe kĩoko; na katena ka ĩlondu kala kangĩ ũkathembe wĩoo: 40na vamwe na kala katena ka ĩlondu kamwe mũtu mũvinyu wa kĩlungu kya ĩkũmi kya eva ũvulanĩtw'e na kĩlungu kya kana kya ini ya mauta makime; na kĩlungu kya kana kya ini ya mbinyu kĩthĩwe nthembo ya kũnyuwa. 41Na katena ka ĩlondu kala kangĩ ũkathembe wĩoo, na ũkakeke o tondũ wĩkie nthembo ya mũtu ya kĩoko, na ta nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo, ĩthĩwe mũuke mũseo, nthembo ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki. 42Ikethĩwe nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa mosyaanĩonĩ menyu onthe vu mbee wa Yeova mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, vala nĩkomanĩaa naku, nĩneeneae naku vo. 43Na nĩvo nĩkomanĩaa na ana ma Isilaeli; na yĩla Ĩeema yĩkavathwa yĩthĩwe ĩtheu nĩ ũtheu mũtisu wakwa. 44Na ngavathan'ya ĩeema ya kũmbanĩa yĩthĩwe ĩtheu, o na kĩla kĩthembeo: o na Aluni na ana make ngamavatha, nĩ kana manthũkũmae wĩanĩ wa ũthembi. 45Nakwa ngekalaa katĩ wa ana ma Isilaeli, na ngeethĩwa nĩ Ngai woo. 46Namo makamanya ninyie Yeova Ngai woo, ũla wamaumisye nthĩ ya Misili, nĩ kana nĩkalae katĩ woo: ninyie Yeova Ngai woo.

KUMA 30

Kĩthembeo kya kũtoeeasya ũvani

(KUMA 37.25–28)

1Naku ũkaseũvye kĩthembeo kya kũtoeeasya ũvani ĩũlũ wakyo: ũkakĩseũvye kya mĩtĩ ya mũea. 2Ũasa wakyo ũkeethĩwa mũkono, na ũthanthau wakyo mũkono, ngalĩ inya syĩanene; na ũtũlu wakyo ũkeethĩwa mĩkono ĩlĩ: mbya syakyo ikethĩwe kĩlungu kĩmwe nakyo. 3Na ũkakĩvw'ĩke thaavu mũtheu, ĩũlũ wakyo, na mavava makyo onthe, na mbya syakyo; na ũkakĩseũvĩsye ũengo mũtũlu wa thaavu ũkĩlingĩle. 4Na ũkakĩtuĩe ngome ilĩ sya thaavu ungu wa ũengo mũtũlu wakyo; ikotonĩ ilĩ syakyo, ngalĩ syelĩ syakyo ũkaitue; na ikeethĩwa sya kũtonyeesya mĩtĩ ĩla ya kũkĩkuaa. 5Na ũkaseũvye ĩla mĩtĩ ya mũea, na ũimĩvw'ĩka thaavu. 6Na ũkakie ngalĩ ya mbee ya tũtũ ũla wĩ vakuvĩ na yĩla ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, o mbee wa wĩkalo wa tei ũla wĩ ĩũlũ wa yĩla ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, vala nĩkomanĩaa naku. 7Na Aluni akatoeeasye ĩũlũ wakyo ũvani wa mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa: kĩla kĩoko, yĩla ũnũũseũvya mataa, akotoeeasye. 8Na yĩla Aluni ũnũũkwatya mataa wĩoo, akotoeeasye, wĩthĩwe ũvani wa kũtoeeasya ĩvinda yonthe vala ve Yeova mosyaanĩonĩ menyu onthe. 9Mũtikatoeesye ũvani wa mũthemba ũngĩ ĩũlũ wakyo, o na nthembo ya kũvĩvw'a, o na nthembo ya mũtu; na mũtikete nthembo ya kũnyuwa ĩũlũ wakyo. 10Na Aluni akaumĩsye nthembo ya wĩw'anĩthyo mbyanĩ syakyo ĩvinda yĩmwe mwaka: na nthakame ya ĩla nthembo kwondũ wa naĩ ya kwĩw'anĩthya akaumye nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wakyo o ĩvinda yĩmwe mwaka mosyaanĩonĩ menyu onthe: nĩ kĩtheu mũno vyũ kwa Yeova.

Mbesa sya wĩw'anĩthyo

11Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 12Yĩla ũũtala ũtalo wa ana ma Isilaeli, kwĩanana na ala matalawa katĩ woo, nĩvo ĩndĩ makanengane mbovosya kwa Yeova kĩla mũndũ mũũme kwondũ wa thayũ wake, o yĩla ũũmatala; nĩ kana kũtikethĩwe ũthĩn'yo katĩ woo, yĩla ũũmatala. 13Kĩla makanengane nĩ kĩĩ, o kĩla ũmwe ũla wĩvĩtũkaa e mũtale athi kũla kwĩ asu atale: nyunzu ya sekeli kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu (ĩla sekeli nĩ ngela mĩongo ĩlĩ), nyunzu ya sekeli kwondũ wa nthembo kwa Yeova. 14O ũla wĩvĩtũkaa e mũtale athi kũla kwĩ asu atale, ma myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, akaumya nthembo kwa Yeova. 15Athwii matikaumye kũvĩtũkya, na ala ngya matikaumye nini kwĩ ĩla nyunzu ya sekeli, yĩla maumasya ĩla nthembo kwa Yeova, nĩ kana mwone wĩw'anĩthyo kwondũ wa mathayũ menyu. 16Na ũkaumye mbesa sya wĩw'anĩthyo kuma kwa ana ma Isilaeli, na kwitw'ĩĩa kwondũ wa ũthũkũmi wa yĩla ĩeema ya kũmbanĩa; nĩ kana ikethĩwe ũlilikan'yo kwa ana ma Isilaeli vala ve Yeova, sya wĩw'anĩthyo kwondũ wa mathayũ menyu.

Kĩndũ kya kũthambĩaa kya ũthuku

17Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 18Na ĩngĩ ũkaseũvye kĩndũ kya kũthambĩaa kya ũthuku, na ĩtina yakyo ya ũthuku, kĩla kya ũthambĩaa. Na ũkakie katĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa na kĩthembeo, na ũkekĩe manzĩ nthĩnĩ wakyo. 19Na Aluni na ana make makathambĩasye moko na maũũ vo: 20yĩla meũlika ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, makethambye na manzĩ, matikakw'e; o na yĩla meũthengeea kĩthembeonĩ mathũkũme, mavĩvĩsye Yeova nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki. 21Ũu nĩw'o methambya moko na maũũ, matikakw'e: na ũkeethĩwa mwamũlo kwoo tene na tene, o kwake na kwa ũsyao wake mosyaanĩonĩ moo onthe.

Mauta matheu ma kwĩtĩkĩsya na ũvani

22Na ĩngĩ Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 23Na ĩngĩ ĩyosee mĩtĩ yĩ mũuke mũseo mbee: manemane matweku ma sekeli maana atano, na mũtalasini wĩ mũuke mũseo nyunzu ya sekeli isu, o maana elĩ na mĩongo ĩtano, na ithua syĩ mũuke mũseo maana elĩ na mĩongo ĩtano, 24na kalavuu maana atano, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu, na mauta ma mosyao ma mũthata ma ini: 25na ũkaiseũvye itw'ĩke mauta matheu

ma kwĩtĩkĩsya, kĩndũ kĩnyungaa nesa kĩseũvĩtw'e kwĩanana na ũĩ wa mũseũvya wa manukato: makeethĩwa mauta matheu ma kwĩtĩkĩsya. 26Na ũkametĩkĩsye yĩla ĩeema ya kũmbanĩa na yĩla ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, 27na ĩla mesa na mĩio yayo yonthe, na kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa na mĩio yakyo, na kĩla kĩthembeo kya kũtoeeasya ũvani, 28na kĩla kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a na mĩio yakyo yonthe, na kĩla kĩndũ kya kũthambĩa na ĩtina yakyo. 29Na ũkaivathan'ye nĩ kana syĩthĩwe syĩ ntheu mũno vyũ: o kĩla kĩkaikiita kĩkeethĩwa kĩ kĩtheu. 30Na ũketĩkĩsye Aluni na ana make mauta, na kũmavathan'ya methĩwe atheu, nĩ kana manthũkũmae wĩanĩ wa ũthembi. 31Na ũkaneene na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, Aa makeethĩwa kwakwa mauta matheu ma kwĩtĩkĩsya mosyaanĩonĩ menyu onthe. 32Matiketĩkĩĩw'e mwĩĩ wa mũndũ, o na mũtikaseũvye angĩ mailyĩ asu, o tondũ asu maseũvaw'a: nĩ matheu, na makeethĩwa me matheu kwenyu. 33O ũla ũkaseũvya mailyĩ asu o na meva, o na ũla ũkamavaka mũeni, ũsu akavetwa kuma andũnĩ make.

34Na Yeova amwĩa Mose, Ĩyosee mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa, sitakiti, na onuka, na ngalivani; o mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa vamwe na ũvumba mũtheu: kĩla ũmwe ũthimĩtwe ũndũ ũnwe na ũla ũngĩ; 35na ũkaseũvye ũvani nasyo, kĩndũ kĩla kĩnyungaa nesa kĩseũvĩtw'e kwĩanana na ũĩ wa mũseũvya wa manukato, kĩvulanĩtw'e na mũnyũ, kĩkelemu na kĩtheu: 36na ũkakime ũmwe wĩthĩwe mũvinyu mũno, na kũwia mbee wa yĩla ĩsandũkũ ya ũkũsĩ ieemanĩ ya kũmbanĩa, vala nĩkomanĩaa naku: ũkeethĩwa kwaku mũtheu mũno vyũ. 37Na ũvani ũla ũkaseũvya, mũtikeseũvĩsye kwĩanana na ũndũ ũseũvaw'a: ũkeethĩwa kwaku mũtheu kwondũ wa Yeova. 38O ũla ũkaseũvya ũilyĩ ũsu, anyungae, akavetwa kuma andũnĩ make.

KUMA 31

Kwĩtwa kwa Mbesaleli na Ooliavu

(KUMA 35.30—36.1)

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Sisya, nĩnaweta na syĩtwa Mbesaleli, mwana wa Ulĩ, mwana wa Uulu, wa mbaĩ ya Yuta: 3na nĩnĩmusũĩtye Veva wa Ngai, ũĩnĩ, na ũmanyinĩ, na ũmanyĩsyonĩ, na wĩanĩ wa mĩthemba yonthe, 4kũmantha kwĩka mawĩa ma ũĩ, nĩ kana aseũvye thaavu, na vetha, na ũthuku, 5na kwasũvya tũvila twa kũlũmanĩthw'a iĩndĩnĩ syatw'o, na kwasũvya mbwaũ, o na kũtethya mawĩa ma mĩthemba yonthe. 6Na sisya, nyie, o nakwa nĩniĩte Ooliavu, mwana wa Aisamaki, wa mbaĩ ya Ndani, ethĩwe nake; na ngoonĩ sya onthe ala me na ũĩ ngoonĩ nĩnĩkĩĩte ũĩ, nĩ kana maseũvye syonthe ila nĩkwĩaĩĩte: 7yĩla ĩeema ya kũmbanĩa, na yĩla ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, na wĩkalo wa tei ũla wĩ ĩũlũ wayo, na mĩio yonthe ya yĩla ĩeema, 8na ĩla mesa na mĩio yayo, na kĩla kĩndũ kĩtheu kĩkĩawa mataa na mĩio yakyo yonthe, na kĩla kĩthembeo kya ũvani, 9na kĩla kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a na mĩio yakyo yonthe, na kĩla kĩndũ kya kũthambĩaa na ĩtina yakyo, 10na ngũa ila ndume nesa, na ila ngũa ntheu sya mũthembi Aluni, na ngũa sya ana make, mathũkũmae wĩanĩ wa ũthembi, 11na mauta ma kwĩtĩkĩsya, na ũvani wa mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa wa vala vandũ vatheu: o kwĩanana na onthe ala nĩkwĩaĩĩte nĩmakeke.

Savato, ũvano katĩ wa Yeova na ana ma Isilaeli

12Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 13Na ĩngĩ, neena na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, Mũikatĩe kũlilikanaa masavato makwa: nũndũ nĩ ũvano katĩ wakwa nenyu mosyaanĩonĩ menyu onthe; nĩ kana mũtonye kũmanya ninyie Yeova ũla ũmũvathanasya mwĩthĩwe atheu. 14Kwondũ wa ũu mũkalilikanae savato; nũndũ nĩ mũtheu kwenyu: kĩla mũndũ wĩũthũkya no mũvaka oawe; nĩkwĩthĩwa o ũla wĩtethya wĩa o na wĩva nthĩnĩ waw'o, mũndũ ũsu akavetwa kuma andũnĩ make. 15Wĩa ũtethawe mĩthenya thanthatũ; ĩndĩ mũthenya wa mũonza nĩ savato wa ũthũmũo mũuu, mũtheu kwa Yeova: o ũla wĩtethya wĩa o na wĩva mũthenya wa savato, no mũvaka oawe. 16Kwondũ wa ũu ana ma Isilaeli makalilikanae savato, nĩ kana masũvĩe savato mosyaanĩonĩ moo onthe, wĩthĩwe ũtianĩo wa tene na tene. 17Nĩ ũvano katĩ wakwa na ana ma Isilaeli kũvika tene na tene: nũndũ nthĩnĩ wa mĩthenya thanthatũ Yeova nĩwombie ĩtu na nthĩ, na mũthenya wa mũonza athũmũa, na kũnooka.

Kasaũ ka thaavu

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 9.6–29)

18Na yĩla waminie kũneena nake kĩĩmanĩ kya Sinai, amũnenga Mose masengea elĩ me ũla ũkũsĩ, masengea ma mavia, maandĩkĩtwe na kyaa kya Ngai.

KUMA 32

1Na yĩla andũ moonie kana Mose nĩwekalile mũno ateũtheea kuma kĩĩmanĩ, ala andũ mamũmbanĩa Aluni, na mamwĩa, Ũkĩla, tũseũvĩsye ngai, ila ikatũtongoesya, nĩkwĩthĩwa ũndũ wa Mose ũsu, ũla mũndũ watumisye nthĩ ya Misili, tũtyĩsĩ ũndũ ũmũkwatĩte. 2Na Aluni amea, Thalũlangai ngome sya thaavu, ila syĩ matũnĩ ma iveti syenyu, na ma ana menyu, na ma eĩtu menyu, na mũindetee. 3Na andũ onthe mathalũlanga ngome sya thaavu ila syaĩ matũnĩ moo, na mamũetee Aluni. 4Nake asyosa mokonĩ moo, na aitwekethya, na asũvya na ngesa, syatw'ĩka mũvw'anano wa kasaũ: na masya, Ii nĩsyo ngai syaku, we Isilaeli, ila syakumisye nthĩ ya Misili. 5Na yĩla Aluni wonie ũndũ ũsu, aaka kĩthembeo mbee wako; na Aluni atavan'ya, na asya, Ũnĩ kũkeethĩwa mboka kwondũ wa Yeova. 6Na mookĩla ũnĩ ũsu tene, na mathemba nthembo sya kũvĩvw'a, na maete nthembo sya mũuo; na andũ mekala nthĩ maye na kũnyw'a, na makyũkĩla mathaũke.

7Na Yeova amwĩa Mose, Ũkĩla, ũtheee; nũndũ andũ maku, ala waumisye nthĩ ya Misili, nĩmethũkĩtye: 8nĩmathũkĩte mĩtũkĩ nzĩanĩ ĩla nameaĩe: nĩmeseũvĩsye mũvw'anano wa kasaũ na thaavu matwekethetye, na makathaitha, na kũkathembea, na kwasya, Ĩi nĩsyo ngai syaku, we Isilaeli, ila syakumisye nthĩ ya Misili. 9Na Yeova amwĩa Mose, Nĩnonete andũ aa, na sisya, nĩ

andũ me na ngingo nyũmũ: 10na yu kwondũ wa ũu ndeka, ũthilĩku wakwa wakane ĩũlũ woo, na nĩ kana nĩmamine: na ngakũtw'ĩkĩthya mbaĩ nene. 11Na Mose amwĩsũva Yeova Ngai wake, na amwĩa, Yeova, ũthilĩku waku wakanĩte ĩũlũ wa andũ maku nĩkĩ, ala wumĩtye nthĩ ya Misili na ũtonyi mũnene na kw'oko kwĩ vinya? 12Ũkaeka Amisili maneene nĩkĩ, makyasya, Nĩwamaumisye ameke naĩ, akamoaĩe iĩmanĩ, na kũmamina kuma ĩũlũ wa nthĩ? Ĩthyũũe ũtie ũthilĩku waku, na kwĩtũnga ũndũ wa ũthũku ũũ ĩũlũ wa andũ maku. 13Lilikana Avalaamu, na Isaka, na Isilaeli, athũkũmi maku, ala wamevĩtĩe na thayũ waku mwene, na wamea, Ngaingĩvya ũsyao wenyu ta ndata sya ĩtunĩ, na nthĩ ĩno yonthe ĩla nĩwetete nganenga ũsyao wenyu, na ĩkeethĩwa ũtiĩwa woo kũvika tene na tene. 14Na Yeova eetũnga ũndũ wa ũthũku ũla waisye akeeka andũ make.

15Na Mose eethyũũa, na atheea kuma kĩĩmanĩ, e na masengea elĩ ma ũla ũkũsĩ kw'okonĩ kwake; masengea ala maandĩkĩtwe ngalĩ syelĩ syamo; nĩmaandĩkĩtwe ngalĩ ĩmwe na ngalĩ ĩla ĩngĩ nayo. 16Na ala masengea maĩ wĩa wa Ngai, na ũla ũandĩko waĩ ũandĩko wa Ngai, ũvanĩtwe masengeanĩ. 17Na yĩla Yosua wewie kĩlonzo kya andũ makĩneena mũno, amwĩa Mose, Kwĩ kĩlonzo kya kaũ mwakonĩ wa maeema. 18Nake asya, Ti wasya wa ala meũlonzan'ya kwondũ wa kũkĩlya vinya, o na ti wasya wa ala makaya kwondũ wa kũkĩlw'a vinya; ĩndĩ wasya ũla ngwĩw'a nĩ wa ala mekwĩna. 19Na kweethĩwa, o yĩla wathengeeie mwakonĩ wa maeema, oona kala kasaũ nao makĩsũnga: na ũthatu wa Mose wakana mũno, na ekya ala masengea kuma mokonĩ make, na amoaĩa ĩtina wa kĩĩma. 20Na oosa kasaũ kala maĩ manaseũvya, na akavĩvya na mwaki, na akathia katw'ĩka mũtu, na akyũnyaĩĩkya ĩũlũ wa manzi, na anywĩthya ana ma Isilaeli.

21Na Mose akũlya Aluni, Andũ aa makwĩkĩte ata, ũndũ ũmaeteete naĩ nene? 22Na Aluni amwĩa, Ũthatu wa mwĩaĩi wakwa ndũkakane mũno: nĩwĩsĩ andũ aa, ũndũ me na kwenda kwa kwĩka naĩ. 23Nũndũ manambĩie, Tũseũvĩsye ngai, ila ikatũtongoesya; nĩkwĩthĩwa ũndũ wa Mose ũsu, ũla mũndũ watumisye nthĩ ya Misili, tũtyĩsĩ ũndũ ũmũkwatĩte. 24Na namea, O ũla wĩ na thaavu nothalũle: na ĩndĩ manenga w'o; nakwa nekya mwakinĩ, na vaumĩla kasaũ kaa.

25Na yĩla Mose wonie kana andũ nĩ ang'endu (nũndũ Aluni nĩwe wamang'endisye mathekw'e nĩ amaitha moo), 26nĩvo ĩndĩ Mose waũngamie mbingĩlonĩ ya mwako wa maeema, na asya, O ũla wĩ ngalĩ ya Yeova, nĩoke va nĩĩ. Na ana onthe ma Livai meeyũmbanisya vala ũĩ. 27Na amea, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Kĩla mũndũ wa inyw'ĩ evotoe ũvyũ wake kĩnyunyunĩ kyake, na aienda kũũ na kũũ kuma mbingĩlonĩ kũvika mbingĩlonĩ ĩla ĩngĩ mwakonĩ w'onthe wa maeema, na akyũaa kĩla mũndũ mwana-a-inyia, na kĩla mũndũ mũtindan'ya wake, na kĩla mũndũ mũtũi wake. 28Na ana ma Livai meeka kwĩanana na ndeto ya Mose: na mũthenya ũsu mooaie ma andũ asu ta andũ ngili itatũ. 29Na Mose amea, Ĩvathei ene ũmũnthĩ mwĩthĩwe ma Yeova, ĩĩ, kĩla mũndũ ailea mwana wake, na mwana-a-inyia wake; nĩ kana Yeova amũnenge ũmũnthĩ ũathimo.

30Na kweethĩwa ũnĩ ũsu, Mose amea andũ, Nĩmũvĩtĩtye ĩvĩtyo ĩnene: na yu ngambata nĩthi kwa Yeova; nokwĩthĩwa ngaseũvya wĩw'anĩthyo ũndũ wa ĩvĩtyo yenyu. 31Na Mose asyokea Yeova, na amwĩa, Ame, andũ aa nĩmavĩtĩtye ĩvĩtyo ĩnene, na meeseũvĩsye ngai sya thaavu. 32Ĩndĩ yu, ethĩwa ũkaekea ĩvĩtyo yoo—; na ethĩwa ti w'o, nĩngũkũvoya, ũmbute ĩvukunĩ yaku yĩla ũandĩkĩte. 33Na Yeova amwĩa Mose, O ũla ũmbĩtanĩsye, ũsu ngavuta ĩvukunĩ yakwa. 34Na yu thi, ũtongoesye ala andũ kũvika vala nakũtavisye: sisya, mũlaĩka wakwa akakũtongoesya; ĩndĩ mũthenya ũla ngasilĩla, nĩngamasilĩla ũndũ wa naĩ yoo. 35Na Yeova akũna andũ asu, nĩkwĩthĩwa nĩmaseũvisye kasaũ, kala Aluni waseũvisye.

KUMA 33

Mwĩao wa kũenda

1Na Yeova amwĩa Mose, Enda, wambate, we na andũ ala waumisye nthĩ ya Misili kũvika nthĩ ĩla neevĩtĩe Avalaamu, na Isaka, na Yakovo, ngĩmea, Ngamĩnenga ũsyao waku: 2na ngatũma mũlaĩka athi mbee waku; na ngalũngya Mũkanaani, na Mũamoli, an Mũititi, na Mũvelisi, na Mũivi, na Mũyevusi: 3o kũvika nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ: nũndũ ndiambatan'ya nĩ naku; nĩkwĩthĩwa wĩ ũko wa andũ me na ngingo nyũmũ; ndikamũminĩe nzĩanĩ. 4Na yĩla andũ meewie ũvoo ũsu mũthũku, maĩa: na vatyaĩ mũndũ waaĩkĩa mawanake make. 5Na Yeova amwĩa Mose, Matavye ana ma Isilaeli, Inyw'ĩ mwĩ andũ mwĩ na ngingo nyũmũ; kethĩwa ngambata katĩ wenyu o kavinda kanini kamwe, ngamũmina: kwondũ wa ũu ĩtusei yu mawanake menyu, nĩ kana nĩmanye ũndũ wa kũmwĩka. 6Na ana ma Isilaeli meetusĩa mawanake moo vyũ ku kĩĩmanĩ kya Olevu.

Ĩeema ya kũmbanĩa

7Na ĩndĩ Mose akothaa kũkua ĩeema na kũyamba ũtee wa mwako wa maeema, vaasa na mwako wa maeema; na ayĩta, Ĩeema ya kũmbanĩa. Na kweethĩwa, kana o mũndũ ũla wendaa ũndũ kwa Yeova aumaalaa akaenda yĩla ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, yĩla yaĩ ũtee wa mwako wa maeema. 8Na kweethĩwa, yĩla Mose waumaalile athi yĩla Ĩeemanĩ, andũ onthe mookĩla, na kũũngama, kĩla mũndũ mũomonĩ wa ĩeema yake, na kũmũsyaĩĩsya Mose, kũvika avota Ĩeemanĩ. 9Na kweethĩwa, yĩla Mose wavotaa yĩla Ĩeemanĩ, kĩla kĩtuĩ kya mũumbĩ kyatheea, na kũũngama mũomonĩ wa Ĩeema: na Yeova aneena na Mose. 10Na andũ onthe moona kĩla kĩtuĩ kya mũumbĩ kĩũngeme mũomonĩ wa Ĩeema: na andũ onthe mookĩla na mathaitha, kĩla mũndũ mũomonĩ wa ĩeema yake. 11Na Yeova aneena na Mose ũthyũ kwa ũthyũ, o ta mũndũ aineena na mũnyanyae. Na asyoka ĩngĩ mwakonĩ wa maeema: ĩndĩ mũthũkũmi wake Yosua, mwana wa Nuni, mwanake ndaauma Ĩeemanĩ.

Watho wa Yeova wa kwĩthĩwa vamwe na Mose
12Na Mose amwĩa Yeova, Sisya, ũmbĩĩte, Kua andũ aa: na ndũnamanyĩthya nũũ ũla wĩtũma vamwe nakwa. Ĩndĩ nũneenete, Nĩngwĩsĩ na syĩtwa yaku, na ĩngĩ nĩwonete ũseo methonĩ makwa. 13Yu ĩndĩ, nĩngũkũvoya, ethĩwa nĩnonete ũseo methonĩ maku, mbon'ya yu mĩendele yaku, nĩkũmanye, nĩ kana none ũseo methonĩ maku: na sũanĩa kana mbaĩ ĩno nĩ andũ maku. 14Nake amwĩa, Nyie mwene ngathi naku, na ngakũnenga ũthũmũo. 15Nake amwĩa, Ethĩwa ndũũthi nakwa, ndũkatumye vaa. 16Nũndũ kũkamanyĩka ata ĩndĩ, atĩ nĩnonete ũseo methonĩ maku, nyie na andũ maku? Ti atĩ nũndũ ũendanasya naitũ, nĩ kana nyie na andũ maku tũvathũkanw'e na andũ onthe ala me ĩũlũ wa nthĩ yonthe?
17Na Yeova amwĩa Mose, Ngeeka ũndũ ũsu naw'o ũla ũneenete; nũndũ nĩwonete ũseo methonĩ makwa, na nĩngwĩsĩ na syĩtwa yaku. 18Nake amwĩa, Nĩngũkũvoya, mbon'ya ũtheu mũtisu waku. 19Nake amwĩa, Ngatuma ũseo wakwa w'onthe ũvĩtĩla mbee waku na ngatavan'ya syĩtwa ya Yeova vala ũĩ; na ngekaa nesa ũla nĩĩkaa nesa, na ngew'ĩaa tei o ũla nĩw'ĩaa tei. 20Na amwĩa, Ndũtonya kwona ũthyũ wakwa; nũndũ mũndũ ndakambona na kwĩkala thayũ.
21Na Yeova asya, Sisya, ve vandũ vaa nĩĩ, naku ũkaũngame ĩvianĩ ĩũlũ: 22na kũkeethĩwa, ũtheu mũtisu wakwa ũkĩvĩta, ngakwĩkĩa mũvatĩnĩ wa ĩvia, na ngĩkũvw'ĩka na kw'oko kwakwa kũvika navĩtũka: 23na ngaumya kw'oko kwakwa, na ũkambona mũongo; ĩndĩ ũthyũ wakwa ndũkoneka.

KUMA 34

Masengea ma ĩvia ma ke

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 10.1–5)

1Na Yeova amwĩa Mose, Asũvya masengea elĩ ma ĩvia mailyĩ ala ma mbee: nakwa ngaandĩka masengeanĩ ndeto ila syaĩ masengeanĩ ma mbee, ala ũnooaie. 2Na wĩthĩwe wĩyũmbanĩtye kĩoko, nokyambata kĩĩmanĩ kya Sinai o kĩoko, na kumĩla vala nĩĩ ku mũtumbĩnĩ wa kĩĩma. 3Na mũndũ o na wĩva ndakoke naku; o na mũndũ ndakoneke kĩĩmanĩ kyonthe; o na ndĩthya sya mbũi na malondu kana sya ng'ombe itikaĩthw'e vakuvĩ na kĩĩma kyu. 4Nake asũvya masengea elĩ ma ĩvia mailyĩ ala ma mbee; na Mose ookĩla kĩoko tene, na ambata kĩĩmanĩ kya Sinai, o tondũ Yeova wamwĩaĩĩte, na atwaa masengea elĩ ma ĩvia kw'okonĩ kwake. 5Na Yeova atheea mũumbĩnĩ, na aũngama e nake vo, na atavan'ya syĩtwa ya Yeova. 6Na Yeova avĩtĩla mbee wake, na atavan'ya, Yeova, Yeova, Ngai wĩ tei na mũseo, ũtathataa mĩtũkĩ, na wĩ na wingĩ wa ũseo wĩ wendo na w'o; 7ũla ũmaiĩaa ngili ngili ũseo wĩ wendo, na akĩekea ũthũku na ĩvĩtyo na naĩ; na ũla ũtakatw'a mũvĩtan'ya kwĩthĩwa ti mũvĩtan'ya o na ata, na akĩĩvanĩsya kwa syana ũthũku wa aaĩthe, o na kũvika nzũkũlũ, kũvika nzyawa ya katatũ na ya kana. 8Na Mose eekalaata, na akunamya mũtwe, nthĩ, na athaitha. 9Na asya, Ethĩwa yu nĩnonete ũseo methonĩ maku, ame Mwĩaĩi, nĩngũkũvoya, Mwĩaĩi naende katĩ waitũ; nũndũ nĩ andũ me na ngingo nyũmũ; naku tũekee ũthũku witũ na naĩ yaitũ, na ũitwosa twĩthĩwe ũtiĩwa waku.

Ũtianĩo ũitianĩwa ĩngĩ

(KUMA 23.14–19;KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 7.1–5;16.1–17)

10Nake amwĩa, Sisya, nĩngũtianĩa ũtianĩo: ngeeka maũndũ ma ũseng'ya andũ maku onthe mene, o ala mataaĩkĩka nthĩ yonthe, kana mbaĩnĩ o na yĩkũ; na andũ onthe ala ũtwĩe katĩ woo makoona wĩa wa Yeova; nĩkwĩthĩwa nĩ ũndũ wa ũtĩsya ũla nĩĩka naku. 11Sũvĩa ũla ngũkwĩaĩa mũnthĩ ũũ: sisya, nĩngũmalũngya maume mbee waku Mũamoli, na Mũkanaani, na Mũititi, na Mũvelisi, na Mũivi, na Mũyevusi. 12Ĩsũvĩe mwene, ndũkatianĩe ũtianĩo na andũ ala matũaa nthĩ ĩla ũendete, ndũkese ũkũtw'ĩkĩa kĩtei: 13ĩndĩ mũkanange ithembeo syoo, na kũtũlanga ilungu ituĩ syoo, na mũkateme Aselimu yoo ĩvalũke 14(nĩkwĩthĩwa, we, ndũkaathaithe ngai ĩngĩ o na yĩva: nũndũ Yeova, ũla wĩtawa Wĩ-kĩwĩu, nĩ Ngai wĩ kĩwĩu); 15nĩ kana ndũkese kũtianĩa ũtianĩo na andũ ala matũaa ĩ nthĩ, na makeeka ũmalwaya makĩatĩĩa ngai syoo, na kũthembea ngai syoo, na ũmwe akakwĩta naku ũkaya nthembo yake; 16na kũmevaĩsya ana maku eĩtu moo, na eĩtu moo makeeka ũmalwaya makĩatĩĩa ngai syoo, na kũtuma ana maku meka ũmalwaya makĩatĩĩa ngai syoo.
17Ndũkeseũvĩsye ngai na syĩndũ ila ũtwekethetye.
18Ũkalilikanae mboka ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa. Ũkaĩsae kĩmũtũ kĩte ĩlawa mĩthenya mũonza, o tondũ nĩkwĩaĩĩte, ĩvinda yĩtw'ĩtwe mwei wa Avivu; nũndũ mwei wa Avivu nĩwaumie Misili. 19Onthe ala mambaa kuma ĩvunĩ ya nyinyia nĩ makwa; o na ĩndo syaku ila nũme, o yĩla yĩsyawa mbee ya ng'ombe kana ĩlondu. 20Na yĩla yĩsyawa mbee nĩ ĩng'oi ũkovosye na katena ka ĩlondu: na ethĩwa ndũkwenda kũyovosya ũkayĩtũle ngingo ĩndĩ. Makithathi onthe ma ana maku ũkamovosye. Na vati ũmwe o na wĩva ũkoka vala nĩĩ e na moko mathei.
21Ũkatethasye wĩa mĩthenya thanthatũ, ĩndĩ mũthenya wa mũonza ũkathũmũae: ũkathũmũa ĩvinda ya kũĩma na ya kũketha. 22Na ũkalilikanae mboka ya syumwa, o ya ũsyao wa mbee wa ngetha ya nganũ, na mboka ya ngetha mũminũkĩlyo wa mwaka. 23Mavinda atatũ kĩla mwaka aũme maku onthe makonekae vala ve Mwĩaĩi Yeova, Ngai wa Isilaeli. 24Nũndũ ngakũlũngĩlya mbaĩ syume mbee waku, na ngyongela mĩvaka yaku: o na vatikethĩwa mũndũ o na wĩva ũkew'ĩa nthĩ yaku ĩtomo, yĩla ũkambataa kwoneka vala ve Yeova Ngai waku mavinda atatũ mwaka.
25Ndũkathembanĩsye nthakame ya nthembo yakwa na kĩmũtũ kĩ ĩlawa; o na nthembo ya mboka ya vasaka ndĩkatialw'e kũvika kĩoko. 26Wa mbee wa ũsyao wa mbee wa nthĩ yaku ũkaete nyũmbanĩ ya Yeova Ngai waku. Ndũkaue katena ka mbũi na ĩia ya nyinyia wako.
27Na Yeova amwĩa Mose, Andĩka ndeto ii: nũndũ kwĩanana na ndeto ii nĩnatianĩa ũtianĩo naku vamwe na

Isilaeli. 28Na aĩ vo vamwe na Yeova mĩthenya mĩongo ĩna na matukũ mĩongo ĩna; ndaaya kĩmũtũ, o na kũnyw'a manzĩ. Na aandĩka ala masengeanĩ ila ndeto sya ũtianĩo, o ĩla mĩao ĩlũmi.

Mose aitheea kuma kĩĩmanĩ

29Na kweethĩwa, yĩla Mose watheeie kuma kĩĩmanĩ kya Sinai e na ala masengea elĩ ma ũla ũkũsĩ kw'okonĩ kwa Mose, yĩla watheeie kuma kĩĩmanĩ, Mose ndaamanya kana kĩkonde kya ũthyũ wake nĩkyatisatisaa kwondũ wa kũneena nake. 30Na yĩla Aluni na ana onthe ma Isilaeli moonie Mose, sisya, kĩkonde kya ũthyũ wake kyatisatisaa; na makĩaa kũmũthengeea. 31Na Mose ameta; na Aluni na asumbĩki onthe ma ũmbano mamũsykea: na Mose aneena nao. 32Na ĩtina ana onthe ma Isilaeli mathengeea: na ameaĩa onthe ala Yeova ũnaneenete nake kĩĩmanĩ kya Sinai. 33Na yĩla Mose waminie kũneena nao, eevw'ĩka ũthyũ wake suka mũvũthũ. 34Ĩndĩ yĩla Mose walikaa kwa Yeova aneene nake, aumya ũla suka, kũvika aumaala; na aumaala, na atavya ana ma Isilaeli o ũndũ wiaĩĩtwe. 35Na ana ma Isilaeli moona ũthyũ wa Mose, atĩ kĩkonde kya ũthyũ wa Mose kyatisatisaa; na Mose eevw'ĩka ũthyũ wake ũla suka ĩngĩ, kũvika yĩla walika aneene nake.

KUMA 35

Ũndũ wa kũsũvĩa savato

1Na Mose oomban'ya ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli, na awĩa, Ii nĩsyo ndeto ila Yeova wĩaĩte, nĩ kana mũsyĩkae. 2Mĩthenya thanthatũ wĩa ũkatethaw'e; ĩndĩ mũthenya wa mũonza kũkeethĩwa kwenyu mũthenya mũtheu, o savato wa ũthũmũo mũuu kwa Yeova: o ũla wĩtethya wĩa o na wĩva nthĩnĩ waw'o mũvaka oawe. 3Mũikakan'ye mwaki motũinĩ menyu onthe mũthenya wa savato.

Kumĩsya Yeova nthembo

(KUMA 25.1–9)

4Na Mose aneena na ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli, akĩwĩa, Ũũ nĩw'o ũla Yeova wĩaĩte, akyasya, 5Mumĩsyei Yeova nthembo kuma kwenyu; o ũla wĩ na ngoo ya kwenda, namĩete, nthembo ya Yeova: thaavu, na vetha, na ũthuku, 6na langi wa vuluu, na ũla ũtilyĩ ta mũtune, na ũla mũtune mũno, na katane nzeo, na maw'ĩa ma mbũi, 7na mbũa sya ndũũme syĩkĩĩtwe langi mũtune, na mbũa sya vomboo, na mĩtĩ ya mũea, 8na mauta ma kwakan'ya taa, na mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa kwondũ wa mauta ma kwĩtĩkĩsya, na kwondũ wa ũvani ũla ũnyungaa nesa, 9na tũvila twa nzumalati, na tũvila twa kũlũmanĩthw'a iĩndĩnĩ syatw'o, evotinĩ na kakalonĩ ka kĩthũi.

Mĩio ya wĩkalo

(KUMA 39.32–43)

10Na kĩla mũndũ wĩ na ngoo yĩ na ũĩ katĩ wenyu nĩoke, na kũseũvya syonthe ila Yeova wĩaĩte: 11ũla wĩkalo, na ĩeema yaw'o, na kĩla kyaw'o kya kũvw'ĩka, na tũvoloi twaw'o, na mbwaũ syaw'o, na mĩamba yaw'o, na ituĩ syaw'o, na iĩndĩ syaw'o; 12na yĩla ĩsandũkũ, na mĩtĩ yayo, na ũla wĩkalo wa tei, na ũla tũtũ wa kũtilan'ya; 13na ĩla mesa, na mĩtĩ yayo, na mĩio yayo yonthe, na ila imũtũ sya kwiĩawa Yeova; 14na kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa nakyo kwondũ wa kũmulĩka, na mĩio yakyo, na mataa makyo, na ala mauta ma kwakan'ya taa; 15na kĩla kĩthembeo kya kũtoeeasya ũvani, na mĩtĩ yakyo, na ala mauta ma kwĩtĩkĩsya, na ũla ũvani ũnyungaa nesa, na ũla tama wa mũomonĩ, o mũomonĩ wa wĩkalo; 16na kila kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a, vamwe na ũla seng'eng'e wakyo wa ũthuku, na mĩtĩ yakyo, na mĩio yakyo yonthe, na kĩla kĩndũ kya kũthambĩaa na ĩtina yakyo; 17na ila ngũa sya kũniinw'a sya nza, na ituĩ syasyo, na iĩndĩ syasyo, na ũla tama wa mbingĩlonĩ ya nza; 18na ila syambo sya wĩkalo, na ila syambo sya nza, na makanda masyo; 19na ila ngũa ndume nesa kwondũ wa kũthũkũmĩa vala vandũ vatheu, ngũa ila ntheu sya mũthembi Aluni, na ngũa sya ana make, sya kũthũkũmĩa wĩanĩ wa ũthembi.

Andũ makĩete nthembo

20Na ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli wauma vala Mose ũĩ. 21Na mooka kĩla ũmwe ũla ngoo yake yamũthangaasya, na kĩla ũmwe ũla veva wake watumaa enda, na maete nthembo ya Yeova, kwondũ wa wĩa wa ĩeema ya kũmbanĩa, na kwondũ wa ũthũkũmi w'onthe wayo, na kwondũ wa ila ngũa ntheu. 22Na mooka, aũme o na aka, o ala maĩ na ngoo ya kwenda, na maete mavĩnĩ, na ngome sya matũ, na ngome sya ũvana ũsiĩlo, na itang'a, mĩio yonthe ya wanake ya thaavu; o kĩla mũndũ ũla waumĩsye Yeova nthembo ya thaavu. 23Na kĩla mũndũ ũla wonekie e na langi wa vuluu, na ũla ũtilyĩ ta mũtune, na ũla mũtune mũno, na katane nzeo, na maw'ĩa ma mbũi, na mbũa sya ndũũme syĩkĩtwe langi mũtune, na mbũa sya vomboo, aete. 24Kĩla ũmwe ũla waumisye nthembo ya vetha na ya ũthuku aetee Yeova nthembo; na kĩla mũndũ, ũla wonekie e na mĩtĩ ya mũea ũndũ wa wĩa o na wĩva wa ũla ũthũkũmi, aete. 25Na aka onthe ala maĩ na ngoo syĩ na ũĩ mokothaa na moko moo, na makĩete kĩla mokothie, ila ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo. 26Na aka onthe ala ngoo syoo syamathangaasya methĩwe oĩ mokothaa maw'ĩa ma mbũi. 27Na asumbĩki maete tũla tũvila twa nzumalati, na tũvila twa kũlũmanĩthw'a iĩndĩnĩ syatw'o, evotinĩ, na kakalonĩ ka kĩthũi; 28na ĩla mĩtĩ ĩnyungaa nesa, na ala mauta; kwondũ wa kwakan'ya taa, na kwondũ wa mauta ma kwĩtĩkĩsya, na kwondũ wa ũvani ũla ũnyungaa nesa. 29Ana ma Isilaeli manũetee Yeova nthembo na ngoo ya kwenda; o kĩla mũndũ mũũme na mũndũ mũka, ũla ngoo yake yaĩ na kwenda kwa kũete kwondũ wa wĩa ũsu w'onthe, ũla Yeova weaĩte wĩkwe nĩ Mose.

Kwĩtwa kwa Mbesaleli na Ooliavu

(KUMA 31.1–11)

30Na Mose amea ana ma Isilaeli, Sisya, Yeova nũmũwetete na syĩtwa yake Mbesaleli, mwana wa Ulĩ, mwana wa Uulu, wa mbaĩ ya Yuta; 31na amusũĩtye

Veva wa Ngai, ũĩnĩ, na ũmanyinĩ, na ũmanyĩsyonĩ, na wĩanĩ wa mĩthemba yonthe; 32kũmantha kwĩka mawĩa ma ũĩ, nĩ kana aseũvye thaavu, na vetha, na ũthuku, 33na kwasũvya tũvila twa kwĩkĩwa nthĩnĩ wa syĩndũ, na kwasũvya mbwaũ, o na kũthethya mawĩa ma ũĩ ma mĩthemba yonthe. 34Na nĩwĩkĩĩte ngoonĩ yake nĩ kana amanyĩsye, we, o na Ooliavu, mwana wa Aisamaki, wa mbaĩ ya Ndani. 35Asu amausũĩtye ũĩ wa ngoo, wa kũtethya wĩa wa mĩthemba yonthe, wa mũvani, na wa mũtethya wa wĩa ũla mũĩ, na wa mũtumi mũĩ wa ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo, na wa mũtumi wa ngũa, o asu matethasya wĩa wa mũthemba o na wĩva, na wa ala mamanthaa kwĩka mawĩa ma ũĩ.

KUMA 36

1Na Mbesaleli na Ooliavu makatethye wĩa, na kĩla mũndũ wĩ na ũĩ ngoonĩ, ũla Yeova wĩkĩĩte ũĩ na ũmanyi amanye kũtethya wĩa w'onthe wa ũthũkũmi wa vala vandũ vatheu, o kwĩanana na onthe ala Yeova wĩaĩte.

Andũ makĩete nthembo nyingĩ

2Na Mose eeta Mbesaleli na Ooliavu, na kĩla mũndũ wĩ na ũĩ ngoonĩ, ũla ngoonĩ yake Yeova wekĩĩte ũĩ, o kĩla ũmwe ũla ngoo yake yamũthangaaĩtye oke wĩanĩ otethye: 3na moosa mokonĩ ma Mose nthembo yonthe ĩla ana ma Isilaeli maetete ũndũ wa wĩa wa ũthũkũmi wa vala vandũ vatheu, moseũvye. Na ĩngĩ, mamũetee kĩla kĩoko nthembo sya kwenda kwa ngoo. 4Na andũ oĩ onthe, ala matethisye wĩa w'onthe wa vala vandũ vatheu, mauma kĩla mũndũ wĩanĩ wake ũla watethasya; 5na maneena na Mose, makĩmwĩa, Andũ nĩmeũete nyingĩ mũno kũvĩtũka vata wa ũthũkũmi wa wĩa ũla Yeova weaĩte ũtethw'e. 6Na Mose aumya mwĩao, na matuma ũtavanw'a mwakonĩ wa maeema w'onthe, makyasya, Mũndũ mũũme o na mũndũ mũka ndakatethye wĩa ũngĩ kwondũ wa nthembo ya vala vandũ vatheu. Na ĩndĩ andũ masiĩĩwa matikaete. 7Nũndũ syĩndũ ila maĩ nasyo mĩsyeanĩe kũtethya wĩa ũsu w'onthe, o na kũthonoka.

Kũseũvya wĩkalo

(KUMA 26.1–37)

8Na andũ onthe me na ũĩ ngoonĩ ma ala matethasya wĩa maseũvĩsya ũla wĩkalo masuka ĩkũmi: Mbesaleli amaseũvya ma ndii sya katane nzeo mbokothe, na ila sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, amatumĩĩa ngelekan'yo ya akeluvi, wĩa wa mũtethya wa wĩa ũla mũĩ. 9Ũasa wa kĩla suka waĩ mĩkono mĩongo ĩlĩ na nyanya, na ũthanthau wa kĩla suka mĩkono ĩna: masuka onthe nĩmathimĩtwe ũndũ ũmwe. 10Na akwatan'ya masuka atano ũmwe na ũla ũngĩ: na masuka ala angĩ atano akwatan'ya ũmwe na ũla ũngĩ. 11Na aseũvya ikwatũ sya vuluu ũteenĩ wa suka ũmwe ũtiivonĩ vala makwatanĩlw'e: na aseũvya o ta ũu ũteenĩ wa suka ũla wĩ mũminũkĩlyo wa vala vakwatanĩlw'e va kelĩ. 12Aseũvya ikwatũ mĩongo ĩtano sukanĩ ũmwe, na aseũvya ikwatũ mĩongo ĩtano ũteenĩ wa suka ũla waĩ vala vakwatanilw'e va kelĩ: kĩkwatũ kĩmwe kyelekele kĩla kĩngĩ. 13Na aseũvya tũvoloi mĩongo ĩtano twa thaavu, na akwatan'ya masuka, ũmwe na ũla ũngĩ, na tũvoloi tũu: na ĩndĩ ũla wĩkalo watw'ĩka ũmwe.

14Na aseũvya masuka ma maw'ĩa ma mbũi matw'ĩke ĩeema ĩũlũ wa wĩkalo ũsu: amaseũvya masuka asu ĩkũmi na ũmwe. 15Ũasa wa kĩla suka waĩ mĩkono mĩongo ĩtatũ, na ũthanthau wa kĩla suka mĩkono ĩna: masuka asu ĩkũmi na ũmwe nĩmathimĩtwe ũndũ ũmwe. 16Na akwatan'ya masuka atano me oka, na masuka thanthatũ me oka. 17Na aseũvya ikwatũ mĩongo ĩtano ũteenĩ wa suka ũla waĩ mũminũkĩlyo wa vala vakwatanĩlw'e, na aseũvya ikwatũ mĩongo ĩtano ũteenĩ wa suka ũla waĩ mũminũkĩlyo wa vala vakwatanĩlw'e va kelĩ. 18Na aseũvya tũvoloi mĩongo ĩtano twa ũthuku twa kũkwatan'ya ĩeema yĩthĩwe yĩmwe. 19Na aseũvya kĩla kya kũvw'ĩka ĩeema kya mbũa sya ndũũme syĩkĩtwe langi mũtune, na ĩũlũ wakyo kĩngĩ kya mbũa sya vomboo.

20Na aseũvya mbwaũ sya wĩkalo sya mĩtĩ ya mũea, iũngamĩtw'e. 21Ũasa wa ũvwaũ waĩ mĩkono ĩkũmi, na ũthanthau wa kĩla ũvwaũ mũkono na nyunzu. 22Kĩla ũvwaũ waĩ na isinĩko ilĩ isinĩkanĩtw'e: eekie ũu ũndũ wa mbwaũ syonthe sya wĩkalo. 23Na aseũvya mbwaũ sya wĩkalo: mbwaũ mĩongo ĩlĩ kwondũ wa ngalĩ ya ĩtheo kwelekela ĩtheo; 24na aseũvya iĩndĩ mĩongo ĩna sya vetha ungu wa ila mbwaũ mĩongo ĩlĩ; iĩndĩ ilĩ ungu wa ũvwaũ ũmwe ũndũ wa isinĩko syaw'o ilĩ, na iĩndĩ ilĩ ungu wa ũvwaũ ũngĩ ũndũ wa isinĩko syaw'o ilĩ. 25Na ũndũ wa ngalĩ ya kelĩ ya wĩkalo, ngalĩ ya ĩũlũ, aseũvya mbwaũ mĩongo ĩlĩ, 26na iĩndĩ syasyo mĩongo ĩna; iĩndĩ ilĩ ungu wa ũvwaũ ũmwe, na iĩndĩ ilĩ ungu wa ũvwaũ ũngĩ. 27Na ũndũ wa ngalĩ ya mbĩlĩlo wa wĩkalo kwelekela ũthũĩlonĩ wa syũa aseũvya mbwaũ thanthatũ. 28Na aseũvya mbwaũ ilĩ ũndũ wa ikoto sya wĩkalo ngalĩ ya mbĩlĩlo. 29Na syeethĩwa ikwatene kuma nthĩ; na syeethĩwa ikwatene o ta ũu kũvika mũthya wĩ ĩũlũ wasyo kũvika ngomenĩ ĩmwe: asyĩka isu syelĩ ta ũu ikotonĩ syelĩ. 30Na kwaĩ mbwaũ nyanya, na iĩndĩ syasyo sya vetha, iĩndĩ ĩkũmi na thanthatũ; ungu wa kĩla ũvwaũ iĩndĩ ilĩ. 31Na aseũvya mĩamba ya mĩtĩ ya mũea; ĩtano ũndũ wa mbwaũ sya ngalĩ ĩmwe ya wĩkalo, 32na mĩamba ĩtano ũndũ wa mbwaũ sya ngalĩ ĩla ĩngĩ ya wĩkalo, na mĩamba ĩtano ũndũ wa mbwaũ sya wĩkalo sya ngalĩ ya mbĩlĩlo kwelekela ũthũĩlonĩ wa syũa. 33Na aseũvya mũamba ũla wĩ katĩ ũvĩtĩle mbwaũnĩ katĩ kuma mũthya ũmwe kũvika ũla ũngĩ. 34Na avw'ĩka mbwaũ thaavu, na atua ngome syasyo sya thaavu syĩthĩwe sya kwĩkĩa mĩamba, na akĩvw'ĩka mĩamba thaavu.

35Na aseũvya ũla tũtũ na ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo mbokothe: ootumĩĩa ngelekan'yo ya akeluvi, wĩa wa mũtethya wa wĩa ũla mũĩ. 36Na ooseũvĩsya ituĩ inya sya mĩtĩ ya mũea, na aivw'ĩka thaavu: syambo syasyo syaĩ sya thaavu; na aitũĩsya iĩndĩ inya sya vetha. 37Na ooseũvĩsya mũomo wa Ĩeema tama na ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo mbokothe, wĩa wa mũtumi mũĩ wa ndii; 38na ituĩ itano

syaw'o vamwe na syambo syasyo; na avw'ĩka ngovia syasyo na mĩkunzu yasyo thaavu; na iĩndĩ syasyo itano syaĩ sya ũthuku.

KUMA 37

Kũseũvya yĩla ĩsandũkũ

(KUMA 25.10–22)

1Na Mbesaleli aseũvya yĩla ĩsandũkũ ya mĩtĩ ya mũea: ũasa wayo waĩ mĩkono ĩlĩ na nyunzu, na ũthanthau wayo mũkono na nyunzu, na ũtũlu wayo mũkono na nyunzu. 2Na ayĩvw'ĩka nthĩnĩ na ũtee thaavu mũtheu, na ayĩseũvĩsya ũengo mũtũlu wa thaavu ũyĩlingĩle. 3Na ayĩtũĩsya ngome inya sya thaavu, maũũnĩ mayo ana; o ngome ilĩ ngalĩ ĩmwe yayo, na ngome ilĩ ngalĩ ĩla ĩngĩ yayo. 4Na aseũvya mĩtĩ ya mũea, na amĩvw'ĩka thaavu. 5Na eekĩa ĩla mĩtĩ ngomenĩ syĩ mavavanĩ ma yĩla ĩsandũkũ, ya ũkua yĩ ĩsandũkũ. 6Na aseũvya wĩkalo wa tei wa thaavu mũtheu: ũasa waw'o waĩ mĩkono ĩlĩ na nyunzu, na ũthanthau waw'o mũkono na nyunzu. 7Na aseũvya akeluvi elĩ ma thaavu; amaseũvya na kũmatua, ngalĩ syelĩ sya wĩkalo wa tei; 8mũkeluvi ũmwe ngalĩ ĩmwe, na mũkeluvi ũmwe ngalĩ ĩla ĩngĩ: amaseũvya o kĩlungunĩ kĩmwe na ũla wĩkalo wa tei ngalĩ syelĩ syaw'o. 9Na ala akeluvi matambũũkya nthwau syoo ĩũlũ, makĩvw'ĩka wĩkalo wa tei na nthwau syoo, mothyũ moo masianĩtye; mothyũ ma akeluvi melekele wĩkalo wa tei.

Kũseũvya mesa

(KUMA 25.23–30)

10Na aseũvya ĩla mesa ya mĩtĩ ya mũea: ũasa wayo waĩ mĩkono ĩlĩ, na ũthanthau wayo mũkono, na ũtũlu wayo mũkono na nyunzu. 11Na amĩvw'ĩka thaavu mũtheu; na amĩseũvĩsya ũengo mũtũlu wa thaavu ũmĩlingĩle. 12Na amĩseũvĩsya ũengo ũmĩlingĩle; ũthanthau waw'o ta wa kĩtaa kya kw'oko, na aseũvya ũengo mũtũlu wa thaavu ũengonĩ wayo ũmĩlingĩle. 13Na amĩtuĩsya ngome inya sya thaavu, na eekĩa ila ngome mĩthyanĩ ĩna ya ĩũlũ ĩla yaĩ maũũnĩ mayo ana. 14Ila ngome syaĩ vakuvĩ na ũla ũengo, syĩthĩwe kũndũ kwa kwĩkĩa ĩla mĩtĩ ya kũkua mesa. 15Na aseũvya ĩla mĩtĩ ya mũea ya ũkua mesa, na aimĩvw'ĩka thaavu. 16Na aseũvya ĩla mĩio ya kwĩkĩa mesanĩ, masaani mayo, na syĩko syayo, na mbakũli syayo, na ikombe syayo, ila sya kwĩtĩkĩasya, sya thaavu mũtheu.

Kũseũvya kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa kya thaavu mũtheu

(KUMA 25.31–40)

17Na aseũvya kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa kya thaavu mũtheu: aseũvya kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa na kũtua, o ĩtina yakyo, na mũtĩ wakyo; ikombe syakyo, na mĩkauti yakyo, na malaa makyo syeethĩwa sya kĩlungu kĩmwe nakyo. 18Na kwaĩ mbonge thanthatũ syumĩte ndeenĩ syakyo; mbonge itatũ sya kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa kuma ngalĩ ĩmwe yakyo, na mbonge itatũ sya kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa kuma ngalĩ ĩla ĩngĩ yakyo: 19ikombe itatũ iseũvĩtw'e ta malaa ma mũlosi ũvongenĩ ũmwe, mũkauti na ĩlaa; na ikombe itatũ iseũvĩtw'e ta malaa ma mũlosi ũvongenĩ ũla ũngĩ, mũkauti na ĩlaa: mbongenĩ isu thanthatũ syumite o ta ũu kĩla kĩndũnĩ kĩkĩawa mataa. 20Na kĩndũnĩ kĩla kĩkĩawa mataa kwaĩ ikombe inya iseũvĩtw'e ta malaa ma mũlosi, mĩkauti yakyo, na malaa makyo: 21na mũkauti weethĩwa ĩtheo wa mbonge ilĩ kĩlungunĩ kĩmwe nakyo, na mũkauti ĩtheo wa mbonge ilĩ kĩlungunĩ kĩmwe nakyo, na mũkauti ĩtheo wa mbonge ilĩ kĩlungunĩ kĩmwe nakyo, kwa ila mbonge thanthatũ syumĩte nthĩnĩ wakyo. 22Mĩkauti yakyo na mbonge syakyo syeethĩwa sya kĩlungu kĩmwe nakyo: kĩndũ kyu kĩima kyaĩ kya thaavu mũtheu ũla mũtue. 23Na aseũvya mataa makyo, mũonza, na mĩkasi yakyo, na masaani ma makaa makyo, sya thaavu mũtheu. 24Akĩseũvya kya talendi ya thaavu mũtheu, vamwe na mĩio yonthe yakyo.

Kũseũvya kĩthembeo kya kũtoeeasya ũvani

(KUMA 30.1–5)

25Na aseũvya kĩla kĩthembeo kya kũtoeeasya ũvani kya mĩtĩ ya mũea: ũasa wakyo waĩ mũkono, na ũthanthau wakyo mũkono, ngalĩ inya syĩanene; na ũtũlu wakyo waĩ mĩkono ĩlĩ; mbya syakyo syaĩ sya kĩlungu kĩmwe nakyo. 26Na akĩvw'ĩka thaavu mũtheu, ĩũlũ wakyo, na mavava makyo onthe, na mbya syakyo: na akĩseũvĩsya ũengo mũtũlu wa thaavu ũkĩlingĩle. 27Na akĩtuĩsya ngome ilĩ sya thaavu ungu wa ũengo mũtũlu wakyo, ikotonĩ ilĩ syakyo, ngalĩ syelĩ syakyo, syĩthĩwe kũndũ kwa kũtonyesya ĩla mĩtĩ ya kũkĩkua. 28Na aseũvya ĩla mĩtĩ ya mũea, na amĩvw'ĩka thaavu.

Kũseũvya mauta matheu ma kwĩtĩkĩsya na ũvani mũtheu

29Na aseũvya ala mauta matheu ma kwĩtĩkĩsya, na ũla ũvani mũtheu wa mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa, kwĩanana na ũĩ wa mũseũvya wa manukato.

KUMA 38

Kũseũvya kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a

(KUMA 27.1–8)

1Na aseũvya kĩla kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a kya mĩtĩ ya mũea: ũasa wakyo waĩ mĩkono ĩtano, na ũthanthau wakyo mĩkono ĩtano, ngalĩ inya syĩanene; na ũtũlu wakyo mĩkono ĩtatũ. 2Na aseũvya mbya syakyo ĩũlũ wa ikoto inya syakyo; mbya syakyo syaĩ sya kĩlungu kĩmwe nakyo: na akĩvw'ĩka ũthuku. 3Na aseũvya mĩio yonthe ya kĩla kĩthembeo, ĩla mĩio ya kwokaa mũu, na ĩla mĩko, na ala masaani manene, na ila itonyi sya nyama, na tũla tũvũngũlyũ twa ũkua makaa: mĩio yonthe yakyo aseũvya ya ũthuku. 4Na aseũvĩsya kĩla kĩthembeo seng'eng'e wa ũthuku, ĩtheo wa ũengo ũla wĩkĩlingĩlĩte ngalĩko ya ungu, ũkĩambata ũvike kĩthembeonĩ katĩ. 5Na atua ngome inya ũndũ wa mĩthya ĩna ya ũla seng'eng'e wa ũthuku, syĩthĩwe kũndũ kwa kũtonyeesya ĩla mĩtĩ. 6Na aseũvya ĩla mĩtĩ ya mũea, na amĩvw'ĩka ũthuku. 7Na eekĩa ĩla mĩtĩ ngomenĩ syĩ mavavanĩ ma kĩthembeo, yĩthĩwe ya ũkĩkua; akĩseũvya na mbwaũ kĩ na ĩima nthĩnĩ katĩ.

Kũseũvya kĩndũ kya kũthambĩaa kya ũthuku

(KUMA 30.18)

8Na aseũvya kĩla kĩndũ kya kũthambĩaa kya ũthuku, na ĩtina yakyo ya ũthuku, wa isisyo sya aka athũkũmi ala mathũkũmĩaa mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa.

Nza ya wĩkalo

(KUMA 27.9–19)

9Na aseũvya ĩla nza: ngalĩ ya ĩtheo kwelekela ĩtheo ngũa ila sya kũniinw'a sya nza syaĩ sya katane nzeo mbokothe, ũasa wasyo mĩkono ĩana; 10ituĩ syasyo syaĩ mĩongo ĩlĩ, na iĩndĩ syasyo mĩongo ĩlĩ, sya ũthuku; syambo sya ituĩ isu na mĩkunzu yasyo syaĩ sya vetha. 11Na ngalĩ ya ĩũlũ, ũasa wasyo mĩkono ĩana, ituĩ syasyo mĩongo ĩlĩ, na iĩndĩ syasyo mĩongo ĩlĩ, sya ũthuku; syambo sya ituĩ, na mĩkunzu yasyo, syaĩ sya vetha. 12Na ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa kwaĩ ngũa sya kũniinw'a, ũasa wasyo mĩkono mĩongo ĩtano, ituĩ syasyo ĩkũmi, na iĩndĩ syasyo ĩkũmi; syambo sya ituĩ, na mĩkunzu yasyo, syaĩ sya vetha. 13Na ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kwelekela wumĩlonĩ wa syũa syaĩ sya mĩkono mĩongo ĩtano. 14Ngũa ila sya kũniinw'a sya ngalĩ ĩmwe ya mbingĩlo syaĩ sya mĩkono ĩkũmi na ĩtano; ituĩ syasyo itatũ, na iĩndĩ syasyo itatũ; 15na no ta ũu ũndũ wa ngalĩ ĩla ĩngĩ: kw'oko kũũ na kw'oko kũla kũngĩ ũtee wa mbingĩlo ya ĩla nza kwaĩ ngũa sya kũniinw'a, ũasa wasyo mĩkono ĩkũmi na ĩtano; ituĩ syasyo itatũ, na iĩndĩ syasyo itatũ. 16Ngũa syonthe sya kũniinw'a sya kwĩlingĩla nza syaĩ sya katane nzeo mbokothe. 17Na iĩndĩ sya ituĩ syaĩ sya ũthuku; ila syambo sya ituĩ, na mĩkunzu yasyo, syaĩ sya vetha; na kĩla kyavw'ĩkĩte ngovia syasyo, kyaĩ kya vetha; na ituĩ syonthe sya ĩla nza syakwatanw'a na mũkunzu wa vetha. 18Na ũla tama wa mbingĩlonĩ ya nza waĩ wĩa wa mũtumi mũĩ wa ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo mbokothe: ũasa waw'o waĩ mĩkono mĩongo ĩlĩ, na ũtũlu waw'o, now'o ũthanthau waw'o, waĩ mĩkono ĩtano, o ta ila ngũa sya kũniinw'a sya nza. 19Na ituĩ syasyo syaĩ inya, na iĩndĩ syasyo inya, sya ũthuku; syambo syasyo syaĩ sya vetha, na kĩla kyavw'ĩkĩte ngovia syasyo, na mĩkunzu yasyo, syaĩ sya vetha. 20Na syambo syonthe sya ũ wĩkalo, na ila sya nza syĩlingĩlĩte, syaĩ sya ũthuku.

Isamũ sya vala vandũ vatheu

21Ũsu nĩw'o ũtalo wa isamũ sya wĩkalo, o wĩkalo ũsu wa ũkũsĩ, o ũndũ syatalilwe, kwĩanana na mwĩao wa Mose, ũndũ wa ũthũkũmi wa Alivai, nĩ Ithamali, mwana wa mũthembi Aluni. 22Na Mbesaleli, mwana wa Ulĩ, mwana wa Uulu, wa mbaĩ va Yuta, aseũvya syonthe ila Yeova wamwĩaĩe Mose. 23Na vamwe nake kwaĩ Ooliavu, mwana wa Aisamaki, wa mbaĩ ya Ndani, mũvani, na mũtethya wa wĩa ũla mũĩ, na mũtumi mũĩ wa ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo.

24Thaavu w'onthe ũla waumiw'e kwondũ wa wĩa ũsu wĩanĩ w'onthe wa vala vandũ vatheu, o thaavu ũsu waumiw'e wa nthembo, waĩ wa telendi mĩongo ĩlĩ na kenda, na sekeli maana mũonza na mĩongo ĩtatũ, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu. 25Na vetha wa asu matalilwe ma ũmbano waĩ talendi ĩana, na sekeli ngili ĩmwe na maana mũonza na mĩongo mũonza na itano, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu: 26veka o kĩla mũndũ, nĩyo nyunzu ya sekeli, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu, kwondũ wa kĩla ũmwe ũla wavĩtũkie e mũtale athi kwa asu atale, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, kwondũ wa andũ ngili maana thanthatũ na itatũ na maana atano na mĩongo ĩtano. 27Na talendi isu ĩana sya vetha syaĩ kwondũ wa kũtua iĩndĩ sya vala vandũ vatheu, na iĩndĩ isu sya ũla tũtũ; iĩndĩ ĩana kuma ila talendi ĩana, talendi ĩmwe kwondũ wa kĩla kĩĩndĩ. 28Na aseũvya syambo sya ituĩ isu kuma ila sekeli ngili ĩmwe na maana mũonza na mĩongo mũonza na itano, na avw'ĩka ila ngovia syasyo, na aseũvya mĩkunzu ũndũ wasyo. 29Na ũthuku wa ĩla nthembo waĩ wa talendi mĩongo mũonza, na sekeli ngili ilĩ na maana ana. 30Na aseũvya iĩndĩ o w'o sya mũomo wa yĩla ĩeema ya kũmbanĩa, na kĩla kĩthembeo kya ũthuku, na ũla seng'eng'e wa ũthuku wakyo, na mĩio yonthe ya kĩthembeo kyu, 31na iĩndĩ sya nza ĩthyũlũlũkĩte, na iĩndĩ sya mbingĩlonĩ ya nza, na syambo syonthe sya ũla wĩkalo, na syambo syonthe sya ĩla nza ĩthyũlũlũkĩte.

KUMA 39

Kũseũvya ngũa sya athembi

(KUMA 28.1–43)

1Na maseũvya ngũa ndume nesa mũno sya ila ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, ũndũ wa wĩa wa kũthũkũmĩaa vala vandũ vatheu, na maseũvya ila ngũa ntheu kwondũ wa Aluni; o tondũ Yeova weaĩe Mose.

2Na aseũvya yĩla evoti na ndii sya thaavu, na ila sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo mbokothe. 3Nao mamanda thaavu ũsu wavũtha mũno, na mawatũanga watw'ĩka tũmĩkunzu, nĩ kana motuman'ye na ila sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo, wĩa wa mũtethya wa wĩa ũla mũĩ. 4Mayĩseũvĩsya ikwatũ sya ituonĩ, ikwatene: yaĩ ĩkwatan'ye mĩthyanĩ ĩlĩ yayo. 5Na ũla mũsivi ũtũmĩtwe na ũĩ, ũla waĩ ĩũlũ wayo, ũla wa kũyova yĩlũme, waĩ wa kĩlungu kĩmwe nayo na ũtũmĩtwe ũndũ ũmwe nayo; wa ndii sya thaavu, na ila sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo mbokothe; o tondũ Yeova weaĩe Mose.

6Na maseuvya tũla tũvila twa nzumalati, tũlũmanĩthw'e iĩndĩnĩ sya thaavu, mavanĩtwe na movano me ngomenĩ ya kũsiĩla, kwĩanana na masyĩtwa ma ana ma Isilaeli. 7Na amekĩa ikwatũnĩ sya ituonĩ sya yĩla evoti, methĩwe tũvila twa ũlilikan'yo kwondũ wa ana ma Isilaeli; o tondũ Yeova weaĩe Mose.

8Na aseũvya kala kakalo ka kĩthũi, wĩa wa mũtethya wa wĩa ũla mũĩ, o ta wĩa wa yĩla evoti; ka ndii sya thaavu, na ila sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane nzeo mbokothe. 9Keethĩwa keanene ngalĩ inya; maseũvya kala kakalo ka kĩthũi makĩkatulanĩla: ũasa wako waĩ ĩkwata yĩmwe ya kĩtaa, na ũthanthau wako ĩkwata yĩmwe ya kĩtaa, ke

katulanĩle. 10Na meekĩa mĩsoa ĩna ya tũvila nthĩnĩ wako. Mũsoa wa mbee waĩ wa salitũ, na tovasi, na alimasi ndune; 11na mũsoa wa kelĩ, sumalati, na savili, na salitonyi; 12na mũsoa wa katatũ, samawi, na yasimu, na amethusito; 13na mũsoa wa kana, nzumalati ntheu, na nzumalati, na yasivi: tũlũmanĩthw'a na thaavu iĩndĩnĩ syatw'o. 14Na tũvila tũu twaĩ kwĩanana na masyĩtwa ma ana ma Isilaeli, ĩkũmi na elĩ, o kwĩanana na masyĩtwa moo; ta movano me ngomenĩ ya kũsiĩla, kĩla mũndũ kwĩanana na syĩtwa yake, kwondũ wa ila mbaĩ ĩkũmi na ilĩ. 15Na maseũvya mĩnyoo ĩtilyĩ tũkanda kakalonĩ ka kĩthũi ĩũlũ, ya thaavu mũtheu wĩ mũvĩnde. 16Na maseũvya iĩndĩ ilĩ sya thaavu, na ngome ilĩ sya thaavu, na meekĩa ngome isu ilĩ mĩthyanĩ ilĩ ya kala kakalo ka kĩthũi. 17Na meekĩa minyoo ĩsu ĩlĩ mĩvĩnde ya thaavu nthĩnĩ wa ngome ilĩ mĩthyanĩ ya kakalo ka kĩthũi. 18Na mĩthya ĩla ĩngĩ ĩlĩ ya mĩnyoo ĩsu ĩlĩ mĩvĩnde meekĩa ĩĩndĩnĩ isu ilĩ, na mamĩkolelya ila ikwatũnĩ isu sya ituonĩ sya evoti, ngalĩ ya mbee yayo. 19Na matua ngome ilĩ sya thaavu, na makolelya mĩthyanĩ ĩlĩ ya kakalo ka kĩthũi, ũteenĩ wako, ũla welekele ngalĩ ya nthĩnĩ ya evoti. 20Na matua ngome ilĩ sya thaavu, na makolelya ikwatũnĩ isu ilĩ sya ituonĩ sya evoti ungu, ngali ya mbee yayo, vakuvĩ na vala vakwatanĩlw'e vayo ĩũlũ wa ũla mũsivi, wa evoti ũtumĩtwe na ũĩ. 21Na malũman'ya kakalo ka kĩthũi na ngome syako ngomenĩ sya evoti na ũlii wa vuluu, nĩ kana kethĩwe ĩũlũ wa ũla mũsivi wa evoti ũtumĩtwe na ũĩ, na nĩ kana kakalo ka kĩthũi kaikathaw'e yĩla evotinĩ; o tondũ Yeova weaĩe Mose.

22Na aseũvya ĩla ngũa ndasa ya evoti ya ngũa ndume, yonthe ya vuluu; 23yi na ĩima ya kũlikya mũtwe ya ĩla ngũa ndasa nthĩnĩ wayo katĩ, yĩilyĩ ĩima yĩkĩwe kakotinĩ ka kaũ, yĩ na ũtaami wĩlingĩle ĩimanĩ yayo, nĩ kana ndĩkatembũke. 24Na motiivonĩ ma ĩla ngũa ndasa maseũvya makũngũmanga ma ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, na katane mbokothe. 25Na maseũvya tũtilili twa thaavu mũtheu, na meekĩa tũtilili tũu katĩ wa makũngũmanga motiivonĩ ma ĩla ngũa ndasa twĩlingĩlĩte, katĩ wa ala makũngũmanga; 26o katilili na ĩkũngũmanga, katilili na ĩkũngũmanga, motiivonĩ ma ĩla ngũa ndasa twĩlingĩlĩte, kwondũ wa kũthũkũmaa ekĩe; o tondũ Yeova weaĩe Mose.

27Na maseũvĩsya Aluni, na ana make, ala makanzũ ma katane nzeo matume, 28na ĩla ngutw'a ya katane nzeo, na tũla tũkovila twanakavye twa katane nzeo, na ala masulualĩ ma katane, katane nzeo mbokothe, 29na ũla mũsivi wa ndii sya katane nzeo mbokothe, na ila sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ila ndune mũno, o wĩa wa mũtumi mũĩ wa ndii; o tondũ Yeova weaĩe Mose.

30Na maseũvya kĩla kĩlaũnĩ kya ĩla ngovia ya ũsumbĩ ntheu kya thaavu mũtheu, na maandĩka ĩũlũ wakyo ũandĩko, ũilyĩ movano me ngomenĩ ya kũsiĩla, atĩĩ, MŨTHEU KWA YEOVA. 31Na makyoveea ũlii wa vuluu, nĩ kana makĩlũman'ye na ngutw'a ĩũlũ wakyo; o tondũ Yeova weaĩe Mose.

Mĩio ya wĩkalo ĩkĩmina kũseũvw'a

(KUMA 35.10–19)

32Ũu nĩw'o wĩa w'onthe wa ũla wĩkalo wa ĩeema ya kũmbanĩa wathelile: na ana ma Isilaeli meeka kwĩanana na onthe ala Yeova weaĩe Mose; ũu nĩw'o meekie.

33Na mamũetee Mose ũla wĩkalo, o yĩla Ĩeema, na mĩio yaw'o yonthe, tũvoloi twaw'o, na mbwaũ syaw'o, na mĩamba yaw'o, na ituĩ syaw'o, na iĩndĩ syaw'o; 34na kĩla kya kũvw'ĩka ĩeema kya mbũa sya ndũũme syĩkĩtwe langi mũtune, na kĩla kĩngĩ kya ũvw'ĩka kya mbũa sya vomboo, na ũla tũtũ wa kũtilan'ya; 35na yĩla ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, na ĩla mĩtĩ yayo, na ũla wĩkalo wa tei; 36na ĩla mesa, na mĩio yayo yonthe, na ila imũtũ sya kwiĩawa Yeova; 37na kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa kĩtheu, na mataa makyo, o mataa ala maiawa vandũ vamo, na mĩio yakyo yonthe, na mauta ma kwakan'ya taa; 38na kĩla kĩthembeo kya thaavu, na ala mauta ma kwĩtĩkĩsya, na ũla ũvani ũnyungaa nesa, na tama ũla wa mũomonĩ wa yĩla Ĩeema; 39na kĩla kĩthembeo kya ũthuku, na seng'eng'e wakyo wa ũthuku, na mĩtĩ yakyo, na mĩio yakyo yonthe, na kĩla kĩndũ kya kũthambĩaa na ĩtina yakyo; 40na ila ngũa sya kũniinw'a sya nza, na ituĩ syasyo, na iĩndĩ syasyo, na ũla tama wa mbingĩlonĩ ya nza, na makanda maw'o, na syambo syaw'o, na mĩio yonthe ya ũthũkũmi wa ũla wĩkalo, kwondũ wa yĩla ĩeema ya kũmbanĩa; 41na ila ngũa ndume nesa kwondũ wa kũthũkũmĩaa vala vandũ vatheu, na ila ngũa ntheu sya mũthembi Aluni, na ngũa sya ana make, sya kũthũkũmaa wĩanĩ wa ũthembi. 42O kwĩanana na onthe ala Yeova weaĩe Mose, ana ma Isilaeli matethisye wĩa w'onthe o ta ũu. 43Na Mose oona wĩa ũsu w'onthe, na sisya, mawĩkĩte; o tondũ Yeova weaĩte, ũu nĩw'o mekĩte: na Mose amaathima.

KUMA 40

Kũũngamw'a na kũvathanw'a kwa ũla wĩkalo wĩthĩwe mũtheu

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Mũthenya wa mbee wa mwei wa mbee ũkaũngamye ũla wĩkalo wa ĩeema ya kũmbanĩa. 3Na ũkekĩe nthĩnĩ yĩla ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, na ũkavw'ĩke ĩsandũkũ yĩu na ũla tũtũ. 4Na ũkaete ĩla mesa nthĩnĩ, na kwia nesa syĩndũ ĩla sya ĩũlũ wayo; na ũkaete kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa, noikwatya mataa makyo. 5Na ũkaie kĩla kĩthembeo kya thaavu kya kũtoeeasya ũvani ngalĩ ya mbee ya yĩla ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, na kwikĩa tama ũla wa mũomonĩ wa ũ wĩkalo. 6Na ũkaie kĩla kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a ngalĩ ya mbee ya mũomo wa ũla wĩkalo wa ĩeema ya kũmbanĩa. 7Na ũkaie kĩla kĩndũ kya kũthambĩaa katĩ wa yĩla ĩeema ya kũmbanĩa na kĩthembeo kyu, na kwĩkĩa manzĩ vo nthĩnĩ. 8Na ũkaiie nza ũlingĩlĩte, na kwanĩka ũla tama wa mbingĩlo ya nza. 9Na ũkose ala mauta ma kwĩtĩkĩsya, na ũiwĩtĩkĩsya ũ wĩkalo, na syonthe ila syĩ nthĩnĩ, na ũkovathan'ye wĩthĩwe mũtheu, na mĩio yonthe yaw'o; na ũkeethĩwa wĩ mũtheu. 10Na ũketĩkĩsye kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a mauta, na mĩio yonthe yakyo, na kũvathan'ya

kĩla kĩthembeo kĩthĩwe kĩtheu: na kĩthembeo kĩkeethĩwa kĩtheu mũno vyũ. 11Na ũketĩkĩsye kĩla kĩndũ kya kũthambĩaa na ĩtina yakyo mauta, na ũikĩvathan'ya kĩthĩwe kĩtheu. 12Na ũkaete Aluni na ana make mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, na ũimathambya na manzĩ. 13Na ũkekĩe Aluni ila ngũa ntheu; na ũkamwĩtĩkĩsye mauta, na kũmũvathan'ya ethĩwe mũtheu, nĩ kana anthũkũmae wĩanĩ wa ũthembĩ. 14Na ũkaete ana make, na kũmekĩa makanzũ; 15na ũkametĩkĩsye mauta, o tondũ wetĩkĩsye ĩthe woo mauta, nĩ kana manthũkũmae wĩanĩ wa ũthembi: na kwĩtĩkĩw'a kwoo kũkeethĩwa kwoo kwondũ wa wĩa wa ũthembi kũvika tene na tene mosyaanĩonĩ moo onthe. 16Nake Mose eeka o ta ũu; kwĩanana na onthe ala Yeova wamwĩaĩe, ũu nĩw'o wekie.

17Na kweethĩwa mwei wa mbee wa mwaka wa kelĩ, mũthenya wa mbee wa mwei, ũla wĩkalo nĩwaũngamĩtw'e. 18Na Mose aũngamya ũ wĩkalo, na aia iĩndĩ syaw'o, na aũngamya mbwaũ syaw'o, na eekĩa mĩamba yaw'o, na aũngamya ituĩ syaw'o. 19Na alan'ya ĩeema ĩũlũ wa ũ wĩkalo, na eekĩa kĩla kya kũvw'ĩka ĩeema ĩũlũ wayo; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose. 20Na oosa ũla ũkũsĩ na eekĩa nthĩnĩ wa yĩla ĩsandũkũ, na eekĩa ĩla mĩtĩ ĩsandũkũnĩ, na eekĩa ũla wĩkalo wa tei ĩsandũkũnĩ ĩũlũ: 21na aete yĩla ĩsandũkũ nthĩnĩ wa ũ wĩkalo, na anĩka ũla tũtũ wa kũtĩlan'ya, na avw'ĩka yĩla ĩsandũkũ ya ũkũsĩ; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose. 22Na eekĩa ĩla mesa ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, ngalĩ ya wĩkalo ya ĩũlũ, ũtee wa tũtũ. 23Na aia ila imũtũ vandũ vasyo ĩũlũ wayo mbee wa Yeova; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose. 24Na eekĩa kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa ĩeemanĩ ya kũmbanĩa ngalĩ ya wĩkalo ya ĩtheo, kwelekela ĩ mesa. 25Na akwatya mataa mbee wa Yeova; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose. 26Na eekĩa kĩla kĩthembeo kya thaavu ĩeemanĩ ya kũmbanĩa ngalĩ ya mbee ya ũla tũtũ: 27na atoeesya ũvani wa mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa ĩũlũ wakyo; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose. 28Na eekĩa ũla tama wa mũomonĩ wa wĩkalo. 29Na aia kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a mũomonĩ wa wĩkalo wa ĩeema ya kũmbanĩa, na athemba ĩũlũ wakyo ĩla nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo ya mũtu; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose. 30Na aia kĩla kĩndũ kya kũthambĩaa katĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa na kĩthembeo kyu, na eekĩa manzĩ nthĩnĩ wakyo, ma kũthamba. 31Na Mose na Aluni na ana make mathambĩsya moko moo na maũũ moo vo; 32o yĩla malikile ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, na yĩla mathengeee kĩla kĩthembeo, nĩmathambaa; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose. 33Na aiia ĩla nza alingĩlĩte ũla wĩkalo na kĩla kĩthembeo, na anĩka ũla tama wa mbingĩlonĩ ya nza. Na ĩndĩ, Mose amina wĩa ũsu.

Mũumbĩ ĩũlũ wa wĩkalo

(MOTALO 9.15–23)

34Nĩvo ĩndĩ ũla mũumbĩ wavw'ĩkie yĩla ĩeema ya kũmbanĩa, na ũtheu mũtisu wa Yeova wausũa ũla wĩkalo. 35Na Mose ndaatonya kũlika ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, nĩkwĩthĩwa ũla mũumbĩ wekalaa ĩũlũ wayo, na ũtheu mũtisu wa Yeova wausũa wĩkalo. 36Na yĩla ũla mũumbi wookĩlilw'e kuma ĩũlũ wa wĩkalo, ana ma Isilaeli nĩmaendaa, syalonĩ syoo syonthe: 37ĩndĩ ũla mũumbĩ walea kũkĩlw'a, matyaendaa kyalo ĩndĩ, mũvaka mũthenya ũla wĩũkĩlw'a. 38Nũndũ ũla mũumbĩ wa Yeova waĩ ĩũlũ wa ũla wĩkalo mũthenya, na kwaĩ mwaki nthĩnĩ waw'o ũtukũ, andũ onthe ma nyũmba ya Isilaeli mene, syalonĩ syoo syonthe.

ALIVAI

ALIVAI 1

Nthembo sya kũvĩvw'a

1Na Yeova amwĩta Mose, na aneena nake e ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, akĩmwĩa, 2Neena na ana ma Isilaeli, noimea, Mũndũ o na wĩva wenyu aithembea Yeova nthembo, mwĩthemba nthembo yenyu ya indo, ya ndĩthya ya ng'ombe na ya mbũi na malondu.

3Ethĩwa nthembo yake nĩ nthembo ya kũvĩvw'a ya ndĩthya ya ng'ombe, akathembe nũme ĩte kĩema: na akamĩthembee mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, nĩ kana etĩkĩlwe nĩ Yeova. 4Nake akailĩile kw'oko mũtwenĩ wa nthembo ya kũvĩvw'a; na ĩkeetĩkĩlwa kwondũ wake yĩthĩw'e nthembo ya kwĩw'anĩthw'a kwake. 5Akakoaĩe kasalũ ka mũew'a mbee wa Yeova: na ana ma Aluni, ala athembi, makaete ĩla nthakame, na kũminzangĩsya nthakame ĩũlũ wa kĩthembeo kw'onthe kĩla kĩ vakuvĩ na mũomo wa ĩeema ya kũmbanĩa. 6Nake akathĩnze ĩla nthembo ya kũvĩvw'a, na kũmĩtilanga ilungu syayo. 7Na ana ma mũthembi Aluni makekĩe mwaki kĩthembeonĩ, na kwaĩĩa ngũ ĩũlũ wa mwaki; 8na ana ma Aluni, ala athembi, makaie ila ilungu, vamwe na mũtwe, na mathunya, maĩĩe ĩũlũ wa ngũ ila syĩ mwakinĩ ũla wĩ kĩthembeonĩ: 9ĩndĩ mavu mako na maũũ mako akathambye na manzĩ. Na mũthembi akavĩvĩsye konthe kĩthembeonĩ, kethĩwe nthembo ya kũvĩvw'a, nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova.

10Na ethĩwa nthembo yake nĩ ya ndĩthya, ya malondu, kana ya mbũi, yĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; akathembe nũme ĩte kĩema. 11Akamyũaĩe ũtee wa kĩthembeo kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ mbee wa Yeova: na ana ma Aluni, ala athembi, makaminzangĩsye nthakame yayo ĩũlũ wa kĩthembeo kw'onthe. 12Na akamĩtilange ilungu syayo, vamwe na mũtwe wayo na mathunya mayo; na mũthembi akasyaĩĩe ngũnĩ ila syĩ mwakinĩ ũla wĩ kĩthembeonĩ: 13ĩndĩ mavu na maũũ akathambye na manzĩ. Na mũthembi akathembe yonthe, na kũmĩvĩvĩsya kĩthembeonĩ: nayo nĩ nthembo ya kũvĩvw'a, nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova.

14Na ethĩwa nthembo yake ya kũmũthembea Yeova nĩ nthembo ya kũvĩvw'a ya nyũnyi, nĩvo wĩthemba nthembo yake ya ndumbũ, kana ya maswii ma ĩvũĩ. 15Na mũthembi akamĩete kĩthembeonĩ, na kũmila mũtwe wayo ngingo ĩtilĩke, na kũmĩvĩvĩsya kĩthembeonĩ; na nthakame yayo ĩkamenew'e ngalĩ ĩmwe ya kĩthembeo; 16nake akaumye kĩmoeo kyayo vamwe na ũvuku wakyo, na kwĩkya ũtee wa kĩthembeo ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, vandũ va kwĩta mũu: 17na akatũanĩlye nthwaunĩ syayo, ĩndĩ ndakatilan'ye ilungu ilĩ. Na mũthembi akamĩvĩvĩsye kĩthembeonĩ, ĩũlũ wa ngũ syĩ mwakinĩ: nayo nĩ nthembo ya kũvĩvw'a, nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova.

ALIVAI 2

Nthembo sya mũtu

1Na yĩla mũndũ o na wĩva wĩthemba Yeova nthembo ya mũtu, nthembo yake yĩthĩwe ya mũtu mũvinyu: na akatulũĩle mauta ĩũlũ waw'o, na kwĩkĩa ũvumba ĩũlũ: 2na akamĩetee ana ma Aluni athembi; na akaute ũvĩ wake wa ũla mũtu mũvinyu wayo, na amwe ma mauta mayo, vamwe na ũvumba w'onthe wayo. Na mũthembi akamĩvĩvĩsye kĩthembeonĩ yĩthĩwe ũlilikan'yo wayo, nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova: 3na kĩla kĩtiala kya nthembo ya mũtu kĩkeethĩwa kya Aluni na ana make: nĩ kĩndũ kĩtheu mũno kya nthembo sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki.

4Yĩla wĩthemba nthembo ya mũtu ũla ũkaangĩwe nthĩnĩ wa iko, yĩthĩwe tũmũtũ tũte ĩlawa twa mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta, kana tũmĩkate tũvũthũ tũte ĩlawa tũvakĩtwe mauta. 5Na ethĩwa nthembo yaku nĩ nthembo ya mũtu ya kũkaangwa na ĩtandaa ya kĩaa, yĩthĩwe ya mũtu mũvinyu ũte ĩlawa, ũvulanĩtw'e na mauta. 6Ũkatũtilange tũlungu, na kũtulũĩla mauta ĩũlũ watw'o: nĩ nthembo ya mũtu. 7Na ethĩwa nthembo yaku nĩ nthembo ya mũtu ya kũkaangwa kĩkaanginĩ, ĩseũvw'e na mũtu mũvinyu na mauta. 8Na ũkamũetee Yeova nthembo ya mũtu ĩla ĩseũvĩtw'e na syĩndũ isu: na ĩkanengwe mũthembi, nake akamĩete kĩthembeonĩ. 9Na mũthembi akaumye nthemboni ya mũtu ũlilikan'yo wayo, na kũvĩvĩsya kĩthembeonĩ, nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova. 10Na kĩla kĩtiala kya nthembo ya mũtu kĩkeethĩwa kya Aluni na ana make: nĩ kĩndũ kĩtheu mũno kya nthembo sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki.

11Nthembo ya mũtu o na wĩva, ĩla mwĩmũthembeaa Yeova, ndĩkekĩwe ĩlawa; nũndũ nĩkũvatane kũvĩvya ĩlawa, kana ũkĩ wa nzũkĩ, syĩthĩwe nthembo ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki. 12Mũkaithembee Yeova syĩthĩwe nthembo ya mosyao ma mbee: ĩndĩ itikethĩwe kĩthembeonĩ syĩthĩwe mũuke mũseo. 13Na kĩla kĩthembawa kya nthembo yaku ya mũtu kĩkĩae mũnyũ; o na ndũketĩkĩle nthembo yaku ya mũtu yĩthĩwe ĩte na mũnyũ wa ũtianĩo wa Ngai waku: thembaa mũnyũ vamwe na nthembo syaku syonthe.

14Na ethĩwa wĩmũthembea Yeova nthembo ya mũtu ya mosyao ma mbee, thembaa nganũ yĩ iianĩ syayo ĩkaangĩtwe na mwaki, nganũ nthokoe ya iia mbĩũ, yĩthĩwe nthembo ya mũtu ya mosyao maku ma mbee.

15Na ĩkĩa mauta ĩũlũ wayo, noyia ũvumba ĩũlũ: nĩ nthembo ya mũtu. 16Na mũthembi akavĩvye ũlilikan'yo wayo, kĩlungu kya nganũ nthokoe yayo, na kĩlungu kya mauta mayo, vamwe na ũvumba w'onthe wayo: nĩ nthembo ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki.

ALIVAI 3

Nthembo sya mũuo

1Na ethĩwa nthembo yake nĩ nthembo ya nthembo sya mũuo; ethĩwa ethemba ng'ombe, o na ethĩwa nĩ nũme kana nga, akamĩthembe ĩte kĩema mbee wa Yeova. 2Nake akailĩĩle kw'oko mũtwenĩ wa nthembo yake, na kũmyũaĩa mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa: na ana ma Aluni ala athembi makaminzangĩsya nthakame ĩũlũ wa kĩthembeo kw'onthe. 3Nake akamũthembee Yeova nthembo na mwaki kuma nthemboni ya nthembo sya mũuo; koa ũla ũvw'ĩkĩte mavu, na mathunya onthe ala me ĩũlũ wa mavu, 4na mbio syelĩ, na mathunya ala makwatene nasyo, ala me vakuvĩ na kĩnyunyu, na koa mũvũthũ ũla ũvw'ĩkĩte ĩtema, vamwe na mbio, akaumye. 5Na ana ma Aluni makamĩvĩvĩsye kĩthembeonĩ ĩũlũ wa nthembo ya kũvĩvw'a, ĩla yĩ ĩũlũ wa ngũ ila syĩ mwakinĩ: nĩ nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova.

6Na ethĩwa nthembo yake ya kũmũthembea Yeova yĩthĩwe nthembo sya mũuo nĩ ya ndĩthya ya mbũi na malondu; nũme kana nga, akathembe ĩte kĩema. 7Ethĩwa akathemba katena ka ĩlondu kethĩwe nthembo yake, nĩvo ĩndĩ wĩkathemba mbee wa Yeova; 8na akailĩĩle kw'oko mũtwenĩ wa nthembo yake, na kũkoaĩa mbee wa ĩeema ya kũmbanĩa: na ana ma Aluni makaminzangĩsye nthakame yako ĩũlũ wa kĩthembeo kw'onthe. 9Nake akamũthembee Yeova nthembo na mwaki kuma nthemboni ya nthembo sya mũuo; mathunya mayo, mwĩthe w'onthe, akotilĩle vakuvĩ na ĩvĩndĩ ya mũongo; na koa ũla ũvw'ĩkĩte mavu, na mathunya onthe ala me ĩũlũ wa mavu, 10na mbio syelĩ, na mathunya ala makwatene nasyo, ala me vakuvĩ na kĩnyunyu, na koa mũvũthũ ũla ũvw'ĩkĩte ĩtema, vamwe na mbio, akaumye. 11Na mũthembi akamĩvĩvĩsye kĩthembeonĩ: nĩ lĩu wa nthembo ĩla ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki.

12Na ethĩwa nthembo yake nĩ mbũi, nĩvo ĩndĩ wĩmĩthemba mbee wa Yeova: 13na akailĩĩle kw'oko mũtwenĩ wayo, na kũmyũaĩa mbee wa ĩeema ya kũmbanĩa; na ana ma Aluni makaminzangĩsye nthakame yayo ĩũlũ wa kĩthembeo kw'onthe. 14Na kuma nthĩnĩ wayo akathembe nthembo yake, nayo nĩ nthembo ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki; koa ũla ũvw'ĩkĩte mavu, na mathunya onthe ala me ĩũlũ wa mavu, 15na mbio syelĩ, na mathunya ala makwatene nasyo, ala me vakuvĩ na kĩnyunyu, na koa mũvũthũ ũla ũvw'ĩkĩte ĩtema, vamwe na mbio, akaumye. 16Na mũthembi akaivĩvĩsye kĩthembeonĩ: nĩ lĩu wa nthembo ĩla ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩthĩwe mũuke mũseo; mathunya onthe nĩ ma Yeova. 17Ũũ nĩ mwĩao wa tene na tene mosyaanĩonĩ menyu onthe nyũmbanĩ syenyu syonthe, atĩ mũtikaaye mathunya kana nthakame.

ALIVAI 4

Nthembo sya naĩ

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Neena na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, Ethĩwa mũndũ o na wĩva akeeka naĩ atesĩ, ũndũnĩ o na wĩva ũla Yeova weaie ndũkekwe, na akeeka ũndũ o na wĩva wa asu: 3o na ethĩwa mũthembi ũla wetĩkĩw'e mauta akeeka naĩ na kwondũ wa ũu aiete ũthũkũ ĩũlũ wa andũ, nĩvo ĩndĩ namũthembee Yeova kwondũ wa naĩ yake ĩla wavĩtisye, kasalũ kate kĩema kethĩwe nthembo ya naĩ. 4Na akaete kasalũ kau mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa mbee wa Yeova; na akailĩĩle kw'oko mũtwenĩ wa kasalũ kau, na kũaĩa kasalu mbee wa Yeova. 5Na mũthembi ũla wetĩkĩw'e mauta akose nthakame ya kasalũ, na kũmĩete ĩeemanĩ ya kũmbanĩa: 6na mũthembi akatolye kyaa kyake nthakamenĩ, na kũminzangĩsya nthakame maminzangĩsya mũonza mbee wa Yeova, mbee wa tũtũ wa vala vandũ vatheu. 7Na mũthembi akavake nthakame mbyanĩ sya kĩthembeo kya kũtoeesya ũvani wĩ mũuke mũseo mbee wa Yeova, kĩla kĩ ĩeemanĩ ya kũmbanĩa; na nthakame yonthe ya kala kasalũ akatulũĩle ĩtinanĩ ya kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a, kĩla kĩ mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa. 8Na akaumye mathunya onthe ma kala kasalũ ka nthembo ya naĩ; koa ũla ũvw'ĩkĩte mavu, na mathunya onthe ala me ĩũlũ wa mavu, 9na mbio syelĩ, na mathunya ala makwatene nasyo, ala me vakuvĩ na kĩnyunyu, na koa mũvũthũ ũla ũvw'ĩkĩte ĩtema, vamwe na mbio, akaumye, 10o tondũ maumaw'a ng'ombenĩ ya nthembo ya nthembo sya mũuo: na mũthembi akamavĩvĩsye kĩthembeonĩ kya nthembo ya kũvĩvw'a. 11Na kĩthuma kya kasalũ kau, na nyama syako syonthe, vamwe na mũtwe wako, na maũũ mako, na mavu mako, na mũyoo wako, 12o kasalũ kau konthe akatwae ũtee wa mwako wa maeema vandũ vatheu, vala mũu wĩtawa, na kũkavĩvĩsya ĩũlũ wa ngũ na mwaki: vala mũu wĩtawa nĩvo kevĩvĩw'a.

13Na ethĩwa ũmbano w'onthe wa Isilaeli ũkavĩtya, na ũndũ ũsu ũivithwa methonĩ ma ũmbano, na ethĩwa mekĩte ũndũ o na wĩva wa maũndũ ala Yeova weaie matikekwe, na nĩmatw'ĩka avĩtan'ya; 14yĩla naĩ ĩla mavĩtisye yĩmanyĩka, nĩvo ĩndĩ ũmbano ũkathembe kasalũ kethĩwe nthembo ya naĩ, na kũkaete mbee wa ĩeema ya kũmbanĩa. 15Na atumĩa ma ũmbano makailĩĩle moko mũtwenĩ wa kasalũ kau mbee wa Yeova; na kasalũ kakoaĩwe mbee wa Yeova. 16Na mũthembi ũla wetĩkĩw'e mauta akaete nthakame ya kala kasalũ ĩeemanĩ ya kũmbanĩa: 17na mũthembi akatolye kyaa kyake nthakamenĩ, na kũmĩminzangĩsya maminzangĩsya mũonza mbee wa Yeova, mbee wa ũla tũtũ. 18Na akavake nthakame mbyanĩ sya kĩthembeo kĩla kĩ mbee wa Yeova, kĩla kĩ ĩeemanĩ ya kũmbanĩa; na nthakame yonthe akatulũĩle ĩtinanĩ ya kithembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a, kĩla kĩ mũomonĩ wa ĩeema

ya kũmbanĩa. 19Na akaumye mathunya onthe mako, na kũmavĩvĩsya kĩthembeonĩ. 20Ũu nĩw'o ũkeka na kala kasalũ; otondũ wekie na kala kasalũ ka nthembo ya naĩ, o ta ũu akeke na kau; na mũthembi akathembe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ woo, na makaekewa. 21Na akatwae kala kasalũ ũtee wa mwako wa maeema, na kukavĩvya o tondũ wavĩvisye kasalũ ka mbee: nĩ nthembo ya naĩ kwondũ wa umbano.

22Yĩla mũsumbĩki ũkeka naĩ, na kwĩka atesĩ ũndũ o na wĩva wa maũndũ onthe ala Yeova Ngai wake weaie matikekwe, na nĩwatw'ĩka mũvĩtan'ya; 23ethĩwa akamanyĩthw'a naĩ yake ĩla wavĩtisye, akaete mbũi, nthenge ĩte kĩema, yĩthĩwe nthembo yake. 24Na akailĩĩle kw'oko mũtwenĩ wa nthenge, na kũmyũaĩa vala moaĩaa nthembo ya kũvĩvw'a mbee wa Yeova: nĩ nthembo ya naĩ. 25Na mũthembi akose na kyaa kyake nthakame ya nthembo ya naĩ, na kũmĩvaka mbyanĩ sya kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a; na nthakame yayo akatulũĩle ĩtinanĩ ya kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a. 26Na mathunya onthe mayo akavĩvĩsye kĩthembeonĩ, o ta mathunya ma nthembo ya nthembo sya mũuo; na mũthembi akathembe nthembo ya kũmwĩw'anĩthya ũsu nũndũ wa naĩ yake, nake akaekewa.

27Na ethĩwa mũndũ, o mũndũ, akeeka naĩ atesĩ, akĩka ũndũ o na wĩva wa maũndũ asu ala Yeova weaie matikekwe, na nĩwatw'ĩka mũvĩtan'ya; 28ethĩwa akamanyĩthw'a naĩ yake ĩla wavĩtisye, nĩvo ĩndĩ aete mbũi yĩthĩwe nthembo yake, mbaika ĩte kĩema, kwondũ wa naĩ yake ĩla wavĩtisye. 29Na akailĩĩle kw'oko mũtwenĩ wa nthembo ya naĩ, na kũaĩa nthembo ya naĩ vandũ vau va nthembo ya kũvĩvw'a. 30Na mũthembi akose na kyaa kyake nthakame yayo, na kũmĩvaka mbyanĩ sya kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a; na nthakame yonthe akamĩtulũĩle ĩtinanĩ ya kĩthembeo. 31Na mathunya onthe mayo akaumye, o tondũ mathunya maumaw'a nthembonĩ ya nthembo sya mũuo; na mũthembi akamavĩvĩsye kĩthembeonĩ methĩwe mũuke mũseo kwa Yeova; na mũthembi akathembe nthembo ya kũmwĩw'anĩthya ũsu, nake akaekewa.

32Na ethĩwa akaete katena ka ĩlondu kethĩwe nthembo yake ya naĩ, naete kamwatĩ kate kĩema. 33Na akailĩĩle kw'oko mũtwenĩ wa nthembo ya naĩ, na kũkoaĩa vala moaĩaa nthembo ya kũvĩvw'a kethĩwe nthembo ya naĩ. 34Na mũthembi akose na kyaa kyake nthakame ya nthembo ya naĩ, na kũmĩvaka mbyanĩ sya kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a; na nthakame yonthe yako akamĩtulũĩle ĩtinanĩ ya kĩthembeo. 35Na mathunya onthe mako akaumye, o tondũ mathunya ma katena ka ĩlondu maumaw'a nthembonĩ ya nthembo sya mũuo; na mũthembi akamavĩvĩsye kĩthembeonĩ, ĩũlũ wa nthembo sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki; na mũthembi akathembe nthembo ya kũmwĩw'anĩthya ũsu nũndũ wa naĩ yake ĩla wavĩtisye, nake akaekewa.

ALIVAI 5

1Na ethĩwa mũndũ o na wĩva akeeka naĩ, akĩw'a wasya wa wĩvĩto, nake nĩ ngũsĩ, ethĩwa nĩwonete kana kũmanya, ethĩwa ndeũtavan'ya ũndũ ũsu, nĩvo ĩndĩ wĩkua naĩ yake mwene. 2Kana ethĩwa mũndũ o na wĩva akakiita kĩndũ kĩvuku, ethĩwa nĩ nyamũ ngw'ũ mbuku, kana indo ngw'ũ mbuku, kana tũsamũ tũkw'ũ tũvuku tũla tũtambũkaa, na ũndũ ũsu ndawĩsĩ, nake aivukw'a, nĩvo ĩndĩ nĩwatw'ĩka mũvĩtan'ya. 3Kana ethĩwa akakiita ũvuku wa mũndũ, o ũndũ ũvuku wake ũilyĩ ũla ũvukĩtw'e nĩw'o, na ũndũ ũsu ndawĩsĩ; yĩla wĩũmanya, nĩvo ĩndĩ nĩwatw'ĩka mũvĩtan'ya. 4Kana ethĩwa mũndũ o na wĩva akeevĩta ateũsũanĩa aineena na ilomo syake kwĩka naĩ, kana kwĩka nesa, ũndũ o na wĩva ũla mũndũ ũkevĩta ateũsũanĩa, na ũndũ ũsu ndawĩsĩ; yĩla wĩũmanya, nĩvo ĩndĩ wĩĩthĩwa e na ĩvĩtyo ya ũmwe wa maũndũ asu. 5Na kũkeethĩwa, yĩla wĩĩthĩwa e na ĩvĩtyo ũndũnĩ ũmwe wa asu, akaumbũle ũndũ ũsu ũla wavĩtisye: 6na akamũetee Yeova nthembo yake ya ĩvĩtyo kwondũ wa naĩ yake ĩla wavĩtisye, kamwatĩ kana mbaika, kuma ndĩthyanĩ yĩthĩwe nthembo ya naĩ; na mũthembi akathembe nthembo ya kũmwĩw'anĩthya ũsu ũndũ wa naĩ yake.

7Na ethĩwa ndatonya kwona katena ka ĩlondu, nĩvo ĩndĩ wĩmũetee Yeova nthembo yake ya ĩvĩtyo kwondũ wa ũndũ ũla wavĩtisye, ndumbũ ilĩ, kana maswii elĩ ma ĩvũĩ; ĩmwe yĩthĩwe nthembo ya naĩ, na ĩla ĩngĩ yĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a. 8Na akaietee mũthembi, nake akambe kũthemba ĩla ya nthembo ya naĩ, na kũmila mũtwe wayo ngingo ĩtilĩke, ĩndĩ ndakamyatũan'ye: 9na akaminzangĩsye nthakame ĩmwe ya nthembo ya naĩ ngalĩ ya kĩthembeo; na nthakame ĩla yĩtiala ĩkamenew'e ĩtinanĩ ya kĩthembeo: nĩ nthembo ya naĩ. 10Na akathembe ĩla ya kelĩ yĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a, kwĩanana na ũtw'ĩo; na mũthembi akathembe nthembo ya kũmwĩw'anĩthya ũsu ũndũ wa naĩ yake ĩla wavĩtisye, nake akaekewa.

11Ĩndĩ ethĩwa ndatonya kwona ndumbũ ilĩ, kana maswii elĩ ma ĩvũĩ, nĩvo ĩndĩ wĩete nthembo yake kwondũ wa naĩ ĩla wavĩtisye, kĩlungu kya ĩkũmi kya eva ya mũtu mũvinyu wĩthĩwe nthembo ya naĩ: ndakawĩkĩe mauta, o na ndakawĩkĩe ũvumba ĩũlũ waw'o; nũndũ nĩ nthembo ya naĩ. 12Na akamũetee mũthembi, na mũthembi akauta ũvĩ wake waw'o wĩthĩwe ũlilikan'yo wayo, na kũvĩvĩsya kĩthembeonĩ, ĩũlũ wa nthembo sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki: nayo nĩ nthembo ya naĩ. 13Na mũthembi akathembe nthembo ya kũmwĩw'anĩthya ũsu nũndũ wa naĩ yake ĩla wavĩtisye ũndũnĩ o na wĩva wa maũndũ aa, nake akaekewa: na kĩla kĩtiala kĩkeethĩwa kya mũthembi, o ta nthembo ya mũtu.

Nthembo sya ĩvĩtyo

14Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 15Ethĩwa mũndũ o na wĩva akavĩtya, na kwĩka naĩ afesĩ, maũndũnĩ matheu ma Yeova; nĩvo ĩndĩ wĩmũetee Yeova nthembo yake ya ĩvĩtyo, ndũũme ya ndĩthya ĩte kĩema, kwĩanana na ũndũ wĩona thooa wayo wĩana

vethanĩ wa sekeli, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu, yĩthĩwe nthembo ya ĩvĩtyo: 16nake akaĩve kwondũ wa ĩvĩtyo yake yĩla wavĩtisye ũndũnĩ mũtheu, na akwongeleele kĩlungu kya katano, na kũmũnenga mũthembi; na mũthembi akamwĩw'anĩthya kwondũ wa ĩla ndũũme ya nthembo ya ĩvĩtyo, nake akaekewa.
17Na ethĩwa mũndũ o na wĩva akeeka naĩ, na kwĩka ũndũ o na wĩva ũla Yeova weaie ndũkekwe; o na ethĩwa ndesĩ nake nĩwatw'ĩka mũvĩtan'ya, na akakua ũthũku wake. 18Na akamũetee mũthembi ndũũme ĩte kĩema kuma ndĩthyanĩ, kwĩanana na ũndũ wĩona thooa wayo wĩana, yĩthĩwe nthembo ya ĩvĩtyo; na mũthembi akathembe nthembo ya kũmwĩw'anĩthya ũsu ũndũ wa ĩvĩtyo wavĩtisye atesĩ na ndaamanya nĩ ĩvĩtyo, nake akaekewa. 19Nayo nĩ nthembo ya ĩvĩtyo: vate ndĩi nĩ mũvĩtan'ya mbee wa Yeova.

ALIVAI 6

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Ethĩwa mũndũ o na wĩva akeeka naĩ, na kũmũvĩtanĩsya Yeova, na kũkenga mũtũi wake kwondũ wa kĩndũ wiĩte kwake, kana kwondũ wa wĩw'ano, kana kũvutana, kana kũmũthĩn'ya mũtũi wake, 3kana kwona kĩndũ kyau, na kũkengana ũndũ wakyo, na kwĩvĩta ũvũngũ; ũndũnĩ ũmwe wa maũndũ aa onthe ũla mũndũ wĩkaa, akĩvĩtya ũndũnĩ ũsu; 4nĩvo kũkethĩwa, ethĩwa nĩwekie naĩ, na atw'ĩka mũvĩtan'ya, akatũnge kĩla wosie kwondũ wa kũvutana, kana kĩndũ kĩla wosie kwondũ wa kũthĩn'ya ũngĩ, kana kĩndũ kiĩtwe kwake, kana kĩndũ kĩla wonie kyaĩte, 5kana kĩndũ o na kĩva wevĩtie ũvũngũ ũndũ wakyo; akatũnge o kyo, na kũkyongeleela kĩlungu kya katano: akamũnenge ũsu mwene wakyo, mũthenya ũla wĩmanyĩka nĩ mũvĩtan'ya. 6Na akamũetee Yeova nthembo yake ya ĩvĩtyo, ndũũme ya ndĩthya ĩte kĩema, kwĩanana na ũndũ wĩona thooa wayo wĩana, yĩthĩwe nthembo ya ĩvĩtyo, ĩetwe kwa mũthembi: 7nake mũthembi akamwĩw'anĩthya ũsu mbee wa Yeova; na akaekewa ũndũ o na wĩva ũla watumie ethĩwa mũvĩtan'ya.

Mĩao ĩngĩ ya nthembo

8Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 9Ĩaĩe Aluni na ana make, ũkĩmea, Ũũ nĩw'o mwĩao wa nthembo ya kũvĩvw'a: nthembo ya kũvĩvw'a yĩthĩwe ĩũlũ wa ngũ syĩ ĩũlũ wa kĩthembeo ũtukũ w'onthe kũvika kĩoko; na mwaki wakanae kĩthembeonĩ. 10Na mũthembi akekĩe ĩla ngũa yake ya katane, na sulualĩ wake wa katane akekĩe mwĩĩnĩ wake; na akoke mũu wa mwaki ũla wavĩvĩsye nthembo ya kũvĩvw'a kĩthembeonĩ, na kũwia ũtee wa kĩthembeo. 11Na akaumye ngũa syake, na kwĩkĩa ngũa ingĩ, na kũtwaa mũu ũtee wa mwako wa maeema vandũ vatheu. 12Na mwaki wakanae kĩthembeonĩ, ndũkaavoe; na mũthembi akavĩvasye ngũ ĩũlũ wakyo kĩla kĩoko: na kwaĩĩa nthembo ya kũvĩvw'a ĩũlũ wasyo, na akavĩvĩsye mathunya ma nthembo sya mũuo vo ĩũlũ. 13Mwaki wakanae kĩthembeonĩ ũtatw'ĩkanaa; ndũkaavoe.
14Na ũũ nĩw'o mwĩao wa nthembo ya mũtu: ana ma Aluni makamĩthembe mbee wa Yeova, mbee wa kĩthembeo. 15Na akaute ũvĩ wake wa mũtu mũvinyu wa nthembo ya mũtu, na wa mauta mayo, na ũvumba w'onthe ũla wĩ ĩũlũ wa nthembo ya mũtu, na kũvĩvĩsya kĩthembeonĩ yĩthĩwe mũuke mũseo kwa Yeova, ũlilikan'yo wayo. 16Na kĩla kĩtiala kyaw'o Aluni na ana make makaye: ũkaĩwe vate ĩlawa vandũ vatheu; nza ya ĩeema ya kũmbanĩa nĩvo meĩĩa. 17Ndũkaauwe wĩ na ĩlawa. Nĩnĩmanengete wĩthĩwe kĩlungu kyoo kya nthembo syakwa ila ivĩvaw'a na mwaki; ni ntheu mũno, o ta nthembo ya naĩ, na ta nthembo ya ĩvĩtyo. 18Kĩla mũndũ mũũme wa ana ma Aluni akaye, kuma nthemboni sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki, nĩ kĩlungu kyake tene na tene mosyaanĩonĩ menyu: o ũla ũkaikiita akeethĩwa e mũtheu.
19Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 20Ĩno nĩyo nthembo ya Aluni na ya ana make, ĩla makamũthembea Yeova mũthenya ũla ũmwe wĩĩtĩkĩw'a mauta: kĩlungu kya ĩkũmi kya eva ya mũtu mũvinyu wĩthĩwe nthembo ya mũtu mavinda onthe, nyunzu yaw'o kĩoko, na nyunzu yaw'o wĩoo. 21Ũkakaangwe na mauta ĩtandaanĩ ya kĩaa; na wakaangwa, ũkaete nthĩnĩ: ũkamũthembee Yeova nthembo ya mũtu ya ilungu isu ikaangĩtwe yĩthĩwe mũuke mũseo. 22Na mũthembi ũla wetĩkĩw'e mauta, ũla ũkethĩwa vandũ vake wa ana make nĩwe ũkamĩthemba: ĩkavĩvĩw'e Yeova vyũ kwondũ wa mwamũlo wa tene na tene. 23Na kĩla nthembo ya mũthembi ĩvĩvw'e vyũ: ndĩkaĩwe.
24Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 25Neena na Aluni na ana make, ũkĩmea, Ũũ nĩw'o mwĩao wa nthembo ya naĩ: vandũ vala nthembo ya kũvĩvw'a yũaĩawa nĩvo nthembo ya naĩ ĩkoaĩawa mbee wa Yeova: nĩ ntheu mũno. 26Mũthembi ũla wĩmĩthemba ũndũ wa naĩ akamĩye: ĩkaĩsĩawe vandũ vatheu, nza ya ĩeema ya kũmbanĩa. 27Kĩla kĩkakiita nyama syayo kĩkeethĩwa kĩtheu; na yĩla nthakame yayo ĩtalĩkĩla ngũanĩ o na yĩva, ngũa ĩla yatalĩkĩlwe ũkathambĩsye vandũ vatheu. 28Ĩndĩ mbisũ ya yũmba ĩla yĩmĩua nĩyũawe; na ethĩwa ĩkauĩwa ĩsilianĩ ya ũthuku, yĩkutwe, na kũthambũkwa na manzĩ. 29Kĩla mũndũ mũũme wa athembi akaye: nĩ ntheu mũno. 30Na nthembo ya naĩ o na yĩva, ĩla nthakame yayo ĩetawe ĩeemanĩ ya kũmbanĩa yĩthĩwe ya wĩw'anĩthyo nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu, ndĩkaĩwe: ĩvĩvw'e na mwaki.

ALIVAI 7

1Na ũu nĩw'o mwĩao wa nthembo ya ĩvĩtyo: nĩ ntheu mũno. 2Vandũ vala moaĩaa nthembo ya kũvĩvw'a nĩvo meũaĩaa nthembo ya ĩvĩtyo; na nthakame yayo akaminzangĩsye ĩũlũ wa kĩthembeo kw'onthe. 3Na akathembe mathunya mayo onthe: mwĩthe, na mathunya ala mavw'ĩkaa mavu, 4na mbio syelĩ, na mathunya ala makwatene nasyo, ala me vakuvĩ na kĩnyunyu, na koa mũvũthũ ũla ũvw'ĩkĩte ĩtema, vamwe na mbio, akaumye; 5na mũthembi akaivĩvĩsye kĩthembeonĩ syĩthĩwe nthembo ya kũmũvĩvĩsya Yeova

na mwaki: nĩ nthembo ya ĩvĩtyo. 6Kĩla mũndũ mũũme wa athembi akaye: nĩĩwe vandũ vatheu: nĩ ntheu mũno. 7O ũndũ ĩilyĩ nthembo ya naĩ, nĩw'o ĩilyĩ nthembo ya ĩvĩtyo; mwĩao wasyo nĩ ũmwe: mũthembi ũla wĩthemba nthembo ya wĩw'anĩthyo nayo, ĩkeethĩwa yake. 8Na mũthembi ũla wĩthemba nthembo ya kũvĩvw'a ya mũndũ o na wĩva, o mũthembi ũsu eyosee kĩthuma kya nthembo ya kũvĩvw'a ĩla wathembie. 9Na kĩla nthembo ya mũtu ĩla ĩkaangĩwe ikonĩ nthĩnĩ, na yonthe ĩla ĩkaangĩwe kĩkaanginĩ, na ĩla ĩkaangĩwe ĩtandaanĩ ya kĩaa, ĩkeethĩwa ya mũthembi ũla wamĩthembie. 10Na kĩla nthembo ya mũtu, ũvulanĩtw'e na mauta, kana mũmũ, ĩkeethĩwa ya ana onthe ma Aluni, meanen'ye.
11Na ũu nĩw'o mwĩao wa nthembo ya nthembo sya mũuo, ĩla mũndũ wĩmũthembea Yeova. 12Ethĩwa emĩthemba ũndũ wa mũvea, nĩvo ĩndĩ wĩthemba vamwe na nthembo ya mũvea tũmũtũ tũte ĩlawa tũvulanĩtw'e na mauta, na tũmĩkate tũvũthũ tũte ĩlawa tũvakĩtwe mauta, na tũmũtũ twa mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta, na tũkakaangwa. 13Vamwe na tũmũtũ tũla twĩ na ĩlawa akathembe nthembo yake o vamwe na nthembo ya nthembo syake sya mũuo kwondũ wa mũvea. 14Na kuma nthĩnĩ wayo akathembe kamwe ka kĩla nthembo kethĩwe nthembo ya kũkĩlĩw'a Yeova; ĩkeethĩwa ya mũthembi ũla ũminzangĩasya nthakame ya nthembo sya mũuo.
15Na nyama sya nthembo ya nthembo syake sya mũuo kwondũ wa mũvea ikaĩwe mũthenya ũla wĩthemba nthembo yake; ndakatialye kũvika kĩoko. 16Ĩndĩ ethĩwa nthembo ya kĩndũ kyake kĩla wĩthemba nĩ ya wĩvĩto, kana nthembo ya kumya na ngoo ya kwenda, ĩkaĩwe mũthenya ũla wĩthemba nthembo yake; na ũnĩ ũsu kĩla kĩtiala kyayo kĩĩwa: 17ĩndĩ kĩla kĩtiala kya nyama sya nthembo ĩsu mũthenya wa katatũ kĩvĩvw'e na mwaki. 18Na ethĩwa nyama o na syĩva sya nthembo ya nthembo syake sya mũuo ikaĩwa mũthenya wa katatũ, ndĩketĩkĩlwa, o na ndĩkatalĩlwa ũsu ũla wĩmĩthemba: ĩkeethĩwa ũthatyo, na mũndũ ũla wĩmĩya akakua ũthũku wake.
19Nyama ila syĩkiita kĩndũ kĩvuku itikaĩwe; ivĩvw'e na mwaki. Na ũndũ wa nyama, kĩla mũndũ mũtheu nũtonya kwiya: 20ĩndĩ mũndũ ũla wĩya nyama sya nthembo ya nthembo sya mũuo, ila sya Yeova, e mũvuku, mũndũ ũsu akavetwe andũnĩ make. 21Na yĩla mũndũ o na wĩva wĩkiita kĩndũ o na kĩva kĩvuku, ũvuku wa mũndũ, kana nyamũ mbuku, kana kĩndũ o na kĩva kĩvuku kya kũthatya, na kũya nyama sya nthembo ya nthembo sya mũuo, ila sya Yeova, mũndũ ũsu akavetwe andũnĩ make.
22Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 23Neena na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, Mũtikaye mathunya o na meva, ma ng'ombe, kana ĩlondu, kana mbũi. 24Na mathunya ma nyamũ ya kũkw'a, na mathunya ma ĩla yalĩkile nĩ nyamũ, nĩmatonya kũtethya wĩa ũngĩ o na wĩva; ĩndĩ mũikamaye nongi. 25Nũndũ o ũla wĩya mathunya ma nyamũ, ala andũ mamũthembeaa Yeova methĩwe nthembo ya kũvĩvw'a na mwaki, o mũndũ ũla wĩmaya akavetwe andũnĩ make. 26Motũonĩ menyu onthe mũikaaye nthakame o na yĩva yonthe, ethĩwa nĩ ya nyũnyĩ kana ya nyamũ. 27O ũla wĩya nthakame o na yĩva, mũndũ ũsu akavetwe andũnĩ make.
28Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 29Neena na ana ma Isĩlaelĩ, ũkĩmea, Ũla wĩmumĩsya Yeova nthembo ya nthembo syake sya mũuo akamũetee Yeova nthembo yake kuma nthĩnĩ wa nthembo ya nthembo sya mũuo: 30moko make mwene makaete nthembo sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki; akaete mathunya vamwe na kĩng'eng'eto, nĩ kana kĩng'eng'eto kĩvyũlangw'e kĩthĩwe nthembo ya kũvyũlw'a mbee wa Yeova. 31Na mũthembi akavĩvĩsye mathunya kĩthembeonĩ; ĩndĩ kĩng'eng'eto kĩkeethĩwa kya Aluni na ana make. 32Na kũũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme mũkanenge mũthembi kwĩthĩwe nthembo ya kũkĩlw'a kumw'a nthĩnĩ wa nthembo sya nthembo syenyu sya mũuo. 33Ũla wa ana ma Aluni ũla ũthembaa nthakame ya nthembo sya mũuo, na mathunya, kũũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kũkeethĩwa kĩlungu kyake. 34Nũndũ kĩng'eng'eto kya kũvyũlw'a na kũũ kwa kũkĩlw'a nĩnaumisye nthĩnĩ wa nthembo sya nthembo sya mũuo sya ana ma Isilaeli, na nĩmũnengete mũthembi Aluni na ana make syĩthĩwe ilungu syoo tene na tene kuma kwa ana ma Isilaeli.
35Kĩĩ nĩkyo kĩlungu kya Aluni, na kĩlungu kya ana make, kwondũ wa kwĩtĩkĩw'a mauta kwoo, kumw'a nthĩnĩ wa nthembo sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki, mũthenya ũla wamanenganie mamũthũkũme Yeova wĩanĩ wa ũthembi; 36kĩla Yeova weaie manengwe kya ana ma Isilaeli, mũthenya ũla wametĩkĩsye mauta. Nĩ kĩlungu kyoo tene na tene mosyaanĩonĩ moo onthe.
37Ũũ nĩw'o mwĩao wa nthembo ya kũvĩvw'a, na wa nthembo ya mũtu, na wa nthembo ya naĩ, na wa nthembo ya ĩvĩtyo, na wa kũvathan'ya, na wa nthembo ya nthembo sya mũuo; 38ũla Yeova wamwĩaĩe Mose kĩĩmanĩ kya Sinai, mũthenya ũla wameaĩe ana ma Isilaeli mamũthembee Yeova nthembo syoo, weũnĩ wa Sinai.

ALIVAI 8

Kũvathanw'a kwa Aluni na ana make methĩwe atheu

(KUMA 29.1–37)

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Osa Aluni na ana make vamwe nake, na ila ngũa, na mauta ma kwĩtĩkĩsya, na kala kasalũ ka nthembo ya naĩ, na ndũũme ilĩ, na kĩkavũ kya kĩmũtũ kĩte ĩlawa; 3na ũmban'ya ũmbano w'onthe mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa. 4Na Mose eeka o tondũ Yeova wamwĩaĩe; na ũmbano woombanw'a mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa. 5Na Mose awĩa ũmbano, Ũũ nĩw'o ũla Yeova wĩaĩte wĩkwe.
6Na Mose amaete Aluni na ana make, na amathambya na manzĩ. 7Na amwĩkĩa ũla kanzũ, na amũvotoa mũsivi, na amwĩkĩa ngũa ndasa, na amwĩkĩa ngũa

yĩtawa evotĩ, na amũvotoa mũsivi wa evoti ũla watumĩtwe na ũĩ, na kũmwoveea evoti naw'o. 8Na amwĩkĩa kakalo ka kĩthũi: na kakalonĩ ka kĩthũi eekĩa Ulimu na Thumimu. 9Na eekĩa ngutw'a mũtwenĩ wake; na ngutw'anĩ, ngalĩ ya mbee, eekĩa kĩlaũni kya thaavu, ngovĩa ntheu ya ũsumbĩ; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.
10Na Mose oosa mauta ma kwĩtĩkĩsya, na awĩtĩkĩsya mauta ũla wĩkalo na syĩndũ syonthe ila syaĩ nthĩnĩ waw'o, kwivathan'ya syĩthĩwe ntheu. 11Na aminzangĩsya amwe kĩthembeonĩ maminzangĩsya mũonza, na akĩtĩkĩsya kĩthembeo mauta na mĩio yakyo yonthe, na kĩndũ kya kũthambĩa na ĩtina yakyo, aivathan'ya syĩthĩwe ntheu. 12Na etĩkĩsya mauta ma kwĩtĩkĩsya mũtwenĩ wa Aluni, na amwĩtĩkĩsya mauta, amũvathan'ye ethĩwe mũtheu. 13Na Mose aete ana ma Aluni, na amavw'ĩka makanzũ, na amavotoa mĩsivi, na amekĩa tũkovila; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.
14Na aete kala kasalũ ka nthembo ya naĩ: na Aluni na ana make mailĩĩla moko mũtwenĩ wa kala kasalũ ka nthembo ya naĩ. 15Na akoaa; na Mose oosa nthakame, na amĩvaka mbyanĩ sya kĩthembeo ngalĩ syonthe na kyaa kyake, na athesya kĩthembeo, na atulũĩla nthakame ĩtinanĩ ya kĩthembeo, na akĩvatha kĩthĩwe kĩtheu, kũthemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wakyo. 16Nake oosa mathunya onthe ala me ĩũlũ wa mavu, na koa mũvũthũ ũla ũvw'ĩkĩte ĩtema, na mbio syelĩ, na mathunya masyo; na Mose aivĩvĩsya kĩthembeonĩ. 17Ĩndĩ kala kasalũ, na kĩthuma kyako, na nyama syako, na mũyoo wako, aivĩvĩsya na mwaki ũtee wa mwako wa maeema; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.
18Na aete ndũũme ya nthembo ya kũvĩvw'a: na Aluni na ana make mailĩĩla moko mũtwenĩ wa ĩla ndũũme. 19Na amyũaa; na Mose aminzangĩsya nthakame ĩũlũ wa kĩthembeo kw'onthe. 20Na atilanga ndũũme ilungu syayo; na Mose avĩvya mũtwe, na ilungu, na mathunya. 21Na athambya mavu na maũũ na manzĩ; na Mose avĩvĩsya ndũũme yonthe kĩthembeonĩ: yaĩ nthembo ya kũvĩvw'a yĩ mũuke mũseo: nthembo ĩla ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.
22Na aete ndũũme ĩla ĩngĩ, ĩla ndũũme ya ũvathan'yo: na Aluni na ana make mailĩĩla moko mũtwenĩ wa ndũũme. 23Na amyũaa; na Mose oosa nthakame yayo, na amĩvaka mũthyanĩ wa kũtũ kwa Aluni kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, na kyaanĩ kĩnene kya kw'oko kwa aũme, na kyaanĩ kĩnene kya kũũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme. 24Na aete ana ma Aluni; na Mose avaka nthakame mũthyanĩ wa matũ moo ma ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, na kyaanĩ kĩnene kya moko moo ma aũme, na kyaanĩ kĩnene kya maũũ moo ma ngalĩ ya kw'oko kwa aũme: na Mose aminzangĩsya nthakame ĩũlũ wa kĩthembeo kw'onthe. 25Na oosa mathunya na mwĩthe, na mathunya onthe ala me ĩũlũ wa mavu, na koa mũvũthũ ũla ũvw'ĩkĩte ĩtema, na mbio syelĩ, na mathunya masyo, na kũũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme: 26na aumya nthĩnĩ wa kĩla kĩkavũ kya kĩmũtũ kĩte ĩlawa, kĩla kiĩtwe mbee wa Yeova, kamũtũ kamwe kate ĩlawa, na kamũtũ kamwe kavakĩtwe mauta, na kamũkate kamwe kavũthũ, na atwilĩĩla ĩũlũ wa mathunya, na ĩũlũ wa kũla kũũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme: 27na ailĩĩla syonthe ĩũlũ wa moko ma Aluni, na ĩũlũ wa moko ma ana make, na aivyũlangya mbee wa Yeova syĩthĩwe nthembo ya kũvyũlw'a. 28Na Mose asyumya mokonĩ moo, na aivĩvĩsya kĩthembeonĩ ĩũlũ wa nthembo ya kũvĩvw'a: nĩ syĩndũ syavathiwe syĩthĩwe mũuke mũseo: nĩ nthembo ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki. 29Na Mose oosa kĩng'eng'eto, na akĩvyũlangya kĩthĩwe nthembo ya kũvyũlw'a mbee wa Yeova: kyaĩ kĩlungu kya Mose kya ĩla ndũũme ya ũvathan'yo; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.
30Na Mose oosa mauta amwe ma kwĩtĩkĩsya, na nthakame ĩmwe ĩla yaĩ kĩthembeonĩ, na amũminzangĩsya Aluni, na ngũa syake, na ana make, na ngũa syoo vamwe nake, na amũvathan'ya Aluni ethĩwe mũtheu, vamwe na ngũa syake, na ana make, na ngũa syoo vamwe nake.
31Na Mose amwĩa Aluni na ana make, Uĩai nyama ĩsu mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa: na mũkamĩye vo vamwe na kĩmũtũ kĩla kĩ kĩkavũnĩ kĩla kya ũvathan'yo, o tondũ nĩaie, ngyasya, Aluni na ana make mamĩye. 32Na ĩla yĩtiala ya nyama ĩsu na ya kĩmũtũ vĩvyai na mwaki. 33Na mũtikaaumaale mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa mĩthenya mũonza, kũvika mĩthenya ya kũvathwa kwenyu yĩanĩe: nũndũ akamũvathan'ya vandũ va mĩthenya mũonza mwĩthĩwe atheu. 34O ũndũ kweekwa ũmũnthĩ, now'o Yeova wĩaĩte kwĩkwe, kũthemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wenyu. 35Mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa mũkekala ũtukũ na mũthenya vandũ va mĩthenya mũonza, na kũsũvĩaa wĩaĩo wa Yeova, nĩ kana mũikakw'e: nũndũ nĩw'o nĩaĩĩtwe. 36Na Aluni na ana make meeka maũndũ onthe ala Yeova weaie na kanyw'a wa Mose.

ALIVAI 9

Aluni aithemba

1Na kweethĩwa mũthenya wa nyanya, Mose ameta Aluni na ana make, na atumĩa ma Isilaeli; 2na amwĩa Aluni, Osa kasaũ ka ndĩthya kethĩwe nthembo ya naĩ, na ndũũme yĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a, ĩte kĩema, noithemba mbee wa Yeova. 3Na neena na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, Osai nthenge yĩthĩwe nthembo ya naĩ; na kasaũ na katena ka ĩlondu, twa mwaka ũmwe, tũte kĩema twĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 4na ng'ombe na ndũũme syĩthĩwe nthembo sya mũuo, sya kũthembwa mbee wa Yeova; na nthembo ya mũtu ũvulanĩtw'e na mauta: nũndũ ũmũnthĩ Yeova nũnũkũmumĩlĩla. 5Na maete ila Mose weaie mbee wa ĩeema ya kũmbanĩa: na ũmbano w'onthe wathengeea na waũngama mbee wa Yeova. 6Na Mose asya, Ũũ nĩw'o ũla Yeova weaie mwĩke: na ũtheu mũtisu wa Yeova ũkamumĩlĩla inyw'ĩ. 7Na Mose amwĩa Aluni, Thengeea kĩthembeo, ũthembe nthembo yaku ya naĩ, na

nthembo yaku ya kũvĩvw'a, ũthembe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ waku mwene, na kwondũ wa andũ; na themba nthembo ya andũ, na kumya nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ woo; o tondũ Yeova weaie.
8Kwondũ wa ũu Aluni athengeea kĩthembeo, na ooaa kasaũ ka nthembo ya naĩ, ĩla yaĩ kwondũ wake mwene.
9Na ana ma Aluni mamũetee nthakame; nake atolya kyaa kyake nthakamenĩ, na amĩvaka mbyanĩ sya kĩthembeo, na atulũĩla nthakame ĩtinanĩ ya kĩthembeo:
10ĩndĩ mathunya, na mbio, na koa mũvũthũ ũla waumiw'e ĩtemanĩ ya nthembo ya naĩ, avĩvĩsya kĩthembeonĩ; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose. 11Na nyama na kĩthuma avĩvĩsya na mwaki ũtee wa mwako wa maeema.
12Nake ooaa nthembo ya kũvĩvw'a; na ana ma Aluni mamũetee nthakame, na amĩminzangĩsya ĩũlũ wa kĩthembeo kw'onthe. 13Na mamũetee nthembo ya kũvĩvw'a, kĩlungu, kĩlungu, na mũtwe: nake aivĩvĩsya kĩthembeonĩ. 14Na athambya mavu na maũũ, na amavĩvĩsya ĩũlũ wa nthembo ya kũvĩvw'a kĩthembeonĩ.
15Na aete nthembo ya andũ, na oosa mbũi ya nthembo ya naĩ ĩla yaĩ kwondũ wa andũ, na amyũaa, na amĩthemba kwondũ wa naĩ, o ta ĩla ya mbee. 16Na aete nthembo ya kũvĩvw'a, na amĩthemba kwĩanana na ũtw'ĩo. 17Na aete nthembo ya mũtu, na auta ũvĩ ũmwe, na oovĩvĩsya kĩthembeonĩ, vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ya kĩoko.
18O na ooaa ng'ombe na ndũũme, nthembo ya nthembo sya mũuo, ĩla yaĩ kwondũ wa andũ: na ana ma Aluni mamũetee nthakame, na amĩminzangĩsya ĩũlũ wa kĩthembeo kw'onthe, 19na mathunya ma ĩla ng'ombe na ma ĩla ndũũme, na mwĩthe, na mathunya ala mavw'ĩkĩte mavu, na mbio, na koa mũvũthũ ũla ũvw'ĩkĩte ĩtema: 20na mailĩĩla mathunya ĩũlũ wa ing'eng'eto, na avĩvĩsya mathunya kĩthembeonĩ: 21na ing'eng'eto na kũũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme Aluni avyũlangya syĩthĩwe nthembo ya kũvyũlw'a mbee wa Yeova; o tondũ Mose weaie.
22Na Aluni ookĩlya moko make kwelekelya andũ, na amaathima; na atheea amina kũthemba nthembo ya naĩ, na nthembo ya kũvĩvw'a, na nthembo sya mũuo. 23Na Mose na Aluni malika ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, na maumaala, na maathima andũ: na ũtheu mũtisu wa Yeova wamaumĩlĩla andũ onthe. 24Na kwauma mwaki mbee wa Yeova, na wavĩvĩsya nthembo ya kũvĩvw'a na mathunya kĩthembeonĩ: na yĩla andũ onthe mawonie, mookĩlya mawasya, na mavalũka na mothyũ moo.

ALIVAI 10

Naĩ ya Natavu na Aviu

1Na Natavu na Aviu, ana ma Aluni, kĩla ũmwe osa kĩtoeesya kyake, na eekĩa mwaki nthĩnĩ wakyo, na eekĩa ũvani ĩũlũ waw'o, na mamũthembea Yeova na mwaki ũte wa vo, ũla ũtaameaĩa. 2Na mwaki wauma mbee wa Yeova, na wamavĩvya, na makw'ĩa mbee wa Yeova. 3Na ĩndĩ Mose amwĩa Aluni, Ũũ nĩw'o ũla Yeova waneenie, akyasya, Ngoonanw'a kwa ala manthengeeaa atĩ nĩ mũtheu, na ngataĩwa mbee wa andũ onthe. Na Aluni avindya ki. 4Na Mose ameta Misaeli na Elisavani, ana ma Usieli mwendw'a ĩthe wa Aluni, na amea, Thengeeai, mũkue ana-a-ĩthe menyu kũmaumya mbee wa vala vandũ vatheu mũmatwae ũtee wa mwako wa maeema. 5Kwondũ wa ũu mathengeea, na mamakua me o na makanzũ moo mamatwaa ũtee wa mwako wa maeema, o tondũ Mose waisye.

Mawĩa ma athembi na kĩlungu kyoo

6Na Mose amwĩa Aluni, na Eleasali na Ithamali, ana make, Mũikaivue nzw'ĩĩ sya mĩtwe yenyu, o na mũikatembũe ngũa syenyu; nĩ kana mũikakw'e, na kana ndakathatĩe ũmbano w'onthe: indĩ ana-a-ĩthe menyu, nyũmba nima ya Isilaeli, maĩe ũndũ wa kũvĩvya kũla Yeova ũvĩvisye. 7Na mũikaumaale mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, mũikakw'e; nũndũ mauta ma kwĩtĩkĩsya ma Yeova me ĩũlũ wenyu. Na meeka kwĩanana na ndeto sya Mose.
8Na Yeova aneena na Aluni, akĩmwĩa, 9Ndũkanyw'e mbinyu kana kĩla kĩtoonasya, we, kana ana maku vamwe naku, yĩla mwĩlika ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, mũtikese kũkw'a: ũu ũkeethĩawa mwamũlo wa tene na tene mosyaanĩonĩ menyu onthe: 10nĩ kana mũvathũkan'ye katĩ wa kĩla kĩtheu na kĩla kĩte kĩtheu, na kĩla kĩvuku na kĩla kĩte kĩvuku; 11na nĩ kana mũmanyĩsye ana ma Isilaeli myamũlo yonthe ĩla Yeova ũneenete nao na kanyw'a wa Mose.
12Na Mose aneena na Aluni, na Eleasali na Ithamali, ana make ala matialile, Osai nthembo ya mũtu ĩla yatiala ya nthembo sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki, na mũimĩya ĩte na ĩlawa ũtee wa kĩthembeo; nũndũ nĩ ntheu mũno; 13nayo ĩkaĩĩwa vandũ vatheu, nĩkwĩthĩwa nĩ kĩlungu kyaku, na kĩlungu kya ana maku, kya nthembo sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki: nũndũ ũu nĩw'o nĩaĩĩtwe. 14Na kĩng'eng'eto kya kũvyũlw'a na kũũ kwa kũkĩlw'a mũkaĩĩa vandũ vatheu, we, na ana maku, na eĩtu maku vamwe naku: nũndũ ninenganĩtwe syĩthĩwe kĩlungu kyaku, na kĩlungu kya ana maku, kumw'a nthĩnĩ wa nthembo sya nthembo sya mũuo sya ana ma Isilaeli. 15Kũũ kwa kũkĩlw'a na kĩng'eng'eto kya kũvyũlw'a makaetanĩsye na nthembo sya mathunya ila ivĩvaw'a na mwaki, kũmĩvyũlangya ĩthĩwe nthembo ya kũvyũlw'a mbee wa Yeova: na ĩkeethĩwa yaku, na ya ana maku vamwe naku, kĩlungu kya tene na tene; o tondũ Yeova weaie.
16Na Mose amantha na kĩthing'ĩĩsyo ĩla mbũi ya nthembo ya naĩ, na, sisya, yaĩ ĩnamina kũvĩvw'a: na amathatĩa Eleasali na Ithamali, ana ma Aluni ala matialile, akĩmea, 17Nũndũ wa kĩ mũtinaĩa nthembo ya naĩ vala vandũ vatheu, nũndũ nĩ ntheu mũno, nake nũmũnengete ya kũveta naĩ ya ũmbano, yĩthĩwe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ woo mbee wa Yeova? 18Sisya nthakame yayo ndĩnaetwe nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu: vate ndĩĩ nĩmwaĩlwe nĩ kũmĩya mwĩ vala vandũ vatheu, o tondũ nĩaie. 19Na Aluni amwĩa Mose, Sisya, ũmũnthĩ nĩmamũthembea Yeova nthembo yoo ya naĩ na nthembo yoo ya kũvĩvw'a; na

maũndũ aa nĩo mangwata: kethĩwa nĩĩe nthembo ya naĩ ũmũnthĩ, wĩthĩwa ũndũ wa kwendeesya methonĩ ma Yeova? 20Na Mose eew'a ũu, wamwendeesya.

ALIVAI 11

Nyamu ila mbuku na ila ntheu

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 14.3–21)

1Na Yeova aneena na Mose na Aluni, akĩmea, 2Neenai na ana ma Isilaeli, mũimea, Ii nĩsyo syĩndũ syĩ thayũ ila mũtonya kũya nyamũnĩ syonthe ila syĩ kũũ nthĩ. 3O ĩla yĩ na ĩvũngũ yatũe, na mathaio matũku katĩ, na ĩthaumasya, nyamũnĩ syonthe, nĩyo mũtonya kũya. 4Ĩndĩ ii mũikaaye sya ila ithaumasya, kana sya ila syĩ na ĩvũngũ yatũe: ngamĩle, nĩkwĩthĩwa nĩthaumasya ĩndĩ ndĩ na ĩvũngũ yatũe, nĩ mbuku kwenyu. 5Na kĩnyowe, nĩkwĩthĩwa nĩkĩthaumasya ĩndĩ kĩti na ĩvũngũ yatũe, nĩ kĩvuku kwenyu. 6Na mbũkũ, nĩkwĩthĩwa nĩthaumasya ĩndĩ ndĩ na ĩvũngũ yatũe, nĩ mbuku kwenyu. 7Na ngũlũe, nĩkwĩthĩwa yĩ na ĩvũngũ yatũe, na mathaio matũku katĩ, ĩndĩ ndĩthaumasya, nĩ mbuku kwenyu. 8Mũikaaye nyama syasyo, na mũikaakiite syĩ ngw'ũ: nĩ mbuku kwenyu.

9Ii nĩsyo mũtonya kũya sya syonthe ila syĩ manzĩnĩ: o ĩla yĩ na nthwau na makwaũ manzĩnĩ, maũkanganĩ, na mbũsĩnĩ, isu nĩmũtonya kũya. 10Na syonthe ila ite na nthwau na makwaũ maũkanganĩ, na mbũsĩnĩ, sya syonthe ila ithambĩaa manzĩnĩ, na sya syonthe ila syĩ thayũ ila syĩ manzĩnĩ, nĩ ũthatyo kwenyu, 11na ikeethĩwa ũthatyo kwenyu; mũtikaaye nyama syasyo, na syĩ ngw'ũ ikeethĩwa ũthatyo kwenyu. 12O ĩla yĩ manzĩnĩ ĩte na nthwau kana makwaũ, nayo nĩ ũthatyo kwenyu.

13Na ii nĩsyo sya nyũnyi ila ikeethĩwa ũthatyo kwenyu; itikaaĩwe, nasyo nĩ ũthatyo: ndiũ, na ndiũ ya ĩthingi, na ndei, 14na kĩmangaũ, na kĩvaalala o mũthemba wakyo, 15na kĩla ngũngũũ o mũthemba wayo, 16na nyaa, na ĩowe, na ĩng'aa, na mbolosya o mũthemba wayo, 17na mũnyũũ, na ĩvutavutĩlya, na ndundu nene, 18na ndundu yĩ mbya, na ngunĩ, na ndei ya ĩthingi, 19na ĩsaũ, na ĩkuthakũthĩi o mũthemba wayo, na ĩlumi, na ũvuvu.

20Na tũsamũ tw'onthe tũla twĩ na nthwau na tũtambũkaa o tũla tũendaa na maũũ ana nĩ ũthatyo kwenyu. 21Ĩndĩ tũũ nĩtw'o mũtonya kũya twa tũsamũ tw'onthe tũla twĩ na nthwau na tũtambũkaa o tũla tũendaa na maũũ ana, twĩ na maũũ maasa, ma kũthaanyũkanga ĩũlũ wa nthĩ namo; 22tũla mũtonya kũya twatw'o nĩ tũũ: ngie o mũthemba wayo, na ngie nene o mũthemba wayo, na ndandalĩka o mũthemba wayo, na kĩtooli o mũthemba wakyo. 23Ĩndĩ tũsamũ tw'onthe tũla twĩ na nthwau na tũtambũkaa, tũla twĩ na maũũ ana, nĩ ũthatyo kwenyu.

24Na kwondũ wa isu mũkeethĩwa avuku: o ũla wĩikiita syĩ ngw'ũ akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo; 25o na ũla ũkakua kĩlungu kyasyo syĩ ngw'ũ akathambya ngũa syake, na kwĩthĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 26Kĩla nyamũ yĩ na ĩvũngũ yatũe, na mathaio mate matũku katĩ, na ndĩthaumasya, nĩ mbuku kwenyu: kĩla mũndũ ũla wĩikiita akeethĩwa mũvuku. 27Na o ĩla ĩendaa na ithu syayo, nyamũnĩ syonthe ila iendaa na maũũ ana, nĩ mbuku kwenyu: o ũla wĩikiita syĩ ngw'ũ akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 28Na ũla wĩikua syĩ ngw'ũ akathambya ngũa syake, na kwĩthĩwa mũvuku kũvika wĩoo: nĩ mbuku kwenyu.

29Tũsamũnĩ tũla tũtambũkaa ĩũlũ wa nthĩ tũũ nĩtw'o tũvuku kwenyu: kamũũngũu, na kavĩla, na ndĩlya nene o mũthemba wayo, 30na mwilũ, na ngusw'ĩ, na ĩtelembũ, na nzana, na kĩmbu. 31Tũu nĩtw'o tũvuku kwenyu twa tw'onthe tũla tũtambũkaa: o ũla ũkatũkiita twĩ tũkw'ũ, akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 32Na kamwe katw'o ke kakw'ũ kakavalũkĩla kĩndũ o na kĩva, kĩkeethĩwa kĩvuku: ethĩwa nĩ kĩndũ kĩseũvĩtw'e kya mũtĩ, kana ngũa, kana kĩthuma, kana ĩkunia, kĩndũ o na kĩva, kĩla kĩtetheaw'a wĩa o na wĩva, mũvaka kĩkĩwe manzĩnĩ, na kĩkeethĩwa kĩvuku kũvika wĩoo; nĩvo ĩndĩ kĩĩthĩwa kĩtheu. 33Kĩla kĩndũ kyũmbĩtwe kya yũmba, kĩla kamwe katw'o kakavalũka nthĩnĩ wakyo, o kĩla kĩ nthĩnĩ wakyo kĩkeethĩwa kĩvuku, na mũkakyũaa. 34Lĩu w'onthe nthĩnĩ wakyo ũla ũtonya kũĩwa, ũla manzĩ asu meĩkĩwa ĩũlũ waw'o, ũkeethĩwa mũvuku; na kya ũnyw'a kyonthe kĩla kĩtonya kũnyw'ĩwa kĩ mũionĩ ũilyĩ ũu kĩkeethĩwa kĩvuku. 35Na kĩla kĩndũ kĩkavalũkĩlwa nĩ kĩlungu o na kĩva kyatw'o twĩ tũkw'ũ kĩkeethĩwa kĩvuku; ethĩwa nĩ iko, kana mbisũ, ĩkooawa ilungu: nĩ mbuku, na ikeethĩwa mbuku kwenyu. 36Ĩndĩ nthongo kana ĩima yĩla manzĩ mombanĩe yĩkeethĩwa yĩ ĩtheu: ĩndĩ o ũla ũkatũkiita twĩ tũkw'ũ akeethĩwa mũvuku. 37Na ethĩwa kĩlungu kyatw'o twĩ tũkw'ũ kĩkavalũkĩla mbeũ ila sya ũvandwa, nĩ ntheu. 38Ĩndĩ ethĩwa mbeũ ikeekĩwa manzĩ, na kĩlungu kyatw'o twĩ tũkw'ũ kĩkaivalũkĩla, nĩ mbuku kwenyu.

39Na ethĩwa nyamũ o na yĩva, ĩla mũtonya kũya, ĩkakw'a; ũla wĩmĩkiita yĩ ngw'ũ akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 40Na ũla wĩya nyama syayo yĩ ngw'ũ akathambya ngũa syake, na kwĩthĩwa mũvuku kũvika wĩoo: o nake ũla wĩmĩkua yĩ ngw'ũ akathambya ngũa syake, na kwĩthĩwa mũvuku kũvika wĩoo.

41Na kĩla kasamũ katambũkaa, kala katambũkaa ĩũlũ wa nthĩ nĩ ũthatyo, katikaĩwe. 42O kĩla kĩendaa na ĩvu, na kĩla kĩendaa na maũũ ana, kana kĩla kĩ na maũũ maingĩ, o tũsamũ tw'onthe tũla tũtambũkaa ĩũlũ wa nthĩ, tũu mũtikatũye; nũndũ nĩ ũthatyo. 43Mũtiketw'ĩkĩthye ũthatyo ũndũ wa kasamũ o na keva kala katambũkaa, o na mũikevukye ũndũ watw'o, mũvukw'e nĩtw'o. 44Nũndũ nyie nĩ Yeova Ngai wenyu: kwondũ wa ũu ĩvathan'yei, na ĩthĩwai atheu; nũndũ nyie nĩ mũtheu: o na mũikevukye na kasamũ o na keva kala katambũkaa kala kaendaa ĩũlũ wa nthĩ. 45Nũndũ ninyie Yeova ũla wamumisye nthĩ ya Misili, nĩthĩwe Ngai wenyu: kwondũ wa ũu ĩthĩwai atheu, nũndũ nyie nĩ mũtheu.

46Ĩsu nĩyo mĩao ya nyamũ, na ya nyũnyi, na ya kĩla kyũmbe kĩ thayũ kĩthambĩaa manzĩnĩ, na ya kĩla kyũmbe kĩla kĩtambũkaa ĩũlũ wa nthĩ; 47kũvathũkan'ya katĩ wa kĩla kĩvuku na kĩla kĩtheu, na

katĩ wa kĩla kĩ thayũ kĩtonya kũĩwa, na kĩla kĩ thayũ kĩtatonya kũĩwa.

ALIVAI 12

Kũthew'a kwa aka ĩtina wa ũsyaa

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Neena na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, Ethĩwa mũndũ mũka akaitava, na kũsyaa kavĩsĩ, nĩvo ĩndĩ wĩĩthĩwa mũvuku mĩthenya mũonza; o ta mĩthenyanĩ ya kũvathwa kwake kwondũ wa kwĩalũla kwake akeethĩwa mũvuku. 3Na mũthenya wa nyanya kakaĩkwe ĩkonde ya mbinũ yako. 4Na mũndũ mũka akekale nthakamenĩ ya kwĩthesya kwake mĩthenya mĩongo ĩtatũ na ĩtatũ; ndakakiite kĩndũ kĩvathe, kana kũlika vala vandũ vatheu, kũvika mĩthenya ya kwĩthesya kwake yĩanĩe. 5Ĩndĩ ethĩwa akasyaa kelĩtu, nĩvo ĩndĩ wĩĩthĩwa mũvuku syumwa ilĩ, ta ĩvinda ya kũvathwa kwake, na akekala nthakamenĩ ya kwĩthesya kwake mĩthenya mĩongo thanthatũ na thanthatũ.

6Na mĩthenya yake ya kwĩthesya kwake yeanĩa, ũndũ wa kavĩsĩ, kana ũndũ wa kelĩtu, akamũetee mũthembi, mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, katena ka ĩlondu ka mwaka ũmwe kethĩwe nthembo ya kũvĩvw'a, na ĩswii ya ĩvũĩ, kana ndumbũ, yĩthĩwe nthembo ya naĩ: 7na akamĩthembe mbee wa Yeova, yĩthĩwe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wake; nake akathew'a kwondũ wa nthongo ya nthakame yake. Ũu nĩw'o mwĩao wa ũla ũsyaaa, ethĩwa nĩ kũsyaa kavĩsĩ kana kelĩtu. 8Na ethĩwa ndatonya kwona katena ka ĩlondu, nĩvo ĩndĩ wĩosa ndumbũ ilĩ, kana maswii elĩ ma ĩvũĩ; yĩmwe yĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a, na yĩla yĩngĩ yĩthĩwe nthembo ya naĩ: na mũthembi akathembe ĩ nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wake, na akeethĩwa mũtheu.

ALIVAI 13

Mĩao ũndũ wa ũwau wa mangũ

1Na Yeova aneena na Mose na Aluni, akĩmea. 2Yĩla mũndũ wĩĩthĩwa na vandũ vaimbu, kana ngũsĩ, kana vandũ vaw'engu kĩkondenĩ kya mwĩĩ wake, na vakatw'ĩka ũthĩn'yo wa mangũ kĩkondenĩ kya mwĩĩ wake, nĩvo ĩndĩ wĩetwe kwa mũthembi Aluni, kana kwa mwana ũmwe wake mũthembi: 3na mũthembi akasisya ũla ũthĩn'yo kĩkondenĩ kya mwĩĩ wake: na ethĩwa maw'ĩa ala me ũthĩn'yonĩ nĩ maalyũku makethĩwa meũ, na ũthĩn'yo wooneka ũlikĩte nthĩnĩ kũthonoka kĩkonde kya mwĩĩ wake, nĩ ũthĩn'yo wa mangũ; na mũthembi akamũsisya, na kwasya nĩ mũvuku. 4Na ethĩwa vandũ vau vaw'engu nĩ veũ kĩkondenĩ kya mwĩĩ wake, na vandũ vau vationeka ve valiku kũthonoka kĩkonde kya mwĩĩ wake, na maw'ĩa ma vo ti maalyũku makethĩwa meũ, nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩmũvatha ũla wĩ na ũthĩn'yo mĩthenya mũonza: 5na mũthembi akamũsisya mũthenya wa mũonza: na, sisya, ethĩwa nũkwona ũthĩn'yo ũũngamĩte, na ũthĩn'yo ndũendeee kĩkondenĩ, nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩmũvatha mĩthenya ĩngĩ mũonza: 6na mũthembi akamũsisya ĩngĩ mũthenya wa mũonza; na, sisya, ethĩwa ũthĩn'yo nĩwambĩlĩlye kũvoa, na ũthĩn'yo ndũendeee kĩkondenĩ, nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩasya nĩ mũtheu: ve ngũsĩ: nake akathambye ngũa syake, na akeethĩwa mũtheu. 7Ĩndĩ ethĩwa ngũsĩ ĩkaendeea kĩkondenĩ, ĩtina wa kwĩyonan'ya kwake kwa mũthembi kwondũ wa kũthew'a kwake, akeeyonan'ye ĩngĩ kwa mũthembi: 8na mũthembi akasisya: na, sisya, ethĩwa ngũsĩ nĩendeee kĩkondenĩ, nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩasya nĩ mũvuku: nĩ mangũ.

9Yĩla mũndũ wĩ na ũthĩn'yo wa mangũ, nĩvo wĩetwe kwa mũthembi; 10na mũthembi akasisya; na, sisya, ethĩwa ve vandũ vaimbũ veũ kĩkondenĩ, na maw'ĩa nĩ maalyũku makethĩwa meũ, na vandũnĩ vau vaimbu vakethĩwa nyama yumĩlĩte, 11nĩ mangũ ma tene kĩkondenĩ kya mwĩĩ wake, na mũthembi akasya nĩ mũvuku: ndakamũvathe; nũndũ nĩ mũvuku. 12Na ethĩwa mangũ makaumĩla na kũendeea kĩkondenĩ, na mangũ asu makeekunĩkĩlya kĩkonde kyonthe kya ũla wĩ na ũthĩn'yo ũsu kuma mũtwe kũvika maũũ make, o ũndũ mũthembi wĩona; 13nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩsisya; na, sisya, ethĩwa mangũ nĩmekunĩkĩlĩtye mwĩĩ wake w'onthe, akasya nĩ mũtheu ũla wĩ na ũthĩn'yo ũsu: w'onthe ũalyũkĩte ũkethĩwa mweũ: nake nĩ mũtheu. 14Ĩndĩ o yĩla nyama yumĩlĩte ĩkoneka mũndũnĩ ũsu akeethĩwa mũvuku. 15Na mũthembi akasisya nyama ĩsu yumĩlĩte, na kwasya nĩ mũvuku: nyama ĩsu yumĩlĩte nĩ mbuku: nĩ mangũ. 16Kana ethĩwa nyama ĩsu yumĩlĩte ĩkaalyũka ĩngĩ, ĩkethĩwa nzaũ, nĩvo ĩndĩ wĩenda kwa mũthembi; 17na mũthembi akamũsisya; na, sisya, ethĩwa ũthĩn'yo ũsu nĩ mũalyũku ũkethĩwa mweũ, nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩasya nĩ mũtheu ũla wĩ na ũthĩn'yo: nake nĩ mũtheu.

18Na yĩla mwĩĩ wĩĩthĩwa na mũimũ kĩkondenĩ kyaw'o, naw'o ũivoa, 19na vandũ vala vaĩ mũimũ ũsu ve vandũ vaimbu veũ, kana vandũ vaw'engu vatune vanini, akamwon'ye mũthembi vandũ vau; 20na mũthembi akasisya; na, sisya, ethĩwa kwoneka kwa vo nĩ valiku kũthonoka kĩkonde, na maw'ĩa ma vo nĩ maalyũku makethĩwa meũ, nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩasya nĩ mũvuku: nĩ ũthĩn'yo wa mangũ, nĩwumĩlĩte mũimũnĩ. 21Ĩndĩ ethĩwa mũthembi akavasisya, na, sisya, vati maw'ĩa meũ nthĩnĩ wa vo, na ethĩwa tĩ valiku kũthonoka kĩkonde, ĩndĩ nĩvambĩlĩlye kũvoa; nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩmũvatha mĩthenya mũonza: 22na ethĩwa vakaendeea kĩkondenĩ, nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩasya nĩ mũvuku: nĩ ũthĩn'yo. 23Ĩndĩ ethĩwa vandũ vau vaw'engu vakekalaa o vamwe, na vaikaendeea, nĩ ĩlanga ya mũimũ; na mũthembi akasya nĩ mũtheu.

24Kana yĩla mwĩĩ wĩ na vandũ veũlalaka kĩkondenĩ kyaw'o, na nyama ĩla yumĩlĩte vala veũlalaka ĩkatw'ĩka vandũ vaw'engu, vatune vanini, kana veũ; 25nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩvasisya; na, sisya, ethĩwa maw'ĩa ala me nthĩnĩ wa vandũ vau vaw'engu nĩ maalyũku makethĩwa meũ, na kwoneka kwa vo nĩ valiku kũthonoka kĩkonde; nĩ mangũ, nĩmaumĩlĩte nthĩnĩ wa vandũ veũlalaka: na

mũthembi akasya nĩ mũvuku: nĩ ũthĩn'yo wa mangũ. 26Ĩndĩ ethĩwa mũthembi akavasisya, na, sisya, vati maw'ĩa meũ nthĩnĩ wa vandũ vau vaw'engu, na ti valiku kũthonoka kĩkonde, ĩndĩ nĩvambĩlĩlye kũvoa; nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩmũvatha mĩthenya mũonza: 27na mũthembi akamũsisya mũthenya wa mũonza: na ethĩwa nĩveũendeea kĩkondenĩ, nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩasya nĩ mũvuku: nĩ ũthĩn'yo wa mangũ. 28Na ethĩwa vandũ vau vaw'engu vekalaa vamwe, na vatĩendeee kĩkondenĩ, ĩndĩ nĩvambĩlĩlye kũvoa; nĩ wimbu wa vala veũlalaka, na mũthembi akasya nĩ mũtheu: nũndũ nĩ ĩlanga ya vala veũlalaka.

29Na yĩla mũndũ mũũme kana mũndũ mũka wĩ na ũthĩn'yo mũtwenĩ kana kĩng'ew'anĩ, 30nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩsisya ũthĩn'yo; na, sisya, ethĩwa kwoneka kwaw'o nĩ mũliku kũthonoka kĩkonde, na nthĩnĩ waw'o ve nzw'ĩĩ mbalaanĩku iilyĩ ĩuuku, nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩasya nĩ mũvuku: ve kĩea, nĩ mangũ ma mũtwe kana ma kĩng'ew'a. 31Na ethĩwa mũthembi akasisya ũthĩn'yo ũsu wa kĩea, na, sisya, kwoneka kwakyo ti kĩliku kũthonoka kĩkonde, na vati nzw'ĩĩ nziũ nthĩnĩ wakyo, nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩmũvatha ũla wĩ na ũthĩn'yo wa kĩea kyu mĩthenya mũonza: 32na mũthenya wa mũonza mũthembi akasisya ũthĩn'yo ũsu; na, sisya, ethĩwa kĩea kĩtiendeee, na nthĩnĩ wakyo vati nzw'ĩĩ iilyĩ ĩuuku, na kwoneka kwa kĩea ti kĩliku kũthonoka kĩkonde, 33nĩvo ĩndĩ wĩenzwa, ĩndĩ ndakenzwe vala ve kĩea; na mũthembi akamũvathe ũla wĩ na kĩea mĩthenya mũonza ĩngĩ: 34na mũthenya wa mũonza mũthembi akasisya kĩea; na, sisya, ethĩwa kĩea kĩtinaendeea kĩkondenĩ, na kwoneka kwakyo ti kĩliku kũthonoka kĩkonde; nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩasya nĩ mũtheu: na akathambye ngũa syake, nake akeethĩwa mũtheu. 35Ĩndĩ ethĩwa kĩea nĩkĩendeee kĩkondenĩ ĩtina wa kũthew'a kwake, 36nĩvo mũthembi wĩmũsisya; na, sisya, ethĩwa kĩea nĩkĩendeee kĩkondenĩ, mũthembi ndakamanthe nzw'ĩĩ iilyĩ ĩuuku; nĩ mũvuku. 37Ĩndĩ ethĩwa nũnũkwona kĩea kĩũngamĩte, na nzw'ĩĩ nziũ nikũmea nthĩnĩ wa kĩea; kĩea nĩkĩvoete, nake nĩ mũtheu: na mũthembi akasya nĩ mũtheu.

38Na yĩla mũndũ mũũme kana mũndũ mũka wĩ na kũndũ kũw'engu kĩkondenĩ kya mwĩĩ, o kũw'engu kweũ; 39nĩvo mũthembi wĩsisya; na, sisya, ethĩwa kũndũ kũu kũw'engu kĩkondenĩ kya mwĩĩ kũkethĩwa kweu vanini, nĩ mũvĩvya, nĩwumĩlĩte kĩkondenĩ; nake nĩ mũtheu.

40Na ethĩwa nzw'ĩĩ sya mũndũ nĩ ngunyũku mũtwe, e ũvaa; ĩndĩ nĩ mũtheu. 41Na ethĩwa nzw'ĩĩ nĩ ngunyũku mũtwe kuma ũthyũnĩ, we e ũvaa wa kĩtulya; ĩndĩ nĩ mũtheu. 42Ĩndĩ ethĩwa ve ũthĩn'yo mũtune vanini mũtwenĩ ũla wĩ ũvaa katĩ, kana kĩtulyanĩ kya ũthyũ kĩ ũvaa; nĩ mangũ maumĩlĩte mũtwenĩ wake wĩ ũvaa katĩ, kana kĩtulyanĩ kya ũthyũ kĩ ũvaa. 43Nĩvo mũthembi wĩmũsisya; na, sisya, ethĩwa wimbu wa ũthĩn'yo nĩ mũtune vanini mũtwenĩ wake wĩ ũvaa, kana kĩtulyanĩ kyake kya ũthyũ kĩ ũvaa, ũkyoneka ta mangũ kĩkondenĩ kya mwĩĩ; 44we nĩ mũndũ wĩ na mangũ, nĩ mũvuku; mũthembi ndatĩa kwasya nĩ mũvuku; ũthĩn'yo wake wĩ mũtwenĩ wake.

45Na ũla wĩ na ũthĩn'yo ũsu, ngũa syake ikatembũangwe, na nzw'ĩĩ sya mũtwe wake ikavuwe, na akavw'ĩke kĩlomo kyake kya ĩũlũ, na kũneena na wasya mũnene, Mũvuku, mũvuku. 46Mĩthenya yonthe ĩla wĩĩthĩwa na ũthĩn'yo akeethĩwa mũvuku; nake nĩ mũvuku: akekale e weka; ũtũo wake ũkeethĩwa ũtee wa mwako wa maeema.

47Na ngũa ĩla yĩ na ũthĩn'yo wa mangũ nthĩnĩ wayo, ethĩwa nĩ ngũa ĩtumĩtwe ya maw'ĩa ma malondu, kana ngũa ya katane; 48ethĩwa wĩ mbeinĩ, kana mbĩnonĩ; ngũanĩ ya katane, kana ya maw'ĩa ma malondu; ethĩwa wĩ kĩthumanĩ, kana kĩndũnĩ o na kĩva kĩseũvĩtw'e kya kĩthuma; 49ethĩwa ũthĩn'yo ũilyĩ waiũ kana mũtune wĩ ngũanĩ, kana kĩthumanĩ, kana mbeinĩ, kana mbĩnonĩ, kana kĩndũnĩ o na kĩva kĩseũvĩtw'e kya kĩthuma; nĩ ũthĩn'yo wa mangũ, na mũvaka ũkonanw'e kwa mũthembi. 50Na mũthembi akasisya ũthĩn'yo, na akavathe kĩla kĩ na ũthĩn'yo mĩthenya mũonza: 51na akasisya ũthĩn'yo mũthenya wa mũonza: ethĩwa ũthĩn'yo nũendeee ngũanĩ, ethĩwa wĩ mbeinĩ, kana mbĩnonĩ, kana kĩthumanĩ, kĩthuma kya wĩa o na wĩva; ũthĩn'yo nĩ mangũ mai; nĩ mbuku. 52Na akavĩvye ngũa, ethĩwa nĩ mbei kana mbĩno, ngũanĩ ya maw'ĩa ma ĩlondu kana ya katane, kana kĩndũnĩ o na kĩva kĩseũvĩtw'e kya kĩthuma, kĩla kĩ na ũthĩn'yo nthĩnĩ wakyo: nũndũ nĩ mangũ mai; kĩvĩvw'e na mwaki.

53Na ethĩwa mũthembi akasisya, na, sisya, ũthĩn'yo ndũnaendeea ngũanĩ, mbeinĩ, kana mbĩnonĩ, kana kĩndũnĩ o na kĩva kĩseũvĩtw'e kya kĩthuma; 54nĩvo mũthembi wĩtw'a mathambye kĩndũ kĩla kĩ na ũthĩn'yo nthĩnĩ wakyo, na akakĩvathe mĩthenya mũonza ĩngĩ: 55na mũthembi akasisya, ĩtina wa kũthambw'a kwa ũthĩn'yo; na, sisya, ethĩwa ũthĩn'yo ndũnaalyũka langi waw'o, na ũthĩn'yo ndũnaendeea, nĩ mbuku; mĩvĩvye na mwaki: nĩ wai, ethĩwa ũvaa wĩ nthĩnĩ kana ũtee.

56Na ethĩwa mũthembi akasisya, na, sisya, ũthĩn'yo nĩwambĩlĩlye kũvoa ĩtina wa kũthambw'a kwaw'o, nĩvo ĩndĩ wĩvatembũa aumye vala ve ũthĩn'yo ngũanĩ, kana kĩthumanĩ, kana mbeinĩ, kana mbĩnonĩ: 57na ethĩwa ĩtina wa kwĩka ũu ũkooneka ngũanĩ, ethĩwa nĩ mbeinĩ kana mbĩnonĩ, kana kĩndũnĩ o na kĩva kĩseũvĩtw'e kya kĩthuma, nũkumĩla: vĩvya na mwaki kĩndũ kĩla kĩ na ũthĩn'yo. 58Na ngũa, mbei kana mbĩno, kana kĩndũ o na kĩva kĩseũvĩtw'e kya kĩthuma, kĩla wĩthambya, ethĩwa ũthĩn'yo nĩwumĩte nthĩnĩ wasyo, kĩkathambwe ĩvinda ya kelĩ, na kĩkeethĩwa kĩtheu.

59Ũsu nĩw'o mwĩao wa ũthĩn'yo wa mangũ ngũanĩ ĩtumĩtwe na maw'ĩa ma ĩlondu kana ya katane, mbeinĩ kana mbĩnonĩ, kana kĩndũnĩ o na kĩva kĩseũvĩtw'e kya kĩthuma, wa kwasya nĩ kĩtheu, kana kwasya nĩ kĩvuku.

ALIVAI 14

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Ũũ ũkeethĩwa mwĩao wa ũla wĩ na mangũ mũthenya wa kũthew'a kwake: akaetwe kwa mũthembi: 3na mũthembi

akaumaale kuma mwakonĩ wa maeema; na mũthembi akasisya; na, sisya, ethĩwa ũthĩn'yo wa mangũ nũvoete mũndũnĩ ũla wĩ na mangũ, 4nĩvo mũthembi wĩtw'a kana nyũnyi ilĩ ntheu syĩ thayũ ietwe kwondũ wa ũla wĩthew'a, vamwe na mũtĩ wa mũkũũ, na langi mũtune mũno, na ĩsovo: 5na mũthembi akatw'a nyũnyi ĩmwe yũaĩwe kĩndũnĩ kya yũmba ĩũlũ wa manzĩ mavĩtĩte. 6Na nyũnyi ĩla ĩngĩ yĩ thayũ, akamyose, vamwe na mũtĩ wa mũkũũ, na langi mũtune mũno, na ĩsovo, na akailikye vamwe na nyũnyi yĩ thayũ nthakamenĩ ya nyũnyi ĩla yũaĩwe ĩũlũ wa manzĩ mavĩtĩte: 7na akamũminzangĩsye mũndũ ũla wa kũthew'a mangũ maminzangĩsya mũonza, na akasya nĩ mũtheu, na akalekye nyũnyi yĩ thayũ ĩthi weũnĩ. 8Na ũla wa ũthew'a akathambye ngũa syake, na kwenza nzw'ĩĩ syake syonthe, na kũthamba manzĩnĩ; na akeethĩwa mũtheu: na ĩtina wa ũu akasyoka mwakonĩ wa maeema, ĩndĩ akekala ũtee wa ĩeema yake mĩthenya mũonza. 9Na kũkeethĩwa mũthenya wa mũonza, akenze nzw'ĩĩ syake syonthe mũtwenĩ wake na kĩng'ew'a kyake na syĩnthakuva syake, o nzw'ĩĩ syake syonthe akenze: na akathambye ngũa syake, na akathambe mwĩĩ wake manzĩnĩ, na akeethĩwa mũtheu.

10Na mũthenya wa nyanya akose tũtũlũme twĩlĩ tũte kĩema, na kamwatĩ kamwe ka mwaka ũmwe kate kĩema, na ilungu itatũ sya ĩkũmi sya eva ya mũtu mũvinyu wĩthĩwe nthembo ya mũtu, ũvulanĩtw'e na mauta, na kĩthimi kĩtawa loki ya mauta. 11Na mũthembi ũla wĩmũthesya akamwĩkalya mũndũ ũla wĩthew'a, vamwe na syĩndũ isu, mbee wa Yeova, mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa. 12Na mũthembi akose kamwe ka tũla tũtũlũme, na kũkathemba kethĩwe nthembo ya ĩvĩtyo, vamwe na loki ya mauta, na kwivyũlangya syĩthĩwe nthembo ya kũvyũlw'a mbee wa Yeova: 13na akoaĩe katũlũme vandũ vala moaĩaa nthembo ya naĩ na nthembo ya kũvĩvw'a, vala vandũ vatheu: o tondũ nthembo ya naĩ nĩ ya mũthembi, o ta ũu nthembo ya ĩvĩtyo nĩ yake: nĩ ntheu mũno. 14Na mũthembi akose nthakame ĩmwe ya nthembo ya ĩvĩtyo, na mũthembi akamĩvaka mũthyanĩ wa kũtũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa ũla wa kũthew'a, na kyaanĩ kĩnene kya kw'oko kwake kwa aũme, na kyaanĩ kĩnene kya kũũ kwake kwa aũme. 15Na mũthembi akose kĩthiminĩ kĩtawa loki ya mauta, na kwĩkĩa kĩtaanĩ kya kw'oko kwake kwa aka; 16na mũthembi akatolye kyaa kyake kya kw'oko kwa aũme mautanĩ ala me kw'okonĩ kwa aka, na kũminzangĩsya mauta na kyaa kyake maminzangĩsya mũonza mbee wa Yeova. 17Na ma mauta ala metiala kw'okonĩ kwake mũthembi akamavake mũthyanĩ wa kũtũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa ũla wĩthew'a, na kyaanĩ kĩnene kya kw'oko kwake kwa aũme, na kyaanĩ kĩnene kya kũũ kwake kwa aũme, vala ve nthakame ya nthembo ya ĩvĩtyo; 18na mauta ala metiala kw'okonĩ kwa mũthembi akekĩe mũtwenĩ wa ũla wĩthew'a: na mũthembi akathembe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wake mbee wa Yeova. 19Na mũthembi akathembe nthembo ya naĩ, na kũmwĩw'anĩthya ũla wĩthew'a nũndũ wa ũvuku wake: na ĩtina akooaa nthembo ya kũvĩvw'a; 20na mũthembi akathembe nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo ya mũtu kĩthembeonĩ; na mũthembi akathembe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wake, na akeethĩwa mũtheu.

21Na ethĩwa nĩ ngya, na ndatonya kũsyona, nĩvo ĩndĩ wĩtwaa katũlũme kamwe kethĩwe nthembo ya ĩvĩtyo ka kũvyũlangw'a, ka wĩw'anĩthyo kwondũ wake, na kĩlungu kya ĩkũmi kya eva ya mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe nthembo ya mũtu, na loki ya mauta; 22na ndumbũ ilĩ, kana maswii elĩ ma ĩvũĩ, o ũndũ ũtonya kwona; na ĩmwe ĩkeethĩwa nthembo ya naĩ, na ĩla ĩngĩ nthembo ya kũvĩvw'a. 23Na mũthenya wa nyanya akaiete kwa mũthembi kwondũ wa kũthew'a kwake, mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, mbee wa Yeova: 24na mũthembi akose katũlũme ka nthembo ya ĩvĩtyo, na loki ya mauta, na mũthembi akaivyũlangya syĩthĩwe nthembo ya kũvyũlw'a mbee wa Yeova. 25Na akoae katũlũme ka nthembo ya ĩvĩtyo; na mũthembi akose nthakame ĩmwe ya nthembo ya ĩvĩtyo, na kũmĩvaka mũthyanĩ wa kũtũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa ũla wĩthew'a, na kyaanĩ kĩla kĩnene kya kw'oko kwake kwa aũme, na kyaanĩ kĩla kĩnene kya kũũ kwake kwa aũme. 26Na mũthembi akekĩe mauta amwe kĩtaanĩ kyake kya kw'oko kwa aka; 27na mũthembi akaminzangĩsye na kyaa kyake kya kw'oko kwa aũme mauta amwe me kw'okonĩ kwake kwa aka maminzangĩsya mũonza mbee wa Yeova: 28na mũthembi akavake mauta amwe ala me kw'okonĩ kwake mũthyanĩ wa kũtũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa ũla wĩthew'a, na kyaanĩ kĩla kĩnene kya kw'oko kwake kwa aũme, na kyaanĩ kĩnene kya kũũ kwake kwa aũme, vala ve nthakame ya nthembo ya ĩvĩtyo: 29na mauta ala metiala kw'okonĩ kwa mũthembi akekĩe mũtwenĩ wa ũla wĩthew'a, methĩwe ma wĩw'anĩthyo kwondũ wake mbee wa Yeova. 30Na akathembe ĩmwe ya ila ndumbũ, kana yĩmwe ya maswii ma ĩvũĩ, o ũndũ ũtonya kwona, 31o ũndũ ũtonya kwona, ĩmwe yĩthĩwe nthembo ya naĩ, na ĩla ĩngĩ yĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a, vamwe na nthembo ya mũtu: na mũthembi akathembe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa ũla wĩthew'a mbee wa Yeova. 32Ũsu nĩw'o mwĩao wa ũla wĩ na ũthĩn'yo wa mangũ, ũla ũtatonya kwona kĩla kya kũthew'a kwake.

33Na Yeova aneena na Mose na Aluni, akĩmea, 34Mwalika nthĩ ya Kanaani, ĩla nĩmũnengae yĩthĩwe ng'ũndũ yenyu, na neekĩa ũthĩn'yo wa mangũ nyũmbanĩ yĩ nthĩ ya ng'ũndũ yenyu; 35nĩvo ĩndĩ mwene nyũmba wĩthi kũtavya mũthembi, akĩmwĩa, Nĩngwona nyie kana ve ũthĩn'yo nyũmbanĩ. 36Na mũthembi akatw'a maumaalye mĩio yonthe nyũmba ĩtiwe yĩ nthei, mũthembi atanalika kũsisya ũthĩn'yo, mĩio yonthe yĩ nyũmbanĩ ndĩkavukw'e: na ĩtina mũthembi akalika asisye nyũmba: 37nake akasisya ũthĩn'yo; na, sisya, ethĩwa ũthĩn'yo wĩ mawakonĩ ma nyũmba wĩ myalĩkanĩ, yĩ langi wĩ waiũ kana mũtune,

na kwoneka kwaw'o nĩ mũliku nthĩnĩ wakonĩ; 38nĩvo mũthembi wĩuma nyũmbanĩ kũvika mũomonĩ wa nyũmba, na kũvinga nyũmba mĩthenya mũonza. 39Na mũthembi akasyoka mũthenya wa mũonza, na akasisya; na, sisya, ethĩwa ũthĩn'yo nũendeee mawakonĩ ma nyũmba; 40nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩtw'a maumye mavia ala me na ũthĩn'yo nthĩnĩ, na kũmekya vandũ vavuku ũtee wa ndũa: 41na akatuma nyũmba ĩsu ĩvalavalwa nthĩnĩ ngalĩ syonthe, na makete mũthanga ũla mavalavalile, ũtee wa ndũa vandũ vavuku: 42na makose mavia angĩ, na kũmekĩa vandũ va mavia asu; na akose ndaka ĩngĩ, na kũvaka nyũmba.

43Na ethĩwa ũthĩn'yo nũũsyoka, na kumĩla nyũmbanĩ, amina kumya mavia, na amina kũvalavala nyũmba, na yathela kũvakwa ndaka; 44nĩvo mũthembi wĩlika na kũsisya; na, sisya, ethĩwa ũthĩn'yo nũendeee nyũmbanĩ, nĩ mangũ mai nyũmbanĩ: nĩ mbuku. 45Na akamĩomboe nyũmba, mavia mayo, na mĩtĩ yayo, na ndaka yonthe ya nyũmba; na akaitwaa ũtee wa ndũa vandũ vavuku. 46Na ĩngĩ ũla wĩlika nyũmbanĩ ĩvinda yonthe yĩ mbinge akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 47Na ũla wĩkoma ĩ nyũmba akathambye ngũa syake; na ũla wĩĩa ĩ nyũmba akathambye ngũa syake.

48Na ethĩwa mũthembi akalika, na kũsisya, na, sisya, ũthĩn'yo ndũnaendeea nyũmbanĩ, nyũmba yathela kũvakwa ndaka; nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩasya nyũmba nĩ ntheu, nĩkwĩthĩwa ũthĩn'yo nĩ mũthelu. 49Na akose nyũnyi ilĩ sya kũthesya nyũmba, na mũtĩ wa mũkũũ, na langi mũtune mũno, na ĩsovo: 50na akoaĩe nyũnyi ĩmwe kĩndũnĩ kya yũmba ĩũlũ wa manzĩ mavĩtĩte: 51na akose ũla mũtĩ wa mũkũũ, na ĩsovo, na langi mũtune mũno, na nyũnyi yĩ thayũ, na kũlikya nthakamenĩ ya nyũnyi ĩla mbũae, na manzĩnĩ mavĩtĩte, na kũminzangĩsya nyũmba maminzangĩsya mũonza: 52na akathesye nyũmba na nthakame ya nyũnyi ĩsu, na manzĩ ala mavĩtĩte, na nyũnyi yĩ thayũ, na mũtĩ ũsu wa mũkũũ, na ĩsovo, na langi mũtune mũno: 53ĩndĩ akamĩlekye nyũnyi yĩ thayũ ĩende ũtee wa ndũa weũnĩ: o ta ũu akathembe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa nyũmba; na ĩkeethĩwa ntheu.

54Ũsu nĩw'o mwĩao kwondũ wa mĩthemba yonthe ya ũthĩn'yo wa mangũ na wa kĩea, 55na wa mangũ me ngũanĩ, na wa nyũmba, 56na wa vandũ vaimbu, na wa ngũsĩ, na wa vandũ vaw'engu; 57kũmanyĩsya yĩla wĩĩthĩwa mũvuku, na yĩla wĩĩthĩwa mũtheu: ũu nĩw'o mwĩao wa mangũ.

ALIVAI 15

Ũvuku nũndũ wa ũwau wa mũluo

1Na Yeova aneena na Mose na Aluni, akyasya, 2Neenai na ana ma Isilaeli, noimea, Mũndũ o na wĩva e na mũluo kuma mwĩĩnĩ wake, nĩ mũvuku kwondũ wa mũluo wake. 3Na ũvuku wake nĩ ũũ nthĩnĩ wa mũluo wake: ethĩwa mwĩĩ wake wĩumya mavia ma mũluo wake, kana ethĩwa mũluo wake nũsiĩĩwa mwĩĩnĩ wake, nĩ ũvuku wake. 4Ũkomo o na wĩva ũla ũsu wĩ na mũluo ũkomee ũkeethĩwa wĩ mũvuku; na kĩla kĩndũ wĩĩkalĩla kĩkeethĩwa kĩ kĩvuku. 5Na o ũla wĩkiita ũkomo wake mũvaka athambye ngũa syake, na akathamba na manzĩ, na akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 6Na ũla wĩĩkalĩla kĩndũ kĩla kĩkalĩlwe nĩ ũla wĩ na mũluo mũvaka athambye ngũa syake, na akathamba na manzĩ, na akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 7Na ũla wĩkiita mwĩĩ wa ũsu wĩ na mũluo mũvaka athambye ngũa syake, na akathamba na manzĩ, na akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 8Na ethĩwa mũndũ ũsu wĩ na mũluo akamũtwĩla mata ũla mũtheu, nĩvo ĩndĩ wĩthambya ngũa syake, na akathamba na manzĩ, na akeethĩwa e mũvuku kũvika wĩoo. 9Na ĩtandĩko o na yĩva ũla wĩ na mũluo wĩtũla yĩkeethĩwa yĩ ĩvuku. 10Na o ũla wĩkiita kĩndũ kĩla ũsu eĩtũlĩte akeethĩwa e mũvuku kũvika wĩoo: na ũla wĩkua syĩndũ isu akathambye ngũa syake, na kũthamba na manzĩ, na akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 11Na o ũla wĩkiitwa nĩ ũsu wĩ na mũluo, atathambĩte moko na manzĩ, mũvaka athambye ngũa syake, na akathamba na manzĩ, na akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 12Na kĩndũ kya yũmba, kĩla ũla wĩ na mũluo wĩkiita, mũvaka kyũawe; na kĩla kĩndũ kya mũtĩ kĩkathambw'e na manzĩ.

13Na ũsu wĩ na mũluo athew'a mũluo wake, nĩvo wĩĩtalĩla mwene matukũ mũonza ma kũthew'a kwake, na akathambye ngũa syake; na kũthamba mwĩĩ wake na manzĩ mavĩtĩte, na akeethĩwa e mũtheu. 14Na mũthenya wa nyanya akeeyosea ndumbũ ilĩ, kana maswii elĩ ma mavũĩ, nake akathi mbee wa Yeova mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, na akamũnenga mũthembi: 15nake mũthembi akaithembe, ĩmwe ĩthĩwe nthembo ya naĩ, na ĩla ĩngĩ ĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; na mũthembi akamwĩw'anĩthya ũsu na Yeova kwondũ wa mũluo wake.

16Ethĩwa mũndũ akaumwa nĩ ũsamba wake, nĩvo ĩndĩ athambe mwĩĩ wake w'onthe na manzĩ, na akeethĩwa mũvuka kũvika wĩoo. 17Na kĩla ngũa, na kĩla kĩthuma, kĩ na ũsamba, ikathambw'e na manzĩ, na ikeethĩwa syĩ mbuku kũvika wĩoo. 18Na mũndũ mũka nake ũla wĩkoma na mũndũ mũũme e na ũsamba, no mũvaka mathambe me elĩ na manzĩ, na kwĩthĩwa avuku kũvika wĩoo.

19Na ethĩwa mũndũ mũka eumwa nĩ kĩndũ, na kĩndũ kyake kĩla wĩ nakyo mwĩĩnĩ wake nĩ nthakame, kũvathwa kwake nĩ ĩvinda ya matukũ mũonza: na o ũla wĩmũkiita akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 20Na kĩndũ o na kĩva kyonthe kĩla wĩkomea yĩla ũvathĩtwe kĩkeethĩwa kivuku: na kĩndũ o na kĩva nakyo kĩla wĩĩkalĩla kĩkeethĩwa kĩvuku. 21Na mũndũ mũũme o ũla wĩkiita ũkomo wake akathambye ngũa syake, na kũthamba na manzĩ, na akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 22Na o ũla wĩkiita kĩndũ o na kĩva ũkĩkalĩle no mũvaka athambye ngũa syake, na akathamba na manzĩ, na akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 23Ethĩwa nĩ ĩũlũ wa ũkomo, kana ĩũlũ wa kĩndũ o na kĩva kĩla wĩĩkalĩla, mũndũ mũũme akĩkiita akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 24Na ethĩwa mũndũ mũũme akakoma nake, na ũvuku wake ũkĩthĩwa ĩũlũ wake, ũ mũndũ mũũme

akeethĩwa mũvuku matukũ mũonza; na kĩla ũkomo wĩkomeaa ũkeethĩwa mũvuku.
25Na ethĩwa mũndũ mũka eumwa nĩ nthakame yake mĩthenya mingĩ, na ti ĩvinda ya kwĩalũla kwake, kana ethĩwa eumwa ni nthakame kũvĩtũka ivinda ya kwĩalũla kwake; mĩthenya yonthe ya kumwa nthakame ya ũvuku wake akeethĩwa o ta mĩthenyanĩ ya kwĩalũla kwake: nĩ mũvuku. 26Kĩla ũkomo wĩkomeaa mĩthenya yonthe ya kumwa kwake kwa nthakame ũkeethĩwa kwake ta ũkomo wa kwĩalũla kwake: na kĩla kĩndũ wĩĩkalĩla kĩkeethĩwa kĩvuku, o ta ũvuku wa kwĩalũla kwake.
27Na mũndũ mũũme o ũla wĩkiita syĩndũ isu akeethĩwa mũvuku, na akathambye ngũa syake, na kũthamba na manzĩ, na akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo. 28Ĩndĩ ethĩwa akathew'a kwa kumwa kwake kwa nthakame, nĩvo ĩndĩ wĩĩtalĩla mwene mĩthenya mũonza, na ĩtina wa ũu akeethĩwa mũtheu. 29Na mũthenya wa nyanya akeeyosea ndumbũ ilĩ, kana maswii elĩ ma ĩvũĩ, na kũmũtwaĩa mũthembi, mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa. 30Na mũthembi akathembe yĩmwe yĩthĩwe nthembo ya naĩ, na yĩla yĩngĩ yĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; na mũthembi akamwĩw'anĩthya ũsu mbee wa Yeova kwondũ wa kumwa kwa nthakame yake kwa ũvuku wake.
31Ũu nĩw'o mwĩvathanasya ana ma Isilaeli na ũvuku woo, matikakw'e ũvukunĩ woo, o yĩla mevukya ũla wĩkalo wakwa ũla wĩ katĩ woo.
32Ũsu nĩw'o mwĩao kwa ũla wĩ na mũluo, na kwa ũla wĩumwa nĩ ũsamba wake, ũndũ watumie avuka; 33na kwa ũla wĩalũlĩte, na kwa ũla wĩumwa nĩ nthakame, kwa mũndũ mũũme, na kwa mũndũ mũka, na kwa ũla wĩkoma na mũndũ mũka mũvuku.

ALIVAI 16

Mũthenya wa wĩw'anĩthyo

1Na Yeova aneena na Mose, ĩtina wa kĩkw'ũ kya ala ana elĩ ma Aluni, yĩla mamũthengeeie Yeova, na makw'a; 2na Yeova amwĩa Mose, Neena na Aluni mwana-a-mwenyu, ndakalikae mavinda onthe vala vandũ vatheu nthĩnĩ wa tũtũ, mbee wa wĩkalo wa tei ũla wĩ ĩũlũ wa yĩla ĩsandũkũ; nĩ kana Ndakakw'e: nũndũ ngeeyonan'ya nĩ mũumbĩnĩ ĩũlũ wa wĩkalo wa tei.
3Aluni akalikaa vala vandũ vatheu e na syĩndũ ii: kasalũ kethĩwe nthembo ya naĩ, na ndũũme yĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a. 4Akekĩaa ũla kanzũ mũtheu wa katane, na akekĩaa ũla sulualĩ wa katane mwĩĩnĩ wake, na akeevotoaa mũsivi wa katane, na akeekĩaa ngutw'a ya katane: isu nĩsyo ngũa ntheu; na akathambe mwĩĩ wake na manzĩ, na kũsyĩkĩa. 5Na akose ũmbanonĩ wa ana ma Isilaeli nthenge ilĩ syĩthĩwe nthembo ya naĩ, na ndũũme ĩmwe yĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a.
6Na Aluni akaete kala kasalũ ka nthembo ya naĩ, nako nĩ kwondũ wake mwene, na kũkathemba kethĩwe wĩw'anĩthyo kwondũ wake mwene, na kwondũ wa nyũmba yake. 7Na akose nthenge isu syelĩ, na kũsia mbee wa Yeova, mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa. 8Na Aluni akaliman'ye nthenge isu syelĩ; kũliman'ya kũmwe kwĩthĩwe kwondũ wa Yeova, na kũliman'ya kũla kũngĩ kwĩthĩwe kwondũ wa Asaseli. 9Na Aluni akaete nthenge ĩla yavalũkĩlwe nĩ mũlimano yĩthĩwe ya Yeova, na kũmĩthemba yĩthĩwe nthembo ya naĩ. 10Ĩndĩ nthenge, ĩla yavalũkĩlwe nĩ mũlimano yĩthĩwe ya Asaseli, ĩkaekwe yĩ thayũ mbee wa Yeova, yĩthĩwe nthembo ya wĩw'anĩthyo, ĩlekw'e ĩthi weũnĩ yĩthĩwe ya Asaseli.
11Na Aluni akaete kala kasalũ ka nthembo ya naĩ, nayo nĩ kwondũ wake mwene, na kũkathemba kethĩwe wĩw'anĩthyo kwondũ wake mwene, na kwondũ wa nyũmba yake, na akooaa kasalũ kau ka nthembo ya naĩ, ĩla yĩ kwondũ wake mwene. 12Na akose kĩtoeesya kyusũĩtw'e makaa me mwaki kuma kĩthembeonĩ mbee wa Yeova, na mbĩ syusĩe ũvani wĩ mũuke mũseo mũkimange, na kũtwaa nthĩnĩ wa tũtũ: 13na akekĩe ũvani mwakinĩ mbee wa Yeova, nĩ kana syũki ya ũvani yĩvw'ĩke wĩkalo wa tei ũla wĩ ĩũlũ wa yĩla ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, nĩ kana ndakakw'e: 14na akose nthakame ĩmwe ya kala kasalũ, na kũmĩminzangĩsya na kyaa kyake wĩkalonĩ wa tei ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa; na akaminzangĩsye nthakame na kyaa kyake maminzangĩsya mũonza mbee wa wĩkalo wa tei.
15Nĩvo ĩndĩ wĩũaa ĩla nthenge ya nthembo ya naĩ, ĩla yĩ kwondũ wa andũ, na kũete nthakame yayo nthĩnĩ wa tũtũ, na kwĩka na nthakame yayo o tondũ wekie na nthakame ya kala kasalũ, na kũmĩminzangĩsya wĩkalonĩ wa tei, na mbee wa wĩkalo wa tei: 16na akathembe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa vala vandũ vatheu, nũndũ wa movuku ma ana ma Isilaeli, na nũndũ wa mavĩtyo moo, o naĩ syoo syonthe: na now'o ũkeka kwondũ wa ĩeema ya kũmbanĩa, yĩla yĩkalaa namo movukunĩ moo. 17Na vatikethĩwe mũndũ o na wĩva ĩeemanĩ ya kũmbanĩa yĩla mũthembi wĩlika kũthemba nthembo ya wĩw'anĩthyo vala vandũ vatheu, kũvika yĩla wĩumaala, amina kũthemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wake mwene, na kwondũ wa andũ ma nyũmba yake, na kwondũ wa ũmbano w'onthe wa Isilaeli. 18Na akaumaale aende vala ve kĩthembeo kĩla kĩ mbee wa Yeova, na kũthemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wakyo, na akose nthakame ĩmwe ya kala kasalũ, na nthakame ĩmwe ya ĩla nthenge, na kũmĩvaka mbyanĩ sya kĩthembeo ngalĩ syonthe. 19Na akakĩminzangĩsye nthakame na kyaa kyake maminzangĩsya mũonza, na kũkĩthesya, na kũkĩvatha kĩthĩwe kĩtheu kwondũ wa movuku ma ana ma Isilaeli.
20Na amina kũthemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa vala vandũ vatheu, na ĩeema ya kũmbanĩa, na kĩthembeo, akaete ĩla nthenge yĩ thayũ: 21na Aluni akailĩĩle moko make elĩ mũtwenĩ wa nthenge yĩ thayũ, na kumbũlĩla ĩũlũ wayo mothũku onthe ma ana ma Isilaeli, na mavĩtyo moo onthe, o naĩ syoo syonthe; nasyo akailĩĩle mũtwenĩ wa ĩla nthenge, na akamĩtwaĩthye weũnĩ na kw'oko kwa mũndũ ũla mũnyuve: 22na nthenge ĩsu ĩkakua ĩũlũ wayo naĩ syoo syonthe ĩende nthĩ ĩte andũ: na mũndũ ũsu akalekya ĩla nthenge weũnĩ.

23Na Aluni akalike ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, na kumya ngũa sya katane ila wĩkĩe ailika vala vandũ vatheu, na kwitia vo: 24na akathambĩa mwĩĩ wake na manzĩ vandũ vatheu, na kwĩkĩa ngũa syake, na kumaala, na kũthemba nthembo yake ya kũvĩvw'a na nthembo ya kũvĩvw'a ya andũ, syĩthĩwe wĩw'anĩthyo kwondũ wake mwene na kwondũ wa andũ. 25Na mathunya ma nthembo ya naĩ akavĩvĩsye kĩthembeonĩ. 26Na ũla wĩlekya nthenge ĩla yĩ kwondu wa Asaseli akathambye ngũa syake, na kũthamba mwĩĩ wake na manzĩ, na ĩtina akalika mwakonĩ wa maeema. 27Na kala kasalũ ka nthembo ya naĩ, na ĩla nthenge ya nthembo ya naĩ, ila nthakame yasyo yaetiwe nthĩnĩ yĩthĩwe nthembo ya wĩw'anĩthyo nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu, ikatwawe ũtee wa mwako wa maeema; na makavĩvye na mwaki ithuma syasyo, na nyama syasyo, na mũyoo wasyo. 28Na ũla wĩivĩvya akathambye ngũa syake, na kũthamba mwĩĩ wake na manzĩ, na ĩtina wa ũu akasyoka mwakonĩ wa maeema.

29Na ũũ ũkeethĩwa mwamũlo wa tene na tene kwenyu; mwei wa mũonza, mũthenya wa ĩkũmi wa mwei, mũkathĩn'ya ngoo syenyu, na mũtikatethye wĩa o na wĩva, ũla ũsyaawa kwenyu, kana mũeni ũla wĩkalaa ũeni kwenyu: 30nũndũ mũthenya ũsu mũkathembewa nthembo ya wĩw'anĩthyo, ya kũmũthesya; mũkathew'a naĩ syenyu syonthe mbee wa Yeova. 31Nĩ savato wa ũthũmũo mũuu kwenyu, na mũkathĩn'ye ngoo syenyu; nĩ mwamũlo wa tene na tene. 32Na mũthembi, ũla wĩĩtĩkĩw'a mauta na kũvathanw'a ethĩwe mũthembi vandũ va ĩthe wake, akathembe nthembo ĩsu ya wĩw'anĩthyo, na kwĩkĩa ila ngũa sya katane, o ngũa isu ntheu: 33na kũthemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa vala vandũ vatheu; na akathembe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa ĩeema ya kũmbanĩa na kwondũ wa kĩthembeo; na akathembe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa athembi na kwondũ wa andũ onthe ma ũmbano. 34Na ũsu ũkeethĩwa mwamũlo wa tene na tene kwenyu, kũthemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa ana ma Isilaeli nũndũ wa naĩ syoo syonthe ĩvinda yĩmwe kĩla mwaka. Nake eeka o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.

ALIVAI 17

Vandũ vamwe va nthembo

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Neena na Aluni, na ana make, na ana onthe ma Isilaeli, noimea: Ũũ nĩw'o ũla Yeova weaie, akyasya, 3Mũndũ o na wĩva wa nyũmba ya Isilaeli, ũla wĩũaĩa ng'ombe, kana katena ka ĩlondu, kana mbũi, mwakonĩ wa maeema, kana kũmyũaĩa ũtee wa mwako wa maeema, 4na ndanamĩete mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, kũmĩnengane yĩthĩwe nthembo ya kũmũthembea Yeova mbee wa wĩkalo wa Yeova: nthakame ĩkatalĩlwa mũndũ ũsu; nake nĩwĩtĩte nthakame; na mũndũ ũsu akavetwe andũnĩ make: 5nĩ kana ana ma Isilaeli maete nthembo syoo, ila mathembeaa weũnĩ, o kana maietee Yeova, mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, vala ve mũthembi, na kwithembea Yeova syĩthĩwe nthembo sya nthembo sya mũuo. 6Na mũthembi akaminzangĩsya nthakame kĩthembeonĩ kya Yeova mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, na kũmũvĩĩvĩsya Yeova mathunya methĩwe mũuke mũseo. 7Na matikaithembee nthembo syoo nthenge, ila meekie ũmalwaya nasyo wa kwiatĩĩa. Ũsu ũkeethĩwa mwamũlo wa tene na tene kwoo mosyaanĩonĩ moo.

8Naku matavye, Mũndũ o na wĩva wa nyũmba ya Isilaeli, kana wa aeni ala mekalaa ũeni kwoo, ũla wĩthemba nthembo ya kũvĩvw'a kana nthembo ya kũtonywa, 9na ndanamĩete mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, kũmĩthembea Yeova; mũndũ ũsu akavetwe andũnĩ make.

Kũya nthakame kũivatanwa

10Na mũndũ o na wĩva wa nyũmba ya Isilaeli, kana wa aeni ala mekalaa ũeni kwoo, ũla wĩya nthakame o na yĩva, ngamũlutĩla ũthyũ wakwa mũndũ ũsu ũla wĩya nthakame, na ngamũveta andũnĩ make. 11Nũndũ thayũ wa mwĩĩ wĩ nthakamenĩ; na nĩnĩmũnengete yo kĩthembeonĩ yĩthĩwe ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa mathayũ menyu: nũndũ nthakame nĩyo yĩw'anĩthasya mũndũ nũndũ yĩ thayũ. 12Kwondũ wa ũu namea ana ma Isilaeli, Mũndũ o na wĩva wenyu ndakaye nthakame, o na mũeni o na wĩva ũla wĩkalaa ũeni kwenyu ndakaye nthakame. 13Na mũndũ o na wĩva wa ana ma Isilaeli, o na wa aeni ala mekalaa ũeni kwoo, ũla wĩũaa nyamũ o na yĩva akĩsyĩma kana nyũnyi o na yĩva ĩla ĩtonya kũĩwa; akete nthakame yayo, na kũmĩvw'ĩka na mũthanga.

14Nũndũ thayũ wa mĩĩ yonthe, nthakame yayo nĩ ũndũ ũmwe na thayũ wayo: nũndũ wa ũu namea ana ma Isilaeli, Mũtikaye nthakame ya nyama o na yĩva yonthe, nũndũ thayũ wa mĩĩ yonthe nĩ nthakame yayo: o ũla wĩmĩya akavetwe. 15Na kĩla mũndũ ũla wĩya nyama ya kũkw'a, kana ĩla yalĩkile nĩ nyamũ, ethĩwa nĩ mũndũ ũla ũsyaawa kwoo kana mwĩkali wa ũeninĩ, akathambya ngũa syake, na kũthamba na manzĩ, na kwĩthĩwa mũvuku kũvika wĩoo: nĩvo ĩndĩ wĩĩthĩwa mũtheu. 16Ĩndĩ ethĩwa ndakaithambya, kana kũthamba mwĩĩ wake, nĩvo wĩkua naĩ yake.

ALIVAI 18

Molaalai makĩvatanwa

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Neena na ana ma Isilaeli, noimea, Ninyie Yeova Ngai wenyu. 3Mũtikeke kũatĩĩa meko ma nthĩ ya Misili, vala mwatwĩe: na mũtikeke kũatĩĩa meko ma Kanaani, vala nĩmũtwaĩte; o na mũtikaaende myamũlonĩ yoo. 4Motw'ĩo makwa mũkekaa, na myamũlo yakwa mũkasũvĩaa, mũendae nthĩnĩ wayo: ninyie Yeova Ngai wenyu. 5Kwondũ wa ũu mũkasũvĩaa myamũlo yakwa, na motw'ĩo makwa; ala mũndũ ethĩwa nũmekaa, akekala thayu kwondũ wamo: ninyie Yeova.

6Kũtikethĩwe mũndũ o na wĩva wenyu kũthengeea ũmwe wa ala ma mũvĩa wake, amũvue amwone e mũthei: ninyie Yeova. 7Ndũkavue ĩthe waku ũmwone

e mũthei, ũu nĩ kũvua inyia waku, nake nĩ inyia waku; ndũkamũvue ũmwone e mũthei. 8Ndũkavue mũka wa au ũmwone e mũthei; nĩ kũvua au. 9Ndũkavue mwĩĩtu wa au ũmwone e mũthei kana mwĩĩtu wa mwenyu, ethĩwa nĩwasyaĩwe kwenyu, kana nĩwasyaĩwe kũngĩ, ndũkamavue ũmone me athei. 10Ndũkavue mwĩĩtu wa mwana waku, kana mwĩĩtu wa mwĩĩtu waku, ũmone me athei: nũndũ kũmavua ũmone me athei nĩ kwĩvua mwene. 11Ndũkavue mwĩĩtu wa mũka wa au ũmwone e mũthei, ũla wasyaiwe nĩ au, nake nĩ mwĩĩtu wa au. 12Ndũkavue mwĩĩtu-a-inyia wa au ũmwone e mũthei: nake nĩ wa mũvĩa wa au ũla wa vakuvĩ. 13Ndũkavue mwĩĩtu wa inyia wa mwenyu ũmwone e mũthei: nũndũ nĩ wa mũvĩa wa mwenyu ũla wa vakuvĩ. 14Ndũkavue mwana-a-inyia wa au ũmwone e mũthei, ndũkathengeee kĩveti kyake: nĩ inyia waku. 15Ndũkavue kĩveti kya mwana waku ũmwone e mũthei: nĩ kĩveti kya mwana waku; ndũkakĩvue ũkyone kĩ kĩthei. 16Ndũkavue kĩveti kya mwana-a-mwenyu ũkyone kĩ kĩthei: ũu nĩ kũvua mwana-a-mwenyu. 17Ndũkavue mũndũ mũka na mwĩĩtu wake ũmone me athei; ndũkatwae mwĩĩtu wa mwana wa mũndũ mũka ũsu, kana mwĩĩtu wa mwĩĩtu wake, ũmũvue ũmwone e mũthei; nĩ aka ma ũko ũmwe: nĩ ũthũku mũno. 18Ndũkatwaĩĩe mũndũ mũka mwĩĩtu-a-inyia wake, ethĩwe mũmũthĩn'ya, ũmũvue ũmwone e mũthei, ũla ũngĩ e thayũ.

19Na ndũkathengee mũndũ mũka ũmũvue ũmwone e mũthei, yĩla ũvathĩtwe ũndũ wa kwĩalũla. 20Na ndũkalaalae na kĩveti kya mũtũi waku, wĩvukye wĩ nakyo. 21Na ndũkanengane ũmwe wa ũsyao waku ũmũvĩtĩlye mwakinĩ kwondũ wa Moleki; o na ndũkavukye syĩtwa ya Ngai waku: ninyie Yeova. 22Ndũkakome na mbaa aũme, o ta mbaa aka: nĩ ũthatyo. 23Na ndũkakome na nyamũ o na yĩva wĩvukye nayo; o na mũndũ mũka o na wĩva ndakaũngame mbee wa nyamũ, ĩmũlĩse: nĩ kĩthokoo.

24Mũtikevukye maũndũnĩ asu o na meva: nũndũ nthĩnĩ wa asu onthe mbaĩ ila nalũngilye mbee wenyu nĩ mbukye; 25na nthĩ nĩ mbukye: kwondũ wa ũu nĩngũmĩsilĩla ũndũ wa ũthũku wayo, na nthĩ nĩnĩũmatavĩka ala mamĩtwĩe. 26Kwondũ wa ũu sũvĩai myamũlo yakwa na motw'ĩo makwa, na mũtikeke mothatyo asu o na meva; ũla wasyaĩwe kwenyu, o na mũeni ũla wĩkalaa ũeni katĩ wenyu 27(nũndũ mothatyo asu onthe aũme ma ĩ nthĩ, ala maĩ mbee wenyu, nĩmamekĩte, na ĩ nthĩ nĩvukĩtw'e); 28nĩ kana nthĩ ndĩkaamũtavĩke inyw'ĩ, yĩla mwĩmĩvukya, o tondũ yatavĩkie mbaĩ ĩla yaĩ mbee wenyu. 29Nũndũ o ũla ũkeka mothatyo asu o na meva, o andũ ala makameka makavetwe andũnĩ moo. 30Kwondũ wa ũu mũkasũvĩe wĩaĩo wakwa, mũtikekae syĩthĩo isu sya kũthatya, ila syeekawa mũte kw'o, na mũtikevukye maũndũnĩ asu: ninyie Yeova Ngai wenyu.

ALIVAI 19

Mĩao ya ũtheu na ya ũw'o

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Neena na ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli, na matavye, Ĩthĩwai atheu; nũndũ nyie Yeova Ngai wenyu nĩ mũtheu. 3Kĩla mũndũ namũkĩe inyia wake na ĩthe wake; na lilikanai masavato makwa: ninyie Yeova Ngai wenyu. 4Mũikethyũũĩe mĩvw'anano, kana mũikeseũvĩsye ngai na syĩndũ mũtwekethetye: ninyie Yeova Ngai wenyu.

5Na mwamũthembea Yeova nthembo ya nthembo sya mũuo, mĩthembei nĩ kana mwĩtĩkĩlwe. 6Ĩiwe o mũthenya ũsu mwĩmĩthemba, na ũnĩ ũsu: na ethĩwa ĩkatiala kũvika mũthenya wa katatũ, ĩvĩvw'e na mwaki. 7Na ethĩwa ĩkaĩwa o na kanini mũthenya wa katatũ, nĩ ũthatyo; ndĩketĩkĩlwa: 8ĩndĩ kĩla mũndũ ũla wĩmĩya akakua naĩ yake, nũndũ nũvukĩtye kĩndũ kĩtheu kya Yeova: na mũndũ ũsu akavetwe andũnĩ make.

9Na mwaketha ngetha ya nthĩ yenyu, ndũkakethe ndee sya mũũnda waku, o na ndũkethĩan'ye ũtialyo wa ngetha yaku. 10Na ndũkethĩan'ye mũũnda waku wa mĩsavivũ, o na ndũkakolan'ye ũsyao ũla mwĩtĩku wa mũũnda waku wa mĩsavivũ; ũeke kwondũ wa ngya na mwĩkali wa ũeninĩ: ninyie Yeova Ngai waku.

11Mũikoye; o na mũikakengane, na mũikaneene movũngũ inyw'ĩ kwa inyw'ĩ. 12Mũikevĩte ũvũngũ na syĩtwa yakwa, na kũvukya syĩtwa ya Ngai waku: ninyie Yeova.

13Ndũkathĩn'ye mũtũi waku, kana kũmũvuta: ĩtuvi ya mũthũkũmi ũtuvawa yĩtikekale kwaku ũtukũ mũima kũvika kĩoko. 14Ndũkaumanĩe ala mate matũ, kana kwĩkĩa kĩndũ kya kũlulutĩkya mbee wa ala matonaa nthĩ; ĩndĩ mũkĩe Ngai waku: ninyie Yeova.

15Mũtikeke ũndũ ũte ũlũngalu mũisila: mũtikendeesye ngya, kana kũtaĩa ala me na ũtonyi; ĩndĩ tusĩaa mũtũi waku na ũlũngalu. 16Ndũkaende kũũ na kũũ ta mwilĩanĩli andũnĩ maku: ndũkaũngamĩe ũvũngũ wa nthakame ya mũtũi waku: ninyie Yeova.

17Ndũkamũmene mwana-a-au ngoonĩ yaku: ndũkatĩe kũkan'ya mũtũi waku, ndũkakue naĩ nũndũ wake. 18Ndũkeĩvanĩsye, kana kwĩthĩwa na ũthũ na ana ma andũ maku; ĩndĩ mwende mũtũi waku o tondũ wĩyendete: ninyie Yeova.

19Kwatai myamũlo yakwa. Ndũkaeke indo syaku kũsyaanaa na mũthemba ũngĩ: ndũkavande mũũnda waku mbeũ sya mĩthemba ĩlĩ: o na ndũkekĩe mwĩĩnĩ waku ngũa ĩvulanĩtw'e ndii sya mĩthemba ĩlĩ. 20Na o ũla ũkalaalaa na mũndũ mũka, ngombo, wĩvaĩtw'e, nake ti mwovosye nongi, kana kũthaw'a; makasilĩlwe; maikoawe, nĩkwĩthĩwa mũndũ mũka ndaĩ mũthasye. 21Na mũndũ mũũme ũsu akamũetee Yeova nthembo yake ya ĩvĩtyo, mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, o ndũũme yĩthĩwe nthembo ya ĩvĩtyo. 22Na mũthembi akathembe nthembo ya kũmwĩw'anĩthya ũsu mbee wa Yeova, kwondũ wa ĩla ndũũme ya nthembo ya ĩvĩtyo kwondũ wa naĩ yake ĩla wavĩtisye: nake akaekewa naĩ ĩla wavĩtisye.

23Na yĩla mwĩlika nthĩ ĩsu, na kũvanda mĩthemba yonthe ya mĩtĩ ĩla ĩĩsawa, nĩvo ĩndĩ mwĩtala mosyao mayo methĩwe ta ĩte myaĩke: myaka ĩtatũ ĩkeethĩwa kwenyu ta ĩte myaĩke; maikaĩwe. 24Ĩndĩ mwaka wa kana mosyao onthe mayo makeethĩwa matheu, methĩwe ma kũmũtaĩa Yeova. 25Na mwaka wa katano mũkaya mosyao mayo, nĩ kana ĩmwingĩvĩsye ũsyao wayo: ninyie Yeova Ngai wenyu.
26Mũtikaye kĩndũ o na kĩva vamwe na nthakame yakyo: o na mũtikeke maũndũ ma mowe, o na mũikaingasye nyũnyi. 27Mũikenze ithũkũ mĩtwenĩ yenyu, o na mũikatile mĩthya ya ing'ew'a syenyu. 28Mũiketemange mĩĩ yenyu ũndũ wa akw'ũ, kana kwĩvana ũvano mĩĩnĩ yenyu: ninyie Yeova.
29Ndũkatume mwĩĩtu waku atw'ĩka ĩlwaya; nthĩ ndĩkese kũatĩĩa ũlwaya, na nthĩ ĩkyusũwa nĩ ũthũku mũnene. 30Lilikanai masavato makwa, na kũtaĩa vandũ vakwa vatheu: ninyie Yeova.
31Mũikakũlye ala mesene na maveva, kana ala mombasya ithitũ; mũikamamanthe, mũvukw'e nĩo: ninyie Yeova Ngai wenyu.
32Mũkĩlĩle ũla wĩ mũtwe wĩ mbuĩ, na kũtaĩa ũthyũ wa mũtumĩa, na mũkĩe Ngai waku: ninyie Yeova.
33Na ethĩwa mũeni akekala ũeni kwaku nthĩ yaku, ndũkamwĩke naĩ. 34Mũeni ũla wĩkalaa ũeni kwenyu akeethĩwa kwenyu ta ũla ũsyaawa kwenyu, na ũkamwende o tondũ wĩyendete; nũndũ inyw'ĩ mwaĩ ekali ma ũeninĩ nthĩ ya Misili: ninyie Yeova Ngai wenyu.
35Ndũkeke ũndũ ũte ũlũngalu ũisila, kana kũthimanĩ kwa ũasa, kana kwa latili, kana kwa kĩvava. 36Ĩthĩwai na ithimi sya w'o, na mavia ma w'o, na eva ya w'o, na ini ya w'o: nyie nĩ Yeova Ngai wenyu, ũla wamumisye nthĩ ya Misili. 37Na kwatai myamũlo yakwa yonthe, na motw'ĩo makwa onthe, na kũmeka: ninyie Yeova.

ALIVAI 20

Mosilĩlo ũndũ wa waa matũ

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Na ĩngĩ, tavya ana ma Isilaeli, O ũla wa ana ma Isilaeli, kana wa aeni ala mekalaa ũeni nthĩnĩ wa Isilaeli, ũla ũkanenga Moleki ũmwe wa ũsyao wake; no mũvaka oawe: andũ ma ĩ nthĩ makamũkimanga na mavia. 3Nakwa ngamũlutĩla mũndũ ũsu ũthyũ wakwa, na ngamũveta andũnĩ make; nĩkwĩthĩwa nũnengete Moleki ũmwe wa ũsyao wake, avukye vala vandũ vakwa vatheu, na kũvukya syĩtwa yakwa ĩtheu. 4Na ethĩwa andũ ma ĩ nthĩ makalalya metho moo matikone mũndũ ũsu, yĩla ũkũnenga Moleki ũmwe wa ũsyao wake, na makalea kũmũaa; 5nĩvo ĩndĩ nĩmũlutĩla mũndũ ũsu ũthyũ wakwa, o na nyũmba yake, na ngamũveta, na onthe ala mekaa ũmalwaya kwa kũmũatĩĩa, kwĩkaa ũmalwaya na Moleki, kuma andũnĩ moo.
6Na mũndũ ũla ũmethyũũĩaa ala mesene na maveva, na ala mombasya ithitũ, eke ũmalwaya kwa kũmaatĩĩa, o nakwa ngamũlutĩla mũndũ ũsu ũthyũ wakwa, na ngamũveta andũnĩ make. 7Kwondũ wa ũu ĩvathan'yei, na ĩthĩwai atheu; nũndũ ninyie Yeova Ngai wenyu. 8Na mũkasũvĩe myamũlo yakwa, na mũkĩmĩka: ninyie Yeova ũla ũmũvathanasya mwĩthĩwe atheu. 9Nũndũ kĩla mũndũ ũla wĩmũuma ĩthe kana nyinyia, no mũvaka oawe: nũumĩte ĩthe kana nyinyia; nthakame yake ĩkeethĩwa ĩũlũ wake.
10Na mũndũ ũla ũkeka ulaalai na kĩveti kya mũndũ ũngĩ, o ũsu ũkeka ũlaalai na kĩveti kya mũtũi wake, no mũvaka ilaalai isu mũndũ mũũme na mũndũ mũka moawe. 11Na mũndũ ũla ũkakoma na kĩveti kya ĩthe wake nũvuĩte ĩthe wake amwone e mũthei: no mũvaka me elĩ moawe; nthakame yoo ĩkeethĩwa ĩũlũ woo. 12Na ethĩwa mũndũ akakoma na mũka wa mwana wake, no mũvaka me elĩ moawe: nĩmekĩte kĩthokoan'yo; nthakame yoo ikeethĩwa ĩũlũ woo. 13Na ethĩwa mũndũ mũũme akakoma na mbaa aũme, o ta mbaa aka, me elĩ nĩmekĩte ũthatyo; no mũvaka moawe; nthakame yoo ĩkeethĩwa ĩũlũ woo. 14Na ethĩwa mũndũ mũũme akatwaanĩsya mwĩĩtu na nyinyia, nĩ ũthũku mũno: makavĩvw'a na mwaki, we namo; nĩ kana kũtikethĩwe ũthũku katĩ wenyu. 15Na ethĩwa mũndũ mũũme akakoma na nyamũ, no mũvaka oawe; na no mũvaka mũae ĩ nyamũ. 16Na ethĩwa mũndũ mũka akathengeea nyamũ, na ĩkĩmũlĩsa, no mũvaka ũae ũ mũndũ mũka, o na nyamũ; no mũvaka mũndũ mũka oawe o na ĩ nyamũ: nthakame yoo ĩkeethĩwa ĩũlũ woo. 17Na ethĩwa mũndũ akatwaa mwĩĩtua-ĩthe, kana mwĩĩtu-a-inyia, na kũmwona e mũthei, na ũ mũndũ mũka akona ũ mũndũ mũũme e mũthei; nĩ ũndũ wĩ nthonĩ na makavetwe methonĩ ma ana ma andũ moo: nũvuĩte mwĩĩtu-a-inyia amwone e mũthei; akakua ũthũku wake. 18Na ethĩwa mũndũ akakoma na mũndũ mũka ũla wealũlĩte, na akamũvua amwone e mũthei; nũvuĩte nthongo yake na ũ mũndũ mũka nĩwĩvuĩte nthongo ya nthakame yake: me elĩ makavetwe andũnĩ moo. 19Na ndũkavue mwĩĩtu-a-inyia wa mwenyu, kana mwĩĩtu-a-inyia wa au ũmwone e mũthei; nũndũ nake nũvuĩte ũla wa mũvĩa wake wa vakuvĩ nake: makakua ũthũku woo. 20Na ethĩwa mũndũ akakoma na kĩveti kya mwendw'a ĩthe, nũvuĩte mwendw'a ĩthe amwone e mũthei: makakua naĩ syoo; makakw'a mate kana. 21Na ethĩwa mũndũ akatwaa kĩveti kya mwana-a-inyia, nĩ ũvuku: nũvuĩte mwana-a-inyia amwone e mũthei; makeethĩwa mate kana.
22Kwondũ wa ũu sũvĩai myamũlo yakwa yonthe, na motw'ĩo makwa onthe, mũkĩmeka; nĩ kana nthĩ ĩla nĩmũtwaĩte mũmĩtũe, ndĩkaamũtavĩke. 23Na mũtikaaende syĩthĩonĩ sya mbaĩ, ĩla nalũngilye mbee wenyu: nũndũ nĩmeekaa maũndũ asu onthe, na kwondũ wa ũu namathĩtha. 24Ĩndĩ nĩnĩmũtavĩtye, Mũkatiĩwa nthĩ yoo, na ngamũnenga mũmĩmesye, nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ: ninyie Yeova Ngai wenyu, ũla ũmũvathanĩtye na ngo sya andũ. 25Kwondũ wa ũu vathũkanyai katĩ wa nyamũ ntheu na ĩla mbuku, na katĩ wa nyũnyi mbuku na ĩla ntheu: na mũtikaatw'ĩkĩthye mathayũ menyu kĩla kĩthatasya nũndũ wa nyamũ, kana nyũnyi, kana nũndũ wa kĩndũ o na kĩva kĩla kyusũĩte

ĩũlũ wa nthĩ, kĩla nakĩvathĩte kwenyu kĩthĩwe kĩte kĩtheu. 26Nenyu mũkeethĩwe atheu kwakwa: nũndũ nyie, Yeova, nĩ mũtheu, na nĩmũvathanĩtye na ngo sya andũ, nĩ kana mwĩthĩwe makwa.
27Mũndũ mũũme kana mũndũ mũka ũla wĩsene na veva, kana ũla ũmbasya ithitũ, no mũvaka oawe: makamakimange na mavia; nthakame yoo ĩkeethĩwa ĩũlũ woo.

ALIVAI 21

Ũtheu wa athembi

1Na Yeova amwĩa Mose, Neena na athembi, ana ma Aluni, noimea, Mũthembi o na wĩva ndakevukye kwondũ wa akw'ũ andũnĩ make; 2ate o kwondũ wa andũ ma mũvĩa wake, ala me vakuvĩ nake, kwondũ wa nyinyia, na ĩthe wake, na mwana wake, na mwĩĩtu wake, na mwana-a-inyia wake, 3na mwĩĩtu-a-inyia ũla mũtheu, ũla wĩ vakuvĩ nake, ũla ũtaaĩthĩwa na mũũme; kwondũ wake nũtonya kwĩvukya. 4Ndakevukye, na kwasya ũtheu wake, nũndũ nĩ mũndũ mũnene andũnĩ make. 5Maikenze mũtwe ũvaa, o na maiketile mithya ya ing'ew'a syoo, kana kwĩtemanga mĩĩ yoo. 6Methĩwe atheu kwa Ngai woo, na matikaavukye syĩtwa ya Ngai woo; nũndũ nĩmathembaa nthembo sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki, lĩu wa Ngai woo: kwondũ wa ũu makeethĩwa atheu. 7Matikatwae mũndũ mũka ĩlwaya, kana mũvukye; o na matikatwae mũndũ mũka ũeketwe nĩ mũũme: nũndũ mũthembi nĩ mũtheu kwa Ngai wake. 8Kwondũ wa ũu mũvathe ethĩwe mũtheu; nũndũ nũthembaa lĩu wa Ngai waku; akeethĩwa mũtheu kwaku; nũndũ nyie Yeova, ũla ũkũvathanasya, nĩ mũtheu. 9Na mwĩĩtu wa mũthembi o na wĩva, ethĩwa akeevukya kwondũ wa kũtw'ĩka ĩlwaya, nũvukasya ĩthe wake: akavĩvw'e na mwaki.
10Na ũla mũthembi mũnene katĩ wa ana-a-ĩthe make, ũla wetĩkĩw'e mauta mũtwenĩ wake, na kũvathanw'a ethĩwe mũtheu ekĩe ila ngũa, ndakavue nzw'ĩĩ sya mũtwe wake, kana kũtembũanga ngũa syake; 11o na ndakalike vala ve mũndũ mũkw'ũ, kana kwĩvukya kwondũ wa ĩthe wake, kana nyinyia; 12o na ndakaume vala vandũ vatheu, kana kũvukya vandũ vatheu va Ngai wake; nũndũ kũvathanw'a kwondũ wa kwĩtĩkĩw'a mauta ma Ngai wake kwĩ ĩũlũ wake: ninyie Yeova. 13Nake akatwae mwĩĩtu mũtheu ethĩwe mũka wake. 14Mũndũ mũka ndiwa, kana ũla ũeketwe, kana ũla mũvukye, kana ĩlwaya, asu ndakatwae: ĩndĩ natwae mwĩĩtu mũtheu wa andũ make mwene ethĩwe mũka wake. 15Ndakavukye ũsyao wake andũnĩ make: nũndũ ninyie Yeova ũla ũmũvathanasya ethĩwe mũtheu.
16Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 17Neena na Aluni, ũkĩmwĩa, O ũla wa ũsyao waku mosyaanĩonĩ moo ũla wĩ kĩema, ndakathengeee kũthemba lĩu wa Ngai wake. 18Mũndũ o na wĩva wĩ kĩema, ndakathengeee: ethĩwa nĩ kĩlilinda, kana ũla ũthuaa, kana ũla wĩ ĩnyiũũ ĩmandĩku, kana ũla wĩ ĩmutha yongeleku, 19kana mũndũ ũla wĩ kũũ kũtũlĩku, kana kw'oko kũtũlĩku, 20kana ũla wĩ ngathĩ mũongo, kana mũndũ ũteanaa, kana ũla wĩ ĩlai, kana ũla wĩ na mũvolekango, kana ũla wĩ na ngũsĩ, kana ũla wĩ mee mavevenze; 21mũndũ o na wĩva wa ũsyao wa mũthembi Aluni, ũla wĩ kĩema, ndakathengeee kũthemba nthembo sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki: e kĩema; ndakathengeee kũthemba lĩu wa Ngai wake. 22Akaĩsaa lĩu ũla mũtheu mũno, na ũla mũtheu, wa Ngai wake: 23ĩndĩ ndakalike vala ve ũla tũtũ, kana kũthengeea kĩthembeo, nĩkwĩthĩwa e kĩema; ndakavukye kũndũ kwakwa kũtheu: nũndũ ninyie Yeova ũla ũmavathanasya methĩwe atheu. 24O ta ũu Mose aneena na Aluni, na ana make, na ana onthe ma Isilaeli.

ALIVAI 22

Ũtheu wa nthembo

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Neena na Aluni na ana make, mevathane na syĩndũ ntheu sya ana ma Isilaeli, ila mambathĩaa syĩthĩwe ntheu, na matĩkavukye syĩtwa yakwa ĩtheu: ninyie Yeova. 3Matavye, O ũla wa ũsyao wenyu w'onthe mosyaanĩonĩ menyu, ũla wĩthengeea ila syĩndũ ntheu, ila ana ma Isilaeli mamũvathĩaa Yeova, e na ũvuku wake, mũndũ ũsu akavetwe mbee wakwa: ninyie Yeova. 4Mũndũ o na wĩva wa ũsyao wa Aluni ũla wĩ na mangũ, kana wĩ na mũluo; ndakaye syĩndũ ntheu, mũvaka yĩla wĩĩthĩwa mũtheu. Na o ũla wĩkiita kĩndũ kĩvuku kwondũ wa akw'ũ, kana mũndũ ũla wĩumwa nĩ ũsamba wake; 5kana o ũla wĩkiita kasamũ o na keva katambũkaa, kala katonya kũmũvukya, kana mũndũ ũngĩ ũla ũtonya kũmũkwatya ũvuku, ũvuku o na wĩva ũla wi naw'o; 6mũndũ ũla wĩkiita kĩndũ o na kĩva kĩilyĩ ũu akeethĩwa mũvuku kũvika wĩoo, na ndakaye syĩndũ ntheu, atanamba kũthamba mwĩĩ wake na manzĩ. 7Na syũa yathũa, akeethĩwa mũtheu; na ĩtina akaya syĩndũ ntheu, nĩkwĩthĩwa nĩ lĩu wake. 8Nyamũ ya ũkw'a, kana ĩla yalĩkile nĩ nyamũ, ndakaye, ndakevukye nayo: ninyie Yeova, 9Kwondũ wa ũu makwate wĩaĩo wakwa, matikakue naĩ kwondũ waw'o, na kũkw'ĩa nthĩnĩ wayo, ethĩwa makoovukya: ninyie Yeova ũla ũmavathanasya methĩwe atheu.
10Mũeni ndakaye kya kĩla kĩndũ kĩtheu: mwĩkali wa ũeninĩ kwa mũthembi, kana mũthũkũmi ũtuvawa, ndakaye kĩndũ kĩtheu. 11Ĩndĩ ethĩwa mũthembi akathooa mũndũ o na wĩva na mbesa syake, ũsu nũtonya kwiya; na ala masyaĩwe nyũmbanĩ yake, nao makaya lĩu wake. 12Na ethĩwa mwĩĩtu wa mũthembi akatwawa nĩ mũeni, ndakaye nthembo ya kũkĩlw'a ya syĩndũ ntheu. 13Na ethĩwa mwĩĩtu wa mũthembi nĩ ndiwa, kana aeketwe nĩ mũũme, na nde na kana, na asyokete nyũmbanĩ ya ĩthe wake, o tondũ wailyĩ e mwĩĩtu, akaĩsaa lĩu kwa ĩthe wake: ĩndĩ mũeni o na wĩva ndakaye lĩu ũsu. 14Na ethĩwa mũndũ mũũme akaya kĩndũ kĩtheu atesĩ, nĩvo wĩkyongeleela kĩlungu kya katano, na kũmũnenga mũthembi kĩla kĩndũ kĩtheu. 15Maikavukye syĩndũ ntheu sya ana ma Isilaeli, ila mamũthembeaa Yeova, 16na kwondũ wa ũu makĩmakũĩthya ũthũku ũla ũetae ũsilĩlo, yĩla meya

syĩndũ syoo ntheu: nũndũ ninyie Yeova ũla ũmavathanasya methĩwe atheu.
17Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 18Neena na Aluni, na ana make, na ana onthe ma Isilaeli, noimatavya, O ũla wa nyũmba ya Isilaeli, kana wa ekali ma ũeninĩ nthĩnĩ wa Isilaeli, ũla wĩumya nthembo yake, ethĩwa nĩ kwondũ wa mawĩvĩto moo o na meva, kana nthembo syoo o na syĩva sya kũthemba na ngoo ya kwenda, ila mamũthembeaa Yeova syĩthĩwe nthembo sya kũvĩvw'a; 19nĩ kana mwĩtĩkĩlwe, etei ĩla nũme ĩte kĩema, ya tũsalũ twa mũew'a, kana ya malondu, kana ya mbũi. 20Ĩndĩ o ĩla yĩ kĩema, mũikamĩthembe: nũndũ ndĩketĩkĩlwa kwondũ wenyu. 21Na o ũla wĩumĩsya Yeova nthembo ya nthembo sya mũuo ya kwĩanĩsya wĩvĩto, kana yĩthĩwe nthembo ya kũthemba na ngoo ya kwenda, ethĩwa nĩ ya ndĩthya ya ng'ombe kana ya mbũi na malondu, nĩ kana ĩtĩkĩlwe mũvaka yĩthĩwe mbĩanĩu; ndĩkethĩwe kĩema. 22Ĩla ĩte metho, kana ndũlĩku vandũ, kana ĩla yĩ kĩthu, kana ĩla yĩ itau, kana ĩla yĩ na mũvolekango, kana ĩla yĩ na ngũsĩ, isu mũikamũthembee Yeova, kana kũmũvĩvĩsya Yeova isu na mwaki kĩthembeonĩ. 23Kasalũ ka mũew'a kana katena ka ĩlondu kala ke na ĩmutha yongeleku kana ĩmutha yĩte vo mwĩĩnĩ wako, nũtonya kũkathemba kethĩwe nthembo ya kumya na ngoo ya kwenda; ĩndĩ itiketĩkĩlwe kwondũ wa wĩvĩto. 24Na ĩla yĩ na mee mavakũe, kana makũnange, kana makanyange, kana matile, mũikaithembee Yeova; o na mũikeke ũu mwavika nthĩ yenyu. 25O na kuma kw'okonĩ kwa mũndũ wa nthĩ ĩngĩ mũikathembe lĩu wa Ngai wenyu wa ĩmwe ya isu; nĩkwĩthĩwa ũvuku wasyo wĩ nthĩnĩ wasyo, ve kĩema nthĩnĩ wasyo; itiketĩkĩlwa kwondũ wenyu.
26Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 27Yĩla kasalũ ka mũew'a, kana ĩlondu, kana mbũi ĩkasyawa, nĩyĩkale mĩthenya mũonza na nyinyia; na kuma mũthenya wa nyanya na mbee wa vau ĩketĩkĩlwa yĩthĩwe nthembo ya kũvĩvĩw'a Yeova na mwaki. 28Na ethĩwa nĩ ng'ombe nga kana ĩlondu ĩka, mũikoaanĩsye na katena kayo mũthenya ũmwe. 29Na mwamũthembea Yeova nthembo ya mũvea, mũkamĩthemba nĩ kana mwĩtĩkĩlwe. 30Ĩĩwe mũthenya o ũsu; mũikatialye kũvika kĩoko: ninyie Yeova. 31Kwondũ wa ũu kwatai mĩao yakwa, na kũmĩka: ninyie Yeova. 32Na mũikavukye syĩtwa yakwa ĩtheu: ĩndĩ mũvaka nonanw'e nĩ mũtheu ananĩ ma Isilaeli: ninyie Yeova ũla ũmũvathaa mwĩthĩwe atheu, 33ũla wamumisye nthĩ ya Misili, nĩthĩwe Ngai wenyu: ninyie Yeova.

ALIVAI 23

Mboka ila itw'ĩtwe

(MOTALO 28.16—29.40)

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Neena na ana ma Isilaeli, noimea, Mboka ila itw'ĩtwe sya Yeova, ila mũkatavan'ya atĩ nĩ maũmbano matheu, o ii nĩsyo mboka syakwa itw'ĩtwe. 3Tethyai wĩa mĩthenya thanthatũ: ĩndĩ mũthenya wa mũonza nĩ savato wa ũthũmũo mũuu, ũmbano mũtheu; mũikatethye wĩa o na wĩva: nĩ savato wa Yeova motũonĩ menyu onthe.
4Ii nĩsyo mboka itw'ĩtwe sya Yeova, o maũmbano matheu, ila mũkatavanasya ĩvinda yĩla yĩtw'ĩtwe yasyo. 5Mwei wa mbee, mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei wĩoo, nĩ vasaka wa Yeova. 6Na mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano mwei o ũsu nĩ mboka kwondũ wa Yeova ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa: yai kĩmũtũ kĩte ĩlawa mĩthenya mũonza. 7Mũthenya wa mbee mũkeethĩwa na ũmbano mũtheu: mũikatethye wĩa o na wĩva. 8Ĩndi mũkamũthembee Yeova nthembo ya kũvĩvw'a na mwaki mĩthenya mũonza: mũthenya wa mũonza nĩ ũmbano mũtheu; mũikatethye wĩa o na wĩva.
9Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 10Neena na ana ma Isilaeli, noimea, Mwalika nthĩ ĩla nĩmũnengae, na mwaketha ngetha yayo, nĩvo ĩndĩ mwĩmũetee mũthembi kyove kya mosyao ma mbee ma ngetha yenyu: 11nake akavyũlangya kyove mbee wa Yeova, kĩtĩkĩlwe kwondũ wenyu: savato ũnĩ usu mũthembi akakĩvyũlangya. 12Na mũthenya ũla mwĩvyũlangya kyove, mũkamũthembea Yeova katũlũme kate kĩema ka mwaka ũmwe kethĩwe nthembo ya kũvĩvw'a. 13Na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo ĩkeethĩwa ilungu ilĩ sya ĩkũmi sya eva ya mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta, nthembo ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki yĩthĩwe mũuke mũseo; na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo ĩkeethĩwa ya mbinyu, kĩlungu kya kana kya ini. 14Na mũtikaye kĩmũtũ, kana lĩu wa mbaa ngetha ũkaangĩtwe na mwaki, kana iia mbĩu, kũvika mũthenya o ũsu, kũvika yĩla mwĩete nthembo ya Ngai wenyu: nĩ mwamũlo wa tene na tene mosyaanĩonĩ menyu motũonĩ menyu onthe.
15Na mũketalĩle kwambĩlĩlya ũnĩ ũsu savato wathela, kuma mũthenya ũla mwaetie kyove kya nthembo ya kũvyũlw'a; masavato mũonza makeethĩwa meanĩe: 16mũkatale mĩthenya mĩongo ĩtano o kũvika ũnĩ ũsu savato wa mũonza wathela; na mũkathembee Yeova nthembo ya mũtu mweũ. 17Mũkaete kuma motũonĩ menyu imũtũ ilĩ sya kũvyũlw'a sya ilungu ilĩ sya ĩkũmi sya eva: ikeethĩwa sya mũtu mũvinyu, na ikauwa syĩ ĩlawa, syĩthĩwe mosyao ma mbee kwa Yeova. 18Na vamwe na imũtũ mũkaete tũtena mũonza twa malondu tũte kĩema twa mwaka ũmwe, na kasalũ, na ndũũme ilĩ: ikeethĩwa nthembo ya kũvĩvĩw'a Yeova, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nasyo, na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo, o nthembo ĩla ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova. 19Na mũkathembe nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo ya naĩ, na tũtũlũme twĩlĩ twa mwaka ũmwe twĩthĩwe nthembo ya nthembo sya mũuo. 20Na mũthembi akaivyũlangye vamwe na kĩmũtũ kya mosyao ma mbee syĩthĩwe nthembo sya kũvyũlw'a mbee wa Yeova, vamwe na tũla tũtũlũme twĩlĩ: ikeethĩwa ntheu kwa Yeova kwondũ wa mũthembi. 21Na mũkatavan'ye o mũthenya ũsu; kũkeethĩwa ũmbano mũtheu kwenyu; mũikatethye wĩa o na wĩva: nĩ mwamũlo wa tene na tene motũonĩ menyu onthe mosyaanĩonĩ menyu.

22Na mwaketha ngetha ya nthĩ yenyu, ndũkakethe vyũ ndee sya mũũnda waku, o na ndũkethĩan'ye ngetha yaku: ũkatiĩa ngya, na mwĩkali wa ũeninĩ: ninyie Yeova Ngai waku.
23Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 24Neena na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, Mwei wa mũonza, mũthenya wa mbee wa mwei, ũkeethĩwa ũthũmũo mũuu kwenyu, ũlilikan'yo wa kũvuva masoo, ũmbano mũtheu. 25Mũikatethye wĩa o na wĩva; na mũkamũthembea Yeova nthembo ya kũvĩvw'a na mwaki.
26Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 27Na ĩngĩ mũthenya wa ĩkũmi wa mwei ũsu wa mũonza nĩ mũthenya wa wĩw'anĩthyo: ũkeethĩwa ũmbano mũtheu kwenyu, na mwĩthĩn'ye ngoo syenyu; na mũkamũthembee Yeova nthembo ya kũvĩvw'a na mwaki. 28Na mũikatethye wĩa o na wĩva mũthenya ũsu; nũndũ nĩ mũthenya wa wĩw'anĩthyo, wa kũthemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wenyu mbee wa Yeova Ngai wenyu. 29Nũndũ mũndũ o na wĩva ũla ũteĩthĩn'ya mũthenya o ũsu, akavetwe andũnĩ make. 30Na mũndũ o na wĩva ũla wĩtethya mũthemba o na wĩva wa wĩa mũthenya ũsu, mũndũ ũsu ngamwananga aume andũnĩ make. 31Mũikatethye wĩa o na wĩva: nĩ mwĩao wa tene na tene mosyaanĩonĩ menyu motũonĩ menyu onthe. 32Mũthenya ũsu ũkeethĩwa kwenyu savato wa ũthũmũo mũuu, na mwĩthĩn'ye ngoo syenyu: mũthenya wa kenda wa mwei wĩoo, kuma wĩoo kũvika wĩoo, mũkalilikane savato wenyu.
33Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 34Neena na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, Mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano wa mwei wa mũonza nĩ mboka ya malwanda kwondũ wa Yeova vandũ va mĩthenya mũonza. 35Mũthenya wa mbee kũkeethĩwa ũmbano mũtheu: mũikatethye wĩa o na wĩva. 36Mĩthenya mũonza mũkamũthembee Yeova nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki: mũthenya wa nyanya kũkeethĩwa ũmbano mũtheu kwenyu; na mũkamũthembee Yeova nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki: nĩ ũmbano ũkilĩtye; mũikatethye wĩa o na wĩva.
37Ii nĩsyo mboka itw'ĩtwe sya Yeova, ila mũkatavanasya syĩthĩwe maũmbano matheu, kũmũthembea Yeova nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, nthembo ya kũvĩvw'a, na nthembo ya mũtu, na nthembo ya ũtonywa, na nthembo sya kũnyuwa, kĩla ĩmwe mũthenya wayo; 38vamwe na isu masavato ma Yeova, na mĩthĩnzĩo yenyu, na mawĩvĩto menyu onthe, na nthembo syenyu syonthe sya kumya na ngoo ya kwenda, ila mũmũnengae Yeova.
39Na ĩndĩ mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano wa mwei wa mũonza, mwamina kũmban'ya mosyao ma nthĩ, mũkalilikane mboka ya Yeova mĩthenya mũonza: mũthenya wa mbee kũkeethĩwa ũthũmũo mũuu, na mũthenya wa nyanya kũkeethĩwa ũthũmũo mũuu. 40Na mũthenya wa mbee mũkeeyosea ũsyao wa mĩtĩ mĩseo, mathangũ ma mĩtende, na mbonge sya mĩtĩ mĩthungu, na mĩtĩ ĩla ĩmeaa kalũsĩnĩ; na mũkatana mbee wa Yeova Ngai wenyu mĩthenya mũonza. 41Na mũkethĩawa na mboka kwondũ wa Yeova mĩthenya mũonza kĩla mwaka: nĩ mwamũlo wa tene na tene mosyaanĩonĩ menyu; mũkamĩlilikanaa mwei wa mũonza. 42Mũkekale malwandanĩ mĩthenya mũonza; onthe ala masyaawa kwa Isilaeli makekale malwandanĩ; 43nĩ kana nzyawa syenyu imanye kana nyie namekalilye ana ma Isilaeli malwandanĩ, yĩla namaumisye nthĩ ya Misili: ninyie Yeova Ngai wenyu.
44Na Mose amatavya ana ma Isilaeli mboka isu ila syatwiwe sya Yeova.

ALIVAI 24

Ũndũ taa waĩle kwĩkwa

(KUMA 27.20–21)

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Ĩaĩe ana ma Isilaeli makũetee mauta matheu ma mosyao ma mĩthata makimĩte kwondũ wa kyeni, makanasya taa mavinda onthe. 3Ũtee wa tũtũ wa ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, Aluni akoseũvasye kuma wĩoo kũvika kĩoko mbee wa Yeova mavinda onthe: ũsu ũkeethĩwa mwamũlo wa tene na tene mosyaanĩonĩ menyu. 4Akaseũvasye mataa ala me kĩndũnĩ kĩtheu kyamo mbee wa Yeova mavinda onthe.

Tũmũtũ mesanĩ ntheu mbee wa Yeova

5Na ũkose mũtu mũvinyu, na kũua tũmũtũ ĩkũmi na twĩlĩ twaw'ö ilungu ilĩ sya ĩkũmi sya eva ikeethĩwa nthĩnĩ wa kĩla kamũtũ. 6Na ũkatwie mĩsoa ĩlĩ, thanthatũ kĩla mũsoa, mesanĩ ntheu mbee wa Yeova. 7Na ũkekĩe ũvumba mũtheu ĩũlũ wa kĩla mũsoa, wĩthĩwe ĩũlũ wa tũmũtũ kwondũ wa ũlilikan'yo, o nthembo ya kũvĩvĩaw'a Yeova na mwaki. 8Kĩla mũthenya wa savato akatwiae nesa mbee wa Yeova mavinda onthe; nĩ kwondũ wa ana ma Isilaeli, ũtianĩo wa tene na tene. 9Na tũkeethĩwa twa Aluni na ana make; na makatũĩsĩaa vandũ vatheu: nũndũ nĩ tũtheu mũno kwake katĩ wa nthembo sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki ũndũ wa mwamũlo wa tene na tene.

Ũumano na mwĩao wa kũĩvanĩsya

10Na mwana wa mũndũ mũka Mũisilaeli, ũla ĩthe wake waĩ Mũmisili, aenda ananĩ ma Isilaeli; na mwana ũsu wa mũndũ mũka Mũisilaeli na mũndũ mũũme wa Isilaeli mokitĩa mwakonĩ wa maeema: 11na mwana ũsu wa mũndũ mũka Mũisilaeli ayĩuma yĩla Syĩtwa, na kũumanĩa; na mamũete vala ve Mose. Syĩtwa ya inyia wake eetawa Selomithi, mwĩĩtu wa Ndivili, wa mbaĩ ya Ndani. 12Na mamwĩkĩa ũsũvĩonĩ, nĩ kana matavw'e ndeto ĩla yĩuma kanyw'anĩ wa Yeova.
13Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 14Mumaalye ũsu ũla waumanie ũtee wa mwako wa maeema; na onthe ala mamwĩwie nĩmailĩlĩle moko moo mũtwenĩ wake, na ũmbano w'onthe ũmũkime na mavia. 15Na ũkaneena na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, O ũla wĩmũuma Ngai wake akakue naĩ yake. 16Na ũla wĩyĩuma syĩtwa ya Yeova, ndatĩa kũawa; mũvaka ũmbano w'onthe ũmũkime na mavia: mwĩkali wa ũeninĩ nĩ ũndũ ũmwe na ũla ũsyaawa kwenyu, auma syĩtwa ya Yeova, mũvaka oawe. 17Na ũla wĩkũna mũndũ akw'e mũvaka oawe. 18Na ũla wĩkũna nyamũ ĩkw'e akaĩva, thayũ

vandũ va thayũ. 19Na ethĩwa mũndũ akamwĩkĩa mũtũi wake kĩema; o ũndũ wekie, now'o wĩĩkwa: 20ĩkũna vandũ va ĩkũna, itho vandũ va itho, ĩeo vandũ va ĩeo; o ũndũ wamwĩkĩie mũndũ kĩema, now'o wĩĩkwa. 21Na ũla wĩũaa nyamũ akaĩva: na o ũla wĩũaa mũndũ akoawa. 22Mũkeethĩwa na mwĩao wa mũthemba ũmwe ki, wa mwĩkali wa ũeninĩ ũndũ ũmwe na wa ũla ũsyaawa kwenyu: nũndũ ninyie Yeova Ngai wenyu. 23Na Mose aneena na ana ma Isilaeli; na mamumaalya ũla waumanie kũmumya mwakonĩ wa maeema, na mamũkimanga na mavia. Na ana ma Isilaeli meeka o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.

ALIVAI 25

Myaka ya savato na mwaka wa yuvilii

1Na Yeova aneena na Mose kĩĩmanĩ kya Sinai, akĩmwĩa, 2Neena na ana ma Isilaeli, noimea, Yĩla mwĩlika nthĩ ĩla nĩmũnengae, nĩvo ĩndĩ nthĩ yĩkwata savato kwondũ wa Yeova. 3Myaka thanthatũ ũkavande mũũnda waku, na myaka thanthatũ ũkasee mũũnda waku wa mĩsavivũ, na kũketha mosyao maw'o; 4ĩndĩ mwaka wa mũonza ũkeethĩwa savato wa ũthũmũo mũuu kwondũ wa nthĩ, savato wa Yeova: ndũkavande mũũnda waku, kana kũsea mũũnda waku wa mĩsavivũ. 5Kĩla kĩĩmesya mũũndanĩ waku ndũkakethe, na nzavivũ sya mĩsavivũ yaku ũtaseete ndũkakethe: ũkeethĩwa mwaka wa ũthũmũo mũuu kwondũ wa nthĩ. 6Na savato wa nthĩ ũkeethĩwa kwondũ wenyu ũndũ wa lĩu; kwondũ waku na kwondũ wa mũthũkũmi waku mũndũ mũũme na mũthũkũmi waku mwĩĩtu, na kwondũ wa mũthũkũmi waku ũtuvawa na mũeni waku, ũla wĩkalaa ũeni kwaku. 7Wingĩvo w'onthe wayo ũkeethĩwa lĩu kwondũ wa indo syaku, na kwondũ wa nyamũ ila syĩ nthĩ yaku.

8Na ũketalĩle masavato mũonza ma myaka, myaka mũonza kũndũ mũonza; na mĩthenya ya masavato mũonza ma myaka ĩkeethĩwa kwaku, o myaka mĩongo ĩna na kenda. 9Nĩvo ĩndĩ wĩvuva soo wĩ wasya mũnene mũthenya wa ĩkũmi wa mwei wa mũonza; mũthenya wa wĩw'anĩthyo now'o mũkavuva soo nthĩ yenyu yonthe. 10Na mũkavathe mwaka wa mĩongo ĩtano wĩthĩwe mũtheu, na kũtavan'ya ũthasyo nthĩ yonthe kwa andũ onthe ala mamĩtwĩe: ũkeethĩwa kwenyu mwaka wa kũtana wĩtawa yuvilii; na kĩla mũndũ wenyu akasyokea ng'ũndũ yake, na kĩla mũndũ akasyokea mũvĩa wake. 11Mwaka ũsu wa mĩongo ĩtano ũkeethĩwa kwenyu mwaka wa kũtana wĩtawa yuvilii: mũikavande, na mũikakethe kĩla kĩĩmesya mwaka ũsu, kana kũtw'a nzavivũ sya mĩsavivũ ĩla ĩtaasewa mwaka ũsu. 12Nũndũ nĩ yuvilii; ũkeethĩwa mũtheu kwenyu: mũkaya wingĩvo waw'o wumĩte mũũndanĩ.

13Mwakanĩ ũsu wa yuvilii kĩla mũndũ wenyu akasyokeaa ng'ũndũ yake. 14Na ethĩwa ũkamũthooesya mũtũi waku kĩndũ, kana kũthooa kĩndũ kwĩ kw'okonĩ kwa mũtũi waku, mũikakengane ene kwa ene. 15Kwĩanana na ũndũ myaka yĩana ĩtina wa mwaka wa yuvilii ũkathooa kwa mũtũi waku, na kwĩanana na ũndũ myaka yĩana ya ngetha akathoosya kwaku. 16Kwĩanana na wingĩ wa myaka ũkongela thooa wayo, na kwĩanana na ũvũthũ wa myaka ũkaola thooa wayo; nũndũ eũthooesya kwĩanana na ngetha o ũndũ yĩana. 17Mũikakengane ene kwa ene; ĩndĩ kĩa Ngai waku: nũndũ ninyie Yeova Ngai wenyu.

18Kwondũ wa ũu ĩkaai myamũlo yakwa, na sũvĩaai motw'ĩo makwa na kũmekaa; na mũkatũaa nthĩ vate mũisyo. 19Na nthĩ ĩkasyaaa ũsyao wayo, na mũkaya na kũvũna, na kũtũa vo vate mũisyo. 20Na ethĩwa mwĩasya, Tũkaya kyaũ mwaka wa mũonza? Sisya, tũikavanda, kana kũketha ngetha sitũ; 21nĩvo nĩmwĩaĩĩa inyw'ĩ ũathimo wakwa mwaka wa thanthatũ, na mwaka ũsu ũkamũsyaĩa ũsyao vandũ va myaka ĩtatũ. 22Na mũkavanda mwaka wa nyanya, na mũkaĩsaa o ala makũũ; kũvika mwaka wa kenda, kũvika mosyao maw'o makethwa, mũkaĩsaa o asu makũũ.

23Na nthĩ ndĩkaathoow'e vyũ; nũndũ nthĩ nĩ yakwa: nũndũ inyw'ĩ mwĩ aeni na ekali ma ũeninĩ vamwe nakwa. 24Na nthĩ yonthe ĩla ya ng'ũndũ yenyu mũketĩkĩle kwovoanĩasya nthĩ. 25Ethĩwa mwana-a-au akatw'ĩka ngya, na kũthoosya kĩlungu kya ng'ũndũ yake, nĩvo ĩndĩ mũndũ wa mũvĩa wake ũla wa vakuvĩ nake wĩũka, na kwovosya kĩla mwana-a-ĩthe wathooisye. 26Na ethĩwa mũndũ nde na mũndũ wake wa kũkyovosya, na esa kũtw'ĩka mũthwii na kwona ũthwii wĩanĩe wa kũkyovosya; 27nĩvo ĩndĩ natale myaka ĩla ĩvĩtĩte kuma athoosya, na kũmũtũngĩa ũla mũndũ wamũthooee ũtandĩthyo wayo; nake akasyokea ng'ũndũ yake. 28Ĩndĩ ethĩwa ndatonya kwĩyovoesya, nĩvo kĩla wathooisye kĩkekala kw'okonĩ kwa ũla wakĩthooie kũvika mwaka wa yuvilii: na mwaka ũsu wa yuvilii kĩkathaw'a, nake akasyokea ng'ũndũ yake.

29Na ethĩwa mũndũ akathoosya nyũmba ya kwĩkala yĩ ndũanĩ mbiie, nĩvo wĩ na ũthei wa kũmyovosya mwaka ũmwe mũima ĩtina wa kũmĩthoosya; vandũ va mwaka mũima akeethĩwa na ũthei wa kũmyovosya. 30Na ethiwa ndĩkovow'a vandũ va mwaka mũima, nĩvo nyũmba ĩla yĩ ndũanĩ mbiie ĩkalũmw'a yĩtw'ĩka vyũ ya ũla wamĩthooie, mosyaanĩonĩ make: ndĩkathaw'e mwaka wa yuvilii. 31Ĩndĩ nyũmba ila syĩ mĩsyĩ ĩla ĩte miie ikatalwa vamwe na mĩũnda ya nthĩ: nitonya kwovow'a, na ikathaw'a mwaka wa yuvilii. 32Ĩndĩ ndũa sya Alivai, nyũmba sya ndũa sya ng'ũndũ syoo, Alivai matonya kwovosya yĩla mekwenda. 33Na ethĩwa mũndũ akoovosya kwa Alivai, nĩvo nyũmba ĩla yathooiw'e, na ndũa ya ng'ũndũ yake, ikathaw'a mwaka wa yuvilii; nũndũ nyũmba syĩ ndũanĩ sya Alivai nĩ ng'ũndũ sya Alivai katĩ wa ana ma Isilaeli. 34Ĩndĩ mĩũnda yĩ syengonĩ sya ndũa syoo ititonya kũthoow'a; nũndũ nĩ ng'ũndũ yoo tene na tene.

35Na ethĩwa mwana-a-au akatw'ĩka ngya mũno, na ndatonya kwĩyonea kĩndũ na kw'oko kwake e kwaku; nĩvo ĩndĩ mũtethye: akatũe naku ta mũeni na mwĩkali wa ũeninĩ. 36Ndũkamwĩtye ũtandĩthyo kana wongeleko, ĩndĩ mũkĩe Ngai waku; nĩ kana mwana-a-au ekale naku. 37Ndũkamũkovethye mbesa syaku

kana wone ũtandĩthyo wasyo, kana kũmũmenga lĩu waku wone wongeleko waw'o. 38Ninyie Yeova Ngai wenyu, ũla wamumisye nthĩ ya Misili, nĩmũnenge nthĩ ya Kanaani, nĩthĩwe Ngai wenyu.
39Na ethĩwa mwana-a-au akatw'ĩka ngya atwĩe naku, na kwĩthoosya mwene kwaku; ndũkamũthũkũmĩthye ta ngombo. 40Akekale naku ta mũthũkũmi ũtuvawa, na ta mwĩkali wa ũeninĩ; akakũthũkũme kũvika mwaka wa yuvilii: 41nĩvo ĩndĩ wĩuma kwaku, we na syana syake vamwe nake, na akasyokea mũvĩa wake mwene, na akasyokea ng'ũndũ ya aaĩthe make. 42Nũndũ nĩ athũkũmi makwa, ala naumisye nthĩ ya Misili: maikathoow'e methĩwe ngombo. 43Ndũkamũsumbĩke na vinya, ĩndĩ mũkĩe Ngai waku. 44Na ũndũ wa ngombo syaku aũme, na eĩtu, ila ũkethĩwa nasyo; sya mbaĩ ila imũthyũlũlũkĩte, kwasyo mũkathooa ngombo sya aũme na eĩtu. 45O na ĩngĩ sya syana sya aeni ala mekalaa ũeni kwenyu mũkathooa kwasyo, na mĩvĩanĩ yasyo ĩla yĩ kwenyu, ila masyaĩe nthĩ yenyu: nasyo ikeethĩwa syenyu. 46Na mũkamatw'ĩkĩthye ũtiĩwa wa syana syenyu ĩtina wenyu, methĩwe masyo; kuma andũnĩ asu mũkose ngombo syenyu tene na tene: ĩndĩ mũikasumbĩke ana-a-au, ana ma Isilaeli, ũmwe aisumbĩka ũngĩ na vinya.
47Na ethĩwa mũeni kana mwĩkali wa ũeninĩ e kwaku akatw'ĩka mũthwii, na mwana-a-au aitw'ĩka ngya e vakuvĩ nake, na kwĩthooesya mũeni kana mwĩkali wa ũeninĩ ũla wĩ kwaku, kana andũ ma mũvĩa wa mũenĩ ũsu; 48ve ũthei wa kwovow'a ĩtina wa kwĩthoosya kwake: ũmwe wa ana-a-ĩthe make nũtonya kũmwovosya; 49kana mwendw'a ĩthe, kana mwana wa mwendw'a ĩthe, matonya kũmwovosya, kana mũndũ o na wĩva ũla wĩ vakuvĩ nake mbaĩnĩ yake nũtonya kũmwovosya; kana ethĩwa we mwene akatw'ĩka mũthwii, nũtonya kwĩyovosya. 50Na akatalana na ũla wamũthooie kuma mwaka ũla wethooisye kwake kũvika mwaka wa yuvilii: na mbesa sya kwĩthoosya kwake ikeethĩwa kwĩanana na ũndũ myaka yĩana; akeethĩwa nake kwĩanana na ĩvinda ya mũthũkũmi ũtuvawa. 51Ethĩwa kũkeethĩwa kũtiele myaka mingĩ, kwĩanana na ũndũ yĩana, akaĩva mbesa sya wovosyo wake kũsyumya mbesanĩ ila wathooiwe nasyo. 52Na ethĩwa no myaka mĩvũthũ ĩtiele kũvika mwaka wa yuvilii, nĩvo wĩtalana nake; kwĩanana na myaka yake ũndũ yĩana akaĩve mbesa sya wovosyo wake. 53Akekale nake ta mũthũkũmi ũtuvawa mwaka na mwaka: na ũsu ndakamũsumbĩke na vinya wene. 54Na ethĩwa ndakovow'a myaka ĩsu, nĩvo ĩndĩ wĩuma mwaka wa yuvilii, we, na syana syake vamwe nake. 55Nũndũ ana ma Isilaeli nĩ athũkũmi makwa; nĩ athũkũmi makwa ala naumisye nthĩ ya Misili: ninyie Yeova Ngai wenyu.

ALIVAI 26

Moathimo ma wĩwi

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 7.12–24;28.1–14)

1Mũikeseũvĩsye mĩvw'anano o na yĩva, o na mũikeũngamĩsye mũvw'anano mwasũvye, kana kĩtuĩ, o na mũikaie ĩvia o na yĩva yĩvanĩtwe nthĩ yenyu, nĩ kana mũyĩkunamĩe: nũndũ ninyie Yeova Ngai wenyu.
2Lilikanai masavato makwa, na kũtaĩa vandũ vakwa vatheu: ninyie Yeova.
3Ethĩwa mũkaendaa myamũlonĩ yakwa, na kũkwataa mĩao yakwa, na kũmĩkaa; 4nĩvo ngaete mbua yenyu ivinda yayo, na nthĩ ĩkasyaaa ũsyao wayo, na mĩtĩ ya mũũnda ĩkasyaaa ũsyao wayo. 5Na ngetha yenyu ya ũvũa ĩkekaala kũvika ngetha ya mĩũnda ya mĩsavivũ, na ngetha ĩsu ya mĩsavivũ ĩkekalaa kũvika ĩvinda ya kũvanda; na mũkaĩsaa lĩu wenyu na kũvũna, na kwĩkalaa nthĩ yenyu vate mũisyo. 6Nakwa ngamĩnenga nthĩ mũuo, na mũkakomaa, na vaiĩ ũla wĩtuma mũkĩa: ngamina nyamũ mbai nthĩ yenyu, o na ũvyũ ndũkavĩtĩle nthĩ yenyu. 7Mũkalũngya amaitha menyu, na makavalũkw'a mbee wenyu na ũvyũ. 8Andũ atano menyu makalũngya ĩana, na ĩana menyu makalũngya ngili ĩkũmi; na amaitha menyu makavalũkw'a mbee wenyu na ũvyũ. 9Na ngamwĩtĩkĩla, na ngamwongeleela, na kũmwingĩvya, na ngalũlũmĩlya ũtianĩo wakwa nenyu. 10Mũkaĩsaa lĩu ũla mũkũũ wa mbio mĩthenya mingĩ, na mũkaumaalya ũla mũkũũ nũndũ wa ũla mweũ. 11Na ngaaka wĩkalo wakwa katĩ wenyu: na ngoo yakwa ndĩkamũthĩtha. 12Na ngaendaa katĩ wenyu, na ngeethĩwa Ngai wenyu, nenyu mũkeethĩwa andũ makwa. 13Ninyie Yeova Ngai wenyu, ũla wamumisye nthĩ ya Misili, nĩ kana mũtikethĩwe ngombo syoo; na nĩndũlĩte mĩtĩ ya ĩsoki yenyu, na kũmũendethya mũlũngalĩte.

Mosilĩlo ũndũ wa waa matũ

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 28.15–68)

14Ĩndĩ ethĩwa mũikambĩthukĩĩsya, na mũikakwata mĩao ĩno yonthe; 15na ethĩwa mũkalea myamũlo yakwa, na ngoo yenyu ĩkathĩtha motw'ĩo makwa, ũndũ mũteka mĩao yakwa yonthe, ĩndĩ mũkyananga ũtianĩo wakwa; 16nakwa ngamwĩka ũũ: ngeeaĩa w'ĩa ĩũlũ wenyu, ũwau wa ũkooa na ndetema, ũla wanangaa metho, na kũtuma thayũ ũsonzoma; na mũkavanda mbeũ syenyu mana, nũndũ amaitha menyu makaiya. 17Ngamũlutĩla ũthyũ wakwa, na mũkakũnwa mbee wa amaitha menyu: ala mamũmenaa makamũsumbĩka; na mũkasemba yĩla vate mũndũ ũmũatĩĩĩte. 18Na ethĩwa ĩtina wa maũndũ asu mũtikambĩthukĩĩsya, nĩvo ĩndĩ ngamũkũna makũna angĩ mũonza nũndũ wa naĩ syenyu. 19Ngaananga ngathĩĩo ya vinya wenyu: na ngatw'ĩkĩthya ĩtu yenyu yĩthĩwe ta kĩaa, na nthĩ yenyu ta ũthuku; 20na mũkananga vinya wenyu ta ũthuku; na mũkananga vinya wenyu mana; nũndũ nthĩ yenyu ndĩkasyaa ũsyao wayo, o na mĩtĩ ya nthĩ ndĩkasyaa ũsyao wayo.
21Na ethĩwa mũkaendea na kũndea, na mũikambĩthukĩĩsya, ngamũetee mothĩn'yo kũndũ mũonza kwĩanana na naĩ syenyu. 22Na ngaete nyamũ sya kĩtheka kwenyu, ila ikamũvuta syana syenyu, na

kwananga indo syenyu, na mũkatiwa mwĩ avũthũ ũtalonĩ wenyu; na nzĩa syenyu ikaekwa.
23Na ethĩwa kwondũ wa maũndũ asu mũtikaalyũlwa ninyie, ĩndĩ mũkaendeea na kũndea; 24nĩvo ĩndĩ ngamũlea; na ngamũkũna, o nyie, makũna mũonza kwondũ wa naĩ syenyu. 25Na ngaete ũvyũ wũke ĩũlũ wenyu, ũla ũkaĩvanĩsya ũĩvanĩsyo kwondũ wa ũtianĩo; na mũkoombanĩw'a ndũanĩ syenyu: na ngaete mũimũ katĩ wenyu; na mũkanenganwe kw'okonĩ kwa mũmaitha. 26Yĩla nĩtũla ndata yenyu ya kĩmũtũ, aka ĩkũmi makauĩa kĩmũtũ kyenyu ikonĩ yĩmwe, na makamũnenga ĩngĩ kĩmũtũ kyenyu kwondũ wa kũthima: na mũkaya, na mũikavũna.
27Na ethĩwa ĩtina wa ũu w'onthe mũkalea kũmbĩthukĩĩsya, ĩndĩ mũkaendeea na kũndea; 28nĩvo ĩndĩ nakwa ngamũlea nĩ mũthilĩku; o na ngamũkũna makũna mũonza kwondũ wa naĩ syenyu. 29Na mũkaya nyama sya ana maku, na nyama sya eĩtu maku mũkaya.
30Na ngaananga kũndũ kwenyu kũtũlu, na kũtema mĩvw'anano yenyu ya syũa, na kwĩkya simba syenyu ĩũlũ wa mĩĩ ya mĩvw'anano yenyu; na ngoo yakwa ĩkamũthĩtha inyw'ĩ. 31Na ngatw'ĩkĩthya ndũa syenyu maanzo, na ngaananga kũndũ kwenyu kũtheu, na ndikanyungĩa mĩuke yenyu mĩseo. 32Na ngatw'ĩkĩthya nthĩ nthei; na amaitha menyu ala memĩtũa makaseng'a nũndũ wayo. 33Nenyu ngamũnyaĩĩkya i mbaĩnĩ, na ngamũatĩĩa nĩkũĩte ũvyũ: na nthĩ yenyu ĩkeethĩwa nthei, na ndũa syenyu ikeethĩwa maanzo.
34Nĩvo ĩndĩ nthĩ ĩkatanĩa masavato mayo, o ĩvinda yĩla yĩ nthei, na inyw'i mwĩ nthĩ ya amaitha menyu; o ĩvinda yĩu nthĩ ĩkathũmũa, na kũtanĩa masavato mayo. 35O yĩla yĩ nthei ĩkeethĩwa na ũthũmũo, o ũthũmũo ũla ĩtaĩ naw'o masavatonĩ menyu, yĩla mwamĩtwĩe. 36Na ũndũ wa ala menyu metiala, ngeekĩa ũleelu ngoonĩ syoo me nthĩ sya amaitha moo: na wasya wa ĩtũ yĩkĩthingithangw'a ũkatuma masemba; na makakĩa, ta mũndũ ũkĩĩte ũvyũ; na makavalũka yĩla vate mũndũ ũmaatĩĩĩte. 37Na makavalũkangan'ya ene kwa ene, o ta makĩĩte mbee wa ũvyũ, yĩla vate mũndũ ũmaatĩĩĩte: na mũtikethĩwa na vinya wa kũũngama mbee wa amaitha menyu. 38Na mũkaanangĩka mbaĩnĩ sya nthĩ, na nthĩ ya amaitha menyu ĩkamũmina. 39Na ala menyu metiala makasonzomea naĩnĩ yoo me nthĩ sya amaitha menyu: o na mothũkũnĩ ma aaĩthe moo makasonzomea vamwe nao.
40Na makaumbũla ũthũku woo, na ũthũku wa aaĩthe moo, ũndũ wa ĩvĩtyo yoo yĩla mambĩtanĩsye, na ĩngĩ, nũndũ maendeeie makĩndea, 41nakwa naendeea ngĩmalea, na namatwaa nthĩ ya amaitha moo: ethĩwa ĩndĩ ngoo yoo ĩte mbaĩke ĩkeenyivya, na kwĩtĩkĩla ũsilĩlo wa ũthũku woo; 42nĩvo ĩndĩ ngalilikana ũtianĩo wakwa na Yakovo; o na ũtianĩo wakwa na Isaka, o na ũtianĩo wakwa na Avalaamu ngalilikana; na ngalilikana ĩ nthĩ. 43Nthĩ nayo ĩkatiwa nĩo, na ĩkatanĩa masavato mayo, yĩla yĩĩthĩwa nthei nao mate vo: na makeetĩkĩla ũsilĩlo wa ũthũku woo, nĩkwĩthĩwa, ĩĩ nĩkwĩthĩwa nĩmaleile motw'ĩo makwa, na ngoo syoo nĩsyathĩthie myamũlo yakwa. 44Ĩndĩ o na ũu w'onthe, yĩla me nthĩ ya amaitha moo, nyie ndikamalea, o na ndikamathĩtha, nĩmanange vyũ, na kwananga ũtianĩo wakwa nao; nũndũ nyie nĩ Yeova Ngai woo; 45ĩndĩ kwondũ woo ngalilikana ũtianĩo wa aaĩthe moo, ala naumisye nthĩ ya Misili mbaĩ sya nthĩ syene, nĩ kana nĩthĩwe Ngai woo: ninyie Yeova.
46Myamũlo na motw'ĩo na mĩao, nĩyo ĩsu, ĩla Yeova watwie katĩ wake na ana ma Isilaeli kĩĩmanĩ kya Sinai na kanyw'a wa Mose.

ALIVAI 27

Mĩao ũndũ wa wĩnengani

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Neena na ana ma Isilaeli, noimea, Yĩla mũndũ wĩĩvĩta wĩvĩto, andũ makeethĩwa ma Yeova kwĩanana na ũndũ wĩmatalĩla wovosyo. 3Na ũtalo waku ũkethĩwe ũũ: wa mũndũ mũũme kuma ũla wa myaka mĩongo ĩlĩ kũvika ũla wa myaka mĩongo thanthatũ, ũtalo waku ũkethĩwe sekeli mĩongo ĩtano ya vetha, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu. 4Na ethĩwa nĩ mũndũ mũka, nĩvo ũtalo waku ũkethĩwe sekeli mĩongo ĩtatũ. 5Na ethĩwa nĩ kuma myaka ĩtano kũvika myaka mĩongo ĩlĩ, nĩvo ũtalo waku wa mũndũ mũũme ũkethĩwe sekeli mĩongo ĩlĩ, na wa mũndũ mũka sekeli ĩkũmi. 6Na ethĩwa nĩ kuma mwei ũmwe kũvika myaka ĩtano, nĩvo ũtalo waku wa mũndũ mũũme ũkethĩwe sekeli itano sya vetha, na wa mũndũ mũka ũtalo waku ũkethĩwe sekeli itatũ sya vetha. 7Na ethĩwa nĩ kuma myaka mĩongo thanthatũ na mbee; ethĩwa nĩ mũndũ mũũme, ũtalo waku ũkethĩwe sekeli ĩkũmi na itano, na wa mũndũ mũka sekeli ĩkũmi.
8Ĩndĩ ethĩwa nĩ ngya ũndũ ũtatonya kumya ũtalo ũsu waku, nĩvo ĩndĩ wĩetwe mbee wa mũthembi, na mũthembi akamũtw'ĩĩe thooa; kwĩanana na ũtonyi wa ũla wevĩtie nĩw'o mũthembi wĩmũtw'ĩĩa thooa.
9Na ethĩwa nĩ nyamũ, ĩla andũ mamũthembeaa Yeova nthembo nayo, syonthe sya isu ila andũ mamũnengae Yeova ikeethĩwa ntheu. 10Ndakamĩalyũle kana kũmĩkũan'ya, nzeo vandũ va nthũku, kana nthũku vandũ va nzeo: na ethĩwa akakũan'ya nyamũ kwa nyamũ, nĩvo ĩndĩ ĩsu na ĩla ngũan'ye syelĩ ikeethĩwa ntheu. 11Na ethĩwa nĩ nyamũ mbuku o na yĩva, ĩla matamũthembeaa Yeova, nĩvo ĩndĩ akaete nyamũ mbee wa mũthembi; 12na mũthembi akatw'e thooa wayo, ethĩwa nĩ nzeo kana nthũku: o tondũ we mũthembi wĩtw'a thooa wayo, kũkeethĩwa ũu. 13Ĩndĩ ethĩwa nĩ w'o akamyovosya, akongeleele ũtalo waku kĩlungu kya katano kyaw'o.
14Na yĩla mũndũ wĩmũvathĩa Yeova nyũmba yake yĩthĩwe ntheu, nĩvo mũthembi wĩtw'a thooa wayo, ethĩwa nĩ nzeo kana nthũku; o ũndũ mũthembi wĩtw'a thooa wayo, o ũu thooa ũkekala. 15Na ethĩwa ũla wamĩvathie yĩthĩwe ntheu akenda kwovosya nyũmba yake, akawongeleele ũtalo waku kĩlungu kya katano kya mbesa, na ĩkeethĩwa yake.
16Na ethĩwa mũndũ akamũvathĩa Yeova kĩlungu kya mũũnda wake wa ng'ũndũ yake kĩthĩwe kĩtheu, nĩvo

ũtalo waku ũkethĩwe kwĩanana na kũvandwa kwaw'o: kũvandwa kwa omeli ya mbaale kũkatalwe thooa wakw'o sekeli mĩongo ĩtano sya vetha. 17Ethĩwa akavatha mũũnda wake wĩthĩwe mũtheu kuma mwaka wa yuvilii, ũtalo waku o ũndũ wĩana ũkekale. 18Ĩndĩ ethĩwa akavatha mũũnda wake wĩthĩwe mũtheu mwaka wa yuvilii wathela, nĩvo mũthembi ũkamũtalĩle mbesa kwĩanana na ũndũ myaka yĩana ĩla yĩtialĩte ya kũvika mwaka wa yuvilii; na ikaolwe ũtalonĩ waku. 19Na ethĩwa ũla wavathie mũũnda wĩthĩwe mũtheu akenda kũwovosya, akongeleele ũtalo waku kĩlungu kya katano kya mbesa syaw'o, na ũkeethĩwa wake. 20Na ethĩwa ndekwenda kwovosya mũũnda, kana ethĩwa nũmũthooesye mũndũ ũngĩ mũũnda ũsu, ndũtonyeka kwovow'a ĩngĩ: 21ĩndĩ mũũnda, yĩla wĩekwa mwaka wa yuvilii, ũkeethĩwa wĩ mũtheu kwa Yeova, o ta mũũnda wavathiwe; ũkeethĩwa wa mũthembi. 22Na ethĩwa akavatha mũũnda ũla wathooie wĩthĩwe mũtheu kwa Yeova, na ti mũũnda wa ng'ũndũ yake; 23nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩmũtalĩla thooa kwĩanana na ũtalo waku kũvika mwaka wa yuvilii: na mũthenya ũsu akanengane thooa ũla ũtalĩte, wĩthĩwe kĩndũ kĩtheu kwa Yeova. 24Mwaka wa yuvilii mũũnda nũsyokee ũla wathooisye, o ũsu ũla ĩ nthĩ nĩ yake. 25Na motalo maku onthe makethĩwe kwĩanana na sekeli wa vala vandũ vatheu: ngela mĩongo ĩlĩ ĩkeethĩwa sekeli.

26Ĩndĩ kĩla kĩsyaawa mbee nĩ nyamũ, kĩla kĩvathĩwe Yeova kĩthĩwe ũsyao wa mbee, mũndũ o na wĩva ndakavathe kĩthĩwe kĩtheu; ethĩwa nĩ ng'ombe kana ĩlondu, nĩ ya Yeova. 27Na ethĩwa nĩ kya nyamũ mbuku, nĩvo akakyovosya kwĩanana na ũtalo waku, na akakyongeleele kĩlungu kya katano kyakyo: kana ethĩwa kĩtiovow'a, nĩvo kĩkathoow'a kwĩanana na ũtalo waku.

28Ĩndĩ, kĩndũ o na kĩva kĩvathe, kĩla mũndũ ũvathĩe Yeova kya syonthe ila wĩ nasyo, ethĩwa nĩ mũndũ kana nyamũ, kana mũũnda wa ng'ũndũ yake, kĩtikathoow'e kana kwovow'a: kĩla kĩndũ kĩvathe nĩ kĩtheu mũno kwa Yeova. 29Mũndũ o na wĩva mũvathe, ũla ũkavathwa kuma andũnĩ, ndakovow'e; no mũvaka oawe.

30Na kĩlungu kyonthe kya ĩkũmi kya nthĩ, ethĩwa nĩ kya mbeũ sya nthĩ, kana ũsyao wa mũtĩ, nĩ kya Yeova: nĩ kĩtheu kwa Yeova. 31Na ethĩwa mũndũ akenda kwovosya kĩlungu kyake kya ĩkũmi, akakyongeleele kĩlungu kya katano. 32Na kĩlungu kyonthe kya ĩkũmi kya ndĩthya ya ng'ombe kana ya mbũi na malondu, o kĩla kĩvĩtĩlaa ĩtheo wa ndata, kĩlungu kya ĩkũmi kĩkeethĩwa kĩtheu kwa Yeova. 33Ndakasisye ethĩwa nĩ nzeo kana nthũku, na ndakakũan'ye: na ethĩwa akakũan'ya, nĩvo ĩndĩ ĩsu na ĩla ngũan'ye syelĩ ikeethĩwa ntheu; ndĩkovow'a.

34Ĩsu nĩyo mĩao, ĩla Yeova wamwĩaĩe Mose kwondũ wa ana ma Isilaeli kĩĩmanĩ kya Sinai.

MOTALO

MOTALO 1

Kũtalwa kwa Aisilaeli Sinai

1Na Yeova aneena na Mose weũnĩ wa Sinai, ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, mũthenya wa mbee wa mwei wa kelĩ, mwaka wa kelĩ ĩtina wa mauma nthĩ ya Misili, aimwĩa, 2Tala ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, kĩla mũndũ mũũme, o mũndũ na mũndũ; 3ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ma Isilaeli ala matonya kũthi kaũnĩ, we na Aluni mũkamatale kũatĩĩa nguthu syoo. 4Na mũndũ ũmwe wa kĩla mbaĩ akethĩwe vamwe nenyu; kĩla ũmwe mũtongoi wa nyũmba ya aaĩthe make. 5Na aa nĩ masyĩtwa ma andũ ala makaũngama nenyu. Wa Leuveni nĩ Elisuli mwana wa Seteuli. 6Wa Simeoni: Selumieli mwana wa Nzulisatai. 7Wa Yuta: Nasoni mwana wa Aminatavu. 8Wa Isakali: Nethaneli mwana wa Nzuali. 9Wa Nzevuluni: Eliavu mwana wa Eeloni. 10Ma ana ma Yosevu: Wa Evalaimu: Elisama mwana wa Amiuti. Wa Manase: Ngamalieli mwana wa Vetasuli. 11Wa Mbenyamini: Avitani mwana wa Kiteoni. 12Wa Ndani: Aieseli mwana wa Amisatai. 13Wa Aseli: Vakieli mwana wa Okalani. 14Wa Ngati: Eliasavu mwana wa Ndeueli. 15Wa Navitali: Aila mwana wa Enani. 16Asu nĩo meetiwe nthĩnĩ wa ũla ũmbano, anene ma mbaĩ sya aaĩthe moo; nĩmo maĩ atongoi ma ngili sya Isilaeli. 17Na Mose na Aluni moosa andũ asu ala mawetiwe na masyĩtwa moo: 18nao moomban'ya ũmbano w'onthe mũthenya wa mbee wa mwei wa kelĩ; na matavan'ya mosyaanĩo moo kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, ũla ũvikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, mũndũ na mũndũ. 19O tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose, nĩw'o wamatalĩle weũnĩ wa Sinai.

20Na ana ma Leuveni, ĩkithathi ya Isilaeli, nzyawa syoo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, mũndũ na mũndũ, kĩla mũndũ mũũme ũvikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ; 21ala matalilwe, ma mbaĩ ya Leuveni, maĩ ngili mĩongo ĩna na thanthatũ na maana atano.

22Ma ana ma Simeoni, nzyawa syoo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, ala matalilwe, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, mũndũ na mũndũ, kĩla mũndũ mũũme ũvikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ; 23ala matalilwe, ma mbaĩ ya Simeoni, maĩ ngili mĩongo ĩtano na kenda na maana atatũ.

24Ma ana ma Ngati, nzyawa syoo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ; 25ala matalilwe, ma mbaĩ ya Ngati, maĩ ngili mĩongo ĩna na itano na maana thanthatũ na mĩongo ĩtano.

26Ma ana ma Yuta, nzyawa syoo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ; 27ala matalilwe, ma mbaĩ ya Yuta, maĩ ngili mĩongo mũonza na inya na maana thanthatũ.

28Ma ana ma Isakali, nzyawa syoo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ; 29ala matalilwe, ma mbaĩ ya Isakali, maĩ ngili mĩongo ĩtano na inya na maana ana.

30Ma ana ma Nzevuluni, nzyawa syoo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ; 31ala matalilwe, ma mbaĩ ya Nzevuluni, maĩ ngili mĩongo ĩtano na mũonza na maana ana.

32Ma ana ma Yosevu, nao nĩ ma ana ma Evalaimu, nzyawa syoo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ; 33ala matalilwe, ma mbaĩ ya Evalaimu, maĩ ngili mĩongo ĩna na maana atano.

34Ma ana ma Manase, nzyawa syoo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ; 35ala matalilwe, ma mbaĩ ya Manase, maĩ ngili mĩongo ĩtatũ na ilĩ na maana elĩ.

36Ma ana ma Mbenyamini, nzyawa syoo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ala maĩ matonya kũthi kaũni; 37ala matalilwe, ma mbaĩ ya Mbenyamini, maĩ ngili mĩongo ĩtatũ na itano na maana ana.

38Ma ana ma Ndani, nzyawa syoo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ; 39ala matalilwe, ma mbaĩ ya Ndani, maĩ ngili mĩongo thanthatũ na ilĩ na maana mũonza.

40Ma ana ma Aseli, nzyawa syoo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ; 41ala matalilwe,

ma mbaĩ ya Aseli, maĩ ngili mĩongo ĩna na ĩmwe na maana atano.
42Ma ana ma Navitali, nzyawa syoo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ; 43ala matalilwe, ma mbaĩ ya Navitali, maĩ ngili mĩongo ĩtano na itatũ na maana ana.
44Asu nĩo ala matalilwe, ala Mose na Aluni matalile, na anene ma Isilaeli, andũ ĩkũmi na elĩ: kĩla ũmwe aĩ vandũ va nyũmba ya aaĩthe make. 45Na ĩndĩ onthe ala matalilwe ma ana ma Isilaeli kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, onthe ma Isilaeli ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ; 46onthe nao ala matalilwe maĩ ngili maana thanthatũ na itatũ na maana atano na mĩongo ĩtano.

Alivai makiwa asyaĩĩsya ma wĩkalo

47Ĩndĩ Alivai kũatĩĩa mbaĩ ya aaĩthe moo matyaatalanĩlw'a na asu. 48Nũndũ Yeova nĩwaneenie na Mose, akĩmwĩa, 49No mbaĩ ya Livai ĩtetalwa, o na ndũkamatalanĩlye na ana ma Isilaeli; 50ĩndĩ maie Alivai asyaĩĩsya ma wĩkalo wa ũkũsĩ, na asyaĩĩsya ma mĩio yonthe yĩ nthĩnĩ waw'o, na asyaĩĩsya ma syĩndũ syonthe syaw'o: makakuae wĩkalo, na mĩio yaw'o yonthe; na makothũkũmae, na makambae maeema moo mathyũlũlũkĩte wĩkalo. 51Na yĩla wĩkalo wĩtwawa mbee, Alivai makothasye; na yĩla wĩkalo wĩũngamw'a, Alivai makawakae: na mũeni ũla wĩthengeea mũvaka oawe. 52Na ana ma Isilaeli makambae maeema moo, kĩla mũndũ vala ve mwako wa maeema wake mwene, na kĩla mũndũ vala ve kĩvevelo kyake mwene, o ũndũ nguthu syoo itilyĩ. 53Ĩndĩ Alivai makambae maeema moo mathyũlũlũkĩte wĩkalo wa ũkũsĩ, nĩ kana vaikethĩwe ũthilĩku ĩũlũ wa ũmbano wa ana ma Isilaeli: na Alivai makasũvĩae wĩaĩo wa wĩkalo wa ũkũsĩ. 54Ũu nĩw'o ana ma Isilaeli meekie; kwĩanana na onthe ala Yeova wamwĩaĩe Mose, nĩw'o meekie.

MOTALO 2

Myako ya maeema na anene ma mbaĩ

1Na Yeova aneena na Mose na Aluni, akĩmea, 2Ana ma Isilaeli makambae maeema moo kĩla mũndũ vakuvĩ na kĩvevelo kyake mwene, kĩ na ũvano wa nyũmba sya aaĩthe make: kũyelekela ĩeema ya kũmbanĩa, nĩvo meambaa maeema moo mayĩthyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe. 3Na ala meambaa maeema moo ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kwelekela vala syũa yumĩlaa makeethĩwa ala ma kĩvevelo kya mwako wa maeema wa Yuta, kwĩanana na nguthu syoo: na mũnene wa ana ma Yuta akeethĩwa Nasoni mwana wa Aminatavu. 4Na nguthu yake, na ala matalilwe mayo maĩ ngili mĩongo mũonza na inya na maana thanthatũ. 5Na ala meambaa maeema moo vakuvĩ nake makeethĩwa ma mbaĩ ya Isakali: na mũnene wa ana ma Isakali akeethĩwa Nethaneli mwana wa Nzuali. 6Na nguthu yake, na ala matalilwe mayo, maĩ ngili mĩongo ĩtano na inya na maana ana. 7Na mbaĩ ya Nzevuluni: na mũnene wa ana ma Nzevuluni akeethĩwa Eliavu mwana wa Eeloni. 8Na nguthu yake, na ala matalilwe mayo, maĩ ngili mĩongo ĩtano na mũonza na maana ana. 9Onthe ala matalilwe ma mwako wa maeema wa Yuta maĩ ngili ĩana na mĩongo nyanya na thanthatũ na maana ana, kwĩanana na nguthu syoo. Asu nĩo meambaa kũthi.
10Ngalĩ ya ĩtheo kũkethĩwe kĩvevelo kya mwako wa maeema wa Leuveni kwĩanana na nguthu syoo: na mũnene wa ana ma Leuveni akeethĩwa Elisuli mwana wa Seteuli. 11Na nguthu yake, na ala matalilwe mayo, maĩ ngili mĩongo ĩna na thanthatũ na maana atano. 12Na ala meambaa maeema moo vakuvĩ nake makeethĩwa ma mbaĩ ya Simeoni: na mũnene wa ana ma Simeoni akeethĩwa Selumieli mwana wa Nzulisatai. 13Na nguthu yake, na ala matalilwe mayo, maĩ ngili mĩongo ĩtano na kenda na maana atatũ. 14Na mbaĩ ya Ngati: na mũnene wa ana ma Ngati akeethĩwa Eliasavu mwana wa Leueli. 15Na nguthu yake, na ala matalilwe mayo, maĩ ngili mĩongo ĩna na itano na maana thanthatũ na mĩongo ĩtano. 16Onthe ala matalilwe ma mwako wa maeema wa Leuveni maĩ ngili ĩana na mĩongo ĩtano na ĩmwe na maana ana na mĩongo ĩtano, kwĩanana na nguthu syoo. Asu nĩo ma kelĩ ma kũthi.
17Nĩvo ĩndĩ ĩeema ya kũmbanĩa yĩendaa, yĩ vamwe na mwako wa maeema ma Alivai katĩ wa myako ya maeema yonthe: o ũndũ mambaa maeema moo, now'o makathi, kĩla mũndũ vandũ vake, vakuvĩ na kĩvevelo kyoo.
18Ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa kũkethĩwe kĩvevelo kya mwako wa maeema wa Evalaimu kwĩanana na nguthu syoo: na mũnene wa ana ma Evalaimu akeethĩwa Elisama mwana wa Amiuti. 19Na nguthu yake, na ala matalilwe mayo maĩ ngili mĩongo ĩna na maana atano. 20Na vakuvĩ nake kũkeethĩwa mbaĩ ya Manase: na mũnene wa ana ma Manase akeethĩwa Ngamalieli mwana wa Vetasuli. 21Na nguthu yake na ala matalilwe mayo, maĩ ngili mĩongo ĩtatũ na ilĩ na maana elĩ. 22Na mbaĩ ya Mbenyamini: na mũnene wa ana ma Mbenyamini akeethĩwa Avĩtani mwana wa Kiteoni. 23Na nguthu yake, na ala matalilwe mayo, maĩ ngili mĩongo ĩtatũ na itano na maana ana. 24Onthe ala matalilwe ma mwako wa maeema wa Evalaimu maĩ ngili ĩana na nyanya na ĩana yĩmwe, kwĩanana na nguthu syoo. Asu nĩo ma katatũ ma kũthi.
25Ngalĩ ya ĩũlũ kũkethĩwe kĩvevelo kya mwako wa maeema wa Ndani kwĩanana na nguthu syoo: na mũnene wa ana ma Ndani akeethĩwa Aieseli mwana wa Amisatai. 26Na nguthu yake, na ala matalilwe mayo, maĩ ngili mĩongo thanthatũ na ilĩ na maana mũonza. 27Na ala meambaa maeema moo vakuvĩ nake makeethĩwa ma mbaĩ ya Aseli: na mũnene wa ana ma Aseli akeethĩwa Vakieli mwana wa Okalani. 28Na nguthu yake, na ala matalilwe mayo, maĩ ngili mĩongo ĩna na ĩmwe na maana atano. 29Na mbaĩ ya Navitali: na mũnene wa ana ma Navitali akeethĩwa Aila mwana wa Enani. 30Na nguthu yake, na ala matalilwe mayo,

maĩ ngili mĩongo itano na itatũ na maana ana. 31Onthe ala matalilwe ma mwako wa maeema wa Ndani maĩ ngili ĩana na mĩongo ĩtano na mũonza na maana thanthatũ. Asu nĩo ma ĩtina ma kũthi maatĩĩe ivevelo syoo.
32Asu nĩmo ala matalilwe ma ana ma Isilaeli kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo; onthe ala matalilwe ma myako ya maeema kwĩanana na nguthu syoo maĩ ngili maana thanthatũ na itatũ na maana atano na mĩongo ĩtano.
33Ĩndĩ Alivai matyaatalanĩlw'a katĩ wa ana ma Isilaeli; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose. 34Now'o ana ma Isilaeli meekie; kwĩanana na onthe ala Yeova wamwĩaĩe Mose, now'o mambaa maeema moo vakuvĩ na ivevelo syoo, na now'o maendaa, kĩla mũndũ kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe moo.

MOTALO 3

Ũtalo wa Alivai na mawĩa moo

1Na ĩndĩ ii nĩsyo nzyawa sya Aluni na Mose mũthenya ũla Yeova waneenee na Mose kĩĩmanĩ kya Sinai. 2Na aa nĩmo masyĩtwa ma ana ma Aluni: Natavu ĩkithathi, na Aviu, na Eleasali, na Ithamali. 3Nĩmo masyĩtwa ma ana ma Aluni, athembi ala metĩkĩiwe mauta, ala wamavathie methĩwe atheu mathũkũmae wĩanĩ wa ũthembi. 4Na Natavu na Aviu makw'ĩa vu mbee wa Yeova, yĩla maumĩsye Yeova mwaki ũte wa vo, weũnĩ wa Sinai, nao matyaĩ na syana; na Eleasali na Ithamali mathũkũmaa wĩanĩ wa ũthembi Aluni ĩthe woo e vo.
5Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 6Thengeesya mbaĩ ya Livai, na maie mbee wa mũthembi Aluni mamũthũkũmae. 7Nao makasũvĩae wĩaĩo wake, na wĩaĩo wa ũmbano w'onthe vu mbee wa ĩeema ya kũmbanĩa, mathũkũmae wĩanĩ wa wĩkalo. 8Nao makasũvĩae mĩio yonthe ya ĩeema ya kũmbanĩa, na ũla wĩaĩo wa ana ma Isilaeli, mathũkũmae wĩanĩ wa wĩkalo. 9Namo Alivai ũkanenge Aluni na ana make: na nĩmanenganĩtwe kwake vyũ kwondũ wa ana ma Isilaeli. 10Naku ũkamaie Aluni na ana make, na makasũvĩae ũthembi woo: na mũeni ũla wĩthengeea mũvaka oawe.
11Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 12Nakwa, sisya, nĩnĩmaumĩtye Alivai nthĩnĩ wa ana ma Isilaeli vandũ va makithathi onthe ala mambaa kuma ĩvunĩ ya nyinyia ma ana ma Isilaeli; na Alivai makeethĩwa makwa: 13nũndũ makithathi onthe nĩ makwa; mũthenya ũla nooaie makithathi onthe nthĩ ya Misili nĩnavathie makithathi onthe nthĩnĩ wa Isilaeli methĩwe atheu kwakwa, mũndũ o na nyamũ; makeethĩwa makwa; ninyie Yeova.
14Na Yeova aneena na Mose weũnĩ wa Sinai, akĩmwĩa, 15Tala ana ma Livai kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo: kĩla mũndũ mũũme ũvikĩtye mwei ũmwe na mbee ũkamatale. 16Na Mose amatala kwĩanana na ndeto ya Yeova, o ũndũ weaĩwe. 17Na aa nĩo ana ma Livai na masyĩtwa moo: Ngelisoni, na Koathi, na Melali. 18Na masyĩtwa ma ana ma Ngelisoni kũatĩĩa mĩvĩa yoo nĩ aa: Livini na Simei.
19Na ana ma Koathi kũatĩĩa mĩvĩa yoo: Amilamu, na Isali, na Eviloni, na Usieli. 20Na ana ma Melali kũatĩĩa mĩvĩa yoo: Mali na Musi. Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya Alivai kũatĩĩa nyũmba sya aĩĩthe moo.
21Kwa Ngelisoni kwaumie mũvĩa wa Alivini, na mũvia wa Asimei: ĩsu nĩ mĩvĩa ya Ngelisoni. 22Ala matalilwe moo, kwĩanana na ũtalo wa aũme onthe, o na tũvĩsĩ tũla tũvikĩtye mwei ũmwe na mbee, o asu ala matalilwe moo maĩ ngili mũonza na maana atano.
23Mĩvĩa ya Angelisoni makambae maeema moo mbĩlĩlo wa wĩkalo kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa. 24Na mũnene wa nyũmba ya aaĩthe ma Angelisoni akeethĩwa Eliasavu mwana wa Laeli. 25Na wĩaĩo wa ana ma Angelisoni ĩeemanĩ ya kũmbanĩa ũkeethĩwa wa kũsũvĩaa wĩkalo, na Ĩeema, na kĩla kya ũyĩvw'ĩka, na tama wa mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, 26na ila ngũa sya kũniinw'a sya nza, na tama wa mũvĩanĩ wa nza, ĩla yĩ vakuvĩ na wĩkalo, na vakuvĩ na kĩthembeo kũkĩthyũlũlũka ngalĩ syonthe, na makanda mayo kwondũ wa ũthũkũmi w'onthe wayo.
27Na kwa Koathi kwaumie mũvĩa wa Aamilamu, na mũvĩa wa Aisali, na mũvĩa wa Aeviloni, na mũvĩa wa Ausieli: ĩsu nĩyo mĩvĩa ya Akoathi. 28Kwĩanana na ũtalo wa aũme onthe, o na tũvĩsĩ tũla tũvikĩtye mwei ũmwe na mbee, maĩ ngili nyanya na maana thanthatũ, makĩsũvĩaa wĩaĩo wa vala vandũ vatheu. 29Mĩvĩa ya ana ma Koathi makambae maeema moo ngalĩ ya ĩtheo ya wĩkalo. 30Na mũnene wa nyũmba ya aaĩthe ma mĩvĩa ya Akoathi akeethĩwa Elisavani mwana wa Usieli. 31Na wĩaĩo woo ũkeethĩwa wa kũsũvĩaa yĩla ĩsandũkũ, na mesa, na kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa, na ithembeo, na mĩio ya vala vandũ vatheu ĩla mathũkũmaa nayo, na ũla tama, na ũthũkũmi wa vo w'onthe. 32Na Eleasali mwana wa mũthembi Aluni akeethĩwa mũnene wa anene ma Alivai, akeethĩwa mũsyaĩĩsya wa ala masũvĩaa wĩaĩo wa vala vandũ vatheu.
33Kwa Melali kwaumie mũvĩa wa Amali, na mũvĩa wa Amusi: ĩsu nĩyo mĩvĩa ya Melali. 34Na ala matalilwe moo, kwĩanana na ũtalo wa aũme onthe, o na tũvĩsĩ tũla tũvikĩtye mwei ũmwe na mbee, maĩ ngili thanthatũ na maana elĩ. 35Na mũnene wa nyũmba ya aaĩthe ma mĩvĩa ya Melali aĩ Nzulieli mwana wa Aviaili: asu makambae maeema moo ngalĩ ya ĩũlũ ya wĩkalo. 36Na wĩaĩo ũla ana ma Melali meaĩĩtwe ũkethĩwe wa kũsũvĩaa mbwaũ sya wĩkalo, na mĩamba yaw'o, na ituĩ syaw'o, na iĩndĩ syaw'o, na mĩio yonthe yaw'o, na ũthũkũmi wa vo w'onthe, 37na ituĩ sya nza ila ithyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe, na iĩndĩ syasyo, na syambo syasyo, na makanda masyo.
38Na ala meambaa maeema moo ngalĩ ya mbee ya wĩkalo ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, mbee wa ĩeema ya kũmbanĩa kwelekela vala syũa yumĩlaa, makethĩwe Mose, na Aluni na ana make, makĩsũvĩaa wĩaĩo wa vala vandũ vatheu, o wĩaĩo wa ana ma Isilaeli; na mũeni ũla wĩthengeea mũvaka oawe. 39Onthe ala matalilwe ma Alivai, ala Mose na Aluni matalile nũndũ wa mwĩao wa

Yeova, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, aũme onthe o na tũvĩsĩ tũla tũvikĩtye mwei ũmwe na mbee, maĩ ngili mĩongo ĩlĩ na ilĩ.

Alivai na wovosyo wa makithathi

40Na Yeova amwĩa Mose, Tala makithathi onthe aũme ma ana ma Isilaeli o na tũvĩsĩ tũla tũvikĩtye mwei ũmwe na mbee, noitala masyĩtwa moo. 41Na ũkambosee Alivai (ninyie Yeova) vandũ va makithathi onthe ma ana ma Isilaeli; na indo sya Alivai vandũ va makithathi ma indo ma ana ma Isilaeli. 42Na Mose atala makithathi onthe ma ana ma Isilaeli, o tondũ Yeova wamwĩaĩe. 43Na makithathi onthe aũme kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa, o na tũvĩsĩ tũla tũvikĩtye mwei ũmwe na mbee, ma ala matalilwe moo, maĩ ngili mĩongo ĩlĩ na ilĩ na maana elĩ na mĩongo mũonza na atatũ.

44Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 45Osa Alivai vandũ va makithathi onthe ma ana ma Isilaeli, na indo sya Alivai vandũ va indo syoo; na Alivai makeethĩwa makwa: ninyie Yeova. 46Na ũndũ wa wovosyo wa ala maana elĩ na mĩongo mũonza na atatũ ma makithathi ma ana ma Isilaeli, ala mavĩtũkĩte ũtalo wa Alivai, 47ũkose sekeli itano kwa kĩla mũndũ; kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu ũkasyosa (sekeli nĩ ngela mĩongo ĩlĩ): 48na ũkanenge Aluni na ana make mbesa isu, ila syovoisye ala mavĩtũkĩte Alivai. 49Na Mose amaumya asu ala mathonokie ala movoiwe nĩ Alivai mbesa sya wovosyo; 50na oosa mbesa isu kwa makithathi ma ana ma Isilaeli, sekeli ngili imwe na maana atatũ na mĩongo thanthatũ na itano, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu: 51na Mose anenga Aluni na ana make mbesa isu sya wovosyo, kwĩanana na ndeto ya Yeova, o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.

MOTALO 4

Mawĩa ma Alivai

1Na Yeova aneena na Mose na Aluni, akĩmea, 2Vetai ũtalo wa ana ma Koathi vala ve ana ma Livai, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, 3ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩtatũ na mbee o kũvika myaka mĩongo ĩtano, onthe ala malikaa ũthũkũminĩ, matethye wĩa ĩeemanĩ ya kũmbanĩa. 4Ũũ nĩw'o ũthũkũmi wa ana ma Koathi ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, syĩndũnĩ ila ntheu mbee: 5yĩla maeema meambũawa mathi, Aluni na ana make makalike na kumya ula tũtũ wa kũtilan'ya, na kũvw'ĩka ĩsandũkũ ya ũkũsĩ naw'o, 6na makavw'ĩke ĩũlũ wayo ũa wa vomboo, na makalan'ye ĩũlũ waw'o ngũa ya vuluu mũthei, na makĩkĩa mĩtĩ yayo ya ũyĩkua. 7Na mesanĩ ya imũtũ ila siĩawa Yeova makalan'ye ngũa ya vuluu, na kwia masaani ĩũlũ wayo, na syĩko, na mbakũli na ikombe sya kwĩtĩkĩasya; na imutu ila itatw'ĩkanaa ikeethĩwa ĩũlũ wayo: 8na makalan'ye ĩũlũ wasyo ngũa ndune mũno, na kũvw'ĩka ngũa ĩsu na ũa wa vomboo, na makekĩe mĩtĩ yayo. 9Na makose ngũa ya vuluu na kũvw'ĩka kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa ala mamulĩkaa, na mataa makyo, na mĩkasĩ yakyo, na masaani makyo ma makaa, na mĩio yonthe ya mauta makyo, ĩla matethasya wĩa wakyo nayo: 10na makakĩkĩe vamwe na mĩio yonthe yakyo nthĩnĩ wa ũa wa vomboo, na makia ĩũlũ wa mĩtĩ ya ũkua nayo. 11Na ĩũlũ wa kĩthembeo kya thaavu makalan'ye ngũa ya vuluu, na maimĩvw'ĩka ũa wa vomboo, na kwĩkĩa ĩla mĩtĩ yakyo: 12na makose mĩio yonthe ya ũthũkũmi ĩla mathũkũmaa nayo nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu, na kũmĩkĩa ngũanĩ ya vuluu, na kũmĩvw'ĩka ũa wa vomboo, na kũmia ĩũlũ wa mĩtĩ ya kũkua nayo. 13Na makooke mũu kĩthembeonĩ, na kwalan'ya ngũa ĩtilyĩ ta ndune ĩũlũ wakyo: 14nao makaie ĩũlũ wayo mĩio yonthe yayo, ĩla mathũkũmaa nayo, tũvũngũlyũ twa ũkua makaa, na itonyi sya nyama, na mĩko, na masaani manene, mĩio yonthe ya kĩla kĩthembeo; na makalan'ye ĩũlũ wayo ũa wa vomboo, na kwĩkĩa mĩtĩ yakyo. 15Na yĩla Aluni na ana make memina kũvw'ĩka vala vandũ vatheu, na mĩio yonthe ya vala vandũ vatheu, o yĩla meambũa maeema mathi; ĩtina wa ũu, ana ma Koathi makooka kũkua: ĩndĩ matikakiite vala vandũ vatheu, matikakw'e. Syĩndũ isu nĩ mĩio ya ana ma Koathi ĩeemanĩ ya kũmbanĩa. 16Na wĩaĩo wa Eleasali mwana wa mũthembi Aluni ũkethĩwe wa kũsũvĩaa mauta ma kwakan'ya taa, na ũvani ũla ũnyungaa nesa, na nthembo ya mũtu ĩtatw'ĩkanaa, na mauta ma kwĩtĩkĩsya, o wĩaĩo wa wĩkalo w'onthe, na wa mĩio yonthe ĩla yĩ nthĩnĩ waw'o, vala vandũ vatheu, na mĩio ya vo.

17Na Yeova aneena na Mose na Aluni, akĩmea, 18Mũikavete mbaĩ ya mĩvĩa ya Akoathi kuma katĩ wa Alivai: 19ĩndĩ mekaei ũndũ ũũ, nĩ kana mekalae thayũ, maikakw'e, yĩla meũthengeea syĩndũ ntheu mbee; Aluni na ana make makalike nthĩnĩ na kũmwiĩa kĩla mũndũ ũthũkũmi wake na mũio wake; 20ĩndĩ asu matikalike kũsisya vala vandũ vatheu o na kavinda kanini, matikakw'e.

21Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 22Tala ana ma Ngelisoni, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo; 23ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩtatũ na mbee kũvika myaka mĩongo ĩtano ũkamatale; onthe ala malikaa kũthũkũma, matethye wĩa ĩeemanĩ ya kũmbanĩa. 24Ũũ nĩw'o ũthũkũmi wa mĩvĩa ya Angelisoni wa kũthũkũma na kũkua mĩio: 25makakuae masuka ma wĩkalo, na ĩeema ya kũmbanĩa, na kĩndũ kya kũyĩvw'ĩka, na kĩngĩ kya kũvw'ĩka kya ũa wa vomboo kĩ ĩũlũ wayo, na tama wa mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa; 26na ngũa sya kũniinw'a sya nza, na tama wa mũomonĩ wa mbingĩlo ya nza, ũla wĩ vakuvĩ na wĩkalo na vakuvĩ na kĩthembeo kũkĩthyũlũlũka ngalĩ syonthe, na makanda masyo, na mĩio yonthe ya ũthũkũmi wasyo, na w'onthe o na wĩva ũla ũkekwa nasyo: makathũkũmae wĩanĩ ũsu. 27Ũthũkũmi w'onthe wa ana ma Angelisoni, ũndũ wa mĩio yoo yonthe, na ũndũ wa ũthũkũmi woo w'onthe, ũkeethĩwa ũkĩaĩwa nĩ Aluni na ana make; nenyu mũkamaiĩe mĩio yoo yonthe mamĩsũvĩae. 28Ũsu nĩw'o ũthũkũmi wa mĩvĩa ya ana ma Ngelisoni ĩeemanĩ ya kũmbanĩa: kwĩaĩwa kwoo

kũkethĩwe kw'okonĩ kwa Ithamali mwana wa mũthembi Aluni.
29Ũndũ wa ana ma Melali, ũkamatale kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo; 30ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩtatũ na mbee o kũvika myaka mĩongo ĩtano ũkamatale, kĩla ũmwe ũlikaa ũthũkũminĩ ũsu, kũtethya wĩa wa ĩeema ya kũmbanĩa. 31Kwĩaĩwa kwoo kwondũ wa mĩio yoo, kwĩanana na ũthũkũmi woo w'onthe ĩeemanĩ ya kũmbanĩa nĩkw'o kũũ: mbwaũ sya wĩkalo, na mĩamba yaw'o, na ituĩ syaw'o, na iĩndĩ syaw'o; 32na ituĩ sya nza sya kũthyũlũlũka ngalĩ syonthe, na iĩndĩ syasyo, na syambo syasyo, na makanda masyo, vamwe na mĩio yasyo yonthe, na vamwe na ũthũkũmi wasyo w'onthe: ũkamũwetee kĩla mũndũ mĩio yake na masyĩtwa mayo ĩla weaĩwe asũvĩae. 33Ũsu nĩw'o ũthũkũmi wa mĩvĩa ya ana ma Melali, kwĩanana na ũthũkũmi woo w'onthe, ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, ũkĩsiaĩĩw'a nĩ Ithamali mwana wa mũthembi Aluni.
34Na Mose na Aluni na anene ma ũmbano matala ana ma Akoathi kũatĩĩa mĩvĩa yoo, na kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, 35ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩtatũ na mbee o kũvika myaka mĩongo ĩtano, kĩla mũndũ ũla walikaa ũthũkũminĩ ũsu, kwondũ wa wĩa ĩeemanĩ ya kũmbanĩa; 36na ala matalilwe moo kũatĩĩa mĩvĩa yoo maĩ ngili ilĩ na maana mũonza na mĩongo ĩtano. 37Asu nĩo ala matalilwe ma mĩvĩa ya Akoathi, onthe ala mathũkũmaa ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, ala Mose na Aluni matalile o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.
38Na ala matalilwe ma ana ma Ngelisoni, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, na kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, 39ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩtatũ na mbee o kũvika myaka mĩongo ĩtano, kĩla ũmwe ũla walikaa ũthũkũminĩ ũsu wa wĩa ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, 40o asu ala matalilwe moo, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, maĩ ngili ili na maana thanthatũ na mĩongo ĩtatũ. 41Asu nĩo ala matalilwe ma mĩvĩa ya ana ma Ngelisoni, onthe ala mathũkũmaa ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, ala Mose na Aluni matalile kwĩanana na mwĩao wa Yeova.
42Na ala matalilwe ma mĩvĩa ya ana ma Melali, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, 43ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩtatũ na mbee o kũvika myaka mĩongo ĩtano, kĩla ũmwe ũla walikaa ũthũkũminĩ ũsu wa wĩa ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, 44o asu ala matalilwe ma mĩvĩa yoo, maĩ ngili itatũ na maana elĩ. 45Asu nĩo ala matalilwe ma mĩvĩa ya ana ma Melali, ala Mose na Aluni matalile o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.
46Onthe ala matalilwe ma Alivai, ala Mose na Aluni na anene ma Isilaeli matalile, kũatĩĩa mĩvĩa yoo, na kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, 47ala mavikĩtye mayaka mĩongo ĩtatũ na mbee o kũvika myaka mĩongo ĩtano, kĩla ũmwe ũla walikaa kũtethya wĩa wa ũthũkũmi ũsu, na wĩa wa kũkua mĩio ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, 48o asu matalilwe moo maĩ ngili nyanya na maana atano na mĩongo nyanya. 49Matalilwe nĩ Mose kwĩanana na mwĩao wa Yeova, kĩla mũndũ o ũndũ ũthũkũmi wake ũilyĩ, na ũndũ mĩio yake ĩilyĩ: ũu nĩw'o matalilwe nĩwe, o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.

MOTALO 5

Ala avuku makĩvetwa mwakonĩ wa maeema

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Meaĩe ana ma Isilaeli, mavete mwakonĩ wa maeema kĩla mũndũ ũwaĩte mangũ, na kĩla mũndũ ũwaĩte mũluo, na o ũla ũvukĩtwe nĩ kimba: 3aũme o na aka mũkamaumaalye, na mũkamaie ũtee wa mwako wa maeema; matikavukye mwako wa maeema woo, ũla nĩkalaa nthĩnĩ waw'o. 4Na ana ma Isilaeli mekaa ũu, na mamaumaalasya ũtee wa mwako wa maeema; o tondũ Yeova wamũtavisye Mose, nĩw'o ana ma Isilaeli mekaa.

Mwĩao wa kũĩva

5Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 6Matavye ana ma Isilaeli atĩĩ, Yĩla mũndũ mũũme kana mũndũ mũka meĩka naĩ o na yĩva yĩkawa nĩ andũ, na kũmũvĩtanĩsya Yeova, na mũndũ ũsu akethĩwa e mũvĩtan'ya; 7nĩvo ĩndĩ wĩumbũlaa naĩ yake ĩla wĩkĩte: na akaĩva vyũ kwondũ wa ũvĩtan'yo wake, na kwongeleela kĩlungu kya katano na kũmũnenga ũla wamũvĩtanĩsye. 8Ĩndĩ ethĩwa mũndũ ũsu nde na mũndũ wa mũvĩa wake ũla ũtonya kũĩvĩwa ũvĩtan'yo ũsu, kĩla kĩkũĩvĩwa ĩvĩtyo yake kwa Yeova kĩkeethĩwa kya mũthembi; eka ndũũme ya wĩw'anĩthyo, ĩla wĩw'anĩthw'a kwondũ wayo. 9Na kĩla nthembo ya kũkĩlw'a ya syĩndũ syonthe ntheu sya ana ma Isilaeli, ĩla memũtwaĩa mũthembi, ĩkeethĩwa yake. 10Na syĩndũ ivathĩtwe nĩ mũndũ syĩthĩwe ntheu ikeethĩwa sya mũthembi: o kĩla mũndũ o na wĩva ũnengae mũthembi kĩkeethĩwa kyake.

Mwĩao ũndũ wa nzika

11Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 12Neena na ana ma Isilaeli, ũmatavye, Ethĩwa mũka wa mũndũ o na wiva nũnũũtambũka na kũmũvĩtanĩsya mũũme, 13na mũndũ akĩkoma nake na kũlaalaa, na ũndũ ũsu ũivĩthwa mũũme ndakone, na kũvithwa ki, nake nĩwĩvukitye, na vati ngũsĩ yĩsĩ, na ndaaoneka akĩka ũu, 14na mũũme aikwatwa nĩ nzika ngoonĩ yake, na kwĩw'a nzika ũndũ wa mũka wake, nake nĩwĩvukĩtye: kana ethĩwa akakwatwa nĩ nzika ngoonĩ, na kwĩw'a nzika ũndũ wa mũka, nake ndevukitye: 15nĩvo ĩndĩ ũla mũndũ wĩtwaa mũka wake vala ve mũthembi, na aitwaa nthembo ũndũ wake, kĩlungu kya ĩkũmi kya eva ya mũtu wa mbaale; ndakekĩe mauta ĩũlũ waw'o, kana kwĩkĩa ũvumba ĩũlũ waw'o; nũndũ nĩ nthembo ya mũtu kwondũ wa nzika, nthembo ya mũtu ya ũlilikan'yo, ya kũlilikan'ya ũthũku.
16Na mũthembi akamũthengeesye na kũmwĩkalya mbee wa Yeova: 17na mũthembi akekĩe manzĩ matheu ĩsaaninĩ ya yũmba; na akyosa kĩtoo kĩla kĩ vo nthĩ wĩkalonĩ, na kũkĩkĩa manzĩnĩ. 18Na mũthembi akamwĩkalye ũla mũndũ mũka mbee wa Yeova, na kwithalĩkya nzw'ĩĩ sya mũtwe wa mũndũ mũka, na kwĩkĩa nthembo ya mũtu ya ũlilikan'yo mokonĩ make,

nayo nĩ nthembo ya mũtu kwondũ wa nzika: na mũthembi akethĩwe na manzĩ asu me ũũ kw'okonĩ kwake ala maetae kĩumo. 19Na mũthembi akamũavĩthye, na kwĩa ũla mũndũ mũka, Ethĩwa mũndũ mũũme ndaakoma naku, na ethĩwa ndwaalika wathavunĩ, wĩ mwĩaonĩ wa mũemeu, manzĩ aa me ũũ ala maetae kĩumo maikakũkwate. 20Ĩndĩ ethĩwa nũlikĩte wathavunĩ, wĩ mwĩaonĩ wa mũemeu, na ethĩwa nĩwĩvukĩtye, na mũndũ nũkomete naku ũte mũemeu: 21nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩmũavĩthya ũla mũndũ mũka na wĩvĩto wa kwĩvĩta, na mũthembi akee mũndũ mũka ũsu, Yeova akũtw'ĩkĩthye kĩumo na wĩvĩto andũnĩ maku, yĩla Yeova ũkakwonzethya ĩtako yaku, na kwimbĩthya ĩvu yaku; 22na manzĩ aa ala maetae kĩumo makalika nda yaku, na kwimbĩthya ĩvu yaku, na kwonzethya ĩtako yaku. Na mũndũ mũka ũsu akasye, Ameni, Ameni.

23Na mũthembi akaandĩke iumo isu ĩvukunĩ, na akaithambĩsya nthĩnĩ wa ala manzĩ me ũũ: 24na akamũkundye ũla mũndũ mũka manzĩ asu me ũũ ala maetae kĩumo; na manzĩ ala maetae kĩumo makalika nthĩnĩ wake nao makeethĩwa me ũũ. 25Mũthembi akaumye ĩla nthembo ya mũtu kwondũ wa nzika kw'okonĩ kwa mũndũ mũka, na akavyũlangya nthembo ya mũtu mbee wa Yeova, na kũmĩtwaa kĩthembeoni: 26na mũthembi akaute ũvĩ wa nthembo ya mũtu, wĩthĩwe ũlilikan'yo wayo, na kũvĩvĩsya kĩthembeonĩ, na ĩtina akamũkundye ũ mũndũ mũka manzĩ asu. 27Na amina kũmũkundya ala manzĩ, nĩvo ĩndĩ kwĩthĩwa, ethĩwa nĩwĩvukĩtye, na kũmũvĩtanĩsya mũũme, manzĩ ala maetae kĩumo makalika nthĩnĩ wake na makeethĩwa me ũũ, na ĩvu yake yĩkaimba, na ĩtako yake yĩkonza: na ũ mũndũ mũka akeethĩwa e kĩumo andũnĩ make. 28Na ethĩwa mũndũ mũka ndevukĩtye, ĩndĩ nĩ mũtheu; nĩvo ĩndĩ wĩthĩwa ate na ũndũ, nake akaitava.

29Ũsu nĩw'o mwĩao wa nzika, yĩla mũndũ mũka, e mwĩaonĩ wa mũũme, wĩlika wathavunĩ na kwĩvukya; 30kana yĩla nzika syĩmũkwata mũndũ mũũme ngoonĩ, na ailikwa nĩ nzika ũndũ wa mũka; nĩvo ĩndĩ wĩmwĩkalya mũka mbee wa Yeova, na mũthembi akamwĩka maũndũ onthe ma mwĩao ũsu. 31Na mũndũ mũũme ũsu akeethĩwa ate na ũthũku, na mũndũ mũka ũsu akakua ũthũku wake.

MOTALO 6

Mwĩao ũndũ wa Mũnasali

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Neena na ana ma Isilaeli, ũmatavye, Yĩla mũndũ mũũme kana mũndũ mũka ũkevĩta wĩvĩto, wĩvĩto wa Mũnasali, nĩ kana evathe ethĩwe wa Yeova, 3akevathane na mbinyu na kĩla kĩtoonasya; ndakanyw'e siki wa mbinyu, kana siki wa kĩla kĩtoonasya, o na ndakanyw'e ngoyoo o na yĩva ya nzavivũ, kana kũya nzavivũ mbĩu kana mbovu. 4Mĩthenya yonthe ya kwĩvatha kwake ndakaye kĩndũ kĩseũvĩtw'e kya mũsavivũ, kuma mbĩndĩ o na kũvika makonde.

5Mĩthenya yonthe ya wĩvĩto wake wa kwĩvathan'ya, wenzi ndũkaavike mũtwe wake: kũvika yĩla mĩthenya yĩĩanĩa, ĩla wevathanisye ethĩwe wa Yeova, akeethĩwa e mũtheu; akaeke nzw'ĩĩ sya mũtwe wake iasave.

6Mĩthenya yonthe ĩla wevathanisye ethĩwe wa Yeova ndakathengeee kimba. 7Ndakevukye kwondũ wa ĩthe, kana kwondũ wa nyinyia, kana kwondũ wa mwana-a-inyia, kana kwondũ wa mwĩĩtũa-inyia, yĩla makw'a; nũndũ kwĩvatha kwake ethĩwe wa Ngai kwĩ mũtwenĩ wake. 8Mĩthenya yonthe ya kwĩvathan'ya kwake nĩ mũtheu kwa Yeova.

9Na ethĩwa mũndũ o na wĩva akatũmũkĩa vakuvĩ nake, na akavukya mũtwe wa kwĩvatha kwake; nĩvo ĩndĩ wĩenza mũtwe wake mũthenya wa kwĩthesya kwake, mũthenya wa mũonza akawenze. 10Na mũthenya wa nyanya akamũtwaĩe mũthembi ndumbũ ilĩ, kana maswii elĩ ma ĩvũĩ mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa: 11na mũthembi akathembe ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ, na ĩla ĩngĩ yĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a, amwĩw'anĩthye, nũndũ nĩwavĩtisye nũndũ wa kimba, na akavathan'ye mũtwe wake mũthenya o ũsu. 12Nake akamũvathĩa Yeova mĩthenya ya kwĩvatha kwake, na akaete katũlũme ka mwaka ũmwe kethĩwe nthembo kwondũ wa ĩvĩtyo: ĩndĩ mĩthenya ĩla mĩvĩtu ndĩkatalwa, nĩkwĩthĩwa kwĩvatha kwake nĩ kũvukye.

13Na ũũ nĩw'o mwĩao wa Mũnasali, yĩla mĩthenya ya kwĩvatha kwake yeanĩa: akaetwe mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa: 14na akamũthembee Yeova nthembo yake, katũlũme kamwe kate kĩema ka mwaka ũmwe kethĩwe nthembo ya kũvĩvw'a, na kamwatĩ kamwe ka mwaka ũmwe kate kĩema kethĩwe nthembo kwondũ wa naĩ, na ndũũme ĩmwe ĩte kĩema yĩthĩwe nthembo ya mũuo, 15na kĩkavũ kya kĩmũtũ kĩte ĩlawa, na tũmũtũ twa mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta, na tũmĩkate tũvũthũ tũte ĩlawa tũvakĩtwe mauta, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nasyo, na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo. 16Na mũthembi akaitwaĩe Yeova, na akathembe nthembo yake kwondũ wa naĩ, na nthembo yake ya kũvĩvw'a: 17na akathembee Yeova ĩla ndũũme yĩthĩwe yĩ nthembo ya nthembo sya mũuo, vamwe na kĩkavũ kya kĩmũtũ kĩte ĩlawa: na ĩngĩ mũthembi akathembe nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo. 18Na Mũnasali akenzee mũtwe wa kwĩvathan'ya kwake mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, na akose nzw'ĩĩ sya mũtwe wa kwĩvathan'ya kwake, na kwĩkĩa mwakinĩ ũla wĩ ungu wa nthembo ya nthembo sya mũuo. 19Na mũthembi akose kw'oko kũue kwa ndũũme, na kamũtũ kamwe kate ĩlawa kĩkavũnĩ, na kamũkate kamwe kavũthũ kate ĩlawa, na kwĩkĩa mokonĩ ma Mũnasali, amina kwenza mũtwe wa kwĩvathan'ya kwake; 20na mũthembi akaivyũlangye syĩthĩwe nthembo ya kũvyũlw'a mbee wa Yeova; kyu nĩ kĩndũ kĩtheu kwondũ wa mũthembi, vamwe na kĩng'eng'eto kya kũvyũlw'a na kũũ kwa kũkĩlw'a: na ĩtina wa ũu ũla Mũnasali nũtonya kũnyw'a mbinyu.

21Ũsu nĩw'o mwĩao wa Mũnasali ũla ũnũkwĩvĩta, na wa nthembo yake kwondũ wa Yeova ũndũ wa kwĩvathan'ya kwake, o vamwe na syĩndũ ila ũtonya kwosa: kwĩanana na wĩvĩto wake ũndũ wĩvĩtĩte, mũvaka eke ũu aiatĩĩa mwĩao wa kwĩvathan'ya kwake.

Ũathimo wa athembi

22Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 23Neena na Aluni na ana make, ũkĩmea, Ũũ nĩw'o mũkaathima ana ma Isilaeli: mũkamee atĩĩ,

24Yeova nakũathime, na ukũsũvĩa:

25Yeova nakũtisĩasye ũthyũ wake, na ũkwĩka nesa:

26Yeova akũkĩlĩlye ũthyũ wake, na ũkũnenga mũuo.

27Ũu nĩw'o makaia syĩtwa yakwa ananĩ ma Isilaeli; nakwa ngamaathima.

MOTALO 7

Moelo ũndũ wa kũvathan'ya kĩthembeo kĩthĩwe kĩtheu

1Na kweethĩwa mũthenya ũla Mose waminie kũngamya wĩkalo, na kũwĩtĩkĩsya mauta, na kũvathan'ya wĩthĩwe wĩ mũtheu, na mĩio yonthe yaw'o, na kĩthembeo na mĩio yonthe yakyo, na kũsyĩtĩkĩsya mauta na kwivathan'ya syĩthĩwe syĩ ntheu; 2nĩvo ĩndĩ anene ma Isilaeli, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe moo, maetie moelo. Aa maĩ anene ma ila mbaĩ, aa nĩo maĩ anene ma ala matalilwe: 3na mamũetee Yeova moelo moo, makasya thanthatũ ala maĩ mavw'ĩke ĩũlũ, na ng'ombe ĩkũmi na ilĩ; kĩla ĩkasya yaumiw'e nĩ anene elĩ, na ng'ombe ĩmwe yaumaw'a nĩ kĩla mũnene: na maiete mbee wa wĩkalo. 4Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 5Osa syĩndũ isu maete syĩthĩwe sya kũthũkũmaa nasyo ũthũkũminĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa; na ũkamanenge Alivai syĩndũ isu, kĩla mũndũ kwĩanana na ũthũkũmi wake. 6Na Mose oosa makasya asu na ng'ombe isu na amanenga Alivai. 7Anenga ana ma Ngelisoni makasya elĩ na ng'ombe inya, kwĩanana na ũthũkũmi woo; 8na anenga ana ma Melali makasya ana na ng'ombe nyanya, kwĩanana na ũthũkũmi woo, makĩsyaĩĩw'a nĩ Ithamali mwana wa mũthembi Aluni. 9Ĩndĩ ana ma Koathi ndaamanenga kĩndũ, nĩkwĩthĩwa ũthũkũmi wa vala vandũ vatheu waĩ woo; nĩmakuaa na ituo syoo. 10Na ala anene maumya moelo kwondũ wa kũvatha kĩthembeo kĩthĩwe kĩ kĩtheu mũthenya ũla kyetĩkĩw'e mauta, asu anene maete moelo moo kĩthembeonĩ. 11Na Yeova amwĩa Mose, Makaete moelo moo, kĩla mũnene mũthenya wake, kwondũ wa kũvatha kĩthembeo kĩthĩwe kĩ kĩtheu.

12Na ũla waetie ũelo wake mũthenya wa mbee nĩ Nasoni mwana wa Aminatavu, wa mbaĩ ya Yuta: 13na ũelo wake waĩ ĩsaani yĩmwe ya vetha, ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na mbakũli ĩmwe ya vetha ya sekeli mĩongo mũonza, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; isu syelĩ syusĩe mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe nthembo ya mũtu; 14na kĩko kĩmwe kya thaavu kya sekeli ĩkũmi, kyusĩe ũvani; 15na kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na katũlũme kamwe ka mwaka ũmwe, syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 16na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; 17na nthembo ya nthembo sya mũuo, ng'ombe ilĩ, na ndũũme itano, na nthenge itano, na tũtũlũme tũtano twa mwaka ũmwe: isu nĩsyo syaĩ ũelo wa Nasoni mwana wa Aminatavu.

18Mũthenya wa kelĩ Nethaneli mwana wa Nzuali, mũnene wa Isakali, aete ũelo wake: 19ũelo wake ũla waetie waĩ ĩsaani yĩmwe ya vetha, ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na mbakũli ĩmwe ya vetha ya sekeli mĩongo mũonza kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; isu syelĩ syusĩe mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe nthembo ya mũtu; 20na kĩko kĩmwe kya thaavu kya sekeli ĩkũmi, kyusĩe ũvani; 21na kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na katũlũme kamwe ka mwaka ũmwe, syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 22na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; 23na nthembo ya nthembo sya mũuo ng'ombe ilĩ, na ndũũme itano, na nthenge itano, na tũtũlũme tũtano twa mwaka ũmwe: isu nĩsyo syaĩ ũelo wa Nethaneli mwana wa Nzuali.

24Mũthenya wa katatũ Eliavu mwana wa Eeloni, mũnene wa ana ma Nzevulunĩ, aete ũelo wake: 25ũelo wake ũla waetie waĩ ĩsaani yĩmwe ya vetha, ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na mbakũli ĩmwe ya vetha ya sekeli mĩongo mũonza, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; isu syelĩ syusĩe mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe nthembo ya mũtu; 26na kĩko kĩmwe kya thaavu kya sekeli ĩkũmi, kyusĩe ũvani; 27na kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na katũlũme ka mwaka ũmwe, syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 28na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; 29na nthembo ya nthembo sya mũuo, ng'ombe ilĩ, na ndũũme itano, na nthenge itano, na tũtũlũme tũtano twa mwaka ũmwe: isu nĩsyo syaĩ ũelo wa Eliavu mwana wa Eeloni.

30Mũthenya wa kana Elisuli mwana wa Seteuli, mũnene wa ana ma Leuveni, aete ũelo wake: 31ũelo wake ũla waetie waĩ ĩsaani yĩmwe ya vetha, ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na mbakũli ĩmwe ya vetha ya sekeli mĩongo mũonza, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; isu syelĩ syusĩe mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe nthembo ya mũtu; 32na kĩko kĩmwe kya thaavu kya sekeli ĩkũmi, kyusĩe ũvani; 33na kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na katũlũme ka mwaka ũmwe, syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 34na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; 35na nthembo ya nthembo sya mũuo, ng'ombe ilĩ, na ndũũme itano, na nthenge itano, na tũtũlũme tũtano twa mwaka ũmwe: isu nĩsyo syaĩ ũelo wa Elisuli mwana wa Seteuli.

36Mũthenya wa katano Selumieli mwana wa Nzulisatai, mũnene wa ana ma Simeoni, aete ũelo wake: 37ũelo wake ũla waetie waĩ ĩsaani yĩmwe ya vetha, ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na mbakũli ĩmwe ya vetha ya sekeli mĩongo mũonza, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; isu syeli syusĩe mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe

nthembo ya mũtu; 38na kĩko kĩmwe kya thaavu kya sekeli ĩkũmi, kyusĩe ũvani; 39na kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na katũlũme kamwe ka mwaka ũmwe, syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 40na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; 41na nthembo ya nthembo sya mũuo, ng'ombe ilĩ, na ndũũme itano, na nthenge itano, na tũtũlũme tũtano twa mwaka ũmwe: isu nĩsyo syaĩ ũelo wa Selumieli mwana wa Nzulisatai.
42Mũthenya wa thanthatũ Eliasavu mwana wa Ndeueli, mũnene wa ana ma Ngati, aete ũelo wake: 43ũelo wake ũla waetie waĩ ĩsaani yĩmwe ya vetha, ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na mbakũli ĩmwe ya vetha ya sekeli mĩongo mũonza, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; isu syelĩ syusĩe mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe nthembo ya mũtu; 44na kĩko kĩmwe kya thaavu kya sekeli ĩkũmi, kyusĩe ũvani; 45na kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na katũlũme kamwe ka mwaka ũmwe, syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 46na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; 47na nthembo ya nthembo sya mũuo, ng'ombe ilĩ, na ndũũme itano, na nthenge itano, na tũtũlũme tũtano twa mwaka ũmwe: isu nĩsyo syaĩ ũelo wa Eliasavu mwana wa Ndeueli.
48Mũthenya wa mũonza Elisama mwana wa Amiuti, mũnene wa ana ma Evalaimu, aete ũelo wake: 49ũelo wake ũla waetie waĩ ĩsaani yĩmwe ya vetha, ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na mbakũli ĩmwe ya vetha ya sekeli mĩongo mũonza, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; isu syelĩ syusĩe mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe nthembo ya mũtu; 50na kĩko kĩmwe kya thaavu kya sekeli ĩkũmi, kyusĩe ũvani; 51na kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na katũlũme kamwe ka mwaka ũmwe, syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 52na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; 53na nthembo ya nthembo sya mũuo, ng'ombe ilĩ, na ndũũme itano, na nthenge itano, na tũtũlũme tũtano twa mwaka ũmwe; isu nĩsyo syaĩ ũelo wa Elisama mwana wa Amiuti.
54Mũthenya wa nyanya Ngamalieli mwana wa Vetasuli, mũnene wa ana ma Manase, aete ũelo wake: 55ũelo wake ũla waetie waĩ ĩsaani yĩmwe ya vetha, ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na mbakũli ĩmwe ya vetha ya sekeli mĩongo mũonza, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; isu syelĩ syusĩe mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe nthembo ya mũtu; 56na kĩko kĩmwe kya thaavu kya sekeli ĩkũmi, kyusĩe ũvani; 57na kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na katũlũme kamwe ka mwaka ũmwe, syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 58na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; 59na nthembo ya nthembo sya mũuo, ng'ombe ilĩ, na ndũũme itano, na nthenge itano, na tũtũlũme tũtano twa mwaka ũmwe: isu nĩsyo syaĩ ũelo wa Ngamalieli mwana wa Vetasuli.
60Mũthenya wa kenda Avitani mwana wa Kiteoni, mũnene wa ana ma Mbenyamini, aete ũelo wake: 61ũelo wake ũla waetie waĩ ĩsaani yĩmwe ya vetha, ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na mbakũli ĩmwe ya vetha ya sekeli mĩongo mũonza, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; isu syelĩ syusĩe mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe nthembo ya mũtu; 62na kĩko kĩmwe kya thaavu kya sekeli ĩkũmi, kyusĩe ũvani; 63na kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na katũlũme kamwe ka mwaka ũmwe syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 64na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; 65na nthembo ya nthembo sya mũuo, ng'ombe ilĩ, na ndũũme itano, na nthenge itano, na tũtũlũme tũtano twa mwaka ũmwe: isu nĩsyo syaĩ ũelo wa Avitani mwana wa Kiteoni.
66Mũthenya wa ĩkũmi Aieseli mwana wa Amisatai, mũnene wa ana ma Ndani, aete ũelo wake: 67ũelo wake ũla waetie waĩ ĩsaani yĩmwe ya vetha, ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na mbakũli ĩmwe ya vetha ya sekeli mĩongo mũonza, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; isu syelĩ syusĩe mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe nthembo ya mũtu; 68na kĩko kĩmwe kya thaavu kya sekeli ĩkũmi, kyusĩe ũvani; 69na kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na katũlũme kamwe ka mwaka ũmwe, syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 70na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; 71na nthembo ya nthembo sya mũuo, ng'ombe ilĩ, na ndũũme itano, na nthenge itano, na tũtũlũme tũtano twa mwaka ũmwe; isu nĩsyo syaĩ ũelo wa Aieseli mwana wa Amisatai.
72Mũthenya wa ĩkũmi na ũmwe Vakieli mwana wa Okalani, mũnene wa ana ma Aseli, aete ũelo wake: 73ũelo wake ũla waetie waĩ ĩsaani yĩmwe ya vetha, ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na mbakũli ĩmwe ya vetha ya sekeli mĩongo mũonza, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; isu syelĩ syusĩe mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe nthembo ya mũtu; 74na kĩko kĩmwe kya thaavu kya sekeli ĩkũmi, kyusĩe ũvani; 75na kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na katũlũme kamwe ka mwaka ũmwe syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 76na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; 77na nthembo ya nthembo sya mũuo, ng'ombe ilĩ, na ndũũme itano, na nthenge itano, na tũtũlũme tũtano twa mwaka ũmwe: isu nĩsyo syaĩ ũelo wa Vakieli mwana wa Okalani.
78Mũthenya wa ĩkũmi na ĩlĩ Aila mwana wa Enani, mũnene wa ana ma Navitali, aete ũelo wake: 79ũelo wake ũla waetie waĩ ĩsaani yĩmwe ya vetha, ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na mbakũli ĩmwe ya vetha ya sekeli mĩongo mũonza, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; isu syelĩ syusĩe mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta wĩthĩwe nthembo ya mũtu; 80na kĩko kĩmwe kya thaavu kya sekeli ĩkũmi, kyusĩe ũvani; 81na kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na katũlũme kamwe ka mwaka ũmwe, syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a; 82na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; 83na nthembo ya nthembo sya mũuo, ng'ombe ilĩ, na ndũũme itano, na nthenge itano, na tũtũlũme tũtano twa mwaka ũmwe: isu nĩsyo syaĩ ũelo wa Aila mwana wa Enani.

84Moelo asu nĩmaumiw'e nũndũ wa kũvatha kĩthembeo kĩthĩwe kĩ kĩtheu, mũthenya ũla kyetĩkĩw'e mauta nĩ anene ma Isilaeli: masaani ĩkũmi na elĩ ma vetha, na mbakũli ikũmi na ĩlĩ sya vetha, na syĩko ĩkũmi na ĩlĩ sya thaavu; 85kĩla ĩsaani ya vetha ũito wayo waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩtatũ, na kĩla mbakũli, sekeli mĩongo mũonza; vetha w'onthe wa mĩio waĩ sekeli ngili ilĩ na maana ana, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; 86na syĩko ĩkũmi na ilĩ sya thaavu syusĩe ũvani, ũito wa kĩla kĩmwe waĩ sekeli ĩkũmi, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu; thaavu w'onthe wa syĩko waĩ sekeli ĩana yĩmwe na mĩongo ĩlĩ; 87ng'ombe syonthe sya nthembo ya kũvĩvw'a syaĩ tũsalũ twa mũew'a ĩkũmi na twĩlĩ, na ndũũme ĩkũmi na ilĩ, na tũtũlũme twa mwaka ũmwe ĩkũmi na twĩlĩ, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nasyo; na nthenge ĩkũmi na ilĩ sya nthembo kwondũ wa naĩ; 88na ng'ombe syonthe sya nthembo ya nthembo sya mũuo syaĩ tũsalũ twa mũew'a mĩongo ĩlĩ na tũna, na ndũũme mĩongo thanthatũ na nthenge mĩongo thanthatũ na tũtũlũme twa mwaka ũmwe mĩongo thanthatũ. Moelo asu nĩmaumiw'e nũndũ wa kũvatha kĩthembeo kĩthĩwe kĩ kĩtheu, kyamina kwĩtĩkĩw'a mauta.
89Na yĩla Mose walikile ĩeemanĩ ya kũmbanĩa aneene nake, nĩvo ĩndĩ wewie ũla Wasya ũkĩneena nake ũkyuma wĩkalonĩ wa tei ũla waĩ ĩũlũ wa ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, kuma katĩ wa ala akeluvi elĩ: na Yeova aneena nake.

MOTALO 8

Aluni aikwatya mataa

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Neena na Aluni, noimũtavya, Yĩla wĩkwatasya mataa, ala mataa mũonza makamulĩkaa vu mbee wa kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa. 3Na Aluni eeka ũu; akwatya mataa makyo nĩ kana mamulĩke vu mbee wa kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa, o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose. 4Na ũũ waĩ mũtuĩle wa kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa, mũtuĩle wa thaavu; o ĩtina yakyo o na malaa makyo, kyaĩ kĩtue: kwĩanana na ngelekan'yo ĩla Yeova wamwonisye Mose, ũu nĩw'o waseũvisye kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa.

Kũvathanw'a kwa Alivai methĩwe atheu

5Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 6Maumye Alivai nthĩnĩ wa ana ma Isilaeli, ũmathesye. 7Na ũũ nĩw'o wĩmeka ũmathesye: maminzangĩsye manzĩ ma kũmathesya, nao meyenze mĩĩ yoo yonthe, na mathambye ngũa syoo, na kwĩthesya ene. 8Nĩvo ĩndĩ mose kasalũ, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nako, mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta; na ũkose kasalũ kangĩ kethĩwe nthembo kwondũ wa naĩ. 9Na ũkamaete Alivai ngalĩ ya mbee ya ĩeema ya kũmbanĩa: na ũkomban'ye ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli: 10na ũkamaete Alivai vu mbee wa Yeova. Na ana ma Isilaeli makamailĩile Alivai moko moo: 11na Aluni akamũetee Yeova asu Alivai methĩwe nthembo ya kũvyũlw'a vandũ va ana ma Isilaeli methĩwe ma kũthũkũmaa Yeova. 12Na Alivai makailĩile moko moo mĩtwenĩ ya tũla tũsalũ: naku ũkamũthembee Yeova kamwe kethĩwe nthembo kwondũ wa naĩ, na kala kangĩ kethĩwe nthembo ya kũvĩvw'a, kwondũ wa wĩw'anĩthyo wa Alivai. 13Na ũkaie Alivai mbee wa Aluni, na mbee wa ana make, na kũmũnenga Yeova methĩwe nthembo ya kũvyũlw'a.
14Ũu nĩw'o wĩmavathan'ya Alivai na ana ma Isilaeli; na Alivai makeethĩwa makwa. 15Na ĩtina wa ũu Alivai makalika nthĩnĩ kũtethasya wĩa wa ĩeema ya kũmbanĩa: na ũkamathesye na kũmanengane methĩwe nthembo ya kũvyũlw'a. 16Nũndũ nĩnĩnengetwe andũ asu vyũ kuma nthĩnĩ wa ana ma Isilaeli; nĩnĩmosete methĩwe makwa vandũ va onthe ala mambaa kuma ĩvunĩ ya nyinyia, o makithathi ma ana onthe ma Isilaeli. 17Nũndũ makithathi onthe ma ana ma Isilaeli nĩ makwa, mũndũ o na nyamũ: mũthenya ũla nooaie makithathi onthe nthĩ ya Misili nĩnamavathie methĩwe makwa. 18Nakwa nĩnĩmosete Alivai vandũ va makithathi onthe ma ana ma Isilaeli. 19Na nĩnĩmũnengete Aluni na ana make asu Alivai kuma nthĩnĩ wa ana ma Isilaeli, matethye wĩa wa ana ma Isilaeli ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, mamathembeae ana ma Isilaeli nthembo ya wĩw'anĩthyo; nĩ kana vatikethĩwe ũthĩn'yo kwa ana ma Isilaeli, yĩla ana ma Isilaeli meũthengeea vala vandũ vatheu.
20Ũu nĩw'o Mose na Aluni na ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli mamekie Alivai: kwĩanana na onthe ala Yeova wamwĩaĩe Mose ũndũ wa Alivai, ũu nĩw'o ana ma Isilaeli mamekie. 21Na Alivai meethesya naĩ, na mathambya ngũa syoo: na Aluni amũnenga Yeova mo methĩwe nthembo ya kũvyũlw'a; na Aluni athemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ woo amathesya. 22Na ĩtina wa ũu Alivai nĩmalikile kũthũkũmaa ĩeemanĩ ya kũmbanĩa makĩsiw'a nĩ Aluni na ana make: o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose ũndũ wa Alivai, nĩw'o mamekie.

Ĩvinda ya ũthũkũmi wa Alivai

23Na Yeova aneena na Mose, akimwĩa, 24Maũndũ ala maĩle kwikwa nĩ Alivai nĩ aa: ala mavikitye myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtano na mbee makalike nthĩnĩ kũthũkũmaa wĩanĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa: 25na ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩtano makaeke ũtethya wĩa ũsu, na maikathũkũma ĩngĩ, 26ĩndĩ makatethanasya na ana-a-ĩthe moo ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, makĩsũvĩaa wĩaĩo, na maikatethya wĩa nongi. Uu nĩw'o wĩmeka Alivai ũndũ wa mawĩaĩo moo.

MOTALO 9

Kũlilikanwa kwa vasaka

1Na Yeova aneena na Mose weũnĩ wa Sinai, mwei wa mbee wa mwaka wa kelĩ ĩtina wa mauma nthĩ ya Misili, akĩmwĩa, 2Na ĩngĩ, ana ma Isilaeli nĩmalilikanae vasaka ĩvinda yĩla yĩtw'ĩtwe yaw'o. 3Mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei ũũ, wĩoo, mũkalilikane ĩvinda yĩla yĩtw'ĩtwe yaw'o: kwĩanana na myamũlo yonthe yaw'o, na kwĩanana na motw'ĩo onthe maw'o, mũkolilikane. 4Na Mose aneena na ana ma Isilaeli malilikane vasaka. 5Na malilikanĩla vasaka mwei wa

mbee, mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei, wĩoo, weũnĩ wa Sinai: kwĩanana na onthe ala Yeova wamwĩaĩe Mose, ũu nĩw'o ana ma Isilaeli meekie. 6Na kwaĩ andũ amwe ala maĩ avuku nũndũ wa kimba kya mũndũ, na kwondũ wa ũu maiaatonya kũlilikana vasaka mũthenya ũsu: nao mathi vala ve Mose na Aluni mũthenya ũsu: 7na andũ asu mamwĩa, Ithyĩ twĩ avuku nũndũ wa kimba kya mũndũ: twĩsiĩĩwa nĩkĩ tũikamũthembee Yeova ĩvinda yĩla yĩtw'ĩtwe ananĩ ma Isilaeli? 8Na Mose amea, Eteelai, nĩw'e ũndũ Yeova ũnũkwĩaa ũndũ wenyu.

9Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 10Neena na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, Ethĩwa mũndũ o na wĩva wa inyw'ĩ kana wa nzyawa syenyu akethĩwa mũvuku nũndũ wa kimba, kana akethĩwa e kũasa kyalonĩ, ĩndĩ akalilikana vasaka kwondũ wa Yeova. 11Mwei wa kelĩ mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wĩoo makolilikane; makaye na kĩmũtũ kĩte ĩlawa na nyũnyi syĩ ũũ: 12matikatialye kĩndũ kyaw'o kũvika kĩoko, o na maikatũle ĩvĩndĩ yayo: kwĩanana na mwamũlo w'onthe wa vasaka nĩw'o meya. 13Ĩndĩ mũndũ ũla mũtheu, na nde kyalonĩ, na ailea kũlilikana vasaka, mũndũ ũsu akavetwa kuma andũnĩ make; nĩkwĩthĩwa ndaathemba nthembo ya Yeova ĩvinda yĩla yĩtw'ĩtwe, mũndũ ũsu akakua naĩ syake. 14Na ethĩwa mũeni akekala ũeni kwenyu, na enda kũlilikana vasaka kwondũ wa Yeova; kwĩanana na mwamũlo wa vasaka, na kwĩanana na ũtw'ĩo waw'o, nĩw'o wĩĩka: mũkeethĩwa na mwamũlo ũmwe, ũndũ wa mwĩkali wa ũeninĩ, o na ũndũ wa ũla wasyaĩwe nthĩ yenyu

Mũumbĩ ĩũlũ wa wĩkalo

(KUMA 40.34–38)

15Na mũthenya ũla wĩkalo waũngamiw'e mũumbĩ wavw'ĩka wĩkalo, naw'o nĩ ĩeema ya ũkũsĩ: na wĩoo waĩ ĩũlũ wa wĩkalo ũilyĩ mwaki, kũvika kĩoko. 16Wailyĩ ũu mavinda onthe: mũumbĩ ũkyũvw'ĩka, na wailyĩ mwaki ũtukũ. 17Na o yĩla mũumbĩ wookĩlw'a kuma Ĩeemanĩ, nĩvo ĩndĩ ĩtina wa ũu ana ma Isilaeli maendaa kyalo: na vandũ vala mũumbĩ waũngama, vau nĩvo ana ma Isilaeli mambaa maeema moo. 18Kwondũ wa mwĩao wa Yeova ana ma Isilaeli nĩmaendaa kyalo, na kwondũ wa mwĩao wa Yeova nĩmambaa maeema moo: o yĩla mũumbĩ wekalaa ĩũlũ wa wĩkalo mekalaa maeemani moo. 19Na yĩla mũumbĩ wekalaa ĩũlũ wa wĩkalo mĩthenya mingĩ, nĩvo ĩndĩ ana ma Isilaeli masũvĩaa wĩaĩo wa Yeova, na matyaendaa kyalo. 20Na mavinda amwe mũumbĩ waĩ ĩũlũ wa wĩkalo mĩthenya mĩvũthũ; na ĩndĩ kwĩanana na mwĩao wa Yeova nĩmekalaa maeemanĩ, moo, na kwĩanana na mwĩao wa Yeova nĩmaendaa kyalo. 21Na mavinda amwe mũumbĩ waĩ vo kuma wĩoo kũvika kĩoko; na mũumbĩ wookĩlw'a kĩoko, nĩmaendaa kyalo: kana ethĩwa nĩwekalaa mũthenga na ũtukũ, o yĩla mũumbĩ wookĩlw'a, nĩmaendaa kyalo. 22Ethĩwa nĩ mĩthenya ĩlĩ, kana mwei, kana mwaka, mũumbĩ waũngama ĩũlũ wa wĩkalo, ũkĩkala ĩũlũ waw'o, ana ma Isilaeli nĩmekalaa maeemanĩ moo, na matyaendaa kyalo; ĩndĩ yĩla wookĩlw'a nĩmaendaa kyalo. 23Meaĩwa nĩ Yeova nĩmambaa maeema, na meaĩwa nĩ Yeova nĩmaendaa kyalo: nĩmasũvĩaa wĩaĩo wa Yeova, kwĩanana na mwĩao wa Yeova ũla weaĩe Mose.

MOTALO 10

Masoo ma vetha

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Ĩseũvĩsye masoo elĩ ma vetha; ũkamaseũvye na kũtua: na makeethĩwa ma kũmban'ya ũmbano, na ma syalo sya myako ya maeema. 3Na yĩla mevuva, ũmbano w'onthe ũkoombana vala ũĩ mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa. 4Na ethĩwa mavuva o ũmwe, nĩvo ĩndĩ anene, atongoi ma ngili sya Isilaeli, makoombana vala ũĩ. 5Na yĩla mwĩvuva soo wĩ wasya wa kũtĩsya, myako ya maeema ya ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ĩkathi kyalo. 6Na yĩla mwĩvuva soo wĩ wasya ũsu ĩvinda ya kelĩ, myako ya maeema ya ngalĩ ya ĩtheo ĩkathi kyalo: makavuve soo wĩ wasya wa ũtĩsya kwondũ wa syalo syoo. 7Ĩndĩ yĩla ũmbano ũkũmbanw'a, mũkavuve, ĩndĩ mũtikavuve na wasya wa kũtĩsya. 8Na ana ma Aluni, ala athembi, nĩo mevuva masoo; na ũndũ ũsu ũkeethĩwa mwamũlo kwenyu mosyaanĩonĩ menyu tene na tene. 9Na yĩla mũkakwatya kaũ na mũmaitha ũla ũnũũmũnyamasya nthĩ yenyu, mũkavuve masoo asu me wasya wa kũtĩsya; na mũkalilikanwa nĩ Yeova Ngai wenyu, na mũkatangĩĩwa kuma amaithanĩ menyu. 10Na ĩngĩ mũthenya wa ũtanu wenyu, na mavinda ma mboka syenyu itw'ĩtwe, na myambĩlĩlyo ya myei yenyu, mũkavuve masoo ĩũlũ wa nthembo syenyu sya kũvĩvw'a, na ĩũlũ wa nthembo sya nthembo syenyu sya mũuo; na ikeethĩwa kwenyu ũlilikan'yo vala ve Ngai wenyu: ninyie Yeova Ngai wenyu.

Aisilaeli makyuma Sinai

11Na kweethĩwa mwaka wa kelĩ, mwei wa kelĩ, mũthenya wa mĩongo ĩlĩ wa mwei, mũumbĩ wookĩlw'a kuma ĩũlũ wa wĩkalo wa ũkũsĩ. 12Na ana ma Isilaeli makũsya makĩthi o ũndũ maendaa syalo kuma weũnĩ wa Sinai; na ũla mũumbĩ waũngama weũnĩ wa Valani. 13Na mamba kũthi kyalo o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose. 14Na kya mbee kya kũkũsya kyaĩ kĩvevelo kya mwako wa maeema wa ana ma Yuta kwĩanana na nguthu syoo: na mũnene wa nguthu yake aĩ Nasoni mwana wa Aminatavu. 15Na mũnene wa nguthu ya mbaĩ ya ana ma Isakali aĩ Nethaneli mwana wa Nzuali. 16Na mũnene wa nguthu ya mbai ya ana ma Nzevuluni aĩ Eliavu mwana wa Eeloni.

17Na wĩkalo wathaw'a; na ana ma Ngelisoni na ana ma Melali, ala makuaa wĩkalo, makũsya. 18Na kĩvevelo kya mwako wa maeema wa Leuveni kyakũsya kwĩanana na nguthu syoo: na mũnene wa nguthu yake aĩ Elisuli mwana wa Seteuli. 19Na mũnene wa nguthu ya mbaĩ ya ana ma Simeoni aĩ Selumieli mwana wa Nzuli-satai. 20Na mũnene wa nguthu ya mbaĩ ya ana ma Ngati aĩ Eliasavu mwana wa Ndeueli.

21Na Akoathi makũsya makuĩte vala vandũ vatheu: na asu angĩ maĩ manaũngamya wĩkalo Akoathi

matanavika. 22Na kĩvevelo kya mwako wa maeema wa Evalaimu kyakũsya kwĩanana na nguthu syoo: na mũnene wa nguthu yake aĩ Elisama mwana wa Amiuti. 23Na mũnene wa nguthu ya mbaĩ ya ana ma Manase aĩ Ngamalieli mwana wa Vetasuli. 24Na mũnene wa nguthu ya mbaĩ ya ana ma Mbenyamini aĩ Avitani mwana wa Kiteoni.
25Na kĩvevelo kya mwako wa maeema wa ana ma Ndani, ũla waĩ ĩtina wa myako ya maeema yonthe, kyakũsya kwĩanana na nguthu syoo: na mũnene wa nguthu yake aĩ Aieseli mwana wa Amisatai. 26Na mũnene wa nguthu ya mbaĩ ya ana ma Aseli aĩ Vakieli mwana wa Okalanĩ. 27Na mũnene wa nguthu ya mbaĩ ya ana ma Navitali aĩ Aila mwana wa Enani. 28Ũu nĩw'o ana ma Isilaeli maendaa syalo kwĩanana na nguthu syoo; na makũsya.
29Na Mose amwĩa Ovavu, mwana wa Leueli Mũmitiani, mũthoni wa Mose, atĩĩ, Nĩtũendete kyalo vandũ vala Yeova waisye ũndũ wa vo, Ngamũnenga inyw'ĩ: ũka ũendan'ye naitũ, na tũkakwĩka nesa; nũndũ Yeova nĩwaĩtye kana akeeka Isilaeli nesa. 30Na amwĩa, Ndithi; ĩndĩ nĩngũthi nthĩ yakwa, na kwa ũko wakwa. 31Nake asya, Ndũkatũtie, nĩngũkwĩsũva; nĩkwĩthĩwa nĩwĩsĩ ũndũ twĩambaa maeema maitũ weũnĩ, naku ũkeethĩwa kwitũ vandũ va metho. 32Na kũkeethĩwa, wathi naitũ, ĩĩ, kũkeethĩwa kana ũseo o na wĩva ũla Yeova ũkatwĩka, o ũsu tũkakwĩka we.
33Na makũsya kuma kũmanĩ kya Yeova kyalo kya mĩthenya ĩtatũ; na ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova yaenda mbee wamo kyalo kya mĩthenya ĩtatũ, kũmamanthĩa vandũ va ũthũmũo. 34Na mũumbĩ wa Yeova waĩ ĩũlũ woo mũthenya, yĩla makũasya makyuma mwakonĩ wa maeema.
35Na kweethĩwa yĩla ĩsandũkũ yakũisye, Mose asya, Ũkĩla, ame Yeova, na amaitha maku nĩmanyaĩĩkw'e; na ala makũmenaa nĩmakũke makũkĩe. 36Nayo yaũngama, asya, Ame Yeova, syokea ngili ĩkũmi sya ngili sya Isilaeli.

MOTALO 11

Yeova akyathana nyama

1Na andũ manyungunyĩasya, makĩneena ũthũku matũnĩ ma Yeova: na Yeova eew'a ũu, ũthatu wake wakana; na mwaki wa Yeova wakana katĩ woo, na wavĩvya kũvika mũminũkĩlyo wa mwako wa maeema.
2Na andũ asu mamwĩkaĩla Mose; na Mose amũvoya Yeova, na mwaki wanyiva. 3Na syĩtwa ya vandũ vau veetwa Tavela: nĩkwĩthĩwa mwaki wa Yeova wakana katĩ woo.
4Na nguthu ya elikya yĩla yaĩ katĩ wamo maya ĩtomo mũno: na ana ma Isilaeli namo maĩa ĩngĩ, na masya, Nũũ wĩtũnenga nyama tũye? 5Nĩtũũlilikana makũyũ ma manzĩnĩ ala twaĩsaa Misili mana; na mongũ, na matikitiki, na ĩtũngũũ sya liki, na itũngũũ, na itũngũũ sya sumu: 6ĩndĩ yu ngoo sitũ nĩ ndevu; na vati kĩndũ nongi kya kũsisya ate o lĩu ũũ wĩtawa mana. 7Na mana ũsu wailyĩ ta mbeke ya kolianda, na kwoneka kwaw'o wailyĩ ta veteliumi. 8Andũ nĩmangangaa, na makyũkolan'ya, na kũthiĩa ithiinĩ, kana kũkima na ndĩĩ, na kũua na mbisũ, na maiseũvya tũmũtũ naw'o: na ũsamo waw'o waĩ ta ũsamo wa mauta ma mĩtũkĩ. 9Na yĩla kwaya ĩmwe ũtukũ mwakonĩ wa maeema, mana ũsu nĩwavalũkaa ĩũlũ wayo.
10Na Mose eew'a andũ ma mĩvĩa yonthe makĩĩa, kĩla mũndũ mũomonĩ wa ĩeema yake: na ũthatu wa Yeova wakana mũno; nake Mose eew'a woo. 11Na Mose amwĩa Yeova, Nũndũ wa kĩ kũmbĩka naĩ nyie mũthũkũmi waku? Na nũndũ wa kĩ ndekwona ũseo methonĩ maku, ũndũ ũũmbaĩkya mũio wa andũ aa onthe? 12Ninyie namaitavie andũ aa onthe? Ninyie namasyaie, ũndũ ũũmbĩa, Makue kĩthũinĩ kyaku, o tondũ ĩthe ũla ũeaa syana ũkuaa kana kala kongaa, kũvika nthĩ ĩla weevĩtie kũmanenga aaĩthe moo? 13Nĩumya nyama va sya kũnenga andũ aa onthe? Nũndũ nĩmeũndĩĩa, makĩmbĩa, Tũnenge nyama, tũye. 14Nditonya kũkua andũ aa onthe nĩ nyioka, nũndũ nĩ mũio mũito kũthonoka ũndũ ndonya. 15Na ethĩwa nũũmbĩka ũu, mbũaa vyũ, nĩngũkwĩsũva, ethĩwa nĩnonete ũseo methonĩ maku; nĩeke kwona mathĩna aa nĩ namo.
16Na Yeova amwĩa Mose, Mbũmbanĩsya andũ mĩongo mũonza ma atumĩa ma Isilaeli, ala wĩsĩ nĩ atumĩa ma andũ, na anene kwoo; na ũimaete ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, nĩ kana maũngame vo vamwe naku. 17Nakwa ngatheea na kũneenea naku vo: na ngoosa kĩlungu kya Veva ũla wĩ nake na ngamekĩa mo; namo makakuan'ya naku mũio ũsu wa andũ, nĩ kana ndũkokue wĩ weka. 18Matavye andũ, Ivathan'yei mwĩthĩwe mwĩ atheu ũnĩ, na mũkaya nyama; nũndũ nĩmũnaĩie matũnĩ ma Yeova, mũkĩmwĩa, Nũũ wĩtũnenga nyama sya ũya? Nũndũ twaĩ na ũseo kũya Misili: kwondũ wa ũu Yeova akamũnenga nyama, na mũkaya. 19Mũtiiya mũthenya ũmwe, kana mĩthenya ĩlĩ, kana mĩthenya ĩtano, kana mĩthenya ĩkũmi, kana mĩthenya mĩongo ĩlĩ, 20ĩndĩ mũkaya mwei mũima, kũvika yĩla ikaumĩla manyiũũnĩ menyu, na kwĩw'a tiiki nĩsyo; nũndũ nĩmwaleile Yeova ũla wĩ katĩ wenyu, na mwamũĩĩa, mũkyasya, Nĩ ũndũ wa kĩ twaumie Misili? 21Na Mose asya, Andũ ala nĩ namo nĩ andũ ngili maana thanthatũ ala maendaa na maũũ; naku waĩtye, Ngamanenga nyama, maye mwei mũima. 22Ndĩthya sya mbũi na malondu na ndĩthya sya ng'ombe ikoawa ũndũ woo, nĩ kana imeanĩe? Kana makũyũ onthe me ũkanganĩ makombanw'a ũndũ woo, nĩ kana mameanĩe? 23Na Yeova amũkũlya Mose, Kw'oko kwa Yeova nĩkũkuvĩvĩte? Yu ũkoona ethĩwa ndeto yakwa ĩkeanĩw'a kwaku kana ti w'o.

Atumĩa makyathana

24Na Mose aumaala, na atavya andũ ndeto sya Yeova: na aumya andũ mĩongo mũonza ma atumĩa ma andũ, na amaia mathyũlũlũkĩte yĩla Ĩeema. 25Na Yeova atheea mũumbĩnĩ na aneena nake, na oosa kĩlungu kya Veva ũla Mose waĩ nake, na amekĩa ala atumĩa mĩongo mũonza: na kweethĩwa, yĩla Veva wekalile ĩũlũ wamo, mathana, ĩndĩ matyaambĩla kwĩka ũu ĩngĩ.

26Ĩndĩ matiala andũ elĩ mwakonĩ wa maeema, syĩtwa ya ũmwe eetawa Elitati, na syĩtwa ya ũla ũngĩ eetawa Metati: na Veva amekalĩla; maĩ ma asu ala maandĩkĩtwe, ĩndĩ matyaĩ manaenda Ĩeemanĩ; na mathanĩa mwakonĩ wa maeema. 27Na kwasemba mwanake ũmwe, na atavya Mose, na amwĩa, Elitati na Metati nĩmekwathanĩa mwakonĩ wa maeema. 28Na Yosua mwana wa Nuni, mũthũkũmi wa Mose, ũmwe wa andũ make anyuve, asũngĩa na amwĩa, Vwana wakwa Mose, mavate. 29Na Mose amũkũlya, Wĩ na kĩwĩu nũndũ wakwa? Nenda kethĩwa andũ onthe ma Yeova nĩ athani, na kethĩwa Yeova nũmekĩa Veva wake! 30Na Mose athi alika mwakonĩ wa maeema, we na atumĩa ma Isilaeli.

Yeova akĩete ngwae

31Na kĩuutani kyaumie vala ve Yeova kĩuutanĩte, na kyaumya ngwae ũkanganĩ, nakyo kyaitiĩla iũlũkae vakuvĩ na mwako wa maeema, ta mũendo wa mũthenya ũmwe ngalĩ ĩno na mũendo wa mũthenya ũmwe ngalĩ ĩla ĩngĩ, kũthyũlũlũka mwako wa maeema, na vakĩthimwa kuma nthĩ kũvika ĩũlũ ta mĩkono ĩlĩ. 32Na andũ mookĩla mũthenya ũsu mũima, na ũtukũ mũima, na ũnĩ ũsu w'onthe, na moomban'ya ngwae: ũla wombanisye nini ombanasya sya omeli ĩkũmi: na masyanĩka maithyũlũlũkĩtye mwako wa maeema syĩthĩwe syoo ene. 33O yĩla nyama syaĩ maeonĩ moo, mataitanyukĩte, ũthatu wa Yeova wamakanĩa, na Yeova akũna andũ na ũthĩn'yo mũnene. 34Na syĩtwa ya vandũ vau veetwa Kivilothi-ataava; nĩkwĩthĩwa nĩvo menzĩe nthĩ andũ ala maĩ na ĩtomo. 35Kuma Kivilothi-ataava andũ maenda kyalo kũvika Aaselothi; na mekala kũu Aaselothi.

MOTALO 12

Miliamu na Aluni makĩmũneenea Mose naĩ

1Na Miliamu na Aluni mamũneenea Mose naĩ nũndũ wa mũndũ mũka Mũkusi ũla watwaĩte: nũndũ atwaĩte mũndũ mũka Mũkusi. 2Na masya, Nĩ w'o, Yeova aneenaa na Mose e weka? Ndaaneena o naitũ? Na Yeova eew'a ũu. 3Na mũndũ ũsu Mose aĩ mũuu mũno, kũvĩtũka andũ onthe ala maĩ ĩũlũ wa nthĩ.

4Na kavenya o kau Yeova aneena na Mose, na Aluni, na Miliamu, Umaalai mwĩ atatũ mũthi ĩeemanĩ ya kũmbanĩa. Na asu atatũ maumaala. 5Na Yeova atheea e kĩtuĩnĩ kya mũumbĩ, na aũngama mũomonĩ wa yĩla Ĩeema, na ameta Aluni na Miliamu; na me elĩ maumaala. 6Nake amea, Yu ĩw'ai ndeto syakwa: ethĩwa ve mwathani katĩ wenyu, nyie Yeova ngeemanyĩthya kwake woninĩ, nganeena nake ndotonĩ. 7Mũthũkũmi wakwa Mose ndailyĩ ũu; nake e na kĩthito nyũmbanĩ yakwa yonthe: 8nganeenaa nake kanyw'a kwa kanyw'a, o ũtheinĩ, na ti ndetonĩ sya nthimo; na mũvw'ano wa Yeova akawona: nũndũ wa kĩ ĩndĩ mũtaneekĩa kũneenea mũthũkũmi wakwa naĩ, kũneenea Mose?

9Na ũthatu wa Yeova wamakanĩa; na athi. 10Na mũumbĩ wauma ĩũlũ wa Ĩeema; na, sisya, Miliamu aĩ na mangũ, mweũ ta ĩa: na Aluni amũketeea Miliamu, na, sisya, aĩ na mangũ. 11Na Aluni amwĩa Mose, Ame vwana wakwa, nĩngũkwĩsũva, ndũkatwiĩe naĩ, nũndũ twĩkĩte na ũtumanu, na nũndũ twĩkĩte naĩ. 12Nĩngũkwĩsũva, ndakethĩwe ta ũmwe mũkw'ũ, ũla nyunzu ya mwĩĩ nĩ mwanangĩku akyuma ĩvunĩ ya nyinyia. 13Na Mose amwĩkaĩla Yeova, akĩmwĩa, Mũvosye, ame Ngai, nĩngũkwĩsũva. 14Na Yeova amwĩa Mose, Ethĩwa ĩthe wake nowamũtwĩlile mata ũthyũnĩ wake, ndeĩthĩwa aisonoka mĩthenya mũonza? Navingĩwe ũtee wa mwako wa maeema mĩthenya mũonza, na ĩtina wa ũu akaetwe nthĩnĩ ĩngĩ. 15Na Miliamu avingĩwa ũtee wa mwako wa maeema mĩthenya mũonza: na andũ matyaathi kyalo kũvika Miliamu aetwe nthĩnĩ ĩngĩ.

16Na ĩtina wa ũu andũ mauma Aaselothi mathi kyalo, na mamba maeema moo weũnĩ wa Valani.

MOTALO 13

Athiani ĩkũmi na elĩ makĩtũmwa Kanaani

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 1.19–33)

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Tũma andũ mathi makathiane nthĩ ya Kanaani, ĩla ngũmanenga ana ma Isilaeli: ũkatũme mũndũ wa kĩla mbaĩ ya aaĩthe moo, kĩla ũmwe mũnene nthĩnĩ wamo. 3Na Mose amatũma kuma weũnĩ wa Valani kwĩanana na mwĩao wa Yeova: onthe maĩ andũ ala maĩ atongoi ma ana ma Isilaeli. 4Na masyĩtwa moo nĩ aa: Wa mbaĩ ya Leuveni, Samua mwana wa Nzakuli. 5Wa mbaĩ ya Simeoni, Savati mwana wa Oli. 6Wa mbaĩ ya Yuta, Kalevu mwana wa Yevune. 7Wa mbaĩ ya Isakali, Ikali mwana wa Yosevu. 8Wa mbaĩ ya Evalaimu, Osea mwana wa Nuni. 9Wa mbaĩ ya Mbenyamini, Valiti mwana wa Lavu. 10Wa mbaĩ ya Nzevuluni, Ngatieli mwana wa Soti. 11Wa mbaĩ ya Yosevu wa mbaĩ ya Manase, Ngatiti mwana wa Susi. 12Wa mbaĩ ya Ndani, Amieli mwana wa Ngemali. 13Wa mbaĩ ya Aseli, Sethuli mwana wa Mikaeli. 14Wa mbaĩ ya Navitali, Navi mwana wa Vovisi. 15Wa mbaĩ ya Ngati, Ngeueli mwana wa Maki. 16Asu nĩmo masyĩtwa ma andũ ala Mose watũmie mathi mathiane nthĩ. Na Osea mwana wa Nuni, Mose amwĩta Yosua.

17Na Mose amatũma mathi kũthiana nthĩ ya Kanaani, na amea, Ambatai na nzĩa ĩno ya ngalĩ ya Ĩtheo, na ambatai mũvike nthĩ yĩ iĩma: 18mwone nthĩ, ũndũ ĩilyĩ; na andũ ala matwĩe vo, ethĩwa me na vinya kana mati na vinya, ethĩwa nĩ avũthũ kana aingĩ; 19na nthĩ ũndũ ĩilyĩ ĩla matwĩe, ethĩwa nĩ nzeo kana nĩ nthũku; na ndũa ila matwĩe ũndũ iilyĩ, ethĩwa matũaa myakonĩ ya maeema, kana ngomenĩ syĩ vinya; 20na ũndũ nthĩ ĩilyĩ, ethĩwa nĩ nou kana nĩ mosu, ethĩwa yĩ na mĩtĩ kana ndĩĩ. Na ĩthĩwai na ũkũmbaũ mũnene, na mũiete ũsyao wa nthĩ ĩsu. Na ĩndĩ ĩvinda yĩu yaĩ ĩvinda ya nzavivũ kwambĩlĩlya kwĩw'a.

21Na kwondũ wa ũu mambata, na mathiana nthĩ kuma weũ wa Nzini kũvika Leovu, kũvika ũlikĩlonĩ wa Amathi. 22Na mambata ngalĩ ya Ĩtheo, na mavika

Eviloni; na Aimani na Sesai na Talimai, ana ma Anaki maĩ vo. (Na ĩndĩ Eviloni nĩyakiwe myaka mũonza Nzoani ku Misili ĩtanamba kwakwa.) 23Na mavika kyandanĩ kya Esikoli, na matema vo mũkoi wĩ na kĩtũngo kĩmwe kya nzavivũ, na andũ elĩ makĩkua na mũtĩ makwatanĩe; na maete o na makũngũmanga na makũyũ. 24Vandũ vau veetwa kyanda kya Esikoli, nũndũ wa kĩtũngo kĩla ana ma Isilaeli matemie vo.
25Na matukũ mĩongo ĩna mathela masyoka kuma kũthiana nthĩ. 26Na mathi na mavika vala ve Mose, na Aluni, na ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli, kũvika Katesi weũnĩ wa Valani; na mamatavya ũvoo, vamwe na ũmbano w'onthe, na mamon'ya ũsyao wa nthĩ ĩsu. 27Na mamũtavya, makĩmwĩa, Twavika nthĩ ĩla watũtũmie; na nĩ w'o, yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ; na ũũ nĩ ũsyao wayo. 28Ĩndĩ andũ ala matwĩe nthĩ ĩsu me na vinya, na ndũa nithyũlũlũkĩtwe nĩ maũvai, na nĩ nene mũno: na ũndũ ũngĩ twoonie ana ma Anaki kw'o. 29Amaleki nũtwĩe nthĩ ya ngalĩ ya Ĩtheo: na Mũititi na Mũyevusi na Mũamoli matwĩe nthĩ yĩ iĩma; na Mũkanaani nũtwĩe vakuvĩ na ũkanga, na ũtee wa ũsĩ wa Yolotani.
30Na Kalevu avindĩthya andũ me mbee wa Mose, na amea, Twambatei oyu, na kũmĩmesya: nũndũ nĩtũtonya mũno kũmĩkĩlya vinya. 31Ĩndĩ andũ ala mambatie nake masya, Tũtitonya kwambata kũkita na andũ asu; nũndũ me na vinya kwĩ ithyĩ. 32Na mamaetee ana ma Isilaeli ũvoo mũthũku wa nthĩ ĩsu ĩla manathianaa, makĩmea, Nthĩ ĩla tũnangangaa tũkĩmĩthiana, nĩ nthĩ ĩla ĩthelelaa andũ ala mamĩtũaa; na andũ onthe ala twoonie vo nĩ andũ aasa mũno. 33Na vo twoonie Nevilimu, ana ma Anaki, ala maumaa kwa Nevilimu; naitũ tweeyonie ta itooli, nao now'o matwonie.

MOTALO 14

Andũ makĩmũng'endea Yeova

1Na ũmbano w'onthe wookĩlya wasya woo, na kũĩa; na andũ asu maĩa ũtukũ ũsu. 2Na ana onthe ma Isilaeli mamanyungunyĩĩsya Mose na Aluni: na ũmbano w'onthe wamea, Twenda kethĩwa twakw'ĩĩe nthĩ ya Misili! Kana twenda kethĩwa twakw'ĩĩe weũnĩ ũũ! 3Na nũndũ wa kĩ Yeova watũetie nthĩ ĩno, tũvalũkw'e na ũvyũ? Iveti sitũ na syana sitũ nini ikeethĩwa syĩ syĩndũ sya mbuta: ti kavaa kwitũ tũsyoke Misili?
4Na maneenan'ya, Twie ũmwe ethĩwe kavuteni, na tũkĩsyoka Misili. 5Nĩvo ĩndĩ Mose na Aluni mavalũkile na mothyũ moo mbee wa ũmbano w'onthe ũla wũmbanĩte wa ana ma Isilaeli. 6Na Yosua mwana wa Nuni na Kalevu mwana wa Yevune, ala maĩ na asu ala mathianie nthĩ, matembũanga ngũa syoo: 7na maneena na ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli, makyasya, Nthĩ, ĩla tũnangangaa tũkĩmĩthiana, nĩ nthĩ nzeo mũno. 8Ethĩwa Yeova nĩwendeeaw'a nĩ ithyĩ, akatũtwaa nthĩ ĩsu, na kũtũnenga yo; nthĩ ĩla yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ. 9Ĩndĩ mũtikamũng'endee Yeova, o na mũtikakĩe andũ ma nthĩ ĩsu; nũndũ nĩo kya ũya kitũ: muunyĩ ũla melingĩtye ũla waĩ ĩũlũ woo nĩ mũvete, na Yeova e vamwe naitũ: mũikamakĩe. 10Ĩndĩ ũmbano w'onthe wasya makimangwe na mavia. Na ũtheu mũtisu wa Yeova wamaumĩlĩla ana onthe ma Isilaeli ĩeemanĩ ya kũmbanĩa.
11Na Yeova amwĩa Mose, Andũ aa makambũthya kũvika ĩndĩĩ? Na makalea kũndĩkĩĩa ĩvinda yĩana ata, nũndũ wa syama syonthe ila neekie katĩ wamo? 12Ngamakũna na mũimũ, na kũmavata ũtĩĩwa woo, na ngakũtw'ĩkĩthya mbaĩ nene na yĩ vinya kwĩ mo.
13Na Mose amwĩa Yeova, Nĩvo ĩndĩ Amisili meĩw'a ũu; nũndũ nĩwaumisye andũ aa kwoo na vinya waku; 14nao makatavya andũ ala matwĩe nthĩ ĩno. Nĩmwew'ĩte kana we Yeova wĩ katĩ wa andũ aa; nũndũ we Yeova nĩwonawa ũthyũ kwa ũthyũ, na mũumbĩ waku ũũngamaa ĩũlũ woo, na nũendaa ũmatongoesye kĩtuĩnĩ kya mũumbĩ mũthenya, na kĩtũĩnĩ kya mwaki ũtukũ. 15Na yu ethĩwa ũkooaa andũ aa o ta kũaa mũndũ ũmwe, nĩvo ĩndĩ mbaĩ ila syeewie nguma yaku ikaneena, ikyasya, 16Nĩkwĩthĩwa Yeova ndaatonya kũtwaa andũ aa nthĩ ĩla wameavĩe, kwondũ wa ũu amoaĩa weũnĩ. 17Na yu, nĩngũkũvoya, vinya wa Mwĩaĩi wĩthĩwe wĩ mũnene, kwĩanana na ũndũ waneenie, ũkyasya, 18Yeova ndathataa na mĩtũkĩ, e na wingĩ wa ũseo wĩ wendo, akĩekea ũthũku na ĩvĩtyo; na ũla ũtakatw'a mũvĩtan'ya kwĩthĩwa ti mũvĩtan'ya o na ata, na akĩĩvanĩsya kwa syana ũthũku wa aaĩthe moo, kũvika nzyawa ya katatũ na ya kana. 19Ekea, nĩngũkũvoya, ũthũku wa andũ aa kwĩanana na ũnene wa ũseo waku wĩ wendo, na kwĩanana na ũndũ wamaekeaa andũ aa, kuma Misili kũvika o na yu.

Ũsilĩlo wa Ngai ĩũlũ wa Isilaeli

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 1.34–40)

20Na Yeova amwĩa, Nĩnamaekea kwĩanana na ndeto yaku: 21ĩndĩ nĩ w'o, o tondũ nĩ thayũ, na o tondũ nthĩ yonthe ĩkausũwa nĩ ndaĩa ya Yeova; 22nĩkwĩthĩwa andũ asu onthe ala moonie ũnene wakwa, na syama syakwa, ila neekie Misili na weũnĩ, ĩndĩ mandatie mavinda aa ĩkũmi, na matyaaĩthukĩĩsya wasya wakwa; 23vate ndĩi matikona nthĩ ĩla nameavĩe aaĩthe moo, o na vai ũmwe wa asu ala mambũthisye ũkamyona: 24ĩndĩ mũthũkũmi wakwa Kalevu, nĩkwĩthĩwa aĩ na veva ũngĩ nthĩnĩ wake, na nũmbikĩlĩte vyũ, ũsu ngamũtwaa nthĩ vala walikile, na ĩkeethĩwa yĩ ng'ũndũ ya ũsyao wake. 25Na ĩndĩ Mũamaleki na Mũkanaani matũaa mwandanĩ: ũnĩ ĩthyũũei na mũithi weũnĩ na nzĩa ĩelete Ũkanganĩ Mũtene.
26Na Yeova aneena na Mose na Aluni, aimea, 27Ngoomĩĩsya ũmbano ũũ mũthũku ũla ũnyungunyĩĩasya ĩvinda yĩana ata? Nĩneewie monyungunyĩsyo ma ana ma Isilaeli ala manyungunyĩĩasya. 28Matavyei, O tondũ nĩ thayũ, easya ũu Yeova, nĩ w'o, o tondũ mũneenete matũnĩ makwa, ngamwĩka o ta ũu: 29simba syenyu ikavalũka weũnĩ ũũ; na inyw'onthe ala mũtalilwe, kwĩanana na ũtalo wenyu w'onthe, ala mũvikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, ala mũnyungunyĩĩasya, 30nĩ w'o mũtikalika nthĩ ĩsu, ĩla neeavĩe ngamwĩkalya vo, ate o Kalevu

mwana wa Yevune, na Yosua mwana wa Nuni. 31Ĩndĩ syana syenyu nini, ila mwaisye ikeethĩwa syĩndũ sya mbuta, isu nĩsyo ngaitwaa vo, nasyo ikamanya nthĩ ĩla mũleete. 32Ĩndĩ ũndũ wenyu, simba syenyu ikavalũka weũnĩ ũũ. 33Na syana syenyu ikeethĩwa angangi weũnĩ myaka mĩongo ĩna, na ikakua mũio wa ũmalwaya wenyu, kũvika yĩla simba syenyu ikanangĩkĩa weũnĩ. 34O ta ũtalo wa mĩthenya ĩla mũnathianie nthĩ, o mĩthenya mĩongo ĩna, mwaka vandũ va kĩla mũthenya, mũkakua ũthũku wenyu, o myaka mĩongo ĩna, na mũkamanya kũtaanĩsya nakwa ũndũ kũilyĩ. 35Nyie, Yeova, nĩneenete, nditĩa kwĩka ũu ũmbano ũũ w'onthe mũthũku, ũla wambũmbanĩe: makanangĩkĩa weũnĩ ũũ, na nĩvo makakw'ĩa.

Kĩkw'ũ kya ala athiani ĩkũmi athũku

36Na andũ, ala Mose watũmie kũthiana nthĩ, ala masyokie, na matuma ũmbano w'onthe ũmũnyungunyĩĩsya, kwondũ wa kũete ũvoo mũthũku ũndũ wa nthĩ, 37o andũ asu ala maetie ũvoo mũthũku wa nthĩ, makwie na ũ mũimũ Yeova ene. 38Ĩndĩ Yosua mwana wa Nuni, na Kalevu mwana wa Yevune, nĩmo mekalile thayũ, ma andũ asu ala maendie kũthiana nthĩ.

Kũkĩlw'a vinya kwa Isilaeli Olima

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 1.41–46)

39Na Mose atavya ana onthe ma Isilaeli ndeto isu: na andũ maĩa mũno. 40Na mookĩla kĩoko tene, na mambata mũtumbĩnĩ wa kĩĩma, makyasya, Sisya, twĩ vaa, na tũkambata tũthi vandũ vala Yeova watwathie: nũndũ nĩtwavĩtisye. 41Na Mose amea, Yu nũndũ wa kĩ mũũvĩtya mwĩao wa Yeova, nũndũ ũndũ ũsu ndũkaathimĩka? 42Mũtikambate, nũndũ Yeova nde vamwe nenyu; mũikakũnwe mũvalũkw'e nthĩ nĩ amaitha menyu. 43Nũndũ Mũamaleki na Mũkanaani me vo mbee wenyu, nenyu mũkavalũkw'a na ũvyũ: nĩkwĩthĩwa nĩmũsyokete na ĩtina mũkaeka kũmũatĩĩa Yeova, kwondũ wa ũu Yeova ndakethĩwa vamwe nenyu. 44Ĩndĩ maema na mambata mũtumbĩnĩ wa kĩĩma: ĩndĩ ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova yĩtyaauma mwakonĩ wa maeema, o na Mose nake ndaauma. 45Nĩvo ĩndĩ Mũamaleki na Mũkanaani ala matwĩe kĩĩmanĩ kyu matheeie, na mamakũna na mamavalũkya nthĩ, o na kũvika Olima.

MOTALO 15

Mĩao ũndũ wa nthembo

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Neena na ana ma Isilaeli, na ũmatavye, Yĩla mwĩlika nthĩ ĩla mwĩtũa, ĩla nĩmũnenga, 3na mũkenda kũmũthembea Yeova nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, nthembo ya kũvĩvw'a, kana nthembo ya kwĩanĩsya wĩvĩto, kana nthembo ya kumya na ngoo ya kwenda, kana mbokanĩ syenyu ila itw'ĩtwe sya kũmumĩsya Yeova nthembo yĩ mũuke mũseo, ya ndĩthya ya ng'ombe, kana ya mbũi na malondu; 4nĩvo ĩndĩ ũla ũetae nthembo yake ũkamũthembea Yeova nthembo ya mũtu ya kĩlungu kya ĩkũmi kya eva ya mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na kĩlungu kya kana kya ini ya mauta: 5na kwondũ wa kĩla katena ka ĩlondu ũkaseũvye mbinyu yĩthĩwe nthembo ya kũnyuwa, kĩlungu kya kana kya ini, vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a, kana nthembo ya kũtonywa. 6Kana kwondũ wa ndũũme, ũkaseũvye nthembo ya mũtu ya ilungu ilĩ sya ĩkũmi sya eva ya mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na kĩlungu kya katatũ kya ini ya mauta: 7na ũndũ wa nthembo ya kũnyuwa ũkathembe kĩlungu kya katatũ kya ini ya mbinyu, yĩthĩwe mũuke mũseo kwa Yeova. 8Na yĩla wĩseũvya kasalũ ka mũew'a kethĩwe nthembo ya kũvĩvw'a, kana kethĩwe nthembo ya kũtonywa, ya kwĩanĩsya wĩvĩto, kana kethĩwe nthembo sya mũuo kwa Yeova; 9nĩvo ĩndĩ wĩthembanĩsya na kala kasalũ nthembo ya mũtu ya ilungu itatũ sya ĩkũmi sya eva ya mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na nyunzu ya ini ya mauta: 10na ũkathembe ũndũ wa nthembo ya kũnyuwa nyunzu ya ini ya mbinyu, yĩthĩwe nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova.

11Ũu nĩw'o wĩĩkwa kwondũ wa kĩla kasalũ ka mũew'a, kana kĩla ndũũme, kana kĩla katũlũme, kana kĩla katena ka mbũi. 12Kwĩanana na ũndũ syĩana ila mũkaseũvya, ũu nĩw'o mwĩĩka kĩla imwe kwĩanana na ũndũ syĩana. 13Onthe ala masyaawa kwenyu makeke maũndũ asu kwĩanana na ũu, makĩthemba nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova. 14Na ethĩwa mũeni ekalaa ũeni kwenyu, kana mũndũ o na wĩva ũla ũkethĩwa e kwenyu mosyaanĩonĩ menyu, nake enda kũthemba nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova; o tondũ inyw'ĩ mwĩkaa, nake now'o wĩĩka. 15Nthĩnĩ wa ũmbano kũkeethĩwa mwamũlo ũmwe kwondũ wenyu, na kwondũ wa mũeni ũla wĩkalaa ũeni kwenyu, mwamũlo wa tene na tene mosyaanĩonĩ menyu: o tondũ mũilyĩ, ũu nĩw'o mũeni wĩĩthĩwa ailyĩ vala ve Yeova. 16Kũkeethĩwa mwĩao ũmwe na ũtw'ĩo umwe kwondũ wenyu na kwondũ wa mũeni ũla wĩkalaa ũeni kwenyu.

17Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 18Neena na ana ma Isilaeli, na ũmatavye, Yĩla mwĩlika nthĩ ĩla nĩmũtwaĩte, 19nĩvo ĩndĩ kwĩĩthĩwa, atĩ, yĩla mwĩya lĩu wa nthĩ ĩsu, mũkamũthembee Yeova nthembo ya kũkĩlw'a. 20Mũkathembe kamũtũ kamwe kethĩwe nthembo ya kũkĩlw'a kuma mũtunĩ wenyu wa mbee; o tondũ mwĩkaa na nthembo ya kũkĩlw'a ya kĩvũĩonĩ, mũkamyũkĩlye o ta ũu. 21Mũkanenge Yeova nthembo ya kukĩlw'a ya mũtu wenyu wa mbee mosyaanĩonĩ menyu onthe.

22Na yĩla mũkavĩtya, na kũlea kũkwata mĩao ĩsu yonthe ĩla Yeova wamũtavisye Mose, 23o maũndũ onthe ala Yeova wamwĩaĩe na kanyw'a wa Mose, kuma mũthenya ũla Yeova weaie, o na ĩtina wa ũu mosyaanĩonĩ menyu onthe; 24nĩvo ĩndĩ kũkethĩwa, ethĩwa kweekiwe kwa kũlea kũmanya, ũmbano ũtesĩ, kana ũmbano w'onthe ũkathembanĩsya kasalũ kamwe kethĩwe nthembo ya kũvĩvw'a, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nako, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nako, kwĩanana na ũtw'ĩo, na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo

kwondũ wa naĩ. 25Na mũthembi akathemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli, na makaekewa; nĩkwĩthĩwa kweekiwe kwa kũlea kũmanya, namo maetie nthembo yoo, o nthembo ya kũmũvĩvĩsya Yeova na mwaki, na nthembo yoo kwondũ wa naĩ kwa Yeova kwondũ wa kũlea kũmanya kwoo: 26na ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli ũkaekewa, na mũeni ũla wĩkalaa ũeni katĩ woo: nũndũ kwa andũ asu onthe ũndũ ũsu weekiwe kwa kũlea kũmanya.
27Na ethĩwa mũndũ ũmwe akavĩtya ateũmanya, nĩvo ĩndĩ wĩthemba mbaika ya mwaka ũmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ. 28Na mũthembi akathemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa mũndũ ũla ũnũũvĩtya, yĩla wĩmũvĩtanĩsya Yeova ateũmanya, amwĩw'anĩthye; na akaekewa. 29Mũkeethĩwa na mwĩao ũmwe ũndũ wa ũla wĩkaa ũndũ o na wĩva ateũmanya, ũndũ wa ũla wasyaĩwe nthĩ yenyu ananĩ ma Isilaeli, na ũndũ wa mũeni ũla wĩkalaa ũeni kwoo. 30Ĩndĩ mũndũ ũla wĩkaa ũndũ na ngũlũ, ethĩwa nĩ mũndũ ũla wasyaĩwe nthĩ yenyu kana mwĩkali wa ũeninĩ, ũsu aumĩte Yeova; na mũndũ ũsu akavetwa andũnĩ make. 31Nĩkwĩthĩwa nũvũthĩtye ndeto ya Yeova, na kũtũla mwĩao wake, mũndũ ũsu akavetwa vyũ; ũthũku wake ũkeethĩwa ĩũlũ wake.

Kũkimangwa na mavia kwa mũtũli wa mwĩao wa savato

32Na yĩla ana ma Isilaeli maĩ weũnĩ, moona mũndũ aikolan'ya ngũ mũthenya wa savato. 33Na ala mamwonie aikolan'ya ngũ mamũtwaa vala ve Mose na Aluni, na ũmbano w'onthe. 34Na mamwĩkĩa ũsũvĩonĩ, nĩkwĩthĩwa kũtyaĩ kũnamba ũneenw'a ũndũ wĩĩkwa. 35Na Yeova amwĩa Mose, Mũndũ, ũsu ndatĩa kũawa: ũmbano w'onthe ũkamũkimangĩe na mavia ũtee wa mwako wa maeema. 36Na ũmbano w'onthe wamũtwaa ũtee wa mwako wa maeema, na wamũkimanga na mavia akw'a; o tondũ Yeova weaĩe Mose.

Manyenze motiivonĩ ma ngũa

37Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 38Neena na ana ma Isilaeli, na matavye meseũvĩsye manyenze motiivonĩ ma ngũa syoo mosyaanĩonĩ moo onthe, na mekĩe manyenzenĩ ma kĩla ũtiivo ũlii wa vuluu: 39naw'o ũkeethĩwa kwenyu manyenze, nĩ kana mũtonye kũmasiasya, na kũlilikanaa mĩao yonthe ya Yeova, na kũmĩkaa: na nĩ kana mũtikaatĩĩe ngoo syenyu ene na metho menyu ene, ala mwamaatĩĩaa na kwĩkaa ũmalwaya namo; 40nĩ kana mũlilikanae na kwĩkaa mĩao yakwa yonthe, na mwĩthĩwe atheu kwa Ngai wenyu. 41Ninyie Yeova Ngai wenyu, ũla wamumisye nthĩ ya Misili, nĩthĩwe Ngai wenyu: ninyie Yeova Ngai wenyu.

MOTALO 16

Ũng'endu wa Kola, Ndathani na Avilamu

1Na ĩndĩ Kola, mwana wa Isali, mwana wa Koathi, mwana wa Livai, vamwe na Ndathani na Avilamu, ana ma Eliavu, na Oni, mwana wa Velethi, ana ma Leuveni, moosa andũ: 2na mookĩla mathi vala ve Mose, vamwe na ana amwe ma Isilaeli, anene maana elĩ na mĩongo ĩtano ma ũmbano, ala meetiwe maende ũmbanonĩ, andũ me nguma; 3na mamombanĩa Mose na Aluni, na mamea, Nĩtwamũkola, nũndũ ũmbano w'onthe nĩ mũtheu, kĩla ũmwe wamo, na Yeova e katĩ woo: nũndũ wa kĩ ĩndĩ mũkwĩtũlya ĩũlũ wa ũmbano wa Yeova?
4Na Mose eew'a ũu, avalũka na ũthyũ wake: 5na aneena na Kola na nguthu yake yonthe, akĩmea, Ũnĩ kĩoko Yeova akoonan'ya naaũ ala make na nũũ ũla mũtheu, na ũsu akamũthengeesya vakuvĩ nake: o ũla wĩnyuva akamũthengeesya vakuvĩ nake. 6Ĩkai ũũ: we Kola, na inyw'ĩ ma nguthu yake yonthe, osai itoeesya; 7nokĩkĩa mwaki nthĩnĩ wasyo, nokĩkĩa ũvani ĩũlũ wasyo vu mbee wa Yeova ũnĩ: na kũkeethĩwa atĩ mũndũ ũla Yeova wĩnyuva, nĩwe wĩĩthĩwa e mũtheu: nĩtwamũkola, inyw'ĩ ana ma Livai. 8Na Mose amwĩa Kola, Ĩthukĩĩsyei yu, inyw'ĩ ana ma Livai: 9nĩmũkwona nĩ ũndũ ũnini kana Ngai wa Isilaeli nũmũvathĩte inyw'ĩ kũmumya ũmbanonĩ wa Isilaeli, amũete vakuvĩ nake, mũthũkũmae wĩa wa wĩkalo wa Yeova, na kũũngamaa mbee wa ũmbano mũmathũkũmae; 10na ĩngĩ kana akũete vakuvĩ, na ana-a-ĩthe maku onthe ana ma Livai vamwe naku? Nenyu nĩmũkwenda ũthembi naw'o? 11Kwondũ wa ũu we na nguthu yaku yonthe nĩmũmũmbanĩe Yeova: na Aluni, nĩwe ũũ ũndũ mũmũnyungunyĩĩsya?
12Na Mose atũmana Ndathani na Avilamu, ana ma Eliavu, metwe; na masya, Tũtiũka: 13nĩ ũndũ ũnini atĩ nĩwatumisye nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ, ũtũaĩe weũnĩ, ĩndĩ vamwe na ũu wĩtw'ĩĩa mwene wĩthĩwe mũnene ĩũlũ waitũ? 14O na mbee wa ũu ndwaatũtwaa nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ, kana kũtũnenga ũtiĩwa wa mĩũnda na mĩũnda ya nzavivũ: naku nũkwenda kũtonya metho ma andũ aa? Tũtiũka.
15Na Mose athilĩka, na amwĩa Yeova, Ndũketĩkĩle nthembo yoo: ndyaamavuta ĩng'oi yĩmwe yoo, o na ndyaamwĩka ũmwe wamo ũthũku. 16Na Mose amwĩa Kola, We na nguthu yaku yonthe mũkethĩwe mbee wa Yeova, we, namo, na Aluni, ũnĩ: 17na kĩla mũndũ wenyu natwae kĩtoeesya kyake, na kwĩkĩa ũvani ĩũlũ wasyo, na kĩla mũndũ naete mbee wa Yeova kĩtoeesya kyake, itoeesya maana elĩ na mĩongo ĩtano; we naku, na Aluni, kĩla ũmwe kĩtoeesya kyake. 18Na kĩla mũndũ oosa kĩtoeesya kyake, na eekĩa mwaki nthĩnĩ wakyo, na eekĩa ũvani ĩũlũ waw'o, na maũngama mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa vamwe na Mose na Aluni. 19Na Kola oombanĩsya ũmbano w'onthe mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa: na ũtheu mũtisu wa Yeova waumĩlĩla ũmbano w'onthe.
20Na Yeova aneena na Mose na Aluni, akĩmea, 21Ĩvathei inyw'ĩ mume ũmbanonĩ ũũ, nĩ kana nĩmamine o ĩmwe. 22Na mavalũka na mothyũ moo, na masya, Ame Ngai, Ngai wa maveva ma mĩĩ yonthe, mũndũ ũmwe eeka naĩ, naku ũkathilĩkĩla ũmbano w'onthe? 23Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa,

24Neena na ũmbano, ũkĩwĩa, Ũkĩlai, mume vakuvĩ na wĩkalo wa Kola, na Ndathani, na Avilamu.
25Na Mose ookĩla na amaendea Ndathani na Avilamu; na atumĩa ma Isilaeli maatĩanĩa nake. 26Nake aneena na ũmbano, akĩwĩa, Nĩngũmwĩsũva, umai maeemanĩ ma andũ aa athũku, na mũikakiite kĩndũ o na kĩva kyoo, mũikese kwanangwa naĩnĩ syoo syonthe. 27Kwondũ wa ũu mookĩla kuma vakuvĩ na wĩkalo wa Kola, na Ndathani, na Avilamu, ngalĩ syonthe: na Ndathani na Avilamu maumaala, na maũngama mũomonĩ wa maeema moo, me na iveti syoo, na ana moo, na syana syoo nini. 28Na Mose amea, Kwondũ wa ũũ mũkamanya kana Yeova nũndũmĩte nĩke mawĩa aa onthe; nũndũ ndimekĩte kwondũ wa kũsũanĩa kwakwa mwene. 29Ethĩwa andũ aa nĩmeũkw'a kĩkw'ũ kĩla kĩkusawa nĩ andũ onthe, kana ethĩwa nĩmeũkwatwa nĩ maũndũ o tondũ andũ onthe makwatawa nĩmo; nĩvo ĩndĩ Yeova ndaandũma. 30Ĩndĩ ethĩwa Yeova akeeka ũndũ weũ, na nthĩ ĩkathamya kanyw'a wayo, na kũmamelya, vamwe na syonthe ila me nasyo, na matheea me thayũ Seoli; nĩvo ĩndĩ mwĩmanya kana andũ aa mamũvũthĩtye Yeova.
31Na kweethĩwa, aimina kũneena ndeto isu syonthe, nthĩ vala maũngamĩte yaatũka; 32na nthĩ yaathamya kanyw'a wayo, na yamamelya, vamwe na andũ ma nyũmba syoo, o na andũ onthe ala maĩ na Kola, na syĩndũ syoo syonthe. 33Kwondũ wa ũu mo, na onthe ala maĩ namo, nĩmatheeie me thayũ Seoli: na nthĩ yamatumĩsya, namo maaa kuma ũmbanonĩ. 34Na Isilaeli onthe ala mamathyũlũlũkĩte makĩa ũndũ wa kũkaya kwoo; nũndũ masya, Nthĩ ndĩkatũmelye ithyĩ. 35Na mwaki wauma kwa Yeova, na wamamina andũ asu maana elĩ na mĩongo ĩtano ala matoeeasya ũvani.
36Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 37Neena na Eleasali mwana wa mũthembi, Aluni, aumye itoeesya mwakinĩ, naku nyaĩĩkya mwaki na ku; nũndũ syo nĩ ntheu, 38o itoeesya isu sya andũ asu athe ala mavĩtĩsye mathayũ moo ene, na imandwe mũno ikavũtha syĩthĩwe kĩndũ kya kũvw'ĩka kĩthembeo: nũndũ nĩmainenganĩte vala ve Yeova: kwondũ wa ũu nĩ ntheu; nasyo ikeethĩwa wonan'yo kwa ana ma Isilaeli. 39Na mũthembi Eleasali oosa itoeesya isu sya ũthuku, ila andũ ala mavĩviwe mainenganie; na maimanda syĩthĩwe sya kũvw'ĩka kĩthembeo: 40syĩthĩwe syĩ ũlilikan'yo kwa ana ma Isilaeli, nĩ kana mũeni o na wĩva, ũla ũte wa ũsyao wa Aluni, ndakathengee atoeesye ũvani vala ve Yeova; ndakethĩwe ailyĩ ta Kola, na ta nguthu vake: o tondũ Yeova waneenie nake na kanyw'a wa Mose.
41Ĩndĩ ũnĩ ũsu ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli mamanyungunyĩĩsya Mose na Aluni, makĩmea, Inyw'ĩ nĩmũnooaie andũ ma Yeova. 42Na kweethĩwa, yĩla ũmbano wamombanĩe Mose na Aluni, masisya kwelekela ĩeemanĩ ya kũmbanĩa: na, sisya, ũla mũumbĩ wayĩvw'ĩka, na ũtheu mũtisu wa Yeova wooneka. 43Na Mose na Aluni maenda ngalĩ ya mbee ya ĩeema ya kũmbanĩa 44Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 45Ũkĩlai mume ũmbanonĩ ũũ, nĩ kana nĩmanange o ĩmwe. Nao mavalũka na mothyũ moo. 46Na Mose amwĩa Aluni, Osa kĩtoeesya kyaku, nokĩkĩa mwaki nthĩnĩ wakyo kĩthembeonĩ, nokia ũvani ĩũlũ waw'o, ũkakue mĩtũkĩ vala ve ũmbano, ũkathembe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ woo: nũndũ ũthilĩku nĩwumĩte kwa Yeova; mũimũ nĩwambĩlĩlw'e. 47Na Aluni oosa o tondũ Mose waneenie, na asemba nthĩnĩ wa ũmbano; na, sisya, mũimũ waĩ ũnambĩlĩlya andũnĩ: nake eekĩa ũvani, na athemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa andũ asu. 48Na aũngama katĩ wa ala akw'ũ na ala maĩ thayũ; na mũimũ ũsu wasiĩĩwa. 49Na ĩndĩ ala makwie nĩ ũ mũimũ maĩ ngili ĩkũmi na inya na maana mũonza, eka ala makwie ũndũ wa ũvoo wa Kola. 50Na Aluni asyoka vala ve Mose mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa: na mũimũ wasiĩĩwa.

MOTALO 17

Ndata ya Aluni

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Neena na ana ma Isilaeli, na osa ndata kwoo, ĩmwe ya kĩla nyũmba ya aaĩthe, ya anene moo onthe kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe moo, o ndata ĩkũmi na ilĩ: andĩka syĩtwa ya kĩla mũndũ ndatanĩ yake. 3Na ũkaandĩke syĩtwa ya Aluni ndatanĩ ya Livai; nũndũ kũkeethĩwa ndata ĩmwe ya kĩla mũtongoi wa nyũmba sya aaĩthe moo. 4Na ũkasia ĩeemanĩ va kũmbanĩa ngalĩ ya mbee ya ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, vala nĩkomanĩaa nenyu. 5Na kũkeethĩwa, kana ndata ya mũndũ ũla nĩnyuva ĩkeethongoosya: na ngamina kwakwa monyungunyĩsyo ma ana ma Isilaeli, ala makũnyungunyĩĩasya. 6Na Mose aneena na ana ma Isilaeli; na anene moo onthe mamũnenga ndata, ĩmwe ya kĩla mũnene, kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe moo, o ndata ĩkũmi na ilĩ: na ndata ya Aluni yaĩ vamwe na ndata syoo. 7Na Mose aia ndata vala ve Yeova ĩeemanĩ ya ũkũsĩ.
8Na kweethĩwa ũnĩ ũsu, Mose alika ĩeemanĩ ya ũkũsĩ; na, sisya, ndata ya Aluni ĩla yaĩ ya nyũmba ya Livai yaĩ nthongoou, na kũete wenze, na yalaũka malaa, na yasyaa malosi meũ. 9Na Mose aumaalya nza ndata syonthe kuma vala ve Yeova na amatwaĩa ana onthe ma Isilaeli: na masisya, na kĩla mũndũ oosa ndata yake. 10Na Yeova amwĩa Mose, Tũnga ndata ya Aluni ngalĩ ya mbee ya ĩsandũkũ ya ũkũsĩ, ĩsũvĩwe yĩthĩwe wonan'yo wa kũlilikan'ya ana ma ũng'endu; nĩ kana ũmine kũnyungunyĩsya kwoo kũla manyungunyĩĩasya, matikakw'e. 11Na Mose eeka ũu: o tondũ Yeova wamwĩaĩe, nĩw'o wekie.
12Na ana ma Isilaeli maneena na Mose, makĩmwĩa, Sisya, nĩtũũkw'a, ithyĩ nĩtũkwaa, ithyonthe nĩtũkwaa. 13Kĩla mũndũ ũla ũnũũthengeea, ũla ũnũũthengeea vakuvĩ na wĩkalo wa Yeova, nũnũũkw'a; kaĩ, nĩtũũthela ithyonthe?

MOTALO 18

Ũtethyo wa athembi na Alivai

1Na Yeova amwĩa Aluni, We na ana maku na nyũmba ya aaĩthe maku vamwe naku mũkakua ũthũku wa vala vandũ vatheu; na we na ana maku vamwe naku mũkakua ũthũku wa ũthembi wenyu. 2Na ana-a-ĩthe maku nao, mbaĩ ya Livai, mbaĩ ya ĩthe waku, mathengeesye methĩwe vakuvĩ naku, makwatanw'e vamwe naku, na ũkũthũkũmaa: ĩndĩ we na ana maku vamwe naku mũkeethĩawa vu mbee wa ĩeema ya ũkũsĩ. 3Namo makasũvĩaa wĩaĩo waku, na wĩaĩo wa Ĩeema yonthe: no matikathengeee mĩio ya vala vandũ vatheu o na kĩthembeo, matikakw'e, mo, o nenyu. 4Na makakwatanw'a naku, na kũsũvĩaa wĩaĩo wa ĩeema ya kũmbanĩa, kwondũ wa ũthũkũmi w'onthe wa Ĩeema: na mũeni ndakamũthengeee inyw'ĩ. 5Na mũkasũvĩaa wĩaĩo wa vala vandũ vatheu, na wĩaĩo wa kĩthembeo; kũikethĩwe ĩngĩ ũthilĩku ĩũlũ wa ana ma Isilaeli 6Na nyie, sisya, nĩnoosie ana-a-ĩthe menyu Alivai kũmaumya nthĩnĩ wa ana ma Isilaeli: kwenyu andũ asu nĩ mũthĩnzĩo wanengĩwe Yeova, mathũkũmae wĩa wa ĩeema ya kũmbanĩa. 7Na we na ana maku vamwe naku makasũvĩaa ũthembi wenyu kwondũ wa kĩla ũndũnĩ wa kĩthembeo, na kwondũ wa kĩla kĩ nthĩnĩ wa tũtũ; na mũkathũkũmaa: nĩngũmũnenga ũthembi wĩthĩwe ũthũkũmi wa mũthĩnzĩo; na mũeni ũla wĩthengeea mũvaka oawe.

8Na Yeova amwĩa Aluni, Nyie, sisya, nĩkũnengete wĩaĩo wa kũsũvĩaa nthembo syakwa sya kũkĩlw'a, o syĩndũ syonthe ivathĩtwe sya ana ma Isilaeli; nĩkũnengete we na ana maku kwondũ wa kwĩtĩkĩw'a mauta, mwĩao wa tene na tene. 9Syĩndũ ii nĩsyo ikeethĩwa syaku nthĩnĩ wa syĩndũ ntheu mũno mbee, ila itialĩtw'e itavĩvĩtw'e na mwaki: kĩla kĩthembeawa nĩo, o kĩla nthembo yoo ya mũtu, na kĩla nthembo yoo kwondũ wa naĩ, na kĩla nthembo yoo kwondũ wa ĩvĩtyo, ila makanthembea, ikeethĩwa syĩ ntheu mũno kwondũ waku we na kwondũ wa ana maku. 10Ũkaya syĩndũ ntheu mũno mbee; kĩla mũndũ mũũme akaiya: ikeethĩwa syĩ ntheu kwaku. 11Na kĩĩ nĩ kyaku: nthembo ya kũkĩlw'a ya mũthĩnzĩo woo, o nthembo syonthe sya kũvyũlw'a sya ana ma Isilaeli; ii nĩnĩkũnengete we, na ana maku na eĩtu maku vamwe naku, kĩlungu kya tene na tene; kĩla mũndũ mũtheu nyũmbanĩ yaku akaiya. 12Mauta onthe ala maseo mbee, na ngetha yonthe ya nzavivũ ĩla nzeo mbee, na ya lĩu wa mbaa ngetha, ũsyao wa mbee wa syĩndũ ila mamũnengae Yeova, isu nĩkũnengete we. 13Mosyao ma mbee meũ ma kĩla kĩndũ kĩ nthĩ yoo, ala mamũeteae Yeova, makeethĩwa me maku; kĩla mũndũ mũtheu nyũmbanĩ yaku, akamaya. 14Kĩla kĩndũ kĩvathĩtwe kĩthĩwe kĩtheu nthĩnĩ wa Isilaeli kĩkeethĩwa kyaku. 15Kyonthe kĩla kyambaa kuma ĩvunĩ ya nyinyia kya mĩĩ yonthe, kĩla memũnenga Yeova, mũndũ o na nyamũ kĩkeethĩwa kyaku: ĩndĩ ĩkithathi ya mũndũ mũvaka wovosye, na ĩkithathi ya nyamũ ĩte ntheu ũkayovosye. 16Na ala ma kwovow'a katĩ woo ala mavikĩtye mwei ũmwe na mbee ũkovosye, kwĩanana na ũndũ wĩmatalĩla wovosyo, na mbesa sya sekeli itano, kwĩanana na sekeli ya vala vandũ vatheu (nayo nĩ ngela mĩongo ĩlĩ). 17Ĩndĩ ĩkithathi ya ng'ombe, kana ya ĩlondu, kana ya mbũi, ndũkovosye; nĩ ĩtheu: ũkaminzangĩsye nthakame yayo kĩthembeonĩ na kũvĩvya mathunya mayo methĩwe nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova. 18Na nyama syayo ikeethĩwa syaku, o ta kĩng'eng'eto kya kũvyũlw'a, na ta kũũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, ikeethĩwa syaku. 19Nthembo syonthe sya kũkĩlw'a sya syĩndũ ntheu, ila ana ma Isilaeli mamũthembeaa Yeova, nĩngũnengete, na ana maku na eĩtu maku vamwe naku, kĩlungu kya tene na tene: nĩ ũtianĩo wa mũnyũ wa tene na tene vala ve Yeova kwondũ waku na kwondũ wa ũsyao waku vamwe naku. 20Na Yeova amwĩa Aluni, Ndũkethĩwa na ũtiĩwa nthĩ yoo, o na ndũkethĩwa na kĩanda o na kĩva katĩ woo: ninyie kĩanda kyaku na ũtiĩwa waku katĩ wa ana ma Isilaeli.

21Na, sisya, nao ana ma Livai nĩnĩmanengete kĩlungu kya ĩkũmi kyonthe kya Isilaeli kĩthĩwe ũtiĩwa woo, ũndũ wa ũthũkũmi woo ũla mathũkũmaa, naw'o nĩ ũthũkũmi wa ĩeema ya kũmbanĩa. 22Na kuma yu ana ma Isilaeli matikathengeee ĩeema ya kũmbanĩa, maikevĩtĩthye, na kũkw'a. 23Ĩndĩ Alivai makathũkũmaa wĩa wa ĩeema ya kũmbanĩa, na makakua naĩ syoo ene: ũu ũkeethĩwa mwamũlo wa tene na tene mosyaanĩonĩ maku onthe; na katĩ wa ana ma Isilaeli matikethĩwa na ũtiĩwa. 24Nũndũ kĩlungu kya ĩkũmi kya ana ma Isilaeli, kĩla manenganae kĩthĩwe nthembo ya kũkĩlĩlw'a Yeova, nĩnĩmanengete Alivai kĩthĩwe ũtiĩwa woo: kwondũ wa ũu nĩmatavĩtye, Katĩ wa ana ma Isilaeli matikethĩwa na ũtiĩwa o na wĩva.

25Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 26Na ĩngĩ ũkaneene na Alivai, na kũmea, Yĩla inyw'ĩ mũkosa kwa ana ma Isilaeli kĩlungu kya ĩkũmi kĩla nĩmũnengete kuma kwoo kĩthĩwe ũtiĩwa wenyu, nĩvo ĩndĩ mũkathemba nthembo ya kũkĩlw'a yakyo yĩthĩwe ya Yeova, kĩlungu kya ĩkũmi kya kĩlungu kyu kya ikũmi. 27Na nthembo yenyu ya kũkilw'a ĩkatalwa kwenyu ta yĩthĩwa nĩyo lĩu wa mbaa ngetha wa kĩvũĩonĩ, na ta kusũa kwa mbinyu kĩangĩonĩ kya nzavivũ. 28Ũu nĩw'o mũkamũthembea Yeova nthembo ya kũlĩlw'a ya ilungu syenyu syonthe sya ĩkũmi, ila mwosaa kuma kwa ana ma Isilaeli; na nthĩnĩ wasyo mũkamũnenge mũthembi Aluni nthembo ya kũkĩlĩlw'a Yeova. 29Kuma mĩthĩnzĩonĩ yenyu yonthe mũkanengane kĩla nthembo ya kũkĩlĩlw'a Yeova, kya kĩla kiseo kyonthe kyayo, o kĩlungu kĩvathitwe kĩthĩwe kĩtheu kyayo. 30Kwondũ wa ũu ũkamea, Yĩla mũkokĩlya kyu kĩseo mbee kyayo, nĩvo ĩndĩ kĩkatalĩlwa kwa Alivai ta wingĩvo wa kĩvũio, na ta wingĩvo wa kĩangĩo kya nzavivũ. 31Na mũkamĩya kĩla vandũ, inyw'ĩ na andũ ma nyũmba syenyu: nũndũ nĩ ĩtuvi yenyu ũndũ wa ũthũkũmi wenyu ĩeemanĩ ya kũmbanĩa. 32Na mũtikakua naĩ kwondũ wayo, yĩla mwamina

kũkĩlya kĩla kĩseo mbee kyayo; na mũtikavukye syĩndũ ntheu sya ana ma Isilaeli, mũtikakw'e.

MOTALO 19

Ũthesyo wa ũvuku

1Na Yeova aneena na Mose na Aluni, akĩmea, 2Ũũ nĩw'o mwamũlo wa mĩao ĩla Yeova weaie, akyasya, Neena na ana ma Isilaeli, makũetee moi ndune ĩte ĩlanga, na ĩte kĩema, na ĩla ĩtaaĩkĩwa ĩsoki. 3Na mũkamĩnenge mũthembi Eleasali, nake akamĩtwae ũtee wa mwako wa maeema, na mũndũ ũmwe akamyũaĩa vu mbee wa ũthyũ wake: 4na mũthembi Eleasali akose nthakame yayo na kyaa kyake, na kũminzangĩsya nthakame ĩsu kwelekela ngalĩ ya mbee ya ĩeema ya kũmbanĩa maminzangĩsya mũonza. 5Na mũndũ ũmwe akavĩvye moi ĩsu Eleasali asyaĩtye; kĩthuma kyayo, na nyama syayo, na nthakame yayo, vamwe na mũyoo wayo, akavĩvye: 6na mũthembi akose mũtĩ wa mũkũũ, na wa ĩsovo, na langi mũtune mũno, na kwĩkya mwakinĩ ũla ũũvĩvya ĩla moi. 7Nĩvo ĩndĩ mũthembi wĩthambya ngũa syake, na kũthamba mwĩĩ wake manzĩnĩ, na ĩtina wa ũu akalika mwakonĩ wa maeema, na mũthembi akeethĩwa e mũvuku kũvika wĩoo. 8Na ũla wĩmĩvĩvya akathambye ngũa syake manzĩnĩ, na kũthamba mwĩĩ wake manzĩnĩ, na akeethĩwa e mũvuku kũvika wĩoo. 9Na mũndũ ũla mũtheu akoke mũu wa ila moi, na kũwia ũtee wa mwako wa maeema vandũ vatheu; na ũkasũvĩwe kwondũ wa ũmbano wa ana ma Isilaeli wĩthĩwe wa kũseũvasya manzĩ ma kũthesya ũvuku: nĩ nthembo kwondũ wa naĩ. 10Na ũla wĩoka mũu wa moi ĩsu akathambye ngũa syake, na kwĩthĩwa e mũvuku kũvika wĩoo; na ũu ũkethĩwa mwamũlo wa tene na tena kwa ana ma Isilaeli, na kwa mũeni ũla wĩkalaa ũeni kwoo.
11Ũla ũkakiita kimba kya mũndũ o na wĩva akeethĩwa e mũvuku matukũ mũonza: 12ũsu akethesya namo mũthenya wa katatũ, na mũthenya wa mũonza akeethĩwa e mũtheu: ĩndĩ ethĩwa ndeĩthesya mũthenya wa katatũ, ĩndĩ mũthenya wa mũonza ndakethĩwa e mũtheu. 13O ũla ũkakiita kimba, o mwĩĩ wa mũndũ ũla ũkw'ĩte, nake ndeĩthesya mwene, nũvukasya wĩkalo wa Yeova; na mũndũ ũsu akavetwa kuma nthĩnĩ wa Isilaeli: nũndũ manzĩ asu ma kũthesya ũvuku matyaaminzangĩw'a ĩũlũ wake, akeethĩwa e mũvuku; ũvuku wake ũkeethĩwa o ĩũlũ wake.
14Ũũ nĩw'o mwĩao yĩla mũndũ ũkakw'ĩa ĩeemanĩ: kĩla mũndũ ũla wĩlika ĩeemanĩ, na kĩla mũndũ ũla wĩ nthĩnĩ wa ĩeema, akeethĩwa e mũvuku matukũ mũonza. 15Na kĩla kĩndũ kĩkunũe, kĩla kĩte kĩkunĩke na ngunĩko, nĩ kĩvuku. 16Na mũndũ o na wĩva ũla wĩ weũnĩ ũla ũkakiita ũla woaiwe na ũvyũ, kana kimba, kana ĩvĩndĩ ya mũndũ, kana mbũa, ũsu akeethĩwa e mũvuku matukũ mũonza. 17Na kwondũ wa ũla wĩ mũvuku makose mũu ũsu wa kũvĩvw'a kwa ĩla nthembo kwondũ wa naĩ; na manzĩ ala mavĩtĩte makavulanw'a naw'o ĩsaaninĩ: 18na mũndũ ũte mũvuku akose mũtĩ wa ĩsovo, na kũvotya manzĩnĩ asu, na kũmaminzangĩsya ĩũlũ wa ĩeema, na mĩionĩ yonthe, na andũnĩ ala me vo, na mũndũnĩ ũla ũnakiitie yĩla ĩvĩndĩ, kana ũsu woaiwe, kana ũsu mũkw'ũ, kana mbũa: 19na mũndũ mũtheu akamũminzangĩĩsye ũsu mũvuku mũthenya wa katatũ, na mũthenya wa mũonza: na mũthenya wa mũonza akamũthesya; nake akathambya ngũa syake, ina kũthamba manzĩnĩ, na akeethĩwa e mũtheu wĩoo.
20Ĩndĩ mũndũ ũla ũkethĩwa e mũvuku na akalea kwĩthesya, mũndũ ũsu akavetwa kuma ũmbanonĩ, nĩkwĩthĩwa nũvukĩtye vala vandũ vatheu va Yeova: manzĩ ma kũthesya ũvuku mainaminzangĩw'a ĩũlũ wake; nake nĩ mũvuku. 21Naw'o ũkeethĩwa mwamũlo wa tene na tene kwoo: na ũla ũkaminzanĩsya manzĩ ma kũthesya ũvuku akathambye ngũa syake; na ũla ũkakiita manzĩ ma kũthesya ũvuku akeethĩwa e mũvuku kũvika wĩoo. 22Na kĩndũ o na kĩva kĩla mũndũ ũla wĩ mũvuku ũkakiita kĩkeethĩwa kĩvuku; na mũndũ ũla ũkakĩtiita akeethĩwa e mũvuku kũvika wĩoo.

MOTALO 20

Manzĩ kuma ĩvianĩ

(KUMA 17.1–7)

1Na ana ma Isilaeli, o ũmbano w'onthe, malika weũnĩ wa Nzini mwei wa mbee: na andũ mekala Katesi; na Miliamu akw'ĩa vo, na enzĩwa nthĩ vo.
2Na vatyaĩ manzĩ ũndũ wa ũmbano: na mamombanĩa Mose na Aluni. 3Na andũ matetan'ya na Mose, na maneena, makĩmwĩa, Twenda kethĩwa twakwie yĩla ana-a-ĩthe maitũ makw'ĩĩe vu mbee wa Yeova! 4Na nũndũ wa kĩ mwaetie ũmbano wa Yeova weũnĩ ũũ, tũkw'ĩe vo, ithyĩ na ndĩthya sitũ. 5Na nũndũ wa kĩ mwatwambatisye kũtumya Misili, kũtũete vandũ vaa vanthũku? Ti vandũ va kũvanda mbeũ, kana va makũyũ, kana mĩsavivũ, kana makũngũmanga; o na ĩngĩ kũiĩ manzĩ ma ũnyuwa. 6Na Mose na Aluni mauma vala ve ũmbano na maenda mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, na mavalũka na mothyũ moo: na ũtheu mũtisu wa Yeova wamaumĩlĩla. 7Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 8Osa ĩla ndata, na ũmban'ya ũmbano, we, na Aluni mwana-a-mwenyu, na neenai na yĩla ĩvia mene, yumye manzĩ mayo; na ũkamaumĩsya manzĩ ĩvianĩ; na ĩndĩ ũkanenga ũmbano na indo syoo manzĩ ma ũnyw'a. 9Na Mose oosa ĩla ndata kuma vu mbee wa Yeova, o tondũ wamwĩaĩe.
10Na Mose na Aluni moombanĩsya ũmbano vu mbee wa ĩvĩa, na amea, Ĩthukĩĩsyei yu, inyw'ĩ ang'endu; nĩtũũmumĩsya manzĩ ĩvianĩ yĩĩ? 11Na Mose ookĩlya kw'oko kwake, na akũna ĩvia na ndata yake kelĩ: na manzĩ maingĩ mauma, na ũmbano wanyw'a, na indo syoo. 12Na Yeova amea Mose na Aluni, Nĩkwĩthĩwa mũinandĩkĩĩa, mwonan'ye methonĩ ma ana ma Isilaeli atĩ nĩ mũtheu, kwondũ wa ũu mũtikatwaa ũmbano ũũ mũlikye nthĩ ĩla namanengie. 13Asu nĩ manzĩ ma Meliva; nũndũ ana ma Isilaeli matetanisye na Yeova, nake eeyonan'ya kwoo atĩ nĩ mũtheu.

Etomu akĩlea kũnenga Isilaeli ũthei wa kũvĩtĩla kwake

14Na Mose atũma atũmwa maume Katesi mathi kwa mũsumbĩ wa Etomu, mamwĩe, Ũũ nĩw'o mwana-a-au Isilaeli ũnũkwasya, Nĩwĩsĩ mathĩna onthe ala matũkwatie: 15ũndũ aaĩthe maitũ matheeie Misili, na twatũa Misili ĩvinda ĩasa; na Amisili matwĩka naĩ, o na aaĩthe maitũ: 16na yĩla twamwĩkaĩlile Yeova, nĩwewie wasya witũ, na atũma mũlaĩka, na atumya Misili: na, sisya, twĩ vaa Katesi, ndũa yĩ mũminũkĩlyonĩ wa mũvaka waku. 17Nĩngũkwĩsũva, tũeke tũvĩtĩle nthĩ yaku: tũivĩtĩla mũũndanĩ kana mũũndanĩ wa mĩsavivũ, o na tũinyw'a manzĩ ma ithima; tũkavĩtĩla lelũnĩ wa mũsumbĩ; tũiathũka ũtee ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kana kw'oko kwa aka, kũvika yĩla twakĩla mũvaka waku. 18Na Etomu amwĩa, Ndwĩvĩtĩla nthĩ yakwa, ndikese ũkumĩlĩla na ũvyũ. 19Na ana ma Isilaeli mamwĩa, Tũkambata na lelũ; na ethĩwa tũkanyw'a manzi kwaku, nyie na indo syakwa, nĩvo ĩndĩ nĩũnenga thooa wamo: ndeka no kũvĩtĩla na nyaĩĩ syakwa, vate ũndũ ũngĩ. 20Nake asya, Ndwĩvĩtĩla. Na Etomu amumĩlĩla na andũ aingĩ, na kw'oko kwĩ vinya. 21Ũu nĩw'o Etomu waleile kũnenga Isilaeli ũthei wa kũvĩtĩla mũvakanĩ wake: kwondũ wa ũu Isilaeli aalũka na aekana nake.

Kũkw'a kwa Aluni kĩĩmanĩ kya Olu

22Na maenda kyalo kuma Katesi: na ana ma Isilaeli, o ũmbano w'onthe, mavika kĩĩma kya Olu. 23Na Yeova aneena na Mose na Aluni kĩĩmanĩ kya Olu, vakuvĩ na mũvaka wa nthĩ ya Etomu, akĩmea, 24Aluni akoombanw'a vamwe na andũ make; nũndũ ndakalika nthĩ ĩla nanengie ana ma Isilaeli, nĩkwĩthĩwa nĩmwang'endeie ndeto yakwa manzĩnĩ ma Meliva. 25Osa Aluni na Eleasali mwana wake, na ũimaete kĩĩmanĩ kya Olu; 26na mumye Aluni ngũa syake, na ũimwĩkĩa Eleasali mwana wake: na Aluni akakw'ĩa vo, na akoombanw'a vamwe na andũ make. 27Na Mose eeka o tondũ Yeova weaie: na mambata kĩĩmanĩ kya Olu menekee nĩ ũmbano w'onthe. 28Na Mose amumya Aluni ngũa syake, na amwĩkĩa Eleasali mwana wake; na Aluni akw'ĩa vo mũtumbĩnĩ wa kĩĩma: na Mose na Eleasali matheea kuma kĩĩmanĩ. 29Na ũmbano w'onthe woona Aluni nũkwie, mamũĩĩa Aluni mĩthenya mĩongo ĩtatũ, o nyũmba yonthe ya Isilaeli.

MOTALO 21

Akanaani maiũkita na Isilaeli

1Na Mũkanaani, mũsumbĩ wa Alati, ũla watwĩe ngalĩ ya Ĩtheo, eew'a atĩ Isilaeli nĩmokĩte na nzĩa ya Athalimu; nake okita na Isilaeli, na atava amwe moo. 2Na Isilaeli eevĩtĩa Yeova wĩvĩto, na asya, Ethĩwa nĩ w'o wĩnengane andũ aa kw'okonĩ kwakwa, nĩvo ĩndĩ nĩananga ndũa syoo vyũ. 3Na Yeova eethukĩĩsya wasya wa Isilaeli, na anengane Akanaani; na mamananga na ndũa syoo vyũ: na syĩtwa ya vandũ vau veetwa Olima.

Nzoka iilyĩ ta mwaki

4Na maenda kyalo kuma kĩĩma kya Olu na nzĩa ĩla ĩelete Ũkanga Mũtune, mathyũlũlũke nthĩ ya Etomu: na andũ asu makw'a ngoo nũndũ wa ĩ nzĩa. 5Na andũ mamũneenea Ngai naĩ, na Mose nake, makyasya, Mwatumisye Misili tũkw'ĩe weũnĩ nĩkĩ? Nũndũ vaiĩ kya ũya, na vaiĩ manzĩ; na ngoo sĩtũ niemetwe nĩ kya ũya kĩĩ kĩvũthũ. 6Na Yeova amaetee andũ asu nzoka iilyĩ ta mwaki, na syamaũma andũ; na andũ aingĩ ma Isilaeli makw'a. 7Na andũ mooka vala ve Mose, na mamwĩa, Nĩtũvĩtĩtye, nũndũ twamũneenea Yeova naĩ, naku we; mũvoye Yeova, aumye nzoka vala tũĩ. Na Mose amavoyea andũ asu. 8Na Yeova amwĩa Mose, Seũvya nzoka ĩilyĩ ta mwaki, ũmĩkĩe mũtĩnĩ: na kũkeethĩwa, kĩla mũndũ ũla wĩũmwa, amĩsisya, akekala thayũ. 9Na Mose aseũvya nzoka ya ũthuku, na amĩkĩa mũtĩnĩ: na kweethĩwa ethĩwa nzoka nĩyaũma mũndũ o na wĩva, asisya ĩla nzoka ya ũthuku, akavĩta.

Aisilaeli makĩlingĩla Moavi

10Na ana ma Isilaeli maenda kyalo, na mamba maeema moo Ovothi. 11Na maenda kyalo kuma Ovothi, na mamba maeema moo Iye-avalimu, weũnĩ ũla welekele Moavi, kwelekela wumĩlonĩ wa syũa. 12Kuma vo maenda kyalo, na mamba maeema moo kyandanĩ kya Nzeleti. 13Na kuma vu maenda kyalo, na mamba maeema moo mũingo ũla ũngĩ wa Alinoni, ũla wĩ weũnĩ, ũla wumite mũvakanĩ wa Aamoli: nũndũ Alinoni nĩ mũvaka wa Moavi, katĩ wa Moavi na Aamoli. 14Kwondũ wa ũu kũneenetw'e ĩvukunĩ ya Makaũ ma Yeova atĩĩ,

Vaevu nthĩnĩ wa Suva,
Na syanda sya Alinoni,
15Na kĩvaũũko kya syanda
Kĩla kĩelete wĩkalonĩ wa Ali,
Na kĩtinene mũvakanĩ wa Moavi.

16Na kuma vau maenda kyalo kũvika Mbeeli: na nĩ kĩthima kĩla Yeova wamũtavisye Mose ũndũ wakyo, Ũmban'ya andũ na ngamanenga manzĩ.

17Nĩvo ĩndĩ Isilaeli mainie wathi ũũ:

Vulutya, we kĩthima; kiniei:
18Kĩthima, kĩla anene me mbee ũsumbĩnĩ menzie,
Kĩla anene ma andũ me ndaĩa mavukũie,
Na ndata sya ũsumbĩ, na ndata syoo.

Na kuma weũnĩ maenda kyalo kũvika Matana; 19na kuma Matana mavika Naalieli; na kuma Naalieli mavika Mbamothi; 20na kuma Mbamothi mavika kyanda kĩla kĩ weũnĩ wa Moavi, kũvika mũtumbĩnĩ wa kĩĩma kya Visika, kĩla kyelekele na ku ĩtheo weũnĩ.

Isilaeli maikĩlya Sioni vinya

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 2.26–37)

21Na Isilaeli atũma atũmwa kwa Sioni mũsumbĩ wa Aamoli, akĩmwĩa, 22Ndeka nĩvĩtĩle nthĩ yaku: tũiathũka ũtee mũũndanĩ, kana kũlika mũũndanĩ wa mĩsavivũ; tũinyw'a manzĩ ma ithima: tũkavĩtĩla lelũnĩ wa mũsumbĩ, kũvika twakĩla mũvaka waku. 23Na Sioni ndaaĩtĩkĩla kũmaeka Isilaeli mavĩtĩle mũvakanĩ wake: ĩndĩ Sioni oomban'ya andũ make onthe, na amaumaalĩla Isilaeli weũnĩ, na avika Yaasa; na okita na

Isilaeli. 24Na Isilaeli mamũkũna kwa kũmũtemanga na ũvyũ, na mamesya nthĩ yake kuma ũsĩ wa Alinoni kũvika ũla wa Yavoki, o kũvika ana ma Amimoni; nũndũ mũvaka wa ana ma Amimoni waĩ na vinya. 25Na Isilaeli makwata ndũa isu syonthe: na Isilaeli matwĩe ndũanĩ syonthe sya Aamoli, ndũanĩ ya Esivoni, na tũtũla twayo tw'onthe. 26Nũndũ Esivoni yaĩ ndũa ya Sioni mũsumbĩ wa Aamoli, ũla wokitie na mũsumbĩ wa Moavi ũla waĩ mbeange wa ĩvinda yĩu, na amũvena nthĩ yake kw'okonĩ kwake, o kũvika Alinoni. 27Kwondũ wa ũu ala maneenaa na nthimo measya,

Ũkai Esivoni;
Ndũa ya Sioni nĩyakwe na kũlũlũmĩlw'a:
28Nũndũ mwaki wumĩte Esivoni,
Ũlĩlĩnzĩ wa mwaki wumĩte ndũanĩ ya Sioni:
Nĩwanangĩte ndũa ya Ali ya Moavi,
Eaĩi ma kũndũ kũtũlu kwa ũ Alinoni.
29Woo nĩ waku, Moavi!
Nĩmwathela, inyw'ĩ andũ ma Kemosi:
Anenganĩte ana make methĩwe akĩi,
Na eĩtu make mũtavonĩ,
Kwa Sioni mũsumbĩ wa Aamoli.
30Nĩtũmekĩtye mĩsyĩ; Esivoni nĩyaaie o kũvika Ndivoni,
Na nĩtwanangie o kũvika Novia,
O na kũvika Meteva.

Isilaeli maikĩlya Oku wa Mbasani vinya

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 3.1–11)

31Na ĩndĩ Isilaeli matwĩe nthĩ ya Aamoli. 32Na Mose atũma andũ kũthiana Yaseli; na makwata tũtũla twa vo, na mamalũngya Aamoli ala maĩ vo.

33Na meethyũũa na mambata na nzĩa ya Mbasani: na Oku mũsumbĩ wa Mbasani amaumaalĩla, we na andũ make onthe, kũkitĩa namo Etilei. 34Na Yeova amwĩa Mose, Ndũkamũkĩe: nĩkwĩthĩwa nĩnĩmũnenganĩte kw'okonĩ kwaku, na andũ make onthe, na nthĩ yake; na ũkamwĩka o tondũ wamwĩkie Sioni mũsumbĩ wa Aamoli, ũla watwĩe Esivoni. 35Kwondũ wa ũu mamũkũna we, na ana make na andũ make onthe, kũvika vatyaatiala mũndũ o na wĩva wake: namo mamĩmesya nthĩ yake.

MOTALO 22

Mbalaki aimũtũmana Mbalaamu

1Na ana ma Isilaeli maenda kyalo, na mamba maeema moo ndiĩnĩ sya Moavi mũingo wa Yolotani o vu Yeliko.

2Na Mbalaki mwana wa Nzivoli oona ũu w'onthe ũla Isilaeli mekĩte Aamoli. 3Na Moavi amakĩa andũ asu mũno, nũndũ maĩ aingĩ: na Moavi aũũya nũndũ wa ana ma Isilaeli. 4Na Moavi amea atumĩa ma Mitiani, Yu nguthu ĩno ĩkanyenya kĩla kyonthe kĩtũthyũlũlũkĩte, o tondũ ng'ombe ĩnyenyaa nyeki ya weũ. Na Mbalaki mwana wa Nzivoli aĩ mũsumbĩ wa Moavi ĩvinda yĩu. 5Na atũma atũmwa kwa Mbalaamu mwana wa Mbeoli, ku Vetholi, ĩla yĩ vakuvĩ na ũla Ũsĩ, nthĩ ya syana sya andũ make, mamwĩte, makĩmwĩa, Sisya, kwĩ andũ ala maumĩte Misili: sisya, mavw'ĩkĩte nthĩ, na mekalaa mambelekele nyie. 6Ũka oyu ĩndĩ, nĩngũkwĩsũva, ũnumanĩĩe andũ aa: nũndũ nao me na vinya kũmbĩtũka nyie: nokwĩthĩwa nĩmakĩlya vinya, tũmakũne, nakwa nĩmalũngye maume nthĩ ĩno; nũndũ nĩnĩsĩ ũla ũmũathimaa we nĩ mũathime, na ũla ũumanĩaa nĩ mũumanĩe.

7Na atumĩa ma Moavi na atumĩa ma Mitiani mathi makwete syĩndũ sya kũaũsya mokonĩ moo; nao mavika vala ve Mbalaamu, na mamũtavya ndeto sya Mbalaki. 8Nake amea, Komai vaa ũtukũ ũũ, na ngamũetee ũvoo ĩngĩ, o tondũ Yeova wĩmbĩa: na ala anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Moavi mekala kwa Mbalaamu. 9Na Ngai ooka vala ve Mbalaamu, na amũkũlya, Andũ aa me kwaku naaũ? 10Na Mbalaamu amwĩa Ngai, Mbalaki mwana wa Nzivoli, mũsumbĩ wa Moavi, nũtũmanĩte kwakwa, akĩmbĩa, 11Sisya, andũ ala maumĩte Misili, nĩmavw'ĩkĩte nthĩ: oyu, ũka ũnumanĩĩe mo; nokwĩthĩwa ndonya kũkita namo, na kũmalũngya. 12Na Ngai amwĩa Mbalaamu, Ndũkaende namo; ndũkaumanĩe andũ asu; nũndũ nĩ aathime. 13Na Mbalaamu ookĩla kĩoko, na amea anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Mbalaki, Alũkai nthĩ yenyu; nũndũ Yeova nũnũkũlea kũnenga ũthei wa kũthi nenyu. 14Na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Moavi mookĩla na mamũsyokea Mbalaki, na mamwĩa, Mbalaamu nũleile kũkan'ya naitũ.

15Na Mbalaki atũma ĩngĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ aingangĩ, na me na ndaĩa kwĩ asu ma mbee. 16Na mavika kwa Mbalaamu, na mamwĩa, Ũũ nĩw'o Mbalaki mwana wa Nzivoli ũnũkwasya, Nĩngũkwĩsũva, ndũkasiĩĩwe nĩ ũndũ o na wĩva kũka vala nĩĩ: 17nũndũ ngakũnenevya wĩthĩwe na ndaĩa nene mũno, na o ũla wĩmbĩa ngawĩka: ũka ĩndĩ, nĩngũkwĩsũva, ũnumanĩĩe andũ aa. 18Na Mbalaamu asũngĩa na amea athũkũmi ma Mbalaki, O na ethĩwa Mbalaki akanenga nyũmba yake yusũĩte vetha na thaavu, nditonya kũkĩla ndeto ya Yeova Ngai wakwa, kũmĩnyivya kana kũmyongelela. 19Yu ĩndĩ, nĩngũmwĩsũva, ĩkalai vaa ũtukũ ũũ naw'o, nĩmanye ũndũ Yeova wĩongela kũmbĩa. 20Na Ngai amũendea Mbalaamu ũtukũ, na amwĩa, Ethĩwa andũ nĩmooka ũkwĩta, ũkĩla, ũthi namo; ĩndĩ no ndeto ĩla nĩkũtavya, nĩyo wĩĩka.

Mũlaĩka wa Yeova na ĩng'oi ya Mbalaamu

21Na Mbalaamu ookĩla kĩoko, na atandĩka ĩng'oi yake, na athi na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Moavi. 22Na ũthatu wa Ngai wakana nũndũ nĩwathi; na mũlaĩka wa Yeova aũngama nzĩanĩ ethĩwe nthũ yake. Nake aenda akuĩtwe nĩ ĩng'oi yake na athũkũmi make elĩ maĩ vamwe nake. 23Na ĩng'oi yoona mũlaĩka wa Yeova aũngeme nzĩanĩ, akũĩte ũvyũ wake wĩ kw'okonĩ kwake; na ĩng'oi yaathũka ũtee wa nzĩa, na yathi mũũndanĩ: na Mbalaamu akũna ĩng'oi, ayĩtũnge nzĩanĩ. 24Nĩvo ĩndĩ mũlaĩka wa Yeova aũngama nzĩanĩ ntheke katĩ wa mĩũnda ya mĩsavivũ, ũvai wĩ ngalĩ ĩno, na ũvai ngalĩ ĩya. 25Na ĩng'oi yoona mũlaĩka wa Yeova, na

yeethũũan'ya na ũvai, na yavinyĩa kũũ kwa Mbalaamu ũvainĩ: nake ayĩkũna ĩngĩ. 26Na mũlaĩka wa Yeova aenda mbee, na aũngama vandũ vatheke, vala vataĩ ũthei wa kwathũka ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kana kw'oko kwa aka. 27Na ĩng'oi yoona mũlaĩka wa Yeova, na yavalũka nthĩ yĩkuĩte Mbalaamu: na ũthatu wa Mbalaamu wakana, na akũna yĩla ĩng'oi na ndata yake. 28Na Yeova aathamya kanyw'a wa ĩng'oi, nayo yamwĩa Mbalaamu, Nakwĩkie ata, ũndũ ũũngũna mavinda aa atatũ? 29Na Mbalaamu ayĩa ĩng'oi, Nĩkwĩthĩwa nũũmbũĩa ngũĩ: nenda kethĩwa nĩĩ na ũvyũ kw'okonĩ kwakwa, nũndũ yu nĩthĩwa ngũaie. 30Na ĩng'oi yakũlya Mbalaamu, Nyie ndi ĩng'oi yaku, yĩla yĩũkuaa matukũ maku onthe kũvika ũmũnthĩ? Nĩ ĩndĩĩ nakwĩkie ũu? Nake asũngĩa, Aiee.

31Nĩvo ĩndĩ Yeova wasalukilye metho ma Mbalaamu, nake oona mũlaĩka wa Yeova aũngeme nzĩanĩ, e na ũvyũ wake akũĩte wĩ kw'okonĩ kwake; na akunamya mũtwe wake, na avalũka na ũthyũ wake. 32Na mũlaĩka wa Yeova amwĩa, Wakũna ĩng'oi yaku mavinda aa atatũ nĩkĩ? Sisya, nĩnumie nĩthĩwe mũmaitha, nĩkwĩthĩwa nzĩa yaku nĩ ya ngũlũ vala nĩĩ: 33na yĩ ĩng'oi yambona, na yaathũka ũtee mbee wakwa mavinda aa atatũ: kethĩwa yĩtyaathũka ũtee mbee wakwa, nĩthĩwa ngũaie vate ndĩi, na kũyĩeka yĩ thayu. 34Na Mbalaamu amwĩa mũlaĩka wa Yeova, Nĩnĩvĩtĩtye; nũndũ ndyĩĩsĩ kana ũũngeme nzĩanĩ kũnziĩĩa: kwondũ wa ũu yu ethĩwa ũu ndũũkwendeesya, nĩngũalũka. 35Na mũlaĩka wa Yeova amwĩa Mbalaamu, Enda na andũ aa; ĩndĩ no ndeto ĩla nĩũtavya, nĩyo wĩneena. Kwondũ wa ũu Mbalaamu athi na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Mbalaki.

Mbalaamu na Mbalaki

36Na yĩla Mbalaki wewie Mbalaamu nĩwooka, aumaala amũthaũe kũvika Ndũa ya Moavi, ĩla yĩ mũvakanĩ wa ũsĩ wa Alinoni, ũla wĩ mũminũkĩlyonĩ wa mũvaka. 37Na Mbalaki akũlya Mbalaamu, Ndinatũmana na kĩthing'ĩĩsyo makwĩte? Ndũnoka vala nĩĩ nĩkĩ? Nditonya ũkũnenevya wĩthĩwe na ndaĩa? 38Na Mbalaamu amwĩa Mbalaki, Sisya, nĩnooka vala ũĩ: nĩ na vinya o na wĩva o na yu ndonya ũneena ũndũ o na ũmwe? Ndeto ĩla Ngai wĩmbĩkĩa kanyw'anĩ wakwa, noyo nĩneena. 39Na Mbalaamu athi na Mbalaki na mavika Kiliathiusothi. 40Na Mbalaki athemba ng'ombe na malondu, na amwatũĩla Mbalaamu, na anene me mbee ũsumbĩnĩ ala maĩ nake.

41Na kweethĩwa ũnĩ ũsu, Mbalaki amwosa Mbalaamu, na amwambatya kũndũ kũtũlu kwa Mbaali; na e kũu oona andũ onthe o vala mathelele.

MOTALO 23

1Na Mbalaamu amwĩa Mbalaki, Mbakĩa vaa ithembeo mũonza, na ũthĩnzĩe vaa tũsalũ mũonza twa mũew'a na ndũũme mũonza. 2Na Mbalaki eeka o tondũ Mbalaamu waisye; na Mbalaki na Mbalaamu mathemba kasalũ ka mũew'a na ndũũme kĩla kĩthembeonĩ. 3Na Mbalaamu amwĩa Mbalaki, Ũngama vakuvĩ na nthembo yaku ya kũvĩvw'a, nakwa nĩngũthi: nokwĩthĩwa Yeova ekũka tũkomane; na o ũla wĩmbon'ya ngaũtavya. Na athi kĩĩmanĩ vandũ vathei.

Mbalaamu aiathima Isilaeli

4Na Ngai akomana na Mbalaamu: nake amwĩa, Nĩnzeũvĩtye ithembeo mũonza, na nĩnthembete kasalũ ka mũew'a na ndũũme kĩla kĩthembeonĩ. 5Na Yeova eekĩa ndeto kanyw'anĩ wa Mbalaamu, na amwĩa, Mũsyokee Mbalaki, na ũkaneene ũna na ũna. 6Na amũsyokea, na, sisya, aũngeme vakuvĩ na nthembo yake ya kũvĩvw'a, we, na anene me mbee ũsumbĩnĩ onthe ma Moavi. 7Nake aneena ngelekan'yo yake, na asya,

Mbalaki andetete kuma Alamu,
Mũsumbĩ wa Moavi anumĩtye iĩmanĩ sya Wumĩlonĩ wa syũa:
Ũka, ũnumanĩĩe Yakovo,
Na ũka ũmavũthiĩsye Isilaeli.
8Ngamũumanĩa ata, ũla Ngai ũtaamũumanĩa?
Na ngamũvũthiĩsya ata, ũla Yeova ũtaamũvũthiĩsya?
9Nũndũ kuma vaa ĩũlũ wa maũvai nĩngũmwona,
Na nĩ iĩmanĩ no ngũmwona:
Sisya, asu nĩ andũ ala matwĩe me oka,
Na matikatalanĩlw'a na mbaĩ ingĩ.
10Nũũ ũla ũtonya kũtala kĩtoo kya Yakovo,
Kana kũtala kĩlungu kya kana kya Isilaeli?
Ndeka nĩkw'e kĩkw'ũ kya mũndũ mũlũngalu,
Na mũminũkĩlyo wakwa nĩwĩthĩwe ta wake!

11Na Mbalaki amwĩa Mbalaamu, Ũmbĩkĩte ata? Nĩkũetete ũumanĩe amaitha makwa, na, sisya, nũmaathimĩte ki. 12Nake asũngĩa na amwĩa, Ti mũvaka nĩsũvĩe kũneena ndeto ila Yeova ũnũũmbĩkĩa kanyw'anĩ wakwa?

13Na Mbalaki amwĩa, Ũka, nĩngũkwĩsũva, tũendan'ye vandũ vangĩ vala ũtonya kũmona; ũkoona o vala mathelele, na ndũkamona onthe: na ũnumanĩĩe andũ asu wĩ vo. 14Na amũtwaa mũũndanĩ wa Nzovimu, mũtumbĩnĩ wa kĩĩma kya Visika, na aaka ithembeo mũonza, na athemba kasalũ ka mũew'a na ndũũme kĩla kĩthembeonĩ. 15Na amwĩa Mbalaki, Ũngama vaa vakuvĩ na nthembo yaku ya kũvĩvw'a, yĩla ngũthi kũkomana na Yeova kũya. 16Na Yeova akomana na Mbalaamu, na eekĩa ndeto kanyw'anĩ wake, na amwĩa, Mũsyokee Mbalaki, na ũneene nake ũna na ũna. 17Na avika vala ũĩ, na, sisya, aũngeme vakuvĩ na nthembo yake ya kũvĩvw'a, na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Moavi vamwe nake. Na Mbalaki amũkũlya, Yeova akwĩa ata? 18Nake aneena ngelekan'yo yake, na asya,

Ũkĩla, Mbalaki, wĩw'e;
Mbĩthukĩĩsya, we mwana wa Nzivoli:
19Ngai ti mũndũ, ũndũ ũneena ũvũngũ;
O na ti mwana wa mũndũ, kana etũnge:
Nũneenete, na ndakeka?
Kana nĩwaĩtye, na ndakeanĩsya?
20Sisya, nĩnosete mwĩao wa kũathima:
Nake nũathimĩte, nakwa nditonya kũalyũla.

21Ndaaona ũthũku nthĩnĩ wa Yakovo;
O na ndaaona ngũlũ nthĩnĩ wa Isilaeli:
Yeova Ngai wake e vamwe nake,
Na wasya mũtũlu wa mũsumbĩ wĩ katĩ wamo.
22Ngai nũmaetete kuma Misili;
E na vinya ũilyĩ ta vinya wa mboo.
23Nĩ w'o, vati ũoi ũtonya Yakovo;
O na vati kũaũsya kũtonya Isilaeli:
Nĩkũũneew'a yu ũndũ wa Yakovo na ũndũ wa Isilaeli,
Ai, Ngai nĩwĩkĩte!
24Sisya, andũ nĩmekũkĩla ta mũnyambũ mũka,
Na nũkwĩyũkĩlya ta mũnyambũ mũũme:
Ndakatindia atanaya nyama ila sya nzyĩma,
Na kũnyw'a nthakame ya ila syoaiwe.
25Na Mbalaki amwĩa Mbalaamu, Ndũkamaumanĩe nongi, o na ndũkamaathime nongi. 26Ĩndĩ Mbalaamu asũngĩa na amwĩa Mbalaki, Ndinakũtavya, ngyasya, Maũndũ onthe ala Yeova ũneenaa, nditĩa kũmeka?
27Na Mbalaki amwĩa Mbalaamu, Ũka yu, ngakũtwaa vandũ vangĩ; nokwĩthĩwa Ngai akendeew'a ũnumanĩĩe mo vau. 28Na Mbalaki amũtwaa Mbalaamu mũtumbĩnĩ wa kĩĩma kya Veoli, kĩla kyelekele na ku ĩtheo weũnĩ.
29Na Mbalaamu amwĩa Mbalaki, Mbakĩa vaa ithembeo mũonza, na ũimbiĩa vaa tũsalũ mũonza twa mũew'a na ndũũme mũonza. 30Na Mbalaki eeka o tondũ Mbalaamu wamwĩie, na athemba kasalũ ka mũew'a na ndũũme kĩla kĩthembeonĩ.

MOTALO 24

1Na Mbalaamu oona Yeova nũkwendeew'a nĩ kũathima Isilaeli, ndaathi, ta mavinda ala angi, kũmantha mowe, ĩndĩ eelekelya ũthyũ wake weũnĩ.
2Na Mbalaamu ookĩlya metho make, na oona Isilaeli matũĩte kwĩanana na mbaĩ syoo; na Veva wa Ngai ooka ĩũlũ wake. 3Na aneena ngelekan'yo yake, na asya,
Mbalaamu mwana wa Mbeoli easya,
Na mũndũ ũla ũnalalĩtye metho make easya;
4Nake easya, ũla wĩw'aa ndeto sya Ngai,
Ũla wonaa woni wa Mwene Vinya W'onthe,
Akĩvalũka nthĩ, metho make masalukĩtye:
5Ai! Maeema maku ko nĩ maseo, we Yakovo,
Mawĩkalo maku, we Isilaeli!
6Ta syanda nĩmalanĩtw'e,
Ta mĩũnda ũtee wa ũsĩ,
Ta mĩtĩ ya uuti ĩla Yeova ũvandĩte,
Ta mĩtĩ ya mĩkũũ ũtee wa manzi.
7Manzĩ makavulutasya kuma ndoonĩ syake,
Na ũsyao wake ũkekala vala ve manzĩ maingĩ,
Na mũsumbĩ wake akataĩwa kwĩ Akaki,
Na ũsumbi wake ũkanenevw'a.
8Ngai nũmũetete kuma Misili;
E na vinya ũilyĩ ta vinya wa mboo:
Akaimelya mbaĩ ila syĩ amaitha make,
Na akatũlanga mavĩndĩ moo ilungu,
Na akamaathanga mũkuthũ na mĩsyĩ yake.
9Akunama, atindia ta mũnyambũ mũume,
Na ta mũnyambũ mũka; ũla wĩmũtindiũkya nũũ?
Naathimwe kĩla mũndũ ũla ũkũathimaa,
Na naumanĩwe kĩla mũndũ ũla ũkũumanĩaa.

Wathani wa Mbalaamu

10Na ũthatu wa Mbalaki wamwakanĩa Mbalaamu, na akũnangan'ya mbĩ; na Mbalaki amwĩa Mbalaamu, Nĩnĩnakwĩtie ũumanĩe amaitha makwa, na, sisya, nũmaathimĩte ki mavinda aa atatũ. 11Kwondũ wa ũu yu kĩa ũende kwaku: nĩnasũanĩaa ũkũnenevya na ndaĩa nene; ĩndĩ, sisya, Yeova nĩwakũsiĩĩe ndũkethĩwe na ndaĩa. 12Na Mbalaamu amwĩa Mbalaki, Ndyaaneena na atũmwa maku ala wamatũmie kwakwa, ngĩmea,
13Ethĩwa Mbalaki akanenga nyũmba yake yusũĩte vetha na thaavu, nditonya kũvĩta ndeto ya Yeova, kwĩka ũseo kana ũthũku na kĩsũanĩo kyakwa mwene; ũla Yeova ũneenaa, nĩw'o nĩneena? 14Na yu, sisya, nĩngũthi kwa andũ makwa: ũka, na ngakũmanyĩthya ũla andũ aa makameka andũ maku mĩthenya ya mũminũkĩlyo.
15Na aneena ngelekan'yo yake, na asya,
Mbalaamu mwana wa Mbeoli easya,
Na mũndũ ũla ũnalalĩtye metho make easya;
16Nake easya, we ũla wĩw'aa ndeto sya Ngai,
Na wĩsĩ ũmanyi wa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe,
Ũla wonaa woni wa Mwene Vinya W'onthe,
Akĩvalũka nthĩ, metho make masalukĩtye:
17Nĩngũmwona, ĩndĩ ti yu;
Nĩngũmũsisya, ĩndĩ ti vakuvĩ:
Kũkauma ndata nthĩnĩ wa Yakovo,
Na ndata ya ũsumbĩ ĩkookĩla kuma nthĩnĩ wa Isilaeli,
Na ĩkakũnanga ikoto sya Moavi,
Na kwavalũkya nthĩ ana onthe ma kĩtuu.
18Na Etomu ĩkeethĩwa ng'ũndũ yake,
O na Seili ĩkeethĩwa ng'ũndũ yake, asu ala maĩ amaitha make;
Yĩla Isilaeli wĩkaa maũndũ na ũkũmbaũ.
19Nthĩnĩ wa Yakovo vakauma ũla ũkasumbĩka,
Nake akaananga ala matialile ndũanĩ.
20Na amũsisya Amaleki, na aneena ngelekan'yo yake, na asya,
Amaleki aĩ wa mbee wa ila mbaĩ;
Ĩndĩ mũminũkĩlyo wake ũkeethĩwa wanangĩko.
21Na asisya Mũkeni, na aneena ngelekan'yo yake, na asya,
Ũtũo waku wĩ na vinya,
Na ndala yaku yiĩtwe ĩvianĩ.
22Ĩndĩ Keni akaanangwa,
Kũvika yĩla Asuli ũkakũtwaa wĩ mũtave.
23Na aneena ngelekan'yo yake, na asya,
Ĩiaa! Nũũ ũla ũkavĩta yĩla Ngai wĩĩka ũu?
24Ĩndĩ ngalawa ikooka kuma ndee sya Kitimu,
Na ikathĩn'ya Asuli, na ikathĩn'ya Eveli;
Nake akaanangwa vyũ.
25Na Mbalaamu ookĩla, na athi enũka kwake; o nake Mbalaki eeyiendea.

MOTALO 25

Isilaeli maithaitha Mbaali-veoli

1Na Isilaeli mekala Sitimu; na andũ mambĩlĩlya kwĩka ũmalwaya na eĩtu ma Moavi: 2nũndũ nĩmeetie andũ maende nthemboni sya ngai syoo; na andũ maya, na makunamĩa ngai syoo. 3Na Isilaeli meekwatan'ya na Mbaali-veoli: na ũthatu wa Yeova wakanĩa Isilaeli. 4Na Yeova amwĩa Mose, Osa anene onthe ma andũ, na ũmasũĩsye Yeova syũanĩ, nĩ kana ũthatu mwai wa Yeova wĩthyũũe wume kwa Isilaeli. 5Na Mose amea asili ma Isilaeli, Inyw'ĩ, mũaei o kĩla mũndũ andũ make ala mekwatanĩtye na Mbaali-veoli.

6Na, sisya, mũndũ ũmwe wa ana ma Isilaeli ooka na amaetee ana-a-ĩthe make mũndũ mũka Mũmitiani Mose ene, o na ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli wene, o yĩla maĩĩaa mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa. 7Na yĩla Vineasi, mwana wa Eleasali, mwana wa mũthembi Aluni, wonie uũ, ookĩla kuma katĩ wa ũmbano, na oosa ĩtumo kw'okonĩ kwake; 8na amũatĩĩa mũndũ ũsu wa Isilaeli alika ĩeemanĩ, na amatonya me elĩ mũkuthũ, ũ mũndũ wa Isilaeli, na ũla mũndũ mũka ĩvunĩ yake. Na ĩndĩ mũimũ wasiĩĩwa ananĩ ma Isilaeli. 9Na ala makwie nĩ mũimũ ũsu maĩ ngili mĩongo ĩlĩ na inya. 10Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 11Vineasi, mwana wa Eleasali, mwana wa mũthembi Aluni, nũalyũlĩte ũthilĩku wakwa wume ĩũlũ wa ana ma Isilaeli, nũndũ nĩwewie kĩwĩu, o kĩwĩu kyakwa katĩ woo, ũndũ wa ũu ndyaananga ana ma Isilaeli kĩwĩunĩ kyakwa. 12Kwondũ wa ũu neena atĩĩ, Sisya, nĩngũmũnenga ũtianĩo wakwa wa mũuo: 13na ũkeethĩwa kwake, na kwa ũsyao wake ĩtina wake, ũtianĩo wa ũthembi wa tene na tene; nĩkwĩthĩwa aĩ na kĩwĩu kwondũ wa Ngai wake, na amew'anĩthya ana ma Isilaeli.

14Na ĩndĩ syĩtwa ya mũndũ wa Isilaeli ũla woaiwe, ũla woaiwe vamwe na mũndũ mũka Mũmitiani, eetawa Nzimili, mwana wa Salu, mũnene wa nyũmba ya aaithe mũvĩanĩ wa Asimeoni. 15Na syĩtwa ya mũndũ mũka Mũmitiani ũla woaiwe eetawa Kosivi, mwĩĩtu wa Nzuli; nake aĩ mũtongoi wa andũ ma nyũmba ya aaĩthe ku Mitiani.

16Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 17Mathĩn'ye Amitiani, na kũmakũna; 18nũndũ nĩmeũmũthĩn'ya na moseleke moo, ala mamũkengie nao ũvoonĩ wa Veoli, na ũvoonĩ wa Kosivi, mwĩĩtu wa mũnene wa Mitiani, mwĩĩtua-inyia woo, ũla woaiwe mũthenya wa mũimũ ũndũnĩ ũsu wa Veoli.

MOTALO 26

Kũtalwa kwa Isilaeli me Moavi

1Na kweethĩwa ĩtina wa mũimũ ũsu, Yeova aneena na Mose na Eleasali mwana wa mũthembi Aluni, akĩmea, 2Talai ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, onthe ma Isilaeli ala matonya kũthi kaũnĩ. 3Na Mose na mũthembi Eleasali maneenea nao ndiĩnĩ sya Moavi vakuvĩ na Yolotani ku Yeliko, makyasya, 4Talai andũ onthe ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee; o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose na ana ma Isilaeli, ala maumie nthĩ ya Misili.

5Leuveni, ĩkithathi ya Isilaeli; ana ma Leuveni nĩ aa: ma Anoki, mũvĩa wa Aanoki; ma Valu, mũvĩa wa Avalu; 6ma Esiloni, mũvĩa wa Aesiloni; ma Kalimi, mũvĩa wa Akalimi. 7Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya Aleuveni; na ala matalilwe moo maĩ ngili mĩongo ĩna na itatũ na maana mũonza na mĩongo ĩtatũ. 8Na ana ma Valu: o Eliavu. 9Na ana ma Eliavu: Nemueli, na Ndathani, na Avilamu. Ndathani na Avilamu nĩo asu, ala manyuviwe nĩ ũmbano, na ala makĩlanilye vinya na Mose na Aluni nguthunĩ ya Kola, yĩla makĩlanilye vinya na Yeova, 10na nthĩ yaathamya kanyw'a wayo, na yamamelya vamwe na Kola, yila nguthu ĩsu yakwie; ĩvinda yĩla mwaki waminie andũ maana elĩ na mĩongo ĩtano, na matw'ĩkie wonan'yo. 11Ĩndĩ ana ma Kola matyaakw'a.

12Ana ma Simeoni kũatĩĩa mĩvĩa yoo nĩ aa: ma Nemueli, mũvĩa wa Anemueli; ma Yamini, mũvĩa wa Ayamini; ma Yakini, mũvĩa wa Ayakini; 13ma Nzela, mũvĩa wa Anzela; ma Sauli, mũvĩa wa Asauli. 14Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya Asimeoni, ngili mĩongo ĩlĩ na ilĩ na maana elĩ.

15Ana ma Ngati kũatĩĩa mĩvĩa yoo nĩ aa: ma Nzevoni, mũvĩa wa Anzevoni; ma Aki, mũvĩa wa Aaki, ma Suni, mũvĩa wa Asuni; 16ma Osini, mũvĩa wa Aosini; ma Eeli, mũvĩa wa Aeeli; 17ma Aloti, mũvĩa wa Aaloti; ma Aleli, mũvĩa wa Aaleli. 18Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya ana ma Ngati kwĩanana na ala matalilwe moo, ngili mĩongo ĩna na maana atano.

19Ana ma Yuta nĩ aa: Eeli na Onani; na Eeli na Onani nĩmakw'ĩĩe nthĩ ya Kanaani. 20Na ana ma Yuta kũatĩĩa mĩvĩa yoo nĩ aa: ma Siela, mũvĩa wa Asiela; ma Velesi, mũvĩa wa Avelesi; ma Nzela mũvĩa wa Anzela. 21Na ana ma Velesi nĩ aa: ma Esiloni, mũvĩa wa Aesiloni; ma Amuli, mũvĩa wa Aamuli. 22Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya Yuta kwĩanana na ala matalilwe moo, ngili mĩongo mũonza na thanthatũ na maana atano.

23Ana ma Isakali kũatĩĩa mĩvĩa yoo nĩ aa: ma Tola, mũvĩa wa Atola; ma Vuva, mũvĩa wa Avuni; 24ma Yasuvu, mũvĩa wa Ayasuvu; ma Similoni, mũvĩa wa Asimiloni. 25Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya Isakali kwĩanana na ala matalilwe moo, ngili mĩongo thanthatũ na inya na maana atatũ.

26Ana ma Nzevuluni kũatĩĩa mĩvĩa yoo ni aa: ma Seletu, mũvĩa wa Aseletu ma Eloni, mũvĩa wa Aeloni; ma Yaleeli, mũvĩa wa Ayaleeli. 27Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya Anzevuluni kwĩanana na ala matalilwe moo, ngili mĩongo thanthatũ na maana atano.

28Ana ma Yosevu kũatĩĩa mĩvĩa yoo nĩ aa: Manase na Evalaimu. 29Ana ma Manase nĩ aa: ma Makili, mũvĩa wa Amakili; na Makili asyaa Ngileati: ma Ngileati, mũvĩa wa Angileati. 30Aa nĩo ana ma Ngileati: ma Ieseli, mũvĩa wa Aieseli; ma Eleki, mũvĩa wa Aeleki; 31na ma Asilieli, mũvĩa wa Aasilieli; na ma Sekemu, mũvĩa wa Asekemu; 32na ma Semita, mũvĩa wa Asemita; na ma Eevieli, mũvĩa wa Aeevieli. 33Na

Nzeloveati mwana wa Eevieli ndaĩ na ana aũme, ate o eĩtu: na masyĩtwa ma eĩtu ma Nzeloveati meetawa Maala, na Noa, na Okila, na Milika, na Tilisa. 34Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya Manase; na ala matalilwe moo maĩ ngili mĩongo ĩtano na ilĩ na maana mũonza.
35Aa nĩo ana ma Evalaimu kũatĩĩa mĩvĩa yoo: ma Suthela, mũvĩa wa Asuthela; ma Mbekeli, mũvĩa wa Ambekeli; ma Taani, mũvĩa wa Ataani. 36Na aa nĩo ana ma Suthela: ma Elani, mũvĩa wa Aelani. 37Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya ana ma Evalaimu kwĩanana na ala matalilwe moo, ngili mĩongo ĩtatũ na ilĩ na maana atano. Asu nĩo ana ma Yosevu kũatĩĩa mĩvĩa yoo.
38 Ana ma Mbenyamini kũatĩĩa mĩvĩa yoo nĩ aa: ma Mbela, mũvĩa wa Ambela; ma Asiveli, mũvĩa wa Aasiveli; ma Ailamu, mũvĩa wa Aailamu; 39ma Suvamu, mũvĩa wa Asuvamu; ma Uvamu, mũvĩa wa Auvamu. 40Na ana ma Mbela nĩ Aliti na Naamani: ma Aliti, mũvĩa wa Aaliti; ma Naamani, mũvĩa wa Anaamani. 41Asu nĩ ana ma Mbenyamini kũatĩĩa mĩvĩa yoo; na ala matalilwe moo maĩ ngili mĩongo ĩna na itano na maana thanthatũ.
42 Aa nĩo ana ma Ndani kũatĩĩa mĩvĩa yoo: ma Suamu, mũvĩa wa Asuamu. Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya Ndani kũatĩĩa mĩvĩa yoo. 43Mĩvĩa yonthe ya Asuamu, kwĩanana na ala matalilwe moo maĩ ngili mĩongo thanthatũ na inya na maana ana.
44Ana ma Aseli kũatĩĩa mĩvĩa yoo nĩ aa: ma Imina, mũvĩa wa Aimina; ma Isiva, mũvĩa wa Aisiva; ma Mbelia, mũvĩa wa Ambelia, 45Ma ana ma Mbelia nĩ aa: ma Eeveli, mũvĩa wa Aeeveli; ma Malikieli, mũvĩa wa Amalikieli. 46Na syĩtwa ya mwĩĩtu wa Aseli eetawa Selaa. 47Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya ana ma Aseli kwĩanana na ala matalilwe moo, ngili mĩongo ĩtano na itatũ na maana ana.
48Ana ma Navitali kũatĩĩa mĩvĩa yoo nĩ aa: ma Yaseeli, mũvĩa wa Ayaseeli; ma Nguni, mũvĩa wa Anguni; 49ma Yeseli, mũvĩa wa Ayeseli; ma Silemu, mũvĩa wa Asilemu. 50Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya Navitali kwĩanana na mĩvĩa yoo; na ala matalilwe moo maĩ ngili mĩongo ĩna na itano na maana ana.
51Asu nĩo ala matalilwe ma ana ma Isilaeli, ngili maana thanthatũ na ĩmwe na maana mũonza na mĩongo ĩtatũ.

Nthĩ ĩkĩaanw'a kwa kũlimana

52Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 53Andũ asu makaaanw'a nthĩ ĩno yĩthĩwe ũtiĩwa woo kwĩanana na ũtalo wa masyĩtwa moo. 54Ala aingĩ ũkamanenge ũtiĩwa mwingĩ, na ala anini ũkamanenge ũtiĩwa mũnini: kĩla ũmwe akanengwe ũtiĩwa wake kwĩanana na ũndũ ũtalo wa andũ make wĩana. 55Ĩndĩ nthĩ ĩkaaanw'a kwa kũlimana: kwĩanana na masyĩtwa ma mbaĩ sya aaĩthe moo makoosa ũtiĩwa woo. 56O ũndũ kũlimana kũilyĩ nĩw'o ũtiĩwa woo ũkaaanw'a katĩ wa ala aingĩ na ala anini.

Mbaĩ ya Alivai

57Na aa nĩo ala matalilwe ma Alivai kũatĩĩa mĩvĩa yoo; ma Ngelisoni, mũvĩa wa Angelisoni; ma Koathi, mũvĩa wa Akoathi; ma Melali, mũvĩa wa Amelali. 58Ĩno nĩyo mĩvĩa ya Livai: mũvĩa wa Alivini, na mũvĩa wa Aeviloni, na mũvĩa wa Amali, na mũvĩa wa Amusi, na mũvĩa wa Akola. Na Koathi asyaa Amilamu. 59Na syĩtwa ya mũka wa Amilamu eetawa Yokeveti, mwĩĩtu wa Livai, ũla wasyaĩwe Livai ku Misili: nake amũsyaĩa Amilamu, Aluni na Mose, na Miliamu mwĩĩtu-a-ĩnyia woo. 60Na Aluni asyaa Natavu na Aviu na Eleasali na Ithamali. 61Na Natavu na Aviu makw'a, yĩla maumĩsye Yeova mwaki ũte wa vo. 62 Na ala matalilwe moo maĩ ngili mĩongo ĩlĩ na itatũ, kĩla mũndũ mũũme o na tũvĩsĩ tũla tũvikĩtye mwei ũmwe na mbee: nũndũ matyaatalanĩlw'a vamwe na ana ma Isilaeli, nũndũ matyaanengwa ũtiĩwa ananĩ ma Isilaeli.

Kalevu na Yosua nomo matialĩte

63Asu nĩo ala matalilwe nĩ Mose na mũthembi Eleasali, ala matalile ana ma Isilaeli ndiĩnĩ sya Moavi, vakuvi na Yolotani ku Yeliko. 64Ĩndĩ andũnĩ asu kũtyaĩ mũndũ ũmwe woo ũla watalilwe nĩ Mose na mũthembi Aluni, ala matalile ana ma Isilaeli weũnĩ wa Sinai. 65Nũndũ Yeova nĩwaĩtye ũndũ woo, Vate ndĩi makakw'ĩa weũnĩ. Na vaiaatiwa mũndũ o na ũmwe woo, keka Kalevu mwana wa Yevune, na Yosua mwana wa Nuni.

MOTALO 27

Kwĩtya kwa eĩtu ma Nzeloveati

1Nĩvo ĩndĩ eĩtu mookie ma Nzeloveati, mwana wa Eevieli, mwana wa Ngileati, mwana wa Makili, mwana wa Manase, ma mĩvĩa ya Manase mwana wa Yosevu; na aa nĩo masyĩtwa ma eĩtu make: Maala, na Noa, na Okila, na Milika, na Tilisa. 2Na maũngama mbee wa Mose, na mbee wa mũthembi Eleasali, na mbee wa anene na ũmbano w'onthe, mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, makyasya, 3Ĩthe waitũ nĩwakw'ĩĩe weũnĩ, na ndaĩ nguthunĩ ya ala mamũmbanĩe Yeova nguthunĩ ya Kola; ĩndĩ akw'ĩa naĩnĩ yake mwene; na ndaĩ na ana aũme. 4Syĩtwa ya ĩthe waitũ yaĩlwe kũvetwa mũvĩanĩ wake nĩkĩ, nĩkwĩthĩwa ndaĩ na mwana? Tunengei ithyĩ ng'ũndũ katĩ wa ana-a-ĩthe ma ĩthe waitũ. 5Na Mose amũtwaĩa Yeova ũvoo woo.
6Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 7Eĩtu ma Nzeloveati nĩmeũneena w'o: ndũtĩa ũmanenga kĩlungu kya ũtiĩwa katĩ wa ana-a-ĩthe ma ĩthe woo; na nue wĩtuma mosa ũtiĩwa wa ĩthe woo. 8Na ũkaneene na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, Mũndũ akw'a ate na mwana mũndũ mũũme, nĩvo ĩndĩ mũkanenga mwĩĩtu wake ũtiĩwa wake. 9Na ethĩwa nde na mwĩĩtu, mũkanenge ana-a-ĩthe make ũtiĩwa wake. 10Na ethĩwa nde na ana-a-ĩthe, mũkanenge endw'a-ĩthe ũtiĩwa wake. 11Na ethĩwa nde na endw'a-ĩthe, nĩvo ĩndĩ mũkanenga mũndũ wa mbaĩ yake ũla wĩ vakuvĩ nake mũvĩanĩ wake ũtiĩwa wake, nake akawosa wĩthĩwe wake: na ũsu ũkeethĩwa mwamũlo na ũtw'ĩo kwa ana ma Isilaeli, o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.

Mose akia Yosua ose wĩa wake

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 31.1–8)

12Na Yeova amwĩa Mose, Ũkĩla wambate kĩĩmanĩ kĩĩ kya Avalimu, ũsisye nthĩ ĩla nĩnengete ana ma Isilaeli.

13Na wamyona, naku ũkoombanw'a vamwe na andũ maku, o tondũ Aluni mwana-a-mwenyu wombaniwe; 14nũndũ nĩmwang'endeie ndeto yakwa weũnĩ wa Nzini, yĩla ũmbano waĩ na ngananĩo, mũtekwonan'ya atĩ nyie nĩ mũtheu mene vau manzini. (Manzĩ asu nĩmo manzĩ ma Meliva ku Katesi, weũnĩ wa Nzini.)
15Na Mose aneena na Yeova, akĩmwĩa, 16Yeova, Ngai wa maveva ma mĩĩ yonthe, naie mũndũ ethĩwe mũnene wa ũmbano ũũ, 17ũla ũtonya kumaalaa mene, na ũla ũtonya kũsyokaa nthĩnĩ mene, na ũla ũtonya kũmatongoeasya maumaale, na ũla ũtonya kũmatũngaa nthĩnĩ; nĩ kana ũmbano wa Yeova ndũkethĩwe ta malondu mate mũĩthi. 18Na Yeova amwĩa Mose, Osa Yosua mwana wa Nuni, mũndũ ũla wĩ na Veva, na mwilĩĩle kw'oko kwaku; 19na mwie mbee wa mũthembi Eleasali, na mbee wa ũmbano w'onthe; na mwĩaĩe mene. 20Na ũkamũolela ndaĩa yaku, nĩ kana andũ onthe ma ũmbano wa ana ma Isilaeli mamwĩw'ae. 21Nake akaũngama mbee wa mũthembi Eleasali, ũla ũkamũkũlĩlasya vala ve Yeova na sila wa Ulimu: kwondũ wa ndeto yake makaumaalaa, na kwondũ wa ndeto yake makasyokaa nthĩnĩ, we, na ana onthe ma Isilaeli vamwe nake, o ũmbano w'onthe. 22Na Mose eeka o tondũ Yeova wamwĩaĩe; na amwosa Yosua, na amwia mbee wa mũthembi Eleasali, na mbee wa ũmbano w'onthe: 23na amwilĩĩla moko make, na amwĩaĩa, o tondũ Yeova waneenie na kanyw'a wa Mose.

MOTALO 28

Nthembo sya kĩla mũthenya

(KUMA 29.38–46)

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Ĩaĩe ana ma Isilaeli, ũmatavye, Nthembo yakwa, lĩu wakwa wa nthembo syakwa ila ivĩvaw'a na mwaki, ila syĩ mũuke mũseo kwakwa, mũkasũvĩe kũnthembea ĩvinda yĩla yasyo. 3Na ũkamea, Ĩno nĩyo nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki ĩla mũkamũthembeaa Yeova: tutũlũme twa mwaka ũmwe tũte kĩema, twilĩ kĩla mũthenya, twĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa. 4Katũlũme kamwe ũkathembe kĩoko, na katũlũme kangĩ ũkathembe wĩoo; 5vamwe na kĩlungu kya ĩkũmi kya eva ya mũtu mũvinyu wĩthĩwe nthembo ya mũtu, ũvulanĩtw'e na kĩlungu kya kana kya ini ya mauta makime. 6Nĩ nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, ĩla yatw'ĩĩwe kĩĩmanĩ kya Sinai yĩthĩwe yĩ mũuke mũseo, nthembo ĩla ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki. 7Na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo ĩkeethĩwa kĩlungu kya kana kya ini kwondũ wa katũlũme kamwe: nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu ũkamwĩtĩe Yeova nthembo ya kũnyuwa ya mbinyu mbĩu. 8Na katũlũme kala kangĩ ũkathembe wĩoo: o tondũ nthembo ya mũtu ya kĩoko, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo syathembiwe, ũkakathembe o ta ũu, nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova.

Nthembo sya savato na sya kĩla mwei

9Na mũthenya wa savato ũkathembe tũtũlũme twĩlĩ twa mwaka ũmwe tũte kĩema, vamwe na ilungu ilĩ sya eva ya mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta, wĩthĩwe nthembo ya mũtu, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo: 10ĩsu nĩyo nthembo ya kũvĩvw'a ya kĩla savato, o vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo.
11Na myambĩlĩlyo ya myei yenyu mũkathembee Yeova nthembo ya kũvĩvw'a: tũsalũ twĩlĩ, na ndũũme ĩmwe, na tũtũlũme mũonza twa mwaka ũmwe tũte kĩema; 12na ilungu itatũ sya ĩkũmi sya eva ya mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta, wĩthĩwe nthembo ya mũtu kwondũ wa kĩla kasalũ; na ilungu ilĩ sya mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta, wĩthĩwe nthembo ya mũtu kwondũ wa ĩla ndũũme; 13na kĩlungu kya ĩkũmi kya mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta, wĩthĩwe nthembo ya mũtu kwondũ wa kĩla katũlũme; syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a yĩ mũuke mũseo, nthembo ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki. 14Na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo ikeethĩwa nyunzu ya ini ya mbinyu kwondũ wa kĩla kasalũ, na kĩlungu kya katatũ kya ini kwondũ wa ĩla ndũũme, na kĩlungu kya kana kya ini kwondũ wa kĩla katũlũme: ĩsu nĩyo nthembo ya kũvĩvw'a ya kĩla mwei, myei yonthe ya mwaka. 15Na nthenge ĩmwe ĩkathembewe. Yeova yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; nayo ĩkathembwa vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo.

Nthembo ĩvindanĩ ya mboka ila itw'ĩtwe

(ALIVAI 23.1–44)

16Na mwei wa mbee, mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei, nĩ vasaka wa Yeova. 17Na mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano wa mwei ũsu ũkeethĩwa wa mboka: kĩmũtũ kĩte ĩlawa kĩkaĩwe mĩthenya mũonza. 18Mũthenya wa mbee kũkeethĩwa ũmbano mũtheu: mũikatethye wĩa o na wĩva w'onthe; 19ĩndĩ mũkathembe nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, nthembo ya kũvĩvĩw'a Yeova: tũsalũ twĩlĩ, na ndũũme ĩmwe, na tũtũlũme mũonza twa mwaka ũmwe; ikethĩwe ite kĩema kwenyu; 20na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nasyo, mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta: ilungu itatũ sya ĩkũmi mũkathembe kwondũ wa kĩla kasalũ, na ilungu ĩli sya ĩkũmi kwondũ wa ĩla ndũũme; 21kĩlungu kya ĩkũmi ũkathembe kwondũ wa kĩla katũlũme ka tũla tũtũlũme mũonza; 22na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ, ya kwĩw'anĩthw'a kwenyu. 23Mũkathembe isu o vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ya kĩoko, nayo nĩ nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa. 24Ũu nĩw'o mwĩthemba kĩla mũthenya, ĩvinda ya mĩthenya mũonza, lĩu wa nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova: ĩkathembwa vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ikanaa, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo. 25Na mũthenya wa mũonza mũkeethĩwa na ũmbano mũtheu; mũtikatethye wĩa o na wĩva w'onthe.

26Na ĩngĩ mũthenya wa mosyao ma mbee, yĩla mwĩmũthembea Yeova nthembo ya mũtu mweũ mbokanĩ yenyu ya syumwa, mũkeethĩwa na ũmbano mũtheu; mũtikatethye wĩa o na wĩva w'onthe; 27ĩndĩ mũkathembe nthembo ya kũvĩvw'a yĩthĩwe yĩ mũuke mũseo kwa Yeova: tũsalũ twĩlĩ, na ndũũme ĩmwe, na tũtũlũme mũonza twa mwaka ũmwe; 28na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nasyo, mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta, ilungu itatũ sya ĩkũmi kwondũ wa kĩla kasalũ, na ilungu ilĩ sya ĩkũmi kwondũ wa ĩla ndũũme ĩmwe, 29na kĩlungu kya ĩkũmi kwondũ wa kĩla katũlũme ka tũla tũtũlũme mũonza; 30na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo ya kwĩw'anĩthw'a kwenyu. 31O vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, mũkaithembe na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo (ikethĩwe ite kĩema kwenyu).

MOTALO 29

1Na mwei wa mũonza, mũthenya wa mbee wa mwei, mũkeethĩwa na ũmbano mũtheu; mũtikatethye wĩa o na wĩva w'onthe: kwenyu nĩ mũthenya wa kũvuva masoo. 2Na mũkathembe nthembo ya kũvĩvw'a yĩthĩwe yĩ mũuke mũseo kwa Yeova: kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na tũtũlũme mũonza twa mwaka ũmwe tũte kĩema; 3na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nasyo, mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta, ilungu itatũ sya ĩkũmi kwondũ wa kala kasalũ, na ilungu ilĩ sya ĩkũmi kwondũ wa ĩla ndũũme, 4na kĩlungu kĩmwe kya ĩkũmi kwondũ wa kĩla katũlũme ka tũla tũtũlũme mũonza; 5na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ, ya kwĩw'anĩthw'a kwenyu; 6o vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ya mũtiso wa mwei, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo, kwĩanana na ũtw'ĩo wasyo syĩthĩwe mũuke mũseo, nthembo ĩvĩvĩaw'a Yeova na mwaki.

7Na mũthenya wa ĩkũmi wa mwei ũsu wa mũonza mũkeethĩwa na ũmbano mũtheu; na mwĩĩthĩn'ye ngoo syenyu: mũtikatethye wĩa o na wĩva; 8ĩndĩ mũkamũthembee Yeova nthembo ya kũvĩvw'a yĩthĩwe yĩ mũuke mũseo: kasalũ kamwe, na ndũũme ĩmwe, na tũtũlũme mũonza twa mwaka ũmwe; ikethĩwe kwenyu ite kĩema; 9na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nasyo, mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta, ilungu itatũ sya ĩkũmi kwondũ wa kala kasalũ, na ilungu ilĩ sya ĩkũmi kwondũ wa ĩla ndũũme, 10na kĩlungu kya ĩkũmi kwondũ wa kĩla katũlũme ka tũla tũtũlũme mũonza: 11na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; o vamwe na nthembo kwondũ wa naĩ ya kwĩw'anĩthya, na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo.

12Na mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano wa mwei wa mũonza mũkeethĩwa na ũmbano mũtheu; mũtikatethye wĩa o na wĩva w'onthe, na mũkeethĩwa na mboka mĩthenya mũonza kwondũ wa Yeova: 13na mũkathembe nthembo ya kũvĩvw'a, nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova; tũsalũ ĩkũmi na tũtatũ, na ndũũme ilĩ, na tũtũlũme ĩkũmi na tũna twa mwaka ũmwe; nasyo ikethĩwe ite kĩema; 14na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nasyo, mũtu mũvinyu ũvulanĩtw'e na mauta, ilungu itatũ sya ĩkũmi kwondũ wa kĩla kasalũ ka tũla tũsalũ ĩkũmi na tũtatũ, na ilungu ilĩ sya ĩkũmi kwondũ wa kĩla ndũũme ya ila ndũũme ilĩ, 15na kĩlungu kya ĩkũmi kwondũ wa kĩla katũlũme ka tũla tũtũlũme ĩkũmi na tũna; 16na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; o vamwe na ĩla nthembo ya kũvivw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo.

17Na mũthenya wa kelĩ mũkathembe tũsalũ ĩkũmi na twĩlĩ, na ndũũme ilĩ, na tũtũlũme ĩkũmi na tũna twa mwaka ũmwe tũte kĩema: 18na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nasyo na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo kwondũ wa tũsalũ tũu, na kwondũ wa ndũũme ĩsu, na kwondũ wa tũtũlũme tũu, kwĩanana na ũtalo wasyo, kũatĩĩa ũla ũtw'ĩo; 19na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; o vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo.

20Na mũthenya wa katatũ mũkathembe tũsalũ ĩkũmi na kamwe, na ndũũme ilĩ, na tũtũlũme ĩkũmi na tũna twa mwaka ũmwe tũte kĩema; 21na nthembo ya mũtu na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo kwondũ wa tũsalũ tũu, na kwondũ wa ndũũme isu, na kwondũ wa tũtũlũme tũu, kwĩanana na ũtalo wasyo, kũatĩĩa ũla ũtw'ĩo; 22na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; o vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo.

23Na mũthenya wa kana mũkathembe tũsalũ ĩkũmi, na ndũũme ilĩ, na tũtũlũme ĩkũmi na tũna twa mwaka ũmwe tũte kĩema; 24na nthembo ya mũtu na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo kwondũ wa tũsalũ tũu, na kwondũ wa ndũũme isu, na kwondũ wa tũtũlũme tũu, kwĩanana na ũtalo wasyo, kũatĩĩa ũla ũtw'ĩo; 25na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; o vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo.

26Na mũthenya wa katano mũkathembe tũsalũ kenda, na ndũũme ilĩ, na tũtũlũme ĩkũmi na tũna twa mwaka ũmwe tũte kĩema; 27na nthembo ya mũtu na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo kwondũ wa tũsalũ tũũ, na kwondũ wa ndũũme isu, na kwondũ wa tũtũlũme tũu, kwĩanana na ũtalo wasyo, kũatĩĩa ũla ũtw'ĩo; 28na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; o vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo.

29Na mũthenya wa thanthatũ mũkathembe tũsalũ nyanya, na ndũũme ilĩ, na tũtũlũme ĩkũmi na tũna twa mwaka ũmwe tũte kĩema; 30na nthembo ya mũtu na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo kwondũ wa tũsalũ tũu, na kwondũ wa ndũũme isu, na kwondũ wa tũtũlũme tũu, kwĩanana na ũtalo wasyo, kũatĩĩa ũla ũtw'ĩo; 31na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; o vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nayo.
32Na mũthenya wa mũonza mũkathembe tũsalũ mũonza, na ndũũme ilĩ, na tũtũlũme ĩkũmi na tũna twa mwaka ũmwe tũte kĩema; 33na nthembo ya mũtu na nthembo sya kũnyuwa kwondũ wa tũsalũ tũu, na kwondũ wa ndũũme isu, na kwondũ wa tũtũlũme tũu, kwĩanana na ũtalo wasyo, kũatĩĩa ũla ũtw'ĩo; 34na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; o vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo.
35Mũthenya wa nyanya mũkeethĩwa na ũmbano ũkilĩtye: mũtikatethye wĩa o na wĩva w'onthe; 36ĩndĩ mũkathembe nthembo ya kũvĩvw'a, nthembo ĩvĩvaw'a na mwaki, yĩ mũuke mũseo kwa Yeova: kasalũ kamwe ka mũew'a, na ndũũme ĩmwe, na tũtũlũme mũonza twa mwaka ũmwe tũte kĩema; 37na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nasyo na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo kwondũ wa kasalũ kau, na kwondũ wa ĩla ndũũme, na kwondũ wa tũtũlũme tũu, syĩthĩwe kwĩanana na ũtalo wasyo, kũatĩĩa ũla ũtw'ĩo: 38na nthenge ĩmwe yĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; o vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo ya mũtu ya kũthembanĩsya nayo, na nthembo ya kũnyuwa ya kũthembanĩsya nayo.
39Isu mũkathembee Yeova ĩvinda ya mboka syenyu ila itw'ĩtwe, o vamwe na mawĩvĩto menyu, na nthembo syenyu ila mumasya na ngoo ya kwenda, syĩthĩwe nthembo syenyu sya kũvĩvw'a, na nthembo syenyu sya mũtu, na nthembo syenyu sya kũnyuwa, na nthembo syenyu sya mũuo. 40Na Mose amatavya ana ma Isilaeli kwĩanana na w'onthe ũla Yeova wamwĩaĩe Mose.

MOTALO 30

Mĩao ũndũ wa mawĩvĩto ma aka

1Na Mose aneena na atongoi ma mbaĩ sya ana ma Isilaeli, akĩmea, Ũũ nĩw'o Yeova weaie. 2Yĩla mũndũ mũũme ũkevĩtĩa Yeova wĩvĩto kana kwĩyĩava wĩavo wa kwova ngoo yake na wovo, ndakaeke ndeto yake; akeke kwĩanana na w'onthe ũla wumaa kanyw'anĩ wake. 3Na ĩngĩ yĩla mũndũ mũka ũkevĩtĩa Yeova wĩvĩto, na kwĩyova na wovo, e nyũmbanĩ ya ĩthe wake, wĩĩtunĩ wake, 4na ĩthe wake akĩw'a wĩvĩto wake, na kwĩyova kwake kũla wĩyovete ngoo yake nakw'o, na ĩthe wake akamũvindĩsya; nĩvo ĩndĩ mawĩvĩto make onthe makekala, na kĩla wovo ũla wĩyovethetye ngoo yake naw'o ũkekala. 5Ĩndĩ ethĩwa ĩthe wake akamũvata mũthenya o ũla wĩĩw'a, mawĩvĩto make o na ũmwe, kana mawovo make o na ũmwe, ala wĩyovethetye ngoo yake namo, matikekala: na Yeova akamũekea, nũndũ ĩthe wake nĩwamũvatie.
6Na ethĩwa nake nĩ mũtwae, yĩla wĩ na mawĩvĩto make, kana ndeto sya ilomo syake ila ũneenete ateũsũanĩa, ila wĩyovethetye ngoo yake nasyo, 7na mũũme akawĩw'a, na kũmũvindĩsya mũthenya ũla wĩĩw'a; nĩvo ĩndĩ mawĩvĩto make makekala, na mawovo make ala wĩyovethetye ngoo yake namo makekala. 8Ĩndĩ ethĩwa mũũme akamũvata mũthenya o ũla wĩĩw'a, nĩvo ĩndĩ ũkatw'ĩkĩthya wĩvĩto wake ũla wĩ naw'o wĩthĩwe wa mana, na ndeto syake ila ũneenete na ilomo syake ateũsũanĩa, ila wĩyovethetye ngoo yake nasyo: na Yeova akamũekea.
9Ĩndĩ wĩvĩto wa mũndũ mũka ndiwa, kana wa ũla ũtaanĩsye na mũũme, o kĩla ũndũ ũla weyovethisye ngoo yake naw'o, ũkekala. 10Na ethĩwa nĩmevĩtĩie e kwa mũũme, kana nĩweyovethisye ngoo yake na wovo wa wĩvĩto, 11na mũũme awĩw'a, na amũvindĩsya, na ndaamũvata; nĩvo ĩndĩ mawĩvĩto make onthe makekala, na kĩla wovo ũla wĩyovethetye ngoo yake naw'o ũkekala. 12Ĩndĩ ethĩwa mũũme wake nĩwamatw'ĩkĩthisye ma mana vyũ mũthenya o ũsu ũla wamewie, nĩvo ĩndĩ ũndũ o na wĩva w'onthe ũla wumĩte ilomonĩ syake ũndũ wa mawĩvĩto make, kana ũndũ wa wĩyovethyo wa ngoo yake, ũteĩkala; mũũme wake nũmatw'ĩkĩthĩtye ma mana; na Yeova akamũekea.
13Kĩla wĩvĩto, na kĩla wĩavo wa kwĩyovethya wa kũthĩn'ya ngoo, mũũme wake nũtonya kũwũlũmya, kana mũũme wake nũtonya kũwũtw'ĩkĩthya wa mana. 14Ĩndĩ ethĩwa mũũme wake akamũvindĩsya ki mĩthenya yonthe, nĩvo ĩndĩ ũnũũlũlũmĩlya mawĩvĩto make onthe, kana mawĩyovethyo make onthe ala wĩ namo: nũmalũlũmĩlye nũndũ nĩwamũvindĩsye mũthenya ũla wamewie. 15Ĩndĩ ethĩwa akamatw'ĩkĩthya ma mana vyũ ĩtina wa kũmew'a, nĩvo ĩndĩ wĩkua ũthũku wa mũka. 16Asu nĩmo myamũlo, ala Yeova wamwĩaĩe Mose, katĩ wa mũndũ na mũka, na katĩ wa ĩthe na mwĩĩtu wake, e wĩĩtunĩ wake, kwa ĩthe wake.

MOTALO 31

Ũĩvanĩsyo ĩũlũ wa Mitiani na ũthesyo wa mũtavo

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Ĩvanĩsya ana ma Isilaeli kwa Amitiani: ĩtina ũkoombanw'a vamwe na andũ maku. 3Na Mose aneena na andũ, akĩmea, Mekĩei andũ ala mwĩumya katĩ wenyu mĩio ya kaũ, nĩ kana mathi kũkita na Amitiani, meanĩsye ũĩvanĩsyo wa Yeova ĩũlũ wa Mitiani. 4Mũkatwae kaũnĩ andũ ngili ya kĩla mbaĩ, nthĩnĩ wa mbaĩ syonthe sya Isilaeli. 5Kwondũ wa ũu nĩkwaumw'a nthĩnĩ wa ngili sya Isilaeli, ngili ĩmwe ya kĩla mbaĩ, andũ ngili ĩkũmi na ilĩ ila syĩkĩĩtwe mĩio ya kaũ. 6Na Mose amatũma, ngili ĩmwe ya kĩla mbaĩ, mo na Vineasi mwana wa mũthembi Eleasali, maende kaũnĩ, e na mĩio ya vala

vandũ vatheu na masoo me wasya wa kũtĩsya kw'okonĩ kwake. 7Na mokita na Mitiani, o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose; na mooaa aũme onthe. 8Na mooaa asumbi ma Mitiani vamwe na ala angĩ oae: nao nĩ Evi, na Lekemu, na Nzuli, na Uulu, na Leva, asumbĩ atano ma Mitiani: o na Mbalaamu mwana wa Mbeoli mamũaa na ũvyũ. 9Na ana ma Isilaeli matava aka ma Mitiani na syana syoo nini; na ng'ombe syoo syonthe, na ndĩthya syoo syonthe sya mbũi na malondu, na syĩndũ syoo syonthe, matava mũtavo. 10Na ndũa syoo syonthe kũndũ kũla matũaa, na myako yoo yonthe ya maeema, mavĩvya na mwaki. 11Nao mamakũũta syĩndũ syonthe, na matava mũtavo, wa mũndũ na wa nyamũ. 12Na maete andũ ala atave, na syĩndũ ila makũũtanĩte, na syĩndũ ila matavĩte, vala ve Mose, na vala ve mũthembi Eleasali, na vala ve ũmbano wa ana ma Isilaeli, mwakonĩ wa maeema ndiĩnĩ sya Moavi ila syĩ vakuvĩ na Yolotani ku Yeliko.

13Na Mose, na mũthembi Eleasali, na anene onthe ma ũmbano, maumaala mamathaũe ũtee wa mwako wa maeema. 14Na Mose amathilĩkĩa anene ma ĩla nguthu, o makavuteni ma ngili ngili na makavuteni ma maana, ala maumie wĩanĩ wa kaũ. 15Na Mose amakũlya, Nĩmwavonokisye aka onthe, mũkĩmaeka me thayũ? 16Sisyai, asu nĩo mavĩtĩthisye ana ma Isilaeli, nũndũ wa ũtao wa Mbalaamu, mamũvĩtanĩsye Yeova ũvoonĩ wa Veoli, na kwondũ wa ũu mũimũ waĩ ũmbanonĩ wa Yeova. 17Yu ĩndĩno ũaai kĩla kana ka kavĩsĩ, na ũaai kĩla mũndũ mũka ũla wamanyie mũndũ mũũme ũndũ wa ũkoma nake. 18Ĩndĩ twana tw'onthe twa twĩlĩtu, tũla tũtaamanya mũndũ mũũme ũndũ wa ũkoma nake, tũekei twĩ thayũ twĩthĩwe twenyu. 19Na ĩkalai ũtee wa mwako wa maeema mĩthenya mũonza: o ũla ũaĩte mũndũ o na wĩva, na o ũla ũkiitĩte mũndũ o na wĩva ũla ũaĩtwe, ĩthesyei mũthenya wa katatũ na mũthenya wa mũonza, inyw'ĩ na ala mũtavĩte. 20Na ũndũ wa kĩla ngũa, na kyonthe kĩla kĩtumĩtwe kya mbũa, na kyonthe kĩla kĩtumĩtwe kya w'ĩa wa mbũi, na syĩndũ syonthe iseũvĩtw'e sya mĩtĩ, mũkaithesye inyw'ĩ.

21Na mũthembi Eleasali amea andũ ma kaũ ala maendie kũkita, Ũu nĩw'o mwamũlo wa mwĩao ũla Yeova wamwĩaĩte Mose: 22ĩndĩ thaavu, na vetha, na ũthuku, na kĩaa, na kĩaa kya ivava, na ĩvulũ, 23kĩla kĩndũ kĩtonya kũmĩĩsya mwaki, mũkakĩvĩtĩlye mwakinĩ, na kĩkeethĩwa kĩ kĩtheu; ĩndĩ kĩkathew'a nĩ manzĩ ala ma ũthesya ũvuku: na kyonthe kĩla kĩtatonya kũmĩĩsya mwaki mũkakĩvĩtĩlye manzĩnĩ. 24Na mũkathambye ngũa syenyu mũthenya wa mũonza, na mũkeethĩwa mwĩ atheu; na ĩtina mũkasyoka mwakonĩ wa maeema.

Ũaan'yo wa mũtavo

25Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 26Tala ũtalo wa mũtavo ũla wataviwe, wa andũ na wa nyamũ, we, na mũthembi Eleasali, na atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma ũmbano; 27na aan'ya mũtavo ilungu ilĩ: katĩ wa andũ ala oĩ kaũnĩ ala maendie kũkita, na ũmbano w'onthe. 28Na mumĩsye Yeova mũvothi wa andũ ma kaũ ala maendie kũkita: thayũ ũmwe nthĩnĩ wa mathayũ maana atano, nthĩnĩ wa andũ, o na nthĩnĩ wa ng'ombe, na nthĩnĩ wa mang'oi, na nthĩnĩ wa ndĩthya sya mbũi na malondu: 29osa nthĩnĩ wa nyunzu yoo na mũnenge mũthembi Eleasali, wĩthĩwe nthembo ya kũkĩlĩlw'a Yeova. 30Na nthĩnĩ wa nyunzu ya ana ma Isilaeli, osa ũmwe nthĩnĩ wa kĩla mĩongo ĩtano, nthĩnĩ wa andũ, na nthĩnĩ wa ng'ombe, na nthĩnĩ wa mang'oi, na nthĩnĩ wa ndĩthya sya mbũi na malondu, o nthĩnĩ wa indo syonthe, na ũimanenga Alivai, ala masũvĩaa wĩaĩo wa wĩkalo wa Yeova. 31Na Mose na mũthembi Eleasali meeka o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.

32Na ĩndĩ matialyo ala matialile, mũtavo wavetwa ũla wosiwe nĩ andũ ma kaũ, maĩ malondu ngili maana thanthatũ na mĩongo mũonza na atano, 33na ng'ombe ngili mĩongo mũonza na ilĩ, 34na mang'oi ngili mĩongo thanthatũ na ĩmwe, 35na aka ngili mĩongo ĩtatũ na ilĩ ala mataamanya mũndũ mũũme ũndũ wa ũkoma nake. 36Na nyunzu, ĩla yaĩ ya ala maendie kaũnĩ, ĩkĩtalwa yaĩ malondu ngili maana atatũ na mĩongo ĩtatũ na mũonza na maana atano: 37na mũvothi wa Yeova wa malondu waĩ maana thanthatũ na mĩongo mũonza na atano. 38Na ng'ombe syaĩ ngili mĩongo ĩtatũ na thanthatũ; na mũvothi wa Yeova wa isu waĩ mĩongo mũonza na ilĩ. 39Na mang'oi maĩ ngili mĩongo ĩtatũ na maana atano; na mũvothi wa Yeova wamo waĩ mĩongo thanthatũ na yĩmwe. 40Na andũ maĩ ngili ĩkũmi na thanthatũ; na mũvothi wa Yeova wa asu waĩ andũ mĩongo ĩtatũ na elĩ. 41Na Mose anenga mũthembi Eleasali ũla mũvothi, ũla waĩ nthembo ya kũkĩlĩlw'a Yeova, o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.

42Na nthĩnĩ wa nyunzu ĩla yaĩ ya ana ma Isilaeli, ĩla Mose wavathanisye kumya andũnĩ ala maĩ kaũnĩ 43(na ĩndĩ nyunzu ĩla yaĩ ya ũmbano yaĩ malondu ngili maana atatũ na mĩongo ĩtatũ na mũonza na maana atano, 44na ng'ombe ngili mĩongo ĩtatũ na thanthatũ 45na mang'oi ngili mĩongo ĩtatũ na maana atano, 46na andũ ngili ĩkũmi na thanthatũ), 47o nthĩnĩ wa nyunzu ĩsu ĩla yaĩ ya ana ma Isilaeli, Mose oosa ũmwe nthĩnĩ wa kĩla mĩongo ĩtano, wa andũ na wa nyamũ, na amanenga Alivai ala masũvĩaa wĩaĩo wa wĩkalo wa Yeova, o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.

48Na anene ma ngili sya ĩ nguthu, o makavuteni ma ngili ngili, na makavuteni ma maana, mamũthengeea Mose; 49na mamwĩa Mose, Ithyĩ athũkũmi maku, nĩtũtalĩte andũ ma kaũ ala me ĩtheo waitũ, na vati mũndũ o na ũmwe waitũ ũte vaa. 50Na nĩtwaete ũelo wa kũmũthembea Yeova, o syĩndũ ila kĩla mũndũ wonete, mĩio ya wanake ya thaavu, mĩnyoo ya maũũ, na itang'a, na ngome sya ũvana ũsiĩlo na ngome sya matũ, na mĩnyoo ya ngingo, syĩthĩwe sya kũtwĩw'anĩthya mathayũ maitũ na Yeova. 51Na Mose na mũthembi Eleasali moosa thaavu woo, o mĩio yonthe ya wanake ya thaavu ĩla ĩseũvĩtwe nesa 52Na thaavu w'onthe wa nthembo ya kũkĩlw'a ũla mamũthembee Yeova, ũla wa makavuteni ma ngili ngili na wa makavuteni ma maana, waĩ sekeli ngili

ĩkũmi na thanthatũ na maana mũonza na mĩongo ĩtano. 53(Nũndũ andũ ma kaũ maĩ manoosa mũtavo, kĩla mũndũ wake mwene.) 54Na Mose na mũthembi Eleasali moosa thaavu wa makavuteni ma ngili ngili na ma maana, na mootwaa nthĩnĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, wĩthĩwe ũlilikan'yo kwondũ wa ana ma Isilaeli vu mbee wa Yeova.

MOTALO 32

Ana ma Leuveni na Ngati na nyunzu ya mbaĩ ya Manase makĩtũa wumĩlonĩ wa syũa wa Yolotani

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 3.12–22)

1Na ĩndĩ ana ma Leuveni na ana ma Ngati maĩ na indo nyingĩ mũno; na yĩla moonie nthĩ ya Yaseli, na nthĩ ya Ngileati, kana, sisya, nĩ vandũ va kũĩthĩsya indo; 2ana ma Ngati na ana ma Leuveni mooka na maneena na Mose, na mũthembi Eleasali, na anene ma ũmbano, makĩmea, 3Atalothi, na Ndivoni, na Yaseli na Nimila, na Esivoni, na Eleale, na Sevamu, na Nevo, na Mbeoni, 4nthĩ ĩla Yeova wakũnie ũmbano wa Isilaeli wene, nĩ nthĩ ya ũĩthĩsya indo; na ithyĩ athũkũmi maku twĩ na indo. 5Na masya, Ethĩwa nĩtwonete ũseo methonĩ maku, nthĩ ĩno ĩnengwe ithyĩ athũkũmi maku yĩthĩwe ng'ũndũ yaitũ; ndũkatũingye Yolotani.

6Na Mose amakũlya ana ma Ngati na ana ma Leuveni, Ana-a-ĩthe menyu makathi kaũnĩ, na inyw'ĩ mũkekala vaa? 7Na nũndũ wa kĩ mũũtuma ana ma Isilaeli makw'a ngoo matikainge malike nthĩ ĩla Yeova ũmanengete? 8Ũu nĩw'o aaĩthe menyu meekie, yĩla namatũmie kuma Katesi-mbalinea mathi mathiane nthĩ. 9Nũndũ yĩla maendie na malika kyandanĩ kya Esikoli, na moona nthĩ, matuma ngoo sya ana ma Isilaeli ikw'a, matikalike nthĩ ĩla Yeova ũmanengete. 10Na ũthatu wa Yeova wakana mũthenya ũsu, na eevĩta, akyasya, 11Nĩ w'o, vati mũndũ o na ũmwe ũla waumie Misili, ũla ũvikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, ũkona nthĩ ĩla namathie Avalaamu, na Isaka, na Yakovo; nũndũ matyaambikĩla ki: 12ate o Kalevu mwana wa Yevune Mũkenisi, na Yosua mwana wa Nuni; nĩkwĩthĩwa nĩmamũvikĩlaa Yeova ki. 13Na ũthatu wa Yeova wakanĩa Isilaeli, na atuma manganga kũũ na kũũ weũnĩ myaka mĩongo ĩna, kũvika nzyawa ĩsu yonthe yathela ĩla yeekie naĩ Yeova ene. 14Na, sisyai, inyw'ĩ nĩmũkĩlĩte vandũ va aaĩthe menyu, wingĩvo wa andũ athe, o kwongelela ũthatu mwai wa Yeova kwa Isilaeli. 15Nũndũ ethĩwa mũkeethyũũa na kũeka kũmũatĩĩa, akamatia ĩngĩ weũnĩ; na inyw'ĩ mũkaananga andũ aa onthe.

16Na mamũthengeea, na mamwĩa, Tũkaaka syengo vaa ũndũ wa indo sitũ, na ndũa ũndũ wa syana sitũ nini: 17ĩndĩ ithyĩ ene tũkeeyũmban'ya twĩ na mĩio ya kaũ kũmatongoesya ana ma Isilaeli, kũvika yĩla twĩmavikya vandũ voo: na syana sitũ nini ikekala ndũanĩ isu mbiie nũndũ wa andũ ala matwĩe nthĩ ĩsu. 18Tũtikasyoka nyũmbanĩ sitũ, kũvika ana ma Isilaeli o kĩla mũndũ akeethĩwa akwatĩte ũtiĩwa wake. 19Nũndũ tũtikosa ũtiĩwa vamwe namo mũingo ũla ũngĩ wa Yolotani, na vau mbee; nũndũ kwatw'ĩkie ũtiĩwa witũ wĩ mũingo ũũ wa Yolotani kwelekela wumĩlonĩ wa syũa.

20Na Mose amea, Ethĩwa mũkeeka ũu, ethĩwa mũkeekĩa mĩio ya kaũ mũthi kaũnĩ mwenekee nĩ Yeova, 21na kĩla mũndũ wenyu ũla wĩ na mĩio ya kaũ akainga Yolotani enekee nĩ Yeova, kũvika amina kũlũngya amaitha make mbee wake, 22na nthĩ ĩsu ĩkakĩlw'a vinya Yeova ene; ĩtina wa ũu ĩndĩ mũkasyoka, na mũkeethĩwa mũte na ĩvĩtyo vala ve Yeova, kana vala ve Isilaeli; na nthĩ ĩno ĩkeethĩwa ng'ũndũ yenyu Yeova ene. 23Ĩndĩ ethĩwa mũtikeka ũu, sisyai, nĩmwamũvĩtanĩsya Yeova; na manyai vate ndĩi naĩ syenyu ikamũkwata. 24Akĩai syana syenyu nini ndũa, na malondũ menyu syengo; na ĩkai o tondũ mwaisye na makanyw'a menyu. 25Na ana ma Ngati na ana ma Leuveni maneena na Mose, makĩmwĩa, Ithyĩ athũkũmi maku tũkeeka o tondũ mwĩaĩi wakwa ũtwĩaĩĩte. 26Syana sitũ nini, na iveti sitũ, na ndĩthya sitũ sya mbũi na malondu, na indo sitũ syonthe, ikekala vo ndũanĩ sya Ngileati; 27ĩndĩ ithyĩ athũkũmi maku tũkainga, kĩla mũndũ ũla wĩkĩĩte mĩio ya kaũ, enekee nĩ Yeova, aendete kaũnĩ, o tondũ mwĩaĩi wakwa ũneenete. 28Kwondũ wa ũu Mose eeaĩa mũthembi Eleasali, na Yosua mwana wa Nuni, na atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma mbaĩ sya ana ma Isilaeli, ũndũ woo. 29Na Mose amea, Ethĩwa ana ma Ngati na ana ma Leuveni makainga Yolotani vamwe nenyu, kĩla mũndũ ũla wĩkĩĩte mĩio ya kaũ, enekee nĩ Yeova, na nthĩ ĩkakĩlw'a vinya nĩ inyw'ĩ; nĩvo ĩndĩ mũkamanenga nthĩ ya Ngileati ĩthĩwe ng'ũndũ yoo: 30ĩndĩ ethĩwa matikainga nenyu mekĩe mĩio ya kaũ, makeethĩwa na ng'ũndũ syoo katĩ wenyu nthĩ ya Kanaani. 31Na ana ma Ngati na ana ma Leuveni masũngĩa, makyasya, O ũndũ Yeova wameie athũkũmi maku, tũkeeka o ũu. 32Tũkainga twĩkĩĩte mĩio ya kaũ twenekee nĩ Yeova tũlike nthĩ ya Kanaani, na ng'ũndũ ya ũtiĩwa witũ ĩkeethĩwa mũingo wa Yolotani.

33Na Mose amanenga, o ana asu ma Ngati, na ana ma Leuveni, na nyunzu ya mbaĩ ya Manase mwana wa Yosevu, ũsumbĩ wa Sioni mũsumbĩ wa Aamoli, na ũsumbĩ wa Oku mũsumbĩ wa Mbasani, nthĩ ĩsu, kwĩanana na ndũa syayo vamwe na mĩvaka yasyo, o ndũa sya nthĩ ĩla ĩthyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe. 34Na ana ma Ngati maaka Ndivoni, na Atalothi, na Aloeli, 35na Atilothi-sovani, na Yaseli, na Yokivea, 36na Mbethinimila, na Mbethi-aalani: ndũa mbiie, na syengo sya malondu. 37Na ana ma Leuveni maaka Esivoni, na Eleale, na Kiliathaimu, 38na Nevo, na Mbaalimeoni, (masyĩtwa masyo makĩalyũlwa,) na Sivima: na ndũa ila maakie nĩmaitw'ĩĩe masyĩtwa angĩ, 39Na ana ma Makili mwana wa Manase mathi Ngileati, na mamĩkwata, na malũngya Aamoli ala matwĩe vo. 40Na Mose anenga Makili mwana wa Manase nthĩ ya Ngileati; nake atũa vo. 41Na Yaili mwana wa Manase athi na akwata tũtũla twayo, na atwĩta Avothi-yaili. 42Na Nova athi na akwata Kenathi, na mĩsyĩ yayo, na amĩta Nova, aimĩtanĩsya na syĩtwa yake mwene.

MOTALO 33

Motũo ma Isilaeli ma kyalo kyoo

1Ii nĩsyo syalo sya ana ma Isilaeli, yĩla maumie nthĩ ya Misili o ũndũ nguthu syoo syailyĩ syatongoew'e nĩ Mose na Aluni. 2Na Mose aandĩka ũndũ maumie kwĩanana na syalo syoo o tondũ Yeova weaie: na ii nĩsyo syalo syoo o ũndũ kumaala kwoo kwailyĩ. 3Na mathi kyalo kuma Lamesesi mwei wa mbee, mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano wa mwei wa mbee; ũnĩ ũsu ĩtina wa vasaka ana ma Isilaeli mauma na kw'oko kwĩ vinya menekee nĩ Amisili onthe, 4yĩla Amisili mathikaa makithathi moo onthe, ala Yeova wakũnĩte katĩ woo: o na ngai syoo Yeova aisilĩla.

5Na ana ma Isilaeli mathi kyalo kuma Lamesesi, na mamba maeema moo Sukothi. 6Na mathi kyalo kuma Sukothi, na mamba maeema moo Ethamu, kũla kwĩ ũtee wa weũ. 7Na mathi kyalo kuma Ethamu, na masyoka kũvika Viailothi, ndũa ĩla yĩ vakuvĩ na Mbaalinzevoni: na mamba maeema moo vakuvĩ na Militoli. 8Na mathi kyalo kuma vakuvĩ na Ailothi, na mavĩta ũkanganĩ katĩ malika weũnĩ: na mathi weũnĩ wa Ethamu kyalo kya mĩthenya ĩtatũ, na mamba maeema moo Mala. 9Na mathi kyalo kuma Mala, na mavika Elimu: na vu Elimu vaĩ mbuluti ĩkũmi na ilĩ sya manzĩ, na mĩtende mĩongo mũonza; na mamba maeema moo vo. 10Na mathi kyalo kuma Elimu, na mamba maeema moo vakuvĩ na Ũkanga Mũtune. 11Na mathi kyalo kuma Ũkanga Mũtune, na mamba maeema moo weũnĩ wa Sini. 12Na mathi kyalo kuma weũnĩ wa Sini, na mamba maeema moo Ndovika. 13Na mathi kyalo kuma Ndovika, na mamba maeema moo Alusi. 14Na mathi kyalo kuma Alusi, na mamba maeema moo Levitimu, vala vatai manzĩ ma kũnyuwa nĩ andũ. 15Na mathi kyalo kuma Levitimu, na mamba maeema moo weũnĩ wa Sinai. 16Na mathi kyalo kuma weũnĩ wa Sinai, na mamba maeema moo Kivilothi-ataava. 17Na mathi kyalo kuma Kivilothi-ataava, na mamba maeema moo Aaselothi. 18Na mathi kyalo kuma Aaselothi, na mamba maeema moo Lithima. 19Na mathi kyalo kuma Lithima, na mamba maeema moo Limonivelesi. 20Na mathi kyalo kuma Limonivelesi, na mamba maeema moo Livina. 21Na mathi kyalo kuma Livina, na mamba maeema moo Lisa. 22Na mathi kyalo kuma Lisa, na mamba maeema moo Keelatha. 23Na mathi kyalo kuma Keelatha, na mamba maeema moo kĩĩmanĩ kya Sieveli. 24Na mathi kyalo kuma kĩĩmanĩ kya Sieveli, na mamba maeema moo Alata. 25Na mathi kyalo kuma Alata, na mamba maeema moo Makelothi. 26Na mathi kyalo kuma Makelothi, na mamba maeema moo Taathi. 27Na mathi kyalo kuma Taathi, na mamba maeema moo Tela. 28Na mathi kyalo kuma Tela, na mamba maeema moo Mithika. 29Na mathi kyalo kuma Mithika, na mamba maeema moo Asimona. 30Na mathi kyalo kuma Asimona, na mamba maeema moo Moselothi. 31Na mathi kyalo kuma Moselothi, na mamba maeema moo Mbene-yaakani. 32Na mathi kyalo kuma Mbene-yaakani, na mamba maeema moo Olu-akitikati. 33Na mathi kyalo kuma Olu-akitikati, na mamba maeema moo Yotivatha. 34Na mathi kyalo kuma Yotivatha, na mamba maeema moo Avilona. 35Na mathi kyalo kuma Avilona, na mamba maeema moo Esioni-ngeveli. 36Na mathi kyalo kuma Esioni-ngeveli, na mamba maeema moo weũnĩ wa Nzini (naw'o nĩ Katesi). 37Na mathi kyalo kuma Katesi, na mamba maeema moo kĩĩmanĩ kya Olu, mũvakanĩ wa nthĩ ya Etomu.

38Na mũthembi Aluni ambata kĩĩmanĩ kya Olu ũndũ wa mwĩao wa Yeova, na akw'ĩa vo, myaka mĩongo ĩna ĩtina wa ana ma Isilaeli mauma nthĩ ya Misili, mwei wa katano, mũthenya wa mbee wa mwei. 39Na Aluni aĩ wa myaka ĩana yĩmwe na mĩongo ĩlĩ na ĩtatũ yĩla wakw'ĩĩe kĩĩmanĩ kya Olu.

40Na Mũkanaani, mũsumbĩ wa Alati, ũla watwĩe ngalĩ ya ĩtheo nthĩ ya Kanaani, eew'a ũvoo wa kũka kwa ana ma Isilaeli.

41Na mathi kyalo kuma kĩĩmanĩ kya Olu, na mamba maeema moo Nzalimona. 42Na mathi kyalo kuma Nzalimona, na mamba maeema moo Vunoni. 43Na mathi kvalo kuma Vunoni, na mamba maeema moo Ovothi. 44Na mathi kyalo kuma Ovothi, na mamba maeema moo Iye-avalimu, mũvakanĩ wa Moavi. 45Na mathi kyalo kuma Iimu, na mamba maeema moo Ndivoni-ngati. 46Na mathi kyalo kuma Ndivoni-ngati, na mamba maeema moo Alimoni-ndivilathaimu. 47Na mathi kyalo kuma Alimoni-ndivilathaimu, na mamba maeema moo iĩmanĩ sya Avalimu, vakuvĩ na Nevo. 48Na mathi kyalo kuma iĩmanĩ sya Avalimu, na mamba maeema moo ndiĩnĩ sya Moavi vakuvĩ na Yolotani ku Yeliko. 49Na mamba maeema moo vakuvĩ na Yolotani, kuma Mbethiyesimothi o kũvika Aveli-sitimu ndiĩnĩ sya Moavi.

Mĩvaka na kũaanĩw'a kwa nthĩ ya Kanaani

50Na Yeova aneenea na Mose ndiĩnĩ sya Moavi vakuvĩ na Yolotani ku Yeliko, akĩmwĩa, 51Neena na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, Yĩla mwĩinga Yolotani mũlike nthĩ ya Kanaani, 52nĩvo ĩndĩ mwĩlũngya andũ onthe ala matwĩe nthĩ ĩsu maume mbee wenyu, na kwananga mavia moo onthe ala mavanĩtwe mĩvw'anano, na kwananga mĩvw'anano yoo yonthe mĩseũvye na syĩndũ matwekethetye, na kwananga kũndũ kwoo kw'onthe kũla kũtũlu: 53nenyu mũkamesya nthĩ ĩsu, na kũmĩtĩnĩka; nũndũ nĩnĩmũnengete inyw'ĩ nthĩ ĩsu mũmĩmesye. 54Na inyw'ĩ mũkaaan'ya nthĩ ĩsu kwondũ wa kũlimana kwĩanana na mĩvĩa yenyu; ala aingĩ mũkamanenga ũtiĩwa mwingĩ, na ala anini mũkamanenga ũtiĩwa mũnini: o vala vakatw'ĩka va mũndũ kwondũ wa kũlimana, vau vakeethĩwa vake; kwĩanana na mbaĩ sya aaĩthe menyu now'o mũkosa ũtiĩwa. 55Ĩndĩ ethĩwa mũtikalũngya andũ ala matwĩe nthĩ ĩsu maume mbee wenyu, nĩvo ĩndĩ ala mũkamaeka vo makeethĩwa ta tũmĩkuva twa kũtonya metho menyu, na ta mĩw'a mbaunĩ syenyu, na makamũthĩnĩsya nthĩ

ĩsu ĩla mũtũĩte. 56Na kũkeethĩwa, kana, o ũndũ nasũanĩa kũmeka, now'o ngamwĩka inyw'ĩ.

MOTALO 34

1Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 2Ĩaĩe ana ma Isilaeli, noimea, Yĩla mũkalika nthĩ ya Kanaani (nĩyo nthĩ ĩla ĩkethĩwa yenyu ya ũtiĩwa, o nthĩ ya Kanaani kwĩanana na mĩvaka yayo), 3nĩvo ĩndĩ kĩlungu kyenyu kya ngalĩ ya ĩtheo kĩkethĩwa kuma weũ wa Nzini kũvĩtĩla ũtee wa Etomu, na mũvaka wenyu wa ngalĩ ya ĩtheo ũkeethĩwa kuma mũminĩo wa Ũkanga wa Mũnyũ kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa; 4na mũvaka wenyu ũkasyoka kwelekela ngalĩ ya ĩtheo kyambatonĩ kya Akilavimu, na kũvĩta kũvika Nzini; na umĩlĩlo waw'o ũkeethĩwa ngalĩ ya ĩtheo ya Katesi-mbalinea; noivĩta kũvika Asali-atali, na kũvĩta kũvika Asimoni; 5na mũvaka ũkasyoka kuma Asimoni kũvika kalũsĩ ka Misili, na ũmĩlĩlo waw'o ũkeethĩwa ũkanganĩ.

6Na mũvaka wenyu wa ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa ũkeethĩwa nĩ ũkanga mũnene o ngũkanĩ yaw'o: ũsu ũkeethĩwa mũvaka wenyu wa ũthũĩlonĩ wa syũa.

7Na mũvaka wenyu wa ngalĩ ya ĩũlũ nĩ ũũ: kuma ũkanga mũnene mũkeekĩa mũvaka kũvika kĩĩma kya Olu; 8kuma kĩĩmanĩ kya Olu mũkeekĩa mũvaka kũvika ũlikĩlonĩ wa Amathi; na ũmĩlĩlo wa mũvaka ũkeethĩwa Nzetati; 9na mũvaka ũkavĩta na kũthi Nzĩviloni, na ũmĩlĩlo waw'o ũkeethĩwa Asali-enani: ũu nĩw'o ũkethĩwa mũvaka wenyu wa ngalĩ ya ĩũlũ.

10Na mũkeekĩa mũvaka wenyu wa ngalĩ ya wũmĩlonĩ wa syũa kuma Asali-enani kũvika Seviamu; 11na mũvaka ũkatheea kuma Seviamu kũvika Livila, ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya Aini; na mũvaka ũkatheea, na kũvika ũtee wa ũkanga wa Kinelethi kwelekela ngalĩ ya wũmĩlonĩ wa syũa; 12na mũvaka ũkatheelela Yolotani, na umĩlĩlo waw'o ũkeethĩwa Ũkanganĩ wa Mũnyũ. Ĩsu ĩkeethĩwa nthĩ yenyu kwĩanana na mĩvaka yayo ngalĩ syonthe.

13Na Mose ameaĩa ana ma Isilaeli, akĩmea, Ĩno nĩyo nthĩ ĩla mũkatiĩwa kwondũ wa kũlimana, ĩla Yeova weaie ĩnengwe ila mbaĩ kenda, na nyunzu ya mbaĩ: 14nũndũ mbaĩ ya ana ma Leuveni kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe moo, na mbaĩ ya ana ma Ngati kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe moo, nĩsyosete, na ĩla nyunzu ya mbaĩ ya Manase nĩyosete, utiĩwa wasyo: 15mbaĩ isu syelĩ na ĩ nyunzu ya mbaĩ nĩsyosete ũtiĩwa wasyo mũingo wa Yolotani ku Yeliko ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, kwelekela vala syũa yumĩlaa.

16Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 17Aa nĩo masyĩtwa ma andũ ala makamũaan'ya nthĩ yĩthĩwe ũtiĩwa wenyu: mũthembi Eleasali, na Yosua mwana wa Nuni. 18Na mũkose mũnene ũmwe wa kĩla mbaĩ, maaan'ye nthĩ ĩsu yĩthĩwe ũtiĩwa. 19Na aa nĩmo masyĩtwa ma andũ asu: Wa mbaĩ ya Yuta, Kalevu mwana wa Yevune. 20Na wa mbaĩ ya ana ma Simeoni, Semueli mwana wa Amiuti. 21Na wa mbaĩ ya Mbenyamini, Elitati mwana wa Kisiloni. 22Na wa mbaĩ ya ana ma Ndani, mũnene Mbuki mwana wa Yokili. 23Na wa ana ma Yosevu: wa mbaĩ ya ana ma Manase, mũnene Anieli mwana wa Evoti. 24Na wa mbaĩ ya ana ma Evalaimu, mũnene Kemueli mwana wa Sivitani. 25Na wa mbaĩ ya ana ma Nzevuloni, mũnene Elisavani mwana wa Valanaki. 26Na wa mbaĩ ya ana ma Isakali, mũnene Valitieli mwana wa Asiani. 27Na wa mbaĩ ya ana ma Aseli, mũnene Aiuti mwana wa Selomi. 28Na wa mbaĩ ya ana ma Navitali, mũnene Vetaeli mwana wa Amiuti. 29Asu nĩmo ala Yeova weaie mamaaan'ye ana ma Isilaeli ũtiĩwa nthĩ ya Kanaani.

MOTALO 35

Ndũa sya Alivai

1Na Yeova aneenea na Mose ndiĩnĩ sya Moavi vakuvĩ na Yolotani ku Yeliko, akĩmwĩa, 2Meaĩe ana ma Isilaeli mamanenge Alivai ndũa sya kũtũa nthĩnĩ wa ũtiĩwa wa ng'ũndũ syoo; na mũkanenge Alivai syengo ila ithyũlũlũkĩtye ndũa ngalĩ syonthe. 3Na ndũa isu ikeethĩwa syoo sya kũtũa; na syengo isu ikeethĩwa sya indo syoo, na sya ũthwii woo, na sya nyamũ syoo syonthe. 4Na syengo sya ndũa isu, ila mũkanenga Alivai, ikeethĩwa kuma ũvainĩ wa ndũa kũthyũlũlũka ngalĩ syonthe mĩkono ngili ĩmwe. 5Na mũkathime ũtee wa ndũa mĩkono ngili ili ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, na ngalĩ ya ĩtheo mĩkono ngili ilĩ, na ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa mĩkono ngili ilĩ, na ngalĩ ya ĩũlũ mĩkono ngili ilĩ, na ndũa ĩkeethĩwa yĩ katĩ. Ũu nĩw'o syengo sya ndũa ikethĩwa iilyĩ kwoo. 6Na ndũa ila mũkanenga Alivai, ikeethĩwa ndũa thanthatũ sya kwĩvitha, ila mũkanengane kwondũ wa mũndũ ũla ũkoaa ũngĩ akĩĩae vo: na vamwe na isu mũkanengane ndũa ingĩ mĩongo ĩna na ilĩ. 7Ndũa syonthe ila mũkanenga Alivai ikeethĩwa mĩongo ĩna na nyanya; nĩsyo mũkamanenga vamwe na syengo syasyo. 8Na ũndũ wa ndũa ila mũkanengane kuma nthĩnĩ wa ng'ũndũ ya ana ma Isilaeli, kuma kwa andũ aingĩ mũkoosa ndũa nyingĩ; na kuma kwa andũ anini mũkoosa nini: kĩla mũndũ akanenga Alivai ndũa imwe syake, kwĩanana na ũtiĩwa wake ũla watiĩwe.

Ndũa sya kwĩvitha

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 19.1–13;YOSUA 20.1–9)

9Na Yeova aneena na Mose, akĩmwĩa, 10Neena na ana ma Isilaeli, noimea, Yĩla mwĩinga Yolotani mũlike nthĩ ya Kanaani, 11nĩvo ĩndĩ mwĩia ndũa syĩthĩwe ndũa sya kwĩvitha kwondũ wenyu, nĩ kana mũndũ ũla ũkoaa mũndũ o na wĩva na mbanga akĩĩae vo. 12Na ndũa isu ikeethĩwa kwenyu kwondũ wa kũmwĩvitha mũĩvanĩsya, nĩ kana mũndũ ũla ũkoaa ũngĩ ndakoawe, atanaũngama mbee wa ũmbano asilĩlwe. 13Na ndũa ila mũkanengane ikeethĩwa kwenyu ndũa thanthatũ sya kwĩvitha. 14Mũkanengane ndũa itatũ mũingo wa Yolotani; na mũkanengane ndũa itatũ nthĩ ya Kanaani; isu ikeethĩwa ndũa sya kwĩvitha. 15Ndũa isu thanthatũ ikeethĩwa sya kwĩvitha kwondũ wa ana ma Isilaeli, na kwondũ wa mũeni, na kwondũ wa mwĩkali wa ũeninĩ

wĩ kwoo; nĩ kana kĩla mũndũ ũla ũkoaa mũndũ o na wĩva na mbanga akĩĩae vo.
16Ĩndĩ ethĩwa nĩwamũkũna na kĩndũ kya kĩaa, na akw'a, ũsu mũkũnani nĩ mũaani: mũaani nde ndĩi ya kũlea kũawa. 17Na ethĩwa nĩwamũkima na ĩvia akwete na kw'oko kwake, yĩla yĩtonya kũaa mũndũ, na akw'a, ũsu mũkimani nĩ mũaani: mũaani nde ndĩi ya kũlea kũawa. 18Kana ethĩwa nĩwamũkũna na kĩndũ kya mũtĩ akwete kw'okonĩ, kĩla kĩtonya kũaa mũndũ, na akw'a, ũsu mũkũnani nĩ mũaani: mũaani nde ndĩi ya kũlea kũawa. 19Mũĩvanĩsya wa nthakame we mwene akooaa mũaani ũsu: akomana nake akamũaa. 20Na ethĩwa nĩwamũluuta nũndũ wa kũmũmena, kana kũmwĩkya kĩndũ, amwoveesye, na kwondũ wa ũu aikw'a, 21kana ethĩwa nĩwamũkũna na kw'oko kwondũ wa ũthũ, na kwondũ wa ũu aikw'a; ũla wamũkũna nde ndĩi ya kũlea kũawa; ũsu mũkũnani nĩ mũaani: mũĩvanĩsya wa nthakame akoaa mũaani ũsu, o yĩla wĩkomana nake.
22Ĩndĩ ethĩwa nĩwamũluuta na kĩthũlũmũkĩlo vate ũthũ, kana kũmwĩkya kĩndũ vate kũmwoveesya, 23kana ĩvia o na yĩva, yĩla yĩtonya kũaa mũndũ, na akamwĩkya, atamwene, na kwondũ wa ũu aikw'a, na ti nthũ yake, o na ndaamantha kũmwĩka ũndũ ũthũku; 24nĩvo ĩndĩ ũmbano ũkamasilan'ya ũla mũkũnani na mũĩvanĩsya wa nthakame, kwĩanana na motw'ĩo aa; 25na ũmbano ũkamũvonokya mũaani kũmumya kw'okonĩ kwa mũĩvanĩsya wa nthakame, na ũmbano ũkamũtũnga ndũanĩ yake ya kwĩvitha, vala wakĩĩe: na akekala nthĩnĩ wayo kũvika yĩla mũthembi mũnene ũkakw'a ũla wetĩkĩw'e mauta matheu. 26Ĩndĩ ethĩwa mũaani o na ĩndĩĩ akakĩla mũvaka wa ndũa yake ya kwĩvitha, vala wakĩĩe, 27na mũĩvanĩsya wa nthakame akamwona akĩlĩte mũvaka wa ndũa yake ya kwĩvitha, na mũĩvanĩsya wa nthakame akoaa ũla mũaani; ndakethĩwae na ĩvĩtyo kwondũ wa nthakame ĩsu, 28nĩkwĩthĩwa ũsu nĩwaĩlwe nĩ kwĩkala ndũanĩ yake ya kwĩvitha kũvika yĩla mũthembi mũnene ũkakw'a: ĩndĩ mũthembi mũnene akw'a ũla mũaani akasyoka nthĩ ĩla ya ng'ũndũ yake.

Mwĩao ũndũ wa ngũsĩ na mbovosya

29Na maũndũ asu makeethĩwa kwenyu mwamũlo na ũtw'ĩo mosyaanĩonĩ menyu onthe motũonĩ menyu onthe. 30O ũla ũkoaa mũndũ o na wĩva, mũaani ũsu akooawa nũndũ wa makanyw'a ma ngũsĩ: ĩndĩ ngũsĩ ĩmwe yĩ yoka ndĩkamũkũsĩĩe mũndũ o na wĩva oawe. 31Na ĩngĩ mũtikose mbovosya kwondũ wa thayũ wa mũaani, ũla wonekete nĩwaĩlwe nĩ kũawa; ĩndĩ mũndũ ũsu nde ndĩi ya kũlea kũawa. 32Na mũtikose mbovosya kwondũ wa ũla wakĩĩe ndũanĩ yake ya kwĩvitha, nĩ kana asyoke kwĩkala nthĩ yake, mũthembi atanakw'a. 33Na ĩndĩ mũtikavukye nthĩ ĩla mũtwĩe: nũndũ nthakame, nĩyo ĩvukasya nthĩ; na vai nthembo yumaw'a kwondũ wa nthĩ ũndũ wa nthakame ĩla yetĩkiwe vo, keka o nthakame ya ũla wamĩtĩkisye. 34Na mũtikavukye nthĩ ĩla mũtũĩte, ĩla nyie nĩtũaa nthĩnĩ wayo: nũndũ nyie, Yeova, nĩtũaa katĩ wa ana ma Isilaeli.

MOTALO 36

Mwĩao ũndũ wa kũtwawa kwa eĩtu ala atiĩwa

1Na atongoi ma nyũmba sya aaithe ma mũvia wa ana ma Ngileati, mwana wa Makili, mwana wa Manase, ma mĩvĩa ya ana ma Yosevu, mathengeea, na maneena vala ve Mose, na vala ve anene, ala atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma ana ma Isilaeli: 2na masya, Yeova amwĩaĩe mwĩaĩi wakwa amanenge ana ma Isilaeli nthĩ yĩthĩwe ũtiĩwa woo kwondũ wa kũlimana: na mwĩaĩi wakwa eeaĩwa nĩ Yeova atĩ ũtiĩwa wa Nzeloveati mwana-a-ĩthe waitũ ũnengwe eĩtu make. 3Na ethĩwa makatwawa nĩ ana o na meva ma mbaĩ ila ingĩ sya ana ma Isilaeli, nĩvo ĩndĩ ũtiĩwa woo ũkoswa kumw'a nthĩnĩ wa ũtiĩwa wa aaĩthe maitũ, na ũkongelelwa ũtiĩwanĩ wa mbaĩ ĩla matwaĩtwe nĩyo: o ta ũu ũkoswa nthĩnĩ wa ũtiĩwa witũ, ũla twoosie kwondũ wa kũlimana. 4Na yĩla yuvilii wa ana ma Isilaeli ũkavika, nĩvo ĩndĩ ũtiĩwa woo ũkongelelwa ũtiĩwanĩ wa mbaĩ ĩla matwaĩtwe nĩyo: kwondũ wa ũu ũtiĩwa woo ũkoswa kumw'a ũtiĩwanĩ wa mbaĩ ya aaĩthe maitũ.
5Na Mose eeaĩa ana ma Isilaeli kwĩanana na ndeto ya Yeova, akĩmea, Mbaĩ ya ana ma Yosevu nĩnĩũneena w'o. 6Ũũ nĩw'o ũla Yeova wĩaĩte ũndũ wa eĩtu ma Nzeloveati, akyasya, Nĩmatwawe nĩ aũme ala mekwenda: ĩndĩ no matwawe mũvĩani wa mbaĩ ya ĩthe woo. 7Kwondũ wa ũu vai ũtiĩwa wa ana ma Isilaeli ũkaumw'a mbaĩnĩ ĩmwe kũthi mbaĩnĩ ĩngĩ; nũndũ ana ma Isilaeli makakwatana kĩla mũndũ na ũtiĩwa wa mbaĩ ya aaĩthe make. 8Na kĩla mwĩĩtu ũla ũkethĩwa na ũtiĩwa mbaĩnĩ o na yĩva ya ana ma Isilaeli, akatwawa nĩ mũndũ wa mũvĩa wa mbaĩ ya ĩthe wake, nĩ kana ana ma Isilaeli kĩla mũndũ akwate ũtiĩwa wa aaĩthe make. 9Kwondũ wa ũu kũikethĩwa ũtiĩwa o na wĩva ũkyumw'a mbaĩnĩ ĩmwe kũtwawa mbaĩnĩ ĩngĩ; nũndũ mbaĩ sya ana ma Isilaeli ikalũman'ya kĩla ĩmwe na ũtiĩwa wayo.
10O ũndũ Yeova wamwĩaĩe Mose, now'o eĩtu ma Nzeloveati meekie: 11nũndũ Maala, na Tilisa, na Okila, na Milika, na Noa, eĩtu ma Nzeloveati, nĩmatwaiwe nĩ ana ma endw'a-ĩthe. 12Nĩmatwaiwe mĩvĩanĩ ya ana ma Manase mwana wa Yosevu; na ũtiĩwa woo wekalile mbaĩnĩ ya mũvĩa wa ĩthe woo.
13Ĩsu nĩyo mĩao na motw'ĩo ala Yeova weaĩe ana ma Isilaeli na kanyw'a wa Mose ndiĩnĩ sya Moavi vakuvĩ na Yolotani ku Yeliko.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 1

Mose aitũngĩlĩla watho wa Yeova kwa Isilaeli me Olevu

1Ii nĩsyo ndeto ila Mose waneenie na Isilaeli onthe mũingo wa Yolotani weũnĩ, mwandanĩ wa Alava ũla welekele Suvu, katĩ wa Valani, na Toveli, na Lavani, na Aaselothi, na Ndi-saavu. 2Nĩ mũendo wa mĩthenya ĩkũmi na ũmwe kuma Olevu kũthi na nzĩa ya kĩĩma kya Seili kũvika Katesi-mbalinea. 3Na kweethĩwa mwaka wa mĩongo ĩna, mwei wa ĩkũmi na ũmwe, mũthenya wa mbee wa mwei, Mose aneena na ana ma Isilaeli, kwĩanana na w'onthe ũla wataviw'e nĩ Yeova ameaĩe; 4ĩtina wa kũmũkũna Sioni mũsumbĩ wa Aamoli, ũla watwĩe Esivoni, na Oku mũsumbĩ wa Mbasani, ũla watwĩe Asetalothi, vu Etilei. 5Mũingo wa Yolotani, nthĩ ya Moavi, Mose ambĩlĩlya kũtavan'ya mĩao ĩno, akyasya, 6Yeova Ngai waitũ nĩwaneenee naitũ Olevu, akyasya, Kũtũa kwenyu kwa kĩĩmanĩ kĩĩ nĩkweanĩa: 7ĩthyũũei, mũkwate kyalo kyenyu, mũthi nthĩ ya Aamoli ĩla yĩ iĩma, na kũndũ kw'onthe kũla kwĩ vakuvĩ nayo, mwandanĩ wa Alava, nthĩ yĩ iĩma, na nthĩ ndindimalu, na ngalĩ ya Ĩtheo, na ũtee wa ũkanga, nthĩ ya Akanaani, na Levanoni, kũvika ũsĩ ũla mũnene, ũsĩ wa Euvalati. 8Sisyai, nĩniĩte nthĩ mbee wenyu: likai na mũimĩmesya nthĩ ĩla Yeova wamevĩtĩe aaĩthe menyu, Avalaamu, na Isaka, na Yakovo, kũmanenga na ũsyao woo ĩtina woo.

Kũnyuvwa kwa asili

(KUMA 18.13–27)

9Nakwa naneenie nenyu ĩvinda yĩu, ngyasya, Nditonya kũmũkua inyw'ĩ nĩ nyioka: 10Yeova Ngai wenyu nũmwingĩvĩtye, na, sisyai, ũmũnthĩ mũilyĩ ta ndata sya ĩtunĩ ũndũ wa kwingĩva. 11Yeova, Ngai wa aaĩthe menyu, namũtw'ĩkĩthye kũndũ ngili o ũndũ mwĩana yu, na kũmũathima, o ũndũ wamwathie! 12Nyie nĩ nyioka ndonya ata kũkua kĩthokoo kwenyu, na mũio wenyu, na ĩteta yenyu? 13Osai andũ oĩ, me na ũmanyi, na ala mesĩkĩwe, kwĩanana na mbaĩ syenyu, na ngamatw'ĩkĩthya atongoi menyu. 14Na inyw'ĩ mwanzũngĩa na mwasya, Ũndũ ũla ũneenete nĩ ũseo twĩke. 15Kwondũ wa ũu noosa atongoi ma mbaĩ syenyu, andũ oĩ, na ala mesĩkĩwe, na namaia methĩwe atongoi menyu, makavuteni ma ngili ngili, o makavuteni ma maana, na makavuteni ma mĩongo ĩtano mĩongo ĩtano, na makavuteni ma makũmi, na anene, kwĩanana na mbaĩ syenyu. 16Na nameaĩa asili menyu ĩvinda yĩu, ngyasya, Ĩthukĩĩsyei maũndũ ma ana-a-ĩthe menyu, na silan'yai katĩ mũndũ na mwana-a-ĩthe, na mwĩkali wa ũeninĩ ũla wĩ kwake. 17Mũikendeesye andũ mũkĩsila; methukĩĩsye ala anini na ala anene ũndũ ũmwe; mũtikakĩe ũthyũ wa mũndũ; nũndũ kũsilĩla nĩ kwa Ngai: na ũndũ ũla wĩmũema mwĩndetee, nakwa ngawĩthukĩĩsya. 18Na ĩvinda yĩu namwĩaĩa maũndũ onthe ala mwaĩle kwĩka.

Athiani maitũmwa kuma Katesi-mbalinea

(MOTALO 13.1–33)

19Na twakwata kyalo kuma Olevu, na twavĩtĩla weũnĩ ũsu w'onthe mũnene na wa ũtĩsya ũla mwoonie, tũkwete nzĩa ya nthĩ yĩ iĩma ya Aamoli, o tondũ Yeova Ngai waitũ watwĩaĩe; na twavika Katesi-mbalinea. 20Nakwa namwĩa, Nĩmũvikĩte nthĩ yĩ iĩma ya Aamoli, ĩla Yeova Ngai waitũ ũtũnengae. 21Sisya, Yeova Ngai waku nĩwiĩte ĩ nthĩ mbee waku: ambata, noĩmĩmesya o tondũ Yeova, Ngai wa aaĩthe maku, ũneenete naku; ndũkakĩe, o na ndũkateve. 22Ma mwanthengeea o kĩla mũndũ wenyu, na mwambĩa, Tũtũme andũ maende mbee waitũ, makatũthianĩe nthĩ, na maitũetee ũvoo wa nzĩa ĩla twĩambata nayo, na ndũa ila twĩvikĩa. 23Na ũndũ ũsu wambendeesya mũno; na noosa andũ ĩkũmi na elĩ menyu, kĩla mbaĩ mũndũ ũmwe: 24na methyũũa na mambata nthĩ yĩ iĩma, na mavika mwanda wa Esikoli, na moothiana. 25Na moosa ũsyao wa nthĩ mokonĩ moo, na matũtheeesya, na matũetee ũvoo, na masya, Nĩ nthĩ nzeo ĩla Yeova Ngai waitũ ũtũnengae.

26Ĩndĩ inyw'ĩ mwalea kwambata, na mwatũla mwĩao wa Yeova Ngai wenyu: 27na mwanyungunyĩĩsya maeemanĩ menyu, na mwasya, Nũndũ Yeova nĩwatũmenie, nĩwatumisye nthĩ ya Misili, atũnengane mokonĩ ma Aamoli, matwanange. 28Twĩambata va? Ana-a-ĩthe maitũ nĩmatũtũlĩte ngoo, maitwĩa, Andũ nĩ anene na aasa kwĩ ithyĩ; ndũa nĩ nene na mbiie kũvika ĩtunĩ; na ũndũ ũngĩ nĩtũnamonie ana ma Aanaki kw'o. 29Nĩvo ĩndĩ namwĩa inyw'ĩ, Mũikethĩwe na kĩũũyũ, o na mũikamakĩe. 30Yeova Ngai wenyu ũla ũendaa mbee wenyu, akamũkitĩa, kwĩanana na ũndũ w'onthe wamwĩkie Misili mwene na metho menyu, 31na weũnĩ, vala wonete ũndũ Yeova Ngai waku wakũkuie, o tondũ mũndũ ũkuaa mwana wake, nzĩanĩ yonthe ĩla mwaendie nayo, kũvika yĩla mwavikie vaa. 32Ĩndĩ ũndũnĩ ũũ mũtyaamwĩtĩkĩla Yeova Ngai wenyu, 33ũla wamũtongoeasya nzĩanĩ, ũtukũ na mwaki wa kũmwon'ya nzĩa ĩla mũũendela, na mũthenya na mũumbĩ, nĩ kana amũmanthĩe vandũ va kwamba maeema menyu.

Ũsilĩlo wa Ngai ĩũlũ wa Isilaeli

(MOTALO 14.20–35)

34Na Yeova eew'a wasya wa ndeto syenyu, na athilĩka, na eevĩta, akyasya, 35Vate ndĩi vati ũmwe wa andũ aa ma nzyawa ĩno nthũku ũkona nthĩ ĩla nzeo, ĩla neevĩtie kũnenga aaĩthe menyu, 36ate o Kalevu mwana wa

Yevune; nake akamyona; na ngamũnenga we na syana syake nthĩ ĩla wakinyĩle, nĩkwĩthĩwa nĩwamũatĩĩe Yeova ki. 37Na Yeova anthatĩa kwondũ wenyu, akĩmbĩa, O naku ndũkalika kw'o: 38Yosua mwana wa Nuni, ũla ũũngamaa mbee waku, akalika kw'o: mũkũmbaĩthye; nũndũ nĩwe ũkatuma Isilaeli mamĩtiĩwa. 39Na ũndũ ũngĩ twana twenyu tũnini, tũla mwaisye tũkethĩwa twĩ tũtave, na syana syenyu, ila ũmũnthĩ ite na ũmanyi wa ũseo kana ũthũku, ikalika kw'o, nĩsyo nĩinenga, na ikamĩmesya. 40Ĩndĩ inyw'ĩ, ĩthyũũei, na mũikwata kyalo kyenyu mũthi weũnĩ na nzĩa ĩla ĩelete Ũkanga Mũtune.

Kũkĩlw'a vinya kwa Isilaeli Olima

(MOTALO 14.39–45)

41Nĩvo ĩndĩ mwanzũngĩie na mwambĩa, Nĩtũmũvĩtanĩsye Yeova, tũkambata na kũkita, kwĩanana na ũndũ w'onthe ũla Yeova Ngai waitũ watwĩaĩe. Na mweekĩa kĩla mũndũ mĩio yake ya kaũ, na mwoona ta ũndũ ũnini kwambata nthĩ yĩ iĩma. 42Na Yeova ambĩa, Matavye, Mũtikambate, kana kũkita; nũndũ ndi vamwe nenyu: mũtikakũnwe nĩ amaitha menyu. 43Kwondũ wa ũu naneena nenyu, na mũtyaambĩthukĩĩsya; ĩndĩ mwang'endea mwĩao wa Yeova, na mwaĩ na mĩtavyo, na mwambata nthĩ yĩ iĩma. 44Na Aamoli, ala matwĩe nthĩ ĩsu yĩ iĩma, mamumĩlĩla inyw'ĩ, na mamũlũngya, o tondũ nzũkĩ ilũngasya, na mamũkũnĩa Seili, o na kũvika Olima. 45Na mwasyoka na mwamũĩĩa Yeova; ĩndĩ Yeova ndaaĩthukĩĩsya wasya wenyu, o na ndaathyũũa kũtũ kwake amwĩw'e. 46Kwondũ wa ũu mwekala Katesi mĩthenya mingĩ, kwĩanana na mĩthenya ĩla mwekalile vo.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 2

Myaka ya kwanganga weũnĩ

1Nĩvo ĩndĩ tweethyũũie, twakwata kyalo kitũ tũendete weũnĩ na nzĩa ĩla ĩelete Ũkanga Mũtune, o tondũ Yeova waneenie nakwa; na twathyũlũlũka kĩĩma kya Seili mĩthenya mingĩ. 2Na Yeova aneena nakwa, akĩmbĩa, 3Kũthyũlũlũka kwenyu kwa kĩĩma kĩĩ nĩkweanĩa: ĩthyũũei ngalĩ ya ĩũlũ. 4Na meaĩe andũ, ũkyasya, Mũitĩa kũvĩtĩla mũvakanĩ wa ana-a-ĩthe menyu ana ma Esau, ala matũaa Seili; na makamũkĩa. Kwondũ wa ũu ĩsũvĩei mũno; 5mũikamathee; nũndũ ndikamũnenga kĩlungu kya nthĩ yoo, aiee, o na vandũ va ũkinya veana ĩkinya ya ũnyaĩĩ; nikwĩthĩwa nĩmũnengete Esau kĩĩma kya Seili kĩthĩwe ng'ũndũ yake. 6Mũkathooa liu kwoo na mbesa, nĩ kana mũye; na mũkathooa manzĩ kwoo na mbesa, nĩ kana mũnyw'e. 7Nũndũ Yeova Ngai waku nũkũathimĩte wĩanĩ w'onthe wa moko maku; nũmanyĩte kwanganga kwaku weũnĩ ũũ mũnene: myaka ĩno mĩongo ma Yeova Ngai waku nĩwĩkalĩte naku; ndwaanyivĩwa nĩ kĩndũ. 8Na ĩndĩ twavita kuma vala vaĩ ana-a-ĩthe maitũ ana ma Esau, ala matũaa Seili, twaeka nzĩa va Alava, na Elathi, na ya Esioni-ngeveli.

Na tweethyũũa na twakwata nzĩa ya kũthi weũnĩ wa Moavi. 9Na Yeova ambĩa, Ndũkathĩn'ye Amoavi, o na ndũkokite nao; nũndũ ndikaũnenga kĩlungu kya nthĩ yake kĩthĩwe ng'ũndũ yaku; nũndũ nĩnengete syana sya Loto nthĩ ya Ali yĩthĩwe ng'ũndũ yoo. 10(Aemi matwie vo tene, andũ anene, na aingĩ, na aasa, o ta Aanaki: 11o namo matalawa Alevai, o ta Aanaki; ĩndĩ Amoavi mametaa Aemi. 12O na Aoli matwĩe Seili tene, ĩndĩ ana ma Esau mamalũngya; na mamamina vyũ mbee woo, na matũa vandũ voo; o tondũ Isilaeli wekie nthĩ ya ng'ũndũ yake, ĩla Yeova wamanengie.) 13Yu ũkĩlai, mũinge kalũsĩ ka Nzeleti. Na twainga kalũsi ka Nzeleti. 14Na mĩthenya ĩla twookie kuma Katesĩmbalinea, kũvika yĩla twaingie kalũsĩ ka Nzeleti, yaĩ myaka mĩongo ĩtatũ na nyanya; kũvika yĩla nzyawa yonthe ya andũ ma kaũ maminiwe kumw'a mwakonĩ wa maeema, o tondũ Yeova wamevĩtĩe. 15Na ĩngĩ kw'oko kwa Yeova kwaĩ ĩũlũ woo, kũmananga kũmaumya mwakonĩ wa maeema, kũvika maminwa vyũ.

16Kwondũ wa ũu kweethĩwa, yĩla andũ onthe ma kaũ maanangiwe na makw'a kuma andũnĩ, 17nĩw'o Yeova waneenie nakwa, akĩmbĩa, 18Ũmũnthĩ inga ũsĩ wa Ali mũvaka wa Moavi: 19na yĩla wĩthengeea welekele ana ma Amimoni, ndũkamathĩn'ye, kana kũkita namo; nũndũ ndikaũnenga kĩlungu kya nthĩ ya ana ma Amimoni kĩthĩwe ng'ũndũ yaku; nĩkwĩthĩwa nĩmanengete ana ma Loto nthĩ ĩsu yĩthĩwe ng'ũndũ yoo. 20(O na ĩsu ĩtalawa nĩ nthĩ ya Alevai: Alevai matwĩe vo tene; ĩndĩ Aamimoni mametaa Anzamisumi, 21andũ anene, na aingĩ, na aasa, o ta Aanaki; ĩndĩ Yeova amananga mbee woo; na mamalũngya, na matũa vandũ voo; 22o tondũ wekie kwondũ wa ana ma Esau, ala matũaa Seili, yĩla wanangie Aoli mbee woo; na mamalũngya, na matũaa vandũ voo kũvika ũmũnthĩ. 23Na Aavi, ala matwĩe mĩsyĩ kũvika Ngasa, maanangwa nĩ Akavitoli, ala maumie Kavitoli, na matũa vandũ voo.) 24Ũkĩlai, mũkwate kyalo kyenyu, mũkĩle mwanda wa Alinoni: sisya, nĩnenganĩte Sioni ũla Mũamoli, mũsumbĩ wa Esivoni, na nthĩ yake, kw'okonĩ kwaku; ambĩlĩlyai kũmyosa, na kũkita nake. 25Ũmũnthĩ kwondũ waku nĩngwambĩlĩlya kũtĩsya ngo sya andũ ila syĩ ĩtheo wa ĩtu yonthe, na kũsyĩkĩa w'ĩa, ila ikew'a ũvoo waku, na ikatetemaa, na kũkwatwa nĩ woo kwondũ waku.

Isilaeli maikĩlya Sioni vinya

(MOTALO 21.21–30)

26Na natũma andũ nĩ weũnĩ wa Ketemothi mathi kwa Sioni mũsumbĩ wa Esivoni na ndeto sya mũuo, ngyasya, 27Ndeka nĩvĩtĩle nthĩ yaku: ngaendela lelũnĩ, ndikathũka ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kana kw'oko kwa aka. 28Ũkanthooesya lĩu mbesa, nĩye; na ũkanenga manzĩ ma mbesa, nĩnyw'e: ndeka no kũvĩta ngũvĩta na maũũ makwa; 29o tondũ ana ma Esau ala matũaa Seili, na Amoavi ala matũaa Ali, mambĩkie; mũvaka ngainga Yolotani na kũlika nthĩ ĩla Yeova Ngai waitũ ũtũnengae. 30Ĩndĩ Sioni mũsumbĩ wa Esivoni ndaaĩtĩkĩla tũvĩtĩle kwake; nũndũ Yeova Ngai waku nĩwomisye veva wake, na amũng'endethya ngoo,

amũnengane kw'okonĩ kwaku, o tondũ kũilyĩ ũmũnthĩ. 31Na Yeova ambĩa, Sisya, nĩnambĩlĩlya kũnengane Sioni na nthĩ yake mbee waku: ambĩlĩlya kwosa, nĩ kana ũtiĩwe nthĩ yake. 32Nĩvo ĩndĩ Sioni watumĩlĩle, we na andũ make onthe, kũkita naitũ kũu Yaasa. 33Na Yeova Ngai waitũ amũnengane mbee waitũ; na twamũkũna we, na ana make, na andũ make onthe. 34Na twoosa ndũa syake syonthe ĩvinda yĩu, na twaananga vyũ kĩla ndũa yaĩ na andũ, vamwe na aka na twana tũnini; tũtyaatia mũndũ o na ũmwe; 35no indo twoosie syĩthĩwe mũtavo witũ ene, vamwe na mĩio ya ndũa ila twoosie. 36Kuma Aloeli, ĩla yĩ ũtee wa mwanda wa Alinoni, na kuma ndũanĩ ĩla yĩ mwandanĩ, o kũvika Ngileati, vatyaĩ ndũa o na ĩmwe yaĩ na ũvai mũtũlu ũtonya kũtũsiĩĩa; Yeova Ngai waitũ anengane syonthe mbee waitũ: 37no nthĩ ya ana ma Amimoni ũtaamĩthengeea; ngalĩko yonthe ya ũsĩ wa Yavoki, na ndũa sya nthĩ yĩ iĩma, na o vala Yeova Ngai waitũ watũvatie.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 3

Isilaeli maikĩlya Oku wa Mbasani vinya

(MOTALO 21.31–35)

1Na ĩndĩ tweethyũũa, na twakwata nzĩa ya Mbasani: na Oku mũsumbĩ wa Mbasani atumĩlĩla, we na andũ make onthe, okitĩe Etilei. 2Na Yeova ambĩa, Ndũkamũkĩe; nũndũ nĩmũnenganĩte we, na andũ make onthe, na nthĩ yake, kw'okonĩ kwaku; na ũkamwĩka o ũndũ wamwĩkie Sioni mũsumbĩ wa Aamoli, ũla watwĩe Esivoni. 3Kwondũ wa ũu Yeova Ngai waitũ atũnenga kw'okonĩ kwitũ o na Oku nake, mũsumbĩ wa Mbasani, na andũ make onthe: na twamũkũna mũvaka ndaatialĩlwa nĩ mũndũ o na ũmwe. 4Na twakwata ndũa syake syonthe ĩvinda yĩu; vatyaĩ ndũa o na ĩmwe ĩla tũtaamavena; ndũa mĩongo thanthatũ, na nthĩ yonthe ya Alikovu, ũsumbĩ wa Oku nthĩ ga Mbasani. 5Ndũa isu syonthe syaĩ mbiie na maũvai matũlu, na mbingĩlo, na ivingi; na vamwe na isu mĩsyĩ mingĩ ĩtaĩ miie. 6Na twasyananga vyũ, o tondũ twamwĩkie Sioni mũsumbĩ wa Esivoni, tũkyananga vyũ kĩla ndũa yaĩ na andũ, vamwe na aka na twana tũnini. 7Ĩndĩ indo syonthe, na mĩio yonthe ya ndũa isu, twoosa syĩthĩwe mũtavo witũ ene. 8Na ĩvinda yĩu twoosa nthĩ kuma mokonĩ ma asumbĩ asu elĩ ma Aamoli ala maĩ mũingo wa Yolotani, kuma mwanda wa ũsĩ wa Alinoni, kũvika kĩĩma kya Elimoni 9(kĩĩma kyu kya Elimoni, Asitoni makĩtaa Silioni, na Aamoli makĩtaa Senili); 10ndũa syonthe sya ũiĩnĩ, na Ngileati yonthe, na Mbasani yonthe, kũvika Saleka na Etilei, ndũa sya ũsumbĩ wa Oku nthĩ ya Mbasani. 11(Nũndũ no Oku weka mũsumbĩ wa Mbasani watialilw'e wa ũtialo wa Alevai; sisya, ũkomo wake waĩ ũkomo wa kĩaa; ndwĩ vo ndũanĩ ya Lava ya ana ma Amimoni? Ũasa waw'o waĩ mĩkono kenda, na ũthanthau waw'o waĩ mĩkono ĩna, o ũndũ mũkono wa mũndũ ũilyĩ.)

Aleuveni na Angati na nyunzu ya mbaĩ ya Manase maitũa wumĩlonĩ wa syũa wa Yolotani

(MOTALO 32.1–42)

12Na nthĩ ĩsu twamĩmesya ĩvinda yĩu: kuma ndũa ya Aloeli, ĩla yĩ vakuvĩ na mwanda wa ũsĩ wa Alinoni, na nyanzu ya nthĩ yĩ iĩma ya Ngileati, na ndũa syayo, nanenga Aleuveni na Angati: 13na nthĩ ya Ngileati ĩla yatialile, na nthĩ yonthe ya Mbasani, ũsumbĩ wa Oku, nanenga nyunzu ya mbaĩ ya Manase; nthĩ yonthe ya Alikovu, nayo nĩ Mbasani yonthe. (Nthĩ ĩsu yĩtawa nthĩ ya Alevai. 14Yaili mwana wa Manase oosa nthĩ yonthe ya Alikovu, kũvika mũvakanĩ wa Angesuli na Amaaka, na asyĩta, o Mbasanĩ, aisyĩtanĩsya na syĩtwa yake mwene, Avothi-yaili, kũvika ũmũnthĩ.) 15Na namũnenga Makili nthĩ ya Ngileati. 16Na namanenga Aleuveni na Angati nthĩ kuma Ngileati kũvika mwanda wa ũsĩ wa Alinoni, mwandanĩ katĩ, wĩthĩwe mũvaka o kũvika ũsĩ wa Yavoki, naw'o nĩ mũvaka wa ana ma Amimoni; 17o na Alava, na ũsĩ wa Yolotani wĩthĩwe mũvaka, kuma ndũa ya Kinelethi o kũvika ũkanga wĩ Alava, naw'o nĩ Ũkanga wa Mũnyũ, ĩtheo wa kĩvaũũko kya Visika kwelekela wumĩlonĩ wa syũa.

18Na namwĩaĩa ĩvinda yĩu, ngyasya, Yeova Ngai wenyu nũmũnengete nthĩ ĩno mũmĩmesye: mũkainga mwĩkĩĩte mĩio ya kaũ mwĩ mbee wa ana-a-ĩthe menyu ana ma Isilaeli andũ onthe me na ũkũmbaũ. 19Ĩndĩ iveti syenyu, na syana syenyu nini, na indo syenyu (nĩnĩsĩ mwĩ na indo nyingĩ), ikekala ndũanĩ syenyu ila nĩmũnengete, 20kũvika yĩla Yeova wĩmathũmũsya ana-a-ĩthe menyu, o ũndũ wamũthũmũisye inyw'ĩ, na makamesya nthĩ ĩla Yeova Ngai wenyu ũmanengae mũingo wa Yolotani; nĩvo ĩndĩ mwĩsyoka kĩla mũndũ ng'ũndũnĩ yake, ĩla nĩmũnengete. 21Na namwĩaĩa Yosua ĩvinda yĩu, ngyasya, Metho maku nĩmonete ũndũ w'onthe ũla Yeova Ngai waku ũmekĩte asumbĩ asu elĩ: now'o Yeova wĩmeka mosumbĩ onthe nthĩ ĩla wĩinga. 22Mũtikamakĩe; nũndũ Yeova Ngai waku, nĩwe ũmũkitĩaa.

Mose ndeĩtĩkĩlwa kũlika Kanaani

23Na namwĩsũva Yeova ĩvinda yĩu, ngyasya, 24Ame Mwĩaĩi Yeova, nĩwambĩlĩlye kwon'ya mũthũkũmi waku, ũnene waku na kw'oko kwaku kwĩ vinya: nũndũ nĩ ngai yĩva ĩtunĩ kana kũũ nthĩ, ĩtonya kwĩka kwĩanana na mawĩa maku, na kwĩanana na meko maku me vinya? 25Ndeka nĩinge, nĩngũkwĩsũva, none nthĩ nzeo ĩla yĩ mũingo wa Yolotani, nthĩ ĩsu nzeo yĩ iĩma, na kĩĩma kya Levanoni. 26Ĩndĩ Yeova anthatĩa kwondũ wenyu, na ndaambĩthukĩĩsya; na Yeova ambĩa, Ĩanĩwa nũu; ndũkaneene nakwa ĩngĩ ũvoo ũsu. 27Ambata mũtumbĩnĩ wa kĩĩma Visika, na ũngalalya metho maku ũthũĩlonĩ wa syũa, na ngali ya ĩũlũ, na ngalĩ ya ĩtheo, na wumĩlonĩ wa syũa, ũiketeea na metho maku: nũndũ ndũkainga ũsĩ ũũ wa Yolotani. 28Ĩndĩ mwĩaĩe Yosua, na ũimũkũmbaĩthya, na kũmwĩkĩa vinya; nũndũ nĩwe ũkamatongoesya andũ aa mainge, nake akatuma matiĩwa nthĩ ĩla wĩona. 29Kwondũ wa ũu twekala mwandanĩ ũla welekele Mbethi-veoli.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 4

Mose akīmataa Isilaeli methĩwe me ewi

1Na yu, Isilaeli, ĩthukĩĩsyei myamũlo na motw'ĩo, ala nĩmũmanyĩasya, mũmeke; nĩ kana mwĩkale thayũ, na kũlika na kũmesya ĩ nthĩ ĩla Yeova, Ngai wa aaĩthe menyu, ũmũnengae. 2Mũikamyongeleele ndeto ĩla nĩmwĩaĩaa, o na mũikamĩole, nĩ kana mũkwate mĩao ya Yeova Ngai wenyu ĩla nĩmwĩaĩaa. 3Metho menyu nĩmonete ũndũ Yeova wekie nũndũ wa Mbethi-veoli; nũndũ andũ onthe ala maatĩĩe Mbethi-veoli, Yeova Ngai waku nũmanangĩte kũmaumya nthĩnĩ wenyu. 4Ĩndĩ inyw'ĩ ala mwalũmanilye na Yeova Ngai wenyu mwĩ thayũ kĩla mũndũ ũmũnthĩ. 5Sisyai, nĩmũmanyĩĩtye myamũlo na motw'ĩo, o tondũ Yeova Ngai wakwa wambĩaĩe, nĩ kana inyw'ĩ mwĩkĩae ũu nthĩ ĩla mwĩlika mũmĩmesye. 6Kwondũ wa ũu mĩkwatei na mũimĩka; nĩkwĩthĩwa ũu nĩw'o ũĩ wenyu na ũmanyi wenyu methonĩ ma ngo sya andũ, ala makew'a mĩao ĩno yonthe, na kwasya, Nĩ w'o mbaĩ ĩno nene nĩ andũ oĩ na me na ũmanyi. 7Nũndũ kwĩ mbaĩ yĩva nene, ĩla yĩ na ngai yĩ vakuvĩ namo, tondũ Yeova Ngai waitũ ũilyĩ o yĩla tũmwĩkaĩlaa? 8Na kwĩ mbaĩ yĩva nene, yĩ na myamũlo na motw'ĩo malũngalu ta mĩao ĩno yonthe, ĩla niĩte mbee wenyu ũmũnthĩ?

Isilaeli makĩlilikanw'a ũndũ kwekĩkie me Olevu

9Ĩsũvĩe mwene, na kũsyaĩĩsya na kĩthing'ĩĩsyo ngoo yaku, ndũkese kũlwa nĩ maũndũ ala metho maku moonie, maikese kuma ngoonĩ yaku mĩthenya yonthe ya thayũ waku; ĩndĩ manyĩthya mo syana syaku na esũkũũu; 10na mũno mũthenya ũla waũngamie mbee wa Yeova Ngai waku Olevu, yĩla Yeova wambĩie, Mbũmbanĩsya andũ, nakwa ngatuma mew'a ndeto syakwa, nĩ kana memanyĩsye kũngĩa mĩthenya yonthe ĩla me thayũ kũũ nthĩ, na nĩ kana mamanyĩsye syana syoo. 11Nenyu mwathengeea na kũũngama ĩtina wa kĩĩma; na kĩĩma kyakana mwaki kũvika ĩtunĩ nthĩnĩ, kweethĩwa kĩvindu, na mũumbĩ, na kĩvindu kya ngokomi. 12Na Yeova aneena nenyu e nthĩnĩ, wa mwaki: mweew'a wasya wa ndeto, ĩndĩ mũtyaona mũvw'ano; no kwĩw'a wasya. 13Nake amũtavya ũtianĩo wake, ũla wamwĩaĩe mwĩke, naw'o nĩ ĩla mĩao ĩkũmi; na amĩandĩka masengeanĩ elĩ ma mavia. 14Na Yeova ambĩaĩa ĩvinda yĩu nĩmũmanyĩsye myamũlo na motw'ĩo, mũtonye kũmekĩaa nthĩ ĩla mwĩinga mũmĩmesye.

Ũkan'yo ũndũ wa kũthaitha mĩvw'anano

15Kwondũ wa ũu ĩsũvĩei ene; nũndũ mũtyaona mũvw'ano o na wĩva mũthenya ũla Yeova waneenie nenyu e nthĩnĩ wa mwaki Olevu; 16mũikese kwĩthũkya, na kwĩseũvĩsya mũvw'anano mwasũvye wa mũvw'ano wa kĩndũ o na kĩva, mũvw'ano wa mũndũ mũũme kana mũndũ mũka, 17mũvw'ano wa nyamũ o na yĩva yĩ kũũ nthĩ, mũvw'ano wa nyũnyi o na yĩva yĩ nthwau yĩũlũkaa yayayanĩ, 18mũvw'ano wa kĩndũ o na kĩva kĩla kĩtambũkaa mũthanganĩ, mũvw'ano wa ĩkũyũ o na yĩva yĩla yĩ manzĩnĩ ĩtheo wa nthĩ; 19na ndũkese kũũngalalya metho maku kũsisya ĩtunĩ, na woona syũa na mwei na ndata, o nguthu yonthe yĩ ĩtunĩ, ũkakusw'a na kwithaitha, na kwithũkũma, ila Yeova Ngai waku wiaanĩĩtye ngonĩ syonthe sya andũ ila syĩ ĩtheo wa ĩtu yonthe. 20Ĩndĩ Yeova nũmwosete, na kũmumya ikonĩ ĩnene ya kĩaa, kũmumya Misili, mwĩthĩwe kwake andũ ma ũtiĩwa, o ũndũ mũilyĩ ũmũnthĩ. 21Na ũndũ ũngĩ Yeova anthatĩa kwondũ wenyu, na eevĩta ndikainga ũsĩ wa Yolotani, na ndikalika nthĩ ĩsu nzeo, ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae yĩthĩwe ũtiĩwa waku: 22ĩndĩ mũvaka nĩkw'ĩe nthĩ ĩno, nditonya kũinga ũsĩ wa Yolotani; ĩndĩ inyw'ĩ mũkainga, na mũithi kũmĩmesya nthĩ ĩsu nzeo. 23Ĩsũvĩei, mũtikese kũlwa nĩ ũtianĩo wa Yeova Ngai wenyu, ũla watianĩe nenyu, na kwĩseũvĩsya mũvw'anano mwasũvye wa mũvw'ano wa kĩndũ o na kĩva kĩla Yeova Ngai waku wakũvatie. 24Nũndũ Yeova Ngai waku nĩ mwaki ũla ũĩsaa, Ngai wĩ kĩwĩu.

25Wasyaa syana, na esũkũũu, na kwĩthĩwa mwĩkalĩte nthĩ ĩvinda ĩasa, na mũkevukya, na kũseũvya mũvw'anano mwasũvye wa mũvw'ano wa kĩndũ o na kĩva, na mũkeka ũndũ ũla Yeova Ngai wenyu wonaa wĩ ũthũku, na kũmũthatya; 26ũmũnthĩ nĩngwĩta ĩtu na nthĩ imũkũsĩĩe, atĩ mĩtũkĩ mũkaanangĩka vyũ kumw'a nthĩ ĩsu ĩla mwĩinga Yolotani mũkamĩmesye; mũtikaingĩvya mĩthenya yenyu nthĩnĩ wayo, ĩndĩ mũkanangwa vyũ. 27Na Yeova akamũnyaĩĩkya katĩ wa ngo sya andũ, na mũkatiala andũ anini ũtalonĩ katĩ wa i mbaĩ, kũla Yeova ũkamũtwaa. 28Na kũu mũkaithũkũma ngai, mawĩa ma moko ma andũ, mĩtĩ na mavia, ila itonaa, kana kwĩw'a, kana kũya, kana kũnyungĩa. 29Ĩndĩ mwĩ kũu mũkamantha Yeova Ngai waku, na ũkamwona, yĩla wĩmũmantha na ngoo yaku yonthe na thayũ waku w'onthe. 30Yĩla wĩ ũnyamaonĩ, na maũndũ asu onthe makũkĩa, mĩthenya ya mũminũkĩlyo ũkamũsyokea Yeova Ngai waku, na kwĩthukĩĩsya wasya wake: 31nũndũ Yeova Ngai waku nĩ Ngai wa tei; ndakakũeka, kana ũkwananga, kana kũlwa nĩ ũtianĩo wa aaĩthe maku ũla wamevĩtĩe.

32Ĩndĩ kũlya yu ũvoo wa mĩthenya mĩvĩtu, ĩla yavĩtie mbee waku, kuma mũthenya ũla Ngai wombie mũndũ kũũ nthĩ, na kuma ngalĩ ĩmwe ya ĩtu kũvika ngalĩ ĩngĩ, ethĩwa kwaethĩwa ũndũ o na wĩva wailyĩ ũndũ ũũ ũnene, kana kwaew'ĩka ũndũ ũilyĩ taw'o? 33Ve andũ maew'a wasya wa Ngai ũineena wĩ mwakinĩ tondũ weewie, na kwĩkala thayu? 34Kana Ngai aatata kũthi na kwĩyosea mwene mbaĩ kuma nthĩnĩ wa mbaĩ ĩngĩ, kwondũ wa matatwa, na syama, na moseng'yo, na kaũ, na kw'oko kwĩ vinya, na kw'oko kũtambũũku, na motĩsyo manene, o ũndũ Yeova Ngai wenyu wamwĩkĩe nthĩ ya Misili mwene na metho menyu? 35We nĩwooniw'e ũu, nĩ kana ũmanye atĩ Yeova nĩwe Ngai; vai ũngĩ ate o we. 36E ĩtunĩ akwĩw'ĩthya wasya wake, nĩ kana akũmanyĩsye; na kũũ nthĩ akwonethya mwaki wake mũnene; naku weew'a ndeto syake e mwakinĩ. 37Na nĩkwĩthĩwa nĩwamendie aaĩthe maku, kwondũ wa

ũu anyuva ũsyao woo ĩtina woo, na akumya Misili e vamwe naku, kwondũ wa vinya wake mũnene; 38kana alũngye mbee waku mbaĩ ila nene na syĩ vinya kwĩ we, akũlikye nthĩnĩ, na ũkũnenga nthĩ yoo yĩthĩwe ũtiĩwa o ũndũ kũilyĩ ũmũnthĩ. 39Manya ĩndĩ ũmũnthĩ, na wĩkĩe ngoonĩ yaku, kana Yeova nĩwe Ngai ĩũlũ ĩtunĩ na ĩtheo kũũ nthĩ; vai ũngĩ. 40Naku kwata myamũlo yake, na mĩao yake, ĩla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ, nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwaku, na kwa syana syaku ĩtina waku, na nĩ kana wingĩvye mĩthenya yaku wĩ nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae, tene na tene.

Ndũa sya kwĩvitha wumĩlonĩ wa syũa wa Yolotani

41Nĩvo Mose wavathie ndũa itatũ mũingo wa Yolotani kwelekela vala syũa yumĩlaa; 42nĩ kana mũaani akĩĩae vo, ũla ũmũaa mũtũi wake na mbanga, na ndatwĩe e ũthũ nake; na ĩndĩ akeethĩwa thayũ akĩĩa ndũa ĩmwe ya isu: 43nasyo nĩ, Mbeseli ĩla yĩ weũnĩ, nthĩ yĩ ũiĩ, ũndũ wa Aleuveni; na Lamothi nthĩ ya Ngileati, ũndũ wa Angati; na Ngolani nthĩ ya Mbasani, ũndũ wa Amanase.

Ndeto mĩao ĩtanamba kũtũngĩlĩlwa

44Na ĩno nĩyo mĩao ĩla Mose wamaiĩe ana ma Isilaeli: 45aa nĩmo mokũsĩ, na myamũlo, na motw'ĩo, ala Mose wamatavisye ana ma Isilaeli, yĩla maumie nthĩ ya Misili, 46mũingo wa Yolotani, mwandanĩ ũla welekele Mbethi-veoli, nthĩ ya Sioni mũsumbĩ wa Aamoli, ũla watwĩe Esivoni, ũla Mose na ana ma Isilaeli mamũkũnie, yĩla maumie Misili. 47Na mamĩmesya nthĩ yake, na nthĩ ya Oku mũsumbĩ wa Mbasani, nĩmo asumbĩ elĩ ma Aamoli, ala maĩ mũingo wa Yolotani kwelekela vala syũa yumĩlaa; 48kuma Aloeli, ĩla yĩ ũtee wa mwanda wa ũsĩ wa Alinoni, o kũvika kĩĩma kya Saioni (nĩkyo kĩĩma kya Elimoni), 49na Alava w'onthe mũingo wa Yolotani kwelekela wumĩlonĩ wa syũa, o kũvika ũkanga wa Alava, ĩtheo wa ivaũũko sya Visika.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 5

Mĩao ĩkũmi

(KUMA 20.1–17)

1Na Mose ameta Isilaeli onthe, na amea, Ĩthukĩĩsyei, we Isilaeli, myamũlo na motw'ĩo ala ngũneena matũnĩ menyu ũmũnthĩ, nĩ kana mwĩmanyĩsye, mũmasũvĩe na kũmekaa. 2Yeova Ngai waitũ atianĩe ũtianĩo naitũ Olevu. 3Ũtianĩo ũũ Yeova ndaatianĩa na aaĩthe maitũ, ĩndĩ nĩ ithyĩ, o ithyĩ ala twĩ thayũ vaa ithyonthe ũmũnthĩ. 4Yeova aneena nenyu ũthyũ kwa ũthyũ kĩĩmanĩ e mwakinĩ 5(nakwa naũngama katĩ wa Yeova nenyu ĩvinda yĩu, nĩmwon'ye ndeto ya Yeova: nĩkwĩthĩwa nĩmwakĩaa nũndũ wa mwaki, na mũtyaambata kĩĩmanĩ), akĩmwĩa,

6Ninyie Yeova Ngai waku, ũla wakumisye nthĩ ya Misili, ũkumya nyũmbanĩ ya ũkombo.

7Ndũkethĩwe na ngaĩ ingĩ ate o nyie.

8Ndũkeseũvĩsye mũvw'anano mwasũvye, mũvw'ano o na wĩva wa kĩndũ kĩ ĩũlũ ĩtunĩ, kana kĩla kĩ kũũ nthĩ, kana kĩla kĩ manzĩnĩ ĩtheo wa nthĩ: 9ndũkamĩkunamĩe, o na ndũkamĩthũkũme; nũndũ nyie, Yeova Ngai waku, nĩ Ngai wĩ kĩwĩũ, ngĩivanĩsya kwa syana ũthũku wa aaĩthe, kũvika nzyawa ya katatũ na ya kana sya ala mamenaa; 10na ngyonan'ya ũseo wĩ wendo kũvika ngili na ngili sya ala mambendaa na kũkwataa mĩao yakwa.

11Ndũkawete syĩtwa ya Yeova Ngai waku mana: nũndũ Yeova ndakasya ũsu nde ĩvĩtyo ũla ũwetaa syĩtwa yake mana.

12Lilikana mũthenya wa savato, ũwĩkalye wĩ mũtheu, o tondũ Yeova Ngai waku wakwĩaĩe. 13Tethya wĩa mĩthenya thanthatũ, wĩke mawĩa maku onthe; 14ĩndĩ mũthenya wa mũonza nĩ savato wa Yeova Ngai waku: mũthenya ũsu ndũkatethye wĩa o na wĩva, we, kana mwana waku, kana mwĩĩtu waku, kana mũthũkũmi waku mũndũ mũũme, kana mũthũkũmi waku mwĩĩtu, kana ng'ombe yaku, kana ĩng'oi yaku, kana indo syaku o na syĩva, kana mũeni waku ũla wĩ kwaku; nĩ kana mũthũkũmi waku mũndũ mũũme na mũthũkũmi waku mwĩĩtu mathũmũe o taku. 15Na lilikana atĩ waĩ mũthũkũmi nthĩ ya Misili, na Yeova Ngai waku akumya vo na kw'oko kwĩ vinya na kw'oko kũtambũũku: kwondũ wa ũu Yeova Ngai waku nĩwakwĩaĩe ũlilikane mũthenya wa savato.

16Taĩa au na mwenyu, o tondũ Yeova Ngai waku wakwĩaĩe; nĩ kana matukũ maku maingĩve, na nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwaku, nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae.

17Ndũkoae.

18O na ndũkalaalae.

19O na ndũkoye.

20O na ndũkamũkũsĩĩe mũtũi waku ũvũngũ.

21O na ndũkamwĩw'ie ĩtomo mũka wa mũtũi waku; o na ndũkew'ie ĩtomo nyũmba ya mũtũi waku, kana mũũnda wake, kana mũthũkũmi wake mũndũ mũũme, kana mũthũkũmi wake mwĩĩtu, kana ng'ombe yake, kana ĩng'oi yake, kana kĩndũ o na kĩva kya mũtũi waku.

Andũ maikĩa

(KUMA 20.18–21)

22Ndeto isu Yeova aneena na ũmbano wenyu w'onthe kĩĩmanĩ e katĩ wa mwaki, na mũumbĩnĩ, na kĩvindunĩ kya ngokomi, na wasya mũnene: o na ndaongela. Na aiandĩka masengeanĩ elĩ ma mavia, na anenga nyie. 23Na kweethĩwa, mweew'a wasya wĩ kĩvindunĩ, yĩla kĩĩma kyakanĩte mwaki, mwanthengeea, o atongoi onthe ma mbaĩ syenyu, na atumĩa menyu; 24na mwanbĩa, Sisya, Yeova Ngai waitũ nũtwonetye ũtheu mũtisu wake na ũnene wake, na ithyĩ nĩtwĩw'ĩte wasya wake wĩ nthĩnĩ wa mwaki: ũmũnthĩ nĩtwoona kana Ngai nũneenaa na mũndũ, nake akekala thayũ. 25Na yu ĩndĩ twĩkw'ĩa kĩ? Nũndũ mwaki ũũ mũnene ũkatũmina: ethĩwa tũkeew'a ĩngĩ wasya wa Yeova Ngai waitũ, tũkakw'a. 26Nũndũ nĩ wĩva wa onthe me mĩĩ, ũla wewie wasya wa Ngai ũla wĩ thayũ akĩneena e katĩ wa mwaki, o tondũ tweew'a, nake akekala thayũ? 27Thi ũthengeee, wĩw'e w'onthe ũla Yeova Ngai waitũ

wĩneena: naku ũtũtavye w'onthe ũla Yeova Ngai waitũ wĩneena naku; naitũ tũkawĩw'a, na kũwĩka.
28Na Yeova eew'a wasya wa ndeto syenyu, yĩla mwaneenie nakwa; na Yeova ambĩa, Nĩneew'a wasya wa ndeto sya andũ aa, ila makũtavya: nĩmaneena nesa w'onthe ũla maneena. 29A! Kethĩwa me na ngoo ta ĩsu mavinda onthe, mangĩe na kũkwata mĩao yakwa yonthe, nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwoo, na kwa syana syoo tene na tene! 30Enda ũmatavye, Syokai maeemanĩ menyu. 31Ĩndĩ we, ũngama vaa vakuvĩ nakwa, na nĩngũkũtavya mwĩao w'onthe, na myamũlo, na motw'ĩo, ala wĩmamanyĩsya, nĩ kana matonye kũmekĩaa nthĩ ĩla nĩmanengae mamĩmesye. 32Sũvĩai ĩndĩ mwĩke o tondũ Yeova Ngai wenyu wamwĩaĩe: mũtikathũke ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kana kw'oko kwa aka. 33Endaai na nzĩa yonthe ĩla Yeova Ngai wenyu wamwĩaĩe, nĩ kana mwĩthĩwe thayũ, na nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwenyu, na mwingĩvye mĩthenya yenyu mwĩ nthĩ ĩla mwĩmĩmesya.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 6

Mwĩao ũla mũnene

1Ũũ nĩw'o mwĩao, na myamũlo, na motw'ĩo, ala Yeova Ngai wenyu weaĩe mũmanyĩwe, nĩ kana mũmekĩe nthĩ ĩla mwĩinga mũkamĩmesye; 2nĩ kana ũmũkĩe Yeova Ngai waku, kũkwata myamũlo yake yonthe, na mĩao yake yonthe, ĩla nĩmwĩaĩaa, we, na mwana waku, na mwĩsũkũũu, mĩthenya yonthe ya thayũ waku; na nĩ kana mĩthenya yaku yingĩvw'e. 3Kwondũ wa ũu ĩw'a, we Isilaeli, sũvĩa wĩke ũu; nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwaku, nĩ kana mũtonye kwingĩva mũno, o tondũ Yeova, Ngai wa aaĩthe maku, wakwathie, mwĩ nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ.
4Ĩw'a, we Isilaeli: Yeova Ngai waitũ nĩ Yeova ũmwe: 5naku mwende Yeova Ngai waku na ngoo yaku yonthe, na thayũ waku w'onthe, na vinya waku w'onthe. 6Na ndeto ii, ila ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ, ikeethĩwa ngoonĩ yaku; 7naku imanyĩasye syana syaku na kĩthing'ĩĩsyo, na ineenae ndeto isu yĩla ũilyĩ nyũmbanĩ yaku, na yĩla ũendaa nzĩanĩ, na yĩla ũkomaa, na yĩla wũkĩlaa. 8Na syoveee kw'okonĩ kwaku syĩthĩwe wonan'yo, na syĩthĩwe ũlilikan'yo katĩ wa metho maku. 9Na iandĩke mĩtĩnĩ ĩla yĩ ndee sya mĩomo ya nyũmba yaku, na mbingĩlonĩ syaku.

Mokan'yo ũndũ wa waa matũ

10Na kũkeethĩwa, yĩla Yeova Ngai waku wĩkũtwaa nthĩ ĩla wevĩtĩe aaĩthe maku, Avalaamu, na Isaka, na Yakovo, ũkũnenga, ndũa nene na nzeo, ila ũtaaka we, 11na nyũmba syusĩe syĩndũ syonthe nzeo, ila ũtaausũsya, na ithima mbĩnze, ila ũtaaĩnza, na mĩũnda ya mĩsavivũ na mĩthata, ĩla ũtaavanda, naku ũkaya na kũvũna; 12nĩvo ĩndĩ sũvĩa ndũkese kũlwa nĩ Yeova, ũla wakumisye nthĩ ya Misili, kũkumya nyũmbanĩ ya ũkombo. 13Mũkĩe Yeova Ngai waku; na kũmũthũkũma, na kwĩvĩta na syĩtwa yake. 14Mũtikaatĩĩe ngai ingĩ, ngai sya andũ ala mamũthyũlũlũkĩte; 15nĩkwĩthĩwa Yeova Ngai waku ũla wĩ katĩ wenyu nĩ Ngai wĩ kĩwĩu; ũthatu wa Yeova Ngai waku ndũkese ũkwakanĩa, nake aikwananga wume ũthyũnĩ wa nthĩ.
16Mũtikamũtate Yeova Ngai wenyu, o ũndũ mwamũtatie kũu Masa. 17Kwatai na kĩthing'ĩĩsyo mĩao ya Yeova Ngai wenyu, na mokũsĩ make, na myamũlo yake, ĩla wakwĩaĩe. 18Na ĩka ũla Yeova wonaa wĩ wa w'o na ũseo; nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwaku, na nĩ kana ũtonye kũlika na kũmesya nthĩ ĩsu nzeo ĩla Yeova wevĩtĩe aaĩthe maku, 19kũlũngya amaitha maku onthe maume mbee waku, o tondũ Yeova ũneenete.
20Yĩla mwana waku ũkakũkũlya ĩvinda yĩla yũkĩte, akyasya, Nĩ ma kĩ, mokũsĩ aa, na myamũlo ĩno, na motw'ĩo aa ala Yeova Ngai waitũ wamwĩaĩe? 21Nĩvo ĩndĩ ũkamwĩa mwana waku, Twaĩ ngombo sya Valao nthĩ ya Misili: na Yeova atumya Misili na kw'oko kwĩ vinya; 22na Yeova oonan'ya syama na moseng'yo manene na me woo, ĩũlũ wa Misili, na Valao, na nyũmba yake yonthe twene na metho maitũ; 23na atumya kw'o, nĩ kana atũlikye kũũ, atũnenge nthĩ ĩla wamevĩtĩe aaĩthe maitũ. 24Na Yeova atwĩaĩa twĩke myamũlo ĩsu yonthe, na kũkĩa Yeova Ngai waitũ, twĩthĩwe na ũseo mavinda onthe, nĩ kana atũsũvĩe twĩthĩwe thayũ, o ũndũ kũilyĩ ũmũnthĩ. 25Na kũkeethĩwa ũlũngalu kwitũ, twasũvĩa na kwĩka mwĩao ũũ w'onthe mbee wa Yeova Ngai waitũ, o tondũ watwĩaĩe.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 7

Andũ atheu kwa Yeova

(KUMA 34.11–16)

1Yĩla Yeova Ngai waku ũkakũlikya nthĩ ĩla wĩthi kũmĩmesya, na kũlũngya mbaĩ nyingĩ syume mbee waku, Mũititi, na Mũngilikasi, na Mũamoli, na Mũkanaani, na Mũvelisi, na Mũivi, na Mũyevusi, mbaĩ mũonza nene na syĩ vinya kwĩ we; 2na yĩla Yeova Ngai waku ukainengane mbee waku, naku ũkaikũna; nĩvo ĩndĩ syanange vyũ: ndũkaethĩwe na wĩw'ano nao, kana kũmew'ĩa tei; 3o na ndũkaatwaanĩe nao; mwĩĩtu waku ndũkaamũne mwana wake, kana mwĩĩtu wake ndũkaamũtwaĩe mwana waku. 4Nũndũ akamwathũkya mwana waku aeke kũmbikĩla, nĩ kana mathũkũme ngai ingĩ: na kwondũ wa ũu ũthatu wa Yeova ũkakwakanĩa, na akakwananga mĩtũkĩ. 5Ĩndĩ mekei ũũ: anangai ithembeo syoo, na tũlangai ituĩ syoo ilungu, na temangai Aselimu yoo, na vĩvyai na mwaki mĩvw'anano yoo myasũvye.
6Nĩkwĩthĩwa we wĩ mbaĩ ntheu kwa Yeova Ngai waku: Yeova Ngai waku nũkũnyuvĩte wĩthĩwe mbaĩ yake

mwene, kuma ngonĩ syonthe sya andũ syĩ ĩũlũ wa nthĩ. 7Yeova ndaamwenda kana kũmũnyuva, nĩkwĩthĩwa mwaĩ aingĩ kũvĩtũka ũko wa andũ o na wĩva; nũndũ mwaĩ anini kũvĩtũka ngo syonthe sya andũ: 8ĩndĩ nĩ kwĩthĩwa Yeova nũmwendaa, na nĩkwĩthĩwa nũkwenda kwĩanĩsya wĩvĩto ũla wamevĩtĩe aaĩthe menyu, nĩvo Yeova wamumisye na kw'oko kwĩ vinya, na kũmwovosya kũmumya nyũmbanĩ ya ũkombo, kuma kw'okonĩ kwa Valao mũsumbĩ wa Misili. 9Manya ĩndĩ kana Yeova Ngai waku, nĩwe Ngai, Ngai wĩ kĩthito, ũla wĩanĩasya ũtianĩo na ũseo wĩ wendo kwa ala mamwendaa na kũkwata mĩao yake kũvika nzyawa ngili, 10na kwĩĩvanĩsya ũthyũnĩ woo ala mamũmenaa, amanange: ndakethĩwa na kĩkono kwa ũla ũmũmenaa, akamũĩvanĩsya ũthyũnĩ wake. 11Kwondũ wa ũu kwata mwĩao, na myamũlo, na motw'ĩo, ala ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ, ũmeke.

Moathimo wĩwinĩ

(ALIVAI 26.3–13;KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 28.1–14)

12Na kũkeethĩwa, nũndũ nĩmwĩthukĩĩasya motw'ĩo aa, na kũmakwata, na kũmeka, kana Yeova Ngai waku akeanĩsya naku ũtianĩo na ũseo wĩ wendo ũla wamevĩtĩe aaĩthe maku: 13nake akakwenda, na ũkũathima, na ũkwingĩvya; na akaathima ũsyao wa mwĩĩ waku na ũsyao wa nthĩ yaku, lĩu waku wa mbaa ngetha na mbinyu yaku mbĩthĩ na mauta maku, wingĩvo wa ng'ombe syaku, na tũtena twa ndĩthya yaku ya mbũi na malondu, wĩ nthĩ ĩla wamevĩtĩe aaĩthe maku ũkũnenga. 14Ũkaathimwa kũvĩtũka ngo syonthe sya andũ: vatikethĩwa mũndũ mũũme kana mũndũ mũka ũteũsyaa katĩ wenyu, kana ĩndonĩ syenyu. 15Na Yeova akakũvetea ũwau w'onthe; na ndakakũetee ũwau o na ũmwe wa mowau mathũku ma Misili, ala wĩsĩ, ĩndĩ akamaetee onthe ala makũmenaa. 16Naku mina ngo syonthe sya andũ ila Yeova Ngai waku ũkakũnenga; ĩtho yaku yĩtikaasyĩw'ĩe tei: o na ndũkaathũkũme ngai syoo; nũndũ ũu ũkethĩwa kĩtei kya ũkũkwatya.

17Ethĩwa ũkaneena ngoonĩ yaku, Mbaĩ ii nĩ nyingĩ kwĩ nyie; ndonya ata kwilũngya? 18Ndũkaikĩe: lilikana mũno ũndũ Yeova Ngai waku wamwĩkie Valao, na Misili yonthe; 19matatwa manene ala metho maku moonie, na syama, na moseng'yo, na kw'oko kwĩ vinya, na kw'oko kũtambũũku, kũla Yeova Ngai waku wakumisye nakw'o: o ta ũu Yeova Ngai waku akasyĩka ngo syonthe sya andũ ila ũkĩaa. 20Na ũndũ ũngĩ Yeova Ngai waku akatũma mauĩ katĩ woo, kũvika yĩla ala matialile mevithĩte, meanangwa maume mbee waku. 21Ndũkatelemw'e nĩmo; nũndũ Yeova Ngai waku e vamwe naku, nake nĩ Ngai mũnene na wa ũtĩsya. 22Na Yeova Ngai waku akalũngya mbaĩ isu syume mbee waku mbola na mbola: ndũkaimine o ĩmwe, nyamũ sya kĩtheka itikaingĩve kwaku. 23Ĩndĩ Yeova Ngai waku akainengane mbee waku, na akaithokoan'ya na kĩthokoan'yo kĩnene, kũvika syaanangwa. 24Na akanengane asumbĩ moo kw'okonĩ kwaku, na ũkatuma masyĩtwa moo manangwa kuma ĩtheo wa ĩtu: vatikethĩwa mũndũ o na wĩva ũkatonya kũũngama mbee waku, kũvika yĩla wĩmananga. 25Mĩvw'anano myasũvye ya ngai syoo vĩvya na mwaki: ndũkawĩw'ĩe ĩtomo vetha kana thaavu ũla wĩ ĩũlũ wayo, kana kwĩyosea, ndũkese kũkwatw'a nĩw'o; nũndũ nĩ ũthatyo kwa Yeova Ngai waku. 26Na ndũkaaete kĩndũ kya ũthatyo nyũmbanĩ yaku, na ũkĩtw'ĩka kĩndũ kĩumanĩe takyo: kĩmene vyũ, na kĩthĩthe vyũ; nũndũ nĩ kĩndũ kĩumanĩe.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 8

Nthĩ nzeo kũmew'a

1Mwĩao w'onthe ũla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ ũsũvĩe na kũwĩka, nĩ kana wĩthĩwe thayũ, na kwingĩva, na kũlika na kũmesya ĩ nthĩ ĩla Yeova wamevĩtĩe aaĩthe maku. 2Na mĩlilikane nzĩa yonthe ĩla Yeova Ngai waku wakũtongoesye myaka ĩno mĩongo ĩna weũnĩ, nĩ kana akũnyivye, akũtate, amanye ũla wĩ ngoonĩ yaku, ethĩwa wendaa ũkwata mĩao yake kana ti w'o. 3Na akũnyivya, na akũeka wĩthĩwe na nzaa, na akũvũnĩthya na lĩu wĩtawa mana, ũla ũtaamanya, o na aaĩthe maku mataomanya; nĩ kana akũmanyĩthye atĩ mũndũ ndethĩawa thayũ kwondũ wa imũtũ syoka, ĩndĩ ethĩawa thayũ kwondũ wa kĩla ũndũ wumaa kanyw'anĩ wa Yeova. 4Ngũa syaku ila weekĩe ityaakũa, o na kũũ kwaku kũtyaaimba, myaka ĩno mĩongo ĩna. 5Naku ũkamanya ngoonĩ yaku, kana, o ũndũ mũndũ ũkũnaa mwana wake, now'o Yeova Ngai waku ũkũkũnaa. 6Mĩkwate mĩao ya Yeova Ngai waku, ũendae nzĩanĩ syake, na kũmũkĩa. 7Nũndũ Yeova Ngai waku nũkũũlikya nthĩ nzeo, nthĩ yĩ tũlũsĩ twĩ manzĩ, na nthongo na mbuluti, syumasya manzĩ myandanĩ na iĩmanĩ; 8nthĩ yĩ nganũ na mbaale, na mĩsavivũ na mĩkũyũ na makũngũmanga; nthĩ yĩ mĩthata na ũkĩ wa nzũkĩ; 9nthĩ ĩla ũkaĩsĩaa kĩmũtũ ũteũnyivĩwa, ndũkaĩwa nĩ kĩndũ kw'o; nthĩ ĩla mavia mayo nĩ iaa, na iĩmanĩ syayo ũkenza ũthuku. 10Na ũkaya na kũvũna, na ũkamũtaĩa Yeova Ngai waku nũndũ wa nthĩ nzeo ĩla ũkũnengete.

Ũkan'yo ũndũ wa kũlwa nĩ Yeova

11Sũvĩa ndũkese kũlwa nĩ Yeova Ngai waku, kwondũ wa kũlea kũkwata mĩao yake, na motw'ĩo make, na myamũlo yake, ĩla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ: 12kũikethĩwe, waya na kũvũna, na waaka nyũmba nzeo, na kwĩkala vo; 13na ndĩthya syaku sya ng'ombe na sya mbũi na malondu syaingĩva, na vetha waku na thaavu waku waingĩva, na syonthe ila wĩ nasyo syaingĩva; 14ngoo yaku ĩndĩ ĩketũlya, naku ũkyũlwa nĩ Yeova Ngai waku, ũla wakumisye nthĩ ya Misili, ũkumya nyũmbanĩ ya ũkombo; 15ũla wakũtongoesye kũvĩtĩla weũnĩ mũnene na wa ũtĩsya, ũla waĩ na nzoka iilyĩ mwaki na ing'auũ, na nthĩ yĩ waũni ĩte manzĩ; ũla wakumisye manzĩ ĩvianĩ yũmũ mũno; 16ũla wakũvũnĩthasya lĩu wĩtawa mana weũnĩ, ũla aaĩthe maku matawĩsĩ; nĩ kana akũnyivye, na nĩ kana akũtate, akwĩke nesa mũminũkĩlyo waku:

17naku ũkyasya ngoonĩ yaku, Vinya wakwa na ũtonyi wakwa nũmboneete ũthwii ũũ. 18Ĩndĩ mũlilikane Yeova Ngai waku, nũndũ nĩwe ũkũnengae vinya wa kwĩyonea ũthwii; nĩ kana alũlũmĩlye ũtianĩo wake ũla wamevĩtĩe aaĩthe maku, o tondũ kũilyĩ ũmũnthĩ. 19Na kũkeethĩwa, ethĩwa ũkoolwa nĩ Yeova Ngai waku, na kũatĩĩa ngai ingĩ, na kwithũkũma, na kwithaitha, nĩngũũkũsĩĩa ũmũnthĩ kana ndũtĩa kwanangĩka. 20O tondũ Yeova wanangaa mbaĩ mbee wenyu, o ta ũu, inyw'ĩ mũkaanangĩka; nĩkwĩthĩwa nĩmwaleile kwĩthukĩĩsya wasya wa Yeova Ngai wenyu.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 9

Yeova akaananga mbaĩ sya Kanaani

1Ĩw'a, we Isilaeli: ũmũnthĩ nũkũinga Yolotani, ũlike na kwosa nthĩ ya mbaĩ nene na syĩ vinya kwĩ we, ndũa nene na mbiie kũvika ĩtunĩ, 2andũ anene na aasa, ana ma Aanaki, ala ũmesĩ, na ala weewie maiwetwa atĩĩ, Nũũ ũla ũtonya kũũngama mbee wa ana ma Anakĩ? 3Manya ĩndĩ ũmũnthĩ, kana Yeova Ngai waku nĩwe ũla wĩinga mbee waku o ta mwaki ũla ũminaa; nake akamananga, na kũmanyivya mbee waku: kwondũ wa ũu ũkamalũngya, na kũmananga mĩtũkĩ, o tondũ Yeova ũneenete naku. 4Yeova Ngai waku amina kũmalũngya mbee waku, ndũkaneene ngoonĩ yaku, ũkyasya, Nũndũ wa ũlũngalu wakwa Yeova nũndikĩtye nthĩ ĩno nĩmĩmesye; ĩndĩ nĩ kwondũ wa ũthũku wa mbaĩ isu Yeova ailũngya syume mbee waku. 5Ti kwondũ wa ũlũngalu waku, kana kwondũ wa ũlũngalu wa ngoo yaku, wĩlika ũmesye nthĩ yoo; ĩndĩ kwondũ wa ũthũku wa mbaĩ isu Yeova Ngai waku ailũngya syume mbee waku, na nĩ kana alũlũmĩlye ndeto ĩla Yeova wamevĩtĩe aaĩthe maku, Avalaamu, na Isaka, na Yakovo.

Ũng'endu wa Aisilaeli me Olevu

(KUMA 31.18—32.35)

6Manya ĩndĩ, kana Yeova Ngai waku ndeũkũnenga nthĩ ĩno nzeo ũmĩmesye nũndũ wa ũlũngalu waku; nĩkwĩthĩwa wĩ mbaĩ yĩ ngingo nyũmũ. 7Lilikana, ndũkolwe, ũndũ wamũthatisye Yeova Ngai waku weũnĩ: kuma mũthenya ũla waumie nthĩ ya Misili, mũvaka mwavika vandũ vaa, mwamũng'endeeaa Yeova. 8O na vu Olevu mwamũthatĩsya Yeova, nake Yeova amũthatĩa enda kũmwananga. 9Nambata kĩĩmanĩ kwosa masengea ma mavia, o masengea ma ũtianĩo ũla Yeova watianĩe nenyu, nĩvo nekalile kĩĩmanĩ mĩthenya mĩongo ĩna na matukũ mĩongo ĩna; ndyaaya lĩu kana kũnyw'a manzĩ. 10Na Yeova anenga masengea elĩ ma mavia maandĩkĩtwe na kyaa kya Ngai; na kwaandĩkĩtwe ĩũlũ wamo kwĩanana na ndeto syonthe, ila Yeova waneenie nenyu kĩĩmanĩ e katĩ wa mwaki mũthenya wa ũmbano. 11Na kweethĩwa mĩthenya mĩongo ĩna na matukũ mĩongo ĩna yathela, Yeova anenga ala masengea elĩ ma mavia, namo nĩ masengea ma ũtianĩo. 12Na Yeova ambĩa, Ũkĩla, ũtheee mĩtũkĩ; nĩkwĩthĩwa andũ maku ala wamaumisye nthĩ ya Misili nĩmevukĩtye; mĩtũkĩ nĩmathũkĩte nzĩanĩ ĩla nameaĩe; nĩmeseũvĩsye mũvw'anano na syĩndũ matwekethetye. 13Na ũndũ ũngĩ Yeova aneena nakwa, akĩmbĩa, Nĩnonete andũ aa, na, sisya, nĩ andũ me na ngingo nyũmũ: 14ndeka, nĩmanange, na kwananga syĩtwa yoo yume ĩtheo wa ĩtu; na ngakũtw'ĩkĩthya mbaĩ yĩ vinya na nene kwĩ mo. 15Kwondũ wa ũu neethyũũa na natheea kuma kĩĩmanĩ, na kĩĩma kyaĩ kyakanu mwaki: na masengea asu elĩ ma ũtianĩo maĩ mokonĩ makwa elĩ. 16Na noona, na, sisya, mũmũvĩtanĩsye Yeova Ngai wenyu; mũseũvĩtye mũvw'anano wa kasaũ ka ng'ombe na syĩndũ ila mũtwekethetye: mwaathũka mĩtũkĩ nzĩanĩ ĩla Yeova wamwĩaĩe. 17Na nakwete masengea asu elĩ, na namakiman'ya na nthĩ na moko makwa elĩ, namoaa mũsyaĩtye. 18Na navalũka nthĩ mbee wa Yeova, o ta ĩvinda ya mbee, mĩthenya mĩongo ĩna na matukũ mĩongo ĩna; ndyaaya lĩu kana kũnyw'a manzĩ; nũndũ wa naĩ syenyu syonthe ila mwavĩtĩsye, ũndũ wa kwĩka ũndũ Yeova wonaa wĩ ũthũku, mũkĩmũthatya. 19Nũndũ nakĩaa ũthatu na kũthilĩka, kũla Yeova wamũthilĩkĩle amwanange. Ĩndĩ Yeova ambĩthukĩĩsya ĩvinda yĩu nayo. 20Na Yeova amũthatĩa Aluni mũno akyenda kũmũaa: nakwa ĩvinda yĩu namũvoyea Aluni nake. 21Na noosa naĩ yenyu, nayo nĩ kasaũ kala mwaseũvĩtye, nakavĩvya na mwaki, nakatumbanga, nakathia kavinya, katw'ĩka ta kĩtoo: na neekĩa kĩtoo kyako kalũsĩnĩ kala katheeete kuma kĩĩmanĩ.

22Na kũu Tavela, na Masa, na Kivilothi-ataava, mwamũthatya Yeova. 23Na yĩla Yeova wamũtũmie kuma Katesi-mbalinea, akĩmwĩa, Ambatai mũmĩmesye nthĩ ĩla namũnengie; nĩvo mwaleile mwĩao wa Yeova Ngai wenyu, na mũtyaamwĩtĩkĩla, kana kwĩthukĩĩsya wasya wake. 24Nĩmwamũng'endeie Yeova kuma mũthenya ũla namũmanyie inyw'ĩ.

25Kwondũ wa ũu navalũka mbee wa Yeova mĩthenya mĩongo ĩna na matukũ mĩongo ĩna ala navalũkile, nũndũ Yeova nĩwaĩtye akamwananga. 26Na namũvoya Yeova, ngyasya, Ame Mwĩaĩi Yeova, ndũkanange andũ maku na ũtiĩwa waku, ala wamovoisye kwondũ wa ũnene waku, ala wamaumisye Misili na kw'oko kwĩ vinya. 27Lilikana athũkũmi maku, Avalaamu, na Isaka, na Yakovo; ndũkasisye ngũlũ sya andũ aa, kana ũthũku woo, kana naĩ yoo, 28nthĩ ĩla watumisye ndĩkese kwasya, Nĩkwĩthĩwa Yeova ndaatonya kũmalikya nthĩ ĩla wamathie, na nĩkwĩthĩwa nĩwamamenaa, amaumisye akamoaĩe weũnĩ. 29Ĩndĩ nĩ andũ maku na ũtiĩwa waku, ala wamaumisye na vinya waku mũnene na kw'oko kwaku kũtambũũku.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 10

Masengea ma kelĩ ma mavia

(KUMA 34.1–10)

1Ĩvinda yĩu Yeova ambĩa, Asũvya masengea elĩ ma mavia mailyĩ ta ala ma mbee, na ambata vala nĩĩ

kĩĩmanĩ, na tuma ĩsandũkũ ya mĩtĩ. 2Na ngaandĩka masengeanĩ asu ndeto ila syaĩ masengeanĩ ma mbee ala wooaie, na ũkamekĩa ĩsandũkũnĩ yĩu. 3Na ĩndĩ natuma ĩsandũkũ ya mũtĩ wa mũea, na nasũvya masengea elĩ ma mavia mailyĩ ta ala ma mbee, na nambata kĩĩmanĩ, nĩ na masengea asu elĩ kw'okonĩ kwakwa. 4Nake aandĩka masengeanĩ asu, o ũndũ ũandĩko wa mbee wailyĩ, ĩla mĩao ĩkũmi, ĩla Yeova wamũtavĩsye kĩĩmanĩ, e katĩ wa mwaki mũthenya wa ũmbano: na Yeova anenga nyie. 5Na neethyũũa na natheea kuma kĩĩmanĩ, na neekĩa masengea asu ĩsandũkũnĩ yĩla natumĩte; na me vo o tondũ Yeova wambĩaĩe. 6(Na ana ma Isilaeli mauma Mbeelothi Mbene-yaakani mathi kũvĩka Mosela. Aluni akw'ĩa kw'o, na athikwa kw'o; na Eleasali mwana wake athũkũma wĩanĩ wa ũthembi vandũ vake. 7Kuma vau mathi kũvika Ngutokola; na kuma Ngutokola mathi kũvika Yotivatha, nthĩ ĩla yĩ tũlũsĩ twĩ manzĩ. 8Ĩvinda yĩu Yeova avatha mbaĩ ya Livai, ĩkuae ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova, na kũũngamaa mbee wa Yeova ĩmũthũkũme, na kũathimaa syĩtwanĩ yake, kũvika ũmũnthĩ. 9Kwondũ wa ũu Livai nde na kĩanda kana ũtiĩwa vamwe na ana-a-ĩthe; Yeova nĩwe ũtĩĩwa wake, kwĩanana na ũndũ Yeova Ngai waku wamũtavisye.) 10Na nekala kĩĩmanĩ, o ta ĩvinda ya mbee, mĩthenya mĩongo ĩna na matukũ mĩongo ĩna: na Yeova ambĩthukĩĩsya ĩvinda yĩu nayo; Yeova ndaenda ũkwananga. 11Na Yeova ambĩa, Ũkĩla, kwata kyalo kyaku mbee wa andũ; nao makalika na kũmesya ĩ nthĩ, ĩla namevĩtĩe aaĩthe moo kũmanenga.

Ũndũ Ngai ũandũaa

12Na yu, Isilaeli, ũndũ ũla Yeova Ngai waku ũnũkũandũa kwaku nĩ mwaũ, ate o kũmũkĩaa Yeova Ngai waku, na kũendaa nzĩanĩ syake syonthe, na kũmwendaa, na kũthũkũmaa Yeova Ngai waku na ngoo yaku yonthe na thayũ waku w'onthe, 13na kũkwataa mĩao ya Yeova, na myamũlo yake, ĩla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ nĩ kana wone ũseo? 14Sisya, ĩtu nĩ ya Yeova Ngai waku, o na ĩtu yĩla yĩ ĩũlũ wa matu, na nthĩ, na syonthe syĩ kw'o. 15Ĩndĩ Yeova nĩwatanĩe aaĩthe maku na kũmenda, na anyuva ũsyao woo ĩtina woo, naw'o nĩ inyw'ĩ kũmumya ngonĩ syonthe sya andũ, o ũndũ kũilyĩ ũmũnthĩ. 16Kwondũ wa ũu aĩkai makonde ma ngoo syenyu, na mũikethĩwe na ngingo nyũmũ ĩngĩ. 17Nũndũ Yeova Ngai waku, nĩwe Ngai wa i ngai, na Mwĩaĩi wa eaĩi, Ngai mũnene, na wĩ vinya, na wa ũtĩsya, ũla ũtendeeasya andũ, kana kwosa ĩtuvi ya wendeesyo. 18Asilaa katĩ kwondũ wa ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe na aka ndiwa, na nũmwendaa mwĩkali wa ũeninĩ, aimũnenga kya ũya na kya kwĩvw'ĩka. 19Kwondũ wa ũu inyw'ĩ mwendei mwĩkali wa ũeninĩ; nĩkwĩthĩwa inyw'ĩ mwaĩ ekali ma ũeninĩ nthĩ ya Misili. 20Mũkĩe Yeova Ngai waku; mũthũkũme we; lũman'ya nake, na ĩvĩte na syĩtwa yake. 21Nake nĩ ndaĩa yaku, na nĩ Ngai waku, ũla wakwĩkie maũndũ aa manene na ma ũtĩsya, ala metho maku monete. 22Aaĩthe maku matheeie Misili me andũ mĩongo mũonza; na yu Yeova Ngai waku nũkwingĩvĩtye ta ndata sya ĩtunĩ.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 11

Ũnene wa Yeova

1Kwondũ wa ũu mwende Yeova Ngai waku, na kwata wĩaĩo wake, na myamũlo yake, na motw'ĩo make, na mĩao yake, mavinda onthe. 2Na manyai ũmũnthĩ: nũndũ ndiũneena na syana syenyu ila itesĩ, na itaona ũsilĩlo wa Yeova Ngai wenyu, na ũnene wake, na kw'oko kwake kwĩ vinya, na kw'oko kwake kũtambũũku, 3na syama syake, na mawĩa make, ala wamwĩkie Valao mũsumbĩ wa Misili, na nthĩ yake yonthe, kũu Misili; 4na ũndũ wasyĩkie ita sya Misili, mbalasi syoo, na makasya moo ma kaũ; ũndũ wamavw'ĩkie na manzĩ ma Ũkanga Mũtune makĩmũatĩĩa, na ũndũ Yeova wamanangie kũvika ũmũnthĩ; 5na ũndũ wamwĩkie inyw'ĩ mwĩ weũnĩ, kũvika mwavika vaa; 6na ũndũ wamekie Ndathani na Avilamu, ana ma Eliavu, mwana wa Leuveni; ũndũ nthĩ yathamisye kanyw'a wayo, na yamamelya, na andũ ma nyũmba syoo, na maeema moo, na kĩla kĩndũ kyaĩ thayũ maĩ nakyo, nthĩnĩ wa Isilaeli onthe: 7ĩndĩ metho menyu nĩmonete wĩa w'onthe mũnene wa Yeova ũla wekie.

Maũathimo ma nthĩ ya watho

8Kwondũ wa ũu kwatai mwĩao w'onthe ũla ngũmwĩaĩa ũmũnthĩ, nĩ kana mwĩthĩwe na vinya, na kũlika na kũmesya nthĩ, ĩla mwĩinga mũkamĩmesye; 9na nĩ kana mwingĩvye mĩthenya yenyu nthĩ ĩsu, ĩla Yeova wamevĩtĩe aaĩthe menyu kũmanenga na ũsyao woo, nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ. 10Nũndũ nthĩ, ĩla wĩlika ũmĩmesye, ndĩilyĩ nthĩ ya Misili vala mwaumie, vala wavandie mbeũ yaku, na kũmĩnyithya na kũũ kwaku, o ta mũũnda wa mboka; 11ĩndĩ nthĩ, ĩla mwĩinga mũkamĩmesye, nĩ nthĩ yĩ iĩma na myanda, na ĩnyusaa manzĩ ma mbua ya ĩtunĩ, 12nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũsũvĩaa: metho ma Yeova Ngai waku mamĩsyaĩĩsyaa mavinda onthe, kuma mwambĩlĩlyo wa mwaka kũvika mũminũkĩlyo wa mwaka.

13Na kũkeethĩwa, ethĩwa mũkethukĩĩasya mũno mĩao yakwa ĩla ngũmwĩaĩa ũmũnthĩ, mũmwende Yeova Ngai wenyu, na kũmũthũkũma na ngoo yaku yonthe na thayũ waku w'onthe, 14nĩvo ĩndĩ uganengane mbua ya nthĩ yenyu kyathĩ kyayo, mbua ya nthwa na mbua ya uũa, nĩ kana ũtonye kũketha lĩu waku wa mbaa ngetha, na mbinyu yaku mbĩthĩ, na mauta maku. 15Ngamesya nyeki isesinĩ syaku kwondũ wa indo syaku, naku ũkaya na kũvũna. 16Ĩsũvĩei, ngoo syenyu itikakengwe, na inyw'ĩ mũkyathũka, na kũthũkũma ngai ingĩ, na kwithaitha; 17na ũthatu wa Yeova ũkĩmwakanĩa, nake aivinga matu, kũikethĩwe mbua, na nthĩ ĩilea kũsyaa ũsyao wayo; nenyu mũkyanangĩka mĩtũkĩ mume nthĩ nzeo ĩla Yeova ũmũnengae.

18Kwondũ wa ũu iai ndeto ii syakwa ngoonĩ yenyu na mathayũnĩ menyu; na syoveei kw'okonĩ kwenyu syĩthĩwe wonan'yo, na syĩthĩwe ũlilikan'yo katĩ wa metho menyu. 19Na imanyĩasye syana syenyu, mũkĩneena ũvoo wasyo, yĩla ũilyĩ nyũmbanĩ yaku, na yĩla ũendaa nzĩanĩ, na yĩla ũkomaa, na yĩla wũkĩlaa. 20Na iandĩke mĩtĩnĩ ĩla yĩ ndee sya mĩomo ya nyũmba yaku, na mbingĩlonĩ syaku; 21nĩ kana mĩthenya yaku yingĩvw'e, na mĩthenya ya syana syaku, wĩ nthĩ ĩla Yeova wamevĩtĩe aaĩthe maku kũmanenga, o ta mĩthenya ya matu me ĩũlũ wa nthĩ. 22Nũndũ ethĩwa mũkakwata na kĩthing'ĩĩsyo mwĩao ũũ w'onthe ũla ngũkwĩaĩa, na kũwĩka, na kũmwendaa Yeova Ngai wenyu, na kũendaa nzĩanĩ syake syonthe, na kũlũman'ya nake; 23nĩvo ĩndĩ Yeova wĩlũngya mbaĩ isu syonthe syume mbee wenyu, na mũkosa nthĩ ya mbaĩ nene na syĩ vinya kwĩ inyw'ĩ. 24Kĩla vandũ vala ũnyaĩĩ wenyu ũkakinya vakeethĩwa venyu: kuma weũnĩ, na Levanoni, kuma ũsĩnĩ, naw'o nĩ ũsĩ wa Euvalati, o na kũvika ũkanga wa ũthũĩlonĩ wa syũa kũkeethĩwa mũvaka wenyu. 25Vai mũndũ ũkatonya kũũngama mbee wenyu: Yeova Ngai wenyu akeekĩa w'ĩa kwondũ wenyu na ũtĩsyo kwondũ wenyu nthĩ yonthe ĩla mũkakinyĩla, o tondũ wamũtavisye.
26Sisya, ũmũnthĩ nĩngwia mbee wenyu ũathimo na kĩumo: 27ũathimo, ethĩwa mũkeethukĩĩasya mĩao ya Yeova Ngai wenyu, ĩla ngũmwĩaĩa ũmũnthĩ; 28na kĩumo, ethĩwa mũtikethukĩĩasya mĩao ya Yeova Ngai wenyu, ĩndĩ mũkyathũka kuma nzĩanĩ ĩla ngũmwĩaĩa ũmũnthĩ, mũatĩĩe ngai ingĩ, ila mũtaaimanya. 29Na kũkeethĩwa, yĩla Yeova Ngai waku wĩkũlikya nthĩ ĩla mwĩthĩ kũmĩmesya, nĩvo ũkaia ũathimo kĩĩmanĩ kya Ngelisimu, na kĩumo kĩĩmanĩ kya Evali. 30Isu iti mũingo wa Yolotani, ĩtina wa nzĩa ya ũthũĩlonĩ wa syũa, nthĩ ya Akanaani ala matwĩe Alava, kwelekela Ngilikali, vakuvĩ na myaloni ya Mole? 31Nĩkwĩthĩwa nĩmũinga Yolotani mũlike mũmesye nthĩ ĩla Yeova Ngai wenyu ũmũnengae, na mũkamĩmesya, na kũmĩtĩnĩka. 32Na inyw'ĩ sũvĩai na mũyĩka myamũlo yonthe na motw'ĩo ala ngwia mbee wenyu ũmũnthĩ.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 12

O vandũ vamwe va ũthaithĩa

1Ĩno nĩyo myamũlo na aa nĩmo motw'ĩo ala mũkasũvĩaa na kũmekaa mwĩ nthĩ ĩla Yeova, Ngai wa aaĩthe maku, ũkũnengete ũmĩmesye, mĩthenya yonthe ĩla ũkethĩwa thayũ kũũ nthĩ. 2Anangai vyũ kũndũ kw'onthe kũla mbaĩ ila mũkalũngya syathaithĩaa ngai syoo, na iĩmanĩ ndũlu, na tũlĩmanĩ, na ĩtina wa kĩla mũtĩ mwĩũ: 3na anangai ithembeo syoo, na tũlangai ituĩ syoo ilungu, na vĩvyai na mwaki Aselimu yoo; na temangai mĩvw'anano myasũvye ya ngai syoo; na anangai syĩtwa yoo vandũ vau. 4Mũtikamwĩke Yeova Ngai wenyu ũu. 5Ĩndĩ vandũ vala Yeova Ngai wenyu wĩnyuva nthĩnĩ wa mbaĩ syenyu syonthe avaie syĩtwa yake, nĩvo ũtũo wake vala mwĩelekela, na vau nĩvo wĩendaa; 6na vau mũkatwaaa nthembo syenyu sya kũvĩvw'a, na nthembo syenyu sya kũtonywa, na ilungu syenyu sya ĩkũmi, na nthembo ya kũkĩlw'a ya moko menyu, na mawĩvĩto menyu, na nthembo syenyu sya kumya na ngoo ya kwenda, na kĩla kĩsyawa mbee kya ndĩthya yenyu ya ng'ombe na ya mbũi na malondu: 7na vau mũkaya mbee wa Yeova Ngai wenyu, na mũkatanĩa kĩla ũndũ ũla mwĩkaa na moko menyu, inyw'ĩ na andũ ma nyũmba syenyu, ũla Yeova Ngai waku ũkũathimĩe. 8Mũtikeke mũkĩatĩĩa maũndũ onthe ala tũkwĩka vaa ũmũnthĩ, kĩla mũndũ o ũndũ wonaa wĩ ũseo methonĩ make; 9nũndũ mũtyaamba kũlika ũthũmũonĩ na ũtiĩwanĩ, ũla Yeova Ngai waku ũkũnengae. 10Ĩndĩ yĩla mwĩinga Yolotani, na kũtũa nthĩ ĩla Yeova Ngai wenyu wĩtuma ũmĩtiĩwa, nake aimũnenga kũthũmũa kuma amaithanĩ menyu ala mamũthyũlũlũkĩte, na ĩndĩ mũkikala mũte na mũisyo; 11nĩvo ĩndĩ kũkeethĩwa kana vala Yeova Ngai wenyu wĩnyuva, ayĩkalye syĩtwa yake vo, o vau mũkatwaa syonthe ila ngũmwĩaĩa: nthembo syenyu sya kũvĩvw'a, na nthembo syenyu sya kũtonywa, na ilungu syenyu sya ĩkũmi, na nthembo ya kũkĩlw'a ya moko menyu, na mawĩvĩto menyu onthe maseo ala mũmwĩvĩtĩaa Yeova.
12Tanai mbee wa Yeova Ngai wenyu, inyw'ĩ, na ana menyu, na eĩtu menyu, na athũkũmi menyu aũme, na athũkũmi menyu eĩtu, na Mũlivai ũla wĩ kwenyu, nũndũ nde na kĩanda kana ũtiĩwa vamwe nenyu. 13Ĩsũvĩe ndũkathembe nthembo syaku sya kũvĩvw'a kĩla vandũ wonaa; 14ĩndĩ vala Yeova wĩnyuva mbaĩnĩ ĩmwe yaku, vau nĩvo ũkathembea nthembo syaku sya kũvĩvw'a, na vau ũkeeka w'onthe ũla nĩkwĩaĩaa.
15Ĩndĩ, weew'a mũmeo ngoonĩ yaku, nũtonya kũaa nyamũ na kũya wĩ kwaku, kwĩanana na ũathimo wa Yeova Ngai waku ũla wakũnengie: ala avuku na ala atheu matonya kũmĩya, ta nyama ya kĩlong'a, na ya ndaatai nzamba. 16Ĩndĩ mũtikaye nthakame yasyo; mĩte nthĩ ta manzĩ. 17Ndũkaĩe kwaku kĩlungu kya ĩkũmi kya lĩu waku wa mbaa ngetha, kana kya mbinyu waku mbĩthĩ, kana kya mauta maku, kana kya kĩla kĩsyawa mbee kya ndĩthya yaku ya ng'ombe kana ya mbũi na malondu, kana mawĩvĩto maku o na meva ala ũmevĩtaa, kana nthembo syaku sya kumya na ngoo ya kwenda, kana nthembo ya kũkĩlw'a ya kw'oko kwaku; 18ĩndĩ ũkaiĩa mbee wa Yeova Ngai waku vala Yeova Ngai waku wĩnyuva, we, na mwana waku, na mwĩĩtu waku, na mũthũkũmi waku mũndũ mũũme, na mũthũkũmi waku mwĩĩtu, na Mũlivai ũla wĩ kwaku: na ũkatana mbee wa Yeova Ngai waku maũndũnĩ onthe ala mwĩkaa na moko maku. 19Ĩsũvĩe ndũkaaũlwe nĩ Mũlivai mĩthenya yonthe ĩla wĩ thayũ wĩ nthĩ yaku.
20Yĩla Yeova Ngai waku ũkongela mũvaka waku, o tondũ wakwathie, naku ũkasya, Ngaya nyama, nĩkwĩthĩwa ngoo yaku yĩ na mũmeo wa kũya nyama; nũtonya kũya nyama, o tondũ ngoo yaku ĩnĩkwenda. 21Ethĩwa vandũ vala Yeova Ngai waku wĩnyuva, ekĩe syĩtwa yake vo, vethĩwa kũasa naku, nĩvo ĩndĩ wĩũaa

kuma ndĩthyanĩ yaku ya ng'ombe na ya mbũi na malondu, ila Yeova ũkũnengete, o tondũ nakwĩaĩe; na nũtonya kũya wĩ kwaku, o tondũ ngoo yaku ĩnĩkwenda. 22O tondũ kĩlong'a na ndaatai nzamba iĩsawa, o ta ũu ũkaiya: ala avuku na ala atheu matonya kwiya ũndũ ũmwe. 23Kwata ũndũ ũũ vyũ ndũkaaye nthakame: nũndũ nthakame nĩyo thayũ; na ndũkaaĩsanĩsye thayũ na nyama. 24Ndũkaamĩye; mĩte nthĩ ta manzĩ. 25Ndũkaamĩye; nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwaku, na kwa syana syaku ĩtina waku, yĩla ũkeka ũla Yeova wonaa wĩ ũseo. 26Ĩndĩ syĩndũ syaku ntheu ila wĩ nasyo, na mawĩvĩto maku, syose, na ũithi vala Yeova wĩnyuva; 27na ũkathembe nthembo syaku sya kũvĩvw'a, nyama na nthakame, kĩthembeonĩ kya Yeova Ngai waku; na nthakame ya nthembo syaku sya kũtonywa ĩta kĩthembeonĩ kya Yeova Ngai waku; naku ũkaya i nyama. 28Sũvĩa noyĩw'a ndeto ii syonthe ila nĩkwĩaĩaa, nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwaku, na kwa syana syaku ĩtina waku tene na tene, yĩla wĩĩkaa ũla Yeova Ngai waku wonaa wĩ ũseo na wa w'o.

Ũkan'yo ũndũ wa kũthaitha mĩvw'anano

29Yĩla Yeova Ngai waku ũkaivetanga i mbaĩ syume mbee waku, vala wĩlika kwilũngya, naku ũkailũngya, na kwĩkalaa nthĩ yasyo; 30ĩsũvĩe ndũkese kũkwatw'a wiatĩĩe, ĩtina wa kwanangwa kwasyo kumw'a mbee waku; na ndũkaakũlye ũvoo wa ngai syasyo, ũkyasya, Mbaĩ ii ithũkũmaa ngai syasyo ata? Nakwa nĩke o ta syo. 31Ndũkamwĩke ũu Yeova Ngai waku: nĩkwĩthĩwa kĩla ũndũ wa ũmũthatya Yeova, ũla ũmenaa, nĩsyeekĩte ngai syasyo; nũndũ o na ana masyo na eĩtu masyo nivĩvĩasya na mwaki ngai syasyo.

32Kĩla ndeto nĩmwĩaĩaa, mĩsũvĩe na kũmĩka: ndũkamyongele, kana kũmĩola.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 13

1Ethĩwa kũkookĩla mwathani kwaku, kana mũoti wa ndoto, nake akĩkũathĩa kyama kana ũseng'yo, 2na kyama kyu kana ũseng'yo ũsu ũkĩkĩka, ũla wakũathĩe, aikwĩa, Tũvikĩle ngai ingĩ, ila ũtaamanya, na twithũkũme; 3ndũkethukĩĩsye ndeto sya mwathani ũsu, kana mũoti ũsu wa ndoto: nũndũ Yeova Ngai wenyu nũmũtataa, amanye ethĩwa nĩmũmwendaa Yeova Ngai wenyu na ngoo yenyu yonthe na thayũ wenyu w'onthe. 4Mũatĩĩei Yeova Ngai wenyu, na mũkĩei we, na kũkwata mĩao yake, na kwĩw'a wasya wake, na mũthũkũmei, na kũlũman'ya nake. 5Na mwathani ũsu, kana mũoti ũsu wa ndoto akooawa, nĩkwĩthĩwa aĩtye ũeke Yeova Ngai waku, ũla wakumisye nthĩ ya Misili, na ũkwovosya kuma nyũmbanĩ ya ũkombo, akwathũkye wume nzĩanĩ ĩla Yeova Ngai waku wakwĩaĩe ũendae nayo Ũu nĩw'o wĩvetaa ũthũku ũũ wume kwaku.

6Ethĩwa mwana-a-mwenyu, kana mwana waku, kana mwĩĩtu waku, kana kĩveti kya kĩthũinĩ kyaku, kana mũnyanyau, ũla ũilyĩ thayũ waku mwene, akakũsengasenga kĩmbithĩ, aikwĩa, Tũthi tũthũkũme ngai ingĩ, ila ũtaamanya, we, kana aaĩthe maku; 7ngai sya mbaĩ ila ikũthyũlũlũkĩte, ila syĩ vakuvĩ naku, kana syĩ kũasa naku, kuma ngalĩ ĩmwe ya nthĩ o kũvika ngalĩ ĩla ĩngĩ ya nthĩ; 8ndũkamwĩtĩkĩle, o na ndũkamwĩthukĩĩsye; itho vaku yĩikamwĩw'ĩe tei; o na ndũkamũeke, o na ndũkamũvithe: 9ĩndĩ ndũkatĩe kũmũaa; kw'oko kwaku kũkeethĩwa kwa mbee ĩũlũ wake kũmũaa, na ĩtina moko ma andũ onthe. 10Na mũkimange na mavia akw'e, nĩkwĩthĩwa nũtatĩte ũkũkusya ũtaanĩsye na Yeova Ngai waku, ũla wakumisye nthĩ ya Misili, ũkumya nyũmbanĩ ya ũkombo. 11Na Isilaeli onthe makeew'a, na kũkĩa, na maikeka ĩngĩ ũthũku wĩana ũu kwaku.

12Ethĩwa ũkeew'a ndũanĩ ĩmwe yaku, ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae ũtũe vo, ũmwe akyasya, 13Andũ ang'endu nĩmaumĩte kwaku, na nĩmakusĩtye andũ ma ndũa yoo, makyasya Tũthi tũthũkũme ngai ingĩ, ila mũtaamanya; 14nĩvo ĩndĩ wĩkũlya, na kũmantha, na kũlya na kĩthing'ĩĩsyo; na, sisya, ethĩwa nĩ wa w'o, na nĩ w'o ki, kana ũthũku ũilyĩ ũu nĩwĩkĩtwe kwaku, 15no mũvaka ũkũne andũ ma ndũa ĩsu kwa kũmatemanga na ũvyũ, ũkĩmyananga vyũ, na syĩndũ syonthe ila syĩ nthĩnĩ wayo na indo ila syĩ vo, kũtemanga na ũvyũ. 16Na ũmban'ya mũtavo w'onthe wayo nzĩanĩ nene yayo katĩ, na kũmũvĩvĩsya Yeova Ngai waku ndũa ĩsu na mwaki, na mũtavo w'onthe wayo vyũ: na ĩkeethĩwa mbumbu kũvika tene na tene; ndĩkakwe ĩngĩ. 17Kĩndũ o na kĩva kya kĩla kĩumanĩe kĩikalũman'ye na kw'oko kwaku; nĩ kana Yeova aeke wai wa ũthatu wake, na ũkwon'ya tei, na ũkwĩw'ĩa ĩnee, na ũkwingĩvya, o tondũ wamevĩtĩe aaĩthe maku; 18yĩla ũkethukĩĩsya wasya wa Yeova Ngai waku, ũkwate mĩao yake yonthe ĩla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ, wĩke ũla Yeova Ngai waku wonaa wĩ ũseo.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 14

Maũndũ meekawa kwondũ wa akw'ũ mavatane

1Inyw'ĩ mwĩ syana sya Yeova Ngai wenyu: mũikaetemange, kana kwenza mbaa katĩ wa metho menyu kwondũ wa akw'ũ. 2Nũndũ wĩ mbaĩ ntheu kwa Yeova Ngai waku, na Yeova nũkũnyuvĩte wĩthĩwe mbaĩ yake mwene, kuma ngonĩ syonthe sya andũ ila syĩ ĩũlũ wa nthĩ.

Nyamũ ntheu na ila mbuku

(ALIVAI 11.1–47)

3Ndũkaaye kĩndũ o na kĩva kĩla kĩthatasya. 4Ii nĩsyo nyamũ ila mũtonya kũya: ng'ombe, na ĩlondu, na mbũi, 5ndaatai nzamba, na kĩlong'a, na nthwaĩa nzamba, na mbũi ya kĩthekanĩ, na nthia nzaũ, na ngondi, na ĩsũkũ. 6Na kĩla nyamũ yĩ na ĩvũngũ yatũe, na yĩ mathaio matũku katĩ, na ĩthaumasya, nyamũnĩ syonthe, nĩyo mũtonya kũya. 7Ĩndĩ ii mũikaaya sya ila ithaumasya, kana sya ila syĩ na ĩvũngũ yatũe: Ngamĩle, na mbũkũ,

na kĩnyowe, nũndũ nithaumasya ĩndĩ iti na ĩvũngũ yatũe, isu nĩ mbuku kwenyu. 8Na ngũlũe, nũndũ yĩ na ĩvũngũ yatũe ĩndĩ ndĩthaumasya, nayo nĩ mbuku kwenyu: mũikaaye nyama syasyo, na mũikaakiite syĩ ngw'ũ.
9Ii nĩsyo mũtonya kũya ila syĩ manzĩnĩ: o ĩla yĩ na nthwau na makwaũ nĩmũtonya kũya: 10na ĩla ĩte na nthwau na makwaũ mũikaaye; nĩ mbuku kwenyu.
11Nyũnyi syonthe ntheu nĩmũtonya kũya. 12Ĩndĩ ii nĩsyo ila mũtatonya kũya: ndiũ, na ndiũ ya ĩthingi, na ndei, 13na kalũmalũmi, na kĩvaalala, na kĩmangaũ o mũthemba wakyo, 14na ngũngũũ o mũthemba wayo 15na nyaa, na ĩowe, na ĩng'aa, na mbolosya o mũthemba wayo, 16na mũnyũũ, na ndundu nene, na ndundu yĩ mbya, 17na ngunĩ, na ndei ya ĩthingi, na ĩvutavutĩlya, 18na ĩsaũ, na ĩkũthakũthĩi o mũthemba wayo, na ĩlumi, na ũvuvu. 19Na tũsamũ tw'onthe tũla twĩ na nthwau na tũtambũkaa nĩ tũvuku kwenyu: tũikaaĩwe. 20Nyũnyi ntheu syonthe nĩmũtonya kũya.
21Mũikaaye kĩndũ o na kĩva kya kũkw'a: nũtonya ũkĩnenga mwĩkali wa ũeninĩ wĩ kwaku, akaya; kana nũtonya ũkĩthooesya mũndũ wa nthĩ ĩngĩ: nũndũ wĩ mbaĩ ntheu kwa Yeova Ngai waku. Ndũkaaue katena ka mbũi na ĩia ya inyia wako.

Mwĩao wa kĩlungu kya ĩkũmi

22Mũvaka wumye kĩlungu kya ĩkũmi kya wingĩvo wa mbeũ syaku, ila syumaa mũũndanĩ kĩla mwaka. 23Naku ũkaĩa mbee wa Yeova Ngai waku, vala wĩnyuva, ekalye syĩtwa yake vo, kĩlungu kya ĩkũmi kya lĩu waku wa mbaa ngetha, na kya mbinyu yaku mbĩthĩ, na kya mauta maku, na ila isyaawa mbee sya ndĩthya yaku ya ng'ombe, na ya mbũi na malondu; nĩ kana wĩmanyĩsye kũmũkĩaa Yeova Ngai waku mavinda onthe. 24Na ethĩwa nzĩa nĩ ndasa mũno kwaku, ũndũ ũtatonya kwikua, nĩkwĩthĩwa vandũ vau nĩ vaasa mũno na kwaku, vala Yeova Ngai waku wĩnyuva, ekĩe syĩtwa yake vo, yĩla Yeova Ngai waku ũkakũathima; 25nĩvo ĩndĩ wĩikũan'ya itw'ĩke mbesa, noyoveea i mbesa kw'okonĩ kwaku, na enda vala Yeova Ngai waku wĩnyuva: 26na mbesa isu ia kwondũ wa o kĩla ngoo yaku ĩnĩkwenda, kwondũ wa ng'ombe, kana malondu, kana mbinyu, kana kĩla kĩtoonasya, kana o kĩla ngoo yaku yĩkwĩtya; na ũkaĩa vau mbee wa Yeova Ngai waku, na ũkatana, we na ala ma nyũmba yaku. 27Na Mũlivai ũla wĩ kwaku, ndakaakũle; nũndũ nde na kĩanda kana ũtiĩwa vamwe naku.
28Kĩla myaka ĩtatũ yathela umasya kĩlungu kyonthe kya ĩkũmi kya wingĩvo wa syĩndũ syaku sya mwaka o ũsu, na ia kwaku: 29na Mũlivai, nĩkwĩthĩwa nde na kĩanda kana ũtiĩwa vamwe naku, na mwĩkali wa ũeninĩ, na ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, na mũndũ mũka ndiwa, ala me kwaku, makooka, na makaya na kũvũna; nĩ kana Yeova Ngai waku akũathime wĩanĩ w'onthe wa moko maku ũla ũtethasya.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 15

Mwaka wa ũekanĩo

1Kĩla myaka mũonza yathela ekanĩai. 2Na ũekanĩo ũsu ũilyĩ ũũ: kĩla mũndũ ũmũkovethetye mũtũi wake namũekee kyu kĩla ũmũkovethetye; ndakamumĩthye mũtũi wake na mwana-a-ĩthe kyo na vinya; nĩkwĩthĩwa ũekanĩo wa Yeova nũtavanĩtw'e. 3Nũtonya kũmumĩthya mũndũ wa nthĩ ĩngĩ: ĩndĩ kĩla kyaku mwana-a-au wĩ nakyo, kw'oko kwaku kũkakĩeke. 4Ĩndĩ kũikethĩwa ngya kwaku (vate ndĩi Yeova akakũathima wĩ nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae yĩthĩwe ũtĩiwa ũmĩmesye), 5ethĩwa ũkeethukĩĩsya ki wasya wa Yeova Ngai waku, ũkwate na kwĩka mwĩao ũũ w'onthe ũla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ. 6Nũndũ Yeova Ngai waku akakũathima, o tondũ wakwathie: na ũkakovethya mbaĩ nyingĩ, ĩndĩ ndũkakova; na ũkaisumbĩka mbaĩ nyingĩ, ĩndĩ itikakũsumbĩka.
7Ethĩwa kwaku kũkeethĩwa mũndũ ngya, ũmwe wa ana-a-au, kwaku nthĩ yaku ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae, ndũkomye ngoo yaku, o na ndũkamũkumbatĩlĩlye kw'oko kwaku mwana-a-au e ngya; 8ĩndĩ ndũtĩa kũmũtambũũkĩsya kw'oko kwaku, na kũmũkovethya kĩla kĩanĩe vata wake, o kĩla ũnũkwenda. 9Ĩsũvĩe ndũkethĩwe na ũsũanĩo mũthũku ngoonĩ yaku, ũkyasya, Mwaka wa mũonza, naw'o nĩ mwaka wa ũekanĩo, nũthengee; na itho yaku yĩkĩthĩwa yĩ ĩthuku ĩũlũ wa mwana-a-au ngya, naku ũilea kũmũnenga kĩndũ; nake akĩmwĩkaĩla Yeova kwondũ waku, na ũndũ ũsu ũkethĩwa naĩ kwaku. 10Na mũvaka ũmũnenge, na ngoo yaku ndĩkew'a woo ũimũnenga; nĩkwĩthĩwa kwondũ wa ũndũ ũsu Yeova Ngai waku akakũathima wĩanĩ waku w'onthe, na kĩla ũndũnĩ ũla wĩkaa na moko maku. 11Nũndũ ngya itikathela nthĩ o na ĩndĩĩ: kwondũ wa ũu nĩngũkwĩaĩa, ngyasya, Ndũtĩa kũmũtambũũkĩsya mwana-a-au kw'oko kwaku, na ala maku athĩnĩ, na ala maku ngya, nthĩ yaku.

Ũndũ ngombo syaĩle kwĩkwa

(KUMA 21.1–11)

12Ethĩwa mwana-a-au, mũndũ mũũme Mũevelania, kana mũndũ mũka Mũevelania, akathoow'a kwaku, na ũkũthũkũma myaka thanthatũ; nĩvo mwaka wa mũonza ũkamũthasya aume kwaku. 13Na wamũthasya aume kwaku, ndũkamũeke athi ate na kĩndũ: 14mũnenge na ũlau kuma ndĩthyanĩ yaku ya mbũi na malondu, na kuma kĩvũĩonĩ kyaku, na kuma kĩangĩonĩ kyaku kya nzavivũ; o tondũ Yeova Ngai waku ũkũathimĩte o ta ũu ũkamũnenga. 15Na lilikana atĩ waĩ ngombo nthĩ ya Misili, na Yeova Ngai waku akwovosya: kwondũ wa ũu nĩngũkwĩaĩa ũndũ ũsu ũmũnthĩ. 16Na kũkeethĩwa, ethĩwa akakwĩa, Ndiuma kwaku; nĩkwĩthĩwa nũkwendete we na nyũmba yaku, nĩkwĩthĩwa nĩwoneaa ũseo kwaku; 17nĩvo ĩndĩ wĩosa mũkuva, noitonya kũtũ kwake amamĩĩsye mũomonĩ, na akeethĩwa mũthũkũmi waku tene na tene. Na ngombo yaku mwĩĩtu ũkamwĩka ta ũu. 18Ndũkone nĩ vinya ũimũthasya aume kwaku; nũndũ nũkũthũkũmĩte myaka thanthatũ, na nĩ ta ĩtuvi

kundũ kwĩlĩ ya mũndũ ũtuvawa; na Yeova Ngai waku akakũathima ũndũnĩ w'onthe ũla wĩkaa.

Kũvathanw'a kwa ila isyaawa mbee sya indo syĩthĩwe ntheu

19Ila isyaawa mbee syonthe nũme ndĩthyanĩ yaku ya ng'ombe, na ya mbũi na malondu ivanthan'ye syĩthĩwe ntheu kwa Yeova Ngai waku: ndũkatethye wĩa na kĩla kĩsyawa mbee kya ndĩthya yaku ya ng'ombe, o na ndũkatile maw'ĩa ma kĩla kĩsyawa mbee kya ndĩthya yaku ya mbũi na malondu. 20Kĩĩsĩae mbee wa Yeova Ngai waku kĩla mwaka vandũ vala Yeova wĩnyuva, we na andũ ma nyũmba yaku. 21Na ethĩwa kĩ kĩema, ethĩwa nĩkĩthuaa kana kĩtyonaa nthĩ, kĩema o na kĩva, ndũkakĩthembee Yeova Ngai waku. 22Kĩĩsĩae kwaku: ala avuku na ala atheu makaya ũndũ ũmwe, o tondũ maĩsaa kĩlong'a na ndaatai. 23Ĩndĩ ndũkaaye nthakame yakyo; mĩte nthĩ ta manzĩ.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 16

Ila mboka itatũ itw'ĩtwe

(KUMA 23.14–17;34.18–24)

1Sũvĩa mwei wa Avivu, na lilikana vasaka kwondũ wa Yeova Ngai waku; nũndũ Yeova Ngai waku nĩwakumisye nthĩ ya Misili ũtukũ mwei wa Avivu. 2Na mũthembee Yeova Ngai waku vasaka wa ndĩthya ya mbũi na malondu na ya ng'ombe, vandũ vala Yeova wĩnyuva, ekalye syĩtwa yake vo. 3Ndũkaaye kĩmũtũkĩ ĩlawa vamwe naw'o; mĩthenya mũonza wĩya kĩmũtũ kĩte ĩlawa vamwe naw'o, nĩ kĩmũtũ kya thĩna; nũndũ nĩwaumie nthĩ ya Misili ũindũkĩte: nĩ kana mĩthenya yonthe ya thayũ waku ũlilikane mũthenya ũla waumie nthĩ ya Misili. 4Na kũikoneke kwaku ĩlawa nthĩnĩ wa mĩvaka yaku yonthe vandũ va mĩthenya mũonza; o na nyama o na yĩva ĩla ũthembaa mũthenya wa mbee wĩoo, ndĩkaaekwe ũtukũ ũsu kũvika kĩoko. 5Ndũkaathembe vasaka kwaku o na va, ũla Yeova Ngai waku ũkũnengae; 6ĩndĩ no vandũ vala Yeova Ngai waku wĩnyuva, ekalye syĩtwa yake vo, nĩvo wĩthembea vasaka wĩoo, syũa yĩkĩthũa, ĩvinda ta yĩu, yĩla waumie Misili. 7Naku wĩua na kũĩa vala Yeova Ngai waku wĩnyuva: na kĩoko kyu ĩthyũũe, ũende maeemanĩ maku. 8Ĩsaa kĩmũtũ kĩte ĩlawa mĩthenya thanthatũ; na mũthenya wa mũonza wĩthĩwe ũmbano ũkilĩtye wa Yeova Ngai waku; ndũkatethye wĩa mũthenya ũsu.

9Ĩtalĩle syumwa mũonza: ambĩlĩlya kũtala syumwa mũonza kuma yĩla wĩambĩlĩlya kũketha lĩu ũtũĩtye na kavyũ ke ngoto. 10Ũkeethĩwa na mboka ya syumwa kwondũ wa Yeova Ngai waku vamwe na ũelo wa nthembo ya kw'oko kwaku ya kumya na kwenda kwa ngoo, ĩla wĩnengane, o kwĩanana na ũndũ Yeova Ngai waku ũkũathimaa: 11naku ũkatane mbee wa Yeova Ngai waku, we, na mwana waku, na mwĩĩtu waku, na mũthũkũmi waku mũndũ mũũme, na mũthũkũmi waku mwĩĩtu, na Mũlivai ũla wĩ kwaku, na mwĩkali wa ũeninĩ, na ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, na mũndũ mũka ndiwa, ala matwĩe kwaku, vandũ vala Yeova Ngai waku wĩnyuva, ekalye syĩtwa yake vo. 12Naku lilikana waĩ ngombo nthĩ ya Misili: na sũvĩa noyĩka myamũlo ĩno yonthe.

13Ũlilikanae mboka ya malwanda mĩthenya mũonza, wamina kumya kĩvũĩonĩ kyaku na kumya kĩangĩonĩ kyaku kya nzavivũ: 14na tanĩa mbokanĩ yaku, we, na mwana waku, na mwĩĩtu waku, na mũthũkũmi waku mũndũ mũũme, na mũthũkũmi waku mwĩĩtu, na Mũlivai, na mwĩkali wa ũeninĩ, na ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, na mũndũ mũka ndiwa, ala me kwaku. 15Ũkeethĩwa na mboka ya mĩthenya mũonza kwondũ wa Yeova Ngai waku vandũ vala Yeova wĩnyuva; nĩkwĩthĩwa Yeova Ngai waku akakũathima wingĩvyonĩ waku w'onthe, na wĩanĩ w'onthe wa moko maku, na ũkeethĩwa na ũtanu ki. 16Mavinda atatũ kĩla mwaka aũme maku onthe makookaa mbee wa Yeova Ngai waku vala wĩnyuva: mbokanĩ ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa, na mbokanĩ ya syumwa, na mbokanĩ ya malwanda; na matikokae mbee wa Yeova na moko mathei: 17kĩla mũndũ akanengane o ũndũ ũtonya, kwĩanana na ũathimo wa Yeova Ngai waku ũla ũkũnengete.

Ũsili wa w'o

18Maie asili na anene mbingĩlonĩ syaku syonthe, ala Yeova Ngai waku ũkũnengae, kwĩanana na mbaĩ syaku; namo makatusĩaa andũ sila mũlũngalu. 19Ndũkelelũkasye sila wa katĩ: ndũkamendeeasye andũ; ndũkaose ĩvaki; nũndũ ĩvaki nĩyĩlindaa metho ma ala oĩ, na kwelelũkasya ndeto sya ala alũngalu. 20Atĩĩa ũla ũlũngalu ki, nĩ kana wĩthĩwe thayũ, na kũtiĩwa nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae.

21Ndũkenzĩle Asela wa mũtĩ wa mũthemba o na wĩva ũtee wa kĩthembeo kya Yeova Ngai waku, ũla ũkeseũvĩsya. 22O na ndũkeũngamĩsye kĩtuĩ; kĩla Yeova Ngai waku ũmenaa.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 17

1Ndũkathembee Yeova Ngai waku ng'ombe, kana ĩlondu, yĩla yĩ kĩema, kana ũndũ o na wĩva ũthũku; nũndũ ũndũ ũsu nũmũthatasya Yeova Ngai waku.

2Ethĩwa kũkooneka nthĩnĩ waku, nthĩnĩ wa mbingĩlo syaku o na syĩva ila Yeova Ngai waku ũkũnengae, mũndũ mũũme kana mũndũ mũka, ũla wĩkaa ũla Yeova Ngai waku wonaa wĩ ũthũku, aivĩtya ũtianĩo wake, 3na nĩ mũendu kũthũkũma ngai ingĩ, na kwithaitha, kana syũa, kana mwei, kana imwe sya nguthu ya ĩtunĩ, ũndũ ndaeaa, 4na watavw'a, na nũwĩw'ĩte; nĩvo ĩndĩ wĩkũlya na kĩthing'ĩĩsyo; na, sisya, ethĩwa nĩ wa w'o, vate ndĩi, kana ũthũku ũsu nĩwĩkĩtwe nthĩnĩ wa Isilaeli, 5nĩvo ĩndĩ mumaalye mbingĩlonĩ syaku mũndũ mũũme ũsu kana mũndũ mũka ũsu, ũla wĩkĩte ũndũ ũsu ũthũku, o mũndũ mũũme kana mũndũ mũka; na makimange na mavia makw'e. 6Kwa kanyw'a wa ngũsĩ ilĩ, kana ngũsĩ itatũ, ũla wa kũawa nĩoaawe; ndakoawe kwa kanyw'a

wa ngũsĩ ĩmwe. 7Moko ma ngũsĩ isu methĩwe ma mbee ĩũlũ wake kũmũaa, na ĩtina moko ma andũ onthe. Ũu nĩw'o wĩvetaa ũthũku ũsu wume kwaku.
8Ethĩwa kũkookĩla ũndũ ũkũema silanĩ, katĩ wa nthakame na nthakame, katĩ wa mũandũi na mũandũwa, katĩ wa ĩkũna na ĩkũna, namo nĩ maũndũ ala meũkananĩwa nthĩnĩ wa mbingĩlo syaku; nĩvo ĩndĩ wĩũkĩla na kwambata vala Yeova Ngai waku wĩnyuva; 9na ũmaendee athembi Alivai, na ũla ũkethĩwa mũsili mĩthenya ĩsu: na makũlye; na makakwon'ya ũtw'ĩo wa sila. 10Naku wĩĩka kwĩanana na ũtw'ĩo ũla mekwonesya vandũ vu vala Yeova wĩnyuva; na sũvĩa na kwĩka w'onthe ũla mekũmanyĩsya: 11kwĩanana na mĩao ĩla mekũmanyĩsya, na kwĩanana na ũtw'ĩo ũla mekũtavya, wĩĩka ũu; ndũkaaathũke kuma ũtw'ĩonĩ ũla mekwon'ya, ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, kana kw'oko kwa aka. 12Na mũndũ ũla wĩng'endaa, akĩlea kũmwĩthukĩĩsya mũthembi ũla ũũngamaa athũkũme mbee wa Yeova Ngai waku, kana mũsili, mũndũ ũsu akakw'e: naku ũkaveta ũthũku ũsu kwa Isilaeli. 13Na andũ onthe makeew'a, na kũkĩa, na matikang'enda ĩngĩ.

Matao ũndũ wa mũsumbĩ

14Yĩla wĩvika nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae, na wamĩmesya, na kũtũa vo, na kwasya, Ngaia mũsumbĩ anzumbĩke, ta mbaĩ syonthe ila inthyũlũlũkĩte; 15mũvaka ũmwie ũla Yeova Ngai waku wĩnyuva ethĩwe mũsumbĩ waku; ia ũmwe wa ana-a-au akũsumbĩke; ndũkaamũsumbĩkye mũndũ wa nthĩ ĩngĩ, ũla ũte mwana-a-au. 16Ĩndĩ ndakaingĩvye mbalasi kwake, kana kũtuma andũ masyoka Misili, nĩ kana aingĩvye mbalasi; nũndũ Yeova nũmũtavĩtye, Mũtikasyokee ĩngĩ nzĩa ĩsu. 17O na ndakatwae aka aingĩ, ngoo yake ndĩkathyũũwe: o na ndakaeyingĩvĩsye vetha kana thaavu.
18Na kũkeethĩwa, yĩla wĩĩkalĩla kĩvĩla kya ũsumbĩ wake, eĩyumĩĩĩsya ũandĩko wa mĩao ĩno ĩvukunĩ, kũatĩĩa ĩvuku yĩla yĩ na athembi Alivai: 19na akĩthĩwa nayo, na akĩyĩsomaa mĩthenya yonthe ya thayũ wake; nĩ kana emanyĩsye kũkĩa Yeova Ngai wake, kũkwata ndeto syonthe sya mĩao ĩno na myamũlo ĩno, kũsyĩkaa; 20nĩ kana ngoo yake ndĩkaaĩnenevye ĩũlũ wa ana-a-ĩthe make, na nĩ kana ndakaaathũke na kũtia ũla mwĩao, ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, kana aka: nĩ kana aingĩvye matukũ make ũsumbĩnĩ wake, we na syana syake, nthĩnĩ wa Isilaeli.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 18

Ilungu sya athembi na Alivai

1Athembi Alivai, o mbaĩ yonthe ya Alivai, matikethĩwe na kĩanda kana ũtiĩwa vamwe na Isilaeli: makaye nthembo sya Yeova ila ivĩvaw'a na mwaki, nĩsyo ũtiĩwa wake. 2Na matikethĩwe na ũtiĩwa katĩ wa ana-a-ĩthe moo: Yeova nĩwe ũtiĩwa woo, o tondũ ũneenete nao. 3Na kĩĩ nĩkyo kyaĩle kwĩthĩwa kya mũthembi kuma andũnĩ, kuma kwa ala mathembaa nthembo ya kũtonywa, ethĩwa nĩ ng'ombe kana ĩlondu, manenge mũthembi kĩtuo, na ngambuu syelĩ, na ĩvu. 4Mosyao ma mbee ma lĩu waku wa mbaa ngetha, na ma mbinyu yaku mbĩthĩ, na ma mauta maku, na w'ĩa wa mbee wa malondu maku, mũnenge isu. 5Nũndũ Yeova Ngai waku nũmũnyuvĩte kuma mbaĩnĩ syaku syonthe, aũngamae kũthũkũma syĩtwanĩ ya Yeova, we na ana make tene na tene.
6Na ethĩwa Mũlivai akooka kuma mbingĩlonĩ syaku o na syĩva nthĩnĩ wa Isilaeli onthe, vala wekalaa ũeni, akyũka na kwenda kw'onthe kwa ngoo yake vala Yeova wĩnyuva; 7nĩvo ĩndĩ wĩthũkũma syĩtwanĩ ya Yeova Ngai wake, o tondũ ana-a-ĩthe make onthe Alivai mekaa, ala maũngamaa mbee wa Yeova. 8Makeethĩwa na ilungu sya ũya syĩanene, vamwe na kĩla wosaa kwondũ wa ũthoosya ũtiĩwa wa ĩthe wake.

Ũkan'yo ũndũ wa mĩkĩle ya mbaĩ ingĩ

9Walika nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae, ndũkemanyĩsye kwĩka mothatyo ma mbaĩ isu. 10Kũikaoneke kwaku mũndũ ũla ũkũmũvĩtĩlya mwana wake kana mwĩĩtu wake mwakinĩ, kana ũla ũaũasya, kana ũla ũingasya nyũnyi kana mũndũ mũe, kana mũoi, 11kana mwĩki wa syama, kana ũla ũkũlasya ala mesene na maveva, kana ũla ũmbasya ithitũ, kana ũla ũkũlasya akw'ũ. 12Nũndũ ũla wĩkaa maũndũ asu nũmũthatasya Yeova: na kwondũ wa mothatyo asu Yeova Ngai waku nũmalũngasya maume mbee wake. 13Ĩthĩwa mwĩanĩu mbee wa Yeova Ngai waku. 14Nũndũ mbaĩ isu, ila wĩlũngya syume kwoo, syĩthukĩĩasya ala maingasya nyũnyi, na ala maaũasya; ĩndĩ we, Yeova Ngai waku ndakũnengete ũthei wa kwĩka ũu.

Ngai akyatha mwathani ta Mose

15Yeova Ngai waku akakũkĩlĩlya mwathani kuma katĩ waku, kuma katĩ wa ana-a-au, ũilyĩ takwa; mwĩthukĩĩsyei; 16kwĩanana na w'onthe ũla wamwĩtĩsye Yeova Ngai waku Olevu mũthenya wa ũla ũmbano, ũkyasya, Ndikew'e ĩngĩ wasya wa Yeova Ngai wakwa, o na ndikasisye mwaki ũũ mũnene ĩngĩ, ndikakw'e. 17Na Yeova ambĩa, Nĩmaneena nesa ũndũ maneena. 18Ngamokĩlĩlya mwathani kuma katĩ wa ana-a-ĩthe moo, ũilyĩ taku; na ngeekĩa ndeto syakwa kanyw'anĩ wake, nake akamatavya w'onthe ũla ngamwĩaĩa. 19Na kũkeethĩwa, kana o ũla ũtakethukĩĩsya ndeto syakwa ila ũkaneena syĩtwanĩ yakwa, ngaandũa ũndũ ũsu kwake.
20Ĩndĩ mwathani, ũla ũkaneena ndeto sya mĩtavyo syĩtwanĩ yakwa, ĩla ndaamwĩaĩa aneene, kana ũla ũkaneena syĩtwanĩ ya ngai ingĩ, mwathani ũsu nakw'e. 21Na ethĩwa wĩasya ngoonĩ yaku, Tũkamanya ata ndeto ĩla Yeova ũtaneenete? 22Yĩla mwathani ũneenaa syĩtwanĩ ya Yeova, ethĩwa ũndũ ũsu ndwĩĩthĩwa, o na ndwĩĩkĩka, ũu nĩw'o ũla Yeova ũtaaneena: mwathani ũsu aneenete na mĩtavyo, ndũkamũkĩe.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 19

Ndũa sya kwĩvitha, na mĩvaka ĩla ya tene

(MOTALO 35.9–28;YOSUA 20.1–9)

1Yĩla Yeova Ngai waku ũkaveta mbaĩ, ila Yeova Ngai waku ũkũnengae nthĩ yasyo, naku woosa nthĩ yasyo, na kũtũa ndũanĩ syasyo, na nyũmba syasyo; 2ĩvathĩe ndũa itatũ nthĩnĩ wa nthĩ yaku, ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae ũmĩmesye. 3Ĩseũvĩsye nzĩa, na atũan'ya mĩvaka ya nthĩ yaku, ĩla Yeova Ngai waku wĩtuma ũmĩtiĩwa, yĩthĩwe ilungu itatũ, nĩ kana kĩla mũndũ ũkoaa ũngĩ akĩĩe vo.

4Na ũũ nĩw'o ũvoo wa ũla ũkoaa ũngĩ, ũla ũkakĩĩa vo na kwĩkala thayũ: o ũla ũkoaa mũtũi wake na mbanga, na ndatwĩe e ũthũ nake; 5ta yĩla mũndũ ũendaa mũtitũnĩ e na mũtũi wake kũtema mĩtĩ, na kw'oko kwake kũkyũkĩlya ĩthoka ateme mũtĩ, na ĩthoka yĩisingĩla, na kũkũna mũtũi wake, na aikw'a; nake akakĩĩa ndũa ĩmwe ya isu na kwĩkala thayũ: 6mũĩvanĩsya wa nthakame ndakese kũmũatĩĩa mũaani, yĩla wĩ na ũthatu ngoonĩ, na kũmũkwata, nũndũ nzĩa nĩ ndasa, na kũmũkũna akw'e; nake ndaĩlwe nĩ kũkw'a, nũndũ ndatwĩe e ũthũ nake. 7Kwondũ wa ũu nĩngũkwĩaĩa, ngyasya, Ĩvathĩe ndũa itatũ. 8Na ethĩwa Yeova Ngai waku akongela mũvaka waku, o tondũ wameavĩe aaĩthe maku, na ũkũnenga nthĩ yonthe ĩla wathie akamanenga aaĩthe maku; 9ethĩwa ũkakwata mwĩao ũũ w'onthe ũwĩke, ũla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ, ũmwende Yeova Ngai waku, na kũendaa nzĩanĩ syake mavinda onthe; nĩvo ĩndĩ wĩyongela ndũa ingĩ itatũ, vamwe na isu itatũ: 10nĩ kana nthakame ĩte ĩvĩtyo ndĩketĩkw'e nthĩ yaku, ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae yĩthĩwe ũtiĩwa, na kwondũ wa ũu nthakame ĩkĩthĩwa ĩũlũ waku.

11Ĩndĩ ethĩwa mũndũ o na wĩva nũmenete mũtũi wake, na kũmwoveesya, na kũmũkĩlĩla, na kũmũkũna akw'e, nake aikĩĩa ndũanĩ ĩmwe ya isu; 12nĩvo ĩndĩ atumĩa ma ndũa yake matũmane na kũmumya vo, na kũmũnengane mokonĩ ma mũĩvanĩsya wa nthakame, nĩ kana akw'e. 13Metho maku matikamwĩw'ĩe tei, ĩndĩ veta kũasa na Isilaeli nthakame ĩte ĩvĩtyo, nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwaku.

14Ndũkaakũĩĩsya kyambo kya mũvaka wa mũtũi waku, kĩla ala ma tene meekĩie, ũtiĩwanĩ waku ũla ũkatiĩwa, nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae ũmĩmesye.

Mwĩao ũndũ wa ngũsĩ

15Ngũsĩ ĩmwe ndĩkakũsĩĩe mũndũ kwondũ wa ũthũku o na wĩva, kana naĩ o na yĩva, naĩnĩ o na yĩva ĩla wĩkaa: kwa kanyw'a wa ngũsĩ ilĩ, kana kwa kanyw'a wa ngũsĩ itatũ, ũndũ ũkalũma. 16Ethĩwa ngũsĩ ĩte ya w'o ĩkamũkĩlĩla mũndũ o na wĩva ĩmũkũsĩĩe kana nĩwĩkĩte naĩ, 17nĩvo ĩndĩ andũ asu elĩ ala me na nganano katĩ wamo, meũngama mbee wa Yeova, mbee wa athembi na asili ala makethĩwa mĩthenya ĩsu; 18na asili mamanthe na kĩthing'ĩĩsyo: na, sisya, ethĩwa ngũsĩ nĩ ngũsĩ ya ũvũngũ, na ĩmũkũsĩĩe mwana-a-ĩthe ũvũngũ; 19nĩvo ĩndĩ yĩkwe, o ũndũ ĩsũanĩĩte kũmwĩka mwana-a-ĩthe: ũu nĩw'o wĩvetaa ũthũku ũsu wume kwaku. 20Na ala metiala makeew'a, na kũkĩa, na maikeka ĩngĩ ũthũku ta ũsu kwaku. 21Na itho yaku yĩtikew'ĩe tei; thayũ vandũ va thayũ, itho vandũ va itho, ĩeo vandũ va ĩeo, kw'oko vandũ va kw'oko, kũũ vandũ va kũũ.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 20

Mĩao ũndũ wa kaũ

1Yĩla wĩendaa kũkita na amaitha maku, na woona mbalasi, na makasya ma kaũ, na andũ aingĩ kwĩ we, ndũkamakĩe; nũndũ Yeova Ngai waku e vamwe naku, ũla wakumisye nthĩ ya Misili. 2Na kũkeethĩwa, yĩla mwĩthengeea kaũnĩ, mũthembi akathengeea na kũneena na andũ, 3na akamea, Ĩw'ai, Isilaeli, ũmũnthĩ nĩmũthengeea kũkita na amaitha menyu: ngoo syenyu itikaleele; mũikakĩe, kana kũtetema, o na mũikatĩsw'e nĩo; 4nũndũ Yeova Ngai wenyu nĩwe ũendaa nenyu, ũmũkitĩaa amitha menyu, amũtangĩĩe. 5Na anene makaneena na andũ, makyasya, Nĩ mũndũ wĩva ũla wakĩte nyũmba nzaũ, na ndanamba ũmĩvingũa? Naende asyoke nyũmbanĩ kwake, ndakese kũkw'ĩa kaũnĩ, na mũndũ ũngĩ aimĩvingũa. 6Na nĩ mũndũ wĩva ũla ũvandĩte mũũnda wa mĩsavivũ, na ndanamba kũya ũsyao waw'o? Naende asyoke nyũmbanĩ kwake, ndakese kũkw'ĩa kaũnĩ, na mũndũ ũngĩ aiya ũsyao waw'o. 7Na nĩ mũndũ wĩva ũla ũasĩtye mwĩĩtu, na ndanamba ũmũtwaa? Naende asyoke nyũmbanĩ kwake, ndakese kũkw'ĩa kaũnĩ, na mũndũ ũngĩ aimũtwaa. 8Na anene asu makaendeea na kũneena na andũ, na makasya, Nũũ ũla wĩ na w'ĩa na mũleelu ngoonĩ? Naende asyoke nyũmbanĩ kwake, ngoo sya ana-a-ithe make itikese kũtweka o ta ngoo yake. 9Na kũkeethĩwa, anene mamina kũneena na andũ, makaia makavuteni ma nguthu methĩwe atongoi ma andũ.

10Yĩla ũkathengeea ndũa ũkite nayo, nĩvo ĩndĩ mĩkũlye wĩw'ano. 11Na kũkeethĩwa, ethĩwa ĩkakũsũngĩa ũsũngĩo wa mũuo, na ũkũvingũĩa, nĩvo kũkethĩwa, kana andũ onthe ala makethĩwa nthĩnĩ wayo makatw'ĩka maku, na makakũthũkũma. 12Na ethĩwa ĩkalea kwĩw'ana naku, ĩndĩ ĩkenda kũkita naku, nĩvo ũkamĩthyũlũlũka ũmĩtw'ĩkanĩsye: 13na yĩla Yeova Ngai waku ũkamĩnengane kw'okonĩ kwaku, ũaa kĩla mũndũ mũũme wayo kwa kũmũtemanga na ũvyũ: 14ĩndĩ aka, na twana tũnini, na indo, na kyonthe kĩla kĩ ndũanĩ, o mũtavo wayo w'onthe, osa wĩthĩwe waku mwene; na wĩya mũtavo wa amaitha maku, ũla Yeova Ngai waku ũkũnengete. 15Ĩka ũu ndũa syonthe ila syĩ kũasa naku, ila ite sya ndũa sya mbaĩ ii. 16Ĩndĩ nthĩnĩ wa ndũa sya mbaĩ ii, ila Yeova Ngai waku ũkũnengae syĩthĩwe ũtiĩwa waku, ndũkakĩtie kĩ thayũ kĩndũ kĩla kĩvevaa; 17ĩndĩ maminei vyũ: Mũititi, na Mũamoli, na Mũkanaani, na Mũvelisi, na Mũivi, na Mũyevusi; o tondũ Yeova Ngai waku wakwĩaĩe; 18maikese kũmũmanyĩsya kwĩka maũndũ moo onthe ala mathatasya, ala mekaa kwondũ wa ngai syoo; na mweeka ũu mũkamwĩka Yeova Ngai wenyu naĩ.

19Yĩla ũkathyũlũlũka ndũa ũmĩtw'ĩkanĩsye ĩvinda ĩasa, ũkyũkita nayo ũmĩkwate, ndũkanange mĩtĩ yayo ũitemanga na ĩthoka; nũndũ nũtonya kũya ũsyao wayo, na ndũkamĩteme; nũndũ mũtĩ wa mũũnda nĩ mũndũ, ũndũ ũkita naw'o? 20Ĩndĩ mĩtĩ ĩla wĩsĩ ti mĩtĩ ya kũĩwa, myanange na kũmĩtema; na akĩĩa ngome ndũa ĩsu ĩla ĩnĩũkita naku, mũvaka yĩla ĩvalũka.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 21

Wĩanĩsyo wa ũaani wa mũaani ũtesĩkĩe

1Ethĩwa kũkooneka mũndũ wũaĩwe nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae ũmĩmesye, e mũũndanĩ, na ndesĩkĩwe ũla wamũaie; 2nĩvo ĩndĩ atumĩa maku na asili maku meumaalaa, na maithima ndũa ila imũthyũlũlũkĩte ũsu ũla wũaĩtwe; 3na kũkeethĩwa ndũa ĩla yĩ vakuvĩ na mũndũ ũla wũaĩtwe, o atumĩa ma ndũa ĩsu makose moi ya ndĩthya, ĩla ĩtaatethya wĩa, na ĩla ĩtaakusya na ĩsoki; 4na atumĩa ma ndũa ĩsu makatwaa moi ĩsu mwandanĩ ũla wĩ manzĩ mavĩtĩte, ũla ũtenzĩtwe kana kũvandwa, na makatũlĩla ngingo ya moi vu mwandanĩ. 5Na athembi ana ma Livai mathengee, nĩkwĩthĩwa nĩmo Yeova Ngai waku wamanyuvie mamũthũkũme, na kũathima syĩtwanĩ ya Yeova; na kĩla ngananĩo na kĩla ĩkũnwa yĩkeethĩwa kwĩanana na ndeto yoo. 6Na atumĩa onthe ma ndũa ĩsu, ala me vakuvĩ na mũndũ ũla woaiwe, mathambĩsye moko moo ĩũlũ wa moi ĩla ngingo yayo yatũlĩlwa mwandanĩ; 7na makasũngĩa na kwasya, Moko maitũ matyaaĩtĩkya nthakame ĩno, o na metho maitũ matyaamyona. 8Ame Yeova, ekea andũ maku Isilaeli, ala wamovoisye, na ndũkaeke nthakame ĩte na ĩvĩtyo kwĩkalaa katĩ wa andũ maku Isilaeli. Na makaekewa ĩla nthakame. 9Ũu nĩw'o wĩvetaa nthakame ĩte na ĩvĩtyo yume katĩ waku, yĩla wĩĩkaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo.

Ũndũ waĩle kwĩkwa na aka atave

10Yĩla wĩthĩ kũkita na amaitha maku, na Yeova Ngai waku aimanengane mokonĩ maku, naku ũimatwaa me atave, 11na kwona katĩ wa ala matavĩtwe mũndũ mũka mwanake, naku ũimwĩw'ĩa ĩtomo, na ũyenda kũmũtwaa ethĩwe mũka waku; 12nĩvo ĩndĩ mũtwae kwaku nyũmbanĩ yaku; nake nĩenze mũtwe wake, na kwela mbwaa syake; 13na akaumye ngũa ya kũtavwa kwake, na kwĩkala nyũmbanĩ yaku, na kũmaĩĩa ĩthe na nyinyia mwei mũima: na ĩtina wa ũu lika kwake, wĩthĩwe mũũme wake, nake ethĩwe mũka waku. 14Na kũkeethĩwa, ethĩwa ndũkwendeew'a nĩwe, mũnenge ũthei aende o vala ũnũkwenda; ĩndĩ ndũkamũthoosye mbesa, ndũkamwĩke ta ngombo, nũndũ nĩwamũthũkisye.

Mwĩao ũndũ wa ĩkithathi

15Ethĩwa mũndũ e na aka elĩ, ũmwe mwende, na ũla ũngĩ mũmene, na makĩmũsyaĩa syana, ũla wendetwe na ũla ũmenetwe me elĩ; na ethĩwa ĩkithathi nĩ ya ũla ũmenetwe; 16nĩvo kũkeethĩwa, mũthenya ũla ũkatuma ana make matĩĩwa kĩla wĩ nakyo, ndatonya kũmũtw'a mwana wa mũndũ mũka ũla wendetwe ĩkithathi yĩla mwana wa ũla ũmenetwe wĩ thayũ, nake nĩwe ĩkithathi: 17ĩndĩ nĩetĩkĩle yĩla ĩkithathi, mwana wa ũla ũmenetwe, aiyĩnenga kũndũ kwĩlĩ syĩndũnĩ syonthe ila wĩ nasyo; nũndũ nĩwe wambĩlĩlyo wa vinya wake; ũtiĩwa wa ũkithathi nĩ wake.

Mwana mũng'endu

18Ethĩwa mũndũ e na mwana mbaa matũ na mũng'endu, ũla ũtew'aa wasya wa ĩthe, kana wasya wa nyinyia, o na mamũkũna, ndamew'aa; 19nĩvo ĩthe wake na nyinyia mamũkwate, na kũmumĩlya kwa atumĩa ma ndũa yake, na mbingĩlonĩ ya vandũ vake; 20na mamatavye atumĩa ma ndũa yake, Mwana ũũ waitũ nĩ mbaa matũ na mũng'endu, ndethukĩĩasya wasya witũ; nĩ mũyi na mũnywi. 21Na aũme onthe ma ndũa yake makamũkimange na mavia akw'e: ũu nĩw'o wĩvetaa ũthũku wume kwaku; na Isilaeli onthe makeew'a, na kũkĩa.

Mĩao ya mĩthemba

22Na ethĩwa mũndũ ekĩte naĩ yaĩle kĩkw'ũ, na ooawa, na ũimũsũsya mũtĩnĩ; 23kimba kyake kĩtikekale ũtukũ w'onthe mũtĩnĩ, ĩndĩ no mũvaka ũkĩthike mũthenya o ũsu; nũndũ ũla ũsũĩtwe mũtĩnĩ nũumanĩwe nĩ Ngai; nĩ kana ndũkavukye nthĩ yaku ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae yĩthĩwe ũtiĩwa.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 22

1Woona ng'ombe ya mwana-a-au kana ĩlondu yake yaĩte, ndũkeke ta ũtanasyona: no mũvaka witũnge kwa mwana-a-au. 2Na ethĩwa mwana-a-au nde vakuvĩ naku, kana ethĩwa ndũmwĩsĩ, nĩvo ĩndĩ mĩtwae kwaku nyũmbanĩ yaku, na ĩkekala kwaku kũvika yĩla mwana-a-au wĩmĩmantha, na ĩndĩ ũimũtũngĩa. 3Na ĩka ta ũu na ĩng'oi yake; na ĩka ta ũu na ngũa yake; na ĩka ta ũu na kĩla kĩndũ kyaĩte kya mwana-a-au, kĩla waĩtye, naku wakyona: ndũkeke ta ũtanakyona. 4Woona ĩng'oi ya mwana-a-au kana ng'ombe yake ĩvalũkĩte ũtee wa nzĩa, naku ndũkeke ta ũtanasyona: no mũvaka ũmũtethye kũsyũkĩlya.

5Mũndũ mũka ndakekĩe ngũa ila syĩkĩawa nĩ mũndũ mũũme, o na mũndũ mũũme ndakekĩe ngũa ila syĩkĩawa nĩ mũndũ mũka; nũndũ o ũla wĩkaa maũndũ asu nũthatasya Yeova Ngai waku.

6Ethĩwa ndala ya nyũnyi ĩkeethĩwa mbee waku nzĩanĩ, mũtĩnĩ o na wĩva kana nthĩ, yĩ na tũswii kana matumbĩ, ndũkakwate inyia vamwe na tũswii: 7na mũvaka ũlekye inyia, ĩndĩ tũswii nũtonya kwĩyosea; nĩ kana wĩthĩwe ũseo kwaku, na nĩ kana wingĩvye mĩthenya yaku.

8Waaka nyũmba nzaũ, nĩvo ĩndĩ akĩĩa wiio ũengonĩ wa kĩala kyayo, nĩ kana ndũkaete nthakame ĩũlũ wa nyũmba yaku, ethĩwa mũndũ akavalũka kuma vo.

9Ndũkaavande mũũnda waku wa mĩsavivũ mbeũ sya mĩthemba ĩlĩ, ũsyao w'onthe ndũkese kwanangana, mbeũ ila wavandie, na ũsyao wa mũũnda wa mĩsavivũ.

10Ndũkaaĩme na ng'ombe na ĩng'oi vamwe.

11Ndũkaekĩe ngũa ĩvulanĩtye ndii sya mĩthemba ĩlĩ, ya w'ĩa wa ĩlondu na ya katane vamwe.
12Ĩsyũlĩlye manyenze motiivonĩ ana ma ngũa yaku ya kwĩvw'ĩka.

Mĩao ũndũ wa wĩĩtu

13Ethĩwa mũndũ o na wĩva etwaa mũka, na kũlika kwake, na kũmũmena, 14na kũmwilĩĩla maũndũ me nthoni, na kũmũetee syĩtwa ĩthũku, na kwasya, Natwaie mũndũ mũka ũũ, na yĩla namũthengeeie, ndyaona kwake mawonan'yo ma wĩĩtu; 15nĩvo ĩndĩ ĩthe wa mwĩĩtu, na inyia wake, makose mawonan'yo ma wĩĩtu wake na maetee atumĩa ma ndũa mbingĩlonĩ; 16na ĩthe wa mwĩĩtu akamatavye atumĩa, Namũnengie mũndũ ũũ mwĩĩtu wakwa ethĩwe mũka wake, nake nũnũũmũmena; 17na, sisya, nũmwilĩĩle maũndũ me nthoni; akyasya, Ndyaona mwĩĩtunĩ waku mawonan'yo ma wĩĩtu; ĩndĩ aa nĩmo mawonan'yo ma wĩĩtu wa mwĩĩtu wakwa. Na makalan'ye ngũa mbee wa atumĩa ma ndũa. 18Na atumĩa ma ndũa ĩsu makakwate mũndũ mũũme ũsu na kũmũkũna; 19na makamumye nthĩnzwa ya sekeli ĩana sya vetha, na kũmũnenga ĩthe wa mwĩĩtu, nĩkwĩthĩwa aeteeete mwĩĩtu wa Isilaeli syĩtwa ĩthũku: nake akeethĩwa mũka wake; ndakaamũeke mĩthenya yake yonthe. 20Ĩndĩ ethĩwa ũndũ ũsu nĩ wa w'o, atĩ mawonan'yo ma wĩĩtu matyaoneka mwĩĩtunĩ; 21nĩvo ĩndĩ makaete mwĩĩtu mũomonĩ wa nyũmba ya ĩthe wake, na aũme ma ndũa yake makamũkimange na mavia akw'e, nĩkwĩthĩwa nĩwĩkĩte ũtumanu nthĩnĩ wa Isilaeli, kwĩka ũmalwaya e nyũmbanĩ ya ĩthe wake; ũu nĩw'o wĩvetaa ũthũku kwaku.
22Ethĩwa mũndũ mũũme akooneka akomete na mũndũ mũka mũtwae, nĩvo ĩndĩ me elĩ moaawe, mũndũ mũũme ũla wakomie na mũka ũsu, na ũ mũndũ mũka: ũu nĩw'o wĩvetaa ũthũku wume nthĩnĩ wa Isilaeli.
23Ethĩwa ve mwĩĩtu ũla mũtheu na nĩwĩvaĩtwe, na mũndũ mũũme aimwĩthĩa ndũanĩ, na kũkoma nake; 24nĩvo ĩndĩ maumaalyei me elĩ mbingĩlonĩ ya ndũa ĩsu, na makimangei na mavia makw'e; mwĩĩtu, nũndũ ndaakaya, e ndũanĩ; na ũla mũndũ mũũme, nũndũ nĩwamũthũkisye mũka wa mũtũi wake: ũu nĩw'o wĩveta ũthũku wume kwaku.
25Ĩndĩ ethĩwa mũndũ mũũme akamwĩthĩa mwĩĩtu wĩvaĩtwe e mũũndanĩ, na mũndũ ũsu aimũkinda; mũndũ ũsu wakindana nakw'e e weka: 26ĩndĩ ndũkamwĩke mwĩĩtu ũndũ; mwĩĩtu ũsu nde na naĩ ya ũtuma oawa: nũndũ nĩ ta mũndũ ũmũkĩlĩle mũtũi na kũmũaa, nĩw'o ũilyĩ ũndũ ũsu; 27nĩkwĩthĩwa amwĩthĩie mũũndanĩ, na mwĩĩtu ũsu ũla wĩvaĩtwe akaya, na vatyĩĩ mũndũ wa ũmũtaan'ya.
28Ethĩwa mũndũ mũũme amwona mwĩĩtu mũtheu, ũte mwĩvasye, na aimũkwata, na kũkoma nake, na makyoneka; 29nĩvo mũndũ ũla wakomie nake amũnenge ĩthe wa mwĩĩtu sekeli mĩongo ĩtano sya vetha, nake natw'ĩke mũka wake, nĩkwĩthĩwa nĩwamũthũkisye; ndakaamũeke mĩthenya yake yonthe.
30Mũndũ ndakose mũka wa ĩthe, o na ndakamũvue ĩthe ngũa syake.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 23

Ala matetĩkĩlĩka ũmbanonĩ

1Ũla wĩ na mee mavevenze, kana kũtilĩka kĩa kyake, ndakaalike ũmbanonĩ wa Yeova.
2Mũndũ ũsyaĩwe ũlaalainĩ ndakaalike ũmbanonĩ wa Yeova; o na kũvika nzyawa ya ĩkũmi kũikaalike ũmwe wake ũmbanonĩ wa Yeova.
3Mũamimoni kana Mũmoavi ndakaalike ũmbanonĩ wa Yeova; o na kũvika nzyawa ya ĩkũmi kũikaethĩwe ũmwe wamo ũlika ũmbanonĩ wa Yeova tene na tene: 4nĩkwĩthĩwa matyaamũthaũsya kĩmũtũ na manzĩ, yĩla mwaumĩte Misili, na nĩkwĩthĩwa matuvie Mbalaamu mwana wa Mbeoli wa ndũa ya Vetholi ya Mesovotamia akũumanĩe. 5Ĩndĩ Yeova Ngai waku ndaamwĩthukĩĩsya Mbalaamu; ĩndĩ Yeova Ngai waku nĩwakũalyũlĩle kĩumo kĩthĩwe ũathimo, nĩkwĩthĩwa Yeova Ngai waku nĩwakwendie. 6Ndũkaamamanthĩe mũuo kana ũunĩko mĩthenya yaku yonthe tene na tene.
7Ndũkaamũthĩthe Mũetomu; nũndũ nĩ mwana-a-au: ndũkaamũthĩthe Mũmisili; nũndũ waĩ mwĩkali wa ũeninĩ nthĩ yake. 8Syana syoo ila ikasyawa nzyawanĩ ya katatũ ikalika ũmbanonĩ wa Yeova.

Ũtheu wa mwako wa maeema wa kaũ

9Yĩla wĩuma mwakonĩ waku wa maeema ũendee amaitha maku, ĩsũvĩe kwa kĩla ũndũ ũthũku. 10Ethĩwa ve mũndũ o na wĩva katĩ wenyu, ũla ũte mũtheu kwondũ wa ũla ũmũkitĩkĩe ũtukũ, nĩvo ĩndĩ wĩuma mwakonĩ wa maeema, ndakalike mwakonĩ wa maeema: 11ĩndĩ kũkeethĩwa, yĩla syũa yĩthengeea kũthũa, ethamba na manzĩ; na syũa yathũa, elika mwakonĩ wa maeema. 12Ĩthĩwa na vandũ ũtee wa mwako ma maeema, vala wĩathũkaa: 13na ũyĩthĩwa na mũo mĩionĩ yaku; na kũkeethĩwa, wekala nthĩ wĩ ũtee wa mwako wa maeema, ĩnza naw'o, na ĩthyũũa na kũvw'ĩka kĩla kyauma nthĩnĩ waku: 14nũndũ Yeova Ngai waku nũtambũkaa mwakonĩ waku wa maeema, akũvonokye, na kũnengane amaitha maku mbee waku; kwondũ wa ũu mwako waku wa maeema wĩthĩwe mũtheu, nĩ kana ndakone kĩndũ kĩvuku nthĩnĩ waku, na ũkwĩthyũũĩa akũtie.

Mĩao ya mĩthemba

15Ndũkamũtũnge kwa vwana wake mũthũkũmi ũla ũvonokete kuma kwa vwana wake na akoka kwaku; 16nĩekale naku, o katĩ waku, vandũ vala nake wĩnyuva nthĩnĩ wa mbingĩlo ĩmwe yaku, o vala wĩendeew'a nĩvo: ndũkamũthĩn'ye.
17Kũikethĩwe ĩlwaya eĩtunĩ ma Isilaeli, o na kũikethĩwe mũndũ mũũme ũla wĩĩkaa naĩ na mũndũ mũũme ũngĩ katĩ wa ana ma Isilaeli. 18Ndũkaete ĩtuvi ya ĩlwaya, kana ĩtuvi ya ngitĩ, nyũmbanĩ ya Yeova Ngai waku kwondũ wa wĩvĩto o na wĩva: nũndũ asu elĩ nĩmathatasya Yeova Ngai waku.
19Ndũkaamũkovethye mwana-a-au eũtũngĩa ũtandĩthyo; ũtandĩthyo wa mbesa, kana wa lĩu, kana wa

kĩndũ o na kĩva kĩla kĩkovawa kya ũtandĩthyo. 20Nũtonya kũmũkovethya mũndũ wa nthĩ ĩngĩ wone ũtandĩthyo; ĩndĩ ndũkamũkovethye mwana-a-au wone ũtandĩthyo, nĩ kana Yeova Ngai waku akũathime ũndũnĩ w'onthe ũla wĩkaa na kw'oko kwaku, wĩ nthĩ ĩla wĩlika ũmĩmesye.
21Yĩla wĩmwĩvĩtĩa Yeova Ngai waku wĩvĩto, ndũkethĩwe na kĩkono kya kũwĩanĩsya: nũndũ Yeova Ngai waku ndetĩa ũkũandũa; na ũkethĩwa nĩ naĩ kwaku.
22Ĩndĩ ethĩwa ndũkevĩta, kũikethĩwa kwĩ naĩ kwaku.
23O ũla wumĩte ilomonĩ syaku ũsũvĩe noiwĩka; kwĩanana na ũndũ wamwĩvĩtĩe Yeova Ngai waku, nthembo ya kumya na ngoo ya kwenda, ĩla wetw'ĩĩe na kanyw'a waku.
24Walika mũũndanĩ wa mĩsavivũ wa mũtũi waku, nũtonya kũya nzavivũ o ũndũ ũkwenda ũvũne; ĩndĩ ndũkekĩe imwe mĩionĩ yaku. 25Walika mũũndanĩ wa lĩu ũtũĩtye wa mũtũi waku, nũtonya kũtũla iia na kw'oko kwaku; ĩndĩ ndũkaakethe na kavyũ ke ngoto lĩu ũtũĩtye mũũndanĩ wa mũtũi waku.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 24

Mwĩao wa mũleano

1Mũndũ oosa mũndũ mũka, na aimũtwaa, kũkeethĩwa, ethĩwa mũndũ mũka ndeona ũseo methonĩ make, nĩkwĩthĩwa mũũme nĩwonete ũndũ ũtaĩle kwake, akamũandĩkĩe valũa wa kũtaanĩsya, na kũmũnenga kw'okonĩ kwake, na aimũlũngya nyũmbanĩ yake. 2Na auma nyũmbanĩ yake, nũtonya kũenda na kũtw'ĩka mũka wa mũndũ ũngĩ. 3Na ethĩwa mũũme wa ĩtina nũnũũmũmena, na kũmũandĩkĩa valũa wa kũtaanĩsya, na kũmũnenga kw'okonĩ kwake, na aimũlũngya nyũmbanĩ yake; kana ethĩwa mũũme wa ĩtina, ũla wamũtwaie ethĩwe mũka wake nĩwakw'a; 4mũũme wake wa mbee, ũla wamũlũngilye, ndatonya kũmũtwaa ĩngĩ ethĩwe mũka wake, ĩtina wa kũvukwa kwake; nũndũ ũu nĩ ũthatyo mbee wa Yeova: na ndũkavĩtĩthye nthĩ, ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae yĩthĩwe ũtiĩwa.
5Mũndũ atwaa mũka, ndakaende na nguthu ya kaũ, o na ndakovwe na wĩa o na wĩva: akekale mũsyĩ wake mwaka ũmwe, na kũmũtanĩthasya mũka wake ũla ũtwaĩte.

Mĩao ya mĩthemba

6Mũndũ ndakaose ĩvia ya ũthia kana nthio yayo yĩthĩwe ngwatĩlĩlyo; nũndũ ũu nĩ ta kwosa thayũ wa mũndũ wĩthĩwe ngwatĩlĩlyo.
7Ethĩwa mũndũ akooneka akyũya mwana-a-ĩthe o na wĩva wa ana ma Isilaeli, na aimwĩka ta ngombo, kana kũmũthoosya; mũvaka kĩng'ei kyu kyũawe: ũu nĩw'o wĩvetaa ũthũku ũsu wume katĩ waku.
8Sisya ĩvinda ya ũthĩn'yo wa mangũ, ũsũvĩe mũno, noyĩka kwĩanana na w'onthe ũla athembi Alivai makamũmanyĩsya: o tondũ nameaĩe, now'o mwĩsũvĩa mwĩke. 9Lilikana ũndũ Yeova Ngai waku wamwĩkie Miliamu, mwĩ nzĩanĩ mumĩte Misili.
10Wamũkovethya mũtũi waku kĩndũ o na kĩva, ndũkalike nyũmbanĩ yake wose kĩndũ kĩthĩwe ngwatĩlĩlyo. 11Ũngama nza, na mũndũ ũla ũmũkovethetye nakũetee kĩndũ kyu kya ngwatĩlĩlyo wĩ nza. 12Na ethĩwa nĩ mũndũ ngya, ndũkaakome na kĩndũ kyake kya ngwatĩlĩlyo; 13no mũvaka ũmũtũngĩe kyu kyake kya ngwatĩlĩlyo syũa yathũa, nĩ kana akome evw'ĩkĩte ngũa ĩsu yake, na akũathime: na ũkeethĩwa ũlũngalu kwaku mbee wa Yeova Ngai waku.
14Ndũkaathĩn'ye mũthũkũmi ũtuvawa ũla ngya na mũthĩni, ethĩwa nĩ ũmwe wa ana-a-au, kana wa ekali ma ũeninĩ ala me kwaku nthĩ yaku: 15mũnenge ĩtuvi yake kĩla mũthenya, o na syũa yĩtikathũe wĩ nayo (nũndũ nĩ ngya, na ngoo yake yĩ na vata mũno nayo); ndakese ũmwĩkaĩla Yeova ũndũ waku, na ũu ũkethĩwa naĩ kwaku.
16Aaĩthe matikoaawe kwondũ wa syana, o na syana itikoaawe kwondũ wa aaĩthe: kĩla mũndũ nĩoaawe kwondũ wa naĩ yake mwene.
17Ndũkelelũkasye sila wa katĩ wa mwĩkali wa ũeninĩ, kana wa ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, o na ndũkaose ngũa ya mũndũ mũka ndiwa yĩthĩwe ngwatĩlĩlyo; 18ĩndĩ lilikana waĩ ngombo Misili, na Yeova Ngai waku nĩwakwovoisye kuma vo: kwondũ wa ũu nĩkwĩaĩa wĩkae ũndũ ũũ.
19Waketha ngetha yaku mũũndanĩ waku, na woolwa nĩ kyove mũũndanĩ, ndũkakĩsyokee: kĩthĩwe kya mwĩkali wa ũeninĩ, na kya ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, na kya mũndũ mũka ndiwa; nĩ kana Yeova Ngai waku akũathime wĩanĩ w'onthe wa moko maku. 20Wakũnanga mũthata waku, ndũkasyoke kũkũnanga ĩngĩ mbonge syaw'o: wĩthĩwe wa mwĩkali wa ũeninĩ, na wa ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, na wa mũndũ mũka ndiwa. 21Waketha nzavivũ sya mũũnda waku wa mĩsavivũ, ndũkethĩan'ye ũtialyo: syĩthĩwe sya mwĩkali wa ũeninĩ, na sya ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, na sya mũndũ mũka ndiwa. 22Lilikana waĩ ngombo nthĩ ya Misili: kwondũ wa ũu nĩkwĩaĩa wĩkae ũndũ ũũ.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 25

1Ethĩwa ve nganaĩo katĩ wa andũ, na maenda silanĩ, na asili mamasilan'ya; nĩvo mamũtw'e mũlũngalu ũla mũlũngalu, na kũmũtw'a mũvĩtan'ya ũla mũthũku. 2Na kũkeethĩwa, ethĩwa mũndũ ũsu mũthũku nĩwaĩlwe nĩ kũkũnwa, mũsili amũkomye nthĩ, na kũmũkũnĩthya mbee wa ũthyũ wake, kwĩanana na ũthũku wake, makũna makĩtalwa. 3Nũtonya kũmũkũna makũna mĩongo ĩna, na ndakavĩtũkye; mwana-a-au ndakese kwoneka kwaku e kĩvooi, ethĩwa akavĩtũkya, na kũmũkũna makũna maingĩ kwĩ asu.
4Ndũkamyove ng'ombe kanyw'a, ĩkĩvũa lĩu wa mbaa ngetha.

Mũtwaano wa mũka wa mwana-a-inyia mũkw'ũ

5Ethĩwa mũndũ na mwana-a-inyia mekalaa vamwe, na ũmwe aikw'a, na nde na mwana wa kavĩsĩ, kĩveti kya ũla wakwie kĩikatwawe nĩ mũeni: mwana-a-inyia wa mũũme akalike kwake, na kũmũtw'ĩkĩthya mũka wake, na kũmwĩka ũndũ waĩlĩte mwana-a-inyia wa mũũme. 6Na kũkeethĩwa, kana mwana wa mbee ũla ũkasyaa akaũngame vandũ va syĩtwa ya mwana-a-inyia ũla wakwie, syĩtwa yake yĩtikanangwe nthĩnĩ wa Isilaeli. 7Na ethĩwa ũ mũndũ ndekwenda kwosa mũka wa mwana-a-inyia, nĩvo mũka wa mwana-a-inyia akaende mbingĩlonĩ kwa atumĩa, na kũmea, Mwana-a-inyia wa mũemewa nũnũũlea kũmũũngamĩsya mwana-a-inyia syĩtwa nthĩnĩ wa Isilaeli; nũkũlea kũmbĩka ũndũ waĩlĩte mwana-a-inyia wa mũũme. 8Nĩvo atumĩa ma ndũa yake makamwĩte, na kũneena nake: na ethĩwa akaũngama, na kwasya, Ndikwenda ũmwosa; 9nĩvo mũka wa mwana-a-inyia wĩũka vala ũĩ atumĩa mamwene, na aimũthasya kĩatũ kyake kũkyumya kũũnĩ kwake, na aimũtw'ĩla mata ũthyũ; na akasũngĩa na kwasya, Ũu nĩw'o kwĩkawa mũndũ ũla ũtakaa nyũmba ya mwana-a-inyia. 10Na syĩtwa yake yĩkeetawa kwa Isilaeli, Nyũmba ya mumw'a kĩatũ.

Mĩao ĩngĩ

11Yĩla aũme meũkita, na kĩveti kya ũmwe kĩkathengeea kũmũtaan'ya mũũme kw'okonĩ kwa ũla ũnũũmũkũna, na kũtambũũkya kw'oko kwakyo, na ũkwata ũũme wake; 12kĩtile kw'oko kwakyo, itho yaku yĩtikew'ĩe tei.

13Ngusunĩ yaku ndũkethĩwe na mavia mavathũkene ma ũthima namo, manene na manini. 14Nyũmbanĩ yaku ndũkethĩwe na ithimi ivathũkene, nene na nini. 15Ĩthĩwa na ĩvia yĩanĩe na ya w'o; ĩthĩwa na kĩthimi kĩanĩe na kya w'o: nĩ kana mĩthenya yaku yĩthĩwe mingĩ wĩ nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae. 16Nũndũ onthe ala mekaa maũndũ ta asu, onthe ala mekaa ũla ũte ũlũngalu, nĩ ũthatyo kwa Yeova Ngai waku.

Mwĩao wa kwananga Amaleki

17Lilikana ũndũ Amaleki wakwĩkĩe nzĩanĩ wumĩte Misili; 18ũndũ wakomanie naku nzĩanĩ, na amakũna ala maĩ ĩtina, onthe ala mataĩ na vinya ĩtina waku, yĩla waĩ mũnyalu na waĩ na mĩnoo; na ndaamũkĩa Ngai. 19Kwondũ wa ũu kũkeethĩwa, yĩla Yeova Ngai waku wĩkũthũmũsya kuma amaithanĩ maku onthe ala me ndee, wĩ nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae ũmĩmesye yĩthĩwe ũtiĩwa, no mũvaka wanange ũlilikan'yo wa Amaleki ĩtheo wa ĩtu; ndũkolwe.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 26

Ũtw'ĩo wa ũsyao wa mbee na kĩlungu kya ĩkũmi

1Na kũkeethĩwa, walika nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae yĩthĩwe ũtiĩwa, na wamĩmesya na kũmĩtũa, 2wĩosa ũsyao wa mbee wa nthĩ, ũla wĩketha nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae; wĩkĩe kĩkavũnĩ, na ũienda vala Yeova Ngai waku wĩnyuva, ekalye syĩtwa yake vo. 3Na wĩthi kwa mũthembi ũla ũkethĩwa mĩthenya ĩsu, noimwĩa, Nĩngũneena ũmũnthĩ mbee wa Yeova Ngai waku, atĩ nĩnĩvikĩte nthĩ ĩla Yeova wamevĩtĩe aaĩthe maitũ kũtũnenga. 4Na mũthembi nĩose kĩkavũ kw'okonĩ kwaku, na kwia mbee wa kĩthembeo kya Yeova Ngai waku. 5Naku wĩsũngĩa na ũkyasya mbee wa Yeova Ngai waku, Nau aĩ Mũsilia aianganga; na atheea Misili, na ekala ũeni kw'o, andũ anini ũtalonĩ; na e ku atw'ĩka mbaĩ, nene, na yĩ ũtonyi, na yĩ andũ aingĩ. 6Na Amisili matwĩka naĩ, na matũthĩn'ya, na matũthũkũmĩthya na ũkombo wĩ vinya: 7na twamwĩkaĩla Yeova, Ngai wa aaĩthe maitũ, na Yeova eethukĩĩsya wasya witũ, na oona thĩna witũ, na wĩa witũ wĩ vinya, na ũnyamao witũ; 8na Yeova atumya Misili na kw'oko kwĩ vinya, na kw'oko kũtambũũku, na ũtĩsyo mũnene, na syama, na moseng'yo; 9na nũtũetete vaa, na nũtũnengete nthĩ ĩno, nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ. 10Na yu, sisya, nĩnaete ũsyao wa mbee wa nthĩ, ũla we, Yeova, ũnengete. Naku ia mbee wa Yeova Ngai waku, na mũthaithe Yeova Ngai waku: 11na ũitana kwondũ wa ũseo w'onthe ũla Yeova Ngai waku ũkũnengete we, na nyũmba yaku, we, na Mũlivai, na mwĩkali wa ũeninĩ ũla wĩ kwenyu.

12Wamina kumya kĩlungu kyonthe kya kĩlungu kya ĩkũmi kya wingĩvo wa syĩndũ syaku mwaka wa katatũ, naw'o nĩ mwaka wa kumya kĩlungu kya ĩkũmi, nĩvo ĩndĩ inenge Mũlivai, na mwĩkali wa ũeninĩ, na ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, na mũndũ mũka ndiwa, nĩ kana maye mavũnĩe mbingĩlonĩ syaku. 13Naku neena mbee wa Yeova Ngai waku, Syĩndũ ila ivathĩtwe syĩthĩwe ntheu nĩnĩvetete kuma nyũmbanĩ yakwa, o na nĩnĩmũnengete Mũlivai, na mwĩkali wa ũeninĩ, na ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, na mũndũ mũka ndiwa, o kwĩanana na mwĩao waku w'onthe ũla wambĩaĩe: ndyaavĩtya ũmwe wa mĩao yaku, o na ndyaolwa nĩyo: 14ndyaaya kĩmwe kya isu ntheu kĩmetonĩ kyakwa, o na ndyaaia kĩmwe kyasyo yĩla naĩ mũvuku, o na ndyaanengane kĩmwe kya isu kwondũ wa ala akw'ũ: nĩneethukĩĩsye wasya wa Yeova Ngai wakwa; nĩneekie kwĩanana na w'onthe ũla wambĩaĩe. 15Sisya kuma ũtũonĩ waku mũtheu, kuma ĩtunĩ, na ũiathima andũ maku Isilaeli, na nthĩ ĩla ũtũnengete, o ũndũ wamevĩtĩe aaĩthe maitũ, nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ.

Andũ atheu kwa Yeova

16Ũmũnthĩ Yeova Ngai waku nũnũũkwĩaĩa ũkwate myamũlo ĩno na motw'ĩo: kwondũ wa ũu makwate na kũmeka na ngoo yaku yonthe, na thayũ waku w'onthe. 17Nũmũtavanĩtye Yeova ũmũnthĩ atĩ nĩwe Ngai waku, na kana ũkaendaa nzĩanĩ syake, na kũkwataa myamũlo yake, na mĩao yake, na motw'ĩo make, na kwĩthukĩĩasya wasya wake: 18nake Yeova nũkũtavanĩtye ũmũnthĩ atĩ wĩ ũko wake mwene wa andũ, o tondũ wakwathie, na kana nĩwaĩle kũkwataa mĩao yake yonthe; 19nake akakũnenevya kwĩ mbaĩ syonthe ila wombie, nĩ kana wĩthĩwe ndaĩa, na syĩtwa,

na ngatho; nĩ kana wĩthĩwe ũko mũtheu wa andũ kwa Yeova Ngai waku, o tondũ waisye.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 27

Mwĩao ũandĩkwe kĩĩmanĩ kya Evali

1Na Mose na atumĩa ma Isilaeli mameaĩa andũ, makyasya, Kwatai mwĩao w'onthe ũla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ. 2Na kũkeethĩwa mũthenya ũla mwĩinga Yolotani na kũvika nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae, wĩĩũngamĩsya mavia manene, na kũmavakaa ĩa: 3na kũandĩka ĩũlũ wamo ndeto syonthe sya mĩao ĩno, wamina kũinga; ni kana ũlike nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae, nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ, o tondũ Yeova, Ngai wa aaĩthe maku, wakwathie. 4Na kũkeethĩwa, mwamina kũinga Yolotani, mwĩũngamya mavia aa, ala ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ, kĩĩmanĩ kya Evali, na kũmavaka ĩa. 5Na kũu mwakĩe Yeova Ngai waku kĩthembeo, kĩthembeo kya mavia: ndũkatethye wĩa ĩũlũ wamo na mũio wa kĩaa. 6Aka kĩthembeo kya Yeova Ngai waku kya mavia mate masũvye; na mũthembee Yeova Ngai waku nthembo sya kũvĩvw'a ĩũlũ wakyo: 7na themba nthembo sya mũuo, na ũiya wĩ ku; na ũitana mbee wa Yeova Ngai waku. 8Na andĩka mavianĩ asu ndeto syonthe sya mĩao ĩno syoneke nesa vyũ.

9Na Mose na athembi Alivai maneena na Isilaeli onthe, makyasya, Vindya ki, na ĩthukĩĩsye, we Isilaeli: Ũmũnthĩ nũtw'ĩkĩte ũko wa Yeova Ngai waku. 10Kwondũ wa ũu ĩw'a wasya wa Yeova Ngai waku, na kwata mĩao yake na myamũlo yake, ĩla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ.

Iumo kĩĩmanĩ kya Evali

11Na Mose eeaĩa andũ mũthenya o ũsu, akyasya, 12Aa meũngama kĩĩmanĩ kya Ngelisimu kũathima andũ mwainga Yolotani: Simeoni, na Livai, na Yuta, na Isakali, na Yosevu, na Mbenyamini. 13Na aa meũngama kĩĩmanĩ kya Evali kwondũ wa kũumanĩa: Leuveni, na Ngati, na Aseli, na Nzevuluni, na Ndani, na Navitali. 14Na Alivai masũngĩe, na matavye andũ onthe ma Isilaeli na wasya mũnene,

15Naumanĩwe mũndũ ũla ũseũvasya mũvw'anano wa kwasũvya kana mũvw'anano wa syĩndũ ila ũtwekethetye, naw'o nĩ ũthatyo kwa Yeova, wĩa wa moko ma ndũĩka, na kũũngamya na kĩmbithĩ. Na andũ onthe meĩtĩkĩĩsya, Ameni.

16Naumanĩwe ũla ũvũthasya ĩthe kana nyinyia. Na andũ onthe meĩtĩkĩĩsya, Ameni.

17Naumanĩwe ũla ũkũĩĩasya kyambo kya mũvaka kya mũtũi wake. Na andũ onthe meĩtĩkĩĩsya, Ameni.

18Naumanĩwe ũla ũtumaa ililinda ivĩtya nzĩa. Na andũ onthe meĩtĩkĩĩsya, Ameni.

19Naumanĩwe ũla welelũkasya sila wa katĩ kwondũ wa mwĩkali wa ũeninĩ, na ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, na mũndũ mũka ndiwa. Na andũ onthe meĩtĩkĩĩsya, Ameni.

20Naumanĩwe ũla ũkomaa na kĩveti kya ĩthe, nũndũ nĩũkĩlĩtye ngũa ya ĩthe wake. Na andũ onthe meĩtĩkĩĩsya, Ameni.

21Naumanĩwe ũla ũkomaa na mũthemba o na wĩva wa nyamũ. Na andũ onthe meĩtĩkĩĩsya, Ameni.

22Naumanĩwe ũla ũkomaa na mwĩĩtu wa ĩthe, kana mwĩĩtu wa inyia. Na andũ onthe meĩtĩkĩĩsya, Ameni.

23Naumanĩwe ũla ũkomaa na mũthoni. Na andũ onthe meĩtĩkĩĩsya, Ameni.

24Naumanĩwe ũla ũkũnaa mũtũi wake na kĩmbithĩ. Na andũ onthe meĩtĩkĩĩsya, Ameni.

25Naumanĩwe ũla wosaa ĩvaki oae mũndũ ũte mũvĩtan'ya. Na andũ onthe meĩtĩkĩĩsya, Ameni.

26Naumanĩwe ũla ũtalũmasya ndeto sya mĩao ĩno, asyĩke. Na andũ onthe meĩtĩkĩĩsya, Ameni.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 28

Moathimo ma wĩwi

(ALIVAI 26.3–13;KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 7.12–24)

1Na kũkeethĩwa, ethĩwa, ũkethukĩĩasya ki wasya wa Yeova Ngai waku, kũkwataa na kwĩkaa mĩao yake yonthe ĩla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ, nĩvo ĩndĩ Yeova Ngai waku ũkakũnenevya kwĩ mbaĩ syonthe sya nthĩ: 2na moathimo aa onthe makooka kwaku, na ũkũkwata, ethĩwa ũkethukĩĩasya wasya wa Yeova Ngai waku. 3Ũkeethĩwa wĩ mũathime ndũanĩ, na ũkeethĩwa wĩ mũathime mũũndanĩ. 4Ũsyao wa mwĩĩ waku ũkeethĩwa mũathime, na ũsyao wa nthĩ yaku, na ũsyao wa nyamũ syaku, na wingĩvo wa indo syaku, na tũtena twa ndĩthya yaku ya mbũi na malondu. 5Kĩkeethĩwa kĩ kĩathime kyondo kyaku na kĩndũ kyaku kĩla kĩluĩlawa mũtu. 6Ũkeethĩwa wĩ mũathime yĩla wĩlikaa na ũkeethĩwa wĩ mũathime yĩla wĩumaalaa.

7Yeova akamakũnĩthya mbee waku amaitha maku ala mekũkĩlĩla: makakumaalĩla na nzĩa ĩmwe, na makakĩĩla mbee waku na nzĩa mũonza. 8Yeova akeaĩa ũathimo ĩũlũ waku makũmbĩnĩ maku, na ũndũnĩ w'onthe ũla wĩkaa na kw'oko kwaku; nake akakũathima wĩ nthĩ ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengae. 9Yeova akakũlũlũmĩlya withĩwe ũko mũtheu kwake, o tondũ wakwĩavĩe; ethĩwa ũkakwataa mĩao ya Yeova Ngai waku, na kũendaa nzĩanĩ syake. 10Na ngo syonthe sya nthĩ ikoona atĩ nĩwĩtanĩaw'a na syĩtwa ya Yeova; na ikakũkĩa. 11Na Yeova akakwingĩvĩsya ũseo, ũsyaonĩ wa mwĩĩ waku, na ũsyaonĩ wa indo syaku, na ũsyaonĩ wa nthĩ yaku, wĩ nthĩ ĩla Yeova wamevĩtĩe aaĩthe maku ũkũnengae. 12Yeova akakũvingũĩa kyũmbanĩsyo kyake kĩseo, nakyo nĩ matu, akuĩsye mbua ya nthĩ yaku ĩvinda yayo, na kũathima wĩa w'onthe wa moko maku: na ũkakovethya mbaĩ nyingĩ, na ndũkakova. 13Na Yeova akakũtw'ĩkĩthya mũtwe, na ti kĩsithe; na ũkeethĩwa wĩ ĩũlũ ki, na ndũkethĩwa wĩ ĩtheo; ethĩwa ũkethukĩĩasya mĩao ya Yeova Ngai waku, ĩla

ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ, kũmĩkwataa na kũmĩka, 14na ethĩwa ndũkathũka kuma ndetonĩ syonthe ila ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ, kũthi ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, kana kwa aka, kũatĩĩa ngai ingĩ na kwithũkũma.

Iumo sya waa matũ

(ALIVAI 26.14–46)

15Ĩndĩ kũkeethĩwa, ethĩwa ndwĩĩthukĩĩsya wasya wa Yeova Ngai waku, ũkwate na kwĩka mĩao yake yonthe na myamũlo yake yonthe ĩla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ, kana iumo ii syonthe ikakũkĩa, na ũkũkwata. 16Ũkeethĩwa wĩ mũumanĩe ndũanĩ, na ũkeethĩwa wĩ mũumanĩe mũũndanĩ. 17Kĩkeethĩwa kĩumanĩwe kĩkavũ kyaku, na kĩndũ kyaku kĩla kĩluĩlawa mũtu. 18Ũkeethĩwa ũumanĩwe ũsyao wa mwĩĩ waku, na ũsyao wa nthĩ yaku, na wingĩvo wa indo syaku, na tũtena twa ndĩthya yaku ya mbũi na malondu. 19Ũkeethĩwa wĩ mũumanĩe yĩla wĩlikaa, na ũkeethĩwa wĩ mũumanĩe yĩle wĩumaalaa.

20Yeova akakũetee kĩumo, na mathĩna, na ũkan'yo, ũndũnĩ w'onthe ũla wĩtethasya na moko maku, kũvika yĩla wĩanangwa, na kwaa mĩtũkĩ; nũndũ wa ũthũku wa meko maku, ala ũndiĩte kwondũ wamo. 21Yeova akakũkwatĩthya mũimũ, kũvika akũmina wume nthĩ, ĩla wĩlika ũmĩmesye. 22Yeova akakũkũna na ũwau wa ũkooa, na ndetema, na ĩtũatũ yai, na ũvyũvu ta wa mwaki, na ũvyũ, na wũmanĩlu, na mbuka; na makakũatĩĩa kũvika yĩla wĩanangwa. 23Na ĩtu yaku yĩla yĩ ĩũlũ wa mũtwe waku yĩkeethĩwa ta ũthuku, na nthĩ ĩla yĩ ĩtheo waku ĩkeethĩwa ta kĩaa. 24Yeova akatw'ĩkĩthya mbua ya nthĩ yaku ta mũtu na kĩtoo: ĩkakũtheeea kuma ĩtunĩ, kũvika yĩla wĩanangwa.

25Yeova akaũkũnĩthya mbee wa amaitha maku; ũkamaumaalĩla na nzĩa ĩmwe, na ũkakĩĩla mbee woo na nzĩa mũonza: na ũkanyaĩĩkw'a kũũ na kũũ mosumbĩnĩ onthe ma nthĩ. 26Na kimba kyaku kĩkeethĩwa lĩu wa nyũnyi syonthe sya yayaya, na wa nyamũ sya nthĩ; na kũikethĩwa mũndũ wa kwilũngya. 27Yeova akaũkũna na ũla mũimũ wa Misili, o na mĩimũ ĩngĩ, na mũvolekango, na ũng'ũũ, ala ũtatonya kũvow'a. 28Yeova akaũkũna na ndũũka, na ũlilinda, na kũsaanĩw'a kwa ngoo; 29na ũkavavata mũthenya katĩ, o tondũ kĩlilinda kĩvavataa kĩvindunĩ, na ndũkaathimĩka nzĩanĩ syaku: na mavinda onthe ũkanyamaaw'a na kũvutwa, na vatikethĩwa mũndũ wa ũkũtangĩĩa. 30Ũkeevasya mwĩĩtu, na mũndũ ũngĩ akakoma nake: ũkaaka nyũmba, na ndũkekala nthĩnĩ wayo: ũkavanda mũũnda wa mĩsavivũ, na ndũkaya ũsyao waw'o. 31Ng'ombe yaku ĩkooawa wene na metho maku, na ndũkaya nyama syayo: ũkavenwa ĩng'oi yaku na vinya, mbee wa ũthyũ waku, na ndũkayĩtũngĩwa: malondu maku makanengwa amaitha maku, na ndũkethĩwa na mũndũ wa ũkũtangĩĩa. 32Ana maku na eĩtu maku makanenganwe mbaĩnĩ ĩngĩ; na metho maku makasyaĩĩsya, na makaya mbindu kwondũ wa mea moo mũthenya w'onthe: na kw'oko kwaku kũikethĩwa kũtonya ũndũ na vinya wakw'o. 33Ũsyao wa nthĩ yaku, na mawĩa maku onthe, makaĩwa nĩ mbaĩ ĩla ũtesi; na ũkathĩnw'a ki na kũkanyangwa ĩndĩ yonthe; 34ũndũ ũkaũũka nũndũ wa maũndũ ala metho maku makona. 35Yeova akaũkũna mau na maũũ, na mũimũ mũthũku, ũtavoeka, kuma ũnyaĩĩ waku kũvika lolotya.

36Yeova akaũtwaa we, na mũsumbĩ waku ũla wĩsumbĩkĩsye, kwa mbaĩ ĩla ũtaamanya, we kana aaĩthe maku; na kũu ũkaithũkũma ngai ingĩ, o mĩtĩ na mavia. 37Na ũkatw'ĩka ũseng'yo, na nthimo, na kũvũthĩĩw'a, ngonĩ syonthe sya andũ vala Yeova ũkakũtwaa. 38Ũkaumya mbeũ nyingĩ kũvanda mũũndanĩ, na ũkaketha nini, nũndũ ikalĩka nĩ ngie. 39Ũkavanda mĩũnda ya mĩsavivũ, na kũmĩsea, ĩndĩ ndũkanyw'a mbinyu yayo, kana kũketha nzavivũ, nũndũ ikalĩka nĩ iinyũ. 40Ũkeethĩwa na mĩthata mĩvakanĩ yaku yonthe, ĩndĩ ndũkevaka mauta mayo; nũndũ mũthata waku ũketĩkya ũsyao waw'o. 41Ũkasyaa ana na eĩtu, ĩndĩ matikethĩwa maku; nũndũ makaenda me atave. 42Mĩtĩ yaku yonthe na ũsyao wa nthĩ yaku ũkeethĩwa wa ngie. 43Mwĩkali wa ũeninĩ ũla wĩ kwaku akanenevw'a kwĩ we mbee na mbee; naku ũkatheea kũtheea. 44Akakũkovethya, naku ndũkamũkovethya: nake akeethĩwa mũtwe, naku ũkeethĩwa kĩsithe. 45Na iumo ii syonthe ikakũkĩa, na ikakũatĩĩa, na ũkũkwata, kũvika yĩla wĩanangwa; nũndũ ndwaaĩthukĩĩsya wasya wa Yeova Ngai waku, kũkwata mĩao yake na myamũlo yake ĩla wakwĩaĩe: 46na ikeethĩwa wonan'yo na ũseng'yo kwaku, na kwa ũsyao waku tene na tene.

47Nĩkwĩthĩwa ndwaathũkũma Yeova Ngai waku na mũyo, na ũtanu wa ngoo, kwondũ wa wingĩ wa syĩndũ syonthe; 48kwondũ wa ũu ũkathũkũma amaitha maku ala Yeova ũkakũetee, wĩ na nzaa, na waũni, na wĩ mũthei, na wĩ na vata wa syĩndũ syonthe: na akeekĩa ĩsoki ya kĩaa ngingonĩ yaku, kũvika akwananga. 49Yeova akakũetee mbaĩ kuma kũasa, kuma ngalĩ ĩmwe ya nthĩ, ĩũlũkaa ta ndiũ; mbaĩ ĩla ũtakamanya kĩthyomo kyayo; 50mbaĩ yĩ na ũthyũ mwaĩ, ĩla ĩtona mũndũ mũkũũ ta kĩndũ, kana kwon'ya ala anini ũseo, 51na ĩkaya ũsyao wa indo syaku, na ũsyao wa nthĩ yaku, kũvika yĩla wĩanangwa; o na ĩtikakũtialĩlya lĩu wa mbaa ngetha, kana mbinyu mbĩthĩ, kana mauta, kana wingĩvo wa ng'ombe syaku, kana tũtena twa ndĩthya yaku ya mbũi na malondu, kũvika yĩla yĩkwananga vyũ. 52Na makakũtw'ĩkanĩsya mbingĩlonĩ syaku syonthe, kũvika maũvai maku matũlu na maiie mavalũka, ala wĩkwatĩtye, nthĩ yaku yonthe; na makakũtw'ĩkanĩsya mbingĩlonĩ syaku syonthe nthĩ yaku yonthe, ĩla Yeova Ngai waku ũkũnengete. 53Kũtw'ĩkanĩw'anĩ na ũnyamaonĩ ũla amaitha maku makakũnyamasya naw'o, ũkaya ũsyao wa mwĩĩ waku mwene, nyama sya ana maku na eĩtu maku, ala Yeova Ngai waku ũkũnengete. 54Mũndũ mũũme katĩ wenyu ũla mwololo na mwanake mũno, itho yake yĩkeethĩwa yĩ ĩthũku kwa mwana-a-ĩthe, na kwa kĩveti kya kĩthũinĩ kyake, na kwa ũtialo wa syana syake ila watialĩlw'e; 55ũndũ ũtakamaaĩa o na ũmwe woo nyama sya syana syake ila ũkaya, nũndũ ndaatialĩlwa nĩ kĩndũ,

kũtw'ĩkanĩw'anĩ na ũnyamaonĩ ũla mũmaitha waku ũkakũnyamasya naw'o mbingĩlonĩ syaku syonthe. 56Mũndũ mũka mwololo na mwanake mũno katĩ wenyu, ũla ũtaatata kũkinya nthĩ na ũnyaĩĩ wake nũndũ wa wanake na wololou, itho yake yĩkeethĩwa yĩ ĩthũku kwa mũũme wa kĩthũinĩ kyake, na kwa mwana wake, na kwa mwĩĩtu wake, 57na kwa kaũkenge kake kala keuma katĩ wa maũũ make, na kwa syana syake ila ũkasyaa; nũndũ akaiya na kĩmbithĩ kwondũ wa vata wa syĩndũ syonthe, kũtw'ĩkanĩw'anĩ na ũnyamaonĩ ũla mũmaitha waku ũkakũnyamasya naw'o mbingĩlonĩ syaku.
58Ethĩwa ndũkakwata na kwĩka ndeto syonthe sya mĩao ĩno ila iandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩĩ, nĩ kana ũyĩkĩe syĩtwa yĩĩ ĩnene na ya ũtĩsya, YEOVA NGAI WAKU; 59nĩvo ĩndĩ Yeova wĩtw'ĩkĩthya mothĩn'yo maku na mothĩn'yo ma ũsyao waku methĩwe ma ũseng'yo, o mothĩn'yo manene, na ala mekalaa, na mowau mathũku, na ala mekalaa. 60Nake akakũtũngĩa mowau onthe ma Misili, ala wamakĩaa; na makalũman'ya naku. 61O na kĩla ũwau, na kĩla ũthĩn'yo, ũla ũtaandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya mĩao ĩno, nĩmo Yeova ũkakũetee, kũvika yĩla ũkanangwa. 62Na mũkatiala mwĩ andũ anini ũtalonĩ, o na kau mweanaa ta ndata sya ĩtunĩ ũndũ wa kwingĩva; nĩkwĩthĩwa ndwaaĩthukĩĩsya wasya wa Yeova Ngai waku. 63Na kũkeethĩwa, kana, o tondũ Yeova wamũtanĩaa aimwĩka nesa, na kũmwingĩvya, o ta ũu Yeova akamũtanĩa akĩmwasya, na akĩmwananga; na mũkaumw'a nthĩ ĩla mwĩlika mũmĩmesye. 64Na Yeova akakũnyaĩĩkya ngonĩ syonthe sya andũ, kuma ngalĩ ĩmwe ya nthĩ kũvika ngalĩ ĩla ĩngĩ ya nthĩ; na kũu ũkathũkũma ngai ingĩ, ila ũtaamanya, we kana aaĩthe maku, o ila sya mĩtĩ na mavia. 65Na mbaĩnĩ isu ndũkona ũthũmũo, na kũikethĩwa vandũ va kũthũmũsya ũnyaĩĩ waku: ĩndĩ kũu Yeova akakũnenga ngoo ya kũtetema, na metho me mbindu, na kũsonzoma kwa thayũ; 66na thayũ waku ũkekala ta ũniinĩtwe nĩ nzika mbee waku; na ũkakĩaa ũtukũ na mũthenya, na ndũkethĩwa na wĩkwatyo kwondũ wa thayũ waku. 67Kĩoko ũkaasya, Kethĩwa yu nĩ wĩoo! Na wĩoo ũkaasya, Kethĩwa yu nĩ kĩoko! Nũndũ wa kũkĩa kwa ngoo yaku kũla ũkakĩa, na nũndũ wa maũndũ ala metho maku makona. 68Na Yeova akakũtũnga Misili na ngalawa, na nzĩa ĩla nakwĩie, Ndũkaamyona ĩngĩ nongi: na kũu mũkeethoosya kwa amaitha menyu mwĩthĩwe ngombo aũme na aka, na mũikona mũndũ wa ũmũthooa.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 29

Ũtianĩo wa Yeova na Aisilaeli me nthĩ ya Moavi

1Ii nĩsyo ndeto sya ũtianĩo ũla Yeova wamwĩaĩe Mose atianĩe na ana ma Isilaeli nthĩ ya Moavi, vamwe na ũtianĩo ũla watianĩe nao Olevu.
2Na Mose ameta Isilaeli onthe, na amea, Nĩmwonete na metho menyu w'onthe ũla Yeova wamwĩkĩe Valao ku Misili, na athũkũmi make onthe, na nthĩ yake yonthe; 3mathĩna manene ala metho maku moonie, na syama, na moseng'yo asu manene: 4ĩndĩ Yeova ndaamũnenga inyw'ĩ ngoo ya kũmanya, na metho ma kwona, na matũ ma kwĩw'a, kũvika ũmũnthĩ. 5Nakwa nĩnamũtongoesye myaka mĩongo ĩna weũnĩ: ngũa syenyu ila mweekĩe ityaakũa, na iatũ syenyu ila mweekĩe maũũ ityaakũa. 6Mũtyaĩsaa kĩmũtũ, o na mũtyanyusaa mbinyu kana kĩla kĩtoonasya; nĩ kana mũmanye atĩ ninyie Yeova Ngaĩ wenyu. 7Na mwavika vaa, Sioni mũsumbĩ wa Esivoni, na Oku mũsumbĩ wa Mbasani, matumĩlĩla mokite naitũ, na twamakũna: 8na twoosa nthĩ yoo, na twamanenga Aleuveni, na Angati, na nyunzu ya mbaĩ ya Amanase yĩthĩwe ũtiĩwa. 9Kwatai ĩndĩ ndeto sya ũtianĩo ũũ, na mũisyĩka, nĩ kana ũndũnĩ w'onthe ũla mwĩkaa, mũathimĩke.
10Ũmũnthĩ inyw'onthe nĩmũũngeme mbee wa Yeova Ngai wenyu; atongoi menyu, mbaĩ syenyu, atumĩa menyu, na anene menyu, o andũ onthe ma Isilaeli, 11twana twenyu tũnini, iveti syenyu, na mwĩkali waku wa ũeninĩ ũla wĩ myakonĩ yaku ya maeema, kuma ũla unaa ngũ syaku kũvika ũla ũtavaa manzĩ maku; 12nĩ kana ũlike ũtianĩonĩ wa Yeova Ngai waku, na wĩvĩtonĩ wake, ũla Yeova Ngai waku ũnũũtianĩa naku ũmũnthĩ; 13nĩ kana akũlũmye ũmũnthĩ wĩthĩwe ũko wa andũ make, na nĩ kana ethĩwe Ngai waku, o tondũ waneenie naku, na tondũ wamevĩtĩe aaĩthe maku Avalaamu, na Isaka, na Yakovo.
14Na ti inyw'ĩ mwĩ inyw'oka ala ngũtianĩa ũtianĩo ũũ nenyu na wĩvĩto ũũ, 15ĩndĩ o nake ũla ũũngeme vaa vamwe naitũ ũmũnthĩ mbee wa Yeova Ngai waitũ, o na ũla ũte vaa vamwe naitũ ũmũnthĩ 16(nũndũ nĩmwĩsĩ ũndũ twatwĩe nthĩ ya Misili, na ũndũ twavĩtĩla katĩ wa mbaĩ ila mwavĩtĩle katĩ wasyo; 17na inyw'ĩ nĩmwonete mothatyo moo, na mĩvw'anano yoo, ya mĩtĩ na mavia, vetha na thaavu, ĩla yaĩ kwoo); 18kũikese kwĩthĩwa katĩ wenyu mũndũ mũũme, kana mũndũ mũka, kana mũvĩa, kana mbaĩ, ĩla ũmũnthĩ ĩnĩkwĩthyũũa ngoonĩ na kũtia Yeova Ngai waitũ, ĩthũkũme ngai sya mbaĩ isu; kũikese kwĩthĩwa kwenyu kĩtina kĩla kĩsyaa nyongo na kĩndũ kĩ ũũ; 19na kũkethĩwa, yĩla ũkew'a ndeto sya kĩumo kĩĩ, akeathima ngoonĩ yake, akyasya, Ngeethĩwa na mũuo, o na naendeea kũatĩĩa ũng'endu wa ngoo yakwa, kwongeleela ũthengi waũni. 20Yeova ndakamũekea, ĩndĩ ũthatu wa Yeova na kĩwĩu kyake ikamũtoesya mũndũ ũsu syũki, na kĩumo kyonthe kĩla kĩandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩĩ kĩkeethĩwa ĩũlũ wake, na Yeova akaananga syĩtwa yaku ĩtheo wa ĩtu. 21Na Yeova akamũvatha aume mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli akwatwe nĩ ũthũku, kwĩanana na iumo syonthe sya ũtianĩo ũla ũandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩĩ ya mĩao.
22Na nzyawa ĩla yũkĩte, nayo nĩ syana syenyu ila ikokĩla ĩtina wenyu, na mũeni ũla ũkoka kuma nthĩ yĩ kũasa, makasya, moona mothĩn'yo ma nthĩ ĩsu, na mowau ala Yeova wamĩwaisye; 23na kana nthĩ yayo yonthe nĩ mũvĩlĩtĩ na mũnyũ, na maũvĩvye, ũndũ ĩtavandĩka, o na kũsyaa, o na ndĩmesya nyeki, o tondũ

kwailyĩ kũng'uthũlangwa kwa Sotomo na Ngomola, Atima na Nzevoiimu, ila Yeova wang'uthũlangile ũthatunĩ wake, na kũthilĩkanĩ kwake: 24o mbaĩ syonthe ikasya, Nĩkĩ Yeova wĩkĩte nthĩ ĩno ũu? Kĩtumi nĩ kyaũ kya ũthatu ũvyũvĩte ũu? 25Nĩvo andũ measya, Nĩkwĩ thĩwa matiie ũtianĩo wa Yeova, Ngai wa aaĩthe moo, ũla watianĩe namo yĩla wamaumisye nthĩ ya Misili, 26na maenda na kũthũkũma ngai ingĩ, na maithaitha, ngai ila mataamanya, na ila ũtaamanenga: 27kwondũ wa ũu ũthatu wa Yeova wakanĩe nthĩ ĩno, amĩetee kĩumo kyonthe kĩla kĩandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩĩ; 28na Yeova amakũa nthĩ yoo e na ũthatu, na ũthilĩku, na woo mwingĩ, na amekya nthĩ ĩngĩ, o ũndũ kũilyĩ ũmũnthĩ. 29Maũndũ mavithe nĩ ma Yeova Ngai waitũ; ĩndĩ maũndũ mavuan'ye nĩ maitũ na ma syana sitũ tene na tene, nĩ kana twĩkae ndeto syonthe sya mĩao ĩno.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 30

Ũndũ Aisilaeli maĩle kwĩka nĩ kana matũngwe na kũathimwa

1Na kũkeethĩwa, yĩla maũndũ aa onthe mekũkĩa, ũathimo na kĩumo, ala niĩte mbee waku, na wamalilikana wĩ mbaĩnĩ syonthe, vala Yeova Ngai waku wakũlũngĩlĩĩlye, 2na wamũsyokea Yeova Ngai waku, na kwĩw'a wasya wake kwĩanana na w'onthe ũla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ, we na syana syaku, na ngoo yaku yonthe, na thayũ waku w'onthe; 3nĩvo ĩndĩ Yeova Ngai waku ũkakũtũnga wume kũtavwanĩ kwaku, na ũkwĩw'ĩa tei, na akasyoka na ũkũmban'ya kuma ngonĩ syonthe sya andũ, kũla Yeova Ngai waku wakũnyaĩĩkĩsye. 4Ethĩwa amwe maku ala malũngilw'e makethĩwa me ngalĩko ya mũminũkĩlyo ya ĩtu, kuma ku Yeova Ngai waku akakũmban'ya, na akawĩsĩa kw'o: 5na Yeova Ngai waku akakũlikya nthĩ ĩla aaĩthe maku mamyosie, naku ũkamĩmesya; nake akakwĩka nesa, na ũkwingĩvya kwĩ aaĩthe maku. 6Na Yeova Ngai waku akaĩka ngoo yaku, na ngoo ya ũsyao waku, ũmwende Yeova Ngai waku na ngoo yaku yonthe, na thayũ waku w'onthe, nĩ kana wĩthĩwe thayũ. 7Na Yeova Ngai waku akeekĩa iumo ii syonthe ĩũlũ wa amaitha maku, na ĩũlũ wa ala meũkũmena, ala makũthĩnisye. 8Naku ũkasyoka na kwĩw'a wasya wa Yeova, na kwĩka mĩao yake yonthe ĩla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ. 9Na Yeova Ngai waku akakwongeleela wĩanĩ w'onthe wa moko maku, na ũsyaonĩ wa mwĩĩ waku, na ũsyaonĩ wa indo syaku, na ũsyaonĩ wa nthĩ yaku, kwondũ wa ũseo: nũndũ Yeova akakũtanĩa ĩngĩ kwondũ wa ũseo, o tondũ wamatanĩaa aaĩthe maku; 10ethĩwa ũkethukĩĩasya wasya wa Yeova Ngai waku, kũkwataa mĩao yake na myamũlo yake ĩla ĩandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩĩ ya mĩao; ethĩwa wĩmũsyokea Yeova Ngai waku na ngoo yaku yonthe, na thayũ waku w'onthe.

11Nũndũ mwĩao ũũ ũla ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ, ti mũito mũno kwaku, o na ndwĩ kũasa. 12Ndwĩ ĩtunĩ, ũndũ ũneena, Nũũ ũla ũkambata ĩtunĩ kwondũ witũ, na kũwosa na kũtũetee, na kũtwĩw'ĩthya, nĩ kana twĩke? 13O na ndwĩ mũingo wa ũkanga, ũndũ ũneena, Nũũ ũla ũkainga ũkanga kwondũ witũ, na kũwosa na kũtũetee, na kũtwĩw'ĩthya, nĩ kana twĩke? 14Ĩndĩ ĩ ndeto yĩ vakuvĩ mũno naku, kanyw'anĩ waku, na ngoonĩ yaku, nĩ kana ũmĩke.

15Sisya, nĩnĩĩte mbee waku ũmũnthĩ thayũ na ũseo, na kĩkw'ũ na ũthũku; 16kwa ũu ngũkwĩaĩa ũmũnthĩ ũmwende Yeova Ngai waku, na kũenda nzĩanĩ syake, na kũkwata mĩao yake na myamũlo yake na motw'ĩo make, nĩ kana wĩthĩwe thayũ na kwingĩva, na nĩ kana Yeova Ngai waku akũathime wĩ nthĩ ĩla wĩlika ũmĩmesye. 17Ĩndĩ ethĩwa ngoo yaku ĩkeethyũũa, naku ndũkwenda kwĩw'a, ĩndĩ ũkakusw'a ũtee, na kũthaitha ngai ingĩ, na kwithũkũma; 18nĩngũmũtavya ũmũnthĩ, mũitĩa kwaa; mũtikaingĩvya mĩthenya yenyu mwĩ nthĩ ĩla mwĩĩnga Yolotani mũlike kũmĩmesya. 19Nĩngwĩta ĩtu na nthĩ imũkũsĩĩe ũmũnthĩ, kana nĩniĩte mbee waku thayũ na kĩkw'ũ, ũathimo na kĩumo: kwondũ wa ũu nyuva thayũ, nĩ kana wĩkale thayũ, we na ũsyao waku; 20na kũmwenda Yeova Ngai waku, na kwĩthukĩĩsya wasya wake, na kũlũman'ya nake; nũndũ nĩwe thayũ waku, na wingĩ wa mĩthenya yaku; nĩ kana wĩkalae nthĩ ĩla Yeova wamevĩtĩe aaĩthe maku, Avalaamu, na Isaka, na Yakovo, kũmanenga.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 31

Yosua, mwosi wa ũtongoi wa Mose

1Na Mose athi na amatavya Isilaeli onthe ndeto ii. 2Na amea, Ũmũnthĩ nĩ wa myaka ĩana na mĩongo ĩlĩ; nditonya kumaala na kũlika ĩngĩ: na Yeova nũndavĩtye, Ndũkainga ũsĩ ũũ wa Yolotani. 3Yeova Ngai waku, akatongosya mbee waku; akaananga mbaĩ isu syume mbee waku, naku ũkailũngya nthĩ yasyo: na Yosua akatongosya mbee waku, o tondũ Yeova ũneenete. 4Na Yeova akameka o tondũ wamekie Sioni na Oku, asumbĩ ma Aamoli, na nthĩ yoo; ala wamanangie. 5Na Yeova akamanengane mbee wenyu, na mũkameka kwĩanana na mwĩao w'onthe ũla namwĩaĩe. 6Ĩthĩwa na vinya na ũkũmbaũ mũnene, ndũkakĩe, o na ndũkatelemw'e nĩmo: nũndũ Yeova Ngai waku, nĩwe ũendaa naku; ndakakũnyivĩa, o na ndakakũtia. 7Na Mose amwĩta Yosua, na amwĩa Isilaeli onthe mene na metho moo, Ĩthĩwa na vinya na ũkũmbaũ mũnene: nĩkwĩthĩwa ũkalika wĩ na andũ aa nthĩ ĩla Yeova wamevĩtĩe aaĩthe moo kũmanenga; na ũkatuma matiĩwa yo. 8Na Yeova, nĩwe ũla ũendaa mbee waku; akeethĩwa vamwe naku, ndakakũnyivĩa, o na ndakakũtia: ndũkakĩe, o na ndũkateve.

Mĩao ĩsomawe kĩla myaka mũonza yathela

9Na Mose aandĩka mĩao ĩno, na amanenga athembi ana ma Livai, ala makuaa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova, vamwe na atumĩa onthe ma Isilaeli. 10Na Mose ameaĩa, akyasya, Kĩla myaka mũooza yathela, ĩvinda

yĩla yĩtw'ĩtwe ya kũekanĩa mathiĩ, mbokanĩ ya malwanda, 11ĩvinda ya kũka kwa Isilaeli onthe kumĩla mbee wa Yeova Ngai waku vala wĩnyuva, wĩsomaa mĩao ĩno matũnĩ ma Isilaeli onthe. 12Ũmbanasya andũ, aũme na aka na twana tũnini, na mwĩkali wa ũeninĩ ũla wĩkalaa kwaku, nĩ kana mew'e, na nĩ kana memanyĩsye, na kũmũkĩa Yeova Ngai wenyu, na kũkwata na kwĩka ndeto syonthe sya mĩao ĩno; 13na nĩ kana syana syoo, ila itaamanya, syĩw'e, na kwĩmanyĩsya kũkĩa Yeova Ngai wenyu, mĩthenya yonthe ĩla mwĩĩkala nthĩ ĩla mwĩinga Yolotani mũthi mũmĩmesye.

Motao ma mũminũkĩlyo ma Yeova kwa Mose

14Na Yeova amwĩa Mose, Sisya, mĩthenya ya kũkw'a kwaku nĩthengee: mwĩte Yosua, mũkaũngame ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, nĩ kana nĩmwĩaĩe Yosua. Na Mose na Yosua maenda, na maũngama ĩeemanĩ ya kũmbanĩa. 15Na Yeova aumĩla Ĩeemanĩ e kĩtuĩnĩ kya mũumbĩ: na kĩtuĩ kyu kya mũumbĩ kyaũngama ĩũlũ wa mũomo wa Ĩeema. 16Na Yeova amwĩa Mose, Sisya, ũkakoma na aaĩthe maku; na andũ aa makookĩla, na kwĩka ũmalwaya wa kũatĩĩa ngai ngeni sya nthĩ, vala meenda na kwĩkalaa katĩ wasyo, na makandia, na kwananga ũtianĩo wakwa ũla natianĩe nao. 17Nĩvo ũthatu wakwa ũkamakanĩa mũthenya ũsu, na ngamatia, na ngamavitha ũthyũ wakwa, na makaminwa vyũ, na mothũku maingĩ na mathĩna makamokĩa; kwondũ wa ũu makaneena mũthenya ũsu, Mothũku aa matyaatũkĩa nũndũ Ngai waitũ nde vamwe naitũ? 18Na kũvitha nĩngavitha ũthyũ wakwa mũthenya ũsu nũndũ wa ũthuku w'onthe ũla makethĩwa mekĩte, ũndũ wa kwĩthyũũĩa ngai ingĩ. 19Kwondũ wa ũu andĩkai wathi ũũ kwondũ wenyu, na ũmanyĩsye ana ma Isilaeli: ũwĩkĩe makanyw'anĩ moo, nĩ kana wathi ũũ wĩthĩwe ngũsĩ yakwa kwa ana ma Isilaeli. 20Nũndũ yĩla nĩmalikya nthĩ ĩla namevĩtĩe aaĩthe moo, nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ, na maya na mavũna, na manoa; nĩvo ĩndĩ makethyũũĩa ngai ingĩ, na kwithũkũma, na kũmbũthya, na kwananga ũtianĩo wakwa. 21Na kũkeethĩwa, yĩla mothũku maingĩ na mathĩna memokĩa, wathi ũũ ũkeethĩwa ngũsĩ mbee woo; nũndũ ndũkola kuma makanyw'anĩ ma ũsyao woo: nũndũ nĩnĩsĩ motalĩthyo moo ala meũtalĩthya ũmũnthĩ, ndanamba kũmalikya nthĩ ĩla namevĩtĩe. 22Na ĩndĩ Mose aandĩka wathi ũũ mũthenya o ũsu, na amamanyĩsya ana ma Isilaeli. 23Na amwĩaĩa Yosua mwana wa Nuni, na amwĩa, Ĩthĩwa na vinya na ũkũmbaũ mũnene; nũndũ ũkamalikya ana ma Isilaeli nthĩ ĩla namevĩtĩe: nakwa ngeethĩwa vamwe naku.

24Na kweethĩwa, Mose amina kũandĩka ndeto sya mĩao ĩno ĩvukunĩ, na kũmina syonthe, 25Mose ameaĩa Alivai, ala makuaa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova, akĩmea, 26Osai ĩvuku yĩĩ ya mĩao, na mũyie ũtee wa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova Ngai wenyu, nĩ kana yĩkalae vo yĩthĩwe ngũsĩ kwaku. 27Nũndũ nĩnĩsĩ ũng'endu waku, na ngingo yaku nyũmũ: sisya, o yĩla nyie nĩ thayũ vamwe nenyu ũmũnthĩ, nĩmũng'endeaa Yeova; na nĩ mbee veanata ĩtina wa kũkw'a kwakwa? 28Mbũmbanĩsyai atumĩa onthe ma mbaĩ syenyu, na anene menyu, nĩ kana nĩneene ndeto ii matũnĩ moo, na kwĩta ĩtu na nthĩ imakũsĩĩe. 29Nũndũ nĩnĩsĩ atĩ ĩtina wa kũkw'a kwakwa mũkeethũkya vyũ, na kwĩthyũũa na kũtia nzĩa ĩla namwĩaĩe; na ũthũku ũkamũkĩa mĩthenya ya mũminũkĩlyo; nĩkwĩthĩwa mũkekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, kũmũthatya ũndũ wa wĩa wa moko menyu.

Wathi wa Mose

30Na Mose aneena matũnĩ ma ũmbano w'onthe wa Isilaeli ndeto sya wathi ũũ, kũvika syathela vyũ.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 32

1Ĩthukĩĩsyei, inyw'ĩ matu, na nĩngũneena;
Na nthĩ nĩĩthukĩĩsye ndeto sya kanyw'a wakwa.
2Ũmanyĩsyo wakwa ũketĩkaa ta mbua;
Kũneena kwakwa kũkavolotangaa ta ĩmwe,
Ta ũnyenyeũ nyekinĩ ya vuvĩ,
Na ta mĩono ya mbua tũmĩtĩnĩ.
3Nũndũ ngatavan'ya syĩtwa ya Yeova:
Mũwetei Ngai waitũ ũnene.
4Ĩvia, wĩa wake nĩ mwĩanĩu;
Nũndũ nzĩa syake syonthe nĩ ndũngalu:
Ngai wa kĩthito na ũte na naĩ,
Nake nĩ wa w'o na mũlũngalu.
5Nĩmamwĩkĩte ũthũku, ti ana make, nĩyo ĩlanga yoo;
Nĩ ũsyao wĩ ngũlũ na mũthyoeku!
6Nĩw'o mũũmũĩva Yeova,
Inyw'ĩ andũ atumanu na mũte na ũĩ?
Tiwe ĩthe waku ũla wakũthooie?
Nĩwe wakũmbie, na akũlũlũmĩlya.
7Lilikana mĩthenya ya tene,
Sũanĩa myaka ya nzyawa nyingĩ:
Kũlya ĩthe waku, nake akakwon'ya;
Kũlya atumĩa maku, na makakũtavya.
8Yĩla Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe wanengie mbaĩ ũtiĩwa wasyo,
Yĩla wamataanisye ana ma andũ,
Nĩwamavakanisye andũ mĩvaka
Kwĩanana na ũndũ ana ma Isilaeli meanaa.
9Nũndũ kĩlungu kya Yeova nĩ andũ make;
Yakovo nĩwe kĩanda kya ũtiĩwa wake.
10Amwĩthĩa nthĩ yĩ yalata,
Na weũnĩ mwanangĩku walumaa nyamũ;
Amũthyũlũlũka, amũtethya,
Amũsũvĩa ta kyũma kya itho yake.
11O ũndũ ndiũ yũkĩlangasya ndala yayo,
Ĩkĩũlũkanga ĩũlũ wa tũswii twayo,
Ĩkĩtambũũkya nthwau syayo, ĩitwosa,
Ĩkĩtũkua ĩũlũ wa nthwau syayo:
12Yeova e weka amũtongoesya,
Na vatyaĩ ngai ngenĩ yaĩ nake.
13Amwambatya kũndũ kũtũlu kwa nthĩ,
Nake aya ũsyao wa mĩũnda;

Na amwongethya ũkĩ wa nzũkĩ ĩvianĩ,
Na mauta ĩvianĩ yũmũ mũno;
14Mauta ma ndĩthya ya ng'ombe, na ĩia ya ndĩthya ya mbũi na malondu,
Vamwe na mathunya ma tũtena twa malondu,
Na ndũũme sya kĩ-Mbasani, na mbũi,
Vamwe na nganũ ila nzeo mbee;
Na wanyw'a mbinyu ya nthakame ya nzavivũ.
15Ĩndĩ Yesuluni anoa mũno, na ekangya nthele:
Nũnoete, na ũkaimba, na ũkatendea;
Nĩvo ĩndĩ wamũtiie Ngai ũla wamũmbie,
Na avũthya Ĩvia ya ũtangĩĩo wake.
16Mamwĩkĩa kĩwĩu ũndũ wa ngai ngeni;
Mamũthatya ũndũ wa mothũku moo.
17Mathembea ndaimoni, nasyo ti Ngai,
Ngai ila mataamanya,
Ngai ngeni ila syaumbũkie mĩtũkĩ,
Ila aaĩthe menyu mataikĩaa.
18Ĩvia yĩla yakũsyaie ndũyĩlilikana,
Na nĩwũlĩtwe nĩ Ngai ũla wakũsyaie.
19Na Yeova oona, na amathĩtha,
Nũndũ eew'ĩthiw'e woo nĩ ana make aũme na eĩtu.
20Nake asya, Ngamavitha ũthyũ wakwa,
Ngasisya ũndũ mũminũkĩlyo woo ũkethĩwa ũilyĩ:
Nũndũ nĩ ũsyao mũng'endu mũno,
Syana ite na kĩthito nongi.
21Nĩmambĩkĩĩte kĩwĩu nũndũ wa isu ite Ngai;
Nĩmanthatisye kwondũ wa maũndũ moo ma mana:
Nakwa ngamekĩa kĩwĩu kwondũ wa asu mate andũ;
Ngamathatya kwondũ wa mbaĩ ndumanu.
22Nũndũ mwaki nĩwakanĩte kwondũ wa ũthatu wakwa,
Naw'o nũvĩvasya o na kũvika Seoli kũu nthĩnĩ wa nthĩ,
Na nũminaa nthĩ vamwe na wingĩvo wayo,
Na nũkwatasya mwaki myambĩlĩlyo ya iĩma.
23Ngombĩĩa mothũku ĩũlũ woo;
Ngamaathanga na mĩsyĩ yakwa ĩthele vyũ:
24Makang'ong'wa nĩ nzaa, na kũvĩvw'a nĩ muutĩa ũilyĩ mwakĩ
Na wanangĩko mũthũku;
Ngaete maeo ma nyamũ mbai ĩũlũ woo,
Vamwe na ũoi wa tũsamũ tũla tũtambũkaa kĩtoonĩ.
25Na kũu nza ũvyũ ũkooaana,
Na w'ĩa mũnene tũsũmbanĩ nthĩnĩ;
Ũkaananga mwanake na mwĩĩtu mũtheu me elĩ,
Kaũkenge vamwe na mũndũ mũũme wĩ mbuĩ.
26Naisye, Nĩthĩwa nĩmanyaĩĩkya kũasa,
Nĩthĩwa nĩtuma ũlilikan'yo woo ũthela andũnĩ;
27Kethĩwa ndiũkĩa ũthatu wa amaitha,
Nthũ syoo itikese kũsũanĩa ũndũ ũte wa w'o,
Itikese kwasya, Kw'oko kwitũ nĩkũtũlĩtw'e,
Na Yeova ndaaĩka ũu w'onthe.
28Nũndũ nĩ mbaĩ ĩtataĩkaa,
Na ndĩ ũmanyi nthĩnĩ wayo.
29A! Kethĩwa nĩ oĩ, na makamanya ũũ,
Na makasũanĩa mũminũkĩlyo woo!
30Ũmwe atonya ata kũlũngya ngili,
Na elĩ kũlũngya ngili ĩkũmi,
Ate o Ĩvia yoo yĩmathooetye,
Na Yeova amanenganĩte?
31Nũndũ ĩvia yoo yĩtiilyĩ ta Ĩvia yitũ,
O na amaitha moo ene nĩmeũtw'a ũu.
32Nũndũ mũsavivũ woo nĩ wa mũsavivũ wa Sotomo,
Na wa mĩũnda ya Ngomola:
Nzavivũ syoo nĩ nzavivũ sya nyongo,
Itũngo syasyo syĩ ũũ:
33Mbinyu yoo nĩ ũoi wa nzoka,
Na ũoi mũthũku wa syĩko.
34Ũu ndwiĩtwe kwakwa,
Ũkasiĩlanĩlw'a na ũthwii wakwa mwie?
35Ũĩvanĩsyo nĩ wakwa, na kũĩva,
Ĩvinda yĩla kũũ kwoo kũkatendelũka:
Nũndũ mũthenya wa wanangĩko woo nũthengeee,
Na maũndũ ala makamokĩa makekalaataa.
36Nũndũ Yeova akasilĩla andũ make,
Na akeetũnga kwondũ wa athũkũmi make;
Yĩla wĩona vinya woo wathela,
Na vati mũndũ mwove kana ũla ũte mwove.
37Nake akasya, Iĩva ngai syoo,
Ĩvia yĩla meekwatĩtye;
38Ila syaĩe mathunya ma nthembo syoo,
Na syanyw'a mbinyu ya nthembo yoo ya kũnyuwa?
Syũkĩle na kũmũtethya inyw'ĩ,
Syĩthĩwe mawĩvitho menyu.
39Sisya yu kana nyie, o nyie, ninyie we,
Na vati ngai ĩngĩ vamwe nakwa:
Ninyie nũaa, na ninyie nĩthayũũkasya;
Ninyie nũkitaa, na ninyie nĩvoasya;
Na vati mũndũ ũtonya kũvenana kw'okonĩ kwakwa.
40Nũndũ nĩngũkĩlya kw'oko kwakwa ĩtunĩ,
Na kwasya, O ũndũ nyie nĩ thayũ tene na tene,
41Ethĩwa nĩngũnoa ũvyũ wakwa ũla ũtisatisaa,
Na kw'oko kwakwa kũĩkwata ũsili;
Ngeeĩvanĩsya amaitha makwa,
Ngaĩva ala mamenaa.
42Ngatoonethya mĩsyĩ yakwa nthakame,
Na ũvyũ wakwa ũkamina mĩĩ;
Nthakame ya ala mooaiwe na ala mataviwe,
Kuma mĩtwenĩ ya atongoi ma amaitha.
43Tanai, inyw'ĩ mbaĩ, vamwe na andũ make:
Nũndũ akaĩvanĩsya nthakame ya athũkũmi make,
Na akaĩva nthũ syake,
Na akaumya nthembo kwondũ wa nthĩ yake, kwondũ wa andũ make.
44Na Mose ooka na aneena ndeto syonthe sya wathi ũũ matũnĩ ma andũ, we, na Osea mwana wa Nuni. 45Na Mose amina kũmatavya Isilaeli onthe ndeto ii syonthe; 46na amea, Ĩkĩai ngoonĩ syenyu ndeto syonthe ila ngũmũkũsĩĩa ũmũnthĩ, ila mũkeaĩa syana syenyu isũvĩe na kwĩka, o ndeto syonthe sya mĩao ĩno. 47Nũndũ ti ũndũ wa mana kwenyu; nũndũ nĩ thayũ wenyu, na kwondũ wa ũndũ ũsu mũkaingĩvĩsya mĩthenya yenyu nthĩ, ĩla mwĩinga Yolotani mũmĩmesye.

Mose akītīkīlwa kwona nthī ya Kanaani

48Na Yeova aneena na Mose mũthenya o ũsu, akĩmwĩa, 49Ambata kĩĩmanĩ kĩĩ kya Avalimu, kũvika kĩĩma kya Nevo, kĩla kĩ nthĩ ya Moavi, kĩla kyelekele Yeliko; na ĩloele nthĩ ya Kanaani, ĩla nĩmanengae ana ma Isilaeli yĩthĩwe ng'ũndũ yoo; 50ũkakw'ĩe kĩĩmanĩ kĩla ũkwambata, na ũkyũmbanw'a vamwe na andũ maku, o tondũ Aluni mwana-a-mwenyu wakw'ĩĩe kĩĩmanĩ kya Olu, na oombanw'a vamwe na andũ make: 51nĩkwĩthĩwa nĩmwambĩtanĩsye katĩ wa ana ma Isilaeli manzĩnĩ ma Meliva nthĩ ya Katesi, weũnĩ wa Nzini; nĩkwĩthĩwa mũtyaonan'ya kana nyie nĩ mũtheu katĩ wa ana ma Isilaeli. 52Nũndũ ũkoona ĩ nthĩ mbee waku; ĩndĩ ndũkalika nthĩ ĩsu ĩla nĩmanengae ana ma Isilaeli.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 33

Mose aiathima ana ma Isilaeli

1Na ũũ nĩw'o ũathimo, ũla Mose mũndũ wa Ngai wamaathimie ana ma Isilaeli naw'o atanakw'a. 2Nake asya,
Yeova auma Sinai,
Na amaumĩlĩla kuma Seili;
Akena kuma kĩĩmanĩ kya Valani,
Na ooka kuma vala ve ngili makũmi sya ala atheu:
Ngalĩ ya kw'oko kwake kwa aũme kwaĩ mĩao yĩ mwaki kwondũ woo.
3Ĩĩ, nũmendete andũ;
Atheu make onthe me kw'okonĩ kwaku:
Na mekala nthĩ maũũnĩ maku;
Kĩla ũmwe akoosa sya ndeto syaku.
4Mose atwĩaĩa mĩao,
Ũtiĩwa wa ũmbano wa Yakovo.
5Nake aĩ mũsumbĩ nthĩnĩ wa Yesuluni,
Yĩla atongoi ma andũ moombanaa,
Mbaĩ syonthe sya Isilaeli vamwe.
6Leuveni nĩekale thayũ, na ndakakw'e;
Ĩndĩ andũ make methĩwe anini ũtalonĩ.
7Na ũathimo wa Yuta nĩ ũũ; na asya,
Ĩw'a, Yeova, wasya wa Yuta,
Na kũmũete kwa andũ make.
Nĩweyũkitĩe mwene na moko make;
Naku ũkamũtethya ũndũ wa nthũ syake.
8Na ũndũ wa Livai asya,
Syĩndũ syaku syĩtawa Thumimu na Ulimu syĩ na ũla waku ũla ũmũkĩaa Ngai,
Ũla wamũtatĩe kũu Masa,
Ũla watetanĩsye nake kũu manzĩnĩ ma Meliva;
9Ũla waneenie ũndũ wa ĩthe wake, na ũndũ wa nyinyia,
Ndyaamwona;
O na ndaametĩkĩla ana-a-ĩthe,
O na ndeesĩ syana syake:
Nũndũ nĩmasũvĩe ndeto yaku,
Na malũmya ũtianĩo waku.
10Makamanyĩsya Yakovo motw'ĩo maku,
Na Isilaeli mĩao yaku,
Makeekĩa ũvani mbee waku,
Na nthembo nima ya kũvĩvw'a kĩthembeonĩ kyaku.
11Yeova, aathima syĩndũ syake,
Na ĩtĩkĩla wĩa wa moko make:
Makũne ala mamũkĩlĩĩlaa inyunyu itũlĩke,
Na ala mamũmenaa, matikaokĩle ĩngĩ.
12Na ũndũ wa Mbenyamini asya,
Mwendwa wa Yeova akekala vate mũisyo vakuvĩ nake;
Nũmũvw'ĩkaa mũthenya w'onthe,
Nake ekalaa katĩ wa ituo syake.
13Na ũndũ wa Yosevu asya,
Nthĩ yake nĩathimwe nĩ Yeova,
Ũndũ wa syĩndũ syĩ vata mũno sya ĩtunĩ, ũndũ wa ĩmwe,
Na ũndũ wa syũngũ syĩkalaa ĩtheo,
14Na ũndũ wa syĩndũ syĩ vata mũno sya mosyao ma syũa,
Na ũndũ wa syĩndũ syĩ vata mũno sya mosyao ma myei,
15Na ũndũ wa syĩndũ syĩ vata mũno sya iĩma sya tene,
Na ũndũ wa syĩndũ syĩ vata mũno sya tũlĩma tũla twĩkalaa tene na tene,
16Na ũndũ wa syĩndũ syĩ vata mũno sya nthĩ na wusũu wayo,
Na kwenda kũseo kwa ũla wekalile kakuthunĩ,
Ũathimo nĩwũke mũtwenĩ wa Yosevu,
Na mũtwe lolotyanĩ kwa ũla wataanĩtw'e na ana-a-ĩthe.
17Kĩla kĩsyaĩtwe mbee kya ndĩthya yake ya ng'ombe ũnene nĩ wakyo;
Na mbya syakyo nĩ mbya sya mboo:
Nasyo akailuta ngo syonthe sya andũ, o itulu sya nthĩ:
Namo nĩ ngili makũmi sya Evalaimu,
Namo nĩ ngili sya Manase.
18Na ũndũ wa Nzevuluni asya,
Tana, Nzevuluni, kumaalanĩ kwaku;
Na, Isakali, maeemanĩ maku.
19Makasyĩta ngo sya andũ syũke kĩĩmanĩ;
Vau makathembaa nthembo sya ũlũngalu:
Nũndũ makoonga wingĩ wa maũkanga,
Na ũthwii mũvithe kĩthangathĩnĩ.
20Na ũndũ wa Ngati asya,
Naathimwe ũla ũmũnenevasya Ngati:
Oveeasya ta mũnyambũ mũka,
Na kũtembũanga kw'oko, ĩĩ, o na mũtwe lolotyanĩ.
21Nake enyuvĩaa kĩlungũ kya mbee,
Nũndũ nĩkyo kĩlungu kĩla kiĩawa mũnengani wa mĩao;
Na ookan'ya na atongoi ma andũ;
Na eeka ũlũngalu wa Yeova,
Na motw'ĩo make kwa Isilaeli.
22Na ũndũ wa Ndani asya,
Ndani nĩ ĩswii ya mũnyambũ,
Yĩla yĩtũlĩlaa kuma Mbasani.
23Na ũndũ wa Navitali asya,
We Navitali, ũvũnĩtw'e na ũseo,
Na kusũw'a na ũathimo wa Yeova,
Mesya ng'ũndũ ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa na ngalĩ ya ĩtheo.

24Na ũndũ wa Aseli asya,
Naathimwe Aseli ethĩwe na syana;
Etĩkĩlwe nĩ ana-a-ĩthe,
Na navotye kũũ kwake mautanĩ.
25Ivingi syaku ikeethĩwa sya iaa na ũthuku;
O tondũ mĩthenya yaku yĩana, now'o vinya waku ũkethĩwa wĩana.
26Vai ũilyĩ ta Ngai, we Yesuluni,
Ũla ũkuawa nĩ matu ũndũ wa ũkũtethya,
Na ĩũlũ wa mathweo ũnenenĩ wake.
27Ngai wa tene na tene nĩ wĩkalo waku,
Na ĩtheo ve moko ma tene na tene.
Na alũngya mũmaitha mbee waku
Na asya, Ananga.
28Na Isilaeli nĩwĩkalaa vate mũisyo,
Nthongo ya Yakovo yĩ yoka,
Nthĩ yĩ lĩu wa mbaa ngetha na mbinyu mbĩthĩ;
Ĩĩ, matu make mavolotangasya ĩmwe.
29Wĩ mũtanu, Isilaeli:
Ũla ũilyĩ taku nũũ, andũ matangĩĩĩtwe nĩ Yeova,
Ngao ya ũkũtethya,
Na ũvyũ wa ũnene waku!
Na amaitha maku makakwĩnyivĩsya;
Naku ũkakinyanga kũndũ kwoo kũtũlu.

KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 34

Kĩkw'ũ kya Mose

1Na Mose ambata kuma ndiĩnĩ sya Moavi kũvika kĩĩma kya Nevo, mũtumbĩnĩ wa kĩĩma kya Visika, kĩla kyelekele Yeliko. Na Yeova amwon'ya nthĩ yonthe ya Ngileati, kũvika Ndani, 2na Navitali yonthe, na nthĩ ya Evalaimu na Manase, na nthĩ yonthe ya Yuta, kũvika ũkanga ũla wĩ ũthũĩlonĩ wa syũa, 3na ngalĩ ya Ĩtheo, na Ũiĩ wĩ mwandanĩ wa Yeliko ndũa ya mĩtende, kũvika Nzoali. 4Na Yeova amwĩa, Ĩno nĩyo nthĩ ĩla namevĩtĩe Avalaamu, na Isaka, na Yakovo, ngyasya, Ngamĩnenga ũsyao waku: nĩnakwon'ya ũmyone na metho maku, ĩndĩ ndũkainga kw'o. 5Na ĩndĩ Mose mũthũkũmi wa Yeova akw'ĩa kũu nthĩ ya Moavi, kwĩanana na ndeto ya Yeova. 6Na amũthika mwandanĩ nthĩ ya Moavi kwelekela Mbethi-veoli: ĩndĩ vai mũndũ waamanya mbũa yake kũvika ũmũnthĩ. 7Na Mose aĩ wa myaka ĩana na mĩongo ĩlĩ yĩla wakwie: metho make matyaĩ mbindu, o na vinya wake ndwaanyiva. 8Na ana ma Isilaeli mamũĩĩa Mose ndiĩnĩ sya Moavi mĩthenya mĩongo ĩtatũ; na ĩndĩ mĩthenya ya kũĩa na kũmũmetea Mose yathela.

9Na Yosua mwana wa Nuni ausũĩte veva wa ũi; nũndũ Mose nĩwamwilĩĩle moko make: na ana ma Isilaeli mamwĩthukĩĩsya, na meeka ũndũ Yeova wamwĩaĩe Mose. 10Na kuma ĩvinda yĩu kũtyaokĩla nthĩnĩ wa Isilaeli mwathani ũilyĩ Mose, ũla Yeova wesene nake ũthyũ kwa ũthyũ, 11ũndũ wa syama syonthe na moseng'yo onthe, ala Yeova wamũtũmie akameke nthĩ ya Misili, kwa Valao, na kwa athũkũmi make onthe, na nthĩ yake yonthe, 12na ũndũ wa kw'oko kw'onthe kwĩ ũtonyi, na kũtĩsya kw'onthe kũnene, kũla Mose wekie Isilaeli onthe mene na metho moo.

YOSUA

YOSUA 1

Wĩyũmban'yo wa kũkĩlya Kanaani vinya

1Na kweethĩwa ĩtina wa Mose mũthũkũmi wa Yeova akw'a, Yeova aneena na Yosua mwana wa Nuni, mũthũkũmi wa Mose, akĩmwĩa, 2Mose, mũthũkũmi wakwa, nĩ mũkw'ũ; ũkĩla ĩndĩ yu, ũinge Yolotani ũyũ, we, na andũ aa onthe, kũlika nthĩ ĩla nĩmanengae, o ana ma Isilaeli. 3Kĩla vandũ ũnyaĩĩ wenyu ũkakinya, kũu nĩmũnengete, o tondũ namwĩie Mose. 4Kuma weũnĩ, na vaa Levanoni, o kũvika ũla ũsĩ mũnene, o ũsĩ wa Euvalati, nthĩ yonthe ya Aititi, na kũvika ũla ũkanga mũnene welekele ũthũĩlonĩ wa syũa, ũkeethĩwa mũvaka wenyu. 5Kũtikethĩwa mũndũ o na wĩva ũla ũkatonya kũũngama mbee waku mĩthenya yonthe ya thayũ waku: o tondũ neethĩawa na Mose, o ta ũu ngeethĩawa vamwe naku; ndikakũnyivĩa, o na ndikakũtia. 6Ĩthĩwa na vinya na ũkũmbaũ mũnene; nũndũ ũkatuma andũ aa mosa nthĩ ĩla neevĩtĩe aaĩthe moo nĩmanenga yithĩwe ũtiĩwa. 7Ĩndĩ ĩthĩwa na vinya na ũkũmbaũ mũnene, ũsũvĩe wĩke kwĩanana na mĩao yonthe, ĩla Mose mũthũkũmi wakwa wakwĩaĩe: ndũkaamyelelũkĩle kwelekela kw'oko kwa aũme kana kw'oko kwa aka, nĩ kana ũathimĩke o vala wĩthi. 8Ĩvuku yĩĩ ya mĩao yĩtikaaume kanyw'anĩ waku, ĩndĩ wĩmĩsũanĩaa mũthenya na ũtukũ, nĩ kana ũsũvĩe wĩke kwĩanana na w'onthe ũla ũandĩkĩtwe nthĩnĩ wayo: nũndũ nĩvo ĩndĩ wĩaĩlya nzĩa yaku, na nĩvo wĩĩka na kĩlĩko. 9Ndikwĩaĩte? Ĩthĩwa na vinya na ũkũmbaũ mũnene; ndũkaakĩe, o na ndũkaateve: nũndũ Yeova Ngai waku e vamwe naku o kũla wĩthi.

10Nĩvo ĩndĩ Yosua weaĩe anene ma andũ, akĩmea, 11Vĩtĩlai katĩ wa mwako wa maeema, na mũkĩaĩa andũ, mũkĩmea, Seũvyai lĩu; nũndũ katĩ wa mĩthenya ĩtatũ mũkainga Yolotani ũyũ, mũlike mũmĩmesye nthĩ, ĩla Yeova Ngai wenyu ũmũnengae mũmĩmesye.

12Na Yosua aneena na Aleuveni na Angati na ĩla nyunzu ya mbaĩ ya Manase, akĩmea, 13Lilikanai ndeto ĩla Mose mũthũkũmi wa Yeova wamwĩaĩe, akĩmwĩa, Yeova Ngai wenyu nũmũnengaa kũthũmũa, na akamũnenga nthĩ ĩno. 14Iveti syenyu, na syana nini syenyu, na indo syenyu, ikekala nthĩ ĩla Mose wamũnengie mũingo wa Yolotani; ĩndĩ inyw'ĩ, ngũmbaũ nene syonthe, mũkavĩte mbee wa ana-a-ĩthe menyu mwĩkĩĩte mĩio ya kaũ, na mũkamatethye; 15kũvika Yeova amanenga ana-a-ĩthe menyu kũthũmũa, o tondũ ũmũnengete, namo meethĩwa mamĩmeetye nthĩ ĩla Yeova Ngai wenyu ũmanengae: nĩvo ĩndĩ mwĩsyoka nthĩ ĩla ng'ũndũ yenyu, na mũimĩmesya, ĩla Mose mũthũkũmi wa Yeova wamũnengie mũingo wa Yolotani kwelekela wumĩlonĩ wa syũa. 16Na masũngĩa Yosua, makĩmwĩa, Ũu w'onthe ũla ũtwĩaĩte ũkeeka, na o vala wĩtũtũma tũkathi. 17O tondũ twamwĩthukĩĩasya Mose maũndũnĩ onthe, o ta ũu tũkakwĩthukĩĩasya: ĩndĩ Yeova Ngai waku nĩethĩwe naku, o tondũ wethĩawa na Mose. 18O ũla wĩng'endea mĩao yaku na ailea kwĩthukĩĩsya ndeto syaku nthĩnĩ wa onthe ala wĩmwĩaĩa, nake akooawa: ĩndĩ ĩthĩwa na vinya na ũkũmbaũ mũnene.

YOSUA 2

Athiani maitũmwa Yeliko

1Na Yosua mwana wa Nuni atũma andũ elĩ kuma Sitimu na kĩmbithĩ makathiane, akĩmea, Endai, mũsisye nthĩ, na Yeliko. Na mathi, na malika nyũmba ya ĩlwaya yĩla syĩtwa yayo yeetawa Laavi, na makoma vo. 2Na mũsumbĩ wa Yeliko atavw'a, akĩw'a, Sisya, nĩkwalika kũũ andũ ma ana ma Isilaeli ũtukũ ũũ mathiane nthĩ. 3Na mũsumbĩ wa Yeliko atũmana kwa Laavi, akĩmwĩa, Umaalya andũ ala mokie kwaku, ala malikile nyũmba kwaku; nũndũ nĩmokie mathiane nthĩ yonthe. 4Na ũla mũndũ mũka oosa andũ asu elĩ, na amavitha; na asya, Ĩĩ, andũ asu nĩmokie kwakwa, ĩndĩ ndinamanya kũla maumĩte: 5na kweethĩwa o ta ĩvinda ya kũvinga mbingĩlo, kwatuka, ala andũ maumaala; kũla andũ asu mathi ndyĩsĩ: maatĩĩei mĩtũkĩ; nũndũ nĩmũũmakwata. 6Ĩndĩ aĩ anamatwaa kĩalanĩ ĩũlũ, na ũmavitha na ũa wa katane ũla walanĩtye kĩalanĩ. 7Na andũ asu mamaatĩĩa nzĩanĩ ĩelete Yolotani kũvika masyũkonĩ: na o yĩla asu mamaatĩĩe maumaalile, mavinga mbingĩlo.

8Na matanakoma, ambata vala maĩ kĩalanĩ ĩũlũ; 9na eea ala andũ, Nĩnĩsĩ atĩ Yeova nũmũnengete nthĩ ĩno, na kana kũmũkĩa nĩkwatũvalũkĩĩle, na kana onthe ala mamĩtwĩe ĩ nthĩ nĩmeũnyaĩĩka mbee wenyu. 10Nũndũ nĩtwĩw'ite ũndũ Yeova wang'alĩthisye manzĩ ma Ũkanga Mũtune mbee wenyu, yĩla mwaumie Misili; na ũla mweekie asumbĩ elĩ ma Aamoli, Sioni na Oku, ala maĩ mũingo wa Yolotani, ala mwooaie vyũ. 11Na o yĩla tweewie, ngoo sitũ syatweka, o na vatyaatiwa ũnyiau mũndũnĩ o na wĩva, nũndũ wenyu: nũndũ Yeova Ngai wenyu, nĩwe Ngai ĩũlũ ĩtunĩ, na ĩtheo nthĩ. 12Yu ĩndĩ, nĩngũmwĩsũva mbĩavĩei na Yeova, nĩkwĩthĩwa nĩmwĩkie nesa, inyw'ĩ nenyu mwĩmĩka nesa nyũmba ya nau, na mũkĩnenga ũvano ũla wa w'o; 13na ĩngĩ kana mwĩmaeka me thayũ nau, na mwaitũ, na ana-a-asa, na eĩtu-a-asa, na onthe ala me namo, na kũtũtangĩĩa mathayũ maitũ tũtikakw'e. 14Na ala andũ mamwĩa, Mathayũ maitũ vandũ va menyu, ethĩwa mũtiũweta ũndũ ũũ witũ; na kũkeethĩwa, yĩla Yeova wĩtũnenga ĩ nthĩ, tũkakwĩka nesa na w'o.

15Nĩvo ĩndĩ wamatheelelye mbũthinĩ na ĩkanda: nũndũ nyũmba yake yaĩ wakonĩ wa ũvai wa ndũa, na atũĩte ũvainĩ. 16Na amea, Endai kĩĩmanĩ, ala mamũatĩĩe matikamũwĩle; na ĩvithei vo matukũ atatũ, mũvaka ala mamũatĩĩe masyoka: na ĩtina wa ũu nĩmũtonya kwĩendea. 17Na ala andũ mamwĩa, Ithyĩ tũkeethĩwa tũte na ĩvĩtyo wĩvĩtonĩ ũũ waku ũla watuma twĩvĩta. 18Sisya, yĩla twĩlika ĩ nthĩ, nĩwĩovelela ĩkanda yĩĩ ya ũlii mũtune mbũthinĩ ĩla watũtheelelya: na wĩmombanĩsya nyũmbanĩ yaku au, na mwenyu, na ana-a-au, na andũ onthe ma nyũmba ya au. 19Na kũkeethĩwa, o ũla wĩumaala mĩomonĩ ya nyũmba yaku athi nzĩanĩ nene, nthakame yake ĩkeethĩwa ĩũlũ wa mũtwe wake, naitũ tũkeethĩwa tũte na ĩvĩtyo: na o ũla ũkethĩwa vamwe naku nyũmbanĩ, nthakame yake ĩkeethĩwa ĩũlũ wa mĩtwe yaitũ, ethĩwa kw'oko o na kwĩva kũkeethĩwa ĩũlũ wake. 20Ĩndĩ ethĩwa nũũweta ũndũ ũũ witũ, nĩvo ĩndĩ tũkethĩwa tũte na ĩvĩtyo wĩvĩtonĩ waku ũla watuma twĩvĩta. 21Na amea, Nĩkwĩthĩwe kwĩanana na ndeto syenyu. Na amea mathi, namo maenda: nake ovelela ũlii mũtune mbũthinĩ.
22Namo mathi, na mavika kĩĩmanĩ, na mekala vo matukũ atatũ, mũvaka ala mamaatĩĩe masyoka: na ala mamaatĩĩe mamamantha nzĩanĩ yonthe, ĩndĩ matyaamona. 23Nĩvo ĩndĩ andũ asu elĩ masyokie, na matheea kuma kĩĩmanĩ, na mainga, na mavika vala Yosua mwana wa Nuni ũĩ; na mamũtavya onthe ala mamakĩtĩkĩe. 24Na mamwĩa Yosua, Nĩ w'o, Yeova nĩwanenganie mokonĩ maitũ nthĩ ĩno yonthe; na mbee wa ũu onthe ala matwĩe nthĩ ĩsu nĩmeũnyaĩĩka mbee waitũ.

YOSUA 2

Athiani maitũmwa Yeliko

1Na Yosua mwana wa Nuni atũma andũ elĩ kuma Sitimu na kĩmbithĩ makathiane, akĩmea, Endai, mũsisye nthĩ, na Yeliko. Na mathi, na malika nyũmba ya ĩlwaya yĩla syĩtwa yayo yeetawa Laavi, na makoma vo. 2Na mũsumbĩ wa Yeliko atavw'a, akĩw'a, Sisya, nĩkwalika kũũ andũ ma ana ma Isilaeli ũtukũ ũũ mathiane nthĩ. 3Na mũsumbĩ wa Yeliko atũmana kwa Laavi, akĩmwĩa, Umaalya andũ ala mokie kwaku, ala malikile nyũmba kwaku; nũndũ nĩmokie mathiane nthĩ yonthe. 4Na ũla mũndũ mũka oosa andũ asu elĩ, na amavitha; na asya, Ĩĩ, andũ asu nĩmokie kwakwa, ĩndĩ ndinamanya kũla maumĩte: 5na kweethĩwa o ta ĩvinda ya kũvinga mbingĩlo, kwatuka, ala andũ maumaala; kũla andũ asu mathi ndyĩsĩ: maatĩĩei mĩtũkĩ; nũndũ nĩmũũmakwata. 6Ĩndĩ aĩ anamatwaa kĩalanĩ ĩũlũ, na ũmavitha na ũa wa katane ũla walanĩtye kĩalanĩ. 7Na andũ asu mamaatĩĩa nzĩanĩ ĩelete Yolotani kũvika masyũkonĩ: na o yĩla asu mamaatĩĩe maumaalile, mavinga mbingĩlo.
8Na matanakoma, ambata vala maĩ kĩalanĩ ĩũlũ; 9na eea ala andũ, Nĩnĩsĩ atĩ Yeova nũmũnengete nthĩ ĩno, na kana kũmũkĩa nĩkwatũvalũkĩĩle, na kana onthe ala mamĩtwĩe ĩ nthĩ nĩmeũnyaĩĩka mbee wenyu. 10Nũndũ nĩtwĩw'ĩte ũndũ Yeova wang'alĩthisye manzĩ ma Ũkanga Mũtune mbee wenyu, yĩla mwaumie Misili; na ũla mweekie asumbĩ elĩ ma Aamoli, Sioni na Oku, ala maĩ mũingo wa Yolotani, ala mwooaie vyũ. 11Na o yĩla tweewie, ngoo sitũ syatweka, o na vatyaatiwa ũnyiau mũndũnĩ o na wĩva, nũndũ wenyu: nũndũ Yeova Ngai wenyu, nĩwe Ngai ĩũlũ ĩtunĩ, na ĩtheo nthĩ.
12Yu ĩndĩ, nĩngũmwĩsũva mbĩavĩei na Yeova, nĩkwĩthĩwa nĩmwĩkie nesa, inyw'ĩ nenyu mwĩmĩka nesa nyũmba ya nau, na mũkĩnenga ũvano ũla wa w'o; 13na ĩngĩ kana mwĩmaeka me thayũ nau, na mwaitũ, na ana-a-asa, na eĩtu-a-asa, na onthe ala me namo, na kũtũtangĩĩa mathayũ maitũ tũtikakw'e. 14Na ala andũ mamwĩa, Mathayũ maitũ vandũ va menyu, ethĩwa mũtiũweta ũndũ ũũ witũ; na kũkeethĩwa, yĩla Yeova wĩtũnenga ĩ nthĩ, tũkakwĩka nesa na w'o.
15Nĩvo ĩndĩ wamatheelelye mbũthinĩ na ĩkanda: nũndũ nyũmba yake yaĩ wakonĩ wa ũvai wa ndũa, na atũĩte ũvainĩ. 16Na amea, Endai kĩĩmanĩ, ala mamũatĩĩe matikamũwĩle; na ĩvithei vo matukũ atatũ, mũvaka ala mamũatĩĩe masyoka: na ĩtina wa ũu nĩmũtonya kwĩendea. 17Na ala andũ mamwĩa, Ithyĩ tũkeethĩwa tũte na ĩvĩtyo wĩvĩtonĩ ũũ waku ũla watuma twĩvĩta. 18Sisya, yĩla twĩlika ĩ nthĩ, nĩwĩovelela ĩkanda yĩĩ ya ũlii mũtune mbũthinĩ ĩla watũtheelelya: na wĩmombanĩsya nyũmbanĩ yaku au, na mwenyu, na ana-a-au, na andũ onthe ma nyũmba ya au. 19Na kũkeethĩwa, o ũla wĩumaala mĩomonĩ ya nyũmba yaku athi nzĩanĩ nene, nthakame yake ĩkeethĩwa ĩũlũ wa mũtwe wake, naitũ tũkeethĩwa tũte na ĩvĩtyo: na o ũla ũkethĩwa vamwe naku nyũmbanĩ, nthakame yake ĩkeethĩwa ĩũlũ wa mĩtwe yaitũ, ethĩwa kw'oko o na kwĩva kũkeethĩwa ĩũlũ wake. 20Ĩndĩ ethĩwa nũũweta ũndũ ũũ witũ, nĩvo ĩndĩ tũkethĩwa tũte na ĩvĩtyo wĩvĩtonĩ waku ũla watuma twĩvĩta. 21Na amea, Nĩkwĩthĩwe kwĩanana na ndeto syenyu. Na amea mathi, namo maenda: nake ovelela ũlii mũtune mbũthinĩ.
22Namo mathi, na mavika kĩĩmanĩ, na mekala vo matukũ atatũ, mũvaka ala mamaatĩĩe masyoka: na ala mamaatĩĩe mamamantha nzĩanĩ yonthe, ĩndĩ matyaamona. 23Nĩvo ĩndĩ andũ asu elĩ masyokie, na matheea kuma kĩĩmanĩ, na mainga, na mavika vala Yosua mwana wa Nuni ũĩ; na mamũtavya onthe ala mamakĩtĩkĩe. 24Na mamwĩa Yosua, Nĩ w'o, Yeova nĩwanenganie mokonĩ maitũ nthĩ ĩno yonthe; na mbee wa ũu onthe ala matwĩe nthĩ ĩsu nĩmeũnyaĩĩka mbee waitũ.

YOSUA 3

Aisilaeli maiinga Yolotani

1Na Yosua ookĩla kĩoko tene; na mauma Sitimu, na mavika Yolotani, we na ana onthe ma Isilaeli; na makoma vo matanainga. 2Na kweethĩwa matukũ atatũ mathela, anene mavĩtĩla katĩ wa mwako wa maeema; 3na mameaĩa andũ, makĩmea, Yĩla mwĩona ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova Ngai wenyu, na athembi Alivai mayĩkuĩte, nĩvo ĩndĩ mwĩuma vala mũĩ, na

mũkĩyĩvikĩla. 4Ĩndĩ nĩveĩthĩwa ũthei katĩ wenyu nayo, o ta mĩkono ngili ilĩ kwa kũthima: mũtikayĩthengeee, nĩ kana mũtonye kũmanya nzĩa ĩla mwĩendela nayo; nũndũ mũtyaavĩtĩla nzĩanĩ ĩno ĩngĩ. 5Na Yosua amea andũ, Ĩvathan'yei mwĩthĩwe atheu; nũndũ ũnĩ Yeova akeeka moseng'yo katĩ wenyu. 6Na Yosua aneena na athembi, akĩmea, Ũkĩlyai ĩsandũkũ ya ũtianĩo, na mũkĩinga mbee wa andũ. Na mookĩlya ĩsandũkũ ya ũtianĩo, na maenda mbee wa andũ.
7Na Yeova amwĩa Yosua, Mũnthĩ ũũ nĩngwambĩlĩlya ũkũnenevya Isilaeli onthe mene, nĩ kana mamanye, o tondũ naĩ vamwe na Mose, o ta ũu ngeethĩawa vamwe naku. 8Naku ũkameaĩe athembi ala makuaa ĩsandũkũ ya ũtianĩo, ũkĩmea, Yĩla mwĩvika ũtee wa manzĩ ma Yolotani, nĩmwĩũngama ki Yolotani. 9Na Yosua amea ana ma Isilaeli, Thengeeai, mwĩw'e ndeto sya Yeova Ngai wenyu. 10Na Yosua amea, Kwondũ wa ũu mũkamanya atĩ Ngai ũla wĩ thayũ e katĩ wenyu, na kana nde ndĩi ya ũlea ũlũngya mbee wenyu Mũkanaani, na Mũititi, na Mũivi, na Mũvelisi, na Mũngilikasi, na Mũamoli, na Mũyevusi. 11Sisyai, ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Mwĩaĩi wa nthĩ yonthe nĩyĩũvĩtĩla mbee wenyu kũlika Yolotani. 12Kwondũ wa ũu ĩndĩ osai andũ ĩkũmi na elĩ kuma mbaĩnĩ sya Isilaeli, kĩla mbaĩ mũndũ ũmwe.
13Na kũkeethĩwa, yĩla nyaĩĩ sya athembi ala makuaa yĩla ĩsandũkũ ya Yeova, Mwĩaĩi wa nthĩ yonthe, syĩkinya nthĩ manzĩnĩ ma Yolotani, manzĩ ma Yolotani makavingĩwa, o manzĩ ala matheeaa kuma ĩũlũ; na makaũngama kĩvumbu kĩmwe.
14Na kweethĩwa, yĩla andũ maumie maeemanĩ moo mainge Yolotani, athembi ala makuaa ĩsandũkũ ya ũtianĩo meethĩawa makĩtongoesya andũ; 15na yĩla asu makuaa yĩla ĩsandũkũ maĩ manavika Yolotani, na maũũ na athembi ala makuaa yĩla ĩsandũkũ malika manzĩnĩ ũtee (nũndũ Yolotani nũvingaa ũkakĩla ngũka syonthe ĩvinda yonthe ya ngetha), 16nĩw'o manzĩ ala matheeaa kuma ĩũlũ maũngamie, na mookĩla kĩvumbu kĩmwe, me kũasa, ku Atamu, ndũa ĩla yĩ vakuvĩ na Nzalethani; na asu ala matheeaa kwelekela ũkanga wĩ ku Alava, ũla Ũkanga wa Mũnyũ, mathi vyũ; na andũ asu mainga melekele Yeliko. 17Na athembi ala makuaa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova maũngama ki nthĩ nyũmũ Yolotani katĩ; na Isilaeli onthe mainga makinyĩle nthĩ nyũmũ, mũvaka mbaĩ ĩsu yonthe yainga Yolotani vyũ.

YOSUA 4

Mavia ĩkũmi na elĩ mayoswa kuma Yolotani

1Na kweethĩwa, yĩla mbaĩ yonthe yaminie kũinga Yolotani vyũ, Yeova aneena na Yosua, akĩmwĩa, 2Osa andũ ĩkũmi na elĩ kuma andũnĩ, kuma kĩla mbaĩ mũndũ ũmwe, 3na ũimeaĩa, ũkĩmea, Osai mavia ĩkũmi na elĩ Yolotani katĩ, kuma vandũ vala maũũ ma athembi maũngamĩte ki, nenyu mũimakua, na mũkamaie vandũ vala mwĩkoma, o vala mwĩkoma ũtukũ ũũ. 4Nĩvo ĩndĩ Yosua wametie andũ asu ĩkũmi na elĩ, ala waiie ma ana ma Isilaeli, kuma kĩla mbaĩ mũndũ ũmwe: 5na Yosua amea, Vĩtĩlai mbee wa yĩla ĩsandũkũ ya Yeova mũlike Yolotani katĩ, na kĩla mũndũ wenyu ose ĩvia mwilĩĩle kĩtuo, o kwĩanana na ũtalo wa mbaĩ sya ana ma Isilaeli; 6nĩ kana ũu wĩthĩwe wonan'yo katĩ wenyu, kana, yĩla syana syenyu ikakũlya ĩvinda yĩla yĩkoka, ikyasya, Mwĩonan'ya ata na mavia aa? 7Nĩvo mwĩsyĩa, Nũndũ manzĩ ma Yolotani nĩmavingĩiwe mbee wa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova; yĩla yaingie Yolotani, manzĩ ma Yolotani nĩmavĩngĩiwe: na mavia aa makeethĩwa ũlilikan'yo kwa ana ma Isilaeli tene na tene.
8Na ana ma Isilaeli meeka o tondũ Yosua weaie, na moosa mavia ĩkũmi na elĩ kuma Yolotani katĩ, o kwĩanana na ũtalo wa mbaĩ sya ana ma Isilaeli, o tondũ Yeova wamũtavisye Yosua; na mamakua kũvika vandũ vala makomie, na mamaia nthĩ vo. 9Na Yosua aũngamya mavia ĩkũmi na elĩ Yolotani katĩ, vandũ vala maũũ ma athembi ala makuaa ĩsandũkũ ya ũtianĩo maũngamĩte: na nĩvo maĩ kũvika mũnthĩ ũũ. 10Nũndũ athembi ala makuaa yĩla ĩsandũkũ maũngamĩte Yolotani katĩ, kũvika maũndũ onthe mathela ala Yeova weaĩe Yosua amatavye andũ, o kwĩanana na onthe ala Mose weaie Yosua: na andũ meekalaata na mainga.
11Na kweethĩwa, yĩla andũ onthe maingie vyũ, nayo ĩsandũkũ ya Yeova yainga, na athembi, andũ mene.
12Na ana ma Leuveni, na ana ma Ngati, na nyunzu ya mbaĩ ya Manase, mainga mbee wa ana ma Isilaeli mekĩĩte mĩio ya kaũ, o tondũ Mose wamatavisye: 13mainga o ta ngili mĩongo ĩna Yeova asyaĩtye mekĩĩte mĩio ya kaũ, kũvika ndiĩnĩ sya Yeliko, nĩ kana mokite.
14Mũthenya ũsu Yeova anenevya Yosua methonĩ ma Isilaeli onthe: na mamũkĩa mĩthenya yonthe ya thayũ wake, o tondũ makĩĩte Mose.
15Na Yeova aneena na Yosua, akĩmwĩa, 16Ĩaĩe athembi ala makuaa ĩsandũkũ ya ũkũsĩ maume Yolotani. 17Kwondũ wa ũu Yosua ameaĩa athembi, akĩmea, Umai Yolotani. 18Na kweethĩwa, yĩla athembi ala makuaa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova mauma Yolotani katĩ, na nyaĩĩ sya athembi syookĩlw'a syakinya nthĩ nyũmũ, manzĩ ma Yolotani masyoka vandũ vamo, na makĩla ngũka syonthe syamo, o ta tene.
19Na andũ asu mauma Yolotani mũthenya wa ĩkũmi mwei wa mbee, na mamba maeema Ngilikali, mũvakanĩ wa Yeliko ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa. 20Na mavia asu ĩkũmi na elĩ, ala maumisye Yolotani, Yosua amaũngamya Ngilikali. 21Na aneena na ana ma Isilaeli, akĩmea, Yĩla syana syenyu ikamakũlya aaĩthe masyo ĩvinda yĩla yĩkoka, ikĩmea, Mavia aa nĩ ma kĩ?
22Nĩvo mwĩmanyĩthya syana syenyu, mũkĩsyĩa, Isilaeli nĩmaingie Yolotani ũyũ makinyĩle nthĩ nyũmũ.
23Nũndũ Yeova Ngai wenyu nĩwang'alĩthisye manzĩ ma Yolotani mbee wenyu, kũvika mwainga, o tondũ Yeova Ngai wenyu wekie Ũkanga Mũtune, ũla wang'alĩthisye mbee waitũ, kũvika twainga; 24nĩ kana andũ onthe ma nthĩ mamanye kw'oko kwa Yeova, atĩ kwĩ na vinya mũno; nĩ kana mũkĩe Yeova Ngai wenyu tene na tene.

YOSUA 5

Nzaĩko na vasaka Ngilikali

1Na kweethĩwa, yĩla asumbĩ onthe ma Aamoli, ala maĩ mũingo wa Yolotani kwelekela ũthũĩlonĩ wa syũa, na asumbĩ onthe ma Akanaani, ala maĩ ũtee wa ũkanga, meewie ũndũ Yeova wang'alĩthisye manzĩ ma Yolotani mbee wa ana ma Isilaeli, kũvika twainga, ngoo syoo syatweka, o na kũtyaĩ ũnyiau nthĩnĩ wamo ĩngĩ, kwondũ wa ana ma Isilaeli.

2Ĩvinda yĩu Yeova amwĩa Yosua, Ĩseũvĩsye tũvyũ twa ĩvia yũmũ, waĩke ana ma Isilaeli ĩngĩ ĩvinda ya kelĩ. 3Na Yosua eeseũvĩsya tũvyũ twa ĩvia yũmũ, na amaĩkĩa ana ma Isilaeli Kĩĩmanĩ kya Nzaĩko. 4Na kĩtumi nĩ kĩĩ kya Yosua kũmaĩka: andũ onthe ala maumie Misili, ala andũ, o andũ onthe ma kaũ, nĩmakw'ĩĩe weũnĩ me nzĩanĩ, ĩtina wa mauma Misili. 5Nũndũ andũ onthe ala maumie Misili maĩ aĩke; ĩndĩ andũ onthe ala masyaĩwe weũnĩ me nzĩanĩ makyuma Misili, matyamaĩkĩte. 6Nũndũ ana ma Isilaeli mangangaa myaka mĩongo ĩna weũnĩ, kũvika mbaĩ yonthe, o asu andũ ma kaũ ala maumie Misili, mathela, nĩkwĩthĩwa matyaaĩthukĩĩsya wasya wa Yeova: o ala Yeova wamevĩtĩe atĩ ndakamanenga ũthei wa kwona nthĩ ĩla Yeova wamevĩtĩe aaĩthe moo ũmanenga, nthĩ yũsũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ. 7Na syana syoo, ila wokĩlilye vandũ voo, nĩsyo Yosua waĩkie: nũndũ ityaĩ mbaĩke, nĩkwĩthĩwa matyaasyaĩka me nzĩanĩ. 8Na kweethĩwa, yĩla maminie kwaĩka mbaĩ yonthe, mekalile vandũ voo mwakonĩ wa maeema, kũvika mavoa. 9Na Yeova amwĩa Yosua, Mũthenya ũũ nĩnaveta nthoni sya Misili syume kwenyu. Kwondũ wa ũu syĩtwa ya vandũ vau veetwa Ngilikali, kũvika ũmũnthĩ.

10Na ana ma Isilaeli mamba maeema Ngilikali; na malilikana vasaka mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei wĩoo me ndiĩnĩ sya Yeliko. 11Na ũnĩ ũsu wa vasaka maya ũsyao wa nthĩ ĩsu, tũmũtũ tũte ĩlawa na lĩu wa mbaa ngetha mũkaange, o mũthenya ũsu. 12Na ũla lĩu wĩtawa mana waeka kwoneka ũnĩ ũsu, o yĩla maĩe ũsyao wa nthĩ ĩsu; o na ana ma Isilaeli matyaaĩthĩwa na ũla lĩu wĩtawa mana ĩngĩ; ĩndĩ maĩsaa ũsyao wa nthĩ ya Kanaani mwaka ũsu.

Yosua na mũndũ ũkũĩte ũvyũ

13Na kweethĩwa, yĩla Yosua waĩ vakuvĩ na Yeliko, ookĩlya metho make na oona, na, sisya, kwaũngamĩte mũndũ amwelekele akũĩte ũvyũ wake wĩ kw'okonĩ kwake: na Yosua amũendea na amũkũlya, Wĩ ngalĩ yaitũ, kana ngalĩ ya nthũ sitũ? 14Na asya, Aiee: ĩndĩ nyie yu nĩnooka ũla mũnene wa nguthu ya Yeova. Na Yosua avalũka nthĩ na ũthyũ wake, na athaitha, na amũkũlya, Mwĩaĩi wakwa emwĩa mũthũkũmi wake ata? 15Na mũnene wa nguthu ya Yeova amwĩa Yosua, Umya iatũ syaku maũũnĩ maku; nũndũ vandũ vala ũngamĩte nĩ vatheu. Na Yosua eeka ũu.

YOSUA 6

Ũvalũko wa Yeliko

1Na ĩndĩ Yeliko yaĩ mbinge ki kwondũ wa ana ma Isilaeli: vatyaĩ waaumaala, na vatyaĩ waalika. 2Na Yeova amwĩa Yosua, Sisya, nĩnĩnenganĩte Yeliko, na mũsumbĩ wayo, na ngũmbaũ nene, kw'okonĩ kwaku. 3Nenyu mũkathyũlũlũke ndũa, o andũ onthe ma kaũ, mũkĩthyũlũlũka ndũa ĩmwe. Wĩke ũu mĩthenya thanthatũ. 4Na athembi mũonza makakue masoo mũonza ma mbya sya ndũũme me mbee wa yĩla ĩsandũkũ: na mũthenya wa mũonza mũkathyũlũlũke ĩla ndũa mathyũlũlũka mũonza, na athembi makavuve masoo. 5Na kũkeethĩwa, yĩla mevuva mbya sya ndũũme ĩvuva yĩasa, na yĩla mwĩw'a wasya wa soo, andũ onthe nĩmakokĩlye mawasya mũno mũnene; na ũvai wa ndũa ũkavalũka mbu, na andũ makambata kĩla mũndũ aeleele kuma vala eĩĩ. 6Na Yosua mwana wa Nuni eeta athembi, na amea, Ukĩlyai ĩsandũkũ ya ũtianĩo, na athembi mũonza nĩmakue masoo mũonza ma mbya sya ndũũme me mbee wa yĩla ĩsandũkũ ya Yeova. 7Na mamea andũ, Vĩtai, mũthyũlũlũke ĩla ndũa, na ala andũ mekĩĩte mĩio ya kaũ nĩmavĩte mbee wa yĩla ĩsandũkũ ya Yeova.

8Na kweethĩwa, yĩla Yosua waĩ ananeena na andũ, ala athembi mũonza makuĩte masoo mũonza ma mbya sya ndũũme me mbee wa Yeova maenda mbee, na mavuva masoo: na ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova yamaatĩĩa. 9Na ala andũ mekĩĩte mĩio ya kaũ maenda mbee wa athembi ala mavuvaa masoo, na ala ma ĩtina maatĩĩa yĩla ĩsandũkũ, athembi makĩvuva masoo maendete. 10Na Yosua ameaĩa andũ, akĩmea, Mũtikokĩlye mawasya, o na mawasya menyu matikew'ĩke, o na ndeto o na yĩva ndĩkaume makanyw'anĩ menyu, kũvika mũthenya ũla nĩmwĩaĩa mũkĩlye mawasya: nĩvo ĩndĩ mwĩũkĩlya mawasya. 11Na ĩndĩ atuma ĩsandũkũ ya Yeova yĩthyũlũlũkw'a ndũa, ĩthyũlũlũka yĩmwe: na masyoka mwakonĩ wa maeema, na makoma mwakonĩ wa maeema.

12Na Yosua ookĩla kĩoko tene na ala athembi mookĩlya yĩla ĩsandũkũ ya Yeova. 13Na athembi mũonza ala makuĩte masoo mũonza ma mbya sya ndũũme me mbee wa ĩsandũkũ ya Yeova maendeeaa matekũũngama, na makĩvuva masoo: na ala andũ mekĩĩte mĩio ya kaũ mamatongoesya; na ala ma ĩtina maatĩĩa yĩla ĩsandũkũ ya Yeova, athembi makĩvuva masoo maendete. 14Na mũthenya wa kelĩ mathyũlũlũka ndũa ĩmwe, na masyoka mwakonĩ wa maeema: meekie o ta ũu mĩthenya thanthatũ.

15Na kweethĩwa mũthenya wa mũonza, mookĩla tene w'oa ũitema, na mathyũlũlũka ndũa o ta ũu mathyũlũlũka mũonza: ate o mũthenya ũsu mathyũlũlũkile ndũa mathyũlũlũka mũonza. 16Na kweethĩwa ĩthyũlũlũka ya mũonza, yĩla athembi mavuvaa masoo, Yosua amea andũ, Usyai ngemi; nũndũ Yeova nũmũnengete ndũa ĩno. 17Na ndũa ĩkeethĩwa ĩvathĩtwe kwa Yeova, o yo na syonthe ĩla syĩ nthĩnĩ: ate o Laavi yĩla ĩlwaya wĩekwa e thayũ, we na

onthe ala me nake nyũmbanĩ, nĩkwĩthĩwa nĩwavithie atũmwa ala twatũmie. 18Ĩndĩ inyw'ĩ ngalĩ ĩ yenyu, ĩsũvĩĩei na kĩndũ kĩla kĩvathĩtwe, nĩ kana, mwamina kũkĩvatha, mũtikese kwosa kĩla kĩvathe; na kwondũ wa ũu mũkĩtw'ĩkĩthya mwako wa maeema wa Isilaeli mũumanĩe, na mũkyũthĩn'ya. 19Ĩndĩ vetha w'onthe, na thaavu, na mĩio ya ũthuku na ya kĩaa, nĩ ntheu kwa Yeova: ikaetwe vala vaiawa ũthwii va Yeova. 20Na ĩndĩ andũ mookĩlya mawasya, na athembi mavuva masoo: na kweethĩwa, yĩla andũ meewie wasya wa soo, andũ mookĩlya mawasya mũno mũnene, na ũvai wavalũka mbu, ũndũ andũ malika ndũanĩ, kĩla mũndũ aelele kuma vala eĩĩ, na makwata ndũa. 21Na maananga vyũ syonthe ila syaĩ ndũanĩ, mũndũ mũũme o na mũndũ mũka, me ma mũika o na ala akũũ, na ng'ombe, na ĩlondu, na ĩng'oi, kwa kũtemanga na ũvyũ. 22Na Yosua atavya andũ elĩ ala mathianie nthĩ, Likai nyũmbanĩ ya yĩla ĩlwaya, na mũimumya vu mũndũ mũka ũsu, na syonthe ila wĩ nasyo, o tondũ mwamwĩvĩtĩe. 23Na ala anake athiani malika, na mamumaalya Laavi, na ĩthe wake, na inyia wake, na ana-a-ĩthe, na syonthe ila waĩ nasyo; o na andũ onthe ma mũvĩa wake mamaumaalya; na mamaia ũtee wa mwako wa maeema wa Isilaeli. 24Na mamĩvĩvya ndũa na mwaki, na syonthe ila syaĩ nthĩnĩ; ate o vetha, na thaavu, na mĩio ya ũthuku na ya kĩaa, meekĩie vala vaiawa ũthwii va nyũmba ya Yeova. 25Ĩndĩ Yosua amaeka me thayũ Laavi yĩla ĩlwaya, na andũ ma nyũmba ya ĩthe wake, na syonthe ila waĩ nasyo; nake atũaa katĩ wa Isilaeli kũvika ũmũnthĩ, nĩkwĩthĩwa avithie atũmwa, ala Yosua watũmie mathiane Yeliko. 26Na Yosua ameaĩa na wĩvĩto ĩvinda yĩu, akĩmea, Naumanĩwe kũla kwĩ Yeova mũndũ ũla wĩũkĩla na kwaka ndũa ĩno Yeliko: akĩkwatya wambĩlĩlyo wayo akakw'ĩĩwa nĩ ĩkithathi yake, na akĩũngamya mbingĩlo syayo akakw'ĩĩwa nĩ ĩlumaita yake ya mũndũ mũũme. 27Na ĩndĩ Yeova aĩ vamwe na Yosua; na nguma yake yaĩ nthĩ ĩsu yonthe.

YOSUA 7

Naĩ ya Akani

1Ĩndĩ ana ma Isilaeli mavĩtya kĩndũnĩ kĩvathĩtwe; nũndũ Akani, mwana wa Kalimi, mwana wa Nzaveti, mwana wa Nzela, wa mbaĩ ya Yuta, oosa kĩndũ kĩla kĩvathe: na ũthatu wa Yeova wamakanĩa ana ma Isilaeli.

2Na Yosua atũma andũ kuma Yeliko mathi Ai, ĩla yĩ ũtee wa Mbethi-aveni, ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya Mbethi-eli, na aneena namo, akĩmea, Ambatai mũthiane nthĩ. Na ala andũ mambata na mathiana Ai. 3Na mamũsyokea Yosua, na mamwĩa, Andũ onthe matikambate; ĩndĩ andũ ta ngili ilĩ kana itatũ nĩmambate makũne Ai; ndũkatũme andũ onthe mathĩnĩe wĩa wa kũthi vo; nũndũ asu no avũthũ. 4Na ĩndĩ mambata vo andũ ta ngili itatũ; namo makũkie makĩĩte andũ ma Ai. 5Na andũ ma Ai mooaa ta andũ mĩongo ĩtatũ na thanthatũ katĩ woo; na mamalũngya kuma mbingĩlonĩ o na kũvika Sevalimu, na mamoaĩa kĩtheeonĩ: na ngoo sya andũ syatweka, na syeethĩwa ta manzĩ.

6Na Yosua atembũa ngũa syake, na avalũka nthĩ na ũthyũ wake mbee wa yĩla ĩsandũkũ ya Yeova kũvika wĩoo, we na atumĩa ma Isilaeli; na meekĩa kĩtoo mĩtwenĩ yoo. 7Na Yosua asya, Ĩiaa! Ame Mwĩaĩi Yeova, waingisye andũ aa Yolotani ũndũ wa kĩ we, ũtũnengane kw'okonĩ kwa Aamoli, ũtwanange? Nenda kethĩwa tweanĩwe nĩ kwĩkala mũingo wa Yolotani! 8Ame Mwĩaĩi, nĩasya ata, Isilaeli mamina kwon'ya amaitha moo mĩongo! 9Nũndũ Akanaani na onthe ala matwĩe nthĩ ĩno makawĩw'a, na makatũthyũlũlũka, na kũveta syĩtwa yitũ yume nthĩ: na ũkeeka ata kwondũ wa syĩtwa yaku ĩnene?

10Na Yeova amwĩa Yosua, Ũkĩla we; ũvalũkĩte ũu na ũthyũ waku nĩkĩ? 11Isilaeli nĩmavĩtĩtye; ĩĩ, o na nĩmavĩtĩtye ũtianĩo wakwa ũla nameaĩie: ĩĩ, o na nĩmosete kĩndũ kĩvathĩtwe, na ĩngĩ nĩmoyĩte, o na kũkengana; o na nĩmakiĩte mĩionĩ yoo ene. 12Kwondũ wa ũu ana ma Isilaeli matitonya kũũngama mbee wa amaitha moo; nĩmonetye amaitha moo mĩongo, nĩkwĩthĩwa nĩmaumanĩwa: ndikethĩwa vamwe nenyu ĩngĩ, ate o mwaananga kĩla kĩndũ kĩvathĩtwe kyume katĩ wenyu. 13Ũkĩla, ũvathan'ye andũ methĩwe atheu, na ũimea, Ĩvathan'yei kwondũ wa ũnĩ: nũndũ ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Ve kĩndũ kĩvathĩtwe katĩ waku, we Isilaeli; ndũtonya kũũngama mbee wa amaitha maku, kũvika yĩla mwĩveta kĩla kĩndũ kĩvathĩtwe kyume katĩ wenyu. 14Kwondũ wa ũu kĩoko mũkathengeew'a mbaĩ na mbaĩ: na kũkeethĩwa, mbaĩ ĩla Yeova wĩosa ĩkathengeea mũvĩa na mũvĩa; na mũvĩa ũla Yeova wĩosa ũkathengeea nyũmba na nyũmba; na nyũmba ĩla Yeova wĩosa ĩkathengeea mũndũ na mũndũ. 15Na kũkeethĩwa, ũsu ũla wĩkwatwa e na kĩla kĩndũ kĩvathĩtwe akavĩvw'a na mwaki, we na syonthe ila wĩ nasyo; nĩkwĩthĩwa nũvĩtĩtye ũtianĩo wa Yeova, na nĩkwĩthĩwa nĩwĩkĩte ũtumanu nthĩnĩ wa Isilaeli.

16Kwondũ wa ũu Yosua ookĩla kĩoko tene, na athengeesya Isilaeli mbaĩ na mbaĩ; na mbaĩ ya Yuta yooswa: 17na athengeesya mũvĩa wa Yuta; na oosa mũvĩa wa Anzela: na athengeesya mũvĩa wa Anzela mũndũ na mũndũ; na Nzaveti ooswa: 18na athengeesya nyũmba yake mũndũ na mũndũ; na Akani, mwana wa Kalimi, mwana wa Nzaveti, mwana wa Nzela, wa mbaĩ ya Yuta, ooswa. 19Na Yosua amwĩa Akani, Mwana wakwa, nĩngũkwĩsũva, ũnenge Yeova, Ngai wa Isilaeli, ndaĩa, na ũimumbũlĩla; na ndavya yu ũla wĩkĩte; ndũkambithe. 20Na Akani asũngĩa Yosua, na amwĩa, Nĩ w'o nĩnĩmũvĩtanĩsye Yeova, Ngai wa Isilaeli, na nĩkĩte ũũ na ũũ: 21yĩla nĩnoonie mũtavonĩ suka mũseo wa Mbaviloni, na sekeli maana elĩ ma vetha, na kĩlungu kya thaavu kya sekeli mĩongo ĩtano, nĩvo ĩndĩ nĩnasyĩw'ĩe ĩtomo, na nĩnasyosa; na, sisya, nivithĩtwe nthĩ ĩeemanĩ yakwa katĩ, na ũla vetha ungu wasyo.

22Na ĩndĩ Yosua atũma atũmwa, na masemba ĩeemanĩ; na, sisya, syaĩ mbithe ĩeemanĩ yake, na ũla vetha ungu

wasyo. 23Na masyosa kuma ĩeemanĩ katĩ, na maitwaĩa Yosua, na ana onthe ma Isilaeli; namo masia mbee wa Yeova. 24Na Yosua, na Isilaeli onthe vamwe nake, moosa Akani mwana wa Nzela, na ũla vetha, na ũla suka, na kĩla kĩlungu kya thaavu, na ana make, na eĩtu make, na ng'ombe syake, na mang'oi make, na malondu make, na ĩeema yake, na syonthe ila waĩ nasyo: na mamaete vu mwandanĩ wa Akoli. 25Na Yosua akũlya, Ũtũthĩnĩtye nĩkĩ? Yeova nũnũũkũthĩn'ya mũthenya ũũ. Na Isilaeli onthe mamũkimanga na mavia; na mamavĩvya na mwaki, na kũmakimanga na mavia. 26Na moomba ĩũlũ wake mbumbu nene ya mavia, kũvika ũmũnthĩ; na Yeova aeka wai wa ũthatu wake. Kwondũ wa ũu syĩtwa ya vandũ vau yeetwa, Mwanda wa Akoli, kũvika ũmũnthĩ.

YOSUA 8

Kũkwatwa na kwanangĩka kwa Ai

1Na Yeova amwĩa Yosua, Ndũkakĩe, o na ndũkateve: osa andũ onthe ma kaũ, na ũiũkĩla, wambate Ai; sisya, nĩnĩnenganĩte kw'okonĩ kwaku mũsumbĩ wa Ai, na andũ make, na ndũa yake, na nthĩ yake; 2na ũkeke Ai na mũsumbĩ wayo o tondũ weekie Yeliko na mũsumbĩ wayo: ate o mũtavo wayo, o na indo syayo, mũkose syĩthĩwe mũtavo kwenyu: ĩyiĩe ala ma kwoveesya ndũa mbĩlĩlo wayo.

3Na ĩndĩ Yosua ookĩla, na andũ onthe ma kaũ, mambate Ai: na Yosua anyuva andũ ngili mĩongo ĩtatũ, ila ngũmbaũ nene, na amatũma mathi ũtukũ. 4Na ameaĩa, akĩmea, Sisyai, mũkoveesye ndũa, mwĩ mbĩlĩlo wa ĩ ndũa; mũtikathi kũasa mũno na ndũa, ĩndĩ ĩthĩwai mwĩyũmbanĩtye inyw'onthe: 5nakwa, na andũ onthe ala me vamwe nakwa, tũkathengeea ĩla ndũa. Na kũkeethĩwa, yĩla meũtumaalĩla, o ta yĩ ya mbee, tũkakũka mbee woo; 6namo makaumaala matũatĩĩe, mũvaka twamakusya kuma ndũanĩ; nũndũ makasya, Nĩmeũtũkĩa, o ta yĩla ya mbee: na ĩndĩ tũkakĩa mbee woo; 7nenyu mũkokĩle kuma kũla mwoveesye, na mũikwata ndũa yĩthĩwe yenyu: nũndũ Yeova Ngai wenyu akamĩnengane mokonĩ menyu. 8Na kũkeethĩwa, yĩla mwĩmĩkwata ndũa, mwĩmĩkwatya ndũa mwaki; mũkeke kwĩanana na ndeto ya Yeova: sisyai, nĩnamwĩaĩa. 9Na Yosua amatũma mathi; na maenda kũla kwa kwoveesya, na mekala katĩ wa Mbethi-eli na Ai, ngalĩ ya Ai ya ũthũĩlonĩ wa syũa: ĩndĩ Yosua akoma ũtukũ ũsu andũnĩ.

10Na Yosua ookĩla kĩoko kwĩ masangya, na atala andũ, na ambata Ai, we na atumĩa ma Isilaeli, mbee wa andũ. 11Na andũ onthe, o andũ ma kaũ ala maĩ nake, mambata, na mathengeea, na mavika mbee wa ĩla ndũa ya Ai, na mamba maeema ngali ya ĩũlũ: na ĩndĩ kwaĩ kyanda katĩ wake na Ai. 12Na oosa andũ ta ngili itano, na amaia moveesye katĩ wa Mbethi-eli na Ai, ngalĩ ya ndũa ya ũthũĩlonĩ wa syũa. 13Na ĩndĩ maia andũ, o nguthu yonthe ĩla yaĩ ngalĩ ya ĩũlũ ya ndũa, na oveesya moo ala maĩ ngalĩ ya ndũa ya ũthũĩlonĩ wa syũa; na Yosua aenda ũtukũ ũsu kyandanĩ katĩ. 14Na kweethĩwa, yĩla mũsumbĩ wa Ai wonie ũu, mookĩla na mĩtũkĩ kĩoko tene, na andũ ma ĩla ndũa maumaalĩla Isilaeli mokite namo, we na andũ make onthe, kwelekela Alava, vandũ vatw'ĩĩtwe; ĩndĩ ndaamanya kana kwaĩ ala mamwoveesye mbĩlĩlo wa ndũa. 15Na Yosua na Isilaeli onthe meeka mbee woo ta makĩlw'a vinya, na makũka na nzĩa ya weũnĩ. 16Na andũ onthe ala maĩ ndũanĩ meetwa mombane nĩ kana mamaatĩĩe: na mamũatĩĩa Yosua, na makusw'a matia ndũa. 17Na kũtyaĩ mũndũ mũũme watialile Ai kana Mbethi-eli, ũla ũtaaumaala aatĩĩe Isilaeli: na matia ndũa yĩ mbingũe, na maatĩĩa Isilaeli.

18Na Yeova amwĩa Yosua, Tambũũkya katumo kala ke kw'okonĩ kwaku kelekele Ai; nũndũ nĩngũmĩnengane kw'okonĩ kwaku. Na Yosua atambũũkya katumo kala kaĩ kw'okonĩ kwake kelekele ĩla ndũa. 19Na ala oveesya mookĩla mĩtũkĩ kuma vala maĩ, na o yĩla watambũũkisye kw'oko kwake masemba, na malika ndũanĩ, na mamĩkwata; na meekalaata na makwatya ndũa mwaki. 20Na yĩla andũ ma Ai masyaisye ĩtina woo, moona, na, sisya, syũki ya ĩla ndũa yambata ĩtunĩ, na matyaĩ na vinya wa kũkũka kũũ o na kũũ: na andũ ala maĩ manakũka weũnĩ mamaalũkĩla ala mamaatĩĩe. 21Na yĩla Yosua na Isilaeli onthe moonie kana ala oveesya nĩmakwata ndũa, na kana syũki ya ndũa nĩyambatĩte, meetulũla ĩngĩ; na mooaa andũ ma Ai. 22Na ala angĩ mamaumaalĩla kuma ndũanĩ; na kwondũ wa ũu maĩ katĩ wa Isilaeli, amwe ngalĩ ĩno, na amwe ngalĩ ĩya: namo mamakũna, mateũmatialya o na ũmwe e thayũ o na wa kũvonoka. 23Na mũsumbĩ wa Ai mamũkwata e thayũ, na mamũetee Yosua.

24Na kweethĩwa, yĩla Isilaeli maĩ manamina kũmoaĩa kĩthekanĩ onthe ala matwĩe Ai, o vu weũnĩ vala mamaatĩĩe, na onthe mavalũkĩtw'e kwa kũtemangwa na ũvyũ mũvaka maminwa, Isilaeli onthe masyoka Ai, na mamĩkũna kwa kũtemanga na ũvyũ. 25Na onthe ala mavalũkilw'e mũthenya ũsu, ma aũme o na aka, maĩ ngili ĩkũmi na ilĩ, o andũ onthe ma Ai. 26Nũndũ Yosua ndaatũnga kw'oko kwake, kũla watambũũkĩtye katumo, mũvaka amamina vyũ ala matwĩe Ai. 27Ĩndĩ mũtavo wa indo na mũtavo wa syĩndũ sya ndũa ĩsu Isilaeli moosa syĩthĩwe mũtavo woo ene, kwĩanana na ndeto ya Yeova ĩla wamwĩaĩe Yosua. 28Na ĩndĩ Yosua avĩvya Ai, na amĩtw'ĩkĩthya kĩvumbu tene na tene, no ĩaanzo, kũvika mũnthĩ ũũ. 29Na amũsũsya mũsumbĩ wa Ai mũtĩnĩ kũvika wĩoo: na syũa yĩkĩthũa Yosua aumya mwĩao, na maumya kimba kyake mũtĩnĩ, na makĩkya ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ ya ndũa, na makyũmbĩĩa mbumbu nene ya mavia, kũvika mũnthĩ ũũ.

Mĩao ĩkĩandĩkĩwa kĩĩmanĩ kya Evali

(KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 27.1–26)

30Nĩvo ĩndĩ Yosua wakĩie Yeova, Ngai wa Isilaeli, kĩthembeo, kĩĩmanĩ kya Evali, 31o tondũ Mose, mũthũkũmi wa Yeova, wameaĩe ana ma Isilaeli, o tondũ kũandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya mĩao ya Mose, kĩthembeo kya mavia mate masũvye, ala mũndũ o na

wĩva ũtaamasũvya na mũio o na wĩva wa kĩaa: na mathembea Yeova nthembo sya kũvĩvw'a ĩũlũ wakyo, na mathemba nthembo sya mũuo. 32Na andĩka vo mavianĩ wumĩĩsyo wa mĩao ya Mose, ĩla waandĩkie, ana ma Isilaeli mene. 33Na Isilaeli onthe, na atumĩa moo na anene, na asili moo, aeni o na ala masyaĩwe nthĩ ĩsu, maũngama ngalĩ ĩno ya yĩla ĩsandũkũ na ngalĩ ĩya mbee wa athembi Alivai, ala makuaa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova; nyunzu yamo yelekele kĩĩma kya Ngelisimu, na nyũnzu yamo yelekele kĩĩma kya Evali; o tondũ Mose, mũthũkũmi wa Yeova, wambie ũmeaĩa, nĩ kana maathime andũ ma Isilaeli. 34Na ĩtina asoma ndeto syonthe sya ĩla mĩao, ũathimo o na kĩumo, kwĩanana na syonthe ila iandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya mĩao. 35Kũtyaĩ ndeto ya isu syonthe ila Mose weaie, Yosua ũtaasoma kũla kwĩ ĩkomano yonthe ya Isilaeli, o na aka, na syana nini, na ekali ma ũeninĩ ala maĩ katĩ woo.

YOSUA 9

Ũkengani wa andũ ma Ngiveoni

1Na kweethĩwa, yĩla asumbĩ onthe ala maĩ mũingo wa Yolotani, nthĩ yĩ iĩma, na nthĩ ndindimalu, na ndeenĩ syonthe sya ũkanga mũnene ũla welekele Levanoni, Mũititi, na Mũamoli, na Mũkanaani, na Mũvelisi, na Mũivi, na Mũyevusi, meewie ũndũ ũsu; 2nĩmoombanie vamwe, mokite na Yosua na Isilaeli, me na ngoo ĩmwe.

3Ĩndĩ yĩla ala matwĩe Ngiveoni meewie ũndũ Yosua wĩkĩte Yeliko na Ai, 4namo meekie na ũseleke, na mathi meeyĩelekan'ya ta atũmwa, na mailĩĩla makunia makũũ mang'oinĩ, na tũthatwa twa mbinyu, tũla tũkũũ, na tũtembũkangu, na tũliĩtwe, 5na mekĩĩte maũũnĩ moo iatũ ngũũ na syĩ ilio, na mekĩĩte ngũa ngũũ; na kĩmũtũ kyonthe kya lĩu woo kyaĩ kyũmũ na kĩkaya mbuuka. 6Na mamũendea Yosua mwakonĩ wa maeema Ngilikali, na mamwĩa we, o na andũ ma Isilaeli, Nĩtumĩte nthĩ yĩ kũasa: na yu kwondũ wa ũu tianĩai ũtianĩo naitũ. 7Na andũ ma Isilaeli mamea Aivi, Nokwĩthĩwa mũtwĩe katĩ waitũ; na twĩtianĩa ũtianĩo nenyu ata? 8Na mamwĩa Yosua, Twĩ athũkũmi maku. Na Yosua amakũlya, Mwĩ aaũ? Na mumĩte va? 9Na mamwĩa, Athũkũmi maku nĩmaumĩte nthĩ yĩ kũasa mũno kwondũ wa syĩtwa ya Yeova Ngai waku: nũndũ nĩtwĩw'ĩte nguma yake, na w'onthe ũla wekie Misili, 10na w'onthe ũla wekie asumbĩ elĩ ma Aamoli, ala maĩ mũingo wa Yolotani, Sioni mũsumbĩ wa Esivoni, na Oku mũsumbĩ wa Mbasani, ũla waĩ Asetalothi. 11Na atumĩa maitũ na onthe ala matwie nthĩ yaitũ maneena naitũ, makĩtwĩa, Osai lĩu wa nzĩanĩ na moko menyu, na mũithi mũmathaũe, na mũimea, Twĩ athũkũmi menyu: na yu tianĩai ũtianĩo naitũ. 12Kĩmũtũ kĩĩ kitũ twaumie nakyo nyũmbanĩ sitũ kĩ kĩvyũ kĩthĩwe lĩu witũ mũthenya ũla twaumaalile tũkomane nenyu; ĩndĩ yu, sisyai, nĩ kyũmũ, na nĩkĩĩte mbuuka: 13na tũthatwa tũũ twa mbinyu, tũla twausũisye, twaĩ tweũ; na, sisyai, nĩ tũtembũkangu: na ngũa ii sitũ na iatũ sitũ nikũĩte nũndũ wa kyalo kũasava mũno. 14Na ala andũ moosa kya ũya kyoo, na matyaakũlya ũtao kanyw'anĩ wa Yeova. 15Na Yosua aseũvya mũuo namo, na atianĩa ũtianĩo namo, nĩ kana mekale thayũ: na anene ma ĩkomano mameavĩa.

16Na kweethĩwa mĩthenya ĩtatũ yathela ĩtina wa matianĩa ũtianĩo namo, nĩmeewie kana maĩ atũi moo, na kana matwĩe katĩ woo. 17Na ana ma Isilaeli maenda kyalo, na mavika ndũa syoo mũthenya wa katatũ. Na ĩndĩ ndũa syoo syeetawa Ngiveoni na Kevila, na Mbeelothi, na Kiliathi-yealimu. 18Na ana ma Isilaeli matyaamakũna, nĩkwĩthĩwa anene ma yĩla ĩkomano maĩ manameavĩa na Yeova, Ngai wa Isilaeli. Na ĩkomano yonthe yanyũngũnyĩĩsya ala anene. 19Ĩndĩ anene asu onthe matavya ĩkomano yonthe, Nĩtũmeavĩe na Yeova, Ngai wa Isilaeli: kwondũ wa ũu yu tũtitonya kũmakiita. 20Twĩmeka ũũ, na kũmaeka mekale thayũ; ũthatu ndũkese kwĩthĩwa ĩũlũ waitũ, nũndũ wa wĩvĩto ũla twamevĩtĩe. 21Na anene mamea, Nĩmaekwe mekale thayũ: na ĩndĩ matw'ĩka auni ma ngũ na atavi ma manzĩ kwa ĩkomano yonthe, o tondũ anene mamatavĩtye.

22Na Yosua amatũmana, na aneena namo, akĩmea, Mũtũkengete nĩkĩ, mũkĩtwĩa, Twĩ kũasa nenyu mũno; na kaĩ mũtwĩe katĩ waitũ? 23Kwondũ wa ũu yu mwĩ aumanĩe, na kũikatĩa o na ĩndĩĩ kwĩthĩwa amwe menyu ngombo, auni ma ngũ o na atavi ma manzĩ kwondũ wa nyũmba ya Ngai wakwa. 24Na masũngĩa Yosua, na mamwĩa, Nĩkwĩthĩwa athũkũmi maku nĩmataviw'e ki, ũndũ Yeova Ngai waku wamwĩaĩe mũthũkũmi wake Mose amũnenge inyw'ĩ nthĩ ĩno yonthe, na kwananga kuma mbee wenyu onthe ala matwĩe ĩ nthĩ; kwondũ wa ũu twakĩsya mũno mathayũ maitũ kwondũ wenyu, na ĩndĩ tũneekie ũndũ ũũ. 25Na yu, sisya, twĩ kw'okonĩ kwaku: o ũndũ wĩona wĩ ũseo na ũlũngalu kũtwĩka, ũtwĩke. 26Na ameka o ta ũu, na amavonokya mokonĩ ma Isilaeli, matikamoae. 27Na mũthenya ũsu Yosua amatw'ĩkĩthya auni ma ngũ na atavi ma manzĩ kwondũ wa ĩkomano, na kwondũ wa kĩthembeo, kya Yeova, kũvika ũmũnthĩ, o vandũnĩ vala wĩnyuva.

YOSUA 10

Kũkĩlw'a vinya kwa Aamoli

1Na ĩndĩ kweethĩwa, yĩla Atoninzeteki mũsumbĩ wa Yelusaleme wewie ũndũ Yosua wakwatie Ai, na ũndũ wamyanangie vyũ (o tondũ wekĩte Yeliko na mũsumbĩ wayo, o ta ũu nĩwekĩte Ai na mũsumbĩ wayo), na ũndũ ala matwĩe Ngiveoni maseũvĩtye mũuo na Isilaeli, na meethĩwa katĩ woo; 2makĩa mũno, nũndũ Ngiveoni yaĩ ndũa nene, o ta ndũa ĩmwe ya kĩũsumbĩ, na nĩkwĩthĩwa yaĩ nene kwĩ Ai, na andũ onthe mayo maĩ ngũmbaũ. 3Kwondũ wa ũu Atoninzeteki mũsumbĩ wa Yelusaleme atũmana Oamu mũsumbĩ wa Eviloni, na Vikamu mũsumbĩ wa Yalimuthi, na Yavia mũsumbĩ wa Lakisi, na Ndevili mũsumbĩ wa Ekeloni, akĩmea, 4Ambatai kwakwa, mũndethye, na tũkũnei Ngiveoni; nũndũ nĩseũvĩtye mũuo na Yosua na ana ma Isilaeli. 5Kwondũ wa ũu asumbĩ asu atano ma Aamoli,

mũsumbĩ wa Yelusaleme, na mũsumbĩ wa Eviloni, na mũsumbĩ wa Yalimuthi, na mũsumbĩ wa Lakisi, na mũsumbĩ wa Ekeloni, meeyũmban'ya vamwe, na mambata, mo na nguthu syoo syonthe, na mamba maeema mataũĩĩe Ngiveoni, na makwatya kaũ nayo.
6Na andũ ma Ngiveoni matũmana Yosua mwakonĩ wa maeema Ngilikali, makĩmwĩa, Kw'oko kwaku kũtikethĩwe na kĩkono kũla kwĩ athũkũmi maku; ambata mĩtũkĩ kwitũ, ũtũtangĩĩe, na kũtũtethya: nũndũ asumbĩ onthe ma Aamoli ala matwĩe nthĩ yĩ iĩma nĩmatũmbanĩe. 7Kwondũ wa ũu Yosua ambata kuma Ngilikali, we, na andũ onthe ma kaũ vamwe nake, na ngũmbaũ nene syonthe. 8Na Yeova amwĩa Yosua, Ndũkamakĩe: nũndũ nĩnĩmanenganĩte mokonĩ maku; kũtikaũngama mũndũ wamo mbee waku. 9Na kwondũ wa ũu Yosua amakuthũkĩa na kĩthũlũmũko; nũndũ ambatie kuma Ngilikali ũtukũ w'onthe. 10Na Yeova amathokoan'ya mbee wa Isilaeli, na amoaĩa na ũai mũnene ku Ngiveoni, na amalũngya na nzĩa ya kyambato kya Mbethi-oloni, na amakũnĩa kũvika Aseka, na kũvika Maketa. 11Na kweethĩwa, makĩkũka mbee wa Isilaeli, me kĩtheeonĩ kya Mbethi-oloni, Yeova amekya mavia manene kuma ĩtunĩ kũvika Aseka, na makw'a: ala makwie na mbua ya mavia maĩ aingĩ kwĩ ala ana ma Isilaeli mooaie na ũvyũ.
12Nĩvo ĩndĩ Yosua waneenie na Yeova mũthenya ũla Yeova wanenganie Aamoli kũla kwĩ ana ma Isilaeli; na asya Isilaeli mene,
Syũa, ũngama ki ĩũlũ wa Ngiveoni;
Naku, Mwei, mwandanĩ wa Aiyaloni.
13Nayo syũa yaũngama ki, na mwei weeteela
Mũvaka ĩla mbaĩ yeeĩvanĩsya amaithanĩ mayo.
Ũu ti mũandĩke ĩvukunĩ ya Yasali? Na syũa yaũngama ĩtunĩ katĩ, na yĩtyaaĩkalaata kũthũa ta ĩvinda ya mũthenya mũima. 14Na kũtyaĩ mũthenya ta ũsu mbee waw'o kana ĩtina waw'o, ũndũ Yeova wethukĩĩsye wasya wa mũndũ: nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwamokitĩie Isilaeli.
15Na Yosua asyoka, we na Isilaeli onthe vamwe nake, mwakonĩ wa maeema Ngilikali.
16Na asumbĩ asu atano makũka, na meevitha ngunganĩ ku Maketa. 17Na Yosua atavw'a, kũkyaw'a, Asumbĩ asu atano nĩ oneku, mevithĩte ĩla ngunganĩ ku Maketa. 18Na Yosua asya, Vingilitĩĩlyai mavia manene mũomonĩ wa ngunga, na mũkia andũ vakuvĩ nayo mamasũvĩe: 19ĩndĩ inyw'ĩ mũtikaũngame; atĩĩai amaitha menyu, na mũimakũna ala me ĩtina; mũtikamaeke malike ndũanĩ syoo: nũndũ Yeova Ngai wenyu nũmanenganĩte mokonĩ menyu. 20Na kweethĩwa, yĩla Yosua na ana ma Isilaeli maĩ manamina kũmoaa na ũai mũnene mũno, mũvaka mamamina, na ũtialo ũla watialile wamo waĩ ũnalika ila ndũanĩ mbiie, 21andũ onthe masyoka mwakonĩ wa maeema kwa Yosua ku Maketa me na mũuo: kũtyaĩ ũmwe waaũkĩlya ũĩmĩ ĩũlũ wa ana ma Isilaeli o na ũmwe.
22Nĩvo ĩndĩ Yosua waisye, Vingũai mũomo wa ngunga, na mũinũmaalĩĩlya asumbĩ asu atano ngunganĩ.
23Na meeka ũu, na mamumaalĩĩlya asumbĩ asu atano ngunganĩ, ũla mũsumbĩ wa Yelusaleme, na mũsumbĩ wa Eviloni, na mũsumbĩ wa Yalimuthi, na mũsumbĩ wa Lakisi, na mũsumbĩ wa Ekeloni. 24Na kweethĩwa, yĩla mamumaalĩĩlye Yosua asumbĩ asu, Yosua atũmana andũ onthe ma Isilaeli, na amea anene ma andũ ma kaũ ala maendie nake, Thengeeai, mũkinyĩthye maũũ menyu ngingonĩ sya asumbĩ aa. Na mathengeea, na makinyĩthya maũũ moo ngingonĩ syoo. 25Na Yosua amea, Mũikakĩe, o na kũteva; ĩthĩwai na vinya na ũkũmbaũ mũnene: nũndũ ũũ nĩw'o Yeova wĩmeka amaitha menyu onthe ala mũũkita namo. 26Na ĩtina Yosua amakũna, na amoaa, na kũmasũsya mĩtĩnĩ ĩtano: na masũa ĩla mĩtĩnĩ kũvika wĩoo. 27Na kweethĩwa ĩvinda ya syũa yĩkĩthũa, Yosua aumya mwĩao, na mamaumya mĩtĩnĩ, na mamekya ngunganĩ ĩla meevithĩte, na maia mavia manene mũomonĩ wa ngunga, kũvika mũthenya ũũ wa ũmũnthĩ.
28Na Yosua akwata Maketa mũthenya ũsu, na amĩkũna kwa kũmĩtemanga na ũvyũ, na mũsumbĩ wayo: amananga vyũ na andũ onthe ala maĩ nthĩnĩ wayo; ndaatialya o na ũmwe; na amwĩka mũsumbĩ wa Maketa o tondũ waĩ anamwĩka mũsumbĩ wa Yeliko.
29Na Yosua avĩta kuma Maketa, e na Isilaeli onthe, kũvika Livina, na mokita na Livina: 30nayo Yeova amĩnengane, na mũsumbĩ wayo, kw'okonĩ kwa Isilaeli; na amĩkũna kwa kũmĩtemanga na ũvyũ, na andũ onthe ala maĩ nthĩnĩ wayo; ndaatialya o na ũmwe vo; na amwĩka mũsumbĩ wayo o tondũ waĩ anamwĩka mũsumbĩ wa Yeliko.
31Na Yosua avĩta kuma Livina, e na Isilaeli onthe, kũvika Lakisi, na mamba maeema mamĩtaũĩĩe, na mokita nayo: 32na Yeova amĩnengane Lakisi kw'okonĩ kwa Isilaeli; na amĩkwata ũnĩ ũsu, na amĩkũna kwa kũmĩtemanga na ũvyũ, na andũ onthe ala maĩ nthĩnĩ wayo, kwĩanana na w'onthe ũla waĩ aneeka Livina.
33Nĩvo ĩndĩ Olamu mũsumbĩ wa Ngeseli wambatie amĩtethye Lakisi; na Yosua amũkũna na andũ make, mũvaka ndaamũtialya o na ũmwe.
34Na Yosua avĩta kuma Lakisi, e na Isilaeli onthe, kũvika Ekeloni; na mamba maeema maĩtaũĩĩe, na mokita nayo; 35na mamĩkwata mũthenya ũsu, na mamĩkũna kwa kũmĩtemanga na ũvyũ; na andũ onthe ala maĩ nthĩnĩ wayo aananga vyũ mũthenya ũsu, kwĩanana na w'onthe ũla waĩ aneeka Lakisi.
36Na Yosua ambata kuma Ekeloni, e na Isilaeli onthe, kũvika Eviloni; na mokita nayo: 37na mamĩkwata, na mamĩkũna kwa kũmĩtemanga na ũvyũ, na mũsumbĩ wayo, na ndũa syonthe syayo, na andũ onthe ala maĩ nthĩnĩ wayo; ndaatĩalya o na ũmwe, kwĩanana na w'onthe ũla waĩ aneeka Ekeloni; ĩndĩ amyananga vyũ, na andũ onthe ala maĩ nthĩnĩ wayo.
38Na Yosua asyoka, e na Isilaeli onthe, kũvika Ndevili, na mokita nayo; 39na amĩkwata, na mũsumbĩ wayo na

ndũa syonthe syayo; na mamakũna kwa kũmatemanga na ũvyũ, na mooaa vyũ andũ onthe ala maĩ nthĩnĩ wayo; ndaatĩalya o na ũmwe: o tondũ waĩ aneeka Eviloni, o ta ũu eekie Ndevili, na mũsumbĩ wayo; o na tondũ waĩ aneeka Livina nayo, na mũsumbĩ wayo.
40O ta ũu Yosua akũna nthĩ yonthe, nthĩ yĩ iĩma, na nthĩ yĩ Ĩtheo, na nthĩ ndindimalu, na ivaũũko, na asumbĩ onthe masyo: ndaatialya o na ũmwe, ĩndĩ aananga vyũ onthe ala mavevaa, o tondũ Yeova, Ngai wa Isilaeli, weaie. 41Na Yosua amakũna kuma Katesi-mbalinea o kũvika Ngasa, na nthĩ yonthe ya Ngoseni, o kũvika Ngiveoni. 42Na asumbĩ asu onthe na nthĩ syoo Yosua akwata ĩvinda yĩmwe, nĩkwĩthĩwa Yeova, Ngai wa Isilaeli, okitĩaa Isilaeli. 43Na Yosua asyoka mwakonĩ wa maeema Ngilikali, e na Isilaeli onthe.

YOSUA 11

Kũkĩlw'a vinya kwa wĩw'ano wa Yavini

1Na kweethĩwa, yĩla Yavini mũsumbĩ wa Asoli wewie ũndũ ũsu, atũmana Yovavu mũsumbĩ wa Matoni, na mũsumbĩ wa Similoni, na mũsumbĩ wa Akisavu, 2na asumbĩ ala maĩ ngalĩ ya ĩũlũ, nthĩ yĩ iĩma, na Alava ngalĩ ya ĩtheo wa Kinelethi, na nthĩ ndindimalu, na motũlunĩ ma Ndoli ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, 3kwa Mũkanaani ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa na ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, na kwa Mũamoli, na kwa Mũititi, na kwa Mũvelisi, na kwa Mũyevusi nthĩ yĩ iĩma, na kwa Mũivi ũla wĩ ĩtheo wa Elimoni nthĩ ya Misiva. 4Na maumaala, mo na nguthu, syoo syonthe vamwe nao, andũ aingĩ, o ta kĩthangathĩ kĩla kĩ ũtee wa ũkanga ũndũ wa kwingĩva, me na mbalasi na ngalĩ nyingĩ nũno sya kaũ. 5Na asumbĩ asu onthe makomana; na mavika na mamba maeema vamwe ũtee wa manzĩ ma Melomu, mokite na Isilaeli.
6Na Yeova amwĩa Yosua, Ndũkakĩe nũndũ woo; nũndũ ũnĩ ta ĩvinda yĩĩ ngamanengane onthe me oae kũla kwĩ Isilaeli: nĩwĩtilanga mbalasi syoo mĩlangũ, na kũvĩvya makasya moo na mwaki. 7Na ĩndĩ Yosua, e na andũ onthe ma kaũ, mamakitya ũtee wa manzĩ ma Melomu na kĩthũlũmũko, na mamavithũkĩa. 8Na Yeova amanengane kw'okonĩ kwa Isilaeli, na mamakũna na mamalũngya kũvika Sitoni ĩla nene, na kũvika Misilevothi-maimu, na kũvika mwandanĩ wa Misiva kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa; na mamakũna, mũvaka matyaatialya o na ũmwe. 9Na Yosua ameka o tondũ Yeova wamwĩie: atilanga mbalasi syoo mĩlangũ, na avĩvya makasya moo na mwaki.
10Na Yosua ĩvinda yĩu asyoka, na akwata Asoli, na amũtema mũsumbĩ wayo na ũvyũ: nũndũ tene Asoli yaĩ ndũa nene ya mosumbĩ asu onthe. 11Na makũna andũ onthe ala maĩ nthĩnĩ wayo kwa kũmatemanga na ũvyũ, na kũmina vyũ; kũtyaĩ ũmwe waatiwa aiveva: na avĩvya Asoli na mwaki. 12Na ndũa syonthe sya asumbĩ asu, na asumbĩ onthe masyo, Yosua akwata, na amakũna kwa kũmatemanga na ũvyũ, na amananga vyũ; o tondũ Mose mũthũkũmi wa Yeova weaie. 13Ĩndĩ ũndũ wa ndũa ila syatiĩtwe syĩ nũmũ ũtũlunĩ wasyo, Isilaeli matyaaivĩvya o na ĩmwe, ate o Asoli yoka; nĩyo Yosua wavĩvisye. 14Na mũtavo w'onthe wa ndũa isu, o na ĩndo, ana ma Isilaeli meeyosea itw'ĩke mũtavo; ĩndĩ kĩla mũndũ nĩmamũkũnie kwa kũmũtemanga na ũvyũ, mũvaka mamamina, o na matyaatialya o na ũmwe aiveva. 15O tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose mũthũkũmi wake, now'o Mose weaĩe Yosua; na now'o Yosua wekie; ndaatialya ũndũ ũtekĩtwe wa w'onthe ũla Yeova weaĩe Mose.

Yosua aikwata nthĩ yonthe

16O ta ũu Yosua akwata nthĩ ĩsu yonthe, nthĩ yĩ iĩma, na nthĩ yonthe ya ngalĩ ya Ĩtheo, na nthĩ yonthe ya Ngoseni, na nthĩ ndindimalu, na Alava, na nthĩ ya Isilaeli yĩ iĩma, na nthĩ ndindimalu yayo; 17kuma kĩĩma kya Alaki, kĩla kĩtambũũkĩte kũvika Seili, o kũvika Mbaali-ngati mwandanĩ wa Levanoni itheo wa kĩĩma kya Elimoni: na akwata asumbĩ masyo onthe, na amakũna, na amoaa. 18Yosua okita ĩvinda ĩasa na asumbĩ asu onthe. 19Kũtyaĩ ndũa ĩla yaseũvisye mũuo na ana ma Isilaeli, ate o Aivi ala matwĩe Ngiveoni: ila ingĩ syonthe makwatie na kaũ. 20Nũndũ kwaĩ ũndũ wa Yeova kũmya ngoo syoo, mokite na Isilaeli, nĩ kana amamine vyũ, matikew'ĩwe ĩnee, ĩndĩ nĩ kana amamine, o tondũ Yeova wamwĩaĩe Mose.
21Na Yosua athi ĩvinda yĩu, na amaveta Aanaki nthĩ yĩ iĩma, kuma ku Eviloni, na Ndevili, na Anavu, na nthĩ yonthe ya Yuta yĩ iĩma, na nthĩ yonthe ya Isilaeli yĩ iĩma: Yosua amamina vyũ vamwe na ndũa syoo. 22Kũtyaĩ ũmwe wa Aanaki waatiala nthĩ ya ana ma Isilaeli: ate o amwe matialile Ngasa, na Ngathi, na Asitoti. 23O ta ũu Yosua akwata nthĩ yonthe, kwĩanana na w'onthe ũla Yeova watavisye Mose; na Yosua amĩnengane kwa Isilaeli yĩthĩwe ũtiĩwa kwĩanana na ũaan'yo woo wa mbaĩ. Na nthĩ yathũmũĩa kaũ.

YOSUA 12

Asumbĩ ala makĩlilw'e vinya nĩ Mose

1Na ĩndĩ aa nĩo asumbĩ ma nthĩ ĩsu, ala ana ma Isilaeli makũnie, na mamĩmesya nthĩ yoo mũingo wa Yolotani kwelekela vala syũa yumĩlaa, kuma mwanda wa Alinoni kũvika kĩĩma kya Elimoni, na Alava w'onthe kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa: 2Sioni mũsumbĩ wa Aamoli, ũla watwĩe Esivoni, na aisumbĩka kuma Aloeli, ĩla yĩ ũtee wa mwanda wa Alinoni, na ndũanĩ ĩla yĩ mwandanĩ katĩ, na nyunzu ya Ngileati, o kũvika ũsĩ wa Yavoki, mũvaka wa ana ma Amimoni; 3na ũla Alava, kũvika ũkanga wa Kinelethi, kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, na kũvika ũkanga wa Alava, o ũsu Ũkanga wa Mũnyũ, kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, nzĩanĩ ya kũthi Mbethi-yesimothi; na ngalĩ ya ĩtheo, ĩtheo wa ivaũũko sya Visika: 4o na mũvaka wa Oku mũsumbĩ wa Mbasanĩ, wa ala matialĩte ma Alevai, ala matwĩe Asetalothi na Etilei, 5na asumbĩka kĩĩmanĩ kya Elimoni, na Saleka, na Mbasani yonthe, kũvika mũvakanĩ wa Angesuli na Amaaka na nyunzu ya Ngileati, mũvaka wa Sioni

mũsumbĩ wa Esivoni. 6Mose mũthũkũmi wa Yeova na ana ma Isilaeli mamakũna; na Mose mũthũkũmi wa Yeova amĩnengane kwa Aleuveni, na Angati, na nyunzu ya mbaĩ ya Manase yĩthĩwe ng'ũndũ yoo.

Asumbĩ ala makĩlilw'e vinya nĩ Yosua

7Na aa nĩo asumbĩ ma nthĩ ĩla Yosua na ana ma Isilaeli makũnie mũingo wa Yolotani kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, kuma Mbaali-ngati mwandanĩ wa Levanoni o na kũvika kĩĩma kya Alaki, kĩla kĩtambũũkĩte kũvika Seili (na Yosua amĩnengane kwa mbaĩ sya Isilaeli, yĩthĩwe ng'ũndũ yoo kwĩanana na ũaan'yo woo; 8nthĩ yĩ iĩma, na nthĩ ndindimalu, na ũla Alava, na ivaũũkonĩ, na weũnĩ na nthĩ ya yĩ Ĩtheo; Mũititi, na Mũamoli, na Mũkanaani, na Mũvelisi, na Mũivi, na Mũyevusi): 9mũsumbĩ wa Yeliko, ũmwe; na mũsumbĩ wa Ai, yĩ vakuvĩ na Mbethi-eli, ũmwe; 10na mũsumbĩ wa Yelusaleme, ũmwe; na mũsumbĩ wa Eviloni, ũmwe; 11na mũsumbĩ wa Yalimuthi, ũmwe; na mũsumbĩ wa Lakisi, ũmwe; 12na mũsumbĩ wa Ekeloni, ũmwe; na mũsumbĩ wa Ngeselĩ, ũmwe; 13na mũsumbĩ wa Ndevili ũmwe; na mũsumbĩ wa Ngeteli, ũmwe; 14na mũsumbĩ wa Olima, ũmwe; na mũsumbĩ wa Alati, ũmwe; 15na mũsumbĩ wa Livina, ũmwe; na mũsumbĩ wa Atulamu, ũmwe; 16na mũsumbĩ wa Maketa, ũmwe; na mũsumbĩ wa Mbethi-eli, ũmwe; 17na mũsumbĩ wa Tavua, ũmwe; na mũsumbĩ wa Eevieli, ũmwe; 18na mũsumbĩ wa Aveki, ũmwe; na mũsumbĩ wa Lasaloni, ũmwe; 19na mũsumbĩ wa Matoni, ũmwe; na mũsumbĩ wa Asoli, ũmwe; 20na mũsumbĩ wa Similonimeloni, ũmwe; na mũsumbĩ wa Akisavu, ũmwe; 21na mũsumbĩ wa Taanaki, ũmwe; na mũsumbĩ wa Mekito, ũmwe; 22na mũsumbĩ wa Ketesi, ũmwe; na mũsumbĩ wa Yokineamu ku Kalimeli, ũmwe; 23na mũsumbĩ wa Ndoli ũtũlunĩ wa Ndoli, ũmwe; na mũsumbĩ wa Ngoiimu ku Ngilikali, ũmwe; 24na mũsumbĩ wa Tilisa, ũmwe: asumbĩ onthe maĩ mĩongo ĩtatũ na ũmwe.

YOSUA 13

Nthĩ yeteele ũmew'a nĩ Isilaeli

1Na ĩndĩ Yosua aĩ mũkũu na wa myaka mingĩ; na Yeova amwĩa, Wĩ mũkũu na wa myaka mingĩ, na kũtiele o na yu nthĩ nene mũno ya kwoswa yĩthĩwe ng'ũndũ yenyu. 2Nthĩ ĩla itiele o na yu nĩ ĩno: nthĩ syonthe sya Avilisiti, na Angesuli onthe; 3kuma ũsĩ wa Sioli, ũla ũthengeee Misili, o na kũvika mũvakanĩ wa Ekiloni welekele ngalĩ ya ĩũlũ, nthĩ ĩla ĩtalawa ya Akanaani: na eaĩi atano ma Avilisiti; na Angasa, na Aasitoti, na Aasikeloni, na Angiti, na Aekiloni; o na Aavi, 4ngalĩ ya ĩtheo; nthĩ yonthe ya Akanaani, na Meala ĩla ya Asitoni, kũvika Aveki, kũvika mũvakanĩ wa Aamoli; 5na nthĩ ya Angevali, na Levanoni w'onthe, kwelekela wumĩlonĩ wa syũa, kuma Mbaali-ngati ĩtheo wa kĩĩma kya Elimoni kũvika ũlikĩlonĩ wa ku Amathi; 6onthe ala matwĩe nthĩ yĩ iĩma kuma Levanoni kũvika Misilevothi-maimu, o Asitoni onthe; asu ngamalũngya kuma mbee wa ana ma Isilaeli: ĩndĩ wĩaan'ya kwa kũlimana yĩthĩwe ya Isilaeli ũtiĩwa woo, o tondũ nĩkwĩaĩte. 7Na ĩndĩ kwondũ wa ũu wĩaan'ya nthĩ ĩsu yĩthĩwe ũtiĩwa wa ila mbaĩ kenda, na nyunzu ya mbaĩ ya Manase.

Kĩlungu kya nthĩ kya Aleuveni na Angati na nyunzu ya mbaĩ ya Manase

8Vamwe nayo Aleuveni na Angati nĩmoosie ũtiĩwa woo, ũla Mose wamanengie, mũingo wa Yolotani kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, o tondũ Mose mũthũkũmi wa Yeova wamanengie: 9kuma Aloeli, ĩla yĩ ũtee wa mwanda wa Alinoni, na ndũa ĩla yĩ mwandanĩ katĩ, na ũiĩ w'onthe wa Meteva kũvika Ndivoni; 10na ndũa syonthe sya Sioni mũsumbĩ wa Aamoli, ũla wasumbĩkie Esivoni, kũvika mũvakanĩ wa ana ma Amimoni; 11na Ngileati, na mũvaka wa Angesuli na Amaaka, na kĩĩma kyonthe kya Elimoni, na Mbasani yonthe kũvika Saleka; 12ũsumbĩko w'onthe wa Oku ku Mbasani, ũla wasumbĩkie Asetalothi na Atilei (o asu nĩmatialĩte ma ũtialo wa Alevai); nũndũ Mose amakũnie asu, na amalũngya. 13Ĩndĩ ana ma Isilaeli matyaalũngya Angesuli, o na Amaaka, ĩndĩ Angesuli na Amaaka matũaa katĩ wa Isilaeli kũvika mũnthĩ ũũ. 14Ĩndĩ mbaĩ ya Livai ndaamĩnenga ũtiĩwa; nthembo sya Yeova, Ngai wa Isilaeli, ivĩvaw'a na mwaki nĩsyo ũtiĩwa woo, o tondũ wamatavisye.

15Na Mose anenga mbaĩ ya ana ma Leuveni nthĩ kwĩanana na mĩvĩa yoo. 16Na mũvaka woo waĩ kuma Aloeli, ĩla yĩ ũtee wa mwanda wa Alinoni, na ndũa ĩla yĩ mwandanĩ katĩ, na ũiĩ w'onthe wa vakuvĩ na Meteva; 17na Esivoni, na ndũa syonthe syayo ila syĩ ũiĩnĩ; na Ndivoni, na Mbamothi-mbaali, na Mbethi-mbaali-meoni, 18na Yaasa, na Ketemothi, na Mevaathi, 19na Kiliathaimu, na Sivima, na Nzelethi-saali kalĩmanĩ ke mwandanĩ, 20na Mbethiveoli, na ĩvaũũko sya Visika, na Mbethi-yesimothi, 21na ndũa syonthe sya ũiĩ, na ũsumbĩko w'onthe wa Sioni mũsumbĩ wa Aamoli, ũla wasumbĩkie ku Esivoni, ũla Mose wakũnie vamwe na anene ma Mitiani, Evi, na Lekemu, na Nzuli, na Uulu, na Leva, ala anene me mbee ũsumbĩnĩ wa Sioni, ala matwĩe nthĩ ĩsu. 22Mbalaamu nake mwana wa Mbeoli, ũla wathanaa maũndũ, ana ma Isilaeli mamũaa na ũvyũ vamwe na ala angĩ mooaie. 23Na mũvaka wa ana ma Leuveni waĩ Yolotani, o ngũkanĩ yaw'o. Ũsu waĩ ũtiĩwa wa ana ma Leuveni kwĩanana na mĩvĩa yoo, o ndũa syoo, na mĩsyĩ yoo.

24Na Mose anenga mbaĩ ya Ngati, o ana ma Ngati, nthĩ kwĩanana na mĩvĩa yoo. 25Na mũvaka woo waĩ Yaseli, na ndũa syonthe sya Ngileati, na nyunzu ya nthĩ ya ana ma Amimoni, kũvika Aloeli ĩla yelekele Lava; 26na kuma Esivoni kũvika Lamathi-misive, na Mbetonimu; na kuma Maanaimu kũvika mũvaka wa Ndevili; 27na mwandanĩ, Mbethi-alamu, na Mbethinimila, na Sũkothi, na Nzavoni, ũtialo wa ũsumbĩko wa Sioni mũsumbĩ wa Esivoni, ku Yolotani ngũkanĩ yaw'o, kũvika mũthelelo wa ũkanga wa Kinelethi mũingo wa Yolotani kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa. 28Ũsu

nĩw'o ũtiĩwa wa ana ma Ngati, ndũa syoo na mĩsyĩ yoo, kwĩanana na mĩvĩa yoo.
29Na Mose anenga ĩla nyunzu ya mbaĩ ya Manase ũtiĩwa: na waĩ kwondũ wa ĩla nyunzu ya mbaĩ ya Manase kwĩanana na mĩvĩa yoo. 30Na mũvaka woo waĩ kuma Maanaimu, Mbasani yonthe, ũsumbĩko w'onthe wa Oku mũsumbĩ wa Mbasani, na tũtũla tw'onthe twa Yaili tũla twĩ Mbasani, o ndũa mĩongo thanthatũ: 31na nyunzu ya Ngileati, na Asetalothi, na Atilei, ndũa sya ũsumbĩko wa Oku ku Mbasani, syaĩ sya ana ma Makili mwana wa Manase, o asu nyunzũ ya ana ma Makili kwĩanana na mĩvĩa yoo.
32Asu nĩmo motiĩwa ala Mose waaanisye ndiĩnĩ sya Moavi, mũingo wa Yolotani ku Yelĩko, kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa. 33Ĩndĩ mbaĩ ya Livai Mose ndaamanenga ũtiĩwa: Yeova, Ngai wa Isilaeli, nĩ ũtiĩwa woo, o tondũ wamatavisye.

YOSUA 14

Kanaani ĩkĩaanw'a kwa kũlimana

1Na asu nĩmo motiĩwa ala ana ma Isilaeli moosie nthĩ ya Kanaani, ala mũthembĩ Eleasali, na Yosua mwana wa Nuni, na atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma mbaĩ sya ana ma Isilaeli, mamaaanisye, 2kwondũ wa kũlimana kwa ũtiĩwa woo, o tondũ Yeova weaie na kanyw'a wa Mose, kwondũ wa ila mbaĩ kenda, na ĩla nyunzu ya mbaĩ. 3Nũndũ Mose aĩ anainenga ũtiĩwa mbaĩ ilĩ na nyunzu ya mbaĩ mũingo wa Yolotani: ĩndĩ ndaanenga Alivai ũtiĩwa katĩ woo. 4Nũndũ ana ma Yosevu maĩ mbaĩ ilĩ, Manase na Evalaimu: na matyaanenga Alivai kĩanda nthĩ ĩsu, ate o ndũa sya kũtũaa, vamwe na syengo syasyo kwondũ wa indo syoo na kwondũ wa kwia syĩndũ syoo. 5O tondũ Yeova weaĩa Mose, now'o ana ma Isilaeli meekie; na maaan'ya nthĩ.

Ndũa ya Eviloni ĩkĩnengwa Kalevu

6Nivo ĩndĩ ana ma Yuta mathengeeie Yosua ku Ngilikali: na Kalevu mwana wa Yevune Mũkenisi amwĩa, Nĩwĩsĩ ũndũ ũla Yeova wamũtavisye Mose mũndũ wa Ngai ũndũ wakwa na ũndũ waku ku Katesi-mbalinea. 7Naĩ wa myaka mĩongo ĩna yĩla Mose mũthũkũmi wa Yeova wandũmie kuma Katesi-mbalinea nĩthiane ĩ nthĩ; na namũtũngĩa ũvoo o tondũ wailyĩ ngoonĩ yakwa. 8Ĩndĩ ana-a-asa makwa ala mambatie vamwe nakwa matuma ngoo sya andũ itweka: ĩndĩ nyie nĩnamũatĩĩe Yeova Ngai wakwa ki. 9Na Mose eevĩta mũthenya ũsu, akĩmbĩa, Vate ndĩi, nthĩ ĩla kũũ kwaku kũkinyangĩle ĩkeethĩwa ũtiĩwa waku na wa syana syaku tene na tene, nũndũ nũmũvikĩlĩte Yeova Ngai waku ki. 10Na yu, sisya, Yeova nũmbĩkalĩtye nĩ thayũ, o tondũ waneenie, myaka ĩno mĩongo ĩna na ĩtano, kuma ĩvinda yĩla Yeova watavisye Mose ndeto ĩno, o yĩla Isilaeli mangangaa weũnĩ: na yu, sisya, ũmũnthĩ nĩ wa myaka mĩongo nyanya na ĩtano. 11O na yu nĩ na vinya ũmũnthĩ o tondũ naĩ naw'o mũthenya ũla Mose wandũmie: o tondũ vinya wakwa wailyĩ ĩvinda yĩu, now'o vinya wakwa ũilyĩ yu, kwondũ wa kaũ, na kwondũ wa kumaala na kũsyoka. 12Na ĩndĩ kwondũ wa ũu nenga nthĩ ĩno yĩ iĩma, ĩla Yeova waneenie ũndũ wayo mũthenya ũsu; nũndũ we nĩweewie mũthenya ũsu kana Aanaki maĩ kw'o, na ndũa nene na mbiie: nokwĩthĩwa Yeova akeethĩwa vamwe nakwa, na ngamalũngya, o tondũ Yeova waneenie.
13Na Yosua amũathima, na amũnenga Kalevu mwana wa Yevune ku Eviloni yĩthĩwe ũtiĩwa. 14Kwondũ wa ũu Eviloni yatw'ĩka ũtiĩwa wa Kalevu mwana wa Yevune Mũkenisi kũvika ũmũnthĩ; nũndũ nĩwamũatĩĩe ki Yeova, Ngai wa Isilaeli. 15Na ĩndĩ syĩtwa ya Eviloni tene yeetawa Kiliathi-aliva; ũsu Aliva aĩ mũndũ mũnene kwĩ onthe katĩ wa Aanaki. Na ĩ nthĩ yathũmũĩa kaũ.

YOSUA 15

Kĩlungu kya nthĩ kya Yuta

1Na mũlimano kwondũ wa mbaĩ ya ana ma Yuta kũatĩĩa mĩvĩa yoo waĩ wa kũvika mũvaka wa Etomu, o kũvika weũ wa Nzini kwelekela ngalĩ ya ĩtheo, mũthelelo wa ngalĩ ya ĩtheo. 2Na mũvaka woo wa ngalĩ ya ĩtheo waĩ kuma mũthelelo wa Ũkanga wa Mũnyũ, kuma kyokonĩ kĩla kyelekele ngalĩ ya ĩtheo; 3na waumĩla ngalĩ ya ĩtheo ya kyambato kya Akilavimu na, waendeea kũvika Nzini, na wambata ngalĩ ya ĩtheo ya Katesi-mbalinea, na waendeea vakuvĩ na Esiloni, na wambata kũvika Atali, na weelingĩla kwelekela Kalika; 4na waendeea kũvika Asimoni na waumĩlĩla kalũsĩnĩ ka Misili; na ũmalĩlo waw'o waĩ ũkanganĩ: ũsu nĩw'o ũkethĩwa mũvaka wenyu wa ngalĩ ya ĩtheo. 5Na mũvaka wa ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa waĩ Ũkanga wa Mũnyũ o kũvika mũthelelo wa Yolotani. Na mũvaka wa ngalĩ ya ĩũlũ waĩ kuma kyokonĩ kya ũkanga mũthelelonĩ wa Yolotani; 6na mũvaka wambata kũvika Mbethi-okila, na waendeea ngalĩ ya ĩũlũ ya Mbethi-alava; na mũvaka wambata wavika ĩvia ya Mboanĩ mwana wa Leuvenĩ; 7na mũvaka wambata kũvika Ndevili kuma mwandanĩ wa Akoli, na ta ũu waendeea kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ, kwelekela Ngilikali, ĩla yelekele kyambato kya Atumimu, ĩla yĩ ngalĩ ya ĩtheo ya ũsĩ: na mũvaka waendeea wavika manzĩnĩ ma Eni-semesi, na umalĩlo waw'o waĩ Eni-lokeli; 8na mũvaka wambata waendeea kyandanĩ kya mwana wa Inomu kũvika ngalĩ ya Mũyevusi kwelekela ngalĩ ya ĩtheo (nayo nĩ Yelusaleme); na mũvaka wambata waendeea kũvika mũtumbĩnĩ wa kĩĩma kĩla kĩthengeee kyanda kya Inomu ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, kĩla kĩ mũthelelo wa mwanda wa Alevai kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ; 9na mũvaka waendeea kuma mũtumbĩnĩ wa kĩĩma kũvika nthongo ya manzĩ ma Nevitoa oa waendeea kũvika ndũa sya kĩĩma kya Eveloni; na mũvaka wavika ku Mbaala (nayo nĩ Kiliathi-yealimu); 10na mũvaka weelingĩla kuma Mbaala kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa kũvika kĩĩma kya Seili, na waendeea kũvika mũkyamanonĩ wa kĩĩma kya Yealimu kĩla kĩ ngalĩ ya

ĩũlũ (nakyo nĩ Kesaloni), na watheea kũvika Mbethi-semesi, na waendeea vakuvĩ na Timina; 11na mũvaka waumĩla ũtee wa Ekiloni, kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ; na mũvaka wavika Sikeloni, na waendeea wavika kĩĩma kya Mbaala, na waumĩla ku Yavineeli; na umalĩlo waw'o waĩ ũkanganĩ. 12Na mũvaka wa ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa wavika ũkanga mũnene, na mũvaka waw'o. Ũsu nĩw'o mũvaka wa ana ma Yuta ũthyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe kwĩanana na mĩvĩa yoo.

Kalevu aikĩlya Eviloni na Ndevili vinya

(ASILI 1.10–15)

13Na anenga Kalevu mwana wa Yevune kĩanda katĩ wa ana ma Yuta, o tondũ Yeova wamwĩaĩe Yosua, o Kiliathi-aliva, Aliva ũsu aĩ ĩthe wa Anaki (nĩyo Eviloni). 14Na Kalevu alũngya vo ana atatũ ma Anaki: Sesai, na Aimani, na Talimai, ana ma Anaki. 15Na ambata kw'o okite na andũ ala matwĩe Ndevili: na ĩndĩ syĩtwa ya Ndevili tene yeetawa Kiliathi-seveli. 16Na Kalevu asya, Ũla wĩkũna Kiliathi-seveli, na kũmĩkwata, we ngamũnenga Akisa mwĩĩtu wakwa ethĩwe mũka. 17Na Othinieli mwana wa Kenasi, mwana-a-inyia wa Kalevu, amĩkwata: na amũnenga Akisa mwĩĩtu wake ethĩwe mũka. 18Na kweethĩwa, yĩla wokie vala ũĩ, amũingĩĩsya avoye ĩthe mũũnda: na auma ĩng'oinĩ yake; na Kalevu amũkũlya, Wĩenda kĩ? 19Nake amũsũngĩa, Nenga ũathimo; nũndũ nũnenganĩte nthĩ ya ngalĩ ya Ĩtheo, nenga mbuluti sya manzĩ o nasyo. Na amũnenga mbuluti sya ĩũlũ na mbuluti sya ĩtheo.

Ndũa sya Yuta

20Ũsu nĩw'o ũtiĩwa wa mbaĩ ya ana ma Yuta kũatĩĩa mĩvĩa yoo.

21Na ndũa syĩ ngalĩ ya mũminũkĩlyo sya mbaĩ ya ana ma Yuta kwelekela mũvaka wa Etomu ngalĩ ya Ĩtheo syaĩ Kaviseeli, na Eteli, na Yakuli, 22na Kina, na Ndimona, na Atata, 23na Ketesi, na Asoli, na Ithinani, 24na Nzivu, na Telemu, na Mbealothi, 25na Asoliaatata, na Keliothi-esiloni (nayo nĩ Asoli), 26na Amamu, na Sema, na Molata, 27na Asali-ngata, na Esimoni, na Mbethi-veleti, 28na Asali-suali, na Mbeeli-sieva, na Mbisiothia, 29na Mbaala, na Iimu, na Esemu, 30na Elitolati, na Kesili, na Olima, 31na Nzikilaki, na Matimana, na Sanisana, 32na Levaothi, na Siliimu, na Aini, na Limoni: ndũa syonthe mĩongo ĩlĩ na kenda, vamwe na mĩsyĩ yasyo.

33Nthĩ ndindimalu kwaĩ Esitaoli, na Nzola, na Asina, 34na Nzanoa, na Eni-nganimu, na Tavua, na Enamu, 35na Yalimuthi, na Atulamu, na Soko, na Aseka, 36na Saalaimu, na Atithaimu, na Ngetela, na Ngetelothaimu; ndũa ĩkũmi na inya na mĩsyĩ yasyo.

37Nzenani, na Atasa, na Mikitalingati, 38na Ndileani, na Misiva, na Yokitheeli, 39na Lakisi na Mbosikathi, na Ekeloni, 40na Kavoni, na Lamasi, na Kithilisi, 41na Ngetelothi, na Mbethi-ndakoni, na Naama, na Maketa; ndũa ĩkũmi na thanthatũ na mĩsyĩ yasyo.

42Livina, na Etheli, na Asani, 43na Ivita, na Asina, na Nesivu, 44na Keila, na Akisivu, na Malesa; ndũa kenda na mĩsyĩ yasyo.

45Ekiloni, vamwe na tũtũla twayo na mĩsyĩ yayo; 46kuma Ekiloni kũvika ũkanga, tw'onthe tũla twaĩ ũtee wa Asitoti vamwe na mĩsyĩ yatw'o.

47Asitoti, tũtũla twayo na mĩsyĩ yayo; Ngasa, tũtũla twayo na mĩsyĩ yayo; kũvika kalũsĩ ka Misili, na ũkanga mũnene, na mũvaka waw'o.

48Na nthĩ yĩ iĩma kwaĩ Samili, na Yatili, na Soko, 49na Ndana, na Kiliathi-sana (nayo nĩ Ndevili), 50na Anavu, na Esitemo, na Animu, 51na Ngoseni, na Oloni, na Ngilo; ndũa ĩkũmi na ĩmwe na mĩsyĩ yasyo.

52Alavu, na Nduma, na Esani, 53na Yanumu, na Mbethi-tavua, na Aveka, 54na Umuta, na Kiliathi-aliva (nayo nĩ Eviloni), na Nzioli; ndũa kenda na mĩsyĩ yasyo.

55Maoni, na Kalimeli, na Nzivu, na Yute, 56na Yesileeli, na Yokiteamu, na Nzanoa, 57na Kaini, na Ngivea, na Timina; ndũa ĩkũmi na mĩsyĩ yasyo.

58Aliuli, na Mbethi-suli, na Ngetoli, 59na Maalathi, na Mbethi-anothi, na Elitekoni; ndũa thanthatũ na mĩsyĩ yasyo.

60Kiliathi-mbaali (nayo nĩ Kiliathi-yealimu), na Lava; ndũa ilĩ na mĩsyĩ yasyo.

61Weũnĩ kwaĩ Mbethi-alava, na Mitini na Sakeka, 62na Nivisani, na Ndũa ya Mũnyũ, na Eni-ngeti; ndũa thanthatũ na mĩsyĩ yasyo.

63Na ũvoo wa Ayevusi, ala matwĩe Yelusaleme, ana ma Yuta matyaatonya kũmalũngya: ĩndĩ Ayevusi matũaa vamwe na ana ma Yuta ku Yelusaleme kũvika ũmũnthĩ.

YOSUA 16

Kĩlungu kya nthĩ kya Evalaimu na Manase

1Na mũlimano wambĩlĩla wa ana ma Yosevu kuma Yolotani ku Yeliko, manzĩnĩ ma Yeliko ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, o weũnĩ, ũkyambata kuma Yeliko kũvĩtĩla nthĩ yĩ iĩma kũvika Mbethi-eli: 2na wauma Mbethi-eli wavika Lusu, na waendeea kũvika mũvaka wa Aaliiki ku Atalothi; 3na watheea kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa kũvika mũvaka wa Ayavileti, kũvika mũvaka wa Mbethi-oloni ĩla yĩ ĩtheo, o kũvika Ngeseli, na umalĩlo waw'o waĩ ũkanganĩ. 4Na ana ma Yosevu, Manase na Evalaimu, moosa ũtiĩwa woo.

5Na mũvaka wa ana ma Evalaimu kwĩanana na mĩvĩa yoo wailyĩ ũũ: mũvaka wa ũtiĩwa woo kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa waĩ Atalothi-atali kũvika Mbethi-oloni ĩla yĩ ĩũlũ; 6na mũvaka waumĩla kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa ku Mikimetha ngalĩ ya ĩũlũ; na mũvaka weelingĩla kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika Taanathi-silo, na wavĩtĩla ũtee wayo ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya Yanoa; 7na watheea kũma Yanoa kũvika Atalothi, na kũvika Naala, na wavika Yeliko, na waumĩlĩla Yolotani. 8Kuma Tavua mũvaka waendeea kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa kũvika kalũsĩ ka Kana; na umalĩlo waw'o waĩ ũkanganĩ. Ũsu

nĩw'o ũtiĩwa wa mbaĩ ya ana ma Evalaimu kũatĩĩa mĩvĩa yoo; 9vamwe na ndũa ila ivathĩtwe kwondũ wa ana ma Evalaimu katĩ wa ũtiĩwa wa ana ma Manase, ndũa syonthe na mĩsyĩ yasyo. 10Na matyaalũngya Akanaani ala matwĩe Ngelesi: ĩndĩ Akanaani matũaa katĩ wa Evalaimu kũvika ũmũnthĩ, na matw'ĩkĩte athũkũmi ma ũtethethaw'a wĩa wa vinya.

YOSUA 17

1Na ũu nĩw'o mũlimano kwondũ wa mbaĩ ya Manase; nũndũ aĩ ĩkithathi ya Yosevu. Na ũvoo wa Makili ĩkithathi ya Manase, ĩthe wa Ngileati, nĩkwĩthĩwa aĩ mũndũ wa kaũ, kwondũ wa ũu aĩ na nthĩ sya Ngileati na Mbasani. 2Kwondũ wa ũu mũlimano waĩ kwondũ wa ana ala angĩ ma Manase kũatĩĩa mĩvĩa yoo: kwondũ wa ana ma Avieseli, na kwondũ wa ana ma Eleki, na kwondũ wa ana ma Asilieli, na kwondũ wa ana ma Sekemu, na kwondũ wa ana ma Eevieli, na kwondũ wa ana ma Semita: asu maĩ ana aũme ma Manase mwana wa Yosevu kũatĩĩa mĩvĩa yoo. 3Ĩndĩ Nzeloveati, mwana wa Eevieli, mwana wa Ngileati, mwana wa Makili, mwana wa Manase, ndaĩ na ana ma aũme, ate o eĩtu: na aa nĩo masyĩtwa ma eĩtu make: Maala, na Noa, na Okila, na Milika, na Tilisa. 4Na mamũthengeea mũthembi Eleasali, na Yosua mwana wa Nuni, na anene, makyasya, Yeova amwĩaĩa Mose atũnenge ũtiĩwa katĩ wa ana-a-asa maitũ: kwondũ wa ũu kwĩanana na mwĩao wa Yeova amanenga ũtiĩwa katĩ wa ana ma ĩthe woo. 5Na ianda ĩkũmi syamũvalũkĩla Manase, eka nthĩ ya Ngileati na Mbasani, ĩla yĩ mũingo wa Yolotani; 6nũndũ eĩtu ma Manase maĩ na ũtiĩwa katĩ wa ana aũme make. Na nthĩ ya Ngileati yaĩ ya ana ala angĩ ma Manase.

7Na mũvaka wa Manase waĩ kuma Aseli kũvika Mikemetha, ĩla yelekele Sekemu, na mũvaka waendeea kwelekela ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, kũvika ala matwĩe Eni-tavua. 8Nthĩ ya Tavua yaĩ ya Manase; ĩndĩ Tavua mũvakanĩ wa Manase yaĩ ya ana ma Evalaimu. 9Na mũvaka watheea kũvika kalũsĩ ka Kana, kwelekela ngalĩ ya ĩtheo ya kalũsĩ: ndũa isu syaĩ sya Evalaimu katĩ wa ndũa sya Manase: na mũvaka wa Manase waĩ ngalĩ ya ĩũlũ ya kalũsĩ, na umalĩlo waw'o waĩ ũkanganĩ: 10kwelekela ngalĩ ya ĩtheo yaĩ ya Evalaimu, na kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ yaĩ ya Manase, na ũkanga waĩ mũvaka wake; na mavika Aseli ngalĩ ya ĩũlũ, na Isakali ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa. 11Na nthĩnĩ wa Isakali na Aseli, Manase aĩ na Mbethi-seani na tũtũla twayo, na Ivileamu na tũtũla twayo, na ala matwĩe Ndoli na tũtũla twayo, na ala matwĩe Eni-ndoli na tũtũla twayo, na ala matwĩe Taanaki na tũtũla twayo, na ala matwĩe Mekito na tũtũla twayo, o kũndũ kũtatũ kũtũlu. 12Ĩndĩ ana ma Manase matyaatonya kũlũngya ala matwĩe ndũanĩ isu; ĩndĩ Akanaani meevinyĩlĩlya nthĩ ĩsu. 13Na kweethĩwa, yĩla ana ma Isilaeli mongelekile vinya, mamatethethya Akanaani wĩa wa vinya, na matyaamalũngya vyũ.

14Na ana ma Yosevu maneena na Yosua, makĩmũkũlya, Nũndũ wa kĩ ũnengete mũlimano ũmwe na kĩanda kĩmwe syĩthĩwe ũtiĩwa, nũndũ nyie nĩ mbaĩ nene, nũndũ kũvika yu Yeova nũngathimĩte? 15Na Yosua amea, Ethĩwa wĩ mbaĩ nene, ambata mũtitũnĩ, ũkeyengee kw'o nthĩ ya Mũvelisi na Mũlevai; nũndũ nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu nĩ ntheke kwaku. 16Na ana ma Yosevu masya, Nthĩ yĩ iĩma ndĩtwĩanĩa: na Akanaani onthe ala matwĩe nthĩ ya mwanda me na makasya ma iaa, o ala me Mbethi-seani na tũtũla twayo, na ala me mwandanĩ wa Yesileeli. 17Na Yosua aneena na nyũmba ya Yosevu, o Evalaimu na Manase, akĩmĩtavya, We wĩ mbaĩ nene, na wĩ na vinya mwingĩ; ndũkethĩwa na mũlimano ũmwe w'oka: 18ĩndĩ nthĩ yĩ iĩma ĩkeethĩwa yaku; nũndũ o na kau nĩ mũtitũ, ũkootemanga, na umalĩlo waw'o ũkeethĩwa waku; nũndũ ũkalũngya Akanaani, o na kau me na makasya ma iaa, o na ethĩwa me na vinya.2

YOSUA 18

Kũaanw'a kwa nthĩ ya Silo

1Na ũmbano w'onthe wa Isilaeli woombana ku Silo, na mamba ĩeema ya kũmbanĩa kw'o: na nthĩ yakĩlw'a vinya mbee woo. 2Na kwatiala katĩ wa ana ma Isilaeli mbaĩ mũonza, ila itambĩte kũaan'ya ũtiĩwa wasyo. 3Na Yosua akũlya ana ma Isilaeli, Mũkeethĩwa mwĩ aleelu ĩvinda yĩana ata ũndũ wa kũlika mũmĩmesye nthĩ, ĩla Yeova, Ngai wa aaĩthe menyu, ũmũnengete? 4Ĩyiĩei andũ atatũ ma kĩla mbaĩ: na ngamatũma, na makyũkĩla, na kũtambũka katĩ wa nthĩ, na kũandĩka ũndũ ũilyĩ ũtiĩwa woo; na makanzyokee. 5Na makamĩaan'ye ianda mũonza: Yuta ĩkekala mũvakanĩ wayo ngalĩ ya ĩtheo, na nyũmba ya Yosevu ĩkekala mũvakanĩ wayo ngalĩ ya ĩũlũ. 6Na mũkaandĩke nthĩ ĩaanĩtw'e ianda mũonza, na kũndetee maandĩko mayo; na ngalimana kwondũ wenyu vaa kũla kwĩ Yeova Ngai waitũ. 7Nũndũ Alivai mati na kĩanda katĩ wenyu; nũndũ ũthembi wa Yeova nĩw'o ũtiĩwa woo: na Ngati na Leuveni na nyunzu ya mbaĩ ya Manase nĩmosete ũtiĩwa woo mũingo wa Yolotani kweleleka ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, ũla Mose mũthũkũmi wa Yeova wamanengie. 8Na andũ asu mookĩla na mathi: na Yosua ameaĩa ala maendie kũandĩka nthĩ, akĩmea, Endai mũvĩtĩle katĩ wa nthĩ, na mũmĩandĩke, na mũinzyokea; na ngalimana kwondũ wenyu vaa Silo kũla kwĩ Yeova. 9Na andũ mathi na mavĩtĩla katĩ wa nthĩ, na mamĩandĩka ndũa syayo ianda mũonza ĩvukunĩ; na mamũsyokea Yosua mwakonĩ wa maeema ku Silo. 10Na Yosua alimana kwondũ woo ku Silo kũla kwĩ Yeova; na kw'o Yosua amaaan'ya ana ma Isilaeli nthĩ kwĩanana na ũndũ maaanĩtye.

Kĩlungu kya nthĩ kya Mbenyamini

11Na mũlimano wa mbaĩ ya ana ma Mbenyamini waumĩla kũatĩĩa mĩvĩa yoo: na mũvaka wa mũlimano woo waumĩla katĩ wa ana ma Yuta na ana ma Yosevu. 12Na mũvaka woo wa ngalĩ ya ĩũlũ waĩ kuma Yolotani; na mũvaka wambata ũtee wa Yeliko ngalĩ ya ĩũlũ, na wambata wavĩta katĩ wa nthĩ yĩ iĩma kwelekela ũthũĩloni wa syũa; na umalĩlo waw'o waĩ weũnĩ wa

Mbethi-aveni. 13Na mũvaka waendeea kuma vau kũvika Lusu, ũtee wa Lusu (nayo nĩ Mbethi-eli), kwelekela ngalĩ ya ĩtheo; na mũvaka watheea kũvika Atalothi-atali, vakuvĩ na kĩĩma kĩla kĩ ngalĩ ya ĩtheo ya Mbethi-oloni ĩla yĩ ĩtheo. 14Na mũvaka waendeea kuma vau, na weelingĩla kĩlungunĩ kya ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kwelekela ngalĩ ya ĩtheo, kuma kĩĩma kĩla kĩthengeee Mbethi-oloni kwelekela ngalĩ ya ĩtheo, umalĩlo waw'o waĩ Kiliathi-mbaali (nayo nĩ Kiliathi-yealimu), ndũa ya ana ma Yuta: nĩyo kĩlungu kya ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa. 15Na kĩlungu kya ngalĩ ya ĩtheo kyaĩ kuma mũthelelo wa Kiliathi-yealimu; na mũvaka waumĩla kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, na waumĩla wavika nthongonĩ ya manzĩ ma Nevitoa; 16na mũvaka watheea kũvika mũthelelo wa kĩĩma kĩla kyelekele kyanda kya mwana wa Inomu, kĩla kĩ mwandanĩ wa Alevai kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ; na watheea kũvika kyanda kya Inomu, ũtee wa Mũyevusi kwelekela ngalĩ ya ĩtheo, na watheea wavika Eni-lokeli; 17na waendeea kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ, na waumĩla ku Eni-semesi, na waendeea kũvika Ngelilothi, ĩla yelekele kyambato kya Atumimu; na watheea wavika ĩvia ya Mboani mwana wa Leuveni; 18na wavĩtĩla ũtee kwelekela Alava kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ, na watheea kũvika Alava; 19na mũvaka waendeea kũvika ũtee wa Mbethi-okila kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ; na umalĩlo wa mũvaka waĩ kyokonĩ kya ngalĩ ya ĩũlũ kya Ũkanga wa Mũnyũ, mũthelelo wa ĩtheo wa Yolotani: ũsu nĩw'o mũvaka wa ngalĩ ya ĩtheo. 20Na Yolotani waĩ mũvaka wayo kĩlungunĩ kya ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa. Ũsu waĩ ũtiĩwa wa ana ma Mbenyamini, kwĩanana na mĩvaka yaw'o ĩla ĩthyũlũlũkĩte, kũatĩĩa mĩvĩa yoo.

21Na ĩndĩ ndũa sya mbaĩ ya ana ma Mbenyamini kũatĩĩa mĩvĩa yoo syaĩ Yeliko, na Mbethi-okila, na Emeki-kesisi, 22na Mbethi-alava, na Nzemalaimu, na Mbethi-eli, 23na Aavi, na Vala, na Ovala, 24na Kevali-amimoni, na Oveni, na Ngeva; ndũa ĩkũmi na ilĩ na mĩsyĩ yasyo: 25na Ngiveoni, na Lama, na Mbeelothi, 26na Misiva, na Kevila, na Moosa, 27na Lekemu, na Iliveeli, na Talala, 28na Nzeela, na Elevu, na Mũyevusi (nayo nĩ Yelusaleme), na Ngiveathi, na Kiliathi; ndũa ĩkũmi na ĩnya na mĩsyĩ yasyo. Ũsu nĩw'o ũtiĩwa wa ana ma Mbenyamini kũatĩĩa mĩvĩa yoo.

YOSUA 19

Kĩlungu kya nthĩ kya Simeoni

1Na mũlimano wa kelĩ waumĩla wa Simeoni, o kwondũ wa mbaĩ ya ana ma Simeoni kũatĩĩa mĩvĩa yoo: na ũtiĩwa woo waĩ katĩ wa ũtiĩwa wa ana ma Yuta. 2Na ũtiĩwa woo waĩ Mbeeli-sieva, kana Sieva, na Molata, 3na Asali-suali, na Mbala, na Esemu, 4na Elitolati, na Mbethuli, na Olima, 5na Nzikilaki, na Mbethi-malikavothi, na Asali-susa, 6na Mbethi-levaothi, na Salueni; ndũa ĩkũmi na itatũ na mĩsyĩ yasyo: 7na Aini, na Limoni, na Etheli, na Asani; ndũa inya na mĩsyĩ yasyo: 8na mĩsyĩ yonthe ĩla ĩthyũlũlũkĩte ndũa isu kũvika Mbaalathi-mbeeli, Lama ya ngalĩ ya ĩtheo. Ũsu nĩw'o ũtiĩwa wa mbaĩ ya ana ma Simeoni kũatĩĩa mĩvĩa yoo. 9Ũtiĩwa wa ana ma Simeoni waĩ kuma kĩlungunĩ kya ana ma Yuta; nũndũ kĩanda kya ana ma Yuta kyaĩ kĩnene kwoo: kwondũ wa ũu ana ma Simeoni maĩ na ũtiĩwa katĩ wa ũtiĩwa woo.

Kĩlungu kya nthĩ kya Nzevuluni

10Na mũlimano wa katatũ waumila wa ana ma Nzevuluni kũatĩĩa mĩvĩa yoo. Na mũvaka wa ũtiĩwa woo wavika Saliti; 11na mũvaka woo wambata kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, o kũvika Malala, na wavika Ndavesethi; na wavika kalũsĩ kala kathengeee Yokineamu: 12na weelingĩla kuma Saliti kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kwelekela vala syũa yumĩlaa kũvika mũvaka wa Kisilothi-tavoli; na waumĩla wavika Ndavelathi, na wambata kũvika Yavia; 13na kuma vau waendeea kwelekela wumĩlonĩ wa syũa kũvika Ngathi-eevieli, kũvika Ethi-kasini; na waumĩlĩla ku Limoni ũla ũvikĩte Nea; 14na mũvaka wamĩthyũlũlũka ngalĩ ya ĩũlũ yayo kũvika Anathoni; na umalĩlo waw'o waĩ mwandanĩ wa Ivita-eli; 15na Katathi, na Naalali, na Similoni, na Itala, na Mbethi-leemu: ndũa ĩkũmi na ilĩ na mĩsyĩ yasyo. 16Ũsu nĩw'o ũtiĩwa wa ana ma Nzevuluni kũatĩĩa mĩvĩa yoo, ndũa ĩsu na mĩsyĩ yasyo.

Kĩlungu kya nthĩ kya Isakali

17Mũlimano wa kana waumĩla wa Isakali, o kwondũ wa ana ma Isakali, kũatĩĩa mĩvĩa yoo. 18Na mũvaka woo wavika Yesileeli, na Kesulothi, na Sunemu, 19na Avalaimu, na Siioni, na Anaalathi, 20na Lavithi, na Kisioni, na Evesu, 21na Lemethi, na Eni-nganimu, na Eni-aata, na Mbethi-vasesi, 22na mũvaka wavika Tavoli, na Saasima, na Mbethi-semesi; na umalĩlo wa mũvaka woo waĩ Yolotani; ndũa ĩkũmi na thanthatũ na mĩsyĩ yasyo. 23Ũsu nĩw'o ũtiĩwa wa mbaĩ ya ana ma Isakali kũatĩĩa mĩvĩa yoo, ndũa na mĩsyĩ yasyo.

Kĩlungu kya nthĩ kya Aseli

24Na mũlimano wa katano waumĩla wa mbaĩ ya ana ma Aseli kũatĩĩa mĩvĩa yoo. 25Na mũvaka woo waĩ Elikathi, na Aali, na Mbeteni, na Akisavu, 26na Alamelekĩ, na Amati, na Misaali; na wavika Kalimeli kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, na kũvika Siolilivinathi; 27na weelelũka welekela wumĩlonĩ wa syũa kũvika Mbethi-ndakoni, na wavika Nzevuluni, na wavika mwanda wa Ivita-eli kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ kũvika Mbethi-emeki na Neieli; na waumĩla ku Kavuli ngalĩ ya kw'oko kwa aka, 28na Eviloni, na Leovu, na Amumoni, na Kana, o kũvika Sitoni ĩla nene; 29na mũvaka weelelũka kũvika Lama, na kũvika ndũa mbiie ya Tile; na mũvaka weelelũka kũvika Osa; na umalĩlo waw'o waĩ ũkanganĩ vakuvĩ na nthĩ ya Akisivu; 30o na Uma, na Aveki, na Leovu: ndũa mĩongo ĩlĩ na ilĩ na mĩsyĩ yasyo. 31Ũsu nĩw'o ũtiĩwa wa mbaĩ ya ana ma Aseli kũatĩĩa mĩvĩa yoo, ndũa isu na mĩsyĩ yasyo.

Kĩlungu kya nthĩ kya Navitali

32Mũlimano wa thanthatũ waumĩla wa ana ma Navitali, o kwondũ wa ana ma Navitali kũatĩĩa mĩvĩa

yoo. 33Na mũvaka woo waĩ kuma Elevi, kuma mũtĩ wa mwaloni wĩ Nzananimu, na Atami-nekevu, na Yavineeli, kũvika Lakumu; na umalĩlo waw'o waĩ Yolotani; 34na mũvaka weelelũka kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa kũvika Asinothitavoli, na waumĩla vau kũvika Ukoki; na wavika Nzevuluni ngalĩ ya ĩtheo, na wavika Aseli ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, na kũvika Yuta ku Yolotani kwelekela wumĩlonĩ wa syũa. 35Na ndũa mbiie sya Nzitimu, na Seli, na Amimathi, na Lakathi, na Kinelethi, 36na Atama, na Lama, na Asoli, 37na Ketesi, na Etilei, na Eni-asoli, 38na Iloni, na Mikitali-eli, na Olemu, na Mbethi-anathi, na Mbethi-semesi; ndũa ĩkũmi na kenda na mĩsyĩ yasyo. 39Ũsu nĩw'o ũtiĩwa wa mbaĩ ya ana ma Navitali kũatĩĩa mĩvĩa yoo, ndũa isu na mĩsyĩ yasyo.

Kĩlungu kya nthĩ kya Ndani

40Mũlimano wa mũonza waumĩla wa mbaĩ ya ana ma Ndani kũatĩĩa mĩvĩa yoo. 41Na mũvaka wa ũtiĩwa woo waĩ Nzola, na Esitaoli, na Ilisemesi, 42na Saalavini, na Aiyaloni, na Ithila, 43na Eloni, na Timina, na Ekiloni, 44na Eliteke, na Ngivethoni, na Mbaalathi, 45na Yeuti, na Mbene-mbelaki, na Ngathi-limoni, 46na Me-yalikoni, na Lakoni, vamwe na mũvaka ũla wĩ vakuvĩ Yova. 47Na mũvaka wa ana ma Ndani waumĩla mbee woo: nũndũ ana ma Ndani mambata na mokita na Lesemu, na mamĩkwata, na mamĩkũna kwa kũtemanga na ũvyũ, na mamĩmesya, na mekala kw'o, na mamĩta Lesemu, Ndani, o ta syĩtwa ya ĩthe woo Ndani. 48Ũsu nĩw'o ũtiĩwa wa mbaĩ ya ana ma Ndani kũatĩĩa mĩvĩa yoo, ndũa isu na mĩsyĩ yasyo.

Kĩlungu kya nthĩ kĩinengwa Yosua

49O ta ũu mamina kũaan'ya nthĩ kwondũ wa ũtiĩwa kũatĩĩa mĩvaka yayo; na ana ma Isilaeli manenga Yosua wa Nunĩ ũtiĩwa katĩ woo: 50kwĩanana na mwĩao wa Yeova mamũnenga ndũa ĩla wetisye, o Timinathi-selaa yĩ nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu; na aaka ndũa ĩsu, na atũa nthĩnĩ wayo.

51Asu nĩmo motiĩwa ala mũthembi Eleasali na Yosua mwana wa Nuni, na atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma mbaĩ sya ana ma Isilaeli, maaanisye kwa kũlimana ku Silo kũla kwĩ Yeova, mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa, methĩwe motiĩwa. O ta ũu mamina kũaan'ya nthĩ.

YOSUA 20

Ndũa sya kwĩvitha ikiwa

(MOTALO 35.6–34;KŨTŨNGĨLĨLWA KWA MĨAO 4.41–43;19.1–13)

1Na Yeova aneena na Yosua, akĩmwĩa, 2Neena na ana ma Isilaeli, ũkĩmea, Ĩyiĩei ndũa sya kwĩvitha ila naneenie nenyu ũndũ wasyo na kanyw'a wa Mose, 3nĩ kana mũndũ ũla ũkoaa mũndũ o na wĩva na mbanga na atesĩ akĩĩe vo: na ikeethĩawa kwenyu kwondũ wa kũmwĩvitha mũĩvanĩsya wa nthakame. 4Nake akakĩĩa ndũa ĩmwe ya isu, na akaũngama ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ ya ndũa, na kũtavan'ya ũvoo wake matũnĩ ma atumĩa ma ndũa ĩsu; nao makamwosa nthĩnĩ wa ndũa vala maĩ, na kũmũnenga vandũ, nĩ kana ekalae katĩ woo. 5Na ethĩwa mũĩvanĩsya wa nthakame akamũatĩĩa, matikamũnengane ũla wũaĩte mũndũ kw'okonĩ kwake; nĩkwĩthĩwa nĩwoaie mũtũi wake atesĩ, na ndatwĩe e ũthũ nake. 6Nake akekalaa ndũanĩ ĩsu, kũvika o yĩla ũkaũngama mbee wa ũmbano asilĩlwe, kũvika yĩla ũla ũkethĩwa mũthembi mũnene mĩthenya ĩsu ũkakw'a: nĩvo ĩndĩ ũla woaie mũndũ akasyoka na kũvika ndũa yake mwene, na nyũmba yake mwene, kũvika ndũa ĩla waumie yĩla wakĩie.

7Na mavatha Ketesi ĩla yĩ Ngalilii yĩ nthĩ yĩ iĩma ya Navitali, na Sekemu yĩ nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, na Kiliathi-aliva (nayo nĩ Eviloni) yĩ nthĩ yĩ iĩma ya Yuta. 8Na mũingo wa Yolotani ku Yeliko kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, mavatha Mbeseli ĩla yĩ weũnĩ ũiĩnĩ kuma mbaĩnĩ ya Leuveni, na Lamothi yĩ Ngileati kuma mbaĩnĩ ya Ngati, na Ngolani yĩ Mbasani kuma mbaĩnĩ ya Manase. 9Isu syaĩ ndũa ivathĩtwe kwondũ wa ana onthe ma Isilaeli, na kwondũ wa mũeni ũla wĩkalaa ũeni katĩ woo, nĩ kana o ũla ũkoaa mũndũ o na wĩva na mbanga nũtonya kũkĩĩa vo, ndakoawe nĩ kw'oko kwa mũĩvanĩsya wa nthakame, atanamba kũũngama mbee wa ũmbano.

YOSUA 21

Ndũa sya Alivai

(1 MAVINDA 6.54–81)

1Na ĩndĩ atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma Alivai mamũkĩa mũthembi Eleasali, na Yosua mwana wa Nuni, na atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma mbaĩ sya ana ma Isilaeli; 2na maneenea nao ku Silo nthĩ ya Kanaani, makĩmea, Yeova eaie na kanyw'a wa Mose tũnengwe ndũa sya kũtũaa, vamwe na syengo syasyo kwondũ wa indo sitũ. 3Na ana ma Isilaeli manenga Alivai kuma ũtiĩwanĩ woo ndũa ii vamwe na syengo syasyo, o tondũ Yeova weaie.

4Na mũlimano waumĩla wa mĩvĩa ya Akoathi: na ana ma mũthembi Aluni, ala maĩ ma Alivai, moosa kwa kũlimana kuma mbaĩnĩ ya Yuta, na kuma mbaĩnĩ ya Asimeoni, na kuma mbaĩnĩ ya Mbenyamini, ndũa ĩkũmi na itatũ.

5Na ana ala angĩ ma Koathi moosa kwa kũlimana kuma mĩvĩanĩ ya mbaĩ ya Evalaimu, na kuma mbaĩnĩ ya Ndani, na kuma nyunzunĩ ya mbaĩ ya Manase, ndũa ĩkũmi.

6Na ana ma Ngelisoni moosa kwa kũlimana kuma mĩvĩanĩ ya mbaĩ ya Isakali, na kuma mbaĩnĩ ya Aseli, na kuma mbaĩnĩ ya Navitali, na kuma myunzunĩ ya mbaĩ ya Manase yĩ Mbasani, ndũa ĩkũmi na itatũ.

7Ana ma Melali kũatĩĩa mĩvĩa yoo moosa kuma mbaĩnĩ ya Leuveni, na kuma mbaĩnĩ ya Ngati, na kuma mbaĩnĩ ya Nzevuluni, ndũa ĩkũmi na ilĩ.

8Na ana ma Isilaeli kwa kũlimana manenga Alivai ndũa isu vamwe na syengo syasyo, o tondũ Yeova weaie na kanyw'a wa Mose. 9Na manengane kuma mbaĩnĩ ya ana ma Yuta, na kuma mbaĩnĩ ya ana ma Simeoni, ndũa ii ila ikũwetwa vaa na masyĩtwa masyo: 10na syaĩ kwondũ wa ana ma Aluni, ma mĩvĩa ya

Akoathi, ala maĩ ma ana ma Livai; nũndũ mũlimano wa mbee waĩ woo. 11Na mamanenga Kiliathi-aliva, Aliva ũsu aĩ ĩthe wa Anaki (nĩyo Eviloni), yĩ nthĩ yĩ iĩma ya Yuta, vamwe na syengo syayo ila imĩthyũlũlũkĩte. 12Ĩndĩ isesi sya ndũa, na mĩsyĩ yayo, mamũnenga Kalevu mwana wa Yevune syĩthĩwe ng'ũndũ yake.
13Na manenga ana ma mũthembi Alinu Eviloni na syengo syayo, ndũa ya kwĩvitha kwondũ wa ũla ũkoaa mũndũ, na Livina na syengo syayo, 14na Yatili na syengo syayo, na Esitemoa na syengo syayo, 15na Oloni na syengo syayo, na Ndevili na syengo syayo, 16na Aini na syengo syayo, na Yute na syengo syayo, na Mbethi-semesi na syengo syayo; ndũa kenda kuma mbaĩnĩ isu ilĩ. 17Na kuma mbaĩnĩ ya Mbenyamini, Ngiveoni na syengo syayo, na Ngeva na syengo syayo, 18na Anathothi na syengo syayo, na Alimoni na syengo syayo, ndũa inya. 19Ndũa syonthe sya ana ma Alini, ala athembi, syaĩ ndũa ĩkũmi na itatũ na syengo syasyo.
20Na mĩvĩa ya ana ma Koathi, Alivai, o ana ala angĩ ma Koathi, nĩmoosie ndũa sya mũlimano woo mbaĩnĩ ya Evalaimu. 21Nao mamanenga Sekemu na syengo syayo yĩ nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, ndũa ya kwĩvitha kwondũ wa ũla ũkoaa mũndũ, na Ngeseli na syengo syayo, 22na Kivisaimu na syengo syayo, na Mbethi-oloni na syengo syayo; ndũa inya. 23Na kuma mbaĩnĩ ya Ndani, Eliteke na syengo syayo, na Ngivethoni na syengo syayo, 24na Aĩyaloni na syengo syayo, na Ngathi-limoni na syengo syayo; ndũa inya. 25Na kuma nyunzunĩ ya mbaĩ ya Manase, Taanaki na syengo syayo, na Ngathi-limoni na syengo syayo; ndũa ilĩ. 26Ndũa syonthe sya mĩvĩa ya ana ala angĩ ma Koathi syaĩ ĩkũmi vamwe na syengo syasyo.
27Na manenga ana ma Ngelisoni, ma mĩvĩa ya Alivai, kuma nyunzunĩ ya mbaĩ ya Manase, Ngolani yĩ Mbasani na syengo syayo, ndũa ya kwĩvitha kwondũ wa ũla ũkoaa mũndũ, na Mbeesitela na syengo syayo; ndũa ilĩ. 28Na kuma mbaĩnĩ ya Isakali, Kisioni na syengo syayo, na Ndavelathi na syengo syayo, 29na Yalimuthi na syengo syayo, na Eni-nganimu na syengo syayo; ndũa inya. 30Na kuma mbaĩnĩ ya Aseli, Misaali na syengo syayo, na Avitoni na syengo syayo, 31na Elikathi na syengo syayo, na Leovu na syengo syayo; ndũa inya. 32Na kuma mbaĩnĩ ya Navitali, Ketesi yĩ Ngalilii na syengo syayo, ndũa ya kwĩvitha kwondũ wa ũla ũkoaa mũndũ, na Amothi-ndoli na syengo syayo, na Kalitani na syengo syayo; ndũa itatũ. 33Ndũa syonthe sya Angelisoni kũatĩĩa mĩvĩa yoo syaĩ ndũa ĩkũmi na itatũ na syengo syasyo.
34Na mĩvĩa ya ana ma Milali, ala angĩ ma Alivai, manengwa kuma mbaĩnĩ ya Nzevuluni, Yokineamu na syengo syayo, na Kalita na syengo syayo, 35na Ndimina na syengo syayo, na Naalali na syengo syayo; ndũa inya. 36Na kuma mbaĩnĩ ya Leuveni, Mbeseli na syengo syayo, na Yaasa na syengo syayo, 37na Ketemothi na syengo syayo, na Mevaathi na syengo syayo; ndũa inya. 38Na kuma mbaĩnĩ ya Ngati, Lamothi yĩ Ngileati na syengo syayo, ndũa ya kwĩvitha kwondũ wa ũla ũkoaa mũndũ, na Maanaimu na syengo syayo, 39na Esivoni na syengo syayo, na Yaseli na syengo syayo; syonthe ndũa inya. 40Isu syonthe syaĩ ndũa sya ana ma Melali kũatĩĩa mĩvĩa yoo, o mĩvĩa ĩla ĩngĩ ya Alivai; na mũlimano woo waĩ ndũa ĩkũmi na ilĩ. 41Ndũa syonthe sya Alivai katĩ wa ng'ũndũ sya ana ma Isilaeli syaĩ mĩongo ĩna na nyanya na syengo syasyo. 42Ndũa isu kĩla ĩmwe yaĩ na syengo syayo ithyũlũlũkĩte: ũu nĩw'o kwailyĩ ndũanĩ isu syonthe.

Aisilaeli makĩmesya ĩla nthĩ

43O ta ũu Yeova amanenga Isilaeli nthĩ yonthe ĩla wevĩtie kũnenga aaĩthe moo; na mamĩmesya, na matũaa nthĩnĩ wayo. 44Na Yeova amanenga ũthũmũo ngalĩ syonthe, kwĩanana na w'onthe ũla wamevĩtĩe aaĩthe moo: na kũtyaaũngama mũndũ o na ũmwe wa amaitha moo onthe mbee woo; Yeova nĩwanenganie amaitha moo onthe kw'okonĩ kwoo. 45Kũtyaalea kwĩanĩw'a o na ũmwe wa moseo onthe ala Yeova wathie nyũmba ya Isilaeli; onthe nĩmeanĩw'e.

YOSUA 22

Kĩthembeo ũtee wa Yolotani

1Na ĩndĩ Yosua ameta Aleuveni na Angati, na nyunzu ya mbaĩ ya Manase, 2na amea, Nĩmũsũvĩĩte w'onthe ũla Mose mũthũkũmi wa Yeova wamwĩaĩe, na mweethukĩĩsya wasya wakwa ũndũnĩ w'onthe ũla namwĩaĩe: 3mũtyaamatia ana-a-ĩthe menyu mĩthenya ĩsu mingĩ kũvika ũmũnthĩ, ĩndĩ nĩmũsũvĩĩte wĩaĩo wa mwĩao wa Yeova Ngai wenyu. 4Na yu Yeova Ngai wenyu nũnengete ana-a-ĩthe menyu ũthũmũo, o tondũ waneenie nao; kwondũ wa ũu yu ĩthyũũei, na mũienda maeemanĩ menyu, kũvika nthĩ ĩla ya ng'ũndũ yenyu, ĩla Mose mũthũkũmi wa Yeova wamũnengie mũingo wa Yolotani. 5Ĩsũvĩei mũno mwĩkae ũtw'ĩo na mĩao ĩla Mose mũthũkũmi wa Yeova wamwĩaĩe, mwende Yeova Ngai wenyu, na kũenda nzĩanĩ syake syonthe, na kũkwata mĩao yake, na kũlũman'ya nake, na kũmũthũkũma na ngoo syenyu syonthe na thayũ wenyu w'onthe. 6Na ĩndĩ Yosua amaathima, na amaeka maende; na mathi maeemanĩ moo.
7Na ĩndĩ Mose aĩ ananenga nyunzu ya mbaĩ ya Manase ũtiĩwa ku Mbasani; ĩndĩ nyunzu ĩla ĩngĩ Yosua amanenga katĩ wa ana-a-ĩthe moo mũingo wa Yolotani kwelekela ũthũĩlonĩ wa syũa. O na ĩngĩ yĩla Yosua wamaekie mathi maeemanĩ moo, amaathima, 8na aneena nao, akĩmea, Syokai mwĩ na ũthwii mwingĩ maeemanĩ menyu, na mwĩ na indo nyingĩ, na vetha, na thaavu, na ũthuku, na kĩaa, na ngũa nyingĩ mũno: aan'yai mũtavo wa amaitha menyu na ana-a-ĩthe menyu. 9Na ana ma Leuveni na ana ma Ngati na nyunzu ya mbaĩ ya Manase masyoka, na mauma vala vaĩ ana ma Isilaeli kuma Silo, ĩla yĩ nthĩ ya Kanaani, maende nthĩ ya Ngileati, kũvika nthĩ ya ng'ũndũ yoo, ĩla manengiwe yĩthĩwe ng'ũndũ yoo, kwĩanana na mwĩao wa Yeova na kanyw'a wa Mose.
10Na yĩla mavikie nthĩ ĩla yĩ ũtee wa Yolotani, ũla wĩ nthĩ ya Kanaani, ana ma Leuveni na ana ma Ngati na

nyunzu ya mbaĩ ya Manase maaka kĩthembeo kw'o ũtee wa Yolotani, kĩthembeo kĩnene kya kũsiw'a. 11Na ana ma Isilaeli meew'a kũkyaw'a, Sisyai, ana ma Leuveni na ana ma Ngati na nyunzu ya mbaĩ ya Manase nĩmakĩte kĩthembeo kwelekela nthĩ ya Kanaani, nthĩ ĩla yĩ vakuvi na Yolotani, ngalĩ ĩla ya ana ma Isilaeli. 12Na yĩla ana ma Isilaeli meewie ũu, ũmbano w'onthe wa ana ma Isilaeli moombana vamwe ku Silo, mambate mokite nao.

13Na ana ma Isilaeli matũma kwa ana ma Leuveni, na ana ma Ngati, na nyunzu ya mbaĩ ya Manase, ku nthĩ ya Ngileati, Vineasi mwana wa mũthembi Eleasali, 14na vamwe nake anene ĩkũmi, mũnene ũmwe wa nyũmba ya aaĩthe kwondũ wa kĩla mbaĩ ya Isilaeli; na kĩla ũmwe woo aĩ mũtongoi wa nyũmba sya aaĩthe katĩ wa ngili sya Isilaeli. 15Na mamokĩa ana ma Leuveni, na ana ma Ngati, na nyunzu ya mbaĩ ya Manase, kũvika nthĩ ya Ngileati, na maneena nao, makĩmea, 16Ũũ nĩw'o ũmbano w'onthe wa Yeova ũkwasya, Yĩĩ nĩ ĩvĩtyo yaũ yĩla mũmũvĩtanĩsye Ngai wa Isilaeli, mweethyũũa ũmũnthĩ mũeke kũmũvikĩla Yeova, ũndũ mwakĩte kĩthembeo, mũmũng'endee Yeova ũmũnthĩ? 17Naĩ ya Veoli no nini kwĩtũ, ĩla tũtaaĩthesya kwayo kũvika ũmũnthĩ, o na kau nĩkwookie ũthĩn'yo ũmbanonĩ wa Yeova, 18no mũvaka mwĩthyũũe ũmũnthĩ mũeke kũmũvikĩla Yeova? Na kũkeethĩwa atĩĩ, nũndũ ũmũnthĩ nĩmũũmũng'endea Yeova, ũnĩ akathatĩa ũmbano w'onthe wa Isilaeli, 19Ĩndĩ, ethĩwa nthĩ ĩla ya ng'ũndũ yenyu ti ntheu, ingai ĩndĩ kũvika nthĩ ĩla ya ng'ũndũ ya Yeova, vala wĩkalo wa Yeova wĩkalaa, na mũimĩmesya mwĩkale katĩ waitũ: ĩndĩ mũtikamũng'endee Yeova, o na mũtikatũng'endee ithyĩ, nũndũ wa kwaka kĩthembeo eka kĩthembeo kya kĩthembeo kya Yeova Ngai waitũ. 20Akani mwana wa Nzela ndaavĩtya kwondũ wa kwosa kĩndũ kĩla kĩvathĩtwe, na ũthatu wa Yeova wavalũkĩla ũmbano w'onthe wa Isilaeli? Na mũndũ ũsu ndaaa e weka naĩnĩ yake.

21Nĩvo ĩndĩ ana ma Leuveni na ana ma Ngati na nyunzu ya mbaĩ ya Manase masũngĩie, na maneena na atongoi ma ngili sya Isilaeli, 22Ũla Mwene Vinya, Ngai, Yeova, Ũla Mwene Vinya, Ngai, Yeova, nĩwĩsĩ; na Isilaeli nake akamanya: ethĩwa kweekiwe na ũng'endu, kana ũndũ wa kũmũvĩtanĩsya Yeova (ndũkatũtangĩĩe ũmũnthĩ), 23atĩ nĩtwakĩte kĩthembeo twĩthyũũe tũeke kũmũvikĩla Yeova; kana ethĩwa nĩ kya kũthemba nthembo ya kũvĩvw'a kana nthembo ya mũtu ĩũlũ wakyo, kana ethĩwa nĩ kya kũthemba nthembo sya mũuo ĩũlũ wakyo, Yeova e mwene aandũe; 24na ethĩwa tũtyaaika ũndũ ũũ ũndũ wa kũsũvĩa, na ũndũ wa kĩtumĩ, tũkyasya, Ĩvinda yĩla yũkĩte syana syenyu itonya kũneena na syana sitũ, ikĩsyĩa, Inyw'ĩ mwĩ na ũndũ mwaũ na Yeova, Ngai wa Isilaeli? 25Nũndũ Yeova nũtw'ĩĩte Yolotani mũvaka katĩ waitũ nenyu, inyw'ĩ ana ma Leuveni na ana ma Ngati; inyw'ĩ mũti na kĩanda nthĩnĩ wa Yeova: o ta ũu syana syenyu nitonya kũtuma syana sitũ ieka kũkĩa Yeova. 26Kwondũ wa ũu twasya, Twĩyũmban'yei yu twĩyakĩe kĩthembeo, ti kwondũ wa nthembo ya kũvĩvw'a, o na nthembo ya kũtonywa: 27ĩndĩ kĩkeethĩwa ũkũsĩ katĩ waitũ nenyu, na katĩ wa nzyawa sitũ ĩtina waitũ, nĩ kana twĩke ũthũkũmi wa Yeova mbee wake na nthembo sitũ sya kũvĩvw'a, na nthembo sitũ sya kũtonywa, na nthembo sitũ sya mũuo; nĩ kana syana syenyu itikaatonye kũtavya syana sitũ ĩvinda yĩla yũkĩte, Mũti na kĩanda nthĩnĩ wa Yeova. 28Kwondũ wa ũu twasya, Kũkeethĩwa, yĩla metũtavya ta ũu ithyĩ kana nzyawa sitũ ĩvinda yĩla yũkĩte, ithyĩ tũkasya, Sisyai, ngelekan'yo ya kĩthembeo kya Yeova, kĩla aaĩthe maitũ maseũvisye, ti kwondũ wa nthembo sya kũvĩvw'a, kana nthembo sya kũtonywa; ĩndĩ nĩ ũkũsĩ katĩ waitũ nenyu. 29Nĩkwĩthĩwe kũasa naitũ kũmũng'endea Yeova, na kwĩthyũũa ũmũnthĩ tũeke kũmũvikĩla Yeova, twake kĩthembeo kĩthĩwe kya kũthemba nthembo ya kũvĩvw'a, kana nthembo ya mũtu, kana nthembo sya kũtonywa; ate o kĩthembeo kya Yeova Ngai waitũ kĩla kĩ mbee wa wĩkalo wake.

30Na yĩla mũthembi Vineasi, na anene ma ũmbano, o atongoi ma ngili sya Isilaeli ala maĩ nake, meewie ndeto ila ana ma Leuveni na ana ma Ngati na ana ma Manase maneenie, mendeew'a mũno. 31Na Vineasi mwana wa mũthembi Eleasali amea ana ma Leuveni, na ana ma Ngati, na ana ma Manase, Ũmũnthĩ nĩtũũmanya Yeova e katĩ waitũ, nũndũ mũtyaamũvĩtanĩsya Yeova. 32Na Vineasi mwana wa mũthembi Eleasali, na ala anene, masyoka kuma vala vaĩ ana ma Leuveni, na ana ma Ngati, kuma nthĩ ya Ngileati, kũvika nthĩ ya Kanaani, vala ve ana ma Isilaeli, na mamatũngĩa ũvoo. 33Na ũndũ ũsu wendeesya ana ma Isilaeli; na ana ma Isilaeli mamũtaĩa Ngai, na matyaaneena ĩngĩ ũvoo wa kwambata mokite nao, manange nthĩ vala ana ma Leuveni na ana ma Ngati matũaa. 34Na ana ma Leuveni na ana ma Ngati makĩta kĩthembeo kyu Eti: masya, Nũndũ nĩ ũkũsĩ katĩ waitũ atĩ Yeova nĩwe Ngai.

YOSUA 23

Yosua akĩmeaĩa andũ

1Na kweethĩwa ĩtina wa mĩthenya mingĩ, yĩla Yeova waĩ ananenga Isilaeli kũthũmũa kuma amaithanĩ moo onthe ma ngalĩ syonthe, na Yosua aĩ mũkũu na wa myaka mingĩ; 2Yosua ameta Isilaeli onthe, atumĩa moo na atongoi moo, na asili moo na anene ma kwoo, na amea, Nyie nĩ mũkũu na wa myaka mingĩ: 3na nĩmwonete ũndũ w'onthe ũla Yeova Ngai wenyu wĩkĩte mbaĩ ii syonthe nũndũ wenyu; nũndũ Yeova Ngai wenyu, nĩwe wamũkitĩe inyw'ĩ. 4Sisyai, nĩnamũaanĩsye kwa kũlimana mbaĩ ii ila syatialile, syĩthĩwe ũtiĩwa kwondũ wa mbaĩ syenyu, kuma Yolotani, vamwe na mbaĩ syonthe ila nĩvetete, o kũvika ũkanga mũnene kwelekela ũthũĩlonĩ wa syũa. 5Na Yeova Ngai wenyu, akaikuthũa mbee wenyu, na kwilũngya iende vala mũtatonya kũsyona, na mũkamĩmesya nthĩ yasyo, o tondũ Yeova Ngai wenyu waneenie nenyu. 6Kwondũ wa ũu ĩthĩwai na ũkũmbaũ mũnene mũsũvĩe na kwĩka w'onthe ũla ũandĩkĩtwe

ĩvukunĩ ya mĩao ya Mose, nĩ kana mũtikethyũũe ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kana kwa aka mũmĩtie; 7nĩ kana mũtikalike katĩ wa mbaĩ ii, ii ila itialĩte katĩ wenyu; o na mũtikawete syĩtwa ya ngai syasyo, kana kwĩavĩthya nasyo, kana kwithũkũma, kana kũsyĩkunamĩsya; 8ĩndĩ lũman'yai na Yeova Ngai wenyu, o tondũ mweekie kũvika ũmũnthĩ. 9Nũndũ Yeova nũlũngĩtye mbee wenyu mbaĩ nene syĩ vinya: ĩndĩ ũndũ wenyu, vati mũndũ waaũngama mbee wenyu kũvika ũmũnthĩ. 10Mũndũ ũmwe wenyu akalũngya ngili; nũndũ Yeova Ngai nĩwe ũla ũmũkitĩaa, o tondũ waneenie nenyu. 11Ĩsũvĩei nesa ĩndĩ, mũmwende Yeova Ngai wenyu. 12Na ethĩwa nĩmũũsyoka o vanini, na kũlũman'ya na ũtialo wa mbaĩ ii, o ii ila syatiiwe katĩ wenyu, na kũtwaanĩa nasyo, na kũlika kwasyo, nao kũlika kwenyu; 13manyai ki Yeova Ngai wenyu ndakalũngya ĩngĩ mbaĩ ii iende vala mũtatonya kũsyona; ĩndĩ ikeethĩwa mũkwa na kĩtei kwenyu, na mũsalisa mbaunĩ syenyu, na mĩw'a methonĩ menyu, kũvika yĩla mũkaa kuma nthĩ nzeo ĩla Yeova Ngai wenyu ũmũnengete.
14Na, sisyai, ũmũnthĩ nĩngũthi na nzĩa ya nthĩ yonthe: na inyw'ĩ nĩmwĩsĩ ngoonĩ syenyu syonthe na mathayũnĩ menyu onthe, kũtyaalea kwĩanĩw'a ũndũ ũmwe katĩ wa maũndũ onthe maseo ala Yeova Ngai wenyu waneenie ũndũ wenyu; onthe nĩmeanĩw'e kwenyu, kũtyaalea kwĩanĩw'a ũndũ ũmwe katĩ wamo. 15Na kũkeethĩwa, o tondũ maũndũ onthe maseo nĩmokĩte ĩũlũ wenyu ala Yeova Ngai wenyu waneenie nenyu, o ta ũu Yeova akamũetee maũndũ onthe mathuku, kũvika yĩla ũkamwananga kũmumya nthĩ ĩno nzeo ĩla Yeova Ngai wenyu ũmũnengete. 16Yĩla mũkavĩtya ũtianĩo wa Yeova Ngai wenyu, ũla wamwĩaĩe, na mũkaenda na kũthũkũma ngai ingĩ, na kũsyĩkunamĩsya; nĩvo ĩndĩ ũthatu wa Yeova ũkakanw'a ĩũlũ wenyu, na mũkaaa mĩtũkĩ kuma nthĩ nzeo ĩla ũmũnengete.

YOSUA 24

Ndeto sya mũtaanĩsyo sya Yosua

1Na Yosua oomban'ya mbaĩ syonthe sya Isilaeli ku Sekemu, na ameta atumĩa ma Isilaeli, na atongoi moo, na asili moo, na anene ma kwoo; nao meeyonan'ya mbee wa Yeova. 2Na Yosua amea andũ onthe, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Aaĩthe menyu nĩmatũaa tene mũingo wa ũla Ũsĩ, o Tela, ĩthe wa Avalaamu, na ĩthe wa Neoli: na nĩmathũkũmaa ngai ingĩ. 3Na noosa ĩthe wenyu Avalaamu kũmumya mũingo wa ũla Ũsĩ, na namũtongoeasya katĩ wa nthĩ yonthe ya Kanaani, na naingĩvya ũsyao wake, na namũnenga Isaka. 4Na namũnenga Isaka, Yakovo na Esau: na namũnenga Esau kĩĩma kya Seili, kĩthĩwe ng'ũndũ yake; na Yakovo na ana make matheea Misili. 5Na natũma Mose na Aluni, na nathĩn'ya Misili, kwĩanana na ũndũ neekie katĩ wayo: na ĩtina namumya. 6Na naumya aaĩthe menyu Misili: na mavika ũkanganĩ; na Amisili mamaatĩĩa aaĩthe menyu na makasya ma kaũ na andũ matũlĩte mbalasi kũvika Ũkanga Mũtune. 7Na yĩla mamwĩkaĩlile Yeova, eekĩa kĩvindu katĩ wenyu na Amisili, na aete ũkanga ĩũlũ woo, na amavw'ĩka; na metho menyu moona ũndũ neekie Misili: na nĩmwekalaa weũnĩ mĩthenya mingĩ. 8Na namũete nthĩ ya Aamoli, ala matwĩe mũingo ũya wa Yolotani: na mokita nenyu; na namanengane kw'okonĩ kwenyu, na mwamesya nthĩ yoo; na namananga mbee wenyu. 9Nĩvo ĩndĩ Mbalaki mwana wa Nzivoli, mũsumbĩ wa Moavi, wokĩlile na okita na Isilaeli: na atũmana na amwĩta Mbalaamu mwana wa Mbeoli amũumanĩe; 10ĩndĩ ndyaaĩtĩkĩla kũmwĩthukĩĩsya Mbalaamu; kwondũ wa ũu aendeea na ũmũathima: na ĩndĩ namũvonokya kuma kw'okonĩ kwake. 11Na mwainga Yolotani, na mwavika Yeliko: na andũ ma Yeliko mokita nenyu, Mũamoli, na Mũvelisi, na Mũkanaani, na Mũititi, na Mũngilikasi, na Mũivi, na Mũyevusi; na namanengane kw'okonĩ kwenyu. 12Na natũma yĩla ĩuĩ mbee wenyu, yĩla yamalũngilye, o asumbĩ asu elĩ ma Aamoli, maume mbee wenyu; na ti na ũvyũ waku, kana ũta waku. 13Na namũnenga nthĩ vala mũtaatethya wĩa, na ndũa ĩla mũtaaka, na nĩmũtwĩe nthĩnĩ wasyo; nĩmũĩsaa kya ũya kya mĩũnda ya mĩsavivũ na mĩũnda ya mĩthata ĩla mũtaavanda.
14Kwondũ wa ũu ĩndĩ kĩai Yeova, na mũimũthũkũma na w'o, na vate wangangan'yo; na vetai ngai ila aaĩthe menyu mathũkũmie mũĩngo wa ũla Ũsĩ, na ku Misili; na mũithũkũma Yeova. 15Na ethĩwa nimũkwona nĩ ũthũku kũthũkũma Yeova, nyuvai ũmũnthĩ ũla mwĩthũkũmaa; ethĩwa nĩ ngai ila aaĩthe menyu mathũkũmaa ila syaĩ mũingo wa ũla Ũsĩ, kana ngai sya Aamoli, ala mũtũaa nthĩ yoo: ĩndĩ ũndũ wakwa na nyũmba yakwa, tũkathũkũmaa Yeova.
16Na andũ masũngĩa na masya, Nĩkwĩthĩwe kũasa naitũ kũmũtia Yeova, tũthũkũmae ngai ingĩ: 17nũndũ Yeova Ngai waitũ, nĩwe watumisye ithyĩ na aaĩthe maitũ nthĩ ya Misili, kuma nyũmbanĩ ya ũkombo, na ũla wekie syama isu nene twene, na watũsũvĩaa nzĩanĩ yonthe ĩla twaendaa nayo, na katĩ wa ngo syonthe sya andũ ila twavĩtĩle katĩ wasyo; 18na Yeova alũngya mbee waitũ ngo syonthe sya andũ, o Aamoli ala matwĩe nthĩ ĩno: kwondũ wa ũu ithyĩ naitũ tũkathũkũmaa Yeova; nũndũ nĩwe Ngai waitũ.
19Na Yosua amea andũ, Mũtitonya kũthũkũma Yeova; nũndũ nĩ Ngai mũtheu; na nĩ Ngai wĩ kĩwĩu; ndakamũekea mavĩtyo menyu kana naĩ syenyu. 20Ethĩwa mũkatia Yeova, na kũthũkũma ngai ngeni, nĩvo ĩndĩ ũkethyũũa na kũmwĩka naĩ, na kũmũmina, ĩtina wa kũmwĩka nesa. 21Na andũ mamwĩa Yosua, Aiee; ĩndĩ tũkathũkũmaa Yeova. 22Na Yosua amea andũ, Inyw'ĩ mwĩ ngũsĩ ĩũlũ wenyu ene kana mĩmũnyuvĩte Yeova mũmũthũkũmae. Na masya, Twĩ ngũsĩ. 23Yũ ĩndĩ vetai ngai ngeni ila syĩ katĩ wenyu, na elekelyai ngoo syenyu kwa Yeova, Ngai wa Isilaeli. 24Na andũ mamwĩa Yosua, Tũkathũkũmaa Yeova Ngai waitũ, na tũkeethukĩĩasya wasya wake. 25Kwondũ wa ũu Yosua atianĩa ũtianĩo na andũ mũthenya ũsu, na amaiĩa mwamũlo na ũtw'ĩo ku

Sekemu. 26Na Yosua aandĩka ndeto isu ĩvukunĩ ya mĩao ya Ngai; na oosa ĩvia ĩnene, na ayĩũngamya o vau ĩtina wa mũtĩ wa mwaloni ũla waĩ vakuvĩ na vandũ vala vatheu va Yeova. 27Na Yosua amea andũ onthe, Sisyai, ĩvia yĩĩ yĩkatũkũsĩĩa; nũndũ nĩyĩw'ĩte ndeto syonthe sya Yeova ila waneenie naitũ: kwondũ wa ũu yĩkamũkũsĩĩa, mũtikaakaĩe Ngai wenyu. 28Kwondũ wa ũu Yosua amombũũkya andũ mathi, kĩla mũndũ ũtiĩwanĩ wake.

Kĩkw'ũ kya Yosua na kya Eleasali

(ASILI 2.6–10)

29Na kweethĩwa ĩtina wa maũndũ asu, Yosua mwana wa Nuni, mũthũkũmi wa Yeova, akw'a, e wa myaka ĩana na ĩkũmi. 30Na mamũthika mũvakanĩ wa ũtiĩwa wake ku Timinathi-selaa, ĩla yĩ nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, ngalĩ ya ĩũlũ ya kĩĩma kya Ngaasi. 31Na Isilaeli mathũkũmaa Yeova mĩthenya yonthe ya Yosua, na mĩthenya yonthe ya atumĩa ala mekalile thayũ kũvĩtũka Yosua, na meesĩ wĩa w'onthe wa Yeova, ũla watethisye kwondũ wa Isilaeli.

32Na mavĩndĩ ma Yosevu, ala ana ma Isilaeli mambatisye kuma Misili, mathika ku Sekemu, kĩlungunĩ kya nthĩ kĩla Yakovo wamathooee ana ma Amolu, ĩthe wa Sekemu na ilungu ĩana sya mbesa: na matw'ĩka ũtiĩwa wa ana ma Yosevu. 33Na Eleasali, mwana wa Aluni, akw'a; na mamũthika kĩĩmanĩ kya Vineasi mwana wake, kĩla wanengiwe nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu.

ASILI

ASILI 1

Yuta na Simeoni maikwata Atoni-mbeseki

1Na kweethĩwa ĩtina wa kĩkw'ũ kya Yosua, ana ma Isilaeli makũlya Yeova, makyasya, Nũũ ũla wĩamba kwambata kwa Akanaani kwondũ witũ, kũkita nao? 2Na Yeova amea, Yuta akambata: sisyai, nyie nĩnĩnenganĩte ĩ nthĩ kw'okonĩ kwake. 3Na Yuta amwĩa Simeoni mwana-a-inyia, Ũka twambatan'ye kĩandanĩ kyakwa, nĩ kana tũkite na Akanaani; nakwa ngaendan'ya naku kĩandanĩ kyaku. Na ĩndĩ Simeoni aendan'ya nake. 4Na Yuta ambata; na Yeova amanengane Akanaani na Avelisi mokonĩ moo: nao mamoaa ma asu andũ ngili ĩkũmi ku Mbeseki. 5Na mamwĩthĩa Atoni-mbeseki ku Mbeseki; na mokita nake, na makũna Akanaani na Avelisi. 6Ĩndĩ Atoni-mbeseki akũka; na mamũatĩĩa, na mamũkwata, na mamũtila syaa ila nene sya moko na sya maũũ. 7Na Atoni-mbeseki asya, Asumbĩ mĩongo mũonza, ala maĩ atile syaa syoo ila nene sya moko na sya maũũ, moosanasya lĩu woo ungu wa mesa yakwa: o ũndũ neekie, now'o Ngai wandĩva. Na mamũete Yelusaleme, na akw'ĩa kw'o.

Yuta aikĩlya Yelusaleme na Eviloni vinya

8Na ana ma Yuta mokita na Yelusaleme, na mamĩkwata, na mamĩkũna kwa kũtemanga na ũvyũ, na mamĩvĩvya ĩ ndũa na mwaki. 9Na ĩtina ana ma Yuta matheea kũkita na Akanaani ala matwĩe nthĩ yĩ iĩma, na nthĩ ya ngalĩ ya Ĩtheo, na nthĩ ndindimalu. 10Na Yuta mathi kũkita na Akanaani ala matwĩe Eviloni (na ĩndĩ syĩtwa ya Eviloni mbee yeetawa Kiliathi-aliva); na makũna Sesai, na Aimani, na Talimai.

Othinieli aikĩlya Ndevili vinya, na ainengwa Akisa

(YOSUA 15.15–19)

11Na kuma vo aenda kũkita na ala matwĩe Ndevili. (Na syĩtwa ya Ndevili mbee yeetawa Kiliathi-seveli.) 12Na Kalevu asya, Ũla wĩkũna Kiliathi-seveli, na kũmĩkwata, we ngamũnenga Akisa mwĩĩtu wakwa ethĩwe mũka. 13Na Othinieli mwana wa Kenasi, mũinae wa Kalevu, amĩkwata: nake amũnenga Akisa mwĩĩtu wake ethĩwe mũka. 14Na kweethĩwa, yĩla wokie vala ũĩ, amũingĩĩsya avoye ĩthe mũũnda: na auma ĩng'oinĩ yake; na Kalevu amũkũlya, Wĩenda kĩ? 15Nake amũsũngĩa, Nenga ũathimo; nũndũ nũnenganĩte nthĩ ya ngalĩ ya Ĩtheo, nenga mbuluti sya manzĩ o nasyo. Na Kalevu amũnenga mbuluti sya ĩũlũ na mbuluti sya ĩtheo.

Nthĩ ndave nĩ Yuta na Mbenyamini

16Na ana ma Mũkeni, mũthoni wa Mose, mambata kuma ndũa ĩsu ya mĩtende vamwe na ana ma Yuta kũvika weũnĩ wa Yuta, ũla wĩ ngalĩ ya ĩtheo ya Alati; na mathi na matũa na andũ asu. 17Na Yuta athi na mwana-a-inyia Simeoni, nao makũna Akanaani ala matwĩe Nzevathi, na mamyananga vyũ. Na syĩtwa ya ndũa ĩsu yeetawa Olima. 18Vamwe na ũu Yuta akwata Ngasa vamwe na mĩvaka yayo, na Asikeloni na mĩvaka yayo, na Ekiloni na mĩvaka yayo. 19Na Yeova aĩ vamwe na Yuta; nake amalũngya ala matwĩe nthĩ yĩ iĩma; nũndũ ndaatonya kũlũngya ala matwĩe mwandanĩ, nũndũ maĩ na makasya ma kaũ ma iaa. 20Na mamũnenga Kalevu Eviloni, o tondũ Mose waneenie: nake amalũngya vo ana asu atatũ ma Anaki. 21Na ana ma Mbenyamini matyaalũngya Ayevusi ala matwĩe Yelusaleme; ĩndĩ Ayevusi matũaa na ana ma Mbenyamini ku Yelusaleme kũvika ũmũnthĩ.

Nyũmba ya Yosevu maikĩlya Mbethi-eli vinya

22Na nyũmba ya Yosevu, nao mambata kũkita na Mbethi-eli; na Yeova aĩ vamwe namo. 23Na nyũmba ya Yosevu matũmana makathiane Mbethi-eli. (Na syĩtwa ya ndũa ĩsu mbee yeetawa Lusu.) 24Na athiani moona mũndũ okĩte kuma ĩ ndũanĩ, na mamwĩa, Nĩtũũkwĩsũva, twon'ye ũlikĩlo wa ĩ ndũa, naitũ tũkakwĩka nesa. 25Nake amon'ya ũlikĩlo wa ndũa ĩsu; namo makũna ĩ ndũa kwa kũtemanga na ũvyũ; ĩndĩ ũla mũndũ mamũeka vamwe na mũvĩa wake w'onthe. 26Na ũla mũndũ athi nthĩ ya Aititi, na aaka ndũa, na amĩta Lusu, na nĩyo syĩtwa yayo kũvika ũmũnthĩ.

Ala mate alũngye nĩ Manase na Evalaimu

27Na Manase ndaalũngya ala matwĩe Mbethi-seani na tũtũla twayo, o na ala matwĩe Taanaki, na tũtũla twayo, o na ala matwĩe Ndoli na tũtũla twayo, o na ala matwĩe Ivileamu na tũtũla twayo, o na ala matwĩe Mekito na tũtũla twayo; ĩndĩ Akanaani meevinyĩlĩlya nthĩ ĩsu. 28Na kweethĩwa, yĩla Isilaeli mongelekile vinya, mamatethethya Akanaani wĩa wa vinya, na matyaamalũngya vyũ.

29Na Evalaimu ndaamalũngya Akanaani ala matwĩe Ngeseli; ĩndĩ Akanaani matũaa Ngeseli katĩ woo.

Ala mate alũngye nĩ mbaĩ ila ingĩ sya Isilaeli

30Na Nzevuluni ndaamalũngya ala matwĩe Kiteloni, o na ala matwĩe Naalali; ĩndĩ Akanaani matũaa katĩ woo, namo matw'ĩka ala matethethaw'a wĩa wa vinya.

31Na Aseli ndaamalũngya ala matwie Ako, o na ala matwĩe Sitoni, o na ala ma Alavi, o na ala ma Akisivu, o na ala ma Eliva, o na ala ma Aveki, o na ala ma Leovu; 32ĩndĩ Aaseli matũaa vamwe na Akanaani, ala matwĩe ĩ nthĩ; nũndũ matyaamalũngya.

33Na Navitali ndaamalũngya ala matwĩe Mbethi-semesi, o na ala matwĩe Mbethi-anathi; ĩndĩ atũaa vamwe na Akanaani, ala matwĩe ĩ nthĩ: ĩndĩ ala matwĩe

Mbethi-semesi na Mbethi-anathi matethethaw'a wĩa wa vinya.
34Na Aamol malũngĩlĩĩlya ana ma Ndani nthĩ yĩ iĩma; na matyaametĩkĩla matheee mwandanĩ; 35ĩndĩ Aamoli meevinyĩlĩlya kĩĩmanĩ kya Eelesi, na Aiyaloni, na Saalivimu: ĩndĩ kw'oko kwa nyũmba ya Yosevu nĩkwakĩlilye vinya, mũvaka matethethaw'a wĩa wa vinya. 36Na mũvaka wa Aamoli waumĩte kyambatonĩ kya Akilavimu, kuma yĩla ĩvianĩ, na kũendeea na ĩũlũ.

ASILI 2

Mũlaĩka wa Yeova ndũanĩ ya Mbokimu

1Na mũlaĩka wa Yeova ambata kuma Ngilikali kũthi Mbokimu. Na asya, Nyie nĩnatumie mwambata kuma Misili, na nĩnamũetie nthĩ ĩla nameavĩe aaĩthe menyu; na nĩnaisye, Ndikananga o na ĩndĩĩ ũtianĩo wakwa nenyu: 2nenyu mũtikaatianĩe ũtianĩo o na wĩva na ala matwĩe nthĩ ĩno; mwĩomboa ithembeo syoo. Ĩndĩ mũtyaaĩthukĩĩsya wasya wakwa: mwĩkaa ũu kĩ? 3Kwondũ wa ũu o nakwa nĩnaisye, Ndikamalũngya maume vala mũĩ; ĩndĩ makeethĩwa ta mĩw'a mbaunĩ syenyu, na ngai syoo ikeethĩwa kĩtei kwenyu. 4Na kweethĩwa, yĩla ũla mũlaĩka wa Yeova waneenie ndeto isu na ana ma Isilaeli onthe, andũ mookĩlya mawasya moo na maĩa. 5Na meeta syĩtwa ya vandũ vau Mbokimu: na mamũthembea Yeova vo.

Kĩkw'ũ kya Yosua

(YOSUA 24.29–31)

6Na ĩndĩ yĩla Yosua wamombũũkisye andũ, ana ma Isilaeli mathi kĩla mũndũ ũtiĩwanĩ wake amĩmesye nthĩ. 7Na andũ mamũthũkũmaa Yeova mĩthenya yonthe ya Yosua, na mĩthenya yonthe ya atumĩa ala mekalangile thayũ kwĩ Yosua, ala monete wĩa mũnene w'onthe wa Yeova ũla wekĩte kwondũ wa Isilaeli. 8Na Yosua mwana wa Nuni, mũthũkũmi wa Yeova, akw'a, e wa myaka ĩana na ĩkũmi. 9Na mamũthika mũvakanĩ wa ũtiĩwa wake ku Timinathi-eelesi, nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, ngalĩ ya ĩũlũ ya kĩĩma kya Ngaasi. 10O na andũ onthe ma nzyawa ĩsu yonthe moombanw'a vamwe na aaĩthe moo, na kwookĩla nzyawa ĩngĩ ĩtina woo, ĩla ĩtamwĩsĩ Yeova, o na ĩteesĩ wĩa ũla wekĩte kwondũ wa Isilaeli.

Kũsyoka na ĩtina kũmũtia Yeova kwa Isilaeli na ũthũkũmi wa asili

11Na ana ma Isilaeli meekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, na mathũkũmaa Mbaalimu; 12na mamũtia Yeova, Ngai wa aaĩthe moo, ũla wamaumisye nthĩ ya Misili, na maatĩĩa ngai ingĩ, ngainĩ sya ngo sya andũ ila syamathyũlũlũkĩte, na masyĩkunamĩsya: na mamũthatya Yeova. 13Na mamũtia Yeova, na mathũkũmaa Mbaali na Asetalothi. 14Na ũthatu wa Yeova wakanĩa Isilaeli, nake amanengane mokonĩ ma anangi ala mamanangaa; na amathoosya mokonĩ ma amaitha moo ala mamathyũlũlũkĩte, mũvaka matyaatonya kũũngama ĩngĩ mbee wa amaitha moo. 15O kw'onthe kũla maendĩe kw'oko kwa Yeova kwaĩ ĩũlũ woo kwondũ wa ũthũku, o tondũ Yeova waĩtye, na o tondũ Yeova wameavĩe: na maĩ athĩn'ye mũno.
16Na Yeova aũngamasya asili, ala mamavonokasya mokonĩ ma ala mamanangaa. 17Na vamwe na ũu matyaamethukĩĩasya asili moo; nĩkwĩthĩwa nĩmeekaa ũmalwaya makĩatĩĩa ngai ingĩ, na kũsyĩkunamĩsya: nĩmelelũkaa na mĩtũkĩ kuma nzĩanĩ ĩla aaĩthe moo maendelaa, makĩw'aa mĩao ya Yeova; ĩndĩ mo matyaaĩka ũu. 18Na yĩla Yeova wamaũngamĩsya asili, nĩvo ĩndĩ Yeova waĩ vamwe na mũsili ũsu, na aimavonokya kuma mokonĩ ma amaitha moo mĩthenya yonthe ya mũsili ũsu: nũndũ Yeova nĩwetũngaa nũndũ wa kũluma kwoo kwondũ wa ala mamathĩnasya na kũmew'ĩthasya woo. 19Ĩndĩ kweethĩawa, o yĩla mũsili wakw'a, nĩmasyokaa na ĩtina, na kwĩvukasya kwĩ aaĩthe moo, kwondũ wa kũatĩĩa ngaĩ ingĩ na kwithũkũmaa, na kũsyĩkunamĩasya; matyaaekana na meko moo kana mũendele woo wa kwaa matũ. 20Na ũthatu wa Yeova wakanĩa Isilaeli; an asya, Nũndũ mbaĩ ĩno nĩvĩtĩtye ũtianĩo wakwa ũla nameaĩe aaĩthe moo, na matyaaĩthukĩĩsya wasya wakwa; 21nakwa nyie kuma yu ndikailũngya mbaĩ ila Yosua watialilye aikw'a syume vala maĩ; 22nĩ kana nĩmatatae Isilaeli nasyo ethĩwa makakwataa nzĩa ya Yeova mamĩendelae, o tondũ aaĩthe moo mamĩkwataa, kana ti w'o. 23Kwondũ wa ũu Yeova aeka mbaĩ isũ, ate kwilũngya na mĩtũkĩ; o na ndaainengane kw'okonĩ kwa Yosua.
2

ASILI 3

Mbaĩ ila syatiiwe kũtataa Isilaeli

1Na ĩndĩ ii nĩsyo mbaĩ ila Yeova watialilye atatae Isilaeli nasyo, o ala ma Isilaeli ala mataamanya makaũ onthe ma ku Kanaani; 2no kana mosyaanĩo ma ana ma Isilaeli mamanyae, nĩ kana mamanyĩaw'e kũkita, na mũno mũno o asu ala mataamanya mbee ũndũ o na ũmwe wakw'o: 3na nĩsyo ii, eaĩi atano ma Avilisiti, na Akanaani onthe, na Asitoni, na Aivi ala matũaa kĩĩmanĩ kya Levanoni, kuma kĩĩma kya Mbaalielimoni kũvika ũlikĩlonĩ wa Amathi. 4Nasyo saytiiwe sya kũtataa Isilaeli nasyo, ũndũ wa kũmanyaa ethĩwa makeethukĩĩasya mĩao ya Yeova, ĩla weaĩe aaĩthe moo na kanyw'a wa Mose. 5Na ana ma Isilaeli namo matũa katĩ wa Akanaani, na Aititi, na Aamoli, na Avelisi, na Aivi, na Ayevusi: 6namo matwaa eĩtu ma asu methĩwe aka moo, namo manenga ana ma asu eĩtu moo, na kũthũkũmaa ngai sya asu.

Othinieli aitangĩĩa Isilaeli mokonĩ ma Kusani-lisathaimu

7Na ana ma Isilaeli meekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, na kũlwa nĩ Yeova Ngai woo, na mathũkũmaa Mbaalimu na Asetalothi. 8Kwondũ wa ũu ũthatu wa Yeova wakanĩa Isilaeli, nake amathoosya kw'okonĩ kwa Kusani-lisathaimu mũsumbĩ wa Mesovotamia: na ana ma Isilaeli mamũthũkũma Kusani-lisathaimu myaka nyanya. 9Na yĩla ana ma Isilaeli mamwĩkaĩlile

Yeova, Yeova amaũngamĩsya ana ma Isilaeli mũtangĩĩi, ũla wamatangĩĩe, nake nĩ Othinieli mwana wa Kenasi, mũinae we Kalevu. 10Na veva wa Yeova ooka ĩũlũ wake, nake asilanasya Isilaeli; na auma akokite, na Yeova amũnengane Kusani-lisathaimu mũsumbĩ wa Mesovotamia kw'okonĩ kwake: na kw'oko kwake kwamũkĩlya Kusani-lisathaimu vinya. 11Na ĩ nthĩ yathũmũa myaka mĩongo ĩna. Na Othinieli mwana wa Kenasi akw'a.

Euti aitangĩĩa Isilaeli mokonĩ ma Moavi

12Na ana ma Isilaeli meeka ĩngĩ ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku: na Yeova amwĩkĩa Ekeloni mũsumbĩ wa Moavi vinya okite na Isilaeli, nũndũ nĩmekĩte ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku. 13Na Ekeloni amomban'ya kwake ana ma Amimoni na Amaleki; na athi na akũna Isilaeli, na moosa ĩla ndũa ya mĩtende yĩthĩwe ng'ũndũ yoo. 14Na ana ma Isilaeli mamũthũkũma Ekeloni mũsumbĩ wa Moavi myaka ĩkũmi na nyanya.

15Ĩndĩ yĩla ana ma Isilaeli mamwĩkaĩlile Yeova, we Yeova amaũngamĩsya mũtangĩĩi, o Euti mwana wa Ngela, ũla Mũmbenyamini, mũndũ waĩ kĩmotho. Na ana ma Isilaeli mamũtwaĩa Ekeloni mũsumbĩ wa Moavi mũvothi na kw'oko kwa ũsu. 16Na Euti eetuĩa ũvyũ waĩ mũĩ ngalĩ syelĩ, ũasa waw'o mũkono ũmwe; na awĩyovela nthĩnĩ wa ngũa yake nthũnũnĩ yake ya kw'oko kwa aũme. 17Na amũnenga Ekeloni mũsumbĩ wa Moavi ũla mũvothi: na ĩndĩ Ekeloni aĩ mũndũ mũnou mũno. 18Na amina kũmũnenga mũvothi ũsu, amea andũ ala maetie mũvothi mathi. 19Ĩndĩ we mwene eetulũlĩle vala vasũvaw'a mĩvw'anano vakuvĩ na Ngilikali, na asya, Nyie nĩ na ũtũmane wa kĩmbithĩ kwaku, we mũsumbĩ. Nake asya, Vindyai. Na onthe ala maũngamĩte vakuvĩ nake mauma vala ũĩ. 20Na Euti ooka vala ũĩ; nake ekalĩte e weka nyũmbanĩ ya ĩũlũ ya mbevo. Na Euti asya, Nĩ na ũtũme kwaku kuma kwa Ngai. Na ookĩla kĩvĩlanĩ kyake. 21Na Euti atambũũkya kw'oko kwake kwa aka, na akũa ũvyũ nthũnũnĩ ya kw'oko kwake kwa aũme, na amũvũthũa ĩvu naw'o: 22na mbusya o nayo yalikanĩlya na ũvyũ; na mathunya malindĩla ũvyũ, nũndũ ndaamũkũa ũvyũ ĩvunĩ yake; na wakuthũkana mũongo. 23Nĩvo ĩndĩ Euti waumaalile valasyanĩ, na amũvingĩa mĩomo ya nyũmba ĩsu ya ĩũlũ, na avinga ki.

24Na ĩndĩ yĩla waendie athũkũmi make mooka; namo moona, na, sisya, mĩomo ya nyũmba ĩsu ya ĩũlũ nĩ mĩvinge ki, na masya, Vate ndĩi evw'ĩkĩte maũũ make e nyũmbanĩ ya ĩũlũ. 25Na meteelanga mũvaka meew'a nthoni; na, sisya, ndaavingũa mĩomo ya nyũmba ya ĩũlũ: kwondũ wa ũu moosa ũvungũo, na mamĩvingũa; na, sisya, mwĩaĩi woo avalũkĩte nthĩ e mũkw'ũ.

26Na Euti eevonokya yĩla meeteelete, na avĩtũka vala vasũvĩaw'a mĩvw'anano, na eevonokĩsya Seila. 27Na kweethĩwa, yĩla wavikie, avuvĩa soo nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu; na ana ma Isilaeli matheea vamwe nake kuma nthĩ yĩ iĩma, e mbee woo. 28Na amea, Ngatĩĩai; nũndũ Yeova nũnenganĩte amaitha menyu Amoavi mokonĩ menyu. Na matheea mamũatĩĩe, na makwata masyũko ma Yolotani masiĩĩe Amoavĩ, na matyaamũnenga mũndũ ũthei wa kũinga. 29Na ĩvinda yĩu makũna ma Moavi andũ ta ngili ĩkũmi, kĩla mũndũ mũnou, na kĩla mũndũ ngũmbaũ; na vati mũndũ waavĩta. 30Ũu nĩw'o Moavi wakĩlĩlw'e vinya mũthenya ũsu na kw'oko kwa Isilaeli. Na nthĩ yathũmũa myaka mĩongo nyanya.

Samukali aitangĩĩa Isilaeli mokonĩ ma Avilisiti

31Na ĩtina wake kwaĩ Samukalĩ mwana wa Anathi, ũla wakũnie Avilisiti maana thanthatũ na mũsenge wa kũinga ng'ombe: o nake amatangĩĩa Isilaeli.

ASILI 4

Ndevola na Mbalaka maikĩlya Sisela vinya

1Na ana ma Isilaeli meeka ĩngĩ ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, yĩla Euti wakwie. 2Na Yeova amathoosya kw'okonĩ kwa Yavini mũsumbĩ wa Kanaani, ũla wasumbĩkĩte ku Asoli; na kavuteni wa nguthu ya ũsu aĩ Sisela, ũla watwie Alosethi wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ. 3Na ana ma Isilaeli mamwĩkaĩla Yeova: nũndũ Sisela aĩ na makasya ma kaũ maana kenda ma iaa; na nĩwathĩnasya ana ma Isilaeli na vinya myaka mĩongo ĩlĩ.

4Na ĩvinda yĩu Ndevola, mwathani mũndũ mũka, kĩveti kya Lavitothi, nĩkyasilanasya Isilaeli. 5Nake ekalaa ĩtina wa mũtende wa Ndevola, katĩ wa Lama na Mbethi-eli, nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu: na ana ma Isilaeli mambataa vala ũĩ nĩ kana makasilanw'e. 6Na atũmana Mbalaka aketwe, mwana wa Avinoamu, kuma Ketesi-navitali, na amwĩa, Yeova, Ngai wa Isilaeli, ndakwĩaĩĩte, aikwĩa, Enda ũthengeee kĩĩmanĩ kya Tavoli, na ũkĩthi na andũ ngili ĩkũmi ma ana ma Navitali na ma ana ma Nzevuluni? 7Nakwa ngakũthengeesya Sisela ũsĩnĩ wa Kisoni, kavuteni wa ita sya Yavini, vamwe na makasya make ma kaũ na nguthu yake; na ngamũnengane kw'okonĩ kwaku. 8Na Mbalaka amwĩa, Ethĩwa nũkũendan'ya nakwa, nĩngũthi; ĩndĩ ethĩwa ndwĩendan'ya nakwa, ndithi. 9Nake amwĩa, Nditĩa kũthi naku: ĩndĩ kyalo kyu ũkũthi kĩtyĩthĩwa kya ndaĩa yaku; nũndũ Yeova akanengane Sisela kw'okonĩ kwa mũndũ mũka. Na Ndevola ookĩla, na athi Ketesi, e na Mbalaka. 10Na Mbalaka eeta a Nzevuluni na a Navitali mombane Ketesi; na mambata andũ ngili ĩkũmi mamũatĩĩe: na Ndevola ambata vamwe nake.

11Na ĩndĩ Eeveli Mũkeni nĩwevathanĩte na Akeni, o ana ma Ovavu mũthoni wa Mose, na akamba ĩeema yake o vaasa ta vala vaĩ mũtĩ wa mwaloni ku Nzaananĩmu, ĩla yĩ ũtee wa Ketesi.

12Na matavya Sisela kana Mbalaka mwana wa Avinoamu nĩwambatĩte kĩĩmanĩ kya Tavoli. 13Na Sisela oomban'ya kuma Alosethi ya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, kũvika ũsĩnĩ wa Kisoni, makasya make onthe ma kaũ, o makasya maana kenda ma iaa, na andũ onthe ala maĩ vamwe nake.

14Na Ndevola amwĩa Mbalaka, Ũkĩla; nũndũ ũũ nĩ
mũthenya ũla Yeova ũnenganĩte Sisela kw'okonĩ
kwaku; Yeova ndaumaalĩte akũtongoesye? Kwondũ wa
ũu Mbalaka atheea kũma kĩĩmanĩ kya Tavoli, e na andũ
ngili ĩkũmi mamũatĩĩe. 15Na Yeova amũthokoan'ya
Sisela, na makasya make onthe ma kaũ, na nguthu yake
yonthe, kwa kũtemanga na ũvyũ Mbalaka e vo; na
Sisela auma ĩkasyanĩ yake ya kaũ, na akũka na maũũ.
16Ĩndĩ Mbalaka aatĩĩa makasya ma kaũ na nguthu,
kũvika Alosethi ya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ: na nguthu
yonthe ya Sisela yavalũkw'a ĩtemangĩtwe na ũvyũ;
vatyaatiala mũndũ o na ũmwe.
17Ĩndĩ Sisela akũka na maũũ avika ĩeemanĩ ya Yaeli
mũka wa Eeveli ũla Mũkeni; nũndũ kwaĩ mũuo katĩ wa
Yavini mũsumbĩ wa Asoli na nyũmba ya Eeveli ũla
Mũkeni. 18Na Yaeli athi amũthaũe Sisela, na amwĩa,
Athũka, mwĩaĩi wakwa, athũkĩla vaa nĩĩ; ndũkakĩe. Na
athũka alika ĩeemanĩ kwake, na amũvw'ĩkĩĩa ĩvula.
19Na amwĩa, Nĩngũkwĩsũva, nenga tũmanzĩ nĩnyw'e;
nũndũ nĩ na waũni. Na akunũa kathatwa ke ĩia, na
amũnenga anyw'e, na amũvw'ĩka. 20Na amwĩa,
Ũngama mũomonĩ wa ĩeema, na kwĩthĩwe ethĩwa
mũndũ o na wĩva nũnũkũka na ũkũkũlya, akyasya, Ve
mũndũ ũngĩ vaa? Mwĩe, Aiee. 21Nĩvo ĩndĩ Yaeli mũka
wa Eeveli wosie kyambo kya ĩeema, na oosa kĩiva na
kw'oko, na amũtonea, na amũkũnĩĩla ũthĩanĩ na
kyambo, na kyakũthũkana kyatonya nthĩ; nũndũ aĩ na
too mũnene; nake anyooka na akw'a. 22Na, sisya,
Mbalaka aatĩĩe Sisela, Yaeli aumaala amũthaũe, na
amwĩa, Ũka, na nĩngũkwon'ya mũndũ ũla ũũmantha.
Na ooka vala ũĩ; na, sisya, Sisela akomete e mũkw'ũ,
na kĩla kyambo kĩ ũthĩanĩ kĩkuthũkene.
23Ũu nĩw'o Ngai wakĩlilye Yavini mũsumbĩ wa
Kanaani vinya kwondũ wa ana ma Isilaeli mũthenya
ũsu. 24Na kw'oko kwa ana ma Isilaeli kwakĩlya Yavini
mũsumbĩ wa Kanaani vinya mbee na mbee, mũvaka
mamwananga Yavini mũsumbĩ wa Kanaani.

ASILI 5

Wathi wa Ndevola na Mbalaka

1Nĩvo ĩndĩ Ndevola na Mbalaka mwana wa Avinoamu
mainie mũthenya ũsu, makyasya,
2Nũndũ atongoi nĩmatongoetye nthĩnĩ wa Isilaeli,
Nũndũ andũ nĩmeenenganie na ngoo ya kwenda,
Mũtaĩei Yeova.
3Ĩw'ai, inyw'ĩ asumbĩ; teai matũ, inyw'ĩ anene;
Nyie, o nyie, ngamwinĩa Yeova;
Ngaina ngĩkumya Yeova, Ngai wa Isilaeli.
4Yeova, yĩla waumaalile kuma Seili,
Yĩla waendie wauma nthĩ ya Etomu,
Nthĩ nĩyatetemie, matu namo mavalũka,
Ĩĩ, mathweo metĩkya kĩw'ũ.
5Iĩma syatetema Yeova e vo,
O Sinai kĩya nakyo Yeova, Ngai wa Isilaeli, e vo.
6Mĩthenyanĩ ya Samukali mwana wa Anathi,
Mĩthenyanĩ ya Yaeli, malelũ matyaĩ andũ,
Na aendi ma kyalo maendelaa tũsĩlanĩ twa myathũko.
7Asumbĩki mathela nthĩnĩ wa Isilaeli, nĩmathelile,
Mũvaka yĩla nyie Ndevola nookĩlile,
Nookĩla nĩ inyia nthĩnĩ wa Isilaeli.
8Nĩmanyuvie ngai ingĩ;
Na ĩndĩ kwaĩ kaũ i mbingĩlonĩ:
Nĩkwoonekie ngao kana ĩtumo
Katĩ wa andũ ngili mĩongo ĩna ma Isilaeli?
9Ngoo yakwa nĩyelekele makavana ma Isilaeli,
Ala meenenganie na ngoo ya kwenda katĩ wa andũ:
Mũtaĩei Yeova.
10Ũtavan'yei, inyw'ĩ ala mũkuawa nĩ mang'oi meũ,
Inyw'ĩ ala mwĩkalĩlaa mĩkeka yĩ thooa mũnene,
Na inyw'ĩ ala mũendaa na nzĩa.
11O kũasa na kĩlonzo kya ala ma mata, kũla kũtavawa
manzĩ,
Kũu makawetangĩa meko malũngalu ma Yeova,
O meko malũngalu ma ũsumbĩki wake nthĩnĩ wa
Isilaeli.
Nĩvo ĩndĩ andũ ma Yeova matheeie i mbingĩlonĩ.
12Amũka, amũka, Ndevola;
Amũka, amũka, ina wathi:
Ũkĩla, Mbalaka, twaa ala ũtavĩte, we, mwana wa
Avinoamu.
13Nĩvo ĩndĩ kwatheeie ũtialo wa anene me ndaĩa o na
andũ;
Yeova atheea kwondũ wakwa okite na ala me vinya
mũnene.
14Kuma Evalaimu matheea ala kĩtina kyoo kĩ ku
Amaleki;
Ĩtina waku, Mbenyamini, katĩ wa ngo sya andũ maku;
Kuma Makili matheea makavana,
Na kuma Nzevuluni ala makuaa ndata ya mũandikĩ.
15Na anene ma Isakali maĩ vamwe na Ndevola;
O tondũ Isakali wailyĩ, now'o Mbalaka wailyĩ;
Masemba malika mwandanĩ mamũkinyĩlĩte itiinyo.
Ũtee wa mĩmeo ya tũlũsĩ twa Leuveni
Vaĩ kũsũanĩĩwa kũnene kwa ngoo.
16Wekalĩte syengonĩ sya malondu nĩkĩ,
Wĩw'ae mĩtũlilũ ĩla ĩnĩũvuvĩwa ndĩthya sya mbũi na
malondu?
Ũtee wa mĩmeo ya tũlũsĩ twa Leuveni
Vaĩ mothianĩo manene ma ngoo.
17Ngileati atwĩe mũingo wa Yolotani:
Na Ndani, ekalaa ngalawanĩ nĩkĩ?
Aseli ekalaa auĩtye kĩthũmũonĩ ũtee wa ũkanga,
Na ekalaa ũtee wa syoko syĩ kwake.
18Nzevuluni maĩ ũko wa andũ ũla walekilye mathayũ
moo mũisyonĩ kũvika kĩkw'ũ,
O na Navitali, ĩũlũ wa kũla kũndũ kũtũlu kwa nthĩ.
19Asumbĩ mooka na mokita;
Nĩvo ĩndĩ asumbĩ ma Kanaani mokitĩe,
Ku Taanaki ũtee wa manzĩ ma Mekito:
Matyaaosa ũtandĩthyo wa mbesa.
20Ndata nĩsyokitie syĩ ĩtunĩ,
Syĩ nzĩanĩ syasyo syamũkita Sisela.

21Ũsĩ wa Kisoni wamatwaa vyũ,
Ũsĩ ũsu wa tene, ũsĩ wa Kisoni.
We ngoo yakwa, endeea na vinya.
22Nĩvo ĩndĩ mavũngũ ma mbalasi malumangya matuu
Kwondũ wa kũtũlĩlanga, kũtũlĩlanga kwa ila syoo syĩ vinya.
23Umanĩai Melosi, asya ũu mũlaĩka wa Yeova,
Maumanĩei na wai ala matwĩe vo,
Nũndũ matyaaũka kũmũtetheesya Yeova,
Kũmũtetheesya Yeova kwa ala me vinya mũno.
24Yaeli akaathimwa kũvĩtũka aka,
Kĩveti kya Eeveli ũla Mũkeni;
Akaathimwa kũvĩtũka aka ma ĩeemanĩ.
25Eetya kĩw'ũ, nake amũnenga ĩia;
Amũetee mauta ma meo me ĩsaaninĩ ĩseo mũno.
26Atambĩĩa na kw'oko kyambo kya ĩeema,
Na kw'oko kwake kwa aũme kĩiva kya mũndũ wa wĩa;
Na amũkũnĩĩa Sisela na kĩla kĩiva, amũkũnĩĩa kyakuthũkana mũtwe wake;
Ĩĩ, atonya na akĩkũna mũkuthũ nthĩanĩ syake.
27Maũũnĩ make akunama, avalũka, akoma;
Maũũnĩ make akunama, avalũka:
O vala wakunamĩe, nĩvo wavalũkile e mũkw'ũ.
28Asyaĩlya mbũthinĩ, na aĩa,
O inyia wa Sisela aĩĩa mbũthinĩ yĩ mĩtĩ mĩkelangan'ye,
Ĩkasya yake yĩkalile ĩvinda yĩana ũu nĩkĩ?
Ndĩa sya makasya make syĩkalile ũu nĩkĩ?
29Aka oĩ me ndaĩa ma kwake mamũsũngĩa,
Ĩĩ, o nake mwene eesũngĩa,
30Matyonete, na kũaan'ya mũtavo?
Mwĩĩtu, eĩtu elĩ kĩla mũndũ;
Kwa Sisela mũtavo wa ngũa syĩ malangi,
Mũtavo wa ngũa syĩ malangi syanakavĩtw'e na ndii,
Wa ngũa syĩ malangi syanakavĩtw'e na ndii ngalĩ syelĩ, syĩ ngingonĩ sya atavwa?
31Amaitha maku onthe nĩmathele ũu, ame Yeova;
Ĩndĩ ala mamwendaa nĩmethĩwe ta syũa yĩkyuma na vinya wayo mũnene.
Na ĩ nthĩ yathũmũa myaka mĩongo ĩna.

ASILI 6

Kwĩtwa kwa Ngiteoni

1Na ana ma Isilaeli meeka ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku: na Yeova amanengane kw'okonĩ kwa Mitiani myaka mũonza. 2Na kw'oko kwa Mitiani kwakĩlya Isilaeli vinya; na nũndũ wa Mitiani ana ma Isilaeli nĩmeeseũvĩsye maima ala me iĩmanĩ, na ngunga, na ngome syĩ vinya. 3Na kweethĩwa, yĩla Isilaeli mavuĩie, Amitiani mambata, na Aamaleki, na ana ma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa; mambate mokite namo; 4na mamba maeema mamataũĩĩe, na maananga ũsyao wa nthĩ, kũvika wavika Ngasa, na matyaatialya kwa Isilaeli kĩndũ kya kũmatethya, ĩlondu, kana ng'ombe, kana ĩng'oi. 5Nũndũ mo me na indo syoo na maeema moo nĩmambatie; malikile aingĩ ta ngie; mo na ngamĩle syoo ityaĩ italĩka: namo malika nthĩ ĩsu mamyanange. 6Na Isilaeli matheew'a mũno nũndũ wa Mitiani; na ana ma Isilaeli mamwĩkaĩla Yeova.
7Na kweethĩwa, yĩla ana ma Isilaeli mamwĩkaĩlile Yeova nũndũ wa Mitiani, 8Yeova atũmĩa ana ma Isilaeli mwathanĩ: nake amea, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Nyie nĩnamwambatisye inyw'ĩ kuma Misili, na kũmumya nyũmbanĩ ya ũkombo; 9na nĩnamũvonokisye kuma mokonĩ ma Amisili, na kuma mokonĩ ma onthe ala mamũthĩnasya, na namalũngya maume mbee wenyu, na namũnenga nthĩ yoo; 10na namwĩa, Ninyie Yeova Ngai wenyu; mũtikakĩe ngai sya Aamoli, ala mũtũaa nthĩ yoo. Ĩndĩ mũtyaaĩw'a wasya wakwa.
11Na mũlaĩka wa Yeova ooka na ekala ĩtina wa mũtĩ wa mwaloni ũla waĩ Ovala, ĩla yaĩ ya Yoasi Mũavieseli: na mwana wake Ngiteoni avũĩaa nganũ kĩangĩonĩ kya nzavivũ, nĩ kana amĩvithe Amitiani. 12Na mũlaĩka wa Yeova amumĩlĩla, na amwĩa, Yeova e vamwe naku, we ngũmbaũ nene. 13Na Ngiteoni amwĩa, Ame, mwĩaĩi wakwa, ethĩwa Yeova e vamwe naitũ, nĩkĩ ĩndĩ maũndũ aa onthe matũkwatĩte? Na maĩva ala mawĩa make onthe ma ũseng'ya, ala aaĩthe maĩtũ matũtavisye ũndũ wamo, makyasya, Yeova ndatwambatisye kuma Misili? Ĩndĩ yu Yeova nũtũekete, na nũtũnenganĩte kw'okonĩ kwa Mitiani. 14Na Yeova amũsisya, na amwĩa, Enda na vinya ũũ waku, ũkamatangĩĩe Isilaeli kuma kw'okonĩ kwa Mitiani: ndikũtũmĩte? 15Nake amwĩa, Ame Mwĩaĩi, ngamatangĩĩe Isilaeli na kayũ? Sisya, mũvĩa witũ nĩw'o ngya nthĩnĩ wa Manase, nakwa ninyie mũnini mbee nyũmbanĩ ya nau. 16Na Yeova amwĩa, Nditĩa kwĩthĩwa vamwe naku, naku ũkakũna Amitiani o ta mũndũ ũmwe. 17Nake amwĩa, Ethĩwa nĩnendeesye kwaku yu, mbon'ya ĩndĩ wonan'wo nĩmanye kana nue ũũneena nakwa. 18Nĩngũkwĩsũva, ndũkaume vaa kũvika nasyoka vala ũĩ, na kũete mũthĩnzĩo wakwa, na kwia mbee waku. Nake amwĩa, Nĩngweteela mũvaka wooka ĩngĩ.
19Na Ngiteoni alika nthĩnĩ, na ooaa katena ka mbũi, na aseũvya tũmũtũ tũte ĩlawa twa eva ya mũtu: eekĩa nyama kĩkavũnĩ, na eekĩa mũthoi mbisũnĩ, na amũetee vau nza ĩtina wa mwaloni, na amũnenga. 20Na ũla mũlaĩka wa Ngai amwĩa, Osa nyama na tũmũtũ tũte ĩlawa, na ũkia ĩũlũ wa ĩvia yĩĩ, na ũkĩtulũla mũthoi. Nake eeka ũu. 21Na ĩndĩ mũlaĩka wa Yeova atwaa mũthya wa ndata ĩla yaĩ kw'okonĩ kwake, na akiita ila nyama na tũmũtũ tũte ĩlawa; na kwauma mwaki yĩla ĩvianĩ, na wamina ila nyama na tũmũtũ tũte ĩlawa; na ũla mũlaĩka wa Yeova auma vala ũĩ. 22Na Ngiteoni amanya atĩ ũsu eĩ mũlaĩka wa Yeova; na Ngiteoni asya, Ĩiaa, ame Mwĩaĩi Yeova! Nũndũ nĩnoonana na mũlaĩka wa Yeova ũthyũ kwa ũthyũ. 23Na Yeova amwĩa, Mũuo wĩthĩwe kwaku; ndũkakĩe: ndwĩkw'a. 24Nĩvo ĩndĩ Ngiteoni wamwakĩe Yeova kĩthembeo vu, na akĩta Yeova-salomu: kũvika ũmũnthĩ kĩ o ku Ovala wa Aavieseli.
25Na kweethĩwa ũtukũ o ũsu, Yeova amwĩa, Osa kasalũ ka au ka mũew'a, o kasalũ kala ka kelĩ ka myaka

mũonza, na omboanga kĩthembeo kya Mbaali kĩla au wĩ nakyo, na ũitema mũvw'anano wĩtawa Asela ũla wĩ vakuvĩ nakyo; 26na mwakĩe Yeova Ngai waku kĩthembeo ĩũlũ wa ngome ĩno yĩ vinya, kwĩanana na ũndũ waĩle, na osa kala kasalũ ka kelĩ, na ũkĩthemba nthembo ya kũvĩvw'a na ngũ sya ũla Asela ũla ũũtema.
27Nĩvo ĩndĩ Ngiteoni wosie ĩkũmi ma athũkũmi make, na eeka o tondũ Yeova ũmũtavĩtye na kweethĩwa, nũndũ nĩwakĩaa andũ ma nyũmba ya ĩthe na andũ ma ĩ ndũa, ũndũ ũtatonya kwĩka ũu mũthenya, awĩkie ũtukũ.
28Na yĩla andũ ma ĩ ndũa mookĩlile kĩoko tene, sisya, kĩla kĩthembeo kya Mbaali kyaĩ kĩomboe, na Asela waĩ mũteme ũkavalũka ũla waĩ vakuvĩ nakyo, na kala kasalũ ka kelĩ nĩkathembetwe ĩũlũ wa kĩthembeo kĩla kyaakiwe.
29Na makũlan'ya ene kwa ene, Ũla wĩkie ũndũ ũũ nũũ? Na yĩla mamanthanie na kũkũlan'ya, masũngĩana, Ngiteoni mwana wa Yoasi nĩwe wĩkie ũndũ ũũ.
30Nĩvo ĩndĩ andũ ma ndũa mamwĩie Yoasi, Umaalya mwana waku, nĩ kana akw'e, nũndũ nũomboangie kĩthembeo kya Mbaali, na nũndũ nũtemie Asela ũla wĩ vakuvĩ nakyo.
31Na Yoasi amakũlya onthe ala maũngamie matetan'ye nake, Nĩmũũmũtetea Mbaali? Kana nĩmũũmũtangĩĩa? Ũla ũkũmũtetea, nĩoawe kũtanakya: ethĩwa nĩ ngai, nĩetetee mwene, nũndũ ũmwe nũomboie kĩthembeo kyake.
32Kwondũ wa ũu mũthenya ũsu amwĩta Ngiteoni Yelumbaali, akyasya, Mbaali nĩetetee, nũndũ nũomboie kĩthembeo kyake.
33Nĩvo ĩndĩ Amitiani na Aamaleki onthe na ana ma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa moombanie vamwe; na mainga na mamba maeema mwandanĩ wa Yesileeli.
34Ĩndĩ Veva wa Yeova ooka ĩũlũ wa Ngiteoni; na avuva soo; na Avieseli moombana mamũatĩĩe.
35Nake atũma atũmwa kwa Manase kw'onthe; o namo moombana mamũatĩĩe: na atũma atũmwa kwa Aseli, na kwa Nzevuluni, na kwa Navitali; namo mambata makomane namo.
36Na Ngiteoni amwĩa Ngai, Ethĩwa ũkatangĩĩa Isilaeli na kw'oko kwakwa, o tondũ waĩtye,
37sisya, nĩngwia w'ĩa wa ĩlondu kĩvũĩonĩ; ethĩwa kũkeethĩwa ĩmwe ĩũlũ wa w'ĩa wĩ w'oka, na nthĩ yonthe vu ĩkĩthĩwa yĩ nyũmũ, nĩvo ĩndĩ nĩmanya kana ũkatangĩĩa Isilaeli na kw'oko kwakwa, o tondũ waĩtye.
38Na kweethĩwa o ta ũu; nũndũ ookĩla kĩoko tene ũnĩ ũsu, na ooviva, na aviva ĩmwe kuma ũ w'ĩanĩ, mbakũli mwĩta ya manzĩ.
39Na Ngiteoni amwĩa Ngai, Ũthatu waku ndũkambakanĩe, na nĩngũneena o ĩvinda yĩĩ yoka: eka nĩtate, nĩngũkwĩsũva, o ĩvinda yĩĩ yoka na ũla w'ĩa; ũ w'ĩa e w'o wĩthĩwe wĩ mũmũ, na nthĩ yonthe vu yĩthĩwe na ĩmwe.
40Na Ngai eeka ũu ũtukũ ũsu: nũndũ ũ w'ĩa now'o waĩ mũmũ, na kwaĩ ĩmwe nthĩ yonthe.

ASILI 7

Andũ ma Ngiteoni maikĩlya Amitiani vinya

1Nĩvo ĩndĩ Yelumbaali, ũla Ngiteoni, na andũ onthe ala maĩ nake, mookĩlile kĩoko tene, na mamba maeema vakuvĩ na mbuluti ya Alote: na mwako wa maeema wa Mitiani waĩ ngalĩ ya ĩũlũ woo mwandanĩ, vakuvĩ na kĩĩma kya Mole.
2Na Yeova amwĩa Ngiteoni, Andũ ala wĩ namo nĩ aingĩ mũno ũndũ ndatonya kũmanengane Amitiani mokonĩ moo, Isilaeli matikese kwĩkathĩĩa ĩũlũ wakwa, makyasya, Kw'oko kwakwa mwene nĩkũndangĩĩĩte.
3Yu ĩndĩ tavan'ya matũnĩ ma andũ, ũkĩmea, O ũla wĩ na w'ĩa na kũtetema, nasyoke aume kĩĩmanĩ kya Ngileati. Na kwasyoka ma andũ ngili mĩongo ĩlĩ na ilĩ; na kwatiala ngili ĩkũmi.
4Na Yeova amwĩa Ngiteoni, Andũ no aingĩ o na yu; matheesye vala ve kĩw'ũ, na nĩngũũtatĩa mo vo: na kũkeethĩwa, ũla nĩkũtavya ũndũ wake atĩĩ, Ũũ nũkũthi naku, o ũsu nathi naku; na o ũla nĩkũtavya ũndũ wake atĩĩ, Ũũ ndethi naku, o ũsu ndakathi.
5Na ĩndĩ atheesya andũ vala ve kĩw'ũ: na Yeova amwĩa Ngiteoni, Kĩla ũmwe ũla wĩlambalambya kĩw'ũ na ũĩmĩ, o tondũ ngitĩ ĩlambalambasya, ũsu wĩmũveta ũtee e weka; no ta ũu, kĩla ũmwe wĩtulya ndu anyw'e.
6Na ũtalo wa ala malambalambilye, makĩtwaa kanyw'anĩ na kw'oko, maĩ andũ maana atatũ: ĩndĩ andũ ala angĩ onthe matulya ndu manyw'e kĩw'ũ.
7Na Yeova amwĩa Ngiteoni, Ngamũtangĩĩa na andũ maana atatũ ala malambalambya, na kũmanengane Amitiani kw'okonĩ kwaku; na andũ ala angĩ onthe kĩla mũndũ nĩenũke kwake.
8Na ĩndĩ andũ asu makua lĩu na masoo moo na moko moo; na amea andũ onthe ma Isilaeli kĩla mũndũ enũke ĩeemanĩ yake, ĩndĩ ekala na ala andũ maana atatũ: na mwako wa maeema wa Mitiani waĩ mwandanĩ ĩtheo wake.
9Na kweethĩwa ũtukũ o ũsu Yeova amwĩa, Ũkĩla, ũtheee mwakonĩ wa maeema; nũndũ nĩnĩũnenganĩte kw'okonĩ kwaku.
10Ĩndĩ ethĩwa nũũkĩa kũtheea, theea wĩ na Vula mũthũkũmi waku mwakonĩ wa maeema:
11na ũkeew'a ũndũ meũneena; na ĩtina wa ũu moko maku nĩmeũya vinya nĩ kana ũtheee mwakonĩ wa maeema. Na ĩndĩ atheea e na Vula mũthũkũmi wake, mavikĩa ala meekĩe mĩĩo ya kaũ me ũtee wa mwako wa maeema.
12Na Amitiani na Aamaleki na ana ma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa menyaĩtye mwandanĩ me aingĩ ta ngie; na ngamĩle syoo ityaĩ italĩka, o ta kĩthangathĩ kĩla kĩ ũtee wa ũkanga ũndũ wa kwingĩva.
13Na yĩla Ngiteoni wavikie vo, sisya, kwaĩ mũndũ watavasya mũtindan'ya wake ndoto; na asya; Sisya, nĩnĩotie ndoto; na, sisya, kamũtũ ka mbaale kavingilitĩla mwako wa maeema wa Mitiani na kavika ĩeemanĩ, na kayĩkũna mũvaka yavalũka, na kayĩkũluman'ya, mũvaka ĩeema yeenyasya nthĩ.
14Na mũtindan'ya wake amũsũngĩa amwĩa, Ũu ti ũndũ ũngĩ ate o ũvyũ wa Ngiteoni mwana wa Yoasi, mũndũ wa Isilaeli: Ngai nũnenganĩte Mitiani, na nguthu yonthe, kw'okonĩ kwake.

15Na kweethĩwa, yĩla Ngiteoni wewie ndoto ĩkĩtavanw'a, na ũalyũlo wayo, athaitha; na asyoka mwakonĩ wa maeema wa Isilaeli, na asya, Ũkĩlai; nũndũ Yeova nũnenganĩte nguthu ya Mitiani mokonĩ menyu. 16Na aaan'ya ala andũ maana atatũ nguthu itatũ, na amanenga onthe masoo mokonĩ moo, na itete nthei, syĩ na mũĩ nthĩnĩ wasyo. 17Na amea, Nzisyai, na mũkĩka o ũndũ ngwĩka: na, sisyai, navika ũtee wa mwako wa maeema, nĩkwĩthĩwe o ũndũ nĩĩka, mwĩĩka o w'o. 18Yĩla nĩvuva soo, nyie na onthe ala nĩ namo, nĩvo ĩndĩ nenyu mwĩvuva masoo ngalĩ syonthe sya mwako wa maeema, na mũkyasya, Nĩ kwondũ wa Yeova na Ngiteoni.

19Na ĩndĩ Ngiteoni, na ala andũ ĩana maĩ nake, mavika ũtee wa mwako wa maeema ũsyaĩĩsyo wa katĩ ũkyambĩlĩla, o asyaĩĩsya makyuman'ya: na mavuva masoo, na mooaa ĩtete ila syaĩ mokonĩ moo. 20Na nguthu isu itatũ syavuva masoo, na syooaa itete, na syakwata mũĩ na moko moo ma aka, na masoo na moko moo ma aũme nĩ kana mavuve: na maneena na wasya mũnene, Ũvyũ wa Yeova na wa Ngiteoni. 21Na maũngama kĩla mũndũ vandũ vake melingĩle mwako wa maeema; na nguthu yonthe yasemba; na mausya ngemi, na mamalũngya. 22Na mavuva ala masoo maana atatũ, na Yeova atuma ũvyũ wa kĩla ũmwe welekela mũtindan'ya wake, na nguthu yonthe; na nguthu yakũka kũvika Mbethi-sita yelekele Nzelela, o kũvika mũvakanĩ wa Aveli-meola, vakuvĩ na Tavathu. 23Na andũ ma Isilaeli moombanĩte vamwe kuma Navitali, na kuma Aseli, na kuma Manase yonthe, na maatĩĩa Mitiani.

24Na Ngiteoni atũma atũmwa nthĩ yonthe yĩ iĩma ya Evalaimu, akyasya, Theeai mũkite na Mitiani, na mũkyamba kũkwata iw'ũ kwĩ mo, o kũvika Mbethi-mbala, o Yolotani. Na ĩndĩ andũ onthe ma Evalaimu moombanite vamwe, na makwata iw'ũ kũvika Mbethi-mbala, o Yolotani. 25Na makwata ala anene elĩ me mbee ũsumbĩnĩ ma Mitiani, Olevi na Nzeevu; na mamũaĩa Olevi ĩvianĩ ya Olevi, na Nzeevu mamũaĩa kĩangĩonĩ kya nzavivũ kya Nzeevu, na maatĩĩa Mitiani: na mamũetee Ngiteoni mĩtwe ya Olevi na Nzeevu mũingo wa Yolotani.

ASILI 8

1Na andũ ma Evalaimu mamũkũlya, Ũnatwĩkie ũu nĩkĩ, ũilea ũtwĩta yĩla ũnaendie kũkita na Mitiani? Nao mamũtetya mũno. 2Nake amea, Nĩkĩte ata yũ kũmũvĩtũka inyw'ĩ? Kwĩthĩan'ya nzavivũ sya Evalaimu kũti kavaa kwĩ ngetha ya nzavivũ ya Avieseli? 3Ngai nũnenganĩte anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Mitiani, Olevi na Nzeevu, mokonĩ menyu: nakwa ndonyete kwĩka ata kũmũvĩtũka? Nĩvo ĩndĩ, yĩla waneenie ũu, ũthatu woo ũla wamwelekele walikile.

Ngiteoni aikwata asumbĩ ma Mitiani

4Na Ngiteoni avika Yolotani, na ainga, we, na ala andũ maana atatũ ala maĩ make, me anyalu, ĩndĩ no maatĩĩe. 5Na amea andũ ma Sukothi, Nĩngũmwĩsũva, nengai andũ ala mangatĩĩe imũtũ; nũndũ nĩ anyalu, nakwa nĩatĩĩe Nzeva na Nzalimuna, ala asumbĩ ma Mitiani. 6Na anene ma Sukothi mamũkũlya, Yu moko ma Nzeva na Nzalimuna me kw'okonĩ kwaku, nĩ kana ithyĩ tũnenge ita syaku imũtũ? 7Na Ngiteoni amea, Kwondũ wa ũu yĩla Yeova wĩnengane Nzeva na Nzalimuna kw'okonĩ kwakwa, nĩvo nĩkalangĩthya mĩĩ yenyu mĩw'a ya weũnĩ na mĩtae ya kĩthekanĩ. 8Na kuma vu ambata Venueli, na aneena na andũ ma vo o ta ũu; na andũ ma Venueli nao mamũsũngĩa o tondũ andũ ma Sukothi mamũsũngĩie. 9Nake aneena na andũ ma Venueli o namo, akĩmea, Yĩla nĩsyoka na nũuo, ngaomboanga mwako ũũ mũtũlu wa mũnyoolo.

10Na ĩndĩ Nzeva na Nzalimuna maĩ Kalikolĩ, vamwe na nguthu syoo, andũ ta ngili ĩkũmi na itano, onthe ala matialĩte ma nguthu yonthe ya ana ma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa; nũndũ kwavalũkilw'e andũ ngili ĩana na mĩongo ĩlĩ ala makũaa ũvyũ. 11Na Ngiteoni ambata na nzĩa ya ala matũaa maeemanĩ ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya Nova na Yokivea, na akũna nguthu ĩsu; nũndũ ĩ nguthu nĩyeyelele. 12Na Nzeva na Nzalimuna makũka; na amaatĩĩa; na amakwata asumbĩ asu elĩ ma Mitiani, Nzeva na Nzalimuna, na amĩthokoan'ya ĩ nguthu yonthe.

13Na Ngiteoni mwana wa Yoasi asyoka kuma kaũnĩ kuma kyambatonĩ kya Eelesi. 14Na akwata mwanake wa andũ ma Sukothi, na amũkũlya: nake amũtavya ũndũ anene ma Sukothi matilyĩ, o na atumĩa ma vo, andũ mĩongo mũonza na mũonza. 15Na avika kwa andũ ma Sukothi, na amea, Sisyai Nzeva na Nzalimuna, ala kwondũ wamo mwanthekeee, mũkĩmbĩa, Yu moko ma Nzeva na Nzalimuna me kw'okonĩ kwaku, nĩ kana tũnenge andũ maku ala anou lĩu? 16Na oosa ala atumĩa ma ĩ ndũa, na mĩw'a ya weũnĩ na mĩtae ya kĩthekanĩ, na amamanyĩsya andũ ma Sukothi nayo. 17Na aomboanga mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Venueli, na ooaa andũ ma ĩ ndũa.

18Nĩvo ĩndĩ wakũlilye Nzeva na Nzalimuna, Nĩ andũ mailyĩ ata ala mwooaĩe Tavoli? Na mamũsũngĩa, O ũndũ ũilyĩ, now'o mailyĩ; kĩla ũmwe ailyĩ ta ana ma mũsumbĩ. 19Na amea, Maĩ ana-a-ia, ana ma mwaitũ: o tondũ Yeova wĩ thayũ, kethĩwa nĩmwamaekie thayũ, ndimũaa. 20Na amwĩa Yetheli ĩkithathi yake, Ũkĩla ũmoae. Ĩndĩ kĩmwana kĩtyaakũa ũvyũ wakyo; nũndũ nĩkyakĩaa, nĩkwĩthĩwa kyaĩ o kĩmwana. 21Nĩvo ĩndĩ Nzeva na Nzalĩmuna maisye, Ũkĩla eue, ũtũkĩlĩĩle; nũndũ o ũndũ mũndũ ũilyĩ, now'o vinya wake ũilyĩ. Na Ngĩteoni ookĩla, na ooaa Nzeva na Nzalimuna, na oosa mavuo ala maĩ ngingonĩ sya ngamĩle syoo.

Mawĩko angĩ ma Ngiteoni na kĩkw'ũ kyake

22Nĩvo ĩndĩ andũ ma Isilaeli mamwĩie Ngiteoni, Tũsumbĩke, we na mwana waku, o na mwĩsũkũũu; nũndũ nũtũtangĩĩe kuma kw'okonĩ kwa Mitiani. 23Na

Ngiteoni amea, Ndimũsumbĩka, o na mwana wakwa ndemũsumbĩka: Yeova akamũsumbĩka. 24Na Ngiteoni amea, Nĩnenda kũmwĩtya kĩndũ, nakyo nĩ kĩla mũndũ anenge ngome sya matũ sya mũtavo wake. (Nũndũ maĩ na ngome sya matũ sya thaavu, nũndũ maĩ Aisumaeli.) 25Na masũngĩa, Nĩtũkwinengane na ngoo ya kwenda. Nao malan'ya ngũa nthĩ, na kĩla mũndũ alekya vo ngome sya matũ ila sya mũtavo wake. 26Na ũito wa ngome sya matũ sya thaavu ila wetisye waĩ sekeli ngili na maana mũonza sya thaavu; eka mavuo na imanza, na ngũa iilyĩ ta ndune ila syeekĩĩtwe nĩ asumbĩ ma Mitiani, na eka mĩnyoo ĩla yaĩ ngingonĩ sya ngamĩle syoo. 27Na Ngiteoni aseũvya evoti nasyo, na ayia ndũanĩ yake, o ku Olava: na Isilaeli onthe nĩmekaa ũmalwaya kw'o makĩyĩatĩĩa; na yatw'ĩka kĩtei kwa Ngiteonĩ, na nyũmba yake. 28Na ĩndĩ Mitiani makĩlw'a vinya nĩ ana ma Isilaeli, na matyaaũkĩlya mĩtwe yoo ĩngĩ. Na nthĩ yathũmũa myaka mĩongo ĩna mĩthenyanĩ ya Ngiteoni.

29Na Yelumbaalĩ mwana wa Yoasi athi ekala mũsyĩ kwake. 30Na Ngiteoni aĩ na ana mĩongo mũonza ala wasyaĩte we mwene; nũndũ aĩ na iveti mbingĩ. 31Na mũka wake ngombo ũla waĩ Sekemu, nake amũsyaĩa mwana, na amwĩta syĩtwa yake Avimeleki. 32Na Ngiteoni mwana wa Yoasi akw'a e na ũkũu mũseo, na athikwa ngunganĩ ya Yoasi ĩthe wake vala vathikawa akw'ũ, ku Ovala ya Aavieseli.

33Na kweethĩwa, o Ngiteoni akw'a, ana ma Isilaeli maalyũka ĩngĩ, na meekaa ũmalwaya makĩatĩĩa Mbaalimu, na matw'ĩkĩthya Mbaali-mbelithi ngai yoo. 34Na ana ma Isilaeli matyaamũlilikana Yeova Ngai woo, ũla wamavonokisye kuma mokonĩ ma amaitha moo onthe kĩla ngalĩko; 35o na matyaamĩka nyũmba ya Yelumbaali nesa, ũla Ngiteoni, kwĩanana na ũseo w'onthe ũla wamekaa Isilaeli.

ASILI 9

Ũsumbĩko wa Avimeleki

1Na Avimeleki mwana wa Yelumbaali athi Sekemu kwa aaĩnaũme, na aneena namo, o na mũvĩa w'onthe wa nyũmba ya ĩthe wa inyia, akĩmea, 2Nĩngũmwĩsũva, neenai matũnĩ ma andũ onthe ma Sekemu atĩĩ, Ũla ũseo kwenyu nĩ wĩva, nĩ ana onthe ma Yelumbaali, me mĩongo mũonza mamũsumbĩke, kana ũmwe amũsumbĩke? O na lilikanai kana nĩ ĩvĩndĩ yenyu na mwĩĩ wenyu. 3Na mbaa ĩnaũme maneena ndeto ĩsu syonthe ũndũ wake matũnĩ ma andũ onthe ma Sekemu: na ngoo syoo syenda kũatĩĩa Avimeleki; nũndũ maisye, We nĩ mwana-a-inyia waitũ. 4Na mamũnenga ilungu sya vetha mĩongo mũonza kuma nyũmbanĩ ya Mbaali-mbelithi, ila Avimeleki watuvie andũ mate kĩĩĩ na ma mana, namo mamũatĩĩa. 5Na athi nyũmbanĩ ya ĩthe ku Ovala, na ooaĩa ana-a-ĩthe make ana ma Yelumbaali ĩvianĩ yĩmwe, me andũ mĩongo mũonza: ĩndĩ Yothamu ĩlumaita ya Yelumbaali nĩyatiiwe; nũndũ nĩyeevithie. 6Na andũ onthe ma Sekemu moombana vamwe, na nyũmba yonthe ya Milo, na mathi na mamũtw'ĩkĩthĩsya Avimeleki mũsumbĩ, ũtee wa mũtĩ wa mwaloni wa kĩtuĩ kĩla kyaĩ Sekemu.

7Na yĩla mamũtavisye Yothamu, athi na aũngama mũtumbĩnĩ wa kĩĩma kya Ngelisimu, na ookĩlya wasya wake, na anĩĩsya, na amea, Mbĩthukĩĩsyaĩ, inyw'ĩ andũ ma Sekemu, nĩ kana Ngai amwĩthukĩĩsye. 8Ĩvinda yĩmwe mĩtĩ nĩyaendie kwĩtĩkĩsya ũmwe mauta wĩthĩwe mũsumbĩ wayo; na yeea mũthata, Tũsumbĩke. 9Ĩndĩ mũthata wamĩtavya, Nĩnaĩle kũtia mauta makwa, ala mataĩĩthasya Ngai o na andũ namo kwondũ wakwa, na ngĩthi kwĩyeeekangasya kũũ na kũũ ĩũlũ wa mĩtĩ? 10Na mĩtĩ yeea mũkũyũ, Ũka we, ũtũsumbĩke. 11Ĩndĩ mũkũyũ wamĩtavya, Nĩnaĩle kũtia mũyo wakwa, na ũsyao wakwa mũseo, na ngĩthi kwĩyeeekangasya kũũ na kũũ ĩũlũ wa mĩtĩ? 12Na mĩtĩ yeea mũsavivũ, Ũka we, ũtũsumbĩke. 13Na mũsavivũ wamĩtavya, Nĩnaĩle kũtia mbinyu yakwa mbĩthĩ, ĩla ĩtanĩthasya Ngai na mũndũ, na ngĩthĩ kwĩyeeekangasya kũũ na kũũ ĩũlũ wa mĩtĩ? 14Nĩvo ĩndĩ mĩtĩ yonthe yatavisye mũtae, Ũka we, ũtũsumbĩke. 15Na mũtae watavya mĩtĩ, Ethĩwa nĩv'o nĩmũũmbĩtĩkisya mauta nĩthĩwe mũsumbĩ wenyũ, yu ĩndĩ ũkai mwĩvithe muunyĩnĩ wakwa; na ethĩwa ti ũu, mwaki nĩwume mũtaenĩ ũvĩvye mĩkũũ ya Levanoni. 16Na yu ĩndĩ, ethĩwa nĩmwĩkĩte w'o na ũlũngalu, kũmũtw'ĩkĩthya Avimeleki mũsumbĩ, na ethĩwa nĩmwĩkĩte Yelumbaali na nyũmba yake nesa, na nĩmũmwĩkĩte kwĩanana na ũndũ moko make maĩlĩtwe 17(nũndũ nau nĩwamũkitĩe, na alikya thayũ wake mũisyonĩ, na amũvonokya kuma kw'okonĩ kwa Mitiani: 18nenyu nĩmũmyũkĩlĩĩle nyũmba ya nau mũnthĩ ũũ, na mwooaĩa ana make, andũ mĩongo mũonza, ĩvianĩ yĩmwe, na mwatw'ĩkĩthya Avimeleki, mwana wa mũthũkũmi wake mwĩĩtu, mũsumbĩ wa andũ ma Sekemu, nũndũ nĩ mwĩvae wenyu); 19ethĩwa ĩndĩ nĩmwĩkĩte Yelumbaali na nyũmba yake w'o na ũlũngalu mũnthĩ ũũ, tanĩaĩ ĩndĩ Avimeleki, o nake namũtanĩe: 20ĩndĩ ethĩwa ti ũu, mwaki nĩwume kwa Avimeleki, na ũivivya andũ ma Sekemu, na nyũmba ya Milo; na mwaki nĩwume kwa andũ ma Sekemu, na kuma nyũmbanĩ ya Milo, na ũivĩvya Avimeleki. 21Na Yothamu asemba, na akĩa, na athi Mbeeli, na atũa kw'o, nũndũ wa kũkĩa Avimeleki, mwana-a-ĩthe.

22Na Avimeleki aĩ mũnene wa Isilaeli myaka ĩtatũ. 23Na Ngai atũma veva mũthũku katĩ wa Avimeleki na andũ ma Sekemu; na andũ ma Sekemu mamwĩka Avimeleki naĩ na ũkengani: 24nĩ kana ũla ũng'endu weekiwe andũ mĩongo mũonza ma Yelumbaali wũke, na nĩ kana nthakame syoo syilĩĩlwe ĩũlũ wa Avimeleki mwana-a-ĩthe woo, ũla wamoaie, na ĩũlũ wa andũ ma Sekemu, ala meekĩie moko make vinya oae ana-a-ĩthe. 25Na andũ ma Sekemu maia oveesya mĩtumbĩnĩ ya iĩma, namo mamavutaa onthe ala mavĩtĩlaa nzĩanĩ ĩsu vakuvĩ namo; na Avimeleki atavw'a.

26Na Ngaali mwana wa Eveti ooka na ana-a-ĩthe, na athi Sekemu; na andũ ma Sekemu maia wĩkwatyo woo

kwake. 27Na mauma mathi mĩũndanĩ, na maketha mĩũndanĩ yoo ya mĩsavivũ, na maanga nzavivũ, na mavoka mboka, na mathi nyũmbanĩ ya ngai yoo, na maya na manyw'a, na mamũumanĩa Avimeleki. 28Na Ngaali mwana wa Eveti asya, Avimeleki nũũ, na Sekemu nũũ, kana tũmũthũkũme? Ti mwana wa Yelumbaali? Na Nzevuli mũnene wa kwake? Thũkũmai andũ ma Amolu ĩthe wa Sekemu: ĩndĩ twĩmũthũkũma nĩkĩ? 29Nenda kethĩwa andũ aa me kw'okonĩ kwakwa! Nĩvo ĩndĩ nĩthĩwa nĩmũveta Avimeleki. Na amwĩa Avimeleki, Ongela ita syaku, nokyumaala.
30Na yĩla Nzevuli mũsumbĩki wa ndũa wewie ndeto sya Ngaali mwana wa Eveti, ũthatu wake wakana. 31Na atũma atũmwa na ũseleke kwa Avimeleki, makamwie, Sisya, Ngaali mwana wa Eveti na ana-a-ĩthe nĩmokĩte Sekemu; na sisya, nĩmekũingĩanĩsya ndũa nĩ kana ĩkũalyũkĩle. 32Na yu kwondũ wa ũu, ũkĩla ũtukũ, we na andũ ala me naku, na mũkoveesye kĩthekanĩ: 33na kũkeethĩwa kĩoko, o syũa yauma, wĩũkĩla tene, na kũvithũkĩa ĩ ndũa; na, sisya, yĩla we na andũ ala me nake meumaala kũkita naku, ũkatonya kũmeka o kwĩanana na ũndũ wĩona mwanya.
34Na Avimeleki ookĩla ũtukũ, na andũ onthe ala maĩ nake, na me nguthu inya mooveesya andũ ma Sekemu. 35Na Ngaali mwana wa Eveti aumaala, na aũngama ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ ya ndũa: na Avimeleki na andũ ala maĩ nake mookĩla kuma vala moveesye. 36Na yĩla Ngaali wonie andũ, amwĩa Nzevulĩ, Sisya, nĩkũtheeete andũ kuma mĩtumbĩnĩ ya iĩma. Na Nzevuli amwĩa, Wĩona muunyĩ ya iĩma ũkasya nĩ andũ. 37Na Ngaali aneena ĩngĩ na asya, Sisya, nũkũtheeete andũ mavĩtĩle ĩ nthĩ katĩ, na nguthu ĩmwe yĩsĩle nzĩanĩ ya mũtĩ wa mwaloni wa Meonenimu. 38Nĩvo ĩndĩ Nzevuli wamwĩie, Ũĩva yu ĩndĩ kanyw'a waku, ũndũ waisye, Avimeleki nũũ, kana tũmũthũkũme? Aa ti ũko wa andũ ala ũvũthĩtye? Nĩngũkwĩsũva, umaala yu wũkite namo.
39Na Ngaali aumaala e mbee wa andũ ma Sekemu, na okita na Avimeleki. 40Na Avimeleki amũkũa, na Ngaali akũkĩa mbee wake, na kwavalũkw'a aingĩ okite, o kũvika ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ.
41Na Avimeleki atũa Aluma: na Nzevuli alũngya Ngaali na ana-a-ĩthe matikatũe Sekemu. 42Na kweethĩwa ũnĩ ũsu, andũ maumaala mathi kĩthekanĩ; na matavya Avimeleki. 43Na oosa andũ na amaaan'ya nguthu itatũ, na ooveesya kĩthekanĩ; na asisya, na, sisya, andũ maumaala kuma ndũanĩ; na amokĩlĩĩla, na amakũna. 44Na Avimeleki, na nguthu ila syaĩ nake, makuthũka na vĩnya, na maũngama ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ ya ndũa: na ila nguthu ilĩ syakuthũkĩa ala maĩ kĩthekanĩ, na syamakũna. 45Na Avimeleki okita na andũ ma ndũa ĩsu mũthenya ũsu w'onthe; na akwata ĩ ndũa, na ooaa andũ ala maĩ nthĩnĩ: na aomboanga ĩ ndũa, na amĩvũĩa mũnyũ.
46Na yĩla andũ onthe ma mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Sekemu meewĩe ũvoo ũsu, malĩka ngomenĩ yĩ vinya ya nyũmba ya Elimbelithi. 47Na Avimeleki atavw'a kana andũ onthe ma mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Sekemu nĩmombanĩte vamwe. 48Na Avimeleki ambata kĩĩmanĩ kya Nzalĩmoni, we na andũ onthe ala maĩ nake; na Avimeleki oosa ĩthoka na kw'oko kwake, na atema ũvonge mĩtĩnĩ, na oosa awilĩĩla, kĩtuo: na eea andũ ala maĩ nake, Ũndũ mwoona neeka, ĩkalaatei, mwĩke o ũndũ neeka. 49Na andũ asu onthe matema o take kĩla mũndũ ũvonge wake, na maatĩĩa Avimeleki, na masyĩkĩa ngomenĩ yĩ vinya, na makwatya ngome ĩsu yĩ vinya mwaki vala ve asu; kwondũ wa ũu andũ onthe ma mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Sekemu namo makw'a, aũme na aka ta ngili ĩmwe.
50Nĩvo ĩndĩ Avimeleki waendie Thevesi, na amba maeema ataũĩĩe Thevesi, na amĩkwata. 51Ĩndĩ kwaĩ mwako mũtũlu wa mũnyoolo wĩ winya nthĩnĩ wa ĩ ndũa, na aũme na aka onthe, na onthe ma ĩ ndũa, makĩĩĩa vo, na meevingĩa nthĩnĩ, na matũla kĩalanĩ kya ũla mwako mũtũlu wa mũnyoolo. 52Na Avimeleki avika vala ve ũ mwako mũtũlu wa mũnyoolo, na awũkita, na athengeea mũomo wa ũ mwako mũtũlu wa mũnyoolo nĩ kana ovĩvye na mwaki. 53Na mũndũ mũka ũmwe alekya nthio ya ĩvia mũtwenĩ wa Avimeleki, na amũvevenza kĩng'ala kyake. 54Nĩvo ĩndĩ wetie na mĩtũkĩ mwanake ũla wamũkuĩaa mĩio yake ya kaũ, na amwĩa, Kũa ũvyũ waku, ũmbũae, nĩ kana andũ matikaaneene ũndũ wakwa, Mũndũ mũka nĩwamũaie. Na mwanake wake amũtonya mũkuthũ, na akw'a. 55Na yila andũ ma Isilaeli moonie kana Avimeleki nĩwakw'a, mathi kĩla mũndũ kwake. 56Ũu nĩw'o Ngai wamũĩvie Avimeleki ũthũku wake, ũla wekie ĩthe, ũndũ wa kũaa ana-a-ĩthe mĩongo mũonza; 57na Ngai nĩwaĩvanĩĩsye ũthũku w'onthe wa andũ ma Sekemu mĩtwenĩ yoo: na kĩumo kya Yothamu mwana wa Yelumbaali nĩkyamakwatie.

ASILI 10

Tola na Yaili maisilan'ya Isilaeli

1Na ĩtina wa Avimeleki kwookĩla Tola mwana wa Vua, mwana wa Ndoto, mũndũ wa Isakali, amatangĩĩe Isilaeli; nake atũa Samili ku nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu. 2Nake asilan'ya Isilaeli myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtatũ, na akw'a, na athikwa ku Samili.
3Na ĩtina wake kwookĩla Yaili, Mũngileati; nake asilan'ya Isilaeli myaka mĩongo ĩlĩ na ĩlĩ. 4Na aĩ na ana mĩongo ĩtatũ ala makuawa nĩ ndena sya mang'oi mĩongo ĩtatũ, na maĩ na ndũa mĩongo ĩtatũ ila syĩtawa Avothi-yaili kũvika ũmũnthĩ, ila syĩ nthĩ ya Ngileati. 5Na Yaili akw'a, na athikwa ku Kamoni.
Aamimoni maimathĩn'ya Isilaeli mũno
6Na ana ma Isilaeli meeka ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku ĩngĩ, na mathũkũma Mbaalimu, na Asetalothi, na ngai sya Silia, na ngai sya Sitoni, na ngai sya Moavi, na ngai sya ana ma Amimoni, na ngai sya Avilisiti; na matia Yeova, na matyaamũthũkũma. 7Na ũthatu wa Yeova wamakanĩa Isilaeli, na amathoosya mokonĩ ma

Avilisiti, na mokonĩ ma ana ma Amimoni. 8Na mwaka ũsu mamanyamaasya na kũmathĩnasya ana ma Isilaeli: o na myaka ĩkũmi na nyanya nĩmathĩnasya ana onthe ma Isilaeli ala maĩ mũingo wa Yolotani nthĩ ya Aamoli, ĩla yĩ Ngileati. 9Na ana ma Amimoni mainga Yolotani makokite na Yuta o nake, na Mbenyamini, na nyũmba ya Evalaimu; kwondũ wa ũu Isilaeli maĩ athĩn'ye mũno.
10Na ana ma Isilaeli mamwĩkaĩla Yeova, makyasya, Nĩtũkũvĩtanĩsye, nũndũ nĩtũtiĩte Ngai waitũ, o na kwithũkũma Mbaalimu. 11Na Yeova amea ana ma Isilaeli, Ndyaamũtangĩĩa kuma kwa Amisili, na kuma kwa Aamoli, na kuma kwa ana ma Amimoni, na kuma kwa Avilisiti? 12Asitoni namo, na Aamaleki na Amaoni, nĩmamũthĩnasya; nenyu mweengaĩla, nakwa namũtangĩĩa kuma mokonĩ moo. 13Ĩndĩ nĩmwandiie, na mwathũkũma ngai ingĩ: kwondũ wa ũu ndimũtangĩĩa ĩngĩ. 14Endai mũkekaĩle ngai ila mwanyuvie; nimũtangĩĩe ĩnvinda ya thĩna wenyu. 15Na ana ma Isilaeli meea Yeova, Nĩtũvĩtanĩtye: ĩka naitũ o ũndũ wĩona wĩ ũseo; ĩndĩ, nĩtũũkũvoya, ũtũvonokye o ũmũnthĩ. 16Na maveta ngai ngeni kuma katĩ woo, na mathũkũma Yeova; na ngoo yake yeew'ĩthw'a woo nĩ ũnyamao wa Isilaeli.
17Nĩvo ĩndĩ ana ma Amimoni moombanie, na mamba maeema Ngileati. Na ana ma Isilaeli moombana vamwe, na mamba maeema ku Misiva. 18Na andũ, o anene ma Ngileati, maneenan'ya ene kwa ene, Nũũ mũndũ ũla wĩambĩlĩlya kũkita na ana ma Amimoni? Akeethĩwa e mũtongoi wa onthe ala matwĩe Ngileati.

ASILI 11

Yevitha aitangĩĩa Isilaeli mokonĩ ma Aamimoni

1Na ĩndĩ Yevitha Mũngileati aĩ ngũmbaũ nene, nake aĩ mwana wa ĩlwaya: na Ngileati amũsyaa Yevitha. 2Na kĩveti kya Ngileati kyamũsyaĩa ana; na yĩla ana asu ma kĩveti kyu meanie, malũngya Yevitha, na mamwĩa, We ndũkethĩwa na ũtiĩwa nyũmbanĩ ya ĩthe waitũ; nũndũ we wĩ mwana wa mũndũ mũka ũngĩ. 3Nĩvo ĩndĩ Yevitha wamakĩie ana-a-ĩthe, na atũa nthĩ ya Tovu: na andũ mate kĩĩĩ malũman'ya na Yevitha, na mangangaa vamwe nake.
4Na kweethĩwa ĩvinda yathela, ana ma Amimoni mavithũkĩa Isilaeli. 5Na kweethĩwa, o yĩla ana asu ma Amimoni mavithũkĩaa Isilaeli, atumĩa ma Ngileati mathi kũmũlatya Yevitha kuma nthĩ ya Tovu; 6na mamwĩa Yevitha, Ũka ũtw'ĩke mũnene waitũ, nĩ kana tũkite na ana ma Amimoni. 7Na Yevitha amea atumĩa ma Ngileati, Inyw'ĩ mũtyamenie, na mwandũngya nyũmbanĩ ya nau? Na mwĩmbũkĩĩa yu kĩ yĩla mwĩ thĩnanĩ? 8Na ala atumĩa ma Ngileati mamwĩa Yevitha, Kwondũ wa ũu ithyĩ yu nĩtũkwĩthyũũĩe ĩngĩ, nĩ kana ũthi naitũ, na kũkita na ana ma Amimoni; naku ũkeethĩwa mũtongoi waitũ ĩũlũ wa onthe ala matwĩe Ngileati. 9Na Yevitha amea ala atumĩa ma Ngileati, Ethĩwa nĩmũũndũnga kwitũ ĩngĩ kũkita na ana ma Amimoni, na Yeova aimanengane kwakwa, ngeethĩwa mũtongoi wenyu? 10Na atumĩa ma Ngileati mamwĩa Yevitha, Yeova akeethĩwa ngũsĩ katĩ waitũ; o kwĩanana na ndeto yaku now'o tũkeeka. 11Na ĩndĩ Yevitha aendan'ya na atumĩa ma Ngileati, na andũ mamũtw'a mũtongoi na mũnene woo: na Yevitha aneenea ndeto syake syonthe mbee wa Yeova kũu Misiva.
12Na Yevitha atũma atũmwa kwa mũsumbĩ wa ana ma Amimoni, akĩkũlya, Wĩ na ũndũ mwaũ nakwa, nĩ kana wũke kwakwa wũkite na nthĩ yakwa? 13Na mũsumbĩ wa ana ma Amimoni asũngĩa ala atũmwa ma Yevitha, Nĩkwĩthĩwa Isilaeli nĩwosie nthĩ yakwa, yĩla wambatie kuma Misili, kuma Alinoni o kũvika Yavoki, na kũvika Yolotani: kwondũ wa ũu tũnga yu nthĩ isu na mũuo. 14Na Yevitha atũma atũmwa ĩngĩ kwa mũsumbĩ wa ana ma Amimoni: 15na amwĩa, Yevitha asya atĩĩ: Isilaeli ndaaosa nthĩ ya Moavi, kana nthĩ ya ana ma Amimoni; 16ĩndĩ yĩla wambatie kuma Misili, na Isilaeli aendela weũnĩ kũvika Ũkanga Mũtune, na avika Katesi; 17nĩvo ĩndĩ Isilaeli watũmie atũmwa kwa mũsumbĩ wa Etomu, akĩmwĩa, Nĩngũkwĩsũva, eka nĩvĩtĩle nthĩ yaku; ĩndĩ mũsumbĩ wa Etomu ndaaĩthukĩĩsya. Na o ta ũu atũmana kwa mũsumbĩ wa Moavi; nake ndaaĩtĩkĩla: na Isilaeli ekalanga Katesi. 18Na ĩndĩ maendela weũnĩ, na mathyũlũlũka nthĩ ya Etomu, na nthĩ ya Moavi, na mavĩtĩla ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya nthĩ ya Moavi, na mamba maeema mũingo ũla ũngĩ wa Alinoni: ĩndĩ matyaakĩla mũvaka wa Moavi, nũndũ Alinoni waĩ mũvaka wa Moavi. 19Na Isilaeli atũma atũmwa kwa Sioni mũsumbĩ wa Aamoli, mũsumbĩ wa Esivoni; na Isilaeli amwĩa, Nĩtũũkwĩsũva, eka tũvĩtĩle nthĩ yaku tũvike kwakwa. 20Ĩndĩ Sioni ndaaĩtĩkĩla Isilaeli akĩle mũvaka wake; ĩndĩ Sioni oomban'ya andũ make onthe, na mamba maeema ku Yaasa, na mokita na Isilaeli. 21Na Yeova, Ngai wa Isilaeli, anengane Sioni na andũ make onthe kw'okonĩ kwa Isilaeli, namo mamakũna: kwondũ wa ũu Isilaeli mamesya nthĩ yonthe ya Aamoli, ala matwĩe nthĩ ĩsu. 22Na moosa mũvaka w'onthe wa Aamoli, kuma Alinoni kũvika Yavoki, na kuma weũnĩ kũvika Yolotani, watw'ka woo. 23Na yu ĩndĩ Yeova, Ngai wa Isilaeli, nĩwalũngilye Aamoli mbee wa andũ make Isilaeli, naku wĩmosa methĩwe maku? 24Kĩla ngai yaku Kemosi yĩkũnenga kĩthĩwe kyaku we ndwĩosa? O ta ũu o ala Yeova Ngai waitũ ũlũngĩtye mbee waitũ, asu tũkamosa methĩwe maitũ. 25Na yu wĩ mũseango kwĩ Mbalaki mwana wa Nzivoli, mũsumbĩ wa Moavi? Aatata kũkĩlan'ya vinya na Isilaeli, kana aokita namo? 26Yĩla Isilaeli matwĩe Esivoni na tũtũla twayo, na Aloeli na tũtũla twayo, na ndũa syonthe ila syĩ ũtee wa Alinoni, myaka maana atatũ; nĩkĩ mũtyaaitũnga ĩvindanĩ yĩu? 27Nyie ĩndĩ ndikũvĩtanĩsye, ĩndĩ we nũũmbĩka naĩ ũkyũkita nakwa: Yeova, ũla Mũsili, nĩethĩwe mũsili ũmũnthĩ katĩ wa ana ma Isilaeli na ana ma Amimoni. 28Ĩndĩ mũsumbĩ wa ana ma Amimoni ndaaĩthukĩĩsya ndeto sya Yevitha ila wamũtwaĩe.

29Nĩvo ĩndĩ Veva wa Yeova wookie ĩũlũ wa Yevitha, na avĩtĩla Ngileati na Manase, na avĩtĩla Misiva ya Ngileati, na kuma Misiva ya Ngileati avĩta avika kwa ana ma Amimoni. 30Na Yevitha eevĩta wĩvĩto kwa Yeova, na amwĩa, Ethĩwa ũkamanengane ana ma Amimoni w'o kw'okonĩ kwakwa, 31kũkeethĩwa o kĩla kĩumaala kuma mĩomonĩ ya nyũmba yakwa kĩnthaũe, yĩla nĩsyoka na mũuo kuma kwa ana ma Amimoni, kĩkeethĩwa kĩ kya Yeova, na ngakĩthemba kĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a. 32Na ĩndĩ Yevitha ainga kwa ana ma Amimoni akokite namo; na Yeova amanengane kw'okonĩ kwake. 33Na amakũna kuma Aloeli kũvika Minithi, o ndũa mĩongo ĩlĩ, na kũvika Avelikelamimu, na ũai mũnene mũno. Kwondũ wa ũu ana ma Amimoni makĩlw'a vinya nĩ ana ma Isilaeli.

Mwĩĩtu wa Yevitha

34Na Yevitha ooka Misiva mũsyĩ kwake; na, sisya, mwĩĩtu wake aumaala amũthaũe e na tũthembe na akĩsũnga: nake asyaĩtwe e ũmwe; ate o we ndaĩ na mwana kana mwĩĩtu. 35Na kweethĩwa, yĩla wamwonie, atembũanga ngũa syake, na asya, Ĩiaa, mwĩĩtu wakwa! Nĩwantheesya mũno, na wĩ ũmwe wa ala manthĩnasya; nũndũ nĩnamwathamĩsye Yeova kanyw'a wakwa, na nditonya kũalyũka. 36Nake amwĩa, Nau, nĩwamwathamĩsye Yeova kanyw'a waku; mbĩka kwĩanana na ũndũ ũnaumie kanyw'anĩ waku, nũndũ Yeova nũnakũĩvanĩsye kwa amaitha maku, o ana ma Amimoni. 37Na amwĩa ĩthe, Nĩkwe ũũ: ndeka vandũ va myei ĩlĩ, nĩ kana nĩthi na kwanganga iĩmanĩ, na ngĩĩa wĩĩtu wakwa, nyie na atindan'ya makwa. 38Na amwĩa, Thi. Na amũeka athi vandũ va myei ĩlĩ: na athi, we na atindan'ya make, na aĩĩa wĩĩtu wake iĩmanĩ. 39Na kweethĩwa myei ĩlĩ yathela, asyoka kwa ĩthe, ũla wamwĩkie kwĩanana na wĩvĩto wake ũla wevĩtĩte: na ndaamanya mũndũ mũũme. Na kyatw'ika kĩthĩo nthĩnĩ wa Isilaeli, 40atĩ eĩtu ma Isilaeli makĩendaa o kĩla mwaka kũmũlilikana mwĩĩtu wa Yevitha ũla Mũngileati mĩthenya ĩna kila mwaka.

ASILI 12

Yevitha na andũ ma Evalaimu

1Na andũ ma Evalaimu moombanaa vamwe, na mavĩta melekele ngalĩ ya ĩũlũ; na mamũkũlya Yevitha, Ũnainganĩsye nĩkĩ ũkokite na ana ma Amimoni, na ndũneetwĩta tũendan'ye naku? Nĩtũũkũvĩvĩsya nyũmbanĩ yaku na mwaki. 2Na Yevitha amea, Nyie na andũ makwa twaĩ na ĩteta ĩnene na ana ma Amimoni; na yĩla namwĩtie, mũtyaandangĩĩa kuma mokonĩ moo. 3Na yĩla noonie mũtekũndangĩĩa, nĩnaiie thayũ wakwa kw'okonĩ kwakwa, na nainganĩsya nũkite na ana ma Amimoni, na Yeova amanengane kw'okonĩ kwakwa; nũndũ wa kĩ ĩndĩ mwambata kwakwa ũmũnthĩ mũkite nakwa? 4Nĩvo ĩndĩ Yevitha wombanisye andũ onthe ma Ngileati, na okita na Evalaimu; na andũ ma Ngileati makũna Evalaimu, nũndũ nĩmaisye, Inyw'ĩ Angileati, mwĩ akĩi ma Evalaimu, katĩ wa Evalaimu, na katĩ wa Manase. 5Na Angileati makwata masyũko ma Yolotani masiĩĩe Aevelaimu. Na kweethĩwa, yĩla ũmwe wa akĩi ma Evalaimu waasya, Ndekai nĩinge, andũ ma Ngileati mamũkũlasya, Wĩ Mũevalaimu? Ethĩwa asya, Aiee; 6nĩvo ĩndĩ mamwĩaa, Asya Syivolethi ĩndĩ, nake aĩasya Sivolethi; nũndũ ndaatonya kũmĩta nesa: na ĩndĩ maimũkwata, na kũmũaĩa masyũkonĩ ma Yolotani. Na ĩvinda yĩu kwavalũkw'a ma Evalaimu andũ ngili mĩongo ĩna na ilĩ.

7Na Yevitha asilan'ya Isilaeli myaka thanthatũ. Na ĩndĩ Yevitha Mũngileati akw'a, na athikwa ndũani ĩmwe ya ku Ngileati.

Ivisani na Eloni na Avitoni maisilan'ya Isilaeli

8Na ĩtina wake Ivisani wa Mbethi-leemu atw'ĩka mũsilan'ya wa Isilaeli. 9Na aĩ na ana mĩongo ĩtatũ; nake anengane eĩtu make mĩongo ĩtatũ kũngĩ, na atwaĩa ana make eĩtu mĩongo ĩtatũ kuma kũngĩ. Na asilan'ya Isilaeli myaka mũonza. 10Na Ivisani akw'a, na athikwa Mbethi-leemu.

11Na ĩtina wake Eloni Mũnzevuluni atw'ĩka mũsilan'ya wa Isilaeli; na asilan'ya Isilaeli myaka ĩkũmi. 12Na Eloni Mũnzevuluni akw'a, na athikwa Aiyaloni nthĩ ya Nzevuluni.

13Na ĩtina wake Avitoni mwana wa Ileli Mũvilathoni atw'ĩka mũsilan'ya wa Isilaeli. 14Na aĩ na ana mĩongo ĩna, na ana ma ana make mĩongo ĩtatũ, ala makuawa nĩ ndena mĩongo mũonza sya mang'oi: na asilan'ya Isilaeli myaka nyanya. 15Na Avitoni mwana wa Ileli Mũvilathoni akw'a, na athikwa Vilathoni nthĩ ya Evalaimu, nthĩ yĩ iĩma ya Aamaleki.

ASILI 13

Kũsyawa kwa Samusoni

1Na ana ma Isilaeli meeka ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku ĩngĩ; na Yeova amanengane mokonĩ ma Avilisiti myaka mĩongo ĩna.

2Na kwaĩ mũndũ ũmwe wa ku Nzola, wa mũvĩa wa Andani, ũla wetawa syĩtwa yake Manoa; na mũka wake aĩ ngũngũ, na ndasyaaa. 3Na mũlaĩka wa Yeova amumĩlĩla ũ mũndũ mũka, na amwĩa, Sisya yu, wĩ ngũngũ, na ndũsyaaa; ĩndĩ ũkaitava, na ũkĩsyaa mwana. 4Kwondũ wa ũu ĩndĩ ĩsũvĩe, nĩngũkwĩsũva, na ndũkaanyw'e mbinyu o na kĩla kĩtoonasya, na ndũkaaye kĩndũ kĩvuku o na kĩva; 5nũndũ, sisya, ũkaitava, na ũkĩsyaa mwana; na wenzi ndũkaavike mũtwe wake; nũndũ kana kau kakeethĩwa Mũnasili kwa Ngai kuma ke ĩvunĩ: nake akambĩlĩlya kũtangĩĩa Isilaeli kuma mokonĩ ma Avilisiti. 6Na ĩndĩ ũ mũndũ mũka ooka na atavya mũũme, akĩmwĩa, Mũndũ wa Ngai ooka vala nĩĩĩ, na ũthyũ wake wĩĩilyĩ ta ũthyũ wa mũlaĩka wa Ngai, wa kũtĩsya mũno; na ndinamũkũlya kũla wauma, o nake ndanandavya syĩtwa yake: 7ĩndĩ ambĩa, Sisya, ũkaitava, na ũkasyaa mwana; na yu ĩndĩ ndũkaanyw'e mbinyu o na kĩla kĩtoonasya, na ndũkaaye kĩndũ kĩvuku o na kĩva; nũndũ kana

kakeethĩwa Mũnasili kwa Ngai kuma ke ĩvunĩ kũvika mũthenya wa kĩkw'ũ kyake.
8Nĩvo ĩndĩ Manoa wamũvoyie Yeova, na amwĩa, Ame Yeova, nĩngũũvoya, eka mũndũ wa Ngai ũla ũnatũmĩte oke ĩngĩ kwitũ, na aitũmanyĩsya ũndũ twĩĩkana na kana kala kesyawa. 9Na Ngai eethukĩĩsya wasya wa Manoa; na ũla mũlaĩka wa Ngai amũkĩa ũla mũndũ mũka ĩngĩ ailyĩ mũũndanĩ: ĩndĩ Manoa mũũme wake ndaĩ nake. 10Na ũ mũndũ mũka eekalaata, na asemba, na atavya mũũme, na amwĩa, Sisya, ũla mũndũ nĩwanumĩlĩla, o ũla ũnambũkĩe mũthenya ũla ũngĩ. 11Na Manoa ookĩla, na amũatĩĩa mũka, na avika vala ve ũla mũndũ, na amũkũlya, Nue ũnaneenie na mũndũ mũka ũũ? Nake asũngĩa, Ninyie. 12Na Manoa asya, Ndeto syaku yu nĩsyĩthĩwe: mwĩkalĩle wa kana ũkeethĩwa ũilyĩ ata, na tũkeekana nako ata? 13Na mũlaĩka wa Yeova amwĩa Manoa, Maũndũ onthe ala nĩnatavisye mũndũ mũka, nĩesũvĩe. 14Ndakaaye kĩndũ o na kĩva kyumĩte mũsavivũnĩ, o na ndakaanyw'e mbinyu kana kĩla kĩtoonasya, o na ndakaaye kĩndũ kĩvuku o na kĩva; onthe ala nĩnamwĩaĩe nasũvĩe.
15Na Manoa eea ũla mũlaĩka wa Yeova, Nĩngũkwĩsũva, eka tũkwĩkalangye, tũkũaĩe katena ka mbũi. 16Na mũlaĩka wa Yeova eea Manoa, O na mwambĩkalangya, ndiya lĩu waku; na ethĩwa nũkũmban'ya nthembo ya ũvĩvw'a, no mũvaka ũthembee Yeova. Nũndũ Manoa ndeesĩ kana nĩ mũlaĩka wa Yeova. 17Na Manoa akũlya mũlaĩka wa Yeova, Wĩtawa ata, nĩ kana, ndeto syaku syeanĩa, tũtonye kũkũtaĩa? 18Na mũlaĩka wa Yeova amwĩa, Wĩngũlya syĩtwa yakwa nĩkĩ, nayo nĩ ya ũseng'ya? 19Na ĩndĩ Manoa oosanĩsya katena ka mbũi na nthembo ya mũtu, na amũthembea Yeova ĩvianĩ ĩũlũ: na mũlaĩka eeka wa ũseng'ya; na Manoa na mũka masyaĩĩsya. 20Nũndũ kweethĩiwe, yĩla ũlĩlĩnzĩ wa mwaki wambataa ĩtunĩ kuma kĩthembeonĩ, mũlaĩka wa Yeova nĩwambatie ũlĩlĩnzĩnĩ wa kĩthembeo: na Manoa na mũka masyaĩĩsya; na mavalũka nthĩ na mothyũ moo. 21Ĩndĩ ũla mũlaĩka wa Yeova ndanaumĩlĩla Manoa kana mũka ĩngĩ. Nĩvo ĩndĩ Manoa wamanyie kana eĩ mũlaĩka wa Yeova. 22Na Manoa eea mũka, Nĩtũũkw'a, vate ndĩi, nũndũ nĩtwamwona Ngai. 23Ĩndĩ mũka amwĩa, Kethĩwa Yeova nũkwendaa kũtũaa, ndeĩ osa nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo ya mũtu mokonĩ maitũ, o na ndeĩ atwon'ya maũndũ asu onthe, o na ndeĩ atavan'ya maũndũ ta asu ĩvinda yĩĩ. 24Na ũ mũndũ mũka asyaa mwana, na amwĩta syĩtwa yake Samusoni: na kana keana, na Yeova akaathima. 25Na Veva wa Yeova ambĩlĩlya kũmwĩkĩthya maũndũ ku Maane-ndani, katĩ wa Nzola na Esitaoli.

ASILI 14

Samusoni na mũndũ mũka wa Timina

1Na Samusoni atheea Timina, na oona mũndũ mũka ku Timina wa eĩtu ma Avilisiti. 2Na ambata, na atavya ĩthe na nyinyia, na amea, Nĩnonete mũndũ mũka ku Timina wa eĩtu ma Avilisiti: yu ĩndĩ ndwaĩai we ethĩwe kĩveti kyakwa. 3Nĩvo ĩndĩ ĩthe na nyinyia mamũkũlilye, Kũti mũndũ mũka nongi katĩ wa eĩtu ma ana-a-au, kana andũnĩ makwa onthe, ũndũ ũkũthi kwa Avilisiti ala mate aĩke kũtwaa kĩveti? Na Samusoni amwĩa ĩthe, Ndwaĩa ũsu; nũndũ nũkũmbendeesya mũno. 4Ĩndĩ ĩthe na nyinyia matyaamanya kana ũndũ ũsu waĩ wa Yeova; nũndũ nĩwamanthaa ũndũ kwa Avilisiti. Na ĩvinda yĩu Avilisiti nĩmasumbĩkĩte Isilaeli.
5Na ĩndĩ Samusoni atheea Timina, e na ĩthe na nyinyia, na mavika mĩũndanĩ ya mĩsavivũ ya Timina: na, sisya, mũnyambũ wa mũika wamũtundumĩa. 6Na Veva wa Yeova ooka ĩũlũ wake na vinya, na awatũan'ya o tondũ waĩ atũan'ya katena ka mbũi; na ndaĩ na kĩndũ kw'okonĩ kwake: ĩndĩ ndaatavya ĩthe kana nyinyia ũndũ weka. 7Na atheea, na aneenan'ya na ũla mũndũ mũka; nake amwendeesya Samusoni mũno. 8Na itinanga asyoka amũtwae; na aathũka asisye kĩla kimba kya mũnyambũ: na, sisya, vaĩ kĩthuĩ kya nzũkĩ nthĩnĩ wa kimba kya ũla mũnyambũ, na ũkĩ wa nzũkĩ. 9Na atwa na moko make, na athi, akĩya o aendete; na avika vala ve ĩthe na nyinyia, na amanenga, na maya; ĩndĩ ndaamatavya kana aumya ũkĩ ũsu wa nzũkĩ kimbanĩ kya mũnyambũ.
10Na ĩthe atheea kwa ũ mũndũ mũka: na Samusoni avoka mboka e kw'o; nũndũ nĩw'o anake meekaa. 11Na kweethĩwa, yĩla mamwonie, mamũetee amũtindya mĩongo ĩtatũ methĩwe nake. 12Na Samusoni amea, Ekai yu, nĩmũkwatye ndaĩ: ethĩwa nĩmũtonya kũmĩndavya katĩ wa mĩthenya ĩsu mũonza ya mboka, na mũkĩmĩmanya, nĩvo nĩmũnenga ngũa mĩongo ĩtatũ sya katane na ngũa ingĩ mĩongo ĩtatũ sya ũkũan'ya; 13ĩndĩ ethĩwa mũtitonya kũndavya yo, nĩvo mwĩnenga ngũa mĩongo ĩtatũ sya katane na ngũa ingĩ mĩongo ĩtatũ sya ũkũan'ya. Na mamwĩa, Kwatan'ya ndaĩ yaku, nĩ kana tũmĩw'e. 14Na amea,

Kuma kwa ũla ũĩsaa kwaumie kya ũya,
Na kuma kwa ũla wĩ vinya kwaumie mũyo.

Na matyaatonya kũmĩtavan'ya ĩ ndaĩ katĩ wa mĩthenya ĩsu ĩtatũ.

15Na kweethĩwa mũthenya wa mũonza, meea mũka wa Samusoni, Sengasenga mũemeu, nĩ kana atũtavye ĩla ndaĩ, tũtikese ũkũvĩvya na mwaki we na nyũmba ya au: kau mũinatwĩtaa mũtũvute? Ũu ti w'o? 16Na mũka wa Samusoni aĩa e mbee wake, na amwĩa, Noũmenete, na ndũmbendete: nũkwatĩtye ana ma andũ makwa ndaĩ na ndũneemĩndavya. Na amwĩa, Sisya, ndineemĩtavya nau kana mwaitũ, na nĩkũtavya we? 17Na aĩa e mbee wake mĩthenya mũonza, ĩla yaĩ ya mboka yoo: na kweethĩwa mũthenya wa mũonza amũtavya, nũndũ amũthing'ĩĩsye mũno; nake amatavya ana ma andũ make ĩ ndaĩ. 18Na andũ ma ĩ ndũa mũthenya ũsu wa mũonza syũa

yĩtanathũa mamũkũlya, Nĩ kyaũ kĩ mũyo kwĩ ũkĩ wa nzũkĩ? Na nĩ kyaũ kĩ vinya kwĩ mũnyambũ? Nake amea,
Kethĩwa mũinenza na moi yakwa,
Mũiĩthĩwa mũmanyie ndaĩ yakwa.
19Na Veva wa Yeova ooka na vinya ĩũlũ wake, nake atheea Asikeloni, na akũna andũ mĩongo ĩtatũ ma vo, na oosa mũtavo woo, na amanenga ala mamũtavisye ĩla ndaĩ ngũa sya ũkũan'ya. Na ũthatu wake wakana, na ambata mũsyĩ kwa ĩthe. 20Ĩndĩ mũka wa Samusoni anenganwe kwa mũtindan'ya wake, ũla watw'ĩte mũnyanyae.

ASILI 15

1Na kweethĩwa ĩtinanga, ĩvinda ya ngetha ya nganũ, Samusoni athi kũsisya mũka e na katena ka mbũi; na asya, Ngalika kwa kĩveti kyakwa kasũmbanĩ nthĩnĩ. Ĩndĩ mũthoni ndaaĩtĩkĩla alike. 2Na mũthoni asya, Nĩ w'o, nasũanĩie nĩwamũmenie vyũ; kwondũ wa ũu nĩnamũnengie mũtindan'ya waku: mũinae ti mwanake kwĩ we? Nĩngũkwĩsũva, mũtwae vandũ vake. 3Na Samusoni amea, Ĩvinda yĩĩ ngeethĩwa nde na ĩvĩtyo ngalĩ ĩ ya Avilisiti, nameka naĩ. 4Na Samusoni athi na akwata mbĩwa maana atatũ, na oosa isinga, na eelekanĩlya kĩsithe kĩĩ na kĩĩ, na oovelela kĩsinga katĩ wa kĩla isithe ilĩ. 5Na yĩla wakwatisye isinga, ailekya syathi syalika lĩunĩ ũtũĩtye wa Avilisiti, na avĩvya syove o na lĩu ũtũĩtye, o na mĩũnda ya mĩthata. 6Nĩvo ĩndĩ Avilisiti makũlanilye, Ũla wĩkie ũu nũũ? Na masũngĩana, Samusoni, mũthoni wa ũla Mũtimina, nĩkwĩthĩwa nĩwosete kĩveti kyake, na akakĩnenga mũtindan'ya wake. Na Avilisiti mambata, na mavĩvya ũ mũndũ mũka na ĩthe na mwaki. 7Na Samusoni amea, Ethĩwa mwĩkaa ũu, vate ndĩi ngeeĩvanĩsya kwenyu, na ĩtina wa ũu ngĩeka. 8Na amavĩlĩa maũũ na mawaswa na ũai mũnene: na atheea na atũa mũvatĩnĩ wa ĩvĩa ya Etamu.

Samusoni aikĩlya Avilisiti vinya ndũanĩ ya Lei

9Na ĩndĩ Avilisiti mambata, na mamba maeema kwa Yuta, na meenyasya ku Lei. 10Na andũ ma Yuta mamakũlya, Mwambatĩte kũkita naitũ nĩkĩ? Na masũngĩa, Nĩtwambatĩte tũmwove Samusoni, tũmwĩke o tondũ ũtwĩkĩte. 11Nĩvo ĩndĩ andũ ngili itatũ ma Yuta matheeie mũvatĩnĩ wa ĩvia ya Etamu, na mamwĩa Samusoni, Ndwĩsĩ kana Avilisiti nĩmo matũsumbĩkĩte? Ĩndĩ ũndũ ũũ ũtwĩkĩte nĩ mwaũ? Nake amea, O tondũ mambĩkie, now'o nĩmekĩte. 12Na mamwĩa, Twatheea tũkwove, nĩ kana tũkũnengane mokonĩ ma Avilisiti. Na Samusoni amea, Mbĩavĩei, kana mũtinthũũmũkĩa inyw'ĩ ene. 13Na maneena nake, makĩmwĩa, Aiee; ĩndĩ nĩtũũkwova ũlũme, na tũkĩkũnengane mokonĩ moo: ĩndĩ, nĩ w'o ki, tũtikũaa. Na mamwova na makanda elĩ meũ, na mamwambatya kuma yĩla ĩvianĩ.
14Na avika Lei, Avilisiti mausya ngemi makĩkomana nake: na Veva wa Yeova ooka ĩũlũ wake na vinya, na makanda ala maĩ mokonĩ make matw'ĩka o ta ndii sya katane syavĩvw'a na mwaki, na makanda mavalũka kuma mokonĩ make. 15Na oona ũkambuu wa ĩng'oi ũte ũkũũ, na atambũũkya kw'oko kwake, na awosa, na akũna andũ ngili naw'o. 16Na Samusoni asya,
Na ũkambuu wa ĩng'oi, mbumbu ĩũlũ wa mbumbu,
Na ũkambuu wa ĩng'oi nĩnakũna andũ ngili.
17Na kweethĩwa, amina kũneena, ekya ũkambuu kuma kw'okonĩ kwake; na vandũ vau veetwa Lamathĩ-leĩ. 18Na akwatwa nĩ waũni mũnene, na amwĩkaĩla Yeova, na asya, Nũnenganĩte ũvonokyo ũũ mũnene na kw'oko kwa mũthũkũmi waku; na yu nĩngũkw'a nũndũ wa waũni, na ngĩvalũka mokonĩ ma ala mate aĩke. 19Ĩndĩ Ngai aatũa kasongolimanĩ kala ke ku Lei, na vauma kĩw'ũ; na yĩla wanywie, veva wake wamũsyokea ĩngĩ, na avuũka: kwondũ wa ũu syĩtwa yavo veetwa Eni-akole, ĩla yĩ Lei, kũvika ũmũnthĩ. 20Na asilan'ya Isilaeli myaka mĩongo ĩlĩ mĩthenyanĩ ya Avilisiti.

ASILI 16

Samusoni e ndũanĩ ya Ngasa

1Na Samusoni athi Ngasa, na oona ĩlwaya vo, na alika kwayo. 2Na Angasa matavw'a, kũkyaw'a, Samusoni nĩ mũku kũũ. Na mamũthyũlũlũka mamũvinganĩsya nthĩnĩ, na mamwoveesya mbingĩlonĩ ya ndũa ũtukũ w'onthe, na nĩmakilĩtye ũtukũ w'onthe, makyasya, Tweteele kũvika masũilũnĩ, na ĩndĩ tũkĩmũaa. 3Na Samusoni akoma mũvaka ũtukũ katĩ, na ookĩla ũtukũ katĩ, na akwata mĩomo ya mbingĩlo ya ĩ ndũa, na ila itũi ilĩ, na aikũanĩsya vamwe na kĩvingi, na asilĩĩla ituonĩ syake, na aikua asyambatya mũtumbĩnĩ wa kĩĩma kĩla kyelekele Eviloni.

Samusoni na Ndelila

4Na kweethĩwa ĩtina, amwenda mũndũ mũka wĩ mwandanĩ wa Soleki, ũla wetawa syĩtwa yake Ndelila, 5Na eaĩi ma Avilisiti mambata kwake, na mamwĩa, Mũsengasenge, ũmanye vala vinya wake mũnene ũĩ, na ũndũ tũtonya kũmũkĩlya vinya, nĩ kana tũmwove tũmũthĩn'ye: na tũkakũnenga kĩla ũmwe waitũ ilungu sya vetha ngili ĩmwe na ĩana yĩmwe. 6Na Ndelila eea Samusoni, Nĩngũkwĩsũva, ndavya vala vinya waku mũnene ũĩ, na ũtonya kwovwa na kyaũ ũkathĩnw'e. 7Na Samusoni amwĩa, Ethĩwa nĩmeũmbova na ndii mũonza nzĩũ ila ite mbovu, nĩvo nĩaa vinya, na ngeethĩwa o ta mũndũ ũngĩ. 8Nĩvo ĩndĩ eaĩi ma Avilisiti mamũetee ndii mũonza nziũ ite mbovu, na amwova nasyo. 9Na ĩndĩ aĩ na oveesya mekalĩte kasũmbanĩ ka nthĩnĩ. Na amwĩa, Avilisiti nĩmeũkũkwata, Samusoni. Nake atw'a ndii isu, o ta ũlii wa katane ũndũ ũtw'ĩ kaa wakiita mwaki. Kwondũ wa ũu vinya wake ndwaamanyĩka.
10Na Ndelila eea Samusoni, Sisya, nũnambũĩa ngũĩ, na ũnandavya movũngũ: na nĩngũkwĩsũva, ndavya yu ũtonya kwovwa na kyaũ. 11Nake amwĩa, Ethĩwa

nomambova na makanda meũ ki ala mataaova kĩndũ, nĩvo nĩaa vinya na ngeethĩwa o ta mũndũ ũngĩ. 12Na ĩndĩ Ndelila oosa makanda meũ, na amwova namo, na amwĩa, Avilisiti nĩmeũkũkwata, Samusoni. Na ala oveesya mekalĩte kasũmbanĩ ka nthĩnĩ. Nake amatw'a mauma mokonĩ make o ta kaũlii.
13Na Ndelila amwĩa Samusoni, Kũvika o na yu ũmbũĩaa ngũĩ, na kũndavya movũngũ: ndavya ũtonya kwovwa na kyaũ. Nake amwĩa, Ethĩwa ũkatumanĩsya ithũkũ ii mũonza sya nzw'ĩĩ sya mũtwe wakwa na ndii sya kĩtumi. 14Na ailũman'ya mũno na kyambo, na amwĩa, Avilisiti nĩmeũkũkwata, Samusoni. Na aamũka kuma toonĩ, na akũa kyambo kya mũamba, na ndii sya kĩtumi.
15Nake amwĩa, Ũtonya ũneena ata, Nyie nĩngwendete, yĩla ngoo yaku ĩte vamwe nakwa? Nũmbũĩĩte ngũĩ mavinda asu atatũ, na ndũneendavya vala vinya waku mũnene ũĩ. 16Na kweethĩwa, yĩla wamũthingĩĩsye na ndeto syake kĩla mũthenya na kũmũthetheesya, ngoo yake yanyamaa yesa ũkw'a. 17Nake amũtavya ũndũ wĩ ngoonĩ yake w'onthe, na amwĩa, Wenzĩ ndwaavika mũtwe kwakwa; nũndũ nekalile nĩ Mũnasili kwa Ngai kuma nĩ ĩvunĩ ya mwaitũ: ethĩwa ngeenzwa, nĩvo vinya wakwa wĩuma kwakwa, nakwa ngatw'ĩka mwonzu, na ngeethĩwa o ta mũndũ ũngĩ.
18Na yĩla Ndelila wonie kana nĩwamũtavya w'onthe ũla wĩ ngoonĩ yake, atũmana ete eaĩi ma Avilisiti, akĩmea, Ambatai o ĩvinda yĩĩ yĩmwe, nũndũ nĩwandavya w'onthe ũla wĩ ngoonĩ yake. Nĩvo ĩndĩ eaĩi ma Avilisiti mambatie vala ũĩ, na maete ila mbesa na moko moo. 19Nake amũkomya too maũũnĩ make; na eeta mũndũ, nake asyenza ila ithũkũ mũonza sya mũtwe wake; na ambĩlĩlya kũmũthĩn'ya, na vinya wake wamuma. 20Na asya, Avilisiti nĩmeũkũkwata, Samusoni. Nake aamũka kuma toonĩ, na asya, Nyie nĩngumaala o ta mavinda ala angĩ, na kwĩvuunza. Ĩndĩ ndaamanya kana Yeova nĩwamũtia. 21Na Avilisiti mamũkwata, na mamũvũthũanga metho; na mamũtheesya Ngasa, na mamwĩkĩa mbĩngũ sya ũthuku; nake athiĩaa nyũmbanĩ ya kolokolo. 22Indĩ nzw'ĩĩ sya mũtwe wake syambĩlĩlya kwĩana ĩngĩ ĩtina wa eenzwa.

Kĩkw'ũ kya Samusoni

23Na ala eaĩi ma Avilisiti moombana vamwe nĩ kana mamũthembee Ndakoni ngai yoo nthembo nene, na kũtana; nũndũ maasya, Ngai yaitũ nĩnenganĩte Samusoni mũmaitha waitũ mokonĩ maitũ. 24Na yĩla andũ mamwonie, mataĩa ngai yoo; nũndũ maisye, Ngai yaitũ nĩnenganĩte mũmaitha waitũ mokonĩ maitũ na mwanangi wa nthĩ yaitũ, ũla woaie aingĩ maitũ. 25Na kweethĩwa, yĩla ngoo syoo syatana, masya, Mwĩtei Samusoni, nĩ kana atũthaũkĩe. Nao mamwĩta Samusoni kuma nyũmbanĩ ya kolokolo; nake amathaũkĩa. Na mamũũngamya katĩ wa ituĩ: 26na Samusoni eea kĩla kĩmwana kyamũkwete kw'oko, Ndekya nĩkwatange ituĩ ila iũngamĩtye nyũmba ĩno, nĩ kana nĩsyaĩĩe. 27Na ĩndĩ nyũmba ĩsu yausũĩte aũme na aka; na eaĩi onthe ma Avilisiti maĩ vo; na kwaĩ aũme na aka ta ngili itatũ kĩalanĩ ĩũlũ, ala meloelaa Samusoni aithaũka.
28Nake Samusoni amwĩkaĩla Yeova, na asya, Ame Mwĩaĩi Yeova, ndilikana, nĩngũũvoya, na mbĩkĩa vinya, nĩngũũvoya, o ĩvinda yĩĩ yoka, ame Ngai, nĩ kana nĩyĩĩvanĩsye o ĩmwe kwa Avilisiti nũndũ wa metho makwa elĩ. 29Na Samusoni akwata ila ituĩ ilĩ sya katĩ ila syaũngamĩtye nyũmba ĩsu, na ailuuta, kĩmwe na kw'oko kwake kwa aũme, na kĩla kĩngĩ na kw'oko kwake kwa aka. 30Na Samusoni asya, Eka nĩkw'e vamwe na Avilisiti. Nake eenyitĩĩa na vinya wake w'onthe; na nyũmba yavalũkĩla ala eaĩi, na andũ onthe ala maĩ nthĩnĩ wayo. Kwondũ wa ũu akw'ũ ala woaie aikw'a nĩ aingĩ kwĩ ala woaĩte e thayũ. 31Nĩvo ĩndĩ ana-a-inyia make na nyũmba yonthe ya ĩthe matheea, na mamwosa, na mamwambatya, na mamũthika katĩ wa Nzola na Esitaoli, vandũnĩ va mbũa va andũ ma Manoa, ĩthe wake. Nake asilanilye Isilaeli myaka mĩongo ĩlĩ.

ASILI 17

Ũthaithi wa mĩvw'anano wa Mika

1Na kwaĩ mũndũ wa nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, ũla wetawa syĩtwa yake Mika. 2Na amwĩa inyia wake, Ilungu sya vetha ngili ĩmwe na ĩana yĩmwe ila wooyĩwe, ĩla waumanĩe ũndũ wasyo, o na ĩngĩ waneena matũnĩ makwa, sisya, ũla vetha wĩ nakwa; nĩnawosie. Na inyia wake asya, Mwana wakwa naathimwe nĩ Yeova. 3Na amũtũngĩa inyia wake ila ilungu sya vetha ngili ĩmwe na ĩana yĩmwe; na inyia wake asya, Nĩ w'o, vetha ũũ nĩngũvathĩa Yeova wĩthĩwe mũtheu wume kw'okonĩ kwakwa kwondũ wa mwana wakwa, ũndũ wa kũseũvya mũvw'anano mwasũvye na mũvw'anano ũseũvĩtw'e na syĩndũ itwekethetw'e: na yu kwondũ wa ũu nĩngũũtũngĩa. 4Na yĩla wamũtũngĩie inyia wake ũla vetha, inyia wake oosa ilungu sya vetha maana elĩ, na amũnenga mũtwii, ũla waiseũvisye mũvw'anano mwasũvye na mũvw'anano ũseũvĩtw'e na syĩndũ matwekethetye: na waĩ nyũmbanĩ ya Mika. 5Na mũndũ ũsu Mika aĩ na nyũmba ya i ngai, na aseũvya evoti, o na telavimu, na avatha ũmwe wa ana make, ũla watw'ĩkie mũthembi wake. 6Mĩthenya ĩsu kũtyaĩ mũsumbĩ nthĩnĩ wa Isilaeli: kĩla mũndũ eekaa o ũndũ wonaa wĩ ũseo.
7Na kwaĩ mwanake wa Mbethi-leemu-yuta, wa mũvĩa wa Yuta, ũla waĩ Mũlivai; nake ekala ũeni kw'o. 8Na mũndũ ũsu auma ĩ ndũanĩ, o Mbethi-leemu-yuta, akekale ũeni vala ũtonya kwona vandũ; nake avika nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu nyũmbanĩ ya Mika, e kyalonĩ kyake. 9Na Mika amũkũlya, Wauma va? Nake amũsũngĩa, Nyie nĩ Mũlivai wa Mbethi-leemu-yuta, na nĩendete ngekale ũeni vala ndonya kwona vandũ. 10Na Mika amwĩa, Tũa nakwa, naku ũitw'ĩka nau na mũthembi kwakwa, na ngaũnenga ilungu ĩkũmi sya vetha kĩla mwaka, na ngũa sya kwĩkĩa, na lĩu waku. Na

ĩndĩ ũla Mũlivai alika nthĩnĩ. 11Na ũla Mũlivai eanĩwa nĩ kũtũa na mũndũ ũsu; na ũla mwanake atw'ĩka kwake ta ũmwe wa ana make. 12Na Mika avatha ũla Mũlivai, na mwanake ũsu atw'ĩka mũthembi wake, na eethĩawa nyũmbanĩ ya Mika. 13Na ĩndĩ Mika asya, Yu nĩnĩsĩ kana Yeova akambĩka nesa, nũndũ nĩ na Mũlivai ethĩwe mũthembi wakwa.

ASILI 18

Mika na ana ma Ndani

1Mĩthenya ĩsu kũtyaĩ mũsumbĩ nthĩnĩ wa Isilaeli: na mĩthenya ĩsu mbaĩ ya Andani meemanthĩa ũtiĩwa matũae; nũndũ kũvika mũthenya ũsu ũtiĩwa woo ndwaĩ ũnamba ũmavalũkĩla mbaĩnĩ sya Isilaeli. 2Na ana ma Ndani matũma andũ atano ma mũvĩa woo kuma ũtalonĩ woo w'onthe, andũ ngũmbaũ, kuma ku Nzola, na kuma Esitaoli, nĩ kana mathĩane nthĩ ĩsu, na kũmĩkuũa; na mamea, Endai, mũkakuũe nthĩ ĩsu. Nao mavika nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, nyũmbanĩ ya Mika, na makoma vo. 3Me vakuvĩ na nyũmba ya Mika, mamanya wasya wa ũla mwanake Mũlivai; nao meelelũkĩla vo, na mamũkũlya, Nũũ wakũetie kũũ? Na wĩĩka ata vaa? Na wĩ na kyaũ vaa? 4Nake amea, Ũũ na ũũ nĩw'o Mika ũmbĩkĩte, na nũnandĩkĩte, nakwa nĩndw'ĩkĩte mũthembi wake. 5Na mamwĩa, Nĩtũũkwĩsũva, mũkũlye Ngai, nĩ kana tũmanye kana nzĩa ĩla tũkwete kana ĩkaathimĩka. 6Na mũthembi amea, Endai na mũuo: nzĩa ĩla mũkwete Yeova nũmyene.

7Nĩvo ĩndĩ ala andũ atano maendie, na mavika Laisa, na moona andũ ala maĩ nthĩnĩ wayo, ũndũ matũaa meyelele, o tondũ Asitoni matwĩe, mauĩtye na meyelele; nũndũ kũtyaĩ mũndũ nthĩnĩ wa nthĩ ĩsu waĩ na ũtonyi ũla waĩ amasonokya ũndũnĩ o na wĩva, namo maĩ kũasa na Asitoni, na matyaĩ na ũndũ na mũndũ o na wĩva. 8Na mavika kwa ana-a-inyia moo ku Nzola na Esitaoli: na ana-a-inyia mamakũlya, Mwĩasya ata? 9Na mamea, Ũkĩlai, twambatei tũkokite nao; nũndũ nĩtũmyonete nthĩ ĩsu, na lĩlĩĩ, nĩ nzeo mũno: nenyu nĩmũkilĩtye? Mũtikethĩwe atulu wa kũthi na kũlika nĩ kana mũmĩmesye. 10Yĩla mwĩthi, mũkavika kwa andũ meyelele, na nthĩ ĩsu nĩ nene; nũndũ Ngai nũmĩnenganĩte mokonĩ menyũ, vandũ vataaa kĩndũ o na kĩva kĩ kũũ nthĩ.

11Na kw'o kwauma andũ maana thanthatũ mekĩe mĩio ya kaũ ma mũvĩa wa Andani, kuma ku Nzola, na kuma Esitaoli. 12Na mambata, na mamba maeema ku Kiliathi-yealimu, nthĩnĩ wa Yuta: kwondũ wa ũu maveta vandũ vau Maane-ndani kũvika ũmũnthĩ; sisya, yĩ ĩtina wa Kiliathi-yealimu. 13Na mavĩta kuma ku mavika nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, na mavika nyũmbanĩ ya Mika.

14Nĩvo ĩndĩ ala andũ atano ala maendie kũthiana nthĩ ya Laisa masũngĩie na mamea ana-a-ĩthe moo, Nĩmwĩsĩ kana nyũmbanĩ ii ve evoti, na telavimu, na mũvw'anano mwasũvye, na mũvw'anano ũseũvĩtw'e na syĩndũ matwekethetye? Yu ĩndĩ sũanĩai ũndũ mũkwĩka. 15Nao meelelũkĩĩla vo, na mavika nyũmbanĩ ya ũla mwanake Mũlivai, o nyũmbanĩ ya Mika, na mamũkũlya ũvoo wake. 16Na ala andũ maana thanthatũ mekĩe mĩio ya kaũ, ala maĩ ma ana ma Ndani, maũngama ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ. 17Na ala andũ atano ala maendie kũthiana ĩla nthĩ mambata, na malika vo nthĩnĩ, na moosa ũla mũvw'anano mwasũvye, na yĩla evoti, na ila telavimu, na ũla mũvw'anano ũseũvĩtw'e na syĩndũ matwekethetye: na ũla mũthembi aũngama ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ vamwe na ala andũ maana thanthatũ mekĩe mĩio ya kaũ. 18Na yĩla asu malikile nyũmbanĩ ya Mika, na kũete mũvw'anano mwasũvye, na yĩla evoti, na ila telavimu, na ũla mũvw'anano ũseũvĩtw'e na syĩndũ matwekethetye, ũla mũthembi amakũlya, Mwĩĩka ata inyw'ĩ? 19Nao mamwĩa, Vindya, kunĩka kanyw'a waku na kw'oko, na ũithi naitũ, wĩthĩwe ĩthe na mũthembi kwitũ: ũu nĩw'o kavaa kwaku kwĩthĩwa mũthembi wa nyũmba ya mũndũ ũmwe, kana kwĩthĩwa mũthembi wa mbaĩ na mũvĩa nthĩnĩ wa Isilaeli? 20Na ngoo ya mũthembi yatana, nake oosa yĩla evoti, na ĩla telavimu, na ũla mũvw'anano mwasũvye, na alika andũnĩ asu.

21Na ĩndĩ meethyũũa na maenda, na matongosya syana ila nini o na indo na mĩio. 22Na yĩla maĩ kũasa na nyũmba ya Mika, andũ ala matwĩe nyũmbanĩ ila syaĩ vakuvĩ na nyũmba ya Mika moombana vamwe, na maatĩĩa ana ma Ndani mamakwata. 23Na mamanĩĩsya ana ma Ndani. Nao mathyũũa mothyũ moo, na mamũkũlya Mika, Wĩ na ũndũ mwaũ, ũndũ wooka na nguthu yĩana ũu? 24Nake asya, Inyw'ĩ nĩmwosie ngai ila naseũvisye, na mũthembi, nenyu nĩmũendete, nakwa nĩ na kĩngĩ kyaũ? Na nĩkĩ ĩndĩ mũũngũlya, Wĩ na ũndũ mwaũ? 25Na andũ ma Ndani mamwĩa, Wasya ũsu waku ndũkew'ĩke katĩ waitũ, ala me na ũthatu maikese ũkũthũũmũkĩa, naku ũkyasya thayũ waku, vamwe na mathayũ ma andũ ma nyũmba yaku. 26Na ana ma Ndani meendea: na yĩla Mika wonie kana me na vinya kwĩ we, eethyũũa na asyoka nyũmbanĩ yake.

27Namo matwaa kĩla Mika waseũvĩtye, na ũla mũthembi waĩ nake, na mavika Laisa, kwa andũ mauĩtye na meyelele, na mamakũna kwa kũmatemanga na ũvyũ; na mavĩvya ĩ ndũa na mwaki 28Na kũtyaĩ mũvonokya, nũndũ yaĩ kũasa na Sitoni, nao matyaĩ na ũndũ na mũndũ o na wĩva; nayo yaĩ mwandanĩ ũla wĩ vakuvĩ na Mbethi-leovu. Na maaka ndũa, na mamĩtũa. 29Na meeta syĩtwa ya ndũa ĩsu Ndani, kũatĩĩa syĩtwa ya ĩthe woo Nadni, ũla wasyaiwe nĩ Isilaeli: ĩndĩ syĩtwa ya ĩla ndũa mbee yeetawa Laisa. 30Na ana ma Ndani meeũngamĩsya ũla mũvw'anano mwasũvye; na Yonathani, mwana wa Ngelisoni, mwana wa Mose, we na ana make maĩ athembi kwa mbaĩ ya Ndani kũvika mũthenya wa kũtavwa kwa nthĩ ĩsu. 31Na ĩndĩ meeũngamĩsya mũvw'anano mwasũvye wa Mika ũla waseũvĩtye, ĩvinda yonthe yĩla nyũmba ya Ngai yaĩ Silo.

ASILI 19

Mũlivai na mũndũ mũka ngombo

1Na kweethĩwa mĩthenya ĩsu, yĩla kũtaĩ mũsumbĩ nthĩnĩ wa Isilaeli, kwaĩ Mũlivai ũmwe wekalaa ũeni ngalĩ ĩla ĩngĩ ya nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, ũla wetwaĩe mũndũ mũka ngombo wa Mbethi-leemu-yuta. 2Na mũndũ mũka ũsu ngombo amũthĩn'ya kwa kwĩka ũmalwaya, na amũtia athi nyũmbanĩ kwa ĩthe ku Mbethi-leemu-yuta, na ekalile kw'o vandũ va myei ĩna. 3Na mũũme ookĩla, na amũatĩĩa, e na mũthũkũmi wake, na mang'oi elĩ, akaneene nake nesa, amũtũnge ĩngĩ: na ũla mũndũ mũka amũthokya nyũmbanĩ ya ĩthe; na yĩla ĩthe wa mwĩĩtu ũsu wamwonie, atana ũndũ wa kũmwona. 4Na mũthoni, ĩthe wa mwĩĩtu ũsu, amwĩkalya; nake ekala nake mĩthenya ĩtatũ: na ĩndĩ maya na manyw'a, na kũkoma kw'o. 5Na kweethĩwa mũthenya wa kana, mookĩla kĩoko tene, nake ookĩla nĩ kana aende: na ĩthe wa ũla mwĩĩtu amwĩa mũthoni, Ĩkĩa ngoo yaku vinya na kalungu ka kĩmũtũ, na ĩtina mũkĩyĩendea. 6Na ĩndĩ mekala nthĩ, na maya na manyw'a, elĩ vamwe: na ĩthe wa ũla mwĩĩtu atavya mũthoni, Nĩngũkwĩsũva, endeew'a nĩ kwĩkala ũtukũ w'onthe, na ngoo yaku nĩtane. 7Na ũla mũndũ ookĩla nĩ kana aende; ĩndĩ mũthoni amũthetheesya mũno, nake akoma ĩngĩ kw'o. 8Na ookĩla kĩoko tene mũthenya wa katano nĩ kana athi; na ĩthe wa ũla mwĩĩtu amwĩa, Ĩkĩa ngoo yaku vinya nĩngũkwĩsũva, na ĩkalanga syũa yeeeke; na maya, me elĩ. 9Na yĩla ũla mũndũ wokĩlile nĩ kana aende, we, na ũla mũndũ mũka wake ngombo, na mũthũkũmi wake, mũthoni, ĩthe wa ũla mwĩĩtu, amwĩa, Sisya, yu mũthenya nĩ mũendu, nĩngũkwĩsũva, ĩkala ũtukũ w'onthe: sisya, syũa yĩkilĩlye ũthũa, koma kũũ, nĩ kana ngoo yaku ĩtane; na ũnĩ tene wĩkwata nzĩa, nĩ kana wĩnũke.

10Ĩndĩ ũla mũndũ ndaaĩtĩkĩla kwĩkala ũtukũ ũsu, ĩndĩ ookĩla na athi, na avika kwelekela Yevusi (nayo nĩ Yelusaleme): nake aĩ na mang'oi elĩ me matandĩke; o na ũla mũndũ mũka wake ngombo aĩ nake. 11Yĩla maĩ vakuvĩ na Yevusi, mũthenya waĩ mũendu mũno; na ũla mũthũkũmi amwĩa vwana wake, Nĩngũkwĩsũva, ũka, twelelũkĩĩle ndũa ĩno ya Ayevusi, tũkome vo. 12Na vwana wake amwĩa, Tũtiathũka ndũa ya mũndũ wa nthĩ ĩngĩ, ĩte ya ana ma Isilaeli; ĩndĩ nĩtũũvĩta tũvike Ngivea. 13Na amwĩa mũthũkũmi wake, Ũka tũthengeee vandũ vamwe va kũndũ kũũ; na nĩtũũkoma Ngivea, kana Lama. 14Na ĩndĩ mavĩta na meeendea; na syũa yamathũĩĩa me vakuvĩ na Ngivea, ĩla ya Mbenyamini. 15Nao meelelũkĩĩla vo, malike makome Ngivea: nake alika nthĩnĩ, na ekala nthĩ nzĩanĩ nene ya ĩ ndũa; nũndũ kũtyaĩ mũndũ o na ũmwe waamathokya nyũmbanĩ yake makome.

16Na, sisya, kwooka mũtumĩa mũkũũ aumĩte wĩanĩ wake mũũndanĩ wĩoo: na mũndũ ũsu aĩ wa nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimũ, nake ekalaa ũeni ku Ngivea; ĩndĩ andũ ma vandũ vau maĩ Ambenyamini. 17Nake ookĩlya metho make, na oona mũndũ ũendete kyalo nzĩanĩ nene ya ndũa; na ĩndĩ ũla mũtumĩa amũkũlya, Wĩthi na kũ? Na wauma va? 18Nake amwĩa, Nĩtũvĩtĩte tumĩte Mbethi-leemũyuta tũthi ngalĩ ĩla ĩngĩ ya nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu; nĩ kw'o nĩnaumie, na naendie Mbethi-leemu-yuta; na yu nĩendete nyũmbanĩ ya Yeova; na vati mũndũ ũnanthokya nyũmbanĩ yake. 19Ĩndĩ ve ũa na lĩu wa mang'oi maitũ; na ve lĩu na mbinyu nayo kwondũ wakwa, na mũthũkũmi waku mwĩĩtu, na mwanake ũla wĩ vamwe na athũkũmi maku: vati vata wa kĩndũ o na kĩmwe. 20Na ũla mũtumĩa asya, Mũuo wĩthĩwe kwaku; ĩndĩ mavata maku onthe methĩwe ĩũlũ wakwa; ĩndĩ ndũkakome nzĩanĩ nene. 21Na ĩndĩ amũtwaa nyũmbanĩ yake, na anenga mang'oi lĩu; na mathambya maũũ moo, maya, na manyw'a.

22Na makĩtan'ya ngoo syoo, sisya, andũ ma ndũa ĩsu, andũ athe, mathyũlũlũka ĩ nyũmba, na kũkũnanga mũomo; na maneena na vwana wa nyũmba, ũla mũtumĩa maimwĩa, Mumaalye nza mũndũ ũla woka nyũmbanĩ yaku, nĩ kana tũmũmanye. 23Na ũla mũndũ, vwana wa nyũmba, aumaala nza vau maĩ, na amea, Aiee, ana-a-ia makwa, nĩngũmwĩsũva, mũikeke ũthũku wĩana ũu; nũndũ mũndũ ũũ nũlikile nyũmbanĩ yakwa, mũikeke ũtumanu ũũ. 24Sisya, vaa ve mwĩĩtu wakwa mũtheu, na mũndũ mũka wake ngombo; nĩngũmaumaalya nza oyu, na mathũkyei, na kũmeka ũndũ mũkwona wĩ ũseo: ĩndĩ mũndũ ũũ mũikamwĩke ũtumanu ta ũsu. 25Ĩndĩ andũ asu matyaaĩtĩkĩla kũmwĩthukĩĩsya: na ĩndĩ mũndũ ũsu amũkwata mũndũ mũka wake ngombo, na amumaalya nza vala maĩ; nao mamũmanya, na mamũthĩn'ya ũtukũ w'onthe kũvika kĩoko: na masũilũnĩ, mamũeka athi. 26Nĩvo ĩndĩ mũndũ mũka ũsu wokie kĩoko kũitheana, na avalũka mũomonĩ wa nyũmba ya ũla mũndũ vala vwana wake ũĩ, mũvaka kwakya.

27Na mwĩaĩi wake ookĩla kĩoko, na avingũa mĩomo ya nyũmba, na aumaala nĩ kana eeendee; na, sisya, ũla mũndũ mũka wake ngombo avalũkĩte vau mũomonĩ wa nyũmba, na moko make me mwalyonĩ. 28Na amwĩa, Ũkĩla, tũthĩ; ĩndĩ vatyaĩ ũsũngĩo; na ĩndĩ amũtũlya ĩng'oinĩ; na mũndũ ũsu akũsya, na athi kwake. 29Na yĩla walikile nyũmba kwake, oosa kavyũ, na akwata ũla mũndũ mũka wake ngombo, na amũaan'ya, mutha na mutha, ilungu ĩkũmi na ilĩ, na amũtwaa mĩvakanĩ yonthe ya Isilaeli. 30Na kweethĩwa, atĩ onthe ala moonie ũndũ ũsu masya, Ũndũ ta ũu ndwaaĩkĩka o na ndwaaoneka kuma mũthenya ũla ana ma Isilaeli mambatie kuma nthĩ ya Misili kũvika ũmũnthĩ; sũanĩai, na oan'yai, na neenai.

ASILI 20

Aisilaeli maiũkita na Ambenyamini

1Nĩvo ĩndĩ ana onthe ma Isilaeli maumaalile, na ĩkomano yoombanĩa Yeova ku Misiva ta mũndũ ũmwe, kuma Ndani kũvika Mbeeli-sieva, vamwe na nthĩ ya

Ngileati. 2Na anene ma andũ onthe, o ma mbaĩ syonthe sya Isilaeli, meeyumĩlya ũmbanonĩ wa andũ ma Ngai, andũ ngili maana ana ala maendete na maũũ ala makũaa ũvyũ. 3(Na ĩndĩ ana ma Mbenyamini meew'a kana ana ma Isilaeli nĩmambatie Misiva.) Na ana ma Isilaeli masya, Tũtavyei, ũthũku ũũ weekĩkie ata? 4Na ũla Mũlivai, mũũme wa mũndũ mũka ũsu ũnooaiwe, asũngĩa na asya, Navikie Ngivea ĩla ya Mbenyamini, nyie na mũka wakwa ngombo, nĩ kana tũkome kw'o. 5Na andũ ma Ngivea mambũkĩlĩla, na manthyũlũlũkĩla nyũmba ngalĩ syonthe ũtukũ; mendaa kũmbũaa nyie, na mũka wakwa ngombo mamũkinda, nake akw'a. 6Nakwa noosa mũka wakwa ngombo na kũmũtilanga ilungu, na kũmũtwaa kw'onthe nthĩ yonthe ya ũtiĩwa wa Isilaeli; nũndũ mekĩte wathe na ũtumanu nthĩnĩ wa Isilaeli. 7Sisyai, inyw'ĩ ana ma Isilaeli, inyw'onthe, tũnengei ũtao wenyu na kĩosyo kyenyu.

8Na andũ onthe mookĩla ta mũndũ ũmwe, makyasya, Ithyĩ vati ũmwe katĩ waitũ wĩsyoka ĩeemanĩ yake, o na vati ũmwe katĩ waitũ wĩsyoka mũsyĩ kwake. 9Ĩndĩ yu ũndũ ũla tũkwĩka Ngivea nĩ ũũ: nĩtũkwambata tũkokite nayo kwa nzĩa ya kũlimana; 10na tũkoosa andũ ĩkũmi kwa kĩla ĩana mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli, na ĩana kwa ngili, na ngili kwa ngili ĩkũmi, nĩ kana mamalatĩlye andũ lĩu, nĩ kana, mavika Ngivea ya Mbenyamini, matonye kwĩka kwĩanana na ũtumanu w'onthe ũla meekie nthĩnĩ wa Isilaeli. 11Na ĩndĩ andũ onthe ma Isilaeli moombanĩĩa ndũa ĩsu, makwatene vamwe o ta mũndũ ũmwe.

12Na mbaĩ sya Isilaeli syatũma andũ maende mbaĩnĩ yonthe ya Mbenyamini, makĩkũlya, Ũthũku ũũ nĩ mwaũ wĩkĩkĩte katĩ wenyu? 13Yu, ĩndĩ nenganai andũ asu athe, ala me Ngivea, nĩ kana tũmoae, na kũveta ũthũku kwa Isilaeli. Ĩndĩ a Mbenyamini matyaaĩtĩkĩla kwĩw'a wasya wa ana-a-ĩthe moo ana ma Isilaeli. 14Na ana ma Mbenyamini moombana kuma ndũanĩ sya Ngivea, nĩ kana maume makokite na ana ma Isilaeli. 15Na ana ma Mbenyamini matalilwe mũthenya ũsu kuma ĩ ndũanĩ andũ ngili mĩongo ĩlĩ na thanthatũ ala makũaa ũvyũ, eka andũ ma Ngivea, ala matalĩtwe andũ anyuve maana mũonza. 16Katĩ wa andũ asu onthe kwaĩ andũ anyuve maana mũonza ma imotho; kĩla ũmwe aĩ atonya kwĩkya mavia na kĩkũtha kamwanyanĩ keanĩa ũsw'ĩĩ, na ndavĩtya.

17Na andũ ma Isilaeli, eka a Mbenyamini, matalilwe andũ ngili maana ana ala makũaa ũvyũ: asu onthe maĩ andũ ma kaũ. 18Na ana ma Isilaeli mookĩla, na mambata Mbethi-eli, na makũlya Ngai ũtao; na makũlya, Naaũ ala mekwamba kwambata kwondũ witũ mokite na Mbenyamini? Na Yeova asya, Yuta nĩwe wĩamba kwambata.

19Na ana ma Isilaeli mookĩla kĩoko, na mamba maeema mataũĩĩe Ngivea. 20Na andũ ma Isilaeli maumaala mokite na Mbenyamini; na andũ ma Isilaeli mataũsya ita mokitĩe namo ku Ngivea. 21Na ana ma Mbenyamini mauma Ngivea, na maanangĩa nthĩ ma Aisilaeli mũthenya ũsu andũ ngili mĩongo ĩlĩ na ilĩ. 22Na andũ, aũme ma Isilaeli, meeyĩkĩa vinya, na mataũsya ita ĩngĩ o vala manataũĩtye mũthenya wa mbee. 23Na ana ma Isilaeli mambata na maĩa mbee wa Yeova kũvika wĩoo; na mamũkũlya Yeova, makyasya, Ngathengeea ĩngĩ nũkite na ana ma Mbenyamini mwana-a-asa wakwa? Na Yeova amwĩa, Ambata wũkite nake.

24Na ana ma Isilaeli mathengeea mokite na ana ma Mbenyamini mũthenya wa kelĩ. 25Na Ambenyamini maumaala kuma Ngivea mokite namo mũthenya wa kelĩ, na ĩngĩ maanangĩa nthĩ ma ana ma Isilaeli andũ ngili ĩkũmi na nyanya; asu onthe maĩ ala makũaa ũvyũ. 26Nĩvo ĩndĩ ana ma Isilaeli onthe, o andũ onthe, mambatie, na mavika Mbethi-eli, na maĩa, na mekala nthĩ vu mbee wa Yeova, na matĩĩa kũya mũthenya ũsu kũvika wĩoo; na mamũthembea Yeova nthembo sya kũvĩvw'a na nthembo sya mũuo. 27Na ana ma Isilaeli mamũkũlya Yeova (nũndũ ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Ngai yaĩ kw'o mĩthenya ĩsu, 28na Vineasi, mwana wa Eleasali, mwana wa Aluni, nĩwaũngamaa mbee wayo mĩthenya ĩsu), makyasya, Ngaumaala o ĩngĩ kũkita na ana ma Mbenyamini, mwana-a-asa wakwa, kana nĩeke? Na Yeova amwĩa, Ambata; nũndũ ũnĩ ngamũnengane kw'okonĩ kwaku.

29Na Isilaeli maia oveesya mathyũlũlũkĩte Ngivea. 30Na ana ma Isilaeli mambata mokite na ana ma Mbenyamini mũthenya wa katatũ, na meetaũsya mokite na Ngivea, o ta mavinda ala angĩ. 31Na ana ma Mbenyamini maumaala mokite na andũ asu, nao makusw'a mathi vaasa na ĩ ndũa; na mambĩlĩlya kũkũna na kũaĩa andũ, ta andũ mĩongo ĩtatũ ma Isilaeli, o ta mavinda ala angĩ, malelũnĩ, ala ũmwe wamo ũelete Mbethi-eli, na ũla ũngĩ Ngivea, mũũndanĩ. 32Na ana ma Mbenyamini masya, Nĩmeũkũnwa mavalũkw'e nthĩ nĩ ithyĩ, o ta mbee. Ĩndĩ ana ma Isilaeli masya, Nĩtũkũke, na tũkĩmakusya maume ndũanĩ kũvika malelũnĩ. 33Na andũ onthe ma Isilaeli mookĩla kuma vala maĩ, na meetaũsya ku Mbaali-tamali: na ala oveesya ma Isilaeli makuthũka kuma kũla maĩ, o kuma Maale-ngeva. 34Na kwooka andũ anyuve ngili ĩkũmi kuma kwa Isilaeli onthe mokite na Ngivea, na kaũ ũsu waĩ mwai mũno; ĩndĩ matyaamanya kana ũthũku nũmathengeee. 35Na Yeova akũnĩa Mbenyamini vu mbee wa Isilaeli; na ana ma Isilaeli mũthenya ũsu maananga ma Mbenyamini andũ ngili mĩongo ĩlĩ na itano na ĩana yĩmwe: asu onthe nĩmakũaa ũvyũ.

36Na ĩndĩ ana ma Mbenyamini moona kana nĩmakũnwa; nũndũ andũ ma Isilaeli nĩmathũkĩaa Mbenyamini, nĩkwĩthĩwa nĩmamaĩkĩĩaa oveesya ala mamaiĩte mokite na Ngivea. 37Na ala oveesya meekalaata, na mavithũkĩa Ngivea; na ala oveesya meekusya maendeee mbee, na makũna ndũa yonthe kwa kũtemanga na ũvyũ. 38Na ĩndĩ wonan'yo watw'ĩtwe katĩ wa andũ ma Isilaeli na ala oveesya waĩ atĩ mokĩlye mũumbĩ mũnene wa syũki kuma ĩ ndũanĩ. 39Na andũ ma Isilaeli meethyũũĩa kaũ, na a Mbenyamini mambĩlĩlya kũkũna na kũaa andũ ma

Isilaeli ta andũ mĩongo ĩtatũ; nũndũ maasya, Nĩ w'o, nĩmeũkũnwa mavalũkw'e nthĩ nĩ ithyĩ, o ta kaũnĩ wa mbee. 40Ĩndĩ yĩla mũumbĩ wa kĩtuĩ kya syũki wambĩlĩlye kũkĩla kuma ndũanĩ, Ambenyamini masisya ĩtina woo; na, sisya, ndũa yonthe yausũĩte syũki yambatĩte ĩtunĩ. 41Na andũ ma Isilaeli meethyũũa, na andũ ma Mbenyamini mateva; nũndũ nĩmoonie kana ũthũku nĩwamakwata. 42Kwondũ wa ũu moon'ya andũ ma Isilaeli mĩongo yoo melekele nzĩa ya weũnĩ; ĩndĩ kaũ wamaatĩĩa na vinya; na ala maumĩte ndũanĩ mamanangĩa vau katĩ. 43Mamathyũlũlũka Ambenyamini ngalĩ syonthe, na mamalũngya, na mamaanganĩsya vo vandũ voo va ũthũmũa, o kũvika kwelekela Ngivea ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa. 44Na kwavalũkw'a ma Mbenyamini andũ ngili ĩkũmi na nyanya; asu onthe maĩ andũ ngũmbaũ. 45Na meethyũũa na makũka melekele weũnĩ kũvika ĩvianĩ ya Limoni: na meethĩan'ya mamo malelũnĩ andũ ngili itano, na mamaatĩĩa na vinya kũvika Ngitomu, na makũna mamo andũ ngili ilĩ. 46Kwondũ wa ũu onthe ma Mbenyamini ala mavalũkile mũthenya ũsu maĩ ngili mĩongo ĩlĩ na itano ala makũaa ũvyũ; asu onthe maĩ andũ ngũmbaũ. 47Ĩndĩ andũ maana thanthatũ meethyũũa na makũka melekele weũnĩ kũvika ĩvianĩ ya Limoni, na mekala ĩvianĩ ya Limoni myei ĩna. 48Na andũ ma Isilaeli meethyũũĩa ana ma Mbenyamini ĩngĩ, na mamakũna kwa kũmatemanga na ũvyũ, ndũa nima, o na indo, na kyonthe kĩla moonie: vamwe na ũu ndũa syonthe ila moonie nĩmaivĩvisye na mwaki.

ASILI 20

Aisilaeli maiũkita na Ambenyamini

1Nĩvo ĩndĩ ana onthe ma Isilaeli maumaalile, na ĩkomano yoombanĩa Yeova ku Misiva ta mũndũ ũmwe, kuma Ndani kũvika Mbeeli-sieva, vamwe na nthĩ ya Ngileati. 2Na anene ma andũ onthe, o ma mbaĩ syonthe sya Isilaeli, meeyumĩlya ũmbanonĩ wa andũ ma Ngai, andũ ngili maana ana ala maendete na maũũ ala makũaa ũvyũ. 3(Na ĩndĩ ana ma Mbenyamini meew'a kana ana ma Isilaeli nĩmambatie Misiva.) Na ana ma Isilaeli masya, Tũtavyei, ũthũku ũũ weekĩkie ata? 4Na ũla Mũlivai, mũũme wa mũndũ mũka ũsu ũnooaiwe, asũngĩa na asya, Navikie Ngivea ĩla ya Mbenyamini, nyie na mũka wakwa ngombo, nĩ kana tũkome kw'o. 5Na andũ ma Ngivea mambũkĩlĩla, na manthyũlũlũkĩla nyũmba ngalĩ syonthe ũtukũ; mendaa kũmbũaa nyie, na mũka wakwa ngombo mamũkinda, nake akw'a. 6Nakwa noosa mũka wakwa ngombo na kũmũtilanga ilungu, na kũmũtwaa kw'onthe nthĩ yonthe ya ũtiĩwa wa Isilaeli; nũndũ mekĩte wathe na ũtumanu nthĩnĩ wa Isilaeli. 7Sisyai, inyw'ĩ ana ma Isilaeli, inyw'onthe, tũnengei ũtao wenyu na kĩosyo kyenyu.

8Na andũ onthe mookĩla ta mũndũ ũmwe, makyasya, Ithyĩ vati ũmwe katĩ waitũ wĩsyoka ĩeemanĩ yake, o na vati ũmwe katĩ waitũ wĩsyoka mũsyĩ kwake. 9Ĩndĩ yu ũndũ ũla tũkwĩka Ngivea nĩ ũũ: nĩtũkwambata tũkokite nayo kwa nzĩa ya kũlimana; 10na tũkoosa andũ ĩkũmi kwa kĩla ĩana mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli, na ĩana kwa ngili, na ngili kwa ngili ĩkũmi, nĩ kana mamalatĩlye andũ lĩu, nĩ kana, mavika Ngivea ya Mbenyamini, matonye kwĩka kwĩanana na ũtumanu w'onthe ũla meekie nthĩnĩ wa Isilaeli. 11Na ĩndĩ andũ onthe ma Isilaeli moombanĩĩa ndũa ĩsu, makwatene vamwe o ta mũndũ ũmwe.

12Na mbaĩ sya Isilaeli syatũma andũ maende mbaĩnĩ yonthe ya Mbenyamini, makĩkũlya, Ũthũku ũũ nĩ mwaũ wĩkĩkĩte katĩ wenyu? 13Yu, ĩndĩ nenganai andũ asu athe, ala me Ngivea, nĩ kana tũmoae, na kũveta ũthũku kwa Isilaeli. Ĩndĩ a Mbenyamini matyaaĩtĩkĩla kwĩw'a wasya wa ana-a-ĩthe moo ana ma Isilaeli. 14Na ana ma Mbenyamini moombana kuma ndũanĩ sya Ngivea, nĩ kana maume makokite na ana ma Isilaeli. 15Na ana ma Mbenyamini matalilwe mũthenya ũsu kuma ĩ ndũanĩ andũ ngili mĩongo ĩlĩ na thanthatũ ala makũaa ũvyũ, eka andũ ma Ngivea, ala matalĩtwe andũ anyuve maana mũonza. 16Katĩ wa andũ asu onthe kwaĩ andũ anyuve maana mũonza ma imotho; kĩla ũmwe aĩ atonya kwĩkya mavia na kĩkũtha kamwanyanĩ keanĩa ũsw'ĩĩ, na ndavĩtya.

17Na andũ ma Isilaeli, eka a Mbenyamini, matalilwe andũ ngili maana ana ala makũaa ũvyũ: asu onthe maĩ andũ ma kaũ. 18Na ana ma Isilaeli mookĩla, na mambata Mbethi-eli, na makũlya Ngai ũtao; na makũlya, Naaũ ala mekwamba kwambata kwondũ witũ mokite na Mbenyamini? Na Yeova asya, Yuta nĩwe wĩamba kwambata.

19Na ana ma Isilaeli mookĩla kĩoko, na mamba maeema mataũĩĩe Ngivea. 20Na andũ ma Isilaeli maumaala mokite na Mbenyamini; na andũ ma Isilaeli mataũsya ita mokitĩe namo ku Ngivea. 21Na ana ma Mbenyamini mauma Ngivea, na maanangĩa nthĩ ma Aisilaeli mũthenya ũsu andũ ngili mĩongo ĩlĩ na ilĩ. 22Na andũ, aũme ma Isilaeli, meeyĩkĩa vinya, na mataũsya ita ĩngĩ o vala manataũĩtye mũthenya wa mbee. 23Na ana ma Isilaeli mambata na maĩa mbee wa Yeova kũvika wĩoo; na mamũkũlya Yeova, makyasya, Ngathengeea ĩngĩ nũkite na ana ma Mbenyamini mwana-a-asa wakwa? Na Yeova amwĩa, Ambata wũkite nake.

24Na ana ma Isilaeli mathengeea mokite na ana ma Mbenyamini mũthenya wa kelĩ. 25Na Ambenyamini maumaala kuma Ngivea mokite namo mũthenya wa kelĩ, na ĩngĩ maanangĩa nthĩ ma ana ma Isilaeli andũ ngili ĩkũmi na nyanya; asu onthe maĩ ala makũaa ũvyũ. 26Nĩvo ĩndĩ ana ma Isilaeli onthe, o andũ onthe, mambatie, na mavika Mbethi-eli, na maĩa, na mekala nthĩ vu mbee wa Yeova, na matĩĩa kũya mũthenya ũsu kũvika wĩoo; na mamũthembea Yeova nthembo sya kũvĩvw'a na nthembo sya mũuo. 27Na ana ma Isilaeli mamũkũlya Yeova (nũndũ ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Ngai yaĩ kw'o mĩthenya ĩsu, 28na Vineasi, mwana wa Eleasali, mwana wa Aluni, nĩwaũngamaa mbee wayo

mĩthenya ĩsu), makyasya, Ngaumaala o ĩngĩ kũkita na ana ma Mbenyamini, mwana-a-asa wakwa, kana nĩeke? Na Yeova amwĩa, Ambata; nũndũ ũnĩ ngamũnengane kw'okonĩ kwaku.
29Na Isilaeli maia oveesya mathyũlũlũkĩte Ngivea. 30Na ana ma Isilaeli mambata mokite na ana ma Mbenyamini mũthenya wa katatũ, na meetaũsya mokite na Ngivea, o ta mavinda ala angĩ. 31Na ana ma Mbenyamini maumaala mokite na andũ asu, nao makusw'a mathi vaasa na ĩ ndũa; na mambĩlĩlya kũkũna na kũaĩa andũ, ta andũ mĩongo ĩtatũ ma Isilaeli, o ta mavinda ala angĩ, malelũnĩ, ala ũmwe wamo ũelete Mbethi-eli, na ũla ũngĩ Ngivea, mũũndanĩ. 32Na ana ma Mbenyamini masya, Nĩmeũkũnwa mavalũkw'e nthĩ nĩ ithyĩ, o ta mbee. Ĩndĩ ana ma Isilaeli masya, Nĩtũkũke, na tũkĩmakusya maume ndũanĩ kũvika malelũnĩ. 33Na andũ onthe ma Isilaeli mookĩla kuma vala maĩ, na meetaũsya ku Mbaali-tamali: na ala oveesya ma Isilaeli makuthũka kuma kũla maĩ, o kuma Maale-ngeva. 34Na kwooka andũ anyuve ngili ĩkũmi kuma kwa Isilaeli onthe mokite na Ngivea, na kaũ ũsu waĩ mwai mũno; ĩndĩ matyaamanya kana ũthũku nũmathengeee. 35Na Yeova akũnĩa Mbenyamini vu mbee wa Isilaeli; na ana ma Isilaeli mũthenya ũsu maananga ma Mbenyamini andũ ngili mĩongo ĩlĩ na itano na ĩana yĩmwe: asu onthe nĩmakũaa ũvyũ.
36Na ĩndĩ ana ma Mbenyamini moona kana nĩmakũnwa; nũndũ andũ ma Isilaeli nĩmathũkĩaa Mbenyamini, nĩkwĩthĩwa nĩmamaĩkĩĩaa oveesya ala mamaiĩte mokite na Ngivea. 37Na ala oveesya meekalaata, na mavithũkĩa Ngivea; na ala oveesya meekusya maendeee mbee, na makũna ndũa yonthe kwa kũtemanga na ũvyũ. 38Na ĩndĩ wonan'yo watw'ĩtwe katĩ wa andũ ma Isilaeli na ala oveesya waĩ atĩ mokĩlye mũumbĩ mũnene wa syũki kuma ĩ ndũanĩ. 39Na andũ ma Isilaeli meethyũũĩa kaũ, na a Mbenyamini mambĩlĩlya kũkũna na kũaa andũ ma Isilaeli ta andũ mĩongo ĩtatũ; nũndũ maasya, Nĩ w'o, nĩmeũkũnwa mavalũkw'e nthĩ nĩ ithyĩ, o ta kaũnĩ wa mbee. 40Ĩndĩ yĩla mũumbĩ wa kĩtuĩ kya syũki wambĩlĩlye kũkĩla kuma ndũanĩ, Ambenyamini masisya ĩtina woo; na, sisya, ndũa yonthe yausũĩte syũki yambatĩte ĩtunĩ. 41Na andũ ma Isilaeli meethyũũa, na andũ ma Mbenyamini mateva; nũndũ nĩmoonie kana ũthũku nĩwamakwata. 42Kwondũ wa ũu moon'ya andũ ma Isilaeli mĩongo yoo melekele nzĩa ya weũnĩ; ĩndĩ kaũ wamaatĩĩa na vinya; na ala maumĩte ndũanĩ mamanangĩa vau katĩ. 43Mamathyũlũlũka Ambenyamini ngalĩ syonthe, na mamalũngya, na mamaanganĩsya vo vandũ voo va ũthũmũa, o kũvika kwelekela Ngivea ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa. 44Na kwavalũkw'a ma Mbenyamini andũ ngili ĩkũmi na nyanya; asu onthe maĩ andũ ngũmbaũ. 45Na meethyũũa na makũka melekele weũnĩ kũvika ĩvianĩ ya Limoni: na meethĩan'ya mamo malelũnĩ andũ ngili itano, na mamaatĩĩa na vinya kũvika Ngitomu, na makũna mamo andũ ngili ilĩ. 46Kwondũ wa ũu onthe ma Mbenyamini ala mavalũkile mũthenya ũsu maĩ ngili mĩongo ĩlĩ na itano ala makũaa ũvyũ; asu onthe maĩ andũ ngũmbaũ. 47Ĩndĩ andũ maana thanthatũ meethyũũa na makũka melekele weũnĩ kũvika ĩvianĩ ya Limoni, na mekala ĩvianĩ ya Limoni myei ĩna. 48Na andũ ma Isilaeli meethyũũĩa ana ma Mbenyamini ĩngĩ, na mamakũna kwa kũmatemanga na ũvyũ, ndũa nima, o na indo, na kyonthe kĩla moonie: vamwe na ũu ndũa syonthe ila moonie nĩmaivĩvisye na mwaki.

ASILI 21

Aka ũndũ wa ana ma Mbenyamini

1Na ĩndĩ andũ ma Isilaeli nĩmeeavĩĩte ku Misiva, makasya, Vati mũndũ katĩ waitũ ũkanengane mwĩĩtu wake kwa Mbenyamini. 2Na andũ mavika Mbethi-eli, na mekala kw'o mbee wa Ngai kũvika wĩoo, na mookĩlya mawasya moo, na kũĩa mũno. 3Na masya, Ame Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũndũ ũũ wĩkĩkie nĩkĩ nthĩnĩ wa Isilaeli, ũndũ vethĩiwe ũmũnthĩ mbaĩ ĩmwe ĩolekete nthĩnĩ wa Isilaeli? 4Na kweethĩwa ũnĩ ũsu, andũ mookĩla tene, na maaka kĩthembeo vo, na mathemba nthembo sya kũvĩvw'a na nthembo sya mũuo. 5Na ana ma Isilaeli masya, Katĩ wa mbaĩ syonthe sya Isilaeli nĩ yĩva ĩtaneambatĩa Yeova ĩkomanonĩ? Nũndũ nĩmeeavĩte kĩavo kĩnene ũndũ wa ũla ũteũmwambatĩa Yeova ku Misiva, makasya, Ũsu akooawa vate ndĩi. 6Na ana ma Isilaeli meelila nũndũ wa Mbenyamini, mwana-a-ĩthe woo, na masya, Kwĩ mbaĩ ĩmwe ĩvetiwe kwa Isilaeli ũmũnthĩ. 7Twĩĩka ata nĩ kana tũmonee ala matiele aka, nũndũ nĩtwĩavĩte kwa Yeova atĩ tũtikamanenga ma eĩtu maitũ methĩwe aka?
8Na masya, Nĩ yĩva ya mbaĩ sya Isilaeli ĩtaneambatĩa Yeova ku Misiva? Na, sisya, kũtineũka o na ũmwe kuma Yavesi-ngileati ĩkomanonĩ mwakonĩ wa maeema. 9Nũndũ yĩla andũ matalawa, sisya, vo vayaĩ o na ũmwe wa ala matwĩe Yavesi-ngileati. 10Na ĩkomano yatũma kw'o andũ ngili ĩkũmi na ilĩ ala ngũmbaũ nene mbee, yameaĩa, ĩkyasya, Endai mũkũne andũ ala matwĩe Yavesi-ngileati kwa kũmatemanga na ũvyũ, vamwe na aka na syana nini. 11Na ũndũ ũla mwĩĩka nĩw'o ũũ: mũkanange vyũ kĩla mũndũ mũũme, na kĩla mũndũ mũka ũla waakoma na mũndũ mũũme. 12Na katĩ wa andũ ala matwĩe Yavesi-ngileati meethĩa eĩtu atheu maana ana ala mataamanya mũndũ mũũme ũndũ wa kũkoma nake; na mamaete mwakonĩ wa maeema ku Silo, ĩla yĩ nthĩ ya Kanaani.
13Na ĩkomano yonthe yatũmana na yaneena na ana ma Mbenyamini ala maĩ ĩvianĩ ya Limoni, na matavan'ya mũuo kwoo. 14Na a Mbenyamini masyoka ĩvinda yĩu; na mamanenga ala eĩtu ala mamaekie me thayũ katĩ wa aka ma Yavesi-ngileati: na vamwe na ũu matyaameanĩa. 15Na andũ meelila ũndũ wa Mbenyamini, nũndũ Yeova nĩwĩkĩĩte ĩthenya katĩ wa mbaĩ sya Isilaeli.

16Nĩvo ĩndĩ atumĩa ma ĩkomano maisye, Twĩĩka ata nĩ kana tũmonee ala matiele aka, nũndũ aka ma Mbenyamini nĩ oae? 17Na masũngĩana, No mũvaka vethĩwe ũtiĩwa ũndũ wa ala mathonokie ma Mbenyamini, nĩ kana mbaĩ ndĩkathele vyũ kwa Isilaeli. 18Ĩndĩ ithyĩ tũtitonya kũmanenga aka kuma eĩtunĩ maitũ; nũndũ ana ma Isilaeli nĩmeeavĩte, makasya, Naumanĩwe ũla ũkanenga a Mbenyamini mũka. 19Na masya, Sisyai, kwĩ mboka ya Yeova kĩla mwaka ku Silo, ĩla yĩ ngalĩ ya ĩũlũ ya Mbethi-eli, ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya lelũ ũla wambatĩte kuma Mbethi-eli kũvika Sekemu, na ngalĩ ya ĩtheo ya Levona. 20Na mameaĩa ana ma Mbenyamini, makĩmea, Endai mwoveesye mĩũndanĩ ya mĩsavivũ; 21na, sisyai, ethĩwa eĩtu ma Silo nĩmekumaala makasũnge mbathinĩ, nĩvo ĩndĩ mwĩuma mĩũndanĩ ya mĩsavivũ, na ĩyoseei kĩla mũndũ mũka kuma eĩtunĩ ma Silo, na mũkĩthi nthĩ ya Mbenyamini. 22Na kũkeethĩwa, yĩla aaĩthe kana ana-a-inyia moo meũka kũteta kwitũ, tũkamea, Tũnengei mo kwa mwaĩa; nũndũ tũkyũkita tũtyaatialĩlya kĩla mũndũ woo mũka, o na ti inyw'ĩ mũmanenganĩte kwoo; kethĩwa nĩ ũu, yu mwĩthĩwa mwĩ avĩtan'ya. 23Na ana ma Mbenyamini meeka ũu, na meeyosea aka, kwĩanana na ũtalo woo, kuma kwa asu masũngaa, namo mamatwaa: na mathi masyoka ũtiĩwanĩ woo, na matũngĩĩa i ndũa, na maitũa. 24Na ana ma Isilaeli mauma vau ĩvindanĩ yĩu, kĩla mũndũ akĩthi mbaĩnĩ yake na mũvĩanĩ wake, nao mauma vo kĩla mũndũ akĩthi ũtiĩwanĩ wake.
25Mĩthenyanĩ ĩsu kũtyaĩ mũsumbĩ nthĩnĩ wa Isilaeli: kĩla mũndũ eekaa ũndũ wonaa wĩ ũseo.

LUTHI

LUTHI 1

Luthi na Naomi

1 Na kweethĩwa mĩthenya ĩla asili masilanasya, kwaĩ yũa nthĩ ĩsu. Na mũndũ ũmwe wa Mbethi-leemu-yuta athi akekale ũeni nthĩ ya Moavi, we, na mũka, na ana make elĩ. 2Na syĩtwa ya mũndũ ũsu eetawa Elimeleki, na syĩtwa ya mũka eetawa Naomi, na masyĩtwa ma ana makae elĩ maĩ Maloni na Kilioni, namo maĩ Aevilathi ma Mbethi-leemu-yuta. Namo mavika nthĩ ya Moavi, na mekala kw'o. 3Na Elimeleki, mũũme wa Naomi, akw'a; na atiwa, o na ana make elĩ. 4Namo matwaa aka ma ku Moavi; syĩtwa ya ũmwe eetawa Oliva, na syĩtwa ya ũla ũngĩ eetawa Luthi: namo mekala kw'o ta myaka ĩkũmi. 5Namo elĩ, Maloni na Kilioni, makw'a: na mũndũ mũka ũsu akw'ĩĩwa nĩ ana make elĩ na mũũme. 6 Nĩvo ĩndĩ wokĩlile vamwe na aka ma ana make, asyoke kuma nthĩ ĩsu ya Moavi: nũndũ nĩwew'ĩte e ku nthĩ ya Moavi ũndũ Yeova ũmokĩe andũ make ũndũnĩ wa kũmanenga lĩu. 7Nake auma vandũ vau waĩ, vamwe na aka ma ana make elĩ; namo makwata nzĩa nĩ kana masyoke nthĩ ya Yuta. 8Na Naomi amea aka ma ana make elĩ, Endai, mũsyoke kĩla ũmwe nyũmba ya inyia wake: Yeova amwĩke nesa, o tondũ inyw'ĩ mwamekie ala makwie, o nakwa. 9Yeova amũnenge kwona ũthũmũo, kĩla ũmwe nyũmbanĩ kwa mũũme wake. Nĩvo ĩndĩ wamamumunyie, namo mookĩlya wasya woo, na maĩa. 10Na mamwĩa, Aiee, ĩndĩ ithyĩ twĩsyoka vamwe naku kwa andũ maku. 11Na Naomi amea, Syokai, eĩtu makwa: mwĩendan'ya nakwa nĩkĩ? nĩ na ana angĩ ĩvunĩ yakwa, matonya kwĩthĩwa aũme menyu? 12Syokai, eĩtu makwa, endai kwenyu; nũndũ nyie nĩ mũtumĩu, nditonya kwĩthĩwa na mũũme ĩngĩ. O na ethĩwa nĩngwasya, Nĩ na wĩkwatyo, o na ngethĩwa na mũũme ũtukũ ũũ wa ũmũnthĩ, o na kũsyaa tũvĩsĩ; 13mwĩsa o kweteela mũvaka tweana? mwĩsa o kũmĩĩsya mũte na aũme? aiee, eĩtu makwa; nũndũ nĩngwĩw'a woo mwingĩ kwondũ wenyu, nĩkwĩthĩwa kw'oko kwa Yeova nĩkumĩte ĩũlũ wakwa. 14Namo mookĩlya wasya woo, na maĩa ĩngĩ: na Oliva amumunya inyia wa mũũme; ĩndĩ Luthi alũman'ya nake.

15 Na amwĩa, Sisya, mũka wa mwana-a-inyia wa mũemeu nĩwasyoka kwa andũ make, na kwa ngai yake: syoka naku ũmũvikĩle mũka wa mwana-a-inyia wa mũemeu. 16Na Luthi amwĩa, Eka ũnthing'ĩĩsya ngũtie, nĩthyũũe nĩeke ũkũvikĩla; nũndũ vala wĩthi, ngathi; na vala wĩĩkala, ngekala; andũ maku makeethĩwa andũ makwa, na Ngai waku Ngai wakwa; 17vala wĩkw'ĩa, novo nĩkw'ĩa, na novo nĩthikwa: Yeova nambĩke ũu, o na mbee, ethĩwa ũndũ ũkandaan'ya naku ate o kĩkw'ũ. 18Na yĩla wonie kana nĩweyũmbanĩtye ki kũthi nake, aeka kũneena nake.

19Na ĩndĩ mathi me elĩ mũvaka mavika Mbethi-leemu. Na kweethĩwa, mavika Mbethi-leemu, ndũa yonthe yamaka kwondũ woo, na aka masya, Ũũ nĩ Naomi? 20Nake amea, Mũikambĩte Naomi, mbĩtei Mala; nũndũ Mwene Vinya W'onthe nũmbĩkĩte maũndũ me ũũ mũno. 21Nĩnaumie vaa nusũĩte, na Yeova nũndũngĩte ĩngĩ kwitũ nĩ mũthei; mwĩmbĩta Naomi nĩkĩ, nũndũ Yeova nũngũsĩĩe, na Mwene Vinya W'onthe nũnthĩnĩtye? 22Na ĩndĩ Naomi asyoka, na Luthi Mũmoavi, mũka-wa-mwana, e vamwe nake, ũla waumie nthĩ ya Moavi; namo mavika Mbethi-leemu wambĩlĩlyonĩ wa kũketha mbaale.

LUTHI 2

Luthi aikolan'ya matialyo mũũndanĩ wa Mboasi

1Na Naomi aĩ na mũndũ wa mbaĩ ya a mũũme wa mũvĩa wa Elimeleki, mũndũ mũthwii wĩ nguma, na syĩtwa yake eetawa Mboasi. 2Na Luthi Mũmoavi amwĩa Naomi, Eka nĩthi yuyu mũũndanĩ ngekolanĩlye iia sya mbaale ĩtina wa ũla wĩmbonea ũseo. Na amwĩa, Thi, mwĩĩtu wakwa. 3Na athi, na avika na akolan'ya mũũndanĩ ĩtina wa akethi: na esa kũwĩla kĩlungu kya mũũnda kĩla kyaĩ kya Mboasi, ũla waĩ wa mũvĩa wa Elimeleki. 4Na, sisya, Mboasi auma Mbethi-leemu, na amea akethi, Yeova nĩethĩwe vamwe nenyu. Namo mamũsũngĩa, Yeova nakũathime. 5Nĩvo ĩndĩ Mboasi wamũkũlilye ũla mũthũkũmi wake wamwiĩte kũũngamĩa akethi, Mwĩĩtu ũũ nĩ waũ? 6Na mũthũkũmi ũsu waiĩtwe kũũngamĩa akethi asũngĩa na amwĩa, Nĩ ũla mwĩĩtu Mũmoavi wokie na Naomi kuma nthĩ ya Moavi: 7nake asya, Nĩngũkwĩsũva, nenga mwanya nĩkolanĩlye nũmban'ye ĩtina wa akethi katĩ wa syove. Na ĩndĩ ooka, na atindie kuma kĩoko kũvika o na yu, ate o ĩvinda ĩvũthũ wekalangile nyũmbanĩ.

8Nĩvo ĩndĩ Mboasi wamwĩie Luthi, Ndũkwĩw'a, mwĩĩtu wakwa? Ndũkathi kũkolan'ya mũũndanĩ ũngĩ, o na ndũkaume vaa, ĩndĩ ĩkala vaa vakuvĩ na athũkũmi makwa eĩtu. 9Metho maku nĩmasisye mũũnda o ũla meũketha, naku ũmaatĩĩe: ndimatavisye anake asu maikakũkiite? Naku weew'a waũni thi vala ve ĩkuu ũnyw'e kĩla anake matavĩte. 10Nĩvo ĩndĩ wavalũkile na ũthyũ wake, na kwĩkunamya nthĩ, na amwĩa, Nũndũ wa kĩ nyie noona ũseo vala ũĩ, na wamanya nyie, nakwa nĩ mũndũ wa nthĩ ĩngĩ? 11Na Mboasi amũsũngĩa, na amwĩa, Nĩnonetw'e vyũ onthe ala wamwĩkie inyia wa mũemeu kuma mũemeu akw'a; na ũndũ ũtiĩte au na mwenyu na nthĩ ĩla wasyaĩwe, na wũkĩte kwa andũ ala ũtamesĩ o na ĩndĩĩ. 12Yeova nakũĩve wĩa waku, na ĩtuvi

yĩanĩu wĩnengwa nĩ Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũla wũkĩte kwĩvitha nthwaunĩ syake. 13Nĩvo ĩndĩ waisye, Nĩnone ũseo vala ũĩ, mwĩaĩi wakwa; nũndũ nĩwangiakisya, na nĩwaneena nesa na mũthũkũmi waku mwĩĩtu, o na ndiilyĩ ta ũmwe wa athũkũmi maku eĩtu.
14Na ĩvinda ya kũya lĩu Mboasi amwĩa Luthi, Ũka vaa, ũye lĩu, noivoka kalungu kaku ka kĩmũtũ na siki. Nake ekala nthĩ vakuvĩ na akethi; na mamũnenga lĩu wa mbaa ngetha mũkaange, na aya, na avũna, na atialya. 15Na yĩla wokĩlile akolan'ye, Mboasi ameaĩa anake make, akĩmea, Mũekei akolan'ye o syovenĩ, na mũikamũsonokye. 16Na ĩngĩ mũsũmũlĩlei syovenĩ, na mũekei akolan'ye, na mũikamũkan'ye.
17Na ĩndĩ akolan'ya mũũndanĩ ũsu kũvika wĩoo; na avũa ila wakolanasya, na syaĩ ta eva ya mbaale. 18Na eeyaĩkya, na athi ndũanĩ; na inyia wa mũũme oona ila ũkolanilye: na aumya na amũnenga lĩu ũla ũtialilye ĩtina wa avũna. 19Na inyia wa mũũme amũkũlya, Wĩkolanasya va ũmũnthĩ? Na wĩtethasya wĩa va? Naathimwe ũla ũkũmanyie. Nake amũmanyĩthya inyia wa mũũme kwa ũla ũnũũtethasya wĩa kwake, na amwĩa, Mũndũ ũsu ngũtethasya wĩa kwake ũmũnthĩ syĩtwa yake nĩ Mboasi. 20Na Naomi amwĩa mũka-a-mwana, Naathimwe nĩ Yeova, ũsu ũtaaeka kũmeka nesa ala me thayũ na ala makwie. Na Naomi amwĩa, Mũndũ ũsu nĩ waitũ, ũmwe wa mũvĩa witũ ũla wa vakuvĩ naitũ. 21Na Luthi Mũmoavi asya, Ĩĩ, nũndavisye, Ĩkalaa vakuvĩ na anake makwa, mũvaka o yĩla makamina ngetha yakwa yonthe. 22Na Naomi amwĩa Luthi mũka-a-mwana, Nĩ ũseo, mwĩĩtu wakwa, ũatĩanĩae na athũkũmi make eĩtu, o na maikakwĩthĩe mũũndanĩ ũngĩ o na wĩva. 23Na ĩndĩ ekalaa vakuvĩ na athũkũmi asu eĩtu ma Mboasi, aikolan'ya kũvika mũminũkĩlyo wa ngetha ya mbaale na ngetha ya nganũ; na atũa na inyia wa mũũme.

LUTHI 3

Luthi na Mboasi kĩvũĩonĩ

1Na Naomi inyia wa mũũme amũkũlya, Mwĩĩtu wakwa, ndikakũmanthĩe ũthũmũo, nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwaku? 2Na ĩndĩ Mboasi ti mũndũ wa mũvĩa witũ, ũla wĩĩ na athũkũmi make eĩtu? Sisya, ũtukũ ũũ wa ũmũnthĩ eũlũkĩlya mbaale kĩvũĩonĩ. 3Kwondũ wa ũu thamba, na ũyĩvaka mauta, na ũkĩkĩa ngũa syaku, na ũitheea kĩvũĩonĩ; ĩndĩ ndũkemanyĩthe ũ mũndũ, mũvaka yĩla wĩĩthĩwa anaya na kũnyw'a. 4Na kũkeethĩwa, yĩla wĩkoma, nĩvo wĩsisya vandũ vala wĩkoma, na wĩlika, na ũivw'ĩkũa nyaĩĩ syake, na ũikoma; na akaũtavya ũndũ ũla wĩĩka. 5Nake amwĩa, Ũu w'onthe waneena ngawĩka.
6Na atheea kĩvũĩonĩ, na eeka kwĩanana na ũndũ w'onthe ũla inyia wa mũũme ũmwĩaĩie. 7Na yĩla Mboasi waĩ anaya na kũnyw'a, na ngoo yake yaĩ ndanu, athi kũkoma mũthyanĩ wa kĩvumbu kya lĩu wa mbaa ngetha: nake ooka kavola, na amũvw'ĩkũa nyaĩĩ, na akoma. 8Na kweethĩwa ũtukũ katĩ, mũndũ ũsu atĩsa, na eethyũũa; na, sisya, mũndũ mũka akomete nyaĩĩnĩ syake. 9Na akũlya, Nue ũũ? Na amũsũngĩa, Ninyie Luthi mũthũkũmi waku mwĩĩtu: kwondũ wa ũu tambũũkya mũthya wa ngũa syaku ĩũlũ wa mũthũkũmi waku mwĩĩtu; nũndũ nue mũndu wa mũvĩa wa vakuvĩ.
10Nake asya, Wĩthĩwe wĩ mũathime nĩ Yeova, mwĩĩtu wakwa: nĩwonan'ya ũseo mũminũkĩlyonĩ kwĩ yĩla ya mbee, nũndũ ndwaaatĩĩa anake, o na me ngya kana athwii. 11Na yu, mwĩĩtu wakwa, ndũkakĩe; ngakwĩka w'onthe ũla ũkwasya; nĩkwĩthĩwa ndũa yonthe ya andũ makwa nĩyĩsĩ kana wĩ mũndũ mũka mwaĩlu. 12Na ĩndĩ nĩ w'o kana ninyie mũndũ wa mũvĩa wa vakuvĩ; ĩndĩ ve mũndũ wa mũvĩa wa vakuvangĩ kwĩ nyie. 13Ĩkala ũtukũ ũũ, na kĩoko kũkeethĩwa, kana ethĩwa akeanĩĩsya vala ũĩ ũndũ waĩle mũndũ wa mũvĩa, nĩ ũseo; nĩeke ũndũ waĩle mũndũ wa mũvĩa: ĩndĩ alea kwĩka kwaku ũndũ waĩle mũndũ wa mũvĩa, nĩvo ĩndĩ, o tondũ Yeova wĩ thayũ, nĩkwĩka ũndũ waĩle mũndũ wa mũvĩa: koma kũvika kĩoko.
14Na akoma nyaĩĩnĩ syake kũvika masangya: na ookĩla mbee wa mũndũ atatonya kũmanya ũngĩ. Nũndũ aisye, Kũikamanyĩke kana mũndũ mũka nĩwokie kĩvũĩonĩ.
15Na amwĩa, Ete suka ũla wĩvw'ĩkĩte, na ũiũkwata; na ookwata; nake athima ithimi thanthatũ sya mbaale, na amwaĩkya: na athi ndũanĩ. 16Na yĩla wavikie kwa inyia wa mũũme, amũkũlya, Nue ũũ, mwĩĩtu wakwa? Nake amũtavya ũndũ w'onthe ũla mũndũ ũmwĩkie. 17Na asya, Ithimi ii thanthatũ sya mbaale nĩwe wanenga; nũndũ ambĩie, Ndũkathi wĩ mũthei kũla kwĩ inyia wa mũemeu. 18Na ĩndĩ amwĩa, Ĩkala wĩkilĩlye, mwĩĩtu wakwa, kũvika ũmanye ũndũ maũndũ meĩkĩka; nũndũ ũ mũndũ ndethũmũa, ataminĩte ũndũ ũũ mũnthĩ ũũ.

LUTHI 4

Mboasi aitwaa Luthi

1Na ĩndĩ Mboasi ambata mbingĩlonĩ, na ekala nthĩ vau: na, sisya, mũndũ ũla wa mũvĩa wa vakuvĩ ũla Mboasi ũwetie avĩtĩla vo; nake amwĩa, Ti o we, ngan'ya! athũkĩla vaa wĩkale nthĩ. Na aathũkĩla, na ekala nthĩ.
2Na oosa andũ ĩkũmi katĩ wa atumĩa ma ndũa, na amea, Ĩkalai vaa nthĩ. Na mekala nthĩ. 3Na amwĩa ũla mũndũ wa mũvĩa wa vakuvĩ, Naomi, ũla ũnasyokie kuma nthĩ ya Moavi, nũnũkũthoosya kĩlungu kya nthĩ, kĩla kyaĩ kya mwana-a-ia waitũ Elimeleki: 4nakwa nĩnĩsũanĩie kũkumbũlĩla we, ngĩkwĩa, Kĩthooe aa mailyĩ vaa mene, na atumĩa ma andũ makwa mene. Ethĩwa ũkakyovosya, wĩkyovosya: ĩndĩ ethĩwa ndwĩkyovosya, ndavya ĩndĩ, nĩ kana nĩmanye; nũndũ vai ũngĩ wa ũkyovosya ate o we; nakwa nĩ ĩtina waku. Nake asya, Ngakyovosya.
5Nĩvo ĩndĩ Mboasi waisye, Mũthenya ũla wĩthooa mũũnda kw'okonĩ kwa Naomi, mũvaka ũkĩthooe o ta ũu kwa Luthi ũla Mũmoavi, kĩveti kya ũla mũkw'ũ, wũkĩlye syĩtwa ya ũsu mũkw'ũ ũtiĩwanĩ wake. 6Na mũndũ wa mũvĩa ũla wa vakuvĩ asya, Nditonya kũkyovosya kwondũ wakwa, ndikathũkye ũtiĩwa wakwa mwene: wĩyosee, we, kĩanda kyakwa kya kwovosya; nũndũ nditonya kũkyovosya.

7 Na ĩndĩ ũũ nĩw'o waĩ kĩthĩo kwa Isilaeli mavinda ma
tene ũndũ wa kwovosya na ũndũ wa kũkũan'ya,
kwondũ wa kũlũlũmĩlya maũndũ onthe: mũndũ
aumasya kĩatũ kyake, na aimũnenga mũtũi wake; na ũu
nĩw'o waĩ mũthemba wa ũkũsĩ kwa Isilaeli. 8Kwondũ
wa ũu wa ũu mũndũ wa mũvĩa wa vakuvĩ amwĩa
Mboasi, Ĩthooee mwene. Na aumya kĩatũ kyake. 9Na
Mboasi amea atumĩa, na andũ onthe, Inyw'ĩ mwĩ ngũsĩ
mũnthĩ ũũ, kana nĩnathooa kyonthe kĩla kyaĩ kya
Elimeleki, na kyonthe kĩla kyaĩ kya Kilioni na Maloni,
kuma kw'okonĩ kwa Naomi. 10Na ĩngĩ Luthi ũla
Mũmoavi, kĩveti kya Maloni, nĩnamũthooa atw'ĩke
mũka wakwa, nũkĩlye syĩtwa ya ũla mũkw'ũ ũtiĩwanĩ
wake, nĩ kana syĩtwa ya ũsu mũkw'ũ yĩikavetwe kuma
katĩ wa ana-a-ĩthe make, na kuma mbingĩlonĩ ya vandũ
vake: inyw'ĩ mwĩ ngũsĩ mũnthĩ ũũ. 11Na andũ onthe
ala maĩ mbingĩlonĩ, na atumĩa, masya, Twĩ ngũsĩ.
Yeova namũtw'ĩkĩthye mũndũ mũka ũla walika
nyũmba kwaku o ta Lakeli na ta Lea, ala maakie me elĩ
nyũmba ya Isilaeli: naku waĩle nthĩnĩ wa Evilatha, na
ĩthĩwa na nguma Mbethi-leemu: 12na nyũmba yaku
yĩthĩwe ta nyũmba ya Velesi, ũla Tamali wamũsyaĩe
Yuta, ya mbeũ ĩla Yeova wĩkũnenga ya mũndũ mũka
ũũ wa mũika.
13Kwondũ wa ũu Mboasi amwosa Luthi, na atw'ĩka
kĩveti kyake; na alika kwakyo, na Yeova akĩnenga kũya
ĩvu, na kyasyaa mwana. 14Na iveti syamwĩa Naomi,
Yeova nataĩwe, ũla ũtakũtia ũmũnthĩ ũte mũndũ wa
mũvĩa wa vakuvĩ; na syĩtwa yake nĩyĩthĩwe na nguma
nthĩnĩ wa Isilaeli. 15Na kwaku akeethĩwa mũtũngĩĩi wa
thayũ, na mũei wa ũkũu waku; nũndũ mũka wa mwana
waku, ũla ũkwendete, ũla mũseo kwaku kũvĩtũka ana
mũonza, nĩwamũsyaa. 16Na Naomi oosa kana, na akaia
kĩthũinĩ kyake, na atw'ĩka mũei wako. 17Na iveti, atũi
make, syakatw'ĩa syĩtwa, ikyasya, Ve mwana ũsyaĩtwe
kwa Naomi; na syamwĩta syĩtwa yake Oveti: nĩwe ĩthe
wa Yese, ĩthe wa Ndaviti.
18Na ĩndĩ ii nĩsyo nzyawa sya Velesi: Velesi amũsyaie
Esiloni, 19na Esiloni amũsyaa Lamu, na Lamu
amũsyaa Aminatavu, 20na Aminatavu amũsyaa
Nasoni, na Nasoni amũsyaa Salumoni, 21na Salumoni
amũsyaa Mboasi, na Mboasi amũsyaa Oveti, 22na
Oveti amũsyaa Yese, na Yese amũsyaa Ndaviti.

1 SAMUELI

1 SAMUELI 1

Kũsyawa kwa Samueli

1Na kwaĩ mũndũ ũmwe wa Lamathaimu-nzovimu, wa nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, na syĩtwa yake eetawa Elikana, mwana wa Yeloamu, mwana wa Eliu, mwana wa Tou, mwana wa Nzuve, Mũevalaimu: 2na aĩ na iveti ilĩ; syĩtwa ya kĩmwe kyeetawa Aana, na syĩtwa ya kĩla kĩngĩ Venina: na Venina aĩ na syana, ĩndĩ Aana ndaĩ syana. 3Na mũndũ ũsu ambataa o kĩla mwaka kuma ndũanĩ yoo akathaithe na kũthembea Yeova wa nguthu ku Silo. Na ana elĩ ma Eli, Ovini na Vineasi, athembi ma Yeova, maĩ kw'o. 4Na yĩla mũthenya wavikaa wa Elikana kũthemba, amanengae Venina mũka wake, na ana make na eĩtu make onthe, ilungu: 5ĩndĩ anengae Aana kĩlungu kĩanĩe kũndũ kwĩlĩ; nũndũ nĩwamwendete Aana, ĩndĩ Yeova nĩwavingĩte ĩvu yake. 6Na nthũ yake yamũthatasya mũno, ĩtumae eew'a woo, nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwavingĩte ĩvu yake. 7Na o akĩka ũu kĩla mwaka, yĩla wambataa nyũmbanĩ ya Yeova, now'o yamũthatasya; kwondũ wa ũu aĩa na ndaaya. 8Na Elikana mũũme wake amwĩa, Aana, nĩkĩ ũkũĩa? Na nĩkĩ ũteũya? Na nĩkĩ ngoo yaku yĩ na woo? Nyie ndi mũseo kwaku kũvĩtũka ana ĩkũmi?

9Kwondũ wa ũu ĩtina wa mamina kũya, na mamina kũnyw'a me ku Silo, Aana ookĩla. Na ĩndĩ Eli mũthembi ekalĩte kĩvĩlanĩ kyake vakuvĩ na mũtĩ wĩ ũtee wa mũomo wa ĩkalũ ya Yeova. 10Na Aana aĩ na ũũ mũnene wa ngoo, na avoya Yeova, na aĩa mũno. 11Na eevĩta wĩvĩto, na asya, Ame Yeova wa nguthu, ethĩwa w'o ũkasisya thĩna wa mũthũkũmi waku mwĩĩtu, na ũindilikana nyie, na ũilea kũlwa nĩ mũthũkũmi waku mwĩĩtu, ĩndĩ ũkanenga mũthũkũmi waku mwĩĩtu, mwana mũũme, nĩvo ĩndĩ nĩmũnengane kwa Yeova mĩthenya yonthe ya thayũ wake, na vati wenzi ũkavika mũtwe wake.

12Na kweethĩwa, o aendeee na kũvoya e mbee wa Yeova, Eli asyaĩĩsya kanyw'a wake. 13Na ĩndĩ Aana aneenaa ngoonĩ yake; no ilomo syake syanyaunyasya, ĩndĩ wasya wake ndwaaĩw'ĩka: kwondũ wa ũu Eli asũanĩa nũnyw'ĩte. 14Na Eli amwĩa, Wĩĩkala wĩ mũnywi kũvika ĩndĩĩ? Veta kũasa naku mbinyu yaku. 15Na Aana asũngĩa na amwĩa, Aiee, mwĩaĩi wakwa, nyie nĩ mũndũ mũka wĩ na veva wĩ woo: ndinyw'ĩte mbinyu kana kĩla kĩtoonasya, ĩndĩ nĩonoasya ngoo yakwa vala ve Yeova. 16Ndũkatale mũthũkũmi waku mwĩĩtu ta mũndũ mũka mũthũku; nũndũ kuma wingĩnĩ wa mũnyungunyĩsyo wakwa na kũthataw'a kwakwa nĩnĩneenete kũvika yu. 17Nĩvo ĩndĩ Eli wasũngĩie na amwĩa, Enda na mũuo; na Ngai wa Isilaeli nakũnenge ũndũ ũsu waku wamũvoya. 18Na asya, Mũthũkũmi waku mwĩĩtu nĩone ũseo methonĩ maku. Kwondũ wa ũu kĩveti kyathi, na kyaya; na ũthyũ wakyo ndwaatuka ĩngĩ.

19Na mookĩla kĩoko tene, na mathaithĩa vu mbee wa Yeova, na masyoka, mavika nyũmbanĩ yoo Lama. Na Elikana amũmanya Aana mũka wake; na Yeova amũlilikana; 20na kweethĩwa, yĩla ĩvinda yavikie, Aana aitava na asyaa mwana; na amwĩta syĩtwa yake Samueli, akyasya, Nĩkwĩthĩwa nĩnamwĩtisye kwa Yeova.

21Na mũndũ ũsu Elikana na nyũmba yake yonthe mambata kũmũthembea Yeova nthembo ya mwaka, o na ya wĩvĩto wake. 22Ĩndĩ Aana ndaambata; nũndũ amwĩie mũũme, Nyie ndiambata mũvaka mwana aaĩa; na ĩndĩ ngamũtwaa, nĩ kana aumĩle mbee wa Yeova, na akĩkalaa vau ĩndĩ yonthe. 23Na Elikana mũũme wake amwĩa, Ĩka ũndũ ũkwona wĩ ũseo; ĩkala kũvika wamũaĩsya; ĩndĩ Yeova nalũlũmĩlye ndeto yake. Kwondũ wa ũu kĩveti kyekala kĩkyongya mwana wakyo, kuvika, kyamũaĩsya. 24Na yĩla kyamũaĩisye, kyambata vamwe nake, kĩ na tũsalũ twa mũew'a tũtatũ, na eva ĩmwe ya mũtu, na kathatwa ka mbinyu na amũtwaa nyũmbanĩ ya Yeova ku Silo: na mwana aĩ mũnini. 25Na moaa kasalũ ka mũew'a, na matwaa mwana kwa Eli. 26Na kyamwĩa, We, mwĩaĩi wakwa, o tondũ kyuu kyaku kĩ thayũ, mwĩaĩi wakwa, ninyie kĩla kĩveti kyaũngamĩte vakuvĩ naku vaa, kĩimũvoya Yeova. 27Navoyaa mwana ũũ; na Yeova nũnengete kĩla namwĩtisye: 28kwondũ wa ũu o nakwa nĩnĩmũnenganĩte kwa Yeova; ĩvinda yĩla wĩĩkala thayũ we nĩ mũnengane kwa Yeova. Na amũthaithĩa Yeova vau.

1 SAMUELI 2

Wathi wa Aana

1Na Aana avoya, na asya:
Ngoo yakwa nĩnĩũtanĩa Yeova;
Ũvya wakwa nĩ mũkĩlye nĩ Yeova;
Kanyw'a wakwa nĩ mũnenevye ĩũlũ wa amaitha makwa;
Nĩkwĩthĩwa nĩngũtana ũtangĩĩonĩ waku.
2Vati ũngĩ mũtheu ta Yeova;
Nũndũ kũtiĩ ate o we,
O na kũti ĩvia o na yĩva ta Ngai waitũ.
3Ndũkaneene na ngathĩĩo nene ũu ĩngĩ;
Wĩnenevyo ndũkaume kanyw'anĩ waku;
Nũndũ Yeova nĩ Ngai wa ũmanyi,
Na meko nĩmathimawa nĩwe.
4Mata ma ngũmbaũ nĩ matũlĩku;
Na ala malulutĩkangile nĩmavotoetwe vinya.

5Ala maĩ avũnu nĩmeethũkũmĩe mone lĩu;
Na ala maĩ na nzaa nĩmaekie kwĩw'a nzaa:
Ĩĩ, ngũngũ nĩsyaĩte syana mũonza;
Na kĩla kĩ na syana mbingĩ nĩkĩũleela.
6Yeova nĩwũaaa, na nũthayũũkasya:
Nũtheeasya kũvika Seoli, na nĩwambatasya kumya vo.
7Yeova nũtw'ĩkĩthasya ngya, na nũthuasya:
Nũtheeasya, o na nĩwũkĩlasya.
8Nĩwũkĩlasya ngya yume kĩtoonĩ,
Nũmũkĩlasya mũthĩni aume ũtũndanĩ wa syaa,
Atume mekala na anene me mbee ũsumbĩnĩ,
Na kũtiĩwa kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ũsung'wa:
Nũndũ ituĩ sya nthĩ nĩ sya Yeova,
Na ailĩĩle nthĩ ĩũlũ wasyo.
9Akasũvĩaa nyaĩĩ sya atheu make;
Ĩndĩ ala athũku makavindĩthw'a kĩvindunĩ;
Nũndũ vati mũndũ ũkakĩlya nũndũ wa vinya.
10Ala makĩlanasya vinya na Yeova makavevenzwa;
Akamatundumĩa e ĩtunĩ:
Yeova akasilĩla itulu sya nthĩ;
Na akamũnenga mũsumbĩ wake vinya,
Na kũkĩlya ũvya wa mwĩtĩkĩw'a mauta wake.
11Na Elikana athi Lama nyũmba kwake. Na ũ mwana amũthũkũmaa Yeova e mbee wa mũthembi Eli.

Wathani ũndũ wa nyũmba ya Eli

12Na ĩndĩ ana ma Eli maĩ andũ athe; matyamwĩsĩ Yeova. 13Na kĩmanyĩo kya athembi andũnĩ kyaĩ, atĩ yĩla mũndũ o na wĩva wathembaa nthembo, mũthũkũmi wa mũthembi nĩwokaa yĩla nyama iũtheũka, akwete kĩtonyi kya nyama kĩ maeo atatũ kw'okonĩ kwake; 14na akĩsovelya katevenĩ, kana ĩsilianĩ, kana kĩtevenĩ, kana mbisũnĩ; kyonthe kĩla kĩtonyi kya nyama kyaumasya nĩkyo mũthembi wosaa. Ũũ nĩw'o meekaa ku Silo kwa Aisilaeli onthe ala mookaa kw'o. 15Ĩĩ, mbee wa matanavĩvya mathunya, mũthũkũmi wa mũthembi nĩwokaa, na akĩmwĩa mũndũ ũla ũnũkũthemba, Nenga nyama ya kũmũvĩvĩsya mũthembi; nũndũ ndekwenda kwaku nyama ila ntheũkye, ĩndĩ nĩ ila mbĩthĩ. 16Na ethĩwa ũ mũndũ nĩwamwĩie, Matitĩa kwamba kũvĩvya mathunya, na ĩndĩ ũkyosa o ũndũ ngoo yaku ĩnĩkwenda; nĩvo ĩndĩ wamwĩaa, Aiee, ĩndĩ wĩnenga yo oyu: na ethĩwa ti ũu, nĩngũmyosa na vinya. 17Na naĩ ya anake asu yaĩ nene mũno kwa Yeova; nũndũ andũ nĩmavũthisye nthembo ya Yeova.

18Ĩndĩ Samueli athũkũmaa vu mbee wa Yeova, e o kana, ekĩĩte evoti ya katane. 19Na ĩngĩ inyia wake nĩwamũtumĩaa ngũa nini ndasa, na amũtwaĩaa o kĩla mwaka, yĩla wambataa na mũũme wake kũthemba nthembo ya mwaka. 20Na Eli amũathima Elikana na mũka wake, na amwĩa, Yeova nakũnenge ũsyao kwa kĩveti kĩĩ nũndũ wa kyu kĩla kyeetiw'e kwa Yeova. Na menũka mũsyĩ kwoo. 21Na Yeova amũkĩa Aana, na aitava, na asyaa ana atatũ na eĩtu elĩ. Na kamwana Samueli keana ke o mbee wa Yeova.

22Na ĩndĩ Eli aĩ mũkũu mũno; na nĩwew'aa onthe ala ana make meekaa Isilaeli onthe, na ũndũ makomaa na aka ala matethasya wĩa mũomonĩ wa yĩla ĩeema ya kũmbanĩa. 23Na amea, Mwĩkaa maũndũ ta asu nĩkĩ? Nũndũ nĩw'aa mĩkĩle yenyu mĩthũku kuma andũnĩ aa onthe. 24Aiee, ana makwa; nũndũ ti ũvoo mũseo ũla nĩw'aa: nĩmũtuma andũ ma Yeova mavĩtya. 25Ethĩwa mũndũ ũmwe nũkũvĩtanĩsya ũngĩ, Ngai akamũsilĩla; ĩndĩ ethĩwa mũndũ nũkũvĩtanĩsya Yeova, nũũ ũla wĩmwĩsũvanĩa? Ĩndĩ mo, matyaaĩthukĩĩsya wasya wa ĩthe woo, nĩkwĩthĩwa Yeova asũanĩaa kũmoaa. 26Na kamwana Samueli kaendeea kwĩana, na kaendeea kwona ũseo kwa Yeova o na andũnĩ.

27Na kwooka mũndũ wa Ngai kwa Eli, na amwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũũkũlya, Nĩneeyonanisye nyie mwene nyũmbanĩ ya ĩthe waku, yĩla maĩ ũkombonĩ Misili nyũmbanĩ ya Valao? 28Na nyie nĩnamũnyuvie kuma mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli atw'ĩke mũthembi wakwa, ambatae kĩthembeonĩ kyakwa, na kũtoeeasya ũvani, na kwĩkĩaa evoti e mbee wakwa? Na nĩnanengie nyũmba ya ĩthe waku nthembo syonthe sya ana ma Isilaeli ila ivĩvaw'a na mwaki? 29Nũndũ wa kĩ mũtheelaa nthembo yakwa ya kũtonywa na nthembo ĩngĩ yakwa, ila nĩaĩte ũtũonĩ wakwa, na kũtaĩaa ana maku kwĩ nyie, nĩ kana mwĩnoasye inyw'ĩ ene na nthembo syonthe ila syĩ vata mbee sya Isilaeli, andũ makwa? 30Kwondũ wa ũu Yeova, Ngai wa Isilaeli, easya, Nĩ w'o, nĩnaisye kana nyũmba yaku, na nyũmba ya ĩthe waku, ikaendaa mbee wakwa tene na tene: ĩndĩ yu Yeova easya, Ũu wĩthĩwe kũasa nakwa; nũndũ ala mandaĩaa ngamataĩa, na ala mambũthasya makatalwa ta vathei. 31Sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, yĩla ngatila kw'oko kwaku, na kw'oko kwa nyũmba ya ĩthe waku, na vaikaaĩthĩwa mũtumĩa nyũmbanĩ yaku. 32Na nũkona ũnyamao wa ũtũo wakwa, ũthwiinĩ w'onthe ũla Ngai ũkanenga Isilaeli; na vaikaaĩthĩwa mũtumĩa nyũmbanĩ yaku tene na tene. 33Na mũndũ waku, ũla ndakaveta kĩthembeonĩ kyakwa, akeethĩwa wa kwananga metho maku, na wa kwĩw'ĩthya ngoo yaku woo; na mosyaanĩo onthe ma nyũmba yaku makakusaa me ma ĩika. 34Na ũũ ũkeethĩwa wonan'yo kwaku, ũla ũkakĩtĩka kwa ana maku elĩ, Ovini na Vineasi: makakw'a me elĩ mũthenya ũmwe. 35Na nĩngeyũkĩlĩlya mũthembi wĩ kĩthito, ũla ũkeka kwĩanana na ũla wĩ ngoonĩ yakwa na kĩlilikanonĩ kyakwa: na nĩngamwakĩa nyũmba nũmu; na nũkaendaa mbee wa ũla mwĩtĩkĩw'a mauta wakwa tene na tene. 36Na nĩkũkethĩwa, kĩla ũmwe ũkatiala nyũmbanĩ yaku nũkoka na kũtulya ndu kwake kana one kĩlungu kya vetha na kĩmũtũ kĩmwe, na akasya, Ndikya, nĩngũkwĩsũva, wĩanĩ ũmwe wa athembi, nĩ kana nĩtonye kũya kalungu kanini ka kĩmũtũ.

1 SAMUELI 3

Yeova akĩmwĩta Samueli

1Na kamwana Samueli kamũthũkũmĩaa Yeova vu mbee wa Eli. Na ndeto ya Yeova yaĩ vata mũno mĩthenya ĩsu; kũtyaĩ woni kaingĩ. 2Na kweethĩwa ĩvinda yĩu, yĩla Eli wakomete vandũ vake (na yu metho make maĩ manambĩlĩlya kũya mbindu, ũndũ ũtatonya

kwona), 3na taa wa Ngai ndwaĩ ũnamba kũvoa, na Samueli nĩwakomete ĩkalũnĩ ya Yeova, vala yĩla ĩsandũkũ ya Ngai yaĩ; 4nĩvo Yeova wamwĩtie Samueli: nake asya, Nĩ vaa. 5Na asemba vala ve Eli, na amwĩa, Ninyioo; nũndũ nĩwambĩta. Nake asya, Ndinetana; koma ĩngĩ. Nake athi na akoma. 6Na Yeova eetana o ĩngĩ, Samueli. Na Samueli ookĩla na athi vala ve Eli, na asya, Ninyioo; nũndũ nĩwambĩta. Nake asũngĩa, Ndinetana, mwana wakwa; koma ĩngĩ. 7Na ũ Samueli ndambĩte kũmũmanya Yeova, o na ndeto ya Yeova ndĩambĩte kũvuanw'a kwake. 8Na Yeova amwĩta Samueli ĩngĩ ĩvinda ya katatũ. Na ookĩla na athi vala ve Eli, na asya, Ninyioo; nũndũ nĩwambĩta. Na Eli amanya kana Yeova nũkwĩtaa kamwana. 9Kwondũ wa ũu Eli amwĩa Samueli, Thi, ũkakome; na kũkethĩwe atĩĩ, ethĩwa nũkũkwĩta, nĩw'o wĩasya, Neena, Yeova; nũndũ mũthũkũmi waku nũkwĩw'a. Na ĩndĩ Samueli athi na akoma vandũ vake.

10Na Yeova ooka, na aũngama, na eetana ta metana ala angĩ, Samueli, Samueli. Nĩvo ĩndĩ Samueli waisye, Neena; nũndũ mũthũkũmi waku nũkwĩw'a. 11Na Yeova amwĩa Samueli, Sisya, ngeeka ũndũ nthĩnĩ wa Isilaeli, ũla matũ elĩ ma kĩla mũndũ ũla wĩĩw'a makasĩĩlĩla. 12Mũthenya ũsu nĩngeanĩĩsya kwa Eli w'onthe ũla nĩneenete ũndũ wa nyũmba yake, kuma wambĩlĩlyo o na kũvika mũminũkĩlyo. 13Nũndũ nĩnĩmũtavĩtye kana ngasilĩla nyũmba yake tene na tene, nũndũ wa ũthũku ũla wesĩ, nĩkwĩthĩwa ana make nĩmeeyĩetee kĩumo, na ndaamasiĩĩa. 14Na kwondũ wa ũu nĩnĩvĩtĩe nyũmba ya Eli, kana ũthũku wa nyũmba ya Eli ndũkathew'a na nthembo ya kũtonywa kana nthembo ĩngĩ tene na tene.

15Na Samueli akoma kũvika kwakya, na avingũa mĩomo ya nyũmba ya Yeova. Na Samueli akĩa kũmwon'ya Eli ũla woni. 16Nĩvo ĩndĩ Eli wamwĩtie Samueli, na asya, Samueli, mwana wakwa. Nake asya, Ninyioo. 17Nake amũkũlya, Nĩ ũndũ mwaũ ũla Yeova ũneenie naku? Nĩngũkwĩsũva, ndũkombithe: Ngai nakwĩke ũu, o na mbee, ethĩwa ũkambitha ũndũ o na wĩva wa maũndũ onthe ala ũneenie naku. 18Na Samueli amũtavya kĩla kaũndũ, na ndaamũvitha ũndũ. Nake asya, Nĩ Yeova: nĩeke ũndũ wĩona wĩ ũseo.

19Na Samueli eana, na Yeova aĩ vamwe nake, na ndaaĩtĩkĩla ndeto o na ĩmwe yake ĩvalũke nthĩ. 20Na Isilaeli onthe kuma Ndani kũvika Mbeeli-sieva mamanya kana Samueli nĩwalũlũmĩlw'e ethĩwe mwathani wa Yeova. 21Na Yeova aumĩla ĩngĩ ku Silo; nũndũ Yeova nĩweyonanisye mwene kwa Samueli na ndeto ya Yeova ku Silo.

1 SAMUELI 4

1Na ndeto ya Samueli yũkĩa Isilaeli onthe.

Avilisiti makyosa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova

Na ĩndĩ Isilaeli maenda kũkita na Avilisiti, na mamba maeema ũtee wa Eveni-eseli: na Avilisiti mamba maeema ku Aveki. 2Na Avilisiti meetaũsya mokite na Isilaeli: na yĩla makwatisye kaũ, Isilaeli makũnwa nĩ Avilisiti; na mooaĩa andũ ta ngili inya ma nguthu ya kaũ weũnĩ. 3Na yĩla andũ mookie mwakonĩ wa maeema, atumĩa ma Isilaeli makũlya, Kĩla kĩtumie Yeova atũkũnĩthya Avilisiti ũmũnthĩ nĩ kyaũ? Tũlatyei yĩla ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova kuma Silo tũete kũũ tũĩ, nĩ kana yũke katĩ waitũ, na kũtũtangĩĩa kuma mokonĩ ma amaitha maitũ. 4Kwondũ wa ũu andũ matũmana Silo, na maete kuma kw'o yĩla ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova wa nguthu, ũla wĩkalaa ĩũlũ wa akeluvi: na ana elĩ ma Eli, Ovini na Vineasi, maĩ vo vamwe na ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Ngai.

5Na yĩla ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova yookie mwakonĩ wa maeema, Isilaeli onthe mausya ngemi na wasya mũtũlu, mũvaka nthĩ yeetĩkĩanĩsya ĩngĩ. 6Na yĩla Avilisiti meewie wasya wa ngemi ĩsu nene, masya, Wasya ũsu wa ngemi nene wĩ mwakonĩ wa maeema wa Aevelania nĩ wa kĩ? Na mamanya kana ĩsandũkũ ya Yeova nĩyooka mwakonĩ wa maeema. 7Na Avilisiti meew'a w'ĩa, nũndũ maisye, Ngai nĩwoka mwakonĩ wa maeema. Na masya, Woo nĩ witũ! Nũndũ kũtyaamba kwĩthĩwa ũndũ ta ũũ kũvika yu. 8Woo nĩ witũ! Nũũ ũla wĩtũvonokya kuma kw'okonĩ kwa ngai ii syĩ vinya mũnene? Ii nĩ ngai ila syakũnĩe Amisili weũnĩ na mĩthemba yonthe ya mothĩn'yo. 9Ĩthĩwai na vinya, na ĩthĩwai aũme, inyw'ĩ Avilisiti, nĩ kana mũikethĩwe athũkũmi ma Aevelania, o tondũ methĩĩtwe kwenyu: ĩthĩwai aũme, na mũkyũkita. 10Na Avilisiti mokita, na Isilaeli makũnwa, na makũka kĩla mũndũ athi ĩeemanĩ yake: na vaĩ kũawa kũnene mũno; nũndũ kwavalũkilw'e andũ ma Isilaeli ala maendaa na maũũ ngili mĩongo ĩtatũ. 11Na ĩsandũkũ ya Ngai yooswa; na ana elĩ ma Eli, Ovini na Vineasi, mooawa.

12Na kwasemba mũndũ wa Mbenyamini kuma nguthunĩ ya kaũ, na avika Silo mũthenya o ũsu, ngũa syake syĩ ndembũange, na mũthanga ĩũlũ wa mũtwe wake. 13Na yĩla wavikie, sisya, Eli ekalĩte kĩvĩlanĩ kyake ũtee wa nzĩa asyaĩĩsye; nũndũ ngoo yake nĩyatelemangaa nũndũ wa ĩsandũkũ ya Ngai. Na yĩla ũ mũndũ wavikie ndũanĩ, na atavan'ya ũu, ndũa yonthe yaĩa na wasya. 14Na yĩla Eli wewie wasya wa kĩĩo, akũlya, Wasya ũũ wa kĩĩo nĩ wa kĩ? Na ũ mũndũ eekalaata, na ooka amũtavya Eli. 15Na ĩndĩ Eli aĩ wa myaka mĩongo kenda na nyanya; na metho make nĩmaĩte mbindu, ũndũ ũtatonya kwona. 16Na ũ mũndũ amwĩa Eli, Ninyie we ũla wauma nguthunĩ ya kaũ, na nĩkĩie ũmũnthĩ kuma nguthunĩ ya kaũ. Nake akũlya, Ũvoo ũendie ata, mwana wakwa? 17Na ũla waetie ũvoo asũngĩa na asya, Isilaeli nĩmakĩie Avilisiti, o na ĩngĩ kwĩthĩĩtwe kũawa kũnene andũnĩ, na ana maku elĩ namo, Ovini na Vineasi, nĩ akw'ũ, na ĩsandũkũ ya Ngai nĩ yose. 18Na kweethĩwa, yĩla wawetie ĩsandũkũ ya Ngai, Eli avalũka kuma kĩvĩlanĩ kyake na ngala ũtee wa mbingĩlo; na ngingo yake yatũlĩka, na akw'a: nũndũ aĩ mũndũ mũkũu, na mũito. Na nĩwasilanĩtye Isilaeli myaka mĩongo ĩna.

19Na mũka-a-mwana, kĩveti kya Vineasi, kyaĩ kĩito, vakuvĩ kũsyaa: na yĩla kyeewie ũvoo kana ĩsandũkũ ya

Ngai nĩyosetwe, na kana ĩthe wa mũũme na mũũme nĩmakwie, kyakunama na kyasyaa; nũndũ woo wakyo nĩwakĩkwatie. 20Na ta ĩvinda ya kũkw'a kwakyo iveti ila syakĩũngamĩe syakĩtavya, Ndũkakĩe; nũndũ nĩwasyaa mwana. Ĩndĩ kĩtyaasũngĩa, o na kĩtyaaona ta ũndũ. 21Na kyeeta kana Ikavotu, kĩkyasya, Ũsũng'wa nĩwumĩte kwa Isilaeli; nũndũ ĩsandũkũ ya Ngai nĩyosetwe, na nũndũ wa ĩthe wa mũũme na mũũme. 22Na kyasya, Ũsũng'wa nĩwumĩte kwa Isilaeli; nũndũ ĩsandũkũ ya Ngai nĩ yose.

1 SAMUELI 5

Ĩsandũkũ ya Yeova yĩ nthĩ ya Avilisiti

1Na ĩndĩ Avilisiti nĩmoosete ĩsandũkũ ya Ngai, na mayĩtwaa kuma Eveni-eseli kũvika Asitoti. 2Na Avilisiti moosa ĩsandũkũ ya Ngai, na mayĩlikya nyũmbanĩ ya Ndakoni, na mayia vakuvĩ na Ndakoni. 3Na yĩla ala ma Asitoti mookĩlile ũnĩ ũsu kĩoko tene, sisya, Ndakoni nĩwavalũkĩte na ũthyũ wake nthĩ mbee wa ĩsandũkũ ya Yeova. Na moosa Ndakoni, na mamũũngamya ĩngĩ vandũ vake. 4Na yĩla mookĩlile ũnĩ ũsu ũngĩ kĩoko tene, sisya, Ndakoni aĩ o mũvalũku na ũthyũ wake nthĩ mbee wa ĩsandũkũ ya Yeova; na mũtwe wa Ndakoni na itaa syelĩ sya moko make itilĩkĩle mwalyonĩ; no kĩthũmba kya Ndakoni kyatialĩte. 5Kwondũ wa ũu o na athembi ma Ndakoni, kana o ũla ũkũlika nyũmbanĩ ya Ndakoni, ndakinyaa mwalyo kwa Ndakoni ku Asitoti, kũvika mũthenya ũũ.

6Ĩndĩ kw'oko kwa Yeova kwaĩ kũito ĩũlũ wa asu ma Asitoti, na amananga, na amakũna na mĩimũ, ku Asitoti na mĩvakanĩ yayo. 7Na yĩla andũ ma Asitoti moonie kana kwailyĩ ũu, masya, Ĩsandũkũ ya Ngai wa Isilaeli yĩtiĩkala naitũ; nũndũ kw'oko kwake nĩ kũthũku ĩũlũ waitũ, na ĩũlũ wa Ndakoni ngai yaitũ. 8Kwondũ wa ũu matũmana na moomban'ya eaĩi onthe ma Avilisiti kwoo, na mamea, Twĩĩka ata na ĩsandũkũ ya Ngai wa Isilaeli? Na masũngĩa, Ĩsandũkũ ya Ngai wa Isilaeli yĩtwawe Ngathi. Na matwaa ĩsandũkũ ya Ngai wa Isilaeli kw'o. 9Na kweethĩwa, yĩla maminie kũyĩtwaa, kw'oko kwa Yeova kweethĩwa ĩũlũ wa ndũa na kũthokoan'ya kũnene mũno: na amakũna andũ ma ĩ ndũa, anini o na anene; na maimba mĩimũ. 10Kwondũ wa ũu matwaa ĩsandũkũ ya Ngai Ekiloni. Na kweethĩwa, yĩla ĩsandũkũ ya Ngai yavikie Ekiloni, Aekiloni maua mbu, makyasya, Maete ĩsandũkũ ya Ngai wa Isilaeli kwitũ, matũaĩthye ithyĩ na andũ maitũ. 11Kwondũ wa ũu matũmana na moomban'ya vamwe eaĩi onthe ma Avilisiti, na masya, Twaĩthyai ĩsandũkũ ya Ngai wa Isilaeli, na ekai yĩsyoke vandũ a vayo ĩngĩ, nĩ kana yĩikatũaĩthye ithyĩ, na andũ maitũ. Nũndũ kwaĩ kũthokoanw'a kwĩ kĩkw'ũ ndũanĩ yonthe vyũ; kw'oko kwa Ngai kwaĩ kũito mũno vo. 12Na andũ ala mataakw'a makũniwe nĩ ĩla mĩimũ; na kĩĩo kya ndũa kyambatie kũvika ĩtunĩ.

1 SAMUELI 6

Avilisiti maitũnga yĩla ĩsandũkũ

1Na ĩsandũkũ ya Yeova yaĩ nthĩ ya Avilisiti myei mũonza. 2Na Avilisiti mameta athembi na ala maaũasya, makĩkũlya, Twĩĩka ata na ĩsandũkũ ya Yeova? Twon'yei ithyĩ ũndũ twĩyĩtwaa vandũ vayo. 3Namo masũngĩa, Ethĩwa nĩmũtwaa ĩsandũkũ ya Ngai wa Isilaeli, mũikayĩtwae yĩ ĩthei; ĩndĩ mũitĩa kũmũtũnganĩĩsya na nthembo kwondũ wa ĩvityo: na ĩndĩ mũkavow'a, na mũkamanya kĩtumi kya kw'oko kwake kũlea kuma kwenyu. 4Nĩvo ĩndĩ makũlilye, Nĩ kyaũ kĩĩthĩwa nthembo kwondũ wa ĩvĩtyo kĩla twĩmũtũnganĩĩsya? Na masũngĩa, Mĩimũ ĩtano ya thaavu, na mbĩa itano sya thaavu, kwĩanana na ũtalo wa eaĩi ma Avilisiti; nũndũ ũthĩn'yo ũmwe ũnaĩ ĩũlũ wenyu inyw'onthe, na ĩũlũ wa eaĩi menyu. 5Kwondũ wa ũu mũkaseũvye mĩvw'anano ĩilyĩ ta mĩimũ yenyu, na mĩvw'anano ĩilyĩ ta mbĩa syenyu ila ithũkasya nthĩ; na mũkamũnenge Ngai wa Isilaeli ndaĩa: nokwĩthĩwa aleelya kw'oko kwake vala mũĩ, na vala ve ngai syenyu, na nthĩ yenyu. 6Mwĩtuma ĩndĩ kũmya ngoo syenyu nĩkĩ, tondũ Amisili na Valao moomisye ngoo syoo? Yĩla wekie moseng'yo katĩ wamo, matyaaeka andũ maende, na mathi? 7Na yu ĩndĩ osai mũyĩseũvĩsye ĩkasya yeũ, na osai ng'ombe ilĩ ikwongya, ila itaailĩĩlwa ĩsoki; na mũkyova ng'ombe ĩkasyanĩ, na mũkĩnũkya tũsaũ twasyo tume vala iĩ; 8na mũkyosa ĩsandũkũ ya Yeova na mũyilĩĩla ĩkasyanĩ; na mũkĩkĩa mĩio ya wanake ya thaavu, ĩla mũũmũtũnganĩĩsya yĩthĩwe nthembo kwondũ wa ĩvĩtyo, nthĩnĩ wa kasandũkũ ke ũtee wayo; na mũiyĩeka yĩkũsye, nĩ kana yĩtonye kũthi. 9Na syaĩĩsyai; ethĩwa yĩkambata Mbethi-semesi na nzĩa ya mũvaka o wayo, nĩvo ĩndĩ nĩwe ũtwĩkĩte ũthũku ũũ mũnene: ĩndĩ ethĩwa ti w'o, nĩvo twĩmanya kana ti kw'oko kwake kũtũkũnie; no ũndũ wĩkĩkĩte ũtũvikĩĩte.

10Na andũ meeka ũu, na moosa ng'ombe ilĩ ikwongya, na masyova ĩkasyanĩ, na mavingĩa tũsaũ twasyo mũsyĩ; 11na mailĩĩla ĩsandũkũ ya Yeova ĩkasyanĩ ĩũlũ, na kasandũkũ ke na mbĩa sya thaavu na mĩvw'anano ya mĩimũ yoo. 12Na ila ng'ombe nga syakwata nzĩa ndũngalu ĩelete Mbethi-semesi; syaenda na lelũ, ikyan'ya o iendete, na ityaaĩthyũũa ũtee ngalĩko ya kw'oko kwa aũme kana kwa aka; na eaĩi ma Avilisiti maiatĩĩa kũvika mũvakanĩ wa Mbethi-semesi. 13Na ala ma Mbethi-semesi nĩmakethaa ngetha yoo ya nganũ mwandanĩ; na mookĩlya metho moo, na moona yĩla ĩsandũkũ, na matana ũndũ wa kũyona. 14Na ĩkasya yooka mũũndanĩ wa Yosua Mũmbethi-semesi, na yaũngama vo, vala vaĩ ĩvia ĩnene: na maatũanga mbwaũ sya ĩkasya, na mathembea Yeova ila ng'ombe nga nthembo ya kũvĩvw'a. 15Na Alivai maumya ĩsandũkũ ya Yeova, na kasandũkũ kala kaĩ vamwe nayo, vala mĩio ya wanake ya thaavu yaĩ, na mamilĩĩla ĩũlũ wa yĩla ĩvia ĩnene: na andũ ma Mbethi-semesi mathembea Yeova nthembo sya kũvĩvw'a na mathemba nthembo sya kũtonywa mũthenya ũsu. 16Na yĩla ala eaĩi atano

ma Avilisiti moonie ũu, masyoka Ekiloni mũthenya ũsu.
17Na ĩno nĩyo mĩimũ ya thaavu ila Avilisiti matwaĩe Yeova ĩthĩwe nthembo kwondũ wa ĩvĩtyo: ũmwe nũndũ wa Asitoti, na ũmwe nũndũ wa Ngasa, na ũmwe nũndũ wa Asikeloni, na ũmwe nũndũ wa Ngathi, na ũmwe nũndũ wa Ekiloni; 18na mbĩa sya thaavu, kwĩanana na ũtalo wa ndũa syonthe sya Avilisiti ila syaĩ sya eaĩi asu atano, ndũa mbiie o na mĩsyĩ yĩ ndee, o kũvika yĩla ĩvia ĩnene, vala maiie ĩsandũkũ ya Yeova, o yĩ ĩvia yĩ vo kũvika mũthenya ũũ mũũndanĩ wa Yosua Mũmbethi-semesi.
19Na amakũna andũ amwe ma Mbethi-semesi, nĩkwĩthĩwa nĩmasyaisye nthĩnĩ wa ĩsandũkũ ya Yeova, amakũna andũ mĩongo mũonza, na andũ angĩ ngili mĩongo ĩtano; na andũ maĩa, nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwamakũnie andũ na kũawa kũnene. 20Na andũ ma Mbethi-semesi makũlya, Nũũ ũla ũtonya kũũngama mbee wa Yeova, Ngai ũũ mũtheu? Na akambata kwaũ aume kwitũ? 21Na matũma atũmwa kwa ala matwĩe Kiliathi-yealimu, makyasya, Avilisiti nĩmatũngĩte ĩsandũkũ ya Yeova; theeai, na mũkĩyambatya kwenyu.

1 SAMUELI 7

1Na andũ ma Kiliathi-yealimu mooka, na mambatya ĩsandũkũ ya Yeova, na mayĩlikya nyũmbanĩ ya Avinatavu kĩĩmanĩ, na mamũvathan'ya Eleasali mwana wake ethĩwe mũtheu asũvĩe ĩsandũkũ ya Yeova.

Samueli aisilan'ya Aisilaeli

2Na kweethĩwa, atĩ ĩvinda yaĩ ĩasa kuma mũthenya ũla yĩla ĩsandũkũ yekalaa ku Kiliathi-yealimu; nũndũ yaĩ myaka mĩongo ĩlĩ: na nyũmba yonthe ya Isilaeli yamũĩĩa Yeova.
3Na Samueli aneena na nyũmba yonthe ya Isilaeli, akyasya, Ethĩwa nĩmũũmũsyokea Yeova na ngoo syenyu syonthe, vetai ĩndĩ ngai ngeni na Asetalothi kuma katĩ wenyu, na elekelyai ngoo syenyu kwa Yeova, na mũimũthũkũma e weka; nake akamũvonokya kuma mokonĩ ma Avilisiti. 4Na ĩndĩ ana ma Isilaeli maveta Mbaalimu na Asetalothi, na mamũthũkũma Yeova e weka.
5Na Samueli amea, Ũmban'yai Isilaeli onthe Misiva, na ngavoya Yeova nũndũ wenyu. 6Namo moombana ku Misiva, na matava kĩw'ũ, na mamwĩtĩa Yeova nthĩ, na matĩĩa kũya mũthenya ũsu, na maĩsya vau, Nĩtũvĩtanĩsye Yeova. Na Samueli amasilanĩlasya ana ma Isilaeli ku Misiva. 7Na yĩla Avilisiti meewie kana ana ma Isilaeli nĩmombanĩe Misiva, eaĩi ma Avilisiti mambata mokite na Isilaeli. Na yĩla ana ma Isilaeli meewie ũu, maĩ na w'ĩa ũndũ wa Avilisiti. 8Na ana ma Isilaeli mamwĩa Samueli, Ndũkaeke kũmwĩkaĩla Yeova Ngai waitũ nũndũ witũ, nĩ kana atũtangĩĩe kuma mokonĩ ma Avilisiti. 9Na Samueli oosa katena ka ĩlondu kekwonga, na akathembea Yeova katw'ĩke nthembo nima ya kũvĩvw'a: na Samueli amwĩkaĩla Yeova nũndũ wa Isilaeli; na Yeova amũsũngĩa. 10Na yĩla Samueli wathembaa nthembo ya kũvĩvw'a, Avilisiti mathengeea mokite na Isilaeli; ĩndĩ Yeova amatundumĩa Avilisiti na kĩtundumo kĩnene mũthenya ũsu, na amathokoan'ya; na makũnwa mavalũkw'a nthĩ nĩ Isilaeli. 11Na andũ ma Isilaeli mauma Misiva, na mamakũa Avilisiti, na mamakũna, mũvaka mavika ĩtheo wa Mbethi-kali.
12Nĩvo ĩndĩ Samueli wosie ĩvia, na ayĩũngamya katĩ wa Misiva na Seni, na eeta syĩtwa yavo Eveni-eseli, akyasya, Kũvika yu Yeova nũtũtethetye. 13Na ĩndĩ Avilisiti makĩlw'a vinya, na matyaalika ĩngĩ mũvakanĩ wa Isilaeli: na kw'oko kwa Yeova kwaĩ ĩũlũ wa Avilisiti matukũ onthe ma Samueli. 14Na ndũa ila Avilisiti mavenete Isilaeli syatũngĩwa Isilaeli, kuma Ekiloni o na kũvika Ngathi; na mĩvaka yayo Isilaeli mamĩvonokya kuma mokonĩ ma Avilisiti. Na kwaĩ mũuo katĩ wa Isilaeli na Aamoli.
15Na Samueli amasilanasya Isilaeli matukũ onthe ma thayũ wake. 16Na athyũlũlũkaa o kĩla mwaka Mbethi-eli, na Ngilikali, na Misiva; na amasilanĩlasya Isilaeli kũndũ kũu kw'onthe. 17Na asyokaa Lama, nũndũ vau nĩvo vaĩ nyũmba yake; na vo amasilanĩlasya Isilaeli: na amwakĩa Yeova kĩthembeo vo.

1 SAMUELI 8

Aisilaeli mayĩtya mũsumbĩ

1Na kweethĩwa, yĩla Samueli wakũie, amatw'ĩkĩthya ana make asili ĩũlũ wa Isilaeli. 2Na ĩndĩ syĩtwa ya ĩkithathi yake yeetawa Yoeli, na syĩtwa ya ũ wa kelĩ, Aviya: maĩ asili Mbethi-sieva. 3Na ana make matyakinyaa mĩendelenĩ yake, ĩndĩ meelelũka ũtee mamanthe mbesa, na moosaa mavaki, na kwelelũkasya ũsili wa katĩ.
4Nĩvo ĩndĩ atumĩa onthe ma Isilaeli moombanie vamwe, na mookĩa Samueli ku Lama; 5na mamwĩa, Sisya, we wĩ mũkũu, na ana maku maikinyaa mĩendelenĩ yaku: yu twiĩe mũsumbĩ wa kũtũsilanasya o ta mbaĩ syonthe. 6Ĩndĩ ũndũ ũsu wamwĩw'ĩthisye Samueli woo, yĩla maisye, Tũnenge mũsumbĩ wa kũtũsilanasya. Na Samueli avoya Yeova. 7Na Yeova amwĩa Samueli, Ĩthukĩĩsye wasya wa andũ maũndũnĩ onthe ala meũkũtavya: nũndũ maikũleete we, ĩndĩ ninyie maleete, nĩ kana ndikethĩwe mũsumbĩ ĩũlũ woo. 8Kwĩanana na mawĩa onthe ala meekie kuma mũthenya ũla namambatisye kũmaumya nthĩ ya Misili o na kũvika mũthenya ũũ, o ũndũ mandiĩte, na makathũkũmaa ngai ingĩ, nĩmeũkwĩka o ta ũu. 9Kwondũ wa ũu ĩndĩ ĩthukĩĩsye wasya woo: ĩndĩ ũkamakũsĩĩe vyũ, na ũkamon'ye mũthemba wa mũsumbĩ ũla wĩmasumbĩka.
10Na Samueli amatavya andũ ala mamũkũlilye mũsumbĩ ndeto syonthe sya Yeova. 11Na amea, Mũsumbĩ ũla wĩmũsumbĩka akeethĩwa ailyĩ ũũ: akoosaa ana menyu, na kũmaia methĩwe make, nũndũ wa makasya make, na kũtw'ĩka andũ make ma ũtũlaa mbalasi; na makasembaa matongoesye makasya make; 12na akamaiaa methĩwe kwake makavuteni ma ngili ngili, na makavuteni ma mĩongo ĩtano mĩongo ĩtano; na

akaiaa amwe ma kũĩmaa nthĩ yake, na kũkethaa ngetha yake, na kũtuaa mĩio yake ya kaũ na mĩio ya makasya make. 13Na akoosaa eĩtu menyu methĩawe aseũvya ma manukato, na kwĩthĩawa aui, na kwĩthĩawa aui ma mĩkate. 14Na akoosaa mĩũnda yenyu, na mĩũnda yenyu ya mĩsavivũ, na mĩũnda yenyu ya mĩthata, o na ĩla mĩseo mbee yayo, na aimĩnenga athũkũmi make. 15Na akoosaa kĩlungu kya ĩkũmi kya mbeũ syenyu, na kya mĩũnda yenyu ya mĩsavivũ, na akĩmanenga anene ma kwake, na athũkũmi make. 16Na akoosaa athũkũmi menyu aũme, na athũkũmi menyu eĩtu, na anake menyu ala aseo mbee, na mang'oi menyu, na kũmekĩaa wĩanĩ wake. 17Akoosaa kĩlungu kya ĩkũmi kya ndĩthya syenyu sya mbũi na malondu: na mũkeethĩawa mwĩ athũkũmi make. 18Na mũkakaya mũthenya ũsu nũndũ wa mũsumbĩ wenyu ũla mwĩĩthĩwa mwĩnyuvĩe; na Yeova ndakamũsũngĩa mũthenya ũsu.
19Ĩndĩ andũ malea kwĩthukĩĩsya wasya wa Samueli; na masya, Aiee; ĩndĩ tũitĩa kwĩthĩwa na mũsumbĩ waitũ, 20nĩ kana naitũ tũtonye kwĩthĩwa tũilyĩ ta mbaĩ syonthe, na nĩ kana mũsumbĩ waitũ atonye kũtũsilanasya, na kũendaa mbee waitũ, na kũtũkitĩthasya makaũ. 21Na Samueli eew'a ndeto syonthe sya andũ, nake aineena o ta ũu matũnĩ ma Yeova. 22Na Yeova amwĩa Samueli, Ĩthukĩĩsye wasya woo, na ũimaiĩa mũsumbĩ. Na Samueli amea andũ ma Isilaeli, Endai kĩla mũndũ ndũanĩ kwoo.

1 SAMUELI 9

Saulo ainyuvwa mũsumbĩ

1Na ĩndĩ kwaĩ mũndũ wa Mbenyamini, ũla wetawa syĩtwa yake Kisu, mwana wa Avieli, mwana wa Nzeloli, mwana wa Mbekolathi, mwana wa Avia, mwana wa Mũmbenyamini, ngũmbaũ nene. 2Na aĩ na mwana, ũla wetawa syĩtwa yake Saulo, mũndũ wa mũika na mũmbe nesa: na kũtyaĩ katĩ wa ana ma Isilaeli mũndũ mwanake kwĩ we: kuma ituonĩ syake kwambata aĩ mũasa kũte mũndũ o na wĩva. 3Na mang'oi ma Kisu ĩthe wa Saulo maĩ mau. Na Kisu amwĩa Saulo mwana wake, Osa yu ũmwe wa athũkũmi ũthi nake, na ũkĩla, ũthi ũkamanthe mang'oi. 4Na avĩtĩla katĩ wa nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, na avĩtĩla katĩ wa nthĩ ya Salisa, ĩndĩ matyaamona: nĩvo ĩndĩ mavĩtĩle katĩ wa nthĩ ya Saalimu, na matyaĩ vo: na avĩtĩla katĩ wa nthĩ ya Ambenyamini, ĩndĩ matyaamona.
5Na yĩla mavikie nthĩ ya Nzuve, Saulo amwĩa mũthũkũmi wake ũla waĩ nake, Ũka, tũsyoke, nau ndakese kũeka kũlilikana ũndũ wa mang'oi, na akambĩlĩlya kũũũya ũndũ witũ. 6Na amwĩa, Sisya yu, ndũanĩ ĩno ve mũndũ wa Ngai, na nĩ mũndũ ũla ũtaĩawa; w'onthe ũla ũneenaa ũtw'ĩkaa wa w'o ki: yu nĩtũthi vo; nokwĩthĩwa atonya kũtũtavya ũndũ wa kyalo kĩĩ kitũ tũũthi. 7Na ĩndĩ Saulo amwĩa mũthũkũmi wake, Ĩndĩ, sisya, ethĩwa nĩtũũthi, tũkamũtwaĩa ũ mũndũ kyaũ? Nũndũ kĩmũtũ nĩ kĩthelu mĩionĩ yaitũ, na vati mũthĩnzĩo wa kũmũtwaĩa mũndũ wa Ngai: twĩ na kyaũ ithyĩ? 8Na ũ mũthũkũmi amũsũngĩa Saulo ĩngĩ, na asya, Sisya, nĩ na kĩlungu kya kana kya sekeli ya vetha kw'okonĩ kwakwa: ngamũnenga ũla mũndũ wa Ngai kyo, nĩ kana atwathĩĩe nzĩa yaitũ. 9(Ĩvinda ya tene katĩ wa Isilaeli, yĩla mũndũ waendie kũkũlya Ngai, aasya ũũ, Ũka, tũthi kwa mwoni; ũndũ we ũla yu wĩtawa Mwathani ĩvinda ya tene eetawa Mwoni.) 10Nĩvo ĩndĩ Saulo wamwĩie mũthũkũmi wake, Waneena nesa; ũka, tũthi. Kwondũ wa ũu mathi ndũanĩ vala ũ mũndũ wa Ngai waĩ.
11Na yĩla mambatĩte maendete ndũanĩ, moona eĩtu ma mũika makĩthi kũtava kĩw'ũ, na mamakũlya, Mwoni e vaa? 12Namo mamasũngĩa, na masya, E vo; sisyai, e vu mbee wenyu: ĩkalaatei yu, nũndũ ookie ndũanĩ ũmũnthĩ; nũndũ andũ nĩmeũthemba ũmũnthĩ vala vandũ vatũlu. 13O yĩla mũũlika ndũanĩ, oyu mĩtũkĩ nĩmũkũmwona, mbee wa atanambata vala vandũ vatũlu aye; nũndũ andũ matiya mũvaka ooka, nĩkwĩthĩwa nũkũathima nthembo; na ĩtina makĩya ala metĩtwe. Yu ĩndĩ ambatai; nũndũ ĩvinda ta yĩĩ nĩmũkũmwona. 14Na mambata ndũanĩ; na makĩlika ndũanĩ, sisya, Samueli aumaala amelekele, ambate vala vandũ vatũlu.
15Na ĩndĩ Yeova aĩ anamũvuanĩisye Samueli ta ĩoo Saulo atanoka, akĩmwĩa, 16Ũnĩ ta ĩvinda yĩĩ ngatũma mũndũ kwaku kuma nthĩ ya Mbenyamini, na wĩmwĩtĩkĩsya mauta ethĩwe mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ andũnĩ makwa Isilaeli; na akamatangĩĩa andũ makwa kuma mokonĩ ma Avilisiti: nũndũ nĩnĩsyaĩtye andũ makwa, nĩkwĩthĩwa kĩĩo kyoo nĩkĩmbikĩe. 17Na yĩla Samueli wamwonie Saulo, Yeova amwĩa, Sisya, mũndũ ũla nĩnakũtavisye! Ũũ nĩwe wĩĩthĩwa na ũtonyi ĩũlũ wa andũ makwa. 18Nĩvo ĩndĩ Saulo wamũthengee Samueli mbingĩlonĩ, na amwĩa, Ndavya, nĩngũkwĩsũva, vala nyũmba ya mwoni ĩĩ. 19Na Samueli amũsũngĩa Saulo, na amwĩa, Ninyie mwoni; ambata ũndongoesye kũvika vala vandũ vatũlu, nũndũ mũkaya vamwe nakwa ũmũnthĩ: na kĩoko ngakũeka ũthi, na kũũtavya w'onthe ũla wĩ ngoonĩ yaku. 20Na ũndũ wa mang'oi maku ala manaaie yu nĩ mĩthenya ĩtatũ mĩthelu, ndũkethĩn'ye ũndũ wamo; nũndũ nĩ moneku. Na w'onthe ũla ũkwendwa katĩ wa Isilaeli nĩ ũndũ waũ? Ti ũndũ waku, na ũndũ wa nyũmba yonthe ya ithe waku? 21Na Saulo asũngĩa na asya, Nyie ndi Mũmbenyamini, wa mbaĩ ĩla nini mbee ya Isilaeli? Na mũvĩa wakwa tĩ mũnini mbee wa mĩvĩa yonthe ya mbaa Mbenyamini? Nũndũ wa kĩ ĩndĩ ũũneena nakwa ta ũu?
22Na Samueli oosa Saulo na mũthũkũmi wake, na amalikya nyũmbanĩ ya aeni, na amekalya vandũ va mbee katĩ wa ala meetĩtwe, ala maĩ andũ ta mĩongo ĩtatũ. 23Na Samueli amwĩa mũui, Ete kĩlungu kĩla nĩkũnengie, kĩla ngũtavisye, Ia vala ũĩ. 24Na mũui oosa waswa, na kĩla kyaĩ ĩũlũ waw'o, na aia mbee wa Saulo. Na Samueli amwĩa, Sisya kĩla kĩiĩtwe! Kie mbee waku na ũkĩya; nĩkwĩthĩwa kũvika ĩvinda yĩla yĩĩ ĩtw'ĩtwe nĩkiiwe nũndũ waku, nũndũ naisye, Nĩnĩmetĩte andũ. Kwondũ wa ũu Saulo aĩsanĩa na Samueli mũthenya ũsu.

25Na ĩtina wa matheea kuma vala vandũ vatũlu makĩlika ndũanĩ, aneenanĩsya na Saulo nyũmbanĩ ĩũlũ. 26Na mookĩla tene: na kweethĩwa ta w'oa watema, Samueli amwĩta Saulo nyũmbanĩ ĩũlũ, akĩmwĩa, Ũkĩla, nĩ kana nĩkũeke ũthi. Na Saulo ookĩla, na maumaala me elĩ ũtee, we na Samueli. 27Na makĩtheea mũminũkĩlyonĩ wa ndũa, Samueli amwĩa Saulo, Mwĩe mũthũkũmi avĩte mbee waitũ (na avĩta mbee), ĩndĩ amba kũũngama, nĩ kana nĩkũmanyĩthye ndeto ya Yeova.

1 SAMUELI 10

1Nĩvo ĩndĩ Samueli wosie sũva wa mauta, na amwĩtĩkĩsya mũtwe wake; na amũmumunya, na asya, Ti kwakwĩthĩwa Yeova nũkwĩtĩkĩsye mauta wĩthĩwe mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ ũtiĩwanĩ wake? 2Ĩtina wa wauma vaa nĩĩ ũmũnthĩ, nĩvo ĩndĩ ũkũmethĩa andũ elĩ vakuvĩ na vala vathikiwe Lakeli, mũvakanĩ wa Mbenyamini ku Nzelisa; namo makakwĩa, Mang'oi ala waendie kũmantha nĩ moneku; na, sisya, ĩthe waku nũekete kũlilikana ũndũ wa mang'oi, na eũũya ũndũ waku, akyasya, Nĩĩka ata ũndũ wa mwana wakwa? 3Na ĩndĩ ũkaendeea mbee kuma vau, na ũkavika mũtĩnĩ wa mwaloni wĩ Tavoli; na ũkakomanĩa vo na andũ atatũ makyambata kwa Ngai ku Mbethi-eli, ũmwe atwaĩte tũtena tũtatũ, na ũngĩ atwaĩte imũtũ itatũ, na ũngĩ atwaĩte kathatwa ka mbinyu: 4namo makaũkethya, na kũũnenga imũtũ ilĩ, na wĩosa mokonĩ moo. 5Ĩtina wa ũu ũkavika kĩĩmanĩ kya Ngai, vala ve ngome ya asikalĩ ma Avilisiti: na kũkeethĩwa, yĩla wĩvika vau ndũanĩ, ũkakomana na nguthu ya athani matheeete makyuma vala vandũ vatũlu me na kĩnanda, na kathembe, na mũtũlilũ, na mbeve, mbee woo; namo makeethĩwa makyathana: 6na Veva wa Yeova akooka na vinya mũnene ĩũlũ waku, naku ũkathana vamwe nao, na ũkaalyũlwa wĩthĩwe mũndũ ũngĩ. 7Na kũkethĩwe, yĩla mawonan'yo asu meũkĩtĩkĩa, nĩvo ĩndĩ wĩĩka o ũndũ wĩona wĩ ũseo; nũndũ Ngai e vamwe naku. 8Naku ũkatheee Ngilikali mbee wakwa; na, sisya, ngatheea kũla ũĩ, nĩthembe nthembo sya kũvĩvw'a, na kũthemba nthembo sya mũuo: wĩeteela mĩthenya mũonza, mũvaka nooka vala ũĩ, na kũkwon'ya ũndũ wĩĩka.

9Na kweethĩwa, yĩla wethyũũie aume vala ve Samueli, Ngai amũnenga ngoo ĩngĩ: na mawonan'yo asu onthe makĩtĩka mũthenya ũsu. 10Na yĩla mavikie vau kĩĩmanĩ, sisya, nguthu ya athani yakomana nake; na Veva wa Ngai ooka na vinya mũnene ĩũlũ wake, na athana e namo 11Na kweethĩwa, yĩla onthe ala mamwĩsĩ mbee moonie atĩ, sisya, nĩwathanaa vamwe na athani, nĩvo ĩndĩ andũ maneenanisye ũmwe na ũla ũngĩ, Ũndũ ũũ nĩ mwaũ ũla wamũkĩa mwana wa Kisu? Saulo nake e o katĩ wa athanĩ? 12Na ũmwe wa vandũ vau asũngĩa aikũlya, Na ĩthe woo nũũ? Kwondũ wa ũũ yatw'ĩka nthimo, Saulo nake e o katĩ wa athani? 13Na yĩla maminie kwathana, ooka vala vandũ vatũlu.

14Na mwendw'a-ĩthe wa Saulo amũkũlya we na mũthũkũmi wake, Mwaendie nakũ? Nake asũngĩa, Kũmantha mang'oi; na yĩla tũneethĩie matineoneka, tũnooka kwa Samueli. 15Na mwendw'a-ĩthe wa Saulo amwĩa, Ndavya, nĩngũkwĩsũva, ũndũ Samueli ũnamũtavisye. 16Na Saulo amwĩa mwendw'a-ĩthe, Nĩwatũtavisya vyũ kana mang'oi nĩmanoonekie. Ĩndĩ ũndũ wa ũvoo ũsu wa ũsumbĩ, ũla Samueli waneenie, ndaamũtavya.

17Na Samueli atũmana andũ onthe moke vamwe kwa Yeova ku Misiva; 18na amea ana ma Isilaeli, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Nĩnambatisye Isilaeli kuma Misili, na namũvonokya inyw'ĩ mokonĩ ma Amisili, na mokonĩ ma mosumbĩ onthe ala mamũthĩnasya: 19ĩndĩ mũthenya ũũ nĩmwamũlea Ngai wenyu, ũla ũmũtangĩĩaa kuma mawanangĩkonĩ menyu onthe manene na mathĩnanĩ menyu; na nĩmũmũtavĩtye, Aiee, ĩndĩ twiĩe mũsumbĩ. Yu ĩndĩ ĩetei ene mbee wa Yeova kũatĩanĩa na mbaĩ syenyu, na kũatĩanĩa na ngili syenyu. 20Na ĩndĩ Samueli athengeesya mbaĩ syonthe sya Isilaeli, na mbaĩ ya Mbenyamini yooswa. 21Na athengeesya mbaĩ ya Mbenyamini kũatĩanĩa na mĩvĩa yoo, na mũvĩa wa Amatili wooswa; na Saulo mwana wa Kisu ooswa: ĩndĩ yĩla mamũmanthie, ndaatonya kwoneka. 22Kwondũ wa ũu mamũkũlya Yeova ĩngĩ, Ve mũndũ ũngĩ wĩũka vaa? Na Yeova asũngĩa, Sisya, nĩwĩvithĩte mĩionĩ. 23Namo masemba na mamũlatya kuma vo; na yĩla waũngamie katĩ wa andũ, aĩ mũasa kwĩ mũndũ o na wĩva kuma ituonĩ syake kwambata. 24Na Samueli amea andũ onthe, Nĩmũmwona ũla Yeova ũnyuvĩte, kana vati ũngĩ ũtilyĩ take katĩ wa andũ onthe? Na andũ onthe mookĩlya wasya, makyasya, Mũsumbĩ nĩekale thayũ ĩvinda ĩasa.

25Nĩvo ĩndĩ Samueli wamatavisye andũ mũthemba wa ũsumbĩ, na ooandĩka ĩvukunĩ, na ayia mbee wa Yeova. Na Samueli amombũũkya andũ onthe, kĩla mũndũ aende nyũmba kwake. 26Na Saulo nake athi nyũmba kwake ku Ngivea; na vaenda vamwe nake nguthu, ala ngoo syoo Ngai wakiitĩte. 27Ĩndĩ andũ amwe mate kĩĩĩ makũlya, Mũndũ ũũ akatũtangĩĩa ata? Namo mamũvũthya, na matyaamũetee mũthĩnzĩo. Ĩndĩ we akilya.

1 SAMUELI 11

Saulo aikĩlya Aamimoni vinya

1Nĩvo ĩndĩ Naasu Mũamimoni wambatie, na amba maeema amĩtaũĩĩe Yavesi-ngileati: na andũ onthe ma Yavesi mamwĩa Naasu Mũamimoni, Tianĩa ũtianĩo naitũ, naitũ tũkaũthũkũma. 2Na Naasu Mũamimoni amea, Ngootianĩa nenyu kwondũ wa ũndũ ũũ, atĩ metho menyu onthe ma ngalĩ ya kw'oko kwa aũme mavũthũangwe; na ngawia ũndũ ũũ wĩthĩwe kĩvũthya kwa Isilaeli onthe. 3Na atumĩa ma Yavesi mamwĩa, Tũnenge ũthei wa mĩthenya mũonza, nĩ kana tũtonye kũtũma atũmwa kũvika mĩvakanĩ yonthe ya Isilaeli; na ĩndĩ, ethĩwa vaiĩthĩwa ũmwe wa ũtũtangĩĩa, tũkaumaala kũla ũĩ. 4Nĩvo ĩndĩ atũmwa mavikie ku Ngivea ya Saulo, na maneena ndeto isu matũnĩ ma andũ: na andũ onthe mookĩlya wasya woo, na maĩa. 5Na, sisya, Saulo

ooka aatĩĩe ng'ombe kuma mũũndanĩ; na Saulo akũlya, Andũ me na ũndũ mwaũ ũũtuma maĩa? Na mamũtavya ndeto sya andũ ma Yavesi.
6Na Veva wa Ngai ooka na vinya mũnene ĩũlũ wa Saulo yĩla wewie ndeto isu, na ũthatu wake wakana mũno. 7Na oosa kyove kya ng'ombe, na aitilanga ilungu, na aitwaa mĩvakanĩ yonthe ya Isilaeli na moko ma atũmwa, akyasya, O ũla ũteuma amũatĩĩe Saulo na Samueli, ng'ombe syake ikeekwa ũu. Na kũmũkĩa Yeova kũnene kwamavalũkĩla andũ, na makuthũka ta mũndũ ũmwe. 8Na amatalĩla Mbeseki; na ana ma Isilaeli maĩ ngili maana atatũ, na andũ ma Yuta maĩ ngili mĩongo ĩtatũ. 9Na mamea atũmwa ala mookie, Ũũ nĩw'o mwĩmatavya andũ ma Yavesi-ngileati, Ũnĩ, ĩvinda ya syũa kũvyũva, mũkeethĩwa na ũvonoko. Na atũmwa mathi na mamatavya andũ ma Yavesi; namo matana. 10Kwondũ wa ũu andũ ma Yavesi masya, Ũnĩ tũkaumaala kũla mũĩ, na mũkeeka naitũ w'onthe ũla mũkwona wĩ ũseo. 11Na kweethĩwa ũnĩ, Saulo aia andũ nguthu itatũ; namo malika mwakonĩ wa maeema katĩ ũsyaĩĩsyonĩ wa kĩoko, na mamakũna Amimoni kũvika mũthenya kwavyũva: na kweethĩwa, ala matialile manyaĩĩkw'a, kũvika elĩ moo matyaaĩthĩwa vamwe.
12Na andũ mamũkũlya Samueli, Nũũ ũla ũnakũlilye, Saulo akatũsumbĩka? Ete andũ asu, kana tũmoae. 13Na Saulo asya, Vati mũndũ wĩũawa mũthenya ũũ; nũndũ ũmũnthĩ Yeova nĩwatethya wĩa wa ũvonokyo nthĩnĩ wa Isilaeli.
14Nĩvo ĩndĩ Samueli wameie andũ, Ũkai, tũthi Ngilikali, na tũkĩlũlũmĩĩlya ũsumbĩ vo. 15Na andũ onthe mathi Ngilikali; na vau Ngilikali matw'ĩkĩthĩsya Saulo mũsumbĩ Yeova ene; na vau mathemba nthembo sya mũuo mbee wa Yeova; na vau Saulo na andũ onthe ma Isilaeli matana mũno.

1 SAMUELI 12

Ndeto sya Samueli kwa andũ

1Na Samueli amea Isilaeli onthe, Sisyai, nĩnĩthukĩĩĩtye wasya wenyu nthĩnĩ wa w'onthe ũla mũnandavisye, na nĩnĩmũsumbĩkĩsye mũsumbĩ. 2Na yu, sisyai, mũsumbĩ ethi mbee wenyu; nakwa nĩ mũkũu na mũtwe wĩ mbuĩ; na, sisyai, ana makwa me vamwe nenyu: na nĩnaendaa mbee wenyu kuma wana wakwa kũvika ũmũnthĩ. 3Nyie nĩ vaa: kũsĩĩai ĩũlũ wakwa Yeova ene, na mwĩtĩkĩw'a mauta wake ene: nosie ng'ombe yaũ? Kana nosie ĩng'oi yaũ? Kana navutie ũũ? Nathĩnisye ũũ? Kana nĩ kw'okonĩ kwaũ kũla noosie ĩvaki nĩlindwe metho makwa nĩyo? Na nĩngũmũtũngĩa inyw'ĩ. 4Nao mamũsũngĩa, Ndwaatũvuta, kana kũtũthĩn'ya, o na ndwaaosa o na kĩ kw'okonĩ kwa mũndũ o na wĩva. 5Nake amea, Yeova nĩ ngũsĩ ĩũlũ wenyu, na mwĩtĩkĩw'a mauta wake nĩ ngũsĩ mũnthĩ ũũ, kana mũinona kĩndũ kw'okonĩ kwakwa. Namo masya, Nĩwe ngũsĩ.
6Na Samueli amea andũ, Nĩ Yeova ũla waiie Mose na Aluni, na ũla wamaetie aaĩthe menyu kuma nthĩ ya Misili. 7Yu ĩndĩ kwondũ wa ũu ũngamai, kana nĩneenan'ye nenyu Yeova ene ũndũ wa meko onthe malũngalu ma Yeova, ala wekie kwenyu na kwa aaĩthe menyu. 8Ĩtina wa Yakovo alika Misili, na aaĩthe menyu mamwĩkaĩla Yeova, nĩvo ĩndĩ Yeova watũmie Mose na Aluni, ala mamaumisye aaĩthe menyu Misili, na amatũsya vandũ vaa. 9Ĩndĩ moolwa nĩ Yeova Ngai woo; na amathoosya kw'okonĩ kwa Sisela, kavuteni wa nguthu ya Asoli, na mokonĩ ma Avilisiti, na kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Moavi; na mokita namo. 10Na mamwĩkaĩla Yeova, na masya, Nĩtũvĩtĩtye, nĩkwĩthĩwa nĩtũmũtiĩte Yeova, na nĩtũthũkũmĩte Mbaalimu na Asetalothi: ĩndĩ yu tũvonokye kuma mokonĩ ma amaitha maitũ, na tũkaũthũkũma. 11Na Yeova amũtũma Yelumbaali, na Mbetani, na Yevitha, na Samueli, na amũvonokya kuma mokonĩ ma amaitha menyu kĩla ngalĩko; na mwatũa mũte mũisyo. 12Na yĩla mwoonie kana Naasu mũsumbĩ wa ana ma Amimoni nĩwamũkĩe okite nenyu, nĩmwambĩie, Aiee, ĩndĩ mũsumbĩ akatũsumbĩka; yĩla Yeova Ngai wenyu waĩ mũsumbĩ wenyu. 13Yu ĩndĩ mũsisyei mũsumbĩ ũla mũnyuvĩte, na ũla mwĩtĩtye: na, sisyai, Yeova nũmũsumbĩkĩsye mũsumbĩ. 14Ethĩwa mũkakĩaa Yeova, na kũmũthũkũmaa, na kwĩthukĩĩasya wasya wake, na kũleaa kũng'endea mwĩao wa Yeova, na inyw'ĩ o na mũsumbĩ ũla ũnũũmũsumbĩka mũkethĩawa aatĩĩi ma Yeova Ngai wenyu, nĩ ũseo: 15ĩndĩ ethĩwa mũtikwĩtĩkĩla kwĩthukĩĩasya wasya wa Yeova, ĩndĩ kũng'endeaa mwĩao wa Yeova, nĩvo ĩndĩ kw'oko kwa Yeova kwĩĩthĩwa ĩũlũ wenyu, o tondũ kweethĩawa ĩũlũ wa aaĩthe menyu. 16Yu ĩndĩ ũngamai mwone ũndũ ũũ ũnene, ũla Yeova ũnũkwĩka metho menyu mene. 17Ti ĩketha ya nganũ ũmũnthĩ? Nĩngwĩkaĩla Yeova, nĩ kana aete kĩtundumo na mbua; nenyu mũkamanya na kwona kana ũthũku wenyu nĩ mũnene, ũla mwĩkĩte Yeova ene, mũkĩyĩtĩsya mũsumbĩ. 18Na ĩndĩ Samueli eekaĩla Yeova; na Yeova aete kĩtundumo na mbua mũthenya ũsu; na andũ onthe mamũkĩa Yeova mũno na Samueli.
19Na andũ onthe mamwĩa Samueli, Voyea athũkũmi maku kwa Yeova Ngai waku, nĩ kana tũikakw'e; nũndũ nĩtwongelete naĩnĩ sitũ syonthe ũthũku ũũ, kwĩyĩtĩsya mũsumbĩ. 20Na Samueli amea andũ, Mũikakĩe: nĩ w'o, nĩmwĩkĩte ũthũku ũũ w'onthe; ĩndĩ mũtikathũke ũtee na kũlea kũmũatĩĩa Yeova, ĩndĩ mũthũkũmei Yeova na ngoo syenyu syonthe: 21na mũtikathũke ũtee; nũndũ mwathũka, nĩvo ĩndĩ mwĩatĩĩa maũndũ ma mana ala matatonya kũuna kana kũvonokya, nũndũ nĩ ma mana. 22Nũndũ Yeova ndakamatia andũ make nũndũ wa syĩtwa yake ĩnene, nĩkwĩthĩwa nĩkũmwendeesye Yeova kũmũtw'a inyw'ĩ ũko wa andũ kwake mwene. 23Na ĩngĩ a vakwa nyie, kwĩthĩwe kũasa nakwa kũmũvĩtanĩsya Yeova ũndũ wa kũeka kũmũvoyea: ĩndĩ ngamũmanyĩsya mũendele mũseo na mũlũngalu. 24No mũkĩei Yeova, na mũkĩmũthũkũma nthĩnĩ wa w'o na ngoo syenyu syonthe; nũndũ sũanĩai ũndũ mawĩa manenevete ala wekie nũndũ wenyu. 25Ĩndĩ ethĩwa

mũkaendeea kwĩkaa ũthũku, mũkanangwa, inyw'ĩ o na mũsumbĩ wenyu.

1 SAMUELI 13

Kaũ na Avilisiti

1Saulo aĩ wa myaka mĩongo ĩna yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na yĩla wasumbĩkĩte Isilaeli myaka ĩlĩ, 2Saulo eenyuvĩa andũ ngili itatũ ma Isilaeli, ala ngili ilĩ maĩ vamwe na Saulo ku Mikimasi na kĩĩmanĩ kya Mbethi-eli, na ngili yaĩ vamwe na Yonathani ku Ngivea ya Mbenyamini: na andũ ala angĩ amenũkya kĩla mũndũ ĩeemanĩ yake. 3Na Yonathani akũna ngome ya asikalĩ ma Avilisiti ĩla yaĩ Ngeva; na Avilisiti meew'a ũu. Na Saulo avuva soo watũngana nthĩ yonthe, akyasya, Aevelania nĩmew'e. 4Na Isilaeli onthe meew'a kana Saulo nũkũnie ngome ya asikalĩ ma Avilisiti, o na kana Isilaeli matw'ĩkĩte kĩla kĩthatasya kwa Avilisiti. Na andũ moombana maatĩĩe Saulo ku Ngilikali.

5Na Avilisiti moombana mokite na Isilaeli, makasya ma kaũ ngili mĩongo ĩtatũ, na ala matũlaa mbalasi ngili thanthatũ, na andũ ta kĩthangathĩ kĩla kĩ ũtee wa ũkanga ũndũ wa kwingĩva: na mambata, na mamba maeema Mikimasi, ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya Mbethi-aveni. 6Yĩla andũ ma Isilaeli moonie kana maĩ avivinye (nũndũ andũ maĩ athĩnu), nĩvo ĩndĩ andũ meevithie ngunganĩ, na ikuthunĩ, na mavianĩ, na mawĩvithonĩ, na maimanĩ. 7Na ĩndĩ amwe ma Aevelania nĩmaingĩte Yolotani kũvika nthĩ ya Ngati na Ngileati; ĩndĩ ũndũ wa Saulo, we aĩ o Ngilikali, na andũ onthe mamũatĩĩa maitetema.

8Nake ekala mĩthenya mũonza, kwĩanana na ĩvinda yatw'ĩtwe yĩla Samueli waiĩte: ĩndĩ Samueli ndaaũka Ngilikali; na andũ maĩ anyaiĩku kuma vala ũĩ. 9Na Saulo asya, Ndeteei vaa nthembo ya kũvĩvw'a, na nthembo sya mũuo. Na athemba nthembo ya kũvĩvw'a. 10Na kweethĩwa, o yĩla waminũkĩlye kũthemba nthembo ya kũvĩvw'a, sisya, Samueli ooka; na Saulo aumaala amũthaũe, nĩ kana amũkethye. 11Na Samueli amũkũlya, Weka ata? Na Saulo asũngĩa, Nĩkwĩthĩwa nĩnonie andũ nĩ anyaiĩku kuma vaa nĩĩ, o naku ndũneũka mĩthenyanĩ ĩla mĩtw'e, na Avilisiti nĩmombanĩe ku Mikimasi; 12kwondũ wa ũu nasya, Yu Avilisiti nĩmekũntheeea kũvika Ngilikali, nakwa ndinamba kwĩsũvana kwa Yeova: kwondũ wa ũu nĩnĩingĩĩsye mwene, na nathemba nthembo ya kũvĩvw'a. 13Na Samueli amwĩa Saulo, Nĩwĩkie ũtumanu; ndũnasũvĩa mwĩao wa Yeova Ngai waku, ũla ũnakwĩaĩe: nũndũ yu Yeova ethĩwa alũlũmĩlya ũsumbĩ waku kwa Isilaeli tene na tene. 14Ĩndĩ yu ũsumbĩ waku ndũkaendeea: Yeova nĩwĩmanthĩe mũndũ wendeeasya ngoo yake mwene, na Yeova nũmwiĩte ethĩwe mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa andũ make, nĩkwĩthĩwa ndũneesũvĩa ũla Yeova ũnakwĩaĩe. 15Na Samueli ookĩla, na ambata kuma Ngilikali kũvika Ngivea ya Mbenyamini.

Na Saulo atala andũ ala maĩ vo vamwe nake, andũ ta maana thanthatũ. 16Na Saulo na Yonathani mwana wake, na andũ ala maĩ vo vamwe nao, mekala Ngivea ya Mbenyamini: ĩndĩ Avilisiti mamba maeema Mikimasi. 17Na anangi mooka kuma mwakonĩ wa maeema wa Avilisiti nguthu itatũ: nguthu ĩmwe yeelelũka na nzĩa ĩla ĩvikĩte Ovala, kũvika nthĩ ya Suali; 18na nguthu ĩngĩ yeelelũka na nzĩa ya Mbethi-oloni; na nguthu ĩngĩ yeelelũka na nzĩa ya mũvaka ũla ũsyaĩtye ĩtheo kyandanĩ kya Nzevoimu kwelekela weũnĩ.

19Na ĩndĩ kũtyaĩ mũtwii wonekaa nthĩ yonthe ya Isilaeli; nũndũ Avilisiti maasya, Nĩ kana Aevalania matikese kwĩtuĩa mbyũ kana matumo: 20ĩndĩ Aisilaeli onthe matheeaa kwa Avilisiti, nĩ kana kĩla mũndũ atusye ĩembe yake ya ng'ombe, na mũthya wa ĩembe yake ya ng'ombe, na ĩthoka yake, na mũsuululu wake; 21ĩndĩ maĩ na tũva nũndũ wa mĩsuululu, na nũndũ wa mĩthya ya maembe ma ng'ombe, na nũndũ wa maũma ma kũĩma, na nũndũ wa mathoka, na kũseũvya mĩsenge. 22Kwondũ wa ũu kweethĩiwe mũthenya wa kaũ, kana kũtyaĩ ũvyũ kana ĩtumo yaaoneka kw'okonĩ kwa mũndũ o na wĩva wa ala maĩ vamwe na Saulo na Yonathani: ĩndĩ nĩsyoonekie na Saulo na Yonathani mwana wake. 23Na asikalĩ ma ngome ya Avilisiti maumaala mathi mwanyanĩ wa Mikimasi.

1 SAMUELI 14

1Na yu kweethĩwa mũthenya ũmwe, Yonathani mwana wa Saulo amwĩa mwanake ũla wamũkuĩaa mĩio yake ya kaũ, Ũka, tũinge kũla kwĩ asikalĩ ma ngome ya Avilisiti, ala me mũingo ũya. Ĩndĩ ndaamũtavya ĩthe wake. 2Na Saulo ekalĩte ngalĩ ya mũminũkĩlyo ya Ngivea, ĩtina wa mũkũngũmanga ũla wĩ Mikiloni: na andũ ala maĩ vamwe nake maĩ ta andũ maana thanthatũ; 3na Aiya, mwana wa Aituvu, mwana-a-inyia wa Ikavotu, mwana wa Vineasi, mwana wa Eli, mũthembi wa Yeova wa ku Silo, ekĩĩte evoti. Na andũ matyaamanya kana Yonathani nũendete. 4Na katĩ wa myanya, ĩla Yonathani wamanthaa kũvĩtĩla kũvikĩa asikalĩ ma ngome ya Avilisiti, ngalĩko ĩmwe kwaĩ ĩvia yũĩ, na ngalĩko ĩla ĩngĩ ĩvia yũĩ: na syĩtwa ya yĩmwe yeetawa Mbosesi, na syĩtwa ya yĩla yĩngĩ Sene. 5Ĩvia yĩmwe yũĩ yaũngamĩte ngalĩ ya ĩũlũ mbee wa Mikimasi, na yĩla yĩngĩ ngalĩ ya ĩtheo mbee wa Ngeva.

6Na Yonathani amwĩa mwanake ũla wakuaa mĩio yake ya kaũ, Ũka, tũinge kũla kwĩ asikalĩ ma ngome ya aa mate aĩke: nokwĩthĩwa Yeova etethya wĩa nũndũ witũ; nũndũ vati kĩsiĩĩi kwa Yeova kũtangĩĩa na aingĩ kana na avũthũ. 7Na mũkui wa mĩio yake ya kaũ amwĩa, Ĩka w'onthe ũla wĩ ngoonĩ yaku: elelũka, sisya, nyie nĩ vamwe naku kwĩanana na ngoo yaku. 8Nĩvo ĩndĩ Yonathani waisye, Sisya, nĩtũkũvĩta mũingo ku kwĩ andũ, na tũkeeyumbũa kwamo. 9Ethĩwa makatwĩa atĩĩ, Ĩkalai mũvaka tũke kũu mũĩ; ithyĩ ĩndĩ tũkaũngama vandũ vaitũ, na tũtiambata kũla maĩ. 10Ĩndĩ ethĩwa makasya atĩĩ, Ambatai kũũ tũĩ; tũkambata ĩndĩ, nũndũ Yeova nũmanenganĩte mokonĩ maitũ: na ũu nĩw'o

wĩĩthĩwa wonan'yo kwitũ. 11Namo elĩ meeyumbũa kwa asikalĩ ma ngome ya Avilisiti: na Avilisiti masya, Sisyai, Aevelania nĩmekuma maimanĩ kũla meevithĩte. 12Na andũ ma ngomenĩ masũngĩa Yonathani na mũkui wa mĩio yake ya kaũ, na mamea, Ambatai kũũ tũĩ, na nĩtũũmwon'ya ũndũ. Na Yonathani amwĩa mũkui wa mĩio yake ya kaũ, Ambata ũngatĩĩe; nũndũ Yeova nũmanenganĩte mokonĩ ma Isilaeli. 13Na Yonathani alĩsa na moko na maũũ, na mũkui wa mĩio yake ya kaũ e ĩtina wake: na mavalũkangw'a nĩ Yonathani; na mũkui wa mĩio yake ya kaũ amoaĩĩa e ĩtina wake. 14Na yũaa yĩu ya mbee, yĩla yeekiwe nĩ Yonathani na mũkui wa mĩio yake ya kaũ, yaĩ ta andũ mĩongo ĩlĩ, na kĩlungunĩ kya nthĩ kya nyunzu ya matambya mĩongo mũonza kĩla kĩtonya kwĩnzwa nĩ kyove kya ng'ombe. 15Na kwaĩ kĩtetemo mwakonĩ wa maeema, na kĩsesinĩ, na katĩ wa andũ onthe; asikalĩ ma ngomenĩ, na anangi, o namo nĩmatetemie; o na nthĩ yatetema: o ta ũu kwaĩ kĩtetemo kĩnene mũno.

16Na asyaĩĩsya ma Saulo ku Ngivea ya Mbenyamini masisya; na, sisya, ĩla nguthu nĩnĩũnyaĩĩka, nayo yaenda kũũ na kũũ. 17Nĩvo ĩndĩ Saulo wameie andũ ala maĩ vamwe nake, Talai yu, mwone ũla wumie vala tũĩ. Na yĩla matalile, sisya, Yonathani na mũkui wa mĩio yake ya kaũ matyaĩ vo. 18Na Saulo amwĩa Aiya, Ete ĩsandũkũ ya Ngai vaa. Nũndũ ĩsandũkũ ya Ngai yaĩ vo ĩvinda yĩu vamwe na ana ma Isilaeli. 19Na kweethĩwa, yĩla Saulo waneenaa na mũthembi, kĩtuu kĩla kyaĩ mwakonĩ wa maeema wa Avilisiti kyaendeea na kwingĩva: na Saulo amwĩa mũthembi, Tũnga kw'oko kwaku. 20Na Saulo na andũ onthe ala maĩ nake nĩmoombanĩte vamwe, na mavika kaũnĩ: sisya, ũvyũ wa kĩla mũndũ waĩ ĩũlũ wa mũtindan'ya wake, na kwaĩ kũthokoanw'a kũnene mũno. 21Na ĩndĩ Aevelania ala maĩ na Avilisiti tene, ala mambatanisye namo kũvika mwakonĩ wa maeema, kuma nthĩ ĩla ĩthyũlũlũkĩte, o namo maalyũka methĩwe vamwe na Aisilaeli ala maĩ na Saulo na Yonathani. 22O ta ũu andũ onthe ma Isilaeli ala meevithĩte nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, yĩla meewie kana Avilisiti nĩmakĩie, o namo mamavikĩla mamaatĩĩe mũno mokite. 23Ũu nĩw'o Yeova watangĩĩe Isilaeli mũthenya ũsu: na kaũ waendeea wavĩtĩla Mbethi-aveni.

24Na andũ ma Isilaeli mathĩna mũno mũthenya ũsu; nũndũ Saulo aĩ anamaavĩthya andũ na kĩavo, akyasya, Naumanĩwe mũndũ ũla wĩya kya ũya o na kĩva kũvika wĩoo, na kũvika neeĩvanĩsya kwa amaitha makwa. Kwondũ wa ũu vati ũmwe waasama lĩu. 25Na andũ onthe malika mũtitũnĩ; na vau vaĩ ũkĩ wa nzũkĩ ĩũlũ wa nthĩ. 26Na yĩla andũ malikile mũtitũnĩ, sisya, ũkĩ nĩwavolotangaa: ĩndĩ vati mũndũ waaĩkĩa kw'oko kanyw'anĩ kwake; nũndũ andũ nĩmakĩaa wĩvĩto. 27Ĩndĩ Yonathani ndaaĩw'a yĩla ĩthe weaĩe andũ na wĩvĩto: kwondũ wa ũu atwaa mũthya wa ndata ĩla yaĩ kw'okonĩ kwake, na amĩlikya ĩwanĩ, na aete kw'oko kwake kanyw'a; na metho make masalukya. 28Ĩndĩ ũmwe wa andũ asũngĩa, na amwĩa, Ĩthe waku nũmeaĩe andũ na wĩvĩto ki, akyasya, Naumanĩwe mũndũ ũla wĩya kya ũya ũmũnthĩ. Na andũ maĩ anyalu. 29Nĩvo ĩndĩ Yonathani waisye, Asa wakwa nũmĩthĩnĩtye nthĩ: sisya, nĩngũmwĩsũva, ũndũ metho makwa masalukya nĩkwĩthĩwa nĩnasama kanini ka ũkĩ wa nzũkĩ ũũ. 30Nĩ mbee veana ata, kethĩwa andũ nĩmaĩe ũndũ mekwenda ũmũnthĩ sya mũtavo wa amaitha moo ila monie? Nũndũ yu vainethĩwa kũawa kũnene kwa Avilisiti.

31Na mamakũna Avilisiti mũthenya ũsu kuma Mikimasi kũvika Aiyaloni. Na andũ maĩ anyalu mũno; 32na andũ mathanyũkĩa mũtavo, na moosa malondu, na ng'ombe, na tũsaũ, na masyũaĩa mũthanganĩ; na andũ maiĩsanĩsya na nthakame. 33Nĩvo ĩndĩ mamũtavisye Saulo, makyasya, Sisya, andũ nĩmamũvĩtanĩsya Yeova, nũndũ nĩmekũĩsanĩsya nyama na nthakame. Nake asya, Inyw'ĩ nĩmũvĩtĩtye mĩao: vingilityai ĩvia ĩnene yũke vaa nĩĩ mũthenya ũũ. 34Na Saulo asya, Nyaĩĩkaĩ andũnĩ, na mũkĩmea, Ndeteei vaa kĩla mũndũ ng'ombe yake, na kĩla mũndũ ĩlondu yake, na syũaĩe vaa, na mũkĩya; na mũikavĩtanĩsye Yeova nũndũ wa kũĩsanĩsya na nthakame. Na andũ onthe maete kĩla mũndũ ng'ombe yake ũtukũ ũsũ, na masyũaĩa vo. 35Na Saulo amwakĩa Yeova kĩthembeo: nakyo kyaĩ kĩthembeo kya mbee kĩla wamwakĩe Yeova.

36Na Saulo asya, Nĩtũtheeei tũmaatĩĩe Avilisiti na ũtukũ, tũtave mũtavo katĩ wamo kũvika kĩoko kũikya, na tũikatialye mũndũ wamo. Nao masya, Ĩka o ũndũ ũkwona wĩ ũseo. Nĩvo ĩndĩ mũthembi waisye, Tũthengeeei vaa vakuvĩ na Ngai. 37Na Saulo akũlya Ngai ũtao, Nĩngũtheea nĩmaatĩĩe Avilisiti? Ũkamanengane mokonĩ ma Isilaeli? Ĩndĩ ndaamũsũngĩa mũthenya ũsu. 38Na Saulo asya, Thengeeai vaa vakuvĩ, inyw'ĩ anene onthe ma andũ; na mũmanye na kwona vala naĩ ĩno yĩthĩĩtwe mũthenya ũũ. 39Nũndũ, o tondũ Yeova wĩ thayũ, ũla ũtangĩĩaa Isilaeli, o na ethĩwa yĩĩthĩwa na Yonathani mwana wakwa, ndatĩa kũkw'a. Ĩndĩ vayaĩ mũndũ katĩ wa andũ onthe ũla waamũsũngĩa. 40Nĩvo ĩndĩ watavisye Isilaeli onthe, Ĩthĩwai ngalĩ ĩmwe, nakwa na Yonathani mwana wakwa tũkeethĩwa ngalĩ ĩla ĩngĩ. Na andũ onthe mamwĩa Saulo, Ĩka o ũla ũkwona wĩ ũseo. 41Kwondũ wa ũu Saulo amwĩa Yeova, Ngai wa Isilaeli, Onan'ya ũla w'o. Na Yonathani na Saulo makwatwa nĩ kula; ĩndĩ andũ mavonoka. 42Na Saulo asya, Tũlimei nyie na Yonathani mwana wakwa. Na Yonathani akwatwa.

43Nĩvo ĩndĩ Saulo wamwĩie Yonathani, Ndavya ũndũ wĩkie. Na Yonathani amũtavya, na asya, Nĩ w'o, nyie nĩnĩsamie kalũkĩ kanini ka nzũkĩ ke mũthyanĩ wa ndata ĩla yĩĩ kw'okonĩ kwakwa; na, sisya, no mũvaka nĩkw'e. 44Na Saulo asya, Ngai eke ũu o na mbee; nũndũ nũũkw'a vate ndĩi we Yonathani. 45Na andũ mamũkũlya Saulo, Yonathani nũkũkw'a, ũla wĩkie ũtangĩĩo ũũ mũnene nthĩnĩ wa Isilaeli? Ũũ wĩthĩwe kũasa: o tondũ Yeova wĩ thayũ, vati ũsw'ĩĩ ũmwe wa mũtwe wake wĩvalũka nthĩ; nũndũ nũtethisye vamwe na Ngai ũmũnthĩ. Ũu nĩw'o andũ mamũvonokisye

Yonathani, ndakakw'e. 46Na ĩndĩ Saulo ambata aeka kũmaatĩĩa Avilisiti; na Avilisiti mathi kwoo.
47Na ĩndĩ yĩla Saulo wasumbĩkĩte Isilaeli, nĩwokitaa na amaitha make onthe kĩla ngalĩko, Moavi, na ana ma Amimoni, na Etomu, na asumbĩ ma Sova, na Avilisiti: na o vala wethyũũie, nĩwamakũaa. 48Nake eekie na ũkũmbaũ, na amakũna Aameleki, na avonokya Isilaeli kuma mokonĩ ma ala mamanangaa.
49Na yu ana ma Saulo maĩ Yonathani, na Isivi, na Maliki-sua; na masyĩtwa ma eĩtu make elĩ nĩmo aa; syĩtwa ya ũla wa mbee eetawa Melavu, na syĩtwa ya ũla wa kelĩ eetawa Mikali: 50na syĩtwa ya mũka wa Saulo eetawa Ainoamu mwĩĩtu wa Aimaasi. Na syĩtwa ya kavuteni wa nguthu yake eetawa Avineli mwana wa Neli, mwendw'a-ĩthe wa Saulo. 51Na Kisu aĩ ĩthe wa Saulo; na Neli ĩthe wa Avineli aĩ mwana wa Avieli.
52Na kwaĩ kaũ mũnene na Avilisiti mĩthenya yonthe ya Saulo: na yĩla Saulo wonie mũndũ o na wĩva wĩ vinya mũno, kana mũndũ o na wĩva ngũmbaũ, nĩwamwosaa ethĩwe nake.

1 SAMUELI 15

Kwaa matũ kwa Saulo na kũlewa kwake

1Na Samueli amwĩa Saulo, Yeova nĩwandũmie ngwĩtĩkĩsye mauta wĩthĩwe mũsumbĩ wa andũ make, o Isilaeli: yu ĩndĩ ĩthukĩĩsye wasya wa ndeto sya Yeova.
2Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya, Ninonete ũndũ Amaleki wamwĩkie Isilaeli, o ũndũ wamũsiĩĩe nzĩanĩ, yĩla wambatĩte kuma Misili. 3Yu ĩndĩ enda ũkakũne Amaleki, na ũkyananga vyũ kyonthe kĩla me nakyo, na ndũkamatialye; ĩndĩ ũkoae mũndũ mũũme na mũndũ mũka, kana na kala kekwongw'a, ng'ombe na ĩlondu, ngamĩle na ĩng'oi.
4Na Saulo ameta andũ, na amatalĩla ku Telaimu, andũ ala maendaa na maũũ ngili maana elĩ, na andũ ma Yuta ngili ĩkũmi. 5Na Saulo avika ndũanĩ ya Amaleki, na ooveesya kyandanĩ. 6Na Saulo amea Akeni, Endai inyw'ĩ mwathũke, mũtheee mume katĩ wa Aamaleki, ndikese kũmwananganĩsya namo; nũndũ nĩmweekie ana onthe ma Isilaeli nesa, yila mambatĩte kuma Misili. Na ĩndĩ Akeni mauma katĩ wa Aamaleki. 7Na Saulo amakũna Aamaleki, kuma Avila vala mũndũ ũendelaa Suli, ĩla yelekanĩle na Misili. 8Na amũkwata Akaki mũsumbĩ wa Aamaleki, e thayũ na andũ onthe amamina vyũ kwa kũmatemanga na ũvyũ. 9Ĩndĩ Saulo vamwe na andũ mamũtialya Akaki, na malondu ala maseo mbee, na ng'ombe, na ila nou, na tũtena twa malondu, na syonthe ila syaĩ nzeo, na matyaaĩtĩkĩla kwimina vyũ: ĩndĩ kĩla kĩndũ kyaĩ kĩthũku na kĩte kĩseo, kyu makyanangie vyũ.
10Nĩvo ĩndĩ ndeto ya Yeova yokĩe Samueli, ĩkĩmwĩa, 11Nĩngwĩlila nũndũ nĩnamwiie Saulo ethĩwe mũsumbĩ; nũndũ nũsyokete akaeka kũngatĩĩa, na ndaneĩanĩsya mĩao yakwa. Na Samueli eew'a woo mũno; na amwĩkaila Yeova ũtukũ w'onthe. 12Na kĩoko Samueli ookĩla tene akomane na Saulo; na kwatavanw'a kwa Samueli, kũkyaw'a, Saulo nũvikie Kalimeli, na, sisya, nũũngamisye ũlilikan'yo, na eelelũka, na avĩta, na atheea Ngilikali. 13Na Samueli ooka kũla kwĩ Saulo; na Saulo amwĩa, Ĩthĩwa wĩ mũathime nĩ Yeova: nĩnĩanĩsye mwĩao wa Yeova. 14Na Samueli amũkũlya, Nĩ kwa kĩ ĩndĩ kwan'ya kũu kwa malondu kwĩ matũnĩ makwa, na kwan'ya kwa ng'ombe kũla ngwĩw'a? 15Na Saulo asũngĩa, Nĩmaietete kuma kwa Aamaleki: nũndũ andũ nĩmatialilye malondu ala maseo mbee na ng'ombe, sya kũthembea Ngai waku; na ila ingĩ nĩtwanangĩte vyũ. 16Nĩvo ĩndĩ Samueli wamwĩie Saulo Eteela, na nĩngũũtavya ũndũ Yeova ũndavisye ũtukũ ũu. Nake amwĩa, Neena.
17Na Samueli amwĩa, O na kau nĩweeyonie ta wi mũnini, ndwaatw'ĩkĩthiw'e mũtongoi wa mbaĩ sya Isilaeli? Na Yeova nĩwakwĩtĩkĩsye mauta wĩthĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli; 18na Yeova akũtũma kyalo, na akwĩa, Thi, ũkamanange vyũ andũ asu athe Aamaleki, na ũkokite namo kũvika mathela. 19Nũndũ wa ki ĩndĩ ũtaneithukĩĩsya wasya wa Yeova, ĩndĩ ũnasembee mũtavo, na ũneeka ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku? 20Na Saulo amwĩa Samueli, Ĩĩ, nĩnĩw'ĩte wasya wa Yeova, na nĩnĩnaendele nzĩanĩ ĩla Yeova ũnandũmĩle, na nĩnĩmũetĩe Akaki mũsumbĩ wa Aameleki, na ninĩmaminĩte Aamalaki vyũ. 21Ĩndĩ andũ nĩmanoosie sya mũtavo, malondu na ng'ombe, ila nzeo mbee sya syindũ ivathĩtwe, sya kũmũthembea Yeova Ngai waku ku Ngilikali. 22Na Samueli amũkũlya, Yeova nũtanĩaa nthembo sya kũvĩvw'a na nthembo sya kũtonywa, ta ũndũ ũtanĩaa ũkĩthukĩĩsya wasya wa Yeova? Sisya kwĩw'a nĩ kũseo kũte nthembo, na kwĩthukĩĩsya nĩ kũseo kũte mathunya ma ndũũme. 23Nũndũ ũng'endu nĩ ta naĩ ya ũoi, na kwaa matũ ta ũthaĩthi wa mĩvw'anano na telavimu. Nikwĩthĩwa we nũmileete ndeto ya Yeova, o nake nũkũieete ndũkethiwe mũsumbĩ.
24Na Saulo amwĩa Samueli, Nĩnĩvĩtĩtye; nũndũ nĩnivĩtĩtye mwĩao wa Yeova, o na ndeto syaku, nĩkwĩthĩwa nĩnĩnamakĩie andũ, na nĩneethukĩĩsya wasya woo. 25Yu ĩndĩ, nĩngũkwĩsũva, ndekea naĩ yakwa, na ũkĩsyokan'ya nakwa, nĩ kana nĩmũthaithe Yeova. 26Na Samueli amwĩa Saulo, Ndisyokan'ya naku; nũndũ nũmĩleete ndeto ya Yeova, na Yeova nũkũleete ndũkethĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli. 27Na Samueli akĩthyũũa athi, Saulo akwata mũthya wa ngũa yake ndasa, nayo yatembũka. 28Na Samueli amwĩa, Yeova nũkũvenie ũsumbĩ wa Isilaeli mũnthĩ ũũ, na nũnengie mũtũi waku, ũla mũseo kwĩ we. 29Na ĩngĩ Vinya wa Isilaeli ndakakengana kana kwĩalyũla; nũndũ we ti mũndũ, atĩ, akeealyũla. 30Nĩvo ĩndĩ waisye, Nĩnĩvĩtĩtye: o na kũilyĩ ũu ndaĩĩthya yu, nĩngũkwĩsũva, kũla kwĩ atumĩa ma andũ makwa, na kũla kwĩ Isilaeli, na ũkĩsyokan'ya nakwa, kana nĩmũthaithe Yeova Ngai waku. 31Kwondũ wa ũu Samueli eetulũla amũatĩĩa Saulo; na Saulo athaitha Yeova.
32Nĩvo ĩndĩ Samueli waisye, Ndeteei vaa Akaki mũsumbĩ wa Aamaleki. Na Akaki ooka vala ũĩ na mũyo. Na Akaki aasya, Vate ndĩi ũũ wa kĩkw'ũ nĩ

mũvĩtu. 33Na Samueli asya, O tondũ ũvyũ waku wamakw'ĩthĩsye aka methĩwe mate mwana, o ta ũu inyia waku nũkwĩthĩwa ate mwana katĩ wa aka. Na Samueli amũtilangĩla Akaki ilungu ku Ngilikali Yeova ene.
34Na ĩndĩ Samueli athi Lama; na Saulo ambata nyũmba kwake ku Ngivea ya Saulo. 35Na Samueli ndaathi ĩngĩ kũmwona Saulo kũvika mũthenya wa kũkw'a kwake; nũndũ Samueli nĩwamũĩĩaa Saulo; na Yeova eelila nũndũ nĩwamũtw'ĩkĩthĩtye Saulo mũsumbĩ wa Isilaeli.

1 SAMUELI 16

Ndaviti ayĩtĩkĩw'a mauta atw'ĩke mũsumbĩ

1Na Yeova amũkũlya Samueli, Ũkamũĩĩa Saulo kũvika ĩndĩĩ, nakwa nĩnĩmũleete ndakethĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli? Usũsya ũvya waku mauta, na ũkĩthi: nĩngũũtũma kwa Yese Mũmbethi-leemu; nũndũ nĩnĩmanthĩe mũsumbĩ ananĩ make. 2Na Samueli asya, Ndonya kũthi ata? Ethĩwa Saulo akeew'a ũu, akambũaa. Na Yeova amwĩa, Osa moi ũthi nayo, na ũkyasya, Nĩnooka nĩthembee Yeova. 3Na ũkamwĩte Yese oke nthemboni, nakwa ngakwon'ya ũndũ wĩĩka: naku ũkamwĩtĩkĩsye mauta kwondũ wakwa we ũla nĩweta kwaku. 4Na Samueli eeka o ũla Yeova waneenie, na avika Mbethi-leemu. Na atumĩa ma ĩ ndũa mathi mamũthaũe makĩtetema, na mamũkũlya, Waetwe nĩ mũuo? 5Nake asya, Nĩ mũuo; nĩnooka nĩmũthembee Yeova, ĩvathan'yei mwĩthĩwe atheu, na mũkĩendan'ya nakwa nthemboni. Na avathan'ya Yese na ana make, na ameta moke nthemboni.
6Na kweethĩwa, mavika, amũketeea Eliavu, na asya, Vate ndĩi mwĩtĩkĩw'a mauta wa Yeova e mbee wake. 7Ĩndĩ Yeova amwĩa Samueli, Ndũkasisye ũthyũ wake, kana ũtũlu wa kĩũngamo kyake; nĩkwĩthĩwa nyie nĩnĩmũleete: nũndũ Yeova ndasiasya ũndũ mũndũ ũsiasya; nũndũ mũndũ asiasya mũvw'anĩle wa ũtheinĩ, ĩndĩ Yeova asiasya ngoonĩ. 8Na ĩndĩ Yese eeta Avinatavu, na amũvĩtĩlya mbee wa Samueli. Nake asya, O na Yeova ndanyuvĩte ũũ. 9Na ĩndĩ Yese amũvĩtĩlya Samama. Nake asya, O na Yeova ndanyuvĩte ũũ. 10Na Yese amavĩtĩlya ana make mũonza mbee wa Samueli. Na Samueli amwĩa Yese, Yeova ndanyuvĩte aa. 11Na Samueli amũkũlya Yese, Ana maku onthe me vaa? Nake asũngĩa, Nĩvatiele o ũla mũnini, na, sisya, nũnũkũĩthya malondu. Na Samueli amwĩa Yese, Tũmana alatw'e; nũndũ tũiĩkala nthĩ mũvaka ooka vaa. 12Nake atũmana, na aetwe nthĩnĩ. Na ĩndĩ aĩ mũtune, na vamwe na ũu aĩ ũthyũ mũseo, na mũmbe nesa wa kũsiw'a. Na Yeova asya, Ũkĩla, mwĩtĩkĩsye mauta: nũndũ ũũ nĩwe. 13Nĩvo ĩndĩ Samueli wosie ũvya wa mauta, na amwĩtĩkĩsye mauta e katĩ wa ana-a-inyia: na Veva wa Yeova ooka na vinya mũnene ĩũlũ wa Ndaviti kuma mũthenya ũsu na kũendeea. Na ĩndĩ Samueli ookĩla, na athi Lama.

Ndaviti akĩingĩa Saulo mbeve

14Na ĩndĩ Veva wa Yeova amũtia Saulo, na veva mũthũku wumĩte kwa Yeova nĩwamũthĩnasya. 15Na athũkũmi ma Saulo mamwĩa, Sisya yu, veva mũthũku wumĩte kwa Ngai nũkũthĩnasya. 16Mwĩaĩi waitũ nĩeaĩe yu athũkũmi maku, ala me vo mbee waku, mamanthe mũndũ, mũingi mũĩ wa mbeve: na kũkeethĩwa, yĩla ũla veva mũthũku wumĩte kwa Ngai wĩ ĩũlũ waku, nĩvo ĩndĩ wĩinga na kw'oko kwake, naku ũkavoa. 17Na Saulo amea athũkũmi make, Manthĩai yu mũndũ ũla ũtonya kũinga nesa, na mũimũete kwakwa. 18Nĩvo ĩndĩ ũmwe wa anake wasũngĩie, na asya, Sisya, nĩnĩmwonete mwana wa Yese Mũmbethi-leemu, ũla mũĩ wa kũinga, na ngũmbaũ nene, na mũndũ wa kaũ, na mũĩ wa ũneena, na mũmbe nesa; na Yeova e vamwe nake. 19Kwondũ wa ũu Saulo atũma atũmwa kwa Yese, na amwĩa, Tũma kwakwa Ndaviti mwana waku, ũla wĩ vamwe na malondu. 20Na Yese oosa ĩng'oi yakuĩthw'a imũtũ, na kathatwa ka mbinyu, na katena ka mbũi, na aitũmanĩsya na Ndaviti mwana wake kwa Saulo. 21Na Ndaviti avika kwa Saulo, na aũngama mbee wake: nake amwenda mũno; na atw'ĩka mũkui wa mĩio yake ya kaũ. 22Na Saulo atũmana kwa Yese, akĩmwĩa, Nĩngũkwĩsũva, ũeke Ndaviti aũngamae mbee wakwa; nũndũ nĩwonete ũseo methonĩ makwa. 23Na kweethĩwa, yĩla veva mũthũku wumĩte kwa Ngai waĩ ĩũlũ wa Saulo, nĩvo Ndaviti wosaa mbeve, na akĩinga na kw'oko kwake: kwondũ wa ũu Saulo akĩvuũka, na akĩvoa, na ũla veva mũthũku ũkyuma vala ũĩ.

1 SAMUELI 17

Ndaviti akyũaa Ngoliathu

1Na ĩndĩ Avilisiti nĩmoombanisye ita syoo syũkite, nao moombanĩe ku Soko, ĩla ya Yuta, na mamba maeema katĩ wa Soko na Aseka, ku Evesi-ndamimu. 2Na Saulo na andũ ma Isilaeli moombana, na mamba maeema mwandanĩ wa Ela, na mataũsya ita mokite na Avilisiti. 3Na Avilisiti maũngama kĩĩmanĩ mũingo ũmwe, na Isilaeli maũngama kĩĩmanĩ mũingo ũla ũngĩ: na kwaĩ kyanda katĩ woo. 4Na vauma mũkiti mũnene mwakonĩ wa maeema wa Avilisiti, wetawa Ngoliathu, wa Ngathi, ũla kĩũngamo kyake kyaĩ mĩkono thanthatũ na ĩkwata ya kĩtaa. 5Nake aĩ na ngovia ya ũthuku mũtwe wake, na eekĩĩte kakoti ka iaa; na ũito wa kakoti waĩ sekeli ngili itano sya ũthuku. 6Na aĩ na ngolo sya kaũ sya ũthuku maũũnĩ make, na katumo ka ũthuku katĩ wa ituo. 7Na mũtĩ wa ĩtumo yake watilyĩ ta mũamba wa mũtumi wa ngũa; na ũito wa mũthya wa ĩtumo yake waĩ sekeli maana thanthatũ sya kĩaa: na mũkui wa ngao yake aendaa amũtongoesye. 8Nake aũngama na anĩĩsya ita sya Isilaeli, na aikũlya, Mumaalĩle kĩ kũtaũsya ita? Nyie ndi Mũvilisiti, nenyu mũti athũkũmi kwa Saulo? Ĩnyuvĩei mũndũ, na natheee kũla nĩĩ. 9Ethĩwa atonya kũkita nakwa, na kũmbũaa, nĩvo ĩndĩ twĩtw'ĩka athũkũmi menyu; ĩndĩ ethĩwa ngamũkĩlya vinya, na kũmũaa, mũkatw'ĩka ĩndĩ athũkũmi maitũ, na mũkatũthũkũmaa. 10Mũvilisiti asya, Nĩngũvũthya ita sya Isilaeli ũmũnthĩ; nengai mũndũ, nĩ kana tũkite nĩ nake. 11Na yĩla Saulo na Isilaeli onthe meewie ndeto isu sya Mũvilisiti, mateva, na meew'a w'ĩa mũno.

12Na ĩndĩ Ndaviti aĩ mwana wa ũla Mũevilathi wa Mbethi-leemu-yuta, ũla wetawa syĩtwa yake Yese; nake aĩ na ana nyanya: na mũndũ ũsu aĩ mũndũ mũkũũ mĩthenyanĩ ya Saulo, na e wa myaka mingĩ andũnĩ. 13Na ala ana atatũ akũũ ma Yese nĩmamũatĩĩĩte Saulo kaũnĩ: na masyĩtwa ma ana make atatũ ala maendie kaũnĩ nĩ Eliavu ĩkithathi, na ũla ũmũatĩĩe nĩ Avinatavu, na wa katatũ nĩ Samama. 14Na Ndaviti aĩ ĩlumaita; na asu atatũ akũũ mamũatĩĩĩte Saulo. 15Na ĩndĩ Ndaviti aendaa na kũsyokaa kuma kwa Saulo nĩ kana aĩthye malondu ma ĩthe wake ku Mbethi-leemu. 16Na ũla Mũvilisiti athengeeaa kĩoko na wĩoo, na eeyonan'ya mwene mĩthenya mĩongo ĩna.

17Na Yese amwĩa Ndaviti mwana wake, Osa yu nũndũ wa ana-a-mwenyu eva ya lĩu wa mbaa ngetha mũkaange, na imũtũ ii ĩkũmi, na twaĩa ana-a-mwenyu mĩtũkĩ mwakonĩ wa maeema; 18na ũkĩtwaĩa kavuteni wa ngili yoo ngũmbwa ĩkũmi sya matulu, na ũisisya ũndũ ana-a-mwenyu mailyĩ, na ũkĩete ũvoo woo. 19Na ĩndĩ Saulo, namo, na andũ onthe ma Isilaeli, maĩ mwandanĩ wa Ela makyũkita na Avilisiti. 20Na Ndaviti ookĩla kĩoko tene, na atia malondu me na mũsũvĩi, na oosa, na athi, o tondũ Yese wamwĩaĩe; nake avika vala vandũ va makasya, o yĩla nguthu ĩla yaendaa kũkita yauasya ngemi nũndũ wa kaũ. 21Na Isilaeli na Avilisiti mataũsya ita mokite, ita syelekele ita. 22Na Ndaviti atia mũio wake kw'okonĩ kwa mũsũvĩi wa mĩio, na asemba itanĩ, na ooka na akethya ana-a-inyia. 23Na o yĩla waneenaa nao, sisya, kwaumĩla ũla mũkiti mũnene, Mũvilisiti wa Ngathi, syĩtwa nĩ Ngoliathu, kuma mĩkwĩlĩnĩ ya Avilisiti, na aneena o kwĩanana na ila ndeto: na Ndaviti asyĩw'a. 24Na andũ onthe ma Isilaeli, yĩla moonie ũ mũndũ, makũka mamũkĩĩte, na meew'a w'ĩa mũno. 25Na andũ ma Isilaeli makũlan'ya, Nĩmũsyaĩtye mũndũ ũũ wambata? Vate ndĩi ambata o kũvũthĩĩsya Isilaeli: na kũkeethĩwa, mũndũ ũla wĩmũaa, mũsumbĩ akamũthusya ũthwii mwingĩ, na akamũnenga mwĩĩtu wake, na kũtw'ĩkĩthya nyũmba ya ĩthe wake ũthasyo nthĩnĩ wa Isilaeli. 26Na Ndaviti aneena na andũ ala maũngamĩte vakuvĩ nake, akĩmakũlya, Kũkeekwa ata kwa mũndũ ũla wĩũaa Mũvilisiti ũũ, na kũveta kĩvũthya kyume kwa Isilaeli? Nũndũ Mũvilisiti ũũ ũte mwaĩke nũũ, kana avũthĩĩasye ita sya Ngai ũla wĩ thayũ? 27Na andũ mamũsũngĩa o ta ũũ makyasya, Ũũ nĩw'o kwĩĩkwa mũndũ ũla wĩmũaa.

28Na Eliavu mwana-a-inyia wake ũla mũkũũ eew'a yĩla waneenaa na andũ; na ũthatu wa Eliavu wamwakanĩa Ndaviti, na amũkũlya, Ũtheeie nĩkĩ? Na ũtiie malondu asu mavũthũ naũ ku weũnĩ? Nĩnĩsĩ ngathĩĩo syaku, na ũthũku wa ngoo yaku; Nũndũ ũtheeie kana ũtonye kwona kaũ. 29Na Ndaviti akũlya, Neka ata yu? Vati kĩtumi? 30Nake eethyũũa amũtia na eelekela ũngĩ, na aneena nake o ta ũla ũndũ: na andũ mamũsũngĩa o ta mbee.

31Na yĩla ndeto syeew'ĩkie ila Ndaviti waneenie, nĩmaineenie o ta ũu kũla kwĩ Saulo; nake amũtũmana. 32Na Ndaviti amwĩa Saulo, Vaikethĩwe mũndũ ũkw'a ngoo nũndũ wake; mũthũkũmi waku nũnũkũthi na kũkita na Mũvilisiti ũũ. 33Na Saulo amwĩa Ndaviti, Ndũtonya kũthi kũkita na Mũvilisiti ũũ; nũndũ wĩ o kĩmwana, nake nĩ mũndũ wa kaũ kuma wana wake. 34Na Ndaviti amwĩa Saulo, Mũthũkũmi waku nĩwaĩthasya malondu ma ĩthe; na yĩla kwookaa mũnyambũ, kana nduva, na kũkwata katena ka ĩlondu ndĩthyanĩ, 35nauma namĩatĩĩa, na namĩkũna, na kũkavonokya kuma kanyw'anĩ wayo; na yĩla yokĩlaa ĩmbangĩe, ngĩmĩkwata kĩng'ew'a kyayo, na ngĩmĩkũna, ngĩmyũaa. 36Mũthũkũmi waku nĩwakũnie syelĩ mũnyambũ na nduva: na Mũvilisiti ũũ ũte mwaĩke akeethĩwa ta imwe yasyo, nũndũ nũvũthĩĩsye ita sya Ngai ũla wĩ thayũ. 37Na Ndaviti asya, Yeova ũla wambonokisye kuma kĩthunĩ kya mũnyambũ, na kuma kĩthunĩ kya nduva, akambonokya nume kw'okonĩ kwa Mũvilisiti ũũ. Na Saulo amwĩa Ndaviti, Thi, na Yeova akeethĩwa vamwe naku. 38Na Saulo amwĩkĩa Ndaviti ngũa syake, na amwĩkĩa ngovia ya ũthuku mũtwe wake, na amwĩkĩa kakoti ka iaa. 39Na Ndaviti eeyova ũvyũ wake ĩũlũ wa ngũa syake, nake atatanga kũthi; nũndũ ndambĩte kwitata. Na Ndaviti amwĩa Saulo, Nditonya kũthi na ii; nũndũ ndyaamba kwitata. Na Ndaviti asyumya. 40Na oosa ndata yake na kw'oko kwake, na eenyuvĩa mavia atano matendeu kalũsĩnĩ, na amekĩa ngusunĩ ya mũĩthi ĩla waĩ nayo, o ngusunĩ yake; na kĩkũtha kyake kyaĩ kw'okonĩ kwake: na amũthengeea Mũvilisiti.

41Na ũla Mũvilisiti ookanga na athengeea Ndaviti; na mũndũ ũla wakuĩte ngao aenda mbee wake. 42Na yĩla Mũvilisiti wasyaisye kũũ na kũũ, na amwona Ndaviti, amũmonda; nũndũ aĩ o kĩmwana, na mũtune, na vamwe na ũu aĩ na ũthyũ mũseo. 43Na Mũvilisiti amwĩa Ndaviti, Nyie nĩ ngitĩ, kana ũmbũkĩe na ndata? Na Mũvilisiti amũumanĩa Ndaviti kwa ngai syake. 44Na Mũvilisiti amwĩa Ndaviti, Ũka vaa nĩĩ, nakwa nĩngũnenga nyũnyi sya yayaya, na nyamũ sya kĩtheka mwĩĩ waku. 45Na ĩndĩ Ndaviti amwĩa Mũvilisiti, We wĩmbũkĩa na ũvyũ, na ĩtumo, na katumo: ĩndĩ nyie nĩkũkĩa na syĩtwa ya Yeova wa nguthu, Ngai wa ita sya Isilaeli, ũla ũvũthĩĩsye. 46Mũthenya ũũ Yeova nũkũũnengane kw'okonĩ kwakwa; na nĩngũũkũna, na ngĩtila mũtwe waku; na nĩngwinenga nyũnyi sya yayaya, na nyamũ mbai sya nthĩ, simba sya nguthu ya Avilisiti ũmũnthĩ; nĩ kana nthĩ yonthe ĩmanye kana ve Ngai nthĩnĩ wa Isilaeli, 47na nĩ kana ĩkomano yĩĩ yonthe yĩtonye kũmanya kana Yeova ndatangĩĩaa na ũvyũ na ĩtumo: nũndũ ũ kaũ nĩ wa Yeova, na nũkũmũnengane mokonĩ maitũ. 48Na kweethĩwa, yĩla Mũvilisiti wokĩlile, na ooka na athengeea akomane na Ndaviti, Ndaviti eekalaata, na asemba elekele ita akomane na Mũvilisiti. 49Na Ndaviti eekĩa kw'oko kwake ngusunĩ yake, na aumya ĩvia vo, na ayĩkya na kĩkũtha, na amũkimĩla ũla Mũvilisiti kĩtulyanĩ; na ĩvia yalika nthĩnĩ wa kĩtulya kyake, nake avalũka nthĩ na ũthyũ wake.

50Ũu nĩw'o Ndaviti wakĩlilye ũla Mũvilisiti vinya na kĩkũtha na ĩvia, na amũkũna Mũvilisiti, na amũaa; ĩndĩ vatyaĩ ũvyũ kw'okonĩ kwa Ndaviti. 51Na ĩndĩ Ndaviti asemba, na aũngamĩĩa ũla Mũvilisiti, na oosa ũvyũ wake, na ookũa ndoonĩ yaw'o, na amũaa, na amũtila mũtwe naw'o. Na yĩla Avilisiti moonie kana mũkiti mũnene woo nĩwakw'a, makũka makĩa. 52Na andũ ma Isilaeli na ma Yuta mookĩla, na mausya ngemi, na mamakũa Avilisiti kũvika ũlikĩlonĩ wa Ngathi, na kũvika mbingĩlonĩ sya Ekiloni. Na ala okite ma Avilisiti mavalũkanga nzĩanĩ kũvika Saalaimu, o kũvika Ngathi, na kũvika Ekiloni. 53Na ana ma Isilaeli masyoka kuma kũmalũngya Avilisiti, nao moosa mũtavo mwakonĩ woo wa maeema. 54Na Ndaviti oosa mũtwe wa ũla Mũvilisiti, na ooete Yelusaleme; ĩndĩ ĩ mĩio yake ya kaũ aia ĩeemanĩ yake.

55Na yĩla Saulo wonie Ndaviti akĩthi kũkita na ũla Mũvilisiti, amũkũlilye Avineli, kavuteni wa nguthu, Avineli, kĩmwana kĩĩ nĩ mwana waũ? Na Avineli asũngĩa, O tondũ kyuu kyaku kĩ thayũ, we mũsumbĩ, nditonya kũmanya. 56Na mũsumbĩ asya, Kũlya ũ mwanake nĩ mwana waũ. 57Na yĩla Ndaviti wasyokete kuma kũaa ũla Mũvilisiti, Avineli amwosa, na amũete mbee wa Saulo e na mũtwe wa ũla Mũvilisiti kw'okonĩ kwake. 58Na Saulo amũkũlya, Wĩ mwana waũ, we mwanake? Na Ndaviti asũngĩa, Nyie nĩ mwana wa mũthũkũmi waku Yese Mũmbethi-leemu.

1 SAMUELI 18

Ũtianĩo wa Yonathani na Ndaviti

1Na kweethĩwa, yĩla waminie kũneena na Saulo, ngoo ya Yonathani yakwatana na ngoo ya Ndaviti, na Yonathani amwenda o tondũ wĩyendete mwene. 2Na Saulo amwosa mũthenya ũsu, na ndaaĩtĩkĩla kũmũeka enũke ĩngĩ nyũmbanĩ kwa ĩthe wake. 3Nĩvo ĩndĩ Yonathani na Ndaviti matianĩe ũtianĩo, nĩkwĩthĩwa nĩwamwendie o tondũ wĩyendete mwene. 4Na Yonathani aumya ngũa ndasa ĩla wekĩe, na ngũa syake, o na kũvika ũvyũ wake, na ũta wake, na mũsivi wake, na amũnenga Ndaviti. 5Na Ndaviti aendaa o vala Saulo wamũtũmaa, na eeyĩkalya na kĩlĩko: na Saulo amwia ĩũlũ wa andũ ma kaũ, na waĩ ũseo woninĩ wa andũ onthe, na o wonini wa athũkũmĩ ma Saulo.

Saulo akĩw'ĩa Ndaviti kĩwĩu

6Na kweethĩwa yĩla menũkĩte, yĩla Ndaviti wasyokete kuma kũaa ũla Mũvilisiti, aka mauma ndũanĩ syonthe sya Isilaeli, makina na makĩsũnga, mamũthaũe mũsumbĩ Saulo matanĩte, me na tũthembe, na me na syĩndũ sya kũinga. 7Na ala aka maina makĩtĩkĩanĩsya makĩinga, makyasya,

Saulo nĩwũaĩte ngili syake,
Na Ndaviti ngili syake makũmi.

8Na Saulo aĩ mũthilĩku mũno, na ndeto isu syamwĩw'ĩthya woo; nake asya, Nĩmatalĩla Ndaviti ngili makũmi, na mandalĩla o ngili: na atonya kwĩthĩwa na kĩngĩ kyaũ ate o ũsumbĩ? 9Na kuma mũthenya ũsu na kũendeea Saulo amũsiasya Ndaviti na itho ĩthũku.

10Na kweethĩwa ũnĩ ũsu, veva mũthũku wumĩte kwa Ngai wooka na vinya mũnene ĩũlũ wa Saulo, na athana e nyũmbanĩ nthĩnĩ: na Ndaviti ainga na kw'oko kwake, o tondũ wekaa o kĩla mũthenya. Na Saulo aĩ na ĩtumo yake kw'okonĩ kwake; 11na Saulo ekya ĩtumo; nũndũ aisye, Nĩmũtonyanĩsye Ndaviti na wako. Na Ndaviti eevonokya vala ũĩ kelĩ. 12Na Saulo nĩwamũkĩaa Ndaviti, nĩkwĩthĩwa Yeova aĩ vamwe nake, na nĩwamũekete Saulo. 13Kwondũ wa ũu Saulo amumya kwake, na amũtw'a kavuteni wake wa andũ ngili; nake aumaalaa na akĩsyoka e mbee wa andũ. 14Na Ndaviti eeyĩkalya na kĩlĩko mĩendelenĩ yake yonthe; na Yeova aĩ vamwe nake. 15Na yĩla Saulo wonie kana nĩweyĩkalilye na kĩlĩko mũno, ekala akĩmũkĩa. 16Ĩndĩ Isilaeli onthe na Yuta nĩmamwendaa Ndaviti; nũndũ nĩwaumaalaa na kũsyokaa e mbee woo.

17Na Saulo amwĩa Ndaviti, Sisya, mwĩĩtu wakwa ũla mũkũũ Melavu, nĩwe nĩkũnenga ethĩwe mũkau: ĩndĩ no wĩthĩwe wĩ na ũkũmbaũ nũndũ wakwa, na ũkyũkitĩthasya makaũ ma Yeova. Nũndũ Saulo aisye, Kw'oko kwakwa kũikethĩwe ĩũlũ wake, ĩndĩ kw'oko kwa Avilisiti kwĩthĩwe ĩũlũ wake. 18Na Ndaviti amũkũlya Saulo, Nyie nĩ ũũ, na thayũ wakwa nĩ kyaũ, kana mũvĩa wa asa wakwa nthĩnĩ wa Isilaeli, kana nĩtw'ĩke mũthoni wa mũsumbĩ? 19Ĩndĩ kweethĩwa atĩ ĩvinda yĩla Melavu, mwĩĩtu wa Saulo, waĩlĩte kũnengwa Ndaviti, anengwa Atilieli Mũmeolathi ethĩwe mũka. 20Na Mikali, mwĩĩtu wa Saulo, amwendete Ndaviti: namo mamũtavya Saulo, na ũndũ ũsu wamwendeesya. 21Na Saulo asya, Ngamũnenga we, kana atw'ĩke kĩtei kwake, na kana kw'oko kwa Avilisiti kwĩthĩwe ĩũlũ wake. Kwondũ wa ũu Saulo amwĩa Ndaviti, Mũthenya ũũ nũkũtw'ĩka mũthonua ĩvinda ya kelĩ.

22Na Saulo eeaĩa athũkũmi make, akĩmea, Neenan'yai na Ndaviti mwĩ nzama, na mũkĩmwĩa, Sisya, mũsumbĩ nũnũũkũtanĩa, na athũkũmi make onthe nĩmakwendete: yu kwondũ wa ũu tw'ĩka mũthoni wa mũsumbĩ. 23Na athũkũmi ma Saulo matonyeesya ndeto isu matũnĩ ma Ndaviti. Na Ndaviti akũlya, Kwĩoneka kwenyu ta ũndũ ũvũthũ kũtw'ĩka mũthoni wa mũsumbĩ, nakwa nĩ mũndũ ngya, na ũtalawa ta vathei? 24Na athũkũmi ma Saulo mamũtavya, makyasya, Ndaviti aneenie ũndũ ũtilyĩ ũu. 25Na Saulo asya, Ũũ nĩw'o mwĩmũtavya Ndaviti, Mũsumbĩ ndekwenda ngasya o na yĩva, ĩndĩ no ikonde sya mbinũ sya Avilisiti ĩana, aĩvanĩw'e kwa amaitha ma mũsumbĩ. Na ĩndĩ Saulo asũanĩaa kũmũvalũkĩthya Ndaviti na moko ma Avilisiti. 26Nayĩla athũkũmi make matavisye Ndaviti ndeto isu, nĩkwamwendeesye Ndaviti mũno kũtw'ĩka mũthoni wa mũsumbĩ. Na mĩthenya ndĩaathela; 27na Ndaviti ookĩla na athi, we na andũ make, na amoaa ma Avilisiti andũ maana elĩ; na Ndaviti aete ikonde sya mbinũ syoo, na mainengane na ũtalo wĩanĩe kwa mũsumbĩ, nĩ kana atonye kũtw'ĩka mũthoni wa mũsumbĩ. Na Saulo amũnenga Mikali mwĩĩtu wake ethĩwe mũka. 28Na Saulo oona na amanya kana Yeova aĩ vamwe na

Ndaviti; na Mikali, mwĩĩtu wa Saulo, nĩwamwendete.
29Na Saulo amũkĩa Ndaviti mũno mbee; na Saulo aĩ mũmaitha wa Ndaviti ĩndĩ yonthe.
30Na ĩvinda yĩu anene ma mbee ũsumbĩnĩ ma Avilisiti maumaala: na kweethĩwa, o yĩla maumaalaa, Ndaviti eeyĩkalasya na kĩlĩko kĩnene kũte athũkũmi onthe ma Saulo; kũvika syĩtwa yake yataĩĩwa mũno.

1 SAMUELI 19

Saulo aimantha kũmũaa Ndaviti

1Na Saulo aneena na Yonathani mwana wake, na athũkũmi make onthe, mamũae Ndaviti. Ĩndĩ Yonathani, mwana wa Saulo, nĩwamũtanĩaa Ndaviti mũno. 2Na Yonathani amũtavya Ndaviti, akĩmwĩa, Saulo ĩthe wakwa nũnũũmantha ũkũaa: yu ĩndĩ, nĩngũkwĩsũva, wĩĩsũvĩa ũnĩ kĩoko, na kwĩkala wĩvithonĩ, ũkĩvitha mwene: 3nakwa ngaumaala na ngĩũngama vakuvĩ na asa wakwa kĩsesinĩ vala ũĩ, na nganeenan'ya na asa ũndũ waku; na ethĩwa ngoona ũndũ, ngakũtavya. 4Na Yonathani aneenea Ndaviti nesa kwa Saulo ĩthe wake, na amwĩa, Mũsumbĩ ndakavĩtanĩsye mũthũkũmi wake, o Ndaviti; nĩkwĩthĩwa we ndakũvĩtanĩsye, na nĩkwĩthĩwa mawĩa make makwelekele nĩmethĩĩtwe maseo mũno: 5nũndũ nĩwaiie thayũ wake kw'okonĩ kwake, na akũna ũla Mũvilisiti, na Yeova eeka ũkĩlyo mũnene ũndũ wa Isilaeli onthe: we nĩwoonie ũu, na watana; nũndũ wa kĩ ĩndĩ ũkwenda kũvĩtanĩsya nthakame ĩte ĩvĩtyo, ũae Ndaviti vate kĩtumi? 6Na Saulo eethukĩĩsya wasya wa Yonathani: na Saulo eevĩta, O tondũ Yeova wĩ thayũ, ndakoawa. 7Na Yonathani amwĩta Ndaviti, na Yonathani amwon'ya maũndũ asu onthe. Na Yonathani amũete Ndaviti kũla kwĩ Saulo, nake aĩ mbee wake, o ta tene.
8Na kwaĩ kaũ ĩngĩ: na Ndaviti aumaala, na okita na Avilisiti, na amoaa ũai mũnene; namo makũka mamũkĩĩte. 9Na veva mũthũku wumĩte kwa Yeova waĩ ĩũlũ wa Saulo, yĩla wekalĩte nyũmbanĩ yake e na ĩtumo yake kw'okonĩ kwake; na Ndaviti nĩwaingaa na kw'oko kwake. 10Na Saulo amantha kũmũtonyanĩsya Ndaviti na wako na ĩtumo yake; ĩndĩ eevonokya kuma vala Saulo ũĩ, nake atonya wako na ĩtumo: na Ndaviti akũka, na aindũka ũtukũ ũsu. 11Na Saulo atũma atũmwa nyũmbanĩ kwa Ndaviti, makamũsyaĩĩsye, na kũmũaa kĩoko: na Mikali, mũka wa Ndaviti, amũtavya, akyasya, Ethĩwa ndũũtangĩĩa thayũ waku ũtukũ ũũ, ũnĩ ũkooawa. 12Na ĩndĩ Mikali amũtheelelya Ndaviti mbũthinĩ: nake athi, na akũka, na avonoka. 13Na Mikali oosa mũvw'anano wĩtawa telavimu, na awia ũkomonĩ, na aia mũto wa w'ĩa wa mbũi mũtwenĩ waw'o, na oovw'ĩka ngũa. 14Na yĩla Saulo watũmie atũmwa makamũkwate Ndaviti, asya, Nĩ mũwau. 15Na Saulo atũma ala atũmwa makasisye Ndaviti, akĩmea, Mwambatyei kũũ nĩĩ e ũkomonĩ, nĩ kana ndonye kũmũaa. 16Na yĩla ala atũmwa malikile nthĩnĩ, sisya, telavimu waĩ ũkomonĩ wĩ na mũto wa w'ĩa wa mbũi mũtwe waw'o. 17Na Saulo amũkũlya Mikali, Nĩkĩ ũngengie ta ũu, na waeka mũmaitha wakwa athi, na ĩndĩ avonoka? Na Mikali asũngĩa Saulo, We ambĩie, Eka nĩthi; nĩkũaĩa kĩ?
18Na ĩndĩ Ndaviti akũka, na aindũka, na avika kwa Samueli ku Lama, na amũtavya onthe ala Saulo wamwĩkie. Nake na Samueli mathi na matũa Naiothi. 19Na kwatavanw'a kwa Saulo, kũkyaw'a, Sisya, Ndaviti e Naiothi yĩ Lama. 20Na Saulo atũma atũmwa makamũkwate Ndaviti: na yĩla moonie nguthu ya athani ĩkyathana, na Samueli aũngamĩte e mũtongoi woo, Veva wa Ngai ooka ĩũlũ wa atũmwa ma Saulo, na o namo mathana. 21Na yĩla kwatavaniw'e kwa Saulo, atũma atũmwa angĩ, na o namo mathana. Na Saulo atũma atũmwa ĩngĩ ĩvinda ya katatũ, na o namo mathana. 22Na ĩndĩ o nake athi ku Lama, na avika kĩthimanĩ kĩnene kĩla kĩ ku Seku: nake akũlya akyasya, Samueli na Ndaviti maĩva? Na ũmwe asya, Sisya, me Naiothi yĩ Lama. 23Nake athi vau Naiothi yĩ Lama: na Veva wa Ngai ooka ĩũlũ wake nake, na aendeea mbee, na akyathana, mũvaka avika Naiothi yĩ Lama. 24Na ũndũ ũngĩ aumya ngũa syake, nake athana e mbee wa Samueli, na akoma nthĩ e mũthei mũthenya ũsu w'onthe na ũtukũ ũsu w'onthe. Kwondũ wa ũu maneenanasya, Saulo nake e o katĩ wa athani?

1 SAMUELI 20

Ũnyanya wa Ndaviti na Yonathani

1Na Ndaviti akĩa auma Naiothi yĩ Lama, na ooka na aneena mbee wa Yonathani, Nĩkĩte ata? Ũthũku wakwa nĩ mwaũ? Na naĩ yakwa nĩ myaũ kũla kwĩ au, kana amanthe thayũ wakwa? 2Nake amwĩa, Ũu wĩthĩwe kũasa; we ndũkakw'a: sisya, asa ndekaa ũndũ ũnene o na ũnini, ate o ambumbũĩe w'o; na asa embithĩa ũndũ ũũ kĩ? Ũu ti w'o. 3O na ĩngĩ Ndaviti eevĩta, na asya, Au nĩwĩsĩ nesa kana nĩnonete ũseo methonĩ maku; na easya, Yonathani ndakamanye ũũ, ndakese kwĩw'a woo: ĩndĩ w'o o tondũ Yeova wĩ thayũ, na o tondũ kyuu kyaku kĩ thayũ, no ĩtambya yĩ katĩ wakwa na kĩkw'ũ.
4Nĩvo ĩndĩ Yonathani wamĩie Ndaviti, O ũndũ ũla ngoo yaku ĩnĩkwenda, ngakwĩka o w'o. 5Na Ndaviti amwĩa Yonathani, Sisya, ũnĩ nĩ mũtiso wa mwei, na ndyaĩlwe nĩ kũtĩa kwĩkala vamwe na mũsumbĩ lĩunĩ: ĩndĩ eka nĩthi, ngevithe kĩthekanĩ kũvika mũthenya wa katatũ wĩoo. 6Ethĩwa au akesa kwona nde vo, nĩvo ĩndĩ wĩasya, Ndaviti anangũlilye ũthei mũno kana asembe ku Mbethi-leemu ndũanĩ kwoo; nũndũ kwĩ nthembo ya kĩla mwaka kw'o kwondũ wa mũvĩa w'onthe. 7Ethĩwa akasya atĩĩ, Nĩ ũseo; mũthũkũmi waku akeethĩwa na mũuo: ĩndĩ ethĩwa akeethĩwa na ũthilĩku, manya ĩndĩ kana ũthũku nũtw'ĩtwe nĩwe. 8Kwondũ wa ũu ĩka mũthũkũmi waku nesa; nũndũ nũmũlikĩtye mũthũkũmi waku ũtianĩonĩ wa Yeova vamwe naku: ĩndĩ ethĩwa ve ũthũku nthĩnĩ wakwa, mbũaa eue; nũndũ wĩndwaa kũla kwĩ au nĩkĩ? 9Na Yonathani amwĩa, Ũu wĩthĩwe kũasa naku; nũndũ kethĩwa nĩthĩwa nĩsĩ kana ũthũku nũtw'ĩtwe nĩ asa wakwa wũke kwaku, nyie ĩndĩ ndikũtavya? 10Na ĩndĩ Ndaviti amũkũlya Yonathani,

Nũũ ũla wĩndavya ethĩwa au akakũsũngĩa na vinya? 11Na Yonathani amwĩa Ndaviti, Ũka, tũthi kĩsesinĩ. Na maenda me elĩ kĩsesinĩ.
12Na Yonathani amwĩa Ndaviti, Yeova, Ngai wa Isilaeli, nĩethĩwe ngũsĩ: yĩla nĩĩthĩwa nĩmũthimĩte asa wakwa ĩvinda ta yĩĩ ũnĩ, kana mũthenya wa katatũ, sisya, ethĩwa nĩvethĩwa ũseo welekele Ndaviti, nyie ndikatũmana ĩndĩ kwaku, na ngĩkumbũĩa? 13Yeova eke ũu kwa Yonathani, o na mbee, kũkethĩwa kwendeesya asa wakwa akwĩke naĩ, ethĩwa ndikakumbũĩa, na ngĩũeka ũthi, nĩ kana ũende na mũuo: na Yeova ethĩwe vamwe naku, o tondũ wĩthĩĩtwe na asa wakwa. 14Na ti o yĩla nĩ thayũ ũkambon'ya ũseo wĩ wendo wa Yeova, kana ndikakw'e; 15ĩndĩ o na ĩngĩ ndũkaavete ũseo waku nyũmbanĩ yakwa tene na tene; aiee, o na yĩla Yeova ũkethĩwa amavetete amaitha ma Ndaviti kĩla ũmwe aume kũũ nthĩ. 16Kwondũ wa ũu Yonathani atianĩa ũtianĩo na nyũmba ya Ndaviti, akyasya, Na Yeova nũkaandũa ũndũ ũũ kw'okonĩ kwa amaitha ma Ndaviti.
17Na Yonathani atuma Ndaviti evĩta ĩngĩ, nũndũ wa wendo ũla waĩ naw'o kwake; nũndũ amwendete o tondũ wĩyendete mwene. 18Na ĩndĩ Yonathani amwĩa, Ũnĩ nĩ mũtiso wa mwei: naku ũkooneka ũte vo, nĩkwĩthĩwa kĩvĩla kyaku kĩkeethĩwa kĩ kĩthei. 19Na yĩla wĩĩthĩwa wĩkalĩte mĩthenya ĩtatũ, wĩtheea mĩtũkĩ, na ũkyũka vala vandũ weevithĩte yĩla maũndũ asu masiaw'a, na wĩĩkala vakuvĩ na ĩvia Eseli. 20Nakwa ngekya mĩsyĩ ĩtatũ ũtee wayo, ta ngũathaa vandũ. 21Na, sisya, ngatũma kamwana, ngĩkea, Enda, ũmanthe mĩsyĩ. Ethĩwa ngakea kamwana, Sisya, mĩsyĩ yĩ ngalĩ ĩno yaku; myose, na ũkyũka; nũndũ ve mũuo kwaku na vati ũthũku, o tondũ Yeova wĩ thayũ. 22Ĩndĩ ethĩwa ngatavya kamwana atĩĩ, Sisya, mĩsyĩ yĩ mbee waku; wĩĩendea; nũndũ Yeova nũkũtumĩte ũthi. 23Na ũndũ wa ũvoo ũla we nakwa tũnaneenanisye, sisya, Yeova e katĩ wakwa naku tene na tene.
24Kwondũ wa ũu Ndaviti eevitha kĩthekanĩ: na yĩla mũtiso wa mwei wavikie, mũsumbĩ ekala nthĩ aye lĩu. 25Na mũsumbĩ ekala kĩvĩlanĩ kyake, ta mavinda ala angĩ, o kĩvĩlanĩ vakuvĩ na wako; na Yonathani aũngama, na Avineli ekalĩte vakuvĩ na Saulo: ĩndĩ vandũ va Ndaviti vaĩ vathei. 26Ĩndĩ Saulo ndaaneena ũndũ mũthenya ũsu: nũndũ asũanĩie, Ve ũndũ ũmũkwatĩte, ti mũtheu; vate ndĩi ti mũtheu. 27Na kweethĩwa ũnĩ ũsu ĩtina wa mũtiso wa mwei, ũla waĩ mũthenya wa kelĩ, atĩ vandũ va Ndaviti vaĩ vathei: na Saulo akũlya Yonathani mwana wake, Nũndũ wa kĩ mwana wa Yese ũtaneũka lĩunĩ, ĩoo, o na ũmũnthĩ? 28Na Yonathani amũsũngĩa Saulo, Ndaviti anangũlilye mũno ũthei wa kũthi Mbethi-leemu: 29na anaisye, Eka nĩthi, nĩngũkwĩsũva; nũndũ mũvĩa witũ wĩ na nthembo ndũanĩ; na mwana-a-ia, nũnambĩaĩe nĩthĩwe vo: na yu, ethĩwa nĩnonie ũseo methonĩ maku, eka nĩthi, nĩngũkwĩsũva, ngamone ana-a-asa. Kwondũ wa ũu ndokĩte mesanĩ ya mũsumbĩ.
30Nĩvo ĩndĩ ũthatu wa Saulo wamwakanĩe Yonathani, na amwĩa, We mwana wa kĩveti kĩema na kĩng'endu, nyie ndyĩsĩ kana we nĩweenyuvĩe mwana wa Yese kwa nthoni syaku mwene, na sya mwenyu e mũthei. 31Nũndũ o yĩla mwana wa Yese wĩ thayũ kũũ nthĩ, we ndũkalũlũmĩlw'a, o na ũsumbĩ waku. Kwondũ wa ũu yu tũmana na ũimũete kwakwa, nũndũ we vate ndĩi akakw'a. 32Na Yonathani amũsũngĩa Saulo ĩthe wake, na amũkũlya, Nũndũ wa kĩ waĩle kũawa? Ekĩte ata? 33Na Saulo amwĩkya ĩtumo yake amũtonye; kwondũ wa ũu Yonathani amanya kana nĩkwatw'ĩtwe nĩ ĩthe wake kũmũaa Ndaviti. 34Kwondũ wa ũu Yonathani ookĩla kuma mesanĩ e na ũthatu mwai, na ndaaya lĩu mũthenya wa kelĩ wa mwei; nũndũ nĩwewie woo nũndũ wa Ndaviti, nĩkwĩthĩwa ĩthe wake nĩwamũsonoketye.
35Na kweethĩwa kĩoko kyu, atĩ Yonathani aumaala kĩsesinĩ e na kamwana ĩvinda yĩla ũtw'ĩte na Ndaviti. 36Na atavya kamwana kake, Semba, mantha yu mĩsyĩ ĩla ngwĩkya. Na kamwana kakĩsemba, ekya mũsyĩ mbee wako. 37Na yĩla kamwana kavikie vandũ vala ve mũsyĩ ũla Yonathani wekĩtye, Yonathani anĩĩsya kamwana, na asya, Mũsyĩ ti ũsu mbee waku? 38Na Yonathani anĩĩsya kamwana, Semba mĩtũkĩ, ĩkalaate, ndũkekale. Na kamwana ka Yonathani koomban'ya mĩsyĩ; na kooka kwa vwana wako. 39Ĩndĩ kamwana katyaamanya ũndũ o na wĩva: no Yonathani na Ndaviti meesi ũndũ ũsu. 40Na Yonathani anenga kamwana kake mĩio yake ya kaũ, na akea, Enda, ũtwae ndũanĩ. 41Na o yĩla kamwana kaĩ kanathi, Ndaviti ookĩla kuma vandũ kwelekela ngalĩ ya Ĩtheo, na avalũka nthĩ na ũthyũ wake, na eekunamya mavinda atatũ: na mamumunyana, na maĩanĩa ene kwa ene, kũvika Ndaviti aĩa avĩtũkya. 42Na Yonathani amwĩa Ndaviti, Thi na mũuo, nũndũ twevĩtie ithyelĩ syĩtwanĩ ya Yeova, tũkyasya, Yeova akeethĩwa katĩ wakwa naku, na katĩ wa ũsyao wakwa na ũsyao waku, tene na tene. Nake ookĩla athi: na Yonathani athi ndũanĩ.

1 SAMUELI 21

Ndaviti aikĩa kuma vala ve Saulo

1Nĩvo ĩndĩ Ndaviti wokie Novu kwa mũthembi Aimeleki: na Aimeleki ooka amũthaũe Ndaviti akĩtetema, na amũkũlya, Nĩkĩ wĩ weka, na vati mũndũ wĩ vamwe naku? 2Na Ndaviti amwĩa mũthembi Aimeleki, Mũsumbĩ nũmbĩaĩe ũndũ, na nũmbĩie, Mũndũ o na wĩva ndakamanye ũndũ o na wĩva wa wĩa ũla ngũũtũmĩa, na ũndũ ngwĩaĩĩte: nakwa nĩniĩte anake vandũ vana na vana. 3Yu ĩndĩ kĩla wĩ nakyo kw'okonĩ kwaku nĩ kyaũ? Nenga kw'okonĩ kwakwa imũtũ itano, kana o kĩla kĩ vo. 4Na mũthembi amũsũngĩa Ndaviti, na amwĩa, Vati imũtũ ite ntheu kw'okonĩ kwakwa, ĩndĩ ve imũtũ ntheu; no ethĩwa anake mesiĩĩe na aka. 5Na Ndaviti amũsũngĩa mũthembi, na amwĩa, Nĩ w'o, aka nĩmasiĩĩĩkĩte vala tũĩ vandũ va mĩthenya ĩno ĩtatũ; yĩla naumie, mĩĩ ya anake yaĩ mĩtheu, o na kau kyaĩ o kyalo kya myangangĩle; nĩ veana ata mbee ĩndĩ ũmũnthĩ mĩĩ yoo yĩĩthĩwa yĩ mĩtheu? 6Kwondũ wa ũu mũthembi

amũnenga imũtũ ntheu; nũndũ vatyaĩ imũtũ vau ate o imũtũ ila siĩawa Yeova, ila syaumiwe mbee wa Yeova, kwĩkĩa imũtũ mbyũ mũthenya ũla syavetiwe.
7Na ĩndĩ mũndũ ũmwe wa athũkũmi ma Saulo aĩ vo mũthenya ũsu, asiĩĩĩkĩte mbee wa Yeova; na syĩtwa yake eetawa Ndoeki Mũetomu, mũnene mbee wa aĩthi ala maĩ ma Saulo. 8Na Ndaviti akũlya Aimeleki, Na vaa vatyĩthĩwa ĩtumo kw'okonĩ kwaku kana ũvyũ? Nũndũ ndineekua ũvyũ wakwa kana mĩio yakwa ya kaũ, nĩkwĩthĩwa wĩa wa mũsumbĩ wĩendwa ũkalaatwe.
9Na mũthembi amwĩa, Ũvyũ wa Ngoliathu Mũvilisiti, ũla wamũaĩe mwandanĩ wa Ela, sisya, wĩ vaa ũvw'ĩkĩtwe ngũa mbĩlĩlo wa evoti: ethĩwa ũkenda kwosa ũsu, wose; nũndũ vati ũngĩ ate o ũsu vaa. Na Ndaviti asya, Vati ũngĩ ũtilyĩ ta ũsu; nenga w'o.
10Na Ndaviti ookĩla, na akũka mũthenya ũsu nũndũ wa kũkĩa Saulo, na athi kwa Akisi, mũsumbĩ wa Ngathi.
11Na athũkũmi ma Akisi mamwĩa, Ũũ ti Ndaviti mũsumbĩ wa ĩ nthĩ? Matyaaina makĩtĩkĩanĩsya ene kwa ene ũndũ wake makĩsũnga, makyasya,
Saulo nĩwũaĩte ngili syake,
Na Ndaviti ngili syake makũmi?
12Na Ndaviti aia ndeto isu ngoonĩ yake, na amũkĩa Akisi, mũsumbĩ wa Ngathi, mũno. 13Na aalyũka mwĩkalĩle wake kwamo, na eeyĩkalya mwene mokonĩ moo ta wĩ na ndũũka, na akalakalya mĩomonĩ ya mbingĩlo, na aeka ũta wake ũnyũlũlũke kĩng'ew'anĩ kyake. 14Nĩvo ĩndĩ Akisi wameie athũkũmi make, Sisya, nĩmũkwona mũndũ ũũ e na ndũũka; nũndũ wa kĩ ĩndĩ mũmũetete kwakwa? 15Nĩnĩnyivĩwe nĩ andũ ma ndũũka, kana mũnandetee mũndũ ũũ ekanasye maũndũ ma mũndũ wa ndũũka vala nĩĩ? Mũndũ ũũ akalika nyũmbanĩ yakwa?

1 SAMUELI 22

1Kwondũ wa ũu Ndaviti auma kw'o, na aindũkĩĩa ngunganĩ ya Atulamu: na yĩla ana-a-ĩthe na nyũmba yonthe ya ĩthe meewie ũu, matheea ku ũĩ. 2Na kĩla ũmwe ũla waĩ thĩnanĩ, na kĩla ũmwe waĩ na thiĩ, na kĩla ũmwe waĩ na ũũ ngoonĩ, moombanĩa vala ũĩ; nake atw'ĩka kavuteni woo: na vamwe nake vaĩ andũ ta maana ana.
3Na Ndaviti auma vu athi Misiva yĩ Moavi: na, amwĩa mũsumbĩ wa Moavi, Nĩngũkwĩsũva, ũeke asa na mwaitũ moke, mekale vamwe naku, kũvika namanya ũndũ Ngai wĩmbĩka. 4Na amaete kũla kwĩ mũsumbĩ wa Moavi: namo matũaa vamwe nake ĩvinda yonthe yĩla Ndaviti waĩ ngomenĩ yĩ vinya. 5Na mwathani Ngati amwĩa Ndaviti, Ndũkekale ĩla ngomenĩ yĩ vinya; uma, na ũkĩenda nthĩ ya Yuta. Na ĩndĩ Ndaviti athi, na avota mũtitũnĩ wa Elethi.

Saulo ayũaa athembi ma Novu

6Na Saulo eew'a kana Ndaviti nĩwumbũkĩte, na andũ ala maĩ vamwe nake: na ĩndĩ Saulo ekalĩte ku Ngivea, ĩtina wa mũtĩ wa mweseli ku Lama, e na ĩtumo yake kw'okonĩ kwake, na athũkũmi make make onthe maũngamĩte mamũthyũlũlũkĩte. 7Na Saulo amea athũkũmi make ala maũngamĩte mamũthyũlũlũkĩte, Ĩw'ai yu, inyw'ĩ Ambenyamini; mwana wa Yese akamũnenga kĩla ũmwe wenyu isesi na mĩũnda ya mĩsavivũ, akamũtw'a inyw'onthe makavuteni ma ngili ngili na makavuteni ma maana, 8ũndũ inyw'onthe mũnzamĩĩte, na vati ũmwe ũla waamanyĩthya yĩla mwana wakwa ũnũkũseũvya wĩw'ano na mwana wa Yese, na vati ũmwe wenyu ũla ũmbĩw'ĩaa tei, kana kũmanyĩthya kana mwana wakwa nũmbulũanĩtye na mũthũkũmi wakwa, amboveesye, o tondũ ũilyĩ ũmũnthĩ? 9Nĩvo ĩndĩ Ndoeki Mũetomu, ũla waũngamĩte na athũkũmi ma Saulo, wasũngĩie, na amwĩa, Nĩnamwonie mwana wa Yese okĩte ku Novu, kwa Aimeleki mwana wa Aituvu. 10Nake nĩwamũkũlilye Yeova nũndũ wake, na amũnenga lĩu, na amũnenga ũvyũ wa Ngoliathu Mũvilisiti.
11Na ĩndĩ mũsumbĩ atũmana mũthembi Aimeleki, mwana wa Aituvu, etwe, na nyũmba yonthe ya ĩthe, athembi ala maĩ Novu: namo mooka onthe kwa mũsumbĩ. 12Na Saulo amwĩa, Ĩw'a yu, we mwana wa Aituvu. Nake asũngĩa, Ninyioo, mwĩaĩi wakwa. 13Na Saulo amũkũlya, Nĩkĩ mũnzamĩĩte, we na mwana wa Yese, ũndũ wamũnengie imũtũ, o na ũvyũ, na wakũlilye Ngai nũndũ wake, nĩ kana ambũkĩlĩle, na kũmboveesya, o tondũ ũilyĩ ũmũnthĩ? 14Nĩvo ĩndĩ Aimeleki wamũsũngĩie mũsumbĩ, na amũkũlya, Nũũ ĩndĩ katĩ wa athũkũmi maku onthe ũla mũĩkĩĩwa ta Ndaviti, ũla mũthoni wa mũsumbĩ, na nũlikĩtw'e nzamanĩ yaku, na nũtaĩawa nyũmbanĩ yaku? 15Nyie nĩnambĩlĩlye ũmũnthĩ kũkũlya Ngai kwondũ wake? Ũu wĩthĩwe kũasa nakwa: mũsumbĩ ndakatalĩthye ũndũ o na wĩva kwa mũthũkũmi wake, kana kwa nyũmba yonthe ya asa wakwa; nũndũ mũthũkũmi waku ndesĩ ũndũ o na wĩva wa ũu w'onthe, ũnini kana ũnene. 16Na mũsumbĩ asya, Vate ndĩi nũũkw'a, Aimeleki, we, na nyũmba ya au yonthe. 17Na mũsumbĩ amea asũvĩi ala mamũũngamĩe, Ĩthyũũei, na ũaai athembi ma Yeova; nĩkwĩthĩwa kw'oko kwoo nakw'o kwĩ vamwe na Ndaviti, na nĩkwĩthĩwa mo nĩmamanyie kana nĩwakĩĩte, na matyaamanyĩthya ũndũ ũsu. Ĩndĩ athũkũmi ma mũsumbĩ matyaaĩtĩkĩla kũtambũũkya kw'oko kwoo kũvalũkĩle athembi ma Yeova. 18Na mũsumbĩ amwĩa Ndoeki, Ĩthyũũe we, na ũimathũũmũkĩa athembi. Na Ndoeki Mũetomu eethyũũa, na athũũmũkĩa athembi, na ooaa mũthenya ũsu andũ mĩongo nyanya na atano ala meekĩaa evoti ya katane. 19Na akũna Novu, ndũa ya athembi, kwa kũtemanga na ũvyũ, aũme o na aka, twana na tũla tũkwongw'a, na ng'ombe na mang'oi na malondu, o kwa kũtemanga na ũvyũ.
20Na ũmwe wa ana ma Aimeleki, mwana wa Aituvu, wetawa Aviathali, avuthũka, na akĩa aatĩĩe Ndaviti. 21Na Aviathali atavya Ndaviti kana Saulo nũmoaĩte athembi ma Yeova. 22Na Ndaviti amwĩa Aviathali, Nĩnamanyie mũthenya ũsu, yĩla Ndoeki Mũetomu waĩ vau, kana vate ndĩi akamũtavya Saulo: ninyie kĩtumi kya andũ onthe ma nyũmba ya au kũkw'a. 23Ĩkala vamwe nakwa, ndũkakĩe; nũndũ we ũla ũmanthaa

thayũ wakwa emantha thayũ waku: nũndũ wĩ vamwe nakwa ũkeethĩwa ũsũvĩonĩ mũlũmu.

1 SAMUELI 23

Ndaviti e ndũanĩ ya Keila na weunĩ

1Na mamũtavya Ndaviti, makyasya, Sisya, Avilisiti nĩmekũkita ku Keila, nao nĩmeũvutana ngetha ivũĩonĩ. 2Kwondũ wa ũu Ndaviti akũlya Yeova, akyasya, Nĩende na kũmakũna Avilisiti aa? Na Yeova amwĩa Ndaviti, Thi, na kũna Avilisiti, na ũitangĩĩa Keila. 3Na andũ ma Ndaviti mamwĩa, Sisya, nĩtũũkĩa vaa Yuta: nĩ mbee veana ata ĩndĩ ethĩwa tũkathi ku Keila tũkite na ita sya Avilisiti? 4Na ĩndĩ Ndaviti akũlya Yeova o ĩngĩ. Na Yeova amũsũngĩa, na amwĩa, Ũkĩla, theea ku Keila; nũndũ ngamanengane Avilisiti kw'okonĩ kwaku. 5Na Ndaviti na andũ make mathi Keila, na mokita na Avilisiti, na matava indo syoo, na mamoaa ũai mũnene. Na ĩndĩ Ndaviti amatangĩĩa ala matwĩe Keila. 6Na kweethĩwa, yĩla Aviathali mwana wa Aimeleki wakĩie athi kũla kwĩ Ndaviti ku Keila, atheea e na evoti kw'okonĩ kwake.

7Na kwatavanw'a kwa Saulo kana Ndaviti nĩwũkĩte ku Keila. Na Saulo asya, Ngai nũmũnenganĩte kw'okonĩ kwakwa; nũndũ nũvingĩwe nthĩnĩ, kwondũ wa kũlika katũla ke na mbingĩlo na ivingi. 8Na Saulo ameta andũ onthe kaũnĩ, matheee ku Keila, mathyũlũlũke matw'ĩkanĩsye Ndaviti na andũ make. 9Na Ndaviti nĩwesĩ kana Saulo nũsũanĩĩte kũmwĩka naĩ; na amwĩa mũthembi Aviathali, Ete evoti vaa. 10Na ĩndĩ Ndaviti asya, Ame Yeova, Ngai wa Isilaeli, mũthũkũmi waku nĩwĩw'ĩte vate ndĩi kana Saulo emantha kũka Keila, anange ndũa nũndũ wakwa. 11Andũ ma Keila makanengane nyie kw'okonĩ kwake? Saulo akatheea, o tondũ mũthũkũmi waku wĩw'ĩte? Ame Yeova, Ngai wa Isilaeli, nĩngũkwĩsũva, mũtavye mũthũkũmi waku. Na Yeova amũsũngĩa, Akatheea. 12Na ĩndĩ Ndaviti akũlya, Andũ ma Keila makanengane nyie na andũ makwa kw'okonĩ kwa Saulo? Na Yeova amũsũngĩa, Makaũnengane. 13Na ĩndĩno Ndaviti na andũ make, ala maĩ ta maana thanthatũ, mookĩla na mauma Keila, na maenda o vala maĩ matonya kũthi. Na kwatavanw'a kwa Saulo kana Ndaviti nũindũkĩte kuma Keila; nake aeka kũthi. 14Na Ndaviti ekala weũnĩ ngomenĩ syĩ vinya, na ekala nthĩ yĩ iĩma weũnĩ wa ku Nzivu. Na Saulo amũmantha kĩla mũthenya, ĩndĩ Ngai ndaamũnengane kw'okonĩ kwake.

15Na Ndaviti oona kana Saulo nĩwumaalĩte amanthe thayũ wake: na Ndaviti aĩ weũnĩ wa ku Nzivu mũtitũnĩ. 16Na Yonathani mwana wa Saulo ookĩla, na aenda kwa Ndaviti mũtitũnĩ, na amwĩkĩa kw'oko kwake vinya nthĩnĩ wa Ngai. 17Na amwĩa, Ndũkakĩe; nũndũ kw'oko kwa Saulo ĩthe wakwa kũikakwona; naku ũkeethĩwa mũsumbĩ wa Isilaeli, nakwa ngeethĩwa nĩ wa kelĩ ũsumbĩnĩ; na Saulo ĩthe wakwa nĩwĩsĩ ũu naw'o. 18Na me elĩ matianĩa ũtianĩo me mbee wa Yeova: na Ndaviti atũa mũtitũnĩ, na Yonathani athi nyũmba kwake.

19Nĩvo ĩndĩ Anzivu mambatie kwa Saulo ku Ngivea, makĩmwĩa, Ndaviti ndevithĩte kwitũ ngomenĩ syĩ vinya mũtitũnĩ, kĩĩmanĩ kya Akila, kĩla kĩ ngalĩya ĩtheo ya yalata? 20Yu ĩndĩno, we mũsumbĩ, theea, kwĩanana na kwenda kw'onthe kwa thayũ waku kwa kũtheea; na ũndũ witũ ũkeethĩwa kũmũnengane kw'okonĩ kwa mũsumbĩ. 21Na Saulo amea, Ĩthĩwai mwĩ aathime nĩ Yeova; nũndũ nĩmũmbĩw'ĩe ĩnee. 22Endai, nĩngũmwĩsũva, mũmine nzika, na mũkĩmanya na kwona vandũ vake vala kĩtumũlo kyake kĩĩ, na ũla ũmwonete vau; nũndũ nĩndavĩtw'e ekaa na ũseleke mũno. 23Kwondũ wa ũu, sisyai, na mũimanya nesa mawĩvitho onthe kũla wĩvithaa mwene, na mũkyũka ĩngĩ kwakwa mwĩsĩ ki, nakwa ngathi nenyu: na kũkeethĩwa, ethĩwa akeethĩwa ĩ nthĩ, ngamũmantha vyũ katĩ wa ngili sya Yuta syonthe.

24Namo mookĩla, na mamba kũthi Nzivu kũte Saulo: ĩndĩ Ndaviti na andũ make maĩ weũnĩ wa Maoni, o ku Alava ngalĩ ya ĩtheo ya yalata. 25Na Saulo na andũ make mathi kũmũmantha. Na mamũtavya Ndaviti: kwondũ wa ũu atheea ĩvianĩ, na ekala weũnĩ wa Maoni. Na yĩla Saulo wewie ũu, amũatĩĩa Ndaviti ku weũnĩ wa Maoni 26Na Saulo aendela ngalĩ ĩno ya kĩĩma, na Ndaviti na andũ make ngalĩ ĩya ya kĩĩma: na Ndaviti eekalaata athonoke nũndũ wa kũkĩa Saulo; nũndũ Saulo na andũ make nĩmamathyũlũlũkĩte Ndaviti na andũ make ngalĩ syonthe mamakwate. 27Ĩndĩ Saulo ookĩwa nĩ mũtũmwa, akĩmwĩa, Ĩkalaate, na ũkyũka; nũndũ Avilisiti nĩmavithũkĩe nthĩ. 28Na ĩndĩ Saulo asyoka aeka kũatĩĩa Ndaviti, na aenda okite na Avilisiti: kwondũ ũu meeta vandũ vau Sela-amalekothi. 29Na Ndaviti ambata kuma vau, na atũa ngomenĩ syĩ vinya sya Eni-ngeti.

1 SAMUELI 24

Ndaviti aivĩtya thayũ wa Saulo Eni-ngeti

1Na kweethĩwa, yĩla Saulo wasyokie kuma kũmaatĩĩa Avilisiti, kwatavanw'a kwake, kũkyaw'a, Sisya, Ndaviti e weũnĩ wa Eni-ngeti. 2Na ĩndĩ Saulo oosa andũ ngili itatũ manyuvĩtwe kuma Isilaeli onthe, na athi amanthe Ndaviti na andũ make mavianĩ ma mbũi sya kĩthekanĩ. 3Na avika syengonĩ sya malondu nzĩanĩ, vala vaĩ ngunga; na Saulo alika evw'ĩke maũũ make. Na yu Ndaviti na andũ make nĩmekalĩte kũndũ kwĩ nthĩnĩ mũno ngunganĩ. 4Na andũ ma Ndaviti mamwĩa, Sisya, mũthenya nĩ ũũ ũla Yeova wakwĩie, Sisya, nganengane mũmaitha waku kw'okonĩ kwaku, na ũkamwĩka o ũndũ wĩona wĩ ũseo. Nĩvo ĩndĩ Ndaviti wũkĩlile na atila mũthya wa ngũa ndasa ya Saulo kĩmbithĩ. 5Na kweethĩwa ĩtina ngoo ya Ndaviti yamũthĩn'ya, nũndũ nĩwatila mũthya wa ngũa ya Saulo. 6Na amea andũ make, Yeova ndakandeke nĩke mwĩaĩi wakwa, mwĩtĩkĩw'a mauta wa Yeova, ũndũ ũũ, kũmũtambũũkĩsya kw'oko kwakwa, nũndũ nĩ mwĩtĩkĩw'a mauta wa Yeova. 7Ũu nĩw'o Ndaviti wavatie andũ na ndeto isu, na ndaamaeka mamwĩke

Saulo ũndũ. Na Saulo ookĩla auma ngunganĩ, na eeyĩendea.
8Ndaviti nake ookĩla ĩtina, na auma ngunganĩ, na amwanĩĩsya Saulo, akyasya, Mwĩaĩi wakwa, mũsumbĩ Na yĩla Saulo wasiisye ĩtina, Ndaviti akunamya ũthyũ wake nthĩ, na kwĩkunamya vyũ. 9Na Ndaviti amwĩa Saulo, Wĩthukĩĩasya ndeto sya andũ nĩkĩ, makyasya, Sisya, Ndaviti nũmanthaa kũkwĩka naĩ? 10Sisya ũmũnthĩ metho maku nĩmonie ũndũ Yeova ũkũnenganie kw'okonĩ kwakwa ũmũnthĩ wĩ ngunganĩ; na amwe mambĩa nĩkũae; ĩndĩ itho yakwa yakũeka; na nasya, Ndikatambũũkĩa mwĩaĩi wakwa kw'oko kwakwa; nũndũ nĩ mwĩtĩkĩw'a mauta wa Yeova. 11O na mbee wa ũu, asa wakwa, sisya, ĩĩ, sisya mũthya wa ngũa yaku ndasa kw'okonĩ kwakwa; nũndũ o ũndũ natila mũthya wa ngũa ngũanĩ yaku ndasa, na ndinakũaa, manya na kwona ki kana vati ũthũku o na ĩvĩtyo kw'okonĩ kwakwa, na kana ndikũvĩtanĩsye, o na kau nũmanthaa thayũ wakwa ũmbene. 12Yeova nasilan'ye katĩ wakwa naku, na Yeova andĩvanĩsye vala ũĩ; ĩndĩ kw'oko kwakwa kũtikethĩwa ĩũlũ waku. 13O tondũ nthimo ya ala ma tene ĩkwasya, Ũthũku nĩwumaa kwa ala athũku; ĩndĩ kw'oko kwakwa kũtikethĩwa ĩũlũ waku. 14Mũsumbĩ wa Isilaeli aumĩte aatĩĩe ũũ? Ũatĩĩaa ũũ we? Ũatĩĩaa ngitĩ ngw'ũ, ũatĩĩaa ngala. 15Yeova nĩethĩwe mũsili ĩndĩ, na aitw'a sila katĩ wakwa naku, na akyona, na akĩndetea, na akĩmbonokya kw'okonĩ kwaku.
16Na kweethĩwa, yĩla Ndaviti waminie kũmũtavya Saulo ndeto isu, Saulo akũlya, Ũsu nĩ wasya waku, mwana wakwa Ndaviti? Na Saulo ookĩlya wasya wake, na kũĩa. 17Na amwĩa Ndaviti, We wĩ mũlũngalu kwĩ nyie; nũndũ nũmbĩkĩte nesa, o na kau nĩkwĩkĩte ũthũku. 18Na nĩwonanisye mũthenya ũũ ũndũ ũmbĩkie nesa, nũndũ yĩla Yeova ũnenganie kw'okonĩ kwaku, ndũnambũaa. 19Nũndũ ethĩwa mũndũ nũnũkwona mũmaitha wake, akamũeka athi e mũvoo? Kwondũ wa ũu Yeova akwĩke nesa kwondũ wa ũndũ ũsu ũmbĩkie ũmũnthĩ. 20Na yu, sisya, nĩnĩsĩ kana ũkeethĩwa mũsumbĩ vate ndĩi, na kana ũsumbĩ wa Isilaeli ũkalũlũmĩlw'a kw'okonĩ kwaku. 21Mbĩavĩe yu ĩndĩ na Yeova, atĩ ndũkaveta ũsyao wakwa ĩtina wakwa, na kana ndũkananga syĩtwa yakwa yume nyũmbanĩ ya asa wakwa. 22Na Ndaviti eevĩta kwa Saulo. Na Saulo enũka; ĩndĩ Ndaviti na andũ make mambata ngomenĩ yĩ vinya.

1 SAMUELI 25

Ndaviti na Avikaili

1Na Samueli akw'a; na Isilaeli onthe moombana, na mamũĩĩa, na mamũthika nyũmbanĩ yake ku Lama. Na Ndaviti ookĩla, na atheea weũnĩ wa Valani.
2Na kwaĩ mũndũ ku Maoni, ũla ũthwii wake waĩ ku Kalimeli; na mũndũ ũsu aĩ nguma mũno, na aĩ na malondu ngili itatũ, na mbũi ngili ĩmwe: na atilĩlaa malondu w'ĩa ku Kalimeli. 3Na ĩndĩ syĩtwa ya mũndũ ũsu eetawa Navali; na syĩtwa ya mũka wake Avikaili; na mũndũ mũka ũsu aĩ na ũmanyi mũseo na ũthyũ mũseo: ĩndĩ ũ mũndũ aĩ mwai na mũthũku mĩkĩlenĩ yake; nake aĩ wa nyũmba ya Kalevu. 4Na Ndaviti eew'a e weũnĩ atĩ Navali nũnũũtila malondu make w'ĩa. 5Na Ndaviti atũma anake ĩkũmi, na Ndaviti atavya ala anake, Ambatai Kalimeli, na mũkĩthi kwa Navali, na mũkĩmũkethya syĩtwanĩ yakwa: 6na ũũ nĩw'o mwĩneena nake ũla wĩkalaa athimĩkĩte, Mũuo wĩthĩwe kwaku, na mũuo wĩthĩwe kwa nyũmba yaku, na mũuo wĩthĩwe kwa syonthe ila wĩ nasyo. 7Na yu nĩnĩw'ĩte kana wĩ na atili ma w'ĩa: na aĩthi maku nĩmekalanĩtye naitũ, na tũtyaameka naĩ, o na kũtyaĩ kĩndũ kyaaa kwoo, ĩvinda yonthe yĩla maĩ ku Kalimeli. 8Kũlya anake maku, na makakũtavya: kwondũ wa ũu anake nĩmone ũseo vala ũĩ; nũndũ nĩtũkũka mũthenya mũseo: nĩngũkwĩsũva, nenga athũkũmi maku, na Ndaviti mwana waku, o kĩla kĩkoneka kw'okonĩ kwaku.
9Na yĩla anake ma Ndaviti mavikie, maneena na Navali syĩtwanĩ ya Ndaviti kwĩanana na ndeto isu syonthe, na makilya. 10Na Navali asũngĩa athũkũmi ma Ndaviti, na amea, Ndaviti nũũ? Na mwana wa Yese nũũ? Kwĩ athũkũmi aingĩ matukũ aa ala mevithaa kĩla mũndũ kuma kwa vwana wake. 11Ngoosa ĩndĩ imũtũ syakwa, na kĩw'ũ kyakwa, na nyama syakwa ila nũaĩe ala makwa matilaa w'ĩa, na ngĩnenga andũ ala ndesĩ kũla maumĩte? 12Kwondũ wa ũu anake ma Ndaviti meetulũla na nzĩa yoo, na masyoka, na mavika mamũtavya kwĩanana na ndeto isu syonthe. 13Na Ndaviti amea andũ make, Ĩvotoei kĩla mũndũ ũvyũ wake. Na meevotoa kĩla mũndũ ũvyũ wake; nake Ndaviti eevotoa ũvyũ ũla wake: na kwambata andũ ta maana ana maatĩĩe Ndaviti; na andũ maana elĩ mekala na mĩio.
14Ĩndĩ mwanake ũmwe aneena na Avikaili, kĩveti kya Navali, aikĩtavya, Sisya, Ndaviti atũmie atũmwa kuma weũnĩ makethye vwana waitũ; nake amauma. 15Ĩndĩ ala andũ matwĩkaa nesa mũno, na tũtyaaĩkwa naĩ, o na tũtyaasya kĩndũ, o yĩla twaendanasya nao, yĩla twaĩ weũnĩ: 16mailyĩ ta ũvai kwitũ ũtukũ o na mũthenya, ĩvinda yonthe yĩla twaĩ namo tũkĩĩthya malondu. 17Yu ĩndĩ manya na ũisũanĩa ũndũ wĩĩka; nũndũ ũthũku nũtw'ĩtwe ĩũlũ wa vwana waitũ, na ĩũlũ wa nyũmba yake yonthe; nũndũ nĩ mũndũ ũte kĩĩĩ ũndũ mũndũ ũtatonya kũneena nake.
18Nĩvo ĩndĩ Avikaili wekalaatile, na oosa imũtũ maana elĩ, na tũthatwa twĩlĩ twa mbinyu, na malondu atano me mathĩnze, na ithimi itano sya lĩu wa mbaa ngetha mũkaange, na itũngo ĩana sya nzavivũ mbovu, na tũkũmbwa maana elĩ twa makũyũ, na aĩkya mang'oi. 19Na amea anake make, Endai mbee wakwa; sisya, nĩngũmũatĩĩa. Ĩndĩ ndaatavya mũũme wake Navali. 20Na kweethĩwa, yĩla wakuĩtwe nĩ ĩng'oi yake, na akĩtheea athw'ĩkĩtwe nĩ kĩĩma, sisya, Ndaviti na andũ make matheea mamwelekele; na akomana namo. 21Na ĩndĩ Ndaviti aĩtye, Vate ndĩi nasũvĩie mana syonthe ila mũndũ ũũ wĩ nasyo weũnĩ, ũndũ vate kĩndũ kĩmwe kyaaie kya syonthe ila syake: nake nũndũngĩĩte ũthũku

vandũ va ũseo. 22Ngai eke amaitha ma Ndaviti ũu, o na mbee, ethĩwa nĩngũmũtialĩlya o na mwana mũũme ũmwe kũvika kĩoko kũikya.
23Na yĩla Avikaili wamwonie Ndaviti, eekalaata, na auma ĩng'oinĩ yake, na avalũka na ũthyũ wake mbee wa Ndaviti, na eekunamya kũvika nthĩ. 24Na avalũka maũũnĩ make, na amwĩa, Ĩũlũ wakwa, mwĩaĩi wakwa, ĩũlũ wakwa wĩthĩwe ũla ũthũku; na nĩngũkwĩsũva, mũthũkũmi waku mwĩĩtu naneene matũnĩ maku, naku wĩthukĩĩsye ndeto sya mũthũkũmi waku mwĩĩtu. 25Nĩngũkwĩsũva, mwĩaĩi wakwa ndakasisye mũndũ ũũ ũte kĩĩĩ, o Navali; nũndũ o ũndũ syĩtwa yake yĩtilyĩ, now'o ũtilyĩ; Navali nĩ syĩtwa yake, na ũtumanu wĩ nake: ĩndĩ mũthũkũmi waku mwĩĩtu ndaneona anake ma mwĩaĩi wakwa, ala ũnatũmie. 26Yu ĩndĩ, mwĩaĩi wakwa, o tondũ Yeova wĩ thayũ, na o tondũ kyuu kyaku kĩ thayũ, nũndũ Yeova nũkũsiĩĩie ndũkethĩwe na ĩvĩtyo ya kwĩtĩkya nthakame, na kana ndũkekũlanĩlye na kw'oko kwaku mwene, yu ĩndĩ amaitha maku, na ala mamanthaa kwĩka mwĩaĩi wakwa naĩ, methĩwe ta Navali. 27Na yu mũthĩnzĩo ũũ ũla mũthũkũmi waku ũetee mwĩaĩi wakwa, ũnengwe anake ala maatĩĩaa mwĩaĩi wakwa. 28Nĩngũkwĩsũva, ekea ĩvĩtyo ya mũthũkũmi waku mwĩĩtu: nũndũ Yeova ndatĩa kũseũvĩsya mwĩaĩi wakwa nyũmba nũmu, nĩkwĩthĩwa mwĩaĩi wakwa nĩwũkitĩthasya makaũ ma Yeova; na ũthũku ndũkoneka nthĩnĩ waku matukũ maku onthe. 29Na o na ethĩwa mũndũ nĩwũkĩlĩte akũatĩĩe, na kũmantha thayũ waku, ĩndĩ thayũ wa mwĩaĩi wakwa ũkoovanĩw'a kyovenĩ kya thayũ vamwe na Yeova Ngai waku; na mathayũ ma amaitha maku akamekya ũtee, o ta kamatanĩ ka kĩkũtha. 30Na kũkeethĩwa, yĩla Yeova wĩĩthĩwa amwĩkĩte mwĩaĩi wakwa kwĩanana na ũseo w'onthe ũla ũneenete ũndũ waku, na ethĩwa akwiĩte mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ ĩũlũ wa Isilaeli, 31atĩ ũndũ ũũ ndũkethĩwa wa woo kwaku, o na ũlulutĩkyo wa ngoo kwa mwĩaĩi wakwa, ũndũ wetĩkĩsye nthakame vate kĩtumi, o na kana mwĩaĩi wakwa nĩwĩkũlĩte. Na yĩla Yeova wĩĩthĩwa amwĩkĩte mwĩaĩi wakwa nesa, yu ĩndĩ wĩlilikana mũthũkũmi waku mwĩĩtu.
32Na Ndaviti amwĩa Avikaili, Nataĩwe Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũla ũkũtũmie ũmũnthĩ ũkomane nakwa: 33na ũathimwe ũmanyi waku, na ĩthĩwa wĩ mũathime we, ũla ũnziĩĩie ũmũnthĩ ndikethĩwe na ĩvĩtyo ya kwĩtĩkya nthakame, na ndikekũle na kw'oko kwakwa mwene. 34Nũndũ nĩ w'o ki, o tondũ Yeova, Ngai wa Isilaeli, wĩ thayũ, ũla ũnziĩĩie ndikakwĩke naĩ, keka wĩkalaatile na kũka ũnthaũe, kĩoko kũikya kũtyĩthĩwa Navali atialĩlwa nĩ mwana mũũme o na ũmwe. 35Kwondũ wa ũu Ndaviti oosa kw'okonĩ kwake ila wamũetee: na amwĩa, Ambata na mũuo nyũmbanĩ yaku; sisya, nĩnĩthukĩĩisye wasya waku, na nĩnakwĩtĩkĩlĩla.
36Na Avikaili avika vala ve Navali; na, sisya, avokete mboka nyũmbanĩ yake, o ta mboka ya mũsumbĩ; na ngoo ya Navali yatanĩaa o nthĩnĩ wake, nũndũ amilĩtwe mũno: kwondũ wa ũu ndaamũtavya ũndũ ũnini kana ũnene, kũvika kĩoko kũikya. 37Na kweethĩwa kĩoko kyu, yĩla mbinyu yaĩ ĩnamũlekya Navali, kĩveti kyake kyamũtavya maũndũ asu, na ngoo yake yakw'a nthĩnĩ wake, na atw'ĩka ta ĩvia. 38Na kweethĩwa ĩtina wa ũu ta matukũ ĩkũmi, Yeova amũkũna Navali, na ĩndĩ akw'a.
39Na yĩla Ndaviti wewie kana Navali aĩ mũkw'ũ, asya, Nataĩwe Yeova, ũla ũteteete ũndũ wa kũvũthw'a kwakwa kũla kumĩte kw'okonĩ kwa Navali, na nũsiĩĩĩte mũthũkũmi wake ndakeke ũthũku: na Yeova nũtũngĩte wĩko mũthũku wa Navali mũtwenĩ wake mwene. Na Ndaviti atũmana Avikaili akaneenwe nake amũtwae ethĩwe mũka. 40Na yĩla athũkũmi ma Ndaviti mavikie kwa Avikaili ku Kalimeli, maneena nake, makĩmwĩa, Ndaviti nũtũtũmĩte kwaku, kũkũtwaa kwake wĩthĩwe mũka. 41Nake ookĩla, na eekunamya na ũthyũ wake kũvika nthĩ, na asya, Sisya, mũthũkũmi waku mwĩĩtu nĩ mũthũkũmi wa kũthambya maũũ ma athũkũmi ma mwĩaĩi wakwa. 42Na Avikaili eekalaata, na ookĩla, na athi akuĩtwe nĩ ĩng'oi, e na eĩtu atano ala mamũatĩĩaa; na avikĩla atũmwa ma Ndaviti, na atw'ĩka mũka wake.
43Na Ndaviti atwaa Ainoamu wa Yesileeli nake; na matw'ĩka me elĩ aka make. 44Na ĩndĩ Saulo aĩ ananenga Valiti mwana wa Laisa, ũla wa ku Ngalimu, Mikali mwĩĩtu wake, kĩveti kya Ndaviti.

1 SAMUELI 26

Ndaviti akĩvĩtya thayũ wa Saulo Nzivu

1Na Anzivu mooka kwa Saulo ku Ngivea, makyasya, Ndaviti ndevithĩte kĩĩmanĩ kya Akila, kĩla kyelekele yalatanĩ? 2Nĩvo ĩndĩ Saulo wokĩlile, na atheea weũnĩ wa ku Nzivu, e na andũ anyuve ngili itatũ sya Isilaeli vamwe nake, amanthe Ndaviti weũnĩ wa Nzivu. 3Na Saulo amba maeema nzĩanĩ, kĩĩmani kya Akila, kĩla kyelekele yĩla yalata. Ĩndĩ Ndaviti atũaa weũnĩ, na oona kana Saulo nũmũatĩĩe weũnĩ. 4Kwondũ wa ũu Ndaviti atũma athiani, na amanya kana Saulo nĩ mũku vate nzika. 5Na Ndaviti ookĩla, na avika vandũ vala Saulo wambĩte maeema; na Ndaviti oona vandũ vala Saulo wakomete, e na Avineli mwana wa Neli, kavuteni wa nguthu yake: na Saulo akomete katĩ wa vala vandũ vaĩ makasya, na andũ nĩmambĩte maeema mamũthyũlũlũkĩte.
6Nĩvo ĩndĩ Ndaviti wasũngĩie na akũlya Aimeleki Mũititi, na Avisai mwana wa Nzeluia, mwana-a-inyia wa Yoavu, akyasya, Ũla wĩtheea nakwa kwa Saulo mwakonĩ wa maeema nũũ? Na Avisai amwĩa, Nyie nĩngũtheea naku. 7Na ĩndĩ Ndaviti na Avisai mavika kũla kwĩ andũ ũtukũ: na, sisya, Saulo akomete too katĩ wa vala vandũ vaĩ makasya, e na ĩtumo yake yĩtonyete nthĩ mũtwenĩ wake; na Avineli na andũ makomete mamũthyũlũlũkĩte. 8Nĩvo ĩndĩ Avisai wamwĩie Ndaviti, Ngai nũnenganĩte mũmaitha waku kw'okonĩ kwaku ũmũnthĩ: yu ĩndĩ, nĩngũkwĩsũva, eka nĩmũtonyanĩsye na nthĩ na ĩtumo ĩtonya o yĩmwe, na ndimũtonya ĩvinda ya kelĩ. 9Na Ndaviti amwĩa Avisai, Ndũkamwanange; nũndũ nũũ ũtonya kũtambũũkĩsya

mwĩtĩkĩw'a mauta wa Yeova kw'oko kwake, na akethĩwa ate ĩvĩtyo? 10Na Ndaviti asya, O tondũ Yeova wĩ thayũ, Yeova akamũkũna; kana mũthenya wake ũkavika akw'e; kana akatheea kaũnĩ, na kwaa. 11Yeova ndakandeke nĩtambũũkĩsye mwĩtĩkĩw'a mauta wa Yeova kw'oko kwakwa: ĩndĩ yu, nĩngũkwĩsũva, osa ĩtumo yĩla yĩ mũtwenĩ wake, na sũva wa manzĩ, na tũkĩthi. 12Na ĩndĩ Ndaviti oosa yĩla ĩtumo na ũla sũva wa manzĩ mũtwenĩ wa Saulo; namo mathi: na vati mũndũ waaona ũndũ ũsu, kana akomanya, o na vati waaamũka; nũndũ onthe nĩmakomete, nĩkwĩthĩwa too mũnene waumĩte kwa Yeova nĩwamavalũkĩle.

13Nĩvo ĩndĩ Ndaviti wainganĩsye ngalĩ ĩla ĩngĩ, na aũngama kũasa mũtumbĩnĩ wa kĩĩma; ve mwanya mũnene katĩ woo; 14na Ndaviti anĩĩsya andũ, na Avineli mwana wa Neli, akyasya, Ndũtumũa, Avineli? Nĩvo ĩndĩ Avineli wasũngĩie na akũlya, Nue ũũ ũkwanĩĩsya mũsumbĩ? 15Na Ndaviti amwĩa Avineli, Ndwĩ o mũndũ ngũmbaũ? Na nũũ nthĩnĩ wa Isilaeli ũilyĩ taku? Na nĩkĩ ũtanasũvĩa mwĩaĩi waku mũsumbĩ? Nũndũ kũlikile ũmwe wa andũ anange mũsumbĩ mwĩaĩi waku. 16Ũndũ ũũ wĩkie ti ũseo. O tondũ Yeova wĩ thayũ, inyw'ĩ nĩmwaĩle kũkw'a, nĩkwĩthĩwa mũtinasũvĩa mwĩaĩi wenyu, mwĩtĩkĩw'a mauta wa Yeova. Na yu onai ĩtumo ya mũsumbĩ kũla yĩĩ, na sũva wa manzĩ ũla wĩĩ mũtwenĩ wake.

17Na Saulo amanya wasya wa Ndaviti, na akũlya, Wasya ũũ nĩ waku, mwana wakwa Ndaviti? Na Ndaviti asũngĩa, Nĩ wasya wakwa, mwĩaĩi wakwa, we mũsumbĩ. 18Na akũlya, Mwĩaĩi wakwa aatĩĩaa mũthũkũmi wake nĩkĩ? Nũndũ nĩkĩte ata? Kana nĩ ũthũku mwaũ wĩ kw'okonĩ kwakwa? 19Na yu ĩndĩ, nĩngũkwĩsũva, mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ nĩew'e ndeto sya mũthũkũmi wake. Ethĩwa nĩ Yeova ũkũthokoanĩtye nakwa, nĩetĩkĩle nthembo: ĩndĩ ethĩwa nĩ ana ma andũ, nĩmaumanĩwe kũla kwĩ Yeova; nũndũ nĩmandũngĩtye ũmũnthĩ ndikalũman'ye na ũtiĩwa wa Yeova, makĩmbĩa, Thi, ũkathũkũme ngai ingĩ. 20Yu ĩndĩ, nthakame yakwa ndĩkavalũke nthĩ kuma kũla kwĩ Yeova: nũndũ mũsumbĩ wa Isilaeli nĩwumaalĩte amanthe ngala o ta ũmwe ũsyĩmaa ngwae iĩmanĩ.

21Nĩvo ĩndĩ Saulo waisye, Nĩnĩvĩtĩtye: syoka, mwana wakwa Ndaviti; nũndũ ndikakwĩka ũthũku ĩngĩ, nĩkwĩthĩwa thayũ wakwa wĩĩ na vata kwaku ũmũnthĩ: sisya, nĩnĩkanganĩtye ta ndia, na nĩnĩvĩtĩtye mũno mũnene. 22Na Ndaviti asũngĩa na amwĩa, Sisya yĩla ĩtumo, we mũsumbĩ! Mwanake ũmwe ĩndĩ nĩoke ayose. 23Na Yeova akatũngĩa kĩla mũndũ ũlũngalu wake na kĩthito kyake; nũndũ Yeova nũkũnenganie kw'okonĩ kwakwa ũmũnthĩ, na ndinetĩkĩla kũtambũũkĩsya mwĩtĩkĩw'a mauta wa Yeova kw'oko kwakwa. 24Na, sisya, o tondũ thayũ waku wĩĩ na vata kwakwa mũthenya ũũ, o ta ũu thayũ wakwa wĩthĩwe na vata kwa Yeova, na nambonokye ũnyamaonĩ w'onthe. 25Nĩvo ĩndĩ Saulo wamwĩie Ndaviti, Ĩthĩwa wĩ mũathime we, mwana wakwa Ndaviti: ũkeeka na ũtonyi, o na ũkakĩlya vinya vate ndĩi. Na ĩndĩ Ndaviti eeendea, na Saulo asyoka vandũ vake.

1 SAMUELI 27

Ndaviti aitũa katĩ wa Avilisiti

1Na Ndaviti aneena ngoonĩ yake, Ngaaĩa ĩndĩ mũthenya ũmwe kw'okonĩ kwa Saulo: kũti ũndũ ũseo kwakwa kwĩ kwĩvonokesya nthĩ ya Avilisiti; na Saulo akeeyĩtũka ũndũ wakwa, kũmantha ĩngĩ mĩvakanĩ yonthe ya Isilaeli: na ĩndĩ ngavonoka kuma kw'okonĩ kwake. 2Na Ndaviti ookĩla na ainga, we na ala andũ maana thanthatũ ala maĩ vamwe nake, mathi kwa Akisi mwana wa Maoki, mũsumbĩ wa Ngathi. 3Na Ndaviti atũa na Akisi ku Ngathi, we na andũ make, kĩla mũndũ na andũ ma nyũmba yake, o Ndaviti e na aka make elĩ, Ainoamu Mũyesileeli, na Avikaili Mũkalimeli, ũla waĩ kĩveti kya Navali. 4Na kwataviw'e Saulo atĩ Ndaviti nĩwakĩie athi Ngathi: na ndaamũmantha ĩngĩ nongi.

5Na Ndaviti amwĩa Akisi, Ethĩwa yu nĩnonete ũseo kwaku, nĩmanenge vandũ ndũanĩ ĩmwe yĩ nthĩ yĩ ũtee, nĩ kana nĩtũe vo: nũndũ mũthũkũmi waku etũa naku ndũanĩ ya kĩũsumbĩ nĩkĩ? 6Nĩvo ĩndĩ Akisi wamũnengie Nzikilaki mũthenya ũsu: kwondũ wa ũu Nzikilaki nĩyĩkalaa ya asumbĩ ma Yuta kũvika ũmũnthĩ. 7Na ũtalo wa matukũ ala Ndaviti watũie nthĩ ya Avilisiti waĩ mwaka mũima na myei ĩna.

8Na Ndaviti na andũ make mambata, na mavithũkĩa Angesuli, na Angilisi, na Aamaleki; nũndũ mbaĩ isu syaĩ ĩla syatwĩe nthĩ ĩsu, ila syaĩ sya tene, ũendete Suli, o kũvika nthĩ ya Misili. 9Na Ndaviti akũna ĩ nthĩ, na ndaatialya mũndũ mũũme kana mũndũ mũka e thayũ, na atwaa malondu, na ng'ombe, na mang'oi, na ngamĩle, na ngũa; na asyoka, na avika kwa Akisi. 10Na Akisi amũkũlya, Ũvithũkie kwaaũ ũmũnthĩ? Na Ndaviti amũsũngĩa, Tũvithũkie ngalĩ ya Ĩtheo ya Yuta, na ngalĩ ya Ĩtheo ya Ayelameeli, na ngalĩ ya Ĩtheo ya Akeni. 11Na Ndaviti ndaatialya mũndũ mũũme o na mũndũ mũka e thayũ, nĩ kana amaete Ngathi, akyasya, Matikese kumbũla ũndũ witũ, makyasya, Ũu now'o Ndaviti wekaa, na now'o wailyĩ ĩvinda yonthe yĩla wekalaa nthĩ ya Avilisiti. 12Na Akisi eetĩkĩla Ndaviti, akyasya, Nũtumĩte andũ make Isilaeli mamũthĩtha mũno vyũ; kwondũ wa ũu akeethĩwa mũthũkũmi wakwa tene na tene.

1 SAMUELI 28

1Na kweethĩwa mĩthenya ĩsu, Avilisiti moomban'ya nguthu syoo kwondũ wa kaũ, mokite na Isilaeli. Na Akisi amwĩa Ndaviti, Manya vate ndĩi, kana ũkaumaala vamwe nakwa nguthunĩ, we na andũ maku. 2Na Ndaviti amwĩa Akisi, Kwondũ wa ũu ũkamanya ũndũ mũthũkũmi waku wĩĩka. Na Akisi amwĩa Ndaviti, Kwondũ wa ũu ngaũtw'ĩkĩthya mũsũvĩi wa mũtwe wakwa tene na tene.

Saulo na mũndũ mũka wĩsene na veva Eni-ndoli

3Na yu Samueli aĩ mũkw'ũ, na Isilaeli onthe nĩmamũĩĩĩte, na mamũthikĩte ku Lama, o ndũanĩ yake

mwene. Na Saulo aĩ anaveta asu mesene na maveva, na ala mombasya ithitũ, makauma nthĩ. 4Na Avilisiti moombana, na mooka na mamba maeema Sunemu; na Saulo oomban'ya Isilaeli onthe vamwe, na mamba maeema Ngilivoa. 5Na yĩla Saulo wonie nguthu ya Avilisiti aĩ na w'ĩa, na ngoo yake yatetema mũno. 6Na yĩla Saulo wakũlilye Yeova, Yeova ndaamũsũngĩa, na ndoto, o na Ulimu, o na athani. 7Nĩvo Saulo wameie athũkũmi make, Manthĩai mũndũ mũka wĩsene na veva, nĩ kana nĩende kwake, na ngĩkũlya kwake. Na athũkũmi make mamwĩa, Sisya, kwĩ mũndũ mũka wĩsene na veva ku Eni-ndoli.
8Na Saulo eeyũlan'ya, na eekĩa ngũa ingĩ, na athĩ, we na andũ elĩ vamwe nake, na mavika kwa ũla mũndũ mũka ũtukũ: na amwĩa, Nĩngũkwĩsũva, ngaũĩsya na ũla veva wĩsene naw'o, na ũimbũkĩlĩlya o ũla nĩweta kwaku. 9Na ũla mũndũ mũka amwĩa, Sisya, nĩwĩsĩ ũndũ Saulo wĩkĩte, ũndũ ũvetete asu mesene na maveva, na ala mombasya ithitũ, makauma nthĩ: nĩkĩ ĩndĩ ũũtea kĩtei ũndũ wa thayũ wakwa, ũtume nĩkw'a? 10Na Saulo amwĩavĩa na Yeova, akĩmwĩa, O tondũ Yeova wĩ thayũ kũtikethĩwa ũsilĩlo o na wĩva ũkũkwata kwondũ wa ũndũ ũũ. 11Nĩvo ĩndĩ ũla mũndũ mũka wamũkũlilye, Nĩkumĩlĩlya ũũ? Nake asũngĩa, Mbumĩlĩlya Samueli. 12Na yĩla ũ mũndũ mũka wonie Samueli, akaya na wasya mũnene; na ũla mũndũ mũka aneena na Saulo, akyasya, Wangengea kĩ? Nũndũ nue Saulo. 13Na mũsumbĩ amwĩa, Ndũkakĩe: wĩona kyaũ ĩndĩ? Na mũndũ mũka amwĩa Saulo, Nĩngwona ngai yũkĩte kuma nthĩnĩ wa nthĩ. 14Nake amũkũlya, Avw'ana ata? Nake asũngĩa, Mũtumĩa mũkũũ nĩwambatĩte; na evw'ĩkĩte ngũa ndasa. Na Saulo amanya kana nĩ Samueli, na akunamya ũthyũ wake nthĩ, na eekunamya vyũ.
15Na Samueli akũlya Saulo, Ũnthokoanĩsye kĩ ũmbambatye? Na Saulo asũngĩa, Nĩ mũthĩnu mũno; nũndũ Avilisiti nĩmeũkwatya kaũ nakwa, na Ngai nũndiĩte, o na ndanzũngĩaa ĩngĩ, na athani, o na ndoto: kwondũ wa ũu nakwĩta, nĩ kana ũmanyĩthye ũndũ ngwĩka. 16Na Samueli amũkũlya, Wĩngũlya nĩkĩ ĩndĩ, na Yeova nake nũkũtiĩte, na atw'ĩkĩte mũmaitha waku? 17Na Yeova nũkwĩkĩte, o tondũ waneenie na kanyw'a wakwa: na Yeova nũvenanĩte ũsumbĩ kw'okonĩ kwaku, na akonenga mũtũi waku, o Ndaviti. 18Nĩkwĩthĩwa ndwĩw'aa wasya wa Yeova, na ndwaaĩka Amaleki kwĩanana na ũthilĩku wake mwai, kwondũ wa ũu Yeova nũkwĩkĩte ũndũ ũũ ũmũnthĩ. 19O na ĩngĩ Yeova akanengane Isilaeli o vamwe naku kw'okonĩ kwa Avilisiti; na ũnĩ we na ana maku mũkeethĩwa vamwe nakwa: Yeova nake akanengane nguthu ya Isilaeli nayo kw'okonĩ kwa Avilisiti.
20Nĩvo ĩndĩ o mĩtũkĩ Saulo wavalũkile nthĩ na mwĩĩ w'onthe, na aĩ na w'ĩa mũno, nũndũ wa ndeto sya Samueli: o na vatyaĩ vinya nthĩnĩ wake; nũndũ ndaĩte lĩu mũthenya ũsu w'onthe, na ũtukũ ũsu w'onthe. 21Na ũla mũndũ mũka amũkĩa Saulo, na oona kana aũũyĩte mũno, na amwĩa, Sisya, mũthũkũmi waku mwĩĩtu nĩwĩthukĩĩisye wasya waku, na nĩniie thayũ wakwa kw'okonĩ kwakwa, na nĩnĩthukĩĩisye ndeto syaku ila ũneenie nakwa. 22Yu ĩndĩ, nĩngũkwĩsũva, ĩthukĩĩsye naku wasya wa mũthũkũmi waku mwĩĩtu, na ndeka nĩkũathĩsye lĩu mũnini; na ũiya, nĩ kana wĩthĩwe na vinya, wĩendeete. 23Ĩndĩ alea, na asya, Ndiya. Ĩndĩ athũkũmi make, vamwe na ũ mũndũ mũka mamũingĩĩsya; nake eethukĩĩsya wasya woo. Kwondũ wa ũu ookĩla nthĩ, na ekala ũkomonĩ. 24Na ũ mũndũ mũka aĩ na kasaũ kanou nyũmbanĩ; na eekalaata, na akoaa; na oosa mũtu, na awũmba, na eekĩa iko aseũvya kĩmũtũ kĩte ĩlawa naw'o: 25na akĩete mbee wa Saulo, na mbee wa athũkũmi make; na maya. Na ĩndĩ mookĩla, na mathi ũtukũ ũsu.

1 SAMUELI 29

Avilisiti mailea kũĩkĩĩa Ndaviti

1Na ĩndĩ Avilisiti moombanĩsya nguthu syoo syonthe Aveki: na Aisilaeli mamba maeema vakuvĩ na nthongo ĩla yĩ Yesileeli. 2Na eaĩi ma Avilisiti maenda mbee me maana, na me ngili ngili, na Ndaviti na andũ make maenda ĩtina me na Akisi. 3Nĩvo ĩndĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Avilisiti makũlilye, Aevelania meĩka ata vaa? Na Akisi amea anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Avilisiti, Ũũ ti Ndaviti, mũthũkũmi wa Saulo mũsumbĩ wa Isilaeli, ũla wĩkalĩte nakwa matukũ asu, kana o myaka ĩsu, na ndyaaona ĩvĩtyo nthĩnĩ wake kuma yĩla wetilile ooka kwakwa kũvika ũmũnthĩ? 4Ĩndĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Avilisiti mamũthilĩkĩla; na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Avilisiti mamwĩa, Tũngĩthya ũ mũndũ, nĩ kana asyoke vandũ vake vala ũmũtw'ĩĩte, na ndũkamũeke atheee naitũ kaũnĩ, ndakese ũtũtw'ĩkĩa nthũ kaũnĩ: nũndũ mũndũ ũũ akeyĩw'anĩthya na mwĩaĩi wake ata? Ti o na mĩtwe ya andũ aa? 5Ũũ ti Ndaviti, ũla mamwinĩe makĩtĩkĩanĩsya ene kwa ene makĩsũnga, makyasya,

Saulo nĩwũaĩte ngili syake,
Na Ndaviti ngili syake makũmi?

6Nĩvo ĩndĩ Akisi wamwĩtie Ndaviti, na amwĩa, O tondũ Yeova wĩ thayũ, nĩwĩthĩĩtwe mũlũngalu, na kumaala kwaku na kũlika kwaku vamwe nakwa nguthunĩ nĩ kũseo vala nĩĩ; nũndũ ndyaaona ũthũku nthĩnĩ waku kuma mũthenya ũla wookie kwakwa kũvika ũmũnthi: ĩndĩ ala eaĩi matyonaa wĩ mũseo. 7Kwondũ wa ũũ ĩndĩ syoka, na ũkĩthi na mũuo, nĩ kana ndũkew'ĩthye eaĩi ma Avilisiti woo. 8Na Ndaviti akũlya Akisi, Ĩndĩ nĩkĩte ata? Na wonete ata mũthũkũminĩ waku ĩvinda yĩu yonthe nĩthĩĩtwe vala ũĩ kũvika ũmũnthĩ, kana ndikatonye kũthi na kũkita na amaitha ma mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ? 9Na Akisi asũngĩa na amwĩa Ndaviti, Nĩnĩsĩ wĩ mũseo kwakwa, o ta mũlaĩka wa Ngai: ĩndĩ vamwe na ũu anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Avilisiti nĩmaĩtye, Ndakaenda naitũ kaũnĩ. 10Kwondũ wa ũu ĩndĩ ũkĩla kĩoko tene wĩ na athũkũmi ma mwĩaĩi waku ala manokie vamwe naku; na o yĩla mwĩũkĩla kĩoko tene, na kwona nthĩ, endai. 11Kwondũ wa ũu Ndaviti ookĩla tene, we na andũ make, nĩ kana mathi

kĩoko, masyoke nthĩ ya Avilisiti. Na Avilisiti mambata ku Yesileeli.

1 SAMUELI 30

Ndaviti aikĩlya Aamaleki vinya

1Na kweethĩwa, yĩla Ndaviti na andũ make mavikĩte Nzikilaki mũthenya wa katatũ, Aamaleki maĩ manavithũkĩa ngalĩ ya Ĩtheo, na Nzikilaki, na maĩ manakũna Nzikilaki, na kũmĩvĩvya na mwaki, 2na maĩ manatava aka na onthe ala maĩ nthĩnĩ wayo, anini o na anene: matyaaũaa o na ũmwe, ĩndĩ mamatwaa, na meeendea. 3Na yĩla Ndaviti na andũ make mavikie ndũanĩ, sisya, yaĩ mbĩvye na mwaki; na iveti syoo, na ana moo, na eĩtu moo, maĩ atave. 4Nĩvo ĩndĩ Ndaviti na andũ ala maĩ nake mookĩlilye wasya woo na kũĩa, kũvika matyaĩ na ũtonyi ũngĩ wa kũĩa. 5Na iveti ilĩ sya Ndaviti nĩsyataviwe, Ainoamu Mũyesileeli, na Avikaili ũla waĩ kĩveti kya Navali Mũkalimeli. 6Na Ndaviti aũũya mũno; nũndũ andũ maneenie ũndũ wa kũmũkima na mavia, nĩkwĩthĩwa ngoo sya andũ onthe syeew'aa woo, kĩla mũndũ ũndũ wa ana make na eĩtu make: ĩndĩ Ndaviti eeyĩkĩa vinya nthĩnĩ wa Yeova Ngai wake.

7Na Ndaviti amwĩa mũthembi Aviathali, mwana wa Aimeleki, Nĩngũkwĩsũva, ndetee evoti vaa. Na Aviathali amũtwaĩa Ndaviti ĩla evoti. 8Na Ndaviti akũlya Yeova, akyasya, Ethĩwa nĩngũatĩĩa nguthu ĩno, ngamĩwĩla? Nake amũsũngĩa, Atĩĩa; nũndũ nĩ w'o ũkamĩwĩla, na ũkeetũngĩa syonthe vate ndĩi. 9Kwondũ wa ũu Ndaviti athi, we na andũ maana thanthatũ ala maĩ vamwe nake, na mavika kalũsĩnĩ ketawa Mbesoli, vala ala matiĩtwe ĩtina mekalĩte. 10Ĩndĩ Ndaviti aatĩĩaa, we na andũ maana ana; nũndũ maana elĩ matiĩlĩtwe ĩtina, ala maĩ anyalu ũndũ matatonya kũinga kala kalũsĩ Mbesoli.

11Na meethĩa Mũmisili weũnĩ, na mamũetee Ndaviti, na mamũnenga lĩu, na aya; na mamũnenga manzĩ anyw'e; 12na mamũnenga kĩlungu kya kakũmbwa ka makũyũ, na itũngo ilĩ sya nzavivũ mbovu: na amina ũya, veva wake wamũsyokea ĩngĩ; nũndũ ndaĩte lĩu, o na kũnyw'a manzĩ mĩthenya ĩtatũ na matukũ atatũ. 13Na Ndaviti amũkũlya, Wĩ waũ? Na wumĩte va? Na asũngĩa, Nyie nĩ mwanake wa ku Misili, mũthũkũmi wa Mũamaleki; na vwana wakwa nĩwandiie, nĩkwĩthĩwa yu nĩ matukũ atatũ nĩ mũwau. 14Nĩtwavithũkie ngalĩ ya Ĩtheo ya Akelethi, na kũla kwa Yuta, na ngalĩ ya Ĩtheo ya Kalevu; na twavĩvya Nzikilaki na mwaki. 15Na Ndaviti amũkũlya, Ũkandwaa kũla kwĩ nguthu ĩsu? Na asũngĩa, Mbĩavĩa Ngai, kana ndũkambũaa, o na kũnengane mokonĩ ma vwana wakwa, nakwa ngakũtheesya kũla kwĩ nguthu ĩsu.

16Na yĩla wamũtheeisye, sisya, manyaĩĩkĩte nthĩ yonthe, makĩya, na makĩnyw'a, na makĩsũnga, nũndũ wa mũtavo ũsu w'onthe mũnene ũla matavĩte nthĩ ya Avilisiti, na nthĩ ya Yuta. 17Na Ndaviti amakũna kuma kwĩ ũmithi o kũvika wĩoo wa ũnĩ ũla ũngĩ: na kũtyaavonoka mũndũ wamo, ate o anake maana ana, ala makuĩtwe nĩ ngamĩle na makĩie. 18Na Ndaviti atũnga syonthe ila Aamaleki matwaĩte, na Ndaviti atangĩĩa iveti syake ilĩ. 19Na kũtyaĩ kĩndũ kyaatiala kwoo, kĩnini kana kĩnene, ana o na eĩtu, o na mũtavo, o na kĩndũ o na kĩva kĩla meetavĩe: Ndaviti nĩwatũngie syonthe. 20Na Ndaviti oosa ndĩthya syonthe sya mbũi na malondu na sya ng'ombe, ila maingĩte mbee wa indo ila ingĩ, na asya, Ii nĩ mũtavo wa Ndaviti.

21Na Ndaviti avika vala ve ala andũ maana elĩ, ala maĩ anyalu mataĩ matonya kũmũatĩĩa Ndaviti, o ala mamatiĩlĩte kalũsĩnĩ Mbesoli; na mauma mamũthaũe Ndaviti, na kũthaũa andũ ala maĩ nake: na yĩla Ndaviti wathengeeie andũ, amakethya. 22Nĩvo ĩndĩ andũ athũku o na ala athe onthe, katĩ wa asu maendie na Ndaviti, masũngĩie, na masya, Nĩkwĩthĩwa matyaaenda naitũ, tũtikamenenga kĩndũ o na kĩmwe kya mũtavo ũla tũtũngĩte, ate o kĩla mũndũ kĩveti kyake na syana syake, nĩ kana amatongoesye, mathi. 23Nĩvo ĩndĩ Ndaviti waisye, Mũtitonya kwĩka ũu, ana-a-asa makwa, na kĩla Yeova ũtũnengete, ũla ũtũsũvĩĩte, na kũnengane kw'okonĩ kwitũ nguthu ĩla yatũvithũkĩe. 24Na nũũ ũla wĩmwĩthukĩĩsya ũndũnĩ ũũ? Nũndũ o tondũ kĩanda kya ũla ũkatheeaa kaũnĩ kĩkethĩawa, now'o kĩanda kya ũla ũkekalaa na mĩio kĩkethĩawa: makaaĩawa ũndũ ũmwe. 25Na kweethĩwa kuma mũthenya ũsu na kũendeea, atw'a ũndũ ũsu mwamũlo na ũtw'ĩo kwondũ wa Isilaeli kũvika ũmũnthĩ.

26Na yĩla Ndaviti wavikie Nzikilaki, atwaĩa atumĩa ma Yuta sya mũtavo, o anyanyae make, akĩmea, Sisya, nĩ mũthĩnzĩo ũndũ wenyu wa mũtavo wa amaitha ma Yeova: 27kwa ala maĩ Mbethi-eli, na kwa ala maĩ Lamothi ya ngalĩ ya Ĩtheo, na kwa ala maĩ Yatili, 28na kwa ala maĩ Aloeli, na kwa ala maĩ Sivimothi, na kwa ala maĩ Esitemoa, 29na kwa ala maĩ Lakali, na kwa ala maĩ ndũanĩ sya Ayelameeli, na kwa ala maĩ ndũanĩ sya Akeni, 30na kwa ala maĩ Olima, na kwa ala maĩ Mboli-asani, na kwa ala maĩ Athaki, 31na kwa ala maĩ Eviloni, na kũndũ kw'onthe kũla Ndaviti o na andũ make makothaa kwanganga.

1 SAMUELI 31

Kĩkw'ũ kya Saulo na ana make

(1 MAVINDA 10.1–12)

1Na ĩndĩ Avilisiti nĩmokitie na Isilaeli: na andũ ma Isilaeli makũka makĩĩte Avilisiti, na mavalũkw'a me oae kĩĩmanĩ kya Ngilivoa. 2Na Avilisiti mamaatĩĩa Saulo na ana make na vinya; na Avilisiti mooaa Yonathani, na Avinatavu, na Malikisua, ana ma Saulo. 3Na kaũ weethĩwa mwai kũla kwĩ Saulo, na andũ ma mata mamũwĩla; na aũũya mũno, ũndũ wa andũ ma mata. 4Nĩvo ĩndĩ Saulo wamwĩie mũkui wa mĩio yake ya kaũ, Kũa ũvyũ waku, ũndonye mũkuthũ naw'o, aa ala mate aĩke matikese kũka na kũndonya mũkuthũ, na kũnthĩn'ya. Ĩndĩ mũkui wa mĩio yake ya kaũ ndaaĩtĩkĩla; nũndũ akĩaa mũno. Kwondũ wa ũu Saulo oosa ũvyũ wake, na eevalũkya ĩũlũ waw'o eetonyethya.

5Na yĩla mũkui wa mĩio yake ya kaũ wonie atĩ Saulo nĩwakw'a, eevalũkya ĩũlũ wa ũvyũ wake eetonyethya nake, na akw'a vamwe nake. 6Ũu nĩw'o Saulo wakwie, na ana make atatũ, na mũkui wa mĩio yake ya kaũ, na andũ make onthe, mũthenya o ũsu me vamwe.
7Na yĩla andũ ma Isilaeli ala maĩ mũingo ũla ũngĩ wa mwanda, na ala maĩ mũingo ũya wa Yolotani, moonie kana andũ ma Isilaeli nĩmakũka makĩa, na kana Saulo na ana make nĩmakw'a, matia ndũa, na makũka makĩa; na Avilisiti mooka na maitũa. 8Na kweethĩwa ũnĩ ũsu, yĩla Avilisiti mookie kũmatusa ala moaĩtwe, moona Saulo na ana make atatũ mavalũkĩte kĩĩmanĩ kya Ngilivoa. 9Na matila mũtwe wake, na matusa mĩio yake ya kaũ, na matũmana nthĩ ya Avilisiti kw'onthe, matwaĩe nyũmba ya mĩvw'anano yoo, o na andũ, ũvoo. 10Na maia mĩio yake ya kaũ nyũmbanĩ ya Asetalothi; na maathĩĩa kimba kyake ũvainĩ wa Mbethi-sani. 11Na yĩla ala matwĩe Yavesi-ngileati meewie ũvoo wake ũndũ Avilisiti mamwĩkie Saulo, 12andũ ngũmbaũ onthe mookĩla, na maenda ũtukũ w'onthe, na maumya kimba kya Saulo na simba sya ana make ũvainĩ wa Mbethi-sani; na mavika Yavesi, na maivĩvĩsya vo. 13Na moosa mavĩndĩ moo, na mamenzĩa nthĩ ĩtina wa mũtĩ wa mweseli ku Yavesi, na matĩĩa ũya mĩthenya mũonza.

2 SAMUELI

2 SAMUELI 1

Ndaviti aimanyīthw'a kīkw'ũ kya Saulo

1Na kweethĩwa ĩtina wa kĩkw'ũ kya Saulo, yĩla Ndaviti
waĩ anasyoka kuma kũmoaa Aamaleki, na Ndaviti aĩ
anekala mĩthenya ĩlĩ Nzikilaki; 2kweethĩwa mũthenya
wa katatũ, sisya, mũndũ auma mwakonĩ wa maeema
kwa Saulo, atembũangĩte ngũa syake, na e na mũthanga
mũtwe wake: na kweethĩwa, yĩla wavikie vala ve
Ndaviti, eevalũkya nthĩ, na eekunamya vyũ. 3Na
Ndaviti amũkũlya, Wauma va? Na amwĩa, Nĩnavonoka
kuma mwakonĩ wa maeema wa Isilaeli. 4Na Ndaviti
amũkũlya, Ũvoo ũnaendie ata? Nĩngũkwĩsũva, ndavya.
Na asũngĩa, Andũ nĩmanakĩie manauma kaũnĩ, o na
andũ aingĩ nĩ avalũkye na nĩ akw'ũ; na Saulo na
Yonathani mwana wake nao nĩ akw'ũ. 5Na Ndaviti
akũlya mwanake ũla wamũtavya, Wĩsĩ ata Saulo na
Yonathani mwana wake nĩ akw'ũ? 6Na mwanake ũla
wamũtavya asya, Yĩla nĩnesie kwĩthĩwa kĩĩmanĩ kya
Ngilivoa, sisya, Saulo aneetw'ĩĩkĩte na ĩtumo yake; na,
sisya, makasya ma kaũ na andũ matũlĩte mbalasi
mamũatĩĩa vakuvi. 7Na yĩla ũnasyaisye ĩtina, ambona,
na ambĩta. Nakwa nasũngĩa, Ninyioo. 8Na angũlya,
Nue ũũ? Na namũsũngĩa, Nyie nĩ Mũamaleki. 9Na
ambĩa, Nĩngũkwĩsũva, ũngama vakuvĩ nakwa,
ũmbũaĩĩe; nũndũ nthikũ nĩngwatĩte, nũndũ thayũ
wakwa no ũtiele nthĩnĩ wakwa kũvika yu. 10Na ĩndĩ
naũngama vakuvĩ nake, na namũaa, nũndũ nĩnĩneesĩ
ndatonya kwĩkala thayũ ĩtina wa avalũka: na naumya
ngovia ya ũsumbĩ ĩla ĩnaĩ mũtwe wake, na kĩtang'a kĩla
kĩnaĩ kw'okonĩ kwake, na nĩnaiete vaa kwa mwĩaĩi
wakwa.

11Nĩvo ĩndĩ Ndaviti wakwatie ngũa syake, na
aitembũanga; na andũ onthe ala maĩ nake o ta ũu: 12na
mameta, na kũĩa, na kũtĩĩa ũya kũvika wĩoo, kwondũ
wa Saulo, na kwondũ wa Yonathani mwana wake, na
kwondũ wa andũ ma Yeova, na kwondũ wa nyũmba ya
Isilaeli; nũndũ nĩmavalũkilw'e na ũvyũ. 13Na Ndaviti
amũkũlya mwanake ũla wamũtavisye, Wĩ wa va? Na
amũsũngĩa, Nĩ mwana wa mwĩkali wa ũenini,
Mũamaleki. 14Na Ndaviti amũkũlya, Nũndũ wa ki
ndwaakĩa kũtambũũkya kw'oko kwaku wanange
mwĩtĩkĩw'a mauta wa Yeova? 15Na Ndaviti eeta
mwanake ũmwe, na asya, Thengeea ũmũthũũmũkĩe.
Na amũkũna akw'a. 16Na Ndaviti amwĩa, Nthakame
yaku yĩthĩwe ĩũlũ wa mũtwe waku; nũndũ kanyw'a
waku nũkũkũsĩĩe, ũkyasya, Nĩnũaĩte mwĩtĩkĩw'a mauta
wa Yeova.

Kĩĩo kya Ndaviti kwondũ wa Saulo na Yonathani

17Na Ndaviti aĩa kĩĩo kĩĩ kwondũ wa Saulo na kwondũ
wa Yonathani mwana wake 18(na ameaĩa mamanyĩsye
ana ma yuta wathi wa ũta: sisya, nĩkũandĩkĩtwe ĩvukunĩ
ya Yasali):

19Ũnene waku, we Isilaeli, nĩwũaĩwe ĩũlũ wa kũndũ
kwaku kũtũlu!
Kaĩ! Ala me ũtonyi nĩ avalũku!
20Ũu ndũkatavanw'e ku Ngathi,
Ndũkanyaĩĩkw'e nzĩanĩ nene sya Asikeloni:
Eĩtu ma Avilisiti matikese kũtana,
Eĩtu ma ala mate aĩke maikese kũkĩlya vinya.
21Inyw'ĩ iĩma sya Ngilivoa,
Kũtikethĩwe ĩmwe kana mbua ĩũlũ wenyu, o na mĩũnda
ya nthembo:
Nũndũ nĩvo ngao ya ũla wĩ ũtonyi yekiw'e ĩkĩvũthw'a,
Ngao ya Saulo ta ũtetĩkĩw'e mauta.
22Vala ve nthakame ya ala oae, vale ve ũnou wa ala me
ũtonyi,
Ũta wa Yonathani ndwaasyoka ĩtina,
Na ũvyũ wa Saulo ũtyaasyoka mana.
23Saulo na Yonathani maĩ aseo na ma kwendeesya
mathayũnĩ moo,
O na kĩkw'ũnĩ kyoo matyaatanw'a:
Maĩ mĩtũkĩ kwĩ ndiũ,
Maĩ na vinya kwĩ mĩnyambũ.
24Inyw'ĩ eĩtu ma Isilaeli, ĩĩai Saulo,
Ũla wamwĩkĩie ngũa ndune mũno sya kwendeesya,
Ũla wekĩie wanake wa thaavu ngũanĩ syenyu.
25Kaĩ! Ala me ũtonyi nĩ avalũku kaũnĩ katĩ!
Yonathani nĩwũaĩwe ĩũlũ wa kũndũ kwaku kũtũlu.
26Nĩngũũũya kwondũ waku, mwana-a-ia Yonathani:
Wambendeeasya mũno:
Wendo waku kwakwa waĩ wa ũseng'ya,
Ũvĩtũkĩte wendo wa aka.
27Kaĩ! Ala me ũtonyi nĩ avalũku,
Na mĩio ya kaũ nĩ myanangĩku!

2 SAMUELI 2

Ndaviti aitw'īkĩthw'a mũsumbĩ wa Yuta

1Na kweethĩwa ĩtina wa ũu, Ndaviti akũlya Yeova,
akyasya, Nambate ndũanĩ o na yĩva ya Yuta? Na Yeova
amwĩa, Ambata. Na Ndaviti akũlya, Nambate va? Na
asũngĩa, Eviloni. 2Na ĩndĩ Ndaviti ambata kw'o, o na
aka make eli, Ainoamu Mũyesileeli, na Avikaili ũla waĩ
kĩveti kya Navali Mũkalimeli. 3Na Ndaviti ambatya
andũ make ala maĩ nake, kĩla mũndũ na andũ ma
nyũmba yake: na matũa ndũanĩ sya Eviloni. 4Na andũ
ma Yuta mooka, na mamwĩtĩkĩĩsya Ndaviti mauta kw'o
ethĩwe mũsumbĩ wa nyũmba ya Yuta.

Na matavya Ndaviti, makyasya, Andũ ma Yavesi-
ngileati nĩmo ala mamwĩnzĩie Saulo nthĩ. 5Na Ndaviti
atũma atũmwa kwa andũ ma Yavesi-ngileati, na amea,

Athimwai nĩ Yeova, nũndũ nĩmwĩkĩte mwĩaĩĩ wenyu, o Saulo, ũseo ũũ, wa kũmwĩnzĩa nthĩ. 6Na yu Yeova namwon'ye ũseo wĩ wendo na w'o: nakwa ngamwĩka nesa ũndũ wa ũseo ũsu, nũndũ nĩmwĩkĩte ũndũ ũsu. 7Yu kwondũ wa ũu moko menyu methĩwe na vinya, nenyu mwĩthĩwe na ũkũmbaũ; nũndũ Saulo mwĩaĩi wenyu nĩ mũkw'ũ, na ĩngĩ nyũmba ya Yuta nĩmbĩtĩkĩsye mauta nĩthĩwe mũsumbĩ wayo.

Ndaviti ayũkita na nyũmba ya Saulo

8Na yu Avineli mwana wa Neli, kavuteni wa nguthu ya Saulo, aĩ anamwosa Isi-vosethi mwana wa Saulo, na kũmũtwaa ku Maanaimu; 9na amũtw'ĩkĩthya mũsumbĩ wa Ngileati, na Aasuli, na Yesileeli, na Evalaimu, na Mbenyamini, na Isilaeli onthe. 10Isi-vosethi, mwana wa Saulo, aĩ wa myaka mĩongo ĩna yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka Isilaeli, na asumbĩka myaka ĩlĩ. Ĩndĩ nyũmba ya Yuta yaatĩĩa Ndaviti. 11Na ĩvinda yĩla Ndaviti wasumbĩkie nyũmba ya Yuta ku Eviloni nĩ myaka mũonza na myei thanthatũ.

12Na Avineli mwana wa Neli, na athũkũmi ma Isi-vosethi mwana wa Saulo, mauma Maanaimu mathi Ngiveoni. 13Na Yoavu mwana wa Nzeluia, na athũkũmi ma Ndaviti maumaala, na makomana nao vakuvĩ na ndia ya Ngiveoni; na mekala nthĩ, amwe ngalĩ ĩmwe ya ndia, na ala angĩ ngalĩ ĩla ĩngĩ ya ndia. 14Na Avineli amwĩa Yoavu, Nĩngũkwĩsũva, anake mokĩle mathaũke twene. Na Yoavu asya, Mokĩle. 15Na ĩndĩ mookĩla na mainga me atale: ĩkũmi na elĩ ma Mbenyamini, o ma Isi-vosethi mwana wa Saulo, na athũkũmi ĩkũmi na elĩ ma Ndaviti. 16Na makwatana mĩtwe kĩla ũmwe na ũla ũngĩ, na matonyanĩla mbaunĩ kĩla mũndũ na ũla ũngĩ: na ĩndĩ mavalũkanĩla vamwe: kwondũ wa ũu vandũ vau vetwa Elikathi-asulimu, na vo ve Ngiveoni. 17Na kaũ waĩ vinya mũno mũthenya ũsu; na Avineli akĩlw'a vinya, o na andũ ma Isilaeli, nĩ athũkũmi ma Ndaviti.

18Na ana atatũ ma Nzeluia maĩ kw'o, Yoavu, na Avisai, na Asaeli: na Asaeli aĩ maũũ ta nthwaia nga. 19Na Asaeli akũa Avineli; na amũkũĩte ndaathũka ngali ya kw'oko kwa aũme kana kwa aka aeke kũmũkũa Avineli. 20Nĩvo ĩndĩ Avineli wasiisye ĩtina wake, na asya, Nue, Asaeli? Na asũngĩa, Ninyie. 21Na Avineli amwĩa, Athũka ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwaku kana kwa aka, ũkwate mwanake ũmwe, nokyosa mĩio yake ya kaũ. Ĩndĩ Asaeli ndaaĩtĩkĩla kwathũka aeke ũmũkũa. 22Na Avineli amwĩa Asaeli ĩngĩ, Athũka ũeke kũngũa: nĩkĩ ngũkũne ũvalũke nthĩ? Ngatonya ata ĩndĩ kũkĩlya ũthyũ wakwa vala ve Yoavu mwana-a-mwenyu? 23Ĩndĩ alea kwathũka: kwondũ wa ũu Avineli amũtonya na mũla wa ĩtumo ĩvunĩ, na ĩtumo yaumĩlĩla mũongo; na avalũka vo, na akw'ĩa o vo: na kweethĩwa, o ala mavikĩe vandũ vala Asaeli wavalũkile akĩkw'a maũngama.

24Ĩndĩ Yoavu na Avisai maatĩĩa Avineli: na syũa yathũa yĩla mavikie kĩĩmanĩ kya Ama, kĩla kĩ mbee wa Ngia nzĩanĩ ĩla ĩelete weũnĩ wa Ngiveoni. 25Na ana ma Mbenyamini meeyũmbanĩsya vala ve Avineli, na matw'ĩka nguthu ĩmwe, na maũngama mũtumbĩnĩ wa kĩĩma. 26Nĩvo ĩndĩ Avineli wamwĩtie Yoavu, na amũkũlya, Ũvyũ ũkamina matukũ onthe? Ndũũmanya kũkeethĩwa ũũ mũminũkĩlyonĩ? Kũkeethĩwa kũvika ĩndĩĩ ũkĩsa kũtavya andũ masyoke maeke kũatĩĩa ana-a-ĩthe moo? 27Na Yoavu asya, O tondũ Ngai wĩ thayũ, o na kethĩwa ndũnaneena, vate ndĩi andũ meĩ yĩnũka kĩoko, na makĩeka kũatĩĩa kĩla ũmwe mwana-a-ĩthe wake. 28Kwondũ wa ũu Yoavu avuva soo; na andũ onthe maũngama, na matyaaatĩĩa Isilaeli ĩngĩ, kana kũkita namo ĩngĩ. 29Na Avineli na andũ make maenda ũtukũ ũsu w'onthe mavĩtĩla Alava; na mainga Yolotani, na mavĩtĩla Vithiloni yonthe, na mavika Maanaimu.

30Na Yoavu asyoka aeka kũatĩĩa Avineli: na yĩla waminie kũmban'ya andũ onthe, athũkũmi ma Ndaviti maolekete andũ ĩkũmi na kenda, na Asaeli. 31Ĩndĩ athũkũmi ma Ndaviti nĩmakũnĩte andũ ma Mbenyamini, o andũ ma Avineli, makakw'a andũ maana atatũ na mĩongo thanthatũ. 32Na mamwosa Asaeli na mamũthika ngunganĩ ya ĩthe wake vala vathikawa akw'ũ, ĩla yaĩ Mbethi-leemu. Na Yoavu na andũ make maenda ũtukũ w'onthe, na makeewe ku Eviloni.

2 SAMUELI 3

1Na kwaĩ kaũ ĩvinda ĩasa wa nyũmba ya Saulo na nyũmba ya Ndaviti: na Ndaviti aendeea kũneneva mũno, ĩndĩ nyũmba ya Saulo yaendeea na kwaa vinya mũno.

Ana ma Ndaviti ala masyaĩwe Eviloni

(1 MAVINDA 3.1–4)

2Na Ndaviti asyaĩa ana ku Eviloni: ĩkithathi yake nĩ Aminoni, wa Ainoamu Mũyesileeli; 3na mwana wake wa kelĩ nĩ Kileavu, wa Avikaili ũla waĩ kĩveti kya Navali Mũkalimeli; na wa katatũ nĩ Avisalomu mwana wa Maaka mwĩĩtu wa Talimai mũsumbĩ wa Ngesuli; 4na wa kana nĩ Atoniya mwana wa Akithi; na wa katano nĩ Sevatia mwana wa Avitali; 5na wa thanthatũ nĩ Ithileamu wa Ekila, kĩvetĩ kya Ndaviti. Asu Ndaviti amasyaĩe ku Eviloni.

Avineli aivanga ũtianĩo na Ndaviti

6Na kweethĩwa, yĩla kwaĩ kaũ wa nyũmba ya Saulo na nyũmba ya Ndaviti, Avineli eeyongeleela vinya nyũmbanĩ ya Saulo. 7Na Saulo aĩ na mũka ngombo, ũla syĩtwa yake eetawa Lisiva, mwĩĩtu wa Aia: na Isi-vosethi akũlya Avineli, Nũndũ wa kĩ ũlikĩte kwa mũka ngombo wa ĩthe wakwa? 8Nĩvo ĩndĩ Avineli wathilĩkile mũno nũndũ wa ndeto sya Isi-vosethi, na akũlya, Nyie nĩ mũtwe wa ngitĩ ĩsu Yuta? Ũmũnthĩ nĩnĩkaa nyũmba ya Saulo ĩthe waku nesa, na ana-a-ĩthe make, na anyanyae make, na ndyaakũnengane kw'okonĩ kwa Ndaviti; ĩndĩ ũmũnthĩ nũũmbilĩĩla ĩvĩtyo ũndũ wa mũndũ mũka ũsu. 9Ngai namwĩke Avineli ũu, o na mbee, ethĩwa ndimwĩka Ndaviti o w'o, o tondũ Yeova wamwĩvĩtĩe Ndaviti; 10aumye ũsumbĩ nyũmbanĩ ya Saulo, na kũũngamya kĩvĩla kya ũsumbĩ kya Ndaviti asumbĩke Isilaeli na Yuta, kuma Ndani o

na kũvika Mbeeli-sieva. 11Na ndaatonya kũsũngĩa Avineli ndeto ĩngĩ, nũndũ nĩwamũkĩie.
12Na Avineli atũma atũmwa kwa Ndaviti ngalĩ ĩ yake, akĩmũkũlya, Nthĩ nĩ vau? Na ĩngĩ akĩmwĩa, Seũvya wĩw'ano waku nakwa, na, sisya, kw'oko kwakwa kũkeethĩwa vamwe naku, nĩalyũle Isilaeli onthe methĩwe ngalĩ yaku. 13Na asũngĩa. Nĩ ũseo; ngaseũvya wĩw'ano naku; ĩndĩ ũndũ ũmwe ngũandũa kwaku: nĩ atĩĩ, ndũkona ũthyũ wakwa, ũtaetete Mikali, mwĩĩtu wa Saulo, yĩla wĩũka kwona ũthyũ wakwa. 14Na Ndaviti atũma atũmwa kwa Isi-vosethi, mwana wa Saulo, akĩmwĩa, Nenga mũka wakwa Mikali, ũla neeasĩsye na ikonde sya mbinũ ĩana sya Avilisiti. 15Na Isi-vosethi atũmana, na amumya kwa mũũme, o kuma kwa Valitieli mwana wa Laisa. 16Na mũũme aendan'ya nake, akĩĩa aendete, na amũatĩĩa kũvika Mbaulimu. Nĩvo ĩndĩ Avineli wamwĩie, Enda, ũsyoke: na asyoka.
17Na Avineli aneena na atumĩa ma Isilaeli, Mavinda ala mavitu nĩmwamanthie Ndaviti ethĩwe mũsumbĩ wenyu: 18na yu ĩndĩ ĩkai ũu; nũndũ Yeova nũneenete ũndũ wa Ndaviti, akyasya, Ngatangĩĩa andũ makwa Isilaeli na kw'oko kwa mũthũkũmi wakwa Ndaviti kũmaumya kw'okonĩ kwa Avilisiti, na kuma kw'okonĩ kwa amaitha moo onthe. 19O na Avineli aneena matũnĩ ma Mbenyamini: na ĩngĩ Avineli athi aneene matũnĩ ma Ndaviti ku Eviloni ũvoo w'onthe ũla Isilaeli moonie wĩ ũseo, o na nyũmba yonthe ya Mbenyamini. 20Na ĩndĩ Avineli ooka vala ve Ndaviti Eviloni, e na andũ mĩongo ĩlĩ. Na Ndaviti amavokea Avineli na andũ ala maĩ nake mboka. 21Na Avineli amwĩa Ndaviti, Nĩngũkĩla nĩthi, ngamũmbanĩsye mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ Isilaeli onthe, nĩ kana matianĩe ũtianĩo naku, na nĩ kana ũsumbĩke w'onthe ũla ngoo yaku yendete. Na Ndaviti amũeka Avineli athi; na aenda na mũuo.

Yoavu ayũaa Avineli

22Na, sisya, athũkũmi ma Ndaviti mooka me na Yoavu maumĩte kaũnĩ, na maete mũtavo mũnene: ĩndĩ Avineli ndaĩ na Ndaviti ku Eviloni; nũndũ nĩwamũekete na akathi, na aĩ anaenda na mũuo. 23Na yĩla Yoavu na ngũthu yonthe ĩla yaĩ nake mavikie, andũ matavya Yoavu, makĩmwĩa, Avineli mwana wa Neli okie kwa mũsumbĩ, na nũmũekie athi, na nũendie na mũuo. 24Nĩvo ĩndĩ Yoavu waendie kwa mũsumbĩ, na amũkũlya, Wĩkie ata? Sisya, Avineli nĩwũkie kwaku; nũndũ wa kĩ ũmũekie athi, na nũendie vyũ? 25Nũmwĩsĩ Avineli mwana wa Neli, kana okie akũkenge, na kũthiana kumaala kwaku na kũlika kwaku, na kũmanya w'onthe ũla wĩkaa. 26Na yĩla Yoavu waumie vala ve Ndaviti, atũma atũmwa maatĩĩe Avineli, na mamũtũngĩthĩsya kĩthimanĩ kya Silaa: ĩndĩ Ndaviti ndaamanya ũu.
27Na yĩla Avineli watũngiwe Eviloni, Yoavu amũtwaa ũtee mbingĩlonĩ katĩ aneene nake mbola, na amũtonyea ĩvu vo, na akw'a, nũndũ wa nthakame ya mwana-a-ĩthe Asaeli. 28Na ĩtina, yĩla Ndaviti wewie ũu, asya, Nyie na ũsumbĩ wakwa tũti na ĩtĩtyo kwa Yeova tene na tene ũndũ wa nthakame ya Avineli mwana wa Neli: 29nĩyĩthĩwe ĩũlũ wa mũtwe wa Yoavu, na nyũmba ya ĩthe wake; na nyũmba ya Yoavu ndĩkaaĩthĩwe o na ĩndĩĩ ĩte na ũmwe wĩ na mũluo, kana wĩ na mangũ, kana ũla wĩlumĩlaa na ndata, kana ũla ũvalũkawa na ũvyũ, kana ũla ũte na lĩu. 30Na ĩndĩ Yoavu na Avisai mwana-a-inyia mooaie Avineli, nĩkwĩthĩwa nĩwoaĩe mwana-a-inyia woo Asaeli ku kaũnĩ Ngiveoni.
31Na Ndaviti amwĩa Yoavu, na andũ onthe ala maĩ nake, Tembũangai ngũa syenyu, na mũyĩvotoa makunia, mũmũmetee Avineli. Na mũsumbĩ Ndaviti aatĩĩa mũsekeseke. 32Na mamũthika Avineli ku Eviloni: na mũsumbĩ ookĩlya wasya wake, na aĩĩa mbũanĩ ya Avineli; na andũ onthe maĩa. 33Na mũsumbĩ amũĩĩa Avineli, na akũlya,
Avineli aĩle kũkw'a tondũ ndia ĩkusaa?
34Moko maku matyĩĩ move, kana maũũ maku matyĩĩkĩwe mbĩngũ:
O tondũ mũndũ ũvalũkaa mbee wa ana ma ũthũku, now'o wavalũka.
Na andũ onthe mamũĩĩa ĩngĩ. 35Na andũ onthe mooka mamũingĩĩsye Ndaviti aye lĩu kwĩ mũthenya; ĩndĩ Ndaviti eevita, akyasya, Ngai nambĩke ũu, o na mbee, ethĩwa ngasama kĩmũtũ, kana kĩndũ kĩngĩ syũa yĩte ĩthũu. 36Na andũ onthe moona ũndũ ũsu, na mendeew'a; nũndũ o ũndũ mũsumbĩ wekaa andũ onthe mendeeaw'a nĩw'o. 37Kwondũ wa ũu andũ onthe ma Isilaeli onthe mamanya mũthenya ũsu kana ti ũvoo wa mũsumbĩ kũaa Avineli mwana wa Neli. 38Na mũsumbĩ akũlya athũkũmi make, Mũtyĩsĩ kana mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ, mũndũ wĩ nguma, nũvalũkile ũmũnthĩ kwa Isilaeli? 39Na ũmũnthĩ nĩ mwonzu, o na kau nĩnetĩkĩw'e mauta nĩthĩwe mũsumbĩ; na andũ aa ana ma Nzeluia nĩmanemie nyie: Yeova naĩvanĩsye mwĩki wa ũthũku kwĩanana na ũthũku wake.

2 SAMUELI 4

Kũawa kwa Isi-vosethi

1Na yĩla Isi-vosethi, mwana wa Saulo, wewie Avineli nũnakw'ĩĩe Eviloni, moko make maleela, na Aisilaeli onthe maũũya. 2Na Isi-vosethi, mwana wa Saulo, aĩ na andũ elĩ makavuteni ma nguthu: syĩtwa ya ũmwe eetawa Mbaana, na syĩtwa ya ũla ũngĩ eetawa Lekavi, ana ma Limoni Mũmbeelothi, wa ana ma Mbenyamini (nũndũ o na Mbeelothi ĩtalawa ya Mbenyamini: 3na Ambeelothi maindũkĩĩa Ngitaimu, na nĩ ekali ma ũeninĩ kw'o kũvika ũmũnthĩ).
4Na Yonathani, mwana wa Saulo, aĩ na mwana waĩte maũũ. Aĩ wa myaka ĩtano yĩla ũvoo wa Saulo na Yonathani waumie Yesileeli; na mũei wake amũvulya, na akĩa: na kweethĩwa, ekalaatĩte akĩe, mwana avalũka na ĩndĩ aaa maũũ. Na syĩtwa yake eetawa Mevivosethi.
5Na ana ma Limoni Mũmbeelothi, Lekavi na Mbaana, mathi, na mavika nyũmbanĩ ya Isi-vosethi mũthenya kwavyũva, o yĩla wathũmũĩte mũthenya katĩ. 6Na malika nyũmbanĩ nthĩnĩ, ta mekwenda kwosa nganũ; na mamũtonya ĩvu: na Lekavi na Mbaana mwana-a-inyia makũka. 7Na ĩndĩ yĩla malikile nyũmbanĩ, akomete

ũkomoni wake kasũmbanĩ kake ka ũkoma, mamũtonya, na mamũaa, na matila mũtwe wake, na moosa mũtwe wake, na mathi ũtukũ w'onthe na nzĩa ĩla ĩelete nthĩ ya Alava. 8Na mamũtwaĩa Ndaviti mũtwe wa Isi-vosethi ku Eviloni, na mamwĩa mũsumbĩ, Sisya mũtwe wa Isi-vosethi, mwana wa Saulo, mũmaitha waku, ũla wamanthaa thayũ waku; na Yeova nũĩvanĩsye mwĩaĩĩ wakwa mũsumbĩ ũmũnthĩ ũndũ wa Saulo na, ũsyao wake. 9Na Ndaviti asũngĩa Lekavi na Mbaana mwana-a-inyia, ana ma Limoni Mũmbeelothi, na amea, O tondũ Yeova wĩ thayũ, ũla wovoisye thayũ wakwa kuma thĩnanĩ w'onthe, 10yĩla ũmwe wandavisye, akyasya, Sisya, Saulo nĩ mũkw'ũ, akĩsũanĩa nũetete ũvoo mũseo, nĩnamũkwatie, na namũaĩa Nzikilaki, nĩw'o waĩ ĩtuvi yake namũnengie ũndũ wa ũvoo wake. 11Nĩ mbee veana ata, ngaandũa nthakame yake mokonĩ menyu, na kũmũveta kũũ nthĩ, yĩla andũ athũku mooaĩe mũndũ mũlũngalu nyũmbanĩ yake mwene e ũkomonĩ wake? 12Na Ndaviti eeaĩa anake make, namo mamoaa, na matila moko moo, na maũũ moo, na kũmasũsya vakuvĩ na ndia yĩ Eviloni. Ĩndĩ moosa mũtwe wa Isi-vosethi, na mawĩnzĩa nthĩ mbũanĩ ya Avineli kũ Eviloni.

2 SAMUELI 5

Ndaviti aitw'ĩkĩthw'a mũsumbĩ ĩũlũ wa Isilaeli

(1 MAVINDA 11.1–3)

1Nĩvo ĩndĩ mbaĩ syonthe sya Isilaeli syookie Eviloni kwa Ndaviti, na syaneena, ikĩmwĩa, Sisya, twĩ ĩvĩndĩ yaku na mwĩĩ waku. 2Mavinda mavĩtu yĩla Saulo waĩ mũsumbĩ waitũ, nue watongoesye Isilaeli kũmaumaalasyaa na kũmatũngaa: na Yeova akwĩa, Nue ũkethĩwa mũĩthi wa andũ makwa Isilaeli, na ũkethĩwa mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa Isilaeli. 3Kwondũ wa ũu atumĩa onthe ma Isilaeli mooka kwa mũsumbĩ ku Eviloni; na mũsumbĩ Ndavitĩ atianĩĩa ũtianĩo nao ku Eviloni mbee wa Yeova: na mamwĩtĩkĩsya Ndaviti mauta ethĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli. 4Ndaviti aĩ wa myaka mĩongo ĩtatũ yĩla wambĩlilye kũsumbĩka, na asumbĩka myaka mĩongo ĩna. 5Ku Eviloni asumbĩka Yuta myaka mũonza na myei thanthatũ; na Yelusaleme asumbĩka Isilaeli onthe na Yuta myaka mĩongo ĩtatũ na ĩtatũ.

Ndaviti aikwata Saioni

(1 MAVINDA 11.4–9)

6Na mũsumbĩ na andũ make maenda Yelusaleme mokite na Ayevusi, ala matwĩe ĩ nthĩ, ala maneenie na Ndaviti, makĩmwĩa, Ũtavetete ililinda na ala mathuaa, ndũkalika vaa; makĩsũanĩa, Ndaviti ndatonya kũlika vaa. 7Ĩndĩ Ndaviti oosa ngome yĩ vinya ya Saioni; nayo nĩ ndũa ya Ndaviti. 8Na Ndaviti aneena mũthenya ũsu, O ũla wĩthi kũkũna Ayevusi, nĩambate na mũtaũ wa manzĩ, na aikũna ala mathuaa na ililinda, ala mamenetwe nĩ ngoo ya Ndaviti. Kwondũ wa ũu measya, Ve ala mathuaa na ililinda; ndatonya kũlika ĩ nyũmba. 9Na Ndaviti nĩwekalaa ngomenĩ ĩsu yĩ vinya, na amĩta ndũa ya Ndaviti. Na Ndaviti aaka athyũlũlũkĩtye, kuma Milo na kũendeea nthĩnĩ. 10Na Ndaviti ongeleka kũneneva; nũndũ Yeova, Ngai wa nguthu, aĩ vamwe nake.

Wĩw'ano wa Ndaviti na Ilamu

(1 MAVINDA 14.1–2)

11Na Ilamu mũsumbĩ wa Tile atũma atũmwa kwa Ndaviti, na mĩtĩ ya mĩkũũ, na aseũvya ma mbwaũ, na aki ma mavia; na mamwakĩa Ndaviti nyũmba. 12Na Ndaviti amanya kana Yeova nũmũlũlũmĩlye ethĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli, na nĩwũkĩlĩtye ũsumbĩ wake kwondũ wa andũ make Isilaeli.

Syana sya Ndaviti isyaĩwe Yelusaleme

(1 MAVINDA 3.5–9;14.3–7)

13Na Ndaviti atwaa aka angĩ ngombo na iveti ku Yelusaleme, ĩtina wa auma Eviloni; na ana na eĩtu angĩ masyawa nĩ Ndaviti. 14Na aa nĩo masyĩtwa ma ala masyaĩwe Yelusaleme: Samua, na Sovavu, na Nathani, na Solomoni, 15na Iviali, na Elisua, na Neveki, na Yavia, 16na Elisama, na Eliata, na Eliveleti.

Ndaviti aikĩlya Avilisiti vinya

(1 MAVINDA 14.8–17)

17Na yĩla Avilisiti meewie kana nĩmamwĩtĩkĩsye Ndaviti mauta ethĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli onthe, Avilisiti onthe mambata mamanthe Ndaviti; na Ndaviti eew'a ũu, na atheea vala ve ngome yĩ vinya. 18Na Avilisiti maĩ manooka na makenyasya mwandanĩ wa Alevai. 19Na Ndaviti akũlya Yeova, akyasya, Nambate kũkita na Avilisiti? Ũkamanengane kw'okonĩ kwakwa? Na Yeove amwĩa Ndaviti, Ambata; nũndũ vate ndĩi nganengane Avilisiti kw'okonĩ kwaku. 20Na Ndaviti avika Mbaali-velasimu, na Ndaviti amakũnĩa kw'o; na asya, Yeova nũtũlĩte amaitha makwa nene, ta vandũ vavũthũĩtwe nĩ manzĩ. Kwondũ wa ũu eeta syĩtwa ya vandũ vau Mbaali-velasimu. 21Na matia mĩvw'anano yoo kw'o; na Ndaviti na andũ make mamĩtwaa.

22Na Avilisiti mambata o ĩngĩ, na meenyasya mwandanĩ wa Alevai. 23Na yĩla Ndaviti wakũlilye Yeova, amwĩa, Ndũkambate: melingĩle ĩtina woo, noimavithũkĩa welekele mĩtĩnĩ ya mĩvolosati. 24Na kũkeethĩwa, yĩla wĩĩw'a matuu ta ma andũ maendele mĩthyanĩ ya mĩvolosatĩ, nĩvo ĩndĩ wĩkuthũka; nũndũ nĩvo Yeova wumaalĩte mbee waku akũne nguthu ya Avilisiti. 25Na Ndaviti eeka ũu, o tondũ Yeova wamwĩaĩe, na akũna Avilisiti kuma Ngeva kũvika Ngeseli.

2 SAMUELI 6

Ndaviti aithi kũete ĩsandũkũ ya Yeova

(1 MAVINDA 13.5–14)

1Na Ndaviti oomban'ya ĩngĩ andũ onthe anyuve ma Isilaeli, ngili mĩongo ĩtatũ. 2Na Ndaviti ookĩla, na aenda na andũ onthe ala maĩ nake, kuma Mbaaleyuta, makaete kuma kw'o ĩsandũkũ ya Ngai, yĩla yĩtanĩaw'a na yĩla Syĩtwa, nayo nĩ syĩtwa ya Yeova wa nguthu ũla wĩkalaa ĩũlũ wa akeluvi. 3Na mailĩĩla ĩsandũkũ ya Ngai ĩkasyanĩ yeũ, na mayumya nyũmbanĩ ya Avinatavu ĩla

yaĩ kĩĩmanĩ: na Usa na Aio, ana ma Avinatavu mainga yĩla ĩkasya yeũ. 4Na mayumya nyũmbanĩ ya Avinatavu, ĩla yaĩ kĩĩmanĩ, vamwe na ĩsandũkũ ya Ngai: na Aio atongoesya yĩla ĩsandũkũ. 5Na Ndaviti na nyũmba yonthe ya Isilaeli mainga me mbee wa Yeova mĩthemba yonthe ya syĩndũ sya kũinga iseũvĩtw'e na mĩtĩ ya mĩsonovali, na mbeve, na inanda, na tũthembe, na tũmĩtĩ twa ũkunangan'ya, na tũmasaya.
6Na yĩla mavikie kĩvũĩonĩ kya Nakoni Usa atambũũkya kw'oko kwake vala ve ĩsandũkũ ya Ngai, na ayĩtw'ĩĩka; nũndũ ng'ombe mĩsyatiũũkie. 7Na ũthatu wa Yeova wakanĩa Usa; na Ngai amũkũnĩa vo nũndũ wa ĩvĩtyo yake; na akw'ĩa vo vakuvĩ na ĩsandũkũ ya Ngai. 8Na Ndaviti eew'a woo, nũndũ Yeova nĩwakũna Usa; na eeta vandũ vau Velesi-ũsa, kũvika ũmũnthĩ. 9Na Ndaviti akĩa Ngai mũthenya ũsu; na asya, Ĩsandũkũ ya Yeova yĩkaetwe kwakwa ata? 10Kwondũ wa ũu Ndaviti ndaaĩtĩkĩla kũthamĩsya ĩsandũkũ ya Yeova kwake ndũanĩ ya Ndaviti; ĩndĩ Ndaviti ayelelũkĩĩlya nyũmbanĩ ya Oveti-etomu Mũngiti. 11Na ĩsandũkũ ya Yeova yekala nyũmbanĩ ya Oveti-etomu Mũngiti myei ĩtatũ: na Yeova aathima Oveti-etomu, na nyũmba yake yonthe.

Ĩsandũkũ ya Yeova yĩkĩetwe Yelusaleme
(1 MAVINDA 15.1—16.6)
12Na mũsumbĩ Ndaviti wataviw'e, kũkyaw'a, Yeova nũathimĩte nyũmba ya Oveti-etomu, na syĩndũ syake syonthe, nũndũ wa ĩsandũkũ ya Ngai. Na Ndaviti aenda na aete ĩsandũkũ ya Ngai ndũanĩ ya Ndaviti kuma nyũmbanĩ ya Oveti-etomu ayĩlikya ndũanĩ ya Ndaviti e na ũtanu. 13Na kweethĩwa, yĩla ala makuĩte ĩsandũkũ ya Yeova maĩ manaenda matambya thanthatũ, athemba ng'ombe na kĩla kĩnou. 14Na Ndaviti asũnga e mbee wa Yeova na vinya wake w'onthe; na Ndaviti evotoete evoti ya katane. 15Uu nĩw'o Ndaviti na nyũmba yonthe ya Isilaeli maetie ĩsandũkũ ya Yeova makyũkĩlya mawasya manene, na wasya wa soo.
16Na kweethĩwa, yĩla ĩsandũkũ ya Yeova yalikile ndũanĩ ya Ndaviti, Mĩkalĩ mwĩĩtu wa Saulo asyaĩlya mbũthinĩ, na oona mũsumbĩ Ndaviti akĩtũlĩlanga na kũsũnga e mbee wa Yeova; na amũvũthya ngoonĩ yake.
17Na maete ĩsandũkũ ya Yeova nthĩnĩ, na mayia vandũ vayo, ĩeemanĩ nthĩnĩ yĩla Ndaviti wambĩte kwondũ wayo; na Ndaviti amũthembea Yeova nthembo sya kũvĩvw'a na nthembo sya mũuo. 18Na yĩla Ndaviti waminie kũthemba nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo sya mũuo, aathima andũ syĩtwanĩ ya Yeova wa nguthu.
19Na amaaĩa andũ onthe, o ĩkomano yonthe ya Isilaeli, aũme o na aka, kĩla ũmwe kĩlungu kya kĩmũtũ, na kĩlungu kya nyama, na kakũmbwa ka nzavivũ mbovu. Na ĩndĩ andũ onthe maenda kĩla ũmwe nyũmbanĩ kwake.
20Na ĩndĩ Ndaviti asyoka aathime andũ ma nyũmba yake. Na Mikali mwĩĩtu, wa Saulo aumaala amũthaũe Ndaviti, na asya, A! Kaĩ, mũsumbĩ wa Isilaeli nĩwĩnenevisye ũmũnthĩ, ũla wĩvũie ũmũnthĩ athũkũmi eĩtu ma athũkũmi make mamwene, o tondũ ũmwe wa ala mate kĩĩĩ wĩvuaa vate nthoni! 21Na Ndaviti amwĩa Mikali, Ũu wĩĩ mbee wa Yeova, ũla wanyuvie kũte au, na kũte nyũmba yake yonthe, kũmbia nĩthĩwe mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ andũnĩ ma Yeova, o Isilaeli; kwondũ wa ũu ngasũnga Yeova ene. 22O na ngeethĩwa nĩ mũthũku kũvĩta ũu, na ngeethĩwa nĩ ĩtheo methonĩ makwa mwene: ĩndĩ ngataĩwa nĩ athũkũmi eĩtu, asu ala waweta. 23Na Mikali mwĩĩtu wa Saulo ndaaĩthĩwa na kana kũvika mũthenya wa kĩkw'ũ kyake.

2 SAMUELI 7
Ũtianĩo wa Ngai na Ndaviti
(1 MAVINDA 17.1–27)
1Na kweethĩwa, yĩla mũsumbĩ wekalaa nyũmbanĩ yake, na Yeova wamũnengete kũthũmũa kuma amaithanĩ make onthe ala mathyũlũlũkĩte, 2mũsumbĩ amwĩa mwathani Nathani, Sisya yu, nĩkalaa nyũmbanĩ ya mĩtĩ ya mĩkũũ, ĩndĩ ĩsandũkũ ya Ngai nĩyĩkalaa nthĩnĩ wa motũtũ ma ngũa. 3Na Nathani amwĩa mũsumbĩ, Enda na ũkĩka w'onthe ũla wĩ ngoonĩ yaku; nũndũ Yeova e vamwe naku. 4Na kweethĩwa ũtukũ ũsu, ndeto ya Yeova yamũkĩa Nathani, ikimwĩa, 5Enda, ũmũtavye mũthũkũmi wakwa Ndaviti, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũũkũlya, Ũkambakĩa nyũmba ya kwĩkala? 6Nũndũ ndyaaĩkala nyũmbanĩ kuma mũthenya ũla nambatisye ana ma Isilaeli kuma Misili, o kũvika ũmũnthĩ, ĩndĩ nĩnĩendaa ĩeemanĩ na wĩkalonĩ. 7Kũndũ kw'onthe kũla naatambũka na ana onthe ma Isilaeli, naaneena ndeto na mbaĩ o na yĩva ya Isilaeli, ĩla neeaĩe ĩĩthye andũ makwa Isilaeli, ngakũlya, Nũndũ wa kĩ mũtyaambakĩa nyũmba ya mĩtĩ ya mĩkũũ? 8Na yu kwondũ wa ũu ũkamwĩe mũthũkũmi wakwa Ndaviti atĩĩ, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya, Nĩnakumisye kyengonĩ kya malondu, yĩla waatĩĩaa malondu, nĩ kana wĩthĩwe mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ andũnĩ makwa, o Isilaeli; 9na naĩ vamwe naku o vala waendaa, na naveta amaitha maku onthe maume mbee waku; na ngakwonea syĩtwa ĩnene, ta syĩtwa ya ala anene ala me kũũ nthĩ. 10Na ngatw'a vandũ kwondũ wa andũ makwa Isilaeli, na ngamavanda, nĩ kana matũae vandũ voo ene, na matikathamw'a ĩngĩ; o na ana ma ũthũku matikamathĩn'ya ĩngĩ, ta ĩvinda ya mbee, 11na kuma mũthenya ũla neeaĩe asili methĩwe ĩũlũ wa andũ makwa Isilaeli; na ngakũthũmũsya kuma amaithanĩ maku onthe. Na ĩngĩ Yeova nũnũũkũtavya kana Yeova akakwakĩa nyũmba. 12Yĩla matukũ maku meĩanĩa, na wĩkoma na aaĩthe maku, ngookĩlya ũsyao waku ĩtina waku, ũla ũkauma kĩnyunyũnĩ kyaku, na ngalũlũmĩlya ũsumbĩ wake. 13Akaaka nyũmba kwondũ wa syĩtwa yakwa, na ngalũlũmĩlya kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ũsumbĩko wake tene na tene. 14Ngeethĩwa ĩthe wake, nake akeethĩwa mwana wakwa: ethĩwa akeeka ũthũku, ngamũsilĩla na ndata ya andũ, na makũna ma ana ma andũ; 15ĩndĩ ũseo wakwa wĩ wendo ndũkauma kwake, o tondũ nawumisye kwa Saũlo, ũla navetie aume mbee waku. 16Na nyũmba yaku na ũsumbĩ waku ĩkalũlũmĩlw'a kwaku tene na tene: kĩvĩla kyaku kya

ũsumbĩ kĩkalũlũmĩlw'a tene na tene. 17Kwĩanana na ndeto ii syonthe, na kwĩanana na woni ũũ w'onthe, now'o Nathani wamũtavĩsye Ndaviti.
18Na ĩndĩ mũsumbĩ Ndaviti alika nthĩnĩ, na ekala mbee wa Yeova; na akũlya, Nyie nĩ ũũ, ame Mwĩaĩi Yeova, na nyũmba yakwa yĩ kyaũ, ũndũ ũndetete kũvika vaa nĩĩ? 19Na ũndũ ũsu nĩwonaa ta ũnini, ame Mwĩaĩi Yeova; ĩndĩ nũneenete ũvoo wa nyũmba ya mũthũkũmi waku kũvika ĩvinda yĩ vaasa mũno yĩla yĩkoka; na kaĩ ũu nĩwĩkawa nĩ andũ, ame Mwĩaĩi Yeova! 20Na Ndaviti atonya ũkũtavya ũndũ ũngĩ mwaũ mbee wa ũu? Nũndũ nĩwĩsĩ mũthũkũmi waku, ame Mwĩaĩi Yeova. 21Kwondũ wa ndeto yaku, na kwĩanana na ngoo yaku mwene, nĩwĩkĩte ũnene ũũ w'onthe, ũmanyĩthye mũthũkũmi wakũ ũndũ ũsu. 22Kwondũ wa ũu wi mũnene, ame Yeova Ngai: nũndũ vati ũngĩ ũilyĩ taku, o na vati Ngai ũngĩ ate o we, kwĩanana na w'onthe ũla twĩw'ĩte na matũ maitũ. 23Na nĩ yĩva mbaĩ ĩmwe kũũ nthĩ ĩilyĩ andũ maku, o Isilaeli, ala Ngai waendie kwĩyovoesya mwene methĩwe ũko wa andũ, na kwĩyonea syĩtwa, na ũkwĩka maũndũ manene, na maũndũ ma kũtĩsya kwondũ wa nthĩ yaku, kwa andũ maku, ala weeyovoesye kũmaumya Misili, kuma mbaĩnĩ na ngainĩ syasyo. 24Na weelũlũmĩlĩĩsya andũ maku Isilaeli methĩwe ũko wa andũ kwaku tene na tene; naku, Yeova, watw'ĩka Ngai woo. 25Na yu, ame Yeova Ngai, Ndeto ĩla ũneenete ũndũ wa mũthũkũmi waku, na ũndũ wa nyũmba yake, mĩlũlũmĩlye tene na tene, na ũkĩka o tondũ ũneenete. 26Na syĩtwa yaku nĩyĩnenevw'e tene ne tene, kũkyaw'a, Yeova wa nguthu nĩ Ngai wa Isilaeli; na nyũmba ya mũthũkũmi waku Ndaviti ĩkalũlũmĩlw'a mbee waku. 27Nũndũ we, ame Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, nũmũvuanĩsye mũthũkũmi waku, ũkyasya, Ngakwakĩa nyũmba: kwondũ wa ũu mũthũkũmi waku nĩwonete ngoonĩ yake kũvoya mboya ĩno. 28Na yu, ame Mwĩaĩi Yeova, nue Ngai, na ndeto syaku nĩ w'o, na nũmwathĩte mũthũkũmi waku ũndũ ũũ ũseo; 29yu kwondũ wa ũu endeew'a nĩ kũathima nyũmba ya mũthũkũmi waku, nĩ kana yĩkalae tene na tene ĩ mbee waku; nũndũ we, ame Mwiaĩĩ Yeova, nũneenete ũu: na nyũmba ya mũthũkũmi waku nĩathimwe na ũathimo waku tene na tene.

2 SAMUELI 8

Ndaviti ainenevya ũsumbĩ wake

(1 MAVINDA 18.1–13)

1Na kweethĩwa ĩtina wa ũu, Ndaviti akũna Avilisiti, na amakĩlya vinya: na Ndaviti oosa mũkwa o ndũa nyinyia kuma mokonĩ ma Avilisiti.
2Na akũna Moavi, na amathima na ũlii wa kũthima, amakomethetye nthĩ; na athima na ũlii mĩta ĩlĩ ya kũawa, na mwĩta ũmwe wa ũlii wa kũekwa wĩ thayũ. Na Amoavi matw'ĩke athũkũmi ma Ndaviti, na kumasya koti.
3O na Ndaviti amũkũna Atateseli mwana wa Leovu, mũsumbĩ wa Sova, aendete kũtũnga ũsumbĩko wake ĩngĩ ũla waĩ ũla Ũsĩnĩ. 4Na Ndaviti amũvena andũ ma ũtũlaa mbalasi ngili na maana mũonza, na andũ ala maendaa na maũũ ngili mĩongo ĩlĩ: na Ndaviti atilanga mbalasi syonthe sya makasya mĩlangũ, ate o atialilye sya makasya ĩana. 5Na yĩla Asilia ma Ndamasiku mookie kũmũtethya Atateseli mũsumbĩ wa Sova, Ndaviti akũna Asilia andũ ngili mĩongo ĩlĩ na ilĩ. 6Nĩvo ĩndĩ Ndaviti waiie ngome sya asikalĩ ku Silia ya Ndamasiku; na Asilia matw'ĩka athũkũmi ma Ndaviti, na kumasya koti. Na Yeova anenga Ndaviti kũkĩlya vinya o vala waendaa. 7Na Ndaviti oosa ngao sya thaavu ila syaĩ na athũkũmi ma Atateseli, na aiete Yelusaleme. 8Na mũsumbĩ Ndaviti oosa ũthuku mwingĩ mũno kuma Mbeta na Mbelothai, ndũa sya Atateseli.
9Na yĩla Toi mũsumbĩ wa Amathi wewie kana Ndaviti nũkũnĩte nguthu yonthe ya Atateseli, 10nĩvo ĩndĩ Toi watũmie Yolamu mwana wake kwa mũsumbĩ Ndaviti, akamũkethye, na kũmũathima, nĩkwĩthĩwa aĩ anokita na Atateseli na kũmũkũna: nũndũ Atateseli eethĩawa na makaũ na Toi. Na Yolamu atwaa mĩio ya vetha, na mĩio ya thaavu, na mĩio ya ũthuku: 11na ĩsu nayo mũsumbĩ Ndaviti amĩvathie yĩthĩwe mĩtheu kwa Yeova, vamwe na vetha na thaavu ila wavathie syĩthĩwe ntheu, ila sya mbaĩ syonthe ila waikĩlĩtye vinya; 12sya Silia, na sya Moavi, na sya ana ma Amimoni, na sya Avilisiti, na sya Amalekĩ, na sya mũtavo wa Atateseli, mwana wa Leovu, mũsumbĩ wa Sova.
13Na Ndaviti eeyonea syĩtwa yĩla wasyokie kuma kũmakũnĩa Asilia Kyandanĩ kya Mũnyũ, o andũ ngili ĩkũmi na nyanya. 14Na aia ngome sya asikalĩ ku Etomu; Etomu kw'onthe aia ngome syĩ asikalĩ, na Aetomu onthe matw'ĩka athũkũmi ma Ndaviti. Na Yeova amũnenga Ndaviti kũkĩlya vinya o kũla waendaa.

Anene ma Ndaviti ũsumbĩnĩ wake

(2 SAMUELI 20.23–26;1 MAVINDA 18.14–17)

15Na Ndaviti asumbĩka Isilaeli onthe; na Ndaviti asilanasya andũ make onthe na sila wa katĩ na mũlũngalu. 16Na Yoavu mwana wa Nzeluia aĩ mũnene wa nguthu; na Yeosavati mwana wa Ailuti aĩ mũandĩki wa maũndũ; 17na Nzatoki mwana wa Aituvu, na Aimeleki mwana wa Aviathali, maĩ athembi; na Selaia aĩ mũandĩki; 18na Mbenaia mwana wa Yeoiata aĩ mũnene wa Akelethi na Avelethi; na ana ma Ndaviti maĩ anene ũsumbĩkinĩ.

2 SAMUELI 9

Ũseo wa Ndaviti kwa Mevivosethi

1Na Ndaviti akũlya, Nĩvethĩwa ũmwe watialile nyũmbanĩ ya Saulo nĩmwĩke nesa kwondũ wa Yonathani? 2Na kwaĩ mũthũkũmi wa nyũmba ya Saulo ũla wetawa syĩtwa yake Nziva, na mamwĩta aende kwa Ndaviti; na mũsumbĩ amũkũlya, Nue Nziva? Na asũngĩa, Mũthũkũmi waku nĩwe. 3Na mũsumbĩ akũlya, Vatyĩthĩwa ũmwe wa nyũmba ya Saulo, nĩ kana nĩmwĩke ũseo wa Ngaĩ? Na Nziva

amwĩa mũsumbĩ, Yonathani e na mwana, waie maũũ. 4Na mũsumbĩ amũkũlya, Aĩva? Na Nziva amwĩa mũsumbĩ, Sisya, e nyũmbanĩ ya Makili mwana wa Amieli ku Lo-ndevali. 5Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Ndaviti watũmanie alatw'e kumw'a nyũmbanĩ ya Makili mwana wa Amieli, ku Lo-ndevali. 6Na Mevivosethi mwana wa Yonathani, mwana wa Saulo, ooka kwa Ndaviti, na avalũka na ũthyũ wake, na eekunamya vyũ. Na Ndaviti asya, Mevivosethi. Na asũngĩa, Sisya, mũthũkũmi waku! 7Na Ndaviti amwĩa, Ndũkakĩe; nũndũ ndi ndĩi ya kũlea ũkwĩka nesa kwondũ wa ĩthe waku Yonathani, na ngakũtũngĩa nthĩ yonthe ya ĩthe waku Saulo; na ũkaĩsaa lĩu mesanĩ yakwa mavinda onthe. 8Na eekunamya vyũ, na asya, Mũthũkũmi waku nĩ mwaũ, ũndũ ũũsisya ngitĩ ngw'ũ takwa?

9Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wamwĩtie Nziva, mũthũkũmi wa Saulo, na amwĩa, Kyonthe kya Saulo na kya nyũmba yake yonthe nĩnĩnengete mwana wa vwana waku. 10Na ũkamũĩmĩaa mĩũnda, we, na ana maku, na athũkũmi maku; na ũkaetae mosyao, nĩ kana mwana wa vwana waku ethĩawe na lĩu wa ũya: ĩndĩ Mevivosethi mwana wa vwana waku akaĩsaa lĩu ĩndĩ yonthe mesanĩ yakwa. Na ĩndĩ Nzĩva aĩ na ana ĩkũmi na atano na athũkũmi mĩongo ĩlĩ. 11Nĩvo ĩndĩ Nziva wamwĩie mũsumbĩ, O kwĩanana na w'onthe ũla mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ ũnũũmwĩaĩa mũthũkũmi wake, now'o mũthũkũmi wakũ ũkekaa. Ĩndĩ ũndũ wa Mevivosethi, mũsumbi asya, akaĩsaa mesanĩ yakwa ta ũmwe wa ana ma mũsumbĩ. 12Na Mevivosethi aĩ na kamwana kala keetawa syĩtwa yako Mika. Na onthe ala mekalaa nyũmbanĩ ya Nziva maĩ athũkũmi ma Mevivosethi. 13Na ĩndĩ Mevivosethi atũa Yelusaleme; nũndũ aĩsaa mavinda onthe mesanĩ ya mũsumbĩ. Na nĩwaĩte maũũ make elĩ.

2 SAMUELI 10

Kũkĩlw'a vinya kwa Aamimoni na Asilia

(1 MAVINDA 19.1–19)

1Na kweethĩwa ĩtina wa ũu, mũsumbĩ wa ana ma Amimoni akw'a, na Anuni mwana wake asumbĩka vandũ vake. 2Na Ndaviti asya, Ngamwĩka Anuni mwana wa Naasu nesa, o tondũ ĩthe wake wambĩkie nesa. Kwondũ wa ũu Ndaviti atũma athũkũmi make makamũkiakisye ũndũ wa ĩthe wake. Na athũkũmi ma Ndaviti mavika nthĩ ya ana ma Amimoni. 3Ĩndĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Amimoni mamũkũlya Anuni mwĩaĩi woo, Nũũsũanĩa kana Ndaviti nũnũũtaĩa au, nũndũ nũkũtũmĩe akũkiakĩsya? Ndaviti ndatũmĩte athũkũmi make kwaku mekuũe ndũa, na kũmĩthĩana, na kũmĩng'uthũlanga? 4Na ĩndĩ Anunĩ akwata athũkũmi ma Ndaviti, na amenza nyunzu ya ĩng'ew'a, na aatũanĩlya ngũa syoo katĩ o kũvika itimbanĩ syoo, na amaeka mathi. 5Yĩla andũ mamũtavisye Ndaviti ũndũ ũsu, atũmana mathaũwe; nũndũ andũ asu nĩmasonokaa mũno. Na mũsumbĩ amea, Ĩkalai Yeliko kũvika ing'ew'a syenyu syamea, na ĩndĩ mũkĩsyoka.

6Na yĩla ana ma Amimoni moonie kana nĩmenyungĩthĩtye naĩ kwa Ndaviti, ana ma Amimoni matũma andũ makamatuve Asilia ma Mbethi-leovu, na Asilia ma Sova, andũ ngili mĩongo ĩlĩ ala maendaa na maũũ, na mũsumbĩ wa Maaka e na andũ ngili, na andũ ma Tovu ngili ĩkũmi na ilĩ. 7Na yĩla Ndaviti wewie ũu, atũma Yoavu, na nguthu yonthe ya ngũmbaũ. 8Na ana ma Amimoni maumaala, na mataũsya ita mokitĩe ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ: na Asilia ma Sova na ma Leovu, na andũ ma Tovu na Maaka, maĩ kĩsesinĩ me oka.

9Na yĩla Yoavu wonie kana nĩmetaũĩtye mokite nake mbee na ĩtina, anyuva amwe ma andũ onthe anyuve ma Isilaeli, na amataũsya mokite na Asilia: 10na andũ ala angĩ amaia kw'okonĩ kwa Avisai mwana-a-inyia: na amataũsya mokite na ana ma Amimoni. 11Na asya, Ethĩwa Asilia me vinya kwĩ nyie, nĩvo wĩndethya; ĩndĩ ethĩwa ana ma Amimoni me vinya kwĩ we, nĩvo nĩũka na ngĩũtethya. 12Ĩthĩwa na ũkũmbaũ mũnene, na twĩthĩwe aũme kwondũ wa andũ maitũ, na kwondũ wa ndũa sya Ngai waitũ: na Yeova nĩeke ũndũ ũnũkwona wĩ ũseo. 13Na ĩndĩ Yoavu na andũ ala maĩ nake mathengeea mokite na Asilia kaũnĩ: nao makũka mamũkĩa. 14Na yĩla ana ma Amimoni moonie kana Asilia nĩmakĩa, nao o ta ũu makĩa Avisai, na malĩka ndũanĩ. Na ĩndĩ Yoavu asyoka kuma vala ve ana ma Amimoni, na ooka Yelusaleme.

15Na yĩla Asilia moonie kana nĩmakũiwe nĩ Isilaeli, moombana vamwe. 16Na Ataleseli atũmana, kũetwe Asilia ala maĩ mũingo wa ũla Ũsĩ: na mooka Eelamu, me na Sovaki kavuteni wa nguthu ya Ataleseli amatongoesye. 17Na Ndaviti atavw'a; na oomban'ya Isilaeli onthe vamwe, na mainga Yolotani, na mavika Eelamu. Na Asilia meetaũsya mokite na Ndaviti, na mokita nake. 18Na Asilia makũka makĩa Isilaeli; na Ndaviti ooaa Asilia andũ ma makasya ngili mũonza, na andũ ala matũlaa mbalasi ngili mĩongo ĩna, na amũkũna Sovaki kavuteni wa nguthu yoo, na akw'ĩa kw'o. 19Na yĩla asumbĩ onthe ala maĩ athũkũmi ma Ataleseli moonie kana nĩmakũwa nĩ Isilaeli, maseũvya mũuo na Isilaeli, na mamathũkũma. Na ĩndĩ Asilia makĩa kũtethya ana ma Amimoni ĩngĩ.

2 SAMUELI 11

Ndavĩti na Mbathi-sieva

1Na kweethĩwa mwaka ũkyambĩlĩlya, ĩvinda yĩla asumbĩ maendaa kaũnĩ, Ndaviti atũma Yoavu, e na athũkũmi make, na Isilaeli onthe; na maananga ana ma Amimoni, na mathyũlũlũka Lava mamĩtw'ĩkanĩsye. Ĩndĩ Ndaviti ekala Yelusaleme.

2Na kweethĩwa ĩ ya wĩoo, Ndaviti ookĩla kuma ũkomonĩ wake, na atambũka ĩũlũ wa kĩala kya nyũmba ya mũsumbĩ: na e kĩalanĩ oona mũndũ mũka akĩthamba; na mũndũ mũka ũsu aĩ mwanake kwa kũsiw'a. 3Na Ndaviti atũmana akũlye ũndũ wa ũ mũndũ mũka. Na ũmwe asya, Ũũ ti Mbethi-sieva, mwĩĩtu wa Eliamu, mũka wa Ulia Mũititi? 4Na Ndaviti atũma atũmwa, mamũlatye; nake ooka kwake, na

akoma nake (nũndũ nĩwatheetw'e ũvuku wake); na asyoka nyũmbanĩ yake. 5Na mũndũ mũka aitava; na atũmana na amũtavya Ndaviti, na asya, Nĩ ĩvu.
6Na Ndaviti atũmana kwa Yoavu, akĩmwĩa, Ndũmĩa Ulia Mũititi. Na Yoavu atũma Ulia kwa Ndaviti. 7Na yĩla Ulia wavikie, Ndaviti amũkũlya ũndũ Yoavu ũilyĩ, na ũndũ andũ mailyĩ, na ũndũ kaũ ũendeee. 8Na Ndaviti eea Ulia, Theea nyũmbanĩ yaku, noithambya maũũ maku. Na Ulia aumaala kuma nyũmbanĩ ya mũsumbĩ, na aatĩĩwa lĩu kuma kwa mũsumbĩ. 9Ĩndĩ Ulia akoma ũtee wa mũomo wa nyũmba ya mũsumbĩ vamwe na athũkũmi onthe ma mwĩaĩi wake, na ndaatheea nyũmbanĩ yake. 10Na yĩla mamũtavisye Ndaviti, makĩmwĩa, Ulia ndaneetheea nyũmbanĩ yake, Ndaviti amũkũlya Ulia, Ndumĩte kyalonĩ? Nũndũ wa kĩ ũtaneetheea nyũmbanĩ yaku? 11Na Ulia amwĩa Ndaviti, Yĩla ĩsandũkũ, na Isilaeli, na Yuta, mekalaa malwandanĩ; na mwĩaĩĩ wakwa Yoavu, na athũkũmi ma mwĩaĩi wakwa, me mwakonĩ wa maeema weũnĩ; nakwa ngalika nyũmbanĩ yakwa, nĩye na kũnyw'a, na kũkoma na kĩveti kyakwa? O tondũ wĩ thayũ, no tondũ kyuu kyaku kĩ thayũ, ndikeka undũ ũsu. 12Na Ndaviti amwĩa Ulia, Ĩkalanga vaa ũmũnthĩ naw'o, na ũnĩ ngakũeka ũthi. Na indĩ Ulia ekala Yelusaleme mũthenya ũsu, na ũni ũsu. 13Na yĩla Ndaviti wamwĩtie, aya na anyw'a e mbee wake; atuma amilwa: na wĩoo aumaala kũkoma ũkomonĩ wake vamwe na athũkũmi ma mwĩaĩi wake, ĩndĩ ndaatheea nyũmbanĩ yake.
14Na kweethĩwa kĩoko, Ndaviti amũandĩkĩa Yoavu valũa, na ootwaa na kw'oko kwa Ulia. 15Na aandĩka valũanĩ, akyasya, Iai Ulia mbee vala ve kaũ mũvyũ, na mũimũkĩĩa, nĩ kana akũnwe, akw'e. 16Na kweethĩwa, yĩla Yoavu wasyaĩĩsye ndũa, aia Ulia vandũ vala wĩsĩ ve andũ ngũmbaũ. 17Na andũ ma ndũa maumaala, na mokita na Yoavu: na amwe ma andũ mavalũka, o ma athũkũmi ma Ndaviti; o na Ulĩa ũla Mũititi akw'a. 18Nĩvo ĩndĩ Yoavu watũmanie na amũtavya Ndaviti maũndũ onthe ma kaũ; 19na eeaĩa mũtũmwa, akĩmwĩa, Wamina kũtavya mũsumbĩ maũndũ onthe ma kaũ, 20kũkeethĩwa ethĩwa ũthatu wa mũsumbĩ ũkookĩla, nake akwĩa, Nũndũ wa kĩ mũthengeeie ndũa ta ũu mũkite? Mũtyaamanya kana makekya me ũvainĩ? 21Nũũ wakũnie Avimeleki mwana wa Yeluvesethi? Mũndũ mũka ndaamũlekelya nthio ya ĩvia e ũvainĩ, na akw'ĩa Thevesi? Nĩkĩ mũthengeeie ũvai ta ũu? Nĩvo ĩndĩ wĩasya, Mũthũkũmi waku Ulia Mũititi nake no mũkw'ũ.
22Na ĩndĩ mũtũmwa athi, na avika na amwon'ya Ndaviti w'onthe ũla Yoavu wamũtũmĩe. 23Na mũtũmwa amwĩa Ndaviti, Andũ nĩmatũkĩlilye vinya, na matũtindĩka kũvika weũnĩ, naitũ twamatũngĩthya o kũvika ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ. 24Na aathi me ũvainĩ maatha athũkũmi maku; na amwe ma athũkũmi ma mũsumbĩ nĩ akw'ũ, na mũthũkũmi waku Ulia ũla Mũititi nake no mũkw'ũ. 25Na ĩndĩ Ndaviti amwĩa mũtũmwa, Ũũ nĩw'o wĩmwĩa Yoavu, Ũndũ ũũ ndũkakwĩw'ĩthye woo, nũndũ ũvyũ nũminaa ũmwe o ta ũla ũngĩ; ongeleela kaũ waku vinya mbee ĩ ndũanĩ, noimĩng'uthũla: naku mwĩkĩe vinya.
26Na yĩla kĩveti kya Ulia kyeewie Ulia mũũme wakyo nũkwie, kyamũĩĩa mũũme. 27Na yĩla kũmeta kwathelile, Ndaviti atũmana na kyaetwe nyũmbanĩ yake, na kyatw'ĩka kĩveti kyake, na kyamũsyaĩa mwana. Ĩndĩ ũndũ ũsu ũla Ndaviti wekie nĩwamwĩw'ĩthisye Yeova woo.

2 SAMUELI 12

Nathani aikan'ya Ndaviti

1Na Yeova atũma Nathani kwa Ndaviti. Na avika vala ũĩ, na amwĩa, Kwai andũ elĩ ndũanĩ ĩmwe; ũmwe mũthwĩĩ, na ũla ũngĩ ngya. 2Ũ mũthwii aĩ na ndĩthya nyingĩ mũno sya mbũi na malondu na sya ng'ombe; 3ĩndĩ ĩ ngya ndĩaĩ na kĩndũ, ate o kamwatĩ kamwe, kala wathooie na kũkaĩthasya: nako keanĩa kwake, na vamwe na syana syake; nĩkaĩsaa kalĩu kake mwene, na kanyusaa kĩkombe kyake mwene, na kakomaa kĩthũinĩ kyake, na kailyĩ kwake ta mwĩĩtu. 4Na kwathokie mũendi wa kyalo kwa ũ mũthwii, nake alea kwosa ndĩthyanĩ yake mwene ya mbũi na malondu na ndĩthyanĩ yake ya ng'ombe, akulĩle ũ mũendi wa kyalo ũla wamũthokee, ĩndĩ oosa katena ka ĩlondu ka mũndũ ũsu ngya, na akaseũvĩsya mũndũ ũsu ũla wamũthokeie.
5Na ũthatu wa Ndaviti wakanĩa mũndũ ũsu mũno; na amwĩa Nathani, O tondũ Yeova wĩ thayũ, mũndũ ũla wekie ũu nĩwaĩle kũkw'a: 6na akatũnga vandũ va kala katena kũndũ kũna, nũndũ nĩwekie ũndũ ũsu, na nũndũ ndaĩ na tei.
7Na Nathani amwĩa Ndaviti, Nue mũndũ ũsu. Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Nĩnakwĩtĩkĩsye mauta wĩthĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli, na nĩnakũvonokisye kuma kw'okonĩ kwa Saulo; 8na nĩnakũnengie nyũmba ya vwana waku, na iveti sya vwana waku kĩthũinĩ kyaku, na nakũnenga nyũmba ya Isilaeli na ya Yuta; na kethĩwa ũu waĩ ũnini, nĩthĩwa nakwongeleele kĩna na kĩna. 9Nũndũ wa kĩ ũvũthĩtye ndeto ya Yeova, wĩke ũthũku ene? Nũkũnĩthĩtye Ulia ũla Mũititi na ũvyũ, na nĩwosete kĩveti kyake kĩthĩwe kĩveti kyaku, na nũmũaĩte na ũvyũ wa ana ma Amimoni. 10Kwondũ wa ũu ĩndĩ ũvyũ ndũkauma nyũmbanĩ yaku o na ĩndĩĩ, nũndũ nũmbũthĩtye, na nũtwaĩte kĩveti kya Ulia ũla Mũititi kĩthĩwe kĩveti kyaku. 11Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Sisya, ngakũkĩlĩlya ũthũku ũla wĩuma nyũmbanĩ yaku mwene; na ngoosa iveti syaku wene na metho maku, na kwinenga mũtũi waku, na akakoma na iveti syaku syũa yĩĩ yene. 12Nũndũ nĩweekie ũu kĩmbĩthĩ: ĩndĩ nyie ngeeka ũndũ ũũ Isilaeli onthe mene, o na syũa. 13Na Ndaviti amwĩa Nathani, Nĩnĩmũvĩtanĩsye Yeova. Na Nathani amwĩa Ndaviti, O na Yeova nũvetete naĩ yaku; ndũkakw'a. 14Ĩndĩ, nĩkwĩthĩwa nũnengete amaitha ma Yeova mwanya mũnene wa kũmũuma kwondũ wa wĩko ũsu, o na kana kala wasyaĩwa kaitĩa kũkw'a. 15Na Nathani aenda nyũmbanĩ kwake.

Na Yeova akũna kana kala kĩveti kya Ulia kyamũsyaĩe Ndaviti, na kawaa mũno. 16Kwondũ wa ũu Ndaviti avoya Ngai kwondũ wa kana; na Ndaviti atĩĩa ũya na avota nthĩnĩ, na akoma nthĩ ũtukũ mũima. 17Na atumĩa ma nyũmba yake mookĩla, na maũngama vakuvĩ nake, mamũkĩlye nthĩ; ĩndĩ alea, o na ndaaya lĩu nao. 18Na kweethĩwa mũthenya wa mũonza, kala kana kakw'a. Na athũkũmi ma Ndaviti makĩa kũmũtavya atĩ kana nĩkakwie; nũndũ masya, Sisya, yĩla kana keĩ thayũ, tũneenie nake, na ndanethũkĩĩsya wasya witũ: ai! Akeeyĩw'ĩthya woo wĩana ata, ethĩwa twĩnmũtavya atĩ kana nĩkakwie! 19Ĩndĩ yĩla Ndaviti wonie athũkũmi make makĩneenan'ya na kĩwe, Ndaviti amanya atĩ kana nĩkakwie; na Ndaviti amakũlya athũkũmi make, Kana nĩkakwie? Na masya, Nĩkakwie. 20Nĩvo ĩndĩ Ndaviti wokĩlile nthĩ, na athamba, na eevaka mauta, na akũan'ya ngũa syake; na alika nyũmbanĩ ya Yeova, na athaitha: na ĩndĩ asyoka nyũmbanĩ yake mwene; na yĩla wetisye, maia lĩu mbee wake, nake aya. 21Nĩvo ĩndĩ athũkũmi make mamũkũlilye, Ũndũ ũũ nĩ mwaũ ũla wĩkĩte? Nĩwatĩĩie ũya na waĩa kwondũ wa kana, ke thayũ; ĩndĩ kana kakw'a, wookĩla na waya lĩu. 22Na asya, Yĩla kana keĩ thayũ, natĩĩa ũya na kũĩa: nũndũ nĩnaisye, Nũũ wĩsĩ ethĩwa Yeova ndembĩka nesa, kana kekalae thayũ? 23Ĩndĩ yu nĩkakwie, nĩtĩĩa ũya nĩkĩ? Nĩndonya kũkatũnga ĩngĩ? Ngathi vala kaĩ, ĩndĩ katikanzyokea.

24Na Ndaviti akiakisya Mbathi-sieva mũka wake, na alika vala ũĩ, na akoma nake: na asyaa mwana, na amwĩta syĩtwa yake Solomoni. Na Yeova amwenda; 25na atũmana na kw'oko kwa mwathani Nathani; nake amwĩta syĩtwa yake Yetitia, kwondũ wa Yeova.

Ndaviti aikwata Lava

(1 MAVINDA 20.1–3)

26Na ĩndĩ Yoavu nĩwokitaa na Lava, ndũa ĩmwe ya ana ma Amimoni, na oosa ndũa ya kĩũsumbĩ. 27Na Yoavu atũma atũmwa kwa Ndaviti, na asya, Nĩnũkitĩte na Lava; ĩĩ, nĩnosete ndũa yĩ manzĩ. 28Yu kwondũ wa ũu ũmban'ya andũ ala matiele, na amba maeema ũtaũĩĩe ndũa, noimĩkwata; ndikese kwosa ĩ ndũa, na ĩkĩtanĩaw'a na syĩtwa yakwa. 29Na Ndaviti oomban'ya andũ onthe, na athi Lava, na okita nayo, na amĩkwata. 30Na aumya ngovia ya ũsumbĩ ya mũsumbĩ woo mũtwe kwake; na ũito wayo waĩ talendi wa thaavu, na yaĩ na tũvila twĩ thooa mũnene; na yeekĩwa mũtwe kwa Ndaviti. Na aumaalya mũtavo wa ĩ ndũa, mwingĩ mũno. 31Na aumaalya andũ ala maĩ nthĩnĩ wayo, na amatilanga na mang'weli, na syĩndũ mbũĩ sya iaa sya kũvukũlya mavali, na mathoka ma iaa, na amavĩtĩlya kĩvĩvĩsyonĩ kya mavali: na ndũa syonthe sya Amimoni asyĩka ũu. Na Ndaviti na andũ onthe masyoka Yelusaleme.

2 SAMUELI 13

Aminoni na Tamali

1Na kweethĩwa ĩtina wa ũu, Avisalomu mwana wa Ndaviti aĩ na mwĩĩtu-a-inyia mwanake, ũla wetawa syĩtwa yake Tamali; na Aminoni mwana wa Ndaviti amwenda. 2Na Aminoni eethĩn'ya kũvika awaa nũndũ wa mwĩĩtua-ĩthe Tamali; nĩkwĩthĩwa aĩ mwĩĩtu mũtheu; na Aminoni oona kwĩthĩwa ta vinya kũmwĩka ũndũ. 3Ĩndĩ Aminoni aĩ na mũnyanyae ũla wetawa syĩtwa yake Yonatavu, mwana wa Simea, mwana-a-inyia wa Ndaviti: na Yonatavu aĩ mũndũ nzeleke mũno. 4Na amũkũlya, Nũndũ wa kĩ, we mwana wa mũsumbĩ, ũũmosa ta ũu o kĩla mũthenya? Ndũndavya? Na Aminoni amwĩa, Nĩmwendaa Tamali, mwĩĩtu-a-inyia wa mwana-a-asa Avisalomu. 5Na Yonatavu amwĩa, Koma ũkomonĩ waku wĩwaĩthye: na yĩla au wĩũka ũkũsisya, mwĩe, Nĩngũkwĩsũva, mwĩĩtu-a-asa Tamali nioke, anenge lĩu wa ũya, na akĩseũvya lĩu nene, nĩ kana nĩwone, na kũya kuma kw'okonĩ kwake. 6Na ĩndĩ Aminoni akoma, na eewaĩthya: na yĩla mũsumbĩ wokie kũmũsisya, Aminoni amwĩa mũsumbĩ, Nĩngũkwĩsũva, mwĩĩtu-a-asa Tamali nĩoke na kũnzeũvisya tũmũtũ twĩlĩ nene, nĩye kuma kw'okonĩ kwake.

7Na ĩndĩ Ndaviti atũmana nyũmba vala ve Tamali, akĩmwĩa, Enda yu nyũmbanĩ ya mwana-a-au Aminoni, noimũseũvĩsya lĩu. 8Na ĩndĩ Tamali aenda nyũmbanĩ ya mwana-a-ĩthe Aminoni; na aĩ anakoma. Na oosa ngũmbwa, na amyũmba, na aseũvya tũmũtũ ene, na atũua. 9Na oosa kĩkaangi, na atũtulũla ene; ĩndĩ alea kũya. Na Aminoni asya, Andũ onthe nĩmaume vaa nĩĩ. Na kĩla mũndũ auma vala ũĩ. 10Na Aminoni amwĩa Tamali, Ete lĩu kasũmbanĩ nĩye kuma kw'okonĩ kwaku. Na Tamali oosa tũmũtũ tũla waseũvĩtye, na amũtwaĩa Aminoni mwana-a-ĩthe vu kasũmbanĩ. 11Na yĩla watũthengeeisye vala ũĩ aye, amũkwata na amwĩa, Ũka, ũkome nakwa, mwĩĩtu-a-asa. 12Na amũsũngĩa, Aiee, mwana-a-asa, ndũkanginde; nũndũ ũndũ ta ũsu ndwaĩle kwĩkwa nthĩnĩ wa Isilaeli; ndũkeke ũtumanũ ũũ. 13Nakwa, ngaenda na nthoni syakwa nakũ? Naku ngalĩ ĩ yaku, ũkeethĩwa ta ũmwe wa ndia sya Isilaeli. Kwondũ wa ũu nĩngũkwĩsũva, neena na mũsumbĩ; nũndũ ndakakũvata ũindwaa. 14Ĩndĩ ndaaĩtĩkĩla kwĩthukĩĩsya wasya wake; ĩndĩ nũndũ aĩ vinya kwĩ we, amũkĩlya vinya na amũkinda.

15Nĩvo ĩndĩ Aminoni wamũmenie na kĩmena kĩnene mũno; nũndũ kĩmena kĩla wamũmenie kyaĩ kĩnene kwĩ wendo ũla wamwendaa naw'o. Na Aminoni amwĩa, Ũkĩla, thi. 16Nake amwĩa, Ti w'o, nũndũ ĩvĩtyo yĩĩ ĩnene ya kũngũa nĩ ĩthũku kwĩ yĩla yĩngĩ wambĩka. Ĩndĩ ndaaĩtĩkĩla kũmwĩthukĩĩsya. 17Na ĩndĩ eeta mũthũkũmi wake ũla wamũthũkũmaa, na amwĩa, Umaalya mũndũ mũka ũũ aume vaa nĩĩ, noivinga mũomo ki aumaala. 18Nake eekĩte ngũa yĩ langi wa mĩthemba mingĩ; nũndũ eĩtu atheu ma mũsumbĩ meekĩaa ngũa ta isu. Na ĩndĩ mũthũkũmi wake amumaalya, na avinga mũomo ki amumaalya. 19Na Tamali eekĩa mũu mũtwe wake, na atembũanga ngũa yake yĩ langi wa mĩthemba mingĩ, ĩla wekĩĩte; na ailĩĩla kw'oko kwake mũtwe kwake, na eeendea, akĩĩa na wasya aendete.

20Na Avisalomu mwana-a-inyia amũkũlya, Aminoni mwana-a-asa waku eĩ naku? Yu ĩndĩ vindya mwĩĩtu-a-

ia: we nĩ mwana-a-au; ndũkaie ũndũ ũũ ngoonĩ. Kwondũ wa ũu Tamali ekala nyũmbanĩ ya mwana-a-inyia Avisalomu e na ĩvou. 21Ĩndĩ yĩla mũsumbĩ Ndaviti wewie maũndũ asu onthe, athilĩka mũno. 22Na Avisalomu ndaaneena na Aminoni ũseo kana ũthũku; nũndũ Avisalomu nĩwamenie Aminoni, nĩkwĩthĩwa nĩwakindie mwĩĩtu-a-inyia Tamali.

Ũĩvanĩsyo wa Avisalomu na ũkĩi wake

23Na kweethĩwa ĩtina wa myaka ĩlĩ mĩima, Avisalomu aĩ na atili ma w'ĩa wa malondu ku Mbaali-asoli, ĩla yĩ ũtee wa Evalaimu: na Avisalomu eeta ana onthe ma mũsumbĩ. 24Na Avisalomu amũendea mũsumbĩ na amwĩa, Sisya yu, mũthũkũmi waku e na atili ma w'ĩa wa malondu; nĩngũkwĩsũva, mũsumbĩ na athũkũmi make maendan'ye na mũthũkũmi waku. 25Na mũsumbĩ amwĩa Avisalomu, Aiee, mwana wakwa, tũtikoke ithyonthe, tũtikese ũkũtw'ĩkĩa mũio. Na amũthing'ĩĩsya: ĩndĩ nĩwaleile kũthi, ĩndĩ amũathima. 26Na ĩndĩ Avisalomu amwĩa, Ethĩwa tĩ ũu, nĩngũkwĩsũva, mwana-a-asa Aminoni aendan'ye naitũ. Na mũsumbĩ akũlya, Aendan'ye naku nĩkĩ? 27Ĩndĩ Avisalomu amũthing'ĩĩsya na aeka Aminoni na ana onthe ma mũsumbĩ maendan'ye nake. 28Na Avisalomu eeaĩa athũkũmi make, akĩmea, Sisyai yu, yĩla ngoo ya Aminoni ĩnĩũtanw'a nĩ mbinyu; na yĩla nĩĩmwĩa, Kũnai Aminoni, mũaei ĩndĩ; mũtikakĩe; ndimwĩaĩe nyie? Ĩthĩwai na ũnyiau, na ũkũmbaũ. 29Na athũkũmi ma Avisalomu mamwĩka Aminoni o tondũ Avisalomu weaie. Nĩvo ĩndĩ ana onthe ma mũsumbĩ mookĩlile, na kĩla mũndũ atũla nyũmbũ yake, na akĩa.

30Na kweethĩwa, yĩla maĩ nzĩanĩ, ũvoo wamũvikĩa Ndaviti, kũkyaw'a, Avisalomu nĩwũaĩte ana onthe ma mũsumbĩ, na vati ũmwe ũtiele. 31Nivo ĩndĩ mũsumbĩ wokĩlile, na atembũanga ngũa syake, na akoma nthĩ; na athũkũmi make onthe maũngama vakuvĩ matembũangĩte ngũa syoo. 32Na Yonatavu, mwana wa Simea, mwana-a-inyia wa Ndaviti, asũngĩa na amwĩa, Mwĩaĩĩ wakwa ndakasũanĩe kana nĩmoaĩte anake onthe ana ma mũsumbĩ; nũndũ no Aminoni wũaiwe: nĩkwĩthĩwa ũndũ wa ũtw'ĩo wa Avisalomu ũndũ ũũ nĩwatwiwe kuma mũthenya ũla wakindie mwĩĩtu-a-inyia wake Tamali. 33Yu kwondũ wa ũu mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ ndakaie ũndũ ũsu ngoonĩ yake, asũanĩe ana onthe ma mũsumbĩ nĩ akw'ũ; nũndũ no Aminoni e weka mũkw'ũ.

34Ĩndĩ Avisalomu akĩa. Na mwanake ũla wasyaĩĩasya aũngalalya metho make, na aketeea, na, sisya, andũ aingĩ nĩmokĩte na nzĩa yĩ mũongonĩ wake yĩ nguumo ya kĩĩma. 35Na Yonatavu amwĩa mũsumbĩ, Sisya, ana ma mũsumbĩ nĩmokĩte: o tondũ mũthũkũmi waku waisye, now'o kũilyĩ. 36Na kweethĩwa, amina kũneena, sisya, ana ma mũsumbĩ mooka, na mookĩlya mawasya moo na maĩa: na mũsumbĩ nake na athũkũmi make onthe maĩa mũno.

37Ĩndĩ Avisalomu akĩa, na athi kwa Talimai mwana wa Amiuli mũsumbĩ wa Ngesuli. Na Ndaviti ametea mwana wake kĩla mũthenya. 38Na ĩndĩ Avisalomu akĩa na athi Ngesuli, na ekala kw'o myaka ĩtatũ. 39Na ngoo ya mũsumbĩ Ndaviti yaĩ na mea ma kũthi vala ve Avisalomu: nũndũ nĩwakiakiiw'e ũndũ wa Aminoni, nũndũ aĩ mũkw'ũ.

2 SAMUELI 14

Ũĩ wa Yoavu ũndũ wa kũsyoka kwa Avisalomu

1Na Yoavu mwana wa Nzeluia oona atĩ ngoo ya mũsumbĩ yelekele Avisalomu. 2Na Yoavu atũmana Tekoa, na aete kuma kw'o mũndũ mũka mũĩ, na amwĩa, Nĩngũkwĩsũva, wĩtw'ĩkĩthye ta wĩ mũndũ ũnũũmeta, na ũkĩkĩa ngũa ila syĩkĩawa nĩ ũla ũnũũmeta, nĩngũkwĩsũva, na ndũkevake mauta, ĩndĩ ĩthĩwa ta mũndũ mũka ũla ũmetee mũndũ mũkw'ũ ĩvinda ĩasa: 3na lika vala ve mũsumbĩ, noineena nake ta ũũ. Na ĩndĩ Yoavu eekĩa ndeto kanyw'anĩ wake.

4Na yĩla ũla mũndũ mũka wa Tekoa waneenie na mũsumbĩ, avalũka nthĩ na ũthyũ wake, na eekunamya vyũ, na amwĩa, Ndethya, ame mũsumbĩ. 5Na mũsumbĩ amũkũlya, Wĩ na ũndũ mwaũ? Nake asũngĩa, Nĩ ndiwa w'o, na mũemewa nĩ mũkw'ũ. 6Na mũthũkũmi waku mwĩĩtu, aĩ na ana elĩ, na asu elĩ mokita ene kwa ene kĩsesinĩ, na vatyaĩ mũndũ wa kũmatan'ya, ĩndĩ ũmwe akũna ũla ũngĩ, na amũaa. 7Na, sisya, mũvĩa w'onthe nũmũkĩlĩle mũthũkũmi waku mwĩĩtu, na measya, Nengane ũla wakũnie mwana-a-inyia, nĩ kana tũmũae vandũ va thayũ wa mwana-a-inyia ũla woaie, na ĩndĩ twanange mũtiĩwa nake. O ta ũu makavosya ĩkaa yakwa yĩla yĩtiele, na matikatiĩa mũemewa syĩtwa kana ũtialo ĩũlũ wa nthĩ.

8Na mũsumbĩ amwĩa ũ mũndũ mũka, Enda nyũmbanĩ kwaku, na ngeeaa ũndũ waku. 9Na ũla mũndũ mũka wa Tekoa amwĩa mũsumbĩ, Mwĩaĩi wakwa, ame mũsumbĩ, ũthũku ũsu wĩthĩwe ĩũlũ wakwa, na ĩũlũ wa nyũmba ya nau; na mũsumbĩ ethĩwe ate na ĩvĩtyo, o na kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ. 10Na mũsumbĩ amwĩa, O ũla ũkaneena naku, ũkamũete kwakwa, na ndakakũkiita ĩngĩ. 11Nĩvo ĩndĩ waisye, Nĩngũkwĩsũva, mũsumbĩ nalilikane Yeova Ngai waku, nĩ kana mũĩvanĩsya wa nthakame ndakanange ĩngĩ, matikese kwananga mwana wakwa. Na asya, O tondũ Yeova wĩ thayũ, ũsw'ĩĩ ũmwe wa mwana waku ndũkavalũka nthĩ.

12Nĩvo ĩndĩ ũ mũndũ mũka waisye, Nĩngũkwĩsũva, mũthũkũmi waku mwĩĩtu naneene ndeto na mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ. Na amwĩa, Neenanga. 13Na mũndũ mũka akũlya, Nũndũ wa kĩ ĩndĩ ũmasũanĩĩe andũ ma Ngai ũndũ ta ũsu? Nũndũ akĩneena ndeto ĩsu mũsumbĩ ailyĩ ta ũmwe mũvĩtan'ya, nũndũ mũsumbĩ ndaatũnga ũla wake walũngilw'e 14Nũndũ mũvaka tũkw'e, na tũilyĩ manzĩ metĩku nthĩ, ala matatonya kũkolanw'a ĩngĩ; o na Ngai ndavetaa thayũ, ĩndĩ nũsũanĩaa maũndũ, nĩ kana ũla walũngilw'e ndakethĩwe mũlũngw'a kwake. 15Yu ĩndĩ nũndũ nĩnũkie kũneena ndeto ĩno na mwĩaĩĩ wakwa mũsumbĩ, nĩ kwa kwĩthĩwa andũ nĩmatumie nĩkĩa: na mũthũkũmi waku mwĩĩtu aisye, Yu nganeena na mũsumbĩ; nokwĩthĩwa mũsumbĩ akeanĩsya ũndũ mũthũkũmi wake ũnũũmũkũlya.

16Nũndũ mũsumbĩ akeew'a, avonokye mũthũkũmi wake kuma kw'okonĩ kwa mũndũ ũla ũnũkwenda kũmbananga nyie na mwana wakwa vamwe tume ũtiĩwanĩ wa Ngai. 17Nĩvo ĩndĩ mũthũkũmi waku mwĩĩtu waisye, Nĩngũkwĩsũva, ndeto ya mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ nĩĩthĩwe ya kũkiakisya; nũndũ ta mũlaĩka wa Ngai, now'o ũilyĩ mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ kũvathũkan'ya ũseo na ũthũku: na Yeova Ngai waku nĩethĩwe naku.
18Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wasũngĩie na amwĩa mũndũ mũka, Nĩngũkwĩsũva, ndũkambithe ũndũ o na wĩva ũla ngũũkũlya. Na mũndũ mũka amwĩa, Mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ naneene yu. 19Na mũsumbĩ amũkũlya, Kw'oko kwa Yoavu kwĩ naku ũndũnĩ ũũ w'onthe? Na mũndũ mũka asũngĩa na asya, O tondũ kyuu kyaku kĩ thayũ, mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ, vati ũla ũtonya kwĩthyũũa kw'okonĩ kwa aũme kana kwa aka kũtia ũndũ o na wĩva ũla mũsumbĩ ũneenete; nũndũ mũthũkũmi waku Yoavu, we nũmbĩaĩe, na eekĩa ndeto isu syonthe kanyw'anĩ wa mũthũkũmi waku mwĩĩtu; 20mũthũkũmi waku Yoavu nĩwĩkĩte ũu nĩ kana aalyũle ũvoo ũndũ ũilyĩ: na mwĩaĩi wakwa nĩ mũĩ kwĩanana na ũĩ wa mũlaĩka wa Ngai, kũmanya maũndũ onthe ala me kũũ nthĩ.
21Na mũsumbĩ amwĩa Yoavu, Sisya yu, nĩnĩkĩte ũndũ ũsu: kwondũ wa ũu enda, ũlatye ũ mwanake Avisalomu. 22Na Yoavu avalũka nthĩ na ũthyũ wake, na eekunamya vyũ, na amũathima mũsumbĩ; na Yoavu asya, Ũmũnthĩ mũthũkũmi waku nĩwĩsĩ nĩnonete ũseo methonĩ maku, mwĩaĩi wakwa, ame mũsumbĩ, nũndũ mũsumbĩ nĩwĩanĩsye ũndũ mũthũkũmi wake ũkũlĩtye. 23Na ĩndĩ Yoavu ookĩla na athi Ngesuli, na aete Avisalomu Yelusaleme. 24Na mũsumbĩ asya, Naende nyũmba kwake, ĩndĩ ndakone ũthyũ wakwa. Na ĩndĩ Avisalomu aenda nyũmbanĩ kwake, na ndaaona ũthyũ wa mũsumbĩ.
25Na ĩndĩ kwa Isilaeli onthe kũtyaĩ ũmwe wa kũtaĩwa mũno ta Avisalomu ũndũ wa mũmbĩlwe wake: kuma ũnyaĩĩ o na kũvika lolotya vatyaĩ kĩema nthĩnĩ wake. 26Na yĩla wenzaa nzw'ĩĩ sya mũtwe wake (aitilaa mũminũkĩlyo wa kĩla mwaka; nĩkwĩthĩwa syaĩ ngito kwake, kwondũ wa ũu nĩwaitilaa); nĩwathimaa nzw'ĩĩ sya mũtwe wake sekeli maana elĩ, kwĩanana na kĩthimi kya mũsumbĩ. 27Na Avisalomu asyaa ana atatũ, na mwĩĩtu ũmwe, ũla wetawa syĩtwa yake Tamali: nake aĩ mũndũ mũka wĩ ũthyũ mũseo.
28Na Avisalomu ekala Yelusaleme myaka ĩlĩ mĩima; na ndaaona ũthyũ wa mũsumbĩ. 29Na ĩndĩ Avisalomu atũmana Yoavu, amũtũme kwa mũsumbĩ; ĩndĩ ndaaĩtĩkĩla kũka vala ũĩ: na atũmana ĩngĩ ya kelĩ, ĩndĩ ndaaĩtĩkĩla kũka. 30Kwondũ wa ũu amea athũkũmi make, Sisyai, mũũnda wa Yoavu wĩ vakuvĩ na wakwa, na e na mbaale vo; endai mũkovĩvye. Na athũkũmi ma Avisalomu mavĩvya mũũnda. 31Nĩvo ĩndĩ Yoavu wokĩlile, na athi kwa Avisalomu nyũmbanĩ kwake, na amũkũlya, Nũndũ wa kĩ athũkũmi maku mavĩvĩtye mũũnda wakwa? 32Na Avisalomu asũngĩa Yoavu, Sisya, nĩnatũmanie kwaku, ngĩkwĩa, Ũka vaa, nĩkũtũme kwa mũsumbĩ, ũkamũkũlye, Nũndũ wa kĩ nookie kuma Ngesuli? Nĩ kavaa kwakwa kwĩthĩwa kw'o kũvika yu. Yu kwondũ wa ũu ndeka ngone ũthyũ wa mũsumbĩ; na ethĩwa ve ũthũku nthĩnĩ wakwa, nambũae 33Na ĩndĩ Yoavu aenda vala ve mũsumbĩ, na amũtavya; na yĩla wamwĩtie Avisalomu, ooka vala ve mũsumbĩ, na eekũnamya nthĩ na ũthyũ wake mbee wa mũsumbĩ: na mũsumbĩ amũmunya Avisalomu.

2 SAMUELI 15

Avisalomu aing'endea Ndaviti ose ũsumbĩ

1Na kweethĩwa ĩtĩna wa ũu, Avisalomu eeyũmbanĩsya ĩkasya na mbalasi na andũ mĩongo ĩtano ma kũsembaa mbee wake. 2Na Avisalomu ookĩla kĩoko tene, na aũngama ũtee wa nzĩa ĩla ĩelete mbingĩlonĩ: na kweethĩwa, yĩla mũndũ o na wĩva wethĩawa na ĩkoani yĩla yaaĩle kũetwe kwa mũsumbĩ yĩsilwe, nĩvo Avisalomu wamwĩtaa na kũkũlya, Wĩ wa ndũa yĩva? Na akyasya, Mũthũkũmi waku nĩ wa mbaĩ ĩmwe ya Isilaeli. 3Na Avisalomu aimwĩa, Sisya, maũndũ maku nĩ maseo na ma w'o; ĩndĩ vati mũndũ wiĩtwe nĩ mũsumbĩ wa ũkwĩthukĩĩsya. 4Na ĩngĩ Avisalomu akyasya, A! Kethĩwa nĩndw'ĩkĩthw'a mũsili ĩ nthĩ, nĩ kana kĩla mũndũ ũla wĩ na ĩkoani kana ũndũ o na wĩva akokaa kwakwa, na ngĩmũsilĩla sila wa katĩ! 5Na kweethĩwa atĩ yĩla mũndũ o na wĩva wathengeea kũmwĩkunamĩsya, aĩtambũũkya kw'oko kwake, na aimũkwata, na kũmũmumunya. 6Ũu nĩw'o Avisalomu wekaa Isilaeli onthe ala mamũkĩe mũsumbĩ ũndũ wa kũsilanw'a: na ĩndĩ Avisalomu ooya ngoo sya andũ ma Isilaeli.
7Na kweethĩwa myaka mĩongo ĩna yathela, Avisalomu amwĩa mũsumbĩ, Nĩngũkwĩsũva, ndeka nĩende na kwĩanĩsya wĩvĩto wakwa, ũla namwĩvĩtĩe Yeova, ku Eviloni. 8Nũndũ mũthũkũmi waku nĩwevĩtie wĩvĩto yĩla natwĩe Ngesuli nthĩ ya Silia, ngyasya, Ethĩwa Yeova akandũnga ĩngĩ Yelusaleme w'o, nĩvo ĩndĩ ngamũthũkũma Yeova. 9Na mũsumbĩ amwĩa, Enda na mũuo. Na ĩndĩ ookĩla na athi Eviloni. 10Ĩndĩ Avisalomu atũma athiani mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli, akyasya, O yĩla mwĩĩw'a wasya wa soo, nĩvo ĩndĩ mwĩasya, Avisalomu nĩ mũsumbĩ ku Eviloni. 11Na vamwe na Avisalomu kwaendie andũ maana elĩ kuma Yelusaleme, ala meetĩtwe, na mathi kwondũ wa kũtamanya kwoo; na matyeesĩ ũndũ. 12Na Avisalomu atũmana Aithoveli Mũngilo, mũtai wa Ndaviti, oke kuma ndũanĩ yake, o ku Ngilo, yĩla wathembaa nthembo. Na wĩw'ano ũsu mũthũku waĩ vinya; nũndũ andũ nĩmaingĩvĩĩe mavinda onthe ngalĩ ya Avisalomu.
13Na kwookie mũtũmwa kwa Ndaviti, akĩmwĩa, Ngoo sya andũ ma Isilaeli niatĩĩe Avisalomu. 14Na Ndaviti amea athũkũmi make onthe ala maĩ Yelusaleme Ũkĩlai, tũindũke; ethĩwa tĩ ũu vatikethĩwa ũmwe waitũ ũkavonoka aume kw'okonĩ kwa Avisalomu; ĩkalaatei tũende ndakese kũtũkwata mĩtũkĩ, na kũtũetee ũthũku, na kũkũna ndũa kwa kũmitemanga na ũvyũ. 15Na

athũkũmi ma mũsumbĩ mamwĩa mũsumbĩ, Sisya, athũkũmi maku nĩmeyũmbanĩtye kwĩka o ũndũ mwĩaiĩ wakwa mũsumbĩ wĩnyuva. 16Na mũsumbĩ aumaala aenda, na andũ onthe ma nyũmba yake mamũvikĩla. Na mũsumbĩ atia aka ĩkũmi, ala maĩ aka ngombo, masũvĩae nyũmba. 17Na mũsũmbĩ aumaala aenda, na andũ onthe mamũatĩĩa; na mekalanga Mbethimelaka. 18Na athũkũmi make onthe mavĩta vakuvĩ nake; na Akelethi onthe, na Avelethi onthe, na Angiti onthe, andũ maana thanthatũ ala mookie mamũatĩĩe kuma Ngathi, mavĩta maenda mbee wa mũsumbĩ.
19Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wamũkũlilye Itai Mũngiti, Nũndũ wa kĩ ũũendan'ya naitũ? Syoka, wĩkale na mũsumbĩ: nũndũ we wĩ mũndũ wa nthĩ ĩngĩ, na ĩngĩ ũla walũngilw'e kwoo; syoka vandũ vaku mwene. 20Ũndũ ũnookie o ĩoo yĩ ĩthei, ũmũnthĩ nĩnaĩle ũkũtwaa ũende naitũ kũũ na kũũ, nakwa nĩthi o kũla ndonya? Syoka we, noitũnga ana-a-ĩthe maku; tei na w'o syĩthĩwe naku. 21Na Itai asũngĩa mũsumbĩ, na amwĩa, O tondũ Yeova wĩ thayũ, na o tondũ mwĩaiĩ wakwa mũsumbĩ wĩ thayũ, vate ndĩi o vala mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ ũkethĩwa, ethĩwa nĩ kĩkw'ũnĩ kana thayũnĩ, o vo nĩvo mũthũkũmi waku ũkethĩwa. 22Na Ndaviti amwĩa Itai, Enda ũinge. Na Itai Mũngiti ainga, na andũ make onthe, na twana tw'onthe tũnini tũla twaĩ nake. 23Na nthĩ yonthe yaĩa na wasya mũnene, na andũ onthe mainga: o na mũsumbĩ mwene ainga kalũsĩ ka Kitiloni, na andũ onthe maingaa, melekele nzĩa ĩelete weũnĩ.
24Na, sisya, Nzatoki nake ooka, na Alivai onthe vamwe nake, makuĩte ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Ngai; na maia ĩsandũkũ ya Ngai nthĩ: na Aviathali ambata, kũvika andũ onthe mamina kuma ndũanĩ. 25Na mũsumbĩ amwĩa Nzatoki, Tũnga ĩsandũkũ ya Ngai ndũanĩ: ethĩwa ngoona ũseo methonĩ ma Yeova, akandũnga ĩngĩ, na kũmbon'ya yo, o na ũtũo wake: 26ĩndĩ ethĩwa akasya atĩĩ, Ndikũtanĩa; sisya, ninyioo, nambĩke o ũndũ ũkwona wĩ ũseo. 27Na ĩngĩ mũsumbĩ akũlya mũthembi Nzatokĩ, Ndwĩ mwoni? Syoka ndũanĩ na mũuo, na ana maku elĩ vamwe naku, Aimaasi mwana waku, na Yonathani mwana wa Aviathali. 28Sisya, ngekala masyũkonĩ me weũnĩ, kũvika ndeto yooka kuma kwaku ya kũmanyĩthya. 29Kwondũ wa ũu Nzatoki na Aviathali makua ĩsandũkũ ya Ngaĩ matũnga Yelusaleme: na mekala kw'o.
30Na Ndaviti ambata kyambato kya kĩĩma kya Mĩthata, na aĩa ambatĩte; na eevw'ĩkĩte mũtwe, na athi maũũ me mathei: na andũ onthe ala maĩ nake kĩla mũndũ eevw'ĩka mũtwe, na mambata, makĩĩa mambatĩte. 31Na ũmwe atavya Ndaviti, akĩmwĩa, Aithoveli nĩ ũmwe wa asamĩĩi vamwe na Avisalomu. Na Ndaviti asya, Ame Yeova, nĩngũũvoya, alyũla ũtao wa Aithoveli wĩthĩwe ũtumanu. 32Na kweethĩwa, yĩla Ndaviti wavikie mũthyanĩ wa kyambato, vala Ngai wathaithĩawa, sisya, Usiai Mũaliiki amũthaũa atembũangĩte kanzũ wake, na e na mũthanga mũtwe. 33Na Ndaviti amwĩa, Ethĩwa ũkaendan'ya nakwa, ũkeethĩwa mũio kwakwa ĩndĩ: 34ĩndĩ ethĩwa ũkasyoka ndũanĩ, na kũmũtavya Avisalomu, Ngeethĩwa mũthũkũmi waku, we mũsumbĩ; o ũndũ nĩnaĩ mũthũkũmi wa au ĩvinda ĩvĩtu, now'o ngwĩthĩwa mũthũkũmi waku; nĩvo ĩndĩ wĩmbanangĩa ũtao wa Aithoveli. 35Na ndwĩ na athembi Nzatoki na Aviathali vamwe naku kw'o? Kwondũ wa ũu kũkeethĩwa, ũvoo o na wĩva ũla ũkew'a kuma nyũmbanĩ ya mũsumbĩ, ũkatavya athembi Nzatoki na Aviathali. 36Sisya, me na ana moo elĩ, Aimaasi, mwana wa Nzatoki, na Yonathani, mwana wa Aviathali, kw'o vamwe nao; na kwondũ woo mũkaetae kwakwa kĩla ũvoo ũla mũkew'aa. 37Na ĩndĩ Usiai, mũnyanyae wa Ndaviti, alika ndũanĩ; na Avisalomu alika Yelusaleme.

2 SAMUELI 16

1Na yĩla Ndaviti wavĩtũkĩte vanini mũthya wa kyambato, sisya, Nziva mũthũkũmi wa Mevivosethi akomana nake, e na mang'oi elĩ matandĩke, makuĩte imũtũ maana elĩ, na ĩtũngo ĩana sya nzavivũ mbovu, na ĩana sya mosyao ma ĩvinda ya syũa, na kathatwa ke mbinyu. 2Na mũsumbĩ akũlya Nziva, Wĩasya ata na isu? Na Nziva asũngĩa, Mang'oi nĩ ma andũ ma nyũmba ya mũsumbĩ makuwe nĩmo; na imũtũ na ũsyao wa ĩvinda ya syũa nĩ ma anake maye; na mbinyu, nĩ kana ala menyalĩla weũnĩ manyw'e. 3Na mũsumbĩ amũkũlya, Na mwana wa vwana waku aĩva? Na Nziva amwĩa mũsumbĩ, Sisya, ekalaa Yelusaleme; nũndũ asya, Ũmũnthĩ nyũmba ya Isilaeli ĩkandũngĩa ũsumbĩ wa ĩthe wakwa. 4Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wamwĩie Nziva, Sisya, kyonthe kya Mevivosethi nĩ kyaku. Na Nziva asya, Nĩngwĩkunamya vyũ; none ũseo methonĩ maku, mwĩaĩi wakwa, we mũsumbĩ.
5Na yĩla mũsumbĩ Ndaviti wavikie Mbaulimu, sisya, kwaumĩla kw'o mũndũ wa mũvĩa wa nyũmba ya Saulo, ũla wetawa syĩtwa yake Simei, mwana wa Ngela; aumaala, na akĩumangana okĩte. 6Na amwĩkya Ndaviti mavia, na athũkũmi onthe ma mũsumbĩ Ndaviti; na andũ onthe, na ngũmbaũ syonthe syaĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwake na kw'oko kwa aka. 7Na ũũ nĩw'o ũla Simei waneenie akĩũmangana, Thi, thi, we mũndũ wa nthakame, na mũndũ mwathe: 8Yeova nũtũngĩte ĩũlũ waku nthakame yonthe ya nyũmba ya Saulo, ũla wasumbĩkie vandũ vake; na Yeova nũnenganĩte ũsumbĩ kw'okonĩ kwa Avisalomu mwana waku; na, sisya, nũkwatĩtw'e ũthũkunĩ waku mwene, nĩkwĩthĩwa wĩ mũndũ wa nthakame.
9Nĩvo ĩndĩ Avisai mwana wa Nzeluia wakũlilye mũsumbĩ, Nũndũ wa kĩ ngitĩ ĩno ngw'ũ ĩkũumanga mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ? Ndeka nĩinge, nĩngũkwĩsũva, na ngĩtila mũtwe wake. 10Na mũsumbĩ akũlya, Nĩ ũndũ mwaũ nenyu, inyw'ĩ ana ma Nzeluia? Nĩkwĩthĩwa nũnũkũumangana, na nĩkwĩthĩwa Yeova nũmũtavĩtye, Umanga Ndaviti; nũũ ũla ũkasya, Weka ũu nĩkĩ? 11Na Ndaviti amwĩa Avisai, na athũkũmi make onthe, Sisyai, mwana wakwa, ũla waumie kĩnyunyunĩ kyakwa, nũnũũmantha thayũ wakwa: Mũmbenyamini ũũ atonya kwĩka ũu mbee veana ata?

Ekanai nake, na ekai aumangane; nũndũ Yeova nũmwĩaĩe. 12Nokwĩthĩwa Yeova akasisya ũthũku ũla nĩkĩtwe, na Yeova akandĩva ũseo kwondũ wa kũumangwa nĩwe ũmũnthĩ. 13Na ĩndĩ Ndaviti na andũ make maendeea nzĩanĩ; na Simei akyamĩĩa kĩĩmanĩ amwĩkuumĩĩsye, na akĩumangana aendete, na amwĩkya mavia na kũvulya kĩtoo. 14Na mũsumbĩ, na andũ onthe ala maĩ nake mavika me anou; na anookea kw'o.

15Na Avisalomu, na andũ onthe, andũ ma Isilaeli, mooka Yelusaleme, na Aithoveli aĩ nake. 16Na kweethĩwa yĩla Usiai Mũaliiki, mũnyanyae wa Ndaviti, wavikie kwa Avisalomu, Usiai amwĩa Avisalomu, Mũsumbĩ nĩethĩwe thayũ ĩvinda ĩasa, mũsumbĩ nĩethĩwe thayũ ĩvinda ĩasa. 17Na Avisalomu akũlya Usiai, Ũũ nĩ ũseo waku kwa mũnyanyau? Nĩkĩ ũtaneethi na mũnyanyau? 18Na Usiai amwĩa Avisalomu, Aiee; ĩndĩ ũla Yeova, na andũ aa, na andũ onthe ma Isilaeli manyuvĩte, ngeethĩwa wake, na ngekala nake. 19Na ĩngĩ, naĩle kũthũkũma ũũ? Ndyaĩle kũthũkũma vala ve mwana wake? O tondũ nathũkũmie vala ve ĩthe waku, now'o ngethĩwa vala ũĩ.

20Nĩvo ĩndĩ Avisalomu wamwĩie Aithoveli, Ete ũtao waku ũndũ twĩĩka. 21Na Aithoveli amwĩa Avisalomu, Lika kwa aka ngombo ma au, ala watiie masũvĩae nyũmba; na Isilaeli onthe makeew'a nũthĩthĩtwe mũno nĩ ĩthe waku: na ĩndĩ moko ma onthe ala me naku makeethĩwa na vinya. 22Na ĩndĩ mamũũngamĩsya Avisalomu ĩeema nyũmbanĩ ĩũlũ; na Avisalomu alika vala ve aka ngombo ma ĩthe wake Isilaeli onthe mene. 23Na ũtao wa Aithoveli, ũla wanenganie mĩthenya ĩsu, wailyĩ ta wa mũndũ ũla wakũlilye ndetonĩ ya Ngai; now'o wailyĩ ũtao w'onthe wa Aithoveli kwa Ndaviti o na kwa Avisalomu.

2 SAMUELI 17

Ũtao wa Aithoveli ũikĩlw'a vinya nĩ Usiai

1Na ĩngĩ Aithoveli amwĩa Avisalomu, Ndeka nĩnyuve yu andũ ngili ĩkũmi na ilĩ, na ngookĩla na kũmũatĩĩa Ndaviti ũtukũ ũũ: 2na ngamũkwata yĩla wĩ na mĩnoo na moko make mate vinya, na ngamũtelemya; na andũ onthe ala me nake makakũka; na ngakũna mũsumbĩ e weka; 3na ngatũnga andũ onthe kwaku: mũndũ ũsu ũla ũũmũmantha ailyĩ ta kethĩwa onthe nĩmasyoka: na ĩndĩ andũ onthe makeethĩwa na mũuo. 4Na kũneena kũu kwamwendeesya Avisalomu mũno, na atumĩa onthe ma Isilaeli.

5Nĩvo ĩndĩ Avisalomu waisye, Yu mwĩtei Usiai Mũaliiki nake, twĩw'e naw'o ũndũ ũkwasya. 6Na yĩla Usiai wokie kwa Avisalomu, Avisalomu aneena nake, akĩmwĩa, Aithoveli nũneenete ũũ na ũũ: nĩtũkwĩka ta ndeto syake? Ethĩwa tĩ ũu, neena. 7Na Usiai amwĩa Avisalomũ, Ũtao ũla Aithoveli wanengane ĩvinda yĩĩ ti mũseo. 8Na Usiai aendeea kwasya, Nĩwĩsĩ ĩthe waku na andũ make, atĩ nĩ ngũmbaũ, na me na woo ililikanonĩ syoo, ta nduva yĩ kĩthekanĩ ĩvenetwe tũswii twayo; na ĩthe waku nĩ mũndũ wa kaũ, na ndeĩtĩkĩla kũkoma vamwe na andũ. 9Sisya, nũvithĩtwe yu ĩimanĩ, kana vandũ vangĩ: na kũkeethĩwa, yĩla amwe moo meamba kũvalũka, o ũla wĩĩw'a ũndũ ũsu akasya, Ve ũaanĩ katĩ wa andũ ala maatĩĩaa Avisalomu. 10O na ũla wĩ na ũkũmbaũ, ũla ngoo yake ĩilyĩ ngoo ya mũnyambũ, akatweka vyũ; nũndũ Isilaeli onthe nĩmesĩ ĩthe waku nĩ ngũmbaũ, na ala me nake me na ũkũmbaũ. 11Ĩndĩ nĩngũtaa atĩ Isilaeli onthe mombanw'e vamwe vala ũĩ, kuma Ndani kũvika Mbeeli-sieva, ta kĩthangathĩ kĩ ũtee wa ũkanga ũndũ wa kwingĩva; naku mwene ũkĩenda kaũnĩ. 12Na ĩndĩ tũkamũwĩla vandũ o va wĩoneka, na tũkamũvalũkĩla o tondũ ĩmwe yĩvalũkaa nthĩ; nake na andũ onthe ala me nake tũtikatialya o na ũmwe. 13Na ũndũ ũngĩ, ethĩwa akalĩka ndũanĩ, nĩvo Isilaeli onthe meete makanda ndũanĩ ĩsu, na tũkamĩkusĩĩsya ũsĩnĩ, mũvaka kũtikoneka vo kavila kamwe kanini. 14Na Avisalomu na andũ onthe ma Isilaeli masya, Ũtao wa Usiai Mũaliiki nĩ mũseo kwĩ ũtao wa Aithoveli. Nũndũ Yeova nũtw'ĩte kwananga ũtao mũseo wa Aithovelĩ, nĩ kana Yeova aete ũthũku ĩũlũ wa Avisalomu.

15Nĩvo ĩndĩ Usiai wameie athembi Nzatoki na Aviathali, Aithoveli amũtaa Avisalomu na atumĩa ma Isilaeli ũna na ũna; nakwa nataa ũna na ũna. 16Yu kwondũ wa ũu tũmana mĩtũkĩ, noitavya Ndaviti, ũkĩmwĩa, Ndũkakome ũtukũ ũũ masyũkonĩ me weũnĩ, ĩndĩ ndũkatĩe kũinga; mũsumbĩ ndakese kũminwa, na andũ onthe ala me nake. 17Na ĩndĩ Yonathani na Aimaasi mekalĩte vakuvĩ na Eni-lokeli; na mũthũkũmi mwĩĩtu, akothaa kũthi na kũmatavya; namo maithi na makĩtavya mũsumbĩ Ndaviti: nũndũ no mũvaka matikoneke makĩlika ndũanĩ. 18Ĩndĩ kĩmwana kyamona, na kyatavya Avisalomu: na me elĩ maenda mĩtũkĩ, na mavika nyũmba ya mũndũ ku Mbaulimu, ũla waĩ na kĩthima nza kwake; na malika nthĩnĩ wakyo. 19Na mũndũ mũka oosa na alan'ya kya kũkunĩka kanyw'a wa kĩthima, na anyaĩĩkya nganũ mbũe ĩũlũ wakyo; na vati ũndũ waamanyĩka. 20Na athũkũmi ma Avisalomu mamũkĩa ũ mũndũ mũka nyũmbanĩ; na makũlya, Aimaasĩ na Yonathani maĩva? Na mũndũ mũka amea, Nĩmaingie kalũsĩ ke manzĩ. Na yĩla mamamanthie na malea kũmona, masyoka Yelusaleme. 21Na kweethĩwa, ĩtina wa mathi, asu mauma kĩthimanĩ, na maenda na matavya mũsumbĩ Ndaviti; na mamwĩa Ndaviti, Ũkĩlai, mũinge manzĩ mĩtũkĩ; nũndũ Aithoveli nũtaanĩte ũu ĩũlũ wenyu. 22Na ĩndĩ Ndaviti ookĩla, na andũ onthe ala maĩ nake, na mainga Yolotani: kĩoko kũikya kũtyatialĩte o na ũmwe wa asu ũtaingĩte Yolotani. 23Na yĩla Aithoveli wonie ũtao wake ndwaaatĩĩwa, atandĩka ĩng'oi yake, na ookĩla, na enũka ndũanĩ yoo, na eeaa maũndũ ma nyũmba yake, na eesũsya mwene; na akw'a, na athikwa ngunganĩ ya ĩthe wake vala vathikawa akw'ũ.

Ndaviti e Maanaimu

24Na ĩndĩ Ndaviti avika Maanaimu. Na Avisalomu ainga Yolotani, we na andũ onthe ma Isilaeli vamwe nake. 25Na Avisalomu aia Amasa ethĩwe mũnene wa ĩ nguthu vandũ va Yoavu. Na ĩndĩ Amasa aĩ mwana wa mũndũ, ũla wetawa syĩtwa yake Ithala Mũisilaeli, ũla

walikile kwa Avikaili mwĩĩtu wa Naasu, mwĩĩtu-a-inyia wa Nzeluia, inyia wa Yoavu. 26Na Isilaeli na Avisalomu mamba maeema moo nthĩ ya Ngileati.
27Na kweethĩwa, yĩla Ndaviti wavikie Maanaimu, Sovi mwana wa Naasu wa Lava wa ana ma Amimoni, na Makili mwana wa Amieli wa Londevali, na Mbalisilai Mũngileati wa Lokelimu, 28maete mokomo, na masaani manene, na mĩio ya yũmba, na nganũ, na mbaale, na mũtu, na lĩu wa mbaa ngetha mũkaange, na mbooso, na ndengũ, na isyo ngaange, 29na ũkĩ wa nzũkĩ, na mauta, na malondu, na ngũmbwa sya matulu ma ĩia ya ng'ombe, kwondũ wa Ndaviti, na kwondũ wa andũ ala maĩ nake, maye: nũndũ maasya, Andũ me na nzaa, na mĩnoo, na waũni, ku weũnĩ.

2 SAMUELI 18

Kĩkw'ũ kya Avisalomu

1Na Ndaviti atala andũ ala maĩ nake, na amaiĩa makavuteni ma ngili ngili na makavuteni ma maana.
2Na Ndaviti atilangan'ya andũ mathi me nguthu itatũ, kĩlungu kĩmwe kw'okonĩ kwa Yoavu, na kĩlungu kĩngĩ kw'okonĩ kwa Avisai mwana wa Nzeluia, mwana-a-ĩthe wa Yoavu, na kĩlungu kĩngĩ kw'okonĩ kwa Itai Mũngiti. Na mũsumbĩ amea andũ, Nditĩa kũthi nenyu nyie mwene. 3Ĩndĩ andũ masya, Ndũkathi: nũndũ ethĩwa tũkakĩa, matikatũsũanĩa; o na ethĩwa nyunzu yaitũ ĩkakw'a, matikatũsũanĩa: ĩndĩ we wĩ vata ta ngili ĩkũmi maitũ; kwondũ wa ũu nĩ kavaa wĩthĩwe wĩyũmbanĩtye kũtũtethasya wĩ ndũanĩ. 4Na mũsumbĩ amea, O ũndũ mwĩona wĩ ũseo mbee now'o nĩĩka. Na mũsumbĩ aũngama ũtee wa mbingĩlo, na andũ onthe maumaala maana na maana na ngili na ngili. 5Na mũsumbĩ eeaĩa Yoavu na Avisai na Itai, akĩmea, Mũsũvĩei ũ mwanake, o Avisalomu, kwondũ wakwa. Na andũ onthe meew'a yĩla mũsumbĩ weaĩe makavuteni onthe ũndũ wa Avisalomu.
6Na ĩndĩ andũ maumaala maenda kĩthekanĩ mokite na Isilaeli: na kaũ waĩ mũtitũnĩ wa Evalaimu. 7Na andũ ma Isilaeli makũnĩwa kw'o nĩ athũkũmi ma Ndaviti, na kwaĩ ũai mũnene kw'o mũthenya ũsu wa andũ ngili mĩongo ĩlĩ. 8Nũndũ kaũ nĩwanyaĩĩkĩe ku ĩũlũ wa nthĩ yonthe; na mũtitũ wamina andũ aingĩ kwĩ ala maminiwe na ũvyũ.
9Na Avisalomu esa kũkomana na athũkũmi ma Ndaviti. Na Avisalomu aendete akuĩtwe nĩ nyũmbũ yake, na nyũmbũ yavĩtĩla ungu wa mbonge nthungu sya mũtĩ wa mwaloni mũnene, na mũtwe wake wakwatwa nĩ mwaloni, na ookĩlw'a ĩũlũ wa nthĩ; na nyũmbũ ĩla yaĩ ungu wake yathi. 10Na mũndũ ũmwe oona ũu, na atavya Yoavu, na amwĩa, Sisya, nĩnonie Avisalomu aniinĩte mwaloninĩ. 11Na Yoavu atavya mũndũ ũla wamũtavisye, Na, sisya, nĩwonie ũu, na nĩkĩ ũtanamũkũnĩa vau akavalũka nthĩ? Nakwa nĩthĩwa nakũnenga ilungu ĩkũmĩ sya vetha, na mũsivi. 12Na ũ mũndũ amwĩa Yoavu, O na ethĩwa ngoona ĩlungu ngili sya vetha kw'okonĩ, ndyĩtĩkĩla kũmũtambũũkĩa mwana wa mũsumbĩ kw'oko kwakwa: nũndũ mũsumbĩ eaĩe we na Avisai na Itai tũkĩw'a, akĩmwĩa, Ĩsũvĩei mũndũ o na wĩva ndakakiite ũ mwanake Avisalomu. 13Keka ũu, kethĩwa nĩkie ũndũ ũte wa w'o ĩũlũ wa thayũ wake (na vati ũvoo ũvithĩtwe mũsumbĩ), we mwene wĩthĩwa ũngalyũkĩle. 14Nĩvo ĩndĩ Yoavu waisye, Nditonya kwĩkalanga naku ta ũu. Nake oosa tũtumo tũtatũ na kw'oko kwake, na atũtonyethya ngoonĩ ya Avisalomu mũkuthũ, e o thayũ vu mwaloninĩ. 15Na anake ĩkũmi ala makuaa mĩio ya kaũ ya Yoavu mamwĩlingĩla na mamũkũna Avisalomu, mamũaa.
16Na Yoavu avuva soo, na andũ masyoka maeka kũatĩĩa Isilaeli; nũndũ Yoavu nĩwasiiĩe andũ. 17Na moosa Avisalomu na mamwĩkya yĩla ĩimanĩ ĩnene yaĩ mũtitũnĩ, na mamũmbĩĩa kĩvumbu kĩnene kya mavia: na Isilaeli onthe makĩĩa kĩla ũmwe ĩeemanĩ yake. 18Na Avisalomu yĩla waĩ thayũ aĩ anosa na kwĩũngamĩsya kĩtuĩ, kĩla kĩ mwandanĩ wa mũsumbĩ; nũndũ aisye, Ndi na mwana wa kwĩkalya syĩtwa yakwa yĩlilikenwe: na eeta kĩtuĩ na syĩtwa yake mwene; na nĩkĩtawa ũlilikan'yo wa Avisalomu, kũvika ũmũnthĩ.
19Na ĩndĩ Aimaasi mwana wa Nzatoki asya, Eka nzembe yu, na kũmũtwaĩa mũsumbĩ ũvoo, ũndũ Yeova ũmũĩvanĩsye kwa amaitha make. 20Na Yoavu amwĩa, Ndwĩĩthĩwa mũtwai wa ũvoo ũmũnthĩ, ĩndĩ ũkatwaa ũvoo mũthenya ũngĩ; ĩndĩ ũmũnthĩ ndwĩtwaa ũvoo, nĩkwĩthĩwa mwana wa mũsumbĩ nĩ mũkw'ũ. 21Na ĩndĩ Yoavu amwĩa ũla Mũkusi, Enda, ũmũtavye mũsumbĩ ũndũ wonie. Na Mũkusi eekunamĩsya Yoavu, na asemba. 22Nĩvo ĩndĩ Aimaasi mwana wa Nzatoki wamwĩie Yoavu ĩngĩ, Ĩndĩ nĩkwĩkĩke o ũndũ kwĩĩkĩka, nĩngũkwĩsũva, o nakwa ndeka nzembe ĩtina wa Mũkusi. Na Yoavu akũlya, Nũndũ wa kĩ ũkwenda kũsemba, mwana wakwa, nũndũ ndũkethĩwa na ĩtuvi kwondũ wa ũvoo? 23Ĩndĩ nĩkwĩkĩke o ũndũ kwĩĩkĩka, ngasemba, asya ũu. Na amwĩa, Semba. Na ĩndĩ Aimaasi asemba na nzĩa ya Ũiĩnĩ, na amũkĩlya ũla Mũkusi maũũ.
24Na Ndaviti ekalĩte katĩ wa mbingĩlo ilĩ: na mũsyaiĩsya ambata kyalanĩ kĩ mbingĩlonĩ kũvika ũvainĩ, na aũngalalya metho make, na aketeea, na, sisya, mũndũ asembete e weka. 25Na ũla mũsyaiĩsya ookĩlya wasya, na atavya mũsumbĩ. Na mũsumbĩ asya, Ethĩwa e weka, ve ũvoo kanyw'anĩ wake. Na ooka asembete mũno, na athengeea. 26Na ũ mũsyaiĩsya oona mũndũ ũngĩ asembete; na ũ mũsyaiĩsya aniĩsya mũsũvĩi wa mũomo, na amwĩa, Sisya, mũndũ ũngĩ asembete e weka. Na mũsumbĩ asya, O nake mũetete ũvoo. 27Na mũsyaiĩsya asya, Nĩngwasya kũsemba kwa ũla wĩ mbee kũilyĩ kũsemba kwa Aimaasi mwana wa Nzatoki. Na mũsumbĩ asya, Nĩ mũndũ mũseo na nĩwũkĩte na ũvoo mũseo.
28Na Aimaasi aniĩsya, na atavya mũsumbĩ, Nĩ mũuo. Na eekunamya mbee wa mũsumbĩ ũthyũ wake welekele nthĩ, na asya, Nataĩwe Yeova Ngai waku ũla ũnenganĩte andũ ala mamũkĩlĩlye mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ moko moo. 29Na mũsumbĩ akũlya, Mwanake Avisalomu no mũseo? Na Aimaasi asũngĩa,

Yila Yoavu watũmie mũthũkũmi wa mũsumbĩ, o nyie mũthũkũmi waku, nonie kĩtuu kĩnene, ĩndĩ ndinamanya nĩ kya kĩ. 30Na mũsumbĩ amwĩa, Vĩta, noiũngama vaa. Na avĩta, na aũngama.
31Na, sisya, ũla Mũkusi ooka; na Mũkusi asya, Nĩ na ũvoo kwondũ wa mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ; nũndũ Yeova nũkũĩvanĩsye ũmũnthĩ kwa onthe ala makũkĩlĩle. 32Na mũsumbĩ akũlya Mũkusi, Mwanake Avisalomu no mũseo? Na Mũkusi asũngĩa, Amaitha ma mwĩaĩĩ wakwa, na onthe ala makũkĩlĩlaa makwĩke naĩ, nĩmethĩwe ta mwanake ũsu. 33Na mũsumbĩ atelema mũno, na ambata kasũmbanĩ ke mbingĩlonĩ ĩũlũ, na aĩa: na aendete, aasya atĩĩ, We mwana wakwa Avisalomu, mwana wakwa, mwana wakwa Avisalomu! Nenda kethĩwa ninyie ngwie vandũ vaku, we Avisalomu, mwana wakwa, mwana wakwa!

2 SAMUELI 19

1Na Yoavu atavw'a, sisya, mũsumbĩ nũnũkũĩa na kũmũmetea Avisalomu. 2Na ũkĩlyo mũthenya ũsu nĩwaalyũlilwe wĩthĩwe kũmeta kwa andũ onthe: nũndũ andũ meewie kũkyaw'a mũthenya ũsu, Mũsumbĩ nũnũkwĩw'a woo ũndũ wa mwana wake. 3Na andũ maenda ndũanĩ na kĩmbithĩ mũthenya ũsu, o tondũ andũ ala masonokaa maendaa na kĩmbithĩ yĩla makĩa kuma kaũnĩ. 4Na mũsumbĩ avw'ĩka ũthyũ wake, na mũsumbĩ aĩa na wasya mũnene, We mwana wakwa Avisalomu, we Avisalomu, mwana wakwa, mwana wakwa! 5Na Yoavu alika nyũmbanĩ vala ve mũsumbĩ, na amwĩa, Ũmũnthĩ nũsonokethetye mothyũ ma athũkũmi maku onthe, ala ũmũnthĩ matangĩĩe thayũ waku, na mathayũ ma ana maku na eĩtu maku, na mathayũ ma iveti syaku, na mathayũ ma aka maku ngombo; 6ũndũ ũmendaa ala makũmenaa, na kũmenaa ala makwendaa. Nũndũ ũmũnthĩ nĩwonanĩtye, kana anene me mbee ũsumbĩnĩ na athũkũmi ti kĩndũ kwaku: nũndũ ũmũnthĩ nĩngwona, kethĩwa Avisalomu ekalile thayũ, na ithyonthe tũkĩkw'a ũmũnthĩ, ũu wĩthĩwa ũkwendeesye mũno ĩndĩ. 7Yu kwondũ wa ũu ũkĩla umaale, noineena na athũkũmi maku na ndeto sya ũkiakisyo nũndũ nĩngwĩvĩta na Yeova, ethĩwa ndwĩumaala, kũtikekala mũndũ naku ũtukũ ũũ: na ũu ũkeethĩwa ũthũku kwaku kwĩ ũthũku w'onthe ũla wakũkwatie kuma wana waku kũvika yu. 8Na ĩndĩ mũsumbĩ ookĩla, na ekala nthĩ mbingĩlonĩ. Na matavya andũ onthe, makĩmea, Sisya, mũsumbĩ nĩwĩkalĩte nthĩ mbingĩlonĩ: na andũ onthe mooka vala ve mũsumbĩ. Na ĩndĩ Isilaeli maĩ manakĩĩa kĩla mũndũ ĩeemanĩ yake.

Ndaviti aisyoka Yelusaleme

9Na andũ onthe nĩmatetanasya mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli, makyasya, Mũsumbĩ nĩwatũvonokisye kuma mokonĩ ma amaitha maitũ, na atũtangĩĩa kuma mokonĩ ma Avilisiti; na yu nũkĩĩte Avisalomu akauma ĩ nthĩ. 10Na Avisalomu ũla twamwĩtĩkĩsye mauta atũsumbĩke, nũkw'ĩĩe kaũnĩ. Kwondũ wa ũu ĩndĩ nĩkĩ mũtiũneena ndeto o na ĩmwe ũndũ wa kũtũnga mũsumbĩ?
11Na mũsumbĩ Ndaviti atũmana kwa athembi Nzatoki na Aviathali, akĩmea, Neenai na atumĩa ma Yuta, mũkĩmea, Inyw'ĩ mwĩ ma ĩtina ma kũtũnga mũsumbĩ nyũmbanĩ yake nĩkĩ? Nũndũ kũneena kwa Isilaeli onthe nĩkũvikĩte kwa mũsumbĩ, kũmũete nyũmbanĩ kwake. 12Inyw'ĩ mwĩ ana-a-asa makwa, mwĩ ĩvĩndĩ yakwa na mwĩĩ wakwa: nũndũ wa kĩ ĩndĩ inyw'ĩ mwĩ ma ĩtina ma kũtũnga mũsumbĩ? 13Na mũkũlyei Amasa, Ndwĩ ĩvĩndĩ yakwa na mwĩĩ wakwa? Ngai nambĩke ũu, o na mbee, ethĩwa ndwĩĩthĩwa kavuteni wa nguthu mbee wakwa mavinda onthe vandũ va Yoavu. 14Na athyũũa ngoo sya andũ onthe ma Yuta, o ta ngoo ya mũndũ ũmwe; na ĩndĩ matũmana kwa mũsumbĩ, makĩmwĩa, Syoka we, na athũkũmi maku onthe. 15Na ĩndĩ mũsumbĩ asyoka, na avika Yolotani. Na Yuta mooka Ngilikali, nĩ kana maende kũmũthaũa mũsumbĩ, maingye mũsumbĩ Yolotani.
16Na Simei mwana wa Ngela, Mũmbenyamini, ũla waĩ wa ndũa ya Mbaulimu, eekalaata na atheea na andũ ma Yuta amũthaũe mũsumbĩ Ndaviti. 17Na kwaĩ andũ ngili ma Mbenyamini vamwe nake, na Nziva mũthũkũmi wa nyũmba ya Saulo, na ana make ĩkũmi na atano, na athũkũmi make mĩongo ĩlĩ vamwe nake; na mainga Yolotani mũsumbĩ ene. 18Na kwainga ĩtalũ ĩlatye andũ ma nyũmba ya mũsumbĩ, na kwĩka o ũndũ wonaa wĩ ũseo. Na Simei mwana wa Ngela avalũka nthĩ mbee wa mũsumbĩ, yĩla waingaa Yolotani. 19Na amwĩa mũsumbĩ, Mwĩaĩi wakwa ndakandalĩle ũthũku, o na ndũkalilikane ũndũ mũthũkũmi waku wekie na ngũlũ mũthenya ũla mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ waumie Yelusaleme, atĩ mũsumbĩ aie ũndũ ũsu ngoonĩ yake. 20Nũndũ mũthũkũmi waku nĩwĩsĩ nĩnĩvĩtĩtye: kwondũ wa ũu, sisya, nĩnooka ũmũnthĩ na nĩ wa mbee wa nyũmba yonthe ya Yosevu wa kũtheea kũkomana na mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ.
21Ĩndĩ Avisai mwana wa Nzeluia asũngĩa na akũlya, Simei ndeũawa ũndũ wa ũndũ ũsu, nĩkwĩthĩwa nĩwaumangie mwĩtĩkĩw'a mauta wa Yeova? 22Na Ndaviti akũlya, Nyie nĩ ũndũ mwaũ nenyu, inyw'ĩ ana ma Nzeluia, nĩ kana mwĩthĩwe nthũ syakwa ũmũnthĩ? Mũndũ o na wĩva akoawa ũmũnthĩ nthĩnĩ wa Isilaeli? Nũndũ ndyĩsĩ nĩ mũsumbĩ wa Isilaeli ũmũnthĩ? 23Na mũsumbĩ amwĩa Simei, Ndũkakw'a. Na mũsumbĩ amwĩavĩa.
24Na Mevivosethi mwana wa Saulo atheea kũkomana na mũsumbĩ; na ndaathambya maũũ make, kana kũtila kĩng'ew'a kyake, kana kũthambya ngũa syake, kuma mũthenya ũla mũsumbĩ waendie kũvika mũthenya ũla wenũkie na mũuo. 25Na kweethĩwa, yĩla wavikie Yelusaleme akomane na mũsumbĩ, mũsumbĩ amũkũlya, Nũndũ wa kĩ ndwaaenda nakwa, Mevivosethi? 26Na asũngĩa, Mwĩaĩi wakwa, we mũsumbĩ, mũthũkũmĩ wakwa nĩwangengie: nũndũ mũthũkũmi waku aisye, Ngeetandĩkĩthĩsya ĩng'oi, nĩ kana nĩkuwe nĩyo, na kũthi na mũsumbĩ; nĩkwĩthĩwa mũthũkũmi waku nĩwaie maũũ. 27Nake nũsukĩte mũthũkũmi waku kwa mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ; ĩndĩ

mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ ailyĩ ta mũlaĩka wa Ngai: kwondũ wa ũu ĩka ũndũ wĩona wĩ ũseo. 28Nũndũ nyũmba yonthe ya ĩthe wakwa yaĩ o ta andũ akw'ũ kwa mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ; ĩndĩ nĩwaiie mũthũkũmi waku katĩ wa ala maĩsaa mesanĩ yaku mwene. Kwondũ wa ũu yu nĩ na waĩlo mwaũ wa kũmwĩkaĩla mũsumbĩ ĩngĩ? 29Na mũsumbĩ amũkũlya, Nĩkĩ ũendeee na kũneena maũndũ maku? Nĩngwasya, We na Nziva atũanai nthĩ. 30Na Mevivosethi amwĩa mũsumbĩ, Ĩĩ, nĩose yonthe, nũndũ mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ nĩ mũku na mũuo nyũmbanĩ yake mwene.

31Na Mbalisilai Mũngileati atheea kuma Lokelimu; na ainga Yolotani vamwe na mũsumbĩ, amũtongoesye ainge Yolotani. 32Na Mbalisilai aĩ mũndũ mũtumĩu mũno, o wa myaka mĩongo nyanya: na nĩwanengae mũsumbĩ kya ũya yĩla waĩ Maanaimu; nũndũ aĩ mũndũ wĩ nguma mũno. 33Na mũsumbĩ amwĩa Mbalisilai, Ingan'ya nakwa, na ngakũnengae lĩu wĩ nakwa Yelusaleme. 34Na Mbalisilai amũkũlya mũsumbĩ, Mĩthenya ya myaka ya thayũ wakwa nĩ yĩana, nĩ kana nambate na mũsumbĩ Yelusaleme? 35Ũmũnthĩ nĩ wa myaka mĩongo nyanya: nĩndonya kũvathũkan'ya katĩ wa ũseo na ũthũku? Mũthũkũmi waku nũtonya kũsama kĩla nĩĩsaa kana kĩla nĩnyusaa? Nĩndonya kwĩw'a yu wasya wa aũme makina na aka makina? Nũndũ wa kĩ ĩndĩ mũthũkũmi waku waĩle kwĩthĩwa mũio kwa mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ? 36Mũthũkũmi waku endaa o kũinga Yolotani vamwe na mũsumbĩ: na nũndũ wa kĩ mũsumbĩ wĩenda kũndĩva na ũĩvo wĩana ũu? 37Nĩngũkwĩsũva, mũthũkũmi waku naalũke, nĩ kana ngakw'ĩe ndũanĩ yaitũ ene, vakuvĩ na mbũa ya nau na mwaitũ. Ĩndĩ sisya, mũthũkũmi waku Kimiamu; nainge na mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ; na ũmwĩke o ũndũ wĩona wĩ ũseo. 38Na mũsumbĩ asũngĩa, Kimiamu akainga vamwe nakwa, na ngamwĩka ũndũ wĩona wĩ ũseo: na o ũla wĩenda kwakwa, now'o ngakwĩka. 39Na andũ onthe mainga Yolotani, na mũsumbĩ ainga: na mũsumbĩ amũmumunya Mbalisilai, na amũathima; na asyoka kwake mwene.

40Na ĩndĩ mũsumbĩ ainganĩsya Ngilikali, na Kimiamu aingan'ya nake: na andũ onthe ma Yuta, o na nyunzu ya andũ ma Isilaeli, mamũingya mũsumbĩ. 41Na, sisya, andũ onthe ma Isilaeli mamũkĩa mũsumbĩ, na mamwĩa mũsumbĩ, Nĩkĩ ana-a-ĩthe maitũ andũ ma Yuta makũyie na kũingya mũsumbĩ na andũ ma nyũmba yake, o na andũ onthe ma Ndaviti vamwe nake Yolotani? 42Na andũ onthe ma Yuta masũngĩa andũ ma Isilaeli, Nĩkwĩthĩwa mũsumbĩ nĩ wa mũvĩa witũ ũla wa vakuvĩ: mũthatĩtwe nĩ ũndũ ũũ nĩkĩ? Nongĩ nĩtũĩte kya kĩla mũsumbĩ ũthooete? Kana nũtũnengete mũthĩnzĩo o na wĩva? 43Na andũ ma Isilaeli masũngĩa andũ ma Yuta, na masya, Twĩ na ianda ĩkũmi nthĩnĩ wa mũsumbĩ, o na twĩ na kĩanda nthĩnĩ wa Ndaviti kwĩ inyw'ĩ: nũndũ wa kĩ ĩndĩ mũnatũvũthisye, ũndũ mũtaneamba kũtũkũlya ũtao witũ ũndũ wa kũtũnga mũsumbĩ waitũ? Na ndeto sya andũ ma Yuta syaĩ mbai kwĩ ndeto sya andũ ma Isilaeli.

2 SAMUELI 20

Sieva ayũkĩlĩlya Ndaviti kw'oko

1Na kweethĩwa kwaĩ mũndũ mwathe kw'o, ũla wetawa syĩtwa yake Sieva, mwana wa Mbikili, Mũmbenyamini: na avuva soo, na asya, Tũti na kĩanda nthĩnĩ wa Ndaviti, o na tũti na ũtiĩwa mwananĩ wa Yese: kĩla mũndũ aende maeemanĩ make, inyw'ĩ Isilaeli. 2Kwondũ wa ũu andũ onthe ma Isilaeli mambata maeka kũatĩĩa Ndaviti, na maatĩĩa Sieva mwana wa Mbikili, ĩndĩ andũ ma Yuta malũman'ya na mũsumbĩ woo, kuma Yolotani kũvika Yelusaleme.

3Na Ndaviti avika nyũmbanĩ yake Yelusaleme; na mũsumbĩ oosa ala aka make ĩkũmi ngombo, ala watiie masũvĩae nyũmba, na amekĩa ũsũvĩonĩ na amanenga lĩu ũmeanĩe, ĩndĩ ndaalika kwoo. Na ĩndĩ mavingĩwa kũvika mũthenya wa kũkw'a kwoo, makĩkala ta aka ndiwa.

4Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wamwĩie Amasa, Mbũmbanĩsya andũ ma Yuta mĩthenya ĩtatũ ĩtanathela, naku wĩĩthĩwa vaa. 5Na ĩndĩ Amasa athi amomban'ye andũ ma Yuta vamwe; ĩndĩ ekalanga avĩtũkĩthya ĩvinda yĩla watw'ĩwe. 6Na Ndaviti amwĩa Avisai, Yu Sieva mwana wa Mbikili akatwĩka ũthũku kwĩ ũla Avisalomu ũneekĩte: osa athũkũmi ma mwĩaĩi waku, noimũatĩĩa, ndakese kwĩseũvĩsya ndũa mbiie, na kwĩvonokesya vala tũtatonya kũmwona. 7Na andũ ma Yoavu, na Akelethi, na Avelethi, na ngũmbaũ syonthe maumaala mamũatĩĩe; na mauma Yelusaleme, maatĩĩe Sieva mwana wa Mbikili. 8Na yĩla maĩ ĩvianĩ ĩnene yĩ Ngiveoni, Amasa ooka amathaũe. Na Yoavu eevotoete ngũa yake ya kaũ ĩla wekĩĩte, na yaĩ na mũsivi wĩ ũvyũ ũlũmĩtw'e kĩnyunyunĩ kyake wĩ ndoonĩ yaw'o; na akyumaala wasomoka wavalũka. 9Na Yoavu akũlya Amasa, Wĩ mũseo, mwana-a-ia? Na Yoavu akwata Amasa kĩng'ew'a na kw'oko kwake kwa aũme amũmumunye. 10Ĩndĩ Amasa ndaasũva ũvyũ ũla waĩ kw'okonĩ kwa Yoavu: na ĩndĩ amũtonya naw'o ĩvu, na maa make metĩka nthĩ, na ndaamũtonya ĩngĩ; na akw'a. Na Yoavu na Avisai mwana-a-inyia mamũatĩĩa Sieva mwana wa Mbikili. 11Na kwaũngama vakuvĩ nake mwanake ũmwe wa Yoavu, na asya, Ũla ũmwendaa Yoavu, na ũla wĩ ngalĩ ya Ndaviti, namũatĩĩe Yoavu. 12Na Amasa ailitaa nthakamenĩ yake lelũnĩ katĩ. Na yĩla ũ mũndũ wonie andũ onthe nĩmaũngama, amũveta Amasa lelũnĩ amũtwaa kĩthekanĩ, na amũvw'ĩka ngũa, yĩla wonie kĩla mũndũ ũla wavĩtaa akĩũngama. 13Yĩla waumiw'e lelũnĩ, andũ onthe maendeea makĩmũatĩĩa Yoavu, maatĩĩe Sieva mwana wa Mbikili.

14Na avĩtĩla mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli kũvika Aveli, na Mbethi-maaka, na Ambeli onthe: na moombanw'a vamwe, o nao mamũatĩĩa. 15Na mavika na mamũthyũlũlũka mamũtw'ĩkanĩsya ku Aveli ya Mbethi-maaka, na mamyũmbĩĩa ĩ ndũa kĩvumbu, na kyaaĩĩa ũvai mũlũmu; na andũ onthe ala maĩ na Yoavu makũnanga ũvai, mavalũkye. 16Nĩvo ĩndĩ mũndũ mũka wĩ kĩlĩko waĩ ndũanĩ anĩĩsya, Ĩw'ai, ĩw'ai;

nĩngũmwĩsũva, tavyai Yoavu, ũka vaa vakuvĩ, nĩneene naku. 17Na athengeea vala ũĩ; na ũla mũndũ mũka amũkũlya, Nue Yoavu? Na asũngĩa, Ninyie. Na ĩndĩ amwĩa, Ĩw'a ndeto sya mũthũkũmi waku, mwĩĩtu. Nake asũngĩa, Nĩngwĩw'a. 18Na ĩndĩ aneena, akyasya, Tene makothaa kũneena, makyasya, Maikatĩe kũkũlya ũtao ku Aveli: na ĩndĩ ũvoo ũithela. 19Nyie nĩ wa ala ma Isilaeli ma mũuo na kĩthito: we nũkũmantha kwananga ndũa na nyinyia nthĩnĩ wa Isilaeli: wĩenda kũmina ũtiĩwa wa Yeova nĩkĩ? 20Na Yoavu asũngĩa asya, Nĩkwĩthĩwe kũasa, nĩkwĩthĩwe kũasa nakwa, nĩmine kana kwananga. 21Ũvoo ndũilyĩ ũu: ĩndĩ mũndũ wa nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, syĩtwa yake eetawa Sieva mwana wa Mbikili, nũmũkĩlĩlye mũsumbĩ kw'oko kwake, o Ndaviti; mũnengane e weka, nakwa nĩngũkĩla na kũtia ndũa. Na ũla mũndũ mũka amwĩa Yoavu, Sisya, mũtwe wake nũkwĩkĩlw'a ũvainĩ kũla ũĩ. 22Na ĩndĩ mũndũ mũka aenda kwa andũ onthe na ũĩ wake. Na matila mũtwe wa Sieva mwana wa Mbikili, na mamwĩkĩsya Yoavu. Na avuva soo, na manyaĩĩka mauma ndũanĩ, mathi kĩla mũndũ ĩeemanĩ yake. Na Yoavu asyoka Yelusaleme kwa mũsumbĩ.

Anene ma Ndaviti ũsumbĩnĩ wake

(2 SAMUELI 8.15–18;1 MAVINDA 18.14–17)

23Na ĩndĩ Yoavu aĩ mũnene wa ngũthu yonthe ya Isilaeli; na Mbenaia mwana wa Yeoiata aĩ mũnene wa Akelethi na Avelethi; 24na Atolamu aĩ mũnene wa andũ ala matethethaw'a wĩa wa vinya; na Yeosavati mwana wa Ailuti aĩ mũandĩki wa maũndũ; 25na Sieva aĩ mũandĩki; na Nzatoki na Aviathali maĩ athembi; 26na Ila Mũyaili nake aĩ mũnene mbee ũsumbĩnĩ kwa Ndaviti.

2 SAMUELI 21

Ũĩvanĩsyo wa Angiveoni

1Na mĩthenya ya Ndaviti kwaĩ yũa mwaka na mwaka, myaka ĩtatũ; na Ndaviti amantha ũthyũ wa Yeova. Na Yeova asya, Nĩ ũndũ wa Saulo, na ũndũ wa nyũmba yake yĩ nthakame, nĩkwĩthĩwa nĩwoaie Angiveoni. 2Na mũsumbĩ ameta Angiveoni, na amea (Angiveoni ĩndĩ matyaĩ ma ana ma Isilaeli, ĩndĩ maĩ ma ũtialo wa Aamoli; na ana ma Isilaeli maĩ mameavie; na Saulo amantha kũmoaa nũndũ wa kĩwĩu kyake kwondũ wa ana ma Isilaeli na Yuta); 3na Ndaviti akũlya Angiveoni, Nĩmwĩka ata? Na ngeew'anĩthya na kyaũ, nĩ kana mũathime ũtiĩwa wa Yeova? 4Na Angiveoni mamwĩa, Ti ũvoo wa vetha na thaavu katĩ waitũ na Saulo, kana nyũmba yake; o na ti ũndũ witũ kũaa mũndũ o na wĩva nthĩnĩ wa Isilaeli. Nake asya, O ũndũ mwĩneena now'o ngamwĩka. 5Na mamwĩa mũsumbĩ, Mũndũ ũla watũminaa, na ũla watũsamĩaa, twanangwe tũtikekale mĩvakanĩ o na yĩva ya Isilaeli, 6aũme mũonza ananĩ make nĩmanenganwe kwitũ, na tũkamũsũĩsya Yeova ku Ngivea ya Saulo, mũnyuve wa Yeova. Na mũsumbĩ asya, Ngamanengane.

7Ĩndĩ mũsumbĩ atĩa Mevivosethi, mwana wa Yonathani mwana wa Saulo, nũndũ wa wĩvĩto wa Yeova ũla waĩ katĩ woo, katĩ wa Ndaviti na Yonathani mwana wa Saulo. 8Ĩndĩ mũsumbĩ oosa ana elĩ ma Lisiva mwĩĩtu wa Aia, ala wamũsyaĩe Saulo, nao nĩ Alimoni na Mevivosethi; na ana atano ma Mikali mwĩĩtu wa Saulo, ala wamũsyaĩe Atilieli mwana wa Mbalisilai Mũmeolathi: 9na amanengane mokonĩ ma Angiveoni, na mamasũsya kĩĩmanĩ Yeova ene, na asu onthe mũonza mavalũka vamwe. Na mooawa mĩthenya ya ngetha, o mĩthenyanĩ ya mbee, wambĩlĩlyonĩ wa kũketha mbaale.

10Na Livisa mwĩĩtu wa Aia oosa ngũa sya makunia, na eeyalanĩlya ĩũlũ wa ĩvia, kuma wambĩlĩlyo wa ngetha kũvika yĩla mbua yasyuĩe kuma ĩtunĩ; na ndaaeka nyũnyi sya yayaya sivuĩle mũthenya, kana nyamũ sya kĩtheka ũtukũ. 11Na Ndaviti atavw'a ũndũ Lisiva mwĩĩtu wa Aia, mũka ngombo wa Saulo, wĩkĩte.

12Na Ndaviti athi na oosa mavĩndĩ ma Saulo na mavĩndĩ ma Yonathani mwana wake kuma kwa andũ ma Yavesi-ngileati ala mamoyĩe nzĩanĩ nene ya Mbethi-sani, vala Avilisiti maisũisye mũthenya ũla Avilisiti mamũaĩe Saulo ku Ngilivoa; 13na aete kuma kw'o mavindĩ ma Saulo na mavĩndĩ ma Yonathani mwana wake: na moomban'ya mavĩndĩ ma ala masũiw'e. 14Na mathika mavĩndĩ ma Saulo na Yonathani mwana wake nthĩ ya Mbenyamini ku Nzeela, ngunganĩ ya Kisu ĩthe wake vala vathikawa akw'ũ: na meeka w'onthe ũla mũsumbĩ weaie. Na ĩtina wa ũu Ngai nĩwesũvĩkie ũndũ wa ĩ nthĩ.

Avisai aivonokya Ndaviti kuma kwa ĩmũndũ

15Na Avilisiti maĩ na kaũ ĩngĩ na Isilaeli; na Ndaviti atheea, e na athũkũmi make, na okita na Avilisiti. Na Ndaviti anyala; 16na Isivi-mbenovu ũla waĩ wa ana ma yĩla ĩmũndũ, yĩla ũito wa ĩtumo yayo waĩ sekeli maana atatũ sya ũthuku kwa kũthima, eevotoete ũvyũ mweũ, asũanĩa kũaa Ndaviti. 17Ĩndĩ Avisai mwana wa Nzeluia amũtethya, na amũkũna Mũvilisiti, na amũaa. Nĩvo ĩndĩ andũ ma Ndaviti mamwĩavĩe, makyasya, Ndũkaambĩla kumaala ũende naitũ kaũnĩ, ndũkese kũvosya taa wa Isilaeli.

Ana ma yĩla ĩmũndũ makyũawa nĩ andũ ma Ndaviti

(1 MAVINDA 20.4–8)

18Na kweethĩwa ĩtina wa ũu, kwaĩ kaũ ĩngĩ na Avilisiti ku Ngovu: na ĩndĩ Sivekai Mũusathi amũaa Savu, ũla waĩ wa ana ma yĩla ĩmũndũ. 19Na kwaĩ kaũ ĩngĩ na Avilisiti Ngovu; na Elianani mwana wa Yaale-olekimu Mũmbethileemu amũaa Ngoliathu Mũngiti ũla mũti wa ĩtumo yake wailyĩ ta mũamba wa mũtumi wa ngũa. 20Na kwaĩ kaũ ĩngĩ Ngathi, vala vaĩ mũndũ mũasa mũno, ũla waĩ na syaa thanthatũ kĩla, kw'oko, na syaa thanthatũ kĩla kũũ, ũtalo waĩ mĩongo ĩlĩ na inya; nake asyaiwe nĩ yĩla ĩmũndũ. 21Na yĩla wavũthisye Isilaeli, Yonathani mwana wa Simei, mwana-a-inyia wa Ndaviti, amũaa. 22Asu me ana masyaĩwe nĩ yĩla ĩmũndũ ku Ngathi; na mavalũkw'a nĩ kw'oko kwa Ndaviti na moko ma athũkũmi make.

2 SAMUELI 22

Wathi wa Ndaviti wa ũkĩlyo

(SAVULI 18.1–50)

1Na Ndaviti aneena na Yeova ndeto sya wathi ũũ mũthenya ũla Yeova wamũvonokisye kuma mokonĩ ma amaitha make onthe, na kw'okonĩ kwa Saulo: 2na asya,

Yeova nĩ ĩvia yakwa, na ngome yakwa, na mũvonokya wakwa, o wakwa;

3Ngaĩ, nĩ ĩvia yakwa, ngeevitha nthĩnĩ wake;

Ngao yakwa, na ũvya wa ũtangĩĩo wakwa, mwako wakwa mũtũlu mũno wa mũnyoolo, na wĩvitho wakwa;

Mũtangĩĩi wakwa, nũndangĩĩaa vala ve ũng'endu.

4Ngeekaĩla Yeova, ũla waĩle kũtaĩwa:

Na ĩndĩ ngatangĩĩwa kuma kwa amaitha makwa.

5Nũndũ itulumo sya kĩw'ũ nĩsyanthyũlũlũkile;

Wingĩ wa maũndũ mate kĩkĩo kya Ngai nĩwambĩkĩie w'ĩa.

6Ndii sya Seoli nĩsyeendingĩlile;

Itei sya kĩkw'ũ nĩsyangwatie.

7Thĩnanĩ wakwa nĩnamwĩkaĩlile Yeova;

Ĩĩ, nĩnamwĩkaĩlile Ngai wakwa:

Na eew'a wasya wakwa e ĩkalũnĩ yake,

Na kĩĩo kyakwa kyalika matũnĩ make.

8Nĩvo ĩndĩ nthĩ yathingithangie na kũtetema,

Myambĩlĩlyo ya ĩtu yatetema

Na yathingithangw'a, nĩkwĩthĩwa aĩ mũthilĩku.

9Syũki yambata kuma manyiũũnĩ make,

Na mwaki kuma kanyw'anĩ wake nĩwaminaa:

Makaa makanw'a nĩw'o.

10O na akonza matu, na atheea;

Na kĩvindu kya ngokomi kyaĩ ungu wa nyaĩĩ syake.

11Na aenda akuĩtwe nĩ mũkeluvi, na aũlũka;

Ĩĩ, nĩwonekie nthwaunĩ sya kĩseve.

12Na atw'ĩkĩthya kĩvindu malwanda mamũthyũlũlũkĩte,

Kũmbana kwa iw'ũ, mathweo makamu matunĩ.

13Nũndũ wa ũtisu mbee wake

Makaa ma mwaki makanw'a.

14Yeova atunduma e ĩtunĩ,

Na Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe aumya wasya wake.

15Na ekya mĩsyĩ, na amanyaĩĩkya;

Atisya ũtisi, na amathokoan'ya.

16Na ĩndĩ mokinyĩlo ma ũkanga moneka,

Myambĩlĩlyo ya nthĩ vavuũwa,

Nĩ ũkan'yo wa Yeova,

Aiveveea mĩthũmũ ya manyiũũ make.

17Atũmana kuma ĩũlũ, ambosa;

Anumya iw'ũnĩ nyingĩ;

18Ambonokya kuma kwa mũmaitha wakwa wĩ vinya,

Kuma kwa ala mamenaa; nũndũ maĩ na vinya kwĩ nyie.

19Mambithũkĩa mũthenya wa wanangĩko wakwa mũnene;

Ĩndĩ Yeova nĩwe wanũnũmĩlye.

20O na anumaalya vandũ vaamu;

Ambonokya, nũndũ nĩwatanĩthaw'a ninyie.

21Yeova anduva kwĩanana na ũlũngalu wakwa;

Nũndĩvĩte kwĩanana na ũtheu wa moko makwa.

22Nũndũ nĩnĩkwatĩte nzĩa sya Yeova,

Na ndyaatia Ngaĩ wakwa ngeka ũthũku.

23Nũndũ motw'ĩo make onthe maĩ mbee wakwa;

O na myamũlo yake, ndyaamĩtia.

24O na naĩ mwĩanĩu kwake;

Na neesiĩĩa ũthũku wakwa.

25Kwondũ wa ũu Yeova nĩwandĩvie kwĩanana na ũlũngalu wakwa,

Kwĩanana na ũtheu wakwa ũla wonaa na metho make.

26Kwa ũla wĩ tei ũkeeyonan'ya wĩ tei;

Kwa mũndũ mwĩanĩu ũkeeyon'ya wĩ mwĩanĩu;

27Kwa ũla mũtheu ũkeeyonan'ya wĩ mũtheu;

Na kwa ũla mũng'endu ũkonan'ya wĩ na wai.

28Na andũ ala mathĩnaw'a ũkaatangĩĩa;

Ĩndĩ metho maku me ĩũlũ wa ala me na mĩng'athĩlĩlyo, nĩ kana ũmatheesye.

29Nũndũ nue taa wakwa, ame Yeova;

Na Yeova akamulĩka kĩvindu kyakwa.

30Nũndũ kwondũ waku nĩngũvũthũa nguthu,

Kwondũ wa Ngai wakwa nĩngũthaanyũka ũvai.

31Ũndũ wa Ngai, nzĩa yake nĩ mbĩanĩu:

Ndeto ya Yeova nĩtatĩtwe;

Nake nĩ ngao ya onthe ala mevithaa nthĩnĩ wake.

32Nũndũ Ngai nũũ, ate o Yeova?

Na nũũ ũvai, ate o Ngai waitũ?

33Ngai nĩ ngome yakwa yĩ vinya;

Na nũtongoesya ala eanĩu nzĩanĩ yake.

34Nũtw'ĩkĩthasya maũũ make ta maũũ ma ndaatai nga,

Na nũnũngamasya ĩũlũ wa kũndũ kwakwa kũtũlu.

35Nũmanyĩasya moko makwa kũkita,

Kwondũ wa ũu moko makwa makootaa ũta wa ũthuku.

36O na nũnengete ngao ya ũtangĩĩo waku;

Na ũuu waku nũnenevetye.

37Nũnenevetye matambya makwa ungu wakwa;

Na maũũ makwa matyaatendelũka.

38Nĩnĩkũĩte amaitha makwa, na kũmananga;

O na ndyaaĩthyũũa kũvika maminwa.

39Na nĩnĩmaminĩte, na kũmatonya mũkuthũ, na ĩndĩ matitonya kũkĩla:

Ĩĩ, nĩmavalũkĩte ungu wa nyaĩĩ syakwa.

40Nũndũ nũmbotoete vinya nũkite kaũ;

Nũmekĩtye ĩtheo wakwa ala mambũkĩlĩle.

41O na nũtumĩte amaitha makwa mambon'ya mĩongo,

Nĩ kana nĩvete ala mamenaa.

42Masisya, ĩndĩ vatyaĩ wa kũmatangĩĩa;

Masisya o Yeova, ĩndĩ ndaamasũngĩa.

43Nĩvo ĩndĩ namakimangie mavinya mũno ta kĩtoo kya nthĩ,

Nĩnamakanyangie ta ndaka nzĩanĩ nene, na namanyaĩĩkya kũasa.

44O na nũmbonoketye kuma motetan'yonĩ ma andũ makwa;

Nũnzũvĩĩte nĩthĩwe mũtongoi wa i mbaĩ:

Ũko wa andũ ũla ndaamanya ũkanthũkũma.

45Andũ ma nthĩ ĩngĩ makeenyivya kwakwa:

O yĩla meĩw'a ũvoo wakwa, makambĩw'a.

46Andũ ma nthĩ ĩngĩ makathelekelya,
Na makauma mawĩvithonĩ moo makĩtetema.
47Yeova e thayũ; na ĩvia yakwa yĩtaĩwe:
Na nanenevw'e Ngai, ĩvia ya ũtangĩĩo wakwa,
48O Ngai ũla ũndĩvanĩsyaa,
Na kũtheeasya ngo sya andũ syĩthĩwe ĩtheo wakwa,
49Na ũla ũnumasya kuma kwa amaitha makwa:
Ĩĩ, nũmbũkĩlasya ĩũlũ wa ala mambũkĩlĩĩlaa;
Nũmbonokasya kwa mũndũ mũng'endu.
50Kwondũ wa ũu ngakũtũngĩa mũvea, ame Yeova, katĩ wa i mbaĩ,
Na ngakumya syĩtwa yaku.
51Nũnengae mũsumbĩ wake ũvonokyo mũnene,
Na kwonanasya ũseo wĩ wendo kwa mwĩtĩkĩw'a mauta wake,
Kwa Ndaviti na ũsyao wake tene na tene.

2 SAMUELI 23

Ndeto sya mũminũkĩlyo sya Ndaviti

1Na ĩndĩ ii nĩsyo ndeto sya mũminũkĩlyo sya Ndaviti.
Ndaviti mwana wa Yese easya,
Na ũ mũndũ ũla wokĩlilw'e ĩũlũ easya,
Ũla mwĩtĩkĩw'a mauta wa Ngai wa Yakovo,
Na mũtili wa mbathi mũseo wa Isilaeli:
2Veva wa Yeova nĩwaneenie nthĩnĩ wakwa,
Na ndeto yake yaĩ ũĩmĩnĩ wakwa.
3Ngai wa Isilaeli aisye,
Ũla Ĩvia wa Isilaeli aneenie nakwa atĩĩ:
Ũla ũsumbĩkaa andũ na ũlũngalu,
Ũla ũsumbĩkaa aimũkĩa Ngai,
4Akeethĩwa ta kyeni kya kĩoko, yĩla syũa yumĩlaa,
Kĩoko kũikya,
Yĩla nyeki ya vuvĩ yamea nthĩ,
Kwondũ wa syũa kwaa mbua yaua.
5Nĩ w'o, nyũmba yakwa ndĩilyĩ ũu na Ngai;
Ĩndĩ nũtianĩĩte ũtianĩo nakwa wa tene na tene,
Ũseũvĩtw'e maũndũnĩ onthe, na mũlũmu:
Nũndũ nĩw'o ũtangĩĩo wakwa w'onthe, na kwenda kwakwa kw'onthe,
O na ethĩwa ndeũwĩan'ya mũno.
6Ĩndĩ onthe ala matakĩaa Ngai makeethĩwa ta mĩw'a ya kũlutĩlĩĩlwa kũasa,
Nĩkwĩthĩwa matikwatĩka na kwoko;
7Ĩndĩ mũndũ ũla ũmakiitaa
Mũvaka eyũmbĩĩe mĩio ya kaũ ya iaa na mũtĩ wa ĩtumo:
Na makavĩvw'a vyũ na mwaki me vandũ voo.

Ngũmbaũ sya Ndaviti
(1 MAVINDA 11.10–47)

8Aa nĩo masyĩtwa ma ngũmbaũ ila Ndaviti waĩ nasyo:
Yosevi-mbasevethi Mũtakemoni, mũnene wa makavuteni; ũsu nĩwe Atino Mwesini, ũla wokitie na maana nyanya ala mooaiwe ĩvinda yĩmwe.
9Na ĩtĩna wake kwaĩ Eleasali mwana wa Ndotai mwana wa Mũaoi, ũmwe wa ila ngũmbaũ itatũ syĩ na Ndaviti, yĩla syamavũthisye Avilisiti ala moombanĩw'e kw'o mokite, na andũ ma Isilaeli maĩ manaenda. 10Ookĩla na akũna Avilisiti mũvaka kw'oko kwake kwanoa, na kw'oko kwake kwalũmana na ũvyũ; na Yeova akĩlya ũkĩlyo mũnene mũthenya ũsu; na andũ masyoka ĩtina wake o mose mũtavo.
11Na ĩtina wake kwaĩ Samama mwana wa Akee Mũalali. Na Avilisiti moombana nguthu, vala vaĩ mũũnda wusũĩte ndengũ; na andũ makũka makĩa Avilisti. 12Ĩndĩ aũngama mũũndanĩ katĩ, na oosesea, na amoaa Avilisiti: na Yeova akĩlya ũkĩlyo mũnene.
13Na atatũ ma ala andũ anene mĩongo ĩtatũ matheea, mavika vala ve Ndaviti ngunganĩ ya Atulamu ĩvinda ya ngetha; na nguthu ya Avilisiti yaĩ ĩnamba maeema mwandanĩ wa Alevai. 14Na ĩvinda yĩu Ndaviti aĩ ngomenĩ yĩ vinya; na asikalĩ ma Avilisiti ĩvinda yĩu maĩ Mbethi-leemu. 15Na Ndaviti akwatwa nĩ mũng'atũko, na asya, Ame! Kethĩwa mũndũ ũmwe akanenga manzĩ ma ũnyw'a ma kĩthima kya Mbethi-leemu, kĩla kĩ vakuvĩ na mbingĩlo! 16Na ngũmbaũ isu itatũ syavithũkĩa syavũthũĩla nguthunĩ ya Avilisiti, na syatava manzĩ kĩthimanĩ kya Mbethi-leemu, kĩla kyaĩ vakuvĩ na mbingĩlo, na syakua, na syamũtwaĩa Ndaviti: ĩndĩ ndaaĩtĩkĩla kũmanyw'a, ĩndĩ etĩa Yeova nthĩ. 17Na asya, Nĩkwĩthĩwe kũasa nakwa, ame Yeova, nĩke ũndũ ũilyĩ ũu: nĩnyw'a nthakame ya andũ ala malekilye mathayũ moo mũisyonĩ? Kwondũ wa ũu ndaaĩthĩkĩla kũmanyw'a. Maũndũ asu nĩmeekiwe nĩ ila ngũmbaũ ĩtatũ.
18Na Avisai, mwana-a-inyia wa Yoavu, mwana wa Nzeluia, nĩwe waĩ mũnene katĩ wa asu atatũ. Na nĩwokĩlĩlye andũ maana atatũ ĩtumo na amoaa, na aĩ na syĩtwa katĩ wa asu atatũ. 19Tiwe wataĩawa mũno wa asu atatũ? Kwondũ wa ũu atw'ĩkĩthw'a kavuteni woo: ĩndĩ ala atatũ ma mbee ndaaĩanana nao.
20Na Mbenaia mwana wa Yeoiata, mwana wa mũndũ wĩ ũkũmbaũ wa Kaviseeli, ũla wekĩte meko manene, ooaa ana elĩ ma Alieli wa Moavi: o na atheea na ooaa mũnyambũ wĩ nthĩnĩ wa ĩima ĩvinda kwĩ ĩa. 21Na ooaa Mũmisili, mũndũ mũmbe nesa: na ũ Mũmisili aĩ na ĩtumo kw'okonĩ kwake; ĩndĩ amũtheeea na ndata, na amũvena Mũmisili ĩtumo kw'okonĩ kwake, na amũaa na ĩtumo yake mwene. 22Mbenaia mwana wa Yeoiata nĩwekie maũndũ, asu, na aĩ na syĩtwa katĩ wa ngũmbaũ isu itatũ. 23Ataĩawa mũno kwĩ ala mĩongo ĩtatũ, ĩndĩ ndaaĩanana na ala atatũ ma mbee. Na Ndaviti amwia ethĩwe mũnene wa nguthu ya asũvĩi make.
24Asaeli mwana-a-inyia wa Yoavu aĩ ũmwe wa ala mĩongo ĩtatũ; Elianani mwana wa Ndoto wa Mbethi-leemu, 25na Samama Mũalote, na Elika Mũalote, 26na Elesu Mũvaliti, na Ila mwana wa Ikesi Mũtekoa, 27na Avieseli Mũanathothi, na Mevunai Mũusathi, 28na Nzalimoni Mũaoi, na na Maalai Mũnetovathi, 29na Eelevu mwana wa Mbaana Mũnetovathi, na Itai mwana wa Livae wa ku Ngivea wa ana ma Mbenyamini, 30na Mbenaia Mũvilathoni, na Ititai wa tũlũsĩ twa Ngaasi, 31na Avi-alivoni Mũalivathi, na Asimavethi Mũmbalumi, 32na Eliava Mũsaalivoni, na ana ma Yaseni, Yonathani, 33na Samama Mũalali, na Aiamu mwana wa Salali Mũalali, 34na Eliveleti mwana wa

Aasivai, mwana wa Mũmaaka, na Eliamu mwana wa Aithoveli Mũngilo, 35na Esolo Mũkalimeli, na Vaalai Mũalivi, 36na Ikali mwana wa Nathani wa Sova, na Mbani Mũngati, 37na Nzeleki Mũamimoni, na Naalai Mũmbeelothi, ala makuĩaa Yoavu mwana wa Nzeluia mĩio ya kaũ, 38na Ila Mũithili, na Ngalevu Mũithili, 39na Ulia Mũititi: onthe nĩ mĩongo ĩtatũ na mũonza.

2 SAMUELI 24

Ndaviti aitala Isilaeli na Yuta

(1 MAVINDA 21.1–27)

1Na ĩngĩ ũthatu wa Ngai wakanĩa Isilaeli, na atuma Ndaviti ameka naĩ, akyasya, Enda, ũtale Isilaeli na Yuta. 2Na mũsumbĩ amwĩa Yoavu kavuteni wa nguthu, ũla waĩ nake, Enda yu kũũ na kũũ mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli, kuma Ndani kũvika Mbeeli-sieva, ũtale andũ, nĩ kana nĩmanye ũtalo wa andũ. 3Na Yoavu amwĩa mũsumbĩ, Yu Yeova Ngai waku namongeleele andũ, o ũndũ methĩwa meana, kũndũ ĩana; na metho ma mwĩaĩi wakwa nĩmone ũu: ĩndĩ mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ etanĩa ũndũ ũũ nĩkĩ? 4Ĩndĩ o na ũu w'onthe ndeto ya mũsumbĩ yamũkĩlya Yoavu vinya, o na makavuteni ma nguthu. Na Yoavu na makavuteni ma nguthu mauma vala ve mũsumbĩ, matale andũ ma Isilaeli. 5Na mainga Yolotani, na mamba maeema moo Aloeli, ngalĩ ya kw'oko kwa aũme ya ndũa ĩla yĩ mwandanĩ wa Ngati katĩ, na kũvika Yaseli: 6na ĩndĩ mavika Ngileati, na nthĩ ya Tatimu-otisi; na mavika Ndani-yaani, na mathyũlũlũka kũvika Sitoni, 7na mavika ngome yĩ vinya ya Tile, na ndũa syonthe sya Aivi, na sya Akanaani; na maumaala maenda ngalĩ ya ĩtheo ya Yuta kũvika Mbeeli-sieva. 8Na ĩndĩ yĩla maminie kũthi kũũ na kũũ nthĩ yonthe, masyoka Yelusaleme maminĩte myei kenda na mĩthenya mĩongo ĩlĩ. 9Na Yoavu amũnenga mũsumbĩ ũtalo w'onthe wa andũ: na nthĩnĩ wa Isilaeli kwaĩ andũ me ũkũmbaũ ala makũaa ũvyũ ngili maana nyanya; na andũ ma Yuta maĩ ngili maana atano.

10Na ngoo ya Ndaviti yamũthĩn'ya ĩtina wa kũtala andũ. Na Ndaviti amwĩa Yeova, Nĩnĩvĩtĩtye mũno ũndũnĩ ũũ ũla nĩkĩte: ĩndĩ yu, ame Yeova, nĩngũkwĩsũva, veta ũthũku wa mũthũkũmi waku; nũndũ nĩnĩkĩte ũtumanu mũno. 11Na yĩla Ndaviti wokĩlile kĩoko, ndeto ya Yeova yamũkĩa mwathani Ngati, mwoni wa kwa Ndaviti, ĩkĩmwĩa, 12Enda ũneene na Ndaviti, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩngũũnenga maũndũ atatũ: nyuva ũmwe wamo, nĩ kana nĩkwĩke w'o. 13Na ĩndĩ Ngati aenda vala ve Ndaviti, na amũtavya, na amũkũlya, Myaka mũonza ya yũa ĩkakũkĩa nthĩ yaku? Kana ũkenda kũkĩa amaitha maku myei ĩtatũ makũatĩĩĩte? Kana kũkeethĩwa mũimũ mĩthenya ĩtatũ nthĩ yaku? Yu kwavindĩĩsya ũsũanĩe ũsũngĩo ũla ngũmũtũngĩa ũla ũndũmie. 14Na Ndaviti amwĩa Ngati, Nĩ mũvivinye mũno: tũvalũke yu kw'okonĩ kwa Yeova; nũndũ matei make nĩ manene; na ndikavalũke kw'okonĩ kwa mũndũ.

15Kwondũ wa ũu Yeova atũma mũimũ ĩũlũ wa Isilaeli kuma kĩoko o kũvika ĩvinda yĩla yatw'ĩtwe; na kwakwie ma andũ kuma Ndani kũvika Mbeeli-sieva andũ ngili mĩongo mũonza. 16Na yĩla mũlaĩka watambũũkisye kw'oko kwake kwelekela Yelusaleme amyanange, Yeova eealyũla ũndũ wa ũthũku ũsu, na eea mũlaĩka ũla wanangaa andũ, Nũũ; yu siĩĩa kw'oko kwaku. Na mũlaĩka wa Yeova aĩ vakuvĩ na kĩvũĩo kya Alauna Mũyevusi. 17Na Ndaviti aneena na Yeova yĩla wonie mũlaĩka ũla wakũnaa andũ, na asya, Sisya, nĩnĩvĩtĩtye, na nĩnĩkĩte na ngũlũ; ĩndĩ malondu aa, mekĩte ata? Nĩngũkũvoya, kw'oko kwaku nĩkwĩthĩwe ĩũlũ wakwa, na ĩũlũ wa nyũmba ya asa wakwa.

18Na Ngati amũkĩa Ndaviti mũthenya ũsu, na amwĩa, Ambata, ũmwakĩe Yeova kĩthembeo kĩvũĩonĩ kya Alauna Mũyevusi. 19Na Ndaviti ambata kwĩanana na ndeto sya Ngati, o tondũ Yeova weaie. 20Na Alauna asisya, na oona mũsumbĩ na athũkũmi make mokĩte mamwelekele: na Alauna aumaala, na amwĩkunamĩsya mũsumbĩ ũthyũ wake welekele nthĩ. 21Na Alauna amũkũlya, Nũndũ wa kĩ mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ woka kwa mũthũkũmi wake? Na Ndaviti asya, Nĩkũthooee kĩvũĩo, nĩmwakĩe Yeova kĩthembeo, nĩ kana ũthĩn'yo ũũ ũsiĩĩwe wumwe andũnĩ. 22Na Alauna amwĩa Ndaviti, Mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ nĩose na kũthemba kĩla wĩona kĩ kĩseo: sisya, ng'ombe sya nthembo ya kũvĩvw'a, na ivũi na masoki ma ng'ombe methĩwe ngũ: 23ii syonthe, ame mũsumbĩ, Alauna nũnũũnenga mũsumbĩ. Na Alauna amwĩa mũsumbĩ, Yeova Ngai waku nakwĩtĩkĩle. 24Na mũsumbĩ amwĩa Alauna, Aiee; ĩndĩ nditĩa kũkĩthooa na thooa; o na ndikamũthembea Yeova Ngai wakwa nthembo sya kũvĩvw'a ila ndathooete. Na ĩndĩ Ndaviti athooa kĩvũĩo o na ng'ombe na sekeli mĩongo ĩtano sya vetha. 25Na Ndaviti amwakĩa Yeova kĩthembeo vau, na athemba nthembo sya kũvĩvw'a na nthembo sya mũuo. Na ĩndĩ Yeova eesũvĩka kwondũ wa ĩ nthĩ, na ũthĩn'yo wasiĩĩwa nthĩnĩ wa Isilaeli.

1 ASUMBĨ

1 ASUMBĨ 1

Avisaki aisũvĩa Ndaviti

1Na ĩndĩ mũsumbĩ Ndaviti aĩ mũkũu na wa myaka mingĩ; na mamũvw'ĩka ngũa, ĩndĩ ndaaĩw'a muutĩa. 2Kwondũ wa ũu athũkũmi make mamwĩa, Nĩkũmanthwe mwĩĩtu mũtheu kwondũ wa mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ: nake aũngamae mbee wa mũsumbĩ na kũmũsũvĩaa; na nakomae kũthũinĩ kyaku, nĩ kana mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ eew'ae muutĩa. 3Kwondũ wa ũu mamantha mwĩĩtu mwanake mĩvakanĩ yonthe ya Isilaeli, na moona Avisaki Mũsunami, na mamũetee mũsumbĩ. 4Na mwĩĩtu aĩ mwanake mũno; na amũsũvĩaa mũsumbĩ, na kũmũtethasya; ĩndĩ mũsumbĩ ndaamũmanya.

Atoniya ayosa kĩvĩla kya ũsumbĩ na vinya

5Nĩvo ĩndĩ Atoniya mwana wa Akithi wenenevisye, akyasya, Ngeethĩwa mũsumbĩ: na eeyũmbanĩsya makasya na andũ ma ũtũlaa mbalasi, na andũ mĩongo ĩtano ma kũsembaa mbee wake. 6Na ĩthe wake ndaamwĩw'ĩthya woo ĩvinda o na yĩva, akamũkũlya, Wĩkie ũu nĩkĩ? O na ĩngĩ aĩ mũndũ mũmbe nesa; na asyaiwe ĩtina wa Avisalomu. 7Na aneena na Yoavu mwana wa Nzeluia, na mũthembi Aviathali: nao makĩatĩanĩa na Atoniya mamũtetheesye. 8Ĩndĩ mũthembi Nzatoki, na Mbenaia mwana wa Yeoiata, na mwathani Nathani, na Simei, na Lei, o na ngũmbaũ sya Ndaviti, matyaĩ vamwe na Atoniya. 9Na Atoniya ooaĩa malondu na ng'ombe na ila nou vakuvĩ na ĩvia ya Nzoelethi, yĩla yĩ ũtee wa Eni-lokeli; na ameta ana-a-ĩthe make onthe, ana ma mũsumbĩ, na andũ onthe ma Yuta, athũkũmi ma mũsumbĩ: 10ĩndĩ ndaaĩta mwathani Nathani, na Mbenaia, na ila ngũmbaũ, na Solomoni mwana-a-ĩthe.

11Nĩvo ĩndĩ Nathani waneenie na Mbathi-sieva inyia wa Solomoni, akĩmũkũlya, Ndwaaĩw'a kana Atoniya mwana wa Akithi nũnũũsumbĩka, na Ndaviti mwĩaĩi waitũ ndesĩ? 12Na yu kwondũ wa ũu, nĩngũkwĩsũva, eka ngũtae, nĩ kana ũtangĩĩe thayũ waku mwene, na thayũ wa mwana waku Solomoni. 13Enda ũlike vala ve mũsumbĩ Ndaviti, noimwĩa, Mwĩaĩi wakwa, ame mũsumbĩ, ndwaamwĩavĩa mũthũkũmi waku mwĩĩtu, ũkĩmwĩa, Vate ndĩi Solomoni mwana waku akasumbĩka ĩtina wakwa, nake akekala kĩvĩlanĩ kyakwa kya ũsumbĩ? Nũndũ wa kĩ ĩndĩ Atoniya ũnũũsumbĩka? 14Sisya, o yĩla wĩĩthĩwa ũineenea vo na mũsumbĩ, nakwa ngalika ĩtina waku, na kũlũlũmĩlya ndeto syaku. 15Na Mbathi-sieva alika vala ve mũsumbĩ kasũmbanĩ: na mũsumbĩ aĩ mũkũu mũno; na Avisaki Mũsunami no watetheeasya mũsumbĩ. 16Na Mbathi-sieva akunama, na eekunamĩsya mũsumbĩ vyũ. Na mũsumbĩ akũlya, Wĩenda kĩ? 17Nake amwĩa, Mwĩaĩi wakwa, nĩwamwĩavĩe mũthũkũmi waku mwĩĩtu na Yeova Ngai waku, ũkyasya, Vate ndĩi Solomoni mwana waku akasumbĩka ĩtina wakwa, na akekala kĩvĩlanĩ kyakwa kya ũsumbĩ. 18Na yu, sisya, Atoniya nũnũũsũmbĩka; naku, mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ, ndwĩsĩ: 19na nĩwũaĩte ng'ombe na ila nou na malondu nyingĩ mũno, na nĩwĩtĩte ana onthe ma mũsumbĩ, na mũthembi Aviathali, na Yoavu kavuteni wa nguthu; ĩndĩ ndaamwĩta Solomoni mũthũkũmi waku. 20Naku, mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ, metho ma Isilaeli onthe nĩmaũloelelye, nĩ kana ũmatavye ũla ũkekala kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ ĩtina wake. 21Ethĩwa ti ũu, kũkeethĩwa, yĩla mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ ũkakoma na aaĩthe make, nyie na mwana wakwa Solomoni tũkatalwa avĩtan'ya.

22Na, sisya, o akĩneena na mũsumbĩ, mwathani Nathani atonyelela. 23Na matavya mũsumbĩ, makĩmwĩa, Sisya, mwathani Nathani. Na yĩla walikile mbee wa mũsumbĩ, amwĩkunamĩsya mũsumbĩ ũthyũ wake welekele nthĩ. 24Na Nathani amũkũlya, Mwĩaĩi wakwa, ame mũsumbĩ, nũneenete, Atoniya akasumbĩka ĩtina wakwa, na akekala kĩvĩlanĩ kyakwa kya ũsumbĩ? 25Nũndũ nũtheeie ũmũnthĩ, na nĩwũaĩte ng'ombe na ila nou na malondu nyingĩ mũno, na nĩwĩtĩte ana onthe ma mũsumbĩ, na makavuteni ma nguthu, na mũthembi Aviathali; na, sisya, nĩmekũya na kũnyw'a me mbee wake, na kwasya, Mũsumbĩ Atoniya nĩethĩwe thayũ ĩvinda ĩasa. 26Ĩndĩ nyie, o nakwa mũthũkũmi waku, na mũthembi Nzatoki, na Mbenaia mwana wa Yeoiata, na mũthũkũmi waku Solomoni, ndaatwĩta. 27Ũndũ ũsu nĩwĩkĩtwe nĩ mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ, na ndwaaon'ya athũkũmi maku ũla waĩle kwĩkala kĩvĩlanĩ kya mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ ĩtina wake?

Solomoni aitw'ĩkĩthw'a mũsumbĩ

28Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Ndaviti wasũngĩie na asya, Mwĩte Mbathi-sieva oke vaa nĩĩ. Na ooka vala ve mũsumbĩ, na aũngama mbee wa mũsumbĩ. 29Na mũsumbĩ eevĩta, na asya, O tondũ Yeova wĩ thayũ, ũla wovoisye thayũ wakwa kuma mathĩnanĩ onthe, 30nĩ w'o, o tondũ nakwĩavĩe na Yeova, Ngai wa Isilaeli, ngĩkwĩa, Vate ndĩi Solomoni mwana waku akasumbĩka ĩtina wakwa, na akekala kĩvĩlanĩ kyakwa kya ũsumbĩ vandũ vakwa; now'o ngwĩka ũmũnthĩ. 31Nĩvo ĩndĩ Mbathi-sieva wekunamisye ũthyũ wake welekele nthĩ, na amwĩkunamĩsya mũsumbĩ vyũ, na asya, Mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ Ndaviti nĩekale thayũ tene na tene.

32Na mũsumbĩ Ndaviti asya, Mete mũthembi Nzatoki, na mwathani Nathani, na Mbenaia mwana wa Yeoiata,

moke vaa nĩĩ. Na mooka mbee wa mũsumbĩ. 33Na mũsumbĩ amea, Endai na athũkũmi ma mwĩaĩi wenyu, na mũituma Solomoni mwana wakwa atũla nyũmbũnĩ yakwa mwene, na mũimũtheesya ku Ngioni: 34na mũthembi Nzatoki na mwathanĩ Nathani nĩmamwĩtĩkĩĩsye mauta vo ethĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli; na vuvai soo, na mũkyasya, Mũsumbĩ Solomoni ekale thayũ ĩvinda ĩasa. 35Na ĩndĩ mũkambate mũmũatĩĩe, nake akooka na kwĩkala kĩvĩlanĩ kyakwa kya ũsumbĩ; nũndũ akeethĩwa mũsumbĩ vandũ vakwa; na nĩnĩmũtw'ĩte ethĩwe mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa Isilaeli na wa Yuta. 36Na Mbenaia mwana wa Yeoiata amũsũngĩa mũsumbĩ, na asya, Ameni: Yeova, Ngai wa mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ, naneene o ũu. 37O tondũ Yeova waĩ na mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ, o ta ũu nĩeĩthĩawa na Solomoni, na nakĩtw'ĩkĩthye kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ kĩthĩwe kĩnene kwĩ kĩvĩla kya ũsumbĩ kya mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ Ndaviti.
38Na ĩndĩ mũthembi Nzatoki, na mwathani Nathani, na Mbenaia mwana wa Yeoiata, na Akelethi, na Avelethi matheea, na matuma Solomoni atũla nyũmbũnĩ ya mũsumbĩ Ndaviti, na mamũete Ngioni. 39Na mũthembi Nzatoki aumya ũvya wa mauta Ĩeemanĩ, na amwĩtĩkĩsya Solomoni mauta. Na mavuva soo; na andũ onthe masya, Mũsumbĩ Solomoni nĩethĩwe thayũ ĩvinda ĩasa. 40Na andũ onthe mambata mamũatĩĩe, na andũ mavuva mĩtũlilũ, na matana na ũtanu mwingĩ, na nthĩ yaalĩlĩkw'a nĩ wasya woo.
41Na Atoniya na aeni onthe ala maĩ nake meew'a ũu o mamina kũya. Na yĩla Yoavu wewie wasya wa soo, akũlya, Kĩlitũko kĩĩ kĩũlitũkan'ya ndũanĩ nĩ kya kĩ? 42Na yĩla waneenaa, sisya, Yonathani mwana wa mũthembi Aviathali ooka: na Atoniya asya, Lika; nĩkwĩthĩwa we wĩ mũndũ mwaĩlu, na nũetete ũvoo mũseo. 43Na Yonathani asũngĩa na amwĩa Atoniya, Nĩ w'o, mwĩaĩi waitũ mũsumbĩ Ndaviti nũmũtw'ĩkĩthisye Solomoni mũsumbĩ: 44na mũsumbĩ nũtũmanĩsye vamwe nake mũthembi Nzatoki, na mwathani Nathani, na Mbenaia mwana wa Yeoiata, na Akelethi, na Avelethi; na nĩmatuma atũla nyũmbũnĩ ya mũsumbĩ; 45na mũthembi Nzatoki na mwathani Nathani nĩmamwĩtĩkĩsye mauta ethĩwe mũsumbĩ ku Ngioni; na nĩmambatie kuma vo makĩtana, mũvaka ndũa yeetĩkĩanĩsya ĩngĩ. Kyu nĩkyo kĩlitũko kĩla mweew'a. 46Na ĩngĩ Solomoni nĩwĩkalĩle kĩvĩla kya ũsumbĩ. 47O na ĩngĩ athũkũmi ma mũsumbĩ mooka mamũathime mwĩaĩi waitũ mũsumbĩ Ndaviti, makyasya, Ngai waku natw'ĩkĩthye syĩtwa ya Solomoni ĩseo kwĩ syĩtwa yaku, na natume kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ kĩthĩwa kĩnene kwĩ kĩvĩla kyaku kya ũsumbĩ: na mũsumbĩ eekunamya ũkomonĩ. 48Na ĩngĩ mũsumbĩ asya atĩĩ, Nataĩwe Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũla ũnenganĩte mũndũ wa kwĩkala kĩvĩlanĩ kyakwa kya ũsumbĩ ũmũnthĩ, o na metho makwa makyona ũu.
49Na aeni onthe ma Atoniya meew'a w'ĩa, na mookĩla, na mathi kĩla mũndũ na nzĩa yake. 50Na Atoniya eew'a w'ĩa nũndũ wa Solomoni; na ookĩla, na athi, na akwata mbya sya kĩthembeo. 51Na Solomoni eewa, kũkyaw'a, Sisya, Atoniya nũnũũkĩa mũsumbĩ Solomoni; nũndũ, sisya, nũkwete mbya sya kĩthembeo, akyasya, Mũsumbĩ Solomoni nĩambe kũmbĩavĩa kana ndakoaa mũthũkũmi wake na ũvyũ. 52Na Solomoni asya, Ethĩwa akeeyonan'ya kana nĩ mũndũ mwaĩlu, kũtikavalũka ũsw'ĩĩ ũmwe wake nthĩ; ĩndĩ ethĩwa ũthũku ũkooneka nthĩnĩ wake, no wĩkw'a. 53Na ĩndĩ mũsumbĩ Solomoni atũmana, na mamũtheesya kuma kĩthembeonĩ. Na ooka na amwĩkunamĩsya mũsumbĩ Solomoni vyũ; na Solomoni amwĩa, Ĩnũka nyũmba kwaku.

1 ASUMBĨ 2

Ndaviti aimwĩaĩa Solomoni

1Na ĩndĩ mĩthenya ya kũkw'a ya Ndaviti yathengeea; nake amwĩaĩa Solomoni mwana wake, akĩmwĩa, 2Nyie nĩngũthi na nzĩa ya nthĩ yonthe: kwondũ wa ũu ĩthĩwa na vinya, nokĩyonan'ya wĩ mũndũ mũũme ki; 3na sũvĩaa wĩaĩo wa Yeova Ngai waku, ũendae nzĩanĩ syake, na kũsũvĩaa myamũlo yake, na mĩao yake, na motw'ĩo make, na mokũsĩ make, kwĩanana na ũla ũandĩkĩtwe mĩaonĩ ya Mose, nĩ kana ũathimĩke maũndũnĩ onthe ala wĩkaa, na o vala ũkelekela; 4nĩ kana Yeova alũlũmĩlye ndeto yake ĩla waneenie ũndũ wakwa, akĩmbĩa, Ethĩwa syana syaku ikasũvĩa mĩendele yasyo, ikinyae mbee wakwa na w'o na ngoo yasyo syonthe na thayũ wasyo w'onthe, ndũkaĩwa nĩ mũndũ kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Isilaeli (aisye ũu). 5Vamwe na ũu nĩwĩsĩ ũndũ Yoavu mwana wa Nzeluia wambĩkie, o ũndũ wamekie makavuteni elĩ ma nguthu sya Isilaeli, o Avineli mwana wa Neli, na Amasa mwana wa Yetheli, ala wamoaie, na etĩkya nthakame ta kwĩ kaũ ĩvinda yĩ mũuo, na eetalĩkangĩlya nthakame ta kwĩ kaũ mũsivinĩ wake ũla weyovete kĩnyunyunĩ kyake, na iatũnĩ syake ila syaĩ maũũnĩ make. 6Kwondũ wa ũu ĩka kwĩanana na ũĩ waku, na ndũkaaeke mũtwe wake wĩ mbũĩ ũtheee Seoli na mũuo. 7Ĩndĩ meke ana ma Mbalisilai Mũngileati nesa, nao methĩawe vamwe na ala maĩsaa mesanĩ yaku; nũndũ o ta ũu nĩmambũkĩe yĩla nakĩĩte Avisalomu mwana-a-au. 8Na, sisya, Simei mwana wa Ngela, Mũmbenyamini, wa mũsyĩ wa Mbaulimu e o vamwe naku, ũla wanumanĩe na kĩumo kĩnene mũthenya ũla naendie Maanaimu; ĩndĩ nĩwokie anthaũĩe ũsĩnĩ wa Yolotani, na namwĩavĩa na Yeova, ngĩmwĩa, Ndĩkakũaa na ũvyũ. 9Na yu kwondũ wa ũu ndũkasye nde ĩvĩtyo, nũndũ wĩ mũndũ mũĩ; na ũkamanya ũndũ waĩle kũmwĩka, na ũkatheesya mũtwe wake wĩ mbũĩ wĩ nthakame Seoli.

Kĩkw'ũ kya Ndaviti

(1 MAVINDA 29.26–30)

10Na Ndaviti akoma na aaĩthe make, na athikwa ndũanĩ ya Ndaviti. 11Na mĩthenya ĩla Ndaviti wasumbĩkie Isilaeli nĩ myaka mĩongo ĩna: asumbĩka myaka mũonza Eviloni, na asumbĩka myaka mĩongo ĩtatũ na ĩtatũ Yelusaleme. 12Na Solomoni ekala kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ

kya Ndaviti ĩthe wake; na ũsumbĩ wake walũlũmĩla mũno.

Solomoni ailũlũmĩlya ũsumbĩ

13Na ĩndĩ Atoniya mwana wa Akithi athi kwa Mbathi-sieva inyia wa Solomoni. Na amũkũlya, Waetwe nĩ mũuo? Nake asũngĩa, Nĩ mũuo. 14Na ĩngĩ asya, Nĩ na ũndũ wa kũneena naku. Nake asya, Neena. 15Na asya, Nĩwĩsĩ ũsumbĩ waĩ wakwa, na Isilaeli onthe nĩmambelekelye mothyũ moo, nĩsumbĩke: ĩndĩ ũsumbĩ nũalyũlĩtwe, na nũtw'ĩkĩte wa mwana-a-asa wakwa; nũndũ waĩ wake kuma kwa Yeova. 16Na yu nĩngũkwĩtya ũndũ ũmwe; ndũkandeele. Na amwĩa Neena. 17Na asya, Nĩngũkwĩsũva, neena na mũsumbĩ Solomoni (nũndũ ndakakũleela), anenge Avisaki Mũsunami ethĩwe mũka wakwa. 18Na Mbathi-sieva asya, Nĩ ũseo; nganeena na mũsumbĩ kwondũ waku.

19Kwondũ wa ũu Mbathi-sieva amũendea mũsumbĩ Solomoni aneene nake kwondũ wa Atoniya. Na mũsumbĩ aũngama akomane nake, na amwĩkunamĩsya, na ekalĩla kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ, na atuma kĩvĩla kya ũsumbĩ kiwa kwondũ wa inyia wa mũsumbĩ; nake ekala ngalĩ ya kw'oko kwake kwa aũme. 20Na ĩndĩ asya, Nĩngũkwĩtya ũndũ ũmwe ũnini; ndũkandeele. Na mũsumbĩ amwĩa, Ĩtya, mwaitũ; nũndũ ndikũvata. 21Na asya, Avisaki Mũsunami nanengwe Atoniya mwana-a-au ethĩwe mũka wake. 22Na mũsumbĩ Solomoni asũngĩa na amwĩa inyia wake, Na nũndũ wa kĩ ũkwĩtĩsya Atoniya Mũsunami Avisaki? Mwĩtĩsye ũsumbĩ naw'o; nũndũ nĩ mwana-a-asa mũkũũ; ĩtya o kwondũ wake, na kwondũ wa mũthembi Aviathali, na kwondũ wa Yoavu mwana wa Nzeluia. 23Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Solomoni wevĩtie na Yeova, akyasya, Ngai nambĩke ũu, o na mbee, ethĩwa Atoniya ndaneeneete thayũ wake mwene ndeto ĩno. 24Kwondũ wa ũu yu o tondũ Yeova wĩ thayũ, ũla ũnũnũmĩlye, na ũmbĩkalĩtye kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya ĩthe wakwa Ndaviti, na ũla ũndw'ĩkĩthĩtye nyũmba, o tondũ wathie, vate ndĩi Atoniya nũkũawa ũmũnthĩ. 25Na mũsũmbĩ Solomoni atũma Mbenaia mwana wa Yeoiata; na amũthũũmũkĩa amũkũna, na akw'a.

26Na mũsumbĩ amwĩa mũthembi Aviathali, Enda Anathothi, mĩũndanĩ yaku mwene; nũndũ nĩwaĩle kũawa: ĩndĩ ĩvinda yĩĩ ndikũaa, nũndũ nĩwakuaa ĩsandũkũ ya Mwĩaĩi Yeova Ndaviti ĩthe wakwa e vo, na nĩkwĩthĩwa nĩwathĩnaw'a ũndũnĩ w'onthe ũla nau wathĩnaw'a naw'o. 27Na ĩndĩ Solomoni amũlũngya Aviathali ndakethĩwe mũthembi wa Yeova, nĩ kana eanĩsye ndeto ya Yeova, ĩla waneenie ũndũ wa nyũmba ya Eli ku Silo.

28Na ũvoo wamũvikĩa Yoavu; nũndũ Yoavu nĩwathũkĩte akaatĩĩa Atoniya, ĩndĩ ndaaathũka aatĩĩe Avisalomu. Na Yoavu akĩĩa Ĩeemanĩ ya Yeova, na akwata mbya sya kĩthembeo. 29Na mũsumbĩ Solomoni atavw'a, Yoavu nũkĩĩe Ĩeemanĩ ya Yeova, na sisya, e vakuvĩ na kĩthembeo. Na ĩndĩ Solomoni atũma Mbenaia mwana wa Yeoiata, akĩmwĩa, Enda ũmũthũũmũkĩe ũmũkũne. 30Na Mbenaia avika Ĩeemanĩ ya Yeova, na amwĩa, Ũũ nĩw'o mũsumbĩ ũnũkwasya, Umaala. Na asya, Aiee; ĩndĩ nĩngw'ĩa vaa. Na Mbenaia amũetee mũsumbĩ ũvoo ĩngĩ, akyasya, Yoavu aneena ũu, na anzũngĩa ũu. 31Na mũsumbĩ amwĩa, Ĩka ũndũ wasya, na ũimũthũũmũkĩa ũmũkũne, noimwĩnzĩa nthĩ; nĩ kana ũvete nthakame kwakwa na nyũmbanĩ ya ĩthe wakwa, ĩla Yoavu wetĩkisye vate kĩtumi. 32Na Yeova akatũnga nthakame yake mũtwenĩ wake mwene, nĩkwĩthĩwa amathũũmũkĩe andũ elĩ maĩ alũngalu na aseo kwĩ we, na amoaa na ũvyũ, na ĩthe wakwa Ndaviti ndaamanya ũu, nao nĩ Avineli mwana wa Neli, kavuteni wa nguthu ya Isilaeli, na Amasa mwana wa Yetheli, kavuteni wa nguthu ya Yuta. 33O ta ũu nthakame yoo ĩkasyoka mũtwenĩ wa Yoavu, na mĩtwenĩ ya ũsyao wake tene na tene: ĩndĩ kwa Ndaviti, na ũsyao wake, na nyũmba yake, na kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ, kũkeethĩwa mũuo kuma kwa Yeova tene na tene. 34Na ĩndĩ Mbenaia mwana wa Yeoiata ambata, na amũthũũmũkĩa, na amũaa: na athikwa nyũmbanĩ yake mwene weũnĩ. 35Na mũsumbĩ amwia Mbenaia mwana wa Yeoiata vandũ vake ĩũlũ wa nguthu; na mũsumbĩ aia mũthembi Nzatoki vandũ va Aviathali.

36Na mũsumbĩ atũmana amwĩta Simei, na amwĩa, Ĩyakĩe nyũmba Yelusaleme, noitũa vo, na ndũkaaume vo ũthi o na va. 37Nũndũ mũthenya ũla ũkaumaala, na kũinga ũsĩ wa Kitiloni, manya vyũ nũkakw'a vate ndĩi: nthakame yaku ĩkeethĩwa mũtwenĩ waku mwene. 38Na Simei amwĩa mũsumbĩ, Ndeto ii nĩ nzeo: o ũndũ mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ waneena, now'o mũthũkũmi waku wĩĩka. Na Simei atũa Yelũsaleme mĩthenya mingĩ.

39Na kweethĩwa myaka ĩtatũ yathela, athũkũmi elĩ ma Simei meevitha mathi kwa Akisi, mwana wa Maaka, mũsumbĩ wa Ngathi. Na mamũtavya Simei, makĩmwĩa, Sisya, athũkũmi maku me Ngathi. 40Na Simei ookĩla, na atandĩka ĩng'oi yake, na athi Ngathi kwa Akisi, amanthe athũkũmi make; na Simei athi, na aete athũkũmi make kuma Ngathi. 41Na Solomoni atavw'a kana Simei nũnaendie kuma Yelusaleme kũvika Ngathi, na nũnasyokie. 42Na mũsumbĩ atũmana eetya Simei, na amũkũlya, Ndinakwĩavĩthya na Yeova, na ũkũkũsĩĩa, ngĩkwĩa, Manya vyũ, mũthenya ũla ũkaumaala, na kũtambũka o na va, ndũkatĩa kũkw'a? Na wambĩa, Ndeto ii neew'a nĩ nzeo. 43Nũndũ wa kĩ ĩndĩ ndwaasũvĩa wĩvĩto wa Yeova, na mwĩao ũla nakwĩaĩe? 44O na mũsumbĩ amwĩa Simei, Nĩwĩsĩ ũthũku w'onthe ũla ngoo yaku yĩsĩ, ũla wamwĩkie Ndaviti ĩthe wakwa: kwondũ wa ũu Yeova akatũnga ũthũku waku mũtwenĩ waku mwene. 45Ĩndĩ mũsumbĩ Solomoni akaathimwa, na kĩvĩla kya ũsumbĩ kya Ndaviti kĩkalũlũmĩla mbee wa Yeova tene na tene. 46Na ĩndĩ mũsumbĩ amwĩaĩa Mbenaia mwana wa Yeoiata; aumaala, na amũthũũmũkĩa amũkũna, na akw'a. Na ũsumbĩ walũlũmĩla kw'okonĩ kwa Solomoni.

1 ASUMBĨ 3

Solomoni aitwaa mwĩĩtu wa Valao

1Na Solomoni atuma ndũũ na Valao mũsumbĩ wa Misili, na atwaa mwĩĩtu wa Valao, na amũete ndũanĩ ya Ndaviti, kũvika amina kwaka nyũmba yake mwene, na nyũmba ya Yeova, na ũvai wa Yelusaleme kũthyũlũlũkya ngalĩ syonthe. 2Ĩndĩ andũ no mathembaa me kũla kũndũ kũtũlu, nĩkwĩthĩwa kũtyaĩ nyũmba mbake kwondũ wa syĩtwa ya Yeova kũvika mĩthenya ĩsu. 3Na Solomoni nĩwamwendete Yeova, o akĩendelaa myamũlonĩ ya Ndaviti ĩthe wake: ate o nĩwathembaa na kũtoeeasya ũvani e kũla kũndũ kũtũlu.

Mboya ya Solomoni anengwe ũĩ

(2 MAVINDA 1.1–13)

4Na mũsumbĩ aenda Ngiveoni athembee kw'o; nũndũ vo vaĩ vandũ vatũlu vanene: Solomoni nĩwathembee nthembo ngili sya kũvĩvw'a kĩthembeonĩ kyu. 5Ku Ngiveoni Yeova amumĩlĩla Solomoni ndotoni ũtukũ; na Ngai amwĩa, Mbĩtya kĩla ũkwenda ngũnenge. 6Na Solomoni amwĩa, Nũmwonetye mũthũkũmi waku Ndaviti ĩthe wakwa ũseo mwingĩ wĩ wendo, kwĩanana na ũndũ wakinyie mbee waku nthĩnĩ wa w'o, na ũlũngalu, na wĩanĩu wa ngoo e naku; na nĩwamwiĩe ũseo ũũ mũnene wĩ wendo, atĩ nũmũnengete mwana wa kwĩkala kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ, o ũndũ kũilyĩ ũmũnthĩ. 7Na yu, ame Yeova Ngai wakwa, nũtw'ĩkĩthĩtye mũthũkũmi waku mũsumbĩ vandũ va Ndaviti ĩthe wakwa: nakwa nĩ o kana kanini; ndyĩsĩ ũndũ numaala kana kũsyoka. 8Na mũthũkũmi waku e katĩ wa andũ maku ala ũnyuvĩte, andũ aingĩ, ala matatalĩka kana kũmanyĩka ũndũ meana nũndũ wa kwingĩva. 9Kwondũ wa ũu nenga mũthũkũmi waku ngoo yĩ ũmanyi wa kũsilan'ya andũ maku, nĩ kana nĩvathũkanasye ũseo na ũthũku; nũndũ nũũ ũtonya kũsilan'ya andũ aa maku maingĩvĩte ũu?

10Na ndeto isu syamwendeesya Mwĩaĩi, nũndũ Solomoni nĩwetya ũndũ ũsu. 11Na Ngai amwĩa, Nĩkwĩthĩwa nĩweetya ũndũ ũsu, na ndũneyĩtĩsya kwĩkala matukũ maingĩ, o na ndũneyĩtĩsya ũthwii, o na ndũnetya mathayũ ma amaitha maku, ĩndĩ nĩweeyĩtĩsya ũmanyi wa kũmanya ũsili wa katĩ; 12sisya, nĩneeka kwĩanana na ndeto yaku: sisya, nĩnakũnenga ngoo yĩ na ũĩ na ũmanyi; o ũndũ kũtaĩ ũngĩ taku mbee waku, o na ĩtina waku kũtikethĩwa ũngĩ taku. 13O na nĩnakũnenga kĩla ũtanetya, ũthwii o na ndaĩa, o ũndũ kũtakethĩwa ũmwe katĩ wa asumbĩ ũilyĩ taku, mĩthenya yaku yonthe. 14Na ethĩwa ũkakinyaa nzĩanĩ syakwa, ũsũvĩae myamũlo yakwa na mĩao yakwa, o tondũ ĩthe waku Ndaviti waendaa, nĩvo ĩndĩ ngaingĩvya mĩthenya yaku. 15Na Solomoni aamũka; na kaĩ, yĩĩ ndoto: na ooka Yelusaleme, na aũngama mbee wa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova, na athemba nthembo sya kũvĩvw'a, na athemba nthembo sya mũuo, na amavokea athũkũmi make onthe mboka.

Sila wa ũĩ wa Solomoni

16Na ĩndĩ aka elĩ malwaya mamũkĩa mũsumbĩ, na maũngama mbee wake. 17Na mũndũ mũka ũmwe amwĩa, Ame, mwĩaĩi wakwa, nyie na mũndũ mũka ũũ nĩtwĩkalaa nyũmbanĩ ĩmwe; na nasyaa kana nĩ o vamwe nake nyũmbanĩ. 18Na kweethĩwa mĩthenya ĩtatũ ĩtina wa nasyaa, mũndũ mũka ũũ nake asyaa; na twaĩ vamwe; vatyaĩ mũeni vamwe naitũ nyũmbanĩ, ate o ithyĩ elĩ nyũmbanĩ. 19Na kana ka mũndũ mũka ũũ kakw'a ũtukũ, nũndũ nĩwakakomee. 20Na ookĩla ũtukũ katĩ, na oosa kana kakwa ke ũtee wakwa, yĩla mũthũkũmi waku mwĩĩtu eĩkomete, na akaia kĩthũinĩ kyake, na aia kana kake kala kakw'ũ kĩthũinĩ kyakwa. 21Na yĩla nũkĩlile kĩoko nongye kana kakwa, sisya, nĩ kakw'ũ; ĩndĩ yĩla nĩkekuũie kwakya, kaĩ, ti kana kakwa, kala nasyaie. 22Na mũndũ mũka ũla ũngĩ asya, Aiee; ĩndĩ kala ke thayũ nĩ kana kakwa, na kala kakw'ũ nĩ kana kaku. Na ũsu asya Aiee; ĩndĩ kala kakw'ũ nĩ kana kaku, na kala ke thayũ nĩ kana kakwa. Ũu nĩw'o maneenanĩsye mbee wa mũsumbĩ.

23Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ waisye, Ũmwe nũnũkwasya, Kaa nĩ kana kakwa kala ke thayũ, na kana kaku nĩ kala kakw'ũ: na ũla ũngĩ nũnũkwasya, Aiee; ĩndĩ kana kaku nĩ kala kakw'ũ, na kana kakwa nĩ kala ke thayũ. 24Na mũsumbĩ asya, Ndeteei ũvyũ. Na maete ũvyũ vala ve mũsumbĩ. 25Na mũsumbĩ asya, Atũanĩlyai katĩ kana kala ke thayũ, na nengai ũmwe nyunzu, na ũla ũngĩ nyunzu. 26Na ĩndĩ mũndũ mũka ũla kana kake ke thayũ aneena na mũsumbĩ, nũndũ ngoo yake yeew'ĩe kana kake ĩnee, na asya, Ame, mwĩaĩi wakwa, mũnenge kana kala ke thayũ, na ndũkakoae nongi. Ĩndĩ ũla ũngĩ asya, Katikethĩwa kakwa kana kaku; katũanw'e. 27Na ĩndĩ mũsumbĩ asũngĩa asya, Mũnengei kana kala ke thayũ, na mũtikakoae nongi: nĩwe inyia wako. 28Na Isilaeli onthe meew'a sila ũla mũsumbĩ wasilile; na mamũkĩa mũsumbĩ: nũndũ nĩmoonie ũĩ wa Ngai waĩ nthĩnĩ wake, asilae katĩ.

1 ASUMBĨ 4

Anene ma Solomoni ũsumbĩnĩ wake

1Na mũsumbĩ Solomoni aĩ mũsumbĩ wa Isilaeli onthe. 2Na aa nĩmo anene me mbee ũsumbĩnĩ ala waĩ nao: Asalia mwana wa mũthembi Nzatoki; 3Eliolevu na Aiya, ana ma Sisa, aandĩki; Yeosavati mwana wa Ailuti, mũandĩki wa maũndũ; 4na Mbenaia mwana wa Yeoiata aĩ mũnene wa nguthu; na Nzatoki na Aviathali maĩ athembi; 5na Asalia mwana wa Nathani aĩ ĩũlũ wa anene; na Nzavuti mwana wa Nathani aĩ mũnene ũsumbĩkinĩ, na mũnyanyae wa mũsumbĩ; 6na Aisali aĩ mũnene wa andũ ma nyũmba; na Atonilamu mwana wa Avata aĩ mũnene wa andũ ala matethethaw'a wĩa wa vinya.

7Na Solomoni aĩ na anene ĩkũmi na elĩ ĩũlũ wa Isilaeli onthe, ala maetae lĩu wa mũsumbĩ na andũ ma nyũmba yake: kĩla mũndũ aetae lĩu wa mwei ũmwe katĩ wa mwaka. 8Na aa nĩmo masyĩtwa moo: Mbeni-uulu wa nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu; 9na Mbeni-ndekeli wa ku Makasi, na Saalivimu, na Mbethi-semesi, na Elonimbethi-aanani; 10na Mbeni-eseti, ku Aluvothi (Soko yaĩ yake na nthĩ yonthe ya Eeveili); 11na Mbeni-

avinatavu ku ũtũlunĩ w'onthe wa Ndoli (nake atwaĩte Tavathi mwĩĩtu wa Solomoni); 12na Mbaana mwana wa Ailuti, ku Taanaki na Mekito, na Mbethi-seani yonthe ĩla yĩ ũtee wa Nzalethani, ĩtheo wa Yesileeli, kuma Mbethi-seani kũvika Aveli-meola, o kũvĩtĩla Yokimeamu; 13na Mbeningeveli, ku Lamothi-ngileati (tũtũla twa Yaili mwana wa Manase, tũla twĩ Ngileati twaĩ twake; o na nthĩ ya Alikovu yaĩ yake, ĩla yĩ Mbasani, yĩ ndũa nene mĩongo thanthatũ syĩ na maũvai na ivingi sya ũthuku); 14na Ainatavu mwana wa Ito, ku Maanaimu; 15na Aimaasi, ku Navitali (nake nĩwatwaie Mbasemathi mwĩĩtu wa Solomoni); 16na Mbaana mwana wa Usiai, ku Aseli na Mbealothi; 17na Yeosavati mwana wa Valua, ku Isakali; 18na Simei mwana wa Ela, ku Mbenyamini; 19na Ngeveli mwana wa Uli, ku nthĩ ya Ngileati, o nthĩ ya Sioni mũsumbĩ wa Aamoli na ya Oku mũsumbĩ wa Mbasani; nake aĩ mũnene e weka ũla waĩ nthĩ ĩsu.

Ũĩ na ũthwii wa Solomoni

20Yuta na Isilaeli maĩ aingĩ o ta kĩthangathĩ kĩla kĩ ũtee wa ũkanga kwingĩva, makĩĩsaa na kũnyusaa na kũtanaa. 21Na Solomoni asumbĩkĩte mosumbĩ onthe kuma ũla Ũsĩ kũvika nthĩ ya Avilisiti, na kũvika mũvakanĩ wa Misili: maetae mũvothi na mamũthũkũmaa Solomoni mĩthenya yonthe ya thayũ wake. 22Na lĩu wa Solomoni wa mũthenya ũmwe waĩ ithimi mĩongo ĩtatũ sya mũtu mũvinyu, na ithimi mĩongo thanthatũ sya mũtu ũte mũvinyu, 23na ng'ombe nou ĩkũmi, na ng'ombe mĩongo ĩlĩ kuma isesinĩ, na malondu ĩana, vamwe na ndaatai nzamba, na ilong'a, na nthwaia nga, na ngũkũ nou. 24Nũndũ nĩwasumbĩkĩte nthĩ yonthe yĩ mũingo ũũ wa ũla Ũsĩ, kuma Tivisa o na kũvika Ngasa, o na asumbĩ onthe ala maĩ mũingo ũũ wa ũla Ũsĩ: na aĩ na mũuo ngalĩ syonthe ila syamũthyũlũlũkĩte. 25Na Yuta na Isilaeli mekalaa vate mũisyo, kĩla mũndũ ĩtina wa mũsavivũ wake na ĩtina wa mũkũyũ wake, kuma Ndani kũvika Mbeeli-sieva, mĩthenya yonthe ya Solomoni. 26Na Solomoni aĩ na itũũ ngili mĩongo ĩna sya mbalasi kwondũ wa makasya make, na andũ ngili ĩkũmi na ilĩ ala matũlaa mbalasi. 27Na anene asu maetae, kĩla mũndũ mwei wake, lĩu wa mũsumbĩ Solomoni, na wa onthe ala maĩsaa mesanĩ ya mũsũmbĩ Solomoni; matyaaeka kĩndũ kĩoleke. 28Maetae mbaale nayo na ũa vu vala vaĩ anene kwondũ wa mbalasi na mbalasi syĩ maũũ, kĩla mũndũ kwĩanana na wĩaĩo wake.

29Na Ngai amũnenga Solomoni ũĩ na ũmanyi mwingĩ mũno, na ngoo mbaamu, o ta kĩthangathĩ kĩ ũtee wa ũkanga. 30Na ũĩ wa Solomoni wavĩtũkĩte ũĩ wa ana onthe ma wumilonĩ wa syũa, na ũĩ w'onthe wa Misili. 31Nũndũ aĩ mũĩ kwĩ andũ onthe; kwĩ Ethani Mũesalai, na Emani, na Kalikoli, na Ndalita, ana ma Maoli: na nguma yake yavikĩa mbaĩ syonthe ila syaĩ ngalĩ syonthe. 32Na aneena nthimo ngili itatũ; na mbathi syake syaĩ ngili na itano. 33Na aneena ũvoo wa mĩtĩ, kuma mũkũũ ũla wĩ Levanoni kũvika ĩsovo yĩla yĩmeaa ũvainĩ: o na aneena ũvoo wa nyamũ, na nyũnyi, na tũsamũ tũla tũtambũkaa, na makũyũ. 34Na andũ ma mbaĩ syonthe mooka mew'e ũĩ wa Solomoni, kuma kwa asumbĩ onthe ma nthĩ, ala meew'ĩte ũvoo wa ũĩ wake.

1 ASUMBĨ 5

Wĩ'wano wa Solomoni na mũsumbĩ Ilamu

(2 MAVINDA 2.1–18)

1Na Ilamu mũsumbĩ wa Tile atũma athũkũmi make kwa Solomoni; nũndũ nĩwew'ĩte kana nĩmamwĩtĩkĩsye mauta ethĩwe mũsumbĩ vandũ va ĩthe wake: nũndũ Ilamu nĩwamwendete Ndaviti kuma tene. 2Na Solomoni atũmana kwa Ilamu, akĩmwĩa, 3Nĩwĩsĩ Ndaviti ĩthe wakwa ndaatonya kwaka nyũmba kwondũ wa syĩtwa ya Yeova Ngai wake nũndũ wa makaũ ala mamũthyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe, kũvika Yeova amaia ungu wa nyaĩĩ syake. 4Ĩndĩ yu Yeova Ngai wakwa nũnthũmũĩtye ngalĩ syonthe; vati nthũ, kana ũndũ ũthũku wĩkĩkaa. 5Na, sisya, nĩngũsũanĩa kwaka nyũmba kwondũ wa syĩtwa ya Yeova Ngai wakwa, o tondũ Yeova waneenie na Ndaviti ĩthe wakwa, akĩmwĩa, Mwana waku ũla ngekalya kĩvĩlanĩ kyaku kya ũsumbĩ vandũ vaku, nĩwe ũkaka ĩ nyũmba kwondũ wa syĩtwa yakwa. 6Yu ĩndĩ umya mwĩao mandemee mĩtĩ ya mĩkũũ ku Levanoni; na athũkũmi makwa makeethĩwa vamwe na athũkũmi maku; na ngakũĩva kwondũ wa athũkũmi maku kwĩanana na w'onthe ũla ũkaneena: nũndũ nĩwĩsĩ vati ũmwe katĩ waitũ ũla wĩsĩ kũtema mĩtĩ ta Asitoni.

7Na kweethĩwa, yĩla Ilamu wewie ndeto sya Solomoni, atana mũno, na asya, Yeova nataĩwe ũmũnthĩ, ũla ũmũnengete Ndaviti mwana mũĩ asumbĩke andũ aa aingĩ. 8Na Ilamu atũmana kwa Solomoni, akĩmwĩa, Nĩnĩw'ĩte ũvoo ũla wandũmĩe: ngeeka kwenda kwaku kw'onthe kwondũ wa mĩtĩ ya mĩkũũ, na kwondũ wa mĩtĩ ya mĩsonovali. 9Athũkũmi makwa makamĩete kuma Levanoni kũvika ũkanganĩ; na ngamyovan'ya vamwe ĩthambĩĩle ũkanganĩ vandũ vala wĩmbatha, na ngamĩthaĩsya vo, naku ũkamyosa; na wĩĩanĩsya kwenda kwakwa, ũkĩnengane lĩu wa andũ ma nyũmba yakwa. 10Na ĩndĩ Ilamu amũnenga Solomoni mĩtĩ ya mĩkũũ na mĩtĩ ya mĩsonovali o kwĩanana na kwenda kwake kw'onthe. 11Na Solomoni anenga Ilamu ithimi ngili mĩongo ĩlĩ sya nganũ kwondũ wa lĩu wa andũ ma nyũmba yake, na ithimi mĩongo ĩlĩ sya mauta matheu: ũu nĩw'o Solomoni wanengae Ilamu kĩla mwaka. 12Na Yeova anenga Solomoni ũĩ, o tondũ wamwathie; na kwaĩ mũuo katĩ wa Ilamu na Solomoni; na asu elĩ nĩmaseũvĩtye wĩw'ano vamwe.

13Na mũsumbĩ Solomoni aumya kwa Isilaeli onthe andũ ma kũtethethw'a wĩa; na ala maumĩthiw'e maĩ andũ ngili mĩongo ĩtatũ. 14Na amatũmaa Levanoni, ngili ĩkũmi kĩla mwei nguthu; mekalaa Levanoni mwei ũmwe, na myei ĩlĩ mũsyĩ; na Atonilamu aĩ mũnene wa andũ ala matethethaw'a wĩa na vinya. 15Na Solomoni aĩ na ngili mĩongo mũonza ala makuaa mĩio, na ngili mĩongo nyanya ala masũvĩasya iĩmanĩ; 16eka anene ma kwa Solomoni ala maĩ aũngamĩi ma wĩa, ngili itatũ

na maana atatũ, ala masumbĩkie andũ ala matethasya wĩa. 17Na mũsumbĩ eeaa, na maalya mavia manene, mavia ma thooa mũnene, makwatye wambĩlĩlyo wa nyũmba na mavia masũvye. 18Na aki ma Solomoni na aki ma Ilamu na Angevali mamasũvya, na maseũvya mĩtĩ na mavia nĩ kana make ĩ nyũmba.

1 ASUMBĨ 6

Solomoni ayaka nyũmba ya Yeova

(2 MAVINDA 3.1–14)

1Na kweethĩwa mwaka wa maana ana na mĩongo nyanya ĩtina wa ana ma Isilaeli mauma nthĩ ya Misili, mwaka wa kana wa Solomoni kũsumbĩka Isilaeli, mwei wa Nzivi, naw'o nĩ mwei wa kelĩ, ambĩlĩlya kwaka nyũmba ya Yeova. 2Na nyũmba ĩla mũsumbĩ Solomoni wamwakĩe Yeova, ũasa wayo waĩ mĩkono mĩongo thanthatũ, na ũthanthau wayo mĩkono mĩongo ĩlĩ, na ũtũlu wayo mĩkono mĩongo ĩtatũ. 3Na valasya wa ĩkalũ ya nyũmba, ũasa waw'o waĩ mĩkono mĩongo ĩlĩ kwĩanana na ũthanthau wa nyũmba; na ũthanthau waw'o kuma ĩ nyũmba waĩ mĩkono ĩkũmi. 4Na eekĩa ĩ nyũmba mbũthi sya kũete kyeni syĩ tũmĩtĩ tũkelangan'ye. 5Na kũkwatan'ya na wako wa nyũmba aakĩĩa tũsũmba twilĩanĩlw'e tũthyũlũlũkĩte, tũkwatene na mawako ma nyũmba ngalĩ syonthe, o ma ĩkalũ na ma vandũ va Ngai va ũneenea; na aaka tũsũmba tũkwatanĩlw'e ũtee tũthyũlũlũkĩte. 6Ũthanthau wa kasũmba kala ke ĩtheo waĩ mĩkono ĩtano, na kala ka katĩ ũthanthau wako waĩ mĩkono thanthatũ, na kala ka katatũ ũthanthau wako waĩ mĩkono mũonza; nũndũ ngalĩ ya ũtee nĩwakie maũwengo ma wako wa nyũmba ngalĩ syonthe, nĩ kana mĩamba ndĩkakwatanw'e na mawako ma nyũmba. 7Na ĩ nyũmba, ĩkyakwa, yaakwa na mavia ala masũvĩw'e vala menzawa; na kũtyaaĩw'ĩka kĩiva kana ĩthoka kana kĩndũ kya kĩaa o na kĩva ĩ nyũmba ĩkyakwa. 8Mũomo wa tũsũmba tũkwatanĩlw'e ũtee twa katĩ waĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa nyũmba: na mambataa tũsũmbanĩ twa katĩ na mbasya yĩmilĩĩle, na kuma tũla twa katĩ kũvika tũla twa katatũ. 9Ũu nĩw'o wakie nyũmba, na amĩmina; na aĩĩa nyũmba na mĩamba na mbwaũ sya mĩkũũ. 10Na aaka tũla tũsũmba twilĩanĩlw'e tũkwatene na nyũmba yonthe, kĩla kamwe ka ũtũlu wa mĩkono ĩtano: na tũtinĩanĩw'e na nyũmba na mĩtĩ ya mĩkũũ.

11Na ndeto ya Yeova yamũkĩa Solomoni, ĩkĩmwĩa, 12Ũndũ wa nyũmba ĩno ĩla ũkwaka, ethĩwa ũkaendaa myamũlonĩ yakwa, na kwĩkaa motw'ĩo makwa, na kwataa mĩao yakwa yonthe ũendae nthĩnĩ wayo; nĩvo ĩndĩ nĩlũlũmĩlya ndeto yakwa kwaku, ĩla namũtavisye Ndaviti ĩthe waku. 13Na ngekalaa katĩ wa ana ma Isilaeli, na ndikatia andũ makwa Isilaeli.

14Na ĩndĩ Solomoni aaka nyũmba na amĩmina. 15Na aaka mawako ma nyũmba ngalĩ ya nthĩnĩ na mbwaũ sya mĩkũũ: kuma nyũmba nthĩ kũvika mawakonĩ ũvengeelonĩ, aĩĩa ngalĩ ya nthĩnĩ mbwaũ; na aĩĩa nthĩ nyũmbanĩ nthĩnĩ mbwaũ sya mĩtĩ ya mĩsonovalĩ. 16Na aakĩĩa kasũmba nyũmbanĩ ngalĩ ya ĩtina kuma nthĩ kũvika mawakonĩ ũvengeelonĩ, ũasa wako mĩkono mĩongo ĩlĩ, ka mbwaũ sya mĩkũũ: amyakĩĩa nthĩnĩ, vethĩwe vandũ va Ngai va kũneenea, o vala vandũ vatheu mbee. 17Na ĩ nyũmba, o ĩkalũ yĩla yakwatene na vala vandũ va kũneenea, yaĩ mĩkono mĩongo ĩna ũasa wayo. 18Na nyũmbanĩ nthĩnĩ kwaĩ mbwaũ sya mĩkũũ, mbasũvye mĩkauti na malaa malaũkye: kw'onthe kwaĩ mbwaũ sya mĩkũũ; mavia matyaĩ moneka. 19Na aseũvya vala vandũ va ũneenea katĩ wa nyũmba nthĩnĩ, nĩ kana aie vo ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova. 20Na nthĩnĩ wa vandũ vau va ũneenea vaĩ ũthei ũasa wa vo mĩkono mĩongo ĩlĩ, na ũthanthau mĩkono mĩongo ĩlĩ, na ũtũlu mĩkono mĩongo ĩlĩ; na avavw'ĩka thaavu mũtheu: na avw'ĩka kĩthembeo na mbwaũ sya mĩkũũ. 21Ũu nĩw'o Solomoni wavw'ĩkie nyũmba nthĩnĩ thaavu mũtheu: na atila vandũ vau va ũneenea na mĩnyololo ya thaavu; na avavw'ĩka thaavu. 22Na nyũmba yonthe avw'ĩka thaavu, mũvaka nyũmba yonthe yathela: o na kĩthembeo kyonthe kya vala vandũ va ũneenea akĩvw'ĩka thaavu.

23Na nthĩnĩ wa vala vandũ va ũneenea aseũvya akeluvi elĩ ma mbwaũ sya mĩthata, kĩla ũmwe waĩ na ũasa wa mĩkono ĩkũmi. 24Na ũthwau ũmwe wa mũkeluvi waĩ mĩkono ĩtano, na ũthwau ũngĩ waĩ mĩkono ĩtano: kuma mũthya wa ũthwau ũmwe kũvika mũthya wa ũla ũngĩ kwaĩ mĩkono ĩkũmi. 25Na mũkeluvi ũngĩ waĩ mĩkono ĩkũmi: akeluvi me elĩ maĩ ma kĩthimo kĩmwe na mũmbĩlwe ũmwe. 26Ũtũlu wa mũkeluvi ũmwe waĩ mĩkono ĩkũmi, na now'o wa ũla ũngĩ. 27Na aia ala akeluvi nthĩnĩ wa kasũmba ka nthĩnĩ; na nthwau sya akeluvi syaĩ ndambũũku, ũndũ ũthwau wa ũmwe watinĩte wakonĩ ũmwe, na ũthwau wa mũkeluvi ũla ũngĩ watinĩte wakonĩ ũla ũngĩ; na nthwau syoo syatinanĩe nyũmbanĩ katĩ. 28Na avw'ĩka akeluvi thaavu.

29Na avana mawako onthe ma nyũmba ngalĩ syonthe na ngelekan'yo mbasũvye sya akeluvi, na mĩtende, na malaa malaũkye, nthĩnĩ na nza. 30Na nyũmba nthĩ avw'ĩka thaavu, nthĩnĩ na nza. 31Na vandũ va ũlikĩla vala vandũ va ũneenea aseũvya mĩomo ya mbwaũ sya mĩthata: kĩthaku na mĩtĩ ĩla yĩ ndee sya mĩomo yaminĩte kĩlungu kya katano kya wako. 32Na ĩndĩ atuma mĩomo ĩlĩ ya mbwaũ sya mĩthata; na amĩvanĩa ngelekan'yo mbasũvye sya akeluvi, na mĩtende, na malaa malaũkye, na aivw'ĩka thaavu; na atendesya thaavu ĩũlũ wa akeluvi, na ĩũlũ wa mĩtende. 33Na o ta ũu aseũvĩsya vandũ va ũlikĩla ĩkalũnĩ mĩtĩ yĩ ndee sya mĩomo ya mĩthata, yamina kĩlungu kya kana kya wako; 34na mĩomo ĩlĩ ya mbwaũ sya mĩtĩ ya mĩsonovali: mbwaũ ilĩ sya mũomo ũmwe syaĩ sya kũkũnzwa, na mbwaũ ilĩ sya mũomo ũla ũngĩ syaĩ sya kũkũnzwa. 35Na avana ĩũlũ wayo akeluvi, na mĩtende, na malaa malaũkye; na amĩvw'ĩka thaavu wũmbĩĩwe wĩanene na movano. 36Na aaka nza ya nthĩnĩ na mĩsoa ĩtatũ ya mavia masũvye, na mũsoa wa mĩamba ya mĩkũũ.

37Mwaka wa kana wambĩlĩlyo wa nyũmba ya Yeova wakwatw'a, mwei wa Nzivi. 38Na mwaka wa ĩkũmi

na ũmwe, mwei wa Mbuli, naw'o nĩ mwei wa nyanya, nyũmba yathela kũndũ kw'onthe kwayo, na kwĩanana na mwakĩle w'onthe wayo. Na ĩndĩ amyakie myaka mũonza.

1 ASUMBĨ 7

Myako ĩngĩ ya Solomoni

1Na Solomoni aakie nyũmba ĩ yake myaka ĩkũmi na ĩtatũ, na amina nyũmba yake yonthe. 2Nũndũ aakie nyũmba ya mũtitũ wa Levanoni; ũasa wayo waĩ mĩkono ĩana, na ũthanthau wayo mĩkono mĩongo ĩtano, na ũtũlu wayo mĩkono mĩongo ĩtatũ, yĩ ĩũlũ wa mĩsoa ĩna ya ituĩ sya mĩkũũ, na mĩamba ya mĩkũũ ĩũlũ wa ituĩ. 3Na ĩũlũ yaĩĩwa mbwaũ sya mĩkũũ ĩũlũ wa ĩ mĩamba mĩongo ĩna na itano, ĩla yaĩ ĩũlũ wa ituĩ; ĩkũmi na itano mũsoanĩ ũmwe. 4Na kwaĩ mĩsoa ĩtatũ ya mĩamba, na mbũthi na mbũthi syelekanĩle mĩsoa ĩtatũ. 5Na mĩomo yonthe na mĩtĩ yĩ ndee syayo yaseũvĩtw'e yĩananĩtw'e na mĩamba: na mbũthi na mbũthi syelekanĩle mĩsoa ĩtatũ. 6Na aseũvya valasya na ituĩ; ũasa waw'o waĩ mĩkono mĩongo ĩtano, na ũthanthau waw'o waĩ mĩkono mĩongo ĩtatũ; na valasya mbee wasyo; na ituĩ na mwalyo wa mũomo mbee wasyo. 7Na aseũvya valasya wa kĩvĩla kya ũsumbĩ vala wĩsilĩlaa, o valasya wa sila: na waĩĩwa mbwaũ sya mĩkũũ kuma nthĩ kũvika ũvengeelonĩ. 8Na nyũmba yake vala wĩĩkala, o nza ĩla ĩngĩ yĩ nthĩnĩ wa valasya, yaseũvĩw'e o wĩa ta ũsu. O na aaka nyũmba ya mwĩĩtu wa Valao (ũla Solomoni watwaĩte ethĩwe mũka wake), yailyĩ valasya o ũsu.

9Isu syonthe syaĩ sya mavia ma thooa mũnene, o mavia masũvye, kwĩanana na kĩthimo, matile na mang'weli, ngalĩ ya nthĩnĩ na ya nza, o kuma wambĩlĩlyo kũvika mavia ala maumĩlangĩte ma ũminĩa, na o ta ũu ngalĩ ya ũtee kũvika nza ĩla nene. 10Na wambĩlĩlyo waĩ wa mavia ma thooa mũnene, o mavia manene mũno, mavia ma mĩkono ĩkũmi, na mavia ma mĩkono nyanya. 11Na ĩũlũ kwaĩ mavia ma thooa mũnene, o mavia masũvye, kwĩanana na kĩthimo, o na mbwaũ sya mĩkũũ. 12Na ĩla nza nene ĩla yathyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe yaĩ na mĩsoa ĩtatũ ya mavia masũvye, na mũsoa wa mĩamba ya mĩkũũ; o ta nza ya nthĩnĩ ya nyũmba ya Yeova, na valasya wa ĩ nyũmba.

Wĩa wa Ilamu ĩkalũnĩ

(2 MAVINDA 2.13–14;3.15—5.1)

13Na mũsumbĩ Solomoni atũmana Ilamu aetwe kuma Tile. 14Aĩ mwana wa kĩveti ndiwa kya mbaĩ ya Navitali, na ĩthe wake aĩ mũndũ wa Tile, mũtwii wa ũthuku; na ausũĩtwe nĩ ũĩ na ũmanyi na ũtũĩka, atethasye mawĩa onthe na ũthuku. Na ooka kwa mũsumbĩ Solomoni, na amũtetheesya wĩa wake w'onthe. 15Nũndũ aseũvisye ituĩ ilĩ sya ũthuku, kĩla kĩmwe ũasa wakyo mĩkono ĩkũmi na nyanya: na ũthima na ũlii nĩ mĩkono ĩkũmi na ĩlĩ kũthyũlũlũka kĩla kĩmwe. 16Na aseũvya ngovia ilĩ sya ũthuku ũla matwekethetye, sya kwia mĩthyanĩ ya ituĩ: ũtũlu wa ngovia ĩmwe waĩ mĩkono ĩtano, na ũtũlu wa ngovia ĩla ĩngĩ waĩ mĩkono ĩtano. 17Kwaĩ seng'eng'e waseũvĩtw'e ũvĩlanganĩtw'e, na tũkanda tũvĩnde mũvĩndĩle wa mũnyoo, kwondũ wa ngovia isu ila syaĩ mĩthyanĩ ya ituĩ; mũonza ũndũ wa ngovia ĩmwe, na mũonza ũndũ wa ngovia ĩla ĩngĩ. 18Aseũvisye ituĩ ũu; na kwaĩ mĩsoa ĩlĩ ĩthyũlũlũkĩte ĩũlũ wa seng'eng'e ũmwe, ya kũvw'ĩka ngovia isu ila syaĩ mĩthyanĩ ya ituĩ: na now'o wekie ũndũ wa ngovia ĩla ĩngĩ. 19Na ngovia o isu ila syaĩ mĩthyanĩ ya ituĩ sya valasya syaseũvĩtw'e ta ĩlaa ya lili, sya mĩkono ĩna. 20O na kwaĩ ngovia ĩũlũ wa ila ituĩ ilĩ, vakuvĩ na ũkulumbenĩ ũla wĩ vakuvĩ na seng'eng'e: na makũngũmanga maĩ maana elĩ, me mĩsoa mathyũlũlũkĩte ngovia ĩla ĩngi. 21Na aũngamya ituĩ valasyanĩ wa ĩkalũ: na aũngamya kĩtuĩ kya ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, na akĩta syĩtwa yakyo Yakini; na aũngamya kĩtuĩ kya ngalĩ ya kw'oko kwa aka, na akĩta syĩtwa yakyo Mboasi. 22Na mĩthyanĩ ya ituĩ kwaĩ mũseũvĩlye ta wa ĩlaa ya lili: na ĩndĩ wĩa wa ituĩ wathela.

23Na aseũvya ũkanga na syĩndũ ila matwekethetye wa mĩkono ĩkũmi kuma ũengo kũvika ũengonĩ ũla ũngĩ, wa kĩlingĩlĩ ngalĩ syonthe, na ũtũlu waw'o waĩ mĩkono ĩtano; na kũthima na ũlii nĩ mĩkono mĩongo ĩtatũ kũthyũlũlũka ngalĩ syonthe. 24Na ĩtheo wa ũengo waw'o ngalĩ syonthe kwaĩ mĩkauti ĩla yawĩlingĩle, ĩkũmi kwa kĩla mũkono, ĩthyũlũlũkĩte ũkanga ngalĩ syonthe; mĩkauti yaĩ mĩsoa ĩlĩ, yatuanĩw'e naw'o. 25Watũlĩtw'e ĩũlũ wa nzaũ ĩkũmi na ilĩ, itatũ isyaĩtye ngalĩ ya ĩũlũ, na itatũ isyaĩtye ũthũĩlonĩ wa syũa, na itatũ isyaĩtye ngalĩ ya ĩtheo, na itatũ isyaĩtye wumĩlonĩ wa syũa; na ũkanga wailĩĩlwe ĩũlũ wasyo, na itimba syasyo syonthe syeelekele ngalĩ ya nthĩnĩ. 26Na kĩemo kyaw'o kyaĩ ta kĩtaa kya kw'oko; na ũengo waw'o watuĩtwe ta ũengo wa kĩkombe, o ta ĩlaa ya lili: waĩ ũtonya kwĩanĩa ithimi sya vetha ngili ilĩ,

27Na aseũvya matina ĩkũmi ma ũthuku; ũasa wa ĩtina yĩmwe waĩ mĩkono ĩna, na ũthanthau waĩ mĩkono ĩna, na ũtũlu waĩ mĩkono ĩtatũ. 28Na mũseũvĩlye wa matina wailyĩ ũũ: maĩ na mavava; na kwaĩ mavava katĩ wa monyitĩku; 29na mavavanĩ ala maĩ katĩ wa monyitĩku kwaĩ mĩnyambũ, na nzaũ, na akeluvi; na monyitĩkunĩ kwaĩ katulĩ ngalĩ ya ĩũlũ; na ĩtheo wa mĩnyambũ na nzaũ kwaĩ mũseũvĩlye wa tũkanda tũvĩnde tũsũnzũlĩte. 30Na kĩla ĩtina yaĩ na ndĩa inya sya ũthuku, na tũmĩlamba twa ũkwatan'ya ndĩa twa ũthuku; na maũũ ana mayo maĩ na syĩndũ sya ũtw'ĩĩka; ungu wa kĩndũ kya kũthambĩa kwaĩ syĩndũ isu sya kũtw'ĩĩka syaseũviw'e na syĩndũ matwekethetye, syĩ na mũseũvĩlye wa tũmakanda tũvĩnde ũtee wa kĩla kĩmwe. 31Na kanyw'a wakyo nthĩnĩ na ĩũlũ wa ĩla ngovia waĩ mũkono ũmwe: na kanyw'a wakyo waĩ kĩlingĩlĩ ta mũseũvĩlye wa katulĩ, mũkono na nyunzu; o na kanyw'anĩ wakyo kwaĩ movane, na mavava masyo nĩmeanene ngalĩ inya, tĩ kĩlingĩlĩ. 32Na ila ndĩa inya syaĩ ungu wa mavava; na tũmĩlamba twa ndĩa twaĩ ĩtinanĩ: na ũtũlu wa ndĩa waĩ mũkono na nyunzu. 33Na mũseũvĩlye wa ndĩa isu wailyĩ mũseũvĩlye wa ndĩa ya ĩkasya ya kaũ: tũmĩlamba twasyo, na ndĩa, na mĩtĩ ya

ndĩa, na matilinge ma ũkwatan'ya mĩtĩ ya ndĩa, syonthe syaseũvĩtw'e na syĩndũ ila matwekethetye. 34Na kwaĩ syĩndũ inya sya ũtw'ĩĩka ikotonĩ inya sya kĩla ĩtina: na syĩndũ isu syatuanĩw'e na ĩtina. 35Na ngalĩ ya ĩũlũ ya ĩtina kwaĩ kĩndũ kya kĩlingĩlĩ ũtũlu wakyo nyunzu ya mũkono; na ngalĩ ya ĩũlũ ya ĩtina ikwatũ syayo na mavava mayo syakwatene nayo. 36Na tũsengeanĩ twa ikwatũ syayo, na mavavanĩ mayo, avana akeluvi, na mĩnyambũ, na mĩtende, kwĩanana na ũthei wa kĩla kĩmwe, vamwe na mũseũvĩlye wa tũmakanda tũvĩnde tũthyũlũlũkĩte. 37Ũũ nĩw'o waseũvisye ala matina ĩkũmi: onthe maĩ ma mũtuĩle ũmwe, na kĩthimi kĩmwe, na wũmbĩle ũmwe.
38Na aseũvya syĩndũ ĩkũmi sya kũthambĩa sya ũthuku: kĩndũ kĩmwe kya kũthambĩa kyaĩ kĩtonya kwĩanĩa ithimi sya vathi mĩongo ĩna; na kĩla kĩndũ kya kũthambĩa kyaĩ kya mĩkono ĩna; na ĩũlũ wa kĩla ĩtina kwaĩ kĩndũ kĩmwe kya ũthambĩa. 39Na aia matina, atano ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa nyũmba, na atano ngalĩ ya kw'oko kwa aka kwa nyũmba: na aia ũkanga ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa nyũmba ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, kwelekela ngalĩ ya ĩtheo.
40Na Ilamu aseũvya syĩndũ sya ũthambĩa, na mĩko, o na masaani manene. Ũu nĩw'o Ilamu waminie wĩa w'onthe ũla wamũtetheesye mũsumbĩ Solomoni kwondũ wa nyũmba ya Yeova: 41ila ituĩ ilĩ, na ngulumbe ilĩ sya ngovia ila syaĩ mĩthyanĩ ya ituĩ; na ila seng'eng'e ilĩ sya kũvw'ĩka ila ngulumbe ilĩ sya i ngovia ila syaĩ mĩthyanĩ ya ituĩ; 42na makũngũmanga maana ana ũndũ wa ila seng'eng'e ilĩ; mĩsoa ĩlĩ ya makũngũmanga ũndũ wa kĩla seng'eng'e wa kũvw'ĩka ila ngulumbe ilĩ sya i ngovia ila syaĩ ĩũlũ wa ila ituĩ; 43na ala matina ĩkũmi, na ila syĩndũ ĩkũmi sya ũthambĩa syĩ matinanĩ; 44na ũkanga o ũsu ũmwe, na ila nzaĩĩ ĩkũmi na ilĩ syĩ ungu wa ũkanga; 45na mbisũ, na mĩko, na masaani manene: o mĩio ĩsu yonthe ya nyũmba ya Yeova, ĩla Ilamu wamũseũvĩsye mũsumbĩ Solomoni, yai ya ũthuku mũkute. 46Mũsumbĩ amĩtuĩe ũiĩnĩ wa Yolotani, nthĩ yĩ yũmba katĩ wa Sukothi na Nzalethani. 47Na Solomoni atia mĩio yonthe ĩte mĩthime, nĩkwĩthĩwa yaĩ mingĩ mũno: ũito wa ũthuku ndwaĩ ũtonya kũmanyĩka.
48Na Solomoni aseũvya mĩio yonthe ĩla yaĩ nyũmbanĩ ya Yeova: kĩthembeo kya thaavu, na mesa ĩla yaĩ na imũtũ ila syaiĩawa Yeova, ya thaavu; 49na syĩndũ ila syeekĩawa mataa, itano ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, na itano ngalĩ ya kw'oko kwa aka, mbee wa vala vandũ va Ngai va ũneenea, sya thaavu mũtheu; na ala malaa, na mataa, na mĩveto, sya thaavu; 50na ikombe, na mĩkasi, na masaani manene, na syĩko, na tũvũngũlyũ twa ũkua makaa, sya thaavu mũtheu; na ikwati, sya mĩomo ya nyũmba ya nthĩnĩ, vala vandũ vatheu mbee, o na sya mĩomo ya nyũmba, ũu nĩ kwasya sya ĩkalũ, sya thaavu.
51Wĩa w'onthe ũla mũsumbĩ Solomoni watethisye wa nyũmba ya Yeova wathelile ũu. Na Solomoni alikya nthĩnĩ syĩndũ ila ĩthe wake Ndaviti wavathĩte syĩthĩwe ntheu, o vetha, na thaavu, na mĩio, na asia kũla kwiawa ũthwii wa nyũmba ya Yeova.

1 ASUMBĨ 8

Solomoni aiete ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova ĩkalũnĩ
(2 MAVINDA 5.2–14)

1Nĩvo ĩndĩ Solomoni wombanisye atumĩa ma Isilaeli, na atongoi onthe ma i mbaĩ, anene ma nyũmba sya aaĩthe ma ana ma Isilaeli, vala ve mũsumbĩ Solomoni Yelusaleme, mambatye ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova kumya ndũanĩ ya Ndaviti, nayo nĩ Saioni. 2Na andũ onthe ma Isilaeli moombana kwa mũsumbĩ Solomoni vu mbokanĩ, mwei wa Ethanimu, naw'o nĩ mwei wa mũonza. 3Na atumĩa onthe ma Isilaeli mooka, na athembi moosa ĩsandũkũ. 4Na mambatya ĩsandũkũ ya Yeova, na ĩeema ya kũmbanĩa, na mĩio yonthe mĩtheu ĩla yaĩ Ĩeemanĩ; o ĩsu athembi na Alivai mamyambatya.
5Na mũsumbĩ Solomoni na ũmbano w'onthe wa Isilaeli, ũla woombanĩte kwake, waĩ vamwe nake mbee wa ĩsandũkũ, ũkĩthemba malondu na ng'ombe, ila itaĩ italĩka kana kũtalwa nũndũ wa kwingĩva. 6Na athembi malikya ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova nthĩnĩ vandũ vayo, nthĩnĩ wa vala vandũ va ũneenea va nyũmba, kũvika vala vandũ vatheu mbee, o ungu wa nthwau sya akeluvi. 7Nũndũ akeluvi matambũũkĩtye nthwau syoo ĩũlũ wa vala vandũ va ĩsandũkũ, na akeluvi mayĩvw'ĩkĩte ĩsandũkũ ĩũlũ na mĩtĩ yayo. 8Na ĩ mĩtĩ yaĩ mĩasa ũndũ mĩthya yayo nĩyenekee vala vandũ vatheu vu mbee wa vala vandũ va ũneenea; ĩndĩ ndĩaaoneka ũtee; na nĩvo ĩĩ kũvika ũmũnthĩ. 9Kũtyaĩ kĩndũ ĩsandũkũnĩ ate o ala masengea elĩ ma mavia ala Mose wamekĩĩe ku Olevu, yĩla Yeova watianĩe ũtianĩo na ana ma Isilaeli, yĩla maumie nthĩ ya Misili. 10Na kweethĩwa, yĩla athembi maĩ manauma vala vandũ vatheu, mũumbĩ wausũa nyũmba ya Yeova, 11mũvaka athembi matyaatonya kũũngama mathũkũme nũndũ wa mũumbĩ; nũndũ ũtheu mũtisu wa Yeova wausũĩte nyũmba ya Yeova.

Kũvathanw'a kwa ĩkalũ kwa Yeova yĩthĩwe ĩtheu
(2 MAVINDA 6.1—7.10)

12Nĩvo ĩndĩ Solomoni waneenie, Yeova aĩtye atĩ akekala kĩvindunĩ kya ngokomi. 13Nĩ w'o, nĩngwakĩĩte nyũmba ya kwĩkala, vandũ vaku va kwĩkalaa tene na tene. 14Na mũsumbĩ athyũũa ũthyũ wake, na aathima ũmbano w'onthe wa Isilaeli: na ũmbano w'onthe wa Isilaeli waũngama. 15Na asya, Nataĩwe Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũla waneenie na kanyw'a wake na Ndaviti ĩthe wakwa, na nĩwĩanĩĩtye na kw'oko kwake, akyasya, 16Kuma mũthenya ũla naumisye andũ makwa Isilaeli nthĩ ya Misili, ndyaanyuva ndũa o na yĩva mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli nake nyũmba vo, nĩ kana syĩtwa yakwa yĩthĩwe vo; ĩndĩ nĩnĩnyuvĩte Ndaviti ethĩwe mũnene wa andũ makwa Isilaeli. 17Na ĩndĩ kwaĩ ngoonĩ ya ĩthe wakwa Ndaviti kwaka nyũmba kwondũ wa syĩtwa ya Yeova, Ngai wa Isilaeli. 18Ĩndĩ Yeova amwĩa Ndaviti ĩthe wakwa, Nĩkwĩthĩwa kwaĩ ngoonĩ yaku kwaka nyũmba kwondũ

wa syĩtwa yakwa, nĩweekie nesa nũndũ kwaĩ ngoonĩ yaku: 19ĩndĩ ndũkaka nyũmba ĩsu; ĩndĩ mwana waku ũla ũkauma kĩnyunyunĩ kyaku, nĩwe ũkaka ĩ nyũmba kwondũ wa syĩtwa yakwa. 20Na Yeova nũlũlũmĩlye ndeto yake ĩla waneenie; nũndũ nyie nĩũngamĩte vandũ va Ndaviti ĩthe wakwa, na nĩnĩkalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Isilaeli, o tondũ Yeova wathie, na nĩnakĩte nyũmba kwondũ wa syĩtwa ya Yeova, Ngai wa Isilaeli. 21Na nĩvo niĩte vandũ kwondũ wa yĩla ĩsandũkũ, yĩla nthĩnĩ wayo ve ũtianĩo wa Yeova, ũla watianĩe na aaĩthe maitũ, yĩla wamaumisye nthĩ ya Misili.

22Na Solomoni aũngama mbee wa kĩthembeo kya Yeova ũmbano w'onthe wa Isilaeli wene, na atambũũkya moko make melekele ĩtunĩ; 23na asya, Ame Yeova, Ngai wa Isilaeli, vati Ngai taku, ĩũlũ ĩtunĩ, kana ĩtheo nthĩ; ũla wĩanĩasya ũtianĩo na ũseo wĩ wendo kwa athũkũmi maku, ala maendaa mbee waku na ngoo syoo syonthe; 24ũla wĩanĩĩtye kwa mũthũkũmi waku Ndaviti ĩthe wakwa ũndũ wamwathie: ĩĩ, nĩwaneenie na kanyw'a waku, na nĩwĩanĩĩtye na kw'oko kwaku, o tondũ kũilyĩ ũmũnthĩ. 25Yu kwondũ wa ũu, ame Yeova, Ngai wa Isilaeli, ĩanĩsya kwa mũthũkũmi waku Ndaviti ĩthe wakwa ũndũ wamwathie, ũkĩmwĩa, Ndũkaĩwa nĩ mũndũ wa kwĩkalaa kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Isilaeli mbee wakwa, ethĩwa syana syaku no ikasũvĩaa mũendele wasyo, ikinyae mbee wakwa o tondũ we wakinyaa mbee wakwa. 26Yu ĩndĩ, ame Ngai wa Isilaeli, nĩngũkũvoya, ndeto yaku nĩyĩanĩe w'o, ĩla waneenie na mũthũkũmi waku Ndaviti ĩthe wakwa.

27Ĩndĩ nĩ w'o, Ngai akekala kũũ nthĩ? Sisya, ĩtu na ĩtu yĩla yĩ ĩũlũ wa matu yĩtitonya ũkwĩanĩa; nyũmba ĩno ĩla nakĩte ĩtonya ata! 28Ĩndĩ elekela kũvoya kwa mũthũkũmi waku, na kwĩsũvana kwake, ame Yeova Ngai wakwa, wĩthukĩĩsye kĩĩo na kũvoya kũla mũthũkũmi waku ũnũũvoya e mbee waku ũmũnthĩ; 29nĩ kana metho maku methĩwe masalukĩtye melekele nyũmba ĩno ũtukũ na mũthenya, o kwelekela vandũ vala wawetie atĩĩ, Syĩtwa yakwa yĩkeethĩwa vo; wĩthukĩĩsye kũvoya kũla mũthũkũmi waku wĩvoya elekele vandũ vaa. 30Na ĩthukĩĩsye wĩsũvano wa mũthũkũmi waku, na wa andũ maku Isilaeli, yĩla mevoya melekele vandũ vaa: ĩĩ, wĩĩw'a wĩ ĩtunĩ ũtũonĩ waku; na weew'a, wĩekea.

31Ethĩwa mũndũ akavĩtanĩsya mũtũi wake, na akiĩwa kĩavo nĩ kana aavĩthw'e, nake akyũka na kwĩavĩa mbee wa kĩthembeo kyaku nyũmbanĩ ĩno; 32nĩvo ĩndĩ wĩĩthukĩĩsya wĩ ĩtunĩ, wĩke, noisilan'ya athũkũmi maku, ũkĩsilĩla ũla mũthũku, ũete mũendele wake ĩũlũ wa mũtwe wake mwene, na ũimũtalĩla ũlũngalu ũla mũlũngalu, ũmũnenge kwĩanana na ũlũngalu wake.

33Yĩla andũ maku Isilaeli makakũnwa mavalũkw'e nĩ mũmaitha, nĩkwĩthĩwa nĩmakũvĩtanĩsye; ethĩwa makakwĩthyũũĩa ĩngĩ, na kumbũla syĩtwa yaku, na kũvoya na ũkwĩsũvĩa nyũmbanĩ ĩno: 34nĩvo ĩndĩ wĩĩthukĩĩsya wĩ ĩtunĩ, noiekea naĩ ya andũ maku Isilaeli, na kũmatũnga ĩngĩ nthĩ ĩla wanengie aaĩthe moo.

35Yĩla ĩtu ĩvinge, na kũte mbua, nĩkwĩthĩwa nĩmakũvĩtanĩsye; ethĩwa makavoya melekele vandũ vaa, na kumbũla syĩtwa yaku, na kwĩthyũũa kũtia naĩ syoo, yĩla ũkamathĩn'ya: 36nĩvo ĩndĩ wĩĩthukĩĩsya wĩ ĩtunĩ, noiekea naĩ ya athũkũmi maku, na ya andũ maku Isilaeli, yĩla wĩmamanyĩasya nzĩa nzeo ĩla maĩle kũthi nayo; na wĩusya mbua nthĩ yaku, ĩla wamanengie andũ maku yĩthĩwe ũtiĩwa.

37Ethĩwa kũkeethĩwa yũa ĩ nthĩ, ethĩwa kũkeethĩwa mũimũ, ethĩwa kũkeethĩwa wũmanĩlu kana mbuka, ngie kana kĩthesa; ethĩwa mũmaitha woo akamathyũlũlũka amatw'ĩkanĩsye me nthĩ yĩ ndũa syoo; ũthĩn'yo o na wĩva, ũwau o na wĩva ũla ũkethĩwa; 38kũvoya na kwĩsũvana o na kwĩva kũla kũkavoywa nĩ mũndũ o na wĩva, kana nĩ andũ maku onthe Isilaeli, kĩla mũndũ o ũla ũkamanya ũthĩn'yo wa ngoo yake mwene, na akĩtambũũkya moko make melekele nyũmba ĩno: 39nĩvo ĩndĩ wĩĩthukĩĩsya wĩ ĩtunĩ ũtũonĩ waku, noiekea, na kwĩka, na kũmũnenga kĩla mũndũ kwĩanana na mĩendele yake yonthe, ũla wĩsĩ ngoo yake; (nũndũ we, o we wĩ weka, nĩwĩsĩ ngoo sya mbaa-andũ onthe;) 40nĩ kana maũkĩe mĩthenya yonthe ĩla makekala nthĩ ĩla wamanengie aaĩthe maitũ.

41O na ĩngĩ ũvoo wa mũndũ wa nthĩ ĩngĩ, ũla ũte wa andũ maku Isilaeli, yĩla ũkoka kuma nthĩ yĩ kũasa kwondũ wa syĩtwa yaku 42(nũndũ makeew'a ũvoo wa syĩtwa yaku ĩnene, na wa kw'oko kwaku kwĩ vinya, na kw'oko kwaku kũtambũũku); yĩla ũkoka na kũvoya elekele nyũmba ĩno; 43wĩĩthukĩĩsya wĩ ĩtunĩ ũtũonĩ waku, nokĩka kwĩanana na w'onthe ũla mũndũ ũsu wa nthĩ ĩngĩ ũkakwĩtya; nĩ kana ngo syonthe sya andũ ma nthĩ matonye kũmanya syĩtwa yaku, maũkĩe, o tondũ andũ maku Isilaeli mekaa, na nĩ kana matonye kũmanya atĩ nyũmba ĩno ĩla nakĩte nĩyĩtanĩaw'a na syĩtwa yaku.

44Ethĩwa andũ maku makaumaala maende kũkita na mũmaitha woo, na nzĩa o na yĩva ĩla wĩmatũma maende nayo, na makavoya Ngai melekele ĩ ndũa ĩla ũnyuvĩte, na melekele nyũmba ĩno nakĩte kwondũ wa syĩtwa yaku; 45nĩvo ĩndĩ wĩĩthukĩĩsya wĩ ĩtunĩ kũvoya kwoo na kwĩsũvana kwoo, noimaseũvĩasya ũvoo woo.

46Ethĩwa makakũvĩtanĩsya (nũndũ vati mũndũ ũtavĩtasya), na ũkamathatĩa, na kũmanengane kwa mũmaitha, nao makamatwaa me atave nthĩ ya amaitha, yĩ kũasa kana vakuvĩ; 47ethĩwa ĩndĩ me nthĩ ĩsu vala matwaiwe me atave makalilikana, na kwĩthyũũa, na ũkwĩsũva me nthĩ ya asu ala mamatavie makyasya, Nĩtũvĩtĩtye, na nĩtwĩkĩte na ngũlũ nĩtwĩ kĩte ũthũku; 48ethĩwa makakũsyokea na ngoo syoo syonthe na thayũ woo w'onthe me nthĩ ya amaitha moo, ala mamatavie, na makakũvoya melekele nthĩ yoo, ĩla wanengie aaĩthe moo, na ndũa ĩla wanyuvie, na nyũmba ĩla nakĩte kwondũ wa syĩtwa yaku: 49nĩvo ĩndĩ wĩĩthukĩĩsya kũvoya kwoo na kwĩsũvana kwoo wĩ ĩtunĩ ũtũonĩ waku, noimaseũvĩsya ũvoo woo; 50noimaekea andũ maku ala makũvĩtanĩsye, na mavĩtyo moo onthe ala makũvĩtanĩsye; noĩmonea ĩnee kwa ala mamatwaie

me atave, nĩ kana nao mamew'ĩe ĩnee 51(nũndũ nĩ andũ maku, na ũtiĩwa waku, ala wamaumisye nthĩ ya Misili, kuma ikonĩ ĩnene ya iaa); 52nĩ kana metho maku methĩwe masalukĩlye wĩsũvano wa mũthũkũmi waku, na wĩsũvano wa andũ maku Isilaeli, ũmethukĩĩsye o yĩla makakwĩkaĩla. 53Nũndũ nĩwamavathie kũmaumya ngonĩ syonthe sya andũ ma nthĩ, methĩwe ũtiĩwa waku, o tondũ waneenie na kanyw'a wa Mose mũthũkũmi waku, yĩla wamaumisye aaĩthe maitũ Misili, ame Mwĩaĩi Yeova.
54Na kweethĩwa yĩla Solomoni waminie kũmũvoya Yeova mboya ĩsu yonthe na wĩsũvano, ookĩla kuma mbee wa kĩthembeo kya Yeova, kuma kũtulya ndũnĩ kwake na moko make matambũũkĩte melekele ĩtunĩ. 55Na aũngama na ooathima ũmbano w'onthe wa Isilaeli na wasya mũnene, akyasya, 56Nataĩwe Yeova, ũla ũmathũmũĩtye andũ make Isilaeli, kwĩanana na w'onthe ũla wathie: kũtyaalea kwĩanĩw'a ndeto o na ĩmwe ya watho wake w'onthe mũseo, ũla wathie na kanyw'a wa Mose mũthũkũmi wake. 57Yeova Ngai waitũ nĩethĩwe vamwe naitũ, o tondũ waĩ vamwe na aaĩthe maitũ: ndakaatũeke, kana kũtũtia; 58nĩ kana elekelye ngoo sitũ vala ũĩ, tũendae nzĩanĩ syake syonthe na kũkwataa mĩao yake, na myamũlo yake, na motw'ĩo make, ala wameaĩe aaithe maitũ. 59Na ndeto iĩ syakwa ila namwĩsũva Yeova nasyo, nĩsyĩthĩwe vakuvĩ na Yeova Ngai waitũ mũthenya na ũtukũ, nĩ kana aseũvye ũvoo wa mũthũkũmi wake, na ũvoo wa andũ make Isilaeli, o tondũ kĩla mũthenya wĩan'ya vata; 60nĩ kana ngo syonthe sya andũ ma nthĩ imanye Yeova, kana nĩwe Ngai; vati ũngĩ. 61Kwondũ wa ũu ngoo syenyu nĩsyĩthĩwe mbĩanĩu kwa Yeova Ngai waitũ, mũendae myamũlonĩ yake na kũkwataa mĩao yake, o tondu kũilyĩ ũmũnthĩ.
62Na mũsumbĩ, na Isilaeli onthe vamwe nake, mathemba nthembo vu mbee wa Yeova. 63Na Solomoni athemba nthembo ya nthembo sya mũuo, ila wamũthembee Yeova, ng'ombe ngili mĩongo ĩlĩ na ilĩ, na malondu ngili ĩana na mĩongo ĩlĩ. Ũu nĩw'o mũsumbĩ na ana onthe ma Isilaeli mamĩvathanisye nyũmba ya Yeova yĩthĩwe ntheu. 64Mũthenya o ũsu mũsumbĩ avathan'ya vethĩwe vatheu vu nza katĩ ĩla yaĩ mbee wa nyũmba ya Yeova; nũndũ nĩwathembee vo nthembo ya kũvĩvw'a, na nthembo ya mũtu, na mathunya ma nthembo sya mũuo, nũndũ kĩthembeo kya ũthuku kĩla kyaĩ mbee wa Yeova kyaĩ kĩnini ũndũ kĩtatonya kwĩanĩa nthembo ya kũvĩvw'a, na nthembo ya mũtu, na mathunya ma nthembo sya mũuo. 65Ũu nĩw'o Solomoni wavokie mboka ĩvinda yĩu, na Isilaeli onthe vamwe nake, ũmbano mũnene, kuma ũlikĩlonĩ wa Amathi kũvika kalũsĩ ka Misili, me mbee wa Yeova Ngai waitũ, mĩthenya mũonza na mĩthenya mũonza, o mĩthenya ĩkũmi na ĩna. 66Mũthenya wa nyanya oombũũkya andũ; na mamũtaĩa mũsumbĩ, na mathi maeemanĩ moo me na ũtanu na mũyo ngoonĩ nũndũ wa ũseo w'onthe ũla Yeova ũmwonetye Ndaviti mũthũkũmi wake, na Isilaeli andũ make.

1 ASUMBĨ 9

Yeova aimumĩlĩla Solomoni ĩvinda ya kelĩ

(2 MAVINDA 7.11–22)

1Na kweethĩwa, yĩla Solomoni waminĩte kwaka nyũmba ya Yeova na nyũmba ya mũsumbĩ, na kwenda kw'onthe kwa Solomoni kũla wendeew'e nĩ kwĩka, 2Yeova amumĩlĩla Solomoni ĩvinda ya kelĩ, o tondũ wamumĩlĩle Ngiveoni. 3Na Yeova amwĩa, Nĩnĩw'ĩte kũvoya kwaku na kwĩsũvana kwaku, kũla wĩsũvanĩte mbee wakwa: nĩnĩvathĩte nyũmba ĩno yĩthĩwe ntheu, ĩla wakĩte, nĩkalye syĩtwa yakwa vo tene na tene; na metho makwa na ngoo yakwa ikeethĩwa vo ĩndĩ yonthe. 4Na ngalĩ ĩ yaku, ethĩwa ũkakinyaa mbee wakwa, o tondũ Ndaviti ĩthe waku wakinyaa, wĩanĩunĩ wa ngoo, na ũlũngalunĩ, wĩke kwĩanana na w'onthe ũla nĩkwĩaĩĩte, na ũkĩsũvĩa myamũlo yakwa na motw'ĩo makwa; 5nĩvo ĩndĩ nĩlũlũmĩlya kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ũsumbĩko waku ĩũlũ wa Isilaeli tene na tene, kwĩanana na ũndũ namwathie Ndaviti ĩthe waku, ngĩmwĩa, Ndũkaĩwa nĩ mũndũ kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Isilaeli. 6Ĩndĩ ethĩwa mũkeethyũũa na kũeka kũngatĩĩa, inyw'ĩ kana syana syenyu, na kũeka kũkwata mĩao yakwa na myamũlo yakwa ĩla niĩte mbee wenyu, ĩndĩ mũkĩthi na kũthũkũma ngai ingĩ, na kwithaitha; 7nĩvo ĩndĩ nĩveta Isilaeli nthĩ ĩla nĩmanengete; na nyũmba ĩno ĩla nĩvathĩte yĩthĩwe ntheu kwondũ wa syĩtwa yakwa, ngamĩkya vala ndatonya kũmyona; na Isilaeli makeethĩwa nthimo na ma kũvũthĩĩw'a mbaĩnĩ syonthe. 8O na kau nyũmba ĩno nĩ ndũlu ũu, ĩndĩ kĩla mũndũ wĩvavĩtĩlaa akaseng'a, na akamĩtimba; na makasya, Nĩkĩ Yeova wĩkĩte nthĩ ĩno, na nyũmba ĩno ũu? 9Na makasũngĩa, Nĩkwĩthĩwa nĩmamũtiie Yeova Ngai woo, ũla waumisye aaĩthe moo nthĩ ya Misili, na makwatana na ngai ingĩ, na kwithaitha, na kwithũkũma: kwondũ wa ũu Yeova nũmaetee ũthũku ũũ w'onthe.

Mawĩko angĩ ma Solomoni

(2 MAVINDA 8.1–18)

10Na kweethĩwa, myaka mĩongo ĩlĩ yathela, ĩla Solomoni wakĩte nyũmba isu syelĩ, nyũmba ya Yeova na nyũmba ya mũsumbĩ 11(na ĩndĩ Ilamu mũsumbĩ wa Tile nĩwamũnengete Solomoni mĩtĩ ya mĩkũũ na mĩtĩ ya mĩsonovali, vamwe na thaavu, kwĩanana na kwenda kwake kw'onthe), nĩvo mũsumbĩ Solomoni wamũnengie Ilamu ndũa mĩongo ĩlĩ nthĩ ya Ngalilii. 12Na Ilamu auma Tile asisye ndũa ila Solomoni wamũnengie; na ityaamwendeesya. 13Na asya, Nĩ ndũa myaũ ii ila ũnengete, mwana-a-asa? Na asyĩta nthĩ ya Kavuli kũvika ũmũnthĩ. 14Na Ilamu amũtwaĩa mũsumbĩ talendi ĩana na mĩongo ĩlĩ sya thaavu.
15Na ũũ nĩw'o ũvoo wa andũ ma kũtethethw'a wĩa ala mũsumbĩ Solomoni waumisye, ma kwaka nyũmba ya Yeova, na nyũmba yake mwene, o na Milo, na ũvai wa Yelusaleme, na Asoli, na Mekito, na Ngeseli. 16Valao mũsumbĩ wa Misili aĩ anambata, na kũkwata ndũa ya Ngeseli, na akamĩvĩvya na mwaki, na akoaa Akanaani ala matwĩe ndũanĩ ĩsu, na akamĩnenga mwĩĩtu wake,

kĩveti kya Solomoni, yĩthĩwe kĩanda kyake. 17Na Solomoni aaka Ngeseli, na Mbethi-oloni ĩla yĩ ngalĩ ya ĩtheo, 18na Mbaalathi, na Tamali ku weũnĩ, nthĩ ĩsu, 19na ndũa syonthe sya kwia mĩio ila Solomoni waĩ nasyo, na ndũa kwondũ wa makasya make ma kaũ, na ndũa sya andũ make ala matũlaa mbalasi, na kĩla Solomoni wendie kwaka kwondũ wa kwĩtanĩthya kwake Yelusaleme, na Levanoni, na nthĩ yonthe ya ũsumbĩko wake. 20Na ũndũ wa andũ onthe ala matialile ma Aamoli, na Aititi, na Avelisi, na Aivi, na Ayevusi, ala mataĩ ma ana ma Isilaeli; 21syana syoo ila syatialile ĩtina woo nthĩ ĩsu, ila ana ma Isilaeli mataatonya kwimina vyũ, imwe sya isu Solomoni asyumisye sya kũtethethaw'a wĩa wa ũkombo kũvika ũmũnthĩ. 22Ĩndĩ ma ana ma Isilaeli Solomoni ndaamatw'ĩkĩthya ngombo: ĩndĩ asu maĩ andũ ma kaũ, na athũkũmi make, na anene me mbee ũsumbĩnĩ wake, na makavuteni make, na anene ma makasya make ma kaũ na ma andũ make ala matũlaa mbalasi.

23Asu maĩ anene mbee ĩũlũ wa wĩa wa Solomoni, maana atano na mĩongo ĩtano, ala masumbĩkaa andũ ala matethasya wĩa.

24Ĩndĩ mwĩĩtu wa Valao ambata kuma ndũanĩ ya Ndaviti aende nyũmbanĩ yake ĩla Solomoni wamwakĩe: na ĩndĩ aaka Milo.

25Na Solomoni nĩwathembaa nthembo sya kũvĩvw'a na nthembo sya mũuo kĩthembeonĩ kĩla wamwakĩe Yeova katatũ kĩla mwaka, aitoeanĩsya ũvani vamwe nasyo, kĩthembeonĩ kĩla kyaĩ mbee wa Yeova. Aminie ĩla nyũmba ũu.

26Na mũsumbĩ Solomoni aseũvĩsya kĩkundi kya ngalawa ku Esioni-ngeveli, ĩla yĩ vakuvĩ na Elothi, ngũkanĩ ya Ũkanga Mũtune, nthĩ ya Etomu. 27Na i ngalawanĩ Ilamu atũma athũkũmi make, andũ ma ngalawa ala maĩ na ũmanyi wa ũkanga, vamwe na athũkũmi ma Solomoni. 28Na mavika Ovilu, na maumya kw'o thaavu, talendi maana ana na mĩongo ĩlĩ, na mooete kwa mũsumbĩ Solomoni.

1 ASUMBĨ 10

Mũsumbĩ mũndũ mũka wa Sieva aimũthokea Solomoni

(2 MAVINDA 9.1–12)

1Na yĩla mũsumbĩ mũndũ mũka wa ku Sieva wewie nguma ya Solomoni ũndũ wa syĩtwa ya Yeova, ooka kũmũtata na mokũlyo me vinya. 2Na ooka Yelusaleme e na ũkondo mũnene mũno, e na ngamĩle ila ikuĩte mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa, na thaavu mwingĩ mũno, na tũvila twĩ thooa mũnene; na yĩla wavikie kwa Solomoni, aneena nake ũvoo w'onthe ũla waĩ ngoonĩ yake. 3Na Solomoni amũsũngĩa mokũlyo make onthe: vati ũndũ waamwaĩa mũsumbĩ ũla ũtaamũtavya. 4Na yĩla mũsumbĩ mũndũ mũka wa ku Sieva wonie ũĩ w'onthe wa Solomoni, na nyũmba ĩla wakie, 5na lĩu ũla waĩsawa mesanĩ yake, na mwaĩkalo ma athũkũmi make, na ũngamĩi wa athũkũmi make, na ngũa syoo, na anengani make ma mbinyu, na wambatĩlo wake ũla wambataa naw'o nyũmbanĩ ya Yeova; veva wake waaa vinya. 6Na amwĩa mũsumbĩ, Ũvoo ũla neewie nĩ nthĩ yakwa mwene, ũndũ wa meko maku na ũndũ wa ũĩ waku, waĩ wa w'o. 7Ĩndĩ ndyaaĩtĩkila i ndeto, kũvika nĩnooka, na metho makwa nĩmawonete: na, sisya, ndyaatavw'a nyunzu; ũĩ waku na kũathimĩka kwaku nĩkũvĩtũkĩte nguma ĩla neewie. 8Andũ maku nĩ atanu, na athũkũmi aa maku nĩ atanu, ala maũngamaa ĩvinda yonthe mbee waku, na mew'aa ũĩ waku. 9Yeova Ngai waku nataĩwe, ũla wendeew'e nue, akwĩkalye kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Isilaeli: nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwendie Isilaeli tene na tene, kwondũ wa ũu akũtw'ĩkĩthya mũsumbĩ, wĩkae ũsili wa katĩ na ũlũngalu. 10Na amũnenga mũsumbĩ talendi ĩana na mĩongo ĩlĩ sya thaavu, na mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa mingĩ mũno, na tũvila twĩ thooa mũnene: kũtyaaetwe ĩngĩ mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa yingĩvĩte ta ĩsu ĩla mũsumbĩ mũndũ mũka wa ku Sieva wanengie mũsumbĩ Solomoni.

11O na kĩkundi kya ngalawa sya Ilamu, ila syaetie thaavu kumya nthĩ ya Ovilu, nĩkyaetie kuma Ovilu mĩtĩ ya mĩsandali mingĩ mũno na tũvila twĩ thooa mũnene. 12Na mũsumbĩ aseũvĩthya ituĩ na mĩsandali ĩsu kwondũ wa nyũmba ya Yeova, na kwondũ wa nyũmba ya mũsumbĩ, o na mbeve na inanda sya aini: kũtyaaetwe mĩsandali ĩilyĩ ta ĩsu, o na kũtyaaoneka kũvika ũmũnthĩ.

13Na mũsumbĩ Solomoni anenga mũsumbĩ mũndũ mũka wa ku Sieva kyonthe kĩla wendie, o kĩla wetisye, eka ila Solomoni wamũnengie kuma ũlaunĩ wake wa kĩũsumbĩ. Na ĩndĩ eetulũla na asyoka nthĩ yake mwene, we na athũkũmi make.

Ũthwii na nguma ya Solomoni

(2 MAVINDA 9.13–24)

14Na ĩndĩ ũito wa thaavu ũla waeteawe Solomoni mwaka ũmwe waĩ talendi maana thanthatũ na mĩongo thanthatũ na thanthatũ sya thaavu, 15eka ũla waeteawe nĩ atandĩthya, na ũtandĩthyo wa athoosya, na wa asumbĩ onthe ma nthĩ ya Alavu, na wa makavana ma ĩ nthĩ. 16Na mũsumbĩ Solomoni aseũvĩthya ngao maana elĩ sya thaavu mũtue; sekeli maana thanthatũ sya thaavu syaĩ sya ngao ĩmwe. 17Na aseũvĩthya tũkalo maana atatũ twa thaavu mũtue; latili itatũ sya thaavu syaĩ sya kakalo kamwe: na mũsumbĩ asia nyũmbanĩ ya mũtitũ wa Levanoni. 18O na ĩngĩ mũsumbĩ aseũvĩthya na maeo ma nzou kĩvĩla kĩnene kya ũsumbĩ, na akĩvw'ĩka thaavu mũtheu mũno mbee. 19Kwaĩ matambya thanthatũ ma kwambata kĩvĩlanĩ kyu kya ũsumbĩ, na mũthya wa ĩũlũ wa kĩvĩla kyu waĩ mũkumbe ngalĩ ya mũongonĩ; na kwaĩ kw'oko ngalĩ ĩno na ngalĩ ĩno vakuvĩ na vandũ va kwĩkalĩla, na mĩnyambũ ĩlĩ ĩũngamĩte ũtee wa moko asu. 20Na mĩnyambũ ĩkũmi na ĩlĩ yaũngeme vo ngalĩ ĩno na ngalĩ ĩla ĩngĩ matambyanĩ asu thanthatũ: kũtyaĩ kĩndũ kyaseũvĩtw'e ũu ũsumbĩnĩ o na wĩva. 21Na mĩio yonthe ya mũsumbĩ Solomoni ya kũnyw'a nayo yaĩ ya thaavu, na mĩio yonthe ya nyũmba ya mũtitũ wa Levanoni yaĩ ya thaavu mũtheu: vatyaĩ ũmwe wa vetha; na ũu ndwaatalwa ta

ũndũ mĩthenyanĩ ya Solomoni. 22Nũndũ mũsumbĩ aĩ na kĩkundi kya ngalawa sya Talisisi ũkanganĩ vamwe na kĩkundi kya ngalawa sya Ilamu: kĩla myaka ĩtatũ kĩkundi kya ngalawa sya Talisisi kĩisyoka ĩmwe, ikĩete thaavu, na vetha, na maeo ma nzou, na sokwe, na tausi. 23Na ĩndĩ mũsumbĩ Solomoni amakĩla asumbĩ onthe ma nthĩ na ũthwii na ũĩ. 24Na nthĩ yonthe yenda kũvika kwa Solomoni, yĩw'e ũĩ wake, ũla Ngai wekĩie ngoonĩ yake. 25Na maete kĩla mũndũ mũvothi wake, mĩio ya vetha, na mĩio ya thaavu, na ngũa, na mĩio ya kaũ, na mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa, na mbalasi, na nyũmbũ, syĩanĩe kĩla mwaka.

Ũtandĩthya wa Solomoni wa mbalasi na makasya ma kaũ

(2 MAVINDA 1.14–17;9.25–28)

26Na Solomoni oomban'ya makasya ma kaũ na andũ ma kũtũlaa mbalasi: na aĩ na makasya ngili na maana ana, na andũ ma ũtũlaa mbalasi ngili ĩkũmi na ilĩ, ala wamaiĩte ndũanĩ sya makasya, na vala ve mũsumbĩ Yelusaleme. 27Na mũsumbĩ atw'ĩkĩthya vetha weethĩwa ta mavia ku Yelusaleme ũndũ wa kwingĩva, o na mĩkũũ yeethĩwa ta mĩkũyũ ĩla yĩ nthĩ ndindimalu. 28Na mbalasi ila Solomoni waĩ nasyo syaetawe kuma Misili; na atandĩthya ma mũsumbĩ manengawe ndĩthya, ndĩthya, kĩla ndĩthya kwa thooa wayo. 29Na ĩkasya yambatw'a kuma Misili ya thooa wa sekeli maana thanthatũ sya vetha, na mbalasi ya sekeli ĩana na mĩongo ĩtano; na o ta ũu mamaumĩasya asumbĩ onthe ma Aititi, na asumbĩ ma Silia, na moko moo.

1 ASUMBĨ 11

Kũsyoka na ĩtina kwa Solomoni, na amaitha make

1Na ĩndĩ mũsumbĩ Solomoni nĩwendete aka aingĩ ma nthĩ ingĩ vamwe na mwĩĩtu wa Valao, o aka ma Amoavi, na Aamimoni, na Aetomu, na Asitoni, na Aititi; 2ma mbaĩ ila Yeova watavisye ana ma Isilaeli ũndũ wasyo atĩĩ, Mũtikalike katĩ wasyo, o nasyo itikalike katĩ wenyu; nũndũ vate ndĩi ikathyũũa ngoo syenyu iatĩĩe ngai syasyo: Solomoni alũman'ya na aka asu wendonĩ. 3Na aĩ na iveti maana mũonza, eĩtu ma anene me mbee mosumbĩnĩ, na aka ngombo maana atatũ; na iveti syake syathyũũa ngoo yake. 4Nũndũ kweethĩiwe yĩla Solomoni watw'ĩkie mũkũũ, iveti syake syathyũũa ngoo yake, ĩatĩĩe ngai ingĩ; na ngoo yake ndĩaĩ mbĩanĩu kwa Yeova Ngai wake, o tondũ ngoo ya Ndaviti ĩthe wake yailyĩ. 5Nũndũ Solomoni aatĩĩaa Asetolethi ngai nga ya Asitoni, na Milikomu ngai ya Aamimoni ya ũthatyo. 6Na Solomoni eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, na ndaamũatĩĩa Yeova ki, o tondũ Ndaviti ĩthe wake wekaa. 7Na ĩndĩ Solomoni aaka vandũ vatũlu kwondũ wa Kemosi ngai ya Moavi ya ũthatyo, kĩĩmanĩ kĩla kĩ mbee wa Yelusaleme, o na kwondũ wa Moleki ngai ya ana ma Amimoni ya ũthatyo. 8Na eekaa o ta ũu kwondũ wa iveti syake syonthe sya nthĩ ingĩ, ila syatoeeasya ũvani na syathembeaa ngai syasyo.

9Na Yeova amũthatĩa Solomoni, nũndũ ngoo yake nĩyathyũũiwe ĩmũeke Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũla wamumĩlĩle kelĩ, 10na wamwĩaĩĩte ũndũnĩ ũsu, ndakaatĩĩe ngai ingĩ: ĩndĩ ndaasũvĩa ũla Yeova weaie. 11Kwondũ wa ũu Yeova amwĩa Solomoni, Nĩkwĩthĩwa ũu nĩwĩkĩtwe nue, na ndwaalũmya ũtianĩo wakwa na myamũlo yakwa, ĩla nakwĩaĩe, vate ndĩi ngakũvena ũsumbĩ, na ngoonenga mũthũkũmi waku. 12Ĩndĩ mĩthenyanĩ yaku ndikeka ũu, kwondũ wa Ndaviti ĩthe waku: ĩndĩ ngoovenana kw'okonĩ kwa mwana waku. 13Ĩndĩ ndikovenana ũsumbĩ w'onthe; ĩndĩ nganenga mwana waku mbaĩ ĩmwe, kwondũ wa Ndaviti mũthũkũmi wakwa, na kwondũ wa Yelusaleme ĩla nĩnyuvĩte.

14Na Yeova amũkĩlĩlya Solomoni nthũ, Aatati Mũetomu: aĩ wa ũsyao wa mũsumbĩ wa nthĩ ya Etomu. 15Nũndũ kweethĩiwe, yĩla Ndaviti waĩ Etomu, na Yoavu kavuteni wa nguthu waĩ anambata kwĩnzĩa ala mooaiwe nthĩ, na waĩ anakũna kĩla mũndũ mũũme ku Etomu 16(nũndũ Yoavu na Isilaeli onthe nĩmekalaa kw'o myei thanthatũ, mũvaka aveta kĩla mũndũ mũũme ku Etomu); 17Aatati akĩa, we na Aetomu amwe ma athũkũmi ma ĩthe wake vamwe nake, maende Misili, Aatati e kana kanini. 18Na mookĩla kuma Mitiani na mavika Valani; na moosa andũ kuma Valani na maenda nao, na mavika Misili, kwa Valao mũsumbĩ wa Misili, ũla wamũnengie nyũmba, na kũmũthimĩa lĩu, na amũnenga o nthĩ. 19Na Aatati oona ũseo mũno methonĩ ma Valao, kũvika amũnenga mũamũe, o mwĩĩtu-a-inyia wa Tavenesi kĩveti kyake, ethĩwe mũka. 20Na mwĩĩtu-a-inyia wa Tavenesi asyaa Ngenuvathi mwana wake, ũla Tavenesi wamũaĩĩsye nyũmbanĩ ya Valao; na Ngenuvathi aĩ nyũmbanĩ ya Valao e na ana ma Valao. 21Na yĩla Aatati wewie e Misili atĩ Ndaviti nũkomete na aaĩthe make, na Yoavu kavuteni wa nguthu nĩ mũkw'ũ, Aatati amwĩa Valao, Ndeka nĩthi, nĩende nthĩ yakwa mwene. 22Na ĩndĩ Valao amwĩa, Ĩndĩ ũnyivĩwe nĩ kyaũ wĩ kũũ kwakwa, atĩ, sisya, nũkwenda ũsyoka nthĩ yaku mwene? Na asũngĩa, Ti kĩndũ; ĩndĩ ndeka nĩthi.

23Na Ngai amũkĩlĩlya nthũ ĩngĩ, Lesoni mwana wa Eliata, ũla wakĩĩte kuma kwa mwĩaĩi wake Atateseli mũsumbĩ wa Sova. 24Na eeyũmbanĩsya andũ, na atw'ĩka kavuteni wa nguthu, yĩla Ndaviti woaie ala ma Sova: na mathi Ndamasiku, na matũa kw'o, na masumbĩka ku Ndamasiku. 25Na aĩ nthũ ya Isilaeli mĩthenya yonthe ya Solomoni, eka ũthũku ũla Aatati wekie: na athĩtha Isilaeli mũno, na asumbĩka Silia.

26Na Yelovoamu mwana wa Nevati, ũsu Mũevalaimu wa Nzeleta, mũthũkũmi wa Solomoni, ũla syĩtwa ya inyia wake eetawa Nzelua, mũndũ mũka ndiwa, o nake amũkĩlĩlya mũsumbĩ kw'oko kwake. 27Na kĩĩ nĩkyo kĩtumi kya kũmũkĩlĩlya mũsumbĩ kw'oko kwake: Solomoni aaka Milo, na atũngĩĩa vandũ vala vavũthũiwe ndũanĩ ya Ndaviti ĩthe wake. 28Na mũndũ ũsu Yelovoamu aĩ ngũmbaũ nene; na Solomoni oona mwanake ũsu atĩ nĩ mũthangaau, na amwia ĩũlũ wa wĩa

w'onthe wa nyũmba ya Yosevu. 29Na kweethĩwa ĩvinda yĩu, yĩla Yelovoamu waumie Yelusaleme, mwathani Aiya Mũsilo amwĩthĩa nzĩanĩ; na ĩndĩ Aiya eevw'ĩkĩte ngũa nzaũ; na asu elĩ maĩ kĩsesinĩ me oka. 30Na Aiya akwata ĩla ngũa nzaũ ĩla wĩvw'ĩkĩte, na amĩtembũanga ilungu ĩkũmi na ilĩ. 31Na amwĩa Yelovoamu, Ĩyosee ilungu ĩkũmi; nũndũ ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Sisya, ngavenana ũsumbĩ kw'okonĩ kwa Solomoni, na ngakũnenga mbaĩ ĩkũmi 32(ĩndĩ akeethĩwa na mbaĩ ĩmwe, kwondũ wa mũthũkũmi wakwa Ndaviti na kwondũ wa Yelusaleme, ndũa ĩla nĩnyuvĩte kuma mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli); 33nũndũ nindiĩte, na nĩsyathaithĩte Asetolethi ngai nga ya Asitoni, na Kemosi ngai ya Moavi, na Milikomu ngai ya ana ma Amimoni; na ityaaenda nzĩanĩ syakwa, syĩkae ũla nonaa wĩ ũseo, na kũsũvĩaa myamũlo yakwa na motw'ĩo makwa, o tondũ Ndaviti ĩthe wake wekaa. 34Ĩndĩ ndikaumya ũsumbĩ w'onthe kw'okonĩ kwake; ĩndĩ ngamũtw'ĩkĩthya mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ mĩthenya yonthe ya thayũ wake, kwondũ wa Ndaviti mũthũkũmi wakwa ũla namũnyuvie, ũla wakwataa mĩao yakwa na myamũlo yakwa; 35ĩndĩ ngaumya ũsumbĩ kw'okonĩ kwa mwana wake, na ngakũnenga, o mbaĩ ĩkũmi. 36Na nganenga mwana wake mbaĩ ĩmwe, nĩ kana Ndaviti mũthũkũmi wakwa ethĩwe na taa mbee wakwa mavinda onthe Yelusaleme, ndũa ĩla nĩnyuvĩte kwondũ wakwa nĩkalye syĩtwa yakwa vo. 37Na ngakwosa na ũkasumbĩka kwĩanana na w'onthe ũla ngoo yaku yendete, na ũkeethĩwa mũsumbĩ wa Isilaeli. 38Na kũkeethĩwa, ethĩwa ũkeethukĩĩasya w'onthe ũla nĩkwĩaa, na ũkakinyaa nzĩanĩ syakwa, na kwĩkaa ũla nonaa wĩ ũseo, ũsũvĩae myamũlo yakwa na mĩao yakwa, o tondũ Ndaviti mũthũkũmi wakwa wekaa; ngeethĩawa vamwe naku, na ngakwakĩa nyũmba nũmu, o tondũ namwakĩe Ndaviti, na ngakũnenga Isilaeli. 39Na ngathĩn'ya ũsyao wa Ndaviti kwondũ wa ũndũ ũsu, ĩndĩ ti tene na tene. 40Kwondũ wa ũu Solomoni amantha kũmũaa Yelovoamu; ĩndĩ Yelovoamu ookĩla, na akĩa athĩ Misili, kwa Sisaki mũsumbĩ wa Misili, na ekala Misili kũvika yĩla Solomoni wakwie.

Kĩkw'ũ kya Solomoni

(2 MAVINDA 9.29–31)

41Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Solomoni, na w'onthe ũla wekaa, na ũĩ wake, ti maandĩke ĩvukunĩ ya meko ma Solomoni? 42Na ĩvinda yĩla Solomoni wasumbĩkie Isilaeli onthe ku Yelusaleme yaĩ myaka mĩongo ĩna. 43Na Solomoni akoma na aaĩthe make na athikwa ndũanĩ ya Ndaviti ĩthe wake; na Leovoamu mwana wake asumbĩka vandũ vake.

1 ASUMBĨ 12

Kũtilĩkana kwa Isilaeli

(2 MAVINDA 10.1—11.4)

1Na Leovoamu aenda Sekemu: nũndũ Isilaeli onthe maĩ aendu Sekemu makamũtw'ĩkĩthye mũsumbĩ. 2Na kweethĩwa, yĩla Yelovoamu mwana wa Nevati wewie ũu (nũndũ aĩ o Misili ĩvinda yĩu, vala wakĩĩe aume vala ve mũsumbĩ Solomoni, na Yelovoamu atwĩe Misili, 3na matũmana aketwe), Yelovoamu na ũmbano w'onthe wa Isilaeli mooka, na maneena na Leovoamu, maimwĩa, 4Ĩthe waku nĩwatw'ĩkĩthĩtye ĩsoki yitũ ĩito: yu kwondũ wa ũu vũthangya ũthũkũmi ũsu mũito wa ĩthe waku, na ĩsoki yake ĩito yĩla watwĩkĩie, na tũkakũthũkũma. 5Na amea, Endai mwĩkale o mĩthenya ĩtatũ, na ĩndĩ mũimbũkĩa ĩngĩ. Na andũ asu mathi.

6Na mũsumbĩ Leovoamu eethĩwa nzama na atumĩa, ala manaũngamaa mbee wa ĩthe wake Solomoni yĩla ũnaĩ o thayũ, akĩmakũlya, Mwĩnenga ũtao wĩva nĩmasũngĩa andũ asu? 7Na maneena nake, makĩmwĩa, Ethĩwa ũkeethĩwa mũthũkũmi wa andũ asu ũmũnthĩ, na ũkamathũkũma, na kũmasũngĩa, na kũmaneen'ya ndeto nzeo, mo makeethĩwa athũkũmi maku tene na tene. 8Ĩndĩ atia ũtao wa atumĩa ũla mamũtaie naw'o, na eethĩwa nzama na anake ala ma mũika wake, ala maũngamaa mbee wake. 9Na amakũlya, Mwĩnenga ũtao wĩva, nĩ kana twĩmasũngĩa andũ asu, ala maneenete nakwa, makĩmbĩa, Tũvũthangĩsye ĩsoki yĩla ĩthe waku watwĩkĩie? 10Na anake ala ma mũika wake maneena nake, makĩmwĩa, Ũũ nĩw'o wĩmatavya andũ asu ala maneenie naku, makĩkwĩa, Ĩthe waku nĩwatw'ĩkĩthisye ĩsoki yitũ ĩito, ĩndĩ we tũvũthangĩsye; ũũ nĩw'o wĩmatavya, Kyaa kyakwa kya mwela nĩ kĩnene kwĩ kĩnyunyu kya ĩthe wakwa. 11Na yu o ũndũ ĩthe wakwa wamwaĩkĩtye ĩsoki ĩito, nakwa ngongeleela ĩsoki yenyu: ĩthe wakwa amũsilĩlaa na mĩsalisa, ĩndĩ nyie ngamũsilĩlaa na ing'auũ.

12Na ĩndĩ Yelovoamu na andũ onthe mooka vala ve Leovoamu mũthenya wa katatũ, o tondũ mũsumbĩ weaĩte, akĩmea, Mbũkĩai ĩngĩ mũthenya wa katatũ. 13Na mũsumbĩ amasũngĩa andũ na vinya, na atia ũtao wa atumĩa ũla mamũtaie naw'o, 14na aneena nao kwĩanana na ũtao wa anake, akĩmea, Ĩthe wakwa nĩwatw'ĩkĩthisye ĩsoki yenyu ĩito, ĩndĩ nyie ngayongeleela ĩsoki yenyu: ĩthe wakwa amũsilĩlaa na mĩsalisa, ĩndĩ nyie ngamũsilĩlaa na ing'auũ. 15Na ĩndĩ mũsumbĩ ndaaĩthukĩĩsya andũ; nũndũ ũu waĩ ũndũ waetetwe nĩ Yeova, nĩ kana alũlũmĩlye ndeto yake, ĩla Yeova wamũtavisye Yelovoamu mwana wa Nevati na kanyw'a wa Aiya Mũsilo.

16Na yĩla Isilaeli onthe moonie kana mũsumbĩ ndaamethukĩĩsya, andũ mamũsũngĩa mũsumbĩ, makĩmwĩa, Twĩ na kĩanda kyaũ nthĩnĩ wa Ndaviti? O na tũti na ũtiĩwa nthĩnĩ wa mwana wa Yese: endai maeemanĩ menyu, inyw'ĩ Isilaeli: na yu ĩsyaĩĩsye nyũmba yaku mwene Ndaviti. Na ĩndĩ Isilaeli maenda maeemanĩ moo. 17Ĩndĩ ũndũ wa ana ma Isilaeli ala matwĩe ndũanĩ sya Yuta, Leovoamu amasumbĩka. 18Na ĩndĩ mũsumbĩ Leovoamu atũma Atolamu, ũla waĩ mũnene wa andũ ala matethethaw'a wĩa na vinya; na Isilaeli onthe mamũkimanga na mavia akw'a. Na mũsumbĩ Leovoamu eekalaata ambate vala ve ĩkasya yake, akĩe avike Yelusaleme. 19Ũu nĩw'o Isilaeli mang'endee nyũmba ya Ndaviti kũvika ũmũnthĩ. 20Na kweethĩwa, yĩla Isilaeli onthe meewie Yelovoamu

nũsyokete, matũmana mamwĩte oke ũmbanonĩ, na mamũtw'ĩkĩthya mũsumbĩ wa Isilaeli onthe: vati ĩmwe yaaatĩanĩa na nyũmba ya Ndaviti, ate o mbaĩ ya Yuta yĩ yoka.
21Na yĩla Leovoamu wavikie Yelusaleme, oomban'ya nyũmba yonthe ya Yuta, na mbaĩ ya Mbenyamini, andũ ngili ĩana na mĩongo nyanya ala anyuve, ala maĩ ma kaũ, mokite na nyũmba ya Isilaeli, mamũtũngĩe Leovoamu mwana wa Solomoni ũsumbĩ. 22Ĩndĩ ndeto ya Ngai yamũkĩa Semaia mũndũ wa Ngai, ĩkĩmwĩa, 23Neena na Leovoamu mwana wa Solomoni, mũsumbĩ wa Yuta, na nyũmba yonthe ya Yuta na Mbenyamini, na andũ ala angĩ, ũkĩmea, 24Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Mũtikambate, o na mũtikokite na ana-a-ĩthe menyu ana ma Isilaeli: syokai kĩla mũndũ nyũmbanĩ yake; nũndũ ũndũ ũũ wumĩte kwakwa. Na ĩndĩ meethukĩĩsya ndeto ya Yeova, na masyoka na meeendea, kwĩanana na ndeto ya Yeova.

Yelovoamu aimatongoesya Isilaeli naĩnĩ

25Na ĩndĩ Yelovoamu aaka Sekemu nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, na atũa kw'o; na auma kw'o, na aaka Venueli. 26Na Yelovoamu asya ngoonĩ yake, Yu ũsumbĩ ũkasyoka nyũmbanĩ ya Ndaviti: 27ethĩwa andũ aa makambata mathembe nthembo nyũmbanĩ ya Yeova Yelusaleme, nĩvo ĩndĩ ngoo sya andũ aa syĩmwĩthyũũĩa mwĩaĩi woo, o Leovoamu mũsumbĩ wa Yuta; na makambũaa, na kũmũsyokea Leovoamu mũsumbĩ wa Yuta. 28Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wasũanĩie, na atusya tũsaũ twĩlĩ twa thaavu; na amea, Nĩ vinya kwenyu kwambata Yelusaleme: sisyai ngai syenyu, inyw'ĩ Isilaeli, ila syamwambatisye kuma nthĩ ya Misili. 29Na aũngamya kamwe Mbethi-eli, na kala kangĩ aũngamya Ndani. 30Na ũndũ ũsu watw'ĩka naĩ; nũndũ andũ maendaa kũthaitha vala ve kamwe, o kũvika Ndani. 31Na aaka nyũmba sya kũla kũndũ kũtũlu, na amatw'a athembi kuma andũnĩ onthe, ala mataĩ ma ana ma Livai. 32Na Yelovoamu atw'a mboka mwei wa nyanya, mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano wa mwei, ĩilyĩ mboka ĩla yĩ Yuta, na ambata vala ve kĩthembeo; na ũu now'o wekie Mbethi-eli, akĩthembea tũsaũ tũla watuĩtye: na aia ku Mbethi-eli athembi ma kũndũ kũtũlu kũla waseũvĩtye. 33Na ambata vala vaĩ kĩthembeo kĩla waseũvĩtye ku Mbethi-eli mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano wa mwei wa nyanya, o mwei ũla wasũanĩie na ngoo yake mwene: na atw'a mboka kwondũ wa ana ma Isilaeli, na ambata vala vaĩ kĩthembeo, atoeesye ũvani.

1 ASUMBĨ 13

Mwathani wa Yuta aikan'ya Yelovoamu

1Na, sisya, kwooka mũndũ wa Ngai kuma Yuta avike Mbethi-eli kwondũ wa ndeto ya Yeova: na Yelovoamu aũngyĩ vakuvĩ na kĩthembeo atoeesye ũvani. 2Na atavya kĩthembeo na wasya mũnene kwondũ wa ndeto ya Yeova, na asya, We, kĩthembeo, kĩthembeo, ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Sisya, kavĩsĩ kakasyawa nyũmbanĩ ya Ndaviti, syĩtwa yako kakeetwa Yosia; na ĩũlũ waku kakathemba athembi ma kũla kũndũ kũtũlu ala matoeeasya ũvani ĩũlũ waku, na makavĩvĩsya mavĩndĩ ma andũ ĩũlũ waku. 3Na anengane wonan'yo mũthenya o ũsu, akyasya, Ũũ nĩw'o wonan'yo ũla Yeova ũneenete: Sisyai, kĩthembeo kĩkaatũkana, na mũu ũla wĩ ĩũlũ wakyo ũketĩka. 4Na kweethĩwa, yĩla mũsumbĩ wewie ndeto sya ũ mũndũ wa Ngai, ila wakĩtavĩsye kĩthembeo ku Mbethi-eli, Yelovoamu atambũũkya kw'oko kwake e kĩthembeonĩ, akyasya, Mũkwatei. Na kw'oko kwake, kũla wamũtambũũkĩsye, kwooma, ũndũ ũtatonya kũkũtũnga ĩngĩ. 5O na kĩthembeo kyaatũkana, na mũu wetĩka kuma kĩthembeonĩ, kwĩanana na wonan'yo ũla mũndũ wa Ngai wanengane kwondũ wa ndeto ya Yeova. 6Na mũsumbĩ asũngĩa na amwĩa mũndũ wa Ngai, Ĩsũvane yu ũseo wa Yeova Ngai waku, noĩmboyea, kw'oko kwakwa kũnzyokee ĩngĩ. Na ũla mũndũ wa Ngai amwĩsũva Yeova, na kw'oko kwa mũsumbĩ kwamũsyokea, na kwekala ũndũ kwĩĩilyĩ mbee. 7Na mũsumbĩ amwĩa mũndũ wa Ngai, Ũka twĩnũkan'ye, ũkevuũkye, na ngakũnenga mũthĩnzĩo. 8Na ũla mũndũ wa Ngai amwĩa mũsumbĩ, O na ũkanenga nyunzu ya nyũmba yaku, ndilika naku, o na ndiya lĩu kana kũnyw'a manzĩ vandũ vaa; 9nũndũ now'o nĩaĩĩtwe nĩ ndeto ya Yeova, ĩkĩmbĩa, Ndũkaye lĩu, kana kũnyw'a manzĩ, o na ndũkasyoke na nzĩa ĩla ũendie nayo. 10Kwondũ wa ũu athi na nzĩa ĩngĩ, na ndaasyoka na nzĩa ĩla wũkie Mbethi-eli nayo.
11Na ĩndĩ ku Mbethi-eli kwatwĩe mwathani mũkũũ; na ũmwe wa ana make athi na amũtavya mawĩa onthe ala mũndũ wa Ngai wĩkie mũthenya ũsu Mbethi-eli: ndeto ila ũneenie na mũsumbĩ, o na isu mamũtavya ĩthe woo. 12Na ĩthe woo amakũlya, Aendie na nzĩa yĩva? Na ĩndĩ ana make nĩmoonete nzĩa ĩla mũndũ wa Ngai ũla ũnaumĩte Yuta ũendie nayo. 13Na amea ana make, Ndandĩkĩai ĩng'oi. Na ĩndĩ mamũtandĩkĩa ĩng'oi; na ayĩtũla. 14Na amũatĩĩa ũla mũndũ wa Ngai, na amwĩthĩa ekalĩte nthĩ ĩtina wa mũtĩ wa mwaloni; na amũkũlya, Nue mũndũ wa Ngai ũla ũnaumĩte Yuta? Nake asya, Ninyie. 15Nĩvo ĩndĩ wamwĩie, Ũka tũende kwakwa, ũye lĩu. 16Nake asya, Ndi na ũthei wa kũsyokan'ya naku, kana kũlika kwaku; o na ndiya lĩu kana kũnyusanĩa manzĩ naku vandũ vaa: 17nũndũ nataviw'e nĩ ndeto ya Yeova, Ndũkaye lĩu kana kũnyw'a manzĩ kw'o, kana kwĩthyũũa ũsyoke na nzĩa ĩla ũendie nayo. 18Na amwĩa, Nyie o nakwa nĩ mwathani o taku; na mũlaĩka aneenie nakwa na ndeto ya Yeova, akĩmbĩa, Mũtũngĩthye mũsyokan'ye wĩ nake nyũmbanĩ yaku, nĩ kana aye lĩu na kũnyw'a manzĩ. Ĩndĩ amũtavisye ũvũngũ. 19Na ĩndĩ asyokan'ya nake, na aya lĩu nyũmbanĩ yake, na anyw'a manzĩ.
20Na kweethĩwa, yĩla mailyĩ mesanĩ, ndeto ya Yeova yamũkĩa mwathani ũla wamũtũngĩthisye; 21na aneena na wasya mũnene na mũndũ wa Ngai ũla ũnaumĩte Yuta, akĩmwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩkwĩthĩwa ũleile kwĩw'a kanyw'a wa Yeova, na ndũnasũvĩa mwĩao ũla Yeova Ngai waku ũnakwĩaĩe, 22ĩndĩ wasyoka, na waya lĩu na wanyw'a manzĩ vandũ

vala ũnakũtavisye ũndũ wa vo, Ndũkaye lĩu, na ndũkanyw'e manzĩ; kimba kyaku kĩtikathikwa ngunganĩ ya aaĩthe maku vala vathikawa akw'ũ. 23Na kweethĩwa ĩtina wa maya lĩu, na manyw'a, atandĩka ĩng'oi kwondũ wa mwathani, o mwathani ũla ũmũtũngĩthisye. 24Na yĩla waminie kũthi, mũnyambũ wakomana nake nzĩanĩ, na wamũaa: na kimba kyake kyavalũkw'a nzĩanĩ, na ĩng'oi yaũngama vakuvĩ nakyo; na mũnyambũ naw'o waũngama vakuvĩ na kimba. 25Na, sisya, andũ mavĩtĩla vo, na moona kimba kĩvalũkĩtw'e nzĩanĩ, na mũnyambũ ũũngamĩte ũtee wa kimba; na mooka na matavan'ya ũũ ndũanĩ vala watwĩe ũla mwathani mũkũũ.

26Na yĩla mwathani ũla ũmũtũngithisye nzĩanĩ wewie ũu, asya, Nĩ ũla mũndũ wa Ngai, ũla ũleile kwĩw'a kanyw'a wa Yeova: kwondũ wa ũu Yeova nũmũnenganie kwa mũnyambũ, ũla ũmũvũnyangie, na wamũaa, kwĩanana na ndeto ya Yeova, ĩla ũnaneenie nake. 27Na aneena na ana make, akĩmea, Ndandĩkĩai ĩng'oi. Na mayĩtandĩka. 28Na athi na eethĩa kimba kyake kĩvalũkĩtw'e nzĩanĩ, na yĩla ĩng'oi na mũnyambũ iũngamĩte ũtee wa kimba: mũnyambũ ndwĩĩ ũnaya kimba, kana kũvũnyanga ĩng'oi. 29Na ũla mwathani oosa kimba kya ũ mũndũ wa Ngai, na akĩtũlya ĩng'oinĩ, na akĩtũnga; na mwathani mũkũũ avika ndũanĩ yake, amũmetee, na kũmũthika. 30Na aia kimba kyake ngunganĩ yake mwene vala vathikawa akw'ũ; na mamũmetea, makyasya, Ĩiaa, mwana-a-asa! 31Na kweethĩwa, ĩtina wa kũmũthika, aneena na ana make, akĩmea, Nakw'a, mwĩnthika nyie ngunganĩ vala vathikawa akw'ũ vala mũndũ wa Ngai ũthikĩtwe; mwĩia mavĩndĩ makwa ũtee wa mavĩndĩ make. 32Nũndũ ndeto ila ũkĩneeneie kĩthembeo ku Mbethi-eli kwondũ wa ndeto ya Yeova, o na nyũmba syonthe sya kũndũ kũtũlu kũla kwĩ ndũanĩ sya Samalia, ikeanĩw'a vate ndĩi.

33Ĩtina wa ũndũ ũsu Yelovoamu ndaaĩthyũũa kuma mũendelenĩ wake mũthũku, ĩndĩ o ĩngĩ kuma andũnĩ onthe amatw'a athembi ma kũla kũndũ kũtũlu: o ũla wendaa amũvathan'ya, nĩ kana vethĩwe athembi ma kũla kũndũ kũtũlu. 34Na ũndũ ũsu watw'ĩkie naĩ kwa nyũmba ya Yelovoamu, o ya kũmĩveta, na kũmyananga yume ĩũlũ wa nthĩ.

1 ASUMBĨ 14

Wathani wa Aiya kũla kwĩ Yelovoamu

1Ĩvinda yĩu Aviya mwana wa Yelovoamu awaa. 2Na Yelovoamu amwĩa mũka wake, Nĩngũkwĩsũva, ũkĩla noyĩyũlan'ya, nĩ kana ndũkamanyĩke wĩ kĩveti kya Yelovoamu; na enda Silo: sisya, mwathani Aiya e ku, ũla waneenie ũndũ wakwa kana ngeethĩwa mũsumbĩ wa andũ aa. 3Na kua imũtũ ĩkũmi, na tũmũtũ, na sũva wa ũkĩ wa nzũkĩ, noimũendea: akakũtavya ũndũ kwĩĩkĩka kwa mwana. 4Na kĩveti kya Yelovoamu kyeeka ũu, na kyookĩla, na kyathi Silo, na kyavika nyũmba kwa Aiya. Na ĩndĩ Aiya ndaĩ atonya kwona; nũndũ metho make nĩmaĩte mbindu nũndũ wa kũkũa. 5Na Yeova amwĩa Aiya, Sisya, kĩveti kya Yelovoamu nĩkyũkĩte ũkũkũlya ũndũ wa mwana wakyo; nũndũ nĩ mũwau: kĩtavye ũna na ũna; nũndũ kwĩĩthĩwa, yĩla kĩũtonyelela kĩĩyĩkalya ta kĩveti kĩngĩ.

6Na kweethĩwa, yĩla Aiya wewie matuu ma maũũ makyo, kĩkĩtonyelela mũomonĩ, akĩa, Lika, we kĩveti kya Yelovoamu; nũndũ wa kĩ ũkwĩyĩkalya ta ũngĩ? Nũndũ nĩtũmĩtwe kwaku na ũvoo mũito. 7Enda, ũmũtavye Yelovoamu, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Nũndũ nĩnakũnenevisye ngĩkumya katĩ wa andũ, na nakũtw'ĩkĩthya mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa andũ makwa Isilaeli, 8na navena nyũmba ya Ndaviti ũsumbĩ, na nakũnenga; ĩndĩ o na ũu ndwaaĩkala ta mũthũkũmi wakwa Ndaviti, ũla wakwataa mĩao yakwa, na wambikĩlile na ngoo yake yonthe, eke ũla nonaa wĩ ũseo w'oka, 9ĩndĩ nĩwĩkĩte ũthũku kũvĩtũka onthe ala maĩ mbee waku, na wathi na kwĩseũvĩsya ngai ingĩ, na mĩvw'anano ya syĩndũ ila ũtwekethetye, ũkĩnthatya, na nũmbĩkĩtye ĩtina waku: 10kwondũ wa ũu, sisya, ngamĩetee nyũmba ya Yelovoamu ũthũku, na ngaveta kwa Yelovoamu kĩla mwana mũũme, ũla wĩĩthĩwa e mwove na ũla wĩĩthĩwa ate mwove nthĩnĩ wa Isilaeli na ngatuta vyũ nyũmba ya Yelovoamu, o tondũ mũndũ ũtutaa vũũ, mũvaka yathela vyũ. 11Ũla wa Yelovoamu ũkakw'ĩa ndũanĩ ngitĩ ikaya; na ũla ũkakw'ĩa kĩthekanĩ nyũnyi sya yayaya ikaya; nũndũ Yeova nũneenete ũu. 12Ũkĩla ĩndĩ ũsyoke nyũmbanĩ kwaku: na yĩla maũũ maku melika ĩ ndũanĩ, mwana ethi ũkw'a. 13Na Isilaeli onthe makamũmetea, na makamũthika; nũndũ no ũsu weka wa Yelovoamu wĩthikwa mbũanĩ, nĩkwĩthĩwa nthĩnĩ wake nĩvekwonekete ũndũ ũseo welekele Yeova, Ngai wa Isilaeli, nyũmbanĩ ya Yelovoamu. 14Na ĩngĩ Yeova akeeyũkĩlĩlya mũsumbĩ wa Isilaeli, ũla ũkaveta nyũmba ya Yelovoamu mũthenya ũsu: ĩndĩ nata? O na yu. 15Nũndũ Yeova akakũna Isilaeli, o tondũ mũangi ũthingithangaw'a wĩ manzĩnĩ; na akakũanĩsya Isilaeli na mĩi kuma nthĩ ĩno nzeo ĩla wamanengie aaĩthe moo, na akamanyaĩĩkya mũingo wa ũla Ũsĩ, nĩkwĩthĩwa nĩmaseũvisye Aselimu syoo, makĩmũthatya Yeova. 16Na akaekana na Isilaeli nũndũ wa naĩ sya Yelovoamu, ila wĩkĩte, na ila wavĩtĩthĩtye Isilaeli nasyo.

17Na kĩveti kya Yelovoamu kyookĩla, na kyathi, na kyavika Tilisa: na kĩkĩvika mwalyonĩ wa nyũmba, mwana akw'a. 18Na Isilaeli onthe mamũthika, na mamũmetea, kwĩanana na ndeto ya Yeova, ĩla waneenie na kanyw'a wa mũthũkũmi wake Aiya.

19Na meko ala angĩ ma Yelovoamu, ũndũ wokitie kaũ, na ũndũ wasumbĩkie, sisya, nĩmaandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma Isilaeli. 20Na mĩthenya ĩla Yelovoamu wasumbĩkie nĩ myaka mĩongo ĩlĩ na ĩlĩ: na akoma na aaĩthe make, na Natavu mwana wake asumbĩka vandũ vake.

Ũsumbĩko wa Leovoamu

(2 MAVINDA 12.1–16)

21Na Leovoamu mwana wa Solomoni asumbĩka Yuta. Leovoamu aĩ wa myaka mĩongo ĩna na ũmwe yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka, na asumbĩka myaka ĩkũmi na mũonza Yelusaleme, ndũa ĩla Yeova wanyuvĩte mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli, ekalye syĩtwa yake vo: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Naama Mũamimoni. 22Na Yuta meekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, na mamwĩkĩa kĩwĩu na naĩ syoo ila meekaa, kũvĩtũka syonthe ila aaĩthe moo meekaa. 23Nũndũ nao nĩmeeyakie kũndũ kũtũlu, na ituĩ, na Aselimu, kĩla kĩĩmanĩ kĩtũlu, na ĩtina wa kĩla mũtĩ mwĩũ; 24o na kwaĩ aũme ĩ nthĩ ala meekaa naĩ na aũme angĩ: nĩmeekaa kwĩanana na mothatyo onthe ma mbaĩ ila Yeova wailũngilye mbee wa ana ma Isilaeli.

25Na kweethĩwa mwaka wa katano wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Leovoamu, Sisaki mũsumbĩ wa Misili ambata okite na Yelusaleme; 26na atwaa mothwii maie ma nyũmba ya Yeova, na mothwii maie ma nyũmba ya mũsumbĩ; o na atwaa onthe vyũ: na atwaa ngao syonthe sya thaavu ila Solomoni waseũvĩtye. 27Na mũsumbĩ Leovoamu aseũvya ngao sya ũthuku mweũ vandũ va isu, na asia mokonĩ ma makavuteni ma nguthu ya asũvĩi, ala masũvĩaa mũomonĩ wa nyũmba ya mũsumbĩ. 28Na kweethĩwa, o yĩla mũsumbĩ walikaa nyũmbanĩ ya Yeova, asũvĩi makikua, na makitũnga kasũmbanĩ ka asũvĩi.

29Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Leovoamu, na w'onthe ũla wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 30Na kwaĩ kaũ katĩ wa Leovoamu na Yelovoamu mavinda onthe. 31Na Leovoamu akoma na aaĩthe make, na athikwa na aaĩthe make ndũanĩ ya Ndaviti: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Naama Mũamimoni. Na Aviyamu mwana wake asumbĩka vandũ vake.

1 ASUMBĨ 15

Ũsumbĩko wa Aviyamu

(2 MAVINDA 13.1–22)

1Na ĩndĩ mwaka wa ĩkũmi na nyanya wa kũsumbĩka kwa Yelovoamu mwana wa Nevati, Aviyamu ambĩlĩlya kũsumbĩka Yuta. 2Asumbĩka myaka ĩtatũ Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Maaka, mwĩĩtu wa Avisalomu. 3Na nĩwaendaa naĩnĩ syonthe sya ĩthe wake, ila wekĩte mbee wake; na ngoo yake ndĩaĩ mbĩanĩu kwa Yeova Ngai wake, o tondũ ngoo ya Ndaviti ĩthe wake yailyĩ. 4Ĩndĩ kwondũ wa Ndaviti Yeova Ngai wake amũnenga taa ku Yelusaleme, akĩũngamya mwana wake ĩtina wake, na kũlũlũmĩlya Yelusaleme; 5nĩkwĩthĩwa Ndaviti nĩweekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, na ndaaĩthyũũa na kũtia ũndũ o na wĩva ũla wamwĩaĩe mĩthenya yonthe ya thayũ wake, ate o ũndũnĩ wa Ulia Mũititi. 6Na kwaĩ kaũ katĩ wa Leovoamu na Yelovoamu mĩthenya yonthe ya thayũ wake.

7Na meko ala angĩ ma Aviyamu, na w'onthe ũla wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? Na kwaĩ kaũ katĩ wa Aviyamu na Yelovoamu. 8Na Aviyamu akoma na aaĩthe make; na mamũthika ndũanĩ ya Ndaviti: na Asa mwana wake asumbĩka vandũ vake.

Ũsumbĩko wa Asa

(2 MAVINDA 14.1–5;15.16–19)

9Na mwaka wa mĩongo ĩlĩ wa kũsumbĩka kwa Yelovoamu mũsumbĩ wa Isilaeli Asa ambĩlĩlya kũsumbĩka Yuta. 10Na asumbĩka Yelusaleme myaka mĩongo ĩna na ũmwe: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Maaka mwĩĩtu wa Avisalomu. 11Na Asa eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, o tondũ ĩthe wake Ndaviti wekaa. 12Na alũngya aũme ala meekaa naĩ na aũme angĩ maume ĩ nthĩ, na aveta mĩvw'anano yonthe ĩla ĩthe wake waseũvĩtye. 13O na aumya Maaka inyia wake ndakethĩwe ũnenenĩ wa kĩũsumbĩ, nũndũ nĩwaseũvĩtye mũvw'anano wa kũthatya wĩthĩwe wa Asela; na Asa atemanga mũvw'anano wa inyia wake, na oovĩvĩsya kalũsĩnĩ ketawa Kitiloni. 14Ĩndĩ kũla kũndũ kũtũlu kũtyaavetwa: ĩndĩ ngoo ya Asa yaĩ mbĩanĩu kwa Yeova mĩthenya yake yonthe. 15Na aete nyũmbanĩ ya Yeova syĩndũ ila ĩthe wake wavathĩte syĩthĩwe ntheu, na syĩndũ ila we mwene wavathĩte syĩthĩwe ntheu, vetha, na thaavu, na mĩio.

Wĩw'ano wa Asa na Mbeni-aatati

(2 MAVINDA 16.1–14)

16Na kwaĩ kaũ katĩ wa Asa na Mbaasa mũsumbĩ wa Isilaeli mĩthenya yoo yonthe. 17Na Mbaasa mũsumbĩ wa Isilaeli ambata okite na Yuta, na aaka Lama, nĩ kana ndakaeke mũndũ o na wĩva kumaala kana kũsyoka vala ve Asa mũsumbĩ wa Yuta. 18Nĩvo ĩndĩ Asa waumaalilye vetha w'onthe na thaavu ũla watialĩtwe wa mothwii maie ma nyũmba ya Yeova, na mothwii maie ma nyũmba ya mũsumbĩ, na oonengane mokonĩ ma athũkũmi make; na mũsumbĩ Asa amũtwaĩa Mbeni-aatati, mwana wa Tavilimoni, mwana wa Esioni, mũsumbĩ wa Silia, ũla watwie Ndamasiku, akĩmwĩa, 19Kwĩ wĩw'ano katĩ wakwa naku, o ta katĩ wa ĩthe wakwa na ĩthe waku: sisya, nĩnakũetee mũthĩnzĩo wa vetha na thaavu; enda, wanange wĩw'ano waku na Mbaasa mũsumbĩ wa Isilaeli, nĩ kana aume vala nĩĩ. 20Na Mbeni-aatati amwĩthukĩĩsya mũsumbĩ Asa, na atũma makavuteni ma ita syake mokite na ndũa sya Isilaeli, na makũna Iyoni, na Ndani, na Aveli-mbethimaaka, na Kinelothi yonthe, vamwe na nthĩ yonthe ya Navitali. 21Na kweethĩwa, yĩla Mbaasa wewie ũu, aeka kwaka Lama, na atũa Tilisa. 22Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Asa watavanisye Yuta kw'onthe; vati ũmwe ũtaathi wĩanĩ: na makua mavia ma Lama, na mĩtĩ yayo, ĩla Mbaasa wakĩte nayo; na mũsumbĩ Asa aaka nayo Ngeva ya Mbenyamini, na Misiva.

23Na ĩndĩ meko ala angĩ onthe ma Asa, na vinya wake w'onthe mũnene, na w'onthe ũla wekaa, na ndũa ila wakie ti, maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? Ĩndĩ ĩvinda ya kũtumĩa kwake awaa maũũ. 24Na Asa akoma na aaĩthe make, na athikwa vamwe na aaĩthe make ndũanĩ ya Ndaviti ĩthe wake; na Yeosavati mwana wake asumbĩka vandũ vake.

Ũsumbĩko wa Natavu

25Na Natavu mwana wa Yelovoamu ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli mwaka wa kelĩ wa kũsumbĩka kwa Asa mũsumbĩ wa Yuta; na asumbĩka Isilaeli myaka ĩlĩ. 26Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, na aendaa mũendelenĩ wa ĩthe wake, na naĩnĩ yake ĩla wavĩtĩthisye Isilaeli nayo. 27Na Mbaasa mwana wa Aiya, wa nyũmba ya Isakali amũsamĩa; na Mbaasa amũkũnĩa ku Ngivethoni, ĩla yaĩ ya Avilisiti; nũndũ Natavu na Isilaeli onthe nĩmathyũlũlũkĩte Ngivethoni mamĩtw'ĩkanĩsye. 28O mwaka wa katatũ wa kũsumbĩka kwa Asa mũsumbĩ wa Yuta Mbaasa amũaa Natavu, na asumbĩka vandũ vake. 29Na kweethĩwa, o yĩla watw'ĩkie mũsumbĩ, akũnu nyũmba yonthe ya Yelovoamu: ndaamũtiĩa Yelovoamu ũmwe ũla ũnũkũveva, kũvika amũmina vyũ; kwĩanana na ndeto ya Yeova, ĩla waneenie na kanyw'a wa mũthũkũmi wake Aiya Mũsilo; 30nũndũ wa naĩ sya Yelovoamu ila wavĩtisye, na ila wavĩtĩthisye Isilaeli nasyo, nũndũ wa ũthatyo wake ũla wamũthatisye Yeova, Ngai wa Isilaeli, naw'o.

31Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Natavu, na w'onthe ũla wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli? 32Na kwaĩ kaũ katĩ wa Asa na Mbaasa mũsumbĩ wa Isilaeli mĩthenya yoo yonthe.

Ũsumbĩko wa Mbaasa

33Mwaka wa katatũ wa kũsumbĩka kwa Asa mũsumbĩ wa Yuta Mbaasa mwana wa Aiya ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli onthe ku Tilisa, na asumbĩka myaka nĩomgo ĩlĩ na ĩna. 34Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, na aendaa mũendelenĩ wa Yelovoamu, na naĩnĩ yake ĩla wavĩtĩthisye Isilaeli nayo.

1 ASUMBĨ 16

1Na ndeto ya Yeova yamũkĩa Yeu mwana wa Aanani ĩkĩmũneenea Mbaasa, ĩkĩmwĩa, 2Nĩkwĩthĩwa nĩnakũkĩlilye kuma kĩtoonĩ, na nakũtw'ĩkĩthya mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa andũ makwa Isilaeli, naku nũendete na mũendele wa Yelovoamu, na wamavĩtĩthya andũ makwa Isilaeli, ũkĩnthatya na naĩ syoo; 3sisya, ngamina vyũ Mbaasa na nyũmba yake; na ngatw'ĩkĩthya nyũmba yaku ta nyũmba ya Yelovoamu mwana wa Nevati. 4Ũla wa Mbaasa ũkakw'ĩa ndũanĩ ngitĩ ikaya; na ũla wake ũkakw'ĩa kĩthekanĩ nyũnyi sya yayaya ikaya.

5Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Mbaasa, na ũla wekaa, na vinya wake mũnene, ti maandĩke ĩvukuni ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli? 6Na Mbaasa akoma na aaĩthe make, na athikwa Tilisa; na Ela mwana wake asumbĩka vandũ vake. 7Na ũndũ ũngĩ ndeto ya Yeova yookie na kanyw'a wa mwathani Yeu mwana wa Aanani ĩkĩmũneenea Mbaasa, na nyũmba yake, nũndũ wa ũthũku w'onthe ũla wekaa Yeova ene, akĩmũthatya na wĩa wa moko make, ũndũ wa kwĩthĩwa ta nyũmba ya Yelovoamu, na nũndũ nĩwamũkũnie.

Ũsumbĩko wa Ela

8Mwaka wa mĩongo ĩlĩ na thanthatũ wa kũsumbĩka kwa Asa mũsumbĩ wa Yuta Ela mwana wa Mbaasa ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli ku Tilisa, na asumbĩka myaka ĩlĩ. 9Na mũthũkũmi wake Nzimili, kavuteni wa nyunzu ya makasya make ma kaũ, amũsamĩa. Na aĩ Tilisa, anyw'ĩte akalooteka e nyũmbanĩ ya Alisa, ũla waĩ mũsyaiĩsya wa andũ ma nyũmba ku Tilisa: 10na Nzimili alika na amũkũna, na amũaa, mwaka wa mĩongo ĩlĩ na mũonza wa kũsumbĩka kwa Asa mũsumbĩ wa Yuta, na asumbĩka vandũ vake. 11Na kweethĩwa, yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka, o ekala kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ, akũna nyũmba yonthe ya Mbaasa: ndaamũtiĩa mwana mũũme o na ũmwe, wa andũ ma mbaĩ yake, o na wa anyanyae make. 12Nzimili aananga nyũmba yonthe ya Mbaasa o ta ũu, kwĩanana na ndeto ya Yeova, ĩla waneenee Mbaasa na kanyw'a wa mwathani Yeu, 13nũndũ wa naĩ syonthe sya Mbaasa, na naĩ sya Ela mwana wake, ila mavĩtisye, na ila mavĩtĩthisye Isilaeli nasyo, makĩmũthatya Yeova, Ngai wa Isilaeli, na maũndũ moo ma mana. 14Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Ela, na w'onthe ũla wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli?

Ũsumbĩko wa Nzimili

15Mwaka wa mĩongo ĩlĩ na mũonza wa kũsumbĩka kwa Asa mũsumbĩ wa Yuta Nzimili asumbĩka mĩthenya mũonza ku Tilisa. Na ĩndĩ andũ maĩ manamba maeema moo mataũĩĩe Ngivethoni, ĩla yaĩ ya Avilisiti. 16Na andũ ala maĩ mwakonĩ wa maeema meew'a kũkyaw'a, Nzimili nũnamũsamĩe, o na nũnamũaie mũsumbĩ: kwondũ wa ũu Isilaeli onthe mũthenya ũsu mamũtw'a Omili, kavuteni wa nguthu, mũsumbĩ wa Isilaeli me ku mwakonĩ wa maeema. 17Na Omili ambata kuma Ngivethoni, na Isilaeli onthe vamwe nake, na mathyũlũlũka Tilisa mamĩtw'ĩkanĩsye. 18Na kweethĩwa, yĩla Nzimili wonie ndũa nĩyakwatwa, alika nthĩnĩ wa nyũmba nene yĩ kĩemo yĩ nyũmbanĩ ya mũsumbĩ, na amĩvĩvĩlya ĩla nyũmba ya mũsumbĩ ĩũlũ wake mwene, na akw'a, 19nũndũ wa naĩ syake ila wavitisye akĩka ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, kwondũ wa kũthi mũendelenĩ wa Yelovoamu, na naĩnĩ yake ĩla wekaa, amavĩtĩthye Isilaeli. 20Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Nzimili, na ũvingan'yo wake ũla weekie, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli?

Ũsumbĩko wa Omili

21Nĩvo ĩndĩ andũ ma Isilaeli meeaanisye nguthu ilĩ: nyunzu ya andũ yamũatĩĩa Tivini mwana wa Nginathi, mamũtw'ĩkĩthye mũsumbĩ; na nyunzu yaatĩĩa Omili. 22Ĩndĩ andũ ala mamũatĩĩe Omili mamakĩlya vinya andũ ala mamũatĩĩe Tivini mwana wa Nginathi: kwondũ wa ũu Tivini akw'a, na Omili asumbĩka. 23Mwaka wa mĩongo ĩtatũ na ũmwe wa kũsumbĩka kwa Asa mũsumbĩ wa Yuta Omili ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli, na asumbĩka myaka ĩkũmi na ĩlĩ: asumbĩka myaka thanthatũ Tilisa. 24Na athooa kwa Semeli kĩĩma

kya Samalia na thooa wa talendi ilĩ sya vetha; na aaka ku kĩĩmanĩ, na eeta syĩtwa ya ndũa ĩla wakie Samalia, kwĩtanĩsya na syĩtwa ya Semeli, mwene wa kĩĩma. 25Na Omili eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, na eekaa ũthũku kũvĩtũka onthe ala maĩ mbee wake. 26Nũndũ aendaa mũendelenĩ w'onthe wa Yelovoamu mwana wa Nevati, na naĩnĩ syake ila wamavĩtĩthisye Isilaeli nasyo, akĩthatya Yeova, Ngai wa Isilaeli, na maũndũ moo ma mana. 27Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Omili ala wekaa, na vinya wake mũnene ũla wonanisye, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli? 28Na ĩndĩ Omili akoma na aaĩthe make, na athikwa Samalia; na Aavu mwana wake asumbĩka vandũ vake.

Ũsumbĩko wa Aavu

29Na mwaka wa mĩongo ĩtatũ na nyanya wa kũsumbĩka kwa Asa mũsumbĩ wa Yuta Aavu mwana wa Omili ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli: na Aavu mwana wa Omili asumbĩka Isilaeli ku Samalia myaka mĩongo ĩlĩ na ĩlĩ. 30Na Aavu mwana wa Omili eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku kũvĩtũka onthe ala maĩ mbee wake. 31Na kweethĩwa, o ta kaĩ waĩ ũndũ ũnini kwake kũendaa naĩnĩ sya Yelovoamu mwana wa Nevati, atĩ atwaa Yeseveli mwĩĩtu wa Ethimbaali mũsumbĩ wa Asitoni, na athi athũkũma Mbaali, na amĩthaitha. 32Na amyakĩa Mbaali kĩthembeo nyũmbanĩ ya Mbaali, ĩla wakĩte Samalia. 33Na Aavu aseũvya Asela; na Aavu ongeleela mũni mbee kũmũthatya Yeova, Ngai wa Isilaeli, kũvĩtũka asumbĩ onthe ma Isilaeli ala maĩ mbee wake. 34Mĩthenyanĩ yake Ieli Mũmbethi-eli aaka Yeliko: akwatya wambĩlĩyo wayo na kũkw'ĩĩwa nĩ ĩkithathi yake, Avilamu, na aũngamya mbingĩlo syayo na kũkw'ĩĩwa nĩ ĩlumaita yake ya mũndũ mũũme, Sekuvu, kwĩanana na ndeto ya Yeova, ĩla waneenie na kanyw'a wa Yosua mwana wa Nuni.

1 ASUMBĨ 17

Eliya ayathana mũnyao

1Na Eliya Mũtisivi, ũla waĩ wa ekali ma ũeninĩ ma Ngileati, amwĩa Aavu, O tondũ Yeova, Ngai wa Isilaeli, wĩ thayũ, ũla nĩũngamaa mbee wake, kũtikethĩwa ĩmwe kana mbua myaka ĩno, ate o kwĩanana na ndeto yakwa. 2Na ndeto ya Yeova yamũkĩa, ĩkĩmwĩa, 3Uma vaa, ĩthyũũe ũende ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, ũkevithe ũtee wa kalũsĩ ketawa Kelithi, kala ke mbee wa Yolotani. 4Na ũkeethĩawa ũkĩnyusaa ma kala kalũsĩ; na nĩnĩaĩĩte ngũngũũ ikũathĩĩasye vo. 5Na ĩndĩ athi na eeka kwĩanana na ndeto ya Yeova; nũndũ nĩwaendie na ekala ũtee wa kalũsĩ ka Kelithi, kala ke mbee wa Yolotani. 6Na ngũngũũ syamũeteae imũtũ na nyama kĩoko, na imũtũ na nyama wĩoo; na anyusaa ma kalũsĩ. 7Na kweethĩwa ĩtinanga, kala kalũsĩ kang'ala, nũndũ kũtyaĩ mbua nthĩ ĩsu.

Eliya na mũndũ mũka wa Nzalevathi

8Na ndeto ya Yeova yamũkĩa, ĩkĩmwĩa, 9Ũkĩla, ũende Nzalevathi, yĩ ku Sitoni, nokĩkala kw'o: sisya, nĩnĩaĩĩte mũndũ mũka ndiwa wĩ kw'o eĩanĩasya mavata maku. 10Na ĩndĩ ookĩla athi Nzalevathi; na yĩla wavikie mbingĩlonĩ ya ndũa, sisya, mũndũ mũka ndiwa aĩ vo aikolan'ya ngũ: na amwĩta, na amwĩa, Nĩngũkwĩsũva, ndetee manzĩ manini me kavũngũlyũnĩ, nĩnyw'e. 11Na aendete kũmalatya, amwĩta, na amwĩa, Nĩngũkwĩsũva, ndetee kalungu ka kĩmũtũ ke kw'okonĩ kwaku. 12Na amũsũngĩa, O tondũ Yeova Ngai waku wĩ thayũ, ndi na kamũtũ, ĩndĩ no kamũtu ka ũvĩ ke mũtũnginĩ, na mauta manini me sũvanĩ: na sisya, nĩkolanasya tũlũkũ twĩlĩ, nĩ kana nĩsyoke nĩseũvye kwondũ wakwa na mwana wakwa, tũye, na tũikw'a. 13Na Eliya amwĩa, Ndũkakĩe; enda wĩke o tondũ wasya; ĩndĩ amba ũnzeũvĩsya kamũtũ kanini, noĩmbumaalĩlya na ĩtina ũiseũvya kwondũ waku na mwana waku. 14Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Mũtũngi wa mũtu ndũkathela, o na sũva wa maũta maikanyiva, kũvika mũthenya ũla Yeova ũkausya mbua ĩũlũ wa nthĩ. 15Na athi na eeka kwĩanana na ndeto ya Eliya: na we, na Eliya, na nyũmba yake, maie mĩthenya mingĩ. 16Mũtũngi wa mũtu ndwaathela, o na sũva wa mauta matyaanyiva, kwĩanana na ndeto ya Yeova, ĩla waneenie na kanyw'a wa Eliya.

17Na kweethĩwa ĩtina wa maũndũ asu, mwana wa mũndũ mũka ũsu, mwene wa nyũmba, awaa; na ũwau wake waĩ mũnene, kũvika veva wamũthela. 18Na amwĩa Eliya, Nĩ ũndũ naku wa kĩ, we mũndũ wa Ngai? Nĩwookie kwakwa ũndilikan'ye naĩ yakwa, na kũaa mwana wakwa! 19Nake amwĩa, Nenga mwana waku. Na amwosa kuma kĩthũinĩ kyake, na amũtwaa kasũmbanĩ ka ĩũlũ, kala wekalaa, na amwia ũkomonĩ wake mwene. 20Na amwĩkaĩla Yeova, na amwĩa, Ame Yeova Ngai wakwa, o na nũmũetee ũthũku mũndũ mũka ndiwa ũla nĩkalaa ũeni kwake, ũkyũaa mwana wake? 21Na eekomya etambũũkĩtye ĩũlũ wa mwana mavinda atatũ, na amwĩkaĩla Yeova, na amwĩa, Ame Yeova Ngai wakwa, nĩngũkwĩsũva, thayũ wa mwana ũũ ũsyoke nthĩnĩ wake ĩngĩ. 22Na Yeova eethukĩĩsya wasya wa Eliya; na thayũ wa mwana wasyoka nthĩnĩ wake ĩngĩ, nake athayũũka. 23Na Eliya oosa mwana, na atheea nake kuma kasũmbanĩ kũlika nyũmbanĩ, na amũnenga inyia wake; na Eliya amwĩa, Sisya, mwana waku e thayũ. 24Na mũndũ mũka amwĩa Eliya, Yu nĩngũmanya wĩ mũndũ wa Ngai, na ndeto ya Yeova kanyw'anĩ waku nĩ w'o.

1 ASUMBĨ 18

Eliya aisyoka kũla kwĩ Aavu

1Na kweethĩwa ĩtina wa mĩthenya mingĩ, ndeto ya Yeova yamũkĩa Eliya, mwaka wa katatũ, ĩkĩmwĩa, Enda, ũkeyumbũe kwa Aavu; na ngausya mbua ĩũlũ wa nthĩ. 2Na Eliya athi eeyumbũa kwa Aavu. Na yũa yaĩ ĩnene Samalia. 3Na Aavu amwĩta Ovatia, ũla waĩ mũsyaĩĩsya wa andũ ma nyũmba yake. (Na Ovatia

amũkĩĩte Yeova mũno: 4nũndũ kweethĩiwe, yĩla Yeseveli wavetie athani ma Yeova, Ovatia oosa athani ĩana, na amavitha mĩongo ĩtano, mĩongo ĩtano, ngunganĩ, na amathĩasya imũtũ na manzĩ.) 5Na Aavu amwĩa Ovatia, Anganga ĩ nthĩ kw'onthe, ũvike nthongonĩ syonthe sya manzĩ, na tũlũsĩnĩ tw'onthe: nokwĩthĩwa tũkona nyeki na kũvĩtya mbalasi na nyũmbũ, tũtikasye nyamũ syonthe. 6Kwondũ wa ũu meeaan'ya nthĩ mamyangange kw'onthe: Aavu athi na nzĩa ĩmwe e weka, na Ovatia athi na nzĩa ĩngĩ e weka.
7Na yĩla Ovatia waĩ nzĩanĩ, sisya, Eliya akomana nake: na amũmanya, na avalũka na ũthyũ wake, na amũkũlya, Nue mwĩaĩi wakwa Eliya? 8Na amũsungĩa, Ninyie: enda, ũmwĩe mwĩaĩi waku, Sisya, Eliya e vaa. 9Na amwĩa, Nĩvĩtĩtye ũndũnĩ mwaũ, kana wende kũnengane mũthũkũmi waku kw'okonĩ kwa Aavu, ambũae? 10O tondũ Yeova Ngai waku wĩ thayũ, vati mbaĩ kana ũsumbĩ, vala mwĩaĩi wakwa ũtatũmanĩte ũmanthwe: na yĩla masya, Nde vaa, aiavĩthya ũsumbĩ na mbaĩ kĩavo kana matyaakwona. 11Na yu wĩasya, Enda, ũmũtavye mwĩaĩi waku, Sisya, Eliya e vaa. 12Na kwĩĩthĩwa, o nauma vala ũĩ, Veva wa Yeova akakũtwaa vala ndesĩ; na ĩndĩ yĩla nĩvĩka na kũmũtavya Aavu, nake ndakatonya ũkwona, akambũaa: ĩndĩ nyie mũthũkũmi waku nĩnĩmũkĩaa Yeova kuma wana wakwa. 13Mwĩaĩi wakwa ndaatavw'a ũndũ neekie yĩla Yeseveli woaie athani ma Yeova, ũndũ navithie andũ ĩana athani ma Yeova mĩongo ĩtano, mĩongo ĩtano, ngunganĩ, na namathĩasya imũtũ na manzĩ? 14Na yu wĩasya, Enda, ũmwĩe mwĩaĩi waku, Sisya, Eliya e vaa; na akambũaa. 15Na Eliya asya, O tondũ Yeova wa nguthu wĩ thayũ, ũla nĩũngamaa mbee wake, vate ndĩi ngeeyumbũa kwake ũmũnthĩ.
16Na ĩndĩ Ovatia athi akomane na Aavu, na amũtavya; na Aavu aenda akomane na Eliya. 17Na kweethĩwa, yĩla Aavu wonie Eliya, Aavu amũkũlya, Nue, we mũthĩn'ya wa Isilaeli? 18Na asũngĩa, Ndyaathĩn'ya Isilaeli, ĩndĩ nue, na nyũmba ya au, nũndũ nũtiĩte mĩao ya Yeova, na nũatĩĩe Mbaalimu. 19Kwondũ wa ũu yu tũmana, noimbũmbanĩsya Isilaeli onthe kĩĩmanĩ kya Kalimeli, na athani ma Mbaali maana ana na mĩongo ĩtano, na athani ma Asela maana ana, ala maĩsaa mesanĩ ya Yeseveli.

Kũkĩlan'ya vinya kĩĩmanĩ kya Kalimeli

20Kwondũ wa ũu Aavu atũmana ana onthe ma Isilaeli, na oomban'ya athani kĩĩmanĩ kya Kalimeli. 21Na Eliya athengeea andũ onthe, na akũlya, Mũkaendaa mũkĩthua katĩ wa ngalĩ ilĩ ĩvinda yĩana ata? Ethĩwa Yeova nĩwe Ngai, mũatĩĩei; ĩndĩ ethĩwa nĩ Mbaali, mũatĩĩei ĩndĩ. Na andũ matyaamũsũngĩa ndeto. 22Nĩvo ĩndĩ Eliya wameie andũ, Nyie, o nyie nĩ nyioka, nĩtialĩte mwathani wa Yeova; ĩndĩ athani ma Mbaali nĩ andũ maana ana na mĩongo ĩtano. 23Kwondũ wa ũu nĩmatũnenge tũsalũ twĩlĩ twa mũew'a; na manyuve kasalũ kamwe kwondũ woo ene, na makatilange ilungu, na kwilĩĩla ĩũlũ wa ngũ, na matikekĩe mwaki ungu; nakwa ngathĩnza kasalũ kala kangĩ, na ngakailĩĩla ĩũlũ wa ngũ, na ndikekĩa mwaki ungu. 24Nenyu ĩkaĩlei syĩtwa ya ngai yenyu, nakwa ngeekaĩla syĩtwa ya Yeova: na Ngai ũla wĩsũngĩa na mwaki, nĩethĩwe Ngai. Na andũ onthe masũngĩa na masya, Nĩkwaw'a nesa.
25Na Eliya amea athani ma Mbaali, Ĩnyuvĩei kasalũ kamwe, na mũkyamba kũkathĩnza; nũndũ inyw'ĩ mwĩ aingĩ; na ĩkaĩlei syĩtwa ya ngai yenyu, ĩndĩ mũtikekĩe mwaki ungu. 26Na moosa kasalũ kala manengiwe, na makathĩnza na meekaĩla syĩtwa ya Mbaali kuma kĩoko o kũvika katambanga, makyasya, We, Mbaali, twĩw'e. Ĩndĩ vatyaĩ wasya, kana ũmwe waasũngĩa. Na matũlĩla makĩthyũlũlũka kĩthembeo kĩla kyaseũviw'e. 27Na kweethĩwa katambanga, Eliya amathekeea na kĩvũthya, na asya, Ũkĩlyai wasya mũnene; nũndũ nake nĩ ngai: no ũnũkũsũanĩa, kana nĩwathũkĩte vandũ, kana nũendete kyalo, kana nokwĩthĩwa akomete na mũvaka aamũkw'e. 28Na mookĩlya wasya mũnene, na meetemanga na tũvyũ na tũwenzi o tondũ mekaa, mũvaka nthakame yamanyũlũlũkĩla mũno. 29Na kweethĩwa, kwathonoka katambanga, mathana kũvika ĩvinda ya kũthemba nthembo ya wĩoo; ĩndĩ vatyaĩ wasya, kana wa kũsungĩa o na wĩva, kana ũla waaona ta ũndũ.
30Na Eliya amea andũ onthe, Nthengeeai; na andũ onthe mamũthengeea. Na atũngĩĩa kĩthembeo kya Yeova kĩla kyaĩ kĩomboe. 31Na Eliya oosa mavia ĩkũmi na elĩ, kwĩanana na ũtalo wa mbaĩ sya ana ma Yakovo, ũla ndeto ya Ngai yamũkĩe, ĩkĩmwĩa, Syĩtwa yaku yĩkeethĩwa Isilaeli. 32Na aaka kĩthembeo na mavia asu syĩtwanĩ ya Yeova; na enza mũtaũ kũthyũlũlũka kĩthembeo, mũnene ũndũ ũtonya kwĩanĩa ithimi ilĩ sya mbeũ. 33Na aĩĩa ngũ, na atilanga kala kasalũ ilungu, na ailĩĩla ĩũlũ wa i ngũ. Na asya, Usũsyai mĩtũngi ĩna manzĩ, na mũkĩtulũla ĩũlũ wa nthembo ya kũvĩvw'a, na ĩũlũ wa ngũ. 34Na amea, Ĩkai ũu ĩvinda ya kelĩ; na meeka ũu ĩvinda ya kelĩ. Na amea, Ĩkai ũu ĩvinda ya katatũ; na meeka ũu ĩvinda ya katatũ. 35Na manzĩ meeyangalya ũtee wa kĩthembeo; na ausũsya mũtaũ naw'o manzĩ. 36Na kweethĩwa ĩvinda ya kũthemba nthembo ya wĩoo, mwathani Eliya athengeea, na asya, Ame Yeova, Ngai wa Avalaamu, na wa Isaka, na wa Isilaeli, nĩkũmanyĩke ũmũnthĩ kana wĩ Ngai nthĩnĩ wa Isilaeli, na kana nyie nĩ mũthũkũmi waku, na nĩneeka maũndũ aa onthe kwondũ wa ndeto yaku. 37Mbĩthukĩĩsya, ame Yeova, mbĩthukĩĩsya, nĩ kana andũ aa mamanye kana we, Yeova, nue Ngai, na nũalyũlĩte ngoo syoo ĩngĩ. 38Nĩvo ĩndĩ mwaki wa Yeova watheeie, na wavĩvya nthembo ya kũvĩvw'a, na ngũ, na mavia, na kĩtoo, na wanyenya manzĩ ala maĩ mũtaũnĩ. 39Na yĩla andũ onthe moonie ũu, mavalũka na mothyũ moo: na masya, Yeova, nĩwe Ngai; Yeova, nĩwe Ngai. 40Na Eliya amea, Makwatei athani ma Mbaali; mũtikaeke ũmwe avonoke. Na mamakwata; na Eliya amatheesya kalũsĩnĩ ka Kisoni, na amoaĩa vo.

Eliya aivoya mbua

41Na Eliya amwĩa Aavu, Ambata, ũye na kũnyw'a; nũndũ we kĩuumo kya mbua mbingĩ. 42Kwondũ wa ũu Aavu ambata aye na kũnyw'a. Na Eliya ambata mũtumbĩnĩ wa Kalimeli; na eekunamya nthĩ, na eekĩa ũthyũ wake katĩ wa mau make. 43Na amwĩa mũthũkũmi wake, Ambata yu, ũsisye kwelekela ũkanganĩ. Na ambata, na asisya, na asya, Vati kĩndũ. Na amwĩa, Enda ĩngĩ mavinda mũonza. 44Na kweethĩwa ĩvinda ya mũonza, asya, Sisya, nĩkũũkĩla kathweo kuma ũkanganĩ, kanini ta kĩtaa kya mũndũ. Na asya, Ambata, ũmwĩe Aavu, Ova ĩkasya yaku, noitheea, nĩ kana mbua ndĩkakũsiĩe. 45Na kweethĩwa o kavinda kanini, matu maia kwondũ wa mathweo na kĩseve, na kwaĩ mbua nene. Na Aavu aenda akuĩtwe, na avika ku Yesileeli; 46na kw'oko kwa Yeova kwaĩ ĩũlũ wa Eliya; na eevotoa kĩnyunyu kyake, na asemba mbee wa Aavu ũlikĩlonĩ wa Yesileeli.

1 ASUMBĨ 19

Eliya aikĩĩa Olevu

1Na Aavu amũtavya Yeseveli w'onthe ũla Eliya wĩkie, o na ũndũ wũaie athani onthe na ũvyũ. 2Nĩvo ĩndĩ Yeseveli watũmie mũtũmwa vala ve Eliya, akĩmwĩa, Ngai nimbĩke ũu, o na mbee, ethĩwa nditw'ĩkĩthya thayũ waku ta thayũ wa ũmwe wa asu ũnĩ ta yu. 3Na yĩla wonie ũu, ookĩla, na aenda atangĩĩe thayũ wake, na avika Mbeeli-sieva, ĩla ya Yuta, na amũtia mũthũkũmi wake kw'o. 4Ĩndĩ we mwene athi kyalo kya mũthenya ũmwe weũnĩ, na avika na ekala nthĩ ĩtina wa mũtĩ wa mũlutemu: na eevoyea akw'e, na asya, Nũu; yu, ame Yeova, osa thayu wakwa; nũndũ ndi mũseo kwĩ aaĩthe makwa. 5Na akoma too ĩtina wa mũtĩ wa mũlutemu; na, sisya, mũlaĩka amũkiita, na amwĩa, Ũkĩla ũye. 6Na asisya, na, kaĩ, kwaĩ kamũtũ kakaangĩwe makaanĩ, o na sũva wa manzĩ mũtwenĩ wake. Na aya na anyw'a, na akoma ĩngĩ. 7Na mũlaĩka wa Yeova ooka ĩngĩ ya kelĩ, na amũkiita, na amwĩa, Ũkĩla ũye, nũndũ kyalo nĩ kĩvĩtũku vinya waku. 8Na ookĩla, na aya na anyw'a, na aenda na vĩnya wa lĩu ũsu mĩthenya mĩongo ĩna na matukũ mĩongo ĩna kũvika Olevu kĩĩma kya Ngai.

9Na avika vau ngunganĩ, na akoma vo; na, sisya, ndeto ya Yeova yamũkĩa, na amũkũlya, Wĩika ata vaa, Eliya? 10Na asũngĩa, Nĩnaĩ na kĩwĩu kingĩ kwondũ wa Yeova, Ngai wa nguthu; nũndũ ana ma Isilaeli nĩmatiĩte ũtianĩo waku, na maomboangĩte ithembeo syaku, na moaĩte athani maku na ũvyũ: na nyie, o nyie nĩ nyioka, nĩtialĩte; na nĩmeũmantha thayũ wakwa, movete. 11Na asya, Umaala, noiũngama kĩĩmanĩ mbee wa Yeova. Na, sisya, Yeova avĩta, na kĩseve kĩnene na kĩ vinya kyaatũa iĩma, na kyaatũanga mavia ilungu mbee wa Yeova; ĩndĩ Yeova ndaĩ kĩsevenĩ: na ĩtina wa kĩseve kwaĩ kĩtetemo kya nthĩ; ĩndĩ Yeova ndaĩ kĩtetemonĩ kya nthĩ: 12na ĩtina wa kĩtetemo kya nthĩ kwaĩ mwaki; ĩndĩ Yeova ndaĩ mwakinĩ: na ĩtina wa mwaki kwaĩ wasya mũnini mũuu. 13Na kweethĩwa, yĩla Eliya wawĩwie, alingĩla ũthyũ wake suka wake, na aumaala, na aũngama ũlikĩlonĩ wa ngunga. Na sisya, ookĩwa nĩ wasya, naw'o wasya, Wĩika ata vaa, Eliya? 14Nake asũngĩa, Nĩnaĩ na kĩwĩu kingĩ kwondũ wa Yeova, Ngai wa nguthu; nũndũ ana ma Isilaeli nĩmatiĩte ũtianĩo waku, na maomboangĩte ithembeo syaku, na moaĩte athani maku na ũvyũ; na nyie, o nyie nĩ nyioka, nĩtialĩte; na nĩmeũmantha thayũ wakwa, movete.

15Na Yeova amwĩa, Enda, syoka na nzĩa yaku ya weũnĩ wa Ndamasiku: na yĩla wĩvika kw'o, ũkamwĩtĩkĩsye Aasaeli mauta ethĩwe mũsumbĩ wa Silia; 16na ũkamwĩtĩkĩsye Yeu mwana wa Nimisi mauta ethĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli; na ũkamwĩtĩkĩsye Elisa mwana wa Savati wa Avelimeola mauta ethĩwe mwathani vandũ vaku. 17Na kũkeethĩwa, ũla wĩvonoka ũvyũnĩ wa Aasaeli Yeu akamũaa; na ũla wĩvonoka ũvyũnĩ wa Yeu Elisa akamũaa. 18Ĩndĩ ngeetialĩlya ngili mũonza nthĩnĩ wa Isilaeli, ala ndu syoo syonthe itaatulĩlya Mbaali, na kĩla kanyw'a ũtaamĩmumunya.

Kwĩtwa kwa Elisa

19Na ĩndĩ auma vo, na oona Elisa mwana wa Savati, ũla wenzaa, e na syove ĩkũmi na ilĩ sya ng'ombe syĩ mbee wake, nake e o na kĩla kya ĩkũmi na ilĩ: na Eliya avĩtĩla vala ũĩ, na amwĩkĩsya suka wake. 20Na atia ng'ombe, na amũatĩĩa Eliya asembete, na asya, Nĩngũkwĩsũva, ndeka nĩende kũmamumunya nau na mwaitũ, na ĩndĩ ngakũatĩĩa. Na amwĩa, Syoka ĩngĩ; nũndũ nakwĩka ata? 21Na asyoka aeka ũmũatĩĩa, na oosa kyove kya ng'ombe, na asyũaa, na aua nyama syasyo na mĩio ya ila ng'ombe, na anenga andũ, na maya. Na ĩndĩ ookĩla, na amũvikĩla Eliya, na amũthũkũma.

1 ASUMBĨ 20

Aavu aikĩlya Asilia vinya

1Na Mbeni-aatati mũsumbĩ wa Silia oomban'ya nguthu yake onthe vamwe; na vamwe nake kwaĩ asumbĩ mĩongo ĩtatũ na elĩ, na mbalasi na makasya ma kaũ: na ambata na athyũlũlũka Samalia amĩtw'ĩkanĩsye, na okita nayo. 2Na atũma atũmwa kwa Aavu mũsumbĩ wa Isilaeli, ndũanĩ nthĩnĩ, na amwĩa, Ũũ nĩw'o Mbeni-aatati ũnũkwasya, 3Vetha waku na thaavu waku nĩ wakwa; o na iveti syaku na syana syaku, o ila nzeo mbee, nĩ syakwa. 4Na mũsumbĩ wa Isilaeli asũngĩa na asya, No kwĩanana na ndeto yaku, mwĩaĩi wakwa, ame mũsumbĩ; nyie nĩ waku, na syonthe ila nĩ nasyo. 5Na atũmwa mooka ĩngĩ, na masya, Ũũ nĩw'o Mbeni-aatati ũnũũneena, aikwĩa, Nĩ w'o, nĩnatũmana kwaku, ngĩkwĩa, Ũnenge vetha waku, na thaavu waku, na iveti syaku, na syana syaku; 6ĩndĩ ngatũma athũkũmi makwa kwaku ũnĩ saa ũũ, na makamantha nyũmbanĩ yaku, na nyũmbanĩ sya athũkũmi maku; na kũkeethĩwa, atĩ kĩndũ o na kĩva kĩla kyendeeasya metho maku, makoosa na moko moo, na maikua.

7Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wa Isilaeli wetie atumĩa onthe ma nthĩ ĩsu, na amea, Sũanĩai, nĩngũmwĩsũva, nĩmwene ũndũ mũndũ ũũ ũnũũmantha kwĩka ũndũ ũthũku:

nũndũ nũnatũmanie kwakwa ose iveti syakwa, na syana syakwa, na vetha wakwa, na thaavu wakwa; na ndyaamũvata. 8Na atũmĩa onthe na andũ onthe mamwĩa, Ndũkethukĩĩsye, kana kwĩtĩkĩla. 9Kwondũ wa ũu amea atũmwa ma Mbeni-aatati, Mũtavyei mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ, Kyonthe kĩla wambie kũtũmana kwa mũthũkũmi waku ngeeka; ĩndĩ ũndũ ũũ nditonya kwĩka. Na atũmwa mathi, na mamũtũngĩa ndeto ĩngĩ. 10Na Mbeni-aatati atũmana kwake, na asya, Ngai nimbĩke ũu, o na mbee, ethĩwa kĩtoo kya Samalia kĩkeanĩa mbĩ sya andũ onthe ala mangatĩĩe. 11Na mũsumbĩ wa Isilaeli asũngĩa na asya, Mũtavyei, Ũla wĩvotoaa mĩio yake ya kaũ ndakekathũe ta ũla wĩvotookya. 12Na kweethĩwa, yĩla Mbeni-aatati wewie ũtũmane ũsu, akĩnyw'a, we na asumbĩ malwandanĩ, amea athũkũmi make, Ĩtaũsyei. Na meetaũsya mokite na ĩ ndũa.

13Na, sisya, mwathani amũthengeea Aavu mũsumbĩ wa Isilaeli, na amwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩwene nguthu ĩno yonthe nene? Sisya, nĩmĩnengane kw'okonĩ kwaku ũmũnthĩ; na ũkamanya ninyie Yeova. 14Na Aavu akũlya, Naaũ? Nake asya, Uũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Na anake ma anene me mbee ũsumbĩnĩ ma mbalo sya ĩ nthĩ. Nĩvo ĩndĩ wakũlilye, Nũũ wĩkwatya kaũ? Nake asũngĩa, Nũe. 15Na ĩndĩ oomban'ya anake ma anene me mbee ũsumbĩnĩ ma mbalo sya ĩ nthĩ, na maĩ maana elĩ na mĩongo ĩtatũ na elĩ: na ĩtina wa asu oomban'ya andũ onthe, o ana onthe ma Isilaeli, nao maĩ ngili mũonza.

16Na maumaala katambanga. Ĩndĩ Mbeni-aatati anyw'ĩte akalooteka e malwandanĩ, we na asumbĩ, asumbĩ mĩongo ĩtatũ na elĩ ala mamũtetheesye. 17Na anake ma anene me mbee ũsumbĩnĩ ma i mbalo sya nthĩ mamba kumaala; na Mbeni-aatati atũmana, na mamwĩa, makyasya, Kwĩ andũ maumĩte Samalia. 18Na asya, Ethĩwa nĩmaumĩte kwondũ wa mũuo, makwatei me thayũ; kana ethĩwa nĩmaumĩte mokite, makwatei me thayũ. 19Kwondũ wa ũu mauma ndũanĩ, anake ma anene me mbee ũsumbĩnĩ ma i mbalo sya nthĩ, na ita ila syamaatĩĩe. 20Na mooaa kĩla ũmwe mũndũ wake; na Asilia makũka, na Isilaeli mamakũa: na Mbeni-aatati mũsumbĩ wa Silia avonoka akuĩtwe nĩ mbalasi e na andũ matũlĩte mbalasi. 21Na mũsumbĩ wa Isilaeli aumaala na akũna mbalasi na makasya ma kaũ, na ooaa Asilia na ũai mũnene.

22Na ũla mwathani amũthengeea mũsumbĩ wa Isilaeli, na amwĩa, Enda, ĩyĩkĩe vinya, na sũanĩa, noisisya ũndũ ũkwĩka; nũndũ mwaka ũkyambĩlĩlya mũsumbĩ wa Silia akooka okite naku. 23Na athũkũmi ma mũsumbĩ wa Silia mamwĩa, Ngai yoo nĩ ngai ya iĩma; kwondũ wa ũu maĩ na vinya kwĩ ithyĩ, ĩndĩ nĩtũkitĩe nao ũiĩnĩ, na vate ndĩi tũkeethĩwa twĩ vinya kwĩ mo. 24Na ĩka ũndũ ũũ: veta asumbĩ vyũ, kĩla ũmwe vandũ vake, nokĩkĩa makavuteni vandũ voo; 25na ĩtalĩle ita, ta ita ila ũnaaisye mbalasi vandũ va mbalasi, na ĩkasya vandũ va ĩkasya; na tũkokitĩa nao ũiĩnĩ, na vate ndĩi tũkeethĩwa na vinya kwĩ mo. Na eethukĩĩsya wasya woo, na eeka ũu.

26Na kweethĩwa mwaka ũkyambĩlĩlya, Mbeni-aatati oomban'ya Asilia, na ambata Aveki, okite na Isilaeli. 27Na ana ma Isilaeli moombanw'a, na manengwa lĩu, na mamaumaalĩla: na ana ma Isilaeli mamba maeema moo mbee woo mailyĩ ta ndĩthya ilĩ nini sya tũtena twa mbũi; ĩndĩ Asilia mausũa nthĩ. 28Na mũndũ wa Ngai athengeea na aneena na mũsumbĩ wa Isilaeli, na amwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩkwĩthĩwa Asilia nĩmaneenete, Yeova nĩ ngai ya iĩma, ĩndĩ ti ngai ya myanda; kwondũ wa ũu nganengane nguthu ĩno nene yonthe kw'okonĩ kwaku, na mũkamanya kana ninyie Yeova. 29Na mamba maeema moo melekanĩlye mĩthenya mũonza. Na ĩndĩ kweethĩwa, o mũthenya wa mũonza kaũ wakwatw'a; na ana ma Isilaeli mooaa ma Asilia andũ ala maendaa na maũũ ngili ĩana mũthenya ũmwe. 30Ĩndĩ ala angĩ makũka mathi Aveki, ndũanĩ nthĩnĩ; na ũvai wamavalũkĩla andũ ngili mĩongo ĩlĩ na mũonza ala matialĩte. Na Mbeni-aatati akĩa, na alika ndũanĩ, kasũmbanĩ ka nthĩnĩ.

31Na athũkũmi make mamwĩa, Sisya yu, nĩtwĩw'ĩte atĩ asumbĩ ma nyũmba ya Isilaeli nĩ asumbĩ me tei: nĩtũũkwĩsũva, twĩvotoe makunia inyunyunĩ sitũ, na makanda mĩtwenĩ yaitũ, na kwĩyumĩlya kwa mũsumbĩ wa Isilaeli: nokwĩthĩwa akatangĩĩa thayũ waku. 32Kwondũ wa ũu meevotoa makunia inyunyu syoo, na meekĩa makanda mĩtwenĩ yoo, na mooka vala ve mũsumbĩ wa Isilaeli, na mamwĩa, Mũthũkũmi waku Mbeni-aatati easya, Nĩngũkwĩsũva, ndeka nĩ thayũ. Na akũlya, E thayũ o na yu? Nĩ mwana-a-asa. 33Na ĩndĩ andũ asu malolonza mũno, na meekalaata kũkwata ethĩwa ũu nĩw'o ũsũanĩĩte; na masya, Mwana-a-au Mbeni-aatati. Nĩvo ĩndĩ waisye, Endai mũmũete. Na ĩndĩ Mbeni-aatati aumaala vala ũĩ: na amũlikya ĩkasyanĩ. 34Na Mbeni-aatati amwĩa, Ndũa ila ĩthe wakwa wavenie ĩthe waku ngatũnga; na ũkeeseũvĩsya nzĩa Ndamasiku, o tondũ ĩthe wakwa waseũvisye Samalia. Aavu asya, Nakwa ngakũlekya ũende na ũtianĩo ũũ. Na ĩndĩ atianĩa ũtianĩo nake, na amũlekya.

35Na mũndũ ũmwe wa ana ma athani amwĩa mũtindan'ya wake kwondũ wa ndeto ya Yeova, Ngũna, nĩngũkwĩsũva. Na mũndũ ũsu alea kũmũkũna. 36Nĩvo ĩndĩ wamwĩie, Nĩkwĩthĩwa ndũnew'a wasya wa Yeova, sisya, o wauma vaa nĩĩ, mũnyambũ nũkũaa. Na o auma vala waĩ, mũnyambũ wamwona, na wamũaa. 37Nĩvo ĩndĩ wonie mũndũ ũngĩ, na amwĩa, Ngũna, nĩngũkwĩsũva. Na mũndũ ũsu amũkũna, o kũmũkũna na kũmũkita. 38Kwondũ wa ũu mwathani athi, na amweteela mũsumbĩ ũtee wa nzĩa, na eeyũlan'ya kwa kwĩvw'ĩka metho na kĩtambaa kya mũtwe. 39Na mũsumbĩ akĩvĩta, amwĩkaĩla mũsumbĩ; na asya, Mũthũkũmi waku nĩwaumaalile aenda kaũnĩ katĩ; na, sisya, mũndũ aathũkĩla ũtee, na andetee mũndũ, na ambĩa, Sũvĩa mũndũ ũũ: ethĩwa kwondũ wa ũndũ o na wĩva, akaaa, nĩvo ĩndĩ thayũ waku wĩĩthĩwa vandũ va thayũ wake, kana ethĩwa ti ũu ũkaĩva talendi ya vetha.

40Na yĩla mũthũkũmi waku wĩthĩiwe na wĩa kũũ na kũũ, aenda. Na mũsumbĩ wa Isilaeli amwĩa, Ũũ now'o ũsilĩlo waku wĩĩthĩwa; we mwene nũtwie. 41Na akalaata, na aumya kĩtambaa kya mũtwe methoni make; na mũsumbĩ wa Isilaeli amũmanya atĩ nĩ ũmwe wa athani. 42Na amwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩkwĩthĩwa nũleketye mũndũ ũla nĩvathĩte anangwe vyũ auma kw'okonĩ kwaku, kwondũ wa ũu thayũ waku ũkeethĩwa vandũ va thayũ wake, na andũ maku vandũ va andũ make. 43Na mũsumbĩ wa Isilaeli aenda nyũmbanĩ yake atakinyĩkya na e na woo, na avika Samalia.

1 ASUMBĨ 21

Aavu na mũũnda wa mĩsavivu wa Navothi

1Na kweethĩwa ĩtina wa maũndũ asu, Navothi Mũyesileeli aĩ na mũũnda wa mĩsavivũ, ũla waĩ Yesileeli, vakuvĩ mũno na nyũmba nene mbanakavye ya Aavu mũsumbĩ wa Samalia. 2Na Aavu aneena na Navothi, akĩmwĩa, Nenga mũũnda waku wa mĩsavivũ nĩ kana nĩthĩwe naw'o wĩthĩwe mũũnda wa nyũnyi, nĩkwĩthĩwa wĩ vakuvĩ na nyũmba yakwa; na vandũ vaw'o ngakũnenga mũũnda mũseo wa mĩsavivũ kwĩ w'o: kana ethĩwa nũkwona nĩ ũseo, ngakũnenga mbesa sya thooa waw'o. 3Na Navothi amwĩa Aavu, Yeova ndakandeke nĩkũnenge ũtiĩwa ũla natiĩwe nĩ aaĩthe makwa. 4Na Aavu alika nyũmbanĩ yake atakinyĩkya na e na woo nũndũ wa ndeto ila Navothi Mũyesileeli wamũtavya; nũndũ nĩwasya, Ndikũnenga ũtiĩwa ũla natiĩwe nĩ aaĩthe makwa. Na akoma ũkomonĩ wake, na athyũũa ũthyũ wake, na alea kũya lĩu.

5Ĩndĩ Yeseveli kĩveti kyake kyamũkĩa na kyamũkũlya, Nũndũ wa kĩ veva waku wĩ na woo, ũndũ ũũlea kũya lĩu? 6Nake amwĩa, Nũndũ nĩnĩneenie na Navothi Mũyesileeli, na namwĩa, Nenga mũũnda waku wa mĩsavivũ ũndũ wa mbesa; kana ngũnenge mũũnda ũngĩ vandũ vaw'o, ethĩwa ũũ nũkwendeesya: na asũngĩa, Ndikũnenga mũũnda wakwa wa mĩsavivũ. 7Na Yeseveli kĩveti kyake kyamũkũlya, Yu nũkũsumbĩka ũsumbĩ wa Isilaeli? Ũkĩla, ũye lĩu, na tana ngoo yaku: ngakũnenga mũũnda wa mĩsavivũ wa Navothi Mũyesileeli. 8Na ĩndĩ aandĩka mavalũa syĩtwanĩ ya Aavu, na amasiĩla na ũsiĩlo wake, na amatwaĩa atumĩa, na anene me ndaĩa ala maĩ ndũanĩ yake, na ala matwĩe vamwe na Navothi, mavalũa asu. 9Na aandĩka mavalũa asu, akyasya, Tavan'yai kũtĩĩa ũya, na mwiei Navothi okĩlĩtw'e katĩ wa andũ: 10na iai andũ elĩ mbee wake, andũ athe, na nĩmamũkũsĩĩe, makyasya, Nĩwamũuma Ngai na mũsumbĩ. Na ĩndĩ mũmumaalyei nza, na mũimũkima na mavia akw'e.

11Na andũ ma ndũa yake, o atumĩa na anene me ndaĩa ala matwĩe ndũanĩ yake, meeka o tondũ Yeseveli watũmanĩte kwoo, kwĩanana na ũndũ kwaandĩkĩtwe mavalũanĩ ala wamatwaĩĩte. 12Matavan'ya kũtĩĩa ũya, na maia Navothi okĩlĩtw'e katĩ wa andũ. 13Na ala andũ elĩ, ala athe, malika na mekala nthĩ mbee wake: na andũ asu athe makũsĩĩa, o ĩũlũ wa Navothi, andũ mene, makyasya, Navothi nũmũumĩte Ngai na mũsumbĩ. Na ĩndĩ mamumaalya ũtee wa ndũa, na mamũkimanga na mavia akw'a. 14Nĩvo ĩndĩ matũmanie kwa Yeseveli, makĩmwĩa, Navothi nĩwakimangwa na mavia, na nĩ mũkw'ũ. 15Na kweethĩwa, yĩla Yeseveli wewie Navothi nĩwakimangwa na mavia, na akw'a, Yeseveli amwĩa Aavu, Ũkĩla, wose mũũnda wa mĩsavivũ wa Navothi Mũyesileeli wĩthĩwe waku, ũla waleile ũkũnenga kwondũ wa mbesa; nũndũ Navothi nde thayũ, ĩndĩ nĩ mũkw'ũ. 16Na kweethĩwa, yĩla Aavu wewie atĩ Navothi nĩ mũkw'ũ, Aavu ookĩla atheee mũũndanĩ wa mĩsavivũ wa Navothi Mũyesileeli, awose wĩthĩwe wake.

17Na ndeto ya Yeova yamũkĩa Eliya Mũtisivi, ĩkĩmwĩa, 18Ũkĩla, ũtheee ũkomane na Aavu mũsumbĩ wa Isilaeli, ũla ũtwĩe Samalia: sisya, e mũũndanĩ wa mĩsavĩvũ wa Navothi, vala ũtheeete awose wĩthĩwe wake. 19Na ũkaneene nake, ũkĩmwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩwũaĩte, o na kwosa? Na ũkaneene nake, ũkĩmwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Vandũ vala ngitĩ ĩnalambalambĩlye nthakame ya Navothi, vo ngitĩ ikalambalambĩlya nthakame yaku, o yaku. 20Na Aavu amũkũlya Eliya, Nũmbonete, we mũmaitha wakwa? Na asũngĩa, Nĩnĩkwonete, nĩkwĩthĩwa nĩwĩthooetye wĩke ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku. 21Sisya, ngakũetee ũthũku, na ngakũtuta vyũ na ngaveta kwa Aavu kĩla mwana mũũme, na ũla wĩĩthĩwa e mwove na ũla wĩĩthĩwa ate mwove nthĩnĩ wa Isilaeli: 22na ngatw'ĩkĩthya nyũmba yaku ta nyũmba ya Yelovoamu mwana wa Nevati, na ta nyũmba ya Mbaasa mwana wa Aiya nũndũ wa ũthatyo ũla wanthatĩtye naw'o, na ũla wamavĩtĩthĩtye Isilaeli naw'o. 23O na Yeova aneena ũndũ wa Yeseveli, akyasya, Ngitĩ ikaĩĩa Yeseveli vakuvĩ na ũvai mũlũmu wa Yesileeli. 24Ũla wa Aavu ũla ũkakw'ĩa ndũanĩ ngitĩ ikaya; na ũla ũkakw'ĩa kĩthekanĩ nyũnyi sya yayaya ikaya. 25(Ĩndĩ kũtyaĩ mũndũ o na wĩva wailyĩ Aavu, ũla weethooisye eke ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, ũla Yeseveli kĩveti kyake kyamũthokoanisye. 26Na eeka ũla ũthatasya akĩatĩĩa mĩvw'anano, kwĩanana na w'onthe ũla Aamoli meekaa, ala Yeova wamalũngilye mbee wa ana ma Isilaeli.)

27Na kweethĩwa, yĩla Aavu wewie ndeto isu, atembũanga ngũa syake, na eevw'ĩka makunia mwĩĩ wake, na atĩĩa ũya, na akomea makunia, na aenda eyondetye. 28Na ndeto ya Yeova yamũkĩa Eliya Mũtisivi, ĩkĩmwĩa, 29Nĩwene ũndũ Aavu ũkwĩnyivya mbee wakwa? Nũndũ nũkwĩnyivya mbee wakwa, ndikaete ũthũku ũsu mĩthenyanĩ yake; ĩndĩ mĩthenyanĩ ya mwana wake ngaete ũthũku ũsu nyũmbanĩ yake.

1 ASUMBĨ 22

Mikaia ayathana kũkĩlw'a vinya kwa Aavu na Yeosavati

(2 MAVINDA 18.1–34)

1Na mekalaa myaka ĩtatũ vate kaũ katĩ wa Silia na Isilaeli. 2Na kweethĩwa mwaka wa katatũ, Yeosavati

mũsumbĩ wa Yuta amũtheeea mũsumbĩ wa Isilaeli. 3Na mũsumbĩ wa Isilaeli akũlya athũkũmi make, Nĩmwĩsĩ Lamothi-ngileati nĩ yaitũ, na nĩtũvindĩtye, na tũtiũmyumya kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Silia? 4Na akũlya Yeosavati, Nũũthi vamwe nakwa kaũnĩ ku Lamothi-ngileati? Na Yeosavati amwĩa mũsumbĩ wa Isilaeli, Nyie nĩilyĩ o taku, na andũ makwa ta andũ maku, na mbalasi syakwa ta mbalasi syaku.
5Na Yeosavati amwĩa mũsumbĩ wa Isilaeli, Nĩngũkwĩsũva, amba ũkũlya ũndũ ndeto ya Yeova ĩnĩkwasya. 6Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wa Isilaeli wombanisye athani, vakuvĩ andũ maana ana, na amakũlya, Nĩngũthi Lamothi-ngileati kũkita, kana nĩeke? Na mamwĩa, Ambata; nũndũ Mwĩaĩi akamĩnengane kw'okonĩ kwa mũsumbĩ. 7Ĩndĩ Yeosavati akũlya, Vati mwathani ũngĩ wa Yeova vaa tũmũkũlye? 8Na mũsumbĩ wa Isilaeli amwĩa Yeosavati, Ve o mũndũ ũngĩ ũla wa kũtũkũlĩlya kwa Yeova, Mikaia mwana wa Imila: ĩndĩ nĩngũmũmena; nũndũ ndambathanĩaa ũseo, ĩndĩ ũthũku. Na Yeosavati asya, mũsumbĩ ndakaneene ũu. 9Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wa Isilaeli wamwĩtie mũnene wa kwake, na amwĩa, Mũlatye Mĩkaia mwana wa Imila mĩtũkĩ. 10Na ĩndĩ mũsumbĩ wa Isilaeli na Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta mekalĩte kĩla ũmwe kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ, mekĩĩte ngũa syoo ndasa, vandũ ũtheinĩ ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ ya Samalia; na athani onthe no mathanĩaa mbee woo. 11Na Nzetekia mwana wa Kenaana eeseũvĩsya mbya sya iaa, na asya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ũkatindĩka Asilia na ii, mũvaka maminwa. 12Na athani onthe mathana ũu, makyasya, Ambata Lamothi-ngileati, ũkaathimĩke; nũndũ Yeova akamĩnengane kw'okonĩ kwa mũsumbĩ.
13Na mũtũmwa ũla waendie kũmwĩta Mikaia aneena nake, akĩmwĩa, Sisya yu, ndeto sya athani niũtavan'ya ũseo kwa mũsumbĩ na kanyw'a ũmwe: nĩngũkwĩsũva, ndeto yaku yĩthĩwe ĩilyĩ ta ĩmwe yoo, noineena ũseo. 14Na Mikaia asya, O tondũ Yeova wĩ thayũ, o ũndũ Yeova wĩmbĩa, now'o nĩneena. 15Na yĩla wavikie vala ve mũsumbĩ, mũsumbĩ amũkũlya, Mikaia, nĩtũũthi Lamothi-ngileati tũkite, kana tũeke? Na amũsũngĩa, Ambatai mũkaathimĩke; na Yeova akamĩnengane kw'okonĩ kwa mũsumbĩ. 16Na mũsumbĩ amwĩa, Nĩtũa ngũavĩthasya mavinda meana ndũkandavye ũndũ ũte wa w'o syĩtwanĩ ya Yeova? 17Nake asya, Nĩnonie Isilaeli onthe manyaĩĩkĩte iĩmanĩ, ta malondu mate mũĩthi: na Yeova asya, Aa mati na vwana; masyoke kĩla mũndũ nyũmbanĩ yake na mũuo. 18Na mũsumbĩ wa Isilaeli amwĩa Yeosavati, Ndinakũtavya ndakambathanĩa ũseo, ĩndĩ ũthũku? 19Na Mikaia asya, Kwondũ wa ũu ĩw'a ndeto ya Yeova: Nĩnonie Yeova ekalĩte kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ, na nguthu yonthe ya ĩtunĩ ĩũngamĩte vakuvĩ nake kw'okonĩ kwake kwa aũme na kw'okonĩ kwake kwa aka. 20Na Yeova akũlya, Nũũ ũla wĩmũkengakenga Aavu, nĩ kana ambate avalũke ku Lamothi-ngileati? Na ũmwe aneena na nzĩa ĩno, na ũngĩ aneena na nzĩa ĩngĩ. 21Na kwaumĩla veva, na waũngama mbee wa Yeova, na wasya, Ngamũkengakenga. 22Na Yeova ookũlya, Na kyaũ? Naw'o wasya, Ngaumaala nĩthi, na ngeethĩwa veva wa ũvũngũ kanyw'anĩ wa athani make onthe. Nake asya, Ũkamũkengakenga, o na ũkamũkĩlya vinya: enda, wĩke ũu. 23Kwondũ wa ũu ĩndĩ, sisya, Yeova nĩwĩkĩĩte veva wa ũvũngũ kanyw'anĩ wa athani aa onthe maku: na Yeova nũneenete ũthũku ũndũ waku.
24Nĩvo ĩndĩ Nzetekia mwana wa Kenaana wathengeeie, na amũkũna Mikaia ĩkovi ĩtau, na akũlya, Veva wa Yeova aumanga kwakwa ata aneene naku? 25Na Mikaia asya, Sisya, ũkoona mũthenya ũsu, yĩla wĩlika kasũmbanĩ ka nthĩnĩ wĩvithe. 26Na mũsumbĩ wa Isilaeli asya, Mũkwatei Mikaia, na mũimũtũnga kwa Amoni ngavana wa ndũa, na kwa Yoasi mwana wa mũsumbĩ; 27na mũkyasya, Ũũ nĩw'o mũsumbĩ ũnũkwasya, Ĩkĩai mũndũ ũũ kolokolonĩ, na mũimũnenga kĩmũtũ kya thĩna na manzĩ ma thĩna, kũvika yĩla nĩsyoka na mũuo. 28Na Mikaia asya, Ethĩwa nongi ũkasyoka na mũuo, Yeova ndaneenete na kanyw'a wakwa. Na asya, Ĩw'ai, inywĩ andũ, inyw'onthe.
29Na ĩndĩ mũsumbĩ wa Isilaeli na Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta mambata Lamothi-ngileati. 30Na mũsumbĩ wa Isilaeli amwĩa Yeosavati, Nĩngwĩyũlan'ya, na kũlika kaũnĩ; ĩndĩ, we, ĩkĩa ngũa syaku ndasa. Na mũsumbĩ wa Isilaeli eeyũlan'ya, na alika kaũnĩ. 31Na ĩndĩ mũsumbĩ wa Silia aĩ aneaĩa makavuteni mĩongo ĩtatũ na elĩ ma makasya make ma kaũ, akamea, Mũtikokite na ala anini kana ala anene, ate o mũsumbĩ wa Isilaeli. 32Na kweethĩwa, yĩla makavuteni ma makasya moonie Yeosavati, masya, Nĩ w'o, nĩ mũsumbĩ wa Isilaeli; na meelelũka mokite nake: na Yeosavati akaya. 33Na kweethĩwa, yĩla makavuteni ma makasya moonie ti mũsumbĩ wa Isilaeli, masyoka maeka kũmũatĩĩa. 34Na mũndũ ũmwe akoota ũta wake na alũlũngĩlya mũsyĩ, na amũathĩla mũsumbĩ wa Isilaeli katĩ wa mothalan'yo ma mĩio ya kaũ: kwondũ wa ũu amwĩa mũingi wa ĩkasya yake, Thyũũa kw'oko kwaku, ũmbumye nguthunĩ; nũndũ nĩ mũkite mũno. 35Na kaũ waingĩva mũthenya ũsu: na mũsumbĩ atw'ĩĩkĩwa ĩkasyanĩ yake okite na Asilia, na akw'a wĩoo; na nthakame yauma vandũ vala wokitĩlwe yalika ĩkasyanĩ nthĩnĩ. 36Na wasya wauma nguthunĩ yonthe syũa yĩkĩthũa, ũkyasya, Kĩla mũndũ naende ndũanĩ yake, na kĩla mũndũ nthĩ yake.
37Na ĩndĩ mũsumbĩ akw'a, na atwawa Samalia; na mamũthika mũsumbĩ ku Samalia. 38Na mathambĩsya ĩkasya ũtee wa ndia ya Samalia; na ngitĩ syalambalambya nthakame yake (na ĩndĩ malwaya mathambaa vo); kwĩanana na ndeto ya Yeova ĩla waneenie. 39Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Aavu, na w'onthe ũla wekaa, na nyũmba ĩla wakie na maeo ma nzou, na ndũa syonthe ila wakie, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli? 40Na ĩndĩ Aavu akoma na aaĩthe make; na Aasia mwana wake asumbĩka vandũ vake.

Ũsumbĩko wa Yeosavati
(2 MAVINDA 20.31–37)
41Na Yeosavati mwana wa Asa ambĩlĩlya kũsumbĩka Yuta mwaka wa kana wa kũsumbĩka kwa Aavu mũsumbĩ wa Isilaeli. 42Yeosavati aĩ wa myaka mĩongo ĩtatũ na ĩtano yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtano ku Yelusaleme. Na syĩtwa ya inyia wake eetawa Asuva mwĩĩtu wa Silii. 43Na nĩwaendaa mũendelenĩ w'onthe wa Asa ĩthe wake; ndaathũkĩla ũtee, aeke kwĩka ũla Yeova wonaa wĩ ũseo: ĩndĩ kũla kũndũ kũtũlu kũtyaavetwa; andũ nĩmaendeeaa na kũthemba na kũtoeesya ũvani kũla kũndũ kũtũlu. 44Na Yeosavati aseũvya mũuo na mũsumbĩ wa Isilaeli.
45Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yeosavati, na vinya wake mũnene ũla wonanisye, na ũndũ wokitie, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 46Na ũtialo wa aũme ala meekaa naĩ na aũme ala angĩ, ala matialile mĩthenyanĩ ya ĩthe wake Asa, amaumya ĩ nthĩ. 47Na kũtyaĩ mũsumbĩ nthĩ ya Etomu: mwamũli nowe mũsumbĩ. 48Yeosavati aseũvya ngalawa sya Talisisi sya kũthi Ovilu ilatye thaavu: ĩndĩ ityaathi; nũndũ ngalawa syaanangĩwe Esioni-ngeveli. 49Nĩvo ĩndĩ Aasia mwana wa Aavu wamwĩie Yeosavati, Athũkũmi makwa nĩmaende na athũkũmi maku ngalawanĩ. Ĩndĩ Yeosavati ndaaĩtĩkĩla. 50Na Yeosavati akoma na aaĩthe make, na athikwa na aaĩthe make ndũanĩ ya Ndaviti ĩthe wake; na Yeolamu mwana wake asumbĩka vandũ vake.
Ũsumbĩko wa Aasia kwa Isilaeli
51Aasia mwana wa Aavu ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli ku Samalia mwaka wa ĩkũmi na mũonza wa kũsumbĩka kwa Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta, na asumbĩka Isilaeli myaka ĩlĩ. 52Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, na aendaa mũendelenĩ wa ĩthe wake, na mũendelenĩ wa inyia wake, na mũendelenĩ wa Yelovoamu mwana wa Nevati, ũla wamavĩtĩthisye Isilaeli naw'o. 53Na athũkũma Mbaali, na amĩthaitha, na amũthatya Yeova, Ngai wa Isilaeli, kwĩanana na w'onthe ũla ĩthe wake wekaa.

2 ASUMBĨ

2 ASUMBĨ 1

Kĩkw'ũ kya Aasia

1Na Moavi yang'endea Isilaeli ĩtina wa kũkw'a kwa Aavu. 2Na Aasia avalũkĩla mbũthinĩ kasũmbanĩ kake ke ĩũlũ ke Samalia, na awaa: na atũma atũmwa, na amea, Endai, mũkũlyei Mbaali-nzevuvu, ngai ya Ekiloni, ethĩwa ngavoa ũwau ũũ. 3Ĩndĩ mũlaĩka wa Yeova amwĩa Eliya Mũtisivi, Ũkĩla, nokyambata ũkomane na ala matũmĩtwe nĩ mũsumbĩ wa Samalia, noimakũlya, Nĩ kwakwĩthĩwa kũti Ngai nthĩnĩ wa Isilaeli, nĩmũkũthi kũkũlya kwa Mbaali-nzevuvu, ngai ya Ekiloni? 4Yu kwondũ wa ũu Yeova easya atĩĩ, Ndũkauma ũkomonĩ ũla ũlĩsĩte, ĩndĩ ndwĩtĩa ũkw'a. Na Eliya athi.

5Na ala matũmĩtwe mamũsyokea, na amakũlya, Nũndũ wa kĩ mwasyoka? 6Na mamwĩa, Nĩkũkie mũndũ akomana naitũ, na atwĩa, Endai, mũmũsyokee mũsumbĩ ũla ũmũtũmie, na mũimwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũũkũlya, Nĩ kwakwĩthĩwa kũti Ngai nthĩnĩ wa Isilaeli, kana ũtũmane kũkũlya Mbaali-nzevuvu, ngai ya Ekiloni? Kwondũ wa ũu ndũkauma ũkomonĩ ũla ũlĩsĩte, ĩndĩ ndwĩtĩa ũkw'a. 7Na amakũlya, Mũndũ ũsu ũla wũkie akomana nenyu, na amũtavya ndeto isu, nĩ mũndũ ũilyĩ ata? 8Na mamũsũngĩa, Eĩ mũndũ wĩ maw'ĩa, na eĩvotoete mũsivi wa mũkwa kĩnyunyunĩ kyake. Na asya, Nĩ Eliya Mũtisivi.

9Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ watũmie vala ũĩ kavuteni wa mĩongo ĩtano e na ala make mĩongo ĩtano. Na amwambatĩa: na, sisya, ekalĩte nthĩ mũtumbĩnĩ wa kĩĩma. Na aneena nake, We mũndũ wa Ngai, mũsumbĩ asya, Theea. 10Na Eliya asũngĩa na amwĩa kavuteni wa mĩongo ĩtano, Ethĩwa nyie nĩ mũndũ wa Ngai, mwaki ũtheee kuma ĩtunĩ, ũkũvĩvya we na ala maku mĩongo ĩtano. Na kwatheea mwaki kuma ĩtunĩ, na wamũvĩvya we na ala make mĩongo ĩtano. 11Na ĩngĩ atũma vala ũĩ kavuteni ũngĩ wa mĩongo ĩtano e na ala make mĩongo ĩtano. Na asũngĩa na amwĩa, We mũndũ wa Ngai, ũũ nĩw'o mũsumbĩ waneena, Theea mĩtũkĩ. 12Na Eliya amasũngĩa na amea, Ethĩwa nyie nĩ mũndũ wa Ngai, mwaki ũtheee kuma ĩtunĩ, na ũkũvĩvya we na ala maku mĩongo ĩtano. Na mwaki wa Ngai watheea kuma ĩtunĩ, na wamũvĩvya vamwe na ala make mĩongo ĩtano. 13Na ĩngĩ atũma kavuteni wa katatũ wa mĩongo ĩtano e na ala make mĩongo ĩtano. Na kavuteni wa katatũ wa mĩongo ĩtano ambata, na avika na atulya ndu mbee wa Eliya, na amwĩsũva, na amwĩa, Ame mũndũ wa Ngai, nĩngũkwĩsũva, thayũ wakwa, na thayũ wa aa mĩongo ĩtano athũkũmi maku, wĩthĩwe wĩ vata methonĩ maku. 14Sisya, nĩkwatheeie mwaki kuma ĩtunĩ, na wavĩvya makavuteni elĩ ma mĩongo ĩtano ala mambie kũka vamwe na ala moo mĩongo ĩtano; ĩndĩ yu thayũ wakwa nĩwĩthĩwe wĩ vata methonĩ maku. 15Na mũlaĩka wa Yeova amwĩa Eliya, Theea wĩ nake: ndũkamũkĩe. Na ookĩla, na atheea nake kwa mũsumbĩ. 16Na amwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nũndũ nũtũmĩte atũmwa makũlye Mbaali-nzevuvu, ngai ya Ekiloni, ũu nĩ kwakwĩthĩwa kũti Ngai nthĩnĩ wa Isilaeli ũkũlye ndeto yake? Kwondũ wa ũu ndũkauma ũkomonĩ ũla ũlĩsĩte, ĩndĩ ndwĩtĩa ũkw'a.

17Na ĩndĩ akw'a kwĩanana na ndeto ya Yeova ĩla Eliya waneenie. Na Yeolamu ambĩlĩlya kũsumbĩka vandũ vake mwaka wa kelĩ wa kũsumbĩka kwa Yeolamu mwana wa Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta; nĩkwĩthĩwa ndaĩ mwana. 18Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Aasia ala wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli?

2 ASUMBĨ 2

Eliya ayambatw'a ĩtunĩ

1Na kweethĩwa, yĩla Yeova wendie kũmwambatya Eliya ĩtunĩ na kĩlingi, kana Eliya athi na Elisa kuma Ngilikali. 2Na Eliya amwĩa Elisa, Ĩkala vaa, ningũkwĩsũva; nũndũ Yeova nũndũmĩte nĩvike Mbethi-eli. Na Elisa asya, O tondũ Yeova wĩ thayũ, na o tondũ kyuu kyaku kĩ thayũ, ndikũtia. Na ĩndĩ matheea mavika Mbethi-eli. 3Na ana ma athani ala maĩ Mbethi-eli mamumaalĩla Elisa, na mamũkũlya, Nĩwĩsĩ kana Yeova nũkũveta vwana waku ũmũnthĩ ndakethĩwe ĩũlũ waku? Na asya, Ĩĩ, nĩnĩsĩ; vindyai. 4Na Eliya amwĩa, Elisa, ĩkala vaa, nĩngũkwĩsũva; nũndũ Yeova nũndũmĩte Yeliko. Na asya, O tondũ Yeova wĩ thayũ, na o tondũ kyuu kyaku kĩ thayũ, ndikũtia. Na ĩndĩ mavika Yeliko. 5Na ana ma athani ala maĩ Yeliko mamũthengeea Elisa, na mamũkũlya, Nĩwĩsĩ kana Yeova nũkũveta vwana waku ũmũnthĩ ndakethĩwe ĩũlũ waku? Na asũngĩa, Ĩĩ, nĩnĩsĩ; vindyai. 6Na Eliya amwĩa, Ĩkala vaa, nĩngũkwĩsũva; nũndũ Yeova nũndũmĩte Yolotani. Na asya, O tondũ Yeova wĩ thayũ, na o tondũ kyuu kyaku kĩ thayũ, ndikũtia. Namo elĩ maendeea. 7Na andũ mĩongo ĩtano ma ana ma athani maenda, na maũngama me kũasa mamelekele: namo elĩ maũngama ũtee wa Yolotani. 8Na Eliya oosa suka wake, na ookũnza, akũna manzĩ, na maaanĩka ngalĩ ĩno na ĩno, na ĩndĩ me elĩ mainga makinyĩte nthĩ nyũmũ. 9Na kweethĩwa, yĩla maminie kũinga, Eliya amwĩa Elisa, Ngũlya ũla ũkwenda ngwĩke, ndanamba kwoswa kuma vala ũĩ. Na Elisa asya, Nĩngũkwĩsũva, kĩanda kya veva waku kũndũ kwĩlĩ kĩthĩwe ĩũlũ wakwa. 10Na asya, Nĩwakũlya ũndũ wĩ vĩnya: ĩndĩ, ethĩwa ũkambona ngyumw'a vala ũĩ, ũu ũkeethĩwa kwaku; ĩndĩ ethĩwa ti

w'o, ũu ndwĩĩthĩwa. 11Na kweethĩwa, yĩla maendangĩĩe, na makĩneenangan'ya, sisya, kwaumĩla ĩkasya ya mwaki na mbalasi sya mwaki, ila syamataanisye elĩ; na Eliya ambatw'a ĩtunĩ nĩ kĩlingi. 12Na Elisa oona ũu, na ookĩlya wasya, Asa wakwa, asa wakwa, makasya ma Isilaeli na ala matũlaa mbalasi syamo! Na ndaamwona ĩngĩ: na akwata ngũa syake mwene, na aitembũan'ya ilungu ilĩ.

Elisa akyosa kĩanda kya Eliya

13O na oosa suka wa Eliya ũla wavalũkile kuma kwake, na asyoka, na aũngama ngũkanĩ ya Yolotani. 14Na oosa suka wa Eliya ũla wavalũkile kuma kwake, na akũna manzĩ, na asya, Yeova aĩva, Ngai wa Eliya? O na yĩla wakũnie manzĩ, maaanĩka ngalĩ ĩno na ĩno; na Elisa ainga.

15Na yĩla ana ma athani ala maĩ Yeliko mamwelekele mamwonie, masya, Veva wa Eliya nĩwĩkalĩle Elisa. Na mooka makomane nake, na meekunamya nthĩ mbee wake. 16Na mamwĩa, Sisya yu, ve andũ mĩongo ĩtano me vinya vamwe na athũkũmi maku; nĩtũũkwĩsũva, maende mamanthe vwana waku, Veva wa Yeova no ĩthĩwa amwambatisye, na kũmwĩkya kĩĩmanĩ kĩmwe, kana kyandanĩ kĩmwe. Na asya, Mũtikatũmane. 17Na yĩla mamũingĩĩsye mũvaka eew'a nthoni, asya, Tũmanai. Kwondũ wa ũu matũma andũ mĩongo ĩtano; na mamantha mĩthenya ĩtatũ, ĩndĩ matyaamwona. 18Na mamũsyokea, yĩla wekalĩte Yeliko; na amea, Ndineemũtavya, Mũtikathi?

19Na andũ ma ndũa mamwĩa Elisa, Sisya, nĩtũũkwĩsũva, vandũ va ndũa ĩno nĩ va kwendeesya, o tondũ mwĩaĩi wakwa ũnũkwona: ĩndĩ manzĩ nĩ mathũku, na nthĩ nĩnĩkwĩtĩkya ũsyao wayo. 20Na asya, Ndeteei sũva mweũ, na mũkĩkĩa mũnyũ nthĩnĩ waw'o. Na mamũetee. 21Na aumaala aenda mbulutinĩ ya a manzĩ, na eekĩa mũnyũ nthĩnĩ wayo, na asya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩnĩvoetye manzĩ aa; kuma yu kũikethĩwa kĩkw'ũ ĩngĩ kana kwĩtĩkya ũsyao. 22Kwondũ wa ũu manzĩ mavow'a kũvika ũmũnthĩ, kwĩanana na ndeto ya Elisa ĩla waneenie.

23Na ambata kuma vo kũvika Mbethi-eli; na ambatĩte nzĩanĩ, kwauma imwana ndũanĩ, na syamũthekeea na kĩvũthya, na kũmwĩa, Ambata, we kĩvala; ambata, we kĩvala. 24Na asisya ĩtina wake na asyona, na aiumanĩa syĩtwanĩ ya Yeova. Na kwauma mũtitũnĩ nduva nga ilĩ, na syatembũanga imwana mĩongo ĩna na ilĩ syasyo. 25Na auma vo athi kĩĩmanĩ kya Kalimeli, na kuma kw'o asyoka Samalia.

2 ASUMBĨ 3

Ũsumbĩko wa Yeolamu kwa Isilaeli

1Na ĩndĩ Yeolamu mwana wa Aavu ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli ku Samalia mwaka wa ĩkũmi na nyanya wa kũsumbĩka kwa Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta, na asumbĩka myaka ĩkũmi na ĩlĩ. 2Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, ĩndĩ ti ta ĩthe wake, na ta inyia wake; nũndũ nĩwavetie kĩtuĩ kya Mbaali kĩla ĩthe wake waseũvĩtye. 3Ĩndĩ o na ũu alũman'ya na naĩ sya Yelovoamu mwana wa Nevati, ila wavĩtĩthĩtye Isilaeli nasyo; ndaaitia.

Elisa ayathana kũkĩlw'a kwa Moavi

4Na ĩndĩ Mesa mũsumbĩ wa Moavi aĩ mũĩthya wa malondu; na amũnengae mũsumbĩ wa Isilaeli tũtena twa malondu ngili ĩana, na ndũũme ngili ĩana, o na maw'ĩa. 5Ĩndĩ kweethĩwa, yĩla Aavu wakwie, mũsumbĩ wa Moavi amũng'endea mũsumbĩ wa Isilaeli. 6Na mũsumbĩ Yeolamu auma Samalia ĩvinda yĩu, na oomban'ya Isilaeli onthe. 7Na athi atũmana kwa Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta, akĩmwĩa, Mũsumbĩ wa Moavi nũng'endeete: ũkathi vamwe nakwa tũkite na Moavi kaũnĩ? Na asya, Ngambata: nyie nĩilyĩ o taku, na andũ makwa ta andũ maku, na mbalasi syakwa ta mbalasi syaku. 8Na amũkũlya, Twĩambata na nzĩa yĩva? Na amũsũngĩa, Nzĩa ya weũ wa Etomu. 9Na ĩndĩ mũsumbĩ wa Isilaeli athi, na mũsumbĩ wa Yuta, na mũsumbĩ wa Etomu; na mathi melingĩlĩte kyalo kya mĩthenya mũonza: na kũtyaĩ manzĩ ma ĩ nguthu, o na ma nyamũ ila syamaatĩĩe. 10Na mũsumbĩ wa Isilaeli asya, Ĩiaa! Nũndũ Yeova nĩwĩtĩte asumbĩ aa atatũ mombane vamwe amanengane kw'okonĩ kwa Moavi. 11Ĩndĩ Yeosavati akũlya, Vati mwathani wa Yeova vaa, nĩ kana tũmũkũlye Yeova na kanyw'a wake? Na ũmwe wa athũkũmi ma mũsumbĩ wa Isilaeli asũngĩa na asya, Elisa mwana wa Savati e vaa, ũla wetĩkĩasya moko ma Eliya manzĩ. 12Na Yeosavati asya, Ndeto ya Yeova yĩ nake. Kwondũ wa ũu mũsumbĩ wa Isilaeli na Yeosavati na mũsumbĩ wa Etomu matheea vala ũĩ.

13Na Elisa amwĩa mũsumbĩ wa Isilaeli, Nĩ ũndũ naku wa kĩ? Enda kwa athani ma ĩthe waku, na athani ma inyia waku. Na mũsumbĩ wa Isilaeli amwĩa, Aiee; nũndũ Yeova nĩwĩtĩte asumbĩ aa atatũ mombane vamwe amanengane kw'okonĩ kwa Moavi. 14Na Elisa asya, O tondũ Yeova wa nguthu wĩ thayũ, ũla nĩũngamaa mbee wake, nĩ w'o, kethĩwa ti atĩ nĩngwona Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta ta mũndũ, ndisisya kwelekela ngalũko ĩla ũĩ we, kana ũkwona. 15Ĩndĩ yu ndetee mũndũ wĩsĩ kũinga mbeve. Na kweethĩwa, yĩla mũingi ũsu waingaa, kw'oko kwa Yeova kwooka ĩũlũ wake. 16Na asya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ĩnzai mĩtaũ mwandanĩ ũũ wusũe. 17Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Mũtikona kĩseve, o na mũtikona mbua; ĩndĩ mwanda ũũ ũkausũa manzĩ, na mũkanyusaa, inyw'ĩ na indo syenyu na nyamũ syenyu. 18Na ũu no ũndũ ũvũthũ methonĩ ma Yeova: nake akanengane Amoavi nao kw'okonĩ kwaku. 19Na mũkakũne kĩla ndũa mbiie, na kĩla ndũa yĩ vata, na mũkateme kĩla mũtĩ mũseo, na kũlinda nthongo syonthe sya manzĩ, na kũthũkya kĩla kĩlungu kĩseo kya nthĩ na mavia. 20Na kweethĩwa kĩoko, ta ĩvinda ya kũthemba nthembo, sisya, kwooka manzĩ na nzĩa ya Etomu, na nthi yausũa manzĩ.

21Na ĩndĩ yĩla Amoavi onthe meewie atĩ asumbĩ mambatĩte mokite nao, meeyũmbanĩsya, onthe ala maĩ matonya kwĩkĩa mĩio ya kaũ, o na ala akũangũ, na maũngama mũvakanĩ. 22Na mookĩla kĩoko tene, na

syũa yaatha ĩũlũ wa manzĩ, na Amoavi moona manzĩ me mbee woo me matune ta nthakame: 23na masya, ĩno nĩ nthakame; asumbĩ nĩmanangĩtwe vate ndĩi, na nĩmoaĩte kĩla mũndũ mũtindan'ya wake: yu kwondũ wa ũu, Moavi, endai mũtavonĩ. 24Na yĩla mavikie mwakonĩ wa maeema wa Isilaeli, Aisilaeli mookĩla na makũna Amoavi, mũvaka makũka mbee woo; na maendeea na malika ĩ nthĩ makũnĩte Amoavi. 25Na mavalũkya i ndũa nthĩ; na kĩla kĩlungunĩ kĩseo kya nthĩ mekya kĩla mũndũ ĩvia yake, na makyusũsya; na malinda nthongo syonthe sya manzĩ, na mavalũkya mĩtĩ yonthe mĩseo, mũvaka Kili-alesethio yoka matialilye mavĩa mayo; ĩndĩ ala mekasya mavia na ikũtha mamĩthyũlũlũka, na mamĩkũna. 26Na yĩla mũsumbĩ wa Moavi wonie kana kaũ nũvyũvie kwake athi na andũ maana mũonza ala makũaa ũvyũ, mavũthũe nzĩa mavike kwa mũsumbĩ wa Etomu; ĩndĩ matyaatonya. 27Na ĩndĩ oosa ĩkithathi yake yĩla yaaĩle kũsumbĩka vandũ vake, na ayĩthemba ũvainĩ yĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a. Na kwaĩ ũthatu mũnene ĩũlũ wa Isilaeli: na mamũtia, na masyoka nthĩ yoo ene.

2 ASUMBĨ 4

Mauta ma mũndũ mũka ndiwa

1Na ĩndĩ mũndũ mũka ũmwe wa iveti sya ana ma athani amwĩkaĩla Elisa, akĩmwĩa, Mũthũkũmi waku mũemewa nũkw'ĩte; naku nĩwĩsĩ mũthũkũmi waku nĩwakĩaa Yeova: na ũla mũandũi nĩ mũku ose syana syakwa ilĩ syĩthĩwe ngombo. 2Na Elisa amwĩa, Ngakwĩka ata? Ndavya; wĩ na kyaũ nyũmbanĩ? Nake asũngĩa, Mũthũkũmi waku mwĩĩtu nde kĩndũ nyũmbanĩ, ate o kavisũ ka mauta. 3Nĩvo ĩndĩ waisye, Enda ũvoye mĩio ndee kwa atũi maku onthe, o mĩio mĩthei; ndũkavoye mĩvũthũ. 4Na ũkalike nthĩnĩ, na ũkĩvingĩa we na ana maku nyũmba, nokyonosya mĩionĩ ĩsu yonthe; na ũkia ũtee, ũla wausũa. 5Na ĩndĩ auma vala ũĩ, na eevingĩa mũomo we na ana make; nao mamũetee mĩio, nake oonoesya. 6Na kweethĩwa, mĩio yausũa, amwĩa mwana wake, Ndetee o mũio. Nake amwĩa. Kũti mũio ũngĩ. Na mauta maeka. 7Na ĩndĩ ooka na atavya ũ mũndũ wa Ngai. Nake amwĩa, Enda, ũthoosye mauta asu, ũĩve thiĩ waku, na ala meũtiala nĩ maku na ma ana maku.

Elisa na mũndũ mũka Mũsunami

8Na kweethĩwa mũthenya ũmwe, Elisa aenda Sunemu, vala vaĩ mũndũ mũka wĩ nguma; na amũingĩĩsya aye lĩu. Na kwondũ wa ũu kweethĩawa, o yĩla wavĩtaa, aathũkĩlaa vo aye lĩu. 9Na amwĩa mũũme, Sisya, yu, nĩngwona ũũ nĩ mũndũ mũtheu wa Ngai, ũla ũvĩtĩlaa kwitũ mavinda onthe. 10Nĩngũkwĩsũva, tũseũvye kasũmba kanini wakonĩ; na tũmwiĩe vo ũkomo, na mesa, na kĩvĩla, na kĩndũ kĩla kĩkĩawa taa: na kũkeethĩawa, yĩla wĩũkaa kwitũ, akathũkĩlaa vo. 11Na kweethĩwa mũthenya ũmwe, ooka vau, na aathũkĩla kasũmbanĩ na akoma vo. 12Na amwĩa Ngeasi mũthũkũmi wake, Mwĩte ũla Mũsunami. Na amina ũmwĩta, aũngama mbee wake. 13Na amwĩa, Yu mũtavye, Sisya, nũtũsũvĩĩte na ũsũvĩo ũũ w'onthe; ũla wĩĩkwa nata? Nũkwenda ũvoyewe ũndũ kwa mũsumbĩ, kana kwa kavuteni wa nguthu? Na asũngĩa, Nĩkalaa katĩ wa andũ makwa mwene. 14Nake asya, Ĩndĩ eĩkwa ata? Na Ngeasi asũngĩa, Nĩ w'o, nde mwana, na mũũme wake nĩ mũkũũ. 15Na asya, Mwĩte. Na yĩla wamwĩtie, aũngama mũomonĩ. 16Na asya, Ĩvinda ta yĩĩ, kyathĩ kyavika, ũkeethĩwa ũkwete mwana. Nake asya, Aiee, mwĩaĩi wakwa, we mũndũ wa Ngai, ndũkatavye mũthũkũmi waku mwĩĩtu ũvũngũ.

17Na mũndũ mũka ũsu aitava, na asyaa mwana ĩvinda yĩu, kyathĩ kyavika, o tondũ Elisa wamũtavisye. 18Na yĩla mwana waĩ aneana, kweethĩwa mũthenya ũmwe, aumaala aenda vala ve ĩthe wake vala ve akethi. 19Na amwĩa ĩthe, Mũtwe wakwa, mũtwe wakwa. Na amwĩa mũthũkũmi wake, Mũtwae vala ve inyia wake. 20Na yĩla wamũtwaie, na amũvikya vala ve inyia wake, akĩkwa kũvika katambanga na ĩndĩ akw'a. 21Nake ambata amũkomya ũkomonĩ wa ũ mũndũ wa Ngai, na amũvingĩa na mũomo, na aumaala. 22Na amwanĩĩsya mũũme, na asya, Nĩngũkwĩsũva, ndũmĩa ũmwe wa athũkũmi, na yĩmwe ya mang'oi, nĩ kana nĩsembe vala ve ũla mũndũ wa Ngai, na ngĩsyoka. 23Nake amũkũlya, Nũndũ wa kĩ ũũthi kwake ũmũnthĩ? Ti mũtiso wa mwei kana savato. Na asya, Kũkeethĩwa kũseo. 24Nĩvo ĩndĩ watandĩkie ĩng'oi, na amwĩa mũthũkũmi wake, Tongosya, noiendeea; ndũkandindye nzĩanĩ, ndaũtavĩtye. 25Na ĩndĩ athi, na avika kwa mũndũ wa Ngai kĩĩmanĩ kya Kalimeli.

Na kweethĩwa, yĩla mũndũ wa Ngai wamwonie e kũasa, amwĩa mũthũkũmi wake Ngeasi, Sisya, kũya nĩ ũla Mũsunami: 26nĩngũkwĩsũva, semba oyu ũmũthaũe noimũkũlya, Wĩ mũseo? Na mũemeu nĩ mũeso? Na mwana nĩ mũseo? Na asũngĩa, Nĩ kũseo. 27Na yĩla wavikie vala ve mũndũ wa Ngai kĩĩmanĩ, amũkwata maũũ. Na Ngeasi athengeea amũvete; ĩndĩ ũ mũndũ wa Ngai amwĩa, Ekana nake: nũndũ thayũ wake nũkwĩw'a woo nthĩnĩ wake; na Yeova nũmbithĩte, na ndaandavya. 28Nĩvo ĩndĩ waisye, Nyie naamwĩtya mwĩaĩi wakwa mwana? Ndyaaneena, Ndũkangenge? 29Nĩvo ĩndĩ wamwĩie Ngeasi, Ĩvotoe kĩnyunyu kyaku, nokyosa ndata yakwa kw'okonĩ kwaku, noienda: ethĩwa ũkakomana na mũndũ o na wĩva, ndũkamũkethye; na ethĩwa mũndũ o na wĩva akakũkethya, ndũkamũketheke: na ũkaie ndata yakwa ũthyũnĩ wa kala kana. 30Na inyia wa kala kana asya, O tondũ Yeova wĩ thayũ, na tondũ kyuu kyaku kĩ thayũ, ndikũtia. Na ookĩla, na amũvikĩla. 31Na Ngeasi atongosya mbee woo, na aia ndata ũthyũnĩ wa kana; ĩndĩ vatyaĩ wasya, kana kwĩw'a. Kwondũ wa ũu asyoka amũthaũe, na amũtavya, akĩmwĩa, Kana katinaamũka.

32Na yĩla Elisa walikile nyũmbanĩ, sisya, kana kaĩ kakw'ũ, na kaiĩtwe ũkomonĩ wake. 33Kwondũ wa ũu alika, na eevingia mũomo e nako ma elĩ, na amũvoya Yeova. 34Na alĩsa, na eekomya ĩũlũ wa kana, na eekĩa kanyw'a wake ĩũlũ wa kanyw'a wako, na metho make ĩũlũ wa metho mako, na moko make ĩũlũ wa moko

mako: na eekomya etambũũkĩtye ĩũlũ wako; na mwĩĩ wa kana wakwata muutĩa. 35Na ĩndĩ asyoka, na atũũanga kũũ na kũũ ĩvinda yĩmwe nyũmbanĩ; na alĩsa, na eekomya etambũũkĩtye ĩũlũ wako: na kana kaathimũa mathimũa mũonza, na kana kasalukya metho mako. 36Na amwĩta Ngeasi, na amwĩa, Mwĩte Mũsunami. Na ĩndĩ amwĩta. Na yĩla walikile vala waĩ, amwĩa, Osa mwana waku. 37Nĩvo ĩndĩ walikile, na eevalũkya nthĩ maũũnĩ make, na eekunamya kũvika nthĩ; na oosa mwana wake, na aumaala.

Syama sya Elisa ũndũ wa athani

38Na Elisa ooka ĩngĩ Ngilikali. Na kwaĩ yũa nthĩ ĩsu; na ana ma athani mekalĩte mbee wake; na amwĩa mũthũkũmi wake, Ĩkĩa kĩteve, noiuĩa ana ma athani ũsũũ. 39Na ũmwe aumaala athi kĩsesinĩ ove nyũnyi, na oona ũthaana wa kĩthekanĩ, na atw'a ikuu sya kĩthekanĩ syaw'o ngũa yake yausũa, na ooka na atũangĩa kĩtevenĩ kya ũsũũ; nũndũ matyasyĩsĩ. 40Na ĩndĩ mamevũĩa andũ asu maye. Na kweethĩwa, makĩya ũla ũsũũ, mookĩlya mawasya, na masya, We mũndũ wa Ngai, kwĩ kĩkw'ũ kĩtevenĩ. Na matyaatonya kũya. 41Ĩndĩ nake asya, Ete mũtu ĩndĩ. Na awĩkya kĩtevenĩ; na asya, Mevũĩei andũ, maye. Na kũtyaĩ ũndũ ũthũku kĩtevenĩ.

42Na kwooka mũndũ kuma Mbaalisalisa, na amũetee mũndũ wa Ngai kĩmũtũ kya ũsyao wa mbee, imũtũ mĩongo ĩlĩ sya mbaale, na iia sya nganũ ĩkunianĩ yake. Na asya, Nenga andũ, maye. 43Na mũthũkũmi wake asya, Asi, nĩnaĩle kwia lĩu ũũ mbee wa andũ ĩana? Ĩndĩ asya, Nenga andũ, maye; nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Makaya, na makatialya. 44Kwondũ wa ũu awia mbee woo, na maya, na matialya, kwĩanana na ndeto ya Yeova.

2 ASUMBĨ 5

Kũvowa ũwau wa mangũ kwa Naamani

1Na ĩndĩ Naamani kavuteni wa nguthu ya mũsumbĩ wa Silia, aĩ mũndũ wĩ nguma kwa vwana wake, na wa kũtaĩwa, nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwanengete Silia kũkĩlya vinya ũndũ wake: o na aĩ ngũmbaũ nene, ĩndĩ awaĩte mangũ. 2Na Asilia meethĩiwe maumaalile nguthu, nguthu, na makaete kelĩtu ke katave kuma nthĩ ya Isilaeli; na kathũkũmaa kĩveti kya Naamani. 3Na kamwĩa vivi wako, Nenda kethĩwa mwĩaĩi wakwa e vala ve mwathani ũla wĩ Samalia! Ethĩwa amũvosya ĩndĩ mangũ make. 4Na ũmwe alika, na amũtavya mwĩaĩi wake, akĩmwĩa, Kelĩtu kala ka nthĩ ya Isilaeli kaisye ũna na ũna. 5Na mũsumbĩ wa Silia asya, Enda yu, na ngamũtwaĩa mũsumbĩ wa Isilaeli valũa. Na athi, na akua talendi ĩkũmi sya vetha, na ilungu ngili thanthatũ sya thaavu, na ngũa sya ũkũan'ya makũan'ya ĩkũmi. 6Na amũetee mũsumbĩ wa Isilaeli ũla valũa, akĩmwĩa, Na yu yĩla valũa ũũ wĩkũvikĩa, sisya, nĩnĩtũmĩte Naamani mũthũkũmi wakwa kwaku, nĩ kana ũmũvosye mangũ make. 7Na kweethĩwa, yĩla mũsumbĩ wa Isilaeli wasomie valũa, atembũanga ngũa syake, na asya, Nyie nĩ Ngai, nũae na kũthayũũkya, ũndũ mũndũ ũũ ũnũũtũmana kwakwa nĩvosye mũndũ mangũ make? Ĩndĩ nĩngũmwĩsũva, sũanĩai mwone ũndũ ũnũũnthea.

8Na kweethĩwa, yĩla Elisa mũndũ wa Ngai wewie kana mũsumbĩ wa Isilaeli nũtembũangĩte ngũa syake, atũmana kwa mũsumbĩ, akĩmũkũlya, Nũndũ wa kĩ ũnatembũangie ngũa syaku? Nĩoke yu vala nĩĩ, na akamanya ve mwathani nthĩnĩ wa Isilaeli. 9Kwondũ wa ũu Naamani ooka e na mbalasi syake na makasya make, na aũngama mũomonĩ wa nyũmba ya Elisa. 10Na Elisa atũma mũtũmwa vala ũĩ, akĩmwĩa, Enda ũthambe ũsĩnĩ wa Yolotani mavinda mũonza, na mwĩĩ waku ũkakũsyokea, na ũkeethĩwa mũtheu. 11Ĩndĩ Naamani aĩ mũthatu, na athi, na asya, Sisya, nĩsũanĩaa, nde ndĩi ya kũmbumaalĩla, na kũũngama, na kwĩkaĩla syĩtwa ya Yeova Ngai wake, na kũvĩtĩlya kw'oko kwake ĩũlũ wa vala vandũ, na kũvosya ũla ũwaĩte mangũ. 12Avana na Vaalivali mbũsĩ sya Ndamasiku ti nzeo kwĩ iw'ũ syonthe sya Isilaeli? Nditonya kũthambĩa nthĩnĩ wasyo, na ngeethĩwa mũtheu? Kwondũ wa ũu eethyũũa na athi athatĩte mũno. 13Na athũkũmi make mathengeea, na maneena nake, na masya, Asa wakwa, kethĩwa mwathani akũtavya wĩke ũndũ ũnene, ndwĩthĩwa weeka? Ti kavaa mũno ĩndĩ, akĩkwĩa, Thamba, nokĩthea? 14Nĩvo ĩndĩ watheeie, na eethika mavinda mũonza ũsĩnĩ wa Yolotani, kwĩanana na ndeto ya mũndũ wa Ngai; na mwĩĩ wake wasyoka wekala ĩngĩ ta mwĩĩ wa kana kanini, na aĩ mũtheu.

15Na amũsyokea mũndũ wa Ngai, we na nguthu yake yonthe, na ooka, na aũngama mbee wake; na asya, Sisya yu, nĩnĩsĩ vati Ngai nthĩ yonthe, ate o nthĩnĩ wa Isilaeli: yu kwondũ wa ũu, nĩngũkwĩsũva, osa mũthĩnzĩo wa mũthũkũmi waku. 16Ĩndĩ asya, O tondũ Yeova wĩ thayũ, ũla nĩũngamaa mbee wake, ndikosa o na ũmwe. Na amũthing'ĩĩsya ose; ĩndĩ alea. 17Na Naamani asya, Ethĩwa ti ũu, ĩndĩ, nĩngũkwĩsũva, mũthũkũmi waku nanengwe mũthanga wa mĩio ĩtonya kũkuwa nĩ nyũmbũ ilĩ; nũndũ mũthũkũmi waku kuma yu ndakathembea ngai ingĩ ate o Yeova, nthembo ya kũvĩvw'a kana nthembo ya kũtonywa. 18Yeova naekee mũthũkũmi waku ũndũnĩ ũũ: yĩla vwana wakwa wĩlikaa nyũmbanĩ ya Limoni athaithe vo, na akĩkwatĩla kw'oko kwakwa, na ngĩkunamya nyũmbanĩ ya Limoni, yĩla ngekunamya nyũmbanĩ ya Limoni, Yeova naekee mũthũkũmi waku ũndũnĩ ũsu. 19Na amwĩa, Enda na ũvoo. Kwondũ wa ũu auma vala ũĩ athi vandũ vaasanga.

20Ĩndĩ Ngeasi, mũthũkũmi wa Elisa mũndũ wa Ngai, asya, Sisya, vwana wakwa nĩwamũeka Naamani ũũ Mũsilia, ailea kwosa mokonĩ make kĩla waetie: o tondũ Yeova wĩ thayũ, ngasemba nĩmũvikile, na ngyosa kĩndũ kwake. 21Na ĩndĩ Ngeasi amũvikĩla Naamani. Na yĩla Naamani wonie mũndũ asembete amũvikĩlĩte, auma ĩkasyanĩ amũthaũe, na akũlya, Nĩ kũseo? 22Nake asũngĩa, Nĩ kũseo. Vwana wakwa nĩwandũma, akyasya Sisya, oyu kwooka anake elĩ ma ana ma athani kuma nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu; manenge, nĩngũkwĩsũva, talendi ya vetha, na ngũa sya ũkũan'ya makũan'ya elĩ.

23Na Naamani asya, Endeew'a nĩ kwosa talendi ilĩ. Na amũingĩĩsya, na ova talendi ilĩ sya vetha mĩvukonĩ ĩlĩ, vamwe na ngũa sya ũkũan'ya makũan'ya elĩ, na amaĩkya athũkũmi make elĩ; na mamĩkua me mbee wake. 24Na yĩla wavikie kĩĩmanĩ, amyosa kuma mokonĩ moo, na amia nyũmbanĩ, na aeka andũ asu mathi, na maenda. 25Ĩndĩ alika, na aũngama mbee wa vwana wake. Na Elisa amwĩa, Wauma va, Ngeasi? Na asya, Mũthũkũmi waku ndaathi vandũ. 26Na amũkũlya, Ngoo yakwa ndĩnaendan'ya naku, yĩla mũndũ ũsu wĩtulũlile atia ĩkasya yake akũthaũe? Nĩ ĩvinda ya kwosa mbesa, na kwosa ngũa, na mĩũnda ya mĩthata na mĩũnda ya mĩsavivũ, na malondu na ng'ombe, na athũkũmi aũme na athũkũmi eĩtu? 27Kwondũ wa ũu mangũ ma Naamani makalũman'ya naku, na ũsyao waku tene na tene. Na auma mbee wake eũvĩtw'e nĩ mangũ ta ĩa.

2 ASUMBĨ 6

Ĩthoka yĩithambalalw'a manzĩnĩ

1Na ana ma athani mamwĩa Elisa, Sisya yu, vandũ vala twĩkalaa mbee waku vatiũtwĩanĩa. 2Nĩtũũkwĩsũva, tũende ũsĩnĩ wa Yolotani, na kĩla mũndũ akyumya mũtĩ vo, na tũkĩyakĩa vandũ vo, vala tũtonya kũtũa. Na amasũngĩa, Endai inyw'ĩ. 3Na ũmwe asya, Edeew'a nĩngũkwĩsũva, nĩ kũendan'ya na athũkũmi maku. Na asũngĩa, Nĩngũthĩ. 4Kwondũ wa ũu aendan'ya nao. Na yĩla mavikie Yolotani, matema mĩtĩ. 5Ĩndĩ yĩla ũmwe wavalũkasya mũtĩ, ĩthoka yasingĩla yavota manzĩnĩ; na akaya, na asya, Ĩiaa, vwana wakwa! Nũndũ nĩ ya mboya. 6Na ũ mũndũ wa Ngai akũlya, Yavotela va? Na amwon'ya vala vandũ. Na atema kamũtĩ, na akekya vo, na kũtuma kĩaa kĩthambĩa. 7Na asya, Yose. Na ĩndĩ atambũũkya kw'oko kwake, na akyosa.

Elisa na Asilia

8Na ĩndĩ mũsumbĩ wa Silia nĩwakwatĩtye kaũ na Isilaeli; na asũanĩa na athũkũmi make, akyasya, Mwako wakwa wa maeema ũkeethĩwa vana. 9Na ũla mũndũ wa Ngai atũmana kwa mũsumbĩ wa Isilaeli, akĩmwĩa, Ĩsũvĩe ndũkavĩtĩle vandũ vana; nũndũ Asilia nĩmatheeete vo. 10Na mũsumbĩ wa Isilaeli atũmana vandũ vala mũndũ wa Ngai wamũtavisye na wamũtaie ũndũ wa vo; na eetangĩĩa vo, ti ĩmwe kana kelĩ. 11Na ngoo ya mũsumbĩ wa Silia yathĩnw'a mũno nũndũ wa ũndũ ũsu; na ameta athũkũmi make, na amea, Mũtiũmbon'ya nĩ wĩva waitũ ũla wĩ ngalĩ ya mũsumbĩ wa Isilaeli? 12Na ũmwe wa athũkũmi make amwĩa, Aiee, mwĩaĩi wakwa, ame mũsumbĩ; ĩndĩ Elisa, mwathani ũla wĩ nthĩnĩ wa Isilaeli, nũtavasya mũsumbĩ wa Isilaeli ndeto ila ũneeneaa kasũmbanĩ kaku ka ũkoma. 13Na amea, Endai mũsisye vala ũĩ, nĩ kana nĩtũmane na kũmũete. Na atavw'a, kũkyaw'a, Sisya e Ndothani.

14Kwondũ wa ũu atũma mbalasi, na makasya, na nguthu nene kw'o: na mooka ũtukũ, na mathyũlũlũka ndũa. 15Na yĩla mũthũkũmi wa mũndũ wa Ngai wokĩlile kĩoko tene, na aumaala, sisya, nguthu yĩ na mbalasi na makasya yathyũlũlũkĩte ndũa. Na mũthũkũmi wake amwĩa, Ĩiaa, vwana wakwa! Tũkeeka ata? 16Na asũngĩa, Ndũkakĩe; nũndũ ala me vamwe naitũ nĩ aingĩ kwĩ ala me na asu. 17Na Elisa avoya, na asya, Yeova, nĩngũkũvoya, salukya metho make, one. Na Yeova asalukya metho ma mwanake ũsu; na oona: na, sisya, kĩĩma kyusũĩte mbalasi na makasya ma mwaki mathyũlũlũkĩte Elisa. 18Na yĩla matheeie vala ũĩ, Elisa amũvoya Yeova, na asya, Nĩngũkũvoya, kũna andũ aa na mbindu. Na amakũna na mbindu kwĩanana na ndeto ya Elisa. 19Na Elisa amea, Ĩno ti nzĩa, o na ĩno tiyo ndũa: mbikĩlai, na ngamũvikya vala ve mũndũ ũla mũmamthaa. Na amatongoesya mavika Samalia.

20Na kweethĩwa, yĩla malikile Samalia, Elisa asya, Yeova, salukya metho ma andũ aa, mone. Na Yeova asalukya metho moo, na moona; na, sisya, maĩ Samalia katĩ. 21Na mũsumbĩ wa Isilaeli amwĩa Elisa, yĩla wamonie, Asa wakwa, nĩngũmakũna? Nĩngũmakũna? 22Na asũngĩa, Ndũkamakũne: nũkwenda kũkũna ala watavie na ũvyũ waku na ũta waku? Ia lĩu na manzĩ mbee woo, nĩ kana maye na manyw'e, na kũsyoka kwa vwana woo. 23Na aseũvya lĩu mwingĩ kwondũ woo; na yĩla maminie kũya na kũnyw'a, amaeka mathi, na mathi kwa vwana woo. Na nguthu sya Silia ityaaũka ĩngĩ nthĩ ya Isilaeli.

Elisa na kũtw'ĩkanĩw'a kwa Samalia

24Na kweethĩwa ĩtina wa ũu, Mbeni-aatati mũsumbĩ wa Silia oomban'ya ngũthu yake yonthe, na ambata, na athyũlũlũka Samalia amĩtw'ĩkanĩsya. 25Na kwaĩ yũa ĩnene Samalia: na, sisya, mamĩtw'ĩkanĩsya, kũvika mũtwe wa ĩng'oi wathooiw'e ilungu mĩongo nyanya sya vetha, na kĩlungu kya kana kya kavu kya mai ma mavũĩ, ilungu itano sya vetha. 26Na mũsumbĩ wa Isilaeli akĩvĩtĩla ũvainĩ, mũndũ mũka amwĩkaĩla, akĩmwĩa, Ndethya, mwĩaĩi wakwa, ame mũsumbĩ. 27Na asya, Ethĩwa Yeova ndeũkũtethya, nyie ngakũtethya na ũtethyo wumĩte va? Kuma kĩvũĩonĩ, kana kuma kĩangĩonĩ kya nzavivũ? 28Na mũsumbĩ amũkũlya, Wĩ na ũndũ mwaũ. Na asũngĩa, Mũndũ mũka ũũ anambĩie, Umya mwana waku, tũmũye ũmũnthĩ, na tũkaya mwana wakwa ũnĩ. 29Na ĩndĩ tũnaua mwana wakwa, na tũnamũya: na namwĩa ũnĩ ũsu, Umya mwana waku, tũmũye; na nũvithĩte mwana wake. 30Na kweethĩwa, yĩla mũsumbĩ wewie ndeto sya ũ mũndũ mũka, atembũanga ngũa syake (na nĩwavĩtĩle ĩũlũ wa ũvai); na andũ moona, na, sisya, aĩ na ĩkunia nthĩnĩ mwĩĩnĩ wake. 31Nĩvo ĩndĩ waisye, Ngai nambĩke ũu, o na mbee, ethĩwa mũtwe wa Elisa mwana wa Savati ũkekala ĩũlũ wake ũmũnthĩ.

32Ĩndĩ Elisa ekalĩte nyũmbanĩ yake, na atumĩa mekalĩte nake; na mũsumbĩ atũma mũndũ kuma vala ũĩ: ĩndĩ mũtũmwa atanamba ũvika vala ũĩ, atavya atumĩa, Nĩmũkwona ũndũ mwana ũũ wa mũaani ũtũmĩte mũndũ avete mũtwe wakwa? Sisyai, yĩla mũtũmwa ũnũũka, vingai mũomo, na mũilũmya mũomo ndakalike: matuu ma maũũ ma vwana wake matiĩ ĩtina wake? 33Na o akĩneena nao, sisya, mũtũmwa atheea

vala ũĩ: na asya, Sisya, ũthũku ũũ wumĩte kwa Yeova; nĩmweteelela Yeova ĩvinda yĩasanga kĩ?

2 ASUMBĨ 7

1Na Elisa asya, Ĩw'ai ndeto ya Yeova: ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ũnĩ ta ĩvinda yĩĩ kĩthimo kya mũtu mũvinyũ kĩkathoow'a na sekeli, na ithimo ilĩ sya mbaale na sekeli, mbingĩlonĩ ya Samalia. 2Nĩvo ĩndĩ kavuteni ũla mũsumbĩ wekwatĩlaa kw'oko kwake wasũngĩie mũndũ wa Ngai, na amwĩa, Sisya, o na kethĩwa Yeova akaseũvya mbũthi ĩtunĩ, ũndũ ũsu nũtonya kwĩthĩwa? Na amũsũngĩa, Sisya, ũkawona na metho maku, ĩndĩ ndũkaya.

3Na ĩndĩ kwaĩ andũ ana mawaĩte mangũ ku ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ: na maneenan'ya ũmwe na ũla ũngĩ, Twĩĩkala vaa mũvaka twĩkw'a nĩkĩ? 4Ethĩwa twĩasya, Nĩtũũlika ndũanĩ, yũa yĩ ndũanĩ, na tũkakw'ĩa vo; na ethĩwa tũkekala vaa tũvindĩtye, no twĩkw'a. Kwondũ wa ũu ĩndĩ ũkai, na tũvalũke mokonĩ ma nguthu ya Asilia: ethĩwa nĩmeũtũeka twĩ thayũ, tũkekala thayũ; na ethĩwa nĩmekũtũaa, no twĩkw'a. 5Na mookĩla kwĩ ũmithi, maende mwakonĩ wa maeema wa Asilia; na yĩla mavikie ũtee wa mwako wa maeema wa Asilia, kaĩ, kũtyaĩ mũndũ vo. 6Nũndũ Mwĩaĩi nĩwatumie nguthu ya Asilia yĩw'a kĩtuu kya makasya, na kĩtuu kya mbalasi, o kĩtuu kya nguthu nene: na maneenan'ya ene kwa ene, Kaĩ, mũsumbĩ wa Isilaeli nũmaandĩkĩte asumbĩ ma Aititi na asumbĩ ma Amisili, matũvithũkĩe. 7Kwondũ wa ũu mookĩla na makĩa kwĩ ũmithi, na matia maeema moo, na mbalasi syoo, na mang'oi moo, o mwako wa maeema ũndũ wailyĩ, na makĩa matangĩĩe thayũ woo. 8Na yĩla asu mawaĩte mangũ mavikie ũtee wa mwako wa maeema, malika ĩeemanĩ yĩmwe, na maya na manyw'a, na makua kumya vo vetha, na thaavu, na ngũa, na mathi na maivitha; na masyoka, na malika ĩeemanĩ yĩngĩ, na makua kumya o na vo, na mathi na maivitha.

9Nĩvo ĩndĩ maneenanisye ene kwa ene, Tũtikwĩka nesa; ũmũnthĩ nĩ mũthenya wa ũvoo mũseo, na ithyĩ nĩtũvindĩtye: ethĩwa twĩĩkala kũvika kĩoko kũikya, ũsilĩlo ũkatũvikĩla; kwondũ wa ũu ĩndĩ ũkai, tũende tũtavye andũ ma nyũmba ya mũsumbĩ: 10Kwondũ wa ũu mooka na meeta mũsũvĩi wa mũomonĩ wa ndũa; na matavan'ya, makyasya, Twavika mwako wa maeema wa Asilia, na, kaĩ, kũtiĩĩ mũndũ vo, o na wasya wa mũndũ, ĩndĩ no mbalasi syovetwe, na mang'oi movetwe, na maeema o ũndũ mailyĩ. 11Na ameta asũvĩi; na matavya andũ ma nyũmba ya mũsumbĩ me nthĩnĩ. 12Na mũsumbĩ ookĩla ũtukũ, na amea athũkũmi make, Nĩngũmwon'ya yu ũndũ Asilia matwĩkĩte. Nĩmesĩ twĩ na nzaa; kwondũ wa ũu nĩmaumĩte mwakonĩ wa maeema mevithe kĩthekanĩ, makyasya, Yĩla meuma ndũanĩ, tũkamakwata me thaũ, na tũilika ndũanĩ. 13Na ũmwe wa athũkũmi make asũngĩa, na asya, Nĩngũkwĩsũva, amwe nĩmose mbalasi itano sya ila itialĩte, ila itialĩtw'e ndũanĩ (sisya, isu no ta ĩkomano yonthe ya Isilaeli yĩla yĩtialĩte nthĩnĩ wayo; sisya, isu no ta ĩkomano yonthe ya Isilaeli yĩla yĩminĩtwe); na tũtũmanei twone. 14Kwondũ wa ũu moosa makasya elĩ me na mbalasi; na mũsumbĩ atũmana maatiĩe nguthu ya Asilia, akyasya, Endai mũsisye. 15Na mamaatĩĩa kũvika Yolotani: na, kaĩ, nzĩa yonthe yausũĩte ngũa na mĩio, ĩla Asilia malekangilye mekalaatĩte. Na atũmwa masyoka, na matavya mũsumbĩ.

16Na andũ maumaala, na matava mwakonĩ wa maeema wa Asilia. Na kwondũ wa ũu kĩthimo kya mũtu mũvinyu wathoow'a sekeli, na ithimo ilĩ sya mbaale sekeli, kwĩanana na ndeto ya Yeova. 17Na mũsumbĩ aia kavuteni ũla wekwatĩlaa kw'oko kwake ethĩwe akĩsũvĩa mbingĩlo: na andũ mamũkinyangĩa mbingĩlonĩ, na akw'a o tondũ mũndũ wa Ngai ũnaisye, ũla ũnaneenie yĩla mũsumbĩ ũnatheeie vala ũĩ. 18Na kweethĩwa o tondũ mũndũ wa Ngai ũnatavĩtye mũsumbĩ, akyasya, Ithimo ilĩ sya mbaale sekeli, na kĩthimo kya mũtu mũvinyu sekeli, kũkeethĩwa ũu ũnĩ ta ĩvinda yĩĩ mbingĩlonĩ ya Samalia; 19na kavuteni ũsu asũngĩa mũndũ wa Ngai, na amwĩa, Yu, sisya, o na kethĩwa Yeova akaseũvya mbũthi ĩtunĩ, ũndũ ta ũsu nũtonya kwĩthĩwa? Na amũsũngĩa, Sisya, ũkawona na metho maku, ĩndĩ ndũkaya; 20kweethĩiwe o w'o kwake; nũndũ andũ nĩmamũkinyangĩe mbingĩlonĩ, na akw'a.

2 ASUMBĨ 8

Kĩlungu kya nthĩ kya mũndũ mũka Mũsunami kĩitũngwa

1Na ĩndĩ Elisa nĩwaneenete na mũndũ mũka, ũla wathayũũkĩsye mwana, akĩmwĩa, Ũkĩla, ũende we na andũ ma nyũmba yaku, nokĩkala ũeni o vala ũtonya kwĩkala: nũndũ Yeova nĩwĩtĩte yũa yũke; nayo yĩkooka ĩũlũ wa nthĩ myaka mũonza. 2Na ũla mũndũ mũka ookĩla, na eeka kwĩanana na ndeto ya mũndũ wa Ngai; na athi na andũ ma nyũmba yake, na ekala ũeni nthĩ ya Avilisiti myaka mũonza. 3Na kweethĩwa ĩtina wa myaka mũonza yathela, mũndũ mũka ũsu asyoka kuma nthĩ ya Avilisiti: na aenda amwĩkaĩle mũsumbĩ kwondũ wa nyũmba yake na nthĩ yake. 4Na ĩndĩ mũsumbĩ aĩ akĩneena na Ngeasi mũthũkũmi wa mũndũ wa Ngai, akĩmwĩa, Ndavya, nĩngũkwĩsũva, maũndũ onthe manene ala Elisa wĩkĩte. 5Na kweethĩwa, yĩla waĩ aimũtavya mũsumbĩ ũndũ wamũthayũũkisye ũla waĩ mũkw'ũ, sisya, mũndũ mũka ũsu ũla wathayũũkĩw'e mwana wake, amwĩkaĩla mũsumbĩ kwondũ wa nyũmba yake na nthĩ yake. Na Ngeasi asya, Mwĩaĩi wakwa, ame mũsumbĩ, ũũ nĩwe ũla mũndũ mũka, na ũũ nĩwe mwana wake, ũla Elisa wamũthayũũkisye. 6Na yĩla mũsumbĩ wakũlilye mũndũ mũka, amũtavya. Kwondũ wa ũu mũsumbĩ amumĩsya mũnene ũmwe wa kwake, akĩmwĩa, Tuma atũngĩwa kyonthe kĩla kyaĩ kyake, na mosyao onthe ma mũũnda kuma mũthenya ũla watiie ĩ nthĩ, o na kũvika yu.

Aasaeli aitw'ĩka mũsumbĩ wa Silia

7Na Elisa aenda Ndamasiku; na Mbeni-aatati mũsumbĩ wa Silia aĩ mũwau; na atavw'a, kũkyaw'a, Mũndũ wa

Ngai nĩ mũku kũũ. 8Na mũsumbĩ amwĩa Aasaeli, Kua mũthĩnzĩo na kw'oko kwaku, noienda, ũthaũe mũndũ wa Ngai, na kũmũkũlya Yeova kwa kanyw'a wake, ũkyasya, Ngavoa ũwau ũũ? 9Na ĩndĩ Aasaeli aenda kũmũthaũa, akuĩte mũthĩnzĩo, o wa kĩla kĩndũ kĩseo kya Ndamasiku, mĩio ĩkuwa nĩ ngamĩle mĩongo ĩna, na ooka na aũngama mbee wake, na asya, Mwana waku Mbeni-aatati mũsumbĩ wa Silia nũndũmĩte vala ũĩ, aikũlya, Ngavoa ũwau ũũ? 10Na Elisa amwĩa, Enda, ũmwĩe, Ndwĩtĩa ũvoa; ĩndĩ Yeova nũmbonetye ndakatĩa ũkw'a. 11Na amũketeea mũno, mũvaka asonoka: na mũndũ wa Ngai aĩa. 12Na Aasaeli akũlya, Mwĩaĩi wakwa eĩĩa kĩ? Na asũngĩa, Nũndũ nĩnĩsĩ ũthũku ũla ũkameka ana ma Isilaeli: ngome syoo syĩ vinya ũkavĩvya na mwaki, na anake moo ũkamoaa na ũvyũ, na twana twoo tũũkenge ũkatũng'atan'ya tũtilĩkange, na ũkataũa aka moo ala aito. 13Na Aasaeli asya, Ĩndĩ mũthũkũmi waku nĩ mwaũ, ũla no ta ngitĩ, nĩ kana eke ũndũ ũnenevete ũu? Na Elisa asũngĩa, Yeova nũmbonetye atĩ ũkeethĩwa mũsumbĩ wa Silia. 14Na ĩndĩ auma vala ve Elisa, na ooka vala ve vwana wake; ũla wamũkũlilye, Elisa akwĩa ata? Na asũngĩa, Ambĩa ndwĩtĩa kũvoa. 15Na kweethĩwa ũnĩ ũsu oosa ĩvula, na ayĩinda manzĩnĩ, na amũkunĩkĩlya ũthyũ, na ĩndĩ akw'a: na Aasaeli asumbĩka vandũ vake.

Ũsumbĩko wa Yeolamu kwa Yuta

(2 MAVINDA 21.1–20)

16Na mwaka wa katano wa kũsumbĩka kwa Yolamu mwana wa Aavu mũsumbĩ wa Isilaeli, Yeosavati e o mũsumbĩ wa Yuta ĩvinda yĩu, Yeolamu mwana wa Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta ambĩlĩlya kũsumbĩka. 17Aĩ wa myaka mĩongo ĩtatũ na ĩlĩ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka nyanya Yelusaleme. 18Na aendaa mũendelenĩ wa asumbĩ ma Isilaeli, o tondũ nyũmba ya Aavu yekaa: nũndũ nĩwatwaĩte mwĩĩtu wa Aavu ethĩwe kĩveti kyake; na nĩwekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku. 19Ĩndĩ Yeova ndaaĩtĩkĩla kwananga Yuta, kwondũ wa Ndaviti mũthũkũmi wake, nũndũ nĩwamwathĩte akamũnenga taa kwondũ wa syana syake ĩvinda yonthe.

20Mĩthenyanĩ yake andũ me Etomu nĩmang'endie meyumye kw'okonĩ kwa Yuta, na meesumbĩkĩsya mũsumbĩ. 21Nĩvo ĩndĩ Yolamu waingie aenda Nzaili, e na makasya make onthe ma kaũ; na ookĩla ũtukũ, na akũna Aetomu ala mamũthyũlũlũkĩte, na makavuteni ma makasya; na andũ makĩa mathi maeemanĩ moo. 22Na ĩndĩ andũ ma Etomu mang'enda meeyumya kw'okonĩ kwa Yuta kũvika ũmũnthĩ. Nĩvo ĩndĩ andũ ma Livina mang'endie ĩvinda yĩu. 23Na meko ala angĩ ma Yolamu, na w'onthe ũla wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 24Na Yolamu akoma na aaĩthe make, na athikwa na aaĩthe make ndũanĩ ya Ndaviti; na Aasia mwana wake asumbĩka vandũ vake.

Ũsumbĩko wa Aasia kwa Yuta

(2 MAVINDA 22.1–6)

25Mwaka wa ĩkũmi na ĩlĩ ya kũsumbĩka kwa Yolamu mwana wa Aavu mũsumbĩ wa Isilaeli, Aasia mwana wa Yeolamu mũsumbĩ wa Yuta ambĩlĩlya kũsumbĩka. 26Aasia aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ an ĩlĩ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka mwaka ũmwe Yelusaleme. Na syĩtwa ya inyia wake eetawa Athalia mwĩĩtu wa Omili mũsumbĩ wa Isilaeli. 27Na nĩwaendaa mũendelenĩ wa nyũmba ya Aavu, na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, o tondũ nyũmba ya Aavu yekaa; nũndũ aĩ mũthoni wa nyũmba ya Aavu. 28Na aenda na Yolamu mwana wa Aavu okite na Aasaeli mũsumbĩ wa Silia ku Lamothi-ngileati: na Asilia mamũkita Yolamu. 29Na mũsumbĩ Yolamu asyoka avoee ku Yesileeli mawũkite ala Asilia mamũkitĩe Lama, yĩla wokitaa na Aasaeli mũsumbĩ wa Silia. Na Aasia mwana wa Yeolamu mũsumbĩ wa Yuta atheea kũsisya Yolamu mwana wa Aavu ku Yesileeli, nũndũ aĩ mũwau.

2 ASUMBĨ 9

Yeu ayĩtĩkĩw'a mauta atw'ĩke mũsumbĩ wa Isilaeli

1Na mwathani Elisa eeta ũmwe wa ana ma athani, na amwĩa, Ĩvotoe kĩnyunyu kyaku, nokyosa sũva ũũ wa mauta kw'okonĩ kwaku, ũende Lamothi-ngileati. 2Na wavika kw'o, mũmanthe Yeu mwana wa Yeosavati mwana wa Nimisi, noilika, ũmũkĩlye kuma katĩ wa ana-a-ĩthe make, noienda nake kasũmbanĩ ke nthĩnĩ. 3Nĩvo ĩndĩ wĩosa sũva wa mauta, noimwĩtĩkĩsya mũtwe, na mwĩe, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩnakwĩtĩkĩsya mauta wĩthĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli. Na ĩndĩ vingũa mũomo, ũkũke, na ndũkekale. 4Kwondũ wa ũu ũ mwanake, o ũsu mwanake mwathani, aenda Lamothi-ngileati. 5Na yĩla wavikie, sisya, makavuteni ma nguthu mekalĩte nthĩ; na asya, Nĩ na ũtũmane kwaku, we kavuteni. Na Yeu akũlya, Kwa wĩva wa ithyonthe? Na asũngĩa, Kwaku, we kavuteni. 6Na ookĩla, na alika nyũmbanĩ; na amwĩtĩkĩsya mauta mũtwe, na amwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Nĩnĩkwĩtĩkĩĩtye mauta wĩthĩwe mũsumbĩ wa andũ ma Yeova, o Isilaeli. 7Na ũkakũne nyũmba ya Aavu vwana waku, nĩ kana nĩĩvanĩsye nthakame ya athũkũmi makwa athani, na nthakame ya athũkũmi onthe ma Yeova, kw'okonĩ kwa Yeseveli. 8Nũndũ nyũmba yonthe ya Aavu ĩkaanangwa; na ngaveta kwa Aavu kĩla mwana mũũme, na ũla wĩĩthĩwa mwove na ũla wĩĩthĩwa ate mwove nthĩnĩ wa Isilaeli. 9Na ngatw'ĩkĩthya nyũmba ya Aavu ta nyũmba ya Yelovoamu mwana wa Nevati, na ta nyũmba ya Mbaasa mwana wa Aiya. 10Na ngitĩ ikamũĩa Yeseveli kĩlungunĩ kya nthĩ kya Yesileeli, na kũtikethĩwa ũmwe wa kũmũthika. Na avingũa mũomo, na akũka.

11Nĩvo ĩndĩ Yeu wamaumaalĩle athũkũmi ma mwĩaĩi wake: na ũmwe amũkũlya, Nĩ kũseo? Mũndũ ũsu wa ndũũka wũkie vala ũĩ nũndũ wa kĩ? Na amea, Nĩmwĩsĩ mũndũ ũsu na ũndũ kũneena kwake kwĩĩilyĩ. 12Na mwĩa, Nĩ ũvũngũ; tũtavye oyu. Na asya, Aneena nakwa ũna na ũna, akĩmbĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩnĩkwĩtĩkĩĩtye mauta wĩthĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli.

13Nĩvo ĩndĩ meekalaatile, na moosa kĩla mũndũ ngũa yake, na masia ungu wake me mbasyanĩ ĩũlũ, na mavuva soo, makyasya, Yeu nĩ mũsumbĩ.

Yeu ayũaa Yolamu

14Kwondũ wa ũu Yeu mwana wa Yeosavati mwana wa Nĩmisi amũsamĩa Yolamu. (Na ĩndĩ Yolamu nĩwasũvĩĩte Lamothi-ngileati, we na Isilaeli onthe, nũndũ wa Aasaeli mũsumbĩ wa Silia; 15ĩndĩ mũsumbĩ Yolamu aĩ anasyoka akavoee ku Yesileeli mawũkite ala mamũkitĩte, yĩla wokitaa na Aasaeli mũsumbĩ wa Silia.) Na Yeu asya, Ethĩwa kwenda kwenyu kũilyĩ ũũ, mũtikaeke ĩndĩ ũmwe avonoke kuma ndũanĩ, aende akatavan'ye ũvoo ku Yesileeli. 16Kwondũ wa ũu Yeu akuwa nĩ ĩkasya, na athi Yesileeli; nũndũ Yolamu akomete kw'o. Na Aasia mũsumbĩ wa Yuta aĩ anatheea kũmũsisya Yolamu.

17Na ĩndĩ mũsyaĩĩsya nĩwaũngamĩte mwakonĩ mũtũlu wa mũnyoolo ku Yesileeli, na esa kwona nguthu ya Yeu okanĩtye nayo, na asya, Nĩngwona nguthu. Na Yolamu asya, Osa mũndũ ũtũlaa mbalasi, noimũtũma amĩthaũe, nake nakakũlye, Nĩ mũuo? 18Kwondũ wa ũu ũmwe athi atũlĩte mbalasi amũthaũe, na asya, Ũũ nĩw'o mũsumbĩ ũnũkwasya, Nĩ mũuo? Na Yeu asya, Wĩ ũndũ mwau na mũuo? Syoka ĩtina wakwa. Na ũla mũsyaĩĩsya atavan'ya, akyasya, Mũtũmwa avika vala maĩ, ĩndĩ ndeũsyoka. 19Na ĩndĩ atũma ũngĩ wa kelĩ atũlĩte mbalasi, ũla nake wavikie vala maĩ, na asya, Ũũ nĩwo mũsumbĩ ũnũkwasya, Nĩ mũuo? Na Yeu asũngĩa, Wĩ ũndũ mwaũ na mũuo? Syoka ĩtina wakwa. 20Na mũsyaĩĩsya atavan'ya, akyasya, Avika o vala maĩ, na ndeũsyoka: na mũtwaĩle nĩ ta mũtwaĩle wa Yeu mwana wa Nimisi; nũndũ nũtwĩate ta mũndũ wa ndũũka.

21Na Yolamu asya, Ovai ĩkasya. Na moova ĩkasya yake ya kaũ. Na Yolamu mũsumbĩ wa Isilaeli na Aasia mũsumbĩ wa Yuta maumaala, kĩla ũmwe e ĩkasyanĩ yake, na maumaala mamũthaũe Yeu, na mamwĩthĩa kĩlungunĩ kya nthĩ kya Navothi Mũyesileeli. 22Na kweethĩwa, yĩla Yolamu wonie Yeu, akũlya, Nĩ mũuo, Yeu? Na asũngĩa, Mũuo mwaũ, ĩvinda yĩla ũmalwaya wa inyia waku Yeseveli na mooi make maingĩvĩte ũu? 23Na Yolamu athyũũa moko make, na akĩa, na amwĩa Aasia, Kwĩ ũkengani, we Aasia. 24Na Yeu akoota ũta wake na vinya wake w'onthe, na aathĩla Yolamu katĩ wa ituo syake; na mũsyĩ wakuthũkĩla ngoonĩ yake, na ang'uthũka ĩkasyanĩ yake. 25Nĩvo ĩndĩ Yeu wamũtavisye Mbitikali kavuteni wake, Mũkĩlye, noimwĩkya kĩlungunĩ kya mũũnda wa Navothi Mũyesileeli; nũndũ lilikana yĩla nyie naku twaendanasya vamwe tũkuĩtwe twĩ ĩtina wa Aavu ĩthe wake, ũndũ Yeova waiie mũio ũũ ĩũlũ wake: 26Vate ndĩi nĩnonete ĩoo nthakame ya Navothi, na nthakame ya ana make, easya ũu Yeova; na ngakũĩvĩa kĩlungunĩ kĩĩ kya nthĩ, easya ũu Yeova. Yu kwondũ wa ũu mwose noimwĩkya kĩlungunĩ kĩĩ kya nthĩ, kwĩanana na ndeto ya Yeova.

Yeu ayũaa Aasia

(2 MAVINDA 22.7–9)

27Ĩndĩ yĩla Aasia mũsumbĩ wa Yuta wonie ũu, akũka na nzĩa ĩvĩtĩle nyũmba yĩ mũũndanĩ. Na Yeu amũatĩĩa, na asya, Mũkũnei nake e ĩkasyanĩ: na mamũkũnĩa kyambatonĩ kya Nguli, ĩla yĩ vakuvĩ na Ivileamu. Na akĩĩa Mekito, na akw'ĩa kw'o. 28Na athũkũmi make mamũkua e ĩkasyanĩ kũvika Yelusaleme, na mamũthika ngunganĩ yake vala vathikawa akw'ũ vamwe na aaĩthe make ndũanĩ ya Ndaviti.

29Na mwaka wa ĩkũmi na ũmwe wa kũsumbĩka kwa Yolamu mwana wa Aavu, Aasia ambĩlĩlya kũsumbĩka Yuta.

Kĩkw'ũ kya Yeseveli

30Na yĩla Yeu wavikie Yesileeli, Yeseveli eew'a ũu; na avaka metho make langi, na eekĩa kĩmanza mũtwe wake, na asyaĩlya mbũthinĩ. 31Na yĩla Yeu walikaa mbingĩlonĩ, asya, Nĩ mũuo, we Nzimili, mũai wa vwana waku? 32Na ang'elelya ũthyũ wake mbũthinĩ, na akũlya, Nũũ ũla wĩ ngalĩ yakwa? Nũũ? Na avakũe elĩ kana atatũ mamũkunĩkĩla. 33Nake asya, Mwĩkyei nthĩ. Na ĩndĩ mamwĩkya nthĩ; na nthakame ĩmwe yake yatalĩkangĩla ũvai, na mbalasi: nake amũangan'ya na maũũ. 34Na yĩla walikile, aya na anyw'a; na asya, Sisyai yu mũndũ mũka ũũ mũumanĩe, na mũimwĩnzĩa nthĩ; nũndũ nĩ mwĩĩtu wa mũsumbĩ. 35Na mathi mamwĩnzĩe nthĩ; ĩndĩ matyaamwĩthĩa ate o kĩng'ala, na nyaĩĩ, na itaa sya moko make. 36Kwondũ wa ũu masyoka, na mamũtavya. Nake asya, Ĩno nĩyo ndeto ya Yeova, ĩla waneenie na kanyw'a wa mũthũkumĩ wake Eliya Mũtisivi, akyasya, Kĩlungunĩ kya nthĩ kya Yesileeli ngiti ikaya nyama sya mwĩĩ wa Yeseveli; 37na kimba kya Yeseveli kĩkeethĩwa ta vũũ ĩũlũ wa mũũnda kĩlungunĩ kya nthĩ kya Yesileeli, nĩ kana matikaaneene, Ũũ nĩwe Yeseveli.

2 ASUMBĨ 10

Yeu ayananga nyũmba ya Aavu

1Na ĩndĩ Aavu aĩ na ana aũme mĩongo mũonza Samalia. Na Yeu aandĩka mavalũa, na amatwaa Samalia, kwa asumbĩki ma ku Yesileeli, o atumĩa, na kwa ala maeie ana ma Aavu, akĩmea, 2Na yu o yĩla valũa ũũ wĩmũvikĩa, nũndũ ana ma vwana wenyu me vamwe nenyu, na mwĩ na makasya ma kaũ na mbalasi, o na ndũa mbiie, na mĩio ya kaũ; 3manthai ũla mũseo mbee na mwaĩlu wa ana ma vwana wenyu, na mwiei kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya ĩthe wake, na mũkyũkitĩa nyũmba ya vwana wenyu. 4Ĩndĩ meew'a w'ĩa mũno, na masya, Sisyai, asumbĩ asu elĩ matyaaũngama mbee wake: ithyĩ ĩndĩ tũkaũngama ata? 5Na ũla waĩ mũsyaĩĩsya wa andũ ma nyũmba, na ũla waĩ mũnene wa ndũa, o na atumĩa nao, na ala maeie syana isu, matũmana kwa Yeu, makĩmwĩa, Twĩ athũkũmi maku, na tũkeeka w'onthe ũla wĩtwĩaĩa; tũtikatw'ĩkĩthya mũndũ o na wĩva mũsumbĩ: ĩka ũla wĩona wĩ ũseo. 6Na ĩndĩ amaandĩkĩa valũa ĩvinda ya kelĩ, akĩmea, Ethĩwa mwĩ ngalĩ ĩla yakwa, na ethĩwa mũkeethukĩĩsya wasya wakwa, osai mĩtwe ya andũ, ana ma vwana wenyu, na mũimbũkĩa kũũ Yesileeli ũnĩ ĩvinda ta yĩĩ. Na ĩndĩ ana

ma mũsumbĩ, andũ mĩongo mũonza, maĩ vamwe na andũ me nguma ma ndũa, ala mamaeie. 7Na kweethĩwa, yĩla valũa wamavĩkĩe, moosa ana ma mũsumbĩ, na mamoaa, o andũ mĩongo mũonza, na meekĩa mĩtwe yoo ikavũnĩ, na mamĩtwaa Yesileeli. 8Na kwooka mũtũmwa, na amũtavya, akyasya, Nĩmaetete mĩtwe ya ana ma mũsumbĩ. Na asya, Miei ivumbu ilĩ ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ kũvika kĩoko. 9Na kweethĩwa kĩoko, aumaala, na aũngama, na amea andũ onthe, Mwĩ alũngalu inyw'ĩ: sisyai, nĩnĩnamũsamĩe vwana wakwa, na namũaa; ĩndĩ nũũ ũla wũaie aa onthe? 10Manyai yu kũikavalũka nthĩ ndeto o na yĩva ya Yeova, ĩla Yeova waneenie ũndũ wa nyũmba ya Aavu: nũndũ Yeova nĩwĩkĩte ũla waneenie na kanyw'a wa mũthũkũmi wake Eliya. 11Kwondũ wa ũu Yeu akũnĩa onthe ala matialĩte ma nyũmba ya Aavu ku Yesileeli, na andũ make onthe me nguma, na anyanyae make ala wesene nao, na athembi make, kũvika ndaamũtialya mũndũ o na ũmwe.

12Na ookĩla na akũsya, na athi Samalia. Na yĩla waĩ nzĩanĩ vala ve nyũmba ya aĩthi ya kũtilĩla malondu maw'ĩa, 13Yeu akomana na ana-a-ĩthe ma Aasia mũsumbĩ wa Yuta, na amakũlya, Mwĩ aaũ inyw'ĩ? Na masũngĩa, Ithyĩ twĩ ana-a-ĩthe ma Aasia: na nĩtũũtheea tũkethye ana ma mũsumbĩ na ana ma kĩveti kya mũsumbĩ. 14Nake asya, Makwatei me thayũ. Na mamakwata me thayũ, na mamoaĩa ĩimanĩ ya nyũmba ya kũtilĩla malondu maw'ĩa, o andũ mĩongo ĩna na elĩ; o na ndaatialya ũmwe woo.

15Na yĩla waĩ anauma kw'o, akomana na Yeonatavu mwana wa Lekavi okĩte kũmũthaũa; na amũkethya, na amũkũlya, Ngoo yaku nĩ ndũngalu, o tondũ ngoo yakwa ĩilyĩ na ngoo yaku? Na Yeonatavu asũngĩa, Nĩ ndũngalu. Ethĩwa ĩilyĩ ũu, nenga kw'oko kwaku. Na amũnenga kw'oko kwake; na amwambatya vala ũĩ ĩkasyanĩ. 16Na amwĩa, Ũka tũendan'ye, wone kĩwĩu kyakwa kwondũ wa Yeova. Kwondũ wa ũu mamũkua e ĩkasyanĩ yake. 17Na yĩla wavikie Samalia, akũna onthe ala matialĩlw'e Aavu ku Samalia, kũvika amũmina, kwĩanana na ndeto ya Yeova, ĩla wamũtavisye Eliya.

Yeu aiveta ũthaithi wa Mbaali

18Na Yeu oomban'ya andũ onthe vamwe, na amea, Aavu athũkũmie Mbaali kavola; ĩndĩ Yeu akamũthũkũma mũno. 19Yu kwondũ wa ũu metei moke vala nĩĩ athani onthe ma Mbaali, na athaithi make onthe, na athembi make onthe; kũtikethĩwe ũmwe ũte vo: nũndũ nĩ na nthembo nene ya kũmũthembea Mbaali; o ũla ũteĩthĩwa vo, ndakekala thayũ. Ĩndĩ Yeu eekie ũu na ũseleke, nĩ kana anange athaithi ma Mbaali. 20Na Yeu asya, Tw'ai ũmbano ũkilĩtye kwondũ wa Mbaali. Na mootw'a. 21Na Yeu atũmana ku Isilaeli kw'onthe: na athaithi onthe ma Mbaali mooka, na kũtyaĩ mũndũ o na ũmwe waatiala ũla ũtaaũka. Na malika nyũmbanĩ ya Mbaali; na nyũmba ya Mbaali yausũa ki kuma mũthya ũmwe kũvika ũla ũngĩ. 22Na amwĩa mũsyaĩĩsya wa kasũmba kala kaiawa ngũa sya ũthaithi, Ete ngũa sya ũthaithi kwondũ wa athaithi onthe ma Mbaali. Na amaetee ngũa sya ũthaithi. 23Na Yeu, e na Yeonatavu mwana wa Lekavi, malika nyũmbanĩ ya Mbaali; na amea athaithi ma Mbaali, Manthai, na mũisisya nĩ kana vatikethĩwe vaa vamwe nenyu o na ũmwe wa athũkũmi ma Yeova, ate o athaithi ma Mbaali oka. 24Na malika mathembe nthembo sya kũtonywa na nthembo sya kũvĩvw'a. Na ĩndĩ Yeu nĩwaiĩte andũ mĩongo nyanya ũtee, na amea, Ethĩwa mũndũ o na wĩva ũla nĩete mokonĩ menyu akavonoka, ũla wĩmũlekya athi, thayũ wake ũkeethĩwa vandũ va thayũ wa ũsu.

25Na kweethĩwa, o amina kũthemba nthembo sya kũvĩvw'a, Yeu amea nguthu ya asũvĩi na makavuteni, Likai, mũmoae; mũtikaeke ũmwe aumaale. Na mamakũna kwa kũmatemanga na ũvyũ; na asũvĩi na makavuteni mamekya nza, na mathi ndũanĩ yĩ nyũmba ya Mbaali. 26Na maumaalya ituĩ ila syaĩ nyũmbanĩ ya Mbaali, na maivĩvya. 27Na matũlanga kĩtuĩ kya Mbaali, na maomboa nyũmba ya Mbaali, na mamĩtw'ĩkĩthya ũtũnda, kũvika ũmũnthĩ. 28Ũu nĩw'o Yeu waminie Mbaali nthĩnĩ wa Isilaeli.

29Ĩndĩ Yeu ndaaeka kũatĩĩa naĩ sya Yelovoamu mwana wa Nevati, ila wamavĩtĩthisye Isilaeli nasyo, nasyo nĩ ii, tũsaũ twa thaavu tũla twaĩ Mbethi-eli, na Ndani. 30Na Yeova amwĩa Yeu, Nĩkwĩthĩwa nĩwĩkĩte nesa ũkĩka ũla nonaa wĩ ũseo, na nũmĩkĩte nyũmba ya Aavu kwĩanana na w'onthe ũla waĩ ngoonĩ yakwa, ana maku ma nzyawa ya kana makekala kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Isilaeli. 31Ĩndĩ Yeu ndaaĩsũvĩa aende mĩaonĩ ya Yeova, Ngai wa Isilaeli, na ngoo yake yonthe: ndaatia naĩ sya Yelovoamu, ila wavĩtĩthisye Isilaeli nasyo.

32Mĩthenya ĩsu Yeova nĩwambĩlĩlye kũmaola Isilaeli: na Aasaeli amakũnĩa mĩvakanĩ yonthe ya Isilaeli; 33kuma Yolotani kũthi ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, nthĩ yonthe ya Ngileati, Angati, na Aleuveni, na Amanase, kuma Aloeli, ĩla yĩ vakuvĩ na mwanda wa Alinoni, o Ngileati na Mbasani. 34Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yeu, na w'onthe ũla wekaa, na vinya wake w'onthe mũnene, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli? 35Na Yeu akoma na aaĩthe make; na mamũthika Samalia. Na Yeoaasi mwana wake asumbĩka vandũ vake. 36Na ĩvinda yĩla Yeu wasumbĩkie Isilaeli ku Samalia yaĩ myaka mĩongo ĩlĩ na nyanya.

2 ASUMBĨ 11

Athalia ayĩyosea kĩvĩla kya ũsumbĩ na vinya

(2 MAVINDA 22.10—23.21)

1Na ĩndĩ yĩla Athalia inyia wa Aasia wonie kana mwana wake nĩ mũkw'ũ, ookĩla na amina ũsyao w'onthe wa kĩũsumbĩ. 2Ĩndĩ Yeoseva, mwĩĩtu wa mũsumbĩ Yolamu, mwĩĩtu-a-inyia wa Aasia, oosa Yoasi mwana wa Aasia, na amũya kũmumya ananĩ ma mũsumbĩ ala mooaawa, o we na mũei wake, na amekĩa kasũmbanĩ ka ũkoma; na mamũvitha Athalia ndakamwone, na ĩndĩ ndaaũawa; 3na aĩ nake avithĩtwe

nyũmbanĩ ya Yeova myaka thanthatũ. Na Athalia asumbĩka ĩ nthĩ.
4Na mwaka wa mũonza Yeoiata atũmana na aete makavuteni ma maana ma Akali na ma nguthu ya asũvĩi, na amaete vala ũĩ nyũmbanĩ ya Yeova; na atianĩa ũtianĩo nao, na ameavĩthĩsya nyũmbanĩ ya Yeova, na amon'ya mwana wa mũsumbĩ. 5Na ameaĩa, akĩmea, Ũũ nĩw'o ũla mwĩĩka: kĩlungu kya katatũ kya inyw'ĩ, ala mũkaa mũthenya wa savato, mũkeethĩwa asyaĩĩsya ma kũsũvĩa nyũmba ya mũsumbĩ; 6na kĩlungu kĩngĩ kĩkeethĩwa mbingĩloni yĩtawa Suli; na kĩlungu kĩngĩ mbingĩloni ĩla yĩ ĩtina wa nguthu ya asũvĩi: ũu nĩw'o mwĩsyaĩĩasya nyũmba, na mũkeethĩwa kĩsiĩĩi. 7Na ila nguthu ilĩ sya inyw'ĩ, o onthe ala maumaalaa mũthenya wa savato, mũkasũvĩa nyũmba ya Yeova mũthyũlũlũkĩte mũsumbĩ. 8Na mũkathyũlũlũka mũsumbĩ ngalĩ syonthe, kĩla mũndũ akwete mĩio yake ya kaũ kw'okonĩ kwake; na ũla wĩvotela nthĩnĩ wa mĩselele, nĩoawe: na mwĩĩthĩwa na mũsumbĩ yĩla wĩumaala, na yĩla wĩsyoka.
9Na makavuteni ma maana meeka kwĩanana na w'onthe ũla mũthembi Yeoiata weaĩte; na moosa kĩla mũndũ andũ make, ala maĩ ma ũlika mũthenya wa savato, na ala maĩ ma kumaala mũthenya wa savato, na mooka vala ve mũthembi Yeoiata. 10Na mũthembi amanenga makavuteni ma maana matumo na ngao ila syaĩ sya mũsumbĩ Ndaviti, ila syaĩ nyũmbanĩ ya Yeova.
11Na asũvĩi maũngama, kĩla mũndũ akwete mĩio yake ya kaũ kw'okonĩ kwake, kuma ngalĩ ya kwo'ko kwa aũme kũvika ngalĩ ya kw'oko kwa aka kwa nyũmba, vakuvĩ na kĩthembeo na nyũmba, mathyũlũlũkĩte mũsumbĩ ngalĩ syonthe. 12Nĩvo ĩndĩ waumaalilye mwana wa mũsumbĩ, na amwĩkĩa ĩla ngovĩa ya ũsumbĩ, na amũnenga ũla ũkũsĩ; na mamũtw'ĩkĩthya mũsumbĩ, na mamwĩtĩkĩsya mauta; na makũnangan'ya mbĩ, na masya, Mũsumbĩ nĩekale thayũ ĩvinda ĩasa.
13Na yĩla Athalia wewie kĩlonzo kya asũvĩi na kya andũ, ooka vala ve andũ nyũmbanĩ ya Yeova: 14na asisya, na, kaĩ, mũsumbĩ aũngyĩ vakuvĩ na kĩtuĩ, o tondũ kweekawa, na makavuteni na masoo vakuvĩ na mũsumbĩ; na andũ onthe ma ĩ nthĩ matana, na mavuva masoo. Nĩvo ĩndĩ Athalia watembũangie ngũa syake, na asya, Nĩ ũvinga! Nĩ ũvinga! 15Na mũthembi Yeoiata ameaĩa makavuteni ma maana ala maiĩtwe ĩũlũ wa nguthu, na amea, Mumaalĩlye katĩ wa mĩselele; na ũla wĩmũatĩĩa mũaei na ũvyũ. Nũndũ mũthembi aisye, Ndakoaĩwe nyũmbanĩ ya Yeova. 16Kwondũ wa ũu mamwathũkĩa; na athi na nzĩa ya ũlikĩlo wa mbalasi wa nyũmba ya mũsumbĩ: na ooaĩwa vo.
17Na Yeoiata atianĩa ũtianĩo katĩ wa Yeova na mũsumbĩ na andũ, atĩ makeethĩwa andũ ma Yeova; o na katĩ wa mũsumbĩ na andũ. 18Na andũ onthe ma ĩ nthĩ mathi nyũmbanĩ ya Mbaali, na mamĩomboanga; ithembeo syayo na mĩvw'anano yayo matũlanga ilungu vyũ, na mooaĩa Matani mũthembi wa Mbaali mbee wa ithembeo. Na mũthembi aia anene ĩũlũ wa nyũmba ya Yeova. 19Na oosa makavuteni ma maana, na Akali, na asũvĩi, na andũ ma ĩ nthĩ; na mamũete mũsumbĩ kuma nyũmbanĩ ya Yeova, na mooka na nzĩa ya mbingĩlo ya asũvĩi asu kũvika nyũmba ya mũsumbĩ. Na ekala kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya asumbĩ. 20Na ĩndĩ andũ onthe ma ĩ nthĩ matana, na ndũa yausya. Na maĩ manamũaĩa Athalia na ũvyũ nyũmbanĩ ya mũsumbĩ.

Ũsumbĩko wa Yeoasi kwa Yuta

(2 MAVINDA 24.1–27)

21Yeoasi aĩ wa myaka mũonza yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka.

2 ASUMBĨ 12

1Yeoasi ambĩlĩlya kũsumbĩka mwaka wa mũonza wa kũsumbĩka kwa Yeu; na asumbĩka myaka mĩongo ĩna Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Nzivia wa ku Mbeeli-sieva. 2Na Yeoasi eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo mĩthenya yake yonthe ĩla mũthembi Yeoiata wamũmanyĩisye. 3Ĩndĩ kũla kũndũ kũtũlu kũtyaavetwa; andũ nĩmaendeeaa na kũthemba na kũtoeesya ũvani kũla kĩndũ kũtũlu.
4Na Yeoasi amea athembi, Mbesa syonthe sya syĩndũ ila ivathĩtwe syĩthĩwe ntheu ila ietawe nyũmbanĩ ya Yeova, mbesa ila itethasya wĩa, o mbesa sya andũ kwĩanana na kĩla mũndũ ũndũ ũtalĩlwe, na mbesa syonthe ila mũndũ o na wĩva ũsũanĩaa ngoonĩ aete nyũmbanĩ ya Yeova, 5athembi masyose, kĩla mũndũ kuma kwa ũla wĩsene nake; na makatũngĩĩa kũndũ kũvũthũku kwa nyũmba, o vala vakoneka ũomboku.
6Ĩndĩ kweethĩiwe, mwaka wa mĩongo ĩlĩ na ĩtatũ wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Yeoasi athembi matyaĩ manatũngĩĩa kũndũ kũvũthũku kwa nyũmba. 7Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Yeoasi wamwĩtie mũthembi Yeoiata, na athembi ala angĩ, na amakũlya, Nũndũ wa kĩ mũtiũtũngĩĩa kũndũ kũvũthũku kwa nyũmba? Yu kwondũ wa ũu mũtikose mbesa ingĩ kwa ala mwĩsene namo, ĩndĩ inenganei kwondũ wa ala moomboku ma nyũmba. 8Na athembi meetĩkĩla matikosa mbesa ingĩ kuma kwa andũ, o na matikatũngĩĩa kũndũ kũvũthũku kwa nyũmba.
9Ĩndĩ mũthembi Yeoiata oosa ĩsandũkũ, na atonya ĩima ngunĩkonĩ yayo, na ayia ũtee wa kĩthembeo, ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, vala mũndũ ũlikĩlaa nyũmbanĩ ya Yeova: na athembi ala masũvĩaa me mwalyonĩ meekĩa nthĩnĩ wayo mbesa syonthe ila syaetiwe nyũmbanĩ ya Yeova. 10Na kweethĩwa, yĩla moonie kwaĩ mbesa mbingĩ ĩsandũkũnĩ, mũandĩki wa mũsumbĩ na mũthembi mũnene mambata, na meekĩa mbesa ila syoonekie nyũmbanĩ ya Yeova mũvukonĩ na maitala.
11Na mbesa ila syathimiwe manengane mokonĩ ma ala matethasya wĩa, ala masyaĩĩasya nyũmba ya Yeova: na maĩva aseũvya ma mbwaũ na aki, ala matethasya wĩa nyũmbanĩ ya Yeova, 12o na aki ma mavia na asũvya ma mavia, na kwondũ wa kũthooa mĩtĩ na mavia masũvye ma kũtũngĩĩa kũndũ kũvũthũku kwa nyũmba ya Yeova, na kwondũ wa syonthe ila syaumiwe sya kũtũngĩĩa nyũmba. 13Ĩndĩ kũtyaaseũvw'a kwondũ wa nyũmba ya Yeova ikombe sya vetha, kana mĩkasi, kana

masaani manene, kana masoo, kana mĩio o na yĩva ya thaavu, kana mĩio ya vetha, na mbesa ila syaetiwe nyũmbanĩ ya Yeova; 14nũndũ isu syanengiwe ala matethasya wĩa, na matũngĩĩa nyũmba ya Yeova nasyo. 15O na ĩngĩ matyaatalana na andũ, ala mamanengie mbesa isu kw'okonĩ kwoo mamanenge ala matethasya wĩa; nũndũ matethasya na kĩthito. 16Mbesa sya nthembo kwondũ wa mavĩtyo, na mbesa sya nthembo kwondũ wa naĩ, ityaaetwe nyũmbanĩ ya Yeova: syaĩ sya athembi.

17Nĩvo ĩndĩ Aasaeli mũsumbĩ wa Silia wambatie, na okita na Ngathi, na amĩkwata; na Aasaeli eelekelya ũthyũ kũthi Yelusaleme. 18Na Yeoasi mũsumbĩ wa Yuta oosa syĩndũ syonthe ivathĩtwe syĩthĩwe ntheu ila Yeosavati na Yeolamu na Aasia, aaĩthe make, asumbĩ ma Yuta, mavathĩte syĩthĩwe ntheu, na syĩndũ syake mwene ila ivathĩtwe syĩthĩwe ntheu, na thaavu w'onthe ũla woonekie mothwiinĩ maie ma nyũmba ya Yeova, na ma nyũmba ya mũsumbĩ, na amũtwaĩa Aasaeli mũsumbĩ wa Silia: na aeka Yelusaleme.

19Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yoasi, na w'onthe ũla wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 20Na athũkũmi make mookĩla, na mamũsamĩa, na mamũkũnĩa Yoasi nyũmbanĩ yĩtawa Milo, nzĩanĩ ĩla ĩelete Silila. 21Nũndũ Yosakali mwana wa Simeathi, na Yeosavatu mwana wa Someli, athũkũmi make, mamũkũna, na akw'a; na mamũthika vamwe na aaĩthe make ndũanĩ ya Ndaviti: na Amasia mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 ASUMBĨ 13

Ũsumbĩko wa Yeoaasi

1Mwaka wa mĩongo ĩlĩ na ĩtatũ wa kũsumbĩka kwa Yoasi mwana wa Aasia, mũsumbĩ wa Yuta, Yeoaasi mwana wa Yeu ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli ku Samalia, na asumbĩka myaka ĩkũmi na mũonza. 2Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, na aatĩĩa naĩ sya Yelovoamu mwana wa Nevati, ila wavĩtĩthisye Isilaeli nasyo; ndaaitia. 3Na ũthatu wa Yeova wamakanĩa Isilaeli, na amanengane kw'okonĩ kwa Aasaeli mũsumbĩ wa Silia, na kw'okonĩ kwa Mbeni-aatati mwana wa Aasaeli, mavinda onthe. 4Na Yeoaasi amwĩsũva Yeova, na Yeova amwĩthukĩĩsya; nũndũ nĩwonie thĩna wa Isilaeli, ũndũ mũsumbĩ wa Silia wamathĩnasya. 5(Na Yeova anenga Isilaeli mũtangĩĩi, na ĩndĩ mauma kw'okonĩ kwa Asilia; na ana ma Isilaeli mekala maeemanĩ moo o ta tene. 6Ĩndĩ vamwe na ũu matyaatia naĩ sya nyũmba ya Yelovoamu, ila wavĩtĩthisye Isilaeli nasyo, ĩndĩ maendaa nthĩnĩ wasyo: o na kwatialw'a Asela ku Samalia.) 7Nũndũ ndaamũtialĩlya Yeoaasi andũ ate o andũ mĩongo ĩtano ala matũlaa mbalasi, na makasya ma kaũ ĩkũmi, na andũ ngili ĩkũmi ala maendaa na maũũ; nũndũ mũsumbĩ wa Silia nĩwamanangie, na amatw'ĩkĩthya ta kĩtoo yĩla kũũvũwa. 8Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yeoaasi, na w'onthe ũla wekaa, na vinya wake mũnene, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli? 9Na Yeoaasi akoma na aaĩthe make; na mamũthika Samalia: na Yoasi mwana wake asumbĩka vandũ vake.

Ũsumbĩko wa Yeoasi kwa Isilaeli

10Mwaka wa mĩongo ĩtatũ na mũonza wa kũsumbĩka kwa Yoasi mũsumbĩ wa Yuta, Yeoasi mwana wa Yeoaasi ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli ku Samalia, na asumbĩka myaka ĩkũmi na thanthatũ. 11Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku; ndaatia naĩ syonthe sya Yelovoamu mwana wa Nevati, ila wavĩtĩthisye Isilaeli nasyo; ĩndĩ aendaa nthĩnĩ wasyo. 12Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yoasi, na w'onthe ũla wekaa, na vinya wake mũnene ũla wokitie Amasia mũsumbĩ wa Yuta naw'o, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli? 13Na Yoasi akoma na aaĩthe make: na Yelovoamu ekalĩla kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ: na Yoasi athikwa Samalia vamwe na asumbĩ ma Isilaeli.

Wathani wa mũminũkĩlyo wa Elisa na kĩkw'ũ kyake

14Na ĩndĩ Elisa aĩ mũwau ũwau wake ũla wamũaie: na Yoasi mũsumbĩ wa Isilaeli atheea vala ũĩ, na amũĩĩa, na asya, Asa wakwa, asa wakwa, makasya ma Isilaeli na mbalasi syamo! 15Na Elisa amwĩa, Osa ũta na mĩsyĩ; nake oosa ũta na mĩsyĩ. 16Na amwĩa mũsumbĩ wa Isilaeli, Koota ũta na kw'oko kwaku; na ookoota na kw'oko kwake. Na Elisa ailĩĩla moko make ĩũlũ wa moko ma mũsumbĩ. 17Na asya, Vingũa mbũthi ĩla yelekele wumĩlonĩ wa syũa; na amĩvingũa. Na ĩndĩ Elisa asya, Atha; na aatha. Na asya, Mũsyĩ wa Yeova wa kũkĩlya vinya, o mũsyĩ wa kũkĩlya Silia vinya; nũndũ ũkakũnĩa Asilia ku Aveki, kũvika wamamina vyũ. 18Na asya, Osa mĩsyĩ; na amyosa. Na amwĩa mũsumbĩ wa Isilaeli, Atha nthĩ; na aatha katatũ, na aeka. 19Na ũ mũndũ wa Ngai amũthatĩa, na amwĩa, Nĩwĩaĩlĩte kũatha mavinda atano kana thanthatũ: nĩvo ĩndĩ wĩĩthĩwa ũmĩkũna Silia kũvika wamĩmina vyũ; kwondũ wa ũu yu ũkakũna Silia o katatũ.

20Na Elisa akw'a, na mamũthika. Na nguthu sya Amoavi syalika nthĩ ĩsu, mwaka ũkyambĩlĩlya. 21Na kweethĩwa, yĩla mathikaa mũndũ, sisya, mesa kwona nguthu; na mamwĩkya ũ mũndũ ngunganĩ ya Elisa vala vathikawa akw'ũ: na mũndũ ũsu o akiita mavĩndĩ ma Elisa, athayũũka, na aũngama na maũũ make.

22Na Aasaeli mũsumbĩ wa Silia athĩn'ya Isilaeli mĩthenya yonthe ya Yeoaasi. 23Ĩndĩ Yeova aĩ mũseo kwoo, na amew'ĩa tei, na amelekela, nũndũ wa ũtianĩo wake na Avalaamu, na Isaka, na Yakovo, na ndaaĩtĩkĩla kũmananga, o na ndaamekya maume vala ũĩ kũvika yĩu. 24Na Aasaeli mũsumbĩ wa Silia akw'a; na Mbeni-aatati mwana wake asumbĩka vandũ vake. 25Na Yeoasi mwana wa Yeoaasi aumya ĩngĩ kw'okonĩ kwa Mbeni-aatati mwana wa Aasaeli ndũa ila waĩ anaumya kw'okonĩ kwa Yeoaasi ĩthe wake na kaũ. Yoasi amũkũna mavinda atatũ, na atũnga ndũa sya Isilaeli.

2 ASUMBĨ 14

Ũsumbĩko wa Amasia

(2 MAVINDA 25.1–28)

1Mwaka wa kelĩ wa kũsumbĩka kwa Yoasi mwana wa Yoaasi mũsumbĩ wa Isilaeli Amasia mwana wa Yoasi mũsumbĩ wa Yuta ambĩlĩlya kũsumbĩka. 2Aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtano yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka mĩongo ĩlĩ na kenda Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Yeoatini wa ku Yelusaleme. 3Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, ĩndĩ ti ta Ndaviti ĩthe wake: nĩwekaa kwĩanana na w'onthe ũla Yoasi ĩthe wake wekaa. 4Ĩndĩ kũla kũndũ kũtũlu kũtyaavetwa: andũ mĩmathembaa na kũtoeeasya ũvani kũla kũndũ kũtũlu. 5Na kweethĩwa, o yĩla ũsumbĩ walũlũmĩlw'e kw'okonĩ kwake, ooaa athũkũmi make ala mooaie mũsumbĩ ĩthe wake: 6ĩndĩ syana sya oaani asu ndaasyũaa; kwĩanana na ũla ũandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya mĩao ya Mose, o tondũ Yeova weaie, akyasya, Aaithe matikoaawe kwondũ wa syana, o na syana itikoaawe kwondũ wa aaĩthe; ĩndĩ kĩla mũndũ akusae kwondũ wa naĩ yake mwene. 7Nĩwoaĩe andũ ma Etomu ngili ĩkũmi Kyandanĩ kya Mũnyũ, na akwata ĩvia ya Sela na kaũ, na eeta syĩtwa yayo Yokitheeli, kũvika ũmũnthĩ.
8Nĩvo ĩndĩ Amasia watũmie atũmwa kwa Yeoasi, mwana wa Yeoaasi mwana wa Yeu, mũsumbĩ wa Isilaeli, akĩmwĩa, Ũka, twonane ũthyũ kwa ũthyũ. 9Na Yeoasi mũsumbĩ wa Isilaeli atũmana kwa Amasia mũsumbĩ wa Yuta, akyasya, Thangila ũla waĩ Levanoni watũmana kwa mũkũũ ũla waĩ Levanoni, ũkyasya, Mũnenge mwana wakwa mwĩĩtu waku ethĩwe mũka wake; na nyamũ mbai ĩla yaĩ Levanoni yavĩta, na yakinyanga ũla thangila. 10Nĩ w'o, nũkũnĩte Etomu, na ngoo yaku nĩnĩkũkĩlĩtye: ĩkathĩĩe ũndũnĩ ũsu, nokĩkala kwaku; nũndũ wa kĩ ĩndĩ ũkwĩlikya maũndũnĩ ma kwĩyĩka naĩ, nĩ kana ũvalũke, o we, wĩ na Yuta?
11Ĩndĩ Amasia ndaaĩtĩkĩla kwĩthukĩĩsya. Kwondũ wa ũu Yeoasi mũsumbĩ wa Isilaeli ambata; nake na Amasia mũsumbĩ wa Yuta moonanĩa ũthyũ kwa ũthyũ ku Mbethi-semesi, ĩla ya Yuta. 12Na Yuta makũnwa nĩ Isilaeli; na makũka kĩla mũndũ athi ĩeemanĩ yake. 13Na Yeoasi mũsumbĩ wa Isilaeli amũkwatĩa Amasia mũsumbĩ wa Yuta, mwana wa Yeoasi mwana wa Aasia, ku Mbethi-semesi, na avika Yelusaleme, na aomboanga ũvai wa Yelusaleme kuma mbingĩlonĩ ya Evalaimu kũvika mbingĩlonĩ ya kĩkotonĩ, mĩkono maana ana. 14Na oosa thaavu w'onthe na vetha, na mĩio yonthe ĩla yoonekie nyũmbanĩ ya Yeova, na mothwiinĩ maie ma nyũmba ya mũsumbĩ, o na andũ ma ngwatĩlĩlyo, na asyoka Samalia.
15Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yeoasi ala wekaa, na vinya wake mũnene, na ũndũ wokitie na Amasia mũsumbĩ wa Yuta, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli? 16Na Yeoasi akoma na aaĩthe make, na athikwa Samalia vamwe na asumbĩ ma Isilaeli; na Yelovoamu mwana wake asumbĩka vandũ vake.
17Na Amasia mwana wa Yoasi mũsumbĩ wa Yuta ekala thayũ ĩtina wa kĩkw'ũ kya Yeoasi mwana wa Yeoaasi mũsumbĩ wa Isilaeli myaka ĩkũmi na ĩtano. 18Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Amasia, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 19Na mamũsamĩĩa ku Yelusaleme; na akĩĩa Lakisi: ĩndĩ matũmanie aatĩĩwe ku Lakisi, na mamũaĩa kw'o. 20Na mamũete akuĩtwe nĩ mbalasi; na athikwa Yelusaleme vamwe na aaĩthe make ndũanĩ ya Ndaviti. 21Na andũ onthe ma Yuta moosa Asalia, ũla waĩ wa myaka ĩkũmi na thanthatũ, na mamũtw'ĩkĩthya mũsumbĩ vandũ va ĩthe wake Amasia. 22Na atũngĩĩa Elathi, na amĩtũnga kwa Yuta ĩtina wa mũsumbĩ ĩakoma na aaĩthe make.

Ũsumbĩko wa Yelovoamu

23Mwaka wa ĩkũmi na ĩtano wa kũsumbĩka kwa Amasia mwana wa Yoasi mũsumbĩ wa Yuta, Yelovoamu mwana wa Yoasi mũsumbĩ wa Isilaeli ambĩlĩlya kũsumbĩka Samalia, na asumbĩka myaka mĩongo ĩna na ũmwe. 24Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku: ndaatia naĩ syonthe sya Yelovoamu mwana wa Nevati, ila wavĩtĩthisye Isilaeli nasyo. 25Atũnga mũvaka wa Isilaeli kuma ũlikĩlonĩ wa Amathi kũvika ũkanga wĩ Alava, kwĩanana na ndeto ya Yeova, Ngai wa Isilaeli, ĩla waneenie na kanyw'a wa mũthũkũmi wake mwathani Yona mwana wa Amitai, ũla waĩ wa mũsyĩ wa Ngathi-eevieli. 26Nũndũ Yeova nĩwonie thĩna wa Isilaeli kana waĩ ũũ mũno; nũndũ kũtyaĩ ũmwe mwove kana ũte mwove, o na kũtyaĩ mũtethya wa Isilaeli. 27Na Yeova ndaaneena atĩ akavuta syĩtwa ya Isilaeli yumw'e ĩtheo wa ĩtu; ĩndĩ amatangĩĩa na kw'oko kwa Yelovoamu mwana wa Yoasi.
28Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yelovoamu na w'onthe ũla wekaa, na vinya wake mũnene, ũndũ wokitie, na ũndũ watũngĩe Isilaeli Ndamasiku, na Amathi, ila syatwĩe sya Yuta, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli? 29Na Yelovoamu akoma na aaĩthe make, o vamwe na asumbĩ ma Isilaeli; na Nzekalia mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 ASUMBĨ 15

Ũsumbĩko wa Asalia

(2 MAVINDA 26.3–5;26.23)

1Mwaka wa mĩongo ĩlĩ na mũonza wa kũsumbĩka kwa Yelovoamu mũsumbĩ wa Isilaeli, Asalia mwana wa Amasia mũsumbĩ wa Yuta ambĩlĩlya kũsumbĩka. 2Aĩ wa myaka ĩkũmi na thanthatũ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka mĩongo ĩtano na ĩlĩ Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Yekolia wa ku Yelusaleme. 3Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, kwĩanana na w'onthe ũla ĩthe wake Amasia wekaa. 4Ĩndĩ kũla kũndũ kũtũlu kũtyaavetwa: andũ nĩmaendeeaa na kũthemba na kũtoeesya ũvani kũla kũndũ kũtũlu. 5Na Yeova akũna mũsumbĩ, na eethĩwa na mangũ kũvika mũthenya wa kĩkw'ũ kyake, na ekalaa nyũmbanĩ e weka. Na Yothamu mwana wa mũsumbĩ aĩ mũsyaĩĩsya wa andũ ma nyũmba, akĩsilany'a andũ ma ĩ nthĩ. 6Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Asalia, na w'onthe ũla wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 7Na Asalia akoma na aaĩthe make; na mamũthika vamwe na aaĩthe

make ndũanĩ ya Ndaviti: na Yothamu mwana wake asumbĩka vandũ vake.

Ũsumbĩko wa Nzekalia

8Mwaka wa mĩongo ĩtatũ na nyanya wa kũsumbĩka kwa Asalia mũsumbĩ wa Yuta, Nzekalia mwana wa Yelovoamu asumbĩka Isilaeli ku Samalia myei thanthatũ. 9Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, o tondũ aaĩthe make meekaa: ndaatia naĩ sya Yelovoamu mwana wa Nevati, ila wavĩtĩthisye Isilaeli nasyo. 10Na Salumu mwana wa Yavesi amũsamĩa, na amũkũna andũ mene, na amũaa, na asumbĩka vandũ vake. 11Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Nzekalia, sisya, nĩmaandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli. 12Ĩno nĩyo ndeto ya Yeova ĩla waneenie na Yeu, akĩmwĩa, Ana maku kũvika nzyawa ya kana makekala kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Isilaeli. Na o ũu weethĩwa.

Ũsumbĩko wa Salumu

13Salumu mwana wa Yavesi ambĩlĩlya kũsumbĩka mwaka wa mĩongo ĩtatũ na kenda wa kũsumbĩka kwa Usia mũsumbĩ wa Yuta; na asumbĩka vandũ va mwei ku Samalia. 14Na Menaemu mwana wa Kati ambata kuma Tilisa, na avika Samalia, na akũnĩa Salamu mwana wa Yavesi ku Samalia, na amũaa, na asumbĩka vandũ vake. 15Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Salumu, na kũsamĩa kwake kũla wasamie, sisya nĩmaandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli. 16Nĩvo ĩndĩ Menaemu wakũnie Tivisa, na onthe nthĩnĩ wayo, na mĩvaka yayo, kuma Tilisa; nĩkwĩthĩwa matyaamũvingũĩa, kwondũ wa ũu amĩkũna; na aka onthe nthĩnĩ wayo ala aito amataũa.

Ũsumbĩko wa Menaemu

17Mwaka wa mĩongo ĩtatũ na kenda wa kũsumbĩka kwa Asalia mũsumbĩ wa Yuta, Menaemu mwana wa Kati ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli, na asumbĩka myaka ĩkũmi Samalia. 18Na: eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku mĩthenya yake yonthe ndaatia naĩ sya Yelovoamu mwana wa Nevati, ila wavĩtĩthisye Isilaeli nasyo. 19Na kwooka Vulu mũsumbĩ wa Asuli okite na nthĩ ĩsu; na Menaemu amũnenga Vulu talendi ngili sya vetha, nĩ kana kw'oko kwake kwĩthĩwe vamwe nake kũmũlũlũmĩlya ũsumbĩ kw'okonĩ kwake. 20Na Menaemu amaumĩthya Isilaeli mbesa isu na vinya, o athwii onthe me nguma kĩla mũndũ sekeli mĩongo ĩtano sya vetha, anenge mũsumbĩ wa Asuli. Kwondũ wa ũu mũsumbĩ wa Asuli eetulũla asyoka, na ndaaĩkala kw'o nthĩ ĩsu. 21Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Menaemu, na w'onthe ũla wekaa, tĩ maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli? 22Na Menaemu akoma na aaĩthe make; na Vekaia mwana wake asumbĩka vandũ vake.

Ũsumbĩko wa Vekaia

23Mwaka wa mĩongo ĩtano wa kũsumbĩka kwa Asalia mũsumbĩ wa Yuta, Vekaia mwana wa Menaemu ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli ku Samalia, na asumbĩka myaka ĩlĩ. 24Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku: ndaatia naĩ sya Yelovoamu mwana wa Nevati, ila wavĩtĩthisye Isilaeli nasyo. 25Na Veka mwana wa Lemalia, kavuteni wake, amũsamĩa, na amũkũnĩa ku Samalia, nthĩnĩ wa nyũmba nene yĩ kĩemo yĩ nyũmbanĩ ya mũsumbĩ, vamwe na Alikovu na Alie; na vamwe nake kwaĩ andũ mĩongo ĩtano ma Angileati: na amũaa, na asumbĩka vandũ vake. 26Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Vekaia, na w'onthe ũla wekaa, sisya, nĩmaandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli.

Ũsumbĩko wa Veka

27Mwaka wa mĩongo ĩtano na ĩlĩ wa kũsumbĩka kwa Asalia mũsumbĩ wa Yuta, Veka mwana wa Lemalia ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli ku Samalia, na asumbĩka myaka mĩongo ĩlĩ. 28Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku: ndaatia naĩ sya Yelovoamu mwana wa Nevati, ila wavĩtĩthisye Isilaeli nasyo.

29Mĩthenyanĩ ya Veka mũsumbĩ wa Isilaeli, Tikilathi-vileseli mũsumbĩ wa Asuli ooka, na akwata ndũa sya Iyoni, na Aveli-mbethi-maaka, na Yanoa, na Ketesi, na Asoli, na Ngileati, na Ngalilii, nthĩ yonthe ya Navitali; na amatwaa me atave Asuli. 30Na Osea mwana wa Ela amũsamĩa Veka mwana wa Lemalia, na amũkũna, na amũaa, na asumbĩka vandũ vake, mwaka wa mĩongo ĩlĩ wa kũsumbĩka kwa Yothamu mwana wa Usia. 31Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Veka, na w'onthe ũla wekaa, sisya, nĩmaandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Isilaeli.

Ũsumbĩko wa Yothamu

(2 MAVINDA 27.1–9)

32Mwaka wa kelĩ wa kũsumbĩka kwa Veka mwana wa Lemalia mũsumbĩ wa Isilaeli, Yothamu mwana wa Usia mũsumbĩ wa Yuta ambĩlĩlya kũsumbĩka. 33Aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtano yĩla wambĩlĩlya kũsumbĩka; na asumbĩka myaka ĩkũmi na thanthatũ Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Yelusa mwĩĩtu wa Nzatoki. 34Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo; nĩwekaa kwĩanana na w'onthe ũla ĩthe wake Usia wekaa. 35Ĩndĩ kũla kũndũ kũtũlu kũtyaavetwa: andũ nĩmaendeeaa na kũthemba na kũtoeesya ũvani kũla kũndũ kũtũlu. Nĩwakie mbingĩlo ya ngalĩ ya ĩũlũ ya nyũmba ya Yeova. 36Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yothamu, na w'onthe ũla wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 37Mĩthenyanĩ ĩsũ Yeova ambĩlĩlya kũtũma Lesini mũsumbĩ wa Silia, na Veka mwana wa Lemalia, mokite na Yuta. 38Na Yothamu akoma na aaĩthe make, na athikwa vamwe na aaĩthe make ndũanĩ ya Ndaviti ĩthe wake: na Aasu mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 ASUMBĨ 16

Ũsumbĩko wa Aasu

(2 MAVINDA 28.1–27)

1Mwaka wa ĩkũmĩ na mũonza wa kũsumbĩka kwa Veka mwana wa Lemalia, Aasu mwana wa Yothamu mũsumbĩ wa Yuta ambĩlĩlya kũsumbĩka. 2Aasu aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka ĩkũmi na thanthatũ Yelusaleme: na ndaaĩka ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, o tondũ Ndaviti ĩthe wake wekaa. 3Ĩndĩ nĩwaendaa mũendelenĩ wa asumbĩ

ma Isilaeli, ĩĩ, na avĩtĩlya mwana wake mwakinĩ, kwĩanana na mothatyo ma mbaĩ, ila Yeova wailũngilye mbee wa ana ma Isilaeli. 4Na athembaa na kũtoeeasya ũvani kũla kũndũ kũtũlu, na iĩmanĩ, na ĩtina wa kĩla mũtĩ mwĩũ.
5Nĩvo ĩndĩ Lesini mũsumbĩ wa Silia na Veka mwana wa Lemalia mũsumbĩ wa Isilaeli mambatie Yelusaleme mokite: na mamũthyũlũlũka Aasu mamũtw'ĩkanĩsya, ĩndĩ matyaatonya kũmũkĩlya vinya. 6Ĩvinda yĩu Lesini mũsumbĩ wa Silia atũngĩa Silia mũsyĩ wa Elathi, na alũngya Ayuti ku Elathi; na Asilia mooka Elathi, na matũa kw'o, kũvika ũmũnthĩ.
7Kwondũ wa ũu Aasu atũma atũmwa kwa Tikilathi-vileseli mũsumbĩ wa Asuli, akĩmwĩa, Nyie nĩ mũthũkũmi waku na mwana waku: ambata, ũndangĩĩe kuma kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Silia, na kuma kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Isilaeli, ala mambũkĩlĩĩle mokite nakwa. 8Na Aasu oosa vetha na thaavu ũla woonekete nyũmbanĩ ya Yeova, na mothwiinĩ maie nyũmbanĩ ya mũsumbĩ, na amũtwaĩa mũsumbĩ wa Asuli wĩthĩwe mũthĩnzĩo. 9Na mũsumbĩ wa Asuli amwĩthukĩĩsya; na mũsumbĩ wa Asuli ambata okite na Ndamasiku, na amĩkwata, na atwaa andũ mayo me atave Kili, na amũaa Lesini.
10Na mũsumbĩ Aasu athi Ndamasiku akomane na Tikilathi-vileseli mũsumbĩ wa Asuli, na oona kĩthembeo kĩla kyaĩ Ndamasiku; na mũsumbĩ Aasu amũtwaĩa mũthembi Uliya mwakĩlwe wa kĩthembeo, na ngelekan'yo yakyo, kwĩanana na wĩa w'onthe wakyo. 11Na mũthembi Uliya aaka kĩthembeo: kwĩanana na w'onthe ũla mũsumbĩ Aasu wamũtũmĩe kuma Ndamasiku, now'o mũthembi Uliya wakĩseũvisye eteele kũka kwa mũsumbĩ Aasu kuma Ndamasiku. 12Na yĩla mũsumbĩ wokie kuma Ndamasiku, mũsumbĩ oona kĩthembeo: na mũsumbĩ athengeea kĩthembeo, na athemba ĩũlũ wakyo. 13Na avĩvya nthembo yake ya kũvĩvw'a na nthembo yake ya mũtu, na eta nthembo yake ya kũnyuwa, na aminzangĩsya nthakame ya nthembo syake sya mũuo, ĩũlũ wa kĩthembeo. 14Na kĩthembeo kya ũthuku, kĩla kyaĩ mbee wa Yeova, akyumya ngalĩ ya mbee ya nyũmba, kuma katĩ wa kĩthembeo kyake na nyũmba ya Yeova, na akĩkĩa ngalĩ ya ĩũlũ ya kĩthembeo kyake. 15Na mũsumbĩ Aasu amwĩaĩa mũthembi Uliya, akĩmwĩa, Ĩũlũ wa kĩthembeo kĩnene vĩvĩasya nthembo ya kũvĩvw'a ya kĩoko, na nthembo ya mũtu ya wĩoo, na nthembo ya kũvĩvw'a ya mũsumbĩ, na nthembo yake ya mũtu, vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ya andũ onthe ma ĩ nthĩ, na nthembo yoo ya mũtu, na nthembo syoo sya kũnyuwa; na minzangĩasya ĩũlũ wakyo nthakame yonthe ya nthembo ya kũvĩvw'a, na nthakame yonthe ya nthembo ya kũtonywa: ĩndĩ kĩthembeo kya ũthuku kĩkeethĩwa kyakwa kya ũkũlasya nakyo. 16Ũu nĩw'o mũthembi Uliya wekie, kwĩanana na w'onthe ũla mũsumbĩ Aasu weaie.
17Na mũsumbĩ Aasu oombũa mavava ma ala matina na aumya kĩndũ kya kũthambĩa ĩũlũ wamo, na atheesya ũla ũkanga wume ĩũlũ wa nzaũ sya ũthuku ila syaĩ ungu waw'o, na awia nthĩ vandũ vaseũvye na mavia. 18Na kĩkukumwa kwondũ wa mũthenya wa savato kĩla maakĩte nyũmbanĩ, na vandũ va ũtee va ũlikĩla mũsumbĩ, aalyũla kwĩthĩwe ngalĩ ya nthĩnĩ ya nyũmba ya Yeova, nũndũ wa mũsumbĩ wa Asuli. 19Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Aasu ala wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 20Na Aasu akoma vamwe na aaĩthe make, na athikwa vamwe na aaĩthe make ndũanĩ ya Ndaviti: na Esekia mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 ASUMBĨ 17

Kũkĩlw'a vinya kwa Samalia na kũtavwa kwa Isilaeli

1Mwaka wa ĩkũmi na ĩlĩ wa kũsumbĩka kwa Aasu mũsumbĩ wa Yuta, Osea mwana wa Ela ambĩlĩlya kũsumbĩka Isilaeli ku Samalia, na asumbĩka myaka kenda. 2Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, ĩndĩ ti ta asumbĩ ma Isilaeli ala maĩ mbee wake. 3Salimaneseli mũsumbĩ wa Asuli ambata okite nake; na Osea atw'ĩka mũthũkũmi wake, na amumĩasya mũvothi. 4Na mũsumbĩ wa Asuli amanya kana Osea nũmũsamĩaa; nũndũ nĩwatũmĩte atũmwa kwa So mũsumbĩ wa Misili, na ndaamũtwaĩa mũsumbĩ wa Asuli mũvothi, o tondũ wekaa kĩla mwaka: kwondũ wa ũu mũsumbĩ wa Asuli amũvingĩa, na amwova kolokolonĩ. 5Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wa Asuli wambatie aianganga nthĩ yonthe, na avika Samalia, na amĩthyũlũlũka amĩtw'ĩkanĩsya myaka ĩtatũ. 6Mwaka wa kenda wa kũsumbĩka kwa Osea, mũsumbĩ wa Asuli akwata Samalia, na atwaa Isilaeli ku Asuli, na amaia ku Aalaa, na ũtee wa Avoli, ũsĩ wa Ngosani, na ndũanĩ sya Ametia.
7Na kweethĩiwe ũu, nũndũ ana ma Isilaeli nĩmamũvĩtanĩsye Yeova Ngai woo, ũla wamaumisye nthĩ ya Misili kuma ĩtheo wa kw'oko kwa Valao mũsumbĩ wa Misili, na nĩmakĩaa ngai ingĩ, 8na maendaa myamũlonĩ ya mbaĩ, ila Yeova wailũngilye mbee wa ana ma Isilaeli, na ya asumbĩ ma Isilaeli ĩla matw'ĩte. 9Na ana ma Isilaeli nĩmamwĩkaa Yeova Ngai woo na kĩmbithĩ maũndũ ala mataĩ maseo: na meeyakĩa kũndũ kũtũlu ndũanĩ syoo syonthe, kuma mwakonĩ mũtũlu wa mũnyoolo wa asyaĩĩsya kũvika ĩla ndũa mbiie; 10na meeũngamĩĩsya ituĩ na Aselimu kĩla kĩĩmanĩ kĩtũlu, na ĩtina wa kĩla mũtĩ mwĩũ; 11na kũu matoeeasya ũvani kũndũ kw'onthe kũtũlu, o tondũ mbaĩ ila Yeova wavetie mbee woo syeekaa; na meeka maũndũ mathũku makĩthatya Yeova; 12na mathũkũmaa mĩvw'anano, ĩla Yeova wamatavisye ũndũ wayo, Mũtikaaĩke ũndũ ũũ. 13Ĩndĩ Yeova akũsĩĩaa Isilaeli, na Yuta, na kanyw'a wa kĩla mwathani, na wa kĩla mwoni, akĩmea, Ĩthyũũei mũtie mĩendele yenyu mĩthũku, na mũikwata mĩao yakwa na myamũlo yakwa, kwĩanana na mĩao yonthe ĩla neeaĩe aaĩthe menyu, na ĩla natũmie kwenyu na makanyw'a ma athũkũmi makwa athani. 14Ĩndĩ o na ũu w'onthe, matyaaĩtĩkĩla kwĩw'a, ĩndĩ moomya ngingo syoo, o ta

ngingo sya aaĩthe moo, ala mataaĩtĩkĩla Yeova Ngai woo. 15Na malea myamũlo yake, na ũtianĩo wake ũla watianĩe na aaĩthe moo, na mokũsĩ make ala wamakũsĩĩe; na maatĩĩaa maũndũ ma mana, na matw'ĩka andũ mate kĩĩĩ, na maatĩĩaa mbaĩ ila syamathyũlũlũkĩte, ila Yeova wameaĩe ũndũ wasyo atĩ matikeke tasyo. 16Na matia mĩao yonthe ya Yeova Ngai woo, na meeseũvĩsya mĩvw'anano ya syĩndũ ila matwekethetye, o tũsaũ twĩlĩ, na maseũvya Asela, na mathaithaa nguthu yonthe ya ĩtunĩ, na mathũkũmaa Mbaali. 17Na mavĩtĩlasya ana moo na eĩtu moo mwakinĩ, na kũaũasya, na kwĩkaa maũndũ ma mowe, na meethoosya kwĩkaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, makĩmũthatya. 18Kwondũ wa ũu Yeova amathatĩa Isilaeli mũno, na amaumya amatwae vala ũtatonya kũmona: vati ĩmwe yaatiala ate o mbaĩ ya Yuta yoka.
19O na Yuta matyaakwata mĩao ya Yeova Ngai woo, ĩndĩ maendaa myamũlonĩ ya Isilaeli ĩla matw'ĩte. 20Na Yeova alea ũsyao w'onthe wa Isilaeli, na amathĩn'ya, na amanengane kw'okonĩ kwa anangi, kũvika amekya vala ũtatonya kũmona. 21Nũndũ nĩwavenie nyũmba ya Ndaviti Isilaeli; na mamũtw'ĩkĩthya Yelovoamu mwana wa Nevati mũsumbĩ: na Yelovoamu aingĩĩsya Isilaeli matikaatĩĩe Yeova, na amavĩtĩthya naĩ nene. 22Na ana ma Isilaeli maendaa naĩnĩ syonthe sya Yelovoamu ila wekaa; matyaaitia; 23kũvika Yeova amatwaa Isilaeli vala ũtatonya kũmona, o tondũ waneenie na kanyw'a wa athũkũmi make onthe athani. Kwondũ wa ũu Isilaeli maumw'a nthĩ yoo ene matwawa Asuli kũvika ũmũnthĩ.
Kũtwawa kwa andũ ma mbaĩ ingĩ Samalia
24Na mũsumbĩ wa Asuli aete andũ kuma Mbaviloni, na kuma Kutha, na kuma Ava, na kuma Amathi na Sevalivaimu, na amaia ndũanĩ sya Samalia vandũ va ana ma Isilaeli; na makwata Samalia yĩthĩwe yoo, na matũa ndũanĩ syayo. 25Na kweethĩwa, makyambĩlĩlya kũtũa kw'o, matyaakĩa Yeova: kwondũ wa ũu Yeova atũma mĩnyambũ katĩ woo, ila yooaie amwe moo. 26Kwondũ wa ũu maneena na mũsumbĩ wa Asuli, makĩmwĩa, Mbai ila watwaie, na wasia ndũanĩ sya Samalia, ityĩsĩ mĩao ya ngai ya ĩ nthĩ: kwondũ wa ũu nĩtũmĩte mĩnyambũ katĩ wasyo, na, sisya, nĩnĩũmoaa, nũndũ matyĩsĩ mĩao ya ngai ya ĩ nthĩ.
27Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wa Asuli weaie, akyasya, Tũngai kw'o ũmwe wa athembi ala mwaumisye kw'o; na nĩmaende na kũtũa kw'o, nake amamanyĩsye mĩao ya ngai ya nthĩ ĩsu. 28Kwondũ wa ũu ũmwe wa athembi ala matavĩte kuma Samalia ooka na atũa Mbethi-eli, na amamanyĩsya ũndũ maĩle kũkĩa Yeova. 29Ĩndĩ kĩla mbaĩ yaseũvya ngai syayo ene, na yasyĩkĩa nyũmbanĩ sya kũndũ kũtũlu kũla Asamalia maseũvĩtye, kĩla mbaĩ ndũanĩ syayo vala yatwĩe. 30Na andũ ma Mbaviloni maseũvya Sukothi-mbenothi, na andũ ma Kutha maseũvya Nelikali, na andũ ma Amathi maseũvya Asima, 31na Aavi maseũvya Niviasi na Talitaki; na Asevalivai mavĩvya syana syoo na mwaki kwondũ wa Atalameleki na Anameleki, ngai sya Sevalivaimu. 32O ta ũu makĩa Yeova, na meenyuvĩa kuma katĩ woo ene athembi ma kũla kũndũ kũtũlu, ala mathembaa kwondũ woo nyũmbanĩ sya kũla kũndũ kũtũlu. 33Nĩmakĩaa Yeova, na mathũkũmaa ngai syoo ene, kwĩanana na maũndũ ma mbaĩ ila maumiw'e katĩ wasyo yĩla mataviwe.
34Kũvika ũmũnthĩ maatĩĩa ũndũ ũsu wa tene: matikĩaa Yeova, o na matyĩkaa kwĩanana na myamũlo yoo, kana motw'ĩo moo, kana kũatĩĩa mĩao kana kũatĩĩa mwĩao ũla Yeova weaĩe ana ma Yakovo, ũla wamũtw'ĩĩe syĩtwa ya Isilaeli; 35ũla Yeova watianĩe ũtianĩo nao, na ameaĩa, akĩmea, Mũtikakĩe ngai ingĩ, o na mũtikasyĩkunamĩsye, o na kwithũkũma, o na kwithembea: 36ĩndĩ Yeova, ũla wamumisye nthĩ ya Misili na vinya mũnene na kw'oko kũtambũũku, nĩwe mũkakĩaa, na mũkamwĩkunamĩasya, na nĩwe mũkamũthembeaa: 37na myamũlo na motw'ĩo, na mĩao na mwĩao, ala waandĩkie kwondũ wenyu, mwĩsũvĩa kwĩkaa tene na tene; na mũtikakĩe ngai ingĩ: 38na ũtianĩo ũla natianĩe nenyu mũtikolwe nĩw'o; o na mũtikakĩe ngai ingĩ: 39ĩndĩ mũkamũkĩae Yeova Ngai wenyu; nake akamumasya mokonĩ ma amaitha menyu onthe. 40Ĩndĩ matyaaĩthukĩĩsya, ĩndĩ meekaa o tondũ meekaa tene. 41O ta ũu mbaĩ isu nĩsyamũkĩaa Yeova, na nĩsyathũkũmaa mĩvw'anano yoo myasũvye; syana syasyo o ta ũu, na nzũkũlũ syasyo, o tondũ aaĩthe masyo meekaa, now'o syĩkaa kũvika ũmũnthĩ.

2 ASUMBĨ 18

Ũsumbĩko wa Esekia

(2 MAVINDA 29.1–2)

1Na ĩndĩ kweethĩwa mwaka wa katatũ wa kũsumbĩka kwa Osea mwana wa Ela mũsumbĩ wa Isilaeli, Esekia mwana wa Aasu mũsumbĩ wa Yuta ambĩlĩlya kũsumbĩka. 2Aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtano yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka mĩongo ĩlĩ na kenda Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Avi mwĩĩtu wa Nzekalia. 3Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, kwĩanana na w'onthe ũla Ndaviti ĩthe wake wekaa. 4Aveta kũla kũndũ kũtũlu, na atũlanga ituĩ, na atema Asela wavalũka: na atilanga ilungu nzoka ya ũthuku ĩla Mose waseũvisye; nũndũ kũvika mĩthenya ĩsu ana ma Isilaeli mamĩtoeeasya ũvani; na amĩta Neusitani. 5Amũĩkĩĩaa Yeova, Ngai wa Isilaeli; ũndũ o na ĩtina wake vatyaĩ ũmwe wailyĩ take katĩ wa asumbĩ onthe ma Yuta, o na katĩ wa ala maĩ mbee wake. 6Nũndũ alũmanĩtye na Yeova; ndaaeka kũmũatĩĩa, ĩndĩ nĩwakwataa mĩao yake, ĩla Yeova wamwĩaĩe Mose. 7Na Yeova aĩ nake; o kũla waendaa nĩwaathimĩkaa: na amũng'endea mũsumbĩ wa Asuli, o na ndaamũthũkũma. 8Akũna Avilisiti kũvika Ngasa na mĩvaka yayo, kuma mwakonĩ mũtũlu wa mũnyoolo wa asyaĩĩsya kũvika ndũa mbiie.

Kũkĩlw'a vinya kwa Samalia

9Na kweethĩwa mwaka wa kana wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Esekia, ũla waĩ mwaka wa mũonza wa kũsumbĩka kwa Osea mwana wa Ela mũsumbĩ wa

Isilaeli, Salimaneseli mũsumbĩ wa Asuli ambata okite na Samalia, na amĩthyũlũlũka amĩtw'ĩkanĩsya. 10Na myaka ĩtatũ yathela mamĩkwata; mwaka wa thanthatũ wa kũsumbĩka kwa Esekia, ũla waĩ mwaka wa kenda wa kũsumbĩka kwa Osea mũsumbĩ wa Isilaeli, nĩw'o Samalia yakwatiwe. 11Na mũsumbĩ wa Asuli amatwaa Isilaeli ku Asuli, na amekalya ku Aalaa, na ũtee wa Avoli, ũsĩ wa Ngosani, na ndũanĩ sya Ametia, 12nĩkwĩthĩwa matyaaĩw'a wasya wa Yeova Ngai woo, ĩndĩ mavĩtĩsye ũtianĩo wake, o w'onthe ũla Mose mũthũkũmi wa Yeova weaie, na malea kũwĩw'a, kana kũwĩka.

Kũvithũka kwa Senakelivu

(2 MAVINDA 32.1–19;ISAIA 36.1–22)

13Na ĩndĩ mwaka wa ĩkũmi na ĩna wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Esekĩa, Senakelivu mũsumbĩ wa Asuli ambata okite na ndũa syonthe mbiie sya Yuta, na aikwata. 14Na Esekia mũsumbĩ wa Yuta atũmana kwa mũsumbĩ wa Asuli ku Lakisi, akĩmwĩa, Nĩnĩvĩtĩtye; syoka ũekane nakwa: kĩla wĩmbaĩkya ngakua. Na mũsumbĩ wa Asuli amũtw'ĩa Esekia mũsumbĩ wa Yuta talendi maana atatũ sya vetha na talendi mĩongo ĩtatũ sya thaavu. 15Na Esekia amũnenga vetha w'onthe ũla woonekie nyũmbanĩ ya Yeova, na mothwiinĩ maie nyũmbanĩ ya mũsumbĩ. 16Ĩvinda yĩu Esekia oombũa thaavu mĩomonĩ ya ĩkalũ ya Yeova, na ituĩnĩ ila Esekia mũsumbĩ wa Yuta wavw'ĩkĩte naw'o, na amũnenga mũsumbĩ wa Asuli. 17Na mũsumbĩ wa Asuli atũma Talitani na Lavi-salisi na Lavisake kuma Lakisi mathi Yelusaleme kwa mũsumbĩ Esekia me na ita nene. Na mambata na mavika Yelusaleme. Na mavika, mathi na maũngama vakuvĩ na mũtaũ wa ndia yĩ ngalĩ ya ĩũlũ, ĩla yĩ lelũnĩ ũelete kĩsesinĩ kya mũthambya wa ngũa. 18Na yĩla mamwĩtie mũsumbĩ, maumaalĩlwe nĩ Eliakimu mwana wa Ilikia, ũla waĩ mũsyaĩĩsya wa andũ ma nyũmba, na mũandĩki Sevina, na Yoa mwana wa Asavu ũla mũandĩki wa maũndũ.

19Na Lavi-sake amea, Mũtavyei Esekia yu, Ũũ nĩw'o mũsumbĩ mũnene, mũsumbĩ wa Asuli, ũnũkwasya, Wĩkwatyo ũũ nĩ mwaũ ũla wĩkwatĩtye? 20Nũkwasya (ĩndĩ nĩ ndeto sya mana), Ve ũtw'ĩo na vinya wa kaũ. Yu wĩkwatasya ũũ, nũndũ nũng'endee nyie? 21Yu, sisya, wĩkwatĩtye ndata ya mũangi ũũ mũkanyange, nayo nĩ Misili; ĩla ethĩwa mũndũ nũkwĩvandĩĩa nayo, ĩkatema kw'oko kwake, na ĩkĩkũtonya: now'o Valao mũsumbĩ wa Misili ũilyĩ kwa onthe ala mamũĩkĩĩaa. 22Ĩndĩ ethĩwa mwĩmbĩa, Ithyĩ nĩtũũmũĩkĩĩa Yeova Ngai waitũ; tiwe ũla Esekia ũvetete kũndũ kwake kũtũlu na ithembeo syake, na nũtavĩtye Yuta na Yelusaleme, Mũkathaithe mbee wa kĩthembeo kĩĩ Yelusaleme? 23Yu kwondũ wa ũu, nĩngũkwĩsũva, nenga vwana wakwa mũsumbĩ wa Asuli ngwatĩlĩlyo, na ngakũnenga mbalasi ngili ili, ethĩwa a vaku nũtonya kũtũlya andũ ĩũlũ wasyo. 24Ũtonya ata ĩndĩ kũthyũũa ũthyũ wa kavuteni ũmwe wa ala anini mbee ma athũkũmi ma vwana wakwa, na kwĩkwatya Misili ĩkũnenge makasya na andũ ma ũtũlaa mbalasi? 25Na yu nĩnambatĩte nde na Yeova nũkite na vandũ vaa nĩvanange? Yeova ambĩie, Ambata ũkite na nthĩ ĩsu, ũmyanange.

26Nĩvo ĩndĩ Eliakimu mwana wa Ilikia, e na Sevina, na Yoa, mamwĩie Lavi-sake, Nĩngũkwĩsũva, neena na athũkũmi maku na kĩthyomo kya Asilia; nũndũ nĩtũũkĩmanya: na ndũkaneene naitũ na kĩthyomo kya Ayuti, matũnĩ ma ala me ũvainĩ. 27Ĩndĩ Lavi-sake amakũlya, Vwana wakwa nũndũmĩte kwa vwana waku, na kwaku, nĩneene ndeto ii? Ndandũmĩte kwa andũ ala mekalaa ũvainĩ, maye mai moo ene, na manyw'e maumao moo ene vamwe nenyu? 28Nĩvo ĩndĩ Lavi-sake waũngamie, na aneena na wasya mũnene na kĩthyomo kya Ayuti, na aneena, akyasya, Ĩthukĩĩsyei ndeto ya mũsumbĩ mũnene, mũsumbĩ wa Asuli. 29Ũũ nĩw'o mũsumbĩ ũnũkwasya, Esekia ndakamũkenge; nũndũ ndakatonya kũmũvonokya kuma kw'okonĩ kwake: 30o na Esekia ndakamũĩkĩĩthye Yeova, akyasya, Yeova ndakatĩa kũtũvonokya, na ndũa ĩno ndĩkanenganwe kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Asuli. 31Mũtikamwĩthukĩĩsye Esekia: nũndũ ũũ nĩw'o mũsumbĩ wa Asuli ũnũkwasya, Seũvyai mũuo nakwa, na mũkyumaala mũke vala nĩĩ; na mũiĩsaa kĩla ũmwe wa mũsavivũ wake, na kĩla ũmwe wa mũkũyũ wake, na mũkĩnyusaa kĩla ũmwe manzĩ ma kĩthima kyake mwene; 32kũvika yĩla nĩũka na kũmũtwaa nthĩ ĩilyĩ ta nthĩ ĩno yenyu, nthĩ yĩ lĩu wa mbaa ngetha na mbinyu mbĩthĩ, nthĩ yĩ lĩu na mĩũnda ya mĩsavivũ, nthĩ yĩ mĩthata na ũkĩ wa nzũkĩ, nĩ kana mwĩkale na thayũ, na ti kũkw'a: na mũtikamwĩthukĩĩsye Esekia, yĩla ũnũkũmũkikya, akyasya, Yeova akatũvonokya. 33Kwĩ ngai o na yĩva ya i mbaĩ yaavonokya nthĩ yayo kuma kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Asuli? 34Ngai sya Amathi, na sya Alivati iĩva? Ngai sya Sevalivaimu, na sya Ena, na sya Iva iĩva? Nivonoketye Samalia kuma kw'okonĩ kwakwa? 35Nĩ syĩva katĩ wa ngai syonthe sya nthĩ, ila ivonoketye nthĩ yasyo kuma kw'okonĩ kwakwa, nĩ kana Yeova avonokye Yelusaleme kuma kw'okonĩ kwakwa?

36Ĩndĩ andũ mavindya ki, na matyaamũsũngĩa ndeto; nũndũ mwĩao wa mũsumbĩ waĩtye, Mũtikamũsũngĩe. 37Nĩvo ĩndĩ Eliakimu mwana wa Ilikia, ũla waĩ mũsyaĩĩsya wa andũ ma nyũmba, na mũandĩki Sevina, na Yoa mwana wa Asavu ũla mũandĩki wa maũndũ, mathi kwa Esekia matembũangĩte ngũa syoo na mamũtavya ndeto sya Lavi-sake.

2 ASUMBĨ 19

Yuta ĩivonokw'a kuma kwa Senakelivu

(2 MAVINDA 32.20–23;ISAIA 37.1–38)

1Na kweethĩwa yĩla mũsumbĩ Esekia wewie ũu, atembũanga ngũa syake, na eekĩa makunia, na alika nyũmbanĩ ya Yeova. 2Na atũma Eliakimu, ũla waĩ mũsyaĩĩsya wa andũ ma nyũmba, na mũandĩki Sevina, na atumĩa ma athembi, meekĩte makunia, kwa mwathani Isaia mwana wa Amosu. 3Nao mamwĩa, Ũũ nĩw'o Esekia ũnũkwasya, Ũmũnthĩ nĩ mũthenya wa

thĩna, na wa ũkanw'a, na wa kũvũthw'a; nũndũ twana nĩtũvikĩte kũsyawa, na vati vinya wa kũsyaa. 4Nokwĩthĩwa Yeova Ngai waku, akeew'a ndeto syonthe sya Lavi-sake ũla mũsumbĩ wa Asuli vwana wake ũmũtũmĩte amũvũthĩĩsye Ngai wĩ thayũ, na akakan'ya ndeto ila Yeova Ngai waku wĩw'ĩte: kwondũ wa ũu ũkĩlya mboya yaku kwondũ wa ũtialo ũla ũtialĩte. 5Kwondũ wa ũu athũkũmi ma mũsumbĩ Esekia mathi kwa Isaia. 6Na Isaia amea, Ũũ nĩw'o mwĩmũtavya vwana wenyu, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ndũkakĩe ndeto ila wĩw'ĩte, ila athũkũmi ma mũsumbĩ wa Asuli manumangĩte nasyo. 7Sisya, ngeekĩa veva nthĩnĩ wake, na akeew'a maũvoo, na akasyoka nthĩ yake mwene; na ngatũma avalũkw'a na ũvyũ e nthĩ yake mwene.

8Kwondũ wa ũu Lavi-sake asyoka, an amwĩthĩa mũsumbĩ wa Asuli akyũkita na ndũa ya Livina; nũndũ aĩ aneew'a kana nĩwumĩte vu Lakisi. 9Na yĩla wewie kũineenwa ũndũ wa Tiliaka mũsumbĩ wa Ethiovia, Sisya, nĩwumaalĩte okite naku, atũma atũmwa ĩngĩ kwa Esekia, akyasya, 10Ũũ nĩw'o mwĩmũtavya Esekia mũsumbĩ wa Yuta, ũkĩmwĩa, Ngai waku ũla ũmwĩkwatasya ndakakũkenge, aikwĩa, Yelusaleme ndĩkanenganwe kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Asuli. 11Sisya, nĩwĩw'ĩte ũndũ asumbĩ ma Asuli mekĩte nthĩ syonthe, ũndũ wa kũsyananga vyũ: naku ũkavonokw'a? 12Ngai sya mbaĩ nĩsyaivonokisye, ila aasa makwa masyanangie, Ngosani, na Aalani, na Lesevu, na ana ma Eteni ala maĩ Telasali? 13Aĩva mũsumbĩ wa Amathi, na mũsumbĩ wa Alivati, na mũsumbĩ wa ndũa ya Sevalivaimu, na ya Ena, na ya Iva?

14Na Esekia oosa valũa kuma mokonĩ ma ala matũmiwe, na oosoma; na Esekia ambata nyũmbanĩ ya Yeova, na ootambũũkĩsya mbee wa Yeova. 15Na Esekia avoya mbee wa Yeova, na asya, Ame Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũla wĩkalaa ĩũlũ wa akeluvi, nue Ngai, o we wĩ weka, wa mosumbĩ onthe me nthĩ; nue woombie ĩtu na nthĩ. 16Tea kũtũ kwaku, ame Yeova, wĩw'e; salukya metho maku, ame Yeova, wone; na ĩw'a ndeto sya Senakelivu, ila ũmũtũmĩte nasyo avũthĩĩsye Ngai wĩ thayũ, 17Nĩ w'o, Yeova, asumbĩ ma Asuli nĩmanangĩte i mbaĩ na nthĩ syasyo, 18na nĩmekĩtye ngai syoo mwakinĩ; nũndũ ityaĩ ngai, ĩndĩ nĩ wĩa wa moko ma andũ, o mĩtĩ na mavia; kwondũ wa ũu nĩmasyanangĩte. 19Yu kwondũ wa ũu, ame Yeova Ngai waitũ, nĩngũkwĩsũva, tũtangĩĩe kuma kwokonĩ kwake, nĩ kana mosumbĩ onthe ma nthĩ mamanye atĩ we Yeova nue Ngai wĩ weka.

20Nĩvo ĩndĩ Isaia mwana wa Amosu watũmanie kwa Esekia, akyasya, Ũu nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Nĩkwĩthĩwa nũmboyete ũndũ wa Senakelivu mũsumbĩ wa Asuli, nĩnĩkwĩw'ĩte. 21Ĩno nĩyo ndeto ĩla Yeova ũneenete ũndũ wake: Mwĩĩtu mũtheu wa Saioni nũkũvũthĩtye na nũkũthekeeete mũno; mwĩĩtu wa Yelusaleme nũkũthingithangĩsye mũtwe wake. 22Nũũ ũla ũvũthĩĩsye na kũmũumanga? Na nũũ ũla ũmũkĩlĩlye wasya waku na kũmũkĩlĩlya metho maku ĩũlũ? No Ũla Mũtheu wa Isilaeli. 23Nũvũthĩĩsye Mwĩaĩi na makanyw'a ma atũmwa maku, na nũneenete, Nĩnambatĩte nĩ na wingĩ wa makasya makwa iĩmanĩ ĩũlũ, kũvika Levanoni nthĩnĩ; na ngatũla mĩkũũ ĩla mĩasa ya vo, na mĩsonovali mĩseo ya vo; na ngalika vandũ vake va ũkoma vala va nthĩnĩ mbee, o mũtitũ wa mũũnda wake ũla ũsyaaa mũno. 24Nĩnĩnzĩte na kũnyw'a manzĩ maeni, na ngang'alĩthya mbũsĩ syonthe sya Misili na nyaĩĩ syakwa.

25Ndwaaĩw'a ũndũ neekie ũndũ ũsu tene mũno, na naseũvya ũu kuma tene tene? Na yu nĩnĩtw'ĩkĩthĩtye, atĩ nĩ ũndũ waku kwananga ndũa mbiie syĩthĩwe ivumbu sya moomboe. 26Kwondũ wa ũu ala maitwĩe maĩ na vinya o mũnini, mateva na mathokoana; mailyĩ nyeki sya kĩsesi, na nyũnyi nziũ, ta nyeki nyũmbanĩ ĩũlũ, na ta lĩu wa mbaa ngetha ũla wũmanĩlĩtw'e ũtanamba kwĩana. 27Ĩndĩ nĩnĩsĩ kwĩkala nthĩ kwaku, na kumaala kwaku, na kũsyoka kwaku, na kũnthilĩkĩla kwaku. 28Nũndũ wa kũnthilĩkĩla, na nĩkwĩthĩwa wĩnenevyo waku nũvikĩte matũnĩ makwa, kwondũ wa ũu ngeekĩa kavaloi kakwa manyiũũnĩ maku, na mũkwa wakwa ilomonĩ syaku, na ngakũthyũũa ũsyokele nzĩa ĩla ũnesĩle.

29Na ũũ ũkeethĩwa wonan'yo kwaku: mwaka ũũ mũkaya metĩkĩa, na mwaka wa kelĩ mathongooo mamo; na mwaka wa katatũ vandai, na mũiketha, na vandai mĩũnda ya mĩsavivũ, mũye ũsyao wayo. 30Na ũtialo ũla mũvonoku wa nyũmba ya Yuta ũkatambũũkya mĩi ĩngĩ ĩlikĩte nthĩ, na kũsyaa ũsyao welekele ĩũlũ. 31Nũndũ ũtialo ũkauma Yelusaleme, na ala makavonoka makauma kĩĩmanĩ kya Saioni: kĩwĩu kya Yeova kĩkeanĩsya ũndũ ũsu. 32Kwondũ wa ũu Yeova easya ũndũ wa mũsumbĩ wa Asuli atĩĩ, Ndakalika ndũanĩ ĩno, o na ndakamĩkya mũsyĩ, o na ndakoka mbee wayo na ngao, o na ndakamyũmbĩĩa kĩvumbu. 33Na nzĩa ĩla ũnookie nayo, akasyokela o yo, na ndakalika ĩ ndũanĩ, easya ũu Yeova. 34Nũndũ ngamĩsesea ndũa ĩno nĩmĩtangĩĩe, kwondũ wakwa mwene, na kwondũ wa mũthũkũmi wakwa Ndaviti.

35Na kweethĩwa ũtukũ ũsu, mũlaĩka wa Yeova aumaala, na akũna andũ ngili ĩana na mĩongo nyanya na itano mwakonĩ wa maeema wa Aasuli: na yĩla andũ maamũkie kĩoko tene, sisya, asu onthe maĩ simba. 36Kwondũ wa ũu Senakelivu mũsumbĩ wa Asuli ookĩla, na aenda na asyoka kwake, na atũa Nĩneva. 37Na kweethĩwa, aithaithĩa nyũmbanĩ ya Nisiloki ngai yake, Atalameleki na Saleseli ana make mamũkũna na ũvyũ: na maindũka mathi nthĩ ya Alalati. Na Esaliatoni mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 ASUMBĨ 20

Ũwau wa Esekia

(2 MAVINDA 32.24–26;ISAIA 38.1–22)

1Mĩthenya ĩsu Esekia aĩ mũwau akathengeea kũkw'a. Na mwathani Isaia, mwana wa Amosu, amũkĩa, na amwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ĩae ũndũ wa

nyũmba yaku; nũndũ nũũkw'a, ndwĩĩkala thayũ. 2Nĩvo ĩndĩ wethyũũie na eelekelya ũthyũ wake wakonĩ, na amũvoya Yeova, akĩmwĩa, 3Lilikana yu, ame Yeova, nĩngũkwĩsũva, ũndũ nĩendete mbee waku nthĩnĩ wa w'o na ngoo mbĩanĩu, na nĩnĩkĩte ũla wonaa wĩ ũseo. Na Esekia aĩa mũno. 4Na kweethĩwa, Isaia atanamba kũvika ndũanĩ katĩ, ndeto ya Yeova yamũkĩa, ĩkĩmwĩa. 5Syoka, ũmwĩe Esekia mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa andũ makwa, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Ndaviti ĩthe waku, ũnũkwasya, Nĩnĩw'ite mboya yaku, nĩnonete methoi maku: sisya, nĩngũũvosya; mũthenya wa katatũ ũkambata nyũmbanĩ ya Yeova. 6Na ngongela mĩthenya yaku myaka ĩkũmi na ĩtano; na ngakũvonokya we na ndũa ĩno kuma kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Asuli; na ngamĩsesea ndũa ĩno kwondũ wakwa mwene, na kwondũ wa mũthũkũmi wakwa Ndaviti. 7Na Isaia asya, Osa kakũmbwa ka makũyũ. Na moosa na makailĩĩla mũimũnĩ, na avoa.

8Na Esekia akũlya Isaia, Wonan'yo ũkeethĩwa mwaũ atĩ Yeova akambosya, na ngambata nyũmbanĩ ya Yeova mũthenya wa katatũ? 9Na Isaia asya, Ũũ nĩw'o wĩĩthĩwa wonan'yo kwaku kuma kwa Yeova, atĩ Yeova akeeka ũla ũneenete: muunyĩ ũkaenda mbee matambya ĩkũmi kana kũsyoka ĩtina matambya ĩkũmi? 10Na Esekia asũngĩa, Nĩ ũndũ ũvũthũ muunyĩ kũtheea matambya ĩkũmi; aiee, ĩndĩ muunyĩ ũsyoke ĩtina matambya ĩkũmi. 11Na mwathani Isaia amwĩkaĩla Yeova; na atũnga muunyĩ ĩtina matambya ĩkũmi, ũla watheee saa wa syũa wa Aasu.

Esekia aithokya atũmwa ma anene ma Mbaviloni

(2 MAVINDA 32.27–31;ISAIA 39.1–8)

12Ĩvinda yĩu Melotaki-mbalatani mwana wa Mbalatani, mũsumbĩ wa Mbaviloni, amũtwaĩa Esekia mavalũa na mũthĩnzĩo; nũndũ nĩwewie atĩ Esekia anaĩ mũwau. 13Na Esekia amethukĩĩsya, na amon'ya nyũmba yonthe yĩ na syĩndũ syake syĩ vata mũno, vetha, na thaavu, na mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa, na mauta me vata mũno, na nyũmba yĩ mĩio yake ya kaũ, na kyonthe kĩla kyoonekie mothwiinĩ maie make: vatyaĩ kĩndũ nyũmbanĩ yake, kana ũsumbĩkonĩ wake, kĩla Esekia ũtaamon'ya. 14Nĩvo ĩndĩ mwathani Isaia wamũendeie mũsumbĩ Esekia, na amũkũlya, Andũ aa maisye ata? Na makyũka kwaku maumie va? Na Esekia asya, Nĩmokĩte kuma nthĩ yĩ kũasa, o kuma Mbaviloni. 15Na akũlya, Moonie kyaũ nyũmbanĩ yaku? Na Esekia asũngĩa, Kyonthe kĩla kĩ nyũmbanĩ yakwa nĩmonete: vati kĩndũ mothwiinĩ maie makwa kĩla ndaamon'ya.

16Na Isaia amwĩa Esekia, Ĩthukĩĩsye ndeto ya Yeova. 17Sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, yĩla kyonthe kĩ nyũmbanĩ yaku, na kĩla aaĩthe maku maiĩte kũvika ũmũnthĩ, kĩkatwawa Mbaviloni: vati kĩndũ kĩkatiala, easya ũu Yeova. 18Na amwe ma ana maku ala makauma nthĩnĩ waku, ala ũkasyaa, makamatwaa; na makeethĩwa me avakũe nyũmbanĩ nene mbanakavye ya mũsumbĩ wa Mbaviloni. 19Nĩvo ĩndĩ Esekia wamwĩie Isaia, Ndeto ya Yeova ĩla waneena nĩ nzeo. Na ĩngĩ asya, Ti ũseo, ethĩwa mũuo na w'o ikeethĩwa mĩthenyanĩ yakwa?

Kĩkw'ũ kya Esekia

(2 MAVINDA 32.32–33)

20Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Esekia, na vinya wake w'onthe mũnene, na ũndũ waseũvisye ĩla ndia, na mũtaũ, na aete manzĩ ndũanĩ, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 21Na Esekia akoma na aaĩthe make; na Manase mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 ASUMBĨ 21

Ũsumbĩko wa Manase

(2 MAVINDA 33.1–20)

1Manase ai wa myaka ĩkũmi na ĩlĩ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka mĩongo ĩtano na ĩtano Yelusaleme; na syĩtwa ya inyia wake eetawa Evisiva. 2Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, akĩatĩĩa mothatyo ma mbaĩ ila Yeova wailũngilye mbee wa ana ma Isilaeli. 3Nũndũ nĩwatũngĩĩie ĩngĩ kũla kũndũ kũtũlu kũla Esekia ĩthe wake wanangĩte; na ookĩlya ithembeo kwondũ wa Mbaali, na aseũvya Asela, o tondũ Aavu mũsumbĩ wa Isilaeli wekaa, na athaithaa nguthu yonthe ya ĩtunĩ, na kũmĩthũkũmaa. 4Na aaka ithembeo nyũmbanĩ ya Yeova, ĩla Yeova waisye ũndũ wayo, Ngekalya syĩtwa yakwa Yelusaleme. 5Na aaka nthĩnĩ wa nza syelĩ sya nyũmba ya Yeova ithembeo kwondũ wa nguthu yonthe ya ĩtunĩ. 6Na avĩtĩlya mwana wake mwakinĩ, na aingasya nyũnyi, na eekaa maũndũ ma mowe, na akũlasya ala mesene na maveva, na oombasya ithitũ: eekaa mũno ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, akĩmũthatya. 7Na aũngamya mũvw'anano mwasũvye wa Asela, ũla waseũvĩtye, nyũmbanĩ ĩla Yeova wamũtavisye Ndaviti na Solomoni mwana wake ũndũ wayo, Nyũmbanĩ ĩno, o na Yelusaleme, ĩla nĩnyuvĩte katĩ wa mbaĩ syonthe sya Isilaeli, ngekalya syĩtwa yakwa tene na tene; 8o na ndikangangya maũũ ma Isilaeli ĩngĩ kuma nthĩ ĩla nanengie aaĩthe moo, ethĩwa no makasũvĩaa kwĩka w'onthe ũla nameaĩe, na kwĩanana na mĩao yonthe ĩla Mose mũthũkũmi wakwa wameaĩe. 9Ĩndĩ matyaaĩthukĩĩsya: na Manase amasesenga meke ũthũku kũvĩtũka mbaĩ ila Yeova waanangie mbee wa ana ma Isilaeli.

10Na Yeova aneena na kanyw'a wa athũkũmi make athani, akyasya, 11Nĩkwĩthĩwa Manase mũsumbĩ wa Yuta nĩwĩkĩte mothatyo aa, na nĩwĩkĩte naĩ kwĩ w'onthe ũla Aamoli meekaa, ala maĩ mbee wake, na nũvĩtĩthĩtye o na Yuta ũndũ wa mĩvw'anano yake; 12kwondũ wa ũu, ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Sisya, nĩngũetee Yelusaleme na Yuta ũthũku, ũndũ o ũla ũkew'a ũvoo waw'o matũ make elĩ makasĩĩlĩla. 13Na ngatambũũkya ĩũlũ wa Yelusaleme ũlii wa kũthima wa Samalia, na kavilũ ka nyũmba ya Aavu; na ngakuta Yelusaleme o tondũ mũndũ ũkutaa ĩsaani, aiyĩkuta, na kũyĩkuluman'ya. 14Na ngaveta ũtialo wa ũtiĩwa wakwa, na kũmanengane kw'okonĩ kwa amaitha moo; na makatw'ĩka mbuta na mũtavo kwa amaitha moo onthe; 15nĩkwĩthĩwa nĩmekĩte ũla nonaa wĩ

ũthũku, na manthatya, kuma mũthenya ũla aaĩthe moo maumie Misili, kũvika ũmũnthĩ.
16O na ĩngĩ Manase etĩkisye nthakame nyingĩ mũno ite na ĩvĩtyo, kũvika ausũsya Yelusaleme kuma ngalĩ ĩmwe kũvika ĩla ĩngĩ; eka naĩ yake ĩla wavĩtĩthisye Yuta nayo, akĩka ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku. 17Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Manase, na w'onthe ũla wekaa, na naĩ yake ĩla wavĩtisye, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 18Na Manase akoma na aaĩthe make, na athikwa mũũndanĩ wa nyũmba yake mwene, mũũndanĩ wa Usa: na Amoni mwana wake asumbĩka vandũ vake.

Ũsumbĩko wa Amoni

(2 MAVINDA 33.21–25)

19Amoni aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩlĩ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka ĩlĩ Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Mesulemethi mwĩĩtu wa Aalusi wa ku Yotiva. 20Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, o tondũ Manase ĩthe wake wekaa. 21Na aendaa mũendelenĩ w'onthe ũla ĩthe wake waendaa naw'o, na athũkũmaa mĩvw'anano ĩla ĩthe wake wathũkũmaa, na kũmĩthaithaa: 22na aeka Yeova, Ngai wa aaĩthe make, na ndaendaa nzĩanĩ ya Yeova. 23Na athũkũmi ma Amoni mamũsamĩa, na mooaĩa ũ mũsumbĩ nyũmbanĩ yake mwene. 24Ĩndĩ andũ ma nthĩ ĩsu mamoaa onthe ala mamũsamĩĩte mũsumbĩ Amoni; na andũ ma nthĩ ĩsu mamũtw'ĩkĩthya Yosia mwana wake mũsumbĩ vandũ vake. 25Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Amoni ala wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 26Na athikwa ngunganĩ yake vala vathikawa akw'ũ mũũndanĩ wa Usa: na Yosia mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 ASUMBĨ 22

Yosia na ĩvuku ya mĩao

(2 MAVINDA 34.1–2,8–33)

1Yosia aĩ wa myaka nyanya yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka mĩongo ĩtatũ na ũmwe ku Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Yetita mwĩĩtu wa Ataia wa ku Mbosikathi. 2Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, na aendaa mũendelenĩ w'onthe wa ĩthe wake Ndaviti, na ndaaathũka ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kana kw'oko kwa aka.
3Na kweethĩwa mwaka wa ĩkũmi na nyanya wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Yosia, mũsumbĩ atũma Savani, mwana wa Asaliia mwana wa Mesulamu, mũandĩki, nyũmbanĩ ya Yeova, akĩmwĩa, 4Ambata kwa Ilikia mũthembi mũnene, nĩ kana atale mbesa ila ietawe nyũmbanĩ ya Yeova, ila asũvĩi ma mwalyonĩ mombanĩtye kuma andũnĩ: 5na mainengane kw'okonĩ kwa athũkũmi ala masiasya nyũmba ya Yeova; nao nĩmanenge athũkũmi ala me nyũmbanĩ ya Yeova, sya kũtũngĩĩa kũndũ kũvũthũku kwa nyũmba, 6nao nĩ aseũvya ma mbwaũ, na aki, na aki ma mavia, na sya kũthooa mĩtĩ na mavia masũvye ma kũtũngĩĩa ĩ nyũmba. 7Ĩndĩ matyaatalana nao ũndũ wa mbesa ila inenganiwe kw'okonĩ kwoo; nũndũ nĩmatethisye na kĩthito.
8Na Ilikia mũthembi mũnene amwĩa mũandĩki Savani, Nĩnoona yĩla ĩvuku ya mĩao nyũmbanĩ ya Yeova. Na Ilikia amũnenga Savani yĩla ĩvuku, nake ayĩsoma. 9Na mũandĩki Savani amũkĩa mũsumbĩ, na amũetee mũsumbĩ uvoo, na asya, Athũkũmi maku nĩmatulũlĩte mbesa ila syoonekie nyũmbanĩ, na mainenganĩte kw'okonĩ kwa athũkũmi ala masyaĩĩasya nyũmba ya Yeova. 10Na mũandĩki Savani amũtavya mũsumbĩ, akyasya, Mũthembi Ilikia nũnengete ĩvuku. Na Savani ayĩsomea mbee wa mũsumbĩ. 11Na kweethĩwa, yĩla mũsumbĩ waminie kwĩw'a ndeto sya ĩvuku ya mĩao, atembũanga ngũa syake. 12Na mũsumbĩ eeaia mũthembi Ilikia, na Aikamu mwana wa Savani, na Akivoli mwana wa Mikaia, na mũandĩki Savani, na Asaia mũthũkũmi wa mũsumbĩ, akĩmea, 13Endai, mũkakũlye Yeova kwondũ wakwa, na kwondũ wa andũ, na kwondũ wa Yuta onthe, ũndũ wa ndeto sya ĩvuku yĩĩ yĩla yonekete; nũndũ ũthilĩku wa Yeova nĩ mũnene ũla ũtwakanĩe, nĩkwĩthĩwa aaĩthe maitũ matyaaĩthukĩĩsya ndeto sya ĩvuku yĩĩ, makeka kwĩanana na w'onthe ũla ũandĩkĩtwe ũndũ witũ.
14Kwondũ wa ũu mũthembi Ilikia, na Aikamu, na Akivoli, na Savani, na Asaia, maenda kwa mwathani Ulita, kĩveti kya Salumu mwana wa Tikiva, mwana wa Aliasi, mũsũvĩi wa ngũa (nake atwĩe Yelusaleme ũtũinĩ wa kelĩ); na maneena nake. 15Na amea, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Mũtavyei mũndũ ũla ũmũtũmie kwakwa, 16Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Sisya, ngaetee vandũ vaa ũthũku, na andũ ala matwĩe vaa, o ndeto syonthe sya ĩvuku yĩla mũsumbĩ wa Yuta ũsomete. 17Nĩkwĩthĩwa nĩmandiĩte, na nĩmatoeesye ngai ingĩ ũvani, nĩ kana manthatye na wĩa w'onthe wa moko moo, kwondũ wa ũu ũthilĩku wakwa ũkakanĩa vandũ vaa, na ndũkavoeka. 18Ĩndĩ mũsumbĩ wa Yuta, ũla ũmũtũmie mũkũlye kwa Yeova, ũũ nĩw'o mwĩmwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Ũndũ wa ndeto ila wĩw'ĩte, 19nĩkwĩthĩwa ngoo yaku ĩnaĩ mbololo, na weenyivya vala ve Yeova, yĩla ũneewie ũla naneenie ĩũlũ wa vandũ vaa, na ĩũlũ wa andũ ala matwĩe vaa, atĩ makatw'ĩka wanangĩko na kĩumo, na nũtembũangĩte ngũa syaku, na kũĩa mbee wakwa; o nakwa nĩnĩkwĩw'ĩte, easya ũu Yeova. 20Kwondũ wa ũu, sisya ngakũmban'ya wĩthĩwe vamwe na aaĩthe maku, na ũkoomban'wa mbũanĩ yaku na mũuo, o na metho maku matikona ũthũku w'onthe ũla ngaete ĩũlũ wa vandũ vaa. Na mamũtũngĩa mũsumbĩ ũvoo.

2 ASUMBĨ 23

Ũtianĩo wa Yosia na moalyũlo make

(2 MAVINDA 34.3–7)

1Na mũsumbĩ atũmana, na mamũmbanĩsya atumĩa onthe ma Yuta na Yelusaleme. 2Na mũsumbĩ ambata nyũmbanĩ ya Yeova, na vamwe nake andũ onthe ma Yuta na onthe ala matwĩe Yelusaleme, na athembi, na

athani, na andũ onthe, anini o na anene: na asoma matũnĩ moo ndeto syonthe sya ĩvuku ya ũtianĩo yĩla yĩnoonekie nyũmbanĩ ya Yeova. 3Na mũsumbĩ aũngama vakuvĩ na kĩtuĩ, na atianĩa ũtianĩo mbee wa Yeova, kana akamũatĩĩaa Yeova, na kũkwataa mĩao yake, na mokũsĩ make, na myamũlo yake, na ngoo yake yonthe, na thayũ wake w'onthe, na kũlũlũmĩlya ndeto sya ũtianĩo ũũ ila iandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩĩ: na andũ onthe maũngamĩa ũtianĩo.

4Na mũsumbĩ amwĩaĩa Ilikia mũthembi mũnene, na athembi ma nguthu ya kelĩ, na asũvĩi ma mwalyonĩ, maumaalye kuma ĩkalũnĩ ya Yeova mĩio yonthe ĩla yaseũvĩw'e Mbaali, na Asela, na nguthu yonthe ya ĩtunĩ; na amĩvĩvĩsya ũtee wa Yelusaleme isesinĩ sya Kitiloni, na akua mũu wayo kũvika Mbethi-eli. 5Na amaveta athembi ma mĩvw'anano, ala maiĩtwe nĩ asumbĩ ma Yuta matoeeasye ũvani kũla kũndũ kũtũlu ndũanĩ sya Yuta, na kũndũ kũla kũthyũlũlũkĩte Yelusaleme ngalĩ syonthe; o na ala matoeeasya Mbaali ũvani, o na syũa, na mwei, na nguthu sya ndata, na nguthu yonthe ya ĩtunĩ. 6Na aumya Asela nyũmbanĩ ya Yeova, ootwaa ũtee wa Yelusaleme, kũvika kalũsĩnĩ ka Kitiloni, na oovĩvĩsya kalũsĩnĩ ka Kitiloni, na ootumbatumba watw'ĩka kĩtoo, na ekya kĩtoo kyaw'o mbũanĩ sya ana ma andũ. 7Na aomboa nyũmba sya aũme ala meekaa naĩ na aũme ala angĩ, ala maĩ nyũmbanĩ ya Yeova, vala aka matumĩaa ngũa sya kũsũnzũlya nyũmbanĩ sya Asela. 8Na aumya athembi onthe ndũanĩ sya Yuta, na avukĩthya kũndu kũtũlu kũla athembi matoeeasya ũvani, kuma Ngeva kũvika Mbeeli-sieva; na aomboa kũla kũndũ kũtũlu kwa mbingĩlo ila syaĩ ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ wa Yosua ngavana wa ndũa, kũla kwaĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aka mbingĩlonĩ ya ndũa. 9Ĩndĩ athembi ma kũla kũndũ kũtũlu matyambataa kĩthembeonĩ kya Yeova kĩla kĩ Yelusaleme, ĩndĩ maĩsĩaa kĩmũtũ kĩte ĩlawa katĩ wa ana-a-asa moo. 10Na avukĩthya Tovethi, vandũ kyandanĩ kya ana ma Inomu, nĩ kana mũndũ o na wĩva ndakavĩtĩlye mwana wake kana mwĩĩtu wake mwakinĩ kwondũ wa Moleki. 11Na aveta mbalasi ila asumbĩ ma Yuta manengete syũa, ũlikĩlonĩ wa nyũmba ya Yeova, vakuvĩ na kasũmba ka mũsũvĩi Nathani-meleki, kala kaĩ ũtee; na avĩvya makasya ma syũa na mwaki. 12Na ithembeo ila syaĩ kĩalanĩ kya kasũmba ke ĩũlũ ka Aasu, ila asumbĩ ma Yuta maseũvĩtye, na ithembeo ila Manase waseũvĩtye nthĩnĩ wa nza syelĩ sya nyũmba ya Yeova, mũsumbĩ aiomboanga, na kwitumbatumba syume vo, na ekya kĩtoo kyasyo kalũsĩnĩ ka Kitiloni. 13Na kũndũ kũtũlu kũla kwaĩ mbee wa Yelusaleme, kũla kwaĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa kĩĩma kya wanangĩko, kũla Solomoni mũsumbĩ wa Isilaeli wakie kwondũ wa Asetolethi ngai ya Asitoni ya ũthatyo, na kwondũ wa Kemosi ngai ya Moavi ya ũthatyo, na kwondũ wa Milikomu ngai ya ana ma Amimoni ya ũthatyo, nĩkw'o mũsumbĩ wathũkisye. 14Na atũlanga ituĩ ilungu, na atema Aselimu yavalũka, na ausũsya kũndũ kwasyo mavĩndĩ ma andũ.

15O na ĩngĩ kĩthembeo kĩla kyaĩ Mbethi-eli, na vandũ vatũlu Yelovoamu mwana wa Nevati waseũvisye, ũla wavĩtĩthisye Isilaeli, o kĩthembeo kyu na vala vandũ vatũlu aiomboanga; na avĩvya vala vandũ vatũlu na avatumbatumba vatw'ĩka kĩtoo, na avĩvya Asela. 16Na yĩla Yosia wethyũũie, esa kwona ngunga vala vathikawa akw'ũ ila syaĩ vu kĩĩmanĩ; na atũmana na aumya mavĩndĩ ngunganĩ isu, na amavĩvĩsya kĩthembeonĩ, na akĩvukĩthya kwĩanana na ndeto ya Yeova ĩla mũndũ wa Ngai watavanisye, ũla watavanisye maũndũ asu. 17Nĩvo ĩndĩ wakũlilye, Ũlilikan'yo ũũ ũla ngwona nĩ mwaũ? Na andũ ma ndũa mamũtavya, Nĩ ngunga ya mũndũ wa Ngai vala vathikawa akw'ũ, ũla waumie Yuta, na atavan'ya maũndũ aa ala weeka kĩthembeonĩ kya Mbethi-eli. 18Na asya, Naekwe; mũndũ ndakathamye mavĩndĩ make. Kwondũ wa ũu maekana na mavĩndĩ make, vamwe na mavĩndĩ ma mwathani ũla waumie Samalia. 19O na nyũmba syonthe sya kũndũ kũtũlu kũla kwaĩ ndũanĩ sya Samalia, kũla asumbĩ ma Isilaeli maseũvĩtye makĩthatya Yeova, Yosia aveta, na asyĩka kwĩanana na meko onthe ala ũneekie ku Mbethi-eli. 20Na ooaĩa athembi onthe ma kũla kũndũ kũtũlu ala maĩ kw'o ithembeonĩ, na avĩvĩsya mavĩndĩ ma andũ ĩũlũ wasyo; na asyoka Yelusaleme.

Vasaka ũkĩlilikanwa

(2 MAVINDA 35.1–19)

21Na mũsumbĩ eeaĩa andũ onthe, akĩmea, Lilikanai vasaka kwondũ wa Yeova Ngai wenyu, o tondũ kũandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩĩ ya ũtianĩo. 22Nĩ w'o, kũtyaalilikanwa vasaka ta ũsu kuma mĩthenya ya asili ala masilanasya Isilaeli, o na mĩthenya yonthe ya asumbĩ ma Isilaeli, o na ya asumbĩ ma Yuta; 23ĩndĩ mwaka wa ĩkũmi na nyanya wa kũsumbĩka kwa Yosia vasaka ũsu walilikanwa kwondũ wa Yeova ku Yelusaleme.

Ũthatu mũnene wa Yeova ĩũlũ wa Yuta

24Na ĩngĩ ala mesene na maveva, na ala mombasya ithitũ, na telavimu, na mĩvw'anano, na mothatyo onthe ala moonekie nthĩ ya Yuta na ku Yelusaleme, Yosia aveta, nĩ kana alũlũmĩlye ndeto sya mĩao ila iandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩla mũthembi Ilikia wonie nyũmbanĩ ya Yeova. 25Na vatyaĩ mũsumbĩ ũngĩ mbee wake wailyĩ take, ũla wamwĩthyũũie Yeova na ngoo yake yonthe, na thayũ wake w'onthe, na vinya wake w'onthe, kwĩanana na mĩao yonthe ya Mose: o na ĩtina wake vatyaaũkĩla ũngĩ wailyĩ take.

26Ĩndĩ vamwe na ũu, Yeova ndaaĩthyũaa atie wai wa ũthilĩku wake mũnene, ũla ũthatu wake wakanĩe Yuta naw'o, nũndũ wa mothatyo onthe ala Manase wamũthatĩtye namo. 27Na Yeova asya, Ngaumya Yuta nao nĩmatwae vala ndatonya kũmona, o tondũ naumisye Isilaeli, na ngekya ndũa ĩno ĩla nĩnyuvĩte, o Yelusaleme, na nyũmba ĩla naneenie ũndũ wayo, Syĩtwa yakwa yĩkeethĩwa vo.

Kĩkw'ũ kya Yosia

(2 MAVINDA 35.20–27)

28Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yosia, na w'onthe ũla wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 29Mĩthenyanĩ yake Valao-neko mũsumbĩ wa Misili ambata kũvika ũsĩnĩ wa Euvalati okite na mũsumbĩ wa Asuli: na mũsumbĩ Yosia aenda okite nake; na Valao-neko amũaĩa ku Mekito, yĩla wamwonie. 30Na athũkũmi make mamũkua na ĩkasya e mũkw'ũ kuma Mekito, na mamũete Yelusaleme, na mamũthika ngunganĩ yake mwene vala vathikawa akw'ũ. Na andũ ma nthĩ ĩsu mamwosa Yeoaasi mwana wa Yosia, na mamwĩtĩkĩsya mauta, na mamũtw'ĩkĩthya mũsumbĩ vandũ va ĩthe wake.

Ũsumbĩko wa Yeoaasi na kumwa ũsumbĩkinĩ kwake

(2 MAVINDA 36.1–4)

31Yeoaasi aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtatũ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myei ĩtatũ Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Amutali mwĩĩtu wa Yelemia wa ku Livina. 32Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, kwĩanana na w'onthe ũla aaĩthe make meekaa. 33Na Valao-neko amwova ku Livila nthĩ ya Amathi, nĩ kana ndakasumbĩke Yelusaleme; na aumĩthya nthĩ koti wa talendi ĩana sya vetha, na talendi ya thaavu. 34Na Valao-neko amũtw'ĩkĩthya Eliakimu mwana wa Yosia mũsumbĩ vandũ va Yosia ĩthe wake, na aalyũla syĩtwa yake etawe Yeoiakimu: ĩndĩ amumya Yeoaasi vo; nake aenda Misili, na akw'ĩa kw'o. 35Na Yeoiakimu amũnengae Valao ũla vetha na thaavu; ĩndĩ amyumĩthya nthĩ koti anengane mbesa kwĩanana na mwĩao wa Valao: vetha na thaavu ũsu amaumĩthasya andũ ma ĩ nthĩ na vinya, kĩla ũmwe kwĩanana na koti wake, amũnenge Valao-neko.

Ũsumbĩko wa Yeoiakimu

(2 MAVINDA 36.5–8)

36Yeoiakimu aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtano yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka ĩkũmi na ũmwe Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Nzevita mwĩĩtu wa Vetaia wa ku Luma. 37Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, kwĩanana na w'onthe ũla aaĩthe make meekaa.

2 ASUMBĨ 24

1Na mĩthenyanĩ yake Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni ambata, na Yeoiakimu atw'ĩka mũthũkũmi wake myaka ĩtatũ: na ĩndĩ eealyũla na amũng'endea. 2Na Yeova atũma nguthu sya Akalitei syũkite nake, na nguthu sya Asilia, na nguthu sya Amoavi, na nguthu sya ana ma Amimoni, na aitũma syũkite na Yuta imyanange, kwĩanana na ndeto ya Yeova, ĩla waneenie na makanyw'a ma athũkũmi make athani. 3Nĩ w'o, kwondũ wa mwĩao wa Yeova ũu nĩwookie ĩũlũ wa Yuta, amaumya amatwae vala ũtatonya kũmona nũndũ wa naĩ sya Manase, kwĩanana na w'onthe ũla wekaa, 4o na ũndũ wa nthakame ite na ĩvĩtyo ila wetĩkisye; nũndũ ausũisye Yelusaleme nthakame ite na ĩvĩtyo: na Yeova ndaaĩtĩkĩla kũekea. 5Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yeoiakimu, na w'onthe ũla wekaa, ti maandĩke ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda ma asumbĩ ma Yuta? 6Na ĩndĩ Yeoiakimu akoma na aaĩthe make; na Yeoiakini mwana wake asumbĩka vandũ vake. 7Na mũsumbĩ wa Misili ndaaũka ĩngĩ kuma nthĩ yake; nũndũ mũsumbĩ wa Mbaviloni nĩwosete, kuma kalũsĩnĩ ka Misili kũvika ũsĩ wa Euvalati, yonthe ĩla yaĩ ya mũsumbĩ wa Misili.

Yeoiakini na anene make maitwawa me atave Mbaviloni

(2 MAVINDA 36.9–10)

8Yeoiakini aĩ wa myaka ĩkũmi na nyanya yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka Yelusaleme myei ĩtatũ: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Neusita mwĩĩtu wa Elinathani wa ku Yelusaleme. 9Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, kwĩanana na w'onthe ũla ĩthe wake wekaa.

10Ĩvinda yĩu athũkũmi ma Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni mambata Yelusaleme, na ndũa yathyũlũlũkwa ĩtw'ĩkanĩw'e. 11Na Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni ooka ndũanĩ ĩsu, yĩla athũkũmi make mamĩtw'ĩkanĩasya; 12na Yeoiakini mũsumbĩ wa Yuta amumaalĩla mũsumbĩ wa Mbaviloni, we, na inyia wake, na athũkũmi make, na anene make me mbee ũsumbĩnĩ, na anene ma kwake: na mũsumbĩ wa Mbaviloni amwosa mwaka wa nyanya wa kũsumbĩka kwake. 13Na akua aumya vo mothwii maie onthe ma nyũmba ya Yeova, na mothwii maie ma nyũmba ya mũsumbĩ, na atilanga mĩio yonthe ya thaavu ilungu, ĩla Solomoni mũsumbĩ wa Isilaeli waseũvĩtye ĩkalũnĩ ya Yeova, o tondũ Yeova waneenie. 14Na atwaa ma Yelusaleme onthe, na anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ, na ngũmbaũ nene syonthe, o ala atave ngili ĩkũmi, na ndũĩka syonthe na atwii; vatĩ ũmwe waatiwa, ate o ala ngya ki ma andũ ma ĩ nthĩ. 15Na amũtwaa Yeoiakini Mbaviloni; na inyia wa mũsumbĩ, na iveti sya mũsumbĩ, na anene ma kwake, na andũ ala me ndaĩa ma nthĩ, amatwaa me atave kuma Yelusaleme kũvika Mbaviloni. 16Na andũ onthe me ũtonyi, o ngili mũonza, na ngili ya ndũĩka na atwii, onthe me vinya na mesĩ kaũ, asu nao mũsumbĩ wa Mbaviloni amatwaa Mbaviloni me atave. 17Na mũsumbĩ wa Mbaviloni amũtw'ĩkĩthya Matania, mwana-a-ĩthe wa ĩthe wa Yeoiakini, mũsumbĩ vandũ vake, na aalyũla syĩtwa yake etawe Nzetekia.

Ũsumbĩko wa Nzetekia

(2 MAVINDA 36.11–16;YELEMAI 52.1–3)

18Nzetekia aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ũmwe yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka ĩkũmi na ũmwe ku Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Amutali mwĩĩtu wa Yelemia wa ku Livina. 19Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, kwĩanana na w'onthe ũla Yeoiakimu wekaa. 20Nũndũ kwondũ wa ũthatu wa Yeova ũndũ ũsu nĩweekĩkie Yelusaleme na Yuta, kũvika yĩla wamekisye maume mbee wake.

Kũkĩlw'a vinya kwa Yelusaleme

(YELEMAI 39.1–7;52.3–11)

Na Nzetekia amũng'endea mũsumbĩ wa Mbaviloni.

2 ASUMBĨ 25

1Na kweethĩwa mwaka wa kenda wa kũsumbĩka kwake, mwei wa ĩkũmi, mũthenya wa ĩkũmi wa mwei, Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni ooka Yelusaleme, we na ita syake syonthe, na mamba maeema mamĩtaũĩĩe; na mamyakĩa ngome kũmĩthyũlũlũka ngalĩ syonthe. 2Na ĩndĩ ndũa yatw'ĩkanĩw'a kũvika mwaka wa ĩkũmi na ũmwe wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Nzetekia. 3Mũthenya wa kenda wa mwei wa kana yũa yaĩ ĩnene ndũanĩ, kũvika kũtyaĩ lĩu kwondũ wa andũ ma ĩ nthĩ. 4Nĩvo ĩndĩ vandũ vavũthũiwe ndũanĩ, na andũ onthe ma kaũ makĩa ũtukũ na nzĩa ya mbingĩlo ĩla yaĩ katĩ wa maũvai elĩ, ĩla yaĩ vakuvĩ na mũũnda wa mũsumbĩ (na ĩndĩ Akalitei maĩ manathyũlũlũka ndũa ngalĩ syonthe); na mũsumbĩ aenda na nzĩa ya Alava. 5Ĩndĩ ita sya Akalitei syamũatĩĩa mũsumbĩ, na syamũkwatĩa ndiĩnĩ sya Yeliko; na ita syake syonthe syanyaĩĩkwa kuma vala ũĩ. 6Nĩvo ĩndĩ makwatie mũsumbĩ, na mamũtwaa vala ve mũsumbĩ wa Mbaviloni ku Livila; na mamũtw'ĩa sila. 7Na mooaa ana ma Nzetekia ene na metho make, na mamũvũthũanga Nzetekia metho, na mamwĩkĩa mbĩngũ, na mamũtwaa Mbaviloni.

Kũtavwa kwa Yuta

(2 MAVINDA 36.17–21;YELEMAI 39.8–10;52.12–30)

8Na ĩndĩ mwei wa katano, mũthenya wa mũonza wa mwei, ũla waĩ mwaka wa ĩkũmi na kenda wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Nevukatilesa, mũsumbĩ wa Mbaviloni, nĩvo Nevusalatani, kavuteni wa nguthu ya asũvĩi, mũthũkũmi wa mũsumbĩ wa Mbaviloni, wokie Yelusaleme. 9Nake avĩvya nyũmba ya Yeova, na nyũmba ya mũsumbĩ; na nyũmba syonthe sya Yelusaleme, o kĩla nyũmba nene, avĩvya na mwaki. 10Na ita syonthe sya Akalitei, ila syaĩ na kavuteni wa asũvĩi, syaomboanga maũvai onthe ma Yelusaleme ngalĩ syonthe. 11Na ũtialo wa andũ ala matialilwe ndũanĩ, na ala meetilile, o asu ala meetilile maende kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni, na ũtialo wa andũ asu aingĩ, Nevusalatani kavuteni wa asũvĩi amatwaa me atave. 12Ĩndĩ kavuteni wa asũvĩi atia amwe ala ngya ki ma ĩ nthĩ methĩwe asũvĩi ma mĩsavivũ na aĩmi.

13Na ituĩ sya ũthuku ila syaĩ nyũmbanĩ ya Yeova, na ala matina na ũla ũkanga wa ũthuku ila syaĩ nyũmbanĩ ya Yeova, Akalitei maitilanga ilungu, na matwaa ũthuku wasyo Mbaviloni. 14Na matwaa mbisũ, na mĩko, na mĩkasi, na syĩko, na mĩio yonthe ya ũthuku ĩla mathũkũmaa nayo. 15Na tũvũngũlyũ twa ũkua makaa, na masaani manene, kĩla kyaĩ kya thaavu, thaavunĩ, na kĩla kyaĩ kya vetha, vethanĩ, kavuteni wa asũvĩi atwaa. 16Ituĩ ilĩ, na ũkanga ũsu ũmwe, na ala matina, ila Solomoni waseũvĩtye kwondũ wa nyũmba ya Yeova, ũthuku wa mĩio ĩsu yonthe ndwaĩ ũthimĩka. 17Ũtũlu wa kĩtuĩ kĩmwe waĩ mĩkono ĩkũmi na nyanya, na ngovia ya ũthuku yaĩ ĩũlũ wakyo; na ũtũlu wa ngovia waĩ mĩkono ĩtatũ, yĩ na seng'eng'e na makũngũmanga kũthyũlũlũka ngovianĩ, syonthe sya ũthuku: na kĩtuĩ kya kelĩ kyaĩ na syĩndũ syailyĩ o isu kĩ na seng'eng'e.

18Na ũla kavuteni wa asũvĩi oosa mũthembi mũnene Selaia, na Nzevania mũthembi wa kelĩ, na ala asũvĩi atatũ ma mwalyonĩ: 19na ndũanĩ oosa mũnene ũla waiĩtwe ĩũlũ wa andũ ma kaũ; na andũ atano ma ala monaa ũthyũ wa mũsumbĩ, ala meethĩiwe ndũanĩ; na mũandĩki, o kavuteni wa nguthu, ũla wombanasya andũ ma ĩ nthĩ; na andũ mĩongo thanthatũ ma andũ ma nthĩ ĩsu, ala meethĩiwe ndũanĩ. 20Na Nevusalatani kavuteni wa asũvĩi amosa, na amatwaa kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni ku Livila. 21Na mũsumbĩ wa Mbaviloni amakũna, na amoaĩa ku Livila, nthĩ ya Amathi. Ũu nĩw'o Yuta matwaiwe me atave kumwa nthĩ yoo.

Andũ matiele maikĩĩa Misili

22Na ũndũ wa andũ ala matialile nthĩ ya Yuta, ala Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni wamatiie, amũtw'ĩkĩthya Ngetalia mwana wa Aikamu, mwana wa Savani, ngavana woo. 23Na ĩndĩ yĩla makavuteni onthe ma ita, mo na andũ moo, meewie kana mũsumbĩ wa Mbaviloni nũmũtw'ĩkĩthĩtye Ngetalia ngavana, mooka kwa Ngetalia ku Misiva, o Isumaeli mwana wa Nethania, na Yoanani mwana wa Kalea, na Selaia mwana wa Tanumethi Mũnetovathi, na Yaasania mwana wa Mũmaaka, mo na andũ moo. 24Na Ngetalia ameavĩa mo na andũ moo, na amea, Mũtikakĩe nũndũ wa athũkũmi ma Akalitei: ĩkalai nthĩ ĩno, mũthũkũme mũsumbĩ wa Mbaviloni na kũkeethĩwa kũseo kwenyu. 25Ĩndĩ kweethĩwa mwei wa mũonza, Isumaeli mwana wa Nethania, mwana wa Elisama wa ũsyao wa kĩũsumbĩ, ooka, na andũ ĩkũmi vamwe nake, na amũkũna Ngetalia, na akw'a, o na Ayuti na Akalitei ala maĩ vamwe nake ku Misiva. 26Na andũ onthe anini o na anene, na makavuteni ma ita, mookĩla, na maenda Misili; nũndũ maĩ na w'ĩa ũndũ wa Akalitei.

Yeoiakini aithaw'a na aitaĩwa Mbaviloni

(YELEMAI 52.31–34)

27Na kweethĩwa mwaka wa mĩongo ĩtatũ na mũonza wa kũtavwa kwa Yeoĩakini mũsumbĩ wa Yuta, mwei wa ĩkũmi na ĩlĩ, mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na mũonza wa mwei, Evili-melotaki mũsumbĩ wa Mbaviloni, mwaka ũla wambĩlĩlye kũsumbĩka, ookĩlya mũtwe wa Yeoiakini mũsumbĩ wa Yuta aume kolokolonĩ; 28na aneena nake nesa, na aia kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ ĩũlũ wa ivĩla sya ũsumbĩ sya asumbĩ ala maĩ nake Mbaviloni, 29na akũan'ya ngũa syake sya kolokolonĩ. Na Yeoiakini aĩsaa lĩu e nake mavinda onthe mĩthenya yonthe ya thayũ wake: 30na ũndũ wa lĩu wake, kwaĩ lĩu wa mavinda onthe wanengawe nĩ mũsumbĩ, kĩla mũthenya lĩu, mĩthenya yonthe ya thayũ wake.

1 MAVINDA

1 MAVINDA 1

Mosyaanĩo ma Atamu

(MWAMBĨLĨLYO 5.1–32)

1Atamu, na Sethi, na Enosi, 2na Kenani, na Maalaleli, na Yaleti, 3na Enoko, na Methusela, na Lameki, 4na Noa, na Semu, na Amu, na Yavethi.

Mosyaanĩo ma ana ma Noa

(MWAMBĨLĨLYO 10.1–32)

5Ana ma Yavethi: Ngomeli, na Makoki, na Matai, na Yavani, na Tuvali, na Meseki, na Tilasi. 6Na ana ma Ngomeli: Asikenasi, na Livathi, na Tokalima. 7Na ana ma Yavani: Elisaa, na Talisisi, na Kitimu, na Alotani.
8Ana ma Amu: Kusi, na Misili, na Vutu, na Kanaani. 9Na ana ma Kusi: Seva, na Avila, na Savita, na Laama, na Saviteka. Na ana ma Laama: Sieva, na Ndetani. 10Na Kusi asyaa Nimiloti; nake ambĩlĩlya kwĩthĩwa ũmwe wĩ vinya mũno kũũ nthĩ. 11Na Misili asyaa Aluti, na Aanami, na Aleavi, na Anavitui, 12na Avathilusi, na Akasilui (Avilisiti nĩmaumie kwa asu), na Akavitoli. 13Na Kanaani asyaa Sitoni ĩkithathi yake, na Ethi, 14na Mũyevusi, na Mũamoli, na Mũngilikasi, 15na Mũivi, na Mũaliki, na Mũsini, 16na Mũalivati, na Mũnzemali, na Mũamathi.
17Ana ma Semu: Elamu, na Asuli, na Alivakasati, na Luti, na Alamu, na Usi, na Uli, na Ngetheli, na Meseki. 18Na Alivakasati asyaa Siela, na Siela asyaa Eveli. 19Na Eveli asyaa ana elĩ: syĩtwa ya ũmwe eetawa Veleki; nũndũ nthĩ yaaaniw'e matukũnĩ make; na syĩtwa ya mwana-a-inyia eetawa Yokitani. 20Na Yokitani asyaa Alimotati, na Selevu, na Asalimavethi, na Yela, 21na Aatolamu, na Usali, na Ndikila, 22na Evali, na Avimaeli, na Sieva, 23na Ovilu, na Avila, na Yovavu. Asu onthe maĩ ana ma Yokitani.

Mosyaanĩo ma Semu

(MWAMBĨLĨLYO 11.10–26)

24Semu, na Alivakasati, na Siela, 25na Eveli, na Veleki, na Leu, 26na Seluki, na Naoli, na Tela, 27na Avalamu (nĩwe Avalaamu).

Mosyaanĩo ma Isumaeli na Ketula

(MWAMBĨLĨLYO 25.1–6,12–18)

28Ana ma Avalaamu: Isaka, na Isumaeli. 29Aa nĩmo mosyaanĩo moo: ĩkithathi ya Isumaeli nĩ Nevaiothi; na ĩndĩ ĩtina Ketali, na Ativeeli, na Mivisamu, 30na Misima, na Nduma, na Masa, na Aatati, na Tema, 31na Yetuli, na Navisi, na Ketema. Asu nĩo ana ma Isumaeli.
32Na ana ma Ketula, mũka ngombo wa Avalaamu: asyaa Ngimilani, na Yokisani, na Metani, na Mitiani, na Isivaki, na Suua. Na ana ma Yokisani: Sieva, na Ndetani. 33Na ana ma Mitiani: Evaa, na Evieli, na Anoki, na Avita, na Elitaa. Asu onthe nĩ ana ma Ketula.

Mosyaanĩo ma Esau

(MWAMBĨLĨLYO 36.1–43)

34Na Avalaamu asyaa Isaka. Ana ma Isaka: Esau, na Isilaeli.
35Ana ma Esau: Elivasi, na Leueli, na Yeusu, na Yalamu, na Kola. 36Ana ma Elivasi: Temani, na Omali, na Nzevo, na Ngatamu, na Kenasi, na Timina, na Amaleki. 37Ana ma Leueli: Naathi, na Nzela, na Samama, na Misa.
38Ana ma Seili: Lotani, na Sovali, na Nziveoni, na Anaa, na Ndisoni, na Eseli, na Ndisani. 39Na ana ma Lotani: Oli, na Omamu; na Timina aĩ mwĩĩtu-a-inyia wa Lotani. 40Ana ma Sovali: Aliani, na Manaathi, na Evali, na Sevo, na Onamu. Na ana ma Nziveoni: Aia, na Anaa. 41Ana ma Anaa: Ndisoni. Na ana ma Ndisoni: Amilani, na Esivani, na Ithilani, na Kelani. 42Ana ma Eseli: Mbiliani, na Nzaavani, na Yaakani. Ana ma Ndisani: Usi, na Alani.
43Na aa nĩo asumbĩ ala masumbĩkie nthĩ ya Etomu, mbee wa kũtanasumbĩka mũsumbĩ o na wĩva ĩũlũ wa ana ma Isilaeli: Mbela mwana wa Mbeoli; na syĩtwa ya ndũa yake yeetawa Ndiniava. 44Na Mbela nĩwakwie, na Yovavu mwana wa Nzela wa Mbosila asumbĩka vandũ vake. 45Na Yovavu akw'a, na Usamu wa nthĩ ya Atemani asumbĩka vandũ vake. 46Na Usamu akw'a, na Aatati mwana wa Mbetati, ũla wakũnie Mitiani kĩsesinĩ kya Moavi, asumbĩka vandũ vake; na syĩtwa ya ndũa yake yeetawa Avithi. 47Na Aatati akw'a, na Samala wa Maseleka asumbĩka vandũ vake. 48Na Samala akw'a, na Sauli wa ku Leovothi vakuvĩ na ũla Ũsĩ asumbĩka vandũ vake. 49Na Sauli akw'a, na Mbaali-aanani mwana wa Akivoli asumbĩka vandũ vake. 50Na Mbaali-aanani akw'a, na Aatati asumbĩka vandũ vake; na syĩtwa ya ndũa yake yeetawa Vau: na syĩtwa ya mũka eetawa Meetaveli, mwĩĩtu wa Matileti, mwĩĩtu wa Me-nzaavu. 51Na Aatati akw'a.
Na anene ma Etomu maĩ aa: mũnene Timina, na mũnene Alia, na mũnene Yethethi, 52na mũnene Oolivama, na mũnene Ela, na mũnene Vinoni, 53na mũnene Kenasi, na mũnene Temani, na mũnene Mivisali, 54na mũnene Makitieli, na mũnene Ilami. Asu nĩo anene ma Etomu.

1 MAVINDA 2

Ana ma Isilaeli

(MWAMBĨLĨLYO 35.22–26)

1Aa nĩo ana ma Isilaeli: Leuveni, na Simeoni, na Livai na Yuta, na Isakali, na Nzevuluni, 2na Ndani, na Yosevu, na Mbenyamini, na Navitali, na Ngati, na Aseli.

Mosyaanĩo ma Yuta
3Ana ma Yuta: Eeli, na Onani, na Siela; asu atatũ asyaĩwa nĩ mũka wake mwĩĩtu wa Suua Mũkanaani. Na Eeli, ĩkithathi ya Yuta, Yeova oonaa nĩ mwathe; na amũaa. 4Na Tamali mũka-a-mwana amũsyaĩa Velesĩ na Nzela. Ana onthe ma Yuta nĩ atano.
5Ana ma Velesi: Esiloni, na Amuli. 6Na ana ma Nzela: Nzimili, na Ethani, na Emani, na Kalikoli, na Ndalita; onthe nĩ atano. 7Na ana ma Kalimi: Akani, mũthĩn'ya wa Isilaeli, ũla wavĩtisye kwondũ wa kwosa kĩndũ kĩla kĩvathe. 8Na ana ma Ethani: Asalia.
9Ana ma Esiloni, ala wasyaie: Yelameeli, na Lamu, na Keluvai. 10Na Lamu asyaa Aminatavu, na Aminatavu asyaa Nasoni, mũnene wa ana ma Yuta; 11na Nasoni asyaa Salima, na Salima asyaa Mboasi, 12na Mboasi asyaa Oveti, na Oveti asyaa Yese; 13na Yese asyaa Eliavu ĩkithathi yake, na wa kelĩ Avinatavu, na wa katatũ Simea, 14na wa kana Nethaneli, na wa katano Latai, 15na wa thanthatũ Osemu, na wa mũonza Ndaviti; 16na eĩtu-a-inyia nĩ Nzeluia na Avikaili. Na ana ma Nzeluia: Avisai, na Yoavu, na Asaeli, asu atatũ. 17Na Avikaili asyaa Amasa; na ĩthe wa Amasa nĩ Yetheli Mũisumaeli.
18Na Kalevu mwana wa Esiloni asyaĩwa syana nĩ Asuva mũka wake, na Yeliothi; na aa nĩ ana make: Yeselu, na Sovavu, na Alitoni. 19Na Asuva akw'a, na Kalevu atwaa Evilathi, ũla wamũsyaĩe Uulu. 20Na Uulu asyaa Ulĩ, na Ulĩ asyaa Mbesaleli.
21Na ĩtina wa ũu Esiloni alika kwa mwĩĩtu wa Makili ĩthe wa Ngileati, na Esiloni aĩ myaka mĩongo thanthatũ yĩla wamũtwaie; nake amũsyaĩa Sekuvu. 22Na Sekuvu asyaa Yaili, ũla waĩ na ndũa mĩongo ĩlĩ na itatũ nthĩ ya Ngileati. 23Na Ngesuli na Alamu mamavena tũtũla twa Yaili, vamwe na ndũa ya Kenathi, na mĩsyĩ yayo, o ndũa mĩongo thanthatũ. Asu onthe nĩ ana ma Makili ĩthe wa Ngileati. 24Na ĩtina wa kũkw'a Esiloni ku Kalevu-evilatha, Aviya kĩveti kya Esiloni kyamũsyaĩa Asuli ĩthe wa Tekoa.
25Na ana ma Yelameeli ĩkithathi ya Esiloni nĩ Lamu ĩkithathi yake, na Mbuna, na Oleni, na Osemu, na Aiya. 26Na Yelameeli aĩ na kĩveti kĩngĩ, kĩla kyeetawa syĩtwa yakyo Atala: nĩkyo inyia wa Onamu. 27Na ana ma Lamu ĩkithathi ya Yelameeli nĩ Maasi, na Yamini, na Ekeli. 28Na ana ma Onamu nĩ Samai, na Yata. Na ana ma Samai: Natavu, na Avisuli. 29Na syĩtwa ya mũka wa Avisuli eetawa Aviaili; nake amũsyaĩa Avani, na Moliti. 30Na ana ma Natavu: Seleti, na Avaimu; ĩndĩ Seleti akw'a ate mwana. 31Na ana ma Avaimu: Isi. Na ana ma Isi: Sesani. Na ana ma Sesani: Alai. 32Na ana ma Yata mwana-a-inyia wa Samai: Yetheli na Yonathani; na Yetheli akw'a ate mwana. 33Na ana ma Yonathani: Velethi na Nzasa. Asu nĩ ana ma Yelameeli.
34Na Sesani ndaĩ na ana aũme, ate o eĩtu. Na Sesani aĩ na mũthũkũmi, Mũmisili, syĩtwa yake eetawa Yalia. 35Na Sesani anenga mũthũkũmi wake Yalia mwĩĩtu wake ethĩwe mũka wake; nake amũsyaĩa Atai. 36Na Atai asyaa Nathani, na Nathani asyaa Nzavati, 37na Nzavati asyaa Evilali, na Evilali asyaa Oveti, 38na Oveti asyaa Yeu, na Yeu asyaa Asalia, 39na Asalia asyaa Elesu, na Elesu asyaa Eleasa, 40na Eleasa asyaa Sisamai, na Sisamai asyaa Salumu, 41na Salumu asyaa Yekamia, na Yekamia asyaa Elisama.
42Na ana ma Kalevu mwana-a-inyia wa Yelameeli nĩ Mesa ĩkithathi yake, ũla waĩ ĩthe wa Nzivu; na ana ma Malesa ĩthe wa Eviloni. 43Na ana ma Eviloni: Kola, na Tavua, na Lekemu, na Sema. 44Na Sema asyaa Laamu, ĩthe wa Yolikeamu; na Lekemu asyaa Samai. 45Na mwana wa Samai nĩ Maoni; na Maoni nĩ ĩthe wa Mbethi-suli. 46Na Evaa, mũka ngombo wa Kalevu, asyaa Aalani, na Mosa, na Ngasesi; na Aalani asyaa Ngasesi. 47Na ana ma Yatai: Lekemi, na Yothamu, na Ngesani, na Veleti, na Evaa, na Saavu. 48Maaka, mũka ngombo wa Kalevu, asyaa Sevelu na Tiliana. 49O na asyaa Saavu ĩthe wa Matimana, na Sieva ĩthe wa Makivena, na ĩthe wa Ngivea; na mwĩĩtu wa Kalevu nĩ Akisa.
50Aa nĩ ana ma Kalevu, mwana wa Uulu, ĩkithathi ya Evilatha: Sovali ĩthe wa Kiliathi-yealimu, 51na Salima ĩthe wa Mbethi-leemu, na Alevu ĩthe wa Mbethingateli. 52Na Sovali ĩthe wa Kiliathi-yealimu aĩ na ana: Aloe, nyunzu ya Amenuothi. 53Na mĩvĩa ya Kiliathi-yealimu: Aithili, na Avuthi, na Asumathi, na Amisilai; kwoo nĩkwaumie Anzolathi na Aesitaoli. 54Ana ma Salima: Mbethi-leemu, na Anetovathi, na Atilothimbethi-yoavu, na nyunzu ya Amenuothi, nao nĩ Anzoli. 55Na mĩvĩa ya aandĩki ala matwĩe Yavesu: Atilathi, na Asimeathi, na Asukathi. Asu nĩo Akeni ala maumie kwa Amathi, ĩthe wa nyũmba ya Lekavi.

1 MAVINDA 3
Mosyaanĩo ma Ndaviti
(2 SAMUELI 3.2–5;5.13–16;1 MAVINDA 14.3–7)
1Na ĩndĩ aa nĩ ana ma Ndaviti ala wasyaĩe ku Eviloni: ĩkithathi yake nĩ Aminoni, ũla wasyaiwe nĩ Ainoamu Mũyesileeli; wa kelĩ nĩ Ndanieli ũla wasyaiwe nĩ Avikaili Mũkalimeli; 2wa katatũ nĩ Avisalomu mwana wa Maaka mwĩĩtu wa Talimai mũsumbĩ wa Ngesuli; wa kana nĩ Atoniya mwana wa Akithi; 3wa katano nĩ Sevatia ũla wasyaiwe nĩ Avitali; wa thanthatũ nĩ Ithileamu ũla wasyaiwe nĩ Ekila mũka wake: 4asu thanthatũ nĩo masyaĩwe ku Eviloni; na asumbĩka kw'o myaka mũonza na myei thanthatũ. Na asumbĩka Yelusaleme myaka mĩongo ĩtatũ na ĩtatũ; 5na aa nĩo masyaĩwe ku Yelusaleme: Simea, na Sovavu, na Nathani, na Solomoni, ana, masyaiwe nĩ Mbathi-suua mwĩĩtu wa Amieli; 6na Iviali, na Elisama, na Eliveleti, 7na Noka, na Neveki, na Yavia, 8na Elisama, na Eliata, na Eliveleti, kenda. 9Asu onthe nĩ ana ma Ndaviti, eka ana ma aka ngombo; na Tamali nĩ mwĩĩtu-a-inyia woo.
Mosyaanĩo ma Solomoni
10Na mwana wa Solomoni nĩ Leovoamu, na Aviya mwana wake, na Asa mwana wake, na Yeosavati mwana wake, 11na Yolamu mwana wake, na Aasia mwana wake, na Yoasi mwana wake, 12na Amasia

mwana wake, na Asalia mwana wake, na Yothamu mwana wake, 13na Aasu mwana wake, na Esekia mwana wake, na Manase mwana wake, 14na Amoni mwana wake, na Yosia mwana wake. 15Na ana ma Yosia: ĩkithathi Yoanani, wa kelĩ Yeoiakimu, wa katatũ Nzetekia, wa kana Salumu. 16Na ana ma Yeoiakimu: Yekonia mwana wake, na Nzetekia mwana wake. 17Na ana ma Yekonia, ũla watwaiwe e mũtave: Sealitieli mwana wake, 18na Malikilamu, na Vetaia, na Senasali, na Yekamia, na Osama, na Netavia. 19Na ana ma Vetaia: Nzeluvaveli, na Simei. Na ana ma Nzeluvaveli: Mesulamu, na Aanania; na Selomithi nĩ mwĩĩtu-a-ĩnyia woo; 20na Asuva, na Oeli, na Mbelekia, na Asatia, na Yusavu-eseti, atano. 21Na ana ma Aanania: Velatia, na Yesaia; ana ma Levaia, ana ma Alinani, ana ma Ovatia, ana ma Sekania. 22Na ana ma Sekania: Semaia. Na ana ma Semaia: Atusi, na Ikali, na Mbalia, na Nealia, na Savati, thanthatũ. 23Na ana ma Nealia: Elioenai, na Esekia, na Asilikamu, atatũ. 24Na ana ma Elioenai: Otavia, na Eliasivu, na Velaia, na Akuvu, na Yoanani, na Ndelaia, na Anani, mũonza.

1 MAVINDA 4

Mosyaanĩo ma Yuta

1Ana ma Yuta: Velesi, na Esiloni, na Kalimi, na Uulu, na Sovali. 2Na Leaia mwana wa Sovali asyaa Yaathi; na Yaathi asyaa Aumai, na Laati. Ĩsu nĩyo mĩvĩa ya Anzolathi. 3Na aa nĩ ana ma ĩthe wa Etamu: Yesileeli, na Isima, na Itivasi; na syĩtwa ya mwĩĩtu-a-inyia woo eetawa Aselelivoni; 4na Venueli ĩthe wa Ngetoli, na Eseli ĩthe wa Uusa. Asu nĩo ana ma Uulu, ĩkithathi ya Evilatha, ĩthe wa Mbethi-leemu. 5Na Asuli ĩthe wa Tekoa aĩ na iveti ilĩ, Eela na Naala. 6Na Naala amũsyaĩa Ausamu, na Eevieli, na Temeni, na Aasitali. Asu nĩ ana ma Naala. 7Na ana ma Eela nĩ Nzelethi, na Isali, na Ethinani. 8Na Akosi asyaa Anuvu, na Nzoveva, na mĩvĩa ya Aalieli mwana wa Alumu. 9Na Yavesu aĩ na ndaĩa kwĩ ana-a-ĩthe make: na inyia wake amwĩta syĩtwa yake Yavesu, akyasya, Nĩkwĩthĩwa nĩnamũsyaie na thĩna. 10Na Yavesu eekaĩla Ngai wa Isilaeli, akyasya, A! Ethĩwa ũkangathima w'o, na kwongela mũvaka wakwa, na kw'oko kwaku kũkeethĩwa nakwa, na kũnzũvĩa kwa ũthũku, ndikethĩwe na woo! Na Ngai amũnenga ũndũ wamũkũlilye. 11Na Keluvu mwana-a-inyia wa Suua asyaa Meili, ũla waĩ ĩthe wa Esitoni. 12Na Esitoni asyaa Mbethi-lava, na Vasea, na Teina ĩthe wa Ili-naasi. Asu nĩo ana ma Lekia. 13Na ana ma Kenasi: Othinieli, na Selaia. Na ana ma Othinieli: Athathi. 14Na Meonothai asyaa Ovala: na Selaia asyaa Yoavu ĩthe wa Ngeaalasi; nũndũ asu maĩ ndũĩka. 15Na ana ma Kalevu mwana wa Yevune: Ilu, na Ela, na Naami; na ana ma Ela; na Kenasi. 16Na ana ma Yealeleli: Nzivu, na Siva, na Tilia, na Asaleli. 17Na ana ma Esala: Yetheli, na Meleti, na Evieli, na Yaloni; nake asyaa Miliamu, na Samai, na Isiva ĩthe wa Esitemoa. 18Na mũka wake Mũyuti asyaa Yaleti ĩthe wa Ngetoli, na Eeveli ĩthe wa Soko, na Yekuthieli, ĩthe wa Nzanoa. Na asu angĩ nĩo ana ma Mbithia mwĩĩtu wa Valao, ũla watwaiwe nĩ Meleti. 19Na ana ma mũka wa Otia, mwĩĩtu-a-inyia wa Naamu, nĩ ĩthe wa Keila Mũngalimi, na Esitemoa Mũmaaka. 20Na ana ma Simonu: Aminoni, na Lina, na Mbeni-anani, na Tiloni. Na ana ma Isi: Nzoethi, na Mbeni-nzoethi. 21Ana ma Siela mwana wa Yuta: Eeli ĩthe wa Leka, na Laata ĩthe wa Malesa, o na mĩvĩa ya nyũmba ya ala matumaa katane nzeo, ma nyũmba ya Asivea; 22na Yokimu, na andũ ma Koseva, na Yoasi, na Salavu, ala masumbĩkie nthĩ ya Moavi, na Yasuvi-leemu. Na maandĩko aa nĩ ma tene tene. 23Asu maĩ ombi ma mbisũ, ala matwĩe Netaimu na Ngetela: nĩvo mekalaa vamwe na mũsumbĩ kwondũ wa wĩa wake.

Mosyaanĩo ma Simeoni

24Ana ma Simeoni: Nemueli, na Yamini, na Yalivu, na Nzela, na Sauli; 25na Salumu mwana wake, na Mivisamu mwana wake, na Misima mwana wake. 26Na ana ma Misima: Amueli mwana wake, na Nzakuli mwana wake, na Simei mwana wake. 27Na Simei aĩ na ana ĩkũmi na thanthatũ na eĩtu thanthatũ; ĩndĩ ana-a-ĩthe make matyaĩ na ana aingĩ o na mũvĩa woo w'onthe ndwaaingĩva ta ana ma Yuta. 28Na nĩmekalaa Mbeeli-sieva, na Molata, na Asali-suali, 29na Mbila, na Esemu, na Tolati, 30na Mbethueli, na Olima, na Nzikilaki, 31na Mbethi-malikavothi, na Asali-susimu, na Mbethi-mbili, na Saalaimu. Isu syaĩ ndũa syoo kũvika yĩla Ndaviti wasumbĩkie. 32Na mĩsyĩ yoo yaĩ Etamu, na Aini, na Limoni, na Tokeni, na Asani, ndũa itano; 33na misyĩ yoo yonthe ĩla yathyũlũlũkĩte ndũa isu, kũvika Mbaali. Asu maĩ motũo moo, na maĩ na ũandĩko wa mosyaanĩo moo. 34Na Mesovavu, na Yamileki, na Yosa, na Amasia, 35na Yoeli, na Yeu mwana wa Yosivia, mwana wa Selaia, mwana wa Asielu, 36na Elioenai, na Yaakova, na Yesoaia, na Asaia, na Atieli, na Yesimieli, na Mbenaia, 37na Nzisa mwana wa Sivi, mwana wa Aloni, mwana wa Yetaia, mwana wa Simili, mwana wa Semaia— 38asu ala mawetetwe na masyĩtwa maĩ anene mĩvĩanĩ yoo: na nyũmba sya aaĩthe moo syongeleka mũno. 39Na maenda ũlikĩlonĩ wa Ngetoli, o kũvika ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya kyanda, mamanthe kĩsesi kya ndĩthya syoo sya mbũi na malondu. 40Na moona kĩsesi kĩnou na kĩseo, na nthĩ yaĩ mbaamu, na ĩkilĩtye, na yaĩ na mũuo; nũndũ ala matwĩe vu tene maĩ ma Amu. 41Na asu aandĩke na masyĩtwa mooka mĩthenya ya Esekia mũsumbĩ wa Yuta, na makũna maeema moo, na Ameuni ala moonekie kw'o, na mamamina vyũ kũvika ũmũnthĩ, na mekala vandũ voo; nĩkwĩthĩwa kwaĩ kĩsesi kw'o ũndũ wa ndĩthya syoo sya mbũi na malondu. 42Na amwe moo, o ma ana ma Simeoni, andũ maana atano, mathi kĩĩmanĩ kya Seili, me na makavuteni moo Velatia, na Nealia, na Levaia, na Usieli, ana ma Isi. 43Na makũna ũtialo wa Aamaleki ala mavonokie, na mekalĩte kw'o kũvika ũmũnthĩ.

1 MAVINDA 5

Mosyaanĩo ma Leuveni

1Na ana ma Leuveni ĩkithathi ya Isilaeli (nũndũ aĩ ĩkithathi; ĩndĩ, nĩkwĩthĩwa nĩwathũkisye ũkomo wa ĩthe wake, ũkithathi wake wanengiwe ana ma Yosevu mwana wa Isilaeli; na ũsyaanĩo ti wa kũtalwa kũatĩĩa ũkithathi. 2Nũndũ Yuta nĩwakĩlilye ana-a-ĩthe vinya, na ũla mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ aumie kwake; ĩndĩ ũkithathi waĩ wa Yosevu), 3ana ma Leuveni ĩkithathi ya Isilaeli: Anoki, na Valu, na Esiloni, na Kalimi. 4Ana ma Yoeli: Semaia mwana wake, na Ngoki mwana wake, na Simei mwana wake, 5na Mika mwana wake, na Leaia mwana wake, na Mbaali mwana wake, 6na Mbeela mwana wake, ũla Tilikathivilineseli mũsumbi wa Asuli wamũtwaie e mũtave: nake aĩ mũnene wa Aleuveni. 7Na ana-a-ĩthe make kũatĩĩa mĩvĩa yoo, yĩla mosyaanĩo ma nzyawa syoo matalilwe: mũnene aĩ Yeieli Nzekalia, 8na Mbela mwana wa Asasi, mwana wa Sema, mwana wa Yoeli, ũla watwĩe Aloeli, o kũvika Nevo na Mbaali-meoni: 9na atũaa ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa o kũvika vandũ va ũlikĩla weũnĩ kuma ũsĩnĩ wa Euvalati, nĩkwĩthĩwa indo syoo nĩsyaingĩvie nthĩ ya Ngileati. 10Na mĩthenya ya Saulo, makwatya kaũ na Aakali, nao nĩmooaiwe na moko moo; na nimatũaa maeemanĩ moo nthĩ yonthe ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya Ngileati.

Mosyaanĩo ma Ngati

11Na ana ma Ngati nĩmatũaa mamelekele, nthĩ ya Mbasani kũvika Saleka: 12mũnene Yoeli, na wa kelĩ Savamu, na Yanai, na Savati ku Mbasani. 13Na ana-a-ĩthe moo ma nyũmba sya aaĩthe moo: nĩ Mikaeli, na Mesulamu, na Sieva, na Yolai, na Yakani, na Nzia, na Eeveli, asu mũonza. 14Asu nĩ ana ma Aviaili, mwana wa Uuli, mwana wa Yaloa, mwana wa Ngileati, mwana wa Mikaeli, mwana wa Yeisai, mwana wa Yato, mwana wa Mbusi; 15Aai mwana wa Avitieli, mwana wa Nguni, mũnene wa nyũmba sya aaĩthe moo. 16Na nĩmatũaa Ngileati ku Mbasani, na tũtũla twayo, na syengonĩ syonthe sya Saloni, kũvika mĩvaka yoo. 17Asu onthe matalawa kũatĩĩa mosyaanĩo mĩthenya ya Yothamu mũsumbĩ wa Yuta, na mĩthenya ya Yelovoamu mũsumbĩ wa Isilaeli.

Ũvoo wa mbaĩ ila ilĩ na nyunzu

18Ana ma Leuveni, na Angati, na nyunzu ya mbaĩ ya Manase, andũ ngũmbaũ, andũ ala maĩ matonya kũkua kakalo na ũvyũ, na kũatha na ũta, na meemanyĩĩtye kũkita, maĩ ngili mĩongo ĩna na inya na maana mũonza na mĩongo thanthatũ, ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ. 19Na makwatya kaũ na Aakali, na Yetuli, na Navisi, na Notavu. 20Na nĩmatethiw'e makyũkita nao, na Aakali manenganwa mokonĩ moo, na onthe ala maĩ nao; nũndũ nĩmamwĩkaĩlile Ngai kaũnĩ, nake amethukĩĩsya kũkaya kwoo, nikwithĩwa nĩmamũĩkĩĩie. 21Na matava indo syoo; ngamĩle syoo ngili mĩongo ĩtano, na malondu ngili maana elĩ na mĩongo ĩtano, na mang'oi ngili ilĩ, na andũ ngili ĩana. 22Nũndũ nĩkwavalũkile aingĩ moaĩtwe, nũndũ ũ kaũ waĩ wa Ngai. Na matũa kũndũ kwa asu kũvika yĩla mesie kũtwawa me atave.

23Na ana ma nyunzu ya mbaĩ ya Manase matwĩe ĩ nthĩ: mongeleka kuma Mbasani kũvika Mbaali-elimoni na Senili na kĩĩma kya Elimoni. 24Na aa maĩ atongoi ma nyũmba sya aaĩthe moo: o Evieli, na Isi, na Elieli, na Anzilieli, na Yelemia, na Otavia, na Yatieli, ngũmbaũ nene, andũ me nguma, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe moo.

25Na mamũvĩtanĩsya Ngaĩ wa aaĩthe moo, na meeka ũmalwaya makĩatĩĩa ngai sya ngo sya andũ ma ĩ nthĩ, ila Ngai waanangie mbee woo. 26Na Ngai wa Isilaeli aamũkya veva wa Vulu mũsumbĩ wa Asuli, na veva wa Tilikathivilineseli mũsumbĩ wa Asuli, na amatwaa me atave, o Aleuveni, na Angati, na nyunzu ya mbaĩ ya Manase, na amavikya Aalaa, na Avoli, na Aala, na ũsĩ wa Ngosani, kũvika ũmũnthĩ.

1 MAVINDA 6

Mosyaanĩo ma Livai

1Ana ma Livai: Ngelisoni, na Koathi, na Melali. 2Na ana ma Koathi: Amilamu, na Isali, na Eviloni, na Usieli. 3Na ana ma Amilamu: Aluni, na Mose, na Miliamu. Na ana ma Aluni: Natavu, na Aviu, na Eleasali, na Ithamali. 4Eleasali asyaa Vineasi, na Vineasi asyaa Avisua, 5na Avisua asyaa Mbuki, na Mbuki asyaa Usisi, 6na Usisi asyaa Nzelaia, na Nzelaia asyaa Melaiothi, 7na Melaiothi asyaa Amalia, na Amalia asyaa Aituvu, 8na Aituvu asyaa Nzatoki, na Nzatoki asyaa Aimaasi, 9na Aimaasi asyaa Asalia, na Asalia asyaa Yoanani, 10na Yoanani asyaa Asalia (nĩwe ũla watethisye wĩa wa ũthembi nyũmbanĩ ĩla Solomoni wakie Yelusaleme), 11na Asalia asyaa Amalia, na Amalia asyaa Aituvu, 12na Aituvu asyaa Nzatoki, na Nzatoki asyaa Salumu, 13na Salumu asyaa Ilikia, na Ilikia asyaa Asalia, 14na Asalia asyaa Selaia, na Selaia asyaa Yeosataki; 15na Yeosataki aenda e mũtave yĩla Yeova watwaie Yuta na Yelusaleme na kw'oko kwa Nevukatilesa.

16Ana ma Livai: Ngelisoni, na Koathi, na Melali. 17Na aa nĩo masyĩtwa ma ana ma Ngelisoni: Livini na Simei. 18Na ana ma Koathi nĩ Amilamu, na Isali, na Eviloni, na Usieli. 19Ana ma Melali: Mali na Musi. Na ĩno nĩyo mĩvĩa ya Alivai kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo. 20Ma Ngelisĩni: Livini mwana wake, na Yaathi mwana wake, na Nzima mwana wake, 21na Yoa mwana wake, na Ito mwana wake, na Nzela mwana wake, na Yeathelai mwana wake. 22Ana ma Koathi: Aminatavu mwana wake, na Kola mwana wake, na Asili mwana wake, 23na Elikana mwana wake, na Eviasavu mwana wake, na Asili mwana wake, 24na Taathi mwana wake, na Ulieli mwana wake, na Usia mwana wake, na Sauli mwana wake. 25Na ana ma Elikana: Amasai, na Aimoti. 26Ũvoonĩ wa Elikana, ana ma Elikana: Nzovai mwana wake, na Naathi mwana wake, 27na Eliavu mwana wake, na Yeloamu mwana wake, na Elikana mwana wake. 28Na ana ma Samueli:

ĩkithathi Yoeli, na wa kelĩ Aviya. 29Ana ma Malali: Mali, na Livini mwana wake na Simei mwana wake, na Usa mwana wake, 30na Simea mwana wake, na Akia mwana wake, na Asaia mwana wake.

Aini ma ĩkalũnĩ makiwa nĩ Ndaviti

31Na aa nĩo ala Ndaviti wamaiie masyaasye ũthũkũmi wa kwina nyũmbanĩ ya Yeova, ĩtina wa ĩsandũkũ yathũmũa. 32Na mathũkũmĩaa kwĩnanĩ ngalĩ ya mbee ya wĩkalo wa ĩeema ya kũmbanĩa, kũvika Solomoni amina kwaka nyũmba ya Yeova ku Yelusaleme: na nĩmaũngamaa wĩanĩ woo kwĩanana na nguthu syoo. 33Na aa nĩo ala mathũkũmaa, vamwe na ana moo, Ma ana ma Akoathi: Emani ũla waĩ mwini, mwana wa Yoeli, mwana wa Samueli, 34mwana wa Elikana, mwana wa Yeloamu, mwana wa Elieli, mwana wa Toa, 35mwana wa Nzuve, mwana wa Elikana, mwana wa Maathu, mwana wa Amasai, 36mwana wa Elikana, mwana wa Yoeli, mwana wa Asalia, mwana wa Nzevania, 37mwana wa Taathi, mwana wa Asili, mwana wa Eviasavu, mwana wa Kola, 38mwana wa Isali, mwana wa Koathi, mwana wa Livai, mwana wa Isilaeli. 39Na mwana-a-inyia wake Asavu, ũla waũngamaa kw'okonĩ kwake kwa aũme, o Asavu, mwana wa Mbelekia, mwana wa Simea, 40mwana wa Mikaeli, mwana wa Mbaaseia, mwana wa Malikiya, 41mwana wa Ethini, mwana wa Nzela, mwana wa Ataia, 42mwana wa Ethani, mwana wa Nzima, mwana wa Simei, 43mwana wa Yaathi, mwana wa Ngelisoni, mwana wa Livai. 44Na ngalĩ ya kw'oko kwa aka kwaĩ ana-a-ĩthe moo ana ma Melali: Ethani mwana wa Kisi, mwana wa Avati, mwana wa Maluku, 45mwana wa Asavia, mwana wa Amasia, mwana wa Ilikia, 46mwana wa Amisi, mwana wa Mbani, mwana wa Semeli, 47mwana wa Mali, mwana wa Musi, mwana wa Melali, mwana wa Livai. 48Na ana-a-ĩthe moo Alivai nĩmaiiwe kwondũ wa ũthũkũmi w'onthe wa wĩkalo wa nyũmba ya Ngai.

Mosyaanĩo ma Aluni

49Ĩndĩ Aluni na ana make nĩmathembaa kĩthembeonĩ kya nthembo ya kũvĩvw'a, na kĩthembeonĩ kya kũtoeesya ũvani, kwondũ wa wĩa w'onthe wa vala vandũ vatheu mbee, na kwondũ wa wĩw'anĩthyo wa Isilaeli, kwĩanana na w'onthe ũla Mose mũthũkũmi wa Ngai weaie. 50Na aa nĩo ana ma Aluni: Eleasali mwana wake, Vineasi mwana wake, Avisua mwana wake, 51Mbuki mwana wake, Usisi mwana wake, Nzelaia mwana wake, 52Melaiothi mwana wake, Amalia mwana wake, Aituvu mwana wake, 53Nzatoki mwana wake, Aimaasi mwana wake.

Ndũa sya Alivai

(YOSUA 21.1–42)

54Na ĩndĩ aa nĩ motũo moo kwĩanana na myako ya maeema moo mĩvakanĩ yoo: ana ma Aluni ma mĩvĩa ya Akoathi (nũndũ mũlimano wa mbee nĩwatw'ĩkie woo), 55asu manengwa Eviloni nthĩ ya Yuta, na syengo syayo ila imĩthyũlũlũkĩte; 56ĩndĩ isesi sya ĩ ndũa, na mĩsyĩ yayo, manenga Kalevu mwana wa Yevune. 57Na mamanenga ana ma Aluni ndũa sya kwĩvitha, ku Eviloni; o na Livina na syengo syayo, na Yatili, na Esitemoa na syengo syayo, 58na Ileni na syengo syayo, na Ndevili na syengo syayo, 59na Asani na syengo syayo, na Mbethisemesi na syengo syayo; 60na kuma mbaĩnĩ ya Mbenyamini, Ngeva na syengo syayo, na Alemethi na syengo syayo, na Anathothi na syengo syayo. Ndũa syoo syonthe mĩvĩanĩ yoo syaĩ ndũa ĩkũmi na itatũ.

61Na ana ala angĩ ma Koathi manengwa ndũa ĩkũmi kwa kũlimana, kuma mũvĩanĩ wa mbaĩ yoo, nthĩnĩ wa nyunzu ya mbaĩ, nyunzu ya Manase. 62Na ana ma Ngelisoni ndũa ĩkũmi na itatũ kwĩanana na mĩvĩa yoo, kuma mbaĩnĩ ya Isakali, na kuma mbaĩnĩ ya Aseli, na kuma mbaĩnĩ ya Navitali, na kuma mbaĩnĩ ya Manase ku Mbasani. 63Na ana ma Melali manengwa kwa kũlimana ndũa ĩkũmi na ilĩ kwĩanana na mĩvĩa yoo, kuma mbaĩnĩ ya Leuveni, na kuma mbaĩnĩ ya Ngati, na kuma mbaĩnĩ ya Nzevuluni. 64Na ana ma Isilaeli manenga Alivai ndũa isu na syengo syasyo. 65Na manengane kwa kũlimana kuma mbaĩnĩ ya ana ma Yuta, na kuma mbaĩnĩ ya ana ma Simeoni, na kuma mbaĩnĩ ya ana ma Mbenyamini, ndũa isu ila iwetetwe na syĩtwa.

66Na mĩvĩa ĩmwe ya ana ma Koathi yaĩ na ndũa syĩ mĩvakanĩ yoo kuma mbaĩnĩ ya Evalaimu. 67Na mamanenga ila ndũa sya kwĩvitha, Sekemu ĩla yĩ nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu na syengo syayo; o na Ngeseli na syengo syayo, 68na Yokimeamu na syengo syayo, na Mbethi-oloni na syengo syayo, 69na Aiyaloni na syengo syayo, na Ngathi-limoni na syengo syayo; 70na kuma nyunzu ya mbaĩ ya Manase, Aneli na syengo syayo, na Mbileamu na syengo syayo, kwondũ wa ala matiele ma mũvĩa wa ana ma Koathi.

71Ana ma Ngelisoni manengwa, kuma mũvĩanĩ wa nyunzu ya mbaĩ ya Manase, Ngolani ku Mbasani na syengo syayo, na Asetalothi na syengo syayo; 72na kuma mbaĩnĩ ya Isakali, Ketesi na syengo syayo, na Ndavelathi na syengo syayo, 73na Lamothi na syengo syayo, na Anemu na syengo syayo; 74na kuma mbaĩnĩ ya Aseli, Masali na syengo syayo, na Avitoni na syengo syayo, 75na Ukoki na syengo syayo, na Leovu na syengo syayo, 76na kuma mbaĩnĩ ya Navitali, Ketesi ku Ngalilii na syengo syayo, na Amumoni na syengo syayo, na Kiliathaimu na syengo syayo.

77Na ala angĩ ma Alivai, ana ma Melali, manengwa, kuma mbaĩnĩ ya Nzevuluni, Limoni na syengo syayo, na Tavoli na syengo syayo; 78na mũingo ũya wa Yolotani ku Yeliko, ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya Yolotani, manengwa kuma mbaĩnĩ ya Leuveni, Mbeseli ĩla yĩ weũnĩ na syengo syayo, na Yasa na syengo syayo, 79na Ketemothi na syengo syayo, na Mevaathi na syengo syayo; 80na kuma mbaĩnĩ ya Ngati, Lamothi ku Ngileati na syengo syayo, na Maanaimu na syengo syayo, 81na Esivoni na syengo syayo, na Yaseli na syengo syayo.

1 MAVINDA 7

Mosyaanĩo ma Isakali

1Na ma ana ma Isakali: Tola, na Vua na Yasuvu, na Similoni, ana, 2Na ana ma Tola: Usisi, na Levaia, na Yelieli, na Yamai, na Ivisamu, na Semueli, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe moo, ma Tola; ngũmbaũ nene nzyawanĩ syoo: ũtalo woo mĩthenya ya Ndaviti waĩ ngili mĩongo ĩlĩ na ĩlĩ na maana thanthatũ. 3Na ana ma Usisi: Isilaia. Na ana ma Isilaia: Mikaeli, na Ovatia, na Yoeli, na Isiya, atano; onthe anene. 4Na vamwe nao, kũatĩĩa nzyawa syoo, kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe moo, kwaĩ tũkuthu twa nguthu ya kaũ, ngili mĩongo ĩtatũ na thanthatũ; nũndũ maĩ na iveti nyingĩ na ana. 5Na ana-a-ĩthe moo mĩvĩanĩ yonthe ya Isakali, ngũmbaũ nene, onthe makĩtalwa ũtalonĩ wa nzyawa, maĩ ngili mĩongo nyanya na mũonza.

Mosyaanĩo ma Mbenyamini

6Ana ma Mbenyamini: Mbela, na Mbekeli, na Yetiaeli, atatũ. 7Na ana ma Mbela: Esevoni, na Usisi, na Usieli, na Yelimothi, na Ili, atano; atongoi ma nyũmba sya aaĩthe, ngũmbaũ nene; na matalwa ũtalonĩ wa nzyawa ngili mĩongo ĩlĩ na ilĩ na mĩongo ĩtatũ na ana. 8Na ana ma Mbekeli: Nzemila, na Yoasi, na Elieseli, na Elioenai, na Omili, na Yelemothi, na Aviya, na Anathothi, na Alemethi. Asu onthe nĩ ana ma Mbekeli. 9Na matalwa ũtalonĩ wa nzyawa, kũatĩĩa nzyawa syoo, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe moo, ngũmbaũ nene, ngili mĩongo ĩlĩ na maana elĩ. 10Na ana ma Yetiaeli: Mbiliani. Na ana ma Mbiliani: Yeusu, na Mbenyamini, na Euti, na Kanaana, na Nzethani, na Talisisi, na Aisaali. 11Asu onthe nĩ ana ma Yetiaeli, kwĩanana na atongoi ma nyũmba sya aaĩthe moo, ngũmbaũ nene, ngili ĩkũmi na mũonza na maana elĩ, ala maĩ matonya kũthi nguthunĩ ya kaũ 12O na Suvimu, na Uvimu, ana ma Ili, na Usimu, ana ma Aeli.

Mosyaanĩo ma Navitali

13Ana ma Navitali: Yanzieli, na Nguni, na Yeseli, na Salumu, ana ma Mbila.

Mosyaanĩo ma Manase

14Ana ma Manase: Asilieli, ũla mũka wake ngombo Mũalamu wasyaie; nake asyaa Makili ĩthe wa Ngileati. 15Na Makili atwaa mũka kuma kwa a Uvimu na Suvimu, na mwĩĩtu-a-inyia woo eetawa Maaka; na syĩtwa ya ũla wa kelĩ eetwa Nzeloveati: na Nzeloveati aĩ na eĩtu. 16Na Maaka kĩveti kya Makili asyaa mwana, na syĩtwa yake amwĩta Velesu; na syĩtwa ya mwana-a-inyia eetawa Selesu; na ana make nĩ Ulamu na Lakemu. 17Na ana ma Ulamu: Mbetani. Asu nĩ ana ma Ngileati mwana wa Makili, mwana wa Manase. 18Na mwĩĩtu-a-inyia wake Amolekethi asyaa Isiotu, na Avieseli, na Maala. 19Na ana ma Semita nĩ Aiani, na Sekemu, na Liki, na Aniamu.

Mosyaanĩo ma Evalaimu

20Na ana ma Evalaimu: Suthela, na Mbeleti mwana wake, na Taathi mwana wake, na Eleata mwana wake, na Taathi mwana wake, 21na Nzavati mwana wake, na Suthela mwana wake, na Eseli, na Eleati, ala mooaiwe nĩ andũ ma Ngathi ala masyaĩwe ĩ nthĩ, nĩkwĩthĩwa nimatheeie matave indo syoo. 22Na Evalaimu ĩthe woo aĩa mĩthenya mingĩ, na ana-a-ĩthe make mooka mamũkiakisye. 23Na alika kwa kĩveti kyake, nakyo kyaya ĩvu, na kyasyaa mwana, nake amwĩta syĩtwa yake Mbelia, nũndũ kweethĩiwe ũthũku nyũmbanĩ yake. 24Na mwĩĩtu wake nĩ Seela, ũla wakie Mbethi-oloni ĩla yĩ ĩtheo na ĩla yĩ ĩũlu, o na Useni-seela. 25Na Levia nĩ mwana wake, na Lesievu, na Telaa mwana wake, na Taani mwana wake, 26na Latani mwana wake, na Amiuti mwana wake, na Elisama mwana wake, 27na Nuni mwana wake, na Yosua mwana wake.

28Na ũtiĩwa woo na motũo moo maĩ Mbethi-eli na tũtũla twayo, na ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa Naalani, na ngalĩ ya ũthũĩloni wa syũa Ngeseli, na tũtũla twayo, o na Sekemu na tũtũla twayo, kũvika Anza na tũtũla twayo; 29na vakuvĩ na mĩvaka ya ana ma Manase, Mbethiseani na tũtũla twayo, na Taanaki na tũtũla twayo, na Mekito na tũtũla twayo, na Ndoli na tũtũla twayo. Ana ma Yosevu mwana wa Isilaeli matwĩe nthĩnĩ wasyo.

Mosyaanĩo ma Aseli

30Ana ma Aseli: Imina, na Isiva, na Isivi, na Mbelia, na Selaa mwĩĩtu-a-inyia woo. 31Na ana ma Mbelia: Eeveli, na Malikieli ũla waĩ ĩthe wa Mbilisaithi. 32Na Eeveli asyaa Yavileti, na Someli, na Othamu, na Suua mwĩĩtu-a-inyia woo. 33Na ana ma Yavileti: Vasaki, na Mbimali, na Asivathi. Asu nĩ ana ma Yavileti. 34Na ana ma Semeli: Aai, na Loka, na Yeuva, na Alamu. 35Na ana ma Elemu mwana-a-inyia wake: Nzova, na Imuna, na Selesi, na Amali. 36Ana ma Nzova: Sua, na Alineveli, na Suali, na Mbeli, na Imala, 37na Mbeseli, na Otu, na Siama, na Silisa, na Ithilani, na Mbeela. 38Na ana ma Yetheli: Yevune, na Visiva, na Ala. 39Na ana ma Ula: Alaa, na Anieli, na Lisia. 40Asu onthe nĩ ana ma Aseli, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe, anyuve na ngũmbaũ nene, anene ma ala anene me mbee ũsumbĩnĩ. Na ũtalo woo makĩtalwa ũtalonĩ wa nzyawa kwondũ wa ũthũkũmi kaũnĩ waĩ andũ ngili mĩongo ĩlĩ na thanthatũ.

1 MAVINDA 8

Mosyaanĩo ma Mbenyamini

1Na Mbenyamini asyaa Mbela ĩkithathi yake, na wa kelĩ Asiveli, na wa katatũ Aiala, 2na wa kana Noia, na wa katano Lavia. 3Na Mbela aĩ na ana: Atali, na Ngela, na Aviiuti, 4na Avisua, na Naamani, na Aoa, 5na Ngela, na Suvamu, na Ulamu. 6Na aa nĩo ana ma Euti; aa nĩo atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma ala matwĩe Ngeva, na mamatwaa ku Manaathi me atave: 7na Naamani na Aiya, na Ngela, amatwaa me atave; nake asyaa Usa na Aiuti. 8Na Saalaimi asyaĩa syana weũnĩ wa Moavi ĩtina wa kũlũngya Usimu na Vaala iveti syake. 9Na Otesi mũka wake asyaa Yovavu, na Nzivia, na Mesa, na Malikamu, 10na Yeusi, na Sakia, na

Milima. Asu nĩ ana make, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe. 11Na Usimu asyaa Avituvu na Elivaali. 12Na ana ma Elivaali: Eveli, na Misamu, na Semeti, ũla waakie Ono na Loti, na tũtũla twasyo; 13na Mbelia, na Sema, ala maĩ atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma ala matwĩe Aiyaloni, ala malũngilye ala matwĩe Ngathi; 14na Aio, na Sasaki, na Yelemothi, 15na Nzevatia, na Alati, na Eteli, 16na Mikaeli, na Isiiva, na Yooa, ana ma Mbelia, 17na Nzevatia, na Mesulamu, na Isiki, na Eeveli, 18na Isimelai, na Isilia, na Yovavu, ana ma Elivaali, 19na Yakimu, na Nzikili, na Nzaveti, 20na Elienai, na Nzilethai, na Elieli, 21na Ataia, na Similathi, ana ma Simei, 22na Isivani, na Eeveli, na Elieli, 23na Avitoni, na Nzikili, na Aananu, 24na Aanania, na Elamu, na Anithothiya, 25na Iveteia, na Venaeli, ana ma Sasaki, 26na Samuselai, na Seaalia, na Athalia, 27na Yaalesia, na Eliya, na Nzikili, ana ma Yeloamu. 28Asu maĩ atongoi ma nyũmba sya aaĩthe nzyawanĩ syoo syonthe, andũ anene: nao matwĩe Yelusaleme.

Mosyaanĩo ma Saulo

(1 MAVINDA 9.35–44)

29Ngiveoni kwatwĩe Yeieli ĩthe wa Ngiveoni, ũla syĩtwa ya kĩveti kyake kyeetawa Maaka; 30na ĩkithathi yake nĩ Avitoni, na ĩndĩ Nzuli, na Kisu, na Mbaali, na Natavu, 31na Ngetoli, na Aio, na Nzekeli. 32Na Mikilothi asyaa Simea. Nao matũaa na ana-a-ĩthe moo Yelusaleme, melekanĩle ana-a-ĩthe moo. 33Na Neli asyaa Kisu; na Kisu asyaa Saulo; na Saulo asyaa Yonathani, na Malikisuua, na Avinatavu, na Esi-mbaali. 34Na mwana wa Yonathani nĩ Melivi-mbaali; na Melivi-mbaali asyaa Mika. 35Na ana ma Mika: Vithoni, na Meleki, na Talea, na Aasu. 36Na Aasu asyaa Yeoata; na Yeoata asyaa Alemethi, na Asimavethi, na Nzimili; na Nzimili asyaa Mosa. 37Na Mosa asyaa Mbinea; Lavia nĩ mwana wake, na Eleasa mwana wake, na Aseli mwana wake. 38Na Aseli aĩ na ana thanthatũ, ala masyĩtwa moo nĩ aa: Asilikamu, na Mbokelu, na Isumaeli, na Sealia, na Ovatia, na Aananu. Asu onthe nĩ ana ma Aseli. 39Na ana ma Esieki mwana-a-inyia wake: Ulamu ĩkithathi yake, na wa kelĩ Yeusu, na wa katatũ Eliveleti. 40Na ana ma Ulamu maĩ ngũmbaũ nene, andũ ma mata, na maĩ na ana aingĩ, na nzũkũlũ ĩana na mĩongo ĩtano. Asu onthe maĩ ma ana ma Mbenyamini.

1 MAVINDA 9

Ala masyokie kuma Mbaviloni

(NEEMIA 11.1–24)

1Ũu nĩw'o Isilaeli onthe matalilwe kũatĩĩa ũtalo wa nzyawa; na, sisya, nĩmaandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya asumbĩ ma Isilaeli. Na Yuta matwawa me atave Mbaviloni nũndũ wa kũvĩtya kwoo. 2Na ĩndĩ ala ma mbee ala matwĩe ng'ũndũnĩ syoo ndũanĩ syoo nĩ Isilaeli, na athembi, na Alivai, na Anethini. 3Na Yelusaleme kwatwĩe ana ma Yuta, na ana ma Mbenyamini, na ana ma Evalaimu na Manase: 4Uthai mwana wa Amiuti, mwana wa Omili, mwana wa Imili, mwana wa Mbani, wa ana ma Velesi mwana wa Yuta. 5Na ma Asilo: ĩkithathi Asaia, na ana make. 6Na ma ana ma Nzela: Yeueli, na ana-a-ĩthe moo, maana thanthatũ na mĩongo kenda. 7Na ma ana ma Mbenyamini: Salu mwana wa Mesulamu, mwana wa Otavia, mwana wa Asenua, 8na Ivineia mwana wa Yeloamu, na Ela mwana wa Usisi, mwana wa Mikili, na Mesulamu mwana wa Sevatia, mwana wa Leueli, mwana wa Iviniya; 9na ana-a-ĩthe moo, kũatĩĩa nzyawa syoo, maana kenda na mĩongo ĩtano na thanthatũ. Andũ asu onthe maĩ atongoi ma nyũmba sya aaĩthe kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo.

10Na ma athembi: Yetaia, na Yeoialivu, na Yakini, 11na Asalia mwana wa Ilikia, mwana wa Mesulamu, mwana wa Nzatoki, mwana wa Melaiothi, mwana wa Aituvu, mũtongoi nyũmbani ya Ngai; 12na Ataia mwana wa Yeloamu, mwana wa Vasuli, mwana wa Malikiya, na Maasai mwana wa Atieli, mwana wa Yasela, mwana wa Mesulamu, mwana wa Mesilemithi, mwana wa Imeli; 13na ana-a-ĩthe moo, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe moo, ngili na maana mũonza na mĩongo thanthatũ; andũ me ũtonyi mũno kwondũ wa wĩa wa ũthũkũmi wa nyũmba ya Ngai.

14Na ma Alivai: Semaia mwana wa Asuvu, mwana wa Asilikamu, mwana wa Asavia, wa ana ma Melali; 15na Mbakivakali, na Elesi, na Ngalali, na Matania mwana wa Mika, mwana wa Nzikili, mwana wa Asavu, 16na Ovatia mwana wa Semaia, mwana wa Ngalali, mwana wa Yetuthuni, na Mbelekia mwana wa Asa, mwana wa Elikana, ũla wekalile mĩsyĩ ya Anetovathi.

17Na asũvĩi ma mĩomonĩ: Salumu, na Akuvu, na Talimoni, na Aimani, na ana-a-ĩthe moo (Salumu aĩ mũnene), 18ala kuma tene masyaĩĩsyaa mbingĩlonĩ ya mũsumbĩ ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa: asu maĩ asũvĩi mĩomonĩ ya mwako wa maeema wa ana ma Livai. 19Na Salumu mwana wa Kole, mwana wa Eviasavu, mwana wa Kola, na ana-a-ĩthe make, ma nyũmba ya ĩthe wake, Akola, maĩ aũngamĩi ma wĩa wa ũthũkũmi, asũvĩi ma myalyonĩ ya ĩeema: na aaĩthe moo maĩ asyaĩĩsya ma mwako wa maeema wa Yeova, asũvĩi ma vandũ va ũlikĩla. 20Na Vineasi mwana wa Eleasali aĩ mũtongoi woo ĩvinda ya tene, na Yeova aĩ vamwe nake. 21Nzekalia mwana wa Meselemia aĩ mũsũvĩi wa mũomonĩ wa ĩeema ya kũmbanĩa. 22Asu onthe ala manyuviwe methĩwe asũvĩi mĩomonĩ maĩ maana elĩ na ĩkũmi na elĩ. Asu nĩmatalilwe ũtalonĩ wa nzyawa mĩsyĩ kwoo, ala Ndaviti na Samueli ũla mwoni mamaiie wĩanĩ woo wa kũĩkĩĩwa. 23Na ĩndĩ mo na ana moo maĩ asyaĩĩsya ma mbingĩlo sya nyũmba ya Yeova, o nyũmba ya yĩla ĩeema, makyumanĩasya. 24Asũvĩi ma mĩomonĩ maĩ ngalĩ inya, ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, na ya ũthũĩlonĩ wa syũa, na ya ĩũlũ, na ya ĩtheo. 25Na ana-a-ĩthe, ala maĩ mĩsyĩ kwoo, matyaĩ ndĩi ya kũlea kũka kĩla mũthenya wa mũonza ĩvinda kwa ĩvinda methĩwe nao: 26nũndũ asũvĩi ana anene ma mĩomonĩ, namo nĩ Alivai, maĩ wĩanĩ wa kũĩkĩĩwa, na maĩ asũvĩi ma tũsũmba na asũvĩi ma kũla kwiawa ũthwii nyũmbanĩ ya

Ngai. 27Na nĩmakomaa mathyũlũlũkĩte nyũmba ya Ngai, nĩkwĩthĩwa wĩaĩo wayo waĩ ĩũlũ woo; na kũmĩvingũaa kĩla kĩoko kwaĩ ũndũ woo.
28Na amwe moo nĩmasũvĩaa mĩio ya ũthũkũmi nũndũ mĩio ĩsu yalikaw'a nthĩnĩ yĩ mĩtale na yaumaalaw'a yĩ mĩtale. 29O na amwe moo maiawa kũsũvĩa mĩio, na ĩla mĩio yonthe ya vala vandũ vatheu, na mũtu mũvinyu, na mbinyu, na mauta, na ũvumba, na mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa. 30Na amwe ma ana ma athembi maseũvya mũvulan'yo wa mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa. 31Na Matithia, ũmwe wa Alivai, ũla waĩ ĩkithathi ya Salumu Mũkola, aĩ na wĩa wa kũĩkĩĩwa wa syĩndũ ila syakaangawa ikaanginĩ. 32Na amwe ma ana-a-ĩthe moo, ma ana ma Akoathi, maĩ ma kũsũvĩa imũtũ ila siĩawa Yeova, kwiseũvasya kĩla mũthenya wa savato.
33Na aa nĩo aini, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma Alivai, ala mekalile tũsũmbanĩ na matyaĩ na ũthũkũmi ũngĩ; nũndũ nĩmakwataa wĩa woo mũthenya na ũtukũ. 34Asu maĩ atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma Alivai, mosyaanĩonĩ moo onthe, andũ anene: nao nĩmekalaa Yelusaleme.

Mosyaanĩo ma Saulo

35Na Ngiveoni kwatwĩe Yeieli, ĩthe wa Ngiveoni, ũla syĩtwa ya kĩveti kyake kyeetawa Maaka; 36na ĩkithathi yake nĩ Avitoni, na ĩndĩ Nzuli, na Kisu, na Mbaali, na Neli, na Natavu, 37na Ngetoli, na Aio, na Nzekalia, na Mikilothi. 38Na Mikilothi asyaa Simeamu. Nao matũaa na ana-a-ĩthe moo Yelusaleme melekanĩle ana-a-ĩthe moo. 39Na Neli asyaa Kisu; na Kisu asyaa Saulo; na Saulo asyaa Yonathani, na Maliki-suua, na Avinatavu, na Esi-mbaali. 40Na mwana wa Yonathani nĩ Melivi-mbaali; na Melivi-mbaali asyaa Mika. 41Na ana ma Mika: Vithoni, na Meleki, na Taalea, na Aasu. 42Na Aasu asyaa Yala; na Yala asyaa Alemethi, na Asimavethi, na Nzimili; na Nzimili asyaa Mosa; 43na Mosa asyaa Mbinea; na Levaia mwana wake, na Eleasa mwana wake, na Aseli mwana wake. 44Na Aseli aĩ na ana thanthatũ, ala masyĩtwa moo nĩmo aa: Asilikamu, na Mbokelu, na Isumaeli, na Sealia, na Ovatia, na Aananu: asu nĩ ana ma Aseli.

1 MAVINDA 10

Kĩkw'ũ kya Saulo na ana make

(1 SAMUELI 31.1–13)

1Na ĩndĩ Avilisti nĩmokitie na Isilaeli: na andũ ma Isilaeli makũka makĩĩte Avilisiti, na mavalũkw'a me oae kĩĩmanĩ kya Ngilivoa. 2Na Avilisiti mamaatĩĩa Saulo na ana make na vinya; na Avilisiti mooaa Yonathani, na Avinatavu, na Maliki-suua, ana ma Saulo. 3Na kaũ weethĩwa mwai kũla kwĩ Saulo, na andũ ma mata mamũwĩla; na aũũya ũndũ wa andũ asu ma mata. 4Nĩvo ĩndĩ Saulo wamwĩie mũkui wa mĩio yake ya kaũ, Kũa ũvyũ waku, ũndonye mũkuthũ naw'o, aa ala mate aĩke matikese kũka na kũnthĩn'ya. Ĩndĩ mũkui wa mĩio yake ya kaũ ndaaĩtĩkĩla; nũndũ akĩaa mũno. Kwondũ wa ũu Saulo oosa ũvyũ wake, na eevalũkya ĩũlũ waw'o eetonyethya. 5Na yĩla mũkui wa mĩio yake ya kaũ wonie atĩ Saulo nĩwakw'a, eevalũkya ĩũlũ wa ũvyũ wake eetonyethya nake, na akw'a. 6Ũu nĩw'o Saulo wakwie, na ana make atatũ; na nyũmba yake yonthe makw'a wamwe.
7Na yĩla andũ onthe ma Isilaeli ala maĩ mwandanĩ moonie kana asu nĩmakũka makĩa, na kana Saulo na ana make nĩmakw'a, matia ndũa syoo, na makũka makĩa; na Avilisiti mooka na maitũa. 8Na kweethĩwa ũnĩ ũsu, yĩla Avilisiti mookie kũmatusa ala moaĩtwe, moona Saulo na ana make mavalũkĩte kĩĩmanĩ kya Ngilivoa. 9Na mamũtusa, na matwaa mũtwe wake, na mĩio yake ya kaũ, na matũmana nthĩ ya Avilisiti ngalĩ syonthe, mamĩtwaĩe mĩvw'anano yoo ũvoo, o na andũ nao. 10Na maia mĩio yake ya kaũ nyũmbanĩ ya ngai syoo, na mũtwe wake maathĩĩa nyũmbanĩ ya Ndakoni.
11Na yĩla andũ onthe ma Yavesi-ngileati meewie ũndũ w'onthe ũla Avilisiti mamwĩkie Saulo, 12andũ ngũmbaũ onthe mookĩla, na makua kimba kya Saulo, na simba sya ana make, na maiete ku Yavesi, na menzĩa nthĩ mavĩndĩ moo ĩtina wa mũtĩ wa mwaloni ku Yavesi, na matĩĩa ũya mĩthenya mũonza.
13Ũu nĩw'o Saulo wakwie ũndũ wa ĩvĩtyo yake yĩla wamũvĩtanĩsye Yeova, nũndũ wa ndeto ya Yeova, ĩla ũtaamĩkwata; na ĩngĩ nũndũ nĩwakũlilye ũtao kwa ũmwe ũla wesene na veva, ookũlye, 14na ndaakũlya Yeova: kwondũ wa ũu amũaa, na aalyũla ũsumbĩ wĩthĩwe wa Ndaviti mwana wa Yese.

1 MAVINDA 11

Ndaviti aitw'ĩkĩthw'a mũsumbĩ wa Isilaeli

(2 SAMUELI 5.1–5)

1Nĩvo ĩndĩ Isilaeli onthe mamũmbanĩie Ndaviti ku Eviloni, makĩmwĩa, Sisya, twĩ ĩvĩndĩ yaku na mwĩĩ waku. 2Mavinda ma tene, o yĩla Saulo waĩ mũsumbĩ, nue watongoesye Isilaeli kũmaumaalasya na kũmatũngaa: na Yeova Ngai waku akwĩa, Nue ũkethĩwa mũĩthi wa andũ makwa Isilaeli, na ũkeethĩwa mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa andũ makwa Isilaeli. 3Kwondũ wa ũu atumĩa onthe ma Isilaeli mooka kwa mũsumbĩ ku Eviloni; na Ndaviti atianĩĩa ũtianĩo nao ku Eviloni mbee wa Yeova; na mamwĩtĩkĩsya Ndaviti mauta ethĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli, kwĩanana na ndeto ya Yeova ĩla waneenie na kanyw'a wa Samueli.

Ndaviti aikwata Saioni

(2 SAMUELI 5.6–10)

4Na Ndaviti na Isilaeli onthe maenda Yelusaleme (nayo nĩ Yevusi); na Ayevusi, ala matwĩe ĩ nthĩ, maĩ kw'o. 5Na ala matwĩe Yevusi mamwĩa Ndaviti, Ndwĩlika vaa. Ĩndĩ Ndaviti nĩwakwatie ngome yĩ vinya ya Saioni; nayo nĩ ndũa ya Ndaviti. 6Na Ndaviti asya, O ũla wĩamba ũkũna Ayevusi akeethĩwa mũnene na kavuteni. Na Yoavu mwana wa Nzeluia nĩwe wambie kwambata, na atw'ĩkĩthw'a mũnene. 7Na Ndaviti nĩwekalaa ngomenĩ ĩsu yĩ vinya; kwondũ wa ũu mamĩta ndũa ya Ndaviti. 8Nake aaka ndũa athyũlũlũkĩtye, kuma Milo o kũthyũlũlũkya; na Yoavu atũngĩĩa kĩlungu

kĩla kyatiele kya ndũa. 9Na Ndaviti ongeleka kũneneva; nũndũ Yeova wa nguthu aĩ vamwe nake.

Anene ma ngũmbaũ ma Ndaviti

(2 SAMUELI 23.8–39)

10Na ĩndĩ aa nĩo anene ma ngũmbaũ ila Ndaviti waĩ nasyo, ila ilũmanĩtye nake na vinya ũsumbĩnĩ wake, vamwe na Isilaeli onthe, imũtw'ĩkĩthye mũsumbĩ kwĩanana na ndeto ya Yeova ũndũ wa Isilaeli. 11Na ũũ nĩ ũtalo wa ngũmbaũ ila Ndaviti waĩ nasyo: Yasoveamu, mwana wa Mũakimoni, mũnene wa ala mĩongo ĩtatũ; nake ookĩlĩlye andũ maana atatũ ĩtumo yake na amoaa o yĩmwe. 12Na ĩtina wake kwaĩ Eleasali mwana wa Ndoto, Mũaoi, ũla waĩ ũmwe wa ila ngũmbaũ itatũ. 13Aĩ vamwe na Ndaviti ku Vasitamimu, na vau Avilisiti moombana mokite, vala vaĩ mũũnda wusũĩte mbaale; na, andũ makũka makĩĩte Avilisiti. 14Na maũngama ũ mũũndanĩ katĩ, na mawũkitĩa, na mooaa Avilisiti; na Yeova amatangĩĩa na ũkĩlyo mũnene.

15Na atatũ ma ala andũ anene mĩongo ĩtatũ matheea ĩvianĩ vala ve Ndaviti, malika ngunganĩ ya Atulamu; na nguthu ya Avilisiti maĩ manamba maeema moo mwandanĩ wa Alevai. 16Na ĩvinda yĩu Ndaviti aĩ ngomenĩ yĩ vinya, na asikalĩ ma Avilisiti ĩvinda yĩu maĩ Mbethi-leemu. 17Na Ndaviti akwatwa nĩ mũng'atũko, na asya, Ame! Kethĩwa mũndũ ũmwe akanenga manzĩ ma ũnyw'a ma kĩthima kya Mbethi-leemu, kĩla kĩ vakuvĩ na mbingĩlo! 18Na asu atatũ mavithũkĩa mavũthũĩla nguthu ya Avilisiti, na matava manzĩ kĩthimanĩ kya Mbethi-leemu, kĩla kyaĩ vakuvĩ na mbingĩlo, na makua, na mamũtwaĩa Ndaviti: ĩndĩ Ndaviti ndaaĩtĩkĩla kũmanyw'a, ĩndĩ etĩa Yeova nthĩ, 19na asya, Ngai wakwa ndakandeke nĩke ũndũ ũilyĩ ũu: nĩnyw'a nthakame ya andũ aa ala malekilye mathayũ moo mũisyonĩ? Nũndũ nĩmamaetie mathayũ moo me mũisyonĩ. Kwondũ wa ũu ndaaĩtĩkĩla kũmanyw'a. Maũndũ asu nĩmeekiwe nĩ ila ngũmbaũ ĩtatũ.

20Na Avisai, mwana-a-inyia wa Yoavu, nĩwe waĩ mũnene katĩ wa asu atatũ; nũndũ nĩwamokĩlĩlye andũ maana atatũ ĩtumo na amoaa, na aĩ na syĩtwa katĩ wa asu atatũ. 21Katĩ wa asu atatũ, nĩwe wataĩiwe kwĩ ala elĩ, na atw'ĩkĩthw'a kavuteni woo: ĩndĩ ala atatũ ma mbee ndaaĩanana nao.

22Mbenaia mwana wa Yeoiata, mwana wa mũndũ wĩ ũkũmbaũ wa Kaviseeli, ũla wekĩte meko manene, ooaa ana elĩ ma Alieli wa Moavi: o na atheea na ooaa mũnyambũ wĩ nthĩnĩ wa ĩima ĩvinda kwĩĩa. 23Na ooaa Mũmisili, mũndũ mũasa mũno, ũasa wake waĩ mĩkono ĩtano; na kw'okonĩ kwa Mũmisili kwaĩ ĩtumo yailyĩ ta mũamba wa mũtumi wa ngũa; na amũtheeea na ndata, na amũvena Mũmisili ĩtumo kw'okonĩ kwake, na amũaa na ĩtumo yake mwene. 24Mbenaia mwana wa Yeoiata nĩwekie maũndũ asu, na aĩ na syĩtwa katĩ wa ngũmbaũ isu itatũ. 25Sisya, ataĩawa mũno kwĩ ala mĩongo ĩtatũ, ĩndĩ ndaaĩanana na ala atatũ ma mbee: na Ndaviti amwia ethĩwe mũnene wa nguthu ya asũvĩi make.

26O na ngũmbaũ sya ita: Asaeli mwana-a-inyia wa Yoavu, na Elianani mwana wa Ndoto wa Mbethi-leemu, 27na Samothi Mũaloli, na Elesu Mũveloni, 28na Ila mwana wa Ikesi Mũtekoa, na Avieseli Mũanathothi, 29na Sivekai Mũusathi, na Ilai Mũaoi, 30na Maalai Mũnetovathi, na Eleti mwana wa Mbaana Mũnetovathi, 31na Ithai mwana wa Livae wa ku Ngivea wa ana ma Mbenyamini, na Mbenaia Mũvilathoni, 32na Uulai wa tũlũsĩ twa Ngaasi, na Avieli Mũalivathi, 33na Asimavethi Mũmbalumi, na Eliava Mũsaalivoni, 34na ana ma Asemu Mũngisoni, na Yonathani mwana wa Sake Mũalali, 35na Aiamu mwana wa Sakali Mũalali, na Elivali mwana wa Ulu, 36na Eevieli Mũmekelathi, na Aiya Mũveloni, 37na Esolo Mũkalimeli, na Naalai mwana wa Esivai, 38na Yoeli mwana-a-inyia wa Nathani, na Mivali mwana wa Akali, 39na Nzeleki Mũamimoni, na Naalai Mũmbelothi, ũla wakuĩaa Yoavu mwana wa Nzeluia mĩio ya kaũ, 40na Ila Mũithili, na Ngalevu Mũithili, 41na Ulia Mũititi, na Nzavati mwana wa Alai, 42na Atina mwana wa Sinza Mũleuveni, mũnene wa Aleuveni, na andũ mĩongo ĩtatũ vamwe nake, 43na Aananu mwana wa Maaka, na Yosavati Mũmithini, 44na Usia Mũasetelathi, na Sama na Yeieli ana ma Othamu Mũaloeli, 45na Yetiaeli mwana wa Simili, na Yooa mwana-a-inyia wake, Mũtisi, 46na Elieli Mũmaavi, na Yelivai, na Yosavia, ana ma Elinaamu, na Ithima Mũmoavi, 47na Elieli, na Oveti, na Yasieli Mũmesovai.

1 MAVINDA 12

Atethya ma Ndaviti ku Nzikilaki

1Na ĩndĩ aa nĩo ala mamũkĩe Ndaviti ku Nzikilaki, yĩla wevingĩaa nũndũ wa Saulo mwana wa Kisu; nao maĩ amwe katĩ wa ila ngũmbaũ, atethya make kaũnĩ. 2Maĩ na mata, na maĩ matonya kwĩkya mavia na kĩkũtha na kwĩkya mĩsyĩ na ũta na kw'oko kwa aũme o na kwa aka: maĩ ma ana-a-ĩthe ma Saulo ma Mbenyamini. 3Ũla mũnene aĩ Aieseli, na ĩndĩ Yoasi, ana ma Semaa Mũngiveathi; na Yesieli, na Veleti, ana ma Asimavethi; na Mbelaka, na Yeu Mũanathothi; 4na Isimaia Mũngiveoni, ngũmbaũ katĩ wa ala mĩongo ĩtatũ, na ĩũlũ wa ala mĩongo ĩtatũ; na Yelemia, na Yaanzieli, na Yoanani, na Yosavati Mũngetelathi, 5na Elusai, na Yelimothi, na Mbealia, na Semalia, na Sevatia Mũaluvi, 6na Elikana, na Isia, na Asaleeli, na Yoeseli, na Yasoveamu, Akola, 7na Yoela, na Nzevatia, ana ma Yeloamu wa ku Ngetoli.

8Na amwe ma Angati meevatha mamũatĩĩe Ndaviti ngomenĩ yĩ vinya weũnĩ, ngũmbaũ nene, andũ mamanyĩĩtw'e kaũ, ala maĩ matonya kũkwata ngao na ĩtumo; ala mothyũ moo mailyĩ ta mothyũ ma mĩnyambũ, na maĩ mĩtũkĩ kũthi ta nthwaia nga iĩmanĩ: 9ũla mũnene Eseli, na wa kelĩ Ovatia, na wa katatũ Eliavu, 10na wa kana Misimana, na wa katano Yelemia, 11na wa thanthatũ Atai, na wa mũonza Elieli, 12na wa nyanya Yoanani, na wa kenda Elisavati, 13na

wa ĩkũmi Yelemia, na wa ĩkũmi na ũmwe Makivanai.
14Asu ma ana ma Ngati maĩ makavuteni ma nguthu: ũla waĩ mũnini mbee eanene na ĩana, na ũla mũnene mbee eanene na ngili. 15Asu nĩo ala maingie Yotolani mwei wa mbee, yĩla wavingĩte ũkakĩla ngũka syonthe syaw'o; na malũngya onthe ala matwĩe myandanĩ, ngalĩ ya wumĩloni wa syũa na ngalĩ ya ũthũilonĩ wa syũa.
16Na kwooka ngomenĩ yĩ vinya vala ve Ndaviti amwe ma ana ma Mbenyamini na Yuta. 17Na Ndaviti aumaala akomane nao, na amasũngĩa, amea, Ethĩwa mũkĩte kwakwa na mũuo mũndethye, ngoo yakwa ĩkalũman'ya nenyu; ĩndĩ ethĩwa nĩmũkĩte mũmbũnyanĩe kwa amaitha makwa, nũndũ kũti ĩvĩtyo mokonĩ makwa, Ngai wa aaĩthe maitũ nasisye ũndũ ũsu, na ookan'ye. 18Nĩvo ĩndĩ Veva amũvw'ĩkie Amasai, ũla waĩ mũnene wa ala mĩongo ĩtatũ, na asya, Ithyĩ twĩ maku, Ndaviti, na twĩ ngalĩ yaku, we mwana wa Yese: mũuo, mũuo wĩthĩwe kwaku, na mũuo wĩthĩwe kwa atethya maku; nũndũ Ngai waku nũkũtethasya. Na ĩndĩ Ndaviti amosa, na amatw'ĩkĩthya makavuteni ma ĩla nguthu.
19O na amwe ma Manase meetila maende na Ndaviti yĩla wokie na Avilisiti kũvithũkĩa Saulo: ĩndĩ matyaamatethya; nũndũ eaĩi ma Avilisiti masũanĩa mamwĩa athi, makyasya, Akeetila asyoke kwa vwana wake Saulo na mĩtwe yaitũ ĩkalika mũisyonĩ. 20Aendete Nzikilaki, ala ma Manase ala meetilile maende nake nĩ Atena, na Yosavati, na Yetiaeli, na Mikaeli, na Yosavati, na Eliu, na Nzilethai, makavuteni ma ngili ila syaĩ sya Manase. 21Na mamũtethya Ndaviti okite na nguthu ya amaitha: nũndũ asu onthe maĩ ngũmbaũ nene, na maĩ makavuteni ĩ nguthunĩ. 22Nũndũ mũthenya na mũthenya andũ mamũkĩaa Ndaviti mamũtethye, mũvaka kweethĩwa nguthu nene, o ta nguthu ya Ngai.

Nguthu ya ita ya Ndaviti ku Eviloni

23Na aa nĩmo motalo ma atongoi ma ala mekĩĩte mĩio ya kaũ, ala mamũkĩe ndaviti ku Eviloni, maalyũle ũsumbĩ wa Saulo wĩthĩwe wake, kwĩanana na ndeto ya Yeova. 24Ana ma Yuta ala makuaa ngao na ĩtumo maĩ ngili thanthatũ na maana nyanya, mekĩĩte mĩio ya kaũ. 25Ma ana ma Simeoni, ngũmbaũ nene ũndũ wa kaũ, ngili mũonza na ĩana. 26Ma ana ma Livai ngili inya na maana thanthatũ. 27Na Yeoiata aĩ mũtongoi wa nyũmba ya Aluni; na vamwe nake kwaĩ ngili itatũ na maana mũonza, 28na Nzatoki, mwanake ngũmbaũ nene, na ma ala ma nyũmba ya ĩthe wake makavuteni mĩongo ĩlĩ na elĩ. 29Na ma ana ma Mbenyamini, ana-a-ĩthe ma Saulo, ngili itatũ: nũndũ kũvika ĩvinda yĩu ala aingĩ moo nĩmalũmanĩtye na nyũmba ya Saulo. 30Na ma ana ma Evalaimu ngili mĩongo ĩlĩ na maana nyanya, ngũmbaũ nene, andũ me nguma nyũmbanĩ sya aaĩthe moo. 31Na ma nyunzu ya mbaĩ ya Manase ngili ĩkũmi na nyanya, ala mawetiwe na masyĩtwa, moke mamũtw'ĩkĩthye Ndaviti mũsumbĩ. 32Na ma ana ma Isakali, andũ ala maĩ na ũmanyi wa mavinda, mesĩ ũndũ Isilaeli maĩle kwĩka, atongoi moo maĩ maana elĩ; na ana-a-ĩthe moo onthe maĩ mwĩaonĩ woo. 33Ma Nzevuluni ala maĩ matonya kũthi nguthunĩ, ala maĩ matonya kũtaũsya kaũ, me na mĩio ya mĩthemba yonthe ya kaũ, ngili mĩongo itano, ala maĩ matonya kũkitĩthya kaũ, na matyaĩ na ngoo ilĩ. 34Na ma Navitali makavuteni ngili, na vamwe nao andũ ngili mĩongo ĩtatũ na mũonza me na ngao na ĩtumo. 35Na ma Andani ala maĩ matonya kũtaũsya kaũ, ngili mĩongo ĩlĩ na nyanya na maana thanthatũ. 36Na ma Aseli, ala maĩ matonya kũthi nguthunĩ, ala maĩ matonya kũtaũsya kaũ, ngili mĩongo ĩna. 37Na mũingo ũya wa Yolotani, ma Aleuveni, na Angati, na ma nyunzu ya mbaĩ ya Manase, me na mĩthemba yonthe ya mĩio ya kaũ ũndũ wa kũkita, ngili ĩana na mĩongo ĩlĩ.
38Asu onthe, nũndũ nĩ andũ ma kaũ, ala maĩ matonya kũkitĩthya kaũ, mooka na ngoo mbĩanĩu ku Eviloni, mamũtw'ĩkĩthye Ndaviti mũsumbĩ wa Isilaeli onthe: o na ala angĩ onthe ma Isilaeli maĩ na ngoo ĩmwe ya kũmũtw'ĩkĩthya Ndaviti mũsumbĩ. 39Na maĩ kw'o na Ndaviti mĩthenya ĩtatũ, makĩya na kũnyw'a; nũndũ ana-a-ĩthe moo nĩmeeyũmbanĩtye kwondũ woo. 40Na ĩngĩ ala maĩ vakuvĩ nao, o na kũvika nthĩ ya Isakali na Nzevuluni na Navitali, maete imũtũ ikuĩtwe nĩ mang'oi, na ngamĩle, na nyũmbũ, na ng'ombe, lĩu wa mũtu, na tũkũmbwa twa makũyũ, na ĩtũngo sya nzavivũ mbovu, na mbinyu, na mauta, na ng'ombe, na malondu maingĩ mũno: nũndũ kwaĩ ũtanu nthĩnĩ wa Isilaeli.

1 MAVINDA 13

Ndaviti aiweta kũete ĩsandũkũ ya Ngai Yelusaleme

1Na Ndaviti asũanĩa na makavuteni ma ngili ngili na ma maana, o kĩla mũtongoi. 2Na Ndaviti atavya ũmbano w'onthe wa Isilaeli, Ethĩwa inyw'ĩ nĩmũkwona nĩ ũseo, na ethĩwa ũũ nĩ wa Yeova Ngai waitũ, nĩtũtũmane kĩla vandũ kwa ana-a-ĩthe maitũ ala matiĩtwe nthĩ yonthe ya Isilaeli, ala athembi na Alivai me vamwe nao ndũanĩ syoo ila syĩ na syengo, nĩ kana matonye kũmbana vaa tũĩ; 3na nĩtũete ĩngĩ ĩsandũkũ ya Ngai waitũ vaa tũĩ: nũndũ tũtyaayĩkũlya mĩthenyanĩ ya Saulo. 4Na ũmbano w'onthe wasya ũkeeka ũu; nũndũ ũndũ ũsu andũ onthe moonie nĩ ũseo.

Ndaviti aithi kũete ĩsandũkũ ya Ngai

(2 SAMUELI 6.1–11)

5Kwondũ wa ũu Ndaviti oomban'ya Isilaeli onthe, kuma Sioli kalũsĩ ka Misili o kũvika ũlikĩlo wa Amathi, maete ĩsandũkũ ya Ngai kũyumya Kiliathi-yealimu. 6Na Ndaviti ambata, e na Isilaeli onthe, mathi Mbaala, nayo nĩ Kiliathi-yealimu, ĩla yaĩ ya Yuta, maete kũyumya kw'o ĩsandũkũ ya Ngai Yeova ũla wĩkalaa ĩũlũ wa akeluvi, yĩla yĩtanĩaw'a na yĩla Syitwa. 7Na makua ĩsandũkũ ya Ngai na ĩkasya yeũ, na mayumya nyũmbanĩ ya Avinatavu; na Usa na Aio mainga yĩla ĩkasya. 8Na Ndaviti na Isilaeli onthe matanĩa mũno mbee wa Ngai na vinya woo w'onthe, vamwe na mbathi, na mbeve, na inanda, na tũthembe, na tũmasaya, na masoo.

9Na yĩla mavikie kĩvũĩonĩ kya Kitoni, Usa atambũũkya kw'oko kwake atw'ĩĩke ĩsandũkũ; nũmdũ ng'ombe nĩsyatiũũkie. 10Na ũthatu wa Yeova wakanĩa Usa, na amũkũna, nũndũ nĩwatambũũkĩsye yĩla ĩsandũkũ kw'oko kwake; na akw'ĩa vo mbee wa Ngai. 11Na Ndaviti eew'a woo, nũndũ Yeova nĩwamũkũna Usa: na eeta vandũ vau Velesi-usa, kũvika ũmũnthĩ. 12Na Ndaviti akĩa Ngai mũthenya ũsu, akyasya, Ngenũkya ĩsandũkũ ya Ngai kwakwa ata? 13Kwondũ wa ũu Ndaviti ndaathamĩsya ĩsandũkũ kwake ndũanĩ ya Ndaviti, ĩndĩ ayelelũkĩĩlya nyũmbanĩ ya Oveti-etomu Mũngiti. 14Na ĩsandũkũ ya Ngai yekala na mũvĩa wa Oveti-etomu nyũmbanĩ yake myei ĩtatũ: na Yeova aathima nyũmba ya Oveti-etomu, na kyonthe kĩla waĩ nakyo.

1 MAVINDA 14

Wĩw'ano wa Ndaviti na Ilamu

(2 SAMUELI 5.11–12)

1Na Ilamu mũsumbĩ wa Tile atũma atũmwa kwa Ndaviti, na mĩkũũ, na aki ma mavia, na aseũvya ma mbwaũ, mamwakĩe nyũmba. 2Na Ndaviti amanya kana Yeova nũmũlũlũmĩlye ethĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli; nũndũ ũsumbĩ wake wataĩĩtwe mũno, kwondũ wa andũ make Isilaeli.

Syana sya Ndaviti isyaĩwe Yelusaleme

(2 SAMUELI 5.13–16;1 MAVINDA 3.5–9)

3Na Ndaviti atwaĩa aka angĩ ku Yelusaleme; na Ndaviti asyaa ana na eĩtu angĩ. 4Na aa nĩo masyĩtwa ma ana ala wasyaĩe ku Yelusaleme: Samua, na Sovavu, na Nathani, na Solomoni, 5na Iviali, na Elisua, na Eliveleti, 6na Noka, na Neveki, na Yavia, 7na Elisama, na Eliata, na Eliveleti.

Ndaviti aikĩlya Avilisiti vinya

(2 SAMUELI 5.17–25)

8Na yĩla Avilisiti meewie Ndaviti nĩwĩtĩkĩw'e mauta ethĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli onthe, Avilisiti onthe mambata mamanthe Ndaviti: na Ndaviti eew'a ũu, na aumaala okite nao. 9Na ĩndĩ Avilisiti maĩ manooka na kũvithũkĩa mwandanĩ wa Alevai. 10Na Ndaviti amũkũlya Ngai, akyasya, Nambate kũkita na Avilisiti? Naku ũkamanengane kw'okonĩ kwakwa? Na Yeova amwĩa, Ambata; nũndũ ngamanengane kw'okonĩ kwaku. 11Na ĩndĩ mambata mavika Mbaali-velasimu, na Ndaviti amakũnĩa kw'o; na Ndaviti asya, Ngai nũtũlĩte amaitha makwa na kw'oko kwakwa, ta vandũ vavũthũĩtwe nĩ manzĩ. Kwondũ wa ũu meeta syĩtwa ya vandũ vau Mbaali-velasimu. 12Na matia ngai syoo kw'o; na Ndaviti eeaa, na syavĩvw'a na mwaki.

13Na Avilisiti mavithũkĩa ĩvinda yĩngĩ mwandanĩ ũsu. 14Na Ndaviti amũkũlya Ngai ĩngĩ; na Ngai amwĩa, Ndũkambate ũmaatĩĩe: ĩthyũũe ũmaeke, noimavithũkĩa welekele mĩtĩnĩ ya mĩvolosati. 15Na kũkeethĩwa, yĩla wĩĩw'a matuu ta ma andũ maendele mĩthyanĩ ya mĩvolosati, nĩvo ĩndĩ wĩumaala ũkite; nũndũ Ngai nĩwumaalĩte mbee waku akũne nguthu ya Avilisiti. 16Na Ndaviti eeka o tondũ Ngai wamwĩaĩe: na makũna nguthu ya Avilisiti kuma Ngiveoni o kũvika Ngeseli. 17Na nguma ya Ndaviti yanyaĩĩka nthĩ syonthe; na Yeova aete ĩũlũ wa mbaĩ syonthe w'ĩa kwondũ wake.

1 MAVINDA 15

Ĩsandũkũ ya Ngai yĩkĩetwe Yelusaleme

(2 SAMUELI 6.12–23)

1Na Ndaviti eeyakĩa nyũmba ndũanĩ ya Ndaviti; na aseũvya vandũ va ĩsandũkũ ya Ngai, na ayambĩa ĩeema. 2Na ĩndĩ Ndaviti asya, Vati mũndũ o na wĩva waĩle kũkua ĩsandũkũ ya Ngai ate o Alivai: nũndũ nĩmo Yeova ũmanyuvĩte makuae ĩsandũkũ ya Ngai, na mamũthũkũmae tene na tene. 3Na Ndaviti oomban'ya Isilaeli onthe ku Yelusaleme, nĩ kana maete ĩsandũkũ ya Yeova vandũ vayo, vala waseũvĩtye kwondũ wayo. 4Na Ndaviti amomban'ya ana ma Aluni, na Alivai: 5ma ana ma Koathi, mũnene Ulieli, na ana-a-ĩthe make ĩana na mĩongo ĩlĩ; 6na ma ana ma Melali, mũnene Asaia, na ana-a-ĩthe make maana elĩ na mĩongo ĩlĩ; 7na ma ana ma Ngelisoni, mũnene Yoeli, na ana-a-ĩthe make ĩana na mĩongo ĩtatũ; 8na ma ana ma Elisavani, mũnene Semaia, na ana-a-ĩthe make maana elĩ; 9na ma ana ma Eviloni, mũnene Elieli, na ana-a-ĩthe make mĩongo nyanya; 10na ma ana ma Usieli, mũnene Aminatavu, na ana-a-ĩthe make ĩana na ĩkũmi na elĩ. 11Na Ndaviti ameta athembi Nzatoki, na Aviathali, na Alivai, Ulieli, na Asaia, na Yoeli, na Semaia, na Elieli, na Aminatavu, 12na amea, Inyw'ĩ mwĩ atongoi ma nyũmba sya aaĩthe sya Alivai: ĩvathan'yei mwĩthĩwe atheu, inyw'ĩ o na ana-a-ĩthe menyu, nĩ kana mũete ĩsandũkũ ya Yeova, Ngai wa Isilaeli, vandũ vala nĩseũvĩtye kwondũ wayo. 13Kwondũ wa kwĩthĩwa mũtyaayĩkua mbee, Yeova Ngai waitũ nĩwatũkũnie ĩkũna, nũndũ tũtyaamũmantha kwĩanana na ũtw'ĩo. 14Kwondũ wa ũu athembi na Alivai meevathan'ya methĩwe atheu nĩ kana mambatye isandũkũ ya Yeova, Ngai wa Isilaeli. 15Na ana ma Alivai makua ĩsandũkũ ya Ngai ituonĩ syoo na mĩtĩ yayo, o tondũ Mose weaĩte kwĩanana na ndeto ya Yeova.

16Na Ndaviti aneena na mũnene wa Alivai aie aini ana-a-ĩthe moo, me na syĩndũ sya kũinga, inanda, na mbeve, na tũmasaya, makĩinga na kũkĩlya wasya na ũtanu. 17Kwondũ wa ũu Alivai maia Emani mwana wa Yoeli; na ma ana-a-ĩthe make, Asavu mwana wa Mbelekia; na ma ana ma Melali ana-a-ĩthe moo. Ethani mwana wa Kusaia; 18na vamwe nao ana-a-ĩthe moo ma kĩanda kya kelĩ, Nzekalia, na Mbeni, na Yaasieli, na Semilamothi, na Yeiieli, na Uni, na Eliavu, na Mbenaia, na Maaseia, na Matithia, na Eliveleu, na Mikineia, na Oveti-etomu, na Yeieli, asũvĩi ma mĩomonĩ. 19Na ĩndĩ aini, Emani, na Asavu, na Ethani, maiwa, me na tũmasaya twa ũthuku twa kũkayĩthw'a wasya mũnene; 20na Nzekalia, na Asieli, na Semilamothi, na Yeiieli, na Uni, na Eliavu, na Maaseia, na Mbenaia, me na inanda sinaa na mawasya ma eĩtu; 21na Matithia, na Elieveleu, na Mikineia, na Oveti-etomu, na Yeieli, na Asasia, me na nbeve sinaa na

mawasya ma ĩtheo, matongoeasye. 22Na Kenania, mũnene wa Alivai, aĩ mwinĩthya: nĩwamanyĩasya kwina, nũndũ aĩ na ũĩ. 23Na Mbelekia na Elikana maĩ asũvĩi ma mĩomonĩ kwondũ wa yĩla ĩsandũkũ. 24Na athembi Sevania, na Yosavati, na Nethaneli, na Amasai, na Nzekalia, na Mbenaia, na Elieseli, mavuvĩaa masoo vu mbee wa ĩsandũkũ ya Ngai; na Oveti-etomu na Yeia maĩ asũvĩi ma mĩomonĩ kwondũ wa yĩla ĩsandũkũ.
25Na ĩndĩ Ndaviti, na atumĩa ma Isilaeli, na makavuteni ma ngili ngili, maenda mambatye ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova kũyumya nyũmbanĩ ya Oveti-etomu me na ũtanu. 26Na kweethĩwa, yĩla Ngai watethisye Alivai ala makuĩte ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova, mathemba tũsalũ twa mũew'a mũonza na ndũũme mũonza. 27Na Ndaviti nake eekĩĩte ngũa ndasa ya katane nzeo, na Alivai onthe ala makuĩte yĩla ĩsandũkũ, na aini, na Kenania mũnene wa wini vamwe na aini: na Ndaviti eekĩĩte evoti ya katane. 28Ũu nĩw'o Isilaeli onthe maetie ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova makyũkĩlya mawasya manene, vamwe na wasya wa soo mũkelemu, na masoo, na tũmasaya, ikĩamba mũno vamwe na inanda na mbeve.
29Na kweethĩwa, yĩla ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova yalikile ndũanĩ ya Ndaviti, Mikali mwĩĩtu wa Saulo asyaĩlya mbũthinĩ, na oona mũsumbĩ Ndaviti akĩsũnga na kũtana mũno; na amũvũthya ngoonĩ yake.

1 MAVINDA 16

1Na maete ĩsandũkũ ya Ngai nthĩnĩ, na mayia ĩeemanĩ nthĩnĩ yĩla Ndaviti wambĩte kwondũ wayo: na mamũthembea Ngai nthembo sya kũvĩvw'a na nthembo sya mũuo. 2Na yĩla Ndaviti waminie kũthemba nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo sya mũuo, aathima andũ syĩtwanĩ ya Yeova. 3Na amaaaĩa kĩla ũmwe wa Isilaeli, aũme o na aka, kĩla ũmwe kĩlungu kya kĩmũtũ, na kĩlungu kya nyama, na kakũmbwa ka nzavivũ mbovu.
4Na aia amwe ma Alivai mathũkũmĩae vu mbee wa ĩsandũkũ ya Yeova, na kũmalilikanasya na kũtũngĩaa mũvea na kũtaĩaa Yeova, Ngai wa Isilaeli: 5nĩo aa, mũnene Asavu, na wa kelĩ Nzekalia, na Yeieli, na Semilamothi, na Yeiieli, na Matithia, na Eliavu, na Mbenaia, na Oveti-etomu, na Yeieli, me na inanda na mbeve; na Asavu e na tũmasaya, tũkũkaya mũno; 6na athembi Mbenaia na Yaanzieli me na masoo ĩvinda yonthe, vu mbee wa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Ngai.

Wathi wa Ndaviti wa kũtũnga mũvea

(SAVULI 105.1–15;96.1–13;106.47–48)

7Na mũthenya ũsu nĩw'o Ndaviti wambie kũtw'a kana Yeova atũngĩwe mũvea, na kw'oko kwa Asavu na ana-a-ĩthe make.
8Mũtũngĩei Yeova mũvea, ĩkaĩlei syĩtwa yake;
Manyĩthyai ngo sya andũ meko make.
Mwinĩeĩ mũkumyei;
9Neenai ũndũ wa mawĩa make onthe ma ũseng'ya.
10Ĩkathĩĩei syĩtwanĩ yake ĩtheu;
Ngoo ya ala mamanthaa Yeova nĩtane.
11Manthai Yeova na vinya wake;
Manthai ũthyũ wake ĩvinda yonthe.
12Lilikanai mawĩa make ma ũseng'yo ala wĩkĩte,
Moseng'yo make, na mosili ma kanyw'a wake,
13Inyw'ĩ ũsyao wa Isilaeli, mũthũkũmi wake,
Inyw'ĩ ana ma Yakovo, anyuve make.
14Nĩwe Yeova Ngai waitũ;
Mosili make me nthĩ yonthe.
15Lilikanai ũtianĩo wake tene na tene,
Ndeto ĩla weaĩe nzyawa ngili,
16Ũtianĩo ũla watianĩe na Avalaamu,
Na wĩvĩto wake kwa Isaka,
17Naw'o oolũlũmĩlya kwa Yakovo wĩthĩwe mwamũlo,
Kwa Isilaeli wĩthĩwe ũtianĩo wa tene na tene,
18Akyasya, Nue ngaũnenga nthĩ ya Kanaani,
Yĩthĩwe kĩlungu kya ũtĩĩwa wenyu;
19Yĩla mwaĩ andũ avũthũ ũtalonĩ,
Ĩĩ, avũthũ mũno, na ekali ma ũeninĩ nthĩnĩ wayo;
20Na mangangaa kuma mbaĩnĩ kũthi mbaĩnĩ,
Na kuma ũsumbĩnĩ ũmwe kũthi andũnĩ ma ũko ũngĩ.
21Ndaamũeka mũndũ o na wĩva ameke naĩ;
Ĩĩ, amakan'ya asumbĩ kwondũ woo,
22Akĩmea, Mũtikakiite ala makwa metĩkĩw'e mauta,
Na mũtikameke athani makwa ũthũku.
23Nthĩ yonthe, mwinĩei Yeova;
Onan'yai ũtangĩĩo wake mũthenya na mũthenya.
24Tavan'yai ũtheu mũtisu wake katĩ wa i mbaĩ,
Mawĩa make ma kũseng'ya katĩ wa ngo syonthe sya andũ.
25Nũndũ Yeova nĩ mũnene, na nĩ wa kũtaĩwa mũno:
Nake nĩ wa ũkĩwa kũvĩtũka ngai syonthe.
26Nũndũ ngai syonthe sya ngo sya andũ nĩ mĩvw'anano:
Ĩndĩ Yeova nĩwombie matu.
27Ndaĩa na ũnene syĩ mbee wake:
Vinya na ũtanu syĩ vala ũĩ.
28Mũnengei Yeova, inyw'ĩ mĩvĩa ya ngo sya andũ,
Mũnengei Yeova ndaĩa na vinya;
29Mũnengei Yeova ndaĩa yaĩlĩte syĩtwa yake:
Etei nthembo, na mũkyũka mbee wake;
Mũthaithei Yeova na ũseo wa ũtheu.
30Nthĩ yonthe, tetemeai mbee wake:
Nthĩ nayo nĩlũmĩtw'e ũndũ ĩtatonya kũthingithw'a.
31Matu nĩmatane, na nthĩ yĩw'e mũyo;
Na nĩmaneene katĩ wa i mbaĩ, Yeova nũsumbĩkĩte.
32Ũkanga nũlitũke, na wusũu waw'o;
Mũũnda nũtane, na kyonthe kĩla kĩ nthĩnĩ waw'o;
33Nĩvo ĩndĩ mĩtĩ ya mũtitũnĩ ĩkainĩa mbee wa Yeova nũndũ wa ũtanu;
Nũndũ nĩwũkĩte asilĩle nthĩ.
34Mũtũngĩei Yeova mũvea; nũndũ nĩ mũseo;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.
35Na neenai atĩĩ, Tũtangĩĩe, ame Ngai wa ũtangĩĩo witũ,
Tũmban'ye vamwe, noitwovosya kuma i mbaĩnĩ,
Tũtũngĩe syĩtwa yaku ĩtheu mũvea,

Na kũkĩlya vinya ndaĩnĩ yaku.
36Nataĩwe Yeova, Ngai wa Isilaeli,
Kuma tene o na kũvika tene na tene.
Na andũ onthe masya, Ameni, na mamũtaĩa Yeova.
Alivai mainyuvwa ũndũ wa wĩa wa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova
37Na ĩndĩ amatia vo, mbee wa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova, Asavu na ana-a-ĩthe make, mathũkũmĩae vu mbee wa yĩla ĩsandũkũ mavinda onthe, o tondũ wĩa wa kĩla mũthenya waĩ na vata; 38na Oveti-etomu, vamwe na ana-a-ĩthe moo, mĩongo thanthatũ na nyanya; o na Oveti-etomu mwana wa Yetuthuni na Osa methĩwe asũvĩi ma mĩomonĩ; 39na mũthembi Nzatoki, na ana-a-ĩthe make athembi, vu mbee wa wĩkalo wa Yeova vandũ vatũlu vala vaĩ ku Ngiveoni, 40mamũthembeae Yeova nthembo sya kũvĩvw'a kithembeonĩ kya nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ikanaa kĩoko na wĩoo, o kwĩanana na w'onthe ũla ũandĩkĩtwe mĩaonĩ ya Yeova, ĩla wameaĩe Isilaeli; 41na vamwe nao Emani na Yetuthuni, na angĩ ala manyuviwe, ala mawetiwe na masyĩtwa, mamũtũngĩae Yeova mũvea, nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene; 42na vamwe nao Emani na Yetuthuni me na masoo na tũmasaya sya ala maambasya mũno, na me na syĩndũ sya kũinga kwondũ wa mbathi sya Ngai; na ana ma Yetuthuni methĩwe mbingĩlonĩ. 43Na andũ onthe mathi kĩla mũndũ nyũmbanĩ yake; na Ndaviti asyoka aathime nyũmba yake.

1 MAVINDA 17

Ũtianĩo wa Ngai na Ndaviti

(2 SAMUELI 7.1–29)

1Na kweethĩwa, yĩla Ndaviti wekalaa nyũmbanĩ yake, Ndaviti amwĩa mwathani Nathani, Sisya, nĩkalaa nyũmbanĩ ya mĩtĩ ya mĩkũũ, indĩ isandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova nĩyĩkalaa nthĩnĩ wa motũtũ ma ngũa. 2Na Nathani amwĩa Ndaviti, Ĩka w'onthe ũla wĩ ngoonĩ yaku; nũndũ Ngai e vamwe naku. 3Na kweethĩwa, ũtukũ ũsu, ndeto ya Ngai yamũkĩa Nathani, ĩkĩmwĩa, 4Enda ũmũtavye Ndaviti mũthũkũmi wakwa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ndũkambakĩa nyũmba ya kwĩkala: 5nũndũ ndyaaĩkala nyũmbanĩ kuma mũthenya ũla nambatisye Isilaeli, kũvika ũmũnthĩ, ĩndĩ nĩnĩendaa kuma ĩeemanĩ kũthi ĩeemanĩ, na kuma wĩkalonĩ ũmwe kũthi ũngĩ. 6Kũndũ kw'onthe kũla naatambũka na Isilaeli onthe, naaneena ndeto na mũsili o na ũmwe wa Isilaeli, ala nameaĩe mamaĩthye andũ makwa, ngamakũlya, Nũndũ wa kĩ mũtyaambakĩa nyũmba ya mĩtĩ ya mĩkũũ? 7Na yu kwondũ wa ũu ũkamwĩe mũthũkũmi wakwa Ndaviti atĩĩ, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya, Nũnakumisye kyengonĩ kya malondu, yĩla waatĩĩaa malondu, nĩ kana wĩthĩwe mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ andũnĩ makwa Isilaeli: 8na naĩ vamwe naku o vala waendaa, na naveta amaitha maku onthe maume mbee waku; na ngakwonea syĩtwa ya ala anene ala me kũũ nthĩ. 9Na ngatw'a vandũ kwondũ wa andũ makwa Isilaeli, na ngamavanda, nĩ kana matũae vandũ voo ene, na matikathamw'a ĩngĩ; o na ana ma ũthũku matikamananga ĩngĩ, ta ĩvinda ya mbee, 10na kuma mũthenya ũla neeaĩe asili methĩwe anene ma andũ makwa Isilaeli; na ngakĩlya amaitha maku onthe vinya. Na ĩngĩ nĩngũkũtavya kana Yeova akakwakĩa nyũmba. 11Na kũkeethĩwa, yĩla matukũ maku meĩanĩa ũende wĩthĩwe vamwe na aaĩthe maku, ngookĩlya ũsyao waku ĩtina waku, ũla ũkethĩwa wa ana maku; na ngalũlũmĩlya ũsumbĩ wake. 12Nake akambakĩa nyũmba, na ngalũlũmĩlya kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ tene na tene. 13Ngeethĩwa ĩthe wake, nake akeethĩwa mwana wakwa; na ndikaumya ũseo wakwa wĩ wendo kwake, o tondũ nawumisye kwa ũla waĩ mbee waku; 14ĩndĩ ngamũlũmya nyũmbanĩ yakwa na ũsumbĩnĩ wakwa tene na tene; na kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ kĩkalũlũmĩlw'a tene na tene. 15Kwĩanana na ndeto ii syonthe, na kwĩanana na woni ũũ w'onthe, now'o Nathani wamũtavisye Ndaviti.

16Na ĩndĩ mũsumbĩ Ndaviti alika nthĩnĩ, na ekala mbee wa Yeova; na akũlya, Nyie nĩ ũũ, ame Yeova Ngai, na nyũmba yakwa nĩ kyaũ, ũndũ ũmbikĩtye ta vaa nĩĩ? 17Na ũndũ ũsu no ũnini methonĩ maku, ame Ngai; ĩndĩ nũneenete ũvoo wa nyũmba ya mũthũkũmi waku kũvika ĩvinda yĩ vaasa mũno yĩla yĩkoka, na wanzisya ta nĩ mũndũ wĩ kĩlionĩ kĩnene, ame Yeova Ngai. 18Ndaviti atonya ũkũtavya ũndũ ũngĩ mwaũ mbee wa ũu ũndũ wa ũtaĩo ũla weekiwe mũthũkũmi waku? Nũndũ nĩwĩsĩ mũthũkũmi waku. 19Ame Yeova, kwondũ wa mũthũkũmi waku, na kwĩanana na ngoo yaku mwene, nĩwĩkĩte ũnene ũu w'onthe, ũmanyĩthan'ye maũndũ aa onthe manene. 20Ame Yeova, vati ũngĩ ũilyĩ taku, o na vati Ngai ũngĩ ate o we, kwĩanana na w'onthe ũla twĩw'ĩte na matũ maitũ. 21Na nĩ yĩva mbaĩ ĩmwe kũũ nthĩ ĩilyĩ ta andũ maku Isilaeli, ala Ngai waendie kwĩyovoesya mwene methĩwe ũko wa andũ, wĩyonee syĩtwa nũndũ wa maũndũ manene na ma kũtĩsya, ũkĩlũngya mbaĩ syume mbee wa andũ maku, ala wamovoisye kũmaumya Misili? 22Nũndũ andũ maku Isilaeli nĩwamatw'ĩkĩthisye andũ maku mwene tene na tene; naku, Yeova, watw'ĩka Ngai woo. 23Na yu, ame Yeova, ndeto ĩla ũneenete ũndũ wa mũthũkũmi waku, na ũndũ wa nyũmba yake, nĩlũlũmĩlw'e tene na tene, na ũkĩka o tondũ ũneenete. 24Na syĩtwa yaku nĩyĩlũlũmĩlw'e na kũnenevw'a tene na tene, kũkyaw'a, Yeova wa nguthu nĩ Ngai wa Isilaeli, o Ngai kwa Isilaeli: na nyũmba ya Ndaviti mũthũkũmi waku nĩlũlũmĩlĩtw'e mbee waku. 25Nũndũ we, ame Ngai wakwa, nũmũvuanĩsye mũthũkũmi waku atĩ ũkamwakĩa nyũmba: kwondũ wa ũu mũthũkũmi waku nĩwonete ngoonĩ yake kũvoyea mbee waku. 26Na yu, ame Yeova, nue Ngai, na nũmwathĩte mũthũkũmi waku ũndũ ũũ ũseo: 27na yu nũkwendeew'a nĩ kũathima nyũmba ya mũthũkũmi waku, nĩ kana yĩkalae tene na tene ĩ mbee waku: nũndũ we, ame Yeova, nũathimĩte, na nĩathimĩkĩte tene na tene.

1 MAVINDA 18

Ndaviti ainenevya ũsumbĩ wake

(2 SAMUELI 8.1–14)

1Na kweethĩwa ĩtina wa ũu, Ndaviti akũna Avilisiti, na amakĩlya vinya, na aumya Ngathi na tũtũla twayo mokonĩ ma Avilisiti. 2Na akũna Moavi; na Amoavi matw'ĩka athũkũmi ma Ndaviti, na kumasya koti.

3Na Ndaviti amũkũna Ataleseli mũsumbi wa Sova kũvika Amathi, aendete kũlũlũmĩlya ũsumbĩko wake ũla waĩ vakuvĩ na ũsĩ wa Euvalati. 4Na Ndaviti amũvena makasya ma kaũ ngili, na andũ ma ũtũlaa mbalasi ngili mũonza, na andũ ala maendaa na maũũ ngili mĩongo ĩlĩ; na Ndaviti atilanga mbalasi syonthe sya makasya mĩlangũ, ate o atialilye sya makasya ĩana.

5Na yĩla Asilia ma Ndamasiku mookie kũmũtethya Ataleseli mũsumbĩ wa Sova, Ndaviti akũna Asilia andũ ngili mĩongo ĩlĩ na ilĩ. 6Nĩvo ĩndĩ Ndaviti waiie ngome syĩ asikalĩ ku Silia Ndamasiku; na Asilia matw'ĩka athũkũmi ma Ndaviti, na kumasya koti. Na Yeova anenga Ndaviti kũkĩlya vinya o vala waendaa. 7Na Ndaviti oosa ngao sya thaavu ila syaĩ na athũkũmi ma Ataleseli, na aiete Yelusaleme. 8Na kuma Tivathi na Kuni, ndũa sya Ataleseli, Ndaviti oosa ũthuku mwingĩ mũno, ũla Solomoni waseũvĩthisye ũkanga wa ũthuku, na ituĩ, na mĩio ya ũthuku.

9Na yĩla Toi mũsumbĩ wa Amathi wewie Ndaviti nũkũnĩte nguthu yonthe ya Ataleseli mũsumbĩ wa Sova, 10atũma Aatoiamu mwana wake kwa mũsumbĩ Ndaviti, akamũkethye, na kũmũathima, nĩkwĩthĩwa aĩ anokita na Ataleseli na kũmũkũna (nũndũ Ataleseli eethĩawa na makaũ na Toi); na akũĩte mĩthemba yonthe ya mĩio ya thaavu na vetha na ũthuku. 11Na ĩsu nayo mũsumbi Ndaviti amĩvathie yĩthĩwe mĩtheu ya Yeova, vamwe na vetha na thaavu ũla watavie mbaĩnĩ syonthe; kuma Etomu, na kuma Moavi, na kuma kwa ana ma Amimoni, na kwa Avilisiti, na Amaleki.

12Na ĩngĩ Avisai mwana wa Nzeluia akũnĩa Aetomu ngili ĩkũmi na nyanya Kyandanĩ kya Mũnyũ. 13Na aia ngome syĩ asikalĩ Etomu; na Aetomu onthe matw'ĩka athũkũmi ma Ndaviti. Na Yeova amũnenga Ndaviti kũkĩlya vinya o kũla waendaa.

Anene ma Ndaviti ũsumbĩnĩ wake

(2 SAMUELI 8.15–18;20.23–26)

14Na Ndaviti asumbĩka Isilaeli onthe; na asilanasya andũ make onthe na sila wa katĩ na mũlũngalu. 15Na Yoavu mwana wa Nzeluia aĩ mũnene wa nguthu; na Yeosavati mwana wa Ailuti aĩ mũandĩki wa maũndũ; 16na Nzatoki mwana wa Aituvu, na Avimeleki mwana wa Aviathali, maĩ athembi; na Savisa aĩ mũandĩki; 17na Mbenaia mwana wa Yeoiata aĩ mũnene wa Akelethi na Avelethi; na ana ma Ndaviti maĩ anene vu kwa mũsumbĩ.

1 MAVINDA 19

Kũkĩlw'a vinya kwa Aamimoni na Asilia

(2 SAMUELI 10.1–19)

1Na kweethĩwa ĩtina wa ũu, Naasu mũsumbĩ wa ana ma Amimoni akw'a, na mwana wake asumbĩka vandũ vake. 2Na Ndaviti asya, Ngamwĩka Anuni mwana wa Naasu nesa, nĩkwĩthĩwa ĩthe wake nĩwambĩkie nesa. Kwondũ wa ũu Ndaviti atũma atũmwa mamũkiakisye ũndũ wa ĩthe wake. Na athũkũmi ma Ndaviti malika nthĩ ya ana ma Amimoni kwa Anuni, mamũkiakisye. 3Ĩndĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ ma ana ma Amimoni mamũkũlya Anuni, Nũũsũanĩa kana Ndaviti nũnũũtaĩa au, nũndũ nũkũtũmĩe akũkiakisya? Athũkũmi make matyũkĩte kwaku mekuũe, na kũkuluman'ya, na kũthiana nthĩ? 4Na ĩndĩ Anuni akwata athũkũmi ma Ndaviti, na amenza, na aatũanĩlya ngũa syoo katĩ, o kũvika itimbanĩ syoo, na amalekya mathi. 5Nĩvo ĩndĩ andũ amwe maendie, na mamũtavya Ndaviti ũndũ andũ asu meekiwe. Nake atũma andũ mamathaũe; nũndũ andũ asu nĩmasonokaa mũno. Na mũsumbĩ amea, Ĩkalai Yeliko kũvika ĩng'ew'a syenyu syamea, na ĩndĩ mũkĩsyoka.

6Na yĩla ana ma Amimoni moonie kana nĩmenyungĩthĩtye naĩ kwa Ndaviti, Anuni na ana ma Amimoni matwaa talendi ngili sya vetha matuvanĩe makasya ma kaũ na andũ matũlĩte mbalasi kuma Mesovotamia, na kuma Alamu-maaka, na kuma Sova. 7Na ĩndĩ matuvanĩa makasya ngili mĩongo ĩtatũ na ilĩ, na mũsumbĩ wa Maaka na andũ make, nao mooka na mamba maeema vu mbee wa Meteva. Na ana ma Amimoni moombana kuma ndũanĩ syoo, na mooka mokite. 8Na yĩla Ndaviti wewie ũu, atũma Yoavu, na nguthu yonthe ya ngũmbaũ. 9Na ana ma Amimoni maumaala, na mataũsya ita mokitĩe mbingĩlonĩ ya ndũa: na asumbĩ ala maĩ manooka maĩ kĩsesinĩ me oka. 10Na yĩla Yoavu wonie kana nĩmetaũĩtye mokite nake mbee na ĩtina, anyuva amwe ma andũ onthe anyuve ma Isilaeli, na amataũsya mokite na Asilia. 11Na andũ ala angĩ amaia kw'okonĩ kwa Avisai mwana-a-inyia; nao meetaũsya mokite na ana ma Amimoni. 12Na asya, Ethĩwa Asilia me vinya kwĩ nyie, nĩvo wĩndethya; ĩndĩ ethĩwa ana ma Amimoni me vinya kwĩ we, nĩvo nĩkũtethya. 13Ĩthĩwa na ũkũmbaũ mũnene, na twĩthĩwe aũme kwondũ wa andũ maitũ, na kwondũ wa ndũa sya Ngai waitũ: na Yeova nĩeke ũndũ ũnũkwona wĩ ũseo. 14Na ĩndĩ Yoavu na andũ ala maĩ nake mathengeea mokite na Asilia kaũnĩ; nao makũka mamũkĩa. 15Na yĩla ana ma Amimoni moonie kana Asilia nĩmakĩa, nao o ta ũu makĩa Avisai mwana-a-inyia, na malika ndũanĩ. Na ĩndĩ Yoavu aenda Yelusaleme.

16Na yĩla Asilia moonie kana nĩmakũiwe nĩ Isilaeli, matũma atũmwa, na mamakusya Asilia ala maĩ mũingo wa ũla Ũsĩ, me na Sovaku kavuteni wa nguthu ya Ataleseli amatongoesye. 17Na Ndaviti atavw'a; na oomban'ya Isilaeli onthe vamwe, na ainga Yolotani, na amokĩa, na ataũsya ita okite nao. Na ĩndĩ yila Ndaviti wataũisye ita okite na Asilia, nao mokita nake 18Na

Asilia makũka makĩa Isilaeli; na Ndaviti ooaa Asilia andũ ma makasya ngili mũonza, na andũ maendete na maũũ ngili mĩongo ĩna, na amũaa Sovaku kavuteni wa ĩ nguthu. 19Na yĩla athũkũmi ma Ataleseli moonie kana nĩmakũwa nĩ Isilaeli, maseũvya mũuo na Ndaviti, na mamũthũkũma: o na Asilia matyaaĩtĩkĩla kũtethya ana ma Amimoni ĩngĩ.

1 MAVINDA 20

Ndaviti aikwata Lava

(2 SAMUELI 12.26–31)

1Na kweethĩwa, ĩvinda ya mwaka ũkyambĩlĩlya, ĩvinda yĩla asumbĩ maendaa kaũnĩ, Yoavu atongoesya ita, na aananga nthĩ ya ana ma Amimoni, na ooka athyũlũlũka Lava amĩtw'ĩkanĩsye. Ĩndĩ Ndaviti ekala Yelusaleme. Na Yoavu akũna Lava, na amĩng'uthũlangya. 2Na Ndaviti aumya ngovia ya ũsumbĩ mũsumbĩ woo mũtwe kwake, na eethĩa ũito wayo nĩ talendi ya thaavu, na kwaĩ tũvila twĩ thooa mũnene nthĩnĩ wayo; na yeekĩwa mũtwe wa Ndaviti: na aumaalya mũtavo wa ĩ ndũa, mwingĩ mũno. 3Na aumaalya andũ ala maĩ nthĩnĩ wayo, na amatilanga na mang'weli, na syĩndũ mbũĩ sya iaa sya kũvukũlya mavali, na mathoka. Na Ndaviti asyĩka ndũa syonthe sya ana ma Amimoni ũu. Na Ndaviti na andũ onthe masyoka Yelusaleme.

Ana ma yĩla ĩmũndũ makyũawa nĩ andũ ma Ndaviti

(2 SAMUELI 21.18–22)

4Na kweethĩwa ĩtina wa ũu, kwookĩla kaũ na Avilisiti ku Ngeseli; nĩvo ĩndĩ Sivekai Mũusathi wamũaie Sivai, wa ana ma yĩla ĩmũndũ: nao makĩlw'a vinya. 5Na kwaĩ kaũ ĩngĩ na Avilisiti; na Elianani mwana wa Yaili amũaa Lami mwanaa-ĩthe wa Ngoliathu Mũngiti, ũla mũtĩ wa ĩtumo yake wailyĩ ta mũamba wa mũtumi wa ngũa. 6Na kwaĩ kaũ ĩngĩ Ngathi, vala vaĩ mũndũ mũasa mũno, ũla syaa syake sya moko na sya maũũ syaĩ mĩongo ĩlĩ na inya, thanthatũ kĩla kw'oko na thanthatũ kĩla kũũ; nake asyaiwe nĩ yĩla ĩmũndũ. 7Na yĩla wavũthisye Isilaeli, Yonathani mwana wa Simea, mwana-a-inyia wa Ndaviti, amũaa. 8Asu masyaĩwe nĩ yĩla ĩmũndũ ku Ngathi; na mavalũkw'a nĩ kw'oko kwa Ndaviti, na moko ma athũkũmi make.

1 MAVINDA 21

Ndaviti aitala Isilaeli na Yuta

(2 SAMUELI 24.1–25)

1Na Satani ookĩlĩla Isilaeli, na atuma Ndaviti atala Isilaeli. 2Na Ndaviti amea Yoavu na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma andũ, Endai, mũtale Isilaeli kuma Mbeeli-sieva kũvika Ndani; na mũindetee ũvoo nĩmanye ũtalo wamo. 3Na Yoavu amwia, Yeova namatw'ĩkĩthye andũ make kũndũ ĩana kũvĩtũka ũndũ meana: ĩndĩ, mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ, nao onthe ti athũkũmi ma mwĩaĩi wakwa? Mwĩaĩi wakwa eendea ũndũ ũũ kĩ? Evĩtĩthya Isilaeli nũndũ wa kĩ? 4Ĩndĩ ndeto ya mũsumbĩ yamũkĩlya Yoavu vinya. Kwondũ wa ũu Yoavu aenda, na avĩtĩla Isilaeli kw'onthe, na avika Yelusaleme. 5Na Yoavu amũnenga Ndaviti ũtalo wa andũ. Na onthe ma Isilaeli maĩ ngili kũndũ ngili na ngili ĩana ala makũaa ũvyũ: na ma Yuta maĩ ngili maana ana na mĩongo mũonza ala makũaa ũvyũ. 6Ĩndĩ ma Livai na Mbenyamini ndaamatala ũtalonĩ ũsu; nũndũ ndeto ya mũsumbĩ nĩyamũthatĩtye Yoavu. 7Na Ngai eew'a woo nĩ ũndũ ũsu; kwondũ wa ũu akũna Isilaeli. 8Na Ndaviti amwĩa Ngai, Nĩnĩvĩtĩtye mũno, nũndũ nĩnĩkĩte ũndũ ũũ: ĩndĩ yu, nĩngũkwĩsũva, veta ũthũku wa mũthũkũmi waku; nũndũ nĩnĩkĩte ũtumanu mũno.

9Na Yeova aneena na Ngati, mwoni wa kwa Ndaviti, akĩmwĩa, 10Enda ũneene na Ndaviti, ũkĩmwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩngũũnenga maũndũ atatũ: nyuva ũmwe wamo, nĩ kana nĩkwĩke w'o. 11Na ĩndĩ Ngati aenda vala ve Ndaviti, na amwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Osa kĩla wĩenda: 12myaka ĩtatũ ya yũa; kana myei ĩtatũ ya kwanangwa nĩ amaitha maku, ũvyũ wa amaitha maku ũikũvikĩa; kana mĩthenya ĩtatũ ya ũvyũ wa Yeova, naw'o nĩ mũimũ wĩ ĩ nthĩ, na mũlaĩka wa Yeova akyananga mĩvakanĩ yonthe ya Isilaeli. Yu ĩndĩ sũanĩa ũsũngĩo ũla ngũmũtũngĩa ũla ũndũmie. 13Na Ndaviti amwĩa Ngati, Nĩ mũvivinye mũno; nĩngũkwĩsũva, nĩvalũke kw'okonĩ kwa Yeova; mũndũ matei make nĩ manene mũno: na ndikavalũke kw'okonĩ kwa mũndũ. 14Kwondũ wa ũu Yeova atũma mũimũ ĩũlũ wa Isilaeli; na kwavalũkwa kwa Isilaeli andũ ngili mĩongo mũonza. 15Na Ngai atũma mũlaĩka Yelusaleme amyanange: na akilĩlye kwananga, Yeova oona, na eealyũla ũndũ wa ũthũku ũsu, na eea mũlaĩka ũla wanangaa, Nũu; yu siĩĩa kw'oko kwaku. Na mũlaĩka wa Yeova aĩ anaũgama vakuvĩ na kĩvũĩo kya Olinani Mũyevusi. 16Na Ndaviti aũngalalya metho make, na oona mũlaĩka wa Yeova aũngene katĩ wa nthĩ na ĩtu, akũĩte ũvyũ wĩ kw'okonĩ kwake ũtambũũkĩtw'e ĩũlũ wa Yelusaleme. Nĩvo ĩndĩ Ndaviti na atumĩa, mevw'ĩkĩte makunia, mavalũkile na mothyũ moo. 17Na Ndaviti akũlya Ngaĩ, Ti nyie neeaie andũ matalwe? No nyie navĩtisye na kwĩka naĩ mũno; ĩndĩ malondu aa, mekĩte ata? Nĩngũkũvoya, ame Yeova Ngai wakwa, kw'oko kwaku nĩkwĩthĩwe ĩũlũ wakwa, na ĩũlũ wa nyũmba ya asa wakwa; ĩndĩ ti ĩũlũ wa andũ maku, mathĩnw'e.

18Nĩvo ĩndĩ mũlaĩka wa Yeova wamwĩaĩe Ngati amwĩe Ndaviti, kana Ndaviti nĩambate, na kũmwakĩa Yeova kĩthembeo kĩvũĩonĩ kya Olinani Mũyevusi. 19Na Ndaviti ambata ũndũ wa ndeto sya Ngati, ila waneenie syĩtwanĩ ya Yeova. 20Na Olinani eethyũũa, na oona ũ mũlaĩka; na ana make ana ala maĩ vamwe nake meevitha. Na yu Olinani nĩwavũaa nganũ. 21Na yĩla Ndaviti wamũkĩe Olinani, Olinani asisya na oona Ndaviti, na auma kĩvũĩonĩ, na amwĩkunamĩsya Ndaviti ũthyũ wake welekele nthĩ. 22Na ĩndĩ Ndaviti amwĩa Olinani, Nenga vandũ va kĩvũĩo kĩĩ, nĩ kana nĩmwakĩe Yeova kĩthembeo vo: ũkanenga vo kwa thooa mwĩanĩu, nĩ kana ũthĩn'yo ũũ ũsiĩĩwe wumw'e andũnĩ. 23Na Olinani amwĩa Ndaviti, Ĩyosee, na mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ nĩeke ũla wĩona wĩ ũseo: sisya, nĩngũkũnenga ng'ombe ii sya nthembo sya kũvĩvw'a, na ivũi ii

syĩthĩwe ngũ, na nganũ ĩno yĩthĩwe nthembo ya mũtu; nĩngũnengane syonthe. 24Na mũsumbĩ Ndaviti amwĩa Olinani, Aiee, ĩndĩ nditĩa kũvathooa na thooa mwĩanĩu: nũndũ ndikosa kĩla kyaku kwondũ wa Yeova, kana kũthemba nthembo ya kũvĩvw'a ndathooete. 25Kwondũ wa ũu Ndaviti amũnenga Olinani sekeli maana thanthatũ sya thaavu kwa kũthima ũndũ wa vandũ vau. 26Na Ndaviti amwakĩa Yeova kĩthembeo vau, na athemba nthembo sya kũvĩvw'a na nthembo sya mũuo, na amwĩkaĩla Yeova; nake amũsũngĩa kuma ĩtunĩ na mwaki ũitheea kĩthembeonĩ kya nthembo ya kũvĩvw'a. 27Na Yeova eeaĩa mũlaĩka; na atũngĩa ũvyũ wake ndoonĩ yaw'o.

Vandũ va kwaka ĩkalũ ya Yeova

28Ĩvinda yĩũ, yĩla Ndaviti wonie kana Yeova nũmũsũngĩĩĩte kĩvũĩonĩ kya Olinani Mũyevusi, nĩwathembaa vo. 29Nũndũ wĩkalo wa Yeova, yĩla Mose waseũvĩsye weũnĩ, na kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a, ĩvinda yĩu syaĩ vala vandũ vatũlu Ngiveoni. 30Ĩndĩ Ndaviti ndaatonya kũenda mbee wakyo akũlye Ngai; nĩkwĩthĩwa nĩwakĩaa nũndũ wa ũvyũ wa mũlaĩka wa Yeova.

1 MAVINDA 22

1Nĩvo ĩndĩ Ndaviti waisye, Ĩno nĩyo nyũmba ya Yeova Ngai, na kĩĩ nĩkyo kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a kwondũ wa Isilaeli.

Kwĩyũmban'ya kwa Ndaviti ũndũ wa kwaka ĩkalũ

2Na Ndaviti eeaa kana ekali ma ũeninĩ ala me nthĩ ya Isilaeli mombanw'e; na aia aki ma mavia masũvye mavia ma kwaka nyũmba ya Ngai. 3Na Ndaviti oomban'ya iaa mbingĩ mũno kwondũ wa mĩsumaa ya mĩomo ya i mbingĩlo, na kwondũ wa ikolethyo; na ũthuku mwingĩ mũno ũtathimĩka; 4na mĩtĩ ya mĩkũũ ĩtatalĩka: nũndũ Asitoni na ala ma Tile nĩmamũetee Ndaviti mĩtĩ mingĩ mũno ya mĩkũũ. 5Na Ndaviti asya, Solomoni mwana wakwa nĩ mũnini na mwololo, na nyũmba ĩla ĩkakĩwa Yeova mũvaka yĩthĩwe nzeo mũno, mũno, yĩ nguma na ya kũtaĩwa nthĩ syonthe: kwondũ wa ũu ngoomban'ya syĩndũ kwondũ wayo. Na ĩndĩ Ndaviti oomban'ya syĩndũ mbingĩ mũno atanakw'a.

6Na ĩndĩ amwĩta Solomoni mwana wake, na amwĩaĩa akĩe Yeova, Ngai wa Isilaeli, nyũmba. 7Na Ndaviti amwĩa Solomoni mwana wake, Ngalĩ ĩ yakwa, nasũanĩaa ngoonĩ yakwa kwaka nyũmba kwondũ wa syĩtwa ya Yeova Ngai wakwa. 8Ĩndĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, Nĩwĩtĩkĩtye nthakame nyingĩ mũno, na nĩwokitĩte makaũ manene: ndwĩaka nyũmba kwondũ wa syĩtwa yakwa, nũndũ nĩwĩtĩkĩtye nthakame nyingĩ ĩũlũ wa nthĩ metho makwa mene. 9Sisya, ũkasyaa mwana, ũla ũkethĩwa mũndũ wa ũthũmũo; na ngamũnenga kũthũmũa kuma amaithanĩ make onthe ala mamũthyũlũlũkĩte; nũndũ syĩtwa yake yĩkeethĩwa Solomoni, na nganenga Isilaeli mũuo na ũthũmũo mĩthenyanĩ yake. 10Akaaka nyũmba kwondũ wa syĩtwa yakwa; na akeethĩwa mwana wakwa, nakwa ngeethĩwa ĩthe wake; na ngalũlũmĩlya kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ũsumbĩ wake kwa Isilaeli tene na tene. 11Na yu, mwana wakwa, Yeova ethĩwe naku; naku athimĩka, nokyaka nyũmba ya Yeova Ngai waku, o tondũ ũneenete ũndũ waku. 12Ĩndĩ Yeova nakũnenge kĩlĩko na ũmanyi, na akũnenge wĩai ũndu wa Isilaeli; nĩ kana ũkwate mĩao ya Yeova Ngai waku. 13Nĩvo ĩndĩ wĩathimĩka, ethĩwa ũkasũvĩaa kwĩka myamũlo na motw'ĩo ala Yeova wamwĩaĩe Mose ũndũ wa Isilaeli: ĩthĩwa na vinya na ũkũmbaũ mũnene; ndũkakĩe o na ndũkateve. 14Na ĩndĩ, sisya, thĩnanĩ wakwa nĩnũmbanĩtye kwondũ wa nyũmba ya Yeova talendi ngili ĩana sya thaavu, na talendi ngili kũndũ ngili sya vetha, na sya ũthuku na iaa itathimĩka; nũndũ nĩ mbingĩ mũno: o na nĩnũmbanĩtye mĩtĩ na mavia; na nũtonya kwongeleela. 15Na ĩngĩ kwĩ athũkũmi aingĩ mũno vamwe naku, ma kwasũvya na ma kũtethya wĩa wa mavia na mĩtĩ, na andũ onthe ndũĩka kĩla mũthembanĩ wa wĩa: 16thaavu, na vetha, na ũthuku, na kĩaa, ititalĩka. Ukĩla noitethya, na Yeova nĩethĩwe vamwe naku.

17O na Ndaviti eeaĩa anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ ma Isilaeli mamũtetheesye Solomoni mwana wake, akĩmakũlya, 18Yeova Ngai wenyu nde vamwe nenyu? Na ndamũnengete ũthũmũo kĩla ngalĩko? Nũndũ nũnenganĩte ala matwĩe ĩ nthĩ kw'okonĩ kwakwa; nayo nthĩ nĩkĩlĩtw'e vinya nĩ Yeova, na andũ make. 19Yu ĩndĩ lũlũmĩlyai ngoo yenyu na thayũ wenyu mũmanthe Yeova Ngai wenyu; ũkĩlai ĩndĩ, na mũkyaka vala vandũ vatheu va Yeova Ngai, nĩ kana mũete ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova, na mĩio mĩtheu ya Ngai, nyũmbanĩ ĩla yĩakĩwa syĩtwa ya Yeova.

1 MAVINDA 23

Moaan'yo na mawĩa ma Alivai na athembi

1Na ĩndĩ Ndaviti aĩ mũkũu na wa matukũ maingĩ; na amũtw'ĩkĩthya Solomoni mwana wake mũsumbĩ wa Isilaeli. 2Na oomban'ya anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ ma Isilaeli, vamwe na athembi na Alivai. 3Na Alivai matalwa ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩtatũ na mbee: na ũtalo woo mũtwe na mũtwe, mũndũ na mũndũ, waĩ ngili mĩongo ĩtatũ na nyanya. 4Ma asu, ngili mĩongo ĩlĩ na inya maĩ ma kũsyaĩĩsya wĩa wa nyũmba ya Yeova; na ngili thanthatũ maĩ anene na asili; 5na asũvĩi ma mĩomonĩ maĩ ngili inya; na ngili inya syamũtaĩaa Yeova na syĩndũ sya kũinga ila naseũvisye sya kũtaĩaa nasyo, Ndaviti asya ũu. 6Na Ndaviti amaaan'ya nguthu nguthu kwĩanana na ana ma Livai: Ngelisoni, na Koathi, na Melali.

7Ma Angelisoni: Latani na Simei. 8Ana ma Latani: mũnene Yeiieli, na Nzethamu, na Yoeli, atatũ. 9Ana ma Simei: Selomothi, na Aasieli, na Aalani, atatũ. Asu maĩ atongoi ma nyũmba sya aaĩthe sya Latani. 10Na ana ma Simei: Yaathi, na Nzina, na Yeusu, na Mbelia. Asu ana maĩ ana ma Simei. 11Na Yaathi nĩwe waĩ mũnene, na Nzisa aĩ wa kelĩ: ĩndĩ Yeusu na Mbelia matyaĩ na ana aingĩ; kwondũ wa ũu makũnanw'a vamwe matw'ĩka nyũmba ya aaĩthe.

12Ana ma Koathi: Amilamu, na Isali, na Eviloni, na Usieli, ana. 13Ana ma Amilamu: Aluni na Mose; na Aluni avathwa, avathe syĩndũ ila ntheu mbee, we na ana make, tene na tene, atoeeasye Yeova ũvani, amũthũkũmae, na kũathimaa syĩtwanĩ yake, tene na tene. 14Ĩndĩ ũndũ wa Mose mũndũ wa Ngai, ana make meetanĩaw'a na mbaĩ ya Livai. 15Ana ma Mose: Ngelisoni na Elieseli. 16Ana ma Ngelisoni: mũnene nĩ Sevueli. 17Na ana ma Elieseli: mũnene Leavia; na Elieseli ndaĩ na ana angĩ; ĩndĩ ana ma Leavia maĩ aingĩ mũno. 18Ana ma Isali: mũnene Selomithi. 19Ana ma Eviloni: mũnene Yelia, na wa kelĩ Amalia, na wa katatũ Yaanzieli, na wa kana Yekameamu. 20Ana ma Usieli: mũnene Mika, na wa kelĩ Isia.
21Ana ma Melali: Mali na Musi. Ana ma Mali: Eleasali na Kisu. 22Na Eleasali akw'a, na ndaĩ na ana, no eĩtu: na ana-a-ĩthe moo ana ma Kisu mamatwaa. 23Ana ma Musi: Mali, na Eteli, na Yelemothi, atatũ.
24Asu maĩ ana ma Livai kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, o atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma asu ala matalilwe, ũtalonĩ wa masyĩtwa mũndũ na mũndũ, ala matethasya wĩa wa ũthũkũmi wa nyũmba ya Yeova, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee. 25Nũndũ Ndaviti asya, Yeova, Ngai wa Isilaeli, nũmanengete andũ make ũthũmũo; na nũtũaa Yelusaleme tene na tene: 26o na Alivai matikethĩwa vata wa ũkua wĩkalo na mĩio yonthe yaw'o ya ũthũkũmi waw'o. 27Nũndũ kwondũ wa ndeto sya mũminũkĩlyo sya Ndaviti ana ma Livai nĩmatalilwe, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee. 28Nũndũ wĩa woo waĩ wa kũthũkũma ana ma Aluni kwondũ wa ũthũkũmi wa nyũmba ya Yeova, ku nza, na tũsũmbanĩ, na ũndũ wa kũthesya mĩio yonthe mĩtheu, o wĩa wa ũthũkũmi wa nyũmba ya Ngai; 29o na kwondũ wa imũtũ ila siĩawa Yeova, na kwondũ wa mũtu mũvinyu wa nthembo ya mũtu, ethĩwa nĩ tũmĩkate tũvũthũ tũte ĩlawa, kana ũla ũkaangĩawa kĩkaanginĩ, kana ũla ũkaangawa ũkĩtheũkw'a, na kwondũ wa mũthemba w'onthe wa kĩthimi na ũndũ kĩndũ kĩana; 30na ma kũũngamaa kĩla kĩoko mamũtũngĩe Yeova mũvea na kũmũtaĩa, na wĩoo o ta ũu; 31na ma kũmũthembeaa Yeova nthembo syonthe sya kũvĩvw'a, masavatonĩ, na mĩtisonĩ ya myei, na mbokanĩ itw'ĩtwe, kwa ũtalo wasyo kwĩanana na ũtw'ĩo kwondũ wasyo, mavinda onthe mbee wa Yeova; 32na nĩ kana masũvĩae wĩaĩo wa ĩeema ya kũmbanĩa, na wĩaĩo wa vala vatheu, na wĩaĩo ũndũ wa ana ma Aluni ana-a-ĩthe moo, kwondũ wa ũthũkũmi wa nyũmba ya Yeova.

1 MAVINDA 24

1Na nguthu sya ana ma Aluni nĩsyo ii. Ana ma Aluni: Natavu na Aviu, na Eleasali na Ithamali. 2Ĩndĩ Natavu na Aviu mamba ũkw'a ĩthe woo atanakw'a, na matyaĩ na syana: kwondũ wa ũu Eleasali na Ithamali nĩmathũkũmaa wĩa wa ũthembi. 3Na Ndaviti vamwe na Nzatoki wa ana ma Eleasali, na Aimeleki wa ana ma Ithamali, mamaaan'ya kwĩanana na nguthu syoo ũthũkũminĩ woo. 4Na nĩkwoonekie anene aingĩ kwa ana ma Eleasali kũvĩta kwa ana ma Ithamali; na maaanw'a ta ũũ: ma ana ma Eleasali kwaĩ ĩkũmi na thanthatũ, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe; na ma ana ma Ithamali, kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe moo, nyanya. 5Maaanaw'a ta ũu kwa kũlimana, aya na aya; nũndũ kwaĩ atongoi ma vala vandũ vatheũ, na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Ngai, ma ana ma Eleasali, o na ma ana ma Ithamali. 6Na Semaia mwana wa mũandĩki Nethaneli, ũla waĩ wa Alivai, amaandĩka mũsumbĩ ene, e na anene me mbee ũsumbĩnĩ, na mũthembi Nzatoki, na Aimeleki mwana wa Aviathali, na atongoi ma nyũmba sya aaĩthe sya athembi na sya Alivai; nyũmba ĩmwe ya aaĩthe ĩkĩandĩkwa kwondũ wa Eleasali, na ĩmwe ĩkĩandĩkwa kwondũ wa Ithamali.
7Na ĩndĩ mũlimano wa mbee wamũvalũkĩla Yeoialivu, na wa kelĩ Yetaia, 8na wa katatũ Alimu, na wa kana Seolimu, 9na wa katano Malikiya, na wa thanthatũ Miyamini, 10na wa mũonza Akosi, na wa nyanya Aviya, 11na wa kenda Yesua, na wa ĩkũmi Sekania, 12na wa ĩkũmi na ũmwe Eliasivu, na wa ĩkũmi na ĩlĩ Yakimu, 13na wa ĩkũmi na ĩtatũ Uva, na wa ĩkũmi na ĩna Yeseveavu, 14na wa ĩkũmi na ĩtano Mbilika, na wa ĩkũmi na thanthatũ Imeli, 15na wa ĩkũmi na mũonza Eesili, na wa ĩkũmi na nyanya Avisesi, 16na wa ĩkũmi na kenda Vethaia, na wa mĩongo ĩlĩ Esekieli, 17na wa mĩongo ĩlĩ na ũmwe Yakini, na wa mĩongo ĩlĩ na ĩlĩ Ngamuli, 18na wa mĩongo ĩlĩ na ĩtatũ Ndelaia, na wa mĩongo ĩlĩ na ĩna Maasia. 19Ũu nĩw'o ũatĩanĩo woo ũthũkũminĩ woo, malikae nyũmbanĩ ya Yeova kwĩanana na ũtw'ĩo ũla manengiwe nĩ Aluni ĩthe woo, o tondũ Yeova, Ngai wa Isilaeli, wamwĩaĩe.
20Na ma ala angĩ ma ana ma Livai: ma ana ma Amilamu nĩ Suvaeli; ma ana ma Suvaeli, Yeteia. 21Ma Leavia: ma ana ma Leavia, mũnene Isia. 22Ma Aisali, Selomothi; ma ana ma Selomothi, Yaathi. 23Na ana ma Eviloni: mũnene Yelia, na wa kelĩ Amalia, na wa katatũ Yaanzieli, na wa kana Yekameamu. 24Ana ma Usieli nĩ Mika; ma ana ma Mika, Samili. 25Mwana-a-inyia wa Mika nĩ Isia; ma ana ma Isia, Nzekalia. 26Ana ma Melali: Mali na Musi; ana ma Yaasia Mbeno. 27Ana ma Melali: ma Yaasia, Mbeno, na Soamu, na Nzakuli, na Ivili. 28Ma Mali: Eleasali, ũla ũtaĩ ana. 29Ma Kisu; ana ma Kisu: Yelameeli. 30Na ana ma Musi: Mali, na Eteli, na Yelimothi. Asu maĩ ana ma Alivai kũatĩĩa nyũmba sya aaithe moo. 31O na asu malimana o ta ana-a-ĩthe moo ana ma Aluni, mũsumbĩ Ndaviti, na Nzatoki, na Aimeleki, na atongoi ma nyũmba sya aaĩthe sya athembi na sya Alivai mene; nyũmba sya aaĩthe sya ũla mũnene o ta sya mũinae.

1 MAVINDA 25

Moaan'yo ma aini

1O na ĩngĩ Ndaviti na makavuteni ma nguthu mavatha kwondũ wa ũ ũthũkũmi amwe ma ana ma Asavu, na ma Emani, na ma Yetuthuni, mathanae na mbeve, na inanda, na tũmasaya: na ũtalo wa ala matethasya ũ wĩa kwĩanana na ũthũkũmi woo waĩ ũũ: 2ma ana ma

Asavu: Nzakuli, na Yosevu, na Nethania, na Asalela, o ana ma Asavu, matogoeaw'e nĩ Asavu, ũla wathanaa kũatĩĩa wĩaĩĩ wa mũsumbĩ. 3Ma Yetuthuni; ana ma Yetuthuni nĩ aa: Ngetalia, na Nzeli, na Yesaia, na Asavia, na Matithia, thanthatũ, matongoeaw'e nĩ ĩthe woo Yetuthuni e na mbeve, ũla wathanaa akĩtũnga mũvea na kũtaĩa Yeova. 4Ma Emani; ana ma Emani: Mbukia, na Matania, na Usieli, na Sevueli, na Yelimothi, na Aanania, na Aanani, na Eliatha, na Ngitaliti, na Lomamiti-eseli, na Yosivekasa, na Malilothi, na Othili na Maasiothi. 5Asu onthe nĩ ana ma Emani mwoni wa kwa mũsumbĩ ndetonĩ sya Ngai, okĩlasye ũvya. Na Ngai amũnenga Emani ana ĩkũmi na ana, na eĩtu atatũ. 6Asu onthe matongoeaw'e nĩ ĩthe woo mainae nyũmbanĩ ya Yeova, me na tũmasaya, na inanda, na mbeve, kwondũ wa ũthũkũmi wa nyũmba ya Ngai; Asavu, na Yetuthuni, na Emani maĩ wĩaĩinĩ wa mũsumbĩ. 7Na ũtalo wamo, vamwe na ana-a-ĩthe moo ala mamanyĩiwe kũmwinĩa Yeova, o onthe ala maĩ na ũtũĩka, waĩ maana elĩ na mĩongo nyanya na nyanya. 8Na malimana ũndũ wa mawĩa moo, onthe ũndũ ũmwe, ala anini o ta ala anene, mũmanyĩsya o ta mũmanyĩw'a. 9Na ĩndĩ mũlimano wa mbee kwa Asavu wamũvalũkĩla Yosevu: wa kelĩ wamũvalũkĩla Ngetalia; we na ana-a-ĩthe make na ana make maĩ ĩkũmi na elĩ: 10wa katatũ, Nzakuli, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 11wa kana, Isili, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 12wa katano, Nethania, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 13wa thanthatũ, Mbukia, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 14wa mũonza Yesalela, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 15wa nyanya Yesaia, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 16wa kenda Matania, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 17wa ĩkũmi Simei, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 18wa ĩkũmi na ũmwe Asaleeli, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 19wa ĩkũmi na ĩlĩ Asavia, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 20wa ĩkũmi na ĩtatũ Suvaeli, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 21wa ĩkũmi na ĩna Matithia, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 22wa ĩkũmi na ĩtano Yelemothi, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 23wa ĩkũmi na thanthatũ Aanania, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 24wa ĩkũmi na mũonza Yosivekasa, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 25wa ĩkũmi na nyanya Aanani, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 26wa ĩkũmi na kenda Malilothi, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 27wa mĩongo ĩlĩ Eliatha, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 28wa mĩongo ĩlĩ na ũmwe Othuli, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 29wa mĩongo ĩlĩ na ĩlĩ Ngitaliti, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 30wa mĩongo ĩlĩ na ĩtatũ Maasiothi, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ: 31wa mĩongo ĩlĩ na ĩna Lomamiti-eseli, ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na elĩ.

1 MAVINDA 26

Asũvĩi ma mĩomonĩ na asyaĩĩsya

1Kwondũ wa nguthu sya asũvĩi ma mĩomonĩ: ma Akola, Meselemia mwana wa Kole, wa ana ma Asavu. 2Na Meselemia aĩ na ana: ĩkithathi Nzekalia, wa kelĩ Yetiaeli, wa katatũ Nzevatia, wa kana Yathinieli, 3wa katano Elamu, wa thanthatũ Yeoanani, wa mũonza Elioenai. 4Na Oveti-etomu aĩ na ana: ĩkithathi Semaia, wa kelĩ Yeosavatu, wa katatũ Yoa, wa kana Sakali, wa katano Nethaneli, 5wa thanthatũ Amieli, wa mũonza Isakali, wa nyanya Veulethai; nũndũ Ngai nĩwamũathimie. 6O na Semaia mwana wake asyaa ana, ala masumbĩkie nyũmba ya ĩthe woo; nũndũ maĩ ngũmbaũ nene. 7Ana ma Semaia: Othini, na Levaeli, na Oveti, na Elisavati, ũla ana-a-ĩthe make maĩ andũ me ũkũmbaũ, Eliu, na Semakia. 8Asu onthe maĩ ma ana ma Oveti-etomu: mo na ana moo na ana-a-ĩthe moo, andũ me na ũtonyi o na vinya kwondũ wa ũ ũthũkũmi; mĩongo thanthatũ na elĩ ma Oveti-etomu. 9Na Meselemia aĩ na ana-a-ĩthe, andũ me ũkũmbaũ, ĩkũmi na nyanya. 10O na Osa wa ana ma Melali, aĩ na ana: mũnene Simili (o na kau ndaĩ ĩkithathi, ĩndĩ ĩthe wake amũtw'ĩkĩthya mũnene), 11wa kelĩ Ilikia, wa katatũ Tevalia, wa kana Nzekalia: ana na ana-a-ĩthe onthe ma Osa maĩ ĩkũmi na atatũ.

12Ma asu kwaĩ nguthu sya asũvĩi ma mĩomonĩ, o ma andũ anene, me na mawĩa ta ana-a-ĩthe moo, mathũkũmae nyũmbanĩ ya Yeova. 13Na malimana, ala anini o ta ala anene, kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe moo, kwondũ wa kĩla mbingĩlo. 14Na mũlimano wa ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa wamũvalũkĩla Selemia. Nĩvo ĩndo malimanile kwondũ wa Nzekalia mwana wake, mũtai mũĩ; na mũlimano wake wamũvalũkĩla weethĩwa wa ngalĩ ya ĩũlũ. 15Na wa Oveti-etomu ngalĩ ya ĩtheo; na wa ana make, nyũmba ya kwia mĩio. 16Wa Suvimu na Osa ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, vakuvĩ na mbingĩlo ya Salekethi, nzĩanĩ ĩla yambatĩte, ũsyaĩĩsyo kũatĩĩa ũsyaĩĩsyo. 17Ngalĩ ya wimĩlonĩ wa syũa kwaĩ Alivai thanthatũ, ngalĩ ya ĩũlũ ana kĩla mũthenya, ngalĩ ya ĩtheo ana kĩla mũthenya, na kwondũ wa nyũmba ya kwia mĩio elĩ, elĩ. 18Kwondũ wa Valivali ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, ana ĩla nzĩanĩ, na elĩ ku Valivali. 19Isu nĩsyo nguthu sya asũvĩi ma mĩomonĩ; ma ana ma Akola, na ana ma Melali.

20Na ma Alivai, Aiya aĩ mũsũvĩi wa mothwii maie ma nyũmba ya Ngai, na ma mothwii maie ma syĩndũ ivathĩtwe syĩthĩwe ntheu. 21Ana ma Latani, ana ma Angelisoni ala ma Latani, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma Latani Mũngelisoni: Yeiieli. 22Ana ma Yeiieli: Nzethamu, na Yoeli mwana-a-inyia, masũvĩae mothwii maie ma nyũmba ya Yeova. 23Ma Aamilamu, ma Aisali, ma Aisali, ma Aeviloni, ma Ausieli: 24na Sevueli mwana wa Ngelisoni, mwana wa Mose, aĩ mũnene wa nothwii maĩe. 25Na ana-a-ĩthe make: ma Elieseli, Leavia mwana wake, na Yesaia mwana wake, na Yolamu mwana wake, na Nzikili mwana wake, na Selemothi mwana wake. 26Selemothi ũsu na ana-a-

îthe make maî asũvîi ma mothwii onthe maie ma syîndũ îvathîtwe syîthîwe ntheu, ila mũsumbî Ndaviti, na atongoi ma nyũmba sya aaîthe, makavuteni ma ngili ngili na maana, na makavuteni ma nguthu maî mavathîte syîthîwe ntheu. 27Kuma mũtavonî ũla woosiwe makaũnî nîmavathie syîthîwe ntheu sya kũtũngîîaa nyũmba ya Yeova. 28Na kyonthe kîla Samueli ũla mwoni, na Saulo mwana wa Kisu, na Avineli mwana wa Neli, na Yoavu mwana wa Nzeluia maî manavathie kîthîwe kîtheu, o ũla wavathie kîndũ o na kîva kîthîwe kîtheu, kyaî ũsũvîonî Selemothi, na wa ana-a-îthe make.

29Ma Aisali, Kenania na ana make maî îũlũ wa Isilaeli kwondũ wa wîa wa nza, methîwe anene na asili. 30Ma Aeviloni, Asavia na ana-a-îthe make, andũ me ũkũmbaũ, ngili na maana mũonza, mai asyaîîsya ma Isilaeli mũîngo wa Yolotani ngalî ya ũthũîlonî wa syũa, kwondũ wa wîa w'onthe wa Yeova, na kwondũ wa ũthũkũmi wa mũsumbî. 31Wa Aeviloni kwaî mũnene Yeliya, o wa Aeviloni, kwîanana na nzyawa syoo kũatîîa nyũmba sya aaîthe. Mwaka wa mîongo îna wa kũsumbîka kwa Ndaviti nîmamanthiwe, na nîkwoonekie katî woo ngũmbaũ nene ku Yaseli ya Ngileati. 32Na ana-a-îthe make, andũ me ũkũmbaũ, maî ngili ilî na maana mũonza, atongoi ma nyũmba sya aaîthe, ala mũsumbî Ndaviti wamatwie asyaîîsya ma Aleuveni, na Angati, na nyunzu ya mbaî ya Amanase, kwondũ wa kîla ũndũ ũla ũmwelekele Ngai, na kwondũ wa maũndũ ma mũsumbî.

1 MAVINDA 27

Anene ma ũsumbî

1Na îndî ana ma Isilaeli kũatîîa ũtalo woo, naw'o nî atongoi ma nyũmba sya aaîthe na makavuteni ma ngili ngili na ma maana, na anene ma kwoo ala mathũkũmaa mũsumbî, ũndũnî o na wîva wa nguthu ila syalikaa na ikyumaala mwei na mwei, myeinî yonthe ya mwaka-ma kîla nguthu maî ngili mîongo îlî na inya. 2Kavuteni wa nguthu ya mbee mwei wa mbee aî Yasoveamu mwana wa Nzavitieli: na nguthunî yake kwaî andũ ngili mîongo îlî na inya. 3Nake aî wa ana ma Velesi, mũnene wa makavuteni onthe ma nguthu sya mwei wa mbee. 4Na kavuteni wa nguthu ya mwei wa kelî aî Ndotai Mũaoi, na nguthu yake; na Mikilothi mũsumbîki; na nguthunî yake kwaî ngili mîongo îlî na inya. 5Kavuteni wa katatũ wa nguthu ya mwei wa katatũ aî Mbenaia, mwana wa mũthembi Yeoiata, mũnene: na nguthunî yake kwaî ngili mîongo îlî na inya. 6Usu nî Mbenaia ũsu, ũla waî ngũmbaũ katî wa ala mîongo îtatũ, na îũlũ wa ala mîongo îtatũ: na Amisavati mwana wake aî wa nguthu yake. 7Kavuteni wa kana wa mwei wa kana aî Asaeli mwana-a-inyia wa Yoavu, na Nzevatia mwana wake îtina wake: na nguthunî yake kwaî ngili mîongo îlî na inya. 8Kavuteni wa katano wa mwei wa katano aî Samuthi Mũisilai: na nguthunî yake kwaî ngili mîongo îlî na inya. 9Kavuteni wa thanthatũ wa mwei wa thanthatũ aî Ila mwana wa Ikesi Mũtekoa: na nguthunî yake kwaî ngili mîongo îlî na inya. 10Kavuteni wa mũonza wa mwei wa mũonza aî Elesu Mũveloni, wa ana ma Evalaimu: na nguthunî yake kwaî ngili mîongo îlî na inya. 11Kavuteni wa nyanya wa mwei wa nyanya aî Sivekai Mũusathi, wa Anzela: na nguthunî yake kwaî ngili mîongo îlî na inya. 12Kavuteni wa kenda wa mwei wa kenda aî Avieseli Mũanathothi, wa Ambenyamini: na nguthunî yake kwaî ngili mîongo îlî na inya. 13Kavuteni wa îkũmi wa mwei wa îkũmi aî Maalai Mũnetovathi, wa Anzela: na nguthunî yake kwaî ngili mîongo îlî na inya. 14Kavuteni wa îkũmi na ũmwe wa mwei wa îkũmi na ũmwe aî Mbenaia Mũvilathoni, wa ana ma Evalaimu: na nguthunî yake kwaî ngili mîongo îlî na inya. 15Kavuteni wa îkũmi na elî wa mwei wa îkũmi na îlî aî Elitai Mũnetovathi, wa Othinieli: na nguthunî yake kwaî ngili mîongo îlî na inya.

16Na îngî îũlũ wa mbaî sya Isilaeli: wa Aleuveni kwaî Elieseli mwana wa mũsumbîki Nzikili: wa Asimeoni, Sevatia mwana wa Maaka: 17wa Livai, Asavia mwana wa Kemueli: wa Aluni, Nzatoki: 18wa Yuta, Eliu, ũmwe wa ana-a-inyia ma Ndaviti: wa Isakali, Omili mwana wa Mikaeli: 19wa Nzevuluni, Isimaia mwana wa Ovatia: wa Navitali, Yelemothi mwana wa Anzilieli: 20wa ana ma Evalaimu, Osea mwana wa Asasia: wa nyunzu ya mbaî ya Manase, Yoeli mwana wa Vetaia: 21wa nyunzu ya mbaî ya Manase ku Ngileati, Ito mwana wa Nzekalia: wa Mbenyamini, Yasieli mwana wa Avineli: 22wa Ndani, Asaleeli mwana wa Yeloamu. Asu maî makavuteni ma mbaî sya Isilaeli. 23Îndî Ndaviti ndaamatala ala mavikîtye myaka mîongo îlî na îtina wa vau, nũndũ Yeova aî ananeena akaingîvya Isilaeli ta ndata sya îtunî. 24Yoavu mwana wa Nzeluia ambîlîlya kũtala, îndî ndaamina; na kwondũ wa ũndũ ũsu ũthilîku wamokîe Isilaeli; o na ũtalo ndwaaîkîwa ũvoonî ũla waandîkiwe maũndũnî ma mavinda ma mũsumbî Ndaviti.

25Na Asemavethi mwana wa Atieli aî mũsũvîi wa mothwii maie ma mũsumbî: na Yonathani mwana wa Usia aî mũsũvîi wa mothwii maie mîũndanî, na ndũanî, na mîsyî, na nyũmbanî nene syî iemo: 26na Esili mwana wa Keluvu aî mũsyaîîsya wa ala matethasya wîa wa kũîma mũũndanî: 27na Simei Mũlamathi aî mũsyaîîsya wa mîũnda ya mîsavivũ: na Nzaveti Mũsivimi aî mũsyaîîsya wa wingî wa ũsyao wa mîũnda ya mîsavivũ akîkîaa matungulunî ma kwia mbinyu: 28na Mbaali-aanani Mũngeteli aî mũsyaîîsya wa mîthata na mîkũyũ îla yaî nthî ndindimalu: na Yoasi aî mũsyaîîsya wa matungulu ma kwia mauta: 29na Sitilai Mũsaloni aî mũsyaîîsya wa ndîthya sya ng'ombe ila syaîthaw'a ku Saloni: na Savati mwana wa Atilai aî mũsyaîîsya wa ndîthya sya ng'ombe ila syaî myandanî: 30na Ovili Mũisumaeli aî mũsyaîîsya wa ngamîle: na Yeteia Mũmelonothi aî mũsyaîîsya wa mang'oi: na Yasisi Mũakali aî mũsyaîîsya wa ndîthya sya mbũi na malondu. 31Asu onthe maî asyaîîsya ma syîndũ sya mũsumbî Ndaviti.

32O na Yonathani, mwendw'a-ĩthe wa Ndaviti, aĩ mũtai, mũndũ wĩ ũmanyi, na mũandĩki: Yeiieli mwana wa Akimoni aĩ vamwe na ana ma mũsumbĩ: 33na Aithoveli aĩ mũtai wa mũsumbĩ: na Usiai Mũaliiki aĩ mũnyanyae wa mũsumbĩ: 34na ĩtina wa Aithoveli kwaĩ Yeoiata mwana wa Mbenaia, na Aviathali: na Yoavu aĩ kavuteni wa nguthu ya mũsumbĩ.

1 MAVINDA 28

Ndaviti aimũnenga Solomoni wĩa wa kwaka ĩkalũ

1Na Ndaviti amombanĩsya Yelusaleme anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ ma Isilaeli, anene me mbee ũsumbĩnĩ ma i mbaĩ, na makavuteni ma nguthu ila syathũkũmaa mũsumbĩ iatĩanĩe, na makavuteni ma ngili ngili, na makavuteni ma maana, na asyaĩĩsya ma ũthwii w'onthe na syĩndũ syonthe sya mũsumbĩ na sya ana make, vamwe na anene ma nyũmbanĩ, na ngũmbaũ, o ngũmbaũ nene syonthe. 2Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Ndaviti waũngamie na maũũ make, na asya, Mbĩthukĩĩsyai, ana-a-asa makwa, na andũ makwa: ngalĩ ĩ yakwa, kwaĩ ngoonĩ yakwa nake nyũmba ya ũthũmũo kwondũ wa ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova, na kwondũ wa kavĩla ka nyaĩĩ ka Ngai waitũ; nakwa naĩ nĩnoomban'ya ũndũ wa mwako. 3Ĩndĩ Ngai ambĩa, Ndwĩaka nyũmba kwondũ wa syĩtwa yakwa, nĩkwĩthĩwa wĩ mũndũ wa kaũ, na nĩwĩtĩkĩtye nthakame. 4Ĩndĩ Yeova, Ngai wa Isilaeli, nĩwanyuvie nyie katĩ wa nyũmba yonthe ya asa wakwa nĩthĩwe mũsumbĩ wa Isilaeli tene na tene: nũndũ nũnyuvĩte Yuta ethĩwe mũtongoi; na nyũmbanĩ ya Yuta anyuva nyũmba ya asa wakwa; na ananĩ ma asa wakwa endeew'a ninyie andw'ĩkĩthye mũsumbĩ wa Isilaeli onthe; 5na ananĩ makwa onthe (nũndũ Yeova nũnengete ana aingĩ), nũnyuvĩte Solomoni mwana wakwa ekale kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Yeova asumbĩke Isilaeli. 6Na ambĩa, Solomoni mwana waku, nĩwe ũkaka nyũmba yakwa na nza syakwa; nũndũ nĩnĩmũnyuvĩte ethĩwe mwana wakwa, nakwa ngeethĩwa ĩthe wake. 7Na ngalũlũmĩlya ũsumbĩ wake tene na tene, ethĩwa akeekaa na kĩthito mĩao yakwa na motw'ĩo makwa, o tondũ kũilyĩ ũmũnthĩ. 8Yu kwondũ wa ũu, Isilaeli onthe, o ũmbano wa Yeova, mene, na Ngai waitũ akĩw'a, sũvĩai na mũimantha mĩao yonthe ya Yeova Ngai wenyu; nĩ kana mũmesye nthĩ ĩno nzeo, na mwĩmĩtia yĩthĩwe ũtĩĩwa wa syana syenyu ĩtina wenyu tene na tene.

9Naku, Solomoni mwana wakwa, mũmanye Ngai wa ĩthe waku, noimũthũkũma na ngoo mbĩanĩu na kĩlĩko kya kwenda; nũndũ Yeova nũmanthaa ngoo syonthe, na nũmanyaa mosũanĩo onthe ma malilikano. Ethĩwa ũkamũmantha, akooneka nue; ĩndĩ ethĩwa ũkamũeka, akakũveta tene na tene. 10Ĩsũvĩe yu; nũndũ Yeova nũkũnyuvĩte wakĩe vala vandũ vatheu nyũmba: ĩthĩwa na vinya, na ũkĩka ũu.

11Nĩvo ĩndĩ Ndaviti wanengie Solomoni mwana wake ngelekan'yo ya valasya wa ĩkalũ, na ya nyũmba syayo, na ya kũndũ kwiawa ũthwii kwayo, na ya tũsũmba twa ĩũlũ twayo, na ya tũsũmba twa nthĩnĩ twayo, na ya vandũ va wĩkalo wa tei; 12o na ngelekan'yo ya onthe ala wanengiwe nĩ Veva, kwondũ wa nza sya nyũmba ya Yeova, na kwondũ wa tũsũmba tw'onthe tũthyũlũlũkĩte, kwondũ wa kũndũ kwiawa ũthwii wa nyũmba ya Ngaĩ, na kũla kwiawa ũthwii wa syĩndũ ivathĩtwe syĩthĩwe ntheu; 13o na kwondũ wa nguthu sya athembi na Alivai, na kwondũ wa wĩa w'onthe wa ũthũkũmi wa nyũmba ya Yeova, na kwondũ wa mĩio yonthe ya ũthũkũmi nyũmbanĩ ya Yeova; 14ya thaavu wĩ mũthime kwondũ wa mĩio ya thaavu, kwondũ wa mĩio yonthe ya kĩla mũthemba wa ũthũkũmi; ya vetha wĩ mũthime kwondũ wa mĩio yonthe ya vetha, kwondũ wa mĩio yonthe ya kĩla mũthemba wa ũthũkũmi; 15o na wĩ mũthime kwondũ wa syĩndũ sya thaavu ila syĩkĩawa mataa, na kwondũ wa mataa masyo, ma thaavu, wĩ mũthime wa kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa na kwondũ wa mataa makyo; na kwondũ wa syĩndũ sya vetha ila syĩkĩawa mataa, vetha wĩ mũthime kwondũ wa kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa na mataa makyo, kwĩanana na wĩa wa kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa ũndũ ũilyĩ; 16na thaavu wĩ mũthime kwondũ wa mesa sya imũtũ ila siĩawa Yeova, kwondũ wa kĩla mesa; na vetha kwondũ wa mesa sya vetha; 17na itonyi sya nyama, na masaani manene, na ikombe, sya thaavu mũtheu; na kwondũ wa mbakũli sya thaavu wĩ mũthime kwondũ wa kĩla mbakũli; na kwondũ wa mbakũli sya vetha wĩ mũthime kwondũ wa kĩla mbakũli; 18na kwondũ wa kĩthembeo kya kũtoeeasya ũvani thaavu ũtheetw'e wĩ mũthime; na thaavu kwondũ wa ngelekan'yo ya ĩkasya, o ya akeluvi, ala matambũũkĩtye nthwau syoo, na kũvw'ĩka ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova. 19Ndaviti asya, Ũsu w'onthe nĩmanyĩthĩtw'e wĩ mũandĩke nĩ kw'oko kwa Yeova, o mawĩa onthe ma ngelekan'yo ĩno.

20Na Ndaviti amwĩa Solomoni mwana wake, Ĩthĩwa na vinya na ũkũmbaũ mũnene, na ũkĩka ũu: ndũkakĩe, o na ndũkateve; nũndũ Yeova Ngai, o Ngai wakwa, e vamwe naku; ndakakũnyivĩa, o na ndakakũtia, kũvika wĩa w'onthe ũndũ wa ũthũkũmi wa nyũmba ya Yeova wĩanĩa. 21Na, sisya, kwĩ nguthu sya athembi na Alivai, kwondũ wa ũthũkũmi w'onthe wa nyũmba ya Ngai: na kũkeethĩwa vamwe naku mũthembanĩ w'onthe wa wĩa kĩla mũndũ wĩ na ngoo ya kwenda ũla wĩ na ũtũĩka, kwondũ wa mũthemba o na wĩva wa ũthũkũmi: o na makavuteni na andũ onthe makeethĩwa mĩaonĩ yaku vyũ.

1 MAVINDA 29

1Na mũsumbĩ Ndaviti eea ũmbano w'onthe atĩĩ, Solomoni mwana wakwa, ũla e weka Ngai ũmũnyuvĩte, nĩ mũnini na mwololo, na wĩa nĩ mũnene; nũndũ ĩ nyũmba nene mbanakavye ti kwondũ wa mũndũ, ĩndĩ kwondũ wa Yeova Ngai. 2Na ĩndĩ nĩnzeũvĩtye na vinya wakwa w'onthe kwondũ wa nyũmba ya Ngai wakwa thaavu kwondũ wa syĩndũ sya thaavu, na vetha kwondũ wa syĩndũ sya vetha, na ũthuku kwondũ wa syĩndũ sya ũthuku, na kĩaa kwondũ wa syĩndũ sya iaa, na mĩtĩ kwondũ wa syĩndũ sya mĩtĩ; tũvila twa nzumalati, na tũvila twa kũlũmanĩthw'a iĩndĩnĩ syatw'o, tũvila twa

kũthũĩĩwa, na twa langi wa mĩthemba mingĩ, na mĩthemba yonthe ya tũvila twĩ thooa mũnene, na mavia maseo maingĩ mũno. 3O na ĩngĩ, nũndũ nĩniĩte wendo wakwa mũnene nyũmbanĩ ya Ngai wakwa, na nũndũ nĩ na ũthwii mwie wakwa mwene wa thaavu na vetha, nĩngũnengane kwondũ wa nyũmba ya Ngai wakwa, kũthonoka kyonthe kĩla nũmbanĩtye kwondũ wa nyũmba ntheu, 4o talendi ngili itatũ sya thaavu, sya thaavu wa Ovilu, na talendi ngili mũonza sya vetha ũla ũtheetw'e, wa kũvw'ĩka mawako ma nyũmba; 5wa thaavu kwondũ wa syĩndũ sya thaavu, na vetha kwondũ wa syĩndũ sya vetha, na kwondũ wa mĩthemba yonthe ya wĩa ũla ũkaseũvw'a nĩ moko ma ndũĩka. Nũũ ĩndĩ ũla ũnũkwĩnengane na ngoo ya kwenda evathan'ye ũmũnthĩ ethĩwe mũtheu kwa Yeova?

6Nĩvo ĩndĩ anene ma nyũmba sya aaĩthe, na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma mbaĩ sya Isilaeli, na makavuteni ma ngili ngili na ma maana, vamwe na asyaĩĩsya ma wĩa wa mũsumbĩ, manengane na ngoo ya kwenda; 7na manengane kwondũ wa ũthũkũmi wa nyũmba ya Ngai talendi ngili itano na ilungu ngili ĩkũmi sya thaavu, na sya vetha talendi ngili ĩkũmi, na sya ũthuku talendi ngili ĩkũmi na nyanya, na sya kĩaa talendi ngili ĩana. 8Na ala moonekie me na tũvila twĩ thooa mũnene matũnengane na maia vala ve ũthwii mwie wa nyũmba ya Yeova, twĩ ũsũvĩonĩ wa Yeiieli Mũngelisoni. 9Nĩvo ĩndĩ andũ matanie, nũndũ nĩmanenganie na kwenda kwa ngoo, nũndũ nĩmamumĩsye Yeova makyenda na ngoo mbĩanĩu; o na mũsumbĩ Ndaviti atana ũtanu mũnene.

Ndaviti aitaĩĩa Yeova

10Kwondũ wa ũu Ndaviti amũtaĩĩa Yeova mbee wa ũmbano w'onthe; na Ndaviti asya, Ũtaĩwe, ame Yeova, Ngai wa Isilaeli ĩthe waitũ, tene na tene. 11Ame Yeova, ũnene, na vinya, na ndaĩa, na ũkĩlyo, na ũsumbĩ, nĩ waku: nũndũ kyonthe kĩla kĩ matunĩ na kũũ nthĩ nĩ kyaku; ũsumbĩ nĩ waku, ame Yeova, naku nũnenevetw'e wĩthĩwe mũnene wa kyonthe. 12Ũthwii o na ndaĩa syumaa kwaku, naku nũsumbĩkaa ĩũlũ wa syonthe; na kw'okonĩ kwaku kwĩ vinya na ũtonyi; na kw'okonĩ kwaku kwĩ kũnenevya na kũmanenga onthe vinya. 13Yu kwondũ wa ũu, Ngai waitũ, nĩtũũkũtũngĩa mũvea, na nĩtũũtaĩa syĩtwa yaku ĩtheu. 14Ĩndĩ nyie nĩ ũũ, na andũ makwa nĩ kĩndũ kyaũ, ũndũ tũtonya kũnengane na ngoo ya kwenda o tondũ twĩkaa? Nũndũ syĩndũ syonthe syumaa kwaku, na kuma syĩndũnĩ syaku mwene nĩtũkũnengete. 15Nũndũ twĩ aeni na ekali ma ũeninĩ ũtwene, o tondũ aaĩthe maĩtũ onthe meethĩawa: mĩthenya yaitũ kũũ nthĩ nĩ ta kyuu, na vati va kwĩkalaa. 16Ame Yeova Ngai waitũ, syĩndũ ii syonthe mbie tũmbanĩtye tũkwakĩe nyũmba kwondũ wa syĩtwa yaku ĩtheu syumĩte kw'okonĩ kwaku, nasyo nĩ syaku mwene. 17O na nĩnĩsĩ, Ngai wakwa, nũtataa ngoo, na nũtanĩaa ũlũngalu. Ngalĩ ĩ yakwa, ũlũngalunĩ wa ngoo yakwa nĩnumĩtye syĩndũ ii syonthe na kwenda kwa ngoo: na yu nĩnonete na ũtanu andũ maku, ala me vaa, makĩnengane na ngoo ya kwenda. 18Ame Yeova, Ngai wa Avalaamu, na wa Isaka, na wa Isilaeli, aaĩthe maitũ, lũlũmĩlya ũndũ ũũ tene na tene kĩsũanĩonĩ kya malilikano ma ngoo sya andũ maku, na seũvya ngoo syoo kwaku; 19na nenga Solomoni mwana wakwa ngoo mbĩanĩu, asũvĩe mĩao yaku, na mokũsĩ maku, na myamũlo yaku, na eke maũndũ aa onthe, na kwaka nyũmba nene mbanakavye, ĩla niĩte syĩndũ kwondũ wayo.

Solomoni aitw'ĩkĩthw'a mũsumbĩ kũatĩĩa Ndaviti

(1 ASUMBĨ 2.10–12)

20Na Ndaviti awĩa ũmbano w'onthe, Yu taĩai Yeova Ngai wenyu. Na ũmbano w'onthe wamũtaĩa Yeova, Ngai wa aaĩthe moo, na makunamya mĩtwe yoo, na mamũthaitha Yeova, na mũsumbĩ. 21Na mamũthembea Yeova nthembo sya kũtonywa, na mamũthembea Yeova nthembo sya kũvĩvw'a, ũnĩ ũsu, o tũsalũ twa mũew'a ngili, na ndũũme ngili, na tũtena twa malondu ngili, vamwe na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo, na nthembo nyingĩ mũno kwondũ wa Isilaeli onthe, 22na maya na manyw'a Yeova ene mũthenya ũsu na ũtanu mwingĩ.

Na mamũtw'ĩkĩthya Solomoni mwana wa Ndaviti mũsumbĩ ĩvinda ya kelĩ, na mamwĩtĩkĩsya mauta ethĩwe wa Yeova ethĩwe mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ, na Nzatoki ethĩwe mũthembi. 23Na ĩndĩ Solomoni ekala kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Yeova e mũsumbĩ vandũ va Ndaviti ĩthe wake, na aathimĩka; na Isilaeli onthe mamwĩw'a. 24Na anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ, na ngũmbaũ, o na ana onthe ma mũsumbĩ Ndaviti, meenyivĩsya mũsumbĩ Solomoni. 25Na Yeova anenevya Solomoni mũno mũnene Isilaeli onthe mene, na amũnenga ndaĩa nene ya kĩũsumbĩ ĩtaanengwa mũsumbĩ o na wĩva mbee wake nthĩnĩ wa Isilaeli.

26Na ĩndĩ Ndaviti mwana wa Yese asumbĩka Isilaeli onthe. 27Na ĩvinda yĩla wasumbĩkie Isilaeli yaĩ myaka mĩongo ĩna; asumbĩka myaka mũonza Eviloni, na myaka mĩongo ĩtatũ na ĩtatũ Yelusaleme. 28Na akw'a ũkũunĩ mũseo, na wa matukũ maingĩ, e na ũthwii, na ndaĩa: na Solomoni mwana wake asumbĩka vandũ vake. 29Na ĩndĩ meko ma mũsumbĩ Ndaviti, ma mbee na ma mũminũkĩlyo, sisya, nĩmaandĩkĩtwe maandĩkonĩ ma Samueli ũla mwoni, na maandĩkonĩ ma mwathani Nathani, na maandĩkonĩ ma Ngati ũla mwoni, 30vamwe na ũsumbĩki wake w'onthe na vinya wake mũnene, na mavinda ala mavĩtĩle ĩũlũ wake, na ĩũlũ wa Isilaeli, na ĩũlũ wa mosumbĩ onthe ma i nthĩ.

2 MAVINDA

2 MAVINDA 1

Mboya ya Solomoni ayĩtya ũĩ

(1 ASUMBĨ 3.3–15)

1Na Solomoni mwana wa Ndaviti ongeleka vinya ũsumbĩnĩ wake, na Yeova Ngai wake aĩ vamwe nake, na amũnenevya mũno. 2Na Solomoni aneena na Isilaeli onthe, makavuteni ma ngili ngili na ma maana, na asili, na kĩla mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ nthĩnĩ wa Isilaeli onthe, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe. 3Na ĩndĩ Solomoni, e na ũmbano w'onthe, aenda vandũ vatũlu vala vaĩ ku Ngiveoni; nũndũ kw'o kwaĩ ĩeema ya kũmbanĩa ya Ngai, yĩla Mose mũthũkũmi wa Ngai waseũvisye weũnĩ. 4Ĩndĩ yĩla ĩsandũkũ ya Ngai Ndaviti aĩ ayĩetie kuma Kiliathi-yealimu vandũ vala Ndaviti wayĩseũvĩĩtye; nũndũ ayambĩĩte ĩeema Yelusaleme. 5O na ũndũ ũngĩ kĩthembeo kya ũthuku, kĩla Mbesaleli mwana wa Uli, mwana wa Uulu, waseũvĩtye, kyaĩ vo ngalĩ ya mbee ya wĩkalo wa Yeova: na Solomoni na ũmbano maenda vala kĩĩ. 6Na Solomoni ambata kw'o kĩthembeonĩ kya ũthuku vala ve Yeova, kĩla kyaĩ ĩeemanĩ ya kũmbanĩa, na athemba nthembo ngili sya kũvĩvw'a ĩũlũ wakyo.

7Ũtukũ ũsu Ngai amumĩlĩla Solomoni oa amwĩa, Mbĩtya kĩla ũkwenda ngũnenge. 8Na Solomoni asũngĩa Ngai, Nũmwonetye ĩthe wakwa Ndaviti ũseo mwingĩ wĩ wendo, na nũndw'ĩkĩthĩtye mũsumbĩ vandũ vake. 9Yu, ame Yeova Ngai, watho waku ũla wamwathie Ndaviti ĩthe wakwa nũlũlũmĩlw'e; nũndũ nũndw'ĩkĩthĩtye mũsumbĩ wa ũko wa andũ ala maingĩvĩte ta kĩtoo kya nthĩ. 10Yu nenga ũĩ na ũmanyi, nĩ kana numaale na kũsyoka andũ aa mene; nũndũ nũũ ũtonya kũsilan'ya andũ aa makũ, ala maingĩvĩte ũu? 11Na Ngai amwĩa Solomoni, Nĩkwĩthĩwa ũndũ ũũ waĩ ngoonĩ yaku, na ndũnetya ũthwii, kana syĩndũ mbingĩ, kana ndaĩa, kana mathayũ ma ala makũmenaa, o na ndũnetya kwĩkala matukũ maingĩ; ĩndĩ weeyĩtĩsya ũĩ na ũmanyi, nĩ kana ũmasilan'ye andũ makwa, ala nakũtwie mũsumbĩ woo: 12ũĩ na ũmanyi nĩwanengwa: na nĩngũũnenga ũthwii, na syĩndũ mbingĩ, na ndaĩa, ila asumbĩ ala maĩ mbee waku mataaĩthĩwa nasyo; o na kũtikethĩwa ĩtina waku ũla ũkethĩwa na ta isu. 13Na ĩndĩ Solomoni atheea kuma vala vandũ vatũlu vaĩ Ngiveoni, kuma ngalĩ ya mbee ya ĩeema ya kũmbanĩa, kũvika Yelusaleme; na asumbĩka Isilaeli.

Ũtandĩthya wa Solomoni wa mbalasi na makasya ma kaũ

(1 ASUMBĨ 10.26–29;2 MAVINDA 9.25–28)

14Na Solomoni oomban'ya makasya ma kaũ na andũ ma kũtũlaa mbalasi: na aĩ na makasya ngili na maana ana, na andũ ma kũtũlaa mbalasi ngili ĩkũmi na ilĩ, ala wamaiie ndũanĩ sya makasya, na valave mũsumbĩ Yelusaleme. 15Na mũsumbĩ atw'ĩkĩthya vetha na thaavu syeethĩwa ta mavia ku Yelusaleme ũndũ wa kwingĩva, o na mĩtĩ ya mĩkũũ yeethĩwa ta mĩkũyũ ĩla yĩ nthĩ ndindimalu. 16Na mbalasi ila Solomoni waĩ nasyo syaetawe kuma Misili; atandĩthya ma mũsumbĩ manengawe ndĩthya, kĩla ndĩthya thooa wayo. 17Na malatya na kumya Misili ĩkasya ya thooa wa sekeli maana thanthatũ sya vetha, na mbalasi ya sekeli ĩana na mĩongo ĩtano: na o ta ũu mamaumĩasya asumbĩ onthe ma Aititi, na asumbĩ ma Silia, na moko moo.

2 MAVINDA 2

Wĩw'ano wa Solomoni na mũsumbĩ Ulamu

(1 ASUMBĨ 5.1–18;7.13–14)

1Na ĩndĩ Solomoni asũanĩa kwaka nyũmba kwondũ wa syĩtwa ya Yeova, na nyũmba kwondũ wa ũsumbĩ wake. 2Na Solomoni atala andũ ngili mĩongo mũonza ma ũkua mĩio, na andũ ngili mĩongo nyanya ala masũvĩasya iĩmanĩ, na andũ ngili itatũ na maana thanthatũ ma kũmaũngamĩaa. 3Na Solomoni atũmana kwa Ulamu mũsumbĩ wa Tile, akĩmwĩa, O tondũ wamwĩkie Ndaviti ĩthe wakwa, na wamũetee mĩkũũ ya kũmwakĩa nyũmba ya kwĩkala, mbĩka ũu o nakwa. 4Sisya, nĩkilĩlye kwaka nyũmba kwondũ wa syĩtwa ya Yeova Ngai wakwa, nĩmĩvathe yĩthĩwe ntheu kwondũ wake, na ya kũmũtoeeasya ũvani wa mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa, na kwondũ wa imũtũ ila siĩawa Yeova itatw'ĩkanaa, na kwondũ wa nthembo sya kũvĩvw'a kĩoko na wĩoo, masavatonĩ, na mĩtisonĩ ya myei, na mbokanĩ itw'ĩtwe sya Yeova Ngai waitũ. Ũsũ nĩ ũtw'ĩo wa tene na tene kwa Isilaeli. 5Na nyũmba ĩla ngwaka nĩ nene; nũndũ Ngai waitũ nĩ mũnene kwĩ ngai syonthe. 6Ĩndĩ nũũ ũtonya kũmwakĩa nyũmba, nũndũ ĩtu, na ĩtu yĩla yĩ ĩũlũ wa matu yĩtitonya kũmwĩanĩa? Nyie nĩ ũũ ĩndĩ, aĩ nĩmwakĩe nyũmba, ate o kũmũtoeeasya ũvani? 7Kwondũ wa ũu yu ndetee mũndũ ndũĩka wa kũtethya wĩa na thaavu, na vetha, na ũthuku, na kĩaa, na langi ũilyĩ ta mũtune, na ũla mũtune mũno, na vuluu, na ũla wĩsĩ kũvana mĩthemba yonthe ya movano, methĩwe vamwe na andũ ndũĩka ala me nakwa kũũ Yuta na Yelusaleme, ala ĩthe wakwa Ndaviti waiie. 8O na ndetee mĩtĩ ya mĩkũũ, na ya mĩsonovali, na ya mĩsandali, kuma Levanoni; nũndũ nĩnĩsĩ athũkũmi maku nĩmesĩ kũtema mĩtĩ Levanoni. Na, sisya, athũkũmi makwa makeethĩwa na athũkũmi maku, 9nĩ kana manzeũvĩsye mĩtĩ mingĩ mũno; nũndũ nyũmba ĩla nĩkilĩlye kwaka ĩkeethĩwa nene na ya ũseng'ya. 10Na, sisya, nganenga athũkũmi maku, atemi ma mĩtĩ, ithimi ngili mĩongo ĩlĩ sya nganũ mbũe, na ithimi ngili mĩongo

ĩlĩ sya mbaale, na vathi ngili mĩongo ĩlĩ sya mbinyu, na vathi ngili mĩongo ĩlĩ sya mauta.
11Nĩvo ĩndĩ Ulamu mũsumbĩ wa Tile wamũsũngĩie na valũa, ũla wamũtwaĩe Solomoni, Nĩkwĩthĩwa Yeova nũmendete andũ make, nũkũtw'ĩte mũsumbĩ woo.
12Na ĩngĩ Ulamu asya, Nataĩwe Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũla wombie ĩtu na nthĩ, ũla ũmũnengete mũsumbĩ Ndaviti mwana mũĩ, wĩ na kĩlĩko na ũmanyi, amwakĩe Yeova nyũmba, na nyũmba ya ũsumbĩ wake.
13Na yu nĩnatũma mũndũ ndũĩka, wĩ na ũmanyi, wa ĩthe wakwa Ulamu, 14mwana wa mũndũ mũka wa eĩtu ma Ndani; na ĩthe wake aĩ mũndũ wa Tile, ndũĩka ya kũtethya wĩa na thaavu, na vetha, na ũthuku, na kĩaa, na mavia, na mĩtĩ, na langi ũilyĩ ta mũtune, na vuluu, na katane nzeo, na ũla mũtune mũno, o na wa kũvana mũthemba o na wĩva wa ũvano, na wa kũseũvya kĩndũ kĩtaaoneka; nĩ kana aiwe vamwe na andũ maku ndũĩka, na vamwe na andũ ndũĩka ma mwĩaĩi wakwa Ndaviti ĩthe waku.
15Yu ĩndĩ nganũ na mbaale, mauta na mbinyu, ila mwĩaĩi wakwa ũwetete, natwaĩe athũkũmi make: 16na tũkatema mĩtĩ Levanoni, kwĩanana na vata waku; na tũkakũetee ĩthambĩĩle ũkanganĩ ĩvike Yova; naku ũimyambatya Yelusaleme.
17Na Solomoni atala onthe ala mookie kwĩkala ũeni nthĩ ya Isilaeli, kũatĩĩa ũtalo ũla ĩthe wake Ndaviti wamatalĩte; na mooneka ngili ĩana na mĩongo ĩtano na itatũ na maana thanthatũ. 18Na atila mamo ngili mĩongo mũonza ma ũkua mĩio, na ngili mĩongo nyanya ma kwasũvĩsya iĩmanĩ, na aũngamĩi ngili itatũ na maana thanthatũ ma kũmanengae andũ wĩa.

2 MAVINDA 3

Solomoni ayaka nyũmba ya Yeova

(1 ASUMBĨ 6.1–38)

1Na ĩndĩ Solomoni ambĩlĩlya kwaka nyũmba ya Yeova Yelusaleme kĩĩmanĩ kya Molia, vala Yeova wamumĩlĩle Ndaviti ĩthe wake, ĩla waseũvĩsye vandũ vala vatw'ĩtwe nĩ Ndaviti kĩvũĩonĩ kya Olinani Mũyevusi. 2Na ambĩlĩlya kwaka mũthenya wa kelĩ wa mwei wa kelĩ, mwaka wa kana wa kũsumbĩka kwake.
3Na ĩndĩ ĩno nĩyo myambĩlĩlyo ĩla Solomoni wakwatisye kwondũ wa kwaka nyũmba ya Ngai. Ũasa ũitalwa mĩkono kwĩanana na kĩthimi kya mbee waĩ mĩkono mĩongo thanthatũ, na ũthanthau, mĩkono mĩongo ĩlĩ. 4Na valasya wa ĩ nyũmba, ũasa waw'o, kwĩanana na ũthanthau wa nyũmba, waĩ mĩkono mĩongo ĩlĩ, na ũtũlu mĩkono ĩana na mĩongo ĩlĩ; na oovw'ĩka nthĩnĩ thaavu mũtheu.
5Na nyũmba ĩla nene amĩseũvya nthĩnĩ na mbwaũ sya mĩtĩ ya mĩsonovali, ila wavw'ĩkie thaavu mũtheu, na aseũvĩĩsya ĩũlũ waw'o mĩtende na mĩnyololo. 6Na aanakavya nyũmba na tũvila twĩ thooa mũnene yĩthĩwe nzeo mũno: na thaavu ũsu waĩ thaavu wa Valivaimu.
7O na avw'ĩka nyũmba, na mĩamba, na myalyo, na mawako mayo, na mĩomo yayo, thaavu; na avanĩa akeluvi mawakonĩ.
8Na aakĩĩa nyũmba ĩla ntheu mbee: ũasa wayo, kwĩanana na ũthanthau wa nyũmba, waĩ mĩkono mĩongo ĩlĩ; na ũthanthau wayo mĩkono mĩongo ĩlĩ; na amĩvw'ĩka thaavu mũtheu, wa talendi maana thanthatũ.
9Na ũito wa mĩsumaa waĩ sekeli mĩongo ĩtano sya thaavu. Na avw'ĩka tũsũmba twa ĩũlũ thaavu.
10Na nthĩnĩ wa nyũmba ĩla ntheu mbee aseũvya mũvw'anano wa akeluvi elĩ; na mamavw'ĩka thaavu.
11Na ũasa wa nthwau sya akeluvĩ waĩ mĩkono mĩongo ĩlĩ: ũthwau wa mũkeluvi ũmwe waĩ mĩkono ĩtano, ũvikĩte wakonĩ wa nyũmba; na ũthwau ũla ũngĩ o ta ũu waĩ mĩkono ĩtano, ũvikĩte ũthwaunĩ wa mũkeluvĩ ũla ũngĩ.
12Na ũthwau wa mũkeluvi ũla ũngĩ waĩ mĩkono ĩtano, ũvikĩte wakonĩ wa nyũmba: na ũthwau ũla ũngĩ naw'o waĩ mĩkono ĩtano, ũkwatene na ũthwau wa mũkeluvi ũla ũngĩ.
13Nthwau sya akeluvi asu kũtambũũka kwasyo kwaĩ mĩkono mĩongo ĩlĩ: na maũngeme na maũũ, na mothyũ moo meelekele ĩ nyũmba.
14Na aseũvya tũtũ wa ndii sya vuluu, na ila itilyĩ ta ndune, na ĩla ndune mũno, na katane nzeo, na atumĩĩa ngelekan'yo ya akeluvi ĩũlũ waw'o.

Wĩa wa Ulamu ĩkalũnĩ

(1 ASUMBĨ 7.15–51)

15Na ĩngĩ aseũvya ituĩ ilĩ ngalĩ ya mbee ya nyũmba ila ũtũlu wasyo waĩ mĩkono mĩongo ĩtatũ na ĩtano, na ngovia ĩla yaĩ ĩũlũ wa kĩla kĩmwe yaĩ mĩkono ĩtano.
16Na aseũvya mĩnyololo nthĩnĩ wa vandũ va Ngai va ũneenea, na amĩkĩa mĩthyanĩ ya ituĩ; na aseũvya makũngũmanga ĩana, na amakolany'a mĩnyololonĩ.
17Na aũngamya ituĩ ngalĩ ya mbee ya ĩkalũ, kĩmwe ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, na kĩla kĩngĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aka; na akĩta kĩla kĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme syĩtwa yakyo Yakini, na syĩtwa ya kĩla kya ngalĩ ya kw'oko kwa aka akĩta Mboasi.

2 MAVINDA 4

1Na ĩngĩ aseũvya kĩthembeo kya ũthuku, ũasa wakyo mĩkono mĩongo ĩlĩ, na ũthanthau wakyo mĩkono mĩongo ĩlĩ, na ũtũlu wakyo mĩkono ĩkũmi. 2O na aseũvya ũkanga na syĩndũ ila matwekethetye, wa mĩkono ĩkũmi kuma ũengo kũvika ũengonĩ ũla ũngĩ, wa kĩlingĩlĩ ngalĩ syonthe; na ũtũlu waw'o waĩ mĩkono ĩtano; na kũthima na ũlii waĩ mĩkono mĩongo ĩtatũ kũthyũlũlũka ngalĩ syonthe. 3Na ĩtheo waw'o kwaĩ mĩvw'anano ya nzaũ, yothyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe, ĩkũmi kwa kĩla mĩkono, ĩkĩthyũlũlũka ũ ũkanga. Nzaũ syaĩ sya mĩsoa ĩlĩ, syatuanĩw'e naw'o.
4Watũlĩtw'e ĩũlũ wa nzaũ ĩkũmi na ilĩ, itatũ isyaĩtye ngalĩ ya ĩũlũ, na itatũ isyaĩtye ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, na itatũ isyaĩtye ngalĩ ya ĩtheo, na itatũ isyaĩtye ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa: na ũkanga wailĩĩlwe ĩũlũ wasyo, na itimba syasyo syonthe syeelekele ngalĩ ya nthĩnĩ.
5Na kĩemo kyaw'o kyaĩ ta kĩtaa kya kw'oko; na ũengo waw'o watuĩtwe ta ũengo wa kĩkombe, ta ĩlaa ya lili: waĩ ũtonya kwĩanĩa vathi ngili itatũ.
6O na aseũvya syĩndũ ĩkũmi sya kũthambĩa, na aia itano ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, na itano ngalĩ ya kw'oko kwa aka, mathambĩasye nthĩnĩ wasyo; syĩndũ ila sya nthembo ya kũvĩvw'a

maithambĩasya nthĩnĩ wasyo; ĩndĩ ũkanga waĩ wa athembi wa kũthambĩaa nthĩnĩ waw'o.
7Na aseũvya syĩndũ ĩkũmi sya thaavu ila syĩkĩawa mataa kwĩanana na ũtw'ĩo ũndũ wasyo; na asia ĩkalũnĩ, itano ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, na itano ngalĩ ya kw'oko kwa aka. 8O na aseũvya mesa ĩkũmi, na asia ĩkalũnĩ, itano ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, na ĩtano ngalĩ ya kw'oko kwa aka. Na aseũvya masaani manene ĩana ma thaavu. 9Na ũndũ ũngĩ aseũvya nza ya athembi, na ĩla nza nene, na mĩomo ya nza, na avw'ĩka mĩomo yasyo ũthuku. 10Na aia ũkanga ngalĩ ya kw'oko kwa aũme ya nyũmba ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, kwelekela ngalĩ ya ĩtheo. 11Na Ulamu aseũvya mbisũ, na mĩko, na masaani manene.
Ũu nĩw'o Ulamu waminie wĩa ũla wamũtetheesye mũsumbĩ Solomoni kwondũ wa nyũmba ya Ngai:
12ila ituĩ ilĩ, na ngulumbe, na ngovia ilĩ ila syaĩ mĩthyanĩ ya ituĩ, na ila seng'eng'e ilĩ sya kũvw'ĩka ila ngulumbe ilĩ sya ngovia ila syaĩ mĩthyanĩ ya ituĩ, 13na makũngũmanga maana ana ũndũ wa ila seng'eng'e ilĩ; mĩsoa ĩlĩ ya makũngũmanga ũndũ wa kĩla seng'eng'e, ya kũvw'ĩka ila ngulumbe ilĩ sya i ngoiva ila syaĩ mĩthyanĩ ya ila ituĩ. 14O na aseũvya matina, na aseũvya syĩndũ sya kũthambĩa ĩũlũ wa matina asu; 15ũkanga ũmwe, na ila nzaũ ĩkũmi na ilĩ ungu waw'o.
16O na mbisũ, na mĩko, na itonyi sya nyama, na mĩio yonthe yayo, Ulamu ĩthe wake amũseũvĩsya mũsumbĩ Solomoni, ya ũthuku mũkute, kwondũ wa nyũmba ya Yeova. 17Mũsumbĩ amĩtũĩe ũiĩnĩ wa Yolotani, nthĩ yĩ yũmba katĩ wa Sukothi na Nzeleta. 18Ũu nĩw'o Solomoni waseũvĩthisye mĩio ĩsu yonthe mingĩ mũno: nũndũ ũito wa ũthuku ndwaĩ ũtonya kũmanyĩka.
19Na Solomoni aseũvya mĩio yonthe ĩla yaĩ nyũmbanĩ ya Ngai, o na kĩthembeo kya thaavu, na mesa ila syaĩ na imũtũ ila siĩawa Yeova; 20na syĩndũ ila syĩkĩawa mataa vamwe na mataa masyo sya thaavu mũtheu, ma kwakanaa kwĩanana na ũtw'ĩo, ngalĩ ya mbee ya vala vandũ va ũneenea; 21na ala malaa, na mataa, na mĩveto, sya thaavu, o thaavu mũtheu ki; 22na mĩkasi, na masaani manene, na syĩko, na tũvũngũlyũ twa ũkua makaa, sya thaavu mũtheu. Na ũndũ wa vandũ va ũlikĩla nyũmba, mĩomo ya nthĩnĩ yavo ya vala vatheu mbee, na mĩomo ya nyũmba, ũu nĩ kwasya ya ĩkalũ, yaĩ ya thaavu.

2 MAVINDA 5

1Wĩa w'onthe ũla Solomoni watethisye wa nyũmba ya Yeova wathelile ũu. Na Solomoni alikya nthĩnĩ syĩndũ ila ĩthe wake Ndaviti wavathĩte syĩthĩwe ntheu, o vetha, na thaavu, na mĩio yonthe, na asia kũla kwiawa ũthwii wa nyũmba ya Ngai.

Solomoni aiete ĩsandũkũ ya Yeova ĩkalũnĩ

(1 ASUMBĨ 8.1–11)

2Nĩvo ĩndĩ Solomoni wombanisye atumĩa ma Isilaeli, na atongoi onthe ma i mbaĩ, anene ma nyũmba sya aaĩthe ma ana ma Isilaeli, ku Yelusaleme, mambatye ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova kumya ndũanĩ ya Ndaviti, nayo nĩ Saioni. 3Na andũ onthe ma Isilaeli moombana kwa mũsumbĩ mbokanĩ, ĩla yaĩ mwei wa mũonza. 4Na atumĩa onthe ma Isilaeli mooka: na Alivai moosa ĩsandũkũ; 5na mambatya ĩsandũkũ, na ĩeema ya kũmbanĩa, na mĩio yonthe mĩtheu ĩla yaĩ Ĩeemanĩ; ĩsu athembi Alivai mamyambatya. 6Na mũsumbĩ Solomoni na ũmbano w'onthe wa Isilaeli, ũla woombanĩte kwake waĩ mbee wa ĩsandũkũ, makĩthemba malondu na ng'ombe, ila itaĩ italĩka kana kũtalwa nũndũ wa kwingĩva. 7Na athembi malikya ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova nthĩnĩ vandũ vayo, nthĩnĩ wa vala vandũ va ũneenea va nyũmba, kũvika vala vandũ vatheu mbee, o ungu wa nthwau sya akeluvi. 8Nũndũ akeluvi matambũũkĩtye nthwau syoo ĩũlũ wa vala vandũ va ĩsandũkũ, na akeluvĩ mayĩvw'ĩkĩte ĩsandũkũ ĩũlũ o na mĩtĩ yayo. 9Na ĩ mĩtĩ yaĩ mĩasa ũndũ mĩthya ya mĩtĩ nĩyenekee kuma ĩsandũkũnĩ vu mbee wa vala vandũ va ũneenea; ĩndĩ ndĩaaoneka ũtee: na nĩvo ĩĩ kũvika ũmũnthĩ. 10Kũtyaĩ kĩndũ ĩsandũkũnĩ ate o ala masengea elĩ ala Mose wamekĩie ku Olevu, yĩla Yeova watianĩe ũtianĩo na ana ma Isilaeli, yĩla maumie nthĩ ya Misili.
11Na kweethĩwa, yĩla athembi maĩ manauma vala vandũ vatheu (nũndũ athembi onthe ala maĩ vo nĩmeevathĩte methĩwe atheu, na matyaaatĩĩa mĩtuo ya nguthu syoo; 12o na Alivai ala maĩ aini, onthe mao, o Asavu, na Emani, na Yetuthuni, na ana moo na ana-a-ĩthe moo, mekĩĩte katane nzeo, me na tũmasaya, na inanda, na mbeve, maũngama ũtee wa kĩthembeo ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, na vamwe nao athembĩ ĩana na mĩongo ĩlĩ makĩvuva masoo); 13kweethĩwa, yĩla ala avuvi ma masoo na aini maĩ ta ũmwe, maumye wasya ũmwe wĩw'ĩke ũitaĩa na kũmũtũngĩa Yeova mũvea; na yĩla mookĩlilye wasya woo vamwe na masoo na tũmasaya na syĩndũ sya kũinga, na kũtaĩa Yeova, makyasya, Nũndũ nĩ mũseo; nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene; nĩvo ĩndĩ nyũmba yausũiwe nĩ mũumbĩ, o nyũmba ya Yeova, 14ũndũ athembi mataatonya kũũngama mathũkũme nũndũ wa mũumbĩ: nũndũ ũtheu mũtisu wa Yeova wausũĩte nyũmba ya Ngai.

2 MAVINDA 6

Kũvathanw'a kwa ĩkalũ yĩthĩwe ĩtheu

(1 ASUMBĨ 8.12–66)

1Nĩvo ĩndĩ Solomoni waneenie, Yeova aĩtye atĩ akekala kĩvindunĩ kya ngokomi. 2Ĩndĩ nĩngwakĩĩte nyũmba ya kwĩkala, na vandũ vaku va kwĩkalaa tene na tene. 3Na mũsumbĩ athyũũa ũthyũ wake, na aathima ũmbano w'onthe wa Isilaeli: na ũmbano w'onthe wa Isilaeli waũngama.
4Na asya, Nataĩwe Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũla waneenie na kanyw'a wake na Ndaviti ĩthe wakwa, na nĩwĩanĩĩtye na moko make, akyasya, 5Kuma mũthenya ũla naumisye andũ makwa nthĩ ya Misili, ndyaanyuva ndũa o na yĩva mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli nake nyũmba vo, nĩ kana syĩtwa yakwa yĩthĩwe vo; o na ndyaanyuva

mũndũ o na wĩva ethĩwe nũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa andũ makwa Isilaeli; 6ĩndĩ nĩnĩnyuvĩte Yelusaleme, syĩtwa yakwa yĩthĩwe vo, na nĩnĩnyuvĩte Ndaviti ethĩwe mũnene wa andũ makwa Isilaeli. 7Na ĩndĩ kwaĩ ngoonĩ ya ĩthe wakwa Ndaviti kwaka nyũmba kwondũ wa syĩtwa ya Yeova, Ngai wa Isilaeli. 8Ĩndĩ Yeova amwĩa Ndaviti ĩthe wakwa, Nĩkwĩthĩwa kwaĩ ngoonĩ yaku kwaka nyũmba kwondũ wa syĩtwa yakwa, nĩweekie nesa nũndũ kwaĩ ngoonĩ yaku: 9ĩndĩ ndũkaka nyũmba ĩsu; ĩndĩ mwana waku ũla ũkauma kĩnyunyunĩ kyaku, nĩwe ũkaka ĩ nyũmba kwondũ wa syĩtwa yakwa. 10Na Yeova nĩwĩanĩĩtye ndeto yake ĩla waneenie: nũndũ nyie nĩũngamĩte vandũ va Ndaviti ĩthe wakwa, na nĩnĩkalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Isilaeli, o tondũ Yeova wathie, na nĩnakĩte nyũmba kwondũ wa syĩtwa ya Yeova, Ngai wa Isilaeli. 11Na nĩvo nĩĩte ĩsandũkũ, yĩla nthĩnĩ wayo yĩ ũtianĩo wa Yeova, ũla watianĩe na ana ma Isilaeli.

12Na aũngama ngalĩ ya mbee ya kĩthembeo kya Yeova, ũmbano w'onthe wa Isilaeli wene, na atambũũkya moko make 13(nũndũ Solomoni aĩ anaseũvya kĩtaa kya ũthuku ũasa wakyo mĩkono ĩtano, na ũthanthau wakyo mĩkono ĩtano, na ũtũlu wakyo mĩkono ĩtatũ, na akĩũngamya nza katĩ; na aũngama ĩũlũ wakyo, na atulya ndu ũmbano w'onthe wa Isilaeli wene, na atambũũkya moko make melekele ĩtunĩ); 14na asya, Ame Yeova, Ngai wa Isilaeli, vati Ngai taku, ĩtunĩ kana nthĩ; ũla wĩanĩasya ũtianĩo na ũseo wĩ wendo kwa athũkũmi maku, ala maendaa mbee waku na ngoo syoo syonthe; 15ũla wĩanĩĩtye kwa mũthũkũmi waku Ndaviti ĩthe wakwa ũndũ wamwathie: ĩĩ, nĩwaneenie na kanyw'a waku, na nĩwĩanĩĩtye na kw'oko kwaku, o tondũ kũilyĩ ũmũnthĩ. 16Yu kwondũ wa ũu, ame Yeova, Ngai wa Isilaeli, ĩanĩsya kwa mũthũkũmi waku Ndaviti ĩthe wakwa ũndũ wamwathie, ũkĩmwĩa, Ndũkaĩwa nĩ mũndũ wa kwĩkalaa kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Isilaeli mbee wakwa, ethĩwa syana syaku no ĩkasũvĩaa mũendele wasyo, ikinyae mĩaonĩ yakwa o tondũ wakinyaa mbee wakwa. 17Yu ĩndĩ, ame Yeova, Ngai wa Isilaeli, ndeto yaku nĩyĩanĩe w'o, ĩla waneenie na mũthũkũmi waku Ndaviti.

18Ĩndĩ nĩ w'o, Ngai akekalaa na andũ kũũ nthĩ? Sisya, ĩtu na ĩtu yĩla yĩ ĩũlũ wa matu yĩtitonya ũkwĩanĩa; nyũmba ĩno ĩla nakĩte ĩtonya ata! 19Ĩndĩ elekela kũvoya kwa mũthũkũmi waku, na kwĩsũvana kwake, ame Yeova Ngai wakwa, wĩthukĩĩsye kĩĩo na kũvoya kũla mũthũkũmi waku ũnũũvoya e mbee waku; 20nĩ kana metho maku methĩwe masalukĩtye melekele nyũmba ĩno mũthenya na ũtukũ, o kwelekela vandũ vala waisye ũkeekĩa syĩtwa yaku vo; wĩthukĩĩsye mboya ĩla mũthũkũmi waku wĩvoya elekele vandũ vaa. 21Na ĩthukĩĩsye mawĩsũvano ma mũthũkũmi waku, na ma andũ maku Isilaeli, yĩla mevoya melekele vandũ vaa: ĩĩ, wĩĩw'a wĩ ũtũonĩ waku, o wĩ ĩtunĩ; na weew'a, wĩekea.

22Ethĩwa mũndũ akavĩtanĩsya mũtũi wake, na akiĩwa kĩavo nĩ kana aavĩthw'e, nake akyũka na kwĩavĩa mbee wa kĩthembeo kyaku nyũmbanĩ ĩno; 23nĩvo ĩndĩ wĩĩthukĩĩsya wĩ ĩtunĩ, wĩke, noisilan'ya athũkũmi maku, ũkĩmũĩvanĩsya ũla mũthũku, ũete mũendele wake ĩũlũ wa mũtwe wake mwene; na ũimũtalĩla ũlũngalu ũla mũlũngalu, ũmũnenge kwĩanana na ũlũngalu wake.

24Na ethĩwa andũ maku Isilaeli makakũnwa mavalũkw'e nĩ mũmaitha, nĩkwĩthĩwa nĩmakũvĩtanĩsye, na ĩndĩ makĩthyũũa na kumbũla syĩtwa yaku, na kũvoya na kwĩsũvana mbee waku nyũmbanĩ ĩno; 25nĩvo ĩndĩ wĩĩthukĩĩsya wĩ ĩtunĩ, noiekea naĩ ya andũ maku Isilaeli, na kũmatũnga ĩngĩ nthĩ ĩla wamanengie mo na aaĩthe moo.

26Yĩla matu mavinge, na kũte mbua, nĩkwĩthĩwa nĩmakũvĩtanĩsye; ethĩwa makavoya melekele vandũ vaa, na kumbũla syĩtwa yaku, na kwĩthyũũa kũtia naĩ syoo, yĩla ũkamathĩn'ya: 27nĩvo ĩndĩ wĩĩthukĩĩsya wĩ ĩtunĩ, noiekea naĩ ya athũkũmi maku na ya andũ maku Isilaeli, yĩla wĩmamanyĩasya nzĩa nzeo ĩla maĩle kũthi nayo; na wĩusya mbua nthĩ yaku, ĩla wamanengie andũ maku yĩthĩwe ũtiĩwa.

28Ethĩwa kũkeethĩwa yũa ĩ nthĩ, ethĩwa kũkeethĩwa mũimũ, ethĩwa kũkeethĩwa wũmanĩlu kana mbuka, ngie kana kĩthesa; ethĩwa amaitha moo makamathyũlũlũka mamatw'ĩkanĩsye me nthĩ yĩ ndũa syoo; ũthĩn'yo o na wĩva kana ũwau o na wĩva ũla ũkethĩwa; 29kũvoya na kwĩsũvana o na kwĩva kũla kũkavoywa nĩ mũndũ o na wĩva, kana nĩ andũ maku onthe ma Isilaeli, kĩla mũndũ ũla ũkamanya ũthĩn'yo ũ wake na woo wake mwene, na akĩtambũũkya moko make melekele nyũmba ĩno: 30nĩvo ĩndĩ wĩĩthukĩĩsya wĩ ĩtunĩ ũtũonĩ waku, noiekea, na kũmũnenga kĩla mũndũ kwĩanana na mĩendele yake yonthe, ũla wĩsĩ ngoo yake (nũndũ we, o we wĩ weka, nĩwĩsĩ ngoo sya mbaa andũ): 31nĩ kana maũkĩe, maendae nzĩanĩ syaku, ĩvinda yonthe yĩla makekala nthĩ ĩla wamanengie aaĩthe maitũ.

32O na ĩngĩ ũvoo wa mũndũ wa nthĩ ĩngĩ, ũla ũte wa andũ maku Isilaeli, yĩla ũkoka kuma nthĩ yĩ kũasa kwondũ wa syĩtwa yaku ĩnene, na kw'oko kwakũ kwĩ vinya, na kw'oko kwaku kũtambũũku; yĩla makoka na kũvoya melekele nyũmba ĩno: 33wĩĩthukĩĩsya ĩndĩ wĩ ĩtunĩ, o wĩ ũtũonĩ waku, noiĩka kwĩanana na w'onthe ũla mũndũ ũsu wa nthĩ ĩngĩ ũkakwĩtya; nĩ kana ngo syonthe sya andũ sya nthĩ ĩtonye kũmanya syĩtwa yaku, na ũkũkĩa, o tondũ andũ maku Isilaeli mekaa, na nĩ kana matonye kũmanya atĩ nyũmba ĩno ĩla nakĩte nĩyĩtanĩaw'a na syĩtwa yaku.

34Ethĩwa andũ maku makaumaala maende kũkita na amaitha moo, na nzĩa o na yĩva ĩla wĩmatũma maenda nayo, na makakũvoya melekele ndũa ĩno ĩla ũnyuvĩte, na nyũmba ĩla nakĩte kwondũ wa syĩtwa yaku; 35nĩvo ĩndĩ wĩĩthukĩĩsya wĩ ĩtunĩ kũvoya kwoo na kwĩsũvana kwoo, noimaseũvĩasya ũvoo woo.

36Ethĩwa makakũvĩtanĩsya (nũndũ vati mũndũ ũtavĩtasya), na ũkamathatĩa, na kũmanengane kwa mũmaitha, nao makamatwaa me atave nthĩ yĩ kũasa

kana vakuvĩ; 37ethĩwa ĩndĩ me nthĩ ĩsu vala matwaiwe me atave makalilikana, na kwĩthyũũa, na ũkwĩsũva me nthĩ ĩla mataviĩwe makyasya Nĩtũvĩtĩtye, nĩtwĩkĩte na ngũlũ, na nĩtwĩkĩte ũthũku; 38ethĩwa makakũsyokea na ngoo syoo syonthe na thayũ woo w'onthe me nthĩ ĩsu mataviĩwe, vala mamatwaie me atave, na makavoya melekele nthĩ yoo, ĩla wanengie aaĩthe moo, na ndũa ĩla wanyuvie, na melekele nyũmba ila nakĩte kwondũ wa syĩtwa yaku; 39nĩvo ĩndĩ wĩĩthukĩĩsya wĩ ĩtunĩ, o wĩ ũtũonĩ waku, kũvoya kwoo na kwĩsũvana kwoo, noimaseũvĩasya ũvoo woo, noimaekea andũ maku ala makũvĩtanĩsye.
40Yu, ame Ngai wakwa nĩngũkwĩsũva, metho maku methĩwe masalukĩtye, na matũ maku meteete methukĩĩsye kũvoya kũla kũũvoyewa vandũ vaa. 41Yu kwondũ wa ũu ũkĩla, ame Yeova Ngai, ũlike vandũ vaku va ũthũmũa, we, na ĩsandũkũ ya vinya waku: ame Yeova Ngai, athembi maku nĩmavw'ĩkwe nĩ ũtangĩĩo, na atheu maku nĩmatane ũseonĩ. 42Ame Yeova Ngai, ndũkathyũũe ũthyũ wa mwĩtĩkĩw'a mauta waku: lilikana ũseo waku wĩ wendo kwa Ndaviti mũthũkũmi waku.

2 MAVINDA 7

1Na ĩndĩ Solomoni amina kũvoya, mwaki watheea kuma ĩtunĩ na wavĩvya nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo sya kũtonywa; na ũtheu mũtisu wa Yeova wausũa nyũmba. 2Na athembi matyaatonya kũlika nyũmbanĩ ya Yeova, nĩkwĩthĩwa ũtheu mũtisu wa Yeova wausũa nyũmba ya Yeova. 3Na ana onthe ma Isilaeli meeloela, yĩla mwaki watheeie, na ũtheu mũtisu wa Yeova waĩ ĩũlũ wa nyũmba; na meekunamya mothyũ moo melekele nthĩ vandũ vaseũvye na mavĩa, na mathaitha, na mamũtũngĩa Yeova mũvea, makyasya, Nũndũ nĩ mũseo; nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.
4Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ na andũ onthe mathembie nthembo vu mbee wa Yeova. 5Na mũsumbĩ Solomoni athemba nthembo ya ng'ombe ngili mĩongo ĩlĩ na ilĩ, na malondu ngili ĩana na mĩongo ĩlĩ. Ũu nĩw'o mũsumbĩ na andũ onthe mamĩvathie nyũmba ya Ngai yĩthĩwe ntheu. 6Na athembi maũngama, kwĩanana na mawĩa moo; Alivai nao me na syĩndũ sya kũinga sya Yeova, ila mũsumbĩ Ndaviti waseũvĩtye sya kũmũtũngĩa Yeova mũvea nasyo (nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene), yĩla Ndaviti wataĩie na ũthũkũmi wasyo: na athembĩ mavuvĩa masoo mbee woo; na Isilaeli onthe maũngama. 7Na ĩngĩ Solomoni avathan'ya vethĩwe vatheu vu nza katĩ ĩla yaĩ ngalĩ ya mbee ya nyũmba ya Yeova; nũndũ nĩwathembee vo nthembo sya kũvĩvw'a, na mathunya ma nthembo sya mũuo, nũndũ kĩthembeo kya ũthuku kĩla Solomoni waseũvisye kĩtyaĩ kĩtonya kwĩanĩa nthembo ya kũvĩvw'a, na nthembo ya mũtu, na mathunya.
8Na ĩndĩ Solomoni avoka mboka ĩvinda yĩu mĩthenya mũonza, na Isilaeli onthe vamwe nake, ũmbano mũnene mũno kuma ũlikĩlonĩ wa Amathi kũvika ũsĩ wa Misili. 9Na mũthenya wa nyanya maĩ na ũmbano ũkilĩtye: nũndũ nĩmalilikanile kũvathw'a kwa kĩthembeo kĩthĩwe kĩtheu mĩthenya mũonza, na mboka mĩthenya mũonza. 10Na mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ĩtatũ wa mwei wa mũonza oombũũkya andũ maende maeemanĩ moo, me na mũyo na me atanu ngoonĩ nũndũ wa ũseo ũla Yeova wamwonetye Ndaviti, na Solomoni, na Isilaeli andũ make.

Yeova aimumĩlĩla Solomoni ĩvinda ya kelĩ

(1 ASUMBĨ 9.1–9)

11Ũu nĩw'o Solomoni waminie nyũmba ya Yeova, na nyũmba ya mũsumbĩ: na w'onthe ũla walikile ngoonĩ ya Solomonĩ aseũvye nyũmbanĩ ya Yeova, na nyũmbanĩ yake mwene, nĩwekie na ũathimĩku. 12Na Yeova amumĩlĩla Solomoni ũtukũ, na amwĩa, Nĩnĩw'ĩte kũvoya kwaku, na nĩnĩnyũvie vandũ vaa vethĩwe nyũmba yakwa ya kũthembeaa. 13Ethĩwa ngavinga matu matikausye mbua, kana ethĩwa ngeeaĩa ngie syanange nthĩ, kana ethĩwa ngaete mũimũ andũnĩ makwa; 14ethĩwa andũ makwa ala metanĩaw'a na syĩtwa yakwa, makeenyivya, na kũvoya, na kũmantha ũthyũ wakwa, na kwĩthyũũa matie mĩendele yoo mĩthũku; nĩvo ĩndĩ nĩĩw'a nĩ ĩtunĩ, na ngamaekea naĩ yoo, na kũvosya nthĩ yoo. 15Na ĩndĩ metho makwa makeethĩwa masalukĩtye, na matũ makwa meteete, mew'e kũvoya kũla kũkavoyewa vandũ vaa. 16Nũndũ yu nĩnĩnyuvĩte na nĩnĩmĩvathĩte nyũmba ĩno yĩthĩwe ntheu, nĩ kana syĩtwa yakwa yĩthĩwe vo tene na tene; na metho makwa na ngoo yakwa ĩkeethĩwa vo ĩndĩ yonthe.
17Na ngalĩ ĩ yaku, ethĩwa ũkakinyaa mbee wakwa o tondũ Ndaviti ĩthe waku wakinyaa, na kwĩkaa w'onthe ũla nĩkwĩaĩĩte, na ũkĩka myamũlo yakwa na motw'ĩo makwa; 18nĩvo ĩndĩ nĩlũlũmĩlya kĩvĩla kya ũsumbĩ waku, o kwĩanana na ũtianĩo ũla natianĩe na Ndaviti ĩthe waku, ngyasya, Ndũkaĩwa nĩ mũndũ wa kũsumbĩka Isilaeli.
19Ĩndĩ ethĩwa mũkeethyũũa, na kũtia myamũlo yakwa na mĩao yakwa ĩla niĩte mbee wenyu, na mũkathi na kũthũkũma ngai ingĩ, na kwithaitha; 20nĩvo ĩndĩ nĩmakũa na mĩi kũmaumya nthĩ yakwa ĩla nĩmanengete; na nyũmba ĩno, ĩla nĩtw'ĩte yĩthĩwe ntheu kwondũ wa syĩtwa yakwa, ngamĩkya vala ndatonya kũmyona na ngamĩtw'ĩkĩthya nthimo, na ya kũvũthĩĩwa ngonĩ syonthe sya andũ. 21Na nyũmba ĩno, ĩla ndũlu ũu, kĩla mũndũ ũla wĩvavĩtĩlaa akaseng'aa, na kwasya, Nĩkĩ Yeova wĩkĩte nthĩ ĩno, na nyũmba ĩno ũu? 22Na makasũngĩa, Nĩkwĩthĩwa nĩmamũtiie Yeova, Ngai wa aaĩthe moo, ũla wamaumisye nthĩ ya Misili, na makwatana na ngai ingĩ, na kwithaitha, na kwithũkũma: kwondũ wa ũu nũmaetee ũthũku ũũ w'onthe.

2 MAVINDA 8

Mawĩa angĩ ma Solomoni

(1 ASUMBĨ 9.10–28)

1Na kweethĩwa ĩtina wa myaka mĩongo ĩlĩ yathela, ĩla Solomoni wakaa nyũmba ya Yeova, na nyũmba yake

mwene, 2atĩ ndũa ila Ulamu wanengie Solomoni, Solomoni aitũngĩĩa, na ekalya ana ma Isilaeli kw'o.
3Na Solomoni athi Amathi-sova, na amĩkĩlya vinya. 4Na aaka ndũa ya Tatimoli weũnĩ, na ndũa syonthe sya kwia mĩio, ila wakie Amathi. 5O na aaka Mbethi-oloni ĩla yĩ ĩũlũ, na Mbethi-oloni ĩla yĩ ĩtheo, ndũa mbiie, syĩ na maũvai, na mbingĩlo, na ivingi; 6na Mbaalathi, na ndũa syonthe sya kwia mĩio ila Solomoni waĩ nasyo, na ndũa syonthe kwondũ wa makasya make ma kaũ, na ndũa sya andũ make ala matũlaa mbalasi, na syonthe ila Solomoni wendie kwaka kwondũ wa kwĩtanĩthasya kwake Yelusaleme, na Levanoni, na nthĩ yonthe ya ũsumbĩko wake.
7Na ũndũ wa andũ onthe ala matialile ma Aititi, na Aamoli, na Avelisi, na Aivi, na Ayevusi, ala mataĩ ma Isilaeli; 8ma syana syoo ila syatialile ĩtina woo nthĩ ĩsu, ila ana ma Isilaeli mataaimina, imwe sya isu Solomoni amakwatĩthisye wĩa wa ũkombo kũvika ũmũnthĩ. 9Ĩndĩ ma ana ma Isilaeli Solomoni ndaamatw'ĩkĩthya athũkũmi kwondũ wa wĩa wake; ĩndĩ asu maĩ andũ ma kaũ, na anene ma makavuteni make, na anene ma makasya make ma kaũ na ma andũ make ala matũlaa mbalasi. 10Na asu maĩ anene mbee ma kwa mũsumbĩ Solomoni, o maana elĩ na mĩongo ĩtano, ala masumbĩkaa andũ.
11Na Solomoni ambatya mwĩĩtu wa Valao kũmumya ndũanĩ ya Ndaviti kũmũete nyũmbanĩ ĩla wamwakĩe; nũndũ aisye, Kĩveti kyakwa kĩtikekala nyũmbanĩ ya Ndaviti mũsumbĩ wa Isilaeli, nĩkwĩthĩwa kũndũ kũu nĩ kũtheu, kũla ĩsandũkũ ya Yeova yũkĩte.
12Nĩvo ĩndĩ Solomoni wamũthembee Yeova nthembo sya kũvĩvw'a kĩthembeonĩ kya Yeova, kĩla wakĩte ngalĩ ya mbee ya valasya, 13o tondũ kwaĩlĩte kwĩkawa kĩla mũthenya, akĩthemba kwĩanana na mwĩao wa Mose, masavatonĩ, na mĩtisonĩ ya myei, na ĩvindanĩ ya mboka itw'ĩtwe, kũndũ kũtatũ kĩla mwaka, o mbokanĩ ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa, na mbokanĩ ya syumwa, na mbokanĩ ya malwanda.
14Na aia, kwĩanana na ũtw'ĩo wa ĩthe wake Ndaviti, nguthu sya athembi ũthũkũminĩ woo, na Alivai mawĩanĩ moo, mataĩae, na kũthũkũmaa vu mbee wa athembi, o tondũ kwaĩlĩte kwĩkawa kĩla mũthenya; asũvĩi ma mĩomonĩ nao kwĩanana na nguthu syoo kĩla mbingĩlonĩ; nũndũ ũu nĩw'o Ndaviti mũndũ wa Ngai weaie. 15Na matyaatia ũndũ mũsumbĩ weaĩe athembi na Alivai ũndũnĩ o na wĩva, kana ũvoonĩ wa mothwii maie.
16Na ĩndĩ wĩa w'onthe wa Solomoni waseũviw'e kuma mũthenya wa wambĩlĩlyo wa nyũmba ya Yeova, o na kũvika yathela. Na ĩndĩ nyũmba ya Yeova yathela.
17Nĩvo ĩndĩ Solomoni waendie Esioni-ngeveli, na Elothi, ũtee wa ũkanga nthĩ ya Etomu. 18Na Ulamu amũtwaĩa na moko ma athũkũmi make ngalawa, na athũkũmi ala maĩ na ũmanyi wa ũkanga; na mooka na athũkũmi ma Solomoni ku Ovilu, na malatya kw'o talendi maana ana na mĩongo ĩtano sya thaavu, na maiete kwa mũsumbĩ Solomoni.

2 MAVINDA 9

Mũsumbĩ mũndũ mũka wa Sieva aimũthokea Solomoni

(1 ASUMBĨ 10.1–13)

1Na yĩla mũsumbĩ mũndũ mũka wa ku Sieva wewie nguma ya Solomoni, ooka Yelusaleme amũtate Solomoni na mokũlyo me vinya, e na ũkondo mũnene mũno na, ngamĩle ila ikuĩte mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa, na thaavu mwingĩ mũno, na tũvila twĩ thooa mũnene: na yĩla wavikie kwa Solomoni, aneena nake ũvoo w'onthe ũla waĩ ngoonĩ yake. 2Na Solomoni amũsũngĩa mokũlyo make onthe; na vati ũndũ waamwaĩa Solomoni ũla ũtaamũtavya. 3Na yĩla mũsumbĩ mũndũ mũka wa ku Sieva wonie ũĩ wa Solomoni, na nyũmba ĩla wakie, 4na lĩu ũla waĩsawa mesanĩ yake, na mawĩkalo ma athũkũmi make, na ũũngamĩi wa athũkũmi make, na ngũa syoo, o na anengani make ma mbinyu, na ngũa syoo, na wambatĩlo wake ũla wambataa naw'o nyũmbanĩ ya Yeova; veva wake waaa winya. 5Na amwĩa mũsumbĩ, Uvoo ũla neewie nĩ nthĩ yakwa mwene ũndũ wa meko maku, na ũndũ wa ũĩ waku, waĩ wa w'o. 6Ĩndĩ ndyaaĩtĩkĩla ndeto syoo, kũvika nĩnooka, na metho makwa nĩmawonete; na, sisya, ndyaatavw'a nyunzu ya ũnene wa ũĩ waku: nũvĩtũkĩte nguma ĩla neewie. 7Andũ maku nĩ atanu, na athũkũmi aa maku nĩ atanu, ala maũngamaa ĩvinda yonthe mbee waku, na mew'aa ũĩ waku. 8Yeova Ngai waku nataĩwe, ũla wendeew'e nue, akwĩkalye kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ, wĩthĩwe mũsumbĩ kwondũ wa Yeova Ngai waku: nĩkwĩthĩwa Ngai waku nĩwendie Isilaeli, amalũlũmĩlye tene na tene, kwondũ wa ũu akũtw'ĩkĩthya mũsumbĩ woo, wĩkae ũsili wa katĩ na ũlũngalu.
9Na amũnenga mũsumbĩ talendi ĩana na mĩongo ĩlĩ sya thaavu, na mĩtĩ mingĩ mũno ĩla ĩnyungaa nesa, na tũvila twĩ thooa mũnene: o na kũtyaĩ mĩtĩ ĩngĩ ĩnyungaa nesa ta ĩsu ĩla mũsumbĩ mũndũ mũka wa ku Sieva wanengie mũsumbi Solomoni. 10O na athũkũmi ma Ulamu, na athũkũmi ma Solomoni, ala maetae thaavu kuma Ovilu, maetie mĩtĩ ya mĩsandali na tũvila twĩ thooa mũnene. 11Na mũsumbĩ aseũvĩthya na ĩla mĩsandali mbasya kwondũ wa nyũmba ya Yeova, na kwondũ wa nyũmba ya mũsumbĩ, na mbeve na inanda sya aini: na kũtyaĩ kwaaoneka ĩngĩ ta ĩsu nthĩ ya Yuta. 12Na mũsumbĩ Solomoni anenga mũsumbĩ mũndũ mũka wa ku Sieva kyonthe kĩla wendie, o kĩla wetisye, kwĩ ĩla wamũetee mũsumbĩ. Na ĩndĩ eetulũla, na asyoka nthĩ yake mwene, we na athũkũmi make.

Ũthwii wa Solomoni na nguma yake

(1 ASUMBĨ 10.14–29;2 MAVINDA 1.14–17)

13Na ĩndĩ ũito wa thaavu ũla waeteawe Solomoni mwaka ũmwe waĩ talendi maana thanthatũ na mĩongo thanthatũ na thanthatũ sya vetha, 14eka ũla waeteawe nĩ atandĩthya na athoosya: na asumbĩ onthe ma Alavia na makavana ma ĩ nthĩ mamũeteae Solomoni thaavu na vetha. 15Na mũsumbĩ Solomoni aseũvĩthya ngao

maana elĩ sya thaavu mũtue; sekeli maana thanthatũ sya thaavu mũtue syaĩ sya ngao ĩmwe. 16Na aseũvĩthya tũkalo maana atatũ twa thaavu mũtue; sekeli maana atatũ syaĩ sya kakalo kamwe: na mũsumbĩ asia nyũmbanĩ ya mũtitũ wa Levanoni. 17O na ĩngĩ mũsumbĩ aseũvĩthya na maeo ma nzou kĩvĩla kĩnene kya ũsumbĩ, na akĩvw'ĩka thaavu mũtheu. 18Na kwaĩ matambya thanthatũ ma kwambata kĩvĩlanĩ kyu kya ũsumbĩ, vamwe na kavĩla ka nyaĩĩ ka thaavu, ila syakwatanĩte na kĩvĩla kya ũsumbĩ, na kw'oko ngalĩ ĩno na ngalĩ ĩno vakuvĩ na vandũ va kwĩkalĩla, na mĩnyambũ ĩlĩ ĩũngamĩte ũtee wa moko asu. 19Na mĩnyambũ ĩkũmi na ĩlĩ yaũngeme vo ngalĩ ĩno na ngalĩ ĩla ĩngĩ matambyanĩ asu thanthatũ: kũtyaĩ kĩndũ kyaseũvĩtw'e ũu ũsumbĩnĩ o na wĩva. 20Na mĩio yonthe, ya mũsumbĩ Solomoni ya kũnyw'a nayo yaĩ ya thaavu, na mĩio yonthe ya nyũmba ya mũtitũ wa Levanoni yaĩ ya thaavũ mũtheu: vetha ndwaatalwa ta kĩndũ mĩthenyanĩ ya Solomoni. 21Nũndũ mũsumbĩ aĩ na ngalawa ila syaendaa Talisisi syĩ na athũkũmi ma Ulamu; kĩla myaka ĩtatũ ngalawa sya Talisisi nĩsyookaa ĩmwe, ikĩete thaavu, na vetha, na maeo ma nzou, na sokwe, na tausi.

22Na ĩndĩ mũsumbĩ Solomoni amakĩla asumbĩ onthe ma nthĩ na ũĩ na ũthwii. 23Na asumbĩ onthe ma nthĩ menda kũvika kwa Solomoni, mew'e ũĩ wake, ũla Ngai wekĩie ngoonĩ yake. 24Na maete kĩla mũndũ mũvothi wake, mĩio ya vetha, na mĩio ya thaavu, na ngũa, na mĩio ya kaũ, na mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa, na mbalasi, na nyũmbũ, syĩanĩe kĩla mwaka. 25Na Solomoni aĩ na ĩtũũ ngili inya kwondũ wa mbalasi na makasya ma kaũ, na andũ ala matũlaa mbalasi ngili ĩkũmi na ilĩ, ala wamaiĩte ndũanĩ sya makasya, na vala ve mũsumbĩ Yelusaleme. 26Na asumbĩka asumbĩ onthe kuma ũla Ũsĩ, o kũvika nthĩ ya Avilisiti, na kũvika mũvakanĩ wa Misili. 27Na mũsumbĩ atw'ĩkĩthya vetha weethĩwa ta mavia ku Yelusaleme, na mĩkũũ yeethĩwa ta mĩkũyũ ĩla yĩ nthĩ ndindimalu kwondũ wa kwingĩva. 28Na mamũetee Solomoni mbalasi kuma Misili, na kuma nthĩ syonthe.

Kĩkw'ũ kya Solomoni

(1 ASUMBĨ 11.41–43)

29Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Solomoni, ma mbee na ma mũminũkĩlyo, ti maandĩke maandĩkonĩ ma mwathani Nathani, na wathaninĩ wa Aiya Mũsilo, na mawoninĩ ma mwoni Ito ũndũ wa Yelovoamu mwana wa Nevati? 30Na Solomoni asumbĩka Isilaeli onthe ku Yelusaleme myaka mĩongo ĩna. 31Na Solomoni akoma na aaĩthe make, na athikwa ndũanĩ ya Ndaviti ĩthe wake: na Leovoamu mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 MAVINDA 10

Ũng'endu wa Isilaeli

(1 ASUMBĨ 12.1–24)

1Na Leovoamu aenda Sekemu; nũndũ Isilaeli onthe maĩ aendu Sekemu makamũtw'ĩkĩthye mũsumbĩ. 2Na kweethĩwa, yĩla Yelovoamu mwana wa Nevati wewie ũu (nũndũ aĩ Misili, vala wakĩĩĩe aume vala ve mũsumbĩ Solomoni), Yelovoamu asyoka kuma Misili. 3Na matũmana aketwe; na Yelovoamu na Isilaeli onthe mooka, na maneena na Leovoamu, makĩmwĩa, 4Ĩthe waku nĩwatw'ĩkĩthĩtye ĩsoki yitũ ĩito: yu kwondũ wa ũu vũthangya ũthũkũmi ũsu mũito wa ĩthe waku, na ĩsoki yake ĩito yĩla watwĩkĩie, na tũkakũthũkũma. 5Na amea Mwĩmbũkĩa ĩngĩ ĩtina wa mĩthenya ĩtatũ. Na andũ asu mathi.

6Na mũsumbĩ Leovoamu eethĩwa nzama na atumĩa, ala maũngamaa mbee wa ĩthe wake Solomoni yĩla ũnaĩ o thayũ, akĩmakũlya, Mwĩnenga ũtao wĩva nĩmasũngĩa andũ asu? 7Na maneena nake, makĩmwĩa, Ethĩwa ũkeethĩwa mũseo kwa andũ asu, na kũmendeesya, na kũmaneen'ya ndeto nzeo, mo makeethĩwa athũkũmi maku tene na tene. 8Ĩndĩ atia ũtao wa atumĩa ũla mamũtaie naw'o, na eethĩwa nzama na anake ala ma mũika wake ala maũngamaa mbee wake. 9Na amakũlya, Mwĩnenga ũtao wĩva, nĩ kana twĩmasũngĩa andũ asu, ala maneenete nakwa, makĩmbĩa, Tũvũthangĩsye ĩsoki yĩla ĩthe waku watwĩkĩie? 10Na anake ala ma mũika wake maneena nake, makĩmwĩa, Ũũ nĩw'o wĩmatavya andũ asu ala maneenie naku, makĩkwĩa, Ĩthe waku nĩwatw'ĩkĩthisye ĩsoki yitũ ĩito, ĩndĩ we tũvũthangĩsye; ũũ nĩw'o wĩmatavya, Kyaa kyakwa kya mwela nĩ kĩnene kwĩ kĩnyunyu kya ĩthe wakwa. 11Na yu o ũndũ ĩthe wakwa wamwaĩkĩtye ĩsoki ĩito, nakwa ngongeleela ĩsoki yenyu: ĩthe wakwa amũsilĩlaa na mĩsalisa, ĩndĩ nyĩe ngamũsilĩlaa na ing'auũ.

12Na ĩndĩ Yelovoamu, na andũ onthe mooka vala ve Leovoamu mũthenya wa katatũ, o tondũ mũsumbĩ weaĩte akĩmea, Mbũkĩai ĩngĩ mũthenya wa katatũ. 13Na mũsumbĩ amasũngĩa na vinya; na mũsumbĩ Leovoamu atia ũtao wa atumĩa, 14na aneena nao kwĩanana na ũtao wa anake, akĩmea, Ĩthe wakwa nĩwatw'ĩkĩthĩtye ĩsoki yenyu ĩito, ĩndĩ nyie ngayongeleela: ĩthe wakwa amũsilĩlaa na mĩsalisa, ĩndĩ nyie ngamũsilĩlaa na ing'auũ. 15Na ĩndĩ mũsumbĩ ndaaĩthukĩĩsya andũ; nũndũ ũu waĩ ũndũ waetetwe nĩ Ngai, nĩ kana Yeova alũlũmĩlye ndeto yake, ĩla wamũtavisye Yelovoamu mwana wa Nevati na kanyw'a wa Aiya Mũsilo.

16Na yĩla Isilaeli onthe moonie kana mũsumbĩ ndaamethukĩĩsya, andũ mamũsũngĩa mũsumbĩ, makĩmwĩa, Twĩ na kĩanda kyaũ nthĩnĩ wa Ndaviti? O na tũti na ũtiĩwa nthĩnĩ wa mwana wa Yese: inyw'ĩ Isilaeli, kĩla mũndũ, endai maeemanĩ menyu: na yu ĩsyaĩĩsye nyũmba yaku mwene, Ndaviti. Na ĩndĩ Isilaeli onthe maenda maeemanĩ moo. 17Ĩndĩ ũndũ wa ana ma Isilaeli ala matwĩe ndũanĩ sya Yuta, Leovoamu amasumbĩka. 18Na ĩndĩ mũsumbĩ Leovoamu atũma Aatolamu, ũla waĩ mũnene wa andũ ala matethethaw'a wĩa na vinya; na ana ma Isilaeli mamũkimanga na mavia akw'a. Na mũsumbĩ Leovoamu eekalaata ambate vala ve ĩkasya yake, akĩe avike Yelusaleme.

19Ũu nĩw'o Isilaeli mang'endeie nyũmba ya Ndaviti kũvika ũmũnthĩ.

2 MAVINDA 11

1Na yĩla Leovoamu wavikie Yelusaleme, oomban'ya nyũmba ya Yuta na ya Mbenyamini, andũ anyuve ngili ĩana na mĩongo nyanya, ala maĩ ma kaũ, mokite na Isilaeli, mamũtũngĩe Leovoamu ũsumbĩ. 2Ĩndĩ ndeto ya Yeova yamũkĩa Semaia mũndũ wa Ngai, ĩkĩmwĩa, 3Neena na Leovoamu mwana wa Solomoni, mũsumbĩ wa Yuta, na Isilaeli onthe me nthĩnĩ wa Yuta na Mbenyamini, ũkĩmea. 4Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya Mũtikambate, o na mũtikokite na ana-a-ĩthe menyu: syokai kĩla mũndũ nyũmbanĩ yake; nũndũ ũndũ ũũ wumĩte kwakwa. Na ĩndĩ meethukĩĩsya ndeto sya Yeova, na masyoka maeka kũkita na Yelovoamu.

Ũendeeu wa Leovoamu

5Na Leovoamu atũa Yelusaleme, na aaka ndũa syĩ mbiio nthĩ ya Yuta. 6Aaka Mbethi-leemu, na Etamu, na Tekoa. 7Na Mbethi-suli, na Soko, na Atulamu, 8na Ngathi, na Malesa, na Nzivu, 9na Atolaimu, na Lakisi, na Aseka, 10na Nzola, na Aiyaloni, na Eviloni, ila syĩ nthĩ ya Yuta na Mbenyamini, ndũa mbiie. 11Na ngome isu syĩ vinya asyakĩĩa ailũlũmĩlye, na aia makavuteni nthĩnĩ wasyo, na mbio mbie sya lĩu, na mauta na mbinyu. 12Na kĩla ndũanĩ eekĩa ngao na matumo, na asyĩkĩa vinya mũno. Na Yuta na Mbenyamini meethĩwa make.

13Na athembi na Alivai ala maĩ kwa Isilaeli onthe mooka kwake kuma mĩvakanĩ yoo yonthe. 14Nũndũ Alivai nĩmatiie syengo syoo na ng'ũndũ syoo, na mooka Yuta na Yelusaleme: nũndũ Yelovoamu na ana make nĩmamavetie, matĩkamũtethesye Yeova wĩa wa ũthembi; 15na eeyiĩa athembi ma ũthembea kũla kũndũ kũtũlu, na ma kũthembea nthenge, na tũsaũ tũla waseũvĩtye. 16Na ĩtina woo, kuma mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli, ala malũlũmĩlye ngoo syoo mamanthe Yeova, Ngai wa Isilaeli, mooka Yelusaleme mamũthembee Yeova, Ngai wa aaĩthe moo. 17Ũũ nĩw'o meekĩie ũsumbĩ wa Yuta vinya, na mamwongeleela Leovoamu mwana wa Solomoni vinya, myaka ĩtatũ; nũndũ nĩmaendeee myaka ĩtatũ mũendelenĩ wa Ndaviti na Solomoni.

18Na Leovoamu atwaa kĩveti, Maalathi mwĩĩtu wa Yelimothi mwana wa Ndaviti, na wa Aviaili mwĩĩtu wa Eliavu mwana wa Yese; 19nake amũsyaĩa ana: Yeusu, na Semalia, na Nzaamu. 20Na ĩtina wake amũtwaa Maaka mwĩĩtu wa Avisalomu; nake amũsyaĩa Aviya, na Atai, na Nzisa, na Selomithi. 21Na Leovoamu amwenda Maaka mwĩĩtu wa Avisalomu kũvĩtũka iveti syake na aka make ngombo onthe (nũndũ nĩwatwaie iveti ĩkũmi na nyanya na aka ngombo mĩongo thanthatũ, na asyaa ana mĩongo ĩlĩ na nyanya na eĩtu mĩongo thanthatũ). 22Na Leovoamu amũtw'a Aviya mwana wa Maaka ethĩwe mũnene, o mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ katĩ wa ana-a-ĩthe make; nũndũ asũanĩaa kũmũtw'ĩkĩthya mũsumbĩ. 23Na eeka na ũĩ, na anyaĩĩkĩsya ana make onthe nthĩ syonthe sya Yuta na Mbenyamini, kĩla ndũanĩ mbiie: na amanenga lĩu mwingĩ mũno. Na amamanthĩa iveti nyingĩ.

2 MAVINDA 12

Sisaki aivĩthũkĩa Yuta

(1 ASUMBĨ 14.21–31)

1Na kweethĩwa, yĩla ũsumbĩ wa Leovoamu walũlũmĩlw'e, na eethĩwa na vinya, atia mĩao ya Yeova, na Isilaeli onthe vamwe nake. 2Na kweethĩwa mwaka wa katano wa kũsumbĩka kwa Leovoamu, Sisaki mũsumbĩ wa Misili ambata okite na Yelusaleme, nĩkwĩthĩwa nĩmamũvĩtanĩsye Yeova, 3e na makasya ma kaũ maana ĩkũmi na elĩ, na andũ ala matũlaa mbalasi ngili miongo thanthatũ. Na andũ ala mookie nake kuma Misili matyaatalĩka: Aluvi, na Asukii, na Aethiovia. 4Na akwata ndũa mbiie ila syaĩ sya Yuta na ooka Yelusaleme. 5Na ĩndĩ mwathani Semaia amũendea Leovoamu, na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Yuta, ala mombanĩte Yelusaleme nũndũ wa Sisaki, na amea, Uũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩmũndiĩte, kwondũ wa ũu nakwa nĩnĩmũtiĩte kw'okonĩ kwa Sisaki. 6Nĩvo ĩndĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Isilaeli na mũsumbĩ meenyivisye; na masya, Yeova nĩ mũlũngalu. 7Na yĩla Yeova wonie kana nĩmeenyivya, ndeto ya Yeova yamũkĩa Semaia, ĩkyasya, Nĩmenyivĩtye: ndimananga; ĩndĩ ngamanenga kovonoko kanini, na ũthilĩku wakwa ndwĩonow'a ĩũlũ wa Yelusaleme na kw'oko kwa Sisaki. 8Ĩndĩ makeethĩwa athũkũmi make, nĩ kana mamanye ũthũkũmi wakwa, na ũthũkũmi wa mosumbĩ ma i nthĩ.

9Na ĩndĩ Sisaki mũsumbĩ wa Misili ambata okite na Yelusaleme, na atwaa mothwii maie ma nyũmba ya Yeova, na mothwii maie ma nyũmba ya mũsumbĩ; atwaa onthe; o na atwaa ngao sya thaavu ila Solomoni waseũvĩthĩtye. 10Na mũsumbĩ Leovoamu aseũvĩthya ngao sya ũthuku vandũ va isu, na asia mokonĩ ma makavuteni ma nguthu ya asũvĩi, ala masũvĩaa mũomonĩ wa nyũmba ya mũsumbĩ. 11Na kweethĩwa, o yĩla mũsumbĩ walikaa nyũmbanĩ ya Yeova, asũvĩi mooka na makikũa, na makitũnga kasũmbanĩ ka asuvĩi. 12Na yĩla wenyivisye, ũthilĩku wa Yeova weethyũũa kuma kwake, nĩ kana ndakanangwe vyũ: o na ũndũ ũngĩ nĩkwoonekie maũndũ maseo Yuta.

13Na ĩndĩ mũsumbĩ Leovoamu eeyĩkĩa vinya Yelusaleme, na asumbĩka: nũndũ Leovoamu aĩ wa myaka mĩongo ĩna na ũmwe yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka, na asumbĩka myaka ĩkũmi na mũonza Yelusaleme, ndũa ĩla Yeova wanyuvĩte kuma mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli, ekĩe syĩtwa yake vo: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Naama Mũamimoni. 14Na eeka ũla waĩ ũthũku, nĩkwĩthĩwa ndaaelekelya ngoo yake amũmanthe Yeova.

15Na ĩndĩ meko ma Leovoamu, ma mbee na ma mũminũkĩlyo, ti maandĩke maandĩkonĩ ma mwathani Semaia na ma mwoni Ito, kwĩanana na mosyaanĩo? Na kwaĩ makaũ katĩ wa Leovoamu na Yelovoamu mavinda

onthe. 16Na Leovoamu akoma na aaĩthe make, na athikwa ndũanĩ ya Ndaviti: na Aviya mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 MAVINDA 13

Ũsumbĩko wa Aviya

(1 ASUMBĨ 15.1–8)

1Mwaka wa ĩkũmi na nyanya wa kũsumbĩka kwa Yelovoamu Aviya ambĩlĩlya kũsumbĩka Yuta. 2Asumbĩka myaka ĩtatũ Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Mikaia mwĩĩtu wa Ulieli wa mũsyĩ wa Ngivea. Na kwaĩ kaũ katĩ wa Aviya na Yelovoamu. 3Na Aviya akwatya kaũ na ita sya andũ ngũmbaũ sya kaũ, o andũ anyuve ngili maana ana: na Yelovoamu ataũsya ita okite nake e na andũ anyuve ngili maana nyanya, ala maĩ ngũmbaũ nene. 4Na Aviya aũngama kĩĩmanĩ kya Nzemalaimu, kĩla kĩ nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, na asya, Mbĩthukĩĩsya, we Yelovoamu na Isilaeli onthe: 5mũtyaĩle kũmanya kana Yeova, Ngai wa Isilaeli, anengie Ndaviti asumbĩke Isilaeli tene na tene, o we, na ana make aitianĩa ũtianĩo wa mũnyũ? 6Ĩndĩ Yelovoamu mwana wa Nevati, mũthũkũmi wa Solomoni mwana wa Ndaviti, ookĩla, na amũng'endea mwĩaĩi wake 7Na kwoombanĩa kwake andũ mate kĩĩĩ, andũ athe, ala meeyĩkĩie ene vinya mokite na Leovoamu mwana wa Solomoni, yĩla Leovoamu waĩ wa mũika na waĩ na ngoo mbololo, na ndaatonya kũmasiĩĩa. 8Na yu nĩmũũsũanĩa kũsiĩĩa ũsumbĩ wa Yeova kw'okonĩ kwa ana ma Ndaviti; na mwĩ ĩkomano ĩnene, na mwĩ na tũsaũ twa thaavu tũla Yelovoamu wamũseũvĩsye twĩthĩwe ngai syenyu. 9Mũtyaalũngya athembi ma Yeova, ana ma Aluni, na Alivai, na mweetw'ĩkĩthĩsya athembi o tondũ ngo sya andũ sya nthĩ ingĩ syĩkaa? Nĩ kana o ũla wĩũka na kasalũ na ndũũme mũonza evathan'ye ethĩwe mũtheu, ũsu nũtonya kwĩthĩwa mũthembi wa ila ite ngai. 10Ĩndĩ ngalĩ ĩ yaitũ, Yeova nĩ Ngai waitũ, na ithyĩ tũtyaamũtia; na twĩ na athembi ala mathũkũmaa Yeova, ana ma Aluni, na Alivai wĩanĩ woo: 11na mamũvĩvĩasya Yeova kĩla kĩoko na kĩla wĩoo nthembo sya kũvĩvw'a na ũvani ũla ũnyungaa nesa: o na imũtũ ila siĩawa Yeova maia nesa ĩũlũ wa mesa ntheu; na kĩndũ kya thaavu kĩla kĩkĩawa mataa vamwe na mataa makyo, makanae kĩla wĩoo: nũndũ nĩtũsũvĩaa wĩaĩo wa Yeova Ngai waitũ; ĩndĩ inyw'ĩ nĩmũmũtiĩte. 12Na, sisya, Ngai e vamwe naitũ atũtongoesye, na athembi make me na masoo me wasya wa kũtĩsya ma kũmũĩĩsya ngemi. Ame ana ma Isilaeli, mũtikokite na Yeova, Ngai wa aaĩthe menyu; nũndũ mũtikaathimĩka.

13Ĩndĩ Yelovoamu atuma ala mamoveesye mamalinga ngalĩ ya mũongonĩ: kwondũ wa ũu maĩ mbee wa Yuta, na ala mamoveesye maĩ ĩtina woo. 14Na yĩla Yuta masiisye na ĩtina, sisya, kaũ waĩ mbee woo na ĩtina woo; na mamwĩkaĩla Yeova na athembi mavuva masoo. 15Nĩvo ĩndĩ andũ ma Yuta mookĩlilye mawasya manene: na kweethĩwa, yĩla andũ ma Yuta mookĩlilye mawasya manene, Ngai amũkũnĩa Yelovoamu na Isilaeli onthe mbee wa Aviya na Yuta. 16Na ana ma Isilaeli makũka mbee wa Yuta, na Ngai amanengane mokonĩ moo. 17Na Aviya na andũ make mamoaa na ũai mũnene: ũndũ mavalũkile me oae ma Isilaeli andũ anyuve ngili maana atano. 18Ũu nĩw'o ana ma Isilaeli makĩlilw'e vinya ĩvinda yĩu, na ana ma Yuta makĩlya vinya, nũndũ mamwĩkwatĩtye Yeova, Ngai wa aaĩthe moo. 19Na Aviya amũatĩĩa Yelovoamu, na amũvena ndũa, Mbethi-eli na tũtũla twayo, na Yesana na tũtũla twayo na Eveloni na tũtũla twayo. 20O na Yelovoamu ndaasyoka kwĩthĩwa na vinya ĩngĩ mĩthenyanĩ ya Aviya: na Yeova amũkũna, na akw'a. 21Ĩndĩ Aviya aendeea na kũya vinya, na atwaa aka ĩkũmi na ana, na asyaa ana mĩongo ĩlĩ na elĩ, na eĩtu ĩkũmi na thanthatũ. 22Na meko ala angĩ ma Aviya, na mĩendele yake, na ndeto syake, nĩandĩkĩtwe ũvoonĩ wa mwathani Ito.

2 MAVINDA 14

Ũsumbĩko wa Asa

(1 ASUMBĨ 15.9–12)

1Na ĩndĩ Aviya akoma na aaĩthe make, na mamũthika ndũanĩ ya Ndaviti; na Asa mwana wake asumbĩka vandũ vake. Mĩthenyanĩ yake nthĩ yaĩ na mũuo myaka ĩkũmi. 2Na Asa eekaa ũla Yeova Ngai wake wonaa wĩ ũseo na ũlũngalu: 3nũndũ nĩwavetie ithembeo ngeni, na kũla kũndũ kũtũlu, na atũlanga ituĩ, na atemanga Aselimu ĩvalũke, 4na eeaĩa Yuta mamanthe Yeova, Ngai wa aaĩthe moo, na kwĩkaa mĩao na myamũlo. 5Na aveta ndũanĩ syonthe sya Yuta kũla kũndũ kũtũlu na mĩvw'anano ya syũa: na ũsumbĩ waĩ na mũuo mbee wake. 6Na aakĩĩa ndũa mbiie Yuta; nũndũ nthĩ yaĩ na mũuo, na ndaĩ na kaũ myaka ĩsu, nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwamũthũmũĩtye. 7Nũndũ eeĩe Yuta, Twakei ndũa ii, na kwithyũlũlũkya maũvai, na myako mĩtũlu ya mĩnyoolo, na mbingĩlo, na ivingi; kũvika yu nthĩ yĩ mbee waitũ, nĩkwĩthĩwa nĩtũmũmanthĩte Yeova Ngai waitũ; nĩtũmũmanthĩte, na nũtũnengete kũthũmũa kĩla ngalĩko. Kwondũ wa ũu maaka na maathimĩka. 8Na Asa aĩ na ita ila syakuaa ngao na matumo, ma Yuta ngili maana atatũ; na ma Mbenyamini, ala makuaa ngao na kũkootaa mata, ngili maana elĩ na mĩongo nyanya: asu onthe maĩ ngũmbaũ nene.

9Na Nzela Mũethiovia amaumĩlĩla e na ita sya ngili kũndũ ngili, na makasya ma kaũ maana atatũ; na avika Malesa. 10Nĩvo ĩndĩ Asa waumaalile akomane nake, na mataũsya ita kyandanĩ kya Nzevatha ku Malesa. 11Na Asa amwĩkaĩla Yeova, Ngai wake, na amwĩa, Yeova, vati ũngĩ ate o we wa kũtethya, katĩ wa ũla wĩ vinya na ũla ũte vinya: tũtethye, ame Yeova Ngai waitũ; nũndũ nĩtũũkwĩkwatya, na syĩtwanĩ yaku nĩtũũkita na nguthu ĩno Ame Yeova nue Ngai waitũ; ndũkaeke mũndũ akũkĩlye vinya. 12Kwondũ wa ũu Yeova akũnĩa Aethiovia mbee wa Asa, na mbee wa Yuta; na Aethiovia makũka. 13Na Asa na andũ ala maĩ nake mamakũa kũvika Ngelali: na kwavalũkile Aethiovia aingĩ ũndũ mataatonya kwĩtethya; nũndũ

nĩmaanangiwe nĩ Yeova, na nguthu yake; na matwaa mũtavo mwingĩ mũno. 14Na makũna ndũa syonthe ila syathyũlũlũkĩte Ngelali; nũndũ w'ĩa waumĩte kwa Yeova nĩwamokĩe: na maananga ndũa syonthe; nũndũ kwaĩ mũtavo mwingĩ nthĩnĩ wasyo. 15O na maananga maeema ma indo, na matava malondu maingĩ mũno, na ngamĩle, na masyoka Yelusaleme.

2 MAVINDA 15

Moalyũlo ma Asa

(1 ASUMBĨ 15.13–15)

1Na Veva wa Ngai ooka ĩũlũ wa Asalia mwana wa Oteti: 2na aumaala akomane na Asa, na amwĩa, Mbĩthukĩĩsya, Asa, na Yuta na Mbenyamini onthe: Yeova e nenyu, yĩla mwĩ nake; na ethĩwa nĩmũũmũmantha, akooneka kwenyu; ĩndĩ ethĩwa nĩmũũmũtia, akamũtia. 3Na ĩndĩ ĩvinda ĩasa Isilaeli matyaĩ na Ngai wa w'o, na matyaĩ na mũthembi wa kũmanyĩsya, na matyaĩ na mĩao: 4ĩndĩ yĩla mamwĩthyũũĩa Yeova, Ngai wa Isilaeli me thĩnanĩ na mamũmantha, nĩwonekie kwoo. 5Na mavinda asu kũtyaĩ mũuo kwa ũla waumaalaa kana kwa ũla wasyokaa; ĩndĩ mathĩna manene maĩ andũnĩ onthe ala matwĩe i nthĩ. 6Na nĩmavevenziwe mbaĩ nĩ mbaĩ, na ndũa nĩ ndũa; nũndũ Ngai nĩwamathĩnisye na thĩna w'onthe. 7Ĩndĩ ĩthĩwai na vinya, na moko menyu matikaleele; nũndũ wĩa wenyu ũkatuvwa.

8Na yĩla Asa wewie ndeto isu, na wathani wa mwathani Oteti, eethĩwa na ũkũmbaũ, na aveta mothatyo onthe nthĩ yonthe ya Yuta na Mbenya mini, na ndũanĩ ila wakwatie nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu; na atũngĩĩa kĩthembeo kya Yeova, kĩla kyaĩ ngali ya mbee ya valasya wa Yeova. 9Na oomban'ya Yuta na Mbenyamini onthe, na ala mekalaa ũeni kwoo kuma kwa Evalaimu na Manase, na kuma kwa Simeoni: nũndũ nĩmasyokie ngalĩ ĩla yake me aingĩ mũno kuma kwa Isilaeli, yĩla moonie kana Yeova Ngai wake e vamwe nake. 10Na ĩndĩ moombana Yelusaleme mwei wa katatũ, mwaka wa ĩkũmi na ĩtano wa kũsumbĩka kwa Asa. 11Na mamũthembea Yeova mũthenya ũsu ng'ombe maana mũonza na malondu ngili mũonza, sya mũtavo ũla maetie. 12Na matianĩa ũtianĩo mamũmanthe Yeova, Ngai wa aaĩthe moo, na ngoo syoo syonthe na thayũ woo w'onthe; 13na o ũla ũtakamũmantha Yeova, Ngai wa Isilaeli, akooawa, ethĩwa nĩ mũnini kana mũnene, ethĩwa nĩ mũndũ mũũme kana mũndũ mũka. 14Na mamwĩavĩa Yeova na wasya mũnene, na wasya mũtũlu, na masoo, na masoo makelemu. 15Na Yuta onthe matanĩa kĩla kĩavo; nũndũ nĩmeeavie na ngoo syoo syonthe, na mamũmantha na kwenda kwoo kw'onthe; nake ooneka kwoo: na Yeova amanenga kũthũmũa ngalĩ syonthe.

16O na Maaka, inyia wa mũsumbĩ Asa, amumya ndakethĩwe ũnenenĩ wa kĩũsumbĩ, nũndũ nĩwaseũvĩthĩtye mũvw'anano wa kũthatya wĩthĩwe wa Asela; na Asa atemanga mũvw'anano wake, na ootw'ĩkĩthya kĩtoo, na oovĩvĩsya kalũsĩnĩ ketawa Kitiloni. 17Ĩndĩ kũla kũndũ kũtũlu kũtyaavetwa katĩ wa Isilaeli: ĩndĩ o na ũu ngoo ya Asa yaĩ mbĩanĩu mĩthenya yake yonthe. 18Na aete nyũmbanĩ ya Ngai syĩndũ ila ĩthe wake waivathĩte syĩthĩwe ntheu, na ila we mwene wavathĩte syĩthĩwe ntheu, vetha, na thaavu, na mĩio. 19Na kũtyaĩ kaũ ĩngĩ kũvika mwaka wa mĩongo ĩtatũ na ĩtano wa kũsumbĩka kwa Asa.

2 MAVINDA 16

Wĩw'ano wa Asa na Mbeni-aatati

(1 ASUMBĨ 15.16–24)

1Mwaka wa mĩongo ĩtatũ na thanthatũ wa kũsumbĩka kwa Asa, Mbaasa mũsumbĩ wa Isilaeli ambata okite na Yuta, na aaka Lama, nĩ kana ndakaeke mũndũ o na wĩva kumaala kana kũsyoka vala ve Asa mũsumbĩ wa Yuta. 2Nĩvo ĩndĩ Asa waumaalilye vetha na thaavu kuma mothwiinĩ maie ma nyũmba ya Yeova na ma nyũmba ya mũsumbĩ, na atũmana kwa Mbeni-aatati mũsumbĩ wa Silia, ũla watwĩe Ndamasiku, akĩmwĩa, 3Kwĩ wĩw'ano katĩ wakwa naku, o tondũ kwaĩ katĩ wa ĩthe wakwa na ĩthe waku: sisya, nĩnakũetee vetha na thaavu; enda, wanange wĩw'ano waku na Mbaasa mũsumbĩ wa Isilaeli, nĩ kana aume vala nĩĩ. 4Na Mbeniaatati amwĩthukĩĩsya mũsumbĩ Asa, na atũma makavuteni ma ita syake mokite na ndũa sya Isilaeli; na makũna ndũa sya Iyoni, na Ndani, na Avelimaimu, na ndũa syonthe sya kwia mĩio sya Navitali. 5Na kweethĩwa, yĩla Mbaasa wewie ũu, aeka kwaka Lama, na aũngamya wĩa wake. 6Na ĩndĩ mũsumbĩ Asa oosa Yuta onthe; na makua mavia ma Lama, na mĩtĩ yayo, ĩla Mbaasa wakaa nayo; na aaka nayo Ngeva na Misiva.

7Na ĩvinda yĩu mwoni Aanani amũkĩa Asa mũsumbĩ wa Yuta, na amwĩa, Nĩkwĩthĩwa nĩwĩkwatĩtye mũsumbĩ wa Silia, na ndwaamwĩkwatya Yeova Ngai waku, kwondũ wa ũu nguthu ya mũsumbĩ wa Silia nĩvonokete kuma kw'okonĩ kwaku. 8Aethiovia na Aluvi matyaĩ nguthu nene mũno, me na makasya ma kaũ na andũ ala matũlaa mbalasi aingĩ mũno? Ĩndĩ, nĩkwĩthĩwa nĩwamwĩkwatisye Yeova, nake amanengane kw'okonĩ kwaku. 9Nũndũ metho ma Yeova maendaa kũũ na kũũ nthĩ yonthe, eyonan'ye e vinya kwondũ wa ala ngoo syoo imwelekele syĩ mbĩanĩu. Ũndũnĩ ũũ ũneekie na ũtumanu; nũndũ kuma yu ũkeethĩwa na makaũ. 10Nĩvo ĩndĩ Asa wamũthatie ũla mwoni, na amwĩkĩa nyũmbanĩ ya kolokolo; nũndũ amũthatĩe na ũthatu mwai nũndũ wa ũndũ ũsu. Na Asa athĩn'ya andũ amwe o ĩvinda yĩu.

11Na, sisya, meko ma Asa, ma mbee na ma mũminũkĩlyo, sisya, nĩmaandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya asumbĩ ma Yuta na Isilaeli. 12Na mwaka wa mĩongo ĩtatũ na kenda wa kũsumbĩka kwa Asa awaa maũũ; ũwau wake waĩ mũnene mũno: ĩndĩ ũwaunĩ wake ndaamantha Yeova, ĩndĩ amantha aiiti. 13Na Asa akoma na aaĩthe make, na akw'a mwaka wa mĩongo ĩna na ũmwe wa kũsumbĩka kwake. 14Na mamũthika ngunganĩ yake mwene vala vathikawa akw'ũ, ĩla weyasĩe ndũanĩ ya Ndaviti, na mamwia ũkomonĩ ũla wausũĩtwe nĩ mĩuke

mĩseo na mĩthemba mingĩ ya mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa ĩseũvĩtw'e nĩ ũĩ wa ala mavulanasya mĩtĩ ĩsu: na mamũtoeesya ũtoeesyo mũnene.

2 MAVINDA 17

Ũsumbĩ wa Yeosavati ũkĩlũlũmĩlw'a

1Na Yeosavati mwana wake asumbĩka vandũ vake, na eeyĩkĩa vinya asiĩĩe Isilaeli. 2Na aia nguthu sya asikalĩ ndũanĩ syonthe mbiie sya Yuta, na aia ngome sya asikalĩ nthĩ ya Yuta, na ndũanĩ sya Evalaimu, ila Asa ĩthe wake wakwatĩte. 3Na Yeova aĩ vamwe na Yeosavati, nĩkwĩthĩwa nĩwaendaa mĩendelenĩ ya mbee ya ĩthe wake Ndaviti, na ndaamantha ũtethyo kwa Mbaalimu, 4ĩndĩ amantha Ngai wa ĩthe wake, na nĩwaendaa mĩaonĩ yake, na ti kũatĩĩa meko ma Isilaeli. 5Kwondũ wa ũu Yeova alũlũmĩlya ũsumbĩ kw'okonĩ kwake; na Yuta onthe mamũetee Yeosavati mũvothi, na aĩ na ũthwii na ndaĩa mbingĩ mũno. 6Na ngoo yake yaĩ mbũkĩlu mĩendelenĩ ya Yeova: o na ĩngĩ aveta kũla kũndũ kũtũlu na Aselimu ku Yuta.

7O na mwaka wa katatũ wa kũsumbĩka kwake atũma anene make me mbee ũsumbĩnĩ o Mbeni-aili, na Ovatia, na Nzekalia, na Nethaneli na Mikaia, mamanyĩsye ndũanĩ sya Yuta; 8Na vamwe nao Alivai o Semaia na Nethania na Nzevatia, na Asaeli, na Semilamothi, na Yonathani, na Atoniya, na Toviya, na Tovu-atoniya, Alivai; na vamwe nao Elisama na Yeolamu, athembi. 9Na nĩmamanyĩasya ku Yuta, me na ĩvuku ya mĩao ya Yeova; na nĩmangangaa kw'onthe ndũanĩ syonthe sya Yuta, na kũmanyĩasya andũnĩ.

10Na kũmũkĩa Yeova kwavalũkĩla mosumbĩ onthe ma nthĩ ila syathyũlũlũkĩte Yuta, na kwondũ wa ũu matyaakwatya kaũ na Yeosavati. 11Na amwe ma Avilisiti mamũetee Yeosavati mĩthĩnzĩo, na vetha wa mũvothi; Alavu nao mamũetee ndĩthya sya mbũi na malondu, ndũũme ngili mũonza na maana mũonza, na nthenge ngili mũonza na maana mũonza. 12Na Yeosavati aendeea na kũya vinya mũno; na aaka ku Yuta nyũmba nene syĩ kĩemo na ndũa sya kwia mĩio. 13Na aĩ na mawĩa maingĩ ndũanĩ sya Yuta; na andũ ma kaũ, ngũmbaũ nene, ku Yelusaleme. 14Na ũũ nĩw'o ũtalo woo kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe moo: ma Yuta, makavuteni ma ngili ngili: kavuteni Atena, na vamwe nake ngũmbaũ nene ngili maana atatũ; 15na mũmũatĩĩa nĩ kavuteni Yeoanani, na vamwe nake ngili maana elĩ na mĩongo nyanya; 16na mũatĩĩa wa ũsu nĩ Amasia mwana wa Nzikili, ũla wenenganie kwa Yeova na kwenda kwa ngoo; na vamwe nake ngũmbaũ nene ngili maana elĩ. 17Na ma Mbenyamini: Eliata ngũmbaũ nene, na vamwe nake andũ ngili maana elĩ me na ũta na ngao; 18na mũmũatĩĩa nĩ Yeosavatu, na vamwe nake andũ ngili ĩana na mĩongo nyanya meyũmbanĩsye kaũ. 19Asu nĩo ala mathũkũmaa mũsumbĩ, eka ala mũsumbĩ wamaiie ndũanĩ mbiie ku Yuta kw'onthe.

2 MAVINDA 18

Mikaia ayathana kũkĩlw'a vinya kwa Aavu na Yeosavati

(1 ASUMBĨ 22.1–40)

1Na ĩndĩ Yeosavati aĩ na ũthwii na ndaĩa mbingĩ mũno; na atuma ndũũ ya kũtwaanĩa na Aavu. 2Na ĩtina wa myaka ĩmwe atheea kwa Aavu Samalia. Na Aavu amũaĩa malondũ na ng'ombe mbingĩ mũno, we na andũ ala maĩ nake, na amũingĩĩsya kũthi nake Lamothi-ngileati. 3Na Aavu mũsumbĩ wa Isilaeli amũkũlya Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta, We nũũthi nakwa Lamothi-ngileati? Na amũsũngĩa, Nyie no taku, na andũ makwa ta andũ maku; na tũkeethĩwa vamwe naku kaũnĩ.

4Na Yeosavati amwĩa mũsumbĩ wa Isilaeli, Nĩngũkwĩsũva, amba ũkũlya ũndũ ndeto ya Yeova ĩnĩkwasya. 5Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wa Isilaeli wombanisye athani, andũ maana ana, na amakũlya, Nĩtũũthi Lamothi-ngileati kũkita, kana nĩeke? Na masya, Ambata; nũndũ Ngai akamĩnengane kw'okonĩ kwa mũsumbĩ. 6Ĩndĩ, Yeosavati akũlya, Vati mwathani ũngĩ wa Yeova vaa tũmũkũlye? 7Na mũsumbĩ wa Isilaeli amwĩa Yeosavati, Ve o mũndũ ũngĩ ũla wa kũtũkũlĩlya kwa Yeova; ĩndĩ nĩngũmũmena; nũndũ ndambathanĩaa ũseo o na ĩndĩĩ, ĩndĩ ũthũku mavinda onthe; nake nĩ Mikaia mwana wa Imila. Na Yeosavati asya, Mũsumbĩ ndakaneene ũu. 8Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wa Isilaeli wamwĩtie mũnene wa kwake, na amwĩa, Mũlatye Mikaia mwana wa Imila mĩtũkĩ. 9Na ĩndĩ mũsumbĩ wa Isilaeli na Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta mekalĩte kĩla ũmwe kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ, mekĩĩte ngũa syoo ndasa, na mekalĩte vandũ ũtheĩni ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ ya Samalia; na athani onthe no mathanĩaa mbee woo. 10Na Nzetekia mwana wa Kenaana eeseũvĩsya mbya sya iaa na asya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ukatindĩka Asilia na ii, mũvaka maminwa. 11Na athani onthe mathana ũu, makyasya, Ambata Lamothi-ngileati, ũkaathimĩke; nũndũ Yeova akamĩnengane kw'okonĩ kwa mũsumbĩ.

12Na mũtũmwa ũla waendie kũmwĩta Mikaia aneena nake, akĩmwĩa, Sisya, ndeto sya athani niũtavan'ya ũseo kwa mũsumbĩ na kanyw'a ũmwe: nĩngũkwĩsũva, kwondũ wa ũu ndeto yaku yĩthĩwe ĩilyĩ ta ĩmwe yoo, noineena ũseo. 13Na Mikaia asya, O tondũ Yeova wĩ thayũ, o ũndũ Ngai wakwa wĩasya, now'o nĩneena. 14Na yĩla wavikie vala ve mũsumbĩ, mũsumbĩ amũkũlya, Mikaia, nĩtũũthi Lamothi-ngileati tũkite, kana nĩeke? Na amũsũngĩa, Ambatai mũkaathimĩke; na makanenganwe kw'okonĩ kwaku. 15Na mũsumbĩ amwĩa, Nĩtũa ngũavĩthasya mavinda meana ndũkandavye ũndũ ũte wa w'o syĩtwanĩ ya Yeova? 16Nake asya, Nĩnonie Isilaeli onthe manyaĩĩkĩte iĩmanĩ, ta malondu mate mũĩthi: na Yeova asya, Aa mati na vwana; masyoke kĩla mũndũ nyũmbanĩ yake na mũuo. 17Na mũsumbĩ wa Isilaeli amwĩa Yeosavati, Ndinakũtavya ndakambathanĩa ũseo, ĩndĩ ũthũku? 18Na Mikaia asya, Kwondũ wa ũu ĩw'ai ndeto ya

Yeova: Nĩnonie Yeova ekalĩte kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ, na nguthu yonthe ya ĩtunĩ ĩũngamĩte kw'okonĩ kwake kwa aũme na kw'okonĩ kwake kwa aka. 19Na Yeova akũlya, Nũũ ũla wĩmũsengasenga Aavu mũsumbĩ wa Isilaeli nĩ kana ambate avalũke ku Lamothi-ngileati? Na ũmwe aneena akyasya ũũ, na ũngĩ akyasya ũũ. 20Na kwaumĩla veva, na waũngama mbee wa Yeova, na wasya, Ngamũsengasenga. Na Yeova ookũlya, Na kyaũ? 21Naw'o wasya. Ngaumaala nĩthi, na ngeethĩwa veva wa ũvũngũ kanyw'anĩ wa athani make onthe. Nake asya, Ũkamũsengasenga, o na ũkamũkĩlya vinya: enda, wĩke ũu. 22Na yu ĩndĩ, sisya, Yeova nĩwĩkĩĩte veva wa ũvũngũ kanyw'anĩ wa athani aa maku; na Yeova nũneenete ũthũku ũndũ waku.

23Nĩvo ĩndĩ Nzetekia mwana wa Kenaana wathengeeie, na amũkũna Mikaia ĩkovi ĩtau, na akũlya, Veva wa Yeova aumanga kwakwa ata aneene naku? 24Na Mikaia asya, Sisya, ũkoona mũthenya ũsu, yĩla wĩlika kasũmbanĩ ka nthinĩ wĩvithe. 25Na mũsumbĩ wa Isilaeli asya, Mũkwatei Mikaia, na mũimũtũnga kwa Amoni ngavana wa ndũa, na kwa Yoasi mwana wa mũsumbĩ; 26na mũkyasya, Ũũ nĩw'o mũsumbĩ ũnũkwasya, Ĩkĩai mũndũ ũũ kolokolonĩ, na mũimũnenga kĩmũtũ kya thĩna na manzĩ ma thĩna, kũvika yĩla nĩsyoka na mũuo. 27Na Mikaia asya, Ethĩwa ũkasyoka nongi na mũuo, Yeova ndaneenete na kanyw'a wakwa. Na asya, Ĩw'ai, inyw'ĩ andũ, inyw'onthe.

28Na ĩndĩ mũsumbĩ wa Isilaeli na Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta mambata Lamothi-ngileati. 29Na mũsumbĩ wa Isilaeli amwĩa Yeosavati, Nĩngwĩyũlan'ya, na kũlika kaũnĩ; ĩndĩ we, ĩkĩa ngũa syaku ndasa. Na ĩndĩ mũsumbĩ wa Isilaeli eeyũlan'ya; na malika kaũnĩ. 30Na ĩndĩ mũsumbĩ wa Silia aĩ aneaĩa makavuteni ma makasya make ma kaũ, akamea, Mũtikokite na ala anini kana ala anene, ate o mũsumbĩ wa Isilaeli. 31Na kweethĩwa, yĩla makavuteni ma makasya moonie Yeosavati, masya, Nĩ mũsumbĩ wa Isilaeli. Kwondũ wa ũu meelelũka mokite nake: ĩndĩ Yeosavati akaya, na Yeova amũtethya; na Ngai atuma mauma vala ũĩ. 32Na kweethĩwa, yĩla makavuteni ma makasya moonie kana ti mũsumbĩ wa Isilaeli, meetulũla maeka kũmũatĩĩa. 33Na mũndũ ũmwe akoota ũta wake na alũlũngĩlya mũsyĩ, na amũathĩla mũsumbĩ wa Isilaeli mothalan'yonĩ ma mĩio ya kaũ: kwondũ wa ũu amwĩa mũingi wa ĩkasya, Thyũũa kw'oko kwaku, ũmbumbye nguthunĩ; nũndũ nĩ mũkite mũno. 34Na kaũ waingĩva mũthenya ũsu: ĩndĩ mũsumbĩ wa Isilaeli eetw'ĩĩka e ĩkasyanĩ yake okite na Asilia kũvika wĩoo; na ta syũa ĩkĩthũa akw'a.

2 MAVINDA 19

Mwathani Yeu aikan'ya Yeosavati

1Na Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta asyoka e na mũuo nyũmbanĩ yake ku Yelusaleme. 2Na Yeu mwana wa Aanani ũla mwoni aumaala amũthaũe, na amũkũlya mũsumbĩ Yeosavati, Nĩwaĩle kũtethya athũku, na kũmenda ala mamũmenaa Yeova? Nũndũ wa ũndũ ũũ ũthilĩku wĩ ĩũlũ waku kuma kwa Yeova. 3Ĩndĩ ve maũndũ maseo moneku nthĩnĩ waku, nũndũ nũvetete Aselothi kuma ĩ nthĩ, na nũlũlũmĩlye ngoo yaku ũmũmanthe Ngai.

Yeosavati ayia asili ndũanĩ mbiie sya Yuta

4Na Yeosavati atwĩe Yelusaleme: na aumaala ĩngĩ andũnĩ kuma Mbeeli-sieva kũvika nthĩ yĩ iĩma ya Evalaimu, na amatũnga kwa Yeova, Ngai wa aaĩthe moo. 5Na aia asili ĩ nthĩ ndũanĩ syonthe mbiie sya Yuta, ndũa na ndũa, 6na amea asili, Sũanĩai ũndũ mũkwĩka: nũndũ mũtiũsila kwondũ wa mũndũ, ĩndĩ kwondũ wa Yeova; nake e vamwe nenyu kũsilanĩ. 7Kwondũ wa ũu kũmũkĩa Yeova nĩkwĩthĩwe nenyu; ĩsũvĩei na mũkĩka: nũndũ Yeova Ngai waitũ nde na ũthũku, kana wendeesyo wa andũ, kana kwosa mavaki.

8Na ĩndĩ ku Yelusaleme Yeosavati aia Alivai na athembi, na atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma Isilaeli, kwondũ wa wĩa wa Yeova wa ũsili, na kwondũ wa ngananĩo. Na masyoka Yelusaleme. 9Na ameaĩa, akĩmea, Mũkeke ũu mũkĩmũkĩa Yeova, mwĩ na kĩthito, na mwĩ na ngoo mbĩanĩu. 10Na o yĩla ngananĩo o na yĩva ĩkamũvikĩa kuma kwa ana-a-ĩthe menyu ala matwĩe ndũanĩ syoo, katĩ wa nthakame na nthakame, katĩ wa mwĩao na mwamũlo, mĩao na motw'ĩo, mwĩmon'ya matikethĩwe na ĩvĩtyo kũla kwĩ Yeova, na kwondũ wa ũu ũthilĩku wĩmũkĩa inyw'ĩ na ana-a-ĩthe menyu: ĩkaai ũu, na mũtikethĩwa na ĩvĩtyo. 11Na, sisya, Amalia mũthembi mũnene nĩ mũnene wenyu maũndũnĩ onthe ma Yeova: na Nzevatia mwana wa Isumaelĩ, mũnene wa nyũmba ya Yuta, maũndũnĩ onthe ma mũsumbĩ: o na Alivai makeethĩwa anene ma kwenyu. Ĩkaai na ũkũmbaũ, na Yeova nĩethĩwe vamwe na ala aseo.

2 MAVINDA 20

Kũkĩlw'a vinya kwa Moavi na Amimoni

1Na kweethĩwa ĩtina wa ũu, ana ma Moavi, na ana ma Amimoni, na vamwe nao amwe ma Aamimoni, mooka kũkita na Yeosavati. 2Na ĩndĩ kwooka amwe ala mamũtavisye Yeosavati, makĩmwĩa, Nĩkũkĩte nguthu nene yokite naku kuma mũingo ũya wa ũkanga kuma Silia; na, sisya, me Asasoni-tamali (nayo nĩ Eni-ngeti). 3Na Yeosavati eew'a w'ĩa, na eelekela amũmanthe Yeova; na atavan'ya kũtĩĩa ũya Yuta yonthe. 4Na Yuta moombana, mamanthe ũtethyo kwa Yeova: o kuma ndũanĩ syonthe sya Yuta mooka mamanthe Yeova.

5Na Yeosavati aũngama ũmbanonĩ wa Yuta na Yelusaleme, nyũmbanĩ ya Yeova, ngalĩ ya mbee ya nza nzaũ; 6na asya, Ame Yeova, Ngai wa aaĩthe maitũ, ndwĩ Ngai wĩ ĩtunĩ? Na ndwĩ mũsumbĩkĩ wa mosumbĩ onthe ma i mbaĩ? Na kw'okonĩ kwaku kwĩ vinya na ũtonyi, ũndũ kũte ũmwe ũtonya ũkũsiĩĩa we. 7Ame Ngai waitũ, ndwaalũngya ala matwĩe nthĩ ĩno maume mbee wa andũ maku Isilaeli na kũmĩnengane kwa ũsyao wa Avalaamu mũnyanyau tene na tene? 8Nao mamĩtũa, na makwakĩa ĩkalũ kw'o kwondũ wa syĩtwa yaku, makyasya, 9Ethĩwa tũkookĩwa nĩ ũthũku, ũvyũ,

kana ũsilĩlo, kana mũimũ, kana yũa, tũkaũngama mbee wa nyũmba ĩno, na mbee waku (nũndũ syĩtwa yaku yĩ nyũmbanĩ ĩno), na ũkwĩkaĩla thĩnanĩ witũ, naku ũkeethukĩĩsya na kũtangĩĩa. 10Na yu, sisya, ana ma Amimoni na Moavi na kĩĩma kya Seili, ala ũtaaeka Isilaeli mamavithũkĩe, yĩla maumie nthĩ ya Misili, ĩndĩ mamathũkĩe ũtee, na matyaamananga; 11sisya, ũndũ meũtũĩva, moke kũtũlũngya ng'ũndũnĩ yaku ĩla watũnengie yĩthĩwe ũtiĩwa. 12Ame Ngai waitũ, ndwĩmasilĩla? Nũndũ tũti na ũtonyi wa kũkita na nguthu ĩno nene ĩla yũkĩte yũkite naitũ; o na tũtyĩsĩ wa kwĩka: ĩndĩ metho maitũ me vala ũĩ. 13Na Yuta onthe maũngama mbee wa Yeova, vamwe na syana syoo nini, na iveti syoo, na ana moo.

14Na ĩndĩ Veva wa Yeova ooka ĩũlũ wa Yaanzieli mwana wa Nzekalia mwana wa Mbenaia, mwana wa Yeieli, mwana wa Matania, Mũlivai wa ana ma Asavu, ũmbanonĩ katĩ; 15na asya, Ĩthukĩĩsyei, Yuta inyw'onthe, na inyw'ĩ ala mũtwĩe Yelusaleme, na we mũsumbĩ Yeosavati: Ũũ nĩw'o Yeova ũnũũmwĩa, Mũikakĩe, o na mũikateve ũndũ wa nguthu ĩno nene; nũndũ kaũ ti wenyu, ĩndĩ wa Ngai. 16Ũnĩ theeai mũkite nao: sisyai, nĩmekwambatĩla kyambatonĩ kya Nzisi; na mũkamethĩa mũthelelonĩ wa kyanda, kwelekela weũnĩ wa Yelueli. 17Mũtikethĩwa na vata wa kũkita kaũnĩ ũũ: ĩlũlũmĩlyei, ũngamai, mwone ũtangĩĩo wa Yeova ũla wĩ vamwe nenyu, inyw'ĩ Yuta na Yelusaleme; mũikakĩe, o na mũikatave: ũnĩ ũmaalai mũkite nao; nũndũ Yeova e vamwe nenyu. 18Na Yeosavati akunamya mũtwe wake ũthyũ wake welekele nthĩ; na Yuta onthe na ala matwĩe Yelusaleme mavalũka mbee wa Yeova, makĩthaitha Yeova. 19Na Alivai, ma ana ma Akoathi na ma ana ma Akola, maũngama mataĩe Yeova, Ngai wa Isilaeli, na wasya mũnene mũno.

20Na mookĩla kĩoko tene na maumaala maende weũnĩ wa Tekoa: na makyumaala Yeosavati aũngama na asya Mbĩthukĩĩsya, we Yuta, na inyw'ĩ ala mũtwĩe Yelusaleme: ĩkĩĩai Yeova Ngai wenyu, naw'o mũkalũiũmĩlw'a; ĩkĩĩai athani make, naw'o mũkaathimĩka. 21Na amina kũsũanĩa na andũ, amaia ala memwinĩa Yeova, na kũtaĩa na ũseo wa ũtheu, makyumaala matongoesye ita, makyasya, Mũtũngĩei Yeova mũvea; nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene. 22Na yĩla mambĩlĩlye kwina na kũtaĩa, Yeova aia oveesya moveesye ana ma Amimoni, na Moavi, na kĩĩma kya Seili, ala mookie kũkita na Yuta; na makũnwa. 23Nũndũ ana ma Amimoni na Moavi maũngamie mokite na ala matwĩe kĩĩmanĩ kya Seili, nĩ kana mamoae na kũmamina vyũ: na yĩla mamaminie ala matwĩe Seili, kĩla ũmwe aminana na ũla ũngĩ.

24Na yĩla Yuta mavikie mwakonĩ mũtũlu wa mũnyoolo wa kũsyaĩĩsya wĩ weũnĩ, masisya ĩ nguthu; na, sisya, maĩ simba ivalũkangĩte nthĩ, na vati ũmwe waavonoka. 25Na yĩla Yeosavati na andũ make mookie mose mũtavo woo, moona katĩ woo ũthwii mwingĩ na simba, na mĩio ya wanake yĩ thooa mũnene, ĩla meetusĩe, kũvĩtũka ũndũ maĩ matonya kũtwaa: na meethĩwa na mĩthenya ĩtatũ makĩtava mũtavo, nũndũ waĩ mwingĩ mũno. 26Na mũthenya wa kana moombana mwandanĩ wa Mbelaka; na vau mamũtaĩa Yeova: kwondũ wa ũu syĩtwa ya vandũ vau veetwa Mwanda wa Mbelaka kũvika ũmũnthĩ. 27Nĩvo ĩndĩ masyokie, kĩla mũndũ wa Yuta na Yelusaleme, na Yeosavati amatongoesye, masyoke Yelusaleme ĩngĩ na ũtanu; nũndũ Yeova atumie matana ĩũlũ wa amaitha moo. 28Na mavika Yelusaleme nyũmbanĩ ya Yeova me na inanda na mbeve na masoo. 29Na kũmũkĩa Ngai kwaĩ mosumbĩnĩ onthe ma i nthĩ, yĩla meewie kana Yeova nĩwokitie na amaitha ma Isilaeli. 30Kwondũ wa ũu ũsumbĩ wa Yeosavati waĩ na mũuo; nũndũ Ngai wake nĩwamũnengie ũthũmũo ngalĩ syonthe.

Ũsumbĩko wa Yeosavati

(1 ASUMBĨ 22.41–50)

31Na Yeosavati asumbĩka Yuta: yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka aĩ wa myaka mĩongo ĩtatũ na ĩtano; na asumbĩka myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtano Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Asuva mwĩĩtu wa Silii. 32Na aendaa mũendelenĩ wa Asa ĩthe wake, na ndaathũkĩla ũtee, akĩka ũla Yeova wonaa wĩ ũseo. 33Ĩndĩ kũla kũndũ kũtũlu kũtyaavetwa; o na andũ matyaamba kũlũlũmĩlya ngoo syoo vala ve Ngai wa aaĩthe moo. 34Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yeosavati, ma mbee na ma mũminũkĩlyo, sisya, nĩmaandĩkĩtwe maandĩkonĩ ma Yeu mwana wa Aanani, ũla ũwetetwe ĩvukunĩ ya asumbĩ ma Isilaeli.

35Na ĩtina wa ũu Yeosavati mũsumbĩ wa Yuta eew'ana na Aasia mũsumbĩ wa Isilaeli; ũsu nĩwekaa ũthũku mũno: 36na eew'ana nake maseũvye ngalawa sya kũthi Talisisi; na maseũvisya ngalawa ku Esioni-ngeveli. 37Na ĩndĩ Elieseli mwana wa Ndotavau wa Malesa amwathanĩa Yeosavati, akyasya, Nĩkwĩthĩwa nĩwĩw'anĩte na Aasia, Yeova nĩwanangĩte mawĩa maku. Na ngalawa syatũlĩka, ũndũ itaĩ itonya kũthi Talisisi.

2 MAVINDA 21

Ũsumbĩko wa Yeolamu kwa Yuta

(2 ASUMBĨ 8.16–24)

1Na Yeosavati akoma na aaĩthe make, na athikwa vala aaĩthe make mathikĩtwe ndũanĩ ya Ndaviti: na Yeolamu mwana wake asumbĩka vandũ vake. 2Na aĩ na ana-a-ĩthe, ana ma Yeosavati: Asalia, na Yeiieli, na Nzekalia, na Asalia, na Mikaeli, na Sevatia; asu onthe maĩ ana ma Yeosavati mũsumbĩ wa Isilaeli. 3Na ĩthe woo amanenga mĩthĩnzĩo mĩnene, ya vetha, na thaavu, na syĩndũ syĩ vata mũno, vamwe na ndũa mbiie ku Yuta: ĩndĩ ũsumbĩ amũnenga Yeolamu, nĩkwĩthĩwa aĩ ĩkithathi. 4Na ĩndĩ yĩla Yeolamu waĩ anasumbĩka ũsumbĩnĩ wa ĩthe wake, na akeyĩkĩa vinya, ooaa ana-a-ĩthe make onthe na ũvyũ, o na aingĩ ma anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Isilaeli. 5Yeolamu aĩ wa myaka mĩongo ĩtatũ na ĩlĩ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka nyanya Yelusaleme. 6Na aendaa mũendelenĩ wa asumbĩ ma Isilaeli, o tondũ nyũmba ya Aavu yekaa;

nũndũ nĩwatwaĩte mwĩĩtu wa Aavu ethĩwe kĩveti kyake: na nĩwekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku. 7Ĩndĩ Yeova ndaaĩtĩkĩla kwananga myũmba ya Ndaviti, nũndũ wa ũtianĩo ũla watianĩe na Ndaviti, na nũndũ nĩwamwathĩte akamũnenga taa we na syana syake ĩvinda yonthe.
8Mĩthenyanĩ yake andũ ma Etomu nĩmang'endie meyumye kw'okonĩ kwa Yuta, na meesumbĩkĩsya mũsumbĩ. 9Nĩvo ĩndĩ Yeolamu waingie e na makavuteni make, na makasya make onthe ma kaũ: na ookĩla ũtukũ, na akũna Aetomu ala mamũthyũlũlũkĩte, o na makavuteni ma makasya. 10Na ĩndĩ andũ ma Etomu mang'enda meeyumya kw'okonĩ kwa Yuta kũvika ũmũnthĩ: nĩvo ĩndĩ ĩvinda yĩu andũ ma Livina mang'endie meeyumya kw'okonĩ kwake, nĩkwĩthĩwa nĩwamũtiĩte Yeova, Ngai wa aaĩthe make.
11Na ĩngĩ nĩwaseũvisye kũla kũndũ kũtũlu iĩmanĩ sya Yuta, na atuma ala matwĩe Yelusaleme meka ũmalwaya, na avĩtĩthya Yuta. 12Na kwooka valũa kwake kuma kwa mwathani Eliya, ũkyasya, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Ndaviti ĩthe waku, ũnũkwasya, Nĩkwĩthĩwa ndwaaenda mĩendelenĩ ya Yeosavati ĩthe waku kana mĩendelenĩ ya Asa mũsumbĩ wa Yuta, 13ĩndĩ nũendaa mĩendelenĩ ya asumbĩ ma Isilaeli, na nũtumĩte Yuta na ala matwĩe Yelusaleme meka ũmalwaya, o tondũ nyũmba ya Aavu yekaa, o na nĩwũaĩte ana-a-ĩthe ma nyũmba ya ĩthe waku, ala maĩ aseo kwĩ we: 14sisya, Yeova akakũna andũ maku na syana syaku, na iveti syaku, na syĩndũ syaku syonthe, na ũthĩn'yo mũnene; 15na ũkeethĩwa na ũwau mũnene, ũkũwaĩtye maa maku, kũvika maa maku metĩkangae kwondũ wa ũwau, mĩthenya na mĩthenya.
16Na Yeova aamũkya veva wa Avilisiti, na wa Alavu ala me ũtee wa Aethiovia mokite na Yeolamu: 17na mambata mokite na Yuta, na mamĩlika, na matwaa isamũ syonthe ila syoonekie nyũmbanĩ ya mũsumbĩ, o na ana make, na iveti syake; ũndũ ũtaatiwa na mwana, ate o Yeoaasĩ, ũla mũnini ananĩ make.
18Na ĩtina wa ũu w'onthe Yeova amũkũna maanĩ na ũwau ũtavoeka. 19Na kweethĩwa, ĩvinda yaendeea myaka ĩlĩ yathela, maa make metĩkanga kwondũ wa ũwau wake, na akw'a nĩ mowau me woo mũno. Na andũ make matyaamũtoeesya, o tondũ matoeeasya aaĩthe make. 20Aĩ wa myaka mĩongo ĩtatũ na ĩlĩ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka, na asumbĩka Yelusaleme myaka nyanya: na akw'a atekwendwa; na mamũthika ndũanĩ ya Ndaviti, ĩndĩ ti ngunganĩ vala vathikawa asumbĩ.

2 MAVINDA 22

Ũsumbĩko wa Aasia kwa Yuta

(2 ASUMBĨ 8.25–29)

1Na ala matwĩe Yelusaleme mamũsũmbĩkya Aasia mwana wake wa ĩlumaita vandũ vake; nũndũ nguthu ya andũ ala mookie na Alavu mwakonĩ wa maeema nĩmoaĩte onthe ala akũũ. Na ĩndĩ Aasia mwana wa Yeolamu mũsumbĩ wa Yuta asumbĩka. 2Aasia aĩ wa myaka mĩongo ĩna na ĩlĩ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka mwaka ũmwe Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Athalia mwĩĩtu wa Omili. 3Nake nĩwaendaa mĩendelenĩ ya nyũmba ya Aavu; nũndũ inyia wake aĩ mũtai wake wa ũmwĩkĩthya naĩ. 4Na nĩwekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, o tondũ nyũmba ya Aavu yekaa; nũndũ maĩ atai make ĩtina wa kĩkw'ũ kya ĩthe wake, kũvika aanangĩka. 5O na aendaa aatĩĩe ũtao woo, na aendaa na Yeolamu mwana wa Aavu mũsumbĩ wa Isilaeli okite na Aasaeli mũsumbĩ wa Silia ku Lamothi-ngileati: na Asilia mamũkita Yolamu. 6Na asyoka avoee ku Yesileeli mawũkite ala mamũkitĩe Lama, yĩla wokitaa na Aasaeli mũsumbĩ wa Silia. Na Asalia mwana wa Yeolamu mũsumbĩ wa Yuta atheea kũsisya Yeolamu mwana wa Aavu ku, Yesileeli, nũndũ aĩ mũwau.

Yeu aimũaa Aasia

(2 ASUMBĨ 9.27–29)

7Na ĩndĩ wanangĩko wa Aasĩa waumie kwa Ngai, nũndũ nĩwaendie kwa Yolamu: nũndũ yĩla wavikie, aumaala na Yeolamu mokite na Yeu mwana wa Nimisi, ũla Yeova wamwĩtĩkĩsye mauta avete nyũmba ya Aavu.
8Na kweethĩwa, yĩla Yeu wasilĩlaa nyũmba ya Aavu, eethĩa anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Yuta na ana ma ana-a-ĩthe ma Aasia, makĩthũkũma Aasia, na amoaa.
9Na amantha Aasia, na mamũkwata (na eevithĩte ku Samalia), na mamũete kwa Yeu na mamũaa; na mamũthika, nũndũ maisye, Nĩ mwana wa Yeosavati, ũla wamũmanthie Yeova na ngoo yake yonthe. Na nyũmba ya Aasĩa ndĩaĩ na ũtonyi wa kũlũmya ũsumbĩ.

Athalia ayĩyosea kĩvĩla kya ũsumbĩ na vinya

(2 ASUMBĨ 11.1–21)

10Na yĩla Athalia inyia wa Aasia wonie kana mwana wake nĩ mũkw'ũ, ookĩla na amina ũsyao w'onthe wa kĩũsumbĩ wa nyũmba ya Yuta. 11Ĩndĩ Yeosaveathi, mwĩĩtu wa mũsumbĩ, oosa Yoasi mwana wa Aasia, na amũya kũmumya ananĩ ma mũsumbĩ ala mooaawa, na amwĩkĩa e na mũei wake kasũmbanĩ ka ũkoma. Ũu nĩw'o Yeosaveathi mwĩĩtu wa mũsumbĩ Yeolamu, kĩveti kya mũthembi Yeoiata (nũndũ aĩ mwĩĩtu-ainyia wa Aasia), wamũvithie Athalia ndakamwone, na ĩndĩ ndaamũaa. 12Na aĩ nao avithĩtwe nyũmbanĩ ya Ngaĩ myaka thanthatũ: na Athalia asumbĩka ĩ nthĩ.

2 MAVINDA 23

1Na mwaka wa mũonza Yeoiata eeyĩkĩa vinya, na atianĩa ũtianĩo na makavuteni ma maana, Asalia mwana wa Yeloamu, na Isumaeli mwana wa Yeoanani, na Asalia mwana wa Oveti, na Maaseia mwana wa Ataia, na Elisavati mwana wa Nzikili. 2Na manganga nthĩ ya Yuta na moomban'ya Alivai kuma ndũanĩ syonthe sya Yuta na atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma Isilaeli, na mooka Yelusaleme. 3Na ũmbano w'onthe watianĩa ũtianĩo na mũsumbĩ nyũmbanĩ ya Ngai. Na amea, Sisyai, mwana wa mũsumbĩ akasumbĩka, o tondũ Yeova ũneenete ũndũ wa ana ma Ndaviti. 4Ũũ nĩw'o ũla mwĩĩka: kĩlungu kya katatũ kya inyw'ĩ, ala mũkaa

mũthenya wa savato, kya athembi na kya Alivai, mũkeethĩwa asũvĩi ma myalonĩ; 5na kĩlungu kĩngĩ kĩkeethĩwa nyũmbanĩ ya mũsumbĩ; na kĩlungu kĩngĩ mbingĩlonĩ ya wambĩlĩlyo: na andũ onthe makeethĩwa nza sya nyũmba ya Yeova. 6Ĩndĩ mũtikaeke mũndũ o na wĩva alike nyũmbanĩ ya Yeova, ate o athembi, na ala ma Alivai ala mathũkũmaa; nao makalika, nũndũ nĩ atheu: ĩndĩ andũ onthe makasũvĩa wĩaĩo wa Yeova. 7Na Alivai makathyũlũlũka mũsumbĩ ngalĩ syonthe, kĩla mũndũ akwete mĩio yake ya kaũ kw'okonĩ kwake; na o ũla wĩũka nyũmbanĩ, nĩoawe: na mwĩĩthĩwa na mũsumbĩ yĩla wĩlika, na yĩla wĩumaala.

8Na kwondũ wa ũu Alivai na Yuta onthe meeka kwĩanana na w'onthe ũla mũthembi Yeoiata weaĩte: na moosa kĩla mũndũ andũ make, ala maĩ ma ũlika mũthenya wa savato, na ala maĩ ma kumaala mũthenya wa savato; nũndũ mũthembi Yeoiata ndaaũmbũũkya ila nguthu. 9Na mũthembi Yeoiata amanenga makavuteni ma maana matumo, na tũkalo, na ngao, ila syaĩ sya mũsumbĩ Ndaviti, ila syaĩ nyũmbanĩ ya Ngai. 10Na aia andũ onthe, kĩla mũndũ akwete mũio wake wa kaũ kw'okonĩ kwake, kuma ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa nyũmba kũvika ngalĩ ya kw'oko kwa aka kwa nyũmba, vakuvĩ na kĩthembeo na nyũmba, mathyũlũlũkĩte mũsumbĩ ngalĩ syonthe. 11Nĩvo ĩndĩ maumaalilye mwana wa mũsumbĩ, na mamwĩkĩa ĩla ngovia ya ũsumbĩ, na mamũnenga ũla ũkũsĩ, na mamũtw'ĩkĩthya mũsumbĩ: na Yeoiata na ana make mamwĩtĩkĩsya mauta; na masya, Mũsumbĩ nĩekale thayũ ĩvinda ĩasa.

12Na yĩla Athalia wewie kĩtuu kya andũ makĩsemba na makĩtaĩa mũsumbĩ, ooka vala ve andũ nyũmbanĩ ya Yeova: 13na asisya, na, kaĩ, mũsumbĩ aũngyĩ vakuvĩ na kĩtuĩ kyake ũlikĩlonĩ, na makavuteni na masoo vakuvĩ na mũsumbĩ; na andũ onthe ma ĩ nthĩ matana, na mavuva masoo; o na aini mainga syĩndũ sya kũinga, na matongoesya wininĩ wa ndaĩa. Nĩvo ĩndĩ Athalia watembũangie ngũa syake, na asya, Nĩ ũvinga! Nĩ ũvinga! 14Na mũthembi Yeoiata aumaalya makavuteni ma maana ala maiĩtwe ĩũlũ wa nguthu, na amea, Mumaalĩlyei katĩ wa mĩselele; na o ũla wĩmũatĩĩa, nĩoawe na ũvyũ: nũndũ mũthembi aisye, Mũtikamũaĩe nyũmbanĩ ya Yeova. 15Kwondũ wa ũu mamwathũkĩa; na athi ũlikĩlonĩ wa mbingĩlo ya mbalasi wa nyũmba ya mũsumbĩ: na mamũaĩa vo.

16Na Yeoiata atianĩa ũtianĩo katĩ wake, na andũ onthe, na mũsumbĩ, atĩ makeethĩwa andũ ma Yeova. 17Na andũ onthe mathi nyũmbanĩ ya Mbaali, na mamĩomboanga, na matũlanga ilungu ithembeo syayo na mĩvw'anano yayo, na mooaĩa Matani mũthembi wa Mbaali mbee wa ithembeo. 18Na Yeoiata aia anene ma nyũmba ya Yeova kw'okonĩ kwa athembi Alivai, ala Ndaviti waiĩte nyũmbanĩ ya Yeova, mathembae nthembo sya kũvĩvw'a sya Yeova, o tondũ kũandĩkĩtwe mĩaonĩ ya Mose, makĩtana na kwĩna, kwĩanana na ũtw'ĩo wa Ndaviti. 19Na aia asũvĩi ma mĩomonĩ mbingĩlonĩ sya nyũmba ya Yeova, nĩ kana kũikalike ũmwe ũla ũte mũtheu ũndũnĩ o na wĩva. 20Na oosa makavuteni ma maana, na anene me ndaia, na makavana ma andũ, na andũ onthe ma ĩ nthĩ, na amũete mũsumbĩ kuma nyũmbanĩ ya Yeova: na mavĩtĩla mbingĩlonĩ ya ngalĩ ya ĩũlũ kũvika nyũmba ya mũsumbĩ, na mekalya mũsumbĩ kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ. 21Na ĩndĩ andũ onthe ma ĩ nthĩ matana, na ndũa yausya. Na maĩ manamũaa Athalia na ũvyũ.

2 MAVINDA 24

Ũsumbĩko wa Yoasi kwa Yuta

(2 ASUMBĨ 12.1–21)

1Yoasi aĩ wa myaka mũonza yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka mĩongo ĩna Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Nzivia, wa ku Mbeeli-sieva. 2Na Yoasi eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo mĩthenya yonthe ya mũthembi Yeoiata. 3Na Yeoiata amũtwaĩa aka elĩ; na asyaa ana na eĩtu.

4Na kweethĩwa ĩtina wa ũu, Yoasi enda kũtũngĩĩa nyũmba ya Yeova. 5Na oomban'ya athembi na Alivai, na amea, Endai ndũanĩ sya Yuta, na ũmban'yai kuma kwa Isilaeli onthe mbesa sya kũtũngĩĩa nyũmba ya Ngai wenyu mwaka na mwaka; na sisyai kana mũkalaate ũndũ ũũ. Ĩndĩ Alivai matyaaũkalaata. 6Na mũsumbĩ amwĩta mũnene Yeoiata, na amũkũlya, Nũndũ wa kĩ ũtaamaandũa Alivai maete kuma Yuta na Yelusaleme koti watwiwe nĩ Mose mũthũkũmi wa Yeova, na ũmbano wa Isilaeli, kwondũ wa ĩeema ya ũkũsĩ? 7Nũndũ ana ma Athalia, mũndũ mũka ũsu mũthũku, nĩmaomboangĩte nyũmba ya Ngai; o na syĩndũ syonthe syavathĩtwe syĩthĩwe ntheu sya nyũmba ya Yeova manenga Mbaalimu.

8Na ĩndĩ mũsumbĩ eeaa, na maseũvya ĩsandũkũ na mayia nza mbingĩlonĩ ya nyũmba ya Yeova. 9Na matavan'ya Yuta na Yelũsaleme kw'onthe, maete kwondũ wa Yeova koti ũla Mose mũthũkũmi wa Ngai wamatw'ĩĩe Isilaeli ku weũnĩ. 10Na anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ na andũ onthe matana, na maete, na meekĩa ĩsandũkũnĩ, mũvaka mamina. 11Na kweethĩwa atĩĩ, ĩvinda yĩla ĩsandũkũ yaetiwe kwa anene ma kwa mũsumbĩ na kw'oko kwa Alivai, na yĩla moonie kana kwaĩ mbesa nyingĩ, mũandĩki wa mũsumbĩ na mũnene wa kwa mũthembi mũnene mooka na maumya mbesa ĩsandũkũnĩ vyũ, na mayosa, na mayĩtũnga vandũ vayo. Ũu nĩw'o meekaa mũthenya na mũthenya, na moomban'ya mbesa mbingĩ mũno. 12Na mũsumbĩ na Yeoiata maĩva ala matethasya wĩa wa ũthũkũmi wa nyũmba ya Yeova: na maandĩka aki ma mavia na aseũvya ma mbwaũ matũngĩĩe nyũmba ya Yeova, o na ala matuaa iaa na ũthuku sya kũtũngĩĩa nyũmba ya Yeova. 13Na ĩndĩ athũkũmi matethya wĩa, na ũ wĩa wa kũtũngĩĩa waendeea na mbee wĩ mokonĩ moo, na maũngamya nyũmba ya Ngai kwĩanana na kĩthimo kyayo, na mamĩkĩa vinya. 14Na yĩla maminie, maetee mũsumbĩ na Yeoiata mbesa ila syatialile, na maseũvya mĩio ya nyumba ya Yeova nasyo, o mĩĩo ya kũthũkũma nayo na kũthemba, na syĩko, na mĩio ya thaavu na

vetha. Na mathembaa nthembo sya kũvĩvw'a nyũmbanĩ ya Yeova mavinda onthe mĩthenya yonthe ya Yeoiata.
15Ĩndĩ Yeoiata atumĩa na aĩ wa matukũ maingĩ na akw'a; aĩ wa myaka ĩana na mĩongo ĩtatũ yĩla wakwie.
16Na mamũthika ndũanĩ ya Ndaviti katĩ wa asumbĩ, nĩkwĩthĩwa nĩwamekie Isilaeli nesa, o na kwa Ngai na nyũmba yake. 17Na ĩtina wa kĩkw'ũ kya Yeoiata anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Yuta mooka, na mamwĩkunamĩsya mũsumbĩ vyũ. Na ĩndĩ mũsumbĩ amethukĩĩsya. 18Na matia nyũmba ya Yeova, Ngai wa aaĩthe moo, na mathũkũma Aselimu na mĩvw'anano: na ũthilĩku wamokĩa Yuta na Yelusaleme ũndũ wa kũvĩtan'ya kwoo. 19Ĩndĩ atũma athani kwoo, mamaete ĩngĩ kwa Yeova; na mamakũsĩĩa; ĩndĩ matyaaĩtĩkĩla kwĩthukĩĩsya.
20Na Veva wa Ngai ooka ĩũlũ wa Nzekalia mwana wa mũthembi Yeoiata: na aũngama vu ĩũlangũ wa andũ, na amea, Ũũ nĩw'o Ngai ũnũkwasya, Nĩkĩ mũũvĩtya mĩao ya Yeova, ũndũ mũtatonya kũathimĩka? Nĩkwĩthĩwa nĩmũtiĩte Yeova, nake nũmũtiĩte. 21Na mamũsamĩa, na mamũkimangĩa na mavia vu nza ya nyũmba ya Yeova nũndũ wa mwĩao wa mũsumbĩ. 22Ũu nĩw'o mũsumbĩ Yoasi waekie kũlilikana ũseo ũla Yeoiata ĩthe wake wamwĩkie, ĩndĩ ooaa mwana wake. Na yĩla wakusaa, asya, Yeova nasisye ũndũ ũũ, na kũandũa.
23Na kweethĩwa mũminũkĩlyo wa mwaka, ĩta sya Asilia syooka syũkite nake: na syooka ku Yuta na Yelusaleme, na syaananga anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ ma andũ katĩ wa andũ, na syamũtwaĩa mũsumbĩ wa Ndamasiku mũtavo w'onthe ũla syoosie kwoo. 24Nũndũ ita sya Asilia syookie na nguthu nini ya andũ; na Yeova anengane nguthu nene mũno kw'okonĩ kwasyo, nĩkwĩthĩwa nĩmamũtiĩte Yeova, Ngai wa aaĩthe moo. Ũu nĩw'o syamũsilĩle Yoasi.
25Na yila mamũtiie (nũndũ mamũtiie e mũwau mũno), athũkũmi make mwene mamũsamĩa kwondũ wa nthakame ya ana ma mũthembi Yeoiata, na mamũaĩa ũkomonĩ wake, na akw'a; na mamũthika ndũanĩ ya Ndaviti, ĩndĩ matyaamũthika ngunganĩ vala vathikawa asumbĩ. 26Na aa nĩo ala mamũsamĩe: Nzavati mwana wa mũndũ mũka Simeathi Mũamimoni, na Yeosavatu mwana wa mũndũ mũka Similithi Mũmoavi. 27Na ĩndĩ ũvoo wa ana make, na ũnene wa mĩio ĩla yailĩĩlwe ĩũlũ wake, na kũtũngĩĩa nyũmba ya Ngai, sisya, nĩmaandĩkĩtwe maandĩkonĩ ma ĩvuku ya asumbĩ. Na Amasia mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 MAVINDA 25

Ũsumbĩko wa Amasia

(2 ASUMBĨ 14.1–22)

1Amasia aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtano yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka mĩongo ĩlĩ na kenda Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Yeoatini, wa ku Yelusaleme. 2Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, ĩndĩ tĩ na ngoo mbĩanĩu. 3Na kweethĩwa, yĩla ũsumbĩ walũlũmĩlw'e kwake, ooaa athũkũmi make ala mooaie mũsumbĩ ĩthe wake. 4Ĩndĩ ndaaũaa syana syoo, ĩndĩ eekie kwĩanana na ũla ũandĩkĩtwe mĩaonĩ ĩvukunĩ ya Mose, o tondũ Yeova weaie, akyasya, Aaĩthe matikakw'e kwondũ wa syana, o na syana itikakw'e kwondũ wa aaĩthe; ĩndĩ kĩla mũndũ akusae kwondũ wa naĩ yake mwene.
5O na ĩngĩ Amasia oomban'ya Yuta, na amaia kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe moo, ĩtheo wa makavuteni ma ngili ngili na makavuteni ma maana, o Yuta onthe na Mbenyamini: na amatala kuma ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, na eethĩa nĩ andũ anyuve ngili maana atatũ, ala maĩ matonya kũthi kaũnĩ, ala maĩ matonya kũkwata ĩtumo na ngao. 6O na aandĩka ngũmbaũ nene sya Isilaeli, andũ ngili ĩana, talendi ĩana sya vetha. 7Ĩndĩ mũndũ wa Ngai amũendea, akĩmwĩa, We mũsumbĩ, ndũkaeke ita sya Isilaeli iende naku; nũndũ Yeova nde vamwe na Isilaeli, o asu onthe ana ma Evalaimu. 8Ĩndĩ ethĩwa ndũtĩa kũthi, ĩka na ũkũmbaũ, ĩthĩwa na vinya wa kũkita: Ngai akakũvalũkya nthĩ vu mbee wa mũmaitha; nũndũ Ngai e na ũtonyi wa kũtethya, na wa kũvalũkya nthĩ. 9Na Amasia amwĩa mũndũ wa Ngai, Ĩndĩ tũkeeka ata ũndũ wa talendi ĩana ila nanengie ita sya Isilaeli? Na mũndũ wa Ngai asũngĩa, Yeova nũtonya ũkũnenga mbingĩ kwĩ isu. 10Nĩvo ĩndĩ Amasia waitaanũkanisye, o ita ila syamũkĩe kuma Evalaimu, syĩnũke: kwondũ wa ũu ũthatu wasyo wamakanĩa Yuta mũno, na syenũka na ũthatu mwai. 11Na Amasia eethĩwa na ũkũmbaũ, na amatongoesya andũ make, na athi Kyandanĩ kya Mũnyũ, na ooaa ana ma Seili ngili ĩkũmi. 12Na ngili ingĩ ĩkũmi ana ma Yuta mamatava me thayũ, na mamatwaa ĩũlũ wa ũvai, na mamekya nthĩ kuma ĩũlũ wa ũvai, na onthe mavevenzeka. 13Ĩndĩ andũ ma ita ala Amasia wamenũkisye, matikaende nake kaũnĩ, maivithũkĩa ndũa sya Yuta, kuma Samalia o kũvika Mbethi-oloni, na makũna ngili itatũ, na matava mũtavo mwingĩ.
14Na ĩndĩ kweethĩwa, Amasia amina kũsyoka kũma kũaa Aetomu, aete ngai sya ana ma Seili, na aiũngamya syĩthĩwe ngai syake, na asyĩkunamĩsya, na aitoeesya ũvani. 15Kwondũ wa ũu ũthatu wa Yeova wakanĩa Amasia, na atũma mwathani kwake, ũla wamwĩie, Ũmanthĩte ngai sya andũ nĩkĩ, ila itaneevonokya andũ moo ene kw'okoni kwaku? 16Na kweethĩwa, akĩneena nake, mũsumbĩ amũkũlya, Nĩtwakũnyuvie wĩthĩwe wa atai ma mũsumbĩ? Eka; nĩkĩ ũkwenda ũkũnwa? Na ĩndĩ mwathani aeka, na asya, Nĩnĩsĩ Ngai mũtw'ĩte ũkwananga, nĩkwĩthĩwa nĩwĩkĩte ũu, na ndwaaĩthukĩĩsya ũtao wakwa.
17Nĩvo ĩndĩ Amasia mũsumbĩ wa Yuta wasũanĩie, na atũmana kwa Yoasi, mwana wa Yeoaasi mwana wa Yeu, mũsumbĩ wa Isilaeli, akyasya, Ũka twonane ũthyũ kwa ũthyũ. 18Na Yoasi mũsumbĩ wa Isilaeli atũmana kwa Amasia mũsumbĩ wa Yuta, akyasya, Thangila ũla waĩ Levanoni watũmana kwa mũkũũ ũla waĩ Levanoni, ũkyasya, Mũnenge mwana wakwa mwĩĩtu waku ethĩwe mũka: na nyamũ mbai ĩla yaĩ Levanoni yavĩta, na yakinyanga ũla thangila. 19Naku nũkwasya, Sisya,

nũkũnĩte Etomu; na ngoo yaku nĩnĩkũkũkĩlya wĩkathĩĩe: ĩkala yu kwaku; nũndũ wa kĩ ũkwĩlikya maũndũnĩ ma kwĩyĩka naĩ, nĩ kana ũvalũke, o we, wĩ na Yuta?
20Ĩndĩ Amasia ndaaĩtĩkĩla kwĩthukĩĩsya; nũndũ ũndũ ũsu waumĩte kwa Ngai, nĩ kana amanengane kw'okonĩ kwa amaitha moo, nĩkwĩthĩwa nĩmamanthĩte ngai sya Etomu. 21Na ĩndĩ Yoasi mũsumbĩ wa Isilaeli ambata; nake na Amasia mũsumbĩ wa Yuta moonanĩa ũthyũ kwa ũthyũ ku Mbethi-semesi, ĩla ya Yuta. 22Na Yũta makũnwa nĩ Isilaeli; na makũka kĩla mũndũ athi ĩeemanĩ yake. 23Na Yoasi mũsumbĩ wa Isilaeli amũkwatĩa Amasia mũsumbĩ wa Yuta, mwana wa Yoasi mwana wa Yeoaasi, ku Mbethi-semesi, na amũtwaa Yelusaleme, na aomboanga ũvai wa Yelusaleme kuma mbĩngĩlonĩ ya Evalaimu kũvika mbingĩlonĩ ya kĩkotonĩ, mĩkono maana ana. 24Na oosa thaavu na vetha w'onthe, na mĩio yonthe ĩla yonekie kwa Oveti-etomu nyũmbanĩ ya Ngai, na mothwii maie ma nyũmba ya mũsumbĩ, o na andũ na ngwatĩlĩlyo, na asyoka Samalia.
25Na Amasia mwana wa Yoasi mũsumbĩ wa Yuta ekala thayũ ĩtina wa kĩkw'ũ kya Yoasi mwana wa Yeoaasi mũsumbĩ wa Isilaeli myaka ĩkũmi na ĩtano. 26Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Amasia, ma mbee na ma mũminũkĩlyo, sisya, matiandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya asumbĩ ma Yuta na Isilaeli? 27Na ĩndĩ kuma ĩvinda yĩla Amasia wethyũũie aeka kũmũatĩĩa Yeova nĩmamũsamĩĩe ku Yelusaleme; na akĩĩa Lakisi: ĩndĩ matũmana aatĩĩwe Lakisi, na mamũaĩa kw'o. 28Na mamũete akuĩtwe nĩ mbalasi, na mamũthika vamwe na aaĩthe make ndũanĩ ya Yuta.

2 MAVINDA 26

Ũsumbĩko wa Usia

(2 ASUMBĨ 15.1–7)

1Na andũ onthe ma Yuta moosa Usia, ũla waĩ wa myaka ĩkũmi na thanthatũ, na mamũtw'ĩkĩthya mũsumbĩ vandũ va ĩthe wake Amasia. 2Na atũngĩĩa Elothi, na amĩtũnga kwa Yuta, ĩtina wa mũsumbĩ akoma na aaĩthe make. 3Usia aĩ wa myaka ĩkũmi na thanthatũ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asũmbĩka myaka mĩongo ĩtano na ĩlĩ Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Yekolia, wa ku Yelusaleme. 4Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, kwĩanana na w'onthe ũla Amasia ĩthe wake wekaa. 5Na eelekela amũmanthe Ngai mĩthenyanĩ ya Nzekalia, ũla waĩ na ũmanyi woninĩ wa Ngaĩ: na ĩvinda yonthe yĩla wamanthaa Yeova, Ngai atuma aathimĩka.
6Na aumaala na okita na Avilisiti, na aomboa ũvai wa Ngathi, na ũvai wa Yavine, na ũvai wa Asitoti; na aaka ndũa nthĩ ya Asitoti, na katĩ wa Avilisiti. 7Na Ngai amũtethya akyũkita na Avilisiti, na Alavu ala matwĩe Nguli-mbaali, o na Ameuni. 8Na Aaminoni mamumĩsya Usia mũvothi: na syĩtwa yake yanyaĩĩka o kũvika ũlikĩlonĩ wa Misili; nũndũ ayie vinya mũno. 9O na ĩngĩ Usia aaka myako mĩtũlu ya mĩnyoolo Yelusaleme mbingĩlonĩ ya kĩkotonĩ, na mbingĩlonĩ ya kyandanĩ, na vala ũvai weekotele, na amĩlũlũmĩlya. 10Na aaka myako mĩtũlu ya mĩnyoolo weũnĩ, na enza ithima mbingĩ mavianĩ, nũndũ aĩ na indo mbingĩ; o na nthĩ ndindimalu, na ũiĩni: na aĩ na aĩmi na asũvĩi ma mĩsavivũ iĩmanĩ na mĩũndanĩ ĩla yasyaaa mũno; nũndũ nĩwendete nĩma. 11O na ĩngĩ Usia aĩ na ita sya andũ ma kũkita, ala maumaalaa kũthi kaũnĩ nguthu na nguthu, kwĩanana na ũndũ meana ala matalĩtwe nĩ mũandĩki Yeieli na mũnene Maaseia, me kw'okonĩ kwa Aanania, kavuteni ũmwe wa mũsumbĩ. 12Ũtalo w'onthe wa atongoi ma nyũmba sya aaĩthe, o ngũmbaũ nene, waĩ ngili ilĩ na maana thanthatũ. 13Na kwaĩ ita kw'okonĩ kwoo, andũ ngili maana atatũ na mũonza na maana atano ala mokitaa na ũtonyi mũnene, matethasye mũsumbĩ akĩlasye amaitha vinya. 14Na Usia amaseũvĩsya, o nguthu yonthe, ngao, na matumo, na ngovia, na tũkoti twa iaa, na mata, na mavia ma kwĩkya na ikũtha. 15Na aseũvya ku Yelusaleme syĩndũ ila syambĩlĩlye kũsũanĩwa nĩ andũ ndũĩka, syĩthĩwe ĩũlũ wa myako mĩtũlu ya mĩnyoolo na maũvai matũlu, sya kwĩkya mĩsyĩ na mavia manene. Na syĩtwa yake yanyaĩĩka kũasa; nũndũ atethiw'e mũno kũseng'ya, kũvika eethĩwa na vinya.
16Ĩndĩ yĩla waĩ na vinya, ngoo yake yeetũlya, kwondũ wa ũu eeka naĩ mũno, na amũvĩtanĩsya Yeova Ngai wake; nũndũ alikile ĩkalũnĩ ya Yeova atoeesye ũvani kĩthembeonĩ kya kũtoeesya ũvanĩ. 17Na mũthembi Asalia alika amũatĩĩe, e na athembi mĩongo nyanya ma Yeova, andũ ngũmbaũ: 18na mamũkan'ya mũsumbĩ Usia, na mamwĩa, Ti wĩa waku, Usia, kũmũtoeesya Yeova ũvani, ĩndĩ nĩ wa athembi na ana ma Aluni, ala mavathanĩtw'e methĩwe atheu matoeeasye ũvani: uma ĩkalũnĩ; nũndũ nũvĩtĩtye; o na ũu ndũkethĩwa ndaĩa kwaku kuma kwa Yeova Ngai. 19Nĩvo ĩndĩ Usia wathilĩkile; na aĩ na kĩtoeesya kya ũtoeesya ũvani kw'okonĩ kwake; na yĩla wathilĩkĩle athembi, mangũ maumĩla kĩtulyanĩ kyake athembi mene me nyũmbanĩ ya Yeova, vakuvĩ na kĩthembeo kya kũtoeesya ũvani. 20Na Asalia mũthembi mũnene, na athembi onthe, mamũketeea, na, sisya, aĩ na mangũ kĩtulyanĩ kyake, na mamũkuthũa vo mĩtũkĩ; ĩĩ, o nake mwene eekalaata kumaala, nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwamũkũna. 21Na mũsumbĩ Usia aĩ na mangũ kũvika mũthenya wa kĩkw'ũ kyake, na ekalaa, nyũmbanĩ yĩ ũtee, nũndũ aĩ na mangũ; nũndũ nĩwavetiwe nyũmbanĩ ya Yeova: na Yothamu mwana wake aĩ mũnene wa nyũmba ya mũsumbĩ, akĩsilanasya andũ ma ĩ nthĩ. 22Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Usia, ma mbee na ma mũminũkĩlyo, mwathani Isaia, mwana wa Amosu, nĩwamaandĩkie. 23Na ĩndĩ Usia akoma na aaĩthe make; na mamũthika na aaĩthe make kĩsesinĩ kya kũthika akw'ũ kĩla kyaĩ kya asumbĩ; nũndũ nĩmaisye, E na mangũ: na Yothamu mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 MAVINDA 27

Ũsumbĩko wa Yothamu

(2 ASUMBĨ 15.32–38)

1Yothamu aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtano yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka ĩkũmi na thanthatũ Yelusaleme; na syĩtwa ya inyia wake eetawa Yelusa mwĩĩtu wa Nzatoki. 2Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, kwĩanana na w'onthe ũla ĩthe wake Usia wekaa; vamwe na ũu ndaalika ĩkalũnĩ ya Yeova. Namo andũ maendeea na kwĩka naĩ. 3Aaka mbingĩlo ya ngalĩ ya ĩũlũ ya nyũmba ya Yeova, na aakĩĩa mũno ũvai wa Oveli. 4Na ĩngĩ aaka ndũa nthĩ yĩ iĩma ya Yuta, na mĩtitũnĩ aaka nyũmba nene syĩ kĩemo na myako mĩtũlu ya mĩnyoolo. 5O na okita na mũsumbĩ wa ana ma Amimoni, na amakĩlya vinya. Na ana ma Amimoni mamũnenga o mwaka ũsu talendi ĩana sya vetha, na ithimi ngili ĩkũmi sya nganũ, na ngili ĩkũmi sya mbaale. Ana ma Amimoni mamũnenga mwaka wa kelĩ naw'o o ta ũu, na wa katatũ. 6Kwondũ wa ũu Yothamu eethĩwa na vinya mũno, nĩkwĩthĩwa nĩwalũlũmĩlasya mĩendele yake mbee wa Yeova Ngai wake. 7Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yothamu, na makaũ make onthe, na mĩendele yake, sisya, nĩmaandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya asumbĩ ma Isilaeli na Yuta. 8Aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtano yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka, na asumbĩka myaka ĩkũmi na thanthatũ Yelusaleme. 9Na Yothamu akoma na aaĩthe make, na mamũthika ndũanĩ ya Ndaviti: na Aasu mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 MAVINDA 28

Ũsumbĩko wa Aasu

(2 ASUMBĨ 16.1–20)

1Aasu aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka ĩkũmi na thanthatũ Yelusaleme: na ndaaĩka ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, ta Ndaviti ĩthe wake; 2ĩndĩ aendaa mĩendelenĩ ya asumbĩ ma Isilaeli, o na aseũvya mĩvw'anano na syĩndũ matwekethetye kwondũ wa Mbaalimu. 3Na ũndũ ũngĩ atoeeasya ũvani e kyandanĩ kya mwana wa Inomu, na avĩvĩsya syana syake mwakĩnĩ, kwĩanana na mothatyo ma mbaĩ ila Yeova walũngilye syume mbee wa ana ma Isilaeli. 4Na athembaa na kũtoeeasya ũvani kũla kũndũ kũtũlu, na iĩmanĩ, na ĩtina wa kĩla mũtĩ mwĩũ.

5Kwondũ wa ũu Yeova Ngai wake amũnengane kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Silia; na mamũkũna, na matwaa ma andũ make aingĩ mũno me atave, na mamavikya Ndamasiku. Nake mwene anenganwe kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Isilaeli, ũla wamũkũnie na ũai mũnene. 6Nũndũ Veka mwana wa Lemalia nĩwoaie ku Yuta andũ ngili ĩana na mĩongo ĩlĩ mũthenya ũmwe, onthe andũ ngũmbaũ; nĩkwĩthĩwa nĩmatiĩte Yeova, Ngai wa aaĩthe moo. 7Na Nzikili, mũndũ ngũmbaũ wa Evalaimu, ooaa Maaseia mwana wa mũsumbĩ, na Asilikamu mũnene wa nyũmba, na Elikana ũla waĩ wa kelĩ ũsumbĩnĩ.

8Na ana ma Isilaeli matwaa ana-a-ĩthe moo mamatavĩte ngili maana elĩ, aka, na ana, na eĩtu, o oa matava mũtavo mwingĩ kuma kwoo, na matwaa mũtavo Samalia. 9Ĩndĩ mwathani wa Yeova aĩ kw'o, ũla wetawa syĩtwa yake Oteti: na aumaala akomane na nguthu ĩla yokĩte Samalia, na amĩtavya, Sisya, nĩkwĩthĩwa Yeova, Ngai wa aaĩthe menyu, nĩwathilĩkĩle Yuta, nũmanenganĩte kw'okonĩ kwenyu, na nĩmũmoaĩte na ũthatu mwai ũvikĩte ĩtunĩ. 10Na yu nĩmũsũanĩĩte kwĩkalya ana ma Yuta na Yelusaleme methĩwe ngombo kwenyu aũme na aka: ĩndĩ inyw'ĩ kũti mavĩtyo o na kwenyu ĩũlũ wa Ngai wenyu? 11Kwondũ wa ũu yu mbĩthukĩĩsyai na mũitũnga ala atave, ala mũtavĩte ma ana-a-ĩthe menyu; nũndũ ũthilĩku mwai wa Yeova wĩ ĩũlũ wenyu. 12Nĩvo ĩndĩ amwe ma atongoi ma ana ma Evalaimu, nao nĩ Asalia mwana wa Yoanani, na Mbelekia mwana wa Mesilemothi, na Yeisikia mwana wa Salumu, na Amasa mwana wa Aatilai, maũngamie mamasiĩĩe ala mookie kuma kaũnĩ, 13na mamea, Mũtilikya ala atave vaa: nũndũ nĩmũsũanĩĩte ũndũ ũla wĩtũetee ĩvĩtyo kũla kwĩ Yeova, na kwongeleela naĩ sitũ o na ĩvĩtyo yitũ; nũndũ ĩvĩtyo yitũ nĩ ĩnene, na ve kũthilĩkĩlwa kwai ĩũlũ wa Isilaeli.

14Kwondũ wa ũu andũ ala meekĩe mĩio ya kaũ matia ala atave o na mũtavo kũla kwĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ na ũmbano w'onthe. 15Na andũ ala mawetetwe masyĩtwa mookĩla, na moosa ala matavĩtwe, na kumya vu mũtavonĩ mamavw'ĩka onthe katĩ woo ala maĩ athei, na mamekĩa ngũa, na mamekĩa iatũ, na memanenga kya ũya na kya ũnyw'a, na mametĩkĩsya mauta, na makuĩthya onthe moo ala mataĩ na vinya mang'oinĩ, na mamaete Yeliko, ndũa ya mĩtende, kwa ana-a-ĩthe moo: na ĩndĩ masyoka Samalia.

16Ĩvinda yĩu mũsumbĩ Aasu atũmana kwa asumbĩ ma Asuli mamũtethye. 17Nĩkwĩthĩwa Aetomu nĩmookie ĩngĩ na makũna Yuta, na matwaa andũ me atave. 18O na Avilisiti nao nĩmalikĩte ndũa sya nthĩ ndindimalu, na sya ngalĩ ya Ĩtheo ya Yuta, na nĩmoosete Mbethi-semesi, na Aiyaloni, na Ngetelothi, na Soko na tũtũla twayo, na Timina na tũtũla twayo, o na Ngimiso na tũtũla twayo: na matũa kw'o. 19Nũndũ Yeova nĩwanyivisye Yuta nũndũ wa Aasu mũsumbĩ wa Isilaeli; nĩkwĩthĩwa nĩwekĩie ũmalwaya ku Yuta, na amũvĩtanĩsya Yeova mũno. 20Na Tilikathi-vilineseli mũsũmbĩ wa Asuli amũkĩa, na amũthĩn'ya ĩndĩ ndaamwĩkĩa vinya. 21Nũndũ Aasu aumisye kĩlungu nyũmbanĩ ya Yeova, na nyũmbanĩ ya mũsumbĩ na ya anene me mbee ũsumbĩnĩ, na amũnenga mũsumbĩ wa Asuli: ĩndĩ kĩtyaamũtethya.

22Na ĩvinda ya thĩna wake amũvĩtanĩsya Yeova mũno mbee, o mũsumbĩ ũsu Aavu. 23Nũndũ nĩwathembeie ngai sya Ndamasiku, ila syamũkũnie; nake asya, Nĩkwĩthĩwa ngai sya asumbĩ ma Silia nĩsyamatethisye, kwondũ wa ũu ngaithembea, nĩ kana indethye. Ĩndĩ nĩsyamwanangie we, na Isilaeli onthe. 24Na Aasu oomban'ya mĩio ya nyũmba ya Ngai, na atilanga ilungu mĩio ya nyũmba ya Ngai, na avinga mĩomo ya nyũmba ya Yeova; na eeseũvĩsya ithembeo kĩla kĩkotonĩ kya

Yelusaleme. 25Na kĩla ndũanĩ ya Yuta aseũvya kũla kũndũ kũtũlu kwa kwitoeeasya ngai ingĩ ũvani, na athatya Yeova, Ngai wa aaĩthe make. 26Na ĩndĩ meko ala angĩ make, na mĩendele yake yonthe, ma mbee na ma mũminũkĩlyo, sisya, nĩmaandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya asumbĩ ma Yuta na Isilaeli. 27Na Aasu akoma na aaĩthe make, na mamũthika ndũanĩ, o Yelusaleme; nũndũ matyaamũete ngunganĩ vala vathikawa asumbĩ ma Isilaeli: na Esekia mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 MAVINDA 29

Ũsumbĩko wa Esekia

(2 ASUMBĨ 18.1–3)

1Esekia ambĩlĩlya kũsumbĩka yĩla waĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtano; na asumbĩka myaka mĩongo ĩlĩ na kenda Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Aviya, mwĩĩtu wa Nzekalia. 2Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, kwĩanana na w'onthe ũla Ndaviti ĩthe wake wekaa.

Esekia aitũnga ũthaithi wa w'o ĩkalũnĩ

3Mwaka wa mbee wa kũsumbĩka kwake, mwei wa mbee, nĩwavingũie mĩomo ya nyũmba ya Yeova, na amĩseũvya. 4Na aete athembi na Alivai, na amomban'ya vala vandũ vathanthau ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, 5na amea, Mbĩthukĩĩsyai, inyw'ĩ Alivai; ĩvathan'yei mwĩthĩwe atheu, na mũivathan'ya nyũmba ya Yeova, Ngai wa aaĩthe menyu, na mũikua mumaalye ũvuku ũla wĩ vala vandũ vatheu. 6Nũndũ aaĩthe maitũ nĩmavĩtĩtye, na mekĩte ũla Yeova Ngai waitũ wonaa wĩ ũthũku, na nĩmamũtiĩte, na nĩmathyũũĩte mothyũ moo kumya ũtũonĩ wa Yeova, na mawelekelya mĩongo yoo. 7O na nĩmavingĩte mĩomo ya valasya, na mavosya mataa, na matyaatoeeasya ũvani kana kũmũthembea Ngai wa Isilaeli nthembo sya kũvĩvw'a nthinĩ wa vala vandũ vatheu. 8Kwondũ wa ũu ũthilĩku wa Yeova waĩ ĩũlũ wa Yuta na Yelusaleme, na nũmanenganite mokĩlangw'e kũũ na kũũ, methĩwe ũseng'yo, na ma kũtimbwa, o tondũ mũkwona na metho menyu. 9Nũndũ, sisyai, aaĩthe maitũ nĩmavalũkilw'e na ũvyũ, na ana maitũ na eĩtu maitũ na iveti sitũ nĩ atave kwondũ wa ũndũ ũsu. 10Na ĩndĩ kwĩ ngoonĩ yakwa kũtianĩa ũtianĩo na Yeova, Ngai wa Isilaeli, nĩ kana ũthatu wake mwai wĩthyũũe ũtũtie. 11Ana makwa, yu mũikateenyange; nũndũ Yeova nũmũnyuvĩte mũũngame mbee wake mũmũthũkũme, na mwĩthĩwe athũkũmi make, na kũtoeeasya ũvani.

12Nĩvo ĩndĩ Alivai mookĩlile, Maathu, mwana wa Amasai, na Yoeli mwana wa Asalia, na ana ma Akoathi; na ma ana ma Melali, Kisu mwana wa Avati, na Asalia mwana wa Yealeleli; na ma Angelisoni, Yoa mwana wa Nzima, na Eteni mwana wa Yoa; 13na ma ana ma Elisavani, Simili na Yeueli; na ma ana ma Asavu, Nzekelia na Matania; 14na ma ana ma Emani, Yeueli na Simei; oa ma ana ma Yetuthuni, Semaia na Usieli. 15Na moomban'ya ana-a-ĩthe moo, na meevathan'ya methĩwe atheu, na malika, kwĩanana na mwĩao wa mũsumbĩ kwondũ wa ndeto sya Yeova mathesye nyũmba ya Yeova. 16Na athembi malika vandũ va nthĩnĩ va nyũmba ya Yeova, mavathesye, na maumaalya nza ya nyũmba ya Yeova ũvuku w'onthe ũla moonie ĩkalũnĩ ya Yeova. Na Alivai mawosa, mawumaalya kũvikya kalũsĩnĩ ka Kitiloni. 17Na ĩndĩ mambĩlĩlye mũthenya wa mbee wa mwei wa mbee mavathan'ye, na mũthenya wa nyanya wa mwei mavika valasya wa Yeova; na mavathan'ya nyũmba ya Yeova vandũ va mĩthenya nyanya yĩthĩwe ntheu: na mũthenya wa ĩkũmi na thanthatũ wa mwei wa mbee mamina. 18Nĩvo ĩndĩ malikile vala ve mũsumbĩ Esekia nthĩnĩ wa nyũmba nene mbanakavye, na masya, Nĩtũtheetye nyũmba yonthe ya Yeova, na kĩthembeo kya nthembo ya kũvĩvw'a, vamwe na mĩio yonthe yakyo, na mesa ya imũtũ ila siĩawa Yeova, vamwe na mĩio yonthe yayo. 19O na ũndũ ũngĩ mĩio yonthe, ĩla mũsumbĩ Aasu yĩla wasumbĩkĩte wavetie ũtee yĩla wavĩtisye, nĩtũmĩseũvĩtye o na kũmĩvathan'ya yĩthĩwe mĩtheu: na, sisya, yĩ mbee wa kĩthembeo kya Yeova.

20Na ĩndĩ mũsumbĩ Esekia ookĩla kĩoko tene, na oomban'ya anene me mbee ũsumbĩnĩ ma ndũa, na ambata nyũmbanĩ ya Yeova. 21Na maete tũsalũ twa mũew'a mũonza, na ndũũme mũonza, na tũtena twa malondu mũonza, na nthenge mũonza, syĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ kwondũ wa ũsumbĩ na kwondũ wa vala vandũ vatheu na kwondũ wa Yuta. Na eeaĩa athembi, ana ma Aluni, maithembe kĩthembeonĩ kya Yeova. 22Na ĩndĩ mooaa tũsalũ, na athembi moosa nthakame, na mamĩminzangĩsya kĩthembeonĩ: na mooaa ndũũme, na maminzangĩsya nthakame kĩthembeonĩ: o na mooaa tũtena twa malondu, na maminzangĩsya nthakame kĩthembeonĩ. 23Na mathengeesya nthenge vu mbee wa mũsumbĩ na ũmbano syĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ; na mailĩĩla moko moo ĩũlũ wasyo: 24na athembi masyũaa, na nthakame yasyo mathemba kĩthembeonĩ kwondũ wa naĩ, kwondũ wa wĩw'anĩthyo wa Isilaeli onthe: nũndũ mũsumbĩ nĩweaie kana nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo kwondũ wa naĩ ĩkathembwe kwondũ wa Isilaeli onthe.

25Na aia Alivai nyũmbanĩ ya Yeova me na tũmasaya, na inanda, na mbeve, kwĩanana na mwĩao wa Ndaviti, na wa Ngati mwoni wa kwa mũsumbĩ, na mwathani Nathani; nũndũ mwĩao waĩ wa Yeova na kanyw'a wa athani make. 26Na Alivai maũngama me na syĩndũ sya kũinga sya Ndaviti, na athembi me na masoo. 27Na Esekia eeaa nthembo ya kũvĩvw'a ĩthembwe kĩthembeonĩ Na yĩla nthembo ya kũvĩvw'a yambĩlĩlw'e, wathi wa Yeova naw'o wambĩlĩlw'a, o na masoo, vamwe na syĩndũ sya kũinga sya Ndaviti mũsumbĩ wa Isilaeli. 28Na ũmbano w'onthe wathaitha, na aini maina, na masoo mavuvwa; na ũu w'onthe weekwa kũvika nthembo ya kũvivw'a yathela.

29Na yĩla maminie kũthemba, mũsumbĩ na onthe ala maĩ vo vamwe nake makunama na mathaitha. 30O na ĩngĩ mũsumbĩ Esekia na anene me mbee ũsumbĩnĩ

meeaĩa Alivai mamũkumye Yeova na ndeto sya Ndaviti, na sya Asavu ũla mwini. Na maina ndaĩa na ũtanu, na makunamya mĩtwe yoo na mathaitha.
31Nĩvo ĩndĩ Esekia wasũngĩie na asya, Yu nĩmwĩvathanĩtye mwĩthĩwe atheu kwa Yeova; thengeeai na mũiete nthembo sya kũtonywa na nthembo sya mũvea nyũmbanĩ ya Yeova. Na ũmbano waete nthembo sya kũtonywa na nthembo sya mũvea; na o ũndũ meana ala maĩ na ngoo ya kwenda maete nthembo sya kũvĩvw'a. 32Na ũtalo wa nthembo sya kũvĩvw'a ila syaetiwe nĩ ũmbano waĩ tũsalũ twa mũew'a mĩongo mũonza, na ndũũme ĩana, na tũtena twa malondu maana elĩ; isu syonthe syaĩ sya nthembo ya kũmũvĩvĩsya Yeova. 33Na syĩndũ ila syavathiwe syĩthĩwe ntheu syaĩ ng'ombe maana thanthatũ na malondu ngili itatũ. 34Ĩndĩ athembi maĩ anini, ũndũ mataatonya kũthĩnza nthembo syonthe sya kũvĩvw'a: kwondũ wa ũu ana-a-ĩthe moo Alivai mamatetheesya, kũvika yĩla wĩa wathelile, na kũvika yĩla athembi meevathie methĩwe atheu; nũndũ Alivai maĩ alũngalu ngoonĩ ũndũnĩ wa kwĩvathan'ya kũthonoka athembi. 35O na nthembo sya kũvĩvw'a syaĩ nyingĩ mũno, vamwe na mathunya ma nthembo sya mũuo, na vamwe na nthembo sya kũnyuwa kwondũ wa kĩla nthembo ya kũvĩvw'a. Ũu nĩw'o ũthũkũmi wa nyũmba ya Yeova walanilw'e. 36Na Esekia atana, o na andũ onthe, nũndũ wa ũla Ngai waseũvĩsye andũ: nũndũ ũndũ ũsu nĩweekĩkie na mĩtũkĩ.

2 MAVINDA 30

Kũlilikanwa kwa vasaka

1Na Esekia atũmana kwa Isilaeli na Yuta onthe, o na amaandĩkĩa Evalaimu na Manase mavalũa, moke nyũmbanĩ ya Yeova Yelusaleme, malilikane vasaka kwondũ wa Yeova, Ngai wa Isilaeli. 2Nũndũ mũsumbĩ nĩwasũanĩĩte, na anene make me mbee ũsumbĩnĩ, na ũmbano w'onthe ku Yelusaleme, malilikane vasaka mwei wa kelĩ. 3Nũndũ matyaatonya kũlilikana ĩvinda yĩu, nĩkwĩthĩwa ũtalo wa athembi ala meevathanĩtye methĩwe atheu ndwaĩ mwĩanĩu, o na andũ matyaĩ manamba kũmbana Yelusaleme. 4Na mũsumbĩ na ũmbano w'onthe moona ũndũ ũsu nĩ mũseo. 5Kwondũ wa ũu matw'a ũtw'ĩo matavan'ye katĩ wa Isilaeli onthe, kuma Mbeeli-sieva o na kũvika Ndani, moke malilikane vasaka kwondũ wa Yeova, Ngai wa Isilaeli, ku Yelusaleme: nĩkwĩthĩwa matyaaũlilikana me aingĩ o tondũ kũandĩkĩtwe. 6Kwondũ wa ũu atwai ma mavalũa nĩmaendie katĩ wa Isilaeli na Yuta kw'onthe na mavalũa maumĩte kwa mũsumbĩ na anene make me mbee ũsumbĩnĩ, o kwĩanana na mwĩao wa mũsumbĩ, makyasya, Inyw'ĩ ana ma Isilaeli, mwĩthyũũĩei Yeova Ngai wa Avalaamu, na Isaka, na Isilaeli ĩngĩ, nĩ kana asyokee ũtialo wa inyw'ĩ ala mũvonokete kuma kw'okonĩ kwa asumbĩ ma Asuli. 7Na mũtikethĩwe mũilyĩ ta aaĩthe menyu, na ta ana-a-ĩthe menyu, ala mamũvĩtanĩsye Yeova, Ngai wa aaĩthe moo, kũvika amanengane wanangĩkonĩ, o ũndũ mũkwona. 8Na yu mũtikethĩwe na ngingo nyũmũ, o tondũ aaĩthe menyu mailyĩ; ĩndĩ ĩnenganei kwa Yeova, na mũilika vandũnĩ vake vala vatheu, vala ũvathanĩtye tene na tene vethĩwe vatheu, na mũimũthũkũma Yeova Ngai wenyu, nĩ kana ũthatu wake mwai wĩthyũũwe wume kwenyu. 9Nũndũ ethĩwa mwĩmwĩthyũũĩa Yeova ĩngĩ, ana-a-ĩthe menyu na syana syenyu makoona ĩnee kwa ala mamatwaie me atave, na makasyoka ĩngĩ nthĩ ĩno: nũndũ Yeova Ngai wenyu nĩ mũseo na e tei, na ndakathyũũa ũthyũ wake amũtie, ethĩwa nĩmũũmũsyokea.
10Kwondũ wa ũu atwai ma mavalũa maendela ndũanĩ na ndũanĩ nthĩ ya Evalaimu na Manase, o kũvika Nzevuluni: ĩndĩ mamathekeea mũno, na kũmavũthya. 11Ĩndĩ andũ amwe ma Aseli na Manase na ma Nzevuluni meenyivya na mooka Yelusaleme. 12Na ĩngĩ kw'oko kwa Yeova kwookĩa Yuta kũmanenga ngoo ĩmwe, meke mwĩao wa mũsumbĩ na wa anene me mbee ũsumbĩnĩ kwĩanana na ndeto ya Yeova.
13Na kwoombana andũ aingĩ Yelusaleme malilikane mboka ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa mwei wa kelĩ, ũmbano mũnene mũno. 14Na mookĩla na maveta ithembeo ila syaĩ Yelusaleme, na maveta ithembeo syonthe sya kũtoeesya ũvani, na masyĩkya kalũsĩnĩ ka Kitiloni. 15Na ĩndĩ mooaa vasaka mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei wa kelĩ: na athembi na Alivai masonoka, na meevathan'ya methĩwe atheu, na maete nthembo sya kũvĩvw'a nyũmbanĩ ya Yeova. 16Na maũngama vandũ voo maatĩanĩe, kwĩanana na mwĩao wa Mose mũndũ wa Ngai: athembi maminzangĩsya nthakame ĩla moosie kuma mokonĩ ma Alivai. 17Nũndũ kwaĩ aingĩ ũmbanonĩ ala mataaĩvathan'ya methĩwe atheu: kwondũ wa ũu Alivai maĩ na wĩaĩo wa kũaa mavasaka kwondũ wa kĩla ũmwe ũtetheetye, mamavathan'ye methĩwe atheu kwa Yeova. 18Nũndũ wingĩ wa andũ, o aingĩ ma Evalaimu na Manase, na Isakali na Nzevuluni, matyeetheetye, ĩndĩ maya vasaka ũndũ kũtaandĩkĩtwe. Nũndũ Esekia aĩ anamavoyea, akyasya, Yeova mũseo naekee kĩla ũmwe 19ũla wĩlũmya ngoo yake amanthe Ngai, Yeova, Ngai wa aaĩthe make, o na ethĩwa ndetheetye kwĩanana na ũthesyo wa vala vandũ vatheu. 20Na Yeova amwĩthukĩĩsya Esekia, na avosya andũ. 21Na ana ma Isilaeli ala maĩ Yelusaleme malĩlĩkana mboka ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa mĩthenya mũonza me na ũtanu mwingĩ; na Alivai na athembi mamũtaĩa Yeova mũthenya na mũthenya, makĩmwinĩa Yeova na syĩndũ sya kũinga syĩ wasya mũnene. 22Na Esekia aneena aimakiakiasya Alivai onthe ala maĩ na ũmanyi mũseo ũthũkũminĩ wa Yeova. Na ĩndĩ maya mboka mĩthenya ĩsu mũonza, makĩthemba nthembo sya nthembo sya mũuo, na makyumbũlĩla Yeova, Ngai wa aaĩthe moo.
23Na ũmbano w'onthe wasũanĩa kũlilikana mĩthenya ĩngĩ mũonza; na malilikana mĩthenya ĩngĩ mũonza me na ũtanu. 24Nũndũ Esekia mũsumbĩ wa Yuta anenga ũmbano tũsalũ twa mũew'a ngili na malondu ngili mũonza syĩthĩwe nthembo; na anene me mbee ũsumbĩnĩ manenga ũmbano tũsalũ twa mũew'a ngili na malondu ngili ĩkũmi: na athembi aingĩ meevathan'ya

methĩwe atheu. 25Na ũmbano w'onthe wa Yuta, vamwe na athembi na Alivai, na ũmbano w'onthe ũla waumie nthĩnĩ wa Isilaeli, na ekali ma ũeninĩ ala maumie nthĩ ya Isilaeli, na ala matwĩe Yuta, matana. 26Kwondũ wa ũu kwaĩ ũtanu mwingĩ Yelusaleme; nũndũ kuma ĩvinda ya Solomoni mwana wa Ndaviti mũsumbĩ wa Isilaeli kũtyaaĩthĩwa ũndũ ta ũsu Yelusaleme. 27Nĩvo ĩndĩ athembi Alivai maũngamie na maathima andũ: na wasya woo weew'ĩka, na kũvoya kwoo kwambata kũvika ũtũonĩ wake mũtheu, o kũvika ĩtunĩ.

2 MAVINDA 31

1Na ĩndĩ yĩla ũu w'onthe wathelile, Isilaeli onthe ala maĩ vo mauma mathi ndũanĩ sya Yuta, na matũlanga ituĩ, na matema Aselimu yavalũka, na maananga kũla kũndũ kũtũlu na ithembeo nthĩ yonthe ya Yuta na Mbenyamini, o na nthĩ ya Evalaimu na Manase, kũvika maananga syonthe. Na ĩndĩ ana onthe ma Isilaeli masyoka, kĩla mũndũ ng'ũndũnĩ yake, ndũanĩ syoo ene.

Kĩlungu kya athembi na Alivai

2Na Esekia aia nguthu sya athembi na Alivai kũatĩanĩsya nguthu syoo, kĩla mũndũ kwĩanana na ũthũkũmi wake, athembĩ o na Alivai, kwondũ wa nthembo sya kũvĩvw'a na nthembo sya mũuo, mathũkũmae, na kũtũngaa mũvea, na kũtaĩaa mbingĩlonĩ sya mwako wa maeema wa Yeova. 3O na ĩngĩ mũsumbĩ aia kĩlungu kya isamũ syake kwondũ wa nthembo sya kũvĩvw'a, nasyo nĩ nthembo sya kũvĩvaw'a kĩoko na wĩoo, na nthembo sya kũvĩvw'a sya masavato, na sya mĩtiso ya myei, na sya mboka itw'ĩtwe, o tondũ kũandĩkĩtwe mĩaonĩ ya Yeova. 4O na ĩngĩ eeaĩa andũ ala matwĩe Yelusaleme manenganae kĩlungu kya athembi na Alivai, nĩ kana menengane mĩaonĩ ya Yeova. 5Na o yĩla mwĩao wanyaĩĩkie, ana ma Isilaeli nĩmanenganie ũsyao wa mbee wa lĩu wa mbaa ngetha, na mbinyu mbĩthĩ, na mauta, na ũkĩ wa nzũkĩ, na wingĩvo w'onthe wa mũũnda, mbingĩ mũno; na kĩlungu kya ĩkũmĩ kya syĩndũ syonthe nĩmaetie, mbingĩ mũno. 6Na ana ma Isilaeli na Yuta, ala matũaa ndũanĩ sya Yuta, nao maete kĩlungu kya ĩkũmi kya ng'ombe na malondu, na kĩlungu kya ĩkũmi kya syĩndũ ila siĩtwe ivathĩtwe syĩthĩwe ntheu kwa Yeova Ngai woo, na masia mbumbu na mbumbu. 7Mwei wa katatũ mambĩlĩlya kwia mbumbu, na mamina mwei wa mũonza. 8Na yĩla Esekia na anene me mbee ũsumbĩnĩ mookĩe na moona i mbumbu, mamũtaĩa Yeova na andũ make Isilaeli. 9Na ĩndĩ Esekia akũlya athembi na Alivai ũndũ wa i mbumbu. 10Na Asalia mũthembi mũnene, wa nyũmba ya Nzatoki, amũsũngĩa na amwĩa, Kuma yĩla andũ mambĩlĩlye kũete nthembo nyũmbanĩ ya Yeova, nĩtũĩsaa na kwĩanĩwa, na tũtialĩtye mwingĩ: nũndũ Yeova nũathimĩte andũ make; na kĩla kĩtialĩte nĩ mbio ĩno mbingĩ.

11Nĩvo ĩndĩ Esekia weaie tũsũmba tũseũvw'e nyũmbanĩ ya Yeova; na matũseũvya; 12na maete nthĩnĩ na kĩthito nthembo na ilungu sya ĩkũmi na syĩndũ ivathĩtwe syĩthĩwe ntheu. Na Konania Mũlivai aĩ mũnene woo, na Simei mwana-a-inyia aĩ wa kelĩ; 13na Yeiieli, na Asasia, na Naathi, na Asaeli, na Yelimothi, na Yosavati, na Elieli, na Isimakia, na Maathu, na Mbenaia, maĩ asyaĩĩsya ĩtheo wa Konania na Simei mwana-a-inyia, kwĩanana na kwiwa nĩ mũsumbĩ Esekia, na Asalia mũnene wa nyũmba ya Ngai. 14Na Kole mwana wa Imina Mũlivai, mũsũvĩi wa mbingĩlonĩ ya ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, aĩ mũsyaĩĩsya wa nthembo ila syaumĩaw'a Ngai na ngoo ya kwenda, aaanasye nthembo sya Yeova na syĩndũ ila ntheu mũno. 15Na ĩtheo wake kwaĩ Eteni na Miniamini, na Yesua, na Semaia, na Amalia, na Sekania, ndũanĩ sya athembi, wĩanĩ woo wa kũĩkĩĩwa, mamanenge ana-a-ĩthe moo nguthu na nguthu, kwa anene o na kwa anini ũndũ ũmwe: 16eka aũme ala matalilwe mosyaanĩonĩ, ala mavikĩtye myaka ĩtatũ na mbee, o kĩla ũmwe ũla walikile nyũmbanĩ ya Yeova, o tondũ waĩlĩtwe kwĩkwa kĩla mũthenya, kwondũ wa ũthũkũmi woo mawĩanĩ moo kũatĩĩa nguthu syoo; 17na ala matalilwe mosyaanĩonĩ ma athembi kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe moo, vamwe na Alivai ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, mawĩanĩ moo kũatĩĩa nguthu syoo; 18na ala matalilwe mosyaanĩonĩ ma syana syoo syonthe nini, na iveti syoo, na ana moo, na eĩtu moo, ũmbanonĩ w'onthe: nũndũ wĩanĩ woo wa kũĩkĩĩwa nĩmeevathanĩtye o ũtheunĩ. 19O na kwondũ wa ana ma Aluni athembi, ala maĩ mĩũndanĩ yĩ syengonĩ sya ndũa syoo, kĩla ndũanĩ, kwaĩ andũ ala mawetiwe na masyĩtwa, mamanenge ilungu aũme onthe katĩ wa athembi, na onthe ala matalilwe mosyaanĩonĩ ma Alivai.

20Na Esekia eekie ũu Yuta kw'onthe; na eekaa ũseo na ũlũngalu e na kĩthito kũla kwĩ Yeova Ngai wake. 21Na kĩla wĩanĩ wambĩlĩlye ũthũkũminĩ wa nyũmba ya Yeova, na mĩaonĩ, na myamũlonĩ, amanthe Ngai wake, awĩkaa na ngoo yake yonthe, na aathimĩka.

2 MAVINDA 32

Senakelivu aivithũkĩa Yuta

(2 ASUMBĨ 18.13–37;ISAIA 36.1–22)

1Ĩtina wa maũndũ asu, na kĩthito kyu, Senakelivu mũsumbĩ wa Asuli ooka, na alika ku Yuta, na amba maeema ataũĩĩe ndũa mbiie, na asũanĩa kwikĩlya vinya syĩthĩwe syake. 2Na yĩla Esekia wonie kana Senakelivu nĩ mũku, na kana nũsũanĩĩte kũkita na Yelusaleme, 3asũanĩa na anene make me mbee ũsumbĩnĩ na ngũmbaũ syake malindĩle manzĩ ma nthongo ila syaĩ ũtee wa ndũa; namo mamũtetheesya. 4Kwondũ wa ũu andũ aingĩ moombana, na malindĩla nthongo syonthe, na kalũsĩ kala kaendele katĩ wa ĩ nthĩ, makyasya, Twĩekea kĩ asumbĩ ma Asuli moke methĩe manzĩ maingĩ? 5Na eeyĩkĩa ũkũmbaũ, na atũngĩĩa ũvai w'onthe ũla waombokete, na awĩanan'ya ũtũlu waw'o na myako mĩtũlu ya mĩnyoolo, na ũvai ũla ũngĩ ũtee, na eekĩa Milo ndũanĩ ya Ndaviti vinya, na aseũvya mĩio ya kaũ na ngao mbingĩ mũno. 6Na aia makavuteni ma

kaũ ĩũlũ wa andũ, na amombanĩsya vala ũĩ vala vandũ vathanthau mbingĩlonĩ ya ndũa, na aneena nao aimakiakisya, akĩmea, 7Ĩthĩwai na vinya na ũkũmbaũ mũnene, mũtikakĩe kana kũteva ũndũ wa mũsumbĩ wa Asuli, kana ũndũ wa ĩkomano yonthe yĩla yĩ nake; nũndũ kwitũ ve mũnene kũvĩta ũla wĩ nake: 8kwake ve kw'oko kwa mwĩĩ; ĩndĩ kwĩtũ ve Yeova Ngai waitũ wa ũtũtethya, na kũtũkitĩthasya makaũ. Na andũ nĩmeethũmũisye ndetonĩ sya Esekia mũsumbĩ wa Yuta. 9Ĩtina wa ũu Senakelivu mũsumbĩ wa Asuli atũma athũkũmi make Yelusaleme (nake aĩ vu mbee wa Lakisi, e na ũtonyi wake w'onthe), kwa Esekia mũsumbĩ wa Yuta, na kwa Yuta onthe ala maĩ Yelusaleme, akĩmea, 10Ũũ nĩw'o Senakelivu mũsumbĩ wa Asuli ũnũkwasya, Mwĩkwatĩtye kyaũ, ũndũ mũmĩĩsye kũtw'ĩkanĩw'a ku Yelusaleme? 11Esekia ndeũmũkikya, amũnengane mũkw'e nĩ yũa na waũni, akĩmwĩa, Yeova Ngai waitũ akatũvonokya kuma kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Asuli? 12Esekia o ũsu ndavetete kũla kũndũ kũtũlu kwake na ithembeo syake, na eaĩĩte Yuta na Yelusaleme, akĩmea, Thaithĩaai mbee wa kĩthembeo kĩmwe, na toeeasyai ũvani ĩũlũ wakyo? 13Mũtyĩsĩ ũndũ nyie na aaĩthe makwa twĩkĩte andũ onthe ma ĩ nthĩ? Ngai sya mbaĩ sya i nthĩ syaĩ itonya nongi kũvonokya nthĩ yoo kuma kw'okonĩ kwakwa? 14Katĩ wa ngai syonthe sya mbaĩ ĩsu ila aaĩthe makwa maanangie vyũ, nĩ yĩva ĩla yaĩ ĩtonya kumya andũ mayo kw'okonĩ kwakwa, nĩ kana Ngai wenyu atonye kũmumya kw'okonĩ kwakwa? 15Kwondũ wa ũu ĩndĩ Esekia ndakamũkenge, kana kũmũkikya ta ũu, o na mũtikamũĩkĩĩe; nũndũ vatyaĩ ngai ya mbaĩ o na yĩva kana ya ũsumbĩ yaĩ ĩtonya kumya andũ mayo kw'okonĩ kwakwa, na kw'okonĩ kwa aaĩthe makwa: Ngai wenyu akatonya ata kũmumya kw'okonĩ kwakwa?

16Na athũkũmi make maendeea na kũmũneenea Yeova Ngai naĩ, o na mũthũkũmi wake Esekia. 17O na aandĩka mavalũa, amũume Yeova, Ngai wa Isilaeli, na kũmũneenea naĩ, akyasya, O tondũ ngai sya mbaĩ sya i nthĩ, ila itaamavonokya andũ masyo kw'okonĩ kwakwa, now'o Ngai wa Esekia ũtakamaumya andũ make kw'okonĩ kwakwa. 18Na manĩĩsya andũ ma Yelusaleme ala maĩ ũvainĩ na wasya mũnene na kĩthyomo kya Ayuti, mamatelemye, na kũmathĩn'ya; nĩ kana makwate ndũa. 19Na maneenea Ngai wa Yelusaleme, o tondũ maneenee ngai sya ngo sya andũ ma nthĩ, ila nasyo nĩ wĩa wa moko ma andũ.

Yeova aitangĩĩa Esekia

(2 ASUMBĨ 19.1–37;ISAIA 37.1–38)

20Na mũsumbĩ Esekia, na mwathani Isaia mwana wa Amosu, mavoya nũndũ wa ũu, na meekaĩlana ĩtunĩ. 21Na Yeova atũma mũlaĩka, ũla wavetie ngũmbaũ nene syonthe, na atongoi na makavuteni, mwakonĩ wa maeema wa mũsumbĩ wa Asuli. Kwondũ wa ũu asyoka nthĩ yake mwene asoomanĩte. Na yĩla walikile nyũmba ya ngai yake, ala maumie kĩnyunyunĩ kyake mwene mamũaĩa vo na ũvyũ. 22Ũu nĩw'o Yeova watangĩĩe Esekia na ala matwĩe Yelusaleme kuma kw'okonĩ kwa Senakelivu mũsumbĩ wa Asuli, na kuma kw'okonĩ kwa ala angĩ onthe, na kũmatongoesya kĩla ngalĩko. 23Na aingĩ mamũetee Yeova mĩthĩnzĩo ku Yelusaleme, na syĩndũ syĩ vata kwa Esekia mũsumbĩ wa Yuta; kwondũ wa ũu kuma ĩvinda yĩu anenevw'a methonĩ ma mbaĩ syonthe.

Ũwau wa Esekia

(2 ASUMBĨ 20.1–11;ISAIA 38.1–22)

24Mĩthenya ĩsu Esekia awaa kũthengeea kũkw'a: na amũvoya Yeova; nake aneena nake, na amũnenga wonan'yo. 25Ĩndĩ Esekia ndaaĩka ĩngĩ kwĩanana na ũseo ũla wekiwe; nũndũ ngoo yake nĩyeetũlilye: kwondũ wa ũu nĩwathilĩkĩlwe, o na Yuta na Yelusaleme. 26Ĩndĩ Esekia eenyivya nũndũ ngoo yake ĩnaĩ ĩneenenevya, we o na ala matwĩe Yelusaleme, kwondũ wa ũu ũthilĩku wa Yeova ndwaamokĩa mĩthenya ya Esekia.

Esekia aithokya atũmwa ma anene ma Mbaviloni

(2 ASUMBĨ 20.12–19;ISAIA 39.1–8)

27Na Esekia aĩ na ũthwii na ndaĩa mbingĩ mũno: na eeseũvĩsya kũndũ kũla kwiawa vetha, na thaavu, na tũvila twĩ thooa mũnene, na mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa, na matumo, na mĩio mĩseo ya mĩthemba yonthe; 28o na nyũmba sya kwia wingĩvo wa nganũ na mbinyu mbĩthĩ na mauta; na itũũ sya mĩthemba yonthe ya nyamũ, na ndĩthya sya mbũi na malondu syengonĩ. 29O na ĩngĩ eemanthĩa ndũa, na ndĩthya sya mbũi na malondu na sya ng'ombe mbingĩ mũno; nũndũ Ngai nĩwamũnengete isamũ nyingĩ mũno. 30O na Esekia ũsu avingĩa mbuluti ya ĩũlũ ya manzĩ ma Ngioni, na amatheesya malũngalĩte ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa ya ndũa ya Ndaviti. Na Esekia aathimĩka mawĩanĩ make onthe. 31Ĩndĩ ũndũnĩ wa ala atũmwa ma anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Mbaviloni, ala matũmanie kwake makũlye ũndũ wa ũseng'yo ũla weekiwe ĩ nthĩ, Ngai amũeka amũtate, amanye w'onthe ũla wĩ ngoonĩ yake.

Kĩkw'ũ kya Esekia

(2 ASUMBĨ 20.20–21)

32Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Esekia na maũndũ make maseo, sisya, nĩmaandĩkĩtwe woninĩ wa mwathani Isaia mwana wa Amosu, ĩvukunĩ ya asumbĩ ma Yuta na Isilaeli. 33Na Esekia akoma na aaĩthe make, na mamũthika kyambatonĩ vala ve ngunga vala vathikawa akw'ũ sya ana ma Ndaviti: na Yuta onthe na ala matwĩe Yelusaleme mamũtaĩa ĩvinda ya kĩkw'ũ kyake. Na Manase mwana wake asumbĩka vandũ vake.

2 MAVINDA 33

Ũsumbĩko wa Manase

(2 ASUMBĨ 21.1–18)

1Manase aĩ wa myaka ĩkũmi na ĩlĩ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka mĩongo ĩtano na ĩtano Yelusaleme. 2Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, akĩatĩĩa mothatyo ma mbaĩ ila Yeova walũngilye syume mbee wa ana ma Isilaeli. 3Nũndũ nĩwatũngĩĩie ĩngĩ kũla kũndũ kũtũlu kũla Esekia ĩthe wake wanangĩte; na ookĩlya ĩthembeo kwondũ wa Mbaalimu, na aseũvya

Aselothi, na athaitha nguthu yonthe ya ĩtunĩ, na kũmĩthũkũmaa. 4Na aaka ithembeo nyũmbanĩ ya Yeova, ĩla Yeova waisye ũndũ wayo, Yelusaleme nĩvo syĩtwa yakwa yĩkethĩwa tene na tene. 5Na aakĩa nthĩnĩ wa nza syelĩ sya nyũmba ya Yeova ithembeo kwondũ wa nguthu yonthe ya ĩtunĩ. 6O na avĩtĩlya syana syake mwakinĩ kyandanĩ kya mwana wa Inomu; na aingasya nyũnyi, na eekaa maũndũ ma mowe, na eekaa mooi, na akũlasya ala mesene na maveva, na oombasya ithitũ; eekaa mũno ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, akĩmũthatya. 7Na aũngamya mũvw'anano mwasũvye, ũla wasũvĩtye, nyũmbanĩ ya Ngai, ĩla Ngai wamũtavisye Ndaviti na Solomoni mwana wake ũndũ wayo, Nyũmbanĩ ĩno, na ku Yelusaleme, ĩla nĩnyuvĩte mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli, ngekalya syĩtwa yakwa tene na tene: 8o na ndikaveta kũũ kwa Isilaeli ĩngĩ kuma nthĩ ĩla namatw'ĩĩe aaĩthe menyu, ethĩwa no makasũvĩaa w'onthe ũla nameaĩe, o mĩao yonthe na myamũlo na motw'ĩo ala manenganĩtwe nĩ Mose. 9Na Manase asesenga Yuta na ala matwĩe Yelusaleme, na nĩmeekie ũthũku kwĩ mbaĩ ila Yeova waanangie mbee wa ana ma Isilaeli.

10Na Yeova aneena na Manase, na andũ make; ĩndĩ matyaaĩw'a. 11Kwondũ wa ũu Yeova amaetee makavutenĩ ma nguthu ya mũsumbĩ wa Asuli, ala mamũtwaie Manase e mwove na mĩnyololo, na mamwova na mbĩngũ, na mamũtwaa Mbaviloni. 12Na yĩla waĩ thĩnanĩ, amwĩsũva Yeova Ngai wake, na eenyivya mũno mbee wa Ngai wa aaĩthe make. 13Na amwĩsũva; nake eesũvĩka nĩwe, na eew'a wĩsũvano wake, na amũtũnga ĩngĩ Yelusaleme ũsumbĩnĩ wake. Nĩvo ĩndĩ Manase wamanyie kana Yeova nĩwe Ngai.

14Na ĩtina wa ũu aaka ũvai wa ũtee wa ndũa ya Ndaviti, ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa ya Ngioni, kyandanĩ, o kũvĩka ũlikĩlonĩ mbingĩlonĩ ya makũyũ; na athyũlũlũkya Oveli ngalĩ syonthe naw'o, na ootũlya watũla mũno: na aia makavuteni me ũkũmbaũ ndũanĩ syonthe mbiie sya Yuta. 15Na aveta ngai ngeni, na mũvw'anano wĩ nyũmbanĩ ya Yeova, na ithembeo syonthe ila waĩ anaaka kĩĩmanĩ kya nyũmba ya Yeova, na ku Yelusaleme, na asyĩkya ũtee wa ndũa. 16Na aaka kĩthembeo kya Yeova, na athemba ĩũlũ wakyo nthembo sya nthembo sya mũuo na sya mũvea, na eeaĩa Yuta mathũkũme Yeova, Ngai wa Isilaeli. 17Ĩndĩ andũ nĩmathembeaa kũla kũndũ kũtũlu, ĩndĩ no kũmũthembea Yeova Ngaĩ woo e weka.

18Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Manase, na kũvoya kwake kwa Ngai wake, na ndeto sya oni ala maneenie nake syĩtwanĩ ya Yeova, Ngai wa Isilaeli, sisya, nĩmaandĩkĩtwe maandĩkonĩ ma meko ma asumbĩ ma Isilaeli. 19O na mboya yake, na ũndũ Ngai wesũvĩkie nĩwe, na naĩ yake yonthe na ĩvĩtyo yake, na kũndũ kũla wakie kũla kũndũ kũtũlu, na akũũngamya Aselimu na mĩvw'anano myasũvye, atanamba kwĩnyivya, sisya, nĩmaandĩkĩtwe maandĩkonĩ ma Osai. 20Na ĩndĩ Manase akoma na aaĩthe make, na mamũthika nyũmbanĩ yake mwene: na Amoni mwana wake asũmbĩka vandũ vake.

Ũsumbĩko wa Amoni

(2 ASUMBĨ 21.19–26)

21Amoni aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩlĩ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka ĩlĩ Yelusaleme. 22Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku, o tondũ Manase ĩthe wake wekie; na Amoni amĩthembeaa mĩvw'anano yonthe myasũvye ĩla Manase ĩthe wake waseũvĩtye, na kũmĩthũkũmaa. 23Na ndaaĩnyivĩsya Yeova tondũ Manase ĩthe wake wenyivisye; ĩndĩ Amonĩ ũsu ongeleela kũvĩtya. 24Na athũkũmi make mamũsamĩa, na mamũaĩa nyũmbanĩ yake mwene. 25Ĩndĩ andũ ma nthĩ ĩsu mamoaa onthe ala mamũsamĩĩte mũsumbĩ Amoni: na andũ ma nthĩ ĩsu mamũtw'ĩkĩthya Yosia mwana wake mũsumbĩ vandũ vake.

2 MAVINDA 34

Ũsumbĩko wa Yosia

(2 ASUMBĨ 22.1–2)

1Yosia aĩ wa myaka nyanya yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka mĩongo ĩtatũ na ũmwe ku Yelusaleme. 2Na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũseo, na aendaa mĩendelenĩ ya Ndaviti ĩthe wake, na ndaaathũka ũtee ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kana kwa aka.

Moalyũlo ma Yosia

(2 ASUMBĨ 23.4–20)

3Nũndũ mwaka wa nyanya wa kũsumbĩka kwake, o yĩla waĩ mũnini, nĩwambĩlĩlye kũmantha Ngai wa Ndaviti ĩthe wake; na mwaka wa ĩkũmi na ĩlĩ ambĩlĩlya kũthesya Yuta na Yelusaleme aiveta kũla kũndũ kũtũlu, na Aselimu, na mĩvw'anano myasũvye, na mĩvw'anano yaseũvĩtw'e na syĩndũ ila matwekethisye. 4Na maananga ithembeo sya Mbaalimu e vo; na amĩtemanga mĩvw'anano ya syũa ĩla yaĩ ĩũlũ wasyo yavalũka; na Aselimu, na mĩvw'anano myasũvye, na mĩvw'anano yaseũvĩtw'e na syĩndũ ila matwekethisye, amĩtũlanga ilungu, na amĩtw'ĩkĩthya kĩtoo, na akĩnyaĩĩkya mbũanĩ sya ala mamĩthembeaa. 5Na avĩvĩsya mavĩndĩ ma athembĩ ithembeonĩ syoo, na athesya Yuta na Yelusaleme. 6Na eeka ũu ndũanĩ sya Manase na Evalaimu na Simeoni, o kũvika Navitali, moombokunĩ masyo ngalĩ syonthe. 7Na aananga ithembeo, na atumbatumba Aselimu na mĩvw'anano myasũvye yatw'ika ta kĩtoo, na atemanga mĩvw'anano yonthe ya syũa nthĩ yonthe ya Isilaeli yavalũka, na asyoka Yelusaleme.

Kwoneka kwa ĩvuku ya mĩao

(2 ASUMBĨ 22.3—23.3)

8Na ĩndĩ mwaka wa ĩkũmi na nyanya wa kũsumbĩka kwake, yĩla waminĩte kũthesya ĩ nthĩ na nyũmba, atũma Savani mwana wa Asaliia, na Maaseia ngavana wa ndũa, na Yoa mwana wa Yoaasi mũandĩki wa maũndũ, matũngĩĩe nyũmba ya Yeova Ngai wake. 9Na mooka kwa Ilikia mũthembi mũnene, na manengane mbesa ila syaetiwe nyũmbanĩ ya Ngai, ila Alivai, asũvĩi ma

myalyonĩ, maĩ manoomban'ya kuma kw'okonĩ kwa Manase na Evalaimu, na kuma kwa ũtialo w'onthe wa Isilaeli, na kwa onthe ma Yuta na Mbenyamini, na kwa ala matwĩe Yelusaleme. 10Na mainengane mokonĩ ma athũkũmi ala masiasya nyũmba ya Yeova; na athũkũmi ala matethasya wĩa nyũmbanĩ ya Yeova mainengane sya kũseũvya na kũtũngĩĩa nyũmba: 11mainenga aseũvya ma mbwaũ na aki nao, mathooe mavia masũvye, na mĩtĩ ya ũkwatan'ya, na ya mĩamba ya nyũmba ila asumbĩ ma Yuta maanangĩte. 12Na andũ asu matethasya wĩa na kĩthito: na asyaĩĩsya moo maĩ Yaathi na Ovatia, Alivai, ma ana ma Melali; na Nzekalia na Mesulamu, ma ana ma Akoathi, ma kũtwaĩĩa wĩa na mbee; na angĩ ma Alivai, onthe ala maĩ ma ũtũĩka wa kũinga syĩndũ sya kũinga. 13O na maĩ asyaĩĩsya ma ala makuaa mĩio, na matwaĩa na mbee onthe ala matethasya wĩa wa kĩla mũthemba wa ũthũkũmi: na ma Alivai kwaĩ aandĩki, na anene, na asũvĩi ma mĩomonĩ.

14Na yĩla maumisye mbesa ila syaetiwe nyũmbanĩ ya Yeova, mũthembi Ilikia oona ĩvuku ya mĩao ya Yeova, ĩla yanenganiwe nĩ Mose. 15Na Ilikia asũngĩa amwĩa mũandĩki Savani, Nĩnoona yĩla ĩvuku ya mĩao nyũmbanĩ ya Yeova. Na Ilikia amũnenga Savani yĩla ĩvuku. 16Na Savani amũtwaĩa mũsumbĩ ĩvuku, o na ĩngĩ amũtũngĩa mũsumbĩ ũvoo, akĩmwĩa, W'onthe ũla wameaĩe athũkũmi maku nĩmekwĩka. 17Na nĩmatulũlĩte mbesa ila syoonekie nyũmbanĩ ya Yeova, na mainenganĩte kw'okonĩ kwa asyaĩĩsya, na kw'okonĩ kwa athũkũmi. 18Na mũandĩki Savani amũtavya mũsumbĩ, akĩmwĩa, Mũthembi Ilikia nũnengete ĩvuku. Na Savani ayĩsomea mbee wa mũsumbĩ. 19Na kweethĩwa, yĩla mũsumbĩ waminie kwĩw'a ndeto sya mĩao, atembũanga ngũa syake. 20Na mũsumbĩ eeaĩa Ilikia, na Aikamu mwana wa Savani, na Avitoni mwana wa Mika, na mũandĩki Savani, na Asaia mũthũkũmi wa mũsumbĩ, akĩmea, 21Endai, mũkakũlye Yeova kwondũ wakwa, na kwondũ wa ala matialile ma Isilaeli na Yuta, ũndũ wa ndeto sya ĩvuku yĩla yonekete; nũndũ ũthilĩku wa Yeova nĩ mũnene ũla ũtwonoesye, nĩkwĩthĩwa aaĩthe maitũ matyaasũvĩa ndeto ya Yeova, makeka kwĩanana na w'onthe ũla ũandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩĩ.

22Kwondũ wa ũu Ilikia, na ala meeaĩwe nĩ mũsumbĩ, maenda kwa mwathani Ulita kĩveti kya Salumu mwana wa Tokathi, mwana wa Asala, mũsũvĩi wa ngũa (nake atwĩe Yelusaleme ũtũinĩ wa kelĩ); na maneena nake ũu. 23Na amea, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Mũtavyei mũndũ ũla ũmũtũmie kwakwa, 24Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Sisya, ngaetee vandũ vaa ũthũku, na andũ ala matwĩe vaa, o iumo syonthe ila iandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩla manasomee mbee wa mũsumbĩ wa Yuta. 25Nĩkwĩthĩwa nĩmandiĩte, na nĩmatoeesye ngai ingĩ ũvani, nĩ kana manthatye na mawĩa onthe ma moko moo; kwondũ wa ũu ũthilĩku wakwa nĩ mwonosye ĩũlũ wa vandũ vaa, na ndũkavoeka. 26Ĩndĩ mũsumbĩ wa Yuta, ũla ũmũtũmie mũkũlye kwa Yeova, ũũ nĩw'o mwĩmwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Ũndũ wa ndeto ila wĩw'ĩte, 27nĩkwĩthĩwa ngoo yaku ĩnaĩ mbololo, na weenyivya vala ve Ngai, yĩla ũneewie ndeto syake ĩũlũ wa vandũ vaa, na ĩũlũ wa andũ ala matwĩe vaa, na nĩwĩnyivĩtye vala nĩĩ, na nũtembũangĩte ngũa syaku, na kũĩa mbee wakwa; o nakwa nĩnĩkwĩw'ĩte, easya ũu Yeova. 28Sisya, ngakũmban'ya wĩthĩwe vamwe na aaĩthe maku, na ũkoombanw'a mbũanĩ yaku na mũuo, o na metho maku matikona ũthũku w'onthe ũla ngaete ĩũlũ wa vandũ vaa, na ĩũlũ wa ala mavatwĩe. Na mamũtũngĩa mũsumbĩ ũvoo.

29Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ watũmanie na oomban'ya atumĩa onthe ma Yuta na Yelusaleme. 30Na mũsumbĩ ambata nyũmbanĩ ya Yeova, na andũ onthe ma Yuta na ala matwĩe Yelusaleme, na athembi, na Alivai, na andũ onthe, anene o na anini: na asoma matũnĩ moo ndeto syonthe sya ĩvuku ya ũtianĩo yĩla yĩnoonekie nyũmbanĩ ya Yeova. 31Na mũsumbĩ aũngama vandũ vake, na atianĩa ũtianĩo vu mbee wa Yeova, kana akamũatĩĩa Yeova, na kũsũvĩaa mĩao yake, na mokũsĩ make, na myamũlo yake, na ngoo yake yonthe, na thayũ wake w'onthe, eke ndeto sya ũtianĩo ila iandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩĩ. 32Na atuma onthe ala moonekie Yelusaleme na nthĩ ya Mbenyamini mooũngamĩa. Na ala matwĩe Yelusaleme meekie kwĩanana na ũtianĩo wa Ngai, Ngai wa aaĩthe moo. 33Na Yosia aveta mothatyo onthe nthĩ syonthe ila syaĩ sya ana ma Isilaeli, na onthe ala moonekie nthĩnĩ wa Isilaeli amathũkũmĩthya, mathũkũmae Yeova Ngai woo. Mĩthenyanĩ yake yonthe matyaatia Yeova, Ngai wa aaĩthe moo.

2 MAVINDA 35

Yosia aililikana vasaka

(2 ASUMBĨ 23.21–23)

1Na Yosia alilikana vasaka kwondũ wa Yeova ku Yelusaleme: na mooaa vasaka mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei wa mbee. 2Na aia athembi mawĩanĩ moo, na amekĩa vinya ngoonĩ ũthũkũminĩ wa nyũmba ya Yeova. 3Na amea Alivai ala mamanyĩasya Isilaeli onthe, ala maĩ atheu kwa Yeova, Likyai ĩsandũkũ ĩtheu nyũmbanĩ ĩla Solomoni mwana wa Ndaviti mũsumbĩ wa Isilaeli wakie; yĩtikethĩwa ĩngĩ mũio ituonĩ syenyu. Yu thũkũmai Yeova Ngai wenyu, na andũ make Isilaeli; 4na ĩyũmban'yei kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe menyu kũatĩanĩa na nguthu syenyu, kwĩanana na ũndũ kwaandĩkiwe nĩ Ndaviti mũsumbĩ wa Isilaeli, na kwĩanana na ũndũ kwaandĩkiwe nĩ Solomoni mwana wake. 5Na ũngamai vala vandũ vatheu kwĩanana na nguthu sya nyũmba sya aaĩthe sya ana-a-ĩthe menyu ana ma ala andũ, na nĩkwĩthĩwe kwondũ wa kĩla ũmwe kĩlungu kya nyũmba ya aaĩthe ma Alivai. 6Na ũaai vasaka, na mũkĩĩvathan'ya mwĩthĩwe atheu, na kũseũvya kwondũ wa ana-a-ĩthe menyu, mwĩke kwĩanana na ndeto ya Yeova, na kanyw'a wa Mose.

7Na Yosia anenga ana ma andũ onthe ala maĩ vo, kuma ndĩthyanĩ, tũtena twa malondu na twa mbũi, tw'onthe

twĩthĩwe nthembo sya vasaka, ũtalo watw'o waĩ ngili mĩongo ĩtatũ, na tũsalũ twa mũew'a ngili itatũ: isu syaĩ sya syĩndũ sya mũsumbĩ. 8Na anene make me mbee ũsumbĩnĩ nĩmanenganie kwondũ wa andũ, na athembi, na Alivai, sya nthembo ya kumya na ngoo ya kwenda. Ilikia na Nzekalia na Yeiieli, anene ma nyũmba ya Ngai, manenga athembi kwondũ wa nthembo sya vasaka kuma ndĩthyanĩ sya mbũi na malondu ngili ilĩ na maana thanthatũ, na ng'ombe maana atatũ. 9O na Konania, na Semaia, na Nethaneli, ana-a-ĩthe make, na Asavia na Yeieli na Yosavati, anene ma Alivai, mamanenga Alivai kwondũ wa nthembo sya vasaka kuma ndĩthyanĩ sya mbũi na malondu ngili itano, na ng'ombe maana atano.
10Ũu mĩw'o ũthũkũmi waseũvĩtw'e, na athembi maũngama vandũ voo, na Alivai kwĩanana na nguthu syoo, kwĩanana na mwĩao wa mũsumbĩ. 11Na mooaa vasaka, na athembi maminzangĩsya nthakame ila moosie mokonĩ moo, na Alivai maithĩnza. 12Na maveta nthembo sya kũvĩvw'a, nĩ kana maithembe kwĩanana na nguthu sya nyũmba sya aaĩthe sya ana ma ala andũ, mamũthembee Yeova, o tondũ kũandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya Mose. Na now'o meekie na ng'ombe. 13Na mavĩvya vasaka na mwaki kwĩanana na ũtw'ĩo: na nthembo ila ntheu maua na mbisũ, na iteve, na tũteve, na maikua na mĩtũkĩ mamatwaĩa ana onthe ma ala andũ.
14Na ĩtina maseũvya kwondũ woo ene, na kwondũ wa athembi, nĩkwĩthĩwa athembi, ana ma Aluni, makwete wĩa wa kũthemba nthembo sya kũvĩvw'a na mathunya kũvika kwatuka: kwondũ wa ũu Alivai maseũvya kwondũ woo ene o na kwondũ wa athembi, ana ma Aluni. 15Na aini, ana ma Asavu, maĩ vandũ voo, kwĩanana na mwĩao wa Ndaviti, na Asavu, na Emani, na Yetuthuni mwoni wa kwa mũsumbĩ; na asũvĩi ma mĩomonĩ maĩ kĩla mbingĩlonĩ: matyaĩ vata kũtia ũthũkũmi woo; nũndũ ana-a-ĩthe moo Alivai nĩmamaseũvĩsye.
16Na ĩndĩ ũthũkũmi w'onthe wa Yeova waseũvw'a mũthenya ũsu, wa kũlilikana vasaka, na kũthemba nthembo sya kũvĩvw'a kĩthembeonĩ kya Yeova, kwĩanana na mwĩao wa mũsumbĩ Yosia. 17Na ana ma Isilaeli ala maĩ vo malilikana vasaka ĩvinda yĩu, na mboka ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa mĩthenya mũonza. 18Na kũtyaĩ vasaka waalilikanwa nthĩnĩ wa Isilaeli ĩtina wa mĩthenya ya mwathani Samueli ta ũsu; o na kũtyaĩ mũsumbĩ o na ũmwe wa Isilaeli ũla walilikanile vasaka ta ũsu Yosia walilikanile, vamwe na athembĩ, na Alivai, na Yuta na Isilaeli onthe ala maĩ vo, na ala matwĩe Yelusaleme. 19Vasaka ũsu walilikanilwe mwaka wa ĩkũmi na nyanya wa kũsumbĩka kwa Yosia.

Kĩkw'ũ kya Yosia

(2 ASUMBĨ 23.28–30)

20Ĩtina wa ũu w'onthe, yĩla Yosia waĩ anaseũvya ĩkalũ, Neko mũsumbĩ wa Misili ambata okite na Kalikemisi vakuvĩ na Euvalati: na Yosia aumaala okite nake. 21Ĩndĩ atũma atũmwa vala ũĩ, makamũkũlye, Nĩ ũndũ mwaũ naku, we mũsumbĩ wa Yuta? Ndyũkĩte nũkite naku mũnthĩ ũũ, ĩndĩ nĩ kana nũkite na nyũmba ĩla nĩ na kaũ nayo; na Ngai nũmbĩaĩĩte nĩkalaate: eka kũsiĩĩa Ngai, ũla wĩ vamwe nakwa, ndakakwanange. 22Ĩndĩ Yosia ndaaĩtĩkĩla kũthyũũa ũthyũ wake amũeke, ĩndĩ eeyũlan'ya nĩ kana okite nake, na ndaaĩthukĩĩsya ndeto sya Neko ila syaumĩte kanyw'anĩ wa Ngai, na ooka akwatĩsye kaũ mwandanĩ wa Mekito. 23Na andũ ma mata mamwĩkya mũsumbĩ Yosia mĩsyĩ; na mũsumbĩ amea athũkũmi make, Mbumyai vaa, nũndũ nĩnũkitĩtwe mũno. 24Kwondũ wa ũu athũkũmi make mamumya ĩkasyanĩ ya kaũ, na mamwĩkĩa ĩkasyanĩ ya kelĩ yĩla waĩ nayo, na mamũtwaa Yelusaleme; na akw'a, na athikwa ngunganĩ sya aaĩthe make vala vathikawa akw'ũ. Na Yuta na Yelusaleme onthe mamũmetea Yosia. 25Na Yelemia amũmetea Yosia: na aini onthe aũme na aka nĩmaneenaa ũndũ wa Yosia iĩonĩ syoo kũvika ũmũnthĩ; na maitw'ĩĩa ũtw'ĩo nthĩnĩ wa Isilaeli: na, sisya, niandĩkĩtwe iĩonĩ. 26Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yosia, na maũndũ make maseo, kwĩanana na ũndũ ũandĩkĩtwe mĩaonĩ ya Yeova, 27na meko make, ma mbee na ma mũminũkĩlyo, sisya, nĩmaandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya asumbĩ ma Isilaeli na Yuta.

2 MAVINDA 36

Ũsumbĩko wa Yeoaasi na kumwa ũsumbĩkonĩ

(2 ASUMBĨ 23.31–35)

1Nĩvo ĩndĩ andũ ma ĩ nthĩ moosie Yeoaasi mwana wa Yosia, na mamũtw'ĩkĩthya mũsumbĩ vandũ va ĩthe wake ku Yelusaleme. 2Yeoaasi aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtatũ yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myei ĩtatũ Yelusaleme. 3Na mũsumbĩ wa Misili amumya kũsumbĩkanĩ kwake Yelusaleme, na aumĩthya nthĩ vaini ya talendi ĩana sya vetha na talendi ya thaavu. 4Na mũsumbĩ wa Misili amũtw'ĩkĩthya Eliakimu mwana-a-ĩthe mũsumbĩ wa Yuta na Yelusaleme, na aalyũla syĩtwa yake etawe Yeoiakimu. Na Neko oosa Yeoaasi mwana-a-ĩthe, na amũtwaa Misili.

Ũsumbĩko wa Yeoiakimu

(2 ASUMBĨ 23.36—24.7)

5Yeoiakimu aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ĩtano yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka ĩkũmi na ũmwe Yelusaleme: na eekaa ũla Yeova Ngai wake wonaa wĩ ũthũku. 6Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni ooka okita nake, na amwova na mbĩngũ, amũtwae Mbaviloni. 7O na Nevukatilesa atwaa ĩmwe ya mĩio ya nyũmba ya Yeova Mbaviloni, na amĩkĩa ĩkalũnĩ yake Mbaviloni. 8Na ĩndĩ meko ala angĩ ma Yeoiakimu, na mothatyo make ala wekaa, na ũla woonekie ĩũlũ wake, sisya, nĩmaandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya asumbĩ ma Isilaeli na Yuta: na Yeoiakini mwana wake asumbĩka vandũ vake.

Yeoiakini aitwawa e mũtave Mbaviloni

(2 ASUMBĨ 24.8–17)

9Yeoiakini aĩ wa myaka nyanya yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myeĩ ĩtatũ na mĩthenya ĩkũmi Yelusaleme; na eekaa ũla Yeova wonaa wĩ ũthũku. 10Na mwaka ũkyambĩlĩlya mũsumbĩ Nevukatilesa

atũmana, na amũete Mbaviloni, vamwe na mĩio mĩseo ya nyũmba ya Yeova, na amũtw'ĩkĩthya Nzetekia mwana-a-ĩthe wake mũsumbĩ wa Yuta na Yelusaleme.

Ũsumbĩko wa Nzetekia

(2 ASUMBĨ 24.18–20;YELEMAI 52.1–3)

11Nzetekia aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ũmwe yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka ĩkũmi na ũmwe Yelusaleme: 12na eekaa ũla Yeova Ngai wake wonaa wĩ ũthũku; ndaaĩnyivĩsya mwathani Yelemia akĩneena ndeto syaumĩte kanyw'anĩ wa Yeova. 13O na amũng'endea Nevukatilesa, ũla wamwĩavĩthisye na Ngai: ĩndĩ oomya ngingo yake, na oomanĩlya ngoo yake ndakamwĩthyũũĩe Yeova, Ngai wa Isilaeli. 14O na ĩngĩ anene onthe ma athembi, na andũ, mavĩtasya mũno makĩatĩĩa mothatyo onthe ma i mbaĩ; na mavukasya nyũmba ya Yeova ĩla wamĩvathie yĩthĩwe ntheu ku Yelusaleme. 15Na Yeova, Ngai wa aaĩthe moo, atũmanaa kwoo na kanyw'a wa atũmwa make, akyũkĩla tene na akĩtũmana, nĩkwĩthĩwa amew'ĩaa andũ make ĩnee, o na ũtũo wake: 16ĩndĩ nĩmamathekeeaa atũmwa ma Ngai, na kũvũthasya ndeto syake, na kũmavũthĩĩasya athani make, mũvaka ũthilĩku wa Yeova wamokĩlĩla andũ make, kũvika kũtyaĩ kya kũvosya.

Kũtavwa kwa Yuta Mbaviloni

(2 ASUMBĨ 25.8–21;YELEMAI 39.8–10;52.12–30)

17Kwondũ wa ũu amaetee mũsumbĩ wa Akalitei, ũla woaĩe anake moo na ũvyũ nyũmbanĩ ya vala vandũ vatheu voo, na ndaamwĩw'ĩa mwanake kana mwĩĩtu mũtheu ĩnee, o na mũtumĩa kana ũla wĩ mbuĩ: amanengane onthe kw'okonĩ kwake. 18Na mĩio yonthe ya nyũmba ya Ngai, mĩnene na mĩnini, na mothwii maie ma nyũmba ya Yeova, na mothwii maie ma mũsumbĩ, na ma anene make me mbee ũsumbĩnĩ, atwaa isu syonthe Mbaviloni. 19Na mavĩvya nyũmba ya Ngai, na maomboanga ũvai wa Yelusaleme, na mavĩvya na mwaki nyũmba syonthe nene mbanakavye sya vo, na maananga mĩio mĩseo ya vo yonthe. 20Na ala mavonokie ũvyũ amatwaa Mbaviloni; na maĩ athũkũmi make na ma ana make kũvika kũsumbĩka kwa ũsumbĩ wa Velisia: 21nĩ kana ndeto ya Yeova na kanyw'a wa Yelemia ĩanĩw'e, kũvika nthĩ yatanĩa masavato mayo: nũndũ o yĩla yeethĩiwe ĩei nĩw'o yalilikanaa savato, ĩanĩsye myaka mĩongo mũonza.

Ũtavan'yo wa Kulusi

(ESALA 1.1–4)

22Na ĩndĩ mwaka wa mbee wa kũsumbĩka kwa Kulusi mũsumbĩ wa Velisia, nĩ kana ndeto ya Yeova na kanyw'a wa Yelemia ĩanĩw'e, Yeova aamũkya veva wa Kulusi mũsumbĩ wa Velisia, kũvika atavan'ya ũsumbĩnĩ wake w'onthe, o na aandĩka, akyasya, 23Ũũ nĩw'o Kulusi mũsumbĩ wa Velisia ũnũkwasya, Yeova, Ngai wa ĩtunĩ, nũnengete mosumbĩ onthe ma nthĩ; na nũmbĩaĩĩte nĩmwakĩe nyũmba Yelusaleme, ĩla yĩ Yuta. O ũla wĩ katĩ wenyu wa andũ make onthe, Yeova Ngai wake nĩethĩwe vamwe nake, nake nĩambate.

ESALA

ESALA 1

Ũtavan'yo wa Kulusi

(2 MAVINDA 36.22–23)

1 Na mwaka wa mbee wa kũsumbĩka kwa Kulusi mũsumbĩ wa Velisia, nĩ kana ndeto ya Yeova na kwanyw'a wa Yelemia yĩanĩe, Yeova aamũkya veva wa Kulusi mũsumbĩ wa Velisia, na ĩndĩ atavan'ya ũsumbĩnĩ wake w'onthe, o na aandĩka, akyasya, 2Ũũ nĩw'o Kulusi mũsumbĩ wa Velisia ũnũkwasya, Yeova, Ngai wa ĩtunĩ, nũnengete mosumbĩ onthe ma nthĩ; na nũmbĩaĩĩte nĩmwakĩe nyũmba Yelusaleme, ĩla yĩ Yuta. 3O ũla wĩ katĩ wenyu wa andũ make onthe, Ngai wake nĩethĩwe vamwe nake, nake nĩambate Yelusaleme, ĩla yĩ Yuta, akatũngĩĩe nyũmba ĩla yĩ Yelusaleme, ĩla ya Yeova, Ngai wa Isilaeli (nake nĩwe Ngai). 4Na o ũla wĩtiwa, vandũ o na va vala wĩkalĩte ũeni, andũ ma vandũ vau mamũtethye na vetha, na thaavu, na isamũ, na nyamũ, eka nthembo ya kumya na ngoo ya kwenda kwondũ wa nyũmba ya Ngai ĩla yĩ Yelusaleme.

Atavwa maisyoka Yelusaleme

5Nĩvo ĩndĩ atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma Yuta na Mbenyamini, na athembi, na Alivai, mookĩlile, o asu onthe ala Ngai waamũkisye maveva moo mambate matũngĩĩe nyũmba ya Yeova ĩla yĩ Yelusaleme. 6Na onthe ala mamathyũlũlũkĩte mamekĩa moko moo vinya nĩ kũmanenga mĩio ya vetha, na thaavu, na isamũ, na nyamũ, na syĩndũ syĩ vata mũno, vamwe na syonthe ila syathembiwe na ngoo ya kwenda. 7O na mũsumbĩ Kulusi aumaalya mĩio ya nyũmba ya Yeova, ĩla Nevukatilesa waetie kuma Yelusaleme, na nĩwamĩkĩĩte nyũmbanĩ ya ngai syake; 8o ĩsu Kulusi mũsumbĩ wa Velisia nĩwaumaalilye na kw'oko kwa Mithiletathi, mũsũvĩi wa ũthwii, na amĩtalĩla Sesivasali, mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa Yuta. 9Na ũũ nĩw'o ũtalo wayo: masaani mĩongo ĩtatũ ma thaavu, na masaani ngili ma vetha, na tũvyũ mĩongo ĩlĩ na kenda, 10na mbakũli mĩongo ĩtatũ sya thaavu, na mbakũli maana ana na ĩkũmi sya vetha sya mũthemba ũngĩ, na mĩio ĩngĩ ngili. 11Mĩio yonthe ya thaavu na vetha yaĩ ngili itano na maana ana. Ĩsu yonthe Sesivasali ambata nayo, yĩla asu mataviwe mambatiw'e Yelusaleme kuma Mbaviloni.

ESALA 2

Atavwa ala masyokie

(NEEMIA 7.5–73)

1 Na ĩndĩ aa nĩo ana ma kĩlungu kĩnene kya nthĩ, ala mambatie kuma kũla kũtavwanĩ kwa ala matavĩtwe, ala Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni wamatwaie Mbaviloni, ala masyokie Yelusaleme na Yuta, kĩla ũmwe ndũanĩ yoo; 2ala mookie na Nzeluvaveli, nĩ Yesua, na Neemia, na Selaia, na Leelaia, na Molitekai, na Mbilisani, na Misivali, na Mbikivai, na Leumu, na Mbaana.

Ũtalo wa aũme ma andũ ma Isilaeli: 3Ana ma Valosi, ngili ilĩ na ĩana na mĩongo mũonza na elĩ. 4Ana ma Sevatia maana atatũ na mĩongo mũonza na elĩ. 5Ana ma Alaa, maana mũonza na mĩongo mũonza na atano. 6Ana ma Vaathi-moavi, o ma ana ma Yesua na Yoavu, ngili ilĩ na maana nyanya na ĩkũmi na elĩ. 7Ana ma Elamu, ngili na maana elĩ na mĩongo ĩtano na ana. 8Ana ma Nzatu, maana kenda na mĩongo ĩna na atano. 9Ana ma Nzakai, maana mũonza na mĩongo thanthatũ. 10Ana ma Mbani, maana thanthatũ na mĩongo ĩna na elĩ. 11Ana ma Mbevai, maana thanthatũ na mĩongo ĩlĩ na atatũ. 12Ana ma Asikati, ngili na maana elĩ na mĩongo ĩlĩ na elĩ. 13Ana ma Atonikamu, maana thanthatũ na mĩongo thanthatũ na thanthatũ. 14Ana ma Mbikivai, ngili ilĩ na mĩongo ĩtano na thanthatũ. 15Ana ma Atini, maana ana na mĩongo ĩtano na ana. 16Ana ma Ateli, wa Esekia, mĩongo kenda na nyanya. 17Ana ma Mbenzai, maana atatũ na mĩongo ĩlĩ na atatũ. 18Ana ma Yola, ĩana na ĩkũmi na elĩ. 19Ana ma Asumu, maana elĩ na mĩongo ĩlĩ na atatũ. 20Ana ma Ngivali, mĩongo kenda na atano. 21Ana ma Mbethileemu, ĩana na mĩongo ĩlĩ na atatũ. 22Andũ ma Netova, mĩongo ĩtano na thanthatũ. 23Andũ ma Anathothi, ĩana na mĩongo ĩlĩ na nyanya. 24Ana ma Asimavethi, mĩongo ĩna na elĩ. 25Ana ma Kiliathi-alimu, na Kevila, na Mbeelothi, maana mũonza na mĩongo ĩna na atatũ. 26Ana ma Lama na Ngeva, maana thanthatũ na mĩongo ĩlĩ na ũmwe. 27Andũ ma Mikimasi, ĩana na mĩongo ĩlĩ na elĩ. 28Andũ ma Mbethi-eli na Ai, maana elĩ na mĩongo ĩlĩ na atatũ. 29Ana ma Nevo, mĩongo ĩtano na elĩ. 30Ana ma Makivisi, ĩana na mĩongo ĩtano na thanthatũ. 31Ana ma Elamu ũla ũngĩ, ngili na maana elĩ na mĩongo ĩtano na ana. 32Ana ma Alimu, maana atatũ na mĩongo ĩlĩ. 33Ana ma Loti, na Atiti, na Ono, maana mũonza na mĩongo ĩlĩ na atano. 34Ana ma Yeliko, maana atatũ na mĩongo ĩna na atano. 35Ana ma Senaa, ngili itatũ na maana thanthatũ na mĩongo ĩtatũ.

36Athembi: ana ma Yetaia, wa nyũmba ya Yesua, maana kenda na mĩongo mũonza na atatũ. 37Ana ma Imeli, ngili na mĩongo ĩtano na elĩ. 38Ana ma Vasuli, ngili na maana elĩ na mĩongo ĩna na mũonza. 39Ana ma Alimu, ngili na ĩkũmi na mũonza.

40Alivai: ana ma Yesua na Katimieli, o ma ana ma Otavia, mĩongo mũonza na ana. 41Aini: ana ma Asavu, ĩana na mĩongo ĩlĩ na nyanya. 42Ana ma asũvĩi ma mĩomonĩ: ana ma Salumu, na ana ma Ateli, na ana ma Talimoni, na ana ma Akuvu, na ana ma Atita, na ana ma Sovai, onthe nĩ ĩana na mĩongo ĩtatũ na kenda.

43 Anethini: ana ma Nziia, na ana ma Aasuva, na ana ma Tavaothi, 44na ana ma Kelosi, na ana ma Siaa, na ana ma Vatoni, 45na ana ma Levana, na ana ma Akava, na ana ma Akuvu, 46na ana ma Akavu, na ana ma Samulai, na ana ma Aananu, 47na ana ma Ngiteli, na ana ma Kaali, na ana ma Leaia, 48na ana ma Lesini, na

ana ma Nekota, na ana ma Ngasamu, 49na ana ma Usa, na ana ma Vasea, na ana ma Mbesai, 50na ana ma Asana, na ana ma Ameuni, na ana ma Nevisimu, 51na ana ma Mbakivuki, na ana ma Akuva, na ana ma Aliuli, 52na ana ma Mbasiluthi, na ana ma Meita, na ana ma Alasa, 53na ana ma Mbalikosi, na ana ma Sisela, na ana ma Teema, 54na ana ma Nesia, na ana ma Ativa.
55Ana ma athũkũmi ma Solomoni: ana ma Sotai, na ana ma Sovelethi, na ana ma Veluta, 56na ana ma Yaala, na ana ma Ndalikoni, na ana ma Ngiteli, 57na ana ma Sevatia, na ana ma Atili, na ana ma Vokelethi-nzevaimu, na ana ma Ami. 58Anethini onthe, na ana ma athũkũmi ma Solomoni, maĩ maana atatũ na mĩongo kenda na elĩ.
59Na aa nĩo ala mambatie kuma Teli-mela, na Teli-alasa, na Keluvi, na Atani, na Imeli; ĩndĩ matyaatonya kwĩmanyĩthan'ya nyũmba sya aaĩthe moo, o na mbaĩ yoo, kana nĩ ma Isilaeli: 60ana ma Ndelaia, na ana ma Tovia, na ana ma Nekota, maana thanthatũ na mĩongo ĩtano na elĩ. 61Na ma ana ma athembi: ana ma Avaia, na ana ma Mbalisilai, nomo ana ma Akosi, ũla watwaie mwĩĩtu wa Mbalisilai Mũngileati, na eetanĩw'a na syĩtwa yoo. 62Asu nĩmamanthie ĩvuku yoo yĩla matalĩtwe mosyaanĩo, ĩndĩ yĩtyaaoneka: kwondũ wa ũu nĩmatalilwe kwĩthĩwa nĩ avuku na maumw'a ũthembinĩ. 63Na ngavana amea, matikaye syĩndũ ntheu mũno, kũvika kwaũngama mũthembi wĩ na Ulimu na Thumimu.
64Ũmbano w'onthe vamwe waĩ ngili mĩongo ĩna na ilĩ na maana atatũ na mĩongo thanthatũ, 65eka athũkũmi moo aũme na athũkũmi moo eĩtu, namo maĩ ngili mũonza na maana atatũ na mĩongo ĩtatũ na mũonza: na maĩ na aũme ma kwina na aka ma kwina maana elĩ. 66Mbalasi syoo syaĩ maana mũonza na mĩongo ĩtatũ na thanthatũ; na nyũmbũ syoo, maana elĩ na mĩongo ĩna na itano; 67na ngamĩle syoo, maana ana na mĩongo ĩtatũ na itano; na mang'oi moo, ngili thanthatũ na maana mũonza na mĩongo ĩlĩ.
68Na atongoi amwe ma nyũmba sya aaĩthe, yĩla mavikie nyũmbanĩ ya Yeova yĩ Yelusaleme, nĩmaumisye na ngoo ya kwenda kwondũ wa nyũmba ya Ngai mamĩtũngĩe vandũ vayo: 69manenganie kwĩanana na ũtonyi woo na maia vala vaiawa mbesa sya wĩa ilungu ngili mĩongo thanthatũ na ĩmwe sya thaavu, na latili ngili itano sya vetha, na ngũa ĩana yĩmwe sya athembi.
70Na ĩndĩ athembi, na Alivai, na andũ amwe, na aini, na asũvĩi ma mĩomonĩ, na Anethini, matũaa ndũanĩ syoo, na Isilaeli onthe ndũanĩ syoo.

ESALA 3

Kũsyokea ũthaithi wa w'o

1 Na yĩla mwei wa mũonza wavikie na ana ma Isilaeli me ndũanĩ, andũ moombana vamwe Yelusaleme o ta mũndũ ũmwe. 2Nĩvo ĩndĩ Yesua mwana wa Yosataki waũngamie, vamwe na athembi ana-a-ĩthe make, na Nzeluvaveli mwana wa Sealitieli, na ana-a-ĩthe make, na maaka kĩthembeo kya Ngai wa Isilaeli, mathembe nthembo sya kũvĩvw'a ĩũlũ wakyo, o tondũ kũandĩkĩtwe mĩaonĩ ya Mose mũndũ wa Ngai. 3Na mailĩĩla kĩthembeo ĩtinanĩ yakyo; nũndũ maĩ na w'ĩa nũndũ wa andũ ma nthĩ isu: na mamũthembea Yeova nthembo sya kũvĩvw'a ĩũlũ wakyo, o nthembo sya kũvĩvw'a kĩoko na wĩoo. 4Na malilikana mboka ya malwanda, o tondũ kũandĩkĩtwe, na mathemba nthembo sya kũvĩvw'a sya kĩla mũthenya kwa ũtalo wasyo, kwĩanana na ũtw'ĩo, o tondũ kwaaĩlĩte kwĩkawa kĩla mũthenya; 5na ĩtina wa ũu nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na nthembo sya mĩtiso ya myei, na sya mboka syonthe itw'ĩtwe sya Yeova ila syavathĩtwe syĩthĩwe ntheu, na sya kĩla mũndũ ũla wamũthembee Yeova nthembo na ngoo ya kwenda. 6Kuma mũthenya wa mbee wa mwei wa mũonza mambĩlĩlya kũmũthembea Yeova nthembo sya kũvĩvw'a: ĩndĩ wambĩlĩlyo wa ĩkalũ ya Yeova ndwaĩ ũnamba kwambĩlĩlw'a. 7O na nĩmamanengie aki ma mavia, na aseũvya ma mbwaũ, mbesa; na ala ma Sitoni, na ala ma Tile, mamanenga kya ũya, na kya ũnyw'a, na mauta, makaete mĩtĩ ya mĩkũũ kuma Levanoni kũvika ũkanganĩ, ku Yova, kwĩanana na ũthei ũla manengiwe nĩ Kulusi mũsumbĩ wa Velisia.

Kũtũngĩĩa kwa ĩkalũ kũyambĩlĩlw'a

8 Na ĩndĩ mwaka wa kelĩ wa kũka kwoo nyũmbanĩ ya Ngai Yelusaleme, mwei wa kelĩ, Nzeluvaveli mwana wa Sealitieli, na Yesua mwana wa Yosataki, na ala angĩ ma ana-a-ĩthe moo athembi na Alivai, na onthe ala maumĩte kũtavwanĩ makavika Yelusaleme nĩmambĩlĩlye, na maia Alivai, ala mavikĩtye myaka mĩongo ĩlĩ na mbee, methĩwe asyaĩĩsya ma wĩa wa nyũmba ya Yeova. 9Nĩvo ĩndĩ Yesua vamwe na ana make na ana-a-ĩthe make, Katimieli na ana make, ana ma Yuta, maũngamie ta mũndũ ũmwe, methĩwe asyaĩĩsya ma athũkũmi nyũmbanĩ ya Ngai: ana ma Enatati, vamwe na ana moo na ana-a-ĩthe moo Alivai. 10Na yĩla aki makwatisye wambĩlĩlyo wa ĩkalũ ya Yeova, nĩmaiie athembi mekĩĩte ngũa syoo me na masoo, na Alivai ana ma Asavu me na tũmasaya, mataĩe Yeova, kwĩanana na ũtw'ĩo wa Ndaviti mũsumbĩ wa Isilaeli. 11Na maina makĩtĩkĩanĩsya makĩtaĩa na kũmũtũngĩa Yeova mũvea, makyasya, Nũndũ nĩ mũseo, nũndũ ũseo wake wĩ wendo kwa Isilaeli nĩwĩkalaa tene na tene. Na andũ onthe mookĩlya wasya mũnene, yĩla mamũtaĩe Yeova, nĩkwĩthĩwa mwambĩlĩlyo wa nyũmba ya Yeova waĩ mũkwatye. 12Ĩndĩ aingĩ ma athembi na Alivai na atongoi ma nyũmba sya aaĩthe, atumĩa ala moonie nyũmba ya mbee, yĩla mwambĩlĩlyo wa nyũmba ĩno wakwatiw'e mene, maĩa na wasya mũtũlu; na aingĩ mookĩlya wasya mũnene nũndũ wa ũtanu: 13ũndũ andũ mataĩ matonya kũvathũkan'ya kĩlonzo kya wasya wa ũtanu na kĩlonzo kya kũĩa kwa andũ; nũndũ andũ mookĩlilye wasya mũnene, na kĩlonzo nĩkyeew'ĩkie kũasa.

ESALA 4

Amaitha maiekethya wĩa

1Na ĩndĩ yĩla nthũ sya Yuta na Mbenyamini syeewie ana ma ala matavĩtwe nĩmeũmwakĩa Yeova, Ngai wa Isilaeli, ĩkalũ; 2nĩvo ĩndĩ syamũthengeeie Nzeluvaveli, na atongoi ma nyũmba sya aaĩthe, na syamea, Twake vamwe nenyu; nũndũ nĩtũmanthaa Ngai wenyu, o tondũ mwĩkaa; na nĩtũmũthembeaa kuma mĩthenya ya Esali-atoni mũsumbĩ wa Asuli, ũla watũetie vaa. 3Ĩndĩ Nzeluvaveli, na Yesua, na ala angĩ ma atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma Isilaeli, masyĩa, Mũti ũndũ naitũ tũkĩmwakĩa Ngai waitũ nyũmba; ĩndĩ ithyĩ ene vamwe tũkamwakĩa Yeova, Ngai wa Isilaeli, o tondũ Kulusi mũsumbĩ wa Velisia watwĩaĩe. 4Nĩvo ĩndĩ andũ ma ĩ nthĩ monzethisye moko ma andũ ma Yuta, na mamathĩn'ya makyaka, 5na maandĩka atai, masiĩĩe ũndũ mendaa kwĩka, mĩthenya yonthe ya Kulusi mũsumbĩ wa Velisia, o na kũvika kũsumbĩka kwa Ndalio mũsumbĩ wa Velisia. 6Na kũsumbĩkanĩ kwa Aasuelo, wambĩlĩlyonĩ wa kũsumbĩka kwake, nĩmaandĩkie ndeto sya kũmavinganĩsya ala matwĩe Yuta na Yelusaleme.

7 Na mĩthenya ya Alitasasita, Mbisilamu na Mithiletathi na Taveeli, na atindan'ya make ala angĩ mamũandĩkĩa Alitasasita mũsumbĩ wa Velisia; na maandĩko ma valũa maandĩkĩtwe na ndeto sya Kĩsilia, na maalyũlwa kĩthyomonĩ kya Kĩsilia. 8Leumu mũtwi na Simisai mũandĩki mamũandĩkĩa mũsumbĩ Alitasasita valũa ũndũ wa Yelusaleme ũilyĩ ũũ: 9nĩvo ĩndĩ mũtwi Leumu na mũandĩki Simisai maandĩkie, o na atindan'ya moo ala angĩ, Andina, na Aavalisathiki, na Ataliveli, na Aavalisi, na Aalikevi, na Ambaviloni, na Asusaniki, na Andea, na Aelamu, 10na mbaĩ ila ingĩ ila Osinavali mũnene na wa nguma waietie, na asia ndũanĩ ya Samalia, na nthĩ ĩngĩ ĩla yatialile mũingo wa ũla Ũsĩ, o ta ũu.

11Ũũ nĩw'o wumiĩsyo wa valũa ũla mamũtwaĩe mũsumbĩ Alitasasita: Athũkũmi maku, ithyĩ andũ ala twĩ mũingo wa ũla Ũsĩ, nũvoo. 12Ũmanyĩke kwa mũsumbĩ, kana Ayuti ala mambatie kuma kwaku nĩmookie kwitũ Yelusaleme; nĩmeũtũngĩĩa ĩla ndũa ng'endu na nthũku, na nĩmaminĩte maũvai, na nĩmaseũvĩtye myambĩlĩlyo. 13Na yu ũmanyĩke kwa mũsumbĩ, ethĩwa ndũa ĩsu ĩkatũngĩĩwa, na maũvai makathela, matikaumya koti, kana mũvothi, kana ũelo, na mũminũkĩlyo kũkeethĩwa wasyo kwa asumbĩ. 14Yu ĩndĩ nĩkwĩthĩwa nĩtũĩsaa mũnyũ wumaa nyũmbanĩ nene ya mũsumbĩ, na kũtiaĩle kwitũ kwona mũsumbĩ aianangĩwa ndaĩa, kwondũ wa ũu nĩtũtũmanĩte na kũmanyĩthya mũsumbĩ; 15nĩ kana kũmanthwe ĩvukunĩ ya molilikan'yo ma aaĩthe maku: now'o wĩona ĩvukunĩ ya molilikan'yo na ũkamanya ndũa ĩsu nĩ ndũa ng'endu, na yĩ wasyo kwa asumbĩ o na ilungunĩ nene sya nthĩ, na nĩmambĩlĩĩlye ũng'endu nthĩnĩ wayo kuma tene; na kwondũ wa ũndũ ũsu ndũa ĩno nĩyatw'ĩkĩthiwe ĩanzo. 16Twĩmanyĩthya mũsumbĩ atĩĩ, ethĩwa ndũa ĩno ĩkatũngĩĩwa, na maũvai makathela, kwondũ wa ũndũ ũsu ndũkethĩwa na kĩanda mũingo wa ũla Ũsĩ.

17Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ waetie ũsũngĩo kwa mũtwi Leumu, na kwa mũandĩki Simisai, na atindan'ya moo angĩ ala matwĩe Samalia, na ala angĩ mũingo wa ũla Ũsĩ: Mũuo, nũvoo. 18Valũa ũla mwatũeteie nũsometwe nesa vala nĩĩ. 19Nakwa natw'a, na kwamanthwa, na kwamanyĩka kana ndũa ĩsu tene nĩyamang'endeie asumbĩ, na ũlei na ũng'endu nĩsyeekiwe nthĩnĩ wayo. 20O na kwaĩ asumbĩ maĩ vinya ala masumbĩkie Yelusaleme, ala masumbĩkie nthĩ yonthe mũingo wa ũla Ũsĩ; na maumĩw'a koti, na mũvothi, na ũelo. 21Yu umyai ũtw'ĩo wa kũmaekethya andũ asu, o na ndũa ĩsu ndĩkatũngĩĩwe, kũvika yĩla ngaumya ũtw'ĩo. 22Na sisyai mũtikaleele ũndũnĩ ũsu: wanangĩko wingĩvĩĩa kĩ asumbĩ mone wasyo?

23Na ĩndĩ yĩla wumiĩsyo wa valũa wa mũsumbĩ Alitasasita wasomewe vala ve Leumu na mũandĩki Simisai, na atindan'ya moo, nĩmamaendee Ayuti ku Yelusaleme mĩtũkĩ, na mamaekethya kwa ũng'endu na vinya. 24Nĩvo ĩndĩ wĩa wa nyũmba ya Ngai ĩla yĩ Yelusaleme waekiwe; na waekiwe kũvika mwaka wa kelĩ wa kũsumbĩka kwa Ndalio mũsumbĩ wa Velisia.

ESALA 5

Ĩkalũ yĩitũngĩĩwa

1 Na ĩndĩ athani, mwathani Akai, na Nzekalia mwana wa Ito, mamathanĩa Ayuti ala maĩ Yuta na Yelusaleme; syĩtwanĩ ya Ngai wa Isilaeli mamathanĩa. 2Nĩvo ĩndĩ Nzeluvaveli mwana wa Sealitieli, na Yesua mwana wa Yosataki, mookĩlile na mambĩlĩlya kũtũngĩĩa nyũmba ya Ngai ĩla yĩ Yelusaleme; na vamwe nao kwaĩ athani ma Ngai, makĩmatethya. 3Ĩvinda o yĩu Tatenai, ngavana wa mũingo wa ũla Ũsĩ, na Sethali-mbosenai, na atindan'ya moo, mooka vala maĩ, na mamakũlya, Nũũ wamũnengie ũtw'ĩo wa kũtũngĩĩa nyũmba ĩno, na kũminũkĩlya wako ũũ? 4Nĩvo ĩndĩ twamatavisye atĩĩ, ũndũ masyĩtwa ma andũ ala mekwaka wako ũũ metawa. 5Ĩndĩ itho ya Ngai woo yaĩ ĩũlũ wa atumĩa ma Ayuti, na matyaamaekethya, kũvika ũvoo ũmũvikĩe ndalio, na aimatũngĩa ũsũngĩo na valũa ũndũ wa ũndũ ũsu.

6 Wumiĩsyo wa valũa ũla Tatenai, ngavana wa mũingo wa ũla Ũsĩ, na Sethali-mbosenai, na atindan'ya make Aavalisaki, ala maĩ mũingo wa ũla Ũsĩ, matwaĩe mũsumbĩ Ndalio; 7nĩmamũtwaĩe valũa ũla waandĩkiwe nthĩnĩ waw'o atĩĩ: Kwa mũsumbĩ Ndalio, mũuo w'onthe. 8Ũmanyĩke kwa mũsumbĩ, atĩ nĩtwaendie Yuta kĩlungu kĩnene kya nthĩ, nyũmbanĩ ya Ngai mũnene, ĩla ĩnĩũtũngĩĩwa na mavia manene, na mĩtĩ yĩkĩtwe mawakonĩ; na wĩa ũsu nũendeee na kĩthing'ĩĩsyo na nũkwaĩla mokonĩ moo. 9Nĩvo ĩndĩ twakũlilye atumĩa asu, na twamea atĩĩ, Nũũ ũla wamũnengie ũtw'ĩo wa kũtũngĩĩa nyũmba ĩno, na kũminũkĩlya wako ũũ? 10O na twamakũlya masyĩtwa moo, tũkũmanyĩthye, nĩ kana tũandĩke masyĩtwa ma andũ ala maĩ atongoi moo. 11Na ũũ nĩw'o ũsũngĩo

matũsũngĩie, makyasya, Ithyĩ twĩ athũkũmi ma Ngai wa ĩtunĩ na nthĩ, na nĩtũũtũngĩĩa nyũmba ĩla yaakiwe myaka ĩno mingĩ mĩvĩtu, ĩla mũsumbĩ mũnene wa Isilaeli wakie yathela. 12Ĩndĩ ĩtina wa aaĩthe maitũ mamũthatya Ngai wa ĩtunĩ, nĩwamanenganie kw'okonĩ kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni, Mũkalitei, ũla wanangie nyũmba ĩno, na amatwaa andũ Mbaviloni. 13Ĩndĩ mwaka wa mbee wa kũsumbĩka kwa Kulusi mũsumbĩ wa Mbaviloni, mũsumbĩ Kulusi nĩwatwie ũtw'ĩo kana nyũmba ĩno ya Ngai ĩtũngĩĩwe. 14O na mĩio ya thaavu na vetha ya nyũmba ya Ngai, ĩla Nevukatilesa waumisye ĩkalũnĩ yĩla yaĩ Yelusaleme, na amĩete ĩkalũni ya Mbaviloni, ĩsu mũsumbĩ Kulusi aumya ĩkalũnĩ ya Mbaviloni, na yanengwa mũndũ ũmwe ũla wetawa syĩtwa yake Sesivasali, ũla wamũtw'ĩkĩthisye ngavana; 15na amwĩa, Osa mĩio ĩno, ũende, ũmĩkĩe ĩkalũnĩ yĩla yĩ Yelusaleme, na nyũmba ya Ngai ĩtũngĩĩwe vandũ vayo. 16Nĩvo ĩndĩ Sesivasali ũsu wokie, na akwatya myambĩlĩlyo ya nyũmba ya Ngai ĩla yĩ Yelusaleme: na kuma ĩvinda yĩu kũvika o na yu no yakawa, ĩndĩ o na yu ndĩnathela. 17Yu kwondũ wa ũu, ethĩwa mũsumbĩ nũkwona nĩ ũseo, nĩkũmanthwe nyũmbanĩ ya kwia mothwii ya mũsumbĩ, ĩla yĩ Mbaviloni, ethĩwa ũũ nĩw'o, atĩ ũtw'ĩo nĩwatwiwe nĩ mũsumbĩ Kulusi kana nyũmba ĩno ya Ngai ĩtũngĩĩwe kũũ Yelusaleme: na mũsumbĩ natũmanyĩthye kwenda kwake ũndũnĩ ũsu.

ESALA 6

1Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Ndalio watie ũtw'ĩo, na kwamanthwa nyũmbanĩ ya mavuku, vala syĩndũ syĩ vata siĩtwe Mbaviloni. 2Na kwooneka ku Akimetha, nyũmbanĩ nene ya ũsumbĩ ĩla yĩ kĩlungunĩ kĩnene kya nthĩ kĩtawa Metia, ĩvuku ĩkũnze, na nthĩnĩ wayo kwaĩ kũandĩke ũndũ wa ũlilikan'yo atĩĩ: 3Mwaka wa mbee wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Kulusi, mũsumbĩ Kulusi nĩwatwie ũtw'ĩo wa atĩĩ: Ũndũ wa nyũmba ya Ngai Yelusaleme, nyũmba nĩkatũngĩĩwe, vandũ va kũthembeaa nthembo, na myambĩlĩlyo yayo ĩkwatwe yĩ vinya; ũtũlu wayo mĩkono mĩongo thanthatũ, na ũthanthau wayo mĩkono mĩongo thanthatũ; 4yĩ na mĩsoa ĩtatũ ya mavia manene, na mũsoa wa mbwaũ nzaũ: na mbesa sya kũĩvĩa nĩsyumw'e nyũmbanĩ ya mũsumbĩ. 5O na mĩio ya thaavu na vetha ya nyũmba ya Ngai, ĩla Nevukatilesa waumisye ĩkalũnĩ yĩla yĩ Yelusaleme, na amĩete Mbaviloni, ĩtũngwe, ĩtwawe ĩngĩ ĩkalũnĩ yĩla yĩ Yelusaleme, kĩla ũmwe vandũ vaw'o; naku ũkamĩkĩe nyũmbanĩ ya Ngai.

6Kwondũ wa ũu yu, Tatenai, ngavana mũingo wa ũla Ũsĩ, na Sethali-mbosenai, na atindan'ya menyu Aavalisaki, ala me mũingo wa ũla Ũsĩ, ĩvathanei na kw'o: 7ekanai na wĩa wa nyũmba ĩsu ya Ngai; ngavana wa Ayuti na atumĩa ma Ayuti matũngĩĩe nyũmba ĩsu ya Ngai vandũ vayo. 8Na ũndũ ũngĩ nĩngũtw'a ũndũ mwĩĩka atumĩa asu ma Ayuti ũndũ wa kũtũngĩĩa nyũmba ĩsu ya Ngai: mbesa sya kũĩvĩa ninengwe andũ asu na kĩthing'ĩĩsyo kuma syĩndũnĩ sya mũsumbĩ, o sya koti wa mũingo wa ũla Ũsĩ, matikasiĩĩwe. 9Na kĩla me vata nakyo, tũsalũ, o na ndũũme, na tũtena twa malondu, syĩthĩwe nthembo sya kũvĩvĩw'a Ngai wa ĩtunĩ: o na nganũ, na mũnyũ, na mbinyu, na mauta, kwĩanana na ndeto ya athembi ala me Yelusaleme, manengwe syo mũthenya na mũthenya vate kũeka; 10nĩ kana mamũthembee Ngai wa ĩtunĩ nthembo syĩ mũuke mũseo, na maivoyea thayũ wa mũsumbĩ na wa ana make. 11O na nĩnĩtw'ĩte ũtw'ĩo, o ũla ũkaalyũla ndeto ĩno, mũamba wĩumw'a nyũmbanĩ yake, nake nĩeũkĩlw'a na kwambwa ĩũlũ waw'o; na nyũmba yake nĩtw'ĩke ũtũnda wa syaa nũndũ wa ũu: 12na Ngai ũla watumie syĩtwa yake yĩkala vo nang'uthũle asumbĩ onthe na ngo sya andũ ila ikatambũũkya kw'oko kwasyo kũalyũla ndeto isu, syanange nyũmba ĩsu ya Ngai ĩla yĩ Yelusaleme. Nyie Ndalio nĩnĩtw'ĩte ũtw'ĩo, nĩwĩkwe na kĩthing'ĩĩsyo kyonthe.

13Nĩvo ĩndĩ Tatenai, ngavana wa mũingo wa ũla Ũsĩ, na Sethali-mbosenai na atindan'ya moo, nĩkwĩthĩwa mũsumbĩ Ndalio nũtũmanĩte, meekie ũu na kĩthing'ĩĩsyo kyonthe. 14Na atumĩa ma Ayuti nĩmaakie na maathimĩka, kwondũ wa kwathana kwa mwathani Akai na Nzekalia mwana wa Ito. Na nĩmaakie na yathela, kwĩanana na mwĩao wa Ngai wa Isilaeli, na kwĩanana na ũtw'io wa Kulusi, na Ndalio, na Alitasasita mũsumbĩ wa Velisia. 15Na nyũmba ĩsu yathela mũthenya wa katatũ wa mwei wa Atali ũla waĩ mwakanĩ wa thanthatũ wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Ndalio.

16Na ana ma Isilaeli, na athembi na Alivai, na ana ala angĩ ma ala matavĩtwe, malilikana na ũtanu kũvathwa kwa nyũmba ĩsu yĩthĩwe ntheu. 17Na makĩvatha nyũmba ĩsu ya Ngai yĩthĩwe ntheu nĩmathembie tũsalũ iana, na ndũũme maana elĩ, na tũtena twa malondu maana ana; na nthenge ĩkũmi na ilĩ syĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ kwondũ wa Isilaeli onthe, kwĩanana na ũtalo wa mbaĩ sya Isilaeli. 18Na maia athembi nguthunĩ syoo, na Alivai nguthunĩ syoo, kwondũ wa ũthũkũmi wa Ngai, ũla wĩ Yelusaleme; o tondũ kũandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya Mose.

19Na ana ma ala matavĩtwe malilikana vasaka mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei wa mbee. 20Nũndũ athembi na Alivai nĩmetheetye vamwe; onthe maĩ atheu; na moaa vasaka kwondũ wa ana onthe ma ala matavĩtwe, na kwondũ wa athembi ana-a-ĩthe moo, na kwondũ woo ene. 21Na ana ma Isilaeli ala maumĩte kũtavwanĩ, na onthe ala meevathiĩe kwoo kuma ũvukunĩ wa mbaĩ sya nthĩ ĩsu, mamanthe Yeova, Ngai wa Isilaeli, asu maya, 22na malilikana na ũtanu mboka ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa mĩthenya mũonza; nũndũ Yeova nũmatanĩthĩtye, na nĩwalyũlĩte ngoo ya mũsumbĩ wa Asuli ĩmelekele, ekĩe moko moo vinya wĩanĩ wa nyũmba ya Ngai, Ngai wa Isilaeli.

ESALA 7

Esala na nguthu yake mayũka Yelusaleme

1Na ĩndĩ ĩtina wa maũndũ asu, kũsumbĩkanĩ kwa Alitasasita mũsumbĩ wa Velisia, Esala mwana wa Selaia, mwana wa Asalia, mwana wa Ilikia, 2mwana wa Salumu, mwana wa Nzatoki, mwana wa Aituvu, 3mwana wa Amalia, mwana wa Asalia, mwana wa Melaiothi, 4mwana wa Nzelaia, mwana wa Usisi, mwana wa Mbuki, 5mwana wa Avisua, mwana wa Vineasi, mwana wa Eleasali, mwana wa Aluni, mũthembi mũnene— 6Esala o ũsu nĩwambatie kuma Mbaviloni. Na aĩ maũndĩki mũmanyi mĩaonĩ ya Mose, ĩla Yeova, Ngai wa Isilaeli, wanenganĩte; na mũsumbĩ amũnenga ũndũ w'onthe ũla wamwĩtĩtye, kwĩanana na kw'oko kwa Yeova Ngai wake ĩũlũ wake. 7Na kwambata Yelusaleme amwe ma ana ma Isilaeli, na ma athembi, na Alivai, na aini, na asũvĩi ma mĩomonĩ, na Anethini, mwaka wa mũonza wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Alitasasita. 8Nake avika Yelusaleme mwei wa katano, mwaka wa mũonza wa kũsumbĩka kwa ũ mũsumbĩ. 9Nũndũ mũthenya wa mbee wa mwei wa mbee nĩw'o wambĩlĩlye kwambata kuma Mbaviloni; na mũthenya wa mbee wa mwei wa katano nĩw'o wavikie Yelusaleme, kwĩanana na kw'oko kũseo kwa Ngai wake ĩũlũ wake. 10Nũndũ Esala eelekeletye ngoo yake amanthe mĩao ya Yeova, na kũmĩka, na kũmanyĩsya Isilaeli myamũlo na motw'ĩo.

11Na ĩndĩ ũũ nĩw'o wumĩĩsyo wa valũa ũla mũsumbĩ Alitasasita wanengie mũthembi Esala, mũandĩki, o mũandĩki wa ndeto sya mĩao ya Yeova, na wa motw'ĩo make kwa Isilaeli: 12Alitasasita, mũsumbĩ wa asumbĩ, valũa ũũ wakwa ũmũvikĩe mũthembi Esala, mũandĩki wa mĩao ya Ngai wa ĩtunĩ, mwĩanĩu, nũvoo. 13Nĩngũtw'a ũtw'ĩo, kana onthe ma andũ ma Isilaeli, na athembi moo, na Alivai, ũsumbĩnĩ wakwa, ala mekwenda na ngoo yoo ene kũthi Yelusaleme, maende naku. 14Nũndũ nũtũmĩtwe nĩ mũsumbĩ na atai make mũonza, ũkũlye ũndũ wa Yuta na Yelusaleme, kwĩanana na mwĩao wa Ngai waku ũla wĩ kw'okonĩ kwaku, 15na ũikua vetha na thaavu, ũla mũsumbĩ na atai make mamumĩsye na ngoo ya kwenda Ngai wa Isilaeli ũla ũtũo wake wĩ Yelusaleme, 16na vetha na thaavu w'onthe ũla wĩona kĩlungunĩ kĩnene kyonthe kya nthĩ kĩtawa Mbaviloni, vamwe na nthembo ya andũ ĩla yaumiw'e na ngoo ya kwenda, na ya athembi, makĩthemba na ngoo ya kwenda kwondũ wa nyũmba ya Ngai woo ĩla yĩ Yelusaleme; 17kwondũ wa ũu ũkathooe mĩtũkĩ na mbesa isu, tũsalũ twa mũew'a, na ndũũme, na tũtena twa malondu, na nthembo sya mũtu na nthembo sya kũnyuwa sya kũthembanĩsya nasyo, na ũkaithembe kĩthembeonĩ kya nyũmba ya Ngai wenyu, ĩla yĩ Yelusaleme. 18Na ũndũ o na wĩva wĩona wĩ ũseo, we na ana-a-ĩthe maku, mwĩke na vetha na thaavu ũla ũkatiala, ĩkai ũu kwĩanana na kwenda kwa Ngai wenyu. 19Na mĩio ĩla ũnengetwe ũndũ wa ũthũkũmi wa nyũmba ya Ngai waku, mĩnengane vala ve Ngai wa Yelusaleme. 20Na kĩla kĩĩthĩawa vata kũvĩtũka isu ũndũ wa nyũmba ya Ngai waku, kĩla wĩĩthĩawa vata kũnengane, kĩnengane kuma nyũmbanĩ ya kwia mothwii ya mũsumbĩ. 21Nakwa, o nyie, mũsumbĩ Alitasasita, nĩngũmatw'ĩa ũtw'ĩo asũvĩi onthe ma ũthwii ala me mũingo wa ũla Ũsĩ, atĩ ũndũ o na wĩva ũla mũthembi Esala, mũandĩki wa mĩao ya Ngai wa ĩtunĩ, ũkenda kwenyu, ũndũ ũsu wĩkwe na kĩthing'ĩĩsyo kyonthe, 22o kũvika talendi ĩana sya vetha, na kũvika ithimi ĩana sya nganũ, na kũvika vathi ĩana sya mbinyu, na kũvika vathi ĩana sya mauta, na mũnyũ vate kũtala ũndũ wĩana. 23O ũla wĩaĩtwe nĩ Ngai wa ĩtunĩ, nĩwĩkwe ki kwondũ wa nyũmba ya Ngai wa ĩtunĩ; nũndũ kwaĩle kĩ kwĩthĩwa ũthilĩku ĩũlũ wa ũsumbĩ wa mũsumbĩ na ana make? 24Na ĩngĩ nĩtũũmũmanyĩthya, ũndũ wa athembi o na meva na Alivai, kana aini, kana asũvĩi ma mĩomonĩ, kana Anethini, kana athũkũmi ma nyũmba ĩsu ya Ngai, kũiosana na mĩao kũmaumĩthya koti, kana mũvothi, kana ũelo. 25Naku we, Esala, kwĩanana na ũĩ wa Ngai waku ũla wĩ kw'okonĩ kwaku, ia amũli na asili, o onthe ala mesĩ mĩao ya Ngai waku, ala matonya kũsilan'ya andũ onthe ala me mũingo wa ũla Ũsĩ; na mũmanyĩsyei ũla ũteũmĩmanya. 26Na o na ũla ũtakeka mĩao ya Ngai waku, na mĩao ya mũsumbĩ, nasilĩlwe na kĩthito kyonthe, ethĩwa nĩ kũawa, kana kumw'a nthĩ yake, kana kwosewa syĩndũ syake, kana kwovwa.

27Yeova, Ngai wa aaĩthe maitũ, nataĩwe, ũla wĩkĩĩte mũsumbĩ ũndũ ta ũsu ngoonĩ, amyanakavye nyũmba ya Yeova ĩla yĩ Yelusaleme; 28na ũmbonee ũseo wĩ wendo vala ve mũsumbĩ, na atai make, na vala ve anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ me vinya ma mũsumbĩ. Nakwa nĩneekĩiwe vinya kwĩanana na kw'oko kwa Yeova Ngai wakwa ĩũlũ wakwa, na noomban'ya kuma kwa Isilaeli andũ anene mambate nakwa.

ESALA 8

1Na ĩndĩ aa nĩmo atongoi ma nyũmba sya aaĩthe moo, na aa nĩmo mosyaanĩo ma ala mambatie nakwa kuma Mbaviloni, kũsumbĩkanĩ kwa mũsumbĩ Alitasasita: 2Wa ana ma Vineasi, nĩ Ngelisoni. Wa ana ma Ithamali, nĩ Ndanieli. Wa ana ma Ndaviti, nĩ Atusi. 3Wa ana ma Sekania, wa ana ma Valosi, nĩ Nzekalia; na ala maĩ nake mosyaanĩonĩ kwatalilwe aũme ĩana na mĩongo ĩtano. 4Wa ana ma Vaathi-moavi, nĩ Elioenai mwana wa Nzelaia; na ala maĩ nake aũme maana elĩ. 5Wa ana ma Sekania, nĩ mwana wa Yaanzieli; na ala maĩ nake aũme maana atatũ. 6Na wa ana ma Atini, nĩ Eveti mwana wa Yonathani; na ala maĩ nake aũme mĩongo ĩtano. 7Na wa ana ma Elamu, nĩ Yesaia mwana wa Athalia; na ala maĩ nake aũme mĩongo mũonza. 8Na wa ana ma Sevatia, nĩ Nzevatia mwana wa Mikaeli; na ala maĩ nake aũme mĩongo nyanya. 9Na wa ana ma Yoavu, nĩ Ovatia mwana wa Yeiieli; na ala maĩ nake aũme maana elĩ na ĩkũmi na nyanya. 10Na wa ana ma Selomithi, nĩ mwana wa Yosiviia; na ala maĩ nake aũme ĩana na mĩongo thanthatũ. 11Na wa ana ma Mbevai, nĩ Nzekalia mwana wa Mbevai; na ala maĩ nake aũme mĩongo ĩlĩ na nyanya. 12Na wa ana ma

Asikati, nĩ Yoanani mwana wa Akatani; na ala maĩ nake aũme ĩana na ĩkũmi. 13Na ma ana ma Atonikamu, ala anini; na aa nĩmo masyĩtwa moo: Eliveleti, na Yeueli, na Semaia; na ala maĩ nao aũme mĩongo thanthatũ. 14Na ma ana ma Mbikivai, nĩ Uthai na Nzavutu; na ala maĩ nao aũme mĩongo mũonza.
15Nakwa namombanĩsya ũsĩnĩ ũla ũtheeete Aava; na twekala maeemanĩ maitũ kw'o mĩthenya ĩtatũ: na namasisya andũ, o na athembi, na ndyaaona vo ũmwe wa ana ma Livai. 16Nĩvo ĩndĩ natũmanie Elieseli, na Alieli, na Semaia, na Elinathani, na Yalivu, na Elinathani, na Nathani, na Nzekalia, na Mesulamu, andũ anene; o na Yoialivu, na Elinathani, ala maĩ amanyĩsya. 17Na namatũma kwa mũnene Ito vandũ vetawa Kasivia; na namatavya ũla memũtavya Ito, na ana-a-ĩthe make Anethini, vandũ vau Kasivia, matũetee athũkũmi ma nyũmba ya Ngai waitũ. 18Na kwĩanana na kw'oko kũseo kwa Ngai waitũ ĩũlũ waitũ matũetee mũndũ wĩ ũmanyi wa ana ma Mali mwana wa Livai, mwana wa Isilaeli; na Selevia, e na ana make na ana-a-ĩthe make, ĩkũmi na nyanya; 19na Asavia, na vamwe nake Yesaia wa ana ma Melali, e na ana-a-ĩthe make na ana moo, mĩongo ĩlĩ; 20na ma Anethini, ala Ndaviti na anene me mbee ũsumbĩnĩ mamaumĩtye ũndũ wa ũthũkũmi wa Alivai, Anethini maana elĩ na mĩongo ĩlĩ: onthe nĩmawetiwe na masyĩtwa.
21Na ĩndĩ natavan'ya kũtĩĩa ũya ku, ũsĩnĩ wa Aaaa, nĩ kana tũmwĩnyivĩsye Ngai waitũ, tũmanthe kwake nzĩa ndũngalu ũndũ witũ ene, na ũndũ wa syana sitũ nini, na ũndũ wa syĩndũ sitũ syonthe. 22Nũndũ nĩnĩnasonokie kwĩtya mũsumbĩ nguthu ya asikalĩ na andũ ala matũlite mbalasi matũtethye ũndũ wa amaitha nzĩanĩ, nĩkwĩthĩwa twaĩ tũnaneena na mũsumbĩ, tũkĩmwĩa, Kw'oko kwa Ngai waitũ kwĩ ĩũlũ wa onthe ala mamũmanthaa nĩ kana kũmaetee ũseo; ĩndĩ ũtonyi wake na ũthilĩku wake wĩ ĩũlũ wa onthe ala mamũtiaa. 23Na ĩndĩ twatĩĩa ũya na twamwĩsũva Ngai waitũ kwondũ wa ũndũ ũsu: nake atwĩthukĩĩsya.
24Na ĩndĩ naia andũ ĩkũmi na elĩ ma anene ma athembi, o Selevia, na Asavia, na ĩkũmi ma ana-a-ĩthe moo vamwe nao, 25na namathimĩa vetha, na thaavu, na mĩio, o nthembo ũndũ wa nyũmba ya Ngai waitũ, ĩla mũsumbĩ, na atai make, na anene make me mbee ũsumbĩnĩ, na Isilaeli onthe ala maĩ vo, maumisye: 26nathimĩa kw'okonĩ kwoo talendi sya vetha maana thanthatũ na mĩongo ĩtano, na mĩio ya vetha ya talendi ĩana; na ya thaavu talendi ĩana; 27na mbakũli mĩongo ĩlĩ sya thaavu, sya ilungu ngili sya thaavu, na mĩio ĩlĩ ya ũthuku mũseo mũkute, yĩ vata ta thaavu. 28Na namea, Inyw'ĩ mwĩ atheu kwa Yeova, na mĩio nĩ mĩtheu; na vetha na thaavu nĩ nthembo ya kũmumĩsya Yeova, Ngai wa aaĩthe menyu, na ngoo ya kwenda. 29Syaĩĩsyai, na mũkĩmĩsũvĩa, kũvika yĩla mwĩmĩthima vala ve anene ma athembi na Alivai, na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma nyũmba sya aaĩthe ma Isilaeli, ku Yelusaleme, tũsũmbanĩ twa nyũmba ya Yeova. 30Na ĩndĩ athembi na Alivai moosa vetha na thaavu ũla mathimĩĩwe, vamwe na mĩio, maitwae Yelusaleme nyũmbanĩ ya Ngai waitũ.
31Nĩvo ĩndĩ twaumie ũsĩ wa Aava mũthenya wa ĩkũmi na ĩlĩ wa mwei wa mbee, tũende Yelusaleme: na kw'oko kwa Ngai waitũ kwaĩ ĩũlũ waitũ, na atumya kw'okonĩ kwa amaitha na ala moveesyaa nzĩanĩ. 32Na twavika Yelusaleme, na twekala vo mĩthenya ĩtatũ. 33Na mũthenya wa kana vetha na thaavu na mĩio syathimĩwa nyũmbanĩ ya Ngai waitũ na syanengwa Melemothi mwana wa mũthembi Ulia kw'okonĩ kwake (na vamwe nake kwaĩ Eleasali mwana wa Vineasi: na vamwe nao kwaĩ Yosavati mwana wa Yesua, na Noatia mwana wa Mbinui, Alivai)— 34syonthe syĩ ndale na syĩ nthime: na ũito w'onthe waandĩkwa ĩvinda yiu.
35Ana ma ala matavĩtwe, ala maumie kũtavwanĩ, nĩmamũthembee Ngai wa Isilaeli nthembo ya kũvĩvw'a, tũsalũ twa mũew'a ĩkũmi na twĩlĩ ũndũ wa Isilaeli onthe, na ndũũme mĩongo kenda na thanthatũ, na tũtena twa malondu mĩongo mũonza na mũonza, na nthenge ĩkũmi na ilĩ syĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ: Isu syonthe syaĩ nthembo sya kũvĩvĩw'a Yeova. 36Na manenga asumbĩ anini, na makavana mũingo wa ũla Ũsĩ, motw'ĩo ma mũsumbĩ: na matethya andũ, na nyũmba ya Ngai.

ESALA 9

Mboya ya Esala ya wumbũlo

1Na ĩndĩ yĩla maũndũ asu mathelile, anene me mbee ũsumbĩnĩ manthengeea, makĩmbĩa, Andũ ma Isilaeli, na athembi na Alivai, matyaaĩvathana na ngo sya andũ ma i nthĩ, ĩndĩ nĩmekaa kwĩanana na mothatyo moo, o ma Akanaani, na Aititi, na Avelisi, na Ayevusi, na Aamimoni, na Amoavi, na Amisili, na Aamoli. 2Nũndũ nĩmatwaĩte eĩtu moo matw'ĩke aka moo ene na makatwaĩa ana moo, na ĩndĩ ũsyao mũtheu nĩwĩvulanĩtye na ngo sya andũ ma nthĩ isu: ĩĩ, moko ma anene me mbee ũsumbĩnĩ na ma asumbĩki nĩmo matongoesye ĩvĩtyonĩ yĩu. 3Na yĩla neewie ũvoo ũsu natembũanga ngũa yakwa, o na ngũa yakwa ndasa, na nakũa nzw'ĩĩ sya mũtwe wakwa na kĩng'ew'a kyakwa, na nekala nthĩ nĩ mũthokoanu. 4Nĩvo ĩndĩ noombanĩwe nĩ kĩla mũndũ ũla watetemiwe nĩ ndeto sya Ngai wa Isilaeli, nũndũ wa ĩvĩtyo ya asu ala matavĩtwe; na nekala nĩ mũthokoanu kũvika kũthemba nthembo ya wĩoo.
5Na ĩvinda ya nthembo ya wĩoo nookĩla kuma kwĩnyivyanĩ kwakwa, ngũa yakwa o na ngũa yakwa ndasa yĩ ndembũange; na navalũka na mau makwa, na namũtambũũkĩsya Yeova Ngai wakwa moko makwa; 6na nasya, Ame Ngai wakwa, nĩngũsonoka na kwonan'ya nthoni ũthyũnĩ wakwa ũndũ wa ũkũkĩlĩlya ũthyũ wakwa, Ngai wakwa; nũndũ mothũku maitũ nĩmaingĩvĩte ĩũlũ wa mĩtwe yaitũ, na kũvĩtan'ya kwitũ nĩkũvikĩte matunĩ. 7Kuma mĩthenya ya aaĩthe maitũ kũvika ũmũnthĩ nĩtwekalile twĩ avĩtan'ya mũno; na nũndũ wa mothũku maitũ, ithyĩ, na asumbĩ maitũ, na athembi maitũ, nĩtũnenganĩtwe kw'okonĩ kwa asumbĩ

ma i nthĩ, o kwa ũvyũ, na kũtavwa, na kũvutwa, na kũsonokwa mothyũ, o tondũ tũilyĩ ũmũnthĩ. 8Na yu kavinda kanini mũno mumo nĩwonanĩtwe kuma kwa Yeova Ngai waitũ, atũtiĩe ũtialo wa kũvonoka, na atũnenge kyambo vandũ vake vatheu, nĩ kana Ngai waitũ atonye kũsalukya metho maitũ, na kũtũvuũkya vanini ũkombonĩ witũ. 9Nũndũ twĩ ngombo; ĩndĩ Ngai waitũ ndatũtiĩte o na twĩ ũkombonĩ witũ, ĩndĩ nũtwonea ũseo wĩ wendo methonĩ ma asumbĩ ma Velisia, atũnenga ũvuũkyo, tũtũngĩĩe nyũmba ya Ngai waitũ, na tũseũvye kũla kũomboe kwayo, na atũnenge ũvai ku Yuta na Yelusaleme. 10Na yu, ame Ngai waitũ, twĩasya ata ĩtina wa ũu? Nũndũ nĩtũtiĩte mĩao yaku 11ĩla weaie na makanyw'a ma athũkũmi maku athani, ũkyasya, nthĩ, ĩla mũendete mũmĩmesye, nĩ nthĩ mbuku ũndũ wa ũvuku wa ngo sya andũ ma i nthĩ, nũndũ wa mothatyo moo, ala mamyusũĩtye kuma ngalĩ ĩmwe kũvika ĩla ĩngĩ na ũvuku woo: 12yu kwondũ wa ũu mũtikanengane eĩtu menyu kwa ana moo, o na mũtikatwaĩe ana menyu eitũ moo, o na mũtikamamanthĩe mũuo kana ũuno tene na tene; nĩ kana mwĩthĩwe mwĩ vinya, na mũye ũseo wa ĩ nthĩ, na kũmĩtia yĩthĩwe ũtiĩwa wa syana syenyu tene na tene. 13Na ĩtina wa ũu w'onthe ũla watũkĩtĩkĩe nũndũ wa meko maitũ mathũku, na nũndũ wa kũvĩtan'ya kwitũ kũnene, nĩkwĩthĩwa we Ngai waitũ nũtũkũnĩte ũndũ ũnini kwĩ ũndũ mothũku maitũ maĩlwe, na nũtũnengete ũtialo ũilyĩ ũu, 14ithyĩ tũkatũla mĩao yaku ĩngĩ, na kũkwatanwa tũtwaanĩthw'e na ngo sya andũ ala mekaa mothatyo asu? Ndũkatũthatĩa mũvaka ũtũmine, kũtikethĩwe ũtialo, kana ũmwe wa kũvonoka? 15Ame Yeova, Ngai wa Isilaeli, we wĩ mũlũngalu; nũndũ nĩtũtiele ũtialo ũla mũvonoku, o ũndũ ũilyĩ ũmũnthĩ: sisya, twĩ mbee waku twĩ avĩtan'ya; nũndũ vati ũmwe ũtonya kũũngama mbee waku nũndũ wa ũndũ ũsu.

ESALA 10

Iveti sya nthĩ ĩngĩ na syana syasyo ikĩekwa

1Na ĩndĩ yĩla Esala wavoyie na aumbũla, akĩĩa na kwĩvalũkya nthĩ mbee wa nyũmba ya Ngai, nĩwombanĩwe nĩ ũmbano mũnene mũno wa aũme na aka na syana kuma nthĩnĩ wa Isilaeli; nũndũ andũ nĩmaĩie mũno. 2Na Sekania mwana wa Yeiieli, mwana ũmwe wa Elamu, asũngĩa na amwĩa Esala, Nĩtũmũvĩtanĩsye Ngai waitũ, na nĩtũtwaĩte aka ma nthĩ ĩngĩ ma ngo sya andũ ma ĩ nthĩ: ĩndĩ yu ve wĩkwatyo wa Isilaeli ũndũ wa ũndũ ũsu. 3Kwondũ wa ũu yu tũtianĩe ũtianĩo na Ngai waitũ tũeke iveti isu syonthe, na ala masyaĩtwe nĩsyo, kwĩanana na ũtao wa mwĩaĩi wakwa, na wa ala matetemaa nũndũ wa mwĩao wa Ngai waitũ; na nĩkwĩkwe kwĩanana na mĩao. 4Ũkĩla; nũndũ ũvoo nĩ waku, naitũ twĩ vamwe naku: ĩthĩwa na ũkũmbaũ mũnene, nokĩka ũu.

5Nĩvo ĩndĩ Esala wokĩlile, na amaavĩthya anene ma athembi, na Alivai, na Isilaeli onthe, kana meke kwĩanana na ndeto ĩsu. Na ĩndĩ meeava. 6Na ĩndĩ Esala ookĩla kuma vu mbee wa nyũmba ya Ngai, na alika kasũmbanĩ ka Yeoanani mwana wa Eliasivu: na avika vo, ndaaya lĩu, kana kũnyw'a manzĩ; nũndũ nĩwewie woo ũndũ wa ĩvĩtyo ya ala matavĩtwe. 7Na matavan'ya Yuta na Yelusaleme kw'onthe kwa ana onthe ma ala matavĩtwe, mombane Yelusaleme; 8na o ũla ũtaaũka mĩthenya ĩsu ĩtatũ, kwĩanana na ũtao wa anene me mbee ũsumbĩnĩ na atumĩa, syĩndũ syake syonthe ikooswa, nake mwene akavetwa ũmbanonĩ wa ala matavĩtwe.

9Na ĩndĩ andũ onthe ma Yuta na Mbenyamini makomana Yelusaleme mĩthenya ĩsu ĩtatũ ĩtanathela (kwaĩ mwei wa kenda, mũthenya wa mĩongo ĩlĩ wa mwei); na andũ onthe mekala vala vandũ vathanthau ngalĩ ya mbee ya nyũmba ya Ngai, makĩtetema nũndũ wa ũndũ ũsu, na nũndũ wa ĩla mbua nene. 10Na mũthembi Esala aũngama, na amea, Nĩmũvĩtĩtye, na nĩmũtwaĩte aka ma nthĩ ĩngĩ, mwingĩvye ĩvĩtyo ya Isilaeli. 11Yu ĩndĩ mumbũlĩlei Yeova, Ngai wa aaĩthe menyu, na mũkĩka kwenda kwake; na ĩvathanei na ngo sya andũ ma ĩ nthĩ, na aka ma nthĩ ĩngĩ. 12Nĩvo ĩndĩ ũmbano w'onthe wasũngĩie, na waneena na wasya mũnene, O ũndũ ũneenete ũndũ witũ, no mũvaka twĩke. 13Ĩndĩ andũ nĩ aingĩ, na nĩ ĩvinda ya mbua nyingĩ, na tũtitonya kũũngama nza: o na ũũ ti wĩa wa mũthenya ũmwe kana ĩlĩ; nũndũ nĩtũvĩtĩtye mũno ũndũnĩ ũsu. 14Yu anene maitũ me mbee ũsumbĩnĩ maiwe kwondũ wa ũmbano w'onthe, na onthe ala me ndũanĩ sitũ ala matwaĩte aka ma nthĩ ĩngĩ nĩmoke mavinda matw'ĩĩtwe, na vamwe nao atumĩa ma kĩla ndũa, na asili masyo, kũvika ũthilĩku mwai wa Ngai waitũ ũthyũũwe wume kwitũ, kũvika ũndũ ũsu ũthele. 15No Yonathani mwana wa Asaeli na Yaseia mwana wa Tikiva maũngamie na kũlea ũndũ ũsu: na Mesulamu na Savethai Mũlivai mamatethya.

16Na ana ma ala matavĩtwe meeka ũu. Na mũthembi Esala, vamwe na atongoi amwe ma nyũmba sya aaĩthe, kũatĩĩa nyũmba sya aaĩthe moo, na onthe kũatĩĩa masyĩtwa moo, maiwa; na makela nthĩ mũthenya wa mbee wa mwei wa ĩkũmi masũanĩe ũndũ ũsu. 17Na mamina na andũ onthe ala matwaĩte aka ma nthĩ ĩngĩ mũthenya wa mbee wa mwei wa mbee.

18Na ananĩ ma athembi kwooneka ala matwaĩte aka ma nthĩ ĩngĩ; asu nĩmo aa, ma ana ma Yesua, nĩ mwana wa Yosataki, na ana-a-ĩthe make, Maaseia, na Elieseli, na Yalivu, na Ngetalia. 19Nao manengane mĩkono kana nĩmeũeka iveti syoo; na nĩkwĩthĩwa maĩ na ĩvĩtyo, nĩmathembie ndũũme ya ndĩthyanĩ ũndũ wa ĩvĩtyo yoo. 20Na ma ana ma Imeli: Aanani na Sevatia. 21Na ana ma Alimu: Maaseia, na Eliya, na Semaia, na Yeiieli, na Usia. 22Na ma ana ma Vasuli: Elioenai, na Maaseia, na Isumaeli, na Nethaneli, na Yosavati, na Elasa.

23Na ma Alivai: Yosavati, na Simei, na Kelaia (nĩwe Kelita), na Vethaia, na Yuta, na Elieseli.

24Na ma aini: Eliasivu. Na ma asũvĩi ma mĩomonĩ: Salumu, na Telemu, na Uli.

25Na ma Isilaeli: Ma ana ma Valosi: Lamia, na Isia, na Malikiya, na Miyamini, na Eleasali, na Malikiya, na Mbenaia. 26Na ma ana ma Elamu: Matania, na

Nzekalia, na Yeiieli, na Avati, na Yelemothi, na Eliya.
27Na ma ana ma Nzatu: Elioenai, na Eliasivu, na
Matania, na Yelemothi, na Nzavati, na Asisa. 28Na ma
ana ma Mbevai: Yeoanani, na Aanania, na Nzavai, na
Athilai. 29Na ma ana ma Mbani: Mesulamu, na
Maluku, na Ataia, na Yasuvu, na Seali, na Yelemothi.
30Na ma ana ma Vaathi-moavi: Atena, na Kelali, na
Mbenaia, na Maaseia, na Matania, na Mbesaleli, na
Mbinui, na Manase. 31Na ma ana ma Alimu: Elieseli,
na Isiya, na Malikiya, na Semaia, na Simeoni, 32na
Mbenyamini, na Maluku, na Semalia. 33Na ma ana ma
Asumu: Matenai, na Matatha, na Nzavati, na Eliveleti,
na Yelemai, na Manase, na Simei. 34Ma ana ma Mbani:
Maatai, na Amilamu, na Ueli, 35na Mbenaia, na
Mbeteia, na Kelui, 36na Vania, na Melemothi, na
Eliasivu, 37na Matania, na Matenai, na Yaasu, 38na
Mbani, na Mbinui, na Simei, 39na Selemia, na Nathani,
na Ataia, 40na Makinatevai, na Sasai, na Sialai, 41na
Asaleeli, na Selemia, na Semalia, 42na Salumu, na
Amalia, na Yosevu. 43Ma ana ma Nevo: Yeieli, na
Matithia, na Nzavati, na Nzevina, na Ito, na Yoeli, na
Mbenaia. 44Asu onthe nĩmatwaĩte aka ma nthĩ ĩngĩ; na
amwe moo maĩ na iveti ila syamasyaĩe syana.

NEEMIA

NEEMIA 1

Mboya ya Neemia ũndũ wa Yelusaleme

1Ndeto sya Neemia mwana wa Akalia. Na kweethĩwa mwei wa Kiselevu, mwaka wa mĩongo ĩlĩ, yĩla naĩ nyũmbanĩ nene ya ũsumbĩ ku Susani, 2Aanani ooka, ũmwe wa ana-a-asa makwa, we na andũ amwe ala maumĩte Yuta; na namakũlya ũvoo wa Ayuti ala mavonokie ala matialile ma ala matavĩtwe, na ũvoo wa Yelusaleme. 3Na mambĩa, Ũtialo ũla ũtialĩte wa ala matavĩtwe ku kĩlungunĩ kyu kĩnene kya nthĩ wĩ na thĩna mũnene na kũvũthw'a: o na ũvai wa Yelusaleme naw'o nĩ mũomboku, na mbingĩlo syayo nivĩvĩtw'e na mwaki. 4Na kweethĩwa, yĩla neewie ndeto isu, nekala nthĩ na naĩa, na nameta mĩthenya ĩmwe; na natĩĩa ũya na navoya mbee wa Ngai wa ĩtunĩ, 5na nasya, Nĩngũkwĩsũva, ame Yeova, Ngai wa ĩtunĩ, Ngai mũnene na wa kũtĩsya, ũla wĩanĩasya ũtianĩo na ũseo wĩ wendo kwa ala mamwendaa na kũkwataa mĩao yake: 6yu kũtũ kwaku nĩkwĩthukĩĩsye, na metho maku methĩwe masalukĩtye, nĩ kana wĩthukĩĩsye kũvoya kwa mũthũkũmi waku, kũla ngũvoya nĩ mbee waku ĩvinda yĩĩ, mũthenya na ũtukũ, ũndũ wa ana ma Isilaeli athũkũmi maku, yĩla ngumbũla naĩ sya ana ma Isilaeli, ila twakũvĩtanĩĩsye. Ĩĩ, nyie na nyũmba ya asa wakwa nĩtũvĩtĩtye: 7nĩtũkwĩkĩte naĩ mũno, na tũtyasũvĩaa mĩao, kana myamũlo, kana motw'ĩo, ala wamwĩaĩe Mose mũthũkũmi waku. 8Nĩngũkwĩsũva, lilikana ndeto ĩla wamwĩaĩe mũthũkũmi waku Mose, ũkĩmwĩa, Ethĩwa mũkavĩtya, ngamũnyaĩĩkya katĩ wa ngo sya andũ: 9ĩndĩ ethĩwa mũkanzyokea, na kũkwataa mĩao yakwa na kũmĩkaa, o na ethĩwa alũngw'a menyu me ngalĩko ya mũminũkĩlyo ya matu, kuma vau ngamomban'ya, na ngamaete vandũ vala nĩnyuvĩte, nĩkalye syĩtwa yakwa vo. 10Na ĩndĩ aa nĩo athũkũmi maku na andũ maku, ala ũmovoetye na vinya waku mũnene, na kw'oko kwaku kwĩ vinya. 11Ame Mwĩaĩi, nĩngũkwĩsũva, kũtũ kwaku yu nĩkwĩthukĩĩsye kũvoya kwa mũthũkũmi waku, na kũvoya kwa athũkũmi maku, ala matanĩaa kũkĩa syĩtwa yaku; na nĩngũkwĩsũva, ũmũathime mũthũkũmi waku ũmũnthĩ, na ũimwĩw'ĩa tei methonĩ ma mũndũ ũũ.

Neemia aitũmwa Yelusaleme

(Na ĩndĩ naĩ mũnengi wa mũsumbĩ mbinyu.)

NEEMIA 2

1Na kweethĩwa mwei wa Nisani, mwaka wa mĩongo ĩlĩ wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Alitasasita, yĩla mbinyu yaĩ mbee wake, noosa mbinyu na namũnenga mũsumbĩ. Nakwa ndyaatukya ũthyũ wakwa nĩ mbee wake ĩvinda o na yĩva. 2Na mũsumbĩ angũlya, Ũtukĩtye ũthyũ waku nĩkĩ, na ndwĩ mũwau? Ũũ ti ũndũ ũngĩ ate o woo wa ngoo. Nĩvo ĩndĩ nakwatiwe nĩ w'ĩa mũnene. 3Na namwĩa mũsumbĩ, Mũsumbĩ nĩekale thayũ tene na tene: ũthyũ wakwa ũlea kũtuka nĩkĩ, yĩla ndũa, vandũ va ngunga sya aaĩthe makwa vala vathikawa akw'ũ, nĩ ĩanzo, na mbingĩlo syayo nĩvĩvĩtw'e na mwaki?

4Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wangũlilye, Wĩenda ata? Na ĩndĩ navoya Ngai wa itunĩ. 5Na namwĩa mũsumbĩ, Ethĩwa mũsumbĩ nũkwendeew'a, na ethĩwa mũthũkũmi waku nĩwonete ũseo vala ũĩ, nĩenda ũndũme ku Yuta, ndũanĩ yĩ ngunga sya aaĩthe makwa vala vathikawa akw'ũ, nĩmĩtũngĩĩe. 6Na mũsumbĩ angũlya (kĩveti kyake nakyo kyekalĩte vamwe nake), Kyalo kyaku kĩkeethĩwa kya ĩvinda yĩana ata? Na ũkasyoka ĩndĩĩ? Na ĩndĩ mũsumbĩ nĩwendeew'e nĩ kũndũma; nakwa namũtavya ĩvinda. 7Na ĩngĩ namwĩa mũsumbĩ, Ethĩwa nĩkũmwendeesya mũsumbĩ, nĩnengwe mavalũa, nĩmatwaĩe makavana ala me mũingo wa ũla Ũsĩ, nĩ kana manenge ũthei nĩvĩte mũvaka nĩvike Yuta; 8na valũa wa kũmũtwaĩa Asavu, mũsũvĩi wa mũtitũ wa mũsumbĩ, nĩ kana anenge mĩtĩ nĩseũvye mĩamba ya mbingĩlo sya nyũmba nene yĩ kĩemo ĩla ĩkwatanĩte na ĩ nyũmba, na ya ũvai wa ndũa, na ya nyũmba ĩla nĩmĩlika. Na mũsumbĩ nĩwanengie, kwĩanana na kw'oko kũseo kwa Ngai wakwa ĩũlũ wakwa.

9Na ĩndĩ navika kwa makavana mũingo wa ũla Ũsĩ, na namanenga mavalũa ma mũsumbĩ. Na mũsumbĩ atũmĩte vamwe nakwa makavuteni ma ita na andũ matũlĩte mbalasi. 10Na yĩla Sanavalati Mũoloni, na mũthũkũmi Tovia, Mũamimoni, meewie ũu, nĩmeewie woo nũndũ nĩkũkĩte mũndũ ũla ũkwenda kũmamanthĩa ana ma Isilaeli ũseo.

Neemia aimathangasya andũ matũngĩĩe maũvai

11Na ĩndĩ navika Yelusaleme, na naĩ vo mĩthenya ĩtatũ. 12Na nookĩla ũtukũ, nyie na andũ amwe avũthũ; o na ndyaatavya mũndũ o na wĩva ũla Ngai wakwa wĩkĩĩte ngoonĩ yakwa nĩwĩke kwondũ wa Yelusaleme; o na ndyaĩ na nyamũ, ate o ĩla nyamũ natũlĩte. 13Na naumaala ũtukũ na mbingĩlo ya kyandanĩ, nelekele kĩthima kya nzoka, na kũvika mbingĩlo ya kumĩlya vũũ, na nasisya maũvai ma Yelusaleme, ala maomboetwe, na mbingĩlo syamo syaĩ mbĩvye na mwaki. 14Nĩvo ĩndĩ naendeeie kũvika mbingĩlo ya nthongo ya manzĩ o na ndianĩ ya mũsumbĩ: ĩndĩ vatyaĩ vandũ nyamũ ĩla yanguĩte ĩvĩtĩla. 15Nĩvo ĩndĩ nambatie ũtukũ vakuvĩ na kalũsĩ, na nasisya ũvai; na neetulũla, na navota na mbingĩlo ya kyandanĩ, na ũu nasyoka. 16Na asumbĩki matyaamanya vala naendie, kana ũndũ neekie; o na

ndyamatavĩtye Ayuti, kana athembi, kana anene me ndaĩa, kana asumbĩki, o na angĩ ala matethasya wĩa.
17Nĩvo ĩndĩ nameie, Nĩmũkwona ũndũ ũũ ũthũku ũla twĩ naw'o, ũndũ Yelusaleme nĩ ĩanzo, na mbingĩlo syayo nĩ mbĩvye na mwaki: ũkai, tũtũngĩĩe ũvai wa Yelusaleme, nĩ kana tũtikethĩwe ma kũvũthw'a ĩngĩ.
18Na namatavya ũndũ wa kw'oko kwa Ngai wakwa kũla kũseo ĩũlũ wakwa, o na ũndũ wa ndeto sya mũsumbĩ ila waneenete nakwa. Nao masya, Tũkĩlei twake. Na ĩndĩ nĩmeekĩie moko moo vinya kwondũ wa wĩa ũsu mũseo.
19Ĩndĩ yĩla Sanavalati Mũoloni, na mũthũkũmi Tovia, Mũamimoni, na Ngesemu Mwalavu, meewie ũu, matũthekeea mũno, na matũvũthĩĩsya, na makũlya, Ũndũ ũũ mũkwĩka nĩ mwaũ? Mũkamũng'endeea mũsumbĩ?
20Nĩvo ĩndĩ namasũngĩie, na namea, Ngai wa ĩtunĩ akatũathima; kwondũ wa ũu ithyĩ athũkũmi make tũkookĩla na kwaka: ĩndĩ inyw'ĩ mũti na kĩanda, kana kĩlungu, kana ũlilikan'yo, Yelusaleme.

NEEMIA 3

Aki ma ũvai na isio syoo sya kũtũngĩĩa

1Nĩvo ĩndĩ mũthembi mũnene Eliasivu wokĩlile vamwe na ana-a-ĩthe athembi, na matũngĩĩa mbingĩlo ya malondu; mamĩvathan'ya yĩthĩwe ntheu, na maũngamya mĩomo yayo; o na mamĩvathan'ya kũvika mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Ananeli.
2Na ĩtina wake andũ ma Yeliko maaka. Na ĩtina woo Nzakuli mwana wa Imili aaka.
3Na ana ma Asenaa maaka mbingĩlo ya makũyũ; na meekĩa mĩamba yayo, na maũngamya mĩomo yayo, na meekĩa ivingi syayo, na ivingo syayo.
4Na ĩtina woo Melemothi mwana wa Uliya, mwana wa Akosi, atũngĩĩa. Na ĩtina woo Mesulamu mwana wa Mbelekia, mwana wa Mesesaveli, atũngĩĩa. Na ĩtina woo Nzatoki mwana wa Mbaana atũngĩĩa.
5Na ĩtina woo Atekoa matũngĩĩa; ĩndĩ anene me ndaĩa moo matyaalikya ngingo syoo wĩanĩ wa mwĩaĩi woo.
6Na mbingĩlo ya tene yatũngĩĩwa nĩ Yoiata mwana wa Vasea na Mesulamu mwana wa Mbesoteia; maia mĩamba yayo, na maũngamya mĩomo yayo, na meekĩa ivingi syayo, na ivingo syayo.
7Na ĩtina woo Melatia Mũngiveoni, na Yatoni Mũmelonothi, andũ ma Ngiveoni, na ma Misiva, matũngĩĩa, ala ma kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ngavana mũingo wa ũla Ũsĩ.
8Na ĩtina woo Usieli mwana wa Aliaia, wa atwii ma thaavu, atũngĩĩa. Na ĩtina wake Aanania ũmwe wa aseũvya ma manukato atũngĩĩa, nao malũlũmĩlya Yelusaleme o kũvika ũvai mũthanthau.
9Na ĩtina woo Lavaia mwana wa Uulu atũngĩĩa, mũsumbĩki wa nyunzu ya kĩvalo kya Yelusaleme.
10Na ĩtina woo Yetaia mwana wa Alumavu atũngĩĩa, kwelekela nyũmba yake. Na ĩtina wake Atusi mwana wa Asavineia atũngĩĩa.
11Malikiya mwana wa Alimu, na Asuvu mwana wa Vaathi-moavi, matũngĩĩa kĩlungu kĩngĩ, na mwako mũtũlu wa mũnyoolo wĩ maiko manene.
12Na ĩtina wake Salumu mwana wa Aloesi, mũsumbĩki wa nyunzu ya kĩvalo kya Yelusaleme, atũngĩĩa, we na eĩtu make.
13Anuni na ala matwĩe Nzanoa matũngĩĩa mbingĩlo ya kyandanĩ; mamyaka, na maũngamya mĩomo yayo, na meekĩa ivingi syayo, na ivingo syayo, na matũngĩĩa mĩkono ngili ya ũvai kũvika mbingĩlo ya kumĩlya vũũ.
14Na Malikiya mwana wa Lekavi, mũsumbĩki wa kĩvalo kya Mbethi-akelemu, atũngĩĩa mbingĩlo ya kumĩlya vũũ; amyaka, na aũngamya mĩomo yayo, na eekĩa ivingi syayo, na ivingo syayo.
15Na Saluni mwana wa Koli-ose, mũsumbĩki wa kĩvalo kya Misiva, atũngĩĩa mbingĩlo ya nthongo ya manzĩ; amyaka, na amĩvw'ĩka, na aũngamya mĩomo yayo, na eekĩa ivingi syayo, na ivingo syayo, o na ũvai wa ndia ya Siela vakuvĩ na mũũnda wa mũsumbĩ, o kũvika mbasyanĩ ĩla ĩtheeete kuma ndũanĩ ya Ndaviti.
16Na ĩtina wake Neemia mwana wa Asivuki, mũsumbĩki wa nyunzu ya kĩvalo kya Mbethi-suli, atũngĩĩa kũvika vala velekele ngunga sya Ndaviti vala vathikawa akw'ũ, na kũvika ndia ĩla yaseũviw'e, na kũvika nyũmba ya ila ngũmbaũ.
17Na ĩtina wake Alivai, me na Leumu mwana wa Mbani, matũngĩĩa. Na ĩtina wake Asavia, mũsumbĩki wa nyunzu ya kĩvalo kya Keila, atũngĩĩa, kwondũ wa kĩvalo kyake.
18Na ĩtina wake ana-a-ĩthe moo matũngĩĩa, Mbavai mwana wa Enatati, mũsumbĩki wa nyunzu ya kĩvalo kya Keila.
19Na ĩtina wake Eseli mwana wa Yesua, mũsumbĩki wa Misiva, atũngĩĩa kĩlungu kĩngĩ, kwelekela kyambato kya vala vaiawa mĩio ya kaũ vala ũvai weekotele.
20Na ĩtina wake Mbaluku mwana wa Nzavai atũngĩĩa kĩlungu kĩngĩ na ũthangaau, kuma vala ũvai weekotele kũvika mũomo wa nyũmba ya mũthembi mũnene Eliasivu.
21Na ĩtina wake Melemothi mwana wa Uliya mwana wa Akosi atũngĩĩa kĩlungu kĩngĩ, kuma mũomonĩ wa nyũmba ya Eliasivu o kũvika mũthya wa nyũmba ya Eliasivu.
22Na ĩtina wake athembi, andũ ma Ũiĩ, matũngĩĩa.
23Na ĩtina woo Mbenyamini na Asuvu matũngĩĩa kwelekela nyũmba yoo. Na ĩtina woo Asalia mwana wa Maaseia mwana wa Anania atũngĩĩa vakuvĩ na nyũmba yake mwene.
24Na ĩtina wake Mbinui mwana wa Enatati atũngĩĩa kĩlungu kĩngĩ, kuma nyũmba ya Asalia kũvika vala ũvai weekotele, na kũvika kĩkotonĩ.
25Valali mwana wa Usai atũngĩĩa kwelekela vala ũvai weekotele, na mwako mũtũlu wa mũnyoolo ũla wumĩlĩte nyũmbanĩ ya ĩũlũ ya mũsumbĩ, ĩla yĩ vakuvĩ na nza ya kolokolo. Na ĩtina wake Vetaia mwana wa Valosi atũngĩĩa.
26(Na ĩndĩ Anethini nĩmatũaa Oveli, kũvika vandũ velekele mbingĩlo ya manzĩ kwelekela wumĩlonĩ wa syũa, na mwako mũtũlu wa mũnyoolo ũla wumĩlĩte.)
27Na itina wake Atekoa matũngĩĩa kĩlungu kĩngĩ, kwelekela mwako mũnene mũtũlu wa mũnyoolo ũla wumĩlĩte, na kũvika ũvai wa Oveli.
28Athembi matũngĩĩa ĩũlũ wa mbingĩlo ya mbalasi, kĩla ũmwe kwelekela nyũmba yake mwene.
29Na ĩtina woo Nzatoki mwana wa Imeli atũngĩĩa kwelekela nyũmba yake mwene. Na ĩtina wake Semaia mwana wa

Sekania, mũsũvĩi wa mbingĩlonĩ ya ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, atũngĩĩa. 30Na ĩtina wake Aanania mwana wa Selemia, na Anuni mwana wa thanthatũ wa Nzalavi, matũngĩĩa kĩlungu kĩngĩ. Na ĩtina wake Mesulamu mwana wa Mbelekia atũngĩia kwelekela kasũmba kake. 31Na ĩtina wake Malikiya ũmwe wa atwii ma thaavu atũngĩĩa kũvika nyũmba ya Anethini, na ya athoosya ma mĩio, kwelekela mbingĩlo ya Amivikati, na kũvika kwambata kwa kĩkoto. 32Na atwii ma thaavu ma athoosya ma mĩio matũngĩĩa katĩ wa kwambata kwa kĩkoto na mbingĩlo ya malondu.

NEEMIA 4

Atethya ma wĩa makĩsiĩĩa na amaitha

1Ĩndĩ kweethĩwa yĩla Sanavalati wewie kana nĩtũtũngĩĩa ũvai, athilĩka, na akwatwa nĩ woo mũnene, na amathekeea Ayuti mũno. 2Na aneenea vu mbee wa ana-a-ĩthe na ita sya Samalia, na akũlya, Ayuti aa mate na vinya meĩka ata? Makelũlũmĩlya? Makathemba nthembo? Makamina mũthenya o ũmwe? Makokĩlya mavia kuma ivumbunĩ sya mavuthĩ, na nĩ mavĩvye? 3Na ĩndĩ Tovia Mũamimoni aĩ vakuvĩ nake, na asya, Wako ũũ mekwaka, ethĩwa mbĩwa ĩkambata ĩũlũ, ĩkaomboa ũvai woo wa mavia. 4Ĩthukĩĩsye, ame Ngai waitũ; nũndũ nĩtũũvũthw'a: na tũnga kũtũvũthya kwoo mĩtwenĩ yoo ene, noimanengane methĩwe mũtavo nthĩ ya kũtavwa; 5na ndũkavw'ĩke ũthũku woo, na naĩ yoo ndĩkavutwe vala ũĩ; nũndũ nĩmakũthatisye aki mene. 6Na ĩndĩ nĩtwatũngĩĩe ũvai; na ũvai w'onthe wakwatanw'a kũvika nyunzu ya ũtũlu waw'o: nũndũ andũ maĩ na kwenda kwa kũtethya wĩa.

7Ĩndĩ kweethĩwa, yĩla Sanavalati, na Tovia, na Alavu, na Aamimoni, na Aasitoti, meewie kana kũtũngĩĩa kwa maũvai ma Yelusaleme nĩkũendeeaa, na moomboku nĩmambĩlĩlw'e kũlindwa, nĩvo ĩndĩ mathilĩkile mũno; 8na onthe masũanĩa vamwe moke mokite na Yelusaleme, na kwĩkĩa kĩthokoo nthĩnĩ wayo. 9Ĩndĩ twamũvoya Ngai waitũ, na twaia asyaĩĩsya mũthenya na ũtukũ, nũndũ woo. 10Na Yuta asya, Vinya wa ala makuaa mĩio nĩ mũoleku, na ve mavuthĩ maingĩ; na kwondũ wa ũu tũtitonya kwaka ũvai. 11Na nthũ sitũ syasya, Matikamanya, o na kwona, kũvika yĩla twĩlika katĩ woo, na kũmoaa, na kũekethya ũ wĩa. 12Na kweethĩwa, yĩla Ayuti ala matwĩe vakuvĩ nao mookie, matũtavya mavinda ĩkũmi kuma kũndũ kw'onthe, Mũvaka mũtũsyokee. 13Kwondũ wa ũu naia andũ kũndũ kwĩ ĩtheo mũno ũtheinĩ wĩ mbĩlĩlo wa ũvai, kũndũ kũthei, naia vo andũ kũatĩĩa mĩvĩa yoo me na mbyũ syoo, na matumo moo, na mata moo. 14Na nasisya, na nookĩla, na namea ala anene me ndaĩa, na asumbĩki, na andũ ala angĩ, Mũtikamakĩe: lilikanai Mwĩaĩi, ũla mũnene na wa kũtĩsya, na mũimokitĩa ana-a-ĩthe menyu, na ana menyu na eĩtu menyu, na iveti syenyu, na nyũmba syenyu.

15Na kweethĩwa, yĩla amaitha maitũ meewie ũvoo ũsu nũmanyĩkĩte kwitũ, na Ngai nũtw'ĩkĩthĩtye ũsũanĩo woo wa mana, ithyonthe nĩtwasyokie ũvainĩ, kĩla mũndũ wĩanĩ wake. 16Na kweethĩwa kuma ĩvinda yĩu, nyunzu ya athũkũmi makwa matethisye wĩa, na nyunzu yoo makwete matumo, na ngao, na mata, na tũkoti twa iaa; na asumbĩki mamaũngamĩa nyũmba yonthe ya Yuta. 17Ala matũngĩĩaa ũvai na ala makuaa mĩio meeyaĩkya moo ene; kĩla mũndũ na kw'oko kũmwe kwake atethya wĩa, na akwata mũio wake wa kaũ na kũla kũngĩ; 18na aki, kĩla ũmwe eeyovete ũvyũ wake kĩnyunyunĩ kyake, na maaka ta ũu. Na mũvuvi wa soo aĩ vakuvĩ nakwa. 19Nakwa namea anene me ndaĩa, na asumbĩki, na andũ ala angĩ, Wĩa nĩ mũnene na mwingĩ, na ithyĩ nĩtũtaanĩĩsye ũvainĩ, ũmwe kũasa na ũla ũngĩ: 20o vala mwĩĩw'a wasya wa soo, tũmbanĩei vau; Ngai waitũ akatũkitĩa.

21Na ĩndĩ twatethasya wĩa ũu: na nyunzu yoo makwete matumo kuma masangya kũvika yĩla ndata syaumĩlile. 22O ta ũu ĩvinda yĩu namea andũ, Kĩla mũndũ e na mũthũkũmi wake nakome Yelusaleme, nĩ kana ũtukũ methĩwe asũvĩi maitũ, na makĩtethya wĩa mũthenya. 23Kwondũ wa ũu nyie, o na ana-a-asa makwa, o na athũkũmi makwa, o na andũ ma nguthu ya asũvĩi ala mangatĩĩe, vati ũmwe waitũ waaumya ngũa syake, kĩla ũmwe nĩwaendaa na mũio wake wa kaũ ũsĩnĩ.

NEEMIA 5

Kũekwa kwa mĩvothi, na kũtũngĩwa

1Nĩvo ĩndĩ kwookĩlile kĩĩo kĩnene kya andũ na kya iveti syoo ĩũlũ wa ana-a-ĩthe moo Ayuti. 2Nũndũ kwaĩ amwe ala maisye, Ithyĩ, na ana maitũ, na eĩtu maitũ, nĩ aingĩ: twosei lĩu wa mbaa ngetha, nĩ kana tũye na kwĩkala thayũ. 3O na kwaĩ amwe ala maisye, Nĩtumĩtye mĩũnda yaitũ, na mĩũnda yaitũ ya mĩsavivũ, na nyũmba sitũ, syĩthĩwe ngwatĩlĩlyo: twosei lĩu wa mbaa ngetha nũndũ wa yũa yĩĩ. 4O na kwaĩ angĩ ala maisye, Nĩtũkovete mbesa ũndũ wa koti wa mũsumbĩ, na nĩtwiĩte mĩũnda yaitũ na mĩũnda yaitũ ya mĩsavivũ yĩthĩwe ngwatĩlĩlyo. 5Ĩndĩ yu mĩĩ yaitũ no ta mĩĩ ya ana-a-ĩthe maitũ, na syana sitũ nĩ ta syana syoo: na, kaĩ, nĩtũkũete ũkomboni ana maitũ na eĩtu maitũ methĩwe athũkũmi, na eĩtu maitũ amwe me ũkomboni o na yu: o na tũti na vinya wa kũsiĩĩa ũndũ ũsu; nũndũ andũ angĩ me na mĩũnda yaitũ na mĩũnda yaitũ ya mĩsavivũ.

6Na yĩla neewie kũĩa kwoo na ndeto isu nĩnathatie mũno. 7Na ĩndĩ nasũanĩa thayũnĩ wakwa, na nakananĩa na anene me nguma na asumbĩki, na namea, Nĩmũmaumĩthya ũtandĩthyo mbesanĩ kĩla ũmwe kwa mwana-a-ĩthe wake. Na namombanĩsya ũmbano mũnene. 8Na namea, Kwĩanana na ũtonyi witũ ithyĩ nĩtwovoetye ana-a-ĩthe maitũ Ayuti, ala mathooew'e i mbaĩ; nenyu nĩmũkwĩtĩkĩla kũmathoosya o na ana-a-ĩthe menyu, nao nĩmaĩle ũthooew'a ithyĩ? Na ĩndĩ mavindya ki, na matyaaona ndeto. 9Na ĩngĩ nasya, Ũndũ ũũ mũkwĩka ti ũseo: mũtyaĩle kũendaa mũkĩmũkĩa Ngai waitũ, nĩ kana i mbaĩ amaitha maitũ itikethĩwe na kĩvũthya? 10O nakwa, ana-a-asa makwa na athũkũmi mwaka, nĩmakovethasya mbesa na lĩu wa mbaa ngetha. Nĩngũmwĩsũva, tũekei ũtandĩthyo ũsu.

11Nĩngũmwĩsũva, o ũmũnthĩ mũmatũngĩe mĩũnda yoo, na mĩũnda yoo ya mĩsavivũ, na mĩũnda yoo ya mĩthata, na nyũmba syoo, o na kĩlungu kya ĩana kya i mbesa, na kya lĩu wa mbaa ngetha, na mbinyu mbĩthĩ, na mauta, ala mwamaumĩthĩtye. 12Nĩvo ĩndĩ maisye, Nĩtũũmatũngĩa, na tũtikenda kĩndũ kwoo; now'o tũkwĩka, o tondũ ũkwasya. Nĩvo ĩndĩ nametie athembi, na nameavĩthya, makeke kwĩanana na watho ũsu. 13Na ũndũ ũngĩ navuunza ngũa yakwa, na nasya, O ta ũu Ngai navuunze kĩla mũndũ aume nyũmbanĩ yake, na ũthũkũminĩ wake, ũla ũtakeanĩsya watho ũũ; o w'o avuunzwe, na kũtiwa e mũthei. Na ũmbano w'onthe wasya, Ameni, na wataĩa Yeova. Na andũ meeka kwĩanana na watho ũsu.

14Na ũndũ ũngĩ kuma ĩvinda naiiwe nĩthĩwe ngavana woo nthĩ ya Yuta, kuma mwaka wa mĩongo ĩlĩ o kũvika mwaka wa mĩongo ĩtatũ na ĩlĩ wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Alitasasita, nayo nĩ myaka ĩkũmi na ĩlĩ, nyie na ana-a-asa makwa tũtyaaya lĩu wa ngavana. 15Ĩndĩ makavana ala maĩ mbee wakwa nĩmatw'ĩkie mũio kwa andũ, na moosa kwoo lĩu na mbinyu, o vamwe na sekeli mĩongo ĩna sya vetha; ĩĩ, o na athũkũmi moo nĩmeetũlasya ĩũlũ wa andũ: ĩndĩ nyie ndyaaĩka ũu, nũndũ wa kũmũkĩa Ngai. 16Ĩĩ, ũndũ ũngĩ naendeea wĩanĩ wa ũvai ũũ, o na tũtyaathooa nthĩ o na ĩĩva: na athũkũmi makwa onthe moombanĩa vo wĩanĩ. 17Vamwe na ũu mesanĩ yakwa kwaĩ andũ ĩana na mĩongo ĩtano ma Ayuti na asumbĩki, eka asu ala mookie kwitũ kuma mbaĩnĩ ila syatũthyũlũlũkĩte. 18Na ĩndĩ lĩu ũla waseũvĩtw'e wa mũthenya ũmwe waĩ ng'ombe ĩmwe na malondu thanthatũ manou mũno; o na ngũkũ syaseũvw'a ũndũ wakwa, na mũthenya ũmwe katĩ wa mĩthenya ĩkũmi mbio ya mĩthemba yonthe ya mbinyu: ĩndĩ o na ũu w'onthe ndyaametya lĩu wa ngavana, nũndũ ũkombo waĩ mũito andũnĩ asu. 19Ame Ngai wakwa, ndilikanĩla ũndũ wa ũseo, w'onthe ũla neekie ũndũ wa andũ aa.

NEEMIA 6

Ũĩ wa amaitha; ũvai ũithela

1Na ĩndĩ kweethĩwa yĩla Sanavalati na Tovia, na Ngesemu Mwalavu, na amaitha maitũ ala angĩ, mataviw'e nĩnĩtũngĩĩe ũvai, na vati vandũ vavũthũe vatiele nthĩnĩ waw'o (o na kau kũvika ĩvinda yĩu ndyambĩte kũũngamya mĩomo mbingĩlonĩ), 2Sanavalati na Ngesemu matũmana kwakwa, makĩmbĩa, Ũka, tũkomane mũsyĩ ũmwe ũiĩnĩ wa Ono. Ĩndĩ nĩmasũanĩĩte kũmbĩka naĩ. 3Nakwa natũma atũmwa kwoo, ngĩmea, Nĩngũtethya wĩa mũnene, na nditonya kũtheea: wĩa ũũngame nĩkĩ, yĩla ngũtia, na kũtheea vala mũĩ? 4Na matũmana kwakwa mavinda ana o ta ũu; nakwa namasũngĩa o ta ya mbee. 5Nĩvo ĩndĩ Sanavalati watũmie mũthũkũmi wake kwakwa o ta ũu ĩvinda ya katano e na valũa ũte mũvinge kw'okonĩ kwake, 6ũla waandĩkĩtwe, Nĩkũneenetwe i mbaĩnĩ, o na Ngesemu easya atĩ we na Ayuti nĩmũũsũanĩa kũng'enda; na nũndũ wa ũu nũkũtũngĩĩa ũvai: naku nũkwenda kwĩthĩwa mũsumbĩ woo, kwĩanana na ndeto isu. 7O na nĩwiĩte athani matavan'ye ũvoo waku Yelusaleme, makyasya, Ve mũsumbĩ Yuta: na yu mũsumbĩ akatavw'a kwĩanana na ndeto isu. Ĩndĩ yu ũka, tũsũanĩe vamwe. 8Nĩvo ĩndĩ natũmanie kwake, ngĩmwĩa, Vati maũndũ mekĩkĩte ta asu ala ũkwasya, ĩndĩ nue ũmasũanĩaa na ngoo yaku mwene. 9Nũndũ onthe nĩmendaa kũtũtĩsya, makyasya, Moko moo makonzethw'a wĩanĩ, ndũkatethw'e. Ĩndĩ yu, ame Ngai, mbĩkĩa moko makwa vinya.

10Nakwa nathi nyũmbanĩ ya Semaia mwana wa Ndelaia mwana wa Meetaveli, ũla waĩ mũsiĩĩe; nake asya, Tũkomane nyũmbanĩ ya Ngai, nthĩnĩ wa ĩkalũ, na tũivinga mĩomo ya ĩkalũ: nũndũ makooka makũae; ĩĩ, ũtukũ makooka makũae. 11Nakwa nasya, Mũndũ ũilyĩ takwa nĩwaĩle kũkĩa? Na ve ũũ, ailyĩ takwa, ũla ũtonya kũlika ĩkalũnĩ atangĩĩe thayũ wake? Nyie ndilika. 12Na namanya, kaĩ, Ngai ndamũtũmĩte; ĩndĩ ambathanĩe wathani ũsu: na Tovia na Sanavalati maĩ manamũtuva. 13Nĩwatuviwe ũndũ wa ũu, nĩ kana nĩkĩe, na kwĩka ũndũ ũsu, wĩthĩwe naĩ kwakwa, nĩ kana methĩwe na ũndũ ũthũku wa kũngweta, mambũthye. 14Ame Ngai wakwa, lilikana Tovia na Sanavalati kwĩanana na mawĩa asu moo, o na mwathani mũndũ mũka Noatia, na athani ala angĩ, ala mendaa kũmbĩkĩa w'ĩa.

15Na ĩndĩ ũvai nĩwathelile mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ĩtano wa mwei wa Eluli, nthĩnĩ wa mĩthenya mĩongo ĩtano na ĩlĩ. 16Na kweethĩwa, yĩla amaitha maitũ onthe meewie ũu, mbaĩ syonthe ila syatũthyũlũlũkĩte syakĩa, na syathelelw'a ndaĩa methonĩ masyo ene; nũndũ nĩmamanyie kana wĩa ũsu watethiw'e nĩ Ngai waitũ. 17Na ũndũ ũngĩ mĩthenyanĩ ĩsu anene me ndaĩa ma Yuta mamũtwaĩa Tovia mavalũa maingĩ, na mavalũa ma Tovia mamavikĩa. 18Nũndũ kwaĩ aingĩ Yuta ala mamwĩavĩthĩsye, nĩkwĩthĩwa aĩ mũthoni wa Sekania mwana wa Alaa; na mwana wake Yeoanani aĩ anatwaa mwĩĩtu wa Mesulamu mwana wa Mbelekia. 19O na maweta meko make maseo vala nĩĩ, na mamũtũngĩa ndeto syakwa. Na Tovia andetee mavalũa ma kũmbĩkĩa w'ĩa.

NEEMIA 7

Neemia akia atongoi ma Yelusaleme

1Na ĩndĩ kweethĩwa, yĩla ũvai wathelile, na namina kũũngamya mĩomo, na asũvĩi ma mĩomonĩ, na aini, na Alivai maiwa. 2Naia mwana-a-ia wakwa Aanani, na Aanania ngavana wa nyũmba nene yĩ kĩemo, meaĩe Yelusaleme; nũndũ nake aĩ mũndũ wĩ kĩthito, na akĩaa Ngai kũvĩtũka aingĩ. 3Nakwa namea, Mbingĩlo sya Yelusaleme itikavingũwe kũvika syũa yavyũva; na o yĩla maũngamĩte makĩsyaĩĩsya, mavinge mĩomo, nenyu mũimĩkĩa ivingo: na iai asyaĩĩsya ma ala matwĩe Yelusaleme, kĩla ũmwe ũsyaĩĩsyonĩ wake, na kĩla ũmwe elekele nyũmba yake. 4Na ĩndĩ ndũa yaĩ nthanthau na nene; ĩndĩ andũ maĩ avũthũ nthĩnĩ wayo, na nyũmba ityaĩ mbake.

Atavwa ala masyokie Yelusaleme
(ESALA 2.1–70)
5Na Ngai wakwa eekĩa ngoonĩ yakwa nũmban'ye anene me ndaĩa, na asumbĩkĩ, na andũ, nĩ kana matalwe mosyaanĩonĩ. Nakwa noona ĩvuku ya mosyaanĩo ma ala mambie kwambata, na neethĩa kũandĩkĩtwe nthĩnĩ wayo atĩĩ: 6Aa nĩo ana ma ĩ kĩlungu kĩnene kya nthĩ, ala mambatie kuma kũtavwanĩ kwa ala matwaiwe, ala Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni wamatwaĩte, na ala masyokie Yelusaleme na Yuta, kĩla ũmwe ndũanĩ yake; 7ala mookie na Nzeluvaveli, na Yesua, na Neemia, na Asalia, na Laamia, na Naaamani, na Molitekai, na Mbilisani, na Mbisivelethi, na Mbikivai, na Neumu, na Mbaana.
Ũtalo wa aũme ma andũ ma Isilaeli: 8Ana ma Valosi, ngili ilĩ na ĩana na mĩongo mũonza na elĩ. 9Ana ma Sevatia, maana atatũ na mĩongo mũonza na elĩ. 10Ana ma Alaa, maana thanthatũ na mĩongo ĩtano na elĩ. 11Ana ma Vaathi-moavi, ma ana ma Yesua na Yoavu, ngili ilĩ na maana nyanya na ĩkũmi na nyanya. 12Ana ma Elamu, ngili na maana elĩ na mĩongo ĩtano na ana. 13Ana ma Nzatu, maana nyanya na mĩongo ĩna na atano. 14Ana ma Nzakai, maana mũonza na mĩongo thanthatũ. 15Ana ma Mbinui, maana thanthatũ na mĩongo ĩna na nyanya. 16Ana ma Mbevai, maana thanthatũ na mĩongo ĩlĩ na nyanya. 17Ana ma Asikati, ngili ilĩ na maana atatũ na mĩongo ĩlĩ na elĩ. 18Ana ma Atonikamu, maana thanthatũ na mĩongo thanthatũ na mũonza. 19Ana ma Mbikivai, ngili ilĩ na mĩongo thanthatũ na mũonza. 20Ana ma Atini, maana thanthatũ na mĩongo ĩtano na atano. 21Ana ma Ateli, wa Esekia, mĩongo kenda na nyanya. 22Ana ma Asumu, maana atatũ na mĩongo ĩlĩ na nyanya. 23Ana ma Mbenzai, maana atatũ na mĩongo ĩlĩ na ana. 24Ana ma Alivu, ĩana na ĩkũmi na elĩ. 25Ana ma Ngiveoni, mĩongo kenda na atano. 26Andũ ma Mbethi-leemu na Netova, ĩana na mĩongo nyanya na nyanya. 27Andũ ma Anathothi, ĩana na mĩongo ĩlĩ na nyanya. 28Andũ ma Mbethi-asimavethi, mĩongo ĩna na elĩ 29Andũ ma Kiliathi-yealimu, na Kevila, na Mbeelothi, maana mũonza na mĩongo ĩna na atatũ. 30Andũ ma Lama, na Ngeva, maana thanthatũ na mĩongo ĩlĩ na ũmwe. 31Andũ ma Mikimasi, ĩana na mĩongo ĩlĩ na elĩ. 32Andũ ma Mbethi-eli na Ai, ĩana na mĩongo ĩlĩ na atatũ. 33Andũ ma Nevo ya kelĩ, mĩongo ĩtano na elĩ. 34Ana ma Elamu ya kelĩ, ngili na maana elĩ na mĩongo ĩtano na ana. 35Ana ma Alimu, maana atatũ na mĩongo ĩlĩ. 36Ana ma Yeliko, maana atatũ na mĩongo ĩna na atano. 37Ana ma Loti, na Atiti, na Ono, maana mũonza na miongo ĩlĩ na ũmwe. 38Ana ma Senaa, ngili itatũ na maana kenda na mĩongo ĩtatũ.
39Athembi: ana ma Yetaia, wa nyũmba ya Yesua, maana kenda na mĩongo mũonza na atatũ. 40Ana ma Imeli, ngili na mĩongo ĩtano na elĩ. 41Ana ma Vasuli, ngili na maana elĩ na mĩongo ĩna na mũonza. 42Ana ma Alimu, ngili na ĩkũmi na mũonza.
43Alivai: ana ma Yesua, wa Katimieli, ma ana ma Oteva, mĩongo mũonza na ana. 44Aini: ana ma Asavu, ĩana na mĩongo ĩna na nyanya. 45Asũvĩi ma mĩomonĩ: ana ma Salumu, na ana ma Ateli, na ana ma Talimoni, na ana ma Akuvu, na ana ma Atita, na ana ma Sovai, ĩana na mĩongo ĩtatũ na nyanya.
46Anethini: ana ma Nziia, na ana ma Asiuva, na ana ma Tavaothi, 47na ana ma Kelosi, na ana ma Sia, na ana ma Vatoni, 48na ana ma Levana, na ana ma Akava, na ana ma Salimai, 49na ana ma Aananu, na ana ma Ngiteli, na ana ma Kaali, 50na ana ma Leaia, na ana ma Lesini, na ana ma Nekota, 51na ana ma Ngasamu, na ana ma Usa, na ana ma Vasea, 52na ana ma Mbesai, na ana ma Ameuni, na ana ma Nevisimu, 53na ana ma Mbakivuki, na ana ma Akuva, na ana ma Aliuli, 54na ana ma Mbasiluthi, na ana ma Meita, na ana ma Alasa, 55na ana ma Mbalikosi, na ana ma Sisela, na ana ma Tema, 56na ana ma Nesia, na ana ma Ativa.
57Ana ma athũkũmi ma Solomoni: ana ma Sotai, na ana ma Sovelethi, na ana ma Velita, 58na ana ma Yaala, na ana ma Ndalikoni, na ana ma Ngiteli, 59na ana ma Sevatia, na ana ma Atili, na ana ma Vokelethi-nzevaimu, na ana ma Amoni. 60Anethini onthe, na ana ma athũkũmi ma Solomoni, maĩ maana atatũ na mĩongo kenda na elĩ.
61Na aa nĩo ala mambatie kuma Teli-mela, na Teli-alasa, na Keluvi, na Atoni, na Imeli; ĩndĩ matyaatonya kwĩmanyĩthan'ya nyũmba sya aaĩthe moo, o na mbaĩ yoo, kana nĩ ma Isilaeli: 62ana ma Ndelaia, na ana ma Tovia, na ana ma Nekota, maana thanthatũ na mĩongo ĩna na elĩ. 63Na ma athembi: ana ma Ovaia, na ana ma Mbalisilai, nomo ana ma Akosi, ũla watwaie mwĩĩtu wa Mbalisilai Mũngileati, na eetanĩw'a na syĩtwa yoo. 64Asu nĩmamanthie ĩvuku yoo yĩla matalĩtwe mosyaanĩo, ĩndĩ yĩtyaaoneka: kwondũ wa ũu nĩmatalilwe kwĩthĩwa nĩ avuku na maumw'a ũthembinĩ. 65Na ngavana amea, matikaye syĩndũ ntheu mũno, kũvika kwaũngama mũthembi wĩ na Ulimu na Thumimu.
66Ũmbano w'onthe vamwe waĩ ngili mĩongo ĩna na ilĩ na maana atatũ na mĩongo thanthatũ, 67eka athũkũmi moo aũme na athũkũmi moo eĩtu, namo maĩ ngili mũonza na maana atatũ na mĩongo ĩtatũ na mũonza: na maĩ na aũme ma kwina na aka ma kwina maana elĩ na mĩongo ĩna na atano. 68Mbalasi syoo syaĩ maana mũonza na mĩongo ĩtatũ na thanthatũ; na nyũmbũ syoo, maana elĩ na mĩongo ĩna na itano; 69na ngamĩle syoo, maana ana na mĩongo ĩtatũ na itano; na mang'oi moo, ngili thanthatũ na maana mũonza na mĩongo ĩlĩ.
70Na atongoi amwe ma nyũmba sya aaĩthe nĩmanenganie syĩndũ kwondũ wa ũ wĩa. Ngavana nĩwanenganie sya kwia vala vaiawa ũthwii ilungu ngili sya thaavu, mbakũli mĩongo ĩtano, na ngũa sya athembi maana atano na mĩongo ĩtatũ. 71Na atongoi amwe ma nyũmba sya aaĩthe nĩmanenganie sya kwia vala vaiawa ũthwii wa wĩa ilungu ngili mĩongo ĩlĩ sya thaavu, na latili ngili ilĩ na maana elĩ sya vetha. 72Na ila ala angĩ

manenganie nĩ ilungu ngili mĩongo ĩlĩ sya thaavu, na latili ngili ilĩ sya vetha, na ngũa sya athembi mĩongo thanthatũ na mũonza.
73Na ĩndĩ athembi, na Alivai, na asũvĩi ma mĩomonĩ, na aini, na andũ amwe, na Anethini, na Isilaeli onthe, nĩmekalile ndũanĩ syoo.
Esala aisomea andũ mĩao
Na yĩla mwei wa mũonza wavikie, ana ma Isilaeli maĩ ndũanĩ syoo.

NEEMIA 8

1Na andũ onthe moombanĩa vamwe ta mũndũ ũmwe vala vandũ vathanthau vaĩ mbee wa mbingĩlo ya manzĩ; na matavya mũandĩki Esala aete ĩvuku ya mĩao ya Mose, ĩla Yeova weaĩe Isilaeli. 2Na mũthembi Esala aete mĩao ĩsu mbee wa ũmbano, aũme o na aka, na onthe ala maĩ matonya kwĩw'a na kũmanya, mũthenya wa mbee wa mwei wa mũonza. 3Nake ayĩsoma elekele vala vandũ vathanthau vaĩ mbee wa mbingĩlo ya manzĩ kuma kĩoko tene kũvika mũthenya katĩ, e mbee wa aũme na aka, na ala maĩ matonya kũmanya; na matũ ma andũ onthe meethukĩĩsye ĩvuku ya mĩao. 4Na mũandĩki Esala aũngama vandũ vatũlu vakĩtwe na mĩtĩ, vala maseũvisye kwondũ wa ũndũ ũsu; na ũtee wake kwaũngama Matithia, na Sema, na Anaia, na Uliya, na Ilikia, na Maaseia, kw'okonĩ kwake kwa aũme; na kw'okonĩ kwake kwa aka kwaũngama Vetaia, na Misaeli, na Malikiya, na Asumu, na Asivatana, na Nzekalia, na Mesulamu. 5Na Esala avuũa ĩvuku andũ onthe mene (nũndũ aĩ ĩũlũ wa andũ onthe); na yĩla wayĩvuũie, andũ onthe maũngama. 6Na Esala amũtaia Yeova, Ngai mũnene; na andũ onthe masũngĩa, Ameni, Ameni, makyũkĩlya moko moo: na makunamya mĩtwe yoo, na mathaitha Yeova mothyũ moo melekelye nthĩ. 7O na Yesua, na Mbani, na Selevia, na Yamini, na Akuvu, na Savethai, na Otia, na Maaseia, na Kelita, na Asalia, na Yosavati, na Aananu, na Velaia, na Alivai, mamalyũlĩla andũ ĩla mĩao: na andũ no maũngeme vala maĩ. 8Na masoma ĩvukunĩ, o mĩaonĩ ya Ngai, na wasya mũseo; na moonan'ya ũalyũlo, na ĩndĩ mamanya ũndũ masomewe.
9Na Neemia, ũla waĩ ngavana, na mũthembi Esala mũandĩki, na Alivai ala mamamanyĩisye andũ, mamea andũ onthe, Mũnthĩ ũũ nĩ mũtheu kwa Yeova Ngai wenyu; mũtikamete kana kũĩa. Nũndũ andũ onthe nĩmaĩie, yĩla meewie ndeto sya ĩla mĩao. 10Nĩvo ĩndĩ wameie, Ĩeendeei, mũye mathunya, na kũnyw'a kĩla kĩ mũyo, na mũimũtwaĩa kya ũya ũla ũtaseũvĩw'a kĩndũ; nũndũ mũnthĩ ũũ nĩ mũtheu kwa Mwĩaĩi waitũ: o na mũtikethĩwe na woo; nũndũ ũtanu wa Yeova nĩ vinya wenyu. 11Na ĩndĩ Alivai mavindĩthya andũ onthe, makĩmea, Ĩkilĩlyei, nũndũ mũthenya ũũ nĩ mũtheu; o na mũtikethĩwe na woo. 12Na andũ onthe makwata nzĩa mathi, maye, na manyw'e, na matwaanĩe kya ũya, na kũtana mũno, nũndũ nĩmamanyie ndeto ila mataviw'e.
13Na mũthenya wa kelĩ atongoi ma nyũmba sya aaĩthe ma andũ onthe, na athembi, na Alivai, mamũmbanĩa mũandĩki Esala, nĩ kana methukĩĩsye ndeto sya mĩao. 14Na moona kũandĩkĩtwe mĩaonĩ, kana Yeova nĩweaie na kanyw'a wa Mose, ana ma Isilaeli mekalae malwandanĩ mbokanĩ ya mwei wa mũonza; 15na nĩ kana manyaĩĩkye na kũtavan'ya ndũanĩ syoo syonthe, na Yelusaleme, makyasya, Umaalai mũende kĩĩmanĩ, mũlatye mbonge sya mĩthata, na mbonge sya mĩthata ya kĩthekanĩ, na mbonge sya mĩtĩ ya mĩandasi, na mathangũ ma mĩtende, na mbonge sya mĩtĩ mĩthungu, sya kũseũvya malwanda, o tondũ kũandĩkĩtwe. 16Na ĩndĩ andũ maumaala mathi, na maiete, na meeseũvĩsya malwanda, kĩla mũndũ kyalanĩ kya nyũmba yake, na nza syoo, na nza sya nyũmba ya Ngai, na vala vandũ vathanthau va mbingĩlo ya manzĩ, na vandũ vathanthau va mbingĩlo ya Evalaimu. 17Na ũmbano w'onthe wa ala maumĩte kũtavwanĩ maseũvya malwanda, na mekala ala malwandanĩ: nũndũ kuma mĩthenya ya Yesua mwana wa Nuni kũvika mũthenya ũsu ana ma Isilaeli matyaaĩka ũu. Na kwaĩ ũtanu mwingĩ mũno.
18O na mũthenya na mũthenya, kuma mũthenya wa mbee kũvika mũthenya wa mũminũkĩlyo, asomaa ĩvukunĩ ya mĩao ya Ngai. Na malilikana mboka mĩthenya mũonza; na mũthenya wa nyanya kwaĩ ũmbano ũkilĩtye, kwĩanana na ũtw'ĩo.

NEEMIA 9

Esala akyumbũla naĩ sya Isilaeli

1Na ĩndĩ mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ĩna wa mwei ũsu ana ma Isilaeli moombana na kũtĩĩa ũya, mevw'ĩkĩte makunia, na kwĩyũmba mũthanga. 2Na ũsyao wa Isilaeli wataanĩsya na andũ onthe ma nthĩ ingĩ, na maũngama na kumbũla naĩ syoo, na mothũku ma aaĩthe moo. 3Na maũngama vala maĩ na masoma ĩvukunĩ ya mĩao ya Yeova Ngai woo masaa atatũ ma mũthenya; na masaa angĩ atatũ maumbũla, na mathaitha Yeova Ngai woo. 4Nĩvo ĩndĩ kwaũngamie ĩũlũ wa mbasya sya Alivai andũ aa: Yesua, na Mbani, na Katimieli, na Sevania, na Mbuni, na Selevia, na Mbani, na Kienani, na mamwĩkaĩla Yeova Ngai woo na wasya mũnene.
5Nĩvo ĩndĩ Alivai, Yesua, na Katimieli, na Mbani, na Asavineia, na Selevia, na Otia, na Sevania, na Vethaia, maisye, Ũngamai mũtaĩe Yeova Ngai wenyu kuma tene kũvika tene; na syĩtwa yaku ĩtheu nĩyĩtaĩwe, yĩla ĩnene kwĩ ũathimo w'onthe na ndaĩa. 6Nue Yeova, o we wĩ weka; nue woombie ĩtu, ĩtu yĩla yĩ ĩũlũ wa matu, vamwe na nguthu yonthe yamo, na nthĩ na syĩndũ syonthe syĩ ĩũlũ wayo, na maũkanga na syonthe syĩ nthĩnĩ wamo, na nue wisũvĩaa syonthe; na nguthu ya ĩtunĩ nĩkũthaithaa. 7Nue Yeova Ngai, ũla wamũnyuvie Avalamu, na wamumya Ulu wa Akalitei, na wamũnenga syĩtwa ya Avalaamu, 8na woonie ngoo yake yĩ kĩthito vala ũĩ, na watianĩa ũtianĩo nake ũnengane nthĩ ya Mũkanaani, na Mũititi, na Mũamoli, na Mũvelisi, na Mũyevusi, na Mũngilikasi, ũmĩnenge ũsyao wake yo, na nĩwĩanĩsye ndeto syaku; nũndũ wĩ mũlũngalu.

9Naku woona thĩna wa aaĩthe maitũ Misili, na weew'a kĩĩo kyoo ũtee wa Ũkanga Mũtune, 10na woonan'ya syama na moseng'yo kwa Valao, na athũkũmi make onthe, na andũnĩ onthe ma nthĩ yake; nĩkwĩthĩwa nĩweesĩ nĩmamekie na ngathĩĩo, naku weeseũvĩsya syĩtwa, o tondũ kũilyĩ ũmũnthĩ. 11Na waaan'ya ũkanga mbee woo, na ĩndĩ mavĩtĩla ũkanganĩ katĩ makinyĩle nthĩ nyũmũ; na ala mamaatĩĩe wamekya syũngũnĩ, o ta ĩvia manzĩnĩ maingĩ. 12Na ĩngĩ wamatongoesya mũthenya wĩ nthĩnĩ wa kĩtuĩ kya mũumbĩ; na ũtuku wĩ nthĩnĩ wa kĩtuĩ kya mwaki, ũmanenge kyeni nzĩanĩ ĩla maĩle kũthi nayo. 13Na ĩngĩ watheea kĩĩmanĩ kya Sinai, na waneena nao wĩ ĩtunĩ, na wamanenga motw'ĩo malũngalu na mĩao ya w'o, na myamũlo na mĩao mĩseo, 14na wamamanyĩthya savato waku mũtheu, na wameaĩa mawĩaĩo, na myamũlo, na mĩao, na kanyw'a wa Mose, mũthũkũmi waku, 15na wamanenga kĩmũtũ kuma ĩtunĩ nũndũ wa nzaa yoo, na wamaumĩsya manzĩ ĩvianĩ nũndũ wa waũni woo, na wameaĩa malike mamĩmesye nthĩ ĩla weevĩtie kũmanenga.

16Ĩndĩ mo na aaĩthe maitũ meekaa na ngathĩĩo, na moomya ngingo syoo, na matyaaĩthukĩĩsya mĩao yaku, 17na malea kwĩw'a, o na matyaalilikana moseng'yo maku ala weekie katĩ woo, ĩndĩ moomya ngingo syoo, na ũng'endunĩ woo maia kavuteni masyoke ũkombonĩ woo. Ĩndĩ we wĩ Ngai wĩyũmbanĩtye kũekea, wĩ mũseo na wĩ wa tei, mũmĩĩsya wa kũthata, na wusũĩte ũseo wĩ wendo, na ndwaamatia. 18Ĩĩ, yĩla maĩ maneeseũvĩsya mũvw'anano wa kasaũ ka ng'ombe na syĩndũ matwekethetye, na masya, Ũũ nĩ Ngai waku ũla wakumisye Misili, na maĩ maneeka mothatyo manene; 19ĩndĩ we kwondũ wa matei maku maingĩ ndwaamatia weũnĩ: kĩtuĩ kya mũumbĩ kĩtyaauma ĩũlũ woo mũthenya, kĩmatongoesye nzĩanĩ; kana kĩtuĩ kya mwaki ũtukũ, kĩmanenge kyeni na kũmon'ya nzĩa ĩla maĩle kũthi nayo. 20O na wanengane Veva waku mũseo amamanyĩsye, na ndwaamavata lĩu waku wĩtawa mana makanyw'anĩ moo, na wamanenga manzĩ ũndũ wa waũni woo. 21Ĩĩ, wameanĩsya mavata myaka mĩongo ĩna weũnĩ, na matyaĩ vata na kĩndũ; ngũa syoo ityaakũa, na maũũ moo matyaaimba. 22Na ĩngĩ wamanenga mosumbĩ na ngo sya andũ, ila wamaaanĩsye kwĩanana na ianda syoo: kwondũ wa ũu mamesya nthĩ ya Sioni, o nthĩ ya mũsumbĩ wa Evisoni, na nthĩ ya Oku mũsumbĩ wa Mbasani. 23O na waingĩvya syana syoo ta ndata sya ĩtunĩ, na wamaete malike nthĩ ĩla watavisye aaĩthe moo ũndũ wayo, kana makamĩlika mamĩmesye. 24Na ĩndĩ ana malika mamĩmesya ĩ nthĩ, naku wamakĩlĩlya ala matwĩe ĩ nthĩ vinya mbee woo, o Akanaani, na wamanengane mokonĩ moo, vamwe na asumbĩ moo, na ngo sya andũ sya ĩ nthĩ, nĩ kana mameke o ũndũ mekwenda. 25Na makwata ndũa mbiie, na nthĩ nou, na makwata nyũmba syusũĩte syĩndũ syonthe nzeo syĩthĩwe syoo, na ithima ila syakĩtwe, na mĩũnda ya mĩsavivũ, na mĩũnda ya mĩthata, na mĩtĩ mingĩ mũno ĩsyaaa matunda: na ĩndĩ maya na mavũna, na manoa, na meetanĩthya ũseonĩ waku mũnene.

26O na ũu w'onthe, malea kwĩw'a, na makũng'endea, na mekya mĩao yaku ĩtina woo, na mooaa athani maku ala mamakũsĩĩa mamatũnge ĩngĩ kwaku, na meeka mothatyo manene. 27Kwondũ wa ũu wamanengane kw'okonĩ kwa amaitha moo, ala mamathĩnisye: na ĩvinda ya thĩna woo, yĩla makwĩkaĩlile, weew'a wĩ ĩtunĩ; na kwĩanana na matei maku maingĩ wamanenga atangĩĩi ala mamatangĩĩie kũmaumya kw'okonĩ kwa amaitha moo. 28Ĩndĩ mamina kũthũmũa, meeka ũthũku ĩngĩ wene; kwondũ wa ũu wamaeka kw'okonĩ kwa amaitha moo, nao mamasumbĩka: ĩndĩ yĩla masyokie, na makwĩkaĩla, weew'a wĩ ĩtunĩ; na wamavonokya mavinda maingĩ kwĩanana na matei maku, 29na wamakũsĩĩa, nĩ kana ũmaete ĩngĩ mĩaonĩ yaku. Ĩndĩ nao meeka na ngathĩĩo, na matyaaĩthukĩĩsya mĩao yaku, ĩndĩ mavĩtya motw'ĩo maku (ala ethĩwa mũndũ nũmekaa, akekala thayũ nthĩnĩ wamo), na makwambatĩsya kĩtuo, na moomya ngingo syoo, na malea kwĩthukĩĩsya. 30Ĩndĩ woomĩĩsye nao myaka mingĩ, na wamakũsĩĩa na Veva waku na makanyw'a ma athani maku: ĩndĩ matyaatea matũ: kwondũ wa ũu wamanengane kw'okonĩ kwa ngo sya andũ sya i nthĩ. 31O na ũu w'onthe, ũndũ wa matei maku maingĩ ndwaamamina vyũ, o na ndwaamatia; nũndũ wĩ Ngai mũseo na wĩ wa tei.

32Na ĩndĩ kwondũ wa ũu, Ngai waitũ, Ngai mũnene, na wĩ vinya, na wa ũtĩsya, ũla wĩanĩasya ũtianĩo na ũseo wĩ wendo, thĩna w'onthe ũla watũkwatie ithyĩ, na asumbĩ maitũ, na anene maitũ me mbee ũsumbĩnĩ, na athembi maitũ, na athani maitũ, na aaithe maitũ, na andũ maku onthe, kuma ĩvinda ya asumbĩ ma Asuli kũvika mũnthĩ ũũ, ndũkoneke ta mũnini vala ũĩ. 33Ĩndĩ wĩ mũlũngalu ũndũnĩ w'onthe ũla watũkwatie; nũndũ naku nĩwĩkĩte na w'o, ĩndĩ ithyĩ nĩtwĩkĩte ũthũku; 34o na asumbĩ maitũ, o na anene maitũ me mbee ũsumbĩnĩ, o na athembi maitũ, o na aaĩthe maitũ, matyaasũvĩa mĩao yaku, kana kwĩthukĩĩsya myamũlo yaku na mokũsĩ maku, ala wamakũsĩĩe namo. 35Nũndũ matyaakũthũkũma ũsumbĩnĩ woo, o na ũseonĩ waku mũnene ũla wamonisye, o na nthĩnĩ wa nthĩ nene na nou ĩla wamanengie mene, o na matyaaĩthyũũa matie mawĩa moo mathũku. 36Sisya, twĩ athũkũmi ũmũnthĩ, na ũndũ wa nthĩ ĩla wanengie aaĩthe maitũ maye ũsyao wayo na ũseo wayo, sisya, twĩ athũkũmi nthĩnĩ wayo. 37Nayo nĩnĩũmasyaĩa wingĩvo mwingĩ asumbĩ ala wamaiie ĩũlũ waitũ nũndũ wa naĩ sitũ: o na me na vinya ĩũlũ wa mĩĩ yaitũ, na indo sitũ, o ũndũ mekwenda, na ithyĩ twĩ na thĩna mwingĩ.

Andũ makĩtianĩa kũsũvĩa mĩao

38Ĩndĩ o na ũu w'onthe nĩtũũtianĩa ũtianĩo mũlũmu, na kũandĩka; na anene maitũ me mbee ũsumbĩnĩ, na Alivai maitũ, na athembi maitũ, nĩmekũwĩkĩa ũsiĩlo.

NEEMIA 10

1Na ĩndĩ ala meekĩie ũsiĩlo nĩo aa: ngavana Neemia, mwana wa Akalia, na Nzetekia, 2na Selaia, na Asalia, na Yelemia, 3na Vasuli, na Amalia, na Malikaya, 4na Atusi, na Sevania, na Maluku, 5na Alimu, na Melemothi, na Ovatia, 6na Ndanieli, na Nginethoni, na Mbaluku, 7na Mesulamu, na Aviya, na Miyamini, 8na Maasia, na Mbilikai, na Semaia; asu maĩ athembi. 9Na Alivai nĩmo aa: Yesua mwana wa Asania, na Mbinui, wa ana ma Enatati, na Katimieli: 10na ana-a-ĩthe moo, Sevania, na Otia, na Kelita, na Velaia, na Aananu, 11na Mika, na Leovu, na Asavia, 12na Nzakuli, na Selevia, na Sevania, 13na Otia, na Mbani, na Mbeninu. 14Anene ma andũ: Valosi, na Vaathi-moavi, na Elamu, na Nzatu, na Mbani, 15na Mbuni, na Asikati, na Mbevai, 16na Atoniya, na Mbikivai, na Atini, 17na Ateli, na Esekia, na Asulu, 18na Otia, na Asumu, na Mbenzai, 19na Alivu, na Anathothi, na Novai, 20na Makiviasi, na Mesulamu, na Eesili, 21na Mesesaveli, na Nzatoki, na Yatua, 22na Velatia, na Aananu, na Anaia, 23na Osea, na Aanania, na Asuvu, 24na Aloesi, na Vilia, na Soveki, 25na Leumu, na Asavina, na Maaseia, 26na Aiya, na Aananu, na Ananu, 27na Maluku, na Alimu, na Mbaana.

28Na andũ ala angĩ, athembi, na Alivai, na asũvĩi ma mĩomonĩ, na aini, na Anethini, na onthe ala meevathĩte kuma ngonĩ sya andũ sya i nthĩ makwate mĩao ya Ngai, na iveti syoo, na ana moo, na eĩtu moo, kĩla ũmwe ũla waĩ na ũĩ na ũmanyi; 29malũman'ya na ana-a-ĩthe moo, anene moo me ndaĩa, na meelikya kĩumonĩ, na wĩvĩtonĩ, maendae mĩaonĩ ya Ngai, ĩla yanenganiwe nĩ Mose mũthũkũmi wa Ngai, na kũsũvĩa kwĩkaa mĩao yonthe ya Yeova Mwĩaĩi waitũ, na motw'ĩo make na mĩao yake; 30na kana tũtikanengane eĩtu maitũ kwa ngo sya andũ sya nthĩ ĩsu, kana kũmatwaĩa ana maitũ eĩtu moo; 31na ethĩwa ngo sya andũ sya ĩ nthĩ ikaete syĩndũ kana lĩu o na wĩva mathoosye mũthenya wa savato, tũtikamathooee mũthenya wa savato, kana mũthenya mũtheu; o na tũkaeka mwaka wa mũonza, na kũandũa kwa kĩla thiĩ.

32Na ĩngĩ nĩtweetw'ĩĩe motw'ĩo, twĩyumĩthye kĩla mwaka kĩlungu kya katatũ kya sekeli ũndũ wa ũthũkũmi wa nyũmba ya Ngai waitũ; 33ũndũ wa imũtũ ila siĩawa Yeova, na ũndũ wa nthembo ya mũtu ĩtatw'ĩkanaa, na ũndũ wa nthembo ya kũvĩvw'a ĩla ĩtatw'ĩkanaa, na ũndũ wa masavato, na mĩtiso ya myei, na mboka itw'ĩtwe, na syĩndũ ntheu, na nthembo kwondũ wa naĩ syĩthĩwe wĩw'anĩthyo wa Isilaeli, na ũndũ wa wĩa w'onthe wa nyũmba ya Ngai waitũ. 34Na twalimana, athembi, na Alivai, na andũ, ũndũ wa nthembo ya ngũ, ietawe nyũmbanĩ ya Ngai waitũ, kwĩanana na nyũmba sya aaĩthe maitũ, mavinda matw'ĩtwe, mwaka na mwaka, ivĩvaw'e kĩthembeonĩ kya Yeova Ngai waitũ, o tondũ kũandĩkĩtwe mĩaonĩ; 35na tũetae nyũmbanĩ ya Yeova ũsyao wa mbee wa nthĩ yaitũ, na ũsyao wa mbee wa ũsyao w'onthe wa mĩtĩ ya mĩthemba yonthe, mwaka na mwaka; 36o na kĩla kĩsyaĩtwe mbee kya ana maitũ, na kya indo sitũ, o tondũ kũandĩkĩtwe mĩaonĩ, na kĩla kĩsyaĩtwe mbee kya ndĩthya sitũ sya ng'ombe na ndĩthya sitũ sya mbũi na malondu, kĩetawe nyũmbanĩ ya Ngai waitũ, kĩthĩwe kya athembi ala mathũkũmaa nyũmbanĩ ya Ngai waitũ; 37na tũmaetee athembi tũsũmbanĩ twa nyũmba ya Ngai waitũ ũsyao wa mbee wa mũtu witũ, na nthembo sitũ sya kũkĩlw'a, na ũsyao wa mĩthemba yonthe ya mĩtĩ, na mbinyu mbĩthĩ na mauta; na ilungu sya ĩkũmi sya nthĩ yaitũ tũmaetee Alivai; nĩkwĩthĩwa nao Alivai, nĩmosaa ilungu sya ĩkũmi ndũanĩ syonthe kũla tũĩmaa. 38Na mũthembi mwana wa Aluni akethĩwaa vo na Alivai yĩla Alivai meosaa ilungu sya ĩkũmi: na Alivai makaetae kĩlungu kya ĩkũmi kya ilungu isu sya ĩkũmi nyũmbanĩ ya Ngai waitũ, tũsũmbanĩ, nyũmbanĩ ya kwia mothwii. 39Nũndũ ana ma Isilaeli na ana ma Livai makaete nthembo ya kũkĩlw'a ya lĩu wa mbaa ngetha, na ya mbinyu mbĩthĩ, na ya mauta, tũsũmbanĩ, vala ve mĩio ya vala vandũ vatheu, na athembi ala mathũkũmaa, na asũvĩi ma mĩomonĩ, na aini: na tũtikaeka nyũmba ya Ngai waitũ.

NEEMIA 11

Ala matũaa Yelusaleme

(1 MAVINDA 9.1–34)

1Na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma andũ nĩmatũaa Yelusaleme: o na andũ ala angĩ malimana, nĩ kana maete kĩla andũ ĩkũmi ũmwe akatũae Yelusaleme ndũa ntheu, na ala kenda matũae ndũanĩ ila ingĩ. 2Na andũ mamaathima andũ onthe ala meenenganie na kwenda kwa ngoo matuae Yelusaleme.

3Aa ĩndĩ nĩo anene ma ĩ kĩlungu kĩnene kya nthĩ ala matwĩe Yelusaleme: ĩndĩ ndũanĩ sya Yuta kĩla mũndũ nĩwekalaa ng'ũndũnĩ yake mwene ndũanĩ syoo, nao nĩ aa, Isilaeli, na athembi, na Alivai, na Anethini, na ana ma athũkũmi ma Solomoni. 4Na amwe ma ana ma Yuta, na ma ana ma Mbenyamini nĩmatũaa Yelusaleme. Ma ana ma Yuta: Athaia mwana wa Usia, mwana wa Nzekalia, mwana wa Amalia, mwana wa Sevatia, mwana wa Maalaleli, wa ana ma Velesi; 5na Maaseia mwana wa Mbaluku, mwana wa Koli-ose, mwana wa Aasaia, mwana wa Ataia, mwana wa Yoialivu, mwana wa Nzekalia, mwana wa Mũsilo. 6Ana onthe ma Velesi ala matwĩe Yelusaleme maĩ andũ me ũkũmbaũ maana ana na mĩongo thanthatũ na nyanya.

7Na aa nĩo ana ma Mbenyamini: Salu mwana wa Mesulamu, mwana wa Yoeti, mwana wa Vetaia, mwana wa Kolaia, mwana wa Maaseia, mwana wa Ithieli, mwana wa Yesaia. 8Na ĩtina wake Ngavai, na Salai, maana kenda na mĩongo ĩlĩ na nyanya. 9Na Yoeli mwana wa Nzikili aĩ mũsyaĩĩsya woo; na Yuta mwana wa Asenua aĩ wa kelĩ wa kũsyaĩĩsya ndũa.

10Na athembi: Yetaia mwana wa Yoialivu, na Yakini, 11na Selaia mwana wa Ilikia, mwana wa Mesulamu, mwana wa Nzatoki, mwana wa Melaiothi, mwana wa Aituvu, mũtongoi nyũmbanĩ ya Ngai, 12vamwe na ana-

a-ĩthe moo ala matethasya wĩa wa ĩ nyũmba, maana nyanya na mĩongo ĩlĩ na elĩ; na Ataia mwana wa Yeloamu, mwana wa Velalia, mwana wa Amisi, mwana wa Nzekalia, mwana wa Vasuli, mwana wa Malikiya, 13vamwe na ana-a-ĩthe make, anene ma nyũmba sya aaĩthe, maana elĩ na mĩongo ĩna na elĩ; na Amasaai mwana wa Asaleeli, mwana wa Aasai, mwana wa Mesilemothi, mwana wa Imeli, 14vamwe na ana-a-ĩthe moo, ngũmbaũ nene, ĩana na mĩongo ĩlĩ na nyanya. Na mũsyaĩĩsya woo aĩ Nzavitieli, mwana wa Aketolimu.
15Na ma Alivai: Semaia mwana wa Asuvu, mwana wa Asilikamu, mwana wa Asavia, mwana wa Mbuni; 16na Savethai na Yosavati, ma anene ma Alivai, ala maĩ asyaĩĩsya ma wĩa wa nza wa nyũmba ya Ngai; 17na Matania mwana wa Mika, mwana wa Nzaveti, mwana wa Asavu, ũla waĩ mũtongoesya wa kwambĩlĩlya kũtũnga mũvea mboyanĩ, na Mbakivukia, ũla waĩ wa kelĩ katĩ wa ana-a-ĩthe make; na Avata mwana wa Samua, mwana wa Ngalali, mwana wa Yetuthuni. 18Alivai onthe ĩla ndũanĩ ntheu maĩ maana elĩ na mĩongo nyanya na ana.
19O na asũvĩi ma mĩomonĩ, Akuvu na Talimoni, na ana-a-ĩthe moo, ala masyaĩĩasya mbingĩlonĩ, maĩ ĩana na mĩongo mũonza na elĩ. 20Na ala angĩ ma Isilaeli, ma athembi, Alivai, maĩ ndũanĩ syonthe sya Yuta, kĩla ũmwe ũtiĩwanĩ wake. 21Ĩndĩ Anethini nĩmatũaa Oveli: na Nziia na Ngisiva maĩ asyaĩĩsya ma Anethini.
22O na mũsyaĩĩsya wa Alivai ku Yelusaleme aĩ Usisi mwana wa Mbani, mwana wa Asavia, mwana wa Matania, mwana wa Mika, wa ana ma Asavu, ala maĩ aini, asyaĩĩsya ma wĩa wa nyũmba ya Ngai. 23Nũndũ kwaĩ mwĩao wumĩte kwa mũsumbĩ ũndũ woo, na wĩanĩsyo wa mavata nũtw'ĩtwe kwondũ wa aini, o tondũ mavata ma kĩla mũthenya meanaa. 24Na Vethaia mwana wa Mesesaveli, wa ana ma Nzela, mwana wa Yuta, aiĩtwe nĩ mũsumbĩ aseũvye maũndũ onthe ma andũ.

Ũtũo nza ya Yelusaleme

25Na ũndũ wa mĩsyĩ, na mĩũnda yayo, amwe ma ana ma Yuta nĩmatũaa Kiliathi-aliva na tũtũla twayo, na Ndivoni na tũtũla twayo, na Yekaviseeli na mĩsyĩ yayo, 26na ku Yesua, na Molata, na Mbethi-veleti, 27na Asali-suali, na Mbeeli-sieva na tũtũla twayo, 28na Nzikilaki, na Mekona na tũtũla twayo, 29na Enilimoni, na Nzola, na Yalimuthi, 30na Nzanoa, na Atulumu, na mĩsyĩ yasyo, na Lakisi na mĩũnda yayo, na Aseka na tũtũla twayo. Na ĩndĩ nĩmambie maeema moo kuma Mbeeli-sieva kũvika kyanda kya Inomu. 31Ana ma Mbenyamini nao nĩmatũaa kuma Ngeva na mbee wa kw'o, Mikimasi na Aiya, na ku Mbethi-eli na tũtũla twayo, 32na Anathothi, na Novu, na Anania, 33na Asoli, na Lama, na Ngitaimu, 34na Atiti, na Nzevoimu, na Nevalati, 35na Loti, na Ono, kyandanĩ kya ndũĩka. 36Na ma Alivai, nguthu imwe sya Yuta syavulana na Mbenyamini.

NEEMIA 12

Athembi na Alivai

1Na ĩndĩ aa nĩo athembi na Alivai ala mambatie vamwe na Nzeluvaveli mwana wa Sealitieli, na Yesua: Selaia, na Yelemia, na Esala, 2na Amalia, na Maluku, na Atusi, 3na Sekania, na Leumu, na Melemothi, 4na Ito, na Nginethoi, na Aviya, 5na Miyamini, na Maatia, na Mbilika, 6na Semaia, na Yoialivu, na Yetaia, 7na Salu, na Amoki, na Ilikia, na Yetaia. Asu nĩo anene ma athembi na ma ana-a-ĩthe moo mĩthenyanĩ ya Yesua.
8Na ĩngĩ Alivai: Yesua, na Mbinui, na Katimieli, na Selevia, na Yuta, na Matania, ũla waĩ mũtongoesya wa ala matũngaa mũvea, we na ana-a-ĩthe make. 9O na Mbakivukia na Uni, ana-a-ĩthe moo, mamathengeea kũatĩĩa mosyaĩĩsyo moo. 10Na Yesua asyaa Yoiakimu, na Yoiakimu asyaa Eliasivu, na Eliasivu asyaa Yoiata, 11na Yoaita asyaa Yonathani, na Yonathani asyaa Yatua.
12Na mĩthenyanĩ ya Yoiakimu kwaĩ athembi, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe: wa Selaia, nĩ Melaia; wa Yelemia, nĩ Aanania; 13wa Esala, nĩ Mesulamu; wa Amalia, nĩ Yeoanani; 14wa Maluki, nĩ Yonathani; wa Sevania, nĩ Yosevu; 15wa Alimu, nĩ Atena, wa Melaiothi, nĩ Elikai; 16wa Ito, nĩ Nzekalia; wa Nginethoni, nĩ Mesulamu; 17wa Aviya, nĩ Nzikili; wa Miniamini, wa Moatia, nĩ Vilitai; 18wa Mbilika, nĩ Samua; wa Semaia, nĩ Yonathani; 19na wa Yoialivu, nĩ Matenai; wa Yetaia, nĩ Usisi; 20wa Salai, nĩ Kalai; wa Amoki, nĩ Eveli; 21wa Ilikia, nĩ Asavia; wa Yetaia, nĩ Nethaneli.
22Ũndũ wa Alivai, mĩthenyanĩ ya Eliasivu, na Yoiata, na Yoanani, na Yatua, nĩkwaandĩkiwe atongoi ma nyũmba sya aaĩthe; o na athembi, ũsumbĩkonĩ wa Ndalio Mũvelisia. 23Ana ma Livai, atongoi ma nyũmba sya aaĩthe, nĩmaandĩkiwe ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda o kũvika mĩthenya ya Yoanani mwana wa Eliasivu. 24Na anene ma Alivai: Asavia, na Selevia, na Yesua mwana wa Katimieli, vamwe na ana-a-ĩthe moo ala mamathengeee, mataĩae na kũtũngaa mũvea, kwĩanana na mwĩao wa Ndaviti mũndũ wa Ngai, ũsyaĩĩsyo na ũsyaĩĩsyo. 25Matania, na Mbakivukia, na Ovatia, na Mesulamu, na Talimoni, na Akuvu, maĩ asũvĩi ma mĩomonĩ makĩsyaĩĩsya nyũmba sya kwia mĩio syĩ mbingĩlonĩ. 26Asu nĩo maĩ mĩthenyanĩ ya Yoiakimu mwana wa Yesua, mwana wa Yosataki, na mĩthenyanĩ ya ngavana Neemia, na ya mũthembi Esala mũandĩki.

Kũvathanw'a kwa ũvai wĩthĩwe mũtheu

27Na ĩvinda ya kũvatha ũvai wa Yelusaleme wĩthĩwe mũtheu nĩmamanthie Alivai mamuamya kũndũ kwoo kw'onthe, mamaete Yelusaleme, malilikane na ũtanu kũvatha kwa ũvai wĩthĩwe mũtheu, makĩtũnga mũvea, o na makina, me na tũmasaya, na inanda, na mbeve. 28Na ana ma aini moombana, kuma ũiĩnĩ ũla ũthyũlũlũkĩte Yelusaleme, o na kuma mĩsyĩ ya Anetovathi; 29na Mbethingilikali, na kuma mĩũndanĩ ya Ngeva na Asimuvethi: nũndũ aini nĩmeeyakĩe mĩsyĩ

kũthyũlũlũka Yelusaleme. 30Na athembi na Alivai meethesya; na mathesya andũ, na i mbingĩlo, na ũvai.
31Nĩvo ĩndĩ nambatisye anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Yuta ũvainĩ ĩũlũ, na naia nguthu ilĩ nene ila syatũngaa mũvea na syaenda iatĩanĩe; nguthu ĩmwe yaenda ngalĩ ya kw'oko kwa aũme ĩũlũ wa ũvai kwelekela mbingĩlo ya kumĩlya vũũ: 32na ĩtina wa ĩsu kwaendie Osaia, na nyunzu ya anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Yuta, 33na Asalia, na Esala, na Mesulamu, 34na Yuta, na Mbenyamini, na Semaia, na Yelemia, 35na amwe ma ana ma athembi me na masoo: Nzekalia mwana wa Yonathani, mwana wa Semaia, mwana wa Matania, mwana wa Mikaia, mwana wa Nzakuli, mwana wa Asavu; 36vamwe na ana-a-ĩthe make, Semaia, na Asaleeli, na Milalai, na Ngilalai, na Maai, na Nethaneli, na Yuta, na Aanani, me na syĩndũ sya kũinga sya Ndaviti mũndũ wa Ngai; na mũandĩki Esala amatongoesya. 37Na vakuvĩ na mbingĩlo ya nthongo ya manzĩ, na kũenda maeleele, mambata mbasyanĩ sya ndũa ya Ndaviti, kyambatonĩ kya ũvai ĩũlũ wa nyũmba ya Ndaviti, o kũvika mbingĩlo ya manzĩ kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa.
38Na nguthu ĩla ĩngĩ yamo ĩla yatũngaa mũvea yamathaũa, nakwa namaatĩĩa, vamwe na nyũnzu ya andũ, ĩũlũ wa ũvai, mbee wa mwako mũtũlu wa mũnyoolo wĩ maiko manene, o kũvika ũvainĩ mũthanthau, 39na mbee wa mbingĩlo ya Evalaimu, na vakuvĩ na mbingĩlo ya tene, na vakuvĩ na mbingĩlo ya makũyũ, na mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Ananeli, na mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Amea, o kũvika mbingĩlo ya malondu: na maũngama mbingĩlonĩ ya nguthu ya asũvĩi. 40Ũu nĩw'o nguthu isu ilĩ sya ala matũngĩaa mũvea nyũmbanĩ ya Ngai syaũngamie, o nakwa na nyunzu ya asumbĩki vamwe nakwa; 41na athembi, Eliakimu, na Maaseia, na Miniamini, na Mikaia, na Elioenai, na Nzekalia, na Aanania, me na masoo; 42na Maaseia, na Semaia, na Eleasali, na Usisi, na Yeoanani, na Malikiya, na Elamu, na Eseli. Na aini maina na wasya mũnene, vamwe na Yesilalia mwinĩthya woo. 43Na mathemba nthembo nyingĩ mũthenya ũsu, na matana; nũndũ Ngai nĩwamatanĩthisye na ũtanu mũnene; o na aka na syana matana: na ĩndĩ ũtanu wa Yelusaleme weew'ĩkie kũasa.

Ilungu sya athembi na Alivai

44Na mũthenya ũsu andũ nĩmaiiwe masũvĩe tũsũmba tũla twa mothwii maie, na twa nthembo sya kũkĩlw'a, na twa mosyao ma mbee, na twa ilungu sya ĩkũmi, momban'ye nthĩnĩ watw'o, kwĩanana na mĩũnda ya i ndũa, ilungu ila itw'ĩtwe nĩ mĩao kwondũ wa athembi na Alivai: nũndũ Yuta nĩwatanĩe athembi na Alivai ala mathũkũmaa. 45Na masũvĩaa wĩaĩo wa Ngai woo, na wĩaĩo wa ũthesyo, na aini na asũvĩi ma mĩomonĩ meeka o ũu, kwĩanana na mwĩao wa Ndaviti, na wa Solomoni mwana wake. 46Nũndũ mĩthenyanĩ ya Ndaviti na Asavu ya tene kwaĩ mũtongoesya wa aini, na mbathi sya ndaĩa na mũvea kwa Ngai. 47Na mĩthenyanĩ ya Nzeluvaveli, na mĩthenyanĩ ya Neemia Isilaeli onthe nĩmanenganie ilungu sya aini na asũvĩi ma mĩomonĩ, o ũndũ vata wa kĩla mũthenya weanaa: na maia kĩla kya Alivai; na Alivai maia kĩla kyaĩ kya ana ma Aluni.

NEEMIA 13

Moalyũlo ma Neemia

1Mũthenya ũsu nĩmasomie ĩvukunĩ ya Mose andũ makĩw'a; na nĩkwoonekie kũandĩkĩtwe nthĩnĩ wayo, atĩ Mũamimoni na Mũmoavi matikalika ũmbanonĩ wa Ngai tene na tene, 2nĩkwĩthĩwa matyaamathaũsya ana ma Isilaeli kĩmũtũ na manzĩ, ĩndĩ matuvie Mbalaamu, amaumanĩe: ĩndĩ Ngai waitũ aalyũla kĩumo kyu kĩthĩwe ũathimo. 3Na kweethĩwa, yĩla meewie mĩao, mavatha kwa Isilaeli nguthu yonthe ya elikya.
4Na ĩndĩ ũu ũtanekĩka, mũthembi Eliasivu, ũla waiiwe asũvĩae tũsũmba twa nyũmba ya Ngai waitũ, nũndũ aĩ na ndũũ na Tovia, 5aĩ anamũseũvĩsya kasũmba kanene, vala tene maiaa nthembo sya mũtu, na ũvumba, na mĩio, na ilungu sya ĩkũmi sya lĩu wa mbaa ngetha, na mbinyu mbĩthĩ, na mauta, ila syeeaĩtwe inengawe Alivai, na aini, na asũvĩi ma mĩomonĩ; na nthembo sya kũkĩlw'a kwondũ wa athembi. 6Ĩndĩ ĩvinda yu yonthe ndyaĩ Yelusaleme; nũndũ nĩnaendie kwa mũsumbĩ mwaka wa mĩongo ĩtatũ na ĩlĩ wa kũsumbĩka kwa Alitasasita mũsumbĩ wa Mbaviloni: na ĩtina wa mĩthenya ĩmwe namwĩtya mũsumbĩ ũthei wa kũthi, 7na navika Yelusaleme, na namanya ũthũku ũla Eliasivu wekie kwondũ wa Tovia, aimũseũvĩsya kasũmba nza sya nyũmba ya Ngai. 8Na ũndũ ũsu wambĩw'ĩthya woo mũno: kwondũ wa ũu nekĩĩsya nza syĩndũ syonthe vyũ sya Tovia kũsyumya kasũmbanĩ. 9Nĩvo ĩndĩ neeaie, na mathesya tũsũmba: na naete vo ĩngĩ mĩio ya nyũmba ya Ngai, vamwe na nthembo sya mũtu na ũvumba.
10Na namanya Alivai matyaanengwa ilungu syoo; na ĩndĩ Alivai na aini, ala matethasya wĩa, nĩmakĩĩte kĩla ũmwe akathi mũũndanĩ wake mwene. 11Na ĩndĩ natetan'ya na asumbĩki, na nakũlya, Nĩkĩ nyũmba ya Ngai ĩtiĩtwe? Na namomban'ya na naia kĩla mũndũ vandũ vake. 12Nĩvo ĩndĩ Yuta onthe maetie kĩlungu kya ĩkũmi kya lĩu wa mbaa ngetha na mbinyu mbĩthĩ na mauta kũla kwiawa syĩndũ. 13Na naia asũvĩi ma ũsũvĩaa kũla kwiawa ũthwii, mũthembi Selemia, na mũandĩki Nzatoki, na wa Alivai, Vetaia: na ĩtina woo kwaĩ Aananu mwana wa Nzakuli, mwana wa Matania; nũndũ nĩmatalwa me kĩthito, na wĩa woo waĩ wa kũmaaanĩsya ana-a-ĩthe moo. 14Ame Ngai wakwa, ndilikana ũndũnĩ ũsu, na ndũkavute meko makwa maseo ala neekie kwondũ wa nyũmba ya Ngai wakwa, na kwondũ wa mawĩa mayo.
15Mĩthenya ĩsu nĩnoonie Yuta andũ amwe makĩkinyanga iangĩo sya mbinyu savatonĩ, o na makĩete syove sya ngetha, makuĩthĩtye mang'oi; o na mbinyu, na nzavivũ, na makũyũ, na mĩthenya yonthe ya mĩio, ĩla malikilye Yelusaleme mũthenya wa savato: nakwa namakũsĩĩa mũthenya ũla mathooisye lĩu. 16O na andũ ma Tile nĩmatwĩe vo nthĩnĩ, ala maetie makũyũ, na mĩthemba yonthe ya syĩndũ sya ũthoosya,

na mamathooesye ana ma Yuta mũthenya wa savato, o na nthĩnĩ wa Yelusaleme. 17Nĩvo ĩndĩ natetanisye na anene me ndaĩa ma Yuta, na namakũlya, Ũndũ ũũ ũthũku ũla mũkwĩka nĩ mwaũ, na kũvukya mũthenya wa savato? 18Aaĩthe menyu matyaaĩka ũu, na Ngai waitũ ndaatũetee ũthũku ũũ w'onthe, o na ndũanĩ ĩno? Ĩndĩ inyw'ĩ nĩmũetee Isilaeli ũthilĩku ũngĩ ũndũ wa kũvukya savato.
19Na kweethĩwa, yĩla mbingĩlo sya Yelusaleme syambĩlĩlye kũya ũmololi savato ũtanamba kũvika, neeaa mĩomo ĩvingwe, na neeaa ndĩkavingũwe kũvika savato wathela: na naia athũkũmi amwe makwa masũvĩe i mbingĩlo, mũio o na wĩva ndũkalikwe nthĩnĩ mũthenya wa savato. 20Kwondũ wa ũu atandĩthya na athoosya ma mĩthemba yonthe ya syĩndũ makoma ũtee wa Yelusaleme ĩvinda yĩmwe kana kelĩ. 21Nĩvo ĩndĩ namakũsĩĩie, na namakũlya, Mwĩkoma mũthengeee ũvai nĩkĩ? Ethĩwa mũkeeka ũu ĩngĩ ngamũkwata. Kuma ĩvinda yĩu matyaaũka ĩngĩ mũthenya wa savato.
22Nakwa nameaĩa Alivai meevathan'ye methĩwe atheu, na moke masũvĩe i mbingĩlo, mavathan'ye mũthenya wa savato wĩthĩwe mũtheu. Ame Ngai wakwa, ndilikanĩla ũndũ ũsu naw'o, noindeka kwĩanana na ũnene wa ũseo waku wĩ wendo.
23O na mĩthenya ĩsu nĩnoonie Ayuti ala matwaĩte aka ma Asitoti, na ma Amimoni, na ma Moavi: 24na ana moo nĩmaneenaa nyunzu ya kĩthyomo kya Asitoti, na matyaatonya kũneena kĩthyomo kya Ayuti, ĩndĩ kwĩanana na kĩthyomo kya kĩla ũko wa andũ. 25Nakwa natetan'ya nao, na namaumanĩa, na nakũna amwe moo, na nakũa nzw'ĩĩ syoo, na nameavĩthya na Ngai, ngĩmea, Mũtikaamanenge ana moo eĩtu menyu, kana mũtikaamatwaĩe ana menyu eĩtu moo, o na kũmatwaa ũndũ wenyu ene. 26Solomoni mũsumbĩ wa Isilaeli ndaaĩka naĩ maũndũnĩ asu? Ĩndĩ mbaĩnĩ nyingĩ vatyaĩ mũsumbĩ wailyĩ take, na endwa nĩ Ngai wake, na Ngai amũtw'ĩkĩthya mũsumbĩ wa Isilaeli onthe: ĩndĩ o nake aka ma nthĩ ĩngĩ mamũvĩtĩthya. 27Tũkamwĩw'a inyw'ĩ ĩndĩ twĩke ũthũku ũũ w'onthe, tũmũvĩtanĩsye Ngai waitũ tũkĩtwaa aka ma nthĩ ĩngĩ?
28Na mwana ũmwe wa Yoiata, mwana wa mũthembi mũnene Eliasivu, aĩ mũthoni wa Sanavalati Mũoloni: kwondũ wa ũu namũlũngya aume vala nĩĩ. 29Ame Ngai wakwa, malilikane, nĩkwĩthĩwa nĩmavukĩtye ũthembi, na ũtianĩo wa ũthembi, na wa Alivai.
30Ũu nĩw'o namatheisye ngĩmavathan'ya na andũ onthe ma nthĩ ĩngĩ, na naia mosyaĩĩsyo ũndũ wa athembi na ũndũ wa Alivai, kĩla ũmwe wĩanĩ wake; 31na ũndũ wa nthembo ya ngũ, mavinda matw'ĩtwe, na ũndũ wa mosyao ma mbee. Ame Ngai wakwa, ndilikana ũmbĩke ũseo.

ESITA

ESITA 1

Vasiti mũka wa mũsumbĩ aimũvũthya mũsumbĩ Aasuelo

1Na kweethĩwa mĩthenyanĩ ya Aasuelo (Aasuelo ũsu nĩ ũla wasumbĩkĩte kuma India o na kũvika Ethiovia, ĩũlũ wa ilungu nene sya nthĩ ĩana na mĩongo ĩlĩ na mũonza), 2mĩthenya ĩsu, yĩla mũsumbĩ Aasuelo wekalĩte kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ, kĩla kyaĩ nyũmbanĩ nene ya ũsumbĩ ku Susani, 3mwaka wa katatũ wa kũsumbĩka kwake, avokea anene make onthe me mbee ũsumbĩnĩ na athũkũmi make mboka; ala me ũtonyi ma Velisia na Metia, anene me ndaĩa na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma ilungu isu nene sya nthĩ, meethĩwa mbee wake; 4nĩvo wonanisye ũthwii wa ũsumbĩ wake mũnene na ndaĩa ya ũnene wake mwingĩ mĩthenya mingĩ, o mĩthenya ĩana na mĩongo nyanya. 5Na matukũ asu meanĩa, mũsumbĩ avokea andũ onthe ala maĩ nyũmbanĩ nene ya ũsumbĩ ku Susani, mboka, anene o na anini, mĩthenya mũonza, vau nza ya nyũmba nene mbanakavye ya mũsumbĩ yĩ mũũnda. 6Vaniinĩtw'e ngũa nzaũ, na syĩ waiũ, na sya vuluu, syovetwe na ndii sya katane nzeo na iilyĩ ta ndune ngomenĩ sya vetha ituĩnĩ sya mavia maseo: mokomo maĩ ma thaavu na vetha, mekĩtwe vandũ vaseũvye na mavia maseo matune, na meũ, na me ĩuuku, na maiũ. 7Na mamanenga manyw'ĩe mĩionĩ ya thaavu (mĩio ĩla yaĩ kĩvathũkan'yo ũmwe na ũla ũngĩ), na mbinyu ya kĩũsumbĩ mbingĩ mũno, kwĩanana na ũlau wa mũsumbĩ. 8Na kũnyw'a kũu kwaĩ o kwĩanana na mwĩao; vatyaĩ ũtonya kũingĩĩw'a: nũndũ ũu mũsumbĩ nĩwatw'ĩte kwa anene onthe ma nyũmba yake, kana mo meke kwĩanana na kwenda kwa kĩla mũndũ.

9Nake Vasiti mũka wa mũsumbĩ avokea iveti ila syaĩ nyũmbanĩ ya kĩũsumbĩ ya mũsumbĩ Aasuelo mboka. 10Mũthenya wa mũonza, yĩla ngoo ya mũsumbĩ yatanĩtw'e nĩ mbinyu, ameaĩa Meumani, na Mbisitha, na Alivona, na Mbikitha, na Avakitha, na Nzethali, na Kalikasi, avakũe mũonza ala mathũkũmĩaa mbee wa mũsumbĩ Aasuelo, 11mamũete Vasiti mũka wa mũsumbĩ mbee wa mũsumbĩ e na ngovia ya kĩũsumbĩ, asyony'e ngo sya andũ na anene me mbee ũsumbĩnĩ ũseo wake; nũndũ aĩ mũseo kwa kũsiw'a. 12Ĩndĩ Vasiti mũka wa mũsumbĩ alea kũka kwondũ wa mwĩao wa mũsumbĩ ũla watwaĩwe nĩ ala avakũe: kwondũ wa ũu mũsumbĩ athilĩka mũno, na ũthatu wake wakana nthĩnĩ wake.

13Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wakũlilye andũ oĩ, ala meesĩ mavinda (nũndũ ũu waĩ mwĩkalĩle wa mũsumbĩ kwa onthe ala meesĩ mwĩao na ũsili: 14na ala mamũatĩĩe ũnenenĩ maĩ Kalisena, na Sethali, na Atimatha, na Talisisi, na Melesi, na Malisena, na Memukani, anene mũonza me mbee ũsumbĩnĩ ma Velisia na Metia, ala moonaa ũthyũ wa mũsumbĩ, na mekalaa me ma mbee ũsumbĩnĩ ũsu), 15Twĩmwĩka ata Vasiti mũka wa mũsumbĩ kwĩanana na mwĩao, nĩkwĩthĩwa ndaneka ũtw'ĩo wa mũsumbĩ Aasuelo ũla watwaĩwe nĩ ala avakũe? 16Na Memukani asũngĩa vala ve mũsumbĩ na anene mbee ũsumbĩnĩ, Vasiti mũka wa mũsumbĩ ndaneka mũsumbĩ naĩ e weka, ĩndĩ o na anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ, na ngo syonthe sya andũ ila syĩ ilungunĩ nene syonthe sya nthĩ sya mũsumbĩ Aasuelo. 17Nũndũ wĩko ũũ wa mũka wa mũsumbĩ ũkanyaĩĩkw'a kwa aka onthe, mavũthye aũme moo methonĩ moo, yĩla kwĩtavanw'a, Mũsumbĩ Aasuelo aneeaĩe Vasiti mũka wa mũsumbĩ aetwe mbee wake, ĩndĩ ndaneeũka. 18Na mũnthĩ ũũ aka ma anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Velisia na Metia, meew'a wĩko wa mũka wa mũsumbĩ, makaneena o ta ũu kwa anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ ma mũsumbĩ. Na ĩndĩ kũkookĩla kĩvũthya kĩnene na ũthilĩku. 19Ethĩwa nĩwendeesya mũsumbĩ, nĩkume mwĩao wa kĩũsumbĩ kuma kwake, na ũkĩandĩkwa katĩ wa mĩao ya Avelisia na Ametia, ĩla ĩtaalyũkaa, kana Vasiti ndakaaũke ĩngĩ vala ve mũsumbĩ Aasuelo; na mũsumbĩ nanenge ũngĩ wĩ kavaa kwĩ we kĩanda kya kĩũsumbĩ vandũ vake. 20Na yĩla ũtw'ĩo wa mũsumbĩ ũla wĩumya wĩnyaĩĩkw'a ũsumbĩnĩ wake w'onthe (nũndũ nĩ mũnene), iveti syonthe ikanengae aũme masyo ndaĩa, anene o na anini. 21Na ndeto ĩsu yendeesya mũsumbĩ na anene me mbee ũsumbĩnĩ; na mũsumbĩ eeka o kwĩanana na ndeto ya Memukani: 22nũndũ nĩwatwaie mavalũa ilungunĩ nene syonthe sya nthĩ sya mũsumbĩ, kĩla kĩlungu kĩnene kya nthĩ o kwĩanana na maandĩko makyo, na kĩla ũko wa andũ kũatĩĩa kĩthyomo kyaw'o, nĩ kana kĩla mũndũ amĩsumbĩke nyũmba yake mwene, na atavan'ye o kwĩanana na kĩthyomo kya andũ make.

ESITA 2

Esita aitw'ĩkĩthw'a mũka wa mũsumbĩ

1Ĩtina wa maũndũ asu, yĩla ũthilĩku wa mũsumbĩ Aasuelo wauisye, amũlilikana Vasiti, na ũndũ wekie, na ũndũ watw'ĩĩwe. 2Nĩvo ĩndĩ athũkũmi ma mũsumbĩ ala mamũthũkũmaa mamwĩie, Nĩkũmanthwe eĩtu ma mũika atheu na aseo kwondũ wa mũsumbĩ: 3na mũsumbĩ naie anene ilungunĩ nene syonthe sya nthĩ sya ũsumbĩ wake, nĩ kana mombanĩsye eĩtu onthe ma

mũika atheu na aseo nyũmbanĩ nene ya ũsumbĩ ku Susani, nyũmbanĩ ya aka, ũsũvĩonĩ kwa Ekai, mũvakũe wa kwa mũsumbĩ, ũla ũsũvĩaa aka; na manengwe syĩndũ syoo kwondũ wa kwĩthesya; 4na mwĩĩtu ũla wĩendeesya mũsumbĩ natw'ĩke mũka wa mũsumbĩ vandũ va Vasiti. Na ũndũ ũsu wendeesya mũsumbĩ; na eeka ũu.

5Na kwaĩ Mũyuti ũmwe nyũmbanĩ ya ũsumbĩ ku Susani, ũla wetawa Molitekai, mwana wa Yaili, mwana wa Simei, mwana wa Kisu, Mũmbenyamini, 6ũla watwaĩtwe kuma Yelusaleme na ala matavĩtwe vamwe na Yekonĩa mũsumbĩ wa Yuta, ũla Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni wamũtwaie. 7Nake amũea Atasisa, nake nĩ Esita, mwĩĩtu wa mwendw'aĩthe: nũndũ ndaĩ na ĩthe o na nyinyia, na mwĩĩtu ũsu aĩ mwanake na mũseo; na yĩla ĩthe na nyinyia makwie, Molitekai amwosa ethĩwe mwĩĩtu wake mwene.

8Na kweethĩwa, yĩla mwĩao wa mũsumbĩ na ũtw'ĩo wake weew'ĩkie, na eĩtu aingĩ moombanĩw'a nyũmbanĩ nene ya ũsumbĩ ku Susani, ũsũvĩonĩ kwa Ekai, Esita atwawa nyũmbanĩ ya mũsumbĩ, ku ũsũvĩonĩ kwa Ekai, mũsũvĩi wa aka. 9Na ũla mwĩĩtu amwendeesya, na oona ũseo kwake; na amũnenga na mĩtũkĩ syĩndũ syake kwondũ wa kwĩthesya, vamwe na malĩu make, na anengwa eĩtu mũonza ala maĩle ũnengwa kuma nyũmbanĩ ya mũsumbĩ: na amũthamĩĩsya e na eĩtu make vandũ vala vaseo mbee nyũmbanĩ ya aka. 10Esita ndaamanyĩthan'ya andũ make kana ũko wake; nũndũ Molitekai nĩwamwĩaĩĩte kana ndakaamanyĩthan'ye. 11Na Molitekai nĩwangangaa kĩla mũthenya mbee wa nza ya nyũmba ya aka, amanye ũndũ Esita ũilyĩ, na ũndũ wĩmũtw'ĩkĩkĩa.

12Na ĩndĩ yĩla kyathĩ kyavikie kya kĩla mwĩĩtu kũenda kwa mũsumbĩ Aasuelo, ĩtina wa kwĩkĩwa kwake kwĩanana na mwĩao wa aka myei ĩkũmi na ĩlĩ (nũndũ ũu waĩ wĩanĩsyo wa kwĩthesya kwoo, atĩĩ, myei thanthatũ ya mauta ma manemane, na myei thanthatũ ya syĩndũ syĩ mũuke mũseo vamwe na syĩndũ sya kwĩthesya sya aka), 13nĩvo ĩndĩ kĩla mwĩĩtu waendie kwa mũsumbĩ kũatĩĩa maũndũ aa: kĩla wendaa nĩwanengiwe kũthi nakyo kuma nyũmbanĩ ya aka kũvika nyũmbanĩ ya mũsumbĩ. 14Athi wĩoo, na kĩoko auma athi nyũmbanĩ ya kelĩ ya aka, ũsũvĩonĩ kwa Saasikasi, mũvakũe wa kwa mũsumbĩ, ũla wasũvĩaa aka ngombo: ndaalika kwa mũsumbĩ ĩngĩ, ate o mũsumbĩ nĩwendeew'e nĩwe, na eetwa na syĩtwa. 15Na ĩndĩ yĩla kyathĩ kya Esita kyavikie kya kũthi kwa mũsumbĩ, mwĩĩtu wa Aviaili mwendw'a-ĩthe wa Molitekai, ũla wamwosete ethĩwe mwĩĩtu wake, ndaaenda kĩndũ o na kĩva no kĩla Ekai mũvakũe wa kwa mũsumbĩ, mũsũvĩi wa aka, watw'ĩte. Na Esita oona ũseo methonĩ ma onthe ala mamũsyaĩĩsye.

16Na ĩndĩ Esita atwawa kwa mũsumbĩ Aasuelo nyũmbanĩ yake ya kĩũsumbĩ mwei wa ĩkũmi, naw'o nĩ mwei wa Tevethi, mwaka wa mũonza wa kũsumbĩka kwake. 17Na mũsumbĩ endie Esita kwĩ aka ala angĩ onthe, na oona waĩlu na ũseo methonĩ make kwĩ eĩtu atheu ala angĩ onthe; kwondũ wa ũu amwĩkĩa ngovia ya kĩũsumbĩ mũtwenĩ wake, na amũtw'a mũka wa mũsumbĩ vandũ va Vasiti. 18Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wamavokee anene make onthe me mbee ũsumbĩnĩ na athũkũmi make mboka nene, nayo nĩ mboka ya Esita; na athũmũsya ilungu nene sya nthĩ koti, na anengane mĩthĩnzĩo, kwĩanana na ũlau wa mũsumbĩ.

Molitekai ayumbũla kĩmbithi ĩũlũ wa mũsumbĩ

19Na yĩla eĩtu asu atheu moombaniw'e ĩvinda ya kelĩ, nĩvo Molitekai wekalile nthĩ mbingĩlonĩ kwa mũsumbĩ. 20Esita ndaĩ anamba kũmanyĩthan'ya ũko wake kana andũ make; o tondũ Molitekai wamwĩaĩĩte: nũndũ Esita eekĩte o tondũ Molitekai wamwĩaĩaa, o ta yĩla waeiwe nĩwe. 21Mĩthenya ĩsu, yĩla Molitekai wekalaa nthĩ mbingĩlonĩ kwa mũsumbĩ, avakũe elĩ ma kwa mũsumbĩ, Mbikithana na Telesi, ma asu ala masũvĩaa myalyonĩ, mathilĩka, na mamantha kũmũkwata mũsumbĩ Aasuelo. 22Na ũndũ ũsu wamanyĩka nĩ Molitekai, ũla nake wamwonisye Esita mũka wa mũsumbĩ; na Esita atavya mũsumbĩ ũndũ ũsu syĩtwanĩ ya Molitekai. 23Na yĩla ũndũ ũsu wakũlanganilw'e, na wooneka nĩ wa w'o, asu me elĩ masũw'a mũtĩnĩ: na waandĩkwa ĩvukunĩ ya maũndũ ma mavinda vu mbee wa mũsumbĩ.

ESITA 3

Ũĩ wa Amani wa kũmoaa Ayuti

1Ĩtina wa maũndũ asu mũsumbĩ Aasuelo amũnenevya Amani mwana wa Ametatha Mũakaki, na amũkĩlya, na aia kĩvĩla kyake ĩũlũ wa anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ ala maĩ nake. 2Na athũkũmi onthe ma mũsumbĩ, ala maĩ mbingĩlonĩ kwa mũsumbĩ, makunama, na kũmwĩkunamĩsya Amani vyũ; nũndũ mũsumbĩ nĩweaĩte ũu ũndũ wake. Ĩndĩ Molitekai ndaakunama, o na kũmwĩkunamĩsya. 3Nĩvo ĩndĩ athũkũmi ma mũsumbĩ, ala maĩ mbingĩlonĩ kwa mũsumbĩ, makũlilye Molitekai, Nĩkĩ ũũtũla mwĩao wa mũsumbĩ? 4Na ĩndĩ kweethĩwa, makĩneena nake mũthenya na mũthenya, nake ndaamethukĩĩsya, mamũtavya Amani, masisye ethĩwa maũndũ ma Molitekai makaũngama: nũndũ amatavĩtye kana nĩ Mũyuti. 5Na yĩla Amani wonie kana Molitekai ndaakunama, o na kũmwĩkunamĩsya, nĩvo ĩndĩ Amani wausũiwe nĩ ũthilĩku. 6Ĩndĩ asũanĩa ndwĩanĩa kũmũkwata Molitekai e weka; nũndũ nĩmamũmanyĩthĩtye ũko wa andũ wa Molitekai: kwondũ wa ũu Amani amantha kũmananga Ayuti onthe ala maĩ ũsumbĩnĩ w'onthe wa Aasuelo, o ũko wa andũ wa Molitekai.

7Mwei wa mbee, naw'o nĩ mwei wa Nisani, mwaka wa ĩkũmi na ĩlĩ wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Aasuelo, mekya Vuli, naw'o nĩ kũlimana, vu mbee wa Amani mũthenya na mũthenya, na mwei na mwei, kũvika mwei wa ĩkũmi na ĩlĩ, naw'o nĩ mwei wa Atali. 8Na Amani amwĩa mũsumbĩ Aasuelo, Ve ũko ũmwe wa andũ ũnyaĩĩkĩe kũũ na kũũ katĩ wa ngo sya andũ ilungunĩ nene sya nthĩ sya ũsumbĩ waku; na mĩao yoo ĩ kĩvathũkan'yo na ya kĩla ũko wa andũ; o na maikwataa

mĩao ya mũsumbĩ: kwondũ wa ũu kũti ũuno kwa mũsumbĩ kũmaeka mekale. 9Ethĩwa nĩkwendeesya mũsumbĩ, nĩkũandĩkwe nĩ kana manangwe: nakwa ngaĩva talendi ngili ĩkũmi sya vetha mokonĩ ma asu masyaĩĩsya mawĩa ma mũsumbĩ, ietwe kũla kwiawa ũthwii kwa mũsumbĩ. 10Na mũsumbĩ aumya ngome yake kyaanĩ kyake, na amũnenga Amani mwana wa Ametatha Mũakaki, ũla mũmaitha wa Ayuti. 11Na mũsumbĩ amwĩa Amani, Ũla vetha nĩwanengwa, o na ũko wa andũ naw'o, wĩke naw'o ũndũ ũkwona wĩ ũseo.
12Nĩvo ĩndĩ aandĩki ma mũsumbĩ meetiwe mwei wa mbee, mũthenya wa ĩkũmi na ĩtatũ waw'o; na kwaandĩkiwe kwĩanana na w'onthe, ũla Amani weaĩe asumbĩ anini ma kwa mũsumbĩ, na makavana ala maĩ ĩũlũ wa kĩla kĩlungu kĩnene kya nthĩ, na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma kĩla ũko wa andũ, kwa kĩla kĩlungu kĩnene kya nthĩ kwĩanana na maandĩko makyo, na kĩla ũko wa andũ kũatĩĩa kĩthyomo kyaw'o; kwaandĩkwa syĩtwanĩ ya mũsumbĩ Aasuelo, na kũsiĩlwa na ngome ya mũsumbĩ. 13Na mavalũa matwawa nĩ atwai ma mavalũa ilungunĩ nene syonthe sya nthĩ sya mũsumbĩ, mamanange, na kũmoaa, na kũmamina, Ayuti onthe, o ma mũika na ala akũũ, syana nini na aka, mũthenya ũmwe, o mũthenya wa ĩkũmi na ĩtatũ wa mwei wa ĩkũmi na ĩlĩ, naw'o nĩ mwei wa Atali, na makyosa syĩndũ syoo syĩthĩwe mũtavo. 14Na wumĩĩsyo wa ũla ũandĩko, nĩ kana ũtw'ĩo ũnyaĩĩkwe kĩla kĩlungu kĩnene kya nthĩ, watavaniw'e kwa ngo syonthe sya andũ, nĩ kana meĩthĩwa meyũmbanĩtye mũthenya ũsu. 15Atwai ma mavalũa mathi mekalaatĩte nũndũ wa mwĩao wa mũsumbĩ, na ũtw'ĩo watavaniw'e nyũmbanĩ nene ya ũsumbĩ ku Susani. Na mũsumbĩ na Amani mekala nthĩ manyw'e; ĩndĩ ndũa ya Susani yasũanĩwa.
2

ESITA 4

Esita ayĩtĩkĩla kũmaneenea andũ make

1Na ĩndĩ yĩla Molitekai wamanyie w'onthe ũla wĩkĩtwe, Molitekai atembũanga ngũa syake, na eekĩa makunia na kwĩyũmba mũu, na aenda na ku ndũani katĩ, na akaya na wasya mũtũlu na kĩĩo kĩ woo; 2na ooka o vu mbee wa mbingĩlo ya kwa mũsumbĩ: nũndũ vatyaĩ ũtonya kũlika mbingĩlonĩ kwa mũsumbĩ ekĩe makunia. 3Na kĩla kĩlungu kĩnene kya nthĩ, o vala mwĩao wa mũsumbĩ na ũtw'ĩo wake wavikie, kwaĩ woo mũnene katĩ wa Ayuti, na kũtĩĩa kũya, na kũĩa, na kũmeta; na aingĩ makoma makunianĩ na mũunĩ.
4Na eĩtu athũkũmi ma Esita na avakũe ma kwake mooka na mamũtavya; na mũka wa mũsumbĩ eew'a woo mũnene mũno: na anengane ngũa ĩkekĩwe Molitekai, na kũmumya makunia make; ĩndĩ ndaamyosa. 5Nĩvo ĩndĩ Esita wetie Athaki, ũmwe wa avakũe ma kwa mũsumbĩ, ũla wamwiĩte amũthũkũmae, na amwĩaĩa aende vala ve Molitekai, akamanye ũu nata, na kĩtumi nĩ kyaũ. 6Na ĩndĩ Athaki aenda vala ve Molitekai vala vandũ vathanthau va ndũa, vu vala ve mbingĩlo ya kwa mũsumbĩ. 7Na Molitekai amũtavya w'onthe ũla ũmũkĩtĩkĩe, na ũtalo wa w'o wa mbesa ila Amani wathanĩte kũnengane kũla kwiawa ũthwii wa mũsumbĩ nũndũ wa Ayuti, amamine. 8Na ĩndĩ amũnenga wumĩĩsyo wa ũandĩko wa ũla ũtw'ĩo ũla watavaniw'e vu Susani wa kũmamina, awon'ye Esita, na kũmũvuanĩsya, na kũmũtavya aende kwa mũsumbĩ, na kũmũvoya, na kũmwĩsũva, nũndũ wa andũ make.
9Na Athaki ooka na atavya Esita ndeto sya Molitekai.
10Nĩvo ĩndĩ Esita waneenie na Athaki, na amũnenga ũtũmane wa Molitekai, akĩmwĩa: 11Athũkũmi onthe ma mũsumbĩ, na andũ ma ilungu nene sya nthĩ sya mũsumbĩ, nĩmeũmanya, mũndũ o na wĩva, ethĩwa nĩ mũndũ mũũme kana mũndũ mũka, wĩũka alike kwa mũsumbĩ kũvika nza ya nthĩnĩ, ate mwĩte, ve mwĩao ũmwe kwake, kana akooawa, ate o ala mũsumbĩ wĩmatambũũkĩsya ĩla ndata ya thaavu ya ũsumbĩ, nĩ kana atonye kwĩkala thayũ: ĩndĩ nyie ndineeĩtwa nĩlike kwa mũsumbĩ mĩthenya ĩno mĩongo ĩtatũ. 12Na matavya Molitekai ndeto sya Esita.
13Nĩvo ĩndĩ Molitekai wameaĩe mamũtũngĩe Esita ũsũngĩo, Ndũkeesũanĩĩe mwene kana ũkavĩtĩa nyũmbanĩ ya mũsumbĩ, kwĩ Ayuti onthe. 14Nũndũ ethĩwa ũkavindya ki ĩvinda yĩĩ, nĩvo ĩndĩ ũthasyo na ũvonokyo ũkookĩla kwa Ayuti kuma vandũ vangĩ, ĩndĩ we na nyũmba ya au mũkaaa: na nũũ wĩsĩ kana ndwaalika ũsumbĩnĩ nũndũ wa ĩvinda ta yĩĩ? 15Nĩvo ĩndĩ Esita wameaĩe mamũtũngĩe Molitekai ũsũngĩo, 16Enda, ũmban'ye Ayuti onthe ala me Susani, na mũitĩĩa kũya nũndũ wakwa, o na mũikaye o na mũikanyw'e mĩthenya ĩtatũ, ũtukũ kana mũthenya: nyie nakwa na eĩtu athũkũmi makwa tũkatĩĩa kũya o ta ũu; na ĩndĩ ngaenda vala ve mũsumbĩ, o na kau ti kwĩanana na mwĩao: na ethĩwa nĩngwaa, nongwaa.
17Na ĩndĩ Molitekai eeyĩendea, na eeka kwĩanana na w'onthe ũla Esita wamwĩaĩe.

ESITA 5

Esita aithokya mũsumbĩ na Amani mbokanĩ

1Na ĩndĩ kweethĩwa mũthenya wa katatũ, Esita eekĩa ngũa syake sya kĩũsumbĩ, na aũngama nza ya nthĩnĩ ya nyũmba ya mũsumbĩ, kwelekela nyũmba ya mũsumbĩ: na mũsumbĩ ekala kĩvĩlanĩ kyake kya kĩũsumbĩ nyũmbanĩ ya kĩũsumbĩ, kwelekela ũlikĩlo wa nyũmba.
2Na kweethĩwa, yĩla mũsumbĩ wonie Esita mũka aũngeme nza, anengwa kwona ũseo methonĩ make; na mũsumbĩ amũtambũũkĩsya Esita ndata ya thaavu ya ũsumbĩ ĩla yaĩ kw'okonĩ kwake. Na ĩndĩ Esita athengeea vakuvĩ, na akiita mũthya wa ndata ya ũsumbĩ. 3Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wamũkũlilye, Wĩenda kyaũ, Esita, mũka wa mũsumbĩ? Na vata waku nĩ mwaũ? Nũkũnengwa o na ethĩwa nĩ nyunzu ya ũsumbĩ.
4Na Esita amwĩa, Ethĩwa nĩkwoneka wĩ ũseo kwa mũsumbĩ, mũsumbĩ na Amani nĩmoke mũnthĩ ũũ mbokanĩ ĩla nzeũvĩtye nũndũ wake.

5Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ waisye, Kalaatai Amani nĩ kana kũtonye kwikwa o tondũ Esita wasya. Na ĩndĩ mũsumbĩ na Amani mooka mbokanĩ ĩla Esita waseũvĩtye. 6Na mũsumbĩ amũkũlĩlya Esita vu mbokanĩ ya mbinyu, Vata waku nĩ mwaũ? Na nũũnengwa: na wĩenda kĩ? O na ethĩwa nĩ nyunzu ya ũsumbĩ ũkeekwa. 7Nĩvo ĩndĩ Esita wasũngĩie, na amwĩa, Vata wakwa na kwenda kwakwa nĩ atĩĩ: 8Ethĩwa nĩnonete ũseo methonĩ ma mũsumbĩ, na ethĩwa nĩwendeesya mũsumbĩ kũnenga vata wakwa, na kwĩka kwenda kwakwa, mũsumbĩ na Amani nĩmoke mbokanĩ ĩla nĩmaseũvĩsya, na ngeeka ũnĩ o tondũ mũsumbĩ waĩtye.

Mũtĩ mũtũlu ũiseũvw'a ũndũ wa kũmũsũsya Molitekai

9Nĩvo ĩndĩ Amani aumaala mũthenya ũsu e mũtanu na e na mũyo ngoonĩ: ĩndĩ yĩla Amani wonie Molitekai mbingĩlonĩ kwa mũsumbĩ, kana ndaaũngama o na kũmwathũkĩa, ausũwa nĩ ũthilĩku ĩũlũ wa Molitekai. 10Ĩndĩ Amani eesiĩĩa mwene, na enũka; na atũmana anyanyae na Nzelesi mũka wake moke. 11Na Amani amatalĩla ũnene wa mothwii make, na wingĩ wa syana syake, na maũndũ onthe ala mũsumbĩ wamũneneveesye, na ũndũ ũmwiĩte ĩũlũ wa anene me mbee ũsumbĩnĩ na athũkũmi ma mũsumbĩ. 12Na ĩngĩ Amani amea, Ĩĩ, Esita mũka wa mũsumbĩ ndanaeka mũndũ ũngĩ alike vamwe na mũsumbĩ mbokanĩ ĩla eĩseũvĩtye ĩndĩ no nyie: na ũnĩ ĩngĩ nĩnĩtĩtwe nowe vamwe na mũsumbĩ. 13Ĩndĩ ũu w'onthe kwakwa no ta mana, yĩla ngũmwona Molitekai ũla Mũyuti ekalĩte mbingĩlonĩ kwa mũsumbĩ. 14Nĩvo ĩndĩ Nzelesi mũka wake na anyanyae make onthe mamwĩie, Nĩkũseũvw'e mũtĩ ũtũlĩte mĩkono mĩongo ĩtano, na ũnĩ ũineena na mũsumbĩ nĩ kana Molitekai atonye kũsũw'a vo: na ĩndĩ ũithi ũtanĩte wĩ na mũsumbĩ mbokanĩ. Na ũndũ ũsu wendeesya Amani; na atuma mũtĩ ũseũvw'a.

ESITA 6

Amani aitw'ĩĩwa amũtaĩe Molitekai

1Ũtukũ ũsu mũsumbĩ ndaatonya kũkoma; nake eeaa mavuku ma molilikan'yo ma mavinda maetwe, na makĩsomewa vu mbee wa mũsumbĩ. 2Na vooneka vaandĩkĩtwe, kana Molitekai nĩwatavanisye ũvoo wa Mbikithana na Telesi, avakũe elĩ ma kwa mũsumbĩ, asu masũvĩaa myalyonĩ, ala mamanthaa kũmũkwata mũsumbĩ Aasuelo. 3Na mũsumbĩ akũlya, Nĩ ndaĩa na ũnene mwaũ ila inengetwe Molitekai nũndũ wa ũndũ ũũ? Nĩvo ĩndĩ athũkũmi ma mũsumbĩ ala mamũthũkũmaa mamwĩie, Nde ũndũ waaĩkwa. 4Na mũsumbĩ akũlya, Nũũ ũla wĩ nza? Na ĩndĩ Amani aĩ anooka nza yĩ ũtee wa nyũmba ya mũsumbĩ, aneene na mũsumbĩ ũndũ wa kũsũsya Molitekai ũla mũtĩnĩ ũmũseũvĩsye. 5Na athũkũmi ma mũsumbĩ mamwĩa, Sisya, Amani aũngeme nza. Na mũsumbĩ asya, Nalike nthĩnĩ. 6Na ĩndĩ Amani alika nthĩnĩ. Na mũsumbĩ amũkũlya, Kwĩĩkĩka ata kwa mũndũ ũla mũsumbĩ wendeew'e nĩ kũmũtaĩa? Na ĩndĩ Amani asya ngoonĩ yake, Nĩ kwaũ ũla mũsumbĩ wendeew'e nĩ kũmũtaĩa mũno kwĩ nyie mwene? 7Na Amani amwĩa mũsumbĩ, Nũndũ wa mũndũ ũla mũsumbĩ wendeew'e nĩ kũtaĩa, 8ngũa ya kĩũsumbĩ ĩetwe ĩla mũsumbĩ wakothaa kwĩkĩa, na mbalasi ĩla mũsumbĩ ũtũlaa ĩũlũ, ĩla mũtwenĩ wayo yĩkĩawa ngovia ya kĩũsumbĩ: 9na ngũa na mbalasi ninenganwe kw'okonĩ kwa ũmwe wa ala anene ma mũsumbĩ me mbee ũsumbĩnĩ, ũla wĩ ndaĩa mbee, nĩ kana mamĩkĩe mũndũ ũla mũsumbĩ ũnũkwendeew'a nĩ kũtaĩa, na kũmũtũlya mbalasinĩ akinyĩlw'e nzĩanĩ nene ya ĩ ndũa, na kũtavan'ya e mbee wake, Ũũ nĩw'o wĩĩkwa mũndũ ũla mũsumbĩ wĩendeew'a nĩ kũtaĩa.

10Nĩvo indĩ mũsumbĩ wamwĩie Amani, Ĩkalaate, na ũyosa ngũa na mbalasi, o tondũ wasya na ũyĩka o ta ũu na Molitekai Mũyuti, ũla wĩkalaa mbingĩlonĩ kwa mũsumbĩ: kũtikatiale ũndũ wa onthe ala ũneenete. 11Nĩvo ĩndĩ Amani wosie ĩ ngũa na mbalasi, na eekĩa Molitekai, na amũtũlya akinyĩlw'e nzĩanĩ nene ya ĩ ndũa, na atavan'ya e mbee wake, Ũũ nĩw'o wĩĩkwa mũndũ ũla mũsumbĩ wĩendeew'a nĩ kũtaĩa. 12Na Molitekai ooka ĩngĩ mbingĩlonĩ kwa mũsumbĩ. Ĩndĩ Amani eekalaata athi nyũmbanĩ kwake, akĩw'a woo mũnene na avw'ĩkĩte mũtwe wake. 13Na Amani atalĩla Nzelesi mũka wake na anyanyae make onthe kĩla ũndũ ũla wamũkĩtĩkĩa. Nĩvo ĩndĩ andũ oĩ make na Nzelesi mũka wake mamwĩie, Ethĩwa Molitekai, ũla wambĩlĩlya kũvalũka mbee wake, nĩ wa mbaĩ ya Ayuti, we ndũkamũtonya, ĩndĩ vate ndĩi ũkavalũkaa mbee wake. 14Na makĩneenanga nake, kwooka avakũe ma kwa mũsumbĩ, na mekalaata kũmũtwaa Amani mbokanĩ ĩla waseũvĩtye.

ESITA 7

Ũĩ wa Amani ũkĩmanyĩka; na aisũw'a

1Na ĩndĩ mũsumbĩ na Amani malika mbokanĩ ya Esita mũka wa mũsumbĩ. 2Na mũsumbĩ eea Esita ĩngĩ mũthenya wa kelĩ me mbokanĩ ya mbinyu, Vata waku nĩ mwaũ, Esita, mũka wa mũsumbĩ? Na nũũnengwa: na wĩenda kĩ? O na ethĩwa nĩ nyunzu ya ũsumbĩ ũkeekwa. 3Nĩvo ĩndĩ Esita mũka wa mũsumbĩ wasũngĩie na amwĩa, Ethĩwa nĩnonete ũseo methonĩ maku, we mũsumbĩ, na ethĩwa nĩwendeesya mũsumbĩ, thayũ wakwa nĩnengwe kwondũ wa vata wakwa, na andũ makwa kwondũ wa kwenda kwakwa: 4nũndũ twĩ athoosye, nyie na andũ makwa, twanangwe, tũawe, na kwaa. Ĩndĩ kethĩwa tũthooetw'e aũme na aka twĩthĩwe ngombo, nĩĩthĩwa nĩvindĩtye, o na kau mũmaitha ũsu ndethĩwa atonya kũĩvĩa wasyo wa mũsumbĩ. 5Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Aasuelo waneenie na amũkũlya Esita mũka wa mũsumbĩ, Nĩwe ũũ, na aĩva, ũsu ũtatĩte ũtw'a ngoonĩ yake kwĩka ũu? 6Na Esita amwĩa, Nthũ na mũmaitha, nake nĩ Amani ũũ mũthũku. Nĩvo ĩndĩ Amani wakwatĩwe nĩ w'ĩa vu mbee wa mũsumbĩ na mũka wa mũsumbĩ. 7Na mũsumbĩ ookĩla e mũthilĩku kuma mbokanĩ ya mbinyu na aenda mũũndanĩ wa nyũmba nene ya ũsumbĩ: na Amani aũngama esũvane

nũndũ wa thayũ wake vala ve Esita mũka wa mũsumbĩ; nũndũ nĩwonie kana ve ũthũku ũtw'ĩtwe nĩ mũsumbĩ. 8Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wasyokie kuma mũũndanĩ wa nyũmba nene ya ũsumbĩ alike vala vandũ va ĩla mboka ya mbinyu; na Amani avalũkĩte ũkomonĩ ũla Esita wailyĩ. Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ waisye, Kaĩ nũtonya kũmwĩka na vinya mũka wa mũsumbĩ nĩ vo nyũmbanĩ? Ndeto ĩsu ĩkyuma kanyw'anĩ wa mũsumbĩ, mamũvw'ĩka Amani ũthyũ. 9Nĩvo ĩndĩ Alivona, ũmwe wa avakũe ala maĩ vo mbee wa mũsumbĩ, waisye, Na ĩngĩ sisya, mũtĩ wa mĩkono mĩongo ĩtano ũtũlu waw'o, ũla Amani ũseũvĩtye nũndũ wa Molitekai, ũla waneenie nesa ũndũ wa mũsumbĩ, ũũngamĩtw'e nyũmbanĩ kwa Amani. Na mũsumbĩ asya, Mũsũsyei ĩũlũ waw'o. 10Na ĩndĩ mamũsũsya Amani mũtĩnĩ mũtũlu ũla waseũvĩsye Molitekai. Na ĩndĩ ũthilĩku wa mũsumbĩ wausya.

ESITA 8

Ayuti mayĩaĩwa kwĩyũkitĩa

1Mũthenya ũsu mũsumbĩ Aasuelo amũnenga Esita mũka nyũmba ya Amani, mũmaitha wa Ayuti. Na Molitekai ooka vala ve mũsumbĩ; nũndũ Esita nĩwatavanĩtye ũndũ mailen'ye. 2Na mũsumbĩ aumya ngome yake, ĩla waumĩsye Amani, na amĩnenga Molitekai. Na Esita amwĩa Molitekai ĩũlũ wa nyũmba ya Amani.

3Na Esita aneena o ĩngĩ mbee wa mũsumbĩ, na avalũka nthĩ maũũnĩ make, na amwĩsũva na methoi avete ũthũku wa Amani Mũakaki, na ũsũanĩo wake ũla wasũanĩĩe Ayuti. 4Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ watambũũkĩsye Esita ndata ya thaavu yake ya ũsumbĩ. Kwondũ wa ũu Esita ookĩla, na aũngama mbee wa mũsumbĩ. 5Na amwĩa, Ethiwa nĩwendeesya mũsumbĩ, na ethĩwa nĩnonete ũseo methonĩ make, na ũndũ ũkwoneka wĩ ũlũngalu vala ve mũsumbĩ, na ngĩmwendeesya methonĩ make, nĩkũandĩkwe kũalyũlwe mavalũa ala masũanĩiwe nĩ Amani, mwana wa Ametatha Mũakaki, ala waandĩkie ma kũmina Ayuti ala me ilungunĩ nene syonthe sya nthĩ sya mũsumbĩ: 6nũndũ ndonya ata kũmĩĩsya kwona ũthũku ũla wĩũka kwa andũ makwa? Kana ndonya ata kũmĩĩsya kwona wanangĩko wa ũko wakwa? 7Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Aasuelo weie Esita mũka na Molitekai Mũyuti, Sisyai, nĩnĩnengete Esita nyũmba ya Amani, nake mamũsũsya mũtĩnĩ, nĩkwĩthĩwa atambũũkĩsye Ayuti kw'oko kwake amakwate. 8Na ĩngĩ andĩkĩai Ayuti o tondũ mũkwenda, syĩtwanĩ ya mũsumbĩ, na mũkyũsiĩla na ngome ya mũsumbĩ; nũndũ ũandĩko ũla ũandĩkĩtwe syĩtwanĩ ya mũsumbĩ, na kũsiĩlwa na ngome ya mũsumbĩ, vati mũndũ ũtonya ũalyũla.

9Nĩvo ĩndĩ aandĩki ma mũsumbĩ meetiwe ĩvinda yĩu, mwei wa katatũ, naw'o nĩ mwei wa Sivani, mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ĩtatũ waw'o; na kwaandĩkĩtwe kwĩanana na w'onthe ũla Molitekai weaĩĩte Ayuti, na asumbĩ anini, na makavana na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma ilungu nene sya nthĩ ila syĩkuma India kũvika Ethiovia, ilungu nene sya nthĩ ĩana na mĩongo ĩlĩ na mũonza, kwa kĩla kĩlungu kĩnene kya nthĩ kwĩanana na ũandĩko wakyo, na kwa kĩla ũko wa andũ kũatĩĩa kĩthyomo kyaw'o, na kwa Ayuti kwĩanana na ũandĩko woo, na kũatĩĩa kĩthyomo kyoo. 10Na aandĩka syĩtwanĩ ya mũsumbĩ Aasuelo, na oosĩĩla na ngome ya mũsumbĩ, na atwaa mavalũa na atwai ma mavalũa matũlĩte mbalasi, matũlĩte mbalasi syĩ maũũ ila syekalaa ũthũkũminĩ wa mũsumbĩ, isyaĩtwe mbalasinĩ sya ũsumbĩ: 11ala nthĩnĩ wamo mũsumbĩ amanenga Ayuti ala maĩ kĩla ndũa ũthei wa kũmbana, na kwĩyĩũngamĩa mathayũ moo, manange, na kũaa, na kũtuma waa, ũtonyi w'onthe wa andũ na wa kĩlungu kĩnene kya nthĩ ũla wĩenda kũmavithũkĩa, anini moo na iveti, na kũkwata syĩndũ syoo syĩthĩwe mũtavo, 12o mũthenya ũmwe ilungunĩ nene syonthe sya nthĩ sya mũsumbĩ Aasuelo, naw'o nĩ mũthenya wa ĩkũmi na ĩtatũ wa mwei wa ĩkũmi na ĩlĩ, naw'o nĩ mwei wa Atali. 13Wumĩĩsyo wa ũandĩko, nĩ kana ũtw'ĩo ũtavanw'e kĩla kĩlungu kĩnene kya nthĩ, wanyaĩĩkw'a kwa ngo syonthe sya andũ, na kana Ayuti methĩwe meyũmbanĩtye mũthenya ũsu kwĩĩvanĩsya ene amaithanĩ moo. 14Kwondũ wa ũu atwai ma mavalũa ala matũlĩte mbalasi syĩ maũũ ila syekalaa ũthũkũminĩ wa mũsumbĩ mathi, makalaatĩtwe na kũkũlũswa nĩ mwĩao wa mũsumbĩ; na ũtw'ĩo waumĩwe nyũmbanĩ nene ya ũsumbĩ ku Susani.

15Na Molitekai aumaala kuma vala mũsumbĩ waĩ ekĩe ngũa ya kĩũsumbĩ ya vuluu na nzaũ, na e na ngovia nene ya ũsumbĩ ya thaavu, na e na kĩtonyeo kĩseo kya katane kĩilyĩ ta kĩtune: na ndũa ya Susani yookĩlya wasya na yaĩ na mũyo. 16Ayuti maĩ na kyeni na mũyo, na ũtanu na ndaĩa. 17Na kĩla kĩlungu kĩnene kya nthĩ, na kĩla ndũa, o vala mwĩao wa mũsumbĩ na ũtw'ĩo wake wavikie, Ayuti maĩ na mũyo na ũtanu, na mboka na mũthenya mũseo. Na aingĩ kuma katĩ wa ngo sya andũ sya ĩ nthĩ matw'ĩka Ayuti; nũndũ kũkĩa Ayuti nĩkwamakwatie.

ESITA 9

Ayuti mayananga amaitha moo

1Na ĩndĩ mwei wa ĩkũmi na ĩlĩ, naw'o nĩ mwei wa Atali, mũthenya wa ĩkũmi na ĩtatũ waw'o, yĩla mwĩao wa mũsumbĩ na ũtw'ĩo wake wathengeee kwĩanĩwa, mũthenya ũla amaitha ma Ayuti meekwatasya methĩwe na ũsumbĩko ĩũlũ wamo (ĩndĩ nĩwasyokie kwĩalyũla, atĩ Ayuti maĩ na ũsumbĩko ĩũlũ wa asu mamamenaa), 2Ayuti meeyũmbanĩsya ndũanĩ syoo ilungunĩ nene syonthe sya nthĩ sya mũsumbĩ Aasuelo, mamatambũũkĩsye kw'oko asu mamanthaa kũmathĩn'ya: o na vati mũndũ waatonya kũmasiĩĩa; nũndũ kũmakĩa kwakwatie ngo syonthe sya andũ. 3Na anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ ma ila ilungu nene sya nthĩ, na asumbĩ anini, na makavana, na ala matethasya mawĩa ma mũsumbĩ, matetheesya Ayuti; nĩkwĩthĩwa kũmũkĩa Molitekai nĩkwamakwatie. 4Nũndũ Molitekai aĩ mũnene nyũmbanĩ ya mũsumbĩ, na nguma yake

yanyaĩĩka ilungunĩ nene syonthe sya nthĩ; nũndũ ũ mũndũ Molitekai nĩwaendeee kũneneva na kũneneva. 5Na Ayuti makũna amaitha moo onthe na makũna ma ũvyũ, na ũai na wanangĩko, na mameka o tondũ mendie asu mamamenaa. 6Na nyũmbanĩ nene ya ũsumbĩ ku Susani, Ayuti mooaie na kũmina andũ maana atano. 7Na Valisandatha, na Ndalivoni, na Asivatha, 8na Volatha, na Atalia, na Alitatha, 9na Valimasita, na Alisai, na Alitai, na Vaisatha, 10ala ana ĩkũmi ma Amani mwana wa Ametatha, mũmaitha wa Ayuti, mamoaa; ĩndĩ mũtavo maiaaũtambũũkĩsya moko moo.
11Mũthenya ũsu ũtalo wa ala mooaĩwe nyũmbanĩ nene ya ũsumbĩ ku Susani, waetwe mbee wa mũsumbĩ. 12Na mũsumbĩ amwĩa Esita mũka, Ayuti nĩmooaie na kũmina andũ maana atano nyũmbanĩ nene ya ũsumbĩ ku Susani, na ana ĩkũmi ma Amani; na ĩndĩ mekĩte ata ũtialonĩ wa ilungu nene sya nthĩ ila ingĩ sya mũsumbĩ! Na yu vata waku nĩ mwaũ? Na nũũnengwa: kana kwenda kwaku kũngĩ nĩ kwaũ? Na ũkeekwa. 13Nĩvo ĩndĩ Esita waisye, Ethĩwa nĩwendeesya mũsumbĩ, nĩkũnenganwe kwa Ayuti ala matwĩe Susani kwĩka ũnĩ o kwĩanana na ũtw'ĩo wa ũmũnthĩ, na ala ana ĩkũmi ma Amani nĩmasũw'e ũla mũtĩnĩ mũtũlu. 14Na mũsumbĩ eeaa ũu wĩkwe: na ũtw'ĩo waumĩwe vu Susani; na masũsya ala ana ĩkũmi ma Amani. 15Na Ayuti ala maĩ Susani moombana ĩngĩ mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei wa Atali, na mooaĩa andũ maana atatũ vu Susani; ĩndĩ mũtavo maiaaũtambũũkĩsya moko moo.

Mboka ya Vulimu

16Na Ayuti ala angĩ ala maĩ ilungunĩ nene sya nthĩ sya mũsumbĩ moombana, na meeyĩũngamĩa mathayũ moo, na mathũmũa kuma amaithanĩ moo, na mamoaa ala mamamenaa ngili mĩongo mũonza na itano; ĩndĩ mũtavo maiaaũtambũũkĩsya moko moo.
17Ũu weekiwe mũthenya wa ĩkũmi na ĩtatũ wa mwei wa Atali; na mũthenya wa ĩkũmi na ĩna waw'o mathũmũa, na mootw'a mũthenya wa mboka na wa mũyo. 18Ĩndĩ Ayuti ala maĩ Susani moombana mũthenya wa ĩkũmi na ĩtatũ waw'o, na wa ĩkũmi na ĩna waw'o; na mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano waw'o mathũmũa, na mootw'a mũthenya wa mboka na mũyo. 19Kwondũ wa ũu Ayuti ma mĩsyĩ, ala matwĩe tũtũla tũte twake na maũvai, matw'a mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei wa Atali mũthenya wa mũyo na mboka, na mũthenya mũseo, na wa kũtwaanĩaa syĩndũ ũmwe na ũla ũngĩ.
20Na Molitekai aandĩka maũndũ asu, na atwaa mavalũa kwa Ayuti onthe ala maĩ ilungunĩ nene syonthe sya nthĩ sya mũsumbĩ Aasuelo, kũla kũkuvĩ na kũla kũasa, 21kũmalũlũmĩlya kana masũvĩae mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei wa Atali, na mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano waw'o, kĩla mwaka, 22o mĩthenya ĩsu ĩla Ayuti mathũmũie kuma amaithanĩ moo, na mwei ũla wamaalyũkĩle kuma woonĩ kũlika mũyonĩ, na kuma woonĩ mũnene kũlika mũthenya mũseo; nĩ kana mamĩtw'e mĩthenya ya mboka na ya mũyo, na ya kũtwaanĩaa syĩndũ ũmwe na ũla ũngĩ, na mĩthĩnzĩo kwa ngya. 23Na Ayuti meetĩkĩla kwĩka ũndũ mambĩlĩlye, na tondũ Molitekai wamaandĩkĩe; 24nĩkwĩthĩwa Amani mwana wa Ametatha Mũakaki, mũmaitha wa Ayuti onthe, asilĩte ĩũlũ wa Ayuti amanange, na akĩkya Vuli, naw'o nĩ kũlimana, nĩ kana amamine, na kwananga; 25ĩndĩ yĩla ũvoo wavikie vala ve mũsumbĩ, eeaa na mavalũa kana ũsũanĩo ũsu mũthũku, ũla wasũanĩĩe Ayuti, ũsyoke ĩũlũ wa mũtwe wake mwene, na kana we na ana make masũw'e mũtĩnĩ mũtũlu.
26Kwondũ wa ũu meeta mĩthenya ĩsu Vulimu, kũatĩĩa syĩtwa ya Vuli. Na ĩndĩ kwondũ wa ndeto syonthe sya valũa ũsu, na ũndũ ũla monete kwondũ wa ũndũ ũsu, na ũndũ wamakĩtĩkie, 27Ayuti meeaa, na kwĩyaĩkya ene, na ĩũlũ wa ũsyao woo, na ĩũlũ wa onthe ala meevulanĩtye namo, nĩ kana ũndũ ũsu ndũkaathele, kana makasũvĩaa mĩthenya ĩsu ĩlĩ kwĩanana na ũandĩko wayo, na kwĩanana na kũtw'ĩwa ĩvinda yayo, kĩla mwaka; 28na kana mĩthenya ĩsu ĩkalilikanawe na kũsũvĩawa kĩla nzyawanĩ, na kĩla mũvĩa, na kĩla kĩlungu kĩnene kya nthĩ, na kĩla ndũa; na nĩ kana mĩthenya ĩsu ya Vulimu ndĩkaathele kuma katĩ wa Ayuti, o na ũlilikano wayo ndũkaaae kuma ũsyaonĩ woo.
29Nĩvo ĩndĩ Esita mũka wa mũsumbĩ, mwĩĩtu wa Aviaili, na Molitekai Mũyuti, maandĩkie na ũkũmũ w'onthe malũlũmĩlye valũa ũsu wa kelĩ wa Vulimu. 30Na atwaa mavalũa kwa Ayuti onthe ilungunĩ nene sya nthĩ ĩana na mĩongo ĩlĩ na mũonza sya ũsumbĩ wa Aasuelo, na ndeto sya mũuo na sya w'o, 31malũlũmĩlye mĩthenya ĩsu ya Vulimu mavindanĩ mayo ala maiĩtwe, kwĩanana na ũndũ Molitekai Mũyuti na Esita mũka wa mũsumbĩ mameaĩe, na ũndũ meetw'ĩĩe ene na ũsyao woo, ũvoonĩ wa kũtĩĩa kũya na kũĩa kwoo. 32Na mwĩao wa Esita walũlũmĩlya maũndũ asu ma Vulimu; na waandĩkwa yĩla ĩvukunĩ.

ESITA 10

Ũnene wa Molitekai

1Na mũsumbĩ Aasuelo aumĩthya ĩ nthĩ, na ithamanĩ sya ũkanga, koti. 2Na meko onthe ma ũtonyĩ wake na wa vinya wake mũnene, na ũtalo w'onthe wa ũnene wa Molitekai, ũndũ mũsumbĩ wamũnenevisye, matiandĩkĩtwe mavukunĩ ma meko ma mavinda ma asumbĩ ma Metia na Velisia? 3Nũndũ Molitekai ũsu Mũyuti aĩ wa kelĩ ũnenenĩ kwa mũsumbĩ Aasuelo, na mũnene katĩ wa Ayuti, na kwĩtĩkĩlwa nĩ wingĩ wa ana-aĩthe, akĩmanthĩa andũ make ũseo, na aineena mũuo na ũsyao wake w'onthe.

YOVU

YOVU 1

Ũkĩi wa Ngai wa Yovu ũitatwa

1Kwaĩ mũndũ nthĩ ya Usi, syĩtwa yake eetawa Yovu; na mũndũ ũsu aĩ mwĩanĩu na mũlũngalu, ũmwe ũla wamũkĩaa Ngai, na wethyũũĩte akatia ũthũku. 2Na asyaĩwe ana mũonza na eĩtu atatũ. 3O na ũthwii wake naw'o waĩ malondu ngili mũonza, na ngamĩle ngili itatũ, na syove maana atano sya ng'ombe, na mang'oi maka maana atano, na andũ aingĩ mũno ma nyũmba yake; kwondũ wa ũu mũndũ ũsu aĩ mũnene kwĩ ana onthe ma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa. 4Na ana make maenda makĩvoka mboka nyũmbanĩ ya kĩla ũmwe mũthenya wake; na matũmana mameta eĩtu-a-inyia moo atatũ maye na kũnyw'a nao. 5Na kweethĩwa, yĩla mĩthenya ya mboka yoo yakomanie, kana Yovu atũmana amatheethya, na ookĩla kĩoko tene, na athemba nthembo sya kũvĩvw'a kwĩanana na ũtalo woo onthe: nũndũ Yovu aasya, Nokwĩthĩwa ana makwa nĩmavĩtisye, na kũmũuma Ngai ngoonĩ syoo. Ũu now'o Yovu wekaa mavinda onthe.

6Na kweethĩwa mũthenya ũla ana ma Ngai mookie kwĩyumĩlya mbee wa Yeova, nake Satani ooka katĩ wamo. 7Na Yeova amwĩa Satani, Wauma va? Nĩvo ĩndĩ Satani wamũsũngĩie Yeova, na amwĩa, Nauma kwanganga kũũ na kũũ nthĩ na kũtambũkanga kũũ na kũũ ĩũlũ wayo. 8Na Yeova amwĩa Satani, Nũsũanĩĩte ũndũ wa mũthũkũmi wakwa Yovu? Nũndũ kũti ũngĩ take ĩũlũ wa nthĩ, mũndũ mwĩanĩu na mũlũngalu, ũla ũmũkĩaa Ngai, na wĩthyũũĩte akatia ũthũku. 9Na ĩndĩ Satani asũngĩa Yeova, na amũkũlya, Yovu nũmũkĩaa Ngai mana? 10Ndwĩkĩĩte wiio kũmũthyũlũlũka, o na nyũmba yake, na kyonthe kĩla wĩ nakyo, ngalĩ syonthe? Nũathimĩte wĩa wa moko make, na ũthwii wake nĩwingĩvĩte nthĩ. 11Ĩndĩ tambũũkya kw'oko kwaku yu, noikiita kyonthe kĩla wĩ nakyo, nake akakũuma ũthyũnĩ waku. 12Na Yeova amwĩa Satani, Sisya, kyonthe kĩla wĩ nakyo kĩ ũtonyinĩ waku; ĩndĩ we mwene ndũkamũtambũũkĩĩsye kw'oko kwaku. Na ĩndĩ Satani auma vala ve Yeova.

13Na kweethĩwa mũthenya ũmwe yĩla ana make na eĩtu make maĩ makĩya na kũnyw'a mbinyu nyũmbanĩ ya mũkũũe woo, 14atĩ mũtũmwa ooka vala ve Yovu, na amwĩa, Ng'ombe syĩĩ ikĩĩma na mang'oi makĩya vakuvĩ nasyo; 15na Aseva maivithũkĩa, na maitwaa; ĩĩ, nĩmooaa athũkũmi kwa kũmatemanga na ũvyũ; na no nyie navonoka nĩ nyioka nĩkũtavye. 16Na yĩla waneenaa kwooka ũngĩ, na asya, Mwaki wa Ngai nĩwavalũka kuma ĩtunĩ, na wavĩvya malondu na athũkũmi, na wamamina; na no nyie navonoka nĩ nyioka ngũtavye. 17O yĩla waneenaa, ũngĩ nake ooka, na asya, Akalitei matilĩkana nguthu itatũ, na mavithũka vala ve ngamĩle, na maitwaa, ĩĩ, na kũaa athũkũmi kwa kũmatemanga na ũvyũ; na no nyie navonoka nĩ nyioka ngũtavye. 18Na o yĩla waneenaa kwooka ũngĩ, na asya, Ana maku na eĩtu maku meĩ makĩya na kũnyw'a mbinyu nyũmbanĩ ya ũla mũkũũ woo; 19na, sisya, kĩseve kĩnene kyooka kuma weũnĩ, na kyakũna ikoto inya sya nyũmba, na yamavalũkĩla anake, na nĩmakw'a; na no nyie navonoka nĩ nyioka ngũtavye.

20Na ĩndĩ Yovu ookĩla, na atembũanga ngũa yake ndasa, na eenza mũtwe wake, na eevalũkya nthĩ, na athaitha; 21na asya, Nĩnaumie ĩvunĩ ya mwaitũ nĩ mũthei, na ngasyoka vo nĩ mũthei: Yeova nĩwanenganie, na Yeova nĩwosete; syĩtwa ya Yeova yĩtaĩwe. 22Ũndũnĩ ũsu w'onthe Yovu ndaavĩtya, kana kwilĩĩla Ngai na ũtumanu.

YOVU 2

1Na ĩngĩ kweethĩwa mũthenya ũla ana ma Ngai mookie kwĩyumĩlya mbee wa Yeova, nake Satani ooka katĩ woo eyumĩlye mbee wa Yeova. 2Na Yeova amwĩa Satani, Wauma va? Na Satani asũngĩa Yeova, na amwĩa, Nauma kwanganga kũũ na kũũ nthĩ, na kuma kũtambũka kũũ na kũũ ĩũlũ wayo. 3Na Yeova amwĩa Satani, Nũsũanĩĩte ũndũ wa mũthũkũmi wakwa Yovu? Nũndũ kũti ũngĩ take nthĩ, mũndũ mwĩanĩu na mũlũngalu, ũla ũmũkĩaa Ngai, na kwĩthyũũa kũtia ũthũku: na kũvika yu nũlũmasya wĩanĩu wake, o na kau nĩwanthing'ĩĩsye ũndũ wake, nĩmwanange vate kĩtumi. 4Na Satani asũngĩa Yeova, na asya, Kĩkonde vandũ va kĩkonde, ĩĩ, kyonthe kĩla mũndũ wĩ nakyo nũnenganae kwondũ wa thayũ wake. 5Ĩndĩ tambũũkya kw'oko kwaku yu, ũkiite ĩvĩndĩ yake na nyama ya mwĩĩ wake, na akakũuma ũthyũnĩ waku. 6Na Yeova amwĩa Satani, Sisya, e kw'okonĩ kwaku; no mũeke e thayũ.

7Na ĩndĩ Satani auma mbee wa Yeova, na amũkũna Yovu na mĩimũ mĩthũku kuma ũnyaĩĩ wa kũũ kwake kũvika lolotya wake. 8Na eeyosea kĩlĩo kya kwĩvaavaa nakyo; na ekala mũunĩ. 9Na ĩndĩ kĩveti kyake kyamwĩa, Kũvika o na yu no ũlũmĩtye wĩanĩu waku? Uma Ngai noikw'a. 10Ĩndĩ akĩtavya, Nũũneena ta ũmwe wa aka atumanu ũndũ maneenaa. Nata? Tũkoosa ũseo kw'okonĩ kwa Ngai, na tũikosa ũthũku? Ũndũnĩ ũsu w'onthe Yovu ndaavĩtya na ilomo syake.

11Na yĩla anyanyae atatũ ma Yovu meewie ũthũku ũsu w'onthe ũla wamũkĩe, mooka kĩla ũmwe kuma vandũ vake; Elivasi Mũtemani, na Mbilitati Mũsui, na Nzovali Mũnaamathi; na matw'a kyathĩ vamwe maende kũmũĩĩa na kũmũkiakisya. 12Na yĩla mookĩlilye metho moo me kũasa, na matyaamũmanya, mookĩlya mawasya moo, na kũĩa; na kĩla ũmwe atembũanga ngũa yake ndasa, na molũlĩlya kĩtoo mĩtwenĩ yoo kwelekela ĩtunĩ. 13Na ĩndĩ mekala nthĩ vamwe nake mĩthenya mũonza na matukũ mũonza, na vai ũmwe waaneena ndeto nake: nũndũ moonie kana woo wake nĩ mwingĩ mũno.

YOVU 3

Yovu aiumanĩa kũsyawa kwake

1Ĩtina wa ũu Yovu aathamya kanyw'a wake, na aumanĩa mũthenya wake.
2Na Yovu asũngĩa na asya:
3Mũthenya nĩwae ũla nasyaiwe,
Na ũtukũ ũla waisye, Kana ka kavĩsĩ nĩkaitavĩtwe.
4Mũthenya ũsu nĩwĩthĩwe kĩvindu;
Ngai ũla wĩ ĩũlũ ndakomanthe,
O na kyeni kĩtikokenee.
5Kĩvindu na kyuu kya kĩkw'ũ nĩsyasye wasyo e syo;
Ĩthweo nĩyĩkalae ĩũlũ waw'o;
Kyonthe kĩla kĩtuma mũthenya wĩthĩwa mwiũ nĩkyũtĩsye.
6Na ũndũ wa ũtukũ ũsu, kĩvindu kya ngokomi nĩkyũkwate:
Ndũkatane katĩ wa mĩthenya ya mwaka;
Ndũkatalwe ũtalonĩ wa myei.
7Sisya, ũtukũ ũsu nĩwĩthĩwe wĩ w'oka;
Wasya o na wĩva wa ũtanu ndũkalike nthĩnĩ waw'o.
8Nĩmaumanĩe ala maumanĩaa ũ mũthenya,
Ala meyũmbanĩtye kũthũlũmũa leviathani.
9Ndata sya ũmithinĩ waw'o nĩsyĩthĩwe kĩvindu:
Nũmanthe kyeni, ĩndĩ ndũkakyone;
O na ndũkone ilomo sya metho ma kĩoko:
10Nĩkwĩthĩwa ndwaavinga mĩomo ya ĩvu ya mwaitũ,
Kana kũvitha metho makwa thĩna.
11Nĩkĩ ndyaakw'a o kuma ĩvunĩ?
Nĩkĩ ndyaaumwa nĩ veva yĩla mwaitũ wanzyaie?
12Nĩkĩ mau mambosie?
Kana nondo, nonge?
13Nũndũ yu nĩthĩwa ngomete na kũvindya;
Nĩthĩwa ngomete too; na ĩndĩ nĩthĩwa nĩthũmũĩte,
14Vamwe na asumbĩ na atai ma kũũ nthĩ,
Ala meeyakĩe ene kũndũ kwanangĩku;
15Kana vamwe na anene me mbee ũsumbĩnĩ ala maĩ na thaavu,
Ala mausũisye nyũmba syoo vetha:
16Kana ta kĩvuno kĩvithe kĩvunĩtwe, ndyĩthĩwa naaĩthĩwa,
Ta twana tũnini tũla tũtaona kyeni.
17Vau ala athũku nĩmaekaa kũthĩna;
Na vau ala me na mĩnoo nĩmathũmũaa,
18Vau ala ove nĩmethũmũĩtye vamwe;
Matyĩw'aa wasya wa mũũngamĩi.
19Ala anini na ala anene me vo;
Na mũthũkũmi nĩ mũthasye kuma kwa vwana wake.
20Nĩkĩ kyeni nĩkĩnengetwe ũla wĩ na ũnyamao,
Na thayũ ũla wĩ na ũũ ngoonĩ yake;
21Ala me na mea ma kĩkw'ũ, ĩndĩ kĩtyũkaa,
Na makĩnzĩaa kũvĩtũka mothwii mavithe;
22Ala matanaa mũno,
Na me na mũyo, yĩla matonya kwona mbũa?
23Nĩkĩ kyeni nĩkĩnengawa mũndũ ũla ũvithĩtwe nzĩa yake,
Na ũla Ngai ũmũthyũlũlũkĩtye wiio?
24Nũndũ kũvevũũka kwakwa nĩkũkaa ndanamba kũya,
Na kũluma kwakwa nĩkwonoetw'e ta manzĩ.
25Nũndũ ũndũ ũla nĩkĩaa nĩwũkaa ĩũlũ wakwa,
Na ũla nĩkĩaa nũmbũkĩaa.
26Ndiuĩtye, o na ndikilĩtye, o na ndi na ũthũmũo;
Ĩndĩ thĩna nĩwũkaa.

YOVU 4

Elivasi aikan'ya Yovu

1Na ĩndĩ Elivasi Mũtemani asũngĩa, na asya,
2Ethĩwa mũndũ akatata kũneena naku, ũkeew'a woo?
Ĩndĩ nũũ ũtonya kwĩsiĩĩa ndakaneene?
3Sisya, nũmanyĩĩtye aingĩ,
Na nũmekĩĩte vinya moko maleelu.
4Ndeto syaku nĩsyatw'ĩĩkaa ũla wavalũkaa,
Na nĩwalũmasya mau mate vinya.
5Ĩndĩ yu nũkũkĩe, naku nũkũleela;
Nũũkũkiita, naku nũkũũũya.
6Kũmũkĩa Ngai tikw'o ũĩkĩĩi waku,
Na ũlũngalu wa mĩendele yaku tiw'o wĩkwatyo waku?
7Lilikana, nĩngũkwĩsũva, nũũ waaa, ate na ĩvĩtyo?
Kana nĩ va ala alũngalu mavetetwe?
8Kwĩanana na ũndũ nonete, ala menzaa ũthũku,
Na kũvũĩa thĩna, makethaa o w'o.
9Kwondũ wa veva wa Ngai nĩmaaa,
Na kwondũ wa kĩuutani kya ũthatu wake nĩmaminawa.
10Kũluma kwa mũnyambũ, na wasya wa mũnyambũ mwai,
Na maeo ma mĩnyambũ ya mĩika, nĩmatũlĩtwe.
11Mũnyambũ mũkũũ nĩwanangĩkaa nũndũ kũti kya nzyĩma,
Na tũswii twa mũnyambũ mũka nĩtũnyaĩĩkĩtw'e kũasa.
12Ĩndĩ ũvoo nĩwaetiwe kwakwa na kĩmbithĩ,
Na kũtũ kwakwa kwoosa kĩwe kyaw'o.
13Mosũanĩonĩ mawoninĩ ma ũtukũ,
Yĩla too mũnene ũkwataa andũ,
14W'ĩa nĩwambũkĩe, na kũtetema,
Ũla watumie mavĩndĩ makwa onthe mathingithanga.
15Na ĩndĩ veva wavĩtĩla mbee wa ũthyũ wakwa;
Maw'ĩa ma mwĩĩ wakwa maũngama.
16Waũngama, ĩndĩ ndyaatonya kwona mũvw'anĩle waw'o;
Mũvw'ano waĩ mbee wa metho makwa:
Kwaĩ ũkilyo, na neew'a wasya, ũkyasya,
17Mũndũ ũla ũkusaa akeethĩwa mũlũngalu kwĩ Ngai?
Mũndũ akeethĩwa mũtheu kwĩ Mũmbi wake?
18Sisya, ndaĩkĩĩaa athũkũmi make;
Na alaĩka make nũmawetaa ũtumanu:
19Nĩ mbee veanata ala mekalaa nyũmbanĩ sya yũmba,
Ala wambĩlĩlyo woo wĩ kĩtoonĩ,
Ala makinyangawa ta lungulu!
20Katĩ wa kĩoko na wĩoo nĩmanangawa:
Nĩmaaa tene na tene vate ũmwe wonaa ta ũndũ.
21Ĩkanda yoo ya ĩeema yĩtithaaw'a nthĩnĩ woo?
Nĩmakusaa, o na mate na ũmanyi.

YOVU 5

1Ĩtana yu; ve ũmwe wĩkũsũngĩa?
Na ũkeethyũũĩa wĩva wa ala atheu?
2Nũndũ ũthatu nĩwũaa mũndũ mũtumanu,
Na kĩwĩu nĩkyũaa ũla ũte kĩlĩko.
3Nĩnonete mũtumanu aitambũũkya mĩi:
Ĩndĩ nĩnaumanĩe ũtũo wake na kĩthũlũmũko.
4Syana syake syĩ kũasa na ũsũvĩo,
Na nikanyangĩwe mbingĩlonĩ,
O na vati ũmwe wa kwivonokya:
5Ala me na nzaa nĩmaĩsaa ngetha yasyo,
O na kũmyumya mĩw'anĩ;
Na kĩtei nĩkyathamasya kyose ũthwii woo.
6Nũndũ ũnyamao ndumaa kĩtoonĩ,
O na thina ndũthandĩkaa kuma nthĩ;
7Ĩndĩ mũndũ asyaĩawa thĩna,
O ta ngala sya mwaki ĩũlũkaa ĩũlũ.
8Ĩndĩ ngalĩ ĩ yakwa, nĩthĩwa nĩmũmantha Ngai,
Na kwia ũvoo wakwa kwa Ngai;
9Ũla wĩkaa maũndũ manene na ala matamanthĩka,
Maũndũ ma ũseng'ya matatalĩka:
10Ũla uasya mbua ĩũlũ wa nthĩ,
Na ũtũmaa manzĩ isesinĩ;
11Kwondũ wa ũu nũmokĩlasya ala me ĩtheo,
Na ala mametaa makĩtũlw'a vala vate mũisyo.
12Nĩwanangaa mosũanĩo ma nzeleke,
Na ĩndĩ moko moo matitonya kwĩka ũndũ masũanĩĩte.
13Nũkwataa ala oĩ ũselekenĩ woo;
Na ũtao wa ala ai nĩwanangĩkaa kwa kũkalaatwa.
14Nĩmakomanaa na kĩvindu kwĩ mũthenya,
Na kũvavata mũthenya katĩ o ta ũtukũ.
15Ĩndĩ nũtangĩĩaa kuma ũvyũnĩ wa makanyw'a moo.
O athĩni kw'okonĩ kwa ala me ũtonyi.
16Kwondũ wa ũu ngya syĩ na wĩkwatyo,
Na ũthũku ũitumasya kanyw'a waw'o.
17Sĩsya, nĩ mũtanu mũndũ ũla Ngai ũmũkanasya:
Kwondũ wa ũu ndũkavũthye kũkũnwa nĩ Mwene Vinya W'onthe.
18Nũndũ nũkũnaa, na nĩwovaa;
Nĩwũkitĩkasya, na moko make maivosya.
19Akakũvonokya kuma mathĩnanĩ thanthatũ;
Ĩĩ, mathĩnanĩ mũonza vai ũthũku ũkakũkiita.
20Yũanĩ akakwovosya kuma kĩkw'ũnĩ;
Na kaũnĩ kuma vĩnyanĩ wa ũvyũ.
21Ũkavithwa kwa mũsalisa wa ũĩmĩ;
O na ndũkakĩa wanangĩko yĩla wĩũka.
22Ũkathekeea wanangĩko na nzaa;
O na ndũkakĩa nyamũ sya nthĩ.
23Nũndũ ũkeethĩwa na wĩw'ano na mavia ma nthĩ;
Na nyamũ sya nthĩ ikeethĩwa na mũuo naku.
24Na ũkamanya kana ĩeema yaku yĩ na mũuo;
Na ũkasisya ĩĩthya yaku, na ũkeethĩa vati kĩndũ kyau vo.
25O na ũkamanya kana ũsyao waku ũkeethĩwa mwingĩ,
Na mosyaanĩo maku ta nyeki sya nthĩ.
26Ũkavika mbũanĩ yaku wĩ na myaka mĩanĩu,
O ta kyove kya ngetha ũndũ kĩkawa kyavika ĩvinda yakyo.
27Sisya ũu, nĩtũthianĩte, now'o ũilyĩ;
Wĩw'e, na ũyũmanya wone ũseo.

YOVU 6

Yovu aikan'ya anyanyae

1Nĩvo ĩndĩ Yovu asũngĩa na asya,
2A! Kethĩwa woo wakwa nũthimĩka,
Na wanangĩko wakwa w'onthe mũnene kwiwa ithiminĩ!
3Nũndũ yu wĩthĩwa wĩ mũito kwĩ kĩthangathĩ kya maũkanga:
Kwondũ wa ũu ndeto syakwa nivulũkaa.
4Nũndũ mĩsyĩ ya Mwene Vinya W'onthe yĩ nthĩnĩ wakwa,
Veva wakwa nũnyusyaa ĩvai yayo:
Motĩsyo ma Ngai nĩmendaũĩsye.
5Ĩng'oi ya kĩthekanĩ nĩyanasya yĩ na nyeki?
Kana ng'ombe nĩyanasya ĩkĩya lĩu wayo?
6Kĩndũ kĩte mũsamo nĩkĩĩka kĩte mũnyũ?
Kana ve mũsamo mũuunĩ mweũ wa ĩtumbĩ?
7Ngoo yakwa nĩleaa kwikiita;
Nĩ ta lĩu wĩ tiiki kwakwa.
8A! Kethĩwa ndonya kwona kĩla ngwĩtya;
Na Ngai akanenga kĩndũ kĩla nĩ na mea makyo!
9O atĩ kethĩwa Ngai mĩwendeew'a nĩ kũnganyanga;
Atĩ akalekya kw'oko kwake, na kũmbeta!
10Ũu wĩthĩwe ũkiakisyo wakwa kũvika yu,
Ĩĩ, nĩtanĩe woo ũla ũtekwĩw'ĩa tei,
Atĩ ndinakaĩa ndeto sya Ũla Mũtheu.
11Vinya wakwa nĩ mwaũ, kana neteele?
Na mũminũkĩlyo wakwa nĩ mwaũ, nũmĩĩsye?
12Vinya wakwa nĩ vinya wa mavia?
Kana mwĩĩ wakwa nĩ wa ũthuku?
13Ti ũndũ ndi na ũtethyo nthĩnĩ wakwa,
Na ũĩ nũlũngĩtw'e kũasa nakwa?
14Ũla ũkilyĩ kũthelekela nĩwaĩle kwonw'a ũseo nĩ mũnyanyae;
O ũla ũekaa kũmũkĩa Mwene Vinya W'onthe.
15Ana-a-asa makwa nĩmekĩte ũkengani ta kalũsĩ,
Ta ũkinyĩlo wa tũlũsĩ tũla tũng'alaa;
16Tũla twiĩtw'e nĩ manzĩ momĩtw'e nĩ mbevo,
Na nthĩnĩ watw'o ĩa nĩyĩvithaa:
17Ĩvĩnda yĩla tũkũvyũva, nĩtũũng'ala;
Yĩla kwavyũva, nĩtũng'alĩlaa vandũ vatw'o.
18Aendi ma kyalo ala maendaa na nzĩa yatw'o nĩmathũkaa;
Nĩmambataa kũndũ kwanangĩku, na makyaa.
19Aendi ma kyalo ma Tema nĩmasiisye,
Nguthu sya Sieva nĩsyameteelile,
20Nĩmasonokiw'e nũndũ maĩ na wĩkwatyo;
Nĩmookie vo, na mathokoanw'a.
21Na yu inyw'ĩ no vathei;
Nĩmũkwona ũtĩsyo, na mũikĩa.
22Nĩnaisye, Nengae nyie?

Kana, Umyai mũthĩnzĩo kwondũ wakwa wa syĩndũ syenyu?
23Kana, Mbonokyai kuma kw'okonĩ kwa nthũ?
Kana, Mbovosyai kuma kw'okonĩ kwa athĩn'ya?
24Manyĩsyai nyie, na ngakilya:
Na mbon'yai nĩmanye nĩvĩtĩtye ũndũnĩ wĩva.
25Ndeto sya ũlũngalu ko syĩ vinya!
Ĩndĩ ũkan'yo wenyu, naw'o ũkanasya kyaũ?
26Nĩmũsũanĩa kũkan'ya ndeto,
Nũndũ ndeto sya ũmwe ũla wĩyĩtũkĩte itilyĩ kĩseve?
27Ĩĩ, mwenda kũlimanĩla ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe,
Na kũtw'ĩkĩthya mũnyanyae wenyu wa kũtandĩthya nake.
28Yu kwondũ wa ũu endeew'ai nĩ kũnzisya;
Nũndũ nĩ w'o ndikaneena ũvũngũ mothyũnĩ menyu.
29Ĩthyũũei, nĩngũmwĩsũva, kũtikethĩwe ũsili ũte wa katĩ;
Ĩĩ, ĩthyũũei ĩngĩ, ũvoo wakwa nĩ mũlũngalu.
30Ve ũsili ũte wa katĩ ũĩmĩnĩ wakwa?
Kaakaa wakwa ndũmanyaa maũndũ mathũku?

YOVU 7

Kĩthikii kya Yovu kwa Ngai

1Vati kaũ wa mũndũ kũũ nthĩ?
Na mĩthenya yake ti ta mĩthenya ya mũthũkũmi ũtuvawa?
2Ta mũthũkũmi ũla wendaa mũno muunyĩ,
Na ta ũla ũtuvawa ũla weteelaa ĩtuvi yake:
3Ta ũu nanengiwe kwĩthĩwa na myei ya thĩna,
Na matukũ me mĩnoo nĩmatwiwe kwondũ wakwa.
4Yĩla ngũkoma, nĩasya,
Ngookĩla ĩndĩĩ, na ũtukũ ũithela?
Nakwa nusũĩtwe nĩ kwĩalyũlanga kũvika kũitheana.
5Mwĩĩ wakwa nũkwatanĩte na iinyu na tũvali twa kĩtoo;
Kĩkonde kyakwa nĩkĩũkwatana, na kĩilekan'ya ĩngĩ.
6Mĩthenya yakwa ĩ mĩtũkĩ kwĩ mbavini,
Nayo ĩthelaa vate wĩkwatyo.
7A! Lilikana kana thayũ wakwa nĩ mũthũmũ:
Itho yakwa yĩtikona ũseo ĩngĩ.
8Itho ya ũla ũmbonaa yĩtikambona ĩngĩ;
Metho maku makeethĩwa ĩũlũ wakwa, ĩndĩ ndikethĩwa.
9O tondũ ĩthweo yĩminawa na yĩkyaa,
Now'o ũla ũtheeaa Seoli ndakambata ĩngĩ.
10Ndakasyoka ĩngĩ nyũmbanĩ yake,
O na vandũ vake vatikamũmanya ĩngĩ.
11Kwondũ wa ũu ndikasiĩĩa kanyw'a wakwa;
Nganeena woonĩ mũnene wa veva wakwa;
Nganyungunyĩsya ũũnĩ wa ngoo yakwa.
12Nyie nĩ ũkanga, kana mũkũnga wa ũkanganĩ,
Ũndũ ũmbiĩaa mũsyaĩĩsya?
13Yĩla ngwasya, Ũkomo wakwa ũkangiakisya,
Ũkomo wakwa ũkanyivĩsya mũnyungunyĩsya wakwa;
14Nĩvo ĩndĩ nũũndelemya na ndoto,
Na kũndĩsya na mawoni:
15Na kwondũ wa ũu ngoo yakwa nĩnyuvaa kwitwa,
Na kĩkw'ũ kwĩ mavĩndĩ aa makwa.
16Nĩngũthĩtha thayũ wakwa; ndikwenda kwĩkala thayũ ĩndĩ yonthe:
Ndeka; nũndũ mĩthenya yakwa nĩ mana.
17Mũndũ nĩ kĩndũ kyaũ, ũndũ ũmũnenevasya,
Na ũndũ ũmũlilikanaa,
18Na ũndũ ũendaa vala ũĩ kĩla kĩoko,
Na kũmũtata kĩla kavinda?
19Nĩ ĩvinda yĩana ata ũkanzisya,
Kana kũlea kũndia nĩ nyioka nĩmelye mata makwa?
20Ethĩwa nĩmbĩtĩtye, nĩkwĩka ata, we mũsyaiĩsya wa andũ?
Nĩkĩ ũmbiĩte nĩthĩwe ũvano wa kũathawa nue,
Ũkethĩa nĩ mũio kwakwa mwene?
21Na nũndũ wa kĩ ndũekea ĩvĩtyo yakwa, na kũveta ũthũku wakwa?
Nũndũ yu ngakoma kĩtoonĩ;
Na ũkamantha na kĩthing'ĩĩsyo, ĩndĩ ndikethĩwa.

YOVU 8

Mbilitati ayĩtĩkĩla ũlũngalu wa Ngai

1Na ĩndĩ Mbilitati Mũsui asũngĩa, na asya,
2Ukaneena maũndũ aa kũvika ĩndĩĩ?
Na ndeto sya kanyw'a waku ikeethĩwa ta kĩseve kĩ vinya kũvika ĩndĩĩ?
3Ngai nĩwelelũkasya ũsili wa katĩ?
Kana Mwene Vinya W'onthe nĩwelelũkasya ũlũngalu?
4Ethĩwa syana syaku nimũvĩtanĩsye,
Nake nĩwinenganĩte kw'okonĩ kwa ĩvĩtyo yasyo;
5Kethĩwa ũkamantha Ngai na kĩthing'ĩĩsyo,
Na kũmwĩsũva Mwene Vinya W'onthe;
6Kethĩwa wĩ mũtheu na mũlũngalu:
Vate ndĩi yu ethĩwa okĩlĩte kwondũ waku,
Na kũtuma ũtũo wa ũlũngalu waku ũathimĩka.
7O na kau wambĩlĩlyo waku waĩ mũnini,
Ĩndĩ mũminũkĩlyo waku ũkaingĩva mũno.
8Ĩndĩ nĩngũkwĩsũva, kũlya nzyawa ya tene,
Na ĩnengane ũndũnĩ ũsu ũla aaĩthe mayo mamanthie
9(Nũndũ ithyĩ twĩ ma ĩoo, na tũtyĩsĩ ũndũ,
Nĩkwĩthĩwa mĩthenya yaitũ kũũ nthĩ no muunyĩ);
10Ndĩkakũmanyĩsya, na ũkũtavya,
Na kũneena ndeto kuma ngoonĩ yayo?
11Malula nĩmatonya kũmea vate ndaka?
Makangaa nĩmatonya kũmea vate manzĩ?
12O yĩla me mathithinĩu na mate mateme,
Nĩmavovaa mĩtũkĩ kwĩ ũsũni o na wĩva.
13Now'o iilyĩ nzĩa sya onthe ala molawa nĩ Ngai;
Na wĩkwatyo wa ũla ũtakĩaa Ngai ũkaaa:
14Wĩkwatyo wake ũkavetwa,
Ũĩkĩĩi wake nĩ ũlũalũĩ.
15Akaaĩĩa nyũmba yake, ĩndĩ ndĩkaũngama:
Akamĩkwata, ĩndĩ ndĩkekala.
16Nake nĩ mũthithinĩu o na kwĩ syũa,
Na nthongooo syake nitambaa ĩũlũ wa mũũnda wake.
17Mĩi yake nĩyĩlingĩlĩte kĩvumbu kya mavia,
Nũsiasya vandũ va mavia.
18Ethĩwa akaanangwa kuma vandũ vake,
Nĩvo ĩndĩ vakamũkaĩa vakyasya, Ndyaakwona.

19Sisya, ũũ nĩw'o ũtanu wa nzĩa yake;
Na angĩ makathandĩka kuma nthĩ.
20Sisya, Ngai ndakamwĩkya ũtee mũndũ mwĩanĩu,
O na ndakaũngamya eki ma naĩ.
21Akausũsya kanyw'a waku na ĩtheka,
Na ilomo syaku na wasya mũnene.
22Ala makũmenaa makeevw'ĩka nthoni;
Na ĩeema ya ala athũku yĩtikethĩwa ĩngĩ.

YOVU 9

Yovu atatonya kũsũngĩa Ngai

1Na ĩndĩ Yovu asũngĩa, na asya,
2Nĩ w'o nĩnĩsĩ kana ũu nĩ wa w'o:
Ĩndĩ mũndũ atonya kwĩthĩwa mũlũngalu kwa Ngai ata?
3Ethĩwa nũnũkwendeew'a nĩ kũkananĩa nake,
Ndatonya kũmũsũngĩa ũndũ ũmwe katĩ wa ngili.
4Nĩ mũĩ ngoonĩ, na e ũtonyi vinyanĩ:
Nũũ ũla ũmwĩyũmĩsya, na aiathimĩka?
5Nĩwe ũla ũthamasya iĩma, na itimanya,
Yĩla wing'uthũlanga ũthatunĩ wake;
6Ũla ũthingithangasya nthĩ kuma vandũ vayo,
Na ituĩ syayo ikĩtetema;
7Ũla wĩaĩaa syũa, na yĩkĩlea kuma,
Na kũvw'ĩkĩthya ndata;
8Ũla e weka ũtambũũkasya matu,
Na kũkinya itulumonĩ sya ũkanga;
9Ũla ũseũvasya ndata syĩtawa Ayisi, na Olioni, na Kĩeemea,
Na tũsũmba twa ngalĩ ya ĩtheo;
10Ũla wĩkaa maũndũ manene matamanyĩka,
Ĩĩ, maũndũ ma ũseng'ya matatalĩka.
11Sisya, nũnũũvĩtĩla vakuvĩ nakwa, na ndimwona:
O na aendeea mbee, ĩndĩ ndimũmanya.
12Sisya, nũkwataa sya nzyĩma, nũũ ũtonya kũmũsiĩĩa?
Nũũ wĩmwĩa, Wĩĩka ata?
13Ngai ndakatũnga ũthatu wake;
Ĩtheo wake atethya ma Laavi nĩmakunamaa.
14Nyie nĩmũsũngĩa ata,
Na kũnyuva ndeto syakwa sya kũsũanĩa nake?
15Nake, o na kethĩwa nyie nĩ mũlũngalu, ndimũsũngĩa;
Nĩthĩwa namwĩsũva mũsili wakwa.
16Kethĩwa nĩneetanie, na ayĩthĩwa nĩwanzũngĩie,
Ĩndĩ ndyĩthĩwa neetĩkĩlile kana nĩwethukĩĩsye wasya wakwa.
17Nũndũ nũmbanangaa na kĩuutani,
Na kwingĩvya mawũkite makwa vate kĩtumi.
18Ndakandeka nĩveve,
Ĩndĩ nũmbusũsya na ũũ.
19Ethĩwa nĩtũwetaa vinya, sisya, nĩwe ũtonyi!
Na ethĩwa nĩ ũsili wa katĩ, easya atĩĩ, Nũũ ũla wĩmbĩta silanĩ?
20O na ethĩwa nĩ mũlũngalu, kanyw'a wakwa mwene ũkandw'a mũvĩtanya:
O na nĩ mwĩanĩu, ũkoonan'ya nĩ na ngũlũ.
21Nĩ mwĩanĩu; ndyĩsiasya mwene;
Nĩngũvũthya thayũ wakwa.
22No ũndũ ũmwe; kwondũ wa ũu nĩasya,
We nĩwanangaa ala eanĩu na ala athũku.
23Ethĩwa ũthĩn'yo nĩwũaa na kĩthũlũmũko,
Akavũĩa ngũĩ kũtatwa kwa ũla ũte ĩvĩtyo.
24Nthĩ nĩnenganĩtwe kw'okonĩ kwa athũku;
Nũvw'ĩkaa mothyũ ma asili mayo:
Ethĩwa ti we, nũũ ĩndĩ?
25Ĩndĩ mĩthenya yakwa ĩ mĩtũkĩ kwĩ mũsembi:
Nĩendaa, ndĩonaa ũseo.
26Ĩvĩtĩte ta ngalawa ila iendaa mĩtũkĩ;
Ta ndiũ ĩla ĩtheeeaa nzyĩma.
27Ethĩwa nĩasya, Ngoolwa nĩ mũnyungunyĩsyo wakwa,
Ngaeka kũluta ũthyũ wakwa, na ngeethĩwa na ũtanu;
28Nĩngũkĩa mawoo makwa onthe,
Nĩnĩsĩ ndũkasya ndi na ĩvĩtyo.
29Ngatuwa mũvĩtan'ya;
Nũndũ wa kĩ ĩndĩ nĩtethasya wĩa mana?
30Ethĩwa ngathamba na manzĩ ma ĩa,
Na kũthesya moko makwa vyũ;
31Ĩndĩ ũkandikya mũtaũnĩ,
Na ngũa syakwa mwene ikanthĩtha.
32Nũndũ we ti mũndũ, takwa, nĩ kana nĩmũsũngĩe,
Tũkomane silanĩ.
33Vati mũsilan'ya katĩ waitũ,
Ũla ũtonya kwilĩĩla kw'oko kwake ĩũlũ waitũ ithyelĩ.
34Navete ndata yake kwakwa,
Na kũtĩsya kwake kũtikandelemye:
35Nĩvo ĩndĩ nĩneena, na ndikamũkĩa;
Nũndũ ndiilyĩ ũu nthĩnĩ wakwa.

YOVU 10

Yovu ayĩmena mwene

1Ngoo yakwa nĩkolete thayũ wakwa;
Nganenga mũnyungunyĩsyo wakwa ũthei vyũ;
Nganeena ũũnĩ wa ngoo yakwa.
2Ngamwĩa Ngai, Ndũkandw'e mũvĩtan'ya;
Mbon'ya ũndũ ũtuma ũkĩlan'ya vinya nakwa.
3Nĩ ũseo kwaku kũthĩn'ya,
Na kũvũthya wĩa wa moko maku,
Na kũkenea ũtao wa ala athũku?
4Wĩ na metho ma mwĩĩ?
Kana wonaa o tondũ mũndũ wonaa?
5Mĩthenya yaku nĩ ta mĩthenya ya mũndũ,
Kana myaka yaku ta mĩthenya ya mũndũ,
6Ũndũ ũkũlanasya ũndũ wa ũthũku wakwa,
Na kũthiana ũndũ wa naĩ yakwa,
7O na kau nĩwĩsĩ atĩ ndi mũthũku,
Na vati ũmwe ũtonya kũmbonokya kw'okonĩ kwaku?
8Moko maku nĩmangwatanisye na kũmbũmba
Ngalĩ syonthe vamwe; ĩndĩ nũmbanangaa.
9Lilikana, nĩngũkwĩsũva, kana nũmbũmbĩte ta yũmba;
Na ũkandũnga kĩtoonĩ ĩngĩ?
10Ndũmbonoetye ta ĩia,
Na ũkatuma nĩkama ta matulu?
11Nũmbw'ĩkĩte kĩkonde na nyama,
Na nũngwatanĩtye na mavĩndĩ na malangũ
12Nũnengete thayũ na ũseo wĩ wendo;

Na ũsyaĩĩsyo waku nũsũvĩĩte veva wakwa.
13Ĩndĩ maũndũ aa nĩwamavithie ngoonĩ yaku;
Nĩnĩsĩ ũu wĩ kwaku:
14Ethĩwa ngũvĩtya, nĩvo ĩndĩ wĩmbĩkĩa ũvano,
Na ndũkandw'a ta nde na ũndũ kwondũ wa ũthũku wakwa.
15Ethĩwa nĩ mũthũku, woo nĩ wakwa;
Na ethĩwa nĩ mũlũngalu, ndikokĩlya mũtwe wakwa
Nusũĩtwe nĩ nthoni,
Na kũsyaĩĩsya thĩna wakwa.
16Na ethĩwa mũtwe wakwa nĩwĩtũlasya, we nũnzyĩmaa ta mũnyambũ;
Na ĩngĩ nĩwĩyonanasya kwakwa atĩ wĩ ũseng'yo.
17Nĩwongeleelaa ngũsĩ syaku ĩũlũ wakwa.
Na kũmbingĩvĩsya ũthatu waku:
Nguthu na nguthu syĩ ũlũ wakwa.
18Nĩkĩ ĩndĩ wambumisye ĩvunĩ?
Nĩthĩwa naumiwe nĩ veva, na vaiĩthĩwa itho yaambona.
19Ngethĩwa ta ndyaaĩthĩwa;
Ngethĩwa nakuiwe kuma ĩvunĩ kũvika mbũanĩ.
20Mĩthenya yakwa ti mĩvũthũ? Eka ĩndĩ,
Na ndeka, nĩ kana nikiakiĩke o vanini,
21Ndanamba kũthi vala ndakasyoka kuma vo,
O nthĩ ya kĩvindu na kyuu kya kĩkw'ũ;
22Nthĩ yĩ kĩvindu ta ũtukũ katĩ,
Nthĩ ya kyuu kya kikw'ũ, ĩte ũseũvyo wa maũndũ,
Na vala kyeni nĩ ta ũtukũ katĩ.

YOVU 11

Nzovali ayasya Yovu e na ũthũku

1Na ĩndĩ Nzovali Mũnaamathi asũngĩa, na asya,
2Ndeto mbingĩ mũno ityaĩle kũsũngĩwa?
Na mũndũ wusũĩte kũneena nĩwaĩle kũtalĩlwa ũlũngalu?
3Ngathĩĩo syaku nĩsyaĩle kũtuma andũ mavindya?
Na yĩla ũũkaakasya, mũndũ o na wĩva ndakakũsonokya?
4Nũndũ nũkwasya, Ũmanyĩsyo wakwa nĩ mũtheu,
Na nĩ mũtheu methonĩ maku.
5A! Kethĩwa Ngai akaneena,
Na ũkũtumũĩsya ilomo syake,
6Na kũkwon'ya syĩmbithĩ sya ũĩ!
Nũndũ nake e na ũmanyi mwingĩ mũno.
Manya ĩndĩ kana Ngai nũkũandũa kwaku ũndũ ũnini kwĩ ũla waĩle ũthũku waku.
7Nũtonya kũmũmanya Ngai kwondũ wa kũmantha?
Nũtonya kũmũmanya Mwene Vinya W'onthe ki?
8Wĩ ĩũlũ ta ĩtu; ũtonya kwĩka ata?
Mũliku kwĩ Seoli; ũtonya kũmanya kyaũ?
9Ũthimi waw'o nĩ mũasa kwĩ nthĩ,
Na mũthanthau kwĩ ũkanga.
10Ethĩwa nũvĩtĩlaa, na kwova,
Na kwĩta ũsilĩlonĩ, nũũ indĩ ũtonya kũmũsiĩĩa?
11Nũndũ nake niwisi andũ me ũvũngũ:
O na nĩwonaa ũthũku, o na ethĩwa ndosũanĩa.
12Ĩndĩ mũndũ ũte kĩĩĩ nde na ũmanyi,
Ĩĩ, mũndũ nũsyaawa ta katena ka ĩng'oi ya kĩthekanĩ.
13Ethĩwa nũlũngalasya ngoo yaku,
Na kũtambũũkya moko maku mamwelekele;
14Ethĩwa ũthũku wĩ kw'okonĩ kwaku, ũvete kũasa,
Na ũla ũte ũlũngalu ndũkekale maeemanĩ maku.
15Nĩ w'o ĩndĩ ũkookĩlya ũthyũ waku vate kalanga;
Ĩĩ, ũkeethĩwa mũlũmu, na ndũkakĩa:
16Nũndũ ũkoolwa nĩ thĩna waku;
Ũkoolilikana ta manzĩ ala mavĩtu.
17Na thayũ waku ũkeethĩwa wĩsang'ũlĩtye kwĩ mũthenya katĩ;
O na ethĩwa ve kĩvindu, kĩkeethĩwa ta kĩoko.
18Na ũkeethĩwa wĩyelele, nĩkwĩthĩwa kwĩ wĩkwatyo;
Ĩĩ, ũkamantha vakuvĩ naku, na ũkathũmũa vate mũisyo.
19O na ũkakoma, na vai ũla ũkakũtelemya;
Ĩĩ, aingĩ makakwĩsũva.
20Ĩndĩ metho ma athũku makaya mbindu,
Na matikethĩwa na nzĩa ya kũkĩa nayo;
Na wĩkwatyo woo ũkeethĩwa wa kũmwa nĩ veva.

YOVU 12

Yovu ayonan'ya ũtonyi na ũĩ wa Ngai

1Na ĩndĩ Yovu asũngĩa, na asya,
2Vate nzika no inyw'ĩ andũ ki,
Na ũĩ ũkakusanĩsya vamwe nenyu.
3Ĩndĩ nĩ na ũmanyi tenyu;
Ndi mũnyivu kĩlĩko kwĩ inyw'ĩ:
Ĩĩ, nũũ ũtesĩ maũndũ ta asu?
4Nyie nĩilyĩ ta mũndũ ũla ũthekeeawa nĩ mũtũi wake,
Nyie ũla namwĩkaĩlile Ngai, na asũngĩa:
Mũlũngalu, mũndũ mwĩanĩu nĩ wa kũthekeewa.
5Ũsũanĩonĩ wa ũla ũthũmũĩte ve kĩvũthya ũndũ wa thĩna;
Nĩkyũmbanĩte kwondũ wa ala maũũ moo matendelũka.
6Maeema ma avutani nĩmaunĩka,
Na ala mathatasya Ngai nĩmeyelele;
Mokonĩ moo Ngai nũnenganae na wingĩ.
7Ĩndĩ yu kũlya nyamũ, na ikakũmanyĩsya;
Na nyũnyi sya yayaya, na ikakũtavya:
8Kana neena na nthĩ, na ĩkakũmanyĩsya;
Na makũyũ ma ũkanganĩ makakũtavya.
9Nũũ ũla ũtesĩ kwondũ wa isu syonthe,
Kana kw'oko kwa Yeova nĩkwĩkĩte ũu,
10Na thayũ wa kĩla kĩndũ kĩ thayũ wĩ kw'okonĩ kwake,
Na mĩthũmũ ya mbaa andũ onthe?
11Kũtũ kũtitataa ndeto,
O tondũ kaakaa ũsamaa lĩu waw'o?
12Ũĩ wĩ kwa andũ akũũ,
Na ũmanyi mĩthenyanĩ mingĩ.
13Ũĩ na ũtonyi syĩ na Ngai;
E na ũtao na ũmanyi.
14Sisya, nũomboaa, na kũitonyeka kwakwa ĩngĩ;
Nũvingĩaa mũndũ na kũivingũĩka.
15Sisya, nũsiĩĩaa manzĩ, na nĩmang'alaa;
Ĩngĩ, nũmalekasya, na nĩmakulumanasya nthĩ.
16Vinya na ũĩ syĩ nake;
Mũkengwa na mũkengani nĩ make.
17Nũtongoeasya atai mathi me mavũla,

Na nũtw'ĩkĩthasya asili ndia.
18Nũthaasya syĩndũ syovete asumbĩ,
Na kũmavotoa inyunyu syoo mĩsivi.
19Nũtongoeasya athembi mathi me mavũla;
Na kwananga ala me na ũtonyi.
20Nũvetaa ndeto sya ala maĩkĩĩawa,
Na kũveta ũmanyi wa ala akũu.
21Nĩwonoasya kũvũthya ĩũlũ wa anene me mbee ũsumbĩnĩ,
Na kũleelya mũsivi wa ala me na vinya.
22Nĩwumĩlasya maũndũ maliku kuma kĩvindunĩ,
Na kũete kyuu kya kĩkw'ũ kyeninĩ.
23Nĩwingĩvasya mbaĩ, na nũsyanangaa:
Nũnenevasya mbaĩ, na nĩwitwaa syĩ ndave.
24Nũvetaa ũmanyi anenenĩ ma andũ ma nthĩ,
Na nũtumaa manganga weũnĩ vala vate nzĩa.
25Nĩmavavataa kĩvindũnĩ vate kyeni;
Na kũtuma malũalũa ta mũthengi.

YOVU 13

Yovu aitetea ũlũngalu wake

1Sisya, itho yakwa nĩyonete ũu w'onthe,
Kũtũ kwakwa nĩkũwĩw'ĩte na kũkomanya.
2O ũndũ inyw'ĩ mwĩsĩ, now'o nakwa nĩsĩ:
Ndi mũnyivu kĩlĩko kwĩ inyw'ĩ.
3Nĩw'o nenda kũneena na Mwene Vinya W'onthe,
Na nĩngwenda kũsũanĩa na Ngai.
4Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩ atili ma movũngũ;
Inyw'onthe mwĩ aiiti mate vata.
5A! Kethĩwa inyw'ĩ mũkavindya ki!
Ũu nĩw'o wĩthĩwa ũĩ wenyu.
6Ĩw'ai yu ũndũ nĩsũanĩĩte,
Na ĩthukĩĩsyei mawĩsũvano ma ilomo syaka.
7Mũkaneena ũndũ ũte ũlũngalu kwondũ wa Ngai,
Na kũneena ũkengani kwondũ wake?
8Mũkamwendeesya?
Mũkateta kwondũ wa Ngai?
9Nĩ ũseo akakwĩkuũa?
Kana o tondũ mũndũ ũkengaa mũndũ, mũkamũkenga?
10Nde ndĩi ya ũmũkan'ya,
Ethĩwa mwonanasya wendeesyo na kĩmbithĩ.
11Ũnene wake ndũkamũtelemya,
Na ũtĩsyo wake kũmũvalũkĩla?
12Mĩneeno yenyu ya ũlilikan'yo nĩ nthimo sya mũu,
Maũvai menyu nĩ maũvai ma yũmba.
13Vindyai, ndekai, nĩ kana nĩneene;
O ũla wĩmbũkĩa nĩwũke.
14Nĩkĩ ngaũma nyama ya mwĩĩ wakwa, na maeo makwa,
Na kwia thayũ wakwa kw'okonĩ kwakwa?
15Sisya, akambũaa; ndi na wĩkwatyo:
Ĩndĩ o na ũu w'onthe ngaĩkĩĩthya mĩendele yakwa mbee wake.
16Na ũũ naw'o ũkeethĩwa ũtangĩĩo wakwa,
Atĩ mũndũ ũtakĩaa Ngai ndakamũthengeea.
17Ĩw'ai na kĩthing'ĩĩsyo kũneena kwakwa,
Na ũtavan'yo wakwa nĩwĩthĩwe matũnĩ menyu.
18Sisyai yu, nĩnĩseũvĩtye ũvoo wakwa;
Nĩnĩsĩ atĩ nĩ mũndũ mũlũngalu.
19Nũũ ũla wĩkananĩa nakwa?
Ethĩwa ngavindya ngaumwa nĩ veva.
20No maũndũ elĩ ndũkambĩke;
Na ĩndĩ ndikevitha ũthyũnĩ waku:
21Veta kw'oko kwaku kũasa nakwa;
Na ũtĩsyo waku ndũkandelemye.
22Na ĩndĩ ĩtana, na ngakwĩtĩka;
Kana ndeka nĩneene, naku ũinzũngĩa.
23Mothũku makwa na naĩ syakwa nĩ syĩana?
Tuma nĩmanya kũvĩtya kwakwa na na yakwa.
24Nĩkĩ ũvithaa ũthyũ waku,
Na kũndw'a ta mũmaitha waku?
25Ũkathĩn'ya ĩtũ yĩũlũkangaw'a?
Na ũkaatĩĩa ũa wũmũ?
26Nũndũ nũandĩkaa maũndũ me ũũ ĩũlũ wakwa,
Na kũndw'a mũtiĩwa wa mothũku ma wana wakwa:
27Nũmbĩkĩaa maũũ makwa mĩtĩnĩ ya kũmoveea,
Na nũnziasya mĩendele yakwa yonthe;
Nĩwĩkĩaa mũvaka wa nyaĩĩ sya maũũ makwa:
28O na kau nĩilyĩ kĩndũ kyou kĩla kĩthelaa,
Ta ngũa ĩla ĩĩtwe nĩ lungulu.

YOVU 14

Yovu aisũanĩa ũkuvĩ wa thayũ

1Mũndũ, ũla ũsyaĩtwe nĩ mũndũ mũka,
Nĩ wa mĩthenya mĩvũthũ, na ausũĩte thĩna.
2Nĩwumĩlaa ta ĩlaa, na kũtilwa:
Nũsembaa ta muunyĩ, na ndekalaa.
3Naku wĩmũsalukĩlya metho maku ũla ũilyĩ ũu,
Na kũndwaa nĩsile naku?
4Nũũ ũtonya kumya kĩndũ kĩtheu nthĩnĩ wa kĩla kĩte kĩtheu? Vaiĩ ũmwe.
5Nũndũ mĩthenya yake nĩtw'ĩtwe,
Ũtalo wa myei yake wĩ naku,
Na nũtw'ĩte mĩvaka yake ũndũ ũtatonya kũmĩkĩla;
6Eka ũmũsisya, nĩ kana athũmũe,
Kũvika eanĩsye mũthenya wake ta mũndũ ũtuvawa.
7Nũndũ ve wĩkwatyo ũndũ wa mũtĩ,
Ethĩwa ũkatemwa, ũkathongooa ĩngĩ,
Na kana ĩthongooo ya ũvonge waw'o ĩtikaeka.
8O na ethĩwa mũi waw'o ũkakũĩa nthĩnĩ wa nthĩ,
Na kĩtina kyaw'o kĩkoomĩa mũthanganĩ;
9Ĩndĩ kwondũ wa mũuke wa manzĩ ũkaete wenze,
Na kũthongoosya mbonge ta mũtĩ mwĩũ.
10Ĩndĩ mũndũ nũkusaa, na aianangĩka:
Ĩĩ, mũndũ nĩwumawa nĩ veva, na aĩva?
11O tondũ manzĩ manyivaa ũkanganĩ,
Na ũsĩ nũnyivasya, na ũing'ala;
12Now'o mũndũ nũkomaa na ndokĩlaa:
Kũvika yĩla matu matikethĩwa vo ĩngĩ, matikaamũka,
Kana kũamũkw'a kuma toonĩ woo.
13A! Kethĩwa ũkambitha nthĩnĩ wa Seoli,
Kethĩwa ũkanzũvĩa na kĩmbithĩ, kũvika ũthatu waku ũvĩte,
Kethĩwa ũkandw'ĩĩa ĩvinda ĩtw'ĩtwe, na kũndilikana!

14Ethĩwa mũndũ akakw'a, akeethĩwa thayũ ĩngĩ?
Mĩthenya yonthe ya kaũ wakwa ngeteela,
Kũvika ũthasyo wakwa ũvike.
15Naku wĩthĩwa wĩtana, nakwa ngakwĩtĩka:
Ũkeethĩwa na mea ma wĩa wa moko maku.
16Ĩndĩ yu nũtalaa matambya makwa:
Ndũsyaĩĩasya naĩ yakwa?
17Kũvĩtya kwakwa nĩkũsiĩlĩtwe mũvukonĩ,
Na nĩwovete ũthũku wakwa.
18Ĩndĩ kĩĩma kĩiombokanga nĩkyanangĩkaa;
Na ĩvia nĩyĩvetetwe kuma vandũ vayo;
19Manzĩ nĩmathĩĩvaa mavia;
Kũkĩla kwamo nĩkũkuaa kĩtoo kya nthĩ:
O ta ũu naku nĩwanangaa wĩkwatyo wa mũndũ.
20Nũmũkĩlasya vinya tene na tene, nake nũvĩtaa;
Naku nũalyũlaa ũthyũ wake, na kũmwĩa athi.
21Ana make nĩmavikĩaa ndaĩa, nake ndesĩ:
Na nĩmatheeaw'a nthĩ, ĩndĩ ndamanyaa ũndũ woo.
22Ĩndĩ mwĩĩ wake nĩwalasya,
Na ngoo yake nĩmeteaa nthĩnĩ wake.

YOVU 15

Alivasu aikan'ya Yovu

1Na ĩndĩ Elivasi Mũtemani asũngĩa, na asya,
2Mũndũ mũĩ nĩwaĩle kũsũngĩa na ũmanyi wa mana,
Na kwĩyusũsya kĩseve kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa?
3Nĩwaĩle kũneenan'ya na ndeto itauna,
Kana moneeni ala ũtatonya kwĩka namo?
4Ĩĩ, nũvetaa w'ĩa,
Na kũsiĩĩa ũthaithi mbee wa Ngai.
5Nũndũ ũthũku waku nũmanyĩasya kanyw'a waku,
Na nũnyuvaa ũĩmĩ wa nzeleke.
6Kanyw'a waku mwene nũkũtusaa mũvĩtan'ya, na ti i nyie:
Ĩĩ, ilomo syaku mwene, nikũkũsĩĩaa.
7Nue mũndũ wa mbee wa kũsyawa?
Kana wasyaiwe tene kwĩ iĩma?
8Nĩwĩw'ĩte ũtao wa kĩmbithĩ wa Ngai?
Na kũkũsiĩĩa ũĩ wĩthĩwe waku wĩ weka?
9Wĩsĩ ũndũ wĩva, ũla tũtesĩ?
Ũmanya ũndũ wĩva, ũla ũte nthĩnĩ waitũ?
10Ala me mbuĩ na atumĩa akũu mũno onthe me vamwe naitũ,
Akũũ mũno kwĩ au.
11Mokiakisyo ma Ngai nĩ manini kwaku,
O ndeto ĩla ya ũuu kwaku?
12Nĩkĩ ngoo yaku ĩkũtwaaa kũasa?
Na nĩkĩ metho maku mekũvenaven'ya na ngathĩĩo,
13Ũndũ ũkũthyũũa veva waku ũkite na Ngai,
Na kũvulũkya ndeto kuma kanyw'anĩ waku?
14Mũndũ nĩ mwaũ, kana ethĩwe mũtheu?
Na ũla ũsyaĩtwe nĩ mũndũ mũka, kana ethĩwe mũlũngalu?
15Sisya, ndaĩkĩĩaa ala make atheu;
Ĩĩ, matu ti matheu methonĩ make:
16Avukĩte ata ũla ũthatasya na nĩ mũvuku,
Mũndũ ũla ũnyusaa ũthũku ta manzĩ!
17Ngakwon'ya, mbĩthukĩĩsya;
Na ũndũ ũla nonete nĩw'o ngatavan'ya
18(Ũndũ ũla andũ oi matavanĩtye
Kuma kwa aaĩthe moo, na matyaovitha;
19Ala manengiwe ĩ nthĩ me oka,
Na vati mũeni waavĩtĩla katĩ woo):
20Mũndũ mũthũku nĩwaũnyaw'a nĩ woo mĩthenya yake yonthe,
O ũtalo wa myaka ĩla yiĩtwe kwondũ wa mũthĩn'ya.
21Kĩlonzo kya motĩsyo kĩ matũnĩ make;
Ũunĩkonĩ mwanangi akamũkĩa.
22Ndekwĩtĩkĩla atĩ akasyoka kuma kĩvindunĩ,
Na nĩweteelawa nĩ ũvyũ.
23Nĩwangangaa kũasa aimantha lĩu, akyasya, Ũĩva?
Nĩwĩsĩ kana mũthenya wa kĩvindu nĩwũmbanĩtw'e kw'okonĩ kwake.
24Ũnyamao na woo mwingĩ niũmũtelemya;
Nimũkĩlasya vinya, ta mũsumbĩ wĩyũmbanĩtye kũkita.
25Nĩkwĩthĩwa nũmũtambũũkĩĩtye Ngai kw'oko kwake,
Na kũmwĩkaa Mwene Vinya W'onthe na ngathĩĩo;
26Nũsembaa vala ũĩ na ngingo nyũmũ,
E na tũkalo twĩ na tũlũta twa kĩaa;
27Nĩkwĩthĩwa nũvw'ĩkĩte ũthyũ wake na ũnou wake,
Na kũmbanĩsya mathunya kĩnyunyunĩ kyake;
28Na nĩwekalĩte ndũanĩ nthei,
Nyũmbanĩ ila mũndũ o na wĩva ũtaitũa,
Ila syakilĩlye kũtw'ĩka ivumbu;
29Ndakethĩwa mũthwii, o na syĩndũ syake itikekalaa,
O na mothwii moo matikaingĩvw'a ĩũlũ wa nthĩ.
30Ndakauma kĩvindunĩ;
Ũmũĩ ũkoomya mbonge syake,
Na kwondũ wa mĩthũmũ ya kanyw'a wa Ngai akathi vyũ.
31Ndakaĩkĩĩe vathei, ayĩkenga mwene;
Nũndũ ĩtuvi yake yĩkeethĩwa vathei.
32Ũu ũkeanĩwa mbee wa ĩvinda yake,
Na ũvonge waku ndũkethĩwa mwĩũ.
33Akathingithya etĩkye nzavivũ syake ite mbĩu ta mũsavivũ,
Na kwĩtĩkya malaa make ta mũtĩ wa mũthata.
34Nũndũ nguthu ya ala matakĩaa Ngai ndĩkethĩwa na ũsyao,
Na mwaki ũkamina maeema ma vala vaumaw'a mavaki.
35Nĩmaitavaa ũthũku, na kũsyaa naĩ,
Na ngoo syoo iseũvasya ũkengani.

YOVU 16

Yovu ainyungunyĩsya kwĩka kwa Ngai

1Na ĩndĩ Yovu asũngĩa na asya,
2Nĩnĩw'ĩte maũndũ maingĩ ta asu:
Inyw'onthe mwĩ akiakisya ma kũthĩn'ya.
3Ndeto sya mana ikeethĩwa na mũminũkĩlyo?
Kana nĩ kyaũ kĩla kĩkũthatasya ũsũngie?
4O nakwa nĩndonya kũneena tenyu;
Kethĩwa thayũ wenyu wĩ vandũ va thayũ wakwa,
Nĩthĩwa ndonya kũmban'ya ndeto ĩũlũ wenyu,

Na kũmũthingithĩsya mũtwe wakwa.
5Ĩndĩ nĩthĩwa ngĩmwĩkĩa vinya na kanyw'a wakwa,
Na ũkiakisyo wa ilomo syakwa wĩthĩwa ũkĩnyivya woo wenyu.
6O na kau nĩngũneena, woo wakwa ndũnyivaa;
O na ngavindya, nĩolekelwa nĩ ũndũ mwaũ?
7Ĩndĩ yu nũnoetye:
Nĩwanangĩte nguthu yakwa yonthe.
8Naku nũngwete mũno, na ũũ nĩ ũkũsĩ ĩũlũ wakwa:
Na ũmosu wakwa nũmbũkĩlĩle,
Naw'o nũkũngũsĩĩa ũthyũnĩ wakwa.
9Nũndembũangĩte ũthatunĩ wake, na kũnthĩn'ya;
Nũmbevetanĩsye maeo make:
Nthũ yakwa nĩkũngũnũĩa metho mayo mai.
10Nĩmambathamĩsye kanyw'a woo;
Nĩmangũnĩte ĩtau na kĩvũthya:
Nĩmembũmbanĩsye.
11Ngai nũnenganĩte nyie kwa ala matakĩaa Ngai,
Na kũmbĩkya mokonĩ ma ala athũku.
12Nĩneethũmũĩtye na andilan'ya;
Ĩĩ, nũngwatĩte ĩkoti, na kũng'atangan'ya nĩthĩwe ilungu:
O na nũmbũkĩlĩtye nĩthĩwe ũvano wake wa kũatha.
13Andũ make ma mata nĩmanthyũlũlũkaa;
Nĩwatũaa kĩnyunyu kyakwa, na ndew'ĩaa tei;
Nĩwĩtaa nyongo yakwa nthĩ.
14Nũmbanangaa na wanangĩko ĩũlũ wa wanangĩko;
Nũmbithũkĩaa ta ngũmbaũ.
15Nĩndumĩte makunĩa makwete kĩkonde kyakwa,
Na nĩniĩte ũvya wakwa kĩtoonĩ.
16Ũthyũ wakwa nĩ mũtune kwondũ wa kũĩa,
Na ilomonĩ sya metho makwa ve kyuu kya kĩkw'ũ;
17O na kau vati ũng'endu mokonĩ makwa,
Na mboya yakwa nĩ ntheu.
18We nthĩ, ndũkavw'ĩke nthakame yakwa,
Na kũĩa kwakwa kũikethĩwe na vandũ va ũthũmũo.
19O na yu, sisya, ngũsĩ yakwa yĩ ĩtunĩ,
Na ũla ũngũsĩĩaa e ĩũlũ.
20Anyanyawa nĩmambũthasya:
Ĩndĩ itho yakwa nĩyĩmwĩtĩkĩĩasya Ngai methoi,
21Kana alũlũmĩlye kĩanda ĩ kya mũndũ mbee wa Ngai,
Na kya mwana wa mũndũ mbee wa mũtũi wake!
22Nũndũ myaka mĩvũthũ yavĩta,
Ngathi na nzĩa ĩla ndakamĩsyokela ĩngĩ.

YOVU 17

1Veva wakwa nũminĩtwe, mĩthenya yakwa nĩthelete,
Mbũa nĩĩyũmbanĩtye kwondũ wakwa.
2Vate ndĩi kwĩ akaakaan'ya vala nĩĩ,
Na itho yakwa nĩyĩsiasya ũthatyo woo.
3Yu nengane ngwatĩlĩlyo, ĩthĩwa mũĩkĩĩwa kwakwa naku;
Nũũ ũla wĩkwatana kw'oko nakwa?
4Nũndũ nũvithĩte ngoo syoo itikamanye:
Kwondũ wa ũu ndũkamanenevya.
5Ũla ũnenganae anyanyae methĩwe mũtavo,
O na metho ma syana syake makasekeea.
6Ĩndĩ nũndw'ĩkĩthĩtye wa kũvũthw'a nĩ andũ;
Nao nĩmandwĩlaa mata ũthyũnĩ.
7Itho yakwa nayo yĩ na mbindu nũndũ wa woo,
Na mamutha makwa onthe nĩ ta kyuu.
8Andũ alũngalu makaseng'w'a nĩ ũu.
Na ũla ũte ĩvĩtyo akeethũlũmũĩla ũla ũtakĩaa Ngai.
9Ĩndĩ ũla mũlũngalu akalũmya nzĩa yake,
Na ũla wĩ na moko matheu akongeleela vinya mbee na mbee.
10Ĩndĩ ũndũ wenyu inyw'onthe, syokai;
Na ndikona mũndũ mũĩ katĩ wenyu.
11Mĩthenya yakwa nĩ mĩvĩtu, mosũanĩo makwa nĩ matile,
O mosũanĩo ma ngoo yakwa.
12Nĩmalyũlaa ũtukũ wĩthĩwe mũthenya:
Nĩmekwasya, Kyeni kĩ vakuvĩ na kĩvindu.
13Ethĩwa nĩeteela Seoli vethĩwe nyũmba yakwa;
Ethĩwa nalanĩtye ũkomo wakwa kĩvindunĩ;
14Ethĩwa nĩtavĩtye wanangĩko, Nue nau;
Na kĩinyu, Nue mwaitũ na mwĩĩtu-a-ia;
15Wĩkwatyo wakwa ũĩva ĩndĩ?
Na ũndũ wa wĩkwatyo wakwa, nũũ ũla wĩwona?
16Ũkatheea kũvika ivingonĩ sya Seoli,
O yĩla kũkethĩwa ũthũmũo kĩtoonĩ.

YOVU 18

Mbilitati ayonan'ya ũndũ ũkekĩka kwa athũku

1Nĩvo ĩndĩ Mbilitati Mũsui wasũngĩie, na asya,
2Mũkamantha ndeto kũvika ĩndĩĩ?
Sũanĩai, na ĩtina tũkaneena.
3Nũndũ wa kĩ tũtalawa ta nyamũ
Na kũtw'ĩka avuku mũsyaĩtye?
4We ũla ũĩtembũanga ũthatunĩ waku,
Nthĩ ĩkaekwa kwondũ waku?
Kana ĩvia yĩkathamw'a kuma vandũ vayo?
5Ĩĩ, kyeni kya ala athũku kĩkavow'a,
Na ngala ya mwaki wake ndĩkakena.
6Kyeni kĩkeethĩwa kĩvindu ĩeemanĩ yake,
Na taa wake ĩũlũ wake ũkavow'a.
7Matambya ma vinya wake makavivinyawa,
Na ũtao wake mwene ũkamwĩkya nthĩ.
8Nũndũ nĩwĩkĩtw'e kĩteinĩ nĩ maũũ make mwene,
Na nũkinyaa ĩũlũ wa itei.
9Kĩloo kĩkamũkwatya kĩtiinyo,
Na mũteo ũkamũlũmya.
10Mũkwa nũvithĩtwe nthĩ kwondũ wake,
Na kĩtei kwondũ wake nzĩanĩ.
11Motĩsyo makamũtelemya kĩla ngalĩko,
Na makamũatĩĩa itiinyonĩ syake.
12Vinya wake ũkaũmwa nĩ nzaa,
Na wanangĩko mũnene ũkeethĩwa wũmbanĩtw'e ũtee wake.
13Mamutha ma mwĩĩ wake makaanangwa,
Ĩĩ, mũsyawa wa mbee wa kĩkw'ũ akamina mamutha make.
14Akaumw'a ĩeemanĩ yake yĩla ũĩkĩĩaa;
Na akatwawa vala ve mũsumbĩ wa motĩsyo.

15Kĩla kĩte kyake kĩkekalaa ĩeemanĩ yake:
Mũvĩlĩtĩ ũkanyaiĩkw'a ũtũonĩ wake.
16Mĩi yake ĩkoomĩla ĩtheo,
Na ĩũlũ ũvonge wake ũkatilwa.
17Ũlililan'yo wake ũkaaa nthĩ,
Na ndakethĩwa na syĩtwa nzĩanĩ nene.
18Akalũngw'a kuma kyeninĩ kũvika kĩvindunĩ,
Na kũlũngw'a kuma ĩũlũ wa nthĩ.
19Ndakethĩwa na mwana kana nzũkũlũ katĩ wa andũ make,
Kana ũmwe ũtĩala vala wekalĩte ũeni.
20Ala makoka ĩtina makaseng'w'a nĩ mũthenya wake,
O tondũ ala maendie mbee matelemilw'e.
21Nĩ w'o motũo ma ala matakĩaa Ngai mailyĩ,
Na vau nĩvo vandũ va ũla ũtamanyaa Ngai.

YOVU 19

Kũlũma kwa mũĩkĩĩo wa Yovu

1Na ĩndĩ Yovu asũngĩa na asya,
2Mũkathatya ngoo yakwa kũvika ĩndĩĩ,
Na kũndilanga ilungu na ndeto?
3Mavinda aa ĩkũmi nĩmũmbũthĩtye:
Mũtisonokaa ũndũ wa kũnthĩn'ya na vinya.
4O na ethĩwa nĩ w'o nĩnĩvĩtĩtye,
Ĩvĩtyo yakwa nĩyĩkalaa nakwa mwene.
5Ethĩwa nĩ w'o mũkeenenevya ĩũlũ wakwa,
Na kũete ĩũlũ wakwa kũvũthw'a kwakwa;
6Manyai yu kana Ngai nũngĩlĩtye vinya ũvoonĩ wakwa,
Na nũnthyũlũlũkĩtye kĩtei kyake.
7Sisya, nĩngũkaya ũndũ wa kũthĩnw'a, ĩndĩ ndikwĩw'ĩka:
Nĩngwĩtya ũtethyo, ĩndĩ vati ũsili wa katĩ.
8Nĩwiiĩte nzĩa yakwa ũndũ ndatonya kũvita,
Na kwia kĩvindu nzĩanĩ syakwa.
9Nũmbenete ndaĩa yakwa,
Na kumya ngovia ya ũsumbĩ mũtwenĩ wakwa.
10Nũnomboangĩte kĩla ngalĩko, na nĩ mũthelu;
Na wĩkwatyo wakwa we nũkũĩte ta mũtĩ.
11Nũmbakanĩsye ũthilĩku wake,
Na nũndalaa kwake ta ũmwe wa nthũ syake.
12Nguthu syake nĩsyũkaa vamwe,
Na kwĩnza nzĩa syoo inziĩĩe,
Na kwaka maeema kũthyũlũlũka ĩeema yakwa.
13Nĩwĩkĩtye ana-a-asa makwa kũasa nakwa,
Na ala nĩsene nao nĩmataanĩĩtye nakwa vyũ.
14Andũ makwa nĩ athelu,
Na anyanyawa ala nĩsene nao nĩmolĩtwe ninyie.
15Ala mekalaa nyũmbanĩ yakwa, na athũkũmi makwa eĩtu mandalaa nĩ mũeni:
Nyie nĩ mũndũ wa nthĩ ĩngĩ methonĩ moo.
16Nĩngũmwĩta mũthũkũmi wakwa na ndambĩtĩka,
O na kau nĩmwĩsũva na kanyw'a wakwa.
17Mĩthũmũ yakwa nĩ mĩeni kwa kĩveti kyakwa,
Na wĩsũvano wakwa nĩ mũeni kwa syana sya mwaitũ.
18O na syana nini nimbũthasya;
Ethĩwa nĩngũkĩla, niũneena ĩũlũ wakwa.
19Anyanyawa onthe ala twĩsene nĩmanthĩthaa,
Na ala namendaa nĩmangalyũkĩle.
20Ĩvĩndĩ yakwa nĩyĩlũmanĩtye na kĩkonde kyakwa na nyama syakwa,
No kĩni kya maeo makwa mbonokete nakyo.
21Mbĩw'ĩai tei, mbĩw'ĩai tei, inyw'ĩ anyanyawa;
Nũndũ kw'oko kwa Ngai nĩkũngiitĩte.
22Nĩkĩ mũũnthĩn'ya o ta Ngai,
Na mũtikwĩanĩwa nĩ nyama sya mwĩĩ wakwa!
23A! Kethĩwa ndeto syakwa nĩ nandĩke yu!
A! Kethĩwa nĩ nandĩke ĩvukunĩ!
24Kethĩwa nivanĩĩwa ĩvianĩ tene na tene,
Na kĩandĩki kya kĩaa na ĩvulũ!
25Ĩndĩ ngalĩ ĩ yakwa nĩnĩsĩ Mwovosya wakwa e thayũ,
Na mũminũkĩlyo akaũngama ĩũlũ wa nthĩ:
26Na ĩtina wa kwanangĩka kwa kĩkonde kyakwa, o mwĩĩ ũũ,
Ngamwona Ngai nĩ na mwĩĩ wakwa;
27Ũla nyie, o nyie, nĩmwona, nyie mwene,
Na metho makwa makoona, na ti ta mũeni.
Ngoo yakwa nĩyathela nthĩnĩ wakwa.
28Ethĩwa mwĩasya, A! Ũndũ tĩmũthĩn'ya!
Na kĩtina kya ũndũ ũũ nĩ kyoneku nthĩnĩ wakwa;
29Kĩai ũvyũ:
Nũndũ ũthilĩku nũetae mosilĩlo ma ũvyũ,
Nĩ kana mũmanye atĩ ve ũsilĩlo.

YOVU 20

Nzovali ayonan'ya kĩanda kya ala athũku

1Na ĩndĩ Nzovali Mũnaamathi asũngĩa, na asya,
2Kwondũ wa ũu mosũanĩo makwa nĩmeũnzũngĩa,
O kwondũ wa mĩtũkĩ yakwa ĩla yĩ nthĩnĩ wakwa.
3Nĩnĩw'ĩte ũkan'yo ũla ũnzonokasya;
Na veva wa ũmanyi wakwa nũũnzũngĩa.
4Ndũũmanya ũu kuma tene,
Kuma mũndũ aiwa nthĩ,
5Kana kũkĩlya vinya kwa ala athũku nĩ kwa ĩvinda ĩkuvĩ,
Na ũtanu wa ala matakĩaa Ngai no wa kavinda kanini mũno?
6O na ethĩwa ũasa wake ũkambata kũvika matunĩ,
Na mũtwe wake ũkavika mathweonĩ;
7Ĩndĩ akaaa tene na tene ta mai make mwene:
Ala mamwonete makasya, Aĩva?
8Akaũlũka ta ndoto, na ndakoneka:
Ĩĩ, akalũngw'a ta woni wa ũtukũ
9Itho yĩla yamwonie yĩtikamwona ĩngĩ;
O na vandũ vake vatikamwona ĩngĩ.
10Syana syake ikamantha ũseo kwa ngya,
Na moko make makatũnga ũthwii wake.
11Mavĩndĩ make nĩmausũĩte wana wake,
Ĩndĩ ũkakoma nake kĩtoonĩ.
12O na kau ũthũku wĩ mũyo kanyw'anĩ wake,
O na nũvithaa ungu wa ũĩmĩ wake,
13O na nũwĩw'ĩaa tei, na nũleaa kũlekya,
Ĩndĩ no kũwĩkalya kanyw'anĩ wake;
14Ĩndĩ lĩu wake nũalyũkĩle maanĩ make,
Nĩ nyongo ya syĩko nthĩnĩ wake.

15Nũmeletye ũthwii, na akootavĩka ĩngĩ;
Ngai akawumya ĩvunĩ yake.
16Akoonga ũoi wa syĩko:
Ũĩmĩ wa nzoka mbai ũkamũaa.
17Ndakasiasya mbũsĩ,
Tũlũsĩ tũvĩtĩte twa ũkĩ wa nzũkĩ na mauta.
18Kĩla wenoesya akatũnga, na ndakakĩmelya;
Kwĩanana na ũthwii ũla wũmbanĩtye, ndakatana.
19Nũndũ nũthĩnĩtye ngya na kwitia;
Nũomboete nyũmba na vinya, na ndakamĩtũngĩĩa.
20Nĩkwĩthĩwa ndaamanya ũuu nthĩnĩ wake,
Ndakatangĩĩa kĩndũ o na kĩva kĩla ũtanĩaa.
21Kũtyaĩ kĩndũ kĩtiele kĩla ũtaakĩmina;
Kwondũ wa ũu ũunĩko wake ndũkekala.
22Wusũunĩ wa wĩanĩu wake akeethĩwa mũvivinye:
Kw'oko kwa kĩla mũndũ ũla wĩ thĩanĩ kũkooka ĩũlũ wake.
23Yĩla ũkilĩlye kusũsya ĩvu yake,
Ngai akekya wai wa ũthilĩku wake ĩũlũ wake,
Na akoonosya ĩũlũ wake o yĩla wĩĩthĩwa akĩya.
24Akakĩĩa mĩio ya kaũ ya iaa,
Na ũta wa ũthuku ũkamũtonya mũkuthũ.
25Nũkusasya, na nũkuma mwĩĩnĩ wake;
Ĩĩ, mũthya mũtisu kuma nyongonĩ yake:
Motĩsyo me ĩũlũ wake.
26Kĩvindu kyonthe nĩkiĩtwe kwondũ wa mothwii make:
Mwaki ũtakanĩtw'e nĩ mũndũ ũkamũmina;
Ũkamina kĩla kĩtiele ĩeemanĩ yake.
27Matu makoonan'ya ũthũku wake,
Na nthĩ ĩkamũkĩlĩla.
28Wingĩvo wa nyũmba yake ũkaenda;
Ũthwii wake ũkaenda ũvĩtĩte mũthenya wa ũthilĩku wake.
29Kyu nĩkyo kĩanda kya mũndũ mũthũku kyumĩte kwa Ngai,
Na ũtiĩwa ũtw'ĩĩwe nĩ Ngai.

YOVU 21

Yovu aiweta ũendeeu wa ala athũku

1Na ĩndĩ Yovu asũngĩa, na asya,
2Ĩw'ai na kĩthing'ĩĩsyo ndeto syakwa;
Na ũũ nĩwĩthĩwe mokiakisyo menyu.
3Ndekai, nakwa nganeena;
Na namina kũneena, endeeai na kũvũa ngũĩ.
4Ngalĩ ĩ yakwa, nĩngũnyungunyĩĩsya mũndũ?
Na nĩkĩ ndyaĩle kwaa wũmĩĩsyo?
5Nzisyai, na kũseng'a,
Na kunĩkai makanyw'a menyu na moko menyu.
6O yĩla ngũlilikana nĩngũũũya,
Na w'ĩa mũnene nũkwataa nyama syakwa.
7Nĩkĩ ala athũku mekalaa thayũ,
Maikũa, ĩĩ, kũendeea kwĩthĩwa na vinya?
8Ũsyao woo nũlũlũmĩlw'e vamwe nao mene,
Na syana syoo mbee wa metho moo.
9Nyũmba syoo syĩ na mũuo vate w'ĩa,
O na ndata ya Ngai ndĩ ĩũlũ woo.
10Nzaũ yoo nĩsyaĩthasya, ndĩleelaa;
Ng'ombe nga yoo nĩsyaaa, na ndĩvunaa kasaũ kayo.
11Nĩmaumaalasya twana twoo tũnini ta ndĩthya ya mbũi na malondu,
Na syana syoo ikĩtũlĩlanga.
12Nĩsinaa na kathembe na mbeve,
Na kũtana ũndũ wa wasya wa mũtũlilũ.
13Mĩthenya yoo maminĩaa ũunĩkonĩ,
Na o kavinda kanini nĩmatheeaa Seoli.
14Na mamwĩa Ngai, Uma vaa tũĩ;
Nũndũ tũtikwenda ũmanyi wa nzĩa syaku.
15Mwene Vinya W'onthe nĩ kyaũ, ũndũ twaĩle kũmũthũkũma?
Na tũkeethĩwa na ũtandĩthyo mwaũ, ethĩwa nĩtũũmũvoya?
16Sisya, ũunĩko ndwĩ kw'okonĩ kwoo:
Ũtao wa ala athũku wĩ kũasa nakwa.
17Taa wa ala athũku ũvoaw'a mavinda meana ata?
Kana wanangĩko woo mũnene kũmokĩa?
Kana Ngai kũaan'ya mawoo ũthatunĩ wake?
18Kana mailyĩ mavuthĩ mbee wa kĩseve,
Na ta wewa ũla kĩuutani kĩtwaaa?
19Inyw'ĩ mwĩasya, Ngai nĩwiĩaa syana syake ũthũku.
Namũĩve mwene, nĩ kana omanye:
20Metho make mwene nĩmone wanangĩko wake mwene,
Na nanyw'e ũthilĩku wa Mwene Vinya W'onthe.
21Nũndũ e vata mwaũ na nyũmba yake ĩtina wake,
Yĩla ũtalo wa myei yake wĩtilwa?
22Mũndũ o na wĩva akamũmanyĩsya Ngai ũmanyi,
Nũndũ nũsilĩlaa ala me ĩũlũ?
23Mũndũ nũkusaa e na vinya wake mwĩanĩu,
Athũmũĩte na auĩtye ki.
24Ndoo syake nĩ mbusũu ĩia,
Na mũthungo wa mavĩndĩ make nĩ mwololo.
25Na ũngĩ nũkusaa e na woo wa ngoo,
Na ndaasama ũseo nongi.
26Nĩmakomaa ũndũ ũmwe kĩtoonĩ,
Na kĩinyu nĩkĩmavw'ĩkaa.
27Sisya, nĩnĩsĩ mosũanĩo menyu,
Na mosũanĩo ala mũkwenda kũmbĩka naĩ namo.
28Nũndũ inyw'ĩ mwĩasya, Nyũmba ya mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ ĩĩva?
Na ĩeema yĩla ala athũku matwĩe yĩĩva?
29Mũtyaakũlya aendi ma kyalo?
Na mũtyĩsĩ ũndũ monanasya,
30Atĩ mũndũ mũthũku nũsũvĩawa kũvika mũthenya wa wanangĩko mũnene?
Atĩ nĩmatongoeaw'a kũvika mũthenya wa ũthilĩku?
31Nũũ ũla wĩmũtavĩsya ũthyũnĩ mũendele wake?
Na nũũ ũla wĩmũĩva ũndũ wĩkĩte?
32Ĩndĩ akakuwa kũvika mbũanĩ,
Na andũ makasyaĩĩsya vala wĩthikwa.
33Mavali ma mwanda makeethĩwa me mũyo kwake,
Na andũ onthe makamũatĩĩa,
O tondũ matatalĩka ala maĩ mbee wake.
34Nĩkĩ mũngiakisya mana,

Nũndũ mosũngĩonĩ menyu kĩla kĩtialĩte no ũvũngũ?

YOVU 22

Elivasi aivinganĩsya Yovu ũthũku mũnene

1Na ĩndĩ Elivasi Mũtemani asũngĩa, na asya,
2Mũndũ nũtonya kũmũuna Ngai?
Vate ndĩi ũla mũĩ nĩwĩunaa mwene.
3Nĩ ũndũ wa kwendeesya Mwene Vinya W'onthe, atĩ wĩ mũlũngalu?
Kana nĩ ũtandĩthyo wake, atĩ nĩwĩanĩasya mĩendele yaku?
4Nĩ ũndũ wa kũmũkĩa kwaku, atĩ nũkũkanasya,
Na kũlikan'ya naku silanĩ?
5Ũthũku waku ti mũnene?
O na kũti mũminũkĩlyo wa mothũku maku.
6Nũndũ nĩwosete ngwatĩlĩlyo sya mwana-a-au mana,
Na kũmavena ala ngya ngũa syoo.
7Ndũmanengete ala me na mĩnoo manzĩ ma ũnyw'a,
Na nũmavatĩte lĩu ala me na nzaa.
8Ĩndĩ ũndũ wa ngũmbaũ, yaĩ na nthĩ;
Na mũndũ wĩ ndaĩa, nake nĩwamĩtũaa.
9Nĩwũmbũũkĩtye aka ndiwa me athei,
Na moko ma ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe nĩmatũlĩtwe.
10Kwondũ wa ũu itei nikũthyũlũlũkaa,
Na w'ĩa wa kĩthũlũmũko nũkũthĩnasya,
11O na kĩvindu, na ndũtonya kwona,
Na manzĩ maingĩ nĩmakũvw'ĩkaa.
12Ngai nde ũtũlunĩ wa ĩtu?
Na sisya ũasa wa ndata, kũla syĩng'ũthĩte!
13Naku wĩasya, Ngai esĩ kyaũ?
Nũtonya kũsila asiĩlyĩ kĩvindu kya ngokomi?
14Mathweo makamu nĩ kĩvw'ĩki kyake, na kwondũ wa ũu ndonaa;
Na akinyaa kĩlingenĩ kya ĩtu.
15Ũkakwataa nzĩa ngũũ
Ĩla andũ athũku makinyĩle?
16Ala mavulilw'e ĩvinda yoo yĩtanavika,
Ala wambĩlĩlyo woo woonoiw'e ta kalũsĩ,
17Ala mamwĩie Ngai, Uma vala tũĩ;
Na, Mwene Vinya W'onthe atonya kũtwĩka ata?
18Ĩndĩ ausũsya nyũmba syoo na syĩndũ nzeo:
Ĩndĩ ũtao wa ala athũku wĩ kũasa nakwa.
19Ala alũngalu moona ũu, na nĩmeũtana;
Na ala mate na ĩvĩtyo mamathekeea mũno,
20Makyasya, Nĩ w'o ala matũkĩlĩĩle nĩmavetetwe,
Na ũtialo woo nũminĩtwe nĩ mwaki.
21Manyana yu nake, na ĩthĩwa na mũuo:
Kwondũ wa ũu ũseo ũkooka kwaku.
22Osa, nĩngũkwĩsũva, mĩao kuma kanyw'anĩ wake,
Nokia ndeto syake ngoonĩ yaku.
23Ethĩwa wĩmũsyokea Mwene Vinya W'onthe ũkaakwa,
Ethĩwa wĩveta kũasa ũla ũte ũlũngalu maeemanĩ maku.
24Na ia ũthwii waku kĩtoonĩ,
Na thaavu wa Ovilu katĩ wa mavia me tũlũsĩnĩ;
25Na Mwene Vinya W'onthe akeethĩawa ũthwii waku,
Na vetha wĩ vata mũno kwaku.
26Nũndũ nĩvo ũketanĩthĩsya nthĩnĩ wa Mwene Vinya W'onthe,
Na ũkamũkĩlĩlya Ngai ũthyũ waku.
27Ũkamũvoyaa, nake akakwĩthukĩĩasya;
Naku ũkeanĩasya mawĩvĩto maku.
28O na ũkatw'a ũndũ, na ũkalũlũmĩlw'a kwaku;
Na kyeni kĩkakeneeaa mĩendele yaku.
29Yĩla makakwĩkya nthĩ, ũkasya, Kwĩ kũkĩla;
Na mũndũ wĩ na wĩnyivyo akamũtangĩĩa.
30Akamũvonokya ũla wĩ na ĩvĩtyo:
Ĩĩ, akavonokw'a kwondũ wa ũtheu wa moko maku.

YOVU 23

Yovu ayenda kwia ũvoo wake mbee wa Ngai

1Na ĩndĩ Yovu asũngĩa na asya,
2O na ũmũnthĩ mũnyungunyĩsyo wakwa wĩ na ũlei:
Ĩkũna yakwa nĩ ĩito kwĩ kũluma kwakwa.
3A! Kethĩwa nĩnĩsĩ vala ndonya kũmwona!
Kethĩwa nĩmbika o kĩvĩlanĩ kyake!
4Ngethĩwa ngia ũvoo wakwa ũatianĩe mbee wake,
Na kusũsya kanyw'a wakwa na ngananĩo.
5Ngethĩwa ngĩmanya ndeto ila wĩnzũngĩa,
Na kũmanya ũla wĩndavya.
6Akakĩlan'ya vinya nakwa ũnenenĩ wa vinya wake?
Aiee; ĩndĩ akambĩthukĩĩsya.
7Vo ũla mũlũngalu akethĩwa atonya kũsũanĩa nake;
Kwondũ wa ũu ngethĩwa nĩvonokete tene na tene kuma kwa mũsili wakwa.
8Sisya, nĩendaa mbee, ĩndĩ nde vo;
Na nĩsyokaa na ĩtina, ĩndĩ nditonya kũmwona;
9Nĩendaa kw'okonĩ kwa aka, yĩla ũtethasya wĩa, ĩndĩ nditonya kũmwona;
Evithaa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, nĩ kana ndikamwone.
10Ĩndĩ nake nĩwĩsĩ nzĩa ĩla nĩendaa nayo;
Yĩla wĩmina kũndata, ngauma ta thaavu.
11Ũnyaĩĩ wakwa nũkwatĩte matambya make;
Nzĩa yake nĩnĩmĩkwatĩte, na ndyaaelelũka.
12Ndinasyoka na ĩtina na kũtia mĩao ya ilomo syake;
Niĩte ndeto sya kanyw'a wake kũvĩtũka lĩu wakwa ũla wĩ vata.
13Ĩndĩ e na kĩlilikano kĩmwe, na nũũ ũtonya kũmũthyũũa?
Na ũndũ ngoo yake yendaa, now'o wĩkaa.
14Nũndũ nĩwĩanĩasya ũla ũtw'ĩtwe kwondũ wakwa:
Na maũndũ maingĩ ta asu me nake.
15Kwondũ wa ũu nĩtelemetwe mũno nĩ mbee wake;
Yĩla ngũsũanĩa, nĩngũmũkĩa.
16Nũndũ Ngaĩ nũtumĩte ngoo yakwa ĩthelekela,
Na Mwene Vinya W'onthe nũndelemetye mũno;
17Nũndũ ndyaavetwa kĩvindu kĩtanoka,
O nake ndaavw'ĩka ũthyũ wakwa ndikone kĩvindu kya ngokomi.

YOVU 24

Kũnyungunĩsya kwa Yovu nũndũ Ngai ti ta wĩ na ũndũ na ũthũku

1Nĩkĩ mavinda mayiĩtw'e nĩ Mwene Vinya W'onthe?
Na nĩkĩ ala mamwĩsĩ matyonaa mĩthenya yake?
2Nĩvo maĩ amwe ala makũĩĩasya syambo sya mĩvaka;
Nĩmavutanaa ndĩthya sya mbũi na malondu, na kwiĩthya.
3Nĩmatavaa ĩng'oi ya ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe;
Nĩmosaa ng'ombe ya mũndũ mũka ndiwa yĩthĩwe ngwatĩlĩlyo.
4Nĩmathũkasya athĩni maume nzĩanĩ:
Ngya syonthe sya nthĩ nĩsyĩvithaa.
5Sisya, ta mang'oi ma kĩthekanĩ me yalatanĩ
Nĩmaumaalaa maende wĩanĩ woo, makĩmantha lĩu na kĩthing'ĩĩsyo;
Weũ nũmanengae lĩu kwondũ wa syana syoo.
6Nĩmakethaa lĩu woo mũũndanĩ;
Na nĩmethĩanasya ngethanĩ ya mĩsavivũ ya ala athũku.
7Nĩmakomaa ũtukũ w'onthe me athei mate na ngũa,
Na mate na kya kwĩvw'ĩka mbevonĩ.
8Me na ũthithu wa mĩono ya mbua ya iĩmanĩ,
Na kwĩyaĩanĩsya na ĩvia nũndũ kũti wĩvitho.
9Nĩvo maĩ ala makusasya ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe kũmaumya nondonĩ,
Na kwosa ngwatĩlĩlyo kwa ngya;
10Na kwondũ wa ũu niendaa syĩ nthei ite na ngũa,
Na nũndũ wa kwĩthĩwa na nzaa nikuaa syove sya ngetha.
11Niseũvasya mauta me nthĩnĩ wa maũvai ma andũ asu;
Nikinyangĩaa nzavivũ iangĩonĩ syoo, na kũthĩnw'a nĩ waũni.
12Andũ nĩmalumaa me ndũanĩ yĩ andũ aingĩ,
Na ngoo ya ũla mũkite nĩkayaa:
Ĩndĩ Ngai ndasiasya ũtumanu ũsu.
13Asu nĩ ma ala mang'endeaa kyeni;
Matyĩsĩ nzĩa syakyo,
Kana kwĩkalaa nzĩanĩ syakyo.
14Mũaani nĩwũkĩlaa kwĩ w'oa;
Nĩwũaaa ngya na athĩni;
Na ũtukũ nĩ ta kĩng'ei.
15O na itho ya kĩlaalai nĩyeteelaa ũmithi,
Kĩkyasya, Vati itho yĩkambona:
Na kĩialyũlanga ũthyũ wakyo.
16Kĩvindunĩ nĩmavũthũaa nyũmba:
Nĩmevingĩa mũthenya;
Matyĩsĩ kyeni.
17Nũndũ kĩoko kwa asu onthe nĩ ta kĩvindu kya ngokomi;
Nũndũ nĩmesĩ motĩsyo ma kĩvindu kya ngokomi.
18Nĩmavĩtaa mĩtũkĩ ĩũlũ wa manzĩ;
Kĩanda kyoo nĩkĩumanĩwe nthĩ:
Matyathũkĩlaa nzĩanĩ yĩ mĩũnda ya mĩsavivũ.
19Mũnyao na muutĩa niminaa manzĩ ma ĩa:
Now'o Seoli vamekaa ala mavĩtĩtye.
20Ĩvu yĩkamũla;
Kĩinyu kĩkamũya na mũyo;
Ndakalilikanwa ĩngĩ;
Na ũla ũte ũlũngalu ũkatũlwa ta mũtĩ.
21Nũminaa ngũngũ ĩla ĩtasyaaa,
Na ndamwĩkaa mesa mũndũ mũka ndiwa.
22Ĩndĩ Ngai nũsũvĩaa na vinya wake ũla wĩ na ũtonyi:
Ũla ũte na wĩkwatyo wa thayũ nĩwũkĩlaa.
23Ngai nũmanengae kwĩyelela, na nĩmathũmũaa nthĩnĩ wakw'o;
Na metho make nĩmasiasya mĩendele yoo.
24Nĩmeũnenevw'a; ĩndĩ kavinda kanini, na nĩmeũthi;
Ĩĩ, nĩmeũtheew'a, nĩmeũvetwa ta angĩ onthe,
Na nĩmeũtilwa ta mĩthya ya iia sya lĩu wa mbaa ngetha.
25Na ethĩwa ti ta ũu yu, nũũ ũla wĩonan'ya ki kana nĩ mũneeni wa ũvũngũ,
Na kũtw'ĩkĩthya kũneena kwakwa kũte vata?

YOVU 25

Mbilitati ailea kana mũndũ nũtonya kwĩthĩwa mũlũngalu kwa Ngai

1Na ĩndĩ Mbilitati Mũsui asũngĩa, na asya,
2Ũsumbĩko na w'ĩa syĩ nake;
Nũseũvasya mũuo e kũndũ kwake kũtũlu.
3Ita syake nitalĩka?
Na nũũ ũla kyeni kyake kĩtamumĩlĩlaa?
4Mũndũ atonya ata kwĩthĩwa mũlũngalu kwa Ngai?
Kana atonya ata kwĩthĩwa mũtheu ũla ũsyaĩtwe nĩ mũndũ mũka?
5Sisya, o na mwei ndwĩ na ũtisu,
Na ndata ti ntheu methonĩ make:
6Na mũndũ nata, nake nĩ kĩinyu!
Na mwana wa mũndũ, nake nĩ kĩinyu!

YOVU 26

Yovu aikan'ya Mbilitati, na aitavan'ya ũtonyi wa Ngai

1Na ĩndĩ Yovu asũngĩa na asya,
2A! Ũndũ ũmũtethetye ũla ũte vinya!
Ũndũ ũtangĩĩĩte kw'oko kũte na vinya!
3A! Ũndũ ũmũtaĩte ũla ũte na ũĩ,
Na kũvuan'ya mũno ũmanyi mwĩanĩu!
4Ũtavĩtye ndeto ũũ?
Na nĩ veva waũ umĩte kwaku?
5Ala makwie nĩmatetemaa
Me ungu wa ala manzĩ na ala matwĩe kw'o.
6Seoli ve ũtheinĩ mbee wa Ngai,
Na Avatoni vati kya kũvavw'ĩka.
7Nũtambũũkĩasya ngalĩ ya ĩũlũ vandũ vathei,
Na kũsũnzũlya nthĩ vate kĩndũ.
8Nũvingĩaa manzĩ mathweonĩ make makamu;
Na ĩthweo yĩtitembũangwa yĩ ĩtheo wamo.
9Nĩwiiĩaa ũthyũ wa kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ,
Na kwalan'ya ĩthweo yake ĩũlũ wakyo.
10Nĩwiĩte mũvaka ĩũlũ wa iw'ũ,
Kũvika vala kyeni na kĩvindu ivakanĩle.
11Ituĩ sya ĩtu nitetemaa
Na kũseng'a nũndũ wa kũkan'ya kwake.

12Nĩwũkĩlanasya ũkanga na vinya wake,
Na kwondũ wa ũmanyi wake nũtonyaa Laavi mũkuthũ.
13Matu nĩmanakavaw'a nĩ Veva wake;
Kw'oko kwake nĩkũtonyete nzoka ya kũnyoloka mĩtũkĩ.
14Sisya, ii no ndee sya nzĩa syake:
Na kaĩ no kĩwe kĩnini twĩw'aa ũndũ wake!
Ĩndĩ kĩtundumo kya vinya wake nũũ ũtonya ũkĩmanya?

YOVU 27

Yovu ayonan'ya kĩanda kya ala athũku

1Na Yovu aneena ngelekan'yo yake ĩngĩ, na asya,
2O tondũ Ngai wĩ thayũ, ũla ũvetete kĩanda kyakwa,
Na Mwene Vinya W'onthe, ũla ũthĩnĩtye ngoo yakwa
3(Nũndũ thayũ wakwa o na yu no mũima nthĩnĩ wakwa,
Na mĩthũmũ ya Ngai yĩ manyiũũnĩ makwa);
4Vate ndĩi ilomo syakwa itikaneena ũla ũte ũlũngalu,
O na ũĩmĩ wakwa ndũkaneena ũkengani.
5Nĩkwĩthĩwe kũasa nakwa kũmũtalĩla ũlũngalu:
Kũvika nakw'a ndikaveta kwakwa wĩanĩu wakwa.
6Nĩngũlũmya ũlũngalu wakwa, ndikoeka ũthi:
Ngoo yakwa ndĩkangan'ya ĩvinda yonthe nĩ thayũ.
7Mũmaitha wakwa nĩethĩwe ta ũla mũthũku,
Na ũla ũmbũkĩlĩĩlaa nĩethĩwe ta ũla ũte mũlũngalu.
8Nũndũ wĩkwatyo wa ũla ũtakĩaa Ngai nĩ mwaũ, o na ethĩwa nĩwĩyonee ũtandĩthyo,
Yĩla Ngai wĩosa thayũ wake?
9Ngai akeew'a kũkaya kwake,
Yĩla thĩna wĩmũkĩa?
10Akeetan'ya nthĩnĩ wa Mwene Vinya W'onthe,
Na kũmwĩkaĩla Ngai mavinda onthe?
11Ngakũmanyĩsya ũndũ wa kw'oko kwa Ngai;
Ũndũ ũla wĩ na Mwene Vinya W'onthe ndikovitha.
12Sisyai, inyw'onthe ene nĩmũwonete;
Nĩkĩ ĩndĩ nĩmũtw'ĩkĩte ma mana ki?
13Kĩĩ nĩkyo kĩanda kya mũndũ mũthũku kwa Ngai,
Na ũtiĩwa wa athĩn'ya, ũla mosaa kwa Mwene Vinya W'onthe:
14Ethĩwa syana syake nikwingĩvaa, syĩ kwondũ wa ũvyũ;
Na ũsyao wake ndũkavũnwa nĩ lĩu.
15Ala make ala metiala makathikwa kĩkw'ũnĩ,
Na aka make ndiwa matikethĩwa na kĩĩo.
16O na ethĩwa akomban'ya kĩvumbu kya vetha ta kĩtoo,
Na kũseũvĩthya ngũa ta yũmba;
17Nake nũtonya kwĩseũvĩthya, ĩndĩ ala alũngalu makasyĩkĩa,
Na ala mate na ĩvĩtyo makeeaan'ya ũ vetha.
18Nũnũkwaka nyũmba yake ta lungulu,
Na ta ĩlwanda mũsũvĩi ũnũkwaka.
19Nũnũũkoma e mũthwii, ĩndĩ ndakombanw'a vamwe na aaĩthe make;
Nũnũũsalukya metho make, na nde vo.
20Motĩsyo mamũkwataa ta manzĩ;
Kĩuutani kĩmũyaa ũtukũ.
21Kĩseve kyumĩte ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa nĩkĩmũtwaa, nake aithi;
Na kĩimumya vyũ vandũ vake.
22Nũndũ Ngai akamwĩkĩsya, na ndakew'ĩa tei:
Nake akenda kũsemba kuma kw'okonĩ kwake.
23Andũ makamũkũnangĩa mbĩ,
Na makamũtimba aume vandũ vake.

YOVU 28

Kũmantha ũĩ kwa andũ

1Vate ndĩi ve ĩima ya vetha,
Na vandũ va thaavu ũla matheasya.
2Kĩaa nĩkyumaw'a nthĩ,
Na ũthuku nũtwekethaw'a kuma ĩvianĩ.
3Mũndũ nĩwiĩte mũvaka wa kĩvindu,
Na kũmantha, kũvika mũvaka wĩ kũasa mbee,
Mavia me wiũnĩ na me kĩvindunĩ kya ngokomi.
4Nĩwĩnzaa ĩima kũasa na vala andũ matũaa;
Nĩmolawa nĩ ũkinyĩlo wa kũũ;
Nĩmeũsũnzũlw'a kũasa na andũ, nĩmasũaa kũu na kũu.
5Ũndũ wa nthĩ, lĩu nĩwumaa kwayo;
Na ĩtheo nĩkũlumanaw'a ta kũkũlumanw'a nĩ mwaki.
6Mavianĩ mayo nĩ vala ve tũvila twa savili,
Na yĩ na mũthanga wa thaavu.
7Nzĩa ĩsu vaiĩ nyũnyi mbai ĩmĩsĩ,
O na itho ya kĩvaalala yĩtyaamyona:
8Nyamũ syĩ ngathĩĩo ityaamĩkinya,
O na mũnyambũ mwai ndwaamĩkinyĩla.
9Nũtambũũkĩĩsya kw'oko kwake ĩvia yũmũ mũno;
Nũkũlumanasya iĩma na mĩi.
10Nĩwalasya mokinyĩlo mavianĩ;
Na itho yake nĩyonaa kĩla kĩndũ kĩ vata mũno.
11Nũvingĩaa tũlũsĩ tũikavivũke;
Na kĩla kĩvithe nũetae kyeninĩ.
12Ĩndĩ ũĩ ũkooneka va?
Na vandũ va ũmanyi nĩ va?
13Mũndũ ndesĩ thooa waw'o;
O na ndwoneka nthĩ ya ala me thayũ.
14Kyũngũ nĩkyaasya, Ndwĩ nthĩnĩ wakwa;
Na ũkanga nĩwaasya, Ndwĩ nakwa.
15Ndũtonya kũthoowa na thaavu,
O na vetha ndũkathimwa wĩthĩwe thooa waw'o.
16Ndũtonya kwĩananw'a thooa waw'o na thaavu wa Ovilu,
Kana kavila ke thooa mũnene ka nzumalati, kana ka savili.
17Thaavu na kĩsisyo ititonya kwĩananw'a naw'o,
O na ndũkakũanw'a na mĩio ya wanake ya thaavu mũseo.
18Vethalũka kana kĩsisyo kĩtisu itikawetwa:
Ĩĩ, thooa wa ũĩ nĩ mũnene kũvĩtũka tũvila twa maliani.
19Kavila ka tovasi ka Ethiovia kaitonya kwĩananw'a naw'o,
O na ndũkeanan'ya thooa na thaavu mũseo.
20Ũĩ wumaa va ĩndĩ?
Na vandũ va ũmanyi nĩ va?
21Nũndũ nũvithanĩtw'e na metho ma onthe me thayũ,

Na kũvithwa nyũnyi sya yayaya itikawone.
22Wanangĩko na kĩkw'ũ nikwasya,
Nĩtwĩw'ĩte na matũ maitũ ĩsyũ yaw'o.
23Ngai nũmanyaa nzĩa yaw'o,
Na nĩwĩsĩ vandũ vaw'o.
24Nũndũ nake nĩwona kũvika itulu sya nthĩ,
Na kũsisya ĩtheo wa ĩtu yonthe;
25Aseũvya kĩthimo kya kĩseve:
Ĩĩ, nũthimaa manzĩ na kĩthimi.
26Yĩla waseũvisye ũtw'ĩo ũndũ wa mbua,
Na nzĩa ya ũtisi wa kĩtundumo;
27Nĩvo ĩndĩ wawonie, na ootavan'ya;
Oolũlũmĩlya, ĩĩ, na kũmantha.
28Na amwĩa mũndũ,
Sisya, kũmũkĩa Mwĩaĩi, nĩkw'o ũĩ;
Na kũtia ũthũku nĩkw'o ũmanyi.

YOVU 29

Yovu aililikana ũunĩko wake wa myei ya tene

1Na Yovu aneena ngelekan'yo yake ĩngĩ, na asya,
2A! Kethĩwa nĩilyĩ o tondũ nailyĩ myei ya tene,
Ta mĩthenya ĩla Ngai wanzũvĩaa;
3Yĩla taa wake wakeneaa mũtwenĩ wakwa,
Na kwondũ wa kyeni kyake navĩtĩlaa kĩvindunĩ;
4O tondũ nailyĩ wĩunĩ wa mĩthenya yakwa,
Yĩla ũnyanya wa Ngai waĩ ĩũlũ wa ĩeema yakwa;
5Yĩla Mwene Vinya W'onthe waĩ nakwa,
Na syana syakwa inthyũlũlũkĩte:
6Yĩla matambya makwa mathambaw'a na mauta,
Na ĩvia yambonoeasya tũlũsĩ twa mauta!
7Yĩla naumaalaa mbingĩloni ya ndũa,
Yĩla naiaa kĩvĩla kyakwa nzĩanĩ nene,
8Anake mambona nĩmeevithaa,
Na ala akũũ mookĩlaa na kũũngama;
9Anene nĩmeesiĩĩaa kũneena,
Na kũkunĩka makanyw'a na moko moo;
10Wasya wa anene me ndaĩa nĩwakilasya,
Na ũĩmĩ woo uilũman'ya na kaakaa wa kanyw'a woo.
11Nũndũ yĩla kũtũ kwambĩw'aa, nĩkwangathimaa;
Na yĩla itho yambonaa, nĩyangũsĩĩaa:
12Nĩkwĩthĩwa nĩnavonokasya ngya ila syakayaa,
O na ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, ũla ũtaĩ na mũndũ wa kũmũtethya.
13Ũathimo wa ũla wakilĩlye kwaa nĩwambũkĩaa;
Na natumaa ngoo ya mũndũ mũka ndiwa yina ũndũ wa ũtanu.
14Nekĩaa ũlũngalu, na ũkĩmbw'ĩka:
Ũsili wakwa wa katĩ wailyĩ ta ngũa ndasa na ngovia ya ũsumbĩ.
15Nakwa naĩ metho kwa ililinda,
Na naĩ maũũ kwa ala mathuaa.
16Na naĩ ĩthe wa athĩni:
Na ũvoo wa ũla ndaamanya nĩnoomanthaa.
17Na natũlaa ngambu sya ũla ũte mũlũngalu,
Na kumya sya nzyĩma maeonĩ make.
18Nĩvo ĩndĩ naisye, Ngakw'a ndalanĩ yakwa,
Na ngaingĩvya mĩthenya yakwa ta kĩthangathĩ:
19Mũi wakwa nũtambũũkĩte manzĩnĩ,
Na ĩmwe nĩyĩkalaa ũtukũ w'onthe ũvongenĩ wakwa:
20Ũnene wakwa nĩ mweũ nthĩnĩ wakwa,
Na ũta wakwa nũtũngĩtwe mweũ kw'okonĩ kwakwa.
21Andũ nĩmambĩthukĩĩasya, na kweteela,
Na nĩmavindasya mew'e ũtao wakwa.
22Ndeto syakwa syathela matyaneenaa ĩngĩ;
Na kũneena kwakwa nĩkwavolotangaa ĩũlũ woo.
23Na nĩmambeteelaa ta kweteela mbua;
Na nĩmaathamasya kanyw'a woo mũno ta kwosa mbua ya uũa.
24Nĩnamasiasya na ũtanu, yĩla mataĩ na ũĩkĩĩi;
Na kyeni kya ũthyũ wakwa matyaakĩkya nthĩ.
25Nĩnamanyuvĩaa nzĩa yoo, na nekalaa nthĩ ta mũnene,
Na nekalaa ta mũsumbĩ itanĩ
Ta ũmwe ũla ũkiakiasya ala mametaa.

YOVU 30

Yovu ayĩmakĩa nũndũ wa kũvũthw'a kwake yu

1Ĩndĩ yu ala anini kwĩ nyie nĩmeũmbũthya,
Ala aaĩthe moo navũthĩtye kũmekĩanĩsya na ngitĩ sya ndĩthya yakwa ya mbũi na malondu.
2Ĩĩ, vinya wa moko moo, ũkanguna na kyaũ?
Andũ ala mewĩthĩtye myaka yoo na ĩkanangĩka.
3Nĩ amosu nũndũ wa kwaĩwa na yũa;
Nĩmavevetaa nthĩ nyũmũ, kũla kwĩ wiũ wa vathei na wanangĩko.
4Nĩmovaa kyũnyũ vakuvĩ na ikuthu;
Na mĩi ya mũlutemu nĩ lĩu woo.
5Nĩmalũngĩtw'e kuma katĩ wa andũ;
Nĩmauĩtye ũkemi ĩtina woo ta kũatĩĩa kĩng'ei;
6Kwondũ wa ũu nĩmatũaa myandanĩ yi ũtĩsyo,
Maĩmanĩ ma nthĩ na ma mavia.
7Nĩmekwanĩsya ikuthunĩ;
Mombanĩte ungu wa syĩnyeelya.
8Nĩ syana sya ndia, ĩĩ, syana sya andũ mate kĩĩĩ;
Nĩmakũniwe maumw'e ĩ nthĩ.
9Na yu nĩtw'ĩkĩte wathi woo,
Ĩĩ, nĩ wa kũvũthw'a nĩo.
10Nĩmanthĩthaa, nĩmaũngamaa mevathanĩte nakwa,
Na matiũlea kũndw'ĩla mata ũthyũnĩ wakwa.
11Nũndũ nũthaĩtye ĩkanda yake, na kũnthĩn'ya;
Na nĩmavetete mũkwa mbee wakwa.
12Kw'okonĩ kwakwa kwa aũme nguthu ya imaamai nĩyũkĩlaa;
Nĩmalutaa maũũ makwa maende ũtee,
Na nĩmambũkĩlĩlasya nzĩa syoo sya wanangĩko.
13Nĩmaanangaa nzĩa yakwa,
Nĩmakalaataa wanangĩko wakwa mũnene,
O andũ ala mate na mũtethya.
14Nĩmokaa o ta kũvĩtĩla ũvũthũenĩ mũnene:
Katĩ wa ũomboku nĩmembonoeasya.
15Motĩsyo nĩmethyũũĩte mambũkĩe;
Nĩmaatĩĩaa ndaĩa yakwa ta kĩseve;
Na ũunĩko wakwa nũvĩtĩe ta ĩthweo.
16Na yu ngoo yakwa nĩyĩtĩkĩte nthĩnĩ wakwa;
Mĩthenya ya thĩna nĩngwatĩte.

17Ũtukũ mavĩndĩ makwa nĩmasinangĩawa nthĩnĩ wakwa,
Kyalya kĩla kĩmbevetaa kĩilikaa.
18Kwondũ wa vinya mũnene wa Ngai ngũa yakwa nĩ ngalyũku;
Nĩngwete ta kala ya ĩkoti yakwa.
19Nũmbĩkĩtye ndakanĩ,
Na nĩnĩtw'ĩkĩte ta kĩtoo na mũu.
20Nĩkwĩkaĩlaa, na ndũnzũngĩaa:
Nĩũngamaa, naku nũngeteeaa.
21Nũalyũkĩte wĩthĩwe mwai kwakwa;
Nũnthĩnasya na vinya wa kw'oko kwaku.
22Nũmbũkĩlasya kĩsevenĩ, nũtumaa nĩkuwa nĩkyo;
Na nũndweketheasya kĩuutaninĩ.
23Nũndũ nĩnĩsĩ ũkambikya kĩkw'ũnĩ,
Na nyũmbani ĩla ĩtw'ĩĩwe andũ onthe me thayũ.
24O na ũu w'onthe mũndũ ndatambũũkasya kw'oko aivalũka?
Kana wanangĩkonĩ wake mũnene kwondũ wa ũu ndakayaa one ũtethyo?
25Ndyaaĩa kwondũ wa ũla waĩ thĩnanĩ?
Ngoo yakwa ndĩaĩw'a woo kwondũ wa mũthĩni?
26Yĩla namanthie ũseo, ũthũku wooka;
Na yĩla neeteelile kyeni, kwookie kĩvindu.
27Ngoo yakwa nĩnĩkũũũya, na ndĩthũmũaa;
Mĩthenya ya thĩna nĩmbũkĩe.
28Nĩendaa na kĩmeto vate syũa:
Nĩũngamaa ũmbanonĩ, na kũkaya none ũtethyo.
29Nyie nĩ mwana-a-ĩthe wa mbĩwa,
Na mũtindan'ya wa nyaa.
30Kĩkonde kyakwa nĩ kiũ, na nĩkĩmbuma,
Na mavĩndĩ makwa nĩ mavĩvye nĩ muutĩa.
31Kwondũ wa ũu mbeve yakwa nĩalyũkĩte ĩkatw'ĩka ya kũmeta,
Na mũtũlilũ wakwa wĩ na wasya wa ala maĩaa.

YOVU 31

Yovu ayonan'ya ũlũngalu wake

1Nyie nĩnatianĩe ũtianĩo na metho makwa;
Ndonya ata ĩndĩ kũsisya mwĩĩtu mũtheu?
2Nũndũ kĩanda nĩ kyaũ kuma ĩũlũ kwa Ngai,
Na ũtiĩwa kuma ĩũlũ kwa Mwene Vinya W'onthe?
3Ti wanangĩko mũnene kwa ala mate alũngalu,
Na thĩna kwa eki ma naĩ?
4Nake ndekwona mĩendele yakwa?
Na kũtala matambya makwa onthe?
5Ethĩwa nĩnaendanisye na ũvũngũ,
Na kũũ kwakwa nĩkweekalaatile kũkengana
6(Nyie nĩthimwe na kĩthimi kya katĩ,
Nĩ kana Ngai amanye wĩanĩu wakwa);
7Ethĩwa matambya makwa nĩmeelelũkile kũtia nzĩa,
Na ngoo yakwa yaendie kũatĩĩa metho makwa,
Na ethĩwa ũvuku nĩwĩkwatĩle moko makwa:
8Nĩvo ĩndĩ nĩvuĩe, na ũngĩ nĩaye;
Ĩĩ, ũsyao wa mũunda wakwa ũkũwe na mĩi.
9Ethĩwa ngoo yakwa nĩyasengasengiwe nĩ mũndũ mũka,
Nakwa neteelile mũomonĩ wa mũtũi wakwa;
10Nĩvo ĩndĩ kĩveti kyakwa nĩkĩthiĩe ũngĩ,
Na angĩ makĩkomee.
11Nũndũ yĩu nĩ ĩvĩtyo yai;
Ĩĩ, nĩ naĩ ya kũsilĩlwa nĩ asili:
12Nũndũ nĩ mwaki ũla ũminaa kũvika wanangĩko,
Na ũkakũanĩsya na mĩi wingĩvo wakwa w'onthe.
13Ethĩwa nĩnĩvũthĩtye ũvoo wa mũthũkũmi wakwa mũndũ mũũme kana mũndũ mũka,
Yĩla maneenanisye nakwa;
14Ngeeka ata ĩndĩ yĩla Ngai wĩũkĩla?
Na yĩla wĩsila, ngamũsũngĩa ata?
15Ũla wambũmbĩe ĩvunĩ ndaamũmba?
Na ti ũmwe ũla watũmbĩe ĩvunĩ?
16Ethĩwa nĩnaimie ngya kĩla syendete,
Kana kũtuma metho ma mũndũ mũka ndiwa maseekea,
17Kana naya kĩlungu kyakwa nĩ nyioka,
Na ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe ndaaya kyakyo
18(Aiee, kuma wana wakwa nĩweanie e nakwa ta ũkwĩana e na ĩthe,
Na ũ mũndũ mũka nĩnĩmũtongoeetye kuma o nauma ĩvunĩ ya mwaitũ);
19Ethĩwa nĩnoonie mũndũ o na wĩva akyaa nũndũ wa kwaĩwa nĩ ngũa,
Kana mũthĩni ate na kya kwĩvw'ĩka;
20Ethĩwa kĩnyunyu kyake kĩtyaangathima,
Na ethĩwa nake ndaaĩkĩwa muutĩa nĩ w'ĩa wa malondu makwa;
21Ethĩwa nĩnĩmũkĩlĩĩlye ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe kw'oko kwakwa,
Nĩkwĩthĩwa nĩnoonie ũtethyo wakwa mbingĩlonĩ:
22Nĩvo ĩndĩ kĩtuo kyakwa kĩkavũkĩle kĩkombenĩ kya kĩtuo,
Na kw'oko kwakwa nĩkũtũlĩkĩle ĩvĩndĩnĩ.
23Nũndũ wanangĩko mũnene wumĩte kwa Ngai nĩ ũtĩsyo kwakwa,
Na kwondũ wa ũnene wake nditonya kwĩka ũndũ.
24Ethĩwa ndw'ĩte thaavu wĩkwatyo wakwa,
Na kũtavya thaavu mũseo, Nue ũĩkĩĩi wakwa;
25Ethĩwa nĩnatanie nũndũ wa ũthwii wakwa kwingĩva,
Na nĩkwĩthĩwa kw'oko kwakwa nĩkwosie mwingĩ;
26Ethĩwa nĩnasiisye syũa yĩla yatisaa,
Kana mwei ũkĩendeea ũtisunĩ,
27Na ngoo yakwa yasengasengwa na kĩmbithĩ,
Na kanyw'a wakwa wamumunya kw'oko kwakwa:
28Ĩsu nayo nĩ naĩ ya kũsilĩlwa nĩ asili;
Nũndũ nĩthĩwa nakaĩa Ngai ũla wĩ ĩũlũ.
29Ethĩwa nĩnĩtanie nũndũ wa wanangĩko wa ũla wamenie,
Kana kwĩyũkĩlya yĩla ũthũku wamũkwatie
30(Ĩĩ, ndyaaeka kanyw'a wakwa wĩke naĩ
Kwondũ wa kwĩtya thayũ wake na kĩumo);
31Ethĩwa andũ ma ĩeema yakwa matyaasya,
Nũũ ũtonya kwona ũmwe ũla ũtaavũnw'a nĩ nyama syake?
32(Mwĩkali wa ũeni ndaakoma nzĩanĩ nene;
Ĩndĩ nĩnamũvingũĩaa mũendi wa kyalo mĩomo yakwa);

33Ethĩwa ta Atamu nĩnavw'ĩkie mavĩtyo makwa,
Kwondũ wa kũvitha naĩ yakwa kĩthũinĩ kyakwa,
34Nũndũ nĩnakĩie wingĩ wa andũ,
Na kĩvũthya kya mĩvĩa ya andũ nĩkyandĩsisye,
Na ĩndĩ navindya, na ndyaaumaala mũomonĩ—
35A! Kethĩwa nĩ na ũmwe wa kũmbĩthukĩĩsya!
(Sisya, saii wakwa nĩ ũũ, Mwene Vinya W'onthe nanzũngĩe)
Na kethĩwa nĩ na ũvingan'yo ũla nthũ yakwa ĩandĩkĩte!
36Vate ndĩi nĩũkua kĩtuonĩ kyakwa;
Nĩwoveea kwakwa ta ngovia ya ũsumbĩ:
37Nĩmũtavya ũtalo wa matambya makwa;
Nĩmũthengeea ta mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ.
38Ethĩwa nthĩ yakwa nĩnĩũndonzanĩlya,
Na mĩkao yayo kũĩa vamwe;
39Ethĩwa nĩnaĩe mosyao mayo vate mbesa,
Kana nĩnatumie ene mayo masya thayũ woo:
40Thangila nimee vandũ va nganũ,
Na maia mathũku vandũ va mbaale.
Ndeto sya Yovu nĩsyathela.

YOVU 32

Eliu ayonan'ya kana nũtonya kũsũngĩa Yovu

1Na ĩndĩ andũ asu atatũ nĩmaekie kũsũngĩa Yovu, nũndũ aĩ mũlũngalu methonĩ make mwene. 2Nĩvo ĩndĩ ũthilĩku wa Eliu mwana wa Mbalakeli Mũvusi, wa mũvĩa wa Lamu, wakanie: ũthilĩku wake wamwakanĩa Yovu, nĩkwĩthĩwa nĩwetalile mwene mũlũngalu kwĩ kũtalĩla Ngai ũlũngalu. 3O na ĩngĩ ũthilĩku wake wamakanĩa anyanyae make atatũ, nĩkwĩthĩwa matyaĩ na ũsũngĩo, ĩndĩ matw'a Yovu nĩ mũvĩtan'ya. 4Eliu aĩ aneteela kũneena na Yovu, nĩkwĩthĩwa asu maĩ akũũ kwĩ we. 5Na yĩla Eliu wonie kana vati ũsungĩo kanyw'anĩ wa andũ asu atatũ, ũthilĩku wake wakana.
6Na Eliu mwana wa Mbalakeli asũngĩa na asya,
Nyie nĩ mũnini, na inyw'ĩ mwĩ akũũ mũno;
Kwondũ wa ũu nĩneesiĩĩe, na nakĩa kũmwon'ya ũndũ ngwona.
7Naisye, Mĩthenya nĩyaĩle kũneena,
Na wingĩ wa myaka nĩwaĩle kũmanyĩsya ũĩ.
8Ĩndĩ kwĩ veva nthĩnĩ wa mũndũ,
Na mĩvevo ya Mwene Vinya W'onthe nĩmanengae ũmanyi.
9Ti ala anene me na ũĩ,
Kana akũũ ala mamanyaa ũsili wa katĩ.
10Kwondũ wa ũu nasya, Mbĩthukĩĩsyai;
Nakwa ngoonan'ya ũndũ ngwona.
11Sisyai, nĩneteelile ndeto syenyu,
Neethukĩĩsya nĩw'e mosũanĩo menyu,
Yĩla mũũmanthaa ũndũ wa kũneena.
12Ĩĩ, nĩnĩmwĩthukĩĩsye,
Na, sisyai, vatyaĩ waamwĩtĩkĩlĩthya Yovu,
Kana ũla wasũngĩie ndeto syake, katĩ wenyu.
13Ĩsũvĩei mũtikese kũneena, Nĩtwonete ũĩ;
Ngai nũtonya kũmũkĩlya vinya, ti mũndũ:
14Nũndũ ndaambelekelya ndeto syake;
O nakwa ndikamũsũngĩa na ndeto syenyu.
15Nĩmeũseng'a, matisũngĩa ĩngĩ:
Mati na ndeto ya kũneena.
16Nakwa ngeeteela, nũndũ matiũneena,
Nũndũ maũngeme, na matikũsũngĩa ĩngĩ?
17Nakwa nĩngũsũngĩa ngalĩ ĩ yakwa,
O nakwa ngoonan'ya ũndũ ngwona.
18Nũndũ nĩ mũsũu ndeto;
Nĩngũthing'ĩĩw'a nĩ veva nthĩnĩ wakwa.
19Sisyai, kĩthũi kyakwa nĩ ta mbinyu ĩte na ũmĩlo;
Ta tũthatwa tweũ twa mbinyu tũla tũkilyĩ kwatũka.
20Nakwa nĩngũneena, nĩ kana nĩvuũkw'e;
Ngatumũkya ilomo syakwa na kũsũngĩa.
21Nĩngũmwĩsũva, ndikone mũndũ ta kĩndũ;
O na ndikamũnenga mũndũ o na wĩva masyĩtwa ma ũmũkathĩĩa.
22Nũndũ ndyĩsĩ kũnengane masyĩtwa ma kũkathĩĩa;
Ethĩwa nĩ ũu Mũmbi wakwa nĩkũmbosa mĩtũkĩ.

YOVU 33

Eliu aikan'ya Yovu

1Ĩndĩ, Yovu, nĩngũkwĩsũva, ĩw'a kũneena kwakwa,
Noiĩthukĩĩsya ndeto syakwa syonthe.
2Sisya yu, nĩnathamĩtye kanyw'a wakwa;
Ũĩmĩ wakwa nũneenete kanyw'anĩ wakwa.
3Ndeto syakwa ikaneena ũlũngalu wa ngoo yakwa;
Na ũndũ ũla ilomo syakwa syĩsĩ nĩw'o ikaneena w'o.
4Veva wa Ngai nĩwambũmbie,
Na mĩthũmũ ya Mwene Vinya W'onthe nĩnengae nyie thayũ.
5Ethĩwa nũtonya, nzũngĩa;
Neena ndeto syaku iatĩĩanĩe mbee wakwa, ũngama.
6Sisya, nĩilyĩ kwa Ngai o ũndũ ũilyĩ:
O nakwa nĩnoombiwe na yũmba.
7Sisya, ũtĩsyo wakwa ndũkakũtelemya,
O na kũvivinya kwakwa kũikethĩwa kũito ĩũlũ waku.
8Nĩ w'o nũneenete ngĩw'a,
Na nĩnĩw'ĩte wasya wa ndeto syaku, ũkyasya,
9Nyie nĩ mũtheu, vate naĩ;
Ndi na ĩvĩtyo, o na vati ũthũku nthĩnĩ wakwa:
10Sisya, nũntheaa,
Nũndalaa nĩ mũmaitha wake;
11Nĩwĩkĩaa maũũ makwa mĩtĩnĩ ya kũmoveea,
Nũthianaa mĩendele yakwa yonthe.
12Sisya, nĩngũũsũngĩa, ũndũnĩ ũũ ndwĩ mũlũngalu;
Nũndũ Ngai nĩ mũnene kwĩ mũndũ.
13Nĩkĩ ũũkĩlan'ya vinya nake,
Nũndũ ndaumasya ũtalo wa ũndũ o na wĩva wake?
14Nũndũ Ngai nũneenaa ĩmwe,
Ĩĩ kelĩ, o na kau mũndũ ndonaa ta ũndũ.
15Ndotonĩ, woninĩ wa ũtukũ,
Andũ makomete too mũnene,
Momboesye kĩtandanĩ;
16Nĩvo ĩndĩ ũvingũaa matũ ma andũ,
Na kũsiĩla ũmanyĩsyo woo,
17Nĩ kana amũvete mũndũ ũndũnĩ ũla wendaa kwĩka,
Na kũmũvitha mũndũ ngathĩĩo;
18Nũsiĩĩaa thayũ wake ndũkalike yĩla ĩimanĩ,

Na thayũ wake ndũkaw'e nĩ ũvyũ.
19Nake nũkũnĩawa nĩ kyalya ũkomonĩ wake,
Na ĩteta yĩtatw'ĩkanaa mavĩndĩnĩ make;
20Na kwondũ wa ũu thayũ wake nũthĩthaa lĩu,
Na ngoo yake lĩu mũseo.
21Nyama yake nĩ mine, ndĩtonya kwoneka;
Na mavĩndĩ make ala mataĩ moneku nĩmaumĩlĩte.
22Ĩĩ, ngoo yake nĩthengeee yĩla ĩima,
Na thayũ wake ala manangaa.
23Ethĩwa ve mũlaĩka vamwe nake,
Mũvuan'ya, ũmwe katĩ wa ngili,
Kũmwon'ya mũndũ ũla ũseo kwake;
24Nĩvo ĩndĩ Ngai nĩ mũseo kwake, na easya,
Mũvonokye ndakatheee yĩla ĩimanĩ,
Nĩnonete mbovosya.
25Mwĩĩ wake ũkeethĩwa mwololo kwĩ wa kana;
Nũsyokaa mĩthenyanĩ ya wana wake.
26Nũmũvoyaa Ngai, nake nũmwĩkaa ũseo,
Ũkethĩa nĩwonaa ũthyũ wake na ũtanu:
Na nũmũtũngĩaa mũndũ ũlũngalu wake.
27Nĩwĩnĩaa mbee wa andũ, na kwasya,
Nĩnĩvĩtĩtye, na kwelelũkasya kĩla kya w'o,
Na ndyaaunĩka:
28Nĩwovoetye ngoo yakwa ndĩkatheee yĩla ĩimanĩ,
Na thayũ wakwa ũkoona kyeni.
29Sisya, maũndũ asu onthe Ngai nĩwĩkaa,
Kelĩ, ĩĩ katatũ, kwa mũndũ,
30Atũnge ngoo yake kuma yĩla ĩimanĩ,
Nĩ kana eekĩwe kyeni nĩ kyeni kya ala me thayũ.
31Sisya nesa, we Yovu, mbĩthukĩĩsya:
Vindya, nakwa nĩngũneena.
32Ethĩwa wĩ na ũndũ wa ũneena, nzũngĩa:
Neena, nũndũ nĩngwenda ũkũtala mũlũngalu.
33Ethĩwa ti ũu, mbĩthukĩĩsya:
Vindya, na ngakũmanyĩsya ũĩ.

YOVU 34

Eliu aitetea Ngai

1Na ũndũ ũngĩ Eliu asũngĩa na asya,
2Ĩw'ai ndeto syakwa, ĩnyw'ĩ andũ oĩ;
Na ngunũĩai matũ, inyw'ĩ ala mwĩ na ũmanyi.
3Nũndũ kũtũ nĩkũtataa ndeto,
O tondũ kaakaa ũsamaa lĩu.
4Twĩnyuvĩe ũndũ ũla ũlũngalu:
Tũmanye katĩ waitũ ene ũla ũseo.
5Nũndũ Yovu nũneenete, Nyie nĩ mũlũngalu,
Na Ngai nũvetete kĩanda kyakwa:
6O na kau ũlũngalu wakwa wĩ vo nĩngũtalwa nĩ mũneeni wa ũvũngũ;
Wũkite wakwa ndũvoeka, o na ndi na ĩvĩtyo.
7Nĩ mũndũ wĩva ũilyĩ Yovu,
Ũla ũnyusaa kĩvũthya ta manzĩ,
8Ũla ũtindanasya na eki ma naĩ,
Na kũtambũkanasya na andũ athe?
9Nũndũ nake nũneenete, kũtiunaa mũndũ na kĩndũ
Kwĩtan'ya nthĩnĩ wa Ngai.
10Kwondũ wa ũu mbĩthukĩĩsyai, inyw'ĩ andũ mwĩ na ũmanyi:
Nĩkwĩthĩwe kũasa na Ngai, atĩ eke ũthũku,
Na kũasa na Mwene Vinya W'onthe, atĩ eke naĩ.
11Nũndũ akamũĩva mũndũ wĩa wake,
Na kũtuma kĩla mũndũ osa kwĩanana na mĩendele yake.
12Ĩĩ, nĩ w'o ki, Ngai ndakeka ũthũku,
O na Mwene Vinya W'onthe ndakelelũkya ũsili wa katĩ.
13Nũũ ũla wamũnengie wĩaĩo ĩũlũ wa nthi?
Kana nũũ ũla wiĩte nthĩ yonthe?
14Ethĩwa akeelekelya ngoo yake mwene kwĩsisya,
Ethĩwa akeeyũmbanĩsya veva wake na mĩthũmũ yake;
15Mĩĩ yonthe ĩkaaa vamwe,
Na mũndũ akatw'ĩka o kĩtoo ĩngĩ.
16Ethĩwa yu wĩ na ũmanyi, ĩw'a ũũ:
Ĩthukĩĩsye wasya wa ndeto syakwa.
17O na ũmwe ũla ũmenaa ũsili wa katĩ akasumbĩka?
Na ũkamũtw'a mũvĩtan'ya ũla mũlũngalu na wĩ ũtonyi?—
18Ũla ũtavasya mũsumbĩ, Wĩ mũvuku,
Kana ala me ndaĩa, Mwĩ athũku;
19Ũla ũtonaa anene me mbee ũsumbĩnĩ ta kĩndũ,
Kana kũsisya athwii kũvĩtũka ngya;
Nũndũ onthe nĩ wĩa wa moko make.
20Kavinda kanini nĩmakusaa o ũtukũ katĩ;
Andũ nĩmathingithaw'a, na maivĩta,
Na ala me na ũtonyi nĩmatwaawa vate kw'oko.
21Nũndũ metho make nĩmasiasya nzĩa sya mũndũ,
Na nĩwonaa mĩendele yake yonthe.
22Vati kĩvindu, kana mũki mũnene,
Vala eki ma naĩ matonya kwĩvitha.
23Nũndũ nde vata kũsũanĩanga ũndũ wa mũndũ,
Kana eũngama mbee wa Ngai ũsilĩlonĩ.
24Nũtilangaa ngũmbaũ ilungu na nzĩa itamanyĩka,
Na kwia angĩ vandũ voo.
25Kwondũ wa ũu nũsiasya mawĩa moo;
Na nũmakũlumanasya ũtukũ, na kwondũ wa ũu makyanangwa.
26Nũmakũnaa ta andũ athũku
Ala angĩ mamasyaĩtye;
27Nũndũ nĩmaathũkie maeka kũmũatĩĩa,
Na matyaaĩtĩkĩla nzĩa yake o na yĩva:
28Kwondũ wa ũu matuma kĩĩo kya ngya kĩmũvikĩa,
Na eew'a kĩĩo kya ala mathĩnaw'a.
29Yĩla ũnenganae ũkilyo, nũũ ĩndĩ ũtonya kũtw'a nĩ mũvĩtan'ya?
Na yĩla ũvithaa ũthyũ wake, nũũ ĩndĩ ũtonya kũmwona?
Nĩ ũndũ ũmwe ethĩwa ũu wĩkawa kwa mbaĩ, kana kwa mũndũ:
30Nĩ kana ũla ũtakĩaa Ngai ndakasũmbĩke,
Nĩ kana vatikethĩwe ũmwe wa kũtea andũ.
31Nũndũ ve ũmwe waamwĩa Ngai,
Nĩnũmĩĩsye kũkũnwa, ndikavĩtya ĩngĩ:
32Ũndũ ũla ndekwona manyĩsya nyie:
Ethĩwa nĩnĩkĩte naĩ, ndikamĩka ĩngĩ?

33Ũĩvanĩsyo wake ũkeethĩwa ta ũndũ ũkwenda, ũndũ ũkũlea?
Nũndũ no mũvaka we ũnyuve, ti i nyie:
Kwondũ wa ũu neena ũndũ wĩsĩ.
34Andũ me na ũmanyi makambĩa,
Ĩĩ, kĩla mũndũ mũĩ ũla ũmbĩw'aa:
35Yovu aneenaa ate na ũmanyi,
Na ndeto syake ti mbũĩ.
36Nenda kethĩwa Yovu ũkatatwa kũvika mũminũkĩlyo,
Nũndũ wake kũsũngĩa ta andũ athũku.
37Nũndũ nĩwongeleelaa naĩ yake ũng'endu;
Nũkũnangĩaa mbĩ syake katĩ waitũ,
Na kwingĩvya ndeto syake vala ve Ngai.

YOVU 35

1Na ũndũ ũngĩ Eliu asũngĩa na asya,
2Nũkũsũanĩa ũu nũkwaĩle,
Kana nũkwasya, Ũlũngalu wakwa nĩ mũnene kwĩ wa Ngai,
3Ũndũ ũkwasya, Kũkeethĩwa ũtandĩthyo mwaũ kwaku?
Na, Ngeethĩwa na ũtandĩthyo mwaũ, kũvĩtũka kethĩwa nĩneekaa naĩ?
4Nĩngũũsũngĩa,
Na atindan'ya maku me naku.
5Sisya matu, noyona;
Ĩlooele yayaya, yĩla yĩ ĩũlũ kwĩ we.
6Ethĩwa nũvĩtĩtye, ũmwĩkaa ata?
Na ethĩwa mavĩtyo maku nĩ mongeleku, ũmwĩkaa ata?
7Ethĩwa wĩ mũlũngalu, ũmũnengae kyaũ?
Kana nake osaa kyaũ kw'okonĩ kwaku?
8Ũthũku waku nũtonya kũthĩn'ya mũndũ o taku;
Na ũlũngalu waku nũtonya kũuna mwana wa mũndũ.
9Nũndũ wa wingĩ wa mathĩna andũ nĩmakayaa;
Nũndũ wa kw'oko kwa ũla wĩ ũtonyi nĩmauaa mbu.
10Ĩndĩ vai ũmwe ũkwasya, Ngai Mũmbi wakwa aĩva?
Ũla ũnenganae mbathi ũtukũ,
11Ũla ũtũmanyĩasya kũvĩtũka nyamũ sya nthĩ,
Na kũtũĩvya kwĩ nyũnyi sya yayaya?
12Nĩmaĩĩaa vau, ĩndĩ vai ũla ũsũngĩaa,
Nũndũ wa ngathĩĩo ya andũ athũku.
13Vate ndĩi Ngai ndakew'a kĩĩo kĩthei,
O Mwene Vinya W'onthe ndakakĩtĩkĩla.
14Nata yĩla waasya ndũmwonaa,
Ũvoo wĩ mbee wake, naku nũmweteelaa!
15Ĩndĩ yu, nũndũ ndaasila ũthatunĩ wake,
O na ndasiasya mũno wĩnenevyo;
16Kwondũ wa ũu Yovu nĩwathamasya kanyw'a wake mana;
Nĩwingĩvasya ndeto vate ũmanyi.

YOVU 36

Eliu aikatha ũnene wa Ngai

1O na Eliu aendeea, na asya,
2Ndeka vanini, na nĩngũkwon'ya;
Nũndũ nĩ na ũndũ wa kũneena ngalĩ ĩ ya Ngai.
3Nĩngũete ũmanyi wakwa kuma kũasa,
Na kũmũweta Mũmbi wakwa ũlũngalu.
4Nũndũ nĩ w'o ndeto syakwa ti sya ũvũngũ:
Ũmwe mwĩanĩu ũmanyinĩ e naku.
5Sisya, Ngai e na ũtonyi, na ndavũthasya mũndũ o na wĩva:
Nake e na ũtonyi vinyanĩ wa ũmanyi.
6Ndasũvĩaa thayũ wa ũla mũthũku,
Ĩndĩ nũnengae ala mathĩnaw'a kĩanda kyoo.
7Ndaumasya metho make vala ve alũngalu:
Ĩndĩ vamwe na asumbĩ me kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ
Nũmaiaa tene na tene, nao nĩmanenevaw'a.
8Na ethĩwa nĩmovawa na mbĩngũ,
Na kũkwatw'a na ndii sya thĩna;
9Nĩvo ĩndĩ ũmonasya wĩa woo,
Na mavĩtyo moo, atĩ nĩmekĩte na ngathĩĩo.
10O na nũvingũaa kũtũ kwoo mose ũmanyĩsyo,
Na kwĩaĩa masyoke kuma naĩnĩ.
11Ethĩwa nĩmethukĩĩasya na kũmũthũkũmaa,
Makekalya mĩthenya yoo ũunĩkonĩ,
Na myaka yoo motanunĩ.
12Ĩndĩ ethĩwa matikethukĩĩsya, makaaa kwondũ wa ũvyũ,
Na makakw'a mate na ũmanyi.
13Ĩndĩ ala matakĩaa Ngai ngoonĩ nĩmeyiĩaa ũthatu:
Matikayaa matethw'e yĩla ũnũũmova.
14Nĩmakusaa wananĩ,
Na thayũ woo nĩwaĩaa katĩ wa ala avuku.
15Nũvonokasya ala mathĩnaw'a kwondũ wa thĩna woo,
Na nũvingũaa kũtũ kwoo me ũnyamaonĩ.
16Ĩĩ, enda ũkũtongoesya wume ũnyamaonĩ
Ũkũlilya vandũ vathanthau, vala vate vavivinyanu;
Na kĩla kĩiawa mesanĩ yaku kĩkeethĩwa kyusĩe ũnou.
17Ĩndĩ nĩwusũĩte ũsilĩlo wa ala athũku:
Ũsilĩlo na ũsili wa katĩ nikũkwete.
18Ndũkaeke ũthilĩku ũkũthokoan'ye ũndũ wa makũna;
O na wingĩ wa mbovosya ndũkakwelelũkye.
19Kĩĩo kyaku kĩkaũtethya, ndũkethĩwe na thĩna,
Kana mavinya onthe ma vinya waku?
20Ndũkende ũtukũ,
Yĩla andũ mavetawa vandũ voo.
21Ĩsuvĩe, ndũketĩkĩle ũthũku:
Nũndũ ũu nũnyuvĩte kwĩ thĩna.
22Sisya, Ngai nĩwĩkaa na ũnene vinyanĩ wake:
Nũũ mũmanyĩsya ũilyĩ take?
23Nũũ ũla ũmwĩaĩĩte nzĩa yake?
Kana nũũ ũtonya kwasya, Nĩwĩkĩte ũla ũte ũlũngalu?
24Lilikana ũtaĩe wĩa wake,
Ũla andũ mainĩte ũndũ waw'o.
25Andũ onthe nĩmawonete;
Mũndũ nũwonaa wĩ kũasa.
26Sisya, Ngai nĩ mũnene, na tũtimwĩsĩ;
Ũtalo wa myaka yake ndũmanthĩka.
27Nũndũ nũkusasya ĩũlũ mavoloto ma manzĩ,
Ala mavolotangasya mbua kuma mũkinĩ wamo,
28Ĩla matu mamyonosya
Na kũmĩvolotangĩlya mũndũ mbingĩ mũno.
29Ĩĩ, ve ũmwe ũtonya kũmanya ũnyaĩĩku wa mathweo,

Itundumo sya ĩlwanda yake?
30Sisya, nũnyaĩĩkasya kyeni kyake kũmũthyũlũlũka;
Na nũvw'ĩkaa nthĩ yĩ ungu wa ũkanga.
31Nũndũ kwondũ wa maũndũ asu nũsilĩlaa ngo sya andũ;
Nũnenganae lĩu mwingĩ.
32Nũvw'ĩkaa moko make ũtisi,
Na kũwĩaĩa ũathe vala vatw'ĩtwe.
33Kĩlonzo kyaw'o nĩkĩtavanasya ũndũ wake,
O na indo nasyo ũndũ wa kĩuutani kĩla kyũkĩte.

YOVU 37

1Ĩĩ, kwondũ wa ũu ngoo yakwa nitetemaa,
Na kumw'a vandũ vayo.
2Ĩw'a, ĩĩ, ĩw'a kĩlonzo kya wasya wake,
Na kĩumo kĩla kyumaa kanyw'anĩ wake.
3We nũkĩtũmaa kĩende ĩtheo wa ĩtu yonthe,
Na ũtisi wake kũvika itulu sya nthĩ.
4Ĩtina waw'o wasya nũlitũkaa;
Nũtundumaa na wasya wa ũnene wake;
Na ndasiĩĩaa motisi yĩla wasya wake wĩw'ĩka.
5Ngai nũtundumaa na ũseng'ya na wasya wake;
Nĩwĩkaa maũndũ manene, ala ithyĩ tũtatonya kũmamanya.
6Nũndũ nũtavasya ĩa, Valũka we ĩũlũ wa nthĩ;
No ta ũu mũono wa mbua,
O na mĩono ya mbua yake yĩ vinya.
7Nũsiĩĩaa kw'oko kwa kĩla mũndũ,
Nĩ kana andũ onthe ala wombie mamanye ũu.
8Nĩvo nyamũ ilikaa mawĩvithonĩ,
Na kwĩkalaa isumonĩ syasyo.
9Kuma motheinĩ ma ngalĩ ya ĩtheo kĩuutani nĩkyũkaa,
Na mbevo kuma ngalĩ ya ĩũlũ.
10Kwondũ wa nĩthũmũ ya Ngai manzĩ momĩtw'e nĩ mbevo nĩmonekaa;
Na ũthanthau wa manzĩ ũikoomatana.
11Ĩĩ, nũkuĩthasya ithweo ĩkamu manzĩ maingĩ;
Nũtambũũkasya ĩthweo yĩ ũtisi wake.
12Na nĩyĩthyũũawa kwondũ wa kũtongoew'a nĩwe,
Nĩ kana meke ũndũ o na wĩva ũla ũnũũmeaĩa
Ĩũlũ wa nthĩ yĩ andũ;
13Ethĩwa nĩ kwondũ wa ũkan'yo, kana kwondũ wa nthĩ yake,
Kana kwondũ wa ũseo wĩ wendo, nũtumaa yũka.
14Ĩthukĩĩsye ũũ, we Yovu:
Ũngama, ũsũanĩe mawĩa ma ũseng'ya ma Ngai.
15Nĩwĩsĩ ũndũ Ngai wĩaa wĩaĩo wake ĩũlũ wamo,
Na kũtuma ũtisi wa ĩthweo yake ũtisa?
16Naku nĩwĩsĩ ũndũ mathweo masũnzũlĩtw'e,
Mawĩa ma ũseng'ya ma ũla mwĩanĩu ũmanyinĩ?
17Ũndũ ngũa syaku syĩ na muutĩa,
Yĩla nthĩ ĩuĩtye nũndũ wa kĩseve kyumĩte ngalĩ ya ĩtheo?
18Naku nũtonya kũtambũũkya ĩtu wĩ nake,
Yĩla yĩ vinya ta kĩsisyo kĩseũvĩtw'e na syĩndũ itwekethetw'e?
19Tũmanyĩsye ũla twĩneena nake;
Nũndũ tũtitonya kũneena tũlũngalĩtye nũndũ wa kĩvindu.
20Akatavw'a kana nĩenda kũneena?
Kana mũndũ akenda kũmelw'a vyũ?
21Na yu andũ matyonaa kyeni kĩla kĩtisaa matunĩ;
Ĩndĩ kĩseve nĩkĩvĩtaa, na kũmaveta.
22Kuma ngalĩ ya ĩũlũ ũtisu ta thaavu nĩwũkaa:
Ngai e na ũnene wa ũtĩsya ĩũlũ wake.
23Ũndũ wa Mwene Vinya W'onthe, tũtitonya kũmũmanya:
Nake nĩ mũnene vinyanĩ;
Na ndakathĩn'ya ũsilinĩ wa katĩ na ũlũngalunĩ mwingĩ.
24Kwondũ wa ũu andũ mamũkĩaa:
Ndasiasya andũ ala me na ũĩ ngoonĩ.

YOVU 38

Yeova aituma Yovu avindũka amanye ti kĩndũ

1Nĩvo ĩndĩ Yeova wasũngĩie Yovu e kĩlinginĩ, na asya,
2Ũũ nũũ ũla wĩkĩaa ũtao kĩvindu
Na ndeto ite na ũmanyi?
3Ĩvotoe kĩnyunyu kyaku yu ta mũndũ;
Nũndũ ngakũkũlya, naku wĩndavya.
4Waĩ va yĩla naiaa myambĩlĩlyo ya nthĩ?
Neena, ethĩwa wĩ na ũmanyi.
5Nũũ ũla weaie ithimo syayo, ethĩwa nĩwĩsĩ?
Kana nũũ watambũũkisye ũlii ĩũlũ wayo?
6Myambĩlĩlyo yayo yalũlũmĩlw'e na kyaũ?
Kana nũũ waiie ĩvia ya kĩkotonĩ kyayo,
7Yĩla ndata sya kĩoko syainie vamwe,
Na ana onthe ma Ngai mookĩlya mawasya ũndũ wa kũtana?
8Kana nũũ ũla wavingĩie ũkanga na mĩomo,
Yĩla wavũngũkie, ta kuma ĩvunĩ;
9Yĩla naseũvisye mathweo methĩwe ngũa yaw'o,
Na kĩvindu kya ngokomi kĩthĩwe ngũa ya ũkenge kwondũ waw'o.
10Na kũtw'ĩa mũvaka wakwa;
Na kwia ivingi na mĩomo,
11Na kwasya, Wĩvika vaa, ĩndĩ ti mbee;
Na vaa itulumo syaku sya ngathĩĩo ikaũngamw'a?
12Waaĩaĩa kĩoko kuma mĩthenya yaku yambĩlĩlya,
Na kũtuma kũkya kũmanya vandũ vakw'o;
13Nĩ kana kũvike itulunĩ sya nthĩ,
Na ala athũku mavuunzwe mamyume?
14Nĩalyũlawa ta yũmba yĩ ungu wa ũsiĩlo;
Na syĩndũ syonthe ikyoneka ta ngũa:
15Na kyeni kya ala athũku nĩkĩsiĩĩawa,
Na kw'oko kũkĩlĩte nĩ kũtũlĩku.
16Naku waalika mbulutinĩ sya ũkanga?
Kana waatambũka syũngũlũtũnĩ sya kyũngũ?
17Mbingĩlo sya kĩkw'ũ nĩsyavuaniw'e kwaku?
Kana waaona mbingĩlo sya kyuu kya kĩkw'ũ?
18Waamanya nthĩ ũthanthau wayo?
Neena, ethĩwa nĩwĩsĩ ũu w'onthe.
19Nzĩa nĩ yĩva ya kũthi ũtũonĩ wa kyeni?
Na ũndũ wa kĩvindu, vandũ vakyo nĩ va,
20Ũndũ ũkĩtwaa mũvakanĩ wakyo,

Na kũmanya nzĩa sya kũthi nyũmba yakyo?
21Vate nzika, nĩwĩsĩ, nũndũ waĩ mũsyae ĩvinda yĩu,
Na ũtalo wa mĩthenya yaku nĩ mwingĩ!
22Waavota vala ĩa yiawa,
Kana waona vala mbua ya mavia yiawa,
23Ĩla niĩte ũndũ wa ĩvinda ya thĩna,
Mũthenya wa kũkita na wa kaũ?
24Kyeni kĩaanaw'a na nzĩa yĩva,
Kana kĩseve kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa kĩnyaĩĩkaw'a ata kũũ nthĩ?
25Nũũ ũla watũĩte ũkinyĩlo wa manzĩ maingĩ,
Kana nzĩa ũndũ wa ũtisi wa kĩtundumo;
26Kuasya mbua nthĩ vala vate mũndũ;
Weũnĩ ũla ũte mũndũ;
27Kũkolethya nthĩ mbanangĩku na nthei,
Na kũtuma nyeki mbololo ĩthandĩka?
28Mbua yĩ ĩthe?
Kana nũũ ũla wasyaie mavoloto ma ĩmwe?
29Manzi momĩtw'e nĩ mbevo maumie ĩvunĩ yaũ?
Na ĩmwe ya ĩtunĩ yĩla yakamĩtw'e nĩ mbevo, nũũ wayĩsyaie?
30Manzĩ mevithaa na kũtw'ĩka ta ĩvia,
Na manzĩ me ĩũlũ wa kyũngũ maiyũma.
31Nũtonya kwovanĩa Kĩeemea,
Kana kũthasya kĩla kyovete Olioni?
32Nũtonya kumĩlya nguthu ya ndata syĩtawa Masalothi ĩvinda yasyo?
Kana nũtonya kũtongoesya Ayisi vamwe na ũkondo wayo?
33Nĩwĩsĩ motw'ĩo ma matu?
Nũtonya kũlũlũmĩlya ũsumbĩko wamo kũũ nthĩ?
34Nũtonya kũkĩlya wasya waku kũvika mathweonĩ,
Nĩ kana manzĩ maingĩ makũvw'ĩke?
35Nũtonya kumĩlya motisi, kana maende,
Na maikwĩa, Twĩ vaa?
36Nũũ ũla wekĩie ũĩ nthĩnĩ?
Kana nũũ wanengie kĩlilikano ũmanyi?
37Nũũ ũtonya kũtala mathweo kwondũ wa ũĩ?
Kana nũũ ũtonya kũmatulũla masũva ma ĩtu,
38Yĩla mũthanga ũkwatanaa na ũitw'ĩka mũmũ,
Na mavali makĩlũman'ya vamwe?
39Nũtonya kũsyĩmĩa mũnyambũ mũka sya nzyĩma,
Kana kũvũnĩthya mĩnyambũ ya mũika yĩ na nzaa,
40Yĩla yoveeasya isumonĩ syayo,
Na kwĩkalaa wĩvithonĩ yoveesye?
41Nũũ ũnengae ngũngũũ kya nzyĩma yayo,
Yĩla tũswii twayo tũmwĩkaĩla Ngai,
Na kwanganga nũndũ wa kwaĩwa nĩ lĩu?

YOVU 39

1Nĩwĩsĩ ĩvinda ya kũsyaa ya mbũi sya kĩthekanĩ ila syĩ mavianĩ?
Kana nũtonya kũmanya yĩla ndaatai isyaaa?
2Nũtonya kũtala myei ĩla ikwĩanĩsya?
Kana nĩwĩsĩ ĩvinda yĩla isyaaa?
3Nitindiaa, nisyaaa maswii masyo,
Nivetaa syalya syasyo.
4Maswii masyo nĩmaĩsaa vinya, makĩanĩa weũnĩ;
Nĩmaendaa, na matisyokaa ĩngĩ.
5Nũũ ũla ũtũmĩte ĩng'oi ya kĩthekanĩ yĩende yĩ ĩthasye?
Kana nũũ ũthaĩtye kĩla kyovete ĩng'oi yĩla yĩendaa mĩtũkĩ,
6Yĩla naseũvĩsye weũ wĩthĩwe mũsyĩ wayo,
Na nthĩ yĩ mũnyũ ũtũo wayo?
7Nayo yĩvũthasya kĩtuu kya ndũa,
O na yĩtyĩw'aa wasya mũtũlu wa mũingi.
8Ũthanthau wa iĩma nĩ kĩsesi kyayo,
Na nĩyĩmanthaa kĩla kĩndũ kĩũ.
9Mboo ĩkendeew'a nĩ ũkũthũkũma?
Kana ĩkekalaa vakuvĩ na kĩĩthĩsyo kyaku?
10Nũtonya kwova mboo na mũkwa wayo mũkaonĩ?
Kana ĩkenza myandanĩ ĩkũatĩĩe?
11Ũkamĩĩkĩĩa nũndũ vinya wayo nĩ mũnene?
Kana ũkamĩtianĩsya na wĩa waku?
12Ũkamĩĩkĩĩa atĩ ĩkenũkya mbeũ syaku,
Na kũmban'ya lĩu wa mbaa ngetha wa kĩvũĩo kyaku?
13Nthwau sya nyaa nĩkũnanganaw'a na ngathĩĩo;
Ĩndĩ nĩ nzĩa na maw'ĩa ma wendo?
14Nũndũ nĩtiaa matumbĩ mayo ĩũlũ wa mũthanga,
Na kũmekĩa muutĩa na kĩtoo,
15Na kũlwa kana kũũ nĩkũtonya kũmakinyanga,
Kana nyamũ mbai nĩtonya kũmakinyanga.
16Nĩtwĩkaa tũswii twayo na vinya, ta tũte twayo:
O na ethĩwa wĩa wayo nĩ mana, ndĩ na w'ĩa;
17Nĩkwĩthĩwa Ngai nũmĩimĩthĩtye ũĩ,
O na ndaamĩnenga ũmanyi.
18Ĩvinda yĩla ĩyũkĩlasya ĩũlũ,
Nĩvũthasya mbalasi na ũla ũmĩtũlĩte.
19Nue ũmĩnengete mbalasi vinya wayo?
Nue ũmĩvw'ĩkĩte ngingo yayo ũea ũtetemaa?
20Nue ũtumaa ĩtũlĩla ta ngie?
Ũnene wa kũtiva kwayo nĩ wa kũtĩsya.
21Nĩvulasya na kũũ mwandanĩ, na kũtana vinyanĩ wayo:
Nĩyumaalaa ĩende kũkomana na andũ mekĩte mĩio ya kaũ.
22Nĩvũthasya w'ĩa, na ndĩtevaa;
O na ndĩsyokaa na ĩtina kuma ũvyũnĩ.
23Thyaka nũmĩlonzanĩlasya,
Ĩtumo yĩla yĩtisũkaa na katumo kanini.
24Nĩmelasya nthĩ na wai na ũthatu mũnene;
O na ndĩtĩkĩlaa kana soo nĩwakaya.
25O yĩla soo wesa ũvuvwa ĩkyasya, Aa!
Na niĩw'aa mũuke wa kaũ wĩ kũasa,
Kĩtundumo kya makavuteni, na mawasya manene.
26Nĩ kwondũ wa ũĩ waku kĩlũĩ kĩũlũkaa kĩvolelete,
Na kũtambũũkya nthwau syakyo kyelekelye ngalĩ ya ĩtheo?
27Nĩ ũndũ wa mwĩao waku ndiũ yambataa,
Na kwaka ndala yayo ĩũlũ?
28Nĩyĩkalaa ũkeanĩ, na kũseũvya mũsyĩ wayo,
Mũthyanĩ wa ũkea, na ngomenĩ yĩ vinya.
29Ĩ vo nĩthianaa sya nzyĩma;
Metho mayo mamyonaa yĩ kũasa.

30Tũswii twayo natw'o nĩtũnyusaa nthakame:
Na vala ve oawa, nayo yĩ vo.

YOVU 40

1O na ĩngĩ Yeova asũngĩa Yovu, na asya,
2Mũtetan'ya akatetan'ya na Mwene Vinya W'onthe?
Ũla ũkananĩa na Ngai, nasũngĩe.
3Na ĩndĩ Yovu asũngĩa Yeova, na asya,
4Sisya, nyie ti kĩndũ; ngakũsũngĩa kyaũ?
Nĩngũkunĩka kanyw'a wakwa na kw'oko kwakwa.
5Nĩneenete ĩmwe, na ndisũngĩa;
Ĩĩ, kelĩ, ĩndĩ ndiũendeea.
Mawonan'yo ma ũtonyi wa Ngai
6Na ĩndĩ Yeova asũngĩa Yovu e kĩlinginĩ, na asya,
7Ĩvotoe kĩnyunyu kyaku yu ta mũndũ:
Ngakũkũlya, naku ũndavye.
8Ũkaalyũla ũtw'ĩo wakwa?
Ũkatw'a atĩ nyie nĩ na ĩvĩtyo, nĩ kana ũtalwe wĩ mũlũngalu?
9Kana wĩ na kw'oko ta Ngai?
Na nũtonya kũtunduma na wasya take?
10Ĩyanakavye yu na ũnene na ũsumbĩko;
Na kwĩvw'ĩka ndaĩa na ũsũng'wa.
11Onosya wusũu wa ũthatu waku;
Na sisya kĩla mwĩkathĩĩi, noimũnyivya.
12Sisya kĩla mwĩkathĩĩi, noimũtheesya;
Noimakinyangĩa ala athũku vala maũngyĩ.
13Mavithe kĩtoonĩ vamwe;
Move mothyũ moo vandũnĩ vavithe.
14Nĩvo ĩndĩ nĩumbũla ũndũ waku
Kana kw'oko kwaku mwene kwa aũme nĩkũtonya ũkũtangĩĩa.
15Sisya yu, nguũ, ĩla namyũmbie o taku;
Nĩĩsaa nyeki ta ng'ombe.
16Sisya yu, vinya wayo wĩ kĩnyunyunĩ kyayo,
Na ũtonyi wayo wĩ malangũnĩ ma ĩvu yayo.
17Nĩvyũlasya kĩsithe kyayo ta mũtĩ wa mũkũũ:
Malangũ ma mawaswa mayo nĩmakwatanĩte.
18Mavĩndĩ mayo nĩ ta mĩtote ya ũthuku;
Mamutha mayo nĩ ta ivingi sya iaa.
19Nĩ nene katĩ wa mawĩa ma Ngai:
Na ũla wamyũmbie nĩwe ũla wamĩnengie ũvyũ wayo.
20Nĩ w'o iĩma nimeasya lĩu wayo,
Vala nyamũ syonthe sya weũ ithaũkĩaa.
21Nĩkomaa ĩtina wa mĩtĩ yĩ muunyĩ
Wĩvithonĩ wa mĩangi na ndakanĩ.
22Mĩtĩ ĩsu nĩmĩvw'ĩkaa na muunyĩ wayo;
Mĩtĩ ĩla ĩmeaa kalũsĩnĩ nĩmĩthyũlũlũkaa.
23Sisya, ethĩwa ũsĩ nũvingĩte ũkakĩla, ndĩtetema;
Nũndũ yĩ na wĩkwatyo, o na ethĩwa ũsĩ ta Yolotani ũkookĩla kũvika kanyw'anĩ wayo.
24Mũndũ o na wĩva nũmĩkwata ĩsyaĩĩsye,
Kana kũtonya mũkuthũ ĩnyiũũnĩ yayo na kĩtei?

YOVU 41

1Nũtonya kũkusya leviathani na ngolya ya ũkwatya makũyũ?
Kana kũvinyĩĩa ũĩmĩ wayo na ĩkanda?
2Nũtonya kwĩkĩa ĩkanda ĩnyiũũnĩ yayo?
Kana kũtonya mũkuthũ ũkambuu wayo na kavoloi?
3Ĩkakwĩsũva na mawĩsũvano maingĩ?
Kana ĩkakũtavya ndeto mbololo?
4Ĩkatianĩa ũtianĩo naku,
Nĩ kana ũmyose yĩthĩwe mũthũkũmi waku tene na tene?
5Ũkathaũka nayo ta nyũnyi?
Kana ũkamyova kwondũ wa athũkũmi maku eĩtu?
6Nguthu sya atei ma makũyũ ikamĩtw'ĩkĩthya ũtandĩthyo wasyo?
Ikamĩaan'ya katĩ wa atandĩthya?
7Nũtonya kusũsya kĩkonde kyayo na mĩw'a ya kĩaa,
Kana mũtwe wayo na tũtumo twa kũtonya makũyũ?
8Ilĩĩla kw'oko kwaku ĩũlũ wayo;
Lilikana kaũ ũsu, na ndũkeke ũu ĩngĩ.
9Sisya, wĩkwatyo vala ĩĩ nĩ wa mana:
Mũndũ ndevalũkw'a nthĩ no kũmyona?
10Vati ũla mwai ũla ũtakĩa kũmĩamũkya;
Nũũ ĩndĩ ũtonya kũũngama mbee wakwa?
11Nũũ ũla wambie kũnenga, atĩ naĩle kũmũĩva?
O kĩla kĩ ĩtheo wa ĩtu yonthe nĩ kyakwa.
12Ndikavindya ũndũ wa mamutha mayo,
Kana vinya wayo mũnene, kana wũmbe wayo mũseo.
13Nũũ ũtonya kũmyumya ngũa yayo ya ĩũlũ?
Nũũ wĩlika ngambuunĩ syayo?
14Nũũ ũtonya kũvingũa mĩomo ya ũthyũ wayo?
Ũtee wa maeo mayo kwĩ ũtĩsyo.
15Makwaũ mayo me vinya nĩmo ngathĩĩo yayo,
Makwatanĩte vamwe ta ũsiĩlo mũlũmu
16Yĩmwe yĩthengeanĩe na yĩngĩ,
Ũndũ nzeve ĩtatonya kũvĩtĩla katĩ wamo.
17Nĩmakwatanĩte yĩmwe na yĩngĩ;
Makwatene, ũndũ matatonya kũtaanw'a.
18Kwathimũa kwayo kũkenasya kyeni,
Na metho mayo nĩ ta ilomo sya metho sya kĩoko.
19Momũĩ makanu maumaa kanyw'anĩ wayo,
Na ngala sya mwaki nitũlĩlaa ikyuma.
20Syũki nĩyumaa manyiũũnĩ mayo,
Ta mbisũ ĩkĩtheũka na ta malula makanu.
21Mĩthũmũ yayo nĩyakanasya makaa,
Na ũmũĩ nĩwumaa kanyw'anĩ wayo.
22Ngingonĩ yayo nĩvekalaa vinya,
Na ũtĩsyo ũsũngasũngaa mbee wayo.
23Makwaũ ma mwĩĩ wayo nĩmakwatanĩte:
Nĩmomanĩle ĩũlũ wayo; matitonya kumĩka.
24Ngoo yayo nĩ nũmu ta ĩvia;
Ĩĩ, nũmu ta ĩvia ya kũthia.
25Yĩla yũkĩlaa, ala me vinya nĩmakĩaa:
Nũndũ wa w'ĩa mũnene nĩmeũvũavũanw'a.
26Ethĩwa mũndũ nũmĩkũnaa na ũvyũ, no ta mana;
Kana ĩtumo, kana katumo, kana mũsenge.
27Nĩtalaa kĩaa ta ũa,
Na ũthuku ta mũtĩ mwou.
28Mũsyĩ ndũtonya kũtuma ĩkĩa:
Mavia ma kĩkũtha malyũlawa nĩyo ta ũa.

29Nzũma nitalawa ta ũa:
Nĩthekeaa kwĩkw'a kwa katumo.
30Ungu wayo nĩ ya ilĩo mbũĩ:
Nĩvinyĩĩaa ĩũlũ wa ndaka ta kĩvũi.
31Nĩtumaa kyũngũ kĩtheũka ta mbisũ:
Nĩtw'ĩkĩthasya ũkanga ta mbisũ ya mauta ma ũvaka.
32Nĩtumaa nzĩa ĩtisatisa ĩtina wayo;
Mũndũ akasũanĩa kyũngũ kĩ mbuĩ.
33Ĩũlũ wa nthĩ vati tayo,
Ĩla yũmbĩtwe ĩte w'ĩa.
34Nĩsiasya kĩla kĩndũ kĩ ĩũlũ:
Nĩ mũsumbĩ ĩũlũ wa ana onthe ma ngathĩĩo.

YOVU 42

Wumbũlo wa Yovu, na kwĩtĩkĩlwa nĩ Ngai

1Na ĩndĩ Yovu asũngĩa Yeova, na asya,
2Nĩnĩsĩ nũtonya kwĩka maũndũ onthe,
Na ũla ũkwenda kwĩka ndũsiĩĩka.
3Ũũ nũũ ũla ũvithaa ũtao vate ũmanyi?
Kwondũ wa ũu nĩnĩneenete ũndũ ndaamanya,
Maũndũ ma ũnzeng'ya, ala ndeesĩ.
4Ĩw'a, nĩngũkwĩsũva, na nganeena;
Ngakũkũlya, naku ũndavye.
5Nĩneew'ĩte ũvoo waku kwa kwĩw'a na kũtũ;
Ĩndĩ yu itho yakwa nĩyĩũkwona:
6Kwondũ wa ũu nĩngwĩthĩtha,
Na nĩngwĩlilĩla kĩtoonĩ na mũunĩ.
7Na kweethĩwa, kana yĩla Yeova waminie kũneena ndeto isu na Yovu, Yeova amwĩa Elivasi Mũtemani, Ũthilĩku wakwa nũkwakanĩe, o na anyanyau maku elĩ; nũndũ mũtyaaneenea ũndũ ũla wa w'o, o tondũ mũthũkũmi wakwa Yovu ũneenete. 8Yu kwondũ wa ũu, mwĩyosee tũsalũ mũonza twa mũew'a na ndũũme mũonza, na kũmũendea Yovu mũthũkũmi wakwa, na kwĩthembea nthembo ya kũvĩvw'a; na mũthũkũmi wakwa Yovu akamũvoyea; nũndũ ngamwĩtĩkĩla, nĩ kana ndikamwĩke inyw'ĩ kwĩanana na ũtumanu wenyu; nũndũ mũtyaaneenea ũndũ ũla wa w'o, o tondũ mũthũkũmi wakwa Yovu ũneenete. 9Na ĩndĩ Elivasi Mũtemani na Mbilitati Mũsui na Nzovali Mũnamaathi maenda, na meeka kwĩanana na ũndũ Yeova wameaĩe: na Yeova amwĩtĩkĩla Yovu.

Yovu aitũngĩwa maũathimo na ũunĩko

10Na Yeova amũtũngĩa Yovu kũtavĩwa kwake, yĩla wamavoyeie anyanyae make: na Yeova amũnenga Yovu kũndũ kwĩlĩ kwa ila waĩ nasyo mbee. 11Nĩvo ĩndĩ ana-a-inyia make onthe, na eitu-ainyia make onthe, na onthe ala meesene nake mbee mooka, na maĩsanĩa lĩu nake nyũmbanĩ yake: na mamũĩĩa, na kũmũkiakiasya ũndũ wa ũthũku w'onthe ũla Yeova wamũetee: o na kĩla mũndũ amũnenga kĩlungu kya mbesa, na kĩla ũmwe ngome ya thaavu. 12Na ĩndĩ Yeova aathima mũminũkĩlyo wa Yovu kũvĩtũka wambĩlĩlyo wake: na aĩ na malondu ngili ĩkũmi na inya, na ngamĩle ngili thanthatũ, na syove sya ng'ombe ngili ĩmwe, na mang'oi maka ngili ĩmwe. 13O na aĩ na ana mũonza na eĩtu atatũ. 14Na eeta syĩtwa ũa ũla wa mbee, Yemima; na syĩtwa ya ũla wa kelĩ, Kesia; na syĩtwa ya ũla wa katatũ, Keloni-avuki. 15Na nthĩ yonthe vatyaoneka aka maĩ anake ta eĩtu ma Yovu: na ĩthe woo amanenga ũtiĩwa katĩ wa ana-a-inyia moo. 16Na ĩtina wa ũu Yovu ekala thayũ myaka ĩana na mĩongo ĩna, na oona ana make na esũkũũe, o mosyaanĩo ana. 17Na ĩndĩ Yovu akw'a, e mũkũu na wa matukũ maingĩ.

SAVULI

SAVULI 1
Ala alũngalu na ala athũku
1Kũathimwa nĩ mũndũ ũla ũtaendaa ũtaonĩ wa ala athũku,
O na ndaũngamaa nzĩanĩ ya ala athe,
O na ndekalaa kĩkalonĩ kya ala mavũthasya.
2Ĩndĩ ũtanu wake wĩ mĩaonĩ ya Yeova;
Na asũanĩaa mĩao yake mũthenya na ũtukũ.
3Na akeethĩwa ailyĩ ta mũtĩ ũvandĩtwe ũtee wa mbũsĩ syĩ manzĩ,
Ũla ũsyaaa ũsyao waw'o ĩvinda yaw'o,
Na ĩtũ yaw'o yĩtivovaa;
Na ũndũ o na wĩva wĩkaa nĩwaĩlaa.
4Ala athũku matiilyĩ ũu,
Ĩndĩ mailyĩ ta wewa ũũlũkĩtw'e nĩ ũkũngi.
5Kwondũ wa ũu athũku matikaũngama ũsilĩlonĩ,
Kana athe ũmbanonĩ wa ala alũngalu.
6Nũndũ Yeova nĩwĩsĩ nzĩa ya ala alũngalu;
Ĩndĩ nzĩa ya athe ĩkaaa.

SAVULI 2
Ũsumbĩko wa mwĩtĩkĩw'a wa mauta wa Yeova
1Mbaĩ ilonzanĩlasya kĩ?
Na ngo sya andũ kũsũanĩa ũndũ wa mana?
2Asumbĩ ma nthĩ nĩmeyũmanĩlye,
Na asũmbĩki nĩmesũanĩa vamwe,
Ĩũlũ wa Yeova, na ĩũlũ wa ũla mwĩtĩkĩw'a mauta wake, makyasya,
3Tũtusangei syĩndũ ila imovaa,
Na ndii syoo tũsyĩkye kũasa naitũ.
4We ũla ũilyĩ matunĩ akatheka:
Mwĩaĩi akamathekeea.
5Nĩvo ĩndĩ ũkaneena namo ũthilĩkunĩ wake,
Na kũmathĩn'ya e na ũthatu mwai:
6Nakwa nĩniĩte mũsumbĩ wakwa
Kĩĩmanĩ kyakwa kĩtheu kya Saioni.
7Nĩngũtavan'ya ũvoo wa ũla ũtw'ĩo:
Yeova ambĩa, Nue mwana wakwa;
Umũnthĩ nĩnaũsyaa.
8Mbĩtya, na ngakũnenga mbaĩ syĩthĩwe ũtiĩwa waku,
Na itulu sya nthĩ syĩthĩwe ng'ũndũ yaku.
9Ũkamananga na ndata ya kĩaa;
Ũkamang'atangan'ya matilĩkangane tũlungu ta mbisũ ya mũmbi.
10Kwondũ wa ũu ĩthĩwai na ũĩ, inyw'ĩ asumbĩ:
Likwai nĩ ũmanyi, inyw'ĩ asilĩli ma nthĩ.
11Thũkũmai Yeova mũkĩmũkĩa,
Na tanai na kũtetema.
12Mũmumunyei ũla mwana, ndakese ũthata, na inyw'ĩ mũyaĩa nzĩanĩ,
Nĩkwĩthĩwa ũthilĩku wake ũkilĩlye kwakana.
Nĩ aathime onthe ala mevithaa nthĩnĩ wake.

SAVULI 3
Mboya ya kĩoko ya kũmũĩkĩĩa Ngai
1Yeova, nthũ syakwa ko nĩsyaingĩviee!
Nĩ aingĩ ala mambũkĩlĩle.
2Nĩ aingĩ ala maasya ũndũ wa thayũ wakwa,
Vati ũtethyo wa Ngai kwake.
(Sela)
3Ĩndĩ we, ame Yeova, nue ngao ngalĩ syonthe syakwa;
Na nũe ũtaĩo wakwa, na nue ũmbũkĩlasya mũtwe wakwa.
4Nĩngũmwĩkaĩla Yeova na kanyw'a wakwa,
Nake nũnũũnzũngĩa e kĩĩmanĩ kyake kĩla kĩtheu.
(Sela)
5Nyie nĩnakomie na nalĩkwa;
Na navindũka; nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwe ũndw'ĩĩkaa.
6Ndikakĩa andũ ngili makũmi
Ala mambũkĩlĩle ngalĩ syonthe.
7Ũkĩla, ame Yeova; ndangĩĩa, ame Ngai wakwa:
Nĩkwĩthĩwa nũmakũnĩte amaitha makwa onthe ĩvĩndĩnĩ ya ĩtau;
Nũtũlĩte maeo ma ala athũku.
8Yeova ũtangĩĩo nĩ waku:
Ũathimo waku wĩthĩwe ĩũlũ wa andũ maku.
(Sela)

SAVULI 4
Mboya ya wĩoo ya kũmũĩkĩĩa Ngai
1Nzũngĩa yĩla nĩkwĩkaĩla, ame Ngai wa ũlũngalu wakwa;
Nĩwanumisye yĩla naĩ thĩnanĩ:
Mbĩw'ĩa tei, na ĩw'a mboya yakwa.
2Inyw'ĩ ana ma andũ, nĩ ĩvinda yĩana ata ndaĩa yakwa ĩkĩalyũlwa yae ndaĩa?
Nĩ ĩvinda yĩana ata mũkyenda maũndũ ma mana na kũatĩĩa ũvũngũ?
(Sela)
3Ĩndĩ manyai kana Yeova nũvathĩte kwondũ wake ũla ũmũkĩaa Ngai:
Yeova akeew'a yĩla ngũmwĩkaĩla.
4Ĩthĩwai na w'ĩa, na mũikeke naĩ:
Neenan'yai kĩla mũndũ na ngoo yake mwĩ mokomonĩ, na ĩthĩwai mũvindĩtye.
(Sela)
5Umyai nthembo sya ũlũngalu,
Na mũĩkĩĩo wenyu wĩthĩwe nthĩnĩ wa Yeova.
6Nĩ aingĩ ala mekwasya, Nũũ ũla ũtonya kũtwon'ya ũseo o na wĩva?

Yeova, tũkĩlĩlye kyeni kya ũthyũ waku.
7Nũmbĩkĩĩte ũtanu ngoonĩ yakwa,
Kũvĩtũka ũla me naw'o yĩla lĩu woo wa mbaa ngetha na mbinyu mbĩthĩ syoo ikwingĩva.
8Ngakoma na mũuo na ĩngĩ ngalĩkwa;
Nĩkwĩthĩwa nue, Yeova, wĩ weka ũtumaa nĩkala vate mũisyo.

SAVULI 5

Mboya ya ũsũvio

1Ĩthukĩĩsye ndeto syakwa, ame Yeova,
Sũanĩa mavindĩĩsyo makwa.
2Ĩthukĩĩsye wasya wa kĩĩo kyakwa,
Mũsumbĩ wakwa, na Ngai wakwa;
Nĩkwĩthĩwa nũe nĩkũvoyaa.
3Ame Yeova, kĩoko ũkeew'a wasya wakwa;
O kĩoko ngelekelya mboya yakwa kwaku, na ngekala ngĩsyaĩĩsya.
4Nũndũ we ndwĩ Ngai ũla ũtanaw'a nĩ ũthũku:
Ũthũku ndũkatũa naku.
5Ala ekathĩĩi matikaũngama methonĩ maku:
Nũmenaa onthe ala mekaa naĩ.
6Ũkaananga ala maneenaa movũngũ:
Yeova nũthĩthaa mũndũ ũla ũng'aatũkaw'a nĩ nthakame o na mũkengani.
7Ĩndĩ nyie, nũndũ wa wingĩ wa tei waku wĩ wendo ngalika nyũmbanĩ yaku:
Kĩkĩonĩ kyaku ngathaitha kwelekela ĩkalũ yaku ĩtheu.
8Ndongoeasya, ame Yeova, ũlũngalunĩ waku nũndũ wa amaitha makwa;
Lũngalya nzĩa yaku mbee wa ũthyũ wakwa.
9Nĩkwĩthĩwa vai ũĩkĩĩthyo kanyw'anĩ woo;
Nthĩnĩ woo no ũthũku mũthei;
Mĩmeo yoo nĩ mbũa mbingũe;
Nĩmendeeasya na ndeto sya ũkathĩĩo na nĩmĩ syoo.
10Matw'ĩĩe nĩ avĩtan'ya, ame Ngai;
Maeke mavalũke ũtaonĩ woo ene;
Malũngye kwondũ wa mavĩtyo moo maingĩ;
Nĩkwĩthĩwa nĩmakũng'endeie.
11Ĩndĩ matane onthe ala mekwĩvitha nthĩnĩ waku,
Mokĩlasye mawasya mavinda onthe nũndũ wa kũtana,
nĩkwĩthĩwa nue ũmaseseaa:
O na ala mendete syĩtwa yaku methĩwe na ũtanu nthĩnĩ waku.
12Nũndũ ũkamũathima ũla mũlũngalu;
Naku Yeova, wĩmũthyũlũlũka na ũseo o ta ngao.

SAVULI 6

Mboya ya ĩnee ĩvindanĩ ya thĩna

1Ame Yeova, ndũkangan'ye ũthatunĩ waku,
O na ndũkanzilĩle woonĩ waku mũvyũ.
2Mbĩw'ĩa tei, ame Yeova; nũndũ nĩ mũvovu:
Ame Yeova, mbosya; nĩkwĩthĩwa mavĩndĩ makwa nĩmeũthĩna.
3O na ngoo yakwa nĩnĩkũũũya mũno:
Naku, ame Yeova, nĩ kũvika ĩndĩĩ?
4Syoka, ame Yeova, vonokya thayũ wakwa:
Ndangĩĩa kwondũ wa ũseo waku wĩ wendo.
5Nĩkwĩthĩwa kĩkw'ũnĩ ndũlilikanawa:
Ku Seoli nũũ ũla ũkakũtũngĩa mũvea?
6Nĩnĩnoetwe nĩ kũluma kwakwa;
Kĩla ũtukũ nĩindaa ũkomo wakwa methoinĩ;
Ũkomo wakwa nĩngũnyithya na methoi makwa.
7Itho yakwa nĩyĩũseekea nũndũ wa kũmaka;
Nĩyĩũkũa nũndũ wa nthũ syakwa syonthe.
8Umai vaa nĩĩ, inyw'onthe eki ma naĩ;
Nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwĩw'ĩte wasya wa kĩĩo kyakwa.
9Yeova nĩwĩw'ĩte kũvoya kwakwa;
Yeova akeetĩkĩla mboya yakwa.
10Amaitha makwa onthe makasonokw'a na kũũũya mũno:
Makasyoka na ĩtina, makasonokw'a o mĩtũkĩ.

SAVULI 7

Mboya ya ũvonokyo

1Ame Yeova Ngai wakwa, nĩngwĩvitha nthĩnĩ waku:
Ndangĩĩa kuma kwa andũ onthe ala mangatĩĩaa, na mbonokya,
2Matikese kũtembũa thayũ wakwa ta mũnyambũ,
Makĩtembũanga, vate wa kũvonokya.
3Ame Yeova Ngai wakwa, ethĩwa nĩnĩkĩte ũũ;
Ethĩwa kwĩ ũthũku mokonĩ makwa;
4Ethĩwa nĩnĩmũtũngĩĩte ũthũku ũla waĩ na mũuo nakwa (Ĩĩ, nĩnĩmũvonoketye ũla waĩ nthũ yakwa vate kĩtumĩ);
5Mũmaitha naatĩĩe thayũ wakwa, na kũkwata;
Ĩĩ, nakinyangĩe thayũ wakwa nthĩ,
Na kwia ndaĩa yakwa kĩtoonĩ.
(Sela)
6Ũkĩla, ame Yeova, ũthatunĩ waku;
Ĩyũkĩlye ĩũlũ wa ũthatu mwai wa nthũ syakwa,
Na ũiamũka nũndũ wakwa; nĩwĩaĩte ũsilĩlo.
7Ũmbano wa ngo sya andũ ũkũthyũlũlũke;
Na wĩ ĩũlũ woo, syoka ĩũlũ.
8Yeova nĩwe wĩsilanasya ngo sya andũ:
Nzilĩla nyie, ame Yeova, kwĩanana na ũlũngalu wakwa, na w'o wakwa ũla wĩ nthĩnĩ wakwa.
9Ame ũthũku wa ala athe ũthele, ĩndĩ naku lũlũmĩlya ala alũngalu:
Nĩkwĩthĩwa Ngai mũlũngalu nũoasya mosũanĩo na ngoo.
10Ngao yakwa yĩ kwa Ngai,
Ũla ũtangĩĩaa ala alũngalu ngoonĩ.
11Ngai nĩ mũsili mũlũngalu,
Ĩĩ, Ngai ũla ũthataa kĩla mũthenya.
12Ethĩwa mũndũ akalea kwĩalyũla, akanoa ũvyũ wake;
Nĩwakoota ũta wake, na nũũkootete;
13Na ĩngĩ nĩwamũseũvĩsye mĩio ya kĩkw'u;
Atumaa mĩsyĩ yake yĩthĩwa na mwaki.
14Sisyai, ũsu nĩwe ũnũkwaũnyw'a nĩ ũthũku;
Ĩĩ, aitavĩte ũthũku, na nũsyaĩte ũvũngũ.
15Nĩwĩnzĩte ĩima, na akayĩvukũa,
Nake nũvalũkĩte mũkaonĩ ũla wĩnzĩte.
16Ũthũku wake ũkasyoka mũtwenĩ wake mwene,
Na ũng'endu wake ũkamũtheeea kyongo kyake.

17Ngamũtũngĩa Yeova mũvea kwĩanana na ũlũngalu wake,
Na ngaina ngĩkumya syĩtwa ya Yeova Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe.

SAVULI 8

Ũnene wa Ngai na ndaĩa ya mũndũ

1Ame Yeova, Mwĩaĩi waitũ,
Kaĩ syĩtwa yaku yĩnenevete nthĩ yonthe,
We ũla waiie ũnene waku ĩũlũ wa matu!
2Kuma kanyw'anĩ wa twana na tũũkenge ũlũlũmĩlye vinya,
Kwondũ wa nthũ syaku,
Nĩ kana ũvindĩthye ũla mũmaitha na mũĩvanĩsya.
3Yĩla ngũsisya matu maku, wĩa wa syaa syaku,
Mwei na ndata, ila syatw'ĩĩwe nue;
4Mũndũ nĩ kĩndũ kyaũ, ũndũ ũmũlilikana?
Na mwana wa mũndũ, ũndũ ũthi vala ũĩ?
5Nĩkwĩthĩwa nĩwamutwie mũnini o vanini kwĩ Ngai,
Na kũmwĩkĩa ngovia ya ũsumbĩ ya ũnene na ndaĩa.
6Nũmũkĩlĩtye asumbĩke ĩũlũ wa mawĩa ma moko maku;
Wamwiĩe syĩndũ syonthe ungu wa nyaĩĩ syake:
7Malondu na ng'ombe syonthe,
Ĩĩ, na nyamũ sya kĩthekanĩ,
8Nyũnyi sya yayaya, na makũyũ ma ũkanganĩ,
O kĩla kĩkũnĩlaa nzĩanĩ sya maũkanga.
9Ame Yeova, Mwĩaĩi waitũ,
Kaĩ syĩtwa yaku yĩnenevete nthĩ yonthe!

SAVULI 9

Kũtũnga mũvea nũndũ wa ũw'o wa Ngai

1Ngamũtũngĩa Yeova mũvea na ngoo yakwa yonthe;
Ngoonan'ya mawĩa maku onthe ma ũseng'ya.
2Ngatana na kwĩw'a mũyo mũno nthĩnĩ waku:
Ngaina ngĩkumya syĩtwa yaku, we Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe.
3Yĩla amaitha makwa masyoka na ĩtina,
Malulutĩkaa na kwaĩa mbee wa ũthyũ waku.
4Nĩkwĩthĩwa nĩwanũnũmĩlĩlye kyanda kyakwa na ũvoo wakwa;
Nĩwĩkalaa kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ ũkĩsila na ũlũngalu.
5Nĩwakandĩie i mbaĩ, nĩwamanangie ala athe;
Nĩwavutie masyĩtwa moo kũvika tene na tene.
6Amaitha nĩmaminĩtwe, maĩ vo kũvika tene na tene;
Na ndũa ila wang'uthũlangile,
O na kũlilikanwa kwasyo nĩkwathelile.
7Ĩndĩ Yeova ekalaa e mũsumbĩ tene na tene:
Nĩwiĩte kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ kya ũsila;
8Na akasilĩla nthĩ na ũlũngalu,
Nake akatw'ĩĩa ngo sya andũ sila ũla waĩlĩte.
9Yeova nake akeethĩwa mwako mũtũlu mũno wa mũnyoolo wa ala mathĩnaw'a,
Mwako mũtũlu mũno wa mũnyoolo mavindanĩ ma thĩna;
10Na ala mesĩ syĩtwa yaku makakwĩkwatya we;
Nĩkwĩthĩwa we, Yeova, ndũnamba kũmatia ala makũmanthaa.
11Inai mũikumya Yeova, ũla ũtwĩe Saioni:
Tavan'yai meko make katĩ wa andũ.
12Nĩkwĩthĩwa ũla ũĩvanĩasya nthakame nũmalilikanaa;
Ndolawa nĩ kũkaya kwa ngya.
13Mbĩw'ĩa tei, ame Yeova;
Sisya thĩna wakwa ũla nĩthĩnĩtw'e nĩ ala mamenaa nyie,
We ũla ũmbũkĩlasya kuma mbingĩlonĩ sya kĩkw'ũ;
14Nĩ kana nonan'ye ndaĩa yaku yonthe.
Mbingĩlonĩ sya mwĩĩtu wa Saioni
Ngatanĩa ũtangĩĩonĩ waku.
15I mbaĩ nĩsyakulumanile ĩimanĩ yĩla syenzie:
Mo ene nĩmakwatiw'e maũũ moo nĩ mũteo ũla mavithie.
16Yeova nĩweyonanisye, nĩwatwie sila:
Ũla mũthũku nũkwatĩtw'e nĩ wĩa wa moko make mwene.
(Ingaioni. Sela)
17Ala athũku makatũngwa Seoli,
O na mbaĩ syonthe ila syoolilwe nĩ Ngai.
18Nĩkwĩthĩwa athĩni matikolwa mavinda onthe,
Kana wĩkwatyo wa ngya kwaa kũvika tene na tene.
19Ũkĩla, ame Yeova; mũndũ ndakakĩlye vinya:
I mbaĩ nisilĩĩlwe mbee waku.
20Tuma makĩa, ame Yeova:
I mbaĩ imanye atĩ no andũ.
(Sela)

SAVULI 10

Mboya ũndũ wa kũkĩlya ala athũku vinya

1Ũũngamĩte kũasa nĩkĩ, we Yeova?
Nĩkĩ wĩvithaa mavinda ma thĩna?
2Ũndũ wa wĩng'athĩlĩlyo wa athũku ũla ngya nũlũngaw'a mũno;
Makwatw'e e mo nĩ mosũanĩo ala mavindĩĩsye.
3Nĩkwĩthĩwa mũthũku nũkwĩkathĩĩa nũndũ wa kwenda kwa ngoo yake,
Na ũla wĩ na ĩtomo nũkũmũlea, ĩĩ, o na kũmũvũthya Yeova.
4Ũla mũthũku, wĩng'athĩlĩlyonĩ wa ũthyũ wake, easya atĩĩ, Ndakakũlya.
Malilikano onthe make nĩ atĩĩ, Vai Ngai.
5Nzĩa syake syĩkalaa ilũmĩte mavinda onthe;
Mosilĩlo maku me ĩũlũ mũno, o kũla ũtatonya kũmona:
Na ũndũ wa onthe ala me na ũthũ nake, amavuta na mĩthũmũ yake.
6Easya ngoonĩ yake, Ndikathingithĩka;
Mosyaanĩonĩ onthe ndikona thĩna.
7Kanyw'a wake usũĩte kĩumo na ũkengani na kũthĩn'ya:
Ungu wa ũĩmĩ wake vekalaa ũthũku na naĩ.
8Ekalĩte mawoveesyonĩ ma mĩsyĩ;
Syĩmbithĩnĩ nĩkw'o ũaĩaa ala mate na mavĩtyo;
Metho make mekalaa makĩmantha na kĩmbithĩ ũla ũte na vinya.

9Oveeasya na kĩmbithĩ o ta mũnyambũ wĩ kĩsumonĩ kyaw'o;
Oveeasya akwate ngya:
Nũkwataa ngya, yĩla ũnũũmĩkũsĩĩsya mũteonĩ wake.
10Nũmandĩkaa, nũkunamaa,
Nao ala mate na vinya mavalũkaa nũndũ wa ala make me na vinya.
11Easya ngoonĩ yake; Ngai nĩũlĩtwe, Evithaa ũthyũ wake, ndakawona o na ĩndĩĩ.
12Ukĩla, we Yeova; ame Ngai, ũkĩlya kw'oko kwaku:
Ndũkolwe nĩ ala ngya.
13Nĩ ũndũ wa kĩ mũthũku kũmũvũthya Ngai,
Na kwasya ngoonĩ yake, Ndũkaĩvĩthya?
14Nĩwoonie; nĩkwĩthĩwa nũsyaasya ũthũku na kĩmena, kũĩvanĩsya na kw'oko kwaku:
Ula ũte na vinya eyiaa kwaku;
Naku wĩkalĩte ũitetheesya ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe.
15Tũla kw'oko kwa ũla mũthũku;
Nake mũndũ mũthũku, mantha ũthũku wake mũvaka waeka kũwona.
16Yeova nĩwe Mũsumbĩ kũvika tene na tene:
I mbaĩ nithelete nthĩ yake.
17Yeova, nĩwĩw'ĩte kwenda kwa ala auu:
Ũkamaseũvya ngoo syoo, ũkatuma kũtũ kwaku kwĩw'a;
18Ũtw'e sila wa ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe na wa ala mathĩnaw'a,
Nĩ kana mũndũ wa nthĩ ndakaatĩsye ĩngĩ.

SAVULI 11

Wĩvitho wa ala alũngalu

1Nĩngwĩvitha nthĩnĩ wa Yeova:
Mwĩtavya thayũ wakwa ata,
Ũlũka ta nyũnyi ũkĩĩe kĩĩmanĩ kyaku?
2Nũndũ, sisya, ala athũku makootete mata moo,
Mavakĩĩsye mĩsyĩ yoo ũanĩ,
Nĩ kana maathĩe ala alũngalu ngoonĩ kĩvindunĩ;
3Ethĩwa myambĩlĩlyo ĩkaanangwa,
Ala alũngalu matonya kwĩka ata?
4Yeova e ĩkalũnĩ yake ĩtheu;
Yeova, kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ kĩ ĩtunĩ;
Metho make nĩmasyaasya, ilomo sya metho make nitataa, ana ma andũ.
5Yeova nũtataa mũndũ mũlũngalu;
Ĩndĩ ngoo yake nĩmenete ũla mũthũku na ũla wendete ũng'endu.
6Akamauĩsya ala athũku itei;
Mwaki na mũvĩlitĩ na kĩseve kĩla kĩvĩvasya nĩsyo ikethĩwa kĩanda kya kĩkombe kyoo.
7Nĩkwĩthĩwa Yeova nĩ mũlũngalu; nĩwendete ũlũngalu:
Ala alũngalu nĩmo makona ũthyũ wake.

SAVULI 12

Mboya ũndũ wa kũsiĩa ala athũku

1Yeova, tangĩĩa; nĩkwĩthĩwa mũndũ ũla ũmũkĩaa Ngai nde vo ĩngĩ;
Nũndũ ala me na kĩthito nĩ athelu katĩ wa ana ma andũ.
2Maneenaa ũvũngũ kĩla mũndũ na mũtũi wake:
Maneenaa na ilomo sya kwendeesya, na me na ngoo ilĩ.
3Yeova akatila ilomo syonthe ila syendeeasya,
Ũĩmĩ ũla ũneenaa na wĩkathĩĩo;
4Ala maĩtye, Tũkakĩlya vinya na nĩmĩ sitũ;
Ilomo ila twĩ nasyo no sitũ: mwĩaĩi ũla wĩ ĩũlũ waitũ nũũ?
5Nũndũ wa ngya kũthĩna, nũndũ wa kũvevũũka kwa mũthĩni,
Oyu nĩngũkĩla, easya ũu Yeova;
Ngamwia vandũ vate mũisyo vala vamũvevũũkasya.
6Ndeto sya Yeova nĩ ndeto ntheu;
Ta vetha ũtheew'e ikonĩ ĩnene ya kũũ nthĩ,
Ũtheetw'e kũndũ mũonza.
7Ũkamasũvĩaa, we Yeova,
Ũkamasũvĩaa kwa andũ ma ũsyao ũũ kũvika tene na tene.
8Ala athũku mangangaa ngalĩ syonthe,
Yĩla ũthũku ũkũnenevw'a katĩ wa ana ma andũ.

SAVULI 13

Mboya ũndũ wa ũtethyo thĩnanĩ

1Nĩ kũvika ĩndĩĩ, ame Yeova? Ũkoolwa ninyie kũvika tene na tene?
Nĩ ĩvinda yĩana ata ũkambitha ũthyũ waku?
2Nĩ ĩvinda yĩana ata ngĩvindĩĩsya ngoonĩ yakwa,
Ngĩkalaa na woo ngoonĩ yakwa mũthenya w'onthe?
Nĩ ĩvinda yĩana ata mũmaitha wakwa akĩnenevw'a ĩũlũ wakwa?
3Sisya nesa na ũinzũngĩa, ame Yeova Ngai wakwa:
Ĩkĩa metho makwa kyeni, ndikakome too wa kĩkw'ũ;
4Nĩ kana mũmaitha wakwa ndakese kwasya, Nĩnamũkĩlilye vinya;
Ni kana nthũ syakwa itikatane yĩla ngũthingithangw'a.
5Ĩndĩ nĩnaĩkĩĩe ũseo waku wĩ wendo;
Ngoo yakwa ĩkatanĩa ũtangĩĩonĩ waku.
6Ngamwinĩa Yeova,
Nĩkwĩthĩwa nĩwambĩkie nesa na ũlau.

SAVULI 14

Ũtumanu na wathavu wa andũ

(SAVULI 53.1–6)

1Ndia yaasya ngoonĩ yayo, Kũti Ngai.
Nĩmathũkie, nĩmeekie mawĩa mathatasya;
Vai ũmwe ũla wĩkaa nesa.
2Yeova asyaĩĩsye ana ma andũ e ĩtunĩ,
Asisye ethĩwa ve ũmwe ũla wĩ na ũmanyi,
Ũla ũmũmanthaa Ngai.
3Onthe nĩmathũkĩte ũtee; onthe vamwe nĩmatw'ĩkĩte avuku;
Vai ũmwe wĩkaa nesa, aiee, o na ũmwe.
4Eki ma naĩ onthe mati na ũmanyi nongi,
Ala maĩsaa andũ makwa tondũ maĩsaa lĩu,
Na matimwĩkaĩlaa Yeova?
5Vau malikĩlwe nĩ w'ĩa mũnene;
Nũndũ Ngai e vo ũsyaanĩonĩ wa ala alũngalu.

6Maũndũ ma ũla ngya nĩmũũmasonokya,
Ĩndĩ Yeova nĩwe wĩvitho wake.
7A! Kethĩwa ũtangĩĩo wa Isilaeli wĩthĩwa wuma Saioni!
Yĩla Yeova wĩtũnga andũ make maume kũtavwanĩ kwoo,
Nĩvo ĩndĩ Yakovo wĩtana, na Isilaeli akeethĩwa na mũyo.

SAVULI 15

Ala matũaa kĩĩmanĩ kĩtheu kya Yeova

1Yeova, nũũ ũla wĩĩkalaa wĩkalonĩ waku?
Nũũ ũla wĩtũaa kĩĩmanĩ kyaku kĩla kĩtheu?
2Nĩ ũla ũendaa na mĩendele myaĩlu, na aitethasya mawĩa malũngalu,
Na aineenaa w'o ngoonĩ yake;
3Nĩ ũla ũtasukanaa na uĩmĩ wake,
Kana kwĩka mũnyanyae naĩ,
Kana kwĩtĩkĩla ndeto sya kĩvũthya ĩũlũ wa mũtũi wake.
4Methonĩ make ũla mũthũku mũno ũmenetwe,
Ĩndĩ nũtaĩaa ala makĩaa Yeova;
Eyĩkaa naĩ ũndũnĩ wa kwĩvĩta, na ndaalyũkaa;
5Ndakovethasya mbesa syake atũngĩwe ũtandĩthyo,
Kana kwosa ĩtuvi ya wendeesyo amũthĩn'ye ũla ũte na ĩvĩtyo.
Ũla wĩkaa maũndũ asu ndathingithĩka o na ĩndĩĩ.

SAVULI 16

Ũtiĩwa mũseo

1Nzũvĩa, ame Ngai; nĩkwĩthĩwa nthĩnĩ waku nĩngwĩvitha.
2We ngoo yakwa, nĩwamwĩie Yeova, We nũe Mwĩaĩi wakwa:
Ndi na ũseo ate o ũla umaa kwaku.
3Ngalĩ ĩ ya atheu ala me kũũ nthĩ,
Nĩo ma kũtaĩwa ala nĩtanĩaa nthĩnĩ woo.
4Mawoo moo makaingĩvw'a ala maumasya mĩthĩnzĩo ũndũ wa ngai ingĩ:
Nthembo syoo sya ũnyw'a sya nthakame ndikaithemba,
Kana kũweta masyĩtwa moo ilomonĩ syakwa.
5Yeova nĩwe ĩaĩ ya ũtiĩwa wakwa na wa kĩkombe kyakwa:
Nũlũlũmĩlasya kĩanda kyakwa.
6Nĩnathimĩwe kũndũ kũla kwendeeasya;
Iĩ, nĩ na ũtiĩwa mũseo.
7Nĩngũtaĩa Yeova, ũla ũnengete ũtao;
Ĩĩ, ngoo yakwa nĩmanyĩasya mavinda ma ũtukũ.
8Nĩmwiĩte Yeova mbee wakwa mavinda onthe:
Nĩkwĩthĩwa e kw'okonĩ kwakwa kwa aũme, ndikathingithangw'a.
9Kwondũ wa ũu ngoo yakwa yĩ na ũtanu, na ũnene wakwa nũtanaa:
Mwĩĩ wakwa naw'o ũkatũaa vate mũisyo.
10Nũndũ ndũkatia thayũ wakwa Seoli;
O na ndũketĩkĩla ũla mũtheu waku one wanangĩko.
11Ũkambon'ya nzĩa ya thayũ:
Kũla ũĩ kwĩ ũtanu wusũĩte;
Kw'okonĩ kwaku kwa aũme kwĩ maũndũ ma kwendeesya kũvika tene na tene.

SAVULI 17

Mboya ũndũ wa kũsũvĩanwa na amaitha

1Ame Yeova, ĩw'a ũla ũlũngalu, ĩthukĩĩsye kũkaya kwakwa;
Ĩthukĩĩsye kũvoya kwakwa, kũla kumaa ilomonĩ ite na ũkengani.
2Kũtw'ĩwa kwakwa kume vala ũĩ;
Metho maku masisye maũndũ malũngalu.
3Nĩwaoisye ngoo yakwa; nĩwookie vala nĩĩ ũtukũ;
Nĩweenguũie, na ndwaaona nĩ na kaũndũ;
Nĩnĩtw'ĩte atĩ ndikavĩtya na kanyw'a wakwa.
4Meko ala mekawa nĩ andũ, ũndũ wa ndeto sya ilomo syaku
Nĩnĩsiĩĩĩte ndikaatĩĩe nzĩa sya ala ang'endu.
5Matambya makwa malũmĩte nzianĩ syaku,
Nyaĩĩ syakwa itinatendelũka.
6Nĩnakwĩkaĩla, nĩkwĩthĩwa ũkanzũngĩa, we Ngai:
Tea kũtũ kwaku, wĩw'e ũla ngũneena.
7Onan'ya ũseo waku wĩ wendo ũla ũseng'asya,
We ũla ũmatangĩĩaa na kw'oko kwaku kwa aũme ala mevithaa nthĩnĩ waku
Kuma kwa ala mamokĩlĩĩlaa.
8Nzũvĩaa o ta kyũma kya itho;
Mbitha ũngu wa muunyĩ wa nthwau syaku,
9Ndikonwe nĩ athũku ala manthĩnasya,
Ambũai, ala manthũlũlũkĩte.
10Mavingĩwe nĩ monou moo:
Maneenaa na ngathĩĩo na makanyw'a moo.
11Oyu nĩmatũthyũlũlũkĩte matambyanĩ maitũ;
Nĩmatũketee na metho moo nĩ kana matũvalũkye nthĩ.
12Ailyĩ ta mũnyambũ wĩ na ũtoonu wa ũkwata,
Na ta mũnyambũ wa mũika woveesye syĩmbithĩnĩ syaw'o.
13Ũkĩla, ame Yeova,
Mũsiĩĩe, mũvalũkye nthĩ:
Vonokya thayũ wakwa kuma kw'okonĩ kwa ũla mũthũku na ũvyũ waku;
14Na kwa andũ na kw'oko kwaku, ame Yeova,
Kuma kwa andũ ma nthĩ ĩno, ala kĩanda kyoo kĩ thayũnĩ ũũ,
Na ala mavu moo mavũnawa nĩ sya ĩkũmbĩ yaku:
Nĩmeanĩawa nĩ syana,
Na ũthwii woo ũla mũtialu ũitiĩwa syana syoo.
15Ĩndĩ nyie, ngoona ũthyũ waku nĩ na ũlũngalu;
Ngeanĩwa, yĩla nĩamũka, nĩvw'anene naku.

SAVULI 18

Wathi wa Ndaviti wa ũvonokyo

(2 SAMUELI 22.1–51)

1Nĩngwendete, we Yeova vinya wakwa.
2Yeova nĩ ĩvia yakwa, na ngome yakwa, na mũvonokya wakwa;
Ngai wakwa, ĩvia yakwa, ũla ngeevitha nthĩnĩ wake;

Ngao yakwa, na ũvya wa ũtangĩĩo wakwa, na mwako wakwa mũtũlu mũno wa mũnyoolo.
3Ngeekaĩla Yeova, ũla waĩle kũtaĩwa:
Kwondũ wa ũu ngatangĩĩwa kuma kwa amaitha makwa.
4Ndii sya kĩkw'ũ nĩsyeendingĩlile,
Wingĩ wa maũndũ mate kĩkĩo kya Ngai nĩwambĩkĩie w'ĩa.
5Ndii sya Seoli nĩsyeendingĩlile;
Mĩteo ya kĩkw'ũ nĩyangwatie.
6Nĩ thĩnanĩ ũsu namwĩkaĩla Yeova,
Namũkayĩa Ngai wakwa:
Nake nĩwewie wasya wakwa e ĩkalũnĩ yake,
Na ũkayo wakwa walika matũnĩ make.
7Na ĩndĩ nthĩ yathingitha na yatetema;
Myambĩlĩlyo ya iĩma yathingithangw'a
Na yatetema, nũndũ aĩ mũthilĩku.
8Syũki yambata kuma manyiũũnĩ make,
Na mwaki ũminaa wauma kanyw'anĩ wake:
Makaa makanw'a nĩw'o.
9Akonza matu, na atheea nthĩ;
Na kĩvindu kya ngokomi kyaĩ ungu wa nyaĩĩ syake.
10Aenda akuĩtwe nĩ mũkeluvi, na aũlũka:
Ĩĩ, aũlũka na nthwau sya kĩseve.
11Atw'ĩkĩthya kĩvindu wĩvitho wake, ĩlwanda yake yĩmũthyũlũlũkĩte,
Kĩvindu kya kĩw'ũ, mathweo makamu matunĩ.
12Nũndũ wa ũtisu mbee wake mathweo asu makamu make mavĩta,
Mbua ya mavia na makaa ma mwaki.
13Yeova nake atunduma e matunĩ,
Na Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe aumya wasya wake,
Mbua ya mavia na makaa ma mwaki.
14Nake ekya mĩsyĩ yake, na amanyaĩĩkya;
Ĩĩ, atisya motisi main gĩ, na amathokoan'ya.
15Ĩvinda yĩu tũlũsĩ twa manzĩ twooneka,
Na myambĩlĩlyo ya nthĩ yaumĩlw'a ũtheinĩ,
Waikan'ya, we Yeova,
Waiveveea mĩthũmũ ya manyiũũ maku.
16Nĩwatũmanie kuma ĩũlũ, ambosa;
Anumisye manzĩnĩ maingĩ.
17Ambonokya kuma kwa mũmaitha wakwa wĩ vinya,
Na kuma kwa ala mamenaa; nĩkwĩthĩwa maĩ na vinya kwĩ nyie.
18Mambũkĩe mũthenya wa thĩna wakwa, mũnene;
Ĩndĩ Yeova nĩwe wanũnũmĩlye.
19Nĩwanumisye na kũndete vandũ vaamu mũno;
Ambonokya, nũndũ nĩwendeeiw'e ninyie.
20Yeova nĩwanduvie kwĩanana na ũlũngalu wakwa;
Nĩwandĩvie kwĩanana na ũtheu wa moko makwa.
21Nĩkwĩthĩwa nĩngwatĩte nzĩa sya Yeova,
Na ndyaatia Ngai wakwa ngeka ũthũku.
22Nũndũ motw'ĩo make onthe maĩ mbee wakwa,
Na myamũlo yake ndyaataanĩsya nayo.
23Na ĩngĩ naĩ mwĩanĩu kwake,
Na neesiĩĩa ũthũku wakwa.
24Kwondũ wa ũu Yeova nĩwandĩvie kwĩanana na ũlũngalu wakwa,
Kwĩanana na ũtheu wa moko makwa ũla wonaa na metho make.
25Kwa ũla wĩ tei ũkeeyonan'ya wĩ tei;
Kwa mũndũ mwĩanĩu ũkeeyonan'ya wĩ mwĩanĩu;
26Kwa ũla mũtheu ũkeeyonan'ya wĩ mũtheu;
Na kwa ũla mũng'endu ũkeeyonan'ya wĩ na wai.
27Nĩkwĩthĩwa ũkamatangĩĩa ala mathĩnaw'a;
Ĩndĩ metho mekwĩng'athĩlĩlya ũkamatheesya.
28Nĩkwĩthĩwa nue ũkakwatya taa wakwa:
Yeova Ngai wakwa akamulĩka kĩvindu kyakwa.
29Nũndũ kwondũ waku nĩngũvũthũa nguthu;
Na kwondũ wa Ngai wakwa nĩngũthaanyũka ũvai.
30Na ũndũ wa Ngai, nzĩa yake nĩ mbĩanĩu:
Ndeto ya Yeova nĩtatĩtwe;
Nake nĩ ngao ya onthe ala mevithaa nthĩnĩ wake.
31Nũndũ Ngai nũũ, ate o Yeova?
Na nũũ ĩvia, ate o Ngai waitũ?
32We nĩ Ngai ũla ũmbotoaa vinya,
Na nĩwe wĩanĩasya nzĩa yakwa.
33Nũtw'ĩkĩthasya maũũ makwa ta maũũ ma ndaatai nga:
Na nũmbiĩte ĩũlũ wa kũndũ kwakwa kũtũlu.
34Nũmanyĩasya moko makwa kũkita;
Kwondũ wa ũu moko makwa nĩmakootaa ũta wa ũthuku.
35Naku nũnengete ngao ya ũtangĩĩo waku;
Kw'oko kwaku kwa aũme nĩkw'o kũngwatĩte,
Na ũuu waku nũnenevetye.
36Nũnenevetye matambya makwa ungu wakwa,
Na maũũ makwa matyaatendelũka.
37Ngamaatĩĩa amaitha makwa, na kũmakwata;
O na ndikethyũũa mũvaka maminwa vyũ.
38Ngamatonya mũkuthũ, na ĩndĩ matikatonya kũkĩla:
Makavalũka ungu wa nyaĩĩ syakwa.
39Nĩkwĩthĩwa nũmbotoete vinya nũkite kaũ:
Nũmakunamĩtye ala mambũkĩlĩle.
40Na ĩngĩ nũtumĩte amaitha makwa mambon'ya mĩongo yoo,
Nĩ kana nĩvete ala mamenaa.
41Nĩmakayie, ĩndĩ vatyaĩ wa ũmatangĩĩa;
Ĩĩ, mamwĩkaĩla Yeova, ĩndi ndaamasũngĩa.
42Na ĩndĩ namatumbatumba mavinya ta kĩtoo mbee wa kĩseve;
Namekya nza ta ndaka nzĩanĩ nene.
43Nũmbonoketye kuma motetan'yonĩ ma andũ;
Nũndw'ĩte mũnene wa ĩ mbaĩ:
Ũko wa andũ ala ndaamanya ũkanthũkũma.
44O yĩla meĩw'a ũvoo wakwa makambĩw'aa;
Andũ ma nthĩ ĩngĩ makeenyivasya vala nĩĩ.
45Andũ manthĩ ĩngĩ makathelekelya,
Na makauma kũla mevithĩte matetemete.
46Yeova e thayũ: na ĩvia yakwa yĩtaĩwe;
Na nanenevw'e Ngai wa ũtangĩĩo wakwa,
47O Ngai ũla ũndĩvanĩasya,
Na kũnyivya ngo sya andũ syĩthĩwe ĩtheo wakwa.

48Embonokya kwa amaitha makwa;
Ĩĩ, nũmbũkĩlasya ĩũlũ wa ala mambũkĩlĩĩlaa;
Nũmbonokasya kwa mũndũ mũng'endu.
49Kwondũ wa ũu ngakũtũngĩa mũvea, ame Yeova, katĩ wa i mbaĩ,
Na ngaina ngĩkumya syĩtwa yaku.
50Nũnengae mũsumbĩ wake ũvonokyo mũnene,
Na kwonanasya ũseo wĩ wendo kwa ũla mwĩtĩkĩw'a mauta wake,
Kwa Ndaviti na ũsyao wake, tene na tene.

SAVULI 19

Mawĩa ma Ngai na mĩao yake

1Matu nĩmatavanasya ũtheu mũtisu wa Ngai;
Na yayaya yonanasya wĩa wa moko make.
2Mũthenya na mũthenya nĩneenanasya,
Ũtukũ na ũtukũ nĩsyonanasya ũmanyi.
3Vai kĩneeno kana kĩthyomo;
Wasya wasyo ndwĩw'ĩkaa.
4Ũmanyĩsyo wasyo nũtũnganĩte nthĩ yonthe,
Na ndeto syasyo kũvika itulu sya nthĩ.
Nthĩnĩ wasyo nĩwĩkĩĩte wĩkalo wa syũa,
5Yĩla yĩilyĩ mũtwaani akyuma kasũmbanĩ kake,
Na yĩtanaa tondũ mũndũ wĩ vinya ũtanaa aisemba ũkĩlanyonĩ wake.
6Kumĩla kwayo nĩ kuma kĩtulu kya matu,
Na kũthyũlũlũka kwayo kũvika itulu syamo;
Na vai kĩndũ kĩvithĩte ũvyũvu wayo.
7Mĩao ya Yeova nĩ mĩanĩu, ĩkĩvuũkya ngoo;
Ũkũsĩ wa Yeova nĩ mũlũmu, nũmũĩvasya ũla ũte na ũmanyi.
8Mawĩaĩo ma Yeova nĩ ma w'o, matanasya ngoo:
Mwĩao wa Yeova nĩ mũtheu, wĩkĩaa metho kyeni.
9Kũmũkĩa Yeova nĩ kũtheu, kwĩkalaa tene na tene:
Motw'ĩo ma Yeova nĩ ma w'o, na malũngalu ki.
10Nĩmaĩlwe nĩ kwendwa kũvĩta thaavu, ĩĩ, kũvĩta thaavu mũseo mwingĩ:
Namo me mũyo kwĩ ũkĩ wa nzũkĩ na mũvolotango wa mawa.
11Na ĩngĩ kwondũ wamo mũthũkũmi waku nũtaĩkaa:
Kwĩ ĩtuvi ĩnene kwondũ wa kũmasũvĩaa.
12Nũũ ũla ũtonya kũmanya mavĩtyo make?
Nthesya mavĩtyo ala mavithĩtwe.
13Na ĩngĩ mũthũkũmi waku mũsiĩĩe na naĩ sya ngũlũ;
Itikanzumbĩke:
Na ĩndĩ ngeethĩwa nĩ mwaĩlu,
Na ngeethĩwa nĩtheetw'e ĩvĩtyo yĩla ĩnene.
14Ndeto sya kanyw'a wakwa, na mosũanĩo ma ngoo yakwa
Nĩmetĩkĩlĩke mbee waku,
Ame Yeova, ĩvia yakwa, na mwovosya wakwa.

SAVULI 20

Mboya ũndũ wa kũkĩlya vinya

1Yeova nakũsũngĩe mũthenya wa thĩna;
Syĩtwa ya Ngai wa Yakovo yĩkũkĩlye ĩũlũ;
2Akũetee ũtethyo kuma vala vandũ vatheu,
Na kũkwĩkĩa vinya e Saioni;
3Alilikane nthembo syaku syonthe,
Na amĩtĩkĩle nthembo yaku ya kũvĩvw'a;
(Sela)
4Akũnenge kwenda kwa ngoo yaku,
Na eanĩsye mosũanĩo maku onthe.
5Tũkakĩlya vinya ũtangĩĩonĩ waku,
Na syĩtwanĩ ya Ngai waitũ tũkookĩlya ivevelo sitũ:
Yeova nakwĩanĩsye mboya syaku syonthe.
6Oyu nĩnĩsĩ kana Yeova nũnũũtangĩĩa mwĩtĩkĩw'a mauta wake;
Akamũsũngĩa e ĩtunĩ yake ĩtheu
Na vinya wa ũtangĩĩo wa kw'oko kwake kwa aũme.
7Andũ amwe mekwatasya makasya ma kaũ, na angĩ mbalasi;
Ĩndĩ ithyĩ tũkawetaa syĩtwa ya Yeova Ngai waitũ.
8Mo nĩmekunamĩtye nthĩ na kũvalũka;
Ĩndĩ ithyĩ nĩtũkĩlĩte, na kũũngama ki.
9Tangĩĩa, Yeova:
Mũsumbĩ natũsũngĩe yĩla tũũmwĩkaĩla.

SAVULI 21

Ũtaĩo ũndũ wa ũtangĩĩo kuma kwa mũmaitha

1Mũsumbĩ akatana vinyanĩ waku, we Yeova;
Na sisya ũndũ ũtanĩĩte ũtangĩĩo waku!
2Nũmũnengete kwenda kwa ngoo yake,
Na ndũnamũvata mboya sya ilomo syake.
(Sela)
3Nĩkwĩthĩwa nũkomanĩte nake na moathimo ma ũseo:
Nũmwĩkĩĩte mũtwenĩ wake ngovia ya ũsumbĩ ya thaavu mũseo.
4Akũkũlilye thayũ, na wamũnenga w'o,
Ĩĩ, mĩthenya mingĩ kũvika tene na tene.
5Utaĩo wake nĩ mũnene ũndũ wa ũtangĩĩo waku:
Nũmwiĩe ndaĩa na ũnene.
6Nĩkwĩthĩwa nũathimĩtwe nue mũno mbee kũvika tene na tene:
Nũũmũtanĩthya na ũtanu wa ũthyũ waku.
7Nĩkwĩthĩwa mũsumbĩ nũĩkĩĩaa Yeova;
Na kwondũ wa ũseo wĩ wendo wa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe ndakathingithw'a.
8Kw'oko kwaku kũkamavikĩa amaitha maku onthe;
Kw'oko kwaku kwa aũme kũkamavikĩa onthe ala makumenaa.
9Ũkamatw'ĩkĩthya ta iko ĩnene yĩ mwaki ĩvinda ya ũthatu waku:
Yeova akamamelya ũthilĩkunĩ wake,
Na ũla mwaki ũkamamina.
10Ukaananga mosyao moo mavetwe kũũ nthĩ,
Na ũsyao woo kuma katĩ wa ana ma andũ.
11Nĩkwĩthĩwa nĩmakũsũanĩĩte ũthũku;
Mavindĩĩsye ũsũanĩo matatonya kwĩka.
12Nĩkwĩthĩwa ũkatuma monan'ya mĩongo yoo;
Yĩla wĩkootea mothyũ moo ũta waku.
13Ũnenevw'e, we Yeova, vinyanĩ waku:
Na kwondũ wa ũu tũkaina na kũkatha ũtonyi waku.

SAVULI 22

Kĩĩo kya woo mũnene wa wathi wa ndaĩa

1Ngai wakwa, Ngai wakwa, ũndekee kĩ?
Nĩkĩ wĩ kũasa ũu ũteũndethya, na wĩ kũasa na ndeto sya kĩlumo kyakwa?
2Ame Ngai wakwa, nĩkaya mũthenya, ĩndĩ ndũũnzũngĩa;
O na ũtukũ naw'o, na ndivindasya.
3Ĩndĩ naku wĩ mũtheu.
We ũla wĩkalaa ndaĩanĩ sya Isilaeli.
4Aasa maitũ nĩmakũĩkĩĩe:
Maĩkĩĩe, na wamavonokya.
5Makwĩkaĩla, na mavonokw'a:
Nĩmakũĩkĩĩe, na matyaasonokw'a.
6Ĩndĩ nyie nĩ kĩinyu, na ndi mũndũ nyie;
Mũkũngw'a kwa andũ, na kũvũthw'a andũnĩ.
7Onthe ala mambonaa manthekeea mũno:
Makĩkoota ilomo, makĩthingithangya mĩtwe, makyasya,
8Nĩwamũĩkĩĩe Yeova, kana akamũvonokya:
Namũvonokye, nĩkwĩthĩwa nĩwendeew'e nĩwe.
9Ĩndĩ nue ũla wanumisye ĩvunĩ;
Nĩwandĩkĩĩthisye yĩla naĩ nondonĩ sya mwaitũ.
10Nĩnekiw'e kwaku o kuma ĩvunĩ;
Nue Ngai wakwa ĩvinda yonthe kuma mwaitũ anzyaa.
11Ndũkethĩwe wĩ kũasa nakwa; nũndũ thĩna wĩ vakuvĩ;
Nĩkwĩthĩwa vai wa kũndethya.
12Nĩnthyũlũlũkĩtwe nĩ nzaũ mbingĩ;
Nzaũ syĩ vinya sya Mbasani nĩsyĩndingĩlĩte.
13Nimbathamĩsye makanyw'a masyo,
O ta mũnyambũ ũkĩvulya na kũluma.
14Nĩnĩtĩkĩte o tondũ manzĩ metĩkaa,
Na mavĩndĩ makwa onthe nĩmataanĩsye:
Ngoo yakwa ĩilyĩ ta maseso;
Nĩtwekee nthĩnĩ wakwa.
15Vinya wakwa nĩũmĩte ta kĩlio;
Na ũĩmĩ wakwa nũkwatanĩte na ngambuu syakwa;
Na nũmbikĩtye kĩtoonĩ kya kĩkw'ũ.
16Nĩkwĩthĩwa ngitĩ ninthyũlũlũkĩte:
Nguthu ya eki ma naĩ nĩĩndingĩlĩte;
Nĩmandonyie moko na maũũ.
17Nĩndonya kũtala mavĩndĩ makwa onthe,
Nao nĩmanzyaĩtye na kũngeteea;
18Nĩmaanisye ngũa syakwa katĩ woo,
Na kwondũ wa kĩtonyeo kyakwa kĩasa nĩmakĩlimanĩle.
19Ame Yeova, ndũkethĩwe wĩ kũasa nakwa:
We ũtethyo wakwa, ĩkalaate mĩtũkĩ ũndethye.
20Vonokya thayũ wakwa na ũvyũ,
No ũmwe wakwa ũvonokye na ũtonyi wa ngitĩ.
21Ndangĩĩa na kanyw'a wa mũnyambu;
Ĩĩ, nĩ mbyanĩ sya mboo nĩwanzũngĩie.
22Ngatavan'ya syĩtwa yaku kwa ana-a-asa makwa:
Ngakũtaĩa ũmbanonĩ.
23Inyw'ĩ ala mũkĩaa Yeova, mũtaĩei;
Inyw'onthe ũsyao wa Yakovo, mũkathei;
Mũkĩei we, inyw'onthe ũsyao wa Isilaeli.
24Nĩkwĩthĩwa we ndaavũthya kana kũthĩtha thĩna wa ũla ũthĩnaw'a;
O na ndaamũvitha ũthyũ wake;
Ĩndĩ yĩla wamwĩkaĩlile, nĩwamwĩwie.
25Ndaĩa syakwa ũmbanonĩ ũla mũnene syumaa kũla ũĩ:
Ngeanĩsya mawĩvĩto makwa mbee wa ala mamũkĩaa.
26Ala auu makaĩsaa na kũvũna;
Makamũtaĩaa Yeova ala mamũmanthaa:
Ngoo syenyu syĩkale thayũ tene na tene.
27Itulu syonthe sya nthĩ ikalilikana na kũmwĩthyũũĩa Yeova;
Na mbee waku mĩvĩa yonthe ya i mbaĩ ĩkathaithaa.
28Nĩkwĩthĩwa ũsumbĩ nĩ wa Yeova;
Nake nĩwe ũsumbĩkĩte i mbaĩ.
29Andũ ala anou onthe ma nthĩ makaĩsaa na kũthaitha:
Namo onthe ala matheeaa kĩtoonĩ makatulya ndu mbee wake,
O na ũla ũtatonya kwĩyĩkalya thayũ.
30Kwĩ ũsyao ũkamũthũkũma;
Kũkatavanw'a ũvoo wa Mwĩaĩi kũvika nzyawa ĩla ĩkoka.
31Makooka na makatavan'ya ũlũngalu wake
Andũnĩ ala makasyawa, kana nĩwe wekie ũu.

SAVULI 23

Yeova nĩwe mũĩthi wakwa

1Yeova nĩwe mũĩthi wakwa; ndikaĩwa nĩ kĩndũ.
2Nũndindiasya isesinĩ syĩ nyeki ya vuvĩ;
Nũndongoeasya ũtee wa manzĩ makilĩtye ki.
3Nũmbuũkasya ngoo yakwa:
Nũndongoeasya nzĩanĩ sya ũlũngalu kwondũ wa syĩtwa yake.
4Ĩĩ, o na ngavĩtĩla kyandanĩ kya kyuu kya kĩkw'ũ,
Ndikakĩa ũndũ ũthũku; nĩkwĩthĩwa wĩ vamwe nakwa;
Mũnzyũ waku na ndata yaku, ningiakiasya.
5Nũmbalanĩlasya mesa mbee wa amaitha makwa:
Nũmbakĩte mũtwe wakwa mauta;
Kĩkombe kyakwa nĩkyusũĩte na nĩkĩkwĩtĩkanga.
6Vate nganaĩo mĩthenya yonthe ya thayũ wakwa ũseo na tei nimbikĩlaa;
Nakwa nĩngatĩnĩka nyũmbanĩ ya Yeova tene na tene.

SAVULI 24

Mũsumbĩ wa Ũtheu Mũtisu

1Nthĩ nĩ ya Yeova, o na syĩndũ ila imyusũĩte;
Nthĩ, na ala mamĩtwĩe.
2Nĩkwĩthĩwa nĩwe wamyambĩlĩlye ĩũlũ wa maũkanga,
Na amĩlũlũmĩlya ĩũlũ wa manzĩ maingĩ.
3Nũũ ũla wĩambata kĩĩmanĩ kya Yeova?
Na nũũ ũla wĩũngama vandũ vake vatheu?
4Nĩ ũla wĩ na moko matheu, na ngoo ntheu;
Ũla ũtaaĩyimbya aneene ũvũngũ,
O na ndaaĩvĩta na ũkengani.
5Nake akoosa ũathimo kuma kwa Yeova,
Na ũlũngalu kuma kwa Ngai wa ũtangĩĩo wake.
6Ũũ nĩw'o ũsyao wa ala mamũmanthaa,
Ala mamanthaa ũthyũ waku we, Ngai wa Yakovo.

(Sela)
7Ũkĩlyai mĩtwe yenyu, inyw'ĩ mbingĩlo;
Ũkĩlai, inyw'ĩ mĩomo ya tene na tene:
Na Mũsumbĩ wa ũtheu mũtisu akalika.
8Mũsumbĩ ũsu wa ũtheu mũtisu nũũ?
Nĩwe Yeova wĩ ũtonyi na vinya,
Nĩ Yeova ũla wĩ na vinya kaũnĩ.
9Ũkĩlyai mĩtwe yenyu, inyw'ĩ mbingĩlo;
Ĩĩ, nenyu ũkĩlyai mĩtwe, inyw'ĩ mĩomo ya tene na tene:
Na Mũsumbĩ wa ũtheu mũtisu akalika.
10Mũsumbĩ ũsu wa ũtheu mũtisu nũũ?
Yeova wa nguthu,
Nĩwe Mũsumbĩ wa ũtheu mũtisu.
(Sela)

SAVULI 25

Mboya ũndũ wa kũtongoew'a na kũekewa na kũsũvĩwa

1Nĩngũkũkĩlĩlya ngoo yakwa, we Yeova.
2Ngai wakwa, nue nĩkwatĩtye,
Ndikasonokw'e;
Amaitha makwa matikangĩlye vinya.
3Ĩĩ, ala makweteelaa vai ũmwe ũkasonokw'a:
Makasonoka ala mekaa naĩ na ũkengani vate kĩtumi.
4Mbon'ya moendelo maku, we Yeova;
Manyĩsya nzĩa syaku.
5Ndongoesya nthĩnĩ wa w'o waku, na kũmanyĩsya;
Nĩkwĩthĩwa nue Ngai wa ũtangĩĩo wakwa;
Nĩngũkweteela mũthenya w'onthe.
6Lilikana, ame Yeova, matei maku mololo o na moseo maku me wendo;
Nũndũ o na tene tene nĩ vo maĩ.
7Ndũkalilikane naĩ sya wana wakwa, o na mavĩtyo makwa:
Kwĩanana na ũseo waku wĩ wendo ndilikana,
Kwondũ wa ũseo waku, ame Yeova.
8Yeova nĩ mũseo na mũlũngalu:
Kwondũ wa ũu akamamanyĩsya athe mamanye nzĩa.
9Ala auu akamatongoeasya ũlũngalunĩ;
Nao ala auu akamamanyĩsya nzĩa yake.
10Nzĩa syonthe sya Yeova nĩ sya ũseo wĩ wendo na sya w'o
Kwa ala malũmĩtye ũtianĩo wake na mokũsĩ make.
11Kwondũ wa syĩtwa yaku, ame Yeova,
Ndekea naĩ syakwa, nĩkwĩthĩwa nĩ nene.
12Nĩ mũndũ wĩva ũla ũmũkĩaa Yeova?
Ũsu akamũmanyĩsya nzĩa ĩla wĩnyuvaa.
13Thayũ wake ũkatũaa o nesa;
Na ũsyao wake ũkatiĩwa nthĩ.
14Nzama ya Yeova yĩ na ala mamũkĩaa;
Na akamon'ya ũtianĩo wake.
15Metho makwa melekele Yeova mavinda onthe;
Nĩkwĩthĩwa nake akanumya maũũ makwa mũteonĩ.
16Ĩnthyũũĩe, na mbĩw'ĩa tei;
Nũndũ nĩkalaa nĩ nyioka na nĩngũnyamaw'a.
17Mathĩna ma ngoo yakwa nĩmaingĩvie:
Numya monyamaonĩ makwa.
18Sisya thĩna wakwa na kũnyamaa kwakwa;
Na ndekea naĩ syakwa syonthe.
19Sisya amaitha makwa, nĩkwĩthĩwa nĩ aingĩ;
Na nĩmeũmena na kĩmena kyai.
20Sũvĩa thayũ wakwa, na mbonokya:
Ndikasonokw'e, nĩkwĩthĩwa nĩngwĩvitha nthĩnĩ waku.
21Wĩanĩu na ũlũngalu nimbĩkalye nesa,
Nĩkwĩthĩwa nĩngũkweteela.
22Ovosya Isilaeli, ame Ngai,
Aũme mathĩnanĩ make onthe.

SAVULI 26

Wĩanĩu wa Ndaviti

1Nzilĩla, ame Yeova, nĩkwĩthĩwa nĩnĩendete wĩanĩunĩ wakwa:
Nake Yeova nĩnamwĩkwatisye vate kũthingithĩka.
2Ndata, ame Yeova, na ũingosya;
Ĩkuũe ngoo yakwa na kĩlĩko kyakwa.
3Nũndũ ũseo waku wĩ wendo wĩ mbee wa metho makwa;
Na nĩnĩendete nthĩnĩ wa w'o waku.
4Ndyaaĩkalan'ya na andũ ma ũvũngũ;
O na ndikaatĩanĩa na akengani.
5Nĩngũmena ũmbano wa eki ma naĩ,
Na ndikekala nthĩ na ala athũku.
6Ngathambĩsya moko makwa ũtheunĩ wa kũlea kwĩka naĩ:
Kwondũ wa ũu ngathyũlũlũka kĩthembeo kyaku, we Yeova;
7Nĩ kana nĩtume wasya wa kũtũngĩa mũvea wĩw'ĩka,
Na kũtavan'ya meko maku onthe ma ũseng'ya.
8Yeova, nĩnendaa vau vala ve nyũmba yaku,
O vandũ vala ũtheu mũtisu waku wĩkalaa.
9Ndũkose thayũ wakwa vamwe na ala athe,
O na ndũkose thayũ wakwa vamwe na andũ metĩkasya nthakame;
10Nao mokonĩ moo kwĩ mĩkwa myathe,
Na kw'oko kwoo kwa aũme kusũĩte mavaki.
11Ĩndĩ nyie, ngaendaa wĩanĩunĩ wakwa:
Mbovosya, na mbĩw'ĩa tei.
12Kũũ kwakwa kũũngamaa vandũ vatindimalu:
Maũmbanonĩ ngamũtaĩaa Yeova.

SAVULI 27

Yeova nĩ kyeni kyakwa na ũtangĩĩo wakwa

1Yeova nĩ kyeni kyakwa na ũtangĩĩo wakwa;
Ngakĩa ũũ?
Yeova nĩ vinya wa thayũ wakwa;
Nũũ ũla nĩkĩa?
2Yĩla eki ma naĩ mambũkĩe maye nyama ya mwĩĩ wakwa,
O nthũ syakwa na amaitha makwa, nĩmalũlũtĩkile na kũvalũka.
3O na ethĩwa nguthu ĩkanthyũlũlũkya maeema,
Ngoo yakwa ndĩkakĩa:
O na ethĩwa kaũ ũkambũkĩlĩla,
Ĩvinda yĩu ngethĩwa ngĩĩkĩĩa.

4Ũndũ ũmwe nĩmũkũlĩtye Yeova, na nĩw'o nĩmanthaa:
Nĩ kana nĩkalae nyũmbanĩ ya Yeova mĩthenya yonthe ya thayũ wakwa,
Nonae ũseo wa Yeova,
Na ũvoyeaa ĩkalũnĩ yake.
5Nĩkwĩthĩwa mũthenya wa thĩna akambitha nthĩnĩ wa ĩlwanda yake:
Wĩvithonĩ wa ĩeema yake akambitha;
Akandũlya ĩũlũ wa ĩvia.
6Na yu mũtwe wakwa ũkookĩlw'a ĩũlũ wa amaitha makwa ala manthyũlũlũkĩte;
Na ngathembea nthembo sya ũtanu ĩeemanĩ yake;
Ngaina, ĩĩ, ngaina ngĩmũkumya Yeova.
7Ĩw'a, ame Yeova, yĩla ngũkwĩkaĩla na wasya wakwa:
Na ĩngĩ mbĩw'ĩa tei, na nzũngĩa.
8Yĩla waisye, Mantha ũthyũ wakwa; ngoo yakwa yakwĩa,
Ũthyũ waku, Yeova, nĩw'o ngũmantha.
9Ndũkambithe ũthyũ waku;
Ndũkalũngye mũthũkũmi waku wĩ mũthatu:
Wĩkalĩte wĩ mũtethya wakwa;
Ndũkaandeke, kana kũndia, ame Ngai wa ũtangĩĩo wakwa.
10Nũndũ nau na mwaitũ nĩmandiie, Ĩndĩ Yeova akambosa.
11Manyĩsya ũendelo waku, ame Yeova;
Na ndongoesya nzĩanĩ ndũngalu,
Nũndũ wa amaitha makwa.
12Ndũkanengane kwendanĩ kwa amaitha makwa:
Nĩkwĩthĩwa ngũsĩ sya ũvũngũ nimbũkĩlĩle,
Na ala kũveva kwoo nĩ kũthĩn'ya kũthei.
13Nakwa nĩthĩwa nanyalile, keka neetĩkĩlile kana ngoona ũseo wa Yeova
Nĩ o nthĩ ya andũ ala me thayũ.
14Mweteele Yeova:
Ĩthĩwa na vinya, na ngoo yaku yĩthĩwe na ũnyiau;
Ĩĩ, mweteele Yeova.

SAVULI 28

Mboya ũndũ wa ũtethyo na ndaĩa ũndũ wa ũsũngĩo wayo

1Ame Yeova, nue nĩĩkaĩla:
Ĩvia yakwa, ndũkalee ũmbĩw'a;
Ethĩwa nũũmbindĩsya,
Ngesa ũvw'anana na ala matheeaa yĩla ĩimanĩ.
2Ĩw'aa wasya wa mawĩsũvano makwa, yĩla ngũkwĩkaĩla,
Yĩla ngũkĩlya moko makwa melekele vandũ vaku vatheu va ũneenea.
3Ndũkangusanĩsye vamwe na ala athũku,
Vamwe na ala mekaa naĩ;
Ala maneenaa mũuo na atũi moo,
Ĩndĩ ũthũku wĩ ngoonĩ syoo.
4Manenge o kwĩanana na wĩa woo, na kwĩanana na ũthũku wa meko moo:
Ũmanenge kwĩanana na meko ma moko moo;
Matũngĩe ũndũ maĩlwe.
5Nĩkwĩthĩwa maiũsũanĩa meko ma Yeova,
Kana wĩa wa moko make,
Nake akamaomboa o na ndakamatũngĩĩa.
6Yeova nataĩwe,
Nũndũ nĩwewie wasya wa kwĩsũvana kwakwa.
7Yeova nĩwe vinya wakwa na ngao yakwa;
Ngoo yakwa nĩmũĩkĩĩe, na nĩngũtethw'a:
Kwondũ wa ũu ngoo yakwa nĩtanaa mũno;
Na ngamũtaĩa na wathi wakwa.
8Yeova nĩ vinya woo,
Nake nĩ ngome yĩ vinya ya ũtangĩĩo kwa mwĩtĩkĩw'a mauta wake.
9Tangĩĩa andũ maku, na athima ũtiĩwa waku:
O na ĩngĩ ĩthĩwa mũĩthi woo, ũmakuae kũvika tene na tene.

SAVULI 29

Ũtonyi mũnene wa wasya wa Yeova

1Mũwetei Yeova, inyw'ĩ ana ma ũla wĩ na ũtonyi,
Mũwetei Yeova ũtaĩo na vinya.
2Mũwetei Yeova ũtaĩo ũla waĩle syĩtwa yake;
Mũthaithei Yeova na ũseo wa ũtheu.
3Wasya wa Yeova wĩ ĩũlũ wa manzĩ:
Ngai wa ũtaĩo nũtundumaa,
O Yeova e ĩũlũ wa manzĩ maingĩ.
4Wasya wa Yeova wĩ vinya;
Wasya wa Yeova usũĩte ũnene.
5Wasya wa Yeova ũtũlangaa mĩtĩ ya mĩkũũ;
Ĩĩ, Yeova atũlangaa tũlungu mĩkũũ ĩla ya Levanoni.
6Atumaa ĩtũva ta kasaũ;
Iĩma sya Levanoni na Silioni itũva ta ĩswii ya mboo.
7Wasya wa Yeova nĩwatũaa itw'ĩki sya mwaki.
8Wasya wa Yeova nũthingithasya weũ;
Yeova nũthingithasya weũ wa Katesi.
9Wasya wa Yeova ũtumaa ndaatai isyaa,
Naw'o ũtumaa mũtitũ wĩtĩkya matũ:
Na ĩkalũnĩ yake o kĩla kĩndũ kĩneenaa, Ũtaĩo nĩ wake.
10Yeova ekalile e Mũsumbĩ ĩũlũ wa kĩla Kĩw'ũ kingĩ;
Ĩĩ, Yeova ekalaa e Mũsumbĩ tene na tene.
11Yeova akanenga andũ make vinya;
Yeova akamaathima andũ make na mũuo.

SAVULI 30

Kũtũnga mũvea ũndũ wa ũvonokyo kuma kĩkw'ũnĩ

1Ngakũkatha, we Yeova; nĩkwĩthĩwa nĩwambũkĩlilye ĩũlũ,
Na ndwaamanenga amaitha makwa ũthei matane ĩũlũ wakwa.
2Ame Yeova Ngai wakwa,
Nĩnakwĩkaĩlile, na wambosya.
3We Yeova, nĩwaumisye thayũ wakwa Seoli:
Nũmbĩkalĩtye nĩ thayũ, ndikatheee yĩla ĩimanĩ.
4Inai mũkĩkumya Yeova, inyw'ĩ atheu make,
Tũngĩai mũvea syĩtwa yake ĩtheu ya ũlilikan'yo.
5Nĩkwĩthĩwa ũthatu wake no wa kavinda kanini;
Ũseo wake nĩwĩkalaa ĩvinda yonthe ya thayũ wa mũndũ:

Kĩĩo kĩthĩawa ũtukũ,
Ĩndĩ kĩoko kwĩthĩawa ũtanu.
6Nakwa, yĩla naingĩvĩwe nasya,
Ndikathingithĩka o na ĩndĩĩ.
7Naku, Yeova, kwondũ wa ũseo waku nũtumĩte kĩĩma kyakwa kĩthĩwa na vinya:
Wavithie ũthyũ waku; nakwa naũũya.
8Nakwĩkaĩlile, we Yeova;
Na kwa Yeova nĩneesũvanie:
9Nthakame yakwa ĩkauna na kĩ, natheea yĩla ĩimanĩ?
Kĩtoo kĩkakũtaĩa? Kĩkatavan'ya w'o waku?
10Ĩw'a, ame Yeova, mbĩw'ĩa tei:
Yeova, ĩthĩwa mũtethya wakwa.
11Nũalyũlĩte kũmeta kwakwa kwĩthĩwe kũsũnga;
Nũmbotooketye makunia makwa, na kũmbotoa ũtanu;
12Nĩ kana ũnene wakwa ũkwinĩe, vate kũkilya.
Ame Yeova Ngai wakwa, ngakũtũngĩa mũvea kũvika tene na tene.

SAVULI 31

Ndeto sya kwonan'ya mũĩkĩĩo vala ve Yeova

1We Yeova, nĩngwĩvitha nthĩnĩ waku;
Ndũkaandeke nĩsonokw'e o na ĩndĩĩ:
Mbonokya kwondũ wa ũlũngalu waku.
2Tea kũtũ kwaku ũmbĩw'e; mbonokya mĩtũkĩ:
Ĩthĩwa kwakwa ĩvia yĩ vinya,
Nyũmba ya ngome ya kũndangĩĩa.
3Nĩkwĩthĩwa nue ĩvia yakwa na ngome yakwa;
Kwondũ wa ũu nũndũ wa syĩtwa yaku ndongoeasya na nginyae mbee.
4Mbumya kĩteinĩ kĩla mandeie na kĩmbithĩ;
Nĩkwĩthĩwa nue ngome yakwa yĩ vinya.
5Veva wakwa nĩngwia kw'okonĩ kwaku:
Nũmbovoetye, we Yeova, nue Ngai wa w'o.
6Nĩngũmena ala metĩkĩlaa maũndũ ma mana ma ũvũngũ;
Ĩndĩ nyie nĩĩkĩĩe Yeova.
7Ngatana na kwĩw'a mũyo ũseonĩ waku wĩ wendo;
Nĩkwĩthĩwa nĩwoonie thĩna wakwa:
Nĩwamanyie mathĩna ma ngoo yakwa;
8Na ndwaanengane kw'okonĩ kwa ũla mũmaitha;
Nĩwaũngamisye maũũ makwa vandũ vaamu mũno.
9Mbĩw'ĩa tei, ame Yeova, nĩkwĩthĩwa nĩngũthĩna:
Itho yakwa nĩyĩũseekea nĩ woo, ĩĩ, o na ngoo yakwa na mwĩĩ wakwa.
10Nĩkwĩthĩwa thayũ wakwa nũkũminw'a nĩ woo,
Na myaka yakwa nĩthelete na kũvevũũka:
Vinya wakwa nũũnyiva nũndũ wa naĩ syakwa,
Na mavĩndĩ makwa nĩmeũkũa.
11Nũndũ wa nthũ syakwa syonthe nĩtw'ĩkĩte wa kũvũthw'a,
Ĩĩ, atũi makwa membũthya mũno,
Na nĩngũkĩwa nĩ anyanyae makwa:
Ala mambonie nzĩanĩ nĩmangĩie.
12Nĩnoolile ta mũndũ mũkw'ũ ũndũ ũlaa:
Ndilyĩ ta mũio mũkw'ũ.
13Nĩkwĩthĩwa nĩnĩw'ĩte mawilĩĩlo ma aingĩ,
Ũtĩsyo ngalĩ syonthe:
Makĩnzamĩa,
Masũanĩa nzĩa ya ũmbũaa.
14Ĩndĩ nĩnakũĩkĩĩe, we Yeova:
Nĩnaisye, Nue Ngai wakwa.
15Mavinda makwa me mokonĩ maku:
Mbonokya mokonĩ ma amaitha makwa, na kwa ala manthĩnasya.
16Ũthyũ waku ũmũtisĩae mũthũkũmi waku:
Ndangĩĩa kwondũ wa ũseo waku wĩ wendo.
17Ndũkaandeke nĩsonokw'e, ame Yeova; nũndũ nĩngwĩkaĩlĩte:
Ala athũku masonoke, makilĩlye ku Seoli.
18Ilomo ila ineenaa ũvũngũ syĩthĩwe itatonya kũneena,
Ilomo ila ineenea alũngalu ndeto nyũmũ,
Na ngathĩĩo na kĩvũthya.
19Asi! Ũseo waku nĩ mũnene,
Ũla waiĩe ala makũkĩaa,
Ũla weekie kwondũ wa ala mevithaa nthĩnĩ waku,
Ana ma andũ mene!
20Ũkamavitha ũvithonĩ vala ũĩ kuma iteinĩ sya andũ:
Ũkamasũvĩa kĩmbithĩnĩ ĩlwandanĩ kuma motetan'yonĩ ma nĩmĩ.
21Yeova nataĩwe;
Nĩkwĩthĩwa nũmbonetye ũseo wake wĩ wendo wa ũseng'ya nĩ ndũanĩ nũmu.
22Ĩndĩ nyie, nĩnaisye na mĩtũkĩ,
Nĩ mũvete kuma mbee wa metho maku:
Ĩndĩ we nĩweewie wasya wa kwĩsũvana kwakwa,
Yĩla nakwĩkaĩlile.
23Mwendei Yeova, inyw'ĩ atheu make onthe:
Yeova nũmasũvĩaa ala me na kĩthito,
Na nũĩvaa mũno ũla wĩtũlasya.
24Ĩthĩwai na vinya, na ngoo syenyu syĩthĩwe na ũnyiau,
Inyw'onthe ala mwĩkwatasya Yeova.

SAVULI 32

Ũathimĩku wa ũekeo

1Kũathimwa nĩ mũndũ ũla ũekewe ĩvĩtyo yake,
Ũla naĩ yake ĩvw'ĩkĩtwe.
2Kũathimwa nĩ mũndũ ũla Yeova ũtamũtalĩlaa ũthũku,
Na vevanĩ wake vai ũĩ wa ũkengani.
3Yĩla navindisye, mavĩndĩ makwa makũa
Nũndũ wa kũluma kwakwa mũthenya w'onthe.
4Nĩkwĩthĩwa mũthenya na ũtukũ kw'oko kwaku kwaĩ kũito ĩũlũ wakwa:
Nĩnyiaũkĩte ngethĩwa ta mũnyao wa ĩvinda ya syũa.
(Sela)
5Nĩnakũmanyĩthisye naĩ yakwa,
O na ndyaavitha ũthũku wakwa:
Naisye, Nĩngũmumbũlĩla Yeova mavĩtyo makwa;
Naku wandekea ũthũku wa naĩ yakwa.
(Sela)
6Kwondũ wa ũu kĩla mũndũ ũmũkĩaa Ngai nakũvoye ĩvindayĩla ũkwoneka:
Vate ndĩi yĩla manzĩ maingĩ makavinga na kũng'oka maikamũvikĩa.

7Nue wĩvitho wakwa; ũkanzũvĩa ndikalike thĩnanĩ;
Ũkanthyũlũlũkya mbathi sya ũvonokyo.
(Sela)
8Ngakũmanyĩsya na kũkwon'ya nzĩa ĩla wĩendelaa:
Ngakũtaa itho yakwa yĩkũketeee.
9Mũtikethĩwe ta mbalasi, kana ta nyũmbũ, ila ita na ũmanyi;
Ila syĩkĩwe itang'a sya kanyw'a na mĩkwa nĩ kana isiĩĩwe,
Nĩ kana itikakũthengeee.
10Mũndũ mwathe akeethĩwa na mawoo maingĩ;
Ĩndĩ ũla ũmũĩkĩĩe Yeova, akathyũlũlũkwa nĩ ũseo wĩ wendo ngalĩ syonthe.
11Tanai nthĩnĩ wa Yeova, na kwĩw'a mũyo, inyw'ĩ alũngalu;
Na ũkĩlyai mawasya ma ũtanu, inyw'onthe ala mwĩ na ngoo ndũngalu.

SAVULI 33

Ndaĩa kwa Mũmbi na Mũsũvĩi

1Tanai nthĩnĩ wa Yeova, inyw'ĩ alũngalu:
Kũtaĩa nĩ kwaĩle ala alũngalu.
2Mũtũngĩei Yeova mũvea na mbeve:
Mwinĩei mũkĩmũkumya na kĩnanda kĩ ndii ĩkũmi.
3Mwinĩei wathi weũ;
Ingai na ũtũĩka na wasya mũnene.
4Nĩkwĩthĩwa ndeto ya Yeova nĩ ya w'o;
Na wĩa wake w'onthe ũtethaw'a na kĩthito.
5Nake nĩwendete ũlũngalu na ũsili wa katĩ:
Nthĩ yusũĩte ũseo wĩ wendo wa Yeova.
6Matu nĩmoombiwe na ndeto ya Yeova,
Na nguthu syonthe syamo nĩsyoombĩwe nĩ mĩthũmũ ya kanyw'a wake.
7Ombanasya kĩw'ũ kya ũkanga ta kĩvumbu:
Ekĩaa manzĩ ma syũngũ makũmbĩnĩ.
8Nthĩ yonthe nĩmũkĩe Yeova:
Onthe ala matwĩe nthĩ mamũkĩe.
9Nĩkwĩthĩwa aneenie, na ũu weekwa;
Eeaĩe, na ũu walũma.
10Yeova nũtw'ĩkĩthasya ũtao wa i mbaĩ wa mana;
Nũtumaa mosũanĩo ma ngo sya andũ methĩwa mate na ũtonyi.
11Ũtao wa Yeova nĩwĩkalaa kũvika tene na tene,
Mosũanĩo ma ngoo yake kũvikĩa nzyawa syonthe.
12Kũathimwa nĩ mbaĩ ĩla Ngai wayo nĩ Yeova,
Andũ ala manyuvĩtwe nĩwe matw'ĩke ũtiĩwa wake.
13Yeova nũsyaĩĩasya e Ĩtunĩ;
Nĩwonaa ana onthe ma andũ;
14E vala ũtwĩe nũsyaĩĩasya
Onthe ala matwĩe nthĩ,
15We ũla ũmbaa ngoo sya onthe,
Ũla ũsũanĩaa mawĩa moo onthe.
16Vai mũsumbĩ ũtangĩĩwa nũndũ wa nguthu kwĩthĩwa yĩ nyingĩ:
Ngũmbaũ ndĩvonokw'a nũndũ wa vinya mwingĩ.
17Mbalasi nĩ kĩndũ kya mana kya ũvonokya mũndũ;
O na ndĩtonya ũtangĩĩa mũndũ ũndũ wa vinya wayo.
18Sisya, itho ya Yeova yĩketeeaa ala mamũkĩaa,
Ala mekwatasya ũseo wake wĩ wendo;
19Kũvonokya thayũ woo kĩkw'ũnĩ,
Na kũmekalya me thayũ kwĩ yũa.
20Ngoo sitũ syeteelete Yeova:
Nĩwe mũtethya waitũ na ngao yaitũ.
21Nĩkwĩthĩwa ngoo sitũ ikatanĩaa nthĩnĩ wake,
Nũndũ nĩtũĩkĩĩe syĩtwa yake ĩtheu.
22Ũseo waku wĩ wendo wĩthĩwe ĩũlũ waitũ, ame Yeova,
Kwĩanana na ũndũ tũkwĩkwatĩtye.

SAVULI 34

Ndaĩa ũndũ wa kũvonokw'a mathĩnanĩ

1Ngamũtaĩaa Yeova mavinda onthe:
Ndaĩa syake ikeethĩwa kanyw'anĩ wakwa mavinda onthe.
2Thayũ wakwa ũkekathĩĩaa nthĩnĩ wa Yeova:
Ala auu makeew'a ũu, na makatana.
3Tũmũnenevyei Yeova vamwe,
Na tũtũlyei syĩtwa yake vamwe.
4Nĩnamũmanthie Yeova, na anzũngĩa,
Na ambonokya kuma w'ĩanĩ wakwa w'onthe.
5Mamũsyaisye, na matisatisa;
Na mothyũ moo maikasonokw'a o na ĩndĩĩ.
6Mũndũ ũũ ngya akaya, na Yeova amwĩw'a,
Na amũtangĩĩa kuma mathĩnanĩ make onthe.
7Mũlaĩka wa Yeova nũmathyũlũlũkaa ngalĩ syonthe ala mamũkĩaa,
Na kũmavonokya.
8Samai mũsisye kana Yeova nĩ mũseo:
Kũathimwa nĩ mũndũ ũla wĩvithaa nthĩnĩ wake.
9Kĩai Yeova, inyw'ĩ atheu make;
Nĩkwĩthĩwa ala mamũkĩaa maikaĩwa nĩ kĩndũ.
10Mĩnyambũ ya mũika nĩyaĩawa nĩ kĩndũ, na kwĩw'aa nzaa;
Ĩndĩ ala mamũmanthaa Yeova matikaĩwa nĩ kĩndũ kĩseo o na kĩva.
11Ũkai, inyw'ĩ syana, mbĩthukĩĩsyai:
Ngamũmanyĩsya kũmũkĩa Yeova.
12Nĩ mũndũ wĩva wendaa kwĩthĩwa na thayũ,
Na wendaa kwĩthĩwa na mĩthenya mingĩ, nĩ kana one ũseo?
13Sũvĩa ũĩmĩ waku ndũkaneene ũthũku,
O na ĩlomo syaku itikaneene na ũĩ wa ũkengani.
14Ĩvathane na ũthũku, na ũkĩka ũseo;
Mantha mũuo, na ũyũatĩĩa.
15Metho ma Yeova melekele alũngalu,
Na matũ make nũteete ew'e kĩĩo kyoo.
16Ũthyũ wa Yeova wĩ ĩũlũ wa ala mekaa ũthũku,
Kũlilikanwa kwoo kũthele kũũ nthĩ.
17Ala alũngalu makayie, na Yeova amew'a,
Na amavonokya mathĩnanĩ moo onthe.
18Yeova e vakuvĩ na ala matũlĩkĩte ngoo,
Na nũtangĩĩaa ala mekwĩlila vevanĩ.
19Mathĩna nĩ maingĩ ala mũndũ mũlũngalu wĩ namo;
Ĩndĩ Yeova nũmũvonokasya kwamo onthe.

20Nũsũvĩaa mavĩndĩ make onthe:
Vai yĩmwe yamo ĩtũlĩku.
21Ũthũku ũkooaa ala athũku;
Na ala mamenaa alũngalu makasilĩlwa.
22Yeova nũkwovosya thayũ wa athũkũmi make;
Na vai ũmwe wa ala mevithaa nthĩnĩ wake ũkasilĩlwa.

SAVULI 35

Mboya ũndũ wa ũtangĩĩo kuma amaithanĩ

1Ame Yeova, kĩlan'ya na ala meũkĩlan'ya nakwa:
Ũkita na ala meũkita nakwa.
2Osa ngao na kakalo,
Na ũngama ũndethye.
3Umya ĩtumo nayo, na mavingĩe nzĩa ala meũngatĩĩa:
Ĩa thayũ wakwa atĩĩ, Ninyie ũtangĩĩo waku.
4Masonokw'e na kwanangĩwa ndaĩa ala mamanthaa thayũ wakwa:
Matũngwe na ĩtina na kũthokoanwa ala manzũanĩĩaa ũthũku.
5Nĩmethĩwe ta wewa mbee wa ũkũngi,
Mũlaĩka wa Yeova akĩmalũngya.
6Nzĩa yoo yĩthĩwe yĩ kĩvindu na ndendeu
Na mũlaĩka wa Yeova akĩmaatĩĩa.
7Nĩkwĩthĩwa mandeie na kĩtei kyoo ĩimanĩ vate kĩtumi;
Vate kĩtumi nĩmenzĩe thayũ wakwa ĩima.
8Wanangĩko ũmũkĩe atesĩ;
Na kĩtei kyake kĩla wavithie kĩmũkwatye:
Navalũke nthĩnĩ wakyo na kwanangĩka.
9Na ngoo yakwa ĩkeethĩwa na ũtanu nthĩnĩ wa Yeova:
Ĩkatana ũtangĩĩonĩ wake.
10Mavĩndĩ makwa onthe makakũlya, Yeova, nũũ ũla ũilyĩ taku,
Ũla ũtangĩĩa ngya kuma kwa ũla wĩ vinya kwĩ we,
Ĩĩ, kũtangĩĩa ngya na ũla mũthĩni kuma kwa ũla ũmũvutaa?
11Ngũsĩ sya ũvũngũ syookĩla;
Na kũngũlya maũndũ ndamesĩ.
12Mandĩvaa ũthũku vandũ va ũseo,
Kũvika ngoo yakwa yamaka.
13Ĩndĩ ngalĩ ĩ yakwa, yĩla maĩ awau, ngũa syakwa syaĩ sya makunia:
Nĩnathĩnisye thayũ wakwa ngĩtĩĩa kũya;
Na mboya yakwa yanzyokea kĩthũinĩ kyakwa.
14Nĩneekie o ta waĩ mũnyanyawa kana mwana-a-ia:
Nenamĩĩa nthĩ na kũmaka, ta ũla ũnũkũĩĩa inyia wake.
15Ĩndĩ yĩla ngũthĩna maitana, na kũmbana vamwe:
Mambũmbanĩa asu ameni, nakwa ndyaamanya;
Mandembũanga, na matyaaeka:
16Ta avũthya ala makaakaanĩasya mbokanĩ,
Mambevetanĩasya maeo moo.
17Mwĩaĩi, nĩ ĩvinda yĩana ata ũkĩsyaĩĩsya?
Tangĩĩa thayũ wakwa mawananginĩ moo,
No ũmwe ũtangĩĩe kwa ĩla mĩnyambũ.
18Ngakũtũngĩa mũvea ũmbanonĩ ũla mũnene:
Ngakũtaĩa katĩ wa andũ aingĩ.
19Asu amaitha makwa matikandanĩe ũvũngũ;
O na ala meũmena vate kĩtumi matikavenanĩsye na metho.
20Nĩkwĩthĩwa matiũneena mũuo;
Ĩndĩ memasũanĩĩa andũ ala avoo ma ĩ nthĩ ndeto sya ũkengani.
21Ĩĩ, mambathamĩsye makanyw'a moo mũno;
Maisye, Aa! Aa! Metho maitũ nĩmawonete.
22Nue ũwonete, ame Yeova; ndũkakilye:
Ame Mwĩaĩi, ndũkethĩwe wĩ kũasa nakwa.
23Ũkĩla, na amũka ũtw'e sila ũla ũmbaĩle,
O ũndũ wakwa, Ngai wakwa na Mwĩaĩi wakwa.
24Nzilĩla, ame Yeova Ngai wakwa, kwĩanana na ũlũngalu waku;
Maikatanw'e ninyie.
25Matikasye ngoonĩ syoo, Aa! Ũu nĩw'o twendete:
Matikasye, Nĩwamũmelya.
26Masonokw'e na kũthokoanw'a vamwe asu ala matanĩaa thĩna wakwa:
Mavw'ĩkwe nthoni na kwanangĩwa ndaĩa asu mekwĩnenevya ĩũlũ wakwa.
27Mokĩlye mawasya na ũtanu, na kwĩw'a mũyo, ala mendeeaw'a nĩ ũlũngalu wakwa:
Ĩĩ, maneenae mavinda onthe, Yeova anenevw'e,
Ũla wendeeaw'a nĩ kwingĩvĩwa kwa mũthũkũmi wake.
28Na ũĩmĩ wakwa ũkaneenaa ũvoo wa ũlũngalu waku
Na ndaĩa yaku mũthenya w'onthe.

SAVULI 36

Wendo mũlũmu wa Ngai

1Ĩvĩtyo ya ũla mũthũku yĩmbĩa ngoonĩ yakwa,
Kũi kũmũkĩa Ngai mbee wa metho make.
2Nĩkwĩthĩwa methonĩ make nĩwĩyendeeasya mwene,
Atĩ ũthũku wake ndũkamanyĩke na kũmenwa.
3Ndeto sya kanyw'a wake nĩ sya ũthũku na ũkengani;
Nũekete kwĩthĩwa na ũĩ o na kwĩka ũseo.
4Nũsũanĩaa ũthũku e ũkomonĩ wake;
Eleketye nzĩanĩ ĩte nzeo;
Naw'o ũthũku ndamenaa.
5Ũseo waku wĩ wendo, we Yeova, wĩ matunĩ;
Kĩthito kyaku kĩvikĩte o na matunĩ.
6Ũlũngalu waku ũilyĩ ta iĩma sya Ngai;
Mosilĩlo maku nĩ kyũngũ kĩliku:
Naku Yeova, wĩkalasya mũndũ thayũ o na nyamũ.
7Ũseo waku wĩ wendo ko wĩ vata mũnene, ame Ngai!
Na syana sya andũ syĩvithaa ungu wa muunyĩ wa nthwau syaku.
8Makavũnw'a vyũ nĩ ũnou wa nyũmba yaku;
Na ũkatuma manyw'a ma ũsĩ wa motanu maku.
9Nũndũ nue wĩ na mbuluti ya thayũ:
Kyeninĩ kyaku nĩvo tũkona kyeni
10Endeea kwonan'ya ũseo waku wĩ wendo kwa ala meũkũmanya,
Na ũlũngalu waku kwa ala alũngalu ngoonĩ.
11Kũũ kwa ala mekathĩĩa kũikambũkĩe,
O na kw'oko kwa mũthũku kũikandũngye.
12Vu nĩvo eki ma ũthũku mavalũkĩte:
Nĩmakimanĩtw'e na nthĩ, na matikatonya kũkĩla.

SAVULI 37

Mũĩkĩĩe Yeova. Ala athũku makavetwa

1Ndũkenyamasye nũndũ wa ala mekaa naĩ,
O na ndũkamew'ĩe kĩwĩu ala mekaa mawĩa mate malũngalu.
2Nĩkwĩthĩwa mĩtũkĩ makatilwa ta nyeki,
Na makooma o ta nyũnyi ila nziũ sya mũũndanĩ.
3Mũĩkĩĩe Yeova, na ũkĩka ũseo;
Tũaa ĩ nthĩ, na ũiĩsaa kĩthito kyake.
4Ĩtan'ye nthĩnĩ wa Yeova;
Nake akakũnenga kila ũvoyete na ngoo yaku.
5Mwiĩe Yeova nzĩa yaku;
Mũĩkĩĩe we, nake akeeka.
6Nake akaumĩlya ũlũngalu waku o ta kyeni,
Na ũsili waku ta kyeni kya mũthenya katĩ.
7Thũmũa nthĩnĩ wa Yeova, na mweteele na wũmĩĩsyo:
Ndũkenyamasye ũndũ wa ũla ũunĩkaa nzĩanĩ yake,
Nũndũ wa ũla ũtumaa mosũanĩo mathũku mekĩka.
8Eka ũthatu, na tia ũthilĩkũ:
Ndũkenyamasye, nĩkw'o kũtumaa naĩ yĩkwa.
9Nĩkwĩthĩwa eki ma naĩ makavetwa;
Ĩndĩ ala mamweteelaa Yeova, asu makatiĩwa nthĩ.
10Vatiele ĩvinda ĩnini, na mũthũku ndakethĩwa:
Ĩĩ, ũkaketeea mũno vandũ vake, na ndakethĩwa.
11Ĩndĩ ala auu makatiĩwa nthĩ,
Na makeetan'ya mũuonĩ mwingĩ.
12Ũla mũthũku amũsũanĩĩaa mũlũngalu ũthũku,
Na kũmũvevetanĩsya maeo.
13Nake Mwĩaĩi akamũtheka;
Nĩkwĩthĩwa eona kana mũthenya wake nĩwũkĩte.
14Athũku makũĩte ũvyũ, na nĩmakootete mata moo,
Mavalũkye nthĩ ngya na athĩni,
Mamoae ala alũngalu me nzĩanĩ.
15Mbyũ syoo ikatonya ngoo syoo ene,
Na mata moo makatũlwa.
16Nĩ kavaa kĩndũ kĩnini kya mũndũ mũlũngalu.
Kwĩ ũthwii mwingĩ wa andũ aingĩ athũku.
17Nĩkwĩthĩwa moko ma ala athũku makatũlwa;
Ĩndĩ ala alũngalu Yeova nũmatw'ĩĩkaa.
18Yeova nĩwe wĩsĩ mĩthenya ya ala eanĩu;
Na ũtiĩwa woo ũkeethĩwa wa tene na tene.
19Maikasonoka ĩvinda ya ũthũku;
Na mĩthenya ya yũa makeanĩaw'a.
20Ĩndĩ ala athũku makaa,
Na amaitha ma Yeova makeethĩwa ta ũnou wa tũtena twa malondu:
Makathela; makathela o ta syũki.
21Ũla mũthũku nũkovaa, na ndatũngaa;
Ĩndĩ mũlũngalu ew'aa ĩnee, na ainengane.
22Nĩkwĩthĩwa ala maathimĩtwe nĩwe makatiĩwa nthĩ;
Na ala maumanĩwe nĩwe makavetwa.
23Mĩendele ya mũndũ nĩlũlũmĩlw'e nĩ Yeova;
Nake atanaa nzĩanĩ yake.
24O na avalũka, ndakavika nthĩ vyu;
Nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwe ũnũũmũkwata na kw'oko.
25Naĩ mũnini, na yu nĩ mũkũu;
Ĩndĩ ndyaaona mũlũngalu atiĩtwe,
Kana ũsyao wake ũkĩvoya lĩu.
26Mũthenya w'onthe nĩwĩw'aa ĩnee, na kũkovethya;
Na ũsyao wake nũathimawa.
27Ĩvathane na ũthũku, nokĩka ũseo;
Na ũkĩkala tene na tene.
28Nĩkwĩthĩwa Yeova nũwendete sila wa katĩ,
Na ndamatiaa atheu make;
Nĩmasũvĩawa kũvika tene na tene:
Ĩndĩ ũsyao wa ala athũku ũkavetwa vyũ.
29Ala alũngalu makatiĩwa nthĩ,
Na makatũa vo kũvika tene na tene.
30Kanyw'a wa mũlũngalu ũneenaa ũndũ wa ũĩ,
Na ũĩmĩ wake ũneenaa ũndũ wa sila wa katĩ.
31Mwĩao wa Ngai wake wĩ ngoonĩ yake;
Matambya make maikatendelũka nongi.
32Ũla mũthũku nũsyĩmaa ũla mũlũngalu,
Na amanthaa kũmũaa.
33Yeova ndakamũtia kw'okonĩ kwake,
Kana kũmũtw'a kwĩthĩwa mũvĩtan'ya yĩla wĩsilĩlwa.
34Mweteele Yeova, na kwata nzĩa yake,
Na akakũnenevya ũtiĩwe nthĩ:
Yĩla athũku makavetwa, naku ũkoona ũu.
35Nĩnonete mũthũku e na ũtonyi mwingĩ,
Akĩnyasya mwene ta mũtĩ mwĩũ ũmeete mũthanganĩ wa nthĩ yaw'o.
36Ĩndĩ kwavĩta mũndũ, na, sisya, nde vo:
Ĩĩ, namũmantha, ĩndĩ ndanoneka.
37Sisya nesa mũndũ mwĩanĩu, na keteea mũndũ mũlũngalu;
Nĩkwĩthĩwa mũminũkĩlyo wa mũndũ ũsu ũkeethĩwa mũuo.
38Ĩndĩ avĩtan'ya, makaanangwa vamwe:
Mũminũkĩlyo wa athũku makavetwa vyũ.
39Ĩndĩ ũtangĩĩo wa ala alũngalu nĩ wa Yeova:
Nake nĩ ngome yoo yĩ vinya ĩvinda ya thĩna.
40Yeova nũmatethasya, na kũmavonokya:
Nũmavonokasya kwa athũku, na kũmatangĩĩa,
Nũndũ mevithĩte nthĩnĩ wake.

SAVULI 38

Mboya ya mwĩlili wĩ na thĩna

1Ame Yeova, ndũkangan'ye ũthilĩkunĩ waku;
O na kũngũna kũtiikanĩ kwaku kũnene.
2Nĩkwĩthĩwa mĩsyĩ yaku nĩngathangĩte mũno,
Na kw'oko kwaku kũmbinyĩĩe ki.
3Mwĩĩ wakwa ndwĩ na vandũ vaseo nũndũ wa ũthilĩku waku;
O na mavĩndĩ makwa mati na mũuo nũndũ wa naĩ yakwa.
4Nĩkwĩthĩwa mothũku makwa mang'okele mũtwenĩ wakwa:
O ta mũio mũito nĩngũemwa nĩ ũito wamo.
5Mawũkite makwa nĩmeũnyunga na nĩ mou,
Nũndũ wa ũtumanu wakwa.
6Nĩngwalw'a na kũkungulala mũno,
Nĩngũthi ngĩmeta mũthenya w'onthe.

7Nĩkwĩthĩwa kĩnyunyu kyakwa nĩkyusũĩte ĩvyũvĩ;
Na mwĩĩ wakwa ndwĩ na vandũ vamwe vaseo.
8Nĩngũnyala na kũuauĩka mũno:
Nĩlumĩte kwondũ wa kũlea kũusya kwa ngoo yakwa.
9Mwĩaĩi, kwenda kwakwa kw'onthe kwĩ mbee waku;
Na kũluma kwakwa ndũvithĩtwe.
10Ngoo yakwa nĩtumaa mũno, vinya wakwa nĩ mũnyivu:
O na kyeni kya metho makwa, nakyo nĩ kĩthelu.
11Endwa makwa na anyanyawa maũngamĩte mevathanĩte na ũthĩn'yo wakwa;
Namo andũ ma nyũmba yakwa maũngamĩte kũasa nakwa.
12Asu nao ala masyĩmaa thayũ wakwa mambiĩaa itei;
Na ala mamanthaa kũmbĩka naĩ maneenaa maũndũ mathe,
Na masũanĩaa mokengani mũthenya w'onthe.
13Ĩndĩ nyie, ta mũndũ ũte matũ, ndikwĩw'a;
Na nĩilyĩ ta mũndũ ũtaneenaa ũla ũtathamũkan'ya kanyw'a wake.
14Iĩ, nĩilyĩ ta mũndũ ũtew'aa,
Na ũla kanyw'anĩ wake vai mokan'yo.
15Nĩkwĩthĩwa we, Yeova, nue nĩkwatasya:
Ũkasũngĩa, ame Mwĩaĩi Ngai wakwa.
16Nĩkwĩthĩwa nĩnaisye, Matikese kũndanĩa:
Yĩla kũũ kwakwa kwĩtendelũka, menenevya ĩũlũ wakwa.
17Nĩkwĩthĩwa ngilye kũvalũka,
Na woo wakwa wĩ mbee wakwa mavinda onthe.
18Nĩkwĩthĩwa ngaumbũla ũthũku wakwa;
Ngeew'a woo nũndũ wa naĩ yakwa.
19Ĩndĩ amaitha makwa me na ũthangaau, na me na vinya;
Na ala mamenaa vate kĩtumi nĩmaingĩvie.
20Namo ala maĩvaa ũthũku kwa ũseo
Nĩ nthũ syakwa, nũndũ nyie nĩngũatĩĩa ũndũ ũla ũseo.
21Ndũkandie, Yeova:
Ame Ngai wakwa, ndũkethĩwe kũasa nakwa.
22Ĩkalaate ũndethye,
Ame Mwĩaĩi, ũtangĩĩo wakwa.

SAVULI 39

Ũvũthũ wa thayũ wa mũndũ

1Nĩnaisye, Nĩngũsũvĩa mĩendele yakwa,
Nĩ kana ndikavĩtye na ũĩmĩ wakwa:
Ngasũvĩa kanyw'a wakwa ta kwova na mũkwa,
Ĩvinda yĩla mũthũku wĩ mbee wakwa.
2Neethĩwa ndeũneena, nĩnavindisye ki, o na ndyaaneena ũndũ ũseo;
Na woo wakwa wookĩla.
3Ngoo yakwa yavyũvĩa nthĩnĩ wakwa;
O yĩla nasũanĩaa mwaki wakana;
Na ĩndĩ naneena na ũĩmĩ wakwa:
4Yeova, manyĩthya mũminũkĩlyo wakwa,
Na ũtalo wa mĩthenya yakwa, ũndũ yĩana;
Nĩmanye ũndũ mbinyĩte.
5Sisya, mĩthenya yakwa ũmĩtw'ĩkĩthĩtye ta kũthima kwa kĩtaa kya kw'oko;
Na ũasa wa thayũ wakwa ti kĩndũ mbee waku:
Vate ndĩi kĩla mũndũ o na akeyaĩlya ata nĩ kĩndũ kya mana.
6Vate ndĩi kĩla mũndũ aendaa o ta kyuu;
Vate ndĩi nĩmekwĩthĩn'ya mana:
Eyũmbanĩasya ũthwii, na ndesĩ ũla ũkotũngĩanĩa.
7Na yu, Mwĩaĩi, nĩeteela kyaũ?
Wĩkwatyo wakwa wĩ nthĩnĩ waku.
8Mbonokya mavĩtyonĩ makwa onthe:
Ndũkandw'ĩkĩthye kĩvũthya kya ala atumanu.
9Nĩnavindisye, ndyaathamya kanyw'a wakwa;
Nũndũ nue weekie ũu.
10Mbathũkĩsya ĩkũna yaku:
Nĩngũminwa nĩ ĩkũna ya kw'oko kwaku.
11Yĩla ũũkan'ya mũndũ alũngale ũndũ wa ũthũku wake,
Nũtumaa ũseo wake ũminwa ta ũĩtwe nĩ lungulu:
Vate ndĩi kĩla mũndũ no kĩndũ kya mana.
(Sela)
12Ĩw'a mboya yakwa, ame Yeova, na tea kũtũ wĩw'e ũkayo wakwa;
Ndũkavindĩĩsye woona methoi makwa:
Nĩkwĩthĩwa kwaku nyie nĩ mũeni,
Mwĩkali wa ũeninĩ, o tondũ aaĩthe makwa onthe mailyĩ.
13Ndeka, nĩ kana nĩtũngĩwe vinya ĩngĩ,
Mbee wa ndanamba kũthi, na kũlea kwĩthĩwa ĩngĩ.

SAVULI 40

Ndaĩa ũndũ wa ũvonokyo

1Nĩnamweteelile Yeova na ũmĩĩsyo;
Nake eethukĩĩsya, na eew'a ũkayo wakwa.
2Nĩwanumisye ĩimanĩ ĩthũku mũno mbee, anumya ndakanĩ ya yũmba;
Na akinyĩthya maũũ makwa ĩvianĩ, na alũlũmĩlya mĩendele yakwa.
3Nake nĩwĩkĩĩte wathi weũ kanyw'anĩ wakwa, nĩw'o ndaĩa ya Ngai waitũ:
Aingĩ makoona ũu, na makakĩa,
Na makamũĩkĩĩa Yeova.
4Kũathimwa nĩ mũndũ ũla ũmũtusaa Yeova wĩkwatyo wake,
O na ndataĩaa ekathĩĩi, kana ala mathũkaa kũatĩĩa movũngũ.
5Nĩ maingĩ mũno mawĩa maku ma ũseng'ya ala ũtethetye, we Yeova Ngai wakwa,
Na mosũanĩo maku ala melekele ithyĩ:
Maitonya kwiwa maatĩanĩe mbee waku;
Ethĩwa ngamatavan'ya na kũmaweta,
Nĩ maingĩ ũndũ matatonya kũtalĩka.
6Ndwĩw'aa mũyo nĩ nthembo na syĩndũ ila syumaw'a;
Matũ makwa nĩwamakunũie:
Nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo ya naĩ ndũsyendete.
7Nĩvo naisye, Sisya, nĩnooka;
Ĩvukunĩ ĩkũnze nĩkũandĩkĩtwe ũndũ wakwa atĩĩ:
8Nĩngũtana kwĩka kwenda kwaku, we Ngai wakwa;

Ĩĩ, mwĩao waku wĩ ngoonĩ yakwa.
9Nĩnatavanisye maũvoo ma ũtanu ma ũlũngalu ũmbanonĩ ũla mũnene;
Sisya, ndikasiĩĩa ilomo syakwa,
Ame Yeova, nue wĩsĩ.
10Ndinavitha ũlũngalu waku nthĩnĩ wa ngoo yakwa;
Nĩnaneenie ũndũ wa kĩthito kyaku na ũtangĩĩo waku;
Ũseo waku wĩ wendo na w'o waku ndinavitha ũmbanonĩ ũla mũnene.
11Naku Yeova, ndũkambate matei maku mololo;
Ũseo waku wĩ wendo na w'o waku nimbĩkalye mavinda onthe.
12Mothũku matatalĩka nĩmanthyũlũlũkĩte;
Naĩ syakwa nĩsyangwata, na kwondũ wa ũu nditonya kũng'elela ĩũlũ;
Nĩ nyingĩ kũvĩtũka nzw'ĩĩ sya mũtwe wakwa;
Na ngoo yakwa nĩnĩũnthelela.
13Ame Yeova, endeew'a nĩ kũmbonokya:
Ĩkalaate ũndethye, ame Yeova.
14Masonokw'e na kũthokoanw'a vamwe
Ala mamanthaa thayũ wakwa mawanange:
Matũngwe na ĩtina na kwanangĩwa ndaĩa
Ala mew'aa mũyo nĩ kũnyamaw'a kwakwa.
15Maekwe me athei kwondũ wa nthoni syoo
Ala mambĩa, Aa! Aa!
16Onthe ala makũmanthaa matane na kwĩw'a mũyo nthĩnĩ waku:
Asu ala mendaa ũtangĩĩo waku maneenae mavinda onthe,
Yeova nanenevw'e.
17Nakwa nĩ ngya na mũthĩni;
Ĩndĩ Mwĩaĩi nũndilikanaa:
Nue mũtethya wakwa na mũvonokya wakwa;
Ndũketeele, ame Ngai wakwa.

SAVULI 41

Mboya ũndũ wa ũvosyo wa ngoo

1Kũathimwa nĩ ũla ũlilikanaa ngya:
Mũthenya wa thĩna Yeova akamũvonokya.
2Yeova akamũsũvĩa, na kũmwĩkalya e thayũ,
Na akaathimwa e kũũ nthĩ;
Na ndũkamũnengane kwendanĩ kwa amaitha make.
3Yeova nĩwe ũkamũtethya e ũkomonĩ awaa:
E mũwau nue ũmwalanĩlasya ũkomo wake w'onthe.
4Nakwa nasya, ame Yeova mbĩw'ĩa tei:
Vosya ngoo yakwa; nĩkwĩthĩwa nĩnakũvĩtanĩsye.
5Amaitha makwa mengweta naĩ, makyasya,
Akakw'a ĩndĩĩ, na syĩtwa yake yĩkyaa?
6Na ethĩwa nĩwoka kũnzisya, aneenaa ũvũngũ;
Ngoo yake ĩyũmbanĩasya ũthũku;
Yĩla waumaala nza, akyũtavan'ya.
7Onthe ala mamenaa nĩmanzukaa na kĩwe;
Nĩmasũanĩaa ũthũku ĩũlũ wakwa.
8Maasya nũlũmĩtwe nĩ ũwau mũthũku;
Nake nũkomete yu ndakambĩla kũkĩla ĩngĩ.
9Ĩĩ, o na mũnyanyawa ũla twĩsene, ũla namũĩkĩĩe,
Ũla waĩsanĩaa lĩu nakwa,
Nĩwe wambũkĩlĩlye kĩtiinyo kyake.
10Ĩndĩ we, ame Yeova, mbĩw'ĩa tei na kũmbũkĩlya,
Nĩ kana nĩĩvanĩsye.
11Kwondũ wa ũu nĩngũmanya kana nĩwendeeawa ninyie,
Nũndũ mũmaitha wakwa ndeũngĩlya vinya.
12Ĩndĩ nyie, nũndũ wa wĩanĩu wakwa nũndw'ĩĩkaa,
Na kũmbia mbee wa ũthyũ waku tene na tene.
13Yeova, Ngai wa Isilaeli, nataĩwe,
Kuma tene na tene na kũvika tene na tene.
Ameni, na Ameni.

SAVULI 42

Ĩvuku ya kelĩ

Kwĩthĩwa na waũni wa Ngai

1O tondũ ndaatai ĩvevavevaa ĩkĩmantha tũlũsĩ twa manzĩ,
No ta ũu thayũ wakwa ũvevavevaa ũkĩũmantha, we Ngai.
2Thayũ wakwa wĩ na waũni wa Ngai, wa Ngai ũla wĩ thayũ:
Nakwa ngooka ĩndĩĩ na kumĩla mbee wa Ngai?
3Methoi makwa nĩmeethĩiwe lĩu wakwa mũthenya na ũtukũ,
Yĩla meĩkala maingũlangya mavinda onthe, Ngai waku aĩva?
4Maũndũ aa nĩngũmalilikana, na kwĩtĩkya thayũ wakwa nthĩnĩ wakwa,
O ũndũ naendie na nguthu, na kũmĩtongoesya kũvika nyũmbanĩ ya Ngai,
Twaĩ na wasya wa ũtanu na ndaĩa, nguthu ya kũsũvĩa mũthenya mũtheu.
5Nĩkĩ winamĩte, we thayũ wakwa?
Na nĩkĩ ũkwĩthĩnĩsya nthĩnĩ wakwa?
Ĩkwatye Ngai; nĩkwĩthĩwa ngasyoka kũmũkatha
Nũndũ wa ũtethyo wa ũthyũ wake.
6Ame Ngai wakwa, thayũ wakwa winamĩte nthĩnĩ wakwa:
Kwondũ wa ũu nĩngũũlilikana kuma nthĩ ya Yolotani,
Na kuma iĩmanĩ sya Elimoni, na kuma kalĩma ka Misali.
7Kyũngũ kĩtaa kyũngũ kĩla kĩngĩ nũndũ wa kwan'ya kwa ndulumo syaku sya manzĩ:
Itulumo syaku syonthe o na itulumo syaku nene nivĩtĩle ĩũlũ wakwa.
8Yeova akeeaĩa ũseo wake wĩ wendo mũthenya;
Na ũtukũ wathi wake ũkeethĩwa vamwe nakwa,
O mboya ya kũmũvoyaa Ngai wa thayũ wakwa.
9Ngamwĩa Ngai na nĩwe ĩvia yakwa, Nĩkĩ woolilwe ninyie?
Nĩkĩ nĩendaa nĩmetete nũndũ wa kũthĩnw'a nĩ mũmaitha?
10O ta nĩ na ũvyũ mavĩndĩnĩ makwa, nthũ syakwa niũmbũthya,
Ikĩngũlangya mavinda onthe, Ngai waku aĩva?
11Nĩkĩ winamĩte, we thayũ wakwa?
Na nĩkĩ ũkwĩthĩnĩsya nthĩnĩ wakwa?

Ĩkwatye Ngai; nĩkwĩthĩwa ngasyoka kũmũkatha.
Ũla ũtethyo wa ũthyũ wakwa, na Ngai wakwa.

SAVULI 43

Mboya ũndũ wa ũvonokyo. Ĩkwatye Ngai

1Ndw'ĩa sila, we Ngai, ndetanĩsya na mbaĩ ĩteũmũkĩa Ngai:
Mbonokya na mũndũ mũkengani ũla ũtekaa w'o.
2Nĩkwĩthĩwa nue Ngai wa vinya wakwa; nĩkĩ ũmbĩkĩtye ũtee?
Nĩkĩ nĩendaa nĩmetete nũndũ wa kũthĩnw'a nĩ mũmaitha?
3Ete kyeni kyaku na w'o waku; indongoesye:
Imbikye kĩĩmanĩ kyaku kĩla kĩtheu,
Na mawĩkalonĩ maku.
4Ĩvinda yĩu ngavika kĩthembeonĩ kya Ngai,
Vala ve Ngai, ũtanu wakwa mũnene mũno;
Na ngakũtaĩa na mbeve, ame Ngai, Ngai wakwa.
5Nĩkĩ winamĩte, we thayũ wakwa?
Na nĩkĩ ũkwĩthĩnĩsya nthĩnĩ wakwa?
Ĩkwatye Ngai; nĩkwĩthĩwa ngasyoka kũmũkatha,
Ũla ũtethyo wa ũthyũ wakwa, na Ngai wakwa.

SAVULI 44

Movonokyo ma tene na mathĩna ma yu

1Nĩtwĩw'ĩte na matũ maitũ, we Ngai,
Aaĩthe maitũ nĩmatũtavisye,
Meko ala weekie matukũ moo,
Mavinda ma tene.
2Walũngilye i mbaĩ na kw'oko kwaku;
Ĩndĩ mo nĩwamavandie kw'o:
Wathĩnisye ngo sya andũ;
Ĩndĩ mo wamanyasya kw'o.
3Nĩkwĩthĩwa matyaosa nthĩ nũndũ wa ũvyũ woo,
O na ti kw'oko kwoo kwamatangĩĩe;
Ĩndĩ nĩ kw'oko kwaku kwa aũme, na kĩlalawa kyaku, na kyeni kya ũthyũ waku,
Nĩkwĩthĩwa nĩwamendie.
4Nue Mũsumbĩ wakwa, ame Ngai:
Ĩae ũvonokyo ũndũ wa Yakovo.
5Nũndũ wa vinya waku tũkavalũkya nthũ sitũ:
Nũndũ wa syĩtwa yaku tũkamakinyanga ala matũkĩlĩĩlaa.
6Nĩkwĩthĩwa ndikekwatya ũta wakwa,
O na ũvyũ wakwa ndũkandangĩĩa.
7Ĩndĩ nũtũtangĩĩĩte kuma nthũnĩ sitũ,
Na nũmasonoketye ala matũmenaa.
8Nĩtwĩkathĩĩĩte nthĩnĩ wa Ngai mũthenya w'onthe,
Na tũkatũngĩa syĩtwa yaku mũvea tene na tene.
(Sela)
9Ĩndĩ yu nĩwatwĩkisye ũtee kũasa, nĩwatwanangĩe ndaĩa,
Na ndumaalanasya na nguthu sitũ sya kaũ.
10Nũtumaa tũsyon'ya nthũ mĩongo yaitũ;
Na ala matũmenaa mayĩtavĩa mĩtavo.
11Ũtũnenganĩte ta malondu matw'ĩĩwe kũĩwa,
Na kũtũnyaĩĩkya katĩ wa i mbaĩ.
12Andũ maku nũmathooasya mana,
Na ũthwii waku ndwingĩvĩtye nũndũ wa thooa ũla wamatee.
13Nũtumaa twĩthĩwa ma kũvũthw'a nĩ atũi maitũ,
Na ma kũvũĩwa ngũĩ na ma kũthekeewa nĩ ala me ngalĩ syonthe.
14Nũtumaa twĩthĩwa ma kũvũthĩĩw'a katĩ wa i mbaĩ,
Na kũtuma andũ mathingithangya mĩtwe.
15Mũthenya w'onthe kwanangĩwa ndaĩa kwakwa kwĩ mbee wakwa,
Na nthoni syĩ ũthyũnĩ wakwa nimbw'ĩkĩte,
16Nũndũ wa wasya wa ũla ũvũthasya na kũumana,
Kwondũ wa mũmaitha na mũĩvanĩsya.
17Nĩtwookĩwe nĩ ũu w'onthe; ĩndĩ tũyaaũlwa nue,
O na tũyaakengana ũtianĩonĩ waku.
18Ngoo sitũ itisyokete na ĩtina,
O na matambya maitũ matyaauma nzĩanĩ yaku,
19O na kau nĩwatũtumbangĩe vala mbĩwa syĩkalaa,
Na kũtũvw'ĩka na kyuu kya kĩkw'ũ.
20Ethĩwa ithyĩ nĩtwoolĩtwe nĩ syĩtwa ya Ngai waitũ,
Kana kũtambũũkĩsya ngai ngeni moko maitũ;
21Nake Ngai ndakamantha ũndũ ũsu?
Nĩkwĩthĩwa nĩwe wĩsĩ syĩmbithĩ sya ngoo.
22Ĩĩ, kwondũ waku twĩũawa mũthenya w'onthe;
Nĩtũtalawa kwĩthĩwa malondu ma kũawa.
23Amũka, ũkometw'e nĩkĩ, we Mwĩaĩi?
Ũkĩla, ndũkatwĩkye ũtee tene na tene.
24Wĩvithĩa ũthyũ waku kĩ,
Na kũlwa nĩ mathĩna maitũ na kũnyamaw'a kwitũ?
25Nĩkwĩthĩwa ngoo sitũ nĩsinamĩte kĩtoonĩ:
Mĩĩ yaitũ ĩkwatanĩte na nthĩ.
26Ũkĩla ũtũtethye,
Na twovosye kwondũ wa ũseo waku wĩ wendo.

SAVULI 45

Wathi wa mũtwaano wa mũsumbĩ

1Ngoo yakwa nĩyusũĩte na ĩketĩkangya ũndũ ũseo;
Nĩngũneena maũndũ ala namũseũvĩsye mũsumbĩ:
Ũĩmĩ wakwa nĩ kĩandĩki kya mũandĩki mwai.
2Naku wĩ mũseo kũvĩtũka syana sya andũ;
Mumo nĩwĩtĩkĩw'e ilomo syaku:
Kwondũ wa ũu Ngai nũkũathimĩte kũvika tene na tene.
3Ĩyove ũvyũ waku nthũnũnĩ we ũla wĩ na vinya,
Nĩw'o ndaĩa yaku na ũnene waku.
4Wĩ ũnenenĩ ũsu waku endeeaa ũkyathimĩkaa,
Nũndũ wa w'o na ũuu na ũlũngalu:
Na kw'oko kwaku kwa aũme kũkakũmanyĩsya maũndũ ma ũtĩsya.
5Mĩsyĩ yaku nĩ myũĩ;
Ngo sya andũ nivalũkaa ungu wa nyaĩĩ syaku;
Yĩ ngoonĩ sya amaitha ma mũsumbĩ,
6Kĩvĩla kyaku kya ũsumbĩ, ame Ngai, nĩ kya tene na tene:
Ĩla ndata ya ũsumbĩ ya ũlũngalu nĩyo ndata ya ũsumbĩ waku.
7We nĩwendete ũlũngalu, na kũmena ũthũku:

Kwondũ wa ũu Ngai, Ngai waku, nĩwakwĩtĩkĩsye mauta,
Mauta ma ũtanu, kũvĩta atindan'ya maku.
8Ngũa syaku syonthe syĩ na mũuke wa manemane, na uuti, na kalavuu;
Syĩndũ sya kũinga syĩ ndii kuma nyũmbanĩ nene syanakavĩtw'e na maeo ma nzou nĩsyakũtanisye.
9Eĩtu ma asumbĩ me katĩ wa aka me nguma:
Kw'okonĩ kwaku kwa aũme kĩveti kĩsumbĩ kĩũngamĩte kĩvw'ĩkĩte thaavu wa Ovilu.
10Ĩthukĩĩsye, mwĩĩtu ũũ, na sũanĩa, na tea kũtũ;
Ũlwa nĩ andũ maku, o na nyũmba ya ĩthe waku:
11Kwondũ wa ũu ũla mũsumbĩ akenda wanake waku mũseo;
Nĩkwĩthĩwa nĩwe mwĩaĩi waku; naku mũkĩe.
12Na mwĩĩtu wa Tile akeethĩwa e vo akwete mũthĩnzĩo;
Andũ athwii makeesũvana ũseo kwaku.
13Mwĩĩtu wa mũsumbĩ e nthĩnĩ wa nyũmba nene mbanakavye no ũseo mũthei:
Ngũa syake itumĩĩwe ndii sya thaavu.
14Akatwawa kwa mũsumbĩ e na ngũa itumĩĩwe wanake:
Eĩtu atheu atindan'ya make ala maatĩanĩa nake
Makaetwe kũla ũĩ.
15Makatongoew'a na ũtanu na mũyo:
Makalika nyũmbanĩ ya mũsumbĩ.
16Vandũ va aaĩthe maku vakeethĩwa syana syaku,
Ila ũkaitw'ĩkĩthya anene me mbee ũsumbĩnĩ nthĩ yonthe.
17Ngatuma syĩtwa yaku yĩlilikanwa nzyawanĩ syonthe:
Kwondũ wa ũu ũkatũngĩwa mũvea nĩ ngo sya andũ tene na tene.

SAVULI 46

Ngai nĩ wĩvitho witũ na vinya witũ

1Ngai nĩ wĩvitho witũ na vinya witũ,
Ũtethyo wĩ vakuvĩ twĩ thĩnanĩ.
2Kwondũ wa ũu tũikakĩa, o na ethĩwa nthĩ ĩkaalyũka,
O na ethĩwa iĩma ikathamĩĩw'a katĩ wa maũkanga;
3O na ethĩwa manzĩ mamo makalitũka na kũthokoana,
O na ethĩwa iĩma ikathingithangw'a nũndũ wa itulumo nene syamo.
(Sela)
4Kwĩ ũsĩ, tũlũsĩ twaw'o tũtanĩthasya mũsyĩ wa Ngai,
Vandũ vatheu va maeema ma Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe.
5Ngai e katĩ waw'o; ndũkathingithika:
Ngai akootethya, w'oa ũitema.
6I mbaĩ nĩsyalonzanilye, mosumbĩ mathingithangw'a:
Nake aumya wasya wake, nthĩ yatweka.
7Yeova wa nguthu e vamwe naitũ;
Ngai wa Yakovo nĩ wĩvitho witũ.
(Sela)
8Ũkai, sisyai mawĩa ma Yeova,
Ũndũ ũtw'ĩkĩthĩtye nthĩ nthei.
9Nake nũtumaa makaũ mathela kũvika kĩtulu kya nthĩ;
Nũtũlaa ũta, na ĩtumo aitilanga ilungu;
Makasya ma kaũ nũvĩvasya na mwaki.
10Kilyai, mũmanye ninyie Ngai:
Nganenevw'a katĩ wa i mbaĩ, nganenevw'a nthĩ.
11Yeova wa nguthu e vamwe naitũ;
Ngai wa Yakovo nĩ wĩvitho witũ.
(Sela)

SAVULI 47

Yeova nĩ Mũsumbĩ ĩũlũ wa nthĩ yonthe

1Kũnangai mbĩ syenyu, inyw'onthe ngo sya andũ;
Mũkĩlĩlyei Ngai wasya wa ũkĩlyo.
2Nĩkwĩthĩwa Yeova Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe nĩ wa ũtĩsya;
Nĩ Mũsumbĩ mũnene ĩũlũ wa nthĩ yonthe.
3Nũtumaa ngo sya andũ itheew'a ungu waitũ,
Na i mbaĩ ungu wa nyaĩĩ sitũ.
4Nake nũtũnyuvĩaa ũtiĩwa witũ,
Naw'o nĩ ũnene wa Yakovo ũla ũmwendete.
(Sela)
5Ngai nĩwambata ĩũlũ na wasya mũnene,
O Yeova na wasya wa soo.
6Mũtaĩei Ngai na mbathĩ, inai ndaĩa:
Mwinĩei Mũsumbĩ waitũ ndaĩa, inai ndaĩa.
7Nĩkwĩthĩwa Ngai nĩ Mũsumbĩ wa nthĩ yonthe:
Inai ndaĩa mwĩ na ũmanyi.
8Ngai nũsumbĩkaa ĩũlũ wa i mbaĩ:
Ngai nĩwĩkalaa kĩvĩlanĩ kyake kĩtheu kya ũsumbĩ.
9Anene me mbee ũsumbĩnĩ ma ngo sya andũ nĩmombanĩte vamwe
Matw'ĩke andũ ma Ngai wa Avalaamu;
Nĩkwĩthĩwa Ngai nĩwe mwene wa ngao sya nthĩ:
Nake nũnenevetw'e mũno.

SAVULI 48

Ũseo na ũtheu mũtisu wa Saioni

1Yeova nĩ mũnene, na nĩ wa ũtaĩwa mũno,
Ndũanĩ ya Ngai waitũ, kĩĩmanĩ kyake kĩla kĩtheu.
2Nĩ kĩseo mũno kũtũlanĩ kwakyo, ũtanu wa nthĩ yonthe,
Kĩĩma kyu kya Saioni, kĩla kĩ ngalĩ ya ĩũlũ,
Ndũa ya Mũsumbĩ ũla mũnene.
3Nyũmbanĩ nene mbanakavye syayo Ngai eyonanĩtye nĩwe wĩvitho.
4Nĩkwĩthĩwa, sisya, asumbĩ nĩmoombanie,
Mavĩta vamwe.
5Mamyona, na makwatwa nĩ kũseng'a;
Matw'ĩka nda, na mathi mĩtũki.
6O vau makwatwa nĩ kĩtetemo,
Woo, o ta kĩveti kĩkyaũnya.
7Nĩwanangaa ngalawa sya Talisisi
Na kĩseve kĩla kyumaa wumĩlonĩ wa syũa.
8Tondũ twĩw'ĩte, now'o twonete
Ndũanĩ ya Yeova wa nguthu, ndũanĩ ya Ngai waitũ:
Ngai akamĩlũlũmĩlya kũvika tene na tene.
(Sela)
9Nĩtũsũanĩĩte ũseo waku wĩ wendo, we Ngai,
Twĩ ĩkalũnĩ yaku katĩ.

10Tondũ syĩtwa yaku yĩilyĩ, we Ngai,
Now'o ndaĩa yaku ĩilyĩ kũvika itulunĩ sya nthĩ:
Kw'oko kwaku kwa aũme kusũĩtwe nĩ ũlũngalu.
11Kĩĩma kya Saioni nĩkĩtane,
Eĩtu ma Yuta matane,
Nũndũ wa mosilĩlo maku.
12Tambũkai mũthyũlũlũke Saioni;
Talai myako mĩtũlu ya mĩnyoolo ya vo;
13Sisyai nesa maũvai matũlu mayo;
Sũanĩai nyũmba nene mbanakavye syayo:
Nĩ kana mũtavan'ye nzyawanĩ ĩla yũkĩte.
14Nĩkwĩthĩwa Ngai ũũ nĩ Ngai waitũ tene na tene:
Nake akeethĩwa mũtongoi waitũ o na kũvika kĩkw'ũ.

SAVULI 49

Ũtumanu wa kwĩkwatya ũthwii

1Ĩw'ai ũũ, inyw'onthe ngo sya andũ;
Teai matũ, inyw'onthe ala mũtũaa nthĩ,
2Anini na anene,
Athwii na ngya vamwe.
3Kanyw'a wakwa ũkaneena ũĩ;
Na mosũanĩo ma ngoo yakwa makeethĩwa ma ũmanyi.
4Ngainamya kũtũ kwakwa kwĩw'e ngelekan'yo:
Nthimo yakwa ngavuan'ya na mbeve.
5Nĩ ũndũ wa kĩ ngũkĩa mĩthenya ya ũthũku,
Yĩla ũthũku ũkũnthyũlũlũka itiinyonĩ syakwa?
6Ala mekwĩkwatya ũthwii woo,
Na kwĩkathĩĩaa ũndũ wa ũthwii woo kwingĩva;
7Vai ũmwe wamo ũtonya kwovosya mwana-a-inya wake kwa ũndũ o na wĩva,
Kana kũmũnenga Ngai mbovosya kwondũ wake
8(Nĩkwĩthĩwa wovosyo wa mathayũ moo wĩ thooa mũnene,
Ndũĩvĩka tene na tene),
9Nĩ kana ekale thayũ mavinda onthe,
Ndakone wanangĩko.
10Nĩkwĩthĩwa nĩwonaa kana andũ oĩ nĩmakusaa;
Mũtumanu na mũng'endu onthe nĩmekwaa,
Na makĩtiĩa andũ angĩ ũthwii woo.
11Malilikano moo ma nthĩnĩ nĩ atĩ nyũmba syoo ikekalaa kũvika tene na tene,
Na motũo moo kũvika nzyawa syonthe;
Nao metanĩasya nthĩ syoo na masyĩtwa moo ene.
12Ĩndĩ mũndũ ndekalaa ndaĩanĩ:
Ailyĩ ta nyamũ ila syaaa.
13Ĩno nĩ nzĩa ya ala atumanu:
Ĩndĩ andũ ala mamaatĩĩaa makwataa ndeto syoo.
(Sela)
14Nĩmatw'ĩĩwe ta ndĩthya ya kũthi Seoli;
Kĩkw'ũ nĩkyo kĩkeethĩwa mũĩthi woo:
Na kĩoko ala ma w'o makamasumbĩka;
Na mũmbĩlwe woo mũseo ũkaminĩwa Seoli,
Nĩ kana vaikethĩwe vandũ vaw'o va kũtũa.
15Ĩndĩ Ngai akawovosya thayũ wakwa kuma vinyanĩ wa Seoli;
Nĩkwĩthĩwa akambosa.
(Sela)
16Ndũkethĩwe na w'ĩa yĩla mũndũ ũngĩ ũnũkũthua,
Yila ũthwii wa nyũmba yake ũkwingĩvw'a:
17Nĩkwĩthĩwa akw'a nde kĩndũ ũkathi nakyo:
Ũnene wake ndũkatheean'ya nake.
18O na kau yĩla waĩ thayũ nĩwetanasya thayũ wake
(Na andũ nĩmakũtaĩaa, yĩla ũkwĩyĩka mwene nesa),
19Akathi kũla kwĩ nzyawa ya aaĩthe make;
Asu matikona kyeni o na ĩndĩĩ.
20Mũndũ wĩ na ndaĩa, na nde na ũmanyi,
Ailyĩ ta nyamũ ila syaaa.

SAVULI 50

Ngai Mwene nĩwe mũsili

1Ũla Mwene Vinya, Ngai, Yeova, nũneenete,
Na kwĩta nthĩ kuma syũa yĩkyuma kũvika kũthũa kwayo.
2E Saioni, wĩanĩu wa ũseo,
Ngai nũtisũkĩte.
3Ngai waitũ nĩ mũku, na ndavindya:
Mwaki nũminaa mbee wake,
Na ngalĩ syonthe nĩwĩlingĩlwe nĩ kĩuutani kĩ vinya.
4Nake nĩwĩtaa matu me ĩũlũ,
Na nthĩ nayo, nĩ kana asilĩle andũ make:
5Ũmban'yai atheu makwa vala nĩĩ,
Ala matianĩe ũtianĩo nakwa nthemboni.
6Na matu makatavan'ya ũlũngalu wake;
Nĩkwĩthĩwa Ngai mwene nĩwe mũsili.
(Sela)
7Ĩw'ai, inyw'ĩ andũ makwa, na nganeena;
We Isilaeli, na ngakũ kũsĩĩa:
Ninyie Ngai, Ngai waku.
8Ndikakũkan'ya nũndũ wa nthembo syaku sya kũtonywa;
Kana nũndũ wa nthembo syaku sya ũvĩvw'a ila mbee wakwa mavinda onthe.
9Ndikosa kasalũ ka mũew'a nyũmbanĩ yaku,
Kana nthenge kuma syengonĩ syaku.
10Nĩkwĩthĩwa kĩla nyamũ yĩ mũtitũnĩ nĩ yakwa,
O na indo syĩ iĩmanĩ ngili.
11Nĩnĩsyĩsĩ nyũnyi syonthe syĩ iĩmanĩ;
O na nyamũ sya kĩthekanĩ ila syĩkalaa weũnĩ nĩ syakwa.
12Kethĩwa nĩnĩsa kwĩw'a nzaa, ndikũtavya;
Nĩkwĩthĩwa nthĩ nĩ yakwa, na syĩndũ imyusũĩte.
13Nakwa ngaya nyama sya nzaũ,
Kana kũnyw'a nthakame ya mbũi?
14Mumĩsye Ngai nthembo ya mũvea;
Na ĩanĩsya mawĩvĩto maku ala wamwĩvĩtĩe Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe;
15Mũthenya ũla wĩ na thĩna mbĩkaĩla:
Ngakũvonokya, naku ũkandaĩa.
16Ĩndĩ ũla mũthũku Ngai nũnũũmũkũlya atĩĩ,
Nĩkĩ we ũtavanasya myamũlo yakwa,
Na kũwetaa ũtianĩo wakwa kanyw'anĩ waku?
17Nũndũ nũmenaa ũtao,
Na kwĩkya ndeto syakwa ĩtina waku.
18Yĩla wonaa kĩng'eĩ, nĩwĩw'anaa nakyo,
Na wĩ kĩanda kĩmwe na ilaalai.

19Nũnenganae kanyw'a waku ũthũkunĩ,
Na ũĩmĩ waku ũneenaa ũkengani.
20Ũilyĩ nthĩ na kũmũneenea mwana-ainyia waku;
Ũkĩmũsuka mwana-a-mwenyu.
21Nĩweekie maũndũ asu, nakwa navindya;
Watalilye kana nĩvw'anene naku:
Ĩndĩ ngakũkan'ya, na ngamaia maatĩanĩe mbee wa metho maku.
22Na yu sũanĩai ũu, inyw'ĩ ala mũlawa nĩ Ngai,
Ndikese kũmũtembũanga tũlungu, na vatikethĩwa wa kũmũvonokya:
23Ũla umasya nthembo ya mũvea nũndaĩaa nyie;
Na ũla wĩlũngalasya mwĩkalĩle wake
Ngamwon'ya ũtangiĩo wa Ngai.

SAVULI 51

Mboya ũndũ wa ũthesyo

1Mbĩw'ĩa tei, ame Ngai, kwĩanana na ũseo waku wĩ wendo:
Kwĩanana na wingĩ wa matei maku mololo vuta mavĩtyo makwa.
2Nthambya ũthũku wakwa vyũ,
Na nthesya naĩ yakwa.
3Nĩkwĩthĩwa nĩnĩmesĩ mavĩtyo makwa;
Na naĩ yakwa yĩ mbee wakwa mavinda onthe.
4Nĩnakũvĩtanĩsye, we wĩ weka,
Nĩneekie ũthũku methonĩ maku;
Nĩ kana wĩthĩwe wĩ mũlũngalu yĩla wĩneena,
Na wĩthĩwe wĩ mũtheu yĩla wĩsila.
5Sisya, nasyaĩwe ũthũkunĩ;
Na mwaitũ angitavĩe o naĩnĩ.
6Sisya, nĩwendaa w'o wĩthĩwe nthĩnĩ;
Na vo nthĩnĩ kĩmbithĩnĩ ũkamanyĩthya ũĩ.
7Nthesya na ĩsovo, na ngeethĩwa nĩ mũtheu:
Nthambya, na ngeethĩwa nĩ mweũ kũvĩta ĩa.
8Mbĩw'ĩthya ũtanu na mũyo,
Nĩ kana mavĩndĩ ala watũlile matane.
9Vitha ũthyũ waku ũeke kwona naĩ syakwa,
Na vuta mothũku makwa onthe.
10Ame Ngai, mbũmbĩa ngoo ntheu;
Na tũnga ĩngĩ veva wa w'o nthĩnĩ wakwa.
11Ndũkambĩkye kũasa kuma vala ũĩ;
Na ndũkambetee Veva waku mũtheu.
12Ndũngĩa ũtanu wa ũtangĩĩo waku;
Na ndw'ĩĩka na veva mũthasye.
13Nĩvo ĩndĩ ngamanyĩsya avĩtan'ya nzĩa syaku;
Na athe makakwĩthyũũĩa.
14Ame Ngai, nue Ngai wa ũtangĩĩo wakwa, mbonokya ĩvĩtyonĩ ya kwĩtĩkya nthakame;
Na ũĩmĩ wakwa ũkaina ũlũngalu waku.
15Ame Mwĩaĩi, tũmũkan'ya ilomo syakwa;
Na kanyw'a wakwa ũkoonan'ya ndaĩa syaku.
16Nĩkwĩthĩwa ndwendeew'a nĩ nthembo ya kũtonywa; kethĩwa nĩw'o nĩkumya:
Ndwendeew'a nĩ nthembo ya ũvĩvw'a.
17Nthembo sya Ngai nĩ veva mũtũlĩku:
Ngoo ĩla ndũlĩku na yĩ na wĩlilo, we Ngai, ndũkamĩvũthya.
18Ĩka Saioni nesa kwendanĩ kwaku kũseo:
Aka maũvai ma Yelusaleme.
19Nĩvo ũkatanĩa nthembo sya ũlũngalu,
Nthembo ya ũvĩvw'a na nthembo nima sya ũvĩvw'a:
Nĩvo makathemba tũsalũ twa mũew'a kĩthembeonĩ kyaku.

SAVULI 52

Kwĩkathĩĩaa ũthũkunĩ nĩ mana

1Wĩkathĩĩaa ũthũkunĩ nĩkĩ, we mũndũ wĩ ũtonyi?
Ũseo wĩ wendo wa Ngai nĩwĩkalaa mavinda onthe.
2Ũĩmĩ waku nĩwambĩlĩlasya kĩla ũthũku,
Ũilyĩ ta wenzi mũĩ, we mwĩki wa ũkengani.
3Nĩwendaa ũvũngũ kũvĩta ũseo,
Na ũvũngũ kũvĩta kũneena ũlũngalu.
(Sela)
4Nĩwendaa ndeto syonthe ila imelasya,
We ũĩmĩ wĩ na ũkengani.
5Ngai nake akakwananga kũvika tene na tene;
Akakũkwata, na kũkũkuthũa ĩeemanĩ yaku,
Na akakũkũa kuma nthĩ ya ala me thayũ.
(Sela)
6Ala alũngalu makoona ũu, na kũkĩa,
Na makamũthekeea, makyasya,
7Sisya, ũũ nĩwe mũndũ ũla ũtaamũtw'a Ngai ethĩwe vinya wake,
Ĩndĩ aĩkĩĩe wingĩ wa ũthwii wake,
Na eelũlũmĩlye mwene ũthũkunĩ wake.
8Ĩndĩ nyie, nĩilyĩ ta mũtĩ mwĩũ wa mũthata nyũmbanĩ ya Ngai:
Nĩkwatasya ũseo wĩ wendo wa Ngai kũvika tene na tene.
9Ngakũtũngĩa mũvea tene na tene, nũndũ nĩwĩkĩte ũu;
Na ngeekwatya syĩtwa yaku, atheu maku mene, nĩkwĩthĩwa ũu nĩ ũseo.

SAVULI 53

Ũtumanu na wathavu wa andũ

(SAVULI 14.1–7)
1Ndia yaasya ngoonĩ yayo, Kũti Ngai.
Nĩmanangĩkĩte, na mekĩte ũthũku ũla ũthatasya;
Vai ũmwe ũla wĩkaa nesa.
2Ngai asyaĩĩsye ana ma andũ e ĩtunĩ,
Asisye ethĩwa ve ũmwe ũla wĩ na ũmanyi,
Ũla ũmanthaa Ngai.
3Onthe nĩmasyokete na ĩtina; onthe vamwe nĩmatw'ĩkĩte avuku;
Vai ũmwe wĩkaa nesa aiee, o na ũmwe.
4Eki ma naĩ mati na ũmanyi,
Ala maĩsaa andũ makwa tondũ maĩsaa lĩu,
Na matimwĩkaĩlaa Ngai?
5Vau malikĩlwe nĩ w'ĩa nũnene, vala vataĩ w'ĩa;
Nĩkwĩthĩwa Ngai nũnyaĩĩkĩtye mavĩndĩ ma ũla wambie maeema makũthyũlũlũkĩte:
Nũmasonoketye, nũndũ Ngai nũmaleete.

6A! Kethĩwa ũtangĩĩo wa Isilaeli wĩthĩwa wuma Saioni!
Yĩla Ngai wĩtũnga andũ make maume kũtavwanĩ,
Nĩvo ĩndĩ Yakovo wĩtana, na Isilaeli akeethĩwa na mũyo.

SAVULI 54

Mboya ũndũ wa kũsũvĩanwa na amaitha

1Ame Ngai, ndangĩĩa kwondũ wa syĩtwa yaku,
Na ũtonyinĩ waku nzilĩla.
2Ĩw'a mboya yakwa, ame Ngai;
Tea matũ wĩw'e ndeto sya kanyw'a wakwa.
3Nĩkwĩthĩwa aeni nĩmambũkĩlĩle,
Na andũ ang'endu nĩmamanthaa thayũ wakwa:
Matyaamwia Ngai mbee woo.
(Sela)
4Sisya, Ngai nĩwe mũtethya wakwa:
Mwĩaĩi e vamwe na ala matw'ĩĩkaa thayũ wakwa.
5Akamaĩva amaitha makwa ũthũku woo:
Kwondũ wa w'o waku manange.
6Ngakumĩsya nthembo ya ngoo ya kwenda;
Ngatũngĩa syĩtwa yaku mũvea, ame Yeova, nũndũ ũu nĩ ũseo.
7Nĩkwĩthĩwa nũmboneketye mathĩnanĩ onthe;
Na itho yakwa nĩyonete ũndũ ũla nendie amaitha makwa mekwe.

SAVULI 55

Mboya ya kwananga ala athũku

1Tea matũ wĩw'e mboya yakwa, ame Ngai;
Na ndũkevithe yĩla ngũkwĩsũva.
2Mbĩthukĩĩsya, na ũinzũngĩa:
Nĩngwangaĩka mũnyungunyĩsyonĩ wakwa, na kũluma,
3Nũndũ wa wasya wa mũmaitha,
Nũndũ wa kũnyamaw'a nĩ ala athũku;
Nĩkwĩthĩwa nĩmeũmbĩkĩsya ũthũku,
Na nĩmeũnthĩn'ya me na ũthatu.
4Ngoo yakwa nĩnĩũmbalya mũno nthĩnĩ wakwa:
Na maw'ĩa ma kĩkw'ũ nĩmambalũkĩle.
5W'ĩa na kũtetema ningwatĩte,
Na w'ĩa mũnene nũmbw'ĩkĩte.
6Na nasya, A! Kethĩwa nĩ na nthwau ta ĩvũĩ!
Nĩthĩwa nĩũlũka, na kũthũmũa.
7Sisya, nĩthĩwa nanganga kũasa,
Na kũtũa weũnĩ.
(Sela)
8Nĩthĩwa nĩthi mĩtũkĩ vala ve wĩvitho
Kuma kĩsevenĩ kĩnene na kĩuutaninĩ.
9Ananga, ame Mwĩaĩi, na atũa nĩmĩ syoo;
Nũndũ nĩnonete ũng'endu na mũtetan'yo ndũanĩ.
10Mamĩthyũlũlũkaa mũthenya na ũtukũ maũvainĩ mayo:
O na ũthũku na wanango me nthĩnĩ wayo.
11Ũthũku wĩ vo katĩ wayo:
Ũnyamao na ũĩ wa ũkengani maiumaa nzĩanĩ nene syayo.
12Nĩkwĩthĩwa ti mũmaitha ũla wambũthisye;
Kethĩwa nĩ w'o nĩthĩwa nĩtonya kũmĩĩsya:
O na ti ũla wamenie wetũlilye ĩũlũ wakwa;
Kethĩwa nĩ w'o nĩthĩwa nĩvitha kuma kũla ũĩ:
13Ĩndĩ nue, mũndũ wĩanene nakwa,
Mũtindan'ya wakwa, na mũnyanyawa ũla twĩsene mũno.
14Nĩtweew'anĩte nesa;
Twaendaa twĩ vamwe na ĩkomano nyũbanĩ ya Ngai.
15Kĩkw'ũ nĩkĩmathũlũmũkĩle,
Matheee me thayũ Seoli;
Nĩkwĩthĩwa ũthũku wĩ ũtũonĩ woo, o vau katĩ wamo.
16Ĩndĩ nyie, ngamwĩkaĩla Ngai;
Na Yeova akandangĩĩa.
17Wĩoo, na kĩoko, na mũthenya katĩ, ngavoyaa, na kũluma;
Nake akeew'a wasya wakwa.
18Nĩwovoetye thayũ wakwa nĩkale na mũuo kuma kaũnĩ ũla waĩ ĩũlũ wakwa;
Nũndũ ala mokitie nakwa maĩ aingĩ.
19Ngai akamew'a, na kũmathĩn'ya,
We ũla wekalaa kuma tene tene,
(Sela)
Ala matekwĩalyũla
Na mateũmũkĩa Ngai.
20Nũtambũũkĩtye moko make ĩũlũ wa ala maĩ na mũuo nake:
Nĩwanangĩte ũtianĩo wake.
21Kanyw'a wake waĩ mũtendeũ ta mauta ma meo,
Ĩndĩ ngoo yake yaĩ kaũ:
Ndeto syake syaĩ mbololo kwĩ mauta,
Ĩndĩ syaĩ mbyũ ngũe.
22Mwaũĩe Yeova mũio waku, nake akakũtw'ĩĩka:
Ndakaeka ala alũngalu mathingithangw'e o na ĩndĩĩ.
23Ĩndĩ we, ame Ngai, ũkamatheesya malike ĩimanĩ ya wanangĩko:
Andũ ala mang'aatũkaw'a nĩ nthakame na akengani maikeanĩsya nyuzu ya matukũ moo;
Ĩndĩ nyie ngakũĩkĩĩa.

SAVULI 56

Mboya ya mũĩkĩĩo

1Mbĩw'ĩa tei, ame Ngai, nũndũ mũndũ nũnũkwenda kũmelya nyie:
Mũthenya w'onthe nũnũũnthĩn'ya na kaũ.
2Mũthenya w'onthe amaitha makwa nĩmekwenda kũmelya;
Nĩkwĩthĩwa nĩ aingĩ ala mekũkita nakwa me na ngathĩĩo.
3Ĩvinda yĩla ngũkĩa,
Ngakũĩkĩĩa.
4Nthĩnĩ wa Ngai (ngamĩtaĩa ndeto yake),
Wĩkwatyo wakwa wĩ nthĩnĩ wa Ngai, ndikakĩa;
Ũla wĩ na mwĩĩ atonya kũmbĩka ata?
5Mũthenya w'onthe mekalaa makyelelũkya ndeto syakwa:
Mosũanĩo moo onthe masũanĩaa kũmbĩka ũthũku.
6Mo mombanaa vamwe, mevithaa,

Masyĩmaa mĩendele yakwa,
O tondũ meteelile thayũ wakwa.
7Makavonokw'a nĩ ũthũku woo?
Ame Ngai, valũkya ngo sya andũ ũthatunĩ waku.
8Nũtalaa manganga makwa:
Ĩkĩa methoi makwa sũvanĩ waku;
Ti maandĩke ĩvukunĩ yaku?
9Na ĩndĩ amaitha makwa makasyoka na ĩtina mũthenya ũla nĩĩkaĩla:
Ũndũ ũũ nĩnĩsĩ, kana Ngai e ngalĩ yakwa.
10Nthĩnĩ wa Ngai (ngataĩa ndeto yake),
Nthĩnĩ wa Yeova (ngataĩa ndeto yake),
11Wĩkwatyo wakwa wĩ nthĩnĩ wa Ngai, ndikakĩa;
Mũndũ atonya kũmbĩka ata?
12Mawĩvĩto maku ala nakwĩvĩtĩe me ĩũlũ wakwa, we Ngai:
Ngakumĩsya nthembo sya mũvea.
13Nĩkwĩthĩwa nũvonoketye thayũ wakwa kuma kĩkw'ũnĩ:
Maũũ makwa tuue wamavonokisye matikavalũke,
Nĩ kana nĩkinye mbee wa Ngai
Kyeninĩ kya ala me thayũ?

SAVULI 57

Mboya ũndũ wa ũtangĩĩo kuma kwa ala mathĩnasya

(SAVULI 108.1–5)

1Mbĩw'ĩa tei, ame Ngai, mbĩw'ĩa tei;
Nĩkwĩthĩwa thayũ wakwa wĩvithaa nthĩnĩ waku:
Ĩĩ, ngeevitha muunyĩnĩ wa nthwau syaku,
Mũvaka monyamao aa mavĩte.
2Ngamwĩkaĩla Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe,
Nake nĩwe Ngai ũla ũmbĩanĩasya maũndũ onthe.
3Nake akatũmana kuma ĩtunĩ, na akandangĩĩa,
Yĩla ũsu ũla ũnũkwenda kũmelya ũnũũmbũthya;
(Sela)
Ngai akatũma ũseo wake wĩ wendo na w'o wake.
4Thayũ wakwa wĩ katĩ wa mĩnyambũ;
Nĩkomaa katĩ wa ala makene mwaki,
O na ma andũ, ala maeo moo nĩ matumo na mĩsyĩ,
Na nĩmĩ syoo nĩ mbyũ mbũĩ.
5Ũtũlw'e, ame Ngai, ĩũlũ wa matu;
Ũnene waku wĩthĩwe ĩũlũ wa nthĩ yonthe.
6Nĩmaseũvĩtye kĩtei ũndũ wa matambya makwa;
Thayũ wakwa nũkwinama:
Nĩmambĩnzĩĩte ĩima;
Namo ene nĩmavalũkĩte nthĩnĩ wayo.
(Sela)
7Ngoo yakwa nĩlũmĩte, ame Ngai, ngoo yakwa nĩlũmĩte:
Ngaina, ĩĩ, ngaina ndaĩa.
8Amũka, ũnene wakwa; amũkai, kĩnanda na mbeve:
Nakwa ngaamũka w'oa ũitema.
9Ngakũtũngĩa mũvea, Mwĩaĩi, katĩ wa ngo sya andũ:
Ngakwinĩa ndaĩa katĩ wa ĩ mbaĩ.
10Nĩkwĩthĩwa ũseo waku wĩ wendo nĩ mũnene kũvika matunĩ,
Na w'o waku kũvika matunĩ.
11Ũtũlw'e ĩũlũ wa matu, ame Ngai;
Ũtheu mũtisu waku wĩthĩwe ĩũlũ wa nthĩ yonthe.

SAVULI 58

Mboya ũndũ wa kũsilĩlwa kwa ala athũku

1Nĩ w'o nĩmũneenaa ũlũngalu inyw'ĩ ala mwĩ ũtonyi?
Nĩmũsilaa w'o, inyw'ĩ ana ma andũ?
2Aiee, ngoonĩ syenyu nĩmwĩkaa ũthũku;
Nĩmũthimĩaa nthĩ ũng'endu wa moko menyu.
3Ala athũku nĩmavathanĩtw'e o kuma ĩvunĩ:
Nĩmaaa o masyawa, makĩneena movũngũ.
4Ũoi woo ũtilyĩ ta ũoi wa nzoka:
Mailyĩ kĩmbuva kĩla kĩtew'aa nthĩ kĩkĩkunĩka kũtũ kwakyo,
5Kĩla kĩtew'aa wasya wa ala avoovya,
O na makĩvoovya na ũĩ mwingĩ.
6Ngai, tũlĩla maeo moo, o makanyw'anĩ moo:
Kũa maeo manene ma mĩnyambũ ya mũika, ame Yeova.
7Nĩmatweke ta manzĩ ala mavĩtaa mĩtũkĩ:
Yĩla ũvakĩĩsye mĩsyĩ yake, nĩyĩthĩwe ta mĩting'ũe.
8Methĩwe ta ĩusya yĩla yĩtwekaa na yĩkavĩta,
Ta kĩvuno kĩvunĩtwe nĩ mũndũ mũka, kĩla kĩtaona syũa.
9Mbee wa mbisũ syaku itanew'a mwaki wa mĩw'a,
Akamaveta na kĩlingi, ĩla mĩũ na myakanu o ũndũ ũmwe.
10Ũla mũlũngalu akatana oona ũla ũĩvanĩsyo:
Akathambĩsya maũũ make nthakamenĩ ya ala athũku;
11Kwondũ wa ũu andũ makasya, Nĩ w'o kwĩ ĩtuvi ya ala alũngalu:
Nĩ w'o kwĩ Ngai ũla ũsilaa kũũ nthĩ.

SAVULI 59

Mboya ũndũ wa ũvonokyo kuma amaithanĩ

1Mbonokya kwa amaitha makwa, ame Ngai wakwa:
Mbia vandũ vatũlu nume kwa ala mambũkĩlĩlaa.
2Mbonokya kwa ala mekaa ũthũku,
Na ndangĩĩa kwa andũ ala mang'aatũkaw'a nĩ nthakame.
3Nĩkwĩthĩwa, sisya, moveeasya thayũ wakwa;
Ala me na ũtonyi nĩmekũmbũmbanĩa:
Ti ũndũ wa ĩvĩtyo yakwa, kana ũndũ wa naĩ yakwa, we Yeova.
4Masembaa na kwĩyũmban'ya o na vate ĩvĩtyo yakwa:
Amũka ũndethye, na ũisisya.
5O naku, ame Yeova Ngai wa nguthu, Ngai wa Isilaeli,
Ũkĩla ũkasisye i mbaĩ syonthe:
Ndũkamew'ĩe tei avĩtan'ya athũku o na ũmwe.
(Sela)
6Wĩoo masyoka, maĩaa ta ngitĩ,
Na makĩthyũlũlũka ndũa.
7Sisya, meelũka na makanyw'a moo;
Ilomonĩ syoo kwĩ mbyũ:
Nĩkwĩthĩwa maasya, nũũ ũla ũnũkwĩw'a?
8Ĩndĩ we, Yeova, ũkamathekeea;
I mbaĩ syonthe ũkaivũthya.
9Ame vinya wakwa, ngakwĩthukĩĩsya;

Nĩkwĩthĩwa Ngai nĩ mwako wakwa mũtũlu wa mũnyoolo.
10Ngai wakwa akandongoesya na ũseo wake wĩ wendo:
Ngai akanenga kwona ũla ngwenda kũla kwĩ amaitha makwa.
11Ndũkamoae, andũ makwa matikese kũlwa:
Manyaĩĩkye na vinya waku, na kũmatheesya,
Ame Mwĩaĩi ngao yaitũ.
12Ũndũ wa naĩ ya makanyw'a moo, na ndeto sya ilomo syoo,
Makwatwe o ngathĩĩonĩ syoo,
Na ũndũ wa kũumana na movũngũ ala maneenaa.
13Mamine na ũthilĩku, mamine, nĩ kana matikethĩwe vo ĩngĩ:
Mamanye atĩ Ngai nũsumbĩkaa kwa Yakovo,
Kũvika itulunĩ sya nthĩ.
(Sela)
14Wĩoo nĩmasyoke, nĩmaĩe ta ngitĩ,
Na kũthyũlũlũka ndũa.
15Makangangaa kũũ na kũũ makĩmantha kya ũya,
Na malea kũvũna makekalaa ũtukũ w'onthe.
16Ĩndĩ nyie ngaina ũndũ wa vinya waku;
Ĩĩ, ngaina na wasya ũndũ wa ũseo waku wĩ wendo kĩoko:
Nĩkwĩthĩwa nue wĩthĩawa mwako wakwa mũtũlu mũno wa mũnyoolo,
Na wĩvitho mũthenya wa thĩna wakwa.
17Naku vinya wakwa, ngakwinĩa ngĩkũtaĩa:
Nĩkwĩthĩwa Ngai nĩwe mwako wakwa mũtũlu mũno wa mũnyoolo,
Ngai ũla ũmbĩw'ĩaa tei.

SAVULI 60

Mboya ũndũ wa kũtetheew'a kwa ĩla nthũ

(SAVULI 108.6–13)

1Ame Ngai, nue watwĩkisye ũtee, nue watũtũlile;
Nue wathatĩte; tũtũnge ĩngĩ.
2Nũtumĩte nthĩ ĩthingitha; nũmĩtembũĩte:
Linda matw'ĩku mayo; nĩkwĩthĩwa nĩnĩkũtetema.
3Nũmonetye andũ maku maũndũ maito:
Ũtũnyw'ĩthĩtye mbinyu ya kũlũsya.
4Nũmanengete kĩvevelo asu ala makũkĩaa,
Nĩ kana kyũkĩlw'e ĩũlũ nũndũ wa ũla w'o.
(Sela)
5Nĩ kana endwa maku mavonokw'e,
Tangĩĩa na kw'oko kwaku kwa aũme, na ũitũsũngĩa.
6Ngai nũneenete ũtheunĩ wake: Ngatana;
Ngaaan'ya nthĩ ya Sekemu, na kũthima kyanda kya Sukothi.
7Ngileati nĩ yakwa, o na Manase nĩ yakwa;
Evalaimu nĩ ya ũsesea mũtwe wakwa;
Yuta nĩyo ndata yakwa ya ũsumbĩ.
8Moavi nĩ mbisũ yakwa ya kwĩthambĩa;
Ngekya kĩatũ kyakwa ĩũlũ wa Etomu:
Ũkĩlya wasya nũndũ wakwa, we Vilisitia.
9Nũũ ũla wĩndwaa ndũanĩ nũmu?
Nũũ ũla wĩndongoesya kũvika Etomu?
10Tuue, we Ngai, ũla watwĩkisye ũtee?
Na ndumaalanasya vamwe na nguthu sitũ, we Ngai.
11Tũtetheesye kwa ĩla nthũ;
Nĩkwĩthĩwa ũtethyo wa mũndũ nĩ wa mana.
12Kwondũ wa Ngai tũkeekaa na ũkũmbaũ;
Nĩkwĩthĩwa nĩwe ũla ũkakinyanga nthũ sitũ.

SAVULI 61

Wĩkwatyo ũsũvĩonĩ wa Ngai

1Ĩw'a ũkayo wakwa, ame Ngai;
Ĩthukĩĩsye mboya yakwa.
2Ngakwĩkaĩla kuma kĩtulunĩ kya nthĩ, yĩla ngoo yakwa ĩnĩũthelekela:
Ndongoesya kũvika yĩla ĩvianĩ ĩtũlu kwĩ nyie.
3Nĩkwĩthĩwa nue ũtwĩe wĩ wĩvitho wakwa,
Mwako mũtũlu wa mũnyoolo wĩ vinya nũndũ wa mũmaitha.
4Nakwa ngatũa ĩeemanĩ yaku tene na tene:
Ngeevitha wĩvithonĩ wa nthwau syaku.
(Sela)
5Nĩkwĩthĩwa we, Ngai, nĩwĩw'ĩte mawĩvĩto makwa:
Nũnengete ũtiĩwa wa ala makĩaa syĩtwa yaku.
6Ũkaasavya thayũ wa mũsumbĩ;
Myaka yake ĩkeethĩwa ta ya nzyawa nyingĩ.
7Akekala mbee wa Ngai kũvika tene na tene:
Mwiĩe ũseo wĩ wendo na w'o, nĩ kana imwĩkalye.
8Kwondũ wa ũu ngaina ngĩkumya syĩtwa yaku kũvika tene na tene,
Nĩ kana nĩanĩasye mawĩvĩto makwa kĩla mũthenya.

SAVULI 62

Ngai nowe wĩvitho

1Thayũ wakwa weteelaa ũkilĩtye Ngai e o weka:
Ũtangĩĩo wakwa wumaa kwake.
2No we weka ĩvia yakwa na ũtangĩĩo wakwa:
Nĩwe mwako wakwa mũtũlu mũno wa mũnyoolo; ndikathingithĩka nongi.
3Mũkekala ĩvinda yĩana ata mũkĩmũvithũkĩa mũndũ,
Nĩ kana mũmũae, inyw'onthe,
Ta ngũka mbeeku, o ta wiio ũũseesa?
4Masũanĩaa o kũmũvalũkya kuma ũnenenĩ wake:
Matanĩaa movũngũ;
Maathimaa na makanyw'a moo, ĩndĩ nthĩnĩ maumanĩaa.
(Sela)
5Thayũ wakwa, eteela Ngai e weka ũvindĩtye;
Nĩkwĩthĩwa wĩkwatyo wakwa wĩ kwake.
6No we weka ĩvia yakwa na ũtangĩĩo wakwa:
Nĩwe mwako wakwa mũtũlu mũno wa mũnyoolo; ndikathingithĩka.
7Ũtangĩĩo wakwa na ũnene wakwa wĩ kũla kwĩ Ngai:
Ĩvia ya vinya wakwa, na wĩvitho wakwa, wĩ nthĩnĩ wa Ngai.
8Mũĩkĩĩei mavinda onthe, inyw'ĩ andũ;
Mũtulũĩlei ngoo syenyu:
Ngai nĩwe wĩvitho witũ.

(Sela)
9Vate ndĩi andũ mate ndaĩa nĩ mĩthũmũ, na andũ me ndaĩa nao nĩ ũvũngũ:
Mathimwa ithiminĩ onthe makambata;
Onthe nĩ avũthũ kũte mĩthũmũ.
10Mũtikekwatye kũthĩn'ya,
Na mũikekathĩĩe mbutanĩ:
Ethĩwa mothwii makaingĩva, manyai kũlũlũmĩlya ngoo syenyu vo.
11Ngai nũneenete ĩmwe,
Kelĩ nĩneewie ũũ,
Kana vinya nĩ wa Ngai.
12O na ũseo wĩ wendo naw'o nĩ waku, we Mwĩaĩi;
Nĩkwĩthĩwa ũnengae kĩla mũndũ kwĩanana na wĩa wake.

SAVULI 63

Ngai nũvũnasya ngoo ĩla yĩ na waũni

1Ame Ngai, nue Ngai wakwa; ngakũmanthaa na kĩthing'ĩĩsyo:
Ngoo yakwa nĩyĩw'aa waũni kwondũ waku, mwĩĩ wakwa wĩ na mea naku,
Nĩ nthĩ nyũmũ na yĩ mĩnoo, kũla kũte manzĩ.
2Kwondũ wa ũu nĩnĩkũsyaĩtye wĩ vala vandũ vatheu,
None vinya waku na ũtheu mũtisu waku.
3Nĩkwĩthĩwa ũseo waku wĩ wendo nĩ mũseo kwĩ thayũ,
Ilomo syakwa ikakũtaĩa.
4Kwondũ wa ũu ngakũtaĩaa o yila nĩĩkalaa thayũ:
Ngookĩlasya moko makwa syĩtwanĩ yaku.
5Ngoo yakwa ĩkavũnaa ta ĩnĩũvũnĩthw'a nĩ mũthungo na ũnou;
Na kanyw'a wakwa ũkakũtaĩa na ilomo ndanu;
6Yĩla nĩkũlilikanaa nĩ ũkomonĩ wakwa,
Na kũsũanĩaa ũndũ waku mosyaĩĩsyonĩ ma ũtukũ.
7Nũndũ wĩkalĩte wĩ mũtethya wakwa,
Na ngatanĩaa muunyĩnĩ wa nthwau syaku.
8Ngoo yakwa nĩkũatĩĩaa yĩ vakuvĩ:
Kw'oko kwaku kwa aũme nĩkũndw'ĩĩkaa.
9Ĩndĩ ala mamanthaa thayũ wakwa, mawanange,
Makatheea kũndũ kwĩ nthĩnĩ wa nthĩ.
10Makanenganwe ũvyũnĩ wĩ vinya:
Makeethĩwa kĩanda kya mbĩwa.
11Ĩndĩ mũsumbĩ akatanĩa Ngai:
Kĩla mũndũ ũla wĩavaa nake akakathĩĩa;
Nũndũ makanyw'a ma ala maneenaa movũngũ makatumw'a.

SAVULI 64

Mboya ya kũsũvĩwa kuma amaithanĩ avithe

1Ĩw'a wasya wakwa, ame Ngai, mũnyungunyĩsyonĩ wakwa:
Sũvĩa thayũ wakwa ndikakĩe mũmaitha.
2Mbithan'ya na ũsũanĩo wa nzama ya eki ma maĩ,
Kĩtuu kya ala mekaa ũthũku;
3Ala manoete nĩmĩ syoo ta ũvyũ,
Na nĩmaeleelye mĩsyĩ yoo, nayo nĩ ndeto syĩ ũũ,
4Nĩ kana mamwĩkye mĩsyĩ ũla mwĩanĩu me syĩmbithĩnĩ:
Mamwĩkasya mĩsyĩ na kĩthũlũmũko, na matiũkĩa.
5Nĩmeyĩkaa vinya ũndũnĩ ũthũku;
Nĩmaneenaa ũndũ wa kũtea itei na kĩmbithĩ;
Makasya, Nũũ ũla wĩsyona?
6Nĩmamanthaa mothũku;
Makyasya, Nĩtũminĩte kũmantha na kĩthing'ĩĩsyo;
Na ũsũanĩo wa nthĩnĩ na ngoo ya kĩla mũndũ syĩ na moliku.
7Ĩndĩ Ngai akamekya mĩsyĩ;
Makokitwa na mũsyĩ kĩthũlũmũko.
8Kwondũ wa ũu makalulutĩkw'a, nĩmĩ syoo ene ĩkeethĩwa ũndũ nao:
Onthe ala mamonaa makathingithya mũtwe.
9Na andũ onthe makakĩa;
Na makatavan'ya wĩko wa Ngai,
Na kũsũanĩa na ũĩ mwĩkĩle wake.
10Ũla mũlũngalu akatanĩaa Yeova, na kwĩvitha nthĩnĩ wake;
Na onthe alũngalu ngoonĩ makakathĩĩa.

SAVULI 65

Ndaĩa ũndũ wa wĩanĩsyo mũnene wa Ngai wũmbinĩ Wake

1Ndaĩa nĩkweteele ku Saioni, we Ngai;
Na wĩvĩto ũkeanĩw'a kwaku.
2We ũla wĩw'aa mboya,
Mĩĩ yonthe ĩkooka kwaku.
3Mothũku nĩmangĩlasya vinya:
Ũkaekea mavĩtyo maitũ.
4Nĩ mũathime mũndũ ũla ũmũnyuvĩte, na kũtuma akũthengeea,
Nĩ kana atũae nthĩnĩ wa nza syaku:
Tũkeanĩwa nĩ ũseo wa nyũmba yaku,
Ĩkalũ yaku ĩtheu.
5Ũkatũsũngĩa ũlũngalunĩ na maũndũ ma ũtĩsya,
We Ngai wa ũtangĩĩo witũ,
Nue wĩkwatyo wa itulu syonthe sya nthĩ,
Na wa onthe ala me kũasa ũkanganĩ:
6Ũla ũlũlũmĩlasya iĩma na vinya wake,
Evotoete ũtonyi;
7Ũla ũvindĩthasya kĩlitũko kya maũkanga,
Kĩlitũko kya itulumo syamo,
Na kĩtuu kya ngo sya andũ.
8O na ala matũaa kũasa vyũ nĩmakĩaa mawonan'yo maku:
Nũtumaa mawumaalĩlo ma kĩoko na wĩoo matana.
9Nũmyũkĩaa nthĩ, na kũmĩnyithya,
Nũmĩnoasya mũno;
Ũsĩ wa Ngai nĩwusũĩte manzĩ:
Nũmanengae lĩu wa mbaa ngetha, yĩla ũseũvĩtye nthĩ ta ũu.
10Nũnyithasya mĩkao yayo na manzĩ maingĩ;
Nĩwĩananasya kũndũ kũtũlu kwayo:
Nũmyololoasya na mĩono ya mbua;
Nũathimaa kũthongoosya kwayo.

11Nũkunĩkĩlasya mwaka ngovia ya ũsumbĩ ya ũseo waku;
Na kũla ũendelaa nĩkwĩtĩkangasya maũnou.
12Isesi sya weũnĩ nĩsyĩtĩkangasya;
Na iĩma nivotoetwe na ũtanu.
13Isesi nivw'ĩkĩtwe nĩ ndĩthya sya mbũi na malondu;
Myanda nayo nĩvw'ĩkĩtwe nĩ lĩu wa mbaa ngetha;
Nĩsyũkĩlasya mawasya na ũtanu, o na nĩsinaa.

SAVULI 66

Ndaĩa nũndũ wa meko manene ma Ngai

1Ũkĩlĩlya Ngai wasya wa ũtanu, nthĩ yonthe:
2Ina ndaĩa ya syĩtwa yake:
Sũng'ũkya ndaĩa syake.
3Mwĩe Ngai, Mawĩa maku kaĩ nĩ ma ũtĩsya!
Kwondũ wa ũnene wa vinya waku amaitha maku makakwĩnyivĩasya.
4Nthĩ yonthe ĩkakũthaitha,
Na ũkwinĩa;
Makaina maikumya syĩtwa yaku.
(Sela)
5Ũkai, mwone mawĩa ma Ngai;
Nake nĩ wa kũtĩsya mwĩkĩlenĩ wake kwa ana ma andũ.
6Nĩwaalyũlile ũkanga watw'ĩka nthĩ nyũmũ;
Nĩmaingie ũsĩ maendete na maũũ:
Nĩkw'o twamũtanĩĩe.
7Nũsumbĩkaa kwondũ wa ũtonyi wake tene na tene;
Metho make nĩmasiasya i mbaĩ:
Ala ang'endu matikenenevye.
(Sela)
8Taĩai Ngai waitũ, inyw'ĩ ngo sya andũ,
Na mũituma wasya wa kũtaĩwa kwake wĩw'ĩka;
9Ũla wĩkalasya syuu sitũ syĩ thayũ,
Na ndaekaa maũũ maitũ mathingithangw'e.
10Nũndũ, we Ngai, nũtũoetye:
Nũtũtatĩte, o tondũ vetha ũtatawa.
11Nĩwatũetie kĩteinĩ;
Nĩwatwaĩkisye mũio mũito inyunyunĩ sitũ.
12Nĩwavĩtĩlye andũ ĩũlũ wa mĩtwe yaitũ;
Nĩtwavĩtĩle mwakinĩ na manzĩnĩ;
Ĩndĩ we nĩwatumaalilye vandũ va ũthwii.
13Ngalika nyũmbanĩ yaku nĩ na nthembo ya kũvĩvw'a;
Ngeanĩsya kwaku mawĩvĩto makwa,
14Ala ilomo syakwa syaneenie,
Na kanyw'a wakwa waneenie, yĩla naĩ thĩnanĩ.
15Ngakũthembea nthembo sya kũvĩvw'a sya ila nou,
Ũvani vamwe na ndũũme;
Ngathembanĩsya tũsalũ twa mũew'a na mbũi.
(Sela)
16Ũkai mwĩw'e, inyw'onthe ala mũkĩaa Ngai,
Na ngatavan'ya ũndũ wĩkĩte ngoo yakwa.
17Nĩnamwĩkaĩlile na kanyw'a wakwa,
Na nĩwaneneviw'e nĩ ũĩmĩ wakwa.
18Ethĩwa ngeetĩkĩlaa ũthũku ngoonĩ yakwa,
Mwĩaĩi ndakew'a:
19Ĩndĩ nĩ w'o Ngai nĩwĩw'ĩte;
Nĩwĩthukĩĩĩtye wasya wa kũvoya kwakwa.
20Ngai nataĩwe,
Ũla ũtaaveta ũtee mboya yakwa,
Kana ũseo wake wĩ wendo kwakwa.

SAVULI 67

Mbaĩ syonthe ikĩtawa kũtaĩa Ngai

1Ngai natwĩw'ĩae tei, na kũtũathimaa,
Na kũtũtisĩasya ũthyũ wake;
(Sela)
2Nĩ kana nzĩa yaku ĩmanyĩke kũũ nthĩ,
Ũtangĩĩo waku katĩ wa mbaĩ syonthe.
3Ngo sya andũ nikũtaĩe, we Ngai;
Ngo syonthe sya andũ nikũtaĩe.
4I mbaĩ syĩthĩwe na mũyo na kwina ũndũ wa ũtanu;
Nũndũ ũkasilĩla ngo sya andũ na ũlũngalu,
Na kũsumbĩkaa mbaĩ ila syĩ ĩũlũ wa nthĩ.
(Sela)
5Ngo sya andũ nikũtaĩe, we Ngai;
Ngo syonthe sya andũ nikũtaĩe.
6Nthĩ nĩyingĩvĩtye ũsyao wayo:
Ngai, o Ngai waitũ, akatũathima.
7Ngai akatũathima;
Na itulu syonthe sya nthĩ ikamũkĩaa.

SAVULI 68

Ngai wa Sinai na wa vala vandũ vatheu

1Ngai nĩokĩle, amaitha make nĩmanyaĩĩkw'e;
Ala mamũmenaa nao nĩmakĩe mbee wake.
2O tondũ syũki ĩlũlũngĩlaw'a, o ta ũu malũngye:
O tondũ ĩseso yĩtwekaa vala ve mwaki,
O ta ũu ala athũku maae mbee wa Ngai.
3Ĩndĩ ala alũngalu methĩwe na mũyo; nĩmatane mbee wa Ngai:
Ĩĩ, matane na mũyo.
4Mwinĩei Ngai, inai mũkĩkumya syĩtwa yake:
Seũvyai lelũ ũndũ wa ũla ũendaa akuĩlwe malatanĩ;
Syĩtwa yake nĩ Yeova; tanai mbee wake.
5Ĩthe wa la makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe, na mũsili wa aka ndiwa,
Nĩ Ngai e ũtũonĩ wake mũtheu.
6Ngai nũtumaa ala me ĩvou matũaa nyũmba:
Nake nĩumaalasya ala ove ũunĩkonĩ;
Ĩndĩ ala ang'endu matũaa nthĩ mbenzeku.
7We Ngai, yĩla, waumaalile wĩ mbee wa andũ maku,
Yĩla wavĩtĩle weũnĩ;
(Sela)
8Nthĩ nĩyatetemie,
O na matu metĩkya mbua Ngai e vo:
Sinai kĩya nakyo nĩkyatetemie Ngai e vo, Ngai wa Isilaeli.
9Naku, we Ngai, nĩwaetie mbua mbingĩ,
Yĩla ũtiĩwa waku waĩ na mĩnoo nĩwoolũlũmĩlye.
10Ũmbano waku nĩwatwĩe kw'o:
Naku, Ngai, kwondũ wa ũseo waku nĩwaseũvisye ũndũ wa ngya.
11Mwĩaĩi nũnenganae ĩla ndeto:
Aka ala manyaĩĩkasya ũvoo nĩ nguthu nene.

12Asumbĩ ma ita nĩmakĩaa, nĩmakĩaa;
Na mũndũ mũka ũla wĩkalaa mũsyĩ nũaanasya mũtavo.
13Yĩla mũũkoma syengonĩ sya malondu,
Nĩ ta nthwau sya ĩvũĩ ivw'ĩkĩtwe vetha,
Na nzĩa syayo thaavu wĩ ĩuuku.
14Yĩla Mwene Vinya W'onthe wanyaĩĩkĩsye asumbĩ kw'o,
Kwailyĩ ta yĩla kuaa ĩa Nzalimoni.
15Nĩ kĩĩma kya Ngai kĩĩma kya Mbasani;
Nĩ kĩĩma kĩtũlu kĩĩma kya Mbasani.
16Nũndũ wa kĩ mũũkĩnda na itho, inyw'ĩ iĩma ndũlu,
Kĩĩma kĩla Ngai wendete kĩthĩwe ũtũo wake?
Ĩĩ, Yeova akakĩtũaa tene na tene.
17Makasya ma kaũ ma Ngai nĩ ngili mĩongo ĩlĩ, o ngili na ngili:
Mwĩaĩi e katĩ woo, o ta ku Sinai, nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu.
18Nĩwambatĩte ĩũlũ, nũtwaĩte andũ me atave;
Nĩwosete mĩthĩnzĩo andũnĩ,
Ĩĩ, o na kuma kwa ala ang'endu, nĩ kana Yeova Ngai atonye kũtũaa namo.
19Nataĩwe Yeova, ũla ũkuaa mũio witũ kĩla mũthenya,
O Ngai ũla ũtangĩĩo witũ.
(Sela)
20Ngai kwitũ nĩ Ngai wa movonokyo;
Kũvonokya kĩkw'ũnĩ nĩ kwa Yeova ũla Mwĩaĩi.
21Ĩndĩ Ngai akaatũa mũtwe wa amaitha make,
Lolotya wĩ nzw'ĩĩ wa ũla ũendeeaa ivĩtyonĩ yake.
22Mwĩaĩi nĩwaisye, Ngaete ĩngĩ kuma Mbasani,
Ngamaete ĩngĩ kuma syũngũnĩ sya ũkanga;
23Nĩ kana ũmakinyange, ũlikitye ũnyaĩĩ waku nthakamenĩ,
Nĩ kana nĩmĩ sya ngitĩ syaku syĩthĩwe na kĩanda kyasyo kuma kwa amaitha maku.
24Nĩmonete mĩendele yaku, we Ngai,
O mĩendele ya Ngai wakwa, Mũsumbĩ wakwa, nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu.
25Aini nĩmatongoisye mbee, aingi ma mbeve nĩmaatĩĩe,
Katĩ wamo eĩtu makĩinga tũthembe.
26Taĩai Ngai maũmbanonĩ,
O Mwĩaĩi, inyw'ĩ ma mbuluti ya Isilaeli.
27E vo Mbenyamini mũnini mũsumbĩki woo,
Anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Yuta na nzama yoo,
Anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Nzevuluni, anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Navitali.
28Ngai waku nĩwĩaĩĩte vinya waku:
Ĩkĩa vinya, ame Ngai, ũndũ ũla weekie kwondũ witũ.
29Nũndũ wa ĩkalũ yaku ku Yelusaleme
Asumbĩ makakũetee mĩthĩnzĩo.
30Kan'ya nyamũ ya mĩanginĩ,
Wingĩ wa nzaũ, vamwe na tũsaũ twa ngo sya andũ,
Kĩla ũmwe enyivye akyumasya ilungu sya vetha:
Nũnyaĩkĩĩtye ngo sya andũ ila syendeeaw'a nĩ kaũ.
31Anene me mbee ũsumbĩnĩ makauma Misili;
Ethiovia ĩkeekalaata kũmũtambũũkĩsya Ngai moko mayo.
32Mwinĩei Ngai, inyw'ĩ mosumbĩ ma nthĩ;
Inai mũkĩkumya Mwĩaĩi;
(Sela)
33Ũla ũendaa akuĩtwe nĩ ĩtu ya matu, ala ma tene;
Sisya, nĩwumasya wasya wake, wasya wĩ ũtonyi.
34Mũwetei Ngai vinya:
Ũnene wake wĩ ĩũlũ wa Isilaelĩ,
Na vinya wake wĩ matunĩ.
35Ame Ngai, wĩ wa ũtĩsya wĩ kũndũnĩ kwaku kũtheu:
Ngai wa Isilaeli, nũnengae andũ make vinya na ũtonyi.
Ngai nataĩwe.

SAVULI 69

Kĩĩo kya kĩmako kĩnene

1Ndangĩĩa, ame Ngai:
Nũndũ manzĩ nĩmalikile ngoonĩ yakwa.
2Nĩlikĩte mũtondonĩ mũliku, vala vate vandũ va kũũngama:
Nĩlikĩte manzĩnĩ maliku, vala manzĩ maingĩ meũvĩtĩla ĩũlũ wakwa.
3Nĩ na mĩnoo ũndũ wa kũĩa kwakwa; mũmeo wakwa nĩũmie:
Metho makwa nĩmeũseekea yĩla nĩeteele Ngai wakwa.
4Ala mamenete vate kĩtumi nĩ aingĩ kwĩ nzw'ĩĩ sya mũtwe wakwa:
Ala mekwenda kũmbeta, nũndũ nĩ amaitha makwa ma ũvũngũ, me na ũtonyi:
Kĩla ndaosa mũvaka nĩtũnge.
5We Ngai, nĩwĩsĩ ũtumanu wakwa;
Na naĩ syakwa ti mbithĩku kwaku.
6Ala makweteelaa maikaasonokw'e kwondũ wakwa, ame Mwĩaĩi Yeova wa nguthu:
Ala makũmanthaa matikaanangĩwe ndaĩa kwondũ wakwa, we Ngai wa Isilaeli.
7Nĩkwĩthĩwa nĩnĩkuĩte kĩvũthya kwondũ waku;
Nthoni nivw'ĩkĩte ũthyũ wakwa.
8Nĩnĩtw'ĩkĩte mũeni kwa ana-a-asa makwa,
Na mũndũ wa nthĩ ĩngĩ kwa syana sya mwaitũ.
9Nũndũ kĩwĩu kya nyũmba yaku nĩkĩndĩte;
Na ivũthya sya ala makũvũthasya nĩsyambalũkĩle.
10Yĩla naĩie, na kũsilĩla ngoo yakwa kwondũ wa kũtĩĩa kũya,
Kũu kwatw'ĩkie kũvũthw'a kwakwa.
11Yĩla neevw'ĩkie ngũa ya makunia,
Natw'ĩkie wa kũvũthw'a nĩmo.
12Ala mekalaa mbingĩlonĩ nĩmaneenaa ũndũ wakwa;
Nakwa nĩ wathi wa athengi.
13Ĩndĩ ngalĩ ĩ yakwa, mboya yakwa no kwaku, ame Yeova, ĩvindanĩ yĩla yĩtĩkĩlĩtwe:
Ame Ngai, ũseonĩ waku wĩ wendo mwingĩ,
Nzũngĩa kwondũ wa w'o wa ũtangĩĩo waku.
14Ndangĩĩa nume mũtondonĩ, ndikathelekelye:
Nĩtangĩĩwe kuma kwa ala mamenaa, na kuma manzĩnĩ maliku.
15Ndũkaeke manzĩ maingĩ mambw'ĩke,
Kana kyũngũ kĩmelye vyũ;
Na ndũkaeke yĩla ĩima yĩndumĩsye kanyw'anĩ wayo.

16Nzũngĩa, ame Yeova; nũndũ ũseo waku wĩ wendo nĩ mũseo:
Kwĩanana na wingĩ wa matei maku mololo ĩnthyũũĩe.
17Ndũkamũvithe mũthũkũmi waku ũthyũ waku;
Nũndũ nĩ thĩnanĩ; nzũngĩa mĩtũkĩ.
18Mĩthengeee ngoo yakwa, na kũmyovosya:
Mbovosya ũndũ wa amaitha makwa.
19Nĩwĩsĩ kũvũthw'a kwakwa, na nthoni syakwa, na kwanangĩwa ndaĩa kwakwa:
Nthũ syakwa syonthe syĩ mbee waku.
20Kĩvũthya nĩkĩtũlĩte ngoo yakwa; na nĩnusũĩtwe nĩ kĩmako:
Na nĩnamanthie amwe ma kwĩw'ĩa tei, ĩndĩ vatyaĩ ũmwe;
Na akiakisya, ĩndĩ ndyaaona ũmwe.
21O na nĩmanengie nyongo yĩthĩwe lĩu wakwa;
Na ngĩw'a waũni nĩmanengie siki wa ũnyw'a.
22Mesa yoo mbee wamo nĩtw'ĩke mũkwa;
Na yĩla me na mũuo, naw'o ũtw'ĩke kĩtei.
23Metho moo matulye kĩvindu, nĩ kana matikatonye kwona;
Noituma inyunyu syoo itetema mavinda onthe.
24Onosya ũthilĩku waku ĩũlũ wamo,
Na wai wa ũthatu waku ũmakwate.
25Ũtũo woo nĩwĩthĩwe mũthei;
Mũndũ o na wĩva ndakaatũe maeemanĩ moo.
26Nũndũ nĩmeũmũthĩn'ya ũla ũkũnĩtwe nue;
Na nĩmeũneena ũndũ wa woo wa ala mokitĩtwe nue.
27Ongeleela ũthũku ũthũkunĩ woo;
Na ndũkamaeke malike ũlũngalunĩ waku.
28Mavutwe ĩvukunĩ ya thayũ,
Na matikaandĩkwe vamwe na alũngalu.
29Ĩndĩ nyie nĩ ngya na nĩ na woo:
Ũtangĩĩo waku, ame Ngai, ũmbũkĩlye ĩũlũ.
30Ngataĩa syĩtwa ya Ngai na wathi,
Na ngamũnenevya na mũvea.
31Na ũu ũkamũtan'ya Yeova kũvĩtũka ng'ombe,
Kana kasalũ ka mũew'a kala ke na mbya na mavũngũ.
32Ala auu nĩmonete ũu, na nĩmeũtana:
Inyw'ĩ ala mũmanthaa Ngai, ngoo syenyu syĩkale thayũ.
33Nũndũ Yeova nĩwĩw'aa athĩni,
Na ndavũthasya ovwa make.
34Ĩtu na nthĩ nimũtaĩe,
Maũkanga, na kĩla kĩndũ kĩendaa nthĩnĩ wamo.
35Nũndũ Ngai akatangĩĩa Saioni, na kwaka ndũa sya Yuta;
Na makekala kw'o, na ĩkeethĩwa ng'ũndũ yoo.
36O na ũsyao wa athũkũmi make ũkamĩtiĩwa;
Na ala mendaa syĩtwa yake makekala kw'o.

SAVULI 70

Mboya ũndũ wa ũvonokyo

(SAVULI 40.13–17)

1Ĩkalaate, ame Ngai, ũmbonokye;
Ĩkalaate ũndethye, ame Yeova.
2Masonokw'e na kũthokoanw'a
Ala mamanthaa thayũ wakwa:
Matũngwe na ĩtina na kwanangĩwa ndaĩa
Ala matanaa ngĩkwa naĩ.
3Matũngwe na ĩtina nũndũ wa nzonokan'yo syoo
Ala maasya, Aa, aa.
4Onthe ala makũmanthaa matane na kwĩw'aa mũyo nthĩnĩ waku;
Na ala mendaa ũtangĩĩo waku maneenae mavinda onthe,
Ngai nanenevw'e.
5Ĩndĩ nyie nĩ ngya na mũthĩni;
Ĩkalaate wũke vala nĩĩ, ame Ngai:
Nue mũtethya wakwa na mũvonokya wakwa;
Ame Yeova, ndũketeele.

SAVULI 71

Mboya ya mũndũ mũkũũ

1Nĩvithaa nthĩnĩ waku, ame Yeova:
Ndũkaandeke nĩsonokw'e o na ĩndĩĩ.
2Mbonokya kwondũ wa ũlũngalu waku, na kũndangĩĩa:
Tea kũtũ kwaku ũmbĩw'e, na ũindangĩĩa:
3Ĩthĩwa kwakwa ĩvia ya kũtũa, vala ndonya kũendaa mavinda onthe:
Nĩwĩaĩte kũndangĩĩa;
Nũndũ nue ĩvia yakwa na ngome yakwa.
4Mbonokya, ame Ngai wakwa, kuma kw'okonĩ kwa ũla mũthũku,
Kuma kw'okonĩ kwa mũndũ ũte mũlũngalu na mwai.
5Nũndũ nue wĩkwatyo wakwa, we Mwĩaĩi Yeova:
Nue ũla naĩkĩĩaa kuma wana wakwa.
6Nĩnĩtw'ĩĩkĩtwe nue o kuma ĩvunĩ;
Nue ũla wanumisye ĩvunĩ ya mwaitũ:
Kũkũtaĩa kwakwa kũkeethĩwa mavinda onthe.
7Nĩĩlyĩ ta ũseng'yo kwa aingĩ;
Ĩndĩ nue wĩvitho wakwa wĩ vinya.
8Kanyw'a wakwa ũkausũwa nĩ ũkũtaĩa,
Na ũkũkatha mũthenya w'onthe.
9Ndũkaambĩkye kũasa ĩvinda ya ũkũu;
Ndũkaandie yĩla vinya wakwa wĩthela.
10Nũndũ amaitha makwa maneenaa ũndũ wakwa;
Na ala moveeasya thayũ wakwa masũanĩaa vamwe,
11Makyasya, Ngai nũmũtiĩte:
Atiĩai na mũimũkwata; nũndũ vati wa kũvonokya.
12Ame Ngai, ndũkethĩwe kũasa nakwa;
Ame Ngai wakwa, ĩkalaate ũndethye.
13Nisonokw'e na kũminwa ila nthũ sya thayũ wakwa;
Nĩmavw'ĩkwe nĩ kũvũthw'a na kwanangĩwa ndaĩa ala mamanthaa kũmbĩka naĩ.
14Ĩndĩ ngeethĩawa na wĩkwatyo mavinda onthe,
Na ngakũtaĩa mbee na mbee.
15Kanyw'a wakwa ũkatavanasya ũlũngalu waku,
Na ũtangĩĩo waku mũthenya w'onthe;
Nũndũ ititalĩkya.
16Ngooka nĩ na meko me ũtonyi ma Mwĩaĩi Yeova:
Ngaweta ũlũngalu waku, waku wĩ w'oka.
17Ame Ngai, nũmanyĩĩtye kuma wana wakwa;
Na kũvika yu nĩnĩtavanĩtye mawĩa maku ma ũseng'ya.

18Ĩĩ, o na yĩla ngakũa na mũtwe wĩ mbuĩ, ame Ngai, ndũkaandie,
Kũvika ngethĩwa nĩtavan'ya vinya waku nzyawanĩ ĩla yũkĩte,
Ũtonyi waku kwa kĩla ũmwe ũla ũkoka.
19O na ũlũngalu waku, we Ngai, wĩ ĩũlũ mũno;
We ũla wĩkĩte maũndũ manene,
We Ngai, nũũ ũilyĩ taku?
20We, ũla ũtwonetye mathĩna maingĩ na manene,
Ũkatũthayũũkya ĩngĩ,
Na kũtumya ĩngĩ molikunĩ ma nthĩ.
21Ongeleela ũnene wakwa,
Na ĩthyũũe ĩngĩ na kũngiakisya.
22Ngakũtaĩa na kĩnanda,
O w'o waku, we Ngai wakwa:
Ngaina ngĩũkumya na mbeve,
We Ũla Mũtheu wa Isilaeli.
23Ilomo syakwa ikookĩlya wasya wa ũtanu yĩla nĩinaa ngĩũkumya;
Na ngoo yakwa, ĩla wovoetye.
24Ũĩmĩ wakwa naw'o ũkaneenaa ũndũ wa ũlũngalu waku mũthenya w'onthe;
Nũndũ nĩmasonoketw'e, nũndũ nĩmathokoanĩtw'e, ala mamanthaa kũmbĩka naĩ.

SAVULI 72

Ũsumbĩko wa ũla Mũsumbĩ mũlũngalu

1Nenga mũsumbĩ motwi maku, ame Ngai,
Na mwana wa mũsumbĩ ũlũngalu waku.
2Akasilanasya andũ maku na ũlũngalu,
Na ngya syaku na sila wa katĩ.
3Iĩma ikamaeteae andũ mũuo,
Na tũlĩma natw'o, kwondũ wa ũlũngalu,
4Akasilanasya ngya sya andũ,
Akatangĩĩa syana sya athĩni,
Na kũmũtilanga ilungu ũla ũthĩnasya.
5Makaũkĩaa o yĩla syũa yĩĩkalaa,
O na mwei naw'o, mosyaanĩonĩ onthe.
6Akatheea ta mbua nyekinĩ mbenge,
Ta mĩono ya mbua ĩla ĩnyithasya nthĩ.
7Mĩthenyanĩ yake ala alũngalu makaaĩlaa,
Na kũkeethĩwa mũuo mwingĩ, kũvika mwei ndũkethĩwa ĩngĩ.
8Nake akasumbĩka kuma ũkanga kũvika ũkanga,
Na kuma ũla Ũsĩ kũvika itulunĩ sya nthĩ.
9Ala matũaa weũnĩ makainama mbee wake;
Na amaitha make makanyenya kĩtoo.
10Asumbĩ ma Talisisi na ma ithama makaumya koti:
Asumbĩ ma Sieva na Seva makaumya mĩthĩnzĩo.
11Ĩĩ, asumbĩ onthe makavalũka mbee wake;
Mbaĩ syonthe ikamũthũkũma.
12Nũndũ akavonokasya mũthĩni yĩla wĩkayaa,
Na ngya, ĩla ĩte mũtethya.
13Akeew'ĩa tei ngya na athĩni,
Na mathayũ ma athĩni akamatangĩĩa.
14Akoovosya mathayũ moo kuma thĩnanĩ na ũng'endunĩ;
Na nthakame yoo ĩkeethĩwa yĩ vata mũno methonĩ make:
15Na makekala thayũ; nake akaolelwa thaavu wa Sieva:
Na andũ makamũvoyeaa mavinda onthe;
Makamũathimaa mũthenya w'onthe.
16Kũkeethĩwa lĩu mwingĩ mũno wa mbaa ngetha nthĩ iĩmanĩ ĩũlũ;
Ũsyao wa vo ũkathingithĩka ta Levanoni:
Na ala me ndũanĩ makaaĩla ta nyeki sya nthĩ.
17Syĩtwa yake yĩkekalaa tene na tene;
Syĩtwa yake yĩkekalaa o yĩla syũa yĩtũaa:
Na andũ makaathimwa nthĩnĩ wake;
Mbaĩ syonthe ikamwĩtaa mũtanu.
18Nataĩwe Yeova Ngai, Ngai wa Isilaeli,
Ũla wĩkaa maũndũ ma ũseng'ya weka:
19Na syĩtwa yake ĩtheu yĩtaĩwe tene na tene;
Na nthĩ yonthe nĩyusũwe nĩ ũtheu mũtisu wake.
Ameni, na Ameni.
20Mboya sya Ndaviti mwana wa Yese nĩsyathela.

SAVULI 73

Ĩvuku ya katatũ

Mũminũkĩlyo wa ala athũku

1Vate ndĩi Ngai nĩ mũseo kwa Isilaeli,
O kwa ala atheu ngoo.
2Ĩndĩ ngalĩ ĩ yakwa, maũũ makwa maĩ vakuvĩ kwathũka;
Matambya makwa maĩ vakuvĩ kũtendelũka.
3Nũndũ naĩ na kĩwĩu kwondũ wa ala me na wĩnenevyo,
Yĩla noonie kũunĩka kwa ala athũku.
4Nũndũ vati mawoo kĩkw'ũnĩ kyoo;
Ĩndĩ vinya woo nũlũmĩte.
5Mati thĩnanĩ ta andũ angĩ;
O na matinyamaw'a ta andũ angĩ.
6Kwondũ wa ũu ngathĩĩo nĩ ta mũnyoo ngingonĩ syoo;
Ũng'endu nũmavw'ĩkaa o ta ngũa.
7Metho moo nĩmaumĩlĩte nĩ kũnoa:
Kĩla me nakyo nĩ kingĩ kũthonoka ũndũ ngoo ĩtonya kwenda.
8Nĩmakaakaanasya, na kũneena me ũthũkunĩ kũthĩn'ya:
Nĩmaneenaa na mĩtũlyo.
9Nĩmaiĩte makanyw'a moo matunĩ,
Na nĩmĩ syoo nĩsyangangaa nthĩ.
10Kwondũ wa ũu andũ make nĩmasyokaa vaa:
Na manzĩ ma kĩkombe kyusũu nĩmaminawa nĩo.
11Na measya, Ngai esĩ ata?
Na ve ũmanyi nthĩnĩ wa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe?
12Sisya, aa nĩ ala athũku;
Na, nũndũ mauĩtye mavinda onthe, nĩmongelelaa ũthwii.
13Vate ndĩi nĩtheetye ngoo yakwa mana,
Na kũthambya moko makwa na ũtheu;
14Nũndũ mũthenya w'onthe nĩkalaa ngĩthĩnw'a,
Na kũkũnwa kĩla kĩoko.
15Kethĩwa nĩnaneenie, Nganeena ũu;

Sisya, nĩthĩwa nĩkengete na ũĩ nzyawa ya ana maku.
16Yĩla nasũanĩe ũndũ ndonya kũmanya ũndũ ũũ,
Kwaĩ thĩna kwakwa;
17Kũvika yĩla nalikile vala vandũ vatheu va Ngai,
Na kũsũanĩa mũminũkĩlyo woo.
18Vate ndĩi nũmaiaa kũndũ kũtendeu;
Nũmekasya wanangĩkonĩ.
19Kaĩ nĩmatw'ĩkĩte athei kavinda ka kũvenya!
Nĩmameletwe vyũ nĩ motĩsyo.
20O ta ndoto yĩla mũndũ wĩamũka,
No ta ũu, we Mwĩaĩi, yĩla wĩũkĩla, ũkavũthya mũvw'ano woo.
21Nũndũ thayũ wakwa nĩweew'ĩthiw'e woo,
Nakwa natonywa ngoonĩ yakwa:
22Naĩ mũng'endu, na mũtumanu;
Nailyĩ nyamũ mbee waku.
23Ĩndĩ o na ũu w'onthe nĩ naku mavinda onthe:
Nũngwatĩte kw'oko kwakwa kwa aũme.
24Ũkandongoeasya na ũtao waku,
Na ĩtina ũimbosa ũtheunĩ.
25Nĩ naũ ĩtunĩ ate o we?
Na vati ũmwe kũũ nthĩ ũla nĩmwendaa ate o we.
26Mwĩĩ wakwa na ngoo yakwa nithelaa vinya;
Ĩndĩ Ngai nĩ vinya wa ngoo yakwa na kĩanda kyakwa tene na tene.
27Nũndũ, sisya, ala me kũasa naku makaaa:
Nĩwanangĩte onthe ala mekaa ũmalwaya, makĩũtia.
28Ĩndĩ nĩ ũseo kwakwa kũthengeea Ngai:
Nĩnĩtw'ĩte Mwĩaĩi Yeova wĩvitho wakwa,
Nĩ kana nĩtavanasye ũndũ wa mawĩa maku onthe.

SAVULI 74

Kwĩkaĩla Ngai nũndũ wa nthũ sya andũ Make

1Ame Ngai, nũndũ wa kĩ ũtwĩkĩtye ũtee tene na tene?
Nũndũ wa kĩ ũthatu waku ũtoeesye syũki malondu ma ĩĩthya yaku?
2Lilikana ũmbano waku, ũla wathooie tene,
Ũla woovoetye wĩthĩwe mbaĩ ya ũtiĩwa waku;
Kĩĩma kya Saioni, kĩla watwĩe.
3Kinyangĩlya maũũ maku moombokunĩ ma mavinda onthe,
Ũthũku w'onthe ũla mũmaitha wĩkĩte nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu.
4Nthũ syaku nilumĩte ũmbanonĩ waku;
Nĩmaũngamĩtye movano moo ta mawonan'yo.
5Nĩmoonekaa ta andũ ala mookĩlĩlye
Kĩkuthu kya mĩtĩ mathoka.
6O na yu wĩa w'onthe wa kwasũvya wa vo
Nĩmanangaa na kathoka na syĩiva.
7Nĩmakwatĩtye vandũ vaku vatheu mwaki;
Nĩmavukĩtye ũtũo wa syĩtwa yaku ũndũ wa kũwĩkya nthĩ.
8Nĩmaisye ngoonĩ syoo, Twanangei syonthe vyũ:
Nĩmavĩvĩtye masinakoke onthe ma Ngai ĩ nthĩ.
9Tũtyonaa movano maitũ:
Kũti mwathani ĩngĩ;
O na kũti ũmwe katĩ waitũ ũla wĩsĩ nĩ ĩvinda yĩana ata.
10Nthũ ĩkavũthya kũvika ĩndĩĩ, ame Ngai?
Mũmaitha akauma syĩtwa yaku tene na tene?
11Nĩkĩ wĩtũnga kw'oko kwaku, o kw'oko kwaku kwa aũme?
Kumye kĩthũinĩ kyaku noimamina.
12Ĩndĩ Ngai nĩ Mũsumbĩ wakwa wa tene,
Akĩka ũtangĩĩo katĩ wa nthĩ.
13Nĩwaaanisye ũkanga kwondũ wa vinya waku:
Nĩwatumbangie mĩtwe ya mĩkũnga mĩnene ya manzĩnĩ.
14Nũtilangĩte ilungu mĩtwe ya leviathani;
Nĩwamĩnenganie yĩthĩwe lĩu wa andũ ala matũĩte weũnĩ.
15Nĩwavũthũie nthongo na manzĩ maingĩ:
Nĩwang'alilye mbũsĩ nene mũno.
16Mũthenya nĩ waku, ũtukũ naw'o nĩ waku;
Nũseũvĩtye kyeni o na syũa nayo.
17Nĩwiĩte mĩvaka yonthe ya nthĩ:
Nũtw'ĩte ĩvinda ya syũa na ĩvinda ya mbevo.
18Lilikana ũũ, kana mũmaitha nũvũthĩtye, ame Yeova,
Na kana andũ atumanu nĩmaumĩte syĩtwa yaku.
19Ame ndũkanenge nyamũ mbai thayũ wa ndumbũ yaku:
Ndũkaolwe nĩ thayũ wa ngya syaku tene na tene.
20Syaĩĩsya ũla ũtianĩo;
Nũndũ kũndũ kwa nthĩ kwĩ kĩvindu nĩkusũĩte motũo ma ũng'endu.
21Ndũkaeke athĩni masyoke makĩsonoka:
Ngya na athĩni nĩmataĩe syĩtwa yaku.
22Ũkĩla, ame Ngai, ĩtetee mwene:
Lilikana ũndũ mũndũ mũtumanu ũkũvũthasya mũthenya w'onthe.
23Ndũkaolwe nĩ wasya wa nthũ syaku:
Kĩtuu kya ala makũkĩlĩĩlaa nĩkyambataa mavinda onthe.

SAVULI 75

Ngai nũtheeasya ala athũku na kũkĩlya ala alũngalu

1Nĩtũũkũtũngĩa mũvea, ame Ngai;
Nĩtũũtũnga mũvea, nũndũ syĩtwa yaku yĩ vakuvĩ:
Andũ nĩmaneenaa ũndũ wa mawĩa maku ma ũseng'ya.
2Yĩla ngosa ĩvinda yĩla yĩtw'ĩtwe,
Ngasilĩla na ũlũngalu.
3Nthĩ nĩtwekete na andũ onthe ala mamĩtwĩe:
Nĩnĩũngamĩtye ituĩ syayo.
(Sela)
4Nĩnamatavisye ekathĩĩi, Mũtikeke na ngathĩĩo;
Na ala athũku, mũtikokĩlye ũvya:
5Mũtikokĩlye ũvya wenyu ĩũlũ;
Mũtikaneene mwĩ na ngingo nyũmũ.
6Nũndũ kuma wumĩlonĩ wa syũa, kana ũthũĩlonĩ wa syũa,
Kana ngalĩ ya ĩtheo, kũtyumaa kũnenevw'a.
7Ĩndĩ Ngai nĩwe mũsili:
Nũnũũtheesya ũmwe, na kũkĩlya ũngĩ.
8Nũndũ kw'okonĩ kwa Yeova kwĩ kĩkombe, na mbinyu yĩ na ĩvuo;
Nĩkyusũĩte mũvulan'yo, naw'o nũwonoasya:

Vate ndĩi imongoyo syaw'o, athũku onthe ma nthĩ makaiviva, na kwinyw'a.
9Ĩndĩ ngatavan'ya tene na tene,
Ngaina ngĩkumya Ngai wa Yakovo.
10Mbya syonthe sya ala athũku ngaitila;
Ĩndĩ mbya sya ala alũngalu ikookĩlw'a.

SAVULI 76

Ngai wa ũkĩlyo na wa ũsili

1Ngai nĩwĩsĩkĩwe kwa Yuta:
Syĩtwa yake nĩ ĩnene kwa Isilaeli.
2O na wĩkalo wake wĩ Saleme,
Na ũtũo wake Saioni.
3Nĩwatũlĩle mĩsyĩ ya ũta kw'o;
Ngao, na ũvyũ, na kaũ.
(Sela)
4We wĩ na ndaĩa nene na ũnene,
Kũvĩtũka iĩma syĩ mũtavo.
5Ala me ngoo syĩ vinya nĩmataviwe,
Nĩmakomete too woo;
Vati ũmwe wa andũ me ũtonyi waona moko moo.
6Kwondũ wa ũkan'yo waku, we Ngai wa Yakovo,
Ĩkasya ya kaũ na mbalasi nĩsyĩkĩtw'e toonĩ wa kĩkw'ũ.
7We, o we, wĩ wa ũkĩwa;
Na nũũ ũla ũtonya kũũngama mbee waku yĩla ũminĩte kũthata?
8Nĩwatumie ũtw'ĩo wa sila wĩw'ĩka wumĩte ĩtunĩ;
Nthĩ yakĩa, na yavindya,
9Yĩla Ngai wokĩlile asile,
Atangĩĩe ala auu onthe ma nthĩ.
(Sela)
10Vate ndĩi ũthilĩku wa mũndũ ũkakũtaĩa:
Ũthilĩku ũla ũtiele naku ũkeevotoa.
11Ĩvĩte, nokĩanĩsya kwa Yeova Ngai waku:
Onthe ala mamũthyũlũlũkĩte mamũetee mĩthĩnzĩo ũsu waĩle kũkĩwa.
12Akatila veva wa anene me mbee ũsumbĩnĩ:
Nake nĩ ũtĩsyo kwa asumbĩ ma nthĩ.

SAVULI 77

Ũkiakisyo nũndũ wa kũlilikana meko manene ma Ngai

1Ngamwĩkaĩla Ngai na wasya wakwa,
O Ngai na wasya wakwa; nake akambĩthukĩĩsya.
2Mũthenya wa thĩna wakwa nĩnamũmanthie Mwĩaĩi:
Kw'oko kwakwa kwaĩ kũtambũũku ũtukũ, na kũtyaaleela;
Ngoo yakwa yalea kũkiakiw'a.
3Nĩnĩlilikanaa Ngai, na ngĩthĩn'ya:
Nĩnĩnyungunyĩasya, na veva wakwa nũthelaa vinya.
(Sela)
4Nĩwĩkalasya metho makwa masyaĩĩsye:
Nĩũũyĩte ũndũ ndatonya kũneena.
5Nĩnĩsũanĩĩte ũndũ wa mĩthenya ya tene,
Myaka ya mavinda ma tene, tene.
6Nĩlilikanaa wathi wakwa ũtukũ:
Nĩneenanasya na ngoo yakwa mwene;
Na veva wakwa ũmanthaa na kĩthing'ĩĩsyo.
7Mwĩaĩi akekya ũtee tene na tene?
Na ndakethĩwa na ũseo ĩngĩ?
8Ũseo waku wĩ wendo nũthelete kũvika tene na tene?
Watho waku ũkalea kwĩanĩw'a tene na tene?
9Ngai nĩũlĩtwe nĩ kwĩka nesa?
Ũthatunĩ wake nũvingĩĩte matei make mololo?
(Sela)
10Na nasya, ũu nĩ wonzu wakwa;
Ĩndĩ ngalilikana myaka ya kw'oko kwa aũme kwa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe.
11Ngaweta meko ma Yeova;
Nũndũ ngalilikana moseng'yo maku ma tene.
12O na ngasũanĩa ũndũ wa wĩa waku w'onthe,
Na kũsũanĩa meko maku.
13Nzĩa yaku, we Ngai, yĩ nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu:
Nĩ ngai yĩva nene ĩilyĩ ta Ngai?
14Nue Ngai ũla wĩkaa moseng'yo:
Nũmanyĩthanĩtye vinya waku katĩ wa ngo sya andũ.
15Nĩwovoetye andũ maku na kw'oko kwaku.
Ana ma Yakovo na Yosevu.
(Sela)
16Manzĩ nĩmakwonie, we Ngai;
Manzĩ nĩmakwonie, makĩa:
Syũngũ nasyo nĩsyatetemie.
17Mathweo nĩmoonoisye manzĩ;
Matu nĩmaumisye wasya:
Mĩsyĩ yaku nayo nĩyaendie kw'onthe.
18Wasya wa kĩtundumo kyaku waĩ kĩlinginĩ;
Motisi mamulĩka nthĩ:
Nthĩ yatetema na yathingitha.
19Nzĩa yaku yaĩ ũkanganĩ,
Na nzĩa syaku syaĩ manzĩnĩ maingĩ,
Na matambya maku matyaamanyĩka.
20Nĩwatongoesye andũ maku ta ndĩthya ya mbũi na malondu,
Na kw'oko kwa Mose na Aluni.

SAVULI 78

Kĩthito kya Ngai kwa andũ Make mate na kĩthito

1Ĩthukĩĩsyei mĩao yakwa, inyw'ĩ andũ makwa:
Teai matũ menyu mwĩw'e ndeto sya kanyw'a wakwa.
2Ngaathamya kanyw'a wakwa nĩneene ngelekan'yo;
Nganeena nthimo sya tene,
3Ila tweewie na kũmanya,
Ila aaĩthe maitũ matũtavisye.
4Tũtikaaiimĩthya syana syoo,
Tũkĩtavya nzyawa ĩla yũkĩte ndaĩa sya Yeova,
Na vinya wake, na mawĩa make ma ũseng'ya ala wekie.
5Nũndũ nĩwalũlũmĩlye ũkũsĩ nthĩnĩ wa Yakovo,
Na nĩwatwie mĩao nthĩnĩ wa Isilaeli,
Ĩla weaĩe aaĩthe maitũ,
Nĩ kana mamĩmanyĩthye syana syoo;
6Nĩ kana nzyawa ĩla yũkĩte ĩmĩmanye, o ana ala makasyawa;
Nao makookĩla na kũmatavya ana moo,
7Nĩ kana maie wĩkwatyo woo vala ve Ngai,

Na matikolwe nĩ mawĩa ma Ngai,
Ĩndĩ makwate mĩao yake,
8Na matikethĩwe ta aaĩthe moo,
Nzyawa yĩ ngũlũ na ũng'endu,
Nzyawa ĩla ĩtaaseũvya ngoo yayo,
Na veva wayo ũtaalũman'ya na Ngai.
9Syana sya Evalaimu, syĩ na mĩio ya kaũ na ikuĩte mata,
Nĩsyeetulũlile mũthenya wa kũkita.
10Ityaalũmya ũtianĩo wa Ngai,
Na syalea kũendaa mĩaonĩ yake;
11Na nĩsyoolilwe nĩ meko make,
Na mawĩa make ma ũseng'ya ala wamonisye.
12Nĩwekie maũndũ ma ũseng'ya aaĩthe moo mene,
Nthĩ ya Misili, kĩlungunĩ kya ku Nzoani.
13Nĩwaaanisye ũkanga, na amavĩtĩlya vo;
Na atuma manzĩ maũngama ta kĩvumbu.
14Na mũthenya amatongoesya na mũumbĩ,
Na ũtukũ w'onthe na kyeni kya mwaki.
15Aatũĩa mavia weũnĩ,
Na amanenga kya ũnyw'a kingĩ ta kyumĩte syũngũnĩ.
16O na aumya tũlũsĩ yĩla ĩvianĩ,
Na atuma manzĩ matheea ta mbũsĩ.
17Ĩndĩ nĩmaendeeie na kũmũvĩtanĩsya,
Kũmũng'endeea weũnĩ Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe.
18Na mamũtata Ngai ngoonĩ syoo
Kwondũ wa kwĩtya lĩu kwĩanana na kwenda kwoo.
19Ĩĩ, nĩmamũneeneie Ngai;
Makyasya, Ngai nũtonya kwalan'ya mesa weũnĩ?
20Sisya, nĩwakũnie ĩvia na manzĩ mauma na vinya,
Na tũlũsĩ twavingĩte na tũkakĩla;
Nake nũtonya kũnengane kĩmũtũ nakyo?
Akanenga andũ make nyama?
21Kwondũ wa ũu Yeova eew'a, na athilĩka;
Na mwaki wamwakanĩa Yakovo,
Na ũthatu naw'o wookĩlĩla Isilaeli;
22Nĩkwĩthĩwa matyaamwĩtĩkĩla Ngai,
Na matyaaĩkĩĩa ũtangĩĩonĩ wake.
23Ĩndĩ eeaĩa matu me ĩũlũ,
Na avingũa mĩomo ya ĩtunĩ;
24Na amauĩsya ũla mana maye,
Ĩĩ, amanenga lĩu wumĩte ĩtunĩ.
25Kĩla mũndũ aya kĩmũtũ kya ala me ũtonyi:
Amaetee lĩu wa kũmavũn'ya.
26Nĩwatumie kĩseve kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa kĩuutana matunĩ;
Na nũndũ wa vinya wake atongoesya kĩseve kya ngalĩ ya ĩtheo.
27O na amauĩsya nyama ta kĩtoo,
O nyũnyi syĩ nthwau ta kĩthangathĩ kya maũkanga:
28Na avalũkya katĩ wa mwako woo wa maeema,
Kũthyũlũlũka motũo moo.
29Na ĩndĩ maya, na mavũna vyũ;
Na amanenga kwenda kwoo ene.
30Matyaataanw'a nĩ kĩla mendete,
Lĩu woo waĩ o makanyw'anĩ moo,
31Yĩla ũthatu wa Ngai wamokĩlĩle,
Na wooaa ala anou mbee moo,
Na wavalũkya nthĩ anake ma Isilaeli.
32Ĩndĩ o na ũu w'onthe nĩmaendeeie na kwĩka naĩ,
Na matyaaĩtĩkĩla mawĩa make ma ũseng'ya.
33Kwondũ wa ũu nĩwaminĩe mĩthenya yoo maũndũnĩ ma mana,
Na myaka yoo ũtĩsyonĩ.
34Yĩla wamoaie, nĩvo mamũmanthie;
Na masyoka na mamũmantha Ngai na kĩthing'ĩĩsyo.
35Na malilikana kana Ngai nĩ ĩvia yoo,
Na Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe mwovosya woo.
36Ĩndĩ nĩmendeeasya kwake na ndeto sya ũkathĩĩo sya makanyw'a moo,
Na kũmũtavya movũngũ na nĩmĩ syoo.
37Nũndũ ngoo syoo ityaĩ ndũngalu kwake,
O na matyaĩ na kĩthito ũtianĩonĩ wake.
38Ĩndĩ we, nũndũ aĩ na tei, aaekea ũthũku woo, na ndaamananga:
Ĩĩ, mavinda maingĩ nĩwathyũũaa ũthatu wake,
Na ndaokĩlya ũthilĩku wake w'onthe.
39Na alilikana kana mo no mwĩĩ,
Kĩseve kĩla kĩvĩtaa, na kĩtyũkaa ĩngĩ.
40Nĩ mavinda meana mamũng'endee weũnĩ,
Na kũmwĩw'ĩthya woo yalatanĩ!
41Na meethyũũa ĩngĩ na mamũtata Ngai,
Na kũthatya Ũla Mũtheu wa Isilaeli.
42Matyaalilikana kw'oko kwake,
Kana mũthenya ũla wamovoisye kuma kwa nthũ;
43Kana ũndũ waiie movano make Misili,
Na moseng'yo make kĩlungunĩ kya ku Nzoani,
44Na atuma mbũsĩ syoo ialyũka nthakame,
Na tũlũsĩ twoo, kwondũ wa ũu matyaatonya kũnyw'a.
45Aete katĩ woo ngi mbingĩ, ila syamaminie;
Na syoa, ila syamanangie.
46O na anenga kĩthesa wingĩvo woo,
Na ngie wĩa woo.
47Nĩwanangie mĩsavivũ yoo na mbua ya mavia,
Na mĩkũyũ yoo na ĩmwe yĩkamĩtw'e nĩ mbevo.
48O na nĩwanenganie ng'ombe syoo mbuanĩ ya mavia,
Na ndĩthya syoo sya mbũi na malondu motisinĩ mavyũ.
49Amekĩsya wai wa ũthatu wake,
Ũthilĩku, na woo, na thĩna,
O nguthu ya alaĩka ma ũthũku.
50Nĩwaseũvĩsye ũthatu wake nzĩa;
Ndaasũvĩa mathayũ moo matikakw'e,
Ĩndĩ anengane thayũ woo mũimũnĩ,
51Na akũna makithathi onthe ma Misili,
Nĩmo kĩtina kya vinya woo maeemanĩ ma Amu.
52Ĩndĩ amaumaalya andũ make mwene ta malondu,
Na amatongoesya weũnĩ ta ndĩthya ya mbũi na malondu.
53Na amatongoeasya vate mũisyo, kwondũ wa ũu matyaakĩa;
Ĩndĩ ũkanga wavw'ĩka amaitha moo.
54Na amaete mũvakanĩ wake mũtheu,
Kĩĩmanĩ kĩĩ, kĩla kw'oko kwake kwa aũme kwosete.
55O na alũngya i mbaĩ mbee woo,

Na amaaanisye kwa kũthima yĩthĩwe ũtiĩwa,
Na atuma mbaĩ sya Isilaeli itũa maeemanĩ ma isu.
56Ĩndĩ nĩmamũtatie na kũmũng'endea Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe,
Na matyaakwata mokũsĩ make;
57Ĩndĩ meetulũla, na meeka ũseleke ta aaĩthe moo;
Nĩmaathũkiw'e ũtee ta ĩtati.
58Nũndũ nĩmamũthatisye ũndũ wa kũndũ kwoo kũtũlu,
Na mamwĩkĩa kĩwĩu ũndũ wa mĩvw'anano yoo myasũvye.
59Yĩla Ngai wewie ũu, athilĩka,
Na athĩtha Isilaeli mũno;
60Kũvika atia wĩkalo wa Silo,
Ĩeema yĩla waiĩte katĩ wa andũ;
61Na anengane vinya wake kũtavwanĩ,
Na ndaĩa yake mokonĩ ma mũmaitha.
62O na nĩwanenganie andũ make ũvyũnĩ,
Na athilĩkĩla ũtiĩwa wake.
63Mwaki nĩwaminie anake moo;
Na eĩtu moo atheu matyaĩ na wathi wa mũtwaano.
64Athembi moo mavalũkw'a na ũvyũ;
Na aka ndiwa syoo ityaaĩa.
65Nĩvo ĩndĩ Ngai waamũkie ta ũmwe wumĩte toonĩ,
Ta ngũmbaũ ĩlonzaw'a nĩ mbinyu.
66Na akũna nthũ syake syasyoka na ĩtina:
Aivũthĩthya mavinda onthe.
67Na ĩngĩ alea ĩeema ya Yosevu,
Na ndaanyuva mbaĩ ya Evalaimu,
68Ĩndĩ anyuva mbaĩ ya Yuta,
Kĩĩma kya Saioni kĩla wendaa.
69Na nĩwakie vala vandũ vake vatheu ta motũlu,
Ta nthĩ ĩla ũmĩlũlũmĩlye tene na tene.
70O na anyuva Ndaviti mũthũkũmi wake,
Na amumya syengonĩ sya malondu:
71Amũete yĩla waatĩĩaa malondu me na tũtena,
Eethĩwa mũĩthi wa Yakovo andũ make, na Isilaeli ũtiĩwa wake.
72Na ĩndĩ aĩ mũĩthi woo kwĩanana na wĩanĩu wa ngoo yake,
Na amatongoeasya na ũtuĩka wa moko make.

SAVULI 79

Kĩĩo ũndũ wa wanangĩko wa Yelusaleme

1Ame Ngai, i mbaĩ nilikĩte ũtiĩwanĩ waku;
Nivukĩtye ĩkalũ yaku ĩtheu;
Nitw'ĩkĩthĩtye Yelusaleme ivumbu.
2Simba sya athũkũmi maku ninengete nyũnyi sya yayaya syĩthĩwe lĩu,
Mĩĩ ya atheu maku ninengete nyamũ sya nthĩ.
3Nĩsyetĩkisye nthakame yoo ta manzĩ kũthyũlũlũka Yelusaleme;
Na vatyaĩ ũmwe wa kũmenzĩa nthĩ.
4Nĩtũtw'ĩkĩte ma kũvũthĩĩw'a nĩ atũi maitũ,
Na kũvũĩwa ngũĩ na kũthekeewa nĩ ala matũthyũlũlũkĩte.
5Ilĩ kũvika ĩndiĩ, ame Yeova? Ũkathata tene na tene?
Kĩwĩu kyaku kĩkakana ta mwaki?
6Onoesya ũthatu waku mbaĩ ila itakwĩsĩ,
Na mosumbĩ ala matekwĩkaĩla syĩtwa yaku.
7Nũndũ niminĩte Yakovo,
Na nĩsyanangĩte ũtũo wake.
8Ndũkatũlilikanĩle mothũku ma aaũmae maitũ:
Matei maku mololo makomane maitũ mĩtũkĩ;
Nũndũ nĩtũtheeetw'e mũno.
9Tũtethye, ame Ngai wa ũtangĩĩo witũ, kwondũ wa ndaĩa ya syĩtwa yaku;
Na tũvonokye, na kũtũekea naĩ sitũ, kwondũ wa syĩtwa yaku.
10Nũndũ wa kĩ i mbaĩ syaasye, Ngai woo aĩva?
Kũĩvanĩsya kwa nthakame ya athũkũmi maku ĩla mbĩtĩku
Nĩkũmanyĩke katĩ wa i mbaĩ twene.
11Kũvevũũka kwa ũla mwove nĩkũke mbee waku:
Kwĩanana na ũnene wa vinya waku sũvĩa ala matw'ĩĩwe kũkw'a;
12Na maĩve atũi maitũ kũndũ mũonza kĩthũinĩ kyoo
Kĩvũthya kyoo, kĩla makũvũthisye nakyo, we Mwĩaĩi.
13Kwondũ wa ũu ithyĩ andũ maku na malondu ma ĩĩthya yaku
Tũkakũtũngĩa mũvea tene na tene:
Tũkoonan'ya ndaĩa yaku nzyawanĩ syonthe.

SAVULI 80

Mboya ũndũ wa kũthyũũwa kwa Isilaeli

1Tea kũtũ, we Mũĩthi wa Isilaeli,
We ũla ũtongoeasya Yosevu ta ndĩthya ya mbũi na malondu;
We ũla wĩkalaa ĩũlũ wa akeluvi, tisũka.
2Akan'ya ũtonyi waku mbee wa Evalaimu na Mbenyamini na Manase,
Noyũka ũtũtangĩĩe.
3Tũthyũũe ĩngĩ, ame Ngai;
Noitisĩthya ũthyũ waku, na tũkatangĩĩwa.
4Ame Yeova Ngai wa nguthu,
Ũkathatĩa mboya ya andũ maku kũvika ĩndĩĩ?
5Nũmaathĩĩtye lĩu wa methoi,
Na kũmanenga na kĩthimo kĩnene methoi ma ũnyw'a.
6Nũtũtw'ĩte ma kũtetanĩw'a kwa atũi maitũ;
Na amaitha maitũ nĩmethekeaa.
7Tũthyũũe ĩngĩ, we Ngai wa nguthu;
Noitisĩthya ũthyũ waku, na tũkatangĩĩwa.
8Nĩwaetie mũsavivũ kuma Misili:
Nĩwalũngilye i mbaĩ, na woovanda.
9Nĩwaseũvisye vandũ vaw'o,
Na nĩwatambũũkisye mĩi nthĩnĩ wa nthĩ, na kusũa ĩ nthĩ.
10Ilĩma syavw'ĩkwa nĩ muunyĩ waw'o,
Na ndĩso syaw'o syaĩ ta mĩkũũ ya Ngai.
11Watambũũkya ndĩso syaw'o kũvika ũkanganĩ,
Na nthongoo syaw'o kũvika ũla Ũsĩ.
12Nĩkĩ ũomboete maũvai maw'o,
Ũkethĩa onthe ala mavĩtĩlaa nzĩanĩ nĩmekũtw'a?
13Ngũũe ya mũtitũnĩ nĩwanangaa,
Na nyamũ mbai sya kĩthekanĩ nĩsyũĩsaa.
14Ĩthyũũe ĩngĩ, nĩtũũkwĩsũva, ame Ngai wa nguthu:

Keteea nthĩ wĩ ĩtunĩ, na sisya, noyũka vala ve mũsavivũ ũũ,
15Na kĩtina kĩla kyavandiwe nĩ kw'oko kwaku kwa aũme,
Na mũĩso ũla weekĩie vinya kwondũ waku mwene.
16Nũvĩvĩtw'e na mwaki, nũtemewe nthĩ:
Nĩmekwaa ũndũ wa ũkan'yo wa ũthyũ waku.
17Kw'oko kwaku nĩkwĩthĩwe ĩũlũ wa mũndũ wa kw'oko kwaku kwa aũme,
Ĩũlũ wa mwana wa mũndũ ũla wamwĩkĩie vinya ũndũ waku mwene.
18Na ĩndĩ tũtikasyoka kuma vala ũĩ:
Tũthayũũkye, na tũkeekaĩla syĩtwa yaku.
19Tũthyũũe ĩngĩ, ame Yeova Ngai wa nguthu;
Noitisĩthya ũthyũ waku, na tũkatangĩĩwa.

SAVULI 81

Ũseo wa Ngai na waa matũ wa Isilaeli

1Mwinĩei na wasya Ngai vinya witũ:
Ũkĩlĩlyai Ngai wa Yakovo wasya wa ũtanu.
2Anĩĩsyai wathi, etei kathembe,
Mbeve nzeo vamwe na kĩnanda.
3Vuvai soo mwei watisa,
Mwei watheea, mũthenya wa mboka yaitũ.
4Nũndũ nĩ mwamũlo ũndũ wa Isilaeli,
Ũtw'ĩo wa Ngai wa Yakovo.
5Nĩwotwie wĩthĩwe ũkũsĩ kwa Yosevu,
Yĩla waumie nthĩ ya Misili,
Vala neewie kĩthyomo kĩla ndaamanya.
6Nĩnaũie kĩtuo kyake mũio:
Moko make mataanw'a na kĩkavũ.
7Nĩweekaĩlile wĩ thĩnanĩ, nakwa nakũvonokya;
Nĩnakũsũngĩie kĩmbithĩnĩ kya kĩtundumo;
Nĩnakũoesye manzĩnĩ ma Miliva.
(Sela)
8Ĩthukĩĩsyei, inyw'ĩ andũ makwa, na ngakũkũsĩĩa:
Ame Isilaeli, kethĩwa nũmbĩthukĩĩsya!
9Kũtikethĩwe ngai ngeni nthĩnĩ waku;
O na ndũkathaithe ngai o na yĩva ya nthĩ ĩngĩ.
10Ninyie Yeova Ngai waku,
Ũla wakumisye nthĩ ya Misili:
Athamya kanyw'a waku vyũ, nakwa ngawusũsya.
11Ĩndĩ andũ makwa matyaaĩthukĩĩsya wasya wakwa;
Na Isilaeli matyaambĩtĩkĩla.
12Kwondũ wa ũu namaeka maatĩĩe ngũlũ sya ngoo syoo,
Nĩ kana maendae motaonĩ moo ene.
13A! Kethĩwa andũ makwa nĩmambĩthukĩĩsya,
Kethĩwa Isilaeli nĩmakinya nzĩanĩ syakwa!
14Nĩthĩwa nĩmakĩlĩlya vinya amaitha moo mĩtũkĩ,
Na kũthyũũĩa nthũ syoo kw'oko kwakwa.
15Ameni ma Yeova methĩwa mamwĩnyivĩsya:
Ĩndĩ ĩvinda yoo yĩkekala tene na tene.
16O na nũmaĩthya na nganũ ĩla nzeo mbee;
Na ngĩkũvũn'ya na ũkĩ wa nzũkĩ wumĩte ivianĩ.

SAVULI 82

Ũkan'yo wa mosili mate ma katĩ

1Ngai nũũngamaa ũmbanonĩ wa Ngai;
Nũsilanasya katĩ wa i ngai.
2Mũkasilaa sila ũte mũlũngalu kũvika ĩndĩĩ,
Na kwendeesya ala athũku?
(Sela)
3Silan'ya ngya na ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe:
Sila sila wa katĩ kwa ala mathĩnaw'a na ala mate kĩndũ.
4Tangĩĩa ngya na athĩni:
Mavonokye kw'okonĩ kwa ala athũku.
5Matyĩsĩ, o na matikũmanya;
Nĩmangangaa kũũ na kũũ nthĩnĩ wa kĩvindu:
Myambĩlĩlyo yonthe ya nthĩ nĩthingithangĩtw'e.
6Naisye, Inyw'ĩ mwĩ ngai,
Na inyw'onthe mwĩ ana ma Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe.
7Ĩndĩ mũkakw'a o ta andũ,
Na kũvalũka ta ũmwe wa ala me mbee ũsumbĩnĩ.
8Ũkĩla, ame Ngai, silĩla nthĩ;
Nũndũ mbaĩ syonthe ikeethĩwa ũtiĩwa waku.

SAVULI 83

Mboya ũndũ wa kwanangwa kwa amaitha ma Isilaeli

1Ame Ngai, ndũkekilĩlye:
Ndũkavindye, ndũkakilye, ame Ngai.
2Nũndũ, sisya, amaitha maku nĩmeũkĩlya kĩtuu;
Na ala makũmenaa nĩmokĩlĩtye mũtwe.
3Nĩmasamanasya ũndũ wa andũ maku,
Na kũsũanĩa vamwe ĩũlũ wa andũ maku ala avithe.
4Nĩmaĩtye, Ũkai, tũmavete matikethĩwe mbaĩ;
Nĩ kana syĩtwa ya Isilaeli yĩtikaalilikanwe ĩngĩ.
5Nũndũ nĩmasũanĩĩte vamwe na ngoo ĩmwe;
Nĩmekũseũvya wĩw'ano ĩũlũ waku:
6Maeema ma Etomu na Aisumaeli;
Moavi, na Aakali;
7Ngevali, na Amimoni, na Amaleki;
Vilisitia vamwe na ala matwĩe Tile:
8Asuli nayo nĩkwatene nao;
Nĩmatethetye ana ma Loto.
(Sela)
9Meke o tondũ weekie Mitiani,
Ta Sisela, ta Yavini, ũsĩnĩ wa Kisoni;
10Ala maaĩe ku Eni-ndoli,
Ala matw'ĩkie ta vũũ kwondũ wa nthĩ.
11Tw'ĩkĩthya anene moo me ndaĩa ta Olevi na Nzeevu;
Ĩĩ, anene moo onthe me mbee ũsumbĩnĩ ta Nzeva na Nzalimuna;
12Ala maisye, Twĩyosee methĩwe maitũ
Motũo ma Ngai.
13Ame Ngai wakwa, matw'ĩkĩthye ta kĩlingi kya kĩtoo;
Ta ũa mbee wa kĩseve.
14Ta mwaki ũla ũvĩvasya mũtitũ,
Na ta kĩtw'ĩki kĩla kĩkwatasya iĩma mwaki,
15O ta ũu maatĩĩe na kĩuutani kyaku,
Na kũmatĩsya na kĩseve kyaku kĩnene.
16Usũsya mothyũ moo nthoni,

Nĩ kana mamanthe syĩtwa yaku, we Yeova.
17Masonokw'e na mateve tene na tene;
Ĩĩ, mathokoanw'e na kwaa;
18Nĩ kana mamanye no we wĩ weka, syĩtwa yaku nĩ Yeova,
Nue Wĩ Ĩũlũ wa Onthe ĩũlũ wa nthĩ yonthe.

SAVULI 84

Mea ma nyũmba ya Yeova

1A! Mawĩkalo maku nĩ maseo,
We Yeova wa nguthu!
2Ngoo yakwa yĩ na mea, ĩĩ, o na kũthelekela kwondũ wa nza sya Yeova;
Ngoo yakwa na mwĩĩ wakwa nĩsyĩkaĩlaa Ngai ũla wĩ thayũ.
3Ĩĩ, mũthoonzwe nĩwĩyoneete nyũmba,
Na nthũngũlũlũ ndala, vala ĩtonya kwia tũswii twayo,
O ithembeonĩ syaku, we Yeova wa nguthu,
Mũsumbĩ wakwa, na Ngai wakwa.
4Nĩ aathime ala matũaa nyũmbanĩ yaku:
Makaendeea na ũkũtaĩa.
(Sela)
5Nĩ mũathime mũndũ ũla vinya wake wĩ nthĩnĩ waku;
Ũla malelũ ma kũthi Saioni me ngoonĩ yake.
6Makĩvĩtĩla kyandanĩ kya Kũĩa nĩmeũkĩtw'ĩkĩthya vandũ va mbuluti;
Ĩĩ, mbua ya nthwa nĩnĩũkĩvw'ĩka na moathimo.
7Nĩmaendaa kuma vinyanĩ kũthi vinyanĩ;
Kĩla ũmwe woo nĩwumĩlaa mbee wa Ngai ku Saioni
8Ame Yeova Ngai wa nguthu, ĩw'a mboya yakwa;
Tea kũtũ, ame Ngai wa Yakovo.
(Sela)
9Sisya, ame Ngai ngao yaitũ,
Noisisya ũthyũ wa mwĩtĩkĩw'a mauta waku.
10Nũndũ mũthenya ũmwe nĩ nthĩnĩ wa nza syaku nĩ kavaa kwĩ mĩthenya ngili.
Nĩ kavaa kwakwa kwĩthĩwa mũsũvĩi wa mũomonĩ nyũmbanĩ ya Ngai wakwa,
Kwĩ kwĩkalaa maeemanĩ ma ũthũku.
11Nũndũ Yeova Ngai nĩ syũa na ngao:
Yeova akanengane mumo na ndaĩa;
Ndakamaima kĩndũ kĩseo ala maendaa na mĩendele myaĩlu.
12We Yeova wa nguthu,
Nĩ mũathime mũndũ ũla ũkũĩkĩĩaa.

SAVULI 85

Mboya ũndũ wa tei wa Ngai kwa Isilaeli

1Yeova, nĩwĩkĩĩte nthĩ yaku mwaĩla;
Nũtũngĩte Yakovo kuma kũtavwanĩ.
2Nũekete ũthũku wa andũ maku;
Nũvw'ĩkĩte naĩ yoo yonthe.
(Sela)
3Nũvetete ũthilĩku waku w'onthe;
Nĩwĩthyũũĩte ũkoeka wai wa ũthatu waku.
4Tũthyũũe, ame Ngai wa ũtangĩĩo witũ,
Noituma ũthilĩku waku ũla ũtwelekele ũthela.
5Ũkatũthatĩa tene na tene?
Ũkatũasya ũthatu waku kũvika nzyawa syonthe?
6Ndwĩtũthayũũkya ĩngĩ,
Nĩ kana andũ maku makũtanĩae?
7Twon'ye ũseo waku wĩ wendo, ame Yeova,
Noitũnenga ũtangĩĩo waku.
8Ngeethukĩĩsya ũndũ Ngai Yeova wĩneena;
Nũndũ akaneena mũuo kwa andũ make, na kwa atheu make:
Ĩndĩ matikethyũũĩe ũtumanu ĩngĩ.
9Vate ndĩi ũtangĩĩo wake wĩ vakuvĩ na ala mamũkĩaa,
Nĩ kana ndaĩa yĩkale nthĩ yaitũ.
10Tei na w'o nikomanĩte;
Ũlũngalu na mũuo nimumunyanĩte.
11W'o nĩwumĩlĩte nthĩ;
Na ũlũngalu nũsyaĩtye nthĩ wĩ ĩtunĩ.
12Ĩĩ, Yeova akanengane kĩla kĩseo;
Na nthĩ yaitũ ĩkaingĩvasya ũsyao wayo.
13Ũlũngalu ũkatongoasya mbee wake,
Na ũkatw'ĩkĩthya matambya make nzĩa ya kũendelaa.

SAVULI 86

Mboya ũndũ wa kũendeea kwa tei wa Ngai

1Tea kũtũ kwaku, ame Yeova, noinzũngĩa;
Nũndũ nĩ ngya na mũthĩni.
2Sũvĩa thayũ wakwa; nũndũ nĩmũkĩaa Ngai:
Ame Ngai wakwa, tangĩĩa mũthũkũmi waku ũla ũkũĩkĩĩaa.
3Mbĩw'ĩa tei, ame Mwĩaĩi;
Nũndũ nĩnĩkwĩkaĩlaa mũthenya w'onthe.
4Tanĩthya ngoo ya mũthũkũmi waku;
Nũndũ nĩnĩkũkĩlĩlasya ngoo yakwa, ame Mwĩaĩi.
5Nũndũ wĩ mũseo, Mwĩaĩi, na nĩwĩyũmbanĩtye kũekea,
Na wĩ na ũseo mwingĩ wĩ wendo kwa onthe ala mekwĩkaĩlaa.
6Tea kũtũ, ame Yeova, wĩw'e mboya yakwa;
Na ĩthukĩĩsye wasya wa mawĩsũvano makwa.
7Mũthenya wa thĩna wakwa ngakwĩkaĩla;
Nũndũ ũkanzũngĩa.
8Vaiĩ nongi ũilyĩ taku katĩ wa i ngai, we Mwĩaĩi;
O na vai mawĩa mailyĩ mawĩa maku.
9Mbaĩ syonthe ila woombie ikooka na kũthaithĩa mbee waku, we Mwĩaĩi;
Na ikataĩa syĩtwa yaku.
10Nũndũ wĩ mũnene, na nĩwĩkaa maũndũ ma ũseng'ya:
No we Ngai wĩ weka.
11Manyĩsya nyie nzĩa yaku, we Yeova; ngaendaa nthĩnĩ wa w'o waku:
Ũmban'ya ngoo yakwa ĩkĩae syĩtwa yaku.
12Ngakũtaĩa, we Mwĩaĩi Ngai wakwa, na ngoo yakwa yonthe;
Na ngataĩa syĩtwa yaku tene na tene.
13Nũndũ ũseo waku wĩ wendo nĩ mũnene kwakwa;
Na nũvonoketye ngoo yakwa kuma kũndũ kwĩ ĩtheo vyũ ku Seoli.
14We Ngai, ekathĩĩi nĩmambũkĩlĩle,
Na nguthu ya andũ ang'endu nĩmanthĩte thayũ wakwa,

Na matikwiĩte mbee woo.
15Ĩndĩ we, Mwĩaĩi, wĩ Ngai wĩ tei na mũseo,
Mũmĩĩsya wa kũthata, na wĩ na ũseo mwingĩ wĩ wendo na w'o.
16Ame ĩnthyũũĩe, noimbĩw'ĩa tei;
Nenga mũthũkũmi waku vinya waku,
Noitangĩĩa mwana wa mũthũkũmi waku mwĩĩtu.
17Mbon'ya ũvano wa ũseo,
Nĩ kana ala mamenaa matonye kũwona, na kũsonoka,
Nĩkwĩthĩwa we, Yeova, nũndethetye, na kũngiakisya.

SAVULI 87

Moseo ma kũtũa Saioni, ndũa ya Ngai

1Mwambĩlĩlyo wayo wĩ iĩmanĩ ntheu.
2Yeova nĩwendaa mbingĩlo sya Saioni
Kũvĩtũka motũo onthe ma Yakovo.
3Nũwetawa maũndũ ma ũkũtaĩa,
We ndũa ya Ngai.
(Sela)
4Ngaweta Laavi na Mbaviloni ta imwe katĩ wa ila imbĩsĩ:
Sisya, Vilisitia, na Tile, vamwe na Ethiovia:
Ũũ nĩwasyaĩwe kw'o.
5Ĩĩ, kũkaneenwa ũndũ wa Saioni,
Ũũ na ũya nĩmasyaĩwe nthĩnĩ wayo;
Na Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe we mwene akamĩlũlũmĩlya.
6Yeova akatala, yĩla wĩandĩka ngo sya andũ,
Ũũ nĩwasyaĩwe kw'o.
(Sela)
7Ala meinaa o na ala mesungaa makasya,
Nthongo syakwa syonthe syĩ nthĩnĩ waku.

SAVULI 88

Mboya ya ũvonokyo kuma kĩkw'ũnĩ

1Ame Yeova, Ngai wa ũtangĩĩo wakwa,
Nĩngwĩkaĩlĩte mbee waku mũthenya na ũtukũ.
2Mboya yakwa ĩlike vala ũĩ;
Tea kũtũ kwaku wĩw'e kĩĩo kyakwa.
3Nũndũ ngoo yakwa nĩyusũĩte mathĩna,
Na thayũ wakwa nũthengeee Seoli.
4Nĩndalanĩlw'e na ala matheeaa yĩla ĩimanĩ;
Nĩilyĩ ta mũndũ ũte na mũtethya.
5Nĩkĩtw'e ũtee katĩ wa akw'ũ,
Ta oawa ala makomaa mbũanĩ,
Ala ũtamalilikana ĩngĩ,
Na nĩmavetetwe kw'okonĩ kwaku.
6Nũmbiĩte ĩimanĩ yĩ ĩtheo vyũ,
Kũndũnĩ kwĩ kĩvindu, molikunĩ.
7Ũthilĩku waku nĩ mũito kwakwa,
Na nũnthĩnĩtye na itulumo syaku syonthe.
(Sela)
8Nĩwĩkĩtye ala nĩsene nao kũasa nakwa;
Nũndw'ĩte ũthatyo kwoo:
Nĩmbingĩwe, na nditonya kumaala.
9Itho yakwa nĩyĩseekee nũndũ wa thĩna:
Nĩngũkwĩkaĩla kĩla mũthenya, we Yeova;
Nĩngũkũtambũũkĩsya moko makwa.
10Ũkamon'ya akw'ũ moseng'yo?
Ala makwie makookĩla na ũkũtaĩa?
(Sela)
11Ũseo waku wĩ wendo ũkatavanw'a mbũanĩ?
Kana kĩthito kyaku Wanangĩkonĩ?
12Moseng'yo maku makamanyĩka kĩvindunĩ?
Na ũlũngalu waku nthĩ ya mbũlwa?
13Ĩndĩ nĩngwĩkaĩlĩte, we Yeova;
Na kĩoko mboya yakwa ĩkambata vala ũĩ.
14Yeova, nĩkĩ wĩkasya ũtee ngoo yakwa?
Nũndũ wa kĩ nũmbithaa ũthyũ waku?
15Nĩthĩnĩte na kwĩyũmbanĩsya kũkw'a kuma wana wakwa kũvika yu:
Yĩla nĩthĩnaw'a nĩ motĩsyo maku nĩvũavũanĩtw'e.
16Ũthatu waku mwai nũvĩtĩle ĩũlũ wakwa;
Motĩsyo maku nĩmambetete.
17Nĩmanthyũlũlũkile ta manzĩ mũthenya w'onthe;
Nĩmanthyũlũlũkile vamwe.
18Mwendwa na mũnyanya nũmavetete kũasa nakwa,
Na ũla nĩsene nake ekw'a kĩvindunĩ.

SAVULI 89

Ũtianĩo wa Ngai na Ndaviti

1Ngainaa ũndũ wa ũseo wĩ wendo wa Yeova tene na tene:
Na ngamanyĩthya nzyawa syonthe kĩthito kyaku na kanyw'a wakwa.
2Nũndũ naĩtye, Tei ũkaakĩka tene na tene;
Kĩthito kyaku ũkakĩlũlũmĩlya matunĩ nthĩnĩ.
3Nĩtianĩĩte ũtianĩo na mũnyuvwa wakwa,
Nĩmwĩavĩĩte Ndaviti mũthũkũmi wakwa:
4Ũsyao waku ngoolũlũmĩlya tene na tene,
Na kwaka kĩvĩla kyaku kya ũsumbĩ kũvika nzyawa syonthe.
(Sela)
5Na matu makataĩa moseng'yo maku, we Yeova;
O na kĩthito kyaku ũmbanonĩ wa ala atheu.
6Nũndũ nũũ matunĩ ũla ũtonya kũelekanw'a na Yeova?
Nũũ katĩ wa ana ma ala me ũtonyi ũilyĩ Yeova,
7Ngai ũla wa kũtĩsya mũno nzamanĩ ya ala atheu,
Na wa ũkĩwa kũvĩtũka onthe ala mamũthyũlũlũkĩte?
8We Yeova Ngai wa nguthu,
Nũũ ũla wĩ ũtonyi, ũilyĩ taku, we Yeova?
Na kĩthito kyaku nĩkĩkũthyũlũlũkĩte.
9Nũsumbĩkaa ngathĩĩo ya ũkanga:
Yĩla itulumo syaw'o syũkĩlaa, nĩwivindĩthasya.
10Nũtũlangĩte Laavi ilungu, ta ũmwe wũaĩtwe;
Nũnyaĩĩkĩtye amaitha maku na kw'oko kwa vinya waku.
11Matu nĩ maku, nthĩ nayo nĩ yaku:
Nthĩ na wasũu wayo, nue wasyambĩlĩlye.
12Ngalĩ ya ĩũlũ na ngalĩ ya ĩtheo, nue wasyũmbie:
Tavoli na Elimoni nitanaa syĩtwanĩ yaku.
13Wĩ na kw'oko kwĩ ũtonyi;
Kw'oko kwaku kwĩ vinya, na kw'oko kwaku kwa aũme nĩ kũtũlu.

14Ũlũngalu na sila wa katĩ nĩsyo wambĩlĩlyo wa kĩvĩla kyaku kya ũsumbĩ:
Ũseo wĩ wendo na w'o niendaa mbee wa ũthyũ waku.
15Kũathimwa nĩ andũ ala mesĩ wasya wa ũtanu:
Nĩmaendaa kyeninĩ kya ũthyũ waku, we Yeova.
16Nĩmatanaa syĩtwanĩ yaku mũthenya w'onthe;
Na nĩmanenevaw'a ũlũngalunĩ waku
17Nũndũ nue ndaĩa ya vinya woo;
Na ũseonĩ waku ũvya witũ ũkanenevw'a.
18Nũndũ ngao yaitũ nĩ ya Yeova;
Na mũsumbĩ waitũ nĩ wa Ũla Mũtheu wa Isilaeli.
19Nĩvo ĩndĩ waneenie na atheu maku woninĩ,
Na wasya, Niĩte ũtethyo ĩũlũ wa ũmwe wĩ ũtonyi;
Nĩnenevetye ũmwe ũnyuvĩtwe andũnĩ.
20Nĩnonete Ndaviti mũthũkũmi wakwa;
Nĩmwĩtĩkĩĩtye mauta makwa matheu:
21Ũla kw'oko kwakwa kũkalũlũmĩlya;
O na kw'oko kwakwa kũkamwĩkĩa vinya.
22Mũmaitha ndakamũng'endea,
Kana mwana wa ũthũku kũmũthĩn'ya.
23Na ngakũnĩa nthũ syake mbee wake ivalũke nthĩ,
Na kũmakũna ala mamũmenaa.
24Ĩndĩ kĩthito kyakwa na ũseo wakwa wĩ wendo ikeethĩwa nake;
Na syĩtwanĩ yakwa ũvya wake ũkanenevw'a.
25O na ngailĩĩla kw'oko kwake ũkanganĩ,
Na kw'oko kwake kwa aũme mbũsĩnĩ.
26Akeengaĩla, Nue Ĩthe wakwa,
Ngai wakwa, na ĩvĩa ya ũtangĩĩo wakwa.
27O na ngamũtw'ĩkĩthya mũsyawa wakwa wa mbee,
Ũla wĩ ĩũlũ wa asumbĩ ma nthĩ.
28Ũseo wakwa wĩ wendo ngekalya kwondũ wake tene na tene;
Na ũtianĩo wakwa nake ũkalũma.
29Ũsyao wake naw'o ngatuma wĩkala tene na tene,
Na kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ ta mĩthenya ya ĩtu.
30Ethĩwa syana syake ikatia mĩao yakwa,
Na itikaenda motw'ĩonĩ makwa;
31Ethĩwa ikatũla myamũlo yakwa,
Na itiũkwata mĩao yakwa;
32Nĩvo ĩndĩ ngasilĩla ĩvĩtyo yoo na ndata,
Na ũthũku woo na makũna.
33Ĩndĩ ũseo wakwa wĩ wendo ndikaumya kwake vyũ,
Kana kũeka kĩthito kyakwa kĩthele.
34Ũtianĩo wakwa ndikawananga,
Kana kũalyũla ũndũ wumĩte ilomonĩ syakwa.
35Nĩvĩtĩte o ĩmwe na ũtheu wakwa:
Ndikamũtavya Ndaviti ũvũngũ:
36Ũsyao wake ũkekalaa tene na tene,
Na kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ ta syũa mbee wakwa.
37Kĩkalũlũmĩlw'a ta mwei tene na tene,
Na ta ũkũsĩ wĩ kĩthito ĩtunĩ.
(Sela)
38Ĩndĩ nĩwekisye ũtee na walea,
Wĩthĩĩtwe ũthilĩkĩle mwĩtĩkĩw'a mauta waku.
39Nũthĩthĩte ũtianĩo wa mũthũkũmi waku:
Nũvukĩtye ngovia yake ya ũsumbĩ ũndũ wa kũmĩkya nthĩ.
40Nĩwanangĩte mbiio syake syonthe;
Nũtw'ĩkĩthĩtye ngome syake syĩ vinya moomboku.
41Onthe ala mavĩtĩlaa nzĩanĩ makĩmũvuta:
Nũtw'ĩkĩte wa kũvũthw'a nĩ atũi make.
42Nũnenevetye kw'oko kwa aũme kwa nthũ syake;
Nũtumĩte amaitha make onthe matana.
43Ĩĩ, nũũtũnga ũvyũ wake,
Na ndwaatuma aũngama kaũnĩ.
44Nũtumĩte ũtisu wake ũthela,
Na kwĩkya nthĩ kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ.
45Nũkuvĩvĩtye mĩthenya ya wana wake:
Nũmũvw'ĩkĩte nthoni.
(Sela)
46Nĩ ĩvinda yĩana ata, ame Yeova? Ũkeevitha kũvika tene na tene?
Ũthilĩku waku ũkaakana ta mwaki kũvika ĩndĩĩ?
47Ame lilikana ũndũ ĩvinda yakwa yĩkuvĩvĩte:
Kaĩ ũmbĩte ana onthe ma andũ mana!
48Mũndũ nĩ wĩva ũla ũkekalaa thayũ na ndakona kĩkw'ũ,
Ũla ũkavonokya thayũ wake kuma vinyanĩ wa Seoli?
(Sela)
49Mwĩaĩi, moseo maku me wendo ma tene maĩva,
Ala wamwĩavĩe Ndaviti kĩthitonĩ kyaku?
50Mwĩaĩi, lilikana kũvũthw'a kwa athũkũmi maku;
Ũndũ nĩkuaa kĩthũinĩ kyakwa kũvũthw'a nĩ ngo syonthe sya andũ syĩ ũtonyi,
51Kũla amaitha maku mavũthĩtye nakw'o, we Yeova,
Kũla mavũthĩtye matambya ma mwĩtĩkĩw'a mauta waku.
52Nataĩwe Yeova tene na tene.
Ameni, na Ameni.

SAVULI 90
Ĩvuku ya kana
Ngai nĩ wa tene na tene na mũndũ nũthelaa
1Mwĩaĩi, wĩthĩĩtwe ũtũo witũ
Nzyawanĩ syonthe.
2Ĩĩma itanamba kumĩlw'a,
Kana ũtanamba kũmba mũthanga na nthĩ,
O kuma tene na tene kũvika tene na tene, nue Ngai.
3Nũmũtũngaa mũndũ ethĩwe kĩtoo,
Na kwasya, Syokai, inyw'ĩ ana ma andũ.
4Nũndũ myaka ngili methonĩ maku
Nĩ ta ĩoo yĩla ĩvĩtu,
Na ta ũsyaĩĩsyo wa ũtukũ.
5Nũũmatwaa ta matwaĩtwe nĩ manzĩ maingĩ; nao nĩ ta akomu:
Kĩoko mailyĩ nyeki ila syĩanaa.
6Kĩoko nikwaĩla, na kwĩana;
Wĩoo niũtilwa na kũma.
7Nũndũ nĩtũminĩtwe ũthatunĩ waku,
Na nĩtũthĩnĩtw'e ũthilĩkunĩ waku.
8Nĩwiĩte mothũku maitũ mbee waku,
Na naĩ sitũ sya kĩmbithĩ kyeninĩ kya ũthyũ waku.

9Nũndũ mĩthenya yaitũ yonthe nĩthelele ũthilĩkunĩ waku:
Nĩtũkũmina myaka yaitũ ta kũvevũũka.
10Mĩthenya ya myaka yaitũ nĩ myaka mĩongo mũonza,
Kana ũla wĩ na vinya myaka mĩongo nyanya;
Ĩndĩ ngathĩĩo yayo no wĩa na woo;
Nũndũ nĩnĩũthela mĩtũkĩ, na ithyĩ nĩtũkũvĩta.
11Nũũ wĩsĩ vinya wa ũthatu waku,
Na ũthilĩku waku kwĩanana na kũkĩwa kũla kũkwaĩla?
12Tũmanyĩsye kũtala mĩthenya yaitũ,
Nĩ kana twĩyosee ngoo yĩ ũĩ.
13Syoka, ame Yeova; nĩ ĩvinda yĩana ata?
Ĩalyũle ũndũ wa athũkũmi maku.
14Ame tũvũn'ye kĩoko na ũseo waku wĩ wendo,
Nĩ kana tũtane na kwĩw'a mũyo mĩthenya yaitũ yonthe.
15Tũtan'ye kwĩanana na mĩthenya ĩla ũtũthĩnĩtye,
Na myaka ĩla twonete ũthũku.
16Wĩa waku nũmaumĩlĩle athũkũmi maku,
Na ũtheu mũtisu waku syana syoo.
17Na ũseo wa Mwĩaĩi Ngai waitũ wĩthĩwe ĩũlũ waitũ;
Na lũlũmĩlya wĩa wa moko maitũ kwitũ;
Ĩĩ, wĩa wa moko maitũ ũlũlũmĩlye.

SAVULI 91

Kwĩkalaa muunyĩnĩ wa Mwene Vinya W'onthe

1Ũla ũtũaa wĩvithonĩ wa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe
Ũsu akekalaa muunyĩnĩ wa Mwene Vinya W'onthe.
2Nganeena ũndũ wa Yeova, Nĩwe wĩvitho wakwa na ngome yakwa yi vinya;
Ngai wakwa, ũla nĩmũĩkĩĩaa.
3Nũndũ akakũvonokasya kĩteinĩ kya mũtei wa nyũnyi,
Na mũimũnĩ ũla wũaaa.
4Akakũvw'ĩkĩaa na nzĩa syake,
Na ũkeevithaa ungu wa nthwau syake:
W'o wake nĩw'o ngao na kakalo.
5Ndũkakĩa ũtĩsyo wa ũtukũ,
Kana mũsyĩ ũla wĩkaw'a mũthenya;
6Kana mũimũ ũla ũendaa kĩvindunĩ,
Kana wanangĩko ũla wanangaa syũa yaũngama.
7Andũ ngili makavalũka ũtee waku,
Na ngili ĩkũmi kw'okonĩ kwaku kwa aũme;
Ĩndĩ ndũkakũthengeea.
8Ĩndĩ ũkasiasya na metho maku mwene,
Na ũkoona wĩĩvanĩsyo wa ala athe.
9Nũndũ waisye, Yeova nĩwe wĩvitho wakwa!
Wamũtwie Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe ũtũo waku;
10Vati ũthũku o na wiva ũkaũvalũkĩla,
Kana ũthĩn'yo o na wĩva ũkathengeea ĩeema yaku.
11Nũndũ akeeaĩa alaĩka make,
Makũsũvĩe nzĩanĩ syaku syonthe.
12Makakũkĩlya mokonĩ moo,
Ndũkese ũtulw'a kũũ kwaku nĩ ĩvia.
13Ũkakinyanga mũnyambũ na kĩmbuva:
Mũnyambũ wa mũika na nzoka ũkaikinyangĩa nthĩ.
14Nĩkwĩthĩwa nũlũlũmĩlĩtye wendo wake vala nĩĩ, kwondũ wa ũu ngamũvonokya:
Ngamũtũlya, nĩkwĩthĩwa nũmanyĩte syĩtwa yakwa.
15Akeengaĩla, nakwa ngamũsũngĩa;
Ũnyamaonĩ ngeethĩwa nake:
Ngamũvonokya, na kũmũnenevya.
16Ngamũkolya na thayũ mũasa,
Na ngamwon'ya ũtangĩĩo wakwa.

SAVULI 92

Ndaĩa nũndũ wa ũseo wa Yeova

1Nĩ ũndũ ũseo kũmũtũngĩa Yeova mũvea,
Na kwina tũkĩkumya syĩtwa yake, we Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe;
2Kwonan'ya ũseo wake wĩ wendo kĩoko,
Na kĩthito kyake kĩla ũtukũ,
3Na kindũ kya kũinga kĩ na ndii ĩkũmi, na kĩnanda;
Na wasya mũuu mbevenĩ.
4Nũndũ we, Yeova, nũndanĩthisye kwondũ wa wĩa waku:
Ngakĩlya vinya mawĩanĩ ma moko maku.
5Mawĩa maku kaĩ nĩ manene, we Yeova!
Mosũanĩo maku nĩ maliku mũno.
6Mũndũ ũilyĩ ta nyamũ ndamanyaa;
O na ndia ndĩmanyaa ũu:
7Yĩla athũku maumĩlanga ta nyeki,
Na yĩla onthe ala mekaa ũthũku maĩlaa;
Ũu wĩthĩawa nĩ kana makanangwa tene na tene.
8Ĩndĩ we, ame Yeova, wĩ ĩũlũ tene na tene.
9Nũndũ, sisya, amaitha maku, we Yeova,
Nũndũ, sisya, amaitha maku makaaa;
Onthe ala mekaa ũthũku makanyaĩkw'a.
10Ĩndĩ ũvya wakwa nĩwũnenevetye ta ũvya wa mboo:
Nyie nĩnĩtĩkĩĩtw'e mauta ma mĩtũkĩ.
11Itho yakwa nayo nĩyonete kwenda kwakwa amaithanĩ makwa,
Matũ makwa nĩmew'ĩte kwenda kwakwa kwa eki ma naĩ ala mambũkĩlĩĩlaa.
12Ũla mũlũngalu akaaĩla ta mũtende:
Akeana ta mũti wa mũkũũ Levanoni.
13Nao nĩmavandĩtwe nyũmbanĩ ya Yeova;
Makaathimĩka me nza sya Ngai waitũ.
14Makasyaaa ũsyao me akũu;
Makeethĩwa mausũĩtwe nĩ ngoyoo na ũthithinĩu:
15Nĩ kana kwonanw'e Yeova nĩ mũlũngalu;
Nake nĩ ĩvia yakwa, na vati ũndũ ũte ũlũngalu nthĩnĩ wake.

SAVULI 93

Ũtonyi na vinya na ũnene wa Yeova

1Yeova nũsumbĩkaa; nĩwĩvw'ĩkĩte ũnene;
Yeova nĩwĩvw'ĩkĩte vinya; nũwĩvotoete:
Nthĩ nayo nĩlũmĩte, ũndũ ĩtatonya kũthingithw'a.
2Kĩvĩla kyaku kya ũsumbĩ nĩkĩlũmĩte kuma tene:
Naku wĩ vo kuma tene na tene.
3Manzĩ maingĩ nĩmokĩlĩte, we Yeova,
Manzĩ maingĩ nĩmokĩlĩtye wasya wamo;
Manzĩ maingĩ nĩmokĩlasya itulumo syamo.
4Ĩũlũ wa mawasya ma iw'ũ nyingĩ,
Itulumo syĩ vinya sya ũkanga,

Yeova ĩũlũ nĩ mwene ũtonyi.
5Mokũsĩ maku nĩ ma w'o ki:
Ũtheu nĩwaĩle nyũmbanĩ yaku,
We Yeova, kũvika tene na tene.

SAVULI 94

Ngai nĩ mwene ũivanĩsyo

1We Yeova, Ngai mwene ũĩvanĩsyo,
We Ngai mwene ũĩvanĩsyo, tisũka.
2Ĩyũkĩlye, we mũsili wa nthĩ:
Manenge ekathĩĩi ũndũ ũmaĩle.
3Yeova, nĩ ĩvinda yĩana ata ala athũku,
Nĩ ĩvinda yĩana ata ala athũku makakĩlya vinya?
4Nĩmavulũkaa, nĩmaneenaa na wĩtũlyo:
Onthe ala mekaa ũthũku nĩmekathĩĩaa.
5Nĩmatilangaa ilungu andũ maku, Yeova,
Na kũthĩn'ya ũtiĩwa waku.
6Nĩmooaa ndiwa na mwĩkali wa ũeninĩ,
Na kũaa ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe.
7Na maasya, Yeova ndakona,
O na Ngai wa Yakovo ndakasũanĩa.
8Sũanĩai, inyw'ĩ mũilyĩ ta nyamũ katĩ wa andũ;
Na inyw'ĩ ndia, mũkoĩva ĩndĩĩ?
9Ũla waiie kũtũ, ndakew'a?
Ũla wombie itho, ndakona?
10Ũla ũkũnaa i mbaĩ, ndakonan'ya mavĩtyo,
O ũla ũmanyĩasya mũndũ ũĩ?
11Yeova nĩwĩsĩ mosũanĩo ma mũndũ,
Kana nĩ ma mana.
12We Yeova, nĩ mũathime mũndũ ũla ũmũkũnaa,
Na kũmũmanyĩsya kuma mĩaonĩ yaku;
13Nĩ kana ũmũthũmũsye aume mĩthenyanĩ ya thĩna,
Kũvika yĩla ĩima yĩĩnzwa ũndũ wa ala athũku.
14Nũndũ Yeova ndakekya ũtee andũ make,
O na ndakatia ũtiĩwa wake.
15Nũndũ ũsilĩlo ũkasyokea ũlũngalu;
Na onthe alũngalu ngoonĩ makooatĩĩa.
16Nũũ ũla wĩũkĩla ũndũ wakwa kwondũ wa eki ma naĩ?
Nũũ ũla wĩnũngamĩa kwondũ wa ala mekaa ũthũku?
17Kethĩwa Yeova ndaaĩthĩwa mũtethya wakwa,
Mĩtũkĩ thayũ wakwa wĩthĩwa wakililye.
18Yĩla naisye, Kũũ kwakwa nĩkwatendelũka;
Ũseo waku wĩ wendo nĩwandw'ĩĩkie, we Yeova.
19Mosũanĩonĩ makwa maingĩ nthĩnĩ wakwa
Mokiakisyo maku matan'ya ngoo yakwa.
20Kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ũthũku kĩkeethĩwa mũamba naku,
Kĩla kĩkaa ũthũku kwondũ wa mwamũlo?
21Nĩmeyũmbanĩasya thayũ wa ala alũngalu,
Na kũtw'ĩa sila nthakame ĩte ĩvĩtyo.
22Ĩndĩ Yeova wĩthĩĩtwe mwako wakwa mũtũlu wa mũnyoolo,
Na Ngai wakwa ĩvia ya wĩvitho wakwa.
23Na nũmaetee ũthũku woo ene,
Na akamaveta me ũthũkunĩ woo ene;
Yeova Ngai waitũ akamaveta.

SAVULI 95

Wathi wa ndaĩa na ũthaithi

1Inyw'ĩ ũkai, tũmwinĩei Yeova;
Tũkĩlĩlyei wasya wa ũtanu ĩvia ya ũtangĩĩo witũ.
2Tũke mbee wake twĩ na mũvea;
Tũmũkĩlĩlyei wasya wa ũtanu na mbathi sya ndaĩa.
3Nũndũ Yeova nĩ Ngai mũnene,
Na Mũsumbĩ mũnene kwĩ i ngai.
4Kũndũ kũliku kwa nthĩ kwĩ kw'okonĩ kwake;
Motũlu ma iĩma namo nĩ make.
5Ũkanga nĩ wake, nĩwe wawũmbie;
Na moko make nĩmo moombie nthĩ nyũmũ.
6Inyw'ĩ ũkai, tũthaithe na kwĩkunamya;
Tũmũtulĩlyei ndu Yeova Mũmbi waitũ:
7Nũndũ nĩwe Ngai waitũ,
Na ithyi twĩ andũ ma ĩĩthya yake, na malondu ma kw'oko kwake.
Ũmũnthĩ, ethĩwa nĩmũkwĩw'a wasya wake,
8Mũikomye ngoo syenyu, ta vu Meliva,
Ta mũthenya wa Masa weũnĩ;
9Yĩla aaĩthe menyu mandatie
Makĩnguũa, na moona wĩa wakwa.
10Myaka mĩongo ĩna nĩneew'ĩthiw'e woo nĩ ũsyao ũsu,
Na nasya, Nĩ ũko wa andũ ala mavĩtasya ngoonĩ syoo,
Na matyeesĩ nzĩa syakwa:
11Kwondũ wa ũu nĩneevĩtie ũthilĩkunĩ wakwa,
Matikalika ũthũmũonĩ wakwa.

SAVULI 96

Wathi wa ndaĩa

(1 MAVINDA 16.23–33)

1Mwinĩei Yeova wathi weũ:
Nthĩ yonthe, mwinĩei Yeova.
2Mwinĩei Yeova, taĩai syĩtwa yake;
Onan'yai ũtangĩĩo wake mũthenya na mũthenya.
3Tavan'yai ũtheu mũtisu wake katĩ wa i mbaĩ,
Mawĩa make ma ũseng'ya katĩ wa ngo syonthe sya andũ.
4Nũndũ Yeova nĩ mũnene, na nĩ wa kũtaĩwa mũno:
Nĩ wa ũkĩwa kũvĩtũka ngai syonthe.
5Nũndũ ngai syonthe sya ngo sya andũ nĩ mĩvw'anano;
Ĩndĩ Yeova nĩwombie matu.
6Ndaĩa na ũnene syĩ mbee wake:
Vinya na wanakavye syĩ nthĩnĩ wa vala vandũ vake vatheu.
7Mũwetei Yeova, inyw'ĩ mĩvĩa ya ngo sya andũ,
Mũwetei Yeova ndaĩa na vinya.
8Mũnengei Yeova ndaĩa ĩla yaĩlĩte syĩtwa yake:
Etei nthembo, na mũkyũka nthĩnĩ wa nza syake.
9Mũthaithei Yeova na ũseo wa ũtheu:
Nthĩ yonthe, tetemeai mbee wake.
10Neenai katĩ wa i mbaĩ, Yeova nũsumbĩkaa:
Nthĩ nayo nĩlũmĩtw'e ũndũ ĩtatonya kũthingithw'a:
Akasilan'ya ngo sya andũ na ũlũngalu.
11Matu nĩmatane, na nthĩ yĩw'e mũyo;
Ũkanga nũlitũke, na wusũu waw'o;

12Mũũnda nũtane, na kyonthe kĩla kĩ nthĩnĩ waw'o;
Nĩvo mĩtĩ yonthe ya mũtitũnĩ ĩkaina nũndũ wa ũtanu
13Mbee wa Yeova; nũndũ nĩwũkĩte,
Nũndũ nĩwũkĩte asilĩle nthĩ:
Akasilĩla nthĩ na ũlũngalu,
Na ngo sya andũ na w'o wake.

SAVULI 97

Ũnene wa ũtonyi wa Yeova wĩ ĩũlũ wa syonthe

1Yeova nũsumbĩkaa; nthĩ nĩyĩw'e mũyo;
Wingĩ wa ithama ũtane.
2Mathweo na kĩvindu nimũthyũlũlũkĩte:
Ũlũnglu na sila wa katĩ nĩ wambĩlĩlyo wa kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ.
3Mwaki nũendaa mbee wake,
Ũkĩvĩvya nthũ syake ngalĩ syonthe.
4Motisi make nĩmamulĩkile nthĩ:
Nthĩ yoona na yatetema.
5Iĩma syatweka ta ĩseso vala ve Yeova,
Vala ve Mwĩaĩi wa nthĩ yonthe.
6Matu nĩmatavanasya ũlũngalu wake,
Na ngo syonthe sya andũ nĩsyonete ũnene wake.
7Onthe ala mathũkũmaa mĩvw'anano myasũvye nĩmasonokw'e,
Ala mekathĩĩaa ũndũ wa mĩvw'anano;
Mũthaithei, inyw'ĩ ngai syonthe.
8Saioni nĩkyeewie na kyatana,
Na eĩtu ma Yuta nĩmeewie mũyo,
Nũndũ wa mosilĩlo maku, we Yeova.
9Nũndũ we, Yeova, wĩ ĩũlũ mũno mbee wa nthĩ yonthe:
Nũnenevetw'e ĩũlũ mũno wa ngai syonthe.
10Inyw'ĩ ala mũmwendaa Yeova, menai ũthũku:
Nũsũvĩaa ngoo sya atheu make;
Nũmavonokasya kuma kw'okonĩ kwa ala athũku.
11Kyeni nĩkĩvuĩĩtwe kwondũ wa ala alũngalu,
Na ũtanu kwondũ wa ala alũngalu ngoonĩ.
12Ìthĩwai na mũyo nthĩnĩ wa Yeova, inyw'ĩ alũngalu;
Na tũngĩai mũvea syĩtwa yake ĩtheu ya ũlilikan'yo.

SAVULI 98

Ndaĩa nũndũ wa ũlũngalu wa Ngai

1Mwinĩei Mwĩaĩi wathi weũ;
Nũndũ nĩwĩkĩte maũndũ ma ũseng'ya:
Kw'oko kwake kwa aũme, o kw'oko kwake kũtheu, nĩkũtethetye wĩa wa kũtangĩĩa kwondũ wake.
2Yeova nũmanyĩthanĩtye ũtangĩĩo wake:
Ũlũngalu wake nĩwonanĩtye ũtheinĩ i mbaĩ syene.
3Nũlilikanĩte ũseo wake wĩ wendo na kĩthito kyake kyelekele nyũmba ya Isilaeli:
Itulu syonthe sya nthĩ nĩsyonete ũtangĩĩo wa Ngai waitũ.
4Ũkĩlĩlyai Yeova wasya wa ũtanu, nthĩ yonthe:
Ambĩlĩlyai kwina nũndũ wa ũtanu, ĩĩ, inai mũkĩtaĩa.
5Inĩai Yeova mũkĩmũkumya mwĩ na mbeve;
Mwĩ na mbeve na wasya wĩ mũyo.
6Mwĩ na masoo na wasya wa soo mũkelemu
Ũkĩlyai wasya wa ũtanu mbee wa Mũsumbĩ, Yeova.
7Ũkanga nũlitũke, na wusũu waw'o;
Nthĩ, na ala mamĩtwĩe;
8Manzĩ maingĩ makũnangan'ye mbĩ syamo;
Tũlĩma nĩtwine vamwe nũndũ wa ũtanu
9Mbee wa Yeova; nũndũ nĩwũkĩte asilĩle nthĩ:
Akasilĩla nthĩ na ũlũngalu,
Na ngo sya andũ na w'o wake.

SAVULI 99

Kĩthito kya Ngai kwa Isilaeli

1Yeova nũsumbĩkaa; ngo sya andũ iteteme:
Nĩwĩkalaa ĩũlũ wa akeluvi; nthĩ nĩthingithangw'e.
2Yeova nĩ mũnene ku Saioni;
Nake e ĩũlũ mũno wa ngo syonthe sya andũ.
3Nitaĩe syĩtwa yaku ĩnene na ya ũtĩsya:
Nake nĩ mũtheu.
4Vinya wa mũsumbĩ naw'o nĩwendaa sila wa katĩ;
Nũlũmasya ũlũngalu;
Nũsilaa sila wa katĩ na wa ũlũngalu nthĩnĩ wa Yakovo.
5Nenevyai Yeova Ngai waitũ,
Na mũithaithĩa kĩvĩlanĩ kyake kya nyaĩĩ:
Nake nĩ mũtheu.
6Mose na Aluni amwe ma athembi make,
Na Samueli ũmwe wa ala mekaĩlaa syĩtwa yake;
Nao nĩmamwĩkaĩlaa Yeova, nake aimasũngĩa.
7Aneenaa nao e nthĩnĩ wa kĩtuĩ kya mũumbĩ:
Nao makwata mokũsĩ make,
Na mwamũlo ũla wamanengie.
8Nĩwamasũngĩie, we Yeova Ngai waitũ:
Waĩ Ngai ũla wamaekeie,
O na kau nĩweeĩvanĩsye ũndũ wa mĩkĩle yoo.
9Nenevyai Yeova Ngai waitũ,
Na mũithaithĩa kĩĩmanĩ kyake kĩtheu;
Nũndũ Yeova Ngai waitũ nĩ mũtheu.

SAVULI 100

Ũtanu na mũvea

1Ũkĩlĩlyei Yeova wasya wa ũtanu, inyw'ĩ nthĩ syonthe.
2Mũthũkũmei Yeova na mũyo:
Ũkai mbee wake mwinĩte.
3Manyai kana Yeova nĩwe Ngai:
Nĩwe ũla watũmbie, naitũ twĩ make;
Twĩ andũ make, na twĩ malondu ma ĩĩthya yake.
4Votelai mbingĩlonĩ syake mwĩ na mũvea,
Na nthĩnĩ wa nza syake mwĩ na ndaĩa:
Mũtũngĩei mũvea, na taĩai syĩtwa yake.
5Nũndũ Yeova nĩ mũseo; ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene,
Na kĩthito kyake kwa nzyawa syonthe.

SAVULI 101

Wĩvĩto wa kwĩkala ũlũngalunĩ

1Ngaina ũndũ wa ũseo wĩ wendo na ũsili wa katĩ:
Ngaina ngĩkũkumya, we Yeova.
2Nyie ngeekaa na kĩlĩko mũendelenĩ mwĩanĩu:

Ame ũkoka kwakwa ĩndĩĩ?
Ngaendelaa nyũmbanĩ yakwa nĩ na ngoo mbĩanĩu.
3Ndikaia kĩndũ kĩthũku mbee wa metho makwa:
Nĩnĩmenaa wĩa wa ala mathũkaa ũtee;
Ndũkalũman'ya nakwa.
4Ngoo yĩ ngũlũ ĩkauma vala nĩĩ:
Ndikamanya ũndũ ũthũku.
5O ũla ũsukaa mũtũi wake na kĩmbithĩ, ũsu ngamwananga:
Ũla wĩ na metho ma kwĩtũlya na ngoo ĩla ĩkathĩĩaa ndikomĩanĩsya nake.
6Metho makwa makeethĩwa ĩũlũ wa ala me kĩthito ma ĩ nthĩ, nĩ kana matonye kũtũaa nakwa:
Ũla ũendaa na mũendele mwĩanĩu, ũsu akanthũkũma.
7Ũla ũkenganaa ndakatũa nyũmbanĩ yakwa:
Ũla ũneenaa ũvũngũ ndakalũlũmĩlw'a mbee wa metho makwa.
8Kĩoko na kĩoko ngaanangaa ala athũku onthe ma ĩ nthĩ;
Nĩvete eki ma ũthũku onthe maume ndũanĩ ya Yeova.

SAVULI 102

Kĩĩo thĩnanĩ mũnene

1Ĩw'a mboya yakwa, ame Yeova,
Na kĩĩo kyakwa nĩkĩvike vala ũĩ.
2Ndũkambithe ũthyũ waku mũthenya wa thĩna wakwa:
Tea kũtũ kwaku;
Mũthenya ũla nĩkaya wĩnzũngĩa mĩtũkĩ.
3Nũndũ mĩthenya yakwa nĩnĩũthela ta syũki,
Na mavĩndĩ makwa nĩmavĩe ta kĩsinga.
4Ngoo yakwa nĩkũnĩtwe ta nyeki, na ĩkavova;
Nũndũ nĩnũlawa nĩ kũya lĩu wakwa.
5Nũndũ wa wasya wa kũluma kwakwa
Mavĩndĩ makwa nĩmalũmanĩtye na nyama syakwa.
6Nĩilyĩ ta ngunĩ ya weũnĩ;
Nĩtw'ĩkĩte ta ndundu ya kũndũ kũtie.
7Nĩnzyaĩĩasya, na nĩtw'ĩkĩte ta mũthoonzwe
Wĩ w'oka ĩũlũ wa nyũmba.
8Amaitha makwa mambũthasya mũthenya w'onthe;
Ala manthatĩaa nĩmanumanĩaa.
9Nũndũ nĩĩte mũu ta lĩu,
Na kũvulan'ya kya ũnyw'a kyakwa na kĩĩo,
10Nũndũ wa kũthilĩka kwaku na ũthatu waku:
Nũndũ nũmbũkĩlĩtye, na kũmbĩkya ũtee.
11Matukũ makwa mailyĩ ta muunyĩ ũla ũendeee;
Na nĩnũmĩte ta nyeki.
12Ĩndĩ we, ame Yeova, ũkekalaa tene na tene;
Na syĩtwa yaku ya kũlilikanwa kũvika nzyawanĩ syonthe.
13We ũkookĩla na kwĩw'ĩa Saioni tei;
Nũndũ nĩ ĩvinda ya kũmĩw'ĩa tei,
Ĩĩ, ĩvinda yĩla ĩtw'e nĩ ĩviku.
14Nũndũ athũkũmi maku nĩmendeew'e nĩ mavia mayo,
Na kwĩw'ĩa kĩtoo kyayo tei.
15Kwondũ wa ũu i mbaĩ ikakĩa syĩtwa ya Yeova,
Na asumbĩ onthe ma nthĩ makakĩa ũnene waku.
16Nũndũ Yeova nĩwakĩte Saioni;
Nĩwonekete ũtheunĩ mũtisu wake.
17Nĩwĩtĩkĩlaa mboya ya ngya,
Na ndavũthasya mboya syoo.
18Ũũ ũkaandĩkwa kwondũ wa nzyawa ĩla yĩũka;
Na andũ ala makasyawa makamũtaĩa Yeova.
19Nũndũ nũsyaĩtye nthĩ e ũtũlunĩ wa vandũ vake vatheu;
Yeova e ĩtunĩ nĩwasyaisye nthĩ;
20Ew'e kũvevũũka kwa ũla mwove;
Kũthasya asu ala matw'ĩĩwe kũkw'a;
21Nĩ kana andũ matonye kũtavan'ya syĩtwa ya Yeova ku Saioni,
Na ndaĩa yake ku Yelusaleme;
22O yĩla ngo sya andũ ikũmbana,
O na mosumbĩ, kũmũthũkũma Yeova.
23Nĩwaolile vinya wakwa nzĩanĩ;
Nĩwakuvĩvisye matukũ makwa.
24Nasya, Ame Ngai wakwa, ndũkambete matukũ makwa me katĩ:
Myaka yaku nĩendeeaa mosyaanĩonĩ onthe.
25O tene tene we nĩwakwatisye wambĩlĩlyo wa nthĩ;
Na matu nĩ wĩa wa moko maku.
26Syo ikaaa, ĩndĩ we ũkekalaa;
Ĩĩ, syo syonthe ikakũa ta ngũa;
Ũkaikũan'ya o ta ngũa, nasyo ikakũanĩka:
27Ĩndĩ nue ũla wĩkalaa o ũndũ ũmwe,
Na myaka yaku ndĩkethĩwa na mũminũkĩlyo.
28Syana sya athũkũmi maku ikaendeeaa,
Na ũsyao woo ũkalũlũmĩlw'a mbee waku.

SAVULI 103

Ndaĩa nũndũ wa moseo ma Yeova

1Mũtaĩe Yeova, we ngoo yakwa;
Na syonthe ila syĩ nthĩnĩ wakwa, taĩai syĩtwa yake ĩtheu.
2Mũtaĩe Yeova, we ngoo yakwa,
Na ndũkolwe nĩ moseo make onthe:
3Ũla ũkũekeeaa mothũku maku onthe;
Ũla ũvoasya mowau maku onthe;
4Ũla wovoasya thayũ waku kuma wanangĩkonĩ;
Ũla ũkwĩkĩaa ngovia ya ũsumbĩ ya ũseo wĩ wendo na matei mololo;
5Ũla ũvũnasya kwenda kwaku na maũndũ maseo,
Kwondũ wa ũu wana waku nũtũngĩtwe mweũ ta ndiũ.
6Yeova nĩwĩkaa meko malũngalu,
Na kũtw'a mosilĩlo kwondũ wa onthe ala mathĩnaw'a.
7Nĩwamanyĩthisye Mose nzĩa syake,
Na syana sya Isilaeli meko make.
8Yeova e tei na nĩ mũseo,
Mũmĩĩsya wa kũthata, na e na ũseo wĩ wendo mwingĩ.
9Ndakateta mavinda onthe;
O na ndekalasya ũthatu wake tene na tene.
10Ndatwĩkĩte kwĩanana na naĩ sitũ,
Kana kũtũĩva kwĩanana na mothũku maitũ.
11Nũndũ o tondũ matu me kũasa ĩũlũ wa nthĩ,
Now'o ũnenevete ũseo wake wĩ wendo kwa ala mamũkĩaa.

12O tondũ kũasavĩte kuma wumĩlonĩ wa syũa kũvika
ũthũĩlonĩ wayo,
Now'o ũvetete kũasa naitũ mothũku maitũ.
13O tondũ ĩthe wĩw'ĩaa syana syake tei,
Now'o Yeova ũmew'ĩaa tei ala mamũkĩaa.
14Nũndũ nĩwĩsĩ wũmbe witũ;
Nũlilikanaa kana twĩ kĩtoo.
15Na ũndũ wa mũndũ, matukũ make no ta nyeki;
O ta ĩlaa ya kĩthekanĩ, now'o waĩlaa.
16Nũndũ kĩseve nĩkĩvĩtĩlaa ĩũlũ wayo, na yikyaa;
Na vandũ vayo vatikayĩmanya ĩngĩ.
17Ĩndĩ ũseo wĩ wendo wa Yeova nĩ kuma tene na tene
kũvika tene na tene ĩũlũ wa ala mamũkĩaa,
Na ũlũngalu wake wĩ kwa nzũkũlũ;
18Kwa ala malũmasya ũtianĩo wake,
Na kwa ala malilikanaa mawĩaĩo make mamekae.
19Yeova nũlũlũmĩlye kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ matunĩ;
Na ũsumbĩ wake ũsumbĩkĩte ĩũlũ wa onthe.
20Mũtaĩei Yeova, inyw'ĩ alaĩka make,
Ala mwĩ ũtonyi vinyanĩ, ala mwĩanĩasya ndeto yake,
Mũkĩw'a wasya wa ndeto yake.
21Mũtaĩei Yeova, inyw'onthe nguthu syake,
Athũkũmi make, ala mwĩkaa ũndũ ũla ũmwendeeasya.
22Mũtaĩei Yeova, inyw'onthe mawĩa make,
Kũndũ kw'onthe kwa ũsumbĩko wake:
Taĩa Yeova, we ngoo yakwa.

SAVULI 104

Ndaĩa kwa Ngai wa wũmbi w'onthe

1Taĩa Yeova, we ngoo yakwa.
We Yeova Ngai wakwa, wĩ mũnene mũno;
Ũla ũvw'ĩkĩtwe nĩ ndaĩa na ũnene:
2Ũla wĩvw'ĩkaa mwene kyeni ta kwĩvw'ĩka ngũa;
Ũla ũtambũũkasya matu ta suka;
3Ũla wiaa mĩamba ya tũsũmba twake manzĩnĩ;
Ũla ũtw'ĩkĩthasya mathweo ĩkasya yake;
Ũla ũkinyĩlaa ĩũlũ wa nthwau sya kĩseve;
4Ũla ũtusaa iseve atũmwa make;
Itw'ĩki sya mwaki athũkũmi make;
5Ũla wambĩlĩlye myambĩlĩlyo ya nthĩ,
Nĩ kana ndĩkathingithĩke tene na tene.
6We nĩwamĩvw'ĩkie na kyũngũ ta kũvw'ĩka ngũa;
Manzĩ mekala ĩũlũ wa iĩma.
7Kwondũ wa ũkan'yo waku makĩa;
Kwondũ wa wasya wa kĩtundumo kyaku meekalaata
mathi
8(Iĩma syookĩla, syanda syalika)
O kũvika vandũ vala wambĩlĩlye kwondũ wamo.
9Nĩwiĩte mũvaka nĩ kana matikokĩle;
Matikaasyoke ĩngĩ na kũvw'ĩka nthĩ.
10Nĩwumĩlasya mbuluti sya manzĩ syandanĩ;
Nĩmasembaa katĩ wa iĩma.
11Mainyuwa nĩ kĩla nyamũ ya kĩtheka;
Mang'oi ma kĩthekanĩ makĩlaũkw'a.
12Ũtee wamo nyũnyi sya yayaya syĩ na wĩkalo wasyo;
Ikinĩa mbongenĩ.
13Nũnyithasya iĩma kuma tũsũmbanĩ twake:
Nthĩ nĩyusũĩtwe nĩ ũsyao wa mawĩa maku.
14Nũmeasya nyeki ũndũ wa indo
Na nyũnyi nũndũ wa ũtethyo wa mũndũ;
Kana aumye lĩu nthĩ,
15Na mbinyu ĩla ĩtanasya ngoo ya mũndũ,
Na mauta ma kũtisasya ũthyũ wake,
Na kĩmũtũ kĩla kĩkĩaa ngoo ya mũndũ vinya.
16Mĩtĩ ya Yeova nĩkolete,
Mĩkũũ ya Levanoni, ĩla ũvandĩte;
17Vala nyũnyi syakaa ndala syasyo:
Na ũndũ wa ĩsaũ, mĩtĩ ya mĩsonovali nĩ nyũmba yayo.
18Iĩma ndũlu syĩ kwondũ wa mbũi sya kĩthekanĩ;
Mavia nĩ wĩvitho wa inyowe.
19Aiie mwei ũndũ wa mavinda:
Syũa nĩyĩsĩ ũthũĩlo wayo.
20Nũetae kĩvindu, nĩkyo ũtukũ,
Kĩla kĩendaa na nyamũ syonthe sya mũtitũ.
21Mĩnyambũ ya mũika ĩlũmĩlaa sya nzyĩma syayo,
Na kũmantha lĩu wayo kuma kwa Ngai.
22Syũa yauma, ĩkĩendea,
Na ĩkĩtindia isumonĩ syayo.
23Mũndũ nũendaa wĩanĩ wake
Na aitethya wĩa wake kũvika wĩoo.
24A! Yeova, mawĩa maku nĩ maingĩ!
Kwa ũĩ nĩwasyũmbie syonthe:
Nthĩ nĩyusũĩtwe nĩ mothwii maku.
25Ũkanga nĩ ũya, mũnene na mũthanthau,
Ũla nthĩnĩ waw'o tũtambũkĩlaa tũsamũ tũtatalĩka,
Nyamũ ila nini na nene.
26Nĩvo vaendelaa ngalawa;
Nĩvo ve leviathani ĩla wamyũmbie ĩthaũkae nthĩnĩ
waw'o.
27Isu syonthe nikweteele,
Nĩ kana winenge lĩu wasyo ĩvinda yaw'o.
28Nĩwinengae, ikomban'ya;
Nũtambũũkasya kw'oko kwaku, ikakola moseo.
29Nũvithaa ũthyũ waku, ikathĩna;
Nĩwosaa mĩthũmũ yasyo, ikakw'a,
Na kũsyoka kĩtoonĩ kyasyo.
30Nũtũmaa Veva waku, ikombĩka;
Na nũtũngaa nthĩ nzaũ.
31Ũtheu mũtisu wa Yeova nĩwĩkale tene na tene;
Yeova natanĩe mawĩa make:
32We ũla ũsiasya nthĩ, na ĩkatetema;
Nũkiitaa iĩma, na ikatoa syũki.
33Ngamwinĩa Yeova o yĩla nĩ thayũ:
Ngaina ngĩkatha Ngai wakwa o yĩla nĩĩkalaa.
34Kĩsũanĩo kyakwa kĩthĩwe kĩ mũyo kwake:
Ngatanaa nthĩnĩ wa Yeova.
35Athe nĩmathele nthĩ.
Na ala athũku matikaaĩthĩwe ĩngĩ.
Taĩa Yeova, ngoo yakwa.
Mũtaĩei Yeova.

SAVULI 105

Moseng'yo ma Yeova kwa Isilaeli

(1 MAVINDA 16.7–22)

1Tũngĩai Yeova mũvea, ĩkaĩlei syĩtwa yake;
Manyĩthyai ngo sya andũ meko make.
2Mwinĩei, inai mũkĩmũkumya;
Neenan'yai mawĩa make onthe ma ũseng'ya.
3Ĩkathĩĩei syĩtwanĩ yake ĩtheu:
Ngoo sya ala mamanthaa Yeova nitane.
4Mũmanthei Yeova na vinya wake;
Manthai ũthyũ wake tene na tene.
5Lilikanai mawĩa make ma ũseng'ya ala wĩkĩte,
Moseng'yo make, na motwi ma kanyw'a wake,
6Inyw'ĩ ũsyao wa Avalaamu mũthũkũmi wake,
Inyw'ĩ ana ma Yakovo, anyuvwa make.
7We nĩ Yeova Ngai waitũ:
Mosilĩlo make me nthĩ yonthe.
8Nũlilikanaa ũtianĩo wake tene na tene,
Ndeto ĩla weaĩe nzyawa ngili,
9Ũtianĩo ũla watianĩe na Avalaamu,
Na wĩvĩto wake kwa Isaka,
10Na kũwũlũlũmĩlya kwa Yakovo kwĩthĩwa mwamũlo,
Kwa Isilaeli kwĩthĩwa ũtianĩo wa tene na tene,
11Akyasya, Ngakũnenga nthĩ ya Kanaani,
Kĩanda kya ũtiĩwa waku;
12Yĩla maĩ o andũ anini ũtalonĩ,
Ĩĩ, anini mũno, na ekali ma ũeninĩ nthĩnĩ wayo.
13Na mangangaa kuma mbaĩnĩ kũthi mbaĩnĩ,
Kuma ũsumbĩnĩ ũmwe kũvika ũkonĩ ũngĩ wa andũ.
14Ndaaeka mũndũ ameke ũthũku;
Ĩĩ, nĩwamakanasya asumbĩ kwondũ woo,
15Akyasya, Mũtikakiite makwa ala metĩkĩw'e mauta,
Na mũtikeke athani makwa naĩ.
16Na eeta yũa yũke ĩũlũ wa nthĩ;
Atũlan'ya vyũ ndata ya lĩu.
17Atũma mũndũ mbee woo;
Yosevu athoow'a ethĩwe ngombo:
18Mamwĩw'ĩthya maũũ make woo na mbĩngũ:
Eekĩwa mĩnyololonĩ ya kĩaa,
19Kũvika ĩvinda yĩla ndeto yake yeanĩie,
Ndeto ya Yeova nĩyamũtatie.
20Mũsumbĩ atũmana na amũthasya;
O mũsumbĩki wa ngo sya andũ, na amũeka athi.
21Amũtw'a mwĩaĩi wa nyũmba yake,
Na mũnene wa syĩndũ syake syonthe;
22Ove anene make me mbee ũsumbĩnĩ o ũndũ ũnũkwenda,
Na kũmanyĩsya atumĩa make ũĩ.
23Isilaeli nake nĩwokie Misili;
Na Yakovo nĩwekalile ũeni nthĩ ya Amu.
24Na nĩwaingĩvisye andũ make mũno,
Na nĩwamekĩie vinya kwĩ nthũ syoo.
25Nĩwathyũũie ngoo syoo imene andũ make,
Syĩke athũkũmi make na ũseleke.
26Atũmie Mose mũthũkũmi wake,
Na Aluni ũla wanyuvĩte.
27Meeka mawonan'yo make katĩ wamo,
Na moseng'yo ku nthĩ ya Amu.
28Atũma kĩvindu, na kĩvindu kyatulya;
Na matyaang'endea ndeto syake.
29Aalyũla kĩw'ũ kyoo nthakame,
Na ooaa makũyũ moo.
30Nthĩ yoo yeelatwa nĩ syoa
Tũsũmbanĩ twa asumbĩ moo.
31Aneena, na kwooka ngi mbingĩ,
Na ndaa mĩvakanĩ yoo yonthe.
32Amanenga mbua ya mavia vandũ va mbua,
Na itw'ĩki sya mwaki nthĩ yoo.
33O na akũna mĩsavivũ yoo na mĩkũyũ yoo,
Na atũla mĩtĩ ya mĩvakanĩ yoo.
34Aneena, na ngie syooka,
Na itooli, ũndũ itatalĩka,
35Na syaya syamina nyũnyi syonthe sya nthĩ yoo,
Na syaya syamina ũsyao wa mũthanga woo.
36O na ĩngĩ akũna ũsyao wa mbee w'onthe wa nthĩ yoo,
Naw'o nĩ wambĩlĩlyo wa vinya woo w'onthe.
37Na amaumya me na vetha na thaavu;
Na kũtyaĩ mũndũ ũmwe mwonzu katĩ wa mbaĩ syake.
38Misili yaĩ ndanu yĩla maumie;
Nũndũ kũkĩwa kwoo nĩkwavalũkile ĩũlũ woo
39Atambũũkasya ĩthweo ũndũ wa kũvw'ĩka,
Na mwaki wa kũnengane kyeni ũtukũ.
40Mavoya, na aete ngwae,
Na amavũnĩthya na kĩmũtũ kya ĩtunĩ.
41Avingũie ĩvia, na manzĩ mauma na vinya;
Masemba kũndũ kũmũ ta ũsĩ.
42Nũndũ alilikanile ndeto yake ntheu,
Na Avalaamu mũthũkũmi wake.
43Na aumaalya andũ make na mũyo,
Na anyuvwa make makina.
44Na amanenga nthĩ sya i mbaĩ;
Na moosa kĩla kyanoewe nĩ ngo sya andũ kĩthĩwe kyoo:
45Nĩ kana matonye kũkwata myamũlo yake,
Na kũsũvĩa mĩao yake.
Taĩai Yeova.

SAVULI 106

Ũng'endu wa Isilaeli

1Taĩai Yeova.
Tũngĩai Yeova mũvea; nũndũ nĩ mũseo;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.
2Nũũ ũla ũtonya kũweta meko ma Yeova me ũtonyi,
Kana kũneenekya ndaĩa yake yonthe?
3Kũathimwa nĩ ala malũmasya sila wa katĩ,
Na ũla wĩkaa ũlũngalu mavinda onthe.
4Ndilikana, ame Yeova, na ũseo ũla wĩ naw'o kwa andũ maku;
Ame mbũkĩa na ũtangĩĩo waku,
5Nĩ kana none ũunĩko wa anyuvwa maku,
Nĩ kana nĩw'e mũyo ũtanunĩ wa mbaĩ yaku,
Nĩ kana nĩkathĩĩe vamwe na ũtiĩwa waku.
6Nĩtũvĩtĩtye twĩ na aaĩthe maitũ,
Nĩtwĩkĩte ũthũku, na tũkeka naĩ.
7Aaĩthe maitũ matyaamanya syama syaku me Misili;
Matyaalilikana wingĩ wa moseo maku me wendo,
Ĩndĩ mang'endea ũkanganĩ, o Ũkanga Mũtune.

8Ĩndĩ amatangĩĩa kwondũ wa syĩtwa yake,
Nĩ kana amanyĩthan'ye vinya wake wĩ ũtonyi.
9O na akan'ya Ũkanga Mũtune, na wang'ala:
Na ĩndĩ amatongoesya i syũngũnĩ, o ta kũmavĩtĩlya weũnĩ.
10Na amatangĩĩa kuma kw'okonĩ kwa ũla wamamenete,
Na amavonokan'ya kw'okonĩ kwa mũmaitha.
11Na manzĩ mavw'ĩka nthũ syoo;
Vatyaatiala o na ũmwe wamo.
12Nĩvo ĩndĩ meetĩkĩlile ndeto syake;
Maina ndaĩa yake.
13Mĩtũkĩ moolwa nĩ mawĩa make;
Matyaaeteela ũtao wake,
14Ĩndĩ makwatĩwe nĩ ĩtomo ĩnene weũnĩ,
Na matatĩa Ngai yalatanĩ.
15Na amanenga kĩla mavoyie,
Ĩndĩ aete kĩvooi ngoonĩ syoo.
16O na ĩngĩ mamwĩw'ĩĩa Mose kĩwĩu mwakonĩ wa maeema,
Na Aluni mũtheu wa Yeova.
17Nthĩ yaathamya na yamelya Ndathani,
Na yavw'ĩka nguthu ya Avilamu.
18Na mwaki wakanĩa nguthunĩ yoo;
Ũlĩlĩnzĩ wa mwaki wavĩvya athe.
19Maseũvĩsye kasaũ Olevu,
Na mathaitha mũvw'anano mũseũvye wa syĩndũ matwekethetye.
20Ũũ nĩw'o makũanisye ndaĩa yoo
Na mũvwanĩle wa ng'ombe ĩla ĩĩsaa nyeki.
21Moolwa nĩ Ngai Mũtangĩĩi woo,
Ũla wekie maũndũ manene Misili,
22Mawĩa ma ũseng'ya nthĩ ya Amu,
Na mawĩa ma kũmakya ũtee wa Ũkanga Mũtune.
23Kwondũ wa ũu asya kana nũnũũmananga,
Keka Mose mũnyuvwa wake kũũngama mbee wake ũvũthũenĩ,
Athyũũe ũthilĩku wake, ndakese kũmananga.
24Ĩĩ, nĩmavũthisye nthĩ ya kwendeesya,
Matyaaĩtĩkĩla ndeto yake,
25Ĩndĩ manyungunyĩĩsye maeemanĩ moo,
Na malea kwĩw'a wasya wa Yeova.
26Kwondũ wa ũu amevĩtĩa,
Kana akamanangĩa weũnĩ.
27Na kana akanangĩa ũsyao woo katĩ wa i mbaĩ,
Na kũmanyaĩĩkĩsya i nthĩ.
28O na ĩngĩ meekwatan'ya na Mbaaliveoli,
Na maya nthembo sya akw'ũ.
29Ũu nĩw'o mamũthatisye na mĩkĩle yoo;
Na ũthĩn'yo wamakuthũkĩa.
30Nĩvo ĩndĩ Vineasi waũngamie, na atw'a sila;
Na ĩndĩ ũthĩn'yo wasiĩĩĩka.
31Na ũu watalilwe kwake kwĩthĩwa nĩ ũlũngalu,
Kwa nzyawa syonthe tene na tene.
32O na ĩngĩ mamũthatĩsya manzĩnĩ ma Meliva,
Kwondũ wa ũu nĩkwaendie naĩ kwa Mose kwondũ woo;
33Nĩkwĩthĩwa nĩmathatisye veva wake,
Na aneena na ilomo syake vate kũsũanĩa.
34Matyaaananga i ngo sya andũ,
Tondũ Yeova wameaĩe,
35Ĩndĩ meevulan'ya na i mbaĩ,
Na kwĩmanyĩsya mawĩa masyo,
36Na kũthũkũma mĩvw'anano yasyo,
Ĩla yatw'ĩkie kĩtei kwoo.
37Ĩĩ, mathembee ndaimoni ana moo na eĩtu moo,
38Na metĩkya nthakame ĩte ĩvĩtyo,
O nthakame ya ana moo na ya eĩtu moo,
Ala mathembee mĩvw'anano ya Kanaani;
Na nthĩ yavukw'a nĩ nthakame.
39Ũu nĩw'o mavukiw'e nĩ mawĩa moo,
Na meeka ũmalwaya mekonĩ moo.
40Kwondũ wa ũu ũthilĩku wa Yeova wakanĩe andũ make,
Na athĩtha ũtiĩwa wake.
41Na amanengane kw'okonĩ kwa i mbaĩ;
Na ala mamamenaa mamasumbĩka.
42O na amaitha moo mamathĩn'ya,
Na maetwe ũkomboni ĩtheo wa moko moo.
43Mavinda maingĩ nĩwamavonokasya;
Ĩndĩ maĩ ang'endu kwĩtaanĩ kwoo,
Na manyivw'a ũthũkunĩ woo.
44Ĩndĩ o na ũu w'onthe asisya thĩna woo,
Yĩla wewie kũkaya kwoo:
45Na alilikana ũtianĩo wake kwondũ woo,
Na eetũnga kwĩanana na wingĩ wa moseo make me wendo.
46Atuma mew'ĩawa tei
Nĩ onthe ala mamatavie.
47Tũtangĩĩe, ame Yeova Ngai waitũ,
Na kũtũmban'ya kuma i mbaĩnĩ,
Nĩ kana tũtũngĩe mũvea syĩtwa yaku ĩtheu,
Na kũkatha ndaĩanĩ yaku.
48Nataĩwe Yeova, Ngai wa Isilaeli,
Kuma tene na tene kũvika tene na tene.
Na andũ onthe masye, Ameni.
Mũtaĩei Yeova.

SAVULI 107
Ĩvuku ya katano
Yeova nũvonokasya thĩnanĩ
1Mũtũngĩei Yeova mũvea; nũndũ nĩ mũseo;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.
2Ovosye ma Yeova nĩmasye ũu,
Ala wovoisye kuma kw'okonĩ kwa nthũ,
3Na amombanisye kuma i nthĩ,
Kuma wumĩlonĩ wa syũa na kuma ũthũĩlonĩ wayo,
Kuma ngalĩ ya ĩũlũ na kuma ngalĩ ya ĩtheo.
4Mangangaa weũnĩ nzĩanĩ ya yalata;
Matyaona ndũa matũa.
5Me na nzaa na waũni,
Ngoo syoo syanyala.
6Nĩvo ĩndĩ meekaĩlile Yeova thĩnanĩ woo,
Nake amavonokya monyamaonĩ moo,

7O na amatongoesya na nzĩa ndũngalu,
Nĩ kana maende ndũanĩ matũe.
8A! Kana andũ mataĩe Yeova nũndũ wa ũseo wake wĩ wendo,
Na ũndũ wa mawĩa make ma ũseng'ya kwa ana ma andũ!
9Nũndũ nũvũnasya ngoo ĩla yĩ na vata,
Na ngoo ĩla yĩ na nzaa aimyusũsya na ũseo.
10Ala mekalĩte kĩvindunĩ na kyuunĩ kya kĩkw'ũ,
Movetwe thĩnanĩ na iaa,
11Nĩkwĩthĩwa nĩmang'endee ndeto sya Ngai,
Na mavũthya ũtao wa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe:
12Kwondũ wa ũu atheesya ngoo syoo na ũthũkũmi wĩ vinya;
Mavalũka nthĩ, na kũtyaĩ wa kũmatethya.
13Nĩvo ĩndĩ meekaĩlile Yeova thĩnanĩ woo,
Na amatangĩĩa monyamaonĩ moo.
14Amaumya kĩvindunĩ na kyuunĩ kya kĩkw'ũ,
Na atũlanĩlya katĩ ila syamovete.
15A! Kana andũ mataĩe Yeova nũndũ wa ũseo wake wĩ wendo,
Na nũndũ wa mawĩa make ma ũseng'ya kwa ana ma andũ!
16Nũndũ nĩwanangie mbingĩlo sya ũthuku,
Na kũtũlanĩlya katĩ ivingi sya iaa.
17Ndia nũndũ wa mavĩtyo masyo,
Na nũndũ wa mothũku masyo, nithĩnaa.
18Ngoo syasyo nitiikĩawa nĩ mĩthemba yonthe ya lĩu;
Na nithengeeaa vakuvĩ na mbingĩlo sya kĩkw'ũ.
19Nĩvo imwĩkaĩlaa Yeova thĩnanĩ wasyo,
Nake nĩwitangĩĩaa monyamaonĩ masyo.
20Nũtũmaa ndeto yake, na kwivosya,
Na kwivonokya kuma mawanangĩkonĩ masyo.
21A! Kana andũ mataĩe Yeova nũndũ wa ũseo wake wĩ wendo,
Na nũndũ wa mawĩa make ma ũseng'ya kwa ana ma andũ!
22Na nĩmathembe nthembo sya mũvea,
Na kũtavan'ya mawĩa make wininĩ.
23Ala maendaa ũkanganĩ me ngalawanĩ,
Ala matandĩthĩasya manzĩnĩ maingĩ;
24Asu monaa mawĩa ma Yeova,
Na moseng'yo make kyũngũnĩ.
25Nĩwĩaaa, na kũkĩlya kĩseve kĩnene,
Kĩla kyũkĩlasya itulumo syaw'o.
26Makyambata ĩũlũ matunĩ, maitheea ĩngĩ syũngũnĩ:
Ngoo syoo ikĩtweka nũndũ wa thĩna.
27Makĩlũalũw'a kũũ na kũũ, na kũlulutĩkanga ta mũthengi,
Na ũĩ woo nĩ mũmelye.
28Na nĩvo meekaĩla Yeova thĩnanĩ woo,
Nake aimaumya monyamaonĩ moo.
29Nũkilĩthasya kĩseve kĩnene,
Ũkethĩa itulumo syaw'o nivindĩtye.
30Nĩvo ĩndĩ meũtana nĩkwĩthĩwa nĩsyakilya;
Na ĩndĩ nũmaetae kĩthũmũonĩ kĩla mekwendaa.
31A! Kana andũ mataĩe Yeova nũndũ wa ũseo wake wĩ wendo,
Na nũndũ wa mawĩa make ma ũseng'ya kwa ana ma andũ!
32O na nĩmamũnenevye ũmbanonĩ wa andũ,
Na kũmũtaĩa me ivĩlanĩ sya atumĩa.
33Nũalyũlaa mbũsĩ ikatw'ĩka weũ,
Na mbuluti sya manzĩ ikatw'ĩka nthĩ yĩ waũni;
34Nthĩ yĩ ũsyao ĩkatw'ĩka yalata yĩ mũnyũ,
Nũndũ wa ũthũku wa ala matwĩe kw'o.
35Nũalyũlaa weũ ũkatw'ĩka ndia ya manzĩ,
Na nthĩ nyũmũ ĩthĩwe mbuluti sya manzĩ.
36Na aimatũsya ala me na nzaa kw'o,
Nĩ kana matonye kũseũvya ndũa ya kwĩkalaa,
37Na kũvuĩa mĩũnda, na kũvanda mĩũnda ya mĩsavivũ,
Na kwĩyonea mosyao maingĩ.
38O na nũmaathimaa, kwondũ wa ũu nĩmaingĩvaa mũno;
Na ndaekaa indo syoo inyive.
39Na ĩngĩ, maoleka na kũkunamw'a nthĩ
Kwondũ wa ũnyamao, na thĩna, na woo.
40Nĩwonoasya kĩvũthya ĩũlũ wa anene me mbee ũsumbĩnĩ,
Na kũtuma manganga kũla kũthei, kũte nzĩa.
41Ĩndĩ nĩwĩkalasya ũla mũthĩni ĩũlũ mũno kuma thĩnanĩ,
Na kũtw'ĩkĩthya mĩvĩa ta ndĩthya ya mbũi na malondu.
42Ala alũngalu makoona ũu, na kũtana;
Na ũthũku w'onthe ũkatumya kanyw'a waw'o.
43Ũla wĩ na ũĩ akakwata maũndũ aa;
Na makasũanĩa moseo me wendo ma Yeova.

SAVULI 108

Mboya ũndũ wa kũtetheew'a kwa ĩla nthũ

1Ngoo yakwa nĩlũmĩte, ame Ngai;
Ngaina, ĩĩ, ngaina ndaĩa, o na ũnene wakwa.
2Amũkai, kĩnanda na mbeve:
Nakwa ngaamũkaa w'oa ũitema.
3Ngakũtũngĩa mũvea, we Yeova, katĩ wa ngo sya andũ;
Na ngakwinĩa ndaĩa katĩ wa i mbaĩ.
4Nũndũ ũseo waku wĩ wendo nĩ mũnene ĩũlũ wa matu;
Na w'o waku nũvikĩte matunĩ.
5Ũnenevw'e ĩũlũ wa matu, ame Ngai,
Na ũnene waku ĩũlũ wa nthĩ yonthe.
6Nĩ kana endwa maku matonye kũvonokw'a,
Tangĩĩa na kw'oko kwaku kwa aũme, na ũitũsũngĩa.
7Ngai nũneenete ũtheunĩ wake: ngatana;
Ngaaan'ya Sekemu, na kũthima kyanda kya Sukothi.
8Ngileati nĩ yakwa; Manase nĩ yakwa;
O na Evalaimu nĩ wa kũsesea mũtwe wakwa;
Yuta nĩ ndata yakwa ya ũsumbĩ.
9Moavi nĩ mbisũ yakwa ya kũthambĩa;
Ngekya kĩatũ kyakwa ĩũlũ wa Etomu;
Ngamyuĩsya ngemi Vilisitia.
10Nũũ ũla wĩndwaa nthĩnĩ wa ndũa mbiie?
Nũũ ũla wĩndongoesya kũvika Etomu?
11Tuue watwĩkisye ũtee, we Ngai?

Ndumaalanasya na nguthu sitũ, we Ngai.
12Tũtetheesye kwa ĩla nthũ;
Nũndũ ũtethyo wa mũndũ nĩ wa mana.
13Kwondũ wa Ngai tũkeekaa na ũkũmbaũ:
Nũndũ nĩwe ũla ũkakinyanga nthũ sitũ.

SAVULI 109

Kĩĩo kya kwĩtya ũivanĩsyo

1Ndũkavindye, ame Ngai ũla nĩtaĩaa;
2Nũndũ kanyw'a wa ũla mwathe na kanyw'a wa ũkengani nĩmambathamĩsye:
Nĩmaneenee na nĩmĩ ngengani.
3O na nĩmanthyũlũlũkĩte na ndeto sya kĩmena,
Na nĩmambũkitĩte vate kĩtumi.
4Nũndũ wa wendo wakwa mo nĩ nthũ syakwa:
Ĩndĩ nĩnĩnenganĩte mboyanĩ.
5Ĩndĩ nĩmandĩvĩte ũthũku vandũ va ũseo,
Na kĩmena vandũ va wendo wakwa.
6Ia mũndũ mũthũku ĩũlũ wake;
Na nthũ ĩũngame ngalĩ ya kw'oko kwake kwa aũme.
7Akĩsilĩlwa, oneke e na ĩvĩtyo;
Na mboya yake ĩalyũke ĩtw'ĩke naĩ.
8Matukũ make nĩmethĩwe manini;
Na ũngĩ nakwate wĩa wake.
9Syana syake ikw'ĩĩwe nĩ aaĩthe,
Na kĩveti kyake nĩkĩthĩwe ndiwa.
10Syana syake syĩthĩwe mbangangi, na mboyi;
Na nimanthe lĩu wasyo kũndũ kwoo kũla kũthei.
11Mũandũi nĩose syonthe ila wĩ nasyo;
Na aeni nĩmatave sya wĩa wake.
12O na kũtikethĩwe ũmwe wa kũmwĩka nesa;
O na kũtikethĩwe o na ũmwe wa kwĩw'ĩa syana syake ndiwa tei.
13Ũsyaanĩo wake ũvetwe;
Nzyawanĩ ĩla yũkĩte syĩtwa yoo yanangwe.
14Ũthũku wa aaĩthe make ũlilikanwe nĩ Yeova;
Na naĩ ya inyia wake ndĩkaanangwe.
15Nĩmekalae mbee wa Yeova ĩndĩ yonthe,
Nĩ kana atonye kũveta ũlilikan'yo woo nthĩ;
16Nĩkwĩthĩwa ndaalilikana kwonan'ya ũseo,
Ĩndĩ athĩnisye ngya na mũthĩni,
Na ala me ngoo ndũlĩku, kũmoaa.
17Ĩĩ, endie kũumanĩa, na kwasyoka kwake;
Na ndaendeew'a nĩ ũathimo, naw'o waĩ kũasa nake.
18O na ĩngĩ eevw'ĩka kĩumo ta kwĩvw'ĩka ngũa yake,
Na kyooka nthĩnĩ wake ta manzĩ,
Na ta mauta mavĩndĩnĩ make.
19Kĩtw'ĩke kwake o ta ngũa ĩla wĩvw'ĩkaa,
Na ta mũsivi ũla wĩvotoaa ĩndĩ yonthe.
20Yĩĩ nĩyo ĩtuvi ya nthũ syakwa kuma kwa Yeova,
Na ya ala maneeneaa ngoo yakwa ũthũku.
21Ĩndĩ ĩka nakwa kwondũ wa syĩtwa yaku, ame Yeova Mwĩaĩi:
Nĩkwĩthĩwa ũseo waku wĩ wendo nĩ mũseo, mbonokya;
22Nũndũ nĩ ngya na mũthĩni,
Na ngoo yakwa nĩ mbũkitĩku nthĩnĩ wakwa.
23Nĩnĩendete o ta muunyĩ ũla ũendeeaa:
Nĩnĩlelũkangaw'a o ta ngie.
24Mau makwa nĩ monzu ũndũ wa kũtĩĩa kũya;
Na mwĩĩ wakwa nũnyivĩwe nĩ ũnou.
25O na ĩngĩ nĩtw'ĩkĩte kĩvũthya kwoo:
Yĩla mekũmbona, nĩmekũthingithya mĩtwe yoo.
26Ndethya, ame Yeova Ngai wakwa;
Ndangĩĩa kwĩanana na ũseo waku wĩ wendo:
27Nĩ kana mamanye kana kũũ nĩ kw'oko kwaku;
Na kana we, Yeova, nĩwĩkĩte ũu.
28Mo nĩmaumane, ĩndĩ we athima:
Yĩla meũkĩla, makasonokw'a,
Ĩndĩ mũthũkũmi waku akatana.
29Nthũ syakwa ivw'ĩkwe ũndũ ũte ndaĩa,
Na mevw'ĩke nthoni syoo ene ta kĩtonyeo.
30Ngamũtũngĩa Yeova mũvea mũnene na kanyw'a wakwa;
Ĩĩ, ngamũtaĩĩa nguthunĩ.
31Nũndũ akaũngama ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa mũthĩni,
Amũtangĩĩe kwa ala masilĩlaa thayũ wake.

SAVULI 110

Yeova nũnengae Mũsumbĩ ũtonyi na vinya w'onthe

1Yeova emwĩa Mwiaĩi wakwa,
Ĩkala nthĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwakwa,
Mũvaka natw'a amaitha maku kavĩla ka nyaĩĩ syaku.
2Yeova akatambũũkya ndata ya vinya waku kuma Saioni:
Sumbĩka katĩ wa amaitha maku.
3Andũ maku nĩmeĩthembaa na ngoo ya kwenda
Mũthenya wa vinya waku, na ũseo wa ũtheu:
Kuma ĩvunĩ ya kũikya
Wĩ na ĩmwe ya wana waku.
4Yeova nĩwĩvĩtĩte, na ndaketũnga:
Wĩ mũthembi wa tene na tene
O ta ũndũ Melikiseteki wailyĩ.
5Mwĩaĩi e ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwaku
Akakũna asumbĩ mũthenya wa kũthilĩka kwake.
6Akasilaa katĩ wa i mbaĩ,
Akausũsya kũndũ na simba;
Nake akakũnangĩa anene nthĩnĩ wa nthĩ mbingĩ.
7Akanyw'ĩa ma kalũsĩ ku nzĩanĩ:
Kwondũ wa ũu akookĩlya mũtwe.

SAVULI 111

Ũsũvĩo wa Yeova kwa andũ Make

1Mũtaĩeĩ Yeova.
Ngamũtũngĩa Yeova mũvea na ngoo yakwa yonthe,
Nzamanĩ ya ala alũngalu, na ũmbanonĩ.
2Mawĩa ma Yeova nĩ manene,
Mamanthawa nĩ onthe ala mendeeawa nĩmo.
3Wĩa wake wĩ ndaĩa na ũnene;
Na ũlũngalu wake nĩwĩkalaa tene na tene.
4Nũtumaa mawĩa make ma ũseng'ya malilikanwa:
Yeova nĩ mũseo na e tei.
5Nũmanengete lĩu ala mamũkĩaa:
Akalilikanaa ũtianĩo wake ĩndĩ yonthe.

6Nĩwonetye andũ make vinya wa mawĩa make,
Aimanenga ũtiĩwa wa i mbaĩ.
7Mawĩa ma moko make nĩmo w'o na ũsili wa katĩ;
Mawĩaĩo make onthe nĩ malũmu.
8Nĩmalũlũmĩlw'e tene na tene;
Nĩmekawa nthĩnĩ wa w'o na ũlũngalunĩ.
9Nũtũmĩte wovosyo kwa andũ make;
Nĩwĩaĩte ũtianĩo wake tene na tene:
Syĩtwa yake nĩ ĩtheu na ya kũtaĩwa.
10Kũmũkĩa Yeova nĩkw'o wambĩlĩlyo wa ũĩ;
Ũmanyi mũseo wĩ na onthe ala mekaa mĩao yake:
Kũtaĩwa kwake nĩkwĩkalaa tene na tene.

SAVULI 112

Ũunĩko kwa ũla ũmũkĩaa Yeova

1Mũtaĩei Yeova.
Nĩmũathime mũndũ ũla ũmũkĩaa Yeova,
Ũla ũtanĩaa mũno mĩao yake.
2Ũsyao wake ũkeethĩwa wĩ na ũtonyi kũũ nthĩ:
Nzyawa ya mũlũngalu ĩkaathimwa.
3Ũthwii na syĩndũ syĩ nyũmbanĩ yake;
Na ũlũngalu wake nĩwĩkalaa tene na tene.
4Kyeni nĩkyumĩlĩlaa alũngalu kĩvindunĩ:
Nake nĩ mũseo, na e tei, na nĩ mũlũngalu.
5Nĩ kũseo kwa mũndũ ũla wĩkaa na ĩnee na kũkovethya;
Akaseũvya ũvoo wake ũsilĩlonĩ.
6Nũndũ ndakathingithangw'a o na ĩndĩĩ;
Ũla mũlũngalu nũkalilikanwa tene na tene.
7Ndakakĩa maũvoo mathũku:
Ngoo yake nĩlũmĩte, aiĩkĩĩa Yeova.
8Ngoo yake nĩlũmĩte ndakakĩa,
Kũvika oona kwenda kwake ĩũlũ wa nthũ syake.
9Nũũanĩtye, nũnengete ala athĩni;
Ũlũngalu wake nĩwĩkalaa tene na tene:
Ũvya wake ũkanenevw'a na ndaĩa.
10Ũla mũthũku akoona ũu, na kwĩw'a woo;
Akavevetan'ya maeo, na kũtweka vyũ;
Kwenda kwa ala athũku kũkaaa.

SAVULI 113

Ndaĩa nũndũ wa kũnenevya ala athĩni

1Mũtaĩei Yeova.
Mũtaĩei, inyw'ĩ athũkũmi ma Yeova,
Taĩai syĩtwa ya Yeova.
2Syĩtwa ya Yeova nĩyĩtaĩwe
Kuma yu na kũvika tene na tene.
3Kuma syũa yauma kũvika yathũa
Syĩtwa ya Yeova nĩ ya kũtaĩwa.
4Yeova e ĩũlũ wa mbaĩ syonthe,
Na ũtheu mũtisu wake ĩũlũ wa matu,
5Nũũ ũilyĩ ta Yeova Ngai waitũ,
Ũla wĩ na kĩvĩla kyake ĩũlũ,
6Ũla wĩnyivasya asisye
Syĩndũ syĩ ĩtunĩ na nthĩ?
7Nĩwũkĩlasya ngya kũmyumya kĩtoonĩ,
Na kũkĩlya ũla mũthĩni kũmumya ũtũndanĩ;
8Nĩ kana amwĩkalye nthĩ vamwe na anene me mbee ũsumbĩnĩ,
O vamwe na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma andũ make.
9Nũtumaa mũndũ mũka ngũngũ ekala nyũmbanĩ,
Na kwĩthĩwa inyia mũtanu wa syana.
Mũtaĩei Yeova.

SAVULI 114

Moseng'yo ma kuma Misili

1Yĩla Isilaeli waumie Mĩsili,
Nyũmba ya Yakovo yaumie andũnĩ me kĩthyomo kĩeni;
2Yuta atw'ĩka vandũ vake vatheu,
Isilaeli atw'ĩka ũsumbĩko wake.
3Ũkanga nĩwoonie ũu, na wakĩa;
Yolotani nĩwatũngiwe na ĩtina.
4Iĩma syatũlĩlanga ta ndũũme,
Tũlĩma ta tũtena twa malondu.
5Wĩ na kĩ, we ũkanga, ũndũ ũũkĩa?
We Yolotani, ũndũ ũĩthyũũa na ĩtina?
6Inyw'ĩ iĩma, ũndũ mũũtũlĩlanga ta ndũũme;
Iny'wĩ tũlĩma, ta tũtena twa malondu?
7We nthĩ, tetemea mbee wa Mwĩaĩi,
Mbee wa Ngai wa Yakovo,
8Ũla waalyũlile ĩvia yatw'ĩka ndia ya manzĩ,
Ĩvia yũmũ kwĩthĩwa nthongo ya manzĩ.

SAVULI 115

Ngai na mĩvw'anano

1Ti vaitũ, ame Yeova, ti vaitũ,
Ĩndĩ syĩtwa yaku yĩnengwe ndaĩa.
Kwondũ wa ũseo waku wĩ wendo, na kwondũ wa w'o waku.
2Nũndũ wa kĩ i mbaĩ syaasye,
Yu Ngai woo aĩva?
3Ĩndĩ Ngai waitũ e matunĩ:
Nĩwĩkĩte o ũndũ wendie.
4Mĩvw'anano yoo nĩ vetha na thaavu,
Wĩa wa moko ma andũ.
5Yĩ na makanyw'a, ĩndĩ ndĩneenaa;
Yĩ na metho, ĩndĩ ndĩonaa;
6Yĩ na matũ, ĩndĩ ndĩw'aa;
Yĩ na manyiũũ, ĩndĩ ndĩnyungĩaa;
7Yĩ na moko, ĩndĩ ndĩkwatangaa;
Yĩ na maũũ, ĩndĩ ndĩendaa;
O na ndĩumasya wasya mĩmeonĩ yayo.
8Ala mamĩseũvasya makeethĩwa mailyĩ tayo;
Ĩĩ, kĩla mũndũ ũla ũmĩĩkĩĩaa.
9We Isilaeli, ĩkĩĩa Yeova:
Nĩwe mũtethya woo na ngao yoo.
10We nyũmba ya Aluni, ĩkĩĩai Yeova:
Nĩwe mũtethya woo na ngao yoo.
11Inyw'ĩ ala mũkĩaa Yeova, ĩkĩĩai Yeova:
Nĩwe mũtethya woo na ngao yoo.
12Yeova nũtũlilikanĩte; akatũathima:
Akaathima nyũmba ya Isilaeli;
Akaathima nyũmba ya Aluni.
13Akaathima ala makĩaa Yeova,

Anini na anene.
14Yeova namwingĩvye mbee na mbee,
Inyw'ĩ na syana syenyu.
15Nĩmũathimĩtwe nĩ Yeova,
Ũla watw'ĩkĩthisye ĩtu na nthĩ.
16Matu nĩ matu ma Yeova;
Ĩndĩ nthĩ nũnengete ana ma andũ.
17Akw'ũ matitaĩaa Yeova,
O na ũmwe wa ala matheeaa kũla kũkilĩtye;
18Ĩndĩ ithyĩ tũkataĩa Yeova
Kuma yu na kũvika tene na tene.
Mũtaĩei Yeova.

SAVULI 116

Mũvea nũndũ wa ũvonokyo kuma kĩkw'ũnĩ

1Nĩnĩmwendaa Yeova, nĩkwĩthĩwa nĩwĩw'aa
Wasya wakwa na mawĩsũvano makwa.
2Nĩkwĩthĩwa nũteete kũtũ kwake kwakwa,
Kwondũ wa ũu ngamwĩkaĩlaa o yĩla nĩ thayũ.
3Ndii sya kĩkw'ũ nĩsyeendingĩlĩte,
Na mawoo ma Seoli nĩmangwatĩte:
Nĩnonete thĩna na woo.
4Nĩvo ĩndĩ neekaĩlile syĩtwa ya Yeova:
Ame Yeova, nĩngũkwĩsũva, vonokya thayũ wakwa.
5Yeova nĩ mũseo, na mũlũngalu;
Ĩĩ, Ngai waitũ e tei.
6Yeova nũsũvĩaa ala mate ũmanyi:
Nĩnanyiviw'e, na andangĩĩa.
7Syoka ũthũmũonĩ waku, we ngoo yakwa;
Nũndũ Yeova nũkwĩkĩte na ũlau.
8Nũndũ nũvonoketye thayũ wakwa kuma kĩkw'ũnĩ,
Metho makwa maume methoinĩ,
Na maũũ makwa maume kũtiũũkanĩ.
9Ngaendelaa mbee wa Yeova
Nthi ya ala me thayũ.
10Nĩngwĩtĩkĩla, kwondũ wa ũu nganeena:
Nĩnathĩniw'e mũno:
11Mĩtũkĩnĩ yakwa nĩnaisye,
Andũ onthe me ũvũngũ.
12Nĩmũnenga Yeova kĩ
Kwondũ wa moseo make onthe kwakwa?
13Ngoosa kĩkombe kya ũtangĩĩo,
Na kwĩkaĩla syĩtwa ya Yeova.
14Ngeanĩsya mawĩvĩto makwa kwa Yeova,
Ĩĩ, andũ make onthe mene.
15Methonĩ ma Yeova kĩ vata mũno
Kĩkw'ũ kya atheu make.
16Ame Yeova, vate ndĩi nyie nĩ mũthũkũmi waku:
Nĩ mũthũkũmi waku, mwana wa mũthũkũmi waku mwĩĩtu;
Nũthaĩtye kĩla kĩmbovete.
17Ngakũthembea nthembo ya mũvea,
Na kwĩkaĩla syĩtwa ya Yeova.
18Ngeanĩsya mawĩvĩto makwa kwa Yeova,
Ĩĩ, andũ make onthe mene,
19Nthĩnĩ wa nza sya nyũmba ya Yeova,
Katĩ waku, we Yelusaleme.
Mũtaĩei Yeova.

SAVULI 117

Ndaĩa nũndũ wa wendo mũlũmu wa Yeova

1Mũtaĩei Yeova, inyw'ĩ mbaĩ syonthe;
Mũkathei, inyw'ĩ ngo syonthe sya andũ.
2Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩ mũnene kwitũ;
Na w'o wa Yeova nĩwĩkalaa tene na tene.
Mũtaĩei Yeova.

SAVULI 118

Mũvea nũndũ wa ũtangĩĩo wa Yeova

1Mũtũngĩei Yeova mũvea; nũndũ nĩ mũseo;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.
2Yu Isilaeli naneene,
Kana ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.
3Yu nyũmba ya Aluni nĩneene,
Ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.
4Ala makĩaa Yeova maneene,
Ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.
5Nĩ ũnyamaonĩ wakwa nĩnamwĩkaĩlile Yeova:
Yeova nĩwanzũngĩie na ambĩkalya vandũ vaamu.
6Yeova e ngalĩ yakwa; ndikakĩa:
Mũndũ atonya kũmbĩka ata?
7Yeova e ngalĩ yakwa katĩ wa ala mandethasya:
Kwondũ wa ũu ngoona kwenda kwakwa kũkĩkwa ĩũlũ wa ala mamenaa.
8Nĩ kavaa kwĩvitha nthĩnĩ wa Yeova
Kwĩ kwĩkwatya mũndũ.
9Nĩ kavaa kwĩvitha nthĩnĩ wa Yeova
Kwĩ kwĩkwatya anene me mbee ũsumbĩnĩ.
10Mbaĩ syonthe ninthyũlũlũkĩte:
Syĩtwanĩ ya Yeova ngaiveta.
11Ninthyũlũlũkĩte; ĩĩ, ninthyũlũlũkĩte:
Syĩtwanĩ ya Yeova ngaiveta.
12Ninthyũlũlũkĩte ta nzũkĩ; nivoetwe ta mwaki wa mĩw'a:
Syĩtwanĩ ya Yeova ngaiveta.
13Nĩwanduutile mũno nĩ kana nĩvalũke;
Ĩndĩ Yeova nĩwandethisye.
14Yeova nĩ vinya wakwa na wathi wakwa;
Na nũtw'ĩkĩte ũtangĩĩo wakwa.
15Wasya wa kũtana na wa ũtangĩĩo wĩ maeemanĩ ma ala alũngalu:
Kw'oko kwa aũme kwa Yeova nĩkwĩkaa na ũtonyi.
16Kw'oko kwa aũme kwa Yeova nĩ kũtaĩe:
Kw'oko kwa aũme kwa Yeova nĩkwĩkaa na ũtonyi.
17Ndikakw'a, ĩndĩ ngekala thayũ,
Na kũtavan'ya mawĩa ma Yeova.
18Yeova nũnzilĩlĩte mũno;
Ĩndĩ ndaanengane nĩkw'e.
19Mbingũĩa mbingĩlo sya ũlũngalu:
Ngailikĩla, ngamũtũngĩa Yeova mũvea.
20Ĩno nĩyo mbingĩlo ya Yeova;
Ala alũngalu makamĩvotela.
21Ngakũtũngĩa mũvea; nũndũ nũnzũngĩĩte,
Na nũtw'ĩkĩte ũtangĩĩo wakwa.

22Ĩvia yĩla aki maleile
Nĩyĩtw'ĩkĩte ĩnene ya kĩkotonĩ.
23Ũu nĩ wĩko wa Yeova;
Nĩ ũseng'yo methonĩ maitũ.
24Ũũ nĩ mũthenya ũla Yeova ũseũvĩtye;
Tũkatana na kũwĩw'ĩa mũyo.
25Tangĩĩa yu, nĩtũũkwĩsũva, ame Yeova:
Ame Yeova, nĩtũũkwĩsũva, ete yu ũunĩko.
26Nĩ mũathime ũla wũkaa syĩtwanĩ ya Yeova:
Nĩtũmũathimĩte inyw'ĩ twĩ nyũmbanĩ ya Yeova.
27Yeova nĩ Ngai, na nũtũnengete kyeni:
Oveea nthembo na ndii, o mbyanĩ sya kĩthembeo.
28Nue Ngai wakwa, na ngakũtũngĩa mũvea:
Nue Ngai wakwa, ngakũnenevya.
29Mũtũngĩei Yeova mũvea; nũndũ nĩ mũseo;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.

SAVULI 119
ALEVU
Moseo manene ma mĩao ya Yeova
1Nĩ aathime ala eanĩu nzĩanĩ,
Ala maendaa mĩaonĩ ya Yeova.
2Nĩ aathime ala masũvĩaa mokũsĩ make,
Ala mamũmanthaa na ngoo yonthe.
3Ĩĩ, matyĩkaa ũndũ ũte ũlũngalu;
Nĩmaendelaa nzĩanĩ syake.
4Nũtwĩaĩĩte mawĩaĩo maku,
Nĩ kana tũmekae na kĩthing'ĩĩsyo.
5A! Kethĩwa nzĩa syakwa nilũlũmĩlwa
Kũkwata myamũlo yaku!
6Nĩvo ĩndĩ ndikasonokw'a,
Yĩla ngũkwata mĩao yaku yonthe.
7Ngakũtũngĩa mũvea nĩ na ũlũngalu ngoonĩ,
Yĩla ngwĩmanyĩsya mosilĩlo maku malũngalu.
8Ngakwata myamũlo yaku: Ndũkaandeke nongi.
MBETHI
9Mwanake akatheasya nzĩa yake na kyaũ?
No ũndũ wa kũmĩsũvĩa kwĩanana na ndeto yaku.
10Nĩkũmanthĩte na ngoo yakwa yonthe:
Ndũkandeke nangangae kuma mĩaonĩ yaku.
11Nĩniĩte ndeto yaku ngoonĩ yakwa,
Nĩ kana ndikakũvĩtanĩsye.
12Wĩ mũtaiĩku, ame Yeova:
Manyĩsya nyie myamũlo yaku.
13Nĩnĩtavanĩtye na ilomo syakwa
Motw'ĩo onthe ma kanyw'a waku.
14Nĩnĩtanĩte nzĩanĩ ya mokũsĩ maku,
O ũndũ nĩtanĩte mothwiinĩ onthe.
15Ngasũanĩaa mawĩaĩo maku,
Na kũsũvĩaa nzĩa syaku.
16Ngeetanĩthasya myamũlonĩ yaku:
Ndikolwa nĩ ndeto yaku.
NGIMELI
17Mwĩke mũthũkũmi waku na ũlau, nĩ kana nĩkale thayũ;
Na ngakwata ndeto yaku.
18Salukya metho makwa, nĩ kana none
Maũndũ ma ũseng'ya mĩaonĩ yaku.
19Nyie nĩ mwĩkali wa ũeninĩ kũũ nthĩ:
Ndũkambithe mĩao yaku.
20Ngoo yakwa nĩ ndũle nĩ mea
Ala yĩ namo ũndũ wa motw'ĩo maku mavinda onthe.
21Nũkanĩtye ekathĩĩi ala maumanĩwe,
Ala mangangaa kuma mĩaonĩ yaku.
22Mbetea kĩvũthya na ntheko;
Nũndũ nĩnzũvĩĩte mokũsĩ maku.
23O na anene me mbee ũsumbĩnĩ mekala nthĩ na kũneenea naĩ;
Ĩndĩ mũthũkũmi waku alilikana myamũlo yaku.
24O na mokũsĩ maku nĩ ũtanu wakwa
Na nĩ atai makwa.
NDALETHU
25Ngoo yakwa nĩlũmanĩtye na kĩtoo:
Nthayũũkya kwĩanana na ndeto yaku.
26Nĩnatavanisye nzĩa syakwa, naku nĩwanzũngĩie:
Manyĩsya nyie myamũlo yaku.
27Manyĩthya nyie nzĩa ya mawĩaĩo maku:
Nakwa ngasũanĩa mawĩa maku ma ũseng'ya.
28Ngoo yakwa nĩnĩũtwekw'a nĩ woo:
Mbĩkĩa vinya kwĩanana na ndeto yaku.
29Mbetea nzĩa ya ũvũngũ;
Na nenga mĩao yaku na ũseo mwingĩ.
30Nĩnĩnyuvĩte nzĩa ya kĩthito:
Nĩniĩte motw'ĩo maku mbee wakwa.
31Nĩngũlũman'ya na mokũsĩ maku:
Ame Yeova, ndũkaanzonokye.
32Ngasemba nzĩanĩ ya mĩao yaku,
Yĩla wĩnenevya ngoo yakwa.
EE
33Manyĩsya nyie, ame Yeova, nzĩa ya myamũlo yaku;
Na ngamĩkwata kũvika mũminũkĩlyo.
34Nenga ũmanyi, na ngakwata mĩao yaku;
Ĩĩ, ngamĩkaa na ngoo yakwa yonthe.
35Ndwaĩthasya nzĩanĩ ya mĩao yaku;
Nũndũ nĩtanĩaa nthĩnĩ wayo.
36Elekelya ngoo yakwa mokũsĩnĩ maku,
Na ti ĩtomonĩ.
37Thyũũa metho makwa matikasisye maũndũ ma mana,
Na nthayũũkya nzĩanĩ syaku.
38Lũlũmĩlya ndeto yaku kwa mũthũkũmi waku,
Ĩla ĩtumaa ũkĩwa.
39Mbetea kũvũthw'a kwakwa kũla nĩkĩaa;
Nũndũ motw'ĩo maku nĩ maseo.
40Sisya, nĩnendete mawĩaĩo maku:
Nthayũũkya ũlũngalunĩ waku.
VAVI
41Moseo maku me wendo namo mambũkĩe, ame Yeova,
O ũtangĩĩo waku, kwĩanana na ndeto yaku.

42Kwondũ wa ũu ngeethĩwa na ũsũngĩo kwa ũla ũmbũthasya;
Nũndũ nĩnĩĩkĩĩaa ndeto yaku.
43Ndũkaaumye nongi ndeto ya w'o kanyw'anĩ wakwa;
Nũndũ nĩnĩkwatĩtye motw'ĩo maku.
44Kwondũ wa ũu ngakwata mĩao yaku ĩndĩ yonthe
Kũvika tene na tene.
45Na ngaendaa nĩ mũthasye;
Nũndũ nĩnĩmanthĩte mawĩaĩo maku.
46O na ĩngĩ ngaweta mokũsĩ maku mbee wa asumbĩ,
Na ndikasonokw'a.
47Ngeetanĩthasya mĩaonĩ yaku,
Ĩla nendete.
48O na ĩngĩ ngookĩlĩlya moko makwa mĩao yaku, ĩla nendete;
Na ngasũanĩaa myamũlo yaku.
NZAYINI
49Lilikana ndeto kwa mũthũkũmi waku,
Ĩla wandĩkĩĩthisye.
50Nĩyo ũkiakisyo wakwa thĩnanĩ wakwa;
Atĩ ndeto yaku nĩnthayũũkĩtye.
51Ekathĩĩi nĩmanthekeee mũno:
Ĩndĩ ndyaaathũka ũtee kuma mĩaonĩ yaku.
52Nĩnĩlilikanĩte motw'ĩo maku ma tene, ame Yeova,
Na ngekiakisya.
53Ũthatu mwakanu nũngwatĩte,
Nũndũ wa athũku ala matiaa mĩao yaku.
54Myamũlo yaku yĩthĩawa mbathi syakwa
Nyũmbanĩ ya ũeni wakwa.
55Nĩnĩlilikanĩte syĩtwa yaku ũtukũ, we Yeova,
Na nĩnĩkwatĩtye mĩao yaku.
56Ũũ nĩthĩawa naw'o,
Atĩ nĩngwatĩte mawĩaĩo maku.
ETHU
57Yeova nĩ kĩanda kyakwa:
Nĩnaĩtye kana ngakwata ndeto syaku.
58Nĩneesũvanie ũseo kwaku na ngoo yakwa yonthe:
Mbĩw'ĩa tei kwĩanana na ndeto yaku.
59Nĩnasũanĩie mĩendele yakwa,
Na nathyũũĩa mokũsĩ maku maũũ makwa.
60Nĩneekalaatile, ndyaaĩkala,
Nĩkwate mĩao yaku.
61Ndii sya athũku nĩsyeendingĩlĩte;
Ĩndĩ ndyaaũlwa nĩ mĩao yaku.
62Ũtukũ katĩ ngookĩlaa nĩkũtũngĩe mũvea
Nũndũ wa motw'ĩo maku malũngalu.
63Nĩ mũtindan'ya wa onthe ala makũkĩaa,
Na wa ala makwataa mawĩaĩo maku.
64Ame Yeova, nthĩ nĩyusũĩte ũseo waku wĩ wendo:
Manyĩsya nyie myamũlo yaku.
TETHI
65Nĩwĩkĩte mũthũkũmi waku nesa,
We Yeova, kwĩanana na ndeto yaku.
66Manyĩsya nyie kwonaa katĩ o na ũmanyi;
Nũndũ nĩnĩtĩkĩlĩte mĩao yaku.
67Ndanamba kũthĩnw'a naendaa ngyanganga;
Ĩndĩ yu nĩngwataa ndeto yaku.
68We wĩ mũseo, na nĩwĩkaa ũseo;
Manyĩsya nyie myamũlo yaku.
69Ekathĩĩi nĩmanzeũvĩsye ũvũngũ:
Ngakwata mawĩaĩo maku na ngoo yakwa yonthe.
70Ngoo syoo nĩ nou ta mathunya;
Ĩndĩ nyie nĩtanaa mĩaonĩ yaku.
71Nĩ ũseo kwakwa nathĩniw'e;
Nĩ kana nĩmanyĩsye myamũlo yaku.
72Mwĩao wa kanyw'a waku nĩ kavaa kwakwa
Kwĩ ngili sya thaavu na vetha.
YOTI
73Moko maku nĩmambũmbie na manzeũvya:
Nenga ũmanyi, nĩ kana nĩmanyĩsye mĩao yaku.
74Ala makũkĩaa makambona na kũtana,
Nĩkwĩthĩwa nĩnĩkwatĩtye ndeto yaku.
75Nĩnĩsĩ, ame Yeova, mosilĩlo maku nĩ malũngalu,
Na kĩthitonĩ kyaku nũnthĩnĩtye.
76Nĩngũkwĩsũva, ũseo waku wĩ wendo nĩwĩthĩwe wa kũngiakisya,
Kwĩanana na ndeto yaku kwa mũthũkũmi waku.
77Matei maku mololo nĩmambũkĩe, nĩ kana nĩkale thayũ;
Nũndũ mĩao yaku nĩ ũtanu wakwa.
78Ekathĩĩi nĩmasonokw'e; nũndũ nĩmambalũkĩtye na ũvũngũ:
Ĩndĩ ngasũanĩaa mawĩaĩo maku.
79Ala maũkĩaa nĩmenthyũũĩe;
Na makamanya mokũsĩ maku.
80Ngoo yakwa nĩyĩthĩwe mbĩanĩu myamũlonĩ yaku,
Nĩ kana ndikasonoke.
KAVI
81Ngoo yakwa yĩ na mũnyalo kwondũ wa ũtangĩĩo waku;
Ĩndĩ nĩkwatasya ndeto yaku.
82Metho makwa nĩmeũseekea kwondũ wa ndeto yaku,
O yĩla ngwasya, Ũkangiakisya ĩndĩĩ?
83Nũndũ nĩndw'ĩkĩte ta kathatwa ka mbinyu ke vala ve syũki;
Ĩndĩ ndyũlawa nĩ myamũlo yaku.
84Mĩthenya ya mũthũkũmi waku nĩ yĩana?
Ũkamasilĩla ala manthĩnasya ĩndĩĩ?
85Ekathĩĩi nĩmenzĩte maima ũndũ wakwa,
Ala matekaa kwĩanana na mĩao yaku.
86Mĩao yaku yonthe nĩ ya kũĩkĩĩwa:
Nĩmanthĩnasya na ũvũngũ; ndethya.
87Maĩ vakuvĩ kũmbeta ĩũlũ wa nthĩ;
Ĩndĩ ndyaatia mawĩaĩo maku.
88Nthayũũkya kwĩanana na ũseo waku wĩ wendo,
Nakwa ngakwata ũkũsĩ wa kanyw'a waku.
LAMETI
89Tene na tene, ame Yeova,
Ndeto yaku nĩlũmĩtw'e ĩtunĩ.
90Kĩthito kyaku nĩ kya nzyawa syonthe:
Nũlũlũmĩlĩtye nthĩ, nayo nĩyĩkalaa.
91Nĩmekalaa ũmũnthĩ kwĩanana na motw'ĩo maku;
Nũndũ syĩndũ syonthe nĩ athũkũmi maku.
92Kethĩwa mĩao yaku ndĩaĩ ũtanu wakwa,

Nĩthĩwa naaĩe thĩnanĩ wakwa.
93Ndikolwa nongi nĩ mawĩaĩo maku;
Nũndũ nũnthayũũkĩtye namo.
94Nyie nĩ waku, ndangĩĩa;
Nũndũ nĩnĩmanthĩte mawĩaĩo maku.
95Ala athũku nĩmambeteele, mambanange;
Ĩndĩ ngasũanĩaa mokũsĩ maku.
96Nĩnonete mũminũkĩlyo wa wĩanĩu w'onthe;
Ĩndĩ mwĩao waku nĩ mũthanthau mũno.
MEMI
97Mĩao yaku ko nĩnĩmyendetee!
Nĩyo nzũanĩaa mũthenya w'onthe.
98Mĩao yaku nĩtuma nĩthĩwa na ũĩ kwĩ amaitha makwa;
Nũndũ yĩ nakwa mavinda onthe.
99Nĩ na ũmanyi kũvĩtũka amanyĩsya makwa onthe;
Nũndũ mokũsĩ maku nĩ ũsũanĩo wakwa.
100Nĩnĩmanyaa kũvĩtũka ala akũũ,
Nĩkwĩthĩwa nĩkwatĩte mawĩaĩo maku.
101Nĩnziĩĩĩte maũũ makwa na kĩla nzĩa nthũku,
Nĩ kana nĩkwate ndeto yaku.
102Ndyaaathũka kuma motw'ĩonĩ maku;
Nũndũ nũmanyĩĩtye nyie.
103A! Ndeto syaku syĩ mũyo kaakaanĩ wakwa!
Ĩĩ, mũyo kwĩ ũkĩ wa nzũkĩ kanyw'anĩ wakwa!
104Kwondũ wa mawĩaĩo maku nĩnosaa ũmanyi:
Kwondũ wa ũu nĩnĩmenaa kĩla nzĩa ya ũvũngũ.
NUNI
105Ndeto yaku nĩ taa wa maũũ makwa,
Na kyeni kya nzĩa yakwa.
106Nĩnĩavĩte, na ngakĩlũlũmĩlya,
Atĩ ngeanĩsya motw'ĩo maku malũngalu.
107Nĩngũthĩnw'a mũno:
Nthayũũkya, ame Yeova, kwĩanana na ndeto yaku.
108Osa, nĩngũkwĩsũva, nthembo syumĩtw'e nĩ kanyw'a wakwa na ngoo ya kwenda, ame Yeova,
Na kũmanyĩsya nyie motw'ĩo maku.
109Thayũ wakwa wĩ kw'okonĩ kwakwa ĩndĩ yonthe;
Ĩndĩ ndyũlawa nĩ mĩao yaku.
110Ala athũku nĩmandeie na kĩtei;
Ĩndĩ ndyaanganga kũma mawĩaĩonĩ maku.
111Nĩnosete mokũsĩ maku methĩwe ta ũtiĩwa tene na tene;
Nũndũ nĩmo ũtanu wa ngoo yakwa.
112Nĩnelekelye ngoo yakwa kwĩka myamũlo yaku
Tene na tene, o kũvika mũminũkĩlyo.
SAMEKI
113Nĩmenaa ala me na mĩtwe ĩlĩ;
Ĩndĩ nĩnendaa mĩao yaku.
114Nue vandũ vakwa va kwĩvitha na ngao yakwa:
Nĩnĩkwatasya ndeto yaku.
115Umai vala nĩĩ, inyw'ĩ eki ma naĩ,
Nĩ kana nĩkwate mĩao ya Ngai wakwa.
116Ndw'ĩĩka kwĩanana na ndeto yaku, nĩ kana nĩkale thayũ;
Na ndikasonokee wĩkwatyo wakwa.
117Ndw'ĩĩka, na ndikethĩwa na mũisyo,
Na ngakwataa myamũlo yaku ĩndĩ yonthe.
118Nũmatw'ĩkĩthĩtye ma mana onthe ala mavĩtanĩasya myamũlo yaku;
Nũndũ ũkengani woo nĩ ũvũngũ.
119Nũvetaa kũasa athũku onthe ma nthĩ ta mavuthĩ:
Kwondũ wa ũu nĩnendaa mokũsĩ maku.
120Mwĩĩ wakwa nũtetemaa nũndũ wa ũkũkĩa;
Na nĩngũkĩa mosilĩlo maku.
AYINI
121Nĩnĩsilĩte sila wa katĩ na kwĩka ũlũngalu:
Ndũkandiĩe athĩn'ya makwa.
122Ĩthĩwa mũĩkĩĩwa kwa mũthũkũmi waku kwondũ wa ũseo:
Ndũkaeke ekathĩĩi manthĩn'ye.
123Metho makwa nĩmeũseekea kwondũ wa ũtangĩĩo waku,
Na kwondũ wa ndeto yaku ndũngalu.
124Mwĩke mũthũkũmi waku kwĩanana na ũseo waku wĩ wendo,
Na kũmanyĩsya nyie myamũlo yaku.
125Nyie nĩ mũthũkũmi waku; nenga ũmanyi,
Nĩ kana nĩmanye mokũsĩ maku.
126Nĩ ĩvinda ya Yeova ya kũtethya wĩa;
Nũndũ nĩmatw'ĩkĩthĩtye mĩao yaku ya mana.
127Kwondũ wa ũu nĩnendaa mĩao yaku
Kwĩ thaavu, ĩĩ, kwĩ thaavu ũla mũseo mũno.
128Kwondũ wa ũu mawĩaĩo maku onthe maũndũnĩ onthe nĩtĩkĩlaa nĩ ma w'o;
Na nĩmenaa kĩla nzĩa ya ũvũngũ.
VE
129Mokũsĩ maku nĩ ma ũseng'ya;
Kwondũ wa ũu ngoo yakwa nĩmakwataa.
130Ũvuan'yo wa ndeto syaku nũetae kyeni;
Nũnengae ũmanyi ala mate naw'o.
131Nĩnaathamisye kanyw'a wakwa mũno, na navevaveva;
Nũndũ naĩ na mea ma mĩao yaku.
132Ĩnthyũũĩe, na kũmbĩw'ĩa tei,
Tondũ wakothaa kũmeka ala mayendaa syĩtwa yaku.
133Lũlũmĩlya matambya makwa ndetonĩ yaku;
Na ndũkaeke ũthũku o na wĩva ũnzumbĩke.
134Mbovosya nume ũthĩn'yonĩ wa andũ:
Na ĩndĩ ngakwataa mawĩaĩo maku.
135Ũthyũ waku ũmũtisĩae mũthũkũmi waku;
Na kũmanyĩsya nyie myamũlo yaku.
136Mbũsĩ sya manzĩ itheeaa kuma methonĩ makwa,
Nũndũ amwe matikwataa mĩao yaku.
SATE
137Wĩ mũlũngalu, we Yeova,
Na mosilĩlo maku nĩ malũngalu.
138Nĩwĩaĩte mokũsĩ maku ũlũngalunĩ
Na kĩthitonĩ ki.
139Nĩnĩminĩtwe nĩ kĩwĩu kyakwa,
Nĩkwĩthĩwa nthũ syakwa nĩsyũlĩtwe nĩ ndeto syaku.
140Ndeto yaku nĩ ntheu mũno;
Kwondũ wa ũu mũthũkũmi waku nũmyendaa.
141Nyie nĩ mũnini na mũvũthye; ĩndi ndyũlawa nĩ mawĩaĩo maku.

142Ũlũngalu waku nĩ ũlũngalu wa tene na tene,
Na mĩao yaku nĩ w'o.
143Thĩna na woo ningwatĩte;
Ĩndĩ mĩao yaku nĩ ũtanu wakwa.
144Mokũsĩ maku nĩ malũngalu tene na tene;
Nenga ũmanyi, na ngekala thayũ.
KOVI
145Nĩnĩkaĩlĩte na ngoo yakwa yonthe; nzũngĩa, ame Yeova:
Ngakwataa myamũlo yaku.
146Nĩnĩkwĩkaĩlĩte; ndangĩĩa,
Na ngakwataa mokũsĩ maku
147Nĩnaumaalile kĩoko kũitheana, na naĩa:
Nĩneekwatisye ndeto syaku.
148Metho makwa mosyaĩĩsyonĩ ma ũtukũ nĩmasalukĩtye,
Nĩ kana nĩsũanĩae ndeto yaku.
149Ìthukĩĩsye wasya wakwa kwĩanana na ũseo waku wĩ wendo:
Nthayũũkya, ame Yeova, kwĩanana na motw'ĩo maku.
150Manthengeeaa vakuvĩ ala mavikĩlaa ũthũku;
Me kũasa na mĩao yaku.
151Wĩ vakuvĩ, ame Yeova;
Na mĩao yaku yonthe nĩ w'o.
152Kuma tene nĩnamanyie kuma mokũsĩnĩ maku,
Kana nũmalũmĩtye tene na tene.
LESI
153Sũanĩa ũndũ wa thĩna wakwa, noimbonokya;
Nũndũ ndyũlawa nĩ mĩao yaku.
154Ndetea, na kũmbovosya:
Nthayũũkya kwĩanana na ndeto yaku.
155Ũtangĩĩo wĩ kũasa na ala athũku;
Nũndũ matimanthaa myamũlo yaku.
156Matei maku mololo nĩ manene, ame Yeova:
Nthayũũkya kwĩanana na motw'ĩo maku.
157Athĩn'ya makwa na nthũ syakwa nĩ mbingĩ;
Ĩndĩ ndyaaathũka kuma mokũsĩnĩ maku.
158Nĩnoonie nzeleke, na neew'a woo,
Nĩkwĩthĩwa itikwataa ndeto yaku.
159Sũanĩa ũndũ nendete mawĩaĩo maku:
Nthayũũkya, ame Yeova, kwĩanana na ũseo waku wĩ wendo.
160Kũmbanw'a kwa ndeto yaku yonthe nĩ w'o;
Na kĩla ũmwe wa motw'ĩo maku malũngalu nĩwĩkalaa tene na tene.
SINI
161Anene me mbee ũsumbĩnĩ nĩmathĩnĩtye vate kĩtumi;
Ĩndĩ ngoo yakwa nĩkĩaa nũndũ wa ndeto syaku.
162Nĩtanĩaa ndeto yaku,
Ta mũndũ ũla wonaa mũtavo mũnene.
163Nĩmenaa na kũthĩtha ũvũngũ;
Ĩndĩ nĩnendaa mĩao yaku.
164Nĩkũtaĩaa mavinda mũonza kĩla mũthenya,
Nũndũ wa motw'ĩo maku malũngalu.
165Ala mendaa mĩao yaku me na mũuo mũnene;
Na mati na ũndũ wa kũmalulutĩkya.
166Nĩnĩkwatĩtye ũtangĩĩo waku, ame Yeova,
Na nĩnĩkĩte mĩao yaku.
167Ngoo yakwa nĩkwatĩte mokũsĩ maku;
Na nĩnĩmendete mũno.
168Nĩngwatĩte mawĩaĩo maku na mokũsĩ maku;
Nũndũ mĩendele yakwa yonthe yĩ mbee waku
TAVU
169Kũkaya kwakwa nĩkũthengeee mbee waku, ame Yeova:
Nenga ũmanyi kwĩanana na ndeto yaku.
170Wĩsũvano wakwa nĩwũke vala ũĩ:
Mbonokya kwĩanana na ndeto yaku.
171Ilomo syakwa nĩsyumye ndaĩa;
Nũndũ nũmanyĩasya nyie myamũlo yaku.
172Ũĩmĩ wakwa nũkumye ndeto yaku;
Nũndũ mĩao yaku yonthe nĩ mĩlũngalu.
173Kw'oko kwaku nĩkwĩyũmban'ye kũndethya;
Nũndũ nĩnĩnyuvĩte mawĩaĩo maku.
174Nĩnendete mũno ũtangĩĩo waku, ame Yeova;
Na mĩao yaku nĩ ũtanu wakwa.
175Thayũ wakwa nĩwĩkalae, na ũkakũtaĩaa;
Na motw'ĩo maku nĩmandethye.
176Nĩnaĩte ta ĩlondu yau; mantha mũthũkũmi waku;
Nũndũ ndyũlawa nĩ mĩao yaku.

SAVULI 120

Mboya ũndũ wa ũvonokyo kuma ũkenganinĩ

1Ũnyamaonĩ wakwa nĩnamwĩkaĩlile Yeova,
Na azũngĩa.
2Vonokya thayũ wakwa, ame Yeova, kuma ilomonĩ ila ineenaa ũvũngũ,
Na ũĩmĩnĩ ũla ũkenganaa.
3Ũkanengwa kyaũ, na ũkekwa ũndũ ũngĩ mwaũ,
We ũĩmĩ ũla ũkenganaa?
4Ũilyĩ mĩsyĩ myũĩ ya ala me ũtonyi,
Na makaa ma mũtĩ wĩtawa mũlutemu.
5Woo nĩ wakwa, nũndũ nĩkalaa ũeni kũũ Meseki,
Nũndũ nĩtũaa katĩ wa maeema ma Ketali!
6Thayũ wakwa wĩkalĩte ĩvinda ĩasa ũtwĩe
Vamwe na ũla ũmenaa mũuo.
7Nyie nĩ wa mũuo:
Indĩ yĩla ngũneena, mo nĩ ma kaũ.

SAVULI 121

Yeova nĩwe mũsũvĩi waku

1Ngookĩlĩlya iĩma metho makwa:
Ũtethyo wakwa wĩuma va?
2Ũtethyo wakwa nĩwumaa kwa Yeova,
Ũla watw'ĩkĩthisye ĩtu na nthĩ.
3Ndakaeka kũũ kwakwa kũthingithangw'e:
Ũla ũkũsũvĩaa ndakombosya.
4Sisya, ũla ũsũvĩaa Isilaeli
Ndakombosya kana kũkoma.
5Yeova nĩwe mũsũvĩi waku:
Yeova nĩwe muunyĩ waku ngalĩ ya kw'oko kwaku kwa aũme.
6Syũa yĩtikakũkũna mũthenya,

Kana mwei ũtukũ.
7Yeova akakũsũvĩaa kwa ũthũku w'onthe;
Akasũvĩaa thayũ waku.
8Yeova akasũvĩaa kumaala kwaku na kũsyoka kwaku
Kuma yu na kũvika tene na tene.

SAVULI 122

Mboya ũndũ wa mũuo wa Yelusaleme

1Naĩ na ũtanu yĩla mambĩie,
Tũendei nyũmbanĩ ya Yeova.
2Maũũ maitũ nĩmaũngamĩte
Mbingĩlonĩ syaku, we Yelusaleme,
3Yelusaleme, we nĩwakĩtwe
Ta ndũa ĩla ĩkwatanĩte;
4Vala mbaĩ syambataa, o mbaĩ sya Yeova,
Nũndũ nĩ ũtw'ĩo wa Isilaeli,
Itũngĩe syĩtwa ya Yeova mũvea.
5Nũndũ kw'o ivĩla sya ũsumbĩ nĩsiĩtwe ũndũ wa ũsilĩlo,
Ivĩla sya ũsumbĩ sya nyũmba ya Ndaviti.
6Voyai ũndũ wa mũuo wa Yelusaleme:
Makaathimĩka ala makwendaa.
7Mũuo nĩwĩthĩwe nthĩnĩ wa maũvai maku,
Na ũathimo nthĩnĩ wa nyũmba syaku nene mbanakavye.
8Kwondũ wa ana-a-asa na atindan'ya makwa,
Yu nĩngwasya, Mũuo nĩwĩthĩwe nthĩnĩ waku.
9Kwondũ wa nyũmba ya Yeova Ngai waitũ
Ngakũmanthĩa ũseo.

SAVULI 123

Mboya ũndũ wa tei

1Nĩngũkũkĩlĩlya metho makwa,
We ũla wĩkalaa matunĩ.
2Sisya, o tondũ metho ma athũkũmi masyaĩĩasya kw'oko kwa vwana woo,
O tondũ metho ma mwĩĩtu masyaĩĩasya kw'oko kwa vivi wake;
No ta ũu metho maitũ masyaĩĩasya Yeova Ngai waitũ,
Kũvika atwĩw'ĩa tei.
3Twĩw'ĩe tei, ame Yeova, twĩw'ĩe tei;
Nũndũ tusũĩtwe mũno nĩ kũvũthw'a.
4Thayũ witũ usũĩtwe mũno
Nĩ kũvũĩwa ngũĩ nĩ ala methũmũĩtye,
Na mbũthya ya ekathĩĩi.

SAVULI 124

Ndaĩa nũndũ wa ũvonokyo kuma amaithanĩ

1Kethĩwa ti ũndũ wa Yeova ũla waĩ ngalĩ ĩla yaitũ,
Isilaeli maneene,
2Kethĩwa ti ũndũ wa Yeova ũla waĩ ngalĩ ĩla yaitũ,
Yĩla andũ matũkĩlĩĩle;
3Methĩwa matũmelilye twĩ thayũ,
Yĩla kũthilĩka kwoo kwatwakanĩe:
4Manzĩ methĩwa matũvw'ĩkie,
Ũsĩ wĩthĩwa wavĩtĩle ĩũlũ wa mathayũ maitũ;
5Manzĩ ala mekathĩĩaa methĩwa mavĩtĩle ĩũlũ wa mathayũ maitũ.
6Nataĩwe Yeova,
Ũla ũtaatũnengane twĩthĩwe mũtavo maeonĩ moo.
7Thayũ witũ nũvonokete ta nyũnyi yumĩte kĩteinĩ kya atei mayo:
Kĩtei nĩ kĩtw'ĩku, na nĩtũvonokete.
8Ũtethyo witũ wĩ syĩtwanĩ ya Yeova,
Ũla watw'ĩkĩthisye ĩtu na nthĩ.

SAVULI 125

Yeova nũthyũlũlũkĩte andũ Make

1Ala mamũĩkĩĩaa Yeova
Mailyĩ kĩĩima kya Saioni, kĩla kĩtathingithĩka, ĩndĩ kĩkalaa tene na tene.
2O tondũ iĩma ithyũlũlũkĩte Yelusaleme,
Now'o Yeova ũthyũlũlũkĩte andũ make
Kuma yu na kũvika tene na tene.
3Nũndũ ndata ya ũsumbĩ ya ũthũku ndĩkekala ĩũlũ wa ũtiĩwa wa alũngalu;
Kana ala alũngalu matikaatambũũkye moko moo meke ũthũku.
4Mekae nesa, ame Yeova, ala aseo,
Na ala alũngalu ngoonĩ syoo.
5Ĩndĩ ũndũ wa ala methyũũaa maende nzĩanĩ syoo nthyoeku,
Yeova akamaumaalanĩlya vamwe na eki ma ũthũku.
Mũuo nĩwĩthĩwe ĩũlũ wa Isilaeli.

SAVULI 126

Mũvea nũndũ wa kũtũngwa kuma kũtavwanĩ

1Yĩla Yeova watũngie ala masyokie Saioni,
Twailyĩ ta ala maotaa ndoto.
2Nĩvo kanyw'a witũ wausũiwe nĩ kũtheka,
Na ũĩmĩ witũ nĩ wini:
Nĩvo i mbaĩ syaisye,
Yeova nũmekĩte maũndũ manene.
3Yeova nũtwĩkĩte maũndũ manene,
Kwondũ wa ũu twĩ atanu.
4Tũtũnge tume kũtavwanĩ kwitũ, ame Yeova,
Ta mbũsĩ sya ngalĩ ya Ĩtheo.
5Ala mavuĩaa na methoi makaketha na ũtanu.
6Ũla umaalaa akĩĩa, akuĩte mbeũ sya kũvuĩa,
Vate nzika akasyoka na ũtanu, akuĩte syove syake sya ngetha.

SAVULI 127

Ũunĩko nĩwumaa kwa Yeova

1Keka Yeova wakaa nyũmba,
Matethya wĩa mana ala mamyaka
Keka Yeova ũsũvĩaa ndũa,
Mũsyaĩĩsya asyaĩĩsya mana.
2Nĩ mana kwenyu kũkĩla tene,
Kũselewa nĩ kũthi kũkoma,
Kũya lĩu wa thĩna;
Nũndũ nĩwe ũmũnengae mwendwa wake too.
3Sisya, syana nĩ ũtiĩwa kuma kwa Yeova;
Na ũsyao wa ĩvu nĩ ĩtuvi yake.
4Ta mĩsyĩ kw'okonĩ kwa ngũmbaũ,

Now'o syana sya ala ma mũika itilyĩ.
5Nĩ mũtanu mũndũ ũla wĩ na thyaka wake usũĩtwe nĩsyo:
Matikasonoka,
Yĩla meũneenea na amaitha moo mbingĩlonĩ.

SAVULI 128

Wathimĩku wa ala mamũkĩaa Yeova

1Nĩ mũathime kĩla mũndũ ũla ũkĩaa Yeova,
Ũla ũkinyaa nzĩanĩ syake.
2Nũndũ ũkaĩsaa wĩa wa moko maku:
Ũkeethĩwa wĩ na ũtanu, na kũkeethĩwa ũseo kwaku.
3Kĩveti kyaku kĩkeethĩwa ta mũsavivũ wĩ ũsyao,
Nthĩnĩ wa nyũmba yaku;
Syana syaku ta mĩmea ya mĩthata,
Kũthyũlũlũka mesa yaku.
4Sisya, ũu now'o mũndũ ũkaathimwa
Ũla ũkĩaa Yeova.
5Yeova nakũathime e Saioni:
Naku ũkyona ũseo wa Yelusaleme mĩthenya yonthe ya thayũ waku.
6Ĩĩ, wone esũkũũu.
Mũuo nĩwĩthĩwe ĩũlũ wa Isilaeli.

SAVULI 129

Mboya ũndũ wa kũkĩlya amaitha ma Saioni vinya

1Nĩmanthĩnĩtye mavinda maingĩ kuma wana wakwa, Isilaeli naneene,
2Nĩmanthĩnĩtye mavinda maingĩ kuma wana wakwa:
Ĩndĩ matyaangĩlya vinya.
3Aĩmi nĩmenzie mũongonĩ wakwa;
Maasavisye mĩkao yoo.
4Yeova nĩ mũlũngalu:
Nũtilanĩtye ndii sya ala athũku.
5Nĩmasonokw'e na kũtũngwa na ĩtina,
Onthe ala mamenaa Saioni.
6Nĩmethĩwe ta nyeki syĩ ĩũlũ wa nyũmba,
Ila syũmaa itanamba kwĩana;
7Mũkethi ndausũasya ngundi ya kw'oko kwake nasyo,
Kana ũla wovaa syove sya ngetha ndausũasya kĩthũinĩ kyake:
8O na ala mavĩtaa matiasya,
Ũathimo wa Yeova nĩwĩthĩwe ĩũlũ waku;
Nĩtũũkũathima syĩtwanĩ ya Yeova.

SAVULI 130

Wĩkwatyo ũtangĩĩoni wa Yeova

1Nĩ syũngũnĩ nene nĩnĩkwĩkaĩlĩte, ame Yeova.
2Mwĩaĩi, ĩw'a wasya wakwa:
Matũ maku nĩmethukĩĩsye
Wasya wa mawĩsũvano makwa.
3Ethĩwa we, Yeova, ũkatala mothũku,
We Mwĩaĩi, nũũ ũtonya kũũngama?
4Ĩndĩ ve ũekeo kwaku,
Nĩ kana ũkĩwe.
5Nĩngũmweteela Yeova, ngoo yakwa nĩyeteelaa,
Na nĩ na wĩkwatyo ndetonĩ yake.
6Ngoo yakwa nĩyeteelaa Mwĩaĩi
Kwĩ ũndũ asyaĩĩsya meteelaa kũkye;
Ĩĩ, kwĩ ũndũ asyaĩĩsya meteelaa kũkye.
7We Isilaeli, ĩkwatye Yeova:
Nũndũ kwa Yeova kwĩ ũseo wĩ wendo,
Na kwake kwĩ wovosyo mwingĩ.
8Nake akoovosya Isilaeli
Kuma mothũkunĩ make onthe.

SAVULI 131

Kwĩlekya ta kana vala ve Yeova

1Yeova, ngoo yakwa ndĩ na mĩng'athĩlĩlyo, kana metho makwa mĩtũlyo;
O na ndiendaa maũndũnĩ manene,
Kana maũndũnĩ ma ũseng'ya mambĩtũkĩte.
2Nĩ w'o nĩvindĩthĩtye na kũkilĩthya ngoo yakwa;
Ta kana kaaĩu ke na inyia wako,
Ta kana kaaĩu now'o ngoo yakwa ĩilyĩ nthĩnĩ wakwa.
3We Isilaeli, ĩkwatye Yeova
Kuma yu na kũvika tene na tene.

SAVULI 132

Mboya ũndũ wa ũathimo ĩũlũ wa vala vandũ vatheu

1Yeova, lilikana ũndũ wa Ndaviti
Thĩna wake w'onthe;
2Ũndũ wamwĩvĩtĩe Yeova,
Na kũmwĩavĩa Ũla Mwene Vinya wa Yakovo:
3Vate ndĩi ndikalika wĩkalonĩ wa nyũmba yakwa,
Kana kũtũla ũkomonĩ wakwa;
4Ndikanenga metho makwa too,
Kana kũtinan'ya ilomo sya metho;
5Kũvika noona vandũ va Yeova,
Wĩkalo kwondũ wa Ũla Mwene Vinya wa Yakovo.
6Sisya, nĩtweewie ũvoo wayo ku Evilatha:
Nĩtwayonie kĩsesinĩ kĩ mĩtĩ.
7Tũkalika mawĩkalonĩ make;
Tũkathaithĩaa kavĩlanĩ kake ka nyaĩĩ.
8Ũkĩla, ame Yeova, ũlike vandũ vaku va kũthũmũa;
We, na ĩsandũkũ ya vinya waku.
9Athembi maku nĩmavw'ĩkwe ũlũngalu;
Na atheu maku nĩmokĩlye mawasya na ũtanu.
10Kwondũ wa mũthũkũmi waku Ndaviti
Ndũkathyũũe ũthyũ wa mwĩtĩkĩw'a mauta waku.
11Yeova nĩwĩvĩtĩe Ndaviti w'o;
Ndakamwĩthyũĩa:
Ma ũsyao wa mwĩĩ waku ngamekalya kĩvĩlanĩ kyaku kya ũsumbĩ.
12Ethĩwa syana syaku ikakwata ũtianĩo wakwa
Na ũkũsĩ wakwa ũla ngaimanyĩsya,
O na syana syasyo nikekalaa kĩvĩlanĩ kyaku kya ũsumbĩ tene na tene.
13Nũndũ Yeova nũnyuvĩte Saioni;
Nũmyendete yĩthĩwe ũtũo wake.
14Vaa nĩ vandũ vakwa va ũthũmũa tene na tene:
Ngekalaa vaa; nũndũ nĩnĩvendete.
15Ngaathima sya ũya sya vo mũno:
Ngavũn'ya ngya sya vo na lĩu

16O na ngavw'ĩka athembi ma vo ũtangĩĩo;
Na atheu ma vo makookĩlya mawasya manene na ũtanu.
17Vu ngathongooesya ũvya wa Ndaviti:
Nĩniĩte taa kwondũ wa mwĩtĩkĩw'a mauta wakwa.
18Amaitha make ngamavw'ĩka nthoni;
Ĩndĩ ngovia yake ya ũsumbĩ ĩkaathimĩka ĩũlũ wake mwene.

SAVULI 133

Maũathimo ma ana-a-asa kwĩkalan'ya vamwe me mũamba

1Sisyai, ũndũ ũseo ũnenevete na ũndũ ũseũvĩte
Ana-a-asa mekalan'ya vamwe me ũmwe!
2Nĩ ta ala mauta maĩ vata mũno me mũtwe,
Ala matheeie kĩng'ew'anĩ,
O kĩng'ew'anĩ kya Aluni;
Ala matheeie kũvika mĩthyanĩ ya ngũa syake;
3Ta ĩmwe ya kĩĩma kya Elimoni,
Yĩla yĩtheeaa iĩmanĩ sya Saioni:
Nũndũ ku Yeova nĩweaĩie ũathimo,
O thayũ wa tene na tene.

SAVULI 134

Matao kwa athũkũmi ma Yeova ma ũtukũ

1Sisyai, mũtaĩei Yeova, inyw'onthe athũkũmi ma Yeova,
Ala mũũngamaa ũtukũ nyũmbanĩ ya Yeova.
2Ũkĩlyai moko menyu melekele vala vandũ vatheu,
Na mũtaĩei Yeova.
3Yeova nakũathime e Saioni;
O ũla watw'ĩkĩthisye ĩtu na nthĩ.

SAVULI 135

Ngai wa w'o aivathũkanw'a na mĩvw'anano

1Mũtaĩei Yeova.
Taĩai syĩtwa ya Yeova:
Mũtaĩei, inyw'ĩ athũkũmi ma Yeova,
2Inyw'ĩ ala mũũngamaa nyũmbanĩ ya Yeova
Nthĩnĩ wa nza sya nyũmba ya Ngai waitũ.
3Mũtaĩei Yeova; nũndũ Yeova nĩ mũseo:
Inai mũkĩkumya syĩtwa yake; nũndũ ũũ nĩ ũseo.
4Nũndũ Yeova nĩwenyuvĩe Yakovo,
Na Isilaeli ethĩwe wake mwene.
5Nũndũ nĩnĩsĩ Yeova nĩ mũnene,
Na Mwĩaĩi waitũ e ĩũlũ wa ngai syonthe.
6Ũndũ o na wĩva ũla Yeova wendie, now'o wekie,
Ĩtunĩ na nthĩ, maũkanganĩ na syũngũnĩ syonthe;
7Ũla ũtumaa mũki kwambata kuma itulunĩ sya nthĩ;
Ũla ũseũvĩasya mbua motisi;
Ũla wumasya kĩseve ũthwiinĩ wake;
8Ũla woaie kĩla kyasyaĩtwe mbee kya nthĩ ya Misili,
Kya mũndũ o na nyamũ;
9Ũla waetie syama na moseng'yo katĩ waku, we Misili,
Ĩũlũ wa Valao, na ĩũlũ wa athũkũmi make onthe;
10Ũla wakũnie mbaĩ nyingĩ,
Na woaie asumbĩ maĩ na ũtonyi,
11Sioni mũsumbĩ wa Aamoli,
Na Oku mũsumbĩ wa Mbasani,
Na mosumbĩ onthe ma Kanaani,
12Na anengane nthĩ yoo yĩthĩwe ũtiĩwa,
Ũtiĩwa wa Isilaeli andũ make.
13Syĩtwa yaku, ame Yeova, nĩyĩkalaa tene na tene;
Syĩtwa yaku ya ũlilikan'yo, ame Yeova, mosyaanĩonĩ onthe.
14Nũndũ Yeova akasilĩla andũ make,
Na kwĩtũnga ũndũ wa athũkũmi make.
15Mĩvw'anano ya i mbaĩ nĩ vetha na thaavu,
Wĩa wa moko ma andũ.
16Yĩ na makanyw'a, ĩndĩ ndĩneenaa;
Yĩ na metho, ĩndĩ ndĩonaa;
17Yĩ na matũ, ĩndĩ ndĩw'aa;
O na kũti mĩthũmũ nongi makanyw'anĩ mayo.
18Ala mamĩseũvasya makeethĩwa mailyĩ tayo;
Ĩĩ, kĩla mũndũ ũla ũmĩĩkĩĩaa.
19We nyũmba ya Isilaeli, taĩai Yeova:
We nyumba ya Aluni, taĩai Yeova:
20We nyũmba ya Livai, taĩai Yeova:
Inyw'ĩ ala mũkĩaa Yeova, taĩai Yeova.
21Nataĩwe Yeova ku Saioni,
Ũla ũtũaa Yelusaleme.
Mũtaĩei Yeova.

SAVULI 136

Ndaĩa nũndũ wa wendo mũlũmu wa Yeova

1Mũtũngĩei Yeova mũvea; nũndũ nĩ mũseo;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.
2Mũtũngĩei mũvea Ngai wa i ngai;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.
3Mũtũngĩei mũvea Mwĩaĩi wa eaĩi;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.
4We ũla e weka wĩkaa moseng'yo manene;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene:
5Ũla ũndũ wa ũmanyi watw'ĩkĩthisye matu;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene:
6Ũla walanilye nthĩ ĩũlũ wa manzĩ;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene:
7Ũla wombie syeni nene;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene:
8Syũa ya kũsumbĩka mũthenya;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene;
9Mwei na ndata sya kũsumbĩka ũtukũ;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene:
10Ũla wakũnie Misili makithathinĩ moo;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene;
11Na aumisye Isilaeli katĩ woo;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene;
12Na kw'oko kwĩ vinya, na kw'oko kũtambũũku;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene:
13Ũla waaanĩlye Ũkanga Mũtune katĩ;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene;
14Na avĩtĩlya Isilaeli katĩ waw'o;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene;

15Ĩndĩ aanangĩa Valao na nguthu yake Ũkanganĩ Mũtune;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene:
16Ũla watongoesye andũ make weũnĩ;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene:
17Ũla wakũnie asumbĩ anene;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene;
18Na kũaa asumbĩ me nguma;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene:
19Sioni mũsumbĩ wa Aamoli;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene;
20Na Oku mũsumbĩ wa Mbasani;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene;
21Na anengane nthĩ yoo yĩthĩwe ũtiĩwa;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene;
22O ũtiĩwa wa Isilaeli mũthũkũmi wake;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene:
23Ũla watũlilikanile tũte ndaĩa;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene;
24Na nũtũvonoketye kuma nthũnĩ sitũ;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene:
25Ũla ũnengae mĩĩ yonthe lĩu;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.
26Mũtũngĩei mũvea Ngai wa ĩtunĩ;
Nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene.

SAVULI 137

Kĩĩo kya atavwa Mbaviloni

1Ndee sya mbũsĩ sya Mbaviloni,
Twekalile nthĩ ku, ĩĩ, twaĩa,
Yĩla twalilikanile Saioni.
2Mĩtĩnĩ ĩla ĩmeaa katĩ wasyo
Nĩtwanĩkie mbeve sitũ.
3Nũndũ kw'o ala matũtwaie matũtavĩte matũkũlilye mbathi,
Na ala matwanangie menda tũtane, makyasya,
Twinĩei wathi ũmwe wa Saioni.
4Twina ata wathi wa Yeova
Twĩ nthĩ ĩngĩ?
5Ethĩwa ngoolwa nue, we Yelusaleme,
Kw'oko kwakwa kwa aũme nĩkũlwe nĩ ũĩ wakw'o.
6Ũĩmĩ wakwa nũlũman'ye na kaakaa wa kanyw'a wakwa,
Ethĩwa ndikũlilikana;
Ethĩwa ndikwenda Yelusaleme
Kũvĩtũka ũtanu wakwa ũla mũnene mbee.
7Ame Yeova, lilikanĩla syana sya Etomu
Mũthenya wa Yelusaleme;
Ila syaisye, Myanange, myanange,
O na kũvika wambĩlĩlyo wayo.
8We mwĩĩtu wa Mbaviloni, ũla wĩ wa kwanangwa,
Akeethĩwa mũtanu, ũla wĩkũĩva
O tondu we watwĩkie.
9Akeethĩwa mũtanu, ũla wĩosa na kũng'atangan'ya twana twaku tũnini
Ĩvianĩ.

SAVULI 138

Mũvea nũndũ wa ũseo wa Yeova

1Ngakũtũngĩa mũvea na ngoo yakwa yonthe:
Ngaina ngĩũkumĩsya mbee wa i ngai.
2Ngathaitha nelekele ĩkalũ yaku ĩtheu,
Na kũtũngĩa mũvea syĩtwa yaku nũndũ wa ũseo waku wĩ wendo na nũndũ wa w'o waku:
Nũndũ nũnenevetye ndeto yaku kwĩ syĩtwa yaku yonthe.
3Mũthenya ũla neetanie now'o wanzũngĩie,
Nĩwanũnũmĩlye na vinya ngoonĩ yakwa.
4Asumbĩ onthe ma nthĩ makakũtũngĩa mũvea, we Yeova,
Nũndũ nĩmew'ĩte ndeto sya kanyw'a waku.
5Ĩĩ, makaina ũndũ wa nzĩa sya Yeova;
Nũndũ ũtheu mũtisu wa Yeova nĩ mũnene.
6Nũndũ o na kau Yeova e ĩũlũ, no wonaa ala enyivya;
Ĩndĩ ũla wĩnenevasya nũmwĩsĩ e kũasa.
7O na ngĩendela thĩnanĩ, ũkambuũkya;
Ũkatambũũkĩsya kw'oko kwaku ũthilĩku wa amaitha makwa,
Na kw'oko kwaku kwa aũme kũkandangĩĩa.
8Yeova akeanĩasya maũndũ makwa:
Ũseo waku wĩ wendo, ame Yeova, nĩwĩkalaa tene na tene;
Ndũkatie mawĩa ma moko maku mwene.

SAVULI 139

Ngai e kw'onthe na ũmanyi w'onthe nĩ Wake

1Ame Yeova, nĩwĩnguũĩte, na ũkamanya nyie.
2Nĩwĩsĩ kwĩkala nthĩ kwakwa, na kũkĩla kwakwa;
Nũmanyaa ũsũanĩo wakwa wĩ kũasa.
3Nũthianaa nzĩa yakwa na kũkoma kwakwa,
Nĩwĩsĩ nzĩa syakwa syonthe.
4Nũndũ vati ndeto ũĩmĩnĩ wakwa,
Ũtamĩsĩ vyũ, ame Yeova.
5Nũnziĩĩte ĩtina na mbee,
Na kũmbilĩĩla kw'oko kwaku.
6Ũmanyi ta ũsu nĩ ũseng'yo kũmbĩtũka;
Nĩ mũtũlu, nditonya kũũkwata.
7Nithi ku nume vala ve Veva waku?
Kana nĩkĩĩa va nume vala ũĩ?
8Ethĩwa ngambata ĩtunĩ, wĩ vo;
Ethiwa ngalan'ya ũkomo wakwa Seoli, sisya, wĩ vo.
9Ethĩwa ngoosa nthwau sya kĩoko,
Na kwĩkalaa itulunĩ sya ũkanga;
10O na vo kw'oko kwaku kũkandongoesya,
Na kw'oko kwaku kwa aũme kũkangwata.
11Ethĩwa ngasya, Nĩ w'o kĩvindu kĩkambw'ĩka,
Na kyeni kĩla kĩnthyũlũlũkĩte kĩkeethĩwa ũtukũ;
12O na kĩvindu kĩtikwĩvitha,
Ĩndĩ ũtukũ nũtisaa o ta mũthenya:
Kĩvindu na kyeni syelĩ no ũndũ ũmwe kwaku.
13Nũndũ nĩwambũmbie ilungu sya nthĩnĩ:
Nĩwambw'ĩkie ĩvunĩ ya mwaitũ.
14Ngakũtũngĩa mũvea; nũndũ nũmbĩtwe wa kũkĩwa na kũseng'ya:

Mawĩa maku nĩ ma ũseng'ya;
Na ũu ngoo yakwa nĩyĩsĩ nesa ki.
15Wũmbe wakwa ndwaakũvithwa,
Yĩla noombiwe kĩmbithĩnĩ,
Na kũthalanĩlw'a kũndũ kwĩ nthĩnĩ wa nthĩ.
16Metho maku nĩmoonie ndanombĩka;
Na ĩvukunĩ yaku mamutha nĩmaandĩkĩtwe onthe,
O mĩthenya ĩla yeaĩtwe ũndũ wakwa,
Yĩla kũtaĩ ũmwe wamo.
17O na mosũanĩo maku ũndũ mean'ya vata kũla nĩĩ, ame Ngai!
Ũtalo wamo ũndũ ũnenevete!
18Ethĩwa ngamatala, nĩ maingĩ kũvĩta kĩthangathĩ:
O ngĩamũka, nĩ o naku.
19Vate ndĩi ũkooaa ala athũku, we Ngai:
Kwondũ wa ũu umai vala nĩĩ, inyw'ĩ andũ ala mũng'aatũkaw'a nĩ nthakame.
20Nũndũ nĩmeũkũneenea naĩ,
Na amaitha maku nĩmawetaa syĩtwa yaku mana.
21Ndimamenaa, ame Yeova ala makũmenaa?
Na ndyĩw'ĩthaw'a woo nĩ ala makũkĩlĩĩlaa?
22Nĩngũmamena na kĩmena kĩanĩu:
Nĩmatw'ĩkĩte amaitha makwa.
23Nthiana, ame Ngai, na manya ngoo yakwa:
Ndata, na manya mosũanĩo makwa;
24Noisisya ethĩwa ve nzĩa nthũku nthĩnĩ wakwa,
Noindongoeasya nzĩanĩ ya tene na tene.

SAVULI 140

Mboya ũndũ wa kũsũvĩwa kwa ala mathĩnasya

1Ame Yeova, mbonokya kwa mũndũ mũthũku;
Nzũvĩa kwa mũndũ mũng'endu:
2Ala masũanĩaa mothũku ngoonĩ syoo;
Ĩndĩ yonthe nĩmekwĩyũmban'ya mokite.
3Nĩmoĩvĩtye nĩmĩ syoo ta sya nzoka;
Ũoi wa syĩmbuva wĩ ungu wa ilomo syoo.
(Sela)
4Nzũvĩa, ame Yeova, kuma mokonĩ ma ũla mũthũku;
Nzũvĩa kwa mũndũ mũng'endu:
Ala masũanĩĩte kwelelũkasya matambya makwa.
5Ekathĩĩi nĩmavithĩte kĩtei kwondũ wakwa, o na ndii;
Nĩmalaanĩtye kĩtei ũtee wa nzĩa;
Nĩmaiĩte mĩkwa mangwatye.
(Sela)
6Neie Yeova, Nue Ngai wakwa:
Ĩthukĩĩsye wasya wa mawĩsũvano makwa, ame Yeova.
7Ame Yeova Mwĩaĩi, vinya wa ũtangĩĩo wakwa,
Nũmbw'ĩkĩte mũtwe wakwa mũthenya wa kaũ.
8Ame Yeova, ndũkanenge ũla mũthũku ũndũ ũnũkwenda;
Ndũkatethye ũsũanĩo wake mũthũku, matikese kwĩnenevya.
(Sela)
9Ũndũ wa mĩtwe ya ala manthyũlũlũkĩte,
Ũthũku wa ilomo syoo ene ũmavw'ĩke.
10Makaa makanu nĩmamavalũkĩle:
Nĩmekw'e mwakinĩ,
Maimanĩ maliku, vala matakauma.
11Ũla ũneenaa ũthũku ndakekale nthĩ:
Ũthũku ũkamantha mũndũ mũng'endu ũmwanange.
12Nĩnĩsĩ Yeova akamalũlũmĩlĩlasya ala mathĩnaa ũvoo woo,
Na sila wa katĩ kwondũ wa athĩni.
13Vate ndĩi ala alũngalu makatũngĩaa syĩtwa yaku mũvea:
Ala alũngalu makatũaa vala ũĩ.

SAVULI 141

Mboya ũndũ wa kũsũvĩwa kwa mothũku

1Yeova, nĩnĩkwĩkaĩlĩte; ĩkalaate wũke vala nĩĩ:
Ĩthukĩĩsye wasya wakwa, yĩla ngũkwĩkaĩla.
2Mboya yakwa nĩyambate mbee waku ta ũvani;
Kũkĩlya kwa moko makwa ta nthembo ya wĩoo.
3Ame Yeova, ia mũsũvĩi mbee wa kanyw'a wakwa;
Sũvĩa mũomo wa ilomo syakwa.
4Ndũkaeke ngoo yakwa yelekele ũndũnĩ ũthũku o na wĩva,
Yĩkae meko ma ũthũku
Vamwe na ala mekaa ũthũku:
Na ndũkandeke nĩye kya ũya kyoo kĩseo.
5Ũla mũlũngalu nangũne, kũkeethĩwa kũseo;
Na nangan'ye, kũkeethĩwa ta mauta ĩũlũ wa mũtwe;
Mũtwe wakwa ndũkalee ũu:
Nũndũ o na ũthũkunĩ woo ngaendeea na mboya yakwa.
6Asili moo nĩmavalũkĩtw'e ndee sya ĩvia;
Na makeew'a ndeto syakwa; nũndũ syĩ mũyo.
7O tondũ mũndũ wĩnzaa na kũtilanga mavali,
Now'o mavĩndĩ maitũ manyaĩĩkĩte kanyw'anĩ wa Seoli.
8Nũndũ metho makwa nĩmakũsyaĩĩsye, ame Yeova Mwĩaĩi:
Nĩvithaa nthĩnĩ waku; ndũkaatie thayũ wakwa wĩ mũthei.
9Nzũvĩaa kĩtei kĩla mandeete,
Na itei sya eki ma ũthũku.
10Ala athũku nĩmavalũke iteinĩ syoo ene,
Nakwa ngĩvonoka.

SAVULI 142

Mboya ũndũ wa ũtethyo thĩnanĩ

1Nĩmwĩkaĩlaa Yeova na wasya wakwa;
Nĩmwĩsũvaa Yeova na wasya wakwa.
2Nonoasya mũnyungunyĩsyo wakwa mbee wake;
Nonanasya thĩna wakwa mbee wake.
3Yĩla veva wakwa wanthelekele,
We nĩweesĩ nzĩa yakwa.
Nzĩanĩ ĩla nĩendelaa
Nĩmavithĩte kĩtei ũndũ wakwa.
4Sisya kw'oko kwakwa kwa aũme, wone;
Nũndũ vati mũndũ ũla ũmbĩsĩ:
Wĩvitho nũmbaĩe;
Vai mũndũ ũnũkũũngana na thayũ wakwa.
5Nĩnakwĩkaĩlile, ame Yeova;
Naisye, Nue wĩvitho wakwa,
Kĩanda kyakwa nthĩ ya ala me thayũ.

6Ĩthukĩĩsye kũkaya kwakwa;
Nũndũ nĩnyivĩtw'e mũno:
Mbonokya kwa ala manthĩnasya;
Nũndũ me vinya kwĩ nyie.
7Umya thayũ wakwa kolokolonĩ,
Nĩ kana nĩtũngĩe syĩtwa yaku mũvea:
Ala alũngalu makanthyũlũlũka;
Ĩndĩ ũkambĩka na ũlau.

SAVULI 143

Mboya ũndũ wa ũvonokyo na ũtongoesyo

1Ĩw'a mboya yakwa, ame Yeova; ĩthukĩĩsye mawĩsũvano makwa:
Nzũngĩa kwondũ wa kĩthito kyaku, na ũlũngalu waku.
2Na ndũkakwatye sila na mũthũkũmi waku;
Nũndũ methonĩ maku vai mũndũ wĩ thayũ mũlũngalu.
3Nũndũ mũmaitha nũthĩnĩtye ngoo yakwa;
Nũkũnĩte thayũ wakwa ũkavika nthĩ:
Nũmbĩkalĩtye kũndũ kwĩ kĩvindu, ta ala makwie tene.
4Kwondũ wa ũu veva wakwa nũthelekele nthĩnĩ wakwa;
Ngoo yakwa nthĩnĩ nĩnĩkũũũya.
5Nĩngũlilikana mĩthenya ya tene;
Nĩngũsũanĩa meko maku onthe;
Nĩngũsũanĩa wĩa wa moko maku.
6Nĩngũkũtambũũkĩsya moko makwa:
Ngoo yakwa yĩ na waũni ũndũ waku, ta nthĩ nyũmũ. (Sela)
7Ĩkalaate kũnzũngĩa, ame Yeova; veva wakwa nũũthelekela:
Ndũkambithe ũthyũ waku,
Ndikese ũtw'ĩka ta ala matheeaa yĩla ĩimanĩ.
8Mbĩw'ĩthasya ũseo waku wĩ wendo kĩoko;
Nũndũ nĩngũĩkĩĩaa:
Manyĩthasya nzĩa ĩla naĩle kũendelaa;
Nũndũ nĩngũkĩlĩlasya ngoo yakwa.
9Ame Yeova, mbonokya kwa amaitha makwa:
Nĩngũkĩĩa kwaku ũmbithe.
10Manyĩsya kwĩka kwenda kwaku;
Nũndũ nue Ngai wakwa:
Veva waku nĩ mũseo;
Ndongoeasya nthĩ ya ũlũngalu.
11Nthayũũkya, ame Yeova, kwondũ wa syĩtwa yaku:
Kwondũ wa ũlũngalu waku umya thayũ wakwa thĩnanĩ.
12Na kwondũ wa ũseo waku wĩ wendo veta amaitha makwa,
Na ananga onthe ala mathĩnasya thayũ wakwa;
Nũndũ nyie nĩ mũthũkũmi waku.

SAVULI 144

Mboya ũndũ wa ũtangĩĩo na ũunĩko

1Nataĩwe Yeova ĩvia yakwa,
Ũla ũmanyĩasya moko makwa kaũ,
Na syaa syakwa kũkita:
2Nue ũseo wakwa wĩ wendo, na ngome yakwa,
Mwako wakwa mũtũlu wa mũnyoolo, na mũvonokya wakwa;
Ngao yakwa, na ũla nĩvithaa nthĩnĩ wake;
Ũla ũnyivĩasya andũ makwa methĩwe ungu wakwa.
3Yeova, mũndũ nĩ mwaũ, ũndũ ũũngana nake?
Kana mwana wa mũndũ, ũndũ ũmũlilikana?
4Mũndũ nĩ ta mũvevo:
Mĩthenya yake nĩ ta muunyĩ ũla ũvĩtaa.
5Inamya matu maku, ame Yeova, noitheea:
Kiita iĩma, na ikatoa syũki.
6Tisĩthya ũtisi, na kũmanyaĩĩkya;
Ĩkya mĩsyĩ yaku, na kũmathokoan'ya.
7Tambũũkya kw'oko kwaku kuma ĩũlũ;
Ndangĩĩa, na mbonokya kuma manzĩnĩ maingĩ,
Kuma kw'okonĩ kwa andũ ma nthĩ ĩngĩ;
8Ala maneenaa ũkengani na makanyw'a moo,
Na kw'oko kwoo kwa aũme nĩ kw'oko kwa aũme kwa ũvũngũ.
9Ngakwinĩa wathi weũ, ame Yeova:
Ngakũkumya na kĩnanda kĩ ndii ĩkũmi.
10Nue ũla ũnengae asumbĩ ũtangĩĩo;
Ũla ũtangĩĩaa Ndaviti mũthũkũmi waku ũvyũnĩ mwai.
11Ndangĩĩa, na kũmbonokya kuma kw'okonĩ kwa andũ ma nthĩ ĩngĩ,
Ala maneenaa ũkengani na makanyw'a moo,
Na kw'oko kwoo kwa aũme nĩ kw'oko kwa aũme kwa ũvũngũ.
12Yĩla ana maitũ makethĩwa ta mĩkenge meanĩte wananĩ woo,
Na eĩtu maitũ ta mavia ma ikotonĩ masũvĩtw'e ta mũvw'ano wa nyũmba nene mbanakavye;
13Yĩla makũmbĩ maitũ mausũĩte, me na mĩthemba yonthe ya lĩu,
Na malondu maitũ maisyanĩaa ngili, na ngili makũmi isesinĩ sitũ;
14Yĩla ng'ombe sitũ ikuĩte mĩio mũno;
Yĩla vate kũvithũkĩwa, kana kũkuthũanw'a,
Na vate kĩĩo nzĩanĩ sitũ nene:
15Nĩ atanu andũ ala me maũndũnĩ mailyĩ ũu;
Ĩĩ, nĩ atanu andũ ala Ngai woo nĩ Yeova.

SAVULI 145

Ndaĩa nũndũ wa ũseo wa Ngai na vinya Wake

1Ngakũnenevya, Ngai wakwa, we Mũsumbĩ;
Na ngataĩa syĩtwa yaku tene na tene.
2Kĩla mũthenya ngakũtaĩaa;
Na ngataĩaa syĩtwa yaku tene na tene.
3Yeova, nĩ mũnene, na wa kũtaĩwa mũno;
Na ũnene wake ndũmanthĩka.
4Nzyawa ĩmwe ĩkataĩĩthasya mawĩa maku kwa nzyawa ĩngĩ,
Na kũtavanasya meko maku me ũtonyi.
5Ngasũanĩaa ũnene mũnene wa ndaĩa yaku,
Na mawĩa maku ma ũseng'ya.
6Na andũ makaneenaa ũndũ wa ũtonyi wa meko maku ma kũtĩsya;
Nakwa ngatavanasya ũnene waku.
7Makawetaa ũlilikan'yo wa ũseo waku mũnene,
Na kwinaa ũndũ wa ũlũngalu waku.

8Yeova nĩ mũseo, na e tei;
Mũmĩĩsya wa kũthata, na wa ũseo mwingĩ wĩ wendo.
9Yeova nĩ mũseo kwa onthe;
Na matei make mololo me ĩũlũ wa mawĩa make onthe.
10Mawĩa maku onthe makakũtũngĩaa mũvea, ame Yeova;
Na atheu maku makakũtaĩaa.
11Makawetaa ndaĩa ya ũsumbĩ waku,
Na kũneenaa ũndũ wa vinya waku;
12Nĩ kana mamanyĩthye ana ma andũ meko make me ũtonyi,
Na ndaĩa ya ũnene wa ũsumbĩ wake;
13Ũsumbĩ waku nĩ ũsumbĩ wa tene na tene,
Na ũsumbĩko waku nĩwĩkalaa mosyaanĩonĩ onthe.
14Yeova nũũngamasya onthe ala mavalũkaa,
Na kũkĩlya onthe ala makunamĩte.
15Metho ma onthe nĩmeũkweteela;
Na nũmanengae lĩu woo ĩvinda yaw'o.
16Nũũkũnzũa ũvĩ waku,
Na kwĩanĩsya kwenda kwa kĩla kĩndũ kĩ thayũ.
17Yeova nĩ mũlũngalu nzĩanĩ syake syonthe,
Na nĩ mũseo mawĩanĩ make onthe.
18Yeova e vakuvĩ na onthe ala mamwĩkaĩlaa,
Onthe ala mamwĩkaĩlaa na w'o.
19Akeanĩasya kwenda kwa ala mamũkĩaa;
O na akeew'a kũkaya kwoo, na kũmatangĩĩa.
20Yeova nũsũvĩaa onthe ala mamwendaa;
Ĩndĩ ala athũku onthe akamananga.
21Kanyw'a wakwa ũkaneena ndaĩa ya Yeova;
Na mĩĩ yonthe nĩtaĩe syĩtwa yake ĩtheu tene na tene.

SAVULI 146

Ndaĩa nũndũ wa meko ma ũlũngalu ma Yeova

1Mũtaĩei Yeova.
Taĩa Yeova, ngoo yakwa.
2Yĩla nĩ thayũ ngataĩaa Yeova:
Ngamwĩnĩaa Ngai wakwa ndaĩa yĩla nĩ thayũ.
3Ndũkaĩkĩĩe anene me mbee ũsumbĩnĩ,
Kana mwana wa mũndũ, ũla ũtatonya kũtethya.
4Mĩthũmũ yake nĩyumaa, nake nũsyokaa mũthanganĩ wake;
Mũthenya o ũsu mosũanĩo make nĩmaaa.
5Nĩ mũtanu ũla wĩ na Ngai wa Yakovo wa kũmũtethya,
Ũla wĩkwatyo wake wĩ vala ve Yeova Ngai wake:
6Ũla watw'ĩkĩthisye ĩtu na nthĩ.
Na ũkanga, na syonthe ila syĩ nthĩnĩ wasyo;
Ũla ũlũmasya w'o tene na tene;
7Ũla ũsilaa sila wa katĩ kwondũ wa ala mathĩnaw'a;
Ula ũnengae ala me na nzaa lĩu.
Yeova nũthaasya ovwa;
8Yeova nũsalukasya metho ma ilalinda;
Yeova nĩũkĩlasya ala makunamĩte;
Yeova nũmendaa ala alũngalu;
9Yeova nũsũvĩaa ekali ma ũeninĩ;
Nũũngamasya ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe na ndiwa;
Ĩndĩ nzĩa ya ala athũku nũkulumanasya.
10Yeova akasumbĩkaa tene na tene,
Ngai waku, we Saioni, kũvika nzyawa syonthe.
Mũtaĩei Yeova.

SAVULI 147

Ndaĩa nũndũ wa ũseo wa Yeova ĩũlũ wa Yelusaleme

1Mũtaĩei Yeova;
Nũndũ nĩ ũseo kũmũkumya Ngai waitũ;
Nũndũ nĩkwendeeasya, na ndaĩa nĩ nzeo.
2Yeova nĩwakaa Yelũsaleme;
Nĩwũmbanasya alũngw'a ma Isilaeli.
3Nũvoasya ala matũlĩkile ngoo,
Na kwova mawũkite moo.
4Nũtalaa ndata ũndũ syĩana;
Nũsyĩtaa syonthe na masyĩtwa masyo.
5Mwĩaĩi waitũ nĩ mũnene, na e vinya ũtonyinĩ;
Ũmanyi wake ndũthimĩka.
6Yeova nũũngamasya ala auu:
Nũmatheeasya nthĩ ala athũku.
7Mwinĩei Yeova na mũvea;
Mwinĩei Ngai waitũ ndaĩa na mbeve,
8Ũla ũvw'ĩkaa matu mathweo,
Ũla ũseũvĩasya nthĩ mbua,
Ũla ũmeasya nyeki iĩmanĩ.
9Nũnengae nyamũ lĩu wayo,
O na tũswii twa ngũngũũ tũla tũũkaya.
10Ndatanaw'a nĩ vinya wa mbalasi:
Ndendeeaw'a nĩ maũũ ma mũndũ.
11Yeova nĩwendeeaw'a nĩ ala mamũkĩaa,
Ala mekwatasya ũseo wake wĩ wendo.
12Taĩa Yeova, we Yelusaleme;
Taĩa Ngai waku, we Saioni.
13Nũndũ nũsyĩkĩĩte vinya ivingi sya mbingĩlo syaku;
Nũathimĩte syana syaku ila syĩ nthĩnĩ waku.
14Nũtumaa mũuo mĩvakanĩ yaku;
Nũkũvũnasya na nganũ ila nzeo mbee.
15Nũetae mwĩao wake ĩũlũ wa nthĩ;
Ndeto yake nĩsembaa mĩtũkĩ mũno.
16Nũnenganae ĩa ta w'ĩa wa malondu;
Nũnyaĩĩkasya ĩmwe yĩkamĩtw'e nĩ mbevo ta mũu.
17Nĩwĩkasya manzĩ make momĩtw'e nĩ mbevo me tũlungu:
Nũũ ũtonya kũũngama mbee wa mbevo yake?
18Nũetae ndeto yake, natw'o tũitweka:
Nũuutanĩthasya kĩseve kyake, na manzĩ maivĩta.
19Nĩwonanasya ndeto yake kwa Yakovo,
Na myamũlo yake na motw'ĩo make kwa Isilaeli.
20Ndaaĩka mbaĩ o na yĩva ta ũu;
Na ũndũ wa motw'ĩo make, ityaamamanya.
Mũtaĩei Yeova.

SAVULI 148

Syũmbe syonthe ikĩtawa kũtaĩa Yeova

1Mũtaĩei Yeova.
Mũtaĩĩei Yeova kuma matunĩ;
Mũtaĩĩei motũlunĩ.
2Mũtaĩei, inyw'ĩ alaĩka make onthe:
Mũtaĩei, nguthu yake yonthe.

3Mũtaĩei, syũa na mwei:
Mũtaĩei, inyw'onthe ndata sya kyeni.
4Mũtaĩei, inyw'ĩ matu ala me ĩũlũ wa matu,
Na inyw'ĩ manzĩ ala mwĩ ĩũlũ wa matu.
5Nitaĩe syĩtwa ya Yeova;
Nũndũ we nĩweaie, na syoombĩka.
6O na nĩwilũlũmĩlĩtye tene na tene:
Nũtw'ĩte ũtw'ĩo ũla ũtakavĩta.
7Taĩai Yeova kũũ nthĩ,
Inyw'ĩ mĩkũnga mĩnene ya ũkanganĩ, o na syũngũ syonthe;
8Mwaki na mbua ya mavia, ĩa na mũki;
Kĩseve kĩnene, ikĩanĩsya ndeto yake;
9Iĩma na tũlĩma tw'onthe;
Mĩtĩ yĩ ũsyao na mĩtĩ ya mĩkũũ yonthe;
10Nyamũ na indo syonthe;
Tũsamũ tũla tũtambũkaa na nyũnyi ila iũlũkaa;
11Asumbĩ ma nthĩ na ngo syonthe sya andũ;
Anene me mbee ũsumbĩnĩ na asili onthe ma nthĩ;
12Anake o na eĩtu atheu;
Atumĩa na syana:
13Nĩmataĩe syĩtwa ya Yeova;
Nũndũ syĩtwa yake yoka nĩ ĩnenevye;
Ũtheu mũtisu wake wĩ ĩũlũ wa nthĩ na matu.
14Nĩwũkĩlĩtye ũvya wa andũ make,
Ndaĩa ya atheu make onthe;
O na ya ana ma Isilaeli, ũko wa andũ ũla wĩ vakuvĩ nake.
Mũtaĩei Yeova.

SAVULI 149

Isilaeli makĩtawa kũtaĩa Yeova

1Mũtaĩei Yeova.
Mũkumyei Yeova na wathi weũ,
Na inĩai ndaĩa yake ũmbanonĩ wa atheu.
2Isilaeli namũtanĩe ũla wamũmbie:
Syana sya Saioni nitane ũndũ wa mũsumbĩ woo.
3Nitaĩe syĩtwa yake ikĩsũnga:
Nĩsine ikĩmũtaĩa na kĩthembe na mbeve.
4Nũndũ Yeova nũtanĩaa andũ make:
Akaanakavya ala auu na ũtangĩĩo.
5Atheu nĩmekathĩĩe ndaĩanĩ:
Nĩmaine ũndũ wa ũtanu me mokomonĩ moo.
6Motaĩo manene ma Ngai methĩwe makanyw'anĩ moo,
Na ũvyũ mũĩ ngalĩ syelĩ mokonĩ moo;
7Meĩvanĩsye kwa i mbaĩ,
Na mosilĩlo ĩũlũ wa ngo sya andũ;
8Move asumbĩ moo na mĩnyololo,
Na anene moo me ndaĩa na mbĩngũ;
9Meanĩsye ũsilĩlo ĩũlũ woo ũla ũandĩkĩtwe:
Ndaĩa ĩno yĩ na atheu make onthe.
Mũtaĩei Yeova.

SAVULI 150

Mũtaĩei Yeova

1Mũtaĩei Yeova.
Mũtaĩĩei Ngai vandũnĩ vake vatheu:
Mũtaĩĩei ku yayayanĩ ya vinya wake.
2Mũtaĩei ũndũ wa meko make me ũtonyi:
Mũtaĩei kwĩanana na ũnene wake mũnene.
3Mũtaĩei na wasya wa soo:
Mũtaĩei na kĩnanda na mbeve.
4Mũtaĩei na kĩthembe na kũsũnga:
Mũtaĩei na syĩndũ sya kũinga syĩ ndii, na mũtũlilũ.
5Mũtaĩei na tũmasaya twĩ wasya mũnene:
Mũtaĩei na tũmasaya twĩ wasya mũtũlu mũno.
6Kĩla kĩndũ kĩ mĩthũmũ nĩkĩtaĩe Yeova.
Mũtaĩei Yeova.

NTHIMO

NTHIMO 1

Ũseo wa nthimo

1Nthimo sya Solomoni mwana wa Ndaviti, mũsumbĩ wa Isilaeli:
2Kũmanya ũĩ na ũmanyĩsyo;
Kũvathũkan'ya ndeto sya ũmanyi;
3Kwosa ũmanyĩsyo wa kwĩka ũĩ,
Na wa ũlũngalu na wa ũsili wa w'o na katĩ;
4Kũmũnenga ũla ũte ũmanyi kĩlĩko,
Na mwanake ũmanyi na kĩlĩko:
5Nĩ kana mũndũ ũla mũĩ ew'e, na kwongeleka kwosa momanyĩsyo;
Na nĩ kana mũndũ wa ũmanyi akwate motao meanĩu:
6Kũmanya nthimo, na ũalyũlo wayo,
Ndeto sya andũ oĩ, na ndaĩ syoo.
7Kũmũkĩa Yeova nĩ wambĩlĩlyo wa ũmanyi;
Ĩndĩ ala atumanu mavũthasya ũĩ na ũmanyĩsyo.

Motao na mokan'yo

8Mwana wakwa, ĩw'a ũmanyĩsyo wa ĩthe waku,
Na ndũkaatie mĩao ya inyia waku:
9Nũndũ makeethĩwa ta ngovia ya mumo mũtwenĩ waku,
Na mĩnyoo ngingonĩ yaku.
10Mwana wakwa, ethĩwa andũ athe nĩmeũkũsengasenga, Ndũketĩkĩle.
11Ethĩwa makakwĩa, Ũka tũendan'ye,
Twoveesye twĩtĩkye nthakame;
Twoveesye kĩmbithĩnĩ ala mate na ĩvĩtyo vate kĩtumi;
12Tũmamelye me thayũ ta Seoli,
Na me aima, ta ala matheeaa yĩla iĩmanĩ;
13Tũkoona syĩndũ syonthe syĩ vata mũno;
Tũkausũsya nyũmba sitũ na mũtavo:
14Ũkekye mũlimano waku vamwe naitũ;
Ithyonthe tũkeethĩwa na ngusu ĩmwe:
15Mwana wakwa, ndũkaendan'ye nzĩanĩ wĩ namo,
Siĩĩa kũũ kwaku nzĩanĩ syoo:
16Nũndũ maũũ moo masembaa meke ũthũku,
Na mekalaataa metĩkye nthakame.
17Nũndũ nĩ mana kũtambũũkya kĩtei
Nyũnyi yene:
18Na asu moveeasya nthakame yoo ene;
Moveeasya na kĩmbithĩ mathayũ moo ene.
19Nĩ w'o itilyĩ nzĩa sya kĩla ũmwe wĩ na ĩtomo ya ũtandĩthyo;
Nĩyĩvetaa thayũ wa ene mayo.

Ũkan'yo wa ũĩ

20Ũĩ nũkayĩaa na wasya mũnene nzĩanĩ nene;
Nĩumĩasya wasya waw'o kũndũnĩ kwaamu;
21Nũkayĩaa vandũ va ndaĩa va kũmbanĩa;
Ũlikĩlonĩ wa mbingĩlo,
Nthĩnĩ wa ndũa, nĩumĩasya ndeto syaw'o:
22Inyw'ĩ mũte ũmanyi, mũkenda kũtamanya kwenyu kũvika ĩndĩĩ?
Na akaakaan'ya matanĩa kũkaakaasyanĩ kwoo,
Na ndia kũmena ũmanyi?
23Ĩthyũũe kwondũ wa kũkanw'a ninyie:
Sisyai, ngoonosya veva wakwa ĩũlũ wenyu;
Ngamũmanyĩthya ndeto syakwa.
24Nĩkwĩthĩwa nĩnĩtanĩte, na nĩmũleete;
Nĩnĩtambũũkĩtye kw'oko kwakwa, na vati mũndũ ũsisya;
25Ĩndĩ nĩmũtw'ĩte motao makwa onthe mana,
Na mũtikwĩtĩkĩla mokan'yo makwa:
26O nakwa ngatheka mũthenyanĩ wa wanangĩko wenyu mũnene;
Ngavũa ngũĩ yĩla w'ĩa wenyu wĩũka;
27Yĩla w'ĩa wenyu wĩũka ta kĩlingi,
Na wanangĩko wenyu mũnene wĩũka ta kĩlingi;
Yĩla monyamao na woo mũnene meũka ĩũlũ wenyu.
28Nĩvo ĩndĩ makengaĩla, ĩndĩ ndikasũngĩa;
Makamantha na kĩthing'ĩĩsyo, ĩndĩ matikambona.
29Nũndũ nĩmamenie ũmanyi,
Na matyaanyuva kũkĩa Yeova,
30Matyaaĩtĩkĩla motao makwa,
Nĩmavũthisye mokan'yo makwa onthe.
31Kwondũ wa ũu makaya ũsyao wa mĩendele yoo ene,
Na kusũwa nĩ mĩtavyo yoo ene.
32Nũndũ kũsyoka na ĩtina kwa ala mate ũmanyi kũkamoaa,
Na kalengo ka ndia kakasyananga.
33Ĩndĩ o ũla ũmbĩthukĩĩsya akatũaa eyelelye,
Na akekala athũmũĩte vate w'ĩa wa ũthũku.

NTHIMO 2

Ũtandĩthyo wa kũmantha ũĩ

1Mwana wakwa, ethĩwa ũkakwata ndeto syakwa,
Na kwiaa mĩao yakwa nthĩnĩ waku,
2O na kũtea kũtũ kwaku wose ũĩ,
Na kũnengana ngoo yaku ũmanyinĩ;
3Ĩĩ, ethĩwa ũkaĩĩa kũvathũkan'ya kũseo,
Na kũkĩlya wasya waku wone ũmanyi;
4Ethĩwa ũkoomantha ta vetha,
Na kũmantha ta syĩndũ mbithe syĩ vata mũno:
5Nĩvo ĩndĩ wĩmanya kũmũkĩa Yeova,
Na kwona ũĩ wa Ngai.
6Nũndũ Yeova nũnenganae ũĩ;
Kanyw'anĩ wake vaumaa ũmanyĩsyo na ũmanyi:
7Aiaa ũĩ mwĩanĩu kwondũ wa ala alũngalu;

Nake nĩ ngao kwa ala maendaa wĩanĩunĩ;
8Kana atonye kũsũvĩa nzĩa sya ũsili wa katĩ,
Na kũsũvĩaa mĩendele ya atheu make.
9Nĩvo ĩndĩ wĩmanya ũlũngalu na usili wa w'o,
Na katĩ, ĩĩ, kĩla nzĩa nzeo.
10Nũndũ ũĩ ũkalika ngoonĩ yaku,
Na ũmanyi ũkendeesya ngoo yaku;
11Kĩlĩko kĩkakũsyaĩĩasya;
Ũmanyi ũkakũsũvĩaa:
12Kũũvonokya kuma mĩendelenĩ mĩthũku,
Kuma andũnĩ ala maneenaa maũndũ ma ngũlũ;
13Ala matiaa nzĩa sya ũlũngalu,
Maendae mĩendelenĩ ya kĩvindu;
14Ala matanaw'a nĩ kwĩka ũthũku,
Na kwendeew'a nĩ ngũlũ ya ũla mũthũku;
15Ala athyoekangu mĩendelenĩ yoo,
Na me na ngũlũ nzĩanĩ syoo:
16Kũũvonokya kwa mũndũ mũka mũeni,
O kwa ũsu wa nthĩ ĩngĩ ũla wendeeasya na ndeto syake sya ũkathĩĩo;
17Ũla wũlawa nĩ mũnyanyae wake wa ũika wake,
Na wũlawa nĩ ũtianĩo wa Ngai wake:
18Nũndũ nyũmba yake yangĩe kĩkw'ũnĩ,
Na nzĩa syake kwa ala akw'ũ;
19Kũti waasyoka ĩngĩ alika kwake,
O na kũvikĩa nzĩa sya thayũ:
20Nĩ kana ũende mũendelenĩ wa andũ aseo,
Na kũkwata nzĩa sya alũngalu.
21Nũndũ ala alũngalu makatũa ĩ nthĩ,
Na ala eanĩu makamĩkalaa.
22Ĩndĩ ala athũku makavetwa kuma ĩ nthĩ,
Na nzeleke ikakũanĩw'a na mĩi syume nthĩnĩ wayo.

NTHIMO 3

Motao ma wĩwi

1Mwana wakwa, ndũkolwe nĩ mĩao yakwa;
Ĩndĩ ngoo yaku nĩlũmye mĩao yakwa:
2Nũndũ ĩkakwongeleela mĩthenya mingĩ,
Na myaka ya thayũ na mũuo,
3Ndũkaaĩtĩkĩle ũseo na w'o ikũtie:
Syoveee ngingonĩ yaku;
Iandĩke ĩsengeanĩ ya ngoo yaku:
4Na ĩndĩ ũkoona ũseo na ũmanyi mũseo
Methonĩ ma Ngai na ma mũndũ.
5Ĩkĩĩa Yeova na ngoo yaku yonthe,
Na ndũkekwatye ũmanyi waku mwene:
6Mĩendelenĩ yaku yonthe mũkũsĩĩe we,
Na akaũlũngalĩlya nzĩa syaku.
7Ndũkethĩwe na ũĩ wa metho maku mwene;
Mũkĩe Yeova, na ũitia ũthũku:
8Ũkakwĩkĩa vinya mũkonyo waku,
Na mũthungo mavĩndĩ maku.
9Mũtaĩe Yeova na syĩndũ syaku,
Na ũsyao wa mbee wa wingĩvo waku w'onthe:
10Na kwondũ wa ũu makũmbĩ maku makausũwa nĩ wingĩ,
Na maviva maku makausũa na kũng'okwa nĩ mbinyu mbĩthĩ.
11Mwana wakwa, ndũkavũthye makũna ma Yeova;
O na ndũkanow'e nĩ mokan'yo make:
12Nũndũ ũla Yeova ũmwendaa nũmũkanasya,
O tondũ ĩthe wĩkaa mwana ũla ũtanaa kwondũ wake.
13Mũndũ nĩ mũtanu ũla wonaa ũĩ,
Na mũndũ ũla ũkwataa ũmanyi.
14Nũndũ kwĩthĩwa naw'o kwĩ kavaa kwĩ kwĩthĩwa na vetha,
Na ũtandĩthyo waw'o kwĩ thaavu ũla mũseo.
15Wĩ na vata mũno kwĩ tũvila twa maliani:
Na vati kĩmwe kya syĩndũ ila ũtonya kwenda kĩtonya kũvw'ananw'a naw'o.
16Mĩthenya mingĩ yĩ kw'okonĩ kwaw'o kwa aũme;
Kw'okonĩ kwaw'o kwa aka ve mothwii na ndaĩa.
17Mĩendele yaw'o nĩ mĩendele ya kwendeesya,
Na nzĩa syaw'o syonthe nĩ sya mũuo.
18Nĩ mũtĩ wa thayũ kwa ala mokwataa:
Na kĩla ũmwe nĩ mũtanu ũla wĩkalaa naw'o.
19Yeova kwondũ wa ũĩ nĩwakwatisye wambĩlĩlyo wa nthĩ;
Kwondũ wa ũmanyi nĩwalũlũmĩlye matu.
20Kwondũ wa ũmanyi wake syũngũ nĩsyavingũkie,
Na matu nĩmavolotangasya ĩmwe.
21Mwana wakwa, ndũkaeke syume methonĩ maku;
Sũvĩa ũĩ mwĩanĩu na kĩlĩko:
22Kwondũ wa ũu ikeethĩwa thayũ wa ngoo yaku,
Na mumo ngingonĩ yaku.
23Nĩvo ĩndĩ wĩendaa mĩendelenĩ yaku wĩyelele,
Na kũũ kwaku kũtikalulutĩka.
24Yĩla wĩkoma, ndũkakĩa:
Ĩĩ, ũkakoma, na too waku ũkeethĩwa wĩ mũyo.
25Ndũkakĩe w'ĩa wa kĩthũlũmũko,
O na wanangĩko wa ala athũku, yĩla wĩũka:
26Nũndũ Yeova akeethĩwa ũĩkĩĩi waku,
Na akakũsũvĩa kũũ kwaku kũikakwatw'e.
27Ndũkamaime ũndũ ũseo ala maĩlwe nĩw'o,
Yĩla wĩ ũtonyinĩ wa kw'oko kwaku wa kũwĩka.
28Ndũkatavye mũtũi waku, Enda, na ũkyũka ĩngĩ,
Na ũnĩ ngakũnenga;
Naku nũkwete ĩ kĩndũ.
29Ndũkasũanĩĩe mũtũi waku ũthũku,
Nũndũ atwĩe eyelele vakuvĩ naku.
30Ndũkatetan'ye na mũndũ vate kĩtumi,
Ethĩwa ndakwĩkĩte ũthũku.
31Ndũkamwĩw'ĩe kĩwĩu mũndũ wa ũng'endu,
Na ndũkanyuve o na ũmwe wa mĩendele yake.
32Nũndũ ũla wĩ ngũlũ nĩ ũthatyo kwa Yeova;
Ĩndĩ ũnyanya wake nĩ wake na ũla mũlũngalu.
33Kĩumo kya Yeova kĩ nyũmbanĩ ya ũla mũthũku;
Ĩndĩ nũathimaa ũtũo wa ala alũngalu.
34Vate ndĩi nũvũthasya ala mavũthasya;
Ĩndĩ anengae mumo ala menyivasya.
35Ala oĩ makatiĩwa ndaĩa;
Ĩndĩ nthoni ikeethĩwa ũnene wa ndia.

NTHIMO 4

Ũunīko wa ũī

1Ĩw'ai, ana makwa, ũmanyĩsyo wa ĩthe,
Na ĩnenganei mũmanye ũmanyi:
2Nũndũ nĩngũmũnenga ũmanyĩsyo mũseo;
Mũtikatie mĩao yakwa.
3Nũndũ naĩ mwana kwa ĩthe wakwa,
Mwololo na ũla mwende methonĩ ma mwaitũ.
4Na amanyĩisye, na ambĩa:
Ngoo yaku yĩkale na ndeto syakwa;
Kwata mĩao yakwa, na ĩthĩwa thayũ;
5Ĩyosee ũĩ, ĩyosee ũmanyi;
Ndũkolwe, ndũkatiũũke kuma ndetonĩ sya kanyw'a wakwa;
6Ndũkaotie, na ũkakwĩkalasya;
Wende, na ũkakũsũvĩaa.
7Ũĩ nĩ ũndũ ũnene mbee; kwondũ wa ũu ĩyosee ũĩ;
Ĩĩ, na vamwe na kwosa kwaku kw'onthe ĩyosee ũmanyi.
8Ũnenevye, naw'o ũkakũnenevya;
Ũkakũete ndaĩanĩ, yĩla wĩwĩvĩtĩĩsya.
9Ũkanenga mũtwe waku ngovia ya mumo;
Ngovia ya ũsumbĩ ya ũseo ũkakũnenga.
10Ĩw'a, we mwana wakwa, na osa ndeto syakwa;
Na myaka ya thayũ waku ĩkeethĩwa mingĩ.
11Nĩnaũmanyĩsya nzĩanĩ ya ũĩ;
Nĩnaũtongoesya nzĩanĩ sya ũlũngalu.
12Yĩla wĩendeeaa, matambya maku matikavivinyawa;
Na ethĩwa nũkũsemba, ndũkalulutĩka.
13Kwata ũlũmye ũmanyĩsyo; ndũkaeke ũthi:
Ũsũvĩe; nũndũ nĩ thayũ waku.
14Ndũkalike nzĩanĩ ya ala athũku,
Na ndũkathi mũendelenĩ wa andũ athũku.
15Myathũkĩe, ndũkamĩvĩtĩle;
Ĩthyũũe kũmyuma, na endeea na mbee.
16Nũndũ matikoma, ate o kwĩka ũthũku;
Na too woo nũvetawa, ethĩwa mativalũkasya amwe.
17Nũndũ maĩsaa lĩu wa ũthũku,
Na kũnyw'a mbinyu ya ũng'endu.
18Ĩndĩ nzĩa ya alũngalu nĩ ta kyeni kya kũikya,
Kĩla kĩkenaa mbee na mbee kũvika mũthenya mwĩanĩu.
19Mũendele wa ũthũku nĩ ta kĩvindu:
Matyĩsĩ kĩla kĩmalulutĩkasya.
20Mwana wakwa, ĩthukĩĩsye ndeto syakwa;
Tea kũtũ kwaku wĩw'e ndeto syakwa.
21Itikaaume methonĩ maku;
Syĩkalye ngoonĩ yaku nthĩnĩ.
22Nũndũ nĩsyo thayũ kwa ala masyonaa,
Na vinya wa mĩĩ yoo yonthe.
23Ĩkalya ngoo yaku na ũthangaau w'onthe;
Nũndũ maũndũ ma thayũ maumaa kwayo.
24Veta kwaku kanyw'a wĩ ũng'endu,
Na ilomo syĩ ngũlũ veta kũasa naku.
25Metho maku masisye o mbee ki,
Na ilomo sya itho yaku ikĩsisya syelekele mbee waku.
26Tindimalya nzĩa ya nyaĩĩ syaku,
Na mĩendele yaku yonthe ĩthĩwe ĩmĩlũlũmĩlye.
27Ndũkaaĩthyũũe ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kana kwa aka:
Umya kũũ kwaku ũthũkunĩ.

NTHIMO 5

Ũkan'yo ũndũ wa ũlaalai

1Mwana wakwa, ĩthukĩĩsye ũĩ wakwa;
Tea kũtũ kwaku wose ũmanyi wakwa:
2Nĩ kana ũtonye kũsũvĩa kĩlĩko,
Na kana ilomo syaku itonye kũlũmya ũmanyi.
3Nũndũ ilomo sya mũndũ mũka mũeni ilovotangasya ũkĩ wa nzũkĩ,
Na kanyw'a wake nĩ mũtendeu kwĩ mauta:
4Ĩndĩ mũminũkĩlyonĩ e ũũ ta mũtĩ wĩ ũũ,
Mũĩ ta ũvyũ mũĩ ngalĩ syelĩ.
5Maũũ make matheeaa kĩkw'ũnĩ;
Matambya make malũmanĩtye na Seoli;
6Kwondũ wa ũu ndonaa nzĩa ndindimalu ya thayũ:
Mĩendele yake ti mĩlũmu, na ndamanya ũu.
7Na yu kwondũ wa ũu, ana makwa, mbĩthukĩĩsyei,
Na mũikatie ndeto sya kanyw'a wakwa.
8Veta mũendele waku kũasa nake,
Na ndũkathi vakuvĩ na mũomo wa nyũmba yake;
9Ndũkese kũnenga angĩ ndaĩa yaku,
Na myaka yaku ala ai;
10Aeni matikese kusũwa nĩ vinya waku,
Na mawĩa maku kwĩthĩwa nyũmbanĩ ya mũndũ wa nthĩ ĩngĩ,
11Naku ũkesa kũĩa mũminũkĩlyonĩ waku,
Yĩla nyama syaku na mwĩĩ waku ikathela,
12Na kwasya, Ũndũ namenete ũmanyĩsyo,
Na ngoo yakwa yavũthĩtye ũkan'yo;
13O na ndaaĩthukĩĩsya wasya wa amanyĩsya makwa,
Kana kũtea kũtũ kwakwa kwa ala mandaaa!
14Natielye o vanini nĩthĩwe ũthũkunĩ w'onthe
Nĩ nthĩnĩ wa ũmbano na ĩkomano.
15Nyusaa manzĩ kuma kĩthimanĩ kyaku mwene kĩla kyakĩtwe,
Na manzĩ ala mavĩtaa kuma kĩthimanĩ kyaku mwene.
16Mbuluti syaku nĩsyaĩle kũnyaĩĩkw'a kũũ na kũũ,
Na tũlũsĩ twa manzĩ nzĩanĩ nene?
17Methĩwe kwondũ waku wĩ weka,
Na ti kwondũ wa aeni ala me kwaku.
18Nthongo yaku nĩathimwe;
Noitanĩa kĩveti kyaku kya ũthoo.
19Ta ndaatai nga yĩ wendo na ngondi nga yendeeasya,
Nondo syakyo nikwĩanĩae mavinda onthe;
Naku ũtanĩthaw'e mavinda onthe nĩ wendo wakyo.
20Nũndũ nĩkĩ we, mwana wakwa, ũtanĩthaw'a nĩ kĩveti kĩeni,
Na kũvĩtĩanĩsya kĩthũi na ũla wa nthĩ ĩngĩ?
21Nũndũ mĩendele ya mũndũ yĩ mbee wa metho ma Yeova;
Na nũtindimalasya nzĩa syake syonthe.
22Mothũku make mwene makakwata ũla mũthũku,
Na akalũmw'a nĩ ndii sya naĩ yake.
23Akakw'a ũndũ wa kwaa ũmanyĩsyo;

Na ũtumanunĩ wake mũnene akaa.

NTHIMO 6

Ũkan'yo ũndũ wa ũtulu na ũvũngũ

1Mwana wakwa, ethĩwa nũtw'ĩkĩte mũĩkĩĩwa kwa mũtũi waku,
Ethĩwa nĩwakwatanie moko maku na mũeni;
2Nũkwatĩtw'e nĩ ndeto sya kanyw'a waku,
Nũtwaĩtwe nĩ ndeto sya kanyw'a waku.
3Ĩka ũũ yu, mwana wakwa, na ũkĩvonokya mwene,
Nũndũ nĩwalika kw'okonĩ kwa mũtũi waku:
Enda, wĩnyivye, noimwĩsũva mũtũi waku;
4Ndũkaeke metho maku makome,
Kana kwombosya kwa ilomo sya metho maku;
5Ĩvonokye ta kĩlong'a kuma kw'okonĩ kwa mũsyĩmi,
Na ta nyũnyi kuma kw'okonĩ kwa mũtei wayo.
6Enda vala ve nditikũ, we ũla mũtulu;
Syaĩĩsya mĩkĩle yasyo, na ũkyũĩva:
7Ila ite mũnene,
Mũsyaĩĩsya kana mũsumbĩki
8Syĩyiĩaa lĩu wasyo ĩvinda ya syũa,
Na kwĩyũmbanĩsya lĩu wayo ĩvinda ya ngetha.
9Ũkakoma kũvika ĩndĩĩ, we mũtulu?
Ũkookĩla kuma toonĩ waku ĩndĩĩ?
10No kũkomanga vanini, kwombosya vanini,
O vanini kũkwatan'ya syaa na kũkoma:
11O ta ũu ũkya waku ũkooka ta mũvutani,
Na kwaĩwa kwaku ta mũndũ wĩkĩĩte mĩio ya kaũ.
12Mũndũ ũte vata, mũndũ wa ũthũku,
Nĩ ũla ũendaa na kanyw'a wĩ ngũlũ;
13Ũla ũvenanĩasya na metho make, ũla ũneenaa na maũũ make,
Ũla wonanasya na syaa syake;
14Ũla ngoonĩ yake ve ngũlũ,
Ũla ũsũanĩaa ũthũku ĩndĩ yonthe,
Ũla ũvuĩaa kĩthokoo.
15Kwondũ wa ũu wanangĩko wake mũnene ũkooka na kĩthũlũmũko;
O mĩtũkĩ akaanangĩka vate mũiito.
16Ve maũndũ thanthatũ ala Yeova ũmenete;
Ĩĩ, mũonza ala me ũthatyo kwake:
17Metho me mĩtũlyo, ũĩmĩ ũla ũneenaa ũvũngũ,
Moko ala metĩkasya nthakame ĩte ĩvĩtyo;
18Ngoo ĩla ĩsũanĩaa maũndũ mathũku,
Maũũ ala mekalaataa kwĩka ũthũku,
19Ngũsĩ ya ũvũngũ ĩla ĩneenaa movũngũ,
Na ũla ũvuĩaa kĩthokoo katĩ wa ana-aasa.
Ũkan'yo ũndũ wa ũmalwaya
20Mwana wakwa, kwata mwĩao wa ĩthe waku,
Na ndũkatie mwĩao wa inyia waku:
21Myoveee ngoonĩ yaku ĩndĩ yonthe;
Myoveee ngingonĩ yaku.
22Yĩla wĩendaa ĩkakũtongoeasya;
Yĩla wĩkomaa, ĩkakũsyaĩĩasya;
Na yĩla wĩamũkaa, ĩkaneenaa naku.
23Nũndũ mwĩao nĩ taa; na mĩao nĩ kyeni;
Na mokan'yo ma ũmanyĩsyo nĩ nzĩa ya thayũ:
24Kũkũsũvĩa vala ve mũndũ mũka mũthũku,
Kwa kwendeesya na ndeto sya ũkathĩĩo kwa ũĩmĩ wa mũndũ wa nthĩ ĩngĩ.
25Ndũkew'ĩe mũmbĩlwe wake mũseo ĩtomo ngoonĩ yaku;
O na ndũketĩkĩle akũkwate na ilomo sya metho make.
26Nũndũ wa ĩlwaya mũndũ mũũme nũvikaa vala ũtonya kwaĩwa nĩ kalungu ka mũkate;
Na kĩlaalai nĩkĩsyĩmaa thayũ ũla wĩ vata mũno.
27Mũndũ nũtonya kũkua mwaki kĩthũinĩ kyake,
Na ngũa syake ikalea kũvya?
28Kana mũndũ nũtonya kũkinyĩla ĩũlũ wa makaa me mwaki,
Na maũũ make makalea kũvya?
29No ta ũu ũla ũlikaa kwa kĩveti kya mũtũi wake;
O ũla ũkĩkiita ndatĩa kũsilĩlwa.
30Andũ mativũthasya kĩng'ei, ethĩwa kĩũya
Ũndũ wa kwĩyĩanĩsya yĩla kĩ na nzaa:
31Ĩndĩ ethĩwa kĩkakwatwa, kĩkatũnga kũndũ mũonza;
Kĩkanengane syĩndũ syonthe sya nyũmba yakyo.
32Ũla wĩkaa ũlaalai na mũndũ mũka nde na ũmanyi:
Ũla ũkwenda kwananga ngoo yake mwene nũwĩkaa.
33Mawũkite na kwanangĩwa ndaĩa akakwata,
Na kũvũthw'a kwake kũtikavangũlĩka.
34Nũndũ kĩwĩu nĩ ũthatu mwai wa mũndũ;
Nake ndakew'ĩa tei mũthenya wa kũĩvanĩsya.
35Ndaketĩkĩla mbovosya o na yĩva;
Ndakeanĩwa, o na wamũnenga mĩthĩnzĩo mingĩ.

NTHIMO 7

Ũseleke wa ĩlwaya

1Mwana wakwa, kwata ndeto syakwa,
Noyia mĩao yakwa vala ũĩ.
2Kwata mĩao yakwa na kwĩkala thayũ;
Na ũmanyĩsyo wakwa ta kyũma kya itho yaku.
3Myoveee syaanĩ syaku;
Mĩandĩke masengeanĩ ma ngoo yaku.
4Tavya ũĩ, Nue mwĩĩtu-a-ia;
Na ĩta ũmanyi mũndũ mũka wa mũvĩa waku:
5Nĩ kana ikũsiĩĩe kwa mũndũ mũka mũeni,
Kwa mũndũ mũka wa nthĩ ĩngĩ ũla wendeeasya na ndeto syake sya ũkathĩĩo.
6Nũndũ mbũthinĩ ya nyũmba yakwa
Nasyaĩlya mĩtĩnĩ yakwa mĩkelangan'ye;
7Na noona katĩ wa ala mate ũmanyi,
Na namũvathũkan'ya katĩ wa imwana,
Mwanake ũte na ũmanyi,
8Aivĩtĩla nzĩanĩ nene vakuvĩ kĩkotonĩ kya ũ mũndũ mũka;
Nake athi na nzĩa ya nyũmba ya mũndũ mũka ũsu,
9Ũmithinĩ, wĩoo wa mũthenya,
Ũtukũ katĩ na kĩvindunĩ.
10Na, sisya, mũndũ mũka akomana nake
Ekĩĩte ngũa ya ĩlwaya na e na ũseleke wa ngoo.
11(E na kĩlonzo na ũng'endu;
Maũũ make matyĩkalaa nyũmbanĩ yake:
12Oyu e nzĩanĩ nene, yu e kũndũnĩ kũthanthau,

Na oveesya kĩla kĩkotonĩ.)
13Na ĩndĩ ũ mũndũ mũka amũkwata, na amũmumun'ya,
Na e na ũthyũ ũte nthoni amwĩa:
14Nthembo sya nthembo sya mũuo syĩ nakwa;
Ũmũnthĩ nĩnĩanĩsye mawĩvĩto makwa.
15Kwondũ wa ũu nĩnaumaala kũkomana naku,
Kũmantha ũthyũ waku na kĩthing'ĩĩsyo, na nĩnakwona.
16Nĩnalanĩtye ũkomo wakwa mũto mũseo mũno,
Na ngũa syĩ nzoa sya ndii sya Misili.
17Nĩnyungĩthĩtye ũkomo wakwa
Na manemane, na uuti, na mũtalasini.
18Ũka, twose wĩanĩu witũ wa wendo kũvika kĩoko;
Twĩtan'ye ene na mawendo.
19Nũndũ ũ mũndũ mũũme nde mũsyĩ;
Nĩ mũendu kyalo kĩasa:
20Nũendete na mũvuko wa mbesa;
Akenũka mwei walũma nthĩ.
21Na nũndũ wa ndeto syake nyingĩ sya kwendeesya nũmwĩtĩkĩlĩthasya;
Kwondũ wa kwendeesya na ndeto sya ũkathĩĩo sya ilomo syake nũmũkusasya.
22Nake nũmũatĩĩaa mĩtũkĩ,
O tondũ ng'ombe ĩendaa kĩthĩnzĩonĩ,
Kana ta ũmwe mũtumanu ũmanyĩaw'a na mbĩngũ;
23Kũvika mũsyĩ ũtonye ĩtema yake;
Tondũ nyũnyi ĩkalaataa kũthi vala ve kĩtei,
Na ndĩsĩ atĩ nĩ kwondũ wa thayũ wayo.
24Yu kwondũ wa ũu, ana makwa, mbĩw'ai,
Na ĩthukĩĩsyei ndeto sya kanyw'a wakwa.
25Ngoo yaku ĩtikelekele mĩendele yake;
Ndũkaĩe nzĩanĩ syake.
26Nũndũ nake nĩwavalũkilye nthĩ aingĩ me okite:
Ĩĩ, oawa make onthe nĩ nguthu yĩ vinya.
27Nyũmba yake nĩ nzĩa ya kũthi Seoli,
Kũtheea tũsũmbanĩ twa kĩkw'ũ.

NTHIMO 8

Ũseo mũnene na ũtĩnĩko wa ũĩ

1Ũĩ ndũkayaa,
Na ũmanyi kumya wasya waw'o?
2Ĩũlũ wa kũndũ kũtũlu nzĩanĩ,
Vala nzĩa ikomanĩe, nũũngamaa;
3Vakuvĩ na mbingĩlo, ũlikĩlonĩ wa ndũa,
Ũlikĩlonĩ mĩomonĩ, nĩwũkĩlĩlasya wasya mũnene:
4Inyw'ĩ aũme, nĩngũmwĩta;
Na wasya wakwa nĩ kwa ana ma andũ.
5Inyw'ĩ mũte ũmanyi, manyai ũĩ;
Na, inyw'ĩ ndia, ĩthĩwai na ngoo yĩ ũmanyi.
6Ĩw'ai, nũndũ nganeena maũndũ manene;
Na kũtumũka kwa ilomo syakwa kũkeethĩwa maũndũ ma w'o.
7Nũndũ kanyw'a wakwa ũkaneena w'o;
Na ũthũku nĩ ũthatyo kwa ilomo syakwa.
8Ndeto syonthe sya kanyw'a wakwa nĩ ndũngalu;
Vati ũndũ mũthyoeku kana ngũlũ nthĩnĩ wasyo.
9Syonthe syĩ ũtheinĩ kwa ũla ũmanyaa,
Na sya w'o kwa ala monaa ũmanyi.
10Osa ũmanyĩsyo wakwa, na ti vetha;
Na ũmanyi kwĩ thaavu mũseo mũno.
11Nũndũ ũĩ nĩ kavaa kwĩ tũvila twa maliani;
Na syĩndũ syonthe ila itonya kwendua ititonya kũelekanw'a naw'o.
12Nyie ũĩ, nĩndw'ĩte kĩlĩko vandũ vakwa va ũtũa,
Na kũmantha ũmanyi na ũi wa kĩlĩko.
13Kũmũkĩa Yeova nĩkw'o kũmena ũthũku:
Ngathĩĩo, na wĩnenevyo, na mũendele mũthũku,
Na kanyw'a wĩ ngũlũ, isu nĩngwimena.
14Ũtao nĩ wakwa, na ũĩ mwĩanĩu:
Ninyie ũmanyi; nĩ na ũtonyi.
15Kwondũ wakwa asumbĩ nĩmasumbĩkaa,
Na anene me mbee ũsumbĩnĩ nĩmatusaa katĩ.
16Kwondũ wakwa anene me mbee ũsumbĩnĩ nĩmasumbĩkaa,
Na ala me ndaĩa, o na asili onthe ma nthĩ.
17Nĩnĩmendaa ala mambendaa;
Na ala mamanthaa na kĩthing'ĩĩsyo makambona.
18Ũthwii na ndaĩa syĩ nakwa;
Ĩĩ, ũthwii ũla wĩkalaa na ũlũngalu.
19Ũsyao wakwa nĩ mũseo kwĩ thaavu, ĩĩ, kwĩ thaavu mũseo mũno;
Na wongeleko wakwa kwĩ vetha mũseo.
20Nĩendaa nzĩanĩ ya ũlũngalu,
Katĩ wa nzĩa sya ũsili wa katĩ;
21Nĩ kana nĩtume ala mambendaa matiĩwa ũthwii,
Na nĩ kana nusũsye kũndũ kwoo kũla kwiawa ũthwii.
22Yeova aĩ nakwa mwambĩlĩlyonĩ wa nzĩa yake,
Mbee wa mawĩa make ma tene.
23Nĩnookĩlilw'e kuma tene tene, kuma mwambĩlĩlyonĩ,
Nthĩ ĩtanamba kwĩthĩwa.
24Yĩla kũtaĩ syũngũ, nyie nĩnaumĩlĩtw'e,
Yĩla kũtaĩ nthongo syĩ na manzĩ maingĩ.
25Iĩma itanamba kũlũlũmĩlw'a,
Mbee wa tũlĩma nyie nĩnaumĩlĩtw'e;
26Yĩla ũtaĩ anamba kũtw'ĩkĩthya nthĩ, kana isesi,
Kana mwambĩlĩlyo wa kĩtoo kya nthĩ.
27Yĩla walũmilye matu, naĩ vo:
Yĩla waiie kilinge ĩũlũ wa ĩ kyũngũ,
28Yĩla walũmilye matu ĩũlũ,
Yĩla nthongo sya ĩ kyũngũ syatw'ĩkie syĩ vinya,
29Yĩla wanengie ũkanga mũvaka waw'o,
Kana manzĩ matikavĩtye mwĩao wake,
Yĩla watwie myambĩlĩlyo ya nthĩ;
30Ĩvinda yĩu naĩ vakuvĩ nake, mũthũkũmi mũnene;
Na naĩ ũtanu wake kĩla mũthenya,
Ngĩtanĩa mavinda onthe mbee wake,
31Ngĩtanĩa nthĩ yake ĩtwĩe andũ;
Na ũtanu wakwa waĩ na ana ma andũ.
32Yu kwondũ wa ũu, ana makwa, mbĩthukĩĩsyai;
Nũndũ nĩ aathime ala makwataa nzĩa syakwa.
33Ĩw'ai ũmanyĩsyo, na ĩthĩwai oĩ,
Na mũikolee.
34Nĩmũathime mũndũ ũla ũmbĩw'aa,
Akĩsyaĩĩsya kĩla mũthenya mbingĩlonĩ syakwa,

Akyeteela mĩtĩnĩ yĩ ndee sya mĩomo yakwa.
35Nũndũ ũla ũmbonaa nĩwonaa thayũ,
Na akoona ũseo kwa Yeova.
36Ĩndĩ ũla ũmbĩtanĩasya nĩwĩkaa ngoo yake mwene naĩ:
Na onthe ala mamenaa nyie mendaa kĩkw'ũ.

NTHIMO 9

Ũĩ ũitaĩwa. Kũmũkĩa Yeova nĩkw'o wambĩlĩlyo wa ũĩ

1Ũĩ nĩwakĩte nyũmba yaw'o;
Nĩwasũvĩtye ituĩ mũonza syaw'o:
2Nĩwũaĩte nyamũ syaw'o; nũvulanĩtye mbinyu yaw'o;
O na nĩwalanĩtye mesa yaw'o:
3Nũtũmĩte eĩtu maw'o;
Nĩwũkĩlĩlasya wasya kũndũnĩ kũtũlu mbee kwa ndũa:
4Ũla ũte na ũĩ, nĩathũkĩle vaa:
Na ũndũ wa ũla ũte ũmanyi nũũmũtavya,
5Ũkai, inyw'ĩ mũye lĩu wakwa,
Na nyw'ai mbinyu ĩla nĩvulanĩtye.
6Ekai, inyw'ĩ mũte na ũmanyi, na mũkĩkala thayũ;
Na kũkinya nzĩanĩ ya ũmanyi.
7Ũla ũmwonasya mũkaakaan'ya mavĩtyo nĩwĩyoseaa kũumangwa;
Na ũla ũkanasya mũndũ mũthũku nĩwĩyoseaa ĩlanga.
8Ndũkakan'ye mũkaakaan'ya, ndakese ũkũmena:
Kan'ya mũndũ mũĩ, nake akakwenda.
9Manyĩsya mũndũ mũĩ, nake akeethĩwa mũĩ mbee:
Manyĩsya mũndũ mũlũngalu, nake akongeleka kwosa momanyĩsyo.
10Kũmũkĩa Yeova nĩkw'o wambĩlĩlyo wa ũĩ;
Na kũmũmanya Ũla Mũtheu nĩkw'o ũmanyi.
11Nũndũ kwondũ wakwa mĩthenya yaku ĩkaingĩvw'a,
Na myaka ya thayũ waku ĩkongeleelw'a.
12Ethwa wĩ mũĩ wĩ mũĩ kwondũ waku mwene;
Na ethĩwa nũkaakaanasya, we wĩ weka ũkookua.
13Mũndũ mũka mũtumanu e na kĩlonzo;
Nde ũmanyi, na ndesĩ ũndũ.
14Nĩwĩkalaa mũomonĩ wa nyũmba yake,
Kĩvĩlanĩ kĩ kũndũ kũtũlu kwa ndũa,
15Amete ala meũvĩta,
Ala maendete nzĩanĩ syoo:
16Ũla ũte na ũĩ, nĩathũkĩle vaa;
Na ũle ũte ũmanyi, emwĩa,
17Manzĩ moyĩtwe me mũyo,
Na lĩu ũkĩĩwa kĩmbĩthĩnĩ nĩ wa kwendeesya.
18Ĩndĩ ũ mũndũ ndesĩ atĩ akw'ũ me vo;
Aeni ma ũ mũndũ mũka me syũngũnĩ sya Seoli.

NTHIMO 10

Ala alũngalu na ala athũku maivathũkanw'a

1Nthĩmo sya Solomoni.
Mwana mũĩ nũtanĩthasya ĩthe;
Ĩndĩ mwana mũtumanu nĩ kĩmako kya inyia wake.
2Syĩndũ syũmbanĩtw'e na ũthũku itiunaa;
Ĩndĩ ũlũngalu nũvonokasya kuma kĩkw'ũnĩ.
3Yeova ndakaeka ngoo ya ũla mũlũngalu ĩnyale;
Ĩndĩ nũluutĩĩlaa ũtee kwenda kwa ũla mũthũku.
4Ũla ũtethasya wĩa na kw'oko kũleelu nũtw'ĩkaa ngya;
Ĩndĩ kw'oko kwa ũla mũthingu nĩkũthuasya.
5Ũla wũmbanasya ĩvinda ya syũa nĩ mwana mũĩ;
Ĩndĩ ũla ũkomaa ĩvinda ya ngetha nĩ mwana ũla ũsonokasya.
6Moathimo me ĩũlũ wa mũtwe wa ũla mũlũngalu;
Ĩndĩ ũng'endu nũtumĩaw'a kanyw'anĩ wa ũla mũthũku.
7Ũlilikano wa ũla mũlũngalu nĩ mũathimĩku;
Ĩndĩ syĩtwa ya mũthũku yĩkoa.
8Ala oĩ ngoonĩ makoosa mĩao;
Ĩndĩ ndia ĩla ĩvulũkaa ndeto ĩkavalũka.
9Ũla ũendaa na mĩendele myaĩlu aendaa na ũĩkĩĩi;
Ĩndĩ ũla welelũkasya mĩendele yake akamanyĩka.
10Ũla ũvenanĩasya na itho aetae woo;
Ĩndĩ ndia ĩla ĩvulũkaa ndeto ĩkavalũka.
11Kanyw'a wa alũngalu nĩ nthongo ya thayũ;
Ĩndĩ ũng'endu nũtumĩaw'a kanyw'anĩ wa ũla mũthũku.
12Kĩmena nĩkyũkĩlasya mateta;
Ĩndĩ wendo nũvw'ĩkaa mavĩtyo onthe.
13Ũĩ nĩwonekaa ilomonĩ sya ũla ũvathũkanasya maũndũ;
Ĩndĩ ndata nĩ ya mũongo wa ũla ũte na ũmanyi.
14Andũ oĩ maiaa ũmanyi;
Ĩndĩ kanyw'a wa ũla mũtumanu nĩ wanangĩko wa yu.
15Syĩndũ sya mũndũ mũthwii nĩ ndũa yake yĩ vinya:
Wanangĩko wa ngya nĩ ũkya woo.
16Wĩa wa ũla mũlũngalu wangĩe thayũnĩ;
Wongeleko wa ũla mũthũku welekele naĩnĩ.
17Ũla wĩw'aa aikanw'a e nzĩanĩ ya thayũ;
Ĩndĩ ũla ũleaa ũkan'yo nũvĩtasya.
18Ũla ũvithaa kĩmena nĩ wa ilomo ineenaa ũvũngũ;
Na ũla ũneenaa nzukũ nĩ ndia.
19Wingĩnĩ wa ndeto vatyaa ĩvĩtyo;
Ĩndĩ ũla ũsiĩĩaa ilomo syake nĩwĩkaa na ũĩ.
20Ũĩmĩ wa ũla mũlũngalu nĩ ta vetha mũseo:
Ngoo ya ũla mũthũku nĩ ya vata mũnini.
21Ilomo sya mũlũngalu niathĩasya aingĩ;
Ĩndĩ atumanu makusaa nũndũ wa kwaa ũmanyi.
22Ũathimo wa Yeova, naw'o nũthuasya;
Na ndawongelanasya na woo.
23Nĩ ta ĩthaũ kwa ndia kwĩka ũthũku;
Now'o ũilyĩ ũĩ kwa mũndũ wĩ na ũmanyi.
24W'ĩa wa mũthũku, naw'o ũkooka ĩũlũ wake;
Na kwenda kwa alũngalu kũkeanĩwa.
25Yĩla kĩlingi kyavĩta, mũthũku nde vo;
Ĩndĩ ũla mũlũngalu nĩ wambĩlĩlyo wa tene na tene.
26Tondũ siki ũtilyĩ maeonĩ, na tondũ syũki yĩtilyĩ methonĩ,
Now'o mũtulu ũilyĩ kwa ala mamũtũmaa.
27Kũmũkĩa Yeova nĩkwongelaa mĩthenya;
Ĩndĩ myaka ya athũku ĩkakuvĩvw'a.
28Wĩkwatyo wa mũlũngalu ũkeethĩwa ũtanu;
Ĩndĩ weteelo wa mũthũku ũkaa.
29Nzĩa ya Yeova nĩ ngome yĩ vinya kwa mũlũngalu;
Ĩndĩ nĩ wanangĩko kwa eki ma naĩ.
30Mũlũngalu ndakavetwa nongi;
Ĩndĩ mũthũku ndakatũa ĩ nthĩ.

31Kanyw'a wa mũlũngalu nĩwumasya ũĩ;
Ĩndĩ ũĩmĩ wĩ ngũlũ ũkatilwa.
32Ilomo sya mũlũngalu nĩsyĩsĩ kĩla kĩtĩkĩlĩkaa;
Ĩndĩ kanyw'a wa mũthũku nũneenaa na ngũlũ.

NTHIMO 11

1Kĩthimi kya ũkengani nĩ ũthatyo kwa Yeova;
Ĩndĩ ĩvia yĩla yĩthimaa w'o nĩ ũtanu wake.
2Yĩla ngathĩĩo yoka, nĩvo ĩndĩ nthoni yũkaa;
Ĩndĩ ũĩ wĩ na ala menyivasya.
3Wĩanĩu wa ala alũngalu ũkamatongoeasya;
Ĩndĩ ngũlũ sya nzeleke ikasyananga.
4Ũthwii ndwĩuna mũthenya wa ũthilĩku;
Ĩndĩ ũlũngalu nũvonokasya kuma kĩkw'ũnĩ,
5Ũlũngalu wa ũla mwĩanĩu ũkalũngalya mũendele wake;
Ĩndĩ ũla mũthũku akavalũka kwondũ wa ũthũku wake mwene.
6Ũlũngalu wa ala alũngalu ũkamavonokya;
Ĩndĩ nzeleke ikakwatwa nĩ naĩ syasyo.
7Yĩla mũndũ mũthũku ũkusaa, weteelo wake ũkaa;
Na wĩkwatyo wa naĩ ũkyaa.
8Ũla mũlũngalu nũvonokaw'a kuma thĩnanĩ;
Na ũla mũthũku nũlikaa vandũ vake.
9Mũndũ ũtakĩaa Ngai nĩwanangaa mũtũi wake na kanyw'a wake;
Ĩndĩ kwondũ wa ũmanyi ũla mũlũngalu akavonokw'a.
10Yĩla kũendaa nesa kwa ala alũngalu, ndũa nĩtanaa;
Na yĩla ala athũku mekwaa, kwĩ mawasya matũlu.
11Kwondũ wa ũathimo wa alũngalu ndũa nĩtaĩawa;
Ĩndĩ nĩng'uthũlangawa nĩ kanyw'a wa athũku.
12Ũla ũvũthasya mũtũi wake nde na ũĩ;
Ĩndĩ mũndũ wĩ na ũmanyi nũvindasya.
13Ũla wangangaa e mũsukani nũvuanasya nzama;
Ĩndĩ ũla wa veva wĩ kĩthito nũvithaa ũndũ.
14Vala vate ũtongoi mũĩ, andũ nĩmavalũkaa;
Ĩndĩ vala ve wingĩ wa atai vati mũisyo.
15Ũla ũtw'ĩkaa mũĩkĩĩwa kwondũ wa mũeni akathĩnw'a nĩ ũu;
Ĩndĩ ũla ũmenaa ũvoo wa ũĩkĩĩthyo ũsu nĩ mwĩyelelu.
16Mũndũ mũka mũseo nĩwĩkwatĩlaa ndaĩa;
Na andũ ang'endu nĩmekwatĩlaa ũthwii.
17Mũndũ wĩ tei nĩwĩkaa ngoo yake nesa;
Ĩndĩ ũla mwai nũthĩnasya mwĩĩ wake mwene.
18Ũla mũthũku nĩwĩyoseaa ĩtuvi ya ũkengani;
Ĩndĩ ũla ũvuĩaa ũlũngalu e na ĩtuvi yĩte ngana.
19Ũla mũlũmu ũlũngalunĩ akavikĩa thayũ;
Ũla ũatĩĩaa ũthũku ekaa ũu kũvikĩa kĩkw'ũ kyake.
20Ala me ngũlũ ngoonĩ nĩ ũthatyo kwa Yeova;
Ĩndĩ ala eanĩu mĩendelenĩ yoo nĩ ũtanu wake.
21O na ethĩwa kw'oko kũkakwatana na kw'oko, mũndũ mũthũku ndakatĩa ũkũnwa;
Ĩndĩ ũsyao wa ũla mũlũngalu ũkavonoka.
22Ta ngome ya thaavu ĩnyiũũnĩ ya ngũlũe,
Now'o ũilyĩ mũndũ mũka mwanake ũte na kĩlĩko.
23Kwenda kwa alũngalu no ũseo;
Ĩndĩ weteelo wa ala athũku nĩ ũthilĩku.
24Kwĩ ũla ũnyaĩĩkaa, na ũyingĩva mũno mbee;
Na kwĩ ũla ũimaa kũvĩtũka ũndũ waĩle, ĩndĩ ũendeeaa kwaĩwa.
25Mũndũ mũlau akeethĩwa mũnou;
Na ũla ũnyithasya akanyithw'a mwene.
26Ũla ũimanaa lĩu wa mbaa ngetha, andũ makamũuma;
Ĩndĩ ũathimo ũkeethĩwa mũtwenĩ wa ũla ũthooasya.
27Ũla ũmanthaa ũseo na kĩthing'ĩĩsyo nũmanthaa ũndũ ũseo;
Ĩndĩ ũla ũmanthaa ũthũku, ũkooka vala ũĩ.
28Ũla ũĩkĩĩaa ũthwii wake akavalũka;
Ĩndĩ ũla mũlũngalu akaaĩlaa ta ĩtũ yĩũ.
29Ũla ũthĩnasya nyũmba yake mwene akatiĩwa kĩseve;
Na ũla mũtumanu akeethĩwa mũthũkũmi wa ũla mũĩ ngoo.
30Ũsyao wa ũla mũlũngalu nĩ mũtĩ wa thayũ;
Na ũla mũĩ nĩwĩtĩkĩlĩthasya andũ.
31Sisya, ala alũngalu makaĩvĩwa kũũ nthĩ;
Nĩ mbee veana ata ala athũku na eki ma naĩ!

NTHIMO 12

1O ũla wendaa kwonw'a mavĩtyo eendaa ũmanyi;
Ĩndĩ ũla ũmenaa ũkan'yo nĩ ta nyamũ.
2Mũndũ mũseo akoona ũseo kwa Yeova;
Ĩndĩ mũndũ wa mosũanĩo mathũku akamũtw'a mũvĩtan'ya.
3Mũndũ ndakalũlũmĩlw'a nĩ ũthũku;
Ĩndĩ mũi wa ũla mũlũngalu ndũkathingithangw'a.
4Mũndũ mũka mwaĩlu nĩ ngovia ya ũsumbĩ ya mũũme wake;
Ĩndĩ ũla ũsonokasya nĩ ta wou mavĩndĩnĩ make.
5Mosũanĩo ma ala alũngalu nĩ ma katĩ;
Ĩndĩ motao ma ala athũku nĩ ũkengani.
6Ndeto sya ala athũku nĩ sya kwoveesya nthakame;
Ĩndĩ kanyw'a wa ala alũngalu ũkamavonokya.
7Ala athũku nĩmanangawa, na mati vo;
Ĩndĩ nyũmba ya ala alũngalu ĩkaũngama.
8Mũndũ akataĩwa kwĩanana na ũĩ wake;
Ĩndĩ ũla wĩ na ngoo yĩ ngũlũ akavũthw'a.
9E kavaa ũla ũtalawa ta vathei, na e na mũthũkũmi,
Kwĩ ũla wĩtaĩaa, na nde na lĩu.
10Mũndũ mũlũngalu nũsiasya thayũ wa nyamũ yake;
Ĩndĩ matei mololo ma ũla mũthũku no wai.
11Ũla ũĩmaa nthĩ yake akeethĩwa na lĩu mwingĩ;
Ĩndĩ ũla ũatĩĩaa andũ mate kĩĩĩ nde na ũmanyi.
12Ũla mũthũku nĩwendaa kĩtei kya ala athe;
Ĩndĩ mũi wa ũla mũlũngalu nũsyaa ũsyao.
13Ĩvĩtyonĩ ya ilomo ve kĩtei kwa mũndũ mũthũku;
Ĩndĩ ũla mũlũngalu akauma thĩnanĩ.
14Mũndũ akeanĩw'a nĩ ũseo kwondũ wa ũsyao wa kanyw'a wake;
Na meko ma moko ma mũndu makatũngwa kwake.
15Nzĩa ya ndia nĩ ya w'o methonĩ mayo e yo;
Ĩndĩ ũla mũĩ nĩwĩthukĩĩasya ũtao.
16Ũthatu wa ndia nũmanyĩkaa ũtheinĩ;
Ĩndĩ mũndũ wĩ kĩlĩko nũvithaa nthoni.
17Ũla ũneenaa w'o nĩwonanasya ũlũngalu;

Ĩndĩ ngũsĩ ya ũvũngũ, ũkengani.
18Ve ũla ũneenaa mĩtũkĩ ateũsũanĩa ta kũtonyanga kwa ũvyũ;
Ĩndĩ ũĩmĩ wa ũla mũĩ nũvoasya.
19Kĩlomo kya w'o kĩkalũlũmĩlw'a tene na tene;
Ĩndĩ ĩũmĩ ũneenaa ũvũngũ no wa kavinda kanini.
20Ũkengani wĩ ngoonĩ ya ala masũanĩaa ũthũku;
Ĩndĩ ala maseũvasya maũndũ ma mũuo kwoo nĩ ũtanu.
21Vati ũthũku ũkekĩka kwa ũla mũlũngalu;
Ĩndĩ ũla mũthũku akausũwa nĩ ũthũku.
22Ilomo ila ineenaa ũvũngũ nĩ ũthatyo kwa Yeova;
Ĩndĩ ala mekaa w'o nĩ ũtanu wake.
23Mũndũ wĩ kĩlĩko nũvithaa ũmanyi;
Ĩndĩ ngoo ya ndia nĩtavanasya ũtumanu.
24Kw'oko kwa ũla mũthingu kũkasumbĩka;
Ĩndĩ ũla mũtulu akathũkũmĩthw'a.
25Kĩmako ngoonĩ ya mũndũ nĩkĩminamasya;
Ĩndĩ ndeto nzeo nĩmĩtanasya.
26Ũla mũlũngalu nĩ mũtongoi wa mũtũi wake;
Ĩndĩ mũendele wa ala athũku nũmavĩtĩthasya.
27Mũndũ mũtulu ndavĩvasya kĩla wosaa aisyĩma;
Syĩndũ syĩ vata mũno sya andũ nĩ kwondũ wa ala athingu.
28Mũendelenĩ wa ũlũngalu ve thayũ;
Na nzĩanĩ yaw'o vati kĩkw'ũ.

NTHIMO 13

1Mwana mũĩ nĩwĩw'aa ũmanyĩsyo wa ĩthe wake;
Ĩndĩ mũkaakaan'ya ndew'aa ũkan'yo.
2Mũndũ akaya ũseo kwondũ wa ũsyao wa kanyw'a wake;
Ĩndĩ ngoo ya nzeleke ĩkaya ũng'endu.
3Ũla ùsũvĩaa kanyw'a wake nĩwĩkalasya thayũ wake;
Ĩndĩ ũla ũtumũkanganasya ilomo syake mũno akeethĩwa na wanangĩko.
4Ngoo ya ũla mũtulu nĩyendaa, na ndĩ na kĩndũ;
Ĩndĩ ngoo ya ũla mũthingu ĩkeethĩwa nou.
5Mũndũ mũlũngalu nũmenaa movũngũ;
Ĩndĩ mũndũ mũthũku nĩ ũtiiki, na avikĩaa kũsonoka.
6Ũlũngalu nũsũvĩaa ũla mũlũngalu nzĩanĩ;
Ĩndĩ ũthũku nĩwanangaa mũndũ mwathe.
7Kwĩ ũla wĩthuasya, ĩndĩ nde kĩndũ:
Kwĩ ũla wĩtusaa ngya, ĩndĩ e na ũthwii mwingĩ.
8Mbovosya ya thayũ wa mũndũ nĩ ũthwii wake;
Ĩndĩ ngya ndĩw'aa ũkan'yo.
9Kyeni kya ũla mũlũngalu nĩkĩtanaa;
Ĩndĩ taa wa ũla mũthũku ũkavow'a.
10Kwondũ wa ngathĩĩo nĩkũkaa ngananĩo;
Ĩndĩ kwa ala mataawa nesa kwĩ ũĩ.
11Ũthwii ũla wonekaa na nzĩa ĩtaĩle ũkaolwa;
Ĩndĩ ũla ũmbanasya kwondũ wa wĩa akeethĩwa na wongeleko.
12Wĩkwatyo ũla ũtĩaa nũwaasya ngoo;
Ĩndĩ kĩla kyendetwe kyooka, nĩ mũtĩ wa thayũ.
13O ũla ũvũthasya ndeto nĩwĩeteae wanangĩko;
Ĩndĩ ũla ũkĩaa mwĩao akatuvwa.
14Mwĩao wa ũla mũĩ nĩ nthongo ya thayũ,
Nĩ kana mũndũ atie itei sya kĩkw'ũ.
15Ũmanyi mũseo nũetae ũseo;
Ĩndĩ nzĩa ya mũvĩtan'ya nĩ nyũmũ.
16Kĩla mũndũ wĩ kĩlĩko nũtethasya wĩa na ũmanyi;
Ĩndĩ ndia nĩyonanasya ũtumanu wayo.
17Mũtũmwa mũthũku nũvalũkaa naĩnĩ;
Ĩndĩ mũtũmwa wĩ kĩthito nĩ wa ũvosya.
18Ũkya na nthoni ikeethĩwa sya ũla ũleaa kwonw'a mavĩtyo;
Ĩndĩ ũla wĩtĩkĩlaa ũkan'yo akataĩwa.
19Ũla wendetwe weanĩw'a nĩ mũyo wa ngoo;
Ĩndĩ nĩ ũthatyo kwa ndia kũtia naĩ.
20Endaa na andũ oĩ, ũkeethĩwa mũĩ;
Ĩndĩ ũla ũtindanasya na ndia akathĩna.
21Ũthũku nũatĩĩaa andũ athe;
Ĩndĩ ala alũngalu makaĩvwa ũseo.
22Mũndũ mũseo nũtiĩaa esũkũũe make ũtiĩwa;
Na ũthwii wa mũndũ mwathe wiawa kwondũ wa alũngalu.
23Lĩu mwingĩ wĩ kũĩmanĩ kwa ngya;
Ĩndĩ kwĩ kĩla kyanangĩtwe kwondũ wa ũsili ũte wa katĩ.
24Ũla ũimaa mwana wake ndata yake nũmenaa mwana wake;
Ĩndĩ ũla ũmwendaa nũmũkũnaa mavinda maĩle.
25Ũla mũlũngalu nũĩsaa akavũn'ya thayũ wake;
Ĩndĩ ĩvu ya ũla mũthũku yĩkeew'a nzaa.

NTHIMO 14

1Kĩla mũndũ mũka mũĩ nĩwakaa nyũmba yake;
Ĩndĩ ũla mũtumanu nũomboaa na moko make mwene.
2Ũla ũkinyaa ũlũngalunĩ wake nũkĩaa Yeova;
Ĩndĩ ũla wĩ ngũlũ mĩendelenĩ yake nũmũvũthasya.
3Kanyw'anĩ wa ũla mũtumanu ve ndata kwondũ wa ngathĩĩo yake;
Ĩndĩ ilomo sya ala oĩ ikamasũvĩa.
4Vala vate ng'ombe, vandũ va kũĩthĩw'a nĩ vathei;
Ĩndĩ wingĩvo mwingĩ nĩ kwondũ wa vinya wa ng'ombe.
5Ngũsĩ yĩ kĩthito ndĩneenaa ũvũngũ;
Ĩndĩ ngũsĩ ngengani ĩneenaa movũngũ.
6Mũkaakaan'ya nũmanthaa ũĩ, na ndawonaa;
Ĩndĩ ũmanyi nĩwonekaa na ũvũthũ kwa ũla wĩ na kĩlĩko.
7Lika vala va mũndũ mũtumanu,
Na ndũkona kwake ilomo syĩ ũmanyi.
8Ũĩ wa ũla wĩ kĩlĩko nĩ kũmanya mũendele wake;
Ĩndĩ ũtumanu wa ndia nĩ ũkengani.
9Nthembo kwondũ wa ĩvĩtyo nĩthekeeawa nĩ ndia;
Ĩndĩ katĩ wa alũngalu kwĩ kwendana kũseo.
10Ngoo nĩyĩsĩ ũũ wayo e yo;
Na mũeni ndelikasya ũtanunĩ wayo.
11Nyũmba ya ũla mũthũku ĩkang'uthũlwa;
Ĩndĩ ĩeema ya ũla mũlũngalu yĩkaathimĩka.
12Ve nzĩa ĩla ĩilyĩ ta ya w'o kwa mũndũ;
Ĩndĩ mũminũkĩlyo wayo nĩ nzĩa sya kĩkw'ũ.
13O na kũthekanĩ ngoo yĩ na woo;
Na mũminũkĩlyo wa ũtanu nĩ kĩmako.
14Ũla ũsyokete na ĩtina ngoonĩ yake akausũwa nĩ mĩendele yake mwene;

Na mũndũ mũseo akeanĩw'a kuma nthĩnĩ wake mwene.
15Ũla ũte ũmanyi nĩwĩtĩkĩlaa kĩla ndeto;
Ĩndĩ ũla wĩ kĩlĩko asiasya ũndũ ũendaa.
16Mũndũ mũĩ nũkĩaa na kũtia ũthũku;
Ĩndĩ ndia nĩendaa yĩng'athĩlĩtye, na kwĩkwatya mwene.
17Ũla ũthataa mĩtũkĩ akeka na ũtumanu;
Na mũndũ wĩ mosũanĩo mathũku nũmenawa.
18Ala mate ũmanyi matiĩawa ũtumanu;
Ĩndĩ ala me kĩlĩko mekĩawa ngovia ya ũmanyi.
19Ala athe makunamaa mbee wa ala aseo;
Na ala athũku, mbingĩlonĩ sya alũngalũ.
20Ngya nĩmenawa o na nĩ mũtũi wayo mwene;
Ĩndĩ mũthwii e na anyanyae aingĩ.
21Ũla ũvũthasya mũtũi wake nĩwĩkaa naĩ;
Ĩndĩ ũla ũsyĩw'ĩaa ngya tei nĩ mũtanu.
22Maivĩtasya ala masũanĩaa ũthũku?
Ĩndĩ tei na w'o ikeethĩwa sya ala masũanĩaa ũseo.
23Wĩanĩ w'onthe ve ũtandĩthyo;
Ĩndĩ kũneena kwa ilomo kwangĩĩtye ũkyanĩ.
24Ngovia ya ũsumbĩ ya ala oĩ nĩ ũthwii woo;
Ĩndĩ ũtumanu wa ndia no ũtumanu.
25Ngũsĩ ya w'o nĩvonokasya mathayũ;
Ĩndĩ ũla ũneenaa movũngũ nũkenganaa.
26Nthĩnĩ wa kũmũkĩa Yeova ve ũĩkĩĩi wĩ vinya;
Na syana syake ikeethĩwa na wĩvitho.
27Kũmũkĩa Yeova nĩ nthongo ya thayũ,
Nĩ kana mũndũ atie itei sya kĩkw'ũ.
28Wingĩnĩ wa andũ nĩvo ve ndaĩa ya mũsumbĩ;
Ĩndĩ ũolekunĩ wa andũ ve wanangĩko wa mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ.
29Ũla mũmĩĩsya wa kũthata nĩ wa ũmanyi mwingĩ;
Ĩndĩ ũla wĩ mĩtũkĩ vevanĩ nũnenevasya ũtumanu.
30Ngoo nduu nĩ thayũ wa mwĩĩ;
Ĩndĩ kĩwĩu nĩ wou wa mavĩndĩ.
31Ũla ũthĩnasya ngya nũvũthasya Mũmbi wake;
Ĩndĩ ũla ũmew'ĩaa athĩni tei nũmũtaĩaa.
32Ũla mũthũku nũtheeaw'a kwĩkanĩ kwake kũthũku;
Ĩndĩ ũla mũlũngalu kĩkw'ũnĩ kyake e na wĩvitho.
33Ũĩ nĩwĩkalaa ngoonĩ ya ũla wĩ na ũmanyi;
Ĩndĩ kĩla kĩ nthĩnĩ wa ndia nĩkĩvuanaw'a.
34Ũlũngalu nũnenevasya mbaĩ;
Ĩndĩ naĩ nĩvũthĩthasya ũko o na wĩva wa andũ.
35Wonan'yo wa ũseo wa mũsumbĩ welekele mũthũkũmi ũla wĩkaa na ũĩ;
Ĩndĩ ũthilĩku wake ũkeethĩwa ĩũlũ wa ũla ũsonokasya.

NTHIMO 15

1Ũsũngĩo mwololo nũthyũũaa ũthilĩku;
Ĩndĩ ndeto mbai nĩyũkĩlasya ũthatu.
2Ũĩmĩ wa ala oĩ nũneenaa ũmanyi katĩ;
Ĩndĩ kanyw'a wa ndia nĩwonoasya ũtumanu.
3Metho ma Yeova me kĩla vandũ,
Makĩsyaĩĩsya ũthũku na ũseo.
4Ũĩmĩ mũuu nĩ mũtĩ wa thayũ;
Ĩndĩ ngũlũ syaw'o nĩ kũtũlĩka kwa veva.
5Ndia nĩvũthasya kwonw'a mavĩtyo nĩ ĩthe wayo;
Ĩndĩ ũla wĩtĩkĩlaa ũkan'yo nĩwosaa kĩlĩko.
6Nyũmbanĩ ya mũlũngalu ve ũthwii mwie mwingĩ;
Ĩndĩ motandĩthyonĩ ma ala athũku ve thĩna.
7Ilomo sya ala oĩ ninyaĩĩkasya ũmanyi;
Ĩndĩ ngoo ya mũtumanu ndĩkaa ũu.
8Nthembo ya ũla mũthũku nĩ ũthatyo kwa Yeova;
Ĩndĩ mboya ya ũla mũlũngalu nĩ ũtanu wake.
9Mũendele wa ũla mũthũku nĩ ũthatyo kwa Yeova;
Ĩndĩ nũmwendaa ũla ũatĩĩaa ũlũngalu.
10Ve kũsilĩlwa kwai kwa ũla ũtiaa ĩ nzĩa;
Na ũla ũmenaa kũkanw'a akakw'a.
11Seoli na Avatoni kwĩ ũtheinĩ mbee wa Yeova;
Nĩ mbee veana ata ngoo sya ana ma andũ!
12Mũkaakaan'ya ndendaa kũkanw'a;
Ndaendaa kwa ũla mũĩ.
13Ngoo ndanu nĩtanĩthasya ũthyũ;
Ĩndĩ ũndũ wa woo wa ngoo veva nũtũlĩkaa.
14Ngoo ya ũla wĩ na ũmanyi nĩmanthaa ũĩ;
Ĩndĩ kanyw'a wa ndia nũĩsaa ũtumanu.
15Mĩthenya yonthe ya ala mathĩnaa nĩ mĩthũku;
Ĩndĩ ũla wĩ na ngoo ndanu e na mboka ĩtatw'ĩkanaa.
16Kavaa kĩndũ kĩnini, vamwe na kũmũkĩa Yeova,
Kwĩ ũthwii mwie mwingĩ vamwe na thĩna.
17Kavaa kũya nyũnyi, vala ve wendo,
Kwĩ ng'ombe ĩĩthaw'a kĩtũũnĩ vamwe na kĩmena.
18Mũndũ mũthilĩku nĩwũkĩlasya nganaanĩo;
Ĩndĩ mũmĩĩsya wa kũthata mũuasya ĩteta.
19Nzĩa ya ũla mũtulu ĩilyĩ ta wiio wa mĩw'a;
Ĩndĩ nzĩa ya ũla mũlũngalu nĩtw'ĩkĩthaw'a lelũ.
20Mwana mũĩ nũtanĩthasya ĩthe;
Ĩndĩ mũndũ mũtumanu nũvũthasya inyia wake.
21Ũtumanu nĩ ũtanu kwa ũla ũte na ũĩ;
Ĩndĩ mũndũ wĩ na ũmanyi nũlũngalasya mũendele wake.
22Vala vate ũtao, maũndũ ala masũanĩĩtwe kwĩkwa nĩmanangĩkaa;
Ĩndĩ vala ve wingĩ wa atai nĩmalũlũmĩlaw'a.
23Mũndũ e na ũtanu ũsũngĩonĩ wa kanyw'a wake;
Na ndeto ĩvindanĩ yayo, kote nzeo!
24Kwa ũla mũĩ nzĩa ya thayũ ĩelete ĩũlũ,
Nĩ kana ethyũũe na kũtia Seoli ĩtheo.
25Yeova akakũanĩsya na mĩi nyũmba ya ekathĩĩi;
Ĩndĩ akalũlũmĩlya mũvaka wa mũndũ mũka ndiwa.
26Mosũanĩo mathũku nĩ ũthatyo kwa Yeova;
Ĩndĩ ndeto nzeo nĩ ntheu.
27Ũla wĩ na ĩtomo ya ũtandĩthyo nũthĩnasya nyũmba yake mwene;
Ĩndĩ ũla ũmenaa mavaki akekala thayũ.
28Ngoo ya ũla mũlũngalu nĩsũanĩaa kũsũngĩa;
Ĩndĩ kanyw'a wa ũla mũthũku nĩwonoasya maũndũ mathũku.
29Yeova e kũasa na ũla mũthũku;
Ĩndĩ nĩwĩw'aa mboya ya ũla mũlũngalu.
30Kyeni kya metho nĩkĩtanasya ngoo;
Na maũvoo maseo manoasya mavĩndĩ.
31Kũtũ kũla kwĩthukĩĩasya ũkan'yo wa thayũ
Kũkekala katĩ wa ala oĩ.

32Ũla ũleaa kwonw'a mavĩtyo nũvũthasya thayũ wake mwene;
Ĩndĩ ũla wĩthukĩĩasya ũkan'yo nĩwosaa ũmanyi.
33Kũmũkĩa Yeova nĩ ũmanyĩsyo wa ũĩ;
Na wĩnyivyo ũtongoeasya ndaĩa.

NTHIMO 16

Nthimo sya mwĩkalĩle na mũendele

1Maũndũ maseũvye ma ngoo nĩ ma mũndũ;
Ĩndĩ ũsũngĩo wa ũĩmĩ wumaa vala ve Yeova.
2Mĩendele yonthe ya mũndũ nĩ mĩtheu methonĩ make mwene;
Ĩndĩ Yeova athimaa maveva.
3Mwiĩe Yeova mawĩa maku,
Na mosũanĩa maku makalũlũmĩlw'a.
4Yeova nũseũvĩtye kĩla kĩndũ na kĩtumi kyakyo;
Ĩĩ, o na athũku kwondũ wa mũthenya wa ũthũku.
5Kĩla mũndũ ũla wĩ na ngathĩĩo ngoonĩ nĩ ũthatyo kwa Yeova:
O na ethĩwa kw'oko kũkakwatana na kw'oko, ndakatĩa kũkũnwa.
6Kwondũ wa tei na w'o ũthũku nũvw'ĩkĩkaa;
Na kwondũ wa kũmũkĩa Yeova andũ nĩmatiaa ũthũku.
7Yĩla mĩendele ya mũndũ yendeesya Yeova,
Atumaa o na amaitha make methĩwa na mũuo nake.
8Kavaa kĩndũ kĩnini, vamwe na ũlũngalu,
Kwĩ motandĩthyo manene vamwe na ũsili ũte wa katĩ.
9Ngoo ya mũndũ nĩsũanĩaa nzĩa yake;
Ĩndĩ Yeova atongoeasya matambya make.
10Ũvuan'yo mwaĩlu wĩ ilomonĩ sya mũsumbĩ;
Kanyw'a wake ndũkavĩtya kũtw'anĩ.
11Kĩthimi kya w'o na latili sya w'o nĩ sya Yeova;
Mavia onthe ma mũvuko ala mathimaa nĩ wĩa wake.
12Nĩ ũthatyo kwa asumbĩ kwĩka ũthũku;
Nũndũ kĩvĩla kya ũsumbĩ nĩkĩlũmaw'a nĩ ũlũngalu.
13Ilomo ila ineenaa ũlũngalu nĩ ũtanu wa asumbĩ;
Na mamwendaa ũla ũneenaa w'o.
14Ũthilĩku wa mũsumbĩ nĩ ta atũmwa ma kĩkw'ũ;
Ĩndĩ mũndũ mũĩ akoousya.
15Kyeninĩ kya ũthyũ wa mũsumbĩ ve thayũ;
Na kwonan'ya kwake kwa ũseo nĩ ta ĩthweo ya mbua ya uũa.
16Kaĩ nĩ kavaa mũno kwĩthĩwa na ũĩ kwĩ thaavu!
Ĩĩ, nĩ kavaa kũnyuva kwĩthĩwa na ũmanyi kwĩ vetha.
17Lelũ wa ala alũngalu nĩ kũtia ũthũku;
Ũla ũsũvĩaa mũendele wake nũsũvĩaa thayũ wake.
18Ngathĩĩo nĩtongoeasya wanangĩko,
Na veva wa wĩng'athĩlĩlyo nũtongoeasya kũvalũka.
19Nĩ kavaa kwĩthĩwa na veva wa wĩnyivyo vamwe na ngya,
Kwĩ kũaana mũtavo na ekathĩĩi.
20Ũla wĩthukĩĩasya ndeto akona ũseo;
Na ũla ũmũĩkĩĩaa Yeova nĩ mũtanu.
21Ala oĩ ngoonĩ maketwa ma kĩlĩko;
Na mũyo wa ilomo nĩwingĩvasya momanyĩsyo.
22Ũmanyi nĩ mbuluti ya thayũ kwa ũla wĩ naw'o;
Ĩndĩ kwonw'a mavĩtyo kwa ndia nĩ ũtumanu wasyo.
23Ngoo ya ũla mũĩ nĩmanyĩasya kanyw'a wake.
Na kwongela ũmanyĩsyo ilomonĩ syake.
24Ndeto nzeo nĩ ta ĩwa,
Syĩ mũyo kwa ngoo, na nivoasya mavĩndĩ.
25Ve nzĩa ĩla ĩilyĩ ta ya w'o kwa mũndũ,
Ĩndĩ mũminũkĩlyo wayo nĩ nzĩa sya kĩkw'ũ.
26Nzaa ya mũthũkũmi nĩthũkũmaa kwondũ wake;
Nũndũ kanyw'a wake nũmũthing'ĩĩsya.
27Mũndũ ũte kĩĩĩ nũsũanĩaa ũthũku;
Na ilomonĩ syake kwĩ ta mwaki ũvĩvasya.
28Mũndũ wĩ ngũlũ nũnyaĩĩkasya ĩteta;
Na ũla ũneenaa na kĩwe ataanasya anyanya anene.
29Mũndũ mũng'endu asengasengaa mũtũĩ wake,
Na kũmũtongoesya mũendelenĩ ũte mũseo.
30Ũla ũlalasya metho make, nĩwĩkaa ũu asũanĩe maũndũ ma ngũlũ:
Ũla ũtumanasya ilomo syake nũtumaa ũthũku wĩthĩwa.
31Mũtwe wĩ mbuĩ nĩ ngovia ya ũsumbĩ ya ndaĩa;
Ũkooneka nzĩanĩ ya ũlũngalu.
32Mũmĩĩsya wa kũthata e kavaa kwĩ ũla wĩ na ũtonyi;
Na ũla ũsumbĩkaa veva wake, e kavaa kwĩ ũla ũkwataa ndũa.
33Mũlimano nĩwĩkĩtwe ngũanĩ;
Ĩndĩ ũndũ ũkethĩwa no kwondũ wa Yeova.

NTHIMO 17

1Nĩ kavaa kalungu komũ ka ũya, na ũuu vamwe nako,
Kwi nyũmba yusũĩte mboka vamwe na ĩteta.
2Mũthũkũmi ũla wĩkaa na ũĩ akasumbĩka mwana ũla ũsonokasya,
Na akeethĩwa na kĩanda ũtiĩwanĩ katĩ wa ana-a-ĩthe.
3Na mbisũ ya kũthesya nĩ kwondũ wa vetha, na iko ĩnene kwondũ wa thaavu;
Ĩndĩ Yeova nũtataa ngoo.
4Mwĩki wa naĩ nĩwĩthukĩĩasya ilomo nthũku;
Na mũneeni wa ũvũngũ nũteaa kũtũ ew'e ũĩmĩ mũthũku.
5Ũla ũthekeeaa ngya nũvũthasya Mũmbi wake;
Na ũla ũtanaw'a nĩ wanangĩko mũnene ndakatĩa kũkũnwa.
6Nzũkũlũ nĩ ngovia ya ũsumbĩ ya andũ akũũ;
Na ũtaĩo wa syana nĩ aaĩthe masyo.
7Kũneena kũseo kũtiaĩle ndia;
Nĩ mbee mũno ilomo ila ineenaa ũvũngũ kũlea kwaĩla mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ.
8Ĩvaki nĩ ta kavila ke thooa mũnene methonĩ ma ũla wĩ nayo;
O vala yĩelekela, nĩyĩunĩkasya.
9Ũla ũvw'ĩkaa ĩvĩtyo nũmanthaa wendo;
Ĩndĩ ũla ũtindaa aineena ũndũ, ataanasya anyanya anene.
10Ũkan'yo ũlikaa mũno mũndũnĩ wĩ na ũmanyi
Kwĩ makũnwa ĩana nthĩnĩ wa ndia.
11Mũndũ mũthũku nũmanthaa no ũng'endu;
Kwondũ wa ũu mũtũmwa mwai akatũmwa okite nake.
12Kavaa nduva ĩvenetwe tũswii twayo kũkomana na mũndũ,

Kwĩ ndia ũtumanunĩ wayo.
13Ũla ũtũngaa ũthũku vandũ va ũseo,
Ũthũku ndũkauma nyũmbanĩ yake.
14Wambĩlĩlyo wa ĩteta nĩ ta yĩla mũndũ wavũthũa manzĩ;
Kwondũ wa ũu eka nganan͘ĩo, kũtanethĩwa ĩteta.
15Ũla ũtalĩlaa athũku ũlũngalu, na ũla ũtusaa alũngalu avĩtan'ya,
Asu elĩ nĩ ũthatyo kwa Yeova.
16Nĩkĩ mbesa syĩ kw'okonĩ kwa ndia ĩthooe ũĩ,
Nayo ndĩ na ũmanyi?
17Mũnyanya nĩwendanaa ĩndĩ yonthe;
Na mwana-a-ĩthe asyaiwe kwondũ wa kũthĩnũkasya.
18Mũndũ ũte ũmanyi nũkwatanasya moko,
Na aitw'ĩka mũĩkĩĩthya mũtũi wake ene
19Ũla wendaa ĩteta endaa ĩvĩtyo:
Ũla ũkĩlasya mbingĩlo yake ĩũlũ mũno nũmanthaa wanangĩko.
20Ũla wĩ na ngoo ngengani ndonaa ũseo o na wĩva;
Na ũla wĩ na ũĩmĩ wĩ ngũlũ nũvalũkaa ũthũkunĩ.
21Ũla ũsyaaa ndia ekaa ũu kwa woo wake;
Na ĩthe wa ndia nde na ũtanu nongi.
22Ngoo ndanu nĩ mũiito mũseo;
Ĩndĩ veva mũtũlĩku ũtumaa mavĩndĩ moma.
23Mũndũ mũthũku nĩwosaa ĩvaki kuma kĩthũinĩ,
Elelũkasye nzĩa sya ũsili wa katĩ.
24Ũĩ wĩ mbee wa ũthyũ wa ũla wĩ na ũmanyi;
Ĩndĩ metho ma ndia me itulunĩ sya nthĩ.
25Mwana mũtumanu nĩ woo kwa ĩthe wake,
Na ũũ kwa ũla wamũsyaie.
26O na kũsilĩla ala alũngalu ti ũseo,
Kana kũkũna ala me ndaĩa nũndũ wa ũlũngalu woo.
27Ũla ũsũvĩaa ndeto syake e na ũĩ;
Na ũla wĩ na veva mũuu nĩ mũndũ wĩ na ũmanyi.
28O na ndia, yĩla ĩvindĩtye, ĩtalawa nĩ mbũĩ;
Yĩla ĩtumĩtye ilomo syayo, ĩtalawa yĩ na kĩlĩko.

NTHIMO 18

1Ũla wĩvathaa amanthaa kwenda kwake mwene,
Na alonzanĩlasya ũĩ w'onthe mwĩanĩu.
2Ndia ndĩtanĩaa ũmanyi,
Ĩndĩ no kana ngoo yayo ĩtonye kwĩvuan'ya.
3Yĩla mũthũku woka, kĩvũthya nakyo nĩkyũkaa,
Na vamwe na nzonoko kũkaa kĩvũthya.
4Ndeto sya kanyw'a wa mũndũ nĩ ta syũngũ;
Mbuluti ya ũĩ nĩ ta kalũsĩ kavĩtĩtye.
5Kwendeesya mũndũ mũthũku ti ũseo,
Kana kwelelũkya ala alũngalu silanĩ.
6Ilomo sya ndia nilikaa nganan͘ĩonĩ,
Na kanyw'a wayo nĩwĩtasya makũna.
7Kanyw'a wa ndia nĩ wanangĩko wayo,
Na ilomo syayo nĩ kĩtei kya ngoo yayo.
8Ndeto sya ũla ũneenaa na kĩwe nĩ ta tũlungu tũseo twa lĩu,
Na ilikaa nthĩnĩ ki.
9O na ũla mũleelu wĩanĩ wake
Nĩ mwana-a-inyia wa mwanangi.
10Syĩtwa ya Yeova nĩ mwako mũtũlu wa mũnyoolo,
Ũla mũlũngalu akĩĩaa vo, na nde na mũisyo.
11Syĩndũ sya mũndũ mũthwii nĩ ndũa yake yĩ vinya,
Na ta wako mũtũlu ũsũanĩonĩ wake.
12Wanangĩko ũtanamba kũka ngoo ya mũndũ yĩ na wĩng'athĩlĩlyo;
Na wĩnyivyo ũtongoeasya ndaĩa.
13Ũla ũsũngĩaa atanamba kwĩw'a,
Kwake nĩ ũtumanu na nthoni.
14Veva wa mũndũ ũkatw'ĩĩka wonzu wake;
Ĩndĩ veva mũtũlĩku nũũ ũtonya kũmĩĩsya?
15Ngoo ya ũla wĩ na kĩlĩko nĩyosaa ũmanyi;
Na kũtũ kwa ũla mũĩ nĩkũmanthaa ũmanyi.
16Mũthĩnzĩo wa mũndũ nũmwonasya mwanya,
Na kũmũete mbee wa andũ anene.
17Ũla wambaa kũtetea ũvoo wake nĩwonekaa ta mũlũngalu;
Ĩndĩ mũtũi wake ooka nũmũvuanasya.
18Kũlimana nĩkũtumaa nganan͘ĩo ithela,
Na kũtaan'ya ala me na ũtonyi.
19Mwana-a-asa alulutĩkw'a nĩ vinya kũtũngĩka kwĩ ndũa yĩ vinya;
Na nganan͘ĩo ta isu nĩ ta ivingi sya nyũmba nene yĩ kĩemo.
20Ĩvu ya mũndũ yĩkausũw'a nĩ ũsyao wa kanyw'a wake;
Akeanĩaw'a nĩ wingĩvo wa ilomo syake.
21Kĩkw'ũ na thayũ syĩ vinyanĩ wa ũĩmĩ;
Na ala mawendaa makaĩsaa ũsyao waw'o.
22Ũla ũmeasya kĩveti nũmeasya kĩndũ kĩseo;
Na kwona ũseo kuma kwa Yeova.
23Ngya nĩsyĩsũvanaa;
Ĩndĩ athwii masũngĩaa na vinya.
24Ũla ũtumaa ndũũ na andũ aingĩ ekaa ũu ũndũ wa wanangĩko wake mwene;
Ĩndĩ ve mũnyanya ũla ũlũmanasya mũno kwĩ mwana-a-inyia.

NTHIMO 19

1Kavaa ngya ĩla ĩkinyaa wĩanĩũnĩ wayo
Kwĩ ũla wĩ na ngũlũ ilomonĩ syake na nĩ ndia.
2O na ĩngĩ, thayũ kwĩthĩwa ũte na ũmanyi ti ũseo;
Na ũla wĩkalaataa na maũũ make nũvĩtasya.
3Ũtumanu wa mũndũ nũthũkasya mũendele wake;
Na ngoo yake nĩmũnyungunyĩasya Yeova.
4Ũthwii nĩwongelaa anyanya aingĩ;
Ĩndĩ ngya nĩtaanaw'a na mũnyanyae wayo.
5Ngũsĩ ya ũvũngũ ndĩkatĩa kũkũnwa;
Na ũla ũneenaa movũngũ ndakavonoka.
6Aingĩ makeesũva ũseo wa mũndũ mũlau;
Na kĩla mũndũ nĩ mũnyanya wa ũla ũnenganae mĩthĩnzĩo.
7Ana-a-inyia onthe ma ngya nĩmamĩmenaa:
Nĩ mbee veana ata anyanyae mayo kũthi kũasa nayo!
Nũmaatĩĩaa na ndeto, ĩndĩ nĩ aendu.
8Ũla wĩthĩawa na ũĩ nĩwendaa thayũ wake mwene:
Ũla ũsũvĩaa ũmanyi akoona ũseo.

9Ngũsĩ ya ũvũngũ ndĩkatĩa kũkũnwa;
Na ũla ũneenaa movũngũ akaaa.
10Maũndũ ala mendeeasya thayũ ti maĩlu kwondũ wa ndia;
Nĩ mbee veana ata kũlea kwaĩla, mũthũkũmi kũsumbĩka anene me mbee ũsumbĩnĩ.
11Kĩlĩko kya mũndũ nĩkĩtumaa ethĩwa mũmĩĩsya wa kũthata;
Na nĩ ndaĩa yake kũekea ĩvĩtyo.
12Ũthilĩku wa mũsumbĩ nĩ ta kũluma kwa mũnyambũ;
Ĩndĩ kwonan'ya kwake kwa ũseo nĩ ta ĩmwe nyekinĩ.
13Mwana mũtumanu nĩ wanangĩko mũnene wa ĩthe wake;
Na mateta ma kĩveti nĩ kũvolotanga kũtatw'ĩkanaa.
14Nyũmba na mothwii nĩ ũtiĩwa kuma kwa aaĩthe;
Ĩndĩ kĩveti kĩ kĩlĩko kyumaa kwa Yeova.
15Ũtulu nĩwĩkasya toonĩ mũnene;
Na mũndũ mũtulu akeew'aa nzaa.
16Ũla ũkwataa mwĩao nũsũvĩaa thayũ wake;
Ĩndĩ ũla ũte kĩio ũndũ wa mĩendele yake akakw'a.
17Ũla wĩw'ĩaa ngya tei akovethasya Yeova,
Na wĩko wake mũseo akamũĩva ĩngĩ.
18Kũna mwana waku, nũndũ ve wĩkwatyo;
Na ndũkende mũno ngoonĩ yaku wanangĩko wake.
19Mũndũ wa ũthilĩku mũnene akakua ũsilĩlo,
Nũndũ ethĩwa ũkamũvonokya, mũvaka wĩke ũu ĩngĩ.
20Ĩw'a ũtao, na osa ũmanvĩsyo,
Nĩ kana wĩthĩwe mũĩ mũminũkĩlyonĩ waku.
21Kwĩ mosũanĩo maingĩ ngoonĩ ya mũndũ;
Ĩndĩ ũtao wa Yeova, nĩw'o wĩĩkalaa.
22Kĩla kĩtuma mũndũ kwendwa nĩ ũseo wake;
Na mũndũ ngya e kavaa kwĩ mũneeni wa ũvũngũ.
23Kũmũkĩa Yeova nĩkũetae thayũ;
Na ũla wĩ nakw'o akekalaa eanĩwe;
Ndakokĩwa nĩ ũthũku.
24Mũndũ mũtulu nũindaa kw'oko kwake ĩsaaninĩ,
Na ndeĩtĩkĩla o na kũkũete kanyw'anĩ wake ĩngĩ.
25Kũna mũkaakaan'ya, na ũla ũte ũmanyi akeemanyĩsya kwĩthĩwa na kĩlĩko;
Na kan'ya ũla wĩ na ũmanyi, na akamanya ũĩ.
26Ũla ũmũng'endeaa ĩthe, na kũlũngya inyia wake,
Nĩ mwana ũla ũsonokasya na kũete kĩvũthya.
27Eka, mwana wakwa, kwĩw'a ũmanyĩsyo
Na ĩndĩ ũkĩvĩtya na kũtia ndeto sya ũmanyi.
28Ngũsĩ ĩte vata nĩthekeeaa ũsili wa katĩ;
Na kanyw'a wa ũla mũthũku nũmelasya ũthũku.
29Mosilĩlo nĩmaseũvĩaw'a akaakaan'ya,
Na makũna kwondũ wa mĩongo ya ndia.

NTHIMO 20

1Mbinyu nĩ mũkaakaan'ya, kĩla kĩtoonasya nĩ kĩlonzo kĩnene;
Na ũla ũvĩtasya kwondũ wayo ti mũĩ.
2Ũtĩsyo wa mũsumbĩ nĩ ta kũluma kwa mũnyambũ:
Ũla ũmũthatasya nũvĩtĩasya thayũ wake mwene.
3Nĩ ndaĩa ya mũndũ kwĩkala kũasa na ĩteta;
Ĩndĩ kĩla ndia ĩkatetanasya.
4Mũndũ mũtulu nũleaa kũĩma nũndũ wa ĩvinda ya mbevo;
Kwondũ wa ũu akavoya ĩvinda ya ngetha, na ndakethĩwa na kĩndũ.
5Ũtao ngoonĩ ya mũndũ nĩ ta kyũngũ;
Ĩndĩ mũndũ wĩ ũmanyi akookusya wume.
6Andũ aingĩ matavanasya kĩla ũmwe ũseo wake mwene;
Ĩndĩ mũndũ wĩ kĩthito nũũ ũtonya kũmwona?
7Mũndũ mũlũngalu ũla ũendaa wĩanĩunĩ wake,
Syana syake nĩ ngathime ĩtina wake.
8Mũsumbĩ ũla wĩkalaa kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya kũsila
Nũvalaanasya ũthũku w'onthe na metho make.
9Nũũ ũtonya kwasya, Nĩnĩtheetye ngoo yakwa,
Nĩ mũtheu kuma naĩnĩ yakwa?
10Mavia ala mathimaa matailyĩ ũndũ ũmwe, na ithimi itailyĩ ũndũ ũmwe,
Isu syonthe nĩ ũthatyo kwa Yeova.
11O na kana nĩkemanyĩthanasya kwondũ wa meko mako,
Ethĩwa wĩa wako nĩ mũtheu na ethĩwa nĩ mũlũngalu.
12Kũtũ kũla kwĩw'aa, na itho yĩla yonaa,
Yeova nũseũvĩtye syelĩ.
13Ndũkende too, ndũkese kũvikĩa ũkya;
Salukya metho maku, na ũkavũna lĩu.
14Nĩ kĩthũku, nĩ kĩthũku, easya ũla ũthooaa;
Ĩndĩ eeyĩendea, nĩvo ĩndĩ wĩkathĩĩaa.
15Ve thaavu, na tũvila twa maliani twingĩ mũno;
Ĩndĩ ilomo syĩ ũĩ nĩ mũio wa wanake wĩ thooa mũnene.
16Osa ngũa yake ũla mũĩkĩĩthya kwondũ wa mũeni;
Noimwĩkalya ethĩwe ngwatĩlĩlyo ũla mũĩkĩĩthya kwondũ wa andũ ma nthĩ ĩngĩ.
17Lĩu wa ũvũngũ wĩ mũyo kwa mũndũ;
Ĩndĩ ĩtina kanyw'a wake ũkausũa thaathai.
18Kĩla ũsũanĩo ũlũlũmĩlaw'a nĩ ũtao;
Na kwatya kaũ kwondũ wa ũtongoi mũĩ.
19Ũla ũendaa kũũ na kũũ e mũsukani nũvuanasya nzama:
Kwondũ wa ũu ndũkatindan'ye na ũla ũtumũkanganasya ilomo syake mũno.
20O ũla ũumaa ĩthe kana nyinya,
Taa wake ũkavoew'a wiũnĩ wa kĩvindu.
21Ũtiĩwa nũtonya kwoswa mĩtũkĩ wambĩlĩlyonĩ;
Ĩndĩ mũminũkĩlyo waw'o ndũkaathimwa.
22Ndũkasye, Ngeeĩvanĩsya ũthũku:
Mweteele Yeova, nake akakũtangĩĩa.
23Mavia ala mathimaa matailyĩ ũndũ ũmwe nĩ ũthatyo kwa Yeova;
Na kĩthimi kya ũkengani ti kĩseo.
24Mĩendele ya mũndũ yumaa kwa Yeova;
Mũndũ atonya ata ĩndĩ kũmanya nzĩa yake?
25Nĩ kĩtei kwa mũndũ kũneena na mĩtũkĩ, Kĩĩ nĩ kĩtheu,
Na ĩtĩna wa kwĩvĩta aikũlya.
26Mũsumbĩ mũĩ aũlũkasya ala athũku,
Na kũvĩtĩlya ndĩa ya kũvũa ĩũlũ wamo.
27Veva wa mũndũ nĩ taa wa Yeova,
Ũkĩmantha nthĩnĩ wake kw'onthe.

28Ũseo na w'o masũvĩaa mũsumbĩ;
Na kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ nĩkĩtw'ĩĩkawa nĩ ũseo.
29Ndaĩa ya anake nĩ vinya woo;
Na wanake wa atumĩa nĩ mũtwe wĩ mbuĩ.
30Makũna ala mokitĩthasya matheasya ũthũku;
Na makũna makĩlika nthĩnĩ ki.

NTHIMO 21

1Ngoo ya mũsumbĩ yĩ kwiokonĩ kwa Yeova ta mokinyĩlo ma manzĩ:
Nake amĩthyũũaa o vala ũnũkwenda.
2Kĩla mũendele wa mũndũ nĩ mũlũngalu methonĩ make mwene;
Ĩndĩ Yeova athimaa ngoo.
3Kwĩka ũlũngalu na ũsili wa katĩ
Nĩkwĩtĩkĩlawa nĩ Yeova kwĩ nthembo.
4Mũsyaĩlye wa mĩng'athĩlĩlyo, na ngoo ya ngathĩĩo,
O taa wa ũla mũthũku, nĩ naĩ.
5Mosũanĩo ma ala athingu maelete wingĩnĩ wa syĩndũ;
Ĩndĩ kĩla mũndũ ũla wĩkalaataa ekalaataa kũvika akaĩwe tũ.
6Kwosa mothwĩĩ kwondũ wa ĩũmĩ ũla ũneenaa ũvũngũ
Nĩ mũki ũtwaawa kũũ na kũũ nĩ ala mamanthaa kĩkw'ũ.
7Ũng'endu wa ala athũku ũkamatwaa kũasa,
Nĩkwĩthĩwa nĩmaleaa kũsila katĩ.
8Mũendele wa ũla ũitavĩwe nĩ naĩ nĩ mũthyoeku mũno;
Ĩndĩ ũndũ wa ũla mũtheu, wĩa wake nĩ mũlũngalu.
9Nĩ kavaa kwĩkalaa kĩkotonĩ kya nyũmba ĩũlũ,
Kwĩ kwĩkalaa na mũndũ mũka wĩ ĩteta nyũmbanĩ nthanthau.
10Ngoo ya ũla mũthũku nĩyendaa ũthũku:
Mũtũi wake ndonaa ũseo methonĩ make.
11Yĩla mũkaakaan'ya wakũnwa, ũla ũte ũmanyi nũtw'ĩkaa mũĩ;
Na yĩla ũla mũĩ wamanyĩw'a, nĩwosaa ũmanyi.
12Mũndũ mũlũngalu nũsũanĩaa ũndũ wa nyũmba ya ũla mũthũku,
Ũndũ athũku mavalũkaw'a manangĩke.
13O ũla ũkunĩkaa matũ matikew'e kĩĩo kya ngya,
Nake akaĩa, ĩndĩ ndakew'ĩka.
14Mũthĩnzĩo kĩmbithĩnĩ nũvoovasya ũthatu;
Na mũthĩnzĩo kĩthũinĩ nũvoovasya ũthilĩku mwai.
15Nĩ ũtanu kwa ala alũngalu kũsila katĩ;
Ĩndĩ nĩ wanangiko kwa eki ma ũthũku.
16Mũndũ ũla wangangaa kuma nzĩanĩ ya ũmanyi
Akathũmũa ũmbanonĩ wa akw'ũ.
17Ũla wendaa motanu akeethĩwa mũndũ ngya:
Ũla wendaa mbinyu na mauta ndakethĩwa mũthwii.
18Ũla mũthũku nĩ mbovosya kwondũ wa ũla mũlũngalu;
Na nzeleke nĩyũkaa vandũ va ũla mũlũngalu.
19Nĩ kavaa kũtũaa nthĩ yĩ yalata,
Kwĩ kũtũaa na mũndũ mũka wĩ ngananĩo na mũnyungunyĩsyo.
20Ve syĩndũ syĩ vata mũno o na mauta ũtũonĩ wa ala oĩ;
Ĩndĩ mũndũ mũtumanu nĩwimelasya.
21Ũla ũatĩĩaa ũlũngalu na ũseo
Nĩwonaa thayũ, na ũlũngalu, na ndaĩa.
22Mũndũ mũĩ nũlĩsaa alike ndũanĩ ya ala me na ũtonyi,
Na aitheeesya vinya wa wĩkwatyo wayo.
23Ũla ũsũvĩaa kanyw'a wake na ũĩmĩ wake
Nũsũvĩaa ngoo yake mathĩna.
24Mũndũ e na ngathĩĩo na wĩng'athĩlĩlyo, syĩtwa yake nĩ mũkaakaan'ya;
Nũtethasya wĩa wĩnenevyonĩ wa ngathĩĩo.
25Kwenda kwa ũla mũtulu nĩkũmũaaa;
Nũndũ moko make nĩmaleaa kũtethya wĩa.
26Kwĩ ũla wĩw'aa ĩtomo na ũtoonu mũthenya w'onthe;
Ĩndĩ ũla mũlũngalu nũnenganae na ndaimaa.
27Nthembo ya ũla mũthũku nĩ ũthatyo:
Nĩ mbee veana ata, yĩla wĩete na kĩlilikano kĩthũku!
28Ngũsĩ ya ũvũngũ ĩkaaa;
Ĩndĩ mũndũ ũla wĩw'aa akaneenaa ĩndĩ yonthe.
29Mũndũ mũthũku nĩwetasya ũthyũ wake;
Ĩndĩ ũndũ wa ũla mũlũngalu, nake nũlũlũmĩlasya mĩendele yake.
30Vati ũĩ kana ũmanyi
Kana ũtao ũtonya kũkita na Yeova.
31Mbalasi nĩyũmbanĩtw'e ũndũ wa mũthenya wa kaũ;
Ĩndĩ ũkĩlyo nĩ wa Yeova.

NTHIMO 22

Motao na mokan'yo

1Nĩ kavaa kũnyuva syĩtwa ĩseo kwĩ mothwii manene,
Na ũseo ũla wonanaw'a nĩ wendo kwĩ vetha na thaavu.
2Athwii na ngya makomanaa vamwe:
Yeova nĩwe mũmbi woo onthe.
3Mũndũ wĩ kĩlĩko nĩwonaa ũthũku, na kwĩvitha;
Ĩndĩ ala mate ũmanyi nĩmaendeeaa, na kũthĩna.
4Ĩtuvi ya wĩnyivyo na kũmũkĩa Yeova
Nĩ ũthwii, na ndaĩa, na thayũ.
5Mĩw'a na itei syĩ nzĩanĩ ya ala me na ngũlũ:
Ũla ũsũvĩaa ngoo yake akeethĩwa kũasa nasyo.
6Manyĩsya kana nzĩa ĩla kaĩle kũendaa nayo,
O na akũa ndakamĩtia.
7Mũthwii nũsumbĩkaa ngya;
Na ũla ũkovaa nĩ mũthũkũmi wa ũla ũkovethasya.
8Ũla ũvuĩaa ũthũku akaketha wanangĩko mũnene;
Na ndata ya ũthilĩku wake ĩkaa vinya.
9Ũla wĩ na itho ĩlau akaathimwa;
Nũndũ nũnengae ngya kuma lĩunĩ wake.
10Mwĩkye nza mũkaakaan'ya, na nganaĩo ĩkaumaala;
Ĩĩ, ĩteta na nzonoko ikathela.
11Ũla wendaa ũtheu wa ngoo,
Nũndũ wa mumo wa ilomo syake mũsumbĩ akeethĩwa mũnyanyae.
12Metho ma Yeova masũvĩaa ũla wĩ na ũmanyi;
Ĩndĩ nĩwanangaa ndeto sya nzeleke.
13Mũndũ mũtulu easya, Ve mũnyambũ nza;
Ngooaĩwa nzĩanĩ nene.
14Kanyw'a wa aka aeni nĩ ĩima ĩliku;
Ũla ũthĩthawa nĩ Yeova akavalũka nthĩnĩ wayo.
15Ũtumanu nĩwovetwe ngoonĩ ya kana;

Ĩndĩ ndata ya kwon'ya mavĩtyo ĩkoolũngya kũasa nako.
16Ũla ũthĩnasya ngya nĩ kana aingĩvye ũtandĩthyo wake,
Na ũla ũnenganae kwa athwii, akavika kwaĩwanĩ tũ.
17Tea kũtũ kwaku, nokĩw'a ndeto sya ala oĩ,
Noinengane ngoo yaku ũmanyinĩ wakwa.
18Nũndũ nĩ ũndũ wa kwendeesya ethĩwa ũkasyĩkalya nthĩnĩ waku,
Ethĩwa nilũlũmĩlw'e vamwe ilomonĩ syaku.
19Nĩ kana ũĩkĩĩi waku wĩthĩwe nthĩnĩ wa Yeova,
Nĩnĩkũmanyĩthĩtye syo ũmũnthĩ, o we.
20Ndikũandĩkĩe maũndũ manene
Ma motao na ũmanyi,
21Nĩtume ũmanya ki ndeto sya w'o,
Nĩ kana ũmatũngĩae ndeto sya w'o ala makũtũmaa?
22Ndũkavute ngya, nũndũ nĩ ngya;
O na ndũkathĩnye ala athĩni mbingĩlonĩ:
23Nũndũ Yeova akamatetea,
Na kũmavuta thayũ ala mamavutaa.
24Ndũkatume ndũũ na ũla ũthataa;
Na ndũkaendan'ye na mũndũ ũthilĩkaa:
25Ndũkese kwĩmanyĩsya mĩendele yake,
Na kwosea ngoo yaku kĩtei.
26O na ndũkethĩwe ũmwe wa ala makwatanasya moko,
Kana wa aĩkĩĩthya kwondũ wa mathĩĩ.
27Ethĩwa ndwĩ na kya kũĩva,
Aĩle ata kũtwaa ũkomo waku kumya ungu waku?
28Ndũkaakũĩĩsye kyambo kya mũvaka wa tene,
Kĩla aaĩthe maku meekĩie.
29Nũkwona mũndũ mũthingu wĩanĩ wake?
Akaũngama mbee wa asumbĩ;
Ndakaũngama mbee wa andũ mate na nguma.

NTHIMO 23

1Yĩla wĩĩkala nthĩ kũya na mũsumbĩki.
Sũanĩa mũno ũla wĩ mbee waku;
2Nokĩkĩa kavyũ mũmeonĩ waku,
Ethĩwa wĩ mũndũ ũla wendaa kũya.
3Ndũkende sya ũya syake nzeo;
Nũndũ nĩ malĩu ma ũkengani.
4Ndũkenosye wĩthĩwe mũthwii;
Ekana na ũĩ waku mwene.
5Ũkaketeea kĩla kĩte vo?
Nũndũ vate ndĩi mothwii nĩmeseũvĩasya nthwau,
Ta ndiũ ĩla ĩũlũkaa yelekele ĩtunĩ.
6Ndũkaye lĩu wa ũla wĩ na itho ĩthũku,
O na ndũkende sya ũya syake nzeo:
7Nũndũ, o tondũ ũsũanĩaa nthĩnĩ wake mwene, now'o ũilyĩ:
Ekwĩa, Ya na nyw'a;
Ĩndĩ ngoo yake ndĩ vamwe naku.
8Kalungu kala waya ũkakatavĩka,
Na kũsyasya ndeto syaku syĩ mũyo.
9Ndũkaneene ndia ĩkĩw'a;
Nũndũ ĩkavũthya ũĩ wa ndeto syaku.
10Ndũkaakũĩĩsye kyambo kya mũvaka wa tene;
Na ndũkalike mĩũndanĩ ya ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe:
11Nũndũ Mwovosya woo e na vinya;
Akamatetanĩsya kwaku.
12Nengane ngoo yaku ũmanyĩsyonĩ,
Na matũ maku ndetonĩ sya ũmanyi.
13Ndũkasiĩĩe ũkan'yo kwa kana;
Nũndũ ethĩwa ũkakakũna na ndata, kaikakw'a.
14Ũkakakũna na ndata,
Na kũvonokya thayũ wako kaikalike Seoli.
15Mwana wakwa, ethĩwa ngoo yaku nĩ mbũĩ,
Ngoo yakwa ĩkatana, o ĩ yakwa:
16Ĩĩ, ngoo yakwa ĩkatana,
Yĩla ilomo syaku ineenaa maũndũ ma w'o.
17Ngoo yaku ndĩkamew'ĩe andũ athe kĩwĩu;
Ĩndĩ ĩthĩwa ũkĩmũkĩa Yeova mũthenya w'onthe:
18Nũndũ vate ndĩi kwĩ ĩtuvi;
Na wĩkwatyo waku ndũkavetwa.
19Ĩw'a we, mwana wakwa, na ĩthĩwa na ũĩ,
Noitongoesya ngoo yaku nzĩanĩ.
20Ndũkethĩwe katĩ wa anywi ma mbinyu
Katĩ wa ayi ma nyama na ũtoonu:
21Nũndũ mũnywi na mũyi makavika ũkyanĩ;
Na kwombosya nĩkũmũvw'ĩkaa mũndũ matani.
22Ĩthukĩĩsye au ũla wakũsyaie,
Na ndũkavũthye mwenyu akũa.
23Thooa w'o, na ndũkothoosye;
Ĩĩ, ũĩ, na ũmanyĩsyo, na ũmanyi.
24Ĩthe wa ũla mũlũngalu akatana mũno;
Na ũla wĩsyaa kana koĩ akeethĩwa na ũtanu kwondũ wako.
25Au na mwenyu methĩwe na mũyo,
Na ũla wakũsyaie natane.
26Mwana wakwa, nenga ngoo yaku;
Na metho maku matanĩe nzĩa syakwa.
27Nũndũ ĩlwaya nĩ mũtaũ mũliku;
Na mũndũ mũka wa nthĩ ĩngĩ nĩ ĩima ĩtheke.
28Ĩĩ, nĩwoveeasya ta mũvutani,
Na kwingĩvya nzeleke katĩ wa andũ.
29Nũũ wĩ na woo? Nũũ wĩ na kĩmako? Nũũ wĩ na ngananĩo?
Nũũ wĩ na mũnyungunyĩsyo? Nũũ wĩ na mawũkite vate kĩtumi?
Nũũ wĩ na metho matune?
30Ala mekalaa ĩvinda ĩasa mainyw'a;
Ala maendaa mamanthe mbinyu mbulan'ye.
31Ndũkasisye mbinyu yĩla yatunĩva,
Yĩla ĩtisatisĩaa kĩkombenĩ,
Yĩla ĩnĩũmeleka nesa:
32Mũminũkĩlyo nĩũmanaa ta nzoka,
Na kũtonya ta kĩmbuva.
33Metho maku makoona maũndũ maeni,
Na ngoo yaku ĩkaneena maũndũ ma ngũlũ.
34Ĩĩ, ũkeethĩwa ta ũla ũkomaa ũkanganĩ katĩ,
Kana ta ũla ũkomaa mũthyanĩ wa mũlingoti.
35Ũkasya, Nĩmangũnĩte na ndyaaĩkwa ũndũ ũthũku;
Nĩmangũnĩte, na ndyaaĩw'a ũndũ:
Ngaamũka ĩndĩĩ? Ngamĩmantha ĩngĩ.

NTHIMO 24

1Ndũkamew'ĩe kĩwĩu andũ athũku;
O na ndũkende kwĩthĩwa nao.
2Nũndũ ngoo syoo nĩsũanĩaa kũthĩn'ya,
Na ilomo syoo nineenaa ũndũ wa ũthũku.
3Kwondũ wa ũĩ nyũmba nĩyakawa;
Na kwondũ wa ũmanyi nĩlũmaw'a;
4Na kwondũ wa ũĩ tũsũmba nĩtusũaw'a
Mothwii onthe me vata mũno na ma kwendeesya.
5Mũndũ mũĩ e na vinya;
Ĩĩ, mũndũ wa ũmanyi nĩwingĩvasya ũtonyi.
6Nũndũ kwondũ wa ũtongoi mũĩ ũkakwatya kaũ waku;
Na wingĩnĩ wa atai kwĩ ũkĩlyo.
7Ũĩ wĩ ĩũlũ mũno kũmĩvĩtũka ndia:
Ndĩathamĩasya kanyw'a wayo mbingĩlonĩ.
8Ũla ũsũanĩaa kwĩka ũthũku,
Andũ makamwĩta mũkwatya wa ũthũku.
9Ũsũanĩo wa ũtumanu nĩ naĩ;
Na mũkaakaan'ya nĩ ũthatyo wa andũ.
10Ethĩwa nũnyalaa mũthenya wa thĩna,
Vinya waku nĩ mũnini.
11Vonokya ala matwaawa kĩkw'ũnĩ,
Na ala makilĩlye kũawa sĩsya kana ũmasiĩĩe.
12Ethĩwa wĩasya, Sisya, tũtyaamanya ũu;
Ũla ũthimaa ngoo ndasũanĩaa ũu?
Na ũla ũsũvĩaa ngoo yaku, ndesĩ ũu?
Na ndakamũĩva kĩla mũndũ kwĩanana na wĩa wake?
13Mwana wakwa, ya ũkĩ wa nzũkĩ, nũndũ nĩ mũseo;
Na mavolotango ma ĩwa me mũyo ũkĩmasama:
14O ta ũu ũkamanya ũĩ ũilyĩ ũu kwa ngoo yaku;
Ethĩwa nũwonete, nĩvo kũkethĩwa ĩtuvi,
Na wĩkwatyo waku ndũkavetwa.
15We mũndũ mũthũku ndũkoveesye ũtũo wa ũla mũlũngalu;
Ndũkaanange vandũ vake va ũthũmũa:
16Nũndũ mũndũ mũlũngalu nũvalũkaa mavinda mũonza, na kũkĩla ĩngĩ:
Ĩndĩ ala athũku nĩmanangawa nĩ wanangĩko mũnene.
17Ndũkatane yĩla mũmaitha waku ũvalũkaa,
Na ngoo yaku ndĩkatane yĩla wanangĩkaa;
18Yeova ndakese kũwona, na ũkamwĩw'ĩthya woo,
Na aithyũũa ũthilĩku wake ume kwake.
19Ndũkenyamasye ũndũ wa eki ma ũthũku;
O na ndũkamew'ĩe kĩwĩu ala athũku:
20Nũndũ kũikethĩwa ĩtuvi ya mũndũ mũthũku;
Taa wa ũla mũthũku ũkavow'a.
21Mwana wakwa, mũkĩe Yeova o na mũsumbĩ;
Na ndũkatindan'ye na ala maalyũkaa:
22Nũndũ wanangĩko woo mũnene ũkookĩla na kĩthũlũmũko;
Na kwananga kwa asu elĩ, nũũ ũla ũkwĩsĩ?
23Ii nasyo nĩ ndeto sya ala oĩ.
Kwendeesya andũ ũkĩsila ti kũseo.
24Ũla ũtavasya ũla mũthũku, Wĩ mũlũngalu,
Ngo sya andũ ikamũuma, mbaĩ ikamũthĩtha;
25Ĩndĩ ala mamũkanasya makeethĩwa atanu,
Na ũathimo mũseo ũkamokĩa.
26Nũmumunyaa ilomo
Ũla ũsũngĩaa ũsũngĩo wa w'o.
27Seũvya wĩa waku na ku nza,
Wĩseũvĩsye mũũnda;
Na ĩtina aka nyũmba yaku.
28Ndũkamũkũsĩĩe mũtũi waku vate kĩtumi;
Na ndũkakengane na ilomo syaku.
29Ndũkasye, Ngamwĩka o tondũ ũmbĩkĩte;
Ngamũĩva ũ mũndũ kwĩanana na wĩa wake.
30Navĩtĩla ũtee wa mũũnda wa mũndũ mũtulu,
Na mũũnda wa mĩsavivũ wa mũndũ ũtaĩ ũmanyi;
31Na, sisya, wausũĩte mĩw'a,
Na weekunĩkĩlw'e nĩ syĩnyeelya,
Na ũvai wa mavia waw'o waĩ mũvalũku.
32Nĩvo ĩndĩ nasiisye, na kũsũanĩa nesa;
Noona, na noosa ũmanyĩsyo:
33Too mũnini, kwombosya vanini,
Kũkwatan'ya syaa vanini ũkome;
34O ta ũu ũkya waku ũkooka ta mũvutani,
Na kwaĩwa kwaku ta mũndũ wĩkĩĩte mĩio ya kaũ.

NTHIMO 25

Mosyaanĩsyo na momanyĩsyo ma mwĩkalo mũseo

1Ii nasyo nĩ nthimo sya Solomoni, ila andũ ma Esekia mũsumbĩ wa
Yũta meeyumĩĩĩsye.
2Nĩ ũtaĩo wa Ngai kũvitha ũndũ;
Ĩndĩ ũtaĩo wa asumbĩ nĩ kũmantha ũndũ.
3O tondũ matunĩ kũtũlĩte, na nthĩ kũlikĩte,
Now'o ngoo ya asumbĩ ndĩmanthĩka.
4Umya makwaũ nthĩnĩ wa vetha,
Na kũkaumĩla mũio kwondũ wa mũui waw'o;
5Umya ala athũku mbee wa mũsumbĩ,
Na kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ kĩkalũlũmĩlw'a ũlũngalunĩ.
6Ndũkenenevye vala ve mũsumbĩ,
Na ndũkaũngame vandũnĩ va andũ anene:
7Nũndũ nĩ kavaa ũkewa, Ambata vaa,
Kwĩ kũtheeangw'a mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ ene,
Ũla metho maku mamwonete.
8Ndũkaumaale mĩtũkĩ ũkatete,
Ndũkese kũlea kũmanya wa kwĩka mũminũkĩlyonĩ waw'o,
Yĩla mũtũi waku ũkũsonoketye.
9Ĩoan'ye na mũtũi waku,
Na ndũkavuan'ye nzama ya ũngĩ;
10Ũla ũmĩw'aa ndakese ũkũuma,
Na nguma yaku nthũku ĩkĩlea kũvetwa.
11Ndeto ĩneenawa ĩvinda yayo
Nĩ ta mosyao ma mũevo ma thaavu kĩkavũnĩ kya vetha.
12Ta ngome ya kũtũ ya thaavu, na wananake wa thaavu mũseo,
Now'o kũilyĩ mũkan'ya mũĩ kũtũnĩ kũla kwĩw'aa.
13Ta mbevo ya ĩa ĩvinda ya ngetha,
Now'o ũilyĩ mũtũmwa wĩ kĩthito kwa ala mamũtũmaa;
Nũndũ nũvuũkasya ngoo ya mavwana make.
14Ta mathweo na kĩseve vate mbua,

Now'o ũilyĩ ũla wĩkathĩĩaa na ũkengani kwondũ wa mĩthĩnzĩo yake.
15Kwondũ wa kũmĩĩsya ĩvinda ĩasa mũsumbĩki nũtonya kũkikw'a,
Na ũĩmĩ mwololo nũtũlaa ĩvĩndĩ.
16Nĩwonete ũkĩ wa nzũkĩ? Ya ũla ũkwĩanĩe,
Ndũkese kusũwa nĩw'o, noyũtavĩka.
17Kũũ kwaku kũikethĩwe nyũmbanĩ ya mũtũi waku kaingĩ,
Ndakese kũnow'a nue, na akĩkũmena.
18Mũndũ ũla ũmũkũsĩĩa mũtũi wake ũvũngũ
Nĩ kĩiva kya mũtĩ, na ũvyũ, na mũsyĩ mũĩ.
19Uĩkĩĩi mũndũnĩ ũte kĩthito ĩvinda ya thĩna
Nĩ ta ĩeo ĩtũlĩku, na kũũ kũkitũku.
20O tondũ mũndũ ũla wumasya ngũa ĩvinda ya mbevo, na ta siki ĩũlũ wa ĩtai,
Now'o ũilyĩ ũla winĩaa ngoo ngito mbathi.
21Ethĩwa mũmaitha waku e na nzaa, mũnenge lĩu wa kũya;
Na ethĩwa e na waũni, mũnenge manzĩ ma kũnyw'a:
22Nũndũ ũkamũmbĩĩa makaa ma mwaki mũtwenĩ wake,
Na Yeova akakũĩva.
23Kĩseve kyumĩte ngalĩ ya ĩũlũ nĩkĩetae mbua;
Now'o ũĩmĩ wĩ nzuku ũetae ũthyũ mũthatu.
24Nĩ kavaa kũtũa kĩkotonĩ kya nyũmba ĩũlũ,
Kwĩ kũtũa na mũndũ mũka wĩ ĩteta nyũmbanĩ nthanthau.
25Ta manzĩ mathithu kwa mũndũ wĩ waũni,
Now'o ũilyĩ ũvoo mũseo wumĩte nthĩ yĩ kũasa.
26Ta nthongo nthokoan'ye, na mbuluti mbukye,
Now'o ũilyĩ mũndũ mũlũngalu ũla ũkusĩkaa nĩ ala athũku.
27Ti ũseo kũya ũkĩ wa nzũkĩ mwingĩ;
No ta ũu andũ kũmantha ndaĩa yoo ene nĩ ũthũku.
28Ũla ũtasiĩĩaa veva wake
Nĩ ta ndũa ĩla ĩomboetwe na ĩte na maũvai.

NTHIMO 26

1Ta ĩa ĩvinda ya syũa, na ta mbua ngethanĩ,
O ta ũu ndaĩa ti mbaĩlu kwa ndia.
2Ta mũthoonzwe kwanganganĩ kwaw'o, ta nthũngũlũlũ kũũlũkanĩ kwayo,
Now'o kĩumo kĩte kĩtumi kĩtavũĩlaa.
3Kĩvoko kwondũ wa mbalasi, mũkwa kwondũ wa mũtwe wa ĩng'oi,
Na ndata kwondũ wa mũongo wa ndia.
4Ndũkasũngĩe ndia kwĩanana na ũtumanu wayo,
Ndũkese kwĩthĩwa tayo.
5Sũngĩa ndia kwĩanana na ũtumanu wayo,
Ndĩkese kwĩyona ta mbũĩ.
6Ũla ũtũmaa ũvoo na kw'oko kwa ndia
Nũtilaa maũũ make mwene, na kũnyw'a wasyo.
7Maũũ ma ala mathuaa nĩmaseesangaa;
Now'o ĩilyĩ ngelekan'yo kanyw'anĩ wa ndia.
8Ta mũndũ ũla woveeaa ĩvia kĩkũthanĩ,
Now'o ũilyĩ ũla ũnengae ndia ndaĩa.
9Ta mwĩw'a ũla ũtonyaa kw'oko kwa mũthengi,
Now'o kũilyĩ ngelekan'yo kanyw'anĩ wa ndia.
10Ta mũndũ wa ũta ũla wũkitaa onthe,
Now'o ũilyĩ ũla ũandĩkaa ndia na ũla ũandĩkaa avĩti.
11Ta ngitĩ ĩla ĩalũkĩlaa matavĩka mayo,
Now'o ĩilyĩ ndia ĩla yĩkaa ĩngĩ ũtumanu wayo.
12Nũkwona mũndũ ũla wĩyonaa mwene ta mũĩ?
Kavaa kwĩkwatya ndia kwĩ ũsu.
13Ũla mũtulu easya, Ve mũnyambũ nzĩanĩ;
Mũnyambũ wĩ nzĩanĩ nene.
14O tondũ mũomo wĩalyũlĩlaa ikwatinĩ syaw'o,
Now'o ũla mũtulu wĩkaa ũkomonĩ wake.
15Ũla mũtulu nũindaa kw'oko kwake ĩsaaninĩ;
Nĩ mĩnoo kwake kũkũete ĩngĩ kanyw'anĩ wake.
16Ũla mũtulu nĩwĩyonaa ta mũĩ
Kwĩ andũ mũonza ala matonya kwonan'ya kĩtumi.
17Ũla ũvĩtaa, na kwĩnyamasya na ĩteta yĩte yake,
Ailyĩ ũla ũkwataa ngitĩ matũ.
18Ta mũndũ wa ndũũka ũla wĩkasya isinga,
Na mĩsyĩ, na kĩkw'ũ,
19Now'o mũndũ ũilyĩ ũla ũkengaa mũtũĩ wake,
Na kwasya, Ndiũthaũka?
20Nũndũ kũte ngũ mwaki nũvoaa;
Na vala vate ũla ũneenaa na kĩwe, ngananĩo nĩthelaa.
21O tondũ makaa mailyĩ vala ve makaa makanu, na ngũ vala ve mwaki,
Now'o ũilyĩ mũndũ wa ngananĩo ũndũ wa kwakan'ya ĩteta.
22Ndeto sya ũla ũneenaa na kĩwe nĩ ta tũlungu tũseo twa lĩu,
Na nĩtũlikaa nthĩnĩ ki.
23Ilomo mbyũvu na ngoo nthũku
Iilyĩ ta mũio wa yũmba ũvakĩtwe makwaũ ma vetha.
24Ũla ũmenanaa evithanasya na ilomo syake;
Ĩndĩ nĩwiaa ũkengani nthĩnĩ wake:
25Yĩla ũnũũneena nesa, ndũkamwĩtĩkĩle;
Nũndũ ve mothatyo mũonza ngoonĩ yake:
26O na ethĩwa kĩmena kyake nĩkĩkwĩvw'ĩka ũĩ wa ũkengani,
Ũthũku wake ũkoonanw'a ũtheinĩ mbee wa ũmbano.
27O ũla wĩnzaa ĩima akavalũka nthĩnĩ wayo;
Na ũla ũvingilitasya ĩvia, yĩkasyoka ĩũlũ wake.
28Ũĩmĩ ũla ũneenaa ũvũngũ nũmenaa ala wũkitĩte;
Na kanyw'a wa kwendeesya na ndeto sya ũkathĩĩo nũomboaa.

NTHIMO 27

1Ndũkekathĩĩe ũndũ wa ũnĩ;
Nũndũ ndwĩsĩ ũndũ mũthenya ũtonya kumĩlya.
2Mũndũ ũngĩ nakũtaĩe, na ti kanyw'a waku mwene;
Mũeni, na ti ilomo syaku mwene.
3Ĩvia nĩ ĩito, na kĩthangathĩ nĩ kĩito;
Ĩndĩ ũthatu wa ndia nĩ mũito kwĩ isu syelĩ.
4Ũthilĩku nĩ mwai, na ũthatu nĩ mũkĩlu vyũ;
Ĩndĩ nũũ ũtonya kũũngama mbee wa kĩwĩu?
5Kavaa ũkan'yo wĩ ũtheinĩ
Kwĩ wendo ũvithĩtwe.

6Mawũkite ma mũnyanya nĩ ma kĩthito;
Ĩndĩ momumunyo ma mũmaitha nĩ maingĩ.
7Mũndũ ũvũnĩte nũmenaa ĩwa;
Ĩndĩ kwa mũndũ wĩ na nzaa kĩla kĩndũ kĩ ũũ kĩ mũyo.
8Ta nyũnyi ĩla yangangaa ĩkĩtia ndala yayo,
Now'o mũndũ ũilyĩ ũla wangangaa kuma vandũ vake.
9Mauta na syĩndũ ila inyungaa nesa matanĩthasya ngoo,
No ta ũu mũyo wa mũnyanyae wa mũndũ ũla wumaa ũtaonĩ wa ngoo.
10Mũnyanyau waku mwene, na mũnyanyae wa au, ndũkamatie;
Na ndũkaende nyũmbanĩ ya mwana-amwenyu mũthenya wa wanangĩko waku mũnene:
Kavaa mũtũi ũla wĩ vakuvĩ kwĩ mwana-a-inyia ũla wĩ kũasa.
11Mwana wakwa, ĩthĩwa mũĩ, noitanĩthya ngoo yakwa,
Nĩ kana nĩmũsũngĩe ũla ũmbũthasya.
12Mũndũ wĩ kĩlĩko nĩwonaa ũthũku na kwĩvitha;
Ĩndĩ ala mate ũmanyi nĩmaendeeaa na kũthĩna.
13Osa ngũa yake ũla mũĩkĩĩthya kwondũ wa mũeni;
Noimwĩkalya ethĩwe ngwatĩlĩlyo ũla mũĩkĩĩthya kwondũ wa mũndũ mũka wa nthĩ ĩngĩ.
14Ũla ũathimaa mũnyanyae wake na wasya mũnene, akyũkĩla kĩoko tene,
Ũndũ ũsu ũkatalwa kwake nĩ kĩumo.
15Kũvolotanga ĩvinda yonthe mũthenya wa mbua nyingĩ
Na mũndũ mũka ũla ũtetanasya nĩ ũndũ ũmwe:
16Ũla ũkenda kũmũsiĩĩa asiĩĩaa kĩseve;
Na kw'oko kwake kwa aũme nĩkwakwata mauta.
17Kĩaa nĩkĩnoaa kĩaa;
O ta ũu mũndũ nũnoaa ũthyũ wa mũnyanyae.
18O ũla ũsũvĩaa mũkũyũ akaya ũsyao waw'o;
Na ũla ũtaĩaa vwana wake akataĩwa.
19O tondũ kũilyĩ manzĩnĩ ũthyũ nĩwelekelaa ũthyũ,
Now'o ngoo ya mũndũ kwa mũndũ.
20Seoli na Avatoni kũtikolaa nongi;
Na metho ma mũndũ matikolaa nongi.
21Mbisũ ya ũthesya nĩ kwondũ wa vetha, na iko ĩnene kwondũ wa thaavu;
Na mũndũ nũtatawa nĩ kũtaĩwa kwake.
22O na ethĩwa ũkakimĩa ndia ndĩĩnĩ na mũthi vamwe na nganũ mbũe,
Ũtumanu wayo ndũkauma nthĩnĩ wayo.
23Ĩthĩwa na kĩthito ũndũ wa kũmanya ũndũ ndĩthya syaku sya mbũi na malondu iilyĩ,
Noisisya nesa ũndũ wa ndĩthya syaku sya ng'ombe:
24Nũndũ ũthwii ti wa tene na tene;
Na ngovia ya ũsumbĩ nĩyĩkalaa mosyaanĩonĩ onthe?
25Nyeki nyũmũ nikuĩtwe, na nyeki nziũ nithandĩkangĩte,
Na nyũnyi sya iĩmanĩ nĩsyũmbanĩtw'e nthĩnĩ.
26Tũtena twa malondu nĩ kwondũ wa ngũa syaku,
Na mbũi nĩ sya kũthooa mũũnda;
27Na kũkeethĩwa ĩia ya mbũi yĩanĩe lĩu waku, na lĩu wa andũ ma nyũmba yaku,
Na lĩu wa athũkũmi maku eĩtu.

NTHIMO 28

Ala athũku na aia alũngalu

1Ala athũku nĩmakĩaa yĩla vate mũndũ ũmaatĩĩe;
Ĩndĩ ala alũngalu nĩ ngũmbaũ ta mũnyambũ.
2Kwondũ wa ĩvĩtyo ya nthĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ nĩ aingĩ;
Ĩndĩ kwondũ wa andũ me ũmanyi na ũĩ nĩendeeaa kwĩkala.
3Mũndũ mũthĩni ũla ũthĩnasya ngya
Nĩ ta mbua ĩtwaĩthasya ĩla ĩtatiaa lĩu o na wĩva.
4Ala matiaa mĩao mataĩaa ala athũku;
Ĩndĩ ala makwataa mĩao makananĩaa nao.
5Andũ athũku matimanyaa ũsili wa katĩ;
Ĩndĩ ala mamanthaa Yeova mamanyaa maũndũ onthe.
6Kavaa ngya ĩla ĩendaa wĩanĩunĩ wayo,
Kwĩ ũla wĩ ngũlũ mĩendelenĩ yake, o na ethĩwa nĩ mũthwii.
7O ũla ũkwataa mĩao nĩ mwana mũĩ;
Ĩndĩ ũla ũtindanasya na ayi nũsonokasya ĩthe.
8Ũla wongelaa ũthwii wake kwondũ wa kũkovethya atũngĩwe ũtandĩthyo na wongeleko,
Ombanasya kwondũ wa ũla wĩw'ĩaa ngya tei.
9Ula ũthyũũaa kũtũ kwake ndakew'e mĩao,
O na mboya yake nĩ ũthatyo.
10Ũla ũtumaa ũla mũlũngalu atũũa nzĩanĩ nthũku,
Akavalũka e we ĩimanĩ yake mwene;
Ĩndĩ ala eanĩu makatiĩwa ũseo.
11Mũndũ mũthwii nĩwĩyonaa mwene ta mũĩ;
Ĩndĩ ngya ĩla yĩ na ũmanyi nĩmũthianaa.
12Yĩla mũlũngalu wakĩlya vinya, ve ndaĩa nene;
Ĩndĩ yĩla ũla mũthũku wokĩla, andũ nĩmevithaa.
13Ũla ũvw'ĩkaa mavĩtyo make ndakaathimĩka;
Ĩndĩ ũla ũmaumbũlaa na kũmatia akeew'ĩwa tei.
14Mũndũ nĩ mũtanu ũla ũkĩaa mavinda onthe;
Ĩndĩ ũla wũmasya ngoo yake akavalũka ũthũkunĩ.
15Ta mũnyambũ ũkĩluma, na nduva ĩkyanganga,
Now'o ũilyĩ mũsumbĩki mũthũku ĩũlũ wa andũ ngya.
16Mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ ũla ũte ũmanyi nĩ mũthĩn'ya mũnene;
Ĩndĩ ũla ũmenaa ĩtomo akongeleela mĩthenya yake.
17Mũndũ ũla ũitavĩwe nĩ nthakame ya mũndũ o na wĩva
Akakĩĩa yĩla ĩimanĩ; mũndũ o na wĩva ndakaamũsiĩĩe.
18O ũla ũendaa na mĩendele myaĩlu akavonokw'a;
Ĩndĩ ũla wĩ na ngũlũ mĩendelenĩ yake akavalũka mĩtũkĩ.
19Ũla ũĩmaa nthĩ yake akeethĩwa na lĩu mwingĩ;
Ĩndĩ ũla ũatĩĩa andũ mate kĩĩi akeethĩwa na ũkya mwĩanĩu.
20Mũndũ wĩ kĩthito akaingĩvĩwa nĩ moathimo;
Ĩndĩ ũla wĩkalaataa ethĩwe na ũthwii ndakatĩa kũkũnwa.
21Kwĩthĩwa na wendeesyo wa andũ ti ũseo;
O na mũndũ kũvĩtya ũndũ wa kĩlungu kya kĩmũtũ.
22Ũla wĩ na itho ĩthũku nĩwĩkalaataa kũatĩĩa ũthwii,
Na ndesĩ kana kwaĩwa kũkamũkĩa.
23Ũla ũkanasya mũndũ, ĩtina akoona ũseo mwĩngĩ

Kwĩ ũla wendeeasya na ndeto sya ũkathĩĩo wa ũĩmĩ.
24Ũla ũmũvutaa ĩthe wake kana nyinyia, na kwasya, Ti ĩvĩtyo,
Ũsu nĩ mũtindan'ya wa mwanangi.
25Ũla wĩ veva mũtoonu nĩwũkĩlasya ĩteta;
Ĩndĩ ũla ũmũĩkĩĩaa Yeova akeethĩwa mũnou.
26Ũla ũĩkĩĩaa ngoo yake mwene nĩ ndia;
Ĩndĩ ũla ũendaa na ũĩ, akavonokw'a.
27Ũla ũnengae ngya ndakaĩwa nĩ kĩndũ;
Ĩndĩ ũla ũvithaa metho make akeethĩwa na iumo nyingĩ
28Yĩla athũku mookĩla, andũ nĩmevithaa;
Ĩndĩ yĩla maaa, alũngalu nĩmaingĩvaa.

NTHIMO 29

1Ũla aikanw'a kaingĩ ũmasya ngingo yake
Akaanangwa na kĩthũlũmũko, vate mũiito.
2Yĩla ala alũngalu maingĩva, andũ nĩmatanaa;
Ĩndĩ yĩla mũndũ mũthũku wasumbĩka, andũ nĩmavevũũkaa.
3Ũla wendaa ũĩ nũtanĩthasya ĩthe wake;
Ĩndĩ ũla ũtindanasya na malwaya nĩwanangaa syĩndũ syake.
4Mũsumbĩ nũlũlũmĩlasya nthĩ kwondũ wa ũsili wa katĩ;
Ĩndĩ ũla wumĩthasya mĩthĩnzĩo na vinya nũmĩkulumanasya.
5Mũndũ ũla wendeeasya mũtũi wake na ndeto sya ũkathĩĩo
Alanĩlasya matambya make kĩtei.
6Ĩvĩtyonĩ ya mũndũ mũthũku ve kĩtei;
Ĩndĩ ũla mũlũngalu nĩwinaa na kũtana.
7Ũla mũlũngalu nũsiasya ũvoo wa ngya;
Ũla mũthũku nde na ũĩ omanye.
8Akaakaan'ya makwatasya ndũa mwaki;
Ĩndĩ andũ oĩ mathyũũaa ũthilĩku ũtee.
9Ethĩwa mũndũ mũĩ e na nganaĩo na mũndũ mũtumanu,
Ethĩwa nũthatĩte kana kũtheka, vatikethĩwa ũthũmũo.
10Ala mang'aatũkĩtw'e nĩ nthakame mamenaa ũla mwĩanĩu;
Na ũndũ wa alũngalu, nao nĩmasũvĩaa thayũ wake.
11Ndia nĩneenaa ũthatu wayo w'onthe;
Ĩndĩ mũndũ mũĩ nĩwũsiĩĩaa na kũkilĩthya.
12Ethĩwa mũsumbĩki nĩwĩthukĩĩasya ũvũngũ,
Athũkũmi make onthe nĩ athũku.
13Mũndũ ngya na mũthĩn'ya makomanaa vamwe;
Yeova nĩwĩkĩaa kyeni metho ma asu elĩ.
14Mũsumbĩ ũla ũsilĩlaa ngya na kĩthito,
Kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ kĩkalũlũmĩlw'a tene na tene.
15Ndata na ũkan'yo ninenganae ũĩ:
Ĩndĩ kana kala kalekaw'a kathi ũndũ kekwenda kasonokasya inyia wako.
16Yĩla athũku maingĩva, kũvĩtya nakw'o nĩkwingĩvaa;
Ĩndĩ alũngalu makoona ũvalũko woo.
17Mwon'ya mwana waku mavĩtyo, na akakũthũmũsya;
Ĩĩ, akatanĩthya ngoo yaku.
18Vala vate woni, andũ nĩmavetaa wĩsiĩĩo;
Ĩndĩ ũla ũkwataa mĩao, ũsu nĩ mũtanu.
19Mũthũkũmi ndonaw'a mavĩtyo na ndeto;
O na kau mũmanyaa, ndasũngĩaa.
20Nũkwona mũndũ wĩ mĩtũkĩ ya kũneena ndetonĩ syake?
Kavaa kwĩkwatya ndia kwĩ ũsu.
21Ũla ũeaa mũthũkũmi wake akĩmũsũvĩa kuma e kana
Mũminũkĩlyo akeethĩwa kwake ta mwana.
22Mũndũ mũthatu nĩwũkĩlasya ĩteta,
Na mũndũ mũthilĩku nĩwusũĩte mavĩtyo.
23Ngathĩĩo ya mũndũ ĩkamũtheesya;
Ĩndĩ ũla wĩ na veva wa wĩnyivyo akoosa ndaĩa.
24O ũla wĩ ngwatanĩo na kĩng'ei amenaa thayũ wake mwene;
Nĩwĩw'aa wĩvĩto na ndaneenaa.
25Kũkĩa mũndũ nĩkũetae kĩtei;
Ĩndĩ ũla ũmũĩkĩĩaa Yeova akekalaa ate na mũisyo.
26Aingĩ nĩmamanthaa ũseo kwa mũsumbĩki;
Ĩndĩ ũsilĩlo wa mũndũ nĩwumaa vala ve Yeova.
27Mũndũ ũte na ũlũngalu nĩ ũthatyo kwa ũla mũlũngalu;
Na ũla mũlũngalu ĩ nzĩanĩ nĩ ũthatyo kwa ala athũku.

NTHIMO 30

Kwona kwa Akuli

1Ndeto sya Akuli mwana wa Yake; ũtao.
Ũ mũndũ amwĩa Ithieli, Ithieli na Ukali:
2Vate ndĩi nĩilyĩ ta nyamũ kũvĩtũka mũndũ o na wĩva,
Na ndi na ũmanyi wa mũndũ;
3Na ndimanyĩte ũĩ,
O na ndi na ũmanyi wa Ũla Mũtheu.
4Nũũ ũla wambatie ĩtunĩ, na akatheea?
Nũũ ũla wombanisye kĩseve ngundinĩ syake?
Nũũ ũla woveeie manzĩ ngũanĩ yake?
Nũũ ũla walũlũmĩlye itulu syonthe sya nthĩ?
Syĩtwa yake eetawa ata, na syĩtwa ya mwana wake eetawa ata, ethĩwa nĩwĩsĩ?
5Kĩla ndeto ya Ngai nĩ ndate:
Nake nĩ ngao ya ala mevithaa nthĩnĩ wake.
6Ndũkongele ndeto syake,
Ndakese ũkũkan'ya, na ũkyoneka wĩ mũneeni wa ũvũngũ.
7Maũndũ elĩ nĩngwĩtĩtye;
Ndũkamambate ndanamba ũkw'a:
8Veta kũasa nakwa maũndũ ma mana na movũngũ;
Ndũkanenge ũkya kana ũthwii;
Ngathĩsya lĩu ũla ũmbĩanĩe:
9Ndikese kũvũna vyũ, na ũkũkaĩa, na kwasya, Yeova nũũ?
Kana ndikese kwĩthĩwa ngya, na ndyũya,
Na kũweta syĩtwa ya Ngai wakwa mana.
10Ndũkamũsuke mũthũkũmi kwa vwana wake,
Ndakese ũkũuma, naku ũituwa mũvĩtan'ya.
11Ve nzyawa ĩla ĩumaa ĩthe wayo,
Na ndĩathimaa inyia wayo.
12Ve nzyawa ĩla ntheu methonĩ mayo,
Na ĩndĩ ndĩthambĩte ũvuku wayo.
13Ve nzyawa a! Metho mayo me na mĩtũlyo!

Na ilomo sya metho moo nĩsyũkĩlĩtw'e.
14Ve nzyawa maeo mayo nĩ ta mbyũ, na mbosela syayo ta tũvyũ,
Ya kwananga ngya kuma nthĩ, na athĩni kuma katĩ wa andũ.
15Nthambaa yĩ na eĩtu elĩ, metawa, Nenga, nenga.
Ve syĩndũ itatũ ila iteanĩawa nongi,
Ĩĩ, inya ila itaneenaa, Nũu:
16Seoli; na ĩvu yĩtasyaaa;
Nthĩ ĩtakolaa kĩw'ũ;
Na mwaki ũla ũtaneenaa, Nũu.
17Itho yĩla yĩmũthekeea ĩthe,
Na kũvũthya kwĩw'a inyia,
Ngũngũũ sya mwandani ikayumya,
Na tũswii twa ndiũ tũkayĩya.
18Kwĩ maũndũ atatũ me ũseng'yo kũmbĩtũka,
Ĩĩ, ana ala ndamesĩ:
19Nzĩa ya ndiũ yayayanĩ;
Nzĩa ya nzoka ĩũlũ wa ĩvia;
Nzĩa ya ngalawa katĩ wa ũkanga;
Na nzĩa ya mũndũ mũũme na mwĩĩtu.
20Now'o kũilyĩ nzĩa ya mũndũ mũka kĩlaalai;
Nũĩsaa na kũvangũla kanyw'a wake,
Na kwasya, Ndyĩkĩte ũndũ ũthũku.
21Nũndũ wa maũndũ atatũ nthĩ nĩtetemaa,
Na nũndũ wa ana, ala ĩtatonya kũmĩĩsya:
22Nũndũ wa mũthũkũmi yĩla ũtw'ĩka mũsumbĩ;
Na ndia yĩla yavũna lĩu;
23Nũndũ wa mũndũ mũka kũmenwa e mũtwae;
Na mwĩĩtu mũthũkũmi e mũtiĩwa wa vivi wake.
24Kwĩ syĩndũ inya ila nini ĩũlũ wa nthĩ,
Ĩndĩ syĩ na ũĩ mwingĩ:
25Nditikũ nĩ andũ mate vinya,
Ĩndĩ nĩsyũmbanasya lĩu wasyo ĩvinda ya syũa;
26Inyowe nĩ andũ mate vinya,
Ĩndĩ niseũvasya nyũmba syasyo mavianĩ;
27Ngie iti na mũsumbĩ,
Ĩndĩ nĩsyumalaa syonthe syĩ nguthu;
28Ĩtelembũ nĩyĩkwataa na moko mayo,
Ĩndĩ yĩ nyũmbanĩ nene mbanakavye ya asumbĩ.
29Kwĩ syĩndũ itatũ ila syaĩlaa mũtambĩlyenĩ wasyo,
Ĩĩ, inya ila syaĩlaa ikĩenda:
30Mũnyambũ, ũla wĩ vinya mbee katĩ wa nyamũ,
Na ndwĩthyũũaa kwondũ wa ĩmwe o na yĩva;
31Ngitĩ yĩ ũsembi; o na nthenge;
Na mũsumbĩ ũla ũtang'endeeka.
32Ethĩwa nĩwĩkĩte ũtumanu ũkĩtũlya mwene,
Kana ethĩwa nũsũanĩĩte ũthũku,
Kunĩka kanyw'a waku na kw'oko kwaku.
33Nũndũ kũthuka ĩia nĩkũetae mauta,
Na kũmila ĩnyiũũ nĩkumasya nthakame;
No ta ũu kũkuthũan'ya ũthilĩku nĩkũetae ĩteta.

NTHIMO 31

Ndeto sya mũsumbĩ Lemueli

1Ndeto sya mũsumbĩ Lemueli; ũtao ũla inyia wake wamũtaie.
2Nata, mwana wakwa? Na nata, we mwana wa ĩvu yakwa?
Nata, we mwana wa mawĩvĩto makwa?
3Ndũkanenge aka vinya waku,
Kana mĩendele yaku kĩla kyanangaa asumbĩ.
4Ti ũndũ wa asumbĩ, we Lemueli, ti ũndũ wa asumbĩ kũnyw'a mbinyu;
Kana ũndũ wa anene me mbee ũsumbĩnĩ kũkũlya, Kĩla kĩtoonasya kĩĩva?
5Matikese kũnyw'a na kũlwa nĩ mĩao,
Na kwelelũkya ũsili wa katĩ ũla waĩle mũndũ o na wĩva ũla ũthĩnaw'a.
6Mũnenge ũla ũkilĩlye kwaa kĩla kĩtoonasya,
Na mbinyu ala me ũũ ngoonĩ:
7Nanyw'e, na kũlwa nĩ ũkya wake,
Na kũlea kũlilikana thĩna wake ĩngĩ.
8Athamya kanyw'a waku kwondũ wa ala matatonya kũneena,
Kwondũ wa onthe ala matiĩtwe me oka.
9Athamya kanyw'a waku, tusaa katĩ,
Noitw'ĩĩaa ngya na athĩni ũsili wa katĩ.
Ndaĩa kwa mũndũ mũka mwailu
10Nũũ ũtonya kũmwona mũndũ mũka mwaĩlu?
Nũndũ e vata mũno kwĩ tũvila twa maliani.
11Ngoo ya mũũme wake nĩmũĩkĩĩaa,
Na ndakanyivĩwa nĩ syĩndũ.
12Nake nũmwĩkaa ũseo na ti ũthũku
Mĩthenya yonthe ya thayũ wake.
13Nũmanthaa w'ĩa wa malondu na katane,
Na nũtethasya wĩa na moko make na kwenda kwa ngoo.
14Ailyĩ ngalawa sya athoosya;
Aetae lĩu wake kuma kũasa.
15Nake nĩwũkĩlaa kwĩ o ũtukũ,
Na kũnenga andũ ma nyũmba yake lĩu,
Na athũkũmi make eĩtu wĩa woo.
16Nũsũanĩaa ũndũ wa mũũnda, na akothooa;
Nũvandaa mũũnda wa mĩsavivũ na ũtandĩthyo wa moko make.
17Nũvotoaa kĩnyunyu kyake vinya,
Na kwĩkĩa moko make vinya.
18Nũmanyaa kana syĩndũ syake sya ũthoosya syĩ ũuno;
Taa wake ndũvoaa ũtukũ.
19Nũkwataa na moko make kamũtĩ ka ũkwata maw'ĩa,
Na syaa syake nikwataa kĩlingi kya kũlingĩlĩĩla ũlii.
20Nũtambũũkasya moko make ũndũ wa ngya;
Ĩĩ, nũtambũũkasya moko make ũndũ wa athĩni.
21Ndakĩaa mbevo ya ĩa kwondũ wa andũ ma nyũmba yake;
Nũndũ andũ onthe ma nyũmba yake nĩmavw'ĩkĩtwe ngũa ndune mũno.
22Nĩwĩseũvĩasya mĩto mĩseo mũno;
Ngũa yake nĩ katane nzeo na ĩla ndune mũno.
23Mũũme wake nĩwĩsĩkĩwe mbingĩlonĩ,
Yĩla ũnũĩkala katĩ wa atumĩa ma ĩ nthĩ.
24Nũtumaa ngũa sya katane na kwithoosya,
Na kũmũtwaĩa mũthoosya mĩsivi.
25Vinya na ũnene nĩ ngũa syake;

Nake nũthekeea ĩvinda yũkĩte.
26Nĩwathamasya kanyw'a wake na ũĩ;
Na mwĩao wa ũseo wĩ ũĩmĩnĩ wake.
27Nũsiasya nesa mĩendele ya andũ ma nyũmba yake,
Na ndaĩsaa lĩu wa ũtulu.
28Syana syake nĩsyũkĩlaa, na kũmwĩta mũathime;
O na mũũme wake, na amũtaĩa, akyasya:
29Eĩtu aingĩ nĩmekĩte ũla waĩle,
Ĩndĩ we wĩ mbee wa onthe.
30Wũmbe nĩ ũkengani, na wanake nĩ mana;
Ĩndĩ mũndũ mũka ũla ũkĩaa Yeova, akataĩwa.
31Ũmũnenge wa ũsyao wa moko make;
Na mawĩa make nĩmamũtaĩĩe mbingĩlonĩ.

MŨTAVAN'YA

MŨTAVAN'YA 1

Maũndũ onthe nĩ mana

1Ndeto sya mũtavan'ya, mwana wa Ndaivti, mũsumbĩ ku Yelusaleme. 2No mana, mana vyũ, easya ũu Mũtavan'ya; no mana, mana vyũ, maundũ onthe nĩ mana. 3Mũndũ e na ũunĩko mwaũ ũndũ wa wĩa wake w'onthe ũla wĩthĩnĩasya ĩtheo wa syũa? 4Nzyawa ĩmwe nĩvĩtaa, na nzyawa ĩngĩ nĩyũkaa; ĩndĩ nthĩ nĩyĩkalaa tene na tene. 5O na syũa nĩyumaa, na syũa nĩyĩthũaa, na kwĩkalaata yĩthi vandũ vayo vala yumaa. 6Kĩseve nĩkĩendaa kwelekela ngalĩ ya ĩtheo, na kwĩthyũũa kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ; nĩkĩthyũlũlũkaa mavinda onthe nzĩanĩ yakyo, na kĩseve nĩkĩsyokaa ĩngĩ ĩthyũlũlũnĩ syakyo. 7Mbũsĩ syonthe niendaa ũkanganĩ, ĩndĩ ũkanga ndusũaa; vandũ o vala mbũsĩ iendaa, no vo iendaa ĩngĩ. 8Maũndũ onthe nĩmausũĩtwe nĩ mĩnoo; mũndũ ndatonya kũneenekya; itho yĩtikolaa kwona, kana kũtũ kũkakola kwĩw'a. 9Kĩla kyaĩ kw'o nokyo kĩkethĩwa; na ũndũ ũla weekiwe now'o ũla ũkekwa: na kũti ũndũ weũ ĩtheo wa syũa. 10Ve kĩndũ kĩla kĩtonya kũwetwa ũndũ wakyo, Sisya, kĩĩ nĩ kyeũ? Kyaĩ o kw'o kuma tene mũno, mavinda ala maĩ kw'o tũtanethĩwa. 11Kũti ũlilikano wa nzyawa sya mbee; o na kũtikethĩwa ũlilikano wa nzyawa sya ĩtina ila ikoka, katĩ wa ala makoka ĩtina.

Kwĩmanyĩa kwa mũtavan'ya

12Nyie Mũtavany'a naĩ mũsumbĩ ĩũlũ wa Isilaeli ku Yelusaleme. 13Na neekĩa ngoonĩ yakwa kũmantha na kũthiana na nzĩa ya ũĩ ũvoo wa maũndũ onthe ala mekawa ĩtheo wa ĩtu: nĩ thĩna mũnene ũla Ngaĩ ũnengete ana ma andũ mathĩnaw'e nĩw'o. 14Nĩnonete mawĩa onthe ala mekawa ĩtheo wa syũa; na, sisya, onthe nĩ mana na ta kũsemban'ya na kĩseve. 15Kĩla kĩthyoeku kĩtitonya kũlũngalw'a; na kĩla kĩte vo kĩtitonya kũtalwa. 16Nĩnaneenanisye na ngoo yakwa, ngyasya, Sisya, nĩnĩyoseete ũĩ mũnene kũvĩtũka onthe ala maĩ mbee wakwa ku Yelusaleme; ĩĩ, ngoo yakwa nĩyonete ki ũĩ na ũmanyi. 17Na neekĩa ngoonĩ yakwa nĩmanye ũĩ, na kũmanya ũũũki na ũtumanu: na noona o na ũu naw'o no ta kũsemban'ya na kĩseve. 18Nũndũ nthĩnĩ wa ũĩ mwingĩ kwĩ woo mwingĩ; na ũla wingĩvasya ũmanyi nĩwingĩvĩĩasya woo.

MŨTAVAN'YA 2

1Nĩnaneenie ngoonĩ yakwa, Ũka yu, ngakwĩkuũa na motanu; kwondũ wa ũu ĩw'ĩa mũyo motanunĩ: na, sĩsya, ũu naw'o waĩ wa mana. 2Naisye ũndũ wa kũtheka, Nĩkũũũka; na ũndũ wa ũtanu, Wĩkaa ata? 3Namanthie ngoonĩ yakwa ũndũ ndonya kũtanĩthya mwĩĩ wakwa na mbinyu, ngoo yakwa ĩkĩndongoesya na ũĩ, na ũndũ ndonya kũkwata ũtumanu, kũvika ndonye kwona ũseo ũla ana ma andũ maĩle kwĩka ĩtheo wa ĩtu mĩthenya yonthe ya thayũ woo. 4Nĩneeseũvĩsye mawĩa manene, nĩneeyakĩe nyũmba mbingĩ; nĩneevandĩe mĩũnda ya mĩsavivũ; 5nĩneeseũvĩsye mĩũnda na kũndũ kwanake vyũ, na navanda mĩti nthĩnĩ wa kw'o ya mĩthemba yonthe ya matunda; 6nĩneeseũvĩsye ndia sya manzĩ, nĩnyithasye na manzĩ asu mũtitũ kũla kũvandĩtwe mĩtĩ mĩnini yĩane; 7nĩnathooie athũkũmi aũme na eĩtu, na naĩ na athũkũmi ala masyaĩwe nyũmbanĩ yakwa; o na naĩ na ũthwii wa ndĩthya sya ng'ombe na sya mbũi na malondu, kwĩ onthe ala maĩ Yelusaleme mbee wakwa; 8o na nĩneeyũmbanĩsye vetha na thaavu, na ũthwii wa asumbĩ na wa ilungu nene sya nthĩ; nĩneeyosee aini aũme na aini aka, na motanu ma ana ma andũ, na syĩndũ sya kũinga, nasyo syaĩ sya mĩthemba yonthe. 9Kwondũ wa ũu naĩ mũnene, na naingĩvĩwe kũvĩtũka onthe ala maĩ Yelusaleme mbee wakwa: o na ũĩ wakwa nĩwekalaa nakwa. 10Na o kĩla metho makwa mendaa ndyaamavata; ndyaaima ngoo yakwa ũtanu o na wĩva; nũndũ ngoo yakwa yatanaa nũndũ wa wĩa wakwa w'onthe; na ũu waĩ kĩanda kyakwa kwondũ wa wĩa wakwa w'onthe. 11Na ĩndĩ nasisya wĩa w'onthe ũla moko makwa meekie, na wĩa ũla neethĩnĩsye kũtethya; na, sisya, w'onthe waĩ mana na ta kũsemban'ya na kĩseve, na kũtyaĩ ũunĩko ĩtheo wa syũa.

12Na ĩndĩ neethyũũa nĩsisye, ũĩ, na ũũũki, na ũtumanu: nũndũ mũndũ ũla wĩũka ĩtina wa mũsumbĩ atonya kwĩka ata? No maũndũ asu ala mathelile kwĩkwa tene. 13Na ĩndĩ noona kana ũĩ nũvĩtũkĩte motanu kũasa, o tondũ kyeni kĩvĩtũkĩte kĩvindu. 14Metho ma mũndũ mũĩ me mũtwe kwake, na ndia nĩkinyaa kĩvindunĩ: ĩndĩ noona atĩ ũndũ ũmwe nĩwĩkĩkaa kwa onthe. 15Nĩvo ĩndĩ naisye ngoonĩ yakwa, O tondũ kwĩkĩkaa kwa ndia, now'o kũkekĩka kwakwa; na ĩndĩ naĩ na ũĩ mũvĩtũku ata? Na ĩndĩ nasya ngoonĩ yakwa, o na ũu naw'o nĩ wa mana. 16Nũndũ ũndũ wa mũndũ mũĩ, now'o kwa ndia, kũtĩ ũlilikano tene na tene; nũndũ mĩthenya ĩla yũkĩte onthe makethĩwa moolile tene. Na kaĩ mũndũ mũĩ nũkusaa o ta ndia! 17Kwondũ wa ũu namena thayũ, nũndũ wĩa ũla ũtethaw'a ĩtheo wa syũa, waĩ thĩna kwakwa; nũndũ w'onthe nĩ wa mana na ta kũsemban'ya na kĩseve.

18Na namena wĩa wakwa w'onthe ũla neethĩnĩsye ĩtheo wa syũa, nũndũ no mũvaka nĩũtiĩe mũndũ ũla ũkethĩwa ĩtina wakwa. 19Na ũla wĩsĩ nũũ ethĩwa akethĩwa mũndũ mũĩ kana ndia? Ĩndĩ nake akethĩwa ĩũlũ wa wĩa

wakwa w'onthe ũla neethĩnĩsye, na ũla neeyonanĩthisye nĩ mũĩ nthĩnĩ waw'o ĩtheo wa syũa. Ũu naw'o nĩ wa mana. 20Kwondũ wa ũu nĩneethyũũie nĩtume ngoo yakwa ĩyĩtũka ũndũ wa wĩa w'onthe ũla neethĩnĩsye ĩtheo wa syũa. 21Nũndũ kwi mũndũ ũla ũtethasya wĩa wake na ũĩ, na ũmanyi, na ũtuĩka; ĩndĩ akootiĩa mũndũ ũla ũtaotethya wĩthĩwe kĩanda kyake. Ũu naw'o nĩ wa mana, na ũthũku mũnene. 22Nũndũ mũndũ e na kyaũ kwondũ wa wĩa wake w'onthe, na kĩthing'ĩĩsyo kya ngoo yake, ũla weethĩnĩsye nthĩnĩ wakyo ĩtheo wa syũa? 23Nũndũ mĩthenya yake yonthe no mawoo, na thĩna wake no woo; ĩĩ, o na ũtukũ ngoo yake ndĩthũmũaa. O na ũu naw'o nĩ wa mana.

24Kũti ũndũ ũseo kwa mũndũ kũvĩtũka kũya na kũnyw'a, na kũtuma thayũ wake kũtanĩa ũseo wĩanĩ wake. Na ũu naw'o noona atĩwumĩte kw'okonĩ kwa Ngai. 25Nũndũ nũũ ũtonya kũya, kana nũũ ũtonya kwĩthĩwa na ũtanu, kwĩ nyie? 26Nũndũ mũndũ ũla ũmwendeeasya Ngai nũmũnengae ũĩ, na ũmanyi, na ũtanu; ĩndĩ nũnengae mũndũ mwathe thĩna, kũmban'ya na kwongeleela, nĩ kana amũngenge ũla ũmwendeeasya Ngai. Ũndũ ũu naw'o nĩ mana na ta kũsemban'ya na kĩseve.

MŨTAVAN'YA 3

Ĩvinda ya kĩla ũndũ

1Kwondũ wa kĩla kĩndũ ve ĩvinda, na ĩvinda kwondũ wa kĩla ũndũ ĩtheo wa ĩtu: 2ĩvinda ya kũsyawa, na ĩvinda ya kũkw'a; ĩvinda ya kũvanda, na ĩvinda ya kũkũa kĩla kĩvande; 3ĩvinda ya kũaa, na ĩvinda ya kũvosya; ĩvinda ya kũomboa, na ĩvinda ya kwaka; 4ĩvinda ya kũĩa, na ĩvinda ya kũtheka; ĩvinda ya kũmeta, na ĩvinda ya kũsunga; 5ĩvinda ya kwĩkya mavia, na ĩvinda ya kũmban'ya mavia; ĩvinda ya kwĩvĩtĩĩsya, na ĩvinda ya kũlea kwĩvĩtĩĩsya; 6ĩvinda ya kũmantha, na ĩvinda ya kwasya; ĩvinda ya kũsũvĩa, na ĩvinda ya kwĩkya ũtee; 7ĩvinda ya kũtembũa, na ĩvinda ya kũtuma; ĩvinda ya kũvindya, na ĩvinda ya kũneena; 8ĩvinda ya kwenda, na ĩvinda ya kũmena; ĩvinda ya kaũ, na ĩvinda ya mũuo. 9Mũtethya wa wĩa e na ũunĩko mwaũ ũndũnĩ ũla ũtethasya? 10Nĩnonete thĩna ũla Ngai ũnengete ana ma andũ mathĩnaw'e nĩw'o. 11Nũseũvĩtye kĩla kĩndũ kĩthĩwe kĩseo mũno ĩvindanĩ yakyo: o na nĩwiĩte nthĩ yonthe ngoonĩ syoo, o na ũu w'onthe mũndũ ndatonya kũmanya wla ũla Ngaĩ ũtethetye kuma mwambĩlĩyonĩ o kũvika mũminũkĩlyo. 12Nĩnĩsĩ vati ũndũ ũseo kwoo, kwĩ kũtana na kwĩka ũseo o yĩla me thayũ. 13Na ĩngĩ nĩ mũthĩnzĩo wa Ngaĩ kana kĩla mũndũ aye na kũnyw'a, na kũtanĩa ũseo wĩanĩ wake w'onthe. 14Nĩnĩsĩ atĩ o ũla Ngai wĩkaa, ũkekalaa tene na tene: vati ũndũ ũtonya wongeleelwa ũndũnĩ ũsu, kana ũndũ o na wĩva kũolwa; na Ngai nĩwĩkĩte ũu, nĩ kana andũ mamũkĩe. 15Kĩla kĩ yu, kyaĩ o kw'o tene mũno; na kĩla kĩkeethĩwa kyaĩ o kw'o tene mũno: na Ngai nũmanthaa ĩngĩ kĩla kĩvĩtĩte.

Ũsili ũte wa katĩ nthĩ

16Na ĩngĩ noona ĩtheo wa syũa, vandũnĩ va ũsili wa katĩ, atĩ ũthũku wĩ o vo, na vandũnĩ va ũlũngalu, atĩ ũthũku wĩ o vo. 17Naisye ngoonĩ yakwa, Ngai akasilĩla alũngalu na athũku; nũndũ kwĩ ĩvinda kw'o kwondũ wa kĩla ũndũ na kĩla wĩa. 18Naisye ngoonĩ yakwa, Nĩ ũndũ wa ana ma andũ, nĩ kana Ngai amatate, na nĩ kana mone atĩ mo ene no ta nyamũ. 19Nũndũ ũndũ ũla ũkwataa ana ma andũ, nũkwataa nyamũ, kwĩkĩkaa o ũndũ ũmwe kwoo: o ũndũ ũmwe ũkusaa, now'o ĩla ĩngĩ ĩkusaa; ĩĩ, onthe me na mũvevo ũmwe; na mũndũ nde na ũnene kwĩ nyamũ: nũndũ onthe nĩ ma mana. 20Onthe maendaa vandũ vamwe; onthe nĩ ma kĩtoo, na onthe masyokaa ĩngĩ kĩtoonĩ. 21Nũũ ũla wĩsĩ veva wa mũndũ, ethĩwa wambataa ĩũlũ, na veva wa nyamũ, ethĩwa ũtheeaa nthĩ? 22Kwondũ wa ũu noonie vati ũndũ ũseo mbee, kwĩ mũndũ kũtanĩa mawĩa make; nũndũ kyu nĩkyo kĩanda kyake: nũndũ nũũ ũla ũkamũete ĩngĩ one ũndũ ũkethĩwa ĩtina wake?

MŨTAVAN'YA 4

1Na ĩndĩ nasyoka na noona mathĩna onthe ala mekawa ĩtheo wa syũa: na, sisya, methoi ma ala mathĩnaw'a, na matyaĩ na mũkiakisya; na ngalĩ ĩla ya athĩn'ya moo kwaĩ vinya; ĩndĩ matyaĩ na mũkiakisya. 2Kwondũ wa ũu nataĩa ala akw'ũ ala makwie tene kwĩ ala me thayũ kũvika yu; 3ĩĩ, na mbee wa asu nĩmũtaĩa ũla ũtanamba kwĩthĩwa, ũla ũtaona wĩa mũthũku ũla wĩkawa ĩtheo wa syũa.

4Nĩvo ĩndĩ noonie wĩa w'onthe na kĩla wĩa wĩ na ũtũĩka, kana kwondũ waw'o mũndũ nũnũkwĩw'ĩwa kĩwĩũ nĩ mũtũi wake. Ũu naw'o nĩ wa mana na ta kũsemban'ya na kĩseve. 5Ndia nĩkwatanasya syaa syayo, na kũya nyama sya mwĩĩ wayo mwene. 6Ũvĩ ũmwe wusĩe, vamwe na ũuu, wĩ kavaa kwĩ mbĩ ilĩ susĩe wĩa na kũsemban'ya na kĩseve.

7Nĩvo ĩndĩ nasyokie na noona no mana ĩtheo wa syũa. 8Kwĩ ũmwe ũla wĩ weka, na nde na ũngĩ wa kelĩ; ĩĩ, nde na mwana kana mwana-a-ĩthe; ĩndĩ kũti mũminũkĩlyo wa wĩa wake w'onthe, o na metho make matikolaa ũthwii. Ekũlya, Nĩtethasya wĩa kwondũ waũ, na kũima ngoo yakwa ũseo? O na ũu nĩ ũndũ wa mana, ĩĩ, nĩ thĩna mũnene. 9Elĩ me kavaa kwĩ ũmwe, nũndũ me na ĩtuvi ĩseo ũndũ wa wĩa woo. 10Nũndũ ethĩwa makavalũka, ũmwe akookĩlya mũtindan'ya wake; ĩndĩ woo nĩ wa ũla yĩla wĩ weka ũnũũvalũka, na nde na ũngĩ wa kũmũkĩlya. 11Na ĩngĩ, ethĩwa elĩ makomaa vamwe, nĩvo ĩndĩ me na muutĩa; ĩndĩ ũmwe atonya ata kwĩthĩwa na muutĩa? 12Na ethĩwa mũndũ akakĩlya vĩnya ũla wi weka, elĩ makamũsiĩĩa; ũlii mũvĩnde na ndii itatũ ndũtw'ĩkaa mĩtũkĩ.

13Kavaa kĩmwana kĩkya na kyũĩ kwĩ mũsumbĩ mũkũũ na mũtumanu, ũla ũtesĩ nzĩa ya kwosa ũtao ĩngĩ. 14Nũndũ nĩwaumie kolokolonĩ atw'ĩke mũsumbĩ; ĩĩ, o na ũsumbĩnĩ wake asyaiwe e ngya. 15Nĩnoonie onthe me thayũ ala makinyaa ĩtheo wa syũa, atĩ maĩ vamwe na kĩmwana, kĩla kya kelĩ, kĩla kyaũngamĩe vandũ

vake. 16Kũtyaĩ mũmĩnũkĩlyo wa andũ onthe, o asu onthe ala waĩ ĩũlũ woo: ĩndĩ ala makooka ĩtina matikamũtanĩa. Vate ndĩĩ o na ũu naw'o nĩ mana na ta kũsemban'ya na kĩseve.

MŨTAVAN'YA 5

Ũtumanu wa kwĩvita wĩvĩto na mĩtũkĩ na kũlea kũwĩanĩsya

1Sũvĩa kũũ kwaku yĩla ũendaa nyũmbanĩ ya Ngai; nũndũ kũthengeea wĩw'e kwĩ kavaa kwĩ kũnengane nthembo ya ndia: nũndũ ityĩsĩ nĩsyĩkaa ũthũku. 2Ndũkethĩwe ũkĩvulũka na kanyw'a waku, na ngoo yaku ndĩkekalaate kũneena ũndũ mbee wa Ngaĩ; nũndũ Ngai e ĩtunĩ, naku wĩ nthĩ: kwondũ wa ũu ndeto syaku nĩsyĩthĩwe mbũthũ. 3Nũndũ ndoto nĩyũkaa nũndũ wa wĩa kwingĩva, na wasya wa ndia nũndũ wa ndeto kwingĩva. 4Yĩla weevĩtĩa Ngai wĩvĩto, ndũkethĩwe na kĩkono kya kũwĩanĩsya; nũndũ ndatanĩthaw'a nĩ ndia: ĩanĩsya ũla weevĩtie. 5Nĩ kavaa ũkalea kwĩvĩta, kwĩ kwĩvĩta na ũkĩlea kwĩanĩsya. 6Ndũkaeke kanyw'a waku ũvĩtĩthya mwĩĩ waku; o na ndũkaneene mbee wa ũla mũlaĩka atĩ nĩ ĩvĩtyo: nũndũ wa kĩ Ngai ũthataa akĩw'a wasya waku, na aiananga wĩa wa moko maku? 7Nũndũ wingĩvonĩ wa ndoto kwĩ maũndũ ma mana, o na ndetonĩ mbingĩ: ĩndĩ we kĩa Ngai.

Maũndũ ma thayũ wa mũndũ nĩ mana

8Ethĩwa wĩona kũthĩnw'a kwa ngya, na ũsili wa katĩ na ũlũngalu maivetwa na ũng'endu kĩlungunĩ kĩnene kya nthĩ, ndũkaseng'e ũndũ wa ũndũ ũsu: nũndũ ũmwe ũla wĩ ĩũlũ kwĩ ala me ĩũlũ nũsiasya; na ve ala me ĩũlũ kwĩ asu. 9Na ũndũ ũngĩ ũtandĩthyo wa nthĩ nĩ wa onthe: mũsumbĩ we mwene athũkũmawa nĩ mũũnda.

10Ũla wendaa vetha ndakeanĩwa nĩ vetha; kana ũla wendaa wingĩ vamwe na wingĩvo: o na ũu naw'o nĩ mana. 11Yĩla syĩndũ syaingĩva, nĩmekwingĩva ala maiĩsaa; na kwĩ ũtethyo mwaũ kwa mwene wasyo, ate o kũsyĩloela na metho make? 12Too kwa mũndũ ũtethasya wĩa wĩ mũyo, ethĩwa nũĩsaa mũnini kana mwingĩ; ĩndĩ kũvũna kwa mũthwii kũtikũeka akome.

13Kwĩ ũthũku wĩ woo ũla nonete ĩtheo wa syũa, naw'o nĩ ũũ, ũthwii ũsũvĩawa nĩ mwene waw'o na ũkĩmũetee ũthũku: 14na mothwii asu makyanangĩka kwondũ wa ũndũ ũthũku; na ethĩwa nake nũsyaĩte mwana, vati kĩndũ kw'okonĩ kwake. 15O ũndũ waumie ĩvunĩ ya nyinyia, akasyoka e mũthei o tondũ waumie, na ndakatwaa kĩndũ ũndũ wa wĩa wake, kĩla ũtonya kũkua kw'okonĩ kwake. 16O na ũu naw'o nĩ ũthũku wĩ woo, atĩ o ũndũ wokie, now'o ũkathi; na ũla wĩthĩnĩasya kĩseve e na ũunĩko mwaũ? 17O na mĩthenya yake yonthe aĩaa kĩvindunĩ, na nũthĩnaw'a mũno, na e na ũwau na ũthilĩku.

18Sisya, ũla nonete wĩ ũseo na mwaĩlu nĩ mũndũ kũya na kũnyw'a, na kũtanĩaa ũseo wĩanĩ wake w'onthe, ũla wĩthĩnĩasya ĩtheo wa syũa, mĩthenya yonthe ya thayũ wake ũla, Ngai ũmũnengete: nũndũ ũu nĩ kĩanda kyake. 19O na kĩla mũndũ ũla Ngai ũmũnengete ũthwii na syĩndũ nyingĩ, na ũmũnengete ũtonyi wa kwiĩsaa, na kwosa kĩanda kyake, na kũtana wĩanĩ wake — ũsu nĩw'o mũthĩnzĩo wa Ngai. 20Nũndũ ndakalilikana mũno mĩthenya ya thayũ wake; nĩkwĩthĩwa Ngai nũmũsũngĩaa ũtanunĩ wa ngoo yake.

MŨTAVAN'YA 6

1Ve ũthũku ũla nonete ĩtheo wa syũa, na nĩ mũito ĩũlũ wa andũ: 2mũndũ ũla Ngai ũmũnengae ũthwii, na syĩndũ mbingĩ, na ndaĩa, na kwondũ wa ũu vati kĩndũ kĩoleku kya kyonthe kĩla ũnũkwenda ũndũ wa thayũ wake, ĩndĩ Ngai ndamũnengaa ũtonyĩ wa kwiĩsaa, ĩndĩ mũeni nĩwiĩsaa; ũu nĩ mana, na nĩ ũwau mũthũku. 3Ethĩwa mũndũ akasyaa syana ĩana, na kwĩkala thayũ myaka mingĩ, ũkethĩa mĩthenya ya myaka yake nĩ mingĩ, ĩndĩ thayũ wake ndusĩe ũseo, o na nde na athiki; nĩasya, kĩvuno kĩvune nĩ kavaa kwĩ we; 4nũndũ nĩkyũkaa kya mana, na nĩkĩendaa kĩvindunĩ, na syĩtwa yakyo nĩyĩvw'ĩkĩtwe nĩ kĩvindu; 5o na ĩngĩ kityaona syũa kana ũyĩmanya; kyu kĩ na ũthũmũo kũte ũla ũngĩ: 6ĩĩ, o na kethĩwa akekala thayũ myaka ngili kũndũ, kwĩlĩ, na ndatanĩaa ũseo o na wĩva, onthe matiendaa vandũ vamwe?

7Wĩa w'onthe wa mũndũ nĩ kwondũ wa kanyw'a wake, ĩndĩ nzaa yake ndĩvũnaw'a. 8Nũndũ ũla mũĩ akĩlĩtye ndia na kyaũ? Kana ũla ngya e na kyaũ, ũla wĩsĩ ũndũ waĩle kũendaa mbee wa ala me thayũ? 9Kwona kwa metho kwĩ kavaa kwĩ kwanganga na wendi; o na ũu nĩ mana na ta kũsemban'ya na kĩseve.

10O kĩla kyaĩ kw'o, kyanengiwe syĩtwa tene mũno; na nĩkũmanyĩkĩte atĩ nĩ mũndũ; o na ndatonya kũkĩlan'ya vinya na ũla wĩ ũtonyi kwĩ we. 11Nĩkwĩthĩwa kwĩ syĩndũ nyingĩ ila singĩvasya maũndũ ma mana, mũndũ ũunĩkĩte na kyaũ? 12Nũndũ nũũ ũla wĩsĩ ũla ũseo kwa mũndũ thayũnĩ wake, mĩthenya yonthe ya thayũ wake wa mana ũla wanangaa ta muunyĩ? Nũndũ nũũ ũla ũtonya kũtavya mũndũ ũndũ ũkethĩwa ĩtina wake ĩtheo wa syũa?

MŨTAVAN'YA 7

Ũseo mũnene wa ũĩ

1Syĩtwa ĩseo yĩ kavaa kwĩ mauta me vata mũno; na mũthenya wa kũkw'a wĩ kavaa kwĩ mũthenya wa kũsyawa kwa mũndũ. 2Nĩ kavaa kũthi nyũmbanĩ ya kũmetea kwĩ kũthi nyũmbanĩ ya kũĩĩwa mboka: nũndũ ũu nĩ mũminũkĩlyo wa andũ onthe; na ũla wĩ thayũ akaia ũndũ ũsu ngoonĩ yake. 3Woo wĩ kavaa kwĩ kũtheka; nũndũ kwondũ wa woo kwoneka ũthyũnĩ ngoo nĩnĩũtanw'a. 4Ngoo ya ũla mũĩ yĩ nyũmbanĩ ya kũmetea; ĩndĩ ngoo sya ndia syĩ nyũmbanĩ ya kũtanĩa.

5Nĩ kavaa kwĩw'a ũkan'yo wa ũla mũĩ, kwĩ mũndũ kwĩw'a wathi wa ndia. 6O tondũ kũilyĩ kũlalamũka kwa mĩw'a ungu wa mbisũ, o ta ũu now'o kũilyĩ kũtheka kwa ndia; o na ũu naw'o nĩ mana. 7Vate ndĩi kũvutana nĩkũmũtw'ĩkĩthasya mũndũ mũĩ mũtumanu; na ĩvaki nĩyanangaa ũmanyi.

8Mũminũkĩlyo wa ũndũ nĩ kavaa kwĩ wambĩlĩlyo; na mũmĩĩsya vevanĩ nĩ kavaa kwĩ mwĩkathĩĩi vevanĩ.

9Ndũkethĩwe wĩ mĩtũkĩ kũthata vevanĩ waku; nũndũ ũthatu wĩkalaa kĩthũinĩ kya ndia. 10Ndũkasye, Kĩtumi nĩ kyaũ kya mĩthenya ya tene kwĩthĩwa kavaa kwĩ ĩno? Nũndũ ndũkũlasya na ũĩ ũndũnĩ ũsu.
11Ũĩ nĩ mũseo o ta ũtiĩwa; nĩ mũseo mbee kwa ala monaa syũa. 12Nũndũ ũĩ nĩ ũsũvĩo, o tondũ mbesa nĩ ũsũvĩo; ĩndĩ ũseo mũnene wa ũmanyi nĩ, atĩ ũĩ nũsũvĩaa thayũ wa ũla wĩ naw'o. 13Sũanĩa wĩa wa Ngai: nũndũ nũũ ũtonya kũlũngalya kĩla we wathyoekisye? 14Mũthenya wa ũunĩko tana, na mũthenya wa ũkya sũania; ĩĩ, Ngai nũseũvĩtye ũmwe ũkwatene na ũla ũngĩ, nĩ kana mũndũ ndakamanye ũndũ o na wĩva, ũla ũkethĩwa ĩtina.
15Ũũ w'onthe nĩnonete mĩthenyanĩ yakwa ya mana: ve ũndũ mũlũngalu ũla waaa ũlũngalunĩ wake, na ve mũndũ mũthũku ũla ũasavasya thayũ wake o akĩka ũthũku. 16Ndũkethĩwe na ũlũngalu mũvĩtũku; na ndũkethĩwe na ũĩ mũvĩtũku: wĩyanangĩa mwene kĩ? 17Ndũkethĩwe na ũthũku mũvĩtũku, o na ndũkethĩwe wĩ mũtumanu: wĩkw'a ĩvinda yaku yĩte ĩviku nĩkĩ? 18Nĩ ũseo ũkwate ũndũ ũũ; ĩĩ, o na ndũkatũnge kw'oko kwaku kuma ũndũnĩ ũya: nũndũ ũla ũmũkĩaa Ngai akeeyumya nthĩnĩ wa asu onthe.
19Uĩ nĩ vinya kwa mũndũ ũla wĩ na ũĩ kũvĩtũka asumbĩki ĩkũmi ala me ndũani. 20Vate ndĩi kũti mũndũ mũlũngalũ ĩũlũ wa nthĩ, ũla wĩkaa nesa, ũteka naĩ. 21O na ndũkethukĩĩsye ndeto syonthe ila ĩneenawa, ndũkese kwĩw'a mũthũkũmĩ waku akĩũuma; 22nũndũ mavinda maingĩ ngoo yaku nayo nĩyĩsĩ kana we mwene nũumĩte angĩ.

Kũmantha ũĩ

23Ũu w'onthe nĩndatĩte kwa ũĩ: naisye, ngeethĩwa nĩ mũĩ; ĩndĩ waĩ kũasa nakwa. 24Ũla wĩ kw'o, wĩ kũasa na ũliku mũno; nũũ ũtonya kũmanya? 25Nĩneethyũũie, na ngoo yakwa yaiwa kũmanya na kũthiana, na kũmantha ũĩ na kĩtumi kya maũndũ, na kũmanya kana ũthũku nĩ ũtumanu, na ũtumanu naw'o nĩ ũũũki. 26Nakwa nĩngwona wĩ ũũ kwĩ kĩkw'ũ mũndũ mũka ũla ngoo yake yĩ itei na mĩkwa, na moko make nĩ syĩndũ sya kwova nasyo: o ũla ũmwendeeasya Ngai akavonoka kuma vala ũĩ; ĩndĩ mũndũ mwathe akakwatwa nĩwe. 27Sisya, nĩnonete ũu, easya Mũtavan'ya, ngĩthiman'ya ũndũ ũmwe na ũla ũngĩ, nĩmanye kĩtumi; 28Ũndũ ũla ngoo yakwa yendaa kũmantha ĩndĩ ndĩnamba kũwona: mũndũ mũũme ũmwe katĩ wa ngili nĩnonete; ĩndĩ mũndũ mũka katĩ wa asu onthe ndyaona. 29Sisya, ũndũ ũla nonete nĩ ũũ: Ngai nĩwombie mũndũ e mũlũngalu; ĩndĩ nĩmamanthaa makosokoso maingĩ.

MŨTAVAN'YA 8

1Nũũ ũilyĩ ta mũndũ mũĩ? Na nũũ ũla wĩsĩ ũalyũlo wa ũndũ? Ũĩ wa mũndũ nũtisangĩthasya ũthyũ wake, na wũmũ wa ũthyũ wake ũkĩalyũka.

Nzĩa sya Ngai syĩ ĩũlũ wa ũmanyi wa mũndũ

2Nĩngũkũtaa, Kwata mwĩao wa mũsumbĩ nũndũ wa kũmwĩavĩa Ngai. 3Ndũkekalaate kuma vala ũĩ: ndũkething'ĩĩsye ũndũnĩ ũthũku: nũndũ nĩwĩkaa o ũndũ ũla ũmwendeeasya. 4Nũndũ ndeto ya mũsumbĩ yĩ na vinya; na nũũ ũtonya kũmwĩa, Wĩĩka ata? 5O ũla ũkakwata mwĩao ndakamanya ũndũ ũthũku; na ngoo ya mũndũ mũĩ nĩmanyaa ĩvinda na ũsilĩlo: 6nũndũ kwondũ wa kĩla ũndũ kwĩ ĩvinda na ũsilĩlo; nĩkwĩthĩwa thĩna wa mũndũ nĩ mũnene ĩũlũ wake: 7nũndũ ndesĩ ũla ũkethĩwa; nũndũ nũũ ũtonya kũmũtavya kũkethĩwa ata? 8Vati mũndũ ũla wĩ na vinya ĩũlũ wa veva, wa kũsiĩĩa veva; o na nde na vinya ĩũlũ wa mũthenya wa kĩkw'ũ; na vati kũvutwa kaũnĩ; o na ũthũku ndũkamũvonokya ũla wenenganie kwaw'o.
9Ũũ w'onthe nĩnonete, na neekĩa ngoo yakwa kĩla wĩanĩ ũla ũtethaw'a ĩtheo wa syũa; kwĩ ĩvinda yĩla mũndũ ũmwe wĩ na vinya ĩũlũ wa ũngĩ na akĩyĩka ũthũku. 10Na ĩndĩ noona ala athũku mathikwa nthĩ, na mooka mathikonĩ; na ala meekie ũseo maumie vandũ vatheu, na moola ndũanĩ: o na ũu naw'o nĩ mana. 11Nĩkwĩthĩwa ũtwi ũla ũtusĩaw'a wĩa mũthũku ndwĩanĩaw'a mĩtũkĩ, kwondũ wa ũu ngoo sya ana ma andũ nilũmĩtw'e syĩke ũthũku. 12O na ethĩwa mũndũ mwathe akeeka ũthũku mavĩnda ĩana, na kwongeleela mĩthenya yake, ĩndĩ vate ndĩi nĩnĩsĩ kũkeethĩwa ũseo kwa ala makĩaa Ngai, ala makĩaa mbee wake: 13ĩndĩ kũtikethĩwa ũseo kwa ũla mũthũku o nake ndakongeleela mĩthenya yake, ĩla ĩilyĩ ta muunyĩ; nĩkwĩthĩwa ndakĩaa Ngai.
14Kwĩ ũndũ wa mana ũla wĩkawa ĩũlũ wa nthĩ, atĩ nĩkwĩkĩkaa kwa andũ alũngalu kwĩanana na wĩa wa ala athũku: na ĩngĩ, nĩkwĩkĩkaa kwa andũ athũku kwĩanana na wĩa wa ala alũngalu: naisye o na ũu naw'o nĩ mana. 15Nĩvo ĩndĩ nataĩe ũtanu, nĩkwĩthĩwa mũndũ nde na ũndũ ũseo mbee ĩtheo wa syũa kwi kũya, na kũnyw'a, na kũtana: nũndũ ũndũ ũsu ũkekalaa nake wĩanĩ wake mĩthenya yonthe ya thayũ wake ũla Ngai ũmũnengete ĩtheo wa syũa.
16Yĩla nanenganie ngoo yakwa ĩmanye ũĩ, na kwona maũndũ ala mekawa ĩũlũ wa nthĩ (nĩkwĩthĩwa ve ũla ũtaona too na metho make mũthenya kana ũtukũ), 17nĩvo ĩndĩ noonĩe wĩa w'onthe wa Ngai, atĩ mũndũ ndatonya kũmanya wĩa ũla ũtethaw'a ĩtheo wa syũa: nĩkwĩthĩwa o na mũndũ akethĩn'ya ata kũmantha, ndakawona; ĩĩ o na mbee wa ũu, o na ethĩwa mũndũ mũĩ nũsũanĩaa kũmanya ndakatonya kũwona.

MŨTAVAN'YA 9

Maũndũ onthe mokaa ũndũ ũmwe kwa onthe — kwa ala alũngalu na kwa ala athũku

1Ũu w'onthe naia ngoonĩ yakwa, o kũmantha ũũ w'onthe: atĩ ũla mũlũngalu, na ũla mũĩ, na mawĩa moo me mokonĩ ma Ngai; ethĩwa nĩ wendo kana kĩmena, mũndũ ndawĩsĩ; w'onthe wĩ mbee woo.
2Maũndũ onthe mokaa ũndũ ũmwe kwa onthe; ve ũndũ ũmwe kwa ũla mũlũngalu na kwa ũla mũthũku; kwa ũla mũseo na kwa ũla mũtheu na ũla mũvuku; kwa ũla ũthembaa na kwa ũla ũtathembaa; o tondũ ũla mũseo ũilyĩ, now'o mũndũ mwathe ũilyĩ; na ũla wĩvĩtaa, o ta

ũla ũkĩaa wĩvĩto. 3Ũũ nĩ ũthũku maũndũnĩ onthe ala mekawa ĩtheo wa syũa, atĩ kwĩ ũndũ ũmwe kwa onthe: ĩĩ o na ĩngĩ ngoo sya ana ma andũ nĩsyusũĩte ũthũku, na ũũũki wĩ ngoonĩ syoo yĩla me thayũ, na ĩtina wa ũu maendaa vala ve akw'ũ. 4Indĩ kwa ũla ũkwatene na onthe ala me thayũ kwĩ wĩkwatyo; nũndũ ngitĩ yĩ thayũ yĩ kavaa kwĩ mũnyambũ mũkw'ũ. 5Nũndũ ala me thayũ mesĩ makakw'a; ĩndĩ ala akw'ũ matyĩsĩ ũndũ o na wĩva, o na mati na ĩtũvi ĩngĩ; nũndũ kũlilikanwa kwoo nĩkũlaa. 6Wendo woo, o na kĩmena kyoo na kĩwĩu kyoo, nĩsyaaie tene mũno; o na mati na kĩanda ĩngĩ tene na tene ũndũnĩ o na wĩva ũla wĩkawa ĩtheo wa syũa

7Ĩendee, ya kĩmũtũ kyaku na ũtanu, na nyw'a mbinyu yaku na ngoo ndanu; nũndũ Ngai nĩwĩtĩkĩlĩte mawĩa maku. 8Ngũa syaku nĩsyĩthĩwe syĩ nzaũ mavinda onthe; na mũtwe waku ndũkaanyĩvĩwe nĩ mauta. 9Ĩkala na ũtanu na kĩveti kĩla ũkyendete mĩthenya yonthe ya thayũ waku wa mana, ũla ũkũnengete ĩtheo wa syũa, mĩthenya yaku yonthe ya mana: nũndũ kyu nĩ kĩanda kyaku wĩ thayũ, na wĩanĩ waku ũla ũtethasya ĩtheo wa syũa. 10O ũla kw'oko kwaku kwona wa kwĩka, ĩka na vinya waku, nũndũ kũti wĩa kana ũsũanĩo, kana ũmanyi, kana ũĩ, Seoli vala ũendete.

11Nĩneethyũũie, na noona ĩtheo wa syũa, kana kũsemba ũkĩlanyonĩ ti kwa ala me mĩtũkĩ, kana kũkita kwa ala me vinya, o na kĩmũtũ kwa ũla mũĩ, o na ũthwii kwa andũ me na ũmanyi, kana ũseo kwa ala me na ũtũĩka; ĩndĩ ĩvinda na ĩvuso nĩsyĩkĩkaa kwa onthe. 12Nũndũ mũndũ nake ndamanyaa ĩvinda yake: ta makũyũ ala makwataw'a kĩteinĩ kĩthũku, na ta nyũnyi ila ikwataw'a na ĩkenge, o ta ũu ana ma andũ makwataw'a ĩvinda ĩthũku, yĩla yĩmavalũkĩlaa na kĩthũlũmũko.

Ũĩ nĩ kavaa kwĩ vinya

13O na nĩnonete ũĩ ĩtheo wa syũa ta ũũ, na wooneka kwakwa ta mũnene: 14Kwaĩ ndũa nini, na andũ avũthũ nthĩnĩ wayo; na kwookie mũsumbĩ mũnene kũkita nayo, na amĩtw'ĩkanĩsya, na amyakĩĩa maũvai matũlu. 15Na nthĩnĩ wayo kwoonekie mũndũ mũĩ ngya, nake kwondũ wa ũĩ wake amĩvonokya ĩ ndũa; ĩndĩ vatyaĩ mũndũ waalilikana mũndũ ũsu ngya. 16Nĩvo ĩndĩ naisye, Ũĩ nĩ kavaa kwĩ vinya, o na ũu w'onthe ũĩ wa mũndũ ũsu ngya nũvũthaw'a, na ndeto syake ityĩthukĩĩw'a. 17Ndeto sya ũla mũĩ ikĩthukĩĩw'a na ũuu nĩ kavaa kwĩ kĩlonzo kya ũla ũsumbĩkaa katĩ wa ndia. 18Ũĩ wĩ kavaa kwĩ mĩio ya kaũ; ĩndĩ mũndũ ũmwe mwathe nĩwanangaa ũseo mwingĩ.

MŨTAVAN'YA 10

Ĩsũvĩe ũtumanu

1Ngi ngw'ũ nitumaa mauta ma mũseũvya wa syĩndũ ĩla ĩnyungaa nesa maumya mũuke mũthũku; o ta ũu ũtumanu mũnini nũvĩtĩte ũĩ na ndaĩa. 2Ngoo ya mũndũ mũĩ yĩ kw'okonĩ kwake kwa aũme, ĩndĩ ngoo ya ndia yĩ kw'okonĩ kwayo kwa aka. 3Ĩĩ, o na ĩngĩ, yĩla ndia ĩendete na nzĩa, ũmanyi wayo nũmĩnyivĩaa, nayo ĩtavasya kĩla mũndũ kana nĩ ndia. 4Ethĩwa veva wa mũsumbĩki nũũkũkĩlĩla ndũkaume vandũ vaku; nũndũ ũuu nũvoovasya movĩtyo manene.

5Kwĩ ũthũku ũla nonete ĩtheo wa syũa, naw'o nĩ ĩvĩtyo yĩla yũmaa kwa mũsumbĩki: 6ũtumanu nĩwiĩtwe motũlunĩ manene, na athwii mekalaa vandũ va ĩtheo. 7Nĩnonete athũkũmi makuĩtwe nĩ mbalasi, na anene me mbee ũsumbĩnĩ makĩthi na maũũ ĩũlũ wa nthĩ ta athũkũmi.

8Ũla wĩĩnza ĩima akavalũka nthĩnĩ wayo; na o ũla wĩvũthũa wako nzoka ĩkamũũma. 9O ũla walasya mavia akakũnwa nĩmo; na ũla watũaa mĩtĩ elikasya mũisyonĩ. 10Ethĩwa kĩaa nĩ kĩtuvu, na mũndũ ndakĩnoaa, nĩvo ĩndĩ mũvaka ongeleele vinya: ĩndĩ ũĩ nĩwaĩlaa kwa kũvota. 11Ethĩwa nzoka nĩyaũma ĩtanamba kũvoovw'a nĩvo ĩndĩ kũti ũtandĩthyo wa mũvoosya.

12Ndeto sya kanyw'a wa mũndũ mũĩ nĩ nzeo; ĩndĩ ilomo sya ndia ĩkamĩmelya. 13Wambĩlĩlyo wa ndeto sya kanyw'a wayo nĩ ũtumanu; na mũminũkĩlyo wa kũneena kwayo nĩ ũũũki mũthũku. 14O na ndia nĩyingĩvasya ndeto: ĩndĩ mũndũ ndamanya ũndũ ũkethĩwa; na ũndũ ũla ũkethiwa ĩtina wake, nũũ ũtonya kũmũtavya? 15Wĩa wa ndia nũnoasya kĩla ĩmwe yasyo; nũndũ ndĩsĩ ũndũ ĩtonya kũthi ndũanĩ.

16Woo nĩ waku, we nthĩ, yĩla mũsumbĩ waku nĩ kana, na anene maku me mbee ũsumbĩnĩ maĩsaa kĩoko! 17Wĩ na ũtanu, we nthĩ, yĩla mũsumbĩ waku nĩ mwana wa andũ me ndaĩa, na anene maku me mbee ũsumbĩnĩ maĩsaa ĩvinda yaw'o, ũndũ wa vinya, na ti ũndũ wa ũthengi! 18Nũndũ wa ũtulu kĩala nĩkĩlikaa nthĩnĩ; na kwondũ wa ũtulu wa moko nyũmba nĩyuasya. 19Mboka nĩvokawa ũndũ wa kũtheka, na mbinyu nĩtanasya thayũ; na mbesa nisũngĩaa maũndũ onthe. 20Ndũkamũume mũsumbĩ, aiee, ndũkamũume ũsũanĩonĩ waku; na ndũkaumĩe mũthwii wĩ kasũmbanĩ kaku ka ũkoma: nũndũ nyũnyi ya matunĩ ĩkakua wasya, na kĩla kĩ nthwau kĩkatavan'ya ũvoo ũsu.

MŨTAVAN'YA 11

Mwĩkalĩle wa mũndũ mũĩ

1Ĩkya kĩmũtũ kyaku ĩũlũ wa manzĩ; nũndũ ũkakyona ĩtina wa mĩthenya mingĩ. 2Nenga andũ mũonza kĩlungu, ĩĩ, o na nyanya; nũndũ ndwĩsĩ ũthũku ũla ũkethĩwa ĩũlũ wa nthĩ. 3Ethĩwa mathweo nĩmausũĩtwe nĩ mbua, nĩmekwonosya manzĩ mamo ĩũlũ wa nthĩ; na ethĩwa mũtĩ nũũvalũka kwelekela ngalĩ ya ĩtheo, kana kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ, vandũ, vala mũtĩ wĩvalũka, vu novo ũkethĩwa. 4Ũla ũsiasya kĩseve ndakavuĩa; na ũla ũsiasya mathweo ndakaketha. 5O ũndũ ũtesĩ nzĩa ya kĩseve, kana ũndũ mavĩndĩ meanaa ĩvunĩ ya ũla mũito; o ta ũu ndwĩsĩ wĩa wa Ngai ũla wĩkaa maũndũ onthe. 6Kĩoko vuĩa mbeũ syaku, na wĩoo ndũkasiĩĩe kw'oko kwaku; nũndũ ndwĩsĩ ila ikaĩla, ethĩwa nĩ ii kana iya, kana ethĩwa syelĩ ikeethĩwa nzeo ũndũ ũmwe. 7Nĩ w'o kyeni kĩ mũyo, na kũsisya syũa nĩkwendeeasya metho. 8Ĩĩ, ethĩwa mũndũ akekala thayũ myaka mingĩ, natane

nthĩnĩ wayo yonthe; ĩndĩ nalilikane mĩthenya ya kĩvindu, nũndũ ĩkeethĩwa mingĩ. Kyonthe kĩla kyũkaa nĩ mana.

Ũtao kwa andũ ma mũĩka

9Tana, we mwanake, wananĩ waku, na ngoo yaku ĩkũtan'ye mĩthenya ya wana waku, na kinya nzĩanĩ sya ngoo yaku, na kwonanĩ kwa metho maku; ĩndĩ manya we, Ngai akakũete ũsilĩlonĩ ũndũ wa maũndũ asu onthe. 10Kwondũ wa ũu veta woo ngoonĩ yaku, na ĩkya kũasa ũthũku kuma mwĩĩnĩ waku; nũndũ wana na ũika wa thayũ nĩ mana.

MŨTAVAN'YA 12

1O na lilikana Mũmbi waku mĩthenya ya wana waku mĩthenya mĩthũku ĩtanamba kũka, na myaka ĩthengeea, yĩla ũkasya, Ndi na ũtanu nthĩnĩ wayo; 2syũa, na kyeni na mwei, na ndata itanamba kũya kĩvindu, na mathweo kũsyoka ĩtina wa mbua; 3mũthenya ũla asũvĩi ma nyũmba makatetema, na andũ me vinya makekunamya, na ala mathiaa maieka nũndũ nĩ avũthũ, na ala mesyaĩlya mbũthinĩ makethĩwa na kĩvindu, 4na mĩomo ĩkavĩngwa nzĩanĩ nene; yĩla wasya wa kũthia wĩnyiva, na ũmwe akookĩlw'a nĩ wasya wa nyũnyi, na eĩtu onthe ma kwina makatheew'a vyũ; 5ĩĩ, makakĩa kĩla kĩ ĩũlũ, na motĩsyo makeethĩwa nzĩanĩ; na mũtĩ wa mũlosi ũkalaũka, na kĩtoolĩ kĩkeethĩwa mũio, na kĩla kĩkwendwa kĩkaa; nũndũ mũndũ nũendaa mũsyĩ wake wa tene na tene, na ala mametaa nĩmangangaa nzĩanĩ nene: 6ũlii wa vetha ũtanamba kũthaw'a, kana mbakũli ya thaavu kũawa, kana kĩtete kũaĩwa nthongonĩ, kana ndĩa kũtw'ĩkĩa kĩthimanĩ, 7na kĩtoo kĩisyoka nthĩ o ũndũ kyailyĩ, na veva kũsyoka kwa Ngai ũla wonenganie. 8No mana, mana vyũ, easya ũu Mũtavan'ya, onthe nĩ mana.

Ũndũ w'onthe waĩlĩte kwĩkawa nĩ mũndũ: Kĩa Ngai, na kwata mĩao yake

9Na ũndũ ũngĩ, nĩkwĩthĩwa Mũtavan'ya aĩ mũĩ, aendeea na kũmanyĩsya andũ ũmanyi; ĩĩ, nĩwasũanĩaa, na kũmantha, na kwaĩĩa nthimo nyingĩ. 10Mũtavan'ya nĩwatatie kwona ndeto syĩ mũyo, na ũvoo ũla ũandĩkĩtwe ũlũngalunĩ, o ndeto sya w'o.

11Ndeto sya ũla mũĩ iilyĩ ta mĩsenge; na ndeto sya anene ala mombanasya, ila syumaw'a nĩ mũĩthi ũmwe no ta mĩsumaa ĩathĩĩtwe. 12Na mbee wa ũu, mwana wakwa, taĩka; kũti mũminũkĩlyo wa kũseũvya mavuku maingĩ; na kwĩmanyĩsya mũno nĩ mĩnoo ya mwĩĩ.

13Ũũ nĩw'o mũminũkĩlyo wa ũvoo; w'onthe nĩwĩw'ĩkĩte: Kĩa Ngai, na kwata mĩao yake; nũndũ ũu nĩw'o ũndũ w'onthe waĩlĩte kwĩkawa nĩ mũndũ. 14Nũndũ Ngaĩ akaete kĩla wĩa ũsilĩlonĩ, vamwe na kĩla ũndũ ũvithĩtwe, ethĩwa nĩ ũseo kana ethĩwa nĩ ũthũku.

WATHI

WATHI 1

Mũtwawa na eĩtu ma Yelusaleme

1Wathi wa mbathi, ũla wa Solomoni.
2We namumunye nyie na momumunyo ma kanyw'a wake:
Nũndũ wendo waku wĩ kavaa kwĩ mbinyu.
3Mauta maku me mũuke mũseo;
Syĩtwa yaku nĩ ta mauta metĩkye;
Kwondũ wa ũu eĩtu atheu nĩmakwendaa.
4Ngusya; naitũ nĩtũũkũvikĩla tũsembete:
Mũsumbĩ nĩwandetie tũsũmbanĩ twake;
Tũkatana na kũkwĩw'ĩa mũyo;
Tũkaweta wendo waku kũte mbinyu:
Nĩmakwendaa na w'o.
5Nyie nĩ mwiũ, ĩndĩ nĩ mũmbe nesa,
Inyw'ĩ eĩtu ma Yelusaleme,
O ta maeema ma Ketali,
O ta ngũa sya ũtũta sya Solomoni.
6Ndũkanzisye, nĩkwĩthĩwa nĩ mũtune,
Nũndũ syũa nĩyĩmbĩvĩtye.
Ana-a-ia makwa nĩmanthatĩe;
Mandw'ĩte mũsũvĩi wa miũnda ya mĩsavivũ;
Ĩndĩ mũũnda ũla wakwa mwene ndyaosũvĩa.
7Ndavya, we ũla ngoo yakwa yendete,
Vala ũĩthasya ĩĩthya yaku ya mbũi na malondu,
Vala ũtindiasya mũthenya katĩ:
Nũndũ wa kĩ nĩilyĩ ta ũmwe ũla ũvw'ĩkĩte ũthyũ suka mũvũthũ
Ũtee wa ĩĩthya ya mbũi na malondũ ya atindan'ya maku?
8Ethĩwa ndwĩsĩ, we ũla wĩ mwanakavu kũvĩtũka aka ala angĩ,
Ĩendee umaalĩte na malata ma ndĩthya ya mbũi na malondu,
Na ũiĩthya tũtenatwaku twambũi ũtee wa maeema ma aĩthi.

Mũtwawa na mũtwaani

9Ngũvw'anen'ye, we mwendwa wakwa,
Na mbalasi yĩ makasyanĩ ma Valao.
10Matau maku nĩ manake nĩ mũvĩndĩle wa nzw'ĩĩ,
Ngingo yaku, na ndii syĩ na tũvila twĩ thooa mũnene.
11Tũkakũvĩndanĩsya tũkanda twa thaavu,
Twĩ na ivungo sya vetha.
12Yĩla mũsumbĩ wailyĩ mesanĩ yake,
Manukato makwa nĩmataavũkie mũuke wamo mũseo.
13Mwendwa wakwa kwakwa nĩ ta kakusu ka manemane,
Kala kaiĩtwe katĩ wa nondo syakwa.
14Mwendwa wakwa kwakwa nĩ ta kitũngo kya malaa ma mũena
Mĩũndanĩ ya mĩsavivũ ya Eni-ngeti.
15Sisya, wĩ mwanakavu; mwendwa wakwa;
Sisya, wĩ mwanakavu;
Metho maku nĩ ta ma mavũĩ.
16Sisya, wĩ mwanakavu, mwendwa wakwa, ĩĩ, wa kwendeesya:
O na ĩngĩ ũkomo witũ wĩ langi wĩ kĩsũnzũni.
17Mĩamba ya nyũmba yaitũ nĩ ya mĩtĩ ya mĩkũũ,
Mĩtĩ ya kĩala nĩ ya mĩtĩ ya mĩsonovali.

WATHI 2

1Nyie nĩ ĩlaa ya lose ya Saloni,
Ĩlaa ya lili ya myandanĩ.
2Ta ĩlaa ya lili katĩ wa mĩw'a,
Now'o mwendwa wakwa ũilyĩ katĩ wa eĩtu.
3O tondũ mũtĩ wa mũevo ũtilyĩ katĩ wa mĩtĩ ya kĩthekanĩ,
Now'o mwendwa wakwa ũilyĩ katĩ wa ana aũme.
Nĩnekalile nthĩ ĩtheo wa muunyĩ wake nĩ na mũyo mũnene,
Na matunda make maĩ mũyo mũsamonĩ wakwa.
4Andetie nyũmbanĩ ya mboka,
Na kĩvevelo kyake ĩũlũ wakwa kyaĩ kya wendo.
5Mbĩkĩai vinya na tũkũmbwa twa nzavivũ mbovu, mbuũkyai na ũsyao wa mũevo;
Nũndũ nĩwaĩtw'e nĩ wendo.
6Kw'oko kwake kwa aka kwĩ ungu wa mũtwe wakwa,
Na kw'oko kwake kwa aũme nĩkwĩmbĩtĩĩsye.
7Nĩngũmũavĩthya inyw'ĩ, eĩtu ma Yelusaleme,
Na nthwaia nga, kana na ndaatai nga sya kĩthekanĩ,
Mũtikamũthũlũmũe, kana ũmũamũkya mwendwa wakwa,
Kũvika endeew'a.
8Wasya wa mwendwa wakwa! Sisya, nĩwũkĩte,
Akĩtũlĩlanga ĩũlũ wa iĩma,
Kũthakathaka ĩũlũ wa tũlĩma.
9Mwendwa wakwa atilyĩ ta nthwaia nga kana ndaatai nzamba ya mũika:
Sisya, aũngamĩte ngalĩ ĩya ya wako witũ;
Aisyaĩlya nthĩnĩ mbũthinĩ;
Atemethelya metho mĩtĩnĩ mĩkelangan'ye.
10Mwendwa wakwa nĩwaneenie, na ambĩa,
Ũkĩla, mwendwa wakwa, mbanake yakwa, na kwĩendea.
11Nũndũ, sisya, ĩvinda ya mbevo nĩ ĩvĩtu;
Mbua nĩ mbĩtu na ĩkathi;
12Malaa nĩ moneku ĩũlũ wa nthĩ;

Ĩvinda ya kwina ya nyũnyi nĩ yũku,
Na wasya wa ndumbũ nũkwĩw'ĩka nthĩ yaitũ;
13Mũkũyũ nĩwĩw'ĩte makũyũ maw'o methĩ,
Na mĩsavivũ nĩ mĩlaũku;
Nĩyataavũkĩte mĩuke yayo mĩseo.
Ũkĩla, mwendwa wakwa, mbanake yakwa, na kwĩendea.
14We ĩvũĩ yakwa, wĩ mĩvatĩnĩ ya ivĩsĩ,
Wĩvithonĩ wĩ kĩvaũũkonĩ,
Eka nzisye ũthyũ waku,
Eka nĩw'e wasya waku;
Nũndũ wasya waku wĩ mũyo, na ũthyũ waku nĩ mwanake.
15Tũkwate mbĩwa, mbĩwa ila nini,
Ila syanangaa mĩũnda ya mĩsavivũ;
Nũndũ mĩũnda yaitũ ya mĩsavivũ nĩ mĩlaũku.
16Mwendwa wakwa nĩ wakwa, nakwa nĩ wake:
Eĩthya ndĩthya yake ya mbũi na malondu katĩ wa malaa ma lili.
17Kũvika syũa yausya, na myuunyĩ yalalĩla,
Ĩthyũũe, mwendwa wakwa, na ĩthĩwa ta nthwaia nga kana ndaatai nzamba ya mũika
Ĩũlũ wa iĩma sya Mbetheli.

WATHI 3

Mosũanĩo ma mũtwawa

1Ũtukũ nĩ ũkomonĩ wakwa
Nĩmũmanthie ũla ngoo yakwa yendete:
Nĩmũmanthie, ĩndĩ ndinamwona.
2Nasya, nĩngũkĩla yu, na ngĩthi ngangange ndũanĩ;
Nzĩanĩ nene na nzĩanĩ mbaamu
Ngamũmantha ũla ngoo yakwa yendete:
Namũmantha, ĩndĩ ndinamwona.
3Asyaĩĩsya ala mangangaa ndũanĩ mambona;
Kwa asu nameie, Nĩmwamwona ũla ngoo yakwa yendete?
4Kwaĩ o kavinda kanini namatia,
Yĩla namwonie ũla ngoo yakwa yendete:
Namũkwatie, na ndyaamũeka athi,
Kũvika namũete nyũmbanĩ ya inyia wakwa,
Na kasũmbanĩ ka ũla wangitavie.
5Nĩngũmũavĩthya, inyw'ĩ eĩtu ma Yelusaleme,
Na nthwaia nga kana ndaatai nga sya kĩthekanĩ,
Kana mũikamũthũlũmũe, kana kũmũamũkya mwendwa wakwa,
Kũvika endeew'a.
Mũtwawa akyona ũnene wa mũtwaani
6Ũũ nũũ ũla wambatĩte kuma weũnĩ
Ta ituĩ sya syũki,
Anyungĩthĩtw'e nĩ manemane na ũvumba,
Na mĩtĩ yonthe ya mũthoosya ĩla ĩnyungaa nesa?
7Sisya, nĩ mũsekeseke wa Solomoni;
Andũ mĩongo thanthatũ ngũmbaũ moothyũlũlũkĩte,
Ma andũ ngũmbaũ sya Isilaeli.
8Onthe nĩ akwati ma ũvyũ, na nĩ ai kaũnĩ:
Kĩla mũndũ e na ũvyũ wake kĩnyunyunĩ kyake,
Nũndũ wa w'ĩa ũtukũ.
9Mũsumbĩ Solomoni eeseũvĩsya ĩsela ya kĩũsumbĩ
Ya mũtĩ wa Levanoni.
10Aseũvĩsya itũĩ syayo sya vetha,
Ĩtina yayo ya thaavu, na wikalo wayo wa ngũa ĩtilyĩ ndune,
Nthĩnĩ wayo vanakavĩtw'e na wendo,
Waumĩte eĩtunĩ ma Yelusaleme.
11Umaalai, inyw'ĩ eĩtu ma Saioni, na mũkyona mũsumbĩ Solomoni,
E na ngovia ya ũsumbĩ ĩla inyia wake wamwĩkĩie
Mũthenya wa kũtwaana kwake,
Na mũthenya wa ũtanu wa ngoo yake.

WATHI 4

Mũtwaani aikumya mũtwawa

1Sisya, we wĩ mwanakavu, mwendwa wakwa; sisya, we wĩ mwanakavu;
Metho maku nĩ ta ma mavũĩ ungu wa suka waku mũvũthũ wa ũthyũ.
Nzw'ĩĩ syaku nĩ ta ndĩthya ya mbũi.
Ila itindiaa mwaĩĩonĩ wa kĩĩma kya Ngileati.
2Maeo maku matilyĩ ta ndĩthya ya malondu maka matilĩtwe maw'ĩa mĩtũkĩ,
Ala mambatĩtw'e kuma kũthambw'a,
Kĩla yĩmwe yamo yĩ na mavatha,
Na vati yĩmwe katĩ wamo yaakw'ĩthya.
3Ilomo syaku nĩ ta ũlii mũtune mũno,
Na kanyw'a waku nĩ mwanake mũno.
Nthĩa syaku itilyĩ ta kĩlungu kya ĩkũngũmanga
Ungu wa suka waku mũvũthũ.
4Ngingo yaku ĩtilyĩ ta mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Ndaviti
Waakiwe nũndũ wa mĩio ya kaũ,
Ũla wanĩkawa tũkalo ngili,
Ngao syonthe sya ngũmbaũ.
5Nondo syaku syelĩ nĩ ta maswii elĩ
Ala nĩ mavatha ma nthwaia,
Ala maĩsaa katĩ wa malaa ma lili.
6Kũvika mũthenya ũusye, na myuunyĩ yalalĩle,
Ngaenda kĩĩmanĩ kĩ manemane,
Na kalĩmanĩ ke ũvumba.
7We wĩ mwanakavu ki, mwendwa wakwa;
Na vati kalanga nthĩnĩ waku.
8Ũka tũendan'ye kuma Levanoni, mũtwawa wakwa,
Wĩ nakwa kuma Levanoni:
Sisya kuma mũtumbĩnĩ wa Amana,
Kuma mĩtumbĩnĩ ya Senili na Elimoni,
Kuma ngunganĩ sya mĩnyambũ,
Kuma iĩmanĩ syĩ ngo.
9We nĩwakũmbaĩthisye ngoo yakwa, mwĩĩtu-a-ia, mũtwawa wakwa;
We nĩwakũmbaĩthisye ngoo yakwa na yĩmwe ya metho maku,
Na mũnyoo ũmwe wa ngingo yaku.
10Wendo waku ko nĩ mũseo, mwĩĩtu-a-ia, mũtwawa wakwa!
Wendo waku ko wĩ kavaa kwĩ mbinyu!

Na mũuke wa mauta maku kwĩ mĩthemba yonthe ya mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa!
11Ilomo syaku, we mũtwawa wakwa, ilovotangaa ta ĩwa:
Ũkĩ wa nzũkĩ na ĩia syĩ ungu wa ũĩmĩ waku;
Na mũuke wa ngũa syaku ũilyĩ ta mũuke wa Levanoni.
12Mũũnda mwiie nĩ mwĩĩtu-a-ia, mũtwawa wakwa;
Mbuluti mbiie, nthongo nziĩle.
13Mathongooo maku nĩ mũũnda wa makũngamanga, wĩ ũsyao wĩ vata mũno;
Mũena vamwe na mĩkenge ya mĩtĩ ĩla ĩseũvw'a manukato,
14Manukato na manzano,
Ithua na mũtalasini, na mĩtĩ yonthe ya ũvumba;
Manemane na uuti, na mĩtĩ yonthe mĩseo ĩla ĩnyungaa nesa.
15We wĩ nthongo ya mĩũnda,
Kĩthima kya manzĩ ma thayũ,
Na tũlũsĩ tũvĩtĩtye manzĩ kuma Levanoni.
16Amũka, we kĩseve kya ngalĩ ya ĩũlũ; na ũkyũka we kya ngalĩ ya ĩtheo;
Uutanĩai mũũnda wakwa, nĩ kana mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa ĩtaavũke.
Mwendwa wakwa nĩoke mũũndanĩ wake,
Na kũya matunda make me vata mũno.

WATHI 5

1Nĩnooka mũũndanĩ wakwa, mwĩĩtu-a-ia, mũtwawa wakwa:
Nĩnoomban'ya manemane makwa na mĩtĩ yakwa inyungaa nesa;
Nĩnaĩsanĩsya ĩwa yakwa na ũkĩ wakwa wa nzũkĩ;
Na nanyw'a mbinyu yakwa na ĩia yakwa.
Yai, inyw'ĩ anyanyawa;
Nyw'a, ĩĩ, nyw'a mũno, mwendwa wakwa.
Thĩna ũndũ wa kwaanw'a
2Nĩĩ nĩnakoma, ĩndĩ ngoo yakwa nĩyĩĩamũkĩte:
Nĩ wasya wa mwendwa wakwa ũla ũvingũasya, akyasya,
Mbingũĩa, mwĩĩtu-a-ia, mwendwa wakwa, ĩvũĩ yakwa, ũtaavukw'a wakwa,
Nũndũ mũtwe wakwa nĩusũĩte ĩmwe,
O na nzw'ĩĩ syakwa mavoloto ma ũtukũ.
3Nĩnumĩtye ngũa yakwa; nĩmĩkĩa ata?
Nĩthambĩtye maũũ makwa; nĩmavukya ata?
4Mwendwa wakwa ekĩie kw'oko kwake ĩimanĩ ya mũomo,
Na ngoo yakwa nĩyakusĩkie nũndũ wake.
5Nokĩlile kũvingũĩa mwendwa wakwa;
Na moko makwa malovotangasya manemane,
Na syaa syakwa manemane matweku,
Ĩũlũ wa ikwati sya kĩvingi.
6Navingũĩa mwendwa wakwa;
Ĩndĩ mwendwa wakwa aĩ aneetulũla, na akathi.
Ngoo yakwa nĩyanthelele yĩla waneenie:
Nĩnamũmanthie, ĩndĩ ndyaatonya kũmwona;
Namwĩta, ĩndĩ ndaanzũngĩa.
7Asyaĩĩsya ala mangangaa ndũanĩ mambona,
Mangũna, mambũkite;
Asũvĩi ma maũvai mambuta suka wakwa.
8Nĩngũmũavĩthya, eĩtu ma Yelusaleme,
Ethĩwa mũkoona mwendwa wakwa,
Kana mwĩmwĩa, atĩ nĩnĩwaĩtw'e nĩ wendo.
Mũtwawa aikumya mũtwaani
9Mwendwa waku nũvĩtũkĩte ũngĩ wendawa ata,
We ũla wĩ mwanakavu kũvĩtũka aka ala angĩ?
Mwendwa waku nũvĩtũkĩte ũngĩ wendawa ata,
Kana ũtũavĩthye ta ũu?
10Mwendwa wakwa nĩ mweũ na mũtune,
Mũnene mbee katĩ wa ngili ĩkũmi.
11Mũtwe wake nĩ ta thaavu ũla mũseo mbee;
Nzw'ĩĩ syake nĩ mbingĩ, na nziũ ta ngũngũũ.
12Metho make matilyĩ ta ma mavũĩ me ũtee wa tũlũsĩ,
Mathambĩtw'e na ĩia, na kwiwa nesa.
13Matau make nĩ ta ĩvuĩo syĩ mĩtĩ ĩnyungaa nesa,
Ta mĩthaĩĩo yĩ nyũnyi syĩ mũyo:
Ilomo syake nĩ ta malaa ma lili, inyũlũlũkasya manemane matweku.
14Moko make nĩ ta ngome sya thaavu syĩ na tũvila twa nzumalati ntheu tũlũmanĩtw'e iĩndĩnĩ syatw'o:
Mwĩĩ wake nĩ ta maeo ma nzou manakavĩtw'e na tũvila twa savili.
15Maũũ make nĩ ta ituĩ sya mavia maseo, me iĩndĩnĩ sya thaavu mũseo:
Ũmbe wake ũtilyĩ Levanoni, mũseo mũno ta mĩkũũ.
16Kanyw'a wake wĩ mũyo mũnene;
Ĩĩ, nĩ mwanake ki.
Ũũ nĩ mwendwa wakwa, na ũũ nĩ mũnyanyawa,
Inyw'ĩ eĩtu ma Yelusaleme.

WATHI 6

1Mwendwa waku aendie kũ,
We mwanakavu kũvĩtũka aka ala angĩ?
Mwendwa waku ethyũũile va,
Kana tũmũmanthe vamwe naku?
2Mwendwa wakwa atheeie mũũndanĩ wake,
Ivũĩonĩ syĩ mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa,
Kwĩĩthĩsya mĩũndanĩ, na kũmban'ya malaa ma lili.
3Nyie nĩ wa mwendwa wakwa, na mwendwa wakwa nĩ wakwa:
Eĩthya ndĩthya yake katĩ wa malaa ma lili.
Mũtwaani aikumya mũtwawa
4We wĩ mwanakavu, mwendwa wakwa, ta Tilisa,
Wa kwendeesya ta Yelusaleme,
Wa kũtĩsya ta ita syĩ na ivevelo.
5Thyũũa metho maku maikanzisye,
Nũndũ nĩmeũngatha.
Nzw'ĩĩ syaku nĩ ta ndĩthya ya mbũĩ,
Ila itindiaa mwaĩĩonĩ wa Ngileati.
6Maeo maku nĩ ta ndĩthya ya malondu maka,
Ala mambatĩtw'e kuma kũthambw'a;
Kĩla yĩmwe yamo yĩ na mavatha,
Na vati yĩmwe katĩ wamo yaakw'ĩthya.
7Nthia syaku itilyĩ ta kĩlungu kya ĩkũngũmanga

Ungu wa suka waku mũvũthũ.
8Ve aka asumbĩ mĩongo thanthatũ, na aka ngombo mĩongo nyanya,
Na eĩtu atheu matatalĩka.
9Ĩvũĩ yakwa, ũtaavukw'a wakwa, no ũmwe;
No ũmwe wa inyia wake;
Nowe weka mũnyuve wa ũla wamũsyaie.
Eĩtu mamwona, na mamwĩta mũathimwa;
Ĩĩ, aka asumbĩ na aka ngombo, na mamũtaĩa.
10Nũũ ũla ũsiasya ta kũikya,
Mwanakavu ta mwei,
Mũtheu ta syũa,
Wa kũtĩsya ta ita syĩ na ivevelo?
11Natheea mũũndanĩ wa mĩtĩ ya mbatani,
Kũsisya ũthithinĩu wa mĩkenge mwandanĩ,
Kũsisya ethĩwa mũsavivũ wĩ wenze,
Na mĩkũngũmanga ĩ na malaa.
12Mbee wa ndanamba kũmanya, ngoo yakwa yambĩkalya
Katĩ wa makasya ma andũ makwa anene.
13Syoka, syoka, we Mũsulami;
Syoka, syoka, nĩ kana tũkũsisye.
Nĩkĩ mũkũmũsisya Mũsulami,
Ta kũsisya mũsũngĩle wa Maanaimu?

WATHI 7

1A! Ũndũ maseũvĩte maũũ maku me iatũnĩ, we mwĩĩtu wa mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ!
Matako maku nĩ mavilingĩku ta tũvila twĩ thooa mũnene,
Wĩa wa moko ma ndũĩka.
2Mwĩĩ waku nĩ ta kĩkombe kĩvilingĩku,
Kĩla nthĩnĩ wakyo mbinyu mbulan'ye ĩtanyivaa:
Ĩvu yaku nĩ ta kĩvumbu kya nganũ
Kĩthyũlũlũkĩtw'e na malaa ma lili.
3Nondo syaku ilĩ itilyĩ ta maswii elĩ
Mavatha ma nthwaia.
4Ngingo yaku nĩ ta mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa maeo ma nzou;
Metho maku nĩ ta ndia ila syĩ Esivoni,
Ũtee wa mbingĩlo ya Mbathi-lavimi;
Ĩnyiũũ yaku nĩ ta mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Levanoni
Ũla welekele Ndamasiku.
5Mũtwe waku nĩ ta kĩĩma kya Kalimeli,
Na nzw'ĩĩ sya mũtwe waku itilyĩ ta ndune;
Mũsumbĩ nũlũmĩtwe e mũtave mũvĩndĩlenĩ wasyo.
Ũtanu mũsũu wa mũtwawa na mũtwaani
6A! Ũndũ wanakavĩte na kwendeesya,
Mwendwa, kwondũ wa kũtanĩthya!
7Kĩũngamo kyaku nĩ ta kya mũtĩ wa mũtende,
Na nondo syaku ta itũngo syaw'o.
8Nasya, nĩngũlĩsa mũtĩ wa mũtende,
Nĩngwĩkwatĩla mbonge syaw'o:
Nondo syaku nĩsyĩthĩwe ta itũngo sya mũsavivũ,
Na mũuke wa mĩthũmũ yaku ta wa ũsyao wa mũtĩ wa mũevo,
9Na kanyw'a waku ta mbinyu ĩla nzeo mbee,
Ĩla ĩmelekaa nesa kwondũ wa mwendwa wakwa,
Ĩvĩtĩlaa mbola ilomonĩ sya ala makomete.
10Nĩ wa mwendwa wakwa;
Na kwenda kwake nĩkũmbelekele.
11Ũka, mwendwa wakwa, tumaale mũũndanĩ;
Tũkomele tũmĩsyĩ.
12Twambate kĩoko tene mĩũndanĩ ya mĩsavivũ;
Tũsisye ethĩwa mũsavivũ wĩ wenze,
Na malaa maw'o nĩ malaũku,
Na mĩkũngũmanga ĩ malaa:
Vau ngakũnengea wendo wakwa.
13Matunda ma kwendana mataavũkasya mũuke mũseo;
Na mĩomonĩ yaitũ ve mĩthemba yonthe ya matunda me vata mũno ala meũ na ala ma tene,
Ala nakwiĩe, we mwendwa wakwa.

WATHI 8

1A! Kethĩwa wĩthĩwa ta mwana-a-ia,
Ũla wongie nondo sya mwaitũ!
Yĩla nesa ũkũwĩla ũtee, ngakũmumunya;
Ĩĩ, na kũti ũmwe wĩmbũthya.
2Nĩthĩwa ngũtongoesya, na ũkũete nyũmbanĩ ya mwaitũ,
Ũla wĩmanyĩsya;
Nĩthĩwa ngũnyw'ĩthya mbinyu yĩ mũuke mũseo,
Ya ngoyoo ya makũngũmanga makwa.
3Kw'oko kwake kwa aka kwĩthĩwa ungu wa mũtwe wakwa,
Na kw'oko kwake kwa aũme kwĩmbĩtĩĩsya.
4Nĩngũmwĩavĩthya, inyw'ĩ eĩtu ma Yelusaleme,
Kana mũtikathũlũmũe, kana kũmũamũkya mwendwa wakwa,
Kũvika endeew'a.
Wendo wĩ vinya ta kĩkw'ũ
5Nũũ ũũ wambatĩte kuma weũnĩ,
Eyaĩĩsye mwendwa wake?
Ĩtina wa mũtĩ wa mũevo nĩnakũamũkisye:
Vau nĩvo inyia waku wakwaũnyie,
Vau nĩvo waũnyĩe ũla wakũsyaie.
6Mbĩkĩa ta ũsiĩlũ ĩũlũ wa ngoo yaku,
Ta ũsiĩlo ĩũlũ wa kw'oko kwaku:
Nũndũ wendo wĩ vinya ta kĩkw'ũ;
Kĩwĩu nĩ kyai ta Seoli;
Itw'ĩki syakyo nĩ itw'ĩki sya mwaki,
O kĩtw'ĩki ki kya mwaki wa Yeova.
7Manzĩ maingĩ matitonya kũvosya wendo,
O na kĩw'ũ kingĩ ki kũũthika:
Ethĩwa mũndũ nũnengane syĩndũ syonthe sya nyũmba yake nũndũ wa wendo,
Akavũthw'a vyũ.
8Twĩ na mwĩĩtu-a-ia mũnini,
Na nde nondo:
Tũkeka ata ũndũ wa mwĩĩtu-u-ia
Mũthenya ũla ũkevaw'a?
9Kethĩwa nĩ ũvai,

Tũmwakĩĩa nthongole ya vetha:
Na kethĩwa nĩ mũomo,
Tũkamwiiĩa na mbwaũ sya mĩkũũ.
10Nyie nĩ ũvai, na nondo syakwa nĩ ta myako mĩtũlu ya mĩnyoolo yaw'o:
Na ĩndĩ methonĩ make naĩ ta ũmwe ũla wonie mũuo.
11Solomoni aĩ na mũũnda wa mĩsavivũ ku Mbaali-amoni;
Atiĩa mũũnda wa mũsavivũ asũvĩi;
Kĩla ũmwe ũndũ wa ũsyao waw'o aĩ wa kũete ilungu sya vetha ngili.
12Mũũnda wakwa wa mĩsavivũ, ũla wakwa, wĩ mbee wakwa:
We, o we Solomoni, ũkeethĩwa na i ngili,
Na ala masũvĩaa ũsyao waw'o makeethĩwa na maana elĩ.
13We ũla ũtũaa mĩũndanĩ,
Atindan'ya mĩmethukĩĩasya mew'e wasya waku:
Tuma nakwa nĩwĩw'a.
14Ĩkalaate, mwendwa wakwa,
Na ĩthĩwa ta nthwaia nga kana ta ĩswii ya ndaatai
Ĩũlũ wa iĩma syĩ mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa.

ISAIA

ISAIA 1

Mbaĩ mbathe

1Woni wa Isaia mwana wa Amosu, ũla wonie ũndũ wa Yuta na Yelusaleme, mĩthenya ya Usia, na Yothamu, na Aasu, na Esekia, asumbĩ ma Yuta.
2Ĩw'ai, inyw'ĩ matu, na tea kũtũ, we nthĩ; nũndũ Yeova nũneenete: niniĩthĩtye syana na kũea, nasyo nimbaĩte matũ. 3Ng'ombe nĩyĩsĩ mwene wayo, na ĩng'oi vandũ va kũĩthĩw'a nĩ vwana wayo; ĩndĩ Isilaeli ndesĩ, andũ makwa matisũanĩaa. 4A! Mbaĩ mbathe, andũ ala makuĩte ũthũku, ũsyao wĩki wa naĩ, syana ila syĩkaa ũthũku! Nĩmamũtiĩte Yeova, nĩmamũvũthĩtye Ũla Mũtheu wa Isilaeli, nĩmevathĩte na kũsyoka na ĩtina. 5Nũndũ wa kĩ mũũkũnangwa kũvika na yu, nĩ kana mũendeee na kũng'enda? Mũtwe w'onthe nĩ mũwau, na ngoo yonthe nĩ ndevu. 6Kuma ũnyaĩĩ wa kũũ o na kũvika mũtwe vati vandũ vaima; no mawũkite, na maiĩsya, na makũna ma mĩtũkĩ: matyaatumwa, kana kwovwa, kana kwololow'a na mauta. 7Nthĩ yenyu nĩ nthei; ndũa syenyu nivĩvĩtw'e na mwaki; aeni nĩmekũmina nthĩ yenyu mwene, na nĩ nthei, o ta ĩkulumanĩtw'e nĩ aeni. 8Na mwĩĩtu wa Saioni nũtiĩtwe ta ĩlwanda mũũndanĩ wa mĩsavivũ, ta katũĩo mũũndanĩ wa mongũ, ta ndũa ĩtw'ĩkanĩw'e. 9Keka Yeova wa nguthu watũtiĩe ũtialo mũnini mũno, twĩthĩwa tũilyĩ ta Sotomo, na kũvw'ananw'a na Ngomola.

Wĩtano wa kwĩalyũla kwa w'o

10Ĩthukĩĩsyei ndeto ya Yeova inyw'ĩ ala mũsumbĩkaa Sotomo; teai matũ mwĩw'e mĩao ya Ngai waitũ, inyw'ĩ andũ ma Ngomola. 11Wingĩ wa nthembo syenyu ũmbaĩlĩte kyaũ? Easya ũu Yeova; nĩnĩkolete nthembo sya kũvĩvw'a sya ndũũme, na mathunya ma indo ila nou; na nditanĩaa nthakame ya tũsalũ twa mũew'a, kana tũtena twa malondu, kana nthenge. 12Yĩla mũkaa kwĩyonan'ya mbee wakwa, nũũ ũla wendie ũu mokonĩ menyu, mũkinyangae nza syakwa? 13Mũtikaete nthembo ingĩ sya mana; ũvani nĩ ũthatyo kwakwa; mwei mũtisu na savato, kũtw'a maũmbano-nditonya ũthũku na ũmbano ũkilĩtye. 14Ngoo yakwa nĩmenaa myei yenyu mĩtisu, na mboka syenyu ila itw'ĩtwe; nasyo nĩ mũio kwakwa; nĩnĩnoete nĩ kwikua. 15Na yĩla mwĩtambũũkya moko menyu, ngavitha metho makwa ndikamwone; ĩĩ, yĩla mwĩvoya mboya mbingĩ, ndikethukĩĩsya: moko menyu nĩmausũĩte nthakame. 16Thambai, ĩthesyei; vetai ũthũku wa meko menyu ndikawone na metho makwa; ekai kwĩka ũthũku; 17ĩmanyĩsyei kwĩka nesa; manthai sila wa katĩ, mũtethyei ũla ũthĩnaw'a, masilanasyei ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe, mũteteei mũndũ mũka ndiwa.
18Ũkai yu, tũsũanĩe vamwe, easya ũu Yeova: o na ethĩwa naĩ syenyu nĩ ndune mũno, ikeethĩwa nzaũ ta ĩa; o na ethĩwa nĩ ndune ta mũkumbũ ikeethĩwa ta w'ĩa wa ĩlondu. 19Ethĩwa mũkeetĩkĩla na kwĩw'a, mũkaĩsaa ũseo wa ĩ nthĩ: 20ĩndĩ mwalea na kũng'enda, mũkaminwa na ũvyũ; nũndũ kanyw'a wa Yeova nũneenete ũu.

Ũsilĩlo na wovosyo wa Saioni

21Kaĩ ndũa yĩ kĩthito nĩtw'ĩkĩte ĩlwaya! O ĩla yausũĩte ũsili wa katĩ! Ũlũngalu nĩwekalaa nthĩnĩ wayo, ĩndĩ yu no oaani. 22Vetha waku nũtw'ĩkĩte makwaũ ma vetha, mbinyu yaku nĩvulanĩtw'e na manzĩ. 23Ala maku me mbee ũsumbĩnĩ nĩ ang'endu, na atindan'ya ma ing'ei; kĩla mũndũ nĩwendaa mavaki, na nũatĩĩaa kũtuvwa: matisilanasya ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe, o na vata wa mũndũmũka ndiwa ndũmavikĩaa.
24Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, Ũla Mwene Vinya wa Isilaeli, easya, A! Nĩngwĩvathana na nthũ syakwa, na kwĩĩvanĩsya kwa amaitha makwa; 25na ngathyũũa kw'oko kwakwa kwĩthĩwe ĩũlũ waku, na kũthesya vyũ makwaũ maku, na kũveta matheũko maku; 26na ngatũnga asili maku methĩwe ta ĩvinda ya mbee, na atai maku ta wambĩlĩlyonĩ: ĩtina wa ũu ũkeetwa Ndũa ya ũlũngalu, katũla ke kĩthito. 27Saioni ĩkoovow'a na sila wa katĩ, na andũ mayo ala maalyũlile ngoo makoovow'a na ũlũngalu. 28Ĩndĩ kwanangwa kwa avĩtan'ya na andũ athe kũkethĩwa ĩvinda yĩmwe, na ala mamũtiaa Yeova makaminwa. 29Nũndũ makasonoka ũndũ wa mĩtĩ ya myaloni ĩla mwendie, mũkathokoanw'a ũndũ wa mĩũnda ĩla mũnyuvĩte. 30Nũndũ mũkeethĩwa ta mwaloni ũla matũ maw'o mavovaa, na ta mũũnda ũte manzĩ. 31Na ũla wĩ vinya akeethĩwa ta ngũno, na wĩa wake ta ngala ya mwaki; na akavya vamwe naw'o, na vaikethĩwa wa kũvosya.

ISAIA 2

Ũsumbĩko wa mũuo wa Yeova nthĩ yonthe

1Ndeto ĩla Isaia mwana wa Amosu wonie ũndũ wa Yuta na Yelusaleme.
2Na kũkeethĩwa mĩthenya ya mũminũkĩlyo, kana kĩĩma kĩ nyũmba ya Yeova kĩkekalaa kĩ kĩtũlu kwĩ ila ingĩ, na kũkĩla ĩũlũ wa tũlĩma; na mbaĩ syonthe ikakĩendeaa. 3Na ngo nyingĩ sya andũ ikaenda na kwasya, Ũkai inyw'ĩ, twambate kĩĩmanĩ kya Yeova, nyũmbanĩ ya Ngai wa Yakovo; nake akatũmanyĩsya nzĩa syake, na tũkaendaa nzĩanĩ syake: nũndũ mĩao ikauma Saioni, na ndeto ya Yeova ĩkauma Yelusaleme. 4Na akasilan'ya mbaĩ, na kũtw'ĩĩa andũ ma ngo mbingĩ; na makatusya mbyũ syoo itw'ĩke mĩthya ya maembe ma ng'ombe, na

matumo moo tũvyũ twĩ ngoto twa kũsea; mbaĩ ndĩkokĩlĩlya mbaĩ ũvyũ, o na itikemanyĩsya kaũ ĩngĩ.

Ũsilĩlo wa Yeova kwa etulya

5Inyw'ĩ nyũmba ya Yakovo, ũkai, tũende kyeninĩ kya Yeova. 6Nũndũ nũtiĩte andũ maku nyũmba ya Yakovo, nĩkwĩthĩwa nĩmausũĩtwe nĩ syĩthĩo ila syumĩte ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, nao nĩ ala mathanaa maũndũ ta Avilisiti, na nĩmakũnanĩaa kĩthalũ na syana sya andũ ma nthĩ ĩngĩ. 7Na nthĩ yoo nĩyusũĩte vetha na thaavu, o na kũti mũminũkĩlyo wa mothwii moo maie; o na nthĩ yoo nĩyusũĩte mbalasi, o na kũti mũminũkĩlyo wa makasya moo ma kaũ. 8O na nthĩ yoo nĩyusũĩte mĩvw'anano; nĩmathaithaa wĩa wa moko moo ene, ũla waseũviw'e nĩ syaa syoo. 9Na mũndũ ũte nguma nũkwĩkunamya, na mũndũ mũnene nũkwĩnyivya: kwondũ wa ũu ndũkamaekee. 10Lika ĩvianĩ, na ĩvithe kĩtoonĩ, kuma mbee wa ũtisyo wa Yeova, na ũtheu mũtisu wa ũnene wake. 11Mũsyaĩlye wa ngathĩĩo wa mũndũ ũkanyivw'a, na wĩng'athĩlĩlyo wa andũ ũkatheew'a, na Yeova e weka akethĩwa mũnene mũthenya ũsu.

12Nũndũ kũkeethĩwa mũthenya wa Yeova wa nguthu ũla wĩũkĩa kyonthe kĩla kĩ na ngathĩĩo na wĩng'athĩlĩlyo, na kyonthe kĩla kyũkĩlĩte; na kikatheew'a; 13na ĩũlũ wa mĩkũũ yonthe ya Levanoni, ĩla mĩasa na mĩtũlu, na myaloni yonthe yĩ Mbasani 14na ĩũlũ wa iĩma syonthe ndũlu, na tũlĩma tw'onthe tũtũlu, 15na ĩũlũ wa kĩla mwako mũtũlu wa mũnyoolo, na kĩla ũvai mwiie, 16na ĩũlũ wa ngalawa syonthe sya Talisisi, na mĩvw'anano yonthe yendeeasya. 17Na wĩnenevyo wa mũndũ ũkanyivw'a, na wĩng'athĩlĩlyo wa andũ ũkatheew'a; na Yeova e weka akethĩwa mũnene mũthenya ũsu. 18Na mĩvw'anano ĩkaaa vyũ. 19Na andũ makalika ngunganĩ sya mavia, na maimanĩ ma nthĩ, maume mbee wa ũtĩsyo wa Yeova, na ũtheu mũtisu wa ũnene wake, yĩla wĩũkĩla athingithangye nthĩ na vinya. 20Mũthenya ũsu andũ makekĩsya mbuko na mbuvu mĩvw'anano yoo ya vetha, na mĩvw'anano yoo ya thaavu, ĩla maseũvisye mamĩthaithae; 21malike ngunganĩ sya mavia, na mĩvatĩnĩ ya mavia matũkangu, maume mbee wa ũtĩsyo wa Yeova, na ũtheu mũtisu wa ũnene wake, yĩla wĩũkĩla athingithangye nthĩ na vinya. 22Taanĩsyai na mũndũ, ũla mĩthũmũ yake yĩ manyiũũnĩ make; nũndũ we atalawa kĩndũ ũndũnĩ wĩva?

ISAIA 3

Ũsilĩlo wa Yeova ĩũlũ wa Yuta na Yelusaleme

1Nũndũ, sisya, Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, nũnũũveta kumya Yelusaleme na Yuta wĩkwatyo na wĩlũmyo, wĩkwatyo w'onthe wa lĩu, na wĩkwatyo w'onthe wa manzĩ; 2mũndũ wĩ ũtonyi, na mũndũ wa kũthi kaũnĩ; mũsili, na mwathani, na ũla ũaũasya, na mũtumĩa; 3kavuteni wa andũ mĩongo ĩtano, na mũndũ wĩ ndaĩa, na mũtaani, na ndũĩka mbũĩ mũno, na ũla mũĩ wa kwathana na ndata. 4Na ngatw'a syana syĩthĩwe anene moo me mbee ũsumbĩnĩ, na tũũkenge tũkamasumbĩka. 5Na andũ makathĩnw'a, kĩla ũmwe nĩ ũla ũngĩ, na kĩla ũmwe nĩ mũtũi wake: kana kakeeng'athĩlĩlya kwa mũtumĩa, na ala me ĩtheo kwa ala me na ndaĩa. 6Yĩla mũndũ ũkakwata mwana-a-inyia nyũmbanĩ ya ĩthe wake, akĩmwĩa, Wĩ na ngũa, tũsumbĩke, na ũvalũku ũũ wĩthĩwe ungu wa kw'oko kwaku; 7mũthenya ũsu akookĩlya wasya wake, akyasya, Ndikethĩwa mũvosya; nũndũ nyũmbanĩ yakwa vati lĩu kana ngũa: mũtikandw'ĩkĩthye mũnene wa andũ. 8Nũndũ Yelusaleme nĩ mbanangĩku, na Yuta nĩ mbalũku; nĩkwĩthĩwa nĩmĩ syoo na meko moo nĩmeũthĩn'ya Yeova, mathatye metho ma ũtheu mũtisu wake. 9Kwoneka kwa mothyũ moo nĩkũũmakũsĩĩa; na nĩmekwonan'ya naĩ yoo ta Sotomo, matiũmĩvitha. Woo nĩ wa thayũ woo! Nĩkwĩthĩwa nĩmeyĩkĩte ũthũku. 10Neenai ũndũ wa ũla mũlũngalu, atĩ kũkeethĩwa ũseo kwake; nĩkwĩthĩwa makaya ũsyao wa meko moo. 11Woo nĩ wa ũla mũthũku! Kũkeethĩwa ũthũku kwake; nĩkwĩthĩwa o ũndũ moko make mekĩte now'o ũkekwa. 12Ũndũ wa andũ makwa, syana nĩ anyamasya moo, na aka nĩmeũmasumbĩka. Inyw'ĩ andũ makwa, ala makũtongoeasya nĩmeũkũvĩtĩthya, na kwananga mũendele wa nzĩa syaku.

13Yeova nĩwũkĩlĩte atetee, na nũũngeme asilĩle ngo sya andũ. 14Yeova akalika silanĩ na atumĩa ma andũ make, na anene moo me mbee ũsumbĩnĩ: Nĩ inyw'ĩ ala mũĩte mũũnda wa mĩsavivũ; mbuta ila mũvutĩte ngya syĩ nyũmbanĩ syenyu: 15nĩkĩ mũũvinyĩĩa andũ makwa, na kũthia mothyũ ma ngya? Easya ũu Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu.

Ũsilĩlo ĩũlũ wa eĩtu ma Saioni

16Na ĩngĩ Yeova asya, Nĩkwĩthĩwa eĩtu ma Saioni me na mĩng'athĩlĩlyo, na maendaa malũngĩte ngingo me na metho mausĩe ũlaalai, makĩtambũka matonete mbola, makĩkayĩthya nzili maũũnĩ; 17kwondũ wa ũu Mwĩaĩi akaete ũwau wa ivala malolotyanĩ ma mĩtwe ya eĩtu ma Saioni, na Yeova akavua kũndũ kwoo kwĩ nthoni. 18Mũthenya ũsu Mwĩaĩi akaveta ũseo wa nzili syoo, na ũlũalũĩ wa kwova nzw'ĩĩ, na mavuo; 19na mĩnai, na itang'a, na ngũa sya kwĩkunĩkĩlya; 20tũkovila twĩ wanake, na mĩthanga, na mĩsivi, na tũkusu twĩ kĩndũ kĩnyungaa nesa, na iawa; 21ngome, na syĩndũ sya wanake sya kwĩkĩa manyiũũ; 22ngũa sya kwĩkĩa yĩla kwĩ mboka, na makoti maasa, na masuka ma ũvw'ĩka mũtwe, na ngusu sya mbesa; 23tũsisyo, na katane nzeo, na tũkutw'a, na masuka mavũthũ. 24Na kũkeethĩwa, vandũ va mĩtĩ ĩnyungaa nesa vakeethĩwa wou; na vandũ wa mũsivi, ĩkanda; na vandũ va nzw'ĩĩ mbokothe, ũvaa; na vandũ va ngũa ndasa, ĩkunia ya kwĩvotoa; na kwowa kyoo vandũ va kwanakava. 25Andũ maku makavalũkw'a na ũvyũ, o na ala maku me ũtonyi kaũnĩ. 26Na mbingĩlo syake ikaĩa na kũmeta; nake akeethĩwa aeketwe na kwĩkala nthĩ.

ISAIA 4

Ũtheu na ũtaĩo weteele Yelusaleme

1Na aka mũonza makakwata mũndũ mũũme ũmwe mũthenya ũsu, makyasya, Tũkaĩsaa lĩu witũ ene, na kwĩvw'ĩkaa ngũa sitũ ene: ĩndĩ tũeke twĩtanĩaw'e na syĩtwa yaku; veta kũvũthw'a kwitũ.

2Mũthenya ũsu ũvonge wa Yeova ũkethĩwa mwanakavu na wĩ na ndaĩa, na ũsyao wa nthĩ ũkethĩwa mũseo mũno na mwaĩlu kwondũ wa ala ma Isilaeli ala mavonokete. 3Na kũkeethĩwa, o ũla wĩtiala Saioni, na ũla wĩtiwa Yelusaleme, akeetwa mũtheu, o kĩla ũmwe ũla ũandĩkĩtwe katĩ wa ala me thayũ Yelusaleme; 4yĩla Mwĩaĩi ũkethĩwa athambĩtye ũvuku wa eĩtu ma Saioni, na kũthesya nthakame ya Yelusaleme yume nthĩnĩ wayo, kwondũ wa veva wa ũsili wa katĩ, na kwondũ wa veva wa kũvĩvya. 5Yeova akatambũũkya ĩũlũ wa wĩkalo w'onthe wa kĩĩma kya Saioni, na ĩũlũ wa maũmbano makyo, mũumbĩ wa syũki mũthenya, na kũkena kwa kĩtw'ĩki kya mwaki ũtukũ; nũndũ kũkatambũũkw'a kĩla kya kũvw'ĩka ĩũlũ wa ũtheu mũtisu w'onthe. 6Na vakeethĩwa ĩeema ũndũ wa muunyĩ mũthenya kwondũ wa muutĩa, na vandũ wa kũkĩĩa na kwĩvitha kwondũ wa kĩuutani na mbua.

ISAIA 5

Ngelekan'yo ya mũũnda wa mĩsavivũ

1Nĩnĩmwinĩe mwendwa wakwa wathi wa mwendwa wakwa ũndũ wa mũũnda wake wa mĩsavivũ. Mwendwa wakwa aĩ na mũũnda wa mĩsavivũ kĩĩmanĩ kĩnou mũno: 2na awĩnza, na aumya mavia nthĩnĩ waw'o, na avanda mĩsavivũ mĩseo mũno, na aaka mwako mũtũlu wa mũnyoolo katĩ waw'o, o na enza katĩ waw'o kĩangĩo kya nzavivũ: na asyaĩĩsya ũsyae nzavivũ, na wasyaa nzavivũ sya kĩthekanĩ.

3Na yu, inyw'ĩ mũtwĩe Yelusaleme na andũ ma Yuta, nĩngũmwĩsũva, tũsilan'yei nyie na mũũnda wakwa wa mĩsavivũ. 4Nĩ ũndũ ũngĩ wĩva waĩ ũtonya kwĩkwa mũũndanĩ wakwa wa mĩsavivũ, ũla ndaawĩka? Nũndũ wa kĩ ĩndĩ, yĩla nasyaĩĩsye ũsyae nzavivũ, wasyaie nzavivũ sya kĩthekanĩ? 5Na yu nĩngũmũtavya ũndũ nĩwĩka mũũnda wakwa wa mĩsavivũ: ngaveta wiio waw'o, na ũkalĩka; ngaomboanga ũvai waw'o, na ũkakinyangwa: 6na ngootw'ĩkĩthya ĩei; ndũkasewa kana kũĩmwa; ĩndĩ ũkamesya mĩtae na mĩw'a: o na ngeeaĩa mathweo matikausye mbua ĩũlũ waw'o. 7Nũndũ mũũnda wa mĩsavivũ wa Yeova wa nguthu nĩw'o nyũmba ya Isilaeli, na andũ ma Yuta nĩ mũkenge wake wa ũmwendeesya: nake nĩwamanthie sila wa katĩ, ĩndĩ, sisya, no thĩna; amantha ũlũngalu, ĩndĩ, sisya, no kĩĩo.

Mawoo ĩũlũ wa ala athũku mayathanwa

8Woo nĩ wa ala mathengeanĩasya nyũmba na nyũmba, ala mathengeanĩasya mũũnda na mũũnda, mũvaka vati ũthei, na nĩmwĩkalĩtw'e mwĩ inyw'oka katĩ wa ĩ nthĩ! 9Matũnĩ makwa Yeova wa nguthu easya atĩĩ, Nĩ w'o nyũmba nyingĩ ikeethĩwa nthei, o ila nene na nzeo, ite na mũndũ wa kũsyĩkala. 10Nũndũ matambya maana ana ma mũũnda wa mĩsavivũ makasyaa vathi ĩmwe, na omeli ĩmwe ya mbeũ ĩkasyaa eva ĩmwe. 11Woo nĩ wa ala mokĩlaa kĩoko tene, nĩ kana maatĩĩe kĩla kĩtoonasya; ala mekalaa kũvika ũtukũ katĩ, kũvika mbinyu ĩkwate mwaki nthĩnĩ woo! 12Na mbeve na kananda, kathembe na mũtũlilũ, na mbinyu, syĩ mbokanĩ syoo; ĩndĩ matisyaĩĩasya wĩa wa Yeova, o na matiũsũanĩa wĩa wa moko make.

13Kwondũ wa ũu andũ makwa nĩ aendu me atave kwondũ wa kũnyivĩwa nĩ ũmanyi; na andũ moo me ndaĩa me na nzaa, na ĩkomano yoo nĩyĩũnyalw'a nĩ waũni. 14Kwondũ wa ũu Seoli nĩvanenevetye kwenda kwavo, na kwathamya kanyw'a wavo vate kũthima; na ũnene woo, na ĩkomano yoo, na kwĩtaĩa kwoo, na ũla ũtanaa katĩ woo, nĩmatheeaa nthĩnĩ wavo. 15Na mũndũ ũte nguma nũnũũkunamw'a, na mũndũ mũnene nũnũũnyivw'a, na metho ma ala mekwĩng'athĩlĩlya nĩmeũsonoka: 16ĩndĩ Yeova wa nguthu nũnũũtaĩwa kwondũ wa ũtw'ĩo wa sila wa katĩ, na Ngai Ũla Mũtheu nũkwonanw'a atĩ nĩ mũtheu ũlũngalunĩ. 17Na ĩndĩ tũtena twa malondu tũkaĩthw'a o ta twĩ kĩsesinĩ kyatw'o, na kũndũ kwanangĩku kwa ala anou kũkaĩsawa nĩ angangi.

18Woo nĩ wa ala makusasya ũthũku na ndii sya ũvũngũ, na kũkusya naĩ na ĩkanda ya ĩkasya; 19ala maasya, Nĩekalaate, nĩethangaasye wĩanĩ wake, nĩ kana tũwone; na ũtao wa Ũla Mũtheu wa Isilaeli ũthengeee na kũka, nĩ kana tũmanye! 20Woo nĩ wa ala metaa ũthũku ũseo, na ũseo ũthũku; ala mekĩaa kĩvindu vandũ va kyeni, na kyeni vandũ va kĩvindu; ala mekĩaa ũũ vandũ va mũyo, na mũyo vandũ va ũũ! 21Woo nĩ wa ala meyonaa me kĩlĩko, na meyonaa me na ũmanyi! 22Woo nĩ wa ala ai ma kũnyw'a mbinyu, na andũ me vinya ma kũvulan'ya kĩla kĩtoonasya; 23ala kwondũ wa ĩvaki matalaa athũku atĩ nĩ alũngalu, na kũmũvena ũla mũlũngalu ũlũngalu wake!

24Kwondũ wa ũu o tondũ ũmũĩ wa mwaki ũvĩvasya mavuthĩ, na tondũ nyeki nyũmũ ivalũkaa ũmũĩnĩ, now'o mĩi yoo ĩkethĩwa ta wou, na malaa moo makaũlũkw'a ta kĩtoo; nĩkwĩthĩwa nĩmaleete mĩao ya Yeova wa nguthu, na kũvũthya ndeto ya Ũla Mũtheu wa Isilaeli. 25Kwondũ wa ũu ũthatu wa Yeova nũmakanĩe andũ make, nake nũmatambũũkĩĩtye kw'oko kwake, na kũmakũna; na iĩma nikũthingithanga, na simba syoo nĩ ta mavuthĩ nzĩanĩ nene katĩ. Ĩndĩ o na ũu w'onthe ũthatu wake ndũnathyũũwa, ĩndĩ kw'oko kwake nĩ kũtambũũku o na yu.

26Nake akookĩlĩlya i mbaĩ kĩvevelo syĩ kũasa, na kũsyuĩsya kĩlũli kuma kĩtulu kya nthĩ; na, sisya, ikooka mĩtũkĩ isembete mũno. 27Vai ũmwe katĩ woo ũkethĩwa na mĩnoo kana kũlulutĩka; vai ũmwe ũkombosya kana kũkoma; o na mĩsivi ya inyunyu syoo ndĩkaleela, kana tũmĩkwa twa iatũ syoo tũĩkatw'ĩka: 28mauumu moo nĩ moĩ, na mata moo onthe nĩ makoote; mavũngũ ma mbalasi syoo makatalwa ta mavia momũ, na ndĩa syoo ta kĩlingi: 29kũluma kwoo

kũkethĩwa ta kũluma kwa mũnyambũ mũka, makaluma ta mĩnyambũ ya mũika; ĩĩ, makaluma, na kũkwata sya nzyĩma, na kũkua vate mũisyo, na vaikethĩwa ũmwe wa kũvonokya. 30Na makamalitũkĩla mũthenya ũsu ta kĩlitũko kya ũkanga: na ethĩwa mũndũ akasisya nthĩ, sisya, no kĩvindu na thĩna; na kyeni nĩkĩkĩĩtwe kĩvindu nĩ mathweo maw'o.

ISAIA 6

Woni na wĩtano wa Isaia

1Mwaka ũla mũsumbĩ Usia wakwie nyie nĩnoonie Mwĩaĩi ekalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ, kĩtũlu na kyũkĩlĩtw'e; na ngũa yake ya mũnyelele yausũĩte ĩkalũ. 2Aselavi mekalaa vala ũĩ ĩũlũ: kĩla ũmwe aĩ na nthwau thanthatũ: avw'ĩka ũthyũ wake na ilĩ, na avw'ĩka maũũ make na ilĩ, na aũlũka na ilĩ. 3Na kĩla ũmwe aneenanasya na ũla ũngĩ akyasya, Mũtheu, mũtheu, mũtheu, nĩ Yeova wa nguthu: nthĩ yonthe nĩyusũĩtwe nĩ ũtheu mũtisu wake. 4Na myambĩlĩlyo ya myalyo yathingithangw'a nĩ wasya wa ũla waneenaa, na nyũmba yausũwa nĩ syũki. 5Nĩvo ĩndĩ naisye, Woo nĩ wakwa! Nũndũ nĩnathela; nĩkwĩthĩwa nyie nĩ mũndũ wĩ ilomo ite ntheu, na nĩkalaa katĩ wa andũ me ilomo ite ntheu: nũndũ metho makwa nĩmonete Mũsumbĩ, Yeova wa nguthu.

6Nĩvo ĩndĩ ũmwe wa aselavi wangũlũkĩle, e na ĩkaa ya mwaki kw'okonĩ kwake, yĩla wosie na mĩveto kumya kĩthembeonĩ: 7na akiita kanyw'a wakwa nayo, na asya, Sisya, yĩĩ nĩyakiita ilomo syaku; na ũthũku waku nĩwavetwa, na naĩ yaku nĩyaekwa. 8Nakwa neew'a wasya wa Mwĩaĩi, ũkyasya, Ngatũma ũũ, na nũũ wĩthi kwondũ witũ? Nĩvo naisye, Ninyioo; ndũma nyie. 9Nake asya, Enda, ũtavye andũ aa, Kwĩw'a nĩmũkwĩw'a, ĩndĩ mũtiũmanya; kũsisya nĩmũkũsisya, ĩndĩ mũtikwona. 10Tuma ngoo sya andũ aa syĩthĩwa na mathunya, na matũ moo matw'ĩkĩthye maito, na metho moo malalĩthye; maikese kwona na metho moo, na kwĩw'a na matũ moo, na kũmanya na ngoo syoo, na kwĩalyũla, na kũvow'a. 11Nĩvo naisye, Mwĩaĩi, nĩ kũvika ĩndĩĩ? Na asũngĩa, Kũvika ndũa itw'ĩke maanzo ite mũndũ witwĩe, na nyũmba ite mũndũ, na nthĩ ĩthĩwe mbanangĩku vyũ, 12na Yeova athamiĩsya andũ kũasa, na kũndũ kũtie kwĩthĩwa kwingĩ katĩ wa ĩ nthĩ. 13Na ethĩwa kũkatiala nthĩnĩ wayo kĩlungu kya ĩkũmi, o nakyo kĩkaĩwa: ta mũtĩ wa mwelo, na ta mũtĩ wa mwaloni, ĩla kĩtina kyayo kĩkalaa, yĩla ĩtemetwe; no ta ũu ũsyao mũtheu nĩ kĩtina kyayo.

ISAIA 7

Ũtũmane wa mbee wa Isaia kũla kwĩ Aasu

1Na kweethĩwa mĩthenya ya Aasu mwana wa Yothamu, mwana wa Usia, mũsumbĩ wa Yuta, nĩvo Lesini mũsumbĩ wa Silia, na Veka mwana wa Lemalia, mũsumbĩ wa Isilaeli, mambatie Yelusaleme mokite nayo, ĩndĩ matyaatonya kũmĩkĩlya vinya. 2Na nyũmba ya Ndaviti yataviw'e, yeewa, Silia nĩyĩw'anĩte na Evalaimu. Na ngoo yake yatetema, o na ngoo ya andũ make, o tondũ mĩtĩ yĩ mũtitũnĩ ĩthingithangaw'a nĩ kĩseve.

3Nĩvo ĩndĩ Yeova wamwĩie Isaia, Umaala yu wĩ na Sieali-yasuvu mwana waku, mũkomanĩe na Aasu mũthyanĩ wa mũtaũ wa ndia yĩ ngalĩ ya ĩũlũ, lelũnĩ ũelete kĩsesinĩ kya mũthambya wa ngũa; 4ũmwĩe, Ĩsũvĩe, noivindya; ndũkakĩe, o na ngoo yaku ndĩkaleele, nũndũ wa isithe isu ilĩ sya isinga syĩ syũki, nũndũ wa ũthatu mwai wa Lesini na Silia, na wa mwana wa Lemalia. 5Nĩkwĩthĩwa Silia, na Evalaimu, na mwana wa Lemalia, nĩmasũanĩĩte ũkwĩka ũthũku, makyasya, 6Twambatei tũkite na Yuta, na kũmĩthĩn'ya, na tũvũthũe vandũ vaitũ va ũlikĩla, na kũsumbĩkya mũsumbĩ katĩ wayo, o mwana wa Taveeli; 7ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya, Ũndũ ũsu ndũkaũngama, o na ndũkethĩwa. 8Nũndũ mũtwe wa Silia nĩ Ndamasiku, na mũtwe wa Ndamasiku nĩ Lesini; na ĩvinda ya myaka mĩongo thanthatũ na ĩtano Evalaimu akatilangwa tũlungu, o na ndakethĩwa mbaĩ: 9na mũtwe wa Evalaimu nĩ Samalia, na mũtwe wa Samalia nĩ mwana wa Lemalia. Ethĩwa mũtikwĩtĩkĩla, vate ndĩi mũtikalũlũmĩlw'a.

Wathani wa Isaia ũndũ wa Imanueli

10Na Yeova aneena na Aasu ĩngĩ, akĩmwĩa, 11Mwĩtye Yeova Ngai waku wonan'yo; ĩtya ũlikunĩ, kana ũtũlunĩ ĩũlũ. 12Ĩndĩ Aasu asya, Ndiketya, o na ndikamũtata Yeova. 13Nake asya, Ĩw'ai yu, inyw'ĩ nyũmba ya Ndaviti: Nĩ ũndũ ũnini kwenyu kũmanosya andũ, o na mũkanosya Ngai wakwa nake? 14Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi mwene akamũnenga wonan'yo: sisyai, mwĩĩtu mũtheu akaitava, na kũsyaa kavĩsĩ, nako syĩtwa yako akaketa Imanueli. 15Kakaĩsaa mauta na ũkĩ wa nzũkĩ, kũvika yĩla kakamanya kũlea ũthũku, na kũnyuva ũseo. 16Nũndũ kana kau katanamba kũmanya kũlea ũthũku, na kũnyuva ũseo, nthĩ ĩla asumbĩ elĩ mayo ũmathĩthaa, ĩkethĩwa ĩeketwe. 17Yeova akaete ĩũlũ waku, na andũ maku, na nyũmba ya au, mĩthenya ĩla ĩtaamba kũka, kuma mũthenya ũla Evalaimu waumie katĩ wa Yuta — o mũsumbĩ wa Asuli.

18Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, Yeova akauĩsya ngi ila syĩ mĩthyanĩ ya mbũsĩ sya Misili, na nzũkĩ ila syĩ nthĩ ya Asuli. 19Nasyo ikooka, na syonthe ikathũmũa myandanĩ mĩthei, na mĩvatĩnĩ ya mavia, na mbiionĩ syonthe syĩ mĩw'a, na isesinĩ syonthe.

20Mũthenya ũsu Mwĩaĩi akeenza mũtwe na maw'ĩa ma maũũ na wenzi ũla wavoyie kũndũ kwĩ mũingo wa ũla Ũsĩ, naw'o nĩ mũsumbĩ wa Asuli; o na ũkamina kĩng'ew'a.

21Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, kana mũndũ akaĩthya moi, na malondu elĩ; 22na kũkethĩwa, nũndũ wa wingĩ wa ĩia yasyo akaĩsaa mauta: nũndũ kĩla mũndũ ũla wĩtiwa katĩ wa ĩ nthĩ akaĩsaa mauta na ũkĩ wa nzũkĩ.

23Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, kĩla vandũ vala vaĩ mĩsavivũ ngili ya thooa wa sekeli ngili, vakethĩwa mĩtae na mĩw'a. 24Mũndũ akaendaa kw'o na mĩsyĩ na ũta, nũndũ nthĩ yonthe ĩkethĩwa'mĩtae na mĩw'a. 25Na tũlĩma tw'onthe tũla twenziwe na tũlembe, ndũkaenda

kw'o nũndũ wa kũkĩa mĩtae na mĩw'a; ĩndĩ vakethĩwa vandũ va kũtwaĩa ng'ombe, na va kũkinyangĩthya malondu.

ISAIA 8

Syĩtwa ya mwana wa mwathani

1Na Yeova ambĩa, Ĩyosee kĩndũ kĩnene kya ũandĩkwa, ũandĩke ĩũlũ wakyo na kĩandĩki kya mũndũ, Kwondũ wa Maeli-salali-asi-vasi; 2na ngeeyosea ngũsĩ syĩ kĩthito sya kũandĩka, nasyo nĩ mũthembi Ulia, na Nzekalia mwana wa Yevelekia. 3Na nalika kwa mwathani mũndũ mũka; nake aitava, na asyaa mwana. Nĩvo ĩndĩ Yeova wambĩie, Mwĩte syĩtwa yake Maeli-salali-asi-vasi. 4Nũndũ kana kau katanamba kwĩthĩwa na ũmanyi wa kwĩtana, Nau, na, Mwaitũ, mothwii ma Ndamasiku na mũtavo wa Samalia ũkatwawa mũsumbĩ wa Asuli ene na metho make.

5Na Yeova aneena nakwa ĩngĩ, akyasya, 6Nĩkwĩthĩwa andũ aa nĩmaleete manzĩ ma Siloa ala maendaa mbola, na matanĩaa Lesini na mwana wa Lemalia; 7yu kwondũ wa ũu, sisya, Mwĩaĩi nũnũũmaetee manzĩ ma ũla Ũsĩ, me vinya na maingĩ, namo nĩ mũsumbĩ wa Asuli na ũnene wake w'onthe: na ũkausũa na kũvinga tũlũsĩnĩ twaw'o tw'onthe, na kũkĩla ngũka syaw'o syonthe; 8na ũkavĩta na kũlika Yuta; ũkavinga na kũvĩta mũkuthũ; ũkavika o na ngingonĩ; na kũtambũũka kwa nthwau syaw'o kũkausũa ũthanthau wa nthĩ yaku, we Imanueli.

9Ũkĩlyai kĩtuu, inyw'ĩ, ngo sya andũ, na tilĩkangaĩ tũlungu; na teai matũ, inyw'onthe ma nthĩ syĩ kũasa: ĩvotoei, na tilĩkangai tũlungu; ivotoei, na tilĩkangai tũlungu. 10Sũanĩai vamwe, na ũndũ ũsu ũkaanangwa; neenai ndeto, nayo ndĩkalũma: nũndũ Ngai e vamwe naitũ.

Yeova nĩethĩwe kũkĩa kwenyu

11Nũndũ Yeova ambĩie ndeto ii na kw'oko kwĩ vinya, na amanyĩsya ndikaende mũendelenĩ wa andũ aa, akyasya, 12Mũtikasye, Nĩ wĩw'ano mũthũku, ũndũ wa w'onthe ũla andũ aa mekwasya, Nĩ wĩw'ano mũthũku; o na mũikakĩe kũtĩsya kwoo, kana kwĩthĩwa na w'ĩa. 13Yeova wa nguthu, nĩwe mũkonan'ya atĩ nĩ mũtheu; nake nĩethĩwe kũkĩa kwenyu, na nĩethĩwe kũtelema kwenyu. 14Nake akeethĩwa nĩwe vandu vatheu; ĩndĩ kwa nyũmba syelĩ sya Isilaeli akeethĩwa ĩvia ya ũtulya na ĩvia ĩnene ya ũlulutĩkya, akeethĩwa mũkwa na kĩtei kya ala matwĩe Yelusaleme. 15Na aingĩ makakĩlulutĩkĩla na kũvalũka, na kũtũlĩka, na kũkwatw'a, na kũlũmw'a.

16Ova ũkũsĩ, siĩla mĩao katĩ wa amanyĩw'a makwa. 17Nakwa ngamweteela Yeova, ũla ũvithĩte nyũmba ya Yakovo ũthyũ wake, na ngamũsyaĩĩsya. 18Sisya, nyie na syana ila Yeova ũnengete twĩ mawonan'yo na moseng'yo nthĩnĩ wa Isilaeli kuma kwa Yeova wa nguthu, ũla ũtwĩe kĩĩmanĩ kya Saioni.

19Na yĩla makamwĩa, Endai kwa ala mesene na maveva na ala mombasya ithitũ, ala manyiilaa na kũmumungĩlya: andũ matyaĩle kũenda kwa Ngai woo? Nĩmaĩle kũendaa kwa ala akw'ũ ũndũ wa ala me thayũ? 20Endai mĩaonĩ na ũkũsĩnĩ! Ethĩwa matineenaa kwĩanana na ndeto ĩno, vate ndĩi kũikesaa kwoo. 21Na makavĩtĩla katĩ wa nthĩ, me athĩnu mũno na me na nzaa; na kũkeethĩwa, yĩla me na nzaa, makeenyamasya, na kũuma mũsumbĩ woo na Ngai woo, na kũng'elelya mothyũ moo ĩũlũ: 22na makasisya nthĩ, na, sisya, no thĩna na kĩvindu, mũki wa woo; na makalũngw'a maende kĩvindunĩ kya ngokomi.

ISAIA 9

Ĩsyawa ya Mũnene wa Mũuo na ũsumbĩko Wake

1Ĩndĩ kũikethĩwa mũki kwa ũsu ũla waĩ na woo. Ivinda ĩvĩtu nĩwavũthasya nthĩ ya Nzevuluni na nthĩ ya Navitali; ĩndĩ ĩvinda ya ĩtina nũtaĩĩte, ngalĩ ya ũkanganĩ mũingo wa Yolotani, Kalilii ya i mbaĩ. 2Andũ ala maendaa me kĩvindunĩ nĩmonete kyeni kĩnene: ala matwĩe nthĩ yĩ kyuu kya kĩkw'ũ, kyeni nĩkyamakenee. 3Naku nĩwingĩvĩtye ĩ mbaĩ, nĩwongelete ũtanu wayo: nĩtanaa mbee waku o ta ũtanu wa ngethanĩ, o tondũ matanaa yĩla mekũaana mũtavo. 4Nũndũ ũito wa ĩsoki yayo, na ndata ya kĩtuo kyayo, ndata ya mũthĩn'ya wayo, nũtũlĩte o ta mĩthenya ya Mitiani. 5Nũndũ mĩio yonthe ya mũndũ ũla wĩkĩĩte mĩio ya kaũ kĩtuunĩ, na ngũa iindĩtwe nthakamenĩ, ĩkeethĩwa sya kũvĩvw'a, ngũ sya mwaki. 6Nũndũ nĩkũsyaĩtwe kana kwondũ witũ, nĩtũnengetwe mwana mũndũ mũũme; na ũsumbĩko ũkeethĩwa kĩtuonĩ kyake: na syĩtwa yake akeetwa Ũseng'yo, Mũtai, Ngai Mwene Vinya, Ĩthe wa Tene na Tene, Mũnene wa Mũuo. 7Wingĩvo wa ũsumbĩ wake na wa mũuo ndũkethĩwa na mũminũkĩlyo kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Ndaviti, na ũsumbĩnĩ wake, kũlũlũmĩlya, na kũwĩkalya na sila wa katĩ na ũlũngalu kuma yu kũvika tene na tene. Kĩwĩu kya Yeova wa nguthu kĩkeanĩsya ũndũ ũũ.

Ũthatu wa Yeova ĩũlũ wa Isilaeli

8Mwĩaĩi nĩwatũmie ndeto kwa Yakovo, na nĩyavikĩe Isilaeli. 9Na andũ onthe makamanya, o na Evalaimu na ũla ũtwĩe Samalia, ala maneenaa na ngathĩĩo na vinya wa ngoo, 10Mavali nĩ mavalũku, ĩndĩ tũkaaka na mavia masũvye; mĩkũyũ nĩ mĩteme, ĩndĩ tũkeekĩa mĩkũũ vandũ vayo. 11Kwondũ wa ũu Yeova akamũkĩlĩlya nthũ sya Lesini, na kũingĩanĩsya amaitha make, 12Asilia ngalĩko ya mbee, na Avilisiti ngalĩko ya ĩtina; na makaya Isilaeli na kanyw'a wathamĩtye. Ĩndĩ o na ũu w'onthe ũthatu wake ndwaalyũlwa, ĩndĩ kw'oko kwake nĩ kũtambũũku o na yu.

13Ĩndĩ andũ matyaaĩthũũa na kũmwelekela ũla wamakũnie, o na matyaamantha Yeova wa nguthu. 14Kwondũ wa ũu Yeova akatila Isilaeli mũtwe na kĩsithe, ĩthangũ ya mĩtende na malula, mũthenya o ũmwe. 15Mũndũ mũkũũ wĩ ndaĩa, nĩwe mũtwe; na mwathani ũla ũmanyĩasya movũngũ, nĩwe kĩsithe. 16Nũndũ ala matongoeasya andũ aa nĩo mamavĩtĩthasya; na ala matongoeaw'a nĩo manangawa. 17Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi ndakatanĩa anake moo, o na

ndakew'ĩa tei ala moo makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe na aka moo ndiwa; nũndũ kĩla ũmwe nĩ mũvuku na nĩ mwĩki wa naĩ, na kĩla kanyw'a nũneenaa ũtumanu. Ĩndĩ o na ũu w'onthe ũthatu wake ndwaalyũlwa, ĩndĩ kw'oko kwake nĩ kũtambũũku o na yu.
18Nũndũ ũthũku nũvĩvasya ta mwaki; nũvĩvasya mĩtae na mĩw'a; ĩĩ, nũkwakana ikuthunĩ sya mũtitũ, na kwambata ta muumbĩ wa syũki. 19Nthĩ nĩvĩvĩtwe vyũ ũndũ wa ũthilĩku wa Yeova wa nguthu; na andũ nĩ ta ngũ sya mwaki: vai mũndũ wĩmwĩw'ĩa tei mwana-a-inyia. 20Na mũndũ akavenana ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, na akeethĩwa na nzaa; na akaya ngalĩ ya kw'oko kwa aka, na matikavũna: makaya kĩla mũndũ nyama ya kw'oko kwake mwene: 21Manase akaya Evalaimu; na Evalaimu, Manase; na me elĩ vamwe makamũkĩlĩla Yuta. Ĩndĩ o na ũu w'onthe ũthatu wake ndwaalyũlwa, ĩndĩ kw'oko kwake nĩ kũtambũũku o na yu.

ISAIA 10

1Woo nĩ wa ala matusaa motw'ĩo mate malũngalu, na wa aandĩki ala maandĩkaa mong'endu; 2masiĩĩe athĩni sila wa katĩ, na kũvuta ngya sya andũ makwa kĩla kyoo, nĩ kana aka ndiwa methĩwe mũtavo woo, na nĩ kana matw'ĩkĩthye ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe mũtavo woo! 3Inyw'ĩ mũkeeka ata mũthenya wa kũsilĩlwa, na wanangĩkonĩ ũla wĩũka kuma kũasa? Mũkakĩĩa kwa ũũ mwone ũtethyo? Na mũkatia ndaĩa yenyu va? 4Nde vo nyie makeekunamya nthĩ ĩtheo wa ala ove, na kũvalũka ĩtheo wa ala oai. Ĩndĩ o na ũu w'onthe ũthatu wake ndwaalyũlwa, ĩndĩ kw'oko kwake nĩ kũtambũũku o na yu.

Ũsilĩlo ĩũlũ wa Asuli ũyathanwa

5We Mũasuli, ndata ya ũthatu wakwa, ndata ĩla nthĩnĩ wa kw'oko kwaku ve kũthilĩka kwakwa! 6Ngamũtũma okite na mbaĩ mbuku, na ngamwĩaĩa ũndũ wa andũ ma ũthilĩku wakwa, atave mũtavo, na ose sya mbuta, na kũmakinyanga ta ndaka nzĩanĩ nene. 7Ĩndĩ ndeĩsĩ ũu, o na ngoo yake ndĩũsũanĩaa ũu; ĩndĩ ngoonĩ yake kwĩ ũvoo wa kwananga, na kũveta mbaĩ mbingĩ. 8Nũndũ easya, Anene makwa onthe me mbee ũsumbĩnĩ ti asumbĩ? 9Kalino ti ta Kalikemisi? Amathi ti ta Alivati? Samalia ti ta Ndamasiku? 10Tondũ kw'oko kwakwa kwonete mosumbĩ ma mĩvw'anano, ala mĩvw'anano yamo myasũvye nĩvĩtũkĩte ĩla ya Yelusaleme na ya Samalia; 11ndikeka Yelusaleme na mĩvw'anano yayo o tondũ neekie Samalia na mĩvw'anano yayo?
12Kwondũ wa ũu kũkeethĩwa, kana, o yĩla Mwĩaĩi ũkethĩwa aminĩte wĩa wake w'onthe kĩĩmanĩ kya Saioni na Yelusaleme, nyie ngakũna ũsyao wa ngoo yĩ vinya ya mũsumbĩ wa Asuli, na ũnene wa mũsyaĩlye wa mĩng'athĩlĩlyo. 13Nũndũ nũneenete, Kwondũ wa vinya wa kw'oko kwakwa nĩnĩkĩte ũu, na kwondũ wa ũĩ wakwa; nũndũ nĩ na ũmanyi: na nĩnĩthamĩtye mĩvaka ya ngo sya andũ, na kũtava mothwii moo maie, na ta mũndũ ngũmbaũ nĩnĩtheeetye ala mekalaa ivĩlanĩ sya ũsumbĩ: 14na kw'oko kwakwa nĩkwonete mothwii na ngo sya andũ ta ndala; na tondũ mũndũ wũmbanasya matumbĩ ala matiĩtwe, now'o nũmbanĩtye nthĩ yonthe: na vatyaĩ ũmwe ũla waavaalalya ũthwau, kana kwathamya kanyw'a, kana kũnyiila.
15Ĩthoka yĩkamwĩkathĩĩĩa ũla ũtemaa nayo? Ĩng'weli yĩkamwĩnenevesya ũla ũtethasya wĩa nayo? Nĩ ta kwasya ndata ĩkatethya wĩa na ala mamyũkĩlasya, kana ndata ĩkamũkĩlya mwene nake ti mũtĩ. 16Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, akamaetee ala anou make ũmosu; na ĩtheo wa ũnene wake kũkakanw'a yekethe ta yekethe ya mwaki. 17Na kyeni kya Isilaeli kĩkeethĩwa mwaki, na Ũla Mũtheu wake akeethĩwa ũmũĩ wa mwaki; na ũkavĩvya na kũmina mĩw'a yake na mĩtae yake mũthenya ũmwe. 18Nake akamina ndaĩa ya mũtitũ wake, na ya mũũnda wake ũla ũsyaaa mũno, thayũ na mwĩĩ vamwe: na kũkeethĩwa kũilyĩ ta yĩla mũkui wa kĩvevelo ũnyalaa. 19Na mĩtĩ ya mũtitũ wake ĩla yĩtiala ĩkeethĩwa ĩte mingĩ, ũndũ kana katonya kũandika ũtalo wayo.

Ũtialo wa Isilaeli ũkamũsyokea Ngai

20Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, atĩ ũtialo wa Isilaeli, na ala avonoku ma nyũmba ya Yakovo, matikamwĩkwatya ĩngĩ ũla wamakũnie, ĩndĩ makamwĩkwatya Yeova, Ũla Mũtheu wa Isilaeli, na w'o. 21Ũtialo, naw'o nĩ ũtialo wa Yakovo, ũkamũsyokea Ngai ũla wĩ vinya. 22O na kau andũ maku, Isilaeli, nĩ aingĩ ta kĩthangathĩ kya ũkanga, no ũtialo woo ũkasyoka: wanangĩko nũtw'ĩtwe, wusũĩte ũlũngalu. 23Nũndũ wĩanĩu wa wanango, naw'o nĩ ũla ũtw'ĩtwe, Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, akawĩanĩsya katĩ wa nthĩ yonthe.
24Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, easya atĩĩ, Inyw'ĩ andũ makwa ala mũtwĩe Saioni, mũtikakĩe Mũasuli, o na ethĩwa emũkũna na ndata, na ũmũkĩlĩlya ndata yake, o tondũ kweekiwe Misili. 25Nũndũ no kavinda kanini mũno, na ũthilĩku ĩũlũ waku ũkeanĩw'a, na ũthatu wakwa ũkamũvikĩa anangwe. 26Na Yeova wa nguthu akamũkĩlĩlya mũsalisa, o tondũ kweekiwe kũawanĩ kwa Mitiani ĩvianĩ ya Olevi: na ndata yake ĩkeethĩwa ĩũlũ wa ũkanga, na akamyũkĩlya o tondũ kweekiwe Misili. 27Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, mũio wake ũkauma kĩtuonĩ kyaku, na ĩsoki yake yĩkauma ngingonĩ yaku, na ĩsoki yĩkaanangwa kwondũ wa ũnou.

Mũendo wa Aasuli na kũkĩlw'a vinya kwoo

28Nũvikĩte Aiathi, nũvĩtĩle Mikiloni katĩ; nĩwiĩte mĩio yake ku Mikimasi; 29nĩmakĩlĩle ũingĩloni; nĩmatw'ĩkĩthĩtye Ngeva vandũ voo va ũkoma; Lama nĩnĩũtetema; Ngivea ya Saulo nĩkĩĩte. 30Ua mbu na wasya waku, we mwĩĩtu wa Ngalimu! Ĩthukĩĩsye, we Laisa! We Anathothi ya kũmakĩwa! 31Matimena nĩ mũkĩi; ala matwĩe Ngevimu nĩmeũkĩĩa vandũ vate mũisyo. 32Mũnthĩ ũũ akaũngama ku Novu: nũnũũkĩtukangĩa kw'oko kwake kĩĩma kya mwĩĩtu wa Saioni, nakyo nĩ kĩĩma kya Yelusaleme.
33Sisya, Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, akatema mbonge na wai: na ala aasa makavalũkw'a, na ala me na wĩng'athĩlĩlyo makatheew'a. 34Na akatema ikuthu syĩ

mũtitũnĩ na kĩaa, na Levanoni ĩkavalũkw'a nĩ ũla wĩ ũtonyi.

ISAIA 11

Ũsumbĩko mũlũngalu wa Ũvonge wa Yese

1Na kũkathongooa nthongooo kuma kĩtinanĩ kya Yese, na ũvonge kuma mĩinĩ yake ũkasyaa ũsyao. 2Na Veva wa Yeova nũkekalaa ĩũlũ wake, veva wa ũĩ na ũmanyi, veva wa ũtao na vinya, veva wa kũmanya na wa kũmũkĩa Yeova. 3Kwendeew'a kwake kũkethĩawa nthĩnĩ wa kũmũkĩa Yeova; na ndakasila kwĩanana na kwona kwa metho make, kana kũtw'a kwĩanana na kwĩw'a kwa matũ make; 4ĩndĩ nũkasilĩlaa ngya na ũlũngalu, na kũmatusĩaa ala auu ma nthĩ katĩ; na nũkakũnaa nthĩ na ndata ya kanyw'a wake; na nũkoaaa ala athũku na mĩthũmũ ya ilomo syake 5Na ũlũngalu ũkethĩawa mũsivi wa kwĩvotoa kwake, na kĩthito mũsivi wa kĩnyunyu kyake.

6Na nzũi nĩkekalanasya na katena ka ĩlondu, na ngo nĩkatindianĩaa na katena ka mbũi; na kasaũ ka ng'ombe na mũnyambũ wa mũika na ng'ombe nou vamwe; na kana kanini nĩkakaitongoeasya. 7Na ng'ombe na nduva nikaĩsanĩaa vamwe; tũsaũ twasyo tũkatindiaa vamwe; mũnyambũ nũkaĩsaa nyeki ta ng'ombe. 8Na kana kekwonga nĩkakathaũkĩaa vala ve ĩima ya kĩko, na kana kaaĩu nĩkakekĩaa kw'oko kwako ĩĩmanĩ ya kĩmbuva. 9Kũtikew'anĩthw'a woo kana kwanangana kĩĩmanĩ kyakwa kyonthe kĩtheu; nũndũ nthĩ ĩkausũw'a nĩ kũmũmanya Yeova, o tondũ manzĩ mekunĩkĩlye ũkanga.

10Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, kĩtina kya Yese, kĩla kĩũngamaa kĩthĩwe kĩvevelo kya ngo sya andũ, mbaĩ ikamũmantha; na vandũ vake va ũthũmũa vakethĩwa va ndaĩa.

Mũsyokele wa ũtialo

11Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, Yeova nũkatambũũkya kw'oko kwake ĩvinda ya kelĩ atũnge ũtialo wa andũ make ala makatiala, kuma nthĩ ya Asuli, na Misili, na Vathilosi, na Kusi, na Elamu, na Sinali, na Amathi, na ithamanĩ sya ũkanga. 12Na nũkokĩlya kĩvevelo ũndũ wa mbaĩ, na kũmban'ya alũngw'a ma Isilaeli, na kũmban'ya vamwe ala anyaĩĩku ma Yuta kuma ikotonĩ inya sya nthĩ. 13O na kĩwĩu kya Evalaimu nĩkĩkathela, na ala mathĩnasya Yuta nĩmakavetwa: Evalaimu ndakamwĩw'ĩa Yuta kĩwĩu, na Yuta ndakamũthĩn'ya Evalaimu. 14Na nĩmakaũlũka mavuĩle ituonĩ sya Avilisiti ũthũĩlonĩ wa syũa; me vamwe makavuta ana ma wumĩlonĩ wa syũa: nĩmakatambũũkĩsya Etomu na Moavi kw'oko kwoo; na ana ma Amimoni nĩmakamew'a. 15Na Yeova nũkananga vyũ ũĩmĩ wa ũkanga wa Misili; na e na kĩseve kyake kĩla kĩvĩvasya nũkatukangĩa kw'oko kwake ũla Ũsĩ, na kũkũna ũtw'ĩke tũlũsĩ mũonza, na kũvĩtĩlya andũ iatũ iteũkinya manzĩ. 16Na nĩkũkethĩwa lelũ kwondũ wa ũtialo wa andũ make, ala makatiala, kuma nthĩ ya Asuli; o tondũ kwailyĩ kwondũ wa Isilaeli mũthenya ũla waumie nthĩ ya Misili.

ISAIA 12

Wathi wa kũtunga mũvea

1Na mũthenya ũsu nũkasya, Ngakũtũngĩa mũvea, ame Yeova; o na kau waĩ ũnanthatĩa, ũthatu waku nũalyũlĩte, naku nũũngiakisya. 2Sisya, Ngai nĩ ũtangĩĩo wakwa; ngaĩkĩĩa, na ndikakĩa: nũndũ Yeova, o Yeova, nĩ vinya wakwa na wathi wakwa; nake nũtw'ĩkĩte ũtangĩĩo wakwa. 3Kwondũ wa ũu mũkatava manzĩ na ũtanu ithimanĩ sya ũtangĩĩo. 4Na mũthenya ũsu nĩmũkasya, Tũngĩai Yeova mũvea, ĩkaĩlei syĩtwa yake, tavan'yai meko make katĩ wa andũ, wetai kana syĩtwa yake nĩyĩũnenevw'a. 5Mũkumyei Yeova; nũndũ nĩwĩkĩte maũndũ manene: ũu ũmanyĩke nthĩ yonthe. 6Neena mũno, ũkĩlya wasya mũnene, we Ũla ũtwĩe Saioni; nũndũ Ũla Mũtheu wa Isilaeli nĩ mũnene katĩ waku.

ISAIA 13

Ndeto ngito ũndũ wa Mbaviloni

1Ndeto ngito ũndũ wa Mbaviloni, ĩla Isaia mwana wa Amosu wonie.

2Ũngamyai kĩvevelo kĩĩmanĩ kĩthei, mokĩlĩlyei wasya, onenelyai na kw'oko, nĩ kana malike mbingĩlonĩ sya ala anene me ndaĩa. 3Nĩnĩmeaĩe andũ makwa ala mavathanĩtw'e, ĩĩ, nĩnĩmetĩte ngũmbaũ syakwa kwondũ wa kwĩanĩsya ũthatu wakwa, o makwa ala metaĩaa makĩkathĩĩa. 4Kĩlonzo kya nguthu iĩmanĩ, o ta kya andũ aingĩ! Kĩlonzo kya kĩtuu kya mosumbĩ ma i mbaĩ syũmbanĩte vamwe! Yeova wa nguthu nũkũmban'ya nguthu ũndũ wa kaũ. 5Nĩmaumĩte nthĩ ĩ kũasa, kuma kĩtulu kya ĩtu, o Yeova, na mĩio ya kaũ ya ũthatu wake, kwananga nthĩ yonthe.

6Metai: nũndũ mũthenya wa Yeova nĩ mũthengeeu, ũkooka ta wanangĩko wumĩte kwa Mwene Vinya W'onthe. 7Kwondũ wa ũu moko onthe makeethĩwa maleelu, na kĩla ngoo ya mũndũ ĩkatweka: 8na makateva; makakwatwa nĩ mawoo na imako; makeethĩwa na woo ta mũndũ mũka akyaũnya: makasyan'ya na ũseng'yo; mothyũ moo makeethĩwa mothyũ ma ũmũĩ wa mwaki. 9Sisya, mũthenya wa Yeova nĩwũkĩte, mwai, wĩ na ũthilĩku na ũthatu mwai; ũtw'ĩkĩthye nthĩ nthei, na kwananga ala athe mayo mamyume. 10Nũndũ ndata sya ĩtunĩ na syeni syavo itikaumya kyeni kyasyo; syũa yĩkaya kĩvindu yĩkyuma, na mwei ndũkaumya kyeni kyaw'o. 11Na ngakũna nthĩ ũndũ wa ũthũku, na ala athũku ũndũ wa ũthũku woo: na ngamina ngathĩĩo ya ekathĩĩi, na ngatheesya wĩng'athĩlĩlyo wa ala ma kũtĩsya. 12Ngatw'ĩkĩthya mũndũ ethĩwe vata mũno kwĩ thaavu mũseo, o mũndũ kwĩ thaavu mũtheu wa Ovilu. 13Kwondũ wa ũu ngatetemya matu, na nthĩ ĩkathingithangw'a yume vandũ vayo, kũthilĩkanĩ kwa Yeova wa nguthu, na mũthenya wa ũthatu wake mwai. 14Na kũkeethĩwa, o ta nthwaia nga ĩlũngĩtw'e, na ta malondu ala mate mũndũ o na wĩva wa kũmatũngĩanĩa, makaalũka kĩla mũndũ kwa andũ make, na makakĩa kĩla mũndũ aende

nthĩ yake mwene. 15Kĩla mũndũ wĩoneka akatonywa mũkuthũ; na kĩla mũndũ wĩkwatwa akavalũkw'a na ũvyũ. 16Na tũũkenge twoo tũkang'atang'anw'a tũtilĩkange tũlungu mene na metho moo; nyũmba syoo ikatavwa mĩio, na iveti syoo ikakindwa.
17Sisya, ngamokĩlĩlya Ametia, ala matakasisya vetha, o na thaavu matikendeew'a nĩw'o. 18Na mata moo makavalũkya anake mavevenzeke; na matikawĩw'ĩa tei ũsyao wa ĩvu; metho moo matikaeka syana. 19Na Mbaviloni, ndaia ya mosumbĩ, ũseo wa ngathĩĩo ya Akalitei, ĩkeethĩwa ĩilyĩ ta yĩla Ngai wang'uthũlangile Sotomo na Ngomola. 20Ndĩkatũwa nĩ andũ o na ĩndĩĩ, o na ndĩkekalwa kuma nzyawa na nzyawa: o na Mwalavu ndakamba ĩeema kw'o; o na aĩthi maikatindisya ndĩthya syoo sya mbũi na malondu kw'o. 21Ĩndĩ nyamũ mbai sya weũnĩ ikatindiaa kw'o; na nyũmba syoo ikausũa nyamũ ila syĩ wasya wa kũtĩsya; na nyaa ikekalaa kw'o, na mbũi sya kĩthekanĩ ĩkatũvanasya kw'o. 22Na nzũĩ ikakũmĩaa nyũmbanĩ syoo nene syĩ kĩemo, na mbĩwa nyũmbanĩ nene mbanakavye sya kwendeesya: na ĩvinda yayo nĩ ĩthengeeu, na mĩthenya yayo ndĩkongeleka.

ISAIA 14

Ũtanu wa Isilaeli nũndũ wa kũkĩlw'a vinya kwa Mbaviloni. Mũsumbĩ wa Mbaviloni aithekewa nĩ Isilaeli

1Nũndũ Yeova akamwĩw'ĩa Yakovo tei, o na akanyuva Isilaeli, na kũmaia nthĩ yoo ene: na mwĩkali wa ũeninĩ akavulana nao, na makalũman'ya na nyũmba ya Yakovo. 2Na ngo sya andũ ikamosa, na kũmatwaa vandũ voo, na nyũmba ya Isilaeli ĩkeethĩwa nasyo nthĩ ya Yeova syĩthĩwe athũkũmi aũme na eĩtu: na makaitava ila syamatavĩte, na makaisumbĩka ila syamathĩnisye.
3Na kũkeethĩwa mũthenya ũla Yeova wĩkũthũmũsya woo waku, na thĩna waku, na ũthũkũmi wĩ vinya ũla wathũkũmĩthiw'e, 4nĩw'o wĩneena nthimo ĩno ĩũlũ wa mũsumbĩ wa Mbaviloni, na kwasya, Kaĩ! Mũthĩn'ya nũthelete! Ndũa ya thaavu nĩthelete! 5Yeova nũtũlĩte ndata ya athũku, ndata ya ũsumbĩ ya ala masumbĩkaa; 6ala makũnie ngo sya andũ kũthilĩkanĩ na ĩkũna ya mavinda onthe, ala masumbĩkie i mbaĩ na ũthatu, na thĩna ũla ũtaĩ ũsiĩĩĩka nĩ mũndũ. 7Nthĩ yonthe nĩthũmũĩte, na nĩvindĩtye: nĩmakwatĩtye kwina. 8Ĩĩ, mĩtĩ ya mĩsonovali nĩnĩũkũtanĩa, o na mĩkũũ ya Levanoni, ĩkyasya, Kuma wanyivw'a, vai mũtemi wa mĩtĩ waatwambatĩĩa. 9Seoli nĩveũthingithw'a ku nthĩnĩ kwondũ waku vakũthaũe ũkyũka; nĩvokĩlangĩtye akw'ũ kwondũ waku, o anene onthe ma nthĩ; nĩvokĩlĩtye kumya ivĩlanĩ syoo sya ũsumbĩ asumbĩ onthe ma i mbaĩ. 10Asu onthe makasũngĩa na ũkũkũlya, Naku nĩwonzie taitũ? Nũtw'ĩkĩte taitũ? 11Wĩnenevyo waku nũtheeetw'e Seoli, vamwe na mawasya ma tũnanda twaku: walanĩlw'e kĩinyu, na iinyu niũkũvw'ĩka.
12Kaĩ! Wĩ mũvalũku kuma ĩtunĩ, we ndata ya mũthenya, mwana wa kĩoko! Ũtemetwe ũkavikw'a nthĩ, we ũla wavalũkilye i mbaĩ nthĩ! 13Naku wasya ngoonĩ yaku, Ngambata ĩtunĩ, ngookĩlya kĩvĩla kyakwa kya ũsumbĩ ĩũlũ wa ndata sya Ngai; na ngekala kĩĩmanĩ kya ũmbano, kĩtulunĩ kya ngalĩ ya ĩũlũ; 14ngambata kũvĩta ũtũlu wa mathweo; ngeetw'ĩkĩthya ta Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe. 15Ĩndĩ ũkatheew'a Seoli, mũthelekelyonĩ wa yĩla ĩima. 16Ala mekwona makakũketeea, na makasũanĩa ũndũ waku, makyasya, Mũndũ ũũ nĩwe ũla watetemasya nthĩ, ũla wathingithangasya mosumbĩ; 17ũla watw'ĩkĩthisye nthĩ weũ, na kwananga ndũa syayo; ũla ũtaathasya ovwa make menũke? 18Asumbĩ onthe ma i mbaĩ, onthe vyũ, nĩmakomete ndaĩanĩ, kĩla ũmwe nyũmbanĩ yake mwene. 19Ĩndĩ we nĩwĩkĩtw'e kũasa na ngunga yaku vala akw'ũ maiawa ta ũvonge ũthatasya, ũvw'ĩkĩtwe ala mooaiwe, ala matonyiwe mũkuthũ na ũvyũ, ala matheeaa kũvika mavianĩ ma ĩima; ta kimba kĩkinyangĩwe nthĩ na maũũ. 20Ndũkavulanw'a nao kũthikwanĩ, nĩkwĩthĩwa nĩwanangĩte nthĩ yaku, nĩwũaĩte andũ maku; ũsyao wa eki ma naĩ ndũkawetwa o na ĩndĩĩ.
21Seũvyai vandũ va kũaĩa syana syake nũndũ wa ũthũku wa aaĩthe masyo, itikaaũkĩle, na kũmesya nthĩ, na kusũsya nthĩ ndũa. 22Nakwa ngasyũkĩlĩla, easya ũu Yeova wa nguthu, na kũveta kuma Mbaviloni syĩtwa na ũtialo, na mwana na nzũkũlũ, easya ũu Yeova. 23O na ngatw'ĩkĩthya nthĩ ya ũtũa nzee, na maia ma manzĩ: na ngamĩvyaĩa na ũvyaĩo wa wanangĩko, easya ũu Yeova wa nguthu.

Kwanangwa kwa Asuli

24Yeova wa nguthu nĩwĩvĩtĩte, akyasya, Vate ndĩi, o ũndũ nasũanĩe, now'o kũkethĩwa; na ũndũ natwie, now'o kũkekĩka: 25atĩ ngaananga Mũasuli ũla wĩ nthĩ yakwa, na kũmũkinyangĩa iĩmanĩ syakwa: nĩvo ĩndĩ ĩsoki yake yĩuma kwoo, na mũio wake wĩuma ituonĩ syoo. 26Ũsu nĩw'o ũtw'ĩo ũla ũtw'ĩĩwe nthĩ yonthe; na kũu nĩkw'o kw'oko kũla kũtambũũkĩw'e mbaĩ syonthe.
27Nũndũ Yeova wa nguthu nũtw'ĩte, na nũũ ũla wĩũalyũla? Na kw'o kokwake nĩ kũtambũũku, na nũũ ũla wĩkũluta?

Ndeto ngito ũndũ wa Vilisitia

28Mwaka ũla mũsumbĩ Aasu wakwie kwaĩ ndeto ĩno ngito.
29Ndũkatane, we Vilisitia yonthe, nĩkwĩthĩwa ndata ĩla yakũkũnie nĩ ndũlĩku; nũndũ kĩmbuva kĩkauma kĩtinani kya nzoka, na ũsyao wakyo ũkeethĩwa nzoka ĩũlũkaa ĩilyĩ mwaki. 30Na makithathi ma ngya makaĩsaa, na ala athĩni makakomaa mate na mũisyo; na ngooaa kĩtina kyaku na yũa, na ũtialo waku ũkooawa. 31Kaya, we mbingĩlo; ĩa, we ndũa; nũtwekete, we Vilisitia yonthe; nũndũ syũki nĩyũkĩte kuma ngalĩ ya ĩũlũ, na vati ũmwe wĩtiĩlwa ĩtina mĩkwĩlĩnĩ yake.
32Na ĩndĩ mũndũ akasũngĩa atũmwa ma ĩ mbaĩ ata? Atĩ Yeova nĩwambĩlĩlye wambĩlĩlyo wa Saioni, na nthĩnĩ wayo andũ make mathĩnaw'a makeevitha.

ISAIA 15

Ndeto ngito ũndũ wa Moavi

1Ndeto ngito ũndũ wa Moavi. Nũndũ ũtukũ o ũmwe ndũa ya Ali nthĩ ya Moavi nĩtw'ĩkĩthĩtw'e ĩanzo, na kwanangwa vyũ; nũndũ ũtukũ o ũmwe ndũa ya Kili nthĩ ya Moavi nĩtw'ĩkĩthĩw'e ĩanzo, na kwanangwa vyũ. 2Nĩmambatĩte Mbayithi, na Ndivoni, kũndũ kũtũlu, maĩĩe kw'o: Moavi nĩnĩkũmetea Nevo, na Meteva; mĩtwenĩ yoo yonthe yĩ mbaa, ing'ew'a syonthe nĩ ndile. 3Nzĩanĩ syoo nene nĩmevotoaa makunia; nyũmbanĩ syoo ĩũlũ, na kũndũ kwoo kũthanthau, kĩla mũndũ nũmetaa na kũĩa mũno. 4Na Esivoni na Eleale nikũĩa; wasya wasyo nũkwĩw'ĩka o kũvika Yaasa: kwondũ wa ũu andũ ma Moavi ala mekĩĩte mĩio ya kaũ nĩmaĩaa na wasya mũnene; ngoo yake nĩnĩũtetemea nthĩnĩ wake. 5Ngoo yakwa nĩnĩkũĩa kwondũ wa Moavi; anene mayo me ndaĩa masemba Nzoali, kũvika Ekilathi-selisiya: nũndũ nĩmekwambata kyambatonĩ kya Luithi makĩĩa; nũndũ nzĩanĩ ya Olonaimu nĩmeũkĩlya wasya wa kĩĩo ũndũ wa wanangĩko. 6Nũndũ manzĩ ma Nimilimu makeethĩwa mang'alĩte; nũndũ nyeki nĩyũmĩte, nyeki ya vuvĩ nĩvovete, vati kĩndũ kĩũ. 7Kwondũ wa ũu wingĩ ũla mombanĩtye, na kĩla maiĩte, makakua maingye kalũsĩ ke ĩla mĩtĩ ĩmeaa vo. 8Nũndũ kĩĩo nĩkĩthyũlũlũkĩte mĩvakanĩ yonthe ya Moavi; kũmeta kwayo nĩkũvikĩte Ekilaimu, na kũmeta kwayo nĩkũvikĩte Mbeeli-elimu. 9Nũndũ manzĩ ma Ndimoni nĩmausũĩte nthakame; nũndũ ngamĩetee Ndimoni ũndũ ũngĩ, mũnyambũ kwa ala ma Moavi ala mevonoka, na ala metiala ĩ nthĩ.

ISAIA 16

1Mũtwaĩei mũsumbĩki wa nthĩ tũla tũtena twa malondu kumya Sela kũvika weũnĩ, kũvika kĩĩma kya mwĩĩtu wa Saioni. 2Nũndũ kũkeethĩwa atĩ ta nyũnyi ila iũlũkaa kũũ na kũũ, ta ndala mbalaan'ye, now'o eĩtu ma Moavi makethĩwa mailyĩ masyũkonĩ ma Alinoni. 3Taa, sila katĩ; tw'ĩkĩthya muunyĩ waku wa mũthenya katĩ wĩthĩwe ta ũtukũ; vitha alũngw'a; ndũkamũvũnyanĩe mũkĩi. 4Alũngw'a makwa matũe kwaku; ũvoo wa Moavi, we wĩthĩwe wĩvitho wake kuma ũthyũnĩ wa mwanangi. Nũndũ mũvutani nũtw'ĩkĩthĩtw'e wa mana, wanangĩko nĩ mũthelu, anyamasya nĩmanangĩtwe kuma nthĩ. 5Na kĩvĩla kya ũsumbĩ kĩkalũlũmĩlw'a ũseonĩ wĩ wendo; na ũmwe akakĩkalĩla na w'o, ĩeemanĩ ya Ndaviti, akĩsila, na akĩmantha kũsila katĩ, na kwĩthĩwa e mĩtũkĩ wa kwĩka ũlũngalu.

6Nĩtwĩw'ĩte ũvoo wa ngathĩĩo ya Moavi, atĩ e na ngathĩĩo mũno; o na wĩng'athĩlĩlyo wake, na ngathĩĩo yake, na kũthilĩka kwake; mĩtũlyo yake nĩ mana. 7Kwondũ wa ũu Moavĩ akameta nũndũ wa Moavi, kĩla ũmwe akameta: mũkameta nũndũ wa tũmũtũ twĩ nzavivũ twa Kili-alesethi, mwĩ akũne vyũ. 8Nũndũ mĩũnda ya Esivoni nĩnĩkũma, na mũsavivũ wa Sivima; eaĩi ma i mbaĩ nĩmatũlĩte mbonge nzeo syaw'o, ila syavilie o Yaseli, ila syatambie kũvika weũnĩ; nthongooo syaw'o nĩsyeenyaisye mũno, nĩkĩlĩte ũkanga. 9Kwondũ wa ũu ngaĩa vamwe na andũ ma ku Yaseli ũndũ wa mũsavivũ wa Sivima; ngakũnyithya na methoi makwa, we Esivoni, na Eleale; nũndũ wasya wa kaũ nũvalũkĩle mosyao maku ma ĩvinda ya syũa na ngetha yaku. 10Mũyo nũvetetwe, na ũtanu nĩumĩtw'e mũũndanĩ wĩ ũsyao; na mĩũndanĩ ya mĩsavivũ kũikethĩwa kwina, kana wasya wĩ ũtanu: mũkinyangi o na wĩva ndakakinyanga nzavivũ iangĩonĩ; nĩnĩkilĩthĩtye wasya wa ngetha ya nzavivũ. 11Kwondũ wa ũu ngoo yakwa nĩnĩũkaya ta mbeve kwondũ wa Moavi, na nthĩnĩ wakwa ve kĩĩo kwondũ wa Kili-elesi. 12Na kũkeethĩwa, yĩla Moavi wĩĩyumĩlya, yĩla wĩĩnoesya kũndũ kũtũlu, na aiũka vandũ vake vatheu avoye, ndakakĩlya vinya.

13Ĩno nĩyo ndeto ĩla Yeova waneenie ũndũ wa Moavi ĩvinda ĩvĩtu. 14Ĩndĩ yu Yeova nũneenete, akyasya, Nthĩnĩ wa myaka ĩtatũ, ta myaka ya mũthũkũmi, ũnene wa Moavi ũkavũthw'a, vamwe na wingĩ wa andũ make; na ũtialo ũkeethĩwa mũnini mũno na ũte vata.

ISAIA 17

Ndeto ngito ũndũ wa Ndamasiku

1Ndeto ngito ũndũ wa Ndamasiku. Sisya, Ndamasiku nĩvetetwe ndĩkethĩwe ndũa, na ĩkeethĩwa kĩvumbu kya ũomboku. 2Ndũa sya Aloeli nĩtiĩtwe; itw'ĩkĩte sya ndĩthya sya mbũi na malondu, ila ikatindĩa, na vai ũla ũkaitelemya. 3Na ngome ĩkathela kwa Evalaimu, na ũsumbĩ kuma Ndamasikũ, na ũtialo wa Silia; makeethĩwa ta ũnene wa ana ma Isilaeli, easya ũu Yeova wa nguthu.

Ũsilĩlo ĩũlũ wa Isilaeli

4Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, kana ũnene wa Yakovo ũkaoleka, na ũnou wa mwĩĩ wake ũkatw'ĩka kĩmosa. 5Na kũkeethĩwa o ta yĩla mũkethi ũkethaa lĩu ũtũĩtye, na kw'oko kwake kũiketha iia; ĩĩ, kũkeethĩwa o ta yĩla mũndũ wĩthĩanasya iia mwandanĩ wa Alevai. 6Ĩndĩ kũkatiala mothean'yo, ta kũthingithangw'a kwa mũthata, tũthata twĩlĩ kana tũtatũ mũthyanĩ wa ũvonge wĩ ĩũlũ kwĩ syonthe, tũna kana tũtano mbongenĩ itambũkĩte ndee kwĩ ila ingĩ syonthe, mũtĩnĩ wĩ ũsyao, easya ũu Yeova, Ngai wa Isilaeli. 7Mũthenya ũsu andũ makasisya Mũmbi woo, na metho moo makamũsiasya Ũla Mũtheu wa Isilaeli. 8Na matikasiasya ithembeo, wia wa moko moo; o na matikasiasya kĩla kyaseũviw'e nĩ syaa syoo, Aselimu, kana mĩvw'anano ya syũa. 9Mũthenya ũsu ndũa syoo syĩ vinya ikeethĩwa ta kũndũ kũtie mũtitũnĩ na kĩĩmanĩ ĩũlũ, ila syatiiwe makĩindũka ana ma Isilaeli; na kw'o kũkeethĩwa kũthei. 10Nũndũ nĩwũlĩtwe nĩ Ngai wa ũtangĩĩo waku, na ndwaalilikana ĩvia ya vinya waku; kwondũ wa ũu nũvandaa mĩtĩ ya kwendeesya, na kũvanda tũũvonge twa kũngĩ. 11Mũthenya ũla ũvandaa nũvaiiaa, na kĩoko ũituma mbeũ yaku ĩlaũka; ĩndĩ ngetha nĩkĩaa mũthenya wa kĩmako na wa woo mũnene.

12A! Kĩtuu kya andũ aingĩ, ala malitũkaa ta kĩlitũko kya maũkanga; na kũsemba kwa mbaĩ, ila isembaa mĩtũkĩ ta kũsemba kwa manzĩ maingĩ! 13Mbaĩ

ikasemba mĩtũkĩ ta kũsemba kwa manzĩ maingĩ: ĩndĩ akaĩkan'ya, na ikakĩa iende kũasa, na ikalũngw'a ta wewa wĩ iĩmanĩ nĩ kĩseve, na ta kũũlũkw'a kwa kĩtoo nĩ kĩuutani. 14Wĩoo, sisya ũtĩsyo; na kũtanakya mativaĩ. Kĩĩ nĩkyo kĩanda kya ala meũtũtava, na kĩanda kya ala meũtũvuta.

ISAIA 18

Wathani ũndũ wa Ethiovia

1A! Nthĩ ya kĩuumo kya nthwau, ĩla yĩ mũingo wa mbũsĩ sya Ethiovia; 2ĩla ĩtũmĩlaa atũmwa nzĩanĩ ya ũkanga, tũkalawanĩ twa malula manzĩnĩ, ĩkyasya, Endai, inyw'ĩ atũmwa mwĩ mĩtũkĩ, kwa mbaĩ ndasa na ndendeu, kwa andũ ma ũtĩsya kuma wambĩlĩlyo woo kũvika na yu, mbaĩ ĩla ĩthimaa na kũkinyanga, ĩla nthĩ yayo yatũanganĩtw'e nĩ mbũsĩ! 3Inyw'onthe ala mũtwĩe nthĩ, na inyw'ĩ mwĩkalaa kũũ nthĩ, sisyai, yĩla kĩvevelo kĩũkĩlw'a iĩmanĩ; ĩthũkĩĩsyei, yĩla soo wĩvuvwa.

4Nũndũ ũu nĩw'o Yeova wambĩie, Ngavindya, na ngasisya nĩ wĩkalonĩ wakwa, ta muutĩa mũkelemu syũanĩ, ta mũmbĩ wĩ ĩmwe muutĩanĩ wa ĩvinda ya ngetha. 5Nũndũ ngetha ĩtanavika, yĩla kũlaũka kũthelete, na ĩlaa yĩitwĩ'ka nzavivũ ĩla ĩkwĩw'a, akatema tũmĩlĩso na kavyũ ke ngoto ka kũsea, na ndĩso ila syĩnyaĩtwe ila ndeme akaveta. 6Syonthe vamwe ikatiĩwa nyũnyi mbai sya iĩmanĩ, na nyamũ sya nthĩ; na nyũnyi isu mbai ikekala ĩũlũ woo ĩvinda ya syũa, na nyamũ syonthe sya nthĩ ikekala ĩũlũ wasyo ĩvinda ya mbevo. 7Ĩvinda yĩu mũthĩnzĩo ũkaetewe Yeova wa nguthu kuma andũnĩ aasa na atendeu, o kuma andũnĩ ma kũtĩsya kuma wambĩlĩlyo woo kũvika na yu, mbaĩ ĩla ĩthimaa na kũkinyanga, ĩla nthĩ yayo yatũanganĩtw'e nĩ mbũsĩ, kũvika vandũ va syĩtwa ya Yeova wa nguthu, kĩĩma kya Saioni.

ISAIA 19

Ndeto ngito ũndũ wa Misili

1Ndeto ngito ũndũ wa Misili. Sisya, Yeova nũendete akuĩtwe nĩ ĩthweo yĩendaa mĩtũkĩ, kũvika Misili: na mĩvw'anano ya Misili ĩkathingithangĩa mbee wake; na ngoo ya Misili ĩkatweka nthĩnĩ wayo. 2Na ngookĩlya Amisili mokite na Amisili: na makokita kĩla ũmwe na mwana-a-inyia, na kĩla ũmwe na mũtũi wake; ndũa ĩkokita na ndũa, na ũsumbĩ na ũsumbĩ. 3Na veva wa Misili ũkathelekela nthĩnĩ wayo; na ngaananga ũtao wayo; na makamantha ũtethyo kwa mĩvw'anano, na kwa eki ma syama, na kwa ala mesene na maveva, na kwa ala mombasya ithitũ. 4Na nganengane Amisili kw'okonĩ kwa mwĩaĩi mũthũku; na mũsumbĩ mwai akamasumbĩka, easya ũu Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu.

5Na manzĩ makanyiva ũkanganĩ, na ũla ũsĩ ũkang'ala wũme vyũ. 6Na mbũsi ikanyunga naĩ; na mĩtaũnĩ mĩnene manzĩ makanyiva na kũng'ala; mĩangi na makangaa makavova. 7Nyeki yĩ vakuvĩ na ũsĩ wa Naelo, mwaĩĩonĩ wa Naelo, na kw'onthe kũla kũvandĩtwe vakuvĩ na Naelo, kũkooma, na kũvetwa, na kũikethĩwa kw'o ĩngĩ. 8Na atei ma makũyũ makaĩa, na onthe ala mekasya itei ũsĩnĩ wa Naelo makameta, na ala malanasya itei sya makũyũ manzĩnĩ ĩũlũ makaaa vinya.

9Na ĩngĩ ala matethasya wĩa na ndii nzanũe sya katane, na ala matumaa ngũa nzaũ, makathokoanw'a. 10Na ituĩ sya Misili ikatũlangwa ilungu; onthe ala matethasya wĩa wa ũtuvwa makeew'a woo ngoonĩ syoo.

11Anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Nzoani nĩ atumanu vyũ; ũtao wa atai ala oĩ mbee ma Valao nũtw'ĩkĩte ta wa nyamũ: mwĩmwĩa Valao ata, Nyie nĩ mwana wa ala oĩ, mwana wa asumbĩ ma tene tene? 12Andũ maku oĩ maĩva ĩndĩ? Makũtavye yu; nĩmamanye ũndũ Yeova wa nguthu ũsũanĩĩte wa Misili. 13Anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Nzoani nĩmatw'ĩkĩte ndia, ala me mbee ũsumbĩnĩ wa Memivisi nĩmakengetwe; nĩmatumĩte Misili yaa, asu ĩvia ya kĩkotonĩ ya mbaĩ syayo. 14Yeova nũvulanĩtye veva wa ũng'endu nthĩnĩ wayo; na nĩmatumĩte Misili yaa kĩla wĩanĩ wayo, o ta mũndũ ũnyw'ĩte ailũalũa matavĩkanĩ make. 15O na kũikethĩwa wĩa o na wĩva wa Misili, ũla mũtwe kana kĩsithe, ĩthangũ ya mĩtende kana malula, ikatonya kwĩka.

16Mũthenya ũsu Amisili makethĩwa mailyĩ ta aka; na makatetema na kũkĩa nũndũ wa kũtukangĩwa kw'oko nĩ Yeova wa nguthu, kũla wĩmatukangĩa. 17Na nthĩ ya Yuta ĩkatw'ĩka ũtĩsyo kwa Misili; kĩla ũmwe ũla wĩĩw'a ĩkĩwetwa akakwatwa nĩ w'ĩa, nũndũ wa ũtw'ĩo wa Yeova wa nguthu, ũla ũmĩtw'ĩĩe.

18Mũthenya ũsu kũkethĩwa ndũa itano nthĩ ya Misili ila ineenaa kĩthyomo kya Kanaani, na kũmwĩvĩtĩa Yeova wa nguthu; ĩmwe ĩkeetwa Ndũa ya wanangĩko.

19Mũthenya ũsu kũkethĩwa kĩthembeo kwondũ wa Yeova katĩ wa nthĩ ya Misili, na kĩtuĩ mũvakanĩ wayo kwondũ wa Yeova. 20Na ũu ũkethĩwa wonan'yo na ũkũsĩ kwa Yeova wa nguthu nthĩ ya Misili; nũndũ makamwĩkaĩla Yeova nũndũ wa athĩn'ya, nake akamaetee mũtangĩĩi, na mũsesei, na akamavonokya.

21Na Yeova akamanyĩka Misili, na Amisili makamũmanya Yeova mũthenya ũsu; ĩĩ, makathaitha na kũete nthembo ya kũtonywa na mĩthĩnzĩo, na makamwĩvĩtĩa Yeova wĩvĩto, na kũwĩanĩsya. 22Na Yeova akakũna Misili, kũkũna na kũvosya; na makamũsyokea Yeova, nake akeesũvĩka nĩo, na akamavosya.

23Mũthenya ũsu kũkethĩwa lelũ kũma Misili kũvika Asuli, na Mũasuli akathi Misili, na Mũmisili akathi Asuli; na Amisili makathaitha vamwe na Aasuli.

24Mũthenya ũsu Isilaeli akethĩwa wa katatũ we na Misili na Asuli, ũathimo katĩ wa nthĩ; 25nũndũ Yeova wa nguthu nũmaathimĩte, akyasya, Nĩ aathime Misili andũ makwa, na Asuli wĩa wa moko makwa, na Isilaeli ũtiĩwa wakwa.

ISAIA 20

Asuli ĩkakĩlya Misili na Ethiovia vinya

1Mwaka ũla Talitani wavikie ndũa ya Asitoti, yĩla Salikoni mũsumbĩ wa Asuli wamũtũmie, na okita na

Asitoti na amĩkwata; 2o ĩvinda yĩu Yeova aneenie na kanyw'a wa Isaia mwana wa Amosu, akyasya, Enda, umye ĩkunia yĩla wĩvotoete kĩnyunyunĩ kyaku, noyumya iatũ syaku maũũ. Nake eeka ũu, akĩenda e mũthei na maũũ me mathei. 3Na Yeova asya, O tondũ mũthũkũmi wakwa Isaia ũendete e mũthei na maũũ mathei myaka ĩtatũ ethĩwe wonan'yo na ũseng'yo ũndũ wa Misili na ũndũ wa Ethiovia; 4now'o mũsumbĩ wa Asuli ũkatwaa ala atave me Misili, na ala mathamĩthĩtw'e kuma Ethiovia, syana na akũũ, me athei na maũũ mathei, na itimba ite mbw'ĩke, Misili ĩsonoke. 5Na makateva na kũthokoanw'a, nũndũ wa Ethiovia wĩkwatyo woo, na nũndũ wa Misili kwĩkathĩĩa kwoo. 6Na ũla ũtwĩe nthĩ ĩsu yĩ ũtee wa ũkanga akaneena mũthenya ũsu, Sisya, wĩkwatyo witũ ũilyĩ ũu, vala twakĩĩe twone ũtethyo wa kumw'a mokonĩ ma mũsumbi wa Asuli: na ithyĩ tũkavonoka ata?

ISAIA 21

Ndeto ngito ũndũ wa weũ wa ũkanga

1Ndeto ngito ũndũ wa weũ wa ũkanga.
Ta ilingi sya ngalĩ ya Ĩtheo ivĩtaa na vinya, nĩsyũkaa kũma weũnĩ, kuma nthĩ ya kũtĩsya. 2Nĩnonetw'e woni wĩ woo; mũndũ nzeleke nĩwĩkaa ũseleke, na mwanangi nĩwanangaa. Ambata, we Elamu; tw'ĩkanĩsya, we Metia; kũvevũũka kw'onthe kwa vo nĩnĩkũminĩte. 3Kwondũ wa ũu kĩnyunyu kyakwa nĩkyusũĩte woo; woo nũngwatĩte ta woo wa mũndũ mũka akyaũnya: nĩngwalw'a ũndũ ndatonya kwĩw'a; nĩngũteva ũndũ ndatonya kwona. 4Ngoo yakwa nĩnĩũtumatuma, ũtĩsyo nũmbĩkĩĩte w'ĩa; ũmololi ũla nendaa nũalyũlĩtwe ũtw'ĩke kũtetema kwakwa. 5Nĩmekwalan'ya mesa, nĩmekwia asũvĩi, nĩmekũya, nĩmekũnyw'a: ũkĩlai, ĩnyw'ĩ anene me mbee ũsumbinĩ, vakai ngao mauta. 6Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi ũndavĩtye, Enda, wie mũsyaĩĩsya; natavan'ye ũndũ ũnũkwona; 7na esa kwona nguthu, andũ elĩ, elĩ, matũlĩte mbalasĩ, o na nguthu ya mang'oi, o na nguthu ya ngamĩle, nĩethukĩĩsye mũno akĩsũvĩa mũno. 8Na aluma ta mũnyambũ: Ame Mwĩaĩi, nĩũngamaa mavinda onthe mũthenya mwakonĩ mũtũlu wa mũnyoolo kũsyaĩĩsya, na nĩĩtwe ũsyaĩĩsyonĩ wakwa ũtukũ na ũtukũ; 9na, sisya, nguthu ya andũ nĩyũkĩte, andũ elĩ, elĩ, matũlĩte mbalasi. Na asũngĩa na asya, Mbaviloni nĩ mbalũku, mbalũku; na mĩvw'anano yonthe myasũvye ya ngai syayo nĩtũlĩtwe na kũvalũkw'a nthĩ.
10We ngetha yakwa ĩvũĩtwe, na lĩu wa mbaa ngetha wa kĩvũĩo kyakwa! Ũla nĩw'ĩte kuma kwa Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, now'o nĩkũtavĩtye.

Ndeto ngito ũndũ wa Nduma

11Ndeto ngito ũndũ wa Ndũma.
Ũmwe akĩmbĩta kuma Seili, Mũsyaĩĩsya, ũtukũ ũkũvika va? 12Mũsyaĩĩsya asya, Kĩoko nĩkyũkĩte, o na ũtukũ naw'o; ethĩwa nĩmũkwenda ũkũlya, kũlyai: ĩthyũũei, ũkai.

Ndeto ngito ũndũ wa Alavia

13Ndeto ngito ũndũ wa Alavia.
Mũtitũnĩ wa Alavia mũkakoma, inyw'ĩ Andetani, aendi ma syalo. 14Nĩmamũeteie ũla waĩ na waũni manzĩ; ala matwĩe nthĩ ya Tema nĩmamathaũie akĩi mamakuĩe lĩu. 15Nũndũ nĩmakĩĩte mbyũ, ũvyũ ũkũĩtwe, na ũta ũkootetwe, na ũthũku wa kaũ. 16Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi ũndavĩtye, Ĩvinda ya mwaka ũmwe, kwĩanana na myaka ya mũthũkũmi, ndaĩa yonthe ya Ketali ĩkathela; 17na ũtialo wa andũ ala mokitaa na mata, ngũmbaũ sya ana ma Ketali, ũkeethĩwa wĩ mũnini; nũndũ Yeova, Ngai wa Isilaeli, nũneenete ũu.

ISAIA 22

Ndeto ngito ũndũ wa mwanda wa woni

1Ndeto ngito ũndũ wa mwanda wa woni.
Wĩ na ũndũ mwaũ yu, ũndũ wambatie vyũ ĩũlũ wa nyũmba? 2We ũla wusũĩte mawasya manene, ndũa ya kĩthokoo, katũla ke ũtanu; oae maku matyũaĩtwe na ũvyũ, o na maikw'ĩĩe kaũnĩ. 3Asumbĩki maku onthe nĩmakĩie vamwe, nĩmoviwe nĩ andũ ma mata; onthe ala wonie maĩ ove vamwe; nĩmakĩie mathi kũasa. 4Kwondũ wa ũu nasya, Ndũkanzisye nyie, ngaĩa kĩĩo kĩ woo; ndũkethĩn'ye ũndũ wa kũngiakisya ũndũ wa kwanangwa kwa mwĩĩtu wa andũ makwa.
5Nũndũ nĩ mũthenya wa kũthokoanw'a, na wa kũkinyangĩwa nthĩ, na wa kũsũanĩwa, ũtetetwe nĩ Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, mwandanĩ wa woni; kũombowa kwa maũvai, na kwĩkaĩla iĩma. 6Na Elamu akua thyaka, e vamwe na makasya ma kaũ me na andũ, na andũ matũlĩte mbalasi; na Kili avuĩte ngao. 7Na kweethĩwa, myanda yaku ĩla mĩseo mũno yaĩ myusũu makasya, na andũ matũlĩte mbalasi meetaũsya mokitĩe mbingĩlonĩ. 8Na aveta kĩla kĩvw'ĩkĩte Yuta; na mũthenya ũsu wasisya mĩio ya kaũ nyũmbanĩ yĩ mũtitũnĩ. 9Na mwoona kũndũ kũvũthũku kwa ndũa ya Ndaviti, atĩ nĩ kwingĩ; na mwatũngĩanĩa manzĩ ma ndia yĩ ngalĩ ya ĩtheo; 10na mwatala nyũmba sya Yelusaleme, na mwaomboanga nyũmba mũlũlũmĩlye ũvai; 11o na katĩ wa maũvai elĩ mwaseũvya ndia ya manzĩ ala ma ndia ngũũ. Ĩndĩ mũtyaamũsisya ũla wekie ũu, o na mũtyaamũtaĩa ũla wasũanĩe ũu tene.
12Na mũthenya ũsu Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, eetana kwĩthĩwe kĩĩo, na kĩmeto, na kwĩyenza mbaa, na kwĩvotoa makunia: 13na, kaĩ, nĩ ũtanu na mũyo, kũthĩnza ng'ombe na kũaa malondu, kũya nyama na kũnyw'a mbinyu: Tũye na tũnyw'e nũndũ ũnĩ tũkakw'a. 14Na Yeova wa nguthu eembuanĩsya matũnĩ makwa, Nĩ w'o, mũikaekewa ũthũku ũũ kũvika mwakw'a, easya ũu Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu.

Vandũ va Sevina vakooswa nĩ Eliakimu

15Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, ũnũkwasya, Thi kwa mũsũvĩi ũsu wa ũthwii, o Sevina, ũla ũsũvĩaa nyũmba, noimũkũlya, 16Wĩĩka ata vaa? Na wĩ naũ vaa, ũndũ ũkwĩyasĩa ngunga ya mathiko vaa? Ta ũla wĩyasĩe ngunga ĩũlũ, akĩyasĩa wĩkalo ĩvianĩ! 17Sisya, Yeova, ta mũndũ wĩ vinya, akakwĩkya na vinya kũasa; ĩĩ, akakũlinga mũno. 18Akakũlingalinga na kũkwĩkya nthĩ nene ta mũvĩla; ũkakw'ĩa kw'o, na makasya ma

ndaĩa yaku makeethĩwa kw'o, we ũsonokyo wa nyũmba ya mwĩaĩi waku. 19Na ngakumya ũsũvĩinĩ waku; na ũkavalũkw'a kumw'a ũũngamĩinĩ waku. 20Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, ngamwĩta mũthũkũmi wakwa Eliakimu mwana wa Ilikia: 21na ngamũvw'ĩka ngũa yaku ndasa, na ngamwĩkĩa vinya ũndũ wa kũmwova mũsivi waku, na ngeekĩa ũsumbĩko waku kw'okonĩ kwake; nake akeethĩwa ĩthe kwa ala matwĩe Yelusaleme, na kwa nyũmba ya Yuta. 22Na ũvũngũo wa nyũmba ya Ndaviti ngatũlya kĩtuonĩ kyake; nake akavingũa na vai wĩvinga; na akavinga, na vai wĩvingũa. 23Na ngamũlũmya ta mũsumaa vandũ valũmu; nake akeethĩwa kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ndaĩa nyũmbanĩ ya ĩthe wake. 24Na makanĩka ĩũlũ wake ndaĩa yonthe ya nyũmba ya ĩthe wake, ũsyao na nzyawa, kĩla mũio mũnini, kuma ikombe kũvika masũva onthe. 25Mũthenya ũsu, easya Yeova wa nguthu, mũsumaa ũla walũlũmĩlw'e vandũ valũmu ũkakũka; na ũkatemwa na kũvalũka; na mũio ũla wanĩkiwe ĩũlũ waw'o ũkavetwa; nũndũ Yeova nũneenete ũu.

ISAIA 23

Ndeto ngito ũndũ wa Tile na Sitoni

1Ndeto ngito ũndũ wa Tile.
Kayai, inyw'ĩ ngalawa sya Talisisi; nũndũ nĩnĩtw'ĩkĩthĩtw'e ĩanzo, o na vati nyũmba, vati ũlikĩlo: nĩmataviw'e me nthĩ ya Kitimu. 2Kilyai inyw'ĩ ala mũtwĩe ũtee wa ũkanga, athoosya ma Sitoni, ala maingĩlaa ũkanganĩ, nĩmakusũĩtye. 3Na ĩũlũ wa manzĩ maingĩ mbeũ sya ũsĩ wa Sioli, ngetha ya Naelo, yaĩ ũtandĩthyo wayo; nayo yaĩ kĩng'ang'a kya mbaĩ. 4Sonoka, we Sitoni, nũndũ ũkanga ũneenete, ngome yĩ vinya ya ũkanga, ũkyasya, Ndyaaũnya, kana kũsyaa, o na ndyaaea anake, kana kũea eĩtu atheu. 5Yĩla ũvoo wĩvika Misili makeew'a woo mũno ũndũ wa ũvoo wa Tile. 6Ingai mũende Talisisi; metai, inyw'ĩ mũtwĩe ũtee wa ũkanga. 7Ĩno nĩyo ndũa yenyu yĩ ũtanu, ĩla yakiwe tene tene, ĩla maũũ mayo mamĩtwaie kũasa yĩkale ũeni? 8Nũũ ũla wamĩtw'ĩĩe Tile ũndũ ũũ, ĩla ĩnenganae ngovia ya ũsumbĩ, na athoosya mayo nĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ, na atandĩthya mayo nĩ ala me na nguma kũũ nthĩ? 9Yeova wa nguthu nĩwe watwie ũndũ ũũ, nĩ kana avukye ngathĩĩo ya ũnene w'onthe, na amavũthĩthye onthe ma nthĩ ala me nguma. 10Vĩtĩla katĩ wa nthĩ yaku ta ũsĩ wa Naelo, we mwĩĩtu wa Talisisi; vati kĩsiĩĩi ĩngĩ. 11Nũtambũũkĩtye kw'oko kwake ĩũlũ wa ũkanga, nũthingithangĩtye mosumbĩ; Yeova nĩwĩaĩte ũndũ wa Kanaani, anange ngome syĩ vinya sya vo. 12Nake asya, Ndũkatana ĩngĩ, we mwĩĩtu mũtheu wa Sitoni ũla ũthĩnĩtw'e: ũkĩla noiinga ũende Kitimu; o na kw'o ndũkona ũthũmũo.
13Sisya, nthĩ ya Akalitei: andũ asu mati vo; Mũasuli amiĩte yĩthĩwe ya ala matũaa weũnĩ; nĩmaakie myako yoo mĩtũlu ya mĩnyoolo; nĩmaing'uthũlile nyũmba nene mbanakavye sya vo; nĩmamĩtw'ĩkĩthisye nthei. 14Kayai, inyw'ĩ ngalawa sya Talisisi; nũndũ ngome yenyu yĩ vinya nĩtw'ĩkĩthĩtw'e ĩanzo. 15Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, kana Tile ĩkoola myaka mĩongo mũonza, kwĩanana na mĩthenya ya mũsumbĩ ũmwe: myaka mĩongo mũonza yathela kũkeethĩwa kũilyĩ kwa Tile o tondũ kũilyĩ kwinanĩ kwa ĩlwaya. 16Osa mbeve, noianganga ndũanĩ, we ĩlwaya yĩla yũlĩte; ũkĩlya wasya wĩ mũyo, ina mbathi nyingĩ, nĩ kana ũlilikanwe. 17Na kũkeethĩwa myaka mĩongo mũonza yathela, Yeova akavikĩa Tile, nayo ĩkasyokea ĩtuvi yayo, na ĩkeeka ũmalwaya na mosumbĩ onthe ala me ĩũlũ wa nthĩ. 18Na mĩio yayo ya ũthoosya na ĩtuvi yayo yĩkeethĩwa ĩvathan'ye kwa Yeova: yĩtikasũvĩwa kana kwiwa; nũndũ mĩio yayo ya ũthoosya ĩkeethĩwa ya ala mekalaa mbee wa Yeova, maĩsae lĩu wa kũmeanĩa, na mekĩae ngũa sya kwĩkalaa.

ISAIA 24

Ũsilĩlo wa Yeova ĩũlũ wa nthĩ

1Sisya, Yeova nũkũmĩtw'ĩkĩthya nthĩ nthei, na kũmyananga, na kũmĩkuluman'ya, na kũnyaĩĩkya ala mamĩtwĩe. 2Na kũkeethĩwa, o tondũ kũilyĩ kwa andũ, now'o kwa mũthembi; o tondũ kũilyĩ kwa mũthũkũmi, now'o kwa vwana wake; o tondũ kũilyĩ kwa mwĩĩtu mũthũkũmi, now'o kwa vivi wake; o tondũ kũilyĩ kwa ũla ũthooaa, now'o kwa mũthoosya; o tondũ kũilyĩ kwa ũla ũkovethasya, now'o kwa ũla ũkovethaw'a; o tondũ kũilyĩ kwa ũla wosaa ũtandĩthyo, now'o kwa ũla ũmũtandĩthĩasya. 3Nthĩ ĩkatw'ĩka nthei vyũ, na ĩkaanangwa vyũ; nũndũ Yeova nũneenete ndeto ĩno. 4Nthĩ nĩnĩũmeta na kũthelekelya, nthĩ yonthe nĩnĩũleela na kũthelekelya, andũ me na wĩng'athĩlĩlyo kũũ nthĩ nĩmeũleela. 5Nthĩ nayo nĩvukĩtw'e ĩtheo wa ala mamĩtũaa; nĩkwĩthĩwa nĩmavĩtĩtye mĩao, na kũlea myamũlo, na kũtũla ũtianĩo wa tene na tene. 6Kwondũ wa ũu kĩumo nĩkĩminĩte nthĩ, na ala mamĩtwĩe nĩmekwoneka me avĩtan'ya: kwondũ wa ũũ ala matwĩe nthĩ nĩmavĩtĩtw'e, no andũ avũthũ matiele. 7Mbinyu mbĩthĩ nĩnĩũmeta, mũsavĩvũ nũũvova, na onthe ala matanĩte ngoo nĩmeũvevũũka. 8Ũtanu wa tũthembe nũũvindya, kĩlonzo kya ala matanaa nĩkĩũthela, ũtanu wa mbeve nũũvindya. 9Matikanyw'a mbinyu makina wathĩ; kĩla kĩtoonasya kĩkeethĩwa kĩ ũũ kwa ala makĩnyusaa. 10Ndũa nthei nĩomboetwe; kĩla nyũmba nĩvingĩtwe, mũndũ o na wĩva ndakalike. 11Ve kĩĩo nzĩanĩ nene nũndũ wa ĩla mbinyu; ũtanu w'onthe nũtw'ĩkĩte kĩvindu, ũtanu wa nthĩ nũthelete. 12Nthĩnĩ wa ndũa kũtiĩtwe ĩanzo, na mbingĩlo nĩ ngũne nĩ wanangĩko. 13Nũndũ kũkeethĩwa ũu katĩ wa nthĩ katĩ wa ngo sya andũ, ta kũthingithangw'a kwa mũthata, ta mothean'yo yĩla ngetha ya mũũnda wa mũsavivũ yathela.
14Asu nĩmakokĩlya mawasya moo, makanĩĩsya; kwondũ wa ũnene wa Yeova nĩmokĩlasya wasya mũnene me ũkanganĩ. 15Kwondũ wa ũu mũtaĩei Yeova wumĩlonĩ wa syũa, o syĩtwa ya Yeova, Ngai wa Isilaeli, ithamanĩ syĩ ũkanganĩ. 16Kuma kĩtulunĩ kya nthĩ nĩtwĩw'ĩte mbathi: Ndaĩa kwa ala alũngalu.

Ĩndĩ nasya, Nĩngũsonzoma, nĩngũsonzoma, woo nĩ wakwa! Ala nzeleke nĩmekĩte ũseleke; ĩĩ, ala nzeleke nĩmekĩte ũseleke mũno. 17W'ĩa, na ĩima, na kĩtei, nikwoveesye, we ũla ũtwĩe nthĩ. 18Na kũkeethĩwa, ũla ũsembaa akĩĩte kĩlonzo kya w'ĩa akavalũka ĩimanĩ; na ũla wĩĩyumya ĩimanĩ nthĩnĩ akakwatw'a nĩ kĩtei: nũndũ mbũthi syĩ ĩũlũ nivingũĩtwe, na myambĩlĩlyo ya nĩnĩũtetema. 19Nthĩ nĩ ndũlĩkangu, nthĩ nĩ mbatũkangu, nthĩ nĩthingithĩkĩte na vinya. 20Nthĩ ĩkalũalũa ta mũthengi, na ĩkasũa kũũ na kũũ ta mũsũo; na ĩvĩtyo yayo yĩkeethĩwa ĩito ĩũlũ wayo, na ĩkavalũka, na ndĩkokĩla ĩngĩ.

21Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, Yeova akakũna nguthu ya ala me ĩũlũ vandũ vatũlu, na asumbĩ ma nthĩ kũũ nthĩ. 22Na makoombanw'a vamwe, tondũ ala ove mombanaw'a kasũmbanĩ ke nthĩnĩ wa nthĩ, na makavingĩwa kolokolonĩ; na mĩthenya mingĩ yathela makasilĩlwa. 23Nĩvo ĩndĩ mwei ũkavũavũana, na syũa yĩkasonoka; nũndũ Yeova wa nguthu akasumbĩka kĩĩmanĩ kya Saioni, naku Yelusaleme; na mbee wa atumĩa make kũkeethĩwa ndaĩa.

ISAIA 25

Wathi na ndaĩa nũndũ wa ũseo wa Yeova

1Ame Yeova, nue Ngai wakwa; ngakũnenevya, ngataĩa syĩtwa yaku; nũndũ nĩwĩkĩte maũndũ ma ũseng'ya, o motw'ĩo ma tene, wĩ na kĩthito na w'o. 2Nũndũ nũtw'ĩkĩthĩtye ndũa kĩvumbu, na ndũa mbiie, ũomboko, na nyũmba nene mbanakavye ya aeni ndĩkethĩwe ndũa; ndĩkakwa ĩngĩ o na ĩndĩĩ. 3Kwondũ wa ũu andũ me vinya makakũtaĩa; ndũa ya mbaĩ sya ũtĩsya ĩkakũkĩa. 4Nũndũ we nĩweethĩawa ngome yĩ vinya kwa ngya, ngome yĩ vinya kwa ũla mũthĩni thĩnanĩ wake, wĩvitho kwondũ wa kĩuutani, muunyĩ kwondũ wa muutĩa, yĩla kĩseve kya ala ma kũtĩsya kĩilyĩ ta kĩuutani kĩiuutanĩa ũvai. 5O ta muutĩa vandũ vomũ now'o wĩtheeesya nthĩ kĩlonzo kya aeni; wathi wa ala ma kũtĩsya ũkatheew'a nthĩ, o tondũ muutĩa wĩkawa nĩ muunyĩ wa ĩthweo.

6Na kĩĩmanĩ kĩĩ Yeova wa nguthu akavokea ngo syonthe sya andũ mboka ya syĩndũ nou, mboka ya mbinyu syĩ ĩũlũ wa kĩmongoyo, ya syĩndũ nou syusũĩte mũthungo, ya mbinyu syĩ ĩũlũ wa kĩmongoyo ikeletwe nesa. 7Na kĩĩmanĩ kĩĩ akaananga kĩvw'ĩkĩi kĩla kĩvw'ĩkaa ngo syonthe sya andũ, na suka mũvũthũ ũla walanĩtw'e ĩũlũ wa mbaĩ syonthe. 8Nũmeletye kĩkw'ũ tene na tene; na Mwĩaĩi Yeova akavyaĩa methoi mothyũnĩ onthe; na kũvũthw'a kwa andũ make akaveta kuma nthĩ yonthe: nũndũ Yeova nũneenete ũu.

9Na kũkaneenwa mũthenya ũsu, Sisya, ũũ nĩwe Ngai waitũ, nĩtwamweteelile, nake akatũtangĩĩa: ũũ nĩwe Yeova; nĩtwamweteelile, tũkeethĩwa na mũyo na kũtana ũtangĩĩonĩ wake. 10Nũndũ kw'oko kwa Yeova kũkekalaa kĩĩmanĩ kĩĩ; na Moavi ĩkakinyangĩwa nthĩ vandũ vayo, o tondũ ũa ũkinyangĩawa ũtũndanĩ wa kyaa. 11Nake akatambũũkya moko make katĩ wayo, otondũ mũthambĩĩ ũtambũũkasya moko make athambĩe; ĩndĩ Yeova akatheesya ngathĩĩo yayo vamwe na ũĩ wa moko mayo. 12Na ngome ndũlu ya maũvai maku nũmĩtheeetye, nũmĩvalũkĩtye, na nũmĩkĩtye nthĩ, o kũvika kĩtoonĩ.

ISAIA 26

Wathi wa mũĩkĩĩo nthĩnĩ wa ũsũvĩo wa Yeova

1Mũthenya ũsu wathi ũũ ũkainwa nthĩ ya Yuta: Twĩ na ndũa yĩ vinya; akaia ũtangĩĩo wĩthĩwe maũvai na ngome. 2Vingũai mbingĩlo, nĩ kana mbaĩ ndũngalu ĩla ĩlũmasya mũĩkĩĩo ĩtonye kũlika. 3Ũkamwĩkalya e mũuonĩ mwĩanĩu we ũla kĩlilikano kyake kĩlũlũmĩle kwaku we; nũndũ nũkũĩkĩĩaa. 4Mũĩkĩĩeĩ Yeova tene na tene; nũndũ nthĩnĩ wa Yeova, O Yeova, nĩ ĩvia ya tene na tene. 5Nũndũ nũmatheeetye ala mekalaa ĩũlũ, ndũa mbũkĩlu: nũmĩvalũkĩtye, o na nũmĩvalũkĩtye, kũvika nthĩ, nũmĩvikĩtye o kũvika kĩtoonĩ. 6Ũnyaĩĩ ũkamĩkinyanga; o na nyaĩĩ sya ngya, na matambya ma ala athĩni. 7Nzĩa ya ala alũngalu nĩ ya ũlũngalu: we ũla wĩ mũlũngalu nũmũlũngalĩlasya ũla mũlũngalu mũendele wake.

8Ĩĩ, nzĩanĩ ya motw'ĩo maku, ame Yeova, nĩtwakweteelile; kwenda kwa ngoo sitũ nĩkwelekele syĩtwa yaku, o yĩla ya kũlilikanwa. 9Nĩnakwendie na ngoo yakwa ũtukũ; ĩĩ, ngakũmantha na kĩthing'ĩĩsyo na veva wakwa ũla wĩ nthĩnĩ wakwa: nũndũ yĩla mosilĩlo maku me kũũ nthĩ, ala matwĩe nthĩ memanyĩasya ũlũngalu. 10Ũseo wonanw'e kwa ũla mũthũku, ĩndĩ ndakemanyĩsya ũlũngalu; e nthĩ ya ũlũngalu akeekaa naĩ, na ndakona ũnene wa Yeova.

11Yeova, kw'oko kwaku nĩ kũkĩlu, o na matyonaa: ĩndĩ makoona kĩwĩu kyaku kwondũ wa andũ, nao makasonokw'a; ĩĩ, mwaki ũkamina nthũ syaku. 12Yeova, ũkatũtw'ĩĩa mũuo; nũndũ nue wĩkĩte mawĩa maitũ onthe kwondũ witũ. 13Ame Yeova Ngai waitũ, eaĩi angĩ ate o we nĩmatũsumbĩkie; ĩndĩ we wĩ weka tũkawetaa syĩtwa yaku. 14Nĩ akw'ũ, matikethĩwa thayũ; nĩmakwie, matikathayũũka; kwondũ wa ũu nĩwamavikĩie na kũmananga, na ũlilikano w'onthe ũndũ woo nũwanangĩte. 15Nũmyongelete ĩ mbaĩ, ame Yeova, nũmyongelete ĩ mbaĩ; nũtaĩĩtwe; nĩwongelete mĩvaka yonthe ya ĩ nthĩ.

16Yeova, nĩmookie kwaku me thĩnanĩ; nĩmeekaĩlile na mboya yĩla wamakũnaa. 17Ta mũndũ mũka mũito, ũla ũthengeesye ĩvinda ya kũsyaa, e na woo na nũĩaa kwaũnyanĩ kwake; now'o twailyĩ mbee waku, ame Yeova. 18Twaĩ aito, twaĩ na woo, twailyĩ ta twasyaa kĩseve; tũtyaaseũvĩsya nthĩ ũvonokyo; o na ala ma kũtũa nthĩ matyaasyawa. 19Akw'ũ maku makeethĩwa thayũ; simba syakwa ikookĩla. Amũkaĩ mwine, inyw'ĩ ala mũtũaa kĩtoonĩ; nũndũ ĩmwe yaku nĩ ta ĩmwe yĩ nyũnyinĩ, na nthĩ ĩkaumya ala akw'ũ.

20Ũkaĩ, andũ makwa, lika tũsũmbanĩ twaku, noivinga mĩomo yaku: ĩvithe kavinda kanini, kũvika ũthatu ũvĩte. 21Nũndũ, sisya, Yeova nĩwumĩte vandũ vake akũne ala matwĩe nthĩ nũndũ wa ũthũku woo: nthĩ nayo

ĩkavua nthakame yayo yoneke, na ndĩkambĩla kũvw'ĩka andũ mayo ala mooaiwe.

ISAIA 27

Ũvonokyo wa Isilaeli na kũmbanw'a kwoo

1Mũthenya ũsu Yeova e na ũvyũ wake mwetu na mũnene na wĩ vinya akasilĩla leviathani ĩla nzoka ya kũnyoloka mĩtũkĩ, na leviathani ĩla nzoka ĩendaa ĩkĩmilanga; na akooaa mũkũnga wĩ ũkanganĩ.
2Mũthenya ũsu: Mũũnda wa mĩsavivũ, mwĩwinĩa.
3Nyie Yeova nĩ mũsũvĩi waw'o; ngoonyithya kĩla kavinda: mũndũ ndakese kũwananga, ngoosũvĩa ũtukũ na mũthenya.
4Kũthilĩka kũti nthĩnĩ wakwa: nenda kethĩwa mĩtae na mĩw'a niũmbũkita kaũnĩ! Ngaiendea, ngaivĩvya vamwe.
5Ethĩwa ti ũu nakwate vinya wakwa, nĩ kana aseũvye mũuo nakwa; ĩĩ, naseũvye mũuo nakwa.
6Mĩthenya ĩla yũkĩte Yakovo akatambũũkya mĩi; Isilaeli akalaũka na kũthongooa; na makausũsya nthĩ ũsyao.
7Nũmakũnĩte o tondũ wakũnie asu ala mamakũnie? Kana nĩmooaiwe kwĩanana na kũawa kwa ala mooaiwe nĩmo?
8Yĩla ũmalũngya, nũkĩlanasya vinya nao ũthimĩte; nũmavetete na kĩseve kyake kĩ vinya mũthenya wa kĩseve kyumĩte wumĩloni wa syũa.
9Kwondũ wa ũu ũthũku wa Yakovo ũkaekwa, na ũu nĩw'o ũsyao w'onthe wa mũvetelwe wa naĩ yake: nũtw'ĩkĩthasya mavia onthe ma kĩthembeo ta mavia ma sokaa ala mavevenzetwe ilungu, nĩ kana Aselimu na mĩvw'anano ya syũa ndĩkaaũkĩle ĩngĩ.
10Nũndũ ĩla ndũa mbiie ĩtiĩtwe yĩ yoka, ũtũo ũketwe na nĩ ĩanzo, ta weũ: kasaũ kakaĩthw'a kw'o, na kakatindia kw'o, na kũya mbonge sya kw'o.
11Mbonge sya kw'o syavova, ikatũlwa, aka makooka na kwivĩvya, nũndũ nĩ andũ mate na ũmanyi: kwondũ wa ũu ũla wamombie ndakamew'ĩa ĩnee, na ũla wamombie ndakamon'ya ũseo.
12Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, Yeova akavũa ngetha yake kuma ũla Ũsĩ ũvingu kũvika kalũsĩ ka Misili; na inyw'ĩ mũkoombanw'a ũmwe na ũmwe, inyw'ĩ ana ma Isilaeli.
13Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, soo mũnene ũkavuvwa, na ala makilĩlye kwanangĩkĩa nthĩ ya Asuli, na ala maĩ alũngw'a nthĩ ya Milili makooka, na makamũthaitha Yeova kĩĩmanĩ kĩtheu ku Yelusaleme.

ISAIA 28

Ũkan'yo kwa Evalaimu

1Woo nĩ wa ngovia ya ũsumbĩ ya ngathĩĩo ya athengi ma Evalaimu, na wa ĩlaa ĩvovu ya ũseo wake wa ndaĩa, yĩla yĩ mũtweni wa mwanda mũnou wa ala mamilĩtwe nĩ mbinyu! 2Sisya, Mwĩaĩi e na ũmwe wĩ na ũtonyi na vinya; o ta kĩuutani kya mbua ya mavia, kĩuutani kĩnene kĩla kyanangaa, ta kĩuutani kya manzĩ me vinya mavingĩte na kũkĩla, akekya nthĩ na kw'oko.
3Ngovia ya ũsumbĩ ya ngathĩĩo ya athengi ma Evalaimu ĩkakinyangwa na nyaĩĩ:
4na ĩlaa ĩvovu ya ũseo wake wa ndaĩa, yĩla yĩ mũtwenĩ wa mwanda mũnou, yĩkeethĩwa ta ĩkũyũ yila yambaa kwĩw'a mũniino ũtanavika; nayo ũla wĩyĩsisya ayona, o yĩ kw'okonĩ kwake akĩya.
5Mũthenya ũsu Yeova wa nguthu akatw'ĩka ngovia ya ũsumbĩ ya ndaĩa, na ngovia ya kwanakava kwa ũtialo wa andũ make; 6na veva wa kũsila katĩ kwa ũla wĩkalaa aisila, na vinya kwa ala matũngaa kaũ wĩ mbingĩlonĩ.

Ũkan'yo na watho kwa Yelusaleme

7Ĩndĩ o na aa nao maendaa mailũw'a nĩ mbinyu, na kũlulutĩkaw'a nĩ kĩla kĩtoonasya; mũthembĩ na mwathani malũaw'a nĩ kĩla kĩtoonasya, nĩmameeletw'e nĩ mbinyu, nĩmalulutĩkw'a nĩ kĩla kĩtoonasya; nĩmavĩtasya kwonanĩ kwoo, nĩmalulutĩkaa motw'ĩonĩ moo.
8Nũndũ mesa syonthe nĩsyusũĩtwe nĩ matavĩka na ũvuku, o na vati vandũ vatheu.
9Akamanyĩsya ũmanyi aaũ? Na akamanyĩthya ũvoo aaũ? Nĩ ala maaĩĩtw'e, na kũvatwa kwonga?
10Nũndũ nĩ wĩaĩo ĩũlũ wa wĩaĩo, wĩaĩo ĩũlũ wa wĩaĩo; mũsoa ĩũlũ wa mũsoa, mũsoa ĩũlũ wa mũsoa; vaa ũndũ ũnini, vaya ũndũ ũnini.
11Aiee, ĩndĩ akaneena na andũ aa na ilomo ngeni na ũĩmĩ ũngĩ;
12ala wameie, Ũũ nĩw'o ũthũmũo, mũnengei ũthũmũo ũla ũnoete; na ũũ nĩw'o ũvuũkyo: ĩndĩ matyaaĩw'a.
13Kwondũ wa ũu ndeto ya Yeova ĩkeethĩwa kwoo wĩaĩo ĩũlũ wa wĩaĩo, wĩaĩo ĩũlũ wa wĩaĩo; mũsoa ĩũlũ wa mũsoa, mũsoa ĩũlũ wa mũsoa, vaa ũndũ ũnini, vaya ũndũ ũnini; nĩ kana maende, na kũvalũka na ngala, na kũtũlĩka, na kũtewa, na kũkwatw'a.
14Kwondũ wa ũu ĩw'ai ndeto ya Yeova, inyw'ĩ akaakaan'ya, ala mũsumbĩkaa andũ aa ala me Yelusaleme:
15Nĩkwĩthĩwa nĩmwaĩtye, Nĩtũtianĩĩte ũtianĩo na kĩkw'ũ, na nĩtwĩw'anĩte na Seoli; yĩla ũthĩn'yo wũkĩlanĩtye wĩvĩtĩla katĩ, ndũkatũvikia; nũndũ nĩtwatwie movũngũ wĩvitho witũ, na nĩtweevithie ungu wa ũvũngũ:
16kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ, Sisya, nĩngwia nthĩnĩ wa Saioni ĩvia yĩthĩwe wambĩlĩlyo, ĩvia ĩtate, ĩvia ya kĩkotonĩ yĩ vata mũno ya wambĩlĩlyo mũlũmu: ũla wĩtĩkĩlaa ndakekalaata.
17Na ngatw'ĩkĩthya ũsili wa katĩ ũlii wa kũthima, na ũlũngalu nĩw'o kavilũ; na mbua ya mavia ĩkatwaa ũla wĩvitho wa movũngũ, na manzĩ makakĩla vandũ va kwĩvitha.
18Na ũtianĩo wenyu ũla mwatianĩe na kĩkw'ũ ũkaanangwa, na wĩw'ano wenyu ũla mweew'anie na Seoli ndũkaũngama; yĩla ũthĩn'yo wũkĩlanĩtye wĩvĩtĩla katĩ, nĩvo ĩndĩ mwĩkinyangwa nĩw'o.
19O yĩla wĩvĩtĩla katĩ, ũkakũkwata; nũndũ ũkavĩtĩla kĩoko na kĩoko, mũthenya na ũtukũ; na kũkeethĩwa no ũtĩsyo mũthei kũmanya ũvoo ũsu.
20Nũndũ ũkomo nĩ mũkuvĩ ũndũ mũndũ ũtatonya kwĩkootea ĩũlũ waw'o; na ngũa ya kwĩvw'ĩka nĩ ntheke ũndũ ũtatonya kwĩlingĩlĩĩla.
21Nũndũ Yeova akookĩla o tondũ wekie kĩĩmanĩ kya Velasimu, na akathilĩka o tondũ wekie mwandanĩ wa Ngiveoni; nĩ kana atethye wĩa wake, wĩa wake mũeni, na kwĩkĩthya wĩko wake, wĩko wake mũeni.
22Kwondũ wa ũu mũtikethĩwe akaakaan'ya, syĩndũ ila mwovetwe nasyo itikese kwongelwa vinya; nũndũ

nĩnĩw'ĩte ũtw'ĩo wa wanangĩko kuma kwa Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, ĩũlũ wa nthĩ yonthe.
23Teai matũ, mwĩw'e wasya wakwa; ĩthukĩĩsyei, mwĩw'e kũneena kwakwa. 24Ũla wĩnzaa avande nĩwĩnzaa mavinda onthe? Nĩwũkĩlasya na kũvukũlya nthĩ yake mavinda onthe? 25Amina kwĩanan'ya ũthyũ wayo, ndavuĩaa kesa, na kũvuĩa kumini, na kũvanda nganũ mĩselele, na mbaale kũndũ kũtw'e, na kusemethu mũvakanĩ wayo? 26Nũndũ Ngai wake nũmũmanyĩasya nesa, na kũmwon'ya. 27Nũndũ kesa ndĩvũawa na kĩndũ kyũĩ, o na ndĩa ya ĩkasya ndĩvingilitaw'a ĩũlũ wa kumini; ĩndĩ kesa nĩvũawa na mũvũi, na kumini na mũvũi. 28Nganũ ya kũseũvya kĩmũtũ nĩthiawa; nũndũ ndekwenda kwĩkalaa aimĩvũa mavinda onthe; o na kau ndĩa ya ĩkasya yake na mbalasi syake nimĩnyaĩĩkasya, ndamĩthiaa. 29Ũndũ ũsu naw'o nĩwumĩte kwa Yeova wa nguthu, ũla wa ũseng'yo ũtaonĩ, na mũnene ũĩnĩ.

ISAIA 29

Alieli na amaitha mayo

1We, Alieli, Alieli ndũa ĩla Ndaviti wambie maeema make! Ongelai mwaka na mwaka; syathĩ sya mboka niatĩanĩe: 2nĩvo ĩndĩ nĩthĩn'ya Alieli, na kũkeethĩwa kĩmeto na kĩĩo, ĩndĩ ĩkeethĩwa kwakwa ta Alieli. 3Na ngamba maeema makwa makũthyũlũlũkĩte, na ngakũtw'ĩkanĩsya na nguthu sya asikalĩ maiĩtwe, na ngaaka ngome sya ũkũtw'ĩkanĩsya. 4Naku ũkatheew'a nthĩ, na ũkaneena wĩ nthĩ, na kũneena kwaku kũkeethĩwa kwĩ ĩtheo kĩtoonĩ; na wasya waku ũkeethĩwa ta wa mũndũ ũla wĩsene na veva, ũkyuma mũthanganĩ, na kũneena kwaku kũkanyiila kuma kĩtoonĩ.
5Ĩndĩ wingĩ wa amaitha maku ũkeethĩwa ta kĩtoo kĩvinyu mũno, na wingĩ wa ala ma kũtĩsya ta wewa ũla ũvĩtaa: ĩĩ, ũu ũkeethĩwa na mĩtũkĩ ta kĩthũlũmũko. 6Ĩkookĩwa nĩ Yeova wa nguthu e na kĩtundumo, na kĩtetemo kya, nthĩ, na kĩlonzo kĩnene, vamwe na kĩlingi na kĩuutani, na kĩtw'ĩki kya mwaki ũla ũvĩvasya. 7Na wingĩ wa mbaĩ syonthe ila syũkitaa na Alieli, o syonthe ila syũkitaa nayo na ngome yayo yĩ vinya, na ila imĩthĩnasya, ikeethĩwa ta ndoto, woni wa ũtukũ. 8Na kũkeethĩwa ta mũndũ wĩ nzaa aiota ndoto, na, sisya, akyona ta ũnũũya; ĩndĩ aamũka, thayũ wake nĩ mũthei: kana ta mũndũ wĩ na waũni aiota ndoto, na, sisya, akyona ta ũnũũnyw'a; ĩndĩ aamũka na, sisya, nĩ mũnyalu, na thayũ wake wĩ na nzaa: now'o wingĩ wa mbaĩ syonthe ũkethĩwa ũilyĩ, ũla wũkitaa na kĩĩma kya Saioni.

Ũlilinda na wangangan'yo wa Isilaeli

9Eteelai mũseng'e; ĩtanĩthyei na mũkĩthĩwa ililinda: nĩmatoonetw'e, ĩndĩ ti ũndũ wa mbinyu; nĩmalũaa, ĩndĩ ti ũndũ wa kĩla kĩtoonasya. 10Nũndũ Yeova nũmũtulũlĩte veva wa too mũnene, na mũlalĩtye metho menyu, ala athani; na nũvw'ĩkĩte atongoi menyu, ala monaa mawoni. 11Na woni w'onthe nũtw'ĩkĩte kwenyu ta ndeto sya ĩvuku yĩla yĩvingĩtwe yĩkasiĩlwa, yĩla andũ mamũnenga mũndũ ũla ũmanyĩĩtw'e mũno, makĩmwĩa, Soma yĩĩ, nĩngũkwĩsũva; nake asya, Nditonya, nũndũ yĩvingĩtwe yĩkasiĩlwa: 12na ĩvuku yĩienengwa ũla ũtamanyĩĩtw'e, makĩmwĩa, Soma yĩĩ, nĩngũkwĩsũva, nake asya, Ndimanyĩĩtw'e.
13Na Mwĩaĩi asya, Nĩkwĩthĩwa andũ aa nĩmanthengeeaa, na nĩmandaĩaa na kanyw'a woo na ilomo syoo, ĩndĩ nĩmavetete ngoo syoo kũasa nakwa, na kũngĩa kwoo nĩ mwĩao wa andũ ũla mamanyĩĩtw'e; 14kwondũ wa ũu, sisya, ngaendeea kũtethya wĩa wa ũseng'ya katĩ wa andũ aa, o wĩa wa ũseng'ya na wa kũmakya; na ũĩ wa andũ moo oĩ ũkaa, na ũmanyi wa andũ moo me kĩlĩko ũkavithwa.
15Woo nĩ wa ala mamũvithaa Yeova maũndũ moo mũno, na mawĩa moo me kĩvindunĩ, maiasya, Nũũ ũla ũtwonaa? Na nũũ ũla ũtwĩsĩ? 16Inyw'ĩ nĩmũkulumanasya maũndũ! Mũmbi akatalwa ta yũmba, kana kĩndũ kĩla kyoombiwe kĩkasya ũndũ wa ũla wakyũmbie, Ndaambũmba; kana kĩla kyoombiwe kĩkasya ũndũ wa ũla wakyũmbie, Nde na ũmanyi?

Wovosyo wa Isilaeli

17Ti kavinda kanini mũno, na Levanoni ĩkĩalyũlwa ĩtw'ĩke mũũnda wĩ ũsyao, na mũũnda wĩ ũsyao ũkĩtalwa ta mũtitũ? 18Na mũthenya ũsu ala au matũ makeew'a ndeto sya yĩla ĩvuku, na metho ma ala matonaa makoona kuma mbindunĩ na kĩvindunĩ. 19Na ala auu nao makaingĩvya ũtanu woo nthĩnĩ wa Yeova, na ala ngya katĩ wa andũ makatanĩa Ũla Mũtheu wa Isilaeli. 20Nũndũ ũla wa kũtĩsya nũtw'ĩtwe wa mana, na ũla mũkaakaasya nũekete, na onthe ala meteelaa ũthũku nĩmavetetwe; 21ala mavĩtĩthasya mũndũ ndetonĩ, na kũmwiĩa kĩtei ũla ũkananasya mbingĩlonĩ, na kwathũkya ala alũngalu na ũndũ wa mana.
22Kwondũ wa ũu Yeova, ũla wamwovoisye Avalaamu, easya ũndũ wa nyũmba ya Yakovo: Yũ Yakovo ndakasonoka, o na yu ũthyũ wake ndũkaalyũka. 23Ĩndĩ yĩla wĩona syana syake, wĩa wa moko makwa, syĩ katĩ wake, ikoonan'ya syĩtwa yakwa nĩ ĩtheũ; ĩĩ, ikoonan'ya nĩ mũtheu Ũla Mũtheu wa Yakovo, na ikamũkĩa Ngai wa Isilaeli. 24Nao ala mavĩtasya vevanĩ makamanya, na ala manyungunyĩasya makeetĩkĩla kũmanyĩw'a.

ISAIA 30

Kwĩkwatya Misili nĩ mana

1Woo nĩ wa syana ng'endu, easya Yeova, ila ĩsũanĩaa maũndũ, ĩndĩ ti kuma kwakwa, na ila iseũvasya wĩw'ano, ĩndĩ ti wa Veva wakwa, nĩ kana syongelele naĩ ĩũlũ wa naĩ; 2ila ikũasya itheee Misili, na ityaakũlya kanyw'anĩ wakwa; syĩyĩkĩe vinya vinyanĩ wa Valao, na syĩvithe muunyĩnĩ wa Misili! 3Kwondũ wa ũu vinya wa Valao ũkeethĩwa nthoni syenyu, na wĩvitho muunyĩnĩ wa Misili kũthokoanw'a kwenyu. 4Nũndũ anene moo me mbee ũsumbĩnĩ ma Nzoanĩ, na atũmwa moo mavikĩte Anise. 5Onthe makasonoka nũndũ wa andũ ala matatonya kũmauna, ala mate ũtethyo kana ũuno, ĩndĩ nthoni, o na ũvũthyo.

6Ndeto ngito ũndũ wa nyamũ sya ngalĩ ya Ĩtheo.
Mavĩtĩlaa nthĩ ya thĩna na woo, vala vaumaa mũnyambũ mũka na mũnyambũ, nzoka mbai na nzoka ĩũlũkaa ĩilyĩ mwaki, makĩkua mothwii moo ituonĩ sya ndena sya mang'oi, na mothwii moo ngathĩnĩ sya ngamĩle, mamatwaĩe andũ ala matakamauna. 7Nũndũ ũtethyo wa Misili nĩ wa mana, na ndwaĩlaa; kwondũ wa ũu nĩnĩmĩtĩte Misili Laavi, mwĩkali wa nthĩ.
8Yu enda, ũandĩke ĩsengeanĩ mene, na ũivana ĩvukunĩ, nĩ kana wĩthĩwe wa ĩvinda yĩla yũkĩte tene na tene. 9Nũndũ nĩ andũ ang'endu, syana ila ineenaa movũngũ, syana ila ileaa kwĩthukĩĩsya mĩao ya Yeova; 10ila itavasya ala monaa mawoni, Ekai kwona; na athani, Ekai kũtwathanĩa maũndũ ma w'o, tũtavye maũndũ maseo, athanai mokengani, 11umai nzĩanĩ, athũkai nzĩanĩ, mũekethyei Ũla Mũtheu wa Isilaeli ndakethĩwe mbee waitũ. 12Kwondũ wa ũu Ũla Mũtheu wa Isilaeli easya atĩĩ, Nĩkwĩthĩwa nĩmũvũthasya ndeto ĩno, na kwĩkwatya ũndũ wa kũthĩn'ya na wa ngũlũ, na kwĩlũmya nthĩnĩ wamo; 13kwondũ wa ũu ũthũku ũsu ũkeethĩwa kwenyu ta vandũ vatũku vakilĩlye kũvalũka, vandũ veeku ũvainĩ mũtũlu, ũla kũvalũka kwaw'o kwĩũka na mĩtũkĩ ta kĩthũlũmũko. 14Na akamyananga o tondũ mũio wa mũmbi wũaawa, akyũvevenza vate kũsũvĩa; nĩ kana kũikoneke katĩ wa ilĩo syaw'o kalĩo ka kwoka mwaki ikonĩ, kana ka kũtava manzĩ kĩthimanĩ.
15Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova, Ũla Mũtheu wa Isilaeli, waisye, Kũsyokanĩ na kũthũmũanĩ mũkatangĩĩwa; ũuunĩ na wĩkwatyonĩ kũkeethĩwa vĩnya wenyu. Na inyw'ĩ mũtyaaĩtĩkĩla: 16ĩndĩ mwasya, Aiee, ĩndĩ tũkakĩa tũkuĩtwe nĩ mbalasi; kwondũ wa ũu mũkakĩa: na mwasya, Tũkaenda tũtũlĩte ila syĩ mĩtũkĩ; kwondũ wa ũu ala makamũatĩĩa makeethĩwa me mĩtũkĩ. 17Ngili ĩmwe ĩkakĩa ũndũ wa kũkandĩwa nĩ ũmwe; ũndũ wa kũkandĩwa nĩ atano inyw'ĩ mũkakĩa: kũvika mwĩtiwa ta mũtĩ mũasa kĩĩmanĩ ĩũlũ, na ta kĩvevelo kalĩmanĩ.

Watho wa mumo wa Ngai kwa andũ Make

18Na kwondũ wa ũu Yeova aketeela, nĩ kana amwĩke nesa; na kwondũ wa ũu akanenevw'a, nĩ kana amwĩw'ĩe tei: nũndũ Yeova nĩ Ngai ũla ũsilaa katĩ; nĩ aathime onthe ala mamweteelaa. 19Nũndũ andũ makekala Saioni ku Yelusaleme; ndũkaĩa ĩngĩ; vate ndĩi akakwĩka nesa ũndũ wa wasya wa kĩĩo kyaku; yĩla wĩĩw'a akakũsũngĩa. 20O na ethĩwa Mwĩaĩi nũkũnengae lĩu wa thĩna na manzĩ ma woo, ĩndĩ amanyĩsya maku matikavithwa ĩngĩ, ĩndĩ metho maku makoona amanyĩsya maku; 21na matũ maku makeew'a ndeto ĩtina waku, ĩkyasya, Nzĩa nĩ ĩno, endaai nayo; yĩla mwĩathũka kw'oko kwa aũme, na yĩla mwĩathũka kw'oko kwa aka. 22Na mũkavukya kĩla kĩvw'ĩkĩte mĩvw'anano yaku ya vetha, na kwanakavw'a kwa mĩvw'anano yaku ya thaavu ĩla yaseũviw'e na syĩndũ ila syatwekethiw'e: ũkamĩkya kũasa ta kĩndũ kĩvuku; ũkootavya, Uma vaa.
23Nake akanenganae mbua kwondũ wa mbeũ syaku, ila wĩvanda nthĩ; na lĩu wa ũsyao wa nthĩ, na ũkeethĩwa mũnou na mwingĩ. Mũthenya ũsu indo syaku ikaĩthaw'a isesinĩ nene; 24o ta ũu ng'ombe na ndena sya mang'oi ila iĩmaa nthĩ ikaĩsaa lĩu wĩ mũsamo, ũla ũũlũkĩtw'e na mwĩko na kĩũlũkya. 25Na ĩũlũ wa kĩla kĩĩma kĩtũlu, na ĩũlũ wa kĩla kalĩma katũlu, kũkeethĩwa tũlũsĩ na mbũsĩ sya manzĩ, mũthenya wa ũaani mũnene, yĩla myako mĩtũlu ya mĩnyoolo ĩvalũka. 26O na ũndũ ũngĩ kyeni kya mwei kĩkatw'ĩka ta kyeni kya syũa, na kyeni kya syũa kĩkeethĩwa kũndũ mũonza, ta kyeni kya mĩthenya mũonza, mũthenya ũla Yeova wĩova ĩkũna ya andũ make, na kũvosya ĩkũna ya wũkite woo.

Ũsilĩlo wa Yeova ĩũlũ wa Asuli

27Sisya, syĩtwa ya Yeova nĩyũkĩte kuma kũasa, yakanĩte na ũthatu wake, nthĩnĩ wa syũki yingĩ yĩkyũkĩla: ilomo syake nĩsyusĩe ũthilĩku, na ũĩmĩ wake nĩ ta mwaki ũvĩvasya; 28na mĩthũmũ yake nĩ ta ũsĩ ũvingĩte ũkakĩla, ũla ũvikaa ngingonĩ, asunge mbaĩ na kĩsungi kya wanangĩko: na mũkwa ũla ũvĩtĩthasya ũkeethĩwa ngambuunĩ sya ngoo sya andũ. 29Mũkeethĩwa na wathi o ta ũtukũ yĩla mũlilikanaa mboka ntheu; na ũtanu wa ngoo, ta yĩla mũndũ ũendaa na mũtũlilũ avike kĩĩma kya Yeova, kũvika Ĩvia ya Isilaeli. 30Na Yeova akatuma wasya wake mũseo wĩw'ĩka, na akoonan'ya kũtheesya kwa kw'oko kwake, vamwe na kũthilĩka kwa ũthatu wake, na kĩtw'ĩki kya mwaki ũla ũvĩvasya, na wanango, na kĩuutani, na mbua na mavia. 31Nũndũ kwondũ wa wasya wa Yeova Mũasuli akateva; akamũkũna na ndata yake. 32Na kĩla ĩkũna ya ndata nyuve, yĩla Yeova wĩmũkũna, yĩkeethĩwa vamwe na wasya wa tũthembe na mbeve; na akokita nao kaũnĩ wa kũthingithangya. 33Nũndũ Tovethi nĩvaseũviw'e kuma tene; ĩĩ, nĩvaseũviw'e ũndũ wa mũsumbĩ; nũseũvĩtye vethĩwe valiku na vanene; ĩvuvĩo ya vo nĩ mwaki wĩ ngũ nyingĩ; mĩthũmũ ya Yeova, ta kalũsĩ ka mũvĩlĩtĩ, nĩnĩkwakan'ya.

ISAIA 31

Amisili nĩ andũ, na ti Ngai

1Woo nĩ wa ala matheeaa Misili mone ũtethyo, na kwĩkwatya mbalasi, na kwĩkwatya makasya nĩkwĩthĩwa nĩ maingĩ, na andũ matũlĩte mbalasi nĩkwĩthĩwa me vinya mũno, ĩndĩ matiũsisya Ũla Mũtheu wa Isilaeli, kana kũmantha Yeova! 2Ĩndĩ nake nĩ mũĩ, na akaete ũthũku, na ndakaalyũla ndeto syake, ĩndĩ akamyũkĩlĩla nyũmba ya eki ma naĩ, o na akookĩlĩla ũtethyo wa ala mekaa ũthũku. 3Ĩndĩ Amisili nĩ andũ, o na ti Ngai; na mbalasi syoo nĩ nyama na ti veva: na yĩla Yeova wĩtambũũkya kw'oko kwake, ũla ũtethanasya akalulutĩka, o na ũla ũtethaw'a akavalũka, na onthe makaminwa vamwe.
4Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũũmbĩa, O tondũ mũnyambũ vamwe na mũnyambũ wa mũika ũlulumaa ũtũlĩte, ethĩwa aĩthi aingĩ makeetwa maende kũwũkita, ũtatevaa kwondũ wa mawasya moo, o na ũtenyivasya kwondũ wa kĩlonzo kyoo: o ta ũu Yeova wa nguthu akatheea okite kĩĩmanĩ kya Saioni, na kalĩmanĩ kakyo. 5O tondũ nyũnyi ilelaa, o ta ũu Yeova wa nguthu

akasũvĩa Yelusaleme; akamĩsũvĩa na kũmĩvonokya, akavĩtĩla ĩũlũ na kũmĩsũvĩa. 6Mũsyokeei ũla mwamũng'endeie mũno, inyw'ĩ ana ma Isilaeli. 7Nũndũ mũthenya ũsu makekya kĩla mũndũ mĩvw'anano yake ya vetha, na mĩvw'anano yake ya thaavu, ĩla moko menyu ene maseũvĩsye yĩthĩwe naĩ kwenyu. 8Na Mũasuli akavalũkw'a na ũvyũ, naw'o ti wa mũndũ; na ũvyũ, naw'o ti wa andũ, ũkamũmina; na akakũka akĩe ũvyũ, na anake make makeethĩwa ngombo. 9Na ĩvia yake yĩkavĩta ũndũ wa kũtĩsw'a, na anene make me mbee ũsumbĩnĩ makateva ũndũ wa kĩvevelo, easya ũu Yeova, ũla mwaki wake wĩ Saioni, na iko yake ĩnene yĩ Yelusaleme.

ISAIA 32

Mũsumbĩ mũlũngalu

1Sisya, mũsumbĩ akasumbĩka na ũlũngalu, na anene me mbee ũsumbĩnĩ makasumbĩka na kũsilaa katĩ. 2Na mũndũ akeethĩwa ta vandũ va kwĩvitha kĩseve, na ta kwĩvitha kĩuutani, ta tũlũsĩ twa manzĩ vandũ vomũ, ta muunyĩ wa ĩvia ĩnene yĩ nthĩ yĩ mĩnoo. 3Na metho ma ala monaa matikethĩwa mbindu, na matũ ma ala mew'aa makethukĩĩasya. 4Na ngoo ya ala me mĩtũkĩ ĩkamanya ũĩ, na nĩmĩ sya ala mavũvũtaa ikeethĩwa syĩyũmbanĩtye kũneena nesa vyũ. 5Ndia ndĩketwa mũnene ĩngĩ, kana ũla wĩ ĩtomo ndaketwa mũlau. 6Nũndũ ndia ĩkaneena ũtumanu, na ngoo yayo ĩkeeka ũthũku, yĩkae ũvuku, na kũmũneenea Yeova ũndũ ũte wa w'o, ĩtume thayũ wa ala me na nzaa wĩthĩwa mũthei, na kũtuma kya ũnyw'a kya ala me na waũni kyaa. 7Na mĩio ya ũla wĩ na ĩtomo nĩ mĩthũku: nũsũanĩaa mosũanĩo mathũku anange ala auu na ndeto sya ũvũngũ, o yĩla ala athĩni meũneena w'o. 8Ĩndĩ ũla wĩ ndaĩa nũsũanĩaa maũndũ me ndaĩa; na akekalaa maũndũnĩ me ndaĩa.

Aka ma Yelusaleme maikanw'a

9Ũkĩlai, inyw'ĩ aka ala mũthũmũĩte, mwĩw'e wasya wakwa; inyw'ĩ eĩtu mũte kĩio, teai matũ menyu mwĩw'e ndeto syakwa. 10Nũndũ mũkathĩnw'a mĩthenya kũvĩtũka mwaka, inyw'ĩ aka mũte kĩio; nũndũ ngetha ya mĩsavivũ ndĩkoneka, kũikethĩwa kũtusya. 11Tetemai, inyw'ĩ aka ala mũthũmũĩte; ũũyai, inyw'ĩ mũte kĩio; umyai ngũa, mwĩthĩwe athei, na mũkĩvotoa makunia inyunyu syenyu. 12Makakũnanga ithũi nũndũ wa mĩũnda yaĩ ya kwendeesya, na nũndũ wa mũsavivũ wasyaaa mũno. 13Nthĩ ya andũ makwa ĩkamesya mĩw'a na mĩtae; ĩĩ, ĩũlũ wa nyũmba syonthe sya ũtanu ndũanĩ yĩ na ũtanu. 14Nũndũ nyũmba nene mbanakavye ĩkaekwa; ndũa yĩ andũ aingĩ ĩkeethĩwa ĩte mũndũ; kalĩma na mwako mũtũlu wa kũsyaĩĩsya ikeethĩwa ngunga ĩndĩ yonthe, ũtanu wa mang'oi ma kĩthekanĩ, kĩsesi kya ndĩthya sya mbũi na malondu; 15kũvika yĩla Veva wĩtulũĩlwa ithyĩ kuma ĩũlũ, na weũ wĩtw'ĩka mũũnda ũla ũsyaaa mũno, na mũũnda ũla ũsyaaa mũno ũitalwa ta mũtitũ.

16Nĩvo ĩndĩ sila wa katĩ ũkekala weũnĩ; na ũlũngalu ũkekala mũũndanĩ ũla ũsyaaa mũno. 17Na wĩa wa ũlũngalu ũkeethĩwa mũuo; na ũlũngalu ũkaetae ũuu na wĩkwatyo tene na tene. 18Na andũ makwa makatũaa ũtũonĩ wĩ mũuo, na mawĩkalonĩ mate na mũisyo, na kũndũnĩ kũuu kwa kũthũmũa. 19Ĩndĩ kũkaua mbua ya mavia ĩvinda ya kũvalũka kwa mũtitũ; na ndũa ĩkatheew'a nthĩ vyũ. 20Mwĩ aathime inyw'ĩ ala mũvandaa ũtee wa manzĩ kw'onthe, inyw'ĩ ala mũekaa ng'ombe na ĩng'oi itũũe kw'o.

ISAIA 33

Yeova akaete ũtangĩĩo

1Woo nĩ waku we ũla wanangaa, naku ndwaaanangwa; na wĩkaa ũseleke, nao matyaakwĩka ũseleke! Yĩla wĩĩthĩwa ũekete kwananga, ũkaanangwa; na yĩla wĩĩthĩwa ũminĩte kwĩka ũseleke, nao makakwĩka ũseleke. 2Ame Yeova, twĩke nesa; nĩtũkweteelete: ĩthĩwa kw'oko kwitũ kĩla kĩoko, o na ũtangĩĩo witũ ĩvinda ya thĩna. 3Ngo sya andũ syeew'a kĩlonzo kya kĩtuu nĩsyakĩa; mbaĩ ninyaĩĩkĩte ũndũ wa kũkĩla kwaku mwene. 4Na mũtavo waku ũkoombanw'a o tondĩ ithesa syũmbanaa: o tondũ ngie ithaanyũkaa now'o andũ makothaanyũkĩa. 5Yeova nũkũtaĩwa; nũndũ nũtũaa ĩũlũ: nĩwusũĩtye Saioni sila wa katĩ na ulũngalu. 6Na kũkeethĩwa ũlũmu mavindanĩ maku, na wingĩ wa ũtangĩĩo, na ũĩ, na ũmanyi: kũmũkĩa Yeova nĩ ũthwii waku.

7Sisya, ngũmbaũ syoo nikũĩĩa ũtee; atũmwa ma mũuo maĩaa kĩĩo kĩ woo. 8Malelũ nĩ manangĩku, ũla ũendaa kyalo nũekete kũthi: nĩwanangĩte ũtianĩo, nũvũthĩtye ndũa, ndeona mũndũ ta kĩndũ. 9Nthĩ nĩnĩkũmeta na kũleela; Levanoni nĩnĩkũthokoana na kũvova; Saloni ĩilyĩ ta yalata; na Mbasani na Kalimeli nikwĩtĩkya matũ masyo. 10Yu nĩngũkĩla, easya ũu Yeova, yu nĩngwĩyũkĩlya; yu nĩngũnenevw'a. 11Mũkaitava wewa, mũkasyaa mavuthĩ: mĩthũmũ yenyu nĩ mwaki ũkamũmina. 12Na ngo sya andũ ikeethĩwa ta sokaa ũivĩvw'a, ta mĩw'a mĩteme, ĩla ĩvĩvaw'a na mwaki.

13Ĩthukĩĩsyei, inyw'ĩ ala mwĩ kũasa, ũndũ nĩkĩte; na, inyw'ĩ ala mwĩ vakuvĩ, ĩtĩkĩlai vinya wakwa. 14Ala athe me Saioni nĩmeũkĩa; kũtetema nĩkũkwatĩte ala matakĩaa Ngai: Nũũ katĩ waitũ ũtonya kwĩkalaa na mwaki ũla ũvĩvasya? Nũũ katĩ waitũ ũtonya kwĩkalaa yekethenĩ ya tene na tene? 15Ũla ũkinyaa ũlũngalunĩ, na kũneenaa w'o; ũla ũmenaa ũtandĩthyo wa kũthĩn'ya, ũla ũvuunzaa moko make ndakose ĩvaki, ũla ũlindaa matũ make matikew'a ũvoo wa nthakame, na kũlalya metho make matikone ũthũku: 16ũsu akekalaa ĩũlũ; vandũ vake va kũsũvĩĩwa vakeethĩwa ngome ya mavia; akanengwa lĩu wake; manzĩ make maikang'ala.

17Metho maku makoona mũsumbĩ ũtanakavunĩ wake: makoona nthĩ ĩthanthaĩte kũasa. 18Ngoo yaku ĩkasũanĩa ũtĩsyo: Aĩva we ũla ũtalile, aĩva ũla wathimie mbesa sya koti? Aĩva ũla watalile myako mĩtũlu ya mĩnyoolo? 19Ndũkona andũ ai, andũ me ndeto ndiku ila ũtatonya kũmanya, na me nĩmĩ ngeni ila ũtatonya kũmanya, na me nĩmĩ ngeni ila ũtatonya kũmanya. 20Sisya Saioni, ndũa ya mboka sitũ itw'ĩtwe: metho

maku makoona Yelusaleme ũtũo mũuu, ĩeema yĩla yĩtakambũwa, syambo syayo itakakũwa o na ĩndĩĩ, o na makanda o na meva mayo matikatw'ĩka. 21Ĩndĩ Yeova akeethĩwa vo vamwe naitũ ũnenenĩ, vandũ va mbũsĩ nthanthau na tũlũsĩ, vala vatakaenda kakalawa katwaĩtwe na mĩtĩ, o na ngalawa nene ndĩkavĩtĩla vo. 22Nũndũ Yeova nĩ mũsili waitũ, Yeova nĩ mũtũnengi wa mĩao, Yeova nĩ mũsumbĩ waitũ, nake akatũtangĩĩa. 23Makanda maku nĩ maleelu; matyaatonya kũlũmya nesa ĩtina ya mũlingoti woo, matyaatonya kũtambũũkya ĩla ngũa ya kwosa kĩseve: nĩvo ĩndĩ mũtavo watavĩtwe mwingĩ waaaniw'e; ala mathuaa nĩmosie mũtavo. 24Na ũla ũtwĩe kw'o ndakasya, Nyie nĩ mũwau; andũ ala matwĩe kw'o makaekewa ũthũku woo.

ISAIA 34

Ũthilĩku wa Yeova ĩũlũ wa mbaĩ na ĩũlũ wa Etomu

1Thengeeai, inyw'ĩ mbaĩ, mwĩw'e; ĩthukĩĩsyei, inyw'ĩ ngo sya andũ: nthĩ nĩyĩw'e, na ila imyusĩe; nthĩ, na syĩndũ syonthe ila syumaa nthĩnĩ wayo. 2Nũndũ Yeova e na ũthatu kwa mbaĩ syonthe na ũthilĩku kwa nguthu syasyo syonthe: nũsyanangĩte vyũ, nĩwinenganĩte syũawe. 3Ala moo mooaiwe makekw'a nza, na mũuke mũthũku wa simba syoo ũkambata; na iĩma ikatweka nũndũ wa nthakame yoo. 4Na nguthu yonthe ya ĩtunĩ ĩkatweka, na matu makakũnzwa ta ũsomwa; na nguthu yamo yonthe ĩkavova, o tondũ ĩtũ yĩvovaa na kũvalũka kuma mũsavivũnĩ, na ta ĩtũ yĩkĩvova na kũvalũka kuma mũkũyũnĩ. 5Nũndũ ũvyũ wakwa nũnyw'ĩĩe ĩtunĩ ũkakola: sisya, ũkatheeea Etomu, o andũ ma kĩumo kyakwa, ũsilĩle. 6Ũvyũ wa Yeova nĩusũĩte nthakame, nũnoetw'e nĩ kĩla kĩnoasya, na nthakame ya tũtena twa malondu na mbũi, na ĩthunya ya mbio sya ndũũme; nũndũ Yeova e na nthembo ku Mbosila, na ũai mũnene nthĩ ya Etomu. 7Na mboo ikatheean'ya natw'o, na tũsalũ twa mũew'a vamwe na nzaũ: na nthĩ yoo ĩkeethĩwa ĩtoonetw'e nĩ nthakame, na mũthanga woo ũnoetw'e nĩ kĩla kĩnoasya.

8Nũndũ Yeova e na mũthenya wa ũĩvanĩsyo, mwaka wa kũĩvanĩsya ũndũ wa Saioni. 9Na tũlũsĩ twa Etomu tũkaalyũlwa twĩthĩwe kĩsia, na kĩtoo kyayo kĩthĩwe mũvĩlĩtĩ, nayo ĩ nthĩ ĩkatw'ĩka kĩsia kyakanĩte mwaki. 10Kĩtikavoeka ũtukũ kana mũthenya; syũki yĩkambata tene na tene; ĩkeethĩwa mbanangĩku kuma nzyawa na nzyawa; vai mũndũ ũkamĩvĩtĩla tene na tene. 11Ĩndĩ ngunĩ na nzee ikamĩtũa; na ndundu na ngũngũũ ikekala kw'o: na akatambũũkya ĩũlũ wayo ũlii wa kĩthokoo, na kavilũ ka vathei. 12Makameta anene mayo me ndaĩa moke ũsumbĩnĩ, ĩndĩ o na ũmwe ndakethĩwa vo; na anene mayo onthe me mbee ũsumbĩnĩ matikethĩwa kĩndũ. 13Na mĩw'a ĩkamea nyũmbanĩ nene mbanakavye syayo, syĩnyeelya na thangila ngomenĩ syayo; na ĩkeethĩwa ũtũo wa mbĩwa, na wĩkalo wa nyaa. 14Na nyamũ mbai sya weũnĩ ikoombana na nzũi, na mbũi ya kĩthekanĩ ĩkanĩsya ĩla ĩngĩ; ĩĩ, mũnyũũ ũkatũa kw'o, na kwĩyonea vandũ va ũthũmũa. 15Na ndundu nene ĩkaaka ndala yayo kw'o, na kũlekya matumbĩ, na kũvw'ĩkĩa yalĩkye, na kũmbanĩa muunyĩnĩ wa vo; ĩĩ, vau nĩvo imangaũ syĩũmbanĩa, kĩla kĩmwe na mũũme wakyo.

16Manthai ĩvukunĩ ya Yeova, mũsome: vai ĩmwe ya isu ĩtakoneka, vai ĩmwe ĩkaĩwa nĩ mũũme; nũndũ kanyw'a wakwa, nĩw'o wĩaĩte, na Veva wake, nĩwe wasyũmbanisye. 17Nake nũlimanĩte kwondũ wasyo, na kw'oko kwake nĩkũmĩaanĩtye na ũlii kwondũ wasyo: ĩkeethĩwa yasyo tene na tene; ikamĩtũa kuma nzyawa na nzyawa.

ISAIA 35

Kũsyoka kwa ala ovosye ma Yeova

1Weũ na nthĩ nyũmũ ikatana; na yalata yĩkatana, na kũlaũka ta ĩlaa ya lose. 2Yĩkalaũka mũno, na kũtana na mũyo na kwina; yĩkanengwa ndaĩa ya Levanoni, ũnene wa Kalimeli na Saloni: makoona ũtheu mũtisu wa Yeova, ũnene wa Ngai waitũ.

3Ĩkĩai vinya moko monzu, lũlũmĩlyai mau mate vinya. 4Matavyei ala me na ngoo yĩ w'ĩa, Ĩthĩwai na vinya, mũtikakĩe: sisyai, Ngai wenyu akooka na ũĩvanĩsyo, ũĩvanĩsyo wa Ngai; akooka amũtangĩĩe.

5Nĩvo metho ma ililinda mesalukw'a, na matũ ma ala au matũ melindũka. 6Nĩvo mũndũ ũthuaa wĩtũlĩla ta ndaatai nũme, na ũĩmĩ wa ũla ũtaneenaa wĩina; nũndũ manzĩ makavulutya weũnĩ, na tũlũsĩ yalatanĩ. 7Na kĩthangathĩ kĩtisatisu kĩkeethĩwa kĩilyĩ ĩia ya manzĩ, na nthĩ yĩ waũni mbuluti sya manzĩ: ũtũonĩ wa mbĩwa, vala ikomaa, kũkeethĩwa nyeki vamwe na mĩangi na malula. 8Na lelũ ũkeethĩwa kw'o, na nzĩa, nayo ĩkeetawa, Nzĩa ya ũtheu; ala avuku matikamĩvĩtĩla; ĩndĩ ĩkeethĩwa ya ala ovosye: aendi ma syalo, ĩĩ ndia, matikamĩvĩtya. 9Vatikethĩwa mũnyambũ kw'o, o na nyamũ mbai ndĩkambata nayo; itikoneka kw'o; ĩndĩ ala ovosye makamĩkinyĩlaa: 10na ala ovosye ma Yeova makasyoka, na makavika Saioni makina; na ũtanu wa tene na tene ũkeethĩwa mĩtwenĩ yoo: makoosa mũyo na ũtanu, na kĩmako na kũvevũũka kũkathela.

ISAIA 36

Ũvithũki wa Senakelivu

(2 ASUMBĨ 18.13–37;2 MAVINDA 32.1–19)

1Na kweethĩwa mwaka wa ĩkũmi na ĩna wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Esekia, Senakelivu mũsumbĩ wa Asuli ambatĩĩa ndũa mbiie syonthe sya Yuta, na asyosa. 2Na mũsumbĩ wa Asuli atũma Lavi-sake kuma Lakisi kũthi Yelusaleme kwa mũsumbĩ Esekia e na ita nene. Na aũngama vakuvĩ na mũtaũ wa ndia yĩ ngalĩ ya ĩũlũ lelũnĩ ũelete kĩsesinĩ kya mũthambya wa ngũa. 3Nĩvo ĩndĩ waumaalĩlwe nĩ Eliakimu, mwana wa Ilikia, ũla waĩ mũsyaĩĩsya wa andũ ma nyũmba, na mũandĩki Sevina, na Yoa, mwana wa Asavu, ũla mũandĩki wa maũndũ.

4Na Lavi-sake amea, Mũtavyei Esekia yu, Ũũ nĩw'o mũsumbĩ mũnene, mũsumbĩ wa Asuli, ũnũkwasya, Wĩkwatyo ũũ nĩ mwaũ ũla wĩkwatĩtye? 5Nĩngwasya,

ũtao waku na vinya waku ũndũ wa kaũ no ndeto sya mana: yu wĩkwatasya ũũ, nũndũ nũng'endee nyie? 6Sisya, wĩkwatasya ndata ya mũangi ũũ mũkanyange, nayo nĩ Misili, na ethĩwa mũndũ nũnũkwĩvandĩĩa nayo, ĩkalika kw'okonĩ kwake, na kũtonya: now'o Valao mũsumbĩ wa Misili ũilyĩ kwa onthe ala mamũĩkĩĩaa. 7Ĩndĩ ethĩwa wĩmbĩa, Ithyĩ nĩtũmũĩkĩĩa Yeova Ngai waitũ: ĩndĩ tiwe, ũla Esekia ũvetete kũndũ kwake kũtũlu o na ithembeo syake, na nũtavĩtye Yuta na Yelusaleme, Mũkathaithĩaa kĩthembeonĩ kĩĩ? 8Yu kwondũ wa ũu, nĩngũkwĩsũva, nenga vwana wakwa mũsumbĩ wa Asuli ngwatĩlĩlyo, na ngakũnenga mbalasi ngili ilĩ, ethĩwa ngalĩko ĩ yaku nũtonya kũtũlya andũ ĩũlũ wasyo. 9Ũtonya ata ĩndĩ kũthyũũa ũthyũ wa kavuteni ũmwe wa ala anini mũno ma athũkũmi ma vwana wakwa, na kwĩkwatya Misili ĩkũnenge makasya na andũ ma ũtũlaa mbalasi? 10Na yu nĩnambatĩte nde na Yeova kũkita na nthĩ ĩno nĩmyanange? Yeova ambĩa, Ambata ũkite na nthĩ ĩsu, ũmyanange.

11Nĩvo ĩndĩ Eliakimu na Sevina na Yoa mamwĩa Lavi-sake, Nĩtũũkwĩsũva, neena na athũkũmi maku na kĩthyomo kya Asilia; nũndũ nĩtũũkĩmanya: na ndũkaneene naitũ na kĩthyomo kya Ayuti, ala me ũvainĩ matikew'e. 12Ĩndĩ Lavi-sake akũlya, Vwana wakwa nũndũmĩte kwa vwana waku, na kwaku, nĩneene ndeto ii? Ndandũmĩte kwa andũ ala mekalaa ũvainĩ, maye mai moo ene, na manyw'e maumao moo ene vamwe nenyu?

13Nĩvo ĩndĩ Lavi-sake waũngamie, na aneena na wasya mũnene na kĩthyomo kya Ayuti, na asya, Ĩthukĩĩsyei ndeto sya mũsumbĩ mũnene, mũsumbĩ wa Asuli. 14Ũũ nĩw'o mũsumbĩ ũnũkwasya, Esekia ndakamũkenge; nũndũ ndakatonya kũmũvonokya: 15o na Esekia ndakamũĩkĩĩthye Yeova, akyasya, Yeova ndakatĩa kũtũvonokya; ndũa ĩno ndĩkanenganwe kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Asuli. 16Mũtikamwĩthukĩĩsye Esekia: nũndũ ũũ nĩw'o mũsumbĩ wa Asuli ũnũkwasya, Seũvyai mũuo nakwa, mumaale mũke vala nĩĩ; na mũiĩsaa kĩla ũmwe wa mũsavivũ wake, na kĩla ũmwe wa mũkũyũ wake, na mũkĩnyusaa kĩla ũmwe manzĩ ma kĩthima kyake mwene; 17kũvika yĩla nĩũka na kũmũtwaa nthĩ ĩilyĩ ta nthĩ ĩno yenyu, nthĩ yĩ lĩu wa mbaa ngetha na mbinyu mbĩthĩ, nthĩ yĩ lĩu na mĩũnda ya mĩsavivũ. 18Ĩsũvĩei Esekia ndakamũkikye, akyasya, Yeova akatũvonokya. Ve ngai o na yĩva ya mbaĩ ĩvonoketye nthĩ yayo kuma kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Asuli? 19Ngai sya Amathi na Alivati iĩva? Ngai sya Sevalivaimu iĩva? Na nivonoketye Samalia kw'okonĩ kwakwa? 20Nĩ syĩva katĩ wa ngai syonthe sya nthĩ isu, ila ivonoketye nthĩ yasyo kw'okonĩ kwakwa, nĩ kana Yeova avonokye Yelusaleme kw'okonĩ kwakwa?

21Ĩndĩ mavindya ki, na matyaamũsũngĩa ndeto; nũndũ mwĩao wa mũsumbĩ waĩtye, Mũtikamũsũngĩe. 22Nĩvo ĩndĩ Eliakimu mwana wa Ilikia, ũla waĩ mũsyaĩĩsya wa andũ ma nyũmba, na mũandĩki Sevina, na Yoa, mwana wa Asavu, mũandĩki wa maũndũ, mathi kwa Esekia matembũangĩte ngũa syoo, na mamũtavya ndeto sya Lavi-sake.

ISAIA 37

Yuta ĩivonokw'a kuma kwa Senakelivu

(2 ASUMBĨ 19.1–37;2 MAVINDA 32.20–23)

1Na kweethĩwa, yĩla mũsumbĩ Esekia wewie ũu, atembũanga ngũa syake, na eekĩa makunia, na alika nyũmbanĩ ya Yeova. 2Na atũma Eliakimu, ũla waĩ mũsyaĩĩsya wa andũ ma nyũmba, na mũandĩki Sevina, na atumĩa athembi, kwa mwathani Isaia mwana wa Amosu, mekĩĩte makunia. 3Nao mamwĩa, Ũũ nĩw'o Esekia ũnũkwasya, Ũmũnthĩ nĩ mũthenya wa thĩna, na wa ũkanw'a, na wa kũvũthw'a; nũndũ twana nĩtũvikĩte ĩvinda ya kũsyawa, na vati vinya wa kũsyaa. 4Nokwĩthĩwa Yeova Ngai waku akeew'a ndeto sya Lavi-sake, ũla mũsumbĩ wa Asuli vwana wake ũmũtũmĩte amũvũthĩĩsye Ngai wĩ thayũ, na akakan'ya ndeto ila Yeova Ngai waku wĩw'ĩte: kwondũ wa ũu ũkĩlya mboya yaku kwondũ wa ũtialo ũla ũtialĩte.

5Kwondũ wa ũu athũkũmi ma mũsumbĩ Esekia mavika kwa Isaia. 6Na Isaia amea, Ũũ nĩw'o mwĩmũtavya vwana wenyu, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ndũkakĩe ndeto ila wĩw'ĩte, ila athũkũmi ma mũsumbĩ wa Asuli manumangĩte nasyo. 7Sisya, ngeekĩa veva nthĩnĩ wake na akeew'a maũvoo, na akasyoka nthĩ yake mwene; na ngatuma avalũkĩlw'a na ũvyũ nthĩ yake mwene.

8Kwondũ wa ũu Lavi-sake asyoka, na amwĩthĩa mũsumbĩ wa Asuli aiũkita na Livina; nũndũ aĩ aneew'a kana nĩwumĩte vu Lakisi. 9Na nĩwewie kũineenwa ũndũ wa Tiliaka mũsumbĩ wa Ethiovia, Nĩwumaalĩte okite naku. Na yĩla wewie ũu, atũma atũmwa kwa Esekia, akyasya, 10Ũũ nĩw'o mwĩmũtavya Esekia mũsumbĩ wa Yuta, mũkĩmwĩa, Ngai waku ũla ũmwĩkwatasya ndakakũkenge, aikwĩa, Yelusaleme ndĩkanenganwe kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Asuli. 11Sisya, nĩwĩw'ĩte ũndũ asumbĩ ma Asuli mekĩte nthĩ syonthe, ũndũ wa kũsyananga vyũ: naku ũkavonoka? 12Ngai sya mbaĩ nĩsyaivonokisye, ila aasa makwa masyanangie, Ngosani, na Aalani, na Lesevu, na ana ma Eteni ala maĩ Telasali? 13Aĩva mũsumbĩ wa Amathi, na mũsumbĩ wa Alivati, na mũsumbĩ wa ndũa ya Sevalivaimu, na ya Ena, na ya Iva?

14Na Esekia oosa valũa kuma mokonĩ ma ala matũmiwe, na oosoma; na Esekia ambata alika nyũmbanĩ ya Yeova, na ootambũũkĩsya mbee wa Yeova. 15Na Esekia amũvoya Yeova, akyasya, 16Ame Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũla wĩkalaa ĩũlangũ wa akeluvi, nue Ngai, o we wĩ weka, wa mosumbĩ onthe ma nthĩ; nue woombie ĩtu na nthĩ. 17Tea kũtũ kwaku, ame Yeova, wĩw'e; salukya metho maku, ame Yeova, wone; ĩw'a ndeto syonthe sya Senakelivu, ũla ũtũmanĩte avũthĩĩsye Ngai wĩ thayũ. 18Nĩ w'o, Yeova, asumbĩ ma Asuli nĩmanangĩte nthĩ syonthe, o na mĩũnda yasyo, 19na nĩmekisye ngai syasyo mwakinĩ: nũndũ ityaĩ ngai, ĩndĩ nĩ wĩa wa moko ma andũ, mĩtĩ na mavia; kwondũ wa ũu nĩmasyanangĩte. 20Yu kwondũ

wa ũu, ame Yeova Ngai waitũ, tũtangĩĩe kuma kw'okonĩ kwake, nĩ kana mosumbĩ onthe ma nthĩ mamanye atĩ nue Yeova, o we wĩ weka.
21Nĩvo ĩndĩ Isaia mwana wa Amosu watũmanie kwa Esekia, akyasya, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Nĩkwĩthĩwa nũmboyete ũndũ wa Senakelivu mũsumbĩ wa Asuli, 22ĩno nĩyo ndeto ĩla Yeova ũneenete ũndũ wake: Mwĩĩtu mũtheu wa Saioni nũkũvũthĩtye na nũkũthekeete mũno; mwĩĩtu wa Yelusaleme nũkũthingithangĩĩtye mũtwe wake. 23Nũũ ũla ũvũthĩĩtye na kũmũumanga? Na nũũ ũla ũmũkĩlĩlye wasya waku na kũmũkĩlĩlya metho maku ĩũlũ? No Ũla Mũtheu wa Isilaeli. 24Nũvũthĩĩtye Mwĩaĩi na makanyw'a ma athũkũmi maku, na waĩtye, Nĩnambatĩte iĩmanĩ ĩũlũ nĩ na wingĩ wa makasya makwa, kũvika Levanoni nthĩnĩ; na ngatũla mĩkũũ mĩasa ya vo, na mĩtĩ ya mĩsonovali mĩseo ya vo; na ngalika vala vatũlu mbee, o mũtitũnĩ wa mũũnda wa vo ũla ũsyaaa mũno; 25nĩnĩnzĩte na kũnyw'a manzĩ, na ngang'alĩthya mbũsĩ syonthe sya Misili na nyaĩĩ syakwa.
26Ndwaaĩw'a ũndũ neekie ũndũ ũsu tene mũno, na naseũvya ũu kuma tene tene? Na yu nĩnoovĩtũkĩthisye, atĩ nĩ ũndũ waku kwananga ndũa mbiie syĩthĩwe ivumbu sya moomboe. 27Kwondũ wa ũu ala maitwĩe maĩ na vinya mũnini, mateva na mathokoana; mailyĩ ta nyeki sya kĩsesi, na nyũnyi nziũ, ta nyeki nyũmbanĩ ĩũlũ, na ta mũũnda wa lĩu wa mbaa ngetha ũtanamba kwĩana. 28Ĩndĩ nĩnĩsĩ kwĩkala nthĩ kwaku, na kumaala kwaku, na kũlika kwaku, na kũnthilĩkĩla kwaku. 29Nũndũ wa kũnthilĩkĩla, na nĩkwĩthĩwa wĩnenevyo waku nũvikĩte matũnĩ makwa, kwondũ wa ũu ngeekĩa kavoloi kakwa manyiũũnĩ maku, na mũkwa wakwa ilomonĩ syaku, na ngakũthyũũa ũsyoke na nzĩa ĩla ũnesĩle.
30Na ũũ ũkeethĩwa wonan'yo kwaku: mwaka ũũ mũkaya metĩkĩa, na mwaka wa kelĩ mathongooo mamo; na mwaka wa katatũ vandai, na mũiketha, na vandai mĩũnda ya mĩsavivũ, mũye ũsyao wayo. 31Na ũtialo ũla mũvonoku wa nyũmba ya Yuta ũkatambũũkya mĩi ĩngĩ ĩlikĩte na nthĩ, na kũsyaa ũsyao welekele ĩũlũ. 32Nũndũ ũtialo ũkauma Yelusaleme, na ala avonoku makauma kĩĩmanĩ kya Saioni. Kĩwĩu kya Yeova wa nguthu kĩkeanĩsya ũndũ ũsu.
33Kwondũ wa ũu Yeova easya ũndũ wa mũsumbĩ wa Asuli, Ndakalika ndũanĩ ĩno, o na ndakamĩkya mũsyĩ, o na ndakoka mbee wayo na ngao, o na ndakamyũmbĩĩa kĩvumbu. 34Na nzĩa ĩla ũnookie nayo, akasyokela o yo, na ndakalika ndũanĩ ĩno, easya ũu Yeova. 35Nũndũ ngasesea ndũa ĩno nĩmĩtangĩĩe, kwondũ wakwa mwene, na kwondũ wa mũthũkũmi wakwa Ndaviti.
36Na mũlaĩka wa Yeova aumaala, na akũna andũ ngili ĩana na mĩongo nyanya na itano mwakonĩ wa maeema wa Aasuli; na yĩla andũ maamũkie kĩoko tene, sisya, asu onthe maĩ simba. 37Na kwondũ wa ũu Senakelivu mũsumbĩ wa Asuli ookĩla, na aenda na asyoka kwake, na atũa Nineva. 38Na kweethĩwa, aithaitha nyũmbanĩ ya Nisiloki ngai yake, Atalameleki na Saleseli ana make mamũkũna na ũvyũ; na maindũka mathi nthĩ ya Alalati. Na Esali-atoni mwana wake asumbĩka vandũ vake.

ISAIA 38

Ũwau wa Esekia

(2 ASUMBĨ 20.1–11;2 MAVINDA 32.24–26)

1Mĩthenya ĩsu Esekia aĩ mũwau akathengeea kũkw'a. Na mwathani Isaia mwana wa Amosu amũkĩa, na amwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ĩae ũndũ wa nyũmba yaku; nũndũ nũũkw'a, ndwĩĩkala thayũ. 2Nĩvo ĩndĩ Esekia wethyũũie na eelekelya ũthyũ wake wakonĩ, na amũvoya Yeova, 3na amwĩa, Lilikana yu, ame Yeova, nĩngũkwĩsũva, ũndũ nĩendete mbee waku nthĩnĩ wa w'o na ngoo mbĩanĩu, na nĩnĩkĩte ũla wonaa wĩ ũseo. Na Esekia aĩa mũno. 4Nĩvo ĩndĩ ndeto ya Yeova yamũkĩie Isaia, ĩkĩmwĩa, 5Enda, ũmwĩe Esekia, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Ndaviti ĩthe waku ũnũkwasya, Nĩnĩw'ĩte mboya yaku, nĩnonete methoi maku: sisya, ngongela thayũ waku myaka ĩkũmi na ĩtano. 6Na ngakũvonokya we na ndũa ĩno kuma kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Asuli; na ngasesea ndũa ĩno. 7Na ũũ nĩw'o wĩĩthĩwa wonan'yo kwaku kuma kwa Yeova, atĩ Yeova akeeka ũndũ ũũ ũla ũneenete: 8sisya, ngatuma muunyĩ wĩ mbasyanĩ, ũla ũtheeanĩtye na syũa vala ve saa wa syũa wa Aasu, ũsyoka ĩtina matambya ĩkũmi. Na ĩndĩ syũa yasyoka matambya ĩkũmi saanĩ ũsu vala yavĩtũkĩte.
9Ũũ nĩw'o ũandĩko wa Esekia mũsumbĩ wa Yuta, yĩla wavoie ũwau wake, ũla wawaĩte.
10Na naisye, Mĩthenyanĩ yakwa katĩ, ngalika mbingĩlonĩ sya Seoli:
Nĩnĩvenetwe ũtialo wa myaka yakwa.
11Na naisye, Ndikamwona Yeova, o Yeova nĩ nthĩ ya ala me thayũ:
Ndikona mũndũ ĩngĩ nĩ vamwe na ala matwĩe nthĩ.
12Wĩkalo wakwa nũthamĩtw'e, na kũtwawa kũasa nakwa ta ĩeema ya mũĩthi:
Nĩnĩkũnzĩte thayũ wakwa, ta mũtumi wa ngũa; nake akandila nume kĩtuminĩ:
Kuma mũthenya kũvika ũtukũ ũkamina nyie.
13Nĩneekilĩlye kũvika kĩoko; o ta mũnyambũ, now'o wĩtũlanga mavĩndĩ makwa onthe:
Kuma mũthenya kũvika ũtukũ ũkamina nyie.
14Ta nthũngũlũlũ kana kanyange, now'o nĩnanyiilaa;
Nĩnang'ulasya ta ĩvũĩ; metho makwa nĩmeũseekea kwondũ wa kũsisya ĩũlũ:
Ame Yeova, nĩngũnyamaw'a, ĩthĩwa mũĩkĩĩthya wakwa.
15Ngasya ata? Nũneenete nakwa, o na we mwene nĩwĩkĩte ũu:
Ngaendaa mbola myaka yakwa yonthe nũndũ wa ũũ wa thayũ wakwa.
16Ame Mwĩaĩi, andũ methĩawa thayũ kwondũ wa maũndũ aa;
Na no nthĩnĩ wamo kwĩ thayũ wa veva wakwa:

Kwondũ wa ũu mbosya nyie, ũmbĩkalye thayũ.
17Sisya, vandũ va mũuo naĩ na ũũ mwingĩ:
Ĩndĩ kwondũ waku kwenda thayũ wakwa nĩwũtangĩĩĩte kuma ĩimanĩ ya wanangĩko;
Nũndũ nĩwĩkĩtye naĩ syakwa syonthe ĩtina waku.
18Nũndũ Seoli vaitonya ũkũtaĩa, kĩkw'ũ kĩitonya ũkũkatha:
Ala matheeaa yĩla ĩimanĩ maitonya kwĩkwatya w'o waku.
19Ũla wĩ thayũ, ũla wĩ thayũ, nĩwe ũkakũtaĩa, o tondũ ngwĩka ũmũnthĩ:
Ĩthe akamanyĩthya syana w'o waku.
20Yeova nĩwĩyũmbanĩtye kũndangĩĩa;
Kwondũ wa ũu tũkaina mbathi syakwa na syĩndũ sya kũinga syĩ mĩkunzu
Mĩthenya yonthe ya mathayũ maitũ nyũmbanĩ ya Yeova.
21Ĩndĩ Isaia aĩ ananeena, Nĩmose kakũmbwa ka makũyũ, na makailĩĩle mũimũnĩ wĩthĩwe mũtĩ, nake akavoa. 22Na Esekia aĩ ananeena ũndũ ũngĩ, Wonan'yo nĩ wĩva kana ngambata nyũmbanĩ ya Yeova?

ISAIA 39

Esekia aithokya atũmwa ma anene ma Mbaviloni

(2 ASUMBĨ 20.12–19;2 MAVINDA 32.27–31)

1Ĩvinda yĩu Melotaki-mbalatani mwana wa Mbalatani, mũsumbĩ wa Mbaviloni, amũtwaĩa Esekia mavalũa na mũthĩnzĩo; nũndũ nĩwewie atĩ anaĩ mũwau, na nũvoete.
2Na Esekia atana ũndũ wasyo, nake amon'ya nyũmba yĩ na syĩndũ syake syĩ vata mũno, vetha, na thaavu, na mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa, na mauta me vata mũno, na nyũmba yonthe yĩ mĩio yake ya kaũ, na kyonthe kĩla kyoonekie mothwiinĩ make maie: vatyaĩ kĩndũ nyũmbanĩ yake, kana ũsumbĩnĩ wake w'onthe, kĩla Esekia ũtaamon'ya.
3Nĩvo ĩndĩ mwathani Isaia wamũendeie mũsumbĩ Esekia, na amũkũlya, Andũ aa maisye ata? Na makyũka kwaku maumie va? Na Esekia asya, Nĩmanthokee maumĩte nthĩ yĩ kũasa, o kuma Mbaviloni.
4Nĩvo ĩndĩ wakũlilye, Moonie kyaũ nyũmbanĩ yaku? Na Esekia asũngĩa, Kyonthe kĩla kĩ nyũmbanĩ yakwa nĩmonete: vati kĩndũ mothwiinĩ makwa maie kĩla ndaamon'ya.
5Nĩvo ĩndĩ Isaia wamwĩie Esekia, Ĩthukĩĩsye ndeto ya Yeova wa nguthu:
6Sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, yĩla kyonthe kĩ nyũmbanĩ yaku, na kĩla aaĩthe maku maiĩte kũvika ũmũnthĩ, kĩkatwawa Mbaviloni: vati kĩndũ kĩkatiala, easya ũu Yeova.
7Na amwe ma ana maku ala makauma nthĩnĩ waku, ala ũkasyaa, makamatwaa; na makeethĩwa me avakũe nyũmbanĩ nene mbanakavye ya mũsumbĩ wa Mbaviloni.
8Nĩvo ĩndĩ Esekia wamwĩie Isaia, Ndeto ya Yeova ĩla waneena nĩ nzeo. Na aneena ĩngĩ, Kũkeethĩwa mũuo na w'o mĩthenyanĩ yakwa.

ISAIA 40

Ndeto sya ũkiakisyo sya Yeova kwa Saioni

1Kiakisyai, kiakisyai andũ makwa, easya ũu Ngai wenyu.
2Neenai na Yelusaleme ndeto sya ũkiakisyo; ĩtanai mũimwĩa, kana kũkita kwake nĩ kũthelu, na ũthũku wake nũeketwe, na nĩwosete kuma kw'okonĩ kwa Yeova kũndũ kwĩlĩ ũndũ wa naĩ syake syonthe.
3Wasya wa mũndũ ũkĩneena mũno, Seũvyai nzĩa ya Yeova weũnĩ; seũvyai lelũ mũtindimalu yalatanĩ kwondũ wa Ngai waitũ.
4Kĩla mwanda ũkookĩlw'a, na kĩla kĩĩma na kalĩma ikeananw'a na nthĩ; na kĩla vandũ vokĩlu vakatindimalw'a, na kũndũ kũthũku kũkatindimalw'a;
5na ũtheu mũtisu wa Yeova ũkavuanw'a, na mĩĩ yonthe ĩkawona vamwe; nũndũ kanyw'a wa Yeova nũneenete ũu.
6Wasya wa mũndũ ũkyasya, Neena mũno. Na ũngĩ akũlya, Nĩneene ata? Mĩĩ yonthe nĩ nyeki, na ũseo wayo w'onthe nĩ ta ĩlaa ya kĩsesinĩ.
7Nyeki nĩyũmaa, na ĩlaa nĩyĩvovaa, nũndũ mĩthũmũ ya Yeova nĩyĩveveaa; vate ndĩi andũ nĩ nyeki.
8Nyeki nĩyũmaa, na ĩlaa nĩyĩvovaa; ĩndĩ ndeto ya Ngai waitũ ĩkekala tene na tene.
9We ũla ũtavasya Saioni maũvoo maseo, ambata kĩĩmanĩ kĩtũlu; we ũla ũtavasya Yelusaleme maũvoo maseo, ũkĩlya wasya waku na vinya; wũkĩlye, ndũkakĩe; tavya ndũa sya Yuta, Sisyai, Ngai wenyu!
10Sisya, Mwĩaĩi Yeova akooka ta ũla wĩ ũtonyi, na kw'oko kwake kũkamũsumbĩkĩthya: Sisya, ĩtuvi yake yĩ vamwe nake, na mũthĩnzĩo wake wĩ mbee wake.
11Akaĩthya ĩĩthya yake ta mũĩthi, akoomban'ya tũtena twa malondu mokonĩ make, na akatũkua na kĩthũi kyake, na akatongoeasya mbola ala mekwongya.

Ũnene wa Ngai wa Isilaeli ũtathimanw'a na ũngĩ

12Nũũ ũla ũthimĩte iw'ũ na kĩtaa kya kw'oko kwake, na kũthima ĩtu na ĩkwata ya kĩtaa, na kũthima kĩtoo kya nthĩ na kĩthimi, na kũthima iĩma na latili, na tũlĩma na kĩthimi?
13Nũũ ũla watongoesye Veva wa Yeova, kana wamũmanyĩĩsye ethĩwe mũtai wake?
14We akũlanilye naũ, na nũũ ũla wamũmanyĩsye, na kũmũmanyĩsya nzĩa ya kũsila katĩ, na kũmũmanyĩsya ũĩ, na kũmwon'ya nzĩa ya ũmanyi?
15Sisya, mbaĩ nĩ ta kavoloto ke ndoonĩ, na nitalawa ta kĩtoo kĩvinyu kĩthiminĩ: sisya, nĩwũkĩlasya ithama ta kĩndũ kĩnini mũno.
16Na Levanoni kĩtyĩanĩsya ngũ sya kũvĩvya, kana nyamũ syakyo kwĩanĩsya nthembo ya kũvĩvw'a.
17Mbai syonthe ti kĩndũ mbee wake; nitalawa nĩwe ta kĩndũ kĩte vata nongi, na sya mana.
18Mwĩelekan'ya Ngai naũ? Kana nĩ mũvw'anano wĩva mũelekan'ya nake?
19Ndũĩka nĩtwekethetye mũvw'anano, na mũtwii wa thaavu nĩwũvw'ĩkaa thaavu, na kũtuĩa mĩnyoo ya vetha.
20Ũla ngya ũtatonya nthembo nũnyuvaa mũtĩ ũtakoa; na nũkwĩmanthĩa mũtethya wa wĩa mũĩ aũngamye mũvw'anano mwasũvye, ũla ũtakathingithĩka.
21Mũtyaamanya? Mũtyaaĩw'a? Mũtyaatavw'a kuma wambĩlĩlyonĩ? Mũtyaamanya kuma myambĩlĩlyonĩ ya nthĩ?
22Nĩwe ũla wĩkalaa ĩũlũ wa kilinge kya nthĩ, na ala mamĩtwĩe mailyĩ ta itooli; ũla ũtambũũkasya matu ta suka, na ũmalanasya ta ĩeema ya kũtũawa;
23ũla ũtw'ĩkĩthasya anene me mbee ũsumbĩnĩ ta ti kĩndũ; ũla ũtumaa asili ma nthĩ methĩwa ma mana.
24Ĩĩ, matyaavandwa; ĩĩ, matyaavuĩwa; ĩĩ, kĩtina kyoo

kĩtyaatambũũkya mĩi nthĩ: o na ĩngĩ amaveveea, maivova, na kĩlingi kĩimatwaa ta mavuthĩ. 25Na ĩndĩ mũkangelekan'ya naũ, nĩthĩwe nĩanene nake? Ekũlya ũu Ũla Mũtheu. 26Ũkĩlyai metho menyu ĩũlũ, mũsisye ũla wombie ii, ũla wumĩlasya nguthu yasyo kwa kũtala; nũsyĩtaa syonthe na masyĩtwa; kwondũ wa ũnene wa vinya wake, na nũndũ e na vinya ũtonyinĩ, vati ĩmwe ĩte vo.

27Nĩkĩ ũkwasya, we Yakovo, na ũneenaa, we Isilaeli, Nzĩa yakwa nĩvithĩtwe Yeova ndakamyone, na ũsili wa katĩ ũla naĩlwe nĩw'o ndũsiananw'a nĩ Ngai wakwa? 28Ndwaamanya? Ndwaaĩw'a? Ngai wa tene na tene, Yeova, Mũmbi wa itulu sya nthĩ, ndatevaa, o na ndanoaa; ũmanyi wake ndũmanyĩka. 29Nũmanengae vinya ala meũnyala; nũmwongelaa vinya ũla ũte vinya. 30O na masanga makanyala na kũnoa, na anake makavalũka vyũ: 31ĩndĩ ala mamweteelaa Yeova makeeũvw'a vinya woo; makambata na nthwau ta ndiũ; makasemba, na maikanoa; makatambũka, na maikanyala.

ISAIA 41

Ndeto sya ũĩkĩĩthyo sya Ngai kwa Isilaeli

1Vindyai mbee wakwa, inyw'ĩ ĩthama; na ekai ngo sya andũ syeũvw'e vinya wasyo: ithengeee; na ĩndĩ ineene; tũthengeee vamwe ũsilĩlonĩ. 2Nũũ wũkĩlĩtye ũmwe kuma wumĩlonĩ wa syũa, ũla ũmwĩtaa ũlũngalunĩ oke kũũnĩ kwake? Nũnenganae i mbaĩ kwake, na kũmũsumbĩkya ĩũlũ wa asumbĩ: nĩwinenganae ta kĩtoo ũvyũnĩ wake iũlũkaw'a nĩ ũta wake o ta mavuthĩ. 3Nĩwiatĩĩaa, na kũvĩta vate mũisyo, o nzĩanĩ ĩla ũtaamĩendela na maũũ make. 4Nũũ ũla wekie na kũseũvya ũndũ ũsu, akĩsyĩta nzyawa kuma wambĩlĩlyonĩ? Nyie, Yeova, ũla wa mbee, na wa mũminũkĩlyo, ninyie we. 5Ithama nĩsyonete, na kũkĩa; itulu sya nthĩ nitetemaa; nithengeeaa, na nĩsyũkaa. 6Nĩmatethanasya kĩla ũmwe na mũtũi wake; na kĩla ũmwe nũmwĩaa mwana-a-inyia, Ĩthĩwa na ũkũmbaũ mũnene. 7Kwondũ wa ũu mũseũvya wa mbwaũ nũmwĩkĩaa vinya mũtwii wa thaavu, na ũla ũtendeasya na kĩiva nũmwĩkĩaa vinya ũla ũkũnaa kĩtuĩo, akyasya ũndũ wa kũkwatan'ya na ĩvulũ, Nĩ kũkwatan'ya kũseo; na nũkũathĩa na mĩsumaa, ndũkathingithĩke.

8Ĩndĩ we, Isilaeli, mũthũkũmi wakwa, Yakovo ũla nĩnyuvĩte, ũsyao wa mũnyanyawa Avalaamu, 9we ũla nakũkwatie ũkumya itulunĩ sya nthĩ, na kũkwĩta wume ikotonĩ syayo, na ũkwĩa, We wĩ mũthũkũmi wakwa, nĩngũnyuvĩte na ndyaakwĩkya ũtee; 10ndũkakĩe, nũndũ nĩ vamwe naku; ndũkateve, nũndũ nyie nĩ Ngai waku; ngakwĩkĩa vinya; ĩĩ, ngakũtethya; ĩĩ, ngakũũngamya na kw'oko kwa aũme kwa ũlũngalu wakwa. 11Sisya, onthe ala makũthatĩe makasonokw'a na kũthokoanw'a; ala makĩlanasya vinya naku makeethĩwa ti kĩndũ, na makaa. 12Ũkamamantha, na ndũkamona, o asu ala makĩlanasya vinya naku: ala mokitaa naku makeethĩwa ma mana, na ta kĩndũ kĩte vata. 13Nũndũ nyie, Yeova Ngai waku, ngakũkwata kw'oko kwaku kwa aũme, ngĩkwĩa, Ndũkakĩe; ngakũtethya. 14Ndũkakĩe, we kĩinyũ Yakovo, na inyw'ĩ andũ ma Isilaeli; ngakũtethya, easya ũu Yeova, na Mwovosya waku nĩ Ũla Mũtheu wa Isilaeli. 15Sisya, nĩnĩkũtw'ĩkĩthĩtye kĩvũi kyeũ kyũĩ kĩ maeo; ũkavũa iĩma, na kwikũna syĩthĩwe nini, na ũkatw'ĩkĩthya tũlĩma ta wewa. 16Ũkaiũlũkya, na kĩseve kĩkaitwaa, na kĩlingi kĩkainyaĩĩkya; naku ũkatana nthĩnĩ wa Yeova, ũkeekathĩĩa nthĩnĩ wa Ũla Mũtheu wa Isilaeli.

17Ngya na ala athĩni nĩmamanthaa manzĩ, na vatiĩ, na nĩmĩ syoo nĩ nyiau nũndũ wa waũni; nyie, Yeova, ngamasũngĩa, nyie, Ngai wa Isilaeli, ndikamatia. 18Ngavingũa mbũsĩ kũndũ kũtũlu kũthei, na nthongo myandanĩ katĩ; ngatw'ĩkĩthya weũ ndia ya manzĩ, na nthĩ nyũmũ mbuluti sya manzĩ. 19Ngamesya weũnĩ mũkũũ, na mũea, na mũandasi, na mwaĩki; ngavanda yalatanĩ mũsonovali, na mũtindali, na mũvuena vamwe: 20nĩ kana mone, na kũmanya, na kũsũanĩa, na kwĩmanyĩsya vamwe, atĩ nĩ kw'oko kwa Yeova kwĩkĩte ũu, na Ũla Mũtheu wa Isilaeli nĩwũtw'ĩkĩthĩtye.

Yeova aithekea ngai ite sya w'o

21Etei ndeto syenyu, easya ũu Yeova; umĩlyai itumi syenyu syĩ vinya, easya ũu Mũsumbĩ wa Yakovo. 22Masyumĩlye, na kũtũtavya ũndũ wĩĩkĩka: tavan'yai maũndũ mavĩtu, nĩ meva, nĩ kana tũmasũanĩe, na kũmanya mũminũkĩlyo wamo; kana twon'yei maũndũ ala mokĩte. 23Tavan'yai maũndũ ala mokĩte ĩtina, nĩ kana tũmanye mwĩ ngai; ĩĩ, ĩkai ũseo, kana ĩkai ũthũku, nĩ kana tũteve, na kũsisya ũu vamwe. 24Sisyai, mwĩ ma mana, na wĩa wenyu nĩ wa mana; ũla ũmũnyuvaa nĩ ũthatyo.

25Nĩnũkĩlĩtye ũmwe kuma ngalĩ ya ĩũlũ, nake nĩ mũku; kuma vala syũa yumĩlaa ũmwe ũla wĩkaĩlaa syĩtwa yakwa: nake akooka ĩũlũ wa asumbĩki ta kũka ĩũlũ wa ndaka, na tondũ mũmbi ũkinyangaa yũmba. 26Nũũ ũla wathanie kuma wambĩlĩlyonĩ, nĩ kana tũmanye? Na ĩvinda yĩtanavika, nĩ kana twasye, Nake aneena w'o? Ĩĩ, vatiĩ o na ũmwe wathanaa, ĩĩ, vatiĩ o na ũmwe wonanasya, ĩĩ, vatiĩ o na ũmwe wĩw'aa ndeto syenyu. 27Nyie nĩ wa mbee wa kũtavya Saioni, Sisya, nĩmo aa; na nganenga Yelusaleme ũmwe ũla ũetae maũvoo maseo. 28Na yĩla ngũsisya, vati mũndũ; o katĩ wamo vati mũtai, ũla ũtonya kũnzũngĩa ũndũ yĩla nĩmakũlya. 29Sisya, asu onthe, mawĩa moo nĩ mana na ti kĩndũ; mĩvw'anano yoo ĩla maseũvisye na syĩndũ ila matwekethetye nĩ kĩseve na kĩthokoan'yo.

ISAIA 42

Mũthũkũmi wa Yeova

1Sisya, mũthũkũmi wakwa, ũla nĩmũũngamĩtye; mũnyuvwa wakwa, ũla ngoo yakwa ĩtanaw'a nĩwe: nĩnĩmwĩkĩĩte Veva wakwa; akamaetee Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ ũsili wa katĩ. 2Ndakaĩa, o na ndakokĩlya wasya wake, o na ndakatuma wĩw'ĩka nzĩanĩ nene. 3Mũangi mũkanyange ndakatũla, na ũtambi ũtoaa syũki ndakavosya: akaumasya sila wa katĩ nthĩnĩ wa w'o.

4Ndakaleela o na ndakayĩtũka, kũvika aia sila wa katĩ kũũ nthĩ; na ithama ikeeteela mĩao yake.
5Ũũ nĩw'o Ngai Yeova ũnũũneena, we ũla wombie matu, na kũmatambũũkya; ũla walanilye nthĩ, na kĩla kyumaa nthĩnĩ wayo; ũla ũnengae andũ ala mamĩtũaa mĩthũmũ, na veva ala mamĩkinyaa: 6nyie, Yeova, nĩnĩkwĩtĩte ũlũngalunĩ, na ngakwata kw'oko kwaku, na ngakũsũvĩa, na ngakũnengane wĩthĩwe ũtianĩo wa andũ, wĩthĩwe kyeni kya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ; 7ũsalukye metho ma ililinda, wumye ala ove kasũmbanĩ ke nthĩnĩ wa nthĩ, na wumye nyũmbanĩ ya kolokolo ala mekalĩte kĩvindunĩ. 8Ninyie Yeova, nĩyo syĩtwa yakwa; na ũnene wakwa ndikanenga ũngĩ, kana ndaĩa yakwa kũmĩnenga mĩvw'anano myasũvye. 9Sisya, maũndũ ma mbee nĩmekĩkĩte, na nĩngũtavan'ya maũndũ meũ; matanamba kumĩla nĩngũmũtavya ũndũ wamo.

Ndaĩa nũndũ wa ũvonokyo mũnene mũno wa Yeova

10Mwinĩei Yeova wathi weũ, na ndaĩa yake kuma kĩtulu kya nthĩ; inyw'ĩ ala mũtheeaa mũende na ũkanga, na kyonthe kĩla kĩ nthĩnĩ waw'o, ithama, na ala maitwĩe. 11Weũ na ndũa syaw'o nĩsyũkĩlye wasya wasyo, mĩsyĩ ĩla andũ ma Ketali mamĩtũaa; ala matwĩe Sela maine, mokĩlye wasya mũnene kuma iĩmanĩ ĩũlũ. 12Mamũnenevye Yeova, na kũtavan'ya ndaĩa yake ithamanĩ. 13Yeova akaumaala ta ngũmbaũ; akakan'ya kĩwĩu kyake ta mũndũ wa kaũ: akaĩa, ĩĩ, akookĩlya wasya mũnene; akameka amaitha make maũndũ me vinya.
14Nĩnĩvindĩtye ĩvinda ĩasa; nĩnĩkilĩtye, na kwĩsiĩa: yu nĩngũĩa na wasya mũnene ta mũndũ mũka akyaũnya; ngavevũũka na kũvevaveva ĩmwe. 15Ngaananga iĩma na tũlĩma, na ngoomya nyũnyi syasyo syonthe; na ngatw'ĩkĩthya mbũsĩ ithama, na ngang'alya ndia. 16Na ngatwaa ililinda nzĩanĩ ĩla itesi; ngaitongoesya nzĩanĩ ila itesĩ; ngatw'ĩkĩthya kĩvindu kyeni mbee wasyo, na kũndũ kũthyoeku kwĩthĩwe kũlũngalu. Maũndũ asu ngeeka, na ndikamaeka. 17Makatũngwa, makasonokw'a vyũ, ala mekwatasya mĩvw'anano myasũvye, ala matavasya mĩvw'anano mĩseũvye ya syĩndũ ila matwekethisye, Inyw'ĩ mwĩ ngai sitũ.

Kũlea kwosa ũtethyo kwa Isilaeli maisilĩlw'a

18Ĩthukĩĩsyei, inyw'ĩ au matũ; na sisyai, inyw'ĩ ililinda, mwone. 19Nũũ kĩlilinda, ate o mũthũkũmi wakwa? Kana mwau matũ, ta mũtũmwa wakwa? Nũũ kĩlilinda ta ũla wĩ na mũuo nakwa, na kĩlilinda ta mũthũkũmi wa Yeova? 20Nĩwonaa maũndũ maingĩ, ĩndĩ ndũmasũvĩaa; nũteete matũ make, ĩndĩ ndew'aa. 21Yeova kwondũ wa ũlũngalu wake nĩwendeeiw'e nĩ kũnenevya mĩao, na kũmĩtw'ĩkĩthya yĩ ndaĩa. 22Ĩndĩ aa nĩ andũ mavutĩtwe na kũtavĩwa; onthe nĩmakwatĩtwe nĩ itei maimanĩ, na nĩmavithĩtwe nyũmbanĩ sya kolokolo: nao nĩ mũtavo, na vai wovoasya; nĩ kũvutwa, na vai wasya, Tũnga.
23Nũũ katĩ wenyu wĩtea kũtũ ũndũnĩ ũũ? Ũla wĩthukĩĩsya na kwĩw'a ũndũ wa ĩvinda yũkĩte? 24Nũũ wanenganie Yakovo atavwe, na Isilaeli kwa avutani? Ti Yeova? We ũla twamũvĩtanĩsye, we ũla maleile kũkinyaa nzĩanĩ syake, o na matyaaĩw'a mĩao yake. 25Kwondũ wa ũu nĩwamwonoisye wai wa ũthatu wake, na vinya wa kaũ; na nĩwamũkwatisye mwaki ngalĩ syonthe, ĩndĩ ndaamanya; naw'o wamũvĩvya, ĩndĩ ndaaĩkĩa ngoonĩ.

ISAIA 43

Yeova nowe Mwovosya e weka

1Ĩndĩ yu Yeova ũla wakũmbie, we Yakovo, na ũla wakũmbie, we Isilaeli, easya atĩĩ: Ndũkakĩe, nũndũ nĩnĩkwovoetye; nĩnĩkwĩtĩte na syĩtwa yaku, wĩ wakwa. 2Yĩla wĩvĩtĩla manzĩnĩ, ngeethĩwa vamwe naku; na yĩla wĩvĩtĩla mbũsĩnĩ, itikakũvw'ĩka: yĩla wĩvĩtĩla mwakinĩ, ndũkavya, o na ũmũĩ ndũkakana ĩũlũ waku. 3Nũndũ nyie nĩ Yeova Ngai waku, Ũla Mũtheu wa Isilaeli, Mũtangĩĩi waku; nĩnĩnenganĩte Misili yĩthĩwe mbovosya yaku, Ethiovia na Seva vandũ vaku. 4Nĩkwĩthĩwa waĩ vata mũno methonĩ makwa, na waĩ na ndaĩa, na nĩnĩkwendete; kwondũ wa ũu nganengane andũ vandũ vaku, na ngo sya andũ vandũ va thayũ waku. 5Ndũkakĩe; nũndũ nĩ vamwe naku: ngaete ũsyao waku kuma wumĩlonĩ wa syũa, na ũkũmban'ya kuma ũthũĩlonĩ wa syũa; 6ngatavya ngalĩ ya ĩũlũ, Umya; na ngalĩ ya ĩtheo, Ndũkasiĩĩe; ete ana makwa kuma kũasa, na eĩtu makwa kuma kĩtulunĩ kya nthĩ; 7kĩla ũmwe wĩtanĩaw'a na syĩtwa yakwa, na ũla noombie ethĩwe wa kũndaĩa, ũla noombie, ĩĩ, ũla namũtw'ĩkĩthisye.
8Etei ililinda syĩ metho, na ala au matũ me matũ. 9Mbaĩ syonthe syũmbanw'e vamwe, na ngo sya andũ syũmbanw'e: nũũ katĩ woo ũtonya kũtavan'ya ũu, na kũtwon'ya maũndũ mavĩtu? Nĩmaete ngũsĩ syoo, nĩ kana matalwe alũngalu; kana mew'e, na kwasya, Nĩ w'o. 10Inyw'ĩ mwĩ ngũsĩ syakwa, easya ũu Yeova, na mũthũkũmi wakwa ũla namũnyuvie; nĩ kana mũmanye na mũmbĩtĩkĩle, na kũmanya ninyie we: vatyaĩ Ngai wombiwe mbee wakwa, o na kũikethĩwa ĩtina wakwa. 11Nyie, o nyie, nĩ Yeova; na nde vo vati mũtangĩĩi. 12Nĩnĩneenete, na nĩnĩtangĩĩĩte, na nĩnonetye; na vatyaĩ ngai ngeni katĩ wenyu; kwondũ wa ũu mwĩ ngũsĩ syakwa, easya ũu Yeova, na ninyie Ngai. 13Ĩĩ, kuma o yĩla kwambĩlilye mũthenya no nyie we; na vati ũmwe ũtonya kumya kw'okonĩ kwakwa: ngatethya wĩa, na nũũ ũla ũtonya kũsiĩĩa?
14Ũũ nĩw'o Yeova, Mwovosya wenyu, Ũla Mũtheu wa Isilaeli, ũnũkwasya: Kwondũ wenyu nĩnĩtũmanĩte ku Mbaviloni, na ngamaete asu onthe ta akĩi, o Akalitei, ngalawanĩ ila matanĩaa, 15Ninyie Yeova, Ũla Mũtheu wenyu, Mũmbi wa Isilaeli, Mũsumbi wenyu. 16Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, ũla ũseũvasya nzĩa ũkanganĩ, na nzĩa manzĩnĩ maingĩ: 17ũla umaalasya ĩkasya na mbalasi, ita na ala me ũtonyi (nĩmakomaa vamwe, matikokĩla; nĩ athelu, nĩmavoetw'e ta ũtambi): 18Mũtikalilikane maũndũ mavĩtu, o na mũtikasũanĩe maũndũ ma tene. 19Sisya, ngeeka ũndũ weũ; oyu ũkaumĩla; mũtikomanya? O na ngaseũvya nzĩa weũnĩ, na mbũsĩ yalatanĩ. 20Nyamũ sya kĩthekanĩ ikandaĩa,

mbĩwa na nyaa; nĩkwĩthĩwa numasya manzĩ weũnĩ, na mbũsĩ yalatanĩ, nĩmanyw'ĩthye andũ makwa, ala anyuve makwa, 21andũ ala namombie kwondũ wakwa mwene, nĩ kana monan'ye ndaĩa yakwa.
22Ĩndĩ ndwaambĩkaĩla, we Yakovo; ĩndĩ nĩwangolile, we Isilaeli. 23Ndwaandetee malondu maku methĩwe nthembo sya kũvĩvw'a; o na ndwaandaĩa na nthembo syaku sya kũtonywa. Ndyaaũthĩn'ya ũndũ wa nthembo, o na ndyaakũnosya ũndũ wa ũvumba. 24Ndwaanthooea ithua na mbesa, o na ndwaambũn'ya na mathunya ma nthembo syaku: ĩndĩ nĩwanthĩnisye na naĩ syaku, nĩwanoisye na mothũku maku.
25Nyie, o nyie, ninyie ũla ũvutaa mavĩtyo maku kwondũ wakwa mwene; na ndikalilikana naĩ syaku. 26Ndilikan'ya; tũneenan'ye vamwe; umĩlya ũvoo waku, nĩ kana ũtalwe mũlũngalu. 27Ĩthe waku wa mbee nĩwavĩtisye, na amanyĩsya maku nĩmambĩtanĩsye. 28Kwondũ wa ũu ngavukya atongoi ma vala vandũ vatheu; na ngatw'ĩkĩthya Yakovo kĩumo, na Isilaeli wa kumangwa.

ISAIA 44

Yeova nowe Ngai e weka

1Ĩndĩ yu ĩw'a, we Yakovo mũthũkũmi wakwa, na Isilaeli, ũla nĩnyuvĩte: 2Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya ũla wakũtw'ĩkĩthisye, na ũkũmbĩa ĩvunĩ, ũla ũkakũtethya: Ndũkakĩe, we Yakovo mũthũkũmi wakwa; na we Yesuluni, ũla nĩnyuvĩte. 3Ngamwĩtĩkĩsya manzĩ ũla wĩ na waũni, na ngoonosya tũlũsĩ nthĩ nyũmũ; ngatulũla Veva wakwa ĩũlũ wa ũsyao waku, na ũathimo wakwa syananĩ syaku: 4na ikathandĩkangĩla nyekinĩ, ta mĩtĩ ĩla ĩmeaa vakuvĩ na mbũsĩ. 5Ũmwe akasya, Nyie nĩ wa Yeova; na ũngĩ akeeyĩtanĩsya na syĩtwa ya Yakovo; na ũngĩ akaandĩka kw'okonĩ kwake atĩ nĩ wa Yeova, na akeenenga syĩtwa yĩngĩ ya Isilaeli.
6Yeova, Mũsumbĩ wa Isilaeli, ũla Mwovosya wake, Yeova wa nguthu, easya atĩĩ: Ninyie wa mbee, na ninyie wa mũminũkĩlyo; na vati Ngai ate o nyie. 7Na nũũ, takwa, ũketana, na kũtavan'ya ũu, na kũseũvya ũndũ wakwa, kuma yĩla naiie andũ ma tene tene? O na maũndũ ala mokĩte, na ala makethĩwa, nĩmatavan'ye. 8Mũtikakĩe, o na mũtikethĩwe na w'ĩa: ndyaakũtavya kuma tene, na kwonan'ya ũu? Na inyw'ĩ mwĩ ngũsĩ syakwa. Ve Ngai ate nyie? Ĩĩ, vati Ĩvia; ndyĩsĩ ũngĩ.

Ũtumanu wa kũthaitha mĩvw'anano

9Nao onthe ala maseũvasya mũvw'anano mwasũvye nĩ ma mana; na maũndũ ala mamatanĩaa matikauna kĩndũ; na ngũsĩ syoo ene ityonaa, o na itimanyaa: nĩ kana masonokw'e. 10Nũũ ũla waseũvisye ngai ĩmwe, kana watwekethisye syĩndũ sya kũseũvya mũvw'anano ũla ũtaunaa kĩndũ? 11Sisya, atindan'ya make onthe makasonokw'a; na ndũĩka, nasyo no sya andũ: onthe mombanw'e vamwe, nĩmaũngame; makakĩa, makasonokw'a vamwe.
12Mũtwii nũtuaa ĩthoka, na kũtethya wĩa na makaa, na kũyĩseũvya na syĩiva, na kũyũmba na kw'oko kwake kwĩ vinya: ĩĩ, nĩwĩw'aa nzaa, na vinya wake nũũthela; ndanyusaa manzĩ, na nũnũũnyala. 13Mũseũvya wa mbwaũ nũtambũũkasya ũlii; nũkululaa na kĩandĩki; nũseũvasya na landa, na nũkululaa na kambasi, na nĩwũmbaa ta mũvw'anano wa mũndũ, kwĩanana na mũmbĩlw'e mũseo wa mũndũ, wĩkale nyũmbanĩ. 14Nĩwĩtemeaa mĩkũũ na nĩwosaa mũtĩ wa mũtilisa na wa mwaloni, na kwĩsavĩĩa mũtĩ ũmwe katĩ wa mĩtĩ ya mũtitũ kwondũ wake mwene; nũvandaa mũsonovali, na mbua nĩyũnyithasya. 15Nĩvo ĩndĩ ũkethĩwa wa kũvĩvw'a nĩ mũndũ; nake nĩwosaa kĩlungu kyaw'o, na aikyota; ĩĩ, nũkyakanasya, na kũua kĩmũtũ: ĩĩ, nũseũvasya ngai, na kũmĩthaitha; nũkĩtw'ĩkĩthasya mũvw'anano mwasũvye, na aivalũka mbee waw'o. 16Nũvĩvasya kĩlungu kyaw'o na mwaki; nũĩsaa nyama na kĩlungu kyaw'o; nũkaangaa nyama, na aivũna; ĩĩ, nũkyota aiasya, Aa! Nĩngwĩw'a muutĩa, nĩnonete mwaki. 17Na kĩlungu kĩla kyatiala nũkĩseũvasya ngai, o mũvw'anano wake mwasũvye; nũvalũkaa mbee waw'o na kũthaitha, na kũvoya, na aiasya, Ndangĩĩa, nũndũ nue Ngai wakwa.
18Matyĩsĩ, o na matiũsũanĩa: nũndũ nũlalĩtye metho moo, ũndũ matatonya kwona; na ngoo syoo, ũndũ matatonya kũmanya. 19Na vai ũla ũlilikanasya, o na vai ũĩ kana ũmanyi wa kwasya, Nĩnĩvĩvĩtye kĩlungu kyaw'o na mwaki; ĩĩ, o na nĩnĩuĩte kĩmũtũ na makaa maw'o; nĩnĩkaangĩte nyama na ngamĩya: na ngatw'ĩkĩthya kĩlungu kĩla kyatiala ũthatyo? Ngavalũka mbee wa ĩtina ya mũtĩ? 20Nũĩsaa mũu; ngoo ĩkengetwe nĩnĩmwathũkĩtye; na ndatonya kũtangĩĩa thayũ wake, kana kũkũlya, Vati ũvũngũ kw'okonĩ kwakwa kwa aũme?

Yeova Mwovosya wa Isilaeli

21Lilikana maũndũ aa, we Yakovo, na Isilaeli; nũndũ wĩ mũthũkũmi wakwa: nĩnakũmbie; wĩ mũthũkũmi wakwa: we Isilaeli, ndikolwa nue. 22Nĩnĩvutĩte mavĩtyo maku ta ĩthweo ĩkamu, na ta ĩthweo, naĩ syaku: nzyokea; nũndũ nĩngwovoetye. 23Inai, inyw'ĩ matu, nũndũ Yeova nĩwĩkĩte ũu; ũkĩlyai wasya mũnene, inyw'ĩ kũndũ kwĩ nthĩnĩ wa nthĩ; ambĩlĩlyai kwina, inyw'ĩ iĩma, we mũtitũ, na kĩla mũtĩ wĩ nthĩnĩ: nũndũ Yeova nũmwovoetye Yakovo, na akeetaĩa nthĩnĩ wa Isilaeli.
24Yeova, Mwovosya waku, ũla wakũmbĩe ĩvunĩ easya atĩĩ: Ninyie Yeova, ũla ũseũvasya syĩndũ syonthe; ũla ũtambũũkasya matu nĩ nyioka; ũla walanasya nthĩ (nũũ wĩ nakwa?); 25Ũla ũtw'ĩkĩthasya sya mana syama sya aneeni ma ũvũngũ, na kũmaũũkĩthya ala maaũasya; ũla ũtũngaa na ĩtina andũ oĩ, na kũtw'ĩkĩthya ũmanyi woo ũtumanu; 26ũla ũlũlũmĩlasya ndeto ya mũthũkũmi wake, na kwĩanĩsya ũtao wa atũmwa make; ũla ũneenaa ũndũ wa Yelusaleme atĩĩ, Ĩkatũwa nĩ andũ; na ũndũ wa ndũa sya Yuta, Ikaakwa, na ngookĩlya kũndũ kwanangĩku kwasyo; 27ũla ũtavasya manzĩ maliku, Ng'ala, nakwa nĩngũng'alĩthya mbũsĩ syaku; 28ũla ũneenaa ũndũ wa Kulusi, Nĩ mũĩthi wakwa, na akeeka kwenda kwakwa kw'onthe, o na akĩneena ũndũ wa

Yelusaleme, Ĩkaakwa; na ũndũ wa ĩkalũ, Wambĩlĩlyo waku ũkakwatw'a.

ISAIA 45

Ũtũmane wa Yeova kwa Kulusi

1Ũũ nĩw'o Yeova ũnũũmũtavya Kulusi mwĩtĩkĩw'a mauta wake, ũla nĩkwatĩte kw'oko kwake kwa aũme, nĩkĩlasye mbaĩ vinya ũndũ wake, na ngaleelya inyunyu sya asumbĩ; nĩvingũae mĩomo mbee wake, na mbingĩlo itikavingwa: 2ngathi mbee waku, na ngatw'ĩkĩthya kũndũ kũthũku kũtindimalu; ngatilanga ilungu mĩomo ya ũthuku, na ngatilanga ivingi sya iaa; 3na ngakũnenga syĩndũ syĩ vata mũno syĩ kĩvindunĩ, na mothwii mavithe ma kũndũ kũtesĩkĩwe, nĩ kana ũmanye atĩ ninyie Yeova, ũla ũkwĩtaa na syĩtwa yaku, o Ngai wa Isilaeli. 4Kwondũ wa Yakovo mũthũkũmi wakwa, na Isilaeli mũnyuvwa wakwa, nĩnĩkwĩtĩte na syĩtwa yaku: nĩngũnengete syĩtwa yĩngĩ, o na kau ndũnambĩsĩ. 5Ninyie Yeova, na vati ũngĩ; nde vo vati Ngai. Ngakũvotoa, o na kau ndũnambĩsĩ; 6nĩ kana mamanye kuma vala syũa yumĩlaa, oa kuma ũthũĩlonĩ wa syũa kana vati ũngĩ ate o nyie: ninyie Yeova, na vati ũngĩ. 7Nĩngũseũvya kyeni, na ngyũmba kĩvindu; nĩngũseũvya mũuo, na ngyũmba ũthũku; ninyie Yeova, ũla wĩkaa maũndũ asu onthe.

Ngai Mũmbi

8Volotangai, inyw'ĩ matu, kuma ĩũlũ, na mathweo metĩkye ũlũngalu: nthĩ ĩvingũke, nĩ kana ĩetae ũtangĩĩo, na yumĩlye ũlũngalu vamwe; nyie, Yeova, nĩnĩmĩtw'ĩkĩthĩtye.

9Woo nĩ wa ũla ũkĩlanasya vinya na Mũmbĩ wake! Kĩlĩo katĩ wa ilĩo sya nthĩ! Yũmba yĩkakũlya ũla wayũmbie, Wĩũmba kyaũ? Kana wĩa waku ũkasya, Nde moko? 10Woo nĩ wa ũla ũkũlasya ĩthe, Wĩsyaa kyaũ? Kana mũndũ mũka, Wĩaũnya kyaũ?

11Yeova, Ũla Mũtheu wa Isilaeli, na nĩwe Mũmbi wake, easya atĩĩ: Ngũlyai ũndũ wa maũndũ ala mokĩte; ĩndaĩei ũndũ wa ana makwa, na ũndũ wa wĩa wa moko makwa. 12Nĩnĩtw'ĩkĩthĩtye nthĩ, na nĩnũmbĩte mũndũ ĩũlũ wayo: nyie, o moko makwa, nĩnĩtambũũkĩtye matu; na nguthu yamo yonthe nĩnĩmĩaĩĩte. 13Nĩnĩmũkĩlĩtye nthĩnĩ wa ũlũngalu, na ngalũngalya nzĩa syake syonthe: akaaka ndũa yakwa, na akathasya makwa ala malũngilw'e kwoo, ti ũndũ wa kũĩvwa kana kũnengwa mbesa, easya ũu Yeova wa nguthu.

14Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Wĩa wa Misili, na mĩio ya kũthoosya ya Ethiovia, na Aseva, andũ aasa mũno, makooka ngalĩ yaku, na makeethĩwa maku; makakũatĩĩa; makooka me ove na mĩnyololo; na makavalũka nthĩ mbee waku, makakwĩsũva, makyasya, Vate ndĩĩ Ngai e nthĩnĩ waku; na vati ũngĩ, vati Ngai ũngĩ. 15Nĩ w'o nue Ngai ũla wĩvithaa, ame Ngai wa Isilaeli, Mũtangĩĩi. 16Makasonokw'a, ĩĩ, makathokoanw'a, asu onthe; ala maseũvasya mĩvw'anano makalika kĩthokoonĩ vamwe. 17Ĩndĩ Isilaeli akatangĩĩwa nĩ Yeova na ũtangĩĩo wa tene na tene: mũtikasonokw'a kana kũthokoanw'a kũvika tene na tene.

18Nũndũ Yeova ũla watw'ĩkĩthisye matu, Ngai ũla watw'ĩkĩthisye nthĩ na kũmyũmba, ũla wamĩlũlũmĩlye na ndaamyũmba yĩ nthei, ũla wamyũmbie yĩthĩwe ya kũtũa andũ, easya atĩĩ: Ninyie Yeova; na vati ũngĩ. 19Ndyaaneenea kĩmbithĩnĩ, vandũ va nthĩ ve kĩvindu; ndyaatavya ũsyao wa Yakovo, Manthai nyie mana: nyie, Yeova, nĩneenaa ũlũngalu, nĩtavanasya maũndũ ma w'o.

Mĩvw'anano ya Mbaviloni ĩte vinya, na vinya wa Yeova

20Ĩyũmban'yei na mũyũka; thengeeai vamwe, inyw'ĩ ala mwavonokie ma i mbai: mati na ũmanyi ala makuaa mũvw'anano woo mwasũvye wa mũtĩ, na kũvoya ngai ĩla ĩtatonya kũtangĩĩa. 21Tavan'yai, ũmyai ũvoo; ĩĩ, masũanĩe vamwe: nũũ ũla wonanisye ũu kuma tene tene? Nũũ ũla watavanisye ũu kuma tene? Ti nyie Yeova? Na vati Ngai ũngĩ ate nyie, Ngai mũlũngalu na Mũtangĩĩi; vati ũngi ate o nyie. 22Nzisyai, mũtangĩĩwe, itulu syonthe sya nthĩ; nũndũ ninyie Ngai, na vati ũngĩ. 23Nĩnĩavĩte nakwa mwene, ndeto nĩyumĩte kanyw'anĩ wakwa nthĩnĩ wa ũlũngalu, na ndĩkasyoka, atĩ kĩla ĩu yĩkatulya ndu mbee wakwa, kĩla ũĩmĩ ũkeevĩta. 24Nĩkũneenetwe ũndũ wakwa, No nthĩnĩ wa Yeova ve ũlũngalu na vinya; andũ makooka vala ũĩ; na onthe ala mamũthatĩe makasonokw'a. 25Ũsyao w'onthe wa Isilaeli ũkatalwa mũlũngalu, na kwĩkathĩĩa nthĩnĩ wa Yeova.

ISAIA 46

1Veli nĩkũtulya ndu, Nevo nĩkwĩkunamya; mĩvw'anano yasyo yĩ ĩũlũ wa nyamũ, na ĩũlũ wa indo: syĩndũ ila mwangangie mũkuĩte nĩsyatw'ĩkie mũio, mũio wa kũnosya nyamũ ĩla ĩkuĩte. 2Nasyo nikwĩkunamya, nikũtulya ndu vamwe; ityaatonya kũmĩvonokya, ĩndĩ syo nĩ nendu syĩ ndave.

3Mbĩthukĩĩsya, we nyũmba ya Yakovo, na ũtialo w'onthe wa nyũmba ya Isilaeli, inyw'ĩ ala mwakuiwe ninyie kuma kũsyawa kwenyu, o ala mwakuiwe ninyie mwauma ĩvunĩ; 4o na kũvika mwatumĩa ninyie we, o na kũvika nzw'ĩĩ syĩ mbuĩ, ngamũkua: nĩnoombie na ngakua; ĩĩ, ngakua, na ngavonokya. 5Mũkangelekan'ya nyie naũ, na kũmbĩanan'ya, na kũngelekan'ya, nĩ kana twĩthĩwe tũvw'anene? 6Ala maumasya thaavu mũvukonĩ, na kũthima vetha kĩthiminĩ, nĩmamũtuvaa mũtwii wa thaavu, nake nũseũvasya ngai; nĩmavalũkaa, ĩĩ, nĩmathaithaa. 7Nĩmamĩkuaa kĩtuonĩ, maimĩkua, na kũmĩũngamya vandũ vayo, nayo nĩũngamaa; ndĩkauma vandũ vayo: ĩĩ, mũndũ nũtonya kũmĩkaĩla, ĩndĩ ndĩtonya kũsũngĩa, kana kũmũtangĩĩa thĩnanĩ wake.

8Lilikanai ũu, na mũkyonan'ya mwĩ aũme; lilikanai ĩngĩ, ĩnyw'ĩ avĩtan'ya. 9Lilikanai maũndũ mavĩtu ma tene: nũndũ ninyie Ngai, na vati ũngĩ; ninyie Ngai, na vati ũngĩ takwa; 10ngĩtavan'ya mũminũkĩlyo kuma mwambĩlĩlyonĩ, na kuma tene tene maũndũ ala

matanamba kwĩkwa; ngyasya, Ũtao wakwa ũkaũngama, na ngeeka kwenda kwakwa kw'onthe; 11ngĩta nyũnyi mbai kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, mũndũ wa ũtao wakwa kuma nthĩ ndasa; ĩĩ, nĩnĩneenete, na ngawĩanĩsya; nĩnĩsũanĩĩte, na ngawĩka. 12Mbĩthukĩĩsyai, inyw'ĩ mwĩ ngoo nyũmũ, ala mwĩ kũasa na ũlũngalu: 13nĩngũthengeesya ũlũngalu wakwa, ndwĩĩthĩwa wĩ kũasa, na ũtangĩĩo wakwa ndũtĩa kũka; na ngaia ũtangĩĩo nthĩnĩ wa Saioni kwondũ wa Isilaeli ũtaĩo wakwa.

ISAIA 47

Ũsilĩlo ĩũlũ wa Mbaviloni

1Theea, wĩkale kĩtoonĩ, we mwĩĩtu mũtheu wa Mbaviloni; ĩkala nthĩ ũte na kĩvĩla kya ũsumbĩ, we mwĩĩtu wa Akalitei: nũndũ ndũketwa mwololo na mwanake ĩngĩ. 2Osa mavia ma kũthia, ũthie mũtu; umya suka waku mũvũthũ ũthyũnĩ, umya ngũa ya mũnyelele, vua kũũ, vĩtĩla mbũsĩnĩ 3Ũkavuwa woneke wĩ mũthei, ĩĩ, nthoni syaku ikooneka: ngeeĩvanĩsya, na ndikatia mũndũ o na wĩva. 4Mwovosya waitũ, Yeova wa nguthu nĩyo syĩtwa yake, Ũla Mũtheu wa Isilaeli. 5Ĩkala ũvindĩtye, na enda kĩvindunĩ, we mwĩĩtu wa Akalitei; nĩkwĩthĩwa ndũketwa ĩngĩ Vivi wa mosumbĩ. 6Nĩnathilĩkĩle andũ makwa, nĩnavukisye ũtiĩwa wakwa, na nĩnamanenganie kw'okonĩ kwaku: naku ndwaamew'ĩa tei; nũmekĩĩte ala akũũ ĩsoki yaku na vinya. 7Naku wasya, Ngeethĩwa vivi tene na tene; kwondũ wa ũu ndwaaia maũndũ aa ngoonĩ yaku, o na ndwaalilikana mũminũkĩlyo wamo.

8Kwondũ wa ũu ĩw'a ũũ, we ũla wĩnenganĩte motanunĩ, ũla wĩkalaa ũlũmĩte, ũla ũkwasya ngoonĩ yaku, Ninyie, na vati ũngĩ ate o nyie; ndikekala ta mũndũ mũka ndiwa o na ndikamanya kũkw'ĩĩwa nĩ syana: 9ĩndĩ maũndũ aa elĩ makakũkĩa na kĩthũlũmũko mũthenya ũmwe, kũkw'ĩĩwa nĩ syana na kwĩkala wĩ ndiwa; makakũkĩa na kĩthimi kĩanĩu, wĩ na wingĩ wa mooi maku, na wingĩ wa mowe maku. 10Nĩwĩkwatĩtye ũthũku waku; nũneenete, Vai ũmbonaa; ũĩ waku na ũmanyi waku nũkwelelũkĩtye; na nũneenete ngoonĩ yaku, Ninyie, na vati ũngĩ ate o nyie. 11Kwondũ wa ũu ũthũku ũkakũkĩa; ndũkamanya vala wumĩte: na ũthũku ũkakũvalũkĩla; ndũkatonya kũveta: na wanangĩko ũla ũtesĩ ũkakũkĩa na kĩthũlũmũko.

12Ũngama yu wĩ na mowe maku, na mooi maku maingĩ, ala wathĩnĩe kuma wana waku; ethĩwa nũtonya kwĩuna, ethĩwa nũtonya kũkĩlya vinya. 13Nũnoetwe nĩ motao maku maingĩ: na yu ala mathanaa na ndata, o ala masiasya ndata, ala mathanaa kĩla mwei, nĩmaũngame, makũtangĩĩe kuma maũndũnĩ ala meũka kwaku. 14Sisya makeethĩwa ta mavuthĩ; mwaki ũkamavĩvya; matiketangĩĩa kuma vinyanĩ wa ũmũĩ: ndũkethĩwa ĩkaa ya kwota, o na mwaki wa kũthengeewa. 15Maũndũ ala watethisye makeethĩwa mailyĩ ũu kwaku: ala matandĩthasya naku kuma wana waku makanyaĩĩka kĩla ũmwe na nzĩa yake; vatikethĩwa ũmwe wa ũkũtangĩĩa.

ISAIA 48

Wathani ũndũ wa maũndũ meũ

1Ĩw'ai ũũ, inyw'ĩ nyũmba ya Yakovo, ala mwĩtanĩaw'a na syĩtwa ya Isilaeli, na mumĩte kĩnyunyunĩ kya Yuta; ala mwĩvĩtaa na syĩtwa ya Yeova, na kũweta Ngai wa Isilaeli, ĩndĩ ti nthĩnĩ wa w'o, o na ti nthĩnĩ wa ũlũngalu 2(nũndũ nĩmeyĩtaa ma ndũa ntheu, na kwĩtw'ĩĩka na Ngai wa Isilaeli; Yeova wa nguthu nĩyo syĩtwa yake): 3nĩnĩtavanĩtye maũndũ mavitu kuma tene; ĩĩ, nĩmaumie kanyw'anĩ wakwa, na namonan'ya: nĩnamekie na kĩthũlũmũko, na meekĩka. 4Nĩkwĩthĩwa nesĩ wĩ mũng'endu, na ngingo yaku nĩ ĩkono ya kĩaa, na kĩtulya kyaku nĩ ũthuku; 5kwondũ wa ũu nĩnakũtavĩtye kuma tene; ũtanamba kwĩthĩwa nĩnakwonisye; ndũkese kwasya, Mũvw'anano wakwa nĩwĩkĩte ũu, na mũvw'anano wakwa mwasũvye, na mũvw'anano wakwa naseũvisye na syĩndũ natwekethisye, nĩyeeaie mekwe. 6Nĩwĩw'ĩte ũu, sisya, ũndũ ũũ w'onthe; na inyw'ĩ mũtikatavan'ya ũu? Nĩngwonetye maũndũ meũ kuma ĩvinda yĩĩ, o maũndũ mavithe, ala ũtaamanya. 7Nĩmombĩtwe yu, na ti kuma tene; ndwaamew'a ate o ũmũnthĩ; ndũkese kwasya, Sisya, nĩnamesĩ. 8Ĩĩ, ndwaaĩw'a; ĩĩ, ndwaamanya; ĩĩ, kuma tene kũtũ kwaku kũtyaĩ kũvingũe: nũndũ nĩneesĩ kana nĩweekie ũseleke mũno, na weetiwe mũvĩtan'ya o kuma ĩvunĩ. 9Kwondũ wa syĩtwa yakwa ngatĩsya kyathĩ kya ũthatu wakwa, na kwondũ wa ndaĩa yakwa ngeesiĩĩa ũndũ waku, ndikakũvete. 10Sisya, nĩnĩkũtheetye, ĩndĩ ti ta vetha; nĩnĩkũtatĩe ikonĩ ĩnene ya thĩna. 11Kwondũ wakwa mwene, kwondũ wakwa mwene, ngawĩka; nũndũ syĩtwa yakwa yĩtonya kũthũkw'a ata? Na ndaĩa yakwa ndikanenga ũngĩ.

Yeova akatangĩĩa Isilaeli

12Mbĩthukĩĩsya, we Yakovo, na Isilaeli mwĩtwa wakwa: ninyie we; ninyie mwambĩlĩlyo, o na ninyie mũninũkĩlyo. 13Ĩĩ, kw'oko kwakwa nĩkwambĩlĩlye wambĩlĩlyo wa nthĩ, na kw'oko kwakwa kwa aũme nĩkũtambũũkĩtye matu: yĩla nzyĩtaa niũngamaa vamwe. 14Ĩyũmban'yei, inyw'onthe, mwĩthukĩĩsye; nũũ katĩ woo ũtavanĩtye maũndũ aa? Ũla Yeova ũmwendete nĩwe ũkeanĩsya kwenda kwake ĩũlũ wa Mbaviloni, na kw'oko kwake kũkeethĩwa ĩũlũ wa Akalitei. 15Nyie, o nyie, nĩnĩneenete; ĩĩ, nĩnĩmwĩtĩte; nĩnĩmũetete, na akaaĩlya nzĩa yake. 16Thengeeai vakuvĩ nakwa, ĩw'ai ũũ; kuma wambĩlĩlyonĩ ndyaaneena na kĩmbithĩ; kuma ĩvinda yĩla ũũ wambĩlĩlw'e, naĩ vo: na yu Mwĩaĩĩ Yeova, vamwe na Veva wake, nũndũmĩte.

17Ũũ nĩw'o Yeova, Mwovosya waku, Ũla Mũtheu wa Isilaeli, ũnũkwasya: Ninyie Yeova Ngai waku, ũla ũkũmanyĩasya kwaĩla, ũla ũkũtongoeasya nzĩanĩ ĩla waĩle kũthi nayo. 18A! Kethĩwa wethukĩĩsye mĩao yakwa! Nĩvo ĩndĩ mũuo waku wĩthĩwa wailyĩ ta ũsĩ, na ũlũngalu waku ta itulumo sya ũkanga: 19ũsyao waku wĩthĩwa wailyĩ kĩthangathĩ, na ũsyao wa ĩvu yaku ta mbeke syakyo: syĩtwa yake yĩtyĩthĩwa yĩ ĩvete kana kwanangwa kuma vala nĩĩ.

20Umai Mbaviloni, kĩai mume vala ve Akalitei; tavan'yai na wasya wa kwina, tavan'yai ũndũ ũũ, nyaĩĩkyai o kũvika kĩtulu kya nthĩ: neenai atĩĩ, Yeova nũmwovoetye mũthũkũmi wake Yakovo. 21Na matyaaĩw'a waũni yĩla wamatongoesye malatanĩ; nĩwamaumĩsye manzĩ yĩla ĩvianĩ; na ĩngĩ aatũa ĩvia, na manzĩ mauma na vinya. 22Vati mũuo kwa athũku, easya ũu Yeova.

ISAIA 49

Mũthũkũmi wa Yeova akeethiwa kyeni kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ

1Mbĩthukĩĩsyai, inyw'ĩ ithama; ĩw'ai, inyw'ĩ ngo sya andũ, ila syĩ kũasa: Yeova nĩwambĩtie o kuma ĩvunĩ; kuma nĩ nda kwa mwaitũ nĩwawetie syĩtwa yakwa: 2na nũseũvĩtye kanyw'a wakwa wĩthĩwe ta ũvyũ mũĩ; nũmbithĩte muunyĩnĩ wa kw'oko kwake: na nũndw'ĩkĩthĩtye mũsyĩ mũtendeu mũno; nũmbithĩte thyakanĩ wake: 3na ambĩa, Nue mũthũkũmi wakwa; Isilaeli, ũla ngataĩwa nthĩnĩ waku. 4Ĩndĩ nasya, Nĩnĩtethetye wĩa mana, nĩnanangĩte vinya wakwa mana vate kĩndũ; ĩndĩ kũtw'ĩĩwa kwakwa kũmbaĩle kwĩ na Yeova, na kũĩvwa kwakwa kwĩ na Ngai wakwa.

5Na yu Yeova easya, we ũla wambũmbĩe ĩvunĩ nĩthiwe mũthũkũmi wake, nĩmũtũnge Yakovo kwake ĩngĩ, na Isilaeli ombanw'e kwake (nũndũ nĩ na ndaĩa methonĩ ma Yeova, na Ngai wakwa nũtw'ĩkĩte vinya wakwa); 6ĩĩ, easya, Nĩ ũndũ ũvũthũ mũno kwĩthĩwa mũthũkũmi wakwa wa kũkĩlya mbaĩ sya Yakovo, na kũtũnga ala masũvĩiwe ma Isilaeli: o na ĩngĩ ngakũnengane wĩthĩwe kyeni kya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, nĩ kana wĩthĩwe ũtangĩĩo wakwa kũvika kĩtulu kya nthĩ. 7Yeova, Mwovosya wa Isilaeli, Ũla Mũtheu wake, emwĩa ũla ũvũthaw'a nĩ andũ, ũla ũthĩthawa nĩ mbaĩ, mũthũkũmi wa asumbĩki atĩĩ: Asumbĩ makoona na makookĩla; o na anene me mbee ũsumbĩnĩ, na makathaitha; ũndũ wa Yeova ũla wĩ na kĩthito, Ũla Mũtheu wa Isilaeli, ũla wakũnyuvie.

Kũtũngwa kwa Saioni kũyathanwa

8Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩnakũsũngĩie ĩvinda yĩla yĩtĩkĩlĩtwe, na mũthenya wa ũtangĩĩo nĩnaũtethisye; na ngakũsũvĩa, na ũkũnengane wĩthĩwe ũtianĩo wa andũ, wũkĩlye nthĩ ĩno, ũtume matiĩwa motiĩo ala maeketwe: 9ũkĩtavya ala ove, Umaalai; na ala me kĩvindunĩ, Ĩyonan'yei. Makaĩsĩaa nzĩanĩ, na kĩsesi kyoo kĩkeethĩwa kĩla vandũ vatũlu vathei. 10Matikew'a nzaa kana waũni; o na ũvyũvu kana syũa itikamakũna: nũndũ ũla ũmew'ĩaa tei akamatongoesya, o na akamatongoesya vakuvĩ na mbuluti sya manzĩ. 11Na ngatw'ĩkĩthya iĩma syakwa syonthe nzĩa, na malelũ makwa makataĩwa. 12Sisya, aa makooka kuma kũasa; na, sisya, aa kuma ngalĩ ya ĩũlũ na kuma ũthũĩlonĩ wa syũa; na aa kuma nthĩ ya Sinimu. 13Inai, inyw'ĩ matu; ĩthĩwa na ũtanu, we nthĩ; ambĩlĩlyai kwina, inyw'ĩ iĩma: nũndũ Yeova nũkiakiĩtye andũ make, na akamew'ĩa tei ala make ala mathĩnaw'a.

14Ĩndĩ Saioni aisye, Yeova nũndiĩte, na Mwĩaĩi nĩwũlĩtwe ninyie. 15Mũndũ mũka nũtonya kũlwa nĩ kana kake kala kekwonga, ndakew'ĩe tei mwana wa ĩvu yake? Ĩĩ, nĩmatonya kũlwa, ĩndĩ ndikolwa nue. 16Sisya, nĩngũvanĩte itaanĩ sya moko makwa; maũvai maku me mbee wakwa mavinda onthe. 17Syana syaku nikwĩkalaata; akwanangi na ala makũtw'ĩkĩthisye ĩanzo makauma nthĩnĩ waku. 18Ũngalalya metho maku ngalĩ syonthe, wone: asu onthe nĩmekwĩyũmban'ya vamwe, na kũka vala ũĩ. O ũndũ nĩ thayũ, easya ũu Yeova, ũkamekĩa onthe ta wanake, na kũmevotoa, o ta mũtwawa. 19Ĩndĩ, ũndũ wa kũndũ kwaku kwĩ maanzo na kũte andũ, na nthĩ yaku ĩla yanangĩtwe, vate ndĩi yu ũkeethĩwa wĩ mũtheke ũteanĩa ala makũtwĩe, na ala makũmelilye makeethĩwa kũasa. 20Syana sya ũtiwa waku ikaneenea matũnĩ maku atĩĩ, Vandũ vaa nĩ vatheke vaimbĩanĩa; nenga vandũ nĩtũe. 21Nĩvo ĩndĩ wĩneena ngoonĩ yaku, Nũũ ũla wanzyaĩe aa, nũndũ nĩnakw'ĩĩwe nĩ syana syakwa, na nĩtiĩtwe nĩ nyioka; nĩnĩthamĩtw'e, na nĩ mwangangi kũũ na kũũ? Na nũũ ũla ũeete ii? Sisya, nĩnatiiwe nĩ nyioka; ii, syaĩ na kũ?

22Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya, Sisya, ngookĩlĩlya i mbaĩ kw'oko kwakwa, na ngamaũngamĩsya ngo sya andũ kĩvevelo kyakwa; na makaete ana maku me kĩthũinĩ kyoo, na eĩtu maku makakuwa na ituo syoo. 23Na asumbĩ makeethĩwa aaĩthe maku ma kũeaa syana, na iveti syoo ainyia maku ma kũeaa syana: makakũkunamĩa mothyũ moo melekele nthĩ, na makanyenya kĩtoo kĩ maũũnĩ maku; na ũkamanya kana minyie Yeova; na ala mambeteelaa maikasonokw'a.

24Mũtavo ũkaumw'a mokonĩ ma ngũmbaũ, kana ala mataviwe ũndũ waĩle makavonokw'a? 25Ĩndĩ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, O na ala mataviwe nĩ ngũmbaũ makaumw'a, na mũtavo wa ala ma ũtĩsya ũkatangĩĩwa; nũndũ ngakĩlan'ya vinya na ũla ũkĩlanasya naku, na ngatangĩĩa syana syaku. 26Na ala makũthĩnasya ngamaathĩsya nyama sya mĩĩ yoo ene; na makatoonwa nĩ nthakame yoo ene, o ta mbinyu yĩ mũyo: na mĩĩ yonthe ĩkamanya kana nyie, Yeova, nĩ Mũtangĩĩi waku, na Mwovosya waku, Ũla Mwene Vinya wa Yakovo.

ISAIA 50

1Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Valũa wa kũtaanĩsya wa mwenyu, ũla namũekie naw'o, ũĩva? Kana nũũ wa ala manandũaa ũla namũthooisye inyw'ĩ kwake? Sisya, nũndũ wa mothũku menyu nĩmwathooiw'e, na nũndũ wa mavĩtyo menyu mwenyu nĩwaekiwe. 2Nũndũ wa kĩ vatyaĩ mũndũ yĩla nookie? Yĩla neetanie vatyaĩ ũmwe wa kwĩtĩka? Kw'oko kwakwa nĩ kũkuvĩvye o na vanini, ũndũ kũtatonya kwovosya? Kana ndi na vinya wa kũtangĩĩa? Sisya, nĩnĩng'alasya ũkanga kwondũ wa ũkan'yo wakwa, nĩnĩtw'ĩkĩthasya mbũsĩ weũ: makũyũ masyo nĩmanyungaa, ũndũ vati manzĩ, na nĩmakusaa ũndũ wa waũni. 3Nĩnĩvw'ĩkaa matu na wiũ, na ngĩtw'a kya kwĩvw'ĩka kwamo makunia.

Wĩwi wa Mũthũkũmi wa Ngai

4Mwĩaĩi Yeova nũnengete ũĩmĩ wa ala mamanyĩĩtw'e, nĩ kana nĩmanye nzĩa ya kũmũtetheesya na ndeto ũla wĩ na mĩnoo: nũamũkasya kĩoko na kĩoko, nũamũkasya kũtũ kwakwa nĩw'e, o ta ala mamanyĩĩtw'e. 5Mwĩaĩi Yeova nũvingũĩte kũtũ kwakwa, na ndyaaĩthĩwa na ũng'endu, o na ndyaasyoka na ĩtina. 6Nĩnamon'ya mũongo wakwa ala makũnaa, na matau makwa ala mangunyũasya kĩng'ew'a; ndyaavitha ũthyũ wakwa kũsonokw'a na kũtw'ĩlwa mata. 7Nũndũ Mwĩaĩi Yeova akandethya; kwondũ wa ũu ndyaathokoana: kwondũ wa ũu nĩnĩlũmĩtye ũthyũ wakwa ta ĩvia yũmũ, na nĩnĩsĩ ndikasonokw'a. 8Ũla ũndalaa mũlũngalu e vakuvĩ; nũũ ũla wĩtetan'ya nakwa? Tũũngamane: nthũ yakwa nũũ? Ĩnthengeee. 9Sisya, Mwĩaĩi Yeova akandethya; nũũ ũla wĩndw'a mũvĩtan'ya? Sisya, asu onthe makakũa ta ngũa; lungulu ũkamaya.

10Nũũ katĩ wenyu ũla ũmũkĩaa Yeova, ũla wĩw'aa wasya wa mũthũkũmi wake? Ũla ũkinyaa kĩvindunĩ na nde na kyeni, naĩkĩĩe syĩtwa ya Yeova na kwĩkwatya Ngai wake. 11Sisyai, inyw'onthe ala mwakanasya mwaki, ala mwĩvotoaa isinga; kinyai ũmũĩnĩ wa mwaki wenyu, na katĩ wa isinga ila mwakanĩtye. Ũũ nĩw'o mũkethĩwa naw'o kuma kw'okonĩ kwakwa; mũkakoma mwĩ na kĩmako.

ISAIA 51

Ndeto sya ũkiakisyo kwa Saioni

1Mbĩthukĩĩsyai, inyw'ĩ ala mũvikĩlaa ũlũngalu, inyw'ĩ ala mũmanthaa Yeova; sisyai ĩvia vala mwasũviw'e; na ĩima ĩliku vala mwenziwe. 2Sisyai Avalaamu ĩthe wenyu na Sala ũla wamũsyaie ĩnyw'ĩ; nũndũ yĩla waĩ o ũmwe nĩnamwĩtie, na namũathima, na namũtw'ĩkĩthya aingĩ. 3Nũndũ Yeova nũkiakiĩtye Saioni; nũkiakiĩtye kũndũ kwayo kw'onthe kwanangĩku, na nũtw'ĩkĩthĩtye weũ wayo ta Eteni, na yalata yayo ta mũũnda wa Yeova; ũtanu na mũyo ũkooneka nthĩnĩ wayo, na kũtũnga mũvea, na wasya mũseo.

4Mbĩthukĩĩsyai, inyw'ĩ andũ makwa; ngunũĩai matũ, we mbaĩ yakwa: nũndũ mwĩao ũkauma kwakwa, na ngalũmya ũsili wakwa wa katĩ wĩthĩwe kyeni kya ngo sya andũ. 5Ũlũngalu wakwa wĩ vakuvĩ, ũtangĩĩo wakwa nĩwumaalĩte, na moko makwa makasilĩla ngo sya andũ; ithama ikambeteela, na ikeekwatya kw'oko kwakwa. 6Ũkĩlyai metho menyu mũsisye matu, na sisyai nthĩ ĩtheo; nũndũ matu makaaa ta syũki, na nthĩ ĩkakũa ta ngũa; na ala mamĩtwĩe makakw'a o ta ũu: ĩndĩ ũtangĩĩo wakwa ũkeethĩwa tene na tene, na ũlũngalu wakwa ndũkathela.

7Mbĩthukĩĩsyai, inyw'ĩ ala mwĩsĩ ũlũngalu, andũ ala mwĩao wakwa wĩ ngoonĩ syenyu; mũtikakĩe kĩvũthya kya andũ, o na mũikateve ũndũ wa kũumana kwoo. 8Nũndũ lungulu ũkamaya ta ngũa, na kĩinyu kĩkamaya ta w'ĩa wa ĩlondu; ĩndĩ ũlũngalu wakwa ũkeethĩwa tene na tene, na ũtangĩĩo wakwa kũvika nzyawa syonthe.

9Amũka, amũka, ĩkĩa vinya, we kw'oko kwa Yeova, amũka, o ta mĩthenya ya tene, nzyawa sya tene tene. Tuue ũla watilangile Laavi ilungu, na ũla watonyie mũkũnga? 10Tuue ũla wang'alilye ũkanga, manzĩ ma syũngũ nene; na ũla watw'ĩkĩthisye moliku ma ũkanga nzĩa ya ala moovoiw'e maingĩle? 11Na ala ovosye ma Yeova makasyoka, na kuka Saioni makina; na ũtanu ũtathelaa ũkeethĩwa mĩtwenĩ yoo: makeethĩwa na mũyo na ũtanu; na kũmaka na kũvevũũka kũkakĩa.

12Nyie, o nyie; ninyie ũla ũkũkiakiasya; nue ũũ, ũndũ ũkĩaa mũndũ ũla ũkakw'a, na mwana wa mũndũ ũla ũkatw'ĩkĩthw'a ta nyeki; 13na nĩwũlĩtwe nĩ Yeova Mũmbi waku, ũla watambũũkisye matu, na wambĩlĩlye myambĩlĩlyo ya nthĩ; na nũkĩaa mũthenya w'onthe mavinda onthe nũndũ wa ũthatu mwai wa mũthĩn'ya, yĩla wĩyũmbanasyai anange? Na ũthatu mwai wa mũthĩn'ya ũĩva? 14Mũndũ ũla ũtavĩtwe akalũngw'a kwake akathaw'a mĩtũkĩ; na ndakakw'a na kũtheea yĩla ĩimanĩ, o na lĩu wake ndũkanyiva. 15Nũndũ ninyie Yeova Ngai waku, ũla wũkĩlangasya ũkanga, ũkethĩa itulumo syaw'o nĩlitũkaa: Yeova wa nguthu nĩyo syĩtwa yake. 16Na nĩnĩkĩĩte ndeto syakwa kanyw'anĩ waku, na nĩnĩkũvw'ĩkĩte muunyĩnĩ wa kw'oko kwakwa, nĩ kana nĩlũmye matu, na kwambĩlĩlya myambĩlĩlyo ya nthĩ, na kũtavya Saioni, Nue andũ makwa.

17Amũka, amũka, ũngama, we Yelusaleme, ũla ũnyw'ĩte kw'okonĩ kwa Yeova kĩkombe kya kũthilĩka kwake; we nũnyw'ĩte kĩkombe kĩnene kya kũlũsya, na ũkakĩmina. 18Vati ũmwe katĩ wa ana make onthe ala wasyaie wa kũmũtongoesya; o na vati ũla ũmũkwataa kw'oko katĩ wa ana onthe ala waeie. 19Maũndũ aa elĩ nĩmekĩkĩte kwaku; nũũ ũla wĩkũmetea? Wanango na wanangĩko, na yũa na ũvyũ; ngakũkiakisya ata? 20Ana maku nĩmanyalile, nĩmakomete wambĩlĩlyonĩ wa nzĩa syonthe, ta ngondi kĩteinĩ; nĩmausũĩtw'e kũthilĩka kwa Yeova, ũkan'yo wa Ngai waku.

21Kwondũ wa ũu yu ĩw'a ũũ, we ũla ũthĩnĩtw'e, na ũla ũmilĩtwe, ĩndĩ ti ũndũ wa mbinyu: 22Mwĩaĩi waku Yeova na Ngai waku, ũla ũteteaa ũvoo wa andũ make, easya atĩĩ, Sisya, nĩnĩkyumĩtye kw'okonĩ kwaku kĩla kĩkombe kya kũlũsya, o kĩkombe kĩnene kya kũthilĩka kwakwa; ndũkakĩnyw'a ĩngĩ: 23na ngakĩkĩa mokonĩ ma ala makũthĩnasya, ala matavĩtye thayũ waku, Kunama, nĩ kana tũvĩte; naku nĩwiĩte mũongo waku wĩthĩwe ta nthĩ, na wĩthĩwe ta nzĩa nene kwa ala mavĩtĩlaa vo.

ISAIA 52

Ngai akatangĩĩa Saioni kuma ũtavenĩ

1Amũka, amũka, ĩkĩa vinya waku, we Saioni; ĩkĩa ngũa syaku nzeo, we Yelusaleme, ndũa ntheu; nũndũ kuma yu ala mate aĩke na ala mate atheu matikalika nthĩnĩ waku. 2Ĩvangũle kĩtoo; ũkĩla nokĩkala kĩvĩlanĩ kyaku kya ũsumbĩ, we Yelusaleme: ĩthasye syĩndũ ila wovetwe nasyo ngingonĩ yaku, we, mwĩĩtu mũtave wa Saioni.

3Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩmwathooiw'e mana; na mũkoovow'a vate mbesa. 4Nũndũ ũũ nĩw'o

Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya, Mbee andũ makwa nĩmatheeie Misili mekale ũeni kw'o: na Mũasuli nũmathĩnĩtye vate kĩtumi. 5Kwondũ wa ũu yu, nĩĩka ata vaa, easya ũu Yeova, nũndũ andũ makwa matwaĩtwe mana? Ala mamasumbĩkaa maneenaa na wasya mũnene, easya ũu Yeova, na syĩtwa yakwa nĩyĩumangawa mũthenya mũima ĩndĩ yonthe. 6Kwondũ wa ũu andũ makwa makamanya syĩtwa yakwa: kwondũ wa ũu mũthenya ũsu makamanya kana ninyie ũla ũneenaa; sisya, ninyie.

7Ko nĩ maseo iĩmanĩ maũũ ma ũla ũetae ũvoo mũseo, ũla ũnyaĩĩkasya ũvoo wa mũuo, ũla ũetae ũvoo mũseo wa maũndũ maseo, ũla ũtavanasya ũtangĩĩo, ũla ũtavasya Saioni, Ngai waku nũsumbĩkaa! 8Wasya wa asyaĩĩsya maku! Nĩmokĩlasya wasya, nĩmainaa vamwe; nũndũ makoonana itho kwa itho, yĩla Yeova wĩsyoka Saioni. 9Ambĩlĩlyai kũtana, inai vamwe, inyw'ĩ kũndũ kwanangĩku kwa Yelusaleme; nũndũ Yeova nũkiakiĩtye andũ make, nĩwovoetye Yelusaleme. 10Yeova nũvuĩte kw'oko kwake kũtheu mbaĩ syonthe syene; na itulu syonthe sya nthĩ nĩsyonete ũtangĩĩo wa Ngai waitũ.

11Endai, endai, umai ku, mũikakiite kĩndũ kĩvuku; umai katĩ wayo; ĩthesyei, inyw'ĩ ala mũkuaa mĩio ya Yeova. 12Nũndũ mũtikauma mwĩkalaatĩte, o na mũtikaenda mũkĩĩte: nũndũ Yeova akaenda mbee wenyu; na Ngai wa Isilaeli akeethĩwa ĩtina wenyu.

Kũthĩna kwa Mũthũkũmi wa Yeova

13Sisya, mũthũkũmi wakwa akeeka na ũĩ, akanenevw'a na kũkĩlw'a, na akeethĩwa e ĩũlũ mũno. 14O tondũ aingĩ maseng'ie ũndũ waku (ũthyũ wake nĩwanangiwe kũvĩtũka mũndũ o na wĩva, na mũvw'ano wake kũvĩtũka ana ma andũ), 15o ta ũu akaminzangĩsya mbaĩ nyingĩ; asumbĩ makatumya makanyw'a moo ũndũ wake: nĩkwĩthĩwa ũndũ ũla mataatavw'a makoona; na ũla mataaĩw'a makamanya.

ISAIA 53

1Nũũ ũla wetĩkĩlile ũvoo ũsu twaetie? Na kw'oko kwa Yeova kwavuanĩw'e ũũ? 2Nũndũ nĩweanie mbee wake o ta mũtĩ mwololo, na ta mũĩ, ũla ũthongooeaa nthĩ nyũmũ: nde na mũvw'ano kana ũseo wa mwĩĩ; na yĩla tũũmwona, vati ũseo wa wũmbe o na wĩva ũtuma tũmwenda. 3Nĩwavũthiw'e, na kũlewa nĩ andũ; aĩ mũndũ wa mawoo, na mũmanyi wa thĩna: na nĩwavũthiw'e ta ũmwe ũla andũ mamũvithaa mothyũ moo; naitũ tũtyaamũtw'a ta kĩndũ.

4Nĩ w'o, we nĩwakuie mathĩna maitũ, na eeyaĩkya mawoo maitũ; na ũu w'onthe ithyĩ twamwona kwĩthĩwa nĩ mũkũne, kũkũnwa nĩ Ngai, na kũthĩnw'a. 5Ĩndĩ nĩwatonyiwe kwondũ wa mavĩtyo maitũ, auauĩkw'a kwondũ wa mothũku maitũ; ũsilĩlo ũndũ wa mũuo witũ waĩ ĩũlũ wake; naitũ nĩtũvoetw'e kwondũ wa makũnwa make. 6Ithyonthe ta malondu nĩtwaaĩte; nĩtweethyũũie kĩla ũmwe na kũatĩĩa nzĩa yake mwene; nake Yeova amwaĩkisye ũthũku witũ ithyonthe.

7We nĩwathĩniw'e, ĩndĩ akĩthĩnw'a ndaathamya kanyw'a wake; o ta katena ka ĩlondu katongoew'e kũthi kũthĩnzwa, na ta ĩlondu yĩ mbee wa ala mayĩtilaa maw'ĩa yĩvindĩtye, o ta ũu we ndaathamya kanyw'a wake. 8Nĩwaumiw'e kwondũ wa kũng'endewa na kũsilĩlwa; na nzyawanĩ yake, nũũ ũla wamũtalĩthisye kana nĩwavetiwe aume nthĩ ya ala me thayũ kwondũ wa ĩvĩtyo ya andũ makwa ala maĩ ma ũsilĩlwa? 9Na nĩmamũseũvĩsye mbũa vamwe na ala athũku, o na vamwe na ũla mũthwii kĩkw'ũnĩ kyake; o na kau we ndaaĩka ũng'endu, o na vatyaĩ ũkengani kanyw'anĩ wake nongi.

10Na ũu w'onthe Yeova nĩwendeew'e nĩ kũmũuauĩkya; nĩwamũthĩnisye: o yĩla wĩtw'ĩkĩthya thayũ wake wĩthĩwe nthembo kwondũ wa naĩ, akoona ũsyao wake, akongeleela matukũ make, na ũndũ ũla wendeeasya Yeova ũkaathimĩka kw'okonĩ kwake. 11Akoona thĩna wa ngoo yake, nake akeanĩwa: kwondũ wa ũmanyi wake mwene ũsu mũthũkũmi wakwa mũlũngalu akatw'ĩkĩthya aingĩ methĩwe alũngalu; na akakua mothũku moo. 12Kwondũ wa ũu ngamũaĩa kĩanda vamwe na ala anene, nake akaaana mũtavo vamwe na ala me na vinya; nĩkwĩthĩwa nĩwetĩkisye thayũ wake kũvika akw'a, nake nĩwatalanĩlw'e na avĩtan'ya: ĩndĩ nĩwakuie naĩ sya aingĩ, na amavoyea avĩtan'ya.

ISAIA 54

Wendo wa tene na tene wa Yeova kwa Isilaeli

1Ina, we ngũngũ, we ũla ũtaasyaa; ambĩlĩlya kwina, noiũkĩlya wasya mũnene, we ũla ũtaaũnya: nũndũ syana sya ũla ũtwĩe e weka nĩ mbingĩ kũte syana sya mũndũ mũka mũtwae, easya ũu Yeova. 2Nenevya vandũ va ĩeema yaku, na matambũũkye motũtũ ma ngũa ma mawĩkalo maku; ndũkaeke: asavya makanda maku, noiĩkĩa vinya syambo syaku. 3Nũndũ ũkanyaĩĩka ngalĩ ya kw'oko kwa aũme na kw'oko kwa aka; na ũsyao waku ũkoosa mbaĩ syĩthĩwe syaw'o, na kũtuma ndũa syĩ maanzo itũwa.

4Ndũkakĩe; nũndũ ndũkasonoka: o na ndũkathokoanw'e; nũndũ ndũkasonokw'a: nũndũ ũkoolwa nĩ nthoni sya wana waku; na kũvũthw'a nũndũ wĩ ndiwa ndũkakũlilikana ĩngĩ. 5Nũndũ Mũmbi waku nĩwe mũemeu; Yeova wa nguthu nĩyo syĩtwa yake: na Ũla Mũtheu wa Isilaeli nĩ Mwovosya waku; akeetwa Ngai wa nthĩ yonthe. 6Nũndũ Yeova nũkwĩtĩte ta kĩveti kĩeketwe na kwĩw'ĩthw'a woo vevanĩ, o kĩveti kya mũika, yĩla kĩeketwe, easya ũu Ngai waku. 7Nĩnĩkũtiĩte kavinda kanini mũno; ĩndĩ ngakũmban'ya na matei maingĩ. 8Yĩla kũthilĩka kwausũie nĩnakũvithie ũthyũ wakwa kavinda kanini; ĩndĩ ngakwĩw'ĩa tei nĩ na ũseo wĩ wendo ũtathelaa, easya ũu Yeova, Mwovosya waku.

9Nũndũ ũu ũilyĩ kwakwa ta ala manzĩ ma Noa; o tondũ neevĩtie atĩ manzĩ ma Noa matikavw'ĩka nthĩ ĩngĩ, o ta ũu nĩnĩvĩtĩte ndikakũthilĩkĩla, o na ndikakũkan'ya. 10Nũndũ iĩma nitonya kũthi, na tũlĩma tũtonya

kũthamw'a; ĩndĩ ũseo wakwa wĩ wendo ndũkakũtia, o na ũtianĩo wakwa wa mũuo ndũkavetwa, easya ũu Yeova ũla ũkwĩw'ĩaa tei.

Yelusaleme nzaũ

11We ũla ũthĩnaw'a, wĩkangaw'a nĩ kĩuutani, na ũtakiakiaw'a, sisya, ngalũmanĩthya tũvila twaku iĩndĩnĩ syatw'o na langi mũseo, na ngakwatya myambĩlĩlyo yaku na tũvila twa savili. 12Na ngaseũvya mĩthya yaku na tũvila twa maliani, na mbingĩlo syaku na alimasi ndune, na mũvaka waku w'onthe na tũvila twa thooa mũnene. 13Na syana syaku syonthe ikamanyĩw'a nĩ Yeova; na mũuo wa syana syaku ũkeethĩwa mwingĩ. 14We ũkalũlũmĩlw'a ũlũngalunĩ: ũkeethĩwa kũasa na kũthĩnw'a, nũndũ ndũkakĩa; na kũasa na kũtĩsw'a, nũndũ kũtikakũthengeea. 15Sisya, matonya kũmbana, ĩndĩ ti kwondũ wakwa: o ũla ũkakũmbanĩa akavalũka nũndũ waku. 16Sisya, nĩnũmbĩte mũtwii ũla ũvuvaa mwaki wa makaa, na aiumya mũio wa wĩa wake; na nĩnũmbĩte mwanangi wa kwananga. 17Mũio o na wĩva ũla ũseũvĩtw'e ũkũkite ndũkaĩla; na kĩla ũĩmĩ ũla ũkakũkĩlĩla ũkũsilĩle ũkoosilĩla. Ũũ nĩw'o ũtiĩwa wa athũkũmi ma Yeova, na ũlũngalu woo ũla wumaa kwakwa, easya ũu Yeova.

ISAIA 55

Tei wa mana kwa onthe

1Inyw'ĩ, kĩla mũndũ wĩ na waũni, ũkai vala ve manzĩ, o na ũla ũte na mbesa; ũkai inyw'ĩ, thooa, mũye; ĩĩ, ũkai, mũthooe mbinyu na ĩia vate mbesa na vate kũĩvĩa. 2Nũndũ wa kĩ mwanangaa mbesa na kĩla nakyo ti lĩu? Na kũtethya wĩa ũndũ wa kĩla kĩtavũnĩthasya? Mbĩthukĩĩsyai na kĩthing'ĩĩsyo, mũye kĩla kĩseo, na thayũ wenyu ũtanĩe ũnou. 3Teai matũ, na mũimbũkĩa; ĩthukĩĩsyei, na ngoo syenyu ikeethĩwa thayũ: na ngatianĩa ũtianĩo nenyu wa tene na tene, o matei malũmu ma Ndaviti. 4Sisya, nĩnĩmũnenganĩte ethĩwe ngũsĩ kwa ngo sya andũ, mũtongoi na mwĩaĩi wa ngo sya andũ. 5Sisya, ũkeeta mbaĩ ĩla ũtamĩsĩ; na mbaĩ ĩtaakũmanya ĩkasemba vala ũĩ, nũndũ wa Yeova Ngai waku, na nũndũ wa Ũla Mũtheu wa Isilaeli; nũndũ nũkũtaĩĩthĩtye.

6Manthai Yeova o yĩla ũtonya kwoneka; mwĩkaĩlei yĩla wĩ vakuvĩ: 7ũla mũthũku natie mũendele wake, na mũndũ ũte mũlũngalu mosũanĩo make; na namũsyokee Yeova, na akamwĩw'ĩa tei; na Ngai waitũ, nũndũ akamũekea vyũ. 8Nũndũ mosũanĩo makwa ti mosũanĩo menyu, o na nzĩa syenyu ti nzĩa syakwa, easya ũu Yeova. 9O tondũ matu me ĩũlũ kwĩ nthĩ o ta ũu nzĩa syakwa syĩ ĩũlũ kwĩ nzĩa syenyu, na mosũanĩo makwa kwĩ mosũanĩo menyu. 10O tondũ mbua yuaa na ĩa kuma ĩtunĩ, nasyo itisyokaa kw'o, ĩndĩ ninyithasya nthĩ, na nitumaa ĩmesya na kũthongoosya, na nĩmũnengae mbeũ ũla ũvuĩaa na lĩu ũla ũĩsaa; 11ndeto yakwa ĩkeethĩwa ĩilyĩ o ta ũu ĩla yumaa kanyw'anĩ wakwa: ndĩkanzyokea mana, ĩndĩ ĩkeanĩsya ũndũ nendete, nayo ĩkaaĩla ũndũnĩ ũla namĩtũmĩe. 12Nũndũ mũkaumaala na ũtanu, na mũkatongoew'a na mũuo: iĩma na tũlĩma ikambĩlĩlya kwina syĩ mbee wenyu; na mĩtĩ yonthe ya kĩsesinĩ ĩkakũnangan'ya mbĩ syayo. 13Vandũ va mĩw'a kũkamea mũtĩ wa mũsonovali; na vandũ va mũtae wa kĩthekanĩ kũkamea mũtĩ wa mwandasi: na ũu ũkeethĩwa syĩtwa kwa Yeova, wonan'yo wa tene na tene ũla ũtakavetwa.

ISAIA 56

Ĩtuvi ya kũlũman'ya na ũtianĩo wa Yeova

1Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Lũmyai sĩla wa katĩ, na kwĩka ũlũngalu; nũndũ ũtangĩĩo wakwa ũkilyĩ kũka, na ũlũngalu wakwa kwonanw'a. 2Nĩ mũathime mũndũ ũla wĩkaa ũu, na mwana wa mũndũ ũla ũlũmanasya naw'o; ũla ũlilikanaa mũthenya wa savato ndakovukye, na ũla ũsiĩĩa kw'oko kwake kũtikeke ũthũku o na wĩva. 3O na mũndũ wa nthĩ ĩngĩ, ũla ũlũmanĩtye na Yeova ndakaneene, akyasya, Nĩ w'o Yeova akambathan'ya na andũ make; o na mũvakũe ndakasye, Sisya, nyie nĩ mũtĩ mũmũ. 4Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya ũndũ wa avakũe ala malilikanaa masavato makwa, na manyuvaa maũndũ ala mambendeesyaa, na kũlũman'ya na ũtianĩo wakwa: 5Nyũmbanĩ yakwa na maũvainĩ makwa ngamanenga ũlilikan'yo na syĩtwa ĩseo kwĩ ya ana na eĩtu; ngamanenga syĩtwa ya tene na tene, yĩla yĩtakavetwa.

6O na andũ ma nthĩ ĩngĩ ala melũman'ya na Yeova, mamũthũkũme, na kwenda syĩtwa ya Yeova, methĩwe athũkũmi make, kĩla ũmwe ũla ũlilikanaa savato ndakovukye, na kũlũman'ya na ũtianĩo wakwa; 7o asu ngamaete kĩĩmanĩ kyakwa kĩtheu, na kũmatanĩthĩsya nyũmbanĩ yakwa ya kũvoyea: nthembo syoo sya kũvĩvw'a na nthembo syoo sya kũtonywa ikeetĩkĩlwa kĩthembeonĩ kyakwa; nũndũ nyũmba yakwa ĩkeetwa nyũmba ya kũvoyea kwondũ wa andũ onthe. 8Mwĩaĩi Yeova, ũla ũmbanasya alũngw'a ma Isilaeli, easya, Ngamũmbanĩsya angĩ, eka ala make ala mombanĩtw'e.

Ũthaithi ũte wa w'o wa Isilaeli ũisilĩlwa

9Inyw'ĩ nyamũ syonthe sya kĩthekanĩ, ũkai mũye, ĩĩ, inyw'ĩ nyamũ syonthe sya mũtitũnĩ. 10Asyaĩĩsya make nĩ ililinda, onthe mati na ũĩ; onthe nĩ ngitĩ, matitonya kũkũma; makĩota, makĩkoma, makyenda kwombosya. 11Ĩĩ, ngitĩ nĩ ndoonu, ititonya kũvũna nongi; na aa nĩ aĩthi matatonya kũmanya; onthe nĩmethyũũĩe nzĩa syoo ene, kĩla ũmwe ũtandĩthyonĩ wake, kuma kĩla ngalĩko. 12Measya, Ũkai inyw'i, ngaete mbinyu, na tũkeeyusũsya na kĩla kĩtoonasya; na ũnĩ ũkeethĩwa ta ũmũnthĩ, mũthenya mũnene ũtathimĩka.

ISAIA 57

1Ũla mũlũngalu nũkwaa, na vati ũwiaa ũndũ ũsu ngoonĩ; na andũ me tei nĩmeũvetwa, vati ũmwe ũsũanĩaa kana mũlũngalu nũkũvetwe aume ũthũkunĩ ũla wũkĩte. 2Nake nũlikaa mũuonĩ nĩmathũmũaa mokomonĩ moo, kĩla ũmwe ũla ũendaa ũlũngalunĩ wake.

3Ĩndĩ thengeeai vaa, inyw'ĩ ana ma kĩveti kĩoi, ũsyao wa kĩlaalai na ĩlwaya. 4Mwĩthaũkĩa ũũ? Na nũũ

mũkwathamangĩsya makanyw'a, na kumĩlangĩlya nĩmĩ? Mũti syana sya ũvĩtyo, ũsyao wa ũvũngũ, 5inyw'ĩ ala mũkwĩyakan'ya ene katĩ wa mĩtĩ ya myaloni, ĩtina wa kĩla mũtĩ mwĩũ; ala mũaĩaa syana myandanĩ, ungu wa mĩvatĩ ya mavia? 6Kĩanda kyaku kĩ katĩ wa mavia matendeu me mwandanĩ; asu, nĩmo kĩanda kyaku; o asu nĩwametĩe nthembo ya kũnyuwa, nũthembete nthembo ya mũtu. Ngavoovw'a nĩ syĩndũ isu? 7Nĩwiĩte ũkomo waku kĩĩmanĩ kĩtũlu na kĩnene; o na vau nĩvo wambatie kũthemba. 8Na mbĩlĩlo wa mĩomo na ituĩ nũngamĩtye ũlilikan'yo waku: nĩwĩvuĩe ũngĩ na ti nyie, na nĩwambatĩte; nũnenevetye ũkomo waku, na kũtianĩa ũtianĩo nao: nĩwendie ũkomo woo vala wawonie. 9Na niwaendie na mauta kwa mũsumbĩ, na waingĩvisye syĩndũ syaku ila inyungaa nesa, na watũma atũmwa maku kũasa, na weethũkya o na kũvika Seoli. 10Waĩ ũnanow'a nĩ ũasa wa nzĩa yaku; ĩndĩ ndwaaasya, Nĩ mana: nĩwoonie vinya waku ũkyongelela: kwondũ wa ũu ndwaanyala.

11Naku ũkĩĩte ũũ na kũkwatwa nĩ w'ĩa, kana ũneene ũvũngũ, na ndwaandilikana, kana kwia ũndũ ũsu ngoonĩ yaku? Ndyaavindya ĩvinda ĩasa, naku ndũngĩa? 12Ngatavan'ya ũlũngalu waku; na ũndũ wa mawĩa maku, matikakũuna. 13Yĩla wĩĩa, ala woombanisye nĩmakũtangĩĩe; ĩndĩ kĩseve kĩkamatwaa, mĩthũmũ ĩkamatwaa onthe: ĩndĩ ũla wĩĩvitha nthĩnĩ wakwa akamĩmesya ĩ nthĩ, na akatiĩwa kĩĩma kyakwa kĩtheu.

Ũtethyo na ũvosyo wa Ngai

14Na akasya, Ĩnzai, ĩnzai, seũvyai nzĩa, vetai ũlulutĩkyo nzĩanĩ ya andũ makwa. 15Nũndũ Ũla wĩ ĩũlũ na wa ũtaĩwa mũno, ũla wĩkalaa tene na tene, ũla syĩtwa yake nĩ Mũtheu, easya atĩĩ: Nĩkalaa vandũ vatũlu na vatheu, vamwe na ũla wĩ na veva wa kwĩlila na kwĩnyivya, nĩvuũkye veva wa ũla wĩ na wĩnyivyo, na kũvuũkya ngoo ya ũla ũnũkwĩlila. 16Nũndũ ndikakĩlan'ya vinya tene na tene, o na ndikethĩwa na kũthilĩka mavinda onthe; nũndũ ũ veva ũkeethĩwa ũiteva mbee wakwa, na syuu ila noombie. 17Nĩnathilĩkile nũndũ wa ũthũku wa ĩtomo yake, na namũkũna; nĩnavithie ũthyũ wakwa na nathilĩka; nake aendeea kwathũka akĩatĩĩa mũendele wa ngoo yake. 18Nĩnonete nzĩa syake na ngamũvosya; o na ngamũtongoeasya, na ngamũtũngĩanĩsya maũndũ ala mamwaĩle vamwe na ala mamũmeteaa. 19Nyie nũmbaa ũsyao wa ilomo: Mũuo, mũuo, kwa ũla wĩ kũasa na kwa ũla wĩ vakuvĩ, easya ũu Yeova; na ngamũvosya. 20Ĩndĩ ala athũku mailyĩ ta ũkanga ũkyũkĩlangw'a; nũndũ ndũtonya kũthũmũa, na manzĩ maw'o mekangasya ndaka na mũluũ. 21Vati mũuo kwa ala athũku, easya ũu Ngai wakwa.

ISAIA 58

Nzĩa ya w'o ya kũtĩĩa kũya

1Neena na wasya mũnene, ndũkaeke, ũkĩlya wasya waku ta soo, noitavya andũ makwa ĩvĩtyo yoo, na nyũmba ya Yakovo naĩ syayo. 2Ĩndĩ nĩmamanthaa nyie kĩla mũthenya, na nĩmendeeaw'a nĩ kũmanya nzĩa syakwa: nĩmangũlasya mosilĩlo malũngalu, ta mbaĩ ĩla yekaa ũlũngalu, na ĩtaatia ũtw'ĩo wa Ngai wayo; nĩmatanĩaa kũmũthengeea Ngai. 3Nĩmeũkũlya, Tũtĩĩaa kũya nĩkĩ, naku ndwonaa? Tũthĩnĩasya thayũ witũ kĩ, naku ndũũsisya? Sisyai, mũthenya wa kũtĩĩa ũya kwenyu nĩmũkwĩtanĩthya inyw'ĩ ene, na athũkũmi menyu onthe nĩmũmaingĩĩasya wĩa. 4Sisyai, nĩmũtĩĩaa ũya na mũikananĩa na kũtetan'ya, na kũkũnangana ngundi sya ũthũku: mũtikũtĩĩa ũya ũmũnthĩ nĩ kana wasya wenyu wĩw'ĩke ĩũlũ. 5Ku nĩkw'o kũtĩĩa ũya kũla nĩnyuvĩte? Mũthenya wa mũndũ kũthĩn'ya ngoo yake? Nĩ kũkunamya mũtwe wake ta malula, na kwalan'ya makunia na mũu ungu wake? Ũkeeta ku kũtĩĩa ũya, na mũthenya wĩtĩkĩlawa nĩ Yeova? 6Kũtĩĩa ũya kũla nĩnyuvĩte ti kũũ: kũthasya syĩndũ sya kwovwa nasyo sya ũthũku, na kũthasya mĩkwa ya ĩsoki, na kũthasya ala mathĩnaw'a maende, na kũtũla kĩla ĩsoki? 7Tĩ kũmanenga lĩu waku ala me na nzaa, na kũete nyũmbanĩ yaku ngya ila ilũngĩtw'e? Na yĩla wĩona ũla mũthei, ũmũvw'ĩke; na kũlea kwĩvitha ala ma nyũmba yaku? 8Nĩvo ĩndĩ kyeni kyaku kĩkakenaa ta kĩoko, na kũvow'a kwaku kũkaumĩla mĩtũkĩ; na ũlũngalu waku ũkaendaa mbee waku; ndaĩa ya Yeova ĩkakũatĩĩaa ĩtina waku. 9Nĩvo ĩndĩ wĩĩtana, na Yeova akĩtĩka; ũkamwĩkaĩla, nake akasya, Ninyioo.

Ethĩwa ũkaveta katĩ waku ĩsoki, na kwolota na kyaa, na kũneena ũthũku; 10na ethĩwa ũkaumya ngoo yaku ũmwĩw'ĩe tei ũla wĩ na nzaa, na kũvũn'ya ũla ũthĩnaw'a: nĩvo ĩndĩ kyeni kyaku kĩũkĩla kĩvindunĩ, na kĩvindu kyaku kĩkĩthĩwa ta mũthenya katĩ; 11na Yeova akakũtongoeasya ĩndĩ yonthe, na akavũnĩsya thayũ waku kũndũ kũmũ, na kwĩkĩa mavĩndĩ maku vinya; na ũkeethĩwa ta mũũnda mũnyithye, na ta mbuluti ya manzĩ, ĩla manzĩ mayo matinyivaa o na indĩĩ. 12Na ala makethĩwa kwaku makaaka kũndũ kwanangĩkie tene; ũkookĩlya myambĩlĩlyo ya nzyawa nyingĩ; naku ũkeetwa Mũseũvya wa vala vavũthũiwe, Mũtũngĩĩi wa nzĩa sya kwĩkalawa.

Ũlilikano wa savato

13Ethĩwa ũkatũnga kũũ kwaku kũeke mũthenya wa savato, ũte kwĩka kwenda kwaku mũthenya wakwa mũtheu; na ĩndĩ ũkeeta savato wa kũtanĩthya, na mũthenya mũtheu wa Yeova wa kũtaĩwa; na ũkootaĩa, ũkĩlea nzĩa syaku, kana kũmantha ũtanu waku mwene, kana kũneena ndeto syaku mwene: 14nĩvo ĩndĩ wĩĩtanĩthya nthĩnĩ wa Yeova; na ngakwambatya kũndũ kũtũlu kwa nthĩ; na ngakũĩthya na ũtiĩwa wa ĩthe waku Yakovo: nũndũ kanyw'a wa Yeova nũneenete ũu.

ISAIA 59

Umbũlo wa naĩ sya mbaĩ ya Isilaeli

1Sisya, kw'oko kwa Yeova ti kũkuvĩvye, ũndũ kũtatonya kũtangĩĩa; o na kũtũ kwake ti kũito, ũndũ kũtatonya kwĩw'a: 2ĩndĩ mothũku menyu nĩmamũtaanĩtye inyw'ĩ na Ngai wenyu, na naĩ syenyu nivithĩte ũthyũ wake kwenyu, ũndũ ũtew'a. 3Nũndũ moko menyu nĩmavukĩtw'e nĩ nthakame, na syaa syenyu nĩ ũthũku; ilomo syenyu nineenete movũngũ,

ũĩmĩ wenyu nũneenaa ũthũku. 4Vati ũandũaa na ũlũngalu, na vati ũsilĩlaa na w'o: nĩmekwatasya vathei, na kũneena movũngũ; nĩmaitavaa ũthũku, na maisyaa naĩ. 5Nĩmalĩkasya matumbĩ ma syĩmbuva, na matumaa ũlũalũĩ wa mbũambũĩ: ũla ũĩsaa matumbĩ masyo nũkusaa; na yĩla yakanyangwa yĩkyuma nzoka mbai. 6Molũalũĩ moo matikatw'ĩka ngũa, o na matikevw'ĩka mawĩa moo: mawĩa moo nĩ mawĩa ma ũthũku, na wĩko wa ũng'endu wĩ mokonĩ moo. 7Maũũ moo nĩmasembaa maatĩĩe ũthũku, nao mekalaataa metĩkye nthakame ĩte na ĩvĩtyo: mosũanĩo moo nĩ mosũanĩo ma ũthũku; wanango na wanangĩko syĩ nzĩanĩ syoo. 8Ĩla nzĩa ya mũuo maimĩsĩ; na vati sila wa katĩ mĩendelenĩ yoo: nĩmeseũvĩsye nzĩa nthyoeku; o ũla ũendaa nasyo ndesĩ mũuo.

9Kwondũ wa ũu sila wa katĩ wĩ kũasa naitũ, o na ũlũngalu ndũũtũwĩla: nĩtũmanthaa kyeni, ĩndĩ, kaĩ, no kĩvindu; na ũtisu, ĩndĩ tũkinyaa kĩvindunĩ. 10Nĩtũvavataa ũvai ta kĩlilinda; ĩĩ, nĩtũvavataa ta ala mate metho: nĩtũlulũtĩkaa mũthenya katĩ o ta ũmololinĩ; katĩ wa ala me vinya tũilyĩ ta ala akw'ũ. 11Ithyonthe nĩtũlumaa ta nduva, na kũamba mũno ta mavũĩ: nĩtũmanthaa sila wa katĩ ĩndĩ vatiĩ; na ũtangĩĩo, ĩndĩ wĩ kũasa naitũ. 12Nũndũ mavĩtyo maitũ nĩmaingĩvie mbee waku, na naĩ sitũ nĩtũkũsĩĩaa; nũndũ mavĩtyo maitũ me vamwe naitũ, na ũndũ wa mothũku maitũ, nĩtũmesĩ: 13kũmũvĩtanĩsya na kũmũkaĩa Yeova, na kwĩthyũũa na kũeka kũatĩĩa Ngai waitũ, kũneena na ũng'endu na ũlei, kũsũanĩa ndeto sya ũvũngũ na kwineena kuma ngoonĩ. 14Na sila wa katĩ nũtũngĩtwe na ĩtina, na ũlũngalu nũũngeme wĩ kũasa; nũndũ w'o nũvalũkĩte nzĩanĩ nene, na ũlũngalu ndũtonya kũlika. 15Ĩĩ, w'o nĩ mwau; na ũla ũtiaa ũthũku nũtw'ĩkaa mũsyĩmwa.

Na Yeova nĩwonie ũu, na ndaaendeew'a nũndũ vatyaĩ sila wa katĩ. 16Na oona kana vati mũndũ, na aseng'a nũndũ vati ũmwe wa kũvoyea; kwondũ wa ũu kw'oko kwake mwene nĩkwamũetee ũtangĩĩo; na ũlũngalu wake, nĩw'o wamũtw'ĩĩkie. 17Nake eekĩa ũlũngalu ta ngao ya kĩthũi, na ngovia ya ũtangĩĩo mũtwenĩ wake; nake eevw'ĩka ũĩvanĩsyo wĩthĩwe ngũa syake, na eevw'ĩka kĩwĩu ta suka. 18Kwĩanana na meko moo, now'o ũkeĩvanĩsya, ũthatu kwa nthũ syake, ũĩvanĩsyo kwa amaitha make; ila ithama akaĩvanĩsya ũndũ syeekie. 19Kwondũ wa ũu makakĩa syĩtwa ya Yeova kuma ũthũĩlonĩ wa syũa, na ũnene wake kuma vala syũa yumĩlaa. Yĩla mũmaitha ũkoka ta kĩw'ũ kingĩ, Veva wa Yeova akamũkĩlĩlya kĩvevelo. 20Na Mwovosya akooka Saioni, na kwa ala ma Yakovo ala methyũũaa makĩtia mavĩtyo, easya ũu Yeova. 21Na ũndũ wakwa, ũũ nĩw'o ũtianĩo wakwa nao, easya ũu Yeova: Veva wakwa ũla wĩ ĩũlũ waku, na ndeto syakwa ila nĩkĩĩte kanyw'anĩ waku, itikauma kanyw'anĩ waku, kana kanyw'anĩ wa ũsyao waku, kana kanyw'anĩ wa ũsyao wa ũsyao waku, kuma yu na kũvika tene na tene, easya ũu Yeova.

ISAIA 60

Ũtheu mũtisu ũkaumĩla ĩũlũ wa Saioni

1Ũkĩla, ũtisũke; nũndũ kyeni kyaku nĩ kyũku, na ũtheu mũtisu wa Yeova nĩwumĩlĩte ĩũlũ waku. 2Nũndũ, sisya, kĩvindu kĩkavw'ĩka nthĩ, na kĩvindu kya ngokomi kĩkavw'ĩka ngo sya andũ; ĩndĩ Yeova akakumĩlĩla, na ũtheu mũtisu wake ũkooneka ĩũlũ waku. 3Na mbaĩ ikooka kyeninĩ kyaku, na asumbĩ ũtisũkunĩ wa kumĩla kwaku.

4Ũngalalya metho maku ngalĩ syonthe, wone: onthe nĩmekwĩyũmban'ya vamwe, nĩmekũka vala ũĩ; ana maku makooka kuma kũasa, na eitu maku makakuwa na moko. 5Nĩvo ĩndĩ wĩona na kũtisa, na ngoo yaku nayo ĩkatana na kũneneva; nĩkwĩthĩwa wingĩ wa ũkanga ũkathyũũwa welekelw'e kwaku, ũthwii wa i mbaĩ ũkooka kwaku. 6Wingĩ wa ngamĩle ũkakũvw'ĩka, ngamĩle sya mũika sya Mitaini na Evaa; onthe ma Sieva makooka; makaete thaavu na ũvumba, na makatavan'ya ndaĩa sya Yeova. 7Ndĩthya syonthe sya mbũi na malondu sya Ketali ikoombanw'a vala ũĩ, ndũũme sya Nevaiothi ikakũthũkuma; ikambata kĩthembeonĩ kyakwa ikĩtĩkĩlwa; na ngaanakavya nyũmba ya ũtheu mũtisu wakwa. 8Aa naaũ ala maũlũkaa ta ĩthweo, na ta mavũĩ mbũthinĩ syamo? 9Nĩ w'o ithama ikambeteela, na ngalawa sya Talisisi ikeethĩwa sya mbee sya kũete ana maku kuma kũasa, vetha woo na thaavu woo vamwe nao, ũndũ wa syĩtwa ya Yeova Ngai waku, na ũndũ wa Ũla Mũtheu wa Isilaeli, nĩkwĩthĩwa nũkũnenevetye.

10Na andũ ma nthĩ ĩngĩ makaaka maũvai maku, na asumbĩ moo makakũthũkũma: nũndũ nĩnakũkũnie nĩ mũthatu, ĩndĩ ũseonĩ wakwa nĩngwĩw'ĩĩte tei. 11Mbingĩlo syaku ikeethĩwa mbingũe mavinda onthe; itikavingwa mũthenya kana ũtukũ; nĩ kana andũ makũetee ũthwii wa i mbaĩ, na asumbĩ moo me atave. 12Nũndũ mbaĩ na ũsumbĩ ũla ũleaa ũkũthũkũma ũkaaa; ĩĩ, mbaĩ isu ĩkaanangwa vyũ. 13Ndaĩa ya Levanoni ĩkooka vala ũĩ, mũtĩ wa mũsonovali, na mũtindali, na mũtĩ wa mũvuena vamwe, yanakavye vandũ vakwa vatheu; na ngaseũvya vandũ va maũũ makwa vethĩwe va ndaĩa. 14Na ana ma ala makũthĩnisye makooka vala ũĩ makĩkwĩkunamĩsya; na onthe ala makũvũthisye makeekunamya nyaĩĩnĩ syaku; na makakwĩta, Ndũa ya Yeova, Saioni ya Ũla Mũtheu wa Isilaeli.

15Nĩkwĩthĩwa nĩwatiĩtwe na kũmenwa, o na mũndũ o na wĩva ndaĩ avĩtĩla kwaku, ngakũtw'ĩkĩthya ũnene wa tene na tene, ũtanu wa nzyawa nyingĩ. 16O na ũkoonga ĩia ya i mbaĩ, na kwonga nondo sya asumbĩ; na ũkamanya kana nyie, Yeova, nĩ Mũtangĩĩi waku, na Mwovosya waku, Ũla Mwene Vinya wa Yakovo. 17Vandũ va ũthuku ngaete thaavu, na vandũ va kĩaa ngaete vetha, na vandũ va mĩtĩ, ũthuku, na vandũ va mavia, kĩaa. Na ĩngĩ ngatw'ĩkĩthya anene ma kwaku mũuo, na aũngamĩi maku, ũlũngalu. 18Ũng'endu ndũkew'ĩka ĩngĩ nthĩ yaku, wanango kana wanangĩko mĩvakanĩ yaku; ĩndĩ ũkeeta maũvai maku Ũtangĩĩo, na mbingĩlo syaku Ndaĩa. 19Syũa yĩtikethĩwa ĩngĩ kyeni

kyaku ĩvinda ya mũthenya; o na ũtisũku wa mwei ndũkakumĩsya kyeni: ĩndĩ Yeova akeethĩwa kwaku kyeni kya tene na tene, na Ngai waku ndaĩa yaku. 20Syũa yaku yĩtikathũa ĩngĩ, o na mwei waku ndũkakw'a; nũndũ Yeova akeethĩwa kyeni kyaku tene na tene, na mĩthenya ya kũmeta kwaku ĩkeethĩwa ĩ mĩthelu. 21O na andũ maku onthe makeethĩwa alũngalu; makatiĩwa ĩ nthĩ tene na tene, ũvonge wa kũvanda kwakwa, wĩa wa moko makwa, nĩ kana nĩtaĩwe. 22Ũla mũnini akatw'ĩka ngili, na ũla mũnini akeethĩwa mbaĩ yĩ vinya: nyie, Yeova, ngakalaata ũndũ ũsu ĩvinda yaw'o.

ISAIA 61

Ũvoo mũseo wa ũtangĩĩo kwa Saioni

1Veva wa Mwiaiĩ Yeova e ĩũlũ wakwa; nũndũ Yeova nĩwambĩtĩkĩsye mauta nĩtavye ala auu ũvoo mũseo; nũndũmĩte nove ala me na ngoo ndũlĩku, na nĩtavan'ye ũthasyo kwa ala atave, na nĩmavingũĩe kolokolo ala movetwe; 2na nĩtavan'ye mwaka wa ũseo wa Yeova, na mũthenya wa ũĩvanĩsyo wa Ngai waitũ; na nĩmakiakisye onthe ala mametaa; 3na kũmaiĩa ala mameteaa ku Saioni, nĩmanenge ngovia ya ndaĩa vandũ va mũu, mauta ma ũtanu vandũ va kũmeta, ngũa ya ndaĩa vandũ va veva wa kũmaka; nĩ kana matonye kwĩtwa mĩtĩ ya ũlũngalu, ĩvandĩtwe nĩ Yeova, nĩ kana ataĩwe.

4Na makaaka kũla kwaanangĩkie tene, makookĩlya kũla kwaekiwe mbee, na makatũngĩĩa ndũa ila syaĩ maanzo, kũla kwaekiwe nĩ nzyawa nyingĩ. 5Na aeni makaũngamaa na kũĩthya ndĩthya syenyu sya mbũi na malondu, na andũ ma nthĩ ĩngĩ makeethĩwa andũ menyu ma kũima, na asei ma mĩsavivũ mĩũndanĩ yenyu. 6Ĩndĩ inyw'ĩ mũkeetawa athembi ma Yeova; andũ makamwĩtaa athũkũmi ma Ngai waitũ: mũkaĩsaa ũthwii wa i mbaĩ, na mũkeekathĩĩaa ndaĩanĩ yoo. 7Vandũ va nthoni syenyu kũndũ kwĩlĩ; na vandũ va kũtataĩwa makatanĩa kĩandanĩ kyoo: kwondũ wa ũu me nthĩ yoo makanengwa kũndũ kwĩlĩ; ũtanu ũtathelaa ũkeethĩwa woo. 8Nũndũ nyie Yeova, nendaa sĩla wa katĩ, nĩmenaa ũng'ei vamwe na ũthũku; na ngamanenga ĩtuvi yoo na w'o, na ngatianĩa ũtianĩo wa tene na tene nao. 9Na ũsyao woo ũkamanyĩka katĩ wa i mbaĩ, na ũsyao woo katĩ wa ngo sya andũ: onthe ala mamonaa makametĩkĩla, atĩ nĩmo ũsyao ũla ũathimĩtwe nĩ Yeova. 10Ngatana mũno nthĩnĩ wa Yeova, ngoo yakwa ĩkeethĩwa na ũtanu nthĩnĩ wa Ngai wakwa; nũndũ nũmbw'ĩkĩte ngũa sya ũtangĩĩo, nũmbw'ĩkĩte ngũa ya ũlũngalu, o tondũ mũtwaani wĩyanakavasya na ngovia ya ndaĩa, na tondũ mũtwawa wĩyanakavasya na mĩio yake ya wanake. 11O tondũ nthĩ ĩmeasya wenze wayo, na tondũ mũũnda ũmeasya mbeũ ila ivandĩtwe nthĩnĩ waw'o; o ta ũu Mwĩaĩi Yeova akaumĩlangya ũlũngalu na ndaĩa kwa mbaĩ syonthe.

ISAIA 62

1Kwondũ wa Saioni ndikavindya, na kwondũ wa Yelusaleme ndikathũmũa, kũvika ũlũngalu wake wumĩle ta kyeni, na ũtangĩĩo wake ta taa mwakanu. 2Na i mbaĩ ikoona ũlũngalu waku, na asumbĩ onthe ndaĩa yaku; na ũkeetwa syĩtwa yeũ, yĩla kanyw'a wa Yeova ũketana 3Na ĩngĩ ũkeethĩwa ngovia ya ũsumbĩ mbanakavu kw'okonĩ kwa Yeova, na kĩlemba kya kĩũsumbĩ kw'okonĩ kwa Ngai waku. 4Ndũketwa ĩngĩ Mũtiwa; o na nthĩ yaku ndĩketwa ĩngĩ Nthei: ĩndĩ ũkeetwa Evisiva, na nthĩ yaku Mbeula; nũndũ Yeova nũtanĩthaw'a nue, na nthĩ yaku ĩkatwanĩthw'a 5Nũndũ o tondũ mwanake ũtwaaa mwĩĩtu mũtheu, now'o ana maku makakũtwaa; na tondũ mũtwaani ũtanĩaa mũtwawa, now'o Ngai ũkakũtanĩaa.

6Nĩnĩite asyaĩĩsya maũvainĩ maku, we Yelusaleme; matikavindya mũthenya kana ũtukũ: inyw'ĩ ala mũmũlilikanasya Yeova, mũikathũmũe, 7na mũtikamũeke athũmũe, kũvika alũlũmĩlya, na atw'ĩkĩthya Yelusaleme ndaĩa kũũ nthĩ. 8Yeova nĩwĩvĩtĩte na kw'oko kwake kwa aũme, o kw'oko kwake kwĩ vinya, atĩĩ, Vate ndiĩ ndikanengane ĩngĩ lĩu waku wa mbaa ngetha wĩthĩwe lĩu wa amaitha maku; na andũ ma nthĩ ĩngĩ matikanyw'a mbinyu yaku mbĩthĩ, ĩla watethisye wĩa kwondũ wayo: 9ĩndĩ ala makethie nĩo makaya, na kũtaĩa Yeova; na ala moombanisye makanyw'a me nza sya vandũ vakwa vatheu.

10Vĩtai, vĩtai mbingĩlonĩ; seũvyai nzĩa ya andũ; ĩnzai, ĩnzai lelũ; ũmyai mavia; ũkĩlyai kĩvevelo ũndũ wa ngo sya andũ. 11Sisya, Yeova nũtavanĩtye kũvika kĩtulu kya nthĩ, Mwĩei mwĩĩtu wa Saioni, Sisya, ũtangĩĩo wake nĩwũkĩte; sisya, ĩtuvi yake yĩ vamwe nake, na ũĩvanĩsyo wake wĩ mbee wake. 12Na makametaa Andũ atheu, Ala moovoiw'e nĩ Yeova: naku ũkeetwa Ũla wamanthiwe, Ndũa ĩtaaekwa.

ISAIA 63

Mũthenya wa kũĩvanĩsya wa Yeova

1Ũũ nũũ ũla wũkĩte kuma Etomu, wĩkĩĩte ngũa syĩ langi mũtune mũno kuma Mbosila? Ũũ ũla wĩ na ngũa syake sya ndaĩa, ũendete ũnenenĩ wa vinya wake? Ninyie ũla ũneenaa na ũlũngalu, mũtonyi wa kũtangĩĩa. 2Nũndũ wa kĩ ngũa syaku nĩ ndune, na ngũa syaku nĩ ta sya ũla ũkinyangaa nzavivũ kĩangĩonĩ? 3Nyie nĩnĩkinyangĩte kĩangĩo kya nzavivũ nĩ nyioka; na katĩ wa ngo sya andũ kũtyaĩ mũndũ waĩ nakwa: ĩĩ, nĩnamakinyangie nĩ mũthatu, nĩnamaanganisye nĩ mũthilĩku; na nthakame ya thayũ woo nĩtalĩkangĩle ngũa syakwa, na nĩnĩthũkĩtye ngũa syakwa syonthe. 4Nũndũ mũthenya wa kũĩvanĩsya waĩ ngoonĩ yakwa, na mwaka wa ovosye makwa nĩ mũku. 5Nakwa nasisya, na vatyaĩ ũmwe wa kũtethya; na naseng'a nũndũ vatyaĩ ũmwe wa kũtw'ĩĩka: kwondũ wa ũu kw'oko kwakwa mwene nĩkwambonee ũtangĩĩo; na kũthilĩka kwakwa nĩkw'o kwandw'ĩĩkie. 6Na nĩnakinyangie ngo sya andũ nĩ mũthatu, na nĩnamatoonethisye kũthilĩkanĩ kwakwa, na netĩkya nthĩ nthakame ya mathayũ moo.

Ũseo mũnene wa Yeova kwa Isilaeli

7Ngaweta moseo me wendo ma Yeova, na ndaĩa sya Yeova, kwĩanana na w'onthe ũla Yeova watũnengie, na ũseo mũnene ũla welekele nyũmba ya Isilaeli, ũla wamanengie kwĩanana na matei make, na kwĩanana na kwingĩva kwa moseo make me wendo. 8Nũndũ aisye, Nĩ w'o, nĩ andũ makwa, syana ila iteĩka ũkengani: kwondũ wa ũu aĩ Mũtangĩĩi woo. 9Thĩnanĩ woo w'onthe nake nĩwathĩnaw'a, na mũlaĩka wa ũthyũ wake amatangĩĩa: ũndũ wa wendo wake na tei wake amovosya; na amokilya, na amakua mĩthenya yonthe ya tene.

10Ĩndĩ mang'enda na meew'ĩthya Veva wake mũtheu woo: kwondũ wa ũu eealyũla ethĩwe mũmaitha woo, nake mwene okita nao. 11Nĩvo ĩndĩ walilikanile mĩthenya ya tene, Mose na andũ make, akyasya, Aĩva ũla wamaumisye ũkanganĩ vamwe na aĩthi ma ndĩthya yake ya mbũi na malondu? Aĩva ũla wekĩie Veva wake mũtheu katĩ woo? 12Ũla watumie kw'oko kwake kũtheu kũtongoesya kw'oko kwa aũme kwa Mose, ũla wataanisye manzĩ mbee woo, eseũvĩsye mwene syĩtwa ya tene na tene? 13Ũla wamatongoesye mavĩtĩle syũngũnĩ, ta mbalasi weũnĩ, matikalulutĩke? 14O ta indo ila itheeaa mwandanĩ now'o Veva wa Yeova wamathũmũisye: now'o watongoeasya andũ maku, wĩseũvĩsye mwene syĩtwa ĩnene

Mboya ũndũ wa tei na ũtethyo

15Sisya wĩ ĩtunĩ, noisisya wĩ wĩkalonĩ wa ũtheu waku na wa ũnene waku: ũthangaau waku na meko maku ma vinya maĩva? Mea ma ngoo yaku na matei maku nĩmeũsiĩĩwa maikambikĩe. 16Nũndũ nue Asa waitũ, o na kau Avalaamu ndeũtũmanya, na Isilaeli ndeũtwĩtĩkĩla: we, ame Yeova, wĩ Asa waitũ; syĩtwa yaku nĩ Mwovosya waitũ kuma tene tene. 17Ame Yeova, wĩtũvĩtĩthya nzĩa syaku nũndũ wa kĩ, na kũmya ngoo sitũ ieke ũkũkĩa? Kwondũ wa athũkũmi maku tũnga mbaĩ sya ũtiĩwa waku. 18Andũ maku atheu nĩmekalile naw'o ĩvinda ĩnini kĩ: nthũ sitũ nikinyangĩte vandũ vaku vatheu. 19Nĩtũtw'ĩkĩte ta ala mataasumbĩkwa nue nongi, ta ala mataaĩtanĩw'a na syĩtwa yaku.

ISAIA 64

1A! Kethĩwa nũtembũa matu, kethĩwa nũtheea kũũ nthĩ, nĩ kana iĩma itetemee mbee waku, 2o ta mwaki yĩla ũũvĩvya kĩtheka, na mwaki ũũtheũkya manzĩ; nĩ kana ũmanyĩthye nthũ syaku syĩtwa yaku, nĩ kana i mbaĩ itetemee mbee waku! 3Yĩla weekie maũndũ ma ũtĩsya ala tũtaasũanĩa, nĩvo watheeie nthĩ, iĩma syatetemea mbee waku. 4Nũndũ kuma tene andũ matyaaĩw'a, o na matyaakwata na kũtũ makamanya, o na itho yĩtyaaona Ngai ũngĩ ate o we, ũla ũtetheeasya ũla ũmweteelaa. 5We nũthaũaa ũla ũtanaa na kwĩkaa ũlũngalu, ala makũlilikanaa nzĩanĩ syaku: sisya, waĩ mũthilĩku, naitũ nĩtwavĩtisye: nĩtwĩkalĩte nthĩnĩ wamo ĩvinda ĩasa; na ithyĩ tũkatangĩĩwa? 6Nũndũ ithyonthe nĩtũtw'ĩkĩte ta ũmwe mũvuku, na molũngalu maitũ onthe mailyĩ ta ngũa mbuku mũno: na ithyonthe nĩtũvovaa ta ĩtũ; na mothũku maitũ nĩmeũtũtwaa ta kĩseve. 7Na vati ũmwe wĩkaĩlaa syĩtwa yaku, ũla wĩvindũaa mwene akwĩkwatye; nũndũ nũtũvithĩte ũthyũ waku, na nũtũminĩte kwondũ wa mothũku maitũ. 8Ĩndĩ yu, ame Yeova, nue Asa waitũ; ithyĩ twĩ yũmba, na nue mũmbi waitũ; na ithyonthe twĩ wĩa wa kw'oko kwaku. 9Ndũkathilĩke mũno, ame Yeova, o na ndũkalilikane ũthũku tene na tene: sĩsya, ũketee, nĩtũũkwĩkaĩla, ithyonthe twĩ andũ maku. 10Ndũa syaku ntheu nĩtw'ĩkĩte weũ, Saioni nĩtw'ĩkĩte weũ, na Yelusaleme ĩanzo. 11Nyũmba yaitũ ntheu na mbanakavye, ĩla aaithe maitũ makũtaĩĩaa nthĩnĩ wayo nĩvĩvĩtw'e na mwaki; na kũndũ kwĩtũ kw'onthe kwa kwendeesya nĩkũtw'ĩkĩthĩtw'e kũthei. 12Ukeesiĩĩa kwondũ wa maũndũ asu, ame Yeova ũkavindya ki, na kũtũthĩn'ya mũno?

ISAIA 65

Ũsilĩlo wa andũ ang'endu

1Nĩngwĩsũvĩka nĩ ala mataangũlya; nĩnonekete nĩ ala mataamantha: mbaĩ ĩla ĩtaaĩtanĩw'a na syĩtwa yakwa nĩnamĩtavisye, Nzisya, nzisya. 2Nĩnĩmatambũũkĩsye andũ ang'endu moko makwa mũthenya mũima, ala maendaa mũendelenĩ ũte mũseo, makĩatĩĩa mosũanĩo moo ene; 3andũ ala manthatasya ũthyũnĩ wakwa mavinda onthe, makĩthemba mĩũndanĩ, na kũtoeeesya ũvani ĩũlũ wa mavali; 4ala mekalaa nthĩ katĩ wa mbũa, na kũkoma kũndũ kĩmbithĩnĩ; ala maĩsaa nyama sya ngũlũe, na mũsavũ wa syĩndũ imenetwe wĩ mĩionĩ yoo; 5ala maasya, Ũngama weka, ndũkanthengeee, nũndũ nyie nĩ mũtheu kwĩ we. Asu nĩ syũki manyiũũnĩ makwa, mwaki ũla wakanaa mũthenya w'onthe. 6Sisya, nĩkũandĩkĩtwe mbee wakwa: Ndikavindya, ĩndĩ ngaĩvanĩsya, ĩĩ, ngaĩvanĩsya kĩthũinĩ kyoo, 7mothũku menyu ene na mothũku ma aaĩthe menyu vamwe, easya ũu Yeova, ala matoeeesye ũvani iĩmanĩ na kũnumĩa tũlĩmanĩ: kwondũ wa ũu ngamba kũthimĩa wĩa woo kĩthũinĩ kyoo.

8Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, O tondũ mbinyu mbĩthĩ yonekaa kĩtũngonĩ, na ũmwe easya, Ndũkakyanange, nũndũ ũathimo wĩ nthĩnĩ wakyo: now'o ngeka kwondũ wa athũkũmi makwa, nĩ kana ndikamanange onthe. 9Na ngaumya ũsyao nthĩnĩ wa Yakovo, na mũtiĩwa wa iĩma syakwa kuma nthĩnĩ wa Yuta; na anyuve makwa makatiĩwa yo, na athũkũmi makwa makatũaa kw'o. 10Na Saioni ĩkeethĩwa kĩsesi kya ndĩthya sya mbũi na malondu, na mwanda wa Akoli vandũ va ndĩthya sya ng'ombe kũtindiaa, kwondũ wa andũ makwa ala mamanthie nyie. 11Ĩndĩ inyw'ĩ ala mũtiaa Yeova, ala mũlawa nĩ kĩĩma kyakwa kĩtheu, ala mwalanasya mesa kwondũ wa ngai yĩtawa Ũthwii, na ala musũasya mĩio mbinyu ĩvulanĩtw'e kwondũ wa ngai yĩtawa Ĩvuso; 12ngamũtw'ĩĩa inyw'ĩ kũawa na ũvyũ, na inyw'onthe mũkakunama mũawe; nĩkwĩthĩwa yĩla neetanie, mũtyaaĩtĩka; yĩla naneenie, mũtyaaĩw'a; ĩndĩ

nĩmweekie ũla nonaa wĩ ũthũku, na mwanyuva ũla ndaatanĩa.
13Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ, Sisya, athũkũmi makwa makaĩsaa, ĩndĩ inyw'ĩ mũkeethĩwa na nzaa; sisya, athũkũmi makwa makanyusaa ĩndĩ inyw'ĩ mũkeethĩwa na waũni: sisya, athũkũmi makwa makatanaa, ĩndĩ inyw'ĩ mũkasonokw'a; 14sisya, athũkũmi makwa makainaa ũndũ wa ũtanu wa ngoo, ĩndĩ inyw'ĩ mũkaĩaa ũndũ wa kĩmako kya ngoo, na mũkakaya ũndũ wa woo wa veva. 15Na mũkatia syĩtwa yenyu yĩthĩwe kĩumo kwa anyuve makwa; na Mwĩaĩi Yeova akakũaa; na akeeta athũkũmi syĩtwa yĩngĩ: 16nĩ kana ũla wĩĩathimaa mwene kũũ nthĩ akeeathimaa nthĩnĩ wa Ngai wa w'o, na ũla wĩĩvĩtaa kũũ nthĩ, akeevĩtaa na Ngai wa w'o; nĩkwĩthĩwa mathĩna ma mbee nĩmolĩte, na nĩkwĩthĩwa nĩmavithĩtwe ũndũ ndatonya kũmona.

Matu meũ na nthĩ nzaũ

17Nũndũ, sisya, nĩngũmba matu meũ na nthĩ nzaũ; na maũndũ ma mbee matikalilikanwa, o na matikalika kĩlilikanonĩ. 18Ĩndĩ ĩthĩwai na mũyo na mũitanĩaa tene na tene kĩla nũmbaa; nũndũ, sisya, nĩngũmba Yelusaleme yĩthĩwe ya kũtanĩthya, na andũ mayo methĩwe ũtanu. 19Na ngatanĩaa Yelusaleme, na kũtanĩaa andũ makwa; na kũtikew'ĩka nthĩnĩ wayo ĩngĩ wasya wa kũmeta na wasya wa kũĩa. 20Kũtikethĩwa kw'o ĩngĩ kaũkenge ka mĩthenya, kana mũtumĩa ũla ũtaaĩanĩsya mĩthenya yake; nũndũ kana kakakusaa ke ka myaka ĩana, na mũndũ mwathe e wa myaka ĩana akw'a akethĩwa e mũumanĩe. 21Na makaaka nyũmba, na kũtũa nthĩnĩ wasyo; na makavanda mĩũnda ya mĩsavivũ, na makaya ũsyao wayo. 22Matikaka na ũngĩ aitũa; matikavanda na ũngĩ aiya; nũndũ o tondũ mũtĩ wĩan'ya mĩthenya now'o kũkethĩwa mĩthenya ya andũ makwa, na anyuve makwa makatanĩaa wĩa wa moko moo ĩvinda ĩasa. 23Matikathĩnĩa wĩa mana, o na matikasyaĩa thĩna; nũndũ nĩ ũsyao wa ala aathime ma Yeova, na ũsyao woo vamwe nao. 24Na kũkeethĩwa atĩ, matanamba kũmbĩkaĩla, ngeetĩka; na o yĩla meũneena, ngeew'a. 25Nzũi na katena ka ĩlondu ikaya vamwe, na mũnyambũ ũkaya nyeki ta ng'ombe; na mũthanga ũkeethĩwa lĩu wa nzoka. Kũikew'anĩthw'a woo kana kwanangana kĩĩmanĩ kyakwa kyonthe kĩtheu, easya ũu Yeova.

ISAIA 66

Mosilĩlo ma Yeova na ũathimo mũnene ũla wũkĩte kwa Saioni

1Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ĩtu nĩ kĩvĩla kyakwa kya ũsumbĩ, na nthĩ nĩ kavĩla kakwa kya nyaĩĩ: mũkambakĩa nyũmba ĩilyĩ ata? Na nĩ va vakethĩwa vandũ vakwa va ũthũmũa? 2Nũndũ kw'oko kwakwa nĩkũmbĩte syĩndũ ii syonthe, na kwondũ wa ũu syĩndũ ii syonthe syeethĩwa, easya ũu Yeova; ĩndĩ mũndũ ũũ nĩwe nĩsiasya, o ũla ngya na wĩ na veva wa kwĩlila, na ũla ũtetemaa ũndũ wa ndeto yakwa. 3Ũla wũaaa ng'ombe ailyĩ ta ũla wũaaa mũndũ; ũla ũthembaa katena ka ĩlondu, ta ũla ũtũlaa ngingo ya ngitĩ; ũla ũthembaa nthembo ya mũtu, ta ũla ũthembaa nthakame ya ngũlũe; ũla ũtoeeasya ũvumba, ta ũla ũathimaa mũvw'anano. Ĩĩ, nĩmanyuvĩte nzĩa syoo, na thayũ woo nũtanĩaa mothatyo moo: 4nakwa nganyuva o mokengani moo, na ngamaetee maũndũ ala makĩaa; nĩkwĩthĩwa yĩla neetanie, vai ũmwe waaĩtĩka; yĩla naneenie, matyaaĩw'a: ĩndĩ nĩmeekie ũla nonaa wĩ ũthũku, na manyuva ũla ndaatanĩa.
5Ĩw'ai ndeto ya Yeova, inyw'ĩ ala mũtetemaa ũndũ wa ndeto yake: Ana-a-ĩthe menyu ala mamũmenaa, ala mamwĩkasya nza kwondũ wa syĩtwa yakwa, nĩmaĩtye, Yeova nataĩwe, nĩ kana twone ũtanu wenyu; ĩndĩ nĩmo makasonokw'a. 6Wasya wa kĩtuu kuma ndũanĩ, wasya kuma ĩkalũnĩ, wasya wa Yeova ũla ũĩvaa amaitha make.
7Atanamba kwaũnya asyaa, atanambĩlĩlya kwĩw'a woo, asyaa kana ka kavĩsĩ. 8Nũũ wewie ũndũ ta ũsu? Nũũ wonie maũndũ ta asu? Nthĩ ĩkasyawa mũthenya ũmwe? Mbaĩ ĩkasyawa o ĩmwe? Nũndũ o yĩla Saioni waũnyie nĩwasyaie syana syake. 9Ngavikya va kũsyaa, na ndituma kũsyawa? Easya ũu Yeova: nyie ũla ndumaa kũsyawa ngatuma kũtasyawa? Easya ũu Ngai waku.
10Tanai vamwe na Yelusaleme, na ĩthĩwai na mũyo ũndũ wayo, inyw'onthe ala mũmyendaa: tanai vamwe nayo ũtanu mũnene, inyw'onthe ala mũmĩmeteaa; 11nĩ kana mwonge nondo sya ũkiakisyo wayo na mwĩthĩwe mũvũnĩte; nĩ kana mũkame, na mũitanw'a nĩ wingĩ wa ndaĩa yayo. 12Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Sisya, ngamĩvikĩsya mũuo ta ũsĩ ũvingĩte ũkakĩla: na inyw'ĩ mũkoonga; mũkakuwa na ĩvava, na mũkathakĩw'a maunĩ. 13Ta ũla ũkiakiaw'a nĩ nyinyia, now'o ngamũkiakisya; na mũkakiakiĩaw'a Yelusaleme. 14Na mũkoona, na ngoo yenyu ĩkatana, na mavĩndĩ menyu makaneneva ta nyeki ya vuvĩ: na kw'oko kwa Yeova kũkamanyĩka kwa athũkũmi make; na akamathatĩa amaitha make.
15Nũndũ, sisya, Yeova akooka e na mwaki, na makasya make makeethĩwa ta kĩlingi; aĩve na wai ũthatu wake, na ũkan'yo wake e na mũĩ sya mwaki. 16Nũndũ Yeova akasilĩla mĩĩ yonthe na mwaki, na ũvyũ wake; na ala meũawa nĩ Yeova makeethĩwa aingĩ. 17Ala mevathanasya na kwĩthesya ene malike mĩũndanĩ, ĩtina wa mũtĩ ũmwe wĩ katĩ, makĩya nyama sya ngũlũe, na kĩla kĩmenetwe. O na kavĩla, nao makaminwa vamwe, easya ũu Yeova.
18Nũndũ nĩnĩsĩ mawĩa moo na mosũanĩo moo: ĩvinda nĩyũkĩte yĩla ngomban'ya mbaĩ syonthe na ithyomo syonthe; na ikooka na kwona ũtheu mũtisu wakwa. 19Na ngaia ũvano katĩ wasyo, na ngatũma ala mevonoka katĩ wasyo maende mbaĩnĩ, ku Talisisi, na Vulu, na Luti, ila ikootaa ũta, maende ku Tuvali na Yavani, na ithamanĩ ila syĩ kũasa, ila itaaĩw'a nguma yakwa, o na itaaona ũtheu mũtisu wakwa; na makatavan'ya ũnene wakwa katĩ wa i mbaĩ. 20Na makaete ana-a-ĩthe menyu onthe kũmaumya mbaĩnĩ

syonthe methĩwe nthembo kwa Yeova, matũlĩte mbalasi, na makasya, na mĩsekeseke, na nyũmbũ, na ngamĩle sya mũika, mavike kĩĩmanĩ kyakwa kĩtheu Yelusaleme, easya ũu Yeova, o tondũ ana ma Isilaeli maetae nthembo yoo yĩ kĩndũnĩ kĩtheu nyũmbanĩ ya Yeova. 21O na ngoosa katĩ woo andũ methĩwe athembi na Alivai, easya ũu Yeova.
22O ũndũ matu meũ na nthĩ nzaũ ila ngomba ĩkekalaa mbee wakwa, now'o ũsyao wenyu na syĩtwa yenyu ikekalaa, easya ũu Yeova. 23Na kũkeethĩwa, kuma mwei ũmwe watisa kũvika ũla ũngĩ, na kuma mũthenya ũmwe wa savato kũvika ũla ũngĩ, mĩĩ yonthe ĩkookaa kũthaitha mbee wakwa, easya ũu Yeova. 24Na makaumaala, na kũsisya simba sya andũ ala mambĩtanĩsye: nũndũ kĩinyu kyoo kĩtikakw'a, o na mwaki woo ndũkavow'a; na makeethĩwa kĩthĩtha kwa mĩĩ yonthe.

YELEMIA

YELEMIA 1

Kwĩtwa na kũtũmwa kwa Yelemia

1Ndeto sya Yelemia mwana wa Ilikia, wa athembi ala maĩ Anathothi nthĩ ya Mbenyamini: 2ũla wokĩwe nĩ ndeto ya Yeova mĩthenyanĩ ya Yosia mwana wa Amoni, mũsumbĩ wa Yuta, mwaka wa ĩkũmi na ĩtatũ wa kũsumbĩka kwake. 3O na nĩyokie mĩthenya ya Yeoiakimu mwana wa Yosia, mũsumbĩ wa Yuta, kũvika mũminũkĩlyo wa mwaka wa ĩkũmi na ũmwe wa kũsumbĩka kwa Nzetekia, mwana wa Yosia, mũsumbĩ wa Yuta, kũvika kũtavwa kwa Yelusaleme mwei wa katano.

4Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 5Ndanamba ũkũmbĩa ĩvunĩ nĩnakwĩsĩ, na ũtanamba kuma ĩvunĩ nĩnakũvathie wĩthĩwe mũtheu; nĩnakwiie wĩthĩwe mwathani kwa ĩ mbaĩ. 6Nĩvo ĩndĩ naisye, A! Mwĩaĩi Yeova! Sisya, ndiũmanya kũneena; nũndũ nyie nĩ kana. 7Ĩndĩ Yeova ambĩa, Ndũkasye, Nyie nĩ kana; nũndũ ũkathi kwa o ũla nĩkũtũma, na o ũndũ nĩkwĩaĩa ũkaneena. 8Ndũkakĩe nũndũ woo; nũndũ nĩ vamwe naku kũũvonokya, easya ũu Yeova. 9Nĩvo ĩndĩ Yeova watambũũkisye kw'oko kwake, na akiita kanyw'a wakwa; na Yeova ambĩa, Sisya, nĩnĩkĩĩte ndeto syakwa kanyw'anĩ waku: 10sisya, ũmũnthĩ nĩnakwia wĩthĩwe mũnene wa i mbaĩ na wa mosumbĩ, kũkũa na kũomboa na kwananga na kũng'uthũla, kwaka na kũvanda.

11Na ĩngĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩngũlya, Yelemia, wĩona kyaũ? Nakwa nasya, Nĩngwona ndata ya mũtĩ wa mũlosi. 12Na ĩndĩ Yeova ambĩa, Nĩwoona nesa: nũndũ nĩsyaĩĩsyaa ndeto yakwa nĩmĩanĩsye.

13Na ndeto ya Yeova yambũkĩa ĩvinda ya kelĩ, ĩkĩngũlya, Wĩona kyaũ? Nakwa nasya, Nĩngwona kĩteve kĩkĩtheũka: nĩkyonanĩtye kanyw'a wakyo kuma ngalĩ ya ĩũlũ. 14Nĩvo ĩndĩ Yeova wambĩie, Kuma ngalĩ ya ĩũlũ ũthũku ũkamaumĩlĩla onthe ala matũaa ĩ nthĩ. 15Nũndũ, sisya, ngeeta mĩvĩa yonthe ya mosumbĩ ma ngalĩ ya ĩũlũ, easya ũu Yeova; na ĩkooka, na kĩla ũmwe wayo ũkaũngamya kĩvĩla kyaw'o kya ũsumbĩ vandũ va ũlikĩla mbingĩlonĩ sya Yelusaleme, na vakuvĩ na maũvai onthe mayo ngalĩ syonthe, na vakuvĩ na ndũa syonthe sya Yuta. 16Na ngamatavya motw'ĩo makwa kwondũ wa ũthũku woo w'onthe, nũndũ nĩmandiĩte, na kwitoeesya ngai ingĩ ũvani, na kũthaitha mawĩa ma moko moo ene. 17Kwondũ wa ũu ĩvotoe kĩnyunyu kyaku, noyũkĩla, ũneene nao w'onthe ũla ngũkwĩaĩa: ndũkatevw'e nĩmo, ndikese ũkũteaesya mbee woo. 18Nũndũ, sisya, ũmũnthĩ nĩnakũtw'ĩkĩthya ndũa mbiie, na kĩtuĩ kya kĩaa, na maũvai ma ũthuku, ĩũlũ wa nthĩ yonthe, na ĩũlũ wa asumbĩ ma Yuta, na ĩũlũ wa anene mayo me mbee ũsumbĩnĩ, na ĩũlũ wa athembi mayo, na ĩũlũ wa andũ ma ĩ nthĩ. 19Nao makokita naku; ĩndĩ maikakũtonya: nũndũ nyie nĩ vamwe naku kũũvonokya, easya ũu Yeova.

YELEMAI 2

Yeova ayĩsũva Isilaeli ũla wasyokie na ĩtina

1Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Enda, ũneene na wasya mũnene matũnĩ ma Yelusaleme, ũkyasya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩngũlilikana ũndũ waku ũseo wa wana waku, wendo wa kwĩvaw'a kwaku; ũndũ wangatĩĩie weũnĩ, nthĩ ĩla ĩtaĩ mbande. 3Isilaeli aĩ mũtheu kwa Yeova, mosyao ma mbee ma wingĩvo wake: onthe ala makamũya makatalwa avĩtan'ya; ũthũku ũkamokĩa, easya ũu Yeova.

4Ĩw'ai ndeto ya Yeova, inyw'ĩ nyũmba ya Yakovo, na mĩvĩa yonthe ya nyũmba ya Isilaeli: 5Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nĩ ũndũ wĩva ũla ũte ũlũngalu aaĩthe menyu moonie nthĩnĩ wakwa, ũndũ maendie kũasa nakwa, na kũatĩĩa maũndũ ma mana, na matw'ĩkĩte mate kĩĩĩ? 6O na matyaakũlya, Aĩva Yeova ũla watumisye nthĩ ya Misili, ũla watũtongoesye weũnĩ, nthĩ yĩ malata na maima, nthĩ yĩ mũnyao na kyuu kya kĩkw'ũ, nthĩ ĩla ĩtavĩtĩlwa nĩ mũndũ, na ĩla ĩtatũwa nĩ andũ? 7Nakwa namũete nthĩ yĩ lĩu mwingĩ, mũye ũsyao wayo na ũseo wayo; ĩndĩ yĩla mwalikile, mwamĩthũkya nthĩ yakwa, na mwatw'ĩkĩthya ũtiĩwa wakwa ũthatyo. 8Athembi matyaakũlya, Yeova aĩva? Na ala mekalaa na ĩla mĩao matyambĩsĩ: na asumbĩki nao mambĩtanĩsya, na athani mathana na syĩtwa ya Mbaali, na maatĩĩa maũndũ ala mataunaa.

9Kwondũ wa ũu ngatetan'ya nenyu, easya Yeova, na ngatetan'ya na esũkũũu. 10Ĩndĩ ingai mũende ithama sya Kitimu, mwone; na tũmanai Ketali, mũkĩsũanĩa mũno; mũmanye ethĩwa kwaĩ ũndũ wailyĩ ũu. 11Kwĩ mbaĩ yaakũan'ya ngai syayo, o na kaũ ti ngai? Ĩndĩ andũ makwa nĩmakũanisye ũtheu woo na kĩla kĩtauna. 12Seng'ai, inyw'ĩ matu, kwondũ wa ũndũ ũsu, na kĩai mũno, valaanĩkai, easya ũu Yeova. 13Nũndũ andũ makwa nĩmekĩte mothũku elĩ: nĩmandiĩte nyie, nthongo ya manzĩ ma thayũ, na nĩmeyakĩĩte ithima, ithima mbatũku, ĩla itatonya kwĩkalya manzĩ.

14Isilaeli nĩ mũthũkũmi? Nĩ ngombo ĩla yasyaĩwe kwoo? Atw'ĩkĩte mũtavo nĩkĩ? 15Mĩnyambũ ya mũika nĩyamũtundumĩe, na kĩlumo kĩnene; na nĩyanangĩte nthĩ yake: ndũa syake nĩ mbĩvye, iti mũndũ. 16O na andũ ma ndũa sya Memivisi na Tavanesi nĩmakũnĩte lolotya wa mũtwe waku. 17Tuue weeyĩkie ũndũ ũsu, nũndũ nĩwatiie Yeova Ngai waku, yĩla wakũtongoesye

nzĩanĩ? 18Na yu wĩĩka ata nzĩanĩ ĩsu yĩendete Misili, kũnyw'a manzĩ ma Sioli? Kana wĩĩka ata nzĩanĩ yĩendete Asuli, kũnyw'a manzĩ ma ũla Ũsĩ? 19Ũthũku waku ũkakũsilĩla, na kũsyoka na ĩtina kwaku kũkakũkan'ya: manya ĩndĩ wone nĩ ũndũ ũthũku na wĩ ũũ, ũmũtiĩte Yeova Ngai waku, na kũngĩa kũi nthĩnĩ waku, easya ũu Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu.
20Nũndũ kuma tene nĩwatũlile ĩsoki yaku, na kũtw'a syĩndũ syaku sya kwovwa nasyo; na wasya, Ndikathũkũma; nũndũ kĩla kalĩmanĩ katũlu na ĩtina wa kĩla mũtĩ mwĩũ nĩweekunamisye, ũkĩka ũmalwaya. 21Ĩndĩ nyie nakũvandie mũsavivũ mũseo, mbeũ ya w'o ki: ũalyũkĩte ata ĩndĩ ũtw'ĩke kwakwa mbonge ite nzeo sya mũsavivũ wa kũngĩ? 22Nũndũ o na ethĩwa wĩthamba na ĩati, na kwosa savuni mwingĩ, ũthũku waku nũandĩkĩtwe mbee wakwa, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 23Ũtonya ata kwasya, Ndivukĩtw'e, ndyaaatĩĩa Mbaalimu? Sisya nzĩa yaku mwandanĩ, ũmanye ũndũ wĩkĩte: wĩ ngamĩle ya mũika ĩendaa mĩtũkĩ ĩkĩenda nzĩanĩ syayo; 24ĩng'oi ya kĩthekanĩ yĩsĩ weũ, ĩla yĩvũngaa kĩseve yĩla yĩ na mũmeo; ĩvinda yayo nũũ ũtonya kũyĩsiĩĩa? Onthe ala mayĩmanthaa maikenosya; mweinĩ wayo makayona. 25Siĩĩa kũũ kwaku kũikalee kwĩthĩwa na kĩatũ, na mũmeo waku ndũkethĩwe na waũnĩ. Ĩndĩ we waisye, Nĩ mana; aiee, nũndũ nĩnĩmendete aeni, na ngamaatĩĩaa.
26O tondũ kĩng'ei kĩsonokaa kyakwatwa, now'o nyũmba ya Isilaeli ĩsonokaa; mo, asumbĩ moo, anene moo me mbee ũsumbĩnĩ, na athembi moo, na athani moo; 27ala matavasya kĩtina kya mũtĩ, Nue nau wakwa; na ĩvia, Nue wanzyaie: nũndũ nĩmambonetye mĩongo, na ti ũthyũ; ĩndĩ ĩvinda ya thĩna woo makasya, Ũkĩla, ũtũtangĩĩe. 28Ĩndĩ ngai syaku ila weeseũvĩsye iĩva? Syũkĩle, ethĩwa nitonya ũkũtangĩĩa ĩvinda ya thĩna waku: nũndũ ngai syaku syĩanene na ũtalo wa ndũa syaku, we Yuta.
29Mwĩtetan'ya nakwa nĩkĩ? Mũmbĩtanĩĩtye inyw'onthe, easya ũu Yeova. 30Nĩkũnĩte syana syenyu mana; nũndũ ityaaĩtĩkĩla kũkanw'a: ũvyũ wenyu nũminĩte athani menyu, o tondũ mũnyambũ wanangaa. 31We nzyawa, sisya ndeto ya Yeova. Nyie naĩ weũ kwa Isilaeli? Kana naĩ nthĩ yĩ kĩvindu kya ngokomi? Nũndũ wa kĩ andũ makwa mekwasya, Nĩtwatw'a mĩkwa; tũikakũsyokea ĩngĩ? 32Mwĩitu mũtheu nũtonya kũlwa nĩ mawanake make, kana mũtwawa nĩ ngũa syake? Ĩndĩ andũ makwa nĩmolĩtwe ninyie mĩthenya ĩtatalĩka. 33Ko nũseũvasya mũendele waku ũmanthe wendo! Kwondũ wa ũu o na aka athũku nũmamanyĩthĩtye mĩendele yaku. 34O na ngũanĩ syaku nĩkwonekete nthakame ya andũ ngya mate na ĩvĩtyo: ndinamyona ũndũ wa kũmantha mũno; ĩndĩ o ĩũlũ wa ii syonthe. 35Ĩndĩ naku wasya, Ndi na ĩvĩtyo; nĩ w'o ũthatu wake nũalyũlĩtwe kuma kwakwa. Sisya, ngakwatya sila naku, nũndũ nũkwasya, Ndinavĩtya. 36Ũendaa kũũ na kũũ ũalyũle nzĩa yaku nĩkĩ? Ũkasonoka ũndũ wa Misili nayo, o tondũ wasonokie ũndũ wa Asuli. 37Kuma kw'o ũkauma, wilĩĩle moko maku mũtwe: nũndũ Yeova nũleete ala wĩkwatasya, na ndũkaathimĩka wĩ namo.

YELEMAI 3

1Nao measya, Ethĩwa mũndũ akaeka mũka wake, nake akauma kwake, na kũtwawa nĩ mũndũ ũngĩ, ũ mũndũ mũũme wa mbee akamũsyokea ĩngĩ? Nthĩ ĩsu ndĩkathũkwa mũno? Ĩndĩ we nĩwĩkĩte ũmalwaya na anyanyau aingĩ, na ĩndĩ nũnzyokea ĩngĩ, easya ũu Yeova. 2Ũngalalya metho maku kũndũ kũtũlu kũthei, wone; nĩ va vala ũtakomewa nakũ? Wailyĩ ũtee wa nzĩa ũmeteele, ta Mwalavu weũnĩ; na nũthũkĩtye nthĩ na ũmalwaya waku na ũthũku waku. 3Kwondũ wa ũu mĩono ya mbua yasiĩĩwa ndĩkaue, na vatyaĩ mbua yasiĩĩwa ndĩkaue, na vatyaĩ mbua ya uũa; ĩndĩ we waĩ na kĩtulya kya ĩlwaya, na walea kũsonoka. 4Kuma yu ũkeengaĩla, ũkyasya, Nau wakwa, nue mũtongoi wa wana wakwa? 5Akeethĩwa na ũthatu tene na tene? Akekala naw'o kũvika mũminũkĩlyo? Sisya, nũneenete na nĩwĩkĩte maũndũ mathũku, na nũvikĩlĩte nzĩa yaku mwene.

Isilaeli na Yuta mayĩsũvwa mealyũle

6Na ĩngĩ Yeova angũlya mĩthenyanĩ ya mũsumbĩ Yosia, Nĩwoonie ũndũ Isilaeli ũla wasyokie na ĩtina wekie? Nĩwambatie ĩũlũ wa kĩla kĩĩma kĩtũlu na ĩtina wa kĩla mũtĩ mwĩũ, na ku nĩwekĩe ũmalwaya. 7Aminĩte kwĩka maũndũ asu onthe, nyie nasya, Akanzyokea; ĩndĩ ndaasyoka: na mwĩĩtu-a-inyia Yuta ũla nzeleke oona ũndũ ũsu. 8Nakwa noona, yĩla, kwondũ wa kĩtumi o kĩĩ kya atĩ Isilaeli ũla wasyokie na ĩtina nĩwĩkĩte ũlaalai, namũekie na kũmũnenga valũa wa kũtaanĩsya, Yuta mwĩĩtu-a-inyia ũla nzeleke ndaakĩa; ĩndĩ nake athi na eeka ũmalwaya. 9Na kweethĩwa kwondũ wa ũvũthũ wake wa kwĩka ũlaalai, nthĩ yathũkw'a, nake eeka ũlaalai kwa kũatĩĩa mavia na matina ma mĩtĩ. 10Ĩndĩ o na ũu w'onthe mwĩĩtu-a-inyia Yuta ũla nzeleke ndanamba kũnzyokea na ngoo yake yonthe, ĩndĩ no ũkengani, easya ũu Yeova.
11Na Yeova ambĩa, Isilaeli ũla wasyokie na ĩtina nĩwĩyonanĩtye nĩ mũlũngalu kwĩ Yuta ũla nzeleke. 12Enda, ũtavan'ye ndeto ii kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ, ũiasya, Syoka, we Isilaeli ũla wasyokie na ĩtina, easya ũu Yeova; ndikakũsisya nĩ mũthatu; nũndũ nĩ wa tei, easya Yeova, ndikekala na ũthatu tene na tene. 13Ĩndĩ umbũla ũthũku waku, kana nĩwamũvĩtanĩsye Yeova Ngai waku, na nĩwanyaĩĩkisye mĩendele yaku ũithi kwa aeni ĩtina wa kĩla mũtĩ mwĩũ na mũtyaaĩthukĩĩsya wasya wakwa, easya ũu Yeova. 14Syokai, inyw'ĩ syana ila mwasyokie na ĩtina, easya ũu Yeova; nũndũ nĩ mũũme wenyu: na ngamwosa inyw'ĩ, ũmwe wa ndũa, na elĩ ma mũvĩa, na ngamũete Saioni 15Na ngamũnenga aĩthi kwĩanana na ngoo yakwa, ala makamũĩthasya ũĩ na ũmanyi. 16Na kũkeethĩwa, mwaingĩva na kwongeleka mwĩ nthĩ, mĩthenya ĩsu, easya Yeova, matikaneena ĩngĩ, Ĩsandũkũ ya ũtianĩo ya Yeova; o na yĩtikethĩwa mosũanĩonĩ; o na matikayĩlilikana; o na matikayĩendea; o na

matikayĩseũvya ĩngĩ. 17Ĩvinda yĩu makeeta Yelusaleme kĩvĩla kya ũsumbĩ kya Yeova; na mbaĩ syonthe ikoombanĩw'a vo Yelusaleme, kwondũ wa syĩtwa ya Yeova: o na matikaatĩĩa ĩngĩ ngũlũ sya ngoo yoo nthũku. 18Mĩthenya ĩsu nyũmba ya Yuta ĩkaendan'ya na nyũmba ya Isilaeli, na makakomana kuma nthĩ yĩ ngalĩ ya ĩũlũ kũvika nthĩ ĩla namanengie aaĩthe menyu yĩthĩwe ũtiĩwa.
19Ĩndĩ nasya, Ngakũlikya ata syananĩ, na ũkũnenga nthĩ ya kwendeesya, ũtiĩwa mũseo wa nguthu sya mbaĩ? Na ĩngĩ nasya, Mũkambĩta Nau Wakwa, na mũtikethyũũa na kũeka kũngatĩĩa. 20Nĩ w'o o tondũ kĩveti nzeleke kĩmũtiaa mũũme, o ta ũu nĩmwambĩkie ũseleke, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli, easya ũu Yeova. 21Wasya nũkwĩw'ĩka kũndũ kũtũlu kũthei, iĩo na mawĩsũvano ma ana ma Isilaeli; nĩkwĩthĩwa nĩmelelũkĩtye mũendele woo, nĩmolĩtwe nĩ Yeova Ngai woo. 22Syokai inyw'ĩ syana ila mwasyokie na ĩtina, ngavosya kũsyoka na ĩtina kwenyu.
Sisya, nĩtwakũkĩa; nũndũ nue Yeova Ngai waitũ. 23Nĩ w'o nĩ mana ũtethyo ũla weteelwe kuma tũlĩmanĩ, ĩkomano yĩkĩlonzan'ya yĩ iĩmanĩ: nĩ w'o ũtangĩĩo wa Isilaeli wĩ nthĩnĩ wa Yeova Ngai waitũ. 24Ĩndĩ ũndũ ũsu wĩ nthoni nũminĩte wĩa wa aaĩthe maitũ, kuma wana witũ, ndĩthya syoo sya mbũi na malondu na ndĩthya syoo sya ng'ombe, ana moo na eĩtu moo. 25Tũkomei nthoninĩ sitũ, na kĩthokoo kitũ kĩtũvw'ĩke; nũndũ nĩtwamũvĩtanĩsye Yeova Ngai waitũ, ithyĩ na aaĩthe maitũ, kuma wana witũ kũvika ũmũnthĩ; na tũtyaaĩthukĩĩsya wasya wa Yeova Ngai waitũ.

YELEMAI 4

1Ethĩwa ũkasyoka, we Isilaeli, easya Yeova, ethĩwa ũkanzyokea, na ethĩwa ũkaveta mothatyo maku nĩeke ũmona; nĩvo ĩndĩ ndũkavetwa; 2nĩvo ĩndĩ ũkevĩta na w'o, na sila wa katĩ, na ũlũngalu atĩĩ, O tondũ Yeova wĩ thayũ; na i mbaĩ ikeeathima nthĩnĩ wake, na nthĩnĩ wake ikeekathĩĩa.
3Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũũmea aũme ma Yuta na Yelusaleme, Ĩnzai maei menyu, na mũikavande mĩw'anĩ. 4Ĩyaĩkei mwĩthĩwe ma Yeova, mumye ikonde sya ngoo syenyu, inyw'ĩ aũme ma Yuta na inyw'ĩ ala matwĩe Yelusaleme; ũthilĩku wakwa ndũkese kumĩla ta mwaki, na kwakana ũndũ mũndũ ũtatonya kũũvosya, nũndũ wa ũthũku wa meko menyu.

Ũsilĩlo wa ũvithũki ũyathanwa

5Tavan'yai nthĩ ya Yuta, na mũinyaĩĩkĩsya Yelusaleme; mũkyasya, Vuvai soo ĩũlũ wa nthĩ: ũkĩlyai wasya mũnene mũno, mũkyasya, Ũmbanai vamwe, na tũilika ndũanĩ mbiie. 6Ũngamyai kĩvevelo kwelekela Saioni: kĩai mũvonoke, mũtiketeele; nũndũ ngaete ũthũku kuma ngalĩ ya ĩũlũ, na wanangĩko mũnene. 7Mũnyambũ nĩwumĩte kĩthekanĩ kyaw'o, na mwanangi wa mbaĩ; e nzĩanĩ yake, nũminĩte kuma vandũ vake, atw'ĩkĩthye nthĩ yaku nthei, nĩ kana ndũa syaku syĩthĩwe maanzo, ite mũndũ witwĩe. 8Kwondũ wa ũu ĩvotoe makunia, meta na kũkaya; nũndũ ũthatu mwai wa Yeova ndũnaalyũlwa wume kwitũ. 9Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, easya Yeova, kana ngoo ya mũsumbĩ ĩkakw'a, na ngoo sya anene me mbee ũsumbĩnĩ; na athembi makaseng'a, na athani makasaanĩw'a.
10Nĩvo ĩndĩ naisye, A! Mwĩaĩi Yeova! Vate ndĩi nũmakengete mũno andũ aa na Yelusaleme, ũkĩmea, Mũkeethĩwa na mũno; ĩndĩ ũvyũ nũvikĩte thayũnĩ.
11Ĩvinda yĩu andũ aa na Yelusaleme makatavw'a atĩĩ, Kĩseve kĩvyũ kuma kũndũ kũtũlu kũthei weũnĩ kwelekela mwĩĩtu wa andũ makwa, ti kya kũũlũkya. Kana kya kũthesya; 12kĩseve kĩnene kuma kũndũ kũu kĩkooka kwondũ wakwa: yu ngamaumĩsya motw'ĩo. 13Sisya, akookĩla ta mathweo, na makasya make ma kaũ makeethĩwa ta kĩlingi: mbalasi syake syĩ mĩtũkĩ kwĩ ndiũ. Woo nĩ witũ! Nũndũ nĩtwaanangwa. 14We Yelusaleme, thambya ngoo yaku ũthũku wume, nĩ kana ũtangĩĩwe. Mosũanĩo maku mathũku makekala nthĩnĩ waku kũvika ĩndĩĩ? 15Nũndũ wasya nũtavanasya kuma Ndani, na kũnyaĩĩkya ũthũku kuma tũlĩmanĩ twa Evalaimu. 16Manyĩthyai i mbaĩ; sisyai, tavanĩsyai Yelusaleme, kana asyaĩĩsya nĩmokĩte kuma nthĩ yĩ kũasa, na kumya wasya woo ĩũlũ wa ndũa sya Yuta. 17O ta asyaĩĩsya ma mũũnda nĩmathyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe, nĩkwĩthĩwa nĩwang'endee, easya ũu Yeova. 18Nzĩa yaku na meko maku nĩmakũetee maũndũ aa; ũsu nĩw'o ũthũku waku; nũndũ wĩ ũũ, nũndũ nĩvikĩte ngoonĩ yaku.
19Woo wakwa, woo wakwa! Nĩngwalw'a ngoonĩ yakwa nthĩnĩ; ngoo yakwa nĩkũmbũavũan'ya; nditonya kũvindya; nũndũ nĩwĩw'ĩte, we thayũ wakwa wasya wa soo, mbu ya kaũ. 20Wanangĩko ĩũlũ wa wanangĩko nũtavanaw'a; nũndũ nthĩ yonthe nĩtw'ĩkĩthĩtw'e nthei: maeema makwa nĩmanangĩtwe na kĩthũlũmũko, na ngũa syakwa sya kũtũta kavinda o kau. 21Ngoona kĩvevelo, na kwĩw'a wasya wa soo kũvika ĩndĩĩ? 22Nũndũ andũ makwa nĩ atumanu, matimbĩsĩ; nĩ syana ndumanu, na iti na ũmanyi; syĩ na ũĩ wa kwĩka ũthũku, ĩndĩ iti na ũmanyi wa kwĩka ũseo.
23Nasisya nthĩ, na, kaĩ, yaĩ nthei na ndĩaĩ kĩndũ; na nasisya matu, na matyaĩ na kyeni. 24Nasisya iĩma, na, kaĩ, syatetema, na tũlĩma tw'onthe twathingithanga kũũ na kũũ. 25Nasisya, na, kaĩ, vatyaĩ mũndũ, na nyũnyi syonthe sya yayaya nĩsyakĩie. 26Nasisya, na, kaĩ, mũũnda ũla waĩ na ũsyao watw'ĩkĩte ĩei, na ndũa syonthe syaw'o nĩsyaomboetwe mbee wa ũthyũ wa Yeova, na mbee wa ũthatu wake mwai.
27Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Nthĩ yonthe ĩkeethĩwa nthei; ĩndĩ ndikamamina vyũ. 28Kwondũ wa ũu nthĩ ĩkameta, na matu ĩũlũ makeethĩwa maiũ; nĩkwĩthĩwa nĩneenete ũu, nĩtw'ĩte ũu, na ndinelila, o na ndikethyũũa na kũeka ũndũ ũsu. 29Kĩla ndũa nĩkĩaa kwondũ wa kĩlonzo kya andũ matũlĩte mbalasi, na andũ me na mata; malikaa ithekanĩ, na kwambata ĩũlũ wa mavia: kĩla ndũa nĩ ndie, na vai mũndũ ũtwĩe nthĩnĩ wayo. 30Naku, yĩla wĩtw'ĩkĩthw'a ĩei, ũkeeka ata? O na ethĩwa wĩĩvw'ĩka ngũa ndune mũno, o na ethĩwa wĩĩseũvya na mawanake ma thaavu, o na ethĩwa

wĩnenevya metho maku na langi, nũkwĩseũvya mana; endwa maku nĩmeũkũvũthya, nĩmeũmantha thayũ waku. 31Nũndũ nĩneewie wasya ũilyĩ wa mũndũ mũka akyaũnya, woo ũilyĩ wa ũla ũsyaa kana kake ka mbee, wasya wa mwĩĩtu wa Saioni, ũla ũvevũũkaa, na kũtambũũkya moko make, akyasya, Woo nĩ wakwa yu! Nũndũ thayũ wakwa nũũthelekelela mbee wa oaani.

YELEMAI 5

Naĩ sya Yelusaleme na Yuta

1Sembai kũũ na kũũ nzĩanĩ nene sya Yelusaleme, mwone yu, na kũmanya, na kũmantha kũndũnĩ kũla kwaamu kwayo, ethĩwa mũtonya kwona mũndũ, ethĩwa ve ũmwe ũla wĩkaa ũlũngalu, ũla ũmanthaa w'o; na ngamĩeka. 2O na ethĩwa measya, O tondũ Yeova wĩ thayũ; vate ndĩi meĩvĩta ũvũngũ. 3Ame Yeova, metho maku matiũsisya ũ w'o? Nũmakũnĩte, ĩndĩ matyaaĩw'a woo; nũmanangĩte, ĩndĩ nĩmaleete kũkanw'a: nĩmomĩtye mothyũ moo kũvĩtũka ĩvia; nĩmaleete kũsyoka.
4Nĩvo ĩndĩ naisye, Vate ndĩi aa nĩ ngya; nĩ atumanu; nũndũ matyĩsĩ nzĩa ya Yeova, kana mĩao ya Ngai woo: 5ngathi vala ve andũ anene, na kũneena nao; nũndũ asu nĩmesĩ nzĩa ya Yeova, na mĩao ya Ngai woo. Ĩndĩ aa na ngoo ĩmwe nĩmatũlĩte ĩsoki, na kũtw'a syĩndũ movetwe nasyo. 6Kwondũ wa ũu mũnyambũ ũla wĩuma mũtitũnĩ ũkamoaa, nzũi ĩla yũkaa mawĩoo ĩkamamina, ngo ĩkooveesya ndũanĩ syoo; kĩla mũndũ ũla wĩumaala akatilangwa ilungu; nĩkwĩthĩwa mavĩtyo moo nĩ maingĩ, na kũsyoka na ĩtina kwoo nĩkwongelekile.
7Ndonya ata ũkũekea? Ana maku nĩmandiĩte, na kwĩvĩta na isu ite ngai. Yĩla namavũnĩthisye na lĩu, mekaa ũlaalai, na kũmbana vamwe nguthu nguthu nyũmbanĩ sya malwaya; 8mailyĩ mbalasi iĩthĩtw'e ikavũna ikyanganga; kĩla ũmwe aimwanĩsya mũka wa mũtũi wake. 9Ndikasilĩla nũndũ wa maũndũ asu? Easya ũu Yeova; na thayũ wakwa ndũkeĩvanĩsya mbaĩnĩ ĩilyĩ ĩno?
10Ambatai maũvainĩ mayo, na kwananga; ĩndĩ mũikamĩmine vyũ: vetai mbonge syayo; nũndũ ti sya Yeova. 11Nũndũ nyũmba ya Ĩsilaeli na nyũmba ya Yuta nĩsyambĩkie ũseleke, easya ũu Yeova. 12Nĩmamũkaĩĩte Yeova, na kwasya, Ti we: o na ũthũku ndũkatũkĩa; o na tũikona ũvyũ kana yũa: 13na athani makatw'ĩka kĩseve, na ndeto iti nthĩnĩ woo: ũu nĩw'o makekwa.
14Kwondũ wa ũu Yeova Ngai wa nguthu, easya atĩĩ, Nũndũ nĩmũneenaa ndeto ĩno, sisya, ngatw'ĩkĩthya ndeto syakwa mwaki kanyw'anĩ waku, na andũ aa ngamatw'ĩkĩthya ngũ, na ũkamamina. 15Sisya, ngamũetee mbaĩ kuma kũasa, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli, easya ũu Yeova: nĩ mbaĩ yĩ vinya, nĩ mbaĩ ya tene, mbaĩ ĩla ũtesĩ kĩthyomo kyayo, o na ũtamanya ũndũ ĩkwasya. 16Thyaka woo nĩ mbũa mbingũe, onthe nĩ ngũmbaũ. 17Na makaya ngetha yaku, na lĩu waku, ũla ana maku na eĩtu maku maĩle kũya; makaya ndĩthya syaku sya mbũi na malondu na ndĩthya syaku sya ng'ombe; makaya mĩsavivũ yaku na mĩkũyũ yaku; makaomboanga na ũvyũ ndũa syaku mbiie, ila wĩkwatasya. 18Ĩndĩ o na mĩthenya ĩsu ndikamũmina vyũ, easya ũu Yeova.
19Na kũkeethĩwa, yĩla mwĩasya, Nũndũ wa kĩ Yeova Ngai waitũ watwĩkie maũndũ aa onthe? Nĩvo ũkamea, O tondũ mwandiie, na kũthũkũmĩa ngai ngeni nthĩ yenyu, o ta ũu mũkathũkũmĩa aeni nthĩ ĩte yenyu.
20Tavan'yai ndeto ii nyũmbanĩ ya Yakovo, na mũinyaĩĩkya nthĩnĩ wa Yuta, mũkyasya, 21Yu ĩw'ai ũu, inyw'ĩ andũ atumanu, mũte na ũmanyi; ala mwĩ na metho, na mũtyonaa; ala mwĩ na matũ na mũtyĩw'aa: 22Mũtingĩa? Easya Yeova: mũtitetema mbee wakwa, nyie ũla naiie kĩthangathĩ kĩthĩwe mũvaka wa ũkanga, ũndũ ũtatonya kũkĩla, ũtw'ĩo wa tene na tene? O na ethĩwa itulumo syaw'o niĩyũkĩlangya, ititonya kũkĩlya vinya; o na ethĩwa niũlitũka ititonya kũkĩla. 23Ĩndĩ andũ aa me na ngoo ya ũlei na ũng'endu; nĩmang'endeie na mathi. 24O na matineenaa ngoonĩ syoo, Yu tũmũkĩe Yeova Ngai waitũ, ũla uasya mbua, ĩla ya nthwa na ya uũa, ĩvinda yayo; ũla wiaa kwondũ witũ syumwa ila itw'ĩtwe sya ngetha. 25Mothũku menyu nĩmaalyũlĩte maũndũ asu, na naĩ syenyu nĩsyamũsiĩĩe ũseo. 26Nũndũ andũnĩ makwa nĩvekwoneka andũ athũku: nĩmekwoveesya, o tondũ asyĩmi ma nyũnyi moveeasya; nĩmeũtea kĩtei, na maikwatya andũ. 27O tondũ kyũũ kyusũawa nyũnyi, now'o nyũmba syoo syusũĩtw'e ũkengani: kwondũ wa ũu nĩmatw'ĩkĩte anene, namakathua. 28Nĩmanoete mũno, na makatendea: ĩĩ, nĩmathonokete na kwĩka meko mathũku; maimateteaa ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe, nĩ kana maunĩke; na maimatw'ĩĩaa ala athĩni ũndũ ũmaĩle. 29Ndikasilĩla ũndũ wa maũndũ asu? Easya ũu Yeova; thayũ wakwa ndũkeĩvanĩsya mbaĩnĩ ĩilyĩ ĩno?
30Ũndũ wa ũseng'ya na wa kũtĩsya nĩweekĩkie nthĩ ĩno: 31athani nĩmathanaa ũvũngũ, na athembi nĩmasumbĩkaa me mokonĩ moo; na andũ makwa nĩmendaa ũu: na mũminũkĩlyo mũkeeka ata?

YELEMAI 6

Ũsilĩlo wa Yelusaleme na Yuta

1Indũkai, inyw'ĩ syana sya Mbenyamini, mume Yelusaleme, na mũivuvĩa soo ndũanĩ ya Tekoa, na kũkĩlya kĩvevelo ĩũlũ wa Mbethi-akelemu; nũndũ ũthũku nũũsisya kuma ngalĩ ya ĩũlũ, na wanangĩko mũnene. 2Mwĩĩtu wa Saioni, ũla mũmbe nesa na mwanake, ngaveta. 3Aĩthi me na ndĩthya syoo sya mbũi na malondu makooka vala ũĩ; makamba maeema moo makĩmũthyũlũlũka ngalĩ syonthe; makaĩsĩaa kĩla ũmwe vala ũĩ. 4Ĩyũmbany'ei kũkita nake; ũkĩlai, twambate syũa yaũngama. Woo nĩ witũ! Nũndũ mũthenya nũũthela, nũndũ myuunyĩ ĩ ya wĩoo nĩyĩkootete. 5Ũkĩlai twambate ũtukũ, tũkanange nyũmba syake mbanakavye. 6Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũneenete, Temai mĩtĩ, myũmbĩĩe Yelusaleme kĩvumbu: ĩsu nĩyo ndũa ya kũsilĩlwa; nĩyusũĩte mothĩn'yo ki nthĩnĩ wayo. 7O tondũ kĩthima

kyumasya manzĩ makyo, o ta ũu ndũa ĩsu nĩvulutasya ũthũku wayo: ũng'endu na wanangĩko nikwĩw'ĩka nthĩnĩ wayo; mowau na mawũkite me mbee wakwa mavinda onthe. 8Manyĩw'a, we Yelusaleme, ngoo yakwa ndĩkese kũtaanĩsya naku; ndikese ũkũtw'ĩkĩthya nthi, nthĩ ĩtatwĩe andũ.
9Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya, Makeethĩan'ya vyũ ũtialo wa Isilaeli ta mũsavivũ: tũnga kw'oko kwaku ikavũnĩ ta mũtwi wa nzavivũ. 10Nganeena naũ na kumya ũkũsĩ, nĩ kana mew'e? Sisya, matũ moo ti maĩke, na maitonya kwĩw'a: sisya, ndeto ya Yeova nĩyatw'ĩkie kwoo ya kũvũthw'a; maiũmĩtanĩa. 11Kwondũ wa ũu nĩnusũĩtwe nĩ ũthilĩku wa Yeova; nĩ na mĩnoo ũndũ wa kwĩsiĩĩa: wonosye syananĩ syĩ nzĩanĩ nene, na ũmbanonĩ wa anake me vamwe; nũndũ o na mũũme vamwe na mũka makooswa, ũla mũkũũ vamwe na ũla mũtumĩu mũno. 12Na nyũmba syoo ikeethĩwa sya angĩ, mĩũnda yoo na iveti syoo vamwe; nũndũ ngamatambũũkĩsya andũ ala matwĩe ĩ nthĩ kw'oko kwakwa, easya ũu Yeova. 13Nũndũ kuma ũla mũnini woo kũvika ũla mũnene woo kĩla ũmwe nũatĩĩaa ĩtomo; na kuma mwathani kũvika mũthembi kĩla ũmwe nũkenganaa. 14Nĩmavoisye vanini ĩkũna ya andũ makwa, makyasya, Mũuo, mũuo; yĩla vate mũuo. 15Nĩmasonokie yĩla meekie ũthatyo? Aiee, matyaasonoka nongi, o na nthoni sya mothyũ ityaoneka: kwondũ wa ũu makavalũka katĩ wa ala mavalũkaa; ĩvinda yĩla ngamasilĩla makavalũkw'a nthĩ, easya ũu Yeova.
16Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ũngamai nzĩanĩ mwone, na mũikũlya nzĩa sya tene, vala ve nzĩa nzeo; na mũienda nayo, na mũkoonea ngoo syenyu ũthũmũo: ĩndĩ masya, Tũtikaenda nayo. 17Nakwa nĩnamwiĩe asyaĩĩsya, ngyasya, Ĩthukĩĩsyei wasya wa soo; ĩndĩ masya, Tũtikethukĩĩsya. 18Kwondũ wa ũu ĩw'ai, inyw'ĩ mbaĩ, na mũimanya, inyw'ĩ ũmbano, kĩla kĩ katĩ woo. 19Ĩw'a, we nthĩ: sisya, ngamaetee andũ aa ũthũku, o ũsyao wa mosũanĩo moo, nĩkwĩthĩwa matyaaĩthukĩĩsya ndeto syakwa; na mĩao yakwa nĩmamĩleile. 20Nĩ ũndũ wa kĩ ũvumba nũũetwe kwakwa kuma Sieva, na ithua kuma nthĩ yĩ kũasa mũno? Nthembo syenyu sya kũvĩvw'a itikwĩtĩkĩlwa, o na nthembo syenyu sya kũtonywa itiũmbendeesya. 21Kwondũ wa ũu Yeova easya atĩĩ, Sisya, ngaia molulutĩkyo mbee wa andũ aa; na aaĩthe na ana vamwe makalulutĩkw'a nĩmo; mũtũi na mũnyanyae makaaa.
22Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Sisya, ũko wa andũ nĩwũkĩte kuma nthĩ ya ngalĩ ya ĩũlũ; na mbaĩ nene ĩkookĩlw'a kuma itulunĩ sya nthĩ. 23Nao makwete mata na matumo; nĩ ai, na mati na tei; wasya woo nũlitũka ta ũkanga, na matũlĩte mbalasi, kĩla ũmwe nĩwĩtaũĩtye, ta mũndũ wa kaũ, kũkita naku, we mwĩĩtu wa Saioni. 24Nĩtwĩw'ĩte ĩsyũ ya ũvoo ũsu; moko maitũ nĩmaleelete: thĩna nũtũkwete, na woo ta wa mũndũ mũka akyaũnya. 25Mũtikaume mũende mũũndanĩ, kana kũtambũka nzĩanĩ; nũndũ ũvyũ wa mũmaitha, na motĩsyo, syĩ ngalĩ syonthe. 26We mwĩĩtu wa andũ makwa, ĩvotoe makunia, na kwĩyalalya mũunĩ: meta ta ũũmetea mwana e ũmwe; kĩĩo kĩnene kĩ woo; nũndũ mwanangi akatũkĩa na kĩthũlũmũko.
27Nĩngũtw'ĩte wĩthĩwe mwako mũtũlu wa mũnyoolo na ngome andũnĩ makwa; nĩ kana ũmanye na kũtata nzĩa yoo. 28Asu onthe nĩ alei athũku, ala maendaa makĩsukana; nao nĩ ũthuku na kĩaa: onthe nĩmekaa ũthũku. 29Mua nũuutaa na vinya; ĩvulũ nĩyĩvĩvaw'a na mwaki: nĩ mana kwoo kũendeea na wĩa wa kũthesya; nũndũ athũku matiũvetwa. 30Andũ makameta masyũlyo ma vetha, nũndũ Yeova nũmaleete.

YELEMAI 7

Lũngalyai mĩendele yenyu o na meko menyu

1Ndeto ĩla yamũkĩe Yelemia kuma kwa Yeova, ĩkĩmwĩa, 2Ũngama mbingĩlonĩ ya nyũmba ya Yeova, ũtavanĩsye vo ndeto ĩno, wasye, Ĩw'ai ndeto ya Yeova, inyw'onthe ma Yuta, ala mũvotelaa mbingĩlonĩ ii mũthaithe Yeova. 3Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Lũngalyai mĩendele yenyu o na meko menyu, na ngamwĩkalya vandũ vaa. 4Mũtikaĩkĩĩe ndeto sya ũvũngũ, mũkyasya, Ĩkalũ ya Yeova, ĩkalũ ya Yeova, ĩkalũ ya Yeova, nĩ yĩĩ. 5Nũndũ ethĩwa mũkalũngalya vyũ mĩendele yenyu o na meko menyu; ethĩwa mũkasilanasya w'o mũndũ na mũtũi wake, 6ethĩwa mũtikathĩn'ya mwĩkali wa ũeninĩ, na ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, na mũndũ mũka ndiwa, na mũtiketĩkya nthakame ĩte na ĩvĩtyo vandũ vaa, kana kũatĩĩa ngai ingĩ ila imũnengae wasyo: 7nĩvo ĩndĩ ngamwĩkalya vandũ vaa, nthĩ ĩla namanengie aaĩthe menyu, kuma tene o na kũvika tene na tene.
8Sisyai, nĩmwĩkwatĩtye ndeto sya ũvũngũ, ila itatonya kũuna. 9Mũkooyaa, na kũaaa, na kũlaalaaa, na kwĩvĩtaa movũngũ, na kũmũtoeeasya Mbaali ũvani, na kũatĩĩaa ngaĩ ingĩ ila mũtaamanya, 10na ĩndĩ mũyũka na kũũngama mbee wakwa nyũmbani ĩno, ĩla yĩtanĩaw'a na syĩtwa yakwa, na kwasya, Ithyĩ twĩ avonoku; nĩ kana mwĩke mothatyo aa onthe? 11Nyũmba ĩno ĩla yĩtanĩaw'a na syĩtwa yakwa, nĩyatw'ĩkie ngunga ya avutani methonĩ menyu? Sisya, nyie, o nyie, nĩnonete ũu, easya ũu Yeova.
12Ĩndĩ yu endai vandũ vakwa vala vaĩ kũu Silo, vala nekalilye syĩtwa yakwa mbee, mwone ũndũ navekie kwondũ wa ũthũku wa andũ makwa Isilaeli. 13Na yu, nĩkwĩthĩwa nĩmwĩkĩte maũndũ aa onthe, easya Yeova, na naneena nenyu, ngyũkĩla tene na ngĩneena, ĩndĩ mũtyaaĩw'a; nanamwĩta, ĩndĩ mũtyaambĩtĩka: 14kwondũ wa ũu, o tondũ neekie Silo now'o ngamĩka nyũmba ĩla yĩtanĩaw'a na syĩtwa yakwa, ĩla mwĩkwatĩtye, na vandũ vala namũnengie inyw'ĩ na aaĩthe menyu. 15Na ngamũlũngya nĩeke ũmwona, o tondũ namalũngilye ana-a-au onthe, o ũsyao w'onthe wa Evalaimu.

Ũthatu wa Ngai ĩũlũ wa ũthaithi ũte wa w'o

16Kwondũ wa ũu ndũkamavoyee andũ aa, o na ndũkaokĩlye kĩĩo kana mboya kwondũ woo, o na

ndũkaambĩsũve; nũndũ ndikakwĩw'a. 17Ndũkwona ũndũ mekaa ndũanĩ sya Yuta na nzĩanĩ nene sya Yelusaleme? 18Syana niuna ngũ, na aaĩthe mavuva mwaki, na aka meũmba ngũmbwa, mamũseũvĩsye mũsumbĩ mũndũ mũka wa ĩtunĩ tũmũtũ, na kwĩtĩa ngai ingĩ nthembo sya kũnyuwa, nĩ kana manthatye. 19Nĩmeũnthatya? Ekũlya ũu Yeova; matikwĩthatya ene, mothyũ moo methĩwe na nthonĩ? 20Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ: Sisya, ũthatu wakwa, na ũthilĩku wakwa ũkoonow'a vandũ vaa, andũnĩ, na nyamũnĩ, na mĩtĩnĩ ya mũũnda, na ũsyaonĩ wa nthĩ; na ũkakana, na ndũkavoeka.

Ũsilĩlo ũndũ wa ũng'endu wa Yuta

21Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Vulan'yai nthembo syenyu sya kũvĩvw'a vamwe na nthembo syenyu sya kũtonywa, mũye nyama. 22Nũndũ ndyaaneena na aaĩthe menyu, kana kũmeaĩa mũthenya ũla namaumisye nthĩ ya Misili, ũndũ wa nthembo sya kũvĩvw'a kana nthembo sya kũtonywa: 23ĩndĩ nameaĩe ũndũ ũũ, ngyasya, Ĩthukĩĩsyei wasya wakwa, na ngeethĩwa Ngai wenyu, na mũkeethĩwa andũ makwa; na kinyaai nzĩanĩ yonthe ĩla ngũmwĩaĩa, nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwenyu. 24Ĩndĩ matyaaĩthukĩĩsya, kana kũtea matũ moo, ĩndĩ nĩmakinyaa motaonĩ moo ene, makĩatĩĩa ngũlũ sya ngoo syoo nthũku, na masyoka na ĩtina, na matyaaendeea mbee. 25Kuma mũthenya ũla aaĩthe menyu maumie nthĩ ya Misili kũvika ũmũnthĩ, nĩnĩtũmĩte kwenyu athũkũmi makwa onthe athani, kĩla mũthenya ngyũkĩla tene ngĩmatũma: 26ĩndĩ matyaambĩthukĩĩsya, kana kũtea matũ moo, ĩndĩ moomisye ngingo syoo: nĩmeekie naĩ kũvĩtũka aaĩthe moo.

27Naku ũkamatavya ndeto ii syonthe; ĩndĩ matikakwĩthukĩĩsya: naku ũkameta; ĩndĩ matikakwĩtĩka. 28Na ũkamatavya, Ĩno nĩyo mbaĩ ĩtaethukĩĩsya wasya wa Yeova Ngai wayo, kana kwĩtĩkĩla kũkanw'a: w'o nĩwaĩte, na nũvetetwe kũasa na kanyw'a wayo.

29Enza nzw'ĩĩ syaku, we Yelusaleme, wĩkye ĩtheka, noyambĩlĩlya kĩĩo kũndũnĩ kũtũlu kũthei; nũndũ Yeova nũmĩleete na kũmĩtia nzyawa ĩmũthilĩkĩtye. 30Nũndũ ana ma Yuta nĩmekĩte ũla nonaa wĩ ũthũku, easya ũu Yeova: nĩmekĩĩte mothatyo moo nyũmbanĩ ĩla yĩtanĩaw'a na syĩtwa yakwa, mamĩvukye. 31Na nĩmakĩte kũndũ kũtũlu kwa Tovethi, mwandanĩ wa mwana wa Inomu, mavĩvye ana moo na eĩtu moo na mwaki, ũla ndaawĩaa, o na ndwaalika ngoonĩ yakwa. 32Kwondũ wa ũu, sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, vatiketwa Tovethi ĩngĩ, kana Mwanda wa mwana wa Inomu, ĩndĩ vakeetwa Mwanda wa Kũaĩa: nũndũ makenzĩa andũ nthĩ kũu Tovethi, kũvika vathela vandũ va kwĩnzĩa nthĩ. 33Na simba sya andũ aa ikethĩwa lĩu wa nyũnyi sya yayaya, na wa nyamũ sya nthĩ; na vaikethĩwa mũndũ wa kwilũngya. 34Na ĩvinda yĩu ngaekethya wasya wa kũtheka na wasya wa ũtanu, wasya wa mũtwaani na wasya wa mũtwawa, ndũanĩ sya Yuta na nzĩanĩ nene sya Yelusaleme; nũndũ nthĩ ĩkaanangĩka.

YELEMAI 8

1Ĩvinda yĩu, easya Yeova, makavukũa na kumya mbũanĩ syamo, mavĩndĩ ma asumbĩ ma Yuta, na mavĩndĩ ma anene make me mbee ũsumbĩnĩ, na mavĩndĩ ma athembi, na mavĩndĩ ma athani; na mavĩndĩ ma andũ matwĩe Yelusaleme; 2na makamanĩkĩa syũa, na mwei, na mbee wa nguthu yonthe ya ĩtunĩ, ila mendete, na kwithũkũma, na kwiatĩĩa, na kwimantha, na kwĩthaitha: matikakolanw'a, kana kwĩnzĩwa nthĩ, makethĩwa ta vũũ ĩũlũ wa nthĩ. 3Na kĩkw'ũ kũkanyuvwa kũte thayũ nĩ ũtialo w'onthe ũla wĩtiala wa mũvĩa ũũ mũthũku, ala metiala kũndũ kw'onthe kũla namalũngĩlĩĩlye, easya ũu Yeova wa nguthu.

Naĩ na ũsilĩlo

4Na ĩngĩ ũkamatavya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Andũ makavalũka, na maikokĩla ĩngĩ? Mũndũ akaathũka, na ndakasyoka? 5Nũndũ wa kĩ ĩndĩ andũ aa ma Yelusaleme nĩmasyokete na ĩtina, na kũsyoka na ĩtina kwoo nĩ kwa tene na tene? Nĩmalũmasya ũkengani, nĩmaleaa kũsyoka. 6Nethukĩĩsya na neew'a, ĩndĩ matyaaneena w'o: vai mũndũ wĩlila ũndũ wa ũthũku wake, akyasya, Nĩkĩte ata? Kĩla ũmwe nĩwĩthyũũĩe nzĩa yake, ta mbalasi ĩla ĩendaa na vinya kaũnĩ. 7Ĩĩ, ĩsaũ ya yayaya nĩyĩsĩ mavinda mayo ala matw'ĩtwe; na ndumbũ na nthũngũlũlũ na kanyange nililikanaa ĩvinda ya kũsyoka kwasyo; ĩndĩ andũ makwa matyĩsĩ mĩao ya Yeova.

8Mwĩasya ata, Twĩ oĩ, na mĩao ya Yeova yĩ vamwe naitũ? Ĩndĩ, sisya, kĩandĩki kya ũkengani kya ala aandĩki nĩkĩmĩalyũlĩte yĩthĩwe ũvũngũ. 9Andũ oĩ nĩmeũsonokw'a, nĩmeũteva na kũkwatwa: sisya, nĩmaleete ndeto ya Yeova; na nĩ ũĩ mwaũ wĩ nthĩnĩ woo? 10Kwondũ wa ũu nganenga angĩ iveti syoo, na mĩũnda yoo nganenga ala makamĩmesya: nũndũ kĩla mũndũ kuma ũla mũnini o na kũvika ũla mũnene mbee nũatĩĩaa kĩwĩu; kuma mwathani o na kũvika mũthembi kĩla ũmwe nũkenganaa. 11Na nĩmavoisye vanini ĩkũna ya mwĩĩtu wa andũ makwa, makyasya, Mũuo, mũuo, yĩla vate mũuo. 12Nĩmasonokie yĩla meekie ũthatyo? Aiee, matyaasonoka nongi, o na nthoni sya mothyũ ityaoneka: kwondũ wa ũu makavalũka katĩ wa ala mavalũkaa; ĩvinda ya kũsilĩlwa kwoo makavalũkw'a, easya ũu Yeova. 13Ngamamina vyũ, easya ũu Yeova: vatikethĩwa nzavivũ mũsavivũnĩ, kana makũyũ mũkũyũnĩ, na ĩtũ yĩkavova; na syĩndũ ila nĩmanengete ikamaĩa.

14Twĩkalaa tũvindĩtye nĩkĩ? Tũkomanei, tũlike ndũanĩ mbiie, na twĩkale tũvindĩtye kw'o; nũndũ Yeova Ngai waitũ nũtũvindĩthĩtye, na kũtũnenga manzĩ me ũũ ta nyongo tũnyw'e, nĩkwĩthĩwa nĩtũmũvĩtanĩsye Yeova. 15Twamanthaa mũuo, ĩndĩ ũseo ndwaũka; na twamanthaa ĩvinda ya kũvow'a, na, kaĩ, nĩ kũteva! 16Kũtiva kwa mbalasi syake nĩ kwĩw'ĩku kuma Ndani: nthĩ yonthe nĩnĩũtetemw'a nĩ wasya wa kwan'ya wa ila

syake syĩ vinya; nũndũ nĩ oku, na nĩmanangĩte nthĩ na kyonthe kĩla kĩ nthĩnĩ wayo; ndũa na ala matwĩe nthĩnĩ wayo. 17Nũndũ, sisya ngatũma nzoka sya syĩmbuva katĩ wenyu, ila itatonya kũvoovw'a; na ikamũũma, easya ũu Yeova.

Kĩio ũndũ wa Yuta na Yelusaleme

18A! Kethĩwa ndonya kwĩkiakisya ũndũ wa mawoo! Ngoo yakwa nĩ ndevu nthĩnĩ wakwa. 19Sisya, wasya wa kũĩa kwa mwĩĩtu wa andũ makwa kuma nthĩ yĩ kũasa mũno: Yeova nde Saioni? Mũsumbĩ wayo nde vu nthĩnĩ? Nĩkĩ manthatisye na mĩvw'anano yoo myasũvye, na syĩndũ ngeni sya mana? 20Ngetha nĩ mbĩtu, ĩvinda ya syũa nĩ ĩthelu, na ithyĩ tũtyaatangĩĩwa. 21Kwondũ wa kũkũnwa kwa mwĩĩtu wa andũ makwa nyie nĩnakũniwe: nyie nĩngũmeta; mũtevo nũngwatĩte. 22Vati seli vu Ngileati? Vati mũiiti kw'o? Nĩkĩ ĩndĩ kũitonyeka mwĩĩtu wa andũ makwa kũvoeka?

YELEMAI 9

1A! Kethĩwa mũtwe wakwa nĩ manzĩ, na metho makwa nthongo ya methoi, nĩ kana nĩmaĩĩe mũthenya na ũtukũ ala moaaiwe ma mwĩĩtu wa andũ makwa! 2A! Kethĩwa nĩ na vandũ weũnĩ va kũkomya andũ ala maendaa kyalo; nĩ kana ndonye kũtia andũ makwa, na kuma vala maĩ! Nũndũ onthe nĩ ilaalai, ũmbano wa andũ nzeleke. 3Na nĩmeũkonza nĩmĩ syoo, o ta ũta woo, maneene ũvũngũ; nao nĩmatw'ĩkie me na vinya ĩ nthĩ, ĩndĩ ti kwondũ wa w'o: nũndũ nĩmaendeeaa kuma ũthũkunĩ kũendeea ũthũkunĩ, na matimbĩsĩ, easya ũu Yeova. 4Ĩsũvĩei kĩla ũmwe na mũtũi wake, na mũtikamũĩkĩĩe mwana-a-asa o na wĩva; nũndũ kĩla mwana-a-asa akoosa vyũ vandũ va ũla ũngĩ, na kĩla mũtũi akaendaa kũũ na kũũ akĩsukana. 5Na kĩla ũmwe akakenga mũtũi wake, na kũlea kũneena w'o: nĩmamanyĩĩtye nĩmĩ syoo kũneena movũngũ; nĩmekwĩnosya meke ũthũku. 6Ũtũo waku wĩ ũkenganinĩ katĩ; kwondũ wa ũkengani nĩmeũlea kũmanya nyie, easya ũu Yeova.

7Kwondũ wa ũu Yeova wa nguthu easya atĩĩ, Sisya, ngamatwekethya, na kũmatata; nũndũ naĩle kwĩka ũndũ ũngĩ wĩva, ũndũ wa mwĩĩtu wa andũ makwa? 8Ũĩmĩ woo nĩ mũsyĩ wũaaa; nũneenaa ũkengani: mũndũ nũneenaa na mũuo na mũtũi wake na kanyw'a wake, ĩndĩ ngoonĩ yake nũmwoveeasya. 9Ndikamasilĩla ũndũ wa maũndũ asu? Easya ũu Yeova; thayũ wakwa ndũkeĩvanĩsya mbaĩnĩ ĩilyĩ ĩno?

10Ngambĩlĩlya kũĩĩa na kũmetea iĩma, na ngambĩlĩlya kĩĩo kwondũ wa isesi sya weũnĩ, nĩkwĩthĩwa nĩ mbĩvye, ũndũ vataendelwa nĩ mũndũ; o na andũ maitonya kwĩw'a wasya wa indo; nyũnyi sya yayaya, o na nyamũ, nikĩĩte, ikathi. 11Na ngatw'ĩkĩthya Yelusaleme ivumbu, wĩkalo wa mbĩwa; na ngatw'ĩkĩthya ndũa sya Yuta maanzo, ite mũndũ witũa.

Kwathanwa kwa wanangĩko na kũtavwa

12Mũndũ mũĩ nũũ, ũla ũtonya kũmanya ũndũ ũsu? Nake nũũ ũla kanyw'a wa Yeova ũneenete nake, nĩ kana otavan'ye? Nũndũ wa kĩ nthĩ yanangĩkĩte, na kũvĩvw'a ta weũ, ũkethĩa vati mũndũ ũmĩvĩtĩla? 13Na Yeova easya, Nĩkwĩthĩwa nĩmatiie mĩao yakwa ĩla naiie mbee woo, na matyaaĩw'a wasya wakwa, o na matyaoatĩĩa, 14ĩndĩ nĩmaatĩĩe ngũlũ sya ngoo syoo ene, na kũatĩĩa Mbaalimu, ala aaĩthe moo mamamanyĩisye; 15kwondũ wa ũu Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, easya atĩĩ, Sisya, namaathĩsya, o andũ aa, kĩndũ kĩ ũũ, na kũmanenga manzĩ me ũũ ta nyongo manyw'e. 16O na ngamanyaĩĩkya mbaĩnĩ, ila mo kana aaĩthe moo mataaimanya; na ngatũma ũvyũ ũmaatĩĩe, kũvika namamina.

17Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya, Sũanĩai, mũmete aka ma kũĩa, moke; na tũmanai aka ala oĩ, moke: 18na mekalaate, na kwambĩlĩlya kĩĩo kwondũ witũ, nĩ kana metho maitũ metĩkye methoi, na ilomo sya metho maitũ syĩtĩkye manzĩ. 19Nũndũ wasya wa kĩĩo nũkwĩw'ĩka kuma Saioni. A! Nĩtwanangĩtwe! Nĩtũthokoanĩtw'e mũno, nĩkwĩthĩwa nĩtũtiĩte nthĩ, nĩkwĩthĩwa nĩmaomboangĩte nyũmba sitũ. 20Ĩndĩ ĩw'ai ndeto ya Yeova, inyw'ĩ aka, na matũ menyu nĩmose ndeto ya kanyw'a wake; na manyĩsyai eĩtu menyu kĩmeto, na kĩla ũmwe mũtũi wake kĩĩo. 21Nũndũ kĩkw'ũ nĩkĩlikĩle mbũthinĩ sitũ, nĩkĩlikĩte nyũmbanĩ sitũ mbanakavye; kĩmine syana itikaumaale nza, na anake matikaumaale nzĩanĩ nene 22Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Neena atĩĩ, Simba sya andũ ikavalũkaa ta vũũ weũnĩ, na ta ngundi ĩtina wa mũkethi; na kũtikethĩwa wa kũsyũmban'ya.

Ũla wĩkathĩĩaa nĩekathĩĩe nũndũ wa kũmanya Ngai

23Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Mũndũ mũĩ ndakekathĩĩe ũĩnĩ wake, na ngũmbaũ ndĩkekathĩĩe ũtonyinĩ wayo, o na mũndũ mũthwii ndakekathĩĩe ũthwiinĩ wake; 24ĩndĩ ũla wĩkathĩĩaa nĩekathĩĩe ũndũnĩ ũũ, atĩ e na ũmanyi, na nũmbĩsĩ nyie, kana ninyie Yeova ũla wonanasya ũseo wĩ wendo, na ũsili wa katĩ, na ũlũngalu, kũũ nthĩ: nũndũ nĩtanĩaa maũndũ asu, easya ũu Yeova.

25Sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, ĩla ngasilĩla onthe ala aĩke nũndũ mo ti aĩke: 26Misili, na Yuta, na Etomu, na ana ma Amimoni, na Moavi, na onthe ala menzawa ithũkũ mĩtwe yoo, ala matũaa weũnĩ; nũndũ mbaĩ syonthe ti mbaĩke, na nyũmba yonthe ya Isilaeli ti mbaĩke ngoonĩ.

YELEMAI 10

Ngai ite sya w'o na Ngai wa w'o

1Ĩthukĩĩsyei ndeto ĩla Yeova ũnũũmũtavya inyw'ĩ, nyũmba ya Isilaeli: 2Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Mũtikemanyĩsye mũendele wa i mbaĩ, na mũikateve nũndũ wa syama syĩ ĩtunĩ; nũndũ kwondũ wasyo i mbaĩ nitevaa. 3Nũndũ mokũũ ma andũ nĩ mana; mũndũ ũmwe nũtemaa mũtĩ mũtitũnĩ, wĩa wa moko ma ndũĩka yĩ na ĩthoka. 4Nĩmeũwanakavya na vetha na thaavu; na kũathĩa na mĩsumaa na syĩiva, ndũkathingithe. 5Ĩlilyĩ mĩtende, ya wĩa wa mwasũvya, ndĩneenaa: mũvaka ĩkuwe, nĩkwĩthĩwa ndĩtonya kũthi. Mũikamĩkĩe; nũndũ ndĩtonya kwĩka ũthũku, o na nthĩnĩ wayo kũti ũtonyi wa kwĩka ũseo.

6Vai ũmwe taku, we Yeova; nue mũnene, na syĩtwa yaku nĩ ĩnene vinyanĩ. 7Nũũ ũla ũtaĩle ũkũkĩa, we Mũsumbĩ wa mbaĩ? Nũndũ ũũ nĩwaĩle kwaku; nĩkwĩthĩwa katĩ wa andũ oĩ onthe ma i mbaĩ, na ũnenenĩ woo w'onthe wa kĩũsumbĩ, vai ũilyĩ taku. 8Ĩndĩ onthe vamwe mailyĩ nyamũ na nĩ atumanu: ũmanyĩsyo wa mĩvw'anano! No mũtĩ ki. 9Kwĩ vetha ũmandĩtwe ũkavũtha mũno, ũla ũetetwe kuma Talisisi, na thaavu kuma Uvasi, wĩa wa ndũĩka na wa moko ma mũtwii wa thaavu; ngũa syayo nĩ sya vuluu na ila itilyĩ ndune; yonthe nĩ wĩa wa andũ oĩ. 10Ĩndĩ Yeova nĩ Ngai wa w'o; nake nĩ Ngai wĩ thayũ na Mũsumbĩ wa tene na tene: nthĩ nĩtetemaa kwondũ wa ũthilĩku wake, na mbaĩ ititonya kũmĩĩsya ũthatu wake.
11Ũũ nĩw'o mwĩsyĩa, Ila ngai itaomba matu na nthĩ, isu ikathela nthĩ, na ĩtheo wa matu.
12Nũtw'ĩkĩthĩtye nthĩ kwondũ wa vinya wake, nũlũmĩtye nthĩ kwondũ wa ũĩ wake, na nũtambũũkĩtye matu kwondũ wa ũmanyi wake. 13Yĩla waumya wasya wake ve kĩlitũko kya manzĩ matunĩ, na nũtumaa mũki kwambata kuma itulunĩ sya nthĩ; nũseũvĩasya mbua motisi, na kumya kĩseve ũthwiinĩ wake. 14Kĩla mũndũ nũtw'ĩkĩte ta nyamũ na nde na ũmanyi; kĩla mũtwii wa thaavu nũsonokaw'a nĩ mũvw'anano wake mwasũvye; nũndũ mũvw'anano wake ũla waseũvisye na syĩndũ ila watwekethisye nĩ wa ũvũngũ, na vai veva nthĩnĩ wayo. 15Nayo nĩ mana, wĩa wa ũkengani: ĩvinda ya kũsiw'a kwayo ĩkaaa. 16Kĩanda kya Yakovo ti ta ĩsu; nũndũ nĩwe mũmbi wa syĩndũ syonthe; na Isilaeli nĩ mbaĩ ya ũtiĩwa wake: Yeova wa nguthu nĩ syĩtwa yake.

Maanzo ma Yuta

17Ũmban'ya syĩndũ syaku ũsyumye nthĩ ĩno, we ũla wĩkalaa ngomenĩ yĩ vinya. 18Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Sisya, ĩvinda yĩĩ ngamekya na vinya ala matwĩe nthĩ ĩno maume, na kũmathĩn'ya, nĩ kana mew'e.
19Woo nĩ wakwa nũndũ wa kũkũnwa kwakwa! Wũkite wakwa nĩ mũnene: ĩndĩ nasya, Nĩ w'o ũũ nĩ woo wakwa, no mũvaka nĩwũmĩĩsye. 20Ĩeema yakwa nĩ yanangĩku, na makanda makwa onthe nĩ matw'ĩkangu: syana syakwa nĩsyumĩte kwakwa na iti vo: vati wa kwamba ĩeema yakwa ĩngĩ, na kũkĩlya motũtũ makwa ma ngũa. 21Nũndũ aĩthi nĩmatw'ĩkĩte ta nyamũ, na matyaakũlya Yeova: kwondũ wa ũu matyaaathimĩka, na ndĩthya syoo syonthe sya mbũi na malondu ninyaĩĩkĩte. 22Sisya, wasya wa ũvoo nĩwũkĩte, na kĩtuu kĩnene kuma nthĩ ya ngalĩ ya ĩũlũ, kũtw'ĩkĩthya ndũa sya Yuta maanzo, wĩkalo wa mbĩwa.
23Ame Yeova, nĩnĩsĩ kana nzĩa ya mũndũ ndĩ nthĩnĩ wake mwene; kũtongoesya matambya make kũti nthĩnĩ wa mũndũ ũla ũendaa. 24Ame Yeova, ngan'ya, ĩndĩ ũthimĩte; ti ũthatunĩ waku, ndũkese kũmina nyie. 25Onosya ũthilĩku waku mbaĩnĩ ila iteũkũmanya, na mĩvĩanĩ ĩla ĩtekaĩlaa syĩtwa yaku; nũndũ nĩmaĩte Yakovo, ĩĩ, nĩmamũĩte na kũmũnina, na kwananga wĩkalo wake.

YELEMAI 11

Ũtianĩo mwanangĩku

1Ndeto ĩla yamũkĩe Yelemia kuma kwa Yeova, ĩkyasya, 2Ĩthukĩĩsyei ndeto sya ũtianĩo ũũ, ũneene na andũ ma Yuta, na ala matwĩe Yelusaleme; 3ũmatavye, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Naumanĩwe mũndũ ũla ũtethukĩĩasya ndeto sya ũtianĩo ũũ, 4ila nameaĩe aaĩthe menyu mũthenya ũla namaumisye nthĩ ya Misili, kũmaumya ikonĩ ĩnene ya kĩaa, ngyasya, Ĩw'ai wasya wakwa, na kũsyĩka kwĩanana na w'onthe ũla nĩmwĩaĩaa: na ĩndĩ mũkeethĩwa andũ makwa, nakwa ngeethĩwa Ngai wenyu; 5nĩ kana nĩlũlũmĩlye wĩvĩto ũla namevĩtĩe aaĩthe menyu, kũmanenga nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ, o ũndũ kũilyĩ ũmũnthĩ. Na ĩndĩ nasũngĩa, nasya, Ameni, ame Yeova.
6Na Yeova ambĩa, Tavan'ya ndeto ii syonthe ndũanĩ sya Yuta, na nzĩanĩ nene sya Yelusaleme, ũkyasya, Ĩthukĩĩsyei ndeto sya ũtianĩo ũũ, na mũisyĩka. 7Nũndũ nĩnamakũsĩĩe mũno aaĩthe menyu mũthenya ũla namaumisye nthĩ ya Misili, o na kũvika ũmũnthĩ, ngyũkĩla tene ngĩkũsĩĩa, ngyasya, Ĩw'ai wasya wakwa. 8Ĩndĩ matyaaĩw'a, o na kũtea matũ moo, ĩndĩ nĩmaatĩĩe kĩla ũmwe ngũlũ sya ngoo yake nthũku: kwondũ wa ũu namaetee ndeto syonthe sya ũtianĩo ũũ, ila nameaĩe meke, ĩndĩ matyaasyĩka.
9Na Yeova ambĩa, Wĩw'ano mũthũku nĩwonekete andũnĩ ma Yuta, na andũnĩ ala matwĩe Yelusaleme. 10Nĩmasyokete mothũkũnĩ ma aaũmae moo, ala maleile kwĩw'a ndeto syakwa; na nĩmaatĩĩie ngai ingĩ maithũkũme: nyũmba ya Isilaeli na nyũmba ya Yuta nĩsyanangĩte ũtianĩo wakwa ũla natianĩe na aaĩthe moo.
11Kwondũ wa ũu Yeova easya atĩĩ, Sisya, ngaietee ũthũku, ũla itakatonya kũvonoka; na ikengaĩla, ĩndĩ ndikasyĩthukĩĩsya. 12Nĩvo ĩndĩ ndũa sya Yuta na ala matwĩe Yelusaleme makathi na kwĩkaĩla ngai ila matoeeasya ũvani: ĩndĩ itikamatangĩĩa nongi ĩvinda ya thĩna woo. 13Nũndũ o ũndũ ũtalo wa ndũa syaku wĩana, now'o ngai syaku syĩana, we Yuta; na kwĩanana na ũtalo wa nzĩa sya Yelusaleme nĩmaũngamĩsye kĩndũ kĩ nthoni ithembeo, o ithembeo sya kũtoeeasya Mbaali ũvani.
14Kwondũ wa ũu ndũkamavoyee andũ aa, o na ndũkokĩlye kĩĩo kana mboya kwondũ woo; nũndũ ndikamew'a yĩla meĩngaĩla nũndũ wa thĩna woo. 15Mwendwa wakwa e na ũndũ mwaũ nyũmbanĩ yakwa, nũndũ nĩwĩkĩte molaalai na aingĩ, na nyama ntheu nithelete kwaku? Yĩla ũkwĩka ũthũku nĩvo ũtanaa. 16Yeova nĩwetie syĩtwa yaku, Mũthata mwĩũ, wa kwendeesya wĩ na ũsyao mũseo: nũkwatĩtye mwaki ĩũlũ waw'o na kĩlonzo kya kĩtuu kĩnene, na mbonge syaw'o nĩ ndũlĩku. 17Nũndũ Yeova wa nguthu ũla wakũvandie, nũkũwetete ũthũku, nũndũ wa ũthũku wa nyũmba ya Isilaeli na wa nyũmba ya Yuta, ũla meyĩkĩte makĩnthatya kwondũ wa kũtoeeasya Mbaali ũvani.

Kũsũanĩĩa Yelemia maũndũ oawe

18Na Yeova amanyĩthya, na namanya: nĩvo ĩndĩ wambonisye meko moo. 19Ĩndĩ nailyĩ ta katena kauu ka ĩlondu katwaĩtwe kĩthĩnzĩonĩ; na ndyaamanya kana nĩmanzũanĩĩĩte maũndũ, makyasya, Twanange mũtĩ vamwe na ũsyao waw'o, na tũmũvete nthĩ ya ala me thayũ, nĩ kana syĩtwa yake yĩtikalilikanwe ĩngĩ. 20Ĩndĩ, ame Yeova wa nguthu, ũla ũtusaa katĩ, ũla ũoasya ngoo na mosũanĩo, ngoona ũĩvanĩsyo waku kwoo; nũndũ nĩnakwonisye ũvoo wakwa. 21Kwondũ wa ũu Yeova eneena ũndũ wa ana ma Anathothi, ala mamanthaa thayũ waku, makyasya, Ndũkathane syĩtwanĩ ya Yeova, ndũkoawe nĩ moko maitũ; 22kwondũ wa ũu Yeova wa nguthu easya atĩĩ, Sisya, ngamasilĩla: anake makooawa na ũvyũ; ana moo na eĩtu moo makooawa nĩ yũa; 23na vatikethĩwa ũtialo kwoo; nũndũ ngamaetee aũme ma Anathothi ũthũku, mwaka wa kũsilĩlwa kwoo.

YELEMAI 12

Mboya ya Yelemia na ũsũngĩo wa Ngai

1Ame Yeova, wĩ mũlũngalu yĩla ngũkũlan'ya naku; ĩndĩ nĩngwenda tũneenan'ye ũndũ ũũ: nũndũ wa kĩ nzĩa ya athũku nĩnĩkwaĩla? Nũndũ wa kĩ onthe ala mekaa ũseleke mũno me na ũthũmũo? 2We nĩwamavandie, ĩĩ, nĩmatambũũkĩtye mĩi; nĩmekwĩana, ĩĩ, nĩmekũsyaa mosyao: we wĩ vakuvĩ na makanyw'a moo, na wĩ kũasa na ngoo syoo. 3Ĩndĩ we, ame Yeova, nũmbĩsĩ; nũmbonaa, na kũtata ngoo yakwa kana nĩkwelekele: makwate ta malondu ma kũthĩnzwa, ũmavathe ũndũ wa mũthenya wa kũawa. 4Nthĩ ĩkameta, na nyũnyi ila imeaa nthĩ yonthe ikavova kũvika ĩndĩĩ? Nyamũ na nyũnyi nikũminwa kwondũ wa ũthũku wa ala mamĩtwĩe; nũndũ nĩmaisye, Ndakona mũminũkĩlyo witũ.

5Ethĩwa nĩwasembanisye na ala maendaa na maũũ, na makũnosya, ũtonya ata ĩndĩ kũkĩlan'ya maũũ na mbalasi? O na ethĩwa ndwĩ na mũisyo yĩla wĩkalaa nthĩ yĩ mũuo, ũkeeka ata ĩndĩ kũvinganĩ kwa Yolotani? 6Nũndũ o na ana-a-au, na nyũmba ya au, o asu nĩmakwĩkĩte ũseleke; o mo nĩmakũĩĩĩte ĩtina waku: ndũkametĩkĩle, o na makũtavya ndeto nzeo.

7Nĩndiĩte nyũmba yakwa, nĩnĩvetete ũtiĩwa wakwa; nĩnĩnenganĩte mwendwa wa ngoo yakwa kw'okonĩ kwa amaitha make. 8Ũtiĩwa wakwa nũtw'ĩkĩte kwakwa ta mũnyambũ mũtitũnĩ: nũmbũkĩlĩlye wasya wake; kwondũ wa ũu nĩnĩmũmenete. 9Ũtiĩwa wakwa ũilyĩ kwakwa ta nyũnyi yĩ makwele ĩla ĩsyĩmaa? Nyũnyi ila isyĩmaa nimũkiita ngalĩ syonthe? Endai, mũmban'ye nyamũ syonthe sya kĩthekanĩ, mwiete iye. 10Aĩthi aingĩ nĩmaanangie mũũnda wakwa wa mĩsavivũ, na kũkinyanga kĩlungu kyakwa, na kũtw'ĩkĩthya kĩlungu kyakwa kĩseo weũ mũthei. 11Nĩmakĩtw'ĩkĩthĩtye kĩthei; nĩkĩkũndĩĩa kĩ kĩthei; nthĩ yonthe nĩtw'ĩkĩthĩtw'e nthei, nũndũ vati mũndũ wa ũmĩlilikana ngoonĩ yake. 12Anangi nĩmambatĩte kũndũ kw'onthe kũtũlu kũthei weũnĩ; nũndũ ũvyũ wa Yeova nũminaa kuma ngalĩ ĩmwe ya nthĩ o na kũvika ngalĩ ĩla ĩngĩ ya nthĩ: vati mwĩĩ wĩ na mũuo. 13Nĩmavuĩie nganũ, na maketha mĩw'a; nĩmeethĩnĩsye, na matyaaona ũunĩko: na inyw'ĩ mũkasonoka ũndũ wa mosyao menyu, nũndũ wa ũthatu mwai wa Yeova.

14Ũũ nĩw'o Yeova ũnũũmaneenea atũi makwa onthe athũku, ala makiitaa ũtiĩwa ũla natumie andũ makwa Isilaeli matiĩwa: Sisya, ngamakũa maume nthĩ yoo, na kũkũa nyũmba ya Yuta yume katĩ woo. 15Na kũkeethĩwa, namina kũmakũa, ngasyoka na kũmew'ĩa tei; na ngamaete ĩngĩ, kĩla mũndũ ũtiĩwani wake, na kĩla mũndũ nthĩ yake. 16Na kũkeethĩwa, ethĩwa makeemanyĩsya na kĩthing'ĩĩsyo nzĩa sya andũ makwa, kwĩvĩta na syĩtwa yakwa atĩĩ, O tondũ Yeova wĩ thayũ; o tondũ mamanyĩisye andũ makwa kwĩvĩta na Mbaali; nĩvo ĩndĩ makaakwa katĩ wa andũ makwa. 17Ĩndĩ ethĩwa nĩmeũlea kwĩthukĩĩsya, nĩvo ĩndĩ ngakũa mbaĩ ĩsu, ngĩkũa na ngĩmyananga, easya ũu Yeova.

YELEMAI 13

Ũmanyĩsyo kuma mũsivi mwanangĩku

1Ũũ nĩw'o Yeova wambĩie, Enda, wĩthooee mũsivi wa katane, na kwĩyova kĩnyunyunĩ kyaku, na ndũkawĩkĩe manzĩnĩ. 2Kwondũ wa ũu nathooa mũsivi kwĩanana na ndeto ya Yeova, na neeyova kĩnyunyunĩ kyakwa. 3Na ndeto ya Yeova yambũkĩa ya kelĩ, ĩkyasya, 4Osa mũsivi ũla wathooie, ũla wĩyovete kĩnyunyunĩ kyaku, wũkĩle, ũende ũsĩnĩ wa Euvalati, noyũvitha ku mũvatĩnĩ wa ĩvia. 5Kwondũ wa ũu nathi, na noovitha vakuvĩ na ũsĩ wa Euvalati, o tondũ Yeova wambĩaĩe. 6Na kweethĩwa, mĩthenya mingĩ yathela, Yeova ambĩa, Ũkĩla, ũende ũsĩnĩ wa Euvalati, wumye mũsivi vu, ũla nakwĩaĩe ũvithe vo. 7Nĩvo ĩndĩ naendie ũsĩnĩ wa Euvalati, na nenza, na naumya mũsivi vandũ vala noovithĩte; na, sisya, mũsivi waĩ mwanangĩku, ndwaĩ vata nongi.

8Na ĩndĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkyasya, 9Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, O ta ũu ngaananga ngathĩĩo ya Yuta, na ngathĩĩo nene ya Yelusaleme. 10Andũ aa athũku, ala maleaa kwĩw'a ndeto syakwa, ala maendaa makĩatĩĩa ngũlũ sya ngoo syoo, na kũatĩĩa ngai ingĩ maithũkũme, na kwithaitha, makeethĩwa o ta mũsivi ũũ, ũla ũte vata nongi. 11Nũndũ o ũndũ mũsivi ũlũmanasya na kĩnyunyu kya mũndũ, o ta ũu nakwa natuma nyũmba yonthe ya Isilaeli na nyũmba yonthe ya Yuta ilũman'ya nakwa, easya ũũ Yeova; nĩ kana methĩwe kwakwa ũko wa andũ, na syĩtwa, na ngatho, na ndaĩa: ĩndĩ nĩmaleile kwĩw'a.

Ũmanyĩsyo kuma masũva mausũu

12Kwondũ wa ũu wĩmatavya ndeto ĩno: Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Kĩla sũva ũkausũw'a mbinyu: nao makakũkũlya, Tũtyĩsĩ kana nĩw'o kĩla sũva ũkausũw'a mbinyu? 13Nĩvo ĩndĩ wĩmea, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Sisya, ngausũsya na ũthengi onthe ala matwĩe nthĩ ĩno, o asumbĩ ala mekalaa vandũ va Ndaviti kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ, na athembi, na athani, na onthe ala matwĩe Yelusaleme. 14Na ngamatinangan'ya kĩla mũndũ na ũla ũngĩ, o

aaĩthe na ana vamwe, easya ũu Yeova: ndikew'ĩa tei, kana kũeka, kana kwĩthĩwa na ĩnee, ndikamanange.

Wathani wa kũtavwa kwa Yuta nũndũ wa kũlea kwĩalyũla

15Ĩthukĩĩsyei na kũtea matũ, mũtikekathĩĩe; nũndũ Yeova nũneenete. 16Mũnengei Yeova Ngai wenyu ndaĩa, atanamba kũete kĩvindu, na maũũ menyu matanamba kũlulutĩka iĩmanĩ syĩ kĩvindu, na, yĩla mũũmantha kyeni, nake aikĩalyũla kĩthĩwe kyuu kya kĩkw'ũ, na kũkĩtw'ĩkĩthya kĩvindu kya ngokomĩ. 17Ĩndĩ ethĩwa mwĩlea kwĩw'a, ngoo yakwa ĩkaĩa kĩmbithĩ ũndũ wa ngathĩĩo syenyu; na itho yakwa yĩkaĩa mũno, na kwĩtĩkya methoi, nũndũ ndĩthya ya Yeova nĩtavĩtwe.

18Mũtavye mũsumbĩ na inyia wake, Ĩnyivyei, mwĩkale nthĩ; nũndũ tũkovila twenyu nĩ tũvalũku, o ngovia ya ũsumbi ya ndaĩa yenyu. 19Ndũa sya ngalĩ ya Ĩtheo nĩ mbinge, na vati mũndũ wa kwivingũa: Yuta yonthe nĩtavĩtwe; nĩtwaĩtwe vyũ yĩ ndave.

20Ũngalalyai metho menyu, mũsisye ala mokĩte kuma ngalĩ ya ĩũlũ: ndĩthya ĩla wanengiwe, ndĩthye yaku nzeo, ĩĩva? 21Ũkasya ata, yĩla wĩmaia methĩwe atongoi maku asu ala we mwene wamamanyiĩsye methĩwe anyanyau? Mawoo maikakũkwata, ta ma mũndũ mũka akyaũnya? 22Na ethĩwa wĩasya ngoonĩ yaku, Maũndũ aa membũkĩa nũndũ wa kĩ? Nũndũ wa ũthũku waku kwingĩva nũvuĩtwe ngũa syaku, na itiinyo syaku nĩ ndine. 23Mũethiovia nũtonya kũalyũla kĩkonde kyake, kana ngo maa mayo? Nĩvo ĩndĩ mũkatonya kwĩka nesa, ala mũkothaa kwĩka ũthũku. 24Kwondũ wa ũu ngamanyaĩĩkya, o ta ũa ũvĩtaa ũũlũkĩtw'e nĩ kĩseve kya weũnĩ. 25Kyu nĩ kĩanda kyaku, kĩlungu kĩla wathimĩwe ninyie, easya ũu Yeova; nũndũ nĩwũlĩtwe ninyie, na kũĩkĩĩa ũvũngũ. 26Kwondũ wa ũu ngavua ngũa syaku nĩvikye ũthyũnĩ waku, na nthoni syaku ikooneka. 27Nĩnonete mothatyo maku, o molaalai maku, na kwan'ya kwaku, wathe wa ũlwaya waku, wĩ iĩmanĩ syĩ weũnĩ. Woo nĩ waku, we Yelusaleme! Ndwĩtĩkĩla kũthew'a; kũkethĩwa ũu kũvika ĩndĩĩ?

YELEMAI 14

Ũtavan'yo wa mũnyao

1Ndeto ya Yeova ĩla yamũkĩe Yelemia ũndũ wa mũnyao.

2Yuta nũnũkũmeta na mbingĩlo yake nĩnĩũleela, mailyĩ nthĩ mevw'ĩkĩte ngũa nziũ; na kĩĩo kya Yelusaleme nĩkyũkĩlĩte. 3Na anene moo me ndaĩa matũma ala anini moo maende manzĩnĩ: mavika ithimanĩ, na mailea kwona manzĩ; nĩmasyokaa na ikuu syo syĩ nthei; nĩmasonokaa na kũthokoana, na kũvw'ĩka mĩtwe yoo. 4Aĩmi nĩmasonokaa na kũvw'ĩka mĩtwe yoo, nĩkwĩthĩwa nthĩ nĩ mbatũkangu, nũndũ kũtyeethĩawa mbua nthĩ. 5Ĩĩ, o na ndaatai nĩsyaĩaa weũnĩ, na kũtia ĩswii yayo, nĩkwĩthĩwa vati nyeki. 6Na mang'oi ma kĩthekanĩ maũngamaa kũndũ kũtũlu kũthei makĩvevaveva ta mbĩwa; metho mamo makĩseekea, nũndũ vati kya ũya.

7O na ethĩwa mothũku maitũ nĩmeũtũkũsĩĩa, tethya wĩa kwondũ wa syĩtwa yaku, ame Yeova; nũndũ kũsyoka na ĩtina kwitũ nĩ kwingĩ; nĩtwakũvĩtanĩsye. 8We wĩkwatyo wa Isilaeli, Mũtangĩĩi wake ĩvinda ya thĩna, wĩĩthĩwa ta mũeni nthĩ nĩkĩ, na ta mũndũ wa kyalo ũla wathũkaa one vandũ va ũkoma ũtukũ? 9Wĩĩthĩwa ta mũndũ mũtelemu nĩkĩ, ta ngũmbaũ ĩla ĩtatonya kũtangĩĩa? Ĩndĩ, ame Yeova, wĩ katĩ waitũ, na ithyĩ nĩtũkwĩtanĩw'a na syĩtwa yaku; ndũkatũtie.

10Ũũ nĩw'o Yeova ũnũũmatavya andũ aa, Nĩmendaa kwanganga; matyaasiĩĩa maũũ moo: kwondũ wa ũu Yeova ndeũmetĩkĩla; yu akalilikana ũthũku woo, na kũsilĩla naĩ syoo. 11Na Yeova ambĩa, Ndũkamavoyee andũ aa mone ũseo. 12Matĩĩa ũya, ndikew'a kĩĩo kyoo; na mathemba nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo ya mũtu, ndikasyĩtĩkĩla; ĩndĩ ngamamina na ũvyũ, na yũa, na mũimũ.

13Nĩvo naisye, Ai! Mwĩaĩi Yeova! Sisya, athani mamatavasya, Mũtikona ũvyũ, o na mũtikethĩwa na yũa; ĩndĩ ngamũnengae mũuo wa w'o vandũ vaa. 14Nĩvo ĩndĩ Yeova wandavisye, Athani mathanaa movũngũ syĩtwanĩ yakwa; ndyaamatũma, o na ndyaameaĩa, o na ndyaaneena nao: mamwathanĩaa woni wa ũvũngũ, na kũaũsya, na ũndũ wa mana, na ũkengani wa ngoo syoo ene. 15Kwondũ wa ũu Yeova easya ũndũ wa athani ala mathanaa syĩtwanĩ yakwa, na ndyaamatũma, ĩndĩ measya, Ũvyũ na yũa itikethĩwa nthĩ ĩno: Athani asu makaminwa na ũvyũ na yũa. 16Na andũ ala mamathanĩaa makekw'a nzĩanĩ nene sya Yelusaleme nũndũ wa yũa na ũvyũ; na matikethĩwa na mũndũ wa kũmenzĩa nthĩ — mo, kana iveti syoo, kana ana moo, kana eĩtu moo: nũndũ ngamonoesya ũthũku woo. 17Naku wĩmatavya ndeto ĩno, Metho makwa nĩmetĩkye methoi ũtukũ na mũthenya, na matikaeke; nũndũ mwĩĩtu mũtheu wa andũ makwa nĩwanangĩtwe wanangĩko mũnene, na wũkite mũnene mũno. 18Ethĩwa nĩngumaala nĩende weũnĩ, nĩvo, sisya, ala moaiwe na ũvyũ! Na ethĩwa nĩngũlika ndũanĩ, nĩvo, sisya, ala mang'ong'etw'e nĩ yũa! Nũndũ mwathani na mũthembi me elĩ mangangaa nthĩ kũũ na kũũ, na mati na ũmanyi.

19Nũleete Yuta vyũ? Ngoo yaku nĩmenete Saioni? Nĩkĩ watũkũnie, na vati kũvoa kwitũ? Twamanthaa mũuo, ĩndĩ ũseo ndwaaũka; na twamanthaa ĩvinda ya kũvow'a, na, kaĩ, nĩ kũteva! 20Ame Yeova, nĩtũkumbũla ũthũku witũ, na ũthũku wa aaĩthe maitũ; nũndũ nĩtwakũvĩtanĩsye. 21Kwondũ wa syĩtwa yaku, ndũkatũthĩthe; ndũkasonokye kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ũnene waku: lilikana, ndũkanange ũtianĩo waku naitũ. 22Ve imwe sya syĩndũ sya mana sya mbaĩ itonya kusya mbua? Kana matu nĩmatonya kũete mĩono ya mbua? Tuue we, ame Yeova Ngai waitũ? Kwondũ wa ũu tũkakweteela; nũndũ nue waseũvisye syĩndũ isu syonthe.

YELEMAI 15

Ũthilĩku wa Yeova kwa Yuta

1Nĩvo ĩndĩ Yeova wambĩie, O na kethĩwa Mose na Samueli nĩmaũngeme mbee wakwa, kĩlilikano kyakwa kĩikamelekela andũ aa: mekye nĩeke ũmona, maende. 2Na kũkeethĩwa, yĩla mekũkũlya, Ithyĩ twĩenda va? Nĩvo ũkamatavya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya; Ala ma kĩkw'ũ, kĩkw'ũnĩ; na ala ma ũvyũ, ũvyũnĩ; na ala ma yũa, yũanĩ; na ala ma ũtavwa, mũtavonĩ. 3Na Yeova easya, Ngamaiĩa mĩthemba ĩna: ũvyũ wa kũaa, na ngitĩ sya kũtembũanga, na nyũnyi sya yayaya, na nyamũ sya nthĩ, sya kũya na kwananga. 4Nakwa ngamekangya kũũ na kũũ mosumbĩnĩ onthe ma nthĩ nũndũ wa Manase, mwana wa Esekia, mũsumbĩ wa Yuta, nũndũ wa ũndũ ũla wekie Yelusaleme.

5Nũndũ nũũ ũla ũkakwĩw'ĩa tei, we Yelusaleme? Kana nũũ ũla ũkakũmetea? Kana nũũ ũla ũkathũka ũtee aũkũlye ũndũ ũilyĩ? 6Nũndeete, easya Yeova, nũsyokete na ĩtina: kwondũ wa ũu nĩkũtambũũkĩĩtye kw'oko kwakwa, na kũkwananga; nĩnĩnoete nĩ kwĩlila. 7Na nĩnĩmaũlũkĩlye na kĩũlũkya mbingĩlonĩ sya ĩ nthĩ; nĩnĩmakw'ĩĩthĩsye syana, nĩnĩmanangĩte andũ makwa; matyaasyoka kuma mĩendelenĩ yoo. 8Aka moo ndiwa nĩmaingĩvie kwakwa kũvĩtũka kĩthangathĩ kya maũkanga; nĩnĩmaeteete mwanangi ĩũlũ wa aainyia ma anake mũthenya katĩ: nĩnĩtumĩte woo na motĩsyo mamavalũkĩla na kĩthũlũmũko. 9Ũla ũsyaĩte mũonza nũnũkũthelelwa nĩ vinya; nĩwumĩtwe nĩ veva; syũa yake nĩyĩthũĩte kwĩ o mũthenya; nũsonoketw'e na kũthokoanw'a: na nganengane ũtialo woo wũawe na ũvyũ mbee wa amaitha moo, easya ũu Yeova.

10Woo nĩ wakwa, mwaitũ, nũndũ nĩwanzyaie nyie mũndũ wa kũtetw'a na mũndũ wa kũkananĩaw'a nĩ nthĩ yonthe! Ndyaakovethya none ũtandĩthyo, o na andũ matyaangovethya mone ũtandĩthyo; ĩndĩ kĩla mũndũ woo nũkũnumanĩa.

11Yeova aisye, Nĩ w'o ngakwĩkĩa vinya kwondũ wa ũseo; nĩ w'o ngatuma mũmaitha akwĩsũva ĩvinda ya ũthũku na ĩvinda ya thĩna. 12Mũndũ nũtonya kũtũlan'ya kĩaa, o kĩaa na ũthuku syumĩte ngalĩ ya ĩũlũ? 13Syĩndũ syaku na mothwii maku maie ngainengane syĩthĩwe mũtavo vate kũthoowa, na ũu nũndũ wa naĩ syaku syonthe, o mĩvakanĩ yaku yonthe. 14Ngaivĩtĩlya syĩ na amaitha maku kũlika nthĩ ĩla ũtamanya; nũndũ mwaki nĩwakanĩtw'e ũthatunĩ wakwa, ũla ũkamũvĩvya.

Kũĩkĩĩthw'a kwa Yelemia nĩ Yeova

15Ame Yeova, we nĩwĩsĩ; ndilikana, na kũmbũkĩa, na kũndĩvanĩĩsya ala manthĩnasya; kwondũ wa wũmiĩsyo waku, ndũkambete: manya kana nĩ kwondũ waku nĩnavũthiw'e. 16Ndeto syaku nĩsyoonekie, nakwa naiya; na ndeto syaku kwakwa syaĩ mũyo na ũtanu wa ngoo yakwa: nũndũ nĩtanĩaw'a na syĩtwa yaku, ame Yeova, Ngai wa nguthu. 17Ndyaaĩkala ũmbanonĩ wa ala mathekaa, kana kũtana; nekalaa nĩ nyioka nũndũ wa kw'oko kwaku; nũndũ nũmbusũĩtye na ũthatu. 18Nĩkĩ kwalw'a kwakwa nĩ kwa mavinda onthe, na wũkite wakwa ũtivoeka, ũla ũleaa kũvow'a? Nĩ w'o ũkethĩwa kwakwa ta kalũsĩ kakenganaa, ta manzĩ ala mang'alaa? 19Kwondũ wa ũu Yeova easya atĩĩ, Ethĩwa ũkasyoka, nĩvo ĩndĩ ngakũete ĩngĩ, nĩ kana ũũngame mbee wakwa; na ethĩwa ũkaumya kĩla kĩ vata nthĩnĩ wa kĩla kĩthũku, ũkeethĩwa kanyw'a wakwa: makakũsyokea, ĩndĩ ndũkamasyokea. 20Na ngakũtw'ĩkĩthya ũvai mwiie wa ũthuku kwa andũ aa; na makokita naku, ĩndĩ matikakũkĩlya vinya; nũndũ nyie nĩ vamwe naku kũũtangĩĩa na kũũvonokya, easya ũu Yeova. 21Na ngakũvonokya wume kw'okonĩ kwa athũku, na ngakwovosya wume kw'okonĩ kwa ala ma kũtĩsya.

YELEMAI 16

Ũsilĩlo wa Yeova ĩũlũ wa andũ

1Na ĩngĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkyasya, 2Ndũkaaĩtwaĩe mũka, kana kwĩthĩwa na ana kana eĩtu, vandũ vaa. 3Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya ũndũ wa ana na ũndũ wa eĩtu ala masyaĩwe vandũ vaa, na ũndũ wa aainyia moo ala mamasyaĩe, na ũndũ wa aaĩthe moo ala mamasyaĩe nthĩ ĩno: 4Makakw'a ikw'ũ nthũku: maikametewa, o na maikenzĩwa nthĩ; makethĩwa ta vũũ ĩũlũ wa nthĩ; na makooawa na ũvyũ, na yũa; na simba syoo ikethĩwa lĩu wa nyũnyi sya yayaya, na wa nyamũ sya nthĩ.

5Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ndũkalike nyũmbanĩ ya kũĩĩa, o na ndũkathi kũmeta, kana kũmaĩĩa; nĩnumĩtye mũuo wakwa kwa andũ aa, o ũseo wĩ wendo na tei mwololo, easya ũu Yeova. 6Anene na anini makakw'ĩa nthĩ ĩno; matikenzĩwa nthĩ, o na andũ matikamaĩĩa, kana kwĩtemanga, kana kwĩyenza ũvaa kwondũ woo; 7o na andũ matikatilan'ya kĩmũtũ kwondũ woo makĩĩa, mamakiakisye ũndũ wa akw'ũ; o na andũ matikamanenga kĩkombe kya ũkiakisyo manyw'e ũndũ wa ĩthe woo kana ũndũ wa inyia woo. 8O na ndũkalike nyũmbanĩ ya kũvokea mboka wĩkale nao, kũya na kũnyw'a. 9Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Sisya, ngaekethya vandũ vaa wasya wa kũtheka na wasya wa ũtanu, wasya wa mũtwaani na wasya wa mũtwawa, mũsyaĩtye na metho menyu mĩthenyanĩ yenyu.

10Na kũkeethĩwa, yĩla wĩmon'ya andũ aa ndeto ii syonthe, na makakũkũlya, Nũndũ wa kĩ Yeova ũtũneeneete ũthũku ũũ w'onthe? Kana ũthũku witũ nĩ mwaũ? Kana naĩ yaitũ ĩla twamũvĩtanĩsye Yeova Ngai waitũ nĩ myaũ? 11Nĩvo ĩndĩ ũkamea, Yeova easya, Nĩkwĩthĩwa aaĩthe menyu nĩmandiĩte, na kũatĩĩa ngai ingĩ, na kwithũkũma, na kwithaitha, na kũndia, na matyaakwata mĩao yakwa; 12na inyw'ĩ nĩmwĩkĩte ũthũku kũvĩtũka aaĩthe menyu; nũndũ, sisya, nĩmũendaa kĩla mũndũ akĩatĩĩa ngũlũ sya ngoo yake nthũku, kwondũ wa ũu mũimbĩthukĩĩasya: 13kwondũ wa ũu ngamwĩkya mume nthĩ ĩno mũende nthĩ ĩla mũtaamanya, inyw'ĩ kana aaĩthe menyu; na kw'o mũkathũkũmĩa ngai ingĩ mũthenya na ũtukũ; nũndũ ndikamwon'ya ũseo.

14Kwondũ wa ũu, sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, ĩla kũikaneenwa ĩngĩ, O tondũ Yeova wĩ thayũ,

ũla waumisye ana ma Isilaeli Misili; 15ĩndĩ, O tondũ Yeova wĩ thayũ, ũla waetie ana ma Isilaeli kũmaumya nthĩ yĩ ngalĩ ya ĩũlũ, na kuma nthĩ syonthe vala wamalũngĩlĩĩlye. Na ngamaete ĩngĩ nthĩ yoo ĩla nanengie aaĩthe moo.
16Sisya, ngatũmana atei aingĩ na makamatea, easya ũu Yeova; na ĩtina ngatũmana asyĩmi aingĩ, na makamasyĩma maume kĩla kĩĩmanĩ, na kuma kĩla kalĩma, na kuma mĩvatĩnĩ ya mavia. 17Nũndũ metho makwa nĩmasyaĩĩtye mĩendele yoo yonthe; ti mĩvithe ũthyũnĩ wakwa, o na ũthũku woo ti mũvithe ũndũ ndatonya kũwona. 18Na ũndũ wa mbee ngaĩva ũthũku woo na naĩ syoo kũndũ kwĩlĩ, nũndũ nĩmathũkĩtye nthĩ yakwa na simba sya syĩndũ syoo imenetwe, na kusũsya ũtiĩwa wakwa na mothatyo moo.
19Ame Yeova, vinya wakwa, na ngome yakwa yĩ vinya, na wĩvitho wakwa mũthenya wa thĩna, mbaĩ ikooka vala ũĩ kuma itulunĩ sya nthĩ, na ikasya, Aaĩthe maitũ matyaatiĩwa kĩndũ no movũngũ, o kĩndũ kya mana na syĩndũ ila ite na ũuno. 20Mũndũ akeeseũvĩsya ngai, nasyo ti ngai?
21Kwondũ wa ũu, sisya, ngamamanyĩthya, no ĩvinda yĩĩ yĩmwe ngamamanyĩthya kw'oko kwakwa na vinya wakwa; na makamanya kana syĩtwa yakwa nĩ Yeova.

YELEMAI 17

Ngoo ya Yuta nĩ mbane nĩ naĩ

1Naĩ ya Yuta nĩandĩkĩtwe na kĩandĩki kya kĩaa, na mũthya wa kavila ka salitonyi: nĩvanĩtwe masengeanĩ ma ngoo syoo, na mbyanĩ sya ithembeo syenyu; 2yĩla syana syoo ililikanaa ithembeo syasyo na Aselimu yasyo vakuvĩ na mĩtĩ mĩũ tũlĩmanĩ tũtũlu. 3We kĩĩma kyakwa kĩ mũũndanĩ, nganengane syĩthĩwe mũtavo syĩndũ syaku, na ũthwii waku w'onthe mwie, na kũndũ kwaku kũtũlu, nũndũ wa naĩ, mĩvakanĩ yaku yonthe. 4Naku, o we mwene, ũkaeka ũtiĩwa waku ũla nakũnengie; na ngakũthũkũmĩthya amaitha maku wĩ nthĩ ĩla ũtesĩ: nũndũ nĩmwakanĩtye ũthatunĩ wakwa mwaki ũla ũkakanaa tene na tene.
5Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Nũumanĩwe mũndũ ũla ũĩkĩĩaa mũndũ, na kwĩkwatya mwĩĩ wĩthĩwe kw'oko kwake, na ngoo yake ĩimũeka Yeova. 6Nũndũ akeethĩwa ailyĩ ta mũtĩ weũnĩ mwĩtĩku matu, na ndakona yĩla ũseo wĩũka, ĩndĩ akekalaa kũndũ kwenzeku weũnĩ, nthĩ yĩ mũnyũ ĩtatwĩe andũ. 7Nĩ mũathime mũndũ ũla ũmũĩkĩĩaa Yeova, na Yeova nĩwe wĩkwatyo wake. 8Nũndũ akeethĩwa ta mũtĩ ũvandĩtwe ũtee wa manzĩ, ũla ũtambũũkasya mĩi yaw'o vakuvĩ na ũsĩ, na ndũkakĩa yĩla ũvyũvu wĩũka, ĩndĩ ĩtũ yaw'o yĩkeethĩwa yĩũ; na ndũkemakĩa mwaka wa mũnyao, kana kũeka kũsyaa ũsyao.
9Ngoo nĩ ngengani kũvĩtũka syĩndũ syonthe, na nĩ nthũku ki: nũũ ũtonya kũmĩmanya? 10Nyie, Yeova, nĩmanthaa kĩlilikanonĩ, na kũtataa ngoo, nĩnengae kĩla mũndũ o kwĩanana na mĩendele yake, kwĩanana na ũsyao wa meko make. 11Ta ngwae ĩla ĩvw'ĩkĩaa matumbĩ ala ĩtaalekya, now'o ũilyĩ ũla wĩyũmbanĩasya mothwii, na ti nzĩanĩ yaĩle; mĩthenyanĩ yake katĩ makamũtia, na mũminũkĩlyo wake akeethĩwa ndia.
12Kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ndaĩa, kyũkĩlĩtw'e kuma mwambĩlĩlyonĩ, nĩkyo vandũ vatheu vaitũ. 13We Yeova, wĩkwatyo wa Isilaeli, onthe ala makũtiaa makasonokw'a. Ala mandiaa nyie makaandĩkwa kũũ nthĩ, nĩkwĩthĩwa nĩmamũtiĩte Yeova, nthongo ya manzĩ ma thayũ. 14Mbosya, ame Yeova, na ngavoeka; ndangĩĩa, na ngatangĩĩka: nũndũ nue ndaĩa yakwa. 15Sisya, nĩmeũngũlya, Ndeto ya Yeova ĩĩva? Nĩyũke oyu. 16Ngali ĩ yakwa ndyaaĩkalaata kwĩyumya wĩanĩ wa mũĩthi ngĩkũatĩĩa; o na ndyaenda mũthenya wa woo; naku nĩwĩsĩ: kĩla kyaumie ilomonĩ syakwa kyaĩ mbee wa ũthyũ waku. 17Ndũkethĩwe ũtĩsyo kwakwa: nue wĩvitho wakwa mũthenya wa ũthũku. 18Masonokw'e ala manthĩnasya, ĩndĩ ndikaasonokw'e: asu mateve, ĩndĩ ndikaateve; maetee mũthenya wa ũthũku, noimananga na wanangĩko kũndũ kwĩlĩ.

Mũthenya wa savato no mũvaka ũvathanw'e wĩthĩwe mũtheu

19Ũũ nĩw'o Yeova wambĩie: Enda, ũũngame mbingĩlonĩ ya ana ma andũ, vala asumbĩ ma Yuta malikĩlaa, na kumaalĩla, o na mbingĩlonĩ syonthe sya Yelusaleme; 20noimatavya, Ĩw'ai ndeto ya Yeova, inyw'ĩ asumbĩ ma Yuta, na Yuta yonthe, na onthe ala matwĩe Yelusaleme, ala mũlikĩlaa mbingĩlonĩ ii: 21Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ĩsũvĩei, mũikakue mũio mũthenya wa savato, o na kũlikĩlya mbingĩlonĩ sya Yelusaleme; 22o na mũikaumaalye mũio nyũmbanĩ syenyu mũthenya wa savato, kana kũtethya wĩa o na wĩva: ĩndĩ vathan'yai mũthenya wa savato wĩthĩwe mũtheu, o tondũ nameaĩe aaĩthe menyu. 23Ĩndĩ matyaaĩthukĩĩsya, kana kũtea kũtũ kwoo, ĩndĩ moomya ngingo syoo, matikew'e na kwosa ũmanyĩsyo.
24Na kũkeethĩwa, easya Yeova, ethĩwa nĩmũmbĩthukĩĩasya mũno, atĩ mũtikatwae mũio o na wĩva na kũlikĩlya mbingĩlonĩ sya ndũa ĩno mũthenya wa savato, ĩndĩ kũvathan'ya mũthenya wa savato wĩthĩwe mũtheu, mũtekũtethya wĩa o na wĩva mũthenya ũsu; 25nĩvo ĩndĩ kũkalikĩla mbingĩlonĩ sya ndũa ĩno asumbĩ na anene me mbee ũsumbĩnĩ makĩkala kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Ndaviti, makuĩtwe nĩ makasya na matũlĩte mbalasi, mo, na anene moo me mbee ũsumbĩnĩ, aũme ma Yuta, na ala matwĩe Yelusaleme; na ndũa ino ĩkekalaa tene na tene. 26Na makooka kuma ndũanĩ sya Yuta, na kuma ndeenĩ sya Yelusaleme, na kuma nthĩ ya Mbenyamini, na kuma nthĩ ndindimalu, na kuma nthĩ yĩ tũlĩma, na kuma ngalĩ ya Ĩtheo, makĩete nthembo sya kũvĩvw'a, na nthembo sya kũtonywa, na nthembo sya mũtu, na ũvumba, na makĩete nthembo sya mũvea, nyũmbanĩ ya Yeova. 27Ĩndĩ ethĩwa mũkalea kũmbĩthukĩĩsya, atĩ mũvathan'ye mũthenya wa savato wĩthĩwe mũtheu, na mũtikakue mũio na kũlikĩlya mbingĩlonĩ sya Yelusaleme mũthenya wa savato; nĩvo ĩndĩ ngakan'ya mwaki mbingĩlonĩ syayo, na ũkavĩvya nyũmba nene mbanakavye sya Yelusaleme, na ndũkavoeka.

YELEMAI 18

Ũmanyīsyo ngelekan'yonī ya mũmbi wa yũmba

1Ndeto īla yamũkĩe Yelemia kuma kwa Yeova, īkyasya, 2Ũkĩla, ũende nyũmbanĩ ya mũmbi, na ngakwĩw'ĩthĩsya ndeto syakwa vu. 3Na īndĩ natheea nyũmbanĩ ya mũmbi, na, sisya, aĩ vo akĩtethya wĩa wake ndĩanĩ. 4Na yĩla mbisũ īla wombie ya yũmba yanangĩkĩe kw'okonĩ kwa mũmbi, nĩwamyũmbie īngĩ yĩthĩwe mbisũ īngĩ, o tondũ mũmbi wonie nĩ ũseo kũmyũmba.

5Na īndĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, īkyasya, 6We nyũmba ya Isilaeli, nditonya kwĩka nenyu ta mũmbi ũũ? Easya ũu Yeova. Sisya, ta yũmba kw'okonĩ kwa mũmbi, now'o mũilyĩ kw'okonĩ kwakwa, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli. 7O kavinda kala nganeena ũvoo wa mbaĩ, na ũvoo wa ũsumbĩ, kũkũa, na kũomboa na kwananga; 8ethĩwa mbaĩ ĩsu īla nĩneenete ũvoo wayo, īkeethyũũa na kũtia ũthũku wayo, ngeetũnga ũndũ wa ũthũku ũla nasũanĩe kũmĩka. 9Na o kavinda kala nganeena ũvoo wa mbaĩ, na ũvoo wa ũsumbĩ, kũwaka na kũvanda; 10ethĩwa makeeka ũla nonaa wĩ ũthũku, mateĩw'a wasya wakwa, nĩvo īndĩ ngeetũnga ũndũ wa ũseo ũla naisye ngameka. 11Yu kwondũ wa ũu, neena na aũme ma Yuta, na ala matwĩe Yelusaleme, ũkĩmea, Ũũ nĩw'o Yeova ũnĩkwasya: Sisya, nĩngũseũvya ũthũku ĩũlũ wenyu, na kũmũsũanĩĩa ũndũ: syokai yu kĩla ũmwe kuma mũendelenĩ wake mũthũku, na kũlũngalya mĩendele yenyu o na meko menyu. 12Īndĩ measya, Nĩ mana; nũndũ tũkaenda tũatĩĩe mũsũanĩo maitũ ene, na tũkeeka kĩla ũmwe aatĩĩe ngũlũ sya ngoo yake nthũku.

13Kwondũ wa ũu Yeova easya atĩĩ: Yu kũlyai mbaĩnĩ, ũla wewie maũndũ mailyĩ aa; mwĩĩtu mũtheu wa Isilaeli nĩwĩkĩte ũndũ ũthũku mũno. 14Īa ya Levanoni yĩkathela kuma ĩvianĩ yĩ mũũndanĩ? Kana manzĩ mathithu ala matheeaa kuma kũasa makang'ala? 15Nũndũ andũ makwa nĩmolĩtwe ninyie, nĩmaitoeesye ngai sya ũvũngũ ũvani; na nĩmalulutĩkĩtw'e nzĩanĩ syoo, nzĩanĩ sya tene tene, maende na nzĩa sya myathũko, nzĩa ĩte nzeũvye; 16kũtw'ĩkĩthya nthĩ yoo ũseng'yo, na ya kũtimbwa īndĩ yonthe; kĩla mũndũ wĩmĩvĩtĩla akaseng'a, na kũthingithya mũtwe wake. 17Ngamanyaĩĩkya mbee wa mũmaitha o ta kũnyaĩĩkya na kĩseve kya wumĩlonĩ wa syũa; ngamon'ya mũongo, na ti ũthyũ, mũthenya wa wanangĩko woo.

Kũsaman'ya kwa andũ, na mboya ya Yelemia

18Nĩvo īndĩ maisye, Ũkai, tũmũsamĩe Yelemia; nũndũ mĩao ndĩkaa kwa mũthembi, kana ũtao kwa ala oĩ, kana ndeto kwa mwathani. Ũkai, tũmũkũne na ũĩmĩ, na tũikethukĩĩsye ndeto syake o na syĩva.

19Mbĩw'a, ame Yeova, noyĩthukĩĩsya wasya wa ala mekũtetan'ya nakwa. 20Ũthũku ũkaĩvwa vandũ va ũseo? Nũndũ nĩmenzĩe thayũ wakwa ĩima. Lilikana ũndũ naũngamie mbee waku nĩneene ũseo kwondũ woo, nĩthyũũe ũthilĩku waku wume kwoo. 21Kwondũ wa ũu nengane syana syoo yũanĩ, na kwinengane vinyanĩ wa ũvyũ; na iveti syoo syĩthĩwe ite na syana, na syĩthĩwe ndiwa; na aũme moo nĩmoawe nĩ kĩkw'ũ, na anake moo nĩmoawe na ũvyũ kaũnĩ. 22Kĩĩo nĩkĩw'ĩke kuma nyũmbanĩ syoo, yĩla wĩmaetee nguthu na kĩthũlũmũko; nũndũ nĩmenzĩte ĩima mangwatye, na kũvitha itei ingwatye maũũ. 23Īndĩ, Yeova, we nĩwĩsĩ kũsaman'ya kwoo kw'onthe ũndũ wa kũmbũaa; ndũkamaekee ũthũku woo, o na ndũkavute naĩ yoo ũeke kũmyona; īndĩ mavalũkw'e mbee waku; meke ũu ĩvinda ya ũthatu waku.

YELEMAI 19

Ũmanyīsyo kuma sũva mũkw'ũ

1Ũũ nĩw'o Yeova waisye, Enda ũthooe sũva wa yũmba wũmbĩtwe nĩ mũmbi, noyosa amwe ma atumĩa ma andũ, na ma atumĩa ma athembi; 2na ũyumaala ũende mwandanĩ wa mwana wa Inomu, ũla wĩ vala valikĩlawa mbingĩlonĩ yĩtaw'a Alisithi, na kũtavanĩsya kw'o ndeto ila ngakũtavya: 3na kwasya, Ĩthukĩĩsyei ndeto ya Yeova, inyw'ĩ asumbĩ ma Yuta, na ala mũtwĩe Yelusaleme: Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Sisya ngavaetee vandũ va ũthũku, o ũla ũkawĩw'a matũ make makasĩĩlĩla. 4Nĩkwĩthĩwa nĩmandiĩte, na matw'ĩkĩthĩtye vandũ vaa va mũeni, na kwitoeesya vaa ngai ingĩ ũvani, ila mataamanya, mo na aaĩthe moo na asumbĩ ma Yuta, na kusũsya vandũ vaa na nthakame ya ala mate na ĩvĩtyo, 5na nĩmakĩte kũndũ kũtũlu kwa Mbaali, mamũvĩvĩsye Mbaali ana moo mwakinĩ methĩwe nthembo sya kũvĩvw'a; ũndũ ũla ndaawĩaa, kana kũneena, o na ndwaalika kĩlilikanonĩ kyakwa; 6kwondũ wa ũu, sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, ĩla vandũ vaa vatiketwa ĩngĩ Tovethi, kana Mwanda wa mwana wa Inomu, īndĩ vaketwa Mwanda wa Kũaĩa. 7Na ngatw'ĩkĩthĩsya mosũanĩo ma Yuta na ma Yelusaleme ma mana vaa; na ngamavalũkya na ũvyũ mbee wa amaitha moo, na kwa moko ma ala mamanthaa mathayũ moo: na simba syoo nganengane syĩthĩwe lĩu wa nyũnyi sya yayaya, na wa nyamũ sya nthĩ. 8Na ngatw'ĩkĩthya ndũa ĩno ũseng'yo, na ya kũtimbwa; kĩla mũndũ ũla wĩmĩvĩtĩla akaseng'a na kũmĩtimba nũndũ wa mothĩn'yo onthe mayo. 9Na ngatuma maya nyama sya mĩĩ ya ana moo na eĩtu moo; na makaya kĩla ũmwe nyama sya mũnyanyae, kũtw'ĩkanĩw'anĩ na ũnyamaonĩ, ũla amaitha moo, na ala mamanthaa mathayũ moo, makamanyamasya naw'o.

10Nĩvo īndĩ ũkoaa sũva ũsu atumĩa mene ala maendie vamwe naku, 11na kũmatavya, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: O tondũ mũndũ wũaa kĩndũ kyũmbĩtwe nĩ mũmbi, kĩla kĩtatonya kũmbwa ĩngĩ kĩthĩwe kĩima, o ta ũu ngooaa andũ aa na ndũa ĩno; na makenzĩa andũ nthĩ kũu Tovethi, kũvika vathela vandũ va kwĩnzĩa nthĩ. 12Ũũ nĩw'o ngaveka vandũ vaa, na ala matwĩe vo, o na kũtw'ĩkĩthya ndũa ĩno ta Tovethi, easya ũu Yeova: 13na nyũmba sya Yelusaleme, na nyũmba sya asumbĩ ma Yuta, ila syavukiw'e, ikethĩwa ta vandũ va Tovethi, o nyũmba syonthe ila ialanĩ syasyo

matoeesye nguthu yonthe ya ĩtunĩ ũvani, na kwĩtĩkĩsya ngai ingĩ nthembo sya kũnyuwa.
14Na ĩndĩ Yelemia auma Tovethi, vala Yeova wamũtũmie athanĩe vo; na aũngama nza ya nyũmba ya Yeova, na amea andũ onthe: 15Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Sisya, ngamĩetee ndũa ĩno na tũtũla twayo tw'onthe ũthũku w'onthe ũla natavanisye ĩũlũ wayo; nĩkwĩthĩwa nĩmoomisye ngingo syoo, matikew'e ndeto syakwa.

YELEMAI 20

Kĩumo ĩũlũ wa Vasuli ũndũ wa kũmwova Yelemia

1Vasuli, mwana wa mũthembi Imeli, ũla waĩ mũnene nyũmbanĩ ya Yeova, eew'a Yelemia akyathana maũndũ asu. 2Nĩvo ĩndĩ Vasuli wamũkũnie mwathani Yelemia, na amwoveea maũũ mĩtĩnĩ ĩla yaĩ mbingĩlonĩ ya ngalĩ ya ĩũlũ ya Mbenyamini, ĩla yaĩ nyũmbanĩ ya Yeova. 3Na kweethĩwa ũnĩ ũsu, Vasuli amumya Yelemia mĩtĩnĩ ĩsu. Na ĩndĩ Yelemia amwĩa, Yeova ndaaĩta syĩtwa yaku Vasuli, ĩndĩ Makoli-misavivu. 4Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Sisya, ngakũtw'ĩkĩthya ũtĩsyo kwaku mwene, na kwa anyanyau onthe; na makavalũkw'a na ũvyũ wa amaitha moo, na metho maku makoona ũu; na nganengane Yuta onthe kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni, na akamatava amatwae Mbaviloni, na kũmoaa na ũvyũ. 5O na ũndũ ũngĩ nganengane ũthwii w'onthe wa ndũa ĩno, na motandĩthyo onthe mayo, na syĩndũ syonthe syayo syĩ vata mũno, ĩĩ, mothwii onthe maie ma asumbĩ ma Yuta nganengane kw'okonĩ kwa amaitha moo; na makamatava mũtavo, na kũmatwaa, na kũenda nao Mbaviloni. 6Naku, Vasuli, na onthe ala matwĩe nyũmbanĩ yaku mũkaenda mwĩ atave; na ũkavika Mbaviloni, na ũkakw'ĩa kw'o, na ũkenzĩwa nthĩ kw'o, we, na anyanyau onthe, ala wamathanĩe ũvũngũ.

Kĩĩo kya Yelemia

7Ame Yeova, nĩwambĩsũvie, nakwa neesũvĩka; wĩ vinya kwĩ nyie, naku nĩwakĩlya vinya: nĩnatw'ĩka wa kũthekeewa mũthenya w'onthe, kĩla mũndũ nũkũmbũĩa ngũĩ. 8Nũndũ o yĩla ngũneena, nĩngũkĩlya wasya; nĩngwasya mũno, Ũng'endu na wanangĩko! Nĩkwĩthĩwa ndeto ya Yeova nĩtw'ĩkĩthaw'a kwakwa kĩvũthya na ntheko, mũthenya w'onthe. 9Na ethĩwa nĩasya, Ndikamũweta, kana kũneena ĩngĩ syĩtwanĩ yake nĩvo ngoonĩ yakwa ve ta mwaki mwakanu ũvingĩĩtwe mavĩndĩnĩ makwa, na nĩ na mĩnoo ũndũ wa kũmĩĩsya, o na nditonya kwĩsiĩĩa. 10Nũndũ nĩnĩw'ĩte nzukũ sya aingĩ, ũtĩsyo ngalĩ syonthe. Anyanyawa onthe ala twĩsene ala masiasya mone ũvalũko wakwa measya, Mwilĩĩlei, naitũ tũkamũneenea, nokwĩthĩwa akakusĩka, na tũkamũkĩlya vinya, na kwĩĩvanĩsya ũndũ wake. 11Ĩndĩ Yeova e vamwe nakwa ta ũla wĩ vinya mũno na wa kũtĩsya: kwondũ wa ũu ala manthĩnasya makalulutĩka, na matikakĩlya vinya; makasonokw'a vyũ, nũndũ matyaaĩka na ũĩ, o kwanangĩwa ndaĩa tene na tene kũla kũtakola nongi. 12Ĩndĩ, ame Yeova wa nguthu, ũla ũtataa ala alũngalu, ũla wonaa ngoo na kĩlilikano, none ũĩvanĩsya waku kwoo; nũndũ nĩnakwonisye ũvoo wakwa. 13Mwinĩei Yeova, mũkathei Yeova; nũndũ nũvonoketye thayũ wa mũthĩni kũmumya kw'okonĩ kwa eki ma naĩ.
14Nũumanĩwe mũthenya ũla nasyaiwe: mũthenya ũla mwaitũ wanzyaie ndũkaathimwe. 15Naumanĩwe mũndũ ũla wamũtwaĩe nau ũvoo, akĩmwĩa, Nũsyaĩwe kavĩsĩ; akĩmũtanĩthya mũno. 16Na mũndũ ũsu nĩethĩwe ta ndũa ila Yeova waing'uthũlile, na ndaalyũla: nake nĩew'e kĩĩo kĩoko, na mbu katambanga; 17nĩkwĩthĩwa ndaambũaa nĩ ĩvunĩ; na nĩw'o ĩndĩ mwaitũ ethĩwa aĩ mbũa yakwa, na ĩvu yake yĩkekalaa. 18Nũndũ wa kĩ naumie ĩvunĩ none thĩna na woo, nĩ kana mĩthenya yakwa yanangĩke na nthoni?

YELEMAI 21

Wanangĩko wa Yelusaleme ũyathanwa

1Ndeto ĩla yamũkĩe Yelemia kuma kwa Yeova, yĩla mũsumbĩ Nzetekia watũmie kwake Vasuli mwana wa Malikiya, na Nzevania mwana wa mũthembi Maaseia, makĩmwĩa, 2Nĩngũkwĩsũva ũtũkũlĩlye kwa Yeova; nũndũ Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni nũnũũkwatya kaũ naitũ: nokwĩthĩwa Yeova akatwĩka kwĩanana na mawĩa make onthe ma ũseng'ya, nĩ kana aende kuma kwitũ.
3Nĩvo ĩndĩ Yelemia wameie, Ũũ nĩw'o mũkamwĩa Nzetekia: 4Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Sisya, ngathyũũa mĩio ya kaũ ĩla yĩ mokonĩ menyu, ĩla mũkũkita mũsumbĩ wa Mbaviloni nayo, na Akalitei ala meũmũtwĩkanĩsya, me ũtee wa maũvai; na ngamyũmbanĩsya ndũanĩ katĩ. 5Nakwa mwene ngokita nenyu na kw'oko kũtambũũku na kw'oko kwĩ vinya, nĩ na ũthatu, na ũthilĩku, na woo mwingĩ. 6Na ngakũna andũ ala matwĩe ndũanĩ ĩno, mũndũ vamwe na nyamũ: makooawa nĩ mũimũ mũthũku. 7Na Yeova easya, Ĩtina wa ũu nganengane Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta, na athũkũmi make, na andũ, o ala metialw'a ndũanĩ ĩno nĩ mũimũ, na ũvyũ, na yũa, kw'okonĩ kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni, na mokonĩ ma amaitha moo, na mokonĩ ma ala mamanthaa mathayũ moo: nake akamakũna kwa kũmatemanga na ũvyũ; ndakamaeka, kana kũmew'ĩa ĩnee kana teĩ.
8Na ũkatavya andũ aa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Sisya, nĩngwia mbee wenyu nzĩa ya thayũ na nzĩa ya kĩkw'ũ. 9Ũla wĩĩkala ndũanĩ ĩno akooawa na ũvyũ, na yũa, na mũimũ; ĩndĩ ũla wĩumaala na kwĩnengane kwa Akalitei ala meũmũtwĩkanĩsya, ũsu akekala thayũ, na thayũ wake ũkeethĩwa mũtavo wake. 10Nũndũ nĩnamĩlutĩle ndũa ĩno ũthyũ wakwa nĩmĩke ũthũku, na ti ũseo, easya ũu Yeova: ĩkanenganwe kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni, nake akamĩvĩvya na mwaki.

Mawathani ũndũ wa asumbĩ ma Yuta

11Na ĩw'ai ndeto ya Yeova ũndũ wa nyũmba ya mũsumbĩ wa Yuta: 12Yeova easya atĩĩ, We nyũmba ya Ndaviti, silai ũsili wa katĩ kĩoko, na kũmumya ũla ũvutĩtwe kw'okonĩ kwa ũla ũthĩnasya, ũthilĩku wakwa ndũkese kumĩla ta mwaki, na kwakana ũndũ mũndũ o

na wĩva ũtatonya kũvosya, nũndũ wa ũthũku wa meko menyu. 13Sisya, nĩ ũndũ naku, we ũla wĩkalaa mwandanĩ, ĩvia yĩ ũiĩnĩ, easya ũu Yeova; inyw'ĩ ala mwĩasya, Nũũ ũla wĩtũtheeea ithyĩ? Kana nũũ wĩlika mawĩkalonĩ maitũ? 14Na ngamũkũna kwĩanana na ũsyao wa meko menyu, easya ũu Yeova; na ngakan'ya mwaki mũtitũnĩ wake, naw'o ũkavĩvya kyonthe kĩla kĩthyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe.

YELEMAI 22

1Ũũ nĩw'o Yeova waisye: Theea nyũmbanĩ ya mũsumbĩ wa Yuta ũneenee ndeto ĩno vo, 2na kwasya, Ĩthukĩĩsye ndeto ya Yeova, we mũsumbĩ wa Yuta, ũla wĩkalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Ndaviti, we, na athũkũmi maku, na andũ maku ala mavotelaa mbingĩlonĩ ii. 3Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Silai sila wa katĩ na mũlũngalu, na kũmumya ũla ũvutĩtwe kw'okonĩ kwa ũla ũthĩnasya: na ndũkamwĩke ũthũku, kana kũmũng'endea, mwĩkali wa ũeninĩ, kana ũla wakw'ĩĩwe nĩ ĩthe, kana mũndũ mũka ndiwa; o na ndũketĩkye nthakame ĩte na ĩvĩtyo vandũ vaa. 4Nũndũ ethĩwa mwĩĩka ũndũ ũsu ki, nĩvo ĩndĩ kũkavotela mbingĩlonĩ sya nyũmba ĩno asumbĩ mekalĩle kĩvĩla kya ũsumbĩ kya Ndaviti, maikuwa nĩ makasya na matũlĩte mbalasi, we, na athũkũmi make, na andũ make. 5Ĩndĩ ethĩwa nĩmũũlea kwĩthukĩĩsya ndeto ii, nyie mwene nĩngwĩvĩta kana nyũmba ĩno ĩkatw'ĩka ĩanzo, easya ũu Yeova. 6Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya kwondũ wa nyũmba ya mũsumbĩ wa Yuta: We wĩ Ngileati kwakwa, mũthya wa Levanoni; ĩndĩ vate ndĩi ngakũtw'ĩkĩthya weũ, ndũa ite andũ. 7Nakwa ngaseũvya ala makakwanangaa, kĩla ũmwe na mĩio yake ya kaũ; na makatemanga mĩkũũ yaku mĩseo, na kũmĩkya mwakinĩ. 8Na mbaĩ nyingĩ ikavĩtĩla ndũa ĩno, na makakũlan'ya kĩla ũmwe na mũtũi wake, Nũndũ wa kĩ Yeova wĩkĩte ndũa ĩno nene ũu? 9Nĩvo ĩndĩ makasũngĩa, Nũndũ nĩmatiie ũtianĩo wa Yeova Ngai woo, na kũthaitha ngai ingĩ, na kwithũkũma.

10Mũikaĩĩe ũla mũkw'ũ, kana kũmũmetea; ĩndĩ ĩai mũno kwondũ wa ũla wĩenda kũasa; nũndũ ndakasyoka ĩngĩ, kana kwona ĩngĩ nthĩ ĩla wasyaĩwe. 11Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, ũndũ wa Salumu mwana wa Yosia, mũsumbĩ wa Yuta, ũla wasumbĩkie vandũ va Yosia ĩthe wake, ũla waumie vandũ vaa: Ndakasyoka vo ĩngĩ; 12ĩndĩ vandũ vala mamũtwaie e mũtave, akakw'ĩa o vo, na ndakona nthĩ ĩno ĩngĩ.

13Woo nĩ wake ũla wakaa nyũmba yake na nzĩa ĩte ndũngalu, na tũsũmba twake na nzĩa ĩte ya katĩ; ũla wĩtethasya na ũthũkũmi wa mũtũi wake mana, na ndeũmũnenga ĩtuvi yake; 14ũla ũkwasya, Ngeeyakĩa nyũmba nthanthau na tũsũmba twĩ ũthei, na kwĩvũthũĩa mbũthi; nayo nĩ nzeũvye nthĩnĩ na mbwaũ sya mĩkũũ, na kũvakwa langi mũtune mũno. 15Ũkasumbĩka, nũndũ nũkũtata na vinya kwĩvĩtũkya mbee na mbwaũ sya mĩkũũ? Au ndaaya na kũnyw'a, na kwĩka katĩ o na ũlũngalu? Nĩvo ĩndĩ kwaĩ ũseo kwake. 16Nĩwasilanasya ngya na ala athĩni; nĩvo ĩndĩ kwaĩ ũseo. Ũũ tiw'o kũmanya nyie? Easya ũu Yeova. 17Ĩndĩ metho maku na ngoo yaku ndĩ ũndũ yendaa ate o ĩtomo yaku, na kwĩtĩkya nthakame ĩte na ĩvĩtyo, na kũnyamasya, na kũng'endea, na kwĩkaa ũu. 18Kwondũ wa ũu Yeova easya ũndũ wa Yeoiakimu mwana wa Yosia, mũsumbĩ wa Yuta: Matikamũmetea, makyasya, Aa mwana-a-ia! Kana, Aa mwĩĩtu-a-ia! Matikamũmetea, makyasya, Aa mwĩaĩi! Kana, Aa ũnene wake! 19Akenzĩwa nthĩ tondũ ĩng'oi yĩnzĩawa nthĩ, kũkusw'a na kwĩkw'a ũtee wa mbingĩlo sya Yelusaleme.

20Ambata ũende Levanoni, ũĩe; na ũkĩlya wasya waku ku Mbasani, na kũĩa wĩ Avalimu; nũndũ endwa maku onthe nĩ anangĩku. 21Nĩnaneenie naku kwingĩvanĩ kwaku; ĩndĩ we wasya, Ndikethukĩĩsya. Ũũ nĩw'o mwĩkalĩle waku kuma wana waku, kana ndwĩthukĩĩasya wasya wakwa. 22Kĩseve kĩkaya aĩthi maku onthe, na endwa maku makaenda me atave: nĩ w'o ĩndĩ ũkasonoka na kũthokoanw'a ũndũ wa ũthũku waku w'onthe. 23We ũla ũtwĩe Levanoni, ũla wakaa ndala yaku mĩtĩnĩ ya mĩkũũ, ko ũkethĩwa wa kwĩw'ĩwa tei mũno yĩla woo ũkakũkĩa, woo ta wa mũndũ mũka akyaũnya!

24Yeova easya, O tondũ nĩ thayũ, o na kethĩwa Konia mwana wa Yeoiakimu mũsumbĩ wa Yuta nĩ ngome ya ũvana ũsiĩlo kw'okonĩ kwakwa kwa aũme, ngakwĩkya kũasa; 25na ngakũnengane kw'okonĩ kwa ala mamanthaa thayũ waku, na kw'okonĩ kwa ala ũmakĩaa, o kw'okonĩ kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni, na kw'okonĩ kwa Akalitei. 26Na ngakwĩkya ũtee, vamwe na mwenyu ũla wakũsyaie, nthĩ ĩngĩ, ĩla mũtaasyaĩwa; na mũkakw'ĩa kw'o. 27Ĩndĩ nthĩ ĩla ngoo yoo yendaa kũmĩsyokea, ku maikasyoka. 28Mũndũ ũsu Konia nĩ mũio mũvũthye ũla mwanangĩku? Nĩ mũio ũla ũte mũndũ wa kũtanĩa? Nũndũ wa kĩ mekĩtw'e nza, we na ũsyao wake, na kwĩkw'a nthĩ ĩla matesĩ? 29We nthĩ, nthĩ, nthĩ, ĩthukĩĩsye ndeto ya Yeova. 30Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Andĩkai mũndũ ũũ nde kana, mũndũ ũla ũtakaathimĩka mĩthenyanĩ yake; nũndũ vati mũndũ nongi wa ũsyao wake ũla ũkaathimĩka kwĩkala kĩvĩlanĩ kya Ndaviti, kana kũsumbĩka nthĩnĩ wa Yuta.

YELEMAI 23

Kũsyoka kwa ũtialo

1Woo nĩ wa aĩthi ala manangaa na kũnyaĩĩkasya malondu ma kĩsesi kyakwa! Easya ũu Yeova. 2Kwondũ wa ũu Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũũmaneenea aĩthi ala maĩthasya andũ makwa atĩĩ: Nĩmwanyaĩĩkisye ndĩthya yakwa, na kũmĩlũngya, na mũtyaaenda kũmĩsisya; sisya, ngamũetee ũthũku wa meko menyu, easya ũu Yeova. 3Na ngoomban'ya ala matialile ma ndĩthya yakwa kũmaumya nthĩ syonthe vala namalũngĩlĩĩlye, na kũmaete ĩngĩ syengonĩ syoo; na makasyaana na kwingĩva. 4Na ngamaiĩa aĩthi, ala makamaĩthya; na matikakĩa ĩngĩ, kana kũteva, o na vai ũmwe ũkanyivĩwa, easya ũu Yeova.

5Sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, ĩla ngamũkĩlĩlya Ndaviti Ũvonge mũlũngalu, na akasumbĩka e mũsumbĩ na kwĩka na ũĩ, na akasila sila wa katĩ na mũlũngalu e ĩ nthĩ. 6Mĩthenyanĩ yake Yuta akatangĩĩwa, na Isilaeli akekala ate na mũisyo; na syĩtwa yake yĩla ũketwa nĩ yĩĩ: Yeova ũlũngalu witũ. 7Yeova easya atĩĩ, Kwondũ wa ũu, sisya, mĩthenya nĩyũkĩte ĩla matakasya ĩngĩ, O tondũ Yeova wĩ thayũ, ũla waumisye ana ma Isilaeli nthĩ ya Misili; 8ĩndĩ, O tondũ Yeova wĩ thayũ, ũla waetie na kũtongoesya ũsyao wa nyũmba ya Isilaeli kuma nthĩ yĩ ngalĩ ya ĩũlũ, na kuma nthĩ syonthe ila namalũngĩlĩĩlye. Na makatũa nthĩ yoo ene.

Mosilĩlo ĩũlũ wa athani ma ũvũngũ

9Ũndũ wa athani. Ngoo yakwa nĩtũlĩkĩle nthĩnĩ wakwa, mavĩndĩ makwa onthe nĩmeũthingithanga; nĩilyĩ ta mũndũ ũnyw'ĩte, na ta mũndũ ũla ũmilĩtwe nĩ mbinyu, nũndũ wa Yeova, na nũndũ wa ndeto syake ntheu. 10Nũndũ nthĩ nĩyusũĩte ilaalai; nĩkwĩthĩwa nũndũ wa kĩumo nthĩ nĩmetaa; isesi sya weũ nĩsyũmĩte. Nzĩa yoo nĩ nthũku, na ũtonyi woo ti wa w'o; 11nũndũ mwathani na mũthembi me elĩ nĩ avuku; ĩĩ, nĩnonete ũthũku woo nyũmbanĩ yakwa, easya ũu Yeova. 12Kwondũ wa ũu nzĩa yoo ĩkeethĩwa kwoo ta kũndũ kũtendeu kĩvindunĩ: makalũngĩlĩĩlwa, na kũvalũka o kw'o; nũndũ ngamaetee ũthũku, o mwaka wa kũsilĩlwa kwoo, easya ũu Yeova.

13Nakwa nĩnonete ũtumanu athaninĩ ma Samalia; nĩmathanie na syĩtwa ya Mbaali, na kũmavĩtĩthya andũ makwa Isilaeli. 14Na ĩngĩ nĩnonete ũndũ wa ũtĩsya mũno athaninĩ ma Yelusaleme: nĩmekaa ũlaalai, na kũendaa na movũngũ; na nĩmekĩaa vinya moko ma eki ma naĩ, ũkethĩa vai ũmwe ũsyoka kuma ũthũkunĩ wake: nao onthe nĩmatw'ĩkĩte kwakwa ta Sotomo, na ala matwĩe kw'o ta Ngomola. 15Kwondũ wa ũu Yeova wa nguthu easya ũndũ wa athani: Sisya, ngamaathĩsya kĩndũ kĩ ũũ, na kũmanyw'ĩthya manzĩ me ũũ ta nyongo; nũndũ kũlea kũkĩa Ngai nĩkumĩte athaninĩ ma Yelusaleme, kũkathi nthĩ yonthe.

16Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya, Mũtikethukĩĩsye ndeto sya athani ala mamwathanĩaa inyw'ĩ; nĩmamũmanyĩasya maũndũ ma mana; nĩmaneenaa woni wa ngoo syoo ene, na ti kuma kanyw'anĩ wa Yeova. 17Mavinda onthe nĩmamatavasya ala mambũthasya, Yeova nũneenete atĩĩ, Mũkeethĩwa na mũuo; na kĩla mũndũ ũla ũendaa akĩatĩĩa ngũlũ sya ngoo yake mwene mamũtavasya, Vai ũthũku ũkakũkwata. 18Nũndũ nũũ ũla waũngamie nzamanĩ ya Yeova, amanye na kwĩw'a ndeto yake? Nũũ ũla wasũvĩie ndeto yakwa, na kũmĩthukĩĩsya? 19Sisya, kĩuutani kya Yeova, nĩkyo ũthilĩku wake, nĩkyumĩte, ĩĩ, kĩuutani kya kĩlingi: kĩkatolekela mĩtwenĩ ya ala athũku. 20Ũthatu wa Yeova ndũkasyoka, mũvaka amina kwĩka, na mũvaka amina kwĩanĩsya kwenda kwa ngoo yake: mĩthenya ya mũminũkĩlyo mũkamanya vyũ. 21Ndyaatũma athani aa, ĩndĩ nĩmasembie: ndyaaneena nao, ĩndĩ nĩmathanie. 22Ĩndĩ kethĩwa nĩmaũngamie nzamanĩ yakwa, nĩvo ĩndĩ methĩwa mamew'ĩthisye andũ makwa ndeto syakwa, na kũmaalyũla matie mũendele woo mũthũku, na ũthũku wa meko moo.

23Yeova easya atĩĩ, Nyie nĩ Ngai wĩ vakuvĩ, na ti Ngai wĩ kũasa? 24Mũndũ nũtonya kwĩvitha mawĩvithonĩ ũndũ ndamwona? Easya ũu Yeova. Nyie ndyusũĩte ĩtu na nthĩ? Easya ũu Yeova. 25Nĩnĩw'ĩte ũndũ athani maneenete, ala mathanaa movũngũ syĩtwanĩ yakwa, makyasya, Nĩnĩotete ndoto, nĩnĩotete ndoto. 26Ũũ ũkethĩwa ngoonĩ sya athani ala mathanaa movũngũ, o athani ma ũkengani wa ngoo syoo ene kũvika ĩndĩĩ? 27Ala masũanĩaa kũlĩthya andũ makwa syĩtwa yakwa kwondũ wa ndoto syoo ila matavasya kĩla mũndũ mũtũi wake, o tondũ aaĩthe moo moolilwe nĩ syĩtwa yakwa kwondũ wa Mbaali. 28Mwathani ũla wĩ na ndoto, natavan'ye ndoto; na ũla wĩ na ndeto yakwa, naneene ndeto yakwa na kĩthito. Ũa nĩ kĩndũ kyaũ vala ve nganũ? Ekũlya ũu Yeova. 29Ndeto yakwa ndĩilyĩ ta mwaki? Ekũlya ũu Yeova; na ta kĩiva kĩla kĩkanyangaa ĩvia ilungu? 30Kwondũ wa ũu, sisya, nĩ na ũndũ na athani ala moyaa ndeto syakwa kĩla ũmwe kwa mũtũi wake, easya ũu Yeova. 31Sisya, nĩ na ũndũ na athani, easya Yeova, ala maneenaa na nĩmĩ syoo, na kwasya, We nũnũkwasya. 32Sisya, nĩ na ũndũ na ala mathanaa wathani wa ndoto sya ũvũngũ, easya Yeova, na kwitavan'ya, na kũvĩtĩthya andũ makwa kwondũ wa movũngũ moo, na kwĩkathĩĩa kwoo kwa mana: ĩndĩ ndyaamatũma, kana kũmeaĩa; o nao matimaunaa andũ aa nongi, easya ũu Yeova.

33Na yĩla andũ aa, kana mwathani, kana mũthembi, mekũkũlya, makyasya Mũio wa Yeova nĩ mwaũ? Nĩvo ĩndĩ wĩmea, Mũio wĩva! Ngamũveta vyũ, easya ũu Yeova. 34Na ũndũ wa mwathani, na mũthembi, na andũ ala makasya, Mũio wa Yeova, ngasilĩla mũndũ ũsu vamwe na nyũmba yake. 35Ũũ nĩw'o mũkaneena kĩla ũmwe na mũtũi wake, na kĩla ũmwe na mwana-a-ĩthe, Yeova asũngĩĩte ata? Na, Yeova, aneenete ata? 36Na mũikawete mũio wa Yeova ĩngĩ: nũndũ ndeto ya kĩla mũndũ mwene ĩkeethĩwa mũio wake; nĩmwelelũkĩtye ndeto sya Ngai ũla wĩ thayũ, sya Yeova wa nguthu Ngai waitũ. 37Ũũ nĩw'o wĩkũlya mwathani, Yeova akũsũngĩĩte ata? Na, Yeova aneenete ata? 38Ĩndĩ ethĩwa mwĩasya, Mũio wa Yeova; kwondũ wa ũu Yeova easya atĩĩ: Nũndũ nĩmũneenaa ndeto ĩno, Mũio wa Yeova; nakwa nĩnĩtũmanĩte kwenyu, ngyasya, Mũtikaneene, Mũio wa Yeova; 39kwondũ wa ũu, sisya, ngoolwa nĩ inyw'ĩ vyũ, na ngamũveta, vamwe na ndũa ĩla namũnengie inyw'ĩ na aaĩthe menyu, mume mbee wakwa: 40na ngamũetee kũvũthw'a kwa tene na tene, na nthoni sya mavinda onthe, ĩla itakola.

YELEMAI 24

Ũmanyĩsyo kuma makũyũ maseo na ala mathũku

1Yeova ambon'ya, na, sisya, ikavũ ilĩ sya makũyũ syiĩtwe mbee wa ĩkalũ ya Yeova, ĩtina wa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni kũtava Yekonia mwana wa

Yeoiakimu, mũsumbĩ wa Yuta, na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Yuta, vamwe na ndũĩka na atwii, kũmaumya Yelusaleme, na kũmatwaa Mbaviloni. 2Kĩkavũ kĩmwe kyaĩ na makũyũ maseo mũno, ta makũyũ ala mambaa kwĩw'a; na kĩkavũ kĩla kĩngĩ kyaĩ na makũyũ mathũku mũno, ala mataĩka, nũndũ wa kũthũka kwamo. 3Nĩvo ĩndĩ Yeova wangũlilye, Wĩona kyaũ, Yelemia? Nakwa nasya, Makũyũ; ala makũyũ maseo, maseo mũno; na ala mathũku, mathũku mũno, ala mataĩka, nũndũ wa kũthũka kwamo.
4Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkyasya, 5Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Ta makũyũ aa maseo, now'o ngasisya kwondũ wa ũseo ala atave ma Yuta, ala namalũngilye maume vaa mathi nthĩ ya Akalitei. 6Nũndũ ngamaketeea na metho makwa kwondũ wa ũseo, na ngamaete ĩngĩ nthĩ ĩno: na ngamaka, na ti kũmaomboa; na ngamavanda, na ti kũmakũa. 7Na ngamanenga ngoo ya kũmanya nyie, atĩ ninyie Yeova: na makeethĩwa andũ makwa, na ngeethĩwa Ngai woo; nũndũ makanzyokea na ngoo yoo yonthe.
8Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, O tondũ ala makũyũ mathũku mataĩka nũndũ wa kũthũka kwamo, now'o nganengane Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta, na anene make me mbee ũsumbĩnĩ, na ũtialo wa Yelusaleme, ala matialĩte nthĩ ĩno, na ala matwĩe nthĩ ya Misili, 9ngamanengane kwondũ wa ũthũku mekangw'e kũũ na kũũ mosumbĩnĩ onthe ma nthĩ; methĩwe ũvũthyo na nthimo, ntheko na kĩumo, kũndũ kw'onthe kũla ngamalũngĩlĩĩlya. 10Na ngatũma ũvyũ, na yũa, na mũimũ, katĩ woo, kũvika yĩla meanangwa kumw'a nthĩ ĩla namanengie mo na aaĩthe moo.

YELEMAI 25

Wathani wa kũvĩvwa nĩ Mbaviloni myaka mĩongo mũonza

1Ndeto ĩla yamũkĩe Yelemia ũndũ wa andũ onthe ma Yuta, mwaka wa kana wa kũsumbĩka kwa Yeoiakimu mwana wa Yosia, mũsumbĩ wa Yuta (mwaka ũsu nĩw'o wa mbee wa kũsumbĩka kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni), 2ĩla mwathani Yelemia wamatavisye andũ onthe ma Yuta, na onthe ala matwĩe Yelusaleme, akyasya: 3Kuma mwaka wa ĩkũmi na ĩtatũ wa Yosia mwana wa Amoni, mũsumbĩ wa Yuta, o na kũvika mũnthĩ ũũ, myaka ĩsu mĩongo ĩlĩ na ĩtatũ, ndeto ya Yeova nĩyambũkĩaa, nakwa naneenaa nenyu, ngyũkĩla tene na ngĩneena; ĩndĩ mũtyaaĩthukĩĩsya. 4Na Yeova nũtũmĩte kwenyu athũkũmi make onthe athani, akyũkĩla tene na kũmatũma (ĩndĩ mũtyaaĩthukĩĩsya, kana kũtea matũ menyu mwĩw'e), 5akyasya, Syokai yu kĩla ũmwe kuma mũendelenĩ wake mũthũku, na kuma ũthũkunĩ wa meko menyu, mwĩkalae nthĩ ĩla Yeova wamũnengie inyw'ĩ na aaĩthe menyu, kuma tene na kũvika tene na tene; 6na mũikaatĩĩe ngai ingĩ mwithũkũme, na kwithaitha, na mũikanthatye na wĩa wa moko menyu, nakwa ndikamwĩka ũndũ ũthũku. 7Ĩndĩ mũtyaambĩthukĩĩsya, easya ũu Yeova; nĩ kana mũnthatye na wĩa wa moko menyu na kwĩyĩka ũthũku.
8Kwondũ wa ũu Yeova wa nguthu easya atĩĩ: Nĩkwĩthĩwa mũtyaaĩthukĩĩsya ndeto syakwa, 9sisya, ngatũmana na kwosa mĩvĩa yonthe ya ngalĩ ya ĩũlũ, easya Yeova, na ngatũmana kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni, mũthũkũmi wakwa, na kũmaete mokite na nthĩ ĩno, na ala mamĩtwĩe, na mbaĩ ii syonthe ithyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe; na ngasyananga vyũ, na kwitw'ĩkĩthya ũseng'yo, na sya kũtimbwa, na mawanangĩko ma tene na tene. 10O na ũndũ ũngĩ ngaumya kwoo wasya wa kũtheka na wasya wa ũtanu, wasya wa mũtwaani na wasya wa mũtwawa, wasya wa mavia ma kũthia, na kyeni kya taa. 11Na nthĩ ĩno yonthe ĩkeethĩwa nthei, na ũseng'yo; na mbaĩ ii ikathũkũma mũsumbĩ wa Mbaviloni myaka mĩongo mũonza.
12Na kũkeethĩwa, myaka mĩongo mũonza yathela, ngakũna mũsumbĩ wa Mbaviloni, na mbaĩ ĩsu, na nthĩ ya Akalitei, ũndũ wa ũthũku wayo, na ngamĩtw'ĩkĩthya nthei tene na tene, easya ũu Yeova. 13Ngamĩetee nthĩ ĩsu ndeto syakwa syonthe ĩla naneenie ĩũlũ wayo, o ũndũ w'onthe ũla ũandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩĩ, ũla Yelemia wathanĩe mbaĩ syonthe, 14Nũndũ mbaĩ nyingĩ na asumbĩ anene. Makamatw'ĩkĩthya ngombo, o mo; na ngamaĩva kwĩanana na meko moo, na kwĩanana na wĩa wa moko moo.

Kĩkombe kya ũthilĩku ũndũ wa mbaĩ syonthe

15Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũũmbĩa: Osa kĩkombe kĩĩ kya mbinyu ya ũthilĩku kĩ kw'okonĩ kwakwa, na kũnyw'ĩthya mbaĩ syonthe ila ngakũtũma kwasyo. 16Na makanyw'a, na kũlũa kũũ na kũũ, na kwĩthĩwa na ndũũka, nũndũ wa ũvyũ ũla ngatũma katĩ woo. 17Nĩvo ĩndĩ noosie kĩkombe kw'okonĩ kwa Yeova, na nainyw'ĩthya mbaĩ syonthe, ila Yeova wandũmie kwasyo: 18nasyo nĩ, Yelusaleme, na ndũa sya Yuta, na asumbĩ masyo, na anene me mbee ũsumbĩnĩ masyo, kwitw'ĩkĩthya maanzo, na ũseng'yo, na sya kũtimbwa, na kĩumo, o ũndũ kũilyĩ ũmũnthĩ; 19na Valao mũsumbĩ wa Misili, na athũkũmi make, na anene make me mbee ũsumbĩnĩ, na andũ make onthe; 20na andũ onthe ala mavulanĩte, na asumbĩ onthe ma nthĩ ya Usi, na asumbĩ onthe ma nthĩ ya Avilisiti, na Asikeloni, na Ngasa, na Ekiloni, na ũtialo wa Asitoti; 21na Etomu, na Moavi, na ana ma Amimoni; 22na asumbĩ onthe ma Tile, na asumbĩ onthe ma Sitoni, na asumbĩ ma kĩthama kĩla kĩ mũingo wa ũkanga; 23na Ndetani, na Tema, na Mbusi, na onthe ala menzetwe ithũkũ mĩtwe; 24na asumbĩ onthe ma Alavia, na asumbĩ onthe ma andũ mavulanĩte ala matwĩe weũnĩ; 25na asumbĩ onthe ma Nzimili, na asumbĩ onthe ma Elamu, na asumbĩ onthe ma Ametia; 26na asumbĩ onthe ma ngalĩ ya ĩũlũ, kũasa na vakuvĩ, ũmwe na ũmwe; na mosumbĩ onthe ma nthĩ, ala me ĩũlũ wa nthĩ: na mũsumbĩ wa Sesaki akanyw'a ĩtina woo.
27Na ũkamea, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Nyw'ai, mũtoone, na kũtavĩka, na kũvalũka, na kũlea kũkĩla ĩngĩ, nũndũ wa ũvyũ ũla

ngatũma katĩ wenyu. 28Na kũkeethĩwa, malea kwosa kĩkombe kw'okonĩ kwaku manyw'e, nĩvo ĩndĩ wĩmea, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: No mũvaka mũnyw'e. 29Nũndũ, sisya, nĩngwambĩlĩlya kwĩka ũthũku ndũanĩ ĩla yĩtanĩaw'a na syĩtwa yakwa; na inyw'ĩ mũkatĩa kũkũnwa? Mũtikaekwa mũte akũne; nũndũ ngeetĩsya andũ onthe ũvyũ ala matwĩe nthĩ, easya ũu Yeova wa nguthu.
30Kwondũ wa ũu mathanĩe ndeto ii syonthe, na kũmea, Yeova akaluma e ĩũlũ, na kumya wasya wake wĩkalonĩ wake mũtheu; akalumĩla na vinya ĩĩthya yake; akamokĩlĩlya onthe ala matwĩe nthĩ wasya mũnene, o ta wa ala makinyangaa nzavivũ. 31Kĩlonzo kĩkavika kĩtulu kya nthĩ; nũndũ Yeova e na ngananĩo na i mbaĩ; akasilĩla mĩĩ yonthe: na ũndũ wa ala athũku, akamanengane moawe na ũvyũ, easya ũu Yeova.
32Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya, Sisya, ũthũku ũkaendaa kuma mbaĩnĩ kũvika mbaĩnĩ, na kĩuutani kĩnene kĩkookĩlw'a kuma itulunĩ sya nthĩ. 33Na mũthenya ũsu ala oae ma Yeova makethĩwa kuma ngalĩ ĩmwe ya nthĩ kũvika ngalĩ ĩla ĩngĩ ya nthĩ: matikametewa, kana kũmbanw'a, kana kwĩnzĩwa nthĩ; makethĩwa ta vũũ ĩũlũ wa nthĩ. 34Kayai, inyw'ĩ aĩthi, na kũĩa; ĩyalalyei mũunĩ, inyw'ĩ anene ma ndĩthya; nũndũ mĩthenya ya kũawa kwenyu na ya kũnyaĩĩkw'a kwenyu nĩ mĩviku ki, na mũkavalũka ta mũio mũseo. 35Na aĩthi matikethĩwa na nzĩa ya kũkĩĩla, kana mũnene wa ndĩthya nzĩa ya kũvonokela. 36Wasya wa kĩĩo kya aĩthi, na kũkaya kwa ũla mũnene wa ndĩthya! Nũndũ Yeova nũnũkwananga kĩsesi kyoo. 37Na syengo syaĩ na mũuo nivindĩthĩtwe nũndũ wa ũthatu mwai wa Yeova. 38Nũtiĩte kĩsumo kyake ta mũnyambũ; nũndũ nthĩ yoo nĩtw'ĩkĩte ũseng'yo nũndũ wa wai wa ũvyũ ũla ũthĩnasya, na nũndũ wa ũthatu wake mwai.

YELEMAI 26

Athani na athembi mayenda Yelemia akw'e. Anene makĩmũtangĩĩa

1Wambĩlĩlyo wa kũsumbĩka kwa Yeoiakimu mwana wa Yosia, mũsumbĩ wa Yuta, ndeto ĩno yaumie kwa Yeova, ĩkĩmbĩa, 2Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Ũngama nza ya nyũmba ya Yeova, noineena na ndũa syonthe sya Yuta, ila syũkaa kũthaitha nyũmbanĩ ya Yeova, ndeto syonthe ila ngũkwĩaĩa witavye; ndũkatialye ndeto o na ĩmwe. 3Nokwĩthĩwa makethukĩĩsya, na kĩla mũndũ kwĩthyũũa na kũtia mũendele wake mũthũku; nĩ kana nĩalyũle ũndũ wa ũthũku ũla nĩsũanĩĩte kũmeka nũndũ wa ũthũku wa meko moo. 4Na wĩmea, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Ethĩwa mũtikambĩthukĩĩsya, mũende mĩaonĩ yakwa, ĩla niĩte mbee wenyu. 5Na kwĩthukĩĩsya ndeto sya athũkũmi makwa athani, ala nĩtũmaa kwenyu, ngyũkĩla tene na kũmatũma, ĩndĩ mũtyaaĩthukĩĩsya; 6nĩvo ĩndĩ ngatw'ĩkĩthya nyũmba ĩno ta Silo, na kũtw'ĩkĩthya ndũa ĩno kĩumo kwa mbaĩ syonthe sya nthĩ. 7Na athembi na athani na andũ onthe meew'a Yelemia aineenea ndeto isu nyũmbanĩ ya Yeova.
8Na kweethĩwa, Yelemia amina ũneena syonthe ila Yeova wamwĩaĩe amatavye andũ onthe, athembi na athani na andũ onthe mamũkwata, makĩmwĩa, No mũvaka ũkw'e. 9Nũndũ wa kĩ wathana syĩtwanĩ ya Yeova, ũkyasya, Nyũmba ĩno ĩkeethĩwa ta Silo, na ndũa ĩno ĩkeethĩwa ĩanzo, ĩte mũndũ ũmĩtũa? Na andũ onthe mamũmbanĩa Yelemia nyũmbanĩ ya Yeova.
10Na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Yuta meew'a maũndũ asu, mauma nyũmbanĩ ya mũsumbĩ mambata nyũmbanĩ ya Yeova; na mekala vandũ va ũlikĩla mbingĩlonĩ nzaũ ya nyũmba ya Yeova. 11Nĩvo ĩndĩ athembi na athani maneenie na anene me mbee ũsumbĩnĩ na andũ onthe, makyasya, Mũndũ ũũ nĩwaĩlwe nĩ kĩkw'ũ; nĩkwĩthĩwa nũmyathanĩe ndũa ĩno, o tondũ mwĩwie na matũ menyu. 12Nĩvo ĩndĩ Yelemia waneenie na anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ na andũ onthe, akyasya, Yeova nũndũmĩte nĩmyathanĩe nyũmba ĩno na ndũa ĩno ndeto syonthe ila mwĩwie. 13Kwondũ wa ũu lũngalyai mĩendele yenyu o na meko menyu, na kwĩw'a wasya wa Yeova Ngai wenyu; na Yeova akeealyũla ũndũ wa ũthũku ũla ũneenete kũmwĩka. 14Ĩndĩ ũndũ wakwa nyie, sisya, nĩ mokonĩ menyu: mbĩkai ũndũ mwĩona wĩ ũseo na wa katĩ. 15Ĩndĩ manyai nesa kana, ethĩwa nĩmũũmbũaa, mwĩyĩetee ene na ndũa ĩno na ala mamĩtwĩe, nthakame ĩte ĩvĩtyo; nũndũ nĩ w'o Yeova nũndũmĩte kwenyu nĩneene ndeto isu syonthe matũnĩ menyu.
16Nĩvo ĩndĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ na andũ onthe matavisye athembi na athani: Mũndũ ũũ ndaĩlwe nĩ kĩkw'ũ; nũndũ nũneenete naitũ syĩtwanĩ ya Yeova Ngai waitũ. 17Nĩvo ĩndĩ atumĩa amwe ma nthĩ mookĩlile na maneena na ĩkomano yonthe ya andũ, makyasya, 18Mĩka ũla Mũmolasiti nĩwathanie mĩthenyanĩ ya Esekia mũsumbĩ wa Yuta; na aneena na andũ onthe ma Yuta, akyasya, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Saioni ĩkenzwa ta mũũnda, na Yelusaleme ĩkatw'ĩka ivumbu, na kĩĩma kĩla kĩ ĩla nyũmba kĩkatw'ĩka ta kũndũ kũtũlu kwa mũtitũ. 19Esekia mũsumbĩ wa Yuta na Yuta onthe nĩmamũaie? Ndaakĩa Yeova, na kũmwĩsũva Yeova onan'ye ũseo, na Yeova eealyũla ũndũ wa ũthũku ũla waneenie kũmeka? Tweka ũu tũkameka mathayũ maitũ ũthũku mũnene.
20Na ĩngĩ kwaĩ mũndũ ũla wathanie syĩtwanĩ ya Yeova, Ũlia mwana wa Semaia wa ndũa ya Kiliathi-yealimu; nake nĩwamyathanĩe ndũa ĩno na nthĩ ĩno kwĩanana na ndeto syonthe sya Yelemia. 21Na yĩla mũsumbĩ Yeoiakimu, vamwe na ngũmbaũ syake syonthe, na anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ, meewie ndeto syake, mũsumbĩ nĩwatatie kũmũaa; ĩndĩ Ulia eew'a ũu, akĩa, na aindũka, na athi Misili. 22Na mũsumbĩ Yeoiakimu atũma andũ Misili, nao nĩ aa, Elinathani mwana wa Akivoli, na andũ amwe vamwe nake, na mathi Misili; 23na mamumya Ulia Misili, na kũmũtwaa kwa mũsumbĩ Yeoiakimu, nake amũaa na ũvyũ, na ekya kimba kyake vala vaĩ mbũa sya andũ

mate ndaĩa. 24Ĩndĩ kw'oko kwa Aikamu mwana wa Savani kwaĩ vamwe na Yelemia, nĩ kana matikamũnengane kw'okonĩ kwa andũ mamũae.

YELEMAI 27

Ũmanyĩsyo kuma masoki

1Wambĩlilyo wa kũsumbĩka kwa Yeoiakimu mwana wa Yosia, mũsumbĩ wa Yuta, ndeto ĩno yamũkĩa Yelemia kuma kwa Yeova, ĩkyasya, 2Ũũ nĩw'o Yeova ũnũũmbĩa: Ĩseũvĩsye tũmĩkwa na masoki, na kwĩkĩa ngingonĩ yaku; 3na mũtwaĩe mũsumbĩ wa Etomu, na mũsumbĩ wa Moavi, na mũsumbĩ wa ana ma Amimoni, na mũsumbĩ wa Tile, na mũsumbĩ wa Sitoni, na moko ma atũmwa ala mokaa Yelusaleme kwa Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta: 4na kũmanenga wĩaĩo makatavye mavwana moo, ũkyasya, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Matavyei mavwana menyu atĩĩ: 5Nĩnoombie nthĩ, na andũ na nyamũ ila syĩ ĩũlũ wa nthĩ, kwondũ wa vinya wakwa mũnene na kwondũ wa kw'oko kwakwa kũtambũũku; na nĩnengae o ũla ngwona naĩle kũnenga. 6Na yu nĩnĩnenganĩte nthĩ isu syonthe kw'okonĩ kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni mũthũkũmi wakwa; o na nyamũ sya kĩtheka nĩnĩmũnengete imũthũkũme. 7Na mbaĩ syonthe ikamũthũkũma we, na mwana wake, na mwĩsukũũe, mũvaka yĩla ĩvinda ya nthĩ yake mwene yĩvika: nĩvo ĩndĩ mbaĩ nyingĩ na asumbĩ anene makamũtw'ĩkĩthya ngombo yoo. 8Na kũkeethĩwa, atĩ ũsumbĩ na mbaĩ ĩla ĩkalea kũthũkũma Nevukatilesa ũsu, mũsumbĩ wa Mbaviloni, na kũlea kwĩkĩa ngingo yayo ĩsokinĩ ya mũsumbĩ wa Mbaviloni, mbaĩ ĩsu ngamĩkũna na ũvyũ, na yũa, na mũimũ, kũvika namĩmina na kw'oko kwake, easya ũu Yeova. 9Ĩndĩ ũndũ wenyu, mũtikethukĩĩsye athani menyu, kana menyu ala maaũasya, kana ndoto syenyu, kana ala mathanaa maũndũ, kana aoi menyu, ala maneenaa nenyu, makĩmwĩa, Mũtikathũkũma mũsumbĩ wa Mbaviloni: 10nũndũ nĩmeũmwathanĩa ũvũngũ, mamumye kũasa na nthĩ yenyu, na nĩ kana nĩmũlũngye, mũkae. 11Ĩndĩ mbaĩ ĩla ĩkekĩa ngingo yayo ĩsokinĩ ya mũsumbĩ wa Mbaviloni, na kũmũthũkũma, mbaĩ ĩsu ngamĩeka ĩkalae nthĩ yoo ene, na makamĩnza, na kwĩkala kw'o, easya ũu Yeova.

12Na naneena na Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta kwĩanana na ndeto ii syonthe, ngĩmwĩa, Ĩkĩai ngingo syenyu ĩsokinĩ ya mũsumbĩ wa Mbaviloni, na kũmũthũkũma we na andũ make, na kwĩkala thayũ. 13Nĩkĩ mũkw'e, we na andũ maku, nũndũ wa ũvyũ, na yũa, na mũimũ, o tondũ Yeova ũneenete ũndũ wa mbaĩ ĩla ĩtakamũthũkũma mũsumbĩ wa Mbaviloni? 14Na mũtikethukĩĩsye ndeto sya athani ala maneenaa nenyu, makĩmwĩa, Mũtikathũkũma mũsumbĩ wa Mbaviloni; nũndũ mamwathanĩaa ũvũngũ. 15Nũndũ ndyaamatũma, easya Yeova, ĩndĩ nĩmathanaa ũvũngũ syĩtwanĩ yakwa; nĩ kana nĩmũlũngye, mwae, inyw'ĩ, na athani ala mamwathanĩaa.

16Na ũndũ ũngĩ naneena na athembi na andũ aa onthe, ngĩmea, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Mũtikethũkĩĩsye ndeto sya athani menyu ala mamwathanĩaa, makyasya, Sisya, mĩio ya nyũmba ya Yeova ĩkaetwe ĩngĩ mĩtũkĩ kuma Mbaviloni; nũndũ mamwathanĩaa ũvũngũ. 17Mũikamethukĩĩsye; thũkũmai mũsumbĩ wa Mbaviloni, mwĩkale thayũ: ndũa ĩno yĩalyũlĩlwa ĩanzo kĩ? 18Ĩndĩ ethĩwa nĩ athani, na ethĩwa ndeto ya Yeova yĩ nao, mamwĩsũve Yeova wa nguthu yu, kana mĩio ĩla ĩtialĩtw'e nyũmbanĩ ya Yeova, na nyũmbanĩ ya mũsumbĩ wa Yuta, na ku Yelusaleme, ndĩkatwawe Mbaviloni. 19Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya ũndũ wa ituĩ, na ũndũ wa ũla ũkanga, na ũndũ wa ala matina, na ũndũ wa mĩio ĩla ĩtialĩtw'e ndũanĩ ĩno, 20ĩla Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni ũtaosa, yĩla wamũtavie Yekonia mwana wa Yeoiakimu, mũsumbĩ wa Yuta, kũmumya Yelusaleme kũthi Mbaviloni, o na anene onthe me ndaĩa ma Yuta na ma Yelusaleme; 21ĩĩ, ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, ũndũ wa mĩio ĩla ĩtialĩtw'e nyũmbanĩ ya Yeova, na nyũmbanĩ ya mũsumbĩ wa Yuta, na ku Yelusaleme: 22Ĩkatwawa Mbaviloni, nayo ĩkekala kw'o, kũvika mũthenya ũla ngamĩsĩsya, easya ũu Yeova; nĩvo ĩndĩ ngamyambatya, na kũmĩtũnga vaa.

YELEMAI 28

Wathani wa ũvũngũ wa Aanania na kĩkw'ũ kyake

1Na kweethĩwa mwaka o ũsu, wambĩlĩlyo wa kũsumbĩka kwa Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta, mwaka wa kana, mwei wa katano, Aanania mwana wa mwathani Asulu, ũla waĩ wa ndũa ya Ngiveoni, aneenea nakwa nyũmbanĩ ya Yeova, athembi na andũ onthe me vo, akyasya, 2Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũũneena, akyasya, Nĩndũlĩte ĩsoki ya mũsumbĩ wa Mbaviloni 3Kũithela myaka ĩlĩ mĩima ngatũnga vaa mĩio yonthe ya nyũmba ya Yeova, ĩla Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni waumisye vaa, akĩtwaa Mbaviloni: 4na ngamũete ĩngĩ vaa Yekonia mwana wa Yeoiakimu, mũsumbĩ wa Yuta, vamwe na onthe ala mataviwe ma Yuta, ala matwaiwe Mbaviloni; easya ũu Yeova; nũndũ ngatũla ĩsoki ya mũsumbĩ wa Mbaviloni.

5Nĩvo ĩndĩ mwathani Yelemia wamwĩie mwathani Aanania athembi me vo, na andũ onthe ala maũngamaa nyũmbanĩ ya Yeova me vo, 6o mwathani Yelemia asya, Ameni: Yeova eke ũu; Yeova eanĩsye ndeto syaku ila wathanie, kũete ĩngĩ kuma Mbaviloni kũvika vaa, mĩio ya nyũmba ya Yeova, na andũ onthe ala mataviwe. 7Ĩndĩ yu ĩthukĩĩsye ndeto ĩno ĩla ngũneena matũnĩ maku, na matũnĩ ma andũ onthe: 8Athani ala maĩ mbee wakwa na mbee waku kuma ĩvinda ya tene mathanĩe nthĩ nyingĩ, na mosumbĩ manene, kaũ, na ũthũku, na mũimũ. 9Mwathani ũla wathanaa mũuo, yĩla ndeto ya mwathani ũsu ĩkeanĩw'a, nĩvo ĩndĩ mwathani ũkamanyĩka, atĩ nĩ w'o Yeova nũmũtũmĩte. 10Nĩvo ĩndĩ mwathani Aanania waumisye ĩsoki ngingonĩ ya mwathani Yelemia, na ayĩtũla. 11Na Aanania aneena andũ onthe me vo, akyasya, Ũũ nĩw'o Yeova

ũnũkwasya: O ta ũu ngatũla ĩsoki ya Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni, kũyumya ngingonĩ ya mbaĩ syonthe, myaka ĩlĩ mĩima ĩkĩthela. Na mwathani Yelemia eeyĩendea.
12Nĩvo ĩndĩ ndeto ya Yeova yamũkĩe Yelemia, ĩtina wa mwathani Aanania kũtũla ĩsoki kũyumya ngĩngonĩ ya mwathani Yelemia, ĩkĩmwĩa, 13Enda, ũmũtavye Aanania, ũimwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: We nũtũlĩte masoki ma mĩtĩ; ĩndĩ vandũ vamo nũseũvĩtye masoki ma iaa. 14Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Nĩnĩkĩĩte ĩsoki ya kĩaa ngingonĩ sya mbaĩ ii syonthe, nĩ kana mathũkũme Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni; no mũvaka mamũthũkũme: o na nĩnĩmũnengete nyamũ sya kĩtheka nasyo. 15Nĩvo ĩndĩ mwathani Yelemia wamwĩie mwathani Aanania, Ĩthukĩĩsye yu, Aanania: Yeova ndaakũtũma we; ĩndĩ naku wĩĩkĩĩthya andũ aa ũvũngũ. 16Kwondũ wa ũu Yeova easya atĩĩ, Sisya, ngakũlũngya wume ĩũlũ wa nthĩ: mwaka ũũ nũũkw'a, nũndũ nũmũneeneete Yeova ũng'endu. 17Kwondũ wa ũu mwathani Aanania nĩwakwie mwaka o ũsu mwei wa mũonza.

YELEMAI 29

Valũa wa Yelemia kwa ala maĩ atave

1Ii nĩsyo ndeto sya valũa ũla mwathani Yelemia e Yelusaleme watwaĩe ala matialile ma atumĩa ala mataviwe, na athembi, na athani, na andũ onthe, ala Nevukatilesa wamatwaie me atave kuma Yelusaleme kũthi Mbaviloni 2(yĩla mũsumbĩ Yekonia, na inyia wake maminĩte kuma Yelusaleme vamwe na ala avakũe, na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Yuta na Yelusaleme, na ndũĩka, na atwii), 3na kw'oko kwa Elasa mwana wa Savani, na Ngemalia mwana wa Ilikia (ũla Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta wamũtũmie Mbaviloni kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni), akyasya, 4Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũũmea onthe ala mataviwe, ala namatwaĩthisye me atave kuma Yelusaleme kũthi Mbaviloni: 5Akai nyũmba, mũsyĩkale; na vandai mĩũnda, mũye ũsyao wayo. 6Twaai aka, mũsyae ivĩsĩ na eĩtu; na matwaĩei ana menyu aka, na nenganei eĩtu menyu, nĩ kana masyae ivĩsĩ na eĩtu: na ingĩvĩai kw'o, na mũikaoleke. 7Na manthai mũuo wa ndũa vala namũtwaĩthisye mwĩ atave, na voyai Yeova kwondũ wayo; nũndũ mũuonĩ wayo inyw'ĩ mũkeethĩwa na mũuo 8Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya; Athani menyu ala me katĩ wenyu, na menyu ala maaũasya, matikamũkenge; o na mũikethukĩĩsye ndoto syenyu ila mũotaa. 9Nũndũ nĩmamwathanĩaa movũngũ syĩtwanĩ yakwa: ndyaamatũma, easya ũu Yeova. 10Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Myaka mĩongo mũonza yeanĩa kwondũ wa Mbaviloni, ngamũkĩa, na kwĩanĩsya ndeto yakwa nzeo kwenyu ya kũtuma mũsyoka vaa. 11Nũndũ nĩnĩsĩ mosũanĩo ala nĩsũanĩaa kwondũ wenyu, easya Yeova, mosũanĩo ma mũuo, na ti ma ũthũku, kũmũnenga wĩkwatyo mũminũkĩlyo wenyu. 12Na mũkeengaĩla, na mũkathi kũmboya, na ngamwĩthukĩĩsya. 13Na mũkamantha nyie, na kũmbona, yĩla mwĩmantha na ngoo yenyu yonthe. 14Na ngooneka kwenyu, easya Yeova, na ngamũtũnga mume kũtavwanĩ kwenyu, na ngamũmban'ya kuma mbaĩnĩ syonthe na kũndũ kw'onthe kũla namũlũngĩlĩĩlye, easya ũu Yeova; na ngamũete ĩngĩ vandũ vala natumie mumw'a vo mũtwawe mwĩ atave.
15Nĩkwĩthĩwa nĩmũneenete atĩĩ, Yeova nĩwatũkĩlĩlye athani ku Mbaviloni; 16ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya ũndũ wa mũsumbĩ ũla wĩkalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Ndaviti, na ũndũ wa andũ onthe ala matwĩe ndũanĩ ĩno, ana-a-ĩthe menyu ala mataathi me atave vamwe nenyu; 17ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Sisya, ngamaetee ũvyũ, na yũa, na mũimũ, na ngamatw'ĩkĩthya ta makũyũ mathũku, ala matatonya kũĩka, nũndũ wa kũthũka kwamo. 18Na ngamaatĩĩa na ũvyũ, na yũa, na mũimũ, na ngamanengane mekangw'e kũũ na kũũ mosumbĩnĩ onthe ma nthĩ, methĩwe kĩumo, na ũseng'yo, na ma kũtimbwa, na ma kũvũthĩĩw'a, mbaĩnĩ syonthe vala namalũngĩlĩĩlye; 19nĩkwĩthĩwa matyaaĩthukĩĩsya ndeto syakwa, easya Yeova, ila natũmie athũkũmi makwa ala athani kwoo nasyo, ngyũkĩla tene, ngĩmatũma; ĩndĩ mũtyaaĩthukĩĩsya, easya ũu Yeova. 20Ĩthukĩĩsyei ĩndĩ ndeto ya Yeova, inyw'onthe ala mwataviwe, ala namũlũngilye mume Yelusaleme kũthi Mbaviloni.
21Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, ũndũ wa Aavu mwana wa Kolaia, na ũndũ wa Nzetekia mwana wa Maaseia, ala mamwathanĩaa ũvũngũ syĩtwanĩ yakwa: Sisya, ngamanengane kw'okonĩ kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni; na akamoaa mũmene na metho menyu; 22na kwondũ woo kũkaneenwa kĩumo nĩ onthe ma Yuta ala mataviwe ala me Mbaviloni, makyasya, Yeova nakũtw'ĩkĩthye ta Nzetekia na ta Aavu, ala mũsumbĩ wa Mbaviloni wamavĩvisye na mwaki; 23nĩkwĩthĩwa nĩmekĩte ũtumanu nthĩnĩ wa Isilaeli, na kwĩka ũlaalai na iveti sya atũi moo, na nĩmaneenete ndeto sya ũvũngũ syĩtwanĩ yakwa, ila ndaameaĩa; na ninyie ũla wĩsĩ, na nĩ ngũsĩ, easyu ũu Yeova.
24Na ũndũ wa Semaia ũla Mũneelami ũkaneena, ũkyasya, 25Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũũneena, akyasya, Nũndũ nũtwaĩte mavalũa syĩtwanĩ yaku mwene kwa andũ onthe ma Yelusaleme, na kwa Nzevania, mwana wa mũthembi Maaseia, na kwa athembi onthe, ũkyasya, 26Yeova nũkũtw'ĩkĩthĩtye mũthembi vandũ va mũthembi Yeoiata, nĩ kana vethĩwe anene nyũmbanĩ ya Yeova, kwondũ wa kĩla mũndũ ũla ũkwetwe nĩ ndũũka, na kwĩtw'ĩkĩthya mwene mwathani, nĩ kana ũmwĩkĩe ĩla mĩtĩnĩ ya kwoveea maũũ na ĩla ya ngingo. 27Kwondũ wa ũu, nũndũ wa kĩ ndwaamũkan'ya Yelemia wa Anathothi, ũla wĩtw'ĩte mwathani kwenyu, 28nũndũ nũtũmanĩte kwitũ Mbaviloni, akyasya, Ĩvinda ya kũtavwa nĩ ĩasa: akai nyũmba, mũsyĩkale; na vandai mĩũnda, mũĩsae ũsyao wayo? 29Na mũthembi

Nzevania asoma valũa ũsu matũnĩ ma mwathani Yelemia. 30Nĩvo ĩndĩ ndeto ya Yeova yamũkĩe Yelemia, ĩkĩmwĩa, 31Tũmana kwa onthe ala mataviwe, ũkyasya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya ũndũ wa Semaia ũla Mũneelami: Nũndũ Semaia nĩwamwathanĩe, na ndyaamũtũma, na nũmũĩkĩĩthĩtye ũvũngũ; 32kwondũ wa ũu Yeova easya atĩĩ, Sisya, ngakũna Semaia ũla Mũneelami, na ũsyao wake; ndakethĩwa na mũndũ mũũme wa kwĩkala andũnĩ aa, o na ndakona ũseo ũla ngameka andũ makwa, easya Yeova, nĩkwĩthĩwa nũneeneete Yeova ndeto sya ũng'endu.

YELEMAI 30

Kũsyoka kuma ũtavenĩ kũyathanwa

1Ndeto ĩla yamũkĩe Yelemia kuma kwa Yeova, ĩkyasya, 2Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, akyasya, Andĩka ĩvukunĩ ndeto syonthe ila nakũtavisye. 3Nũndũ, sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, ĩla ngamatũnga andũ makwa Isilaeli na Yuta maume kũtavwanĩ kwoo, easya ũu Yeova; na ngatuma masyoka nthĩ ĩla nanengie aaĩthe moo, na makamĩmesya.

4Na ii nĩsyo ndeto ila Yeova waneenie ũndũ wa Isilaeli na ũndũ wa Yuta. 5Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Nĩtwĩw'ĩte wasya wa kũtetemya, wa kwĩw'ĩthya w'ĩa, na ti wa mũuo.

6Kũlyai yu, mwone ethĩwa mũndũ mũũme e na woo wa kũsyaa: nũndũ wa kĩ ngwona kĩla mũndũ mũũme ekwete kĩnyunyu kyake na moko make, ta mũndũ mũka akyaũn'ya, na mothyũ onthe nĩ maalyũku? 7A! Mũthenya ũsu nĩ mũnene, nũndũ vati ũilyĩ taw'o: naw'o nĩ ĩvinda ya thĩna wa Yakovo; ĩndĩ we akatangĩĩwa kumw'a nthĩnĩ waw'o. 8Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, easya Yeova wa nguthu, ngatũla ĩsoki yake yume ngingonĩ yaku, na kũtusanga syĩndũ ila wovetwe nasyo; na aeni matikamũtw'ĩkĩthya ngombo ĩngĩ; 9ĩndĩ makathũkũma Yeova Ngai woo, na Ndaviti mũsumbĩ woo, ũla ngamokĩlĩlya. 10Kwondũ wa ũu ndũkakĩe, we Yakovo mũthũkũmi wakwa, easya ũu Yeova; o na ndũkateve, we Isilaeli: nũndũ sisya, ngakũtangĩĩa wume kũasa, na ũsyao waku kuma nthĩ ĩla watwaiwe wĩ mũtave; na Yakovo akasyoka, na akausya na kũthũmũa, na vai ũla wĩmũtĩsya. 11Nũndũ nyie nĩ vamwe naku, nĩkũtangĩĩe, easya ũu Yeova: nũndũ ngamina vyũ mbaĩ syonthe vala nakũnyaĩĩkisye, ĩndĩ ndikakũmina vyũ; ĩndĩ ngakũkan'ya nĩthimĩte, na ndikakũtia nongi ndaũkũnĩte.

12Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Kũkũnwa kwaku kũivoeka, na wũkite waku nĩ mũnene. 13Vai ũmwe wa ũkũtetea, nĩ kana wovwe makũnwa maku: ndwĩ na mĩtĩ ya kũvosya. 14Endwa maku onthe nĩmolĩtwe nue; maiũkũmantha: nũndũ nĩnakũkitie na wũkite wa mũmaitha, na ĩkũna ta ya ũla mwai, nũndũ wa ũthũku waku mwingĩ, nĩkwĩthĩwa naĩ syaku nĩsyongelekile. 15Wĩĩa ũndũ wa ĩkũna yaku nĩkĩ? Kwalw'a kwaku kũivoeka: nĩngwĩkĩte maũndũ aa nũndũ wa ũnene wa ũthũku waku, nĩkwĩthĩwa naĩ syaku nĩsyongelekile. 16Kwondũ wa ũu onthe ala makũĩsaa makaĩwa; na amaitha maku onthe, kĩla ũmwe, akaenda e mũtave; na ala makũtavaa makethĩwa mũtavo, na onthe ala makũsyĩmaa makethĩwa ma kũsyĩmwa. 17Nũndũ ngakũtũngĩa mwĩĩ mũseo, na ngakũvosya mawũkite maku, easya ũu Yeova; nĩkwĩthĩwa nĩmakwĩtie mũlũngwa, makyasya, Nĩ Saioni, ũla mũndũ o na wĩva ũtalũnganaa nake.

18Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Sisya, ngatũnga kuma kũtavwanĩ maeema ma Yakovo, na kwĩw'ĩa tei mawĩkalo make; na ndũa ĩkaakwa kalĩmanĩ o kayo, na nyũmba nene mbanakavye ĩkekalw'a kũatĩĩa mũthemba wayo. 19Na kw'o kũkauma mũvea na wasya wa ala matanaa: na ngamaingĩvya, na matikethĩwa avũthũ; o na ngamanenevya, na matikethĩwa anini. 20O na syana syoo ikethĩwa itilyĩ o ũndũ syailyĩ, na ũmbano woo ũkalũma mbee wakwa; na ngakũna onthe ala mamathĩnasya. 21Na mũnene woo wĩ mbee ũsumbĩnĩ akeethĩwa mũndũ wa kwoo, na ũla ũkamasumbĩka akauma kwoo; na ngamũthengeesya, nake akanthengeea: nũndũ nũũ ũla waĩ na ũkũmbaũ wa kũnthengeea? Easya ũũ Yeova. 22Nenyu mũkeethĩwa andũ makwa, nakwa ngeethĩwa Ngai wenyu.

23Sisya, kĩuutani kya Yeova, nakyo nĩ ũthilĩku wake, nĩkyumĩte, kĩuutani kyai: kĩkatolekela mĩtwenĩ ya ala athũku. 24Ũthatu mwai wa Yeova ndũkasyoka, mũvaka amina kwĩka, na mũvaka amina kwĩanĩsya kwenda kwa ngoo yake: mĩthenya ya mũminũkĩlyo mũkoomanya.

YELEMAI 31

1Yeova easya, Ĩvinda yĩu ngeethĩwa Ngai wa mĩvĩa yonthe ya Isilaeli, nao makeethĩwa andũ makwa. 2Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Andũ ala matialilw'e nĩ ũvyũ nĩmoonee tei weũnĩ; O Isilaeli, yĩla naendie kũmũthũmũsya. 3Yeova anumĩlĩle tene, akĩmbĩa, Ĩĩ, nĩnakwendie na wendo ũtakathela: kwondũ wa ũu nĩnaũkusisye na ũseo wĩ wendo. 4Ngakwaka ĩngĩ, naku ũkaakĩka, we mwĩĩtu mũtheu wa Isilaeli: na ũkeeyanakavya ĩngĩ na tũthembe twaku, na kũenda mbathinĩ sya ala matanaa. 5Ũkavanda mĩũnda ya mĩsavivũ ĩngĩ iĩmanĩ sya Samalia; avandi makavanda, na makatanĩa ũsyao wayo. 6Nũndũ kũkeethĩwa mũthenya, ũla asyaĩĩsya me iĩmanĩ sya Evalaimu makokĩlya wasya na kwasya, Ukĩlai, twambate Saioni vala ve Yeova Ngai waitũ.

7Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Mwiniei Yakovo na ũtanu, na mũkĩlĩlyei mũnene wa mbaĩ wasya mũnene: tavan'yai, taĩai, na kwasya, Ame Yeova, tangĩĩa andũ maku, ũtialo wa Isilaeli. 8Sisya, ngamaete kuma nthĩ yĩ ngalĩ ya ĩũlũ, na kũmomban'ya kuma itulu sya nthĩ, na vamwe nao ililinda na ala mathuaa, mũndũ mũka ũla wĩ ĩvu na ũla ũnũkwaũnya vamwe: makasyoka vaa me nguthu nene. 9Makooka makĩĩa; na ngamatongoesya makĩngaĩla: ngamakinyĩlya ũtee wa mbũsĩ sya manzi, nzĩanĩ ndũngalu ĩla matakalulutĩkĩla;

nũndũ nyie nĩ ĩthe wa Isilaeli, na Evalaimu nĩ ĩkithathi yakwa.
10Inyw'ĩ mbaĩ, ĩthukĩĩsyei ndeto ya Yeova, mũmĩtavan'ye ithamanĩ ila syĩ kũasa; na kwasya, Ũla wanyaĩĩkisye Isilaeli akamũmban'ya, na kũmũsũvĩa, o tondũ mũĩthi ũsũvĩaa ndĩthya yake. 11Nũndũ Yeova nĩumĩtye mbovosya ũndũ wa Yakovo, na kũmwovosya kũmumya kw'okonĩ kwa ũla waĩ vinya kwĩ we. 12Na makooka na kwinĩa vandũ vatũlu va Saioni, na makaatĩanĩa vamwe makĩendea ũseo wa Yeova, lĩu wa mbaa ngetha, na mbinyu mbĩthĩ, na mauta, na tũtena twa mbũi na malondu na tũsaũ twa ng'ombe: na ngoo yoo ĩkethĩwa ta mũũnda mũnyithye; na matikethĩwa na kĩmako ĩngĩ nongi. 13Nĩvo ĩndĩ mwĩĩtu mũtheu akatana wathinĩ, na anake na atumĩa vamwe; nũndũ ngaalyũla kũmeta kwoo kwĩthĩwe ũtanu, na kũmakiakisya, na kũmatanĩthya maeke kĩmako kyoo. 14Na ngavũnĩthya mathayũ ma athembi na ũnou, na andũ makwa makavũnw'a na ũseo wakwa, easya ũu Yeova.
15Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Wasya nũkwĩw'ĩka Lama, kĩĩo na kĩmeto kĩ woo, Lakeli akĩĩĩa syana syake; na ndakiakiĩka ũndũ wa syana syake, nĩkwĩthĩwa iti vaĩ.
16Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Siĩĩa wasya waku ndũkaĩe, na metho maku matiketĩkye methoi; nũndũ wĩa waku ũkootuvĩwa, easya ũu Yeova; na makooka ĩngĩ kuma nthĩ ya mũmaitha.
17Na ve wĩkwatyo mũminũkĩlyonĩ waku, easya ũu Yeova; na syana syaku ikooka ĩngĩ mũvakanĩ wasyo.
18Nĩ w'o nĩnĩw'ĩte Evalaimu akĩmetea mwene, akyasya, Nĩwangũnie, nakwa nĩnakũnĩkie, ta kasaũ katamanyĩte ĩsoki: nthyũũa, nakwa ngathyũũĩka; nũndũ nue Yeova Ngai wakwa. 19Nĩ w'o ĩtina wa kũalyũlwa kwakwa, nĩneelilile; na ĩtina wa kũmanyĩw'a, nakũna nthũnũ yakwa: nasonoka, ĩĩ, o na kũsoomana, nikwĩthĩwa nĩnakuie kũvũthw'a kwa wana wakwa.
20Evalaimu nĩ mwana wakwa mwendwa? Nĩ mwana wendeeasya? Nũndũ o yĩla ngũmũneenea ndeto, nĩmũlilikanaa mũno: kwondũ wa ũu ngoo yakwa yĩ na mea nake: nditĩa kũmwĩw'ĩa tei, easya ũu Yeova.
21Ĩũngamĩsye movano ma mĩtĩ nzĩanĩ, ĩseũvĩsye mbwaũ sya ũkwon'ya nzĩa; elekelya ngoo yaku lelũ, o lelũ ũla waendie naw'o: ĩthyũũe, we mwĩĩtu mũtheu wa Isilaeli, ĩthyũũĩe ndũa ii syaku. 22Ũkaenda kũũ na kũũ kũvika ĩndĩĩ, we mwĩĩtu ũla ũsyokete na ĩtina? Nũndũ Yeova nĩwũmbĩte ũndũ mweũ kũũ nthĩ: mũndũ mũka akamwĩlingĩla mũndũ mũũme.
23Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Makaneenea kĩneeno kĩĩ ĩngĩ me nthĩ ya Yuta na ndũanĩ syayo, yĩla ngamatũnga maume kũtavwanĩ kwoo: Yeova nakũathime, we wĩkalo wa ũlũngalu, we kĩĩma kya ũtheu. 24Na Yuta na ndũa syonthe syake makekala vo vamwe, aĩmi, na ala mangangaa na ndĩthya sya mbũi na malondu. 25Nũndũ nĩnĩvũnĩthĩtye ngoo ĩla yĩ na mĩnoo, na kĩla ngoo yĩ na kĩmako nĩnĩmyusũĩtye. 26Na ĩndĩ naamũka, na noona; na too wakwa waĩ mũyo kwakwa.

Ũtianĩo mweũ

27Sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, ĩla ngavanda nyũmba ya Isilaeli na nyũmba ya Yuta ũsyao wa mũndũ na ũsyao wa nyamũ. 28Na kũkeethĩwa atĩ o tondũ namasyaĩĩsye nĩ kana nĩkũe na kũomboa na kũng'uthũla na kwananga na kũthĩn'ya, now'o ngamasyaĩĩsya nĩ kana nake na kũvanda, easya ũu Yeova. 29Mĩthenya ĩsu matikaneena ĩngĩ, Aaĩthe nĩmaĩe nzavivũ syĩ ngaati, na maeo ma syana maya nthithi. 30Ĩndĩ kĩla mũndũ akakw'a ũndũ wa ũthũku wake mwene: kĩla mũndũ ũla ũĩsaa nzavivũ syĩ ngaati, maeo make makaya nthithi.
31Sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, ĩla ngatianĩa ũtianĩo mweũ na nyũmba ya Isilaeli, na nyũmba ya Yuta: 32ndũkethĩwa ũilyĩ ta ũtianĩo ũla natianĩe na aaĩthe moo mũthenya ũla namakwatie moko kũmaumya nthĩ ya Misili; ũtianĩo wakwa ũla maanangie, o na kau naĩ mwĩaĩi woo, easya ũu Yeova.
33Indĩ ũũ nĩw'o ũtianĩo ũla ngatianĩa na nyũmba ya Isilaeli ĩtina wa mĩthenya ĩsu, easya ũu Yeova: Ngeekĩa mĩao yakwa nthĩnĩ woo, na ngamĩandĩka ngoonĩ syoo; na ngeethĩwa Ngai woo, nao makeethĩwa andũ makwa.
34Na matikamanyĩan'ya ĩngĩ kĩla mũndũ na mũtũi wake, na kĩla mũndũ na mwana-a-inyia, makyasya, Mũmanye Yeova; nũndũ onthe makamanya nyie, kuma ũla mũnini woo kũvika ũla mũnene woo, easya ũu Yeova: nũndũ ngaekea ũthũku woo, na naĩ yoo ndikamĩlilikana ĩngĩ.
35Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, we ũla ũnenganae syũa yĩthĩwe kyeni kya mũthenya, na motw'ĩo ma mwei na ma ndata syĩthĩwe kyeni kya ũtukũ, ũla wũkĩlasya ũkanga, ũndũ itulumo syaw'o ilitũkaa; Yeova wa nguthu nĩ syĩtwa yake: 36Ethĩwa motw'ĩo asu makauma mbee wakwa, easya Yeova, nĩvo ĩndĩ ũsyao wa Isilaeli naw'o ũkaeka kwĩthĩwa mbaĩ mbee wakwa tene na tene. 37Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Ethĩwa ĩtu ĩũlũ nĩyĩtonya kũthimwa, na myambĩlĩlyo ya nthĩ kũmanthwa ĩtheo, nĩvo ĩndĩ ngekya kũasa ũsyao w'onthe naw'o wa Isilaeli nũndũ wa maũndũ onthe ala meekie, easya ũu Yeova.
38Sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, ĩla ĩ ndũa ĩkakĩwa Yeova kuma mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Ananeli kũvika mbingĩlo yĩ kĩkotonĩ. 39Na ĩkanda ya kũthima yĩkakootwa yĩlũngalĩte kũvika kĩĩma kya Ngalevu, na yĩkeelingĩla kũvika Ngoa. 40Na mwanda w'onthe wĩ simba na mũu, na isesi syonthe kũvika kalũsĩ ka Kitiloni, kũvika kĩkoto kya mbingĩlo ya mbalasi kwelekela wumĩlonĩ wa syũa, ũkeethĩwa mũtheu kwa Yeova; ndĩkakũwa, kana kũng'uthũlwa ĩngĩ tene na tene.

YELEMAI 32

Yelemia ayovwa; aithooa mũũnda Anathothi

1Ndeto ĩla yamũkĩe Yelemia kuma kwa Yeova mwaka wa ĩkũmi wa kũsumbĩka kwa Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta, naw'o waĩ mwaka wa ĩkũmi na nyanya wa kũsumbĩka kwa Nevukatilesa. 2Ĩvinda yĩu ita sya

mũsumbĩ wa Mbaviloni nĩsyatwĩkanĩsye Yelusaleme; na mwathani Yelemia aĩ mwove nza ya kolokolo ũla waĩ nyũmbanĩ ya mũsumbĩ wa Yuta. 3Nũndũ Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta aĩ anamwova, akĩkũlya, Nũndũ wa kĩ wathanaa, na kwasya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Sisya, nganengane ndũa ĩno kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni, nake akamyosa; 4na Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta ndakavonoka kuma mokonĩ ma Akalitei, ĩndĩ vate ndĩi akanenganwe kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni, na akaneena nake kanyw'a kwa kanyw'a, na metho make makoona metho make; 5na akamũtwaa Nzetekia Mbaviloni, na akeethĩwa kw'o kũvika yĩla ngamũendea, easya ũu Yeova: o na ethĩwa mũkokita na Akalitei, mũikaunĩka?

6Na Yelemia asya, Ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkyasya, 7Sisya, Anameli mwana wa Salumu mwendw'a ĩthe waku akakũkĩa, akĩkwĩa, Thooa mũũnda wakwa, ũla wĩ ndũanĩ ya Anathothi; nĩkwĩthĩwa nĩ ũndũ waku kũthooa, ũwovosye. 8Kwondũ wa ũu Anameli mwana wa mwendw'a asa ambũkĩa nĩ nza ya kolokolo kwĩanana na ndeto ya Yeova, na ambĩa, Nĩngũkwĩsũva, thooa mũũnda wakwa, ũla wĩ Anathothi, ĩla yĩ nthĩ ya Mbenyamini; nũndũ kĩanda kya ũtiĩwa nĩ kyaku, na kũwovosya nĩ kwaku; ĩthooee. Nĩvo ĩndĩ namanyie atĩ ĩsu nĩ ndeto ya Yeova. 9Na namũthooea Anameli mwana wa mwendw'a asa mũũnda ũla waĩ Anathothi, na namũthimĩa mbesa, o sekeli ĩkũmi na mũonza sya vetha. 10Nakwa naandĩka syĩtwa yakwa valũanĩ wa ũthooana, na kũwĩkĩa ũsiĩlo, na kũsyĩta ngũsĩ, na kũmũthimĩa ila mbesa kĩthiminĩ. 11Na ĩndĩ noosa valũa wa kũthooana, ũla weekĩĩtwe ũsiĩlo, kwĩanana na mwĩao o na kĩthĩo, na ũla ũngĩ ũtaĩ ũsiĩlo, me elĩ: 12na ũla valũa wa kũthooana namũnenga Mbaluku mwana wa Nelia, mwana wa Maaseia, Anameli mwana wa mwendw'a asa ene, na ngũsĩ ila syakũsĩĩe ũla valũa wa kũthooana syene, na Ayuti onthe ala mekalile nza ya kolokolo mene. 13Na namwĩaĩa Mbaluku mbee wamo, ngyasya, 14Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Osa mavalũa aa, valũa ũũ wa kũthooana ũla wĩ na ũsiĩlo, na valũa ũũ ũte ũsiĩlo, noimekĩa kĩndũnĩ kya yũmba; nĩ kana mekale mĩthenya mingĩ. 15Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Nyũmba na isesi na mĩũnda ya mĩsavivũ ikathoowa ĩngĩ nthĩ ĩno.

16Ĩtina wa kũmũnenga Mbaluku mwana wa Nelia valũa ũsu wa kũthooana, namũvoya Yeova, ngyasya, 17A! Mwĩaĩi Yeova! Sisya, nĩwoombie matu na nthĩ kwondũ wa vinya waku mũnene na kwondũ wa kw'oko kwaku kũtambũũku; vai ũndũ ũkũema, 18ũla wonanasya ũseo wĩ wendo kwa ngili na ngili, na kũĩvanĩsya ũthũku wa aaĩthe kĩthũinĩ kya syana syoo ĩtina woo; Ngai mũnene mwene vinya, Yeova wa nguthu nĩ syĩtwa yake; 19mũnene ũtaonĩ, na ũla wĩ ũtonyi wa kwĩka; ũla metho make masalukĩtye masyaĩtye mĩendele yonthe ya ana ma andũ, kũmũnenga kĩla mũndũ kwĩanana na mĩendele yake, na kwĩanana na ũsyao wa meko make; 20ũla wekie syama na moseng'yo nthĩ ya Misili, o na kũvika ũmũnthĩ, katĩ wa Isilaeli o na katĩ wa andũ nao; na kwĩseũvĩsya syĩtwa, o ũndũ kũilyĩ ũmũnthĩ; 21na waumya andũ maku Isilaeli nthĩ ya Misili na syama, na moseng'yo, na kw'oko kwĩ vinya, na kw'oko kũtambũũku, na ũtĩsyo mũnene; 22na wamanenga nthĩ ĩno, ĩla wamevĩtĩe aaĩthe moo kũmanenga, nthĩ yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ; 23nao malika na mamĩmesya; ĩndĩ matyaaĩthukĩĩsya wasya waku, o na matyaaenda mĩaonĩ yaku; matyaaĩka ũndũ o na ũmwe wa onthe ala wameaĩa meke: kwondũ wa ũu nũmaetee ũthũku ũũ w'onthe. 24Sisya, ivumbu, nĩmamyũkĩe ndũa ĩno kũmyosa; na ndũa nĩnenganĩtwe mokonĩ ma Akalitei ala meũmyũkita, nũndũ wa ũvyũ, na yũa, na mũimũ; na ũvoo ũla ũneenete nĩ mwĩanĩsye; na, sisya, naku nũkwona ũu. 25Naku, ame Mwĩaĩi Yeova, nĩwambĩie, Ĩthooee ũla mũũnda na mbesa, noyĩta ngũsĩ; o na kau ndũa nĩnenganĩtwe mokonĩ ma Akalitei.

26Nĩvo ĩndĩ ndeto ya Yeova yamũkĩe Yelemia, ĩkyasya, 27Sisya, ninyie Yeova, Ngai wa mĩĩ yonthe: ve ũndũ ũnema? 28Kwondũ wa ũu Yeova nũnũkwasya: Sisya, nganengane ndũa ĩno mokonĩ ma Akalitei, na kw'okonĩ kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni, nake akamyosa: 29na Akalitei, ala memyũkita ndũa ĩno, makooka na kũmĩkwatya ndũa ĩno mwaki, na kũmĩvĩvya, vamwe na nyũmba, ila matoeeasya Mbaali ũvani ialanĩ syasyo, na kwĩtĩa ngai ingĩ nthembo sya kũnyuwa, manthatye. 30Nũndũ ana ma Isilaeli na ana ma Yuta nĩmeekie ũla nonaa wĩ ũthũku ki kuma wana woo; nũndũ ana ma Isilaeli nĩmanthatĩtye kwondũ wa wĩa wa moko moo, easya ũu Yeova. 31Nũndũ ndũa ĩno nĩyatw'ĩkie kwakwa kĩtumi kya ũthatu wakwa na wa kũthilĩka kwakwa kuma mũthenya ũla mamyakie o na kũvika ũmũnthĩ; nĩ kana nĩmĩvete nĩeke kũmyona, 32nũndũ wa ũthũku w'onthe wa ana ma Isilaeli na wa ana ma Yuta, ũla meekie manthatye, mo, na asumbĩ moo, na anene moo me mbee ũsumbĩnĩ, na athembi moo, na athani moo, na andũ ma Yuta, na ala matwĩe Yelusaleme. 33Na nĩmambonetye mĩongo, na ti ũthyũ: o na kau nĩnamamanyĩisye, ngyũkĩla tene na ngĩmamanyĩsya, ĩndĩ matyaaĩthukĩĩsya mose ũmanyĩsyo. 34Ĩndĩ nĩmaiie mothatyo moo nyũmbanĩ ĩla yĩtanĩaw'a na syĩtwa yakwa, mamithũkye. 35Na nĩmaakie kũndũ kũtũlu kwa Mbaali, kũla kwĩ mwandanĩ wa mwana wa Inomu, mavĩtĩlye ana moo na eĩtu moo mwakinĩ kwondũ wa Moleki; ũndũ ũla ndaameaĩa, o na ndwaalika kĩlilikanonĩ kyakwa, kana meke ũthatyo ũsu, kũvĩtĩthya Yuta.

36Na kwondũ wa ũu Yeova, Ngai wa Isilaeli, easya, ũndũ wa ndũa ĩno, ĩla inyw'ĩ mũũneena ũndũ wayo atĩĩ: Nĩnenganĩtwe kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni kwondũ wa ũvyũ, na yũa, na mũimũ: 37Sisya, ngamomban'ya kuma nthĩ syonthe, vala namalũngĩlĩĩlye ũthatunĩ wakwa, na kũthilĩkanĩ kwakwa, na woonĩ wakwa mwingĩ; na ngamaete ĩngĩ vaa, na ngamekalya mate na mũisyo. 38Nao

makeethĩwa andũ makwa, nakwa ngeethĩwa Ngai woo:
39na ngamanenga ngoo ĩmwe na nzĩa ĩmwe, nĩ kana mangĩe tene na tene, mone ũseo, o na syana syoo ĩtina woo:
40na ngatianĩa ũtianĩo nao wa tene na tene, atĩ ndikethyũũa na kũeka kũmaatĩĩa, nĩ kana nĩmeke ũseo; na ngeekĩa kũngĩa ngoonĩ syoo, nĩ kana maikandie.
41Ĩĩ, ngamatanĩa nĩmeke nesa, na vate ndĩi ngamavanda nthĩ ĩno na ngoo yakwa yonthe na thayũ wakwa w'onthe.
42Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: O tondũ namaetee andũ aa ũthũku ũũ w'onthe mũnene, now'o ngamaetee ũseo w'onthe ũla namathie.
43Na mĩũnda ĩkathoowa nthĩ ĩno ĩla mũũneena ũndũ wayo, Nĩ ĩei, ĩte mũndũ kana nyamũ; nĩnenganĩtwe mokonĩ ma Akalitei.
44Andũ makathooa mĩũnda na mbesa, na kũandĩka masyĩtwa moo mavalũanĩ ma kũthooana, na kũmekĩa ũsiĩlo, na kwĩta ngũsĩ, nthĩ ya Mbenyamini, na ku ndee sya Yelusaleme, na ndũanĩ sya Yuta, na ndũanĩ sya nthĩ yĩ tũlĩma, na ndũanĩ sya nthĩ ndindimalu, na ndũanĩ sya ngalĩ ya Ĩtheo: nũndũ ngamatũnga kuma kũtavwanĩ kwoo, easya ũu Yeova.

YELEMAI 33

Kũtũngĩĩa ũseo na mũuo Yelusaleme

1Na ĩngĩ ndeto ya Yeova yamũkĩa Yelemia ĩvinda ya kelĩ, o yĩla waĩ mwove nza ya kolokolo, ĩkyasya,
2Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya ũla ũwĩkaa, Yeova ũla ũseũvasya kana olũlũmĩlye; Yeova nĩ syĩtwa yake:
3Mbĩkaĩla, na ngakũsũngĩa, na ngakwon'ya maũndũ manene, na me vinya, ũtamesĩ.
4Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya ũndũ wa nyũmba sya ndũa ĩno, na ũndũ wa nyũmba sya asumbĩ ma Yuta, ila iomboetwe syake syĩndũ sya kwĩlingan'ya nasyo ũndũ wa ivumbu na ũvyũ;
5yĩla mookĩte kũkita na Akalitei, na kũsyusũsya na simba sya andũ, ala nooaie nĩ mũthatu na mũthilĩku, na ũndũ wa ũthũku wa onthe nĩnĩmĩvithĩte ndũa ĩno ũthyũ wakwa:
6Sisya, ngamĩetee ũseo wa mwĩĩ na ũvosyo, na ngamavosya; na ngamon'ya wingĩ wa mũuo na w'o.
7Na ngatũnga Yuta na Isilaeli maume kũtavwanĩ kwoo, na ngamatũngĩĩa, o ũndũ mailyĩ mbee.
8Na ngamathesya ũthũku woo w'onthe, ũla mambĩtanĩsye; na ngamaekea mothũku moo onthe, ala mambĩtanĩsye, na ala mambĩkie.
9Na ndũa ĩno ĩkeethĩwa kwakwa syĩtwa ya ũtanu, na ũtaĩo, na ũnene, mbaĩ syonthe sya nthĩ syene, ila ikew'a w'onthe ũla nĩmekaa, na ikakĩa na kũtetema nũndũ wa ũseo w'onthe na mũuo w'onthe ũla nĩmyonea.
10Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: o na ĩngĩ kũkeew'ĩka vandũ vaa, vala mwĩneena ũndũ wa vo, Nĩ ĩanzo, vate mũndũ na vate nyamũ, o na ndũanĩ sya Yuta, na nzĩanĩ nene sya Yelusaleme, ila syatiiwe, ite mũndũ, na ite andũ ma kwitũa, na ite nyamũ,
11kũkeew'ĩka wasya wa kũtheka na wasya wa ũtanu, wasya wa mũtwaani na wasya wa mũtwawa, wasya wa ala mekwasya, Mũtũngĩei mũvea Yeova wa nguthu, nũndũ Yeova nĩ mũseo, nũndũ ũseo wake wĩ wendo nĩwĩkalaa tene na tene; na wasya wa ala maetae nthembo sya mũvea nyũmbanĩ ya Yeova.
Nũndũ ngatũnga atavwa ma ĩ nthĩ ĩkale tondũ yailyĩ mbee, easya ũu Yeova.
12Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: o na ĩngĩ vandũ vaa, vala nĩ ĩanzo, vate mũndũ na vate nyamũ, na ndũanĩ syonthe sya vo, vakeethĩwa wĩkalo wa aĩthi ala matindiasya ndĩthya syoo sya mbũi na malondu.
13Ndũanĩ sya nthĩ yĩ iĩma, na ndũanĩ sya nthĩ ndindimalu, na ndũanĩ sya ngalĩ ya Ĩtheo, na nthĩ ya Mbenyamini, na ku ndee sya Yelusaleme, na ndũanĩ sya Yuta, ndĩthya sya mbũi na malondu ikavĩtĩla ĩngĩ ungu wa moko ma ũla wĩtalaa, easya ũu Yeova.
14Sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, ĩla ngeanĩsya ndeto nzeo ĩla nĩneenete ũndũ wa nyũmba ya Isilaeli na ũndũ wa nyũmba ya Yuta.
15Mĩthenya ĩsu, na ĩvinda yĩu, ngathongoesya Ndaviti Ũvonge wa ũlũngalu; nake akasilaa sila wa katĩ na mũlũngalu e ĩ nthĩ.
16Mĩthenya ĩsu Yuta ĩkatangĩĩwa, na Yelusaleme ĩkekala ĩte na mũisyo; na yĩĩ nĩyo syĩtwa yĩla ĩketwa nayo: Yeova ũlũngalu wĩtũ.
17Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Ndaviti ndakaĩwa nĩ mũndũ mũũme wa kwĩkalĩla kĩvĩla kya ũsumbĩ kya nyũmba ya Isilaeli;
18o na athembi Alivai matikaĩwa nĩ mũndũ wa kũthemba nthembo sya kũvĩvw'a, na wa kũvivya nthembo sya mũtu, na kũthemba mavinda onthe mbee wakwa.
19Na ndeto ya Yeova yamũkĩa Yelemia, ĩkyasya,
20Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Ethĩwa mũtonya kwananga ũtianĩo wakwa wa mũthenya, na ũtianĩo wakwa wa ũtukũ, kũikethiwe mũthenya na ũtukũ ĩvinda yaw'o;
21nĩvo ĩndĩ ũtianĩo wakwa naw'o ũtonya kwanangwa ũla natianĩe na Ndaviti mũthũkũmi wakwa, ndakethĩwe na mwana wa kũsumbĩka kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ; o na ũla natianĩe na athembi Alivai, athũkũmi makwa.
22O ũndũ nguthu sya ĩtunĩ itatonya kũtalĩka, kana kĩthangathĩ kya ũkanga kĩtatonya kũthimĩka; now'o ngaingĩvya ũsyao wa Ndaviti mũthũkũmi wakwa, na Alivai ala manthũkũmaa.
23Na ndeto ya Yeova yamũkĩa Yelemia, ĩkĩmũkũlya,
24Ndũũsũanĩa ũndũ andũ aa maneenete, makyasya, Mĩvĩa ĩlĩ ĩla Yeova wanyuvie, nake nũmĩkĩtye ũtee? Now'o mavũthasya andũ makwa, nĩ kana matikethĩwe mbaĩ mbee woo ĩngĩ.
25Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Ethĩwa ũtianĩo wakwa wa mũthenya na ũtukũ ndũkethĩwa vo, ethĩwa nditw'ĩte motw'ĩo ma ĩtu na nthĩ;
26nĩvo ĩndĩ ngekya ũtee ũsyao wa Yakovo, na wa Ndaviti mũthũkũmi wakwa, kana ndikose ma ũsyao wake methĩwa ma kũsumbĩka ũsyao wa Avalaamu, na Isaka, na Yakovo: nũndũ ngamatũnga maume kũtavwanĩ kwoo, na kũmew'ĩa tei.

YELEMAI 34

Ũkan'yo wa Yelemia kwa Nzetekia

1Ndeto ĩla yamũkĩe Yelemia kuma kwa Yeova, yĩla Nevukatilesa mũsumbi wa Mbaviloni, na ita syake syonthe, na mosumbĩ onthe ma nthĩ ala masumbĩkĩtwe nĩwe, na ngo syonthe sya andũ, mokitaa na Yelusaleme, na ndũa syonthe syayo, ĩkĩmwĩa,
2Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Enda ũneene na Nzetekia

mũsumbĩ wa Yuta, noimũtavya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Sisya, nganengane ndũa ĩno kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni, nake akamĩvĩvya na mwaki: 3naku ndũkavonoka kuma kw'okonĩ kwake, ĩndĩ ndũkatĩa kũkwatwa, na kũnenganwe kw'okonĩ kwake; na metho maku makoona metho ma mũsumbĩ wa Mbaviloni, na akaneena naku kanyw'a kwa kanyw'a, naku ũkathi Mbaviloni. 4Ĩndĩ ĩw'a ndeto ya Yeova, we Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta: Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya ũndũ waku, Ndũkoawa na ũvyũ; 5ũkakw'a wĩ na mũuo; na makakũtoeesya o ũndũ matoeesye aaĩthe maku, o asumbĩ ma tene ala masumbĩkie mbee waku; na makakũmetea, makyasya, A! Mwĩaĩi! Nũndũ nĩnĩneenete ndeto ĩno, easya ũu Yeova.

6Nĩvo ĩndĩ mwathani Yelemia wamũtavisye Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta ndeto isu syonthe e Yelusaleme, 7yĩla ita sya mũsumbĩ wa Mbaviloni syokitaa na Yelusaleme, na ndũa syonthe sya Yuta ila syatialile, Lakisi na Aseka; nũndũ isu syĩ syoka nĩsyatialile syĩ ndũa mbiie katĩ wa ndũa sya Yuta.

Ũtianĩo mwanange ũndũ wa athũkũmi Aevelania

8Ndeto ĩla yamũkĩe Yelemia kuma kwa Yeova, ĩtina wa mũsumbĩ Nzetekia kũtianĩa ũtianĩo na andũ onthe ala maĩ Yelusaleme, kũtavan'ya ũthasyo kwoo; 9kana kĩla mũndũ nathasye mũthũkũmi wake mũndũ mũũme, na kĩla mũndũ mũthũkũmi wake mwĩĩtu, ethĩwa nĩ mũndũ mũũme Mũevelania kana mũndũ mũka Mũevelania; mũndũ ndakamũtw'ĩkĩthye ngombo, o Mũyuti mwana-a-ĩthe. 10Na anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ na andũ onthe meeka ũu, ala malikĩte ũtianĩonĩ, kana kĩla ũmwe nathasye mũthũkũmi wake mũndũ mũũme, na kĩla ũmwe mũthũkũmi wake mwĩĩtu, mũndũ o na wĩva ndakamatw'ĩkĩthye ngombo ĩngĩ; nĩmeewie na mamathasya: 11ĩndĩ ĩtina maalyũka, na matũnga athũkũmi na athũkũmi eĩtu, ala mamathaĩtye, na mamaete ũkomboni methĩwe athũkũmi na athũkũmi eĩtu.

12Kwondũ wa ũu ndeto ya Yeova yamũkia Yelemia kuma kwa Yeova, ĩkyasya, 13Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Nĩnatianĩe ũtianĩo na aaĩthe menyu mũthenya ũla namaumisye nthĩ ya Misili, kuma nyũmbanĩ ya ũkombo, ngyasya, 14Myaka mũonza yathela mwĩthaasya kĩla mũndũ mwana-a-ĩthe wake Mũevelania, ũla wathooiw'e kwaku, na nũkũthũkũmĩte myaka thanthatũ, ũkamũthasya aume kwaku: ĩndĩ aaĩthe menyu matyaambĩthukĩĩsya, kana kũtea matũ moo. 15Na yu nĩmweealyũlĩte na kwĩka ũla nonaa wĩ ũseo, ũndũ wa kũtavan'ya ũthasyo kĩla mũndũ kwa mũtũi wake; na nĩmwatianĩĩte ũtianĩo mbee wakwa nyũmbanĩ ĩla yĩtanĩaw'a na syĩtwa yakwa: 16ĩndĩ mwaalyũka na kũyĩuma syĩtwa yakwa, na mwatũnga kĩla mũndũ mũthũkũmi wake, na kĩla mũndũ mũthũkũmi wake mwĩĩtu, ala mwamathaĩtye maende o vala mekwenda; na mwamaete ũkomboni, methĩwe kwenyu athũkũmi na athũkũmi eĩtu.

17Kwondũ wa ũu Yeova easya atĩĩ: Mũtyaambĩthukĩĩsya, mũtavan'ye ũthasyo, kĩla mũndũ kwa mwana-a-ĩthe, na kĩla mũndũ kwa mũtũĩ wake: sisya, nĩngũtavan'ya kwenyu ũthasyo wa ũvyũ, na mũimũ, na yũa, easya ũu Yeova; na ngatuma mwĩkangw'a kũũ na kũũ mosumbĩnĩ onthe ma nthĩ. 18Na nganengane andũ ala mavĩtisye ũtianĩo wakwa, ala mataaĩanĩsya ndeto sya ũtianĩo ũla matianĩe nakwa, yĩla matũaanisye kala kasaũ myondo ĩlĩ na mavĩtĩla katĩ wa myondo yako; 19anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Yuta, na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Yelusaleme, na avakũe, na athembi, na andũ onthe ma ĩ nthĩ, ala mavĩtĩle katĩ wa myondo ya kala kasaũ; 20ngamanengane mokonĩ ma amaitha moo, na mokonĩ ma ala mamanthaa mathayũ moo; na simba syoo ikethĩwa lĩu wa nyũnyi sya yayaya, na wa nyamũ sya nthĩ. 21Na Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta na anene make me mbee ũsumbĩnĩ ngamanengane mokonĩ ma amaitha moo, na mokonĩ ma ala mamanthaa mathayũ moo, na mokonĩ ma ita sya mũsumbĩ wa Mbaviloni, ala mambatie kuma kwenyu. 22Sisya, ngeeaa, na kũmatũnga ndũanĩ ĩno, easya ũu Yeova; na makamyũkita na kũmyosa, na kũmĩvĩvya na mwaki: na ngatw'ĩkĩthya ndũa sya Yuta maanzo, ite mũndũ witũa.

YELEMAI 35

Wĩwi wa Alekavi

1Ndeto ĩla yamũkĩe Yelemia kuma kwa Yeova mĩthenya ya Yeoiakimu mwana wa Yosia, mũsumbĩ wa Yuta, ĩkĩmwĩa. 2Enda nyũmbanĩ ya Alekavi, ũneene nao, na kũmaete nyũmbanĩ ya Yeova, kasũmbanĩ kamwe ka nthĩnĩ, na kũmanenga mbinyu ya ũnyw'a. 3Nĩvo ĩndĩ noosie Yaasania mwana wa Yelemia, mwana wa Avasinia, na ana-a-ĩthe make, na ana make onthe, na nyũmba yonthe ya Alekavi; 4na namaete nyũmbanĩ ya Yeova, kasũmbanĩ ka ana ma Aananu mwana wa Ikitalia mũndũ wa Ngai, kala kaĩ vakuvĩ na kasũmba ka anene me mbee ũsumbĩnĩ, kala kaĩ ĩũlũ wa kasũmba ka Maaseia mwana wa Salumu, mũsũvĩi wa mwalyonĩ. 5Nakwa naia mbee wa ana ma nyũmba ya Alekavi mbakũli syusĩe mbinyu, na ikombe; na namea, Nyw'ai mbinyu. 6Ĩndĩ masya, Tũtikanyw'a mbinyu; nũndũ Yonatavu mwana wa Lekavi, asa waitũ, atwĩaĩe, akyasya, Mũtikaanyw'e mbinyu, inyw'ĩ, kana ana menyu, tene na tene: 7o na mũtikaake nyũmba, kana kũvũĩa mbeũ, kana kũvanda mũũnda wa mĩsavivũ, kana kwĩthĩwa naw'o; ĩndĩ mĩthenya yenyu yonthe mũkatũaa maeemanĩ; nĩ kana mwĩkalae thayũ mĩthenya mingĩ nthĩ ĩla mũtũaa mwĩ aeni. 8Na nĩtweewie wasya wa Yonatavu mwana wa Lekavi, asa waitũ, ũndũnĩ w'onthe ũla watwĩaĩe, atĩ tũtikaanyw'e mbinyu mĩthenya yaitũ yonthe, ithyĩ, kana iveti sitũ, kana ana maitũ, kana eĩtu maitũ; 9kana kwaka nyũmba twĩkalae nthĩnĩ wasyo; o na tũti na mũũnda wa mĩsavivũ, kana mũũnda, kana mbeũ: 10ĩndĩ nĩtwĩkalaa maeemanĩ, na kwĩw'aa, na kwĩkaa kwĩanana na w'onthe ũla Yonatavu asa waitũ watwĩaĩe. 11Ĩndĩ kweethĩwa yĩla Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni wambatie na kũlika nthĩ ĩno, nĩvo twaisye,

Ũkai, tũende Yelusaleme tũkĩĩte ita sya Akalitei, na tũkĩĩte ita sya Asilia; kwondũ wa ũu nĩtwĩkalaa Yelusaleme.
12Nĩvo ĩndĩ ndeto ya Yeova yamũkĩe Yelemia, ĩkyasya, 13Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Enda, ũmakũlye andũ ma Yuta na ala matwĩe Yelusaleme, Mũtikwenda kwosa ũmanyĩsyo mwĩthukĩĩsye ndeto syakwa? Easya ũu Yeova. 14Ndeto sya Yonatavu mwana wa Lekavi, ila wameaĩe ana make, matikaanyw'e mbinyu, nikwĩanĩw'a; na kũvika mũnthĩ ũũ matinyusaa nongi, nũndũ nĩmew'aa mwĩano wa ĩthe woo. Ĩndĩ nĩnĩneenete nenyu, ngyũkĩla tene na ngĩneena; na mũtyaambĩthukĩĩsya. 15O na nĩnĩtũmĩte kwenyu athũkũmi makwa onthe athani, ngyũkĩla tene na ngĩmatũma, ngyasya, Syokai yu kĩla mũndũ kuma mũendelenĩ wake mũthũku, mũlũngalye meko menyu, na mũtikaatĩĩe ngai ingĩ mwithũkũme, na mũkekalaa nthĩ ĩla namũnengie inyw'ĩ na aaĩthe menyu: ĩndĩ mũtyaatea matũ menyu, kana kũmbĩthukĩĩsya. 16Nĩkwĩthĩwa ana ma Yonatavu mwana wa Lekavi nĩmeanĩsye mwĩao wa ĩthe woo ũla wameaĩe, ĩndĩ andũ aa matyaambĩthukĩĩsya; 17kwondũ wa ũu Yeova, Ngai wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, easya: Sisya, ngaetee Yũta na onthe ala matwĩe Yelusaleme ũthũku w'onthe ũla namaneenee; nũndũ nĩnĩneenete nao, ĩndĩ matyaaĩw'a; na nĩnĩmetĩte, ĩndĩ matyaaĩtĩka.
18Na Yelemia atavya nyũmba ya Alekavi, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Nĩkwĩthĩwa nĩmweewie mwĩao wa Yonatavu ĩthe wenyu, na kũkwata mawĩaĩo make onthe, na kwĩka kwĩanana na w'onthe ũla wamwĩaĩe; 19kwondũ wa ũu Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, easya: Yonatavu mwana wa Lekavi ndakaĩwa nĩ mũndũ mũũme wa kũũngama mbee wakwa tene na tene.

YELEMAI 36

Kũvĩvw'a kwa ĩvuku ĩkũnze

1Na kweethĩwa mwaka wa kana wa kũsumbĩka kwa Yeoiakimu mwana wa Yosĩa, mũsumbĩ wa Yuta, ndeto ĩno yamũkĩa Yelemia kuma kwa Yeova, ĩkĩmwĩa, 2Ĩyose ĩvuku ĩkũnze, noiandĩka nthĩnĩ wayo ndeto syonthe ila nakũtavisye ngĩneenea Isilaeli, na Yuta, na mbaĩ syonthe, kuma mũthenya naneenie naku, kuma mĩthenya ya Yosia, o kũvika ũmũnthĩ. 3Nokwĩthĩwa nyũmba ya Yuta ĩkeew'a ũthũku w'onthe ũla nĩsũanĩĩte kũmeka; matonye kũsyoka kĩla mũndũ kuma mũendelenĩ wake mũthũku; nĩ kana nĩmaekee ũthũku woo na naĩ yoo.
4Nĩvo ĩndĩ Yelemia wamwĩtie Mbaluka mwana wa Nelia; na Mbaluku aandĩka kuma kanyw'anĩ wa Yelemia ĩvukunĩ ĩkũnze ndeto syonthe sya Yeova, ila wamũtavisye. 5Na Yelemia amwĩaĩa Mbaluku, akyasya, Nĩ mwove; nditonya kũthi nyũmbanĩ ya Yeova; 6kwondũ wa ũu enda, ũsome ĩvukunĩ ĩkũnze, yila ũandĩkĩte kuma kanyw'anĩ wakwa, ndeto sya Yeova matũnĩ ma andũ nyũmbanĩ ya Yeova mũthenya wa kũtĩĩa ũya; o na ũkaisoma matũnĩ ma Ayuta onthe ala maumaa ndũanĩ syoo. 7Nokwĩthĩwa makaete mboya syoo mbee wa Yeova, na kũsyoka kĩla ũmwe kuma mũendelenĩ wake mũthũku; nũndũ ũthatu na kũthilĩka kũla Yeova ũmaneeneete andũ aa nĩ kũnene.
8Na Mbaluku mwana wa Nelia eeka kwĩanana na w'onthe ũla mwathani Yelemia wamwĩaĩa, aisoma yĩla ĩvukunĩ ndeto sya Yeova nyũmbanĩ ya Yeova.
9Na kweethĩwa mwaka wa katano wa kũsumbĩka kwa Yeoiakimu mwana wa Yosia, mũsumbĩ wa Yuta, mwei wa kenda, andũ onthe ma Yelusaleme, na andũ onthe ala mookie Yelusaleme kuma ndũanĩ sya Yuta, matavan'ya kũtĩĩa ũya mbee wa Yeova. 10Nĩvo ĩndĩ Mbaluku wasomie yĩla ĩvukunĩ ndeto sya Yelemia e nyũmbanĩ ya Yeova, kasũmbanĩ ka Ngemalia mwana wa mũandĩki Savani, nza ya ĩũlũ, vandũ wa ũlikĩla mbingĩlonĩ nzaũ ya nyũmba ya Yeova, andũ onthe makĩw'a.
11Na yĩla Mikaia mwana wa Ngemalia, mwana wa Savani, wewie ndeto syonthe sya Yeova kuma yĩla ĩvukunĩ, 12atheea nyũmbanĩ ya mũsumbĩ, kasũmbanĩ ka mũandĩki: na, sisya, anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ mekalĩte vo, nao nĩ aa; mũandĩki Elisama, na Ndelaia mwana wa Semaia, na Elinathani mwana wa Akivoli, na Ngemalia mwana wa Savani, na Nzetekia mwana wa Aanania, na anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ. 13Nĩvo ĩndĩ Mikaia wamatavisye ndeto syonthe ila wewie, yĩla Mbaluku wasomie yĩla ĩvuku matũnĩ ma andũ. 14Kwondũ wa ũu anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ matũma Yeuuti mwana wa Nethania, mwana wa Selemia, mwana wa Kusi, kwa Mbaluku, makĩmwĩa, Osa na kw'oko kwaku ivuku ĩkũnze yĩla wasomee matũnĩ ma andũ, noyũka. Kwondũ wa ũu Mbaluku mwana wa Nelia oosa ĩvuku na kw'oko kwake na athi vala maĩ. 15Nao mamwĩa, Yu ĩkala nthĩ, noiyĩsoma matũnĩ maitũ. Na ĩndĩ Mbaluku ayĩsoma matũnĩ moo. 16Na kweethĩwa, meew'a ndeto syonthe, masian'ya kĩla mũndũ na ũla ũngĩ na w'ĩa, na mamwĩa Mbaluku, Tũitĩa kũtavya mũsumbĩ ndeto ii syonthe. 17Na mamũkũlya Mbaluku, makyasya, Tũtavye yu, Waandĩkie ndeto ii syonthe ata kuma kanyw'anĩ wake? 18Nĩvo ĩndĩ Mbaluku wamasũngĩie, Nĩwawetie ndeto ii syonthe mbee wakwa na kanyw'a wake, nakwa naandĩka na ingi yĩla ĩvukunĩ. 19Nĩvo ĩndĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ mamwĩie Mbaluku, Enda wĩvithe, we na Yelemia; na mũndũ o na wĩva ndakamanye vala mũĩ.
20Na malika nza kwa mũsumbĩ; ĩndĩ maĩ manaia ĩvuku ĩkũnze kasũmbanĩ ka mũandĩki Elisama; na maneena ndeto syonthe matũni ma mũsumbĩ. 21Kwondũ wa ũu mũsumbĩ amũtũma Yeuuti alatye yĩla ĩvuku; na ayumya kasũmbanĩ ka mũandĩki Elisama. Na Yeuuti ayĩsoma matũnĩ ma mũsumbĩ, na matũnĩ ma anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ ala maũngeme vakuvĩ na mũsumbĩ. 22Na mũsumbĩ ekalĩte nyũmbanĩ ĩla ĩkalawa ĩvinda ya mbevo mwei wa kenda: na vaĩ mwaki wakanĩte kaikonĩ mbee wake. 23Na kweethĩwa, yĩla Yeuuti waminie kũsoma ilungu itatũ kana inya,

mũsumbĩ atila kĩlungu kyu na kavyũ, na kũkĩkya mwakinĩ ũla waĩ kaikonĩ, kũvika ĩvuku ĩkũnze yonthe yavĩvw'a na mwaki ũla waĩ kaikonĩ. 24Na matyaakĩa, kana kũtembũanga ngũa syoo, o na mũsumbĩ, kana athũkũmi make o na meva ala meewie ndeto isu. 25Na ũndũ ũngĩ Elinathani na Ndelaia na Ngemalia maĩ manamwĩsũva mũsumbĩ ndakavĩvye yĩla ĩvuku ĩkũnze; ĩndĩ ndaaĩtĩkĩla kũmew'a. 26Na mũsumbĩ amwĩaĩa Yelameeli mwana wa mũsumbĩ, na Selaia mwana wa Anzilieli, na Selemia mwana wa Aviteeli, makwate mũandĩki Mbaluku na mwathani Yelemia; ĩndĩ Yeova amavitha.

27Nĩvo ĩndĩ ndeto ya Yeova yamũkĩe Yelemia, ĩtina wa mũsumbĩ kũvĩvya ĩvuku ĩkũnze, na ndeto ila Mbaluku waandĩkie syaumĩte kanyw'anĩ wa Yelemia, ĩkĩmwĩa, 28Osa ingĩ ĩvuku yĩngĩ ĩkũnze, noiandĩka nthĩnĩ wayo ndeto syonthe sya mbee ila syaĩ ĩvukunĩ ĩkũnze ya mbee, yĩla Yeoiakimu mũsumbĩ wa Yuta wavĩvisye. 29Na ũndũ wa Yeoiakimu mũsumbĩ wa Yuta ũkasya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Nĩwavĩvisye ĩvuku yĩu, ũkyasya, Nũndũ wa kĩ waandĩkie nthĩnĩ wayo, ũkyasya, Mũsumbĩ wa Mbaviloni ndatĩa kũka na kwananga nthĩ ĩno, na kũmina kw'o andũ na nyamũ? 30Kwondũ wa ũu Yeova easya ũndũ wa Yeoiakimu mũsumbĩ wa Yuta: Ndakethĩwa na mũndũ wa kwĩkalĩla kĩvĩla kya ũsumbĩ kya Ndaviti; na kimba kyake kĩkekw'a nza mũthenya kwĩ kũvyũ, na ũtukũ kwĩ ĩmwe yĩkamĩtw'e nĩ mbevo. 31Na ngamũkũna we na ũsyao wake na athũkũmi make ũndũ wa ũthũku woo; na ngamaetee, na ala matwĩe Yelusaleme, na andũ ma Yuta, ũthũku w'onthe ũla namawetee, ĩndĩ matyaaĩthukĩĩsya. 32Nĩvo ĩndĩ Yelemia wosie ĩvuku yĩngĩ ĩkũnze, na amũnenga mũandĩki Mbaluku, mwana wa Nelia, ũla waandĩkie nthĩnĩ wayo kuma kanyw'anĩ wa Yelemia ndeto syonthe sya ĩvuku yĩla Yeoiakimu mũsumbĩ wa Yuta wavĩvisye na mwaki; nasyo syongelelwa ndeto ingĩ mbingĩ iilyĩ tasyo.

YELEMAI 37

Yelemia ayovwa

1Na Nzetekia mwana wa Yosia nĩwasumbĩkie, vandũ va Konia mwana wa Yeoiakimu, ũla Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni wamũsumbĩkĩthisye nthĩ ya Yuta. 2Ĩndĩ we, kana athũkũmi make, kana andũ ma nthĩ ĩsu, matyaaĩthukĩĩsya ndeto sya Yeova, ila waneenie na kanyw'a wa mwathani Yelemia.

3Na mũsumbĩ Nzetekia atũma Yeukali mwana wa Selemia, na Nzevania mwana wa mũthembi Maaseia, mathi kwa mwathani Yelemia, akĩmwĩa, Mũvoye Yeova Ngai waitũ kwondũ witũ. 4Yelemia nĩwalikaa na kumaalaa andũnĩ; nũndũ matyaĩ manamwĩkĩa kolokolonĩ. 5Na ita sya Valao syaĩ inauma Misili; na Akalitei ala matwĩkanĩsye Yelusaleme meew'a ũvoo woo, mauma Yelusaleme mathi.

6Nĩvo ĩndĩ ndeto ya Yeova yamũkĩe mwathani Yelemia, ĩkyasya, 7Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Ũũ nĩw'o mũkamwĩa mũsumbĩ wa Yuta, ũla wamũtũmie kwakwa mũngũlye: Sisya, ita sya Valao, ila syũkĩte kũmũtethya, ikasyoka Misili nthĩ yoo ene. 8Na Akalitei makooka ĩngĩ, na kũkita na ndũa ĩno; na makamĩkwata na kũmĩvĩvya na mwaki. 9Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Mũikekenge, mũkyasya, Vate ndĩi Akalitei makatũeka; nũndũ matikamũtia. 10Nũndũ o na ethĩwa nĩmwakũnĩte ita syonthe sya Akalitei ala mokitaa nenyu, na vakatiala no andũ okite katĩ woo, o asu makookĩla kĩla mũndũ ĩeemanĩ yake, na kũvĩvya ndũa ĩno na mwaki.

11Na kweethĩwa, yĩla ita sya Akalitei syaumie Yelusaleme ũndũ wa ũkĩa ita sya Valao, 12nĩvo ĩndĩ Yelemia waumie Yelusaleme aende nthĩ ya Mbenyamini, kwosa kĩanda kyake kw'o, katĩ wa andũ. 13Na yĩla waĩ mbingilonĩ ya Mbenyamini, kavuteni wa asuvĩi aĩ vo, syĩtwa yake nĩ Iliya, mwana wa Selemia, mwana wa Aanania; nake amũkwata mwathani Yelemia, akĩmwĩa, Nũkwĩtila we ũende kwa Akalitei. 14Nĩvo Yelemia waisye, Nĩ ũvũngũ; ndikwĩtila nĩende kwa Akalitei. Ĩndĩ ndaamwĩthukĩĩsya; kwondũ wa ũu Iliya amũkwata Yelemia, na amũtwaa vala vaĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ. 15Na anene asu mamũthilĩkĩla Yelemia, na mamũkũna, na mamwĩkĩa kolokolonĩ nyũmbanĩ ya mũandĩki Yonathani; nũndũ nĩmamĩtw'ĩkĩthĩtye kolokolo.

Nzetekia aisama e na Yelemia

16Yĩla Yelemia walikĩte nyũmbanĩ yĩ nthĩnĩ wa nthĩ, na tũsũmbanĩ twayo, na Yelemia aĩ anekala vu mĩthenya mingĩ; 17nĩvo mũsumbĩ Nzetekia watũmanie, na kũmũete: na mũsumbĩ amũkũlĩlya na kĩmbithĩ nyũmbanĩ yake, na asya, Ve ndeto o na yĩva yumĩte kwa Yeova? Na Yelemia asya, Nĩvo ĩĩ. Na ĩngĩ asya, Ũkanenganwe kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni. 18Na ĩngĩ Yelemia amwĩa mũsumbĩ Nzetekia, Nakũvĩtanĩsye ũndũnĩ wĩva, kana athũkũmi maku, kana andũ aa, ũndũ mwambĩkĩie kolokolonĩ? 19Yu maĩva athani menyu ala mamwathanĩe, makyasya, Mũsumbĩ wa Mbaviloni ndakoka kũkita nenyu, kana nthĩ ĩno? 20Na yu ĩw'a, nĩngũkwĩsũva, ame mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ: nĩngũkwĩsũva wĩsũvano wakwa wĩtĩkĩlwe mbee waku, atĩ ndũkandũnge nyũmbanĩ ya mũandĩki Yonathani, ndikese kũkw'ĩa vo. 21Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Nzetekia weaie, na mamwia Yelemia nza ya kolokolo; na mamũnengae o kĩla mũthenya mũkate ũmwe ũkyuma nzĩanĩ nene vala vekalaa aui ma mĩkate, kũvika mĩkate yonthe ĩla yaĩ ndũanĩ yathela. Ũũ nĩw'o Yelemia wekalile vu nza ya kolokolo.

YELEMAI 38

Yelemia aitangĩĩwa kuma ĩimanĩ

1Na Sevatia mwana wa Matani, na Ngetalia mwana wa Vasuli, na Yukali mwana wa Selemia, na Vasuli mwana wa Malikiya, nĩmeewie ndeto ila Yelemia waneenie na andũ onthe, akyasya, 2Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ũla wĩĩkala ndũanĩ ĩno akooawa na ũvyũ, na yũa, na mũimũ; ĩndĩ ũla wĩuma aende na Akalitei akekala thayũ, na thayũ wake ũkethĩwa mũtavo wake,

na akekala thayũ. 3Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Ndũa ĩno ndĩtĩa kũnenganwe mokonĩ ma ita sya mũsumbĩ wa Mbaviloni, na akamyosa. 4Nĩvo ĩndĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ mamwĩie mũsumbĩ, Nĩtũũkwĩsũva, mũndũ ũũ oawe; nĩkwĩthĩwa nũnũkwonzethya moko ma aũme ma kaũ ala matialĩte ndũanĩ ĩno, o na moko ma andũ onthe, aimatavya ndeto iilyĩ ũu: nũndũ mũndũ ũũ ndeũmanthĩa andũ aa ũseo, ĩndĩ ũthũku. 5Na mũsumbĩ Nzetekia asya, Sisya, e mokonĩ menyu; nũndũ mũsumbĩ tiwe ũla ũtonya kũmwĩkĩa inyw'ĩ ũndũ. 6Nĩvo ĩndĩ mamwosie Yelemia, na kũmwĩkya yĩla ĩimanĩ ya Malikiya mwana wa mũsumbĩ, yĩla yaĩ nza ya kolokolo: na mamũtheesya Yelemia na makanda. Na ĩimanĩ yĩu vatyaĩ manzĩ, no ndaka; na Yelemia alika ndakanĩ.

7Na yĩla Mũethiovia Eveti-meleki, mũvakũe, ũla waĩ nyũmbanĩ ya mũsumbĩ, wewie atĩ nĩmamwĩkĩĩte Yelemia yĩla ĩimanĩ (ĩvinda yĩu mũsumbĩ ekalĩte mbingĩlonĩ ya Mbenyamini), 8Eveti-meleki aumaala nyũmbanĩ ya mũsumbĩ, na aneena na mũsumbĩ, akĩmwĩa, 9Mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ, andũ asu nĩmekĩte naĩ maũndũnĩ onthe ala mamwĩkie mwathani Yelemia, ũla mamwĩkisye yĩla ĩimanĩ; na ailyĩ ta ũnũkw'ĩa vala ũĩ, nũndũ wa yũa; nũndũ vati kĩmũtũ nongi ndũanĩ. 10Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wamwĩaĩe Mũethiovia Eveti-meleki akĩmwĩa, Osa andũ mĩongo ĩtatũ kuma vaa ũende nao, na mũyumya mwathani Yelemia ĩimanĩ, atanakw'a. 11Kwondũ wa ũu Eveti-meleki aenda na ala andũ, na alika nyũmbanĩ ya mũsumbĩ ĩtheo wa vala vaiawa ũthwii, na oosa matani na ngũa ndwĩkangu, na aitheesya na makanda yĩla ĩimanĩ vala ve Yelemia. 12Na Mũethiovia Eveti-meleki amwĩa Yelemia, Yu ĩkĩa matani aa na ngũa ii ndwĩkangu nzakwathanĩ syaku ungu wa makanda. Na Yelemia eeka ũu. 13Na ĩndĩ mambatya Yelemia na makanda, na kũmumya yĩla ĩimanĩ: na ũu nĩw'o Yelemia wekalile vu nza ya kolokolo.

Nzetekia aimantha ũtao kwa Yelemia

14Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Nzetekia watũmanie, na kũmũete mwathani Yelemia vala waĩ vandũ va katatũ va kũlikĩla nyũmbanĩ ya Yeova: na mũsumbĩ amwĩa Yelemia, Nĩngũũkũlya kaũndũ; ndũkambithe ko. 15Nĩvo ĩndĩ Yelemia wamũkũlilye Nzetekia, Ethĩwa ngakũvuanĩsya ko, nĩ w'o we ndwĩmbũaa? O na ethĩwa ngakũtaa, ndũkambĩthukĩĩsya. 16Kwondũ wa ũu mũsumbĩ Nzetekia eevĩta kwa Yelemia na kĩmbithĩ, akyasya, O tondũ Yeova wĩ thayũ, ũla watũmbĩe thayũ ũũ, ndikakũaa, o na ndikakũnengane mokonĩ ma andũ aa ala mamanthaa thayũ waku.

17Nĩvo ĩndĩ Yelemia wamwĩie Nzetekia, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Ethĩwa ũkaumaala na kũmaendea anene me mbee ũsumbĩnĩ ma mũsumbĩ wa Mbaviloni, nĩvo ĩndĩ ũkekala thayũ, na ndũa ĩno ndĩkavĩvw'a na mwaki; naku ũkeethĩwa thayũ, o na nyũmba yaku. 18Ĩndĩ ethĩwa ndwĩumaala na kũmaendea anene asu ma mũsumbĩ wa Mbaviloni, nĩvo ĩndĩ ndũa ĩkanenganwe mokonĩ ma Akalitei, na makamĩvĩvya na mwaki, na ndũkavonoka kuma mokonĩ moo. 19Na mũsumbĩ Nzetekia amwĩa Yelemia, Nĩngũkĩa Ayuti ala metilĩte maende na Akalitei, maikese kũnengane mokonĩ moo, nao makĩmbũthya. 20Ĩndĩ Yelemia asya, Matikakũnengane. Nĩngũkwĩsũva, ĩw'a wasya wa Yeova, ũndũnĩ ũla ngũneena naku: na ĩndĩ kũkeethĩwa ũseo kwaku, na ũkekala thayũ. 21Ĩndĩ ethĩwa nũũlea kumaala, ĩno nĩyo ndeto ĩla Yeova ũmbonetye: 22Sisya, aka onthe ala matialile nyũmbanĩ ya mũsumbĩ wa Yuta makaumaalĩlw'a anene asu ma mũsumbĩ wa Mbaviloni, na aka asu makasya, Anyanyau ala mwĩsene nĩmaũkengete, na ũkũkĩlya vinya: yu maũũ maku malikĩte ndakanĩ, nĩmasyokete na ĩtina. 23Nao makaumaalĩlya Akalitei aka maku onthe, na syana syaku; naku ndũkavonoka kuma mokonĩ moo, ĩndĩ ũkakwatwa na kw'oko kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni: na ũkatuma ndũa ĩno ĩvĩvw'a na mwaki.

24Nĩvo ĩndĩ Nzetekia wamwĩie Yelemia, Ndũkamanyĩthye mũndũ o na wĩva ndeto ii, na ndũkakw'a. 25Ĩndĩ ethĩwa anene asu makeew'a kana nĩnĩneenete naku, na kũka kwaku na ũkwĩa, Tũtavye yu ũvoo ũla wamũtavisye mũsumbĩ; ndũkatũvithe, na tũikakũaa; o na ũvoo ũla mũsumbĩ wakũtavisye: 26nĩvo ĩndĩ wĩmea, Nĩnamũvikĩsye mũsumbĩ wĩsũvano wakwa, atĩ ndakandũngĩthye nyũmbanĩ ya Yonathani, nĩkw'ĩe vo. 27Nĩvo ĩndĩ anene asu onthe mamũkĩe Yelemia na kũmũkũlya; nake amasũngĩa kwĩanana na ndeto ii syonthe ila mũsumbĩ wamwĩaĩe. Na ĩndĩ maeka kũneena nake; nũndũ ũvoo ndwaamanyĩka. 28Na ĩndĩ Yelemia ekala nza ya kolokolo kũvika mũthenya ũla Yelusaleme yosiwe.

YELEMAI 39

Kũvalũka kwa Yelusaleme

(2 ASUMBĨ 24.20—25.21;2 MAVINDA 36.17–21;YELEMAI 52.3–30)

1Na kweethĩwa yĩla Yelusaleme yosiwe (mwaka wa kenda wa kũsumbĩka kwa Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta, mwei wa ĩkũmi, Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni na ita syake syonthe syoka kũkita na Yelusaleme, na syamĩtw'ĩkanĩsya; 2na mwaka wa ĩkũmi na ũmwe wa kũsumbĩka kwa Nzetekia, mwei wa kana, mũthenya wa kenda wa mwei, ndũa ĩsu yavũthũwa), 3na anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ ma mũsumbĩ wa Mbaviloni malika, na mekala mbingĩlonĩ ĩla yaĩ katĩ, nao nĩ aa, Nelikali-saleseli, na Samikali-nevo, na Salisekimu, na Lavisalisi, na Nelikali-saleseli, na Lavimaki, vamwe na anene ala angĩ onthe ma mũsumbĩ wa Mbaviloni.

4Na kweethĩwa, Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta na andũ onthe ma kaũ mamona, makĩa, na mauma ndũanĩ ũtukũ, na nzĩa ya mũũnda wa mũsumbĩ, makĩvĩtĩla mbingĩlonĩ ĩla yĩ katĩ wa maũvai elĩ; nake aenda elekele mwanda wa Alava. 5Indĩ ita sya Akalitei syamaatĩĩa, na syamũvikĩlĩla Nzetekia ndiĩnĩ sya Yeliko: na syamũkwata, syamũtwaa kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni ku Livila nthĩ ya Amathi; nake

amũtw'ĩĩa sila. 6Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wa Mbaviloni wamoaĩe ana ma Nzetekia ku Livila ene na metho make; o na mũsumbĩ wa Mbaviloni ooaa anene onthe me ndaĩa ma Yuta. 7Na ĩngĩ amũvũthũanga Nzetekia metho, na kũmwova na mbingũ, amũtwae Mbaviloni. 8Na Akalitei mavĩvya nyũmba ya mũsumbĩ, na nyũmba sya andũ, na mwaki, na maomboa maũvai ma Yelusaleme. 9Nĩvo ĩndĩ Nevusalatani kavuteni wa nguthu ya asũvĩi watwaie Mbaviloni me atave ũtialo wa andũ ala matialilw'e ndũanĩ, o na ala meetilĩile maende nake, na ũtialo wa andũ ala matialile. 10Ĩndĩ Nevusalatani kavuteni wa nguthu ya asũvĩi nĩwatiie ala ngya ma andũ, ala mataĩ na kĩndũ, nthĩ ya Yuta, na amanenga mĩũnda ya mĩsavivũ na mĩũnda o ĩvinda yĩu.

Nevukatilesa aisũvĩa Yelemia

11Na Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni amwĩaĩa Nevusalatani kavuteni wa asũvĩi ũndũ wa Yelemia, akĩmwĩa, 12Mwose, noimũsũvĩa nesa, na ndũkamwĩke ũthũku; ĩndĩ mwĩke o ũndũ ũkakwĩa. 13Na ĩndĩ Nevusalatani kavuteni wa asũvĩi atũmana, o na Nevusasivani, na Lavisalisi, na Nelikali-saleseli, na Lavimaki, na anene onthe ma mũsumbĩ wa Mbaviloni; 14nao matũmana, na maumya Yelemia vu nza ya kolokolo, na mamũnengane mokonĩ ma Ngetalia mwana wa Aikamu, mwana wa Savani, amũtwae kwake. Kwondũ wa ũu ekala na andũ.

Eveti-meleki aiĩkĩĩthw'a ũvonokyo

15Na ĩndĩ ndeto ya Yeova yamũkĩa Yelemia, yĩla waĩ mwove nza ya kolokolo, ĩkĩmwĩa, 16Enda, ũneene na Mũethiovia Eveti-meleki, ũkĩmwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Sisya, ngamĩetee ndũa ĩno ndeto syakwa nĩmĩke ũthũku, na ti kũmĩka ũseo; nasyo ikeanĩw'a mbee waku mũthenya ũsu. 17Ĩndĩ ngakũvonokya mũthenya ũsu, easya ũu Yeova; na ndũkanenganwe mokonĩ ma andũ ala ũmakĩaa. 18Nũndũ nditĩa ũkũtangĩĩa, na ndũkavalukw'a na ũvyũ, ĩndĩ thayũ waku ũkeethĩwa mũtavo waku; nĩkwĩthĩwa nĩwandĩkĩĩe, easya ũu Yeova.

YELEMAI 40

Yelemia vamwe na ala matiwe Yuta me na Ngetalia

1Ndeto ĩno yamũkĩe Yelemia kuma kwa Yeova, ĩtina wa Nevusalatani kavuteni wa nguthu ya asũvĩi kũmũlekya athi kuma Lama, yĩla waĩ anamũtwaa e mwove na mĩnyolo vamwe na onthe ala matwaiwe me Yelusaleme na Yuta, ala matwaiwe me atave kũvika Mbaviloni. 2Na ũla kavuteni amwosa Yelemia, na amwĩa, Yeova Ngai waku nĩwaneenee vandũ vaa ũthũku ũũ; 3na Yeova nũwũetete, na kwĩka kwĩanana na ũndũ waisye: nũndũ nĩmwamũvĩtanĩsye Yeova, na mũtyaaĩthukĩĩsya wasya wake, kwondũ wa ũu ũndũ ũsu nĩwĩkĩkĩte kwenyu. 4Na yu, sisya, nĩngũũthasya ũmũnthĩ kuma mĩnyololonĩ ĩla yĩ mokonĩ maku. Ethĩwa nũkwona nĩ ũseo kũenda nakwa Mbaviloni, ũka, na ngakũsũvĩa nesa; ĩndĩ ethĩwa nũkwona nĩ ũthũku kũenda nakwa Mbaviloni, eka: sisya, nthĩ yonthe yĩ mbee waku; o vala wĩona ve vaseo na vaĩlu va kũthi, enda vo. 5Na ĩndĩ atanamba kũsyoka, asya, Syoka ĩndĩ kwa Ngetalia mwana wa Aikamu, mwana wa Savani, ũla mũsumbĩ wa Mbaviloni ũmũtw'ĩkĩthĩtye ngavana wa ndũa sya Yuta, noyĩkala nake katĩ wa andũ; kana enda o vala wĩona ve vaseo va kũthi. Na ĩndĩ ũla kavuteni wa nguthu ya asũvĩi amũnenga lĩu na mũthĩnzĩo, na amũlekya athi. 6Nĩvo ĩndĩ Yelemia athi kwa Ngetelia mwana wa Aikamu ku Misiva, na ekala nake katĩ wa andũ ala matialile nthĩ ĩsu.

7Na yĩla makavuteni onthe ma asikalĩ ala maĩ weũnĩ, mo, na andũ moo, meewie kana mũsumbĩ wa Mbaviloni nũmũtw'ĩkĩthĩtye Ngetalia mwana wa Aikamu ngavana wa ĩ nthĩ, na kũmũnenga mokonĩ make aũme, na aka, na syana, na ala ngya mũno ma ĩ nthĩ, ma ala mataatwawa me atave Mbaviloni; 8nĩvo ĩndĩ mamũkĩe Ngetalia ku Misiva, nao nĩ aa, Isumaeli mwana wa Nethania, na Yoanani na Yonathani ana ma Kalea, na Selaia mwana wa Tanumethi, na ana ma Evai Mũnetovathi, na Yesania mwana wa Mũmaaka, mo na andũ moo. 9Na Ngetalia mwana wa Aikamu mwana wa Savani amevĩtĩa mo na andũ moo, akyasya, Mũtikakĩe kũthũkũma Akalitei: ĩkalai nthĩ ĩno, mũthũkũme mũsumbĩ wa Mbaviloni na kũkeethĩwa ũseo kwenyu. 10Ũndũ wakwa nyie, sisya, ngekala Misiva, nĩũngame mbee wa Akalitei ala makatũkĩa: ĩndĩ inyw'ĩ, ũmban'yai mbinyu na mosyao ma ĩvinda ya syũa na mauta, na mũisyĩkĩa mĩionĩ yenyu, na kwĩkalaa ndũanĩ syenyu ila mwosete. 11O ta ũu Ayuti onthe ala maĩ Moavi, na katĩ wa ana ma Amimoni, na Etomu, na nthĩ syonthe, meewie atĩ mũsumbĩ wa Mbaviloni nũtiĩte ũtialo wa Yuta, na kũmaiĩa Ngetalia mwana wa Aikamu, mwana wa Savani; 12nĩvo ĩndĩ Ayuti onthe masyokie kuma kũndũ kw'onthe kũla malũngĩlĩĩlw'e, na mamũkĩa Ngetalia, nthĩ ya Yuta, kũvika Misiva, na moomban'ya mbinyu na mosyao maingĩ ma ĩvinda ya syũa.

Isumaeli ayũaa Ngetalia na andũ angĩ

13Na ĩngĩ Yoanani mwana wa Kalea, na makavuteni onthe ma asikalĩ ala maĩ maweũnĩ, mamũkĩa Ngetalia ku Misiva, 14na mamũkũlya, Nũũmanya kana Mbaalisi mũsumbĩ wa ana ma Amimoni nũtũmĩte Isumaeli mwana wa Nethania akũae? Ĩndĩ Ngetalia mwana wa Aikamu ndaamaĩkĩĩa. 15Nĩvo ĩndĩ Yoanani mwana wa Kalea waneenie na Ngetalia na kĩmbithĩ ku Misiva, akĩmwĩa, Nĩngũkwĩsũva, ũnenge ũthei nĩende, na ngooaa Isumaeli mwana wa Nethania, na vai mũndũ ũkamanya: akakũaĩa kĩ, Ayuti onthe ala makũmbanĩe manyaĩĩkw'e, na ũtialo wa Yuta ũkyaa? 16Ĩndĩ Ngetalia mwana wa Aikamu amwĩa Yoanani mwana wa Kalea, Ndũkeke ũndũ ũsu; nũndũ nũũneena ũvũngũ ũndũ wa Isumaeli.

YELEMAI 41

1Na kweethĩwa mwei wa mũonza, Isumaeli mwana wa Nethania, mwana wa Elisama, wa ũsyao wa kĩũsumbĩ na ũmwe wa anene ma mũsumbĩ, na andũ ĩkũmi vamwe

nake, mamũkĩa Ngetalia mwana wa Aikamu ku Misiva; na maĩa lĩu vamwe ku Misiva. 2Nĩvo ĩndĩ Isumaeli mwana wa Nethania wokĩlile, vamwe na ala andũ ĩkũmi ala maĩ nake, na mamũkũna Ngetalia mwana wa Aikamu, mwana wa Savani na ũvyũ, na mamũaa, ũla mũsumbĩ wa Mbaviloni wamũtw'ĩkĩthĩtye ngavana wa nthĩ. 3O na Isumaeli amoaa Ayuti onthe ala maĩ nake, nao nĩ ala maĩ na Ngetalia, ku Misiva, na Akalitei ala moonekie kw'o, andũ ma kaũ.

4Na kweethĩwa mũthenya wa kelĩ ĩtina wa kũmũaa Ngetalia, na vatyaĩ mũndũ waamanya, 5kwooka andũ kuma Sekemu, na Silo, na Samalia, o andũ mĩongo nyanya, menzete ing'ew'a syoo na matembũangĩte ngũa syoo, na metemangĩte mĩĩ, me na nthembo sya mũtu na ũvumba mokonĩ moo, maetete nyũmbanĩ ya Yeova. 6Na Isumaeli mwana wa Nethania auma ku Misiva amathaũe, akĩĩa aendete: na kweethĩwa, akomana nao, amea, Ũkai vala ve Ngetalia mwana wa Aikamu. 7Na kweethĩwa, malika ndũanĩ katĩ, Isumaeli mwana wa Nethania amoaa, na kũmekya nthĩnĩ wa yĩla ĩima, we, na andũ ala maĩ nake. 8Ĩndĩ kwooneka katĩ woo andũ ĩkũmi ala mamwĩie Isumaeli, Ndũkatũae; nũndũ twĩ na mĩio ya nganũ, na ya mbaale, na ya mauta, na ya ũkĩ wa nzũkĩ, ĩvithĩtwe mũũndanĩ. Kwondũ wa ũu amaeka, na ndaamoaa vamwe na ana-a-ĩthe moo.

9Na ĩima yĩla Isumaeli wekisye simba syonthe sya andũ ala wamoaie, vakuvĩ na Ngetalia, (nĩyo yĩla mũsumbĩ Asa wenzie ũndũ wa ũkĩa Mbaasa mũsumbĩ wa Isilaeli), Isumaeli mwana wa Nethania ayusũsya na ala mooaiwe. 10Nĩvo ĩndĩ Isumaeli watwaie me atave ũtialo w'onthe wa andũ ala matialilw'e Misiva, o na eĩtu ma mũsumbĩ, na andũ onthe ala matialilw'e Misiva, ala Nevusalatani kavuteni wa nguthu ya asũvĩi wamatiie mokonĩ ma Ngetalia mwana wa Aikamu; Isumaeli mwana wa Nethania amatwaa me atave, na akũsya eendea ananĩ ma Amimoni.

11Ĩndĩ yĩla Yoanani mwana wa Kalea, na makavuteni onthe ma asikalĩ ala maĩ nake, meewie ũthũku ũsu w'onthe ũla Isumaeli mwana wa Nethania wekie, 12nĩvo ĩndĩ moosie andũ onthe, na mathi kũkita na Isumaeli mwana wa Nethania, na mamwĩthĩa ũtee wa manzĩ maingĩ ala me Ngiveoni. 13Na kweethĩwa atĩ yĩla andũ onthe ala maĩ na Isumaeli moonie Yoanani mwana wa Kalea, na makavuteni onthe ma asikalĩ ala maĩ nake, matana. 14Na kwondũ wa ũu andũ onthe ala Isumaeli wamatwaie me atave kuma Misiva meethyũũa na masyoka, na mathi vala ve Yoanani mwana wa Kalea. 15Ĩndĩ Isumaeli mwana wa Nethania avonoka kuma mokonĩ ma Yoanani vamwe na andũ nyanya, na athi ananĩ ma Amimoni. 16Nĩvo ĩndĩ Yoanani mwana wa Kalea, na makavuteni onthe ma asikalĩ ala maĩ nake, moosie ũtialo w'onthe wa andũ ala wamaumĩtye kwa Isumaeli mwana wa Nethania, kuma Misiva, ĩtina wa kũaa Ngetalia mwana wa Aikamu, nao nĩ aa, andũ ma kaũ, na aka, na syana, na avakũe, ala wamaetete kuma Ngiveoni. 17Nao maenda, na matũa Ngeluthi Kimiamu, ĩla yĩ vakuvĩ na Mbethileemu, maende kũlika Misili, 18nũndũ wa Akalitei; nũndũ nĩmamakĩaa, nũndũ Isumaeli mwana wa Nethania aĩ anamũaa Ngetalia mwana wa Aikamu, ũla mũsumbĩ wa Mbaviloni wamũtw'ĩkĩthĩtye ngavana wa ĩ nthĩ.

YELEMAI 42

Ũtũmane wa Yelemia kwa Yoanani

1Nĩvo ĩndĩ makavuteni onthe ma asikalĩ, na Yoanani mwana wa Kalea, na Yesania mwana wa Osaia, na andũ onthe kuma ũla mũnini kũvika ũla mũnene mbee, mathengeeie, 2na mamwĩa mwathani Yelemia, Nĩtũũkwĩsũva, wĩsũvano witũ wĩtĩkĩlwe mbee waku, naku tũvoyee kwa Yeova Ngai waku, o kwondũ wa ũtialo ũũ w'onthe (nũndũ nĩtũtialĩtw'e twĩ avũthũ twaĩ aingĩ, o tondũ metho maku matwene), 3kana Yeova Ngai waku atwon'ye nzĩa ĩla twaĩle kũthi nayo, na ũndũ ũla twaĩle kwĩka. 4Nĩvo ĩndĩ mwathani Yelemia wameie, Nĩnĩmwĩw'ĩte; sisya, ngamũvoya Yeova Ngai wenyu kwĩanana na ndeto syenyu; na kũkeethĩwa o ũndũ ũla Yeova ũkamũsũngĩa, ngamũtavya; ndikatialya ũndũ o na wĩva. 5Nĩvo ĩndĩ mamwĩie Yelemia, Yeova nĩethĩwe ngũsĩ ya w'o na yĩ kĩthito katĩ waitũ, ethĩwa tũtikeka kwĩanana na ndeto yonthe ĩla Yeova Ngai waku ũkakũtũma nayo kwitũ. 6Ethĩwa nĩ nzeo, kana ethĩwa nĩ nthũku, tũkeew'a wasya wa Yeova Ngai waitũ, ũla tũũkũtũma kwake; nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwitũ, o yĩla twĩĩw'aa wasya wa Yeova Ngai waitũ.

7Na kweethĩwa ĩtina wa mĩthenya ĩkũmi, ndeto ya Yeova yamũkĩa Yelemĩa. 8Nĩvo ĩndĩ wamwĩtie Yoanani mwana wa Kalea, na makavuteni onthe ma asikalĩ ala maĩ nake, na andũ onthe kuma ũla mũnini kũvika ũla mũnene mbee, 9na amea, Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, ũla mwandũmie kwake nĩvikye wĩsũvano wenyu mbee wake: 10Ethĩwa mũkekala nthĩ ĩno, nĩvo ĩndĩ ngamwaka, na ti kũmũomboa, na ngamũvanda, na ti kũmũkũa; nũndũ nĩngwĩalyũla ũndũ wa ũthũku ũla namwĩkie. 11Mũtikakĩe mũsumbĩ wa Mbaviloni, ũla mũmũkĩaa; mũikamũkĩe, easya ũu Yeova; nũndũ nĩ vamwe nenyu nĩmũtangĩĩe, na kũmũvonokya kuma kw'okonĩ kwake. 12Na ngamwon'ya tei, nĩ kana amwĩw'ĩe inyw'ĩ tei, na kũmũtũnga nthĩ yenyu. 13Ĩndĩ ethĩwa mwĩasya, Tũtikekala nthĩ ĩno; mũtikew'e wasya wa Yeova Ngai wenyu, 14mũkyasya, Aiee: ĩndĩ tũkaenda nthĩ ya Misili, vala tũtakona kaũ, kana kwĩw'a wasya wa soo, kana kwaĩwa nĩ lĩu; na tũkekala kw'o: 15yu kwondũ wa ũu ĩw'ai ndeto ya Yeova, inyw'ĩ ũtialo wa Yuta: Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, Ethĩwa nĩ w'o mwĩelekelya mothyũ menyu kũlika Misili, na kũthi kwĩkala ũeni kw'o; 16nĩvo ĩndĩ kũkeethĩwa, ũvyũ ũla mũkĩaa, ũkamũvikĩla ku nthĩ ya Misili; na yũa yĩla mũkĩaa, yĩkamũatĩĩa na vinya ku Misili; na mũkakw'ĩa kw'o. 17Ũũ ũkeethĩwa kwa andũ onthe ala makelekelya mothyũ moo maende Misili mekale ũeni kw'o: makooawa na ũvyũ, na yũa, na

mũimũ; na vai ũmwe ũkatiala kana kũvonoka kuma ũthũkunĩ ũla ngamaetee.
18Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: O tondũ ũthatu wakwa na kũthilĩka kwakwa nĩkwoonoew'e ala matwĩe Yelusaleme, now'o kũthilĩka kwakwa kũkonow'a ĩũlũ wenyu, yĩla mwĩlika Misili; na mũkeethĩwa ma kwĩvĩkwa, na ũseng'yo, na kĩumo, na ma kũvũthw'a; na mũtikona vandũ vaa ĩngĩ.
19Yeova nũneenete ũndũ wenyu, inyw'ĩ ũtialo wa Yuta, Mũtikaende Misili: manyai nĩ w'o nĩnamũkũsĩĩa ũmũnthĩ. 20Nũndũ nĩmũkengete mathayũ menyu; nũndũ nĩmwandũmie kwa Yeova Ngai wenyu, mũkyasya, Tũvoyee kwa Yeova Ngai waitũ; na kwĩanana na w'onthe ũla Yeova Ngai waitũ wĩneena, tũtavye o w'o, naitũ tũkawĩka. 21Na ũmũnthĩ nĩnĩmũtavĩtye; ĩndĩ mũtikwĩthukĩĩsya wasya wa Yeova Ngai wenyu ũndũnĩ o na wĩva ũla wandũmie kwenyu naw'o. 22Yu kwondũ wa ũu manyai ki mũkooaĩwa na ũvyũ, na yũa, na mũimũ, vandũ vala mwĩenda kũthi mwĩkale ũeni vo.

YELEMAI 43

Ũtialo wa Yuta makĩthi Misili

1Na kweethĩwa, yĩla Yelemia wamatavĩtye andũ onthe ndeto syonthe sya Yeova Ngai woo, ila Yeova Ngai woo wamũtũmie kwoo nasyo, o ndeto isu syonthe, 2nĩvo Asalia mwana wa Osaia, na Yoanani mwana wa Kalea, na ekathĩĩi onthe, maneenie, makĩmwĩa Yelemia, Nũũneena ũvũngũ: Yeova Ngai waitũ ndakũtũmĩte kũneena atĩĩ, Mũtikaende Misili mwĩkale ũeni kw'o; 3ĩndĩ Mbaluku mwana wa Nelia nĩwe ũnũũkũthing'ĩĩsya ĩũlũ waitũ, ũtũnengane mokonĩ ma Akalitei, matũae, na kũtũtwaa twĩ atave Mbaviloni. 4Kwondũ wa ũu Yoanani mwana wa Kalea, na makavuteni onthe ma asikalĩ, na andũ onthe, matyaaĩthukĩĩsya wasya wa Yeova, matũe nthĩ ya Yuta. 5Ĩndĩ Yoanani mwana wa Kalea, na makavuteni onthe ma asikalĩ, moosa ũtialo w'onthe wa Yuta, ala maĩ manasyoka kuma mbaĩnĩ syonthe vala malũngĩlĩĩlw'e, mekale ũeni nthĩ ya Yuta; 6aũme, na aka, na syana, na eĩtu ma mũsumbĩ, na kĩla mũndũ ũla Nevusalatani kavuteni wa nguthu ya asũvĩi watiĩte kwa Ngetalia mwana wa Aikamu, mwana wa Savani; na mwathani Yelemia, na Mbaluku mwana wa Nelia. 7Na malika nthĩ ya Misili; nũndũ matyaaĩw'a wasya wa Yeova: na mavika Tavanesi.
8Nĩvo ĩndĩ ndeto ya Yeova yamũkĩe Yelemia ku Tavanesi, ĩkĩmwĩa, 9Osa mavia manene kw'okonĩ kwaku, ũmavithe nthĩnĩ wa ndaka vala ve kyũmbĩo kya mavali, vala ve ũlikĩlo wa nyũmba ya Valao ku Tavanesi, andũ ma Yuta mene; 10noimea, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Sisya, ngatũmana na kwosa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni, mũthũkũmi wakwa, na kũũngamya kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ mavianĩ asu nĩvithĩte; nake akamba ĩeema yake ya kĩũsumbĩ ĩũlũ wamo. 11Na akooka na kũkũna nthĩ ya Misili; ala ma kĩkw'ũ, kĩkw'ũnĩ; na ala ma kũtavwa mũtavonĩ, na ala ma ũvyũ, ũvyũnĩ. 12Na ngakwatya mwaki nyũmba sya ngai sya Misili; nake akaivĩvya, na akaitava mũtavo: na akeevw'ĩka nthĩ ya Misili, o tondũ mũĩthi wĩvw'ĩkaa ngũa yake; na akauma kw'o na mũuo. 13O na akaitũlanga ituĩ sya Mbethisemesi, ĩla yĩ nthĩ ya Misili; na nyũmba sya ngai sya Misili akavĩvya na mwaki.

YELEMAI 44

Yelemia ayathana kwa Ayuti ala matwĩe Misili

1Ndeto ĩla yamũkĩe Yelemia ũndũ wa Ayuti onthe ala matwĩe nthĩ ya Misili, ala matwĩe Mikitoli, na Tavanesi, na Memivisi, na nthĩ ya Vathilosi, ĩkyasya, 2Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Inyw'ĩ nĩmwonete ũthũku w'onthe ũla naeteie Yelusaleme, na ndũa syonthe sya Yuta; na, sisya, ũmũnthi nĩ maanzo, na vai mũndũ ũtwĩe nthĩnĩ wasyo. 3Nũndũ wa ũthũku woo ũla meekie manthatye, ũndũ wa kũthi kũtoeesya ũvani, na kũthũkũma ngai ingĩ, ila mataamanya, mo, kana inyw'ĩ, kana aaĩthe menyu. 4Ĩndĩ nĩnatũmie kwenyu athũkũmi makwa onthe athani, ngyũkĩla tene na ngĩmatũma, ngyasya, Ame, mũtikeke ũndũ ũũ wa ũthatyo ũla nĩmenaa. 5Ĩndĩ matyaaĩthukĩĩsya, kana kũtea matũ moo methyũũe na kũtia ũthũku woo, matikatoeesye ngai ingĩ ũvani. 6Kwondũ wa ũu kũthilĩka kwakwa na ũthatu wakwa syoonoiw'e, na kwakana ndũanĩ sya Yuta na nzĩanĩ nene sya Yelusaleme; nasyo nĩ mbanangĩku na ikatw'ĩka maanzo, o ũndũ kũilyĩ ũmũnthĩ. 7Yu kwondũ wa ũu Yeova Ngai wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, easya: Nũndũ wa kĩ mũkwĩka mathayũ menyu ũthũku ũũ mũnene, kũveta kwenyu mũndũ mũũme na mũndũ mũka, kana na kaũkenge, maumw'e katĩ wa Yuta, mũikatiwe na mũndũ o na ũmwe; 8kwondũ wa ũnthatya na mawĩa ma moko menyu, mũkĩtoeesya ngai ingĩ ũvani nthĩ ya Misili, vala mwaendie kwĩkala ũeni; nĩ kana mũvetwe, na mwĩthĩwe kĩumo na ma kũvũthw'a katĩ wa mbaĩ syonthe sya nthĩ? 9Nĩmũlĩtwe nĩ ũthũku wa aaĩthe menyu, na ũthũku wa asumbĩ ma Yuta, na ũthũku wa iveti syoo na ũthũku wenyu ene, na ũthũku wa iveti syenyu, ũla meekĩe nthĩ ya Yuta, na nzĩanĩ nene sya Yelusaleme? 10Matyaaĩnyivya kũvika mũnthĩ ũũ, o na matyaakĩa, kana kũendaa mĩaonĩ yakwa, kana myamũlonĩ yakwa, ĩla naiie mbee wenyu na mbee wa aaĩthe menyu.
11Kwondũ wa ũu Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Sisya, ngamũlutĩla ũthyu wakwa nĩmwĩke ũthũku, o kũveta Yuta onthe. 12Na ngoosa ũtialo wa Yuta, ala meelekelye mothyũ moo maende nthĩ ya Misili kwĩkala ũeni kw'o, na onthe makaminwa; makavalũka nthĩ ya Misili; makaminwa na ũvyũ, na yũa; makakw'a kuma ũla mũnini kũvika ũla mũnene mbee, makyũawa na ũvyũ na yũa; na makeethĩwa ma kwĩvĩkwa, na ũseng'yo, na kĩumo, na ma kũvũthw'a. 13Nũndũ ngakũna ala matwĩe nthĩ ya Misili, o tondũ nakũnie Yelusaleme, na ũvyũ, na yũa, na mũimũ; 14o na vai ũmwe wa ũtialo wa Yuta, ala maendie nthĩ ya Misili mekale ũeni kw'o, ũkavonoka kana kũtiala,

asyoke nthĩ ya Yuta, ĩla me na mea ma kũmĩsyokea matũe kw'o: nũndũ vai ũmwe ũkasyoka ate o ala makavonoka.
15Nĩvo ĩndĩ aũme onthe ala mesĩ iveti syoo nĩsyatoeesye ngai ingĩ ũvani, na aka onthe ala maũngamie vakuvĩ, ĩkomano ĩnene, o andũ onthe ala matwĩe nthĩ ya Misili, ku Vathilosi, mamũsũngĩie Yelemia, makyasya, 16Ũndũ wa ndeto ĩla ũneenete naitũ syĩtwanĩ ya Yeova, tũtikakwĩthukĩĩsya. 17Ĩndĩ tũitĩa kwĩanĩsya kĩla ndeto ĩla yumĩte makanyw'anĩ maitũ, kũmũtoeesya mũsumbĩ mũndũ mũka wa ĩtunĩ ũvani, na kũmwĩtĩa nthembo sya kũnyuwa, o tondũ tweekie, ithyĩ na aaĩthe maitũ, asumbĩ maitũ na anene maitũ me mbee ũsumbĩnĩ, ndũanĩ sya Yuta, na nzĩanĩ nene sya Yelusaleme; nũndũ ĩvinda yĩu twaĩ na lĩu mwingĩ, na twaĩ na mĩĩ mĩseo, na tũtyaaona ũthũku. 18Ĩndĩ kuma twaeka kũtoeesya mũsumbĩ mũndũ mũka wa ĩtunĩ ũvani, na kũmwĩtĩa nthembo sya kũnyuwa, twaaĩwa nĩ syĩndũ syonthe, na kũminwa na ũvyũ na yũa. 19Na yĩla twamũtoeesye mũsumbĩ mũndũ mũka wa ĩtunĩ ũvani, na kũmwĩtĩa nthembo sya kũnyuwa, nĩtwamũseũvĩsye tũmũtũ tũmũthaithe, na kũmwĩtĩa nthembo sya kũnyuwa, tũte na aũme maitũ?
20Nĩvo ĩndĩ Yelemia wamatavisye andũ onthe, aũme na aka, o andũ onthe ala mamũsũngĩie ũu, akĩmakũlya, 21Ũvani ũla mwatoeesye ndũanĩ sya Yuta, na nzĩanĩ nene sya Yelusaleme, inyw'ĩ na aaĩthe menyu, asumbĩ menyu na anene menyu me mbee ũsumbĩnĩ, na andũ ma ĩ nthĩ, Yeova ndaolilikana, na ndwaalika kĩlilikanonĩ kyake? 22Ũndũ Yeova ũtatonya kũmĩangĩsya, nũndũ wa ũthũku wa meko menyu, na nũndũ wa mothatyo ala mwekĩte; kwondũ wa ũu nthĩ yenyu nĩtw'ĩkĩte nthei, na ũseng'yo, na kĩumo, ĩte mũndũ ũmĩtwĩe, o ũndũ ĩilyĩ ũmũnthĩ. 23Nĩkwĩthĩwa nĩmwatoeesye ũvani, na nĩkwĩthĩwa nĩmwamũvĩtanĩsye Yeova, na mũtyaaĩthukĩĩsya wasya wa Yeova, kana kũendaa mĩaonĩ yake, kana myamũlonĩ yake, kana mokũsĩnĩ make; kwondũ wa ũu ũthũku ũũ nĩmũvikĩĩte, o ũndũ kũilyĩ ũmũnthĩ.
24Na ĩngĩ Yelemia amea andũ onthe, na aka onthe, Ĩthukĩĩsyei ndeto ya Yeova, onthe ma Yuta mwĩ nthĩ ya Misili: 25Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya, akĩmwĩa, Inyw'ĩ na iveti syenyu nĩmũneenete na makanyw'a menyu, na kwĩanĩsya na moko menyu, mũkyasya, Tũitĩa kwĩanĩsya mawĩvĩto maĩtũ ala tweevĩtie, tũtoeesye mũsumbĩ mũndũ mũka wa ĩtunĩ ũvani, na kũmwĩtĩa nthembo sya kũnyuwa: lũlũmĩlyai ĩndĩ mawĩvĩto menyu, na mũyĩanĩsya mawĩvĩto menyu. 26Kwondũ wa ũu ĩthukĩĩsyei ndeto ya Yeova, onthe ma Yuta ala mũtwĩe nthĩ ya Misili: Sisya, nĩnĩvĩtĩte na syĩtwa yakwa ĩnene, easya Yeova, atĩ syĩtwa yakwa yitikawetwa ĩngĩ kanyw'anĩ wa mũndũ o na wĩva wa Yuta nthĩ yonthe ya Misili, akyasya, O tondũ Mwĩaĩi Yeova wĩ thayũ. 27Sisya, nĩngũmasyaĩĩsya nĩmeke ũthũku, na ti kũmeka ũseo; na andũ onthe ma Yuta ala me nthĩ ya Misili makaminwa na ũvyũ na yũa, kũvika mathela vyũ. 28Na ala mevonoka ũvyũnĩ makasyoka nthĩ ya Yuta kuma nthĩ ya Misili, me avũthũ mũno ũtalonĩ woo, na ũtialo w'onthe wa Yuta, ala maendie nthĩ ya Misili kwĩkala ũeni kw'o makamanya nĩ ndeto yaũ ĩla yĩungama, yakwa, kana yoo. 29Na ũũ ũkeethĩwa ũvano kwenyu, easya Yeova, kana ngamũkũnĩa vandũ vaa mũmanye kana ndeto syakwa iitĩa kũũngama ĩũlũ wenyu ũndũ wa ũthũku: 30Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, Sisya, ngamũnengane Valao Ovila mũsumbĩ wa Misili mokonĩ ma amaitha make, na mokonĩ ma ala mamanthaa thayũ wake; o tondũ nanenganie Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta kw'okonĩ kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni, ũla waĩ mũmaitha wake, na nĩwamanthaa thayũ wake.

YELEMAI 45

Ndeto sya Yelemia kwa Mbaluku

1Ndeto ĩla mwathani Yelemia watavisye Mbaluku mwana wa Nelia yĩla waandĩkie ndeto ii ĩvukunĩ kuma kanyw'anĩ wa Yelemia mwaka wa kana wa kũsumbĩka kwa Yeoiakimu mwana wa Yosia, mũsumbĩ wa Yuta, ĩkĩmwĩa, 2Ũũ nĩw'o Yeova, Ngai wa Isilaeli, ũnũũkũtavya, we Mbaluku: 3We nĩwaisye, Woo nĩ wakwa yu! Nũndũ Yeova nĩwongeleele kwalw'a kĩmako; nĩ na mĩnoo ũndũ wa kũluma kwakwa, na ndikwona ũthũmũo. 4Ũkamwĩa atĩĩ, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Sisya, kĩla nakĩte ngaomboa, na kĩla nĩvandĩte ngakũa; na ta ũu nthĩ yonthe. 5Nũkwĩmanthĩa maũndũ manene? Ndũkamamanthe; nũndũ, sisya, ngatee mĩĩ yonthe ũthũku, easya ũu Yeova; ĩndĩ thayũ waku, ngakũnenga wĩthĩwe mũtavo kũndũ kw'onthe kũla wĩendaa.

YELEMAI 46

Mawathani ũndũ wa Misili

1Ndeto ya Yeova ĩla yamũkĩe mwathani Yelemia ũndũ wa i mbaĩ.
2Ũndũ wa Misili: ũndũ wa ita sya Valao-neko mũsumbĩ wa Misili, ila syaĩ vakuvĩ na ũsĩ wa Euvalati ndũanĩ ya Kalikemisi, ĩla Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni wakũnie mwaka wa kana wa kũsumbĩka kwa Yoiakimu mwana wa Yosia, mũsumbĩ wa Yuta.
3Seũvyai kakalo na ngao, na mũithengeea kaũnĩ. 4Tandĩkai mbalasi, na mũitũla, inyw'ĩ aũme ala mũtũlaa mbalasi, na mũiũngama mwĩ na ngovia syenyu; kutai matumo, ĩkĩai tũkoti twa iaa. 5Nĩonea ũndũ ũũ kĩ? Nĩmeũteva na kũsyoka na ĩtina; na ala moo me ũtonyi nĩmavalũkĩtw'e, nao makĩĩte mĩtũkĩ, na matiũsisya na ĩtina: ũtĩsyo wĩ ngalĩ syonthe, easya ũu Yeova. 6Ũla wĩ mĩtũkĩ ya kũsemba ndakasembekye, kana ngũmbaũ ndĩkavonoke; nĩmalulutĩkile na kũvalũka ngalĩ ya ĩũlũ vakuvĩ na ũsĩ wa Euvalati. 7Ũũ nũũ ũla wũkĩlaa ta ũsĩ wa Naelo, ũla manzĩ maw'o meyũkĩlangasya ta mbũsĩ? 8Misili nĩyũkĩlaa ta Naelo, na manzĩ mayo nĩmeyũkĩlangasya ta mbũsĩ: nake easya, Ngookĩla, ngavw'ĩka nthĩ; ngaananga ndũa na ala maitwĩe. 9Ambatai, inyw'ĩ mbalasi; na sembai ta

mwĩ na ndũũka, inyw'ĩ makasya ma kaũ; na ngũmbaũ syume: Kusi na Vutu, ala makwataa ngao; na Aluti, ala makwataa na kũkoota ũta. 10Nũndũ mũthenya ũsu nĩ mũthenya wa Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, mũthenya wa kwĩĩvanĩsya, nĩ kana eĩvanĩsye ũndũ wa nthũ syake: na ũvyũ ũkaya na kũvũna, na ũkanyw'a nthakame yoo ũkole; nũndũ Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, e na nthembo nthĩ yĩ ngalĩ ya ĩũlũ vakuvĩ na ũsĩ wa Euvalati. 11Ambata ũende ku Ngileati, noyosa seli, we mwĩĩtu mũtheu wa Misili: nũkwĩtethya na mĩtĩ mingĩ mana; vati kũvow'a kwaku. 12Mbaĩ nĩsyĩw'ĩte ũvoo wa nthoni syaku, na nthĩ nĩyusũĩte kĩĩo kyaku; nũndũ ngũmbaũ nĩlulutĩkĩle ngũmbaũ, nivalũkĩte syelĩ vamwe.

13Ndeto ĩla Yeova wamũtavisye mwathani Yelemia, ũndũ Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni ũkoka na kũkũna nthĩ ya Misili.

14Tavan'yai Misili, na mũinyaĩĩkya Mikitoli, na mũinyaĩĩkya Memivisi na Tavanesi: asyai, Ũngama, noyĩyũmban'ya; nũndũ ũvyũ nũĩte ngalĩ syaku syonthe. 15Ala maku me vinya matwaĩtwe nĩkĩ? Matyaaũngama, nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwamalũngilye. 16Nĩwamalũlũtĩkilye aingĩ, ĩĩ, nĩmavalũkile ũmwe ĩũlũ wa ũla ũngĩ: nao masya, Ũkĩlai, tũende ĩngĩ kwa andũ maitũ, na nthĩ ĩla twasyaĩwe, tũkĩe ũvyũ ũla ũtũthĩnasya. 17Nĩmaneenie na wasya mũnene kw'o, Valao mũsumbĩ wa Misili nĩ kĩlonzo kĩthei; nĩwaekie ĩvinda yĩtw'ĩtwe yĩvĩte. 18O tondũ nĩ thayũ, easya Mũsumbĩ, ũla syĩtwa yake nĩ Yeova wa nguthu, vate ndĩi o ta Tavoli katĩ wa iĩma, na ta Kalimeli ũtee wa ũkanga, now'o ũkoka. 19We mwĩĩtu ũla wĩkalaa Misili, ĩseũvĩsye mĩio ya kũthi nayo wĩ mũtave; nũndũ Memivisi ĩkatw'ĩka ĩanzo, ĩte mũndũ ũmĩtũa, na ĩkavĩvw'a. 20Misili nĩ moi nzeo mũno; ĩndĩ wanangĩko wũmĩte ngalĩ ya ĩũlũ nĩ mũku, nĩ mũku. 21O na andũ mayo ala matuvawa mailyĩ katĩ wayo ta tũsaũ twa kĩtũũ; nũndũ nao nĩmasyokete na ĩtina, nĩmakĩĩte vamwe, matyaaũngama: nũndũ mũthenya wa wanangĩko woo nũmavikĩe, ĩvinda ya kũsilĩlwa kwoo. 22Wasya wayo ũkanyoloka ta nzoka; nũndũ makaenda na ita, na kũmyũkĩa na mathoka, ta ala maunaa ngũ. 23Makatema mũtitũ wayo, easya Yeova, nũndũ ndũmanthĩka; nĩkwĩthĩwa nĩ aingĩ kwĩ ngie, maitalĩka. 24Mwĩĩtu wa Misili akasonokw'a; akanenganwe mokonĩ ma andũ ma ngalĩ ya ĩũlũ. 25Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, easya: Sisya, ngakũna Amoni wa ndũa ya No, na Valao, na Misili, vamwe na ngai syayo, na asumbĩ mayo; o Valao, na ala mamwĩkwatasya: 26na ngamanengane mokonĩ ma ala mamanthaa mathayũ moo, na kw'okonĩ kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni, na kw'okonĩ kwa athũkũmi make; na ĩtina wa ũu ĩkatũwa nĩ andũ, o ta mĩthenya ya tene, easya ũu Yeova.

27Ĩndĩ ndũkakĩe, we Yakovo mũthũkũmi wakwa, o na ndũkateve, Isilaeli: nũndũ, sisya, ngakũtangĩĩa wume kũasa, na ũsyao waku kuma nthĩ ĩla watwaiwe wĩ mũtave; na Yakovo akasyoka, na akausya na kũthũmũa, na vai ũla wĩmũtĩsya. 28Ndũkakĩe, we Yakovo mũthũkũmi wakwa, easya ũu Yeova; nũndũ nĩ vamwe naku: nũndũ ngaimina vyũ mbaĩ syonthe vala nakũlũngĩlĩĩlye; ĩndĩ ndikakũmina vyũ, ĩndĩ ngakũkan'ya nĩthimĩte, na ndikatĩa ũkũkũna.

YELEMAI 47

Wathani ũndũ wa Avilisiti

1Ndeto ya Yeova ĩla yamũkĩe mwathani Yelemia ũndũ wa Avilisiti, Valao atanamba kũkũna Ngasa.

2Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Sisya, manzĩ nĩmekũkĩla ngalĩ ya ĩũlũ, na makatw'ĩka ũsĩ ũvingĩte ũkakĩla, na makavw'ĩka nthĩ na kyonthe kĩ nthĩ, ndũa na ala mamĩtũaa; na andũ makaĩa, na onthe ala matwĩe nthĩ makakaya. 3Kwondũ wa matuu ma kũkinyanga kwa mavũngũ ma ila syake syĩ vinya, kwondũ wa kũsemba kwa makasya make, na kwondũ wa kĩlonzo kya ndĩa syamo, aaĩthe matĩũsisya ĩtina kũsisya syana syoo nũndũ moko moo mati vinya; 4nũndũ wa mũthenya ũla wũkĩte wa kwananga Avilisiti onthe, kũveta kuma Tile na sitoni kĩla mũtethya ũtialĩtw'e: nũndũ Yeova akaananga Avilisiti, ũtialo wa kĩthama kya Kavitoli. 5Ũvaa nĩwũkĩte ndũanĩ ya Ngasa; Asikeloni nĩ mbanangĩku vyũ, nayo nĩ ũtialo wa mwanda woo: ũkeetemanga kũvika ĩndĩĩ? 6We ũvyũ wa Yeova, kũkeethĩwa ĩvinda yĩana ata kũvika yĩla wĩvindya? Ĩtũngĩe ndoonĩ yaku; thũmũa, noivindya. 7Ũtonya kũvindya ata, nũndũ Yeova nũkũnengete wĩaĩo? Ĩũlũ wa Asikeloni, na ĩũlũ wa ũkanga ũtee, nĩ vo waũtw'ĩĩe.

YELEMAI 48

Wathani ũndũ wa Moavi

1Ũvoo wa Moavi. Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Woo nĩ wa Nevo! Nũndũ nĩtw'ĩkĩthĩtw'e ĩanzo; Kiliathaimu nĩkũsonokw'a, nĩ ngwate; Misikavu nĩkũsonokw'a na kũombowa. 2Ndaĩa ya Moavi vatiĩ, nthĩnĩ wa Esivoni nĩmasũanĩĩte kũmĩka ũthũku: Ũkai, tũmĩvete ndĩkethĩwe mbaĩ. O naku, we Matimeni, ũkavindĩthw'a; ũvyũ ũkakũatĩĩa. 3Wasya wa kĩĩo kuma Olonaimu, wau na wanangĩko mũnene! 4Moavi nĩ mbanangĩku; twana twayo tũnini nĩtwatumie kĩĩo kĩw'ĩka. 5Nũndũ makambata kyambatonĩ kya Luithi makĩĩa mavinda onthe; nũndũ kĩtheeonĩ kya Olonaimu nĩmew'ĩte thĩna wa kĩĩo ũndũ wa wanangĩko. 6Kĩai, tangĩĩai mathayũ menyu, na mũyĩthĩwa ta mũtĩ weũnĩ mwĩtĩku matũ. 7Ĩndĩ, nĩkwĩthĩwa nĩweekwatisye mawĩa maku na ũthwii waku mwie, we naku ũkakwatwa: na ĩla ngai Kemosi ĩkatwawa ĩ ndave, athembi mayo na anene mayo vamwe. 8Na mwanangi akamyũkĩa kĩla ndũa, na ndũa o na ĩmwe ndĩkavonoka; mwanda naw'o ũkaanangĩka, na ũiĩ ũkaanangwa; o tondũ Yeova ũneenete. 9Nenga Moavi nthwau, nĩ kana aũlũke na kũthi kũasa: na ndũa syake ikatw'ĩka maanzo, ite mũndũ wa kwitũa. 10Naumanĩwe ũla ũtethasya wĩa wa Yeova ate na kĩthito; na naumanĩwe ũla ũsiĩĩa ũvyũ wake ndũkethĩwe na nthakame.

11Moavi nũthũmũĩte kuma wana wake, nĩwĩkalĩte kĩmongoyonĩ kyake, ndaakelwa kuma kĩndũnĩ kĩmwe kwĩkĩwa kĩndũnĩ kĩngĩ, o na ndaaenda e mũtave: kwondũ wa ũu ũsamo wake nĩwĩkalĩte nthĩnĩ wake, na mũuke wake ti mũalyũku. 12Kwondũ wa ũu, sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, ĩla ngatũma kwake ala makelaa, na makamũkela; nao makatulũla mĩio yake, na kũaa masũva moo ilungu. 13Na Moavi akasonoka nũndũ wa Kemosi, o tondũ nyũmba ya Isilaeli yasonokie ũndũ wa Mbethi-eli, wĩkwatyo woo. 14Mwĩasya ata, Ithyĩ twĩ andũ me ũtonyi na ngũmbaũ kwondũ wa kaũ? 15Moavi nĩtw'ĩkĩthĩtw'e ĩei, na nĩmambatĩte ndũanĩ syake, na anake make anyuve nĩmatheeete kũawa, easya Mũsumbĩ, ũla syĩtwa yake nĩ Yeova wa nguthu. 16Wanangĩko wa Moavi ũkĩlilye kũka, na ũnyamao wake nĩwĩkalaatĩte mũno. 17Inyw'onthe ala mũmũthyũlũlũkĩte mũmeteei, na inyw'onthe ala mwĩsĩ syĩtwa yake; asyai, Ndata yĩ vinya ko nĩyatũlĩkaa, ndata nzeo mũno! 18We mwĩĩtu ũla ũtwĩe Ndivoni, theea kuma ũnenenĩ waku, noiĩkala na waũni; nũndũ mwanangi wa Moavi nũkũkĩe, nĩwanangĩte ngome syaku syĩ vinya. 19We ũla ũtwĩe Aloeli, ũngama ũtee wa nzĩa, noisyaĩĩsya: kũlya mũndũ mũũme ũla ũnũũsemba, na mũndũ mũka ũla ũnũũvonoka; asya, Kwĩkĩkie ata? 20Moavi nĩkũsonoka; nũndũ nĩomboetwe: kayai na kũĩa; tavan'yai ku ũtee wa ũsĩ wa Alinoni, atĩ Moavi nĩyanangĩtwe. 21Na ũsilĩlo nĩ mũku ĩũlũ wa nthĩ yĩ ũiĩ, ĩũlũ wa Oloni, na Yasa, na Mevaathi, 22na Ndivoni, na Nevo, na Mbethindivilathaimu, 23na Kiliathaimu, na Mbethi-ngamuli, na Mbethi-meoni, 24na Keliothi, na Mbosila, na ndũa syonthe sya nthĩ ya Moavi, ila syĩ kũasa na ila syĩ vakuvĩ. 25Ũvya wa Moavi nĩ mũtile, na kw'oko kwake nĩ kũtilĩku, easya ũu Yeova.

26Mũtoonethyei; nũndũ nĩwenenevesye Yeova: na Moavi akeeyalalya matavĩkanĩ make, nake akathekeewa. 27Nũndũ Isilaeli ndaĩ ntheko kwaku? Nĩwonekie katĩ wa ing'ei? Nũndũ o yĩla ũũmũweta, nũthingithasya mũtwe. 28Inyw'ĩ ala mũtwĩe Moavi, umai ndũanĩ, mũtũe ĩvianĩ; ĩthĩwai ta ĩvũĩ yĩla yakaa ndala yayo ngũkanĩ ya ĩtw'ĩku. 29Nĩtwĩw'ĩte ũvoo wa ngathĩĩo ya Moavi, atĩ e na ngathĩĩo mũno; kwĩyũkĩlya kwake, na ngathĩĩo yake, na wĩnenevyo wake, na wĩng'athĩlĩlyo wa ngoo yake. 30Nĩnĩsĩ ũthilĩku wake, easya Yeova, kana ti kĩndũ; mĩtũlyo yake ndĩkĩte ũndũ nongi. 31Kwondũ wa ũu ngametea Moavi; ĩĩ, ngaĩa ũndũ wa Moavi onthe: makametea andũ ma Kili-elesi. 32Ngakũĩĩa na kĩĩo kĩvĩtũkĩte kĩĩo kya Yaseli, we mũsavivũ wa Sivima: mbonge syaku nikĩlĩte ũkanga, syavika o ũkanganĩ wa Yaseli: mwanangi nũmavalũkĩle mosyao maku ma ĩvinda ya syũa na ngetha yaku ya nzavivũ. 33Ũtanu na mũyo nĩsyumĩtw'e mũũndanĩ wĩ na ũsyao, o na nthĩ ya Moavi; na nĩnaekethya mbinyu iangionĩ sya nzavivũ; vai ũmwe ũkakinyanga na wasya mũnene; wasya mũnene ndũkethĩwa wĩ wasya mũnene. 34Nĩmaumĩtye wasya woo kuma kĩĩonĩ kya Esivoni o kũvika Eleale, o kũvĩka Yaasa, kuma Nzoali kũvika Olonaimu, kũvika Ekilathi-selisiya: nũndũ manzĩ namo ma Nimilimu makeethĩwa mang'alĩte. 35Na ĩngĩ, easya Yeova, Ngamũekethya nthĩnĩ wa Moavi, ũla ũthembeaa kũndũ kũtũlu, na ũla ũtoeeasya ngai syake ũvani.

36Kwondũ wa ũu ngoo yakwa nĩnĩkumya wasya ta mĩtũlilũ kwondũ wa Moavi, na ngoo yakwa nĩnĩkumya wasya ta mĩtũlilũ ũndũ wa andũ ma Kili-elesi: kwondũ wa ũu wingĩ ũla weyũmbanĩsye nĩ mwau. 37Nũndũ kĩla mũtwe wĩ ũvaa, na kĩla kĩng'ew'a nĩ kĩtile: na moko onthe nĩmatw'ĩtwe nthoo, na inyunyu nivotoetwe makunia. 38Ĩũlũ wa nyũmba syonthe sya Moavi na nzĩanĩ nene syayo ve kĩĩo kĩla vandũ; nũndũ nĩnũaĩte Moavi ta mũio ũtatanĩwa nĩ mũndũ, easya ũu Yeova. 39Ko nĩomboetwe! Ko nĩmekũmeta! Moavi ko nĩyonanĩtye mũongo nĩ nthoni! O ta ũu Moavi akatw'ĩka ntheko na ũtĩsyo kwa onthe ala mamĩthyũlũlũkĩte. 40Nũndũ ũu nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Sisya, akaũlũka ta ndiũ, na kũtambũũkĩsya Moavi nthwau syake. 41Keliothi nĩ mbose, na ngome syĩ vinya nikwatĩtwe, na mũthenya ũsu ngoo sya ngũmbaũ sya Moavi ikethĩwa ta ngoo ya mũndũ mũka akyaũnya. 42Na Moavi akaanangwa ndakethĩwe ũko wa andũ, nĩkwĩthĩwa nĩwamwĩnenevesye Yeova. 43W'ĩa, na ĩima, na kĩtei, nĩkũkwatĩte, we ũla ũtwĩe Moavi, easya ũu Yeova. 44Ũla ũsembaa akĩĩte w'ĩa ũsu akavalũka ĩimanĩ; na ũla wĩyumya ĩimanĩ akakwatw'a nĩ kĩtei: nũndũ ngamũetee, o Moavi, mwaka wa kũsilĩlwa kwoo, easya ũu Yeova.

45Ala makĩie nĩmaũngeme mate vinya muunyĩnĩ wa Esivoni; nũndũ mwaki nĩwumĩte Esivoni, na ũlĩlĩnzĩ kuma Sioni katĩ, na nĩwanangĩte kĩkoto kya Moavi, na lolotya wa mũtwe wa ala meũlonzan'ya. 46Woo nĩ waku, we Moavi! Andũ ma Kemosi nĩmaĩte; nũndũ ana maku nĩmatwaiwe me atave, o na eĩtu maku me o atave. 47Ĩndĩ ngatũnga Moavi aume kũtavwanĩ mĩthenya ya mũminũkĩlyo, easya ũu Yeova. Kũvika vau nĩ ũsilĩlo wa Moavi.

YELEMAI 49

Wathani ũndũ wa Aamimoni

1Ũvoo wa ana ma Amimoni. Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Isilaeli nde na ana? Nde na mũtiĩwa? Nũndũ wa kĩ ĩndĩ ĩla ngai Malikamu ĩnĩũtiĩwa Ngati, na andũ make matũaa ndũanĩ syayo? 2Kwondũ wa ũu, sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, ĩla ngatuma mbu ya kaũ yĩw'ĩka ĩũlũ wa ndũa ya Lava ya ana ma Amimoni; na ĩkatw'ĩka kĩvumbu kĩthei, na eĩtu make makavĩvw'a na mwaki: nĩvo Isilaeli akamosa ala mamwosete, easya ũu Yeova. 3Meta, we Esivoni, nũndũ Ai nĩtw'ĩkĩthĩtw'e ĩanzo; ĩai, inyw'ĩ eĩtu me Lava, ĩvotoei makunia: metai, noisemba kũũ na kũũ katĩ wa mbiio; nũndũ ĩla ngai Malikamu ĩkatwawa ĩ ndave, athembi mayo na anene mayo vamwe. 4Nũndũ wa kĩ wĩkathĩĩa ũndũ wa myanda, mwanda waku ũla ũvĩtĩtye manzĩ, we mwĩĩtu ũla wasyokie na ĩtina? Ũla wekwatĩtye ũthwii wake mwie, akyasya, Nũũ ũla

wĩmbũkĩa? 5Sisya, ngakũetee w'ĩa, easya Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, kuma andũnĩ onthe ala makũthyũlũlũkĩte; na mũkalũngĩlĩĩlw'a kĩla mũndũ kũasa mũno, na vatikethĩwa mũndũ wa kũmban'ya akĩi. 6Ĩndĩ ĩtina ngatũnga ana ma Amimoni maume kũtavwanĩ, easya ũu Yeova.

Wathani ũndũ wa Etomu

7Ũvoo wa Etomu. Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Vati ũĩ ĩngĩ Temani? Ũtao nĩwaĩte kwa ala me kĩlĩko? Ũĩ woo nĩ mũthelu? 8Kĩai, syokai, na mũyĩkala kũndũ kũliku mũno, inyw'ĩ ala mũtwĩe Ndetani; nũndũ ngamũetee wanangĩko wa Esau, ĩvinda yĩla ngamũsilĩla. 9Ethĩwa atwi ma nzavivũ makakũkĩa maikatia nzavivũ sya kũthean'ya? Ethĩwa ing'ei ĩkakũkĩa ũtukũ, itikananga kũvika syavũna? 10Ĩndĩ nĩnĩmũtw'ĩkĩthĩtye Esau mũthei, nĩnĩmũvũĩte kũndũ kwake kwa kĩmbithĩ, na ndakatonya kwĩvitha: ũsyao wake nĩ mwanangĩku, o na ana-a-ĩthe make, na atũi make; nake ndavaĩ. 11Tia syana syaku ila syakw'ĩĩwe nĩ aaĩthe, nakwa ngaisũvĩa syĩkale thayũ; na aka maku ndiwa mandĩkĩĩe. 12Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Sisya, ala matatw'ĩĩwe kũnyw'a kĩkombe maitĩa kũnyw'a; na nue we ũla ũkatĩa ũkũnwa? Ndũkaekwa ũte mũkũne, ĩndĩ no mũvaka ũnyw'e. 13Nũndũ nyie mwene nĩneevĩtie, easya Yeova, kana Mbosila ĩkatw'ĩka ũseng'yo, na ya kũvũthw'a, na ĩanzo, na kĩumo; na ndũa syonthe syayo ĩkeethĩwa maanzo ĩndĩ yonthe.

14Nĩnĩw'ĩte maũvoo kuma kwa Yeova, na mũtũmwa nũtũmĩtwe katĩ wa mbaĩ, akyasya, Ĩyũmban'yei vamwe, mũmĩendee, ũkĩlai mũkite. 15Nũndũ, sisya, nĩnĩkũtw'ĩkĩthĩtye mũnini katĩ wa mbaĩ, na kũvũthw'a katĩ wa andũ. 16Ũvoonĩ wa ũtĩsyo waku mũnene, ngathĩĩo ya ngoo yaku nĩkũkengete, we ũla wĩkalaa mĩvatĩnĩ ya ĩvia, ũla ũkwete vandũ vatũlu va kĩĩma: o na ethĩwa ũkaaka ndala yaku ĩũlũ ta ndiũ, ngakũtheesya kuma vo, easya ũu Yeova. 17Na Etomu ĩkatw'ĩka ũseng'yo: kĩla mũndũ wĩmĩvĩtĩla akaseng'a, na akamĩtĩmba ũndũ wa mothĩn'yo onthe mayo. 18O tondũ kwailyĩ kũng'uthũlwanĩ kwa Sotomo na Ngomola na ndũa ila syaĩ vakuvĩ nasyo, now'o mũndũ o na wĩva ndakatũa kw'o, o na mwana wa mũndũ o na wĩva ndakekala ũeni kw'o, easya ũu Yeova. 19Sisya, akookĩa wĩkalo wĩ vinya ta mũnyambũ ũindũkĩte kũvinganĩ kwa Yolotani: nũndũ ngamasembya kuma vo na kĩthũlũmũko; na ũla mũnyuve, nĩwe ngaia ĩũlũ wa vo: nũndũ nũũ ũilyĩ takwa? Na nũũ wĩndw'ĩĩa ĩvinda? Na mũĩthi nũũ ũla ũkaũngama mbee wakwa?

20Kwondũ wa ũu ĩthukĩĩsyei ũtw'ĩo wa Yeova, ũla watw'ĩĩe Etomu; na mosũanĩo make ala ũsũanĩĩte kũmeka ala matwĩe Temani: Vate ndĩi makamaumya mamakusĩtye, o na anini ma ndĩthya; vate ndĩi akatw'ĩkĩthya wĩkalo woo ĩanzo vamwe nao. 21Nthĩ nĩnĩkũtetema ũndũ wa kĩlonzo kya kũvalũka kwoo; ve kĩĩo, na kĩlonzo kyakyo nĩkĩkwĩw'ĩka Ũkanganĩ Mũtune. 22Sisya, akambata na kũũlũka ta ndiũ, na kũtambũũkĩsya Mbosila nthwau syake; na mũthenya ũsu ngoo sya ngũmbaũ sya Etomu ikethĩwa ta ngoo ya mũndũ mũka akyaũnya.

Wathani ũndũ wa Ndamasiku

23Ũvoo wa Ndamasiku. Amathi nĩnĩũvũavũana, o na Alĩvati; nũndũ nĩsyĩw'ĩte maũvoo mathũku, nitwekete: ve kyeva ũkanganĩ; ndũtonya kũvindya. 24Ndamasiku nĩyaĩte vinya, nĩnĩkwĩthyũũa ĩkĩe, na ĩkwatĩtwe nĩ kũtetema: woo na kyeva nimĩkwatĩte ta mũndũ mũka akyaũnya. 25Ũũ nata ndũa ya ndaĩa ndĩaaekwa, ndũa ya ũtanu wakwa? 26Kwondũ wa ũu anake mayo makavalũka nzĩanĩ syayo nene, na andũ onthe ma kaũ makavindĩthw'a mũthenya ũsu, easya ũu Yeova wa nguthu. 27Nakwa ngakan'ya mwaki ũvainĩ wa Ndamasiku, na ũkavĩvya nyũmba mbanakavye sya Mbene-aatati.

Wathani ũndũ wa Ketali na Asoli

28Ũvoo wa Ketali, na mosumbi ma Asoli, ala Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni wakũnie.

Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Ũkĩlai, mwambate Ketali, na kwananga ana ma ngalĩ ya wumĩloni wa syũa. 29Makoosa maeema moo na ndĩthya syoo sya mbũi na malondu; makakua kwondũ woo ene ngũa syoo sya kũtũta, na mĩio yoo yonthe, na ngamĩle syoo; na makaneena na wasya mũnene, makĩmea, Ũtĩsyo ngalĩ syonthe! 30Kĩai, na mũyanganga kũasa, na kwĩkala kũndũ kũliku, inyw'ĩ ala mũtwĩe Asoli, easya ũu Yeova; nũndũ Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni nũmũsamĩe, na nũmũsũanĩĩte ũndũ. 31Ũkĩlai, mwambate vala ve mbaĩ ĩthũmũĩte, ĩla yĩkalaa ĩte na wĩmakĩo, easya ũu Yeova; ĩla ĩte na mbingĩlo kana ivingi, ila yĩkalaa yĩ yoka. 32Na ngamĩle syoo ikeethĩwa mũtavo, na ĩndo syoo nyingĩ mũtavo: na ngamanyaĩĩkya isevenĩ syonthe ala menzetwe ithũkũ; na ngaete wanangĩko woo kuma ngalĩ syoo syonthe, easya ũu Yeova. 33Na Asoli ĩkeethĩwa wĩkalo wa mbĩwa, ĩanzo tene na tene: mũndũ o na wĩva ndakatũa vo, o na mwana wa mũndũ o na wĩva ndakekala ũeni kw'o.

Wathani ũndũ wa Elamu

34Ndeto ya Yeova ĩla yamũkĩe mwathani Yelemia ũndũ wa Elamu, wambĩlĩlyonĩ wa kũsumbĩka kwa Nzetekia mũsumbĩ wa Yuta, ĩkyasya, 35Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Sisya, ngatũla ũta wa Elamu, mũnene wa vinya woo. 36Na ngaetee Elamu iseve inya kuma ikotonĩ inya sya ĩtu, na ngamanyaĩĩkya melekele iseve isu syonthe; na vatikethĩwa mbaĩ o na yĩva ĩla alũngw'a ma Elamu matakathi kwayo. 37Na ngatuma Aelamu mateva mbee wa amaitha moo, na mbee wa ala mamanthaa mathayũ moo; na ngamaetee ũthũku, o ũthatu wakwa mwai, easya ũu Yeova; na ngatũma ũvyũ ĩtina woo, kũvika nĩmamine vyũ: 38na ngaũngamya kĩvĩla kyakwa kya ũsumbĩ ku Elamu, na ngamanangĩa kw'o asumbĩ na anene me mbee ũsumbĩnĩ, easya ũu Yeova. 39Ĩndĩ kũkeethĩwa mĩthenya ya mũminũkĩlyo, ngatũnga Elamu aume kũtavwanĩ kwake, easya ũu Yeova.

YELEMAI 50

Wathani ũndũ wa Mbaviloni

1Ndeto îla Yeova waneenie ũndũ wa Mbaviloni, ũndũ wa nthĩ ya Akalitei, na kanyw'a wa mwathani Yelemia.
2Tavan'yai katĩ wa mbaĩ na mũinyaĩĩkya, na kũũngamya kĩvevelo; nyaĩĩkyai na mũikavithe: asyai, Mbaviloni nĩ mbose, îla ngai Veli nĩsonoketw'e, Melotaki nĩtevete: mĩvw'anano yayo nĩnĩũsonokw'a, mĩvw'anano yayo nĩ myanangĩku. 3Nũndũ kuma ngalĩ ya ĩũlũ mbaĩ nĩmyũkĩe, îla ĩkatw'ĩkĩthya nthĩ yayo nthei, na mũndũ o na wĩva ndakamĩtũa: nĩmakĩĩte, nĩmaendete, mũndũ vamwe na nyamũ. 4Mĩthenya ĩsu, na ĩvinda yĩu, ana ma Isilaeli makooka, mo na ana ma Yuta vamwe, easya ũu Yeova; makathi nzĩanĩ yoo makĩĩa, na kũmantha Yeova Ngai woo. 5Makakũlya ũndũ wa Saioni mothyũ moo melekele kw'o makyasya, Ũkai, mũkwatane na Yeova ũtianĩonĩ wa tene na tene ũla ũtakola.
6Andũ makwa maĩ malondu mau: aĩthi moo nĩmamaĩtye: nĩmamalũlĩte maende iĩmanĩ; nĩmaendete kuma kĩĩmanĩ kũvika kalĩmanĩ; nĩmolĩtwe nĩ kũndũ kwoo kwa ũthũmũo. 7Onthe ala mamonie nĩmamaĩte; na amaitha moo masya, Tũti avĩtan'ya, nĩkwĩthĩwa nĩmamũvĩtanĩsye Yeova, wĩkalo wa ũlũngalu, o Yeova, wĩkwatyo wa aaĩthe moo. 8Kĩai mume katĩ wa Mbaviloni, na mũyuma nthĩ ya Akalitei, ĩthĩwaĩ ta nthenge mbee wa ndĩthya. 9Nũndũ, sisya, ngookĩlya nguthu ya mbaĩ nene kuma nthĩ ya ngalĩ ya ĩũlũ nĩmyambatiĩsye Mbaviloni: na ikeetaũsya syũkĩte nayo; ĩkooswa yume kw'o: mĩsyĩ yasyo ĩkeethĩwa ta ya ngũmbaũ mbũĩ; vati mũsyĩ ũkasyoka mana. 10Na Kalitei ĩkeethĩwa mũtavo: onthe ala memĩtava makeanĩwa, easya ũu Yeova.
11Nĩkwĩthĩwa mwĩ na mũyo, nĩkwĩthĩwa nĩmũtanaa, inyw'ĩ ala mũvutaa ũtiĩwa wakwa, nĩkwĩthĩwa nĩmũnoete ta moi îla ĩvũaa ngetha, na kwan'ya ta mbalasi syĩ vinya; 12mwenyu akasonokw'a vyũ; ũla wakũsyaie akavũavũana: sisya, ĩkeethĩwa îla yĩ ĩtina katĩ wa mbaĩ syonthe, weũ, na nthĩ nyũmũ, na yalata.
13Nũndũ wa ũthilĩku wa Yeova ndĩkatũwa nĩ andũ, îndĩ ĩkeethĩwa îei vyũ: kĩla mũndũ wĩvĩtĩla Mbaviloni akaseng'a na kũmĩtimba ũndũ wa mothĩn'yo mayo onthe. 14Ĩtaũsyei mũkite na Mbaviloni mũkĩmĩthyũlũlũka ngalĩ syonthe, inyw'onthe ala mũkootaa ũta; mĩathei, mũikasũvĩe mĩsyĩ: nũndũ nĩyamũvĩtanĩsye Yeova. 15Myũĩĩsyei ngemi ngalĩ syonthe: nĩyĩnenganĩte; ngome syayo nĩ mbalũku, maũvai mayo nĩmaomboetwe; nũndũ nĩ ũĩvanĩsyo wa Yeova: ĩĩvanĩsyei nayo; o ũndũ yekie mĩkei o w'o.
16Vetai mũvũĩi aume Mbaviloni, na ũla ũkwataa kavyũ ke ngoto ĩvinda ya ngetha: makeethyũũa kĩla mũndũ aende andũnĩ make nũndũ wa kũkĩa ũvyũ ũla ũthĩnasya, na makakĩa na kũthi kĩla mũndũ nthĩ yake mwene.
17Isilaeli nĩ îlondu yĩnyaĩĩkĩtw'e; mĩnyambũ nĩmũlũngĩtye: mbee, mũsumbĩ wa Asuli amũya; na yu mũminũkĩlyo Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni nũtũlĩte mavĩndĩ make. 18Kwondũ wa ũu Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, easya: Sisya, ngakũna mũsumbĩ wa Mbaviloni na nthĩ yake, o tondũ namũkũnie mũsumbĩ wa Asuli. 19Na ngaete Isilaeli ĩngĩ kĩsesinĩ kyake, nake akaĩthw'a iĩmanĩ sya Kalimeli na Mbasani, na thayũ wake ũkavũnĩw'a iĩmanĩ sya Evalaimu na Ngileati. 20Mĩthenya ĩsu, na ĩvinda yĩu, easya Yeova, ũthũku wa Isilaeli ũkamanthwa, ĩndĩ ndũkethĩwa vo; na naĩ sya Yuta ikamanthwa, ĩndĩ itikoneka: nũndũ ngamaekea ala nĩtialya methĩwe ũtialo.
21Ambata ũkite na nthĩ ya Melathaimu, ũkite nayo, na ala matwĩe Vekoti: ũaa nokyananga vyũ ũsyao woo, na kwĩka kwĩanana na w'onthe ũla nakwĩaĩe, easya ũu Yeova. 22Kĩtuu kya kaũ na kya wanangĩko mũnene kĩ ĩ nthĩ. 23Kĩiva kya nthĩ nima ko nĩkyatũĩtwe na kũtũlwa! Mbaviloni ko nĩtw'ĩkĩte ĩei katĩ wa mbaĩ!
24Nyie nĩngũteete, naku nũkwatĩtw'e, we Mbaviloni, na ndwaamanya: nĩwonekete, o na kũkwatw'a, nĩkwĩthĩwa nũkĩlanĩtye vinya na Yeova. 25Yeova nũvingũĩte vandũ vake va kwia mĩio ya kaũ, na kumya mĩio ya ũthatu wake; nũndũ Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, e na wĩa wa kwĩka nthĩ ya Akalitei. 26Mĩendeei kuma mũvaka wĩ mũminũkĩlyonĩ; vingũai makũmbĩ mayo; myũmban'yei ta ivumbu, na kũmyananga vyũ, mũikamĩtialye kĩndũ. 27Ũaai tũsalũ twayo tw'onthe twa mũew'a: tũtheee kĩthĩnzĩonĩ: woo nĩ woo! Nũndũ mũthenya woo nĩ mũku, ĩvinda yoo ya kũsilĩlwa.
28Wasya wa ala makĩaa na kũvonoka kuma nthĩ ya Mbaviloni, wa kũtavan'ya Saioni ũĩvanĩsyo wa Yeova Ngai waitũ, kũĩvanĩsya ũndũ wa ĩkalũ yake.
29Mũmbanĩsyei Mbaviloni andũ ma mata, onthe ala makootaa ũta; ambai maeema menyu mũmũthyũlũlũkĩte; mũtikaeke ũmwe woo avonoke: mũĩvei kwĩanana na wĩa wake; kwĩanana na w'onthe ũla wekie, mwĩkei o w'o; nũndũ nĩwekathĩĩe kwĩthĩwa mũnene kwĩ Yeova, Ũla Mũtheu wa Isilaeli.
30Kwondũ wa ũu anake make makavalũka nzĩanĩ syake nene, na andũ make onthe ma kaũ makavindĩthw'a mũthenya ũsu, easya ũu Yeova.
31Sisya, nĩ na ũndũ naku, we mwĩkathĩĩi, easya ũu Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu: nũndũ mũthenya waku nĩ mũku, ĩvinda yĩla ngaũsilĩla. 32Na mwĩkathĩĩi akalulutĩka na kũvalũka, na vaikethĩwa wa ũmũkĩlya; na ngakan'ya mwaki ndũanĩ syake, naw'o ũkamina onthe ala mamũthyũlũlũkĩte.
33Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Ana ma Isilaeli na ana ma Yuta nĩmeũthĩnw'a vamwe; na onthe ala mamatwaie me atave nĩmamalũmĩtye mũno; nĩmeũlea kũmalekya. 34Mwovosya woo e vinya; Yeova wa nguthu nĩ syĩtwa yake: akamatetea mũno, nĩ kana amĩthũmũsye nthĩ, na kũmaũũyĩthya ala matwĩe Mbaviloni. 35Ũvyũ nũmokĩe Akalitei, na ala matwĩe Mbaviloni, na anene make me mbee ũsumbĩnĩ, na andũ make oĩ, easya ũu Yeova. 36Ũvyũ nũmokĩe ala mekathĩĩaa, na makatw'ĩka ndia; ũvyũ nũsyũkĩe ngũmbaũ syake, na ũkaitevya. 37Ũvyũ nĩwũkĩe mbalasi syoo, na makasya moo ma kaũ, na andũ onthe

ala mevulanĩtye me nthĩnĩ wake; na makatw'ĩka ta aka: ũvyũ nũmokĩe mothwii make maie, na makoswa. 38Mũnyao nĩwũkĩe manzĩ make, na makang'ala; nũndũ nĩ nthĩ ya mĩvw'anano myasũvye, na nĩmakwatĩtwe nĩ ndũũka ũndũ wa mĩvw'anano. 39Kwondũ wa ũu nyamũ mbai sya weũ vamwe na nzũi ikekala kw'o, na nyaa ikekala kw'o: na ndĩkatũwa ĩngĩ tene na tene; o na ndĩkekalwa nĩ mũndũ kuma nzyawa na nzyawa. 40O ta yĩla Ngai wang'uthũlile Sotomo na Ngomola na ndũa ila syaĩ vakuvĩ nasyo, now'o mũndũ o na wĩva ndakatũa kw'o, kana mwana wa mũndũ o na wĩva ndakekala ũeni kw'o, easya ũu Yeova.

41Sisya, ũko wa andũ nĩwũkĩte kuma ngalĩ ya ĩũlũ; na mbaĩ nene na asumbĩ aingĩ makookĩlw'a kuma itulunĩ sya nthĩ. 42Nĩmakwete mata na matumo; nao nĩ ai, na mati na tei; wasya woo nũũlitũka ta ũkanga; na matũlĩte mbalasi, kĩla ũmwe nĩwĩtaũĩtye ta mũndũ wa kaũ, we mwĩĩtu wa Mbaviloni. 43Mũsumbĩ wa Mbaviloni nĩwĩw'ĩte maũvoo moo, na moko moo nĩmekũleela: thĩna nũmũkwatĩte, na woo ta wa mũndũ mũka akyaũnya. 44Sisya, mũmaitha akookĩa wĩkalo wĩ vinya wa mũnyambũ ũindũkĩte kũvinganĩ kwa Yolotani: nũndũ ngamasembya kuma vo na kĩthũlũmũko; na ũla mũnyuve, nĩwe ngaia ĩũlũ wa vo: nũndũ nũũ ũilyĩ takwa? Na nũũ wĩndw'ĩĩa ĩvinda? Na mũĩthi nũũ ũla ũtonya kũũngama mbee wakwa? 45Kwondũ wa ũu ĩthukĩĩsyei ũtw'ĩo wa Yeova, ũla watw'ĩĩe Mbaviloni; na mosũanĩo make, ala ũsũanĩĩte kũmĩka nthĩ ya Akalitei: Vate ndĩi makamaumya mamakusĩtye, o anini ma ndĩthya; vate ndĩi akatw'ĩkĩthya wĩkalo woo ĩanzo o vamwe nao. 46Nthĩ nĩnĩkũtetema ũndũ wa kĩlonzo kya kũkwata Mbaviloni, na kĩĩo nĩkĩkwĩw'ĩka katĩ wa i mbaĩ.

YELEMAI 51

Ũsilĩlo wa Yeova ĩũlũ wa Mbaviloni

1Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Sisya, ngauutanĩthya Mbaviloni, na ala matwĩe Levi-kamai, kĩseve kya kwananga. 2Na ngatũma aeni Mbaviloni, ala makamĩũlũkya; na makatw'ĩkĩthya nthĩ yayo nthei; nũndũ mũthenya wa thĩna makamyũkĩa makĩmĩthyũlũlũka. 3Mũkooti wa ũta mũathi namũkootee ũta wake, na ũla wenenevasya ekĩĩte kakoti kake ka iaa: na mũikatialye anake mayo; anangai vyũ nguthu yayo yonthe. 4Na makavalũka me oae nthĩ ya Akalitei, matonyeetwe nzĩanĩ syake nene.

5Nũndũ Isilaeli ndaaekwa, kana Yuta, nĩ Ngai wake, nĩ Yeova wa nguthu; o na kau nthĩ yoo nĩyusũĩte naĩ ila mamwĩkĩte Ũla Mũtheu wa Isilaeli. 6Kĩai mume nthĩnĩ wa Mbaviloni, kĩla mũndũ natangĩĩe thayũ wake; mũĩkanangwe nĩ ũthũku wayo: nũndũ nĩ ĩvinda ya ũĩvanĩsyo wa Yeova; we akamĩĩva. 7Mbaviloni yaĩ kĩkombe kya thaavu kw'okonĩ kwa Yeova, kĩla kyatoonisye nthĩ yonthe: mbaĩ nĩsyanywie mbinyu yayo; kwondũ wa ũu mbaĩ nikwatĩtwe nĩ ndũũka. 8Mbaviloni nĩ mbalũku na kĩthũlũmũko na kwanangwa: mĩmeteei; mĩtwaĩei seli ũndũ wa kwalw'a kwayo, nokwĩthĩwa nĩtonya kũvoeka. 9Nĩtwendaa kũvosya Mbaviloni, ĩndĩ ndĩnavoeka: mĩtiei, na tũithĩ kĩla mũndũ nthĩ yake mwene; nũndũ ũsilĩlo wayo nũvikĩte ĩtunĩ, na kũkĩlw'a o kũvika matunĩ. 10Yeova nĩumĩlĩtye ũlũngalu wĩtũ: ũkai, tũtavan'ye Saioni wĩa wa Yeova Ngai waitũ.

11Noai mauumu, kwatai mũlũmye ngao: Yeova nĩwũkĩlĩtye maveva ma asumbĩ ma Amitiani; nĩkwĩthĩwa ũsũanĩo wake wĩ ĩũlũ wa Mbaviloni, amyanange: nũndũ nĩ ũĩvanĩsyo wa Yeova, kũĩvanĩsya kwondũ wa ĩkalũ yake. 12Ũngamĩsyai maũvai ma Mbaviloni kĩvevelo, mekĩei asũviĩ vinya, iai asyaĩĩsya, seũvyai kũla kwa kwoveesya; nũndũ Yeova nũsũanĩĩte na nĩwĩkĩte ũla wamaneenee ala matwĩe Mbaviloni. 13We ũla wĩkalaa ĩũlũ wa manzĩ maingĩ, wĩ na ũthwii mwie mwingĩ, mũminũkĩlyo waku nĩ mũviku, kĩthimi kya ĩtomo yaku. 14Yeova wa nguthu nĩwĩvĩtĩte nake mwene, akyasya, Vate ndĩi ngakusũsya na andũ, o ta mbandi; na makakũkĩlĩlya wasya mũnene.

15Nũtw'ĩkĩthĩtye nthĩ kwondũ wa vinya wake, nũlũmĩtye nthĩ kwondũ wa ũĩ wake, na nũtambũũkĩtye matu kwondũ wa ũmanyi wake. 16Yĩla waumya wasya wake ve kĩlitũko kya manzĩ matunĩ, na nũtumaa mũki kwambata kuma itulunĩ sya nthĩ; nũseũvĩasya mbua motisi, na kumya kĩseve ũthwiinĩ wake. 17Kĩla mũndũ nũtw'ĩkĩte ta nyamũ na nde na ũmanyi; kĩla mũtwii wa thaavu nũsonokaw'a nĩ mũvw'anano wake; nũndũ mũvw'anano wake ũla waseũvisye na syĩndũ ila watwekethisye nĩ wa ũvũngu, na vai veva nthĩnĩ wayo. 18Nayo nĩ mana, wĩa wa ũkengani: ĩvinda ya kũsiw'a kwayo ĩkaaa. 19Kĩanda kya Yakovo ti ta ĩsu; nũndũ nĩwe mũmbi wa syĩndũ syonthe; na Isilaeli nĩ mbaĩ ya ũtiĩwa wake: Yeova wa nguthu nĩ syĩtwa yake.

20We nue ĩthoka yakwa ya kũkita nayo na mĩio ya kaũ: na ngũkwete ngaitilanga ilungu i mbaĩ; na ngũkwete ngaananga mosumbĩ; 21na ngũkwete ngatilanga ilungu mbalasi na ũla ũmĩtũlĩte; 22na ngũkwete ngatilanga ilungu ĩkasya na ũla ũkuĩtwe nĩyo; na ngũkwete ngatilanga ilungu mũndũ mũũme na mũndũ mũka; na ngũkwete ngatilanga ilungu mũtumĩa na ũla mũnini; na ngũkwete ngatilanga ilungu mwanake na mwĩĩtu mũtheu; 23na ngũkwete ngatilanga ilungu mũĩthi na ndĩthya yake; na ngũkwete ngatilanga ilungu mũĩmi na kyove kyake kya ng'ombe; na ngũkwete ngatilanga ilungu makavana na amũli. 24Ngaĩvĩa kwa Mbaviloni na kwa onthe ala matwĩe Kalitei ũthũku woo w'onthe ũla meekie Saioni, mwene na metho menyu, easya ũu Yeova.

25Sisya, nĩ na ũndũ naku, we kĩĩma kĩla kyanangaa, kĩla kyanangaa nthĩ yonthe, easya ũu Yeova; na ngakũtambũũkĩsya kw'oko kwakwa, na ũkũvingilitya kuma mavianĩ, na ũkũtw'ĩkĩthya kĩĩma kĩvĩvye. 26Na matikosa kwaku ĩvia ya kĩkotonĩ, kana ĩvia ya myambĩlĩlyo; ĩndĩ ũkeethĩwa ĩei tene na tene, easya ũu Yeova.

27Ũngamyai kĩvevelo ĩ nthĩ, vuvai soo katĩ wa i mbaĩ, vathai mbaĩ sya kũkita nake, metei mosumbĩ ma

Alalati, na Mini, na Asikenasi mamũmbanĩe vamwe: mwiĩei kavuteni; ambatyai mbalasĩ ta mbandi yĩ w'ĩa.
28Vathai i mbaĩ sya kũkita nake, asumbĩ ma Ametia, makavana ma vo, na amũli ma vo, na nthĩ yonthe ya ũsumbĩko woo. 29Na nthĩ nĩnĩũtetema na kwalw'a; nũndũ mosũanĩo ma Yeova ũndũ wa Mbaviloni nĩmaũngeme, atw'ĩkĩthye nthĩ ya Mbaviloni nthei, ĩte mũndũ ũmĩtũa. 30Ngũmbaũ sya Mbaviloni nĩsyaleile kũkita, nĩsyĩkalaa ngomenĩ syasyo syĩ vinya; ũtonyi wasyo nĩ mũthelu; nĩsyatw'ĩkĩte ta aka: mawĩkalo mayo nĩmakanĩte mwaki; ivingi syayo nĩ ndũlĩku.
31Mũsembi ũmwe akasemba akomane na ũngĩ, na mũtũmwa ũmwe kũkomana na ũngĩ, kũmwon'ya mũsumbĩ wa Mbaviloni ndũa yake nĩyosetwe kĩla ngalĩko: 32na masyũko nĩ makwate, na nĩmavĩvĩtye mĩangi na mwaki, na andũ ma kaũ nĩmakwatĩtwe nĩ w'ĩa.
33Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, ũnũkwasya: Mwĩĩtu wa Mbaviloni ailyĩ kĩvũĩo ĩvinda yĩla kĩũkinyangwa; no kavinda kanini, na ĩvinda ya ngetha yĩkamũkĩa. 34Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni nũndĩte, nũnganyangĩte, nũndw'ĩkĩthĩtye mũio mũthei, nũmeletye nyie ta mũkũnga, nĩwusũĩtye ĩvu yake na syĩndũ syakwa syĩ mũyo; nũmbĩkĩtye nza.
35Ũla ũtwĩe Saioni akasya, Ũthũku ũla neekiwe na weekwa mwĩĩ wakwa wĩthĩwe ĩũlũ wa Mbaviloni; na Yelusaleme ĩkasya, Nthakame yakwa yĩthĩwe ĩũlũ wa ala matwĩe Kalitei. 36Kwondũ wa ũu Yeova easya: Sisya, ngakũtetea, na kũĩvanĩsya kwondũ waku; na ngang'alya ũkanga wake, na kũng'alya nthongo yake.
37Na Mbaviloni ĩkatw'ĩka ivumbu, wĩkalo wa mbĩwa, na ũseng'yo, na ya kũtimbwa, ĩte mũndũ ũmĩtũa.
38Makaluma vamwe ta mĩnyambũ ya mũika; makang'olota ta maswii ma mĩnyambũ. 39Yĩla me na muutĩa ngamavokea mboka, na ngamatoonethya nĩ kana matane, na kũkoma too mavinda onthe, na kũlea kũamũka, easya ũu Yeova. 40Ngamatheesya kĩthĩnzĩonĩ ta tũtena twa malondu, ta ndũũme vamwe na nthenge.
41A! Sesaki nĩ mbose! Na ndaĩa ya nthĩ yonthe nĩ ngwate! Mbaviloni nĩtw'ĩkĩte ũseng'yo katĩ wa mbaĩ!
42Ũkanga nĩwũkĩlĩte ĩũlũ wa Mbaviloni; nĩvw'ĩkĩtwe na wingĩ wa itulumo syaw'o. 43Ndũa syayo nitw'ĩkĩte maanzo, nthĩ nyũmũ, na yalata, nthĩ ĩteũtũwa nĩ mũndũ, o na mwana wa mũndũ o na wĩva ndeũvĩtĩla kw'o.
44Na ngasĩlĩla ĩla ngai Veli ku Mbaviloni, na ngaumya kanyw'anĩ wayo kĩla ĩmeletye; na mbaĩ itikamĩendea ĩngĩ; ĩĩ, ũvai wa Mbaviloni ũkavalũka.
45Andũ makwa, umai katĩ wayo, mwĩtangĩĩe kĩla mũndũ kuma ũthatunĩ mwai wa Yeova. 46Ngoo syenyu itikaleele, na mũikakĩe ũndũ wa maũvoo ala makew'ĩka ĩ nthĩ; nũndũ maũvoo makoka mwaka ũmwe, na ĩtina wa ũu mwaka ũngĩ, vakoka maũvoo, na ũng'endu ĩ nthĩ, mũsumbĩki akookĩlĩanĩla na mũsumbĩki. 47Kwondũ wa ũu, sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, ĩla ngasilĩla mĩvw'anano myasũvye ya Mbaviloni; na nthĩ yayo nima ĩkathokoanw'a; na oawa mayo onthe makavalũka katĩ wayo. 48Nĩvo ĩndĩ matu na nthĩ, na syonthe ila syĩ nthĩnĩ wasyo, ikaina na ũtanu ĩũlũ wa Mbaviloni; nũndũ anangi makamyũkĩa kuma ngalĩ ya ĩũlũ, easya ũu Yeova. 49O tondũ Mbaviloni wavalũkilye kwa kũaa ala ma Isilaeli, now'o ku Mbaviloni kũkavalũkw'a ala meũawa ma ĩ nthĩ yonthe.
50Inyw'ĩ ala mwavonokete ũvyũ, endai, mũikaũngame: lilikanai Yeova mwĩ kũasa, na Yelusaleme nĩlike kĩlilikanonĩ kyenyu.
51Nĩtũthokoanĩte, nĩkwĩthĩwa nĩtwĩw'ĩte kĩvũthyo; kĩthokoan'yo nĩkĩvw'ĩkĩte mothyũ maitũ: nũndũ aeni nĩmalikĩte kũndũ kũtheu kwa nyũmba ya Yeova.
52Kwondũ wa ũu, sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya Yeova, ĩla ngasilĩla mĩvw'anano yayo myasũvye; na nthĩ yayo yonthe ala okite makaluma. 53O na ethĩwa Mbaviloni ĩkambata ĩtunĩ, na ethĩwa ĩkaiia vandũ vatũlu va vinya wayo, no mũvaka anangi mamĩendee kuma kwakwa, easya ũu Yeova.
54Wasya wa kĩĩo kuma Mbaviloni, na wa wanangĩko mũnene kuma nthĩ ya Akalitei! 55Nũndũ Yeova nũnũũtw'ĩkĩthya Mbaviloni nthei, na kwananga wasya mũnene nthĩnĩ wayo; na itulumo syoo nilitũkaa ta manzĩ maingĩ; kĩlonzo kya wasya woo nĩkyumĩtw'e:
56nũndũ mwanangi nũmĩvikĩe, o Mbaviloni, na ngũmbaũ syayo nĩ ngwate, mata masyo nĩ matũlĩku ilungu; nũndũ Yeova nĩ Ngai wa kũĩva, ndatĩa kũĩvanĩsya. 57Na ngatoonethya anene mayo me mbee ũsumbĩnĩ na andũ mayo oĩ, makavana mayo na amũli mayo, na ngũmbaũ syayo; na makakoma too wa mavinda onthe, na matikaamũka, easya ũu Mũsumbĩ, syĩtwa yake nĩ Yeova wa nguthu. 58Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Maũvai mathanthau ma Mbaviloni makaombowa vyũ, na mbingĩlo syayo ndũlu ikavĩvw'a na mwaki; na ngo sya andũ ikathĩnĩa wĩa mana, na mbaĩ ikathĩn'ya wĩa kwondũ wa mwaki; na makanoa.
59Ndeto ĩla mwathani Yelemia wamwĩaĩe Selaia mwana wa Nelia, mwana wa Maaseia, yĩla waendie Mbaviloni na Nzetekĩa mũsumbĩ wa Yuta mwaka wa kana wa kũsumbĩka kwake. Na Selaia aĩ mũsũvĩi mũnene. 60Na Yelemia aandĩka ĩvukunĩ ũthũku w'onthe ũla wĩũka Mbaviloni, o ndeto ii syonthe ila iandĩkĩtwe ũndũ wa Mbaviloni. 61Na Yelemia amwĩa Selaia, Yĩla wĩũka Mbaviloni, na kwona, na kũsoma ndeto ii syonthe, 62nĩvo ĩndĩ ũkasya, Ame Yeova, nũneenete ũndũ wa vandũ vaa, kũvaveta, vaikethĩwa ũla ũtũa vo, mũndũ kana nyamũ, ĩndĩ vakeethĩwa vathei tene na tene. 63Na kũkeethĩwa, wamina kũsoma ĩvuku yĩu, ũkayoveea ĩvia, na kũyĩkya ũsĩnĩ wa Euvalati katĩ:
64na ũkasya, O ta ũu Mbaviloni ĩkathelekelya, na ndĩkokĩla ĩngĩ nũndũ wa ũthũku ũla ngamĩetee; nao makanoa.
Ndeto sya Yelemia syavika vu.

YELEMAI 52

Ũsumbĩko wa Nzetekia

(2 ASUMBĨ 24.18–20;2 MAVINDA 36.11–16)

1Nzetekia aĩ wa myaka mĩongo ĩlĩ na ũmwe yĩla wambĩlĩlye kũsumbĩka; na asumbĩka myaka ĩkũmi na ũmwe Yelusaleme: na syĩtwa ya inyia wake eetawa Amutali mwĩĩtu wa Yelemia wa ku Livina. 2Nake eekaa ũndũ Yeova wonaa wĩ ũthũku, kwĩanana na w'onthe ũla Yeoiakimu wekaa. 3Ĩndĩ ũndũ ũsu nĩwekĩkie Yelusaleme na Yuta kwondũ wa ũthatu wa Yeova, kũvika amalũngya kuma mbee wake.

Ũvalũko wa Yelusaleme

(2 ASUMBĨ 24.20—25.7; YELEMIA39.1–7)

Na Nzetekĩa amũng'endea mũsumbĩ wa Mbaviloni. 4Na kweethĩwa mwaka wa kenda wa kũsumbĩka kwake, mwei wa ĩkũmi, mũthenya wa ĩkũmi wa mwei, Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni ookĩa Yelusaleme, we na ita syake syonthe, na mamba maeema mamĩtaũĩĩe; na mamyakĩa ngome kũmĩthyũlũlũka ngalĩ syonthe. 5O ta ũu ndũa yatw'ĩkanĩw'a kũvika mwaka wa ĩkũmi na ũmwe wa mũsumbĩ Nzetekia. 6Mwei wa kana, mũthenya wa kenda wa mwei, nzaa yaĩ nene ndũanĩ, o na vatyaĩ lĩu kwondũ wa andũ ma nthĩ ĩsu. 7Nĩvo ĩndĩ ndũa yavũthũiwe, na aũme onthe ma kaũ makĩa, na mauma ndũanĩ ũtukũ na nzĩa ya mbingĩlo ĩla yaĩ katĩ wa maũvai elĩ, ĩla yaĩ vakuvĩ na mũũnda wa mũsumbĩ (na Akalitei maĩ manathyũlũlũka ndũa ngalĩ syonthe); na maenda melekele mwanda wa Alava. 8Ĩndĩ ita sya Akalitei syamũatĩĩa mũsumbĩ, na syamũkwatĩa Nzetekia ndiĩnĩ sya Yeliko; na ita syake syonthe syanyaĩĩkw'a kuma vala ũĩ. 9Nĩvo ĩndĩ makwatie mũsumbĩ, na mamũtwaa vala ve mũsumbĩ wa Mbaviloni ku Livila nthĩ ya Amathi; nake amũtw'ĩa ũsilĩlo. 10Na mũsumbĩ wa Mbaviloni ooaa ana ma Nzetekia ene na metho make; o na ooaa anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ ma Yuta ku Livila. 11Na amũvũthũanga Nzetekia metho; na mũsumbĩ wa Mbaviloni amwĩkĩa mbĩngũ, na amũtwaa Mbaviloni, na kũmwĩkĩa kolokolonĩ kũvika mũthenya wa kũkw'a kwake.

Kũtavwa kwa Yuta

(2 ASUMBĨ 25.8–21;2 MAVINDA 36.17–21; YELEMIA 39.8–10)

12Na mwei wa katano, mũthenya ĩkũmi wa mwei, nĩw'o waĩ mwaka wa ĩkũmi na kenda wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Nevukatilesa, mũsumbĩ wa Mbaviloni, Nevusalatani, kavuteni wa nguthu ya asũvĩi, ũla waũngamaa mbee wa mũsumbĩ wa Mbaviloni, wokie Yelusaleme. 13Nake avĩvya nyũmba ya Yeova, na nyũmba ya mũsumbĩ; na nyũmba syonthe sya Yelusaleme, o kĩla nyũmba nene, avĩvya na mwaki. 14Na ita syonthe sya Akalitei, ila syaĩ na kavuteni wa asũvĩi, syaomboanga maũvai onthe ma Yelusaleme ngalĩ syonthe. 15Nĩvo ĩndĩ Nevusalatani kavuteni wa asũvĩi watwaie me atave ala ngya ki ma andũ, na ũtialo wa andũ ala matialilw'e ndũanĩ, na ala meetilĩte makaenda kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni, na ũtialo wa andũ aingĩ. 16Ĩndĩ Nevusalatani kavuteni wa asũvĩi atia amwe ma ala ngya ki ma nthĩ methĩwe ma kũsea mĩsavivũ na ma kũĩma.

17Na ituĩ sya ũthuku ila syaĩ nyũmbanĩ ya Yeova, na ala matina na ũla ũkanga wa ũthuku ila syaĩ nyũmbanĩ ya Yeova, Akalitei nĩmaitũlangile ilungu, na kũtwaa ũthuku w'onthe wasyo Mbaviloni. 18O na matwaa mbisũ, na mĩko, na mĩkasi, na masaani manene, na syĩko, na mĩio yonthe ya ũthuku ĩla mathũkũmaa nayo. 19Na ikombe, na tũvũngũlyũ twa ũkua makaa, na masaani manene, na mbisũ, na syĩndũ ila syĩkĩawa mataa, na syĩko na mbakũli — kĩla kyaĩ kya thaavu, thaavunĩ, na kĩla kyaĩ kya vetha, vethanĩ, kavuteni wa asũvĩi atwaa. 20Ituĩ ilĩ, na ũla ũkanga ũmwe, na nzaũ ĩkũmi na ilĩ sya ũthuku ila syaĩ ĩtheo wa matina, ila mũsumbĩ Solomoni waseũvisye kwondũ wa nyũmba ya Yeova — ũthuku wa mĩio ĩsu yonthe ndwaĩ ũthimĩka. 21Na ũndũ wa ituĩ isu, ũtũlu wa kĩtuĩ kĩmwe waĩ mĩkono ĩkũmi na nyanya; na kũkĩthyũlũlũka nĩ mĩkono ĩkũmi na ĩlĩ; na kĩemo kyakyo kyaĩ kĩemo kya syaa inya: na kyaĩ ĩima nthĩnĩ. 22Na ngovia ya ũthuku yaĩ ĩũlũ wakyo; na ũtũlu wa ngovia ĩmwe waĩ mĩkono ĩtano, yĩ na seng'eng'e na makũngũmanga kũthyũlũlũka ngovianĩ, syonthe sya ũthuku: na kĩtuĩ kya kelĩ nakyo kyaĩ na syĩndũ syailyĩ isu, na makũngũmanga. 23Na kwaĩ makũngũmanga mĩongo kenda na thanthatũ ngalĩ syonthe; makũngũmanga onthe maĩ ĩana ĩũlũ wa seng'eng'e ngalĩ syonthe.

24Na kavuteni wa nguthu ya asũvĩi oosa mũthembi mũnene Selaia, na Nzevania mũthembi wa kelĩ, na ala asũvĩi atatũ ma mwalyonĩ: 25na ndũanĩ oosa mũnene ũmwe ũla waiĩtwe ĩũlũ wa andũ ma kaũ; na andũ mũonza moo ala moonaa ũthyũ wa mũsumbĩ, ala moonekie ndũanĩ; na mũandĩki wa kavuteni wa nguthu, ũla wombanasya andũ ma nthĩ: na andũ mĩongo thanthatũ ma andũ ma nthĩ ĩsu, ala moonekie vu ndũanĩ. 26Na Nevusalatani kavuteni wa nguthu ya asũvĩi amosa, na amatwaa kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni ku Livila. 27Na mũsumbĩ wa Mbaviloni amakũna, na amoaĩa ku Livila nthĩ ya Amathi. Ũũ nĩw'o Yuta watwaiwe e mũtave kumw'a nthĩ yake.

28Aa nĩo andũ ala Nevukatilesa wamatwaie me atave: mwaka wa mũonza Ayuti ngili itatũ na mĩongo ĩlĩ na atatũ; 29mwaka wa ĩkũmi na nyanya wa kũsumbĩka kwa Nevukatilesa atwaa me atave andũ maana nyanya na mĩongo ĩtatũ na elĩ kuma Yelusaleme; 30mwaka wa mĩongo ĩlĩ na ĩtatũ wa kũsumbĩka kwa Nevukatilesa, kavuteni wa nguthu ya asũvĩi Nevusalatani atwaa me atave Ayuti andũ maana mũonza na mĩongo ĩna na atano: andũ onthe maĩ ngili inya na maana thanthatũ.

Yeoiakini aithaw'a na kũtaĩwa Mbaviloni

(2 ASUMBĨ 25.27–30)

31Na kweethĩwa mwaka wa mĩongo ĩtatũ na mũonza wa kũtavwa kwa Yeoiakini mũsumbĩ wa Yuta, mwei wa ĩkũmi na ĩlĩ, mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ĩtano wa mwei, kana Evili-melotaki mũsumbĩ wa Mbaviloni, mwaka wa mbee wa kũsumbĩka kwake, ookĩlya mũtwe wa Yeoiakini mũsumbĩ wa Yuta, na amumya kolokolonĩ; 32na aneena nake nesa, na aia kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ ĩũlũ wa kĩvĩla kya ũsumbĩ kya asumbĩ ala

maĩ nake Mbaviloni, 33na akũan'ya ngũa syake sya kolokolonĩ. Na Yeoiakini aĩsĩaa lĩu mbee wake mavinda onthe mĩthenya yonthe ya thayũ wake: 34na ũndũ wa lĩu wake, kwaĩ lĩu wa mavinda onthe wanengawe nĩ mũsumbĩ wa Mbaviloni, kĩla mũthenya lĩu kũvika mũthenya wa kũkw'a kwake, mĩthenya yonthe ya thayũ wake.

IÎO

IÎO 1

Mawoo ma Saioni kũtavwanĩ

1Kaĩ ndũa nĩyĩkalaa yĩ nthei, ĩla yaĩ mbusũu andũ!
Nĩtw'ĩkĩte ta mũndũ mũka ndiwa, ĩla yaĩ nene katĩ wa i mbaĩ!
Yo ĩla yaĩ mwĩĩtu wa mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ ilungunĩ nene sya nthĩ nĩtw'ĩkĩte ya kumya koti!
2Nĩĩaa mũno ũtukũ, na methoi mayo me mataunĩ mayo;
Katĩ wa endwa mayo onthe ndĩ na ũmwe wa kũmĩkiakisya:
Anyanyae mayo onthe nĩmamĩkie ũseleke; nĩmatw'ĩkĩte amaitha mayo.
3Yuta nĩ mũendu e mũtave nũndũ wa thĩna, na ũkombo wĩ vinya;
Nĩwĩkalaa katĩ wa i mbaĩ, ndonaa ũthũmũo:
Athĩn'ya make onthe mamũwĩla e vandũ va kũvivinyĩwa.
4Nzĩa sya Saioni nikũĩa, nĩkwĩthĩwa vati ũmwe ũla wũkaa mbokanĩ ĩtw'ĩtwe:
Mbingĩlo syayo syonthe nĩ nthei, athembi mayo nĩmavevũũkaa:
Eĩtu atheu mayo nĩmathĩnaw'a, nayo o yo yĩ na ũũ.
5Nthũ syayo nĩsyatw'ĩkie mũtwe, amaitha mayo nĩmeũunĩka;
Nũndũ Yeova nũmĩthĩnĩtye ũndũ wa wingĩ wa mavĩtyo mayo:
Syana syayo nini nitwaĩtwe syĩ mbee wa nthĩ syĩ ndave.
6Ndaĩa yonthe ya mwĩĩtu wa Saioni nĩmumĩte;
Anene mayo me mbee ũsumbĩnĩ nĩmatw'ĩkĩte ta ndaatai nzamba ila itonaa kya ũya,
Na nĩmaendete mate na vinya mbee wa ũla ũmaatĩĩaa.
7Mĩthenyanĩ ya monyamao mayo na ya thĩna wayo Yelusaleme nĩnĩũlilikana syĩndũ syayo syonthe sya kwendeesya ila syaĩ vo kuma mĩthenya ya tene:
Yĩla andũ mayo mavalũkile mokonĩ ma nthũ, na vatyaĩ ũmwe wamĩtethisye,
Nthũ nĩsyamyonie, na syathekeea na kĩvũthya mawanangĩko mayo.
8Yelusaleme nĩyĩkĩte naĩ mũno; kwondũ wa ũu nĩtw'ĩkĩte ta kĩndũ kĩvuku;
Onthe ala mamĩtaĩĩaa nĩmeũmĩvũthya, nĩkwĩthĩwa nĩmamyonete yĩ nthei:
Ĩĩ, nĩnĩũvevũũka, na kũsyoka na ĩtina.
9Ũvuku wayo waĩ ngũanĩ syayo; ndĩaalilikana mũminũkĩlyo wayo;
Kwondũ wa ũu nĩtheeete ta ũseng'yo; ndĩ na mũkiakisya:
Sisya, ame Yeova, thĩna wakwa; nũndũ mũmaitha nĩwĩnenevetye mwene.
10Nthũ nĩtambũũkitye kw'oko kwayo ĩũlũ wa syĩndũ syonthe syayo sya kwendeesya:
Nũndũ nĩyonete atĩ i mbaĩ nilikĩte vandũ vayo vatheu,
Ila weeaie kwondũ wasyo itikaalike ũmbanonĩ waku.
11Andũ mayo onthe nĩmeũvevũũka, nĩmeũmantha lĩu;
Nĩmakũanĩtye syĩndũ syoo sya kwendeesya lĩu wa kũvuũkya thayũ:
Ona, ame Yeova, noisisya; nũndũ nĩndw'ĩkĩte kĩndũ kĩte vata.
12Ti ũndũ kwenyu, inyw'onthe ala mũvĩtaa?
Sisyai, nokyona ethĩwa ve woo o na wĩva ũilyĩ woo wakwa, ũla ũetetwe ĩũlũ wakwa,
Ũla Yeova ũnthĩnĩtye naw'o mũthenya wa ũthatu wake mwai.
13Kuma ĩũlũ nũtumĩte mwaki mavĩndĩnĩ makwa, naw'o nũmakĩlasya vinya;
Nĩwalanĩte kĩtei ũndũ wa maũũ makwa, nũndũngĩte na ĩtina:
Nũmbĩkalĩtye nĩ na ĩvoũ na nĩ mũtevu mũthenya w'onthe.
14Ĩsoki ya mavĩtyo makwa nĩyovetwe nĩ kw'oko kwake;
Nĩmakwatanĩte vamwe, nĩmambatĩte ngingonĩ yakwa; nũtumĩte vinya wakwa waa:
Mwĩaĩi nũnenganĩte mokonĩ moo, ala ndatonya kũũngama kũmasiĩĩa.
15Mwĩaĩi nũtw'ĩkĩthĩtye sya mana ngũmbaũ syakwa syonthe katĩ wakwa;
Nũmbũmbanĩsye ũmbano ũkilĩtye akanyange anake makwa:
Mwĩaĩi nũkinyangĩte o ta kĩangĩonĩ mwĩĩtu mũtheu wa Yuta.
16Nũndũ wa maũndũ asu nĩngũĩa; itho yakwa, itho yakwa nĩyĩkũnyũlũlũkya methoi;
Nĩkwĩthĩwa mũkiakisya ũla waĩle kũvuũkya thayũ wakwa e kũasa nakwa:
Syana syakwa syĩ na ĩvou, nũndũ mũmaitha nũkĩlĩtye vĩnya.
17Saioni nĩnĩũtambũũkya moko mayo; na vati ũmwe wa kũmĩkiakisya;
Yeova nĩwĩaĩte ũndũ wa Yakovo, atĩ ala mamũthyũlũlũkĩte makeethĩwa nthũ syake:
Yelusaleme yĩ katĩ wamo ta kĩndũ kĩvuku.
18Yeova nĩ mũlũngalu; nũndũ nĩnĩng'endee mwĩao wake:
Ĩw'ai, nĩngũmwĩsũva, inyw'ĩ ngo syonthe sya andũ, na sisyai woo wakwa:
Eĩtu makwa atheu na anake makwa nĩ aendu me atave.
19Nĩneetie endwa makwa, ĩndĩ nĩmangengie:

Athembi makwa na atumĩa makwa nĩmaumiwe nĩ veva me ndũanĩ,
Makĩmantha lĩu wa kũvuũkya mathayũ moo.
20Sisya, ame Yeova; nũndũ nĩ thĩnanĩ; ngoo yakwa nĩnĩkũũũya;
Ngoo yakwa nĩnĩthyũũĩe nthĩnĩ wakwa; nũndũ nĩnĩng'endete mũno:
Ũtee ũvyũ nũtuma kũkw'ĩĩwa, mũsyĩ kwĩ ta kĩkw'ũ.
21Nĩmew'ĩte kana nĩnĩvevũũkaa; vati ũmwe wa kũngiakisya;
Amaitha makwa onthe nĩmew'ĩte ũndũ wa thĩna wakwa; nĩmekwĩw'a mũyo nũndũ nĩwĩkĩte ũu:
Ũkaete mũthenya ũla ũtavanĩtye, na makeethĩwa mailyĩ takwa.
22Ũthũku woo w'onthe nũvike mbee waku;
Naku ũmeke, o tondũ ũmbĩkĩte ũndũ wa mavĩtyo makwa onthe:
Nũndũ mavevũũka makwa nĩ maingĩ, na ngoo yakwa nĩnĩũnyala.

IĨO 2

Mawoo ma Saioni nũndu wa ũthatu wa Yeova

1A! Mwĩaĩi nũvw'ĩkĩte mwĩĩtu wa Saioni na ĩthweo e mũthatu!
Nĩwekisye nthĩ kuma ĩtunĩ wanake wa Isilaeli,
Na ndalilikene kavĩla kake ka nyaĩĩ mũthenya wa ũthatu wake.
2Mwĩaĩi nũmeletye motũo onthe ma Yakovo, na ndew'ĩĩte tei:
Nũng'uthũlangĩte ngome syĩ vinya sya mwĩĩtu wa Yuta e mũthilĩku;
Nĩwitheetye nthĩ; nũvukĩtye ũsumbĩ na anene me mbee ũsumbĩnĩ.
3Nũvetete e na ũthatu mwai kĩla ũvya wa Isilaeli;
Nũtũngĩte kw'oko kwake kwa aũme kumya mbee wa mũmaitha:
Na nũvĩvĩtye Yakovo o ta mwaki mwakanu, ũla ũminaa ngalĩ syonthe.
4Nũkootete ũta wake ta mũmaitha, nũũngamĩte kw'oko kwake kwa aũme kũilyĩ ta nthũ.
Na nĩwũaĩte onthe ala maĩ ma kwendeesya itho:
Ĩeemanĩ ya mwĩĩtu wa Saioni nĩwonoetye ũthilĩku wake ta mwaki.
5Mwĩaĩi nũtw'ĩkĩte ta mũmaĩtha, nũmeletye Isilaelĩ;
Nũmeletye nyũmba syake syonthe mbanakavye, nĩwanangĩte ngome syake syĩ vinya;
Na nĩwingĩvĩtye kĩmeto na kĩĩo mwĩĩtunĩ wa Yuta.
6Na nũvetete wĩkalo wake na vinya, o ta wa mũũnda; nĩwanangĩte vandũ vake va kũũmbana:
Yeova nĩũlĩthĩtye mboka ĩtw'ĩtwe o na savato ku Saioni,
Na nũvũthĩtye mũsumbĩ na mũthembi ũthilĩkunĩ wa ũthatu wake.
7Mwĩaĩi nĩwĩkĩtye kũasa kĩthembeo kyake, nũthĩthĩte vandũ vake vatheu;
Nũnenganĩte mokonĩ ma mũmaitha mawako ma nyũmba syake mbanakavye:
Nĩmokĩlĩlye mawasya nyũmbanĩ ya Yeova, o ta mũthenya wa ũmbano ũkilĩtye.
8Yeova nũtw'ĩte kwananga wako wa mwĩĩtu wa Saioni;
Nũtambũũkĩtye ũlii, ndatũngĩte kw'oko kwake aeke kwananga:
Na nũtumĩte wiio mũlũmu na wako imeta; nileelaa vamwe.
9Mbingĩlo syake nithelele nthĩ; nĩwanangĩte na kũtũla ivĩngi syake:
Mũsumbĩ wake na anene make me mbee ũsumbĩnĩ me katĩ wa i mbaĩ vala vate mĩao;
Ĩĩ, athani make matyonaa woni kuma kwa Yeova.
10Atumĩa ma mwĩĩtu wa Saioni nĩmekalaa nthĩ, maivindya;
Nĩmekisye kĩtoo ĩũlũ wa mĩtwe yoo; nĩmevotoete makunia:
Eĩtu atheu ma Yelusaleme nĩmakunamasya mĩtwe yoo kũvika nthĩ.
11Metho makwa nĩmeũseekea ũndũ wa methoi, ngoo yakwa nĩnĩkũũũya;
Ĩtema yakwa nĩ yĩtiku ĩũlũ wa nthĩ, nũndũ wa wanangĩko wa mwĩĩtu wa andũ makwa,
Nĩkwĩthĩwa syana nini na tũũkenge nikũnyalĩla nzĩanĩ nene sya ndũa.
12Nikũlasya aainyia masyo, Lĩu wa mbaa ngetha na mbinyu syĩva?
Yĩla ĩũnyalĩla nzĩanĩ nene sya ndũa ta ala okite,
Yĩla ngoo yasyo ĩnĩkwonow'a kĩthũinĩ kya aainyia masyo.
13Ngakũkũsĩĩa ũndũ mwaũ? Ngakũelekan'ya na kyaũ, we mwĩĩtu mũtheu wa Yelusaleme?
Ngeanan'ya kyaũ naku, nĩ kana ndonye ũkũkiakisya, we mwĩĩtu mũtheu wa Saioni?
Nũndũ ũvũthũe waku nĩ mũnene ta ũkanga: ũla ũtonya ũkũvosya nũũ?
14Athani maku nĩmakwonee mawoni ma ũvũngũ na ũtumanu;
Na matyaavuũa ũthũku waku, makũtũnge wume kũtavwanĩ kwaku,
Ĩndĩ nĩmakwonee mĩio ya ũvũngũ na maũndũ ma ũtuma ũlũngw'a.
15Onthe ala mavĩtaa makũkũnangĩaa mbĩ;
Nĩmekũtimba na kũmũthingithĩsya mũtwe mwĩĩtu wa Yelusaleme, makyasya,
Ĩno nĩyo ndũa ĩla andũ mamĩtie Wĩanĩu wa wanake, Ũtanu wa nthĩ yonthe?
16Amaitha maku onthe makwathamĩsye makanyw'a moo mũno;
Nĩmatimba na kũvevetan'ya maeo; nĩmekwasya, Nĩtũmũmeletye;
Vate ndĩi ũmũnthĩ nĩ mũthenya ũla tweteelete; nĩtũwĩlĩte, nĩtũwonete.
17Yeova nĩwĩkĩte ũndũ watw'ĩte; nĩwĩanĩĩtye ndeto yake ĩla weaie mĩthenya ya tene;
Nĩwekisye nthĩ, na ndaew'ĩa tei:

Na nũtumĩte mũmaitha atana ĩũlũ waku; nũnenevetye ũvya wa nthũ syaku.
18Ngoo syoo nĩsyamwĩkaĩlile Mwĩaĩi:
We wako wa mwĩĩtu wa Saioni, methoi matheee ta ũsĩ mũthenya na ũtukũ;
Ndũkeenenge ũthũmũo: ndũkaeke kyũma kya itho yaku kĩkilye.
19Ũkila, kaya ũtukũ, wambĩlĩlyonĩ wa mosyaĩĩsyo;
Onosya ngoo yaku ta kĩw'ũ mbee wa ũthyũ wa Yeova:
Ũmũkĩlĩlye moko maku ũndũ wa thayũ wa syana syaku nini, ila ĩkũnyalĩla nĩ nzaa wambĩlĩlyonĩ wa kĩla nzĩa nene.
20Ona, ame Yeova, na sisya ũla wamwĩkie ũu!
Aka makaya ũsyao woo, o syana ila ithakaw'a mokonĩ?
Mũthembi na mwathani makooaĩwa vandũ vatheu va Mwĩaĩi?
21Ũla wa ĩika na mũtumĩa nĩmakomaa nthĩ nzĩanĩ nene;
Eĩtu makwa atheu na anake makwa nĩmavalũkĩtw'e na ũvyũ:
Nũmoaĩte mũthenya wa ũthatu waku; nĩwũaĩte, na ndwaew'ĩa tei.
22Nũmbĩtĩe motĩsyo makwa maume ngalĩ syonthe, o ta mũthenya wa ũmbano ũkilĩtye;
Na vatyaĩ ũmwe wavonokie kana kũtiala mũthenya wa ũthatu wa Yeova:
Asu ala nathakasya na kũea mũmaitha wakwa nũmaminĩte.

IĨO 3

Wĩkwatyo wa ũtethyo teinĩ wa Ngai

1Ninyie mũndũ ũla wonete thĩna nũndũ wa ndata ya ũthilĩku wake.
2Nĩwandongoesye na kũtuma nĩkinya kĩvindunĩ, na ti kyeninĩ.
3Vate ndĩi nũnthyũũĩaa kw'oko kwake ĩngĩ na ĩngĩ mũthenya w'onthe.
4Nyama yakwa na kĩkonde kyakwa nĩwitw'ĩkĩthĩtye ngũũ; nũtũlĩte mavĩndĩ makwa.
5Nĩwambakĩĩe, na kũnthyũlũlũkya na nyongo na thĩna.
6Nũmbĩkalĩtye kũndũ kwĩ kĩvindu, o ta ala makwie tene.
7Nũnziĩĩĩte, ũkethĩa nditonya kumaala; nũtw'ĩkĩthĩtye mũnyololo wakwa mũito.
8Ĩĩ, yĩla ngũkaya na kwĩtya ũtethyo, nũnũũsiĩĩa mboya yakwa.
9Nũvingĩte nzĩa syakwa na mavia masũvye; nũthyoeketye nzĩa syakwa.
10Ailyĩ kwakwa ta nduva ĩkyoveesya, ta mũnyambũ kũndũ kwa syĩmbithĩ.
11Nĩwelelũkilye nzĩa syakwa, na kũndembũanga ilungu; nũndw'ĩkĩthĩtye mũthei.
12Nũkootete ũta wake, na kũmbia ta ũvano wa kũathwa na mũsyĩ.
13Nũtumĩte mĩsyĩ ya thyaka wake ilĩka kĩlilikanonĩ kyakwa.
14Nĩnĩtw'ĩkĩte wa kũthekwa kwa andũ makwa onthe, na wathi woo mũthenya w'onthe.
15Nũmbusũĩtye na ũũ, nũmbũnĩthĩtye vyũ na kĩndũ kĩ ũũ.
16Nũtũlĩte maeo makwa na tũvila twa thaathai; nũmbakangĩte mũu.
17Nũvetete ngoo yakwa kũasa na mũuo; noolwa nĩ ũunĩko.
18Nakwa naisye, Vinya wakwa nĩwaĩte, o na wĩkwatyo wakwa vala ve Yeova.
19Lilikana ũnyamao wakwa na thĩna wakwa, kĩndũ kĩ ũũ na nyongo.
20Kũvika na yu ngoo yakwa nĩnĩkũmalilikana, na kwĩnyivĩsya nthĩnĩ wakwa.
21Ũu nĩngũlilikana; kwondũ wa ũu nĩ na wĩkwatyo.
22Nũndũ wa moseo me wendo ma Yeova tũtikũminwa, nĩkwĩthĩwa matei make matithelaa.
23Nĩ meũ kĩla kĩoko; kĩthito kyaku nĩ kĩnene mũno.
24Yeova nĩ kĩanda kyakwa, yĩasya ũu ngoo yakwa; kwondũ wa ũu ngamwĩkwatya.
25Yeova nĩ mũseo kwa ala mamweteelaa, kwa ngoo ĩla ĩmũmanthaa.
26Nĩ ũseo mũndũ ethĩwe na wĩkwatyo na kweteela na ũuu ũtangĩĩo wa Yeova.
27Nĩ ũseo kwa mũndũ kũkua ĩsoki wananĩ wake.
28Nĩekale e weka na kũvindya, nĩkwĩthĩwa nũmwilĩĩle yo.
29Nĩekĩe kanyw'a wake kĩtoonĩ, ethĩwa nĩw'o kũtonya kwĩthĩwa wĩkwatyo.
30Nanengane ĩtau yake kwa ũla ũnũũmũkũna; nausũwe ki nĩ kũvũthw'a.
31Nũndũ Mwĩaĩi ndakekya ũtee tene na tene.
32O na kau nũnũkwĩw'ĩthya woo, ĩndĩ akeew'ĩa tei kwĩanana na wingĩ wa moseo make me wendo.
33Nũndũ ndathĩnasya na kwenda, kana kũmew'ĩthya woo ana ma andũ.
34Kũkinyangĩa ala ove onthe ma nthĩ ungu wa maũũ,
35Kwathũkya kĩanda kya mũndũ mbee wa ũthyũ wa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe,
36Kũmũvĩtĩthya mũndũ ũvooni wake, Mwĩaĩi ndetĩkĩlaa.
37Nũũ ũla ũneenaa, na ũkekĩka, yĩla Mwĩaĩi ũtanawĩaĩa?
38Kuma kanyw'anĩ wa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe kũtyumaa ũthũku na ũseo?
39Nũndũ wa kĩ mũndũ wĩ thayũ nũnyungunyĩasya, o mũndũ nũndũ wa ũsilĩlo wa naĩ syake?
40Tũthianei na kũtata nzĩa sitũ, na kũmwĩthyũũĩa Yeova ĩngĩ.
41Tũmũkĩlĩlyei Ngai ũla wĩ matunĩ ngoo sitũ vamwe na moko maitũ.
42Nĩtũvĩtĩtye o na kũng'enda; ndwaaekea.
43Nĩwĩvw'ĩkĩte ũthatu na kũtũatĩĩa; nĩwũaĩte, ndwaew'ĩa tei.
44Nĩwĩvw'ĩkĩte ĩthweo, ũkethĩwa mboya o na yĩva ndĩtonya kũvĩta.

45Nũtũtw’ĩkĩthĩtye ũvaavao na mavutĩ katĩ wa ngo sya andũ.
46Amaitha maitũ onthe nĩmatwathamĩsye kanyw’a woo mũno.
47W’ĩa na yĩla ĩima nitũkĩe, o na kĩtuu na wanangĩko.
48Itho yakwa nĩyĩkũnyũlũlũkya tũlũsĩ twa methoĩ, ũndũ wa wanangĩko wa mwĩĩtu wa andũ makwa.
49Itho yakwa nĩyĩkonosya, na yĩtikũeka, vate kũtĩĩa,
50Kũvika yĩla Yeova wĩsisya nthĩ, na kwona e ĩtunĩ.
51Itho yakwa nĩyĩũthĩn’ya ngoo yakwa, nũndũ wa eĩtu onthe ma ndũa yakwa.
52Nĩmanzyĩmĩte mũno ta nyũnyi, ala me amaitha makwa vate kĩtumi.
53Nĩmavetete thayũ wakwa kasũmbanĩ ke nthĩnĩ wa nthĩ, na kwĩkya ĩvia ĩũlũ wakwa.
54Manzĩ maingĩ nĩmavĩtĩle ĩũlũ wa mũtwe wakwa; naisye, Nyĩe nĩ mũvete.
55Nĩneekaĩlile syĩtwa yaku, ame Yeova, nĩ kasũmbanĩ ke nthĩnĩ wa nthĩ mũno mbee.
56Nĩweewie wasya wakwa: ndũkavithe kũtũ kwaku ũndũ wa kũveva kwakwa, ũndũ wa kũkaya kwakwa.
57Nĩwathengeeie mũthenya ũla nakwĩkaĩlile; waisye, Ndũkakĩe.
58Ame Mwĩaĩi, nĩwateteie maũndũ ma ngoo yakwa; nĩwoovoisye thayũ wakwa.
59Ame Yeova, nĩwonete ũndũ nĩkĩtwe; sila ũvoo wakwa.
60Nĩwonete kwĩĩvanĩsya kwoo kw’onthe na mosũanĩo moo onthe ĩũlũ wakwa.
61Nĩwĩw’ĩte kĩvũthya kyoo, ame Yeova, na mosũanĩo moo onthe ĩũlũ wakwa,
62Ilomo sya ala mambũkĩlĩle, na ũsũanĩo woo ĩũlũ wakwa mũthenya w’onthe.
63Sisya kwĩkala nthĩ kwoo, na kũkĩla kwoo; ninyie wathi woo.
64Ũkamatũngĩa wĩkũle, ame Yeova, kwĩanana na wĩa wa moko moo.
65Ũkamanenga wũmũ wa ngoo, kĩumo kyaku kwoo.
66Ũkamaatĩĩa wĩ mũthatu, na kũmananga maume ĩtheo wa matu ma Yeova.

IĨO 4

Ũsilĩlo wa Saioni ũyĩaniĩw’a

1A! Thaavu nũvukĩte! Thaavu ũla mũtheu mbee kaĩ nũalyũkĩte!
Mavia ma vala vandũ vatheu nĩmekwĩtwa wambĩlĩlyonĩ wa kĩla nzĩa.
2Ana ma Saioni ala me vata mũno, meanene na thaavu mũseo mũno, Kaĩ nĩmatalawa ta itete sya yũmba, wĩa wa moko ma mũmbi!
3O na mbĩwa nasyo nikusasya nondo, nĩsyongasya tũswii twasyo:
Mwĩĩtu wa andũ makwa nũtw’ĩkĩte mwai, ta nyaa sya weũnĩ.
4Ũĩmĩ wa kana kala kongaa nũlũmanasya na kaakaa wa kanyw’a wako nũndũ wa waũni:
Syana nini nĩsyĩtasya imũtũ, na vati mũndũ winengae.
5Ala maie liu mũseo, me ooka nzĩanĩ nene:
Ale maeiwe mevw’ĩkĩte ngũa ndune mũno nĩmekwĩvĩtĩĩsya ũtũnda.
6Nũndũ ũthũku wa mwĩĩtu wa andũ maku nĩ mũnene kwĩ naĩ sya Sotomo,
Ĩla yang’uthũlilwe o kavinda kanini, na vatyaĩ moko mailĩĩlwe ĩũlũ wayo.
7Anene make me ndaĩa maĩ atheu kũvitũka ĩa, maĩ eũ kwĩ ĩia;
Maĩ atune mĩĩnĩ kwĩ tũvila twa maliani, kũtendea kwoo kwailyĩ ta kwa savili.
8Mothyũ moo nĩ maiũ mũno kwĩ makaa; maimanyĩka me nzĩanĩ nene:
Kĩkonde kyoo nĩkĩlũmanĩte na mavĩndĩ moo; nĩkyũmĩte, nĩkĩtw’ĩkĩte ta mũtĩ.
9Ala mooaiwe nĩ ũvyũ me kavaa kwĩ ala mooaiwe nĩ nzaa;
Nũndũ aa nĩmang’ong’aa, mang’ong’a vyũ, nũndũ wa kwaĩwa nĩ mosyao ma mũũndanĩ.
10Moko ma aka me tei nĩmauĩte syana syoo ene;
Nĩsyo syaĩ lĩu woo ĩvinda ya kwanangwa kwa mwĩĩtu wa andũ makwa.
11Yeova nĩwĩanĩtye ũthilĩku wake, nĩwonoetye ũthatu wake mwai;
Na nĩwakanĩtye mwaki Saioni, ũla ũminĩte myambĩlĩlyo yayo.
12Asumbĩ ma nthĩ matyaaĩtĩkĩla, o na andũ onthe ala matwĩe nthĩ,
Kana nthũ na mũmaitha nĩmakavota mbingĩlonĩ sya Yelusaleme.
13Kĩtumi nĩ ũndũ wa naĩ sya athani mayo, na mothũku ma athembi mayo,
Ala metĩkisye nthakame ya ala alũngalu nthĩnĩ wayo.
14Nĩmangangaa ta ililinda nzĩanĩ nene, nĩmevukĩtye na nthakame,
Ũkethĩa andũ matitonya kũkiita ngũa syoo.
15Mamatavisye, Endai inyw’ĩ, Avuku! Endai, endai, mũikakiite!
Yĩla makĩie na kwanganga, andũ maneenie katĩ wa i mbaĩ, Matikekala vaa ĩngĩ.
16Ũthatu wa Yeova nũmanyaĩĩkĩtye; ndakamasyaĩĩsya ĩngĩ:
Matyaataĩa athembi, matyaamenda atumĩa.
17Metho maitũ o na yu nĩmeũseekea makĩsyaĩĩsya ũndũ wa ũtethyo witũ wa mana:
Kweteelanĩ kwitũ nĩtweteelile mbaĩ ĩtatonya kũtangĩĩa.
18Nĩmeũsyĩma matambya maitũ, na kwondũ wa ũu tũtitonya kũthi nzĩanĩ sitũ nene:
Mũminũkĩlyo witũ wĩ vakuvĩ, mĩthenya yaitũ nĩ mĩanĩsye; nũndũ mũminũkĩlyo witũ nĩ mũku.
19Ala matũatĩĩe maĩ mĩtũkĩ kwĩ ndiũ sya matunĩ:
Nĩmatũvikĩlile iĩmanĩ, nĩmatwoveeisye weũnĩ.
20Mĩthũmũ ya manyiũũ maitũ, mwĩtĩkĩw’a mauta wa Yeova, nĩwakwatĩwe maimanĩ moo;
Ũla twaneenie ũndũ wake, Ungu wa muunyĩ wake tũkekalaa thayũ katĩ wa i mbaĩ.

21Tana na kwĩw'a mũyo, we mwĩĩtu wa Etomu, ũla ũtũaa nthĩ yĩtawa Usi:
Kĩkombe kĩkavĩtĩla kũvika vala ũĩ; ũkeethĩwa ũtoonetw'e, na kwĩtw'ĩkĩthya mwene mũthei.
22Ũsilĩlo wa ũthũku waku nĩwĩanĩtw'e, we mwĩĩtu wa Saioni; ndakakũtwaa ĩngĩ wĩ mũtave:
Akasilĩla ũthũku waku, we mwĩĩtu wa Etomu; akavuũa naĩ syaku.

IĨO 5

Mboya ũndũ wa tei

1Lilikana, ame Yeova, ũndũ ũla wũkie ĩũlũ waitũ:
Sisya, noiona kũvũthw'a kwitũ.
2Ũtiĩwa witũ nũalyũlitwe wĩthĩwe wa aeni,
Nyũmba sitũ syĩthĩwe sya andũ ma nthĩ ĩngĩ.
3Twĩ atiwa ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe;
Aainyia maitũ no ta ndiwa.
4Nĩtũnyw'ĩte manzĩ maitũ kwondũ wa mbesa;
Ngũ sitũ nĩ sya thooa.
5Ala matũatĩĩaa me ngingonĩ sitũ:
Twĩ na mĩnoo, na tũti na ũthũmũo.
6Nĩtũmanengete Amisili kw'oko,
O na Aasuli, tũvũnw'e nĩ imũtũ.
7Aaĩthe maitũ nĩmeekie naĩ, na ti vo maĩ;
Na ithyĩ nĩtũkuĩte mothũku moo.
8Athũkũmi nĩmatũsumbĩkaa:
Vati ũmwe wa kũtũvonokya mokonĩ moo.
9Nĩtũkwona lĩu witũ mũisyonĩ wa mathayũ maitũ,
Nũndũ wa ũvyũ wa waũni.
10Kĩkonde kitũ nĩ kiũ ta iko.
Nũndũ wa ĩvyũvĩ ya muutĩa wa yũa.
11Nĩmakindie aka ma Saioni,
Eĩtu atheu ma ndũanĩ sya Yuta.
12Anene me mbee ũsumbĩnĩ masũw'a na moko moo:
Mothyũ ma atumĩa matyaataĩwa.
13Anake nĩmakuĩe mavia ma ũthia;
Na syana nĩsyalulutĩkile ĩkuĩte ngũ.
14Atumia nĩmaekie kwĩkala mbingĩlonĩ,
Na anake wini woo.
15Ũtanu wa ngoo sitũ nũthelete;
Kũsunga kwitũ nĩkũalyũkĩte kũtw'ĩke kũmeta.
16Ngovia ya ũsumbĩ nĩ mbalũku kuma mũtwenĩ witũ:
Woo nĩ witũ! Nũndũ nĩtwĩkĩte naĩ.
17Nũndũ wa ũu ngoo sitũ nĩ ndevu;
Nũndũ wa maũndũ asu metho maitũ me na mbindu;
18Nũndũ wa kĩĩma kya Saioni, kĩla kĩthei:
Mbĩwa nikinyaa ĩũlũ wakyo.
19We, ame Yeova, nĩwĩkalaa tene na tene;
Kĩvĩla kyaku kya ũsumbĩ nĩkĩkalaa kuma nzyawa na nzyawa.
20Nũndũ wa kĩ woolilwe nĩ ithyĩ tene na tene,
Na kũtũtia ĩvinda yĩasavĩte ũu?
21Tũthyũũe ithyĩ kwaku, ame Yeova, na tũkathyũũĩka;
Eũvya mĩthenya yaitũ o ta tene.
22Ĩndĩ nũtũleete vyũ;
Nũtũthilĩkĩle mũno.

ESEKIELI

ESEKIELI 1

Woni wa mwathani wa ũtheu mũtisu wa Yeova

1Na kweethĩwa mwaka wa mĩongo ĩtatũ, mwei wa kana, mũthenya wa katano wa mwei, yĩla naĩ vamwe na ala atave vakuvĩ na ũsĩ wa Kevali, matu mavingũka, na noona mawoni ma Ngai. 2Mũthenya wa katano wa mwei, naw'o waĩ mwaka wa katano wa kũtavwa kwa mũsumbĩ Yeoiakini, 3mũthembĩ Esekieli, mwana wa Vusi, ookiwe nĩ ndeto ya Yeova ki, e nthĩ ya Akalitei vakuvĩ na ũsĩ wa Kevali; na kw'oko kwa Yeova kwaĩ ĩũlũ wake kw'o.

4Na nonie, na, sisya, kĩseve kĩnene kyauma ngalĩ ya ĩũlũ, ĩthweo ĩnene, yĩ na mwaki wĩyakanĩtye, na ũtisu ũyĩthyũlũlũkĩte, na kuma katĩ waw'o kwaĩ kĩndũ kyailyĩ ũthuku wakakaa, kuma katĩ wa mwaki. 5Na kuma katĩ waw'o kwookie mũvw'ano wa syũmbe inya syĩ thayũ. Na mũvw'anĩle wasyo nĩ ũũ: Syaĩ na mũvw'ano wa mũndũ; 6na kĩla kĩmwe kyaĩ na mothyũ ana, na kĩla kĩmwe kyasyo kyaĩ na nthwau inya. 7Na maũũ masyo maĩ malũngalu; na nyaĩĩ sya maũũ masyo syailyĩ ta ũnyaĩĩ wa kũũ kwa kasaũ; na syatisatisaa ta ũthuku mũkute. 8Na syaĩ na moko ta ma mũndũ ungu wa nthwau syasyo mavavanĩ masyo ana; na isu inya syaĩ na mothyũ masyo na nthwau syasyo ta ũũ; 9nthwau syasyo syakwatene ũmwe na ũla ũngĩ; ityeethyũũaa yĩla syaendaa; syaendaa kimwe na kĩmwe ilũngalĩte. 10Ũndũ wa mũvw'ano wa mothyũ masyo, syaĩ na ũthyũ wa mũndũ; na isu inya syaĩ na ũthyũ wa mũnyambũ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme; na isu inya syaĩ na ũthyũ wa ng'ombe ngalĩ ya kw'oko kwa aka; na isu inya nasyo syaĩ na ũthyũ wa ndiũ. 11Na mothyũ masyo na nthwau syasyo nĩsyataanĩsye ngalĩ ya ĩũlũ; nthwau ilĩ sya kĩla kĩmwe nĩsyakwatene ũmwe na ũla ũngĩ, na ilĩ syavw'ĩkĩte mĩĩ yasyo. 12Na syaendaa mbee kĩmwe na kĩmwe ilũngalĩte: o kũla veva wendaa ũthĩ, nasyo ikĩthi; ityeethyũũaa yĩla syaendaa. 13Ũvoo wa mũvw'ano wa syũmbe isu inya syĩ thayũ, mũvw'anĩle wasyo wailyĩ ta makaa makanu ma mwaki, ta mũvw'anĩle wa maũmũĩ; mwaki waendaa kũũ na kũũ katĩ wa syũmbe isu syĩ thayũ; na mwaki waĩ na kyeni mũno, na mwakinĩ kwaumie ũtisi. 14Na syũmbe isu syĩ thayũ syasembaa na kũsyoka ta kwoneka kwa ũtisi. 15Na yĩla nasiasya syũmbe isu syĩ thayũ, sisya, ndĩa ĩmwe ĩkinyĩte nthĩ ũtee wa syũmbe isu syĩ thayũ, kwondũ wa kĩla ũthyũ wa mothyũ ana makyo. 16Mũvw'anĩle wa ndĩa na mũseũvĩlw'e wasyo wailyĩ nzumalati ntheu: na isu inya syaĩ na mũvw'ano ũmwe; na mũvw'anĩle wasyo na mũseũvĩlw'e wasyo waĩ ta ndĩa nthĩni wa ndĩa. 17Yĩla syaendaa, syaendaa ngalĩ syasyo inya: ityeethyũũaa yĩla syaendaa. 18Undũ wa ndĩa syasyo, syaĩ ndũlu ũndũ itĩsya, na ila ndĩa inya syausũĩte metho ndĩanĩ syasyo ngalĩ syonthe. 19Na yĩla syũmbe isu syĩ thayũ syaendaa, ndĩa nasyo nĩsyaendaa ũtee wasyo; na yĩla syũmbe isu syĩ thayũ syookĩlaw'a kuma nthĩ, ndĩa nasyo nĩsyookĩlaw'a. 20O kũla veva wendaa kũthi, nĩkw'o syaendaa; kũla veva wendaa kũthi: na ndĩa syookĩlaw'a ũtee wasyo: nũndũ veva wa kyũmbe kĩ thayũ waĩ ndĩanĩ. 21Yĩla isu syaendaa, o na ii nasyo ikĩenda; na yĩla isu syaũngamaa, ii nasyo ikĩũngama; na yĩla isu syookĩlaw'a kuma nthĩ, ndĩa nasyo ikyũkĩlw'a ũtee wasyo; nũndũ veva wa kyũmbe kĩ thavũ waĩ ndĩanĩ.

22Na ĩũlũ wa mũtwe wa kyũmbe kĩ thayũ kwaĩ mũvw'ano wa yayaya, kwa kũsiwa, yailyĩ ta kĩsisyo kĩtisu kya ũtĩsya, yĩtambũũkĩtw'e ĩũlũ wa mĩtwe yasyo. 23Na ungu wa ĩ yayaya nthwau syasyo nĩsyatambũũkĩtw'e, ũmwe welekele ũla ũngĩ: kĩla kĩmwe kyaĩ na ilĩ ila syavw'ĩkĩte mĩĩ yasyo ngalĩ ĩno, na kĩla kĩmwe kyaĩ na ilĩ ila syavw'ĩkĩte ngalĩ ĩla ĩngĩ. 24Na yĩla syaendaa, newie kĩuumo kya nthwau syasyo ta kĩlitũko kya manzĩ maingĩ, ta wasya wa Mwene Vinya W'onthe, kĩlonzo kya kĩtuu ta kĩlonzo kya nguthu: yĩla syaũngamaa, syatheeasya nthwau syasyo. 25Na kwaĩ wasya ĩũlũ wa yayaya yĩla yaĩ ĩũlũ wa mĩtwe yasyo: yĩla syaũngamaa, syatheeasya nthwau syasyo.

26Na ĩũlũ wa yayaya yĩla yaĩ ĩũlũ wa mĩtwe yasyo kwaĩ mũvw'ano wa kĩvĩla kya ũsumbĩ, ta kwoneka kwa kavila ka savili; na ĩũlũ wa mũvw'ano wa kĩvĩla kyu kwaĩ mũvw'ano kwoneka kwaw'o wailyĩ ta mũndũ ĩũlũ wakyo. 27Na noona kĩndũ kĩilyĩ ũthuku wakakaa, ta mũvw'anĩle wa mwaki nthĩnĩ waw'o ũthyũlũlũkĩte, kuma mũvw'anĩlenĩ wa kĩnyunyu kyake na kwambata; na kuma mũvw'anĩlenĩ wa kĩnyunyu kyake na kũtheea noona mũvw'anĩle wa mwaki, na kwaĩ ũtisu wamũthyũlũlũkĩte. 28Ta mũvw'anĩle wa ũtaathi ĩthweonĩ mũthenya wa mbua, now'o wailyĩ mũvw'anĩle wa ũtisu ngalĩ syonthe. Ũũ nĩw'o wailyĩ mũvw'ano wa ũtheu mũtisu wa Yeova. Na yĩla namonie, navalũka na ũthyũ wakwa, na neew'a wasya wa ũmwe ũla waneenie.

ESEKIELI 2

Kwĩtwa kwa Esekieli

1Na ambĩa, Mwana wa mũndũ, ũngama na maũũ maku, na nganeena naku. 2Na Veva alika nthĩnĩ wakwa yĩla waneenie nakwa, na anũngamya na maũũ makwa; na neew'a ũla waneenie nakwa. 3Na ambĩa, Mwana wa mũndũ, nĩngũũtũma kwa ana ma Isilaeli, kwa mbaĩ ila ng'endu, ila syambaie matũ: nao na aaĩthe moo nĩmambĩtanĩasya o na kũvika ũmũnthĩ. 4Na ana asu me na mothyũ metu na ngoo nyũmũ: nĩngũũtũma kwoo; na ũkamatavya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya. 5Nao, ethĩwa makeew'a, kana matikew'a (nũndũ nĩ

nyũmba ng'endu), nĩmakamanya kana kwaĩ mwathani katĩ woo. 6Naku, mwana wa mũndũ, ndũkamakĩe, o na ndũkakĩe ndeto syoo, o na kau mĩtae na mĩw'a syĩ vamwe naku, naku nũtũaa katĩ wa ing'auũ; ndũkakĩe ndeto syoo, o na ndũkateve nũndũ wa mothyũ moo, o na kau nĩ nyũmba ng'endu. 7Na ũkamatavya ndeto syakwa, ethĩwa makeew'a, kana matikew'a; nũndũ nĩ ang'endu ki.

8Ĩndĩ we, mwana wa mũndũ, ĩthukĩĩsye ũndũ ngũkwĩa; ndũkethĩwe wĩ mũng'endu ta nyũmba ĩsu ng'endu: athamya kanyw'a waku, ũye kĩla ngũũnenga. 9Na yĩla nasyaisye, sisya, kw'oko kũndambũũkĩe; na sisya, ĩvuku ĩkũnze yaĩ ũ kw'okonĩ; 10na ayĩvuanĩsya mbee wakwa: na yaĩ ĩandĩke nthĩnĩ na ũtheinĩ; na kwaandĩkĩtwe nthĩnĩ wayo iĩo, na ĩmeto, na mawoo.

ESEKIELI 3

1Na ambĩa, Mwana wa mũndũ, ya kĩla wĩona; ya ĩvuku yĩĩ ĩkũnze, noithi, ũneene na nyũmba ya Isilaeli. 2Kwondũ wa ũu naathamya kanyw'a wakwa, na atuma nĩyĩya yĩla ĩvuku ĩkũnze. 3Na ambĩa, Mwana wa mũndũ, ĩthya ĩvu yaku, na vũnĩthya nda yaku na ĩvuku yĩĩ ĩkũnze yĩla ngũũnenga. Nĩvo ĩndĩ nayĩĩe; na kanyw'anĩ wakwa yaĩ mũyo ta ũkĩ wa nzũkĩ.

4Na ambĩa, Mwana wa mũndũ, enda, ũthi kwa nyũmba ya Isilaeli, noineena nao na ndeto syakwa. 5Nũndũ ndũtũmĩtwe kwa andũ ma kĩneeno kĩeni na kĩthyomo kĩ vinya, ĩndĩ kwa nyũmba ya Isilaeli; 6ti kwa ngo mbingĩ sya andũ ila syĩ na kĩneeno kĩeni no kĩthyomo kĩ vinya, ila ũtatonya kũmanya ndeto syasyo. Vate ndĩi, kethĩwa nĩnakũtũmie kwoo, no kũkwĩthukĩĩsya. 7Ĩndĩ nyũmba ya Isilaeli ndĩkakwĩthukĩĩsya; nũndũ matimbĩthukĩĩasya nyie: nũndũ nyũmba yonthe ya Isilaeli me na kĩtulya kyetu na ngoo nyũmũ. 8Sisya, nĩnetetye ũthyũ waku welekele mothyũ moo, na nĩnetetye kĩtulya kyaku kyelekele itulya syoo. 9Nĩnĩtw'ĩkĩthĩtye kĩtulya kyaku kyũmũ mũno kwĩ ĩvia yũmũ ya ũana: ndũkamakĩe, o na ndũkateve ũndũ wa mothyũ moo, o na kau nĩ nyũmba ng'endu. 10Na ĩngĩ ambĩa, Mwana wa mũndũ, ndeto syakwa syonthe ila nganeena naku syosae ngoonĩ yaku, na syĩw'ae na matũ maku. 11Na enda, ũthi vala ve ala matavĩtwe, vala ve ana ma andũ maku, ũneene nao, noimatavya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya; ethĩwa makeew'a, kana matikew'a.

12Nĩvo ĩndĩ Veva wambũkĩlilye, na neew'a ĩtina wakwa wasya wa kĩuumo kĩnene, ũkyasya, Ũtaĩwe ũtheu mũtisu wa Yeova, e o vala ũĩ. 13Na neew'a kĩuumo kya nthwau sya syũmbe syĩ thayũ yĩla syakiitanganaa, na kĩuumo kya ndĩa ũtee wasyo, o kĩlonzo kya kĩuumo kĩnene. 14Na ĩndĩ Veva ambũkĩlya, na andwaa vangĩ: na nathi nĩ na ũũ, ũthatunĩ wa veva wakwa; na kw'oko kwa Yeova kwaĩ na vinya ĩũlũ wakwa. 15Na ĩndĩ nooka vala ve ala matavĩtwe ku Teli-avivu, ala mekalĩte vakuvĩ na ũsĩ wa Kevali, vala matwĩe; na nekalile kw'o katĩ woo mĩthenya mũonza nĩsaanĩw'e.

Mũsyaĩĩsya wa Isilaeli

(ESEKIELI 33.1–9)

16Na kweethĩwa mĩthenya mũonza yathela, ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa. 17Mwana wa mũndũ, nĩngũtw'ĩte mũsyaĩĩsya wa nyũmba ya Isilaeli: kwondũ wa ũu ĩw'a ndeto ya kanyw'a wakwa, noimataa na ũtao wakwa. 18Yĩla ngwĩa ũla mũthũku, Ndwĩ ndĩi ya kũkw'a, naku ndũũmũtaa, kana kũneena ũimwon'ya ũla mũthũku aume mũendelenĩ wake mũthũku kana atangĩĩe thayũ wake; mũndũ ũsu mũthũku akakw'a e ũthũkunĩ wake; ĩndĩ nthakame yake ngamĩandũa kw'okonĩ kwaku. 19Ĩndĩ ethĩwa ũkamwon'ya ũla mũthũku, na ndeĩthyũũa na kũtia ũthũku wake, kana mũendele wake mũthũku, akakw'a e ũthũkunĩ wake; ĩndĩ nũvonoketye thayũ waku. 20Na ĩngĩ, yĩla mũndũ mũlũngalu ũkeethyũũa na kũtia ũlũngalu wake, na kwĩka ũthũku, na ngĩmwiĩa ũlulutĩkyo, akakw'a: nĩkwĩthĩwa ndwaamũtaa, akakw'a e naĩnĩ yake, na meko make malũngalu ala wekĩte matikalilikanwa; ĩndĩ nthakame yake ngamĩandũa kw'okonĩ kwaku. 21Ĩndĩ ethĩwa ũkamwon'ya mũndũ mũlũngalu, nĩ kana ũsu mũlũngalu ndakavĩtye, nake akalea kũvĩtya, vate ndĩi akekala thayũ, nũndũ nĩwosie ũtao; naku nũvonoketye thayũ waku.

Mwathani aiekethw'a kũneena

22Na kw'oko kwa Yeova kwaĩ ĩũlũ wakwa nĩ kw'o; na ambĩa, Ũkĩla, ũende ũiĩnĩ, na nganeenea naku kw'o. 23Na ĩndĩ nookĩla, na nathi ũiĩnĩ: na, sisya, ũtheu mũtisu wa Yeova waũngama vo, ta ũtheu mũtisu ũla noonie vakuvĩ na ũsĩ wa Kevali: na navalũka na ũthyũ wakwa. 24Nĩvo ĩndĩ Veva walikile nthĩnĩ wakwa, na anũngamya na maũũ makwa; na aneena nakwa, na ambĩa, Enda, wĩvingĩe nyũmbanĩ yaku. 25Ĩndĩ we, mwana wa mũndũ, sisya, makakwĩkĩa syĩndũ sya ũkwova, na makakwova nasyo, na ndũkaumaala vala maĩ; 26na ngalũman'ya ũĩmĩ waku na kaakaa wa kanyw'a waku, nĩ kana wĩthĩwe ũtatonya kũneena, na ndũkethĩwa mũkan'ya woo; nũndũ mo nĩ nyũmba ng'endu. 27Ĩndĩ yĩla nĩneenaa naku, ngaathamasya kanyw'a waku, na ũkamatavya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ũla wĩw'aa nĩew'e; na ũla ũtew'aa, ndakew'e: nũndũ mo nĩ nyũmba ng'endu.

ESEKIELI 4

Ũvano wa kũtw'ĩkanĩw'a kwa Yelusaleme

1O naku, mwana wa mũndũ, ĩyosee ĩvali, noiyia mbee waku, ĩvane ĩũlũ wayo ndũa, o Yelusaleme: 2na ũimĩtw'ĩkanĩsya, na kũmyakĩĩa ngome, na kũmyũmbĩĩa mbumbu; o na kũmyakĩĩa maeema, na ũyia mĩio ya kũvũthũa maũvai ngalĩ syonthe. 3Na ĩyosee ĩtandaa ya kĩaa, noiyia yĩthĩwe ũvai wa kĩaa katĩ waku na ndũa; na ũimyelekelya ũthyũ waku, na ĩkatw'ĩkanĩw'a, naku ũkamĩtw'ĩkanĩsya. Ũu ũkethĩwa ũvano kwa nyũmba ya Isilaeli.

4Na ũndũ ũngĩ koma na ĩvava yaku ya ngalĩ ya kw'oko kwa aka, noyĩa ũthũku wa nyũmba ya Isilaeli ĩũlũ wayo; kwĩanana na ũtalo wa mĩthenya ĩla ũkayĩkomea,

ũkakua ũthũku woo. 5Nũndũ nĩndw'ĩte myaka ya ũthũku woo yĩthĩwe kwaku ũtalo wa mĩthenya, o mĩthenya maana atatũ na nĩongo kenda: now'o ũkakua ũthũku wa nyũmba ya Isilaeli. 6Na ĩngĩ, yĩla ũkethĩwa ũminĩte ĩsu, ũkakoma na ĩvava yaku ya ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, na ũkakua ũthũku wa nyũmba ya Yuta: mĩthenya mĩongo ĩna, kĩla mũthenya vandũ va mwaka, nĩngũtw'ĩĩĩte. 7Na ũkeelekelya ũthyũ waku kũtw'ĩkanĩw'anĩ kwa Yelusaleme, kw'oko kwaku kũte kũvw'ĩke; na ũkamyathanĩa. 8Na, sisya, nĩngũkwĩkĩa syĩndũ sya ũkwova, na ndũkealyũla, kũvika yĩla ũkeanĩsya mĩthenya ya kũtw'ĩkanĩw'a kwaku.

9O na ĩyosee nganũ, na mbaale, na mbooso, na ndengũ na mwee, na kusemethu, ũsyĩkĩe ĩsaaninĩ yĩmwe, noyiseũvĩsya kĩmũtũ nasyo; ũkakĩĩsaa kwĩanana na ũtalo wa mĩthenya ĩla ũkakoma na ĩvava yaku, o mĩthenya maana atatũ na mĩongo kenda. 10Na lĩu waku ũla ũkaĩsaa ũkethĩawa wa kũthimwa, sekeli mĩongo ĩlĩ kĩla mũthenya: ũkooĩsaa kavinda na kavinda. 11Na ũkanyusaa manzĩ ma kũthimwa, kĩlungu kya thanthatũ kya ini: ũkanyusaa kavinda na kavinda. 12Na ũkooĩsaa ta tũmũtu twa mbaale, na ũkatũua mene ũivuvĩĩa na mai ma mũndũ. 13Na Yeova asya, Now'o ana ma Isilaeli makaĩsaa kĩmũtũ kyoo me avuku, katĩ wa i mbaĩ kũla ngamalũngĩlĩĩlya. 14Nĩvo ĩndĩ naisye, A! Mwĩaĩi Yeova! Sisya, thayũ wakwa ndwaavukw'a; nũndũ kuma wana wakwa o na kũvika yu ndyaaya kĩla kya kũkw'a, kana kĩlĩku; o na kũtyaalika nyama mbuku kanyw'anĩ wakwa. 15Nĩvo ĩndĩ wambĩie, Sisya, nĩkũnengete kyaa kya ng'ombe vandũ va mai ma mũndũ, na ũkaseũvasya kĩmũtũ kyaku ũkĩvuvĩĩa nakyo. 16Na ĩngĩ ambĩa, Mwana wa mũndũ, sisya, ngatũlĩla ndata ya kĩmũtũ ku Yelusaleme: na makĩsaa kĩmũtũ kya kũthimwa, me na w'ĩa; na makanyusaa manzĩ ma kũthimwa, maiteva: 17nĩ kana mende kĩmũtũ na manzĩ, na kũteva ene kwa ene, na kũsonzomea ũthũkunĩ woo.

ESEKIELI 5

1Naku, mwana wa mũndũ, ĩyosee ũvyũ mũĩ; ta wenzi wa mwenzi ũkeeyosea, na ũkeenza mũtwe waku na kĩng'ew'a kyaku: nĩvo wĩosa kĩthimi kya kũthima nakyo, noiaan'ya nzw'ĩĩ. 2Kĩlungu kya katatũ ũkavĩvĩsya na mwaki ndũanĩ katĩ, yĩla mĩthenya ya kũtw'ĩkanĩw'a yĩĩanĩw'a; na ũkoosa kĩlungu kĩngĩ, noikũnanga na ũvyũ ngalĩ syonthe syakyo; na kĩlungu kĩla kĩngĩ ũkanyaĩĩkya kĩsevenĩ, na ngamaatĩĩa nĩkũĩte ũvyũ. 3Na ũkoosa imwe nini syasyo, na kũsyoveea mũthyanĩ wa ngũa syaku. 4Na ĩndĩ ũkoosa imwe sya isu, na kũsyĩkya mwakinĩ katĩ, na kwivĩvya na mwakĩ; kuma vo mwaki ũkauma ũthi nyũmbani yonthe ya Isilaeli.

5Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ĩno nĩ Yelusaleme; nĩnĩmiĩte katĩ wa i mbaĩ, na nthĩ nimĩthyũlũlũkĩte. 6Na nĩng'endee motw'ĩo makwa ĩkĩka ũthũku kũthonoka i mbaĩ, na kũng'endea myamũlo yakwa kũthonoka nthĩ ila imĩthyũlũlũkĩte; nũndũ nĩmaleete motw'ĩo makwa, na ũndũ wa myamũlo yakwa, matyaaenda nthĩnĩ wayo. 7Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya: Nĩkwĩthĩwa mwĩ kĩthokoo kũvĩta mbaĩ ila imũthyũlũlũkĩte, na mũtyaaenda myamũlonĩ yakwa, o na mũtyaakwata motw'ĩo makwa, o na mũtyaaatĩĩa motw'ĩo ma mbaĩ ila imũthyũlũlũkĩte; 8kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya: Sisya, nyie, o nyie, nĩ na ũndũ naku; na ngakũsilĩla mbaĩ syene. 9Na ngeeka nthĩnĩ waku ũndũ ndaamba kwĩka, na ũla ndakeka ĩngĩ ũndũ ũilyĩ taw'o, nũndũ wa mothatyo maku onthe. 10Kwondũ wa ũu aaĩthe makaya ana ala me kwaku, na ana makaya aaĩthe moo; na ngakũsilĩla; na ũtialo w'onthe waku ngoonyaĩĩkya isevenĩ syonthe. 11Kwondũ wa ũu, o tondũ nĩ thayũ, easya Mwĩaĩi Yeova, vate ndĩi, nũndũ nũvukĩtye vala vandũ vakwa vatheu na syĩndũ syaku syonthe imenetwe, na mothatyo maku onthe, kwondũ wa ũu ngakũnyivya; o na ĩtho yakwa yĩtikaekea, o nakwa ndikew'ĩa tei. 12Kĩlungu kya katatũ kyaku kĩkooawa nĩ mũimũ, na makaminĩwa nĩ yũa katĩ waku; na kĩlungu kĩngĩ kĩkavalũkw'a na ũvyũ kũũthyũlũlũka; na kĩlungu kĩla kĩngĩ nganyaĩĩkya isevenĩ syonthe, na ngamaatĩĩa nĩkũĩte ũvyũ.

13Ũu nĩw'o ũthatu wakwa ũkeanĩw'a, na ngatuma ũthilĩku wakwa kwoo ũthela, na ngakiakiĩka: na makamanya kana nyie, Yeova, nĩnĩneenete kĩwĩunĩ kyakwa, yĩla nĩĩthĩwa nĩanĩsye ũthilĩku wakwa ĩũlũ woo. 14O na ĩngĩ ngakũtw'ĩkĩthya ĩanzo na wa kũvũthĩĩw'a katĩ wa mbaĩ ila ikũthyũlũlũkĩte, metho ma onthe ala mavĩtaa makyona. 15Kwondũ wa ũu ũndũ ũsu ũkeethĩwa kĩvũthya na ntheko, ũmanyĩsyo na ũseng'yo, kwa mbaĩ ila ikũthyũlũlũkĩte, yĩla ngakũsilĩla na ũthatu na kũthilĩka, na mokan'yo ma ũthilĩku (nyie, Yeova, nĩnĩneenete ũu); 16yĩla ngamekĩsya mĩsyĩ mĩthũku ya yũa, ĩla ya kwananga, ĩla ngekya ĩmwanange. Na ngamwongeleela yũa, na ngatũla ndata yenyu ya kĩmũtũ; 17na ngamũetee yũa na nyamũ mbai, na ikatuma ũkw'ĩĩwa; na mũimũ na nthakame ikavĩtĩla kwaku; na ngaete ũvyũ ĩũlũ waku; nyie, Yeova, nĩnĩneenete ũu.

ESEKIELI 6

Wathani ũndũ wa iĩma sya Isilaeli

1Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, lũlũmĩlya ũthyũ waku welekele iĩma sya Isilaeli, ũsyathanĩe, 3ũkyasya, Inyw'ĩ iĩma sya Isilaeli, ĩthũkĩĩsyei ndeto ya Mwĩaĩi Yeova: Ũũ nĩw'o Mwĩaĩĩ Yeova ũnũũtavya iĩma na tũlĩma, mbũsĩ na myanda: Sisya, nyie, o nyie, ngaete ũvyũ ĩũlũ wenyu, na ngaananga kũndũ kwenyu kũtũlu. 4Na ithembeo syenyu ikeethĩwa nthei, na mĩvw'anano yenyu ya syũa ĩkatũlangwa; na oawa menyu ngekya nthĩ mbee wa mĩvw'anano yenyu. 5Na ngaia simba sya ana ma Isilaeli mbee wa mĩvw'anano yoo; na nganyaĩĩkya mavĩndĩ menyu kũthyũlũlũka ithembeo syenyu. 6Motũonĩ menyu onthe ndũa ikatw'ĩka maanzo, na kũndũ kũtũlu kũkeethĩwa kwĩ kũthei; nĩ kana ithembeo syenyu syanangwe na kũtw'ĩkĩthw'a nthei, na

mĩvw'anano yenyu ĩtũlangwe na kũekwa, na mĩvw'anano yenyu ya syũa ĩtilangwe, na mawĩa menyu manangwe vyũ. 7Na oawa makavalũka katĩ wenyu, na mũkamanya ninyie Yeova.
8Ĩndĩ ngatialya ũtialo, nũndũ mũkeethĩwa na amwe ala makavonoka ũvyũ me katĩ wa i mbaĩ, yĩla mũkanyaĩĩkĩw'a i nthĩ. 9Na ala makavonoka ma inyw'ĩ makandilikanĩla me i mbaĩnĩ vala makatwawa me atave, ũndũ navevenzetwe ũndũ wa ngoo syoo mbathe, ila syandiie, na ũndũ wa metho moo, ala mekaa ũmalwaya makĩatĩĩa mĩvw'anano yoo: na makeekola methonĩ moo nũndũ wa mothũku ala meekie mothatyonĩ moo onthe. 10Na makamanya ninyie Yeova. Ndyaaneena mana atĩ ngameka ũthũku ũsu.
11Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Kũnan'ya ũvĩ waku, na tua nthĩ na kũũ kwaku, noiasya, Ĩiaa! Nũndũ wa mothatyo onthe mathũku ma nyũmba ya Isilaeli; nũndũ makavalũkw'a na ũvyũ, na yũa, na mũimũ. 12Ũla wĩ kũasa akooawa nĩ mũimũ; na ũla wĩ vakuvĩ akavalũkw'a na ũvyũ; na ũla wĩtiala na kũtw'ĩkanĩw'a akooawa nĩ yũa: ũu nĩw'o ngeanĩsya ũthilĩku wakwa kwoo. 13Na mũkamanya ninyie Yeova, yĩla oawa moo makethĩwa katĩ wa mĩvw'anano yoo mathyũlũlũkĩte ithembeo syoo, ĩũlũ wa kĩla kalĩma katũlu, mĩtumbĩnĩ ya iĩma syonthe, na ĩtina wa kĩla mũtĩ mwĩũ, na ĩtina wa kĩla mũtĩ mũthungu wa mwaloni, kũndũ kũla mamĩtoeeasya mĩvw'anano yoo yonthe mũuke mũseo.
14Na ngatambũũkya kw'oko kwakwa ĩũlũ woo, na kũtw'ĩkĩthya nthĩ nthei na mbanangĩku, kuma weũnĩ kwelekela Ndivila, o motũonĩ moo onthe; na makamanya ninyie Yeova.

ESEKIELI 7

Mũminũkĩlyo nĩ mũviku

1Na ĩngĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Naku, mwana wa mũndũ, ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũũtavya nthĩ ya Isilaeli, Mũminũkĩlyo: mũminũkĩlyo nũvikĩe ikotonĩ inya sya nthĩ. 3Yu mũminũkĩlyo nũkũvikĩe, na nĩngũete ũthatu wakwa ĩũlũ waku, na nĩngũũsilĩla kwĩanana na mĩendele yaku; na nĩngũete mothatyo maku onthe ĩũlũ waku. 4Na itho yakwa yĩtikakũekea, o na ndikew'ĩa tei; ĩndĩ ngaete mĩendele yaku ĩũlũ waku, na mothatyo maku makeethĩwa katĩ waku: na mũkamanya ninyie Yeova.
5Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ũthũku, o ũthũku w'oka; sisya, nĩwũkĩte. 6Mũminũkĩlyo nĩ mũviku, mũminũkĩlyo nĩ mũviku; nũkũamũkĩe; sisya, nĩwũkĩte. 7Ĩvinda yaku ya kũsilĩlwa nĩyĩkũkĩe, we ũla ũtwĩe ĩ nthĩ: ĩvinda nĩ ĩviku, mũthenya nĩ mũthengeeu, mũthenya wa kĩtuu, na ti wasya wa ũtanu, iĩmanĩ ĩũlũ.
8Yu mĩtũkĩ ngakwonoesya ũthilĩkũ wakwa, na kwĩanĩsya ũthatu wakwa ĩũlũ waku, na ngakũsilĩla kwĩanana na mĩendele yaku; na ngaete ĩũlũ waku, mothatyo maku onthe. 9Na itho yakwa yĩtikaekea, o na ndikew'ĩa tei: ngaete ĩũlũ waku kwĩanana na mĩendele yaku; na mothatyo maku makeethĩwa katĩ waku; na mũkamanya nyie, Yeova, nĩngũnaa.
10Sisya, ũla mũthenya, sisya, nĩwũkĩte: ĩvinda yaku ya kũsilĩlwa nĩyaumĩla; ndata nĩlaũkĩte, ngathĩĩo nĩthongooetye. 11Ung'endu nĩwũkĩlĩte ũkatw'ĩka ndata ya ũthũku; vai ũmwe woo ũkatiala, kana wa wingĩ woo, kana wa ũthwii woo: o na kũikethĩwa kwĩtũlya katĩ woo. 12Ĩvĩnda nĩ ĩviku, mũthenya nĩ mũthengeeu: mũthooi ndakatane, o na mũthoosya ndakaĩe; nũndũ ũthilĩku wĩ ĩũlũ wa wingĩ woo w'onthe.
13Nũndũ mũthoosya ndakasyokea kĩla kyathooiw'e, o na ethĩwa me thayũ: nũndũ ũ woni nĩ ũndũ wa wingĩ woo w'onthe, vaĩ ũla ũkasyoka; o na vai ũla ũkeyĩkĩa vinya e ũthũkunĩ wa thayũ wake.
14Nĩmavuvĩte soo, na nĩmombanĩtye onthe; ĩndĩ vai ũla ũendaa kaũnĩ; nũndũ ũthilĩku wakwa wĩ ĩũlũ wa wingĩ woo w'onthe. 15Ũvyũ wĩ nza, na mũimũ na yũa syĩ nthĩnĩ: ũla wĩ mũũndanĩ akooawa na ũvyũ; na ũla wĩ ndũanĩ, akaminwa nĩ yũa na mũimũ. 16Ĩndĩ andũ moo ala makathonoka, makathonoka, na makeethĩwa iĩmanĩ ta mavũĩ ma myandanĩ, onthe makĩkayaa, kĩla ũmwe e ũthũkunĩ wake. 17Moko onthe makaleela, na mau onthe makeethĩwa mate vinya ta manzĩ. 18O na makeevotoa makunĩa na w'ĩa mũnene ũkamavw'ĩka; na nthoni ĩkeethĩwa mothyũnĩ onthe, na maũvaa mĩtwenĩ yoo yonthe. 19Makekangya vetha woo nzĩanĩ nene, na thaavu woo ũkeethĩwa ta kĩndũ kĩvuku; vetha woo na thaavu woo itikatonya kũmavonokya mũthenya wa ũthilĩku wa Yeova: itikavũn'ya mathayũ moo, kana kusũsya mavu moo; nĩkwĩthĩwa nĩsyo syamalulutĩkilye ũthũkunĩ woo. 20Ũndũ wa ũseo wa wanake wake, nĩwawiĩe ndaĩa; ĩndĩ mĩnaseũvisye mĩvw'anano ya mothatyo moo na ya syĩndũ syoo imenetwe nthĩnĩ waw'o: kwondũ wa ũu nĩnũtw'ĩkĩthĩtye kwoo kĩndũ kĩvuku. 21Na ngoonengane mokonĩ ma aeni wĩthĩwe mbuta, na kwa athũku ma nthĩ wĩthĩwe mũtavo; nao makoovukya. 22O na ngathyũũa ũthyũ wakwa ndũkamelekele, na makavukya vandũ vakwa va kĩmbithĩ; na avutani makavalika na kũvavukya.
23Seũvya mũnyololo; nũndũ nthĩ nĩyusũĩte mavĩtyo me nthakame, na ndũa yusĩe ũng'endu. 24Kwondũ wa ũu ngaete ila nthũku mũno sya i mbaĩ, na ikoosa nyũmba syoo syĩthĩwe syasyo: o na ngatuma ngathĩĩo ya ala me vinya ĩthela; na kũndũ kwoo kũtheu kũkavukw'a. 25Wanangĩko nĩwũkĩte; na makamantha mũuo, na kũikethĩwa. 26Ũthũku ũkaatĩĩa ũthũku, na mawetango makaatĩĩa mawetango; na makamantha woni kwa mwathani; ĩndĩ mĩao ĩkaa kwa mũthembi, na ũtao kwa atumĩa. 27Mũsumbĩ akameta, na mwana wa mũsumbĩ akavw'ĩkwa wanangĩko, na moko ma andũ ma ĩ nthĩ makathĩnw'a: ngameka o kwĩanana na mĩendele yoo, na ngamasilĩla kwĩanana na ũndũ ũmaĩle; na makamanya ninyie Yeova.

ESEKIELI 8

Woni wa mwathani wa mothatyo nthĩnĩ wa Yelusaleme

1Na kweethĩwa mwaka wa thanthatũ, mwei wa thanthatũ, mũthenya wa katano wa mwei, yĩla nekalĩte

nyũmbanĩ yakwa, na atumĩa ma Yuta mekalĩte mbee wakwa, kw'oko kwa Mwĩaĩi Yeova kwambalũkĩla nĩ kw'o. 2Na ĩndĩ noona, na, sisya, mũvw'ano kwoneka kwaw'o wailyĩ mwaki; kuma mũvw'anĩlenĩ wa kĩnyunyu kyake na kũtheea, kwailyĩ mwaki; na kũma kĩnyunyu kyake na kwambata, kũsiw'anĩ kwailyĩ ũtisu, o ta ũthuku wakakaa. 3Na atambũũkya kĩndũ kĩilyĩ kw'oko, na angwata kĩthũkũ kĩmwe kya mũtwe wakwa; na Veva ambũkĩlya katĩ wa nthĩ na ĩtu, na andwaa mawoninĩ ma Ngai ku Yelusaleme, mũomonĩ wa mbingĩlo ya nza ya nthĩnĩ ila yelekele ngalĩ ya ĩũlũ; vala vaĩ wĩkalo wa mũvw'anano wa kĩwĩu, ũla wĩkĩaa kĩwĩu. 4Na, sisya, ũtheu mũtisu wa Ngai wa Isilaeli waĩ vo, kwĩanana na woni ũla noonee ũiĩnĩ.

5Nĩvo ĩndĩ wambĩie, Mwana wa mũndũ, yu ũngalalya metho maku ũsisye nzĩa ĩla yelekele ngalĩ ya ĩũlũ. Kwondũ wa ũu naũngalalya metho makwa nasisya nzĩa ĩla yelekele ngalĩ ya ĩũlũ, na sisya, ngalĩ ya ĩũlũ ya mbingĩlo ya kĩthembeo mũvw'anano ũsu wa kĩwĩu waĩ ũlikĩlonĩ. 6Na ambĩa, Mwana wa mũndũ, nũkwona ũndũ mekwĩka? O mothatyo manene ala andũ ma nyũmba ya Isilaeli mekĩaa vaa, nĩ kana nĩende kũasa na vandũ vakwa vatheu? Ĩndĩ ũkoona ĩngĩ mothatyo angĩ manene.

7Na andete mũomonĩ wa nza; na yĩla nasiisye, sisya, ĩima ũvainĩ. 8Nĩvo ĩndĩ wambĩie, Mwana wa mũndũ yu vũthũa ũvai: na yĩla navũthũie ũvai, sisya, mũomo. 9Na ambĩa, Lika, wone mothatyo mathũku ala mekĩaa vaa. 10Kwondũ wa ũu nalika na noona; na sisya, kĩla mũvw'ano wa tũsamũ tũla tũtambũkaa, na nyamũ imene, na mĩvw'anano yonthe ya nyũmba ya Isilaeli, syavanĩtwe ũvainĩ, ngalĩ syonthe. 11Na kwaũngama mbee wasyo aũme mĩongo mũonza ma atumĩa ma nyũmba ya Isilaeli; na Yaasania mwana wa Savani aũngama katĩ woo, kĩla mũndũ e na kĩtoeesya kyake kw'okonĩ kwake; na mũuke wa mũumbĩ wa ũvani wambata. 12Nĩvo ĩndĩ wangũlilye, Mwana wa mũndũ, nĩwonete ũndũ atumĩa ma nyũmba ya Isilaeli mekĩaa kĩvindunĩ, kĩla mũndũ tũsũmbanĩ twake twa mĩvw'anano? Nũndũ measya, Yeova ndatwonaa; Yeova nũtiĩte ĩ nthĩ. 13Na ĩngĩ ambĩa, Ũkoona ĩngĩ mothatyo angĩ manene ala mekaa.

14Na ĩndĩ andete mũomonĩ wa mbingĩlo ya nyũmba ya Yeova ĩla yelekele ngalĩ ya ĩũlũ; na sisya, aka mekalĩte vo makĩĩĩa Tamusi. 15Nĩvo ĩndĩ wangũlilye, Nĩwonete ũu, we mwana wa mũndũ? Ũkoona ĩngĩ mothatyo angĩ manene kũvĩtũka aa.

16Na andete nza ya nthĩnĩ ya nyũmba ya Yeova; na sisya, nũomonĩ wa ĩkalũ ya Yeova, katĩ wa valasya na kĩthembeo, kwaĩ aũme ta mĩongo ĩlĩ na atano, mĩongo yoo yelekele ĩkalũ ya Yeova, na mothyũ moo melekele wumĩlonĩ wa syũa; na maĩ vo makĩthaitha syũa melekele wumĩlonĩ wa syũa. 17Na ĩndĩ angũlya, Nĩwonete ũu, we mwana wa mũndũ? Nĩ ũndũ ũnini kwa nyũmba ya Yuta mekae mothatyo ala mekĩaa vaa? Nũndũ nĩmausũĩtye nthĩ ũng'endu, na nĩmethyũũĩte ĩngĩ manthatye: na, sisya, mathengeesyaa kaũvonge, manyiũũnĩ. 18Kwondũ wa ũu nakwa ngeeka na ũthatu; itho yakwa yĩtikaekea, o na ndikew'ĩa tei; o na ethĩwa makaĩĩa matũnĩ makwa na wasya mũnene, ndikamew'a.

ESEKIELI 9

Woni wa kũawa kwa avitan'ya

1Nĩvo ĩndĩ waneenie na wasya mũnene matũnĩ makwa, akĩmbĩa, Thengeesya ala me na wĩai ndũanĩ, kĩla mũndũ e na mũio wake wa kaũ wa kwananga kw'okonĩ kwake. 2Na sisya, aũme thanthatũ mooka na nzĩa ya mbingĩlo ya ĩũlũ, ĩla yelekele ngalĩ ya ĩũlũ, kĩla mũndũ e na mũio wake wa kaũ wa kũaa kw'okonĩ kwake; na mũndũ ũmwe katĩ woo eevw'ĩkĩte ngũa ya katane, e na ũvya wa ingi wa mũandĩki kĩnyunyunĩ kyake. Na malika, na maũngama ũtee wa kĩthembeo kya ũthuku.

3Na ũtheu mũtisu wa Ngai wa Isilaeli waĩ ũnambata kuma ĩũlũ wa mũkeluvi, vala wekalaa, kũvika mwalyonĩ wa mũomo wa nyũmba: na amwĩta mũndũ ũla wevw'ĩkĩte ngũa ya katane, ũla waĩ na ũvya wa ingi wa mũandĩki kĩnyunyunĩ kyake. 4Na Yeova amwĩa, Vĩtĩla katĩ wa ndũa, katĩ wa Yelusaleme, noiĩkĩa ũvano itulyanĩ sya andũ ala mavevũũkaa na ala maĩaa nũndũ wa mothatyo onthe ala mekawa katĩ wayo. 5Na amea ala angĩ ngĩw'a na matũ makwa, Vĩtĩlai ndũanĩ ĩtina wake, na mũikũna: itho yenyu yĩtĩkaekee, o na mũtikew'ĩe tei; 6ũaai vyũ mũtumĩa, mwanake na mwĩĩtu mũtheu, na syana nini na aka; ĩndĩ mũtikathengeee mũndũ o na wĩva ũla wĩ na ũla ũvano: na ambĩlĩlyai vala vandũ vakwa vatheu. Na ĩndĩ mambĩlĩlya na atumĩa ala maĩ mbee wa ĩ nyũmba. 7Na amea, Vukyai ĩ nyũmba, na mũyusũsya nza ala mooawa: umaalai. Na maumaala, na makũna ndũa. 8Na kweethĩwa yĩla maĩ makĩkũna, nakwa nĩtiĩtwe, navalũka na ũthyũ wakwa, na naĩa, na nasya, A! Mwĩaĩi Yeova! Ũkaananga ũtĩalo w'onthe wa Isilaeli kwonosyanĩ kwaku kwa ũthilĩku waku ĩũlũ wa Yelusaleme?

9Nĩvo ĩndĩ wambĩie, Ũthũku wa nyũmba ya Isilaeli na Yuta nĩ mũnene mũno, na nthĩ nĩyusũĩte nthakame, na ndũa ũng'endu: nũndũ measya, Yeova nũtiĩte ĩ nthĩ, na Yeova ndonaa. 10Na ngalĩ ĩ yakwa, itho yakwa yĩtikaekea, o na ndikew'ĩa tei, ĩndĩ ngaete mĩendele yoo mĩtwenĩ yoo. 11Na, sisya, ũla mũndũ wevw'ĩkĩte ngũa ya katane, ũla waĩ na ũvya wa ingĩ kĩnyunyunĩ kyake, atũnga ũvoo, akyasya, Nĩnĩkĩte o ũndũ wambĩaĩe.

ESEKIELI 10

Ũtheu mũtisu wa Yeova ũyumaala kuma ĩkalũnĩ

1Na ĩndĩ noona, na, sisya, yayayanĩ yĩla yaĩ ĩũlũ wa mĩtwe ya akeluvi kwoonekie ĩũlũ woo kĩndũ kĩilyĩ kavila ka savili, ta mwonekele wa mũvw'ano wa kĩvĩla kya ũsumbĩ. 2Na aneena na ũla mũndũ wevw'ĩkĩte ngũa ya katane, na amwĩa, Lika katĩ wa ndĩa ila ithyũlũlũkaa, o ungu wa mũkeluvi noyusũsya moko maku elĩ makaa ma mwaki kuma katĩ wa akeluvi, noimanyaĩĩkya ndũanĩ. Na alika nĩmwene. 3Na akeluvi

maũngama ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa nyũmba, yĩla ũla mũndũ walikile; na ũla mũumbĩ wausũa nza ya nthĩnĩ. 4Na ũtheu mũtisu wa Yeova wambata kuma mũkeluvinĩ, na waũngama mwalyonĩ wa mũomo wa nyũmba; na nyũmba yausũwa nĩ mũumbĩ, na nza yausũĩtwe nĩ ũtisũku wa ũtheu mũtisu wa Yeova. 5Na kĩuumo kya nthwau sya akeluvi nĩkyeew'ĩkie kũvika nza yĩ ũtee, ta wasya wa Ngai Mwene Vinya W'onthe yĩla ũnũũneena. 6Na kweethĩwa, yĩla weaĩe mũndũ ũla wevw'ĩkĩte ngũa ya katane, akĩmwĩa, Osa mwaki kuma katĩ wa ndĩa ila ithyũlũlũkaa, kuma katĩ wa akeluvi, alika, na aũngama ũtee wa ndĩa ĩmwe. 7Na mũkeluvi atambũũkya kw'oko kwake kuma katĩ wa akeluvĩ kũvika mwakinĩ ũla waĩ katĩ wa akeluvi, na awosa, ne eekĩa mokonĩ ma ũla wevw'ĩkĩte ngũa ya katane, nake awosa na aumaala. 8Na kwaumĩla akeluvinĩ mũvw'ano wa kw'oko kwa mũndũ ungu wa nthwau syoo.

9Na noona, na sisya, ndĩa inya ũtee wa akeluvi, ndĩa ĩmwe ũtee wa mũkeluvi ũmwe, na ndĩa ĩngĩ ũtee wa mũkeluvi ũngĩ; na mũvw'anĩle wa ndĩa wailyĩ kavila ka nzumalati. 10Na ũndũ wa mwonekele woo, asu ana maĩ na mũvw'ano ũmwe, ta ndĩa yaĩ nthĩnĩ wa ndĩa. 11Yĩla maendaa, maendaa ngalĩ syoo inya: matyeethyũũaa makĩthi, ĩndĩ o vala mũtwe wasyaĩtye mayũvikĩla; matyeethyũũaa makĩthi. 12Na mĩĩ yoo yonthe, na mĩongo yoo, na moko moo, na nthwau syoo, na ila ndĩa kwausũĩte metho ngalĩ syonthe, o ndĩa ila asu ana maĩ nasyo. 13Ũndũ wa ndĩa isu, nĩsyeetiwe ngĩw'a na matũ makwa ndĩa ithyũlũlũkaa. 14Na kĩla ũmwe aĩ na mothyũ ana: ũthyũ wa mbee waĩ ũthyũ wa mũkeluvi, na ũthyũ wa kelĩ waĩ ũthyũ wa mũndũ, na wa katatũ ũthyũ wa mũnyambũ, na wa kana ũthyũ wa ndiũ.

15Na akeluvi mambata: kyu nĩkyo kyũmbe kĩ thayũ kĩla noonie vakuvĩ na ũsĩ wa Kevali. 16Na yĩla akeluvi maendaa, ndĩa nĩsyaendaa ũtee woo; na yĩla akeluvi mookĩlilye nthwau syoo mambate kuma nthĩ, ndĩa nasyo ityaathyũũũka kũtaanĩsya namo. 17Yĩla maũngamaa, isu nĩsyaũngamaa; na yĩla mambataa, isu nĩsyambataa vamwe namo: nũndũ veva wa kyũmbe kĩ thayũ waĩ nthĩnĩ wasyo.

18Na ũtheu mũtisu wa Yeova waumaala kuma ĩũlũ wa mwalyo wa mũomo wa nyũmba, na waũngama ĩũlũ wa akeluvi. 19Na akeluvi mookĩlya nthwau syoo, na mambata kuma nthĩ yĩla maumaalile nene na metho makwa, na ndĩa ũtee woo: na maũngama mũomonĩ wa mbingĩlo ya ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya nyũmba ya Yeova; na ũtheu mũtisu wa Ngai wa Isilaeli waĩ ĩũlũ woo.

20Kyu nĩkyo kyũmbe kĩ thayũ kĩla noonie ĩtheo wa Ngai wa Isilaeli vakuvĩ na ũsĩ wa Kevali; na namanya nĩ akeluvi. 21Kĩla ũmwe aĩ na mothyũ ana, na kĩla ũmwe nthwau inya; na mũvw'ano wa moko ma mũndũ waĩ ungu wa nthwau syoo. 22Na ũndũ wa mũvw'ano wa mothyũ moo, maĩ mothyũ ala noonie vakuvĩ na ũsĩ wa Kevali, mwonekelenĩ woo o namo; nĩmaendaa mbee ũmwe na ũmwe malũngalĩte.

ESEKIELI 11

Anene ala athũku maikanw'a

1Na ĩngĩ Veva nĩwambũkĩlilye, na andete mbingĩlonĩ ya ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya myũmba ya Yeova, ĩla yelekele wumĩlonĩ wa syũa: na sisya, mũomonĩ wa mbingĩlo aũme mĩongo ĩlĩ atano; na noona katĩ woo Yaasania mwana wa Asulu, na Velatia mwana wa Mbenaia, anene ma andũ. 2Na ambĩa, Mwana wa mũndũ, aa nĩo andũ ala masũanĩaa ũthũku, na manenganae ũtao mũthũku ndũanĩ ĩno; 3ala maasya, Ĩvinda ti ĩthengeeu ya kwaka nyũmba: ndũa ĩno nĩ kĩteve, na ithyĩ twĩ nyama. 4Kwondũ wa ũu mathanĩe, athana, we mwana wa mũndũ.

5Na Veva wa Yeova ambalũkĩla, na ambĩa, Neena, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Ũũ nĩw'o ũla mũneenete, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli; nũndũ nĩnĩsĩ maũndũ ala malikaa kĩlilikanonĩ kyenyu. 6Nĩmwingĩvĩtye oawa menyu ndũanĩ ĩno, na nĩmusũĩtye nzĩa nene syayo ala moaĩtwe. 7Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya: Oawa menyu ala mwiĩte katĩ wayo, nĩmo nyama, na ndũa ĩno nĩyo kĩteve; ĩndĩ inyw'ĩ mũkaumwa nthĩnĩ wayo. 8Nĩmũkĩĩte ũvyũ; na ngaete ũvyũ ĩũlũ wenyu, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 9Na ngamumya nthĩnĩ wayo, na kũmũnengane mokonĩ ma aeni, na kũmũsilila. 10Mũkavalũkw'a na ũvyũ; ngamũsilĩĩla mũvakanĩ wa Isilaeli; na mũkamanya ninyie Yeova. 11Ndũa ĩno ndĩkethĩwa kĩteve kyenyu, o na inyw'ĩ mũtikethĩwa nyama nthĩnĩ wayo; ngamũsilĩĩla mũvakanĩ wa Isilaeli; 12na mũkamanya ninyie Yeova; nũndũ mũtyaaenda myamũlonĩ yakwa, o na mũtyaaĩka motw'ĩo makwa, ĩndĩ nĩmwaatĩĩe motw'ĩo ma mbaĩ ila imũthyũlũlũkĩte.

13Na kweethĩwa, yĩla nathanie, Velatia mwana wa Mbenaia akw'a. Nĩvo ĩndĩ navalũkile na ũthyũ wakwa, na naneena na wasya mũnene, na nasya, A! Mwĩaĩi Yeova! Ũkamina vyũ ũtialo wa Isilaeli?

Watho wa kũtũngwa na kũalyũlwa eũ

14Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 15Mwana wa mũndũ, ana-a-ĩthe maku, o ana-a-ĩthe maku, andũ ma ũko waku, na andũ ma nyũmba yonthe ya Isilaeli, onthe, nĩmo ala mataviw'e nĩ andũ matwie Yelusaleme, Endai kũasa na Yeova; ithyĩ nĩtũnengetwe nthĩ ĩno yĩthĩwe ng'ũndũ yaitũ. 16Kwondũ wa ũu neena, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: O na kau nĩnĩmathamĩĩsye kũasa katĩ wa i mbaĩ, na nĩnĩmanyaĩĩkĩsye katĩ wa i nthĩ, ĩndĩ ngeethĩwa kwoo vandũ vavathan'ye kavinda kanini ku nthĩ ila mavikie. 17Kwondũ wa ũu neena, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ngamũmban'ya kuma ngonĩ sya andũ, na kũmũkomanĩsya vamwe kuma nthĩ kũla mwanyaĩĩkiw'e, na ngamũnenga nthĩ ya Isilaeli. 18Nao makooka vo, na makaveta syĩndũ syonthe ila imenetwe sya vo na mothatyo onthe ma vo. 19Na ngamanenga ngoo ĩmwe, na ngeekĩa veva mweũ nthĩnĩ wenyu; na ngaumya mwĩĩnĩ woo ngoo ya ĩvia, na ngamanenga ngoo ya nyama; 20nĩ kana makinyae myamũlonĩ yakwa, na kũkwataa motw'ĩo makwa, na

kũmekaa: nao makeethĩwa andũ makwa, nakwa ngeethĩwa Ngai woo. 21Ĩndĩ ũndũ wa asu ala ngoo syoo iatĩĩaa ngoo ya syĩndũ syoo ila imenetwe na mothatyo moo, ngaete mĩendele yoo mĩtwenĩ yoo ene, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.
22Nĩvo ĩndĩ akeluvi mookĩlilye nthwau syoo, na ndĩa syaĩ ũtee woo; na ũtheu mũtisu wa Ngai wa Isilaeli waĩ ĩũlũ woo. 23Na ũtheu mũtisu wa Yeova wambata kuma ndũanĩ katĩ, na waũngama kĩĩmanĩ kĩla kĩ ngalĩ ya wumĩlonĩ, wa syũa ya ndũa. 24Na Veva ambũkĩlya, na andwaa nĩ woninĩ ũndũ wa vinya wa Veva wa Ngai ku Kalitei, kwa ala mataviwe. Naw'o woni ũla nonete wandia. 25Nĩvo ĩndĩ namatavisye ala matavĩtwe maũndũ onthe ala Yeova wambonetye.

ESEKIELI 12

Esekieli ayonan'ya kũthamĩthw'a kwa Isilaeli me atave

1Na ĩngĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, nĩwĩkalaa katĩ wa nyũmba ng'endu, ala me na metho ma kwona, na matyonaa, ala me na matũ ma kwĩw'a na matyĩw'aa; nũndũ nĩ nyũmba ng'endu. 3Kwondũ wa ũu, we mwana wa mũndũ, ũmban'ya mĩio ũndũ wa kũthama, noithama mũthenya mene; na ũkathame kuma vandũ vaku kũthi vandũ vangĩ mene: nokwĩthĩwa makasũanĩa, o na kau nĩ nyũmba ng'endu. 4Na ũkaumaalye mĩio yaku mũthenya mene, ya mĩio ya mũthamo; na ũkaumaale we mwene wĩoo mene, o tondũ andũ maumaalaa mathamĩthĩtw'e. 5Vũthũa ĩima ũvainĩ mene, noikuĩla mĩio vo. 6Mene na metho moo ũkamĩkue na kĩtuo kyaku, na kũmĩkũĩla kĩvindunĩ; ũkavw'ĩke ũthyũ waku, nĩ kana ndũkone ĩ nthĩ: nũndũ nĩnĩkwiĩte wĩthĩwe wonan'yo kwa nyũmba ya Isilaeli.
7Na neeka o tondũ neeaĩwe: naumaalya mĩio yakwa mũthenya, o ta mĩio ya mũthamo, na wĩoo navũthũa ũvainĩ na kw'oko kwakwa: namyumaalya kĩvindunĩ, na namĩkua na kĩtuo kyakwa mene.
8Na kĩoko ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa. 9Mwana wa mũndũ, nyũmba ya Isilaeli, nyũmba ng'endu, ndĩnekũkũlya, Wĩĩka ata? 10Ũmatavye, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ndeto ĩno ngito nĩ ũvoo wa mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa Yelusaleme, na nyũmba yonthe ya Isilaeli ala me vo katĩ woo. 11Neena, Nyie nĩ wonan'yo wenyu: o tondũ neeka, now'o makekwa; makathamĩthw'a, maende me atave. 12Na mũnene ũsu ũla wĩ katĩ woo akakũĩla kĩvindunĩ na kĩtuo kyake, na akaumaala: makavũthũa ũvai makuĩle vo: akavw'ĩka ũthyũ wake, nũndũ ndakona ĩ nthĩ na metho make. 13Ngalan'ya kĩtei kyakwa ĩũlũ wake, na akakwatw'a nĩ kĩtei kyakwa; na ngamũtwaa Mbaviloni nthĩ ya Akalitei; ĩndĩ ndakamyona, o na kau akakw'ĩa kw'o. 14Na ngamanyaĩĩkya melekele kĩla kĩseve onthe ala mamũthyũlũlũkĩte mamũtethye, na nguthu syake syonthe; na ngamaatĩĩa nĩkũĩte ũvyũ. 15Na makamanya ninyie Yeova, yĩla ngamanyaĩĩkya mbaĩnĩ, na kũmekangya kũũ na kũũ nthĩnĩ wa i nthĩ. 16Ĩndĩ ngatialya andũ avũthũ moo mavonoke ũvyũ, na yũa, na mũimũ; nĩ kana matavanasye mothatyo moo onthe katĩ wa i mbaĩ kũla methi; na makamanya ninyie Yeova.
17Na ĩngĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 18Mwana wa mũndũ, ya kĩmũtũ kyaku ũitelemanga, noinyw'a manzĩ maku na kũtelemanga na kũkĩa; 19na matavye andũ ma ĩ nthĩ, Uũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya ũndũ wa ala matwĩe Yelusaleme, na nthĩ ya Isilaeli: Makaya kĩmũtũ kyoo na w'ĩa, na kũnyw'a manzĩ moo makĩteva, nũndũ nthĩ yake ĩkeethĩwa nthei, nĩ kũtavĩwa kyonthe kĩla kĩ nthĩnĩ wayo, nũndũ wa ũng'endu wa onthe ala mamĩtwĩe. 20Na ndũa ila syĩ na andũ ikatw'ĩka maanzo, na nthĩ ĩkeethĩwa nthei; na mũkamanya ninyie Yeova.
21Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 22Mwana wa mũndũ, nthimo ĩno ĩla mwĩ nayo nthĩ ya Isilaeli nĩ myaũ, ĩkwasya, Mĩthenya nĩyongelekete, na kĩla woni ndũkwĩanĩw'a? 23Kwondũ wa ũu matavye, Ũũ nĩw'o mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ngamina nthimo ĩsu, na matĩkamĩneena ĩngĩ ta nthimo nthĩnĩ wa Isilaeli; ĩndĩ matavye, Mĩthenya nĩ mĩthengeeu, na wĩanĩsyo wa kĩla woni. 24Nũndũ kũtikethĩwa ĩngĩ woni wa ũvũngũ kana kũaũsya kwa ngathĩĩo nthĩnĩ wa nyũmba ya Isilaeli. 25Nũndũ ninyie Yeova; nganeena, na ndeto ila nganeena ĩkeanĩw'a; ndĩkaselewa ĩngĩ: nũndũ mĩthenyanĩ yenyu, we nyũmba ng'endu, nganeena ĩla ndeto, na ngamĩanĩsya, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.
26Na ĩngĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 27Mwana wa mũndũ, sisya, ala ma nyũmba ya Isilaeli measya, Woni ũla ũnũkwona nĩ wa mĩthenya mingĩ yũkĩte, na nũnũkwathana ũvoo wa mavinda me kũasa. 28Kwondũ wa ũu matavye, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Kũikaselewa ĩngĩ o na ĩmwe ya ndeto syakwa, ĩndĩ ndeto ĩla nganeena ĩkeanĩw'a, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

ESEKIELI 13

Athani ma ũvũngũ maisilĩlwa

1Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa. 2Mwana wa mũndũ, mathanĩe athani ma Isilaeli ala mathanaa, noimatavya ala mathanaa kuma ngoonĩ syoo ene, Ĩw'ai ndeto ya Yeova: 3Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Woo nĩ wa athani atumanu, ala maatĩĩaa veva woo ene, na matyaaona ũndũ! 4We Isilaeli, athani maku methĩĩtwe ta mbĩwa syĩ kũndũ kwanangĩku. 5Inyw'ĩ mũtyaambata movũthũeni, o na mũtyaaaka ũvai kwondũ wa nyũmba ya Isilaeli, nĩ kana mũũngame kaũnĩ mũthenya wa Yeova. 6Nĩmonete maũndũ ma ũvũngũ, na ũvũngũ wa kũaũsya, ala maasya, Yeova easya; ĩndĩ Yeova ndaamatũma: na matuma andũ methĩwa na wĩkwatyo kana ndeto ĩkeanĩw'a. 7Mũtyaaona woni wa ũvũngũ, na mũtyaaneena ũvũngũ wa kũaũsya, ũndũ mũkwasya, Yeova easya; nakwa ndyaaneena?
8Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ: Nĩkwĩthĩwa nĩmũneenete ũvũngũ, na mwonete movũngũ, kwondũ wa ũu sisyai, nĩ na ũndũ nenyu, easya ũu Mwĩaĩi

Yeova. 9Na kw'oko kwakwa kũkeethĩwa ĩũlũ wa athani ala monaa mawoni ma ũvũngũ, na maaũasya makengane; matikethĩwa nzamanĩ ya andũ makwa, o na matikaandĩkwa vala nyũmba ya Isilaeli ĩandĩkĩtwe, o na matikalika nthĩ ya Isilaeli; na mũkamanya ninyie Mwĩaĩi Yeova. 10Nĩkwĩthĩwa, ĩĩ, nĩkwĩthĩwa nĩmavĩtĩthĩtye andũ makwa, makyasya, Mũuo; na vati mũuo; na yĩla ũmwe ũnũkwaka ũvai, sisya, nĩmekũvaka sokaa ũte mũlue nesa: 11matavye ala meũvaka ũvai sokaa ũte mũlue nesa, ũkavalũka: kũkeethĩwa mbua ya mũono ĩtulĩtye; na inyw'ĩ, mavia manene ma mbua, mũkavalũka; na kĩseve kĩnene kĩkootembũa. 12Sisya, yĩla ũvai wĩvalũka, mũikakũlw'a, Kũĩva kũvaka kũla mwĩũvakĩte? 13Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ: Ngootembũa na kĩseve kĩnene ũthilĩkunĩ wakwa; na kũkeethĩwa mbua ya mũono ĩtulĩtye ũthatunĩ wakwa, na mavia manene ma mbua ma kũmina ũvai ũthilĩkunĩ. 14Now'o ngaomboa ũvai ũla mũvakĩte sokaa ũte mũlue nesa, na kũũvalũkya nthĩ, na ĩndĩ mwambĩlĩlyo waw'o ũkaumĩla; na ũkavalũka, na mũkaminĩwa vu: na mũkamanya ninyie Yeova. 15O ta ũu ngeanĩsya ũthilĩku wakwa ũvainĩ, na andũnĩ ala movakĩte sokaa ũte mũlue nesa; na ngamwĩa. Ũvai ti vo ũĩ, o na ala movakie; 16nao, nĩ athani ma Isilaeli ala mathanaa ũndũ wa Yelusaleme, ala monaa mawoni ma mũuo kwondũ wayo, na vati mũuo, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.
17Naku, mwana wa mũndũ, lutĩla eĩtu ma andũ maku ũthyũ waku, asu ala mathanaa kuma ngoonĩ syoo ene; noimathanĩa, 18ũkyasya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Woo nĩ wa aka ala matumĩaa mĩto ikokoa syonthe, na kũtuma itambaa sya mĩtwe ya andũ ma kĩla kĩũngamo matee mathayũ ma andũ! Mũkatea mathayũ ma andũ makwa, na kũtangĩĩa andũ mekale thayũ kwondũ wenyu? 19Nĩmũmbukĩtye katĩ wa andũ makwa kwondũ wa mbĩ syusĩe mbaale na kwondũ wa ilungu sya imũtũ, mũae andũ mataĩle kũkw'a, na kũeka me thayũ ala mataĩle kwĩkala thayũ, ũndũ wa kũmatavya andũ makwa movũngũ ala methukĩĩasya movũngũ.
20Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya: Sisya, nĩ na ũndũ na mĩto yenyu, ĩla mũteaa mathayũ ma andũ nayo mũmaũlũkĩthye, na ngamĩtuka yume mokonĩ menyu; na ngaeka andũ mathi, o andũ ala mũmateaa mũmaũlũkye. 21O na itambaa syenyu ngatembũanga, na kũvonokya andũ makwa kuma mokonĩ menyu, na matikethĩwa ĩngĩ mokonĩ menyu masyĩmwa; na mũkamanya ninyie Yeova. 22Nikwĩthĩwa nĩmwĩw'ĩthĩtye woo na movũngũ ngoo ya alũngalu, ala ndaamew'ĩthya woo, na mwĩkĩĩte moko ma ũla mũthũku vinya, nĩ kana ndakasyoke kuma mũendelenĩ wake mũthũku, na kũtangĩĩwa ethĩwe thayũ; 23kwondũ wa ũu mũtikona ĩngĩ mawoni ma ũvũngũ, kana kũaũsya: na ngavonokya andũ makwa kuma kw'okonĩ kwenyu; na mũkamanya ninyie Yeova.

ESEKIELI 14

Ũsilĩlo ĩũlũ wa athaithi ma mĩvw'anano ala mokĩaa mwathani

1Nĩvo ĩndĩ nookĩwe nĩ amwe ma atumĩa ma Isilaeli, na mekala nthĩ mbee wakwa. 2Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 3Mwana wa mũndũ, andũ aa nĩmekĩĩte mĩvw'anano yoo ngoonĩ syoo, na maiĩte ũlulutĩkyo wa ũthũku woo mbee wa ũthyũ woo: nĩnaĩle kũkũlw'a nĩo ũndũ o na wĩva? 4Kwondũ wa ũu neena nao, noimatavya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Kĩla mũndũ wa nyũmba ya Isilaeli ũla wĩkĩĩte mĩvw'anano yake ngoonĩ yake, na kwia ũlulutĩkyo wa ũthũku wake mbee wa ũthyũ wake, na akyũka kwa mwathani; nyie Yeova ngamũsũngĩa ũndũnĩ ũsu kwĩanana na wingĩ wa mĩvw'anano yake; 5nĩ kana nĩkwate nyũmba ya Isilaeli na ngoo syoo ene, nũndũ mo onthe nĩmataanĩsye nakwa kwondũ wa mĩvw'anano yoo.
6Kwondũ wa ũu tavya nyũmba ya Isilaeli, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Syokai, na ĩthyũũei mũtie mĩvw'anano yenyu; na thyũũai mothyũ menyu matikasisye mothatyo menyu onthe. 7Nũndũ kĩla ũmwe wa nyũmba ya Isilaeli, kana wa aeni ala mekalaa ũeni nthĩnĩ wa Isilaeli, ũla wĩtaanĩsya nakwa, na kwĩkĩa mĩvw'anano yake ngoonĩ yake, na kwia ũlulutĩkyo wa ũthũku wake mbee wa ũthyũ wake, na akyũka kwa mwathani ekũlĩlye kwakwa; nyie Yeova ngeesũngĩĩa: 8na ngamũlutĩla mũndũ ũsu ũthyũ wakwa, na ngamũtw'ĩkĩthya ũseng'yo, ethĩwe wonan'yo na nthimo, na ngamũveta katĩ wa andũ makwa; na mũkamanya ninyie Yeova. 9Na ethĩwa mwathani nũkengetwe na akaneena ndeto, nyie, Yeova, nĩnĩkengete mwathani ũsu, na ngamũtambũũkĩsya kw'oko kwakwa, na ngamwananga aume andũnĩ makwa Isilaeli. 10Na makakua ũthũku woo: ũthũku wa mwathanĩ ũkethĩwa ta ũthũku wa ũla ũmũkũlasya; 11nĩ kana nyũmba ya Isilaeli ndĩkaende ĩkyanganga ĩngĩ kũasa nakwa, kana kwĩthũkya ĩngĩ na movĩtyo moo onthe; ĩndĩ nĩ kana methĩwe andũ makwa, nakwa nĩthĩwe Ngai woo, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

Ũsili wa Ngai wa kati ĩũlũ wa Yelusaleme

12Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 13Mwana wa mũndũ, yĩla nthĩ ĩkambĩtanĩsya kwondũ wa kwĩka naĩ, nakwa ngamĩtambũũkĩsya kw'oko kwakwa, na kũtũla ndata ya kĩmũtũ kyayo, na kũmĩetee yũa, na kũveta kwayo mũndũ na nyamũ; 14o na ethĩwa andũ aa atatũ, Noa, na Ndanieli, na Yovu, me kw'o, makavonokya no mathayũ moo ene kwondũ wa ũlũngalu woo, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 15Ethĩwa ngavĩtĩlya nyamũ mbai ĩ nthĩ, na ĩkĩmyananga, na ĩkĩtw'ĩka nthei, ũkethĩa mũndũ o na wĩva ndatonya kũmĩvĩtĩla nũndũ wa nyamũ; 16o na ethĩwa andũ asu atatũ me kw'o, o tondũ nĩ thayũ, easya Mwĩaĩi Yeova, matikavonokya ana kana eĩtu; o mo ene makavonoka, ĩndĩ ĩ nthĩ ĩkeethĩwa nthei. 17Kana ethĩwa ngamĩetee nthĩ ĩsu ũvyũ, na ngasya, Ũvyũ, enda wangange ĩ nthĩ; nĩ kana nĩvete nthĩnĩ wayo mũndũ na nyamũ; 18o na ethĩwa andũ asu atatũ me kw'o, o tondũ

nĩ thayũ, matikavonokya ana kana eĩtu, ĩndĩ no mo ene makavonoka, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 19Kana ethĩwa ngatũma mũimũ nthĩ ĩsu, na kũmyonoesya ũthilĩku wakwa wa kwĩtĩkya nthakame, nĩvete nthĩnĩ wayo mũndũ na nyamũ; 20o na ethĩwa Noa, na Ndanieli, na Yovu, me kw'o, o tondũ nĩ thayũ, easya Mwĩaĩi Yeova, matikavonokya mwana kana mwĩĩtu; makavonokya no mathayũ moo ene kwondũ wa ũlũngalu woo.
21Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nĩ mbee veana ata yĩla ngaetee Yelusaleme mosilĩlo makwa ana mathũku, ũvyũ, na yũa, na nyamũ nthũku, na mũimũ, nĩvete nthĩnĩ wayo mũndũ na nyamũ! 22Ĩndĩ, sisya, kũkatiala ũtialo nthĩnĩ wayo ũla ũkaumaalw'a, ana na eĩtu; sisya, makamumĩlĩla, na mũkoona mĩendele yoo na meko moo; na mũkakiakiw'a ũndũ wa ũthũku ũla nĩetete Yelusaleme, o w'onthe ũla nĩetete ĩũlũ wayo. 23Na makamũkiakisya, yĩla mũkona mĩendele yoo na meko moo; na mũkamanya ndyaaĩka vate kĩtumi w'onthe ũla neekie nthĩnĩ wayo, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

ESEKIELI 15

Yelusaleme ta mũsavivu ũte wĩa

1Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩngũlya, 2Mwana wa mũndũ, mũtĩ wa mũsavivũ ũvĩtũkĩte mĩtĩ ĩla ĩngĩ ũndũnĩ wĩva, ũvonge wa mũsavivũ ũla wĩ katĩ wa mĩtĩ ya mũtitũ? 3Mũtĩ waw'o nĩwoswa ũkatethya wĩa o na wĩva? Kana andũ nĩmosa kyambo kyaw'o kya kwanĩka kĩndũ o na kĩva? 4Sisya, nũkwĩkw'a mwakinĩ wĩthĩwe ngũ; mwaki nũvĩvĩtye mĩthya ĩli yaw'o, o na nũvĩvĩlw'e katĩ: nĩwaĩla wĩanĩ o na wĩva? 5Sisya, yĩla waĩ mũima, ndwaĩ vata wĩanĩ o na wĩva: yu nĩ mbee mũno, yĩla mwaki ũminĩte kũwananga, na nũvĩvĩtw'e, kũtonya kũtethya wĩa o na wĩva! 6Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya: Ta mũtĩ wa mũsavivũ katĩ wa mĩtĩ ya mũtitũ, ũla nĩkĩĩte mwakinĩ wĩthĩwe ngũ, now'o nganengane ala matwĩe Yelusaleme. 7Na ngamalutĩla ũthyũ wakwa; makauma mwakinĩ, ĩndĩ mwaki ũkamamina, na mũkamanya ninyie Yeova, yĩla nĩmalutĩla ũthyũ wakwa. 8Na ngatw'ĩkĩthya nthĩ nthei, nũndũ nĩmavĩtĩtye, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

ESEKIELI 16

Ũmaamai wa Yelusaleme

1Na ĩngĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa. 2Mwana wa mũndũ, manyĩthya Yelusaleme mothatyo mayo; 3nokyasya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũũtavya Yelusaleme: Wambĩlĩlyo waku na kũsyaĩwa kwaku nĩ nthĩ ya Mũkanaani; Mũamoli aĩ ĩthe waku, na inyia waku aĩ Mũĩtiti. 4Na ũndũ wa kũsyawa kwaku, mũthenya ũla wasyaiwe mũkautĩ waku ndwaatilwa, o na ndwaathambw'a na manzĩ ũthee; ndwaavakwa mũnyũ, kana kũvw'ĩkwa ngũa ya ũkenge. 5Vatyaĩ itho yakwĩw'ĩe tei yĩkwĩke ũndũ o na wĩva wa asu, ya ũkwĩw'ĩa tei; ĩndĩ wekiw'e weũnĩ, nũndũ thayũ waku nĩwameniwe, mũthenya ũla wasyaiwe.
6Na yĩla navĩtĩle vala ũĩ, na nakwona wĩthokoanĩtye na nthakame yaku, nakwĩa, O na wĩ na nthakame yaku, ĩthĩwa thayũ; ĩĩ, nakwĩa, O na wĩ na nthakame yaku, ĩthĩwa thayũ. 7Nĩnakwingĩvisye ta kĩla kĩmeaa mũũndanĩ, naku waingĩva na waendeea kũneneva, na wavikĩa kwanakava mũno; nondo syaku syaneneva, na nzw'ĩĩ syaku syeana; o na ũu w'onthe waĩ mũthei, ũte ngũa. 8Na yĩla navĩtĩle vala ũĩ, na nakũsisya, sisya, ĩvinda yaku yaĩ ĩvinda ya kwendwa; na nakũvw'ĩka na mũthya wa ngũa yakwa, na nakũvw'ĩka wĩ mũthei: ĩĩ, nakwĩavĩa, na natianĩa ũtianĩo naku, na watw'ĩka wakwa, easya, ũu Mwĩaĩi Yeova. 9Nĩvo ĩndĩ nakũthambisye na manzĩ; ĩĩ, nakũthambya nesa nthakame yaku yakuma, na nakũvaka mauta. 10O na nakũvw'ĩka na ngũa itumĩĩwe wanake, na nakwĩkĩa iatũ sya mbũa sya vomboo, na nakũvotoa na katane nzeo, na nakũvw'ĩka na alili. 11Na nakwanakavya na mawanake, na neekĩa itang'a mokonĩ maku, na mũnyoo ngingonĩ yaku. 12Na neekĩa ngome ĩnyiũũnĩ yaku, na ngome sya matũ matũnĩ maku, na ngovia nzeo mũno ya ũsumbĩ mũtwenĩ waku. 13Wanakavĩtw'e ta ũu na thaavu na vetha; na ngũa yaku yaĩ ya katane nzeo, na ya alili, na ĩtumĩĩwe wanake; waĩsaa mũtu mũvinyu, na ũkĩ wa nzũkĩ, na mauta, na waĩ mwanake mũno, na waathimĩka wavikĩa kĩanda kya kĩũsumbĩ. 14Na nguma yaku yanyaĩĩka katĩ wa i mbaĩ nũndũ wa wanake waku; nũndũ waĩ mwĩanĩu, kwondũ wa ũnene wakwa ũla nakwĩkĩie, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.
15Ĩndĩ nĩwekwatisye wanake waku, na weeka ũmalwaya nũndũ wa nguma yaku, na woonosya ũmalwaya waku ĩũlũ wa kĩla ũmwe ũla wavĩtaa; waĩ wake. 16Na woosa ngũa syaku, na weeseũvĩsya kũndũ kũtũlu kwanakavĩtw'e na langi wa mĩthemba mingĩ, na weekĩa ũmalwaya kw'o; maũndũ ta asu matikoka, o na kũikethĩwa ũu. 17O na nĩwoosie mĩio yaku mĩseo ya wanake ya thaavu wakwa na vetha wakwa, ĩla nakũnengie, na weeseũvĩsya mĩvw'anano ya andũ aũme, na weeka ũmalwaya nayo; 18na woosa ngũa syaku ila itumĩĩwe wanake, na wamĩvw'ĩka, na waia mauta makwa na ũvani wakwa mbee wayo. 19O na kĩmũtũ kyakwa kĩla nakũnengie, kya mũtu mũvinyu, na mauta, na ũkĩ wa nzũkĩ, kĩla nakũathĩsye, o nakyo waia mbee wayo kĩthĩwe kĩndũ kĩla kĩnyungaa nesa; na kwailyĩ ũu, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 20Na ĩngĩ nĩwosete ana maku na eĩtu maku, ala wanzyaĩe, na asu wamĩthembea maminwe. Ũmalwaya waku waĩ ũndũ ũnini, 21kana ũae syana syakwa, na kwinengane, ũkivĩtĩlya mwakinĩ ũndũ wayo? 22Na mothatyonĩ maku onthe na ũmalwayanĩ waku ndwaalilikana mĩthenya ya wana waku, yĩla waĩ mũthei ũte ngũa, na wathokoanĩte na nthakame yaku.
23Na kwesa kwĩthĩwa ĩtina wa ũthũku waku w'onthe (woo, woo nĩ waku! Easya ũu Mwĩaĩi Yeova), 24atĩ nĩwĩyakĩe vandũ va nguluĩ, na nĩweeseũvĩsye kũndũ kũtũlu nzĩanĩ nene syonthe. 25Nĩwakĩte vandũ vaku vatũlu wambĩlĩlyonĩ wa kĩla nzĩa, na nũtw'ĩkĩthĩtye wanake waku ũthatyo, na nũtaanĩĩsye maũũ maku kĩla

mũndũ ũla ũvĩtaa, na waingĩvya ũmalwaya waku. 26O na nĩwĩkĩte ũmalwaya na Amisili, atũi maku, anene ma mwĩĩ; na nĩwingĩvĩtye ũmalwaya waku, ũnthatye. 27Sisya kwondũ wa ũu, nĩnakũtambũũkĩsye kw'oko kwakwa, na nĩnĩolete lĩu waku wa mavinda onthe, na nĩnĩkũnenganĩte kwendanĩ kwa ala makũmenaa, eĩtu ma Avilisiti, ala meũsonoka ũndũ wa mũendele waku mwathe. 28O na nĩwĩkĩte ũmalwaya na Aasulĩ, nũndũ ndwaakola; ĩĩ, nĩwĩkĩte ũmalwaya nao, ĩndĩ ndwaaĩanĩw'a. 29O na ĩngĩ nĩwingĩvĩtye ũmalwaya waku nthĩ ya Kanaani, o na kũvika Kalitei; ĩndĩ ndwaaĩanĩw'a nĩw'o.

30Ngoo yaku ko nĩ mbonzu, easya Mwĩaĩi Yeova, nũndũ nĩwĩkaa maũndũ asu onthe, wĩa wa ĩlwaya yĩte nthoni; 31nũndũ nĩwakaa vandũ vaku va nguluĩ wambĩlĩlyonĩ wa kĩla nzĩa, na kũseũvya vandũ vaku vatũlu kĩla nzĩanĩ nene, na ndwailyĩ ta ĩlwaya, ũndũnĩ ũũ wa atĩ wavũthya kũtuvwa. 32Kĩveti kĩla kĩlaalaa! Kĩla kyosaa aeni vandũ va mũũme wakyo! 33Nĩmanengae malwaya onthe mĩthĩnzĩo; ĩndĩ we nũnengae endwa maku onthe mĩthĩnzĩo yaku, na kũmatuva, nĩ kana makũkĩe kĩla ngalĩko ũndũ wa ũmalwaya waku. 34Na wĩ kĩvathũkan'yo na aka ala angĩ ũmalwayanĩ waku, nũndũ vai ũmwe ũla ũkũatĩĩaa eke ũmalwaya; na nũndũ nũtuvanaa, naku ndũtuvawa, kwondũ wa ũu wĩ kĩvathũkan'yo.

35Kwondũ wa ũu, we ĩlwaya, ĩthukĩĩsye ndeto ya Yeova: 36Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya, Nĩkwĩthĩwa ũvuku waku nĩwonoetw'e, na nũvuĩtwe woneke wĩ mũthei nũndũ wa ũmalwaya waku na endwa maku; na nũndũ wa mĩvw'anano yonthe ya mothatyo maku, na kwondũ wa nthakame ya syana syaku, ila wamĩnengie; 37kwondũ wa ũu sisya, ngoomban'ya endwa maku onthe, ala wamatanĩe, na onthe ala wamendie, vamwe na onthe ala wamenie; o na ngamomban'ya ĩũlũ waku ngalĩ syonthe, na ngakũvua woneke wĩ mũthei, nĩ kana mone wĩ mũthei vyũ. 38Na ngakũsilĩla, o tondũ aka masilĩlawa ala manangaa ũtwaano na kwĩtĩkya nthakame; ngaete ĩũlũ waku nthakame ya ũthilĩku na kĩwĩu. 39O na ngakũnengane kw'okonĩ kwoo, na makaomboa vandũ vaku va nguluĩ, na kũomboa kũndũ kwaku kũtũlu; na makakumya ngũa syaku, na kwosa mĩio yaku mĩseo ya wanake; na makakũtia wĩ mũthei ũte ngũa. 40O na makaete nguthu yũkite naku, na makakũkimanga na mavia, na makakũtonyanga na mbyũ syoo. 41Na makavĩvya nyũmba syaku na mwaki, na ũkũsilĩla aka aingĩ mene; na ngatuma ũeka kwĩka ũmalwaya, na ndũkatuvana ĩngĩ. 42Now'o ngathũmũsya ũthilĩku wakwa kwaku, na kĩwĩu kyakwa kĩkauma vala ũĩ, na ngekala nĩuĩtye, na ndĩkathata ĩngĩ. 43Nĩkwĩthĩwa ndwaalilikana mĩthenya ya wana waku, ĩndĩ nĩwanthilĩkile maũndũnĩ asu onthe; kwondũ wa ũu, sisya, ngaete mũendele waku mũtwenĩ waku, easya ũu Mwĩaĩi Yeova: na ndũkeka wathe ũsu vamwe na mothatyo maku onthe.

44Sisya, kĩla ũmwe ũla ũneenaa nthimo akakũneenea nthimo ĩno, akyasya, O ũndũ inyia ũilyĩ, now'o mwĩĩtu wake ũilyĩ. 45We wĩ mwĩĩtu wa mwenyu, ũla ũmenaa mũũme wake na syana syake; na wĩ mwĩĩtu-a-inyia wa eĩtu-a-inyia maku, ala mamenie aũme moo na syana syoo: inyia waku nĩ Mũititi, na au nĩ Mũamoli. 46Na mwĩĩtu-a-nyukwe mũkũũ nĩwe Samalia, ũla ũtũaa ngalĩ ya kw'oko kwaku kwa aka, we na eĩtu make; na mwĩĩtu-a-nyukwe mũinau, ũla ũtũaa ngalĩ ya kw'oko kwaku kwa aũme, nĩwe Sotomo na eĩtu make. 47Ĩndĩ ndwaaendela mĩendelenĩ yoo, kana kwĩka mothatyo moo; ĩndĩ, ta ethĩwa ũu waĩ ũndũ ũnini, waĩ mũthũku kwĩ mo mĩendelenĩ yaku yonthe. 48O tondũ nĩ thayũ, easya Mwĩaĩi Yeova, Sotomo mwĩĩtu-a-inyia waku ndaaĩka, we kana eĩtu make, tondũ we weekie, we na eĩtu maku. 49Sisya, ũũ waĩ ũthũku wa mwĩĩtu-a-nyukwe Sotomo: ngathĩĩo, kũvũnw'a na lĩu, ũthũmũo wa kũunĩka maĩ nthĩnĩ wake na eĩtu make; o na ndaaĩkĩa kw'oko kwa ngya na athĩni vinya. 50Nao maĩ na wĩng'athĩlĩlyo, na meeka ũthatyo mbee wakwa: kwondũ wa ũu namaveta o tondũ noonie wĩ ũseo. 51O na Samalia ndaaĩka nyunzu ya naĩ syaku; ĩndĩ nĩwingĩvĩtye mothatyo maku kwĩ mo, na nũtumĩte eĩtu-a-mwenyu matalwa alũngalu kwondũ wa mothatyo maku onthe ala wĩkĩte. 52Naku we, ĩkuĩe nthoni syaku, ila ũsilĩlĩte eĩtu-a-mwenyu; kwondũ wa naĩ syaku ila weekie ila ithatasya kwĩ ĩ syoo, nao nĩ alũngalu kwĩ we: ĩĩ, naku soomanĩwa, na kua nthoni syaku, nũndũ nũtumĩte eĩtu-a-mwenyu matalwa alũngalu.

53Na ngamatũnga maume kũtavwanĩ kwoo, kũtavwa kwa Sotomo na eĩtu make, na kũtavwa kwa Samalia na eĩtu make, na kũtavwa kwa atave maku ala me katĩ woo; 54nĩ kana wĩkuĩe nthoni syaku, na kũsonoka nũndũ wa w'onthe ũla wĩkĩte, nũndũ wĩ ũkiakisyo kwoo. 55Na eĩtu-a-mwenyu, Sotomo na eĩtu make, makasyokea mwĩkalĩle woo wa mbee; na Samalia na eĩtu make makasyokea mwĩkalĩle woo wa mbee; naku na eĩtu maku mũkasyokea mwĩkalĩle wenyu wa mbee. 56Nũndũ mwĩĩtu-a-nyukwe Sotomo ndaawetwa nĩ kanyw'a waku mũthenyanĩ wa ngathĩĩo yaku, 57ũthũku waku ũtanamba kũvuũwa, ta ĩvinda ya kũvũthya kwa eĩtu ma Silia, na onthe ala mamũthyũlũlũkĩte, eĩtu ma Avilisiti, ala makũvũthasya ngalĩ syonthe. 58Nũkuĩte wathe waku na mothatyo maku, easya ũu Yeova. 59Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nakwa ngakwĩka o tondũ weekie, we ũla wavũthisye wĩvĩto ũkyananga ũtianĩo.

60Ĩndĩ o na ũu w'onthe ngalilikana ũtianĩo wakwa ũla natianĩe naku mĩthenya ya wana waku, na ngakũlũlũmĩlĩlya ũtianĩo wa tene na tene. 61Nĩvo ĩndĩ ũkalilikana mĩendele yaku, na kũsonoka, yĩla ũkosa eĩtu-a-mwenyu, eĩtu-a-mwenyu ala akũũ, na ainau; na ngakũnenga mo methĩwe eĩtu maku, ĩndĩ ti kwondũ wa ũtianĩo waku. 62Na ngalũlũmĩlya ũtianĩo wakwa naku; ũkamanya ninyie Yeova; 63nĩ kana ũtonye kũlilikana, na kũsoomanĩwa, ũte kwathamya kanyw'a waku o na ĩndĩĩ, nũndũ wa nthoni syaku, yĩla ngakũekea maũndũ asu onthe ala weekie, easya ũu Mwĩanĩi Yeova.

ESEKIELI 17

Ngelekan'yo ya ndiũ na mũsavivu

1Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, kwatan'ya ndaĩ, na tavya nyũmba ya Isilaeli ngelekan'yo; 3nokyasya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ndiũ nene yĩ nthwau nene na nzĩa ndasa, i nthwau syusũĩte maw'ĩa, ala maĩ na langi wa mĩthemba mingĩ, yooka Levanoni, na yoosa mũthya wa ĩũlũ wa mũkũũ: 4yatila kala kakolwa ka ĩũlũ mbee, na yakatwaa nthĩ ya kũtandĩthya; yavanda ndũanĩ ya atandĩthya. 5O na yoosa mbeũ ya ĩ nthĩ, na yamĩvanda mũthanganĩ ũla ũsyaaa mũno; yamia ũtee wa manzĩ maingĩ; yamĩvanda ta mũtĩ ũla ũmeaa ũsĩnĩ. 6Na yamea, na yatw'ĩka mũsavivũ mũtambu mũno wĩ mũkuvĩ, ũla ndĩso syaw'o nĩsyoosyookee, na mĩi yaw'o yaĩ ĩtheo yaw'o; ta ũu yatw'ĩka mũsavivũ, na watambya ndĩso, na kũete tũkolwa.

7O na kwaĩ ndiũ ĩngĩ yaĩ na nthwau nene na maw'ĩa maingĩ: na, sisya, mũsavivũ, ũsu wathyũũa mĩi yaw'o wamyelekelya, na ndĩso syaw'o syathongooa imyelekele, kuma mĩtaũnĩ vala ũvandĩtwe, nĩ kana yũnyithye. 8Wavandwa mũthanganĩ mũseo vakuvĩ na manzĩ maingĩ, nĩ kana ũthongoosye mbonge, na nĩ kana ũsyae ũsyao, nĩ kana wĩthĩwe mũsavivũ mũseo. 9Neena atĩĩ, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ũkaaĩla? Ndakakũa mĩi yaw'o, na kũtila usyao waw'o, nĩ kana ũvove; nĩ kana matũ maw'o onthe ala ũthongooetye ma wenze mavove? Na ti kwondũ wa kw'oko kwĩ vinya kana andũ aingĩ ũtonya kũkũanĩw'a na mĩi yaw'o. 10Ĩĩ, sisya, wavandwa, ũkaaĩla? Ndũkavova vyũ, yĩla kĩseve kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa kĩkaũuutanĩa? Ũkavovea mĩtaũnĩ vala wavandiwe.

11O na ĩngĩ ndeto ya Yeova yambukĩa, ĩkĩmbĩa, 12Mĩtavye ĩla nyũmba ng'endu, Mũtyĩsĩ ũalyũlo wa maũndũ aa? Matavye, Sisya, mũsumbĩ wa Mbaviloni nĩwokie Yelusaleme, na akwata mũsumbĩ wa kw'o, na anene me mbee ũsumbĩnĩ ma kw'o, na amatwaa kwake Mbaviloni. 13Na oosa wa ũsyao wa kĩũsumbĩ, na atianĩa ũtianĩo nake; o na amũingĩĩsya evĩte, na atwaa ala me na ũtonyi ma ĩ nthi; 14nĩ kana ũsumbĩ ũnyivw'e, ndũkeyũkĩlye, ĩndĩ ũndũ wa ũlũmya ũtianĩo wake nũtonya kũũngama. 15Ĩndĩ nĩwamũng'endeie nũndũ wa ũtũma atũmwa make Misili, nĩ kana mamũnenge mbalasi na andũ aingĩ. Nake akaunĩka? Akavonoka ũla wĩkaa maũndu ta asu? Akaananga ũtianĩo, na ĩndĩ aivonoka? 16O tondũ nĩ thayu, easya Mwĩaĩi Yeova, vate ndĩi vandũ vala mũsumbĩ wĩkalaa ũla wamũtw'ĩkĩthisye mũsumbĩ, ũla wavũthisye wĩvĩto wake, na ũla wanangie ũtianĩo wake, e nake ku Mbaviloni katĩ akakw'a. 17O na Valao ndakamũtethya kaũnĩ na ĩta syake syĩ vinya na nguthu yake nene, yĩla makomba mbumbu na kwaka ngome, mavete andũ aingĩ. 18Nũndũ nũvũthĩtye wĩvĩto kwondũ wa kwananga ũtianĩo; na sisya, nĩwanenganie kw'oko kwake, o na eekie maũndũ asu onthe; ndakavonoka. 19Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ: O tondũ nĩ thayũ, vate ndĩi wĩvĩto wakwa ũla wavũthisye, na ũtianĩo wakwa ũla wanangie, ngaete ĩũlũ wa mũtwe wake mwene. 20Na ngalan'ya kĩtei kyakwa ĩũlũ wake, na akakwatw'a nĩ mũkwa wakwa, na ngamũete Mbaviloni, na ngamũsĩlĩĩla kw'o nũndũ wa ĩvĩtyo yake yĩla wambĩtanisye. 21N akĩi make onthe nguthunĩ syake syonthe makavalũkw'a na ũvyũ, na ala metiwa makanyaĩĩkw'a melekele kĩla kĩseve: na mũkamanya kana nyie, Yeova, nĩnĩneenete ũu.

22Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: O nakwa ngoosa mũthya wĩ ĩũlũ wa mũkũũ, na ngoovanda; ngatema katĩ wa tũkolwa twa ĩũlũ mũno kamwe kololo, na ngakavanda kĩĩmanĩ kĩtũlu na kĩnene: 23kĩĩmanĩ kĩtũlu kya Isilaeli ngakavanda; na kakathongoosya mbonge, na kũsyaa ũsyao, na kwĩthĩwa mũkũũ mũseo: na nyũnyi syonthe sya kĩla mũthemba wa nthwau ikekala ĩtina waw'o; ikekala muunyĩnĩ wa mbonge syaw'o. 24Na mĩtĩ yonthe ya kĩthekanĩ ĩkamanya kana nyie, Yeova, nĩnĩtheeetye mũtĩ mũasa, nĩnĩnenevetye mũtĩ mũkuvĩ, nĩnũmĩthĩtye mũtĩ mwĩũ, na nĩnĩthongooetye mũtĩ mũmũ: nyie, Yeova, nĩnĩneenete na nĩnĩkĩte ũu.

ESEKIELI 18

Mũndũ ũla wĩkaa naĩ akakw'a

1Ndeto ya Yeova yambũkĩa ĩngĩ, ĩkĩmbĩa, 2Mwĩasya ata mũineena nthimo ĩno ũndũ wa nthĩ ya Isilaeli, mũkyasya, Aaĩthe nĩmaĩe nzavivũ syĩ ngaati, na maeo ma syana maya nthithi? 3O tondũ nĩ thayũ, easya Maĩaĩi Yeova, mũtikethĩwa na kĩtumi kya kũneena nthimo ĩsu ĩngĩ nthĩnĩ wa Isilaeli. 4Sisya, mathayũ onthe nĩ makwa; o tondũ thayũ wa ĩthe nĩ wakwa, now'o thayũ wa mwana nĩ wakwa: na mũndũ ũla wĩkaa naĩ, akakw'a.

5Ĩndĩ ethĩwa mũndũ nĩ mũlũngalu na ekaa ũla wosanaa na mĩao na ũla wa w'o, 6na ndaaĩa iĩmanĩ, o na ndaamyũkĩlĩlya mĩvw'anano ya nyũmba ya Isilaeli metho make, o na ndaavukya kĩveti kya mũtũi wake, o na ndaathengeea mũndũ mũka ũla wealũlĩte, 7na ndaamwĩka mũndũ o na wĩva naĩ, ĩndĩ nũmũtũngĩĩte mũkovwa ngwatĩlĩlyo yake, ndaaosa kĩndũ na mbuta, nũnengete ala me na nzaa lĩu wake, na nũmavw'ĩkĩte ngũa ala athei; 8ndaakovethya atũngĩwe ũtandĩthyo, o na ndaaosa wongeleko, nũtũngĩte kw'oko kwake ndakeke ũthũku, nũsilanĩtye mũndũ na mũndũ na sila wa katĩ, 9nake nũendaa myamũlonĩ yakwa, na nũkwatĩte motw'ĩo makwa, ekae w'o; ũsu nĩ mũlũngalũ, ndatĩa kwĩkala thayũ, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

10Ethĩwa akasyaa mwana mũvutani, mwĩtĩkya wa nthakame, na ũla wĩkaa ũmwe wa maũndũ asu, 11na ndekaa ũmwe wa maũndũ asu ala waĩle kwĩka, ĩndĩ nake nĩwaĩĩe iĩmanĩ, na nũvukĩtye kĩvetĩ kya mũtũi wake, 12nũmekĩte naĩ ngya na athĩni, nũvutanĩte, ndaatũnga ngwatĩlĩlyo, na nũmyũkĩlĩlye mĩvw'anano metho make, nĩwĩkĩte ũthatyo, 13nũkovethetye aitũngĩwa ũtandĩthyo, na nĩwosete wongeleko; ũsu akekala thayu? Ndakekala thayũ: nĩwĩkĩte mothatyo

asu onthe; ndatĩa ũkw'a; nthakame yake ĩkeethĩwa ĩũlũ wake.
14Na, sisya, ethĩwa akasyaa mwana, ũla wonaa naĩ syonthe sya ĩthe wake, ila wekie, na nũkĩaa, na ndekaa naĩ ta isu; 15ndaaĩa iĩmanĩ, o na ndaamyũkĩlĩlya mĩvw'anano ya nyũmba ya Isilaeli metho make, ndaavukya kĩveti kya mũtũi wake, 16o na ndaamwĩka mũndũ o na wĩva naĩ, ndaaosa kĩndũ kĩthĩwe ngwatĩlĩlyo, o na ndaavutana, ĩndĩ nũnengete ala me na nzaa lĩu wake, na nũvw'ĩkĩte ngũa ala athei; 17nũtũngĩte kw'oko kwake ndakathĩn'ye ngya, ndaakovethya atũngĩwe ũtandĩthyo kana wongeleko, nĩwĩkĩte motw'ĩo makwa, nũendete myamũlonĩ yakwa; ũsu ndakakw'a kwondũ wa ũthũku wa ĩthe wake, ndatĩa kwĩkala thayũ. 18Ũndũ wa ĩthe wake, nĩkwĩthĩwa nĩwathĩnasya na thĩna mwai, aĩvuta mwana-a-ĩthe, na akĩka ũla ũte ũseo katĩ wa andũ make, sisya, akakw'a e ũthũkunĩ wake. 19Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩasya, Nũndũ wa kĩ mwana ndakuaa ũthũku wa ĩthe? Yĩla wĩkĩte ũla wosanaa na mĩao na ũla wa w'o nũkwatĩte myamũlo yakwa yonthe, na nũmĩkĩte, ndatĩa kwĩkala thayũ. 20Mũndũ ũla wĩkaa naĩ, ndatĩa kũkw'a: mwana ndakakua ũthũku wa ĩthe, o na ĩthe ndakakua ũthũku wa mwana; ũlũngalu wa ũla mũlũngalu ũkekala ĩũlũ wake, na ũthũku wa ũla mũthũku ũkekala ĩũlũ wake.

Nzĩa ya Yeova nĩ ndũngalu

(ESEKIELI 33.10–20)

21Ĩndĩ ethĩwa ũla mũthũku akeethyũũa na kũtia naĩ syake syonthe ila wĩkĩte, na kũkwataa myamũlo yakwa yonthe, na kwĩkaa ũla wosanaa na mĩao na ũla wa w'o, ndatĩa kwĩkala thayũ, ndakakw'a. 22Ĩvĩtyo o na yĩva ya mavĩtyo make ala wĩkĩte yĩtikalilikanwa ĩũlũ wake: ũlũngalunĩ wake ũla wĩkĩte akekala thayũ. 23Nyie nĩndanĩthaw'a nĩ kĩkw'ũ kya ũla mũthũku? Ekũlya ũu Mwĩaĩi Yeova; na ti kavaa asyoke kũtia mũendele wake, na kwĩkala thayũ? 24Ĩndĩ yĩla ũla mũlũngalu ũkethyũũa na kũtia ũlũngalu wake, na kwĩkaa ũthũku, na kwĩkaa kwĩanana na mothatyo onthe ala mũndũ mũthũku wĩkaa, ũsu akekala thayũ? O na ũmwe wa meko make malũngalu ala wekie ndũkalilikanwa: ĩvĩtyonĩ yake yĩla wavĩtisye, na naĩnĩ yake ĩla wekie, akakw'ĩa nthĩnĩ wasyo.
25Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩasya, Nzĩa ya Mwĩaĩi ndĩanene. Ĩthukĩĩsye, we nyũmba ya Isilaeli: Nzĩa yakwa ndĩanene? Nzĩa syenyu tisyo iteanene? 26Yĩla mũndũ mũlũngalu ũkethyũũa na kũtia ũlũngalu wake, nayĩka ũthũku, na kũkw'ĩa nthĩnĩ waw'o; akakw'ĩa ũthũkunĩ wake ũla wekie. 27Na ĩngĩ, yĩla mũndũ mũthũku ũkethyũũa na kũtia ũthũku wake ũla wekie, na kwĩkaa ũla wosanaa na mĩao na ũla wa w'o, akeetangĩĩa ekale thayu. 28Nĩkwĩthĩwa nũsũanĩaa, na kwĩthyũũa na kũtĩa mavĩtyo make onthe ala wekie, ndatĩa kwĩkala thayũ, ndakakw'a. 29Ĩndĩ nyũmba ya Isilaeli ĩasya, Nzĩa ya Mwĩaĩi ndĩanene. We nyũmba ya Isilaeli, nzĩa syakwa ityĩanene? Nzĩa syenyu tisyo iteanene? 30Kwondũ wa ũu ngakũsilĩla, we nyũmba ya Isilaeli, kĩla ũmwe kwĩanana na mĩendele yake, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. Syokai, na mũkĩthyũũa na kũtia mavĩtyo menyu enthe; na ĩndĩ ũthũku ndũkethĩwa wanangĩko wenyu. 31Ĩkyai kũasa nenyu mavĩtyo menyu onthe, ala mwavĩtisye; ĩseũvĩsyei ngoo nzaũ na veva mweũ: nĩkĩ mũũkw'a, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli? 32Nũndũ ndi na ũtanu kĩkw'ũnĩ kya ũla ũnũũkw'a, easya ũu Mwĩaĩi Yeova: kwondũ wa ũu ĩthyũũei, na kwĩkala thayũ.

ESEKIELI 19

Kĩĩo ũndũ wa anene ma Isilaeli

1Na ĩngĩ, ambĩlĩlya kĩĩo ũndũ wa anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Isilaeli, 2nokyasya, Ĩnyĩa waku aĩ mwaũ? Mũnyambũ mũka: nĩwamandĩkie katĩ wa mĩnyambũ, aĩthĩsye maswii make katĩ wa mĩnyambũ ya mũika. 3Na aea yĩmwe ya maswii make; yatw'ĩka mũnyambũ wa mũika, na weemanyĩsya kũkwataa sya nzyĩma; naw'o waya andũ. 4O na i mbaĩ nĩsyeewie ũvoo waw'o; naw'o wakwatĩw'a ĩimanĩ yasyo; na syooete na mboloi nthĩ ya Misili. 5Na yĩla wonie nĩweteleete, na vati wĩkwatyo, nĩvo ĩndĩ wosie yĩngĩ ya maswii make, na ayĩtw'ĩkĩthya mũnyambu wa mũika. 6Naw'o wanganga kũũ na kũũ katĩ wa mĩnyambũ; na watw'ĩka mũnyambũ wa mũika, na weemanyĩsya kũkwata sya nzyĩma; naw'o waya andũ. 7Na wamanya nyũmba syasyo mbanakavye, na watw'ĩkĩthya ndũa syasyo maanzo; na nthĩ yaĩ nthei, na wusũu wayo, nũndũ wa kĩlonzo kya kũluma kwaw'o. 8Nĩvo ĩndĩ i mbaĩ syawũkĩe ngalĩ syonthe kuma ilungunĩ nene sya nthĩ; na syalan'ya kĩtei kyasyo ĩũlũ waw'o; naw'o wakwatĩw'a ĩimanĩ yasyo. 9Syawĩkĩa kyũũnĩ na mboloi, na syooete kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni; mooete ngomenĩ syĩ vinya, wasya waw'o ndũkaaĩw'ĩke ĩngĩ iĩmanĩ sya Isilaeli.
10Inyia waku ailyĩ mũsavivũ, nthakamenĩ yaku, ũvandĩtwe vakuvĩ na manzĩ: waĩ na ũsyao na wusũĩtwe mbonge nũndũ wa manzĩ kwingĩva. 11Na waĩ na mbonge syĩ vinya kwondũ wa ndata sya ala masumbĩkaa, na kĩũngamo kyaw'o kyookĩla katĩ wa mbonge nthungu, na wooneka ũtũlunĩ waw'o vamwe na wingĩ wa mbonge syaw'o. 12Ĩndĩ wakũwa ũthilĩkunĩ, wekw'a nthĩ, na kĩseve kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa kyoomĩthya ũsyao waw'o: ndata syaw'o syĩ vinya syatũlangwa na syooma; na mwaki waivĩvya. 13Na yu nũvandĩtwe weũnĩ, nthĩ nyũmũ na yĩ waũni. 14Na mwaki nĩwũmĩte ndatanĩ sya mbonge syaw'o, nũminĩte ũsyao waw'o, kwondũ wa ũu nthĩnĩ waw'o vati ũvonge wĩ vinya kwondũ wa ndata ya kũsumbĩka. Kĩĩ nĩ kĩĩo, na kĩkeethĩwa nĩkyo kĩĩo.

ESEKIELI 20

Meko ma Ngai kwa Isilaeli

1Na kweethĩwa mwaka wa mũonza, mwei wa katano, mũthenya wa ĩkũmi wa mwei, amwe ma atumĩa ma Isilaeli mooka makũlye Yeova, na mekala nthĩ mbee wakwa. 2Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 3Mwana wa mũndũ, neena na atumĩa ma Isilaeli, noimea, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya:

Nĩmwooka kũngũlya nyie? O tondũ nĩ thayũ, easya Mwĩaĩi Yeova, ndĩkũlw'a nĩ inyw'ĩ. 4Ukamasilĩla, mwana wa mũndũ, ũkamasilĩla? Mamanyĩthye mothatyo ma aaĩthe moo; 5noimea, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Mũthenya ũla nanyuvie Isilaeli, na nawĩavĩe ũsyao wa nyũmba ya Yakovo, na neemanyĩthanisye kwoo ku nthĩ ya Misili, yĩla nameavie, ngyasya, Ninyie Yeova Ngai wenyu; 6mũthenya o ũsu nameavĩa, kũmaumya nthĩ ya Misili kũvika nthĩ ĩla namathianĩe, yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ, nayo yĩ ndaĩa kwa nthĩ yonthe. 7Na namea, Ĩkyai kĩla mũndũ mothatyo ma metho, na mũĩkevukye na mĩvw'anano ya Misili; ninyie Yeova Ngai wenyu. 8Ĩndĩ mang'endea, na malea kũmbĩthukĩĩsya; matyaaĩkya kũasa kĩla mũndũ mothatyo ma metho make, o na matyaatia mĩvw'anano ya Misili. Nĩvo ĩndĩ naisye ngamonoesya ũthilĩku wakwa, nĩanĩsye ũthatu wakwa ĩũlũ woo me nthĩ ya Misili. 9Ĩndĩ nĩneekie kwondũ wa syĩtwa yakwa, yĩtikathũkw'e methonĩ ma i mbaĩ, ila maĩ katĩ wasyo, ila methonĩ masyo neemanyĩthanisye kwoo, ngĩmaumya nthĩ ya Misili.

10Kwondũ wa ũu nĩnamaumisye nthĩ ya Misili, na namaete weũnĩ. 11Na namanenga myamũlo yakwa, na namon'ya motw'ĩo makwa, ala ethĩwa mũndũ nũmekaa, akekala thayũ kwondũ wamo. 12O na ĩngĩ namanenga masavato makwa, methĩwe ũvano katĩ wakwa nao, nĩ kana mamanye ninyie Yeova ũla ũmavathanasya methĩwe atheu. 13Ĩndĩ nyũmba ya Isilaeli yang'endeea weũnĩ: matyaaenda myamũlonĩ yakwa, na malea motw'ĩo makwa, ala ethĩwa mũndũ nũmakwataa, akekala thayũ kwondũ wamo; na mavukya masavato makwa mũno. Nĩvo ĩndĩ naisye ngamonoesya ũthilĩku wakwa me weũnĩ, nĩmamine. 14Ĩndĩ nĩneekie kwondũ wa syĩtwa yakwa, yĩtikavukw'e methonĩ ma i mbaĩ ila syoonie ngĩmaumya. 15O na ĩngĩ nameavĩĩa weũnĩ, atĩ ndĩkamalikya nthĩnĩ wa nthĩ ĩla namanengie, yusũĩte ĩia na ũkĩ wa nzũkĩ, nayo yĩ ndaĩa kwa nthĩ syonthe; 16nĩkwĩthĩwa nĩmaleile motw'ĩo makwa, na matyaaenda myamũlonĩ yakwa, na mavukya masavato makwa: nũndũ ngoo syoo nĩsyaatĩĩe mĩvw'anano yoo. 17Ĩndĩ itho yakwa yamaekea, na ndyaamananga, o na ndyaamaminĩa vyũ weũnĩ.

18Na naitavĩsya syana syoo weũnĩ, Mũtikaaende myamũlonĩ ya aaĩthe menyu, o na mũtĩkaakwate motw'ĩo moo, kana kwĩvukya na mĩvw'anano yoo. 19Ninyie Yeova Ngai wenyu: endaai myamũlonĩ yakwa, na kwataai motw'ĩo makwa, na mũimekaa; 20na vathan'yai masavato makwa methĩwe matheu; na makeethĩwa ũvano katĩ wakwa nenyu, nĩ kana mũmanye ninyie Yeova Ngai wenyu. 21Ĩndĩ syana nĩsyang'endeie; ityaaenda myamũlonĩ yakwa, o na ityaakwata motw'ĩo makwa imeke, ala ethĩwa mũndũ nũmekaa, akekala thayũ kwondũ wamo; nĩsyavukisye masavato makwa. Nĩvo ĩndĩ naisye ngasyonoesya ũthilĩku wakwa, nĩanĩĩsye ũthatu wakwa kwasyo weũnĩ. 22Ĩndĩ naveta kw'oko kwakwa, na neeka kwondũ wa syĩtwa yakwa, yĩtikavukw'e methonĩ ma i mbaĩ, ila syoonie ngĩmaumya. 23Na ĩngĩ nameavĩĩa weũnĩ, kana ngamanyaĩĩkĩsya i mbaĩnĩ, na kũmanyaĩĩkĩsya katĩ wa i nthĩ; 24nĩkwĩthĩwa matyaaĩka motw'ĩo makwa, ĩndĩ maleile myamũlo yakwa, na mavukisye masavato makwa, na metho moo maatĩĩe mĩvw'anano ya aaĩthe moo. 25O na ĩngĩ namanenga myamũlo ĩla ĩtaĩ mĩseo, na motw'ĩo ala matatonya kwĩkala thayũ kwondũ wamo; 26na namavukya mĩthĩnzĩonĩ yoo ene, nũndũ nĩmavĩtĩlye mwakinĩ onthe ala mambaa kuma ĩvunĩ, nĩ kana nĩmatw'ĩkĩthye athei, nĩ kana mamanye ninyie Yeova.

27Kwondũ wa ũu, mwana wa mũndũ, neena na nyũmba ya Isilaeli, noimea, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Na ĩngĩ ũndũnĩ ũũ aaĩthe menyu nĩmanumĩthisye, nũndũ nĩmambĩtanĩsye. 28Nũndũ yĩla naminie kũmaete ĩ nthĩ, ĩla nameavĩe nĩmanenge, nĩvo ĩndĩ moonie kĩla kalĩma katũlu, na kĩla mũtĩ mũthungu, na mathembea nthembo syoo kw'o, na maumĩsye ũla ũthatyo wa nthembo yoo kw'o; o na maumĩsya nthembo yoo yĩ mũuke mũseo kw'o, na metĩa nthembo syoo sya kũnyw'a kw'o. 29Nĩvo ĩndĩ nameie, Nĩ kwa kĩ kũndũ kũtũlu kũla mũendaa? Kwondũ wa ũu syĩtwa ya kw'o yĩtawa Mbama kũvika ũmũnthĩ. 30Kwondũ wa ũu mĩtavye nyũmba ya Isilaeli, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nĩmwĩvukasya o tondũ aaĩthe menyu meekie? Na kwĩka ũmalwaya mũkĩatĩĩa mothatyo moo? 31Na yĩla mumasya mĩthĩnzĩo yenyu, yĩla mũũmavĩtĩlya ana menyu mwakinĩ, nĩmwĩvukasya na mĩvw'anano yenyu yonthe kũvika ũmũnthĩ? Na ngakũlw'a nĩ inyw'ĩ, nyũmba ya Isilaeli? O tondũ nĩ thayũ, easya Mwĩaĩi Yeova, ndĩkakũlw'a nĩ inyw'ĩ; 32na kĩla kĩlikaa kĩlilikanonĩ kyenyu kĩtikethĩwa nongi, nũndũ nĩmũkwasya, Tũkeethĩwa tũilyĩ ta i mbaĩ, ta mĩvĩa ya nthĩ isu, kũthũkũma mĩtĩ na mavia.

33O tondũ nĩ thayũ, easya Mwĩaĩi Yeova, vate ndĩi ngamũsumbĩka na kw'oko kwĩ vinya, na kw'oko kũtambũũku, na ũthilĩkũ mwonosye. 34Na ngamumya katĩ wa ngo sya andũ, na ngamũmban'ya kuma nthĩ kũla mwanyaĩĩkĩw'e, na kw'oko kwĩ vinya, na kw'oko kũtambũũku, an ũthilĩku mwonosye; 35na ngamũete weũnĩ wa ngo sya andũ, na kw'o ngalika silanĩ nenyu ũthyũ kwa ũthyũ. 36O tondũ nalikile silanĩ na aaĩthe menyu weũnĩ wa nthĩ ya Misili, now'o ngalika silanĩ nenyu, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 37Ngamũvĩtĩlya ĩtheo wa ndata, na ngamũete wovonĩ wa ũtianĩo; 38na ngamaindũa kwenyu ala ang'endu, na ala mambĩtanĩasya; ngamaumya nthĩ vala mekalaa ũeni, ĩndĩ matikalika nthĩ ya Isilaeli: na mũkamanya ninyie Yeova. 39Ũndũ wenyu, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli, ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya; Endai, mũthũkũme kĩla ũmwe mĩvw'anano yake, o na ĩvinda yĩla yũkĩte, ethĩwa mũtikambĩthukĩĩsya; ĩndĩ syĩtwa yakwa ĩtheu mũtikayĩvukye ĩngĩ na mĩthĩnzĩo yenyu, na mĩvw'anano yenyu.

40Nũndũ kĩĩmanĩ kyakwa kĩtheu, kĩĩmanĩ kĩtũlu kya Isilaeli, easya Mwĩaĩ Yeova, kw'o nyũmba yonthe ya

Isilaeli, onthe mayo, makanthũkũma me ĩ nthĩ: ku nĩkw'o ngametĩkĩlĩla, na ku nĩkw'o ngamumĩthĩsya nthembo syenyu, na mosyao ma mbee ma nthembo syenyu, vamwe na syĩndũ syenyu syonthe ntheu. 41Ngamwĩtĩkĩla ta kĩndũ kĩnyungaa nesa, yĩla ngamumya katĩ wa ngo sya andũ, na kũmumya nthĩ ila mwanyaĩĩkĩw'a nthĩnĩ wasyo; na ngeeyonan'ya kwenyu atĩ nĩ mũtheu i mbaĩ syene. 42Na mũkamanya ninyie Yeova, yĩla nĩmũlikya nthĩ ya Isilaeli, nthĩ ĩla neeavĩe kũnenga aaĩthe menyu. 43Na mũkalilikanĩla mĩendele yenyu kw'o, na meko menyu onthe, ala mwĩvukĩtye namo; na mũkeemena methonĩ menyu ene ũndũ wa mothũku menyu onthe ala mweekie. 44Na mũkamanya ninyie Yeova, yĩla ngethĩwa nĩmwĩkĩte kwondũ wa syĩtwa yakwa, tĩ kwĩanana na mĩendele yenyu mĩthũku, kana kwĩanana na meko menyu mathũku, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

Wathani ũndũ wa ngalĩ ya ĩtheo

45Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa. 46Mwana wa mũndũ, elekelye ũthyũ waku ngalĩ ya ĩtheo, na neena ndeto yaku yelekele ngalĩ ya ĩtheo, noyathanĩa mũtitũ wa kĩsesi wa ngalĩ ya Ĩtheo; 47noiwĩa mũtitũ wa ngalĩ ya Ĩtheo, Ĩthukĩĩsye ndeto ya Yeova: Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya, Sisya, ngakan'ya mwaki nthĩnĩ waku, na ũkavĩvya kĩla mũtĩ mwĩũ wĩ nthĩnĩ waku, na kĩla mũtĩ mũmũ: ũmũĩ mwakanu ndũkavow'a, na mothyũ onthe kuma ngalĩ ya ĩtheo kũvika ngalĩ ya ĩũlũ makavĩvw'a nĩw'o. 48Na mĩĩ yonthe ĩkoona kana nyie, Yeova, nĩnĩwakanĩtye; na ndũkavow'a. 49Nĩvo ĩndĩ naisye, A! Mwĩaĩi Yeova! Nĩmekwasya ũndũ wakwa, We tĩ mũneeni wa ngelekan'yo?

ESEKIELI 21

Ũvyũ mũnoe wa Yeova

1Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, elekelya ũthyũ waku Yelusaleme, na neena ndeto yaku yelekele kũndũ kũtheu, noimyathanĩa nthĩ ya Isilaeli; 3noitavya nthĩ ya Isilaeli, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Sisya, nĩ na ũndũ naku, na ngakũa ũvyũ wakwa kumya ndoonĩ yaw'o, na ngaveta kwaku alũngalu na athũku. 4Na nũndũ ngaveta kwaku alũngalu na athũku, kwondũ wa ũu ũvyũ wakwa ũkauma ndoonĩ yaw'o ũkite na mĩĩ yonthe kuma ngalĩ ya ĩtheo kũvika ngalĩ ya ĩũlũ: 5na mĩĩ yonthe ĩkamanya nyie, Yeova, nĩnĩkũĩte ũvyũ wakwa kumya ndoonĩ yaw'o; ndũkasyoka ĩngĩ. 6Kwondũ wa ũu vevũũka, we mwana wa mũndũ; ũkavevũũka mene na metho moo ũndũ wa kũtũlĩka kwa kĩnyunyu kyaku na ũndũ wa woo. 7Na kũkeethĩwa, yĩla mekũkũlya, Wĩvevũũkw'a nĩ kyaũ? Ũkasũngĩa, Nũndũ wa ũvoo, nũndũ nĩwũkĩte; na kĩla ngoo ĩkatweka, na moko onthe makaleela, na kĩla veva ũkateva, na mau onthe makeethĩwa mate vinya ta manzĩ: sisya, nĩwũkĩte, na ũkeekĩka, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

8Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 9Mwana wa mũndũ, athana, noyasya, Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Neena, Ũvyũ, ũvyũ, nĩ mũnoe, o na nĩ mũkute; 10nũnoetwe nĩ kana wũae; nũkutĩtwe nĩ kana wĩthĩwe ta ũtisi: nĩtwaĩlwe nĩ kũtana? Ndata ya mwana wakwa, nĩvũthasya kĩla mũtĩ. 11Na nũnenganĩtwe ũkutwe, nĩ kana ũkwatangwe: ũvyũ, nũnoetwe, ĩĩ, ũnenganwe kw'okonĩ kwa mũaani. 12Ĩa noikaya mũno, mwana wa mũndũ; nũndũ ũvyũ wĩ ĩũlũ wa andũ makwa, wĩ ĩũlũ wa anene onthe ma Isilaeli ala me mbee ũsumbĩnĩ: nĩmanenganĩtwe ũvyũnĩ vamwe na andũ makwa; kwondũ wa ũu kũna waswa waku. 13Nũndũ ve ũtatwa; na nata ethĩwa o na ndata ĩla ĩvũthasya ndĩkethĩwa vo ĩngĩ? Easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 14Kwondũ wa ũu, mwana wa mũndũ, athana, noikũnangan'ya mbĩ syaku; na ũvyũ wongelwe mavinda elĩ, o na mavinda atatũ, ũvyũ wa ala akũnange kũvikĩa kĩkw'ũ; nĩ ũvyũ wa ũla mũnene ũla ũkũnangĩtwe kũvikĩa kĩkw'ũ, ũla ũlikaa tũsũmbanĩ twoo twa nthĩnĩ. 15Nĩniĩte ũvyũ wa kũtĩsya welekele mbingĩlo syoo syonthe, nĩ kana ngoo syoo itweke, na molulutĩkyo moo maingĩvwe: asi! Ũseũvĩtw'e ta ũtisi, nĩwĩkĩĩtwe mũthya wa kũaana. 16Ĩyũmban'ye, enda ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, ĩtaũsye ũkite, enda ngalĩ ya kw'oko kwa aka, o vala ũthyũ waku welekele. 17Nakwa ngakũnangan'ya mbĩ syakwa, na ngathũmũsya ũthilĩkũ wakwa: nyie, Yeova nĩnĩneenete ũu.

18Ndeto ya Yeova yambũkĩa ĩngĩ, ĩkĩmbĩa, 19Na ĩngĩ, we mwana wa mũndũ, ia nzĩa ilĩ, nĩ kana ũvyũ wa mũsumbĩ wa Mbaviloni wũke; isu syelĩ ikauma nthĩ ĩmwe: na vana vandũ, ũvane wambĩlĩlyonĩ wa nzĩa ĩla ĩendete ndũanĩ. 20Ũkaia nzĩa ya ũvyũ ya kũka ndũa ya Lava ya ana ma Amimoni, na ya kũka Yuta ku Yelusaleme ndũa mbiie. 21Nũndũ mũsumbĩ wa Mbaviloni aũngamie mataanĩsyonĩ ma nzĩa, wambĩlĩlyonĩ wa nzĩa isu ilĩ, nĩ kana aaũsye: athũngũthangya mĩsyĩ, akũlya mĩvw'anano yĩtawa telavimu, asisya ĩtema. 22Kw'okonĩ kwake kwa aũme kwaĩ ĩaũ ya kũaũsya ya Yelusaleme, nĩ kana aie mĩio ya kũomboa vyũ, na kwathamya kanyw'a kũaanwe, na kũkĩlya wasya na kũlonzan'ya, na kwiĩa mbingĩlo mĩio ya kwiomboa, na kũmba mbumbu, na kwaka ngome. 23Na kũkeethĩwa kwoo ũvũngũ wa kũaũsya methonĩ moo, ala mamevĩtĩe mawĩvĩto; ĩndĩ we nũmalilikanasya ũthũku, nĩ kana makwatwe.

24Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ: Nĩkwĩthĩwa nĩmwatumie ũthũku wenyu ũlilikanwa, nũndũ mavĩtyo menyu nĩ mavue, o kũvika naĩ syenyu nikwoneka mekonĩ menyu onthe; nũndũ nĩmwalilikanwa, mũkakwatwa na kw'oko. 25Naku, mũthũku, ũla ũkũnangĩtwe kũvikĩa kĩkw'ũ, mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa Isilaeli, ũla mũthenya waku nĩ mũku, ĩvinda ya ũthũku wa mũminũkĩlyo, 26ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Umya ĩla ngutw'a, na umya ngovia ya mũsumbĩ; isu itikethĩwa itilyĩ ĩngĩ tondũ syailyĩ: nenevya kĩla kĩnyivu, noinyivya kĩla kĩtũlu. 27Ngang'uthũla, ng'uthũle, nũng'uthũle: ũũ ndũkethĩwa ĩngĩ, kũvika yĩla wĩũka ũla kĩanda kĩ kyake; na ngamũnenga.

Ũsilĩlo ĩũlũ wa Aamimoni
28Naku, mwana wa mũndũ, athana, noyasya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya ũndũ wa ana ma Amimoni, na ũndũ wa kũvũthw'a kwoo; na ũkyasya, Ũvyũ, ũvyũ nũkũĩtwe, nũkutĩtwe ũndũ wa kũaana, ũmine, nĩ kana wĩthĩwe ta ũtisi; 29yĩla mekwona mawoni ma ũvũngũ ũndũ waku, yĩla meũkũathĩa movũngũ, makwie ngingonĩ sya athũku ala makũnangĩtwe kũvikĩa kĩkw'ũ, ala mũthenya woo nĩ mũku ĩvinda ya ũthũku wa mũminũkĩlyo. 30Ũtũngĩe ndoonĩ yaw'o. Ngakũsilĩĩla vandũ vala woombĩwe, nthĩ ya kũsyaĩwa kwaku. 31Na ngakwonoesya ũthatu wakwa; ngakũvuvĩĩa na mwaki wa ũthilĩku wakwa; na ngakũnengane kw'okonĩ kwa andũ mailyĩ ta nyamũ mbai, me na ũĩ wa kwananga. 32Ũkeethĩwa ngũ sya mwaki; nthakame yaku ĩkeethĩwa ku ĩ nthĩ katĩ; ndũkalilikanwa ĩngĩ: nũndũ nyie, Yeova, nĩnĩneenete ũu.

ESEKIELI 22

Naĩ sya Yelusaleme

1Na ĩngĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Naku, mwana wa mũndũ, ũkasilĩla, ũkasilĩla ndũa ya nthakame? Ĩndĩ ũmĩmanyĩthye mothatyo mayo onthe. 3Na ũkasya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ndũa ĩla yĩtĩkasya nthakame katĩ wayo, nĩ kana ĩvinda yayo yũke, na ĩla yĩseũvĩasya mĩvw'anano ya kwĩvukya! 4Nũtw'ĩkĩte mũvĩtan'ya nthakamenĩ yaku ĩla wetĩkisye na nĩwĩvukĩtye mĩvw'ananonĩ yaku ĩla waseũvisye; na nũtumĩte mĩthenya yaku ĩthengeea, o na nũvikĩe myaka yaku: kwondũ wa ũu nĩnakũtw'ĩkĩthisye wa kũvũthw'a kwa i mbaĩ, na kũvũĩwa ngũĩ kwa nthĩ syonthe. 5Ala me vakuvĩ, na ala me kũasa naku, makakũvũĩa ngũĩ, we ũla mũthũku mũno na wusũĩte kĩtuu.
6Sisya, anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Isilaeli, kĩla ũmwe kwĩanana na vinya wake, maĩ nthĩnĩ waku metĩkye nthakame. 7Nthĩnĩ waku nĩmavũthĩtye ĩthe na nyinyia; katĩ waku nĩmanyamaĩtye mwĩkali wa ũeninĩ; nthĩnĩ waku nĩmamekĩte naĩ ala makwĩĩwe nĩ aaĩthe na aka ndiwa. 8Nũvũthĩtye syĩndũ syakwa ntheu, na nũvukĩtye masavato makwa. 9Andũ ala masukanaa maĩ nthĩnĩ waku metĩkye nthakame; na nthĩnĩ waku nĩmaĩĩe lĩu iĩmanĩ ĩũlũ: nthĩnĩ waku nĩmekĩte wathe. 10Nthĩnĩ waku nĩmavuĩte aaĩthe moo moneke me athei; nthĩnĩ waku nĩmamũthũkĩtye mũndũ mũka ũla wealũlĩte. 11Na ũmwe nĩwĩkĩte ũthatyo na kĩveti kya mũtũi wake; na ũngĩ nũthũkĩtye mũka wa mwana na wathe; na nthĩnĩ waku ũngĩ nũthũkĩtye mwĩĩtu-wa-ĩthe. 12Nthĩnĩ waku nĩmosete mavaki metĩkye nthakame; nũkovethetye ũtũngĩwe ũtandĩthyo na wongeleko, na nũtandĩthĩtye na ũtoonu atũinĩ maku ũndũ wa kũmathĩn'ya, na nĩwũlĩtwe ninyie, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.
13Sisya, kwondũ wa ũu, nĩngũnanganĩtye mbĩ syakwa nũndũ wa ũtandĩthyo waku wa ũkengani ũla watandĩthisye, na nũndũ wa nthakame yaku ĩla yaĩ nthĩnĩ waku. 14Ngoo yaku nĩtonya kũmĩĩsya, kana moko maku nĩmatonya kwĩthĩwa na vinya, mĩthenya ĩla ngakũsilĩla? Nyie, Yeova, nĩnĩneenete ũu, na ngawĩka. 15Na ngakũnyaĩĩkĩsya i mbaĩnĩ, na ũkũnyaĩĩkya katĩ wa i nthĩ; na ngamina ũvuku waku ũkũthele. 16Na ũkavukw'a nthĩnĩ waku mwene, methonĩ ma i mbaĩ; na ũkamanya ninyie Yeova.
17Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 18Mwana wa mũndũ, nyũmba ya Isilaeli nĩtw'ĩkĩte makwaũ kwakwa: onthe mayo nĩ ũthuku na kĩaa kya ivava na kĩaa na ĩvulũ, nthĩnĩ wa iko ĩnene; nao nĩ makwaũ ma vetha. 19Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ: Nĩkwĩthĩwa inyw'onthe nĩmũtw'ĩkĩte makwaũ, kwondũ wa ũu, sisya, ngamũmban'ya Yelusaleme katĩ. 20O tondũ mombanasya vetha na ũthuku na kĩaa na ĩvulũ na kĩaa kya ivava ikonĩ ĩnene, maivuvĩĩa mwaki, maitwekethye; o ta ũu ngamũmban'ya inyw'ĩ ũthatunĩ wakwa na kũthilĩkanĩ kwakwa, na ngamwia vo, na kũmũtwekethya. 21Ĩĩ, ngamũmban'ya, na kũmũvuvĩĩa mwaki wa ũthilĩku wakwa, na mũkatwekethw'a nthĩnĩ wayo. 22O tondũ vetha ũtwekethaw'a nthĩnĩ wa iko ĩnene, o ta ũu mũkatwekethw'a nthĩnĩ wayo; na mũkamanya kana nyie, Yeova, nĩnonoetye ũthilĩku wakwa ĩũlũ wenyu.
23Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 24Mwana wa mũndũ, mĩtavye, We wĩ nthĩ ĩte nthesye, o na ĩtaauĩwa mũthenya wa ũthatu. 25Ve wĩw'ano mũthũku wa athani mayo katĩ wayo, ta mũnyambũ ũkũuuma ũkĩya sya nzyĩma: nĩmaminĩte andũ; nĩmosaa ũthwii mwie na syĩndũ syĩ vata mũno; nĩmatw'ĩkĩthĩtye aka aingĩ mayo ndiwa. 26Athembi mayo nĩmang'endeete mĩao yakwa, na mavukĩtye syĩndũ syakwa ntheu: matyaavathũkan'ya kĩla kĩtheu na kĩla kĩte kĩtheu, o na matyaatuma andũ mavathũkan'ya kĩla kĩtheu na kĩla kĩte kĩtheu, na nĩmamavithĩte masavato makwa metho moo, na nyie nĩvukĩtwe katĩ woo. 27Anene mayo me mbee ũsumbĩnĩ nthĩnĩ wayo mailyĩ nzũi ikĩya sya nzyĩma, metĩkye nthakame, na kwananga andũ, nĩ kana mose ũtandĩthyo wa ũkengani. 28Na athani mayo mavakĩte sokaa ũte mũlue nesa kwondũ woo, makyona mawoni ma ũvũngũ, na maimathĩa movũngũ, makyasya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya, yĩla Yeova ũtaneenete. 29Andũ ma ĩ nthĩ nĩmathĩnĩtye, na nĩmavutanĩte, ĩĩ, nĩmathĩnĩtye ngya na ala athĩni, na manyamaĩtye mwĩkali wa ũeninĩ na nzĩa ĩte ndũngalu. 30Na namantha mũndũ katĩ woo, ũla wĩaka ũvai, na kũũngama vandũ vaomboku mbee wakwa kwondũ wa ĩ nthĩ, ndikamyanange; ĩndĩ ndyaaona ũmwe. 31Kwondũ wa ũu nĩnĩmonoesye ũthatu wakwa; nĩnĩmaminĩte na mwaki wa ũthilĩku wakwa: mũendele woo ene nĩnĩetete ĩũlũ wa mĩtwe yoo, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

ESEKIELI 23

Eĩtu-a-inyia elĩ— Oola (Isilaeli) na Ooliva (Yuta)

1Ndeto ya Yeova yambũkĩa ĩngĩ, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, kwaĩ aka elĩ, eĩtu ma inyia ũmwe: 3na meeka ũmalwaya nthĩ ya Misili; meeka ũmalwaya wĩĩtunĩ

woo; nondo syoo nĩsyavivĩwe kw'o, na kĩthũi kya wĩĩtu woo kyakwatangĩwa kw'o. 4Na masyĩtwa moo, ũla mũkũũ eetawa Oola, na mwĩĩtu-a-inyia Ooliva: na matw'ĩka makwa, na masyaa ana na eĩtu. Na ũndũ wa masyĩtwa moo, Samalia nĩ Oola, na Yelusaleme nĩ Ooliva.
5Na Oola eeka ũmalwaya yĩla waĩ wakwa; na amenda mũno endwa make, nao nĩ Aasuli atũi make, 6ala meevw'ĩkĩte ngũa sya vuluu, makavana na asumbĩki, onthe anake ma kwendwa, andũ maendaa makuĩtwe nĩ mbalasi. 7Na eeka ũmalwaya wake nao, andũ onthe ala aseo mbee ma Asuli; na o ala wamendaa, nĩwevukisye na mĩvw'anano yoo yonthe. 8O na ndaatia ũmalwaya wake kuma mĩthenya ya Misili; nũndũ yĩla waĩ wĩĩtunĩ wake nĩmakomaa nake, na makwatangaa kĩthũi kya wĩĩtu wake; na mamwĩtĩkĩsya ũmalwaya woo. 9Kwondũ wa ũu namũnengane kw'okonĩ kwa endwa make, kw'okonĩ kwa Aasuli, ala wamendaa. 10Asu mamũvua oneke e mũthei; moosa ana make na eĩtu make; na mamũaa na ũvyũ: na atw'ĩka wa kũvũthĩĩw'a akanĩ; nũndũ nĩmamũsilĩle.
11Na mwĩĩtu-a-inyia Ooliva oona ũu, ĩndĩ nake aĩ mũthũku kwĩ we kwendanĩ kwake, na ũmalwayanĩ wake ũla waĩ mwingĩ kwĩ ũmalwaya wa mwĩĩtu-a-inyia. 12Nĩwamendaa Aasuli, makavana na asumbĩki, atũi make, meevw'ĩkĩte ngũa mbanakavye, andũ maendaa makuĩtwe nĩ mbalasi, onthe anake ma kwendwa. 13Na noona nĩwavukĩtw'e; asu elĩ nĩmaendaa na nzĩa ĩmwe. 14Nake aingĩvya ũmalwaya wake; nũndũ nĩwonie aũme mavanĩtwe ũvainĩ, mĩvw'ano ya Akalitei mĩvane na langi mũtune mũno, 15mavotoete inyunyu syoo mĩsivi, na mĩtwenĩ yoo mekĩĩte ngutw'a syĩkĩĩtwe langi, onthe anene me mbee ũsumbĩnĩ kwonekanĩ kwoo, kũatĩĩa mũvw'anĩle wa Ambaviloni nthĩ ya Kalitei, nthĩ ĩla masyaĩwe. 16Na o yĩla wamonie amenda, na amatũmĩa atũmwa ku Kalitei.
17Na Ambaviloni mathi vala ũĩ ũkomonĩ wa wendo, na mamũvukya na ũmalwaya woo, nake avukanĩw'a nao, na ngoo yake yataanĩsya nao. 18Kwondũ wa ũu avua ũmalwaya wake, na eevua oneke e mũthei: nĩvo ĩndĩ ngoo yakwa yataanĩsya nake, o tondũ ngoo yakwa yataanĩsye na mwĩĩtu-a-inyia wake. 19Ĩndĩ aingĩvya ũmalwaya wake, akĩlilikana mĩthenya ya wĩĩtu wake, yĩla wekie ũmalwaya e nthĩ ya Misili. 20Na nĩwamendaa endwa moo, ala mĩĩ yoo ĩilyĩ mĩĩ ya mang'oi, na mũluo woo ũilyĩ mũluo wa mbalasi. 21O ta ũu nũlilikanaa wathe wa wĩĩtu waku, ũndũ wa kũkwatangwa kĩthũi kyaku nĩ Amisli nũndũ wa nondo sya wĩĩtu waku.
22Kwondũ wa ũu, we Ooliva, ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, ngakũkĩlĩlya endwa maku, ala ngoo yaku ĩtaanĩtw'e nao, na ngamaete mokite naku kĩla ngalĩko: 23Ambaviloni na Akalitei onthe, Vekoti na Soa na Koa, na Aasuli onthe vamwe nao; anake ma kwendwa, onthe nĩ makavana na asumbĩki, anene me mbee ũsumbĩnĩ na andũ me ndaĩa, onthe makuĩtwe nĩ mbalasi. 24Na makakũkĩa na mĩio ya kaũ, makasya ma kaũ, na makasya ma mĩio, na me na nguthu ya ngo sya andũ; makeeyũmban'ya mokite naku me na tũkalo na ngao na ngovia mathyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe: na ngamanenga kũsila, na makakũsilĩla kwĩanana na mosilĩlo moo. 25Na ngakwelekelya kĩwĩu kyakwa, na makakwĩka na ũthatu mwai; makaumya ĩnyiũũ yaku na matũ maku; na ũtialo waku ũkavalũkw'a na ũvyũ: na makoosa ana maku na eĩtu maku; na ũtialo waku ũkavĩvw'a na mwaki. 26O na makakumya ngũa syaku, na makakũvuta mĩio yaku mĩseo ya wanake. 27O ta ũu ngakũekethya wathe waku, o na ũmalwaya waku ũla waetie kuma nthĩ ya Misili; nĩ kana ndũkaawũkĩlĩlye metho maku, o na kũlilikana Misili ĩngĩ. 28Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, ngakũnengane kw'okonĩ kwa ala ũmamenaa, kw'okonĩ kwa ala ngoo yaku yĩtaanĩsye nao; 29na makakwĩka na kĩmena, na makaveta wĩa waku w'onthe, na makaũtia wĩ mũthei ũte ngũa; na ũthei wa ũmalwaya waku ũkavuũwa woneke wĩ mũthei, wathe waku na ũmalwaya waku syelĩ.
30Ũkeekwa maũndũ asu, nũndũ nĩwĩkĩte ũmalwaya na i mbaĩ, na nũndũ nũvukĩtw'e nĩ mĩvw'anano yoo. 31Nũkinyĩte mũendelenĩ wa mwĩĩtu-a-nyukwe; kwondũ wa ũu ngakũnenga kĩkombe kyake kw'okonĩ kwaku. 32Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ũkanyw'a kĩkombe kya mwĩĩtu-a-nyukwe, kĩla kĩ kĩliku na kĩnene; ũkathekeewa mũno na kũvũthw'a; nĩ kyusĩe ki. 33Ũkausũw'a ũthengi na woo, kĩkombe kya ũseng'ya na wanangĩko, kĩkombe kya mwĩĩtu-a-nyukwe Samalia. 34Ũkakĩnyw'a na kũkĩng'ũlũlya, na ũkaveveta ilĩo syakyo, na ũkatembũanga nondo syaku; nũndũ nĩnĩneenete ũu, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 35Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya: Nũndũ nĩwũlĩtwe ninyie, na nũndũngĩte ĩtina waku, kwondũ wa ũu kua wathe waku na ũmalwaya waku.
36Na ĩndĩ Yeova angũlya: Mwana wa mũndũ, ũkasilĩla Oola na Ooliva? Ĩndĩ matavye mothatyo moo. 37Nũndũ nĩmekĩte ũlaalai, na nthakame yĩ mokonĩ moo; na nĩmekĩte ũlaalai na mĩvw'anano yoo; o na ana moo, ala manzyaĩe, mavĩtĩlya mwakinĩ kwondũ wayo mavĩvw'e. 38Na ĩngĩ nĩmambĩkĩte ũũ: nĩmavukisye vandũ vakwa vatheu mũthenya o ũsu, na mavukĩtye masavato makwa. 39Nũndũ yĩla mamyũaĩĩte mĩvw'anano yoo syana syoo, nĩvo ĩndĩ mookie o mũthenya ũsu vandũnĩ vakwa vatheu mavavukye; na, sisya, ũu nĩmeekĩe nyũmbanĩ yakwa nthĩnĩ. 40Na ũndũ ũngĩ nĩmũtũmanĩte andũ maume kũasa, ala mũtũmwa watũmiwe kwoo, na, sisya, nĩmokie; na wathamba, na wavaka metho maku langi, na weeyanakavya na mĩio ya wanake kwondũ woo, 41na wekalĩla ũkomo wa ndaĩa, na mesa yalanĩtw'e mbee waw'o, ĩla waiĩte ũvani wakwa na mauta makwa. 42Na wasya wa andũ aingĩ ala mathũmũĩte waĩ nake: na vamwe na andũ mate ndaĩa nĩkwaetiwe athengi kuma weũnĩ; na mamekĩa asu elĩ itang'a mokonĩ moo, na ngovia sya ũsumbĩ nzeo mũno mĩtwenĩ yoo.

43Nĩvo ĩndĩ naisye ũndũ wa ũla waĩ mũkũũ molaalainĩ, Yu makeeka ũmalwaya nake, nake nao. 44Na malika vala waĩ, o tondũ malikaa kwa ĩlwaya: now'o malikaa kwa Oola na kwa Ooliva, aka athe. 45Na andũ alũngalu makamasilĩla na ũsilĩlo wa ilaalai, na ũsilĩlo wa aka ala metĩkasya nthakame; nĩkwĩthĩwa nĩ ilaalai, na nthakame yĩ mokonĩ moo. 46Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ngamaetee nguthu, na ngamanengane mekangw'e kũũ na kũũ na kũvutwa. 47Na nguthu ĩkamakimanga na mavia, na kũmoaa na mbyũ syoo; makooaa ana moo na eĩtu moo, na kũvĩvya nyũmba syoo na mwaki. 48Ta ũu ngatuma wathe ũthela ĩ nthĩ, nĩ kana aka onthe mamanyĩw'e matikaatĩĩe wathe wenyu. 49Na makamũĩva wathe wenyu, na mũkakua naĩ sya mĩvw'anano yenyu; na mũkamanya ninyie Mwĩaĩi Yeova.

ESEKIELI 24

Ngelekan'yo ya kĩteve kĩtheũku

1Ĩngĩ, mwaka wa kenda, mwei wa ĩkũmi, mũthenya wa ĩkũmi wa mwei, ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, andĩka syĩtwa ya mũthenya, o mũthenya ũũ: mũsumbĩ wa Mbaviloni nũthengeeie Yelusaleme mũthenya o ũũ. 3Na tavya ĩla nyũmba ng'endu ngelekan'yo, noimea, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya, Tinĩsya kĩteve, kĩtinĩsye, o na ĩkĩa manzĩ nthĩnĩ wakyo: 4osan'ya ilungu wĩkĩe nthĩnĩ wakyo, o kĩla kĩlungu kĩseo, kũũ, na kw'oko; kyusũsye mavĩndĩ ala maseo mbee. 5Osa ila nzeo sya ndĩthya ya mbũi na malondu, o na ũmbanĩsya kĩvumbu kya mavĩndĩ ungu wakyo; noikĩtheũkya mũno; ĩĩ, mavĩndĩ makyo matheũkw'e me nthĩnĩ wakyo.

6Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya: Woo nĩ wa ndũa ya nthakame, na wa kĩteve kĩla ĩtheũko yakyo yĩ nthĩnĩ wakyo, na ĩtheũko yakyo yĩtinauma nthĩnĩ wakyo! Umya nthĩnĩ wakyo kĩlungu na kĩlungu; kũti mũlimano o na wĩva waavalũka ĩũlũ wayo. 7Nũndũ nthakame yayo yĩ katĩ wayo; yamiie ĩũlũ wa ĩvia ĩthei; ndĩaamĩta ĩũlũ wa nthĩ, ĩmĩvw'ĩke na kĩtoo. 8Nĩ kana ĩtume ũthilĩku wũkĩla wĩĩvanĩsye, nĩniĩte nthakame yayo ĩũlũ wa ĩvia ĩthei, ndĩkavw'ĩkwe. 9Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya: Woo nĩ wa ndũa ya nthakame! Nakwa nganenevya mbumbu ĩthĩwe nene. 10Ĩkĩa ngũ mbingĩ, akan'ya mwaki, theũkya nyama mũno, noiseũvya mũsavũ mũkamu, na mavĩndĩ mavĩvw'e. 11Na ĩndĩ kie kĩ kĩthei ĩũlũ wa makaa makyo, nĩ kana kĩthĩwe kĩ kĩvyũ, na ũthuku wakyo ũvĩvw'e, na nĩ kana ũvuku wakyo ũtwekee nthĩnĩ wakyo, nĩ kana yĩla ĩtheũko yakyo yĩthele. 12Nĩkĩnoetye na wĩa; ĩndĩ ĩtheũko yakyo yingĩ yĩtyumaa nthĩnĩ wakyo; ĩtheũko yakyo yĩtyumaa kwondũ wa mwaki. 13Ũvukunĩ waku ve wathe: nĩkwĩthĩwa nĩnĩkũtheetye na ndwaathea, ndũkathew'a ũvuku waku ĩngĩ, kũvika yĩla ngathũmũsya ũthilĩku wakwa kwaku. 14Nyie, Yeova, nĩnĩneenete ũu: kũkeekĩka na ngawĩka; ndikasyoka ĩtina, o na ndikaekea, o na ndiketũnga; kwĩanana na mĩendele yaku, na kwĩanana na meko maku, makakũsilĩla, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

Kĩkw'ũ kya kĩveti kya Esekieli

15O na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 16Mwana wa mũndũ, sisya, nĩngumya kwaku na ĩkũna yĩmwe kĩla kyendetwe nĩ metho maku: ĩndĩ ndũkamete kana kũĩa, o na methoi maku maiketĩke. 17Vevũũka, ũvindĩtye, ndũkametee ũla mũkw'ũ; ĩyove kakovila kaku, noyĩkĩa iatũ syaku maũũnĩ maku, na ndũkavw'ĩke ilomo syaku, o na ndũkaye lĩu wa andũ. 18Na ĩndĩ naneena na andũ asu kĩoko; na wĩoo kĩveti kyakwa kyakw'a; na kĩoko neeka ũndũ neaĩwe.

19Na andũ mangũlya, Ndwĩtũtavya maũndũ aa ũndũ mailyĩ kwitũ, kana wĩke ũu? 20Nĩvo ĩndĩ namatavisye, Ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 21Neena na nyũmba ya Isilaeli, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, ngavukya vandũ vakwa vatheu, ngathĩĩo ya vinya wenyu, kĩla kyendetwe nĩ metho menyu, na kĩla ngoo yenyu ĩkĩw'ĩa tei; na ana menyu na eĩtu menyu ala mwatiie ĩtina makavalũkw'a na ũvyũ. 22Na mũkeeka o tondũ nĩkĩte: mũtikavw'ĩka ilomo syenyu, kana kũya lĩu wa andũ. 23Na tũkovila twenyu tũkeethĩwa mĩtwenĩ yenyu, na iatũ syenyu maũũnĩ menyu: mũtikameta kana kũĩa; ĩndĩ mũkasonzomea ũthũkunĩ wenyu, na kũmalumanĩla ũmwe na ũla ũngĩ. 24O ta ũu Esekieli akeethĩwa ũvano kwenyu; kwĩanana na w'onthe ũla wekie nĩw'o mũkeka: yĩla ũu wĩũka, nĩvo mũkamanya ninyie Mwĩaĩi Yeova.

25Naku, mwana wa mũndũ, kũtikethĩwa mũthenya yĩla nĩmaumya vinya woo, ũtanu wa ndaĩa yoo, kĩla kyendetwe nĩ metho moo, na kĩla mend na ngoo yoo, ana moo na eĩtu moo, 26kana mũthenya o ũsu ũla wĩvonoka akakũkĩa, atume wĩw'a ũu na matũ maku? 27Mũthenya ũsu kanyw'a waku ũkaathamw'a kwa ũsu mũvonoku, na ũkaneena, na ndũkethĩwa ũtatonya kũneena ĩngĩ: o ta ũu ũkeethĩwa ũvano kwoo; nao makamanya ninyie Yeova.

ESEKIELI 25

Wathani ũndũ wa Aamimoni

1Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, elekelya ana ma Amimoni ũthyũ waku, noimathanĩa: 3na matavye ana ma Amimoni, Ĩthukĩĩsyei ndeto ya Mwĩaĩi Yeova: Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya, Nĩkwĩthĩwa waisye, Aa! Ĩũlũ wa vandũ vakwa vatheu, yĩla vavukiw'e; na ĩũlũ wa nthĩ ya Isilaeli, yĩla yatw'ĩwe nthei; na ĩũlũ wa nyũmba ya Yuta, yĩla maendie me atave: 4kwondũ wa ũu, sisya, ngakũnengane kwa ana ma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa wĩthĩwe woo, na makamba myako yoo ya maeema nthĩnĩ waku, na kũseũvya mawĩkalo moo nthĩnĩ waku; makaĩsaa mosyao ma mĩtĩ yaku, na makanyusaa ĩia yaku. 5Na ngatw'ĩkĩthya Lava nyũmba ya ngamĩle, na ana ma Amimoni vandũ va kũtindisya ndĩthya sya mbũi na malondu: na mũkamanya ninyie Yeova. 6Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nĩkwĩthĩwa nũkũnanganĩtye mbĩ syaku, na nũtuangĩĩte maũũ nthĩ,

na nũtanĩte na kĩvũthya kyonthe kya ngoo yaku ĩũlũ wa nthĩ ya Isilaeli; 7kwondũ wa ũu, sisya, nĩnĩkũtambũũkĩsye kw'oko kwakwa, na ngakũnengane wĩthĩwe mũtavo kwa i mbaĩ; na ngakũveta wume ngonĩ sya andũ, na ngatuma waa wume i nthĩ: ngakwananga; na ũkamanya ninyie Yeova.

Wathani ũndũ wa Moavi

8Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nĩkwĩthĩwa Moavi na Seili ikwasya, Sisya, nyũmba ya Yuta ĩilyĩ ta mbaĩ syonthe; 9kwondũ wa ũu, sisya, ngavingũa ngalĩko ya Moavi kuma ndũanĩ, kuma ndũanĩ syayo ila syĩ mĩvakanĩ yayo, ndaĩa ya ĩ nthĩ, Mbethi-yesimothi, na Mbaali-meoni, na Kiliathaimu, 10kũvika ana ma wumĩlonĩ wa syũa, mũkite na ana ma Amimoni; na ngamanengane methĩwe menyu, nĩ kana ana ma Amimoni matikaalilikanwe katĩ wa i mbaĩ: 11na ngasilĩla Moavi; an makamanya ninyie Yeova.

Wathani ũndũ wa Etomu

12Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnukwasya: Nĩkwĩthĩwa Etomu nĩyĩkĩte nyũmba ya Yuta kwa kwĩĩvanĩsya, na nĩmĩvĩtanĩĩtye mũno, na nĩyĩĩvanĩĩtye kwoo; 13kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya, Ngatambũũkĩsya Etomu kw'oko kwakwa, na ngaveta mũndũ na nyamũ nthĩnĩ wayo; na ngamĩtw'ĩkĩthya nthei kuma Temani; o na kũvika Ndetani makavalũkw'a na ũvyũ. 14Na ngeeĩvanĩsya ĩũlũ wa Etomu na kw'oko kwa andũ makwa Isilaeli; na makeeka nthĩnĩ wa Etomu kwĩanana na ũthatu wakwa na kwĩanana na kũthilĩka kwakwa; na makamanya ũĩvanĩsyo wakwa, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

Wathani ũndũ wa Avilisiti

15Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nĩkwĩthĩwa Avilisiti nĩmekĩte kwa kwĩĩvanĩsya, na nĩmeĩvanĩsye na kĩvũthya kya ngoo syoo manange na ũthũ ũtatw'ĩkanaa; 16kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya, Sisya, ngamatambũũkĩsya Avilisiti kw'oko kwakwa, na ngaveta Akelethi, na kwananga ũtialo ũla wĩkalĩte ũtee wa ũkanga. 17Na ngeeĩvanĩsya ĩũlũ woo na mokan'yo mai; na makamanya ninyie Yeova, yĩla ngeeĩvanĩsya ĩũlũ woo.

ESEKIELI 26

Wathani ũndũ wa Tile

1Na kweethĩwa mwaka wa ĩkũmi na ũmwe, mũthenya wa mbee wa mwei, ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, nĩkwĩthĩwa Tile nĩneeneete Yelusaleme, Aa! Nake nũtũlĩtwe ũla waĩ mbingĩlo ya ngo sya andũ; nĩwĩnthyũũĩe; nakwa ngausũwa, nũndũ yu nũtw'ĩkĩthĩtw'e ĩanzo: 3kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya, Sisya, nĩ na ũndũ naku, we Tile, na ngambatya mbaĩ mbingĩ syũke kũkita naku, o tondũ ũkanga wũkĩlanasya itulumo syaw'o. 4Na ikaananga maũvai ma Tile, na kũomboa myako yayo mĩtũlu ya mĩnyoolo: o na ngavyaĩa kĩtoo kyayo, na ũmĩtw'ĩkĩthya ĩvia ĩthei. 5Ĩkeethĩwa vandũ va kwalan'ya itei sya makũyũ ũkanganĩ katĩ; nũndũ nĩnĩneenete ũu, easya ũu Mwĩaĩi Yeova; na ĩkatw'ĩka mũtavo wa i mbaĩ. 6Na eĩtu mayo ala me kĩsesinĩ makooawa na ũvyũ: na makamanya ninyie Yeova.

7Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, ngaete ĩũlũ wa Tile Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni, mũsumbĩ wa asumbĩ, kuma ngalĩ ya ĩũlũ, e na mbalasi, na makasya ma kaũ, na andũ ma ũtũla mbalasi, na nguthu, na andũ aingĩ. 8Akooaa na ũvyũ eĩtu maku me kĩsesinĩ; na akakwakĩĩa ngome, na kũkũmbĩĩa mbumbu, na ũkũkĩlĩlya kakalo. 9Na akaiĩa maũvai maku mĩio yake ya kũmavũthũa, na akaomboa myako yaku mĩtũlu ya mĩnyoolo na mathoka make. 10Nũndũ wa wingĩ wa mbalasi syake kĩtoo kyasyo kĩkakũvw'ĩka: maũvai maku makathingithanga ũndũ wa kĩlonzo kya ala matũlĩte mbalasi, na kya makasya ma mĩio, na makasya ma kaũ, yĩla wĩlika mbingĩlonĩ syaku, o tondũ andũ malikaa ndũanĩ ĩla yavũthũiwe. 11Akakinyanga nzĩa syaku syonthe nene na mavũngũ ma mbalasi syake; akooaa andũ maku na ũvyũ; na itũĩ sya vinya waku ikavalũka nthĩ. 12Na makatava ũthwii waku, na syĩndũ syaku sya kũthoosya ikeethĩwa mũtavo; na makaomboa maũvai maku, na kwananga nyũmba syaku sya kwendeesya; na makeekĩa mavia maku na mĩtĩ yaku na kĩtoo kyaku manzĩnĩ. 13Ngavindĩthya kĩlonzo kya mbathi syaku; na wasya wa mbeve syaku ndũkew'ĩka ĩngĩ. 14Na ngakũtw'ĩkĩthya ĩvia ĩthei; ũkeethĩwa vandũ va kwalan'ya itei sya makũyũ; ndũkakwa ĩngĩ: nũndũ nyie Yeova nĩnĩneenete ũu, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

15Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũũkũlya Tile: Ithama itikathingithanga ũndũ wa wasya wa kũvalũka kwaku, yĩla ala okite melumaa, yĩla ũaani ũkethĩwa kwaku? 16Nĩvo ĩndĩ anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ ma ũkanga makatheea kuma ivĩlanĩ syoo sya ũsumbĩ, na kwia nthĩ ngũa syoo ndasa, na kumya ngũa syoo itumĩĩwe wanake: makevw'ĩka kũtetema; makekala nthĩ, na makatetema kĩla kaven'ya, na kũseng'w'a nue. 17Na makambĩlĩlya ũkũĩĩa, na ũkwĩa, Wanangĩkie ata, we ũla watwĩwe nĩ andũ ala maendaa ũkanganĩ, ndũa ya nguma, ĩla yaĩ na vinya ũkanganĩ, nake na ala make matwĩe kw'o, ala mamatĩsasya onthe ala matwĩe kw'o! 18Yu ithama ikatetema mũthenya wa kũvalũka kwaku; ĩĩ, ithama syĩ ũkanganĩ ikateva ũndũ wa kũthela kwaku. 19Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Yĩla ngakũtw'ĩkĩthya ndũa ya ĩanzo, ta ndũa ĩtatwĩwe; yĩla ngambatya manzĩ ma syũngũ nene ĩũlũ waku, na manzĩ maingĩ makakũvw'ĩka; 20nĩvo ĩndĩ ngakũtheesya vamwe na ala matheeaa yĩla ĩimanĩ, vala ve andũ ma tene, na ngakwĩkalya kũndũ kwĩ nthĩnĩ wa nthĩ, kũndũ kũla kũthei kuma tene, vamwe na ala matheeaa yĩla ĩimanĩ, nĩ kana ndũkaatũwe nĩ andũ; na ngaia ndaĩa nthĩ ya ala me thayũ. 21Ngakũtw'ĩkĩthya ũtĩsyo, na ndũkethĩwa ĩngĩ; o na ethĩwa ũkamanthwa, ndũkoneka ĩngĩ, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

ESEKIELI 27

Kĩĩo ũndũ wa Tile

1Ndeto ya Yeova yambũkĩa ĩngĩ, ĩkĩmbĩa, 2Naku, mwana wa mũndũ, ambĩlĩlya kĩĩo ũndũ wa Tile; 3noitavya Tile, We ũla ũtwĩe ũlikĩlonĩ wa ũkanga, wĩ mũthoosya kwa ngoosya andũ kwondũ wa ithama nyingĩ, ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: We, Tile, ũneenete, Nyie nĩ mwĩanĩu kwanakavanĩ. 4Mĩvaka yaku yĩ nthĩnĩ wa maũkanga; aki maku nĩmeanĩĩtye kwanakava kwaku. 5Nĩmaseũvĩtye mbwaũ syaku syonthe sya ngalawa sya mĩtĩ ya mĩsonovali kuma Senili; nĩmosete mũkũũ ku Levanoni makũseũvĩsye mũlingoti. 6Nĩmaseũvĩtye mĩtĩ yaku ya ũkũtwaa ya mĩtĩ ya myaloni ya ku Mbasani; nĩmaseũvĩtye ivĩla syaku sya mĩtĩ ya mĩvuena ithũĩĩwe na tũlungu twa maeo ma nzou, kuma ithamanĩ sya Kitimu. 7Ngũa yaku ĩla yĩkĩawa mũtĩnĩ ĩkwate kĩseve yaĩ ya katane nzeo yatumĩĩwe wanake ku Misili, nĩ kana yĩthĩwe kwaku kĩvevelo; kyandalua kyaku kyaĩ kya vuluu na kya langi wailyĩ mũtune kuma ithamanĩ sya Elisaa. 8Ala matwĩe Sitoni na Alivati maĩ atwai maku: andũ maku oĩ, we Tile, maĩ nthĩnĩ waku, nĩmo maĩ atongoi maku. 9Atumĩa ma Ngevali o na andũ oĩ ma vo nĩmo malindaa mbatũku syaku: ngalawa syonthe sya ũkanganĩ vamwe na andũ ala maendaa nasyo maĩ nthĩnĩ waku matandĩthye syĩndũnĩ syaku sya ũthoosya. 10Andũ ma Velisia na Luti na Vutu maĩ itanĩ syaku, andũ maku ma kaũ: nĩmanĩkie ngao na ngovia nthĩnĩ waku; nĩmoonanisye ndaĩa yaku. 11Andũ ma Alivati vamwe na ita syaku maĩ maũvainĩ maku ngalĩ syonthe, na andũ me na ũkũmbaũ maĩ myakonĩ yaku mĩtũlu ya mĩnyoolo; nĩmanĩkie ngao syoo maũvainĩ maku ngalĩ syonthe; nĩmeanĩĩtye kwanakava kwaku.

12Talisisi yathooasya kwaku nũndũ wa wingĩ wa mĩthemba yonthe ya ũthwii; makũanasya vetha, na kĩaa, na kĩaa kya ivava, na ĩvulũ, na syĩndũ syaku sya ũthoosya. 13Yavani, Tuvali, na Meseki, maĩ atandĩthya kwaku; makũanasya mathayũ ma andũ na mĩio ya ũthuku na syĩndũ syaku sya ũthoosya. 14Ala ma nyũmba ya Tokalima maetae mbalasi na mbalasi sya kaũ na nyũmbũ makũan'ye na syĩndũ syaku sya ũthoosya. 15Andũ ma Ndetani maĩ atandĩthya kwaku; ithama nyingĩ syaĩ ing'ang'a sya kw'oko kwaku: nĩmakũetee makũan'ye mbya sya maeo ma nzou na mũvĩngo, 16Silia yathoosya kwaku kwondũ wa wingĩ wa mawĩa maku ma moko: maetae nzumalati, na langi ũilyĩ ta mũtune, na ngũa itumĩĩwe wanake, na katane nzeo, na tũvila twa vethaluka, na maliani, makũan'ye na syĩndũ syaku sya ũthoosya. 17Yuta, na nthĩ ya Isilaeli, syaĩ atandĩthya kwaku: maetae nganũ kuma Minithi, na vanaka, na ũkĩ wa nzũkĩ, na mauta, na seli, makũan'ye na syĩndũ syaku sya ũthoosya. 18Ndamasiku yathoosya kwaku kwondũ wa wingĩ wa mawĩa maku ma moko, nũndũ wa wingĩ wa mĩthemba yonthe ya ũthwii, maetae mbinyu kuma Elivoni, na w'ĩa mweũ wa malondu. 19Vetani na Yavani makũanasya ndii na syĩndũ syaku sya ũthoosya: kĩaa kĩtue, na kalavuu, na ithua, syaĩ syĩndũnĩ syaku sya ũthoosya. 20Ndetani yaĩ mũtandĩthya kwaku wa ngũa nzeo sya kwilĩĩla ĩũlũ wa mbalasi. 21Alavia, na anene onthe me mbee ũsumbĩnĩ ma Ketali, mathooasya kw'okonĩ kwaku; tũtena twa malondũ na ndũũme, na mbũi, nĩsyo mathooasya kwaku. 22Atandĩthya ma Sieva na Laama, maĩ atandĩthya kwaku; maetae mĩtĩ ĩla yĩ mũuke mũseo mbee, na tũvila tw'onthe twĩ thooa mũnene, na thaavu, makũan'ye na syĩndũ syaku sya ũthoosya. 23Aalani na Kane na Eteni, atandĩthya ma Sieva, Asuli na Kilimati, maĩ atandĩthya kwaku. 24Asu maĩ atandĩthya kwaku syĩndũnĩ nzeo, masuka ma vuluu matumĩĩwe wanake, na masandũkũ me ngũa nzeo mũno, movetwe na ndii, na matumĩtwe na mũkũũ, syĩndũnĩ syaku sya ũthoosya. 25Ngalawa sya Talisisi syaĩ syaku sya ũkua syĩndũ syaku sya ũthoosya: naku wausũwa, na wataĩwa mũno katĩ wa maũkanga.

26Ala atwai maku makũetie manzĩnĩ maingĩ: kĩseve kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa nĩkĩkũtũĩlĩe katĩ wa maũkanga. 27Mothwii maku, na mĩio yaku, syĩndũ syaku sya ũthoosya, na andũ maku ma ngalawa syaku, na atongoi maku, na maku ala malindaa mbatũku, na akũan'ya ma mĩio yaku, na andũ maku onthe ma kaũ, ala me nthĩnĩ waku, vamwe na nguthu yaku yonthe ĩla yĩ katĩ waku, makavalũka katĩ wa maũkanga mũthenya wa wanangĩko waku. 28Syengo syĩ ndee ikathingithanga yĩla kwĩ kĩlonzo kya kĩĩo kya atongoi maku. 29Na onthe ala makwataa mĩtĩ ya kũtwaa, andũ ma ngalawa, na atongoi onthe ma ũkanganĩ, makatheea maume ngalawanĩ syoo; makaũngama nthĩ, 30na makakwĩw'ĩthya wasya woo, na makaĩa me na woo, na makekya kĩtoo mĩtwenĩ yoo; makeeyalalya mũunĩ: 31na makeeyenza ũvaa kwondũ waku, na kwĩvotoa makunĩa, na makakũĩĩa me na woo ngoonĩ makĩmeta na woo. 32Na makĩmeta makambĩlĩlya kĩĩo kwondũ waku, na makakũĩĩa, makyasya, Nũũ ũilyĩ ta Tile, ta ũla ũvindĩthĩtw'e katĩ wa ũkanga? 33Yĩla syĩndũ syaku sya ũthoosya syaumaw'a maũkakanganĩ, wausũasya ngo mbingĩ sya andũ; wathuasya asumbĩ ma nthĩ na wingĩ wa mothwii maku na wa syĩndũ syaku sya ũthoosya. 34Ĩvinda yĩla watũlilwe nĩ maũkanga syũngũnĩ sya manzĩ, syĩndũ syaku sya ũthoosya na nguthu yaku yonthe yavalũka katĩ waku. 35Onthe ala matwĩe ithamanĩ nĩmeũseng'a ũndũ waku, na asumbĩ moo nĩmakĩĩte mũno; nĩmekũũũya mothyũnĩ moo. 36Athoosya katĩ wa ngo sya andũ nĩmeũkũtimba; nũtw'ĩkĩte ũtĩsyo, na ndũkethĩwa ĩngĩ.

ESEKIELI 28

Wathani ũndũ wa mũsumbĩ wa Tile

1Ndeto ya Yeova yambũkĩa ĩngĩ, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, mwĩe mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa Tile, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nĩkwĩthĩwa ngoo yaku nĩyĩtũlĩtye, naku nĩwaĩtye, Nyie nĩ ngai, nĩkalaa kĩvĩlanĩ kya Ngai, katĩ wa maũkanga; ĩndĩ wĩ mũndũ, na ndwĩ Ngai, o na kau nĩwaiie ngoo yaku ta ngoo ya Ngai;— 3sisya, wĩ mũĩ kwĩ Ndanieli; vati nzama

ĩvithĩte kwaku; 4kwondũ wa ũĩ waku na ũmanyi waku nĩwĩyone ũthwii, na nĩwĩyosee thaavu na vetha ũilikya mothwiinĩ maku maie; 5kwondũ wa ũĩ waku mwingĩ na kwondũ wa kũtandĩthya kwaku nĩwingĩvĩtye ũthwii waku, na ngoo yaku nĩyĩtũlĩtye ũndũ wa ũthwii waku;— 6kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya: Nĩkwĩthĩwa nĩwiĩte ngoo yaku ta ngoo ya Ngai, 7kwondũ wa ũu, sisya, ngaete aeni ĩũlũ waku, ala ma ũtĩsya ma i mbaĩ; na makakũĩa mbyũ syoo wanake wa ũĩ waku, na makavukya ũtisu waku. 8Makakũtheesya ĩimanĩ; na ũkakw'a kĩkw'ũ kya ala mooaĩwe maũkanganĩ nthĩnĩ. 9Ukaneena mbee wa ũla ũnũũkũaa, Nyie nĩ Ngai? Ĩndĩ we wĩ mũndũ, na ndwĩ Ngai, kw'okonĩ kwa ũla ũkũkitĩte. 10Ukakw'a kĩkw'ũ kya ala mate aĩke kwondũ wa kw'oko kwa aeni: nũndũ nĩnĩneenete ũu, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

Kĩĩo ũndu wa mũsumbĩ wa Tile

11Na ĩndĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 12Mwana wa mũndũ, ambĩlĩlya kĩĩo ũndũ wa mũsumbĩ wa Tile, noimwĩa, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nĩwĩkĩĩte wĩanĩu ũsiĩlo, wusũĩte ũĩ, na mwĩanĩu kwanakavanĩ. 13Waĩ Eteni, mũũnda wa Ngai; kĩla kavila ke thooa mũnene kaĩ ka kwĩvw'ĩka kwaku, salitũ, tovasi, na salitonyi, nzumalati ntheu, nzumalati, na yasivi, sumalati, na alimasi ndune, na thaavu; wĩa wa tũthembe twaku na mĩtũlilũ yaku waĩ nthĩnĩ waku; mũthenya ũla woombiwe nĩsyaseũviw'e. 14Waĩ mũkeluvi ũla wetĩkĩw'e mauta ũla wavw'ĩkaa: na nakwia, o na weethĩwa ĩũlũ wa kĩĩma kĩtheu kya Ngai; nĩwaendaa kũũ na kũũ katĩ wa mavia ma mwaki. 15Waĩ mwĩanĩu mĩendelenĩ yaku kuma mũthenya ũla woombiwe, kũvika yĩla ũla ũte ũlũngalu woonekie nthĩnĩ waku. 16Kwondũ wa wingĩ wa kũtandĩthya kwaku makusũsya nthĩnĩ ũng'endu, na nũvĩtĩtye: kwondũ wa ũu nĩnakwĩkisye ta wĩ mũvuku kũkumya kĩĩmanĩ kya Ngai; na nĩngwanangĩte, we mũkeluvi ũla wavw'ĩkaa, ngakumya katĩ wa mavia ma mwaki. 17Ngoo yaku nĩyĩtũlĩtye nũndũ wa kwanakava kwaku; nũvukĩtye ũĩ waku nũndũ wa ũtisu waku: nĩngwĩkĩtye nthĩ; nĩngwiĩte mbee wa asumbĩ, nĩ kana makwone. 18Kwondũ wa wingĩ wa mothũku maku, ũndũnĩ ũla ũte ũlũngalu wa kũtandĩthya kwaku, nũvukĩtye kũndũ kwaku kũtheu; kwondũ wa ũu nĩnumĩtye mwaki nthĩnĩ waku; naw'o nũkũvĩvĩtye, nakwa nĩnĩkũtw'ĩkĩthĩtye mũu ĩũlũ wa nthĩ mbee wa onthe ala makwonaa. 19Onthe ala makwĩsĩ katĩ wa ngo sya andũ makaseng'a ũndũ waku: nũtw'ĩkĩte ũtĩsyo, na ndũkethĩwa ĩngĩ nongi.

Wathani ũndũ wa Sitoni

20Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 21Mwana wa mũndũ, elekelya ũthyũ waku Sitoni, noimyathanĩa, 22ũkyasya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, nĩ na ũndũ naku, we Sitoni; na ngataĩwa nthĩnĩ waku; na makamanya ninyie Yeova, yĩla nĩĩthĩwa nĩminĩte kũmũsilĩla, na kwĩyonan'ya kwake atĩ nĩ mũtheu. 23Nũndũ ngaete mũimũ nthĩnĩ wake, na nthakame nzĩanĩ nene syake; na ala mokitĩtwe makavalũka nthĩnĩ wake, ũvyũ wĩ ĩũlũ wake kĩla ngalĩko; na makamanya ninyie Yeova. 24Na kũikethĩwa ĩngĩ mũtae wa kĩthekanĩ ũla ũtonyaa nyũmba ya Isilaeli, kana mwĩw'a ũla wĩw'ĩthasya woo ala mamathyũlũlũkĩte, ala mamavũthisye; na makamanya ninyie Mwĩaĩi Yeova. 25Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Yĩla ngethĩwa nũmbanĩtye nyũmba ya Isilaeli kũmaumya katĩ wa ngo sya andũ ila manyaĩĩkĩtw'e katĩ wasyo, na nĩyonanĩtye kwoo atĩ nĩ mũtheu i mbaĩ syene, nĩvo ĩndĩ makatũa nthĩ yoo ene ĩla namũnengie mũthũkũmi wakwa Yakovo. 26Na makekalaa kw'o meyelele; ĩĩ, makaaka nyũmba, na kũvanda mĩũnda ya mĩsavivũ, na makekalaa meyelele, yĩla ngethĩwa nĩminĩte kũmasilĩla onthe ala mamavũthasya mamathyũlũlũkĩte; na makamanya kana ninyie Yeova Ngai woo.

ESEKIELI 29

Wathani ũndũ wa Misili

1Mwaka wa ĩkũmi, mwei wa ĩkũmi, mũthenya wa ĩkũmi na ĩlĩ wa mwei, ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, elekelya Valao mũsumbĩ wa Misili ũthyũ waku, noimwathanĩa, o na Misili yonthe; 3neena, noimwĩa, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, nĩ na ũndũ naku, we Valao mũsumbĩ wa Misili, mũkũnga mũnene ũla wĩkalaa mbũsĩnĩ syake, ũla waĩtye, Usĩ wakwa nĩ wakwa mwene, na nĩnzeũvĩtye kwondũ wakwa mwene. 4Na ngeekĩa mboloi nene ngambuunĩ syaku, na ngatuma makũyũ ma mbũsĩ syaku malũman'ya na makwaũ maku; na ngakumya nthĩnĩ wa mbũsĩ syaku, vamwe na makũyũ onthe ma mbũsĩ syaku ala malũmanasya na makwaũ maku. 5Na ngakwĩkya weũnĩ, we na makũyũ onthe ma mbũsĩ syaku: ũkavalũka weũnĩ; ndũkombanw'a vamwe, o na ndũkatũngĩanĩwa; nĩnĩkũnenganĩte wĩthĩwe lĩu wa nyamũ sya kũũ nthĩ na nyũnyi sya yayaya. 6Na onthe ala matwĩe Misili makamanya ninyie Yeova, nĩkwĩthĩwa maĩ ndata ya mũangi kwa nyũmba ya Isilaeli. 7Yĩla makũkwatie kw'oko kwaku, watũlĩka, na watembũa ituo syoo syonthe; na yĩla makwaĩĩe, watũlĩka, na watuma inyunyu syoo syonthe itetema.

8Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova nũnũkwasya: Sisya, ngaete ũvyũ ĩũlũ waku, na ngaveta kwaku mũndũ na nyamũ. 9Na nthĩ ya Misili ĩkeethĩwa nthei na mbanangĩku; na makamanya ninyie Yeova. Nĩkwĩthĩwa nĩwaĩtye, Ũsĩ nĩ wakwa, ninyie nawũmbie; 10kwondũ wa ũu, sisya, nĩ na ũndũ naku, na mbũsĩ syaku, na ngaananga vyũ nthĩ ya Misili na ĩkeethĩwa nthei, kuma mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Sevene o kũvika mũvaka wa Ethiovia. 11Vati kũũ kwa mũndũ kũkamĩvĩtĩla, o na kũũ kwa nyamũ kũikamĩvĩtĩla, o na ndĩkatũwa myaka mĩongo ĩna. 12Na ngatw'ĩkĩthya nthi ya Misili nthei katĩ wa nthĩ ila nthei; na ndũa syayo katĩ wa ndũa ila itw'ĩkĩthĩtw'e maanzo ikeethĩwa nthei myaka mĩongo ĩna; na nganyaĩĩkĩsya Amislili katĩ wa i mbaĩ, na kũmanyaĩĩkĩsya katĩ wa i nthĩ.

13Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Myaka mĩongo ĩna yathela ngoomban'ya Amisili kuma ngonĩ sya andũ kũla manyaĩĩkĩw'e; 14na ngatũnga Misili maume kũtavwanĩ, na ngatuma masyoka nthĩ ya Vathilosi, nthĩ ya kũsyaĩwa kwoo; na makeethĩwa kw'o ũsumbĩ ĩtheo vyũ. 15Katĩ wa mosumbĩ ũkeethĩwa ĩtheo vyũ; o na ndũketũlya ĩngĩ ĩũlũ wa i mbai: na ngamanyivya, nĩ kana matikasumbĩke i mbaĩ ĩngĩ. 16Na ndũkethĩwa wĩkwatyo wa nyũmba ya Isilaeli ĩngĩ, ũkĩete ũkilikan'yo wa ũthũku, yĩla makethyũũa kũmasisya: na makamanya ninyie Mwĩaĩi Yeova.

17Na kweethĩwa mwaka wa mĩongo ĩlĩ na mũonza, mwei wa mbee, mũthenya wa mbee wa mwei, ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 18Mwana wa mũndũ, Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni athũkũmĩthisye ita syake ũthũkũmi mũnene ĩũlũ wa Tile: kĩla mũtwe waya ũvaa, na kĩla kĩtuo kyasyũlĩka; ĩndĩ ndaĩ na ĩtuvi, o na ita syake, kuma Tile, nũndũ wa ũthũkũmi ũla wathũkũmie ĩũlũ wayo. 19Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova nũnũkwasya: Sisya, ngamũnenga Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni nthĩ ya Misili; na akatwaa wingĩ wa andũ mayo, na kwosa mũtavo wayo, na kwosa mbuta yayo; na ĩkeethĩwa ĩtuvi ya ita syake. 20Nĩnĩmũnengete nthĩ ya Misili yĩthĩwe ĩtuvi yake yĩla wathũkũmĩe, nĩkwĩthĩwa nĩmanthũkũmie, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

21Mũthenya ũsu ngathongoosya ũvya nyũmbanĩ ya Isilaeli, na ngakũnenga kwathamya kanyw'a waku katĩ woo; na makamanya ninyie Yeova.

ESEKIELI 30

Kĩĩo ũndũ wa ũvalũko wa Misili

1Ndeto ya Yeova yambũkĩa ĩngĩ, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, athana, nokyasya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ĩai, Ĩiaa! Nũndũ wa ũ mũthenya! 3Nũndũ mũthenya nĩ mũthengeeu, o mũthenya wa Yeova nĩ mũthengeeu; ũkeethĩwa mũthenya wa matu, ĩvinda ya i mbaĩ. 4Na ũvyũ ũkookĩa Misili, na woo mũnene ũkeethĩwa Ethiovia, yĩla oawa makavalũka ku Misili; na makaveta andũ aingĩ mayo, na myambĩlĩlyo yayo ĩkaombowa. 5Ethiovia, na Vutu, na Luti, o na andũ onthe mavulanĩte, na Kuvu, na ana ma nthĩ ya ũtianĩo, makavalũkw'a na ũvyũ vamwe nao.

6Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: O nao ala meũlũman'ya na Misili makavalũka; na ngathĩĩo ũndũ wa vinya wayo ũkatheea: kuma mwakonĩ mũtũlu wa mũnyoolo wa Sevene makavalũkĩlw'a na ũvyũ nthĩnĩ wayo, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 7Na makeethĩwa me athei katĩ wa nthĩ ila nthei; na ndũa syayo ikeethĩwa katĩ wa ndũa ila itw'ĩkĩte maanzo. 8Na makamanya ninyie Yeova, yĩla nĩĩthĩwa nakanĩtye mwaki nthĩnĩ wa Misili, na atethya mayo onthe nĩmanangĩte. 9Mũthenya ũsu atũmwa makauma kwakwa maende ngalawanĩ mamatĩsye Aethiovia ala mate kĩio; na kũkeethĩwa woo mũnene ĩũlũ woo, o ta mũthenyanĩ wa Misili; nũndũ, sisya, nĩwũkĩte.

10Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ngamina wingĩ wa andũ ma Misili, na kw'oko kwa Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni. 11We na andũ make vamwe nake, ala ma kũtĩsya ma i mbaĩ, makaetwe manange ĩ nthĩ; na makamĩkũĩa Misili mbyũ syoo, na kusũsya nthĩ ala mooaiwe. 12Na ngang'alĩthya mbũsĩ, na ngathoosya ĩ nthĩ kw'okonĩ kwa andũ athũku; na ngatw'ĩkĩthya nthĩ ĩsu nthei, na kyonthe kĩla kĩ nthĩnĩ wayo, na kw'oko kwa aeni: nyie, Yeova, nĩnĩneenete ũu.

13Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: O na ngaananga mĩvw'anano, na ngatuma mĩvw'anano ĩthela ku Memivisi; na kũikethĩwa ĩngĩ mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ nthĩ ya Misili: na ngeekĩa w'ĩa nthĩ ya Misili. 14Na ngamĩtw'ĩkĩthya Vathilosi nthei, na ngakan'ya mwaki Nzoani, na ngasilĩla ndũa ya No. 15Na ngoonoesya ũthilĩku wakwa ĩũlũ wa Sini, ngome yĩ vinya ya Misili; na ngaveta wingĩ wa andũ ma No. 16Na ngakan'ya mwaki Misili: Sini ĩkeethĩwa na woo mwingĩ, na No ĩkatũlangwa ilungu; na Memivisi ĩkeethĩwa na amaitha o mũthenya. 17Anake ma Aveni na ma Vi-vesethi makavalũkw'a na ũvyũ; na ndũa isu ikatavwa. 18O na kũu Teaveneesi mũthenya ũkeethĩwa kĩvindu, yĩla ngatũlĩla masoki ma Misili kw'o, na ngathĩĩo ũndũ wa vinya wayo ĩkathela nthĩnĩ wayo: na ũndũ wayo, ĩthweo yĩkamĩvw'ĩka, na eĩtu mayo makaenda me atave. 19Ũũ nĩw'o ngasilĩla Misili; na makamanya ninyie Yeova.

20Na kweethĩwa mwaka wa ĩkũmi na ũmwe, mwei wa mbee, mũthenya wa mũonza wa mwei, ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 21Mwana wa mũndũ, nĩnĩtũlĩte kw'oko kwa Valao mũsumbĩ wa Misili; na, sisya, kũtyaaovwa, kwĩkĩwe mĩtĩ ya ũvosya, kũlingĩlĩĩlwe kĩtambaa, nĩ kana kwĩthĩwe na vinya wa kũkwata ũvyũ. 22Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova nũnũkwasya: Sisya, nĩ na ũndũ na Valao mũsumbĩ wa Misili, na ngatũla moko make, kw'oko kwĩ vinya, na kũla kwaĩ kũtũlĩku; na ngatuma ũvyũ ũvalũka kuma kw'okonĩ kwake. 23Na nganyaĩĩkĩsya Amisili mbaĩnĩ, na kũmanyaĩĩkĩsya katĩ wa i nthĩ. 24Na ngamekĩa vinya moko ma mũsumbĩ wa Mbaviloni, na kwĩkĩa ũvyũ wakwa kw'okonĩ kwake: ĩndĩ ngatũla moko ma Valao, na akalumĩlaa mbee wake ta kĩlumo kya mũndũ ũkitĩtwe kũvikĩa kĩkw'ũ. 25Na ngookĩlya moko ma mũsumbĩ wa Mbaviloni; na moko ma Valao makaniina; na makamanya ninyie Yeova, yĩla nĩĩkĩa ũvyũ wakwa kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wa Mbaviloni, nake akakũtambũũkya ĩũlũ wa nthĩ ya Misili. 26Na nganyaĩĩkĩsya Amisili i mbaĩnĩ, na kũmanyaĩĩkĩsya katĩ wa i nthĩ; na makamanya ninyie Yeova.

ESEKIELI 31

Mũminũkĩlyo wa Valao na andũ make

1Na kweethĩwa mwaka wa ĩkũmi na ũmwe, mwei wa katatũ, mũthenya wa mbee wa mwei, ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, mũkũlye Valao mũsumbĩ wa Misili, na nguthu yake: Ũilyĩ taũ

ũnenenĩ waku? 3Sisya, Mũasuli aĩ mũtĩ wa mũkũũ wĩ mbonge nzeo nthĩnĩ wa Levanoni, na wĩ muunyĩ wailyĩ wa mũtitũ, na wa kĩũngamo kĩasa; na mũthya waw'o waĩ katĩ wa mbonge nthungu. 4Manzĩ moonyithya, manzĩ ma syũngũ moomesya: mbũsĩ syasyo syathyũlũlũka vala wavandiwe; na ikatwaĩa tũlũsĩ twasyo mĩtĩnĩ yonthe ya mũũnda. 5Kwondũ wa ũu ũtũlu waw'o wambatw'a kwĩ mĩtĩ yonthe ya mũũnda; na mbonge syaw'o syongeleka, na mbonge syaw'o syaasava nũndũ wa manzĩ maingĩ, yĩla wathongooisye. 6Nyũnyi syonthe sya yayaya syaakaa ndala syasyo mbongenĩ syaw'o; na nyamũ syonthe sya kĩthekanĩ syasyaĩaa maswii masyo ungu wa mbonge syaw'o; na mbaĩ syonthe nene syekalaa muunyĩnĩ waw'o. 7Waseũvĩte o ta ũu ũnenenĩ waw'o, ũasanĩ wa mbonge syaw'o; nũndũ mũi waw'o waĩ vakuvĩ na manzĩ maingĩ. 8Mĩkũũ mũũndanĩ wa Ngai ĩtyaatonya kũũvitha; mĩtĩ ya mĩsonovali ndĩailyĩ mbonge syaw'o, na mĩtĩ ya mĩalamoni ndĩailyĩ mbonge syaw'o; o na vatyaĩ mũtĩ o na wiva mũũndanĩ wa Ngai wailyĩ taw'o kwanakavanĩ kwaw'o. 9Nĩnooseũvisye wĩthĩwe mũseo kwondũ wa wingĩ wa mbonge syaw'o, mũvaka mĩtĩ yonthe ya Eteni, ĩla yaĩ mũũndanĩ wa Ngai, yawĩw'ĩa kĩwĩu.

10Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova nũnũkwasya: Nĩkwĩthĩwa nũtũlĩtw'e ũasanĩ, na kwia mũthya wake katĩ wa mbonge nthungu, na ngoo yake nĩtũlĩtw'e ũasanĩ wake; 11ngamũnengane kw'okonĩ kwa ũla wĩ ũtonyi wa i mbaĩ; vate ndĩĩ akatwaatwaana nake; nĩnĩmũlũngĩtye ũndũ wa ũthũku wake. 12Na aeni, ala ma ũtĩsya ma i mbaĩ, nĩmamũvetete, na nĩmamũtiĩte: mbonge syake nivalũkĩte iĩmanĩ ĩũlũ na myandanĩ yonthe, na mbonge syake nitũlĩkĩte vakuvĩ na mbũsĩ syonthe sya ĩ nthĩ; na ngo syonthe sya andũ sya nthĩ nĩsyatheeie kuma muunyĩnĩ wake, na nĩsyamũtiie. 13Nyũnyi syonthe sya yayaya ikekala wanangĩkonĩ wake, na nyamũ syonthe sya kĩthekanĩ ikeethĩwa mbongenĩ syake; 14nĩ kana mĩtĩ yonthe yĩ vakuvĩ na manzĩ ndĩkenenevye ũasanĩ wayo, kana kwia mĩthya yayo katĩ wa mbonge nthungu, kana ĩla yĩ vinya katĩ wayo ĩũngame ũasanĩ wayo, o yonthe ĩla ĩnyusaa manzĩ: nũndũ onthe nĩmanenganĩte makw'e, kũvika kũndũ kwĩ nthĩnĩ wa nthĩ, katĩ wa ana ma andũ, vamwe na ala matheeaa yĩla ĩimanĩ.

15Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Mũthenya ũla watheeie Seoli nĩnatwie kũmetwe: navw'ĩka syũngũ nene kwondũ wake, na nasiĩĩa mbũsĩ sya vo; na ala manzĩ maingĩ masiĩĩwa; na natuma Levanoni ĩmũmetea, na mĩtĩ yonthe ya kĩthekanĩ yathelekela kwondũ wake. 16Nathingithangya i mbaĩ ũndũ wa kĩuumo kya kũvalũka kwake, yĩla namwĩkisye Seoli vamwe na ala matheeaa yĩla ĩimanĩ; na mĩtĩ yonthe ya Eteni, ĩla mĩnyuve na mĩseo mbee ya Levanoni, yonthe ĩla ĩnyusaa kĩw'ũ, yakiakiĩw'a kũndũ kwĩ nthĩnĩ wa nthĩ. 17Nao matheea Seoli vamwe nake vala vaĩ ala mooaiwe na ũvyũ; ĩĩ, ala maĩ kw'oko kwake, ala mekalile muunyĩnĩ wake katĩ wa i mbaĩ.

18Ũilyĩ taũ ndaĩanĩ na ũnenenĩ katĩ wa mĩtĩ ya Eteni? Ĩndĩ ũkatheew'a vamwe na mĩtĩ ya Eteni kũvika kũndũ kwĩ nthĩnĩ wa nthĩ: ũkakoma katĩ wa ala mate aĩke, vamwe na ala mooaiwe na ũvyũ. Ũsu nĩ Valao na nguthu yake yonthe, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

ESEKIELI 32

Kĩĩo ĩũlũ wa Valao

1Na kweethĩwa mwaka wa ĩkũmi na ĩlĩ, mwei wa ĩkũmi na ĩlĩ, mũthenya wa mbee wa mwei, ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, ambĩlĩlya kĩĩo ĩũlũ wa Valao mũsumbĩ wa Misili, noimwĩa, Waelekanilw'e na mũnyambũ wa mũika wa i mbaĩ: ĩndĩ ũilyĩ mũkũnga mũnene maũkanganĩ; na waumĩla na vinya mbũsĩnĩ syaku, na wathokoan'ya manzĩ na maũũ maku, na wavukya mbũsĩ syoo. 3Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ngalan'ya kĩtei kyakwa ĩũlũ waku kya ngo mbingĩ sya andũ; nao makakũkwatya na kĩtei kyakwa. 4Na ngakũtia wĩ ĩũlũ wa nthĩ, ngakwĩkya weũnĩ, ngatuma nyũnyi syonthe sya yayaya ikũvũĩla, na ngavũnĩthya nyamũ sya nthĩ yonthe na nyama sya mwĩĩ waku. 5Na ngaia nyama sya mwĩĩ waku ĩĩmanĩ, na kusũsya myanda ũtũlu waku. 6O na nganyithya na nthakame yaku nthĩ ya kũthambĩa kwaku, o kũvika iĩmanĩ; na mbũsĩ ikausũwa nue. 7Na yĩla ngakũvosya, ngavw'ĩka matu, na kwĩkĩa ndata kĩvindu; ngavw'ĩka syũa na ĩthweo, na mwei ndũkaumya kyeni kyaw'o. 8Syeni syonthe sya ĩtunĩ ila itisaa ngaitw'ĩkĩthya kĩvindu ĩũlũ waku, na ngaia kĩvindu ĩũlũ wa nthĩ yaku, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 9O na ngathĩn'ya ngoo sya ngo mbingĩ sya andũ, yĩla nĩete wanangĩko waku katĩ wa i mbaĩ, ũlike nthĩ ila ũtaaimanya. 10Ĩĩ, ngatuma ngo mbingĩ sya andũ iseng'w'a nue, na asumbĩ moo makakĩa na w'ĩa mwai kwondũ waku, yĩla ngavyũlĩlya ũvyũ wakwa mbee woo; na makatetema kĩla kaven'ya, kĩla mũndũ kwondũ wa thayũ wake mwene, mũthenya wa kũvalũka kwaku.

11Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ũvyũ wa mũsumbĩ wa Mbaviloni ũkooka ĩũlũ waku. 12Ngavalũkya aingĩ maku na mbyũ sya ala me na ũtonyi; asu onthe nĩo ala ma ũtĩsya ma i mbaĩ: na makatw'ĩkĩthya ngathĩĩo ya Misili ya mana, na wingĩ w'onthe wa andũ ma vo makaanangwa. 13O na ngaananga nyamũ syonthe sya vo ila syĩ ũtee wa manzĩ maingĩ; o na kũũ kwa mũndũ kũikamauluan'ya ĩngĩ, kana mavũngũ ma nyamũ maikamauluan'ya. 14Nĩvo ĩndĩ nĩkelemya manzĩ moo, na ngatwaĩthya mbũsĩ syoo iende ta mauta, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 15Yĩla ngatw'ĩkĩthya nthĩ ya Misili nthei na ĩeketwe, nthĩ ĩthelelwe nĩ kusũa kwayo, yĩla ngakũna onthe ala mamĩtwĩe, nĩvo ĩndĩ makamanya ninyie Yeova. 16Kĩĩ nĩkyo kĩĩo kĩla makaĩa nakyo; eĩtu ma i mbaĩ makaĩa nakyo; makamĩmetea Misili na wingĩ w'onthe wa andũ mayo nakyo, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

17Na kweethĩwa mwaka wa ĩkũmi na ĩlĩ, mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano wa mwei, ndeto ya Yeova yambũkĩa,

ĩkĩmbĩa, 18Mwana wa mũndũ, ĩa kwondũ wa wingĩ wa andũ ma Misili, noimekya nthĩ, o we, na eĩtu ma mbaĩ syĩ nguma, kũvika kũndũ kwĩ nthĩnĩ wa nthĩ, vamwe na ala matheeaa yĩla ĩimanĩ. 19Ũvĩtũkĩte ũũ kwanakavanĩ? Theea, noyiwa vamwe na ala mate aĩke. 20Makavalũka katĩ wa ala mooaiwe na ũvyũ: we nũnenganĩtwe ũvyũnĩ; mũkusye ũmũtwae vamwe na wingĩ wa andũ make. 21Ala me vinya katĩ wa ala me na ũtonyi makaneena nake me Seoli vamwe na ala mamũtethasya: nĩmatheeete, nĩmakomaa ki, o ala mate aĩke, mooaiwe na ũvyũ.

22Asuli e vo na nguthu yake yonthe; mbũa syake nimũthyũlũlũkĩte; onthe moaĩtwe, mavalũkĩtw'e na ũvyũ; 23mbũa syoo siĩtwe kĩtulunĩ kya yĩla ĩima, na nguthu yake nĩthyũlũlũkĩte mbũa yake; onthe moaĩtwe, mavalũkĩtw'e na ũvyũ, ala matĩsasya me nthĩ ya ala me thayũ.

24Elamu e vo, na wingĩ wa andũ make mathyũlũlũkĩte mbũa yake; onthe moaĩtwe, mavalũkĩtw'e na ũvyũ, ala matheeie mate aĩke kũndũ kwĩ nthĩnĩ wa nthĩ, ala matĩsasya me nthĩ ya ala me thayũ, na nĩmakuĩte nthoni syoo vamwe na ala matheeaa yĩla ĩimanĩ. 25Nĩmamwiĩe ũkomo katĩ wa ala mooaiwe vamwe na wingĩ w'onthe wa andũ make; mbũa syake nimũthyũlũlũkĩte; onthe mate aĩke, moaĩtwe na ũvyũ; nũndũ ũtĩsyo woo watĩsasya me nthĩ ya ala me thayũ, na nĩmakuĩte nthoni syoo vamwe na ala matheeaa yĩla ĩimanĩ: nĩwiĩtwe katĩ wa ala moaiwe.

26Meseki, Tuvali, na wingĩ w'onthe wa andũ moo me vo; mbũa syoo nimathyũlũlũkĩte; onthe mate aĩke, moaĩtwe na ũvyũ; nũndũ matĩsasya me nthĩ ya ala me thayũ. 27Na matikakoma vamwe na ala me na ũtonyi ala mavalũkile ma ala mate aĩke, ala matheeie Seoli me na mĩio yoo ya kaũ, na maiĩte mbyũ syoo ungu wa mĩtwe yoo, na mothũku moo me ĩũlũ wa mavĩndĩ moo; nũndũ maĩ ũtĩsyo wa ala me na ũtonyi nthĩ ya ala me thayũ. 28Ĩndĩ we ũkatũlĩlwa katĩ wa ala mate aĩke, na ũkakoma na ala mooaiwe na ũvyũ.

29Etomu e vo, asumbĩ make na anene make onthe me mbee ũsumbĩnĩ, ala me na vinya woo makomiw'e vamwe na ala mooaiwe na ũvyũ: makakoma na ala mate aĩke, na vamwe na ala matheeaa yĩla ĩimanĩ. 30Me vo anene me mbee ũsumbĩnĩ ma ngalĩ ya ĩũlũ, onthe, na Asitoni onthe, ala matheeie vamwe na ala oawa; nĩmeũsonokw'a ũtĩsyonĩ ũla meekie kwondũ wa vinya woo; na nĩmakomaa mate aĩke vamwe na ala mooaiwe na ũvyũ na nĩmakuaa nthoni syoo vamwe na ala matheeaa yĩla ĩimanĩ.

31Valao akamona, na akakiakiw'a kwondũ wa wingĩ wa andũ make, o Valao na ita syake syonthe, moaĩtwe na ũvyũ, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 32Nũndũ nĩnĩkĩĩte ũtĩsyo wake nthĩ ya andũ me thayũ; na akaiwa katĩ wa ala mate aĩke, vamwe na ala mooaiwe na ũvyũ, o Valao, na wingĩ w'onthe wa andũ make, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

ESEKIELI 33

Wĩa wa mũsyaĩĩsya

(ESEKIELI 3.16–21)

1Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, neena na ana ma andũ maku, noimatavya, Yĩla nĩete ũvyũ ĩũlũ wa nthĩ, na andũ ma nthĩ ĩsu meumya mũndũ katĩ woo, na makĩmwĩa ethĩwa mũsyaĩĩsya woo; 3ethĩwa, yĩla wĩona ũvyũ wũkĩte ĩ nthĩ, akavuva soo, na kũmon'ya andũ; 4nĩvo ĩndĩ ũla ũkew'a wasya wa soo, na ailea wonan'yo ũsu; ethĩwa ũvyũ ũkooka, na kũmũveta, nthakame yake ĩkeethĩwa ĩũlũ wa mũtwe wake mwene. 5Nĩwewie wasya wa soo, na akyũlea; nthakame yake ĩkeethĩwa ĩũlũ wake; ĩndĩ kethĩwa nĩwawĩtĩkĩlĩle, ethĩwa atangĩĩe thayũ wake. 6Ĩndĩ ethĩwa mũsyaĩĩsya nũnũkwona ũvyũ wũkĩte, na ailea kũvuva soo, na andũ matĩkũmanyĩthw'a mũisyo, na ũvyũ ũkyũka, na kumya mũndũ o na wĩva katĩ woo; nũvetetwe e ũthũkũnĩ wake, ĩndĩ nthakame yake ngamĩandũa kw'okonĩ kwa mũsyaĩĩsya.

7Naku, mwana wa mũndũ, nĩngwĩĩte wĩthĩwe mũsyaĩĩsya wa nyũmba ya Isilaeli; kwondũ wa ũu ĩw'a ndeto ya kanyw'a wakwa, noimataa na ũtao wakwa. 8Yĩla ngwĩa ũla mũthũku, We mũndũ mũthũku, ndwĩ ndĩi ya ũlea ũkw'a, naku ndũũneena ũimwon'ya ũla mũthũku aume mũendelenĩ wake; mũndũ ũsu mũthũku akakw'a e ũthũkunĩ wake, ĩndĩ nthakame yake ngamĩandũa kw'okonĩ kwaku. 9Ĩndĩ ethĩwa ũkamwon'ya ũla mũthũku ũndũ wa mũendele wake ethyũũe aũtie, na ndeĩthyũũa na kũtia mũendele wake; akakw'a e ũthũkunĩ wake, ĩndĩ we nũvonoketye thayũ waku.

Nzĩa ya Yeova nĩ ndũngalu

(ESEKIELI 18.21–32)

10Naku, mwana wa mũndũ, tavya nyũmba ya Isilaeli: Inyw'ĩ mũneenaa ũũ, mũkyasya, Mavĩtyo maitũ na naĩ sitũ syĩ ĩũlũ waitũ, na nĩtũũsonzomea nthĩnĩ wasyo; tũtonya ata ĩndĩ kwĩkala thayũ? 11Matavye O, tondũ nĩ thayũ, easya ũu Mwĩaĩi Yeova, nditanĩthaw'a nĩ kĩkw'ũ kya mũthũku; ĩndĩ nĩ kana ũla mũthũku ethyũũe atie mũendele wake na kwĩkala thayũ: ĩthyũũei, ĩthyũũei mume mĩendelenĩ yenyu mĩthũku; nĩkĩ mũũkw'a, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli? 12Naku, mwana wa mũndũ, tavya ana ma andũ maku, Ũlũngalu wa ũla mũlũngalu ndũkamũvonokya mũthenya wa kũvĩtya kwake; na ũndũ wa ũthũku wa ũla mũthũku, ndakavalũka ũndũ waw'o mũthenya ũla ũkethyũũa atie ũthũku wake; o na ũla mũlũngalu ndakatonya kwĩkala thayũ kwondũ waw'o mũthenya ũla ũkeka naĩ. 13Yĩla ngũmwĩa ũla mũlũngalu, ndatĩa kwĩkala thayũ; ethĩwa akaĩkĩĩa ũlũngalu wake, na kwĩka ũthũku, vai ũmwe wa meko make malũngalu ũkalilikanwa; ĩndĩ ũthũkunĩ wake ũla wekie, nĩvo wĩkw'ĩa. 14Ĩngĩ, yĩla ngũmwĩa ũla mũthũku, Ndwĩ ndĩi ya ũlea ũkw'a; ethĩwa akeethyũũa na kũtia naĩ yake, na kwĩka ũla wosanaa na mĩao na ũla w'o; 15ethĩwa ũla mũthũku akatũnga ngwatĩlĩlyo, na kũtũnga kĩla wosete na mbuta, na kũendaa myamũlonĩ ya thayũ, na kũlea kwĩka ũthũku;

ndatĩa kwĩkala thayũ, ndakakw'a. 16Naĩ syake ila wekie itikalilikanwa ĩũlũ wake o na ĩmwe yasyo: nĩwĩkĩte ũla wosanaa na mĩao na ũla wa w'o; ndatĩa kwĩkala thayũ.
17Ĩndĩ ana ma andũ maku measya, Nzĩa ya Mwĩaĩi ndĩanene: ĩndĩ ũndũ woo, nzĩa yoo ndĩanene. 18Yĩla mũlũngalu ũkethyũũa na kũtia ũlũngalu wake, na kwĩkaa ũthũku, akakw'ĩa nthĩnĩ waw'o. 19Na yĩla ũla mũthũku ũkethyũũa na kũtia ũthũku wake, na kwĩkaa ũla wosanaa na mĩao na ũla wa w'o, akekala thayũ kwondũ waw'o. 20Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩasya, Nzĩa ya Mwĩaĩi ndĩanene. Inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli, ngamũsilĩla kĩla ũmwe kwĩanana na mĩendele yake.
Ũmanyĩthyo wa ũvalũko wa Yelusaleme. Kanyw'a wa Esekieli ũyathamw'a
21Na kweethĩwa mwaka wa ĩkũmi na ĩlĩ wa kũtavwa kwitũ, mwei wa ĩkũmi, mũthenya wa katano wa mwei, ũmwe ũla wavonokie kuma Yelusaleme ambũkĩa, akĩmbĩa, Ndũa nĩ ngũne. 22Na kw'oko kwa Yeova kũnaĩ ĩũlũ wakwa wĩoo, ũla ũvonokete atanoka; na eĩ anaathamya kanyw'a wakwa, kũvika yĩla wambũkĩe kĩoko; na kanyw'a wakwa waathamw'a, na ndyaaĩthĩwa ndatonya kũneena ĩngĩ.
23Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 24Mwana wa mũndũ, andũ ala matwĩe kũndũ kũu kwanangĩku nthĩ ya Isilaeli nĩmeũneena, makyasya, Avalaamu aĩ ũmwe, nake atĩĩwa nthĩ: ĩndĩ ithyĩ twĩ aingĩ; nĩtũnengetwe nthĩ yĩthĩwe ũtiĩwa. 25Kwondũ wa ũu matavye, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nĩmũĩsanĩasya na nthakame, na kũmyũkĩlĩlya mĩvw'anano yenyu metho menyu, na kwĩtĩkya nthakame: na mũkamĩmesya ĩ nthĩ? 26Nĩmũũngamaa kwondũ wa ũvyũ wenyu, nĩmwĩkaa ũthatyo, na nĩmũvukasya kĩla ũmwe kĩveti kya mũtũi wake: na inyw'ĩ mũkamesya ĩ nthĩ? 27Ũũ nĩw'o ũkamatavya, Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ: O tondũ nĩ thayũ, vate ndĩi ala me kũndũ kwanangĩku makavalũkw'a na ũvyũ; na ũla wĩ weũnĩ ngamũnengane alĩke nĩ nyamũ; na ala me ngomenĩ syĩ vinya na ngunganĩ makooawa nĩ mũimũ. 28Na ngamĩtw'ĩkĩthya nthĩ nthei na ũseng'yo; na ngathĩĩo ũndũ wa vinya wayo ĩkathela; na iĩma sya Isilaeli ikeethĩwa nthei, ũkethĩa mũndũ ndakũvĩtĩla. 29Nĩvo ĩndĩ makamanya ninyie Yeova, yĩla ngethĩwa nĩtw'ĩkĩthĩtye nthĩ nthei na ũseng'yo, nũndũ wa mothatyo moo onthe ala mekĩte.
30Na ũndũ waku, mwana wa mũndũ, ana ma andũ maku nĩmeũneena ũndũ waku vakuvĩ na maũvai na mĩomonĩ ya nyũmba, na nĩmeũneenan'ya ene kwa ene, kĩla ũmwe na mwana-a-ĩthe, makyasya, Ũkai, nĩngũmwĩsũva, mwĩw'e ndeto ĩla yumaa kwa Yeova. 31Na nĩmokaa kwaku o ũndũ andũ mokaa, na nĩmekalaa nthĩ mbee waku ta andũ makwa, na nĩmeĩthukĩĩasya ndeto syaku, ĩndĩ matisyĩkaa; nũndũ nĩmonanasya wendo mwingĩ na makanyw'a moo, ĩndĩ ngoo syoo nĩatĩĩaa ũtandĩthyo woo. 32Na, sisya, ũilyĩ kwoo ta wathi mũseo mũno wa ũmwe ũla wĩ na wasya wendeeasya, na ũtonya kũinga nesa kĩndũ kya kĩnga; nũndũ nĩmew'aa ndeto syaku, ĩndĩ matisyĩkaa. 33Na yĩla ũkekĩka (sisya, nĩwũkĩte), nĩvo ĩndĩ makamanya kana kwaĩ mwathanĩ katĩ woo.

ESEKIELI 34

Wathani ũndũ wa aĩthi ma Isilaeli

1Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, athanĩa aĩthi ma Isilaeli, athana, noimea, o aĩthi, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Woo nĩ wa aĩthi ma Isilaeli ala meĩthasya! Aĩthi matyaĩle kũĩthya malondũ? 3Nĩmũĩsaa mathunya, na nĩmwĩvw'ĩkaa w'ĩa wa malondu, nĩmũaaa ala manou; ĩndĩ mũtiĩthasya malondu. 4Ala mawau mũtyaamekĩa vinya, o na mũtyaavosya yĩla ĩwau, o na mũtyaaoveea yĩla ĩtũlĩku, o na mũtyaatũnga yĩla yalũngilw'e, o na mũtyaamantha yĩla yau, ĩndĩ nĩmũmasumbĩkĩte na vinya na kũmathĩn'ya. 5Na nĩmanyaĩĩkiw'e, nũndũ kũtyaĩ mũĩthi; na matw'ĩka lĩu wa nyamũ syonthe sya kĩthekanĩ, na manyaĩĩkw'a. 6Malondu makwa nĩmangangaa iĩmanĩ syonthe, na ĩũlũ wa kĩla kalĩma katũlu: ĩĩ, malondu makwa manyaĩĩkw'a ĩũlũ wa nthĩ yonthe; na vatyaĩ ũmwe waakũlĩĩlya kana kũmamantha.
7Kwondũ wa ũu, inyw'ĩ aĩthi, ĩthukĩĩsyei ndeto ya Yeova: 8O tondũ nĩ thayũ, easya ũu Mwĩaĩi Yeova, nũndũ vate ndĩi malondu makwa nĩmataviwe, na malondu makwa matw'ĩka lĩu wa nyamũ syonthe sya kĩthekanĩ, nĩkwĩthĩwa kũtyaĩ mũĩthi, o na aĩthi makwa matyaamantha malondu makwa, ĩndĩ aĩthi nĩmeeĩthasya, na matyaaĩthya malondu makwa; 9kwondũ wa ũu, inyw'ĩ aĩthi, ĩthukĩĩsyei ndeto ya Yeova: 10Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya, Sisya, nĩ na ũndũ na aĩthi; na ngaandũa malondu makwa kw'okonĩ kwoo, na ngamaekethya wĩa wa kũĩthya malondu; o na aĩthi matikeĩthya ĩngĩ; na ngavonokya malondu makwa kũmaumya kanyw'anĩ woo, matikethĩwe lĩu woo.
11Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, nyie mwene, o nyie, ngakũlĩĩlya malondu makwa, na kũmamantha. 12O tondũ mũĩthi ũmanthaa ndĩthya yake mũthenya ũla wĩ katĩ wa malondu make ala manyaĩĩku, now'o ngamantha malondu makwa; ngamaumya kũndũ kw'onthe kũla manyaĩĩkĩtw'e mũthenya wa matu na kĩvindu. 13Na ngamaumya katĩ wa ngo sya andũ, na kũmomban'ya kuma i nthĩ, na ngamaete nthĩ yoo ene; na ngamaĩthya iĩmanĩ sya Isilaeli, vakuvĩ na mbũsĩ, na kũndũ kw'onthe kwa ĩ nthĩ kũla kũtwĩe andũ. 14Ngamaĩthya kĩsesinĩ kĩseo; na iĩmanĩ ndũlu sya Isilaeli kũkeethĩwa kyengo kyoo: nĩkw'o makakoma kyengonĩ kĩseo; na makaĩthw'a kĩsesinĩ kĩnou iĩmanĩ sya Isilaeli. 15Nyie mwene ngethĩwa mũĩthi wa malondu makwa, ngamatindisya, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 16Ngamantha ũla waĩte, na ngatũnga ũla walũngilw'e, na ngooveea ũla watũlĩtwe, na ngeekĩa vinya ũla wawaie: ĩndĩ ala anou na me vinya ngaananga; ngamaĩthasya na sila mũlũngalu.
17Na ũndũ wenyu, inyw'ĩ ndĩthya yakwa, ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, nĩsilan'ya malondu

na malondu, ndũũme na nthenge. 18Nĩmũkwona nĩ ũndũ ũnini mwaĩthw'a kĩsesinĩ kĩseo, ĩndĩ no mũvaka mũkinyange na maũũ menyu ũtialo wa kĩsesi kyenyu? Na mwanyw'a manzĩ makelemu, ĩndĩ no mũvaka mũluan'ye ala matialile na maũũ menyu? 19Na ũndũ wa malondu makwa, nĩmaĩsaa kĩla mũkinyangĩte na maũũ menyu, na manyusaa kĩla muluanĩtye na maũũ menyu.
20Kwondũ wa ũu, Mwĩaĩi Yeova nũnũũmea: Sisyai, nyie, o nyie, ngasilan'ya malondu manou na malondu mamosu. 21Nũndũ nĩmũũtindĩkana na mbau na kĩtuo, na kũlumangya onthe awau na mbya syenyu, kũvika nĩmũmanyaĩĩkĩtye; 22kwondũ wa ũu ngatangĩĩa ndĩthya yakwa, na matikethĩwa mũtavo ĩngĩ: na ngasilan'ya malondu na malondu. 23Na ngamaiĩa mũĩthi ũmwe, na akamaĩthya, o mũthũkũmi wakwa Ndaviti; akamaĩthya, na akeethĩwa mũĩthi woo. 24Na nyie, Yeova, ngeethĩwa Ngai woo, na mũthũkũmi wakwa Ndaviti mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ katĩ woo; nyie, Yeova, nĩnĩneenete ũu.
25Na ngatianĩa ũtianĩo wa mũuo nao, na ngatuma nyamũ mbai ithela ĩ nthĩ: na makatũaa meyelele weũnĩ, na kũkomaa mũtitũnĩ. 26Na ngamatw'ĩkĩthya mo na kũndũ kũthyũkũlũkĩte kĩĩma kyakwa ũathimo; na ngausya mĩono ĩvinda yayo; kũkeethĩwa mĩono ya ũathimo. 27Na mũtĩ wĩ mũũndanĩ ũkasyaaa ũsyao waw'o, na nthĩ ĩkasyaaa ũsyao wayo, na makekalaa nthĩ yoo meyelele; na makamanya ninyie Yeova, yĩla ngethĩwa ndũlĩte mĩtĩ ya ĩsoki yoo, na kũmaumya kw'okonĩ kwa ala mamatw'ĩkĩthisye ngombo. 28Na matikethĩwa mũtavo ĩngĩ kwa i mbaĩ, o na nyamũ sya nthĩ itikamaya; ĩndĩ makekalaa meyelele, na vai ũla ũkamatĩsya. 29Na ngamokĩlĩlya mũũnda wĩ nguma, na matikaminwa ĩngĩ nĩ yũa nthĩ ĩsu, o na matikakua, nthoni sya i mbaĩ ĩngĩ. 30Na makamanya nyie, Yeova Ngai woo, nĩ vamwe nao, na kana nyũmba ya Isilaeli mo, nĩ andũ makwa, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 31Na inyw'ĩ malondu makwa, malondu ma kĩsesi kyakwa, mwĩ andũ, na nyie nĩ Ngai wenyu, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

ESEKIELI 35

Wathani ũndũ wa kĩĩma kya Seili

1Na ĩngĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, lutĩla kĩĩma kya Seili ũthyũ waku, noikyathanĩa, 3ũkĩtavye, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, nĩ na ũndũ naku, we kĩĩma kya Seili, na ngakũtambũũkĩsya kw'oko kwakwa, na ngakũtw'ĩkĩthya mũthei na ũseng'yo. 4Ngatw'ĩkĩthya ndũa syaku maanzo, na ũkeethĩwa wĩ mũthei; na ũkamanya ninyie Yeova. 5Nĩkwĩthĩwa waĩ na ũthũ mavinda onthe, na nĩwanenganie ana ma Isilaeli vinyanĩ wa ũvyũ ĩvinda ya wanangĩko woo mũnene, ĩvinda ya ũthũku wa mũminũkĩlyo; 6kwondũ wa ũu, o tondũ nĩ thayũ, easya ũu Mwĩaĩi Yeova, ngakwia kũvikĩa nthakame, na nthakame ĩkakũatĩĩa: nũndũ ndwaamena nthakame, kwondũ wa ũu nthakame ĩkakũatĩĩa. 7O ta ũu ngatw'ĩkĩthya kĩĩma kya Seili ũseng'yo na kĩthei; na ngamũvetanĩsya nakyo ũla ũkĩvĩtĩlaa na ũla ũkĩsyokelaa. 8Na ngausũsya ĩima syakyo ala mooaiwe makyo: ala mooaiwe na ũvyũ makavalũka tũlĩmanĩ twaku na myandanĩ yaku na mbũsĩnĩ syaku syonthe. 9Ngakũtw'ĩkĩthya mũthei mavinda onthe, na ndũa syaku itikatũwa; na mũkamanya ninyie Yeova.
10Nũndũ nũneenete, Mbaĩ ii ilĩ na nthĩ ii ilĩ ikeethĩwa syakwa, na tũkaimesya; o na kau Yeova aĩ vo: 11kwondũ wa ũu, o tondũ nĩ thayũ, easya ũu Yeova, ngeeka kwĩanana na ũthatu waku, na kwĩanana na kĩwĩu kyaku kĩla woonanisye kĩmenanĩ kyaku kĩla wamamenie; na ngeemanyĩthan'ya katĩ woo, yĩla ngakũsilĩla. 12Na ũkamanya nyie, Yeova, nĩnĩw'ĩte kũumana kwaku kw'onthe kũla ũumĩte iĩma sya Isilaeli, ũkyasya, Nitiĩtwe nthei, nĩtũũnengetwe syo tũsyanange. 13Na nĩmwambĩnenevesye na kanyw'a wenyu, na nĩmwambingĩvĩsye ndeto syenyu: nĩnĩw'ĩte ũu. 14Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Yĩla nthĩ yonthe yĩtanaa, ngakũtw'ĩkĩthya mũthei. 15O tondũ watanĩe ũtiĩwa wa nyũmba ya Isilaeli, nũndũ yaĩ nthei, now'o ngakwĩka: ũkeethĩwa wĩ mũthei, we kĩĩma kya Seili, na Etomu yonthe, o yonthe vyũ; na makamanya ninyie Yeova.

ESEKIELI 36

Kũtũngwa kwa Isilaeli ĩ nthĩ

1Naku, mwana wa mũndũ, athanĩa iĩma sya Isilaeli, nokyasya, Inyw'ĩ iĩma sya Isilaeli, ithukĩĩsyei ndeto ya Yeova. 2Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nĩkwĩthĩwa mũmaitha nũmũneenee, Aa! Na, Kũndũ kũtũlu kwa tene nĩ kwitũ, ng'ũndũ sitũ; 3kwondũ wa ũu athana, nokyasya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nĩkwĩthĩwa, o nĩkwĩthĩwa nĩmamũtw'ĩkĩthĩtye athei, na nĩmamũmeletye kĩla ngalĩko, nĩ kana mwĩthĩwe ng'ũndũ ya ala matialile ma i mbaĩ, na nĩmũwetawa ilomonĩ sya aneeni, na ũvoonĩ mũthũku wa andũ; 4kwondũ wa ũu, inyw'ĩ iĩma sya Isilaeli, ĩthukĩĩsyei ndeto ya Mwĩaĩi Yeova: Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũũtavya iĩma na tũlĩma, mbũsĩ na myanda, kũndũ kũthei kwanangĩku na ndũa ila itiĩtwe, ila itw'ĩkĩte mũtavo na ntheko kwa ala matialile ma i mbaĩ ila ithyũlũlũkĩte; 5kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ: Vate ndĩi mwakinĩ wa kĩwĩu kyakwa nĩnĩneenete ĩũlũ wa ala matialile ma i mbaĩ, na Etomu yonthe, ala meyosee nthĩ yakwa yĩthĩwe ng'ũndũ yoo na ũtanu wa ngoo yoo yonthe, na kĩvũthya kya ngoo, mamĩkye yĩthĩwe mũtavo. 6Kwondũ wa ũu athana ũndũ wa nthĩ ya Isilaeli, noitavya iĩma na tũlĩma, mbũsĩ na myanda, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisyai, nĩnĩneenete kĩwĩunĩ kyakwa na ũthilĩkunĩ wakwa, nĩkwĩthĩwa nĩmũkuĩte nthoni sya i mbaĩ: 7kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ: Nĩnĩavĩte, ngyasya, Vate ndĩi mbaĩ ila imũthyũlũlũkĩte, ikakua nthonĩ syasyo.

8Ĩndĩ inyw'ĩ, iĩma sya Isilaeli, mũkathongoosya mbonge syenyu, na kũsyaa ũsyao wenyu kwondũ wa andũ makwa Isilaeli; nũndũ nĩmathengeee kũka. 9Nũndũ, sisya, nyie nĩ ngalĩ yenyu, na ngamwĩthyũũĩa, na mũkaĩmwa na kũvandwa; 10na ngaingĩvya andũ kwenyu, nyũmba yonthe ya Isilaeli, o yo yonthe; na ndũa ikatũwa, na kũndũ kwanangĩku kũkaakwa; 11na ngaingĩvya kwenyu mũndũ na nyamũ; na ikaingĩva na kũsyaa; na ngamũtũĩthya o ta tene, na ngamwĩka nesa kwĩ myambĩlĩyo yenyu: na mũkamanya ninyie Yeova.
12Ĩĩ, ngatambũũkĩlya andũ ĩũlũ wenyu, o andũ makwa Isilaeli; na makaũmesya, na ũkeethĩwa ũtiĩwa woo, na kuma yu ndũkamakw'ĩĩthĩsya syana ĩngĩ. 13Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nĩkwĩthĩwa nĩmeũmwĩa, We nthĩ wĩ mũyi wa andũ, na waĩ ũla wamĩkw'ĩĩthĩsye mbaĩ yaku; 14kwondũ wa ũu ndũkaya andũ ĩngĩ, o na ndũkamĩkw'ĩĩthĩsya mbaĩ yaku ĩngĩ, easya ũu Mwĩaĩi Yeova; 15o na ndikakũeka wĩw'e ĩngĩ nthoni sya i mbaĩ, o na ndũkakua kĩvũthya kya ngo sya andũ ĩngĩ, o na ndũkalulutĩkya mbaĩ yaku ĩngĩ, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.
16Na ĩngĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 17Mwana wa mũndũ, yĩla nyũmba ya Isilaeli yatwĩe nthĩ yoo ene, mamĩvukisye ũndũ wa mĩendele yoo na meko moo: mĩendele yoo mbee wakwa yailyĩ ũvuku wa mũndũ mũka ũla wealũlĩte. 18Kwondũ wa ũu nĩnamonoesye ũthilĩku wakwa nũndũ wa nthakame ĩla metĩkisye nthĩ, na nũndũ nĩmamĩthũkisye na mĩvw'anano yoo; 19na nĩnamanyaĩĩkisye katĩ wa i mbaĩ, na manyaĩĩkw'a katĩ wa i nthĩ: nĩnamasilĩle kwĩanana na mĩendele yoo na kwĩanana na meko moo.
20Na yĩla mavikĩe i mbaĩ, kũla maendie, mavukya syĩtwa yakwa ĩtheu; kũvika andũ maneena ũndũ woo, Aa nĩ andũ ma Yeova, na nĩmaumĩte nthĩ yake. 21Ĩndĩ nayĩw'ĩa tei syĩtwa yakwa ĩtheu, yĩla nyũmba ya Isilaeli yavukisye katĩ wa i mbaĩ, kũla maendie.
22Kwondũ wa ũu tavya nyũmba ya Isilaeli, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ndikwĩka ũu kwondũ wenyu, ĩnyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli, ĩndĩ kwondũ wa syĩtwa yakwa ĩtheu, yĩla mũvukĩsye katĩ wa i mbaĩ, kũla mwaendie. 23Na ngavathan'ya syĩtwa yakwa ĩnene, yĩla yavukĩwe katĩ wa i mbaĩ, yĩla ĩnyw'ĩ mwavukĩsye katĩ wasyo; na mbaĩ ikamanya ninyie Yeova, easya ũu Mwĩaĩi Yeova, yĩla ngeyonan'ya kwenyu mbee wa metho moo atĩ nĩ mũtheu. 24Nũndũ ngamumya katĩ wa i mbaĩ, na kũmũmban'ya kuma nthĩ syonthe, na ngamũete nthĩ yenyu ene. 25Na ngamũminzangĩsya manzĩ matheu, na mũkeethĩwa mwĩ atheu: ngamũthesya ũvuku wenyu w'onthe, mĩvw'anano yenyu yonthe. 26O na ngamũnenga ngoo nzaũ, na ngeekĩa veva mweũ nthĩnĩ wenyu; na ngaumya ngoo ya ĩvia mĩĩnĩ yenyu, na ngamũnenga ngoo ya nyama. 27Na ngeekĩa Veva wakwa nthĩnĩ wenyu, na ngamũkinyĩthasya myamũlonĩ yakwa, na mũkakwataa motw'ĩo makwa, na kũmeka. 28Na mũkekalaa nthĩ ĩla nanengie aaĩthe menyu; na mũkeethĩwa andũ makwa, na ngeethĩwa Ngai wenyu. 29Na ngamũtangĩĩa kuma ũvukunĩ wenyu w'onthe: na ngeeta lĩu wa mbaa ngetha, na ngawingĩvya, na ndikamwĩĩa yũa. 30Na ngaingĩvya ũsyao wa mũtĩ, na wingĩvo wa mũũnda, nĩ kana mũtikaavũthw'e ĩngĩ ũndũ wa yũa katĩ wa i mbaĩ. 31Nĩvo ĩndĩ mũkalilikana mĩendele yenyu mĩthũku, na meko menyu ala mataĩ maseo; na mũkeemena methonĩ menyu ene mũndũ wa mothũku menyu na nũndũ wa mothatyo menyu.
32Nĩkũmanyĩke kwenyu ti kwondũ wenyu nĩkaa ũu, easya ũu Mwĩaĩi Yeova: sonokai na thokoanai nũndũ wa mĩendele yenyu, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli. 33Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Mũthenya ũla nĩmũthesya mothũku menyu onthe, ngatuma ndũa itũwa na kũla kwanangĩku kũkaakwa. 34Na nthĩ ĩla yaĩ nthei ĩkaĩmwa, ĩla yaĩ nthei ĩkyoneka nĩ onthe ala mamĩvĩtĩlaa. 35Na makasya, Nthĩ ĩno ĩla yaĩ nthei nĩtw'ĩkĩte ta mũũnda wa Eteni; na ndũa ila syaĩ maanzo na nthei na nomboange nĩ mbiie na nitũĩtwe. 36Nĩvo ĩndĩ mbaĩ ila itiĩtwe imũthyũlũlũkĩte ikamanya kana nyie, Yeova, nĩndũngĩĩĩte kũndũ kũomboku, na nĩnĩvandĩte kũla kwaĩ kũthei: nyie, Yeova, nĩnĩneenete ũu, na ngawĩka.
37Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: O na ĩngĩ, ngakũlw'a ũndũ ũsu nĩ nyũmba ya Isilaeli, nĩwĩke kwondũ woo: ngamaingĩvya andũ methĩwe ta ndĩthya ya mbũi na malondu. 38Ta ndĩthya kwondũ wa nthembo, ta ndĩthya ya Yelusaleme kwondũ wa mboka syayo ila itw'ĩtwe, o ta ũu ndũa ila syaĩ maanzo ikausũw'a ndĩthya sya andũ; na makamanya ninyie Yeova.

ESEKIELI 37

Mwanda wa mavĩndĩ momũ

1Kw'oko kwa Yeova kwai ĩũlũ wakwa, na anumaalya nĩ Vevanĩ wa Yeova, na ambĩkalya nthĩ mwandanĩ katĩ; na waĩ mũsũu mavĩndĩ. 2Na atuma nĩvĩta nĩmathyũlũlũkĩte: na, sisya, kwaĩ maingĩ mũno mwandanĩ ũtheinĩ; na, sisya, maĩ momũ mũno. 3Na angũlya, Mwana wa mũndũ, mavĩndĩ aa nĩmatonya kwĩthĩwa thayũ? Na nasũngĩa, We Mwĩaĩi Yeova, nĩwĩsĩ. 4Ĩngĩ ambĩa, Athana ĩũlũ wa mavĩndĩ aa, ũmatavye, Inyw'ĩ mavĩndĩ momũ, ĩthukĩĩsyei ndeto ya Yeova. 5Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũũmea mavĩndĩ aa: Sisyai, ngatuma veva ũlika nthĩnĩ wenyu, na mũkeethĩwa thayũ. 6Na ngeekĩa malangũ ĩũlũ wenyu, na ngaete nyama ĩũlũ wenyu, na kũmũvw'ĩka kĩkonde, na kwĩkĩa veva nthĩnĩ wenyu, na mũkeethĩwa thayũ; na mũkamanya ninyie Yeova.
7Na ĩndĩ nathana o tondũ neaĩwe: na ngyathana, kwaĩ kĩlonzo, na, sisya, kĩtetemo kya nthĩ; na mavĩndĩ mathengeeanĩa, ĩvĩndĩ na ĩvĩndĩ yayo. 8Na noona, na, sisya, kwaĩ malangũ ĩũlũ wamo, na nyama yookĩla, na kĩkonde kyamavw'ĩka ĩũlũ; ĩndĩ vatyaĩ veva nthĩnĩ wamo. 9Nĩvo ĩndĩ wambĩie, Athanĩa kĩseve, athana, mwana wa mũndũ, ũtavye kĩseve, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ũka kuma isevenĩ inya, we veva, noiveveea aa mooaiwe, nĩ kana methĩwe thayũ. 10Na

ĩndĩ nathana o ũndũ wambĩaĩe, na veva wamalika, na maĩ na thayũ, na maũngama na maũũ noo, nguthu nene mũno ya kaũ.
11Nĩvo ĩndĩ wambĩie, Mwana wa mũndũ, mavĩndĩ aa nĩ nyũmba yonthe ya Isilaeli: sisya, measya, Mavĩndĩ maitũ nĩ momũ, na wĩkwatyo witũ nĩ mwau; nĩtũvetetwe vyũ. 12Kwondũ wa ũu athana, noimatavya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, ngavingũa mbũa syenyu, na kũmumya mbũanĩ syenyu, inyw'ĩ andũ makwa; na ngamũlikya nthĩ ya Isilaeli. 13Na mũkamanya ninyie Yeova, yĩla ngavingũa mbũa syenyu, na kũmumya mbũanĩ syenyu, inyw'ĩ andũ makwa. 14Na ngeekĩa Veva wakwa nthĩnĩ wenyu, na mũkeethĩwa thayũ, na ngamwĩkalya nthĩ yenyu ene: na mũkamanya kana nyie, Yeova, nĩnĩneenete ũu na nĩnĩkĩte, easya ũu Yeova.
Wathani wa kũtũngĩanĩwa kwa Yuta na Isilaeli
15Ndeto ya Yeova yambũkĩa ĩngĩ, ĩkĩmbĩa, 16Naku, mwana wa mũndũ, osa mũtĩ ũmwe, ũandĩke ĩũlũ waw'o, Kwa Yuta, na kwa ana ma Isilaeli atindan'ya make: na ĩndĩ osa mũtĩ ũngĩ, ũandĩke ĩũlũ waw'o, Kwa Yosevu, mũtĩ wa Evalaimu, na kwa nyũmba yonthe ya Isilaeli atindan'ya make: 17noimĩkwatan'ya ũmwe na ũla ũngĩ yĩthĩwe mũtĩ ũmwe kwondũ waku, nĩ kana ĩtw'ĩke ũmwe kw'okonĩ kwaku. 18Na yĩla ana ma andũ maku makaneena naku, makĩũkũlya, Ndwĩtwon'ya ũndũ ũkwasya na ĩno? 19Matavye, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, ngoosa mũtĩ wa Yosevu, ũla wĩ kw'okonĩ kwa Evalaimu, na mbaĩ sya Isilaeli atindan'ya make; na ngamekĩa vamwe naw'o, o vamwe na mũtĩ wa Yuta, na ngamĩtw'ĩkĩthya mũtĩ ũmwe, na makeethĩwa ũmwe kw'okonĩ kwakwa. 20Na mĩtĩ ĩla wĩmĩandĩka ĩkeethĩwa kw'okonĩ kwaku mbee wa metho moo. 21Na matavye, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, ngaumya ana ma Isilaeli katĩ wa i mbaĩ, kũla maendie, na ngamomban'ya kĩla ngalĩko, na kũmalikya nthĩ yoo ene: 22na ngamatw'ĩkĩthya mbaĩ ĩmwe nthĩnĩ wa ĩ nthĩ, ĩũlũ wa iĩma sya Isilaeli; na mũsumbĩ ũmwe akeethĩwa mũsumbĩ wa onthe; na matikethĩwa mbaĩ ilĩ ĩngĩ, o na matikataanĩw'a methĩwe mosumbĩ elĩ ĩngĩ o na ĩndĩĩ; 23o na matikevukya ĩngĩ na mĩvw'anano yoo, kana na syĩndũ syoo imenetwe, kana o na yĩmwe ya mavĩtyo moo; ĩndĩ ngamatangĩĩa kuma motũonĩ moo onthe, kũla mavĩtĩsye, na ngamathesya: kwondũ wa ũu makeethĩwa andũ makwa, na ngeethĩwa Ngai woo.
24Na mũthũkũmi wakwa Ndaviti akeethĩwa mũsumbĩ woo; nao onthe makeethĩwa na mũĩthĩ ũmwe: o na makaendaa motw'ĩonĩ makwa, na kũsũvĩa myamũlo yakwa na kũmĩkaa. 25Na makekala nthĩ ĩla nĩmũnengete Yakovo mũthũkũmi wakwa, vala aaĩthe menyu matwĩe; na makekala vo, mo, na syana syoo, na nzũkũlũ syoo, tene na tene: na Ndaviti mũthũkũmi wakwa akeethĩwa mũnene woo wĩ mbee ũsumbĩnĩ tene na tene. 26Na ĩngĩ ngatianĩa ũtianĩo wa mũuo nao, ũkeethĩwa ũtianĩo kwoo wa tene na tene; na ngamaia na, kũmaingĩvya, na ngaia vandũ vakwa vatheu katĩ woo tene na tene. 27O na wĩkalo wakwa ũkeethĩwa vamwe nao; na ngeethĩwa Ngai woo, na makeethĩwa andũ makwa. 28Na mbaĩ ĩkamanya ninyie Yeova ũla ũvathanasya Isilaeli methĩwe atheu, yĩla vandũ vakwa vatheu vakethĩwa katĩ woo tene na tene.

ESEKIELI 38

Wathani ũndũ wa Ngoki

1Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Mwana wa mũndũ, elekelye ũthyũ waku Ngoki, wa nthĩ ya Makoki, mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa Losi, Meseki, na Tuvali, noimwathanĩa, 3na asya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, nĩ na ũndũ naku, we Ngoki, mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa Losi, Meseki, na Tuvali: 4na ngakũthyũũa, na kwĩkĩa mboloi ngambuunĩ syaku, na ngakumaalya, na ita syaku syonthe, mbalasi na ala matũlĩte mbalasi, onthe mekĩĩte mĩio yonthe ya kaũ, nguthu nene yĩ na kakalo na ngao, onthe makwete mbyũ: 5Velisia, Kusi, na Vutu vamwe nao, onthe me na ngao na ngovia; 6Ngomeli, na nguthu syake syonthe; nyũmba ya Tokalima itulunĩ sya ngalĩ ya ĩũlũ, na nguthu syake syonthe; o ngo mbingĩ sya andũ vamwe naku.
7Ĩkala wĩyũmbanĩtye, ĩĩ, ĩyũmban'ye, we, na nguthu syaku syonthe ila ĩkũmbanĩe, na ĩthĩwa mũsũvĩi kwamo. 8Ĩtina wa mĩthenya mingĩ ũkookĩwa: myaka ya mũminũkĩlyo ũkalika nthĩ ĩla ĩtũngĩtwe kuma ũvyũnĩ, ĩla yũmbanĩtw'e kuma ngonĩ mbingĩ sya andũ, iĩmanĩ sya Isilaeli, ila syekalaa mbanangĩku mavinda onthe; ĩndĩ nĩyumĩtwe nthĩnĩ wa ngo sya andũ, na makekala meyelele, onthe moo. 9Na ũkambata, ũkooka ta kĩuutani, ũkeethĩwa ta ĩthweo ya kũvw'ĩka nthĩ, we, na nguthu syaku syonthe na ngo mbingĩ sya andũ vamwe naku.
10Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Kũkeethĩwa mũthenya ũsu, maũndũ makalika kĩlilikanonĩ kyaku, na ũkasũanĩa ũsũanĩo mũthũku: 11na ũkasya, Ngambata nthĩ yĩ tũmĩsyĩ tũte twiie; ngathi kwa ala mathũmũĩte, ala mekalaa meyelele, onthe mekalĩte mate na maũvai, na mate na ivingi kana mbingĩlo; 12nose mũtavo o na syĩndũ sya mbuta; nĩthyũũe kw'oko kwaku ĩũlũ wa kũndũ kũla kwaeketwe kũla yu kũtwĩwe nĩ andũ, na ĩũlũ wa andũ mombanĩtw'e kuma i mbaĩnĩ, ala me na indo na syĩndũ, ala matũaa nthĩ katĩ. 13Sieva, na Ndetani, na athoosya ma Talisisi, vamwe na mĩnyambũ yonthe ya mũika ya vo, makakũkũlya, Nĩwooka kwosa mũtavo? Nĩwũmbanĩtye nguthu yaku wose syĩndũ sya mbuta? Ũkue vetha na thaavu, ũtwae indo na syĩndũ, ũtwae mũtavo mũnene?
14Kwondũ wa ũu, mwana wa mũndũ, athana, ũtavye Ngoki, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Mũthenya ũsu yĩla andũ makwa Isilaeli makatũa meyelele, ndũkamanya ũu? 15Na ũkauma vandũ vaku kuma itulunĩ sya ngalĩ ya ĩũlũ, we, na ngo mbingĩ sya andũ vamwe naku, onthe makuĩtwe nĩ mbalasi nguthu nene na ita syĩ ũtonyi; 16na ũkamokĩa andũ makwa Isilaeli, ta ĩthweo ũvw'ĩke nthĩ: kũkeethĩwa mĩthenya ya

mũminũkĩlyo, ngakũete ũkite na nthĩ yakwa, nĩ kana i mbaĩ imanye nyie, yĩla ngeyonan'ya kwaku, we Ngoki, atĩ nĩ mũtheu, mbee wa metho moo.
17Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Nue ũla naneenie ũndũ wake ĩvinda ya tene na makanyw'a ma athũkũmi makwa athani ma Isilaeli, ala mathanaa mĩthenya ĩsu vandũ va myaka mingĩ atĩ ngakũete ũkie nao? 18Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, yĩla Ngoki ĩkamyũkĩa nthĩ ya Isilaeli, easya ũu Mwĩaĩi Yeova, ũthilĩku wakwa ũkambata manyiũũnĩ makwa. 19Nũndũ kĩwĩunĩ kyakwa na mwakinĩ wa ũthilĩku wakwa nĩnĩneenete, Vate ndĩi mũthenya ũsu kũkethĩwa kĩthingithyo kĩnene nthĩ ya Isilaeli; 20o kũvika makũyũ ma ũkanganĩ, na nyũnyi sya yayaya, na nyamũ sya kĩthekanĩ, na tũsamũ tw'onthe tũla tũtambũkaa ĩũlũ wa nthĩ, na andũ onthe ala me ĩũlũ wa nthĩ, makatetemea mbee wakwa, na iĩma ikang'uthũlangwa nthĩ, na kũndũ kwĩ ilĩso kũkavalũka, na kĩla ũvai ũkavalũka nthĩ. 21Na ngeetĩsya iĩma syakwa syonthe ũvyũ wa kũmũkita, easya ũu Mwĩaĩi Yeova: ũvyũ wa kĩla mũndũ ũkeethĩwa ĩũlũ wa mwana-a-inyia. 22Na ngalika silanĩ nake na nzĩa ya mũimũ na nthakame; na ngausya ĩũlũ wake, na nguthu syake, na ngo mbingĩ sya andũ ala me vamwe nake, mbua ya mũono ĩtulĩtye, na mbua ya mavia manene, na mwaki, na mũvĩlĩtĩ. 23Na ngeenenevya, na kwĩyonan'ya atĩ nĩ mũtheu, na ngeemanyĩthan'ya methonĩ ma mbaĩ mbingĩ; na ikamanya ninyie Yeova.

ESEKIELI 39

1Naku, mwana wa mũndũ, athanĩa Ngoki, noyasya, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Sisya, nĩ na ũndũ naku, we Ngoki, mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa Losi, Meseki, na Tuvali: 2na ngakũthyũũa, na ngakũtongoesya, na ngakũete kuma itulunĩ sya ngalĩ ya ĩũlũ; na ngakũete iĩmanĩ sya Isilaeli; 3na ngakũna ũta waku wume kw'okonĩ kwaku kwa aka, na ngatuma mĩsyĩ yaku ĩvalũka kuma kw'okonĩ kwaku kwa aũme. 4Ũkavalũka iĩmanĩ sya Isilaeli, we, na nguthu syaku syonthe, na ngo sya andũ ala me vamwe naku: ngakũnengane kwa nyũnyi mbai sya kĩla mũthemba, na kwa nyamũ sya kĩthekanĩ ũĩwe nĩsyo. 5Ũkavalũka weũnĩ; nũndũ nĩnĩneenete ũu, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 6Na ngatwaa mwaki ĩũlũ wa Makoki, o na ala mekalaa meyelele ithamanĩ; na makamanya ninyie Yeova. 7Na ngamanyĩthan'ya syĩtwa yakwa ĩtheu katĩ wa andũ makwa Isilaeli; o na ndikaeka syĩtwa yakwa ĩtheu yĩvukw'e ĩngĩ: na i mbai ikamanya ninyie Yeova, Ũla Mũtheu wa Isilaeli. 8Sisya, ũu nĩwũkĩte, na ũkeekwa, easya ũu Mwĩaĩi Yeova: ũũ nĩw'o mũthenya ũla nawetie. 9Na ala mekalaa ndũanĩ sya Isilaeli makaumaala, na makavuvaa myaki na mĩio ya kaũ na kũmĩvĩvya, o ngao na tũkalo, mata na mĩsyĩ, na mĩsenge, na tũkalo, mata na mĩsyĩ, na mĩsenge, na matumo, na makavuvaa myaki nayo myaka mũonza; 10o na matikauna ngũ kĩthekanĩ, kana kũkela ngũ mĩtitũnĩ; nũndũ makavuvaa myaki na mĩio ya kaũ; na makatava ala mamatavie, na makavuta ala mamavutie, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.
11Na kũkethĩwa mũthenya ũsu, nganenga Ngoki vandũ va kũthika andũ nthĩ ya Isilaeli, mwanda wa ala mavĩtĩlaa ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya ũkanga; na vakasiĩĩaa ala mavĩtĩlaa vo: na ku nĩkw'o makenzĩa Ngoki nthĩ na wingĩ w'onthe wa andũ make; na makaveta Mwanda wa Aamoni-ngoki. 12Na andũ ma nyũmba ya Isilaeli makamenzĩa nthĩ myei mũonza, nĩ kana mathesye nthĩ. 13Ĩĩ, andũ onthe ma ĩ nthĩ makamenzĩa nthĩ; na kũkeethĩwa nguma kwoo mũthenya ũla ngataĩwa, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 14Na makanyuva andũ ma kũtethya wĩa ĩndĩ yonthe, ala mevĩtĩlaa ĩ nthĩ, makĩnzĩa nthĩ me na avĩti ala matialĩte ĩũlũ wa nthĩ, mamĩthesye: ĩtina wa myei mũonza makamantha. 15Na ala avĩti mavĩtĩlaa ĩ nthĩ makavĩtĩlaa; yĩla ũmwe wona ĩvĩndĩ ya mũndũ, akaũngamya ũvano vakuvĩ nayo, kũvika yĩla ala menzĩaa nthĩ meyĩnzĩa nthĩ mwandanĩ wa Aamoni-ngoki. 16O na ĩngĩ syĩtwa ya Amona yĩkeethĩwa ya ndũa. Ũũ nĩw'o makathesya nthĩ.
17Naku, mwana wa mũndũ, ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Neena na nyũnyi sya kĩla mũthemba, na kĩla nyamũ ya kĩthekanĩ, Ĩyũmban'yei, na mũkyũka; ĩyũmban'yei kĩla ngalĩko mũke nthemboni yakwa ĩla nĩthemba kwondũ wenyu, o nthembo nene iĩmanĩ sya Isilaeli, nĩ kana mũye nyama na kũnyw'a nthakame. 18Mũkaya nyama sya mĩĩ ya ala me ũtonyi, na kũnyw'a nthakame ya anene me mbee mosumbĩnĩ ma nthĩ, ya ndũũme, ya tũtena twa malondu, ya mbũi, ya tũsalũ twa mũew'a, syonthe ila nou sya Mbasani. 19Na mũkaya mathunya kũvika mwavũna, na kũnyw'a nthakame kũvika mwatoona, ya nthembo yakwa ĩla nĩthembete kwondũ wenyu. 20Na mũkavũnĩthw'a mesanĩ yakwa nĩ mbalasi na makasya ma kaũ, na ngũmbaũ, na andũ onthe ma kaũ, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.
21Na ngaia ndaĩa yakwa katĩ wa i mbaĩ; na mbaĩ syonthe ikoona ũsilĩlo wakwa ũla nasilile, na kw'oko kwakwa kũla niĩte ĩũlũ woo. 22Kwondũ wa ũu nyũmba ya Isilaeli makamanya ninyie Yeova Ngai woo, kuma mũthenya ũsu na kũendeea. 23Na i mbaĩ ikamanya nyũmba ya Isilaeli nĩyaendie yĩ ndave nũndũ wa ũthũku wayo; nĩkwĩthĩwa nĩmambĩtanĩsye, na namavitha ũthyũ wakwa; kwondũ wa ũu namanenganie kw'okonĩ kwa amaitha moo, na onthe mavalũkw'a na ũvyũ. 24Kwĩanana na ũvuku woo na kwĩanana na mavĩtyo moo now'o namekie; na namavitha ũthyũ wakwa.
25Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ: Yu ngatũnga Yakovo kuma kũtavwanĩ, na ngeew'ĩa tei nyũmba yonthe ya Isilaeli; na ngeethĩwa na kĩwĩu kwondũ wa syĩtwa yakwa ĩtheu. 26Na makakua nthoni syoo, na mavĩtyo moo onthe ala mambĩtanĩsye, yĩla makatũa meyelele nthĩ yoo, na vai ũla ũkamatĩsya; 27yĩla ngethĩwa nĩmatũngĩte kuma ngonĩ sya andũ, kũmomban'ya kũmaumya nthĩ sya amaitha moo, na nĩyonanĩtye kwoo atĩ nĩ mũtheu mbaĩ nyingĩ syene. 28Na makamanya ninyie Yeova Ngai woo, nũndũ

nĩnamatwaĩthisye me atave katĩ wa i mbaĩ, na nĩnĩmombanĩtye nthĩ yoo ene; na ndikatia ũmwe wamo kw'o ĩngĩ; 29o na ndikamavitha ũthyũ wakwa ĩngĩ; nũndũ nĩnonoesye nyũmba ya Isilaeli Veva wakwa, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

ESEKIELI 40

Woni wa mwathani wa ĩkalũ

1Mwaka wa mĩongo ĩlĩ na ĩtano wa kũtavwa kwitũ, wambĩlĩlyonĩ wa mwaka, mũthenya wa ĩkũmi wa mwei, mwaka wa ĩkũmi na ĩna ĩtina wa kũkũnwa kwa ndũa, mũthenya o ũsu, kw'oko kwa Yeova kwaĩ ĩũlũ wakwa, na andete kw'o. 2Mawonĩnĩ ma Ngai andete nthĩ ya Isilaeli, na ambia nthĩ kĩĩmanĩ kĩtũlu mũno, na ĩũlũ wakyo kwaĩ mwakĩle wa ndũa ngalĩ ya ĩtheo. 3Na andete kw'o, na, sisya, kwaĩ mũndũ, mũvw'anĩle wake waĩ ta mũvw'anĩle wa ũthuku, e na ũlii wa katane kw'okonĩ kwake, na mũangi wa kũthima naw'o; na aũngama mbingĩlonĩ. 4Na ũ mũndũ ambĩa, Mwana wa mũndũ, sisya na metho maku, na ĩw'a na matũ maku, na enda mũno ngoonĩ yaku w'onthe ũla ngakwon'ya; nũndũ nũetetwe vaa, nĩ kana nĩkwon'ye; tavya nyũmba ya Isilaeli w'onthe ũla wĩona.

5Na, sisya, ũvai ũtee wa nyũmba ũmĩthyũlũlũkĩte, na kw'okonĩ kwa ũ mũndũ mũangi wa ũthima ũasa waw'o mĩkono thanthatũ, ũasa wa kĩla ũmwe nĩ mũkono na ũthanthau wa kĩtaa kya kw'oko: ta ũu athima ũthanthau wa mwako, mũangi ũmwe; na ũtũlu, mũangi ũmwe. 6Na ĩndĩ avika mbingĩlonĩ ĩla yelekele wumĩlonĩ wa syũa, na ambata mbasyanĩ syayo: na athima mwalyo wa mbingĩlo, ũthanthau waw'o mũangi ũmwe; na mwalyo ũla ũngĩ, ũthanthau waw'o mũangi ũmwe. 7Na kĩla kasũmba ka mũsũvĩi ũasa wako waĩ mũangi ũmwe, na ũthanthau wako mũangi ũmwe; na ũthei katĩ wa tũsũmba waĩ mĩkono ĩtano; na mwalyo wa mbingĩlo vakuvĩ na valasya wa mbingĩlo kwelekela nyũmba waĩ mũangi ũmwe. 8O na athima valasya wa mbingĩlonĩ ũla welekele nyũmba, mũangi ũmwe. 9Na ĩndĩ athima valasya wa mbingĩlonĩ, mĩkono nyanya; na ituĩ syaw'o, mĩkono ĩlĩ; na valasya wa mbingĩlonĩ welekele nyũmba. 10Na tũsũmba twa asũvĩi twa mbingĩlonĩ ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa twaĩ tũtatũ ngalĩ ĩno, na tũtatũ ngalĩ ĩya; tũu tũtatũ twaĩ twa kĩthimo kĩmwe: na ituĩ syaĩ sya kĩthimo kĩmwe ngalĩ ĩno na ngalĩ ĩya. 11Na athima ũthanthau wa vandũ va ũvotela mbingĩlonĩ, mĩkono ĩkũmi; na ũasa wa mbingĩlo, mĩkono ĩkũmi na ĩtatũ; 12na mbee wa tũla tũsũmba vaĩ vandũ vaumĩlĩte nza, mũkono ũmwe ngalĩ ĩno, na vandũ vaumĩlĩte, mũkono ũmwe ngalĩ ĩya; na tũla tũsũmba, mĩkono thanthatũ ngalĩ ĩno, na mĩkono thanthatũ ngalĩ ĩya. 13Na athima mbingĩlo kuma kĩalanĩ kya kasũmba kamwe kũvika kĩala kya kala kangĩ, ũthanthau wa mĩkono mĩongo ĩlĩ na ĩtano; mũomo welekele mũomo. 14O na aseũvya ituĩ, mĩkono mĩongo thanthatũ; na nza yavikĩte ituĩnĩ, kũthyũlũlũka mbingĩlo. 15Na kuma ngalĩ ya mbee ya mbingĩlo vala ve ũlikĩlo kũvika ngalĩ ya mbee ya valasya wa nthĩnĩ wa mbingĩlo nĩ mĩkono mĩongo ĩtano. 16Na kwaĩ mbũthi ntheke sya tũsũmba, na sya ituĩ syatw'o nthĩnĩ wa mbingĩlo ithyũlũlũkĩte, na ĩngĩ sya ngulumbe; na mbũthi nĩsyathyũlũlũkĩte ngalĩ ya nthĩnĩ; na ĩũlũ wa kĩla kĩtuĩ kwaĩ mĩtĩ ya mĩtende.

17Na ĩndĩ andwaa nza yĩ ũtee; na, sisya, kwaĩ tũsũmba na nthĩ nzeũvye na mavia malan'ye, vaseũvĩtwe kwondũ wa nza kũthyũlũlũka ngalĩ syonthe: tũsũmba mĩongo ĩtatũ twaĩ ĩũlũ wa nthĩ ĩsu nzeũvye. 18Na nthĩ ĩsu yaĩ vakuvĩ na mbingĩlo, kũelekana na ũasa wa mbingĩlo, o nthĩ ĩsu nzeũvye ĩtheo. 19Nĩvo ĩndĩ wathimie ũthanthau kuma ngalĩ ya mbee ya mbingĩlo ya ĩtheo kũvika ngalĩ ya mbee ya nza ya nthĩnĩ ngalĩ ya ũtee, mĩkono ĩana, ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, o na ngalĩ ya ĩũlũ.

20Na mbingĩlo ya nza yĩ ũtee ĩla yelekele ngalĩ ya ĩũlũ, athima ũasa wayo na ũthanthau wayo. 21Na tũsũmba twa asũvĩi twayo twaĩ tũtatũ ngalĩ ĩno na tũtatũ ngalĩ ĩya; na ituĩ syayo na ngulumbe syayo nĩsyeanene na kĩthimo kya mbingĩlo ya mbee: ũasa wayo waĩ mĩkono mĩongo ĩtano, na ũthanthau mĩkono mĩongo ĩlĩ na ĩtano. 22Na mbũthi syayo, na ngulumbe syayo, na mĩtende yayo, nĩsyeanene na kĩthimo kya mbingĩlo ĩla yelekele wumĩlonĩ wa syũa; na mambata vo na matambya mũonza; na ngulumbe syayo syaĩ mbee wasyo. 23Na kwaĩ mbingĩlo ya nza ya nthĩnĩ yelekele mbingĩlo ĩla ĩngĩ, ngalĩ ya ĩũlũ na ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa; na athima kuma mbingĩlo kũvika mbingĩlo mĩkono ĩana.

24Na andongoesya kwelekela ngalĩ ya ĩtheo; na, sisya, mbingĩlo yelekele ngalĩ ya ĩtheo: na athima ituĩ syayo na ngulumbe syayo kwĩanana na ithimo isu. 25Na kwaĩ mbũthi nthĩnĩ wayo na nthĩnĩ wa ngulumbe syayo ngalĩ syonthe, syailyĩ mbũthi isu: ũasa waĩ mĩkono mĩongo ĩtano, na ũthanthau mĩkono mĩongo ĩlĩ na ĩtano. 26Na kwaĩ matambya mũonza ma kwambata kwayo, na ngulumbe syayo syaĩ mbee wasyo; na yaĩ na mĩtĩ ya mĩtende, ũmwe ngalĩ ĩno, na ũngĩ ngalĩ ĩya, ĩũlũ wa ituĩ syayo. 27Na kwaĩ mbingĩlo ya nza ya nthĩnĩ ngalĩ ya ĩtheo: na athima kuma mbingĩlo kũvika mbingĩlo kwelekela ngalĩ ya ĩtheo mĩkono ĩana.

28Na ĩndĩ andwaa nza ya nthĩnĩ na mbingĩlo ya ngalĩ ya ĩtheo: na athima mbingĩlo ya ngalĩ ya ĩtheo kwĩanana na ithimo isu; 29na tũsũmba twa asũvĩi twayo, na ituĩ syayo, na ngulumbe syayo, kwĩanana na ithimo isu: na kwaĩ mbũthi nthĩnĩ wayo na nthĩnĩ wa ngulumbe syayo ngalĩ syonthe; ũasa wayo waĩ mĩkono mĩongo ĩtano, na ũthanthau mĩkono mĩongo ĩlĩ na ĩtano. 30Na kwaĩ ngulumbe ithyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe, ũasa wa mĩkono mĩongo ĩlĩ na ĩtano, na ũthanthau mĩkono ĩtano. 31Na ngulumbe syayo syelekele nza yĩ ũtee; na mĩtĩ ya mĩtende yaĩ ituĩnĩ syayo: na wambatĩlo wayo waĩ wa matambya nyanya.

32Na andete nza ya nthĩnĩ kwelekela wumĩlonĩ wa syũa: na athima mbingĩlo kwĩanana na ithimo isu; 33na tũsũmba twa asũvĩi twayo, na ituĩ syayo, na ngulumbe syayo, kwĩanana na ithimo isu: na kwaĩ mbũthi nthĩnĩ wayo na nthĩnĩ wa ngulumbe syayo ngalĩ syonthe; ũasa

wayo waĩ mĩkono mĩongo ĩtano, na ũthanthau mĩkono mĩongo ĩlĩ na ĩtano. 34Na ngulumbe syayo syelekele nza yĩ ũtee; na mĩtĩ ya mĩtende yaĩ ituĩnĩ syayo, ngalĩ ĩno, na ngalĩ ĩya: na wambatĩlo wayo waĩ wa matambya nyanya.
35Na andete mbingĩlonĩ ya ngalĩ ya ĩũlũ: na amĩthima kwĩanana na ithimo isu; 36tũsũmba twa asũvĩi twayo, ituĩ syayo, na ngulumbe syayo: na kwaĩ mbũthi nthĩnĩ wayo ngalĩ syonthe; ũasa waĩ mĩkono mĩongo ĩtano, na ũthanthau mĩkono mĩongo ĩlĩ na ĩtano. 37Na ituĩ syayo syelekele nza yĩ ũtee; na mĩtĩ ya mĩtende yaĩ ĩũlũ wa ituĩ syayo, ngalĩ ĩno, na ngalĩ ĩya: na wambatĩlo wayo waĩ wa matambya nyanya.
38Na kasũmba vamwe na mũomo wako kaĩ vakuvĩ na ituĩ mbingĩlonĩ; vau nĩmathambĩasya nthembo ya kũvĩvw'a. 39Na valasyanĩ wa mbingĩlo kwaĩ mesa ilĩ ngalĩ ĩno, na mesa ilĩ ngalĩ ĩya, na ĩũlũ wasyo masyũaĩaa nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo ya naĩ na nthembo ya mavĩtyo. 40Na ngalĩ ĩmwe ũtee, vandũ va kwambatĩla ũlikĩlonĩ wa mbingĩlo kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ, kwaĩ mesa ilĩ: na ngalĩ ĩla ĩngĩ, ĩla yaĩ ya valasya wa mbingĩlo, kwaĩ mesa ilĩ. 41Mesa inya syaĩ ngalĩ ĩno, na mesa inya ngalĩ ĩya, vakuvĩ na mbingĩlo; mesa nyanya, ila mooaĩaa nthembo ĩũlũ wasyo. 42Na kwaĩ mesa inya sya nthembo sya kũvĩvw'a, sya mavia masũvye, ũasa wa mũkono na nyunzu, na ũthanthau wa mũkono na nyunzu, na ũtũlu wa mũkono; ila mailĩĩlaa mĩio ĩla mooaaa nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo ya kũtonywa nayo. 43Na mboloi, ũasa wasyo waĩ kĩtaa kya kw'oko, syaathĩĩwe nthĩnĩ ngalĩ syonthe: na ĩũlũ wa mesa isu kwaĩ nyama sya nthembo.
44Na ũtee wa mbingĩlo ya nthĩnĩ kwaĩ tũsũmba kwondũ wa aini nza ya nthĩnĩ, ĩla yaĩ vakuvĩ na mbingĩlo ya ngalĩ ya ĩũlũ; na twelekele ngalĩ ya ĩtheo; kamwe vakuvĩ mbingĩlo ya wumĩlonĩ wa syũa kelekele ngalĩ ya ĩũlũ. 45Na ambĩa, Kasũmba kaa, kala kelekele ngalĩ ya ĩtheo, nĩ ka athembi, asũvĩi ma wĩaĩo wa nyũmba; 46na kasũmba kala kelekele ngalĩ ya ĩũlũ nĩ ka athembi, asũvĩi ma wĩaĩo wa kĩthembeo: asu nĩ ana ma Nzatoki, ala kuma ananĩ ma Livai mathengeeaa Yeova mamũthũkũmae. 47Na athima nza, ũasa wayo mĩkono ĩana, na ũthanthau wayo mĩkono ĩana, ngalĩ inya syĩanene; na kĩthembeo kyaĩ mbee wa nyũmba.
48Na ĩndĩ andete valasyanĩ wa nyũmba, na athima kĩla kĩtuĩ kya valasya, mĩkono ĩtano ngalĩ ĩno, na mĩkono ĩtano ngalĩ ĩya: na ũthanthau wa mbingĩlo waĩ mĩkono ĩtatũ ngalĩ ĩno, na mĩkono ĩtatũ ngalĩ ĩya. 49Ũasa wa valasya waĩ mĩkono mĩongo ĩlĩ, na ũthanthau mĩkono ĩkũmi na ũmwe; na mambataa vo na matambya asu: na kwaĩ ituĩ vakuvĩ na mĩtĩ yĩ ndee sya mũomo, kĩmwe ngalĩ ĩno, na kĩngĩ ngalĩ ĩya.

ESEKIELI 41

1Na andete ĩkalũnĩ, na athima ituĩ, mĩkono thanthatũ ũthanthau wa ngalĩ ĩmwe, na mĩkono thanthatũ wa ngalĩ ĩla ĩngĩ, naw'o waĩ ũthanthau wa yĩla ĩeema. 2Na ũthanthau wa ũlikĩlo waĩ mĩkono ĩkũmi; na ndee sya ũlikĩlo syaĩ mĩkono ĩtano ngalĩ ĩmwe, na mĩkono ĩtano ngalĩ ĩla ĩngĩ: na athima ũasa wa vo, mĩkono mĩongo ĩna, na ũthanthau, mĩkono mĩongo ĩlĩ. 3Nĩvo ĩndĩ walikile nthĩnĩ, na athima kĩla kĩtuĩ kya ũlikĩlonĩ, mĩkono ĩlĩ; na ũlikĩlo, mĩkono thanthatũ; na ũthanthau wa ũlikĩlo, mĩkono mũonza. 4Na athima ũasa wa vo, mĩkono mĩongo ĩlĩ, na ũthanthau, mĩkono mĩongo ĩlĩ, na ũthanthau, mĩkono mĩongo ĩlĩ, ngalĩ ya mbee ya ĩkalũ: na ambĩa, Vaa nĩ vandũ vala vatheu mbee.
5Na ĩndĩ athima wako wa nyũmba, mĩkono thanthatũ; na ũthanthau wa kĩla kasũmba ke ũtee, mĩkono ĩna, kũthyũlũlũka nyũmba kĩla ngalĩko. 6Na tũsũmba tũla twaĩ ũtee twaĩ tũtatũ twilĩanĩlw'e, kamwe ĩũlũ wa kangĩ, na mĩongo ĩtatũ tũatĩanĩe; na twaakĩĩwe wakonĩ ũla wa nyũmba wĩthĩwe na tũsũmba twĩ ndee tũthyũlũlũkĩte, nĩ kana tũkwatane nthĩnĩ waw'o, na tũtyakwatene, na wako wa ĩ nyũmba. 7Na tũsũmba twĩ ndee twaĩ tũthanthaangu tũkĩthyũlũlũka ĩũlũ na ĩũlũ: nũndũ kũthyũlũlũka kwa nyũmba kwambatie ĩũlũ na ĩũlũ ngalĩ syonthe sya nyũmba: kwondũ wa ũu ũthanthau wa nyũmba nĩwaendeee kũthanthaa kũvika ĩũlũ; na mũndũ ambataa ta ũu kuma kasũmba ka ĩtheo kũvika kasũmba ke ĩũlũ aivĩtĩla kasũmba ka katĩ. 8O na ĩngĩ noona ĩ nyũmba yaĩ na wambĩlĩlyo ũkĩlĩĩlw'e ĩũlũ wa nthĩ ngalĩ syonthe: myambĩlĩlyo ya tũsũmba twĩ ndee yaĩ mũangi mwĩanĩu wa mĩkono thanthatũ mĩasa.
9Kĩemo kya wako, ũla waĩ wa tũsũmba twĩ ndee, ngalĩ ya nza, kyaĩ mĩkono ĩtano: na ũthei ũla watialile waĩ vandũ va tũsũmba twĩ ndee tũla twa nyũmba. 10Na katĩ wa tũsũmba kwaĩ ũthanthau wa mĩkono mĩongo ĩlĩ kũthyũlũlũka nyũmba ngalĩ syonthe. 11Na mĩomo ya tũsũmba twĩ ndee yelekele vandũ vala vatialile, mũomo ũmwe welekele ngalĩ ya ĩũlũ, na mũomo ũngĩ welekele ngalĩ ya ĩtheo: na ũthanthau wa vandũ vau vatiele waĩ mĩkono ĩtano ngalĩ syonthe.
12Na mwako ũla waĩ mbee wa vandũ vavathan'ye ngalĩ ĩla yelekele ũthũĩlonĩ wa syũa ũthanthau waw'o waĩ mĩkono mĩongo mũonza; na kĩemo kya wako wa mwako ũsu kyaĩ mĩkono ĩtano ngalĩ syonthe, na ũasa waw'o waĩ mĩkono mĩongo kenda. 13O ta ũu athima nyũmba, ũasa wayo waĩ mĩkono ĩana; na vandũ vavathan'ye, na mwako, vamwe na mawako maw'o, ũasa nĩ mĩkono ĩana; 14o na ũthanthau wa ngalĩ ya mbee ya nyũmba, na wa vandũ vavathan'ye kwelekela wumĩlonĩ wa syũa, nĩ mĩkono ĩana.
15Na athima ũasa wa mwako mbee wa vandũ vavathan'ye vala vaĩ ĩtina waw'o, na mavalasya maw'o me ĩũlũ nthĩnĩ ngalĩ ĩmwe na ngalĩ ĩla ĩngĩ, mĩkono ĩana; na ĩkalũ ya nthĩnĩ, na mavalasya ma nza; 16myalyo ya mĩomo, na mbũthi mbinge, na mavalasya me ĩũlũ nthĩnĩ mathyũlũlũkĩte tũsũmba tũũ tũtatũ, kamwe ĩũlũ wa kangĩ, kwelekela mwalyo wa mũomo, syaseũvw'a nthĩnĩ kw'onthe na mbwaũ, na kuma nthĩ kũvika mbũthi (na mbũthi syaĩ mbw'ĩke), 17kũvika ũthei ũla wĩ ĩũlũ wa mũomo, o kũvika nyũmba ya nthĩnĩ, na ngalĩ ya nza, kũvikĩa wako w'onthe ũla ũthyũlũlũkĩte nthĩnĩ na ũtee, kwa kũthima. 18Na

waseũvw'a wĩ na akeluvi na mĩtĩ ya mĩtende; na kwaĩ mũtĩ wa mũtende katĩ wa mũkeluvi na mũkeluvi, na kĩla mũkeluvi aĩ na mothyũ elĩ; 19o ta ũu kwaĩ ũthyũ wa mũndũ welekele mũtĩ wa mũtende ngalĩ ĩmwe, na ũthyũ wa mũnyambũ wa mũika welekele mũtĩ wa mũtende ngalĩ ĩla ĩngĩ. Kwaseũviw'e ta ũu nyũmbanĩ yonthe ngalĩ syonthe: 20kuma nthĩ kũvika ĩũlũ wa mũomo kwaseũviw'e akeluvi na mĩtĩ ya mĩtende; wako wa ĩkalũ wailyĩ ta ũu.

21Ũndũ wa ĩkalũ, mĩtĩ ĩla yĩ ndee sya mũomo yaseũvw'a yĩanene ngalĩ inya; na ũndũ wa ngalĩ ya mbee ya vala vandũ vatheu, mũvw'anĩle wa vo wailyĩ mũvw'anĩle wa ĩkalũ. 22Kĩthembeo kyaĩ kya mĩtĩ, ũtũlu wakyo mĩkono ĩtatũ, na ũasa wakyo mĩkono ĩlĩ; na ĩkoto syakyo, na ũasa wakyo, na mavava makyo, maĩ ma mĩtĩ: na ambĩa, Ĩno nĩyo mesa ĩla yĩ mbee wa Yeova. 23Na ĩkalũ na vala vandũ vatheu syaĩ na mĩomo ĩlĩ. 24Na mĩomo yaĩ na mbwaũ ilĩ kĩla ũmwe, mbwaũ ilĩ ila ithyũlũlũkaa: mbwaũ ilĩ sya mũomo ũmwe, na mbwaũ ilĩ sya mũomo ũla ũngĩ. 25Na kwavanĩĩw'a ĩũlũ wayo, mĩomonĩ ya ĩkalũ, akeluvi na mĩtĩ ya mĩtende, ta ila syavanĩĩw'e mawakonĩ; na kwaĩ mĩamba mĩnene mbee wa valasya ngalĩ ya nza. 26Na kwaĩ mbũthi mbinge na mĩtĩ ya mĩtende ngalĩ ĩmwe na ngalĩ ĩla ĩngĩ, ndee sya valasya: tũsũmba twĩ ndee sya ĩla nyũmba na myalyo ya mĩomo syailyĩ ũu.

ESEKIELI 42

1Na ĩndĩ anumaalya nza yĩ ũtee, nzĩa ya kũthi ngalĩ ya ĩũlũ: na andete kasũmbanĩ kala kelekele vala vandũ vavathan'ye, na kelekele mwako ngalĩ ya ĩũlũ. 2Mbee wa ũla ũasa wa mĩkono ĩana kwaĩ mũomo wa ngalĩ ya ĩũlũ, na ũthanthau waĩ mĩkono mĩongo ĩtano. 3Kwelekela mĩkono mĩongo ĩlĩ ĩla ya nza ya nthĩnĩ, na kwelekela nthĩ nzeũvye na mavia ĩla ya nza yĩ ũtee, kwaĩ valasya wa ĩũlũ nthĩnĩ welekele valasya wa ĩũlũ nthĩnĩ kasũmbanĩ ka katatũ ka tũla twilĩanĩlw'e. 4Na mbee wa tũsũmba kwaĩ nzĩa ya ũthanthau wa mĩkono ĩkũmi ya kũlika nthĩnĩ, nzĩa ya mũkono ũmwe; na mĩomo yatw'o yelekele ngalĩ ya ĩũlũ. 5Tũsũmba twa ĩũlũ twaĩ tũkuvangĩ; nũndũ mavalasya ma ĩũlũ nĩmaolete tũsũmba tũu, kũvĩtũka ũndũ tũla twa ĩtheo na tũla twa katĩ twaoletwe, mwakonĩ ũsu. 6Nũndũ twaĩ tũsũmba tũtatũ twilĩanĩlw'e, na tũtyaĩ na ituĩ, ta ituĩ sya nza: kwondũ wa ũu kala kaĩ ĩũlũ kaĩ katheke kwĩ kala ke ĩtheo na kala ke katĩ kuma nthĩ. 7Na wako ũla waĩ ngalĩ ya nza ũtee wa tũsũmba, kwelekela nza yĩ ũtee ngalĩ ya mbee ya tũsũmba, ũasa waw'o waĩ mĩkono mĩongo ĩtano. 8Nũndũ ũasa wa tũsũmba tũla twaĩ nza yĩ ũtee waĩ mĩkono mĩongo ĩtano: na, sisya, ngalĩ ya mbee ya ĩkalũ kwaĩ mĩkono ĩana. 9Na kuma ĩtheo wa tũsũmba tũu kwaĩ ũlikĩlo ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, vala mũndũ ũvotelaa nthĩnĩ watw'o kuma nza yĩ ũtee.

10Kĩemonĩ kya ũvai wa nza kwelekela wumĩlonĩ wa syũa, mbee wa vala vandũ vavathan'ye, na mbee wa mwako, kwaĩ tũsũmba. 11Na nzĩa yĩ mbee watw'o yaĩ na mũvw'anĩle wa nzĩa ya tũsũmba tũla twelekele ngalĩ ya ĩũlũ; kwĩanana na ũasa watw'o now'o ũthanthau watw'o wailyĩ: na mawumaalĩlo onthe matw'o maĩ kwĩanana na moseũvĩlw'e matw'o, na kwĩanana na mĩomo yatw'o. 12Na kwĩanana na mĩomo ya tũsũmba tũla twelekele ngalĩ ya ĩtheo kwaĩ mũomo wambĩlĩlyonĩ wa nzĩa, o nzĩa ĩla yaendele mbee wa ũvai yelekele ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, o vala mũndũ wavotelaa nthĩnĩ watw'o.

13Nĩvo ĩndĩ wambĩĩe, Tũsũmba twa ngalĩ ya ĩũlũ na tũsũmba twa ngalĩ ya ĩtheo, tũla twĩ mbee wa vala vandũ vavathan'ye, tũu nĩtw'o tũsũmba tũtheu, vala athembi ala me vakuvĩ na Yeova makaĩsaa syĩndũ ila ntheu mũno: vau makaia syĩndũ ntheu mbee, na nthembo ya mũtu, na nthembo ya naĩ, na nthembo ya mavĩtyo; nũndũ vandũ vau nĩ vatheu. 14Yĩla athembi malika, matikaumaalae kuma vala vandũ vatheu kũthi nza yĩ ũtee, ĩndĩ meiaa ngũa syoo vo ila methũkũmaa nasyo; nũndũ nĩ ntheu: na meĩkĩaa ngũa ingĩ, na makĩthengeea vala ve andũ.

15Na yĩla waminie kũthima nyũmba ya nthĩnĩ, anumaalya na nzĩa ya mbingĩlo ĩla yelekele ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, na amĩthima ngalĩ syonthe. 16Athima ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa na mũangi wa kũthima mĩangi maana atano, na mũangi wa kũthima ngalĩ syonthe. 17Athima ngalĩ ya ĩũlũ mĩangi maana atano na mũangi wa kũthima ngalĩ syonthe. 18Athima ngalĩ ya ĩtheo mĩangi maana atano, na mũangi wa kũthima. 19Eethyũũa ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, na athima mĩangi maana atano na mũangi wa kũthima. 20Amĩthima ngalĩ inya: yaĩ na ũvai ũthyũlũlũkĩte, ũasa maana atano, na ũthanthau maana atano, wa kũvathan'ya vala vatheu na vala vate vatheu.

ESEKIELI 43

Ũtheu mũtisu wa Yeova ũyusũa ĩkalũ

1Ĩtina wa ũu andete mbingĩlonĩ, o mbingĩlonĩ ĩla yelekele ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa. 2Na, sisya, ũtheu mũtisu wa Ngai wa Isilaeli wooka wumĩte ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa: na wasya wake wailyĩ kĩuumo kya manzĩ maingĩ; na nthĩ yatisw'a nĩ ũtheu mũtisu wake. 3Na mũvw'anĩle waw'o wailyĩ mũvw'anĩle wa woni ũla noonie, o kwĩanana na woni ũla noonie yĩla nookie kwananga ĩ ndũa; na mawoni mailyĩ woni ũla noonie vakuvĩ na ũsĩ wa Kevali; na navalũka na ũthyũ wakwa. 4Na ũtheu mũtisu wa Yeova walika nyũmbanĩ na nzĩa ya mbingĩlo ĩla yelekele ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa. 5Na Veva ambũkĩlya, na andete nza ya nthĩnĩ; na, sisya, ũtheu mũtisu wa Yeova wausũa nyũmba.

6Na neew'a ũmwe aineena nakwa e nyũmbanĩ; na mũndũ aũngama vakuvĩ nakwa. 7Na ambĩa, Mwana wa mũndũ, vaa nĩ vandũ va kĩvĩla kyakwa kya ũsumbĩ, na vandũ va nyaĩĩ syakwa, vala ngatũaa katĩ wa ana ma Isilaeli tene na tene. Na nyũmba ya Isilaeli ndĩkavukya syĩtwa yakwa ĩtheu ĩngĩ, mo, kana asumbĩ moo, kwondũ wa ũmalwaya woo, na kwondũ wa simba sya asumbĩ moo syĩ kũndũ kwoo kũtũlu; 8makia mwalyo woo wa mũomo vakuvĩ na mwalyo wakwa wa mũomo,

na mũtĩ woo wĩ ũtee wa mũomo vakuvĩ na mũtĩ wakwa wĩ ũtee wa mũomo, na kwaĩ no ũvai katĩ wakwa nao; na nĩmavũkĩtye syĩtwa yakwa ĩtheu kwondũ wa mothatyo moo ala mekĩte: kwondũ wa ũu nĩnĩmaminĩte ũthatunĩ wakwa. 9Yu nĩmavete kũasa nakwa ũmalwaya woo, na simba sya asumbĩ moo; na ngatũaa katĩ woo tene na tene.

Motw'ĩo ma ĩkalũ na kĩthembeo

10Naku, mwana wa mũndũ, on'ya nyũmba ya Isilaeli ĩ nyũmba, nĩ kana masonoke nũndũ wa mothũku moo; na nĩmathime ngelekan'yo yayo. 11Na ethĩwa makasonoka nũndũ wa maũndũ onthe ala meekie, mamanyĩthye mũvw'ano wa nyũmba, na mwakĩle wayo, na mawumaalĩlo mayo, na molilĩlo mayo, na mĩvw'ano yonthe yayo, na motw'ĩo onthe mayo, na mĩvw'ano yonthe yayo, na mĩao yonthe yayo; noiandĩka mene; nĩ kana masũvĩe mũvw'ano w'onthe wayo, na motw'ĩo onthe mayo, na kũmeka. 12Mwĩao wa nyũmba nĩ ũũ: kĩĩmanĩ ĩũlũ mũvakanĩ w'onthe wakyo ngalĩ syonthe kĩkeethĩwa kĩtheu mũno. Sisya, ũũ nĩw'o mwĩao wa nyũmba.

13Na ii nĩsyo ithimo sya kĩthembeo ikĩthimwa na mĩkono (mũkono nĩ mũkono na ũthanthau wa kĩtaa kya kw'oko): ĩtina yakyo yĩkeethĩwa mũkono, na ũthanthau mũkono, na ũengo wakyo vakuvĩ na ũtee wakyo kũthyũlũlũka nĩ ĩkwata yĩmwe ya kĩtaa; na yĩu yĩkeethĩwa ĩtina ya kĩthembeo. 14Na kuma ĩtina yĩ nthĩ kũvika ũnyitĩku wa ĩtheo kũkeethĩwa mĩkono ĩlĩ, na ũthanthau mũkono ũmwe; na kuma ũnyitĩku mũnini kũvika ũnyitĩku mũnene kũkeethĩwa mĩkono ĩna, na ũthanthau mũkono ũmwe. 15Na kĩthembeo kya ĩũlũ kĩkeethĩwa mĩkono ĩna; na kuma kaikonĩ ka kĩthembeo na kũthi ĩũlũ kũkeethĩwa mbya inya. 16Na kaiko ka kĩthembeo kakeethĩwa mĩkono ĩkũmi na ĩlĩ ũasa wako, na ĩkũmi na ĩlĩ ũthanthau, ngalĩ inya syako syĩanene. 17Na ũnyitĩku ũkeethĩwa mĩkono ĩkũmi na ĩna ũasa waw'o na ĩkũmi na ĩna ũthanthau waw'o ngalĩ inya syaw'o; na ũengo ũtee wakyo ũkeethĩwa nyunzu ya mũkono; na ĩtina yakyo yĩkeethĩwa mũkono ngalĩ syonthe; na kyambatĩlo kyakyo kĩkeelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa.

18Na ambĩa, Mwana wa mũndũ, ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Aa nĩ motw'ĩo ma kĩthembeo mũthenya ũla makakĩseũvya, mathembe nthembo ya kũvĩvw'a ĩũlũ wakyo, na kũminzangĩsya nthakame ĩũlũ wakyo. 19Athembi Alivai ala ma ũsyao wa Nzatoki, ala me vakuvĩ nakwa, manthũkũme, ũkamanenga kasalũ kamwe kethĩwe nthembo ya naĩ, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 20Na ũkoosa nthakame yako, na kũmĩkĩa mbyanĩ inya syakyo, na ikotonĩ inya sya ũnyitĩku, na ũengonĩ ũthyũlũlũkĩte: ta ũu ũkakĩthesya na kumya nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wakyo. 21O na ũkoosa kala kasalũ ka nthembo ya naĩ, na kakavĩvw'a vandũ vatw'e va ĩ nyũmba, ũtee wa vala vandũ vatheu. 22Na mũthenya wa kelĩ ũkathemba nthenge ĩte kĩema ĩthĩwe nthembo ya naĩ; na makathesya kĩthembeo, o ũndũ makĩtheisye na kala kasalũ. 23Na wamina ũkĩthesya, ũkathemba kasalũ kate kĩema, na ndũũme ya ndĩthya ĩte kĩema. 24Na ũkaithengeesya mbee wa Yeova, na athembi makasyĩkĩa mũnyũ, na makaithembea Yeova syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a. 25Mĩthenya mũonza o kĩla mũthenya ũkaseũvasya mbũi yĩthĩwe nthembo ya naĩ: o na makaseũvya kasalũ, na ndũũme ya ndĩthya, ite kĩema. 26Mĩthenya mũonza makathembaa nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa kĩthembeo na kũkĩthesya; makakĩvathanasya kĩthĩwe kĩtheu ta ũu. 27Na yĩla meanĩsya mĩthenya, kũkeethĩwa atĩ mũthenya wa nyanya, na kũendeea mbee, athembi makaseũvya nthembo syenyu sya kũvĩvw'a kĩthembeonĩ, na nthembo syenyu sya mũuo; na ngamwĩtĩkĩla inyw'ĩ, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

ESEKIELI 44

Ũthũkũmi wa ĩkalũ

1Na ĩndĩ nĩwandũngĩle nzĩanĩ ya mbingĩlo ya nza ya vala vandũ vatheu, ĩla yelekele ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa; na yaĩ mbinge. 2Na Yeova ambĩa, Mbingĩlo ĩno ĩkavingwa; na ndĩkavingũwa, na mũndũ o na wĩva ndakamĩvotela; nũndũ Yeova, Ngai wa Isilaeli, nũmĩvotele; kwondũ wa ũu ĩkavingwa. 3Ũndũ wa mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ, akekala nthĩnĩ wayo ta mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ aĩe lĩu mee wa Yeova; akavota na nzĩa ya valasya wa mbingĩlo, na akaumaalĩla nzĩa o ĩsu.

4Na ĩndĩ andete na nzĩa ya mbingĩlo yĩ ngalĩ ya ĩũlũ mbee wa nyũmba; na noona, na, sisya, ũtheu mũtisu wa Yeova wausũa nyũmba ya Yeova: na navalũka na ũthyũ wakwa. 5Na Yeova ambĩa, Mwana wa mũndũ, sũvĩa nesa, wone na metho maku, na kwĩw'a na matũ maku w'onthe ũla ngũkwĩa ũndũ wa motw'ĩo onthe ma nyũmba ya Yeova, na mĩao yonthe yayo; na sũvĩa nesa ũlikĩlo wa nyũmba, na kĩla wumaalĩlo wa vala vandũ vatheu. 6Na ũkamatavya ala ang'endu, o nyũmba ya Isilaeli, Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli, ĩanĩwai nũu mothatyonĩ menyu onthe, 7nũndũ nĩmwaetie andũ ma nthĩ ingĩ, mate aĩke ngoonĩ, na mate aĩke mwĩĩnĩ, malike vala vandũ vakwa vatheu, mavavukye, o nyũmba yakwa, yĩla mũthembaa kĩmũtũ kyakwa, mathunya na nthakame, nao nĩmanangĩte ũtianĩo wakwa, mongeleele mothatyo menyu onthe. 8Na inyw'ĩ mũtyaasũvĩa wĩaĩo wa syĩndũ syakwa ntheu; ĩndĩ nĩmwiĩte asũvĩi ma wĩaĩo wakwa ma vala vandũ vakwa vatheu kwondũ wenyu ene.

9Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya, Vai mũndũ wa nthĩ ĩngĩ o na wĩva, ũte mwaĩke ngoonĩ na ũte mwaĩke mwĩĩnĩ, ũkalika vala vandũ vakwa vatheu, wa andũ ma nthĩ ingĩ o na meva ala me katĩ wa ana ma Isilaeli. 10Ĩndĩ Alivai ala maendie kũasa nakwa, ala mandiie makĩatĩĩa mĩvw'anano yoo, o yĩla Isilaeli maaĩte, makakua ũthũku woo. 11Ĩndĩ makeethĩwa athũkũmi vala vandũ vakwa vatheu, me asyaĩĩsya mbingĩlonĩ sya nyũmba, na makĩthũkũma nyũmbanĩ: makooaa

nthembo ya kũvĩvw'a na nthembo ya kũtonywa kwondũ wa andũ, na makaũngama mbee woo mamathũkũme. 12Nĩkwĩthĩwa nĩmamathũkũmĩe vu mbee wa mĩvw'anano yoo, na matw'ĩka ũlulutĩkyo wa ũthũku kwa nyũmba ya Isilaeli; kwondũ wa ũu nĩnĩmokĩlĩlye kw'oko kwakwa, easya ũu Mwĩaĩi Yeova, na makakua ũthũku woo. 13Na matikanthengeea, manthũkũme wĩanĩ wa ũthembi, kana kũthengeea kĩndũ o na kĩva kya syĩndũ syakwa ntheu, syĩndũ ila ntheu mbee; ĩndĩ makakua nthoni syoo, na mothatyo moo ala mekaa. 14Ĩndĩ ngamatw'ĩkĩthya asũvĩi ma wĩaĩo wa nyũmba, kwondũ wa ũthũkũmi w'onthe wayo, na kwondũ wa w'onthe ũla ũkekwa nthĩnĩ wayo.

15Ĩndĩ athembi Alivai, ana ma Nzatoki, ala masũvĩaa wĩaĩo wa vala vandũ vakwa vatheu yĩla ana ma Isilaeli mandiĩte, makanthengeea manthũkũme; na makaũngama mbee wakwa manthembee mathunya na nthakame, easya ũu Mwĩaĩi Yeova: 16makalika vala vandũ vakwa vatheu, na makathengeea mesa yakwa, manthũkũme, na makasũvĩa wĩaĩo wakwa. 17Na kũkeethĩwa, yĩla melika mbingĩlonĩ sya nza ya nthĩnĩ, makeethĩawa mekĩĩte ngũa sya katane; na maikekĩe ngũa ya w'ĩa wa ĩlondu, yĩla methũkũmaa mbingĩlonĩ sya nza yĩ nthĩnĩ, o na nthĩnĩ. 18Makeethĩwa na tũkovila twa katane mĩtwenĩ yoo, na makeethĩwa na masulualĩ ma katane inyunyunĩ syoo; na matĩkevotoa kĩndũ o na kĩva kĩkĩa yuutĩa. 19Na yĩla meumaala nza yĩ ũtee, o nza yĩ ũtee vala ve andũ, makaumya ngũa syoo ila mathũkũmaa nasyo, na kũsia tũsũmbanĩ tũtheu; na makeekĩa ngũa ingĩ, nĩ kana matikavathan'ye andũ methĩwe atheu kwondũ wa ngũa isu syoo. 20O na matikenze mĩtwe yoo, kana kũeka nzw'ĩĩ syoo syĩane mũno; no kũtilangaa nzwiĩĩ sya mĩtwe yoo. 21O na mũthembi o na wĩva ndakanyw'e mbinyu, yĩla melikaa nza ya nthĩnĩ. 22O na matikatwae ndiwa syĩthĩwe iveti syoo, kana ũla ũeketwe; ĩndĩ makatwaa eitu atheu ma ũsyao wa nyũmba ya Isilaeli, kana ndĩwa ĩnaĩ mũka wa mũthembi. 23Na makamanyĩsya andũ makwa kĩvathũkan'yo katĩ wa kĩla kĩtheu na kĩla kĩte kĩtheu, na kũtuma mavathũkan'ya katĩ wa kĩla kĩvuku na kĩla kĩtheu. 24Na nganaĩonĩ makaũngama kũsila; makatusaa kwĩanana na motw'ĩo makwa: na makakwata mĩao yakwa na myamũlo yakwa mbokanĩ syakwa syonthe itw'ĩtwe; na makavathan'ya masavato makwa methĩwe matheu. 25Na matikalika vala ve mũndũ mũkw'ũ mevukye; ĩndĩ kwondũ wa ĩthe, kana nyinyia, kana mwana, kana mwĩĩtu, kana mwana-a-inyia, kana mwĩĩtu-a-inyia ũla ũtaĩ na mũũme, nĩmatonya kwĩvukya. 26Na amina kũthew'a, makamũtalĩla mĩthenya mũonza. 27Na mũthenya ũla wĩlika vala vandũ vatheu, nza ya nthĩnĩ, athũkũmĩe vala vandũ vatheu, akathemba nthembo yake ya naĩ, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

28Na makeethĩwa na ũtiĩwa: ninyie ũtiĩwa woo; na mũtikamanenga ng'ũndũ o na yĩva nthĩnĩ wa Isilaeli; ninyie ng'ũndũ yoo. 29Makaĩsaa nthembo ya mũtu, na nthembo ya naĩ, na nthembo ya mavĩtyo; na kĩla kĩndũ kĩvathe nthĩnĩ wa Isilaeli kĩkethĩwa kyoo. 30Na kĩla kya mbee kya mosyao onthe ma mbee ma kĩla kĩndũ, na kĩla nthembo ya kĩla kĩndũ, nthembonĩ syenyu syonthe, ikethĩwa sya mũthembi: o na mũkanenga athembi kĩla kya mbee kya mũtu wenyu, ũtume ũathimo wĩkala nyũmbanĩ yaku. 31Athembi matikaya kĩndũ kya kũkw'a, kana kĩlĩku, ethĩwa nĩ nyũnyi kana nyamũ.

ESEKIELI 45

Ũaan'yo wa nthĩ na ithimi sya w'o

1Na ĩngĩ, yĩla mũkaaan'ya kwondũ wa kũlimana nthĩ yĩthĩwe ũtiĩwa, mũkamũthembea Yeova nthembo, kĩlungu kĩtheu kya nthĩ; ũasa ũkethĩwa ũasa wa mĩangi ngili mĩongo ĩlĩ na ĩtano, na ũthanthau ũkethĩwa ngili ĩkũmi: kĩkethĩwa kĩtheu mũvakanĩ w'onthe wakyo ngalĩ syonthe. 2Nthĩnĩ wakyo kwondũ wa vala vandũ vatheu kũkethĩwa ũasa wa maana atano na ũthanthau wa maana atano, yĩanene ngalĩ syonthe; na mĩkono mĩongo ĩtano kwondũ wa syengo syakyo ngalĩ syonthe. 3Na kĩthimonĩ kyu ũkathima ũasa wa ngili mĩongo ĩlĩ na ĩtano, na ũthanthau wa ngili ĩkũmi: na nthĩnĩ wa vo kũkeethĩwa vala vandũ vatheu, vala vatheu mbee. 4Nĩ kĩlungu kĩheu kya ĩ nthĩ; kĩkethĩwa kya athembi, athũkũmi ma vala vandũ vatheu, ala mathengeeaa mamũthũkũmae Yeova; na kĩkethĩwa vandũ va nyũmba syoo, na vandũ vatheu va vala vandũ vatheu. 5Na ũasa wa ngili mĩongo ĩlĩ na itano, na ũthanthau wa ngili ĩkũmi, kĩkethĩwa kya Alivai, athũkũmi ma ĩ nyũmba, kĩkethĩwa ng'ũndũ kwoo, kwondũ wa tũsũmba mĩongo ĩlĩ. 6Na mũkatila kĩlungu kya ndũa ũthanthau ngili itano, na ũasa ngili mĩongo ĩlĩ na itano, kĩvakanĩte na nthembo ya kĩla kĩlungu kĩtheu: kĩkethĩwa kya nyũmba yonthe ya Isilaeli. 7Na kĩlungu o na kĩva kwondũ wa mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ kĩkethĩwa ngalĩ ĩmwe na ngalĩ ĩla ĩngĩ ya ĩla nthembo ntheu na ya kĩla kĩlungu kya ndũa, mbee wa ĩla nthembo ntheu na mbee wa kĩla kĩlungu kya ndũa, ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, na ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa; na ũasa wakyo wĩanene na kĩlungu kĩmwe, kuma mũvaka wa ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa kũvika mũvaka wa ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa. 8Ĩ nthĩ ĩkethĩwa kwake ũtiĩwa nthĩnĩ wa Isilaeli: na anene makwa me mbee ũsumbĩnĩ matikathĩn'ya andũ makwa ĩngĩ; makanenga nyũmba ya Isilaeli ĩ nthĩ kwĩanana na mbaĩ syayo.

9Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ĩanĩwai nũu, inyw'ĩ anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Isilaeli: vetai ũng'endu na kũtava mũtavo, noisila sila wa katĩ na mũlũngalu; vetai kwa andũ makwa kumĩthya kwenyu kwa vinya, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 10Ĩthĩwai na ithimi sya w'o, na eva ya w'o, na vathi ya w'o. 11Eva na vathi ikeethĩwa ũndũ ũmwe, nĩ kana vathi ĩthĩwe ya kĩlungu kya ĩkũmi kya omeli, na eva kĩlungu kya ĩkũmi kya omeli: omeli ĩkeethĩwa ya kwĩananĩthya ithimo. 12Na sekeli ĩkeethĩwa ngela mĩongo ĩlĩ; sekeli mĩongo

ĩlĩ, sekeli mĩongo ĩlĩ na itano, sekeli ĩkũmi na itano, ikeethĩwa kĩthimi kyenyu kĩtawa mane.

Nthembo na moka

13Ĩno nĩyo nthembo ĩla mũkathemba: kĩlungu kya thanthatũ kya eva kumya kĩthiminĩ kya omeli ya nganũ; na mũkanengane kĩlungu kya thanthatũ kya eva ya omeli ya mbaale; 14na kĩlungu kitw'e kya mauta, kya vathi ya mauta, kĩlungu kya ĩkũmi kya vathi kumya kĩthiminĩ kya kolo, nayo nĩ vathi ĩkũmi, o omeli (nũndũ vathi ĩkũmi nĩ omeli); 15na katena kamwe ka ĩlondu ka ndĩthya, kumya vala ve maana elĩ, kuma isesinĩ sya Isilaeli syĩ manzĩ maingĩ; — kwondũ wa nthembo ya mũtu, na nthembo ya kũvĩvw'a, na nthembo sya mũuo, kwondũ wa kwĩw'anĩthw'a kwoo, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 16Andũ onthe ma ĩ nthĩ makanengane kwondũ w nthembo ĩsu kwondũ wa mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa Isilaeli. 17Na kĩkeethĩwa kĩanda kya mũnene ũsu kũnengane nthembo sya kũvĩvw'a, na nthembo sya mũtu, na nthembo sya kũnyuwa, mbokanĩ, na syathĩnĩ sya mĩtisonĩ ya myei, na masavatonĩ, mbokanĩ syonthe itw'ĩtwe sya nyũmba ya Isilaeli: akaseũvya nthembo ya naĩ, na nthembo ya mũtu, na nthembo ya kũvĩvw'a, na nthembo sya mũuo, syĩthĩwe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa nyũmba ya Isilaeli.

18Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Mwei wa mbee, mũthenya wa mbee wa mwei, ũkoosa kasalũ kate kĩema; na ũkathesya vala vandũ vatheu. 19Na mũthembi akoosa nthakame ĩmwe ya nthembo ya naĩ, noivaka mĩtĩnĩ ĩla yĩ ndee sya mũomo, na ikotonĩ inya sya ũnyitĩku wa kĩthembeo, na mĩtĩnĩ yĩ ndee sya mbingĩlo ya nza ya nthĩnĩ. 20Na now'o ũkeka mũthenya wa mũonza wa mwei kwondũ wa kĩla ũmwe ũla ũvĩtasya, na kwondũ wa ũla ũte na ũmanyi: ũu now'o mũkathemba nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa ĩ nyũmba.

21Mwei wa mbee, mũthenya wa ĩkũmi na ĩna wa mwei, mũkeethĩwa na vasaka, mboka ya mĩthenya mũonza; kĩmũtũ kĩte ĩlawa kĩkaĩwa. 22Na mũthenya ũsu mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ akaseũvya kwondũ wake mwene na kwondũ wa andũ onthe ma ĩ nthĩ kasalũ ka mũew'a kethĩwe nthembo ya naĩ. 23Na mĩthenya ĩsu mũonza ya mboka akamũseũvĩsya Yeova nthembo ya kũvĩvw'a, tũsalũ mũonza twa mũew'a na ndũũme mũonza ite kĩema kĩla mũthenya mĩthenya ĩsu mũonza; na nthenge kĩla mũthenya yĩthĩwe nthembo ya naĩ. 24Na akaseũvya nthembo ya mũtu, eva kwondũ wa kĩla kasalũ ka mũew'a, na eva kwondũ wa kĩla ndũũme, na ini ya mauta ũndũ wa kĩla eva. 25Mwei wa mũonza, mũthenya wa ĩkũmi na ĩtano wa mwei, akeeka ũu mbokanĩ mĩthenya mũonza; kwĩanana na nthembo ya naĩ, kwĩanana na nthembo ya kũvĩvw'a, na kwĩanana na nthembo ya mũtu, na kwĩanana na mauta.

ESEKIELI 46

1Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Mbingĩlo ya nza ya nthĩnĩ ĩla yelekele wumĩlonĩ wa syũa ĩkavingwa mĩthenya thanthatũ ya kũtethya wĩa; ĩndĩ mũthenya wa savato ĩkavingũwa, na mũthenya wa mũtiso wa mwei ĩkavingũwa. 2Na mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ akalika na nzĩa ya valasya wa mbingĩlo yĩ ũtee, na akaũngama vakuvĩ na mũtĩ wĩ ũtee wa mbingĩlo; na athembi makaseũvya nthembo yake ya kũvĩvw'a na nthembo syake sya mũuo, na akathaithĩa mwalyonĩ wa mbingĩlo: na ĩndĩ akaumaala; ĩndĩ mbingĩlo ndĩkavingwa mũvaka wĩoo. 3Na andũ ma ĩ nthĩ makathaithĩa mũomonĩ wa mbingĩlo ĩsu mbee wa Yeova mĩthenya ya masavato na ya mĩtĩso ya myei. 4Na nthembo ya kũvĩv'wa ĩla mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ ũkamũthembea Yeova ĩkeethĩwa tũtena thanthatũ twa malondu tũte kĩema na ndũũme ĩte kĩema mũthenya wa savato; 5na nthembo ya mũtu ĩkeethĩwa eva kwondũ wa ĩla ndũũme, na nthembo ya mũtu kwondũ wa tũla tũtena twa ĩlondu o ũndũ ũtonya kũnengane, na ini ya mauta kwondũ wa kĩla eva.

6Na mũthenya wa mũtiso wa mwei ĩkeethĩwa kasalũ kate kĩema, na tũtena thanthatũ twa malondu, na ndũũme; ikeethĩwa ite na kĩema: 7na akaseũvya nthembo ya mũtu, eva kwondũ wa kala kasalũ, na eva kwondũ wa ĩla ndũũme, na kwondũ wa tũla tũtena twa malondu kwĩanana na ũndũ ũtonya, na ini ya mauta kwondũ wa kĩla eva. 8Na yĩla mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ ũkalika, akalika na nzĩa ya valasya wa mbingĩlo, na akaumaala na nzĩa yaw'o.

9Ĩndĩ yĩla andũ ma ĩ nthĩ makoka mbee wa Yeova mbokanĩ itw'ĩtwe, ũla ũlikaa na nzĩa ya mbingĩlo ya ngalĩ ya ĩũlũ athaithe akaumaalĩla nzĩanĩ ya mbingĩlo yĩ ngalĩ ya ĩtheo; na ũla ũlikaa na nzĩa ya mbingĩlo yĩ ngalĩ ya ĩtheo akaumaalĩla nzĩanĩ ya mbingĩlo ya ngalĩ ya ĩũlũ; ndakasyokela nzĩanĩ ya mbingĩlo ĩla walikĩle, ĩndĩ akaumaala alũngalĩte. 10Na mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ, yĩla malikaa, akalikaa e katĩ woo; na yĩla maumaalaa, makaumaala vamwe. 11Na mbokanĩ, na mbokanĩ ila itw'ĩtwe, nthembo ya mũtu ĩkeethĩwa eva kwondũ wa kasalũ ka mũew'a, na eva kwondũ wa ndũũme, na kwondũ wa tũla tũtena twa malondu o ũndũ ũtonya kũnengane, na ini ya mauta kwondũ wa kĩla eva.

12Na yĩla mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ ũkaseũvya nthembo ya kũthemba na ngoo ya kwenda, nthembo ya kũvĩvw'a kana nthembo sya mũuo syĩthĩwe nthembo ya kũmũthembea Yeova na ngoo ya kwenda, mũndũ ũmwe ũkamũvingũĩa mbingĩlo ĩla yelekele wumĩlonĩ wa syũa; na akaseũvya nthembo yake ya kũvĩvw'a na nthembo syake sya mũuo, o tondũ wĩkaa mũthenya wa savato: na ĩndĩ akaumaala; na ĩtina wa kumaala kwake ũmwe akavinga mbingĩlo.

13Na ũkaseũvasya katena ka ĩlondu ka mwaka ũmwe kate kĩema kethĩwe nthembo ya kũvĩvw'a ya kũthembea Yeova kĩla mũthenya: kĩoko na kĩoko ũkamĩseũvasya. 14Na ũkaseũvasya nthembo ya mũtu vamwe nayo kĩoko na kĩoko, kĩlungu kya thanthatũ kya eva, na kĩlungu kya katatũ kya ini ya mauta, ma kũvulan'ya na mũtu mũvinyu; nthembo ya mũtu ĩtatw'ĩkanaa ya kũmũthembea Yeova kwondũ wa ũtw'ĩo wa tene na tene. 15Ũu nĩw'o makaseũvasya

katena ka ĩlondu, na nthembo ya mũtu, na mauta, kĩoko na kĩoko, syĩthĩwe nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa.
16Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ethĩwa mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ akanenga ũmwe o na wĩva wa ana make mũthĩnzĩo, nĩ ũtiĩwa wake, ũkeethĩwa wa ana make; nĩ ũtiĩwa woo wa kũtiĩwa. 17Ĩndĩ ethĩwa akanenga ũmwe wa athũkũmi make mũthĩnzĩo kuma ũtiĩwanĩ wake, ũkeethĩwa wake kũvika mwaka wa ũthasyo; nĩvo ĩndĩ ũkamũsyokea ũla mũnene; ĩndĩ ũvoo wa ũtiĩwa wake, naw'o ũkeethĩwa wa ana make. 18Na ĩngĩ mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ ndakosa ũtiĩwa wa andũ, amaumya ũtiĩwanĩ woo; akanenga ana make ũtiĩwa kuma ũtiĩwanĩ wake mwene, nĩ kana andũ makwa matikanyaĩĩkw'e kĩla mũndũ kuma ũtiĩwanĩ wake.
19Na ĩndĩ andikĩlya ũlikĩlonĩ, ũla waĩ ũtee wa mbingĩlo, andikya tũsũmbanĩ tũla tũtheu twa athembi, tũla twelekele ngalĩ ya ĩũlũ: na, sisya, kwaĩ vandũ kĩlungunĩ kĩ ĩtina ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa. 20Na ambĩa, Vaa nĩ vandũ vala athembi makauĩaa nthembo ya mavĩtyo na nthembo ya naĩ, na vala makakaangĩa nthembo ya mũtu; nĩ kana matikasyumaalye nza yĩ ũtee, mavathan'ye andũ methĩwe atheu. 21Nĩvo ĩndĩ wanumaalilye nza yĩ ũtee, na ambĩtĩlya ikotonĩ inya sya nza; na, sisya, kĩla kĩkotonĩ kya nza kwaĩ nza. 22Ikotonĩ inya sya nza kwaĩ nza mbiie, ũasa wa mĩkono mĩongo ĩna na ũthanthau mĩongo ĩtatũ: isu inya syĩ ikotonĩ syaĩ sya kĩthimi kĩmwe. 23Na kwaĩ ũvai ũthyũlũlũkĩte nthĩnĩ wasyo, kũthyũlũlũka isu inya, na kũndũ kwa kũuĩa kwaseũvĩtw'e ungu wa maũvai ngalĩ syonthe. 24Nĩvo ĩndĩ wambĩie, Ii nĩsyo nyũmba sya kũuĩa, vala athũkũmi ma ĩ nyũmba makauĩaa nthembo ya andũ.

ESEKIELI 47

Manzĩ ma kũvosya kuma vala vandũ vatheu

1Na andũngĩla mũomonĩ wa nyũmba; na, sisya, manzĩ mauma ungu wa mwalyo wa nyũmba melekele ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa (nũndũ ngalĩ ya mbee ya nyũmba yelekele wumĩlonĩ wa syũa); na manzĩ matheeie kuma ungu, kuma ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa nyũmba, ngalĩ ya ĩtheo ya kĩthembeo. 2Na ĩndĩ anumaalilye na nzĩa ya mbingĩlo yelekele ngalĩ ya ĩũlũ, na andongoesya nzĩanĩ yĩ ũtee kũvika mbingĩlo ya nza, na nzĩa ya mbingĩlo ĩla yelekele wumĩlonĩ wa syũa; na, sisya, manzĩ maumĩte ngalĩ ya kw'oko kwa aũme.
3Yĩla ũ mũndũ waumaalile elekele wumĩlonĩ wa syũa e na ũlii kw'okonĩ kwake, athima mĩkono ngili, na ambĩtĩlya manzĩnĩ, manzĩ ala mavikĩte ngũlimũ. 4Ĩngĩ athima ngili, an ambĩtĩlya manzĩnĩ, manzĩ mavikĩte mau. Ĩngĩ athima ngili, na ambĩtĩlya manzĩnĩ, manzĩ mavikĩte kĩnyunyu. 5Ĩtina athima ngili; na kwaĩ ũsĩ ũla ndaatonya kũkĩlĩkya; nũndũ manzĩ nĩmookĩlanasya, manzĩ ma kũthambĩĩla nthĩnĩ wamo, ũsĩ ũtatonya kũkĩlĩka.
6Na ambĩa, Mwana wa mũndũ, nĩwonete ũu? Nĩvo ĩndĩ wandwaie, na andũnga ngũkanĩ ya ũsĩ. 7Na yĩla navikĩte, sisya, ngũkanĩ ya ũsĩ kwaĩ mĩtĩ mingĩ mũno ngalĩ ĩmwe na ngalĩ ĩla ĩngĩ. 8Nĩvo ĩndĩ wambĩie, Manzĩ aa maumĩte maendete nthĩ ya ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, na makatheea maende mwandanĩ wa Alava; na makaenda melekele ũkanga; manzĩ ala maumĩlĩtw'e makathi ũkanganĩ; na manzĩ makavow'a. 9Na kũkeethĩwa, kana kĩla kyũmbe kĩ thayũ kĩla kingĩvĩte, kĩla vandũ vala mbũsĩ syũkaa, kĩkekala thayũ; na kũkeethĩwa wingĩ mũno wa makũyũ; nũndũ manzĩ asu mavikĩte, vo na manzĩ ma ũkanga makavow'a, na kĩla kĩndũ kĩkekala thayũ o vala ũsĩ wĩvika. 10Na kũkeethĩwa, atei ma makũyũ makaũngama ũtee waw'o: kuma Eni-ngeti o kũvika Eni-ekilaimu kũkeethĩwa vandũ va kwalan'ya itei; makũyũ moo o mĩthemba yamo, ta makũyũ ma ũkanga mũnene, maingĩ mũno. 11Ĩndĩ kũndũ kwaw'o kwĩ ndaka, na isoo syaw'o, kũtikavow'a; kũkeethĩwa kwa mũnyũ. 12Na ũtee wa ũsĩ ngũkanĩ yaw'o, ngalĩ ĩno na ngalĩ ĩya, kũkamea kĩla mũtĩ kwondũ wa lĩu, ĩtu yaw'o yĩtikavova, o na ũsyao waw'o ndũkanyiva: ũkasyaa ũsyao mweũ kĩla mwei, nũndũ manzĩ maw'o maumaa vala vandũ vatheu; na ũsyao waw'o ũkeethĩwa wa kũĩwa, na ĩtu yaw'o ya kũvosya.

Mĩvaka ya nthĩ na moaan'yo mayo

13Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ũũ ũkeethĩwa mũvaka, ũla mũkaan'ya nthĩ naw'o kwondũ wa ũtiĩwa kwĩanana na mbaĩ ĩkũmi na ilĩ sya Isilaeli: Yosevu akeethĩwa na ianda ilĩ. 14Na mũkamĩtiĩwa, ũmwe ta ũla ũngĩ; nũndũ nĩnameavĩe aaĩthe menyu nĩmanenge: na nthĩ ĩno ĩkatw'ĩka yenyu yĩthĩwe ũtiĩwa.
15Na ũũ ũkeethĩwa mũvaka wa ĩ nthĩ: Ngalĩ ya ĩũlũ, kuma ũkanga mũnene, kwa nzĩa ya kũthi Ethiloni, kũvika ũlikĩlonĩ wa Nzetati; 16Amathi, Mbelotha, Sivilaimu, ĩla yĩ katĩ wa mũvaka wa Ndamasiku na mũvaka wa Amathi; Aseli-atikoni, ĩla yĩ vakuvĩ na mũvaka wa Aulani. 17Na mũvaka kuma ũkanganĩ, ũkeethĩwa Asali-enani mũvakanĩ wa Ndamasiku; na ngalĩ ya ĩũlũ kwelekela ĩũlũ kwĩ mũvaka wa Amathi. Ĩsu nĩyo ngalĩ ya ĩũlũ. 18Na ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, katĩ wa Aulani na Ndamasiku na Ngileati na nthĩ ya Isilaeli, kũkeethĩwa ũsĩ wa Yolotani; kuma mũvaka wa ngalĩ ya ĩũlũ, kũvika ũkanga wa ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa mũkathima. Ĩsu nĩyo ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa. 19Na ngalĩ ya ĩtheo kwelekela ĩtheo ũkeethĩwa kuma Tamali kũvika manzĩ ma Meliva-katesi, kũvĩka kalũsĩ ka Misili, o kũvika ũkanga mũnene. Ĩsu nĩyo ngalĩ ya ĩtheo kwelekela ĩtheo. 20Na ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa ũkeethĩwa ũkanganĩ mũnene, kuma mũvaka wa ngalĩ ya ĩtheo kũvika ũlikĩlonĩ wa Amathi. Ĩsu nĩyo ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa.
21Ũu nĩw'o mũkeaan'ya nthĩ ĩno kwĩanana na mbaĩ sya Isilaeli. 22Na kũkeethĩwa, mũkamĩaan'ya na nzĩa ya kũlimana yĩthĩwe ũtiĩwa kwenyu na kwa aeni ala mekalaa ũeni kwenyu, ala makasyaa syana me katĩ wenyu; na makeethĩwa kwenyu ta ala masyaĩwe kwenyu katĩ wa ana ma Isilaeli; makeethĩwa na ũtiĩwa vamwe nenyu katĩ wa mbaĩ sya Isilaeli. 23Na

kũkeethĩwa, o mbaĩnĩ vala mũeni wĩkalaa ũeni, vo mũkamũnenga ũtiĩwa wake, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

ESEKIELI 48

1Aa nĩmo masyĩtwa ma i mbaĩ: Kuma mũthya wa ngalĩ ya ĩũlũ, ũtee wa nzĩa ya Ethiloni kũvika ũlikĩlonĩ wa Amathi, Asali-enani mũvakanĩ wa Ndamasiku, kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ vakuvĩ na Amathi (na makeethĩwa na ndee syoo ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa na ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa), Ndani, kĩanda kĩmwe. 2Na ĩngĩ mũvakanĩ wa Ndani, kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, Aseli, kĩanda kĩmwe. 3Na mũvakanĩ wa Aseli, kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa o kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, Navitali, kĩanda kĩmwe. 4Na mũvakanĩ wa Navitali, kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, Manase, kĩanda kĩmwe. 5Na mũvakanĩ wa Manase, kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, Evalaimu, kĩanda kĩmwe. 6Na mũvakanĩ wa Evalaimu, kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, Leuveni, kĩanda kĩmwe. 7Na ĩngĩ mũvakanĩ wa Leuveni, kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, Yuta, kĩanda kĩmwe.

8Na mũvakanĩ wa Yuta, kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, kũkeethĩwa ĩla nthembo ya nthĩ ĩla mũkathemba, ũthanthau wa mĩangi ngili mĩongo ĩlĩ na itano, na ũasa ta kĩanda kĩmwe, kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa: na vala vandũ vatheu vakeethĩwa katĩ wakyo. 9Nthembo ĩsu ĩla mũkamũthembea Yeova ĩkeethĩwa ũasa wa mĩangi ngili mĩongo ĩlĩ na itano, na ũthanthau wa ngili ĩkũmi. 10Nthembo ĩsu ntheu ĩkeethĩwa kwondũ wa aa, o kwondũ wa athembi; kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ ũasa wa ngili mĩongo ĩlĩ na itano, na kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa ũthanthau wa ngili ĩkũmi, na kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ũthanthau wa ngili ĩkũmi, na kwelekela ngalĩ ya ĩtheo ũasa wa ngili mĩongo ĩli na itano: na vala vandũ vatheu va Yeova vakeethĩwa katĩ wakyo. 11Kĩkeethĩwa kya athembi ala mavathĩtwe methĩwe atheu ma ana ma Nzatoki, ala masũvĩaa wĩaĩo wakwa, ala mataandia yĩla ana ma Isilaeli mandiĩte, o tondũ Alivai mandiie. 12Na kĩkeethĩwa kwoo nthembo kuma nthemboni ya nthĩ, kĩndũ kĩtheu ki, mũvakanĩ wa Alivai.

13Na kwĩanana na mũvaka wa athembi, Alivai makeethĩwa na kĩanda ũasa wa ngili mĩongo ĩlĩ na itano, na ũthanthau wa ngili ĩkũmi: ũasa w'onthe ũkeethĩwa ngili mĩongo ĩlĩ na itano, na ũthanthau ngili ĩkũmi. 14Na matikathoosya kĩlungu kyakyo, kana kũkũan'ya, o na mosyao ma mbee ma nthĩ matikekwa ũndũ ũngĩ; nũndũ nĩ ntheu kwa Yeova.

15Na ngili itano ila itialĩte sya ũthanthau, mbee wa ila ngili mĩongo ĩlĩ na itano, ikeethĩwa sya kũtethya onthe, kwondũ wa ndũa, kwondũ wa kũtũaa na kwondũ wa isesi; na ndũa ĩkeethĩwa vu katĩ. 16Na ii ikeethĩwa ithimo sya vo: ngalĩ ya ĩũlũ ngili inya na maana atano, na ngalĩ ya ĩtheo ngili inya na maana atano, na ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ngili inya na maana atano, na ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa ngili inya na maana atano. 17Na ndũa ĩkeethĩwa na syengo: kwelekela ngalĩ ya ĩũlũ maana elĩ na mĩongo ĩtano, na kwelekela ngalĩ ya ĩtheo maana elĩ na mĩongo ĩtano, na kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa maana elĩ na mĩongo ĩtano, na kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa maana elĩ na mĩongo ĩtano. 18Ũtialo wa ũasa, kwĩanana na ĩla nthembo ntheu, ũkeethĩwa ngili ĩkũmi kwelekela ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, na ngili ĩkũmi kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa; kwĩanana na ĩla nthembo ntheu; na wingĩvonĩ wa ũsyao waw'o kũkeethĩwa lĩu wa ala matethasya wĩa ndũanĩ. 19Na ala matethasya wĩa ndũanĩ, kuma mbaĩnĩ syonthe sya Isilaeli, makamĩĩmaa. 20Nthembo ĩsu yonthe ya nthĩ ĩkeethĩwa ngili mĩongo ĩlĩ na itano kwa ngili mĩongo ĩlĩ na itano: mũkathemba nthembo ntheu yĩanene ngalĩ inya, vamwe na kĩlungu kya ndũa.

21Na ĩla ĩkatiala ĩkeethĩwa ya ũla mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ, ngalĩ ĩmwe na ngalĩ ĩla ĩngĩ ya ĩla nthembo ntheu na kĩlungu kya ndũa; ngalĩ ya mbee ya ila ngili mĩongo ĩlĩ na itano ya ĩla nthembo kwelekela mũvaka wa ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, na kwelekela ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa ngalĩ ya mbee ya ila ngili mĩongo ĩlĩ na itano kwelekela mũvaka wa ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, kwĩanana na ila ianda, vakeethĩwa va mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ: na nthembo ntheu na vandũ vatheu va nyũmba vakeethĩwa vu katĩ. 22Na ĩngĩ kuma ng'ũndũnĩ ya Alivai, na kuma kĩlungunĩ kya ndũa, nũndũ kĩ katĩ wa kĩla kya ũla mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ, katĩ wa mũvaka wa Yuta na mũvaka wa Mbenyamini, kũkeethĩwa kya ũla mũnene.

23Na ũndũ wa mbaĩ ila ingĩ: kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, Mbenyamini, kĩanda kĩmwe. 24Na ĩngĩ mũvakanĩ wa Mbenyamini, kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, Simeoni, kĩanda kĩmwe. 25Na ĩngĩ mũvakanĩ wa Simeoni, kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, Isakali, kĩanda kĩmwe. 26Na ĩngĩ mũvakanĩ wa Isakali, kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, Nzevuluni, kĩanda kĩmwe. 27Na ĩngĩ mũvakanĩ wa Nzevuluni, kuma ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kũvika ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, Ngati, kĩanda kĩmwe. 28Na ĩngĩ mũvakanĩ wa Ngati, ngalĩ ya ĩtheo kwelekela ĩtheo, mũvaka ũkeethĩwa kuma Tamali kũvika manzĩ ma Meliva-katesi, kũvika kalũsĩ ka Misili, kũvika ũkanga mũnene. 29Ĩsu nĩyo nthĩ ĩla mwĩaan'ya mbaĩnĩ sya Isilaeli na nzĩa ya kũlimana yĩthĩwe ũtiĩwa, na isu nĩsyo ianda syasyo, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

Mbingĩlo sya ndũa na syĩtwa yayo

30Na aa nĩmo mawumaalĩlo ma ndũa: Ngalĩ ya ĩũlũ mĩangi ngili inya na maana atano kwa kũthima; 31na mbingĩlo sya ndũa ikeetanĩaw'a na masyĩtwa ma mbaĩ

sya Isilaeli, mbingĩlo itatũ ngalĩ ya ĩũlũ: mbingĩlo ya Leuveni, ĩmwe; mbingĩlo ya Yuta, ĩmwe; mbingĩlo ya Livai, ĩmwe. 32Na ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa mĩangi ngili inya na maana atano, na mbingĩlo itatũ: o mbingĩlo ya Yosevu, ĩmwe; mbingĩlo ya Mbenyamini, ĩmwe; mbingĩlo ya Ndani, ĩmwe. 33Na ngalĩ ya ĩtheo mĩangi ngili inya na maana atano kwa kũthima, na mbingĩlo itatũ: mbingĩlo ya Simeoni, ĩmwe; mbingĩlo ya Isakali, ĩmwe; mbingĩlo ya Nzevuluni, ĩmwe. 34Ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa, mĩangi ngili inya na maana atano, vamwe na mbingĩlo itatũ syoo: mbingĩlo ya Ngati, ĩmwe; mbingĩlo ya Aseli, ĩmwe: mbingĩlo ya Navitali, ĩmwe. 35Ĩkeethĩwa mĩangi ngili ĩkũmi na nyanya kũthyũlũlũka ngalĩ syonthe: na syĩtwa ya ndũa kuma mũthenya ũsu yĩkeethĩwa, Yeova e vo.

NDANIELI

NDANIELI 1

Ũmanyi wa Ndanieli na anyanyae make

1Mwaka wa katatũ wa kũsumbĩka kwa Yeoiakimu mũsumbĩ wa Yuta, Nevukatilesa mũsumbĩ wa Mbaviloni nĩwokie Yelusaleme, na amĩthyũlũlũka amĩtw'ĩkanĩsya. 2Na Mwĩaĩi anengane Yeoiakimu mũsumbĩ wa Yuta kw'okonĩ kwake, vamwe na kĩlungu kya mĩio ya nyũmba ya Ngai; nake amĩtwaa nthĩ ya Sinali nyũmbanĩ ya ngai yake: na aete mĩio nyũmbanĩ ya kwia ũthwii ya ngai yake. 3Na mũsumbĩ amwĩa Asivenasi vwana wa avakũe make, aete ana amwe ma Isilaeli, o ma nzyawa sya kĩũsumbĩ na ma ala anene me ndaĩa; 4imwana ila ite kĩema, ĩndĩ syĩthĩwe na wũmbe mũseo, na ũtũĩka uĩnĩ w'onthe, syĩ na ũmanyi, na kũmanya ũĩ wa wĩmanyĩso, na ila itonya kũũngama nyũmbanĩ nene mbanakavye ya mũsumbĩ; na aimanyĩsye momanyĩsyo na kĩthyomo kya Akalitei. 5Na mũsumbĩ aitw'ĩa lĩu wa kĩla mũthenya wa kya ũya kĩseo kya mũsumbĩ, na mbinyu ĩla wanyusaa we mwene, iĩthw'e myaka ĩtatũ; nĩ kana mũminũkĩlyo wayo iũngame mbee wa mũsumbĩ. 6Na ĩndĩ katĩ wa ii nĩvo syaĩ, sya ana ma Yuta, Ndanieli, na Aanania, na Misaeli, na Asalia. 7Nake mũnene wa avakũe aitw'ĩĩa masyĩtwa: Ndanieli amwĩta syĩtwa yake Mbelitesasa; na Aanania, Satalaki; na Misaeli, Mesaki; na Asalia, Aveti-neko.

8Ĩndĩ Ndanieli nĩwetw'ĩĩe ngoonĩ yake kana ndakevukya na kĩla kya ũya kĩseo kya mũsumbĩ, kana na ĩla mbinyu ũnyusaa: kwondũ wa ũu avoya ũla mũnene wa avakũe ndakevukye. 9Na ĩndĩ Ngai anenga Ndanieli kwona ũseo na ĩnee kwa mũnene wa avakũe. 10Na mũnene wa avakũe amwĩa Ndanieli, Nĩngũkĩa mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ, ũla wamũtw'ĩe lĩu wenyu na kya ũnyw'a kyenyu: nũndũ nĩkĩ wĩona mothyũ menyu mate maseo ta mothyũ ma imwana sya nthuke ĩmwe nenyu? Nĩvo mwĩĩkĩa mũtwe wakwa mũisyonĩ vala ve mũsumbĩ. 11Na ĩndĩ Ndanieli amwĩa mũsyaĩĩsya ũla waiĩtwe nĩ mũnene wa avakũe ĩũlũ wa Ndanieli, na Aanania, na Misaeli, na Asalia: 12Nĩngũkwĩsũva, tũtate ithyĩ athũkũmi maku matukũ ĩkũmi; na nĩmatũnenge isyo sya kũya, na manzĩ ma ũnyw'a. 13Nĩvo ĩndĩ mothyũ maitũ mesyaĩw'a mbee waku, na mothyũ ma imwana ila iĩsaa kyaũya kĩseo kya mũsumbĩ; naku o ũndũ wĩona, wĩĩka athũkũmi maku ũu.

14Na ĩndĩ asyĩthukĩĩsya ũndũnĩ ũsu, na aitata matukũ ĩkũmi. 15Na mũminũkĩlyo wa matukũ ĩkũmi mothyũ moo mooneka me maseo, na maĩ anou, kwĩ imwana syonthe ila syaĩsaa kya ũya kĩseo kya mũsumbĩ. 16Kwondũ wa ũu mũsyaĩĩsya aveta kya ũya kyoo kĩseo, na mbinyu ya ũnyuwa, na ainenga isyo.

17Na ĩndĩ imwana isu inya, Ngai ainenga ũmanyi na ũtũĩka ũmanyĩsyonĩ w'onthe na ũĩnĩ: na Ndanieli aĩ na ũmanyi wa mawoni onthe na ndoto. 18Na mũminũkĩlyo wa matukũ ala mũsumbĩ watwie ma kwiete, mũnene wa avakũe aiete vala ve Nevukatilesa. 19Na mũsumbĩ aneenan'ya nasyo; na katĩ wa isu syonthe vaiaaoneka ingĩ itilyĩ ta Ndanieli, na Aanania, na Misaeli, na Asalia: na kwondũ wa ũu syaũngama mbee wa mũsumbĩ. 20Na maũndũnĩ onthe ma ũĩ na ũmanyi, ala mũsumbĩ waikũlilye, asyona ivĩtũkĩte kũndũ ĩkũmi eki ma syama na awe onthe, ala maĩ ũsumbĩnĩ wake w'onthe. 21Na Ndanieli ekala kũvika mwaka wa mbee wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Kulusi.

NDANIELI 2

Ndanieli aialyũla ndoto ya Nevukatilesa

1Na mwaka wa kelĩ wa kũsumbĩka kwa Nevukatilesa, Nevukatilesa nĩwaotie ndoto; na veva wake waũũya, na too wake wamwaĩa. 2Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ weaie metwe eki ma syama, na awe, na aoi, na Akalitei, mon'ye mũsumbĩ ndoto syake. Na ĩndĩ mooka na maũngama mbee wa mũsumbĩ. 3Na mũsumbĩ amea, Nĩnĩotie ndoto, na veva wakwa nũkũũũya nĩ kana nĩmanye ĩ ndoto. 4Nĩvo ĩndĩ Akalitei matavisye mũsumbĩ na kĩthyomo kya Asilia, We mũsumbĩ, ĩkala tene na tene: tavya athũkũmi maku ĩ ndoto, naitũ nĩtũkwonan'ya ũalyũlo wayo. 5Mũsumbĩ asũngĩa na amea Akalitei, Ũndũ ũsu nũkũmbaĩa: ethĩwa mũiũmanyĩthya ĩ ndoto na ũlayũlo wayo, mũkatilangwa ilungu, na nyũmba syenyu ikatw'ĩka maũtũnda ma syaa. 6Ĩndĩ ethĩwa nĩmũkwonan'ya ĩ ndoto na ũalyũlo wayo, mũkanengwa ninyie mĩthĩnzĩo na matuvi na ndaĩa nene: kwondũ wa ũu mbon'yai ndoto na ũalyũlo wayo. 7Masũngĩa ĩngĩ ya kelĩ na mamwĩa, Mũsumbĩ natũtavye ithyĩ athũkũmi make ĩ ndoto, naitũ nĩtũkwonan'ya ũalyũlo wayo. 8Mũsumbĩ asũngĩa na amea, Nĩnĩsĩ vyũ nĩmũkwenda kũasavya ĩvinda, nũndũ nĩmũkwona ũndũ ũsu nũkũmbaĩa. 9Ĩndĩ ethĩwa mũikũmanyĩthya ĩ ndoto, ve mwĩao ũmwe kwenyu tũ; nũndũ nĩmwĩyiĩe ndeto sya ũvũngũ na nthũku sya kũneena vala nĩĩ, kũvika ĩvinda yĩalyũlwe: kwondũ wa ũu ndavyai ĩ ndoto, nakwa nĩngũmanya kana nĩmũtonya kũmbon'ya ũalyũlo wayo. 10Akalitei masũngĩa vala ve mũsumbĩ, na mamwĩa, Kũti mũndũ ĩũlũ wa nthĩ ũtonya kwonan'ya ũndũ ũsu wa mũsumbĩ, nũndũ kũti mũsumbĩ, o na mwĩaĩi, o na mũsumbĩki, waakũlya ũndũ ta ũsu kwa mwĩki wa syama, kana kwa mũndũ mũe, kana kwa

Mũkalitei. 11Na ũndũ ũsu wĩ vinya ũla mũsumbĩ ũnũkwenda, o na kũti ũngĩ ũtonya kũwonan'ya vala ve mũsumbĩ, ate o ngai, ila itekalaa na mwĩĩ. 12Kwondũ wa ũu mũsumbĩ athata na aĩ na ũthatu mwai mũno, na eeaa andũ oĩ onthe ma Mbaviloni manangwe. 13Na ĩndĩ ũtw'ĩo waumw'a, andũ oĩ moawe; na mamantha Ndanieli na atindan'ya make moawe.
14Nĩvo ĩndĩ Ndanieli ũndũ wa kũsũanĩa na ũndũ wa kĩlĩko wasũngĩie Alioko kavuteni wa nguthu ya asũvĩi ma mũsumbĩ, ũla waĩ anaumaala oae andũ oĩ ma Mbaviloni: 15asũngĩa na amwĩa Alioko kavuteni wa kwa mũsumbĩ, Nũndũ wa kĩ ũtw'ĩo waumw'a kwa mũsumbĩ na mĩtũkĩ ĩana ũu? Na ĩndĩ Alioko amanyĩthya Ndanieli ũla ũndũ. 16Na Ndanieli avota, na enda mũsumbĩ amũnenge ũthei, nake akamanyĩthya mũsumbĩ ũalyũlo.
17Nĩvo ĩndĩ Ndanieli waendie nyũmbanĩ kwake, na amanyĩthya Aanania, na Misaeli, na Asalia, atindan'ya make ũndũ ũsu: 18nĩ kana metye matei kwa Ngai wa ĩtunĩ ũndũnĩ ũũ ũvithe; nĩ kana Ndanieli na atindan'ya make maikoawe vamwe na andũ oĩ angĩ ma Mbaviloni.
19Nĩvo ĩndĩ ũndũ ũsu ũvithe wavuanĩw'e Ndanieli woninĩ wa ũtukũ. Na ĩndĩ Ndanieli ataĩa Ngai wa ĩtunĩ. 20Ndanieli asũngĩa na asya, Syĩtwa ya Ngai yĩtaĩwe tene na tene; nũndũ ũĩ na vinya nĩ syake. 21Nake nũalyũlaa mavinda na syathĩ; nũvetaa asumbĩ, na nĩwũkĩlasya asumbĩ; nũnengae ala oĩ ũĩ, na ũmanyi ala mekũmanya; 22nũvuanasya maũndũ maliku na mavithe; nĩwĩsĩ ala me kĩvindunĩ, na kyeni nĩkĩkalaa nake. 23Nĩngũũtũngĩa mũvea, na ũkũtaĩa, ame Ngai wa aasa makwa, nũndũ nũnengete ũĩ na vinya, na nĩwamanyĩthya oyu ũla tũkwendaa kwaku; nũndũ nĩwatũmanyĩthya ũla ũndũ wa mũsumbĩ. 24Kwondũ wa ũu Ndanieli aenda kwa Alioko, ũla mũsumbĩ wamwiĩte anange andũ oĩ ma Mbaviloni; aenda na amwĩa atĩĩ: Ndũkanange andũ oĩ ma Mbaviloni; ũndwae vala ve mũsumbĩ, nakwa nĩngwon'ya mũsumbĩ ũalyũlo.
25Nĩvo ĩndĩ Alioko wamũtwaie Ndanieli vala ve mũsumbĩ na mĩtũkĩ, na amwĩa atĩĩ, Nĩnoona mũndũ wa ana ma kũtavwa ma Yuta, ũla ũkũmanyĩthya mũsumbĩ ũalyũlo. 26Mũsumbĩ asũngĩa na akũlya Ndanieli, ũla wetawa syĩtwa yake Mbelitesasa, Nũtonya kũmanyĩthya ndoto ĩla nĩnoonie, na ũalyũlo wayo? 27Ndanieli asũngĩa vala ve mũsumbĩ, na amwĩa, Ũndũ ũvithe ũla mũsumbĩ ũkũlĩtye, andũ oĩ, o na awe, o na eki ma syama, o na ala mathanaa maũndũ, maitonya kwon'ya mũsumbĩ; 28ĩndĩ ĩtunĩ ve Ngai ũvuanasya maũndũ mavithe, nake nũmanyĩthĩtye mũsumbĩ Nevukatilesa ũla ũkethĩwa mĩthenya ya mũminũkĩlyo. Ndoto yaku, na mawoni ma mũtwe waku wĩ ũkomonĩ waku, nĩmo aa: 29ũndũ waku, we mũsumbĩ, malilikano maku manakũkĩe ũkomonĩ waku, ũndũ kũkethĩwa ĩtina, na ũla ũvuanasya maũndũ mavithe nũkũmanyĩthĩtye maũndũ ala makethĩwa. 30Ĩndĩ ũndũ wakwa, ũndũ ũũ ũvithe ndũnavuanw'a kwakwa ũndũ wa kwĩthĩwa na ũĩ kwĩ ũngĩ wĩ thayũ, ĩndĩ nĩ kana mũsumbĩ amanyĩthw'e ũalyũlo, na nĩ kana ũmanye malilikano ma ngoo yaku.
31Naku, we mũsumbĩ, nũnoonie, na sisya, mũvw'anano mũnene. Mũvw'anano ũsu, ũla ũnaĩ mũnene mũno, na kũtisa kwaw'o kũnaĩ kũseo mũno, ũnaĩ ũũngamĩte mbee waku; na kwoneka kwaw'o kũnaĩ kwa kũtĩsya. 32Na ũndũ wa mũvw'anano ũsu, mũtwe waw'o ũnaĩ wa thaavu mũtheu, na kĩthũi kyaw'o na moko maw'o manaĩ ma vetha, na ĩvu yaw'o na mawaswa maw'o manaĩ ma ũthuku, 33na maũũ maw'o manaĩ ma kĩaa, na nyaĩĩ syaw'o inaĩ nyunzu ya kĩaa, na nyunzu ya yũmba. 34Naku woona mũvaka ĩvia yatilĩka vate moko, yĩla yĩnakũnie mũvw'anano nyaĩĩnĩ syaw'o ila sya kĩaa na yũmba, na yaitilanga ilungu. 35Nĩvo ĩndĩ kĩaa, na yũmba, na ũthuku, na vetha, na thaavu, inatilanganilw'e ilungu vamwe, na syekala ta wewa wa ivũĩo sya ĩvinda ya syũa; na kĩseve kyaũlũkya, na vaineeoneka vandũ vasyo: na ĩvia yĩla yĩnakũnie mũvw'anano yatw'ĩka kĩĩma kĩnene, yausũa nthĩ yonthe.
36Ĩsu nĩyo ndoto; na ithyĩ nĩtũũneena ũalyũlo wayo vala ve mũsumbĩ. 37Naku, we mũsumbĩ, wĩ mũsumbĩ wa asumbĩ, ũla Ngai wa ĩtunĩ ũkũnengete ũsumbĩ, na ũtonyi, na vinya, na ndaĩa; 38na kw'onthe o kũla kwĩkalaa ana ma andũ, nyamũ sya kĩtheka na nyũnyi sya yayaya nũnenganĩte kw'okonĩ kwaku, na nũkũsumbĩkĩthĩtye ĩũlũ wasyo syonthe: nue mũtwe ũsu wa thaavu. 39Na ĩtina waku vakookĩla ũsumbĩ ũngĩ mũnyivu kwĩ we; na ũsumbĩ ũngĩ wa katatũ wa ũthuku, ũla ũkasumbĩka nthĩ yonthe. 40Na ũsumbĩ wa kana ũkeethĩwa na vinya ta kĩaa, o tondũ kĩaa kĩtilangaa ilungu na kũkĩlya syĩndũ syonthe vinya; na ta kĩaa kĩla kĩkanyangaa ii syonthe, ũkatilanga na kũkanyanga. 41Na o tondũ ũnoonie nyaĩĩ na syaa, nyunzu ya yũmba ya mũmbi, na nyunzu ya kĩaa, ũsumbĩ ũkaolekangana; ĩndĩ nthĩnĩ waw'o vakeethĩwa vinya wa kĩaa, o tondũ ũnoonie kĩaa kĩvulanĩte na yũmba yulue. 42Na o ũndũ syaa sya nyaĩĩ inaĩ nyunzu kĩaa, na nyunzu yũmba, ũsumbĩ ũkeethĩwa nyunzu wĩ na vinya, na nyunzu mũtilĩkanganu o ta ũu. 43Na o tondũ ũnoonie kĩaa kĩvulanĩtw'e na yũmba yulue, makeevulan'ya na ũsyao wa andũ; ĩndĩ maikalũman'ya ene kwa ene, o tondũ kĩaa kĩivulanaa na yũmba. 44Na mĩthenya ya asumbĩ asu Ngai wa ĩtunĩ akaũngamya ũsumbĩ ũtakaanangĩka tene na tene, o na ũsumbĩki waw'o ndũkaatiĩwa ũko ũngĩ wa andũ; ĩndĩ ũkatilanga ilungu na kũmina mosumbĩ asu onthe, naw'o ũkekalaa tene na tene. 45O tondũ ũnoonie ĩvia yatilĩka kĩĩmanĩ vate moko, na yatilanga ilungu kĩaa, na ũthuku, na yũmba, na vetha, na thaavu; Ngai ũla mũnene nũmanyĩthĩtye mũsumbĩ ũla ũkethĩwa ĩtina: na ndoto nĩ ya w'o, na ũalyũlo wayo nĩ wa kũĩkĩĩwa.
46Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Nevukatilesa wavalũkile nthĩ na ũthyũ wake, na athaitha Ndanieli, na eeaa mamũthembee nthembo na kĩla kĩnyungaa nesa. 47Mũsumbĩ asũngĩa Ndanieli, na amwĩa, Nĩ w'o, Ngai wenyu nĩ Ngai wa ngai, na Mwĩaĩi wa asumbĩ, na

mũvuan'ya wa maũndũ mavithe, nũndũ nĩwatonya kũvuan'ya ũndũ ũũ ũvithe. 48Na ĩndĩ mũsumbĩ anenevya Ndanieli, na amũnenga mĩthĩnzĩo mingĩ mĩnene, na amũtw'a mũnene ĩũlũ wa kĩlungu kĩnene kyonthe kya nthĩ kĩtawa Mbaviloni, na ngavana wa mbee ĩũlũ wa andũ oĩ onthe ma Mbaviloni. 49Na Ndanieli avoya mũsumbĩ, na aia Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko ĩũlũ wa maũndũ ma kĩlungu kyu kĩnene kya nthĩ kĩtawa Mbaviloni: ĩndĩ Ndanieli ekalaa mbingĩlonĩ ya kwa mũsumbĩ.

NDANIELI 3

Ũtangĩĩo kuma ĩkonĩ yĩ mwaki mwakanu

1Mũsumbĩ Nevukatilesa aseũvĩthya mũvw'anano wa thaavu, ũtũlu waw'o waĩ wa mĩkono mĩongo thanthatũ, na ũthanthau waw'o mĩkono thanthatũ: awũũngamya ũiĩnĩ wa Ndula, kĩlungunĩ kĩnene kya nthĩ kĩtawa Mbaviloni. 2Na ĩndĩ mũsumbĩ Nevukatilesa atũmana kũmbanw'e asumbĩ anini, na amũli, na makavana, na asili, na asũvĩi ma ũthwii, na atai, na asilan'ya, na asumbĩki onthe ma ilungu isu nene sya nthĩ, moke kwambĩlĩya ũthaithi wa mũvw'anano ũla mũsumbĩ Nevukatilesa waĩ anaũngamya. 3Na ĩndĩ asumbĩ anini, na amũli, na makavana, na asili, na asũvĩi ma ũthwii, na atai, na asilan'ya, na asumbĩki onthe ma ilungu isu nene sya nthĩ, moombana kwambĩlĩlya ũthaithi wa mũvw'anano ũla mũsumbĩ Nevukatilesa waĩ anaũngamya; na maũngama mbee wa mũvw'anano ũla Nevukatilesa waĩ anaũngamya. 4Nĩvo ĩndĩ mũtavan'ya waneenie na wasya mũnene, Nĩ inyw'ĩ mweeaĩwa, inyw'ĩ ngo sya andũ, na mbaĩ, na ithyomo, 5ĩvinda yĩla mwĩĩw'a wasya wa soo mũkelemu, na nzumalĩ, na mbeve, na kaveve, na kĩnanda, na mũtũlilũ, na mĩthemba yonthe ya mbeve syĩ mawasya, mwĩvalũka nthĩ na kũthaitha mũvw'anano wa thaavu ũla mũsumbĩ Nevukatilesa ũnaũngamisye; 6na ũla ũtevalũka nthĩ na kũthaitha saa o ũsu akekw'a nthĩnĩ wa iko yĩ mwaki mwakanu. 7Na ĩndĩ ĩvinda yĩu, ngo syonthe sya andũ syeew'a wasya wa soo mũkelemu, na nzumalĩ, na mbeve, na kaveve, na kĩnanda, na mĩthemba yonthe ya mbeve syĩ mawasya, ngo syonthe sya andũ, na mbaĩ, na ithyomo, syavalũka nthĩ na syathaitha mũvw'anano wa thaavu ũla mũsumbĩ Nevukatilesa waĩ anaũngamya.

8Kwondũ wa ũu ĩvinda yĩu Akalitei amwe mathengeea, na mavinganĩsya Ayuti. 9Maneena na mamwĩa mũsumbĩ Nevukatilesa, We mũsumbĩ, ĩkala tene na tene. 10Naku, we mũsumbĩ, nũtw'ĩte ũtw'ĩo, kana kĩla mũndũ wĩĩw'a wasya wa soo mũkelemu, na nzumalĩ, na mbeve, na kaveve, na kĩnanda, na mũtũlilũ, na mĩthemba yonthe ya mbeve syĩ mawasya, evalũka nthĩ na kũthaitha mũvw'anano ũsu wa thaavu; 11na o ũla ũtevalũka nthĩ na kũthaitha, akekw'a nthĩnĩ iko yĩ mwaki mwakanu. 12Ve Ayuti amwe ala waiie ĩũlũ wa maũndũ ma kĩlungu kĩnene kya nthĩ kĩtawa Mbaviloni: Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko; andũ asu, we mũsumbĩ, mainakũkĩa: maithũkũmaa ngai syaku, o na maiũthaitha mũvw'anano wa thaavu ũla ũnaũngamisye.

13Nĩvo ĩndĩ Nevukatilesa weaie, e na ũthilĩku na ũthatu mwai, kana Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko maetwe. Na ĩndĩ maete andũ asu vala ve mũsumbĩ. 14Nevukatilessa aneena na amea, Nĩ kwa kwĩtw'ĩĩa, inyw'ĩ Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko, mũithũkũmaa ngai yakwa, o na mũiũthaitha mũvw'anano wa thaavu ũla nĩnaũngamisye? 15Na ĩndĩ ethĩwa nĩmwĩyũmbanĩtye ĩvinda yĩla mwĩĩw'a wasya wa soo mũkelemu, na nzumalĩ, na mbeve, na kaveve, na kĩnanda, na mũtũlilũ, na mĩthemba yonthe ya mbeve syĩ mawasya, mwĩvalũka nthĩ na kũthaitha mũvw'anano ũla nĩnaseũvĩthisye, nĩ ũseo: ĩndĩ ethĩwa mũiũthaitha, mũkekw'a saa o ũsu nthĩnĩ wa iko yĩ mwaki mwakanu; na nũũ ngai ĩsu ĩkamumya mokonĩ makwa? 16Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko masũngĩa na mamwĩa mũsumbĩ, We Nevukatilesa, ithyĩ tũti na vata wa ũkũsũngĩa ũndũnĩ ũsu. 17O na ethĩwa nĩ ũu, Ngai waitũ ũla tũthũkũmaa nũtonya kũtũtangĩĩa kuma ikonĩ yĩ mwaki mwakanu; nake akatũtangĩĩa kuma mokonĩ maku, we mũsumbĩ. 18Ĩndĩ ethĩwa ti ũu, ũmanyĩke kwaku, we mũsumbĩ, tũtithũkũma ngai syaku, o na kũthaitha mũvw'anano wa thaavu ũla ũnaũngamisye.

19Nĩvo ĩndĩ Nevukatilesa wausũiwe nĩ ũthatu mwai, na mũvw'ano wa ũthyũ wake wamaalyũkĩla Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko; kwondũ wa ũu aneena, na eeaa mekĩe iko mwaki kũndũ mũonza mbee wa ũndũ yakothaa kwĩkĩwa mwaki. 20Na eeaĩa ngũmbaũ imwe sya ita syake syove Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko, na kũmekya nthĩnĩ wa iko yĩ mwaki mwakanu. 21Nĩvo ĩndĩ andũ asu mooviwe me na makanzũ moo, na makoti moo, na masuka moo, na ngũa ingĩ syoo, na mekw'a nthĩnĩ wa iko yĩ mwaki mwakanu. 22Na ĩndĩ nĩkwĩthĩwa mwĩao wa mũsumbĩ waĩ wa kũkalaata, na iko yakanĩte mwaki mũno, kĩtw'ĩki kya mwaki kyooaa andũ ala mamakwatie Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko. 23Na andũ asu atatũ, Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko, mavalũka me ove nthĩni wa iko yĩ mwaki mwakanu.

24Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Nevukatilesa waseng'ie, na ookĩla na mĩtũkĩ: aneena na akũlya atai make, Tũinekya andũ atatũ me ove nthĩnĩ wa mwaki? Masũngĩa na mamwĩa mũsumbĩ, Nĩ w'o, we mũsumbĩ. 25Asũngĩa na amea, Sisya, nĩngwona andũ ana athasye, maikinyĩla nthĩnĩ wa mwaki, nao mati na ũndũ; na mũvw'ano wa ũla wa kana nĩ ta mwana wa i ngai. 26Nĩvo ĩndĩ Nevukatilesa wathengeeie vakuvĩ na mũomo wa iko yĩ mwaki mwakanu: aneena na asya, Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko, inyw'ĩ athũkũmi ma Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe, umaalai, mũke kũũ. Na ĩndĩ Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko mauma mwakinĩ nthĩnĩ. 27Na asumbĩ anini, na amũli, na makavana, na atai ma mũsumbĩ, ala maĩ manoombana vamwe, moona andũ asu, kana mwaki ndwĩĩ na vinya mĩĩnĩ yoo, o na nzw'ĩĩ

sya mĩtwe yoo itinavya, o na makanzũ moo matinaalyũka, o na mũuke wa mwaki ndũnamakwata.
28Nevukatilesa aneena na asya, Nataĩwe Ngai wa Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko, ũla ũtũmie mũlaĩka wake, na atangĩĩa athũkũmi make ala mamwĩkwatasya, na maalyũlĩte ndeto ya mũsumbĩ, na manengane mĩĩ yoo, maikathũkũme o na kũthaitha ngai o na yĩva, ate o Ngai woo ene. 29Kwondũ wa ũu nĩngũtw'a ũtw'ĩo, kana kĩla ũko wa andũ, na mbaĩ, na yĩthyomo, ala makamũneenea ndeto ĩtaĩle Ngai wa Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko, makatilangwa ilungu, na nyũmba syoo ikatw'ĩka maũtũnda ma syaa; nũndũ vati ngai ĩngĩ ĩtonya kũtangĩĩa ta ũu. 30Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wanenevisye Satalaki, na Mesaki, na Aveti-neko kĩlungunĩ kyu kĩnene kya nthĩ kĩtawa Mbaviloni.

NDANIELI 4

Kũnyivw'a kwa Nevukatilesa

1Mũsumbĩ Nevukatilesa, kwa ngo syonthe sya andũ, na mbaĩ, na ithyomo, ila itwĩe nthĩ yonthe: Mũuo wingĩve kwenyu. 2Nĩkwonekete ta nĩ ũseo kwakwa kwonan'ya mawonan'yo na moseng'yo ala Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe wekie kwakwa. 3Mawonan'yo make ũndũ manenevete! Na moseng'yo make ũndũ mean'ya vinya! Ũsumbĩ wake nĩ ũsumbĩ wa tene na tene, na ũsumbĩko wake nĩ kuma nzyawa na nzyawa.
4Nyie, Nevukatilesa, nathũmũĩte nyũmbanĩ yakwa, na kwingĩvĩwa nyũmbanĩ yakwa nene mbanakavye. 5Nĩnoonie ndoto ĩla yambĩkĩie w'ĩa; na malilikano nĩ ũkomonĩ wakwa na mawoni ma mũtwe wakwa nĩmanthĩnisye. 6Kwondũ wa ũu natw'a ũtw'ĩo andũ oĩ onthe ma Mbaviloni maetwe vala nĩĩ, mamanyĩthye ũalyũlo wa ndoto. 7Nĩvo ĩndĩ mookie eki ma syama, na awe, na Akalitei, na ala mathanaa maũndũ; nakwa natavan'ya ĩ ndoto vala maĩ; ĩndĩ matyaamanyĩthya ũalyũlo wayo. 8Ĩndĩ mũminũkĩlyo Ndanieli alika vala nĩĩ, ũla wetawa syĩtwa yake Mbelitesasa, o ta syĩtwa ya ngai yakwa, na ũla nthĩnĩ wake ve veva wa ila ngai ntheu: nakwa natavan'ya ndoto vala ũĩ, ngĩmwĩa, 9We Mbelitesasa, vwana wa eki ma syama, nĩkwĩthĩwa nĩnĩsĩ veva wa ila ngai ntheu wĩ nthĩnĩ waku, na vati ũndũ ũvithe ũkũthĩn'ya, ndavya mawoni ma ndoto yakwa ala nĩnoonie, na ũalyũlo wamo. 10Aa nĩo mawoni ma mũtwe wakwa nĩ ũkomonĩ wakwa: nĩnĩnoonie, na sisya, mũtĩ katĩ wa nthĩ; na ũtũlu waw'o ũnaĩ mũnene. 11Mũtĩ weana, na ũnaĩ na vinya, na ũtũlu waw'o wavika ĩtunĩ, na kwoneka kwaw'o kwavika kĩtululunĩ kya nthĩ yonthe. 12Matũ maw'o manaĩ maseo, na ũsyao waw'o mwingĩ, na nthĩnĩ waw'o vanaĩ lĩu wa onthe: nyamũ sya kĩtheka inaĩ na muunyĩ ĩtina waw'o, na nyũnyi sya yayaya inekalaa mbongenĩ syaw'o, na mĩĩ yonthe ĩnaĩthaw'a nĩw'o. 13Noona mawoninĩ ma mũtwe wakwa nĩ ũkomonĩ wakwa, na, sisya, mũsyaĩĩsya, nake nĩ mũtheu, atheea kuma ĩtunĩ. 14Aneena na wasya mũnene, na asya atĩĩ, Tema mũtĩ ũvalũke, na ũitilanga mbonge syaw'o, thingithya wĩtĩkye matũ maw'o, na ũinyaĩĩkya ũsyao waw'o: nyamũ syume ĩtina waw'o, na nyũnyi mbongenĩ syaw'o. 15Ĩndĩ tia kĩtina kya mĩi kyaw'o nthĩnĩ wa nthĩ, o nyekinĩ nziũ sya kĩsesi, kĩ o na kĩtang'a kya kĩaa na ũthuku; na nĩkĩthĩawe na ũthithu wa ĩmwe ya ĩtunĩ: na kya ũya kyake nĩkĩthĩawe vamwe na nyamũ nyekinĩ sya nthĩ: 16ngoo yake nĩalyũke ndĩkethĩwe ngoo ya mũndũ, na nanengwe ngoo ya nyamũ; na mavinda mũonza mavĩte ĩũlũ wake. 17Ũsilĩlo ũsu nĩ ũndũ wa ũtw'ĩo wa asyaĩĩsya, na kwenda kũu nĩ kwondũ wa ndeto ya ala atheu; nĩ kana ala me thayũ mamanye Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe nũsũmbĩkaa ũsumbĩnĩ wa andũ, na nũmũnengae o ũla wendaa, na nũsumbĩkasya ĩũlũ waw'o ũla wĩ ĩtheo mũno andũnĩ. 18Ndoto ĩsu nyie, mũsumbĩ Nevukatilesa, nĩnĩnoonie; naku, we Mbelitesasa, tavan'ya ũalyũlo wayo, nũndũ andũ oĩ onthe ma ũsumbĩ wakwa maitonya kũmanyĩthya ũalyũlo; ĩndĩ we nũtonya; nũndũ veva wa ila ngai ntheu wĩ nthĩnĩ waku.
19Nĩvo ĩndĩ Ndanieli, ũla wetawa syĩtwa yake Mbelitesasa, ekala ataneenekya ĩvinda ĩnene, na malilikano make mamũthĩn'ya. Mũsumbĩ asũngĩa na amwĩa, Mbelitesasa, ĩ ndoto ndĩkakũthĩn'ye, o na ũalyũlo wayo. Mbelitesasa asũngĩa na amwĩa, Mwĩaĩi wakwa, ndoto ĩsu nĩyĩthĩwe kwa ala makũmenaa, na ũalyũlo wayo kwa nthũ syaku. 20Mũtĩ ũla ũnoonie, ũla ũneanaa, na ũnaĩ na vinya, ũla ũtũlu waw'o ũnavikie ĩtunĩ, na kwoneka kwaw'o kwavika nthĩ yonthe; 21ũla matũ maw'o manaĩ maseo, na ũsyao waw'o ũnaĩ mwingĩ, na nthĩnĩ waw'o vanaĩ lĩu wa onthe; ũla nyamũ sya kĩtheka inekalaa ĩtina waw'o, na nyũnyi sya yayaya inaĩ na wĩkalo wasyo mbongenĩ syaw'o: 22nue, we mũsumbĩ, ũla weanie na waya vinya; nũndũ ũnene waku nĩweanie, na ũvikĩte ĩtunĩ, na ũsumbĩko waku wavika kĩtululunĩ kya nthĩ. 23Na nĩkwĩthĩwa mũsumbĩ nũnoonie mũsyaĩĩsya, nake nĩ mũtheu, atheeete kuma ĩtunĩ, na akyasya, Tema mũtĩ ũvalũke, na ũiwananga; ĩndĩ tia kĩtina kya mĩi kyaw'o nthĩnĩ wa nthĩ, nyekinĩ nziũ sya kĩsesi, kĩ o na kĩtang'a kya kĩaa na ũthuku, na nĩkĩthĩawe na ũthithu wa ĩmwe ya ĩtunĩ; na kya ũya kyake nĩkĩthĩawe vamwe na nyamũ sya kĩtheka, mũvaka mavinda mũonza mavĩte ĩũlũ wake; 24ũalyũlo nĩ ũũ, we mũsumbĩ, na nĩ ũtw'ĩo wa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe, ũmũkĩe mwĩaĩi wakwa mũsumbĩ: 25atĩ ũkalũngw'a wume andũnĩ, na ũtũo waku ũkethĩawa vamwe na nyamũ sya kĩtheka, naku mũvaka ũĩsae nyeki ya ng'ombe, na ũkethĩawa na ũthithu wa ĩmwe ya ĩtunĩ, na mavinda mũonza makavĩta ĩũlũ waku; kũvika yĩla ũkamanya atĩ Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe nĩwe ũsumbĩkaa ũsumbĩnĩ wa andũ, na nũnengae o ũla wendaa. 26Na nĩkwĩthĩwa nĩmaneeaie kũtia kĩtina kya mĩi kya mũtĩ; ũsumbĩ waku ũkeethĩwa wĩ mũlũmu kwaku, ĩtina wa wamanya kana matu nĩmo masumbĩkaa. 27Kwondũ wa ũu, we mũsumbĩ, ũtao wakwa nĩwĩtĩkĩlwe kwaku, na ũkĩĩva naĩ syaku na ũlũngalu, na mothũku maku na kũmew'ĩa ala ngya tei; ethĩwa nũtonyeka mũuo waku wongeleke.

28Aa onthe mookĩa mũsumbĩ Nevukatilesa. 29Myei ĩkũmi na ĩlĩ yathela, aanganga ĩũlũ wa nyũmba nene mbanakavye ya kĩũsumbĩ ya Mbaviloni. 30Mũsumbĩ aneena na asya, Ĩno ti Mbaviloni nene, ũla naakie nyie na vinya mũnene wa ũtonyi wakwa na nũndũ wa ndaĩa ya ũnene wakwa, yĩthĩwe yĩ ũtũo wa kĩũsumbĩ? 31Yĩla ndeto yaĩ kanyw'anĩ wa mũsumbĩ, kwatheea wasya kuma ĩtunĩ, ũkĩmwĩa, We mũsumbĩ Nevukatilesa, we nũũtavw'a: Ũsumbĩ nĩwauma kwaku: 32naku ũkalũngw'a wume andũnĩ; na ũtũo waku ũkethĩawa vamwe na nyamũ sya kĩtheka; naku mũvaka ũĩsae nyeki ta ng'ombe; na mavinda mũonza makavĩta ĩũlũ waku; kũvika yĩla ũkamanya kana Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe nĩwe ũsumbĩkaa ũsumbĩnĩ wa andũ, na nũnengae o ũla wendaa. 33Saa o ũsu ũla ũndũ weanĩw'a ĩũlũ wa Nevukatilesa: na alũngw'a aume andũnĩ, na aĩsaa nyeki ta ng'ombe, na mwĩĩ wake weethĩawa na ũthithu wa ĩmwe ya ĩtunĩ, kũvika nzw'ĩĩ syake syeethĩawa ta maw'ĩa ma ndiũ, na mbwaa syake ta mbwaa sya nyũnyi.
34Na mũminũkĩlyo wa mĩthenya ĩsu nyie, Nevukatilesa, nang'elelya metho makwa ĩtunĩ, na ũmanyi wakwa wanzyokea, nakwa nataĩa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe, na nataĩa na kũkatha ũla wĩkalaa tene na tene; nũndũ ũsumbĩko wake nĩ ũsumbĩko wa tene na tene, na ũsumbĩ wake nĩ kuma nzyawa na nzyawa; 35na andũ onthe ala matwĩe nthĩ matalawa kwĩthĩwa ti kĩndũ; nake ekaa kwĩanana na kwenda kwake nguthunĩ ya kaũ ya matunĩ, na andũnĩ ala matwĩe nthĩ; o na vati ũmwe ũtonya kũsiĩĩa kw'oko kwake, kana kũmũkũlya, Wĩĩka ata? 36Ĩvinda o yĩu ũmanyi wakwa wanzyokea; na kwondũ wa ndaĩa ya ũsumbĩ wakwa, ũnene wakwa na kũtisa kwakwa kwanzyokea; na atai makwa na eaĩi ma kwakwa mamantha makĩmbenda; nakwa nalũlũmĩlw'a ũsumbĩnĩ wakwa, na nongeleelwa ũnene mũseo mbee. 37Na yu nyie, Nevukatilesa, nĩngũtaĩa na kũnenevya na kũkatha Mũsumbĩ wa ĩtunĩ; nũndũ mawĩa make onthe nĩ ma w'o, na mĩendele yake nĩ ya ũsili wa katĩ; na ala maendaa na wĩnenevyo nũtonya kũmanyivya.

NDANIELI 5

Ũandĩko wakonĩ. Ndanieli ayonan'ya ũalyũlo waw'o

1Mũsumbĩ Mbelisasa nĩwavokeie eaĩi ngili ma kwake mboka nene, nake anyw'ĩa mbinyu vu mbee wa asu ngili. 2Mbelisasa, akĩsama ĩla mbinyu, eeaa maete mĩio ya thaavu na vetha ĩla ĩthe wake Nevukatilesa waumĩtye ĩkalũnĩ yĩla yaĩ Yelusaleme; nĩ kana mũsumbĩ na eaĩi ma kwake, na iveti syake na aka make ngombo, manyw'e nayo. 3Na ĩndĩ maete mĩio ya thaavu ĩla yaumiwe ĩkalũnĩ ya nyũmba ya Ngai ĩla yaĩ Yelusaleme; na mũsumbĩ na eaĩi ma kwake, na iveti syake na aka make ngombo, manyw'a nayo. 4Manyw'a mbinyu, na mataĩa ngai sya thaavu, na sya vetha, na sya ũthuku, na sya kĩaa, na sya mũtĩ, na sya ĩvia.
5Saa o ũsu syaumĩla syaa sya kw'oko kwa mũndũ, na syaandĩka sokaanĩ wa wakonĩ wa nyũmba nene mbanakavye ya mũsumbĩ syelekele kĩndũ kĩla kĩkĩawa mataa: na mũsumbĩ oona kĩlungu kya kw'oko kĩla kyaandĩkaa. 6Nĩvo ĩndĩ ũthyũ wa mũsumbĩ waalyũkile, na malilikano make mamũthĩn'ya; na maleenyu ma kĩnyunyu kyake maleela na mau make matinangana. 7Mũsumbĩ aneena na wasya mũnene awe, na Akalitei, na ala mathanaa maũndũ maetwe. Mũsumbĩ aneena na amea andũ oĩ ma Mbaviloni, O ũla ũkũsoma ũandĩko ũũ, na kũmbon'ya ũalyũlo waw'o, akeekĩwa ngũa ĩtilyĩ ta ndune, na mũnyoo wa thaavu ngingonĩ yake, na akeethĩwa mũsumbĩki wa katatũ ũsumbĩnĩ. 8Na ĩndĩ andũ oĩ onthe ma mũsumbĩ mooka; ĩndĩ maiaatonya kũsoma ũandĩko, o na kũmanyĩthya mũsumbĩ ũalyũlo waw'o. 9Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Mbelisasa waũũyie mũno, na ũthyũ wake waalyũka, na eaĩi ma kwake masũanĩwa.
10Na ĩndĩ inyia wa mũsumbĩ nũndũ wa ndeto sya mũsumbĩ na eaĩi ma kwake ooka nyumbanĩ ya mboka: na inyia wa mũsumbĩ aneena na amwĩa, We mũsumbĩ, ĩkala tene na tene; malilikano maku maikakũthĩn'ye, o na ũthyũ waku ndũkaalyũke. 11Ve mũndũ ũsumbĩnĩ waku, wĩ na veva wa ila ngai ntheu nthĩnĩ wake; na mĩthenya ya au waku kyeni na ũmanyi na ũĩ, ta ũĩ wa ila ngai, nĩmoonekie nthĩnĩ wake; na mũsumbĩ Nevukatilesa au waku, o ũsu mũsumbĩ, au waku, amũtw'ĩkĩthya vwana wa eki ma syama, na wa awe, na Akalitei, na ala mathanaa maũndũ; 12nũndũ veva mũseo, na ũĩ, na ũmanyi, na ũalyũlo wa ndoto, na kũvuan'ya nthimo, na kũlingisũkan'ya maũndũ malingisanu, nĩmoonekie nthĩnĩ wa Ndanieli ũsu, ũla mũsumbĩ wamwĩtie Mbelitesasa. Na yu Ndanieli nĩetwe, nake nũnũkwonan'ya ũalyũlo.
13Nĩvo ĩndĩ Ndanieli waetiwe vala ve mũsumbĩ. Mũsumbĩ aneena na akũlya Ndanieli, We nue Ndanieli ũsu wa ana ma ala matavĩtwe ma Yuta, ala mũsumbĩ, asa wakwa, wamaetie kuma Yuta? 14Nyie nĩneew'a ũvoo waku, kana veva wa ila ngai wĩ nthĩnĩ waku, na ĩngĩ kyeni na ũmanyi na ũĩ mũseo nĩmonekete nthĩnĩ waku. 15Na yu andũ oĩ, ala awe, nĩmaetiwe vala nĩĩ nĩ kana masome ũandĩko ũũ, na kũmanyĩthya ũalyũlo waw'o; ĩndĩ mainatonya kũmbon'ya ũalyũlo wa ũndũ ũũ. 16Ĩndĩ nĩneew'a ũvoo waku, kana nũtonya kũalyũla, na kũlingisũkan'ya maũndũ malingisanu; ĩndĩ yu ethĩwa nũtonya kũsoma ũla ũandĩko, na kũmanyĩthya ũalyũlo waw'o, ũkeekĩwa ngũa ĩtilyĩ ta ndune, na mũnyoo wa thaavu ngingonĩ yaku, naku ũkeethĩwa mũsumbĩki wa katatũ ũsumbĩnĩ.
17Nĩvo ĩndĩ Ndanieli wasũngĩie na aneenea vu mbee wa mũsumbĩ, Mĩthĩnzĩo yaku nĩyĩthĩwe yaku mwene, na ũĩnenga ũngĩ matuvi maku; ĩndĩ nakwa nĩngũsomea mũsumbĩ ũandĩko, na kũmũmanyĩthya ũalyũlo. 18Naku, we mũsumbĩ, Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe nĩwanengie au waku Nevukatilesa ũsumbĩ, na ũnene, na ndaĩa, na ũkatho: 19na nũndũ wa ũnene ũla wamũnengie, ngo syonthe sya andũ, na mbaĩ, na

ithyomo nĩmatetemaa na kũkĩa mbee wake: ũla wendie kũmũaa aimũaa, na ũla wendie kũmũeka aimũeka e thayũ; ũla wendie kũmũkĩlya aimũkĩlya, na ũla wendie kũmũtheesya aimũtheesya. 20Ĩndĩ yĩla ngoo yake yokĩlilw'e, na veva wake wooma kũvika eeka na ngathĩĩo, aumw'a kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ, na mamũvena ndaĩa yake: 21na alũngw'a auma ananĩ ma andũ na ngoo yake yatw'ĩkĩthw'a ta ya nyamũ, na ũtũo wake waĩ vamwe na mang'oi ma kĩthekanĩ; na aĩthaw'a nyeki ta ng'ombe, na mwĩĩ wake weethĩawa na ũthithu wa ĩmwe ya ĩtunĩ; kũvika yĩla wamanyie kana Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe nĩwe ũsumbĩkaa ũsumbĩnĩ wa andũ, na nĩwiaa ĩũlũ waw'o o ũla wendaa. 22Naku mwanae, we Mbelisasa, ndwaanyivya ngoo yaku, o na wamanya maũndũ asu onthe, 23ĩndĩ nĩweenenevesye Mwĩaĩi wa ĩtunĩ; nao maete mĩio ya nyũmba yake vala ũĩ, naku na eaĩi ma kwaku, na iveti syaku na aka maku ngombo, manyw'a mbinyu nayo; naku nũtaĩte ngai sya vetha na thaavu, na ũthuku, na kĩaa, na mũtĩ, na ĩvia, ila itonaa, o na kwĩw'a, o na kũmanya; na Ngai ũla mĩthũmũ yaku ĩ mokonĩ make, na nzĩa syaku syonthe nĩ syake, ndwaamũtaĩa. 24Nĩvo ĩndĩ kĩlungu kya kw'oko kĩetiwe nĩwe, na ũandĩko ũũ waandĩkwa.
25Na ũandĩko nĩ ũũ ũla ũandĩkiwe: MENE, MENE, TEKELI, UVALASINI. 26Ũalyũlo waw'o nĩ ũũ: MENE; Ngai nũtalĩte ũsumbĩ waku, na kũwũmina. 27TEKELI; nũthimĩtwe kĩthiminĩ, na nĩwonekete kwĩthĩwa nũtielye. 28VELESI; ũsumbĩ waku nũaanĩtwe, na nũnengetwe Ametia na Avelisia.
29Nĩvo ĩndĩ Mbelisasa weaie, na meekĩa Ndanieli ngũa ĩtilyĩ ta ndune, na mamwĩkĩa ngingonĩ yake mũnyoo wa thaavu, na matavan'ya ũvoo wake, ethĩwe mũsumbĩki wa katatũ ũsumbĩnĩ.
30Ũtukũ ũsu Mbelisasa mũsumbĩ wa Akalitei ooawa.
31Na Ndalio Mũmetia anengwa ũsumbĩ, e wa myaka ta mĩongo thanthatũ na ĩlĩ.

NDANIELI 6

Ndanieli e ngunganĩ ya mĩnyambu

1Ndalio nĩwendeew'e nĩ kwia ĩũlũ wa ũsumbĩ asumbĩ anini ĩana na mĩongo ĩlĩ, methĩwe ĩũlũ wa ũsumbĩ w'onthe; 2na ĩũlũ wa asu anene atatũ, ũmwe woo aĩ Ndanieli; nĩ kana asumbĩ asu anini maumasye ũtalo kwoo, na nĩ kana mũsumbĩ ndakethĩwe na wasyo. 3Na ĩndĩ Ndanieli ũsu ataĩawa kwĩ anene asu na asumbĩ anini, nĩkwĩthĩwa veva mũseo waĩ nthĩnĩ wake; mũsumbĩ nake asũanĩaa kũmwia ĩũlũ wa ũsumbĩ w'onthe.
4Nĩvo ĩndĩ anene asu na asumbĩ anini mamanthie ũndũ wa kwilĩĩla Ndanieli maũndũnĩ ma ũsumbĩ; ĩndĩ maiaaona ũndũ o na ĩvĩtyo, nĩkwĩthĩwa aĩ na kĩthito, o na kũiaaoneka kwake ĩvĩtyo kana ũndũ ũtaĩle. 5Na ĩndĩ andũ asu masya, Tũikona ũndũ wa kwilĩĩla Ndanieli ũũ, ate o tũiona wa kũmwilĩĩla maũndũnĩ ma mĩao ya Ngai wake. 6Nĩvo ĩndĩ anene asu na asumbĩ anini moombanĩe mũsumbĩ vamwe, na mamwĩa atĩĩ, Mũsumbĩ Ndalio, ĩkala tene na tene. 7Anene onthe ma ũsumbĩ, o na amũli na asumbĩ anini, na atai na makavana, nĩmasũanĩĩte vamwe kwia mwamũlo wa kĩũsumbĩ, na kũtw'a ũtw'ĩo mũlũmu, kana o ũla wĩvoya ũndũ wa ngai o na yĩva kana kwa mũndũ ĩvinda ya matukũ mĩongo ĩtatũ, ate o kwaku, we mũsumbĩ, akekw'a ngunganĩ ya mĩnyambũ. 8Na ĩndĩ, we mũsumbĩ, lũmya ũtw'ĩo, na ũkĩkĩa ũandĩko saii, ndũkaalyũlwe, kwĩanana na mwĩao wa Ametia na Avelisia, ũla ũtaalyũlĩka. 9Kwondũ wa ũu mũsumbĩ Ndalio eekĩa ũandĩko na ũtw'ĩo saii.
10Na yĩla Ndanieli wamanyie kana ũandĩko nĩweekĩwa saii, aenda nyũmbanĩ yake (na ĩndĩ mbũthi sya kasũmba kake syaĩ mbingũe kwelekela Yelusaleme); na atulasya ndu kĩla mũthenya katatũ, aivoya, na aitũngĩa mũvea vu mbee wa Ngai wake, o tondũ weekaa tene. 11Nĩvo ĩndĩ andũ asu moombanie, na mamwona Ndanieli aivoya na akĩĩsũvanĩa vu mbee wa Ngai wake. 12Na ĩndĩ mathengeea, na maneenea mbee wa mũsumbĩ ũndũ wa ũtw'ĩo wa mũsumbĩ: Ndũneekĩa ũtw'ĩo saii, kana kĩla mũndũ ũla wĩvoya ngai o na yĩva kana mũndũ ĩvinda ya matukũ mĩongo ĩtatũ, ate o kwaku, we mũsumbĩ, akekw'a ngunganĩ ya mĩnyambũ? Mũsumbĩ asũngĩa na amea, Ũndũ ũsu nĩ wa w'o, kwĩanana na mwĩao wa Ametia na Avelisia, ũla ũtaalyũlĩka. 13Na ĩndĩ masũngĩa na maneenea vala ve mũsumbĩ, Ndanieli ũsu, wa ma ala matavĩtwe ma Yuta, ndeũkũkĩa, we mũsumbĩ, o na ũla ũtw'ĩo ũneekĩie saii, ĩndĩ nũvoyaa kĩla mũthenya katatũ. 14Na ĩndĩ mũsumbĩ, eew'a ndeto isu, eew'a woo mũno, na eetw'ĩĩa ngoonĩ yake kũvonokya Ndanieli; nake athĩnĩa wĩa kũvika syũa yathũa amũtangĩĩe. 15Nĩvo ĩndĩ andũ asu moombanĩe mũsumbĩ vamwe, na meea mũsumbĩ, Manya, we mũsumbĩ, kana nĩ mwĩao wa Ametia na Avelisia, kana ũtw'ĩo o na mwamũlo ũlũlũmĩlw'e nĩ mũsumbĩ ndũalyũlĩkaa.
16Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ weaie, na maete Ndanieli, na mamwĩkya ngunganĩ ya mĩnyambũ. Mũsumbĩ aneena na amwĩa Ndanieli, Ngai waku ũla ũthũkũmaa mavinda onthe, nĩwe wĩkũtangĩĩa. 17Na ĩvia yaetwe, na yaiwa mũomonĩ wa ngunga; na mũsumbĩ asiĩla na ngome yake mwene ya ũvana ũsiĩlo, na ngome ya ũvana ũsiĩlo ya eaĩi ma kwake; nĩ kana ũndũ o na wĩva ndũkaalyũlwe ũndũ wa Ndanieli. 18Na ĩndĩ mũsumbĩ aenda nyũmbanĩ yake nene mbanakavye, na ũtukũ w'onthe atĩĩa ũya; o na syĩndũ sya kũinga ityaaetwe vala ũĩ: na too wake wamwaĩa.
19Na ĩndĩ mũsumbĩ ookĩla kĩoko tene mũno, na aenda na mĩtũkĩ ngunganĩ ya mĩnyambũ. 20Na yĩla wathengeeie ngunganĩ vala ve Ndanieli, aĩa na wasya wa woo; mũsumbĩ aneena na akũlya Ndanieli, We Ndanieli, mũthũkũmi wa Ngai ũla wĩ thayũ, Ngai waku ũla ũthũkũmaa mavinda onthe, nũtonya ũkũtangĩĩa mĩnyambũnĩ? 21Nĩvo ĩndĩ Ndanieli wasũngĩie mũsumbĩ, We mũsumbĩ, ĩkala tene na tene. 22Ngai wakwa nũtũmie mũlaĩka wake, na atumya makanyw'a ma mĩnyambũ, na ndĩnambĩka ũndũ: nũndũ mbee wake nĩnonekete nde na ĩvĩtyo; o na ĩngĩ mbee waku, we

mũsumbĩ, ndineevĩtya. 23Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ watanie mũno, na eeaa maumye Ndanieli ngunganĩ. Na ĩndĩ Ndanieli aumw'a ngunganĩ, na ũndũ o na wĩva ndwaaoneka mwĩĩnĩ wake, nũndũ nũmũĩkĩĩĩte Ngai wake.
24Na mũsumbĩ eeaa, na maete andũ asu ala mamũvinganĩsye Ndanieli, mamekya ngunganĩ ya mĩnyambũ, mo, na syana syoo, na aka moo; na mĩnyambũ yamakĩlya vinya, na yatilanga tũlungu mavĩndĩ moo onthe, mbee wa matanavika nthĩ ngunganĩ.
25Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ Ndalio waandĩkĩie ngo syonthe sya andũ, na mbaĩ, na ithyomo, ila syatwĩe nthĩ yonthe: Mũuo wingĩvwe kwenyu. 26Nĩngũtw'a ũtw'ĩo, kana ũsumbĩkonĩ w'onthe wa ũsumbĩ wakwa andũ mateteme na kũkĩa vala ve Ngai wa Ndanieli; nĩkwĩthĩwa nĩwe Ngai ũla wĩ thayũ, na ũla wĩkalaa tene na tene, na ũsumbĩ wake nĩ ũla ũtakanangĩka; na ũsumbĩko wake ũkeethĩwa o na kũvika mũminũkĩlyonĩ.
27Nũvonokasya na kũtangĩĩaa, na nĩwĩkaa mawonan'yo na moseng'yo ĩtunĩ na nthĩ, ũla ũtangĩĩe Ndanieli kuma vinyanĩ wa mĩnyambũ.
28Na ĩndĩ Ndanieli ũsu aathimĩka kũsumbĩkanĩ kwa Ndalio, na kũsumbĩkanĩ kwa Kulusi Mũvelisia.

NDANIELI 7

Ndoto ya Ndanieli ya nyamu inya

1Mwaka wa mbee wa kũsumbĩka kwa Mbelisasa mũsumbĩ wa Mbaviloni Ndanieli aĩ na ndoto na mawoni ma mũtwe wake e ũkomonĩ wake: na ĩndĩ aandĩka ndoto na aumya ũtalo wa maũndũ asu.
2Ndanieli aneena na asya, Nĩnoonie woninĩ wakwa ũtukũ, na, sisya, iseve inya sya ĩtunĩ syauutana na vinya ĩũlũ wa ũkanga mũnene. 3Na nyamũ inya nene syauma ũkanganĩ, itailyĩ ũndũ ũmwe. 4Ya mbee yailyĩ ta mũnyambũ, na yaĩ na nthwau sya ndiũ: nasyaĩĩsya kũvika nthwau syayo syakũwa, na yookĩlw'a kuma nthĩ, na yaũngamw'a na maũũ elĩ ta mũndũ; na yanengwa ngoo ya mũndũ. 5Na, sisya, nyamũ ĩngĩ, ya kelĩ, ĩtilyĩ ta nduva; nayo yeeyũkĩlya ngalĩ ĩmwe, na mbau itatũ syaĩ kanyw'anĩ wayo katĩ wa maeo mayo: na mamĩa atĩĩ, Ũkĩla, ũkaye nyama nyingĩ. 6Ĩtina wa ũu noona, na, sisya, ĩngĩ, ĩtilyĩ ta ngo, ĩla yaĩ na nthwau inya sya nyũnyi mũongonĩ wayo; na ĩngĩ nyamũ ĩsu yaĩ na mĩtwe ĩna; na yanengwa ũsumbĩko. 7Ĩtina wa ũu noona mawoninĩ ma ũtukũ, na, sisya, nyamũ ya kana, ya ũtĩsya na ya kwĩw'ĩthya w'ĩa, na ya vinya mũnene mũno; na yaĩ na maeo manene ma kĩaa; yamelya na yatũlanga ilungu, na yakinyanga matialyo na maũũ mayo: nayo ndĩailyĩ ta nyamũ syonthe sya mbee; na yaĩ na mbya ĩkũmi. 8Naketeeaa ila mbya, na, sisya, wookĩla katĩ wasyo ũvya ũngĩ, mũnini, ũla mbee waw'o itatũ sya ila mbya sya mbee syakũiwe na mĩi: na, sisya, ũvyanĩ ũsu vaĩ metho ta metho ma mũndũ, na kanyw'a ũineena maũndũ manene.
9Noona kũvika ivĩla sya ũsumbĩ syaiwa, na ũmwe ũla waĩ mũtumĩa wa matukũ ekalĩla: ngũa syake syaĩ nzaũ ta ĩa, na nzw'ĩĩ sya mũtwe wake ta w'ĩa mũtheu wa ĩlondu; kĩvĩla kyake kya ũsumbĩ kyaĩ itw'ĩki sya mwaki, na ndĩa syakyo syaĩ mwaki mwakanu. 10Ũsĩ wa mwaki waumĩla wumĩte kwake: ngili kũndũ ngili mamũthũkũma, na ngili ĩkũmi kũndũ ngili ĩkũmi maũngama mbee wake: ũsilĩlo waiwa, na mavuku mavuanw'a. 11Naketeea ĩvinda yĩu nũndũ wa wasya wa ndeto nene ila ũvya waneenie; naketeea kũvika nyamũ yooawa, na mwĩĩ wayo waanangwa, na wanenganwe ũvĩvw'e na mwaki. 12Na ũndũ wa ila nyamũ syatialile, nĩsyaveniwe ũsumbĩko wasyo: ĩndĩ mathayũ masyo nĩsyongeleelwe kyathĩ na ĩvinda.
13Noona mawoninĩ ma ũtukũ, na, sisya, kwooka na mathweo ma ĩtu ũmwe avw'anene na mwana wa mũndũ, o na ookĩa mũtumĩa wa matukũ, na mamũthengeesya vala ũĩ. 14Na anengwa ũsumbĩko, na ndaĩa, na ũsumbĩ, nĩ kana ngo syonthe sya andũ, na mbaĩ, na ithyomo imũthũkũmae: ũsumbĩko wake nĩ ũsumbĩko wa tene na tene, ũla ũtakavĩta, na ũsumbĩ wake ũla ũtakanangĩka.
15Ĩndĩ nyie, Ndanieli, nĩneewie woo vevanĩ wakwa katĩ wa mwĩĩ wakwa, na mawoni ma mũtwe wakwa manthĩn'ya. 16Nathengeea ũmwe wa ala maũngyĩ vakuvĩ, na namũkũlya w'o wa ũndũ ũũ w'onthe. Na ĩndĩ andavya, na amanyĩthya ũalyũlo wa maũndũ asu.
17Nyamũ isu nene, syĩ inya, nĩ asumbĩ ana, ala makokĩla kuma nthĩ. 18Ĩndĩ atheu ma Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe nĩmakosa ũsumbĩ, na nĩmakasumbĩka tene na tene, o kũvika tene na tene. 19Nĩvo ĩndĩ nendie kũmanya w'o ũndũ nyamũ ya kana yatilyĩ, ĩla ĩtailyĩ ta ila ĩngĩ syonthe, ya kũtĩsya mũno, ĩla maeo mayo maĩ ma kĩaa, na mbwaa syayo syaĩ sya ũthuku; ĩla yamelilye, na yatilanga ilungu, na yakinyanga matialyo na maũũ mayo; 20na ũndũ wa mbya ĩkũmi ila syaĩ mũtwenĩ wayo, na ũvya ũngĩ ũla wookĩlile, na ũla mbee waw'o itatũ syavalũkile, o ũla ũvya waĩ na metho na kanyw'a ũla waneenaa maũndũ manene, na ũla ũthyũ waw'o waĩ vinya kwĩ ila ingĩ waĩ nasyo. 21Naketeea, na ũvya o ũsu wokita na atheu, na wamakĩlya vinya; 22kũvika yĩla mũtumĩa wa matukũ wokie, na atheu ma Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe manengwa ũsili, na ĩvinda yeanĩa yĩla atheu meethĩiwe na ũsumbĩ.
23Ũũ nĩw'o waisye, Nyamũ ya kana nĩkethĩwa ũsumbĩ wa kana ĩũlũ wa nthĩ, ũla ũkethĩwa ũtailyĩ ta mosumbĩ onthe, na nũkamelya nthĩ yonthe, na kũmĩkinyanga, na kũmĩtilanga ilungu. 24Na ũndũ wa mbya ĩkũmi, kuma ũsumbĩ ũsu asumbĩ ĩkũmi nĩmakokĩla: na ũngĩ nũkokĩla ĩtina woo; nake nũkethĩwa atailyĩ ta ũla wa mbee, nake nũkakĩlya asumbĩ atatũ vinya. 25Na nũkamũneenea ndeto Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe, na nũkavinyĩthya atheu ma Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe; na nũkekwatya kũalyũla ĩvinda na mĩao; nao nĩmakanenganwe mokonĩ make kũvika ĩvinda na mavinda na nyunzu ya ĩvinda. 26Ĩndĩ ũsili nũkekala, nao nĩmakamũvena ũsumbĩko wake, mominũkĩlye na kwananga kũvika mũminũkĩlyo.
27Na ũsumbĩ na ũsumbĩko, na ũnene wa mosumbĩ ala me ungu wa ĩtu yonthe, nĩmakanengwa andũ ma atheu

ma Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe: ũsumbĩ wake nĩ ũsumbĩ wa tene na tene, na mosumbĩko onthe nĩmakamũthũkũmaa we na kũmwĩw'aa. 28Mũminũkĩlyo wa ũla ũndũ nĩ ũsu. Nakwa, Ndanieli, malilikano makwa manthĩn'ya mũno, na ũthyũ wakwa wangalyũkĩla: ĩndĩ nekalya ũndũ ũsu ngoonĩ yakwa.

NDANIELI 8

Woni wa Ndanieli wa ndũũme na nthenge

1Mwaka wa katatũ wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Mbelisasa woni wanumĩlĩla, o nyie Ndanieli, ĩtina wa ũla wanumĩlĩle mbee. 2Nakwa noona woninĩ; na ĩndĩ kweethĩwa, ngyona, naĩ nyũmbanĩ nene mbanakavye ku Susani, ĩla yĩ kĩlunguni kĩnene kya nthĩ kĩtawa Elamu; nakwa noona woninĩ, na naĩ vakuvĩ na ũsĩ wa Ulai. 3Nĩvo ĩndĩ nookĩlilye metho makwa, noona, na, sisya, kwaũngama ndũũme ũtee wa ũsĩ yĩ na mbya ilĩ: na ila mbya ilĩ syaĩ ndasa; ĩndĩ ũmwe waĩ mũasa kwĩ ũngĩ, na ũla mũasa wookĩla ĩtina. 4Noona ndũũme ĩluutĩte kwelekela ũthũĩloni wa syũa, na ngalĩ ya ĩũlũ, na ngalĩ ya ĩtheo; na nyamũ o na syĩva itayaatonya kũũngama mbee wayo, o na kũtyaĩ ũtonya kũtangĩĩa kw'okonĩ kwayo; ĩndĩ yeeka kwĩanana na kwenda kwayo, na yeenenevya.

5Nakwa ngĩsũanĩa, sisya, nthenge yauma ũthũĩloni wa syũa yavĩtĩla ĩũlũ wa nthĩ yonthe, na ndĩakiitĩte nthĩ: na ĩla nthenge yaĩ na ũvya wa ũseng'ya katĩ wa metho mayo. 6Na yookĩa ndũũme ĩla yaĩ na mbya ilĩ, ĩla namyonie ĩũngeme ũtee wa ũsĩ, na yamĩsembea na ũthatu mwai wa ũtonyi wayo. 7Nakwa noona yathengeea ndũũme, na yamĩthatĩa, na yakima ndũũme, na yatũla mbya ilĩ syayo; o na ndũũme ndyaĩ na ũtonyi wa kũũngama mbee wayo; ĩndĩ yamĩvalũkya nthĩ, na yamĩkinyanga; o na kũtyaĩ ũtonya kũtangĩĩa ndũũme kw'okonĩ kwayo. 8Na ĩndĩ nthenge ĩsu yeenenevya mũno: na yĩla yaĩ na vinya, ũvya mũnene watũlĩka; na vandũ vaw'o syookĩla mbya inya sya ũseng'ya syelekele iseve inya sya ĩtu.

9Na nthĩnĩ wa ũmwe wasyo wauma ũvya mũnini, ũla wanenevie mũno, kwelekela ngalĩ ya ĩtheo, na wumĩloni wa syũa, na ngalĩ ya ĩla nthĩ nzeo mũno. 10Na waneneva, o na kũvika nguthu ya ĩtunĩ; na wavalũkya nthĩ imwe sya ĩla nguthu na sya ndata, na waikinyanga. 11Ĩĩ, weenenevya, o na kũvika mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa ĩ nguthu; na wamũvena nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na vandũ va vala vatheu vake vavalũkw'a. 12Na ĩla nguthu yaumw'a yawũnengwa kwondũ wa ĩvĩtyo vamwe na nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa; na wekya w'o kũvika nthĩ, na weeka ũndũ wendete na waunĩka. 13Nĩvo ĩndĩ neewie mũtheu ũmwe aineena; na mũtheu ũngĩ amwĩa ũsu ũmwe ũla waneenaa, Nĩ kũvika ĩndĩĩ woni wa nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na ĩvĩtyo yanangaa, kũnengane vala vandũ vatheu na nguthu nayo ikinyangwe na nyaĩĩ? 14Nake anzũngĩa, Kũvika mawĩoo na ioko ngili ilĩ na maana atatũ; nĩvo ĩndĩ vala vandũ vatheu vakathew'a.

15Na kweethĩwa, nyie, o nyie Ndanieli, yĩla noonie woni, namantha kũwũmanya; na, sisya, kwaũngama mbee wakwa ta mũvw'ano wa mũndũ. 16Nakwa neew'a wasya wa mũndũ katĩ wa ũsĩ wa Ulai, ũla weetanie, na wasya, Kavilieli, manyĩthya mũndũ ũũ ũla woni. 17Na ĩndĩ athengeea vala naũngyĩ; na ooka, nakwatwa nĩ w'ĩa, na navalũka na ũthyũ wakwa: ĩndĩ ambĩa, Manya, we mwana wa mũndũ; nũndũ ũ woni nĩ wa ĩvinda ya mũminũkĩlyo. 18Na ĩndĩ akĩneena nakwa, nakwatwa nĩ too mũnene ũthyũ wakwa welekele nthĩ; ĩndĩ angiita, na anũngamya vala naũngyĩ. 19Nake ambĩa, Sisya, nĩngũũmanyĩthya ũndũ ũkethĩwa ĩvinda ya mũminũkĩlyo wa ũla ũthatu mũnene; nũndũ nĩ wa ĩvinda yatwiwe ya mũminũkĩlyo. 20Ndũũme ĩla woonie, yĩ na mbya ilĩ, nĩsyo asumbĩ ma Metia na Velisia. 21Nayo nthenge yĩ maw'ĩa maingĩ nĩ mũsumbĩ wa Ngiliki: na ũvya mũnene wĩ katĩ wa metho mayo nĩ mũsumbĩ wa mbee. 22Na ũndũ wa ũvya ũla watũlĩkile, ũla vandũ vaw'o syaũngamie inya, mosumbĩ ana nĩmakaũngama kuma mbaĩnĩ ĩsu, ĩndĩ matikethĩwa na ũtonyi take. 23Na ĩvinda ya mũminũkĩlyo wa ũsumbĩ woo, yĩla avĩtan'ya makeanĩa, mũsumbĩ wĩ ũthyũ mwai, na mũmanyi wa nthimo, nũkaũngama. 24Na ũtonyi wake nũkethĩwa wĩ mũnene mũno, ĩndi ti kwa ũtonyi wake mwene; na nũkananga kũvika kũseng'ya, na nũkaunĩka na kwĩka kwenda kwake; na nũkananga ala me vinya mũno na ala andũ atheu. 25Na kwondũ wa mwĩkĩle wake nũkaingĩvya ũkengani kw'okonĩ kwake; na nũkenenevya ngoonĩ yake, na nũkananga aingĩ meyelele: na ĩngĩ nũkaũngama kũsiĩĩa mũnene wa anene; ĩndĩ nũkatilĩka vate kw'oko. 26Na woni wa mawĩoo na ioko ũla ũneenetwe nĩ wa w'o: ĩndĩ vingĩa woni; nũndũ nĩ wa matukũ maingĩ meũka. 27Nakwa, Ndanieli, nanyala, na nawaa matũkũ amwe; nĩvo ĩndĩ nookĩlile, na natethya wĩa wa mũsumbĩ: na naseng'a nũndũ wa woni, ĩndĩ vati ũmwe waaũmanya.

NDANIELI 9

Mboya ya Ndanieli ũndũ wa andũ make

1Mwaka wa mbee wa kũsumbĩka kwa Ndalio mwana wa Aasuelo, wa nzyawa sya Ametia, ũla waiiwe mũsumbĩ wa ũsumbĩko wa Akalitei, 2mwaka wa mbee wa kũsumbĩka kwake nyie, Ndanieli, nĩnamanyĩiw'e nĩ mavuku ũtalo wa myaka, ĩla kwondũ wayo ndeto ya Yeova yookĩe mwathani Yelemia, kwondũ wa kwĩanĩsya mawanangĩko ma Yelusaleme, o myaka mĩongo mũonza.

3Na nekalya ũthyũ wakwa welekele Mwĩaĩi Ngai ngĩmũmantha na mboya na mawĩsũvano, ngĩtĩĩa ũya na ngĩkĩa makunia na kwĩyũmba mũu. 4Na navoya Yeova Ngai wakwa, na naumbũla, na nasya, Ame Mwĩaĩi, Ngai mũnene na wa kũkĩwa, ũla ũlilikanaa ũtianĩo na ũseo wĩ wendo kwa ala mamwendaa na kũkwataa mĩao yake, 5nĩtuvĩtĩtye, na nĩtwĩkĩte naĩ, na nĩtwĩkĩte ũthũku, na nĩtũng'endete, o na kũvika kwathũkĩa mawĩaĩo maku na motw'ĩo maku; 6o na tũtyaaĩthukĩĩsya athũkũmi maku athani, ala maneenie

syĩtwanĩ yaku na asumbĩ maitũ, na anene maitũ me mbee ũsumbĩnĩ, na aasa maitũ, na andũ onthe ma nthĩ. 7Ame Mwĩaĩi, ũlũngalu nĩ waku, ĩndĩ kwitũ nĩ kũsonoka ũthyũnĩ, o ta ũmũnthĩ; kwa andũ ma Yuta, na kwa ala matwĩe Yelusaleme, na kwa Isilaeli onthe, ala me vakuvĩ, na ala me kũasa, nthĩ syonthe ila wamalũngĩlĩĩlye, kwondũ wa ĩvĩtyo yoo yĩla makũvĩtanĩsye. 8Ame Mwĩaĩi, kwitũ nĩ kũsonoka ũthyũnĩ, kwa asumbĩ maitũ, na kwa anene maitũ me mbee ũsumbĩnĩ, na kwa aasa maitũ, nũndũ nĩtwakũvĩtanĩsye. 9Kwa Mwĩaĩi Ngai waitũ ve matei na ũekeo; nũndũ nĩtũmũng'endeete; 10o na tũineew'ĩte wasya wa Yeova Ngai waitũ, nĩ kana tũendae mĩaonĩ yake, ĩla waiie mbee waitũ na athũkũmi make athani. 11Ĩĩ, Isilaeli onthe nĩmavĩtĩtye mĩao yaku, kũvika kwathũka, matikew'e wasya waku: kwondũ wa ũu kĩumo nĩkyonoetwe ĩũlũ waitũ, na wĩvĩto ũla ũandĩkĩtw'e mĩaonĩ ya Mose mũthũkũmi wa Ngai; nũndũ nĩtũmũvĩtanĩsye. 12Na nĩweanĩsye ndeto syake, ila watũneenee ithyĩ, na asili maitũ ala matũsilĩle, nĩ kũtũetee ũthũku mũnene; nũndũ ungu wa ĩtu yonthe kũiaaĩkĩka o tondũ kweekĩkie Yelusaleme. 13O tondũ kũandĩkĩtwe mĩaonĩ ya Mose, ũthũku ũũ w'onthe ũnatũkĩe: ĩndĩ tũiaaĩsũva ĩnee ya Yeova Ngai waitũ, nĩ kana twĩthyũũe kuma mothũkunĩ maitũ. Kũmanya w'o waku. 14Kwondũ wa ũu Yeova nũsyaĩĩasya ũla ũthũku, na akĩtũetee o w'o; nũndũ Yeova Ngai waitũ nĩ mũlũngalu mawĩanĩ make onthe ala wĩkaa, naitũ tũiaaĩw'a wasya wake. 15Na yu, ame Mwĩaĩi Ngai waitũ, ũla waumisye andũ maku nthĩ ya Misili na kw'oko kwĩ vinya, na weeyosea ndaĩa, ta ũmũnthĩ; nĩtũvĩtĩtye, nĩtwĩkĩte ũthũku. 16Ame Mwĩaĩi, kwĩanana na ũlũngalu waku w'onthe, nĩngũkũvoya, ũthatu waku na ũthilĩku waku ũthyũũwe kuma ndũa yaku Yelusaleme, kĩĩma kyaku kĩtheu; nĩkwĩthĩwa Yelusaleme na andũ maku matw'ĩkĩte kĩvũthya kwa onthe ala matũthyũlũlũkĩte ngalĩ sitũ syonthe, nũndũ wa naĩ sitũ, na nũndũ wa mothũku ma aasa maitũ. 17Na yu ĩndĩ, ame Ngai waitũ, kwondũ wa Mwĩaĩi, ĩthukĩĩsye kũvoya kwa mũthũkũmi waku, na kwĩsũvana kwake, na ũitisasya ũthyũ waku ĩũlũ wa vala vandũ vatheu vaku vanangĩtwe. 18Ame Ngai wakwa, tea kũtũ kwaku, wĩw'e; salukya metho maku, wone mawanangĩko maitũ, na ndũa ĩla ĩkwĩtanĩw'a na syĩtwa yaku: nĩkwĩthĩwa tũtiũete mboya sitũ vala ũĩ nũndũ wa ũlũngalu witũ, ĩndĩ nũndũ wa matei maku manene. 19Ame Mwĩaĩi, ĩw'a; ame Mwĩaĩi, ekea; ame Mwĩaĩi, ĩthukĩĩsye, wĩke; kwondũ waku we, ndũketeele, ame Ngai wakwa, nũndũ ndũa yaku na andũ maku nĩmetanĩw'a na syĩtwa yaku.

Wathani ũndũ wa syumwa mĩongo mũonza

20Nakwa, ngĩneena, na ngĩvoya, na ngyumbũla naĩ yakwa na naĩ ya andũ makwa Isilaeli, na ngĩete wĩsũvano wakwa vala ve Yeova Ngai wakwa nũndũ wa kĩĩma kĩtheu kya Ngai wakwa; 21ĩĩ, ngĩneena mboyete, mũndũ Kavilieli, ũla namwonie woninĩ wambĩlĩlyonĩ, akĩulũkĩthw'a mĩtũkĩ, angiita ta ĩvinda ya nthembo ya wĩoo. 22Nake amanyĩthya, na aneena nakwa, na ambĩa, We Ndanieli, nĩnaumĩla oyu ngũnenge ũĩ na ũmanyi. 23Wambĩlĩlyonĩ wa mawĩsũvano maku mwĩao nĩwaumiwe, nakwa nĩnooka kũkũtavya; nũndũ we nĩwendetwe mũno: kwondũ wa ũu sũanĩa ũndũ ũũ, na ũimanya woni.

24Syumwa mĩongo mũonza nitw'ĩtwe ĩũlũ wa andũ maku na ĩũlũ wa ndũa yaku ntheu, sya kũminũkĩlya yĩla ĩvĩtyo, na kũvingĩa naĩ, na kwĩw'anĩthya kwondũ wa ũthũku, na kũete ũlũngalu wa tene na tene, na kũsiĩla woni na wathani, na kwĩtĩkĩsya mauta vala vandũ vatheu mbee. 25Manya ĩndĩ ũvathũkan'ye, kana kuma mwĩao waumw'a wa kũtũngĩĩa na kwaka Yelusaleme kũvika ũla mwĩtĩkĩw'a mauta, ũla mũnene, kũkeethĩwa syumwa mũonza, na syumwa thanthatũ na ilĩ: nĩkakwa ĩngĩ, na nzĩa nene na ũvai mũlũmu, o mavindanĩ ma thĩna. 26Na ĩtina wa syumwa mĩongo thanthatũ na ilĩ ũla mwĩtĩkĩw'a mauta nũkavetwa, o na nũkethĩwa ate na kĩndũ: na andũ ma mũnene ũla ũkoka nĩmakananga ndũa na vala vandũ vatheu; na mũminũkĩlyo waw'o nũkethĩwa na kĩw'ũ kingĩ, o na kũvika mũminũkĩlyo nĩkũkethĩwa kaũ; mawanangĩko nĩmatw'ĩtwe. 27Nake nũkatianĩa ũtianĩo mũlũmu na aingĩ vandũ va kyumwa kĩmwe: na kyumwanĩ kyu katĩ nũkamina nthembo ya kũtonywa na nthembo ya mũtu; na nthwaunĩ sya mothatyo ũmwe ũla wĩkaa wanangĩko nũkoka; o na kũvika mũminũkĩlyo ki, naw'o nĩ ũla watwiwe, ũthilĩku nũkonow'a ĩũlũ wa mwene wanangĩko.

NDANIELI 10

Woni wa Ndanieli yĩla waĩ ũtee wa ũsĩ wa Itekeli

1Mwaka wa katatũ wa kũsumbĩka kwa Kulusi mũsumbĩ wa Velisia, Ndanieli, ũla wetawa syĩtwa yake Mbelitesasa, avuanĩw'a ũndũ; na ũndũ ũsu waĩ wa w'o, naw'o waĩ kaũ mũnene: nake amanya ũndũ ũsu, na aĩ na ũmanyi wa ũla woni. 2Matukũ asu nyie, Ndanieli, neethĩiwe na kĩmako syumwa itatũ nima. 3Ndyaaya lĩu mũseo, o na nyama o na mbinyu ityaalika kanyw'anĩ wakwa, o na ndyaaĩvaka mauta nongi, mũvaka syumwa itatũ nima syeanĩa. 4Na mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ĩna wa mwei wa mbee, yĩla naĩ ũtee wa ũsĩ mũnene, nĩw'o Itekeli, 5nookĩlya metho makwa, noona, na, sisya, mũndũ ũmwe ekĩĩte ngũa ya katane, na kĩnyunyu kyake kĩvotoetwe thaavu mũtheu wa Uvasi: 6mwĩĩ wake naw'o watilyĩ ta nzumalati ntheu, na ũthyũ wake ta kwoneka kwa ũtisi, na metho make ta mũĩ syakanĩte mwaki, na moko make na maũũ make ta ũthuku mũkute, na wasya wa ndeto syake ta wasya wa wingĩ wa andũ. 7Nakwa, Ndanieli, nĩ nyioka noona woni; nũndũ andũ ala maĩ nakwa maiaaona woni; ĩndĩ kũtetema kũnene kwamavalũkĩla, na makĩa mevithe. 8Nakwa natiwa nyioka, na noona woni ũsu mũnene, o na vaiaatiala vinya nthĩnĩ wakwa; nũndũ ũseo wakwa waalyũkile nthĩnĩ wakwa weethĩwa ũthũku, o na ndyaaĩthĩwa na vinya. 9Ĩndĩ neew'a wasya wa ndeto syake; nakwa yĩla newie wasya wa ndeto syake, nĩvo

ĩndĩ nakwatiwe nĩ too mũnene nĩvalũkĩte na ũthyũ wakwa, ũthyũ wakwa welekele nthĩ.
10Na, sisya, kw'oko kwangiita, kũla kwambiie ĩũlũ wa mau makwa na ĩũlũ wa itaa sya moko makwa. 11Nake ambĩa, Ndanieli, we mũndũ wendetwe mũno, manya ndeto ila ngũũtavya, naku ũngama ũlũngele; nũndũ natũmwa kwaku oyu. Na ĩndĩ andavya ndeto ĩsu, naũngama ngĩtetema. 12Nĩvo ĩndĩ wambĩie, Ndanieli, ndũkakĩe; nũndũ kuma mũthenya wa mbee ũla waiie ngoo yaku kũmanya, na kwĩnyivya vala ve Ngai waku, ndeto syaku nĩsyeew'ĩkie: nakwa nooka kwondũ wa ndeto syaku. 13Ĩndĩ mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa ũsumbĩ wa Velisia anziĩĩa mĩthenya mĩongo ĩlĩ na ũmwe; ĩndĩ, sisya, Mikaeli, ũmwe wa anene, ooka kũndethya: nakwa nekala vau na asumbĩ ma Velisia. 14Yu nĩnooka ũkũmanyĩthya ũla ũkakwata andũ maku mĩthenya ya mũminũkĩlyo; nũndũ woni nĩ wa ĩtina wa matukũ maingĩ. 15Nake aneena nakwa ndeto ta isu, neelekelya ũthyũ wakwa nthĩ, ndaneenekya. 16Na, sisya, ũmwe ũla ũilyĩ mũvw'ano wa ana ma andũ angiita ilomo syakwa: na ĩndĩ naathamya kanyw'a wakwa, na naneena na namwĩa ũla waũngyĩ mbee wakwa, We mwĩaĩi wakwa, nũndũ wa ũla woni mawoo makwa nĩmangalyũkĩla, o na ndi na vinya. 17Nũndũ mũthũkũmi wa mwĩaĩi ũũ wakwa atonya ata kũneena na mwĩaĩi ũũ wakwa? Nũndũ ngalĩ ĩ yakwa, oyu kũiaatiala vinya nthĩnĩ wakwa, o na mĩthũmũ ndĩaaĩkala nthĩnĩ wakwa.
18Nĩvo ĩndĩ wangiitie ĩngĩ ũmwe ũilyĩ mũvw'ano wa mũndũ, nake ambĩkĩa vinya. 19Na ambĩa, We mũndũ ũla wendetwe mũno, ndũkakĩe: mũuo nĩwĩthĩwe kwaku, ĩthĩwa na vinya, ĩĩ, wĩthĩwe na vinya. Na akĩneena nakwa, neekĩwa vinya, na namwĩa, Mwĩaĩi wakwa naneene; nũndũ nĩwambĩkĩa vinya. 20Na ĩndĩ angũlya, Nĩwĩsĩ kĩla kyatuma nũka kwaku? Na yu nĩngũsyoka nũkite na mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa Velisia: nakwa yĩla nĩuma kw'o, sisya, mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ wa Ngiliki akooka. 21Ĩndĩ nĩngũkũtavya ũla ũandĩkĩtwe maandĩkonĩ ma w'o: o na vati wĩyĩkĩa vinya vamwe nakwa kwondũ wa maũndũ aa, ate o Mikaeli mũnene wenyu.

NDANIELI 11

1Nakwa nyie, mwaka wa mbee wa kũsumbĩka kwa Ndalio Mũmeti, naũngama kũmũlũlũmĩlya na kũmwĩkĩa vinya.
Mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩtheo na mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩũlũ
2Na yu nĩngũkwon'ya ũla w'o. Sisya, makaũngama ĩtina asumbĩ atatũ kũu Velisia; na ũla wa kana akeethĩwa na ũthwii mwingĩ kũvĩta angĩ onthe: nake aya vinya kwondũ wa ũthwii wake, akaingĩanĩsya onthe mokite na ũsumbĩ wa Ngiliki. 3Na mũsumbĩ wĩ vinya akaũngama, ũla wĩsumbĩka na ũsumbĩko mũnene, na kwĩka kwĩanana na kwenda kwake. 4Na yĩla wĩũngama, ũsumbĩ wake ũkatilĩkana na ũkaaanw'a kwa iseve inya sya ĩtu, o na ti kwa mosyaanĩo make, o na ti kũatĩĩa ũsumbĩko wake ũla wasumbĩkĩte; nũndũ ũsumbĩ wake ũkakũwa, o na kwondũ wa angĩ eka asu.
5Na mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩtheo akeethĩwa na vinya, na ũmwe wa anene make me mbee ũsumbĩnĩ; nake akeethĩwa na vinya kũmũvĩtũka, na akeethĩwa na ũsumbĩko; ũsumbĩko wake ũkeethĩwa wĩ ũsumbĩko mũnene. 6Na mũminũkĩlyo wa myaka makalũman'ya; na mwĩĩtu wa mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩtheo akooka kwa mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩũlũ kwĩw'ana nake: ĩndĩ mwĩĩtu ndakaendeea na vinya wa kw'oko kwake; o na mũsumbĩ ndakaũngama, o na kw'oko kwake; ĩndĩ ũla mwĩĩtu akavetwa, o na ala mamũetie, o na ũla wamũsyaie, o na ũla wamwĩkĩie vinya mavinda asu.
7Ĩndĩ kuma nthongoonĩ ya mĩi yake ũmwe akaũngama vandũ vake, ũla wĩũka na ita, na akalika ngomenĩ ya mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩũlũ, nake akameka maũndũ, na kũkĩlya vinya. 8O na ngai syoo, vamwe na mĩvw'anano yoo ya syĩndũ itwekethetw'e, na mĩio yoo yĩ vata mũno ya vetha na thaavu, akatava atwae Misili; nake akaekana na mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩũlũ myaka ĩmwe.
9Nake akalika ũsumbĩkonĩ wa mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩtheo, ĩndĩ akasyoka nthĩ yake mwene.
10Na ana make makokita, na makoomban'ya wingĩ wa nguthu ila nene, ala meũka mateũtĩa, na kusũa, na kũvĩta mũkuthũ; namo makasyoka na kũkita, o na kũvika ngomenĩ yake. 11Na mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩtheo akakwatwa nĩ ũthatu, na akaumaala na kũkita nake, o mũsumbĩ ũsu wa ngalĩ ya ĩũlũ; nake akaumya nguthu nene, na ĩla nguthu ĩkanenganwe kw'okonĩ kwake. 12Na amina ũkũa ĩla nguthu, ngoo yake ĩkookĩlw'a; na akavalũkya ngili makũmi, ĩndĩ ndakakĩlya vinya. 13Na mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩũlũ akasyoka, na akaumya nguthu nene kwĩ ĩla ya mbee; na akooka mũminũkĩlyonĩ wa mavinda, no myaka, e na ita nene na ũthwii mwingĩ. 14Na mavindanĩ asu aingĩ makaũngama kũsiĩĩa mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩtheo: na ĩngĩ ana ma ang'endu katĩ wa andũ maku makeeyũkĩlya kũlũlũmĩlya ũla woni; ĩndĩ makavalũka. 15Na ĩndĩ mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩũlũ akooka, na kũmba kĩvumbu, na kwosa ndũa mbiie nesa: o na okiti ma ngalĩ ya ĩtheo maikakĩlya vinya, o na andũ anyuve make, o na kũikethĩwa vinya wa kũkĩlya. 16Ĩndĩ we ũla wũkĩte kũkita nake akeeka kwĩanana na kwenda kwake mwene, o na vati ũkaũngama mbee wake; nake akaũngama ĩla nthĩ nzeo, na kw'okonĩ kwake vakeethĩwa wanangĩko. 17Na akeelekelya ũthyũ wake kũka na vinya wa ũsumbĩ wake w'onthe, na e na maũndũ ma ũlũngalu; nake akeeka ũu: nake akamũnenga mwĩĩtu wa aka, kũmwananga; ĩndĩ ndakaũngama, o na kwĩthĩwa ngalĩ yake. 18Ĩtina wa ũu akathyũũa ũthyũ wake elekele ithama, na akoosa nyingĩ: ĩndĩ mũnene ũmwe wĩ mbee ũsumbĩnĩ akatuma kĩvũthya kĩla kyaetiwe nĩ ũsu kĩthela; ĩĩ, na ĩngĩ, akatuma kĩvũthya kyake kĩmũsyokea mwene. 19Nĩvo ĩndĩ ũkathyũũa ũthyũ wake elekele ngome sya nthĩ yake mwene; ĩndĩ akatũlw'a na kũvalũka, na ndakoneka.

20Nĩvo ĩndĩ ũmwe ũkaũngama vandũ vake ũla ũkavĩtĩlya mumya wa koti ndaĩanĩ ya ũsumbĩ; ĩndĩ ĩvinda ya matukũ mavũthũ akaanangĩka, ti kwondũ wa ũthatu, o na ti kwondũ wa kaũ. 21Na vandũ vake mũndũ mũvũthye akaũngama, ũtaanengwa nĩmo ndaĩa ya ũsumbĩ: ĩndĩ akooka ĩvinda ya mũuo, na akoosa ũsumbĩ kwondũ wa kũkathĩĩanga. 22Na nguthu ila ikĩlasya vinya ikakĩlw'a vinya mũno nĩwe, na ikatũlĩka; ĩĩ, o na mũnene wa ũtianĩo nake. 23Na ĩtina wa kũseũvya wĩw'ano nake akeeka na ũkengani; nũndũ akambata na andũ avũthũ, na akeethĩwa na vinya. 24Ĩvinda ya mũuo akooka o na kũvika kũla kũnou mbee kwa kĩlungu kyu kĩnene kya nthĩ; nake akeeka ũla aaĩthe make mataaĩka, o na aaĩthe ma aaĩthe make; akamaaan'ya syĩndũ sya mbuta, na mũtavo, na ũthwii: ĩĩ, akasũanĩa kwĩka ngome syĩ vinya maũndũ, kũvika ĩvinda. 25Nake akakan'ya ũtonyi wake na ũnyiau wake elekele mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩtheo e na ita nene; nake mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩtheo akokita kaũ e na ita nene mũno, syĩ vinya; ĩndĩ ndakaũngama; nũndũ makamũsũanĩĩa maũndũ. 26Ĩĩ, ala maĩsaa kya ũya kyake kĩseo makamwananga, na ita syake ikausũa itivũke; na aingĩ makavalũka me oae. 27Na ũndũ wa asumbĩ asu elĩ, ngoo syoo ikeethĩwa sya kwĩka ũthũku, nao makaneena movũngũ me mesanĩ ĩmwe: ĩndĩ ndũkaathimĩka; nũndũ mũminũkĩlyo ũkeethĩwa wĩ o wa ĩvinda yĩla yatwiwe.
28Nĩvo ĩndĩ ũkasyoka nthĩ yake na ũthwii mwingĩ; na ngoo yake ĩkeethĩwa yĩ na kĩmena na ũtianĩo mũtheu; na akeeka kwenda kwake, na kũsyoka nthĩ yake mwene. 29Ĩvinda yĩla yatwiwe akasyoka, na kũvika ngalĩ ya ĩtheo; ĩndĩ ndũkethĩwa ĩvinda ya mũminũkĩlyo o tondũ weethĩiwe ĩvinda ya mbee. 30Nũndũ ngalawa sya Kitimu nikoka kwake; nũndũ wa ũu akeew'ĩthw'a woo, na akasyoka, na akathilĩkĩa ũtianĩo mũtheu, na akeeka kwenda kwake: o na akasyoka, na kwĩthukĩĩsya ala matiĩte ũtianĩo mũtheu. 31Na okiti makaũngama ngalĩ yake, nao makavukya vala vandũ vatheu, o na ngome, na makaveta nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa, na makaũngamya ũthatyo ũla wanangaa. 32Na ala mekaa ũtianĩo naĩ akamasya na ndeto sya kũkathĩĩanga; ĩndĩ ala mesĩ Ngai woo makeethĩwa na vinya, na makeeka maũndũ manene. 33Na ala me na ũĩ andũnĩ makamanyĩsya aingĩ; ĩndĩ makavalũkw'a mĩthenya mingĩ na ũvyũ na mwaki, na kũtavwa na kũvutwa. 34Na ĩndĩ yĩla mevalũka, makatetheew'a na ũtethyo mũnini; ĩndĩ aingĩ makalũman'ya nao na ndeto sya kũkathĩĩana. 35Na amwe ma ala oĩ makavalũka, matheethw'e, na kũthew'a, na kweũvw'a, o kũvika ĩvinda ya mũminũkĩlyo; nũndũ nĩ wa o yĩla ĩvinda yĩtw'ĩtwe.
36Na mũsumbĩ akeeka kwĩanana na kwenda kwake; na akeetũlya, na kwĩnenevya ĩũlũ wa kĩla ngai, na akaneenea Ngai wa ngai maũndũ ma kũseng'ya; nake akaunĩka kũvika ũthilĩku wĩanĩw'e; nũndũ ũla watwiwe ũkeekwa. 37O na ndakona ngai sya aaĩthe make ta kĩndũ, o na kwenda kwa aka, kana kwona ngai o na yĩva ta kĩndũ; nũndũ akeenenevya ĩũlũ wa syonthe. 38Ĩndĩ vandũ vake akataĩa ngai ya i ngome; na ngai ĩla aaĩthe make matamĩsĩ akataĩa na thaavu, na vetha, na tũvila twĩ thooa mũnene na syĩndũ sya kwendeesya. 39Na akatwaatwaana na ngome ila syĩ vinya mbee kwondũ wa ũtethyo wa ngai ngeni: o ũla wĩmwĩtĩkĩla akamwongela ndaĩa; na akamasumbĩkĩthya aingĩ, na akaaan'ya nthĩ kwondũ wa ĩtuvi.
40Na ĩvinda ya mũminũkĩlyo mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩtheo nũkakĩlan'ya vinya nake; na mũsumbĩ wa ngalĩ ya ĩũlũ nũkoka ta kĩlingi okite nake, e na makasya ma kaũ, na ala matũlĩte mbalasi, na ngalawa nyingĩ; nake nũkavota nthĩ isu, na kusũa na kũvĩtĩla mũkuthũ. 41Nake nũkavota ĩ nthĩ nzeo, na nthĩ nyingĩ nikakũlumanw'a; ĩndĩ ii nikatangĩĩwa kuma kw'okonĩ kwake: Etomu, na Moavi, na ala me mbee ma ana ma Amimoni. 42Na ĩngĩ nũkatambũũkya kw'oko kwake ĩũlũ wa i nthĩ; na nthĩ ya Misili ndĩkavonoka. 43Ĩndĩ nũkethĩwa na ũtonyi mothwiinĩ maie ma thaavu na ma vetha, na syĩndũnĩ syonthe syĩ vata sya Misili; na Alivia na Aethiovia nĩmakethĩwa makĩmũatĩĩa. 44Ĩndĩ maũvoo ala makauma wumĩlonĩ wa syũa na ala makauma ngalĩ ya ĩũlũ nĩmakamũthĩn'ya; nake nũkauma athi na ũthilĩku mũnene kwananga na kũmaveta vyũ aingĩ. 45Na nũkamba maeema ma nyũmba yake nene mbanakavye katĩ wa ũkanga na kĩla kĩĩma kĩseo kĩtheu; ĩndĩ nũkavika mũminũkĩlyo wake, na vati ũmwe ũkamũtethya.

NDANIELI 12

Ĩvinda ya mũminũkĩlyo

1Na ĩvinda yĩu Mikaeli nũkaũngama, ũla mũnene wĩ mbee mũno ũsumbĩnĩ ũla ũũngamaa kwondũ wa ana ma andũ maku; na nĩkũkethĩwa ĩvinda ya thĩna, o tondũ ũtaaĩthĩwa kuma kweethĩwa mbaĩ kũvika ĩvinda o yĩu: na ĩvinda yĩu andũ maku nĩmakatangĩĩwa, kĩla ũmwe ũkoneka aandĩkĩtwe ĩvukunĩ. 2Na aingĩ ma ala makomaa kĩtoonĩ kya nthĩ nĩmakaamũka, amwe kũvika thayũ ũtathela, na amwe kũvika kũsonoka na kũvũthw'a kũtakathela. 3Na ala oĩ nĩmakatisa ta ũtisu wa yayaya; na ala maalyũlaa aingĩ methĩwe na ũlũngalu nĩmakatisa ta ndata tene na tene. 4Ĩndĩ we, we Ndanieli, vingĩa ndeto, na siĩla ĩvuku, o kũvika ĩvinda ya mũminũkĩlyo: aingĩ makasemba kũũ na kũũ, na ũmanyi ũkongeleka.
5Nĩvo ĩndĩ nyie, Ndanieli, noonie, na, sisya, angĩ elĩ maũngama, ũmwe ngũkanĩ ya ũsĩ mũingo ũũ, na ũngĩ ngũkanĩ ya ũsĩ mũingo ũya. 6Na ũmwe amwĩa ũla wekĩĩte ngũa sya katane, ũla waĩ ĩũlũ wa manzĩ ma ũsĩ, Nĩ kũvika ĩndĩĩ mũminũkĩlyo wa moseng'ya aa? 7Nakwa neew'a mũndũ ũla wekĩĩte ngũa sya katane, ũla waĩ ĩũlũ wa manzĩ ma ũsĩ, yĩla wokĩlilye kw'oko kwake kwa aũme na kw'oko kwake kwa aka elekelye ĩtunĩ, na eevĩta kwa ũla wĩkalaa tene na tene kana kũkeethĩwa ĩvinda, na mavinda, na nyunzu ya ĩvinda; namo mamina kwananga ũtonyi wa ala andũ atheu, maũndũ aa onthe nĩmakeanĩw'a. 8Nakwa neew'a, ĩndĩ

ndyaamanya: nĩvo ĩndĩ nakũlilye, We mwaĩaĩi wakwa, mũminũkĩlyo wa maũndũ aa nĩ mwaũ? 9Nake asũngĩa, Ĩendee, we Ndanieli; nũndũ ndeto nĩsyavingĩwa na kũsiĩlwa kũvika ĩvinda ya mũminũkĩlyo. 10Aingĩ makeethesya, na kwĩyeũvya, na kũtheethw'a; ĩndĩ athũku makeeka ũthũku; o na vatı ũmwe wa ala athũku ũkamanya; ĩndĩ ala oĩ nĩmakamanya. 11Na kuma ĩvinda yĩla nthembo ya kũvĩvw'a ĩtatw'ĩkanaa ĩkavetwa, na ũthatyo wĩkaa wanangĩko ũkaũngamwa, nĩkũkethĩwa nĩ mĩthenya ngili na maana elĩ na mĩongo kenda. 12Nĩ mũathime ũla weteelaa, na kũvika mĩthenya ĩsu ngili na maana atatũ na mĩongo ĩtatũ na ĩtano. 13Ĩndĩ ĩendee, we, kũvika mũminũkĩlyo; nũndũ nũkathũmũa, na kũũngama kĩandanĩ kyaku, mũminũkĩlyo wa mĩthenya.

OSEA

OSEA 1

Kĩveti ĩlwaya kya Osea na syana syakyo

1Ndeto ya Yeova ĩla yamũkĩe Osea mwana wa Veeli, mĩthenya ya Usia, na Yothamu, na Aasu, na Esekia, asumbĩ ma Yuta, na mĩthenya ya Yelovoamu mwana wa Yoasi, mũsumbĩ wa Isilaeli.

2Yĩla Yeova waneenie ĩ ya mbee na kanyw'a wa Osea, Yeova amwĩa Osea, Enda, wĩtwaĩe kĩveti ĩlwaya na syana sya ũmalwaya; nũndũ ĩ nthĩ nĩyĩkaa ũmalwaya mũno, ĩkĩmũtia Yeova. 3Na ĩndĩ aenda na atwaa Ngomeli mwĩĩtu wa Ndivilaimu; nake aitava, na amũsyaĩa mwana. 4Na Yeova amwĩa, Mwĩte syĩtwa yake Yesileeli; nũndũ no vandũ vanini, na ngaĩvanĩsya nthakame ya Yesileeli nyũmbanĩ ya Yeu, na ngatuma ũsumbĩ wa nyũmba ya Isilaeli ũthela. 5Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, ngatũlĩla ũta wa Isilaeli mwandanĩ wa Yesileeli. 6Na aitava ĩngĩ, na asyaa mwĩĩtu. Na Yeova amwĩa, Mwĩte syĩtwa yake Lo-luama; nũndũ ndikambĩla kwĩw'ĩa nyũmba ya Isilaeli tei ĩngĩ, nĩmaekee kwondũ wa ũndũ o na wĩva. 7Ĩndĩ ngeew'ĩa nyũmba ya Yuta tei, na ngamatangĩĩa na vinya wa Yeova Ngai woo, na ndikamatangĩĩa na ũta, kana ũvyũ, kana kaũ, kana mbalasi, kana ala matũlĩte mbalasi. 8Na ĩndĩ yĩla wamũaĩisye Lo-luama, aitava na asyaa mwana. 9Na Yeova asya, Mwĩte syĩtwa yake Lo-amimi; nũndũ inyw'ĩ mũti andũ makwa, na ndikethĩwa Ngai wenyu.

10Ĩndĩ ũtalo wa ana ma Isilaeli ũkeethĩwa ta kĩthangathĩ kya ũkanga, kĩla kĩtathimĩka kana kũtalĩka; na kũkeethĩwa vala meeiwe, Mũti andũ makwa, makeewa, Mwĩ ana ma Ngai ũla wĩ thayũ. 11Na ana ma Yuta na ana ma Isilaeli makoombanw'a vamwe, na makeeyiĩa mũtongoi ũmwe, na makambata kuma nthĩ ĩsu; nũndũ mũthenya wa Yesileeli ũkeethĩwa mũnene.

OSEA 2

Wendo wa Yeova kwa Isilaeli, kĩveti ĩlwaya

1Matavyei ana-a-ĩthe menyu, Amimi; na eĩtu-a-inyia menyu, Luama.

2Tetan'yai na inyia wenyu, tetan'yai; nũndũ ti kĩveti kyakwa, o nakwa ndi mũũme wake; na navete ũmalwaya wake ũthyũnĩ wake, na maũlaalai make katĩ wa nondo syake; 3ndikese ũmũvua ethĩwe mũthei, na kũmwĩkalya o ta mũthenya ũla wasyaiwe, na kũmũtw'ĩkĩthya ta weũ, na kũmwĩkalya ta nthĩ nyũmũ, na kũmũaa na waũni. 4Ĩĩ, ndikew'ĩa syana syake tei; nũndũ nĩ syana sya ũmalwaya; 5nũndũ inyia wasyo nĩwekie ũmalwaya; ũla waiitavie nĩwekie ũndũ wĩ nthoni; nũndũ aisye, Nĩngũatĩĩa endwa makwa, ala manengae lĩu wakwa na kĩw'ũ kyakwa, na w'ĩa wakwa wa ĩlondu, na katane yakwa, na mauta makwa na kya ũnyw'a kyakwa. 6Kwondũ wa ũu, sisya, ngaiia nzĩa yaku na mĩw'a, na ngamwakĩĩa ũvai, nĩ kana ndakone nzĩa syake. 7Na akaatĩĩa endwa make, ĩndĩ ndakamawĩla; na akamamantha, ĩndĩ ndakamona: nĩvo wĩasya, Nĩngũenda nĩsyokee mũũme wakwa wa mbee; nũndũ ĩvinda yĩu kwaĩ kavaa kwakwa kwĩ yu.

8Nũndũ ndaamanya kana nĩnamũnengaa lĩu wa mbaa ngetha, na mbinyu mbĩthĩ, na mauta, na kũmwingĩvĩsya vetha na thaavu, ila maumĩasya Mbaali. 9Kwondũ wa ũu ngatũnga lĩu wakwa wa mbaa ngetha ĩvinda yaw'o, na mbinyu yakwa mbĩthĩ ĩvinda yayo, na ngaveta w'ĩa wakwa wa ĩlondu na katane yakwa ĩla ĩnaĩ ya kũmũvw'ĩka e mũthei. 10Nakwa yu ngamũvua kwake kwĩ nthoni endwa make mene, na kũti ũmwe wĩmũtangĩĩa kuma kw'okonĩ kwakwa. 11O na ĩngĩ ngatuma ũtanu wake w'onthe ũthela, mboka syake, na mboka syake sya mĩtiso ya myei, na masavato make, na maũmbano make onthe matw'ĩtwe. 12Na ngaananga mĩsavivũ yake na mĩkũyũ yake, ĩla kwondũ wayo ũneenete, Ĩno nĩyo ĩtuvi yakwa yĩla endwa makwa manengete; na ngamĩtw'ĩkĩthya mũtitũ, na nyamũ sya kĩtheka ikamĩya. 13Na ngeeĩvanĩsya kwake mĩthenya ya Mbaalimu, ila watoeesye ũvani, yĩla weseũvĩsye mwene na ngome sya matũ, na mĩio yake ya wanake, na kũatĩĩa endwa make, na oolwa ninyie, easya ũu Yeova.

14Kwondũ wa ũu, sisya, ngamũkusya na ũĩ, na kũmũtwaa weũnĩ, na kũneena nake na ndeto sya ũkiakisyo. 15Na ngamũnenga mĩũnda yake ya mĩsavivũ kw'o, na mwanda wa Akoli ũtw'ĩke mũomo wa wĩkwatyo; na akeetika e kw'o, o ta mĩthenyanĩ ya wana wake, na ta mũthenya ũla wambatie kuma nthĩ ya Misili. 16Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, ũkambĩta Isi, na ndũkambĩta ĩngĩ Vaali, easya ũu Yeova. 17Nũndũ ngaveta masyĩtwa ma Mbaalimu kanyw'anĩ wake, na itikawetwa ĩngĩ na masyĩtwa masyo. 18Na mũthenya ũsu ngatianĩa ũtianĩo na nyamũ sya kĩtheka kwondũ woo, na nyũnyi sya yayaya, o na tũsamũ twa nthĩ tũla tũtambũkaa; na ũta na ũvyũ na kaũ ngaitũla syume nthĩ, na ngatuma makoma vate mũisyo. 19Na ngakwĩvasya wĩthĩwe wakwa tene na tene; ĩĩ, ngakwĩvasya na ũlũngalu, na ũsili wa katĩ, na ũseo wĩ wendo, na matei, wĩthĩwe wakwa. 20O na ngakwĩvasya na kĩthito wĩthĩwe wakwa; na ũkamũmanya Yeova.

21Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, ngasũngĩa, easya ũu Yeova, ngasũngĩa matu, namo makasũngĩa nthĩ; 22na nthĩ ĩkasũngĩa lĩu wa mbaa ngetha, na mbinyu mbĩthĩ,

na mauta; nasyo ikasũngĩa Yesileeli. 23Na ngamũvanda nthĩ kwondũ wakwa; na ngamwĩw'ĩa tei ũla ũtaaĩw'ĩwa tei; na ngamea ala mataĩ andũ makwa, Mwĩ andũ makwa; na makasya, Wĩ Ngaĩ wakwa.

OSEA 3

Osea na kĩlaalai

1Na Yeova ambĩa, Enda ĩngĩ, ũmwende mũndũ mũka, kĩlaalai, wendetwe nĩ mũnyanyae, o tondũ Yeova wendete ana ma Isilaeli, o na kau methyũũĩaa ngai ingĩ, na kwenda tũkũmbwa twa nzavivũ mbovu. 2Na ĩndĩ namwĩthooee we na ilungu ĩkũmi na itano sya vetha, na omeli ya mbaale, na nyunzu ya omeli ya mbaale; 3na namwĩa, Ukekala nũndũ wakwa mĩthenya mingĩ; ndũkeka ũmalwaya, na ndũkethĩwa kĩveti kya mũndũ ũngĩ: nakwa kwaku ngeethĩwa o ta ũu. 4Nũndũ ana ma Isilaeli makekala mĩthenya mingĩ mate na mũsumbĩ, na mate na mũnene wa mbee ũsumbĩnĩ, na mate na nthembo, na mate na kĩtuĩ, na mate na evoti kana telavimu: 5ĩtina wa ũu ana ma Isilaeli makasyoka, na kũmantha Yeova Ngai woo, na Ndaviti mũsumbĩ woo, na makooka kwa Yeova na ũseo wake me na kĩkĩo mĩthenyanĩ ya mũminũkĩlyo.

OSEA 4

Ngananĩo ya Yeova na Isilaeli

1Ĩw'ai ndeto ya Yeova, inyw'ĩ ana ma Isilaeli; nũndũ Yeova e na ngananĩo na ala matwĩe ĩ nthĩ, nũndũ kũti w'o, kana ũseo, kana ũmanyi wa Ngai ĩ nthĩ. 2Kũti ũndũ ũngĩ no kwĩavaa, na kwanangaa wĩw'ano, na kũaaa, na kũyaa, na kwĩkaa ũlaalai; nĩmeyalĩlasya, na nthakame nikwataa nthakame. 3Kwondũ wa ũu nthĩ ĩkameta, na kĩla ũmwe ũla ũmĩtwĩe akaaa vinya, vamwe na nyamũ sya kĩtheka na nyũnyi sya yayaya; ĩĩ, na makũyũ ma ũkanga nao makavetwa. 4Ĩndĩ kũikethĩwe mũndũ kũtetan'ya, kana mũndũ o na wĩva kũkan'ya; nũndũ andũ maku nĩ ta ala matetanasya na mũthembi. 5Naku ũkalulutĩka mũthenya, na mwathani nake akalulutĩka vamwe naku ũtukũ; nakwa ngaananga inyia waku.

6Andũ makwa nĩmanangawa nĩ kwaa ũmanyi: nĩkwĩthĩwa nĩwaleile ũmanyi, o nakwa ngakũlea, nĩ kana ndũkethĩwe mũthembi kwakwa: nũndũ nĩwũlĩtwe nĩ mĩao ya Ngai waku, o nakwa ngoolwa nĩ syana syaku. 7O tondũ maingĩvie, now'o mambĩtanĩsye: ngaalyũla ndaĩa yoo ĩtw'ĩke nthoni. 8Maĩsaa naĩ ya andũ makwa, na kwenda mũno ngoonĩ syoo ũthũku woo. 9Na kũkeethĩawa, o ũndũ andũ mailyĩ, now'o mũthembi; nakwa ngamasilĩla nũndũ wa mĩendele yoo, na ngamaĩva o meko moo. 10Na makaya, na matikavũna; makeeka ũmalwaya, na matikongeleka; nĩkwĩthĩwa nĩmaekie kũmwĩw'a Yeova.

11Ũmalwaya na mbinyu na mbinyu mbĩthĩ nivetaa ũmanyi. 12Andũ makwa nĩmakũlasya kĩthukĩ kyoo ũtao, na ndata yoo nĩmavuanĩasya; nũndũ veva wa ũmalwaya nũmavĩtĩthasya, na nĩmekaa ũmalwaya, makyuma ungu wa Ngai woo. 13Nĩmathembaa iĩmanĩ ĩũlũ, na kũtoeesya ũvani ĩũlũ wa tũlĩma, ĩtina wa mĩtĩ ya myaloni na mĩlivina na mĩelo, nĩkwĩthĩwa muunyĩ wayo nĩ mũseo: kwondũ wa ũu eĩtu menyu nĩmekaa ũmalwaya, na atwawa menyu nĩmekaa ũlaalai. 14Ndikasilĩla eĩtu menyu meeka ũmalwaya, kana atwawa menyu meeka ũlaalai; nũndũ o namo ene maendaa mwathũko na malwaya, na makĩthemba me na malwaya; na andũ ala mate na ũmanyi makaanangwa.

15O na kau we, Isilaeli, nĩwĩkaa ũmalwaya, ĩndĩ Yuta ndakavĩtye; na mũtikoke Ngilikali, o na mũtikambate Mbethi-aveni, kana kwĩvĩta, mũkyasya, O tondũ Yeova wĩ thayũ. 16Nũndũ Isilaeli nĩwekie ũng'endu, o ta moi ng'endu: yu Yeova akamaĩthya ta katena ka ĩlondu vandũ vaamu. 17Evalaimu nũkwatene na mĩvw'anano; mũeke. 18Kya ũnyw'a kyoo nĩkĩkaatĩte; nĩmekaa ũmalwaya ĩndĩ yonthe; asumbĩki make nĩmendaa mũno maũndũ me nthoni. 19Kĩseve nĩkĩmũlingalingĩte nthwaunĩ syakyo; na makasonokw'a nũndũ wa nthembo syoo.

OSEA 5

Kwĩvathana kwa Yeova na Isilaeli

1Ĩw'ai ũũ, inyw'ĩ athembi, na ĩthukĩĩsye, nyũmba ya Isilaeli, na tea kũtũ, nyũmba ya mũsumbĩ; nũndũ ũsilĩlo nũmwelekele; nũndũ mũtw'ĩkĩte kĩtei ku Misiva, na kĩtei kyalanĩtw'e ĩũlũ wa Tavoli. 2Na alei nĩmalikĩte mũno ũainĩ; ĩndĩ nyie nĩ mũkan'ya wa onthe. 3Nĩnĩmwĩsĩ Evalaimu, na Isilaeli ndembithĩte; nũndũ yu, we Evalaimu, nĩwĩkĩte ũmalwaya, Isilaeli nũvukĩtw'e. 4Meko moo maikamaeka methyũũĩe Ngai woo; nũndũ veva wa ũmalwaya wĩ nthĩnĩ woo, na maimwĩsĩ Yeova. 5Na ngathĩĩo sya Isilaeli nĩkũsĩĩaa mbee wa ũthyũ wake: kwondũ wa ũu Isilaeli na Evalaimu makalulutĩka ũthũkunĩ woo; nake Yuta akalulutĩka vamwe nao. 6Makaenda na ndĩthya syoo sya mbũi na malondu na ndĩthya syoo sya ng'ombe mamũmanthe Yeova; ĩndĩ matikamwona: nĩwĩvathanĩte nao. 7Nĩmekĩte Yeova ũseleke; nũndũ nĩmasyaĩte syana ngeni: yu mwei mũtisu ũkamamina vamwe na mĩũnda yoo.

8Vuvĩai soo mũkelemu Ngivea, na soo Lama: na mũivuvĩa soo wĩ wasya wa kũtĩsya Mbethi-aveni; ĩtina waku, we Mbenyamini. 9Evalaimu akatw'ĩka ĩanzo mũthenya wa ũkan'yo: katĩ wa mbaĩ sya Isilaeli nĩnĩtavanĩtye ũndũ wĩĩthĩwa vate ndĩi. 10Anene me mbee ũsumbĩnĩ ma Yuta mailyĩ ta ala makũĩĩasya kyambo kya mũvaka: ngamonoesya kũthilĩka kwakwa ta kĩw'ũ. 11Evalaimu nũthĩnĩtw'e, nũtumbĩĩwe ũsilĩlonĩ; nĩkwĩthĩwa nĩwendeew'e nĩ kũatĩĩa mwĩao wa mũndũ. 12Kwondũ wa ũu nyie kwa Evalaimu nĩilyĩ lungulu, na kwa nyũmba ya Yuta nĩilyĩ wou. 13Yĩla Evalaimu wonie ũwau wake, na Yuta wonie wũkite wake, nĩvo Evalaimu waendie Asuli, na atũmana kwa mũsumbĩ Yalevu: ĩndĩ ndatonya kũkũvosya, o na ndakakũvosya wũkite waku. 14Nũndũ ngeethĩwa kwa Evalaimu nĩilyĩ mũnyambũ, na ta mũnyambũ wa mũika

kwa nyũmba ya Yuta: nyie, o nyie, ngatembũanga na ngĩthi; ngakua ndwae, na kũikethĩwa wa kũtangĩĩa. 15Ngaenda nĩsyoke vandũ vakwa, mũvaka meetĩkĩla ĩvĩtyo yoo, na kũmantha ũthyũ wakwa: thĩnanĩ woo makamantha na kĩthing'ĩĩsyo.

OSEA 6

Ũalyũlo wa ngoo wa Isilaeli ũte wa w'o

1Ũkai, na tũimũsyokea Yeova; nũndũ nũtũtembũĩte, na akatũvosya; nũtũkũnĩte, na akatwova. 2Ĩtina wa mĩthenya ĩlĩ akatũvuũkya: mũthenya wa katatũ akatũkĩlya, na tũkeethĩwa thayũ mbee wake. 3Na tũmanyei, ĩĩ, tũatĩĩei kũmũmanya Yeova: kumĩla kwake kũitĩa o ta kũkya; na akatũkĩa o ta mbua, ta mbua ya uũa ĩla ĩkolasya nthĩ.

4We Evalaimu, nĩkwĩka ata? We Yuta, nĩkwĩka ata? Nũndũ ũseo wenyu nĩ ta ĩthweo ya kĩoko, na ta ĩmwe yĩla yĩtw'ĩkaa tene. 5Kwondũ wa ũu nĩnamatemie na athani; nĩnamoaie na ndeto sya kanyw'a wakwa: na mosili maku nĩ ta kyeni kĩla kyumĩlaa. 6Nũndũ nyie nendaa ũseo, na ti nthembo; na kũmanya Ngai kwĩ nthembo sya kũvĩvw'a. 7Ĩndĩ nĩmavĩtĩtye ũtianĩo o ta Atamu: nĩvo mambĩkĩte ũseleke. 8Ngileati nĩ ndũa ya ala mekaa ũthũku; nĩkwatangĩtw'e nthakame. 9Na o tondũ nguthu sya avutani syoveesyaa mũndũ, now'o nguthu ya athembi moaĩaa nzĩanĩ kwelekela Sekemu; ĩĩ, nĩmekĩte wathe. 10Nĩnonete ũndũ ũthũku nũmo nyũmbanĩ ya Isilaeli: nĩkwonekete ũmalwaya vu kwa Evalaimu, Isilaeli nũvukĩtw'e. 11Na ĩngĩ, we Yuta, ve ngetha wiĩwe, yĩla nĩtũnga andũ makwa kuma kũtavwanĩ kwoo.

OSEA 7

Ũthũku na ũng'endu wa Isilaeli

1Yĩla nenda kũvosya Isilaeli, nĩvo ũthũku wa Evalaimu ũkumĩla, na ũthũku wa Samalia; nũndũ nĩmekaa ũkengani, na kĩng'ei nĩkĩlikaa nthĩnĩ, na nguthu ya avutani ĩkyanangĩla nza. 2Na matisũanĩaa ngoonĩ syoo kana nĩnĩlilikene ũthũku woo w'onthe: yu meko moo ene nĩmamathyũlũlũkĩte; me mbee wa ũthyũ wakwa. 3Nĩmeũtanĩthya mũsumbĩ na ũthũku woo, na kũtanĩthya anene me mbee ũsumbĩnĩ na movũngũ moo. 4Onthe nĩ ilaalai; mailyĩ ta iko yĩlaatĩkĩtw'e nĩ mũui wa mĩkate; aekaa kũkitĩanĩsya mwaki, kuma ailitya ngũmbwa, kũvika waimba. 5Mũthenya wa mũsumbĩ waitũ anene me mbee ũsumbĩnĩ nĩmeewaisye na muutĩa wa mbinyu; atambũũkisye kw'oko kwake vamwe na akaakaan'ya. 6Nũndũ nĩmaseũvĩtye ngoo syoo o ta iko, ĩvinda yĩla moveesye: mũui woo wa mĩkate nũkomaa ũtukũ mũima; na kĩoko yĩkyakana ta itw'ĩki sya mwaki. 7Onthe nĩ avyũ ta iko, na maminaa asili moo; asumbĩ moo onthe nĩ avalũku: na vati ũmwe katĩ wamo wĩngaĩlaa.

8Evalaimu, nake nũkwĩvulan'ya na ngo sya andũ; Evalaimu nĩ kamũtũ kate kaalyũle. 9Aeni nĩmaminĩte vinya wake, na ndesĩ: ĩĩ, mbuĩ syĩ vaa na vaa kwake, na ndesĩ. 10Na ngathĩĩo sya Isilaeli nikũsĩĩaa mbee wa ũthyũ wake: ĩndĩ o na ũu w'onthe matisyokete kwa Yeova Ngai woo, o na kũmũmantha. 11Na Evalaimu ailyĩ ĩvũĩ ĩtumanu, yĩte na ũmanyi: nĩmekaĩlaa Misili, o na maendaa Asuli. 12Yĩla methi, ngalan'ya kĩtei kyakwa ĩũlũ wamo; ngamatheesya nthĩ ta nyũnyi sya yayaya; ngamasilĩla, o tondũ ũmbano woo wĩw'ĩte. 13Woo nĩ woo! Nũndũ nĩmandiie; wanangĩko nĩ woo! Nũndũ nĩmambĩtanĩsye: o na kau nĩnenda kũmovosya, ĩndĩ nĩmaneenee movũngũ. 14Na matyaaĩngaĩla na ngoo syoo, ĩndĩ nĩmakayaa me mokomonĩ moo: nĩmombanaa kwondũ wa lĩu wa mbaa ngetha na mbinyu mbĩthĩ; nĩmang'endeeaa. 15O na kau nĩnĩmamanyĩĩtye na ngekĩa moko moo vinya, ĩndĩ nĩmanzũanĩĩaa ũthũku. 16Nĩmasyokaa, ĩndĩ ti kwa ũla wĩ ĩũlũ; mailyĩ ĩtati: anene moo me mbee ũsumbĩnĩ makavalũkw'a na ũvyũ nũndũ wa ũthatu mwai wa nĩmĩ syoo: ũu ũkeethĩwa kũthekeew'a kwoo me nthĩ ya Misili.

OSEA 8

Ũkan'yo ũndũ wa kũthaitha mĩvw'anano kwa Isilaeli

1Tinĩĩsya soo kanyw'anĩ waku. Nĩwũkĩle ĩũlũ wa nyũmba ya Yeova ta ndiũ, nĩkwĩthĩwa nĩmavĩtĩtye ũtianĩo wakwa, na kũvĩtan'ya mĩao yakwa. 2Makeengaĩla, makyasya, Ngai wakwa, ithyĩ Isilaeli nĩtũkwĩsĩ. 3Isilaeli nĩwekisye ũtee kĩla kĩseo: mũmaitha akamũatĩĩa. 4Nĩmokĩlĩtye asumbĩ, ĩndĩ ti ũndũ wakwa; nĩmaiĩte anene me mbee ũsumbĩnĩ, na ndyaamanya: nĩmeeseũvĩsye mĩvw'anano na vetha na thaavu woo, nĩ kana mese kũvetwa. 5Nake nĩwekisye kasaũ kaku ũtee, we Samalia; ũthatu wakwa nĩwakanĩtw'e ĩũlũ woo: kũkeethĩwa ĩvinda yĩana ata asu makĩvika vala mate na ĩvĩtyo? 6Nũndũ o ko kaumie kwa Isilaeli: ndũĩka nĩkaseũvĩtye, nako ti Ngai; ĩĩ, kasaũ ka Samalia kakatilangwa tũlungu. 7Nũndũ mavuĩaa kĩseve, na makaketha kĩlingi: nde na lĩu ũtũĩtye; mũmea ndũkasyaa lĩu; ethĩwa ũkasyaa, aeni makoomelya.

8Isilaeli nĩ mũmelye: yu me katĩ wa i mbaĩ o ta mũio ũte mũndũ ũwenda. 9Nũndũ nĩmambatie Asuli, ta ĩng'oi ya kĩthekanĩ yĩ yoka: Evalaimu nĩwethooee endwa. 10Ĩĩ, o na kau mathooaa katĩ wa i mbaĩ, yu ngamomban'ya; na nĩmekwambĩlĩlya kũoleka nũndũ wa mũio wa mũsumbĩ wa anene me mbee ũsumbĩnĩ.

11Nĩkwĩthĩwa Evalaimu nĩwaingĩvisye ithembeo ekae naĩ, ithembeo nitw'ĩkĩte kwake kũndũ kwa naĩ. 12Namũandĩkĩe maũndũ ngili ĩkũmi ma mĩao yakwa; ĩndĩ nĩmatalĩtwe o ta kĩndũ kĩeni. 13Ũvoonĩ wa kũthemba nthembo syakwa, nĩmathembaa nyama na makiya; ĩndĩ Yeova ndametĩkĩlaa: yu akalilikana ũthũku woo, na kũsilĩla naĩ syoo; makasyoka Misili. 14Nũndũ Isilaeli nĩwũlĩtwe nĩ Mũmbi wake, na akaka nyũmba nene mbanakavye; na Yuta nĩwaingĩvisye ndũa mbiie; ĩndĩ ngaete mwaki ndũanĩ syake, na ũkamina nyũmba nene syĩ iemo syasyo.

OSEA 9

Isilaeli maisilĩlwa ũndũ wa kũendeea na ũthũku

1Ndũkatane, we Isilaeli, nũndũ wa mũyo, ta ngo sya andũ; nũndũ nĩwĩkĩte ũmalwaya, ũkĩmũtia Ngai waku; nĩwendete kwĩthooesyaa o kĩla kĩvũĩonĩ kya lĩu wa mbaa ngetha. 2Kĩvũĩo na kĩangĩo kya nzavivũ itikamavũn'ya, na mbinyu mbĩthĩ ĩkamwaĩa. 3Matikatũa nthĩ ya Yeova; ĩndĩ Evalaimu akasyoka Misili, na makaya lĩu mũvuku ku Asuli. 4Matikatulũla nthembo sya mbinyu kwondũ wa Yeova, o na matikamwendeesya: nthembo syoo ikeethĩwa kwoo ta lĩu wa ala mametaa; onthe ala makaya nĩmakavukw'a; nũndũ lĩu woo ũkeethĩwa ũndũ wa kũmina nzaa yoo; ndũkalika nyũmbanĩ ya Yeova. 5Inyw'ĩ mũkeeka ata mũthenya wa ũmbano ũtw'ĩtwe, na mũthenya wa mboka ya Yeova? 6Nũndũ, sisya, nĩmaendie makĩa wanangĩko; ĩndĩ Misili ĩkamomban'ya, Memivisi ikamathika; syĩndũ syoo sya vetha sya kwendeesya, syĩnyeelya ikoosa syĩthĩwe syasyo; mĩw'a ĩkeethĩwa maeemanĩ moo. 7Mĩthenya ya kũsilĩlwa nĩ myũku, mĩthenya ya kũĩvanĩsya nĩ myũku; Isilaeli akamanya ũndũ ũsu: mwathani nĩ mũtumanu, mũndũ ũla wĩ na ũ veva e na ndũũka, nũndũ wa ũthũku waku kwingĩva, na nĩkwĩthĩwa ũmaitha nĩ mũnene. 8Evalaimu aĩ mũsyaĩĩsya vamwe na Ngai wakwa: na ũvoo wa mwathani, kĩtei kya mũtei wa nyũnyi kĩ nzĩanĩ syake syonthe, na ũmaitha nyũmbanĩ ya Ngai wake. 9Nĩmeyanangĩte mũno, o ta mĩthenyanĩ ya Ngivea: akalilikana ũthũku woo, na akasilĩla naĩ syoo.

10Noonie Isilaeli ailyĩ ta nzavivũ weũnĩ; noonie aaĩthe menyu o ta ĩkũyũ yambaa kwĩw'a mũkũyũnĩ ĩvinda ya kũsyaa kwaw'o kwa mbee: ĩndĩ maenda kwa Mbaali-veoli, meenengane kwa kĩndũ kyu kĩ nthoni, na matw'ĩka kĩla kĩthatasya o ta kyu mendete. 11Ũvoo wa Evalaimu, ndaĩa yoo ĩkaũlũka ta nyũnyi ĩthi: vaikethĩwa ũsyaa, kana wĩ ĩvu, kana kũitava. 12O na maea syana syoo, ngatuma makw'ĩĩwa nĩsyo, nĩ kana vatikatiale mũndũ: ĩĩ, na ĩngĩ woo nĩ woo yĩla nĩmatia! 13Evalaimu, o tondũ noonie Tile ĩilyĩ, nũvandĩtwe vandũ va kwendeesya: ĩndĩ Evalaimu akaumaalĩlya syana syake mũai. 14Manenge, ame Yeova-wĩmanenga kĩ? Manenge mavu ala metĩkaa na nondo ng'alu. 15Ũthũku woo w'onthe wĩ Ngilikali; nũndũ nĩnamamenee kw'o: nũndũ wa ũthũku wa meko moo ngamalũngya maume nyũmbanĩ yakwa; o na ndikamenda ĩngĩ; anene moo me mbee ũsumbĩnĩ onthe nĩ alei. 16Evalaimu nĩ mũkũne, kĩtina kyoo nĩkyũmĩte, maikasyaa ũsyao: ĩĩ, o na masyaa, ngooaa ũsyao ũla wendetwe wa ĩvu yoo. 17Ngai wakwa akamekya kũasa, nĩkwĩthĩwa matyaamwĩthukĩĩsya; na makeethĩwa angangi katĩ wa i mbaĩ.

OSEA 10

1Isilaeli nĩ mũsavivũ mũteku mũno, ũla ũsyaaa ũsyao wake: o kwĩanana na kwingĩva kwa ũsyao wake now'o wingĩvĩtye ithembeo syake; kwĩanana na ũseo wa nthĩ yoo nĩmaseũvĩtye ituĩ nzeo. 2Ngoo syoo niaanĩtw'e; na yu makooneka kwĩthĩwa nĩ avĩtan'ya: we akakũna ithembeo syoo, na kwananga ituĩ syoo. 3Vate ndĩi yu makaneena, Tũti na mũsumbĩ; nũndũ tũtiũkĩa Yeova; na mũsumbĩ, nake atonya kũtũtethya na ata?

4Meneena ndeto sya mana, makĩvĩta ũvũngũ yĩla meũtianĩa motianĩo: kwondũ wa ũu ũsilĩlo nũkumĩla ta mũtĩ wĩ ũũ wĩ mĩkaonĩ ya mũũnda. 5Ala matwĩe Samalia makaũũyĩa tũsaũ twa Mbethi-aveni mũno; nũndũ andũ ma vo makakametea, o na athembi ma vo ala makatanĩaa, ũndũ wa ũtaĩo wako, nĩkwĩthĩwa nũkatiĩte. 6O na ĩngĩ kakatwawa Asuli katw'ĩke mũthĩnzĩo kwa mũsumbĩ Yalevu: Evalaimu akasonokw'a, na Isilaeli akasonokea ũtao wake mwene. 7Ũvoo wa Samalia, mũsumbĩ wayo nĩ mũvete, o ta ĩvuo ĩũlũ wa manzĩ. 8Na ĩngĩ kũndũ kũtũlu kwa Aveni, nĩkw'o naĩ ya Isilaeli, kũkaanangwa: mĩw'a na thangila ikamea ĩũlũ wa ithembeo syoo; na makatavya iĩma, Tũvw'ĩkei; na tũlĩma, Tũvalũkĩlei.

9We Isilaeli, nũvĩtĩtye kuma mĩthenya ya Ngivea: nĩkw'o maũngyĩ; kaũ ĩũlũ wa ana ma ũthũku ndwĩmakwatĩa Ngivea. 10Yĩla nĩenda, ngamasilĩla; na ngo sya andũ ikamombanĩa, yĩla meovanw'a vamwe na mavĩtyo moo elĩ. 11Na Evalaimu nĩ moi ĩla ĩmanyĩĩtw'e, ĩla yendete kũvũa lĩu wa mbaa ngetha; ĩndĩ nĩmbĩtĩle ĩũlũ wa ngingo yayo nzeo: ngaiĩa Evalaimu mũtũli; Yuta akenza, Yakovo akavukũlya mavali make.

12Ĩvuĩĩei inyw'ĩ ene ũlũngalunĩ, kethai kwĩanana na ũseo; ĩnzai maei menyu; nũndũ nĩ ĩvinda ya kũmantha Yeova, kũvika ooka na kũmũĩsya mbua ya ũlũngalu. 13Nĩmwĩnzĩte ũthũku, na nĩmũkethete ũthũku; nĩmũĩte ũsyao wa movũngũ: nũndũ weekwatisye nzĩa yaku, o wingĩ wa ngũmbaũ syaku. 14Kwondũ wa ũu kĩtuu kĩkookĩla katĩ wa andũ maku, na ngome syonthe syaku ikaanangwa, tondũ Salimani wanangie Mbethi-aliveli mũthenya wa kaũ: inyia ang'atanw'a atilĩkange tũlungu vamwe na syana syake. 15Now'o Mbethi-eli wĩkwĩka nũndũ wa ũthũku waku mũnene: o w'oa ũkĩtema mũsumbĩ wa Isilaeli akavetwa vyũ.

OSEA 11

Wendo ũtathela wa Ngai kwa andũ Make mbaa matũ

1Yĩla Isilaeli waĩ kana, nĩnamwendie, na namwĩta mwana wakwa aume Misili. 2O ũndũ athani maendeea kũmeta, now'o namo maendeeaa kũmatia: mathembeaa Mbaalimu, na kũtoeeasya ũvani mĩvw'anano myaseũvye. 3Ĩndĩ nĩnamanyĩisye Evalaimu kũkinya; na namakua na moko makwa; ĩndĩ maiaamanya kana nĩnamavoisye. 4Nĩnamakusisye na ndii sya o mũndũ na mawovanu ma wendo; na nailyĩ kwoo o ta ala maumasya ĩsoki ngambuunĩ syoo; na namaetee lĩu.

5Maikasyoka nthĩ ya Misili; ĩndĩ Mũasuli akeethĩwa mũsumbĩ woo, nĩkwĩthĩwa nĩmaleile kũnzyokea. 6Na ũvyũ ũkavalũkĩla ndũa syoo, na kũmina ivingo syoo, na kũmaya, kwondũ wa mosũanĩo moo ene. 7Na andũ makwa nĩmendaa kũsyoka na ĩtina mandie: o na kau

nĩmeũmeta moke kwa ũla wĩ ĩũlũ, vati o na ũmwe ũkamũnenevya.
8Ngakũeka ata we, Evalaimu? Ngakwĩkya ũtee ata we, Isilaeli? Ngakũtw'a ta Atima ata? Ngakwĩkalya ta Nzevoiimu ata? Ngoo yakwa nĩ ngalyũku nthĩnĩ wakwa, manee makwa nĩmakanĩte vamwe. 9Ndikeka kwĩanana na wai wa ũthatu wakwa, ndikasyoka kwananga Evalaimu: mũndũ ninyie Ngai, na ndi mũndũ; Ũla Mũtheu katĩ waku; na ndikoka nĩ mũthilĩku. 10Nĩmakamũvikĩla Yeova, ũla ũkaluma ta mũnyambũ; nũndũ nũkaluma, na syana nikoka kuma ũthũĩlonĩ wa syũa itetemete. 11Nikoka kuma Misili itetemete ta nyũnyi, na ta ĩvũĩ syumĩte nthĩ ya Asuli; na nĩngatuma matũa nyũmbanĩ syoo, easya ũu Yeova.
Evalaimu maikanw'a ũndũ wa ũkengani na kũthĩn'ya
12Evalaimu ninthyũlũlũkĩte na ũvũngũ, na nyũmba ya Isilaeli na ũkengani; ĩndĩ Yuta nũsumbĩkĩte na Ngai kũvika yu, na e na kĩthito kwa Ũla Mũtheu.

OSEA 12

1Evalaimu nũĩsaa kĩseve, na kũatĩĩa kĩesve kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa: nake aendeeaa kwingĩvya movũngũ na wanangĩko; na nĩmeũtianĩa ũtianĩo na Asuli, na mauta nĩmatwaawa Misili. 2O na ĩngĩ Yeova e na ngananĩo na Yuta, na akasilĩla Yakovo kwĩanana na mĩendele yake; kwĩanana na mĩkĩle yake akamũĩva. 3E ĩvunĩ amũkwatie mwana-ainyia kĩtiinyo; na e mũndũ mũima aĩ na ũtonyi kwa Ngai: 4ĩĩ, aĩ na ũtonyi ĩũlũ wa mũlaĩka, na akĩlya vinya; aĩa, na amwĩsũva: amwĩthĩa Mbethi-eli, na nĩvo waneenee naitũ, 5o Yeova, Ngai wa nguthu; Yeova nĩ syĩtwa yake ya ũlilikan'yo. 6Kwondũ wa ũu ĩthyũũĩe Ngai waku: sũvĩa ũseo na ũsili wa katĩ, na ũkyeteelaa Ngai waku mavinda onthe. 7We nĩ mũtandĩthya, ithimi sya ũkengani syĩ kw'okonĩ kwake: endete kũthĩn'ya. 8Na Evalaimu asya, Nĩ w'o, nĩndw'ĩkĩte mũthwii, nyie nĩnĩyoneete ũthwĩĩ: kũthĩnanĩ kwakwa kw'onthe kwa wĩa maikona ũthũku nthĩnĩ wakwa ũla wĩthĩwa naĩ. 9Ĩndĩ ninyie Yeova Ngai waku o kuma nthĩ ya Misili; ngatuma ũtũa maeemanĩ o ĩngĩ, o ta mĩthenyanĩ ya mboka ĩtw'ĩtwe. 10O na ĩngĩ nĩneenete na athani, na nĩningĩvĩtye mawoni; na kwondũ wa ũthũkũmi wa athani nĩnĩelekanĩtye na ngelekan'yo. 11Ngileati nĩ ũthũku? Mo nĩ akengani vyũ; kũu Ngilikali nĩmeũthemba tũsalũ twa mũew'a; ĩĩ, ithembeo syoo nĩ ta mbumbu mĩkaonĩ ya mĩũnda. 12Na Yakovo akĩa athi nthĩ ya Alamu, na Isilaeli athũkũma nĩ kana one kĩveti, na nĩ kana one kĩveti aĩthasya malondu. 13Na Yeova amumya Isilaeli Misili na kw'oko kwa mwathani, o na nĩwasũvĩiwe na kw'oko kwa mwathani. 14Evalaimu nũthatĩtye ũthatu wĩ woo mũno: kwondũ wa ũu nthakame yake ĩkatiwa ĩũlũ wake, na kĩvũthya kyake Mwĩaĩi wake akamũtũngĩa.

OSEA 13

Wanangĩko wa Evalaimu ũyathanwa

1Yĩla Evalaimu waneenie, kwaĩ kũtetema; eenenevya mwene nthĩnĩ wa Isilaeli; ĩndĩ yĩla wavĩtisye maũndũnĩ ma Mbaali, nĩwakwie. 2Na yu nĩmekaa naĩ mbee na mbee, na meeseũvĩsye mĩvw'anano ya vetha woo matwekethetye, o mĩvw'anano kwĩanana na ũmanyi woo ene, yonthe wĩa wa ndũĩka: maneenaa ũndũ wayo, Andũ ala mathembaa nĩmamumunye tũsaũ. 3Kwondũ wa ũu makeethĩwa ta ĩthweo ya kĩoko, na ta ĩmwe yĩla yĩtw'ĩkaa tene, ta wewa ũla ũtwaawa nĩ kĩlingi kuma kĩvũĩonĩ, na ta syũki yĩla yumaa mũtotenĩ.
4Ĩndĩ ninyie Yeova Ngai waku o kuma nthĩ ya Misili; na ndũkaamanye ngai ĩngĩ ate o nyie, na nde vo nyie vati mũtangĩĩi. 5Nyie nĩnakũmanyĩe weũnĩ, nthĩ yĩ mũnyao mũnene. 6O kwĩanana na kĩsesi kyoo, now'o mavũnie; nĩmavũnie, na ngoo syoo syaneneva: kwondũ wa ũu nĩmolĩtwe ninyie. 7Kwondũ wa ũu kwoo nĩilyĩ ta mũnyambũ; ngooveesya o ta ngo nzĩanĩ; 8ngakomana namo ta nduva ĩvenetwe maswii mayo, na ngatembũa wambũ wa ngoo syoo; na ngamaĩa vu ta mũnyambũ mũka; nyamũ mbai ĩkamatembũanga.
9Nĩ wanangĩko waku, we Isilaeli, nũndũ nũndeete, kũlea mũtethya waku. 10Aĩva yu mũsumbĩ waku, nĩ kana akũtangĩĩe ndũanĩ syaku syonthe? Na asili maku, ala waneenie ũndũ wamo, Nenga mũsumbĩ na anene me mbee ũsumbĩnĩ? 11Nĩnĩkũnengete mũsumbĩ ũthatunĩ wakwa, na namũveta kũthilĩkanĩ kwakwa. 12Ũthũku wa Evalaimu nĩ mwove; naĩ yake nĩyiĩtwe. 13Mawoo ma mũndũ mũka ũnũkwaũnya makamũkwata: nĩ mwana ũte mũĩ; nũndũ nĩ ĩvinda ũtaĩlwe nĩ kwĩkala vandũ va kũsyaĩwa syana. 14Ngamovosya kuma vinyanĩ wa Seoli; ngamatangĩĩa kuma kĩkw'ũnĩ: we kĩkw'ũ, maĩva mothĩn'yo maku? We Seoli, ũĩva wanangi waku? Ũalyũlo wa ngoo ũkavithĩka methonĩ makwa.
15O na akeethĩwa na ũsyao mwingĩ katĩ wa ana-a-ĩthe, kĩseve kĩkooka kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa, mĩthũmũ ya Yeova ĩkyambata kuma weũnĩ; na mbuluti yake ĩkang'ala, na nthongo yake ĩkang'ala: akatava mũtavo wa ũthwii mwie wa mĩio yonthe mĩseo. 16Samalia akakua ĩvĩtyo yake; nũndũ nĩwamũng'endee Ngai wake: makavalũkw'a na ũvyũ; tũũkenge twoo tũkang'atanganw'a tũtilĩkange tũlungu na aka moo aito makataũwa.

OSEA 14

Isilaeli mayĩsũvwa mamũsyokee Yeova Ngai

1Ame Isilaeli, syokea Yeova Ngai waku; nũndũ nũvalũkĩte nũndũ wa ũthũku waku. 2Osai ndeto mũthi nasyo, na mũimũsyokea Yeova: mũmwĩe, Veta ũthũku w'onthe, na ũkĩtĩkĩla ũla ũseo: na ĩndĩ tũkathemba nthembo sya ilomo sitũ ta kũthemba tũsalũ twa mũew'a. 3Asuli ndĩkatũtangĩĩa; tũikatũla mbalasi; o na tũikea wĩa wa moko maitũ ĩngĩ, Nĩ inyw'ĩ ngai sitũ; nũndũ ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe monaa tei kwaku.
4Ngavosya kũsyoka na ĩtina kwoo, ngamenda mũno; nũndũ ũthatu wakwa nũalyũkĩte kuma kwake. 5Ngeethĩwa ta ĩmwe kwa Isilaeli; akalaũka ta ĩlaa ya lili, na akatambũũkya mĩi yake ta Levanoni. 6Mbonge syake ikeenyasya, na wanake wake ũkeethĩwa ta

mũthata, na mũuke wake ta Levanoni. 7Ala matũaa ungu wa muunyĩ wake makasyoka; makathayũũka ta mbeke, na kũlaũka ta mũsavivũ: mũuke wake ũkeethĩwa ta mbinyu ya Levanoni. 8Evalaimu akasya, Nĩ ũndũ ũngĩ mwaũ na mĩvw'anano? Nĩnzũngĩĩte, nakwa ngamũsyaĩĩsya: nĩilyĩ ta mũtĩ wa mũsonovali mũthithinĩu; vala nĩĩ ũsyao waku nĩwonekaa.
9Nũũ ũla mũĩ, amanye maũndũ aa? Ũla wĩ kĩlĩko, kana amamanye? Nũndũ nzĩa sya Yeova nĩ ndũngalu, na ala alũngalu makaiendelaa; ĩndĩ avĩtan'ya makavalũkaa nthĩnĩ wasyo.

YOELI

YOELI 1

Kwanangwa kwa nthĩ nĩ ngie

1Ndeto ya Yeova ĩla yamũkĩe Yoeli mwana wa Vethueli.
2Ĩw'ai ũũ, inyw'ĩ atumĩa, na teai kũtũ, inyw'onthe ala mũtwĩe ĩ nthĩ. Ũũ waaĩthĩwa mĩthenyanĩ yenyu, kana mĩthenyanĩ ya aaĩthe menyu? 3Tavyai syana syenyu ũũ, na syana syenyu nitavye syana syoo, na syana syoo nzyawa ĩngĩ. 4Kyu kĩla kyatialilw'e nĩ kĩtĩlĩ nĩkyalĩkile nĩ ngie; na kyu kĩla kyatialilw'e nĩ ngie nĩkyalĩkile nĩ mbandi; na kyu kĩla kyatialilw'e nĩ mbandi nĩkyalĩkile nĩ kĩthesa.
5Amũkai, inyw'ĩ athengi, na ĩai; na kayai, inyw'onthe anywi ma mbinyu, kwondũ wa mbinyu ĩ mũyo; nũndũ nĩvetetwe makanyw'anĩ menyu. 6Nũndũ mbaĩ nĩyambatĩĩa nthĩ yakwa, yĩ vinya, na ĩtatalĩka; maeo mayo nĩ maeo ma mũnyambũ, na yĩ na mbosela sya mũnyambũ mũka. 7Nĩyanangĩte mũsavivũ wakwa, na yasyũlya mũkũyũ wakwa: yũsyũlĩtye ũkathea kw'ũ, na kũwĩkya kũasa; mbonge syaw'o syeeũva.
8Ĩa ta mwĩĩtu mũtheu ũvotoetwe makunia nũndũ wa mũũme wamwĩvaĩtye. 9Nthembo ya mũtu na nthembo ya kũnyuwa nivetetwe nyũmbanĩ ya Yeova; athembi, athũkũmi ma Yeova, nĩmeũmeta. 10Mũũnda nĩ mwanange, nthĩ nĩnĩũmeta; nũndũ lĩu wa mbaa ngetha nĩ mwanange, na mbinyu mbĩthĩ nĩ ng'alu, na mauta nĩmekũnyiva. 11Thokoanai, inyw'ĩ aĩmi, kayai, inyw'ĩ asũvĩi ma mĩsavivũ, nũndũ wa nganũ na nũndũ wa mbaale; nũndũ ngetha ya mĩũnda nĩyaĩte. 12Mũsavivũ nĩwũmĩte, na mũkũyũ nũvovete; mũkũngũmanga, na mũtende naw'o, na mũevo, o mĩtĩ yonthe ya mĩũndanĩ nĩyũmĩte: nũndũ ũtanu nũthelete ananĩ ma andũ.
13Ĩvotoei makunia na kũĩa, inyw'ĩ athembi; kayai, inyw'ĩ athũkũmi ma kĩthembeo; ũkai, mũkome ũtukũ mũima mwĩvw'ĩkĩte makunia, inyw'ĩ athũkũmi ma Ngai wakwa: nũndũ nthembo ya mũtu na nthembo ya kũnyuwa nisiĩĩwe itikethĩwe nyũmbanĩ ya Ngai wenyu.
14Vathai ĩvinda ya kũtĩĩa kũya, mete mombane ũmbano ũkilĩtye, ũmban'yai atumĩa na onthe ala matwĩe ĩ nthĩ nyũmbanĩ ya Yeova Ngai wenyu, na mũkĩmwĩkaĩla Yeova.
15Ĩiaa! Mũthenya ũsu! Nũndũ mũthenya wa Yeova nĩ mũthengeeu, na ũkooka ta wanango kuma kwa Mwene Vinya W'onthe. 16Lĩu ti mũvete mbee wa metho maitũ, ĩĩ, ũtanu na mũyo kuma nyũmbanĩ ya Ngai waitũ? 17Mbeũ nĩ syoee mavandanĩ kũla ĩĩ; makũmbĩ nĩ mathei, makũmbĩ manene nĩ manangĩku; nũndũ lĩu wa mbaa ngetha nĩwũmĩte. 18A! Ũndũ nyamũ iũluma! Ndĩthya sya ng'ombe nisaanĩw'e, nĩkwĩthĩwa iti na ũĩthyo; ĩĩ, ndĩthya sya malondu nĩ nthĩnu. 19Ame Yeova, nĩngũkwĩkaĩla; nũndũ mwaki nũminĩte isesi sya weũnĩ, na ũlĩlĩnzĩ nũvĩvĩtye mĩtĩ yonthe ya kĩsesinĩ. 20Ĩĩ, nyamũ sya kĩthekanĩ niũkũvevavevea; nũndũ tũlũsĩ nĩ tũng'alu, na mwaki nũminĩte isesi sya weũnĩ.

YOELI 2

1Vuvĩai soo Saioni, na vuvĩai soo wĩ wasya wa kũtĩsya kĩĩmanĩ kyakwa kĩtheu; onthe ala matwĩe ĩ nthĩ mateleme: nũndũ mũthenya wa Yeova nĩwũkĩte, nũndũ nũthengeee; 2mũthenya wa kĩvindu na mũki mũnene, mũthenya wa matu na kĩvindu kya ngokomi, o tondũ w'oa ũtemaa ĩũlũ wa iĩma; andũ anene na me vinya; kũtyaaĩthĩwa o na ĩndĩĩ ala mailyĩ ũu, o na kũtikethĩwa angĩ ĩtina wamo, o na kũvika myaka ya nzyawa mbingĩ.
3Mwaki nũvĩvasya mbee woo; na ĩtina woo ũlĩlĩnzĩ wa mwaki nĩwakene: nthĩ ĩilyĩ mũũnda wa Eteni mbee woo, na ĩtina woo nĩ weũ mũthei; ĩĩ, na kũiĩ waavonoka.
4Mũvw'anĩle woo nĩ ta mũvw'anĩle wa mbalasi; na ta ala matũlĩte mbalasi, nĩw'o masembaa. 5Nĩmatũlĩlaa ta makasya me kĩtuu me ĩũlũ wa iĩma, ta ũlĩlĩnzĩ wa mwaki wĩ kĩuumo ũla ũminaa ũa, ta andũ me vinya mataũĩw'e kaũ. 6Me vo ngo sya andũ syĩthĩwaa na woo mũnene; na mothyũ onthe makĩalyũka. 7Masembaa ta ngũmbaũ; na malĩsĩlaa ũvainĩ ta andũ ma kaũ; na maendaa kĩla ũmwe aeleele mbee, na mĩkwĩlĩnĩ yoo mativĩtavĩtanaa. 8O na vati ũmwe ũnũkũtina ũngĩ; maendaa kĩla ũmwe aeleele mbee; na malĩlasya mĩionĩ ya kaũ, na matiũngamaa. 9Mathaanyũkĩaa ndũa; masembaa ĩũlũ wa ũvai; malĩsaa nyũmbanĩ; malikĩlaa mbũthinĩ ta kĩng'ei. 10Nthĩ nĩthingithaa mbee woo; matu nĩmatetemaa; syũa na mwei niĩsaa kĩvindu, na ndata niekaa kũtisa kwasyo. 11Na Yeova nĩwumasya wasya wake mbee wa ita syake sya kaũ; nũndũ mwako wake wa maeema nĩ mũnene mũno; nũndũ e vinya ũla wĩanĩasya ndeto yake; nũndũ mũthenya wa Yeova nĩ mũnene na wa kũtĩsya mũno; na nũũ ũla ũtonya kũwũmĩĩsya?

Tei wa Yeova

12Ĩndĩ o na yu, easya ũu Yeova, ĩnthyũũĩei nyie na ngoo syenyu syonthe, na kũtĩĩa kũya, na kũĩa, na kũmeta: 13na mũkĩtembũa ngoo syenyu, na tĩ ngũa syenyu, na mũkĩmwĩthyũũĩa Yeova Ngai wenyu; nũndũ nĩ mũseo na e tei, mũmĩĩsya wa kũthata, na e na ũseo mwingĩ wĩ wendo, na etũngaa ndakeke ũla ũthũku. 14Nũũ wĩsĩ ethĩwa ndeĩthyũũa na kwĩtũnga, na kũtia ũathimo ĩtina wake, o nthembo ya mũtu na nthembo ya kũnyuwa ya Yeova Ngai wenyu?

15Vuvĩai soo Saioni, vathai ĩvinda ya kũtĩĩa kũya, mete mombane ũmbano ũkilĩtye; 16ũmban'yai andũ, vathan'yai ũmbano wĩthĩwe mũtheu, ũmban'yai atumĩa, ũmban'yai syana, o na tũla twongaa; mũtwaani naume nyũmbanĩ yake ya nthĩnĩ, na mũtwawa naume nyũmbanĩ yake ya nthĩnĩ. 17Athembi, athũkũmi ma Yeova, nĩmaĩe me katĩ wa valasya na kĩthembeo, na nĩmasye, Ekea andũ maku, ame Yeova, na ndũkanengane ũtiĩwa waku ũvũthiĩw'e, kana i mbaĩ imasumbĩke: nĩ ũndũ wa kĩ kwĩse kũneenanw'a katĩ wa ngo sya andũ makyasya, Ngai woo aĩva?
18Nĩvo ĩndĩ Yeova wewie kĩwĩu nũndũ wa nthĩ yake, na eew'ĩa andũ make ĩnee. 19Na Yeova asũngĩa na amea andũ make, Sisyai, ngamũetee lĩu wa mbaa ngetha, na mbinyu mbĩthĩ, na mauta, na mũkeanĩwa nĩsyo; na ndikatuma mũvũthiĩw'a ĩngĩ katĩ wa i mbaĩ; 20ĩndĩ ngaveta ita sya kaũ sya ngalĩ ya ĩũlũ kũasa nenyu, na kwilũngĩlĩĩlya nthĩ nyũmũ na nthei, kĩlungu kya mbee kyasyo ũkanganĩ wa ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, na kĩlungu kya ĩtina ũkanganĩ wa ũthũĩlonĩ wa syũa; na mũnyungo wasyo mũthũku ũkataavũka, na mũuke wasyo mũthũku ũkataavũka, nĩkwĩthĩwa nĩsyĩkĩte maũndũ manene.
21Ndũkakĩe, we nthĩ, tana na kwĩw'a mũyo; nũndũ Yeova nĩwĩkĩte maũndũ manene. 22Mũikakĩe, inyw'ĩ nyamũ sya kĩthekanĩ; nũndũ isesi sya weũnĩ nithongooete, nũndũ mũtĩ nũsyaĩte ũsyao waw'o, mũkũyũ na mũsavivũ nĩyumĩlĩtye vinya wayo. 23Tanai ĩndĩ, inyw'ĩ ana ma Saioni, na kwĩw'ĩa Yeova Ngai wenyu mũyo; nũndũ nũmũnengae mbua ya nthwa na kĩthimi kya w'o, na nũtumaa mbua yua nũndũ wenyu, mbua ya nthwa na mbua ya uũa mwei wa mbee. 24Na ivũĩo ikausũwa nĩ nganũ, na maviva makausũa na kũng'okwa nĩ mbinyu mbĩthĩ na mauta. 25Na ngamũtũngĩa myaka ĩla yalĩkile nĩ ngie, na mbandi, na kĩthesa, na kĩtĩlĩ, nguthu yakwa nene ya kaũ, ĩla ndũmĩte katĩ wenyu. 26Na mũkaya mwĩanĩwe na kũvũna, na kũtaĩa syĩtwa ya Yeova Ngai wenyu, ũla ũmwĩkĩte maũndũ ma ũseng'ya; na andũ makwa matikasonokw'a o na ĩndĩĩ. 27Na mũkamanya kana nyie nĩ katĩ wa Isilaeli, na kana ninyie Yeova Ngai wenyu, o na kũti ũngĩ; na andũ makwa matikasonokw'a o na ĩndĩĩ.

Kũtulũlwa kwa Veva wa Ngai

28Na kũkeethĩwa ĩtina wa ũu, kana ngamĩtulũĩla mĩĩ yonthe Veva wakwa; na ana menyu na eĩtu menyu makathana, atumĩa menyu makaota ndoto, anake menyu makoona mawoni: 29na ĩngĩ ngaitulũĩla ngombo, aũme na aka, Veva wakwa mĩthenyanĩ ĩsu. 30Na ngoonan'ya moseng'yo matunĩ na nthĩ: nthakame, na mwaki, na ituĩ sya syũki. 31Syũa yĩkaalyũkw'a yĩthĩwe kĩvindu, na mwei wĩthĩwe nthakame, mbee wa mũthenya mũnene na wa ũtĩsya wa Yeova ũtanoka. 32Na kũkeethĩwa, o ũla ũkekaĩla syĩtwa ya Yeova nũkatangĩĩwa; nũndũ kĩĩmanĩ kya Saioni na Yelusaleme vakeethĩwa ala makavonoka, o tondũ Yeova waĩtye, na katĩ wa ũtialo vakeethĩwa ala Yeova ũketa.

YOELI 3

Ũsilĩlo wa Yeova ĩũlũ wa mbaĩ

1Nũndũ, sisya, mĩthenya ĩsu, na ĩvinda yĩu, yĩla ngatũnga Yuta na Yelusaleme maume kũtavwanĩ, 2nĩngomban'ya mbaĩ syonthe, na ngaitheesya mwandanĩ wa Yeosavati; na ngaisilĩĩla o vo nũndũ wa andũ makwa na nũndũ wa ũtiĩwa wakwa Isilaeli, ala syanyaĩĩkisye katĩ wa mbaĩ i ingĩ: na syaaan'ya nthĩ yakwa, 3na syalimana nũndũ wa andũ makwa, na syakũan'ya kĩvĩsĩ na ĩlwaya, na kũthoosya mwĩĩtu nũndũ wa mbinyu, nĩ kana manyw'e. 4Ĩĩ, na inyw'ĩ, we Tile, na Sitoni, na nthĩ syonthe sya Vilisitia mwĩ kyaũ kwakwa? Mũkeetũngĩa mwĩkũle vala nĩĩ? Na ethĩwa mũkeekũlanĩlya kwakwa, mĩtũkĩ nzembete ngatũnga wĩkũlo wenyu ĩũlũ wa mũtwe wenyu. 5Nĩkwĩthĩwa nĩmwosete vetha wakwa na thaavu wakwa, na mwatwaa makalũnĩ menyu syĩndũ syakwa nzeo syĩ vata mũno, 6na nĩmũthooetye ana ma Yuta na ana ma Yelusaleme kwa ana ma Akiliki, nĩ kana mũmavete kũasa na mũvaka woo; 7sisyai, ngamokĩlya kuma vala mwamathooisye, na ngatũnga wĩkũlo wenyu ĩũlũ wa mũtwe wenyu ene; 8nakwa ngathoosya ana menyu na eĩtu menyu kw'okonĩ kwa ana ma Yuta, namo makamathoosya kwa andũ ma Sieva, kwa mbaĩ yĩ kũasa: nũndũ Yeova nũneenete ũu.
9Tavan'yai ũndũ ũũ katĩ wa i mbaĩ; ĩyũmbanĩsyei kaũ; ũkĩlyai ngũmbaũ; andũ onthe ma kaũ nĩmathengeee, na nĩmambate. 10Tusyai mĩthya ya maembe menyu ma ng'ombe ĩtw'ĩke mbyũ, na tũvyũ twĩ ngoto twa ũsea tũtw'ĩke matumo: ũla mwonzu nĩasye, Nĩ na vinya. 11Ĩkalaatei, na mũkyũka, inyw'ĩ mbaĩ syonthe ila ithyũlũlũkĩte kw'onthe, na mũkyũmbana vamwe: tuma a me ũtonyi maku matheea kw'o, ame Yeova. 12Eka mbaĩ syĩyũkĩlye, na kwambata mwandanĩ wa Yeosavati; nũndũ ngekala nthĩ kw'o nzilĩle mbaĩ syonthe ila ithyũlũlũkĩte kw'onthe. 13Likyai kavyũ ke ngoto mũkethe; nũndũ ngetha nĩ mbĩu: ũkai, mũange; nũndũ kĩangĩo kya nzavivũ nĩ kyusũu, maviva nĩ mausĩe na kũng'okwa; nũndũ ũthũku woo nĩ mũnene. 14Nguthu, nguthu mwandanĩ wa kũtw'ĩwa maũndũ! Nũndũ mũthenya wa Yeova wĩ vakuvĩ mwandanĩ wa kũtw'ĩwa maũndũ. 15Syũa na mwei niĩsaa kĩvindu, na ndata niekaa kũtisa kwayo.

Ũtangĩĩo wa Yuta

16Na Yeova akaluma e Saioni, na kumya wasya wake e Yelusaleme; na matu na nthĩ ikathingitha: ĩndĩ Yeova akeethĩwa wĩvitho wa andũ make, na ngome yĩ vinya kwa ana ma Isilaeli. 17Kwondũ wa ũu mũkamanya kana ninyie Yeova Ngai wenyu, ndwĩe Saioni kĩĩmanĩ kyakwa kĩtheu: nĩvo Yelusaleme ĩkethĩwa ntheu, na vatikethĩwa aeni mamĩvĩtĩla ĩngĩ.
18Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, atĩ iĩma iketĩkya mbinyu ĩ mũyo, na tũlĩma tũkanyũlũlũkya ĩia, na tũlũsĩ tw'onthe twa Yuta tũkavĩtya manzĩ; na nthongo

ĩkaumĩlĩla nyũmbanĩ ya Yeova, na ĩkanyithya mwanda wa Sitimu. 19Misili ĩkeethĩwa nthei, na Etomu ĩkeethĩwa weũ mũthei, nũndũ wa ũng'endu ũla wĩkĩtwe ana ma Yuta, nĩkwĩthĩwa nĩmetĩkisye nthakame ĩte ĩvĩtyo nthĩ yoo. 20Ĩndĩ Yuta akekalaa tene na tene, na Yelusaleme nzyawa na nzyawa. 21Na ngathesya nthakame yoo, ĩla ndaathesya: nũndũ Yeova atwĩe Saioni.

AMOSI

AMOSI 1

Mosilīlo īūlū wa ndũa na mbaĩ ithyūlūlūkīte Isilaeli

1Ndeto sya Amosi, ũla waĩ katĩ wa aĩthi ma Tekoa, ila wonie ũndũ wa Isilaeli mĩthenya ya Usia mũsumbĩ wa Yuta, na mĩthenya ya Yelovoamu mwana wa Yoasi mũsumbĩ wa Isilaeli, myaka ĩlĩ mbee wa kĩla kĩtetemo kya nthĩ.

2Na asya, Yeova akaluma e Saioni, na kumĩlĩlya wasya wake e Yelusaleme; na isesi sya aĩthi ikameta, na mũthya wa kĩĩma kya Kalimeli ũkooma.

3Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Nũndũ wa mavĩtyo atatũ ma Ndamasiku, ĩĩ, nũndũ wa ana, ndikathyũũa ũsilĩlo wayo; nĩkwĩthĩwa nĩmavũĩte Ngileati na ivũi sya kĩaa.

4Ĩndĩ ngaete mwaki nyũmbanĩ ya Aasaeli, na ũkamina nyũmba nene mbanakavye sya Mbeni-aatati.

5Na ngatũlan'ya kĩvingi kya Ndamasiku, na kũmũveta ũla ũtwĩe mwandanĩ wa Aveni, na ũla ũkwete ndata ya ũsumbĩ kuma nyũmbanĩ ya Eteni; na andũ ma Silia makaenda me atave kũvika Kili, easya ũu Yeova.

6Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Nũndũ wa mavĩtyo atatũ ma Ngasa, ĩĩ, nũndũ wa ana, ndikathyũũa ũsilĩlo wayo; nĩkwĩthĩwa nĩmatavie mbaĩ nima, nĩ kana mamanengane kwa Etomu.

7Ĩndĩ ngaete mwaki ĩũlũ wa ũvai wa Ngasa, na ũkamina nyũmba nene mbanakavye syayo.

8Na ngamũveta ũla ũtwĩe Asitoti, na ũla ũkwete ndata ya ũsumbĩ Asikeloni; na ngathyũũĩa Ekiloni kw'oko kwakwa; na ũtialo wa Avilisiti ũkaa, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

9Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Nũndũ wa mavĩtyo atatũ ma Tile, ĩĩ, nũndũ wa ana, ndikathyũũa ũsilĩlo wayo; nĩkwĩthĩwa manenganie mbaĩ nima kwa Etomu, na matyaalilikana ũtianĩo wa ana-a-ĩthe.

10Ĩndĩ ngaete mwaki ĩũlũ wa ũvai wa Tile, na ũkamina nyũmba nene mbanakavye syayo.

11Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Nũndũ wa mavĩtyo atatũ ma Etomu, ĩĩ, nũndũ wa ana, ndikathyũũa ũsilĩlo wayo; nĩkwĩthĩwa amũatĩĩe mwana-a-ĩthe e na ũvyũ, na avetete ĩnee yonthe, na ũthatu wake watembũangaa mavinda onthe,

na nĩwekalaa na ũthatu wake ĩndĩ yonthe.

12Ĩndĩ ngaete mwaki ĩũlũ wa Temani, na ũkamina nyũmba nene mbanakavye sya Mbosila.

13Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Nũndũ wa mavĩtyo atatũ ma ana ma Amimoni, ĩĩ, nũndũ wa ana, ndikathyũũa ũsilĩlo wayo; nĩkwĩthĩwa mamataũie aka me aito ma Ngileati, nĩ kana makũĩĩsye mĩvaka yoo.

14Ĩndĩ ngakwatya mwaki ũvainĩ wa Lava, na ũkamina nyũmba nene mbanakavye syayo, vamwe na kua mbu mũthenya wa kaũ, na kĩuutani mũthenya wa kĩlingĩ;

15na mũsumbĩ woo akaenda e mũtave, we vamwe na anene make me mbee ũsumbĩnĩ, easya ũu Yeova.

AMOSI 2

1Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Nũndũ wa mavĩtyo atatũ ma Moavi, ĩĩ, nũndũ wa ana, ndikathyũũa ũsilĩlo wayo; nĩkwĩthĩwa avĩvisye mavĩndĩ ma mũsumbĩ wa Etomu matw'ĩka sokaa.

2Ĩndĩ ngaete mwaki ĩũlũ wa Moavi, na ũkamina nyũmba nene mbanakavye sya Keliothi; na Moavi ĩkakw'ĩa kĩtuunĩ, na mbu, na wasya wa soo;

3na ngaveta mũsili aume katĩ wayo, na kũaa anene onthe mayo me mbee ũsumbĩnĩ vamwe nake, easya ũu Yeova.

4Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Nũndũ wa mavĩtyo atatũ ma Yuta, ĩĩ, nũndũ wa ana, ndikathyũũa ũsilĩlo wayo; nĩkwĩthĩwa nĩmaleete mĩao ya Yeova, na matyaasũvĩa myamũlo yake, na movũngũ moo nĩmamavĩtĩthĩtye, ala aaĩthe moo maatĩĩe.

5Ĩndĩ ngaete mwaki ĩũlũ wa Yuta, na ũkamina nyũmba nene mbanakavye sya Yelusaleme.

Ũsilĩlo īũlũ wa Isilaeli

6Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Nũndũ wa mavĩtyo atatũ ma Isilaeli, ĩĩ, nũndũ wa ana, ndikathyũũa ũsilĩlo wayo; nĩkwĩthĩwa nĩmathooetye ala alũngalu vetha, na nĩmathooetye athĩni iatũ ilĩ—

7o ala mendaa mũno kĩtoo kya nthĩ kĩthĩwe mĩtwenĩ ya ngya, na kwelelũkasya nzĩa ya ũla mũuu: na mũndũ na ĩthe makĩenda kwa mwĩĩtu ũmwe, mavukye syĩtwa yakwa ĩtheu:

8na nĩmekomasya nthĩ ũtee wa kĩla kĩthembeo ĩũlũ wa ngũa syaiiwe ngwatĩlĩlyo; na nyũmbanĩ ya Ngai woo manyusĩaa mbinyu ya asu maumĩtw'e vaini.

9Ĩndĩ nĩnaanangie Mũamoli mbee woo, ũla ũasa wake waĩ ta ũasa wa mĩtĩ ya mĩkũũ, na aĩ vinya ta mĩtĩ ya myaloni; ĩndĩ nĩnaanangie ũsyao wake kuma ĩũlũ, na mĩi yake kuma nthĩ.

10Ĩngĩ nĩnamwambatisye kumumya nthĩ ya Misili, na namũtongoesya myaka mĩongo ĩna weũnĩ, mũmesye nthĩ ya Mũamoli.

11Nakwa nookĩlilye athani ananĩ menyu, na Anasili anakenĩ menyu. Ti o ũu, inyw'ĩ ana ma Isilaeli? Ekũlya ũu Yeova.

12Ĩndĩ nĩmwanengie Anasili mbinyu manyw'e, na mweeaĩa athani, mũkĩmea, Mũikathane.

13Sisyai, ngamũvinyĩĩa vala mũĩ, o tondũ ĩkasya yĩvinyĩĩaa yusũĩtwe nĩ syove sya ngetha.

14Na kũsemba kũkaaa kwa mũsembi; na ũla wĩ vinya ndakeyongeleela vinya; o na ũla wĩ ũtonyi ndaketangĩĩa mwene;

15o na ũla wĩkalaa na ũta ndakaũngama; o na ũla wĩ maũũ mũno ndaketangĩĩa mwene; o na ũla ũtũlaa mbalasi ndaketangĩĩa mwene;

16na ũla wĩ ũkũmbaũ

katĩ wa ala me ũtonyi akakĩa e mũthei mũthenya ũsu, easya ũu Yeova.

AMOSI 3

Wĩa wa mwathani

1Ĩw'ai ndeto ĩno ĩla Yeova ũneenete ĩũlũ wenyu, inyw'ĩ ana ma Isilaeli, ĩũlũ wa mũvĩa mũima ũla nambatisye kuma nthĩ ya Misili, ngyasya, 2No inyw'ĩ nĩsĩ katĩ wa mĩvĩa yonthe ya nthĩ: kwondũ wa ũu ngamũsilĩlaa ũndũ wa mothũku menyu onthe. 3Elĩ makaendan'ya vamwe, matew'anĩte? 4Mũnyambũ ũkaluma kĩthekanĩ yĩla ũtakwatĩte? Mũnyambũ wa mũika ũkakoomea kĩsumonĩ kyaw'o, ethĩwa ndũkwete kĩndũ? 5Nyũnyi nĩtonya kũkwatw'a nĩ kĩtei ĩũlũ wa nthĩ, vala ĩtaseũvĩw'e kĩtei? Kĩtei kĩkavyanyũka nthĩ, kĩtakwatĩtye kĩndũ nongi? 6Soo ũkavuvĩwa ndũanĩ, na andũ mailea ũkĩa? Ũthũku ũkakwata ndũa, na ti Yeova ũwĩkĩte? 7Nĩ w'o, Mwĩaĩi Yeova ndakeka ũndũ, ateũvuanĩsya athũkũmi make athani nzama yake. 8Mũnyambũ nũminĩte kũluma; nũũ ũteĩw'a w'ĩa? Mwĩaĩi Yeova nũneenete; nũũ ĩndĩ ũtonya kũlea kwathana?

Ũsilĩlo wa Samalia

9Nyaĩĩkyai ũvoo nyũmbanĩ nene mbanakavye vu Asitoti, na nyũmbanĩ nene mbanakavye nthĩ ya Misili, na kwasya, Ũmbanĩai iĩmanĩ sya Samalia, na mũisisya ũndũ inenevete ituu ila syĩ vo nthĩnĩ, na ũndũ mathĩna manenevete katĩ wasyo. 10Nũndũ matyĩsĩ kwĩka w'o, easya Yeova, ala meyiĩaa ũng'endu na ũvutani nyũmbanĩ nene syoo mbanakavye. 11Kwondũ wa ũu Mwĩaĩi Yeova easya atĩĩ: Kũkeethĩwa mũmaitha, o na kũthyũlũlũka ĩ nthĩ; na akavalũkya vinya waku nthĩ wume kwaku, na nyũmba syaku nene mbanakavye ikeethĩwa syĩ ndave. 12Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: O tondũ mũĩthi ũvonokanasya maũũ elĩ kuma kanyw'anĩ wa mũnyambũ, kana kĩlungu kya kũtũ, o ta ũu ana ma Isilaeli makavonokanw'a mekalaa Samalia kĩkotonĩ kya ũkomo, na ĩũlũ wa mĩto ya alili ya ũkomo. 13Ĩw'ai inyw'ĩ, na kũsĩĩai nyũmba ya Yakovo, easya ũu Mwĩaĩi Yeova, Ngai wa nguthu. 14Nũndũ mũthenya ũla nĩsilĩla Isilaeli ũndũ wa mavĩtyo make, ngasilĩla ithembeo sya Mbethi-eli nasyo; na mbya sya kĩthembeo ikatilwa, na kũvalũka nthĩ. 15Na ngakũna nyũmba ya ĩvinda ya mbevo vamwe na nyũmba ya ĩvinda ya syũa; na nyũmba iseũvĩtw'e na maeo ma nzou ikaanangĩka, na nyũmba ila nene ikathela, easya ũu Yeova.

AMOSI 4

1Ĩw'ai ndeto ĩno, inyw'ĩ ng'ombe nga sya Mbasani, ila syĩ kĩĩmanĩ kya Samalia, ila ithĩnasya ngya, na kũvinyĩĩa athĩni, ila syĩaa eaĩi masyo, Etei, tũnyw'e. 2Mwĩaĩi Yeova nĩwĩvĩtĩte na ũtheu wake, sisyai, mĩthenya nĩkamũkĩa, ĩla makamũtwaa na mboloi, na ũtialo wenyu na ngolya sya ũkwatya makũyũ. 3Nenyu nĩmũkaumaalĩla vala ve movũthũe, kĩla ũmwe aeleele mbee wake; na mũkeeyĩkya inyw'ĩ ene Alimoni, easya ũu Yeova.

Kũlea kũtetheka kwa Isilaeli kuma mosilĩlonĩ ma Ngai

4Ũkai Mbethi-eli, mũvĩtye; ũkai Ngilikali, mwongeleele mavĩtyo; na etei nthembo syenyu kĩla kĩoko, na ilungu syenyu sya ĩkũmi ĩtina wa kĩla mĩthenya ĩtatũ; 5na thembai nthembo ya mũvea ya kĩla kĩkĩĩtwe ĩlawa, na tavan'yai na kũnyaĩĩkya ũvoo wa nthembo sya kumya na ngoo ya kwenda: nũndũ ũu nũmwendeeasya, inyw'ĩ ana ma Isilaeli, easya ũu Mwĩaĩi Yeova.

6O na ĩngĩ nakwa nĩnĩmũnengete maeo momũ ndũanĩ syenyu syonthe, na kwaĩwa nĩ kĩmũtũ kũndũ kwenyu kw'onthe; ĩndĩ mũtinzyokeete, easya ũu Yeova. 7O na ĩngĩ nakwa nĩnĩmĩsiĩĩe mbua ndĩkaue kwenyu, yĩla vatiele myei ĩtatũ kũvikĩa ngetha; na namyusya ndũanĩ ĩmwe, na natuma ĩtaua ndũanĩ ĩngĩ: kĩlungu kĩmwe nĩkyauie, na kĩlungu kĩla kĩtaaua kyooma. 8Na ĩndĩ ndũa ilĩ kana itatũ syanganga syathi ndũanĩ ĩmwe inyw'e kĩw'ũ, na ityaalaũka; ĩndĩ mũtinzyokeete, easya ũu Yeova. 9Nĩnĩmũkũnĩte na wũmanĩlu na mbuka: wingĩ wa mĩũnda yenyu na mĩũnda yenyu ya mĩsavivũ na mĩkũyũ yenyu na mĩthata yenyu kĩtĩlĩ nĩkĩminĩte: ĩndĩ mũtinzyokeete, easya ũu Yeova. 10Nĩnĩetete katĩ wenyu mũimũ o ta mũthemba ũla wa Misili: anake menyu nĩnĩmoaĩte na ũvyũ, na nĩndwaĩte mbalasi syenyu; na nĩndumĩte mũnyungo mũthũku wa mwakonĩ wa maeema wenyu wambata o na manyiũũnĩ menyu: ĩndĩ mũtinzyokeete, easya ũu Yeova. 11Nĩnĩng'uthũlangĩte ndũa katĩ wenyu, o ta yĩla Ngai wang'uthũlangile Sotomo na Ngomola, na mwailyĩ kĩsinga kĩvulĩtw'e yekethenĩ: ĩndĩ mũtinzyokeete, easya ũu Yeova.

12Kwondũ wa ũu ngakwĩka ũu, we Isilaeli; na nĩkwĩthĩwa ngakwĩka ũu, ĩyũmban'ye kũkomana na Ngai waku, we Isilaeli. 13Nũndũ, sisya, ũsu wũmbaa iĩma, na wũmba kĩseve, na aivuanĩsya mũndũ ũla wĩ kĩlilikanonĩ kyake; ũla ũtusaa kĩoko kĩvindu, na kũkinyangaa kũndũ kũtũlu kwa nthĩ — Yeova, Ngai wa nguthu, nĩyo syĩtwa yake.

AMOSI 5

Yeova ayĩsũva Isilaeli mamũsyokee

1Ĩw'ai, inyw'ĩ, ndeto ĩno ĩla ngũneena ĩtw'ĩke kĩĩo kya kũmũĩĩa, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli. 2Mwĩĩtu mũtheu wa Isilaeli nũvalũkĩte; ndakokĩla ĩngĩ: nĩwĩkĩtw'e nthĩ ĩũlũ wa nthĩ yake; vai ũmwe wa kũmũkĩlya. 3Nũndũ ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya: Ndũa ĩla yaumaalile me ngili ĩkatiala ĩana, na ĩla yaumaalile me ĩana ĩkatiala ĩkũmi, ma nyũmba ya Isilaeli.

4Nũndũ Yeova etavya nyũmba ya Isilaeli atĩĩ, Manthai nyie, na mũkeethĩwa thayũ; 5ĩndĩ mũikamanthe Mbethi-eli, o na mũikalike Ngilikali, na mũikavĩte mũthi Mbeeli-sieva: nũndũ vate ndĩi Ngilikali ĩkaenda

yĩ ndave, na Mbethi-eli ĩkatw'ĩka mana. 6Manthai Yeova, na mũkeethĩwa thayũ; ndakese kwakana ta mwaki nyũmbanĩ ya Yosevu, na kũmĩmina, na kũtikethĩwa wa kũvosya nthĩnĩ wa Mbethi-eli. 7Inyw'ĩ ala mũalyũlaa ũsili wa katĩ wĩthĩwe kĩndũ kĩ ũũ, na kwĩkya ũlũngalu nthĩ, 8mũmanthei ũla ũseũvĩtye Kĩeemea na Olioni, na kũalyũla kyuu kya kĩkw'ũ kĩthĩwe kĩoko, na kũtw'ĩkĩthya mũthenya kĩvindu kwondũ wa kũtuka; ũla wĩtaa manzĩ ma ũkanga moke, na aimatulũla ĩũlũ wa nthĩ (Yeova nĩyo syĩtwa yake); 9ũla ũetae wanangĩko wa kĩthũlũmũko ĩũlũ wa ala me na vinya, na kwondũ wa ũu wanangĩko nĩwũkĩaa ngome.

10Nĩnamũmenaa ũla ũmakanĩasya mbingĩlonĩ, na kũmũthĩtha mũno ũla ũneenaa w'o. 11Nĩkwĩthĩwa ĩndĩ mũkinyangaa ũla ngya, na kũmumĩthya nganũ na vinya: nĩmwakĩte nyũmba sya mavia masũvye, ĩndĩ mũikatũa nthĩnĩ wasyo; nĩmũvandĩte mĩũnda ya mĩsavivũ mĩseo, ĩndĩ mũikanyw'a mbinyu yayo. 12Nũndũ nĩnĩsĩ mavĩtyo menyu ũndũ maingĩvĩte, na naĩ syenyu ũndũ inenevete — inyw'ĩ ala mũthĩnasya alũngalu, na kwosa ĩvaki, na kwathũkya athĩni ala me mbingĩlonĩ matikose kĩla kyoo. 13Kwondũ wa ũu ũla wĩ kĩlĩko akakilya ĩvinda ta yĩu; nũndũ nĩ ĩvinda ĩthũku.

14Manthai ũseo, na ti ũthũku, nĩ kana mwĩthĩwe thayũ; na ĩndĩ Yeova, Ngai wa nguthu, akeethĩwa nenyu, o tondũ mwaasya. 15Menai ũla ũthũku, na mũkyenda ũla ũseo, na kũlũlũmĩlya ũsili wa katĩ mbingĩlonĩ: nokwĩthĩwa Yeova, Ngai wa nguthu, eĩka ũtialo wa Yosevu nesa.

16Kwondũ wa ũu Yeova, Ngai wa nguthu, Mwĩaĩi, easya atĩĩ: Kĩĩo kĩkeethĩwa nzĩanĩ nthanthau syonthe; na makaĩĩaa nzĩanĩ nene syonthe, Ĩiaa! Ĩiaa! Na makeeta mũĩmi kĩmetonĩ, na ala ai kũĩanĩ maĩe. 17Na mĩũndanĩ yonthe ya mĩsavivũ kũkeethĩwa kĩĩo; nũndũ ngavĩtĩla katĩ waku, easya ũu Yeova.

18Woo nĩ wenyu ala mwendaa mũthenya ũsu wa Yeova! Nĩ ũndũ wa kĩ mũkwenda kwĩthĩwa na mũthenya wa Yeova? Nĩ kĩvindu, na ti kyeni. 19No ta kethĩwa mũndũ akakĩa mũnyambũ, na nduva ĩkakomana nake; kana akĩenda nyũmba na kwaĩĩsya kw'oko kwake wakonĩ, na nzoka ĩkĩmũũma. 20Mũthenya ũsu wa Yeova ndũkethĩwa kĩvindu, na ti kyeni? O kĩvindu kĩnene, na vate ũtisu nthĩnĩ waw'o?

21Nĩngũmena, nĩngũvũthya mboka syenyu, o na nditanaw'a nĩ maũmbano menyu makilĩtye. 22Ĩĩ, o na mwanthembea nthembo syenyu sya kũvĩvw'a na nthembo sya mũtu, ndikasyĩtĩkĩla; o na ndikasyĩtĩkĩla nthembo sya mũuo sya indo syenyu nou. 23Veta wasya wa mbathi syaku vala nĩĩ; nũndũ ndikew'a wasya wa tũnanda twaku. 24Ĩndĩ ũsili wa katĩ ũtheee ta manzĩ, na ũlũngalu ta ũsĩ mũnene.

25Mwaandetee nthembo sya kũtonywa na nthembo sya mũtu weũnĩ myaka mĩongo ĩna, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli? 26Ĩĩ, nĩmwakuie kakalũ ka mũsumbĩ wenyu na kakalũ ka mĩvw'anano yenyu, ndata ya ngai yenyu, ila mweeseũvĩsye ene. 27Kwondũ wa ũu ngatuma mũenda mwĩ atave mbee wa Ndamasiku, easya ũu Yeova, ũla syĩtwa yake nĩ Ngai wa nguthu.

AMOSI 6

Wanangĩko wa Isilaeli

1Woo nĩ wa ala methũmũĩtye Saioni, na wa ala mekalĩte meyelele kĩĩmanĩ kya Samalia, andũ me na nguma ma mbaĩ ĩla yĩ na ũnene, ala nyũmba ya Isilaeli ĩendaa kwoo! 2Vĩtai mũende Kalene, na mũisisya; na kuma vo endai Amathi ĩla nene; na ĩndĩ theeai Ngathi ya Avilisiti: me kavaa kwĩ mosumbĩ asu? Kana mũvaka wamo nĩ mũnene kwĩ mũvaka wenyu? 3Inyw'ĩ ala mũtwaangaa mũthenya Mũthũku kũasa, na kũtuma wĩkalo wa ũng'endu ũthengeea; 4ala makomaa mokomonĩ ma maeo ma nzou, na kwĩkooteaa mokomonĩ moo, na kũĩsaa tũtena twa malondu maumĩtye ndĩthyanĩ, na tũsaũ maumĩtye kĩtũũnĩ; 5ala mainaa mbathi sya mana na wasya wa kananda; ala meyambĩlĩlĩasya syĩndũ sya kũinga, o ta Ndaviti; 6na ala manywĩaa mbinyu mbakũlinĩ, na kwĩvaka ene mauta ala maseo mbee; ĩndĩ ĩndĩ mati na woo nũndũ wa thĩna wa Yosevu.

7 Kwondũ wa ũu yu makaenda me atave vamwe na ala metavwa mbee; na kĩsekele kya ala meekootaa kĩkathela. 8Mwĩaĩi Yeova nĩwevĩtie nake mwene, easya ũu Yeova, Ngai wa nguthu: Nĩngũthĩtha ũnene wa Yakovo, na nĩngũmena nyũmba nene syake mbanakavye; kwondũ wa ũu nganengane ĩ ndũa na syonthe ila syĩ nthĩnĩ wayo. 9Na kũkeethĩwa, ethĩwa vakatiala andũ ĩkũmi nyũmbanĩ ĩmwe, makakw'a. 10Na yĩla mwendw'a-ĩthe wa mũndũ ũla mũkw'u wĩũkĩlya ĩ kimba, aumye mavĩndĩ nyũmbanĩ, o ũsu wĩkĩvĩvya, na akakũlya ũla wĩ kũndũ kwĩ nthĩnĩ kwa nyũmba, Ve o ũmwe wĩ naku? Nake akasũngĩa, Aiee; nĩvo ĩndĩ wĩasya, Kilya ki; nũndũ tũtitonya kũweta syĩtwa ya Yeova. 11Nũndũ, sisya, Yeova nĩwaĩaĩte, na nyũmba ĩla nene ĩkakũnwa ĩye mawatũe, na nyũmba ĩla nini ĩye mawatũku.

12 Mbalasi ikasembela ĩvianĩ? Ve ũmwe wĩĩma vo na ng'ombe? Ũndũ inyw'ĩ mũalyũlĩte ũsili wa katĩ ũtw'ĩke nyongo, na ũsyao wa ũlũngalu ũtw'ĩke kĩndũ kĩ ũũ; 13inyw'ĩ ala mũtanĩaa ũndũ wa mana, na kwasya, Tũtyĩyoseete mbya na vinya witũ ene? 14Nũndũ, sisyai, ngamũkĩlĩlya mbaĩ, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli, easya ũu Yeova, Ngai wa nguthu; na makamũthĩn'ya kuma ũlikĩlonĩ wa Amathi kũvika kalũsĩ ke Alava.

AMOSI 7

Mawoni atatũ ma wanango: Ngie, mwaki na kavilũ

1Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova wambonisye: na, sisya, oombie ngie mwambĩlĩlyonĩ wa kũthongooa kwa ĩthongooa ya ĩtina; na, sisya, ĩthongooa yĩu ya ĩtina yaĩ ĩtina wa mũsumbĩ eengethya nyeki sya ũĩthyo. 2Na kweethĩwa, yĩla syaminũkĩlye kũya nyeki sya nthĩ, nĩvo

naisye, Ame Mwĩaĩi Yeova, ekea, nĩngũkwĩsũva: Yakovo akaũngama ata? Nũndũ nĩ mũnini. 3Yeova eetũnga ũndũ wa ũu: Ũũ ndũkethĩwa, easya ũu Yeova. 4Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova wambonisye: na, sisya, Mwĩaĩi Yeova eetie mokĩlan'yo ma mwaki; na wamina ala manzĩ ma syũngũ nene, na waĩ ũtonya kũya ĩ nthĩ. 5Nĩvo naisye, Ame Mwĩaĩi Yeova, eka, nĩngũkwĩsũva: Yakovo akaũngama ata? Nũndũ nĩ mũnini. 6Yeova eetũnga ũndũ wa ũu: O na ũũ ndũkethĩwa, easya ũu Yeova.

7Ũũ nĩw'o wambonisye: na, sisya, Mwĩaĩi aũngama ũtee wa wako wakĩtwe wĩ mũthime na kavilũ, e na kavilũ kw'okonĩ kwake. 8Na Yeova angũlya, Amosi, wĩona kyaũ? Nakwa nasya, Nĩ kavilũ. Nĩvo Mwĩaĩi waisye, Sisya, nĩngwia kavilũ katĩ wa andũ makwa Isilaeli; ndikamavĩta ĩngĩ o na ĩndĩĩ; 9na kũla kũndũ kũtũlu kwa Isaka kũkeethĩwa kũthei, na kũla kũndũ kũtheu kwa Isilaeli kũkaanangwa; na ngookĩlĩla nyũmba ya Yelovoamu na ũvyũ.

Amosi na Amasia

10Nĩvo Amasia mũthembi wa Mbethi-eli watũmanie kwa Yelovoamu mũsumbĩ wa Isilaeli, akĩmwĩa, Amosi nũkũsamĩĩte katĩ wa nyũmba ya Isilaeli: nthĩ nĩemetwe nĩ kũmĩĩsya ndeto syake syonthe. 11Nũndũ Amosi aasya atĩĩ, Yelovoamu akooawa na ũvyũ, na vate ndĩi Isilaeli akatavwa kumw'a nthĩ yake. 12Na ĩngĩ Amasia amwĩa Amosi, We mwoni, kĩa, ũthi nthĩ ya Yuta, na ũkĩaa kĩmũtũ kw'o, na kwathanĩaa kw'o: 13ĩndĩ ndũkathanĩe ĩngĩ o na ĩndĩĩ vaa Mbethi-eli; nũndũ nĩ vala vandũ vatheu va mũsumbĩ, na nĩ nyũmba ya kĩũsumbĩ.

14Nĩvo Amosi wasũngĩie, na amwĩa Amasia, Ndyaĩ mwathani, o na ndyaĩ mwana wa mwathani; ĩndĩ naĩ mũĩthi, na mũsĩvĩi wa mĩkũyũ: 15na Yeova ambosa ngĩĩthya ndĩthya sya mbũi na malondu, na Yeova ambĩa, Enda, wathane andũnĩ makwa ma Isilaeli. 16Na yu kwondũ wa ũu ĩw'a ndeto ya Yeova: We wĩmbĩa, Ndũkathanĩe Isilaeli, na ndũkaneenee nyũmba ya Isaka ndeto yaku; 17kwondũ wa ũu Yeova easya atĩĩ: Kĩveti kyaku kĩkeethĩwa ĩlwaya ndũanĩ, na ana maku na eĩtu maku makavalũkw'a na ũvyũ, na nthĩ yaku ĩkaaanw'a na ũlii wa kũthima; naku mwene ũkakw'ĩa nthĩ mbuku, na Isilaeli vate ndĩi kũtavwa aumw'e nthĩ yake.

AMOSI 8

Woni wa kana: Kĩkavũ kĩ ũsyao wa ĩvinda ya syũa

1Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova wambonisye: na, sisya, kĩkavũ kĩ ũsyao wa ĩvinda ya syũa. 2Nake akũlya, Amosi, wĩona kyaũ? Nakwa nasũngĩa, Kĩkavũ kĩ ũsyao wa ĩvinda ya syũa. Nĩvo Yeova wambĩie, Mũminũkĩlyo nĩwooka ĩũlũ wa andũ makwa Isilaeli; ndikamavĩta ĩngĩ o na ĩndĩĩ. 3Na mbathi sya ĩkalũ ikatw'ĩka iĩo mũthenya ũsu, easya ũu Mwĩaĩi Yeova: simba ikeethĩwa nyingĩ; kĩla vandũ makasyĩkya nza mavindĩtye.

Kũtavwa kwa Isilaeli nĩ kũthengeeu

4Ĩw'ai ũũ, inyw'ĩ ala mwendaa kũmelya athĩni, na kũtuma ngya sya nthĩ ithela, 5mũkyasya, Mũtiso wa mwei ũkathela ĩndĩĩ, nĩ kana twĩthoosye lĩu wa mbaa ngetha? Na savato ũkathela ĩndĩĩ, nĩ kana tumĩlye nganũ, tũkĩnyivya eva, na tũkyongela sekeli, na kũkenga andũ na ithimi sya ũkengani; 6nĩ kana tũthooe ngya na vetha, na kũthooa mũthĩni na iatũ ilĩ, na kũthoosya nganũ ĩla ĩte nzeo? 7Yeova nĩwevĩtie na ũnene wa Yakovo, Vate ndĩi ndikolwa nongi nĩ wĩa woo o na ũmwe. 8Nthĩ ndĩkatetema nũndũ wa ũu, na kĩla ũmwe ũmĩtwĩe ndakameta? Ĩĩ, ĩkookĩla vyũ ta ũla Ũsĩ; na ĩkathokoana na kũusya ĩngĩ, ta Ũsĩ wa Misili. 9Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, ngathũsya syũa yĩ katambanga, na ngatulĩthya nthĩ kĩvindu kwĩ mũthenya kwĩsang'ũlĩtye, easya ũu Mwĩaĩi Yeova. 10Na ngaalyũla mboka syenyu itw'ĩke kĩmeto, na mbathi syenyu syonthe itw'ĩke kĩĩo; na ngatuma inyunyu syonthe ivotowa makunia, na ũvaa ĩũlũ wa kĩla mũtwe; na ngakĩtw'ĩkĩthya ta kũĩĩwa kwa mwana e ũmwe, na mũminũkĩlyo wamo ta mũthenya wĩ ũũ.

11Sisya, mĩthenya nĩyũkĩte, easya ũu Mwĩaĩi Yeova, ĩla ngaete yũa nthĩ, na ti yũa ya lĩu, o na waũni wa kĩw'ũ, ĩndĩ nĩ ya kwĩw'a ndeto sya Yeova. 12Na makangangaa kuma ũkanga kũvika ũkanga, na kuma ngalĩ ya ĩũlũ o na kũvika ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa; makasemba kũũ na kũũ mamanthe ndeto ya Yeova, na matikamyona. 13Mũthenya ũsu eĩtu aseo atheu na anake makanyala nũndũ wa waũni. 14Ala mevĩtaa na naĩ ya Samalia, na kwasya, O tondũ ngai yaku, we Ndani, ĩ thayũ; na, O tondũ mwĩkalĩle wa Mbeeli-sieva wĩ thayũ; makavalũka, na matikokĩla ĩngĩ.

AMOSI 9

Mosilĩlo ma Yeova mai ndĩi

1Noonie Mwĩaĩi aũngeme ũtee wa kĩthembeo: na asya, Kũna mĩthya ya ituĩ, nĩ kana myalyo ya mĩomo ĩthingithe; noimĩtilangĩla ilungu mĩtwenĩ yoo yonthe; na ngooaa ũtialo woo na ũvyũ: vati ũmwe wamo ũkakĩa, na vati ũmwe wamo ũkavonoka. 2O na makenza kũvika Seoli, kw'oko kwakwa kũkamaumya o vo; o na makambata ĩtunĩ, ngamatũnga nthĩ kuma vo. 3O na makeevitha ene kĩĩmanĩ kya Kalimeli ĩũlũ, ngamantha na kũmaumya o vo; o na me avithe kyũngũnĩ kya ũkanga ndikamone, o vo ngeeaĩa nzoka, na ĩkamaũma. 4O na makaenda mbee wa amaitha moo me atave, o vo ngeeaĩa ũvyũ, na ũkamoaa: na ngamaketeea na metho makwa nĩmeke naĩ, na ndimeka nesa.

5Nũndũ Mwĩaĩi, Yeova wa nguthu, nĩwe ũla ũkiitaa nthĩ na ĩkĩtweka, na onthe ala mamĩtwĩe makameta; na ĩkookĩla vyũ ta ũla Ũsĩ, na ĩkalika ĩngĩ, ta Ũsĩ wa Misili; 6nĩwe ũla wakaa nyũmba syake matunĩ, na kũlũlũmĩlya mwambĩlĩlyo wa ũtũo wake nthĩ; ũla wĩtaa manzĩ ma

ũkanga moke, na akĩmatulũla ĩũlũ wa nthĩ; Yeova nĩyo syĩtwa yake.
7Inyw'ĩ mũi ta ana ma Aethiovia kwakwa, inyw'ĩ ana ma Isilaeli? Ekũlya ũu Yeova. Ndyaambatya Isilaeli kuma nthĩ ya Misili, na Avilisiti kuma Kavitoli, na Asilia kuma Kili? 8Sisyai, metho ma Mwĩaĩi Yeova me ĩũlũ wa ũsumbĩ mwathe, na ngawananga kuma ĩũlũ wa nthĩ; ate o ndikamyananga vyũ nyũmba ya Yakovo, easya ũu Yeova. 9Nũndũ, sisyai, ngeeaĩa, na ngathũngũthangĩsya nyũmba ya Isilaeli katĩ wa mbaĩ syonthe, tondũ lĩu wa mbaa ngetha ũthũngũthangaw'a kĩsunginĩ, ĩndĩ kũikavalũka kaveke kamwe nthĩ. 10Athe onthe na andũ makwa makooawa na ũvyũ, ala maasya, Ũla ũthũku ndũkatũkwata, o na kũkomana naitũ.
Kũtũngwa kwa Isilaeli ĩvinda yĩla yũkĩte
11Mũthenya ũsu ngaũngamya wĩkalo wa Ndaviti ũla mũvalũku, na kũlinda mawatũe maw'o; na ngatũngĩĩa kũla waombokie, na ngootũngĩĩa o tondũ watilyĩ mĩthenya ya tene; 12nĩ kana mamesye ũtialo wa Etomu, na mbaĩ syonthe ila syĩtanĩaw'a na syĩtwa yakwa, easya ũu Yeova ũla wĩkaa ũu. 13Sisyai, mĩthenya nĩyũkĩte, yĩla mũĩmi wĩkwata mũkethi, na mũangi wa nzavivũ wĩkwata ũla ũvuĩaa mbeũ, easya ũu Yeova; na iĩma ikalovotangya mbinyu ĩ mũyo, na tũlĩma tw'onthe tũkatweka. 14Na ngatũnga andũ makwa Isilaeli kuma kũtavwanĩ, na makatũngĩĩa ndũa ila syaĩ maanzo, na kwitũaa; na makavanda mĩũnda mĩsavivũ, na kũnyusaa mbinyu yayo; o na makaseũvya mĩũnda, na kũĩsaa ũsyao wayo. 15Na ngamavanda nthĩ yoo, na maikakũwa nthĩ yoo ĩngĩ ĩla nĩmanengete, easya ũu Yeova Ngai waku.

OVATIA

OVATIA 1

Kũtheew'a kwa Etomu

1Woni wa Ovatia.

Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi Yeova ũnũkwasya ũndũ wa Etomu: Nĩtwĩw'ĩte ũvoo kuma kwa Yeova, na mũtũmwa nũtũmĩtwe katĩ wa i mbaĩ, akyasya, Ũkĩlai inyw'ĩ, na tũkĩlei tũkwatye kaũ nake. 2Sisya, nĩngũtw'ĩte mũnini katĩ wa i mbaĩ: nũvũthĩtw'e mũno. 3Ngathĩĩo sya ngoo yaku nikũkengete, we ũla ũtwĩe mĩvatĩnĩ ya ĩvia, ũla ũtũo waku wĩ ĩũlũ; ũla waasya ngoonĩ yake, Nũũ ũla ũkantheesya nthĩ? 4O na ũkambata ĩũlũ ta ndiũ, o na ũkaka ndala yaku katĩ wa ndata, ngakũtheesya nthĩ kuma vo, easya ũu Yeova.

5Ethĩwa ing'ei ikakũkĩa, kana ethĩwa avutani makakũkĩa ũtukũ (wanangĩtwe ta kĩ!), Matikoya mũvaka meanĩwa? Ethĩwa atwi ma nzavivũ makakũkĩa, matikatialya nzavivũ imwe sya kũkolan'ya? 6A! Ũndũ maũndũ ma Esau mamanthĩtwe! Ũndũ mothwii make mavithe maumbũĩtwe! 7Andũ onthe ala mew'anĩte naku nĩmakumaaisye, o kũvika mũvakanĩ: andũ ala waĩ mũuo namo nĩmakũkengete, na makũkĩlya vinya; ala maĩsaa lĩu waku nĩmakũteaa na kĩtei ungu waku: vai ũmanyi nthĩnĩ wake. 8Yeova ekũlya, Mũthenya ũsu ndikananga andũ oĩ ma Etomu, na ũmanyi wae kĩĩmanĩ kya Esau? 9Na ngũmbaũ syaku, we Temani, ikateva, kũvika yĩla kĩla ũmwe wĩvetwa aume kĩĩmanĩ kya Esau kwondũ wa kũawa.

10Nũndũ wa ũng'endu ũla wĩkĩtwe mwana-a-mwenyu Yakovo, nthoni ikakũvw'ĩka, na ũkavetwa tene na tene. 11Mũthenya ũla waũngamĩte mũingo ũla ũngĩ, mũthenya ũla aeni matwaie syĩndũ syake, na andũ ma nthĩ ĩngĩ malikile mbingĩlonĩ syake, na kũlimana ũndũ wa Yelusaleme, o naku wailyĩ ta ũmwe wamo. 12Ĩndĩ ndũkasisye mũthenya wa mwana-a-mwenyu mũthenya wa thĩna wake mũnene, na ndũkatane ĩũlũ wa ana ma Yuta mũthenya wa wanangĩko woo; o na ndũkaneene na ngathĩĩo mũthenya wa thĩna. 13Ndũkalike mbingĩlonĩ ya andũ makwa mũthenya wa wanangĩko woo mũnene; ĩĩ, ndũkasisye kũnyamawa kwoo mũthenya wa wanangĩko woo mũnene, o na mũikaakwate syĩndũ syoo mũthenya wa wanangĩko woo mũnene. 14Na ndũkaũngame mavĩtanĩonĩ ma nzĩa, kũmamina andũ make ala meũvonoka; na ndũkamanengane ala make meũtiala mũthenya ũsu wa thĩna.

15Nũndũ mũthenya wa Yeova wĩ vakuvĩ ĩũlũ wa mbaĩ syonthe: o ũndũ weekie, ũkeekwa o w'o; kwĩka kwaku kũkasyoka ĩũlũ wa mũtwe waku mwene. 16Nũndũ o tondũ mwanyw'ĩĩe kĩĩmanĩ kyakwa kĩtheu, o ta ũu mbaĩ syonthe ikanyusaa ĩndĩ yonthe; ĩĩ, ikanyw'a, na kũmelya, na ikeethĩwa o ta itaĩ vo.

Kũnenevw'a kwa Isilaeli

17Ĩndĩ kĩĩmanĩ kya Saioni kũkeethĩwa ala makavonoka, nakyo kĩkeethĩwa kĩtheu; na nyũmba ya Yakovo ĩkamesya ng'ũndũ syoo. 18Na nyũmba ya Yakovo ĩkatw'ĩka mwaki, na nyũmba ya Yosevu ũlĩlĩnzĩ, na nyũmba ya Esau ĩkatw'ĩka mavuthĩ, na makakana katĩ woo, na kũmamina; na vaikatiala o na ũmwe nyũmbanĩ ya Esau; nũndũ Yeova nũneenete ũu. 19Na ala ma ngalĩ ya Ĩtheo makamesya kĩĩma kya Esau, na ala ma nthĩ ndindimalu makamesya Avilisiti; na makamesya weũ wa Evalaimu, na weũ wa Samalia; na Mbenyamini akamesya Ngileati. 20Na ala mataviwe ma nguthu ĩsu ya ana ma Isilaeli, ala me katĩ wa Akanaani, makamesya o kũvika Nzalevathi; na ala mataviwe ma Yelusaleme ala me Sevalati, makamesya ndũa sya ngalĩ ya ĩtheo. 21Na atangĩĩi makambata kĩĩmanĩ kya Saioni makĩsilĩle kĩĩma kya Esau; na ũsumbĩ ũkeethĩwa wa Yeova.

YONA

YONA 1

Yona aikĩa kuma vala ve Yeova

1Na ĩndĩ ndeto ya Yeova yamũkĩe Yona mwana wa Amitai, ĩkĩmwĩa, 2Ũkĩla, ũende Nineva, ndũa ĩsu nene, na ũkĩmyũkĩlĩlya wasya; nũndũ ũthũku woo nĩ mwambatu vala nĩĩ. 3Ĩndĩ Yona ookĩla akĩĩe Talisisi aume vala ve Yeova; na atheea Yova, na awĩla ngalawa ĩendete Talisisi: na ĩndĩ aĩva ĩtuvi yayo, na alika nthĩnĩ wayo, kũendan'ya namo Talisisi aume vala ve Yeova.
4Ĩndĩ Yeova aete kĩseve kĩnene ĩũlũ wa ũkanga, na kwaĩ kĩuutani kĩ vinya ĩũlũ wa ũkanga, o na ngalawa yesaa kwanangwa. 5Nĩvo ĩndĩ andũ ma ngalawa meewie w'ĩa, na meekaĩla kĩla mũndũ ngai yake; na mekangya syĩndũ ila syaĩ ngalawanĩ ũkanganĩ, nĩ kana yĩthĩwe mbũthũ kwamo. Ĩndĩ Yona nĩwalikĩte kũndũ kwĩ nthĩnĩ ngalawanĩ; na akakoma, akalĩkwa. 6Na ĩndĩ mũnene wa ngalawa amũkĩa, na amũkũlya, Wĩ na kĩ, we mũkomi? Ũkĩla, wĩkaĩle Ngai waku, no kwĩthĩwa Ngai atũlilikana, tũtikae. 7Na maneenan'ya kĩla mũndũ na ũla ũngĩ, Ũkai, tũlimane, nĩ kana tũmanye nĩ ũndũ waũ ũthũku ũũ wĩ ĩũlũ waitũ. Na ĩndĩ malimana, naw'o wamũvalũkĩla Yona. 8Nĩvo ĩndĩ mamwĩie, Tũtavye, nĩtũũkwĩsũva, nũũ ũla ũtumie ũthũku ũũ wĩthĩwa ĩũlũ waitũ; wĩa waku nĩ mwaũ? Na wumĩte nakũ? Nthĩ yaku nĩ yĩkũ? Na wĩ mũmwaũ? 9Nake amea, Nyie nĩ Mũevelania; na nĩngũkĩa Yeova, Ngai wa ĩtu, ũla wombie ũkanga na nthĩ nyũmũ. 10Nĩvo ĩndĩ andũ meewie w'ĩa mũno, na mamũkũlya, Wĩkĩte ũndũ mwaũ? Nũndũ andũ nĩmamanyie kana nĩwakĩĩte kuma vala ve Yeova, nĩkwĩthĩwa nĩwamatavya.
11Nĩvo ĩndĩ mamwĩie, Twĩkwĩka ata, nĩ kana ũkanga ũtũuĩsye? Nũndũ ũkanga wookĩlangilye itulumo mbee na mbee. 12Nake amea, Mbũkĩlyai, na mũimbĩkya ũkanganĩ; na ĩndĩ ũkanga ũkamũuĩsya: nũndũ nĩnĩsĩ kana nũndũ wakwa kĩuutani kĩĩ kĩnene kĩ ĩũlũ wenyu.
13Ĩndĩ andũ matwaa na vinya masyoke nthĩ; ĩndĩ matyaatonya; nũndũ ũkanga wamokĩlangĩlye itulumo mbee na mbee. 14Kwondũ wa ũu mamwĩkaĩla Yeova, na masya, Nĩtũũkwĩsũva, ame Yeova, nĩtũũkwĩsũva, tũikae nũndũ wa thayũ wa mũndũ ũũ, na ndũkatũtalĩle nthakame ĩte ĩvĩtyo; nũndũ we, ame Yeova, nĩweeka ũla wakwendeesya. 15Na ĩndĩ mamũkĩlya Yona, na mamwĩkya ũkanganĩ; na ũkanga waeka kũkĩlangan'ya.
16Nĩvo ĩndĩ andũ makĩie Yeova mũno; na mathembea Yeova nthembo, na meava.
17Na Yeova aseũvĩtye ĩkũyũ ya kũmũmelya Yona; na Yona aĩ ĩvunĩ ya ĩkũyũ mĩthenya ĩtatũ na matukũ atatũ.

YONA 2

Mboya ya Yona ya kũtũnga mũvea; ũsũngĩo wa Yeova

1Nĩvo ĩndĩ Yona wavoyie Yeova Ngai wake e ĩvunĩ ya ĩkũyũ.
2Nake asya, Nĩnĩkaĩlile Yeova kwondũ wa thĩna wakwa,
Nake anzũngĩa; Nakaya nĩ nda ya Seoli,
Naku weew'a wasya wakwa.
3Nũndũ nũmbĩkĩtye kyũngũnĩ, katĩ wa maũkanga nthĩnĩ,
Na kĩw'ũ kingĩ nĩkinthyũlũlũkĩte;
Itulumo syaku syonthe, na mĩkĩndo yaku ya manzĩ nivĩtĩle ĩũlũ wakwa.
4Nakwa nasya, Nĩmbetetwe mbee wa metho maku;
Ĩndĩ ngasisya ĩngĩ kwelekela ĩkalu yaku ĩtheu.
5Manzĩ nĩmanthyũlũlũkĩte ngalĩ syonthe, o na kũvika ngoonĩ;
Manzĩ ma syũngũ nene nĩmanthyũlũlũkĩte;
Malula nĩmendingĩlĩte mũtwe.
6Nĩnĩlikĩte ĩtheo kũvika myambĩlĩlyo ya iĩma;
Nthĩ nĩyĩĩmbingĩĩte na ivingo syayo tene na tene:
Ĩndĩ nĩwumĩtye thayũ wakwa ĩimanĩ, ame Yeova Ngai wakwa.
7Yĩla ngoo yakwa ĩnĩũthelekelaa nthĩnĩ wakwa, nĩnĩmũlilikanile Yeova;
Na mboya yakwa nĩyũkie kwaku, ĩkalũnĩ yaku ĩtheu.
8Ala mendaa maũndũ ma mana ma ũvũngũ
Meimaa tei woo ene.
9Ĩndĩ ngakũthembea vamwe na wasya wa mũvea;
Ũndũ nĩvĩtĩte ngeanĩsya.
Ũtangĩĩo nĩ wa Yeova.
10Na Yeova aneena na ĩkũyũ, nayo yamũtavĩka Yona nthĩ nyũmũ.

YONA 3

Kũalyũla ngoo kwa andũ ma Nineva

1Na ndeto ya Yeova yamũkĩa Yona ĩvinda ya kelĩ, ĩkĩmwĩa, 2Ũkĩla, ũende Nineva, ndũa ĩsu nene, na ũmĩtavye ũtavan'yo ũla ngũkwĩa. 3Na ĩndĩ Yona ookĩla, na athi Nineva, kwĩanana na ndeto ya Yeova. Na Nineva yaĩ ndũa nene mũno, mũendo wa mĩthenya ĩtatũ. 4Na Yona ambĩlĩlya kũlika ĩla ndũa mũendo wa mũthenya ũmwe, nake ookĩlya wasya, akyasya, Vatiele o matukũ mĩongo ĩna, na Nineva ĩkĩng'uthũlangwa.
5Na andũ ma Nineva meetĩkĩla Ngai; na matavan'ya kũtĩĩa kũya, na meekĩa makunia, kuma ũla mũnene wamo o na kũvika ũla mũnini wamo. 6Na ũvoo wavikĩa mũsumbĩ wa Nineva, nake ookĩla kuma

kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ, na aia ngũa yake ya ũsumbĩ, na eevw'ĩka makunia, na ekala mũunĩ. 7Nake aumya ũtũmane na anyaĩĩkya Nineva kw'onthe kwa ũtw'ĩo wa mũsumbĩ na anene make me ndaĩa, akyasya, Kũtikasamwe kĩndũ o na kĩmwe nĩ mũndũ kana indo, ndĩthya ya ng'ombe kana ya mbũi na malondu; kũtikaĩwe, kana kũnyuwa kĩw'ũ; 8ĩndĩ nĩkwĩvw'ĩkwe makunia, mũndũ o na indo, na nĩkwĩkaĩlwe Ngai na vinya: ĩĩ, nĩmethyũũe kĩla ũmwe kuma mũendelenĩ wake mũthũku, na kuma ũng'endunĩ ũla wĩ mokonĩ make. 9Nũũ wĩsĩ ethĩwa Ngai ndeĩthyũũa na kwĩtũnga, na kwĩthyũũa aeke ũthatu wake mwai kana tũtikae? 10Na Ngai oona mawĩa moo, kana nĩmeethyũũie kuma mũendelenĩ woo mũthũku; na Ngai eetũnga aeka ũthũku ũla waĩtye akameka; na ndaawĩka.

YONA 4

Kwĩw'ĩthw'a woo kwa Yona na tei wa Yeova

1Ĩndĩ ũndũ ũsu wamwĩw'ĩthya Yona woo mũno, na aĩ mũthatu. 2Nake avoya Yeova, na asya, Nĩngũkũvoya, ame Yeova, ũndũ ũũ tiw'o naisye, o yĩla naĩ nthĩ yaitũ? Kwondũ wa ũu nĩneekalaatile kũkĩĩa Talisisi; nũndũ nĩneesĩ kana we wĩ Ngai mũseo, na wĩ tei, mũmĩĩsya wa kũthata, na wĩ na ũseo mwingĩ wĩ wendo, na wĩtũngaa ndũkeke ũla ũthũku. 3Kwondũ wa ũu yu, ame Yeova, numya thayũ, nĩngũkwĩsũva; nũndũ nĩ kavaa kwakwa nĩkw'e kwĩ kwĩkala thayũ. 4Na Yeova amũkũlya, Nũkwĩka nesa ũkĩthata? 5Nĩvo ĩndĩ Yona waumie ndũanĩ, na ekala ũtee wa ndũa ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, na kũu eeyakĩa kalwanda, na ekala muunyĩnĩ wako, ambe kwona ũndũ ndũa ĩnĩkwĩkĩka.
6Na Yeova Ngai aseũvya wũngũ, na atuma ũtamba ĩũlũ vala ve Yona, kana ũtw'ĩke muunyĩ ĩũlũ wa mũtwe wake, ũmũvonokye mwĩkalĩlenĩ wake mũthũku. Na ĩndĩ Yona aĩ mũtanu mũno nũndũ wa wũngũ. 7Ĩndĩ Ngai aseũvya kĩinyũ kũikya ũnĩ ũsu, na kyaũma ũ wũngũ, na wooma. 8Na kweethĩwa, yĩla syũa yaumie, Ngai aseũvya kĩseve kĩ ĩvyũvĩ kyumĩte wumĩlonĩ wa syũa; na syũa yavĩvya Yona mũtwe, na akwatwa nĩ mũnyalo, na eekũlĩlya nĩ kana akw'e, na asya, Nĩ kavaa kwakwa nĩkw'e kwĩ kwĩkala thayũ. 9Na Ngai akũlya Yona, Nũkwĩka nesa ũkĩthata nũndũ wa wũngũ? Nake asũngĩa, Nĩngwĩka nesa kũthata, o na kũvikĩa kũkw'a.
10Na Yeova amwĩa, We nĩwĩw'ĩe wũngũ tei, ũla ũtaaũthĩnĩa, o na ndwaatuma wĩana; ũla ũnameie ũtukũ na wanangĩka o ũtukũ: 11nakwa ndyaĩlwe nĩ kwĩw'ĩa Nineva tei, ndũa ĩsu nene, ĩla nthĩnĩ wayo ve aingĩ kwĩ andũ ngili ĩana na mĩongo ĩlĩ ala matatonya kũvathũkan'ya katĩ wa kw'oko kwoo kwa aũme na kw'oko kwoo kwa aka; na ĩngĩ yĩ indo mbingĩ?

MIKA

MIKA 1

Kĩĩo ũndũ wa Samalia na Yelusaleme

1Ndeto ya Yeova ĩla yamũkĩe Mika Mũmolasiti mĩthenya ya Yothamu, na Aasu, na Esekia, asumbĩ ma Yuta, ĩla wonie ũndũ wa Samalia na Yelusaleme.
2Ĩw'ai, inyw'ĩ ngo sya andũ, inyw'onthe; ĩthukĩĩsye, we nthĩ, na syonthe ila syĩ vo: na Mwĩaĩi Yeova namũkũsĩĩe, Mwĩaĩi e ĩkalũnĩ yake ĩtheu. 3Nũndũ, sisya, Yeova, nũkumĩla aumĩte vandũ vake, na akatheea, na kũkinyanga kũndũ kũtũlu kwa nthĩ. 4Na iĩma ikatweka ungu wake, na myanda ĩkaatũka, ta ĩseso vala ve mwaki, ta manzĩ mavaũũkĩle kĩvaũũkonĩ. 5Nũndũ ũũ w'onthe nĩ ũndũ wa ĩvĩtyo ya Yakovo, na ũndũ wa naĩ sya nyũmba ya Isilaeli. Ĩvĩtyo ya Yakovo nĩ yĩva? Ti Samalia? Na kũndũ kũtũlu kwa Yuta nĩ kwĩkũ? Ti Yelusaleme? 6Kwondũ wa ũu ngatw'ĩkĩthya Samalia ta kĩvumbu kĩ mũũndanĩ, na ta kũndũ kwa kũvanda mĩsavivũ; na ngekya mavia mayo kyandanĩ, na ngavukũa myambĩlĩlyo yayo. 7Na mĩvw'anano yayo yonthe myasũvye ĩkakũnwa ĩtilĩkange tũlungu, na matuvi mayo onthe makavĩvw'a na mwaki, na mĩvw'anano yayo yonthe ngamyananga; nũndũ nĩyamyũmbanĩtye na ĩtuvi ya ũmalwaya, na ĩkatũngĩthw'a ĩtuvinĩ ya ũmalwaya.
8Kwondũ wa ũu ngaĩa na kũkaya; ngathi nĩvuĩte na nĩ mũthei; ngaamba o ta mbĩwa, na kũĩa kĩĩo kĩilyĩ kya nyaa. 9Nũndũ mawũkite make mativoeka; nũndũ nĩwũkĩte o na kũvika Yuta; nũvikĩte mbingĩlonĩ ya andũ makwa, o Yelusaleme. 10Mũtikotavan'ye Ngathi, mũtikaĩe nongi: ku Mbethi-le-avila nĩnĩyalalĩtye kĩtoonĩ. 11Vĩta, we ũla ũtwĩe Savili, wĩ mũthei na wĩ na nthoni: ũla ũtwĩe Nzaanani ndanamba kumĩla; kũkaya kwa Mbethi-eseli kũkamũvena inyw'ĩ wĩkwatyo wavo. 12Nũndũ ũla ũtwĩe Malothi eteele ũseo e na kĩũũyũ, nĩkwĩthĩwa ũthũku nĩ mũku kuma kwa Yeova kũvika mbingĩlonĩ ya Yelusaleme. 13Ova mbalasi yĩ maũũ ĩkasyanĩ ya kaũ, we ũla ũtwĩe Lakisi: nĩyo mwambĩlĩlya wa naĩ kwa mwĩĩtu wa Saioni; nũndũ mavĩtyo ma Isilaeli nĩmoonekie nthĩnĩ waku. 14Kwondũ wa ũu ũkanenga Molesethingathi mũthĩnzĩo wa kũtaanĩsya: nyũmba sya Akisivu ikeethĩwa kĩndũ kya ũkengana kwa asumbĩ ma Isilaeli. 15We ũla ũtwĩe Malesa, ngesa ũkũetee ũla ũkakũsumbĩka: ũtaĩo wa Isilaeli ũkavika o na Atulamu. 16Ĩyenze ũvaa, noitilanga nzw'ĩĩ syaku nũndũ wa syana ila ikũtanasya: nenevangya ũvaa waku ta ndiũ; nũndũ nĩ nendu syĩ ndave kuma kwaku.

MIKA 2

Woo kwa ala mathĩnasya ngya

1Woo nĩ wa ala masũanĩaa ũthũku na kwĩkĩa ũthũku mokomonĩ moo! Na kĩoko kũikya maiwĩka, nũndũ wĩ ũtonyinĩ wa kw'oko kwoo. 2Na nĩmew'ĩaa mĩũnda ĩtomo, na kũmyosa; o na nyũmba, na maivenana: na nĩmathĩnasya mũndũ na nyũmba yake, o na mũndũ na ũtiĩwa wake. 3Kwondũ wa ũu Yeova easya atĩĩ: Sisyai, mũvĩa ũũ nĩngũsũanĩĩa ũthũku, ũla mũtakeyumya ngingo syenyu vo, o na mũikathi na wĩng'athĩlĩlyo; nũndũ nĩ ĩvinda ĩthũku. 4Mũthenya ũsu makamũtila ngelekan'yo, na kũĩa kĩĩo kĩ woo, na kwasya, Nĩtwanangĩtwe vyũ: nũnũkũalyũla kĩanda kya andũ makwa: a! Ũndũ ũnũkũkĩveta kwakwa! Nũnũkũaĩa ala ang'endu mĩũnda yaitũ. 5Kwondũ wa ũu ĩkomanonĩ ya Yeova ndũkethĩwa na ũmwe ũla ũkekya ũlii wa kũthima na nzĩa ya kula.
6Mũikathane, na mathanĩĩa. Matikamathanĩe: ivũthya itikathela. 7Kũkaw'a, we nyũmba ya Yakovo, Veva wa Yeova nĩ mũoleku? Meko aa nĩ make? Ndeto syakwa itimwĩkaa nesa ũla ũendaa na mĩendele myaĩlu? 8Ĩndĩ o ĩoo yĩthei andũ makwa manookĩlile ta mũmaitha: nĩmumasya na vinya ngũa ya ĩũlũ kuma ngũanĩ ya ala mavĩtaa meyelele ta andũ matekwenda kaũ. 9Aka ma andũ makwa nĩmũmaumasya nyũmbanĩ syoo sya kwendeesya; syana syoo nini nĩmwivenaa ndaĩa yakwa tene na tene. 10Ũkĩlai, na mũkĩthi; nũndũ vaa ti vandũ venyu va kũthũmũa; nũndũ wa ũvuku ũla wanangaa, ĩĩ, o na wanango mũnene mũno. 11Ethĩwa mũndũ aendete nthĩnĩ wa veva wa ũvũngũ nũnũkengana, akyasya, Ngakwathanĩa ũndũ wa mbinyu na kĩla kĩtoonasya; o nake kaeethĩwa mwathani wa andũ aa.
12Nditĩa kũmban'ya onthe a maku, we Yakovo; nditĩa kũmban'ya ũtialo wa Isilaeli; ngamomban'ya vamwe ta malondu ma Mbosila, ta ndĩthya ya mbũi na malondu katĩ wa kĩsesi kyayo; makookĩlya kĩuumo kĩnene nũndũ wa andũ kwingĩva. 13Ũla mũvevenzi ambata mbee wamo; meevũthũĩa na mavĩta kũvika mbingĩlonĩ, na kumaalĩla vo; na mũsumbĩ woo atongosya mbee woo, na Yeova vu mbee.

MIKA 3

Atongoi ma Isilaeli maikanw'a; Yelusaleme ĩkanangwa

1Na nasya, Ĩw'ai, nĩngũmwĩsũva, inyw'ĩ atongoi ma kwa Yakovo na asumbĩki ma nyũmba ya Isilaeli: ti ũndũ wenyu kũmanya ũsili wa katĩ? 2Inyw'ĩ ala mũmenaa ũseo, na kwenda ũthũku; ala mũthĩnzaa kĩkonde kyoo, na nyama syoo kũsyumya mavĩndĩnĩ

moo; 3o na ĩngĩ ala mũĩsaa nyama sya mĩĩ ya andũ makwa, na kũmathĩnza kĩkonde kyoo, na kũtũlanga mavĩndĩ moo, na kũmatilanga tũlungu, ta tũkwĩkĩwa mbisũnĩ, na ta nyama kĩtevenĩ. 4Nĩvo memwĩkaĩla Yeova, ĩndĩ ndakamasũngĩa; ĩĩ, akamavitha ũthyũ wake ĩvinda yĩu, kwĩanana na ũndũ meekie ũthũku mekonĩ moo.

5Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya ũndũ wa athani ala mavĩtĩthasya andũ makwa; ala maũmaa na maeo moo, na kwaasya, Mũuo; na o ũla ũtekwĩkĩa kĩndũ makanyw'anĩ moo, no makwatasya kaũ nake: 6Kwondũ wa ũu kũkeethĩwa ũtukũ kwenyu, nĩ kana mũtikethĩwe na woni; na kũkeethĩwa kĩvindu kwenyu, nĩ kana mũtikaaũsye; na syũa yĩkamathũĩa athani, na mũthenya ũkeethĩwa mwiũ kwoo. 7Na oni makasonokw'a, na ala maaũasya makathokoana; ĩĩ, onthe makeevw'ĩka ilomo; nũndũ vati ũsũngĩo wa Ngai. 8Ĩndĩ ngalĩ ĩ yakwa, kwondũ wa Veva wa Yeova, nĩnusũĩtw'e nĩ vinya, na ũsili, na ũtonyi, non'ye Yakovo ĩvĩtyo yake, na Isilaeli naĩ yake.

9Ĩw'ai ũũ, nĩngũmwĩsũva, inyw'ĩ atongoi ma nyũmba ya Yakovo, na asumbĩki ma nyũmba ya Isilaeli, ala mũthĩthaa ũsili wa katĩ, na kwelelũkasya ũlũngalu w'onthe. 10Meaka Saioni na nthakame, na Yelusaleme na ũthũku. 11Atongoi mayo masilaa nũndũ wa mĩthĩnzĩo, na athembi mayo mamanyĩasya nũndũ wa kũtuvwa, na athani mayo maaũasya nũndũ wa mbesa: o na kau meĩkwatya Yeova, na kwasya, Yeova nde katĩ waitũ? Vati ũthũku ũkatũvikĩa. 12Kwondũ wa ũu Saioni ĩkenzwa ta mũũnda kwondũ wenyu, na Yelusaleme ĩkatw'ĩka ivumbu, na kĩĩma kya ĩ nyũmba ta kũndũ kũtũlu kwa mũtitũ.

MIKA 4

Ũsumbĩko wa Yeova wa mũuo nthĩ yonthe

1Ĩndĩ mĩthenya ya mũminũkĩlyo kũkeethĩwa, kĩĩma kĩ nyũmba ya Yeova kĩkekalaa kĩ kĩtũlu kwĩ ila ingĩ, na kũkĩla ĩũlũ wa tũlĩma; na ngo sya andũ ikaendaa vo. 2Na mbaĩ mbingĩ ikathi ikyasya, Ũkai, twambate kĩĩmanĩ kya Yeova, na nyũmbanĩ ya Ngai wa Yakovo; na akatũmanyĩasya mĩendele yake, na tũkaendaa nzĩanĩ syake. Nũndũ mĩao ĩkaumaa Saioni, na ndeto ya Yeova ĩkaumaa Yelusaleme; 3na akasilanasya ngo mbingĩ sya andũ, na akatusĩaa mbaĩ syĩ vinya sya kũasa maũndũ: na makatusya mbyũ syoo itw'ĩke mĩthya ya maembe ma ng'ombe, na matumo moo tũvyũ twĩ ngoto twa ũsea; mbaĩ ndĩkokĩlĩlya mbaĩ ĩngĩ ũvyũ, o na itikemanyĩsya kaũ ĩngĩ. 4Ĩndĩ makekalaa kĩla mũndũ ĩtina wa mũsavivũ wake na ĩtina wa mũkũyũ wake; na vati ũmwe ũkatuma makĩa: nũndũ kanyw'a wa Yeova wa nguthu nũneenete ũu. 5Nũndũ ngo syonthe sya andũ iendaa kĩla ũmwe syĩtwanĩ ya ngai yake: na ithyĩ tũkaendaa syĩtwanĩ ya Yeova Ngai waitũ tene na tene.

Wovosyo wa Isilaeli kuma kũtavwanĩ

6Mũthenya ũsu, ngatũnga ũla ũthuaa, na ngatũnga ũla ũlũngĩtw'e, na ũla nĩthĩnĩtye, easya ũu Yeova; 7na ngatw'a ũla wathuaa ũtialo, na ũla wekĩtw'e kũasa mbaĩ yĩ vinya: na Yeova akamasumbĩka kĩĩmanĩ kya Saioni kuma yu o na kũvika tene na tene. 8Naku, we mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa ndĩthya ya mbũi na malondu, kalĩma ka mwĩĩtu wa Saioni, kwaku ũkooka, ĩĩ, ũsumbĩko wa mbee ũkooka, ũsumbĩ wa mwĩĩtu wa Yelusaleme.

9Na yu nĩkĩ ũkũkaya na wasya mũnene? No kwĩ mũsumbĩ nthĩnĩ waku, mũtai waku nĩwaĩte, ũndũ woo ũkũkwatĩte ta mũndũ mũka ũnũkwaũnya? 10Ĩthĩwa na woo, na ũithĩna ũsyae, we mwĩĩtu wa Saioni, o ta mũndũ mũka ũnũkwaũnya; nũndũ yu ũkauma ndũanĩ, na ũkatũa weũnĩ, na ũkathi o kũvika Mbaviloni: nĩkw'o wĩtangĩĩĩwa; nĩkw'o Yeova wĩkwovoesya kuma kw'okonĩ kwa amaitha maku. 11Na yu mbaĩ mbingĩ nikũmbanĩe, ila syaasya, Navukw'e, na metho maitũ nĩmone ũndũ tũkwenda ĩũlũ wa Saioni. 12Ĩndĩ matyĩsĩ mosũanĩo ma Yeova, o na matiũmanya nzama yake; nũndũ nũmombanĩtye ta syove sya ngetha kĩvũĩonĩ. 13Ũkĩla, we mwĩĩtu wa Saioni, ũvũe; nũndũ ngatw'ĩkĩthya ũvya waku kĩaa, na ngatw'ĩkĩthya mavũngũ maku ũthuku; na ũkakũna ngo mbingĩ sya andũ itw'ĩke tũlungu: na ngavathĩa Yeova ũtandĩthyo woo, na syĩndũ syoo Mwĩaĩi wa nthĩ yonthe.

MIKA 5

1Yu ũkeeyũmban'ya nguthu nguthu, we mwĩĩtu wa nguthu; nũtũthyũlũlũkĩte atũtw'ĩkanĩsye; makakũna mũsili wa Isilaeli na ndata ĩtau.

Ũsumbĩki wa Mũtangĩĩi ũla ũkauma Mbethi-leemu

2Ĩndĩ we, Mbethi-leemu ya Evilatha, ũla wĩ mũnini ũtatalwa katĩ wa ngili sya Yuta, kwaku kũkauma ũmwe ambũkĩe ũla wĩtw'ĩka mũsumbĩki kwa Isilaeli; ũla kumĩla kwake nĩ kuma ĩvinda ya tene, kuma tene tene. 3Kwondũ wa ũu akaekana namo, kũvika ĩvinda yĩla ũla ũnũkwaũnya wĩĩthĩwa asyaĩte: nĩvo ĩndĩ ũtialo wa ana-a-ĩthe make wĩsyoka kwa ana ma Isilaeli. 4Na akaũngama, na akaĩthya ĩĩthya yake vinyanĩ wa Yeova, ũnenenĩ wa syĩtwa ya Yeova Ngai wake: na makekala; nũndũ yu akeethĩwa e mũnene kũvika itulunĩ sya nthĩ. 5Na mũndũ ũsu akeethĩwa mũuo witũ. Yĩla Mũasuli wĩũka nthĩ yaitũ, na aikinyanga nthĩnĩ wa nyũmba sitũ nene mbanakavye, nĩvo twĩmũkĩlĩlya aĩthi mũonza, na andũ anene nyanya. 6Na makaananga nthĩ ya Asuli na ũvyũ, o na nthĩ ya Nimiloti molikĩlonĩ mayo: nake akatũtangĩĩa kuma kwa Mũasuli, yĩla wĩũka nthĩ yaitũ, na yĩla wĩkinyanga mũvakanĩ witũ. 7Na ũtialo wa Yakovo ũkeethĩwa katĩ wa ngo mbingĩ sya andũ o ta ĩmwe kuma kwa Yeova, ta mĩono ya mbua nyekinĩ, ila itekalaa nũndũ wa mũndũ, o na kweteela ana ma andũ. 8Na ũtialo wa Yakovo ũkeethĩwa katĩ wa i mbaĩ, o katĩ wa ngo mbingĩ sya andũ, ta mũnyambũ katĩ wa nyamũ sya mũtitũnĩ, ta mũnyambũ wa mũika katĩ wa ndĩthya sya malondu; ũla, ethĩwa wavĩtĩla vo, ũangĩaa nthĩ na kũtembũanga tũlungu, na kũti wa kũtangĩĩa. 9Kw'oko kwaku nĩkũkĩlw'e ĩũlũ wa nthũ syaku, na amaitha maku onthe nĩmavetwe.

10Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, ngaveta mbalasi syaku syume vala ũĩ, na ngaananga makasya maku ma kaũ, easya ũu Yeova: 11na ngaveta ndũa sya nthĩ yaku, na ngang'uthũlanga ngome syaku syonthe syĩ vinya. 12Na ngaveta mooi maume kw'okonĩ kwaku; na ndũkethĩwa na ala mathanaa maũndũ ĩngĩ: 13na ngaveta mĩvw'anano yaku myasũvye na ituĩ syaku kuma vala ũĩ; na ndũkathaitha ĩngĩ wĩa wa moko maku; 14na ngakũa Aselimu yaku yume vala ũĩ; na ngaananga ndũa syaku. 15Na ngaĩvanĩsya kwa mbaĩ ingĩ ila iteew'aa nĩ mũthatu na mũthilĩku.

MIKA 6

Ngananĩo ya Yeova na Isilaeli

1Ĩw'ai yu ũndũ Yeova ũnũkwasya: Ũkĩla, ũkatetee mbee wa iĩma, na tũlĩma nĩtwĩw'e wasya waku. 2Ĩw'ai, inyw'ĩ iĩma, ngananĩo ya Yeova, na inyw'ĩ myambĩlĩlyo ya nthĩ ĩla yĩkalaa; nũndũ Yeova e na ngananĩo na andũ make, na akatetan'ya na Isilaeli. 3We ũko wakwa, nĩkwĩkĩte ata? Na nĩkũnoetye ũndũnĩ wĩva? Ngũsĩĩa. 4Nũndũ nĩnakwambatisye kũkumya nthĩ ya Misili, na nakwovosya kuma nyũmbanĩ ya ũkombo; na natũma Mose, na Aluni, na Miliamu makũtongoesye. 5Ame andũ makwa, lilikanai yu ũndũ Mbalaki mũsumbĩ wa Moavi wasũanĩie, na ũndũ Mbalaamu mwana wa Mbeoli wamũsũngĩie; lilikanai ũndũ kweekĩkie kuma Sitimu kũvika Ngilikali, nĩ kana mũmanye meko malũngalu ma Yeova.

Ũndũ Yeova ũandũaa

6Ngathengeea mbee wa Yeova na kyaũ, na kwĩkunamĩsya Ngai ũla wĩ ĩũlũ? Ngamũthengeea nĩ na nthembo sya kũvĩvw'a, na tũsaũ twa mwaka ũmwe? 7Yeova akendeew'a nĩ ngili sya ndũũme, kana nĩ ngili makũmi sya mbũsĩ sya mauta? Nganengane ĩkithathi yakwa nũndũ wa ĩvĩtyo yakwa, ũsyao wa mwĩĩ wakwa nũndũ wa naĩ ya ngoo yakwa? 8Nake nũkwonetye ũndũ ũseo, we mũndũ; na ũndũ ũla Yeova ũnũkũandũa kwaku nĩ mwaũ, ate o kwĩkaa ũlũngalu, na kwendaa ũseo, na kũendanasya na Ngai waku?

9Wasya wa Yeova nũkwanĩĩsya ndũa, na mũndũ wĩ ũĩ akoona syĩtwa yaku: mĩw'ei ndata, na ũla ũmĩnyuvĩte. 10Ve mothwii maie ma ũthũku o na yu nyũmbanĩ ya mũthũku, na kĩthimi kĩte kĩanĩu kĩla kĩthatasya? 11Ngeethĩwa nĩ mũtheu nĩ na ithimi ila nthũku, na nĩ na mũvuko wĩ mavia ala mathimaa ma ũkenganĩ? 12Nũndũ athwii mayo mausũĩtwe nĩ ũng'endu, na ala mamĩtwĩe nĩmaneenete movũngũ, na nĩmĩ syoo nĩ ngengani makanyw'anĩ moo. 13Kwondũ wa ũu nakwa nĩngũkũnĩte ĩkũna yĩ woo; nĩngũtw'ĩte ĩanzo kwondũ wa naĩ syaku. 14Ũkaya, ĩndĩ ndũkavũna; na kũnyivw'a kwaku ũkeethĩwa nakw'o: na ũkaia, ĩndĩ ndũkasũvĩĩkya; na kĩla wĩsũvĩa ngakĩnenga ũvyũ. 15Ũkavuĩa, ĩndĩ ndũkaketha; ũkakinyanga mathata, ĩndĩ ndũkevaka a mauta; na ngetha ya mĩsavivũ, ĩndĩ ndũkanyw'a ĩ mbinyu. 16Nũndũ myamũlo ya Omili nĩyakwatawa, na mawĩa onthe ma nyũmba ya Aavu, na nĩmũkinyaa motaonĩ moo; nĩ kana ngũtw'ĩkĩthye ĩanzo, na ala mavatwĩe ma kũtimbwa: na mũkakua kĩvũthya kya andũ makwa.

MIKA 7

Ũthũku mũnene wa Isilaeli

1Woo nĩ wakwa! Nũndũ nĩilyĩ ta yĩla mombanĩtye mosyao ma ĩvinda ya syũa, ta ũkolan'yo wa ngetha ya nzavivũ: vati kĩtũngo kya kũĩwa; ngoo yakwa nĩyendete ĩkũyũ yĩla yambaa kwĩw'a. 2Mũkĩi wa Ngai nĩwaĩte kũũ nthĩ, na kũti ũmwe mũlũngalu katĩ wa andũ: onthe moveesyaa metĩkye nthakame; nĩmasyĩmaa kĩla mũndũ mwana-a-ĩthe na kĩtei. 3Moko moo me ũndũnĩ ũla ũthũku kũwĩka na kĩthing'ĩĩsyo; mũnene wĩ mbee ũsumbĩnĩ nĩwĩtasya, na mũsili nĩwĩyũmbanĩtye kwosa mũthĩnzĩo; na mũndũ wĩ nguma, nũneenaa kwenda kũthũku kwa ngoo yake: o ta ũu nĩmatumaa ũndũ ũsu vamwe. 4Ũla mũseo mbee katĩ woo ailyĩ mũtae wa kĩthekanĩ; ũla mũlũngalu mbee nĩ mũthũku kwĩ wiio wa mĩw'a: mũthenya wa asyaĩĩsya maku, o wa kũsiw'a kwaku, nĩ mũku; yu kũkeethĩwa kũsaanĩw'a kwoo. 5Mũtikaĩkĩĩe mũtũi; mũtikekwatye mũnyanya; sũvĩa ilomo sya kanyw'a waku kwa mũndũ mũka ũla ũkomaa kĩthũinĩ kyaku. 6Nũndũ mwana nĩwanangaa ndaĩa ya ĩthe, na mwĩĩtu nũng'endeaa inyia wake, na mũka-a-mwana nũng'endeaa inyia wa mũũme; amaitha ma mũndũ nĩ andũ ma nyũmba yake mwene.

Yeova nũetae kyeni na ũvonokyo

7Ĩndĩ ngalĩ ĩ yakwa, ngamũsisya Yeova; ngamweteela Ngai wa ũtangĩĩo wakwa: Ngai wakwa akambĩw'a. 8Ndũkatane ĩũlũ wakwa, we mũmaitha wakwa: yĩla ngũvalũka, ngookĩla; yĩla ngwĩkala kĩvindunĩ, Yeova akeethĩwa kyeni kwakwa. 9Ngakua kũthilĩka kwa Yeova, nũndũ nĩnĩmũvĩtanĩsye, kũvika andetea, na kũsilĩla ũndũ wakwa: akanumĩlya kyeninĩ, na ngoona ũlũngalu wake. 10Nĩvo ĩndĩ mũmaitha wakwa wĩwona, na nthoni ikamwĩkunĩkĩlya ũla wambĩie, Aĩva Yeova Ngai waku? Metho makwa makoona ũndũ ngwenda ĩũlũ wake; yu akakinyangĩwa nthĩ ta ndaka syĩ nzĩanĩ nene. 11A! Mũthenya wa kwaka maũvai maku! Mũthenya ũsu ũtw'ĩo ũkavetwa kũasa. 12Mũthenya ũsu makooka kwaku kuma Asuli na ndũanĩ sya Misili, na kuma Misili o kũvika ũla Ũsĩ, na kuma ũkanga kũvika ũkanga, na kuma kĩĩma kũvika kĩĩma. 13Ĩndĩ nthĩ ĩkeethĩwa nthei nũndũ wa ala mamĩtwĩe, kwondũ wa ũsyao wa meko moo.

Ĩnee ya Yeova kwa Isilaeli

14Ĩthya andũ maku na ndata yaku, ĩĩthya ya ũtiĩwa waku, yĩla yĩtwĩe yĩ yoka mũtitũnĩ ku Kalimeli: yĩĩsae Mbasani na Ngileati, o ta mĩthenya ya tene. 15Ngoonan'ya kwoo maũndũ ma ũseng'ya o ta mĩthenya ĩla waumie nthĩ ya Misili. 16I mbaĩ ikoona na ikĩsonoka ũndũ wa ũtonyi wasyo w'onthe; ikakunĩka kanyw'a na kw'oko; matũ masyo makeethĩwa matew'a. 17Ikanyenya kĩtoo ta nzoka; ikooka itetemete kuma mawĩvithonĩ masyo iilyĩ ta tũsamũ twa

nthĩ tũla tũtambũkaa; ikooka syĩ na w'ĩa kwa Yeova Ngai waitũ, na nũndũ waku ikakĩa.
18Nũũ Ngai ũilyĩ taku, ũla ũekeaa ũthũku, na kũkĩla naĩ ya ũtialo wa ũtiĩwa wake? Ndekalaa na ũthatu wake ĩndĩ yonthe, nĩkwĩthĩwa nĩwendeeaw'a nĩ ũseo wĩ wendo. 19Akatwĩw'ĩa ĩnee ĩngĩ; akakinyanga mothũku maitũ na nyaĩĩ; na ũkekya naĩ syoo syonthe syũngũnĩ sya ũkanga. 20We ũkeanĩsya ũla w'o kwa Yakovo, na ũseo wĩ wendo kwa Avalaamu, ũla weevĩtĩe aaĩthe maitũ kuma mĩthenya ya tene.

NAUMU

NAUMU 1

Ũthilĩku wa Yeova wa kũĩvanĩsya

1Ndeto ngito ũndũ wa Nineva. Ĩvuku ya woni wa Naumu Mũelikosi.

2Yeova nĩ Ngai wĩ kĩwĩu na nũĩvanĩasya; Yeova nũĩvanĩasya na nĩwusũĩtwe nĩ ũthilĩku; Yeova nĩwĩĩvanĩasya kwa nthũ syake, na nĩwiaa ũthilĩku nũndũ wa amaitha make. 3Yeova nĩ mũmĩĩsya wa kũthata, na mũnene ũtonyinĩ, na ndakamũtala o na ata mũvĩtan'ya ta ũte na ũndũ: Yeova e na nzĩa yake kĩlinginĩ na kĩuutaninĩ, na mathweo nĩ kĩtoo kya nyaĩĩ syake. 4Nũkanasya ũkanga, na akong'alya, na kũng'alya mbũsĩ syonthe: Mbasani nĩkũleela, na Kalimeli; na ĩlaa ya Levanoni nĩyĩkũvova. 5Iĩma nitetemaa nũndũ wake, na tũlĩma tũkĩtweka; na nthĩ nĩyũkĩlanĩtye mbee wake, ĩĩ, nthĩ, na syonthe ila imĩtwĩa. 6Nũũ ũla ũtonya kũũngama mbee wa ũthilĩku wake? Na nũũ ũla ũtonya kwĩkala wainĩ wa ũthatu wake? Ũthilĩku wake nĩ mwonosye ta mwaki, na mavia manene nĩmatũanganĩtw'e nĩwe. 7Yeova nĩ mũseo, ngome yĩ vinya mũthenya wa thĩna; na nũmesĩ ala mevithaa nthĩnĩ wake. 8Ĩndĩ akaminũkĩlya vandũ vayo vyũ na kĩw'ũ kingĩ kĩvĩtĩte, na akamaatĩĩa amaitha make malike kĩvindũnĩ.

9Mwĩsũanĩĩa Yeova ata? Akaminũkĩlya vyũ; thĩna ndũkokĩla ĩvinda ya kelĩ. 10O na makwatanĩte ta mĩw'a, na matoonetw'e nĩ kũnyw'a kwoo, ĩndĩ nĩmaminĩtwe vyũ ta ũa wũmũ. 11Kwĩ ũmwe wumĩte kwaku, ũla ũsũanĩĩaa Yeova ũthũku, ũla ũtaanaa ũtao mũthũku. 12Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: O na ethĩwa nĩmausũĩtwe nĩ vinya ki, o na ethĩwa nĩ aingĩ, ĩndĩ makatemangwa mavalũke nthĩ, na akavĩta athi. O na ethĩwa nĩngũthĩnĩtye, ndikakũthĩn'ya ĩngĩ. 13Na yu ngatũla ĩsoki yake yume kwaku, na ngatilan'ya kĩla kĩkwovete.

14Na Yeova nũnenganĩte mwĩao ũndũ waku, kana matikavuĩwa ĩngĩ o na ũmwe ala ma syĩtwa yaku: ngaveta mũvw'anano mwasũvye na mũvw'anano wa syĩndũ itwekethetw'e kuma nyũmbanĩ ya ngai syaku; ngenza va ũkũthika; nũndũ wĩ mũvuku.

Ũvoo wa ũvalũko wa Nineva

15Sisya, iĩmanĩ maũũ ma ũla ũetae ũvoo mũseo, ũla ũnyaĩĩkasya mũuo! Lilikana mboka syaku, we Yuta, ĩanĩsya mawĩvĩto maku; nũndũ ũla mũthũku ndakavĩtĩla kwaku ĩngĩ; nĩ mũvete vyũ.

NAUMU 2

1Ũla ũvevenzaa tũlungu nĩwakwambatĩĩa: sũvĩa ngome, syaĩĩsya nzĩa, ĩkia kĩnyunyu kyaku vinya, lũlũmĩlya ũtonyi waku mũno mũnene. 2Nũndũ Yeova nũnũkũtũnga ũnene wa Yakovo, o ta ũnene wa Isilaeli; nũndũ amini nĩmamaminĩte, na kwananga mbonge syoo sya mĩsavivũ. 3Ngao ya ngũmbaũ syake nĩ ndunĩvye, andũ me ũkũmbaũ mekĩĩte ngũa ndune mũno: makasya ma kaũ me iaa nĩmatisatisaa mũthenya wa kwĩyũmban'ya kwake, na matumo ma mĩtalakwe nĩmavyũlavyũlaw'a. 4Makasya ma kaũ nĩmasembaa nzĩanĩ nene ta mekũũũka; nĩmaendaa mĩtũkĩ kũũ na kũũ nzĩanĩ nthanthau: mwonekele wamo ũilyĩ ta mĩmũĩ; nĩmasembaa o ta motisi. 5Nũlilikanaa anene make me ndaĩa: nĩmalulutĩkaa mĩtambĩlyenĩ yoo; nĩmekalaatĩlaa ũvainĩ wayo, na kĩla kĩsiĩĩaa nĩkyũmbanaw'a. 6Mbingĩlo sya mbũsĩ nĩ mbingũe, na nyũmba nene mbanakavye nĩ mbanangĩku. 7Usavu nũvuĩtwe, nũtwaĩtwe kũasa; na athũkũmi make eĩtu nĩmang'ulasya ta wasya wa mavũĩ, makĩkũnanga ithũi syoo.

8Ĩndĩ Nineva yatwĩe ĩtilyĩ ndia ya kĩw'ũ kuma tene: ĩndĩ nĩmeũkĩa. Mamanĩĩsyaa, Ũngamai, ũngamai; ĩndĩ vati ũsisya na ĩtina. 9Tavai vetha, tavai thaavu; nũndũ vatĩ mũminũkĩlyo wa syĩndũ mbie, ũtaĩo wa mĩio mĩseo yonthe. 10Ndĩ na kĩndũ, na nĩ nthei, na mbanange na ngoo nĩnĩũtweka, na mau kũkũnangana, na woo wĩ inyunyunĩ syonthe, na mothyũ moo onthe nĩ maalyũku. 11Kĩĩva kĩsumo kya mĩnyambũ, na vala ĩĩthĩaw'a mĩnyambũ ya mũika, vala mũnyambũ na mũnyambũ mũka yangangaa, na ĩswii ya mũnyambũ, na vate wa kũmĩtelemya? 12Mũnyambũ watembũangaa tũlungu twĩanĩu nũndũ wa tũswii twaw'o, na kwita nũndũ wa mĩnyambũ yaw'o mĩka, na kusũsya ngunga syaw'o na sya nzyĩma, na isumo syaw'o na kĩla ũtembũangĩte.

Wanangĩko wa Nineva

13Sisya, nĩ ũndũ naku, easya ũu Yeova wa nguthu, na ngavĩvĩsya makasya make ma kaũ nthĩnĩ wa syũki, na ũvyũ ũkamina mĩnyambũ yaku ya mũika; na ngaveta sya nzyĩma syaku syume nthĩ, na wasya wa atũmwa maku ndũkew'ĩka ĩngĩ.

NAUMU 3

1Woo nĩ wa ndũa ya nthakame! Nĩyusũĩte movũngũ na ũvutani vyũ; mũtavo ndumaa. 2Kĩtoleko kya mũsalisa na kĩlonzo kya ndĩa ikĩkayan'ya, na mbalasi itũlĩlangĩte, na makasya ma kaũ kũthakanga, 3ũla ũtũlaa mbalasi akĩtũla, na ũvyũ ũkĩtisatisa, na ĩtumo yĩkĩtisatisa, na wingĩ wa oawa, na mbumbu nene ya simba, na vati mũminũkĩlyo wa simba; nĩmalulutĩkaa ĩũlũ wa simba syoo; — 4nũndũ wa wingĩ wa ũmalwaya

wa ĩlwaya yanake, ĩnene ya mooi, yĩla yĩthooasya mbaĩ kwondũ wa ũmalwaya wayo, na mĩvĩa kwondũ wa mooi mayo. 5Sisya, nĩ na ũndũ naku, easya ũu Yeova wa nguthu, na ngakũvua ngũa syaku nĩvikye ũthyũnĩ waku; na ngoon'ya mbaĩ wĩ mũthei, na mosumbĩ nthoni syaku. 6Na ngakwĩkĩsya ũvuku ũthatasya, na ũkũvukya, na ngakwĩkalya ta wĩ wa kukũnũĩwa metho. 7Na kũkeethĩwa, atĩ onthe ala meũkũsisya makakĩa kuma vala ũĩ, na kwasya, Nineva nĩyanangĩtwe: nũũ wĩmĩmetea? Nĩkũmanthĩa akiakisya nakũ?
8We wĩ kavaa kwĩ No-amoni, ĩla yaĩ katĩ wa mbũsĩ, ĩla yathyũlũlũkĩtwe nĩ manzĩ; ĩla wiio mũlũmu wayo waĩ ũkanga, na ũvaĩ wayo waĩ o ũkanga? 9Ethiovia na Misili nĩsyo syaĩ vinya wayo, na waĩ ũtathela; Vutu na Luvimu syaĩ atethya maku. 10Ĩndĩ nĩwatwaiwe, nĩwaendie e mũtave; tũũkenge twake natw'o twang'atanganĩw'a twatilĩkangĩla tũlungu myambĩlĩlyonĩ ya nzĩa nene syonthe; na malimana ũndũ wa andũ make ala me ndaĩa, na andũ make onthe anene moovwa na mĩnyololo. 11O naku ũkanyw'a ũmilwe; ũkavithwa; o na ĩngĩ ũkamantha ngome yĩ vinya nũndũ wa mũmaitha. 12Ngome syaku syonthe ikeethĩwa ta mĩkũyũ ĩ na makũyũ mambaa kwĩwa: ethĩwa ĩkathingithw'a, nĩmeũvalũka kanyw'anĩ wa mũyi. 13Sisya, andũ maku ala me katĩ waku nĩ iveti; mbingĩlo sya nthĩ yaku nĩ mbingũe vyũ kwa amaitha maku: mwaki nũminĩte ivingo syaku. 14Ĩtavĩe kĩw'ũ kya yĩla wĩtw'ĩkanĩw'a; lũlũmĩlya ngome syaku; enda yũmbanĩ noianga ndaka; lũlũmĩlya kĩvĩvĩsyo kya mavali. 15Mwaki ũkakũvĩvĩsya vo; ũvyũ ũkakũveta; ũkakũmina o tondũ mbandi iminaa: ĩyingĩvye o ta mbandi; ĩvingĩvye o ta ngie. 16Nĩwingĩvĩtye athoosya maku kwĩ ndata sya ĩtu: mbandi nikwananga, na ikĩũlũka ikĩthi. 17Anene maku me mbee ũsumbĩnĩ nĩ ta ngie, na anene maku nĩ ta mĩkũmbĩ ya ngie nene ila ikomaa wiionĩ mũthenya kwĩ mbevo, ĩndĩ syũa yaumĩla ikĩũlũka ikĩthi, na vala iĩ vakĩlea kũmanyĩka. 18Aĩthi maku nĩmomboetye, we mũsumbĩ wa Asuli; anene maku me ndaĩa nĩmathũmũĩte; andũ maku nĩmanyaĩĩkĩte iĩmanĩ, na vatiĩ o na ũmwe wa kũmomban'ya. 19Ĩkũnwa yaku yĩtivoeka; wũkite waku wĩ woo: onthe ala mew'aa ũvoo waku nĩmaũkũnangĩaa mbĩ; nũndũ nũũ ũthũku waku ũtavĩtĩlaa ĩũlũ wake ĩndĩ yonthe?

AVAKUKI

AVAKUKI 1

Avakuki ainyungunĩsya ũndũ wa kwelelũkw'a kwa sila wa katĩ

1Ndeto ngito ĩla mwathani Avakuki wonie.

2Ame Yeova, ngaĩa ĩvinda yĩana ata, naku ndũkwenda kwĩw'a? Nĩngũkwĩkaĩla ũndũ wa ũng'endu wĩ kw'o, na ndũkwenda kũtangĩĩa. 3Nĩkĩ naku ũmbonasya ũthũku, na kũtuma nĩsiasya maũndũ ma ngũlũ? Nũndũ wanangĩko na ũng'endu me mbee wakwa; na ve ĩteta, na ngananĩo nikũkĩla. 4Kwondũ wa ũu mĩao ndĩ na vinya, na sila wa katĩ ndumĩlaa nongi; nũndũ ala thũku nĩmathyũlũlũkĩte ala alũngalu; kwondũ wa ũu sila wa katĩ nĩwelelũkaw'a.

Ũsũngĩo wa Yeova: Akalitei makakĩlya Yuta vinya

5Sisyai, inyw'ĩ i mbaĩnĩ, na mũiketeea, na kũseng'a mũseng'eee; nũndũ nĩtethya wĩa mĩthenya yenyu, ũla mũtaketĩkĩla o na mwatavw'a. 6Nũndũ, sisyai, nĩngũkĩlya Akalitei, mbaĩ yĩ wai na nthangaau, ala maendaa ũthanthaunĩ wa nthĩ, kwĩyosea motũo ala mate moo. 7Nĩ ma kũtĩsya na kũtw'a nda; ũsilĩli woo na ũnene woo wumaa kwoo ene. 8O na mbalasi syoo syĩ maũũ kwĩ ngo, na nĩ mbai kwĩ nzũi wĩoo; na atũli ma mbalasi moo maendaa na ngathĩĩo: ĩĩ, atũli ma mbalasi moo mokaa kuma kũasa; maũlũkaa ta ndiũ yĩkalaatĩle kũya. 9Mokaa onthe kwondũ wa ũng'endu; mothyũ moo malũlũmĩle kwelekela mbee; na mombanasya atavwa o ta kĩthangathĩ. 10Ĩĩ, nũvũthĩĩasya asumbĩ, na kũmathekeea anene me mbee ũsumbĩnĩ; nũthekeeaa kĩla ngome yĩ vinya; nũndũ nũmyũmbĩaa mũthanga, na akĩmyosa. 11Nĩvo ĩndĩ wĩvĩta o ta kĩseve, na akĩvĩtũka, na akĩthĩwa mũvĩtan'ya, we ũla ũtonyi wake nĩ ngai yake.

Kũsaanĩwa kwa Avakuki: Yeova atonya ata kwĩtĩkĩla kana andũ Make mathĩnw'e nĩ Akalitei ala athũku mũno?

12We ndwĩ wa tene na tene, ame Yeova Ngai wakwa, Mũtheu wakwa? Tũikakw'a. Ame Yeova, we nĩwamwiie nũndũ wa ũsilĩlo; naku, ame Ĩvia, nĩwamũũngamisye nũndũ wa ũkan'yo wa mavĩtyo. 13We ũla wĩ na metho matheu ũtasiasya ũthũku, na ũla ũtatonya kũsisya ngũlũ, nĩ ũndũ wa kĩ ũsiasya ala mekaa ũseleke, na ũyĩkilĩlya yĩla mũthũku ũnũkũmelya mũndũ ũla wĩ na ũlũngalu kũmũvĩtũka; 14na aitw'ĩkĩthya andũ ta makũyũ ma ũkanganĩ, na ta tũsamũ tũla tũtambũkaa, tũte mũnene watw'o? 15Nũmakwatasya onthe na ngolya, nũmakwatasya na kĩtei kyake, na aimomban'ya ĩkengenĩ yake: kwondũ wa ũu nũtanaa na kwĩw'a mũyo. 16Kwondũ wa ũu nũthembeaa kĩtei kyake, na kũtoeesya ĩkenge yake ũvani; nũndũ kwondũ wasyo kĩanda kyake nĩ kĩnou, na lĩu wake nĩ mwingĩ. 17Kwondũ wa ũu nũkaumya onthe ala me kĩteinĩ kyake, na aieka kũsyũaa mbaĩ ĩvinda yonthe?

AVAKUKI 2

Ũsũngĩo wa Yeova kwa Avakuki. Alũngalu makekala thayũ kwondũ wa mũĩkĩĩo woo.

1Ngaũngama ũsyaĩĩsyonĩ wakwa, na kwĩũngamya ĩũlũ wa mwako mũtũlu wa mũnyoolo, na ngasisya none ũndũ wĩneena nakwa, na ũndũ nĩsũngĩa ũndũ wa kũnyungunyĩsya kwakwa. 2Na Yeova anzũngĩa, na ambĩa, Andĩka woni masengeanĩ, wumĩlye nesa, nĩ kana ũla ũsomaa atonye kũsemba. 3Nũndũ woni no wa ĩvinda yĩla yatwiwe, na wĩkalaatĩle kwelekela mũminũkĩlyo, na ndwĩĩthĩwa ũvũngũ: o na wekala, wĩweteela; nĩkwĩthĩwa ndũtĩa kũka, ndũkekala.

4Sisya, ngoo yake nĩĩyimbĩtye, ti ndũngalu nthĩnĩ wake; ĩndĩ ũla mũlũngalu akekala thayũ kwondũ wa mũĩkĩĩo wake. 5Ĩĩ, o na mbee wa ũu, mbinyu nĩ ngengani, nĩyo mũndũ wĩ mĩtũlyo, ũla ũtekalaa kwake; ũla ũnenevasya kwenda kwake ta Seoli, nake nĩ ta kĩkw'ũ, na ndatonya kũvũnĩthw'a, ĩndĩ eyũmbanĩasya mbaĩ syonthe, na kwĩyũmbanĩsya ngo syonthe sya andũ.

Mawoo ma ala mate alũngalu

6Asu onthe matikamũtila ngelekan'yo, na kũmũkũlũla nthimo, makyasya, Woo nĩ wa ũla wongeleelaa kĩla kĩte kyake! Nĩ kũvika ĩndĩĩ? Na wa ũla wĩkuĩthasya mũio wa ngwatĩlĩlyo! 7Maikokĩla na kĩthũlũmũko ala makakũũma, na kũamũka ala makakũthĩn'ya, naku ndũkethĩwa mũtavo kwoo? 8Nĩkwĩthĩwa nũtavĩte mbaĩ mbingĩ, ũtialo w'onthe wa ngo sya andũ ũkakũtava, kwondũ wa nthakame ya andũ, na kwondũ wa ũng'endu ũla wĩkĩtwe nthĩ ĩsu, ndũa ĩsu na onthe ala matwie nthĩnĩ wayo.

9Woo nĩ wa ũla ũtandĩthĩasya nyũmba yake ũtandĩthyo mũthũku, nĩ kana atũlye ndala yake ĩũlũ, kana atangĩĩwe kuma kw'okonĩ kwa ũthũku! 10We nũmanthĩe nyũmba yaku nthoni, nũndũ wa kũveta ngo mbingĩ sya andũ, na nĩwĩyĩkĩte naĩ. 11Nũndũ ĩvia yĩkalonzanĩlya wakonĩ, na mũamba wĩ mĩtĩnĩ ya mwako ũkayĩsũngĩa.

12Woo nĩ wa ũla wakaa katũla na nthakame, na kũlũlũmĩlya ndũa na ũthũku! 13Sisya, ti ũndũ wa Yeova wa nguthu ngo sya andũ syĩthĩnĩa wĩa ũvĩvw'e nĩ mwaki, na mbaĩ ikĩnosya mana? 14Nũndũ nthĩ ĩkausũwa nĩ kũmanya ũnene wa Yeova, o tondũ manzĩ makunĩkĩlye ũkanga.

15Woo nĩ wa ũla ũnengae mũtũi wake kya ũnyw'a,
kwaku we, ũla wongelanasya kya ũmũtoon'ya kyaku,
na ĩngĩ ũituma amilwa, nĩ kana ũtonye kũmasisya me
athei! 16Wusũĩtwe nĩ nthoni, na ti ndaĩa: nyw'a o naku,
na ĩthĩwa o ta ũmwe ũte mwaĩke; kĩkombe kĩ kw'okonĩ
kwa aũme kwa Yeova kĩkakũsyokea, na nthoni nthũku
ikavw'ĩka ndaĩa yaku. 17Nũndũ ũng'endu ũla
weekiwe Levanoni, na wanango wa nyamũ, ũla
watumie makĩa, ũkakũvw'ĩka; nũndũ wa nthakame sya
andũ, na nũndũ wa ũng'endu ũla weekiwe nthĩ ĩsu,
ndũa ĩsu na onthe ala matwĩe nthĩnĩ wayo.
18Mũvw'anano mwasũvye ũunaa na kyaũ, kĩtuma
mwaseũvya waw'o awasũvya; mũvw'anano mũseũvye
wa syĩndũ itwekethetw'e, nĩw'o mũmanyĩsya wa
movũngũ, ũunaa na kyaũ, kĩtuma ũla ũseũvasya
mũmbĩle waw'o oĩkĩĩa, nĩ kana aseũvye mĩvw'anano
ĩtaneenaa? 19Woo nĩ wa ũla wĩaa mũtĩ, Amũka; na ĩvia
yĩtaneenaa, Ũkĩla! Syĩndũ ii ikamanyĩsya? Sisya,
nivw'ĩkĩtwe na thaavu na vetha, o na vai mĩvevo nongi
nthĩnĩ wasyo. 20Ĩndĩ Yeova e ĩkalũnĩ yake ĩtheu: nthĩ
yonthe nĩvindye mbee wake.

AVAKUKI 3

Mboya ya Avakuki. Mũĩkĩĩo mũnene wake

1Mboya ya mwathani Avakuki, ya mwinĩle wa kũkaya.
2Ame Yeova, nĩnĩw'ĩte ũvoo waku, na nĩngũkĩa;
Ame Yeova, vuũkya wĩa waku katĩ wa myaka;
Katĩ wa myaka tuma ũmanyĩka;
Wathilĩka, lilikana tei.
3Ngai nĩwokie kuma Temani,
Na Ũla Mũtheu kuma kĩĩmanĩ kya Valani.
(Sela)
Ũtheu mũtisu wake wavw'ĩka matu,
Na nthĩ yausũwa nĩ ndaĩa yake.
4Na ũtisu wake wailyĩ kyeni;
Aĩ na syeni syumĩte kw'okonĩ kwake;
Na vo vaĩ kĩmbithĩ kya ũtonyi wake.
5Mbee wake kwatongosya mũimũ,
Na makaa makanu maendela maũũnĩ make.
6Aũngama, na athima nthĩ;
Asisya, na alũngĩlĩĩlya i mbaĩ kũũ na kũũ;
Na iĩma sya tene na tene syanyaĩĩkw'a;
Mĩendele yake yailyĩ o ta ĩla ya tene.
7Nonie maeema ma Kusani me thĩnanĩ;
Motũtũ ma ngũa ma nthĩ ya Mitiani mathingitha.
8Atĩ Yeova nĩwew'ĩthiwe' woo nĩ mbũsĩ?
Ũthatu waku waĩ ĩũlũ wa mbũsĩ,
Kana ũthilĩku waku ĩũlũ wa ũkanga,
Ũndũ waendete ũtũlĩte mbalasi syaku,
Makasyanĩ maku ma ũtangĩĩo?
9Ũta waku waĩ mumĩlye vyũ;
Iavo i syeavĩwe mbaĩ syaĩ ndeto ya w'o.
(Sela)
We nĩwaatũangie nthĩ na mbũsĩ.
10Iĩma syakwona, na syeew'a w'ĩa;
Kyũkĩlan'yo kya manzĩ maingĩ kyavĩta kyathi;
Manzĩ ma syũngũ nene maumya wasya wamo,
Na mookĩlya moko mamo ĩũlũ.
11Syũa na mwei syaũngama ki ũtũonĩ wasyo,
Kwondũ wa kyeni kya mĩsyĩ yaku ĩvĩtĩte,
Kwondũ wa ũtisu wa ĩtumo yaku yĩkĩtisatisa.
12Wavĩtĩle nthĩ wĩ mũthilĩku;
We nĩwavũie i mbaĩ wĩ mũthatu.
13We nĩwaumaalile ũndũ wa kũtangĩĩa andũ maku,
Nũndũ wa ũtangĩĩo wa mwĩtĩkĩw'a mauta waku;
We nĩwokitie mũtongoi wa nyũmba ya ũla mũndũ
mwathe,
Ũkĩvukũa mwambĩlĩlyo o na kũvika ngingonĩ.
(Sela)
14Naku nĩwatonyie mũtongoi wa andũ make ma kaũ na
mĩsenge yake mwene:
Nĩmookie o ta kĩlingi manyaĩĩkye nyie;
Kũtana kwoo kwaĩ ta kũya ngya kĩmbithĩ.
15We nĩwakinyangie ũkanga na mbalasi syaku,
Kĩvumbu kya manzĩ maingĩ.
16Neew'a, na mwĩĩ wakwa watetema,
Ilomo syakwa syathĩĩlĩa nũndũ wa ũla wasya;
Wou nũkũlika mavĩndĩnĩ makwa, na nĩngũtetemea va
nĩĩ;
Nĩkwĩthĩwa no mũvaka meteele mũthenya wa ũnyamao
nĩuĩtye,
Kwambata kwa andũ ala metũvithũkĩa.
17Nũndũ o na ethĩwa mũkũyũ ndũkalaũka,
O na mĩsavivũ ndĩkasyaa;
Wĩa wa mũthata ũkethĩwa wa mana;
Na mĩũnda ndĩkasyaa lĩu;
Ndĩthya sya mbũi na malondu ikavetwa kyengonĩ,
Na vaikethĩwa ndĩthya sya ng'ombe itũũnĩ:
18Ĩndĩ nyie ngatana nthĩnĩ wa Yeova,
Ngatanĩa Ngai wa ũtangĩĩo wakwa.
19Yeova, Mwĩaĩi, nĩ vinya wakwa;
Na etw'a maũũ makwa ta maũũ ma ndaatai,
Na akatuma nĩendela kũndũ kwakwa kũtũlu.
Kwondũ wa Mũingi Ũla Mũnene, syĩndũnĩ syakwa sya
kũinga syĩ mĩkunzu.

NZEVANIA

NZEVANIA 1

Mīthenya wa ũthilīku wa Yeova

1Ndeto ya Yeova īla yamũkĩe Nzevania mwana wa Kusi, mwana wa Ngetalia, mwana wa Amalia, mwana wa Esekia, mĩthenya ya Yosia mwana wa Amoni, mũsumbĩ wa Yuta.

2Ngamina syĩndũ syonthe vyũ syume ĩũlũ wa nthĩ, easya ũu Yeova. 3Ngamina mũndũ o na nyamũ; ngamina nyũnyi sya yayayanĩ, na makũyũ ma ũkanganĩ, na molulutĩkyo vamwe na ala athũku; na ngaveta mũndũ aume ĩũlũ wa nthĩ, easya ũu Yeova. 4Na ngatambũũkya kw'oko kwakwa ĩũlũ wa Yuta, na ĩũlũ wa onthe ala matwĩe Yelusaleme; na ngaveta ũtialo wa Mbaali wume vandũ vaa, o na syĩtwa ya Kemalimu vamwe na athembi; 5o na ala mathaithaa nguthu ya ĩtunĩ me nyũmbanĩ ĩũlũ; o na ala mathaithaa, ala mamwĩavĩaa Yeova na kwĩava na Malikamu; 6o na ala methyũũĩte na ĩtina maeke kũmũvikĩla Yeova; na ala matamũmanthĩte Yeova, o na kũmũkũlya.

7Ĩkilĩlye, Mwĩaĩi Yeova e vo; nũndũ mũthenya wa Yeova nũthengeee: nũndũ Yeova nũseũvĩtye nthembo, nũvathĩte aeni make. 8Na kũkeethĩwa mũthenya wa nthembo ya Yeova, ngasilĩla anene me mbee ũsumbĩnĩ, na ana ma mũsumbĩ, na onthe ala mevw'ĩkaa ngũa ngeni. 9Na mũthenya ũsu ngasilĩla onthe ala makĩlĩlaa mwalyonĩ wa mũomo, ala mausũasya nyũmba ya vwana woo ũng'endu na ũkengani. 10Na mũthenya ũsu, easya ũu Yeova, kũkeethĩwa kĩlonzo kya kũkaya mbingĩlonĩ ya makũyũ, na kĩĩo kuma ũtũinĩ wa kelĩ, na kĩtuu kĩnene kuma iĩmanĩ. 11Ĩai, inyw'ĩ mũtwĩe Maketesi; nũndũ andũ onthe ma Kanaani nĩ au vinya; onthe ala makuĩte mĩio ya vetha nĩmavetwa. 12Na kũkeethĩwa ĩvinda yĩu, ngamantha nthĩnĩ wa Yelusaleme na mataa; na ngasilĩla andũ ala mekalĩte kĩmongoyonĩ kyoo, ala maasya ngoonĩ syoo, Yeova ndeĩka ũseo, o na ndeĩka ũthũku. 13Na ũthwii woo ũkatavwa, na nyũmba syoo ikatiwa syĩ nthei: ĩĩ, makaaka nyũmba, ĩndĩ matikaitũa; na makavanda mĩũnda mĩsavivũ, ĩndĩ matikanyw'a mbinyu yayo.

14Mũthenya mũnene wa Yeova wĩ vakuvĩ, wĩ vakuvĩ na nĩwĩkalaatĩte mũno, o wasya wa mũthenya wa Yeova; ngũmbaũ ĩĩĩaa vo kĩĩo kĩ woo. 15Mũthenya ũsu nĩ mũthenya wa ũthilĩku, mũthenya wa ũnyamao na thĩna, mũthenya wa wanangĩko na ĩvou, mũthenya wa kĩvindu na mũki mũnene, mũthenya wa matu na kĩvindu kya ngokomi, 16mũthenya wa soo na wa wasya wa kũtĩsya, ĩũlũ wa ila ndũa mbiie, na ĩũlũ wa ala maũvai matũlu mũno. 17Na ngaete thĩna ĩũlũ wa andũ, nĩ kana maendae ta ililinda, nĩkwĩthĩwa nĩmamũvĩtanĩsye Yeova; na nthakame yoo ĩketwa nthĩ ta kĩtoo, na mĩĩ yoo ta kyaa. 18O na vetha woo kana thaavu woo ndũkethĩwa ũtonya kũmavonokya mũthenya wa kũthilĩka kwa Yeova; ĩndĩ nthĩ yonthe ĩkaminwa nĩ mwaki wa kĩwĩu kyake: nũndũ akaminũkĩlya, ĩĩ, mũminũkĩlyo mwai, wa onthe ala matwĩe ĩ nthĩ.

NZEVANIA 2

Mosilĩlo ma mbaĩ ila ithyũlũlũkĩte Isilaeli

1Ĩtũngĩanĩei vamwe, ĩĩ, ĩtũngĩanĩe, we mbaĩ ĩla ĩte na nthoni; 2mbee wa ũtw'ĩo ũtanaumĩlya ũsyao, mbee wa mũthenya ũtanavĩta ta wewa, mbee wa ũthatu mwai wa Yeova ũtanoka ĩũlũ wenyu, mbee wa mũthenya wa ũthatu wa Yeova ũtanoka ĩũlũ wenyu. 3Mũmanthei Yeova, inyw'onthe ala auu ma nthĩ, ala mũkwatĩte motw'ĩo make; manthai ũlũngalu, manthai ũuu: nokwĩthĩwa mũvithwa mũthenya wa ũthatu wa Yeova. 4Nũndũ Ngasa ĩkatiwa, na Asikeloni ĩkeethĩwa ĩanzo; makalũngya Asitoti kwĩ mũthenya katĩ, na Ekiloni ĩkakũanĩw'a na mĩi. 5Woo nĩ wa ala matwĩe ũtee wa ũkanga, mbaĩ ya Akelethi! Ndeto ya Yeova yĩ ĩũlũ waku, we Kanaani, nthĩ ya Avilisiti; ngakwananga nĩ kana vatikaaĩthĩwe wa ũtũa kwaku. 6Na ũtee wa ũkanga kũkeethĩwa isesi, syĩ na tũsũmba twa aĩthi na syengo sya ndĩthya sya mbũi na malondu. 7Na ũtee wa ũkanga ũkatw'ĩka wa ũtialo wa nyũmba ya Yuta; makaĩthasya ndĩthya syoo sya mbũi na malondu kũu; nyũmbanĩ sya Asikeloni nĩkw'o mekomaa wĩoo; nũndũ Yeova Ngaĩ woo akamokĩa, na akamatũnga kuma kũtavwanĩ.

8Nĩnĩw'ĩte mbũthĩĩsya ya Moavi, na kũumana kwa ana ma Amimoni, kũla mavũthĩtye andũ makwa, na kwĩnenevya ene ĩũlũ wa mũvaka woo. 9Kwondũ wa ũu o tondũ nyie nĩ thayũ, easya ũu Yeova wa nguthu, Ngai wa Isilaeli, Vate ndĩi Moavi ĩkeethĩwa ta Sotomo, na ana ma Amimoni ta Ngomola, wĩkalo wa syĩnyeelya, na maima ma mũnyũ, na ĩanzo tene na tene: na ũtialo wa andũ makwa ũkamatava mũtavo, na ũtialo wa mbaĩ yakwa ũkamatiĩwa. 10Ũũ nĩw'o meĩthĩwa nũndũ wa ngathĩĩo syoo, nĩkwĩthĩwa nĩmavũthĩtye na kwĩtũlya ene ĩũlũ wa andũ ma Yeova wa nguthu. 11Yeova akeethĩwa ũtĩsyo kwamo; nũndũ akaimosethya ngai syonthe sya nthĩ; na andũ makamũthaitha, kĩla mũndũ vala ũĩ, o ithama syonthe sya i mbaĩ.

12O nenyu Aethiovia, mũkooawa na ũvyũ wakwa. 13Na akatambũũkĩa ngalĩ ya ĩũlũ na kw'oko kwake, na akyananga Asuli, na akatw'ĩkĩthya Nineva ĩanzo, na

nyũmũ ta weũ. 14Na ndĩthya ikatindia katĩ wayo, nyamũ syonthe ila syĩ kwa i mbaĩ: ngunĩ na nzee ikekala mĩthyanĩ ya ituĩ syayo; wasya wasyo ũkeew'ĩkĩla mbũthinĩ; wanangĩko ũkeethĩwa myalyonĩ ya mĩomo: nũndũ nũvuĩte mbwaũ sya mĩtĩ ya mĩkũũ. 15Ĩno nĩ ndũa ya ũtanu ĩla ĩtwĩe ĩte kĩio, ĩla yaisye ngoonĩ yayo, Ninyie, na vati ũngĩ ate o nyie: A! Ũndũ ĩtw'ĩkĩte ĩanzo, vandũ va kũtindia nyamũ! Kĩla ũmwe ũla ũmĩvĩtĩlaa akamĩtimba, na kwĩkangya kw'oko kwake.

NZEVANIA 3

Ũthũku na ũtangĩo wa Yelusaleme

1Woo nĩ wayo ng'endi na mbuku! Ndũa nthĩn'ya! 2Ndĩaaĩthukĩĩsya ũla wasya; ndĩaakwata ũmanyĩsyo; ndĩaamũĩkĩĩa Yeova; ndĩaathengeea vakuvĩ na Ngai wayo. 3Anene mayo me mbee ũsumbĩnĩ ala me nthĩnĩ wayo nĩ mĩnyambũ ĩnĩkũluma; asili mayo nĩ nzũi wĩoo; itititialasya kĩndũ kĩvike ũnĩ. 4Athani mayo nĩ andũ mate vata na nĩ nzeleke; athembi mayo nĩmavukĩtye vala vandũ vatheu, nĩmang'endee ĩla mĩao. 5Yeova ũla wĩ katĩ wayo nĩ mũlũngalu; ndakeka ũthũku; kĩla kĩoko aetae ũsili wake wa katĩ kyeninĩ, we ndatĩaa kwĩanĩsya; ĩndĩ ũla ũte mũlũngalu ndesĩ nthoni. 6Nĩnĩvetete mbaĩ; maũvai moo matũlu nĩ mathei; nĩnĩtw'ĩkĩthĩtye nzĩa syoo nene mbanangĩku, ũndũ itavĩtĩlwa nĩ mũndũ; ndũa syoo nĩ mbanange, ũndũ itethĩwa mũndũ, ũndũ itatũwa. 7Naasya, Ndũtĩa ũngĩa; ũketĩkĩla ũmanyĩsyo; kwondũ wa ũu ũtũo wake ndũkavetwa, o kwĩanana na w'onthe ũla natwie ũndũ wake: ĩndĩ mookĩla tene na mathũkya meko moo onthe.

8Kwondũ wa ũu mbeteelai kũvika mũthenya ũla nĩũkĩla kũtava, easya ũu Yeova; nũndũ kũtw'a kwakwa nĩ kũmban'ya i mbaĩ, nĩ kana nĩkoman'ye mosumbĩ, nĩmonosye ũthilĩku wakwa, o ũthatu wakwa w'onthe mwai; nũndũ nthĩ yonthe ĩkaminwa nĩ mwaki wa kĩwĩu kyakwa.

9Na ĩndĩ nĩvo nĩtũngĩa i ngo sya andũ kĩthyomo kĩtheu, nĩ kana onthe mekaĩle syĩtwa ya Yeova, mamũthũkũmae na ngoo ĩmwe. 10Kuma mũingo ũya wa mbũsĩ sya Ethiovia avoyi makwa, o mwĩĩtu wa mũnyaĩĩkw'a wakwa, makandetee nthembo yakwa. 11Mũthenya ũsu ndũkasonokw'a nũndũ wa meko maku onthe, ala wambĩtanĩsye; nũndũ nĩvo nĩumya kwaku ala maku metanĩthasya na ngathĩĩo, naku ndũkethĩwa na wĩng'athĩlĩlyo ĩngĩ kĩĩmanĩ kyakwa kĩtheu. 12Ĩndĩ ngaeka kwaku ũko wa andũ ũla ũnyamaaw'a o na ngya, na makeevitha syĩtwanĩ ya Yeova. 13Ũtialo wa Isilaeli ndũkeka ũthũku, kana kũneena movũngũ; o na ũĩmĩ ũkenganaa ndũkoneka kanyw'anĩ woo; nũndũ makaya na kũkoma nthĩ, na kũtikethĩwa ũkatuma makĩa.

14Ina, we mwĩĩtu wa Saioni; ũkĩlya wasya, we Isilaeli; tana na kwĩw'a mũyo na ngoo yonthe, we mwĩĩtu wa Yelusaleme. 15Yeova nũvetete mosilĩlo maku, nĩwĩkĩtye mũmaitha waku ũtee: Mũsumbĩ wa Isilaeli, o Yeova, e katĩ waku; ndũkakĩa ũthũku o na ĩndĩĩ. 16Mũthenya ũsu Yelũsaleme ĩkatavw'a, Ndũkakĩe we; we Saioni, moko maku matikaleele. 17Yeova Ngai waku e katĩ waku, mwene ũtonyi ũla wĩtangĩĩa; akakũtanĩa na mũyo; akathũmũa wendonĩ wake; akakũtanĩa akina. 18Ngamomban'ya ala mew'aa woo nũndũ wa ũmbano ũtw'ĩtwe kwaa, ala maĩ maku; ala kũvũthw'a kwayo kwatw'ĩkie mũio kwoo. 19Sisya, ĩvinda yĩu ngatwaatwaana na onthe ala makũthĩnasya; na ngatangĩĩa ũla ũthuaa, na ngĩtũnga ũla walũngĩtw'e; na ngamatw'a ngatho na syĩtwa, ala mekalĩte me na nthoni nthĩ yonthe. 20Ĩvinda yĩu ngamũete nthĩnĩ, na ĩvinda yĩu ngamũmban'ya; nũndũ ngamũtw'a syĩtwa na ngatho katĩ wa ngo syonthe sya andũ sya nthĩ, yĩla nĩmũtũnga mume kũtavwanĩ kwenyu mũsyaĩtye, easya ũu Yeova.

AKAI

AKAI 1

Andũ maikanw'a na kũthetheew'a make ĩkalũ

1Mwaka wa kelĩ wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Ndalio, mwei wa thanthatũ, mũthenya wa mbee wa mwei, ndeto ya Yeova yamũkĩa Nzeluvaveli mwana wa Sealitieli, ngavana wa Yuta, na Yosua mwana wa Yeosataki, mũthembi mũnene, na kanyw'a mwathani Akai, ĩkĩmea, 2Yeova wa nguthu eneena ũũ, akyasya, Andũ aa measya, Ĩvinda yĩtinamba kũvika, ĩvinda ya kwaka nyũmba ya Yeova. 3Nĩvo ĩndĩ ndeto ya Yeova yookie na kanyw'a wa mwathani Akai, ĩkĩkũlya, 4Nĩ ĩvinda yenyu ene kwĩkalaa nyũmbanĩ syenyu nzeũvye na mbwaũ nthĩnĩ, yĩla nyũmba ĩno ĩeketwe ĩ mbanangĩku? 5Na yu kwondũ wa ũu Yeova wa nguthu easya atĩĩ: Sũanĩai mĩendele yenyu. 6Inyw'ĩ mũvandĩte mbingĩ, na mũkĩketha nini; nĩmũĩsaa, ĩndĩ mũtivũnaa; nĩmũnyusaa, ĩndĩ mũtilaũkaa; nĩmwĩvw'ĩkaa, ĩndĩ vati wĩw'aa muutĩa, na ũla ũthũkũmaa atuvwe, athũkũmaa ĩtuvi na akĩkĩa ngusunĩ mbũthũkangu.

7Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Sũanĩai mĩendele yenyu. 8Ambatai kĩĩmanĩ, mũete mĩtĩ, na mũkyaka ĩla nyũmba; na ngendeew'a nĩyo, na ngataĩwa, easya ũu Yeova. 9Mwaasya mũkoona nyingĩ, na, sisya, ikyoneka nini; na mwaiete mũsyĩ, ngivutũkya. Nĩkĩ? Ekũlya ũu Yeova wa nguthu. Nũndũ wa nyũmba yakwa kũekwa ĩ mbanangĩku, yĩla mũũsemba kĩla mũndũ nyũmbanĩ yake mwene. 10Kwondũ wa ũu nũndũ wenyu matu nĩmaleaa kũete ĩmwe, na nthĩ nĩleaa kũete ũsyao wayo. 11Na neeta mũnyao wũke ĩũlũ wa nthĩ, na ĩũlũ wa ĩĩma, na ĩũlũ wa lĩu wa mbaa ngetha, na ĩũlũ wa mbinyu nbĩthĩ, na ĩũlũ wa mauta, na ĩũlũ wa kĩla nthĩ ĩmeasya, na ĩũlũ wa andũ, na ĩũlũ wa indo, na ĩũlũ wa wĩa w'onthe wa moko.

12Nĩvo ĩndĩ Nzeluvaveli mwana wa Sealitieli, na Yosua mwana wa Yeosataki, mũthembi mũnene, vamwe na ũtialo w'onthe wa andũ, meewie wasya wa Yeova Ngai woo, na ndeto sya mwathani Akai, o tondũ Yeova Ngai woo wamũtũmĩte; na andũ meew'a w'ĩa vala ve Yeova. 13Nĩvo ĩndĩ Akai, mũtũmwa wa Yeova, waneenie ũtũme wa Yeova kwa andũ, akĩmea, Nĩ vamwe nenyu, easya ũu Yeova. 14Na Yeova aamũkya veva wa Nzeluvaveli mwana wa Sealitieli, ngavana wa Yuta, na veva wa Yosua mwana wa Yeosataki, mũthembi mũnene, na veva wa ũtialo w'onthe wa andũ; na mooka na matethya wĩa nyũmbanĩ ya Yeova wa nguthu, Ngai woo, 15mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ĩna, mwei wa thanthatũ, mwaka wa kelĩ wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Ndalio.

AKAI 2

Ũtheu wa ĩkalũ yĩla yeũ

1Mwei wa mũonza, mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ũmwe wa mwei, ndeto ya Yeova yooka na kanyw'a wa mwathani Akai, ĩkyasya, 2Neena yu na Nzeluvaveli mwana wa Sealitieli ngavana wa Yuta, na Yosua mwana wa Yeosataki, mũthembi mũnene, na ũtialo wa andũ, ũmakũlye, 3Nũũ ũtiele katĩ wenyu ũla wonie nyũmba ĩno yĩ na ũtheu wayo wa mbee? Na mwĩmyona ata yu? Ti ta mana methonĩ menyu? 4Ĩndĩ yu ĩthĩwa na vinya, we Nzeluvaveli, easya ũu Yeova; na ĩthĩwa na vinya, we Yosua, mwana wa Yeosataki, mũthembi mũnene; na ĩthĩwai na vinya, inyw'ĩ andũ onthe ma nthĩ ĩno, na tethyai wĩa, easya ũu Yeova: nũndũ nĩ vamwe nenyu, easya ũu Yeova wa nguthu, 5o kwĩanana na ndeto ĩla natianĩie nenyu yĩla mwaumie Misili, na Veva wakwa ekalaa katĩ wenyu; mũikakĩe. 6Nũndũ ũu nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: No ĩmwe, o kavinda kanini, na ngathingithya matu, na nthĩ, na ũkanga, na nthĩ nyũmũ; 7na ngathingithya mbaĩ syonthe; na ũla wendetwe nĩ mbaĩ syonthe ũkooka; na ngausũsya nyũmba ĩno ũtheu mũtisu, easya ũu Yeova wa nguthu. 8Vetha nĩ wakwa, na thaavu nĩ wakwa, easya ũu Yeova wa nguthu. 9Ũtheu wa ĩtina wa nyũmba ĩno ũkeethĩwa wĩ mũnene kwĩ ũla wa mbee, easya ũu Yeova wa nguthu; na nganenganĩa mũuo vandũ vaa, easya ũu Yeova wa nguthu.

Kũlea kũmwĩthyũũĩa Yeova kwa andũ kũikanw'a

10Mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ĩna wa mwei wa kenda, mwaka wa kelĩ wa kũsumbĩka kwa Ndalio, ndeto ya Yeova yooka na kanyw'a wa mwathani Akai, ĩkyasya, 11Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Kũlyai athembi yu ũndũ wa mĩao, mũkyasya, 12Ethĩwa ũmwe akakua nyama ntheu ovee mũthyanĩ wa ngũa yake, na mũthya wa ngũa yake ũikiita kĩmũtũ, kana ũsũũ, kana mbinyu, kana mauta, kana lĩu o na wĩva, kĩkatw'ĩka kĩtheu? Na athembi masũngĩa na masya, Aiee. 13Nĩvo ĩndĩ Akai wakũlilye, Ethĩwa ũmwe mũvuku nũndũ wa ũkiita kimba akakiita kĩndũ kĩmwe kya isu, kĩkeethĩwa kĩ kĩvuku? Na athembi masũngĩa na masya, Kĩkeethĩwa kĩ kĩvuku. 14Nĩvo ĩndĩ Akai wasũngĩie na asya, Andũ aa mailyĩ ũu, na mbaĩ ĩno ĩilyĩ ũu mbee wakwa, easya ũu Yeova; na no ta ũu kĩla wĩa wa moko moo; na o kĩla mathembaa vo no kĩvuku. 15Na yu, nĩngũmwĩsũva, sũanĩai mũthenya ũũ, na sũanĩai mĩthenya ĩla mĩthelu, mbee wa ĩvia yĩtanailĩĩlwa ĩũlũ wa ĩvia mwakonĩ wa ĩkalũ ya Yeova. 16Kuma ĩvinda yĩu yonthe, yĩla ũmwe waenda mbumbunĩ yĩ ithimo mĩongo ĩlĩ, veethĩwa o

ĩkũmi; yĩla ũmwe waenda ĩvivanĩ ya mbinyu kwosa itethi mĩongo ĩtano, veethĩwa o mĩongo ĩlĩ. 17Nĩnamũkũnie na wũmanĩlu na mbuka na mbua ya mavia wĩanĩ w'onthe wa moko menyu; ĩndĩ mũtyaaĩnthyũũĩa, easya ũu Yeova. 18Sũanĩai, nĩngũmwĩsũva, mũthenya ũũ, na sũanĩai mĩthenya ĩla mĩthelu, kuma mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ĩna wa mwei wa kenda, kuma mũthenya ũla mwambĩlĩlyo wa ĩkalũ ya Yeova wakwatiw'e, sũanĩai. 19Mbeũ syĩ o ĩkũmbĩnĩ? Ĩĩ, mũsavivũ, na mũkũyũ, na mũkũngũmanga, na mũthata ndĩsyaĩte, kuma ũmũnthĩ nĩngũmũathima.

Watho wa Yeova kwa Nzeluvaveli

20Na ndeto ya Yeova yamũkĩa Akai ĩvinda ya kelĩ mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ĩna wa mwei, ĩkĩmwĩa, 21Neena na Nzeluvaveli, ngavana wa Yuta, ũkĩmwĩa, Ngathingithya matu na nthĩ; 22na ngang'uthũla kĩvĩla kya ũsumbĩ kya mosumbĩ; na ngaananga vinya wa mosumbĩ ma mbaĩ; na ngang'uthũlanga makasya ma kaũ, na ala makuĩtwe nĩmo; na mbalasi na ala maitũlĩte makavalũkangan'ya nthĩ, nũndũ wa kũtemangana na mbyũ, kĩla mũndũ na mwana-a-ĩthe. 23Mũthenya ũsu, easya Yeova wa nguthu, ngakwosa, we Nzeluvaveli, mũthũkũmi wakwa, mwana wa Sealitieli, easya ũu Yeova, na ngakũtw'a ta ngome ya ũvana ũsilĩlo; nũndũ nĩnakũnyuvie, easya ũu Yeova wa nguthu.

NZEKALIA

NZEKALIA 1

Wĩtano wa kũmũsyokea Yeova

1Mwei wa nyanya, mwaka wa kelĩ wa kũsumbĩka kwa Ndalio, ndeto ya Yeova yamũkĩa mwathani Nzekalia mwana wa Mbelekia, mwana wa Ito, ĩkĩmwĩa, 2Yeova nĩwew'ĩthĩw'e woo nĩ aaĩthe menyu. 3Kwondũ wa ũu matavye, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Nzyokeai, easya ũu Yeova wa nguthu, nakwa ngamũsyokea, easya ũu Yeova wa nguthu. 4Mũtikethĩwe ta aaĩthe menyu, ala manĩĩw'e nĩ athani ma tene, makyasya, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya, Syokai yu kuma mĩendelenĩ yenyu mĩthũku, na kuma mekonĩ menyu mathũku: ĩndĩ matyaaĩw'a, kana kũmbĩthukĩĩsya, easya ũu Yeova. 5Maĩva, aaĩthe menyu? Na athani, nĩmekalaa ĩndĩ yonthe? 6Ĩndĩ ndeto syakwa na myamũlo yakwa, ila neeaĩe athũkũmi makwa athani, ityaamakwata aaĩthe menyu? Na masyoka na masya, O tondũ Yeova wa nguthu ũsũanĩĩte kũtwĩka, o kwĩanana na mĩendele yaitũ, na kwĩanana na meko maitũ, now'o ũtwĩkĩte.

Woni wa mwathani wa mbalasi

7Mũthenya wa mĩongo ĩlĩ na ĩna wa mwei wa ĩkũmi na ũmwe, nĩw'o mwei wa Sevati, mwaka wa kelĩ wa kũsumbĩka kwa Ndalio, ndeto ya Yeova yamũkĩa mwathani Nzekalia mwana wa Mbelekia, mwana wa Ito, ĩkĩmwĩa, 8Ũtukũ nĩnoonie, na, sisya, mũndũ atũlĩte mbalasi ndune, na aũngama katĩ wa mĩtĩ ya mĩandasi ĩla yaĩ kaũlikunĩ; na ĩtina wake kwaĩ mbalasi, ndune, na ĩ mũkũyũ, na nzaũ. 9Nĩvo naisye, We mwĩaĩi wakwa, ii nĩ myaũ? Na mũlaĩka ũla waneenaa nakwa ambĩa, Nĩngũkũmanyĩthya syo. 10Na ũla mũndũ ũũngeme katĩ wa mĩandasi asũngĩa na asya, Ii nĩsyo Yeova ũtũmĩte syangange nthĩ kũũ na kũũ. 11Na syasũngĩa mũlaĩka wa Yeova ũla waũngyĩ katĩ wa mĩandasi, na syasya, Nĩtwangangĩte nthĩ kũũ na kũũ, na, sisya, nthĩ yonthe ĩkalĩte ĩuĩtye, na ĩthũmũĩte.

12Nĩvo mũlaĩka wa Yeova wasũngĩie na asya, Ame Yeova wa nguthu, nĩ veana ata ũtakew'ĩa Yelusaleme na ndũa sya Yuta tei, ila waithĩlĩkĩle myaka ĩno mĩongo mũonza? 13Na Yeova asũngĩa mũlaĩka ũla waneenaa nakwa ndeto nzeo, o ndeto sya ũkiakisyo. 14Na ĩndĩ mũlaĩka ũla waneenaa nakwa ambĩa, Anĩĩsya, ũkyasya, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Nĩ na kĩwĩu nũndũ wa Yelusaleme na nũndũ wa Saioni o kĩwĩu kĩnene. 15Na nĩngwĩw'ĩthw'a woo mũno nĩ mbaĩ ila ithũmũĩte; nũndũ neew'ĩthiw'e woo o vanini, na makalaata thĩna wũke. 16Kwondũ wa ũu Yeova easya atĩĩ: Nĩnzyokete Yelusaleme nĩ na matei; nyũmba yakwa ĩkaakwa nthĩnĩ wayo, na ũlii wa kũthima ũkatambũũkw'a ũthime ku Yelusaleme, easya ũu Yeova wa nguthu. 17Anĩĩsya ĩngĩ, ũkyasya, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: O na ndũa syakwa ikausũa ũathimo wĩtĩkange; o na Yeova akakiakisya Saioni, o na akanyuva Yelusaleme.

Woni wa mwathani wa mbya na atwii

18Na nookĩlya metho makwa, na noona, na, sisya, mbya inya. 19Na namwĩa mũlaĩka ũla waneenaa nakwa, Ii nĩ myaũ? Na anzũngĩa, Ii nĩ mbya ila syanyaĩĩkisye Yuta, na Isilaeli, na Yelusaleme. 20Na Yeova ambon'ya atwii ana. 21Nĩvo naisye, Aa mooka kwĩka ata? Na anzũngĩa, ambĩa, Ii nĩ mbya ila syanyaĩĩkisye Yuta, mũvaka vatyaĩ mũndũ waaũkĩlya mũtwe; ĩndĩ ii nĩsyooka kũmatĩsya, kwĩkya mbya sya i mbaĩ nthĩ, ila syookĩlilye ũvya wasyo ĩũlũ wa nthĩ ya Yuta imĩnyaĩĩkye.

NZEKALIA 2

Woni wa mwathani wa mũndũ e na ũlii wa kũthima

1Na nookĩlya metho makwa, na noona, na, sisya, mũndũ e na ũlii wa kũthima kw'okonĩ kwake. 2Nĩvo naisye, Ũendete nakũ we? Nake ambĩa, Kũthima Yelusaleme, kũsisya ũthanthau wayo, na ũasa wayo. 3Na, sisya, mũlaĩka ũla waneenaa nakwa athi, na mũlaĩka ũngĩ aumĩla akomane nake, 4na amwĩa, Semba, neena na mwanake ũũ, ũkĩmwĩa, Yelusaleme ĩkatũwa ta mĩsyĩ ĩte maũvai, nũndũ wa andũ na indo syayo kwingĩva. 5Nũndũ nyie, easya ũu Yeova, ngeethĩwa ũvai wayo wa mwaki ũthyũlũlũkĩte, na ngeethĩwa ndaĩa katĩ wayo.

Atave mayĩtwa

6Ae! Ae! Kĩai mume nthĩ ya ngalĩ ya ĩũlũ, easya ũu Yeova; nũndũ nĩnamũnyaĩĩkisye ta iseve inya sya matu, easya ũu Yeova. 7Ae! Saioni, vonoka, we ũla ũtwĩe na mwĩĩtu wa Mbaviloni. 8Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Nĩwandũmie kwa i mbaĩ ila syakũvutie nĩ kana ndaĩa yumĩle; nũndũ ũla ũkũkiitaa akiitaa kyũma kya itho yake. 9Nũndũ, sisya, ngamatukangĩa kw'oko kwakwa, na makatw'ĩka ma kũtavwa nĩ ala mamathũkũmie; na mũkamanya kana Yeova wa nguthu nĩwandũmie. 10Ina na tana, we mwĩĩtu wa Saioni; nũndũ, sisya, ngooka, na ngatũa katĩ waku, easya ũu Yeova. 11Na mbaĩ mbingĩ ikeelũman'ya na Yeova mũthenya ũsu, na kwĩthĩwa andũ makwa; na ngatũa katĩ waku, na ũkamanya kana Yeova wa nguthu nũndũmĩte kwaku. 12Na Yeova akatiĩwa Yuta ta kĩanda kyake nthĩnĩ wa ĩla nthĩ ntheu, na akanyuva Yelusaleme ĩngĩ. 13Vindyai, mĩĩ yonthe,

mbee wa Yeova; nũndũ nĩwũkĩlĩte kuma ũtũonĩ wake mũtheu.

NZEKALIA 3

Woni wa mwathani wa Yosua mũthembi mũnene.

1 Mũthũkũmi wa Yeova, ŨVONGE

1Na ambon'ya Yosua mũthembi mũnene aũngamĩte mbee wa mũlaĩka wa Yeova, na Satani aũngamĩte ngalĩ ya kw'oko kwake kwa aũme ethĩwe nthũ yake. 2Na Yeova amwĩa Satani, Yeova nakũkan'ye, we Satani; ĩĩ, Yeova ũla wanyuvie Yelusaleme nakũkan'ye: kĩĩ tĩ kĩsinga kĩvulĩtw'e mwakinĩ? 3Na ĩndĩ Yosua eekĩĩte ngũa mbuku, na aũngamĩte mbee wa mũlaĩka. 4Na asũngĩa akĩneena na ala maũngamĩte mbee wake, akyasya, Mumyei ngũa mbuku. Na amwĩa, Sisya, nĩnakũvetea ũthũku waku, na ngakwĩkĩa ngũa ya thooa mũnene. 5Na nasya, Nĩmamwĩkĩe ngũtw'a ntheu mũtwe. Na ĩndĩ mamwĩkĩa ngutw'a ntheu mũtwe, na mamwĩkĩa ngũa; na mũlaĩka wa Yeova aũngamĩte ũtee. 6Na mũlaĩka wa Yeova amũkũsĩĩa Yosua, akyasya, 7Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Ethĩwa ũkakinyaa nzĩanĩ syakwa, na ethĩwa ũkasũvĩaa wĩaĩo wakwa, nĩvo o naku wĩsilĩla nyũmba yakwa, o na ĩngĩ ũkasũvĩaa nza syakwa, na ngakũnenga vandũ va ũlikĩlaa katĩ wa aa maũngamĩte ũtee. 8Iw'a yu, we Yosua mũthembi mũnene, we na atindan'ya maku ala mekalaa nthĩ vala ũĩ; nũndũ andũ asu nĩmo wonan'yo: nũndũ, sisya, ngaumĩlya mũthũkũmi wakwa Ũvonge. 9Nũndũ, sisya, ĩvia yĩla naia mbee wa Yosua; ĩũlũ wa ĩvia yĩmwe ve metho mũonza: sisya, ngavana movano mayo, na ngaveta ũthũku wa nthĩ ĩsu mũthenya ũmwe, easya ũu Yeova wa nguthu. 10Mũthenya ũsu mũkathokanasya kĩla mũndũ na mũtũi wake ĩtina wa mũsavivũ na ĩtina wa mũkũyũ, easya ũu Yeova wa nguthu.

NZEKALIA 4

Kĩndũ kĩkĩawa mataa na mĩthata

1Na mũlaĩka ũla waneenaa nakwa ooka ĩngĩ, na anamũkya, o ta mũndũ ũla ũamũkaw'a toonĩ wake. 2Na ambĩa, Wĩona kyaũ? Nakwa nasya, Nĩnoona, na, sisya, kĩndũ kĩla kĩkĩawa mataa kya thaavu mũthei, kĩ na mbakũli yakyo ĩũlũ wakyo, na mataa makyo mũonza ĩũlũ wakyo; ve mĩtote mũonza ĩvikĩte kĩla taanĩ ũla wĩ ĩũlũ wakyo; 3na mĩthata ĩlĩ ũtee wakyo, ũmwe ngalĩ ya kw'oko kwa aũme ya mbakũli, na ũla ũngĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aka kwayo. 4Na nasũngĩa ngĩneena na mũlaĩka ũla waneenaa nakwa, ngĩkũlya, Ii nĩ myaũ, mwĩaĩi wakwa? 5Nĩvo mũlaĩka ũla waneenaa nakwa wasũngĩie na ambĩa, Ii ndũsyĩsĩ? Na nasya, Aiee, mwĩaĩi wakwa. 6Nĩvo wasũngĩie akĩneena nakwa, akyasya, Ĩno nĩ ndeto ya Yeova kwa Nzeluvaveli, ĩkĩmwĩa, Ti kwondũ wa vinya mwingĩ, kana kwondũ wa ũtonyi, ĩndĩ nĩ kwondũ wa Veva wakwa, easya ũu Yeova wa nguthu. 7Nue ũũ, we kĩĩma kĩnene? Mbee wa Nzeluvaveli ũkatw'ĩka ũiĩ; nake akayumĩlya ĩvia ya ĩũlũ mũthya akĩyũkĩlĩlya wasya mũnene, Mumo, mumo. 8Na ĩngĩ ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 9Moko ma Nzeluvaveli nĩmakwatisye mwambĩlĩlyo wa nyũmba ĩno; na ĩngĩ moko make makamĩmina; na ũkamanya kana Yeova wa nguthu nũndũmĩte kwenyu. 10Nũndũ nũũ ũvũthĩtye mũthenya wa maũndũ manini? Nũndũ asu mũonza makatana, na makoona kavilũ ke kw'okonĩ kwa Nzeluvaveli; asu nĩ metho ma Yeova, ala masembaa kũũ na kũũ nthĩ yonthe.

11Nĩvo nasũngĩie, na namũkũlya, Mĩthata ĩsu ĩlĩ ĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa kĩla kĩndũ kĩkĩawa mataa na ngalĩ ya kw'oko kwa aka nĩ myaũ? 12Na nasũngĩa ĩvinda ya kelĩ, na namũkũlya, Mbonge ii ilĩ sya mũthata, ila syĩ ũtee wa mĩtote ĩlĩ ya thaavu, ĩla ĩyumasya mauta ma thaavu, nĩsyo kyaũ? 13Na anzũngĩa na asya, Ii ndũsyĩsĩ? Na nasya, Aiee, mwĩaĩi wakwa. 14Nĩvo waisye, Ii nĩsyo ala elĩ metĩkĩw'e mauta, ala maũngamaa ũtee wa Mwĩaĩi wa nthĩ yonthe.

NZEKALIA 5

Ĩvuku ikũnze yĩũlũkĩte

1Na ĩndĩ nookĩlya metho makwa ĩngĩ, na noona, na, sisya, ĩvuku ĩkũnze yĩũlũkĩte. 2Na angũlya, Wĩona kyaũ? Nakwa nasũngĩa, Nĩona ĩvuku ĩkũnze yĩũlũkĩte; ũasa wayo nĩ mĩkono mĩongo ĩlĩ, na ũthanthau wayo mĩkono ĩkũmi. 3Nĩvo wambĩie, Kĩĩ nĩ kĩumo kĩla kyumite kĩthi ĩũlũ wa nthĩ yonthe: nũndũ kĩla ũmwe ũla wũyaa akavetwa aume ngalĩ ĩmwe kwĩanana na ũndũ kũandĩkĩtwe; na kĩla ũmwe wĩavaa akavetwa aume ngalĩ ĩla ĩngĩ kwĩanana na ũndũ kũandĩkĩwe. 4Ngatuma kyuma kĩthi, na kĩkalika nyũmbanĩ ya kĩng'ei, na nyũmbanĩ ya ũla wĩvĩtaa ũvũngũ na syĩtwa yakwa, easya ũu Yeova wa nguthu; na kĩkekala katĩ wa nyũmba yake, na kĩkamĩmina vamwe na mĩtĩ yayo na mavia mayo.

Mũndũ mũka wĩkalĩte katĩ wa eva

5Nĩvo mũlaĩka ũla waneenaa nakwa waumaalile, na ambĩa, Yu ũkĩlya metho maku, ũsisye kĩĩ nĩ kyaũ kyumĩte kĩthi. 6Na nakũlya, Nĩkyo kyaũ? Nake asũngĩa, Ĩno nĩ eva yumĩte ĩthi. Ambĩa ĩngĩ, Ũu nĩw'o mailyĩ ĩ nthĩ yonthe 7(na, sisya, vookĩlilw'e talendi ya ĩvulũ); na ũũ nĩ mũndũ mũka wĩkalĩte katĩ wa eva. 8Na asya, Ũũ nĩ Ũthũku: na amũng'uthanĩa vu nthĩnĩ wa eva; na ekya yĩla ĩvulũ kanyw'anĩ wayo. 9Nĩvo nookĩlilye metho makwa, na noona, na, sisya, kwaumĩlile aka elĩ, na kĩseve kyaĩ nthwaunĩ syoo; na ĩndĩ maĩ na nthwau ta nthwau sya ĩsaũ; na mookĩlya eva katĩ wa nthĩ na ĩtu. 10Nĩvo neeie mũlaĩka ũla waneenaa nakwa. Aa makua eva meelya nakũ? 11Nake anzũngĩa, Methi kũmwakĩa nyũmba nthĩ ya Sinali: na yamina kũseũvw'a, akekalw'a vo vandũ vake mwene.

NZEKALIA 6

Makasya ana ma kaũ

1Na ĩngĩ nookĩlya metho makwa, na noona, na, sisya, kwooka makasya ana ma kaũ kuma katĩ wa iĩma ilĩ; na iĩma isu syaĩ iĩma sya ũthuku. 2Ĩkasya ya mbee yaĩ na mbalasi ndune; na ĩkasya ya kelĩ mbalasi nziũ; 3na

ĩkasya ya katatũ mbalasi nzaũ; na ĩkasya ya kana mbalasi syĩ vinya syĩ iumbĩ. 4Nĩvo nasũngĩie na neea mũlaĩka ũla waneenaa nakwa. Ii nĩ myaũ, mwĩaĩi wakwa? 5Na mũlaĩka asũngĩa na ambĩa, Ii nĩ iseve inya sya ĩtu, ila iendaa syumĩte vala iũngamaa mbee wa Mwĩaĩi wa nthĩ yonthe. 6Ĩkasya yĩla yĩ na mbalasi nziũ yumĩte yĩendete nthĩ ya ngalĩ ya ĩũlũ; na ila nzaũ syauma siatĩĩe; na ila syĩ ĩumbĩ syauma iendete nthĩ ya ngalĩ ya ĩtheo. 7Na ila syĩ vinya syaumĩla, na syenda kũthi syangange nthĩ kũũ na kũũ: na asya, Umai vaa, mwangange nthĩ kũũ na kũũ. Na ĩndĩ syanganga nthĩ kũũ na kũũ. 8Nĩvo wambanĩĩsye, na aneena nakwa, akyasya, Sisya, ila iendaa kwelekela nthĩ ya ngalĩ ya ĩũlũ nikilĩthĩtye veva wakwa ku nthĩ ya ngalĩ ya ĩũlũ.

Ngelekan'yo ya kũmwĩkĩa Yosua ngovĩa sya ũsumbĩ

9Na ndeto ya Yeova yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 10Osa kwa ala mataviwe, o kwa Elitai, na kwa Toviya, na kwa Yetaia; na ũkyũka mũthenya o ũsu, na ũivota nyũmbanĩ ya Yosia mwana wa Nzevania, ĩla malikile mauma Mbaviloni; 11ĩĩ, osa kwamo vetha na thaavu, na ũiseũvya ngovia sya ũsumbĩ, na ũisyĩkĩa mũtwenĩ wa Yosua mwana wa Yeosataki, mũthembi mũnene; 12na neena nake, ũkĩmwĩa, Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũũneena, akyasya, Sisya, mũndũ ũla wĩtawa syĩtwa yake Ũvonge: na akeana e o kwake; na akaaka ĩkalũ ya Yeova; 13o we akaaka ĩkalũ ya Yeova; na akakua ndaĩa, na akekala kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ na kũsumbĩka; na akeethĩwa mũthembi kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ; na nzama ya mũuo ĩkeethĩwa katĩ woo elĩ. 14Na ngovia sya ũsumbĩ ikeethĩwa ũlilikan'yo ĩkalũnĩ ya Yeova ũndũ wa Elemu, na Toviya, na Yetaia, na Eni mwana wa Nzevania. 15Na ala me kũasa makooka na makyaka ĩkalũnĩ ya Yeova: na mũkamanya kana Yeova wa nguthu nũndũmĩte kwenyu. Na ũu ũkeethĩwa, ethĩwa mũkeew'aa na kĩthing'ĩĩsyo wasya wa Yeova Ngai wenyu.

NZEKALIA 7

Kũtĩĩa kũya kũte kwa w'o kũikanw'a

1Na kweethĩwa mwaka wa kana wa kũsumbĩka kwa mũsumbĩ Ndalio, ndeto ya Yeova yamũkĩa Nzekalia mũthenya wa kana wa mwei wa kenda, wĩtawa Kiselevu. 2Na yu ala ma Mbethi-eli matũma Saleseli na Lekemimeleki, na andũ moo, kũvoya tei kwa Yeova, 3na kũneena na athembi ma nyũmba ya Yeova wa nguthu, na athani, akĩkũlya, Nĩnaĩle kũĩa mwei wa katano, ngĩvatha mwene, o tondũ nĩkĩte myaka ĩsu yingĩvĩte ũu? 4Nĩvo ndeto ya Yeova wa nguthu yambũkĩe, ĩkĩmbĩa, 5Neena na andũ onthe ma ĩ nthĩ, na athembi, ũkĩkũlya, Yĩla mwatĩĩie kũya na mwameta mwei wa katano na wa mũonza, o myaka ĩsu mĩongo mũonza, mwaatĩĩa nongi kũya nũndũ wakwa, nyie? 6Na yĩla mũĩsaa, na kũnyw'a, mũtiĩsaa nũndũ wenyu ene, na kũnyw'a nũndũ wenyu ene? 7Mũtyaĩle kwĩw'a ndeto ila Yeova waneenie na kanyw'a wa athani ma tene, yĩla Yelusaleme yatwĩwe nĩ andũ na ĩkaĩla, na ndũa syayo imĩthyũlũlũkĩte, na ngalĩ ya ĩtheo na nthĩ ndindimalu syatwĩwe?

Kũlea kwĩw'a nĩ kĩtumi kya kũtavwa

8Na ndeto ya Yeova yamũkĩa Nzekalia, ĩkĩmwĩa, 9Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũneenete, akyasya, Silaai sila wa katĩ, na kĩla mũndũ akyon'ya mwanaa-ĩthe ũseo na ĩnee; 10na mũtikathĩn'ye aka ndiwa, o na ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe, o na mwĩkali wa ũeninĩ, o na ngya; na kũtikethĩwe ũmwe wenyu ũsũanĩĩa mwana-a-ĩthe ngoonĩ ũndũ ũthũku. 11Ĩndĩ nĩmaleile kwĩw'a, na mambatĩsya ituo, na makunĩka matũ moo, nĩ kana matikew'e. 12Ĩĩ, nĩmoomĩsye ngoo syoo ta ĩvia ya ũana, matikese kwĩw'a mĩao, na ndeto ila Yeova wa nguthu watwaie na Veva wake na kanyw'a wa athani tene: kwondũ wa ũu nĩkwaumie ũthilĩku mũnene kwa Yeova wa nguthu. 13Na kwĩkĩkĩte atĩĩ, o tondũ wetanie, nao matyaaĩtĩkĩla kwĩw'a, nao makeetana o ta ũu, nakwa ndikew'a, easya ũu Yeova wa nguthu; 14ĩndĩ ngamanyaĩĩkya na kĩlingi katĩ wa mbaĩ syonthe ila mataaimanya. O ta ũu ĩ nthĩ yatiiwe yĩ nthei itina woo, ũndũ vataĩ mũndũ waamĩvĩtĩla kana kũsyokela: nũndũ nĩmamĩtw'ĩkĩthĩtye nthĩ ya kwendeesya nthei.

NZEKALIA 8

Kũtũngwa Yelusaleme kũyathanwa

1Na ndeto ya Yeova wa nguthu yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 2Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Nĩ na kĩwĩu ũndũ wa Saioni o kĩwĩu kĩnene, na nĩ na kĩwĩu nũndũ wayo kĩ ũthilĩku mũnene. 3Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya: Nĩnasyoka Saioni, na ngatũa Yelusaleme katĩ: na Yelusaleme ĩkeetawa Ndũa ya w'o; na kĩĩma kya Yeova wa nguthu kĩkeetawa Kĩĩma kĩtheu. 4Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: O na kũkeethĩwa atumĩa akũũ na iveti ngũũ mekalĩte nzĩanĩ nene sya Yelusaleme, kĩla mũndũ e na ndata yake kw'okonĩ kwake, nũndũ wa kũkũa mũno. 5Na nzĩa nene sya ndũa ikausũwa nĩ ivĩsĩ na eĩtu makĩthaũka nzĩanĩ nene syayo. 6Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Ethĩwa nĩ ũseng'yo methonĩ ma ũtialo wa andũ aa mĩthenya ĩsu, nĩwaĩle kwĩthĩwa ũseng'yo methonĩ makwa? Ekũlya ũu Yeova wa nguthu. 7Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Sisya, ngatangĩĩa andũ makwa kuma nthĩ ya wumĩlonĩ wa syũa, na kuma nthĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa; 8na ngamaete, na makatũa nthĩnĩ wa Yelusaleme; na makeethĩwa andũ makwa, na ngeethĩwa Ngai woo, nthĩnĩ wa w'o na nthĩnĩ wa ũlũngalu.

9Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Moko menyu nĩmethĩwe na vinya, inyw'ĩ ala mũkwĩw'a mĩthenya ĩno ndeto ii kuma kanyw'anĩ wa athani ala maĩ vo mũthenya ũla mwambĩlĩlyo wa nyũmba ya Yeova wa nguthu wakwatiw'e, nayo nĩ ĩkalũ, nĩ kana yakwe. 10Nũndũ mbee wa mĩthenya ĩsu kũtyaĩ ĩtuvĩ ya mũndũ kana ĩtuvi ya nyamũ; o na kũtyaĩ mũuo kwa ũla waumaalile kana ũla walikile, nũndũ wa nthũ: nũndũ nĩngũmaingĩanĩsya andũ onthe kĩla ũmwe na mũtũi wake. 11Ĩndĩ yu kwa ũtialo wa andũ aa ndikethĩwa ta mĩthenya ya tene, easya ũu Yeova wa nguthu. 12Nũndũ

kũkeethĩwa ũsyao wa mũuo; mũsavivũ ũkasyaa ũsyao waw'o, na nthĩ ĩkaingĩvasya ũsyao wayo, na matu makaete ĩmwe yamo; na ngatuma ũtialo wa andũ aa ũtiĩwa maũndũ aa onthe. 13Na kũkeethĩwa, o tondũ mwaĩ kĩumo katĩ wa i mbaĩ, inyw'ĩ nyũmba ya Yuta na nyũmba ya Isilaeli, o ta ũu ngamũtangĩĩa, na mũkeethĩwa ũathimo. Mũikakĩe, ĩndĩ moko menyu nĩmethĩwe na vinya.
14Nũndũ ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: O tondũ nasũanĩĩte kũmwĩka ũthũku, yĩla aaĩthe menyu manthilĩkilye, easya ũu Yeova wa nguthu, na ndyaaĩtũnga; 15o ta ũu nĩnzũanĩĩte ĩngĩ mĩthenya ĩno kwĩka Yelusaleme na nyũmba ya Yuta nesa: mũikakĩe. 16Aa nĩmo maũndũ ala mwĩĩkaa: Neenaai w'o kĩla mũndũ na mũtũi wake; silĩlaai sila wa katĩ na wa mũuo mbingĩlonĩ syenyu; 17na kũtikethĩwe ũmwe wenyu ũsũanĩĩa mũtũi wake ngoonĩ ũndũ ũthũku; na mũikende wĩvĩto wa ũvũngũ: nũndũ aa onthe nĩmo maũndũ ala nĩmenaa, easya ũu Yeova.
18Na ndeto ya Yeova wa nguthu yambũkĩa, ĩkĩmbĩa, 19Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Kũtĩĩa kũya kwa mwei wa kana na, kũtĩĩa kũya kwa mwei wa katano, na kũtĩĩa kũya kwa mwei wa mũonza, na kũtĩĩa kũya kwa mwei wa ĩkũmi, kũkeethĩwa kwa nyũmba ya Yuta ũtanu na mũyo, na mboka sya ũtanu; kwondũ wa ũu endai w'o na mũuo. 20Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: O na ĩngĩ kũkooka ngo sya andũ, o na ala matwĩe ndũanĩ mbingĩ; 21na ala matwĩe ndũanĩ ĩmwe makathi ĩla ĩngĩ, makyasya, Tũendei mĩtũkĩ tũkesũve Yeova atwĩke nesa, na kũmantha Yeova wa nguthu: o nakwa nĩngũthi. 22Ĩĩ, ngo mbingĩ sya andũ na mbaĩ syĩ vinya ikooka kũmantha Yeova wa nguthu Yelusaleme, na kwĩsũva Yeova asyĩke nesa. 23Ũũ nĩw'o Yeova wa nguthu ũnũkwasya: Mĩthenya ĩsu kũkeethĩwa, atĩ andũ ĩkũmi, kuma ithyomonĩ syonthe sya i mbaĩ, makakwata, ĩĩ, makakwata mũthya wa ngũa ya mũndũ Mũyuti, makyasya, Nĩtũkũthi nenyu, nũndũ nĩtwĩw'ĩte kana Ngai e vamwe nenyu.

NZEKALIA 9

Ũsilĩlo wa mbaĩ ila itwĩe na Isilaeli

1Ũito wa ndeto ya Yeova ĩũlũ wa nthi ya Atilaki, nayo Ndamasiku ikeethĩwa vandũ vayo va kwĩkala (nũndũ itho ya mũndũ na ya mbaĩ syonthe sya Isilaeli yelekele Yeova); 2o na Amathi, ĩla ĩvakanĩte nayo; o na Tile na Sitoni, nũndũ nĩ mbũĩ mũno. 3Na Tile nĩĩyakĩe ngome yĩ vinya, na kũmban'ya vetha ta kĩtoo, na kũmban'ya thaavu mũtheu ta ndaka nzĩanĩ nene. 4Sisya, Mwĩaĩi akamĩvuta, na akakũnĩa ũtonyi wayo ũkanganĩ; na ĩkaanangwa na mwaki. 5Asikeloni ĩkoona ũu, na ĩkĩkĩa: na Ngasa o ta ũu, na ĩkeethĩwa na kyalya kĩnene; o na Ekiloni, nũndũ wĩkwatyo wayo ũkasonokw'a; na Ngasa ĩkaaa mũsumbĩ, na Asikeloni ndĩkatũwa. 6Na mũndũ wasyaĩwe ũlaalainĩ akatũa Asitoti, na ngaveta ngathiĩo sya Avilisiti. 7Na ngaveta kũnyw'a nthakame kanyw'anĩ wake, na mothatyo make maume maeonĩ make; o nake akeethĩwa ũtialo kwa Ngai waitũ; na akeethĩwa ta mũnene nthĩnĩ wa Yuta, na Ekiloni ta Mũyevusĩ.
8Na ngamba maeema nĩthyũlũlũkĩtye nyũmba yakwa nĩsiĩĩe nguthu ya kaũ, nĩ kana kũtikethĩwe ũmwe wĩvĩta mũkuthũ kana kũsyoka; na kũtikavĩtĩla mũthĩn'ya katĩ wamo ĩngĩ: nũndũ yu nĩnonete na metho makwa.

Mũsumbĩ wa Saioni ũla wũkĩte

9Tana mũno, we mwĩĩtu wa Saioni; ũkĩlya wasya, we mwĩĩtu wa Yelusaleme: sisya, mũsumbĩ waku nĩwũkĩte kwaku; nĩ mũlũngalu, na e na ũtangĩĩo; e na wĩnyivyo, na atũlĩte ĩng'oĩ, o ndena, ndena ya ĩng'oi. 10Na ngaveta ĩkasya ya kaũ kwa Evalaimu, na mbalasi Yelusaleme; na ũta wa kaũ ũkavetwa; na akaneena mũuo kwa ĩ mbaĩ: na ũsumbĩko wake ũkeethĩwa kuma ũkanga kũvika ũkanga, na kuma ũla Ũsĩ kũvika itulunĩ sya nthĩ.

Ũtangĩĩo wa Saioni

11O na ĩngĩ ũndũ waku, nũndũ wa nthakame ya ũtianĩo waku nĩnĩthaĩtye ovwa maku maume ĩimanĩ yĩla yĩte kĩw'ũ. 12Syokai ĩla ngomenĩ yĩ vinya, inyw'ĩ ovwa me wĩkwatyo: o na ũmũnthĩ nĩngũtavan'ya kana nĩngũkũĩva kũndũ kwĩlĩ. 13Nũndũ nĩngootete Yuta nũndũ wakwa ta ũta, nĩvakĩĩsye Evalaimu; ngaingĩanĩsya ana maku, we Saioni, na ana maku, we Ngiliki, na ngakũtw'ĩkĩthya ta ũvyũ wa ngũmbaũ. 14Na Yeova akooneka ĩũlũ woo; na mũsyĩ wake ũkaumĩla ta ũtisi; na Mwĩaĩi Yeova akavuva soo, na akaendan'ya na ilingi sya ngalĩ ya ĩtheo. 15Yeova wa nguthu akamasesea; na makaya, na makakinyangĩa mavia ma kĩkũtha nthĩ; na makanyw'a, na makalonzan'ya ta manyw'ĩte mbinyu; na makausũa ta mbakũli, na kũkola o ta ikoto sya kĩthembeo. 16Na Yeova Ngai woo akamatangĩĩa mũthenya ũsu ta ĩĩthya ya andũ make; nũndũ makeethĩwa ta tũvila twa ngovia ya ũsumbĩ, tũkĩlĩtw'e mũno ĩũlũ wa nthĩ yake. 17A! Ũndũ ũseo wake ũnenevete, na ũndũ wanakavu wake ũnenevete! Lĩu wa mbaa ngetha ũkatuma anake meana, na mbinyu mbĩthĩ eĩtu atheu.

NZEKALIA 10

Wovosyo wa Yeova wa andũ Make

1Ĩtyai Yeova mbua ĩvinda ya mbua ya uũa, o Yeova ũla ũseũvasya motisi; na akamanenga mĩono ya mbua, akanenga kĩla ũmwe nyeki kĩsesinĩ. 2Nũndũ telavimu nĩneenete ndeto sya mana, na ala maaũasya nĩmonete ũvũngũ; na nĩmatavanĩtye ndoto ite sya w'o, nĩmakiakiasya mana: kwondũ wa ũu nĩmeyĩendeaa ta malondu, nĩmathĩnaw'a, nĩkwĩthĩwa vati mũĩthi. 3Ũthatu wakwa nĩwakanĩe aĩthi, na ngasilĩla i nthenge; nũndũ Yeova wa nguthu nũsyaĩĩtye ĩĩthya yake, nyũmba ya Yuta, na akamatw'a o ta mbalasi yake nzeo kaũnĩ. 4Vamwe, kwake kũkauma ĩvia ya kĩkoto, kwake kũkauma mũsumaa, kwake kũkauma ũta wa kaũ, kwake kũkauma kĩla mũsumbĩki. 5Na makeethĩwa ta ngũmbaũ, maiangĩa amaitha moo nthĩ ndakanĩ sya nzĩa nene kaũnĩ; na makokita, nĩkwĩthĩwa Yeova e vamwe namo; na ala matũlĩte mbalasi

makathokoanw'a. 6Na ngeekĩa nyũmba ya Yuta vinya, na ngatangĩĩa nyũmba ya Yosevu, na ngamatũnga; nũndũ nĩ na tei kwoo; na makeethĩwa ta ndaamba kũmaveta: nũndũ ninyie Yeova Ngai woo, na ngamew'a. 7Na ala ma Evalaimu makeethĩwa mailyĩ ngũmbaũ, na ngoo syoo ikatana o ta manyw'ĩte mbinyu; ĩĩ, syana syoo ikawona, na kwĩw'a mũyo; ngoo syoo ikatanĩa Yeova.
8Ngamauĩsya kĩlũli, na kũmomban'ya; nũndũ nĩnĩmovoetye; na makaingĩva o tondũ maingĩvĩte.
9Na ngamavuĩa katĩ wa ngo sya andũ; na makandilikanĩla nthĩ syĩ kũasa; na makekala thayũ na syana syoo, na makasyoka. 10Ngamaete o ĩngĩ kuma nthĩ ya Misili, na kũmomban'ya kuma nthĩ ya Asuli; na ngamaete nthĩ ya Ngileati na Levanoni; na vatikoneka vandũ vameanĩe. 11Na akavĩtĩla ũkanganĩ wa thĩna, na akakũna itulumo syĩ ũkanganĩ, na syũngũ syonthe sya Naelo ikang'ala; na ngathĩĩo sya Asuli ikatheew'a nthĩ, na ndata ya ũsumbĩ ya Misili ĩkathi. 12Na ngamekĩa vinya nthĩnĩ wa Yeova; na makaenda kũũ na kũũ syĩtwanĩ yake, easya ũu Yeova.

NZEKALIA 11

1Vingũa mĩomo yaku, we Levanoni, nĩ kana mwaki ũvĩvye mĩtĩ yaku ya mĩkũũ. 2Kaya, we mũtĩ wa mũsonovali, nũndũ mũkũũ nĩ mũvalũku, nĩkwĩthĩwa ĩla mĩseo nĩ myanangĩku: kayai, inyw'ĩ mĩtĩ ya myaloni yĩ Mbasani, nũndũ mũtitũ wĩ vinya nĩ mũvalũku nthĩ. 3A! Wasya wa kũkaya kwa aĩthi! Nũndũ ndaĩa yoo nĩ mbanangĩku: a! Wasya wa kĩlumo kya mĩnyambũ ya mũika! Nũndũ ngathĩĩo sya Yolotani nĩsyanangĩtwe.

Aĩthi mate vata

4Ũũ nĩw'o Yeova Ngai wakwa waisye: Ĩthya ĩĩthya ya kũthĩnzwa; 5yĩla ene mayo mayũaaa, na matyĩyonaa ene ta me na ĩvĩtyo; na ala mayĩthooasya maasya, Nataĩwe Yeova, nũndũ nyie nĩ mũthwii; na aĩthi mayo ene matiyĩw'ĩaa ĩnee. 6Nũndũ ndikew'ĩa ala matwĩe ĩ nthĩ ĩnee ĩngĩ, easya ũu Yeova; ĩndĩ, sisya, ngamanengane andũ asu kĩla ũmwe kw'okonĩ kwa mũtũi wake, na kw'okonĩ kwa mũsumbĩ wake; na makamĩkũna ĩ nthĩ, na ndikamatangĩĩa kw'okonĩ kwoo. 7Na ĩndĩ naĩthya ĩĩthya ya kũthĩnzwa, nĩ w'o, o ila mbonzu sya ĩĩthya. Na neeyosea ndata ilĩ; ĩmwe namĩta Ũseo, na ĩla ĩngĩ namĩta Mawĩw'ano; na naĩthya ĩĩthya. 8Na naveta aĩthi atatũ mwei ũmwe; nũndũ ngoo yakwa nĩyanoetw'e nĩmo, na ngoo syoo nasyo nĩsyangolete. 9Nĩvo naisye, Ndikamũĩthya: ũla ũnũũkw'a, nakw'e; na ũla ũnũkwaa, nĩae, na ala matiala nĩmaĩsane kĩla ũmwe na ũla ũngĩ. 10Na noosa ndata yakwa ĩla ĩtawa Ũseo, na namĩtilan'ya, nĩ kana nanange ũtianĩo ũla natianĩe na ngo syonthe sya andũ. 11Na waanangiwe mũthenya ũsu; na o ta ũu asu onzu ĩĩthyanĩ ala mambĩw'aa mamanya kana nĩ ndeto ya Yeova. 12Na namea, Ethĩwa nĩmũkwona nĩ ũseo, nengai ĩtuvi yakwa; na ethĩwa ti w'o, ekai. Na ĩndĩ manthimĩa ĩtuvi yakwa ilungu mĩongo ĩtatũ sya vetha. 13Na Yeova ambĩa, Mwĩkĩsye mũmbi wa mbisũ, thooa mũseo ũla natw'ĩĩwe nĩmo. Nakwa noosa ilungu isu mĩongo ĩtatũ sya vetha, na nasyĩkĩsya mũmbi, nyũmbanĩ ya Yeova. 14Nĩvo natilanilye ndata ĩla ĩngĩ yakwa, o Mawĩw'ano, nĩ kana nanange ũ-ana-a-ĩthe katĩ wa Yuta na Isilaeli.
15Na Yeova ambĩa, Ĩyosee o ĩngĩ mĩio ya mũĩthi mũtumanu. 16Nũndũ, sisya, ngookĩlya mũĩthi ĩ nthĩ, ũla ũtakaisisya ila mbete, o na ndakamantha ila inyaĩĩkĩtw'e, o na kũvosya ila ndũlĩkangu, o na kũĩthya ila nima; ĩndĩ akaĩsaa nyama sya malondu manou, na akatembũanga mavũngũ mamo tũlungu. 17Woo nĩ wa mũĩthĩ ũte vata ũla ũtiaa ĩĩthya! Ũvyũ ũkeethĩwa ĩũlũ wa kw'oko kwake, na ĩũlũ wa itho yake ya ngalĩ ya kw'oko kwa aũme: kw'oko kwake kũkooma vyũ, na itho yake ya ngalĩ ya kw'oko kwa aũme yĩkatulya kĩvĩndu vyu.

NZEKALIA 12

Ũvonokyo wa Yelusaleme ũla wũkĩte

1Ũito wa ndeto ya Yeova ũndũ wa Isilaeli.
Ũũ nĩw'o Yeova ũnũkwasya, ũla ũtambũũkasya matu, na ũkwatasya mwambĩlĩlyo wa nthĩ, na wũmbaa veva wa mũndũ nthĩnĩ wake: 2Sisya, nĩngũtw'ĩkĩthya Yelusaleme kĩkombe kya kũlũsya kwa ngo syonthe sya andũ ila imĩthyũlũlũkĩte, na ĩngĩ kĩkeethĩwa ĩũlũ wa Yuta kũtw'ĩkanĩw'anĩ kwa Yelusaleme. 3Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, ngatw'ĩkĩthya Yelusaleme ĩvia ĩito kwa ngo syonthe sya andũ; onthe ala meĩyaĩkya yo makokitĩka mũno; na i mbaĩ syonthe sya nthĩ ikamĩlĩlĩĩla. 4Mũthenya ũsu, ngakũna kĩla mbalasi na ũtĩsyo, na ũla ũmĩtũlĩte ngamũkũna na ndũũka, easya ũu Yeova; na ngasalukĩlya nyũmba ya Yuta metho makwa, na ngakũna kĩla mbalasi ya ngo sya andũ na mbindu. 5Na anene ma Yuta makaasya ngoonĩ syoo, Ala matwĩe Yelusaleme nĩmo vinya wakwa nthĩnĩ wa Yeova wa nguthu Ngai woo. 6Mũthenya ũsu ngatw'ĩkĩthya anene ma Yuta ta kĩlĩo kĩ mwaki katĩ wa ngũ, na ta ũmũĩ mwakanu katĩ wa syove sya ngetha; na makamina ngo syonthe sya andũ ila ithyũlũlũkĩte kw'onthe, ngalĩ ya kw'oko kwa aũme na kwa aka; na ala ma Yelusaleme makatũa o ĩngĩ kũndũ kwoo, o Yelusaleme. 7Yeova nake akatangĩĩa maeema ma Yuta mbee, nĩ kana ndaĩa ya nyũmba ya Ndaviti na ndaĩa ya ala matwĩe Yelusaleme ndĩkanenevw'e kwĩ ya Yuta. 8Mũthenya ũsu Yeova akamasesea ala matwĩe Yelusaleme; na mũthenya ũsu ũla mwonzu katĩ wamo akeethĩwa ta Ndaviti; na nyũmba ya Ndaviti ĩkeethĩwa ta Ngai, o ta mũlaĩka wa Yeova mbee wamo. 9Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, ngamantha kwananga mbaĩ syonthe ila syĩũkĩa Yelusaleme.
10Na ngatulũĩla nyũmba ya Ndaviti, na ala matwĩe Yelusaleme, veva wa mumo na wa kwĩsũvana; na makanzisya ũla matonyie, na makamũmetea, o tondũ mũndũ ũmeteaa mwana wake e ũmwe, na makeethĩwa na woo nũndũ wake, ta ũmwe wĩthĩwaa na woo nũndũ wa ĩkithathi yake. 11Mũthenya ũsu kũkeethĩwa kĩmeto kĩnene Yelusaleme, ta kĩmeto kya Atatilimoni mwandanĩ wa Mekitoni. 12Na ĩ nthĩ ĩkameta, kĩla

mũvĩa w'oka; mũvĩa wa nyũmba ya Ndaviti w'oka, na iveti syoo syoka; mũvĩa wa nyũmba ya Nathani w'oka, na iveti syoo syoka; 13mũvĩa wa nyũmba ya Livai w'oka, na iveti syoo syoka; mũvĩa wa Asimei w'oka, na iveti syoo syoka; 14mĩvĩa yonthe ĩla yatialile, kĩla mũvĩa w'oka, na iveti syoo syoka.

NZEKALIA 13

1Mũthenya ũsu nthongo ĩkeethĩwa yĩ mbingũĩe nyũmba ya Ndaviti na ala matwĩe Yelusaleme, ũndũ wa naĩ na ũndũ wa ũvuku. 2Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, easya ũu Yeova wa nguthu, ngaveta masyĩtwa ma mĩvw'anano kuma ĩ nthĩ, na ndĩkalilikanwa ĩngĩ; o na ĩngĩ athani na ũla veva mũvuku ngatuma mauma ĩ nthĩ. 3Na kũkeethĩwa, o yĩla ũmwe wĩkwatya kwathana, nĩvo ĩthe na nyinyia ala mamũsyaie makamwĩa, Ndwĩĩkala thayũ we; nũndũ nũkũneena movũngũ syĩtwanĩ ya Yeova; na ĩthe na nyinyia ala mamũsyaie makamũtonya mũkuthũ yĩla wĩĩthĩwa akyathana. 4Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, athani makasonoka kĩla ũmwe ũndũ wa woni wake, yĩla wĩathana; o na matikevw'ika ngũa ndasa yĩ w'ĩa makengane: 5ĩndĩ akasya, Ndi mwathani nyie, nyie nĩ mũĩmi; nũndũ natw'ĩwe ngombo kuma wana wakwa. 6Na ũmwe akamwĩa, Mawũkite aa me itaanĩ syaku nĩ ma kyaũ? Nĩvo wĩsũngĩa, Aa nĩ ala nokitĩwe nyũmbanĩ ya anyanyawa.

Kũkũnwa kwa Mũĩthi wa Yeova

7Amũka, we ũvyũ, ĩũlũ wa mũĩthi wakwa, na ĩũlũ wa mũndũ ũla mũtindan'ya wakwa, easya ũu Yeova wa nguthu: mũkũne mũĩthi, na malondu makanyaĩĩka; ngathyũũĩa tũla tũnini kw'oko kwakwa. 8Na kũkeethĩwa, ĩ nthĩ yonthe, ilungu ilĩ syayo ikavetwa na kũkw'a, easya ũu Yeova; ĩndĩ kya katatũ kĩkatiwa nthĩnĩ wayo. 9Na kĩlungu kya katatũ ngakĩete mwakinĩ, na ngamathesya o tondũ vetha ũtheaw'a, na ngamatata o tondũ thaavu ũtatawa. Makeekaĩla syĩtwa yakwa, na ngamew'a: ngasya, Nĩ andũ makwa; namo makasya, Yeova nĩ Ngai wakwa.

NZEKALIA 14

Yelusaleme na mbaĩ

1Sisya, mũthenya wa Yeova nĩwũkĩte, yĩla mũtavo waku ũkaaanw'a katĩ waku. 2Nũndũ ngoomban'ya mbaĩ syonthe ĩũlũ wa Yelusaleme syũkĩte; na ndũa ĩkooswa, na nyũmba ikatavwa mĩio, na aka makakindwa; na nyunzu ya ndũa ĩkatavwa, na ũtialo wa andũ ndũkavetwa ndũanĩ. 3Nĩvo Yeova ũkaumĩla, na kũkita na mbaĩ ĩsu, ta yĩla wokitie mũthenya wa kaũ. 4Na maũũ make makaũngama mũthenya ũsu ĩũlũ wa kĩla kĩĩma kya Mĩthata, kĩla kyelekele Yelusaleme ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa: na kĩĩma kya Mĩthata kĩkaatũkanĩla katĩ kyelekele wumĩlonĩ wa syũa na kyelekele ũthũĩlonĩ wa syũa, na vakeethĩwa kyanda kĩnene mũno; na nyunzu ya kĩĩma ĩkathi yelekele ngalĩ ya ĩũlũ na nyunzu yakyo yelekele ngalĩ ya ĩtheo. 5Na mũkakĩĩla kyandanĩ kya iĩma syakwa; nũndũ kyanda kya iĩma kĩkavika Aseli; ĩĩ, mũkakĩa, o tondũ mwakĩie kĩtetemo kya nthĩ mĩthenya ya Usia mũsumbĩ wa Yuta; na Yeova Ngai wakwa akooka, na atheu onthe vamwe naku. 6Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, kũtikethĩwa kyeni; motisu makaoseea: 7ĩndĩ ũkeethĩwa mũthenya ũmwe ũla wĩsĩkĩwe nĩ Yeova; ti mũthenya, na ti ũtukũ; ĩndĩ kũkeethĩwa, atĩ wĩoo kũkeethĩwa kyeni. 8Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, atĩ manzĩ ma thayũ makaumĩla Yelusaleme; nyunzu yamo kwelekela ũkanganĩ wa wumĩlonĩ wa syũa, na nyunzu yamo kwelekela ũkanganĩ wa ũthũĩlonĩ wa syũa: kũkeethĩawa ũu ĩvinda ya syũa na ivĩnda ya mbevo.

9Na Yeova akethĩwa Mũsumbĩ ĩũlũ wa nthĩ yonthe: mũthenya ũsu Yeova akeethĩwa o ũmwe, na syĩtwa yake o yĩmwe. 10Ĩ nthĩ yonthe ĩkatw'ĩkĩthw'a ta Alava, kuma Ngeva kũvika Limoni ngalĩ ya ĩtheo ya Yelusaleme; nayo ĩkookĩlw'a, na kũtũa vandũ vayo, kuma mbingĩlonĩ ya Mbenyamini kũvika vandũ va mbingĩlo ya mbee, o kũvika mbingĩlo ya kĩkotonĩ, na kuma ũla mwako mũtũlu wa mũnyoolo wa Ananeli kũvika iangĩonĩ sya nzavivũ sya mũsumbĩ. 11Na andũ makatũa vo, na kũikethĩwa kĩumo ĩngĩ; ĩndĩ Yelusaleme ĩkatũa ĩte mũisyo.

12Na ũthĩn'yo ũla Yeova wĩkũna ngo syonthe sya andũ naw'o ila syũkitĩte na Yelusaleme ũkeethĩwa ũũ: mĩĩ yoo ĩkamomonyekaa o maũngyĩ na maũũ moo, na metho moo makaseekeaa me o maimanĩ mamo, na nĩmĩ syoo ikamomeonyekaa syĩ makanyw'anĩ moo. 13Na kũkeethĩwa mũthenya ũsu, kĩtuu kĩnene kuma kwa Yeova kĩkeethĩwa katĩ wamo; na makakwatana kĩla ũmwe kw'oko na mũtũi wake, na kw'oko kwake kũkookĩlĩĩla kw'oko kwa mũtũi wake. 14O na Yuta akokita ku Yelusaleme; na ũthwii wa mbaĩ syonthe ila ithyũlũlũkĩte kw'onthe ũkoombanw'a vamwe, thaavu, na vetha, na ngũa, mwingĩ mũno. 15Na now'o kũkeethĩwa ũthĩn'yo wa mbalasi, na wa nyũmbũ, na wa ngamĩle, na wa ĩng'oi, na wa nyamũ syonthe ĩla ĩkethĩwa myakonĩ ĩsu ya maeema, ũthĩn'yo ta ũsu.

16Na kũkeethĩwa, kĩla ũmwe ũtialĩte kwa mbaĩ syonthe ila syokĩlĩĩle Yelusaleme akambataa kĩla mwaka kũthaitha Mũsumbĩ, Yeova wa nguthu, na kũlilikana mboka ya malwanda. 17Na kũkeethĩwa, kana o ũla ũtakambataa Yelusaleme wa mĩvĩa yonthe ya nthĩ athaithe Mũsumbĩ, Yeova wa nguthu, kwoo kũtikethĩwa mbua. 18Na ethĩwa mũvĩa wa Misili ndũkambata, wũke, o na ndĩkaua kwoo; kũkeethĩwa ũthĩn'yo ũla Yeova wĩkũna i mbaĩ naw'o ila iteambata kũlilikana mboka ya malwanda. 19Ũu nĩw'o wĩĩthĩwa ũsilĩlo wa Misili, na ũsilĩlo wa mbaĩ syonthe ila iteambata kũlilikana mboka ya malwanda. 20Mũthenya ũsu kũkeethĩwa ndililinĩ sya mbalasi vaandĩkĩtwe, NTHEU KWA YEOVA; na mbisũ ila syĩ nyũmbanĩ ya Yeova ĩkeethĩwa itilyĩ ta mbakũli ila syĩ mbee wa kĩthembeo. 21Ĩĩ, kĩla mbisũ nthĩnĩ wa Yelusaleme na nthĩnĩ wa Yuta ĩkeethĩwa ntheu kwa Yeova wa nguthu; na onthe ala mathembaa makooka na makyosa, na

kũtheũkĩsya nthĩnĩ wasyo: na mũthenya ũsu kũikethĩwa
Mũkanaani nthĩnĩ wa nyũmba ya Yeova wa nguthu.

MALAKI

MALAKI 1

Wendo wa Yeova kwa Yakovo

1Ũito wa ndeto ya Yeova kwa Isilaeli kwa kanyw'a wa Malaki.

2Nĩnĩmwendete, easya ũu Yeova. Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩkũlya, Ũtwendete ũndũnĩ wĩva? Esau ndaĩ mwana-a-inyia wa Yakovo? Ekũlya ũu Yeova: ĩndĩ nĩnamwendie Yakovo; 3ĩndĩ Esau nĩnamũmenie, na natw'ĩkĩthya iĩma syake nthei, na nĩnanengie mbĩwa sya weũnĩ ũtiĩwa wake. 4Vala Etomu ũnũkwasya, Twĩ avalũkye nthĩ, ĩndĩ nĩtũũsyoka na tũkyaka maanzonĩ; Yeova wa nguthu easya atĩĩ, Makaaka, ĩndĩ ngang'uthũlanga; na andũ makametaa Mũvaka wa ũthũku, na Andũ ala Yeova ũmathatĩe tene na tene. 5Na metho menyu makoona, na mũkasya, Yeova nanenevw'e mũkĩlo wa mũvaka wa Isilaeli.

Yeova aikan'ya athembi

6Mwana ataĩaa ĩthe, na mũthũkũmi vwana wake: ethĩwa ĩndĩ nyie nĩ ĩthe, kũtaĩwa kwakwa kũĩva? Na ethĩwa nyie nĩ vwana, kũkĩwa kwakwa kũĩva? Ĩnyw'ĩ athembi ala mũvũthasya syĩtwa yakwa, emũkũlya ũu Yeova wa nguthu. Na inyw'ĩ mwĩkũlya, Tũvũthĩtye syĩtwa yaku ũndũnĩ wĩva? 7Nĩmũthembaa imũtũ mbuku kĩthembeonĩ kyakwa. Na inyw'ĩ mwĩkũlya, Tũkũvukĩtye ũndũnĩ wĩva? Nũndũ mwĩasya, Mesa ya Yeova nĩ mana. 8Na yĩla mũũthemba ĩla ĩte metho, ti ũthũku! Na yĩla mũkũthemba ĩnĩkũthua na ĩla ndwau, ti ũthũku! Kwamũnenge ngavana waku yu; akendeew'a nue? Kana akakwĩtĩkĩla we? Ekũlya ũu Yeova wa nguthu. 9Na yu, nĩngũmwĩsũva, mũvoye ũseo kwa Ngai, nĩ kana atonye kũtwĩka nesa: ũũ wĩthiĩtwe kwondũ wenyu: akamwĩtĩkĩla inyw'ĩ o na ũmwe? Ekũlya ũu Yeova wa nguthu. 10A! Kethĩwa ve ũmwe katĩ wenyu ũvinga mĩomo, nĩ kana mũikatonye kũvuva mwaki ĩũlũ wa kĩthembeo kyakwa mana! Ndikwendeew'a nĩ inyw'ĩ, o na ndiketĩkĩla nthembo i kw'okonĩ kwenyu, easya ũu Yeova wa nguthu. 11Nũndũ kuma syũa yauma o na kũvika yathũa syĩtwa yakwa yĩthĩwaa ĩnene katĩ wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ; na kĩla vandũ ũvani na nthembo ntheu nithembeawa syĩtwa yakwa: nũndũ syĩtwa yakwa yĩthĩwaa ĩnene katĩ wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, easya ũu Yeova wa nguthu. 12Ĩndĩ nĩmũyĩvukasya, nũndũ mwĩasya, Mesa ya Yeova nĩvukĩtw'e, na ũsyao wayo, o na lĩu wayo, nĩ mana. 13Na ĩngĩ mwĩasya, Sisyai, ũndũ ĩan'ya mĩnoo! Na nĩmũmĩtimbĩte, easya ũu Yeova wa nguthu; na inyw'ĩ mũetete ĩla yoosiwe na ũng'endu, na ĩla ĩnĩkũthua, na ĩla ndwau; o ta ũu nĩmũetae ĩla nthembo: nĩnaĩle kũmyosa mokonĩ menyu? Ekũlya ũu Yeova. 14Ĩndĩ mũkengani naumanĩwe, ũla wĩavaa, na aithembea Mwĩaĩi ĩmwe yĩ na kĩema, e na nũme ndĩthyanĩ yake ya mbũi na malondu; nũndũ ninyie Mũsumbĩ mũnene, na syĩtwa yakwa nĩ ya ũkĩwa mũno katĩ wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, easya ũu Yeova wa nguthu.

MALAKI 2

1Na yu, inyw'ĩ athembi, mwĩao ũũ nĩ kwondũ wenyu. 2Mweethĩwa mũtikwĩw'a, na mweethĩwa mũtikwĩkĩa ũu ngoonĩ, mũnengae syĩtwa yakwa ndaĩa, nĩvo ĩndĩ nĩmũetee kĩumo, na ngamaumanĩa moathimo menyu, easya ũu Yeova wa nguthu; ĩĩ, nĩnĩminĩte kũmaumanĩa, nĩkwĩthĩwa mũtiwĩkĩaa ngoonĩ. 3Sisyai, ngookan'ya ũsyao wenyu, na ngavakanga mũyoo mothyũnĩ menyu, o mũyoo wa nthembo syenyu; nenyu mũkavetanĩw'a naw'o. 4Na mũkamanya kana nĩnaetie mwĩao ũũ kwenyu, nĩ kana ũtianĩo wakwa wĩthĩwe na Livai, easya ũu Yeova wa nguthu. 5Ũtianĩo wakwa waĩ nake wa thayũ na mũuo; na nainenganie kwake nĩ kana akĩe; nake nĩwangĩaa, na kũkĩaa syĩtwa yakwa. 6Mwĩao wa w'o waĩ kanyw'anĩ wake, na ũla ũte ũlũngalu ndwaaoneka ilomonĩ syake; aendanasya nakwa mũuonĩ na ũlũngalunĩ, na akĩalyũla aingĩ kuma ũthũkunĩ. 7Nũndũ ilomo sya mũthembi nĩsyaĩle ũsũvĩaa ũmanyi, na andũ nĩmaĩle kũmanthaa mwĩao kanyw'anĩ wake; nũndũ nĩ mũtũmwa wa Yeova wa nguthu. 8Ĩndĩ nĩmweelelũkile kuma nzĩanĩ; nĩmũtumĩte aingĩ malulutĩka mĩaonĩ; nĩmũthũkĩtye ũtianĩo wa Livai, easya ũu Yeova wa nguthu. 9Kwondũ wa ũu nyie nakwa namũtwie ma mana na mwĩ ĩtheo mbee wa andũ onthe, o kwĩanana na ũndũ mũtaakwata nzĩa syakwa, ĩndĩ mweethĩwa na wendeesyo wa andũ mĩaonĩ.

Naĩ sya Isilaeli ĩikanw'a

10Tũi ma ĩthe ũmwe ithyonthe? Ti o Ngai ũmwe ũ watũmbie? Twĩĩkana ũseleke nĩkĩ kĩla mũndũ na mwana-a-ĩthe, tũkĩvukya ũtianĩo wa aaĩthe maitũ? 11Yuta nĩwĩkĩte ũseleke, na ũthatyo nĩwĩkĩtwe nthĩnĩ wa Isilaeli na Yelusaleme; nũndũ Yuta nũvukĩtye ũtheu wa Yeova ũla wendaa, na nũtwaĩte mwĩĩtu wa ngai ngeni. 12Kwa mũndũ ũla wĩkaa ũu, Yeova akaveta kuma maeemanĩ ma Yakovo ũla wĩkalaa asalukĩtye na ũla ũsũngĩaa, na ũla ũthembeaa Yeova wa nguthu nthembo. 13Na nĩmwĩkaa ũũ ĩngĩ: nĩmũvw'ĩkaa kĩthembeo kya Yeova na methoi, na kũĩa, na kũvevũũka, kwondũ wa ũu ndetĩkĩlaa nthembo nongi, o na ndamyosaa na kwenda kũseo kw'okonĩ kwenyu. 14Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩkũlya. Nĩ ũndũ wa kĩ? Nĩkwĩthĩwa Yeova nĩwĩthĩwaa ngũsĩ katĩ waku na mũka waku wa ũthoo, ũla ũmwĩkĩte ũseleke, o na kau nĩwatindaa nake, na nĩ mũka wa ũtianĩo waku. 15Na ndaaũmba ũmwe, o na kau aĩ na ũtialo wa Veva? Na nĩ ũmwe nĩkĩ? Amanthaa ũsyao wa ũmũkĩaa Ngai. Kwondũ wa ũu sũvĩa veva waku, na mũndũ o na wĩva ndakeke mũka wake wa ũthoo ũseleke. 16Nũndũ nĩnĩmenaa ũndũ ũsu

wa mũleano, easya ũu Yeova, Ngai wa Isilaeli, o na ũla ũvw'ĩkaa ngũa yake ũng'endu, easya ũu Yeova wa nguthu: kwondũ wa ũu sũvĩai veva wenyu, nĩ kana mũikeke ũseleke.

Kũthengeanga kwa mũthenya wa ũsilĩlo

17Nĩmũnoetye Yeova na ndeto syenyu. Ĩndĩ mwĩkũlya, Tũmũnoetye ũndũnĩ wĩva? Nũndũ mwĩasya, Kĩla ũmwe wĩkaa ũthũku nĩ mũseo methonĩ ma Yeova, na nĩwendeeaw'a nĩmo; kana aĩva Ngai wĩ ũsili wa katĩ?

MALAKI 3

1Sisyai, nĩngũtũma mũtũmwa wakwa, na akaseũvya nzĩa mbee wakwa: na Mwĩaĩi, ũla mũmanthaa, akooka na kĩthũlũmũko ĩkalũnĩ yake; na mũtũmwa wa ũtianĩo, ũla mwendaa, sisyai, nĩwũkĩte, easya ũu Yeova wa nguthu. 2Ĩndĩ nũũ ũtonya kũmĩĩsya mũthenya wa kũka kwake? Na nũũ wĩũngama yĩla wĩumĩla? Nũndũ ailyĩ mwaki wa mũui wa vetha, na ailyĩ savunĩ wa mũthambya wa ngũa: 3na akekala nthĩ ta mũui na mũthesya wa vetha, na akathesya ana ma Livai, na kũmathesya ta thaavu na vetha; namo makathembea Yeova nthembo na ũlũngalu. 4Nĩvo ĩndĩ nthembo ya Yuta na Yelusaleme yĩendeesya Yeova, o ta mĩthenya ya tene, na ta myaka ya tene mũno. 5Na ngooka vakuvĩ nenyu kũsilĩla; na ngeethĩwa ngũsĩ yĩ mĩtũkĩ kwa aoi, na kwa ilaalai, na kwa ala mevĩtaa ũvũngũ, na kwa ala mavinyĩĩaa mũthũkũmi ũndũ wa ĩtuvi yake, na aka ndiwa, na ala makw'ĩĩwe nĩ aaĩthe, na kwa ala melelũkasya sila wa mwĩkali wa ũeninĩ ndakone kĩla kyake, mateũngĩa, easya ũu Yeova wa nguthu. 6Nũndũ nyie, Yeova, ndialyũkaa; kwondũ wa ũu inyw'ĩ, inyw'ĩ ana ma Yakovo, mũiminawa.

Kumw'a kwa ilungu sya ĩkũmi

7Kuma mĩthenya ya aaĩthe menyu nĩmweelelũkile kuma motw'ĩonĩ makwa, na mũiaamasũvĩa. Nzyokeai, nakwa ngamũsyokea, easya ũu Yeova wa nguthu. Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩkũlya, Twĩsyoka ũndũnĩ wĩva? 8Mũndũ akamũyĩa Ngai? Ĩndĩ nĩmũmbũyaa. Ĩndĩ mwĩkũlya, Tũkũyĩe ũndũnĩ wĩva? Nĩ ilungunĩ sya ĩkũmi na nthembo. 9Nĩmũumanĩwe; nũndũ nĩmũmbũyaa, o mbaĩ ĩno nima. 10Etei kĩlungu kya ĩkũmi kyonthe ĩkũmbĩnĩ, nĩ kana vethĩwe lĩu nyũmbanĩ yakwa, na ndatai ũndũnĩ ũũ yu, ethĩwa ndimũvingũĩa mbũthi sya ĩtunĩ, na kũmũtulũĩla ũathimo, mũvaka vae ũthei wa kũwĩanĩa, easya ũu Yeova wa nguthu. 11Na ngamũkan'ya mwanangi nũndũ wenyu, na ndakananga mosyao ma nthĩ yenyu; o na mĩsavivũ yenyu ndĩketĩkya ũsyao wayo mũũndanĩ ũtanavika, easya ũu Yeova wa nguthu. 12Na mbaĩ syonthe ikamwĩtaa atanu; nũndũ mũkeethĩwa nthĩ ya kwendeesya, easya ũu Yeova wa nguthu.

Kĩvathũkan'yo katĩ wa ala alũngalu na ala athũku

13Ndeto syenyu syĩkalĩte syĩ nyũmũ ĩũlũ wakwa, easya ũu Yeova. Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩkũlya, Tũkũneenee ata? 14Inyw'ĩ mwaĩtye, No mana kũthũkũma Ngai; ũndũ tũlũmĩtye wĩaĩo wake, ũndũ tũendaa twĩ na woo mbee wa Yeova wa nguthu, ũunĩko nĩ mwaũ? 15Na yu twĩmeta ekathĩĩi atanu; ĩĩ, o ala mekaa ũthũku nĩmakawa; ĩĩ, nĩmatataa Ngai na makĩvonoka.

16Nĩvo ĩndĩ ala makĩaa Yeova maneenanisye ene kwa ene; na Yeova eethukĩĩsya, na eew'a, na ĩvuku ya ũlilikan'yo yaandĩkwa e vo, nũndũ wa ala makĩaa Yeova, na ala malilikanaa syĩtwa yake. 17Na makeethĩwa makwa, easya ũu Yeova wa nguthu, o makwa mwene ki, mũthenya ũla nĩtw'a; na ngamew'ĩa tei, o tondũ mũndũ wĩw'ĩaa mwana wake mwene tei ũla ũmũthũkũmaa. 18Nĩvo ĩndĩ mũkasyoka na kũvathũkan'ya katĩ wa ala alũngalu na ala athũku, ũla ũthũkũmaa Ngai na ũla ũtamũthũkũmaa.

MALAKI 4`

Mũthenya ũla wũkĩte wa Yeova

1Nundũ, sisyai, mũthenya nĩwũkĩte, wakanĩte ta iko ĩnene; na ekathĩĩi onthe, na onthe ala mekaa ũthũku, makeethĩwa ũa; na mũthenya ũla wũkĩte ũkamavĩvya vyũ, mũvaka ndũkamatialya mũi o na ũvonge, easya ũu Yeova wa nguthu. 2Ĩndĩ kwa inyw'ĩ ala mũkĩaa syĩtwa yakwa syũa ya ũlũngalu yĩkauma yĩ na wovosyo nthwaunĩ syayo; nenyu mũkaumaala, na kũtũva ta tũsaũ twa kĩtũũnĩ. 3Na mũkakinyangĩa ala athũku nthĩ; nũndũ makeethĩwa mũu ungu wa nyaĩĩ syenyu mũthenya ũla nĩtw'a, easya ũu Yeova wa nguthu.

4Lilikanai, inyw'ĩ, mĩao ya Mose mũthũkũmi wakwa, ũla namwĩaĩe ku Olevu nũndũ wa Isilaeli onthe, o myamũlo na motw'ĩo. 5Sisyai, ngatũma mwathani Eliya kwenyu mbee wa mũthenya mũnene na wa ũtĩsya wa Yeova ũtanoka. 6Na akathyũũa ngoo sya aaĩthe syelekele syana, na ngoo sya syana syelekele aaĩthe masyo; ndikese kũka na kũmĩkũna nthĩ na kĩumo

Utianio Mweu

MATHAYO

MATHAYO 1

Mosyaanĩo ma Yesũ

(Luka 3.23–38)

1 Ĩvuku ya mosyaanĩo ma Yesũ Klĩsto, mwana wa Ndaviti, mwana wa Avalaamu. **2**Avalaamu asyaie Isaka; na Isaka asyaa Yakovo; na Yakovo asyaa Yuta na ana-a-ĩthe make; 3na Yuta asyaĩwa Velesi na Nzela nĩ Tamalu; na Velesi asyaa Esiloni; na Esiloni asyaa Lamu; 4na Lamu asyaa Aminatavu; na Aminatavu asyaa Nasoni; na Nasoni asyaa Salumoni; 5na Salumoni asyaĩwa Mboasi nĩ Laavi; na Mboasi asyaĩwa Oveti nĩ Luthi; na Oveti asyaa Yese; 6na Yese asyaa mũsumbĩ Ndaviti.

Na Ndaviti asyaĩwa Solomoni nĩ mũka ũla waĩ wa Ulia; 7na Solomoni asyaa Leovoamu; na Leovoamu asyaa Aviya; na Aviya asyaa Asa; 8na Asa asyaa Yeosavati; na Yeosavati asyaa Yolamu; na Yolamu asyaa Usia; 9na Usia asyaa Yothamu; na Yothamu asyaa Aasu; na Aasu asyaa Esekia; 10na Esekia asyaa Manase; na Manase asyaa Amoni; na Amoni asyaa Yosia; 11na Yosia asyaa Yekonia na ana-a-inyia make, ĩvinda ya kũthamĩĩw'a Mbaviloni.

12 Na ĩtina wa kũthamĩĩw'a Mbaviloni, Yekonia asyaa Sealitieli; na Sealitieli asyaa Nzeluvaveli; 13na Nzeluvaveli asyaa Aviuti; na Aviuti asyaa Eliakimu; na Eliakimu asyaa Asoli; 14na Asoli asyaa Satoki; na Satoki asyaa Akimu; na Akimu asyaa Eliuti; 15na Eliuti asyaa Eleasali; na Eleasali asyaa Mathani; na Mathani asyaa Yakovo; 16na Yakovo asyaa Yosevu mũũme wa Meli ũla wasyaie Yesũ, nake nĩwĩtawa Klĩsto.

17Na ĩndĩ nzyawa syonthe kuma Avalaamu kũvika Ndaviti nĩ nzyawa ĩkũmi na inya; na kuma Ndaviti kũvika kũla kũthamĩĩw'a Mbaviloni nĩ nzyawa ĩkũmi na inya; na kuma kũthamĩĩw'a Mbaviloni kũvika Klĩsto nĩ nzyawa ĩkũmi na inya.

Ĩsyawa ya Yesũ

(Luka 2.1–7)

18 Na kũsyawa kwa Yesũ Klĩsto kwailyĩ ũũ: Yĩla Meli inyia wake wevaĩtw'e nĩ Yosevu, matambĩte kũtwaana, ooneka e na ĩvu ya Veva Mũtheu. 19Na Yosevu mũũme wake, nĩkwĩthĩwa aĩ mũndũ mũlũngalu, na ndaenda kũmũsonokya mbee wa andũ, enda kũmũeka kĩmbithĩ. 20Ĩndĩ akĩsũanĩa maũndũ asu, sisya, mũlaĩka wa Mwĩaĩi amumĩlĩla ndotonĩ, akyasya, Yosevu, we mwana wa Ndaviti, ndũkakĩe kũtwaa Meli mũka waku; nũndũ kũitava kwake nĩ kwa Veva Mũtheu. 21Nake akasyaa kavĩsĩ; naku ũkaketa syĩtwa yako YESŨ; nũndũ nĩwe ũkatangĩĩa andũ make kuma naĩnĩ syoo.

22Na ũu w'onthe ũtw'ĩkĩte, nĩ kana wĩanĩw'e ũla waneeniwe nĩ Mwĩaĩi na kanyw'a wa mwathani, akyasya,

23Sisya, mwĩĩtu akethĩwa e ĩvu, na akasyaa kavĩsĩ,
Nako syĩtwa yako makaketa Imanueli;
na ũalyũlo wayo nĩ, Ngai vamwe naitũ. 24Na Yosevu ookĩla kuma toonĩ, na eeka o tondũ wĩaĩwe nĩ mũlaĩka wa Mwĩaĩi, na atwaa mũka wake; 25o na ndaamũmanya mũvaka asyaa kavĩsĩ: nake aketa syĩtwa yako YESŨ.

MATHAYO 2

Kũthoka kwa andũ oĩ

1 Na Yesũ asaĩwe Mbethelemu nthĩ ya Yutia matukũ ma mũsumbĩ Elote, sisya, andũ oĩ kuma wumĩlonĩ wa syũa mooka Yelusaleme, makyasya, 2Aĩva ũla wasyaiwe Mũsumbĩ wa Ayuti? Nũndũ nĩtwoonie ndata yake wumĩlonĩ wa syũa, na nĩtwooka kũmũthaitha. 3Na ũla mũsumbĩ Elote eew'a ũu, aũũya, na Yelusaleme yonthe vamwe nake. 4Na oomban'ya athembi anene onthe na aandĩki ma andũ, amakũlya vala Klĩsto wĩsyaĩwa. 5Nao mamwĩa, Nthĩnĩ wa Mbethelemu nthĩ ya Yutia: nũndũ nĩw'o kũandĩkĩtwe nĩ mwathani,

6Naku Mbethelemu, nthĩ ya Yuta,
Ndwĩ mũnini nongi katĩ wa atongoi ma Yuta:
Nũndũ kwaku we kũkauma ngavana,
Ũla ũkaĩthya andũ makwa Isilaeli.

7Nĩvo ĩndĩ Elote wametie ala andũ oĩ kĩmbithĩ, na amanyĩthw'a nĩo vyũ ĩvinda yĩla ndata ĩsu yonekie. 8Na amatũma ku Mbethelemu, na asya, Endai mũkekuũe vyũ ũndũ wa kala kana; na mwakona mũndetee ũvoo, nĩ kana nyie nakwa nĩthi nĩkathaithe. 9Nao, meew'a ndeto sya mũsumbĩ, makwata nzĩa mathi; na sisya, ndata ĩla moonie wumĩlonĩ wa syũa yamatongoesya, mũvaka yooka yalũma ĩũlũ wa vala ve kala kana. 10Na moona ĩla ndata, matana ũtanu mũnene mũno. 11Na malika nyũmba nthĩnĩ na moona kana vamwe na Meli inyia wako, na mavalũka nthĩ na makathaitha; na mathasya mĩio yoo yĩ vata mũno makanenga mĩthĩnzĩo, thaavu na ũvumba na manemane. 12Nao mooniw'e nĩ Ngai ndotonĩ maikamũalũkĩle Elote, mathi kwoo na nzĩa ĩngĩ.

Kũkĩĩa Misili

13 Na asu mathi, sisya, mũlaĩka wa Mwĩaĩi amumĩlĩla Yosevu ndotonĩ, akyasya, Ũkĩla wose kala kana na inyia wako, noikĩa ũthi Misili, ũkekale kw'o mũvaka yĩla ngaũtavya: nũndũ Elote nũkilĩlye kũmantha kala

kana akoae. 14Nake ookĩla oosa kala kana na inyia wako ũtukũ, athi kũvika Misili; 15na ekala kw'o mũvaka Elote akw'a: nĩ kana kwĩanĩw'e ũla waneeniwe nĩ Mwĩaĩi na kanyw'a wa mwathani, akyasya, Kuma Misili nĩnamwĩtie mwana wakwa.

Kũawa kwa syana ngenge sya Mbethelemu nĩ Elote

16Na ĩndĩ Elote, oona kana nũnavũthiw'e nĩ ala andũ oĩ, athata mũno, na atũma andũ moae tũvĩsĩ tw'onthe tũla twaĩ Mbethelemu, na ndee syonthe syayo, tũla tũvikĩtye myaka ĩlĩ na ĩtina wa vau, kwĩanana na ĩvinda yĩla wamanyĩthiw'e vyũ nĩ ala andũ oĩ. 17Nĩvo ĩndĩ weanĩiw'e ũla waneeniwe nĩ mwathani Yelemia, akyasya,

18Wasya nĩweew'ĩkie Lama,
Kĩĩo na kĩmeto kĩnene,
Lakeli akĩĩĩa syana syake;
Na ndetĩkĩla kũkiakiw'a, nĩkwĩthĩwa itivaĩ.

Kũsyoka kuma Misili

19Ĩndĩ Elote akw'a, sisya, mũlaĩka wa Mwĩaĩi amumĩlĩla Yosevu ndotonĩ na ku Misili, akyasya, 20Ũkĩla wose kana na inyia wako, ũthi nthĩ ya Isilaeli: nũndũ nĩ akw'ũ ala mamanthaa thayũ wa kana. 21Nake ookĩla, oosa kana na inyia wako, na athi nthĩ ya Isilaeli. 22Ĩndĩ eew'a kana Alikelau nũsumbĩkĩte ĩũlũ wa Yutia vandũ va Elote ĩthe wake, akĩa kũthi kw'o; na oonw'a nĩ Ngai ndotonĩ, eelelũka athi ngalĩ sya Kalilii, 23na athi atũa ndũanĩ yĩtawa Nasaleti; nĩ kana kwĩanĩw'e ũla waneeniwe nĩ athani, kana we aketwa Mũnasaleti.

MATHAYO 3

Yoana Mũvatisi na ũtũmane wake

(MALIKO 1.1–8; Luka 3.1–17; YOANA 1.19–28)

1 Na matukũ asu Yoana Mũvatisi aumĩla, akĩtavan'ya weũnĩ wa Yutia, akyasya, 2Alyũlai ngoo; nũndũ ũsumbĩ wa ĩtu nĩ mũthengeeu. 3Nĩkwĩthĩwa ũũ nĩwe ũla wawetiwe nĩ mwathani Isaia, akyasya,

Wasya wa mũndũ akĩneena mũno weũnĩ,
Seũvyai nzĩa ya Mwĩaĩi,
Lũngalyai moendelo make.

4 Na Yoana mwene aĩ na ngũa yake ya w'ĩa wa ngamĩle, na mũkwa kĩnyunyunĩ kyake; na kya ũya kyake kyaĩ ngie na ũkĩ wa nzũkĩ wa kĩthekanĩ. 5Nĩvo Yelusaleme, na Yutia yonthe, na nthĩ yonthe ĩthyũlũlũkĩte Yolotani maendie vala ũĩ; 6na mavatisĩwa nĩwe ũsĩnĩ wa Yolotani, makyumbũla naĩ syoo. 7Ĩndĩ oona aingĩ ma Avalisi na Asatukaĩ makyũka ũvatisonĩ wake, amea, Inwy'ĩ ũsyao wa nzoka mbai, nũũ ũmwonetye kũkĩa ũthatu ũla wũkĩte? 8Syaai ĩndĩ ũsyao ũla waĩle ũalyũlo wa ngoo: 9na mũikalilikane kwasya nthĩnĩ wenyu, Twĩ na asa waitũ Avalaamu: nũndũ nĩngũmũtavya, kana Ngai nũtonya kũmũkĩlĩlya Avalaamu syana mavianĩ aa. 10O na yu ĩthoka nĩyiĩtwe matinanĩ ma mĩtĩ: kĩla mũtĩ ĩndĩno ũtasyaaa ũsyao mũseo nũtemawa, na kwĩkw'a mwakinĩ. 11Nĩ w'o nyie nĩmũvatisaa na manzĩ kũvikĩa ũalyũlo wa ngoo: ĩndĩ ũla wũkĩte ĩtina wakwa e na vinya kwĩ nyie, o na ndyĩanĩwe nĩ ũkua iatũ syake: ũsu akamũvatisaa na Veva Mũtheu na mwaki: 12na kĩũlũkya kyake kĩ kw'okonĩ kwake, nake akathesya vyũ kĩvũĩo kyake; na akoomban'ya nganũ yake ĩkũmbĩnĩ, ĩndĩ wewa akavĩvya na mwaki ũtavoeka.

Kũvatiswa kwa Yesũ

(MALIKO 1.9–11; Luka 3.21–22)

13Nĩvo ĩndĩ Yesũ waumie Kalilii athi Yolotani kwa Yoana, nĩ kana avatiswe nĩwe. 14Ĩndĩ Yoana enda kũmũsiĩĩa, akyasya, Nyie nĩ na vata wa kũvatiswa nue, naku wĩũka kwakwa? 15Ĩndĩ Yesũ amũsũngĩa, amwĩa, Ĩtikĩla ũu yu, nũndũ nĩw'o ũtwaĩle kwĩanĩsya ũlũngalu w'onthe. Na ĩndĩ eetĩkĩla. 16Na Yesũ, avatiswa, ambata oyu kuma manzĩnĩ: na sisya, matu mamũvingũkĩa, na oona Veva wa Ngai aitheea ta ĩvũĩ, na aimũvũĩla; 17na sisya, wasya wauma matunĩ, ũkyasya, Ũũ nĩwe Mwana wakwa mwendwa, ũla nendeeaw'a nĩwe.

https://shop.biblesociety-kenya.org/

MATHAYO 4

Kũtatwa kwa Yesũ weũnĩ

(MALIKO 1.12–13; Luka 4.1–13)

1 Nĩvo Yesũ watongoew'e nĩ Veva weũnĩ nĩ kana atatwe nĩ ndevili. 2Na atĩĩa ũya mĩthenya mĩongo ĩna na matukũ mĩongo ĩna, ĩtina eew'a nzaa. 3Na ũla mũtati ooka amwĩa, Ethĩwa nue Mwana wa Ngai, ĩae kana mavia aa matw'ĩke kĩmũtũ. 4Ĩndĩ asũngĩa, asya, Nĩkũandĩkĩtwe, Mũndũ ndekalaa thayũ kwondũ wa kĩmũtũ kyoka, ĩndĩ kwondũ wa kĩla ndeto yumaa kanyw'anĩ wa Ngai. 5Na ĩndĩ ndevili amũtwaa nthĩnĩ wa ĩla ndũa ntheu; na amwĩkalya mũthyanĩ wa ĩkalũ, 6na amwĩa, Ethĩwa nue Mwana wa Ngai, ĩyĩkye nthĩ: nũndũ nĩkũandĩkĩtwe,

Akeeaĩa alaĩka make ũndũ waku:
na ĩngĩ,
Makakũkĩlya mokonĩ moo,
Ndũkese kũtulw'a kũũ kwaku nĩ ĩvia.

7 Yesũ amwĩa, Na ĩngĩ nĩkũandĩkitwe, Ndũkamũtate Mwĩaĩi Ngai waku. 8Na ĩngĩ, ndevili amũtwaa kĩĩmanĩ kĩtũlu mũno, na amwon'ya mosumbĩ onthe ma nthĩ, na ndaĩa syamo; 9na amwĩa, Syĩndũ ii syonthe nĩngũũnenga, ethĩwa nũũndulĩlya ndu na kũnthaitha. 10Nĩvo ĩndĩ Yesũ wamwĩie, Thi, Satani: nũndũ nĩkũandĩkĩtwe, Mũthaithae Mwĩaĩi Ngai waku, na mũthũkũmae we, e weka. 11Na ĩndĩ ndevili amũtia, na sisya, alaĩka mooka mamũthũkũma.

Yesũ aitũa Kavelinaumi wa Kalilii

(MALIKO 1.14–15; Luka 4.14–15)

12 Na Yesũ eew'a kana Yoana ekĩĩtwe kolokolonĩ, aenda Kalilii; 13na auma Nasaleti, athi na atũa Kavelinaumi, ĩla yĩ ũtee wa ũkanga, mĩvakanĩ ya Nzevuluni na Navitali: 14nĩ kana kwĩanĩw'e ũla waneeniwe nĩ mwathani Isaia, akyasya,

15 Nthĩ ya Nzevuluni na nthĩ ya Navitali,
Kwelekela ũkanganĩ, mbee wa Yolotani,
Kalilii ya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ,

16Andũ ala mekalile kĩvindunĩ
Nĩmonete kyeni kĩnene,
Na kwa ala mekalile nthĩ na kyuunĩ kya kĩkw'ũ,
Kyeni nĩkĩmaumĩlĩle.
17 Kuma ĩvinda yĩu Yesũ ambĩlĩlya kũtavan'ya, na kwasya, Alyũlai ngoo; nũndũ ũsumbĩ wa ĩtu ni mũthengeeu.

Ayĩta amanyĩw'a make ma mbee

(MALIKO 1.16–20;Luka 5.1–11)

18 Na Yesũ akĩtambũka ũtee wa ũkanga wa Kalilii, oona andũ elĩ ma inyia ũmwe, Simoni ũla wĩtawa Vetelo, na Andalea mwana-a-inyia, makĩkya kĩtei ũkanganĩ; nũndũ maĩ atei ma makũyũ. 19Na amea, Ngatĩĩai, nakwa ngamũtw'a atei ma andũ. 20Na oyu matia itei, na mamũatĩĩa. 21Na akĩenda mbee kuma vau, oona andũ angĩ elĩ ma inyia ũmwe, Yakovo mwana wa Sevetii, na Yoana mwana-a-inyia, me ngalawanĩ vamwe na Sevetii ĩthe woo, makĩseũvya itei syoo; na ameta. 22Na oyu matia ngalawa o na ĩthe woo, na mamũatĩĩa.

Akyanganga na kũtethya wĩa Kalilii

(Luka 6.17–19)

23 Na Yesũ anganga Kalilii yonthe, akĩmanyĩsya masinakokenĩ moo, na akĩtavan'ya ũvoo mũseo wa ũsumbĩ, na akĩvosya mowau ma mĩthemba yonthe na mawonzu ma mĩthemba yonthe katĩ wa andũ. 24Na nguma yake yanyaĩĩka nthĩ yonthe ya Silia: na mamũetee onthe ala maĩ awau, ala makwatĩtwe nĩ mowau na mathĩna ma mĩthemba mingĩ, na ala makwatĩtwe nĩ ndaimoni, na ala maĩ na mũng'uthũko, na ala maaĩte mamutha; na amavosya. 25Na makomano maingĩ mamũatĩĩa kuma Kalilii na Ndekavoli na Yelusaleme na Yutia na mũingo wa Yolotani.

MATHAYO 5

"Ũtavan'yo kĩĩmanĩ"

1Nake akyona ala makomano, ambata kĩĩmanĩ: na ekala nthĩ, amanyĩw'a make mathi vala ũĩ: 2na aathamya kanyw'a wake na amamanyĩsya, akyasya,

Ala aathime

(Luka 6.20–23)

3 Nĩ aathime ala me na ũkya wa ngoo: nũndũ ũsumbĩ wa ĩtu nĩ woo.

4 Nĩ aathime ala me na kĩmeto: nũndũ nĩo makakiakiw'a.

5 Nĩ aathime ala auu: nũndũ nĩo makatiĩwa nthĩ.

6Nĩ aathime ala me na nzaa na waũni wa ũlũngalu: nũndũ nĩo makausũw'a.

7 Nĩ aathime ala me na tei: nũndũ nĩo makew'ĩwa tei.

8 Nĩ aathime ala atheu ngoo: nũndũ nĩo makamwona Ngai.

9 Nĩ aathime ala mekaa mũuo: nũndũ nĩo maketwa ana ma Ngai.

10 Nĩ aathime ala mathĩniw'e kwondũ wa ũlũngalu: nũndũ ũsumbĩ wa ĩtu nĩ woo. 11Mwĩ aathime inyw'ĩ yĩla andũ meũmũkava, na kũmũthĩn'ya na kũmũneenea kĩla ũndũ ũthũku wa ũvũngũ, kwondũ wakwa. 12Tanai, na ĩthĩwai na mũyo mũnene: nĩkwĩthĩwa ĩtuvi yenyu nĩ ĩnene ĩtunĩ: nũndũ ũu nĩw'o mathĩnisye athani ala maĩ mbee wenyu.

Momanyĩsyo kwa ngelekan'yo ya mũnyũ na taa

(MALIKO 9.50;4.21;Luka 14.34–35;8.16;11.33)

13Inyw'ĩ mwĩ mũnyũ wa nthĩ: ĩndĩ ũla mũnyũ wathela mũsamo waw'o, ũkasamĩthw'a mũnyũ na kyaũ? Ndwĩ vata ĩngĩ nongi, ate o kwĩkw'a ĩtheka na kũkinyangwa nĩ andũ. 14Ĩnyw'i mwĩ kyeni kya nthĩ. Ndũa yĩ kĩĩmanĩ ĩũlũ ndĩvithĩka. 15O na andũ maikwatasya taa, na kũwia ungu wa ĩmisi, ĩndĩ mawiaa vala vatũlu; naw'o nũmamulĩkĩlaa onthe me nyũmba. 16No ta ũu kyeni kyenyu nĩkĩkenae mbee wa andũ, nĩ kana mone mawĩa menyu maseo, na kũmũtaĩa Ĩthe wenyu ũla wĩ ĩtunĩ.

Mwĩao mũkũũ na mwĩao mweũ wa Yesũ

17 Mũikasũanĩe kana nokie kwananga mĩao kana mavuku ma athani: ndyaaũka kwananga, ĩndĩ nĩ kwĩanĩsya. 18Nũndũ nĩ w'o nĩngũmwĩa, Mũvaka yĩla ĩtu na nthĩ ikavĩta, kũikavĩta kaũandĩko kamwe kana kaũkenyũsyo kamwe mĩaonĩ, mũvaka onthe meanĩw'e. 19Na ĩndĩ mũndũ o na wĩva ũla ũkananga mwĩao ũmwe wa ĩno ĩla mĩnini, na kũmanyĩsya andũ ũu, aketwa mũnini mbee ũsumbĩnĩ wa ĩtu: ĩndĩ o ũla ũkamĩka na kũmĩmanyĩsya, aketwa mũnene ũsumbĩnĩ wa ĩtu. 20Nũndũ nĩngũmwĩa, Ũlũngalu wenyu walea kũvĩtũka ũlũngalu wa aandĩki na Avalisi, mũikalika nongi ũsumbĩnĩ wa ĩtu.

Ũthatu na ũaani

(Luka 12.57–59)

21 Nĩmwĩw'ĩte kana andũ ma tene meeĩwe, Ndũkoae; na o ũla ũkoaa akethĩwa mũndũ wa kũsilĩlwa: 22ĩndĩ nyie nĩngũmwĩa, o ũla ũkamũthatĩa mwana-a-ĩthe vate kĩtumi akethĩwa mũndũ wa kũsilĩlwa; na o ũla ũkamũkava mwana-a-ĩthe akethĩwa mũndũ wa kũsilĩlwa ni nzama; na o ũla ũkasya, Wĩ ndia we, akethĩwa ũla waĩlwe nĩ mwaki wa Ngiena. 23Ethĩwa ĩndĩ nũũnengane mũthĩnzĩo waku kĩthembeonĩ, na ũkĩlilikanĩla vu kana mwana-a-au e ũndũ naku, 24tia mũthĩnzĩo waku vu mbee wa kĩthembeo, noithi, wambe kwĩw'ana na mwana-a-au na ĩndĩ ũkyũka ũnengane mũthĩnzĩo waku. 25Ĩw'ana mĩtũkĩ na mũvinganĩsya waku, yĩla wĩ vamwe nake nzĩanĩ; ũla mũvinganĩsya ndakese ũkũtwaa kwa mũsili na mũsili aikũnengane kwa ĩkanga noyĩkĩwa kolokolonĩ. 26Nĩ w'o nĩngũkwĩa, Ndũkauma vo nongi, mũvaka waĩva kũvika ĩsendi ya kũminũkĩlya.

Ũvuku

(MATHAYO 18.8–9;MALIKO 9.43–48;MATHAYO 19.9;MALIKO 10.11–12;Luka 16.18)

27 Nĩmwĩw'ĩte kana nĩkwaneeniwe, Ndũkalaalae: 28ĩndĩ nyie nĩngũmwĩa, kana kĩla mũndũ ũsyaasya mũndũ mũka na kũmwĩw'ĩa mũmeo nĩweka ũlaalai nake ngoonĩ yake. 29Na ethĩwa itho yaku ya ngalĩ ya kw'oko kwa aũme nĩyĩũkũlulutĩkya, yumye, ũyĩkye kũasa naku: nũndũ nĩkwaĩle kwaku kwaĩwa nĩ mutha ũmwe waku, kwĩ mwĩĩ waku w'onthe kwĩkw'a Ngienanĩ. 30Na ethĩwa kw'oko kwaku kwa aũme

nĩkũũkũlulutĩkya, kũtile, ũkwĩkye kũasa naku: nũndũ nĩkwaĩle kwaku kwaĩwa nĩ mutha ũmwe, kwĩ mwĩĩ waku w'onthe kwĩkw'a Ngienanĩ. 31Na ĩngĩ nĩkwaneeniwe, O ũla ũekaa mũka, namũnenge valũa wa kũtaanĩsya: 32ĩndĩ nyie nĩngumwia, kana kĩla mũndũ ũekaa mũka wake, ate o kwondũ wa ũlaalai, nũnũũmũtw'ikĩthya kĩlaalai: na o ũla wĩmũtwaa ũsu ũeketwe nũnũũlaalaa.

Mawĩvĩto ma ũvũngũ na w'o

33 Na ĩngĩ, nĩmwĩw'ĩte kana andũ ma tene meeiwe, Ndũkaaĩvĩte wĩvĩto wa ũvũngũ, ĩndĩ wĩkae mawĩvĩto maku kwa Mwĩaĩi: 34ĩndĩ nyie nĩngũmwĩa, Mũikaaĩvĩte nongi; o na kwa ĩtu, nĩkwĩthĩwa nĩyo kĩvĩla kya ũsumbĩ kya Ngai; 35o na kwa nthĩ, nĩkwĩthĩwa nĩyo kavĩla ka nyaĩĩ syake; o na kwa Yelusaleme, nĩkwĩthĩwa nĩyo ndũa ya Mũsumbĩ ũla mũnene. 36O na ndũkaaĩvĩte na mũtwe waku, nĩkwĩthĩwa ndũtonya kũtuma ũsw'ĩĩ ũmwe weũva kana wia. 37Ĩndĩ kũneena kwenyu kwĩthĩwe, Ĩĩ, ĩĩ; Aiee, aiee; na ũndũ o na wĩva ũla ũthonokete asu, nĩ wa ũla mũthũku.

Wĩyĩĩvanĩsyo

(Luka 6.29–30)

38 Nĩmwĩw'ĩte kana nĩkwaneeniwe, Itho vandũ va itho, na ĩeo vandũ va ĩeo: 39ĩndĩ nyie nĩngũmwĩa, Mũikakĩlan'ye vinya na mũndũ mũthũku; ĩndĩ o ũla ũnũũkũkũna ĩtau ya ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, mũthyũũĩe yĩngĩ nayo. 40Na ethĩwa mũndũ o na wĩva nũkwenda ũkũtwaa silanĩ, na kwosa kĩtonyeo kyaku, mũekee ngũa yaku ya ĩũlũ nayo. 41Na o ũla ũkakũĩngĩĩsya kũthi nake mũendo wa nyunzu ya saa, endan'ya nake saa mũima. 42Mũnenge ũla ũnũũkwĩtya; na ũla ũnũkwenda kũkova kwaku, ndũkamũvate.

Wendo na mwĩkalo mwĩanĩu

(Luka 6.27–36)

43 Nĩmwĩw'ĩte kana nĩkwaneeniwe, Mwende mũtũi waku, na mũmene mũmaitha waku: 44ĩndĩ nyie nĩngũmwĩa, Mendei amaitha menyu, na mavoyeaei ala mamũthĩnasya; 45nĩ kana mwĩthĩwe ana ma Ĩthe wenyu ũla wĩ ĩtunĩ; nĩkwĩthĩwa we nũmaumĩasya syũa yake athũku na aseo, na kũmauĩsya mbua ala mekaa ũlũngalu na ala matekaa ũlũngalu. 46Nũndũ mũkĩmenda ala mamwendaa, mwĩ na ĩtuvi yaũ? O na aumya ma koti matyĩkaa o ũu? 47Na ethĩwa mwĩmakethya ana-a-ĩthe menyu oka, mũmavĩtũkaa va? O na Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ matyĩkaa o ũu? 48Inyw'ĩ ĩndĩ ĩthĩwai eanĩu, tondũ Ĩthe wenyu wĩ ĩtuni nĩ mwĩanĩu.

MATHAYO 6

Kũnengane motethyo kĩmbithĩnĩ

1Ĩsũvĩei mũikekae ũlũngalu wenyu mbee wa andũ, nĩ kana mwoneke nĩo: nĩkwĩthĩwa mweeka ũu, mũi na ĩtuvi kwa Ĩthe wenyu ũla wĩ ĩtunĩ.

2 Yĩla ĩndĩ ũkũnengane motethyo, ndũkavuve soo mbee waku, tondũ angangan'ya mekaa masinakokenĩ na nzĩanĩ nene, nĩ kana makathĩĩwe nĩ andũ. Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Nĩmosete ĩtuvi yoo. 3Ĩndĩ yĩla ũũnengane motethyo, kw'oko kwaku kwa aka kũikamanye ũndũ kw'oko kwaku kwa aũme kũkwĩka: 4nĩ kana motethyo maku methĩwe ma kĩmbithĩ: na Ĩthe waku ũla wonaa kĩmbithĩnĩ akakũĩva.

"Mboya ya Mwĩaĩi"

(Luka 11.2–4)

5 Na yĩla mũũvoya, mũtikethĩwe ta angangan'ya: nũndũ nĩmendaa kũvoya maũngeme masinakokenĩ na makomanĩonĩ ma nzĩa ila nene, nĩ kana moneke nĩ andũ. Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Nĩmosete ĩtuvi yoo. 6Ĩndĩ we, ũkĩvoya, vota nyũmba yaku ĩla ya nthĩnĩ, na wavinga mũomo, voya Ĩthe waku ũla wĩ kĩmbithĩnĩ, na Ĩthe waku ũla wonaa kĩmbithĩnĩ akakũĩva. 7Na mũkĩvoya mũikatindĩe ndeto, o tondũ Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ mekaa: nũndũ mo matalĩlasya kana makeew'ĩka kwondũ wa ndeto syoo kwĩthĩwa nyingĩ. 8Mũikethĩwe ĩndĩ mũilyĩ ta asu: nũndũ Ĩthe wenyu nĩwĩsĩ ila mwĩ na vata nasyo, mbee wa inyw'ĩ mũtanamũvoya. 9Inyw'ĩ ĩndĩ voyaai atĩĩ: Asa waitũ ũla wĩ ĩtunĩ, syĩtwa yaku yĩtaĩwe. 10Ũsumbĩ waku wũke. Kwenda kwaku kwĩke kũũ nthĩ o ta kũya ĩtunĩ 11Tũnenge ũmũnthĩ lĩu witũ ũtwĩanĩe 12Naku ũtũekee mathiĩ maitũ, o tondũ ithyĩ naitũ tũmaekeete ala me na thii naitũ. 13Na ndũkatũtwaae ũtatwanĩ ĩndĩ ũtũtangĩĩe kwa ũla mũthũku. (Nũndũ ũsumbĩ na vinya na ndaĩa nĩ syaku tene na tene, Ameni.) 14Nũndũ ethĩwa inyw'ĩ mũkamaekea andũ mavĩtyo moo, Ĩthe wenyu wa ĩtunĩ akamũekea inyw'ĩ. 15Ĩndĩ mwalea kũmaekea andũ mavĩtyo moo, o na Ĩthe wenyu ndakamũekea inyw'ĩ mavĩtyo menyu.

Kũtĩĩa kũya

16 O na ĩngĩ mwatĩĩa ũya, mũikatukye mothyũ menyu ta ala angangan'ya: nũndũ nĩmatukasya mothyũ moo, nĩ kana moneke nĩ andũ atĩ nĩmatĩĩĩte ũya. Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Nĩmosete ĩtuvi yoo. 17Ĩndĩ we watĩĩa ũya, vaka mũtwe waku mauta, noithambya ũthyũ waku; 18nĩ kana ndũkoneke nĩ andũ kana nũtĩĩĩte ũya, ĩndĩ woneke nĩ Ĩthe waku ũla wĩ kĩmbithĩnĩ: na Ĩthe waku ũla wonaa kĩmbithĩnĩ akakũĩva.

Ũthwii wa w'o

(Luka 12.33–34)

19Mũikeyiĩe ũthwii kũũ nthĩ vala lungulu na nganga syanangaa, na vala ing'ei ivũthũaa na kũya: 20ĩndĩ ĩyiĩei ũthwii ĩtunĩ, vala lungulu na nganga itananga, na vala ing'ei itavũthũa kana kũya: 21nũndũ vala ve ũthwii waku, nĩvo vethĩawa ngoo yaku nayo.

Kyeni na kĩvindu

(Luka 11.34–36)

22 Taa wa mwĩĩ nĩ itho: ethĩwa ĩndĩ itho yaku nĩ ĩseo, mwĩĩ waku w'onthe ũkausũa kyeni. 23Ĩndĩ ethĩwa itho yaku nĩ ĩthũku, mwĩĩ waku w'onthe ũkatulya kĩvindu. Ethĩwa ĩndĩ kyeni kĩ nthĩnĩ waku kyeethĩwa kĩvindu, kĩvindu kyu ko te kĩnene!

Kwĩmakĩa, na kũĩkĩĩa Ngai

(Luka 16.13;12.22–31)

24 Kũi mũndũ ũtonya kũthũkũma mavwana elĩ: nũndũ akamũmena ũmwe, na akamwenda ũla ũngĩ; kana

akalũman'ya na ũmwe, na akamũvũthya ũla ũngĩ. Mũitonya kũthũkũma Ngai o na ũthwii. 25Kwondũ wa ũu nĩmwĩa, Mũikemakĩe ũndũ wa mathayũ menyu, kĩla mwĩya kana kĩla mwĩnyw'a; o na mĩĩ yenyu, kĩla mwĩĩvw'ika. Thayũ ndwĩ mbee wa kya ũya, na mwĩĩ mbee wa ngũa? 26Sisyai nyũnyi sya yayaya, nĩkwĩthĩwa itivandaa, o na itikethaa, o na ityũmbanasya makũmbĩnĩ; na Ĩthe wenyu wa ĩtunĩ nĩwiĩthasya. Inyw'ĩ mũi vata mũno kwĩ syo? 27Na nũũ kwenyu ũla ũtonya kwondũ wa kwĩmakĩa kwake kwĩyongeleela ũasa wake mũkono ũmwe? 28Na nĩkĩ mũkwĩmakĩa ũndũ wa ngũa? Sũanĩai ũndũ wa malaa ma lili ma kĩthekanĩ, ũndũ mameaa; maitethasya wĩa, o na maiokothaa: 29ĩndĩ nĩngũmwĩa, o na Solomoni ndaĩanĩ yake yonthe ndaaĩvw'ĩka ta yĩmwe yamo. 30Ethĩwa ĩndĩ Ngai nũvw'ĩkaa nyeki ya kĩthekanĩ ta ũu, ĩla ĩnĩkwĩkala ũmũnthi, na ũnĩ ĩkekw'a ikonĩ, ndakamũvw'ĩka inyw'ĩ mbee mũno, inyw'ĩ ma mũĩkĩĩo mũnini? 31Mũikemakĩe ĩndĩ, mũkyasya, Tũkaya kyaũ? Kana, Tũkanyw'a kyaũ? Kana, Tũkeevw'ĩka kĩ? 32Nũndũ syĩndũ isu syonthe nimanthawa nĩ Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ; nĩkwĩthĩwa Ĩthe wenyu wa ĩtunĩ nĩwĩsĩ mwĩ na vata wa syĩndũ isu syonthe. 33Ĩndĩ ambai ũmantha ũsumbĩ wake, na ũlũngalu wake; na isu syonthe nĩmũkongeleelwa. 34Mũikemakĩe ĩndĩ ũndũ wa ũnĩ; nũndũ ũnĩ ũkeemakĩa e w'o. Mũthenya nĩwĩanĩwe nĩ ũthũku waw'o.

MATHAYO 7

Ũndũ wa kũsilĩla angĩ

(Luka 6.37–38,41–42)

1 Mũikasilĩle, nĩ kana mũikasilĩlwe. 2Nũndũ ũsilĩlo ũla mũsilĩlaa, now'o mũkasilĩlwa: na kĩthimo kĩla mũthimaa, no kyo mũkathimĩwa. 3Naku nĩkĩ ũũsisya kaũvavathĩ ke ithoni ya mwana-a-au, na ndũsũanĩa mũamba ũla wĩ ithonĩ yaku we? 4Kana ũkamwĩa mwana-a-au ata, Ndeka nĩkumye kaũvavathĩ ke ithonĩ yaku; na sisya, mũamba wĩ ithonĩ yaku? 5Mwangangan'ya we, amba kwĩyumya mũamba ũsu wĩ ithonĩ yaku; na ĩndĩ ũkoona nesa kumya kaũvavathĩ kala ke ithonĩ ya mwana-a-au.

6 Mũikanenge ngitĩ kĩla kĩtheu, o na mũikekye malũlũ menyu mbee wa ngũlũe, iikese kũmakinyanga na maũũ masyo, na ĩndĩ ikĩthyũũa na kũmũtembũanga.

Kwĩkĩa vinya kwenda kũvoya

(Luka 11.9–13)

7 Voyai, na mũkanengwa; manthai, na mũkoona; vingũsyai, na mũkavingũĩwa: 8nũndũ ũla ũnũkũvoya nũnũũnengwa; na ũla ũnũũmantha nũnũkwona; na ũla ũnũũvingũsya nũnũũvingũĩwa. 9Kana nũũ mũndũ wenyu, ũla, mwana wake amwĩtya kĩmũtũ, akamũnenga ĩvia? 10Kana eetya ĩkũyũ, akamũnenga nzoka? 11Ethĩwa inyw'ĩ ĩndĩ, ala mwĩ athũku, nĩmwĩsĩ kũnenga syana syenyu mĩthĩnzĩo mĩseo, ti mbee mũno Ĩthe wenyu ũla wĩ ĩtunĩ kũmanenga syĩndũ nzeo ala mamwĩtasya? 12Maũndũ onthe ĩndĩno o na meva ala mũkwenda andũ mamwĩke inyw'ĩ, nenyu mekei o ta ũu: nũndũ ũu nĩw'o mĩao na athani.

Nzia ilĩ

(Luka 13.24)

13 Votai inyw'ĩ nthĩnĩ na mbingĩlo ĩla ntheke: nũndũ mbingĩlo nĩ nthanthau, na nzĩa nĩ mbaamu, ĩla ĩelete wanangĩkonĩ, nao nĩ aingĩ ala mavotelaa mbingĩlonĩ ĩsu. 14Nũndũ mbingĩlo nĩ ntheke, na nzĩa nĩ nziĩĩe, ĩla ĩelete thayũnĩ, nao nĩ avũthũ ala mamyonaa.

W'o na ũvũngũ

(Luka 6.43–44)

15 Ĩsũvĩei athani ma ũvũngũ, ala mokaa kũla mũĩ mevw'ĩkĩte ngũa sya malondu, ĩndĩ nthĩnĩ nĩ nzũi mbai. 16Mũkamamanya nĩ mosyao moo. Andũ nĩmatusaa nzavivũ mĩw'anĩ, kana makũyũ thangilanĩ? 17No ta ũu kĩla mũtĩ mũseo nũsyaaa ũsyao mũseo; ĩndĩ mũtĩ mũthũku nũsyaaa ũsyao mũthũku. 18Mũtĩ mũseo ndũtonya ũsyaa ũsyao mũthũku, o na mũtĩ mũthũku ndũtonya kũsyaa ũsyao mũseo. 19Kĩla mũtĩ ũtasyaaa ũsyao mũseo nũtemawa, ũkekw'a mwakinĩ. 20Kwondũ wa ũu nĩmũkamamanya nĩ mosyao moo.

Kũneena na kwĩka

(Luka 6.46;13.25–27)

21 Ti kĩla mũndũ ũmbĩtaa, Mwĩaĩi, Mwĩaĩi, ũkavota ũsumbĩnĩ wa ĩtu; ĩndĩ nĩ ũla wĩkaa wende wa Asa wakwa ũla wĩ ĩtunĩ. 22Mũthenya ũsu nĩ aingĩ makambĩa, Mwĩaĩi, Mwĩaĩi, tũiaathana na syĩtwa yaku, na kumya ndaimoni na syĩtwa yaku, na kwĩka mavinya maingĩ na syĩtwa yaku? 23Nĩvo ĩndĩ ngamatavya vyũ, Ndyaamũmanya o na ĩndĩĩ: umai vala nĩĩ, inyw'ĩ mwĩkaa mothũku.

Mĩsingi ĩlĩ

(Luka 6.37–49;MALIKO 1.22)

24 Kĩla mũndũ ĩndĩ wĩw'aa ndeto ii syakwa, naisyĩkaa, akavw'ananwa na mũndũ mũĩ, ũla wakie nyũmba yake ĩvianĩ: 25na mbua yaua, na mbũsĩ syooka, na iseve syauutana, syakima nyũmba ĩsu; na ndĩaavalũka: nũndũ wambĩlĩlyo wayo waakĩtwe ĩũlũ wa ĩvia. 26Na kĩla mũndũ ũla wĩw'aa ndeto ii syakwa, na ndasyĩkaa, akavw'ananwa na mũndũ mũtumanu ũla wakie nyũmba yake kĩthangathĩnĩ; 27na mbua yaua, na mbũsĩ syooka, na iseve syauutana syakima nyũmba ĩsu; nayo yavalũka: na ũvalũko wayo waĩ mũnene.

28 Na kweethĩwa Yesũ amina ũneena ndeto isu, ala makomano maseng'w'a nĩ ũmanyĩsyo wake: 29nĩkwĩthĩwa amamanyĩasya ta ũla wĩ na ũkũmũ, na ti ta ala aandĩki moo.

MATHAYO 8

Kũvow'a kwa mũndũ ũwaĩte mangũ

(MALIKO 1.40–45;Luka 5.12–16)

1Na atheea kuma kĩĩmanĩ, makomano maingĩ mamũatĩĩa. 2Na sisya, mũndũ ũwaĩte mangũ athi vala ũĩ na amũthaitha, akyasya, Mwĩaĩi, ethĩwa nũkwenda, nũtonya kũnthesya. 3Nake atambũũkya kw'oko kwake, na amũkiita, akyasya, Nĩngwenda; ĩthĩwa mũtheu. Na oyu athea mangũ make. 4Na Yesũ amwĩa, Sisya,

ndũkatavye mũndũ; ĩndĩ thi, ũkeyonan'ye kwa mũthembi, noiumya mũthĩnzĩo ũla Mose weaie, wĩthĩwe ũkũsĩ kwoo.

Mũthũkũmi wa mũnene wa asikalĩ ĩana aivow'a
(Luka 7.1–10)

5 Na avota Kavelinaumi, mũnene wa asikalĩ ĩana ooka vala ũĩ, aimwĩsũva, 6akyasya, Mwĩaĩi, mũthũkũmi wakwa nũkomete nyũmba awaĩte ũwau wa kwaa mamutha, na nũnũũthĩna mũno. 7Na amwĩa, Ngooka na ngĩmũvosya: 8Na ũla mũnene wa asikalĩ ĩana amũsũngĩa, asya, Mwĩaĩi, ndyĩanĩwe nue kũlika ungu wa kĩala kyakwa; ĩndĩ neena ndeto tũ, na mũthũkũmi wakwa nũnũũvoa. 9Nũndũ nyie nakwa nĩ mũndũ ũla wĩaĩawa, nĩ na asikalĩ makwa ĩtheo wakwa; na ngĩmwĩa ũmwe, Enda, na akĩthi; na ũngĩ, Ũka na akyũka; na ngombo yakwa, Ĩka ũna, na ĩkĩka. 10Na Yesũ eew'a ũu, aseng'a, na amea ala mamũvikĩlĩte, Nĩw'onĩngũmwĩa, Ndyaaona mũĩkĩĩo mũnene ta ũu, aiee, o na nthĩnĩ wa Isilaeli. 11Nakwa nĩngũmwĩa, kana aingĩ makooka kuma wumĩlonĩ wa syũa na ũthũĩlonĩ wa syũa, na makekala nthĩ vamwe na Avalaamu, na Isaka, na Yakovo ũsumbĩnĩ wa ĩtu: 12ĩndĩ ana ma ũsumbĩ makekw'a kĩvindũnĩ kĩla kĩ nza: vo vakethĩwa kĩĩo na kũvevetan'ya maeo. 13Na Yesũ amwĩa ũla mũnene wa asikalĩ ĩana Ĩendee; kwĩthĩwe kwaku o tondũ ũĩkĩĩe. Na ũla mũthũkũmi avow'a kavinda o kau.

Yesũ aivosya inyia wa mũka wa Vetelo na angĩ aingĩ
(MALIKO 1.29–34;Luka 4.38–41)

14 Na Yesũ athi nyũmbanĩ ya Vetelo, oona inyia wa mũka wa Vetelo akomete awaĩte ndetema. 15Nake amũkiita kw'oko, na ndetema yamũtia; nake ookĩla, amathũkũma. 16Na kwavika wĩoo, mamũetee aingĩ makwetwe nĩ ndaimoni: na amaumya ndaimoni na ndeto, na avosya onthe ala maĩ awau: 17nĩ kana kwĩanĩw'e ũla waneeniwe nĩ mwathani Isaia, akyasya, We mwene nĩwosie mawonzu maitũ na akua mowau maitũ.

Matatwa ma ala metw'ika amanyĩw'a ma Yesũ
(Luka 9.57–62)

18 Na Yesũ oona makomano manene mamũthyũlũlũkĩte, eeaa mathi mũingo ũla ũngi. 19Na kwooka mũandĩki ũmwe, na amwĩa, Mũmanyĩsya, ngakũatĩĩa o kũla wĩthi. 20Na Yesũ amwĩa, Mbĩwa syĩ na maima, na nyũnyi sya yayaya syĩ na ndala; ĩndĩ Mwana wa mũndũ nde na vandũ va ũkomya mũtwe wake. 21Na ũngĩ wa amanyĩw'a amwĩa, Mwĩaĩi, nenga ũthei nambe ũthi kũmũthika nau. 22Ĩndĩ Yesũ amwia, Mbikĩla; eka akw'ũ mathike akw'ũ moo.

Yesũ aiuĩthya kĩseve kĩnene
(MALIKO 4.35–41;Luka 8.22–25)

23Na alika ngalawanĩ, amanyĩw'a make mamũvikĩla. 24Na sisya, kwookĩla kĩuutani kĩnene ũkanganĩ, mũvaka ngalawa yavw'ĩkwa nĩ itulumo: ĩndĩ we nĩwakomete. 25Na mathi vala ũĩ mamũamũkya, makyasya, Mwĩaĩi tũtangĩĩe; nĩtũũkw'a. 26Na amea, Nĩkĩ mwĩ na w'ĩa inyw'ĩ ma mũĩkĩĩo mũnini? Nĩvo ĩndĩ wokĩlile, akan'ya iseve na ũkanga; na kwaya ũuu mũnene. 27Na ala andũ maseng'a, makyasya, Ailyĩ ata mũndũ ũũ, nũndũ o na iseve na ũkanga niũmwĩw'a?

Andũ Akatalene makwatĩtwe nĩ ndaimoni
(MALIKO 5.1–20;Luka 8.26–39)

28 Na avika mũingo ũla ũngĩ nthĩ ya Akatalene, andũ elĩ makwatĩtwe nĩ ndaimoni makomana nake, maumĩte mbũanĩ me ai mũno, ũndũ mũndũ o na wĩva ndaĩ atonya kũvĩtĩla nzĩanĩ ĩsu. 29Na sisya makaya, makyasya, Ithyĩ twĩ ũndũ naku wa kĩ, we Mwana wa Ngai? Nĩwooka vaa kũtũthĩn'ya ĩvinda yĩte ĩviku? 30Na ĩndĩ kwaĩ ĩĩthya ya ngũlũe nyingĩ vaasa nao yĩkĩya. 31Na ila ndaimoni syamwĩsũva, ikyasya, Ethĩwa nũũtumya, tũeke tũende tũlike ĩĩthyanĩ ya ngũlũe. 32Na asyĩa, Thii. Nasyo syauma, syalika ngũlũenĩ: na sisya, yĩla ĩĩthya yonthe ya ngũlũe yatheea kĩvaũũkonĩ yĩsembete, yalika ũkanganĩ, yakw'ĩa manzĩnĩ. 33Na ala maĩthasya, mathi ndũanĩ, na matavan'ya ũvoo w'onthe, na ũndũ ũmakĩtĩkie ala meĩkwatĩtwe nĩ ndaimoni. 34Na sisya, andũ ma ndũa nima maumaala kũmũthaũa Yesũ: na mamwona, mamwĩsũva aume mĩvakanĩ yoo athi.

MATHAYO 9

Kũvow'a kwa mũndũ waĩ mwau mamutha
(MALIKO 2.1–12;Luka 5.17–26)

1 Na alika ngalawanĩ, ainga, athi ndũanĩ kwoo. 2Na sisya, mamũetee mũndũ ũla waĩ na ũwau wa kwaa mamutha, akomete ũkomonĩ: na Yesũ oona mũĩkĩĩo woo amwĩa ũla waĩ na ũwau wa kwaa mamutha, Mwana, ĩthĩwa na ũnyĩau; naĩ syaku nĩsyaekwa. 3Na sisya, amwe ma aandĩki maneena ngoonĩ syoo, Mũndũ ũũ nũkũumana. 4Na Yesũ amanya malilikano moo, asya, Nĩ ũndũ wa kĩ mũũsũanĩa mothũku ngoonĩ syenyu? 5Nũndũ ũla ũvũthũ nĩ wĩva, kwasya, Naĩ syaku nĩsyaekwa; kana kwasya, Ũkĩla, ũthi? 6Ĩndĩ nĩ kana mũmanye atĩ Mwana wa mũndũ e na ũkũmũ kũũ nthĩ wa kũekea naĩ (nĩvo wamwĩie ũla waĩ na ũwau wa kwaa mamutha), Ũkĩla, ũkue ũkomo waku, wĩnũke. 7Nake ookĩla, enũka. 8Ĩndĩ makomano moona ũu, makwatwa nĩ w'ĩa, na mamũtaĩa Ngai, ũla ũnengete andũ ũkũmũ ta ũsu.

Kwĩtwa kwa Mathayo
(MALIKO 2.13–17;Luka 5.27–32)

9Na Yesũ akĩvĩta kuma vau, oona mũndũ, wetawa Mathayo, ekalĩte vala vaumĩaw'a koti: na amwĩa, Mbikĩla. Nake ookĩla, amũvikĩla.

10Na kweethĩwa ekalĩte nyũmba akĩya lĩu, sisya, aumya ma koti na andũ athe aingĩ mooka na mekala nthĩ vamwe na Yesũ na amanyĩw'a make. 11Na Avalisi moona ũu, mamea amanyĩw'a make, Nĩkĩ Mũmanyĩsya wenyu ũnũũya vamwe na aumya ma koti na andũ athe? 12Nake eew'a ũu, amea, Ala mate awau mati vata wa mũiiti, ĩndĩ no ala awau. 13Ĩndĩ endai mũkemanyĩsye ũndũ ũtilyĩ ũndũ ũũ, Nyie nendaa tei na ti nthembo: nĩkwĩthĩwa ndyaaũka kũmeta ala alũngalu, ĩndĩ nĩ ala athe.

Ũndũ wa kũtĩĩa ũya
(MALIKO 2.18–22;Luka 5.33–39)

14 Nĩvo ĩndĩ amanyĩw'a ma Yoana mookie, makyasya, Nĩkĩ ithyĩ na Avalisi tũtĩĩaa ũya mavinda maingĩ, ĩndĩ amanyĩw'a maku matitĩĩaa ũya? 15Na Yesũ amakũlya, Ala metĩtwe mũtwaanonĩ nĩmatonya kũmeta ĩvinda yĩla mũtwaani wĩ vamwe nao? Ĩndĩ mĩthenya nĩyũkĩte, yĩla mũtwaani ũkaumw'a kwoo, nĩvo ĩndĩ makatĩĩa ũya. 16Na vai mũndũ ũliaa kĩlio kya ngũa nzaũ ngũanĩ ngũũ; nũndũ kĩla kĩkĩawa vo nĩkyumasya kĩlungu kya ngũa ĩla ngũũ, na ũtembũku ũiendeea ũineneva. 17O na andũ maiĩ-kĩaa mbinyu mbĩthĩ mathatwanĩ makũũ: nĩkwĩthĩwa mekĩa, ala mathatwa makatembũka, na mbinyu ĩkĩtĩka, na mathatwa makyanangĩka: ĩndĩ mekĩaa mbinyu mbĩthĩ mathatwanĩ meũ, na syelĩ ikĩkala.

Mwĩĩtu wa Yailu, na mũndũ mũka wauaa nthakame
(MALIKO 5.21–43;Luka 8.40–56)

18Akĩneena maũndũ asu nao, sisya, kwooka mũndũ ũmwe mũnene, na amũthaitha, akyasya, Mwĩĩtu wakwa nĩwakw'a oyu: ĩndĩ ũka ũkamwilĩĩle kw'oko na nũnũkwĩthĩwa thayũ. 19Na Yesũ ookĩla, amũvikĩla, vamwe na amanyĩw'a make. 20Na sisya, mũndũ mũka, ũla waumawa nĩ nthakame ĩvinda ya myaka ĩkũmi na ĩlĩ ooka ĩtina wake, na akiita ũtiivo wa ngũa yake: 21nũndũ aisye ngooni yake, Nakiita, o na ethiwa no ngũa yake, nĩngũvoa nĩthĩwe nĩ mũima. 22Ĩndĩ Yesũ eethyũũa na amwona amwĩa, Mwĩĩtu, ĩthĩwa na ũtanu mũnene; mũĩkĩĩo waku nĩwakũvosya. Na ũla mũndũ mũka avoa, eethĩwa e mũima kuma kavinda o kau. 23Na Yesũ alika nyũmbanĩ ya ũla mũnene, na oona avuvi ma nzumalĩ, na nguthu ya andũ maĩlonzan'ya, 24asya, Umai vaa: nũndũ kelĩtu ti kakw'ũ, ĩndĩ nĩkakomete. Na mamũthekeea mũno. 25Ĩndĩ ĩla nguthu yaumaalw'a nza, avota nthĩnĩ, na akakwata kw'oko; na kala kelitu kookĩla. 26Na nguma ya ũndũ ũsu yanyaĩĩka nthĩ ĩsu yonthe.

Ililinda ilĩ

27Na Yesũ akĩvĩta kuma vo, ililinda ĩlĩ syamũatĩĩa, syaneena na mawasya manene, ikyasya, Twĩw'ĩe tei, we mwana wa Ndaviti. 28Na avota nyũmba, ila ililinda syooka vala ũĩ: na Yesũ asyĩa, Nĩmũĩkĩĩe kana nĩndonya kwĩka ũndũ ũũ? Syamwĩa, Ĩĩ, Mwĩaĩi. 29Nĩvo ĩndĩ wakiitie metho masyo, akyasya, O ta kũĩkĩĩa kwenyu nĩkwĩkwe kwenyu. 30Na metho masyo masalukw'a. Na Yesũ amakindĩlĩla na vinya, akyasya, Sisyai mũndũ o na ũmwe ndakamanye. 31Ĩndĩ mo mauma vo, na manyaĩĩkya nguma yake nthĩ ĩsu yonthe.

Mũndũ ũtaneenaa ũkwatĩtwe nĩ ndaimoni

32Na makyumaala, sisya, aetewe mũndũ ũtaneenaa, ũkwatĩtwe nĩ ndaimoni. 33Na ndaimoni yaumwa, ũla ũtaneenaa, aneena: na makomano maseng'a, makyasya, Nthĩnĩ wa Isilaeli ũndũ ũsu ndwaamba kwoneka. 34Ĩndĩ Avalisi masya, Aumasya ndaimoni na vinya wa mũnene wa ndaimoni.

Tei wa Klĩsto kwa andũ

35 Na Yesũ anganga ndũa syonthe na mĩsyĩ, aimanyĩsya masinakokenĩ moo, na aitavan'ya ũvoo mũseo wa ũsumbĩ, na aivosya mowau ma mĩthemba yonthe na kĩla wonzu. 36Na amona makomano, amew'ĩa tei nĩkwĩthĩwa nĩmanyamaaw'a na kũnyaĩĩkw'a ta malondu mate na mũĩthi. 37Na ĩndĩ amea amanyĩw'a make, Nĩ w'o ngetha nĩ nyingĩ, ĩndĩ akethi nĩ avũthũ. 38Voyai ĩndĩ Mwĩaĩi wa ngetha, atũme akethi ngethanĩ yake.

MATHAYO 10

Amanyĩw'a ĩkũmi na elĩ mayĩaĩwa na masyĩtwa moo
(MALIKO 3.13–19;Luka 6.12–16)

1Na ameta amanyĩw'a make ĩkũmi na elĩ moke vala ũĩ, na amanenga ũkũmũ ĩũlũ wa maveva mavuku, mamaumye na kũvosya mowau ma mĩthemba yonthe na kĩla wonzu. 2Na masyĩtwa ma ala atũmwa ĩkũmi na elĩ nĩ aa: Wa mbee nĩ Simoni ũla wĩtawa Vetelo, na Andalea mwana-a-inyia; Yakovo mwana wa Sevetii, na Yoana mwana-a-inyia; 3Vilivu, na Valitholomayo; Thoma, na Mathayo ũla mumya wa koti; Yakovo mwana wa Alivaio, na Thatayo; 4Simoni ũla Mũkanaani, na Yutasi Isikalioti ũla wamũvũnyanĩe

Wĩa woo
(MALIKO 6.7–13;Luka 9.1–6)

5Yesũ amatũma asu ĩkũmi na elĩ aimeaĩa, akyasya, Nzĩa ya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ o na yĩva mũikamĩendele, o na mũikavote ndũanĩ ya Asamalia o na yĩva: 6ĩndĩ kavaa mũthi kwa malondu mau ma nyũmba ya Isilaeli. 7Na mũendete, tavan'yai, mũkyasya, Ũsumbĩ wa ĩtu nĩ mũthengeeu. 8Vosyai ala awau, thayũũkyai ala akw'ũ, thesyai ala mawaĩte mangũ, na umyai ndaimoni: nĩmwosete mana, nenganai mana. 9Mũikakue thaavu, kana vetha, kana ũthuku ngusunĩ syenyu; 10kana mũvuko wa nzĩanĩ, kana itonyeo ilĩ, kana iatũ, kana ndata: nũndũ mũtethya wa wĩa nĩwaĩlwe nĩ kya ũya kyake. 11Na ndũa kana mũsyĩ o ũla mwĩvota, manthai vo mũndũ ũla mwaĩlu; na ĩkalai vo mũvaka yĩla mwĩvauma. 12Na mũkĩlĩka nyũmba, mĩkethyei. 13Na ethĩwa nyũmba nĩyaĩle, mũuo wenyu nũmĩtheee: ĩndĩ ethĩwa ndĩaĩle, mũuo wenyu nũmũsyokee. 14Na o ũla ũteũmũthokya, o na kwĩw'a ndeto syenyu, mũkyuma nyũmba ĩsu kana ndũa ĩsu, tuangai kĩtoo kya maũũ menyu. 15Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Kũkethĩwa kavaa nthĩ ya Sotomo na Ngomola mũthenya wa sila, kwĩ ndũa ĩsu.

Thĩna woo me wĩanĩ
(MALIKO 13.9–13;Luka 21.12–17)

16 Sisyai, nĩngũmũtũma ta malondu katĩ wa nzũi: ĩthĩwai ĩndĩ mwĩ oĩ ta nzoka, na auu ta mavũĩ. 17Ĩndĩ ĩsũvĩei na andũ: nũndũ makamũtwaa mbee wa nzama, na makamũvũĩa masinakokenĩ moo; 18ĩĩ, na mũkatwawa mbee wa makavana na asumbĩ kwondũ wakwa, mwĩthĩwe mwĩ ngũsĩ kwamo na kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ. 19Ĩndĩ yila makamũtwaa kw'o, mũikavũavũane ũndũ mwĩasya kana ndeto ila mwĩneena: nũndũ kavinda kau mũkanengwa ũndũ wa ũneena. 20Nĩkwĩthĩwa ti inyw'ĩ mwĩneena, ĩndĩ nĩ Veva wa Ĩthe wenyu ũla wĩneena nthĩnĩ wenyu. 21Na

mũndũ akanengane mwana-a-inyia oawe, na ĩthe mwana wake: na syana ikamokĩlĩla ala maisyaie, na kũmoaĩthya. 22Na mũkamenwa nĩ andũ onthe kwondũ wa syĩtwa yakwa: ĩndĩ ũla wĩĩyũmĩĩsya kũvika mũminũkĩlyo, ũsu akatangĩĩwa. 23Ĩndĩ mamũthĩn'ya ndũanĩ ĩno, kĩai mũthi ndũanĩ ĩngĩ: nũndũ nĩ w'o nĩngũmwĩa, Mũikethĩwa mũnatũngan'ya ndũa sya Isilaeli, Mwana wa mũndũ atanoka.
24 Mũmanyĩw'a ndethĩwa e ĩulũ wa mũmanyĩsya wake kana ngombo ĩũlũ wa vwana wayo. 25Mũmanyĩw'a nĩwĩanĩwe nĩ kwĩthĩwa ta mũmanyĩsya wake, na ngombo ta vwana wayo. Ethĩwa nĩmamwĩtie mwene wa nyũmba syĩtwa ya Veelisevuli, ti mbee mũno kũmeta ũu ala ma nyũmba yake?

Ũla waĩle ũkĩwa
(Luka 12.2–9)
26 Mũikamakĩe ĩndĩ: nũndũ kũti ũndũ ũvw'ike, ũtakavuũwa; kana ũndũ ũvithe ũtakamanyĩka. 27Ũla ngũmũtavĩsya kĩvindunĩ, neenai kyeninĩ; na ũla mũkwĩw'a na kũtũ, tavanĩsyai nyũmbanĩ ĩũlũ. 28Mũikamakĩe ala moaa mwĩĩ matatonya kũaa thayũ: ĩndĩ kavaa mũmũkĩe we ũla ũtonya kwanangĩa thayũ na mwĩĩ naw'o Ngienanĩ. 29Tũsũni twĩlĩ tũitewa ĩsendi yĩmwe? Na vai kamwe katw'o kakavalũka nthĩ Ĩthe wenyu atekwenda: 30ĩndĩ o na nzw'ĩĩ syonthe sya mĩtwe yenyu nĩ ndale. 31Mũikakĩe ĩndĩ; inyw'ĩ mwĩ vata kwĩ tũsũni twingĩ. 32Kĩla mũndũ ĩndĩ ũla wĩmbumbũlaa mbee wa andũ, nakwa ngamumbũlaa mbee wa Asa wakwa ũla wĩ ĩtunĩ. 33Ĩndĩ o ũla wĩngaĩaa mbee wa andũ nakwa ngamũkaĩaa mbee wa Asa wakwa ũla wĩ ĩtunĩ.

Ũnyuvi wĩ vinya na ĩtuvi yaw'o
(Luka 12.51–53;14.26–27)
34Mũikatalĩlye kana nokie kũete mũuo kũũ nthĩ: ndyaaũka kũete mũuo, ĩndĩ nĩ ũvyũ. 35Nũndũ nokie kũthũan'ya mũndũ na ĩthe, na mwĩĩtu na nyinyia, na mũtwawa na inyia wa mũũme: 36na amaitha ma mũndũ makethĩwa ala ma nyũmba yake. 37Ũla ũmwendaa ĩthe kana nyinyia kwĩ nyie, ndambaĩle; na ũla ũmwendaa mwana kana mwĩĩtu wake kwĩ nyie, ndambaĩle. 38Na ũla ũtosaa ngelan'yo yake na kũngatĩĩa, ndambaĩle. 39Ũla wonaa thayũ wake akawasya; na ũla waasya thayũ wake kwondũ wakwa akawona.
40 Ũla ũmwosaa inyw'ĩ ambosaa nyie, na ũla ũmbosaa nyie amwosaa ũla wandũmie. 41Ũla ũmwosaa mwathani syĩtwanĩ ya mwathani akoosa ĩtuvi ya mwathani; na ũla ũmwosaa mũndũ mũlũngalu syĩtwanĩ ya mũndũ mũlũngalu akoosa ĩtuvi ya mũndũ mũlũngalu. 42Na o ũla ũkanenga ũmwe wa aa anini kĩkombe kya manzĩ mathithu kyoka, syĩtwanĩ ya mũmanyĩw'a, nĩ w'o nĩngũmwĩa, ĩtuvi yake yĩtikaa nongi.

MATHAYO 11
1 Na kweethĩwa Yesũ amina kwĩaĩa amanyĩw'a make ĩkũmi na elĩ, auma vo athi kũmanyĩsya na kũtavan'ya ũvoo mũseo ndũanĩ syoo.
Yoana Mũvatisi
(Luka 7.18–35)
2 Na Yoana, e kolokolonĩ eew'a ũvoo wa meko ma Klĩsto, atũma amanyĩw'a make, makamũkũlye, 3We nue ũla wĩũka, kana tũmweteele ũngĩ? 4Na Yesũ asũngĩa, amea, Endai mũkamũtavye Yoana maũndũ ala mwĩw'ĩte na kũmona: 5ililinda nikwona, na ala mathuaa nĩmeũthi, na ala mawaĩte mangũ nĩmeũthew'a, na ala au matũ nĩmekwĩw'a, na ala akw'ũ nĩmeũthayũũkw'a, na ala ngya nĩmeũtavw'a ũvoo museo. 6Na nĩ mũathime o ũla ũtakona ũndũ wa ũlulutĩkw'a nthĩnĩ wakwa.
7 Na asu mathi, Yesũ ambĩlĩlya kũneena na makomano ũndũ wa Yoana, Nĩ kyaũ kĩla mwaendaa kũsisya weũnĩ? Nĩ mũangi ũthingithangw'a nĩ kĩseve? 8Ĩndĩ nĩ kyaũ kĩla mwaendaa kwona? Nĩ mũndũ wĩkĩe ngũa nduũku? Sisyai, ala mekĩaa ngũa nduũku me nyũmbanĩ sya asumbĩ. 9Ĩndĩ mwaendaa kĩ? Kwona mwathani? Ĩĩ, nĩngũmũtavya, nĩ ũla ũvĩtũkĩte mũno mwathani. 10Ũsu nĩwe ũla waandĩkĩwe atĩĩ,
Sisya, nyie nĩngũtũma mũtũmwa wakwa mbee wa ũthyũ waku,
Ũla ũkaseũvya nzĩa yaku mbee waku.
11 Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Katĩ wa ala masyaawa nĩ aka kũiaaumĩla mũnene kũvĩta Yoana ũla Mũvatisi: o na kau ũla mũnini ũsumbĩnĩ wa ĩtu nĩ mũnene kwĩ we. 12Na kuma matukũ ma Yoana ũla Mũvatisi kũvika yu ũsumbĩ wa ĩtu nũlikawa na vinya, na andũ me vinya nĩmawosaa na vinya. 13Nĩkwĩthĩwa athani onthe na ĩla mĩao nĩmathanie kũvika ĩvinda ya Yoana. 14Na ethĩwa nĩmũkwenda kwĩtĩkĩla, we nĩwe Eliya ũla wĩũka. 15Ũla wĩ matũ ma kwĩw'a, nĩew'e. 16Ĩndĩ nĩũelekan'ya na kyaũ ũsyao ũũ? Ũtilyĩ ta syana syĩkalĩte ing'ang'anĩ, ila syĩtaa syana ingĩ, 17ikyasya, Twamũvuvĩa mũtũlilũ, na mũinasũnga; twamũmetea, na mũinakũna ithũi. 18Nũndũ Yoana nĩwokie ateũya na ateũnyw'a, nao measya, E na ndaimoni. 19Mwana wa mũndũ nĩwokie akĩya na akĩnyw'a, nao measya, Sisyai, mũyi na mũnywi, mũnyanyae wa aumya ma koti na andũ athe! Na ũĩ nũtalĩlawa ũlũngalu nĩ syana syaw'o.
Woo ĩũlũ wa mĩsyĩ ĩla ĩtekwĩtĩkĩla
(Luka 10.13–15)
20Nĩvo wambĩlĩlye kũkan'ya mũno ndũa ila mavinya make maingĩ meekiwe nthĩnĩ wasyo, nĩkwĩthĩwa ityaalyũla ngoo. 21Woo nĩ waku, Kolasini! Woo nĩ waku, Vethisaita! Nũndũ kethĩwa kweekiwe mavinya Tile na Sitoni ta ala meekiwe nthĩnĩ wenyu, andũ ma kw'o methĩwa maalyũlile ngoo tene makekĩa makunia na kwĩyũmba mũu. 22Ĩndĩ nyie nĩngũmwĩa, Tile na Sitoni ikethĩwa syĩ kavaa mũthenya wa sila, kwĩ inyw'ĩ. 23Naku Kavelinaumi, ũkookĩlw'a kũvika ĩtunĩ? Ũkatheew'a kũvika vala maveva ma akw'ũ mekalaa: nũndũ kethĩwa kweekiwe mavinya Sotomo ta ala

meekiwe nthĩnĩ waku we, yĩthĩwa vo kũvika mũnthĩ ũũ.
24Ĩndĩ nĩngũmwĩa, Sotomo ĩkethĩwa ĩ kavaa mũthenya wa sila, kwĩ we.

Kĩlĩko kĩilyĩ ta kya kana

(Luka 10.21)

25 Ĩvinda yĩu Yesũ asũngĩa, asya, Nĩngũũtũngĩa mũvea, we Asa, Mwĩaĩi wa ĩtu na nthĩ, nĩkwĩthĩwa maũndũ asu nĩwamavithie ala me na ũĩ na ũmanyi, na watũvuanisye twana: 26ĩĩ, Asa, nĩkwĩthĩwa nĩw'o wendeesye kwaku.

Ũtũme wa Yesũ mwene

(Luka 10.21–22)

27 Nĩnĩnengetwe maũndũ onthe nĩ Asa wakwa: na vai mũndũ wĩsĩ Mwana, ate o Asa; o na vai mũndũ wĩsĩ Asa, ate o Mwana, na mũndũ o na wĩva ũla Mwana ũkwenda kũmũvuanĩsya. 28Ũkai kwakwa, inyw'onthe ala mũthĩnĩaa wĩa na ala mwĩ na mĩio mĩito, nakwa nga mũthũmũsya. 29Ĩyĩkĩei ĩsoki yakwa, na mũimanyĩw'a ninyie; nũndũ nyie nĩ mũuu na nĩ na wĩnyivyo ngoonĩ: nenyu mũkasyonea ngoo syenyu ũthũmũo. 30Nũndũ ĩsoki yakwa yĩti vinya, na mũio wakwa naw'o nĩ mũvũthũ.

MATHAYO 12

Kũlilikana Savato

(MALIKO 2.23–28;Luka 6.1–5)

1 Ĩvinda yĩu Yesũ nĩwaendie mũthenya wa savato, aivĩtĩla mĩũndanĩ ya nganũ; na amanyĩw'a make maĩ na nzaa na mambĩlĩlya ũtũla iia sya nganũ na kũya. 2Ĩndĩ Avalisi moona ũu, mamwĩa, Sisya, amanyĩw'a maku nĩmekwĩka ũndũ ũtosana na ĩla mĩao ũkĩkwa mũthenya wa savato. 3Ĩndĩ amea, Mũtyaasoma ũndũ Ndaviti wekie, yĩla waĩ na nzaa, we na ala maĩ nake; 4ũndũ wavotie nyũmbanĩ ya Ngai, aya imũtũ ila syaiĩawa Ngai, naw'o ndwosana na ĩla mĩao akĩya we, o na ala maĩ nake, ate o athembi oka? 5O na mũtyaasoma mĩaonĩ, ũndũ mũthenya wa savato ĩkalũnĩ athembi mavukasya savato, na matitalĩlawa ĩvĩtyo? 6Ĩndĩ nĩngũmwĩa, kana vaa ve ũmwe mũnene kwĩ ĩkalũ. 7Ĩndĩ kethĩwa nĩmwamanyie ũndũ ũtilyĩ ũndũ ũũ, Nendaa tei, na ti nthembo, mũiĩthĩwa mwasilĩla ala mate na ĩvĩtyo. 8Nĩkwĩthĩwa Mwana wa mũndũ nĩ mwĩaĩi wa savato.

Kũvow'a kwa mũndũ waĩ na kw'oko kwau

(MALIKO 3.1–6;Luka 6.6–11)

9Na auma vau athi, na alika ĩsinakokenĩ yoo: 10na sisya, kwaĩ mũndũ vo waĩ na kw'oko kwau. Na mamũkũlya, makyasya, Nĩkwosana na ĩla mĩao kũvosya andũ mũthenya wa savato? Nĩ kana mamũvinganĩsye. 11Na mea, Nũũ kwenyu, ũla wĩthĩwa na ĩlondu yĩmwe, nayo yavalũka ĩimanĩ mũthenya wa savato, ndeyĩkwata ayumye? 12Mũndũ ĩndĩ nde vata mũno kwĩ ĩlondu? Kwondũ wa ũu nĩkwosana na ĩla mĩao kwĩka nesa mũthenya wa savato. 13Nĩvo ĩndĩ wamwĩie ũla mũndũ, Tambũũkya kw'oko kwaku. Nake atambũũkya; nakw'o kwavoa, kweethĩwa kũima ta kũla kũngĩ. 14Ĩndĩ Avalisi maumaala, na mamũsamĩa ũndũ matonya kũmũaa.

Mũthũkũmi mũnyuve

15 Na Yesũ amanya ũu auma vau: na aingĩ mamũatĩĩa; na amavosya onthe, 16na ameaĩa maikamũtavan'ye: 17nĩ kana kwĩanĩw'e ũla waneeniwe nĩ mwathani Isaia, akyasya,

18 Sisya, mũthũkũmi wakwa ũla namũnyuvie;
Mwendwa wakwa ũla ngoo yakwa yendeew'e nĩwe:
Ngamwĩkĩa Veva wakwa,
Nake akatavan'ya ũsilĩlo kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ.
19Ndakakananĩa, o na ndakokĩlya wasya;
O na vai mũndũ ũkew'a wasya wake nzĩanĩ nene.
20Mũangi mũkanyange ndakatũla,
Na ũtambi ũtoaa syũki ndakavosya,
Mũvaka yĩla wĩete ũsilĩlo kũvika ũkĩlyo.
21Na Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ makeekwatya syĩtwa yake.

Yesũ aisũngĩa ũvingan'yo kana eekaa syama na ũtethyo wa Satani

(MALIKO 3.20–30;Luka 11.14–23;12.10)

22Nĩvo ĩndĩ waetewe mũndũ ũkwatĩtwe nĩ ndaimoni, ũtonaa na ũtaneenaa; na amũvosya, eethĩwa ũla ũtaneenaa aineena na kwona. 23Na makomano onthe maseng'a, masya, Ũũ ti mwana wa Ndaviti? 24Ĩndi Avalisi meew'a ũu, masya, Mũndũ ũũ ndaumasya ndaimoni, ate o na vinya wa Veelisevuli mũnene wa ndaimoni. 25Na amanya mosũanĩo moo, amea, Kĩla ũsumbĩ wĩvathanĩtye nũetawe wanangĩkonĩ; na kĩla ndũa kana nyũmba ĩvathanĩtye ndĩkaũngama: 26na ethĩwa Satani eumya Satani nĩwĩvathanĩtye; ũsumbĩ wake ĩndĩ ũkaũngama ata? 27Nakwa ethĩwa numasya ndaimoni na vinya wa Veelisevuli, ana menyu masyumasya na vinya waũ? Kwondũ wa ũu mo makeethĩwa asilĩli menyu. 28Ĩndĩ nyie ethĩwa numasya ndaimoni na Veva wa Ngai, nĩ w'o ĩndĩ ũsumbĩ wa Ngai nũmũkĩe. 29Kana mũndũ atonya ata kũlika nyũmbanĩ ya mũndũ wĩ vinya, akamũvuta mĩio yake, atambĩte ũmwova ũla wĩ vinya? Na ĩndĩ aitava ila syĩ nyũmbanĩ yake. 30Ũla ũte ngalĩ yakwa ũsu e ũndũ nakwa; na ũla ũtombanasya nakwa nũnyaĩĩkasya. 31Kwondũ wa ũu nĩngũmwĩa, Kĩla naĩ na ũumano ikaekewa andũ; ĩndĩ ũumano wa kũmũuma ũla Veva ndũkaekewa andũ. 32Na o ũla ũkamũneenea Mwana wa mũndũ ndeto, nũkaekewa; ĩndĩ o ũla ũkamũneenea Veva Mũtheu, ndakaekewa, o na nthĩ ĩno, o na ĩla ĩngĩ yũkĩte. 33Seũvyai mũtĩ wĩthĩwe mũseo na ũsyao waw'o wĩthĩwe mũseo; kana seũvyai mũtĩ wĩthĩwe mũthũku na ũsyao waw'o wĩthĩwe mũthũku: nũndũ mũtĩ nũmanyĩkaa nĩ ũsyao waw'o. 34Inyw'ĩ ũsyao wa nzoka mbai, mũtonya ata kũneena maũndũ maseo, mwĩ athũku? Nũndũ ũla wusũĩte ngoo nĩw'o kanyw'a ũneenaa. 35Mũndũ mũseo nĩwumasya maũndũ maseo kyũmbanĩsyonĩ kyake kĩseo; na mũndũ mũthũku nĩwumasya maũndũ mathũku kyũmbanĩsyonĩ kyake kĩthũku. 36Nakwa nĩngũmwĩa, kana kĩla ndeto ya mana ĩla andũ maneenaa, mũthenya wa sila makaumya ũtalo

wayo. 37Nũndũ kwa ndeto syaku ũkatalĩlwa ũlũngalu, na kwa ndeto syaku ũkethĩwa wĩ mũsilĩle.

Yesũ ailea kwĩka kyama

(MALIKO 8.11–12;Luka 11.29–32)

38 Nĩvo amwe ma aandĩki na Avalisi mamũsũngĩie, makyasya, Mũmanyĩsya, nĩtũkwenda kwona kyama kwaku. 39Ĩndĩ amasũngĩa, amea, Ũsyao mũthũku wa ũlaalai nũũmantha kyama; na ndwĩnengwa kyama ate o kyama kya mwathani Yona: 40nũndũ o tondũ Yona waĩ nthĩnĩ wa ĩvu ya ĩkũyũ ĩnene mĩthenya ĩtatũ na matukũ atatũ; no ta ũu Mwana wa mũndũ akeethĩwa nthĩnĩ wa ngoo ya nthĩ mĩthenya ĩtatũ na matukũ atatũ. 41Andũ ma Nineva makaũngama ũsilĩlonĩ vamwe na ũsyao ũũ, nao makoosilĩla: nũndũ nĩmaalyũlile ngoo ũtavan'yonĩ wa Yona; na sisyai, vaa ve ũla mũnene kwĩ Yona. 42Mũsumbĩ, mũndũ mũka, wa ngalĩ ya ĩtheo nũkokĩla ũsilĩlonĩ vamwe na ũsyao ũũ, na akoosilĩla: nũndũ we nĩwokie kuma itulunĩ sya nthĩ nĩ kana ew'e ũĩ wa Solomoni; na sisyai, vaa ve ũla mũnene kwĩ Solomoni.

Mĩisyo ya kũlea kũalyũka vyũ

(Luka 11.24–26)

43Ĩndĩ veva mũvuku wauma mũndũnĩ, ũvĩtĩlaa kũndũ kũte manzĩ, ũkĩmantha ũthũmũo, na ndũwonaa. 44Na ĩndĩ ũkyasya, Nĩngũsyoka nyũmbanĩ yakwa ĩla naumie; naw'o wooka, weethĩa yĩ nthei, yĩ ndute, na yĩ mbanakavye. 45Nĩvo ĩndĩ ũkĩthi, na ũkyosa vamwe naw'o maveva angĩ mũonza, mathũkũ kwĩ w'o, na mailika na kwĩkala vo: na mwĩkalĩle wa ĩtina wa mũndũ ũsu wĩtw'ĩka mũthũku kwĩ ũla wa mbee. No ta ũu naw'o kũkethĩwa kwa ũsyao ũũ mũthũku.

Wana-a-ia wa w'o

(MALIKO 3.31–35;Luka 8.19–21)

46 Akĩneena na ala makomano, sisya, inyia wake na ana-a-inyia, maũngama nza, makyenda kũneena nake. 47Na mũndũ ũmwe amwĩa, Sisya, mwenyu na ana-a-mwenyu maũngeme nza, makyenda kũneena naku. 48Asũngĩa, amwĩa ũla wamũtavya ũu, Mwaitũ nũũ? Na ana-a-ia naaũ? 49Na amatambũũkĩsya amanyĩw'a make kw'oko, na asya, Sisyai, mwaitũ na ana-a-ia! 50Nũndũ ũla wĩkaa kwenda kwa Asa wakwa ũla wĩ ĩtunĩ, ũsu nĩwe mwana-a-ia, na mwĩĩ-tu-a-ia, na mwaitũ.

MATHAYO 13

Ngelekan'yo ya mũvuĩi

(MALIKO 4.1–9;Luka 8.4–8)

1Mũthenya ũsu Yesũ auma nyũmbanĩ, athi, ekala nthĩ ũtee wa ũkanga. 2Na makomano manene mamũmbanĩa, kwa ũu avota ngalawanĩ, ekala vo; na yĩla ĩkomano yonthe yaũngama ũtee wa ũkanga. 3Nake aneena nao maũndũ maingĩ na ngelekan'yo, akyasya, Sisyai, mũvuĩi nĩwaendie kũvuĩa; 4na akĩvuĩa, mbeke imwe syavalũka ũtee wa nzĩa, na nyũnyi syooka syaiya; 5na ĩngĩ syavalũka mavianĩ, vala ve mũthanga mũnini: na syamea na mĩtũkĩ, nĩkwĩthĩwa ityaĩ na mũthanga mũliku: 6na syũa yaaa, syavova; na nĩkwĩthĩwa ityaĩ na mĩi, syooma. 7Na ingi syavalũka mĩw'anĩ; na mĩw'a yeana na yainyita; 8na ingĩ syavalũka mũthanganĩ mũseo, na syasyaa ũsyao, imwe ĩana, na imwe mĩongo, thanthatũ, na imwe mĩongo ĩtatũ. 9Ũla wĩ matũ, nĩew'e.

Wĩa wa ngelakany'yo

(MALIKO 4.10–12;Luka 8.9–10)

10Na amanyĩw'a mooka, mamwĩa, Nĩkĩ ũũneena nao na ngelekan'yo? 11Nake asũngĩa, amea, Inyw'ĩ mũnengetwe kũmanya nzama sya ũsumbĩ wa ĩtu, ĩndĩ mo maiaanengwa. 12Nũndũ o ũla wĩ na kĩndũ, akanengwa, nake akaingĩvĩwa: ĩndĩ ũla ũte na kĩndũ, akoosewa o na kĩla wĩ nakyo. 13Kwondũ wa ũu nĩneenaa nao na ngelekan'yo; nĩkwĩthĩwa makĩsisya matikwona, na makĩw'a matikwĩw'a, o na maiũmanya. 14Na wathani wa Isaia nĩweanĩiw'e kwoo, ũla waĩtye,

Kwĩw'a mũkeew'a, o na mũikamanya nongi;
Na kũsisya mũkasisya, o na mũikona nongi:
15Nũndũ ngoo sya andũ aa nĩ nenevu,
Na matũ moo mew'aa na vinya,
Na metho moo nĩmalalĩtye;
Maikese kwona na metho moo,
Na kwĩw'a na matũ moo,
Na kũmanya na ngoo syoo,
Na kwĩalyũla,
Na ngĩmavosya.

16 Ĩndĩ nĩ maathime metho menyu, nĩkwĩthĩwa nĩmekwona; na matũ menyu, nĩkwĩthĩwa nĩmekwĩw'a. 17Nũndũ nĩ w'o nĩngũmwĩa, kana nĩ athani aingĩ na andũ alũngalu ala mendie kwona maũndũ ala mũkwona, na maiaamona; na kwĩw'a maũndũ ala mũkwĩw'a, na maiaamew'a.

Ũelesyo wa ngelekan'yo ya mũvuĩi

(MALIKO 4.13–20;Luka 8.11–15)

18Ĩthukĩĩsyei inyw'ĩ ĩndĩ ĩla ngelekan'yo ya mũvuĩi. 19Mũndũ o na wĩva eew'a ndeto ya ũsumbĩ, na ndeũmĩmanya, nĩvo ĩndĩ wĩũka ũla mũthũku, akavulya kĩla kĩvuĩĩtwe ngoonĩ yake. Ũsu nĩwe ũla ũvuĩĩtwe ũtee wa nzĩa. 20Na ũsu ũvuĩĩtwe mavianĩ, nĩwe ũla wĩw'aa ndeto, na aiosa oyu na ũtanu; 21ĩndĩ nde na mĩi nthĩnĩ wake, ĩndĩ ekalanga ĩvinda ĩnini; na yĩla thĩna kana ũnyamao wookĩla kwondũ wa ĩla ndeto, oyu ailulutĩka. 22Na ũla ũvuĩĩtwe miw'anĩ, ũsu nĩwe ũla wĩw'aa ĩla ndeto; na kwĩmakĩa kwa nthĩ, na ũkengani wa ũthwii, ũinyita ĩla ndeto, nake ailea ũsyaa. 23Na ũla ũvuĩĩtwe mũthanganĩ mũseo, ũsu nĩwe ũla wĩw'aa ĩla ndeto, na aimĩmanya; ũsu nĩwe ũsyaa ũsyao, ũmwe aisyaa ĩana, na ũngĩ mĩongo thanthatũ, na ũngĩ mĩongo ĩtatũ.

Ngelekan'yo ya ĩthaaa

24 Amatavya ngelekan'yo ĩngĩ, akyasya, Ũsumbi wa ĩtu ũilyĩ ta mũndũ ũla wavuĩie mbeũ nzeo mũũndanĩ wake: 25ĩndĩ andũ makomete, mũmaitha wake ooka na avuĩĩa ĩthaaa nganũnĩ na athi. 26Ĩndĩ syamea na syamesya mathangũ na syasyaa iia, nĩvo ĩndĩ ĩthaaa yoonekie nayo. 27Na ngombo sya mwene nyũmba syathi na syamwĩa, Vwana, ndwaavuĩa mbeũ nzeo mũũndanĩ waku? Ĩthaaa ĩndĩ yumĩte va? 28Na asyĩa, Nĩ mũmaitha wekie ũu. Na ngombo syamwĩa, Nũkwenda tũthi tũkũe? 29Ĩndĩ asya, Aiee; mũikese ũkũanĩsya

nganũ mũikũa ĩthaaa. 30Iekei syelĩ syĩane kũvika ngethanĩ: na ĩvinda ya ngetha ngatavya akethi, Mbee ũmban'yai ĩthaaa, mwove mĩio nĩ kana mũvĩvye; ĩndĩ nganũ ũmbanĩsyai ikũmbĩnĩ yakwa.

Ngelekan'yo sya mbeke ya kalatali na ĩlawa

(MALIKO 4.30–34;Luka 13.18–21)

31Amatavya ngelekan'yo ĩngĩ, akyasya, Ũsumbĩ wa ĩtu ũtilyĩ ta mbeke ya kalatali, ĩla mũndũ wosie na aivanda mũũndanĩ wake: 32nayo nĩ nini kwĩ mbeũ syonthe; ĩndĩ yeana, yĩthĩawa yĩ nene mbee wa nyũnyi syonthe, na ĩkĩtw'ĩka kĩtĩ, ũndũ nyũnyi sya yayaya syũkaa na kwĩkala mbongenĩ syakyo.

33 Amatavya ngelekan'yo ĩngĩ; Ũsumbĩ wa ĩtu ũilyĩ ta ĩlawa, yĩla mũndũ mũka wosie, na avitha mĩtanĩ ĩtatũ ya mũtu, na w'onthe wakaata.

34 Maũndũ asu onthe Yesu amatavisye makomano na ngelekan'yo; na vate ngelekan'yo ndaaneena nao: 35nĩ kana kwĩanĩw'e ũla waneeniwe nĩ mwathani, akyasya,

Ngaathamya kanyw'a wakwa na ngelekan'yo;

Ngaweta maũndũ ala mavithiwe kuma nthĩ yoombwa.

Ũelesyo wa ngelekan'yo ya ĩthaaa

36 Na ĩndĩ atia makomano, athi nyũmba: na amanyĩw'a make mathi vala ũĩ, makyasya, Twon'ye ithyĩ ĩla ngelekan'yo ya ĩthaaa ya mũũndanĩ. 37Na asũngĩa, asya, Ũsu ũvuĩaa mbeũ ĩla nzeo nĩ Mwana wa mũndũ; 38na ũla mũũnda nĩ nthĩ; na mbeũ ĩla nzeo nĩ ana ma ũsumbĩ; na ĩthaaa nĩyo ana ma ũla mũthũku; 39na mũmaitha ũla waivuĩie nĩ ndevili: na ngetha nĩ wĩanĩu wa ĩvinda yĩĩ; na akethi nĩ alaĩka. 40Na ĩndĩ o ũndũ ĩthaaa yũmbanaw'a na kũvĩvw'a na mwaki; nĩw'o kũkethĩwa wĩanĩu wa ĩvinda yĩĩ. 41Mwana wa mũndũ akatũma alaĩka make, nao makoomban'ya molulutĩkyo onthe maumw'e ũsumbĩnĩ wake, na ala mekaa mothũku, 42na makamekya ikonĩ ĩnene yĩ mwaki: vo vakethĩwa kĩĩo na kũvevetan'ya maeo. 43Nĩvo ĩndĩ ala alũngalu makatisa ta syũa ũsumbĩnĩ wa Ĩthe woo. Ũla wĩ matũ, nĩew'e.

Ngelekan'yo sya ũthwii mũvithe na lũlũ na kĩtei

44 Ũsumbĩ wa ĩtu ũilyĩ ta ũthwii mwie ũvithĩtwe mũũndanĩ; ũla mũndũ wonie, na oovithĩĩa; na kwondũ wa ũtanu wake athi na athoosya syĩndũ syonthe ila waĩ nasyo, na athooa mũũnda ũsu.

45 Ĩngĩ, ũsumbĩ wa ĩtu ũilyĩ ta mũndũ mũtandĩthya, aimantha malũlũ maseo: 46na oona lũlũ ũmwe wa thooa mũnene, athi athoosya syĩndũ syonthe ila waĩ nasyo, oothooa.

47 Ĩngĩ, ũsumbĩ wa ĩtu ũilyĩ ta kĩtei, kĩla kyekiw'e ũkanganĩ, na kyoomban'ya kĩla mũthemba: 48nakyo kyausũa, makĩkusya ũtee wa ũkanga; na mekala nthĩ, manyuvĩĩa ĩla mĩseo mĩionĩ, ĩndĩ ĩla mĩthũku mekya ũtee. 49Kũkeethĩwa ta ũu wĩanĩunĩ wa ĩvinda yĩĩ: alaĩka makooka, na makavathan'ya athũku na ala alũngalu, 50na makamekya ikonĩ ĩnene yĩ mwaki: vo vakethĩwa kĩĩo na kũvevetan'ya maeo.

51Nĩmwamanya maũndũ asu onthe? Mamwĩa, Ĩĩ. 52Nake amea, Kwondũ wa ũu kĩla mũandĩki watw'ĩkĩthĩtw'e mũmanyĩw'a wa ũsumbĩ wa ĩtu ailyĩ ta mũndũ mwene wa nyũmba, ũla wumasya kyũmbanĩsyonĩ kyake syĩndũ nzaũ na ila ngũũ.

Yesũ ailewa Nasaleti

(MALIKO 6.1–6;Luka 4.16–30)

53Na kweethĩwa, Yesũ amina ngelekan'yo isu, auma vo athi.

54 Na avika nthĩ ĩla yake amamanyĩsya ĩsinakokenĩ yoo, mũvaka maseng'a, na masya, Mũndũ ũũ aumĩtye va ũĩ ũũ, na mavinya aa? 55Ũũ ti mwana wa mũseũvya wa mbwaũ? Inyia wake ndetawa Meli? Na ana-a-inyia ti Yakovo, na Yosevu, na Simoni, na Yutasi? 56Na eĩtu-a-inyia, mati kwitũ onthe? Ĩndĩ ũũ aumĩtye va maũndũ aa onthe? 57Na malulutĩkw'a nĩwe. Ĩndĩ Yesũ amea, Mwathani ndalea kwĩthĩwa na ndaĩa, ate o nthĩ yake mwene, na nyũmbanĩ yake mwene. 58Na ndaaĩka mavinya maingĩ vo nũndũ wa kũlea kwĩtĩkĩla kwoo.

MATHAYO 14

Kĩkw'ũ kya Yoana Mũvatisi

(MALIKO 6.14–29;Luka 9.7–9)

1 Ĩvĩnda yĩu mũsumbĩ Elote eew'a ũvoo wa Yesũ, 2na amea athũkũmi make, Ũsu nĩwe Yoana ũla Mũvatisi; nũthayũũkĩte kuma akw'ũnĩ; na kwondũ wa ũu mavinya aa metethya wĩa nthĩnĩ wake. 3Nũndũ Elote aĩ anamũkwata Yoana, akamwova, na akamwĩkĩa kolokolonĩ kwondũ wa Elotia, mũka wa Vilivu mwana-a-inyia. 4Nĩkwĩthĩwa Yoana amũtavisye, Kũtyosana na mĩao we kwĩthĩwa nake. 5Na akyenda kũmũaa, akĩa nguthu ya andũ, nũndũ mamwonaa e mwathani 6Ĩndĩ yĩla mũthenya wa kũsyawa kwa Elote wavikie, mwĩĩtu wa Elotia asũngĩa katĩ woo, na amwendeesya Elote. 7Na ĩndĩ amwatha na wĩvĩto kũmũnenga kĩla wĩmwĩtya o na kĩva. 8Nake, asilw'a nĩ nyinyia, asya, Nenga mũtwe wa Mũvatisi Yoana vaa ĩsaaninĩ. 9Na ũla mũsumbĩ eew'a woo; ĩndĩ kwondũ wa mawĩvĩto make, na kwondũ wa ala mailyĩ lĩunĩ vamwe nake, eeaa anengwe; 10na atũma mũndũ amũtila Yoana mũtwe e kolokolonĩ. 11Na mũtwe wake waetwe wĩ ĩsaaninĩ, wanengwa ũla mwĩĩtu: nake amũtwaĩa nyinyia. 12Na amanyĩw'a make mooka, moosa kimba, makĩthika; na mathi mamũtavya Yesũ.

Kũvũnĩthw'a kwa andũ ngili itano

(MALIKO 6.30–44;Luka 9.10–17;YOANA 6.1–13)

13Na Yesũ eew'a ũvoo ũsu, auma vau na ngalawa, athi e weka vandũ vate andũ: na makomano meew'a, mamũatĩĩa na nyaĩĩ kuma ndũanĩ syoo. 14Na aumĩla, na oona ĩkomano ĩnene ya andũ, na amew'ĩa tei, na avosya awau moo. 15Na kwavika wĩoo, amanyĩw'a mathi vala ũĩ, makyasya, Vaa tũĩ nĩ weũnĩ, na ĩngĩ o na yu ĩvinda nĩ ĩthelu; ĩmbũũkya, makomano mathi mĩsyĩ, makethooee lĩu. 16Ĩndĩ Yesũ amea, Mati na vata wa kuma kũũ mathi; manengei lĩu e inyw'ĩ. 17Nao mamwĩa, Vaa tũi na kĩndũ ate o imũtũ itano na makũyũ elĩ. 18Na amea, Ndeteei isu vaa. 19Na ameaĩa makomano mekale nthĩ nyekinĩ; na oosa ila imũtũ itano na ala makũyũ elĩ, na ang'elela ĩtunĩ, aiathima, na aĩtilanga, na anenga amanyĩw'a make ila imũtũ, na

amanyĩw'a manenga makomano. 20Na onthe maya, mavũna: na moosa ũtialo wa ilungu isu ndile, ikavũ ĩkũmi na ilĩ syausũa. 21Na ala maĩe maĩ andũ ta ngili itano, eka aka na syana.

Yesũ akinyĩle ũkanganĩ ĩũlũ

(MALIKO 6.45–52;YOANA 6.16–21)

22Na oyu amathing'ĩĩsya amanyĩw'a make malike ngalawanĩ, mathi mbee wake kũvika mũingo ũngĩ, mũvaka we amombũũkya makomano. 23Na amombũũkya makomano, ambata kĩĩmanĩ e weka kũvoya: na kwavika wĩoo, e o vo e weka. 24Ĩvĩnda yĩu ĩla ngalawa yaĩ ũkanganĩ katĩ, ĩkyũkĩlangw'a nĩ itulumo; nũndũ kĩseve nĩkyamathaũĩtye. 25Na ũsyaĩĩsyo wa kana wa ũtukũ athi vala maĩ akinyĩle ũkanganĩ ĩũlũ. 26Na amanyĩw'a mamwona akinyĩle ũkanganĩ ĩũlũ, maũũya, makyasya, Nĩ ĩimũ; na makaya nĩ w'ĩa. 27Ĩndĩ oyu Yesũ aneena nao, akyasya, Ĩthĩwai na ũnyiau; ninyie; mũikakĩe. 28Na Vetelo amũsũngĩa, asya, Mwĩaĩi, ethĩwa nue, mbĩa nũke vala ũĩ, nginyĩle manzĩnĩ ĩũlũ. 29Na amwĩa, Ũka. Na Vetelo auma ngalawanĩ, na akinyĩla manzĩnĩ ĩũlũ, nĩ kana aende vala ve Yesũ. 30Ĩndĩ oona kĩseve kingĩ, aya w'ĩa; na akyambĩlĩlya ũlika manzĩnĩ, akaya, akyasya, Mwĩaĩi, ndangĩĩa. 31Na kavinda kau Yesũ atambũũkya kw'oko kwake, amũkwata, na amwĩa, We wa mũĩkĩĩo mũnini, nũndũ wa kĩ waya nzika? 32Na mambata ngalawanĩ, kĩseve kyakilya. 33Na ala maĩ ngalawanĩ mamũthaitha, makyasya, Nĩ w'o, we wĩ Mwana wa Ngai.

Awau maivow'a Kenesaleti

(MALIKO 6.53–56)

34Na mainga, mavika nthĩ ya Kenesaleti. 35Na aũme ma vandũ vau mamũmanya, matũma andũ nthĩ ĩsu yonthe, mamũetee onthe ala maĩ awau; 36mamwĩsũva makiite o na ethĩwa no ũtiivo wa ngũa yake: na onthe ala makiitie mavow'a vyũ.

MATHAYO 15

Yesũ aisũngĩa kũnyungunyĩsya kwa ũlea ũatĩĩa mokũũ

(MALIKO 7.1–23)

1Nĩvo Avalisi na aandĩki maumie Yelusaleme mathi vala ve Yesũ, makyasya, 2Nĩ ũndũ wa kĩ amanyĩw'a maku mavĩtasya mokũũ ma atumĩa? Nũndũ makĩya matithambaa nzaa. 3Nake asũngĩa, amea, Nĩkĩ inyw'ĩ nenyu mũvĩtasya mĩao ya Ngai nũndũ wa mokũũ menyu? 4Nĩkwĩthĩwa Ngai nĩwaisye, Taĩa au na mwenyu: na, Ũla ũnũkũuma ĩthe kana nyinyia, nakw'e. 5Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩasya, O ũla ũkamwĩa ĩthe kana nyinyia, Kĩndũ o na kĩva kĩla naĩ ndonya ũkũnenga nĩkĩnengetwe Ngai; 6ũsu ndeũtaĩa ĩthe. Na inyw'ĩ nĩmũmyanangĩte ndeto ya Ngai kwondũ wa mokũũ menyu. 7Inyw'ĩ angangan'ya, Isaia nĩwathanie nesa ũndũ wenyu, akyasya,

8Andũ aa nĩmandaĩaa na ilomo syoo;
Ĩndĩ ngoo syoo syĩ kũasa nakwa.
9Nao manthaithaa ũthaithi wa mana,
Makĩmanyĩsya momanyĩsyo, nao nĩ mĩao ya andũ.

10Na ayĩta ĩkomano yũke kwake, na ayĩa, Ĩthuskĩĩsyei, mũmanye: 11ti kĩla kĩlikaa kanyw'anĩ kĩthũkasya mũndũ; ĩndĩ nĩ kĩla kyumaa kanyw'anĩ, nĩkyo kũthũkasya mũndũ. 12Nĩvo amanyĩw'a make mookie, na mamwĩa, Nĩwĩsĩ kana Avalisi meew'a ũndũ ũsu nĩmalulutĩkilw'e? 13Ĩndĩ asũngĩa, na asya, Kĩla kĩtavandĩtwe nĩ Asa wakwa wa ĩtunĩ, kĩkakũwa. 14Maekei mo: nĩ atongoi mate metho. Na ethĩwa kĩlilinda kĩkatongoesya kĩlilinda kĩngĩ, ikavalũka ĩimanĩ syelĩ. 15Na Vetelo asũngĩa, amwĩa, Tũmanyithye ngelekan'yo ĩsu. 16Nake asya, Nenyu o na yu mũi na ũmanyi? 17Mũtinamba ũmanya, kana kĩndũ o na kĩva kĩlikaa kanyw'anĩ nĩkĩvĩtĩlaa ĩvunĩ, na nĩkĩũmĩwa? 18Ĩndĩ maũndũ ala maumaa kanyw'anĩ maumaa ngoonĩ; na nĩmo mathũkasya mũndũ. 19Nũndũ ngoonĩ nĩvo vaumaa malilikano mathũku, maũaani, molaalai, mawathavu, mong'ei, ũkũsĩ wa ũvũngũ, moumano: 20asu nĩo maũndũ ala mathũkasya mũndũ; ĩndĩ kũya na nzaa itathambĩtwe kũithũkasya mũndũ.

Kũvow'a kwa mwĩĩtu wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ

(MALIKO 7.24–30)

21Na Yesũ auma vau, athi ngalĩ sya Tile na Sitoni. 22Na sisya, mũndũ mũka Mũkanaani auma mĩvakanĩ ĩsu, na aneena na wasya mũnene, akyasya, Mbĩw'ĩa tei we, Mwĩaĩi, mwana wa Ndaviti; mwĩĩtu wakwa nũnũũthĩnw'a mũno nĩ ndaimoni. 23Ĩndĩ we ndaamũsũngĩa ndeto. Na amanyĩw'a make mooka na mamwĩsũva, makyasya, Mũeke athi; nũndũ elonzanĩlya ĩtina waitũ. 24Ĩndĩ we asũngia, asya, Ndyaatũmwa ate o kwa malondu mau ma nyũmba ya Isilaeli. 25Ĩndĩ ooka amũthaitha, akyasya, Mwĩaĩi, ndethya. 26Na asũngĩa, asya, Ti ũseo kwosa lĩu wa syana na kwĩkĩsya ngitĩ. 27Ĩndĩ we asya, Ĩĩ, Mwĩaĩi: ĩndĩ o na ngitĩ niĩsaa tũlungu tũla tũvalũkaa kuma mesanĩ ya mavwana masyo. 28Nĩvo Yesũ wasũngĩie, amwĩa, We mũndũ mũka, mũĩkĩĩo waku nĩ mũnene: nĩkwĩkĩke kwaku o ũndũ ũkwenda. Na mwĩĩtu wake avow'a kuma kavinda o kau.

Aingĩ maivow'a

(MALIKO 7.31–37)

29 Na Yesũ auma vau athi, na athengeea ũkanga wa Kalilii; na ambata kĩĩmanĩ, na ekala nthĩ vo. 30Na makomano manene mooka vala ũĩ, me na syonze, na ililinda, na ala mataneenaa, na ala au mamutha, na angĩ aingĩ, mamaia maũũnĩ ma Yesũ; na amavosya: 31mũvaka yĩla ĩkomano yaseng'a, yoona ala mataaneena maineena, na ala au mamutha me aima, na ila syonze iikinya, na ililinda ikyona: na mamũtaĩa Ngai wa Isilaeli.

Kũvũnĩthw'a kwa andũ ngili inya

(MALIKO 8.1–10)

32 Na Yesũ ameta amanyĩw'a make moke vala ũĩ, na asya, Nĩngũyĩw'ĩa ĩkomano tei, nĩkwĩthĩwa yu nĩ matukũ atatũ mekalĩte nakwa na mati na kĩndũ kya ũya: na ndikwenda kũmombũũkya me na nzaa, maikese ũnyalĩla nzĩanĩ. 33Na amanyĩw'a mamũkũlya,

Twĩumya va kũũ weũnĩ, imũtũ singĩvĩte ũu sya kũvũn'ya ĩkomano yĩnenevete ũu? 34Na Yesũ amea, Mwĩ na imũtũ syĩana? Na masya, Mũonza, na tũmakũyũ tũvũthũ. 35Na eeaĩe ĩkomano yĩkale nthĩ; 36nake oosa ila imũtũ mũonza na tũla tũmakũyũ; na atũnga mũvea, na atilanga, na anenga amanyĩw'a, na amanyĩw'a manenga makomano. 37Na onthe maya, mavũna: na moosa ũtialo wa ilungu ila ndile, ikavũ mũonza syausũa. 38Na ala maĩe maĩ aũme ngili inya, eka aka na syana. 39Na oombũũkya makomano, na alika ngalawanĩ, athi mĩvakanĩ ya Makatani.

MATHAYO 16

Yesũ ailea kwonan'ya kyama

(MALIKO 8.11–13;Luka 12.54–56;11.29)

1 Na Avalisi na Asatukai mooka mamũvoya amon'ye kyama kyume ĩtunĩ, makĩmũtata. 2Ĩndĩ asũngĩa na amea, Kũituka, inyw'ĩ mwĩasya, Kũkeethĩwa kwĩ kũseo: nũndũ ĩtu nĩ ĩtune. 3Na kwĩ kĩoko mwĩasya, Kũkeethĩwa kwĩ kũthũku ũmũnthĩ: nĩkwĩthĩwa ĩtu nĩ ĩtune na nĩ ĩniinũkanu. Inyw'ĩ nĩmwĩsĩ kũmanya ũthyũ wa ĩtu; ĩndĩ syama sya mavinda aa mũitonya kwimanya. 4Ũsyao mũthũku na wa ũlaalai wĩmantha kyama; ĩndĩ ndũkanengwa kyama, ate o kĩla kyama kya Yona. Na amatia, athi.

Aikan'ya kũlea kwona kwa amanyĩw'a

(MALIKO 8.14–21)

5Na amanyĩw'a mathi mũingo ũla ũngĩ, na moolwa nĩ ũkua imũtũ. 6Na Yesũ amea, Ĩmanyĩlĩlei na ĩsũvĩei yĩla ĩlawa ya Avalisi na Asatukai. 7Na masũanĩa ene kwa ene, makyasya, Nĩkwĩthĩwa tũinakua imũtũ. 8Na Yesũ amanya ũu asya, Ĩnyw'ĩ ma mũĩkĩĩo mũnini, nĩkĩ mũũsũanĩa inyw'ĩ kwa inyw'ĩ, nĩkwĩthĩwa mũi na imũtũ? 9Mũinamba kũmanya, o na mũiũlilikana ila imũtũ itano sya ala ngili itano, na ũndũ ikavũ syeanaa ila mwoosie? 10O na ila imũtũ mũonza sya ala ngili inya, na ũndũ ikavũ syeanaa ila mwoosie? 11Kũilyĩ ata ĩndĩ, ũndũ mũteũmanya kana ndinaneena nenyu ũndũ wa imũtũ? Ĩndĩ ĩsũvĩei ĩlawa ya Avalisi na Asatukai. 12Na ĩndĩ mamanya kana ndanamatavya mesũvĩe ĩlawa ya imũtũ, ĩndĩ nĩ ĩlawa ya ũmanyĩsyo wa Avalisi na Asatukai.

Vetelo aikũsĩĩa atĩ Yesũ nĩwe Klĩsto

(MALIKO 8.27–30;Luka 9.18–21)

13Na Yesũ alika kĩvalonĩ kya Kaisalea ya Vilivu, amakũlya amanyĩw'a make, akyasya, Andũ measya Mwana wa mũndũ nũũ? 14Na masya, Amwe measya nĩ Mũvatisi Yoana; angĩ, nĩ Eliya; na angĩ, nĩ Yelemia, kana ũmwe wa athani. 15Amea, Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩasya nyie nĩ ũũ? 16Na Simoni Vetelo asũngĩa na asya, We nue Klĩsto, Mwana wa Ngai ũla wĩ thayũ. 17Na Yesũ asũngĩa na amwĩa, Wĩ mũathime we, Simoni mwana wa Yona: nĩkwĩthĩwa mwĩĩ na nthakame itikwonetye ũu, ĩndĩ nĩ Asa wakwa ũla wĩ ĩtunĩ. 18Nakwa nĩngũkwĩa, kana nue Vetelo, na ĩvianĩ yĩĩ ngaaka ĩkanisa yakwa; na mbingĩlo sya vala maveva ma akw'ũ mekaala itikayĩkĩlya vinya. 19Nakwa ngakũnenga we mbungũo sya ũsumbĩ wa ĩtu: na ũndũ o na wĩva ũla ũkova kũũ nthĩ, ũkethĩwa wĩ wove ĩtunĩ; na ũndũ o na wĩva ũla ũkathasya kũũ nthi, ũkethĩwa wĩ ũthasye ĩtunĩ. 20Nĩvo wameaĩe amanyĩw'a make maikatavye mũndũ kana we nĩwe Klĩsto.

Yesũ akyathana kũkw'a na kũthayũũka kwake

(MALIKO 8.31–33;Luka 9.22)

21 Kuma ĩvinda yĩu Yesũ ambĩlĩlya kũmon'ya amanyĩw'a make, kana ndatĩa ũthi Yelusaleme, na kũthĩnw'a na mathĩna maingĩ nĩ atumĩa na athembi anene na aandĩki, na kũawa, na kũthayũũkw'a mũthenya wa katatũ. 22Na Vetelo amwosa, na ambĩlĩlya kũmũkan'ya, akyasya, Ũu nĩwĩthĩwe kũasa naku, Mwĩaĩi; ũu ndũkethĩwa kwaku o na ĩndĩĩ. 23Ĩndĩ eethyũũa, na amwĩa Vetelo, Enda ĩtina wakwa, Satani: we wĩ ũlulutĩkyo kwakwa: nũndũ ndũũlilikana maũndũ ma Ngai, ĩndĩ nĩ ala ma andũ.

Wĩtano wa kwĩlea mwene

(MALIKO 8.34—9.1;Luka 9.23–27)

24 Nĩvo Yesũ wameie amanyĩw'a make, Ethĩwa mũndũ o na wĩva nũnũkwenda kũmbikĩla, nĩelee mwene, na kwĩyaĩkya ngelan'yo yake, na akĩmbikĩla. 25Nũndũ o ũla ũnũkwenda kũvĩtya thayũ wake akawasya: na o ũla ũkawasya thayũ wake kwondũ wakwa akawona ĩngĩ. 26Nũndũ mũndũ aunwa nĩ kyaũ, o na akosa nthĩ nima, na akyasya thayũ wake? Kana mũndũ akakũan'ya thayũ wake na kyaũ? 27Nũndũ Mwana wa mũndũ akooka ũtheunĩ mũtisu wa Ĩthe wake vamwe na alaĩka make; na ĩvinda yĩu akamũĩva kĩla mũndũ kwĩanana na kwĩka kwake. 28Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Ve andũ amwe ma aa maũngeme vaa, ala matakasama kĩkw'ũ nongi, matanamba kwona Mwana wa mũndũ akyũka ũsumbĩnĩ wake.

MATHAYO 17

Kũalyũka kwa mũvw'ano wake

(MALIKO 9.2–13;Luka 9.28–36)

1Na ĩtina wa matukũ thanthatũ Yesũ oosa Vetelo, na Yakovo, na Yoana mwana-a-inyia, ambata nao me oka kĩĩmanĩ kĩtũlu: 2na mũvw'ano wake waalyũka mene; na ũthyũ wake watisa ta syũa, na ngũa syake syeeũva ta kyeni. 3Na sisya, Mose na Eliya mamaumĩlĩla makĩneenan'ya nake. 4Na Vetelo asũngĩa na amwĩa Yesũ, Mwĩaĩi, nĩ ũseo kwitũ kwĩthĩwa vaa: ethĩwa nũkwenda, nĩngwaka vaa malwanda atatũ; yĩmwe yaku, na yĩngĩ ya Mose, na yĩngĩ ya Eliya. 5Akĩneena, sisya, ĩthweo ĩtisũku yamekĩa muunyĩ: na sisya, wasya wauma ĩthweonĩ, ũkyasya, Ũũ nĩwe Mwana wakwa mwendwa, ũla nendeew'e nĩwe; mwĩw'ei we. 6Na amanyĩw'a mawĩw'a, mavalũka na mothyũ moo, na makĩa mũno. 7Na Yesũ ooka amakiita, na asya, Ũkĩlai, mũikakĩe. 8Na makyũkĩlya metho moo, maiaaona mũndũ ate o Yesũ weka.

9 Na makĩtheea kuma kĩĩmanĩ, Yesũ ameaĩa, akyasya, Mũikatavye mũndũ ũvoo wa woni ũsu, mũvaka Mwana wa mũndũ athayũũka kuma kwa akw'ũ. 10Na amanyĩw'a make mamũkũlya, makyasya, Nĩkĩ ĩndĩ

aandĩki mekwasya mũvaka Eliya ambe kũka? 11Nake asũngĩa, amea, Nĩ w'o Eliya nĩwũkĩte, na kũtũnga maũndũ onthe kwĩthĩwa meũ: 12ĩndĩ nĩngũmwĩa, kana Eliya nĩwokie, na maiaamũmanya, ĩndĩ mamwĩkie o ũndũ mendie. No ta ũu Mwana wa mũndũ nake akathĩnw'a nĩo. 13Nĩvo ala amanyĩw'a mamanyie kana aneena nao ũndũ wa Yoana Mũvatisi.

Kũvow'a kwa mwana waĩ na ndaimoni

(MALIKO 9.14–29;Luka 9.37–43)

14Na mavika vala ve yĩla ĩkomano, mũndũ ooka amũtulĩlya ndu, akyasya, 15Mwĩaĩi, mwĩw'ĩe mwana wakwa tei: nũndũ e na ũwau wa mũng'uthũko, nake enyamaw'a mũno; nũndũ mavinda maingĩ avalũkaa mwakinĩ, na mavinda maingĩ manzĩnĩ. 16Nakwa namũete kwa amanyĩw'a maku, na mainatonya kũmũvosya. 17Na Yesũ asũngĩa, asya, Ũsyao ũũ ũte na mũĩkĩĩo na mũemu, ngeethĩwa vamwe nenyu ĩvinda yĩana ata? Nĩmũmĩĩsya ĩvinda yĩana ata? Mũetei vaa nĩĩ. 18Na Yesũ amĩkan'ya; na ĩla ndaimoni yauma: na kĩmwana kyavoa kuma ĩvinda yĩu.

19 Nĩvo ĩndĩ ala amanyĩw'a maendie vala ve Yesũ kasama, masya, Nĩkĩ ithyĩ tũinatonya kũmyumya? 20Na amea, Nũndũ wa kũnyivĩwa nĩ mũĩkĩĩo: nũndũ nĩ w'o nĩngũmwĩa, Ethĩwa mwĩ na mũĩkĩĩo: wĩana kaveke ka kalatali, mũkatavya kĩĩma kĩĩ, Uma vau ũĩ ũthi vaya; nakyo kĩkathi; o na vai ũndũ ũtakatonyeka kwenyu. 21Ĩndĩ mũthemba ũũ ndumaa ate ũndũ wa kũvoya na kũtĩĩa ũya.

Yesũ akyathana kĩkw'ũ kyake ya kelĩ

(MALIKO 9.30–32;Luka 9.43–45)

22 Na yĩla mekalĩte Kalilii, Yesũ amea, Mwana wa mũndũ ethi kũnenganwe mokonĩ ma andũ; 23nao makamũaa, na mũthenya wa katatũ akathayũũkw'a. Nao meew'a woo mũno.

Akyumya koti wa ĩkalũ

24 Na mavika Kavelinaumi, ala maumasya koti wa nyunzu sekeli mathi kwa Vetelo, masya, Mũmanyĩsya wenyu ndaumasya ĩla nyunzu ya sekeli? 25Asya, Ĩĩ. Na alika nyũmba, Yesũ amba ũmũkũlya, akyasya, Wĩona ata, Simoni? Asumbĩ ma nthĩ maumasya koti kana ũelo kwa aaũ? Kwa ana moo, kana kwa aenĩ? 26Na asya, Kwa aeni. Yesũ amwĩa, Na ĩndĩ ana moo nĩ athasye. 27Ĩndĩ, nĩ kana tuĩkese ũmalulutĩkya, enda ũkanganĩ, noyĩkya ndoano, na ĩkũyũ yĩla yĩamba ũkwatw'a yose; na wayathamũkan'ya kanyw'a, ũkoona sekeli: wose ũkamanenge kwondũ wakwa na kwondũ waku.

MATHAYO 18

Ũmanyĩsyo wa wĩnyivyo

(MALIKO 9.33–37;Luka 9.46–48)

1Saa ũsu amanyĩw'a mooka vala ve Yesũ, makyasya, Nũũ ĩndĩ ũla mũnene ũsumbĩnĩ wa ĩtu? 2Na eeta kana kanini, akaũngamya katĩ woo, 3na asya, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Mwalea kũalyũka mwĩthĩwe ta syana nini, mũikalika nongi ũsumbĩnĩ wa ĩtu. 4O ũla ĩndĩ ũkenyivya ta kana kaa kanini, ũsu nĩ mũnene ũsumbĩnĩ wa ĩtu. 5Na o ũla ũkosa kana kamwe kanini kailyĩ kaa syĩtwanĩ yakwa embosa nyie: 6ĩndĩ ũla ũkalulutĩkya kamwe ka tũũ tũnini tũla tũmbĩtĩkĩlaa, nĩwaĩle kwoveewa ngingo ĩvia ĩnene ya ũthia, na akĩkw'a kyũngũnĩ kya ũkanga.

Kũsũvĩa kũlulutĩkya angĩ

(MALIKO 9.42–48;Luka 17.1–2)

7Woo nĩ wa nthĩ kwondũ wa molulutĩkyo! Nũndũ molulutĩkyo maitĩa kũka; ĩndĩ woo nĩ wa mũndũ ũla ũtumaa ũlulutĩkyo wũka! 8Na ethĩwa kw'oko kwaku kana kũũ kwaku nĩkũũkũlulutĩkya, kũtile, wĩkye kũasa naku: nĩ ũseo kwaku ũlike thayũnĩ na kĩthu kya kw'oko kana kya kũũ, kwĩ ũkĩkw'a wĩ na moko elĩ kana maũũ elĩ mwakinĩ wa tene na tene. 9Na ethĩwa itho yaku nĩyĩũkũlulutĩkya, yumye, wĩkye kũasa naku: nĩ ũseo kwaku ũlike thayũnĩ wĩ nthongo, kwĩ ũkĩkw'a wĩ na metho elĩ nthĩnĩ wa Ngiena ya mwaki. 10Sisyai mũikavũthye kamwe ka tũũ tũnini: nũndũ nĩngũmwĩa, kana alaĩka matw'o ĩtunĩ mavinda onthe monaa ũthyũ wa Asa wakwa ũla wĩ ĩtunĩ. 11Nũndũ Mwana wa mũndũ nĩwokie kũtangĩĩa kĩla kyaĩte.

Ngelekan'yo ya ĩlondu yau

(Luka 15.3–7)

12Mwĩona ata? Ethĩwa mũndũ o na wĩva e na malondu ĩana, na yĩmwe yamo yĩkyaa, ndeũtia ala mĩongo kenda na kenda, na akĩthi iĩmanĩ kũmantha yĩla yau? 13Na ethĩwa nũnũũyona, nĩ w'o nĩngũmwĩa, nũnũũyĩtanĩa yĩu mbee wa ala mĩongo kenda na kenda mate mau. 14No ta ũu ti kwenda kwa Ĩthe wenyu ũla wĩ ĩtunĩ, kamwe ka tũũ tũnini kae.

Ũndũ twaĩle kwĩka na avĩtan'ya

(Luka 17.3)

15 Na mwana-a-au akwĩka naĩ, thi, ũmwon'ye ĩvĩtyo yake wĩ nake mwĩ inyw'oka: akwĩw'a, nĩwamwona mwana-a-au. 16Ĩndĩ alea ũkwĩw'a, osa ũngĩ ũmwe kana elĩ vamwe naku, nĩ kana kwa makanyw'a ma ngũsĩ ilĩ kana itatũ kĩla ndeto ĩlũme. 17Na alea ũmew'a mo, yĩtavye ĩkanisa: na alea kwĩw'a ĩkanisa nayo, kwaku nĩethĩwe ta Mũndũ-wambaĩ-ingĩ na ta mumya wa koti. 18Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Maũndũ o na meva ala mũkova kũũ nthĩ makethĩwa me move ĩtunĩ; na maũndũ o na meva ala mũkathasya kũũ nthĩ makethĩwa me mathasye ĩtunĩ.

Ngwatanĩo mboyanĩ

19 Ĩngĩ nĩngũmwĩa, ethĩwa elĩ ma inyw'ĩ makeew'ana kũũ nthĩ ũndũnĩ o na wĩva ũla makavoya, makeekwa ũndũ ũsu nĩ Asa wakwa ũla wĩ ĩtunĩ. 20Nĩkwĩthĩwa vala ve elĩ kana atatũ mombene syĩtwanĩ yakwa, nyie nĩ vo katĩ woo.

Vata wa ũekeo na ngelekan'yo ya ngombo ĩte tei

(Luka 17.4)

21Na ĩndĩ Vetelo athi, amwĩa, Mwĩaĩi, nĩ mavinda meana ata mwana-a-asa aimbĩka naĩ nĩmũekee? Kũvika ya mũonza? 22Yesũ amwĩa, Ndiũkũtavya kũvika ya mũonza; ĩndĩ kũvika mũonza kũndũ mĩongo mũonza. 23Kwondũ wa ũu ũsumbĩ wa ĩtu ũilyĩ ta mũsumbĩ ũmwe, ũla wendie ũtalo kwa ngombo syake. 24Na ambĩlĩlya ũtala, aetewe ĩmwe ĩla yaĩ na thiĩ nake wa

mbesa sya talendi ngili ĩkũmi. 25Ĩndĩ nĩkwĩthĩwa ĩtyaĩ na kĩndũ kya ũĩva, vwana wayo eeaa ĩtewe, yo na kĩveti kyayo, na syana, na syonthe ila yaĩ nasyo, kũĩva ũla thiĩ. 26Na ĩndĩ ĩla ngombo yavalũka nthĩ na yamũthaitha, ĩkyasya, Vwana, nandũa kavola, nakwa ngakũĩva syonthe. 27Na vwana wa ngombo ĩsu amĩw'ĩa tei, na amĩthasya, na amĩekea ũla thiĩ. 28Ĩndĩ ngombo ĩsu yaumaala, yoona ũmwe wa athũkũmi ala angĩ, ũla waĩ na thiĩ nayo wa silingi ĩana yĩmwe: amũkwata, na amũkwata mĩmeo, ĩkyasya, Ndĩva kĩla ngũũandũa. 29Na ĩndĩ mũthũkũmi ũsu avalũka nthĩ na amwĩsũva, akyasya, Nandũa kavola, nakwa ngakũĩva. 30Nayo ndĩaaĩtĩkĩla: ĩndĩ yathi yamwĩkĩa kolokoloni, mũvaka yĩla ũkaĩva ũla thiĩ. 31Na ĩndĩ athũkũmi ala angĩ moona ũndũ weekwa, meew'a woo mũno, na mathi mamũtavya vwana woo w'onthe ũndũ kweekwa. 32Na ĩndĩ vwana wayo amĩta kwake, na amĩtavya, We ngombo nthũku, ngũekeie thiĩ ũsu w'onthe, nũndũ nũmbĩsũvie: 33naku ndwaĩlwe nĩ kũmwĩw'ĩa tei mũthũkũmi ũngĩ, tondũ nyie ngwĩw'ĩie tei? 34Na vwana wayo athata, na amĩnengane kwa athĩn'ya, mũvaka yĩla ĩkaĩva thiĩ ũsu w'onthe. 35Asa wakwa wa ĩtunĩ akamwĩka inyw'ĩ o ta ũu, mwalea kũekanĩa kĩla mũndũ na mwana-a-ĩthe kuma ngoonĩ syenyu.

MATHAYO 19

Ũkũlyo ũndũ wa kũleana

(MALIKO 10.1–12;Luka 16.18)

1 Na kweethĩwa Yesũ amina ndeto isu, auma Kalilii athi mĩvakanĩ ya Yutia, mũingo wa Yolotani; 2na makomano manene mamũatĩĩa; na amavoesya ku.

3 Na Avalisi mooka vala ũĩ, makĩmũtata, makyasya, Nĩkwosana na ĩla mĩao mũndũ kũmũeka mũka kwondũ wa kĩla ũndũ? 4Na asũngĩa, amakũlya, Mũtyaasoma kana we ũla wamombie mbee, amombie mũndũ mũũme na mũndũ mũka, 5na asya, Kwondũ wa ũu mũndũ akatia ĩthe na nyinyia, na akalũman'ya na mũka wake; na me elĩ makeethĩwa mwĩĩ ũmwe? 6O na matw'ĩkĩte ti elĩ ĩngĩ, ĩndĩ nĩ mwĩĩ ũmwe. Ala Ngai ũlũmanĩtye ĩndĩ, mũndũ ndakaamataan'ye. 7Mamwĩa, Nĩkĩ ĩndĩ Mose weaie kũnengane valũa wa kũtaanĩsya, na kũmũeka? 8Amea, Mose kwondũ wa wũmũ wa ngoo syenyu nĩwetĩkĩlile mũeke aka menyu: ĩndĩ kuma mwambĩlĩlyonĩ kũiailyĩ ũu. 9Nakwa nĩngũmwĩa, O ũla ũkamũeka mũka wake, ate o kwondũ wa ũlaalai, na aitwaa ũngĩ, nũnũũlaalaa: na ũla wĩmũtwaa ũsu ũeketwe nũnũũlaalaa. 10Amanyĩw'a make mamwĩa, Ethĩwa ũndũ wa mũndũ na mũka wake ũtilyĩ ũu, kũtwaana kũi vata. 11Ĩndĩ we amea, Tĩ andũ onthe matonya kwosa ndeto ĩno, ĩndĩ no asu ala manengetwe. 12Nũndũ kwĩ avakũe ala masyaiwe ũu kuma mavunĩ ma aanyinyia moo: na kwĩ avakũe ala mavakũiwe nĩ andũ: na kwĩ avakũe ala meevakũie kwondũ wa ũsumbĩ wa ĩtu. Ũla ũtonya kũmyosa, namyose.

Yesũ aiathima syana nini

(MALIKO 10.13–16;Luka 18.15–17)

13Na ĩndĩ aetewe syana nini nĩ kana asilĩĩle moko, na kwivoyea: na amanyĩw'a mamakan'ya. 14Ĩndĩ Yesũ asya, Iekei syana nini, na mũikaivate kũka kwakwa: nũndũ ũsumbĩ wa ĩtu nĩ wa ala mailyi ta isu. 15Na asilĩĩla moko, na auma vau athi.

Mwanake mũthwii aimantha thayũ ũtathela

(MALIKO 10.17–22;Luka 18.18–23)

16Na sisya, ũmwe ooka vala ũĩ amũkũlya, Mũmanyĩsya mũseo, nĩĩka ũndũ ũseo wiva nĩ kana nĩthĩwe na thayũ ũtathela? 17Na amwĩa, Nĩkĩ ũũmbĩta mũseo? Ũla mũseo no Ũmwe: ĩndĩ ethĩwa nũkwenda kũvota thayũnĩ, kwata mĩao. 18Nake amũkũlya, Yĩva? Na Yesũ amwĩa, Ndũkoae, Ndũkalaalae, Ndũkoye, Ndũkaneene ũkũsĩ wa ũvũngũ, 19Taĩa au na mwenyu; na, Mwende mũtũi waku tondũ wĩyendete. 20Ũla mwanake amwĩa, Maũndũ asu onthe nĩnĩmakwatie: nĩ ũndũ wĩva ũla ndielye? 21Yesũ amwĩa, Ethĩwa nũkwenda kwĩthĩwa mwĩanĩu, thi, ũkathoosye ila wĩ nasyo, ũnenge ngya, naku ũkethĩwa na ũthwii ĩtunĩ: na ĩndĩ ũkyũka ũngatĩĩe. 22Ĩndĩ ũla mwanake eew'a ndeto isu, athi na woo; nĩkwĩthĩwa aĩ na ũthwii mwingĩ.

Mĩisyo ya ũthwii

(MALIKO 10.23–31;Luka 18.24–30)

23Na Yesũ amea amanyĩw'a make, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Kũkeethĩwa ũndũ wĩ vinya mũndũ mũthwii kũlika ũsumbĩnĩ wa ĩtu. 24Na ĩngĩ nĩngũmwĩa, Nĩ ũvũthũ ngamĩle kũvotela kalimanĩ ka singano, kwĩ mũndũ mũthwii kũvota ũsumbĩnĩ wa Ngai. 25Na amanyĩw'a meew'a ũu maseng'a mũno, makyasya, Nũũ ĩndĩ ũtonya kũtangĩĩwa? 26Na Yesũ amasisya, amea, Kwa andũ ũndũ ũũ ndũtonyeka; ĩndĩ kwa Ngai maũndũ onthe nĩmatonyeka. 27Na ĩndĩ Vetelo asũngĩa, amwĩa, Sisya, ithyĩ nĩtũtiĩte syonthe na twakũatĩĩa; tũkosa kyaũ ĩndĩ? 28Na Yesũ amea, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, kana inyw'ĩ mũmbikĩlĩte, yĩla Mwana wa mũndũ ũkekalĩla kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ũtheu wake mũtisu kũalyũkwanĩ kweũ, inyw'ĩ nenyu nĩmũkekalĩla ivĩla sya ũsumbĩ ĩkũmi na ilĩ, mũkĩsilĩla mbai ĩkũmi na ilĩ sya Isilaeli. 29Na kĩla mũndũ ũla ũtiĩte nyũmba, kana ana-a-inyia, kana eĩtu-a-inyia, kana ĩthe, kana nyinyia, kana syana, kana mĩũnda, kwondũ wa syĩtwa yakwa, akoosaa vandũ va kĩmwe, ĩana, na akatiĩwa thayũ ũtathela. 30Ĩndĩ aingĩ me mbee makethĩwa me ĩtina; na ala me ĩtina makethĩwa me mbee.

MATHAYO 20

Ngelekan'yo ya atethya ma wĩa mũũndanĩ wa mĩsavivu

1 Nũndũ ũsumbĩ wa ĩtu ũilyĩ ta mũndũ mwene wa nyũmba, ũla waumaalile kĩoko tene kũandĩka atethya ma wĩa ma mũũnda wake wa mũsavivũ. 2Na eeaanĩa na atethya ma wĩa kũmanenga mũthenya silingi ĩmwe, amatũma mũũndanĩ wake wa mĩsavivũ. 3Na aumaala ta saa itatũ, na oona angĩ maũngeme kĩng'ang'anĩ mate na wĩa; 4na asu amea, Nenyu endai mũũndani wa mĩsavivũ, na ngamũnenga kĩla kĩmwĩanĩe. Nao mathi. 5Aumaala ĩngĩ ta syũa yaũngama na saa kenda, eeka o

ta ũu. 6Na ta saa ĩkũmi na ũmwe aumaala, na oona angĩ maũngeme; na amakũlya, Nĩkĩ mũũngamie vaa mũthenya mũima mũte na wĩa? 7Mamwĩa, Nĩkwĩthĩwa vai mũndũ ũnatũandĩka. Amea, Endai nenyu mũũndanĩ wa mĩsavivũ. 8Na kwavika wĩoo, ũla mwene wa mũũnda wa mĩsavivũ amwĩa mũũngamĩi wa kwake, Mete atethya ma wĩa, ũmanenge ĩtuvi yoo, wambĩlĩlye kuma ũla wa ĩtina kũvivika ũla wa mbee. 9Na mooka ala maandĩkiwe ta saa ĩkũmi na ũmwe, manengwa kĩla mũndũ silingi ĩmwe. 10Na ala ma mbee mooka, matalĩthya kana makoosa mbee; nao manengwa kĩla mũndũ silingi ĩmwe. 11Na moosa, mamũnyungunyĩĩsya ũla mwene wa nyũmba, 12makyasya, Aa ma ĩtina matethya wĩa saa o ũmwe, naku wameanan'ya naitũ ala tũmĩĩsye thĩna na ũvyũvu wa mũthenya mũima. 13Ĩndĩ asũngĩa ũmwe woo, amwĩa, Mũnyanyawa ndinakwĩka naĩ: ndũneaanĩa nakwa silingi ĩmwe? 14Osa kĩla kyaku, noithi; nĩ kwenda kwakwa kũmũnenga ũũ wa ĩtina o taku. 15Kũiosana na mĩao nyie kwĩka ũndũ ngwenda na syĩndũ syakwa mwene? Kana itho yaku nĩ ĩthũku nĩkwĩthĩwa nyie nĩ mũseo? 16No ta ũu ala me ĩtina makethĩwa me mbee, na ala me mbee makethĩwa me ĩtina.

Yesũ akyathana kĩkw'ũ kyake ya katatũ

(MALIKO 10.32–34;Luka 18.31–34)

17Na Yesũ akyambata Yelusaleme, oosa ala amanyĩw'a ĩkũmi na elĩ nzama, na me nzĩanĩ amea, 18Sisyai, nĩtũkwambata Yelusaleme; na Mwana wa mũndũ akananganwe mokonĩ ma athembi anene na aandĩki; nao makamũsilĩla oawe, 19na makamũnengane mokonĩ ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ mamũthekee na kĩvũthya, na kũmũvũa, na kũmwamba ngelan'yonĩ: na mũthenya wa katatũ akathayũũkw'a.

Kwĩtya ndaĩa ya nthĩ

(MALIKO 10.35–45)

20 Nĩvo ĩndĩ inyia wa ana ma Sevetii wokie vala ũĩ vamwe na ana make, akĩmũthaitha, na akĩmũvoya ũndũ. 21Na amũkũlya, Wĩenda kyaũ? Amwĩa, Ĩae kana ana aa elĩ makwa mekale, ũmwe ngalĩ ya kw'oko kwaku kwa aũme, na ũmwe ngalĩ ya kw'oko kwaku kwa aka, ũsumbĩnĩ waku. 22Ĩndĩ Yesũ asũngĩa na asya, Mũiĩsĩ ũndũ mũũvoya. Nĩmũtonya kũnyw'a kĩkombe kĩla ngilĩlye ũnyw'a? Mamwĩa, Nĩtũtonya. 23Amea, Kĩkombe kyakwa nĩ w'o mũkakĩnyw'a: ĩndĩ kwĩkala ngalĩ ya kw'oko kwakwa kwa aũme, na ngalĩ ya kw'oko kwakwa kwa aka, ti ũndũ wakwa kũnengane, ĩndĩ nĩmakanengwa ala maseũvĩw'e nĩ Asa wakwa. 24Na ala ĩkũmi meew'a ũu, mamathatĩa asu elĩ ma inyia ũmwe. 25Ĩndĩ Yesũ ameta moke vala ũĩ, na asya, Nĩmwĩsĩ kana asumbĩ ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ masumbĩkaa ĩũlũ woo, na anene moo nĩmameaĩaa. 26Kũikethĩwe ũu katĩ wenyu: ĩndĩ o ũla ũkwenda kwĩthĩwa mũnene katĩ wenyu akeethĩwa e mũthũkũmi wenyu; 27na o ũla ũkwenda kwĩthĩwa wa mbee katĩ wenyu akeethĩwa ngombo yenyu: 28o tondũ Mwana wa mũndũ ndaaũka kũthũkũmwa, ĩndĩ nĩ kũthũkũma, na kũnengane thayũ wake wĩthĩwe wovosyo kwondũ wa aingĩ.

Ĩlilinda ilĩ ikĩnewa kwona

(MALIKO 10.46–52;Luka 18.35–43)

29Na makyuma Yeliko ĩkomano ĩnene yamũatĩĩa. 30Na sisya, andu elĩ ililinda mekalĩte ũtee wa nzĩa, nao meew'a kana Yesũ nũvĩtĩte, maneena na mawasya manene, makyasya, Mwĩaĩi, twĩw'ĩe tei, we mwana wa Ndaviti. 31Na ĩkomano yamakan'ya nĩ kana mavindye: ĩndĩ maneena mũno mbee, makyasya, Mwĩaĩi, twĩw'ĩe tei, we mwana wa Ndaviti. 32Na Yesũ aũngama, ameta, na asya, Mwĩenda nĩmwĩke ata? 33Mamwĩa, Mwĩaĩi, twĩenda metho maitũ masalukw'e. 34Na Yesũ, nũndũ wa kũmew'ĩa tei, amakiita metho; na oyu manengwa kwona, na mamũatĩĩa.

MATHAYO 21

Kũlika kwa ndaĩa kwa Yesũ mũsyĩ wa Yelusaleme

(MALIKO 11.1–11;Luka 19.28–40;YOANA 12.12–19)

1Na yĩla mathengeeie Yelusaleme, na mavika Vethivake, kĩĩmanĩ kya Mĩthata, nĩvo Yesũ watũmie amanyĩw'a elĩ, 2aimea, Endai mũsyĩ ũla ũmwelekele, na kavinda o kau nĩmũkwona ĩng'oi yovetwe, na ndena nayo: thasyai, mũndetee. 3Na ethĩwa mũndũ o na wĩva akamwĩa ũndũ, asyai, Mwĩaĩi e vata nayo; na oyu nũnũũmũnenga yo. 4Na ũu weethĩĩwe, nĩ kana kwĩanĩw'e ũla waneeniwe nĩ mwathani, akyasya,

5 Mũtavyei mwĩĩtu wa Saioni,
Sisya Mũsumbĩ waku nĩwũkĩte kwaku,
Nĩ mũuu, atũlĩte ĩng'oi,
O ndena, ndena ya ĩng'oi.

6Na ala amanyĩw'a mathi, meeka o tondũ Yesũ ũmeaĩe, 7na maete ĩng'oi, na ndena, na mamailĩĩla ngũa syoo; na asyĩkalĩla. 8Na ala aingĩ ma ĩkomano yĩu malan'ya ngũa syoo nzĩanĩ; na angĩ matema tũũvonge twa mĩtĩ, malan'ya nzĩanĩ. 9Na makomano ala maendie mbee wake, na ala mamũatĩĩe, mookĩlya wasya mũnene, makyasya, Hosana, mwana wa Ndaviti: nĩ mũathime ũla wũkĩte syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi; Hosana, ku ĩũlũ mũno. 10Na alika Yelusaleme, ndũa yonthe yavũavũana, ĩkyasya, Ũũ nũũ? 11Na ala makomano masya, Ũũ nĩwe Yesũ, ũla mwathani wa Nasaleti ya Kalilii.

Aithesya ĩkalũ

(MALIKO 11.15–19;Luka 19.45–48;YOANA 2.13–22)

12Na Yesũ avota ĩkalũnĩ ya Ngai, amakuthũa onthe ala mathooasya na kũthooa ĩkalũnĩ, na ang'uthũlanga mesa sya ala meũvunzya mbesa, na ivĩla sya ala meũthoosya mavũĩ; 13na amea, Nĩkũandĩkĩtwe, Nyũmba yakwa ĩkeetwa nyũmba ya kũvoyea: ĩndĩ inyw'ĩ mwĩmĩtw'a ngunga ya avutani. 14Na ililinda na ala mathuaa mooka vala ũĩ ĩkalũnĩ; na amavosya. 15Ĩndĩ athembi anene na aandĩki moona moseng'yo ala weka, na syana iineena na wasya mũnene ĩkalũnĩ, ikyasya, Hosana, mwana wa Ndaviti; mathata, 16na mamwĩa, Nũkwĩw'a ũndũ aa mekwasya? Na Yesũ amea, Ĩĩ: mũtyaamba ũsoma,

Kuma makanyw'anĩ ma syana na tũũkenge ndaĩa nĩyeanĩie? 17Na amatia, na auma ndũanĩ ĩsu athi Vethania, na akoma kw'o.

Mũkũyũ nthata

(MALIKO 11.12–14,20–26)

18Na kĩoko asyokete ĩla ndũanĩ, eew'a nzaa. 19Na oona mũkũyũ ũtee wa nzĩa, athi vo, na eethĩa ndwĩ kĩndũ ate o matũ mathei; na awĩa, Kũikethĩwe ũsyao kwaku kuma yu o na tene na tene. Na oyu ũla mũkũyũ wooma. 20Na ala amanyĩw'a moona ũu, maseng'a, makyasya, Mũkũyũ ũũ wooma ata oyuyu? 21Na Yesũ asũngĩa, amea, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Ethĩwa mwĩ na mũĩkĩĩo, na mũikethĩwa na nzika, mũikeka ũndũ ũũ wa mũkũyũ w'oka, ĩndĩ o na ethĩwa mũkatavya kĩĩma kĩĩ, Kuwa nokĩkw'a ũkanganĩ, ũkeekwa. 22Na maũndũ onthe, o ala mũketya mũkĩvoya, mũkĩtĩkĩla, mũkoosa.

Ũkũmũ wa Yesũ ũisukwa vala wumĩte

(MALIKO 11.27–33;Luka 20.1–8)

23 Na avota ĩkalũnĩ, athembi anene na atumĩa ma andũ mooka vala ũĩ akĩmanyĩsya, na masya, Wĩkaa maũndũ aa na ũkũmũ wĩva? Na nũũ ũla ũkũnengete ũkũmũ ũũ? 24Na Yesũ asũngĩa na amea, Nakwa nĩngũmũkũlya ũkũlyo ũmwe, na mwandavya, nakwa nĩngũmũtavya ũkũmũ ũla ũtumaa nĩka maũndũ aa. 25Ũvatisi wa Yoana waumie va? Waumie ĩtunĩ kana waumie andũnĩ? Na masũanĩa ene kwa ene, makyasya, Ethĩwa nĩtũkwasya, Waumie ĩtunĩ; etwĩa, Nĩkĩ ĩndi mũtaamwĩtĩkĩla? 26Ĩndĩ ethĩwa nĩtũkwasya, Waumie andũnĩ; nĩtũũkĩa ĩkomano; nũndũ andũ onthe nĩmeesĩ Yoana nĩ mwathani. 27Na mamũsũngĩa Yesũ, masya, Tũtyĩsĩ. Nake amea, O nakwa ndimũtavya ũkũmũ ũla ũtumaa nĩka maũndũ aa.

Ngelekan'yo ya ana elĩ

28Ĩndĩ mwĩona ata? Mũndũ ũmwe aĩ na ana elĩ; na athi vala ve ũla wa mbee, na asya, Mwana wakwa, thi ũmũnthĩ ũkatethye wĩa mũũndanĩ wa mĩsavivũ. 29Na asũngĩa, asya, Ndithi: ĩndĩ ĩtina eelila, na athi. 30Na athi vala ve ũla wa kelĩ, na asya o ta ũu. Nake asũngĩa, asya, Nĩngũthi vwana: na ndaathi. 31Nĩ wĩva wa asu elĩ ũla wekie kwenda kwa ĩthe wake? Masya, Nĩ ũla wa mbee. Yesũ amea, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, kana aumya ma koti na malwaya nĩmavotaa ũsumbĩnĩ wa Ngai mbee wenyu. 32Nũndũ Yoana nĩwokie kwenyu na nzĩa ya ũlũngalu, na mũtyaamwĩtĩkĩla; ĩndĩ aumya ma koti na malwaya nĩmamwĩtĩkĩlile: nenyu mwoona ũu, o na ĩtina mũtyaaĩlila, nĩ kana mũmwĩtĩkĩle.

Ngelekan'yo ya mũũnda wa mĩsavivũ

(MALIKO 12.1–12;Luka 20.9–19)

33 Ĩthukĩĩsyei ngelekan'yo ĩngĩ: Kwaĩ mũndũ mwene wa nyũmba, nake avandie mũũnda wa mĩsavivũ, na oothyũlũlũkya wiio, enza katĩ waw'o ĩima ya ũangĩa nzavivũ, na aaka mwako mũtũlu wa mũnyoolo, na oonenga aĩmi mamũĩmĩe, nake athi ũeni nthĩ ĩngĩ. 34Na ĩvinda ya ũsyao, yathengeea, atũma ngombo syake kwa ala aĩmi, inengwe mosyao maw'o. 35Na ala aĩmi makwata ngombo syake, na ĩmwe mamĩkũna, na ĩngĩ mamyũaa, na ĩngĩ mamĩkimanga na mavia. 36Na atũma ĩngĩ ngombo ingĩ mbingĩ kwĩ ila sya mbee; na masyĩka o ta ũu. 37Ĩndĩ ĩtina atũma mwana wake kwoo, akyasya, Makamũtaĩa mwana wakwa. 38Ĩndĩ aĩmi moona ũla mwana, masya ene kwa ene, Ũũ nĩwe mũtiĩwa; ũkai tũmũae, twose ũtiĩwa wake. 39Na mamũkwata, mamwĩkya ũtee wa mũũnda wa mĩsavivũ, na mamũaa. 40Yĩla ĩndĩ mwene wa mũũnda wa mĩsavivũ ũkoka, akameka ata aĩmi asu? 41Mamwĩa, Akamananga naĩ andũ asu athũku, na akanenga aĩmi angĩ mũũnda ũsu wa mĩsavivũ, ala makamũnenga mosyao ĩvindanĩ yamo. 42Yesũ amea, Mũtyaamba ũsoma maandĩkonĩ,

Ĩvia yĩla yaleilwe nĩ aki, Yĩu yatw'ĩkie yĩla ĩnene ya kĩkotonĩ; Ũu nĩwaumie kwa Mwĩaĩi, Naw'o nĩ ũseng'yo methonĩ maitũ?

43Kwondũ wa ũu nĩngũmwĩa, Ũsumbĩ wa Ngai ũkaumw'a kwenyu, na ũkanengwa mbaĩ ĩsyaaa mosyao maw'o. 44Na ũla wĩvalũka ĩũlũ wa ĩvia yĩĩ akavevenzeka: ĩndĩ o ũla yĩmũvalũkĩla, akatumbatumbĩka anyaĩĩke ta kĩtoo. 45Na athembi anene na Avalisi meew'a ngelekan'yo syake, mamanya kana nĩmo meũwetwa. 46Na makĩmantha kũmũkwata, makĩa makomano, nĩkwĩthĩwa mamwonaa e mwathani.

MATHAYO 22

Ngelekan'yo ya mboka ya mũtwaano

(Luka 14.16–24)

1Na Yesũ asũngĩa na aneena nao ĩngĩ na ngelekan'yo, akyasya, 2Ũsumbĩ wa ĩtu ũilyĩ ta mũsumbĩ ũmwe, ũla wamũvokee mwana wake mboka ya mũtwaano, 3na atũma ngombo syake kũmeta ala metĩtwe mbokanĩ ya mũtwaano moke: nao malea kũka. 4Atũma ĩngĩ ngombo ingĩ, akyasya, Matavyei ala metĩtwe, Sisyai, nĩnzeũvisye mboka yakwa: ndewa syakwa na indo syakwa nou nĩsyũaiwe, na syĩndũ syonthe nĩsyũmbanĩtw'e: ũkai mbokanĩ ya mũtwaano. 5Ĩndĩ malea kwona ta ũndũ, na meeendea, ũmwe mũũndanĩ wake, ũngĩ ũtandĩthyonĩ wake; 6na ala matialile makwata ngombo syake, masyĩka naĩ, na masyũaa. 7Ĩndĩ ũla mũsumbĩ athata; atũma ita syake, na aananga oaani asu, na avĩvya ndũa yoo. 8Na ĩndĩ aitavya ngombo syake, Mboka ya mũtwaano nĩ nzeũvye, ĩndĩ ala meĩtĩtwe mainaĩla. 9Endai ĩndĩ mataanĩsyonĩ ma malelũ, na onthe ala mũkwona, metei moke mũtwaanonĩ. 10Na ngombo isu syaumaala syathi malelũnĩ, na syoomban'ya onthe ala syoonie, ala athũku o na ala aseo: na mũtwaano wausũa aeni. 11Ĩndĩ ũla mũsumbĩ avota nthĩnĩ kũsisya aeni, oonie mũndũ vo ũtekĩĩte ngũa ya mũtwaano: 12na amũkũlya, Mũnyanyawa, ũlikile vaa ata, naku ndwĩ na ngũa ya mũtwaano? Nake avindya ki. 13Nĩvo ĩndĩ mũsumbĩ wameie athũkũmi, Mwovei moko na maũũ, mũmwĩkye kĩvindunĩ nza; vo vakethĩwa kĩĩo na kũvevetan'ya maeo. 14Nĩkwĩthĩwa nĩ aingĩ ala metawa, ĩndĩ ala anyuve nĩ avũthũ.

Ũkũlyo ũndũ wa kumĩsya Kaisali koti

(MALIKO 12.13–17;Luka 20.20–26)

15 Nĩvo ĩndĩ Avalisi maendie masũanĩa ũndũ matonya kũmũtea ndetonĩ syake. 16Na matũma amanyĩw'a moo kwake, vamwe na ala ma Elote, makyasya, Mũmanyĩsya, nĩtwĩsĩ kana wĩ wa w'o, na nzĩa ya Ngai nũmanyĩasya w'o, na ndũkĩaa mũndũ o na wĩva: nũndũ ndũsiasya ũthyũ wa mũndũ. 17Tũtavye ĩndĩ, Wĩona ata? Nĩkwosana na ĩla mĩao kũnenga Kaisali koti, kana ti w'o? 18Ĩndĩ Yesũ amanya ũthũku woo, na asya, Nĩkĩ mũũndata, inyw'ĩ angangan'ya? 19Mbon'yai mbesa ya koti. Na mamũetee silingi. 20Na amea, Mũvw'ano ũũ na ũandĩko ũũ nĩ waũ? 21Mamwĩa, Nĩ wa Kaisali. Na ĩndĩ amea, Mũnengei Kaisali syĩndũ sya Kaisali; na Ngai syĩndũ sya Ngai. 22Na meew'a ũu, maseng'a, na mamũeka, mathi.

Ũkũlyo ũndũ wa ũthayũũkyo

(MALIKO 12.18–27;Luka 20.27–40)

23 Mũthenya ũsu Asatukai mooka vala ũĩ, ala maasya kana kũi ũthayũũkyo; na mamũkũlya, 24makyasya, Mũmanyĩsya, Mose nĩwaisye, Mũndũ akw'a ate na syana, mwana-a-inyia wake namwose mũka wake, amũũngamĩsye mwana-a-inyia mbeũ. 25Yu ĩndĩ kwitũ kwaĩ aũme mũonza ma inyia ũmwe: na ũla wa mbee atwaa mũka na akw'a, na nĩkwĩthĩwa ndaĩ na mbeũ amũtiĩa mwana-a-inyia mũka wake; 26no ta ũu ũla wa kelĩ nake, na wa katatũ, kũvika onthe me mũonza. 27Na ĩtina wa onthe ũla mũndũ mũka akw'a. 28Ũthayũũkyonĩ ĩndĩ akethĩwa e mũka wa wiva wa asu mũonza? Nũndũ onthe maĩ nake. 29Ĩndĩ Yesũ asũngĩa na amea, Nĩmũkũvĩtya, nĩkwĩthĩwa mũtyĩsĩ maandĩko, o na vinya wa Ngai. 30Nũndũ ũthayũũkyonĩ maitwaanaa, o na maitwaawa, ĩndĩ mailyĩ ta alaĩka ala me ĩtunĩ. 31Ĩndĩ ũndũ wa ũthayũũkyo wa akw'ũ, mũtyaasoma ũndũ mwataviwe. Nĩ Ngai, akyasya, 32Nyie nĩ Ngai wa Avalaamu, na Ngai wa Isaka, na Ngai wa Yakovo? Ngai ti Ngai wa ala akw'ũ, ĩndĩ nĩ wa ala me thayũ. 33Na makomano meew'a ũu, maseng'w'a nĩ ũmanyĩsyo wake.

Ũkũlyo ũndũ wa mwĩao ũla mũnene mbee

(MALIKO 12.28–34;Luka 10.25–28)

34Ĩndĩ Avalisi meew'a kana nĩwakilĩthya Asatukai, meeyũmban'ya vamwe. 35Na ũmwe woo, mũmanyĩsya wa mĩao, amũkũlya aimũtata: 36Mũmanyĩsya, mĩaonĩ, mwĩao ũla mũnene nĩ wĩva? 37Na amwĩa Mwende Mwĩaĩi Ngai waku na ngoo yaku yonthe, na thayũ waku w'onthe, na kĩlĩko kyaku kyonthe. 38Ũu nĩw'o mwĩao ũla mũnene na wa mbee. 39Na wa kelĩ ũvw'anene naw'o, nĩw'o ũũ, Mwende mũtũi waku o tondũ wĩyendete. 40Mĩao ĩsu ĩlĩ nĩyũmbanĩtye ĩla mĩao yonthe na athani.

Ũkũlyo ũndũ wa Masia

(MALIKO 12.35–37;Luka 20.41–44)

41Na Avalisi mombene, Yesũ amakũlya, 42asya, Mwĩona ata inyw'ĩ ũndũ wa Klĩsto? Nĩ mwana waũ? Mamwĩa, Nĩ wa Ndaviti. 43Amea, Kũilyĩ ata ĩndĩ, Ndaviti e Vevanĩ kũmwĩta Mwĩaĩi, akyasya,

44Mwĩaĩi amwĩie Mwĩaĩi wakwa,

Ĩkala nthĩ ngalĩ ya kw'oko kwakwa kwa aũme,

Mũvaka nie amaitha maku ungu wa nyaĩĩ syaku?

45Ethĩwa ĩndĩ Ndaviti emwĩta Mwĩaĩi, nĩ mwana wake ata? 46Na vai ũmwe waatonya kũmũsũngĩa ndeto, o na kuma mũthenya ũsu vai mũndũ waatata kũmũkũlya ũndũ ĩngĩ.

MATHAYO 23

Yesũ aileana na aandĩki na Avalisi

(MALIKO 12.38–40;Luka 11.37–54;20.45–47)

1Na ĩndĩ Yesũ aneena na ala makomano na amanyĩw'a make, 2akyasya, Aandĩki na Avalisi nĩmekalĩte kĩvĩlanĩ kya Mose: 3maũndũ onthe ĩndĩ o na meva ala mamwĩaĩaa, kwatai na kũmeka: ĩndĩ mĩkĩle yoo mũikamĩke; nũndũ nĩmaneenaa na matyĩkaa. 4Ĩĩ, nĩmovaa mĩio mĩito ĩtakuĩka, na makĩmaĩkya andũ ituonĩ; ĩndĩ mo ene matyĩtĩkĩla kũmyũkĩlya na kyaa kyoo. 5Ĩndĩ mawĩa moo onthe mekaa nĩ kana moneke nĩ andũ: nũndũ mathanthaasya iawa syoo, na manenevasya ndiivo sya ngũa syoo, 6na nĩmendaa vandũ va mbee mbokanĩ, na ivĩla sya mbee masinakokenĩ, 7na kũkethw'a ing'ang'anĩ, na kwĩtwa Lavai nĩ andũ. 8Ĩndĩ inyw'ĩ mũiketwe Lavai: nũndũ mũmanyĩsya wenyu nĩ ũmwe, na inyw'onthe mwĩ ana ma ĩthe ũmwe. 9Na mũikamwĩte mũndũ o na wĩva ĩthe wenyu kũũ nthĩ: nũndũ Ĩthe wenyu nĩ ũmwe, ũla wĩ ĩtunĩ. 10O na mũiketwe eaĩi: nũndũ mwĩaĩi wenyu nĩ ũmwe, nĩwe Klisto. 11Ĩndĩ ũla mũnene mbee katĩ wenyu akeethĩwa e mũthũkũmi wenyu. 12Na o ũla ũkenenevya akanyiaw'a; na o ũla ũkenyivya akanenevw'a.

13Ĩndĩ woo nĩ wenyu, aandĩki na Avalisi, angangan'ya! Nĩkwĩthĩwa nĩmũmavingĩaa andũ ũsumbĩ wa ĩtu: nũndũ inyw'ĩ ene mũtĩũvota, o na mũtiũmaeka ala meũvota, mavote.

14Woo nĩ wenyu, aandĩki na Avalisi, angangan'ya! Nĩkwĩthĩwa nĩmũĩsaa nyũmba sya aka ndiwa, na nũndũ wa ũkengani nĩmũasavasya mboya: kwondũ wa ũu mũkona ũsilĩlo mũnene mbee.

15Woo nĩ wenyu, aandĩki na Avalisi, angangan'ya! Nĩkwĩthĩwa mũthyũlũlũkaa ũkanga na nthĩ nĩ kana mwone mũvikĩli ũmwe; na ooneka, nĩmũũmũtw'ĩkĩthya mwana wa Ngiena kũthonoka inyw'ĩ ene kũndũ kwĩlĩ.

16 Woo nĩ wenyu, inyw'ĩ atongoi mũte metho, ala mwaasya, O ũla ũkevĩta na ĩkalũ, ti kĩndũ; ĩndĩ o ũla ũkevĩta na thaavu wa ĩkalũ, nĩwe wĩ na thiĩ. 17Inyw'ĩ ndia na ililinda: nũndũ kĩla kĩnene nĩ kĩva, thaavu kana ĩkalũ yĩla yĩtheasya thaavu? 18Na, O ũla ũkevĩta na kĩthembeo, ti kĩndũ; ĩndĩ o ũla ũkevĩta na nthembo ĩla yĩ ĩũlũ wakyo, nĩwe wĩ na thiĩ. 19Inyw'ĩ ililinda: nũndũ kĩla kĩnene nĩ kĩva, nthembo, kana kĩthembeo kĩla kĩtheasya nthembo? 20We ĩndĩ ũla wĩvĩtaa na kĩthembeo, nĩwĩvĩtaa nakyo, na syĩndũ syonthe ila syĩ ĩũlũ wakyo. 21Na ũla wĩvĩtaa na ĩkalũ, nĩwĩvĩtaa nayo, na kwa ũla wĩkalaa nthĩnĩ wayo. 22Na ũla wĩvĩtaa na ĩtu nĩwĩvĩtaa na kĩvĩla kya ũsumbĩ kya Ngai na kwa ũla ũkĩkalĩlaa.

23 Woo nĩ wenyu, aandĩki na Avalisi, angangan'ya! Nĩkwĩthĩwa nĩmumasya kĩlungu kya ĩkũmi kya mindi na anisi na kumini, na mũitia mũtekĩte maũndũ ala manene ma ĩla mĩao, ũsili wa katĩ, na tei, na mũĩkĩĩo: ĩndĩ asu nĩmwaĩlwe nĩ kũmeka, na ti kũtia asu angĩ mũtamekĩte. 24Inyw'ĩ atongoi mũte metho, ala mũkelaa ũmuu, na mũimelya ngamĩle!
25 Woo nĩ wenyu, aandĩki na Avalisi, angangan'ya! Nĩkwĩthĩwa mũtheasya kĩkombe na ĩsaani ĩũlũ, ĩndĩ nthĩnĩ syusĩe ũvutani na wendi mũthonoku. 26We Mũvalisi ũte metho, amba ũthesya nthĩnĩ wa kĩkombe na wa ĩsaani, nĩ kana yĩthĩwe yĩ ĩtheu ngalĩ ya ĩũlũ nayo.
27 Woo nĩ wenyu, aandĩki na Avalisi, angangan'ya! Nĩkwĩthĩwa mũilyĩ ta mbũa ivakĩtwe sokaa, ila syonekaa syĩ nzeo kũũ ĩũlũ, ĩndĩ nthĩnĩ syusĩe mavĩndĩ ma akw'ũ, na ũvuku w'onthe. 28No ta ũu inyw'ĩ nenyu kũũ ĩũlũ mwonekaa nĩ andũ mwĩ alũngalu, ĩndĩ nthĩnĩ musũĩte wangangan'yo na ũthũku.
29Woo nĩ wenyu, aandĩki na Avalisi, angangan'ya! Nĩkwĩthĩwa nĩmwakaa mbũa sya athani, na kwanakavya mbũa sya ala alũngalu, 30na mũkyasya, Kethĩwa ithyĩ twaĩ kw'o ĩvinda ya aasa maitũ, tũiĩthĩwa twaĩ na mũamba nao nthakamenĩ ya athani. 31Kwondũ wa ũu nĩmwĩkũsĩĩĩte, kana inyw'ĩ mwĩ ana ma ala mooaie athani. 32Usũsyai ĩndĩ kĩthimi kya aaĩthe menyu. 33Inyw'ĩ nzoka, ũsyao wa syĩko, mũkakĩa ata ũsilĩlo wa Ngiena? 34Kwondũ wa ũu, sisyai, nyie nĩngũtũma kwenyu athani na andũ oĩ, na aandĩki: amwe moo mũkamoaa na kũmamba ngelan'yonĩ; na amwe moo mũkamavũĩa masinakokenĩ menyu, na kũmalũngya ndũa na ndũa: 35nĩ kana yũke ĩũlũ wenyu nthakame yonthe ya alũngalu ĩla yetĩkie kũũ nthĩ, kuma nthakame ya Aveli ũla mũlũngalu kũvika nthakame ya Nzakalia mwana wa Valakia, ũla mwooaĩe katĩ wa vala vandũ vatheu na kĩthembeo. 36Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Maũndũ aa onthe makavikĩa ũsyao ũũ.

Yesũ akĩw'a woo mũnene nũndũ wa wanangĩko wa Yelusaleme ũla wũkĩte,

(Luka 13.34,35)

37 We Yelusaleme, Yelusaleme ũla wũaa athani, na kũmakimanga na mavia ala matũmiwe kwaku! Nĩ mavinda meana nendie kũmban'ya vamwe syana syaku, o ũndũ ngũkũ yũmbanasya tũswii twayo vamwe nthwaunĩ syayo, nenyu mũtyaaĩtĩkĩla! 38Sisyai, nyũmba yenyu nĩtiĩtwe yĩ nthei. 39Nũndũ nĩngũmwĩa, Mũikambona ĩngĩ nongi, mũvaka yĩla mũkasya, Nĩ mũathime ũla wũkĩte syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi.

MATHAYO 24

Yesũ akyathana kwanangwa kwa ĩkalũ

(MALIKO 13.1–2;Luka 21.5–6)

1Na Yesũ auma ĩkalũnĩ, na e nzĩanĩ aendete; na amanyĩw'a make mooka vala ũĩ nĩ kana mamwon'ye myako ya ĩkalũ. 2Ĩndĩ asũngĩa, amea, Mũtikwona syĩndũ ii syonthe? Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Vaa vaikatiwa ĩvia ĩũlũ wa yĩngĩ, yĩla yĩtakaombowa.

Mawoo ala mokĩte

(MALIKO 13.3–23;Luka 21.7–24)

3Na ekalĩte kĩĩmanĩ kya Mĩthata, amanyĩw'a mooka vala ũĩ nzama, makyasya, Tũtavye, maũndũ asu makethĩwa indĩĩ? Na wonan'yo nĩ wĩva wa kũka kwaku, na wa wĩanĩu wa ĩvinda yĩĩ? 4Na Yesũ asũngĩa, amea, Ĩsũvĩei mũndũ ndakamwasye 5Nũndũ aingĩ makooka na syĩtwa yakwa, makyasya, Ninyie Klĩsto; na makamasya aingĩ. 6Na mũkeew'a ũvoo wa makaũ na mawetango ma makaũ; sisyai mũikaũũye: nũndũ maũndũ asu mati ndĩi ya ũlea kwĩkĩka; ĩndĩ mũminũkĩlyo ndũnamba ũvika. 7Nũndũ mbaĩ ĩkookĩlĩla mbaĩ, na ũsumbĩ ũkookĩlĩla ũsumbĩ; na kũkeethĩwa mayũa na itetemo sya nthĩ kũũ na kũũ. 8Ĩndĩ maũndũ asu onthe nĩ wambĩlĩlyo wa woo. 9Nĩvo makamũnengane thĩnanĩ, na makamũaa; na mũkeethĩwa mũmenetwe nĩ mbaĩ syonthe kwondũ wa syĩtwa yakwa. 10Nĩvo aingĩ makalulutĩka, na makenengane ene kwa ene amaithanĩ, na makamenana. 11Na athani aingĩ ma ũvũngũ makookĩla, na makamasya aingĩ. 12Na kwondũ wa ũthũku kwingĩva, wendo wa aingĩ ũkavoa. 13Ĩndĩ ũla ũkomĩĩsya kũvika mũminũkĩlyo, ũsu akatangĩĩwa. 14Na ũvoo ũũ mũseo wa ũsumbĩ ũkatavanw'a nthĩ yonthe wĩthĩwe ũkũsĩ kwa mbaĩ syonthe; na ĩndĩ mũminũkĩlyo ũkyũka.
15 Yĩla ĩndĩ mwĩona ũthatyo ũla wanangaa, ũla wawetiwe nĩ mwathani Ndanieli, ũũngeme vala vandũ vatheu (ũla ũsomaa namanye), 16nĩvo ala me Yutia makĩe mathi iĩmanĩ: 17na ũla wĩ ĩũlũ wa nyũmba ndakatheee aumye syĩndũ ila syĩ nyũmbanĩ kwake: 18na ũla wĩ mũũndanĩ ndakasyoke ose ngũa yake ya ĩũlũ. 19Ĩndĩ woo nĩ wa ala aito na ala mekwongya mĩthenya ĩsu! 20Na voyai kũkĩa kwenyu kũikethĩwe ĩvinda ya mbevo, kana mũthenya wa savato: 21nũndũ ĩvinda yĩu kũkethĩwa thĩna mũnene, ũndũ ũtaaĩthĩwa kuma mwambĩlĩlyo wa nthĩ kũvika yu, o na kũikethĩwa ũngĩ nongi. 22Na kethĩwa matukũ asu matyaakuvĩvw'a, kũivĩta mwĩĩ o na wĩva: ĩndĩ kwondũ wa ala anyuve matukũ asu makakuvĩvw'a. 23Na ĩvinda yĩu ethĩwa mũndũ o na wĩva akakwĩa, Sisya, Klĩsto e vaa, kana, e vaya; mũtiketĩkĩle. 24Nũndũ makookĩla Maklĩsto ma ũvũngũ, na athani ma ũvũngũ, na makoonan'ya syama nene na moseng'yo; nĩ kana masye, o na anyuve, ethĩwa ũu nũtonyeka. 25Sisyai, nĩnamũtavya inyw'ĩ mbee. 26Ethĩwa ĩndĩ makamwĩa, Sisyai, e weũnĩ; mũikaumaale: Sisyai, e nyũmbanĩ sya nthĩnĩ; mũiketĩkĩle. 27Nũndũ o ũndũ ũtisi ũtisaa wumĩlonĩ wa syũa, nokyoneka kũvika ũthũĩlonĩ; o ta ũu kũkeethĩwa kũka kwa Mwana wa mũndũ. 28O vala vethĩawa kimba, nĩvo ndei syũmbanĩaa.

Mũminũkĩlyo wa ĩvinda yĩĩ

(MALIKO 13.24–27;Luka 21.25–28)

29 Ĩndĩ ĩtina wa thĩna wa matukũ asu, kavinda o kau, syũa yĩkĩya kĩvindu, na mwei ũilea kumya kyeni kyaw'o, na ndata ikĩvalũka kuma ĩtunĩ, na mavinya na matu makĩthingithangw'a: 30na ĩndĩ kũkyoneka wonan'yo wa Mwana wa mũndũ ĩtunĩ: na ĩndĩ mbaĩ

syonthe sya nthĩ ikameta, na makoona Mwana wa mũndũ okĩte ĩũlũ wa mathweo ma ĩtu na vinya na ũtheu mũnene mũtisu. 31Nake akatũma alaĩka make na wasya mũnene wa soo, nao makoomban'ya ala anyuve make kuma ngalĩ inya sya iseve, kuma itulunĩ sya matu kũvika itulunĩ ila ingĩ syamo.

Vata wa kũsyaĩĩsya

(MALIKO 13.28–37;Luka 21.29–36;17.26–30)

32Na ĩndĩ ĩmanyĩsyei ngelekan'yo ya mũkũyũ: mbonge syololoa, na syathongoosya wenze, nĩmwĩsĩ kana mũniino nũthengeee; 33no ta ũu nenyu, mũkyona maũndũ asu onthe, manyai kana e vakuvĩ, o ta mĩomonĩ. 34Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Ũsyao ũũ ndũkavĩta maũndũ asu onthe mateanĩw'e. 35Ĩtu na nthĩ nikavĩta, ĩndĩ ndeto syakwa itikavĩta. 36Ĩndĩ mũthenya ũsu na saa ũsu vai ũmwe wĩsĩ, o na alaĩka ma ĩtunĩ, o na Mwana, ĩndĩ no Asa weka. 37Ĩndĩ o ũndũ kwailyĩ matukũ ma Noa, now'o kũkethĩwa kũilyĩ Mwana wa mũndũ akyũka. 38Nũndũ o tondũ matukũnĩ asu ala maĩ mbee wa kĩla kĩw'ũ kingĩ, andũ meethĩiwe makĩya na makĩnyw'a, makĩtwaana na makĩtwawa, kũvika mũthenya ũla Noa walikile ngalawanĩ, 39na matyeesĩ mũvaka kĩla kĩw'ũ kingĩ kyooka, kyamatwaa onthe; now'o kũkethĩwa kũilyĩ Mwana wa mũndũ akyũka. 40Ĩvinda yĩu aũme elĩ makeethĩwa mũũndanĩ; ũmwe nũkwoswa, na ũla ũngĩ nũkatiwa: 41aka elĩ makethĩwa maithianĩa ĩvianĩ yĩmwe; ũmwe nũkoswa, na ũla ũngĩ nũkatiwa. 42Syaĩĩsyai ĩndĩ; nũndũ mũtyĩsĩ mũthenya ũla Mwĩaĩi wenyu wĩũka. 43Ĩndĩ manyai ũndũ ũũ, kana kethĩwa mwene wa nyũmba nĩwesĩ ĩvinda yĩla kĩng'ei kĩkoka, ethĩwa asyaĩĩsye, o na ndaĩ aeka nyũmba yake ĩtũlwe. 44Kwondũ wa ũu nenyu ĩkalai mwĩyũmbanĩtye; nũndũ saa ũla mũtataĩĩe nĩw'o wĩũka ũla Mwana wa mũndũ.

Ngelekan'yo ya ngombo yĩ kĩthito na ĩte kĩthito

(Luka 12.42–46)

45Nũũ ĩndĩ ngombo yĩ na kĩthito na mbũĩ, ĩla vwana wayo wamĩtwie mũnene ĩũlũ wa nyũmba yake, nĩ kana ĩmanenge ala angĩ lĩu ĩvinda yaw'o? 46Nĩ ngathime ngombo ĩsu, ĩla vwana wayo ooka wĩmĩthĩa ĩkĩka ũu. 47Nĩ w'o nĩngũmwĩa, akamĩtw'a mũnene ĩũlũ wa syonthe ila wĩ nasyo. 48Ĩndĩ ethĩwa ngombo ĩla nthũku ĩkasya ngoonĩ yayo, Vwana wakwa nĩwĩkalĩte; 49na ĩkyambĩlĩlya kũmakũna athũkũmi ala angĩ, na kũya na kũnyw'a vamwe na athengi; 50vwana wa ngombo ĩsu akooka mũthenya ũla ĩtatalĩthye, na saa ũla ĩtawĩsĩ, 51na akamĩvũa mũno, na kũmĩnenga kĩanda kyayo vamwe na angangan'ya: vo vakethĩwa kĩĩo na kũvevetan'ya maeo.

MATHAYO 25

Ngelekan'yo ya eĩtu ĩkũmi

1 Na ĩndĩ ũsumbĩ wa ĩtu ũkethĩwa ũilyĩ ta eĩtu ĩkũmi, ala moosie mataa moo, na maumaala mathi kũmũthaũa mũtwaani. 2Na atano moo maĩ atumanu, na atano maĩ oĩ. 3Nũndũ ala atumanu, yĩla moosie mataa moo, matyaakua mauta vamwe nao: 4ĩndĩ ala oĩ nĩmakuie mauta mĩionĩ yoo vamwe na mataa moo. 5Ĩndĩ mũtwaani ekalanga, onthe mombosya na makoma. 6Ĩndĩ ũtukũ katĩ kwaĩ wasya mũnene, Sisyai, mũtwaani nĩwũkĩte! Umaalai mũmũthaũe. 7Na ĩndĩ eĩtu asu onthe mookĩla, maseũvya mataa moo. 8Na ala atumanu mamea ala oĩ, Tũnengei mauta amwe menyu; nũndũ mataa maitũ nĩmeũvoa. 9Ĩndĩ ala oĩ masũngĩa, makyasya, Aiee, no kwĩthĩwa matetwĩanĩa ithyĩ nenyu: kavaa mũthi kwa ala mathooasya, mũkethooee ene. 10Nao maendete kũthooa, mũtwaani ooka; na ala meyũmbanĩtye mavota vamwe nake mbokanĩ ya mũtwaano: na mũomo wavingwa. 11Ĩtina eĩtu ala angĩ mooka, makyasya, Mwĩaĩi, Mwĩaĩi, tũvingũĩe. 12Ĩndĩ asũngĩa, asya, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, ndimwĩsĩ inyw'ĩ. 13Syaĩĩsyai ĩndĩ, nũndũ mũtyĩsĩ mũthenya kana saa.

Ngelekan'yo ya talendi

(Luka 19.11–27)

14 Nũndũ nĩ ta mũndũ akĩthi kyalo nthĩ ĩngĩ, ũla wetie ngombo syake mwene, na ainenga ũthwii wake. 15Anenga ĩmwe mbesa sya talendi itano, na ĩngĩ sya talendi ilĩ, na ĩngĩ sya talendi ĩmwe; kĩla ĩmwe kwĩanana na ũtonyi wayo; na athi kyalo. 16Oyu ĩla yosie talendi itano yathi yatethya wĩa nasyo, na yatandĩthya talendi ingĩ itano. 17No ta ũu ĩla yosie ilĩ nayo yatandĩthya ingĩ ilĩ. 18Ĩndĩ ĩla yosie ĩmwe yathi yenza nthĩ, yavitha mbesa sya vwana wayo. 19Na ĩndĩ ĩtina wa ĩvinda ĩasa vwana wa ngombo isu ooka, na atalana nasyo. 20Na ĩla yosie talendi itano yooka na yaetanĩsye na talendi ingĩ itano, ĩkyasya, Vwana, nĩwanengie talendi itano: sisya, nĩnĩtandĩthĩtye talendi ingĩ itano 21Vwana wayo amĩtavya, Nĩwĩkĩte nesa, ngombo nzeo na ĩla yĩ na kĩthito: waĩ na kĩthito ĩũlũ wa syĩndũ mbũthũ, ngakwia ĩũlũ wa syĩndũ nyingĩ; lika ũtanunĩ wa vwana waku. 22Na ĩla yosie talendi ilĩ yooka na yasya, Vwana, nĩwanengie talendi ilĩ: sisya, nĩnĩtandĩthĩtye talendi ingĩ ilĩ. 23Vwana wayo amĩtavya, Nĩwĩkĩte nesa ngombo nzeo na ĩla yĩ na kĩthito: waĩ na kĩthito ĩũlũ wa syĩndũ mbũthũ, ngakwia ĩũlũ wa syĩndũ mbingĩ; lika ũtanunĩ wa vwana waku. 24Na ĩla yosie talendi ĩmwe yooka na yasya, Vwana, nĩnakũmanyie kana wĩ mũndũ mũmũ, ũkethaa vala ũtaavuĩa, na wũmbanasya vala ũtaanyaĩĩkya; 25nakwa nakĩa, nathi navitha talendi yaku nthĩ; sisya, wĩ na kĩla kyaku. 26Ĩndĩ vwana wayo asũngĩa na amĩtavya, We ngombo nthũku na ndulu, nĩweesĩ kana nĩkethaa vala ndaavuĩa, na kũmban'ya vala ndaanyaĩĩkya; 27nĩwaĩlwe ĩndĩ nĩ kũmatwaĩa ala ma vengi mbesa syakwa, na nooka ngyosa ila syakwa vamwe na ũtandĩthyo wasyo. 28Osai ĩndĩ talendi yayo, mũmĩnenge ĩla yĩ na talendi ĩkũmi. 29Nũndũ o ũla wĩ na kĩndũ akanengwa, na akaingĩvĩw'a: ĩndĩ ũla ũte na kĩndũ, akoosewa o na kĩla wĩ nakyo. 30Na ngombo ĩno ĩtaĩle mĩkyei kĩvindunĩ nza: vo vakethĩwa kĩĩo na kũvevetan'ya maeo.

Mũthenya wa Ũsilĩlo

31 Ĩndĩ yĩla Mwana wa mũndũ ũkoka ũtheunĩ wake mũtisu, na alaĩka onthe vamwe nake, nĩvo ũkekalĩla

kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ũtheu wake mũtisu: 32na mbee wake nikomban'wa mbaĩ syonthe: nake nũkamavathan'ya aa na aya, tondũ mũĩthi ũvathanasya malondu na mbũi; 33na nũkaia malondu ngalĩ ya kw'oko kwake kwa aũme, ĩndĩ mbũi ngalĩ ya kw'oko kwake kwa aka. 34Na ĩndĩ Mũsumbĩ nũkamea ala me ngalĩ ya kw'oko kwake kwa aũme, Ũkai inyw'ĩ mũathimĩtwe nĩ Asa wakwa, osai ũsumbĩ ũla mwaseũvĩw'e kuma mwambĩlĩlyo wa nthĩ: 35nũndũ naĩ na nzaa, na mwanenga kya ũya; naĩ na waũni, na mwanenga kya ũnyw'a; naĩ mũeni, na mwanthokya; 36naĩ mũthei, na mwambw'ĩka; naĩ mũwau, na mwooka ũnzisya; naĩ kolokolonĩ, na mwooka vala naĩ. 37Nĩvo ala alũngalu makamũsũngĩa, makyasya, Mwĩaĩi, nĩ ĩndĩĩ twakwonie wĩ na nzaa, twaũnenga kya ũya? Kana wĩ na waũni, na twaũnenga kya ũnyw'a? 38Na nĩ ĩndĩĩ twakwonie wĩ mũeni, na twakũthokya? Kana wĩ mũthei, na twakũvw'ĩka? 39Na nĩ ĩndĩĩ twakwonie wĩ mũwau, kana wĩ kolokolonĩ, na twooka vala waĩ? 40Na Mũsumbĩ akasũngĩa na kũmea, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, O ũndũ mwamwĩkie ũmwe wa ana-a-asa aa makwa, o na ala anini, mwambĩkie nyie. 41Nĩvo ũkamea asu nao ala me ngalĩ ya kw'oko kwake kwa aka, Umai vaa nĩĩ, inyw'ĩ mwaumanĩwe, mũthi mwakinĩ wa tene na tene ũla waseũvĩw'e Satani na alaĩka make: 42nũndũ naĩ na nzaa, na mũtyaanenga kya ũya; naĩ na waũni, na mũtyaanenga kya ũnyw'a; 43naĩ mũeni, na mũtyaanthokya; naĩ mũthei, na mũtyaambw'ĩka; naĩ mũwau, na naĩ kolokolonĩ, na mũtyaaũka kũnzisya. 44Na ĩndĩ asu nao makasũngĩa, makyasya, Mwĩaĩi, nĩ ĩndĩĩ twakwonie wĩ na nzaa, kana wĩ na waũni, kana wĩ mũeni, kana wĩ mũthei, kana wĩ mũwau, kana wĩ kolokolonĩ, na twalea ũkũtethya? 45Nĩvo ũkamasũngĩa, akyasya, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, O ũndũ mũtaamwĩka ũmwe wa aa anini, mũtyaambĩka nyie. 46Na asu makathi makalika thĩnanĩ wa tene wa tene; ĩndĩ ala alũngalu makalika thayũnĩ ũtathela.

MATHAYO 26

Kũsaman'ya kũmũaa Yesũ

(MALIKO 14.1–2;Luka 22.1–2;YOANA 11.45–53)

1 Na kweethĩwa, Yesũ amina ndeto isu syonthe, amea amanyĩw'a make, 2Nĩmwĩsĩ kana ĩtina wa mĩthenya ĩlĩ kũkeethĩwa vasaka, na Mwana wa mũndũ akanenganwe nĩ kana ambwe ngelan'yonĩ. 3Nĩvo athembi anene, na atumĩa ma andũ, mombanĩte nza ya nyũmba ya mũthembi mũnene wetawa Kaiava: 4nao masaman'ya nĩ kana mamũkwate Yesũ na ũseleke, na kũmũaa. 5Ĩndĩ masya, Ti ĩvinda ya mboka, kũikese kũkĩla kĩtuu andũnĩ.

Yesũ akyĩtĩkĩw'a mauta Vethania

(MALIKO 14.3–9;YOANA 12.1–8)

6Na yĩla Yesũ waĩ Vethania, nyũmbanĩ ya Simoni ũla ũwaĩte mangũ, 7mũndũ mũka athi vala ũĩ e na sũva wa mauta, me vata mũnene mũno, nake amwĩtĩkĩsya mũtwenĩ wake, ailyĩ lĩunĩ. 8Ĩndĩ amanyĩw'a moona ũu, maĩ na ũthatu, makyasya, Wanango ũũ nĩ wa kĩ? 9Nũndũ mauta aa meĩ matonya kũtewa mbesa mbingĩ, ikanengwa ngya. 10Ĩndĩ Yesũ eew'a ũu amea, Nĩkĩ mũũthĩn'ya mũndũ mũka? Nũndũ ambĩka wĩa mũseo. 11Nĩkwĩthĩwa ngya mwĩ nasyo mavinda onthe; ĩndĩ nyie mũi nakwa mavinda onthe. 12Nũndũ akĩmbĩtĩkĩsya mauta aa mwĩĩnĩ wakwa, eeka ũu kũnzeũvya ũndũ wa kũthikwa kwakwa. 13Nĩ w'o nĩngũmwĩa, O kũla kũkatavanw'a ũvoo ũũ mũseo nthĩ yonthe, ũndũ ũũ naw'o weekwa nĩ mũndũ mũka ũũ ũkawetwa wĩthĩwe wa kũmũlilikana we.

Yesũ aivũnyanĩwa nĩ Yutasi

(MALIKO 14.10–11;Luka 22.3–6)

14Na ĩvinda yĩu ũmwe wa ala ĩkũmi na elĩ, ũla wetawa Yutasi Isikalioti, athi kwa athembi anene, 15na amakũlya, Mwĩenda kũnenga kyaũ, nakwa ngamũnengane kwenyu? Na mamũthimĩa ilungu mĩongo ĩtatũ sya vetha. 16Na kuma ĩvinda yĩu amantha mwanya wa kũmũnengane kwoo.

Mboka ya vasaka ya mũminũkĩlyo

(MALIKO 14.12–26;Luka 22.7–23;YOANA 13.21–30;1 AKOLINTHO 11.23–25)

17 Na mũthenya wa mbee wa kĩmũtũ kĩte ĩlawa, amanyĩw'a mooka vala ve Yesũ, makyasya, Wĩenda tũkaũseũvĩsye va, ũye vasaka? 18Na asya, Endai ndũanĩ kwa mũndũ mũna, mũkamwĩe, Mũmanyĩsya asya, Ĩvinda yakwa nĩyĩthengeee; ngaya vasaka nyũmbanĩ kwaku vamwe na amanyĩw'a makwa. 19Na amanyĩw'a meeka ũndũ Yesũ wameaĩe; na maseũvya vasaka.

20Na ĩndĩ kwavika wĩoo, ailyĩ lĩunĩ vamwe na ala ĩkũmi na elĩ; 21na makĩya, asya, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, kana ũmwe wenyu akambũnyanĩa. 22Nao meew'a woo mũno, na mambĩlĩlya kũmũkũlya ũmwe na ũmwe, Mwĩaĩi, ninyie? 23Na asũngĩa, asya, Ũla wekĩanĩa kw'oko ĩsaaninĩ vamwe nakwa, nĩwe wĩmbũnyanĩa. 24Mwana wa mũndũ ethi o ũndũ waandĩkĩwe: ĩndĩ woo nĩ wa mũndũ ũsu ũla wĩmũvũnyanĩa Mwana wa mũndũ! Wĩthĩwa wĩ ũseo kwa mũndũ ũsu kethĩwa ndaasyawa. 25Na Yutasi, ũla wĩmũvũnyanĩa, asũngĩa na asya, Lavai, ninyie? Amwĩa, We nĩwaneena.

26 Na makĩya, Yesũ oosa kĩmũtũ, akĩathima, na akĩtilanga; na anenga amanyĩw'a, na asya, Osai, mũye; kĩĩ nĩkyo mwĩĩ wakwa. 27Na oosa kĩkombe, na atũnga mũvea, na amanenga, akyasya, Nyw'ai inyw'onthe; 28nũndũ ĩno nĩyo nthakame yakwa ya ũtianĩo, ĩla ĩĩtĩkwa kwondũ wa aingĩ kwa ũekeo wa naĩ. 29Ĩndĩ nĩngũmwĩa, Kuma yu ndikanyw'a ya ũsyao ũũ wa mũsavivũ, mũvaka mũthenya ũla ngamĩnyw'a yĩ nzaũ vamwe nenyu ũsumbĩnĩ wa Asa wakwa.

30 Na mamina kwina, maumaala nza mathi kĩĩmanĩ kya Mĩthata.

Yesũ akyathana kũlulutĩka kwa amanyĩw'a

(MALIKO 14.27–31;Luka 22.31–34;YOANA 13.36–38)

31 Nĩvo Yesũ wameie, Ũtukũ ũũ inyw'onthe nĩmũũlulutĩkw'a nũndũ wakwa: nũndũ nĩkũandĩkĩtwe, Ngakũna mũĩthi, na malondu ma ĩĩthya makanyaĩĩkw'a

kũũ na kũũ. 32Ĩndĩ ĩtina wa kũthayũũkw'a kwakwa, ngaenda mbee wenyu kũvika Kalilii. 33Ĩndĩ Vetelo asũngĩa, amwĩa, Ethĩwa onthe makalulutĩkw'a nũndũ waku, nyie ndilulutĩkw'a nongi. 34Yesũ amwĩa, Nĩ w'o nĩngũkwĩa, kana ũtukũ ũũ mbee wa nzamba ĩtanasya, ũkangaĩa katatũ. 35Vetelo amwĩa, O na ethĩwa no mũvaka nĩkw'e naku, ndikakũkaĩa. Na amanyĩw'a onthe masya o ta ũu.

Yesũ e Ngesemanii

(MALIKO 14.32–42;Luka 22.39–46)

36Na ĩndĩ Yesũ athi nao kũvika vandũ vetawa Ngesemanii, na amea amanyĩw'a make, Ĩkalai vaa, ĩvinda yĩla ngũthi vaya kũvoya. 37Na athi e na Vetelo na ana elĩ ma Sevetii, na ambĩlĩlya kũmaka na kũũũya mũno. 38Nĩvo ĩndĩ wameie, Ngoo yakwa nĩkũũũya mũno, o na kũvika kĩkw'ũ: ĩkalai vaa, mũsyaĩĩsye vamwe nakwa. 39Nake aendanga mbee vanini, na avalũka na ũthyũ wake, na avoya, akyasya, Asa wakwa, ethĩwa ũũ nũtonyeka, kĩkombe kĩĩ nĩkĩnthonoke: ĩndĩ ti ũndũ ngwenda nyie, ĩndĩ ũndũ ũkwenda we. 40Na athi vala ve amanyĩw'a make, na amethĩa makomete, na amwĩa Vetelo, Nĩkĩ, mũinatonya kũsyaĩĩsya vamwe nakwa o na saa ũmwe? 41Syaĩĩsyai na voyai, nĩ kana mũikalike ũtatwanĩ: veva nĩw'o ũkwenda, ĩndĩ mwĩĩ ndwĩ na vinya. 42Na ĩngĩ athi ĩvinda ya kelĩ, na avoya, akyasya, Asa wakwa, ethĩwa kĩkombe kĩĩ kĩitonya kũnthonoka ndanyw'ĩte, kwenda kwaku kwĩkwe. 43Na athi ĩngĩ na amethĩa makomete, nũndũ metho moo maĩ na too. 44Na amatia ĩngĩ, na athi, na avoya ya katatũ, aiasya o ĩla ndeto. 45Na ĩndĩ athi vala ve ala amanyĩw'a, na amea, Komai yu, mũthũmũe: sisyai, saa nũthengeee, na Mwana wa mũndũ nũnũũnenganwe mokonĩ ma andũ athe. 46Ũkĩlai, tũthi: sisyai, nũthengeee ũla ũnũũmbũnyanĩa.

Kũkwatwa kwa Yesũ

(MALIKO 14.43–50;Luka 22.47–53;YOANA 18.2–11)

47Na akĩneena, sisya, Yutasi, ũmwe wa ala ĩkũmi na elĩ, ooka, na vamwe nake nguthu nene yĩ na mbyũ na mathimbũ, yumĩte kwa athembi anene na atumĩa ma andũ. 48Na ũla ũmũvũnyanĩe amanengete wonan'yo, akyasya, O ũla nĩmũmumunya nĩwe ũsu: mũkwatei. 49Na oyu ooka vala ve Yesũ, asya, Nũvoo, Lavai; na amũmumunya. 50Na Yesũ amwĩa, Mũnyanyawa, ĩka ũndũ wakũete. Na ĩndĩ mooka matambũũkya moko, mamũkwata Yesũ. 51Na sisya, ũmwe wa ala maĩ vamwe na Yesũ atambũũkya kw'oko kwake, akũa ũvyũ wake, na amĩtema ngombo ya mũthembi mũnene, amĩtila kũtũ. 52Na ĩndĩ Yesũ amwĩa, Tũngĩa ũvyũ waku vandũ vaw'o: nũndũ onthe ala makwataa ũvyũ makaanangwa na ũvyũ. 53Kana wĩasya nditonya kũmwĩsũva Asa wakwa, nake aindetee oyu nguthu sya alaĩka mbee wa ĩkũmi na ilĩ? 54Ĩndĩ maandĩko ma atĩ nĩ mũvaka ũũ wĩthĩwe, makeanĩw'a ata? 55Saa ũsu Yesũ amĩtavya nguthu, Nĩmwaumĩla tondũ mũvutani wumĩlĩlawa mwĩ na mbyũ na mathimbũ nĩ kana mũngwate? Kĩla mũthenya nekalaa ĩkalũnĩ ngĩmanyĩsya, na mũtyaangwata. 56Ĩndĩ ũũ w'onthe ũtw'ikĩte, nĩ kana maandĩko ma athani meanĩw'e. Nĩvo ĩndĩ amanyĩw'a onthe mamũtiie, makĩa.

Kũsilĩthw'a kwa Yesũ mbee wa mũthembi mũnene

(MALIKO 14.53–65;Luka 22.54–55,63–71;YOANA 18.12–14,19–24)

57Na ala mamũkwatie Yesũ mamũtwaa kwa Kaiava mũthembi mũnene, vala aandĩki na atumĩa moombanĩte. 58Ĩndĩ Vetelo amũatĩĩa e kũasa, kũvika nza kwa mũthembi mũnene, na avota nthĩnĩ, na ekala nthĩ vamwe na makanga, one mũminũkĩlyo. 59Na ĩndĩ athembi anene na nzama yonthe mamũmanthĩa Yesũ ũkũsĩ wa ũvũngũ, nĩ kana mamũae; 60na maiaawona, o na kau kwaumĩlile ngũsĩ nyingĩ sya ũvũngũ. Ĩndĩ ĩtina kwooka ilĩ, 61na syasya, Mũndũ ũũ aisye, Nyie nĩndonya kwananga ĩkalũ ya Ngai, na ngĩyaka na matukũ atatũ. 62Na mũthembi mũnene aũngama, na amwĩa, Ndũsũngĩa ũndũ? Aa makũkũsĩĩa ata? 63Ĩndĩ Yesũ avindya. Na ũla mũthembi mũnene amwĩa, Nĩngũkwĩavĩthya kwa Ngai ũla wĩ thayũ, ũtũtavye kana nue Klĩsto, Mwana wa Ngai. 64Yesũ amwĩa, We nĩwaneena: ĩndĩ nĩngũmwĩa, Kuma yu mũkamwona Mwana wa mũndũ ailyĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa Vinya, na akyũka e ĩũlũ wa mathweo ma ĩtu. 65Na yu mũthembi mũnene atembũa ngũa syake, akyasya, Nĩwaumana: twĩ na vata ũngĩ mwaũ wa ngũsĩ? Sisyai, yu nĩmweew'a kũumana kwake: 66mwĩona ata? Masũngĩa, masya, Aĩlwe nĩ kĩkw'ũ. 67Na ĩndĩ mamũtw'ĩla mata ũthyũ, na mamũlumangya na ngundi: na amwe mamũmandũla, 68makyasya, Twathanĩe, we Klĩsto, nũũ ũla wakũkũna?

Vetelo aimũkaĩa Yesũ

(MALIKO 14.66–72;Luka 22.56–62;YOANA 18.15–18,25–27)

69Na Vetelo ailyĩ nza ku ũtee: na mwĩĩtu mũthũkũmi ooka vala ũĩ, akyasya, We naku ũnaĩ vamwe na Yesũ Mũkalilii. 70Ĩndĩ akaĩa mbee wa onthe, akyasya, Ndyĩsĩ ũndũ ũkwasya. 71Nake aumaala valasyanĩ, mwĩĩtu ũngĩ amwona, na amea ala maĩ vo, Mũndũ ũũ nake anaĩ vamwe na Yesũ wa Nasaleti. 72Na akaĩa ĩngĩ na wĩvĩto, Ndimwĩsĩ mũndũ ũsu. 73Na ĩtina vandũ vanini, ala maũngeme vakuvĩ, mathi na mamwĩa Vetelo, Nĩ w'o we wĩ ũmwe woo; nũndũ kĩthyomo kyaku nĩkĩũkumbũla. 74Na ĩndĩ ambĩlĩlya kũumana na kwĩvĩta, akyasya, Nyie ndimwĩsĩ mũndũ ũsu. Na oyu nzamba yasya. 75Na Vetelo alilikana ndeto ĩla ĩnaneeniwe nĩ Yesũ, Nzamba ĩtanamba kwasya, ũkangaĩa katatũ. Nake aumaala, na aĩa kĩĩo kĩ woo.

MATHAYO 27

Yesũ ainenganwe kwa ngavana Vilato

(MALIKO 15.1;Luka 23.1–2;YOANA 18.28–32)

1Na kwakya, athembi onthe anene na atumĩa ma andũ mamũsamĩa Yesũ, nĩ kana mamũae: 2na mamwova, mamũtwaa, na mamũnengane kwa ũla ngavana Vilato.

Kĩkw'ũ kya Yutasi

(MEKO MA ATŨMWA 1.18–19)

3 Na ĩndĩ Yutasi, ũla wamũvũnyanie, oona kana nĩwasilĩlwa, eelila, na amatũngĩa athembi anene na atumĩa ila ilungu mĩongo ĩtatũ sya vetha, 4akyasya, Nĩnĩvĩtĩtye nũndũ nĩnĩmũvũnyanie ũla nthakame yake ĩte ĩvĩtyo. Ĩndĩ mo masya, Ũu nĩ ũndũ witũ ata? Sisya eue. 5Nake ekya ila ilungu sya vetha nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu, na aumaala; na athi eesũsya. 6Na athembi anene moosa ilungu sya vetha na masya, Kũtyosana na ĩla mĩao kũsia vala vaiawa nthembo, nĩkwĩthĩwa nĩ thooa wa nthakame. 7Na masũanĩa na mathooa kĩsesi kya mũmbi nasyo, kĩthĩwe vandũ va kũthikaa aeni. 8Kwondũ wa ũu kĩsesi kyu kyeetwa, Kĩsesi kya nthakame, kũvika ũmũnthĩ. 9Nĩvo weanĩw'e ũla waneeniwe nĩ Yelemia, akyasya, Na nĩmoosie ilungu mĩongo ĩtatũ sya vetha, thooa wa ũsu ũla watw'ĩĩwe thooa, ũla amwe ma ana ma Isilaeli mamũtw'ĩĩe thooa; 10na mainengane kwondũ wa kĩsesi kya mũmbi o ũndũ Mwĩaĩi wambĩaĩe.

Yesũ e mbee wa Vilato

(MALIKO 15.2–15;Luka 23.3–5,13–25;YOANA 18.33—19.16)

11 Na Yesũ aũngama mbee wa ngavana: na ngavana amũkũlya, akyasya, We nue Mũsumbĩ wa Ayuti? Na Yesũ amwĩa, We nĩwaneena. 12Na avinganĩw'a nĩ athembi anene na atumĩa, ndaasũngĩa ũndũ. 13Nĩvo ĩndĩ Vilato wamwĩie, Ndũkwĩw'a maũndũ ũndũ meana ala meũkũkũsĩĩa? 14Nake ndaamũsũngĩa ndeto o na ĩmwe: mũvaka ngavana aseng'a mũno. 15Na ĩndĩ ĩvinda ya mboka ngavana akothaa kũyĩthaĩsya ĩkomano mwovwa ũmwe, o ũla mekwenda. 16Na ĩvinda yĩu maĩ na mwovwa ũmwe wesĩkĩwe, wetawa Valava. 17Na ĩndĩno mombanĩte vamwe, Vilato amea, Mwĩenda nĩmũthaĩsye ũũ? Valava, kana Yesũ ũla wĩtawa Klĩsto? 18Nũndũ nĩwesĩ kana mamũnenganie nũndũ wa kĩwĩu. 19Na akĩkalĩla kĩvĩla kya sila, kĩveti kyake kyamũtwaĩa ũtũmane, kĩkyasya, Ndũkethĩwe na ũndũ na mũndũ ũsu mũlũngalu; nũndũ ũmũnthĩ nĩthĩniw'e nĩ maũndũ maingĩ ndotonĩ nũndũ wake. 20Na ala athembi anene na atumĩa mamathinga'ĩĩsya makomano nĩ kana mamwĩtye Valava, na kũmũaa Yesũ. 21Ĩndĩ ngavana asũngĩa na amea, Andũ aa elĩ, mwĩenda nĩmũthaĩsye wĩva? Nao masya, Valava. 22Vilato amea, Nĩmwĩke ata ĩndĩ Yesũ ũla wĩtawa Klĩsto? Onthe masya, Nĩambwe. 23Nake asya, Nĩkĩ, nĩ ũthũku mwaũ wĩkĩte? Ĩndĩ maneena na mawasya manene mũno, makyasya, Nĩambwe. 24Na ĩndĩ Vilato oona kana ndatonya ũndũ, ĩndĩ kĩtuu nĩkĩkwingĩva, oosa manzĩ, na athambĩsya moko make mbee wa ĩkomano, akyasya, Nyie ndi na ĩvĩtyo nthakamenĩ ya mũndũ ũũ mũlũngalu; sisyai ũndũ ũsu e inyw'ĩ. 25Na andũ onthe masũngĩa, masya, Nthakame yake yĩthĩwe ĩũlũ waitũ, na ĩũlũ wa syana sitũ. 26Nĩvo ĩndĩ wamathaĩsye Valava; ĩndĩ amũkũna Yesũ na kĩvoko kyatũange, na amũnengane ambwe.

Kwambwa kwa Yesũ

(MALIKO 15.16–32;Luka 23.26–43;YOANA 19.17–27)

27Nĩvo asikalĩ ma ngavana mamũtwaie Yesũ kĩsilĩlonĩ, na mamũmbanĩsya nguthu yonthe ya asikalĩ. 28Na mamumya ngũa mamwĩkĩa ngũa ndune mũno. 29Na mavĩlangan'ya ngovia ya mĩw'a na mamwĩkĩa mũtwe wake, na mamũkwatĩthya mũangi kw'okonĩ kwake kwa aũme; na matulya ndu mbee wake na mamũthekeea na kĩvũthya, makyasya, Nũvoo, Mũsumbĩ wa Ayuti! 30Na mamũtw'ĩla mata, na moosa ũla mũangi na mamũkũna mũtwe. 31Na mamina ũmũthekeea, mamumya ĩla ngũa, na mamwĩkĩa ngũa syake, mamũtwaa kũmwamba ngelan'yonĩ.

32Na makyumaala, mamwĩthĩa mũndũ wa Kulene, wetawa Simoni: ũsu mamũkwata na vinya athi nao, nĩ kana amũkuĩe ngelan'yo yake.

33Na mavika vandũ vetawa Kolokotha, ũalyũlo wayo nĩ, Vandũ va kĩng'ala, 34mamũnenga mbinyu ĩvulanĩtw'e na nyongo: nake amĩsama, ndaaĩtĩkĩla kũnyw'a. 35Na mamwamba, maan'ya ngũa syake makĩlimana; nĩ kana kwĩanĩw'e ũla waneeniwe nĩ mwathani, Nĩmaanisye ngũa syakwa katĩ woo, na kwondũ wa kĩtonyeo kyakwa kĩasa nĩmalimanile. 36Na mekala nthĩ vo mamũsyaĩĩsye. 37Na meekĩa ũvingan'yo ĩũlũ wa mũtwe wake, ũandĩkĩtwe, ŨŨ NĨWE YESŨ MŨSUMBĨ WA AYUTI. 38Nĩvo avutani elĩ mambiwe vamwe nake, ũmwe ngalĩ ya kw'oko kwake kwa aũme, na ũngĩ ngalĩ ya kw'oko kwake kwa aka. 39Na ala mavĩtaa nzĩanĩ mamũuma, makĩthingithya mĩtwe yoo, 40makyasya, We ũla wanangaa ĩkalũ, nokĩyaka na mĩthenya ĩtatũ, ĩtangĩĩe mwene: ethĩwa nue Mwana wa Ngai, theea wume ngelan'yonĩ. 41No ta ũu ala athembi anene makĩmũthekeea, vamwe na aandĩki na atumĩa, masya, 42Nĩwatangĩĩe angĩ; ndatonya kwĩtangĩĩa mwene. Nĩ mũsumbĩ wa Isilaeli; natheee yu aume ngelan'yonĩ, naitũ nĩtũũmwĩtĩkĩla. 43Nũmũĩkĩĩaa Ngai; namũvonokye yu, ethĩwa nũmwendete: nũndũ aisye, Nyie nĩ Mwana wa Ngai. 44Na avutani nao ala mambĩtwe vamwe nake mamũneenea ndeto ta isu.

Kĩkw'ũ kya Yesũ

(MALIKO 15.33–41;Luka 23.44–49;YOANA 19.28–30)

45Na kuma syũa yaũngama kwatulya kĩvindu nthĩ yonthe kũvika saa kenda. 46Na ta saa kenda Yesũ aneena na wasya mũnene, akyasya, Eli, Eli, lama, savakathani? Ũalyũlo wayo nĩ, Ngai wakwa, Ngai wakwa, ũndekee kĩ? 47Na amwe ma ala maũngeme vo, meew'a ũu, masya, Mũndũ ũũ emwĩta Eliya. 48Na oyu ũmwe woo asemba, na oosa sivanzi, anyw'ĩthya siki yakola, na amĩkĩa mũanginĩ, na amũnenga avivite. 49Na ala angĩ masya, Ekai; tũsisye kana Eliya nũnũkũka kũmũtangĩĩa. 50Na Yesũ aneena ĩngĩ na wasya mũnene, na aumya veva wake. 51Na sisya, ngũa ya tũtũ ya ĩkalũ yatembũka ilungu ilĩ kuma ĩũlũ kũvika nthĩ; na nthĩ yatetema; na mavia manene maatũka; 52na mbũa syavingũka; na mĩĩ mingĩ ya atheu ala maĩ manakoma yathayũũkw'a; 53na makyuma mbũanĩ ĩtina wa kũthayũũka kwake, malika ĩla ndũanĩ ntheu na

mamaumĩlĩla aingĩ. 54Na ĩndĩ ũla mũnene wa asikalĩ ĩana, na ala maĩ nake makĩmũsyaĩĩsya Yesũ, moona kĩtetemo kya nthĩ, na maũndũ ala meekĩka, makĩa mũno, makyasya, Nĩ w'o ũũ eĩ Mwana wa Ngai. 55Na aka aingĩ maĩ vo makĩsisya me kũasa, ala mamũatĩĩe Yesũ kuma Kalilii, makĩmũtethya: 56na amwe moo maĩ Meli Makatalene, na Meli inyia wa Yakovo na Yose, na inyia wa ana ma Sevetii.

Kũthikwa kwa Yesũ

(MALIKO 15.42–47;Luka 23.50–56;YOANA 19.38–42)

57Na kwavika wĩoo, kwathi mũndũ mũthwii wa nthĩ ya Alimathia, wetawa Yosevu, nake mwene aĩ mũmanyĩw'a wa Yesũ: 58mũndũ ũsu athi kwa Vilato, amwĩtya mwĩĩ wa Yesũ. Na ĩndĩ Vilato eeaa anengwe. 59Na Yosevu oosa mwĩĩ, na oolingĩla ngũa ntheu ya katane, 60na awia mbũanĩ yake nzaũ, ĩla wasĩte ĩvianĩ ĩnene: na avingilitya ĩvia ĩnene mũomonĩ wa mbũa, na athi. 61Na Meli Makatalene aĩ vo, na Meli ũla ũngĩ, mailyĩ nthĩ melekele ĩla mbũa.

62Na ũnĩ ũsu, naw'o nĩ mũthenya waatĩĩe ũla wa Ũseũvyo, athembi anene na Avalisi mamũmbanĩa Vilato, 63makyasya, Vwana, nĩtũlilikene kana mũkengani ũsu yĩla waĩ thayũ aisye, Ĩtina wa matukũ atatũ ngathayũũka. 64Ĩae ĩndĩ kana mbũa isũvĩwe mũno kũvika mũthenya wa katatũ, amanyĩw'a make maikese kũka mamũye, na kũmatavya andũ, Nũthayũũkĩte kuma kwa akw'ũ: na ũkengani wa ĩtina ũkeethĩwa wĩ mũnene kwĩ ũla wa mbee. 65Vilato amea, Mwĩ na asũvĩi: endai mũkamĩlũlũmĩlye mũno o ũndũ mũtonya. 66Nao mathi, malũlũmĩlya mbũa, makĩkĩa ĩvia ũsiĩlo, ala asũvĩi me vamwe nao.

MATHAYO 28

Kũthayũũka kwa Yesũ

(MALIKO 16.1–18;Luka 24.1–12;YOANA 20.1–10)

1Na mũthenya wa savato wathela, kũiambĩlĩlya kũkya mũthenya wa mbee wa kyumwa, Meli Makatalene na Meli ũla ũngĩ mathi kũsisya mbũa. 2Na sisya, kwaĩ kĩtetemo kĩnene kya nthĩ; nũndũ mũlaĩka wa Mwĩaĩi atheeie kuma ĩtunĩ, na athi na avingilitya yĩla ĩvia, na ayĩkalĩla. 3Na mũvw'ano wake wailyĩ ta ũtisi, na ngũa syake syaĩ nzaũ ta ĩa: 4na kwondũ wa ũmũkĩa asũvĩi matetema, na meethĩwa ta akw'ũ. 5Na mũlaĩka asũngĩa, amea ala aka, Mũikakĩe inyw'ĩ; nũndũ nĩnĩsĩ mwĩmantha Yesũ ũla ũnambiwe. 6Nde vaa; nũndũ nũthayũũkie o tondũ waisye. Ũkai, mwone vala Mwĩaĩi ũnakomete. 7Na endai na mĩtũkĩ, mũkatavye amanyĩw'a make, Nũthayũũkĩte kuma kwa akw'ũ; na sisyai, etongosya mbee wenyu kũthi Kalilii; nĩkw'o mwĩmwona; sisyai, nĩnamũtavya. 8Nao mauma mbũanĩ mĩtũkĩ me na w'ĩa na ũtanu mũnene, mathi masembete mamaetee amanyĩw'a make ũvoo. 9Na sisya, Yesũ akomana nao, akyasya, Ĩthĩwai na ũtanu. Nao mathengeea mamũkwata maũũ, na mamũthaitha. 10Na ĩndĩ Yesũ amea, Mũikakĩe: endai mũkamatavye ana-a-asa makwa mathi Kalilii, na nĩkw'o membona.

11Na maendete, sisya, amwe ma asũvĩi mathi ndũanĩ, na mamatavya athembi anene maũndũ onthe ala mekiwe. 12Na moombana na atumĩa na masũanĩa, manenga ala asikalĩ mbesa mbingĩ, 13makyasya, Asyai, Amanyĩw'a make mokie ũtukũ mamũya yĩla twĩĩkomete. 14Na ũndũ ũsu weew'ĩka kwa ngavana, ithyĩ tũkamũĩkĩĩthya, na kũmũvetea inyw'ĩ thĩna. 15Na ĩndĩ moosa ila mbesa, meeka o ũndũ mamanyĩiw'e: na ũndũ ũsu wanyaĩĩkw'a kwa Ayuti kũvika ũmũnthĩ.

Yesũ aimaumĩlĩla amanyĩw'a ĩkũmi na ũmwe Kalilii

(MALIKO 16.14–18;Luka 24.36–49;YOANA 20.19–23;MEKO MA ATŨMWA 1.6–8)

16 Ĩndĩ ala amanyĩw'a ĩkũmi na ũmwe mathi Kalilii, kũvika kĩĩmanĩ kĩla meeaĩwe nĩ Yesũ. 17Nao mamwona mamũthaitha: ĩndĩ amwe maĩ na nzika. 18Na Yesũ ooka vala maĩ, na aneena nao, akyasya, Nĩnĩnengetwe ũkũmũ w'onthe ĩtunĩ na kũũ nthĩ. 19Endai ĩndĩ mũkatw'ĩkĩthye mbaĩ syonthe amanyĩw'a, mũkĩmavatisa syĩtwanĩ ya Asa na ya Mwana na ya Veva Mũtheu: 20mũkĩmamanyĩsya kũkwata maũndũ onthe o na meva ala namwĩaĩe: na sisyai, nyie nĩ vamwe nenyu mĩthenya yonthe, kũvika wĩanĩu wa ĩvinda yĩĩ.

MALIKO

MALIKO 1

Yoana Mũvatisi na ũtũmane wake

(MATHAYO 3.1–12; Luka 3.1–17; YOANA 1.19–28)

1Wambĩlĩlyo wa ũvoo mũseo wa Yesũ Klĩsto, Mwana wa Ngaĩ.

2 O tondũ kũandĩkĩte ĩvukunĩ ya mwathani Isaia,
Sisya, nyie nĩngũtũma mũtũmwa wakwa mbee wa ũthyũ waku,
Ũla ũkaseũvya nzĩa yaku;
3 Wasya wa mũndũ akĩneena mũno weũnĩ,
Seũvyai nzĩa ya Mwĩaĩi,
Lũngalyai moendelo make;

4Yoana nĩwokie, akĩvatisa weũnĩ na akĩtavan'ya ũvatiso wa ũalyũlo wa ngoo ũetae ũekeo wa naĩ. 5Na nthĩ yonthe ya Yutia, na onthe ma Yelusaleme, mooka vala ũĩ; na mavatisĩwa nĩwe ũsĩnĩ wa Yolotanĩ, makyumbũla nai syoo. 6Na Yoana eekĩĩte ngũa ya w'ĩa wa ngamĩle, na aĩ na mũkwa kĩnyunyunĩ kyake, na aĩsaa ngie na ũkĩ wa nzũkĩ wa kĩthekanĩ. 7Na atavan'ya, akyasya, Ĩtina wakwa kũkĩte ũla wĩ vinya kwĩ nyie, o na ndyĩanĩwe nĩ ũkunama nĩthasye tũmĩkwa twa iatũ syake. 8Nyie nĩnĩnamũvatĩsaa na manzĩ; ĩndĩ ũsu akamũvatisaa na Veva Mũtheu.

Ũvatiso wa Yesũ

(MATHAYO 3.13–17;Luka 3.21–22)

9 Na kweethĩwa matukũ asu, Yesũ ooka kuma Nasaleti ya Kalilii, na avatisĩwa nĩ Yoana ũsĩnĩ wa Yolotani. 10Na oyu akyuma manzĩnĩ, oona matu mavingũka, na Veva ailyĩ ta ĩvũĩ aimũtheeea: 11na wasya wauma ĩtunĩ, We nue Mwana wakwa mwendwa, nendeew'e nue.

Kũtatwa kwa Yesũ weũnĩ

(MATHAYO 4.1–11;Luka 4.1–13)

12Na oyu Veva amũtwaa na vinya weũnĩ. 13Na aĩ ku weũnĩ matukũ mĩongo ĩna akĩtatwa nĩ Satani; na aĩ vamwe na nyamũ sya kĩthekanĩ; na alaĩka nĩmamũthũkũmaa.

Yesũ akyambĩlĩlya kũtavan'ya

(MATHAYO 4.17;Luka 4.14–15)

14Na ĩtina wa Yoana kwĩkĩwa kolokolonĩ, Yesũ aenda Kalilii akĩtavan'ya ũvoo mũseo wa Ngai, 15akyasya, Ĩvinda nĩ ĩviku, na ũsumbĩ wa Ngai nũthengeee: alyũlai ngoo na mũkĩtĩkĩla ũvoo mũseo.

Yesũ aimeta amanyĩw'a Make ma mbee

(MATHAYO 4.18–22;Luka 5.1–11)

16Na akĩvĩtĩla ũtee wa ũkanga wa Kalilii, oona Simoni na Andalea mwana-a-inyia makĩkya kĩtei ũkanganĩ; nũndũ maĩ atei ma makũyũ. 17Na Yesũ amea, Ngatĩĩai, nakwa ngamũtw'a atei ma andũ. 18Na oyu matia itei, na mamũatĩĩa. 19Na aendanga mbee vanini na oona Yakovo mwana wa Sevetii, na Yoana mwana-a-inyia, nao maĩ ngalawanĩ makĩseũvya itei syoo. 20Na oyu ameta: na matia ĩthe woo Sevetii ngalawanĩ vamwe na athũkũmi, na mamũatĩĩa.

Yesũ aivosya mũndũ waĩ na ndaimoni Kavelinaumi

(Luka 4.31–37)

21 Na mathi Kavelinaumi; na oyu mũthenya wa savato avota ĩsinakokenĩ na amanyĩsya. 22Na maseng'w'a nĩ ũmanyĩsyo wake: nĩkwĩthĩwa amamanyĩsya ta ũla wĩ na ũkũmũ, o na ti ta aandĩki. 23Na oyu ĩsinakokenĩ yoo kwaĩ mũndũ ũla wakwetwe nĩ veva mũvũku; na aneena na wasya mũnene, 24akyasya, Twĩ ũndũ naku wa kyaũ, we Yesũ Mũnasaleti? Nĩwooka kũtwananga? Nĩngwĩsĩ we, wĩ ũla Mũtheũ wa Ngai. 25Na Yesũ ookan'ya, akyasya, Tumya kanyw'a, noimuma. 26Na ũla veva mũvuku, ũkĩmũthingithangya na kũkaya na wasya mũnene, wamuma. 27Na onthe maseng'a, mũvaka makũlan'ya ene kwa ene, makyasya, Ũndũ ũũ nata? Ũmanyĩsyo mweũ! Nũkwĩaĩa na ũkũmũ o na maveva mavuku, na nĩmeũmwĩw'a. 28Na oyu nguma yake yanyaĩĩka nthĩ yonthe ya Kalĩlii na ndee syayo.

Yesũ aivosya inyia wa mũka wa Simoni na angĩ aingĩ

(MATHAYO 8.14–17;Luka 4.38–41)

29Na oyu, mauma ĩsinakokenĩ, mavota nyũmbanĩ ya Simoni na Andalea, vamwe na Yakovo na Yoana. 30Na ĩndĩ inyia wa mũka wa Simoni akomete awaĩte ndetema; na oyu mamũtavya ũvoo wake: 31nake ooka na amũkwata kw'oko, amũkĩlya; na ndetema yamũtia, nake amathũkũma.

32Na wĩoo, syũa yĩkĩthũa, mamũetee onthe ala maĩ awau, na ala makwetwe nĩ ndaimoni. 33Na andũ ma ndũa yonthe moombana vamwe mũomonĩ. 34Na avosya aingĩ ala mawaĩte mowau ma mĩthemba mingĩ, na aumya ndaimoni nyingĩ; na ndaaĩtĩkĩla ndaimoni ineene, nĩkwĩthĩwa nĩsyamwĩsĩ.

Yesũ ayĩvatha athi kũvoya, na kuma Kavelinaumi

(Luka 4.42–44)

35Na kĩoko tene, w'oa ũtanatema, ookĩla, aumaala, na athi vandũ vate andũ, na avoyea vo. 36Na Simoni na ala maĩ nake mamũvikĩla; 37na mamwona mamwĩa, Andũ onthe nĩmeũkũmantha. 38Nake amea, Tũendei kũngĩ, kũvika tũtũla tũla twĩ mbee, nĩtavan'ye ku nakw'o; nũndũ nyie naetiwe nĩ ũu. 39Na atavan'ya masinakokenĩ moo Kalilii kw'onthe, na aumya ndaimoni.

Kũvow'a kwa mũndũ ũwaĩte mangũ

(MATHAYO 8.1–4;Luka 5.12–16)

40Na mũndũ ũwaĩte mangũ athi vala ũĩ, akĩmwĩsũva na kũmũtulĩlya ndu, na kũmwĩa, Ethĩwa nũkwenda, nũtonya kũnthesya. 41Na Yesũ ũndũ wa kũmwĩw'ia

ĩnee, atambũũkya kw'oko kwake, amũkiita, na amwĩa, Nĩngwenda; ĩthĩwa mũtheu. 42Na oyu mangũ mavoa, na athea 43Na amwĩaĩa na vinya, na amumaalya oyu, akĩmwĩa, 44Sisya ndũkatavye mũndũ o na wĩva; ĩndĩ thi ũkeyonan'ye kwa mũthembi, nokyũmya nthembo ila Mose weaie kwondũ wa kũthew'a kwaku, syĩthĩwe ũkũsĩ kwoo. 45Ĩndĩ aumaala, na ambĩlĩya kũtavan'ya mũno na kũnyaĩĩkya ũvoo ũsu, na kwondũ wa ũu Yesũ ndaatonya ĩngĩ kũvota ndũanĩ eyonanĩtye, ĩndĩ ekala ũtee kũndũ kũte andũ: na andũ mooka vala ũĩ kuma kĩla vandũ.

MALIKO 2

Kũvow'a kwa mũndũ mwau mamutha

(MATHAYO 9.1–8;Luka 5.17–26)

1Na matukũ amwe mathela, asyoka ĩngĩ Kavelinaumi, na kwatavanw'a kana e vo nyũmbanĩ. 2Na aingĩ moombana vamwe, mũvaka vatyaatiala ũthei, aiee, o na mũomonĩ: nake amatavya ĩla ndeto. 3Na mooka mamũtee mũndũ ũla waĩ na ũwau wa kwaa mamutha, akuĩtwe nĩ andũ ana. 4Na meethĩa matitonya kũmũthengeea nũndũ wa mũvivinyano wa andũ, mathaĩlya kĩalanĩ vala waĩ: na mavũthũa, matheesya ũkomo ũla ũsu waĩ na ũwau wa kwaa mamutha ũkomee. 5Na Yesũ oona mũĩkĩĩo woo, amwĩa ũla waĩ na ũwau wa kwaa mamutha, Mwana, naĩ syaku nĩsyaekwa. 6Ĩndĩ vaĩ amwe ma aandĩki mekalĩte vo, makĩsũanĩa ngoonĩ syoo, 7Nĩkĩ mũndũ ũũ ũnũũneeka ũu? Nũkũumana: nũũ ũtonya kũekea naĩ ate o ũmwe, nake nĩ Ngaĩ? 8Na oyu Yesũ amanya vevanĩ wake kana nĩmeũsũanĩa ũu nthĩnĩ woo, amea, Nĩkĩ mũũsũanĩa maũndũ asu ngoonĩ syenyu? 9Ũla ũvũthũ nĩ wĩva, kũtavya ũũ eĩ na ũwau wa kwaa mamutha, Naĩ syaku nĩsyaekwa; kana kwasya, Ũkĩla noyosa ũkomo waku ũende? 10Ĩndĩ nĩ kana mũmanye atĩ Mwana wa mũndũ e na ũkũmũ kũũ nthĩ wa kũekea naĩ (amwĩa ũla waĩ na ũwau wa kwaa mamutha), 11Nĩngũkwĩa, Ũkĩla, ũkue ũkomo waku, wĩnũke. 12Nake ookĩla, na oyu akua ũkomo, aumaala onthe makyona; na kwondũ wa ũu onthe maseng'a, na mamũtaĩa Ngai, makyasya, Tũtyaaona ũndũ ta ũu ĩngĩ nongi.

Kwĩtwa kwa Livai

(MATHAYO 9.9–13;Luka 5.27–32)

13Na aumaala ĩngĩ athi ũtee wa ũkanga; na ĩkomano yonthe yamũmbanĩa, nake amamanyĩsya. 14Na avĩtĩte, oona Livai mwana wa Alivaio ekalĩte vala vaumĩaw'a koti, na amwĩa, Mbikĩla. Nake ookĩla amũvikĩla.

15Na kweethĩwa ekalĩte nyũmba ya mũndũ ũsu akĩya lĩu, aumya ma koti na andũ athe aingĩ mekala nthĩ vamwe na Yesũ na amanyĩw'a make: nĩkwĩthĩwa maĩ aingĩ, na nĩmamũvikĩlĩte. 16Na aandĩki ma Avalisi, mamwona akĩya vamwe na aumya ma koti na andũ athe, mamea amanyĩw'a make, Kũilyĩ ata ũũ ũnũkũya na kũnyw'a vamwe na aumya ma koti na andũ athe? 17Na Yesũ eew'a ũũ amea, Ala mate awau mati vata wa mũiiti, ĩndĩ no ala awau: ndyaaũka kwĩta ala alũngalu ĩndĩ nĩ ala athe.

Ũndũ wa kũtĩĩa ũya

(MATHAYO 9.14–17;Luka 5.33–39)

18Na amanyĩw'a ma Yoana na ma Avalisi nĩmatĩĩaa ũya: nao mooka mamwĩa Yesũ, Nĩkĩ amanyĩw'a ma Yoana na amanyĩw'a ma Avalisi nĩmatĩĩaa ũya, ĩndĩ amanyĩw'a maku matitĩĩaa ũya? 19Na Yesũ amakũlya, Ala metĩtwe mũtwaanonĩ nĩmatonya kũtĩĩa ũya ĩvinda yĩla mũtwaanĩ wĩ vamwe nao? Mũtwaani e vo vamwe nao maitonya kũtĩĩa ũya. 20Ĩndĩ mĩthenya nĩyũkĩte, yĩla mũtwaani ũkaumw'a kwoo, na ĩndĩ makatĩĩa ũya mĩthenya ĩsu. 21Na vai mũndũ ũliaa kĩlio kya ngũa nzaũ ngũanĩ ngũũ: nũndũ alia, kĩla kyeũ kĩkĩawa vo nĩkyumasya kĩlungu ngũanĩ ngũũ, na ũtembũku ũiendeea ũineneva. 22O na vai mũndũ wĩkĩaa mbinyu mbĩthĩ mathatwanĩ makũũ; nũndũ eekĩa, ĩla mbinyu ĩkatembũa mathatwa, na mbinyu ĩkĩtĩka, na mathatwa makyanangĩka: ĩndĩ mekĩaa mbinyu mbĩthĩ mathatwanĩ meũ.

Ũndũ wa kũlilikana savato

(MATHAYO 12.1–8;Luka 6.1–5)

23Na kweethĩwa, aendele mĩũndanĩ ya nganũ mũthenya wa savato, amanyĩw'a make mambĩlĩlya kũtũla iia sya nganũ, maendete. 24Na Avalisi mamwĩa, Sisya, nĩkĩ mekwĩka mũthenya wa savato ũndũ ũtosana na ĩla mĩao? 25Na amea, Mũtyaasoma nongĩ ũndũ Ndavĩtĩ wekie, yĩla waĩ na thĩna, na akĩw'a nzaa, we na ala maĩ nake? 26Ũndũ wavotĩe nyũmbanĩ ya Ngai, yĩla Aviathalĩ waĩ mũthembi mũnene, na aya imũtũ ila syaiĩawa Ngai, naw'o ndwosana na ĩla mĩao kũĩwa nĩ mũndũ ate o athembi na anenga ala maĩ nake nao? 27Na amea, Savato watwiwe nũndũ wa mũndũ, na ti mũndũ nũndũ wa savato: 28kwondũ wa ũu Mwana wa mũndũ nĩ Mwĩaĩi o na wa savato.

MALIKO 3

Kũvow'a kwa mũndũ waĩ na kw'oko kwau

(MATHAYO 12.9–14;Luka 6.6–11)

1Na alika ĩngĩ ĩsinakokenĩ; na kwaĩ mũndũ vo waĩ na kw'oko kwau. 2Na mamũsyaĩĩsya, kana nũnũũmũvosya mũthenya wa savato: nĩ kana mamũvinganĩsye. 3Na amwĩa ũla mũndũ waĩ na kw'oko kwau, Ũngama katĩ. 4Na amakũlya, Nĩkwosana na ĩla mĩao kwĩka nesa mũthenya wa savato, kana kwĩka ũthũku? Kũtangĩĩa thayũ kana kũaa? Indĩ mavindya. 5Na amasiangya na ũthatu, akĩw'a woo nũndũ wa wũmũ wa ngoo syoo, amwĩa ũla mũndũ, Tambũũkya kw'oko kwaku. Na atambũũkya; na kw'oko kwake kwavoa kwethĩwa kũima. 6Na Avalisi maumaala, na oyu mambĩlĩlya kũsaman'ya vamwe na ala ma Elote ũndũ matonya kũmũaa.

Avow'a angĩ

7Na Yesũ eesomola vau, we na amanyĩw'a make, athi ũkanganĩ: na ĩkomano ĩnene kuma Kalilii yamũatĩĩa: o na kuma Yutia, 8na kuma Yelusaleme, na kuma Itumea, na mbee was Yolotani, na ngalĩ sya Tile na Sitoni, ĩkomano ĩnene, ya ala meew'a maũndũ manene ala wĩkaa, mooka vala ũĩ. 9Na atavya amanyĩw'a make

kana kakalawa kekale vakuvĩ nake nũndũ wa ĩkomano, yĩikese kũmũvivinya; 10nũndũ nũvoetye aingĩ; na onthe ala maĩ na mothĩn'yo mamũvivinyanĩa nĩ kana mamũkiite. 11Na maveva mavuku, o yĩla mamwona, mavalũka nthĩ mbee wake, na kũneena na wasya mũnene, makyasya, We nue Mwana wa Ngai. 12Na amakindĩlĩla mũno maikamumbũle.

Yesũ akĩnyuva amanyĩw'a ĩkũmi na elĩ

(MATHAYO 10.1–4;Luka 6.12–16)

13Na ambata kĩĩmanĩ, na ameta o ala wendete we mwene moke kwake; nao mooka vala ũĩ. 14Na anyuva ĩkũmi na elĩ kana methĩwae vamwe nake, na nĩ kana amatũme kũtavan'ya, 15na kwĩthĩwa na ũkũmũ wa kũvosya mowau na kumya ndaimoni; 16na amũtw'ĩĩa Simoni syĩtwa yĩngĩ, Vetelo; 17na Yakovo mwana was Sevetii, na Yoana mwana-a-inyia wa Yakovo; namo amatw'ĩĩa syĩtwa yĩngĩ, Voaneliki, nayo nĩ, Ana ma kĩtundumo: 18na Andalea, na Vilivu, na Valitholomayo, na Mathayo, na Thoma, na Yakovo mwana wa Aluvaio, na Thatayo na Simoni Mũkanaani, 19na Yutasi Isikalioti, ũla wamũvũnyanĩe.

Yesũ akĩsũngĩa ala maisye kana mekonĩ make e na ũtethyo wa Satani

(MATHAYO 12.22–37;Luka 11.14–23;12.10)

Na mathi nyũmbanĩ. 20Na yĩla ĩkomano yoombana ĩngĩ, ũndũ mo mataatonya ũndũ o na kũya lĩu. 21Na andũ ma kwoo meew'a ũu, maumaala mamũkwate: nũndũ masya, E na ndũũka. 22Na aandĩki ala matheeie kuma Yelusaleme masya, E na Veelisevuli, na eumya ndaimoni na vinya wa mũnene wa ndaimoni. 23Na ameta moke vala ũĩ, na amatavya na ngelekan'yo, Satani atonya ata kumya Satani? 24Na ethĩwa ũsumbĩ nĩwĩvathanĩtye, ũsumbĩ ũsu ndũtonya kũũngama. 25Na ethĩwa nyũmba nĩyĩvathanĩtye, nyũmba ĩsu ndĩtonya kũũngama. 26Na ethĩwa Satanĩ nũkwĩyũkita mwene, na kwĩvathan'ya, ndakaũngama, ĩndĩ e na mũminũkĩlyo. 27Ĩndĩ vai mũndũ ũtonya kũvota nyũmbanĩ ya ũla wĩ vinya, akamũvuta mĩio yake, atambĩte kũmwova ũla wĩ vinya; na ĩndĩ aitava ila syĩ nyũmbanĩ yake. 28Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Naĩ syonthe ĩkaekewa ana ma andũ, na moumano moo ala maumanaa namo: 29ĩndĩ o ũla wĩmũuma Veva Mũtheu nde ĩndĩ ũkaekewa, ĩndĩ e na ĩvĩtyo ya tene na tene; 30nũndũ masya, E na veva mũvuku.

Wana-a-ia wa w'o

(MATHAYO 12.46–50;Luka 8.19–21)

31Na inyia wake na ana-a-inyia make mooka; na maũngama nza, na mamũtũmana maimwĩta. 32Na ikomano yekala nthĩ yĩmũthyũlũlũkĩte; na mamwĩa, Sisya, mwenyu na ana-a-mwenyu me nza na nĩmeũkũmantha. 33Na amasũngĩa, na asya, Mwaitũ na ana-a-ia naaũ? 34Na amasiangya ala mekalĩte nthĩ mamũthyũlũlũkite, na asya, Sisyai, mwaitũ na ana-a-ia! 35Nĩkwĩthĩwa o ũla wĩkaa kwenda kwa Ngai, ũsu nĩwe mwana-a-ia, na mwĩĩtu-a-ia, na mwaitũ.

MALIKO 4

Ngelekan'yo ya mũvuĩi

(MATHAYO 13.1–9;Luka 8.4–8)

1Na ambĩlĩlya ĩngĩ kũmanyĩsya e ũtee wa ũkanga. Na ĩkomano ĩnene mũno yamũmbanĩa, na ũndũ wa ũu alika ngalawanĩ, na ekala vu ũkanganĩ; na ĩkomano yonthe yekala nthĩ yĩ ũtee wa ũkanga. 2Na amamanyĩsya maũndũ maingi na ngelekan'yo, na ũmanyĩsyonĩ wake amea, 3Ĩthukĩĩsyei: mũvuĩi nĩwaendie kũvuĩa: 4na kweethĩwa akĩvuĩa, mbeke imwe syavalũka ũtee wa nzĩa, na nyũnyi syooka syaiya. 5Na ingĩ syavalũka mavianĩ, vala ve mũthanga mũnini; na oyu syamea, nĩkwĩthĩwa ityaĩ na mũthanga mũliku: 6na syũa yaaa, syavova; na nĩkwĩthĩwa ityaĩ na mĩi, syooma. 7Na ingĩ syavalũka mĩw'anĩ, na mĩw'a yeana na yainyita, na syaaa mũsyaĩe. 8Na ingĩ syavalũka mũthanganĩ mũseo, na syasyaa, ikĩmea na kwĩana; na syasyaa, imwe mĩongo ĩtatũ, na imwe mĩongo thanthatũ, na imwe ĩana. 9Na asya, Ũla wĩ matũ ma kwĩw'a, nĩew'e.

Wĩa wa ngelekan'yo

(MATHAYO 13.10–17;Luka 8.9–10)

10Na yĩla waĩ weka, ala mamũthyũlũlũkĩte, vamwe na ala ĩkũmi na elĩ, mamũkũlya ũndũ wa ĩla ngelekan'yo. 11Na amea, Inyw'ĩ mũnengetwe kũmanya nzama ya ũsumbĩ wa Ngai: ĩndĩ kwa ala me ũtee, maũndũ onthe nĩmekawa na ngelekan'yo; 12kana kũsisya nĩmeũsisya, na matikwona, na kwĩw'a nĩmekwĩw'a, na matiũmanya; maikese kwĩalyũla, na makĩekewa.

Ũelesyo wa ngelekan'yo ya mũvuĩi

(MATHAYO 13.18–23;Luka 8.11–15)

13Na amakũlya, Mũtyĩsĩ ngelekan'yo ĩno? Mũkamanya ata ĩndĩ ngelekan'yo syonthe? 14Ũla mũvũĩi avuĩaa ndeto. 15Aa nĩo ala me ũtee wa nzĩa, vala ndeto yavuĩiwe; nao meew'a, oyu Satani akyũka na akyumya ĩla ndeto ĩvuĩiwe ngooni syoo. 16Na ala mavuĩiwe mavianĩ no ta ũu, ala, yĩla meew'a ĩla ndeto, nĩmeũmyosa oyu na ũtanu; 17na mati na mĩi nthĩnĩ woo, ĩndĩ mekala ĩvinda ĩnini; na ĩtina, yĩla thĩna kana ũnyamao wookĩla kwondũ wa ĩla ndeto, oyu mailulutĩka. 18Na angĩ ala mavuĩiwe mĩw'anĩ, nĩ ala meew'a ĩla ndeto, 19na mawĩmakĩo ma nthĩ, na ũkengani wa ũthwii, na ĩtomo ya syĩndũ ingĩ makĩlika, na kũnyita ĩla ndeto, na ĩilea ũsyaa. 20Na asu ala mavuĩiwe mũthanganĩ mũseo nĩ ala mekwĩw'a ĩla ndeto, na makimyosa, na makĩsyaa, amwe mĩongo ĩtatũ, na angĩ mĩongo thanthatũ, na angĩ ĩana.

Momanyĩsyo kuma taanĩ na kuma mbeunĩ

(MATHAYO 13.31–35;Luka 8.16–18;13.18–19)

21 Na amakũlya, Taa nũetawe nĩ kana wiwe ungu wa ĩmisi, kana ungu wa ũkomo? Ti kana wiwe vala vatũlu? 22Nĩkwĩthĩwa kũti ũndũ ũvithe, ũtakavuanw'a; o na kũti kĩmbithĩ, kĩtakaumbũka ũtheinĩ. 23Ethĩwa ve mũndũ wĩ matũ ma kwĩw'a, nĩew'e. 24Na amea, Ĩsũvĩei ũndũ mũkwĩw'a: kĩthimo kĩla mũthimaa no kyo mũkathimĩwa; na nĩmũkongeleelwa. 25Nũndũ ũla wĩ na kĩndũ, ũsu akanengwa; na ũla ũtaĩ, ũsu akavenwa o na kĩla wĩ nakyo.

26Na amea, Ũsumbĩ wa Ngai nĩ ta ũũ, ta mũndũ wavandie mbeũ mũthanganĩ; 27na akĩkoma na akĩamũka, ũtukũ na mũthenya, na ila mbeũ ikamea na kwĩana ũndũ ũtesi. 28Nthĩ ĩsyaaa ũndũ wayo; mbee nĩ ĩtũ, na mũatĩĩa nĩ kĩia, na mũminũkĩlyo nĩ mbeke mbusũu kĩianĩ. 29Ĩndĩ lĩu wooma, oyu akyosa kavyũ, nũndũ ngetha nĩ mbiku.

30Nake asya, Twĩũvw'anan'ya na kyaũ ũsumbĩ wa Ngai? Kana twĩũelekan'ya na kĩ? 31Ũilyĩ ta mbeke ya kalatali ĩla yavandwa nthĩ, o na kau nĩ nini kwĩ mbeũ syonthe sya nthĩ, 32ĩndĩ yavandwa nĩyĩanaa, ĩkethĩwa nene mbee wa nyũnyi syonthe, na kũasavya mbonge nene; ũndũ nyũnyi sya yayaya itonya kwĩkala muunyĩnĩ wayo.

33Na amatavasya ĩla ndeto na ngelekan'yo nyingĩ ta isu, o tondũ maĩ matonya kũmĩw'a; 34na vate ngelekan'yo ndaaneena nao: ĩndĩ amamanyĩasya amanyĩw'a make maũndũ onthe me nzama.

Yesũ aiuĩthya kĩseve kĩnene

(MATHAYO 8.23–27;Luka 8.22–25)

35Na mũthenya ũsu, kwavika wĩoo, amea, Tũingei mũingo ũla ũngĩ. 36Na matia ĩkomano, athi nake, e o ngalawanĩ ĩsu. Na ngalawa ingĩ syaĩ vamwe nake. 37Na kwookĩla kĩuutani kĩnene kya kĩseve, na itulumo syakũnanga ngalawa, o na ngalawa yambĩlĩlya kusũa manzĩ. 38Nake mwene aĩ ĩtina akomete mũtonĩ: na mamũamũkya, mamwĩa, Mũmanyĩsya, ndwĩ na ũndũ tũkyaa? 39Na aamũka, na akan'ya kĩseve, na atavya ũkanga, Usya, kilya. Na kĩseve kyausya, na kwaya ũuu mũnene. 40Na amakũlya, Nĩkĩ mwĩ na w'ĩa? Mũtinamba kwĩthĩwa na mũĩkĩĩo? 41Na makwatwa nĩ w'ĩa mũnene, na maneenan'ya ene kwa ene, Ũũ nũũ ĩndĩ, ũndũ o na kĩseve na ũkanga niũmwĩw'a?

MALIKO 5

Kũvow'a kwa mũndũ wakwatĩtwe ndaimoni Akelasene

(MATHAYO 8.28–34;Luka 8.26–39)

1Na mainga mũingo ũla ũngi wa ũkanga, mavika nthĩ ya Akelasene. 2Na auma ngalawanĩ, oyu mũndũ akomana nake, aumite mbũanĩ, e na veva mũvuku, 3ũla waĩ na wĩkalo mbũanĩ: na vatyaĩ mũndũ waatonya kũmwova, aiee, o na mũnyololo; 4nĩkwĩthĩwa nĩwovawa mavinda maingĩ na mbĩngũ na mĩnyololo, na mĩnyololo nĩyatusangawa nĩwe, na mbĩngũ nĩsyatũlangawa ilungu, na vatyaĩ mũndũ waĩ na vinya wa kũmũvoovya. 5Na mavinda onthe, mũthenya na ũtukũ, mbũanĩ na iĩmanĩ, ekalaa akĩlonzan'ya na kwĩtemanga na mavia. 6Na amwona Yesũ e kũasa, asemba na amũthaitha; 7na aneena na wasya mũnene, akyasya, Nĩ ũndũ naku wa kĩ, we Yesũ, Mwana wa Ngai Ula Wĩ Ĩũlũ wa Onthe? Nĩngũkwĩavĩthya kwa Ngai, ndũkanyamasye. 8Nũndũ amwĩie, Uma we, veva mũvuku, mũndũnĩ ũũ. 9Nake amũkũlya, Syĩtwa yaku nue ata? Amwĩa, Syĩtwa yakwa, ninyie Nguthu; nũndũ twi aingĩ. 10Na amwĩsũva mũno ndakamalũngye maume nthĩ ĩsu. 11Na vau nguumo wa kĩĩma kwaĩ ĩĩthya ya ngũlũe nyingĩ ikĩya. 12Nao mamwĩsũva, makyasya, Twĩe tũende ĩĩthyanĩ ya ngũlũe, tũlike nthĩnĩ wasyo. 13Na amanenga ũthei. Na ala maveva mavuku mauma na malika ngũlũenĩ: na yĩla ĩĩthya ya ngũlũe yatheea kĩvaũũkonĩ yĩsembete, yalika ũkanganĩ, ũtalo wasyo nĩ ta ngili ilĩ; na syakw'ĩa ũkanganĩ. 14Na ala maĩthasya makĩa, na matavan'ya ũvoo ndũanĩ na ndee. Na andũ mauma mone ũndũ ũla wĩkĩkie. 15Na mooka vala ve Yesũ, na moona ũla eĩkwatĩtwe nĩ ndaimoni ailyĩ nthĩ, evw'ĩkĩte ngũa, e na kĩlĩko, nake nĩwe ũla eĩ na ila nguthu: na makĩa. 16Na ala moonie ũndũ ũsu, mamatavya ũndũ wĩkiwe ũsu ũla eĩkwatĩtwe nĩ ndaimoni, na ũvoo wa ila ngũlũe. 17Na mambĩlĩlya kũmwĩsũva Yesũ aume mĩvakanĩ yoo. 18Na ailika ngalawanĩ, ũla eĩkwatĩtwe nĩ ndaimonĩ amwĩsũva ekalan'ye nake. 19Na Yesũ amũvata, ĩndĩ amwĩa, Enda nyũmba kwaku kwa andũ maku, ũkamatavye maũndũ ũndũ manenevete ala Mwĩaĩi ũkwĩkie, na ũndũ ũkwĩw'ĩie tei. 20Na akwata nzĩa athi, na ambĩlĩya kũtavan'ya ku Ndekavoli maũndũ ũndũ manenevete ala Yesũ ũmwĩkie: na andũ onthe maseng'a

Mwĩĩtu wa Yailu, na mũndũ mũka wauaa nthakame

(MATHAYO 9.18–26;Luka 8.40–56)

21Na Yesũ ainganĩsya ĩngĩ na ngalawa kũvika mũingo ũla ũngĩ, ĩkomano ĩnene yoombana vala ũĩ; nake aĩ ũtee wa ũkanga. 22Na kwooka ũmwe wa anene ma ĩsinakoke, syĩtwa yake eetawa Yailu; na amwona, avalũka maũũnĩ make, 23na amwĩsũva mũno, akyasya, Kelitu kakwa nĩkeũkw'a: nĩngũũvoya wũke ũkakailĩile moko maku, kavoe kethĩwe thayũ. 24Na aendan'ya nake: na ikomano ĩnene yamũatĩĩa na yamũvivinya.

25Na kwai mũndũ mũka ũla waumawa nĩ nthakame ĩvinda ya myaka ĩkũmi na ĩlĩ, 26na anyamaaw'a mũno nĩ aiiti aingĩ, na aanangĩte syonthe ila waĩ nasyo, na ndaĩ kavaa o na vanini, ĩndĩ aendeea na kũwaa, 27na eew'a ũvoo wa Yesũ, alikĩla nguthunĩ e ĩtina, na akiita ngua yake. 28Nũndũ aisye, Nakiita o na ethĩwa no ngũa syake, nĩngũvoa nĩthĩwe nĩ mũima. 29Na oyu nthongo ya nthakame yake yang'ala; na eew'a mwĩĩnĩ wake kana nĩwavoa ũthĩn'yo ũsu wake. 30Na oyu Yesũ amanya nthĩnĩ wake kana vinya nĩwauma kwake, eethyũũa e nguthunĩ, na akũlya, Nũũ ũla wangiita ngũa syakwa? 31Na amanyĩw'a make mamwĩa, Nũkwona ũndũ ĩkomano yĩũkũvivinya, naku wikũlya, Nũũ ũla wangiita? 32Na asisya ngalĩ syonthe nĩ kana one ũla weka ũndũ ũsu. 33Na ũla mũndũ mũka aĩkĩa na kũtetema, amanya ũndũ wekwa, ooka na avalũka nthĩ mbee wake, na amũtavya w'o w'onthe. 34Nake amwĩa, Mwĩĩtu, mũĩkĩĩo waku nĩwakũvosya; thi na ũvoo, wĩthĩwe wĩ mũima, ũte na ũthĩn'yo waku.

35Akĩneena, kwooka andũ kuma kwa mũnene wa ĩsinakoke, makyasya, Mwĩĩtu waku nĩwakw'a: yu wĩnyamaĩsya Mũmanyĩsya kĩ? 36Indĩ Yesũ eew'a ndeto ĩla yaneenwa, amwia ũla mũnene wa ĩsinakoke, Ndũkakĩe, ĩkĩĩa tũ. 37Na ndaaĩtĩkĩla mũndũ aendan'ye nake, ate o Vetelo, na Yakovo, na Yoana mwana-a-inyia wa Yakovo. 38Na mavika nyũmba ya ũla mũnene

wa ĩsinakoke; na oona kĩtuu kĩnene, na andũ aingĩ makĩĩa na kũmeta mũno. 39Na avota nthĩnĩ, amakũlya, Nĩkĩ mũũlonzan'ya na kũĩa? Kana ti kakw'ũ ĩndĩ nĩkakomete. 40Nao mamũthekeea mũno. Indĩ we, amaumaalya onthe nza, athi na ĩthe wa kala kana na inyia wako, na ala maĩ vamwe nake, avota namo nthĩnĩ vala ve kala kana. 41Na akwata kana kw'oko, akea, Talĩtha kumi; ũalyũlo wa ndeto nĩ, Kelĩtu, nĩkwĩa, Ũkĩla. 42Na oyu kala kelĩtu kaũngama, kathi na maũũ: nũndũ kaĩ ka myaka ĩkũmi na ĩlĩ. Na oyu maseng'a na ũseng'yo mũnene. 43Na amavata mũno mũndũ ndakamanye ũndũ ũsu: na eeaa kanengwe kya ũya.

MALIKO 6

Yesũ ailewa Nasaleti

(MATHAYO 13.53–58;Luka 4.16–30)

1Na auma vo; na athi nthĩ ĩla ya kwoo; na amanyĩw'a make mamũvikĩla. 2Na mũthenya wa savato wavĩka, ambĩlĩlya kũmanyĩsya ĩsinakokenĩ: na aingĩ makĩmwĩw'a maseng'a, makyasya, Mũndũ ũũ aumĩtye maũndũ aa va? Na, Ũĩ ũũ nĩ mwaũ ũla ũnengetwe mũndũ ũũ, o na mavinya aa mekwĩkwa na moko make? 3Ũũ ti ũla mũseũvya wa mbwaũ, mwana wa Meli, na mwana-a-inyia wa Yakovo, na Yose, na Yutasi, na Simoni? Na eĩtu-a-inyia mati kũũ kwitũ? Na malulutĩkw'a nĩwe. 4Na Yesũ amea, Mwathani ndalea kwĩthĩwa na ndaĩa, ate o nthĩ yake mwene, na mbaĩnĩ yake, na nyũmbanĩ yake. 5Na ndaatonya kwĩka wĩko wĩ vinya vo, ate o kũmailĩĩla moko make andũ awau avũthũ, na kũmavosya. 6Na aseng'a nũndũ wa kũlea kwĩtĩkĩla kwoo.

Na anganga mĩsyĩ akĩmanyĩsya.

Ũtũme wa amanyĩw'a ikũmi na elĩ

(MATHAYO 10.5–15;Luka 9.1–6)

7 Na ameta kwake ala ĩkũmi na elĩ, na ambĩlĩlya kũmatũma elĩ na elĩ; na amanenga ũkũmũ ĩũlũ wa maveva mavuku; 8na ameaĩa maikakue kĩndũ kya nzĩanĩ, ate o ndata yoka; vate kĩmũtũ, kana mũvuko, kana mbesa ngusunĩ syoo; 9ĩndĩ mekĩe iatũ: na asya, Mũikekĩe itonyeo ilĩ. 10Na amea, O vala mwĩvota nyũmba, mwĩĩkala vo kũvika o yĩla mwĩvauma. 11Na o ũla ũteũmũthokya na kũmwĩw'a, mũkyũma vo, tuangai kĩtoo kĩla kĩ maũũnĩ menyũ wĩthĩwe ũkũsĩ kwoo. 12Na maumaala mathi, na matavan'ya kana andũ maalyũle ngoo. 13Na maumya ndaimoni nyingĩ, na makiitya andũ aingĩ mauta ala maĩ awau, na mamavosya.

Kĩkw'ũ kya Yoana Mũvatisi

(MATHAYO 14.1–12;Luka 9.7–9)

14 Na mũsumbĩ Elote eew'a ũvoo ũsu; nũndũ syĩtwa ya Yesũ nĩyeesĩkĩwe: na asya, Yoana ũla Mũvatisi nũthayũũkĩte kuma akw'ũnĩ, na kwondũ wa ũu mavinya aa metethya wĩa nthĩnĩ wake. 15Ĩndĩ angĩ masya, Nĩ Eliya. Na angĩ masya, Nĩ mwathanĩ, o ta ũmwe wa athani. 16Ĩndĩ Elote eew'a asya, Yoana ũla namũtilile mũtwe, nĩwe ũthayũũkĩte. 17Nũndũ Elote mwene aĩ anatũma andũ na akamũkwata Yoana, akamwova kolokolonĩ kwondũ wa Elotia, mũka wa mwana-a-inyia wake Vilivu; nũndũ nĩwamũtwaĩte. 18Nũndũ Yoana amũtavisye Elote, Kũtyosana na mĩao we kwĩthĩwa na mũka wa mwana-a-mwenyu. 19Na ĩndĩ Elotia aĩ na ũthũ nake, na nĩwendaa kũmũaa; na ndaatonya; 20nũndũ Elote nĩwamũkĩaa Yoana, nĩkwĩthĩwa nĩwesĩ kana nĩ mũndũ mũlũngalũ na mũtheu, na nĩwamũsũvĩaa. Na amwĩw'a nĩwasaanĩaw'a nĩ maũndũ maingĩ; ĩndĩ amwĩthukĩĩasya na mũyo. 21Na mũthenya waĩle wavika, Elote amavokea mboka ya mũthenya wa kũsyawa kwake, na ameta eaĩi ma kwake, na maovisa ma asikalĩ, na andũ me nguma ma Kalilii; 22na mwĩĩtu wa Elotia ũsu alika na asũnga, amwendeesya Elote na ala mailyĩ lĩunĩ vamwe nake; na mũsumbĩ amwĩa ũla mwĩĩtu, Mbĩtya o kĩla ũkwenda na nĩngũũnenga. 23Nake eevĩta, amwĩa, O kĩla wĩmbĩtya ngakũnenga, kũvika nyunzu ya ũsumbĩ wakwa. 24Na aumaala, amũkũlya inyia wake, Nĩmwĩtya kyaũ? Na asya, Mũtwe wa Yoana ũla Mũvatisi. 25Na oyu alika na mĩtũkĩ vala ve mũsumbĩ, amwĩtya, akyasya, Nĩngwenda ũnenge oyu mũtwe wa Yoana ũla Mũvatisi, wĩ ĩsaaninĩ. 26Na mũsumbĩ eew'a woo mũno; ĩndĩ kwondũ wa mawĩvĩto make, na kwondũ wa ala mailyĩ lĩunĩ, ndaaĩtĩkĩla kũmũvata. 27Na oyu mũsũmbĩ atũma mũsikalĩ ũmwe wa asũvĩi make, na eeaa mũtwe wake ũetwe: na athi amũtila mũtwe, e kolokolonĩ, 28na aete mũtwe wake wĩ ĩsaaninĩ, oonenga ũla mwĩĩtu; na mwĩĩtu anenga inyia wake. 29Na amanyĩw'a ma Yoana meew'a ũvoo, mooka moosa kimba kyake, mathika mbũanĩ.

Kũsyoka kwa amanyĩw'a

(MATHAYO 14.13–14;Luka 9.10)

30 Na atũmwa mamũmbanĩa Yesũ; na mamũtavya maũndũ onthe, o ala meekie, na ala mamanyĩisye. 31Na amea, Ũkai inyw'ĩ mwĩ inyw'oka vandũ vate andũ, mũthũmũe vanini. Nũndũ kwaĩ aingĩ mokĩte na maendete, na matyaĩ na ũthei o na wa kũya. 32Na mathi ngalawanĩ me oka vandũ vate andũ, 33Na andũ mamona maendete, na aingĩ mamamanya, na masemba vo na nyaĩĩ maũmĩte ndũanĩ syonthe, na mamba ũvika. 34Na Yesũ aũma ngalawanĩ oona ĩkomano ĩnene, na amew'ĩa andũ tei, nĩkwĩthĩwa mailyi ta malondũ mate na mũĩthi: na ambĩlĩlya kũmamanyĩsya maũndũ maingĩ.

Kũvũnĩthw'a kwa andũ ngili itano

(MATHAYO 14.15–21;Luka 9.11–17;YOANA 6.1–13)

35 Na yĩla kwatwie kũtuka, amanyĩw'a make mooka vala ũĩ, mamwĩa, Vaa tũĩ nĩ weũnĩ, na nĩkũtwie kũtuka; 36ũmbũũkya aa, nĩ kana mathi ndee na mĩsyĩ kũũ na kũũ makethooee liu. 37Indĩ asũngĩa, amea, Manengei lĩu e inyw'ĩ. Na mamũkũlya, Tũende tũkathooe imũtũ sya silingi maana elĩ, tũkamanenge maye? 38Na amasũngĩa, Mwĩ na imũtũ syĩana? Endai mũsisye. Na mamanya masya, Nĩ itano, na makũyũ elĩ. 39Na ameaĩa mekalye onthe nthĩ nyekinĩ nziũ, ngũthũ na nguthu. 40Na mekala nthĩ mĩkw'ĩlĩ, kũmwe ĩana na kũngĩ

mĩongo ĩtano. 41Na oosa ila imũtũ itano na ala makũyũ elĩ, na ang'elela ĩtunĩ aithima na aitilanga ila imũtũ; na anenga amanyĩw'a mamaaĩe; na ala makũyũ elĩ amaaĩa onthe. 42Na onthe maya mavũna. 43Na moosa ilungu ila ndile, ikavũ ĩkũmi an ilĩ syausũa, na sya makũyũ namo. 44Na ala maĩe ila imũtũ maĩ aũme ngili itano.

Yesũ akinyĩle ũkanganĩ ĩũlũ

(MATHAYO 14.22–33;YOANA 6.16–21)

45Na oyu amathing'ĩĩsya amanyĩw'a make malike ngalawanĩ, mambe kũinganĩsya mũingo ũla ũngĩ, kũvika Vethisaita, ĩvinda yĩla we mwene ũnũkũmbũũkya makomano. 46Na amatiĩa ũvoo athi kĩĩmanĩ kũvoya. 47Na kwavika wĩoo ĩla ngalawa yaĩ ũkanganĩ katĩ, nake aĩ weka ku mwaĩo. 48Na amona makĩthĩna nĩ ũtwaa ngalawa, nũndũ kĩseve nĩkyamathaũĩtye, ta ũsyaĩĩsyo wa kana wa ũtũkũ athi vala maĩ, akinyĩle ũkanganĩ ĩũlũ; na enda kũmavĩta: 49ĩndĩ mo mamwona akinyĩle ũkanganĩ ĩũlũ, matalĩthya kana nĩ ĩimũ, na makaya; 50nũndũ onthe nĩmamwonie, na maũũya. Ĩndĩ oyu aneena nao, na amea, Ĩthĩwai na ũnyiau: ninyie; mũikakĩe. 51Na ambata vala maĩ ngalawanĩ; na kĩseve kyakilya: na maseng'a mũno nthĩnĩ woo; 52nũndũ maiaamanya ũndũ wa ila imũtũ, ĩndĩ ngoo syoo syaĩ nyũmũ.

Yesũ aivosya ala awau Kenesaleti

(MATHAYO 14.34–36)

53Na mainga mavika nthĩ ya Kenesaleti, na moova ngalawa ũtee wa ũkanga. 54Na mauma ngalawanĩ, oyu andũ mamũmanya, 55na masemba makoman'ya nthĩ ĩsu yonthe, na mambĩlĩlya kũkua na mokomo moo ala maĩ awau, mamaete vala meewie ũĩ. 56Na kw'onthe kũla wavotie, mĩsyĩ, kana ndũanĩ kana ndee, mamaia ala awau ing'ang'anĩ, na mamwĩsũva makiite o na ethĩwa no ũtiivo wa ngũa yaye; nao onthe ala mamũkiitie mavow'a vyũ.

MALIKO 7

Yesũ aisũngĩa ũnyungunyĩsyo wa ũlea kũatĩĩa mokũũ ma atumĩa

(MATHAYO 15.1–20)

1Na Avalisi na amwe ma aandĩki ala maumĩte Yelusaleme mamũmbanĩa, 2na moona amwe ma amanyĩw'a make makĩya lĩu woo na nzaa mbuku, nasyo nĩ ila ite nthambye. 3(Nũndũ Avalisi na Ayuti onthe, makĩkwata mokũũ ma atumĩa, matiĩsaa matathambĩte nzaa mũno; 4na mauma kĩng'ang'anĩ, matathambĩte matiya; na ve maũndũ angĩ maingĩ ala makothaa kũkwata, ta kũthambya ikombe, na mbisũ, na mĩio ya ũthũku.) 5Na ĩndĩ ala Avalisi na aandĩki mamũkũlya, Nĩkĩ amanyĩw'a maku matikinyaa kwĩanana na mokũũ ma atumĩa, ĩndĩ nĩmaĩsaa lĩu woo na nzaa mbuku? 6Na amea, Isaia nĩwathanie nesa ũndũ wenyu angangan'ya, o ũndũ kũandĩkĩtwe,

Andũ aa nĩmandaĩaa na ilomo syoo,
Ĩndĩ ngoo syoo syĩ kũasa nakwa.
Ĩndĩ manthaithaa ũthaithi wa mana,

7Makĩmanyĩsya momanyĩsyo, nao nĩ mawĩaĩo ma andũ.

8Nĩmũtiaa mĩao ya Ngai, na kũkwataa mũno mokũũ ma andũ, ta kũthambya mbisũ na ikombe: na maũndũ maingĩ ta asu nĩmwĩkaa. 9Na amea, Nĩmũleaa vyũ ĩla mĩao ya Ngai nĩ kana mwĩkalae na mokũũ menyu, 10Nũndũ Mose aisye, Taĩa au na mwenyu; na, Ũla ũnũkũuma ĩthe kana nyinyia, nakw'e: 11ĩndĩ inyw'ĩ mwĩasya, Ethĩwa mũndũ akamwĩa ĩthe kana nyinyia, Kĩndũ o na kĩva kĩla naĩ ndonya ũkũnenga nĩ Kolivani, naw'o nĩ kwasya, Nĩkĩnengetwe Ngai; 12inyw'ĩ mũtiĩtĩkĩla ĩngĩ akamũtethya ĩthe kana nyinyia na ũndũ; 13nĩmũkwananga ndeto ya Ngai kwondũ wa mokũũ menyu, ala mũtianĩaa: na maũndũ maingĩ ta asũ nĩmwĩkaa. 14Na ayĩta ĩkomano yũke vala ũi ĩngĩ, na ayĩa, Mbĩthukĩĩsyai inyw'onthe, mũmanye: 15vai kĩndũ kĩ ũtee wa mũndũ kĩla kĩkĩlika nthĩni wake kĩtonya kũmũvukya; ĩndĩ maũndũ ala maumaa nthĩnĩ wake, nĩmo mamũvukasya ũla mũndũ. 16(Ethĩwa mũndũ e na matũ ma kwĩw'a, nĩew'e.) 17Na atia ĩkomano, alika nyũmba, amanyĩw'a make mamũkũlya ũndũ wa ĩla ngelekan'yo. 18Na amea, Inyw'ĩ nenyu mũti na ũmanyi? Mũtiũmanya kana o kĩla kĩ ũtee wa mũndũ kyamũlika mũndũ, kĩitonya kũmũvukya; 19nũndũ kĩivotaa ngoonĩ, ĩndĩ ĩvunĩ yake, na nĩkĩũmĩwa? Asya ũu, atheisye sya ũya syonthe. 20Na asya, Ũndũ ũla wumaa nthĩnĩ wa mũndũ, nĩw'o ũvukasya mũndũ. 21Nũndũ kuma nthĩnĩ, ngoonĩ sya andũ, nĩkw'o kumaa malilikano mathũku, mawathavu, mong'ei, maũaani, molaalaĩ, 22mawendi, mothũku, mokengani, mĩmeo mĩthũku, itho ĩthũku, kũumana, wĩyĩan'yo, ũtumanu: 23maũndũ asu onthe mathũku maumaa nthĩnĩ, na nĩmo mavũkasya mũndũ.

Kũvow'a kwa mwĩĩtu wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ

(MATHAYO 15.21–28)

24Na auma vo, athi mĩvakanĩ ya Tile na Sitoni. Na avota nyũmba na ndendaa ũmanyĩke nĩ mũndũ; na ndaatonya kwĩvitha. 25Ĩndĩ oyu mũndũ mũka, ũla kelĩtu kake kaĩ na veva mũvuku, eew'a ũvoo wake, ooka na amũvalũkĩla maũũnĩ make. 26Na ũla mũndũ mũka aĩ Mũkiliki ũko wa Silovonike. Na amwĩsũva amumĩsye mwĩĩtu wake ĩla ndaimoni. 27Na amwĩa, Ieke syana syambe ũvũna: nũndũ ti ũseo kwosa lĩu wa syana na kũwĩkĩsya ngitĩ. 28Ĩndĩ we asũngĩa, amwĩa, Ĩĩ, Mwĩaĩi; ĩndĩ o na ngitĩ syĩ ungu wa mesa niĩsaa tũlungu tũla tũũvalũkangw'a nĩ syana. 29Na amwĩa, Kwondũ wa ndeto ii enda; ndaimoni nĩyumie mwĩĩtunĩ waku. 30Na enũka, na amwĩthĩa mwana akomete ũkomonĩ, na ĩla ndaimoni nĩyumie.

Kũvow'a kwa mũndũ mwau matũ, na wavũvũtaa

(MATHAYO 15.29–31)

31Na ĩngĩ auma mĩvakanĩ ya Tile, avĩtĩla Sitoni, athi kũvika ũkanga wa Kalilii, avĩtĩle katĩ wa mĩvaka ya Ndekavoli. 32Na mamũetee ũmwe mwau matũ, na wavũvũtaa; na mamwĩsuva amwilĩĩle kw'oko kwake. 33Na amwosa e weka amũvanthan'ya na ĩkomano, na amwĩkĩa syaa syake matũnĩ make, na atw'ĩla mata, na

akiita ũĩmĩ wake; 34na ang'elela ĩtunĩ avevũũka, na amwĩa, Evavatha, ũalyũlo nĩ, Vingũka. 35Na matũ make mavingũka, na kĩla kyoovete ũĩmĩ wake kyathaw'a, na aneena nesa. 36Na ameaĩa maikatavye mũndũ: ĩndĩ o ũndũ wongeleele kũmeaĩa, now'o mongeleele mũno kũtavan'ya. 37Na maseng'a ũndũ ũtathimĩka, makyasya, Nĩwĩkĩte maũndũ onthe nesa; nũtumaa o na ala au matũ mew'a, na ala mataaneena maneena.

MALIKO 8

Kũvũnĩthw'a kwa andũ ngili inya

(MATHAYO 15.32–39)

1Na ĩngĩ matukũ asu, yĩla kwaĩ ĩkomano ĩnene, nayo yĩtyaĩ na kya ũya, ameta amanyĩw'a make, na amea, 2Nĩngũyĩw'ĩa ĩkomano tei, nĩkwĩthĩwa yu nĩ matukũ atatũ mekalĩte nakwa, na mati na kya ũya: 3na ethĩwa nĩngũmombũũkya maende kwoo me na nzaa, makanyalĩla nzĩanĩ; na amwe moo maumĩte kũasa. 4Na amanyĩw'a make mamũsũngĩa, Mũndũ atonya ata kũvũnĩthya andũ aa na imũtũ kũũ weũnĩ? 5Na amakũlya, Mwĩ na imũtũ syĩana? Na masya, Nĩ mũonza.

6Na ayĩaĩa ĩkomano yĩkale nthĩ: nake oosa ila imũtũ mũonza, na atũnga mũvea, na atilanga, na anenga amanyĩw'a make, mamaaĩe; na mayĩaĩa ĩkomano. 7Na maĩ na tũmakũyũ tũvũthũ: na atũathima, na eeaa kana mayĩaĩe tũu natw'o. 8Na maya, mavũna: na moosa ũtialo wa ilungu ila ndile, ikavũ mũonza. 9Na ala maĩe maĩ ta ngili inya: na amombũũkya. 10Na oyu alika ngalawanĩ vamwe na amanyĩw'a make, na athi ngalĩ sya Ndalimanutha.

Yesũ ailea kwĩka kyama

(MATHAYO 16.1–4;Luka 12.54–56)

11 Na Avalisi maumĩla, na mambĩlĩlya kũkũlan'ya nake, makĩmantha kyama kuma ĩtunĩ, makĩmũtata. 12Na avevũũka mũno vevanĩ wake na asya, Nĩkĩ ũsyao ũũ ũkũmantha kyama? Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Ũsyao ũũ ndũkanengwa kyama. 13Na amatia, na avota ĩngĩ ngalawanĩ, ainga mũingo ũla ũngĩ.

Yesũ aikan'ya kũlea kwona kwa amanyĩw'a

(MATHAYO 16.5–12)

14Na nĩmoolĩtwe nĩ ũkua imũtũ; ate o kĩmũtũ kĩmwe maĩ nakyo ngalawani. 15Na ameaĩa, akyasya, Ĩmanyĩlĩlei, ĩsũvĩei yĩla ĩlawa ya Avalisi na ya Elote. 16Na masũanĩa ene kwa ene, makyasya, Nĩkwĩthĩwa tũi na imũtũ. 17Na Yesũ amanya ũu amea, Nĩkĩ mũũsũanĩa nũndũ mũi na imũtũ? Mũinamba kwona o na kũmanya? Ngoo syenyu ko nyũmũ? 18Mwĩ na metho, na mũtikwona? Na mwĩ na matũ, na mũtikwĩw'a? O na mũtiũlilikana? 19Yĩla namatilangĩle andũ ngili itano ila imũtũ itano, mwoosie ikavũ syĩana syusũĩte ilungu ila ndile? Mamwĩa, Nĩ ĩkũmi na ilĩ. 20Na ĩvinda yĩla nĩnamatilangĩle andũ ngili inya imũtũ mũonza, mwoosie ikavũ syĩana sya ilungu ila ndile? Na mamwĩa, Nĩ mũonza. 21Na amea, O na yu mũtinamba ũmanya?

Aivosya kĩlilinda Vethisaita

22 Na mavika Vethisaita. Na mamũetee kĩlilinda, mamwĩsũva akĩkiite. 23Na akwata kĩla kĩlilinda kw'oko, akĩtwaa ũtee wa mũsyĩ; na akĩtw'ĩla mata metho, na akilĩĩla moko, akĩkũlya, Nũkwona kĩndũ? 24Na kyookĩlya metho, kyasya, Nĩngwona andũ; nũndũ nĩngũmona ta mĩtĩ, maendete. 25Na akilĩĩla moko ĩngĩ methonĩ; na kyaketeea mũno, nakyo kyavow'a, na kyoona syĩndũ syonthe nesa. 26Na amwĩa enũke kwoo, akyasya, O na mũsyĩ ũũ ndũkavote vo.

Vetelo aikũsĩĩa atĩ Yesũ nĩwe Klĩsto

(MATHAYO 16.13–20;Luka 9.18–21)

27Na Yesũ na amanyĩw'a make mauma vo, mathi mĩsyĩ ya Kaisalea ya Vilivu: na me nzĩanĩ maendete amakũlya amanyĩw'a make, akysaya, Andũ measya nyie nĩ ũũ? 28Na mamũtavya, makyasya, Wĩ Yoana ũla Mũvatisi; na angĩ, Wĩ Eliya; ĩndĩ angĩ, Wĩ ũmwe wa athani. 29Na amakũlya, Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩasya nyie nĩ ũũ? Vetelo asũngĩa, amwĩa, We nue Klĩsto. 30Na ameaĩa maikatavye mũndũ ũndũ wake.

Yesũ akyathana kĩkw'ũ kyake na ũthayũũkyo

(MATHAYO 16.21–23;Luka 9.22)

31Na ambĩlĩlya kũmamanyĩsya kana Mwana wa mũndũ ndatĩa ũthĩnw'a na mathĩna maingĩ, na kũlewa nĩ atumĩa, na athembi anene, na aandĩki, na kũawa, na mĩthenya ĩtatũ yathela akathayũũka ĩngĩ. 32Na aneena ndeto isu ateũvitha. Na Vetelo amwosa, ambĩlĩlya kũmũkan'ya. 33Ĩndĩ we eethyũũa, na amasisya amanyĩw'a make, amũkan'ya Vetelo, akyasya, Syoka ĩtina wakwa, Satani; nũndũ ndũũlilikana maũndũ ma Ngai, ĩndĩ nĩ ala ma andũ.

Wĩtano wa kwĩlea mwene

(MATHAYO 16.24–28;Luka 9.23–27)

34Na ayĩta ĩkomano na amanyĩw'a make nao, na amea, Ethĩwa mũndũ o na wĩva nũnũkwenda kũmbikĩla, nĩelee mwene, na kwĩyaĩkya ngelan'yo yake, na akĩmbikĩla. 35Nũndũ o ũla ũnũkwenda kũvĩtya thayũ wake akawasya; na o ũla ũkawasya thayũ wake kwondũ wakwa na kwondũ wa ũvoo mũseo, ũsu akoovĩtya. 36Nũndũ mũndũ aunwa nĩ kyaũ o na akosa nthĩ nima na akyasya thayũ wake? 37Nũndũ mũndũ akakũan'ya thayũ wake na kyaũ? 38Nũndũ o ũla ũkambĩw'ĩa nthoni nyie kana ndeto syakwa ũsyaonĩ ũũ wa ũlaalai na wa naĩ, nake Mwana wa mũndũ nũkamwĩw'ĩa nthoni, yĩla ũkoka ũtheunĩ mũtisu wa Ĩthe wake vamwe na alaĩka atheu.

MALIKO 9

1Na amea, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Ve andũ amwe ma aa maũngeme vaa, ala matakasama kĩkw'ũ nongi, matanamba kwona ũsumbĩ wa Ngai wũkĩte na vinya.

Kũalyũka kwa mũvw'ano wake

(MATHAYO 17.1–13;Luka 9.28–36)

2Na matukũ thanthatũ mathela Yesũ oosa Vetelo, na Yakovo, na Yoana, ambata nao kĩĩmanĩ kĩtũlu me oka: na mũvw'ano wake waalyũka mene; 3na ngũa syake

syakaka, syeeũva kw'ũ, ũndũ mũthambya o na wĩva kũũ nthĩ ũtatonya kweũvya. 4Na Eliya vamwe na Mose mamaumĩlĩa: nao nĩmaneenanasya na Yesũ. 5Na Vetelo asũngĩa na amwĩa Yesũ, Lavai, nĩ ũseo kwitũ kwĩthĩwa vaa: na twake malwanda atatũ; yĩmwe yĩthĩwe yaku, na yĩmwe ya Mose, na yĩmwe ya Eliya. 6Nũndũ ndaamanya ũndũ wa kũneena; nĩkwĩthĩwa nĩmalikilwe nĩ w'ĩa mũnene. 7Na kwooka ĩthweo yamekĩa muunyĩ: na wasya wauma ĩthweonĩ, ũkyasya, Ũũ nĩwe Mwana wakwa mwendwa: mwĩw'ei we. 8Na mĩtũkĩ masisya kũũ na kũũ, na matyaona mũndũ ĩngĩ, ate o Yesũ weka vamwe nao.

9 Na makĩtheea kuma kĩĩmanĩ, ameaĩa maikatavye mũndũ maũndũ ala monie, mũvaka o yĩla Mwana wa mũndũ ũkathayũũka kuma kwa akw'ũ. 10Na masũvĩa ĩla ndeto, maikũlan'ya ene kwa ene ũndũ kũthayũũka kuma kwa akw'ũ kũilyĩ. 11Na mamũkũlya, makyasya, Nĩkĩ ĩndĩ aandĩki mekwasya mũvaka Eliya ambe kũka? 12Na amea, Nĩ w'o Eliya nĩwũkĩte mbee, na kũtũnga maũndũ onthe kwĩthĩwa meũ: ĩndĩ kũandĩkĩtwe ata ũndũ wa Mwana wa mũndũ, kana akathĩnw'a na mathĩna maingĩ na kũlewa? 13Ĩndĩ nĩngũmwĩa kana Eliya nĩwokie, nao mamwĩkie o ũndũ mendie, o ũndũ waandĩkĩwe.

Kũvow'a kwa mwana waĩ ndaimoni

(MATHAYO 17.14–21;Luka 9.37–43)

14Na mavika vala ve amanyĩw'a, moona ĩkomano ĩnene yĩmathyũlũlũkĩte, na aandĩki maikũlangan'ya nao. 15Na oyu ĩkomano yonthe yamwona, yaseng'a mũno, na yasemba vala ũĩ yamũkethya. 16Na amakũlya ala aandĩki, Mwĩkũlan'ya nao ata? 17Na ũmwe wa ĩkomano amũsũngĩa, Mũmanyĩsya, nĩnakũetee mwana wakwa wĩ na veva ũtaneenaa; 18na o vala ũmũtwaaa nũũmũlumangan'ya na nthĩ: na ĩvũyũ nĩyĩũmuma, na nũnũkũvevetan'ya maeo, na nũnũkũsonzoma: na namatavya amanyĩw'a maku mawumye; na maemwa. 19Na amasũngĩa asya, Ũsyao ũũ ũte na mũĩkĩĩo, ngeethĩwa nenyu ĩvinda yĩana ata? Nĩmũmĩĩsya ĩvinda yĩana ata? Mũetei vaa nĩĩ. 20Na mamũete vala ũĩ: na amwona, oyu ũla veva wamũthingithangya mũno; na avalũka nthĩ, na eeyalalya akyumwa nĩ ĩvũyũ. 21Na akũlya ĩthe, Nĩ kuma ĩvinda yĩva akwatwa nĩ ũndũ ũũ? Na amwĩa, Kuma e mũnini. 22Na mavinda maingĩ nũmwĩkasya mwakinĩ, o na manzĩnĩ, ũmwanange: ĩndĩ ethĩwa nũtonya ũndũ, utwĩw'ĩe tei, noitũtethya. 23Na Yesũ amwĩa, Ethĩwa we nũtonya! Maũndũ onthe nĩmatonyeka kwa ũla ũnũkũĩkĩĩa. 24Na oyu ĩthe wa ũla mwana aneena na wasya mũnene, asya, Nĩngũĩkĩĩa; ndethya vala ndekũĩkĩĩa. 25Na yĩla Yesũ wonie kana ĩkomano yooka yĩsembete vamwe, akan'ya ũla veva mũvuku akĩwĩa, We veva ũtaneenaa na ũtew'aa, nĩngũkwĩaĩa, mume, na ndũkaamũlike ĩngĩ. 26Na wakaya, na wamũthingithangya mũno, wamuma: na ũla mwana eethĩwa ta wak'wa; mũvaka ala aingĩ masya, Nĩwakw'a. 27Ĩndĩ Yesũ amũkwata kw'oko amũkĩlya; nake aũngama. 28Na Yesũ avota nyũmba, amanyĩw'a make mamũkũlya me nzama, Nĩkĩ ithyĩ tũinatonya kũwumya? 29Na amea, Mũthemba ũũ ndumĩka kwa ũndũ o na wĩva, ate o kwa kũvoya na kũtĩĩa ũya.

Yesũ akyathana kĩkw'ũ kyake ya kelĩ

(MATHAYO 17.22–23;Luka 9.43–45)

30 Na mauma vo, mavĩtĩla katĩ wa nthĩ ya Kalilii; nake ndendaa mũndũ o na wĩva amanye ũu. 31Nũndũ amamanyĩasya amanyĩw'a make, na kũmea, Mwana wa mũndũ nũnũkũnenganwe mokonĩ ma andũ, na makamũaa; na mamũaa, ĩtina wa matukũ atatũ akathayũũka. 32Ĩndĩ maiaamanya ndeto ĩsu na makĩa kũmũkũlya.

Ũmanyĩsyo wa wĩnyivyo

(MATHAYO 18.1–5;Luka 9.46–48)

33 Na mavika Kavelinaumi: na yĩla waĩ nyũmba amakũlya, Mwĩsũanĩaa ata mwĩ nzĩanĩ? 34Ĩndĩ mavindya: nũndũ nĩmakananĩaa ene kwa ene me nzĩanĩ, nũũ ũla mũnene. 35Na ekala nthĩ, na ameta ala ĩkũmi na elĩ; na amea, Ethĩwa mũndũ nũkwenda kwĩthĩwa wa mbee, akeethĩwa e ĩtina kwĩ onthe, na mũthũkũmi wa onthe. 36Na oosa kana kanini, akekalya katĩ woo: na akavĩtĩĩsya moko, amea, 37O ũla ũkosa kamwe ka syana nini iilyĩ kaa syĩtwanĩ yakwa, embosa nyie: na o ũla ũnũũmbosa nyie, ndeũmbosa nyie, ĩndĩ nĩ ũla wandũmie.

Ũmanyĩsyo ũndũ wa kũmĩanĩsya na andũ ala angĩ

(Luka 9.49–50)

38 Yoana amwĩa, Mũmanyĩsya, nĩtũnoonie mũndũ akyumya ndaimoni na syĩtwa yaku; na twamũvata, nĩkwĩthĩwa ndeũtũvikĩla. 39Ĩndĩ Yesũ asya, Mũĩkamũvate: nĩkwithĩwa vai mũndũ ũla ũkeka wĩa wĩ vinya na syĩtwa yakwa, na oyu mĩtũkĩ akaneenea naĩ. 40Nũndũ ũla ũte na ũndũ naitũ e ngalĩ ĩ yaitũ. 41Nũndũ o ũla ũkamũnenga kĩkombe kya manzĩ mũnyw'e, nĩkwĩthĩwa mwĩ ma Klĩsto, nĩ w'o nĩngũmwĩa ndakaĩwa nĩ ĩtuvi yake.

Kũsũvĩa kũlulutĩkya angĩ

(MATHAYO 18.6–9;Luka 17.1–2)

42Na o ũla ũkalulutĩkya kamwe ka tũũ tũnini tũla tũmbĩtĩkĩlaa, nĩ kavaa kwake kwoveewa ngingo ĩvia ĩnene ya kũthia, na akĩkw'a ũkanganĩ. 43Na ethĩwa kw'oko kwaku nĩkũũkũlulutĩkya, kũtile: nĩ ũseo kwaku ũlike thayũnĩ na kĩthu kya kw'oko, kwĩ kũthi Ngienanĩ wĩ na moko elĩ, mwakinĩ ũla ũte ĩndĩ ũkavoa; 44(vala kĩinyũ kyoo kĩtakw'a, na vala mwaki ũtavoa). 45Na ethĩwa kũũ kwaku nĩkũũkũlulutĩkya, kũtile: nĩ ũseo kwaku ũlike thayũnĩ na kĩthu kya kũũ, kwĩ ũkĩkw'a Ngienanĩ wĩ maũũ elĩ, mwakinĩ ũte ĩndĩ ũkavoa: 46(vala kĩinyũ kyoo kĩtakw'a, na vala mwaki ũtavoa). 47Na ethĩwa itho yaku nĩyĩũkũlulutĩkya, yumye: nĩ ũseo kwaku ũlike ũsumbĩnĩ wa Ngai wĩ na nthongo, kwĩ ũkĩkw'a Ngienanĩ wĩ na metho elĩ: 48vala kĩinyũ kyoo kĩtakw'a, na vala mwaki ũtavoa.

Ũndũ wa mũnyũ

(MATHAYO 5.13;Luka 14.34–35)

49 Nũndũ kĩla mũndũ akekĩwa mũnyũ nĩ mwaki, na kĩla nthembo ĩkasamĩthw'a mũnyũ nĩ mũnyũ.

50Mũnyũ nĩ mũseo: ĩndĩ mũnyũ wathela mũsamo waw'o, mũkasamĩthya na kyaũ? Ĩthĩwai na mũnyũ nthĩnĩ wenyu, na ĩkalai na mũuo inyw'ĩ kwa inyw'ĩ.

MALIKO 10

Ũkũlyo ũndũ wa kũleana

(MATHAYO 19.1–12;Luka 16.18)

1 Na ookĩla auma vo, athi mĩvakanĩ ya Yutia, na mũingo wa Yolotani: na makomano mamũkomanĩa ĩngĩ; na amamanyĩsya ĩngĩ, o ũndũ wakothaa kwĩka. 2Na Avalisi mooka vala ũĩ, mamũkũlya, makĩmũtata, Nĩkwosana na ĩla mĩao mũndũ kũmũeka mũka wake? 3Nake asũngĩa, na amea, Mose amwĩaĩe ata? 4Masya, Mose nĩwetĩkĩlile valũa wa kũtaanĩsya ũandĩkwe, na kũmũeka. 5Ĩndĩ Yesũ amea, Nĩ kwondũ wa wũmũ wa ngoo syenyu wamũandĩkĩe mwĩao ũsu. 6Ĩndĩ kuma mwambĩlĩlyonĩ wa syĩndũ kũmbwa, Ngai oombie mũũme na mũka. 7Kwondũ wa ũu mũndũ akatia ĩthe na nyinyia, na akalũman'ya na mũka wake; 8namo elĩ makeethĩwa mwĩĩ ũmwe: o na maikethĩwa me elĩ ĩngĩ, ĩndĩ nĩ mwĩĩ ũmwe. 9Ĩndĩ ala Ngai ũlũmanĩtye, mũndũ ndakamataan'ye. 10Na me nyũmbanĩ amanyĩw'a mamũkũlya ĩngĩ ũvoo ũsu. 11Na amea, O ũla ũkamũeka mũka wake, na aitwaa ũngĩ, nĩwamũvĩtanĩsya mũka kwa kwĩka ũlaalai: 12na ethĩwa mũka ewe akamũeka mũũme, na aitwawa nĩ ũngĩ, nũnũũlaalaa.

Yesũ aiathima syana nini

(MATHAYO 19.13–15;Luka 18.15–17)

13Na mamũteee syana nini nĩ kana aikiite; na amanyĩw'a mamakan'ya. 14Ĩndĩ Yesũ oona ũu, athatw'a, na amea, Iekeĩ syana nini syũke kwakwa; mũikaivate: nũndũ ũsumbi wa Ngai nĩ wa ala mailyĩ ta isu. 15Nĩ w'o nĩngũmwĩa, O ũla ũtosaa ũsumbĩ wa Ngai ta kana kanini, ndakalika vo nongi. 16Na aivĩtĩĩsya moko make, na aiathima, akĩsilĩĩla moko ĩũlũ wasyo.

Mwanake mũthwii aimantha thayũ ũtathela

(MATHAYO 19.16–22;Luka 18.18–23)

17Na akĩthi na nzĩa, mũndũ ũmwe ooka vala ũĩ asembete, na amũtulĩlya ndu, amũkũlya, Mũmanyĩsya mũseo, nĩke ũndũ wĩva nĩ kana nĩtiĩwe thayũ ũtathela? 18Na Yesũ amũkũlya, Nĩkĩ ũũmbĩta mũseo? Kũi mũseo ate o ũmwe, nake nĩ Ngai. 19Nũmĩsĩ ĩla mĩao, Ndũkoae, Ndũkalaalae, Ndũkoye, Ndũkaneene ũkũsĩ wa ũvũngũ, Ndũkavutane, Taĩa au na mwenyu. 20Nake amwĩa, Mũmanyĩsya, maũndũ asu onthe nĩnamakwatie kuma nĩ mũnini. 21Na Yesũ aimũsisya amwenda, na amwĩa, Ve ũndũ ũmwe ũtiele: thi, ũkathoosye o ila wĩ nasyo, ũnenge ngya, na ũkethĩwa na ũthwii ĩtunĩ: na ĩndĩ ũkyũka, ũngatĩĩe. 22Ĩndĩ ũthyũ wake waalyũka eew'a ndeto ĩsu, nake athi na woo: nĩkwĩthĩwa aĩ na ũthwii mwingĩ.

Mĩisyo ya ũthwii

(MATHAYO 19.23–30;Luka 18.24–30)

23Na Yesũ asisya ngalĩ syonthe, na amea amanyĩw'a make, Ko nĩ vinya ala athwii kũlika ũsumbĩnĩ wa Ngai! 24Na amanyĩw'a make maseng'a nũndũ wa ndeto syake. Indĩ Yesũ asũngĩa ĩngĩ, amea, Syana, ko nĩ ũndũ wĩ vinya ala mekũĩkĩĩa ũthwii makĩlika ũsumbĩnĩ wa Ngai! 25Nĩ ũvũthũ ngamĩle kũvotela kalimanĩ ka singano, kwĩ mũndũ mũthwii kũvota ũsumbĩnĩ wa Ngai. 26Na maseng'a mũno mũnene, makĩmwĩa, Nũũ ĩndĩ ũtonya kũtangĩĩwa? 27Na Yesũ amasisya, amea, Kwa andũ ndũtonyeka, ĩndĩ kwa Ngai ti ũu: nũndũ maũndũ onthe nĩmatonyeka kwa Ngai. 28Vetelo ambĩlĩlya kũmwĩa, Sisya, ithyĩ nĩtũtiĩte syonthe na twakũatĩĩa. 29Yesũ asya, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Kũi mũndũ waatia nyũmba, kana ana-a-inyia, kana eĩtu-a-inyia, kana nyinyia, kana ĩthe, kana syana, kana mĩũnda, kwondũ wakwa, na kwondũ wa ũvoo mũseo, 30ũtakosa yu ĩvinda yĩĩ vandũ va kĩmwe ĩana, nyũmba, na ana-a-inyia, na eĩtu-a-inyia, na aanyinyia, na syana, na mĩũnda, vamwe na mathĩna; na ĩvinda yĩla yũkĩte thayũ ũtathela. 31Ĩndĩ aingĩ me mbee makethĩwa me ĩtina; na ala me ĩtina makethĩwa me mbee.

Yesũ akyathana kĩkw'u kyake ya katatũ

(MATHAYO 20.17–19;Luka 18.31–34)

32 Na me nzĩanĩ, mambatĩte Yelũsaleme, Yesũ eethĩwa amatongoesye: na maseng'a; na mamũatĩĩa me na w'ĩa. Na oosa ĩngĩ ala ĩkũmi na elĩ, n ambĩlĩlya kũmatavya maũndũ ala makamũkĩtĩkĩa, 33akyasya, Sisyai, nĩtũkwambata Yelusaleme; na Mwana wa mũndũ akanenganwe mokonĩ ma athembi anene na aandĩki; nao makamũsilĩla oawe, na makamũnengane mokonĩ ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ; 34na makamũthekeea na kĩvũthya, na kũmũtw'ĩlanga mata, na kũmũvũa, na kũmũaa; na ĩtina wa matukũ atatũ akathayũũka.

Kwĩyĩtĩsya ndaĩa ya nthĩ

(MATHAYO 20.20–28;Luka 22.24–27)

35Na Yakovo na Yoana, ana ma Sevetii, mamũthengeea, makĩmwĩa, Mũmanyĩsya, nĩtũkwenda ũtwĩke o ũla tũũkũvoya. 36Na amakũlya, Mwĩenda nĩmwĩke ata? 37Nao mamwĩa, Tũnenge ithyĩ kwĩkala, ũmwe ngalĩ ya kw'oko kwaku kwa aũme, na ũmwe ngalĩ ya kw'oko kwaku kwa aka, ũtheunĩ waku mũtisu. 38Ĩndĩ Yesũ amea, Mũtyĩsĩ ũndũ mũũvoya. Nĩmũtonya kũnyw'a kĩkombe kĩla nĩnyw'a nyie, kana kũvatiswa na ũvatiso ũla nĩvatiswa naw'o? 39Na mamwĩa, Nĩtũtonya. Na Yesũ amea, Kĩkombe kĩla nĩnyw'a mũkanyw'a; na ũvatiso ũla nĩvatiswa naw'o mũkavatiswa naw'o: 40ĩndĩ kwĩkala ngalĩ ya kw'oko kwakwa aũme, kana ngalĩ ya kw'oko kwakwa kwa aka, ti ũndũ wakwa kũnengane; ĩndĩ nĩ kwa ala maseũvĩw'e. 41Na ala ĩkũmi meew'a ũu, mambĩlĩlya kũmathatĩa Yakovo na Yoana. 42Na Yesũ ameta moke vala ũĩ, na amea, Nĩmwĩsĩ kana ala matalawa kwĩthĩwa anene ĩũlũ wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, nĩmasumbĩkaa ĩũlũ woo; na anene moo nĩmameaĩaa. 43Ĩndĩ ũu tiw'o katĩ wenyu: ĩndĩ o ũla ũkwenda kwĩthĩwa e mũnene katĩ wenyu, akeethĩwa e mũthũkũmi wenyu; 44na o ũla ũkwenda kwĩthĩwa wa mbee katĩ wenyu, akeethĩwa e ngombo ya onthe. 45Nũndũ o na Mwana wa mũndũ nake ndaaũka

kũthũkũmwa, ĩndĩ nĩ kũthũkũma, na kũnengane thayũ wake wĩthĩwe wovosyo kwondũ wa aingĩ.

Kũvow'a kwa Valitimeo

(MATHAYO 20.29–34;Luka 18.35–43)

46Na mavika Yeliko: na akyuma Yeliko, vamwe na amanyĩw'a make na ĩkomano inene, Valitimeo, mwana wa Timeo, mũvoyi kĩlilinda, ailyĩ ũtee wa nzĩa. 47Na eew'a kana nĩ Yesũ Mũnasaleti, ambĩlĩlya kũneena na wasya mũnene, na kwasya, Yesũ, mwana wa Ndaviti, mbĩw'ĩa tei. 48Na aingĩ mamũkan'ya, nĩ kana avindye: ĩndĩ ookĩlya wasya mũno mũnene mbee, We mwana wa Ndaviti, mbĩw'ĩa tei. 49Na Yesũ aũngama, na asya, Mwĩtei. Na mamwĩta mũvoyi ũla kĩlilinda, mamũtavya, Ĩthĩwa na ũtanu: ũkĩla, nũnũũkwĩta. 50Nake alekya ngũa yake nthĩ, athaanyũka, na ooka vala ve Yesũ. 51Na Yesũ amũsũngĩa, asya, Wĩenda ngwĩke ata? Na ũsu kĩlilinda amwĩa, Lavai, nĩenda kwona. 52Na Yesũ amwĩa, Enda; mũĩkĩĩo wakũ nĩwakũvosya. Na oyu anengwa kwona, na amũatĩĩa Yesũ nzĩanĩ.

MALIKO 11

Kũlika kwa ndaĩa kwa Yesũ Yelusaleme

(MATHAYO 21.1–11;Luka 19.28–40;YOANA 12.12–19)

1Na yĩla mathengeeie Yelusaleme, kũvika Vethivake na Vethania, kĩĩmanĩ kya Mĩthata, atũma elĩ ma amanyĩw'a make, 2na amea, Endai mũsyĩ ũla ũmwelekele: na oyu mwavota nthĩnĩ waw'o, mũkoona ndena ya ĩng'oi yovetwe, ĩtaamba ũkũa mũndũ; mĩthasyei, mũmĩete. 3Na ethĩwa mũndũ o na wĩva akamũkũlya, Mwĩĩka ũu nĩkĩ? Asyai, Mwĩaĩi e vata nayo; na akamĩtũnga mĩtũkĩ. 4Na mathi, moona ndena ya ĩng'oi yovetwe mũomonĩ nza, nzĩanĩ nene; na mamĩthasya. 5Na amwe ma ala maũngeme vo mamakũlya, Mwĩĩka ata, mũkĩthasya ndena ya ĩng'oi? 6Na mamea o tondũ Yesũ waisye: na mamaeka mathi. 7Na mamũetee Yesũ ĩla ndena, na mamilĩĩla ngũa syoo; nake amĩtũla. 8Na aingĩ malan'ya ngũa syoo nzĩanĩ; na angĩ malan'ya tũũvonge twa mĩtĩ, tũla matemete mĩũndanĩ. 9Na ala maendie mbee, na ala maĩ ĩtina, mookĩlya wasya mũnene, makyasya, Hosana; nĩ mũathime ũla wũkĩte syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi: 10Nĩ mũathime ũsumbĩ ũla wũkĩte, ũsumbĩ wa asa waitũ Ndaviti: Hosana, ku ĩũlũ mũno.

11Na avota Yelusaleme na alika ĩkalũnĩ; na asyaangya syĩndũ syonthe ngalĩ syonthe, nũndũ kwaĩ ĩvinda ya wĩoo, aumaala athi Vethania vamwe na ala ikũmi na elĩ.

Mũkũyũ nthata

(MATHAYO 21.18–19)

12Na ũnĩ ũsu, mauma Vethania, eew'a nzaa. 13Na oona mũkũyũ wĩ matũ wĩ kũasa, athi kũsisya kana nĩwĩthĩa wĩ na kĩndũ: na avika vo ndaaona kĩndũ ate o matũ; nũndũ kũtyaĩ ĩvinda ya makũyũ. 14Na asũngĩa, awĩa, Kuma ũmũnthĩ vati mũndũ ũkaya ũsyao waku o na tene na tene. Naamanyĩw'a make meew'a ũu.

Yesũ aithesya ĩkalũ

(MATHAYO 21.12–17;Luka 19.45–48;YOANA 2.13–22)

15 Na mavika Yelusaleme: nake avota ĩkalũnĩ, na ambĩlĩlya kũmakuthũa ala mathooasya na ala mathooaa ĩkalũnĩ, na ang'uthũlanga mesa sya ala meũvunzya mbesa, na ivĩla sya ala meũthoosya mavũĩ; 16na ndaaĩtĩkĩla mũndũ o na wĩva avĩtĩlye mũio ĩkalũnĩ. 17Na amamanyĩsya aimea, Kũiandĩkĩtwe, Nyũmba yakwa ĩkeetwa nyũmba ya ũvoyea nĩ mbaĩ syonthe? Ĩndĩ inyw'ĩ mũmĩtw'ĩte ngunga ya avutani. 18Na athembi anene na aandĩki meew'a ũu, mamantha ũndũ matonya kũmũaa: nũndũ nĩmamũkĩie, nĩkwĩthĩwa ĩkomano yonthe yaseng'iw'e nĩ ũmanyĩsyo wake.

19Na kĩla mũthenya kwavika wĩoo aumaa ndũanĩ.

Ũtonyi wa mũĩkĩĩo

(MATHAYO 21.20–22)

20 Na kĩoko mavĩtĩte moona ũla mũkũyũ wũmĩte kuma mĩĩnĩ. 21Na Vetelo alilikana, amwĩa, Lavai, sisya, mũkũyũ ũla ũnawĩvĩkie nĩwũmie. 22Na Yesũ asũngĩa, amea, Ĩthĩwai na mũĩkĩĩo wa Ngai. 23Nĩ w'o nĩngũmwĩa. O ũla ũkatavya kĩĩma kĩĩ, Kuwa nokĩkw'a ũkanganĩ; o na ndakethĩwa na nzika ngoonĩ yake, ĩndĩ akĩtĩkĩla kana ũndũ ũnũkwasya nũkwĩkwa; ũsu akeekwa ũu. 24Kwondũ wa ũu nĩngũmwĩa, Maũndũ onthe o ala mũkwĩtya mũkĩvoya, ĩtĩkĩlai kana nĩmũũmosa na mũkeethĩwa mwĩ namo. 25Na o yĩla mũkũũngama, mũkĩvoya, mũekeei, ethĩwa mwĩ ũndũ na mũndũ; nĩ kana Ĩthe wenyu ũla wĩ ĩtunĩ amũekee inyw'ĩ mavĩtyo menyu. 26(Ĩndĩ mwalea kũekea angĩ mavĩtyo, o na Ĩthe wenyu ũla wiĩtũndakamũekea inywĩ mavĩtyo menyu.)

Yesũ aikũlw'a vala ũkũmũ wake wumaa

(MATHAYO 21.23–27;Luka 20.1–8)

27Na mooka ĩngĩ Yelusaleme: na aitambũka ĩkalũnĩ, athembi anene, na aandĩki, na atumĩa mooka vala ũĩ, 28na mamũkũlya, Wĩkaa maũndũ aa na ũkũmũ wĩva? Kana nũũ ũkũnengete ũkũmũ kwĩka maũndũ aa? 29Na Yesũ amea, Nakwa nĩngũmũkũlya ũkũlyo ũmwe, nenyu nzũngĩai, nakwa nĩngũmũtavya ũkũmũ ũla ũtumaa nĩka maũndũ aa. 30Ũvatisi wa Yoana waumie ĩtunĩ kana waumie andũnĩ? Nzũngĩai. 31Na masũanĩa ene kwa ene, makyasya, Ethĩwa nĩtũkwasya, Waumie ĩtunĩ; nake akasya, Nĩkĩ ĩndĩ mũtaamwĩtĩkĩla? 32Ĩndĩ ethĩwa nĩtũkwasya, Waumie andũnĩ — nĩmakĩaa andũ: nũndũ andũ onthe nĩmeesĩ Yoana nĩ mwathani wa w'o. 33Na mamũsũngĩa Yesũ masya, Tũtyĩsĩ. Na Yesũ amea, O nakwa ndimũtavya ũkũmũ ũla ũtumaa nĩka maũndũ aa.

MALIKO 12

Ngelekan'yo ya mũũnda wa mĩsavivũ

(MATHAYO 21.33–46;Luka 20.9–19)

1 Na ambĩlĩlya kũneena nao na ngelekan'yo. Mũndũ avandie mũũnda wa mĩsavivũ, na oothyũlũlũkya wiio, na enza ĩima ya ũangĩa nzavivũ, na aaka mwako mũtũlu wa mũnyoolo, na oonenga aĩmi mamũĩmĩe, nake athi

ũenĩ nthĩ ĩngĩ. 2Na ĩvinda yavĩka atũma ngombo kwa ala aĩmi nĩ kana yose kwa aĩmi mosyao amwe ma mũũnda wa mĩsavivũ. 3Na mamĩkwata, na mamĩkũna, na mamĩlũngya ĩte na kĩndũ. 4Na ĩngĩ atũma ngombo ĩngĩ kwoo; na ĩsũ mamĩuauĩkya mũtwe na mamĩsonokya. 5Na amĩtũma ĩngĩ; na ĩsu mamyũaa: na atũma ingĩ mbingĩ; na makĩkũna imwe, na makyũaa ingĩ. 6Na eethĩwa atialĩte na ũmwe, nake nĩ mwana ũla wendete: ũsu amũtũma kwamo ĩtina, akyasya, Makamũtaĩa mwana wakwa. 7Indĩ aĩmi asu masya ene kwa ene, Ũũ nĩwe mũtiĩwa; ũkai, tũmũae, na ũtiĩwa ũkeethĩwa witũ. 8Na mamũkwata, mamũaa, na mamwĩkya ũtee wa mũũnda wa mĩsavivũ. 9Na yu ĩndĩ ũla mwene wa mũũnda ũsu wa mĩsavivũ akeeka ata? Akooka na akaananga ala aĩmi, na akanenga angĩ mũũnda ũsu wa mĩsavivũ. 10O na mũtyaamba ũsoma ũandĩko ũũ:

Ĩvia yĩla yaleilwe nĩ aki,
Yĩu yatw'ikie yĩla ĩnene ya kĩkotonĩ;
11Ũu nĩwaumie kwa Mwĩaĩi,
Naw'o nĩ ũseng'yo methonĩ maitũ?

12Na mamantha kũmũkwata; na makĩa ĩkomano; nũndũ nĩmamanyie kana ngelekan'yo ĩsu aneena ũndũ woo: na mamũeka, na mathi.

Ũkũlyo ũndũ wa kumĩsya Kaisali koti

(MATHAYO 22.15–22;Luka 20.20–26)

13 Na matũma amwe ma Avalisi na ma Elote vala ũĩ, nĩ kana mamũtee ndetonĩ syake. 14Na mooka, mamwĩa, Mũmanyĩsya, nĩtwĩsĩ wĩ wa w'o, na ndũkĩaa mũndũ o na wĩva; nũndũ ndũsiasya ũthyũ wa mũndũ, ĩndĩ nũmanyĩasya w'o nzĩa ya Ngai: Nĩkwosana na ĩla mĩao kũnenga Kaisali koti, kana ti w'o? 15Tũmũnenge, kana tũikamũnenge? Ĩndĩ we, esĩ wangangan'yo woo, amea, Nĩkĩ mũũndata? Ndeteei silingi none. 16Na mamũetee. Na amakũlya, Mũvw'ano ũũ na ũandĩko ũũ nĩ waũ? Na mamwĩa, Nĩ wa Kaisali. 17Na Yesũ amea, Mũnengei Kaisali syĩndũ sya Kaisali, na Ngai syĩndũ sya Ngai. Na maseng'ie mũno nĩwe.

Ũkũlyo ũndũ wa ũthayũũkyo

(MATHAYO 22.23–33;Luka 20.27–40)

18Na Asatukai mooka vala ũĩ, ala maasya kana kũi ũthayũũkyo; na mamũkũlya, makyasya, 19Mũmanyĩsya, Mose nĩwatũandĩkĩe, atĩ ethĩwa mwana-a-inyia wa mũndũ nĩwakw'a, na atia mũka wake, na ndaatia kana, mwana-a-inyia wake namwose ũ mũndũ mũka, amũũngamĩsye mwana-a-inyia mbeũ. 20Kwaĩ aũme mũonza ma inyia ũmwe: na ũla wa mbee atwaa mũka, na akw'a atatiĩte mbeũ; 21na wa kelĩ nake amwosa, na akw'a atatiĩte mbeũ; na wa katatũ o ta ũu; 22na asu mũonza maiaatia mbeũ. Ĩtina wa onthe ũla mũndũ mũka nake akw'a. 23Ũthayũũkyonĩ ĩndĩ akethĩwa e mũka wa wĩva wa asu? Nũndũ onthe mũonza nĩmamũtwaĩte. 24Yesũ amea, Kĩla kĩũtuma mũvĩtya, tĩ kwĩthĩwa mũtyĩsĩ ala maandĩko, o na vinya wa Ngai? 25Nũndũ yĩla makathayũũka kuma akw'ũnĩ, maikatwaana, o na maikatwaawa; ĩndĩ makethĩwa mailyĩ ta alaĩka ala me ĩtunĩ. 26Ĩndĩ ũndũ wa akw'ũ, kana makathayũũkw'a; mũiaasoma ĩvukunĩ ya Mose, vala vaandĩkĩtwe ũvoo wa kala Kakuthu, ũndũ Ngai waneenie nake, akyasya, Nyie nĩ Ngai wa Avalaamu, na Ngai wa Isaka, na Ngai wa Yakovo? 27We ti Ngai wa ala akw'ũ, indĩ nĩ wa ala me thayũ: nĩmũũvĩtya mũno.

Ũkũlyo ũndũ wa mwĩao ũla mũnene mbee

(MATHAYO 22.34–40;Luka 10.25–28)

28 Na ũmwe wa aandĩki ooka, na eew'a maineenan'ya nake, na esĩ kana amasũngĩa nesa, amũkũlya, Nĩ mwĩao wĩva ũla wĩ mbee wa yonthe? 29Yesũ amũsũngĩa, Wa mbee nĩ ũũ, Ĩw'a Isilaeli; Mwĩaĩi Ngai waitũ nĩ Mwĩaĩi ũmwe: 30mwende Mwĩaĩi Ngai waku na ngoo yaku yonthe, na thayũ waku w'onthe, na kĩlĩko kyaku kyonthe, na vinya waku w'onthe. 31Na wa kelĩ nĩw'o ũũ, Mwende mũtũĩ waku o tondũ wĩyendete mwene. Vai mwĩao ũngĩ mũnene kwĩ ĩsu. 32Na ũla mũandĩki amwĩa, Nĩ w'o, Mũmanyĩsya, nĩwaneena w'o kana Ngai nĩ ũmwe; na vai ũngĩ ate o we: 33na kũmwenda na ngoo yonthe, na ũmanyi w'onthe, na vinya w'onthe, na kũmwenda mũndũ ũngĩ o tondũ wĩyendete mwene, nĩkũthonokete mũno nthembo nima syonthe sya ũvĩvw'a, o na nthembo sya kũtonywa. 34Na Yesũ oona kana asũngĩa na ũmanyi, amwĩa, We ndwĩ kũasa na ũsumbĩ wa Ngai. Na ĩtina wa ũu vai mũndũ waatata kũmũkũlya ũndũ ĩngĩ.

Ũkũlyo ũndũ wa Masia

(MATHAYO 22.41–46;Luka 20.41–44)

35Na Yesũ akĩmanyĩsya ĩkalũnĩ asũngĩa, asya, Aandĩki measya ata kana Klĩsto nĩ mwana wa Ndaviti? 36Ndaviti mwene e nthĩnĩ wa Veva Mũtheu aisye,

Mwĩaĩi amwĩie Mwĩaĩi wakwa,
Ĩkala nthĩ ngalĩ ya kw'oko kwakwa kwa aũme,
Mũvaka nat'wa amaitha maku kavĩla ka nyaĩĩ syaku.

37Ndaviti mwene emwĩta Mwĩaĩi; na ĩndĩ nĩ mwana wake ata? Na yĩla ĩkomano ĩnene yamwĩthukĩĩsya na ũtanu.

Kwĩsũvĩa aandĩki

(MATHAYO 23.1–36;Luka 11.37–54;20.45–47)

38Na ũmanyĩsyonĩ wake asya, Ĩsũvĩei aandĩki, ala mendaa kũtambũka mekĩe ngũa ndasa, na kũkethw'a ing'ang'anĩ, 39na ivĩla sya mbee masinakokenĩ, na kũndũ kwa mbee mbokanĩ: 40ala maĩsaa nyũmba sya aka ndiwa, na nũndũ wa ũkengani nĩmaasavasya mboya; asu nĩmo ala makona ũsilĩlo mũnene mbee.

Nthembo ya ndiwa

(Luka 21.1–4)

41 Na ekala nthĩ elekele vala valekelaw'a nthembo, na oona ũndũ ĩkomano yĩũlekya mbesa vala valekelaw'a: na aingĩ ala maĩ athwii meekĩa nyingĩ. 42Na kwooka mũndũ mũka ndiwa ngya, eekĩa tũwela twĩlĩ, nat'wo nĩ ĩsendi yĩmwe. 43Na ameta amanyĩw'a make, amea, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Ndiwa ĩno ngya nĩyekĩa nyingĩ kwĩ onthe ala mekwĩkĩa vala valekelaw'a: 44nũndũ aa onthe meekĩa nũndũ wa kwingĩvĩwa kwoo; ĩndĩ ũũ kuma ũkyanĩ wake eekĩa syonthe ila wĩ nasyo, nĩsyo wĩkwatyo wake w'onthe wa thayũ.

MALIKO 13

Yesũ akyathana kwanangwa kwa ĩkalũ

(MATHAYO 24.1–2;Luka 21.5–6)

1Na akyuma ĩkalũnĩ, ũmwe wa amanyĩw'a make amwĩa, Mũmanyĩsya, sisya, ũndũ mavia aa mailyĩ, na ũndũ myako ĩno ĩtilyĩ. 2Na Yesũ amwĩa, Nũkwona myako ĩno mĩnene? Vaa vaikatiwa ĩvia ĩũlũ wa yĩngĩ, yĩla yĩtakaombowa.

Mawoo ala mokĩte

(MATHAYO 24.3–25;Luka 21.7–24)

3Na ekalĩte kĩĩmanĩ kya Mĩthata kwelekela ĩkalũ, Vetelo na Yakovo na Yoana na Andalea mamũkũlya me nzama, 4Tũtavye, maũndũ asu makethĩwa ĩndĩĩ? Na wonan'yo nĩ wĩva yĩla maũndũ asu onthe makathengeea kwĩanĩw'a? 5Na Yesũ ambĩlĩlya kũmatavya, Ĩsũvĩei mũndũ ndakamwasye. 6Aingĩ makooka na syĩtwa yakwa, makyasya, Ninyie we; na makamasya aingĩ. 7Na yĩla mũkew'a ũvoo wa makaũ na mawetango ma makaũ, mũikaũũye: maũndũ asu mati ndĩi ya ũlea kwĩkĩka; ĩndĩ mũminũkĩlyo ndũnamba ũvika. 8Nũndũ mbaĩ ĩkookĩlĩla mbaĩ, na ũsumbĩ ũkookĩlĩla ũsumbĩ; kũkeethĩwa itetemo sya nthĩ kũũ na kũũ; na kũkeethĩwa mayũa; maũndũ asu nĩ wambĩlĩlyo wa woo.

9Ĩndĩ inyw'ĩ ĩsũvĩei: nũndũ makamũnengane nzamanĩ; na mũkakũnĩwa masinakokenĩ; na mũkaũngama mbee wa makavana na asumbĩ kwondũ wakwa, mwĩthĩwe ngũsĩ kwamo. 10Na ĩngĩ mũvaka ũvoo mũseo wambe ũtavanw'a mbaĩnĩ syonthe. 11Na yĩla memũtwaa na kũmũnengane mokonĩ ma andũ, mũikambe kũũũya ũndũ mwĩneena: ĩndĩ o ũla mwĩnengwa saa ũsu, ũneenei: nĩkwĩthĩwa ti ĩnyw'ĩ mwĩneena, ĩndĩ nĩ Veva Mũtheu. 12Na mũndũ akanengane mwana-a-inyia oawe, na ĩthe mwana wake; na syana ikamokĩlĩla ala maisyaie, na kũmoaĩthya. 13Na inyw'ĩ mũkamenwa nĩ andũ onthe kwondũ wa syĩtwa yakwa: ĩndĩ ũla wĩũmĩĩsya kũvika mũminũkĩlyo, ũsu akatangĩĩwa.

14 Ĩndĩ yĩla mwĩona ũthatyo ũla wanangaa ũũngeme vandũ ũtaĩle kũũngama (ũla ũsomaa namanye), ĩvinda yĩu ala me Yutia makĩe mathi iĩmanĩ: 15na ũla wĩ ĩũlũ wa nyũmba ndakatheee, o na ndakavote nthĩnĩ, kumya kĩndũ o na kĩva kĩla kĩ nyũmbanĩ kwake: 16na ũla wĩ mũũndanĩ ndakasyoke ose ngũa yake ya ĩũlũ. 17Ĩndĩ woo nĩ wa ala aito na ala mekwongya mĩthenya ĩsu! 18Na voyai ũndũ ũsu ndũkethĩwe ĩvinda ya mbevo. 19Nũndũ matukũ asu kũkethĩwa thĩna ũndũ ũtaaĩthĩwa kuma mwambĩlĩlyo wa kũmbwa kwa syĩndũ ila Ngai wombie kũvika na yu, o na kũikethĩwa ũngĩ nongi. 20Na kethĩwa Ngai ndaakuvĩvya matukũ asu, kũivĩta mwĩĩ o na wĩva; ĩndĩ kwondũ wa anyuve, ala wanyuvie, akuvĩvya matukũ asu. 21Na ĩvinda yĩu ethĩwa mũndũ o na wĩva akamwĩa, Sisyai, Klĩsto e vaa; kana, Sisyaĩ, e vaya; mũiketĩkĩle; 22nũndũ makookĩla Maklĩsto ma ũvũngũ na athani ma ũvũngũ, na makoonan'ya syama na moseng'yo, nĩ kana masye o na anyuve, ethĩwa ũu nũtonyeka. 23Ĩndĩ inyw'ĩ ĩsũvĩei: sisyai, nĩnamũtavya maũndũ onthe mbee.

Mũminũkĩlyo wa ĩvinda yĩĩ

(MATHAYO 24.29–31;Luka 21.25–28)

24 Ĩndĩ matukũ asu, ĩtina wa ũla thĩna, syũa yĩkaya kĩvindu, na mwei ndũkaumya kyeni kyaw'o, 25na ndata ikethĩwa ikĩvalũkanga kuma ĩtunĩ, na mavinya ala me ĩtunĩ makathingithangwa. 26Na nĩvo meona Mwana wa mũndũ okĩte mathweonĩ na vinya mũnene na ũtheu mũtisu. 27Na nĩvo wĩtũma alaĩka momban'ye anyuve make kuma ngalĩ inya sya ĩseve, na kuma kĩtulu kya nthĩ kũvika kĩtulu kya ĩtu.

Vata wa kũsyaĩĩsya

(MATHAYO 24.32–36,42;Luka 21.29–33)

28Na ĩndĩ ĩmanyĩsyei ngelekan'yo ya mũkũyũ: mbonge syaw'o syololoa, na syathongoosya wenze, nĩmwĩsĩ kana mũniino nũthengeee; 29no ta ũu nenyu, mũkyona maũndũ asu makĩkĩka manyai kana e vakũvĩ, o ta mĩomonĩ. 30Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Ũsyao ũũ ndũkavĩta, maũndũ asu onthe mateanĩw'e. 31Ĩtu na nthĩ nikavĩta: ĩndĩ ndeto syakwa itikavĩta. 32Ĩndĩ mũthenya ũsu na saa ũsu vai ũmwe wĩsĩ, o na alaĩka me ĩtunĩ, o na Mwana, ĩndĩ no Asa.

33Ĩsũvĩei, syaĩĩsyai, na voyai: nũndũ mũtyĩsĩ ĩvinda yĩu nĩ ĩndĩĩ. 34Nĩ ta mũndũ akĩthi kyalo nthĩ ĩngĩ, atiĩte nyũmba yake, ainengete ngombo syake ũkũmũ, na kĩla ĩmwe wĩa wayo, na aimwĩaĩa mũsũvĩi nasyaĩĩsye. 35Syaĩĩsyaĩ ĩndĩ; nũndũ mũtyĩsĩ yĩla mwene wa nyũmba wĩũka, ethĩwa nĩ wĩoo, kana ũtukũ katĩ, kana nzamba syasya, kana kĩoko; 36ndakese kũka na mĩtũkĩ mũtesĩ na aimwĩthĩa mũkomete. 37Na ũu ngũmũtavya inyw'ĩ, nĩmatavya onthe, Syaĩĩsyai.

MALIKO 14

Kũsaman'ya kũmũaa Yesũ

(MATHAYO 26.1–5;Luka 22.1–2;YOANA 11.45–53)

1Na ĩtina wa mĩthenya ĩlĩ kwaĩ mboka ya vasaka na kĩmũtũ kĩte ĩlawa: na athembi anene na aandĩki mamantha ũndũ matonya kũmũkwata na ũseleke na kũmũaa: 2nũndũ maasya, Tũikaamũkwate ĩvinda ya mboka, kũikese kwĩthĩwa kĩtuu andũnĩ.

Yesũ akyĩtĩkĩw'a mauta Vethania

(MATHAYO 26.6–13;YOANA 12.1–8)

3 Na yĩla waĩ Vethania nyũmbanĩ ya Simoni ũla ũwaĩte mangũ, ailyĩ lĩunĩ, kwooka mũndũ mũka e na sũva wa mauta matheu, me thooa mũnene mũno; na ooaa sũva amwĩtĩkĩsye mũtwenĩ wake. 4Ĩndĩ kwaĩ amwe mathatie ngoonĩ syoo, makyasya, Wanango ũũ wa mauta nĩ wa kĩ? 5Nũndũ mauta aa meĩ matonya kũtewa mbee wa silingi maana atatũ, ikanengwa ngya. Na mamũnyungunyĩĩsya ũla mũndũ mũka. 6Ĩndĩ Yesũ asya, Ekanai nake; nĩkĩ mũũmũthĩn'ya? Ambĩka wĩa mũseo. 7Nĩkwĩthĩwa ngya mwĩ nasyo mavinda onthe, na yĩla mũkwenda nĩmũtonya kũmeka nesa; ĩndĩ nyie mũi nakwa mavinda onthe. 8Nĩweka ũla ũtonya; amba ũmbĩtĩkĩsya mwĩĩ wakwa mauta kwondũ wa kũthikwa kwakwa. 9Na nĩ w'o nĩngũmwĩa, O kũla kũkatavanw'a

ũvoo mũseo nthĩ yonthe ũndũ ũũ naw'o weekwa nĩ mũndũ mũka ũũ ũkawetwa wĩthĩwe wa kũmũlilikana we.

Yesũ aivũnyanĩwa nĩ Yutasi

(MATHAYO 26.14–16;Luka 22.3–6)

10Na Yutasi Isikalioti, ũmwe wa ala ĩkũmi na elĩ, athi kwa athembi anene, ni kana amũnengane kwoo. 11Nao, meew'a ũu, matana, na mamwatha kũmũnenga mbesa. Na amantha ũndũ ũtonya na ũvũthũ kũmũnengane kwoo.

Mboka ya vasaka ya mũminũkĩlyo

(MATHAYO 26.17–30;Luka 22.7–23;YOANA 13.21–30;1 AKOLINTHO 11.23–25)

12Na mũthenya wa mbee wa kĩmũtũ kĩte ĩlawa, yĩla mooaie katena ka vasaka, amanyĩw'a make mamũkũlya, Wĩenda tũende tũkaũseũvisye va ũye vasaka? 13Na atũma elĩ ma amanyĩw'a make, amea, Endai ndũanĩ, na mũndũ ũkuĩte kĩkuu kya manzĩ ekomana nenyu: mũvikĩlei ũsu; 14na o vala wĩlika, tavyai mwene wa nyũmba, Mũmanyĩsya akũlya, Ĩĩva nyũmba yakwa ya aeni, vala ngũĩa vasaka vamwe na amanyĩw'a makwa? 15Nake mwene akamwon'ya nyũmba nene ya ĩũlũ, nzeũvye yĩ na mĩio: mũtũseũvĩsye vo. 16Na amanyĩw'a maũmaala, mathi ndũanĩ, na moona o ũndũ ũmatavisye: na maseũvya vasaka.

17Na kwavika wĩoo ooka vamwe na ala ĩkũmi na elĩ. 18Na mailyĩ makĩya, Yesũ asya, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Ũmwe wenyu akambũnyanĩa, nake nũnũũya vamwe nakwa. 19Mambĩlĩlya kwĩw'a woo na kũmũkũlya ũmwe na ũmwe, Ninyie? 20Na amea, Nĩ ũmwe wa ala ĩkũmi na elĩ, ũla ũnũkwĩkĩanĩa kw'oko ĩsaaninĩ vamwe nakwa. 21Nũndũ Mwana wa mũndũ ethi, o ũndũ waandĩkĩwe: ĩndĩ woo nĩ wa mũndũ ũsu ũla wĩmũvũnyanĩa Mwana wa mũndũ! Wĩthĩwa wi ũseo kwa mũndũ ũsu kethĩwa ndaasyawa.

22 Na makĩya, oosa kĩmũtũ, na akĩathima, akĩtilanga, na amanenga, amea, Osai: kĩĩ nĩkyo mwĩĩ wakwa. 23Na oosa kĩkombe, na atũnga mũvea, amanenga: na onthe manyw'a yakyo. 24Na amea, Ĩno nĩyo nthakame yakwa ya ũtianĩo mweũ, ĩla ĩĩtĩkwa kwondũ wa andũ aingĩ. 25Nĩw'o nĩngũmwĩa, Ndikanyw'a ĩngĩ ya ũsayo wa mũsavivũ, mũvaka mũthenya ũla ngamĩnyw'a yĩ nzaũ ũsumbĩnĩ wa Ngai.

26Na maina wathi, maumaala mathi kĩĩmanĩ kya Mĩthata.

Yesũ akyathana kũlulutĩka kwa amanyĩw'a

(MATHAYO 26.31–35;Luka 22.31–34;YOANA 13.36–38)

27 Na Yesũ amea, Inyw'onthe nĩmũũlulutĩkw'a nũndũ wakwa: nũndũ nĩkũandikĩtwe, Ngakũna mũĩthi na malondũ makanyaĩĩkw'a. 28Ĩndĩ ĩtina wa kũthayũũka kwakwa, ngaenda mbee wenyu kũvika Kalilii. 29Ĩndĩ Vetelo amwĩa, O na ethĩwa onthe makalulutĩkw'a, nyie ndilulutĩkw'a nongi. 30Na Yesũ amwĩa, Nĩ w'o nĩngũkwĩa, kana we ũtukũ ũũ wa ũmũnthĩ, mbee wa nzamba ĩtanasya kelĩ, ũkangaĩa katatũ. 31Ĩndĩ ongeleka kũneena na vinya, O na ethĩwa no mũvaka nĩkw'e naku ndikakũkaĩa. Na onthe masya o ta ũu.

Yesũ e Ngesemanii

(MATHAYO 26.36–46;Luka 22.39–46)

32 Na mavika vandũ vetawa Ngesemanii: na amea amanyĩw'a make, Ĩkalai vaa ĩvinda yĩla ngũvoya. 33Na athi e na Vetelo na Yakovo na Yoana, na ambĩlĩlya kũmaka na kũũũya mũno. 34Na amea, Ngoo yakwa nĩkũũũya mũno o na kũvika kĩkw'ũ: ĩkalai vaa, mũsyaĩĩsye. 35Nake aendanga mbee vanini, na eevalũkya nthĩ, na avoya kana ethĩwa ũũ nũtonyeka, saa ũsu ũmũthonoke. 36Na asya, Nau, Asa, maũndũ onthe nĩmatonyeka kwaku; mbĩtĩthya kĩkombe kĩĩ: ĩndĩ ti ũndũ ngwenda nyie, ĩndĩ ũndũ ũkwenda we. 37Na ooka amethĩa makomete, na amũkũlya Vetelo, Simoni, kaĩ nũkomete? Ndũnatonya kũsyaĩĩsya o na saa ũmwe? 38Syaĩĩsyai na voyai, nĩ kana mũikalike ũtatwanĩ: veva nĩ w'o ũkwenda, ĩndĩ mwĩĩ ndwĩ na vinya. 39Na athi ĩngĩ, avoya, akyasya o ila ndeto. 40Na ooka ĩngĩ na amethĩa makomete, nũndũ metho moo maĩ na too mũno; na maiaamanya ũndũ wa ũmũsũngĩa. 41Na ooka ya katatũ na amea, Komai yu, mũthũmũe: nũu; ũla saa nĩ mũviku; sisyai, Mwana wa mũndũ nũnũũnenganwe mokonĩ ma andũ athe. 42Ũkĩlai, tũthi: sisyai, ũla ũnũũmbũnyanĩa nũthengee.

Kũkwatwa kwa Yesũ

(MATHAYO 26.47–56;Luka 22.47–53;YOANA 18.3–11)

43Na oyu akĩneena, Yutasi, ũmwe wa ala ĩkũmi na elĩ, ooka, vamwe na ĩkomano yĩ na mbyũ na mathimbũ, maumĩte kwa athembi anene na aandĩki na atumĩa. 44Na ũla ũmũvũnyanĩe amanengete wonan'yo, akyasya, O ũla nĩmũmumunya, nĩwe ũsu; mũkwatei, mũmũtwae mũmũsũvĩe. 45Nake ooka, oyu athi vala ũĩ, na amwĩa, Lavai; na amũmumunya. 46Na matambũũkya moko moo, na mamũkwata. 47Ĩndĩ ũmwe wa ala maũngeme vo akũa ũvyũ wake, na amĩtema ngombo ya mũthembi mũnene, amĩtila kũtũ. 48Na Yesũ asũngĩa, amea, Nĩmwaumĩla mwĩ na mbyũ na mathimbũ, na mwoka kũngwata ta nĩ mũvutani? 49Kĩla mũthenya naĩ nenyu ĩkalũnĩ ngĩmanyĩsya, na mũiaangwata: ĩndũ ũu nĩwĩkiwe nĩ kana maandĩko meanĩw'e. 50Na onthe mamũtia, makĩa.

51Na mwanake ũmwe amũatĩĩa, evw'ĩkĩte ngũa ya katane mwĩĩ wake: na mamũkwata; 52ĩndĩ atia ngũa ya katane, akĩa e mũthei

Kũsilĩthw'a kwa Yesũ mbee wa mũthembi mũnene

(MATHAYO 26.57–68;Luka 22.54–55,63–71;YOANA 18.12–14,19–24)

53Na mamũtwaa Yesũ kwa mũthembi ũla mũnene: na mamũmbanĩa vo athembi onthe anene, na atumĩa, na aandĩki. 54Na Vetelo amũatĩĩa e kũasa, o na nthĩnĩ, ku nza kwa mũthembi mũnene; na ekala nthĩ vamwe na makanga, makyota mwaki. 55Na ĩndĩ athembĩ anene na nzama yonthe mamũmanthĩa Yesũ ũkũsĩ nĩ kana mamũae; na maiaawona. 56Nũndũ aingĩ mamũkũsĩĩa ũvũngũ, na ũkũsĩ woo ndwaosana. 57Na amwe

maũngama mamũkũsĩĩa ũvũngũ, makyasya, 58Ithyĩ nĩtũneewie akyasya, Ngaananga ĩkalũ yĩĩ yĩla yaakiwe na moko, na matukũ atatũ ngaaka yĩngĩ yĩtekwakwa na moko. 59O na ũu, ũkũsĩ woo ndwaosana. 60Na ũla mũthembi mũnene aũngama katĩ, amũkũlya Yesũ, akyasya, Ndũsũngĩa ũndũ? Aa makũkũsĩĩa ata? 61Ĩndĩ avindya, o na ndaasũngĩa ũndũ. Na mũthembi mũnene amũkũlya ĩngĩ, amwĩa, We nue Klĩsto Mwana wa Mũtaĩwa? 62Na Yesũ asya, Ninyie we: na mũkamwona Mwana wa mũndũ ailyĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa Vinya, akyũka na mathweo ma ĩtu. 63Na mũthembi mũnene atembũanga ngũa syake, akyasya, Twĩ na vata ũngĩ mwaũ wa ngũsĩ? 64Nĩmweew'a kũumana kwake; mwĩona ata? Na onthe matw'a kana aĩlwe nĩ kĩkw'ũ. 65Na amwe mambĩlĩlya kũmũtw'ĩla mata, na kũmũvw'ĩka ũthyũ, na kũmũlumangya, na kũmwĩa, Athana: na ala makanga mamũmandũla.

Vetelo aimũkaĩa Yesũ

(MATHAYO 26.69–75;Luka 22.56–62;YOANA 18.15–18,25–27)

66Na Vetelo e ĩtheo ku nza, kwooka ũmwe wa eĩtu athũkũmi ma mũthembi mũnene; 67na oona Vetelo akyota mwaki, amũsisya, na asya, We naku wĩĩ vamwe na ũla Mũnasaleti, Yesũ. 68Ĩndĩ akaĩa, akyasya, Ndyĩsĩ, o na ndiũmanya ũndũ ũkwasya; na aumaala nza valasyanĩ, na nzamba yasya. 69Na ũla mwĩĩtu mũthũkũmi amwona ĩngĩ, na ambĩlĩlya kũmea ala maũngeme vakuvĩ, Ũũ nĩ ũmwe woo. 70Ĩndĩ akaĩa ĩngĩ. Na ĩtina vandũ vanini, ala maũngeme vakuvĩ mamwĩa Vetelo, Nĩw'o wĩ ũmwe woo; nĩkwĩthĩwa wĩ Mũkalilii. 71Ĩndĩ ambĩlĩlya kũumana, na kwĩvĩta, Ndimwĩsĩ mũndũ ũsu mũũweta. 72Na oyu, nzamba yasya ya kelĩ. Na Vetelo alilikana ndeto ila ũtaviw'e nĩ Yesũ, Nzamba ĩtanasya kelĩ, ũkangaĩa katatũ. Na aililikana, aĩa.

MALIKO 15

Yesũ e mbee wa Vilato, ngavana wa Lomi

(MATHAYO 27.1–2,11–26;Luka 23.1–5,13–25;YOANA 18.28—19.16)

1 Na oyu kĩoko athembi anene vamwe na atumĩa na aandĩki, na nzama yonthe, masũanĩa ene kwa ene, na mamwova Yesũ, na mamũtwaa, na mamũnengane kwa Vilato. 2Na Vilato amũkũlya, We nue Mũsumbĩ wa Ayuti? Na asũngĩa, amwĩa, We nĩwaneena. 3Na athembi anene mamũvinganĩsya na maũndũ maingĩ. 4Na Vilato amũkũlya ĩngĩ, akyasya, Ndũsũngĩa ũndũ? Sisya maũndũ ũndũ meana ala meũkũvinganĩsya namo. 5Ĩndĩ Yesũ ndaasũngĩa ũndũ ĩngĩ; na Vilato aseng'a.

6Na ĩndĩ ĩvinda ya mboka akothaa kũmathaĩsya mwovwa ũmwe, o ũla mamwĩtasya. 7Na vaĩ mũndũ ũmwe wetawa Valava wovetwe vamwe na ala mang'endie, andũ ala mooaie angĩ ũng'endũnĩ ũsu. 8Na yĩla ĩkomano yambata yambĩlĩlya kũmũvoya eke o tondũ wakothaa kũyĩka. 9Na Vilato amasũngĩa, akyasya, Mwĩenda nĩmũthaĩsya Mũsumbĩ wa Ayuti? 10Nũndũ amanyie kana athembi anene manamũnenganie nũndũ wa kĩwĩu. 11Ĩndĩ athembi anene mathing'ĩĩsya ĩkomano yĩneene atĩ nĩ kavaa amathaĩsye Valava. 12Na Vilato asũngĩa ĩngĩ amea, Nĩmwĩke ata ĩndĩ ũũ mũũmwĩta Mũsumbĩ wa Ayuti? 13Nao maneena ĩngĩ na mawasya manene, Mwambe. 14Na Vilato amakũlya, Nĩkĩ, nĩ ũthũku mwaũ wĩkĩte? Ĩndĩ maneena na mawasya manene mũno, Mwambe. 15Na Vilato akyenda kũyendeesya ĩkomano, ayĩthaĩsya Valava, na amũkũna Yesũ na kĩvoko kyatũange, amũnengane ambwe.

Asikalĩ makĩmũthekeea Yesũ na kĩvũthya

(MATHAYO 27.27–31;YOANA 19.2–3)

16Na asikalĩ mamũtwaa Yesũ nthĩnĩ wa nza, na vo nĩ kĩsilĩlonĩ, na moomban'ya nguthu yonthe ya asikalĩ. 17Na mamwĩkĩa ngũa ĩilyĩ ta ndune, na mavĩlangan'ya ngovia ya mĩw'a, mamwĩkĩa mũtwe wake; 18na mambĩlĩlya kũmũkethya, Nũvoo, Mũsumbĩ wa Ayuti! 19Na mamũkũna mũtwe na mũangi, na mamũtw'ĩla mata, na matulya ndu mamũthaitha. 20Na mamina ũmũthekeea na kĩvũthya, mamumya ĩla ngũa ĩilyĩ ta ndune, mamwĩkĩa ngũa syake. Na mamumaalya mamwambe.

Kwambwa kwa Yesũ

(MATHAYO 27.32–44;Luka 23.26–43;YOANA 19.17–27)

21 Na mamũkwata mũndũ avĩtĩte, aumĩte ũtee wa ndũa, wetawa Simoni Mũkulene, ĩthe wa Alesanda na Luvusi, athi nao, nĩ kana amũkuĩe ngelan'yo yake.

22Na mamũtwaa vandũ vetwa Kolokotha, ũalyũlo wayo nĩ, Vandũ va kĩng'ala. 23Na mamũnenga mbinyu ĩvũlanĩtw'e na manemane: ĩndĩ ndaaosa. 24Na mamwamba, na maaan'ya ngũa syake, makĩlimana, ũndũ kĩla mũndũ wĩosa. 25Na kwaĩ saa itatũ, na mamwamba. 26Na ũandĩko wa kũvinganĩw'a kwake nĩwaandĩkiwe ĩũlũ, MŨSUMBĨ WA AYUTI. 27Na mamwamba vamwe na avutani elĩ; ũmwe ngalĩ ya kw'oko kwake kwa aũme, na ũmwe ngalĩ ya kw'oko kwake kwa aka. 28Na ũandĩko weanĩw'a ũla waĩtye, Akatalwa vamwe na avĩtan'ya. 29Na ala mavĩtaa nzĩanĩ mamũuma, makĩthingithya mĩtwe yoo, makyasya, A! We ũla wanangaa ĩkalũ, noiyaka na mĩthenya ĩtatũ, 30ĩtangĩĩe mwene, noitheea wume ngelan'yonĩ. 31No ta ũu ala athembi anene makĩmũthekeea na kĩvũthya ene kwa ene, vamwe na aandĩki, masya, Nĩwatangĩĩe angĩ; ndatonya kwĩtangĩĩa mwene. 32Klĩsto, Mũsumbĩ wa Isilaeli, natheee yu aume ngelan'yonĩ, nĩ kana twone na kwĩtĩkĩla. Na ala mambiwe vamwe nake mamũvũthya.

Kĩkw'ũ kya Yesũ

(MATHAYO 27.45–56;Luka 23.44–49;YOANA 19.28–30)

33 Na syũa yaũngama, kwatulya kĩvindu nthĩ yonthe kũvika saa kenda. 34Na saa kenda Yesũ aneena na wasya mũnene, Eloi, Eloi, lama savakathani? Ũalyũlo wayo nĩ, Ngai wakwa, Ngai wakwa, ũndekee kĩ? 35Na amwe ma ala maũngeme vakuvĩ, meew'a ũu, masya, Sisyai, emwĩta Eliya. 36Na ũmwe asemba, na anyw'ĩthya sivanzi siki yakola, na amĩkĩa mũanginĩ, na

amũnenga avivite, akyasya, Ekai; tũsisye kana Eliya nũnũkũka kũmumya. 37Na Yesũ aneena na wasya mũnene, na aumya veva. 38Na ngũa ya tũtũ ya ĩkalũ yatembũka ilungu ilĩ kuma ĩũlũ kũvika nthĩ. 39Na ũla mũnene wa asikalĩ ĩana, ũla waũngeme amwelekele, oona kana nĩwaumya veva ta ũũ, asya, Nĩ w'o mũndũ ũũ eĩ Mwana wa Ngai. 40Na vaĩ aka nao makĩsisya me kũasa: na amwe moo maĩ Meli Makatalene, na Meli, inyĩa wa Yakovo ũla mũnini na wa Yose, na Salome; 41asu mamũatĩĩaa yĩla waĩ Kalilii na kũmũthũkũmaa; na aka angĩ aingĩ ala mambatie vamwe nake kũvika Yelusaleme.

Kũthikwa kwa Yesũ

(MATHAYO 27.57–61;Luka 23.50–56;YOANA 19.38–42)

42Na kwavika wĩoo, nĩkwĩthĩwa nĩ Ũseũvyo, nĩw'o mũthenya ũla ũatĩĩwe nĩ savato, 43kwathi Yosevu wa Alimathia, mũndũ wa nzama wĩ ndaĩa, nake mwene nĩweteele ũsumbĩ wa Ngai; na athi na ũnyiaukwa Vilato, amwĩtya mwĩĩ wa Yesũ. 44Na Vilato aseng'a ethĩwa nũminie kũkw'a: na amwĩta ũla mũnene wa asikalĩ ĩana, amũkũlya kana nũkwie tene. 45Na amanyĩthw'a nĩ ũla mũnene wa asikalĩ ĩana, amũnenga Yosevu ũla mwĩĩ. 46Na athooa ngũa ya katane, na amumya nthĩ, na amũlingĩla ĩla ngũa ya katane, na amwia mbũanĩ ĩla yasĩtwe ĩvianĩ ĩnene; na avingilitya ĩvia mũomonĩ wa mbũa. 47Na Meli Makatalene na Meli inyia wa Yose moona vala waiiwe.

MALIKO 16

Kũthayũũka kwa Yesũ

(MATHAYO 28.1–10;Luka 24.1–12;YOANA 20.1–10)

1Na mũthenya wa savato wathela, Meli Makatalene, na Meli inyia wa Yakovo, na Salome, mathooa mĩtĩ yĩ mũuke mũseo, nĩ kana maende mamũvake. 2Na kĩoko tene, mũthenya wa mbee wa kyumwa, mathi mavika mbũanĩ syũa yĩkyuma. 3Na maneenan'ya ene kwa ene, Nũũ ũla ũnũũtũvingilitĩlya ĩvia yume mũomonĩ wa mbũa? 4Na mookĩlya metho, moona kana ĩvia nĩyĩvingilitilw'e: nũndũ yaĩ ĩnene mũno. 5Na makĩlika mbũanĩ, moona mwanake ailyĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme, ekĩĩte ngũa nzaũ ndasa; na maseng'a. 6Na amea, Mũikaseng'e; mwĩmantha Yesũ Mũnasaleti, ũla ũnambiwe; nũthayũũkĩte; nde vaa: sisyai, vandũ vala manamwiĩte! 7Ĩndĩ endai, mũkamatavye amanyĩw'a make na Vetelo, atĩĩ, Etongosya mbee wenyu kũthi Kalilii: nĩkw'o mũkamwona, o tondũ wamũtavisye. 8Na maumaala mbũanĩ, masemba; nũndũ makwatiwe nĩ kũtetema na kũseng'a: o na matyaatavya mũndũ ũndũ; nũndũ nĩmakĩaa.

Maumĩla angĩ ma Yesũ

(MATHAYO 28.16–20;Luka 24.13–39;YOANA 20.11–23)

9 Na Yesũ athayũũka kĩoko tene, mũthenya wa mbee wa kyumwa, amba ũmumĩlĩla Meli Makatalene, ũla waumiw'e nĩwe ndaimoni mũonza. 10Nake athi amatavya ala maĩ vamwe nake ũvoo, me na kĩmeto na kĩĩo. 11Nao meew'a kana e thayũ, na nĩwoniwe nĩwe, malea kwĩtĩkĩla.

12 Na ĩtina wa maũndũ asu amaumĩlĩla andũ elĩ moo, e na mũvw'ano ũngĩ, maendete na nzĩa makĩthi na ku ndee. 13Nao mathi na matavya ala angĩ: o na asu mainametĩkĩla.

14 Na ĩtina amaumĩlĩla ala ĩkũmi na ũmwe mailyĩ makĩya; na amakan'ya nũndũ wa kũlea kwĩtĩkĩla kwoo na nũndũ wa wũmũ wa ngoo syoo, nũndũ mainametĩkĩla ala mamwonie ĩtina wa kũthayũũka kwake. 15Na amea, Endai inyw'ĩ nthĩ yonthe, mũkaitavye syũmbe syonthe ũvoo mũseo. 16Ũla ũnũkwĩtĩkĩla na kũvatiswa akatangĩĩwa; ĩndĩ ũla ũtekwĩtĩkĩla akasilĩlwa. 17Na syama ii ikamaatĩĩa ala meĩtĩkĩla: syĩtwanĩ yakwa makaumya ndaimoni; makaneena na ithyomo nzaũ; 18makakwata nzoka, na ethĩwa makanyw'a kĩndũ kyũaa, kĩĩkamathũkya nongi; makamailĩĩla moko ala awau, na makavoa.

Kwambata Kwa Yesũ ĩtunĩ

(Luka 24.50–53;MALIKO 1.9–11)

19 Na ĩndĩ Mwĩaĩi Yesũ amina kũneena nao, atwawa ĩũlũ ĩtunĩ, na ekala nthĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa Ngai. 20Nao mathi, matavan'ya ũvoo mũseo kũndũ kw'onthe, Mwĩaĩi akĩtethya wĩa vamwe nao, na akĩlũlũmĩlya ĩla ndeto na syama ila syaendanasya nayo. Ameni.

LUKA

LUKA 1

Ndeto sya mbee

1Nĩkwĩthĩwa andũ aingĩ nĩmatatie kũandĩka ũvoo wa maũndũ ala meanĩiw'e katĩ waitũ, 2na matũnengie ithyĩ, nũndũ maĩ ngũsĩ sya kwona na metho, na athũkũmi ma ĩ ndeto kuma mwambĩlĩlyonĩ, 3na nĩkwĩthĩwa nĩneekuũĩte nesa vala maũndũ asu onthe maumie, nĩnonete nĩ ũseo nyie ngũandĩkĩe nĩatĩanĩsye, Theovilo mũtaĩwa; 4nĩ kana ũmanye w'o wa maũndũ ala wamanyĩiw'e.

Wathani wa ĩsyawa ya Yoana Mũvatisi

5 Tene, ĩvinda ya Elote mũsumbĩ wa Yutia, kwaĩ mũthembĩ ũmwe ũla wetawa Nzakalia, wa nguthu ya Aviya: na mũka wake aĩ wa mbaĩ ya Aluni, na syĩtwa yake eetawa Elisavethi. 6Nao elĩ maĩ alũngalu mbee wa Ngai, makĩendeea mĩaonĩ yonthe na motw'ĩonĩ onthe ma Mwĩaĩi matyaailĩĩlĩka ũthũku. 7Nao matyaĩ na kana, nũndũ Elisavethi aĩ ngũngũ, na me elĩ maĩ akũu.

8Na ĩndĩ kweethĩwa, yĩla watethasya wĩa wa ũthembi mbee wa Ngai kũatĩanĩa na nguthu yake, 9o ũndũ kwĩkawa wĩanĩ wa ũthembi, malimana, na atw'ĩka wa kũlika ĩkalũnĩ ya Mwĩaĩi atoeesye ũvani. 10Na ĩkomano yonthe yekalĩte nza yĩkĩvoya ĩvinda ya kũtoeesya ũvani. 11Na aumĩlĩlwa nĩ mũlaĩka wa Mwĩaĩi, mũlaĩka aũngeme ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa kĩthembeo kya kũtoeesya ũvani. 12Na Nzakalia amwona aũũya, na akwatwa nĩ w'ĩa. 13Ĩndĩ ũla mũlaĩka amwĩa, Ndũkakĩe, Nzakalia: nĩkwĩthĩwa kũvoya kwaku nĩkwĩw'ĩkĩte, na mũka waku Elisavethi akakũsyaĩa kana kavĩsĩ, na ũkaketa syĩtwa yako Yoana. 14Naku ũkeethĩwa na ũtanu na mũyo; na aingĩ makeew'a mũyo nũndũ wa kũsyawa kwako. 15Nĩkwĩthĩwa akethĩwa e mũnene methonĩ ma Mwĩaĩi, na mbinyu kana kĩla kĩtoonasya ndakanyw'a; o na kuma ĩvunĩ ya nyinyia akeethĩwa ausũĩtwe nĩ Veva Mũtheu. 16Na akamaalyũla aingĩ ma ana ma Isilaeli melekele Mwĩaĩi Ngai woo. 17Nake akatongosya mbee wake na veva na vinya wa Eliya, athyũũe ngoo sya aaĩthe syelekele syana, na alei mathi nthĩnĩ wa ũĩ wa ala alũngalu; kũmũmbanĩsya Mwĩaĩi andũ ala mamũseũvĩw'e. 18Na Nzakalia amũkũlya mũlaĩka, Ngamanya ata ũndũ ũũ? Nĩkwĩthĩwa nĩ mũkũu nyie, na mũka wakwa nĩ mũkũu. 19Na mũlaĩka amũsũngĩa, amwĩa, Ninyie Kavilieli, ũla ũũngamaa mbee wa Ngai; nakwa ndũmiwe nũke kũneena naku, na ngũetee ũvoo ũũ mũseo. 20Na sisya, nũkũkilya na ndwĩtonya kũneena, kũvika mũthenya ũla maũndũ asu makekĩka, nũndũ ndũnaĩkĩĩa ndeto syakwa, ila ikeanĩw'a ĩvinda yasyo. 21Na andũ mamweteela Nzakalia, na maseng'a nũndũ wa kwĩkala kwake ĩkalũnĩ. 22Nake yĩla waumaalile, ndaatonya kũneena nao: na mamanya nĩwona woni ĩkalũnĩ: na aneena namo na moko, na ekala atatonya kũneena. 23Na kweethĩwa, yĩla matukũ meanĩie ma ũthũkũmi wake, athi nyũmba kwake.

24 Na ĩtina wa matukũ asu Elisavethi mũka wake aitava; na eevitha myei ĩtano, akyasya, 25Ũũ nĩw'o Mwĩaĩi ũmbĩkĩte mĩthenya ĩla wanzyaĩĩsye, ambetee ntheko yakwa andũnĩ.

Wathani wa ĩsyawa ya Yesũ

26Na mwei wa thanthatũ mũlaĩka Kavilieli atũmwa nĩ Ngai ndũa ya Kalilii, ĩla yĩtawa Nasaleti, 27kwa mwĩĩtu ũla wevaĩtw'e nĩ mũndũ wetawa Yosevu, wa mbaĩ ya Ndaviti; na syĩtwa ya mwĩĩtu ũsu nĩ Meli. 28Na mũlaĩka athi vala waĩ, na amwĩa, Wakya, ũla wonew'e ũseo mũno, Mwĩaĩi e vamwe naku. 29Nake aũũya mũno nũndũ wa ndeto isu, na asũanĩa ũndũ ngethi ĩsu ĩtilyĩ. 30Na mũlaĩka amwĩa, Eka ũkĩa, Meli: nũndũ nĩwonew'e ũseo kwa Ngai. 31Na sisya, ũkaitava, na ũkasyaa kana kavĩsĩ, na ũkaketa syĩtwa yako Yesũ. 32Nake akethĩwa e mũnene, na aketawa Mwana wa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe: na Mwĩaĩi Ngai nũkamũnenga kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ĩthe wake Ndaviti: 33nake nũkasumbĩka mbaĩ ya Yakovo tene na tene; na ũsumbĩ wake ndũkethĩwa na mũminũkĩlyo. 34Na Meli amũkũlya mũlaĩka, Ũndũ ũũ ũkeekĩka ata, nakwa ndyĩsĩ mũndũ mũũme? 35Na mũlaĩka amũsũngĩa, amwĩa, Veva Mũtheu akooka ĩũlũ waku, na vinya wa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe akakwĩkĩa muunyĩ: kwondũ wa ũu kĩla kĩtheu kĩsyawa kĩketawa Mwana wa Ngai. 36Na sisya, Elisavethi ũla wa mbaĩ yaku, nũitavĩte kavĩsĩ nake nĩ mũkũu; na ũũ nĩ mwei wa thanthatũ wake ũla wetawa ngũngũ. 37Nĩkwĩthĩwa kwa Ngai vai ũndũ ũtatonyeka. 38Na Meli asya, Sisya, nyie nĩ ngombo ya Mwĩaĩi; nĩwĩthĩwe kwakwa o ta ndeto syaku. Na mũlaĩka amũtia athi.

Meli aithokea Elisavethi: Wathi wa Meli

39Na matukũ asu Meli ookĩla athi mĩtũkĩ nthĩ ĩla yĩ iĩma, ndũanĩ ĩmwe ya Yutia; 40na avota nyũmbanĩ ya Nzakalia amũkethya Elisavethi. 41Na kweethĩwa, yĩla Elisavethi wewie ngethi ya Meli, kana kathaka ĩvunĩ yake; na Elisavethi ausũwa nĩ Veva Mũtheu; 42na ookĩlya wasya wake aneena mũno, akyasya, Nũathimĩtwe we katĩ wa aka, na ũsyao wa ĩvu yaku nũathimĩtwe. 43Ũndũ ũũ nata kwakwa, kana inyia wa Mwĩaĩi wakwa ambũkĩe? 44Nũndũ sisya, yĩla ngethi yaku yalika matũnĩ makwa, kana nĩkathaka nĩ mũyo ĩvunĩ yakwa. 45Na kũathimwa nĩ ũsu ũla wetĩkĩlile;

nũndũ maũndũ ala wataviw'e nĩ Mwĩaĩi makeanĩw'a.
46Na Meli asya atĩĩ,
Ngoo yakwa nĩnĩũmũtaĩa Mwĩaĩi,
47Na veva wakwa nũmũtanĩe Ngai, Mũtangĩĩi wakwa.
48Nĩkwĩthĩwa asyaĩtye ũnini wa ngombo yake:
Nũndũ sisya, kuma yu nzyawa syonthe ikambĩtaa mũathime.
49Nĩkwĩthĩwa ũla wĩ vinya nũmbĩkĩte maũndũ manene;
Na syĩtwa yake nĩ ĩtheu.
50 Na tei wake nũkwoneka nĩ nzyawa na nzyawa
Kwa ala mamũkĩaa.
51Nĩwonanĩtye vinya na kw'oko kwake;
Na nũmanyaĩĩkĩtye ala mekwĩng'athĩlĩlya mavindyonĩ ma ngoo syoo.
52Ala anene nũmaumĩtye ivĩlanĩ sya ũsumbĩ,
Na nũmanenevetye ala anini.
53 Ala me na nzaa nũmavũnĩtye na maũndũ maseo;
Na ala athwii nũmalũngĩtye me athei.
54Nũmatethetye Isilaeli, mũthũkũmi wake,
Nĩ kana alilikane kũmwĩw'ĩa tei
55 Avalaamu na ũsyao wake tene na tene
(O tondũ waneenie na aaĩthe maitũ).
56Na Meli ekala nake ta myei ĩtatũ, na asyoka kwoo.

Ĩsyawa ya Yoana Mũvatisi

57Na matukũ ma Elisavethi meanĩa ma ũsyaa; na asyaa kana kavĩsĩ. 58Na atũi make na andũ ma mbaĩ yake meew'a ũndũ Mwĩaĩi wamwingĩvĩsye tei; matana vamwe nake. 59Na ĩndĩ kweethĩwa mũthenya wa nyanya, mooka kwaĩka kana; na menda kũketa Nzakalia, ta syĩtwa ya ĩthe wako. 60Ĩndĩ inyia wako asũngĩa, akyasya, Aiee, ti w'o; nĩketwe Yoana. 61Na mamwĩa, Kwa mbaa au vai wĩ na syĩtwa yĩu. 62Na mamũneen'ya ĩthe wako na moko, amon'ye ũndũ ũnũkwenda ketwe. 63Nake ametya kĩndũ kya ũandĩka, na aandĩka, Syĩtwa yako nĩ Yoana. Na onthe maseng'a. 64Na oyu kanyw'a wake wavingũwa, na ũĩmĩ wake wathaw'a, nake aneena, akĩmũkatha Ngai. 65Na onthe ala maĩ ũtũinĩ makwatwa nĩ w'ĩa na maũndũ asu manyaĩĩkw'a nthĩ yonthe ya Yutia ĩla yĩ iĩma. 66Na onthe ala meewie maũndũ asu mamaia ngoonĩ syoo, makyasya, Kana kau kakethĩwa kailyĩ ata? Nũndũ kw'oko kwa Mwĩaĩi kwaĩ vamwe nako.

Wathi wa Nzakalia

67Na Nzakalia ĩthe wako ausũwa nĩ Veva Mũtheu, na athana, akyasya,
68 Mwĩaĩi, Ngai wa Isilaeli, nakathwe;
Nũndũ nũmokĩe andũ make na kũmovosya,
69 Na nũtũkĩlĩlye ũvya wa ũtangĩĩo
Nyũmbanĩ ya Ndaviti, mũthũkũmi wake
70(Tondũ waneenie na makanyw'a ma athani make atheu ala maĩ kw'o kuma tene),
71 Ũtangĩĩo kuma amaithanĩ maitũ, o na mokonĩ ma onthe ala matũmenaa;
72Amon'ye aasa maitũ tei,
Na kũlilikana ũtianĩo wake mũtheu;
73 Wĩvĩto ũla wevĩtĩe asa waitũ Avalaamu,
74 Kana, twavonoka mokonĩ ma amaitha maitũ, akatũnenga ithyĩ Kũmũthũkũma tũte na w'ĩa,
75Twĩ na ũtheu na ũlũngalu kwake mĩthenya yaitũ yonthe.
76Naku we, kana, ũkeetawa mwathani wa Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe:
Nũndũ ũkatongosya mbee wa Mwĩaĩi ũmũseũvĩsye nzĩa syake;
77Na kũnenga andũ make ũmanyi wa ũtangĩĩo
Kwondũ wa kũekewa naĩ syoo,
78Nũndũ wa ĩnee ĩnene ya Ngai waitũ,
Yĩla kwondũ wayo kyeni kya kũikya kyumĩte ĩũlũ nĩkĩtũvikĩe,
79Kĩmamulĩke ala mekalaa kĩvindunĩ na kyuunĩ kya kikw'ũ;
Kĩtũtongoesye maũũ maitũ nzĩanĩ ya mũuo.
80 Na kana kaneneva, kakyongelwa vinya vevanĩ, na kekalaa kũla kũte andũ kũvika mũthenya wa kumĩla kwake kwa Isilaeli.

LUKA 2

Ĩsyawa ya Yesũ

(MATHAYO 1.18–25)

1Na kweethĩwa matukũ asu mwĩao waumie kwa Kaisali Aukusito, nĩ kana andũ onthe maandĩkwe. 2Na kũandĩka kũu kwaĩ kwa mbee yĩla Kwilinio waĩ ngavana wa Silia. 3Na onthe mathi kũandĩkwa, kĩla mũndũ ndũanĩ yoo. 4Na Yosevu nake ambata kuma Nasaleti, ndũa ĩmwe ya Kalilii, athi Yutia, avika ndũanĩ ya Ndaviti, ĩla yĩtawa Mbethelemu, nũndũ we aĩ wa nyũmba ya mũvĩa wa Ndaviti; 5ni kana aandĩkwe vamwe na Meli, ũla wevaĩtye, nake aĩ mũito. 6Na kweethĩwa, yĩla maĩ kw'o, matukũ make mavika ma ũsyaa. 7Na asyaa kana kavĩsĩ ka mbee; na akavw'ĩka ngũa sya ũkenge, na akakomya mũvalatĩnĩ, nũndũ nyũmbanĩ ya aeni vaiaĩ ũthei woo.

8Na nthĩ ĩsu kwaĩ aĩthi mekalaa weũnĩ, maisyaĩĩsya indo syoo ũtukũ. 9Nao maumĩlĩlwa nĩ mũlaĩka wa Mwĩaĩi, na ũtheu mũtisu wa Mwĩaĩi wamamulĩka; nao makĩa mũno. 10Na mũlaĩka amea, Ekai ũkĩa; nũndũ sisyai, nyie nĩnamũetee ũvoo mũseo wa ũtanu mũnene ũla ũkethĩwa wa andũ onthe: 11nũndũ ũmũnthĩ, ndũanĩ ya Ndaviti, nĩmũsyaĩwe Mũtangĩĩi, nake nĩ Klĩsto ũla Mwĩaĩi. 12Na wonan'yo kwenyu nĩ atĩĩ: Mũkoona kana kavw'ĩkĩtwe ngũa sya ũkenge, kamamĩtw'e mũvalatĩnĩ.

13Na o kavinda kau, kwethĩwa vamwe na ũla mũlaĩka aingĩ ma nguthu ya ĩtunĩ, makĩmũkumya Ngai, makyasya,
14 Ngai nataĩwe ku ĩũĩũ mũno,
Na mũuo wĩthĩwe kũũ nthĩ andũnĩ ala wendeeaw'a nĩmo.

15Na kweethĩwa, yĩla alaĩka mamatiie makĩthi ĩtuni, aĩthi maneenan'ya ene kwa ene, Tũendei yu Mbethelemu, tũsisye ũndũ ũũ ũla weekĩka, ũla Mwĩaĩi watũmanyĩthya. 16Na mathi mĩtũkĩ, na meethĩa Meli na Yosevu, na kala kaũkenge kamamĩtw'e mũvalatĩnĩ. 17Na makona, matavan'ya ndeto ila mataviw'e ũndũ

wa kala kana. 18Na onthe ala meewie maseng'a kwondũ wa maũndũ ala mataviw'e nĩ aĩthi. 19Ĩndĩ Meli ekalya ndeto isu syonthe ngoonĩ yake, akĩsũanĩa. 20Na aĩthi masyoka, maimũtaĩa na maimũkumya Ngai ũndũ wa maũndũ onthe ala meewie na moonie, o tondũ mataviw'e.
21 Na matukũ nyanya mavika ma kũkaĩka, syĩtwa yako keetwa Yesũ, o tondũ keetiwe nĩ mũlaĩka katanamba kũitavwa.

Kũnenganwe kwa Yesũ ĩkalũnĩ

22 Na matukũ meanĩa ma kwĩthesya kwoo kwĩanana na mĩao ya Mose, mambata nako Yelusaleme, kakanenganwe kwa Mwĩaĩi 23(o tondũ kũandĩkĩtwe mĩaonĩ ya Mwĩaĩi, Kala kaũme kakasyawa mbee kaketawa katheu ka Mwĩaĩi), 24na nĩ kana maumye nthembo o tondũ kwaĩtw'e mĩaonĩ ya Mwĩaĩi, Ndumbũ ilĩ, kana maswii elĩ ma mavũĩ.
Simeoni: Wathi wake
25 Na ĩndĩ Yelusaleme kwaĩ mũndũ wetawa Simeoni; nake aĩ mũlũngalu na aĩ mũkĩi wa Ngai, akyeteela ũkiakisyo wa Isilaeli: na Veva Mũtheu aĩ ĩũlũ wake. 26Nake nĩwonetw'e nĩ Veva Mũtheu, kana ndakona kĩkw'ũ, atanona ũla Klĩsto wa Mwĩaĩi. 27Nake ooka ĩkalũnĩ atongoew'e nĩ Veva: na ĩthe na inyia mavota na kala kana Yesũ, nĩ kana meke nako tondũ wĩaĩtwe mĩaonĩ, 28nake ĩndĩ akosa kana mokonĩ make, na amũkatha Ngai, akyasya,
29 Yu ĩndĩ, Mwĩaĩi, ngombo yaku nĩthi na mũuo,
Tondũ waneenie;
30 Nĩkwĩthĩwa metho makwa nĩmoona ũtangĩĩo waku,
31Ũla ũseũvĩtye mbee wa andũ onthe;
32 Kyeni kya kũmavuanĩsya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ,
Na ũtaĩo wa andũ maku Isilaeli.
33Na ĩthe na inyia wako maseng'a ũndũ wa maũndũ ala maneeniwe ũndũ wako; 34na Simeoni amaathima, na amwĩa Meli inyia wako, Nĩwene, kana kaa kaiĩtwe kethĩwe ũvalũko na wũkĩlo wa aingĩ ma Isilaeli; na wonan'yo ũla ũkakananĩw'a mũno; 35ĩĩ, na ũvyũ ũkatonya ngoo yaku; nĩ kana mosũanĩo ma ngoo nyingĩ mavuanw'e.

Ana

36Na vo vaĩ mwathani mũndũ mũka, ũla wetawa Ana, mwĩĩtu wa Vanueli, wa mbaĩ ya Aseli (nake aĩ mũkũu mũno, na nĩwekalĩte myaka mũonza na mũũme wake ĩtina wa wĩĩtu wake, 37nake aĩ ndiwa myaka mĩongo nyanya na ĩna), o na ndaumaa ĩkalũnĩ, akĩthaitha na kũtĩĩa kũya na kwĩsũvana ũtukũ na mũthenya. 38Nake ooka kavinda kau amũtũngĩa Ngai mũvea, na amatavya onthe ala meteele wovosyo wa Yelusaleme ũvoo wako. 39Na mamina kwĩanĩsya maũndũ onthe ala meeaĩtwe mĩaonĩ ya Mwĩaĩi, masyoka Kalilii, na mathi ndũanĩ yoo Nasaleti.

Wana wa Yesũ

40 Na kana kaneneva, na keethĩwa na vinya, na kausũwa nĩ ũĩ: na mumo wa Ngai waĩ ĩũlũ wako.
41 Na kĩla mwaka ĩthe na inyia wako maendaa Yelusaleme ĩvinda ya mboka ya vasaka. 42Na kavikya myaka ĩkũmi na ĩlĩ, mambata o tondũ kweekawa ĩvinda ya mboka ĩsu; 43na matukũ meanĩa, masyoka, na kĩvĩsĩ Yesũ kyatiwa Yelusaleme; ĩndĩ ĩthe na inyia wakyo maiaamanya ũu; 44ĩndĩ matalĩthasya kĩ o vamwe namo nguthunĩ, na mathi mũendo wa syũa ĩima; na mambĩlĩlya ũkĩmantha andũnĩ ma mbaĩ yoo na andũnĩ ala meesene namo; 45na malea ũkyona, masyoka Yelusaleme, maikĩmantha. 46Na kweethĩwa, matukũ atatũ mathela makyona ĩkalũnĩ, kĩilyĩ katĩ wa amanyĩsya ma mĩao, kĩimethukĩĩsya, na kĩimakũlya mokũlyo: 47na onthe ala makĩwie maseng'a ũndũ wa ũmnayi wakyo na mosũngĩo makyo. 48Nao makyona, maseng'a; na inyia wakyo akĩkũlya, Mwana wakwa, ũtwĩkie ũu nĩkĩ? Nĩwene, au waku nakwa tũkũmanthie na kyeva. 49Nakyo kyamea, Mwĩmanthĩaa kĩ? Mũiĩsĩ kana nĩnaĩlwe kwithĩwa wĩanĩ wa Asa wakwa? 50Nao maiaamanya kĩtina kya ndeto ila kyamatavya. 51Nakyo kyatheea nao, kũvika Nasaleti: na kyamenyivĩsya; na inyia wakyo aia maũndũ asu onthe ngoonĩ yake.
52 Na Yesũ aendeea akyũĩva na akĩana, e mwaĩlu kwa Ngai na kwa andũ.

LUKA 3

Yoana Mũvatisi na ũtũmane wake

(MATHAYO 3.1–12;MALIKO 1.1–8;YOANA 1.19–28)

1Mwaka wa ĩkũmi na katano wa kũsumbĩka kwa Tivelio Kaisali, yĩla Vondio Vilato waĩ ngavana wa Yutia, na Elote waĩ mũsumbĩ wa Kalilii, na mwana-a-inyia wake Vilivu mũsumbĩ wa nthĩ ya Itulea na Takakoniti, na Lisania mũsumbĩ wa Avilene, 2na yĩla Anasi na Kaiava maĩ athembi anene, ndeto ya Ngai yamũkie Yoana mwana wa Nzakalia e weũnĩ. 3Nake athi nthĩ yonthe ĩla yĩ ũtee wa ũsĩ wa Yolotani, akĩtavan'ya ũvatiso wa ũalyũlo wa ngoo ũetae ũekeo wa naĩ; 4o tondũ kũandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya ndeto sya mwathani Isaia,
Wasya wa mũndũ akĩneena mũno weũnĩ,
Seũvyai nzĩa ya Mwĩaĩi,
Lũngalyai moendelo make.
5Syanda syonthe ikalindwa,
Na iĩma na tũlĩma tw'onthe ikeananw'a na nthi;
Na ila nthyoeku ikalũngalw'a,
Na nzĩa ila nthũku ikatindimalw'a;
6 Na mĩĩ yonthe ĩkoona ũtangĩĩo wa Ngai.
7 Na ĩndĩ amea makomano ala mookaa kũvatiswa nĩwe, Inyw'ĩ ũsyao wa nzoka mbai, nũũ ũla ũmwonetye kũkĩa ũthatu ũla wũkĩte? 8Syaai ĩndĩ ũsyao ũla waĩle ũalyũlo wa ngoo, na mũtikambĩlĩlye kwasya nthĩnĩ wenyu, Twĩ na asa waitũ Avalaamu: nũndũ nĩngũmwĩa, kana Ngai nũtonya kũmũkĩlĩlya Avalaamu syana mavianĩ aa. 9O na yu ĩthoka nĩyiĩtwe matinanĩ ma mĩtĩ: kwondũ wa ũu kĩla mũtĩ ũtasyaaa ũsyao mũseo nũtemawa, na kwĩkw'a mwakinĩ. 10Na makomano mamũkũlya makyasya, Twaĩlwe nĩ kwĩka ata ĩndĩ? 11Amasũngĩa, amea, Ũla wĩ na itonyeo ilĩ, namũaĩe ũla ũtaĩ; na ũla wĩ na lĩu, eke o ũu. 12Na aumya ma koti mooka kũvatiswa, nao

mamũkũlya atĩĩ, Mũmanyĩsya, naitũ twaĩlwe nĩ kwĩka ata? 13Nake amea, Mũĩkaumĩthye mbee wa ũndũ mwĩaĩwe. 14Na asikalĩ namo mamũkũlya, makyasya, Naitũ twaĩlwe nĩ kwĩka ata? Na amasũngĩa, Manyai kũmũvena mũndũ kĩndũ na vinya, kana kũmũvinganĩsya ũndũ ũte wa w'o; na ĩanĩwai nĩ ĩtuvi yenyu.
15 Na yĩla andũ mekalĩte makĩsyaĩĩsya, na andũ onthe makĩsũanĩa ngoonĩ syoo ũvoo wa Yoana, kana nokwĩthĩwa nĩwe Klĩsto; 16Yoana asũngĩa, na amea onthe, Nĩ w'o nyie nĩmũvatisaa na manzĩ; ĩndĩ nĩkũkĩte ũla wĩ vinya kũte nyie, nakwa ndyĩanĩwe nĩ kũthasya tũmĩkwa twa iatũ syake: ũsu akamũvatisaa na Veva Mũtheu na mwaki: 17na kĩũlũkya kyake kĩ kw'okoni kwake, nake akathesya vyũ kĩvũĩo kyake, na akoomban'ya nganũ yake ĩkũmbĩnĩ yake; ĩndĩ wewa akavĩvya na mwaki ũtavoeka.
18Nake nĩwamatavasya andũ ũla ũvoo mũseo vamwe na matao angĩ maingĩ; 19ĩndĩ mũsumbĩ Elote, akĩkanw'a nĩwe ũndũ wa Elotia mũka wa mwana-a-inyia, na ũndũ wa maũndũ onthe mathũku ala Elote wekĩte, 20ongela ũthũku ũngĩ ĩũlũ wa ala wekĩte, amũvingĩa Yoana kolokolonĩ.

Ũvatiso wa Yesũ

(MATHAYO 3.13–17;MALIKO 1.9–11)

21Na kweethĩwa andũ onthe mavatiswa, nake Yesũ avatiswa, na akĩvoya, ĩtu yavingũka, 22na Veva Mũtheu amũtheea e na mwĩĩ ũvw'ana ta wa ĩvũĩ, amũvũĩla, na wasya wauma ĩtunĩ, We nue Mwana wakwa mwendwa; nendeaaw'a nue.

Mosyaanĩo ma Yesũ

(MATHAYO 1.1–17)

23 Na Yesũ mwene, akyambĩlĩlya kũmanyĩsya, aĩ ta myaka mĩongo ĩtatũ, nake atalĩthaw'a kwĩthĩwa mwana wa Yosevu wa Eli, 24wa Mathati, wa Livai, wa Meliki, wa Yanai, wa Yosevu, 25wa Matathia, wa Amosi, wa Naumu, wa Esili, wa Nakai, 26wa Maathi, wa Matathia, wa Semei, wa Yoseki, wa Yota, 27wa Yoanani, wa Lesa, wa Nzeluvaveli, wa Sealitieli, wa Neli, 28wa Meliki, wa Ati, wa Kosamu, wa Elimatamu, wa Eeli, 29wa Yesua, wa Elieseli, wa Yolimu, wa Mathati, wa Livai, 30wa Simeoni, wa Yutasi, wa Yosevu, wa Yonamu, wa Eliakimu, 31wa Melea, wa Mena, wa Matatha, wa Nathani, wa Ndaviti, 32wa Yese, wa Oveti, wa Mboasi, wa Salumoni, wa Nasoni, 33wa Aminatavu, wa Alamu, wa Esiloni, wa Velesi, wa Yuta, 34wa Yakovo, wa Isaka, wa Avalaamu, wa Tela, wa Naoli, 35wa Seluki, wa Leu, wa Veleki, wa Eveli, wa Siela, 36wa Kenani, wa Alivakasati, wa Semu, wa Noa, wa Lameki, 37wa Methusela, wa Enoko, wa Yaleti, wa Maalaleli, wa Kenani, 38wa Enosi, wa Sethi, wa Atamu, wa Ngai.

LUKA 4

Kũtatwa kwa Yesũ weũnĩ

(MATHAYO 4.1–11;MALIKO 1.12–13)

1Na Yesũ, ausũĩtwe nĩ Veva Mũtheu, asyoka auma Yolotani, na atongoew'a nĩ Veva weũnĩ. 2Akĩtatwa nĩ ndevili ĩvinda ya matukũ mĩongo ĩna. Na matukũ asu ndaĩsaa kĩndũ: na mathela, eew'a nzaa. 3Na ndevili amwĩa atĩĩ, Ethĩwa nue Mwana wa Ngai, ĩaĩe ĩvia yĩĩ yĩtw'ĩke kĩmũtũ. 4Na Yesũ amũsũngĩa, Nĩkũandĩkĩtwe, Mũndũ ndekalaa thayũ kwondũ na kĩmũtũ kyoka. 5Na amũtongoesya kĩĩmanĩ ĩũlũ, na amwon'ya mosumbĩ onthe ma nthĩ kwa kaven'ya. 6Na ndevili amwĩa atĩĩ, Nĩngũũnenga ũkũmũ ũũ w'onthe, na ndaĩa syamo: nũndũ nĩnanengiwe; nakwa nĩngũmũnenga o ũla ngwenda. 7Ĩndĩ we ethĩwa nũũnthaitha, ũũ w'onthe ũkeethĩwa waku. 8Yesũ amũsũngĩa, amwĩa, Nĩkũandĩkĩtwe, Mũthaithae Mwĩaĩi Ngai waku, na mũthũkũmae we, e weka. 9Na amũtwaa Yelusaleme, amwĩkalya mũthyanĩ wa ĩkalũ, na amwĩa, Ethĩwa nue Mwana wa Ngai, ĩyĩkye nthĩ: 10nũndũ nĩkũandĩkĩtwe,
Akeeaĩa alaĩka make ũndũ waku, makũsũvĩe:
11na ĩngĩ, Makakũkĩlya mokonĩ moo, Ndũkese kũtũlwa kũũ kwaku nĩ ĩvia.
12 Na Yesũ amũsũngia, amwĩa, Nĩkũneenetwe, Ndũkamũtate Mwĩaĩi Ngai waku.
13 Na ndevili amina matatwa onthe, athi amũtia ĩvinda.

Yesũ akyambĩlĩlya kũtavan'ya

(MATHAYO 4.12–17;MALIKO 1.14–15)

14Na Yesũ asyoka Kalilii vinyanĩ wa Veva: na nguma yake yausũa ndee syonthe sya nthĩ ĩsu. 15Nake amanyĩsya masinakokenĩ moo, aikathwa nĩ andũ onthe.

Yesũ ailewa Nasaleti

(MATHAYO 13.53–58;MALIKO 6.1–6)

16Nake athi Nasaleti, vala waeewe: na alika ĩsinakokenĩ mũthenya wa savato, tondũ wekaa, na aũngama asome. 17Anengwa ĩvuku ya mwathani Isaia. Na avuũa ĩvuku, oona vala vaandĩkĩtwe atĩĩ,
18Veva wa Ngai e ĩũlũ wakwa,
Nũndũ nĩwambĩtĩkĩsye mauta nĩtavye ngya ũvoo mũseo:
Nũndũmĩte kũtavan'ya ũthasyo kwa ala atave,
Na kũsalukw'a ililinda,
Na kũthasya ala mavivinyĩtwe,
19 Na kũtavan'ya mwaka wa Mwĩaĩi ũla wĩtĩkĩlawa.
20Na akũnza yĩla ĩvuku, anenga ũla mũthũkũmi, na ekala nthĩ: na onthe ala maĩ vo ĩsinakokenĩ mamũketeea. 21Na ambĩlĩlya kũmea atĩĩ, Ũmũnthĩ ũandĩko ũũ nĩweanĩw'a matũnĩ menyu. 22Na onthe mamũkũsĩaa, na maseng'a nũndũ wa ndeto sya mumo ila syaumie kanyw'anĩ wake: nao masya, Ũũ ti mwana wa Yosevu? 23Nake amea atĩĩ, Vate ngananĩo mũkandavya nthimo ĩno, Mũiiti, ĩvosye mwene: ũndũ o na wĩva ũla tũneewie wĩkĩte Kavelinaumi, ĩka vaa nthĩ ĩ yaku. 24Nake asya, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Vati mwathani ũla wĩtĩkĩlawa nthĩ ĩ yake. 25Ĩndĩ nĩngũmũtavya w'o, Nthĩ ya Aisilaeli kwaĩ aka aingĩ ndiwa matukũ ma Eliya, yĩla ĩtu yavingĩtwe myaka ĩtatũ na myei thanthatũ, yĩla kwaĩ yũa ĩnene nthĩ ĩsu yonthe; 26na Eliya ndaatũmwa kwa ũmwe wamo, ĩndĩ atũmiwe kwa ndiwa ĩmwe ya ndũa ya Nzalevathi, ya

nthĩ ya Sitoni. 27Na nthĩ ya Aisilaeli kwaĩ andũ aingĩ ala maĩ na mangũ ĩvinda ya mwathani Elisa; na vai ũmwe wamo waathew'a ate o Naamani, ũla Mũsilia. 28Na onthe ala maĩ ĩsinakokenĩ, meew'a maũndũ asu mausũwa nĩ ũthilĩku; 29na mookĩla, mamumya ndũanĩ, na mamũtwaa kũvika ĩũlũ wa kĩĩma kĩla kyakĩtwe ndũa yoo, nĩ kana makamwĩkĩlye vo akulumene. 30Ĩndĩ avĩtĩla katĩ wamo, athi.

Kũvow'a kwa mũndũ ũla waĩ na ndaimoni

(MALIKO 1.21–28)

31 Na atheea athi Kavelinaumi, ndũa ĩmwe ya Kalilii. Nake amamanyĩsya mũthenya wa savato: 32nao maseng'a ũndũ wa ũmanyĩsyo wake; nĩkwĩthĩwa ndeto syake syaĩ na ũkũmũ. 33Na vau ĩsinakokenĩ vaĩ mũndũ ũla wakwetwe nĩ veva wa ndaimoni mbuku; nake aneena na wasya mũnene, akyasya, 34Iĩ! Twĩ ũndũ naku wa kyaũ, Yesũ Mũnasaleti? Nĩwooka kũtwananga? Nĩngwĩsĩ we, wĩ Ũla Mũtheu wa Ngai. 35Na Yesũ amĩkan'ya, akyasya, Tumya kanyw'a, noimuma. Na ĩla ndaimoni yamũvalũkya katĩ woo, yamuma, ĩtamwĩkĩte ũndũ. 36Na onthe maseng'a, na maneenan'ya ene kwa ene, makyasya, Ndeto ĩno ĩtilyĩ ata? Nũndũ nũkwĩaĩa maveva mavuku na ũkũmũ na vinya, nao makyuma. 37Na ũvoo wake wanyaĩĩka ndee syonthe, kĩla vandũ.

Yesũ aivosya inyia wa mũka wa Simoni na angĩ aingĩ

(MATHAYO 8.14–17;MALIKO 1.29–39)

38Nake aumaala ĩsinakokenĩ, avota nyũmbanĩ ya Simoni. Na inyia wa mũka wa Simoni aĩ na ndetema nyingĩ; na mamũvoya ũndũ wake. 39Nake aũngama vakuvĩ nake, na akan'ya ndetema; nayo yamũtia: na o ĩvinda yĩu ookĩla amathũkũma.

40Na syũa yĩkĩthũa, ala mawaĩtye andũ mowau ma mĩthemba mingĩ mamũetee; nake amailĩĩla kĩla mũndũ moko, na amavosya. 41Na andũ aingĩ maumiw'e ndaimoni, iikaya, ikyasya, We wĩ Mwana wa Ngai. Nake aikan'ya, na aivata kũneena, nĩkwĩthĩwa nasyo nĩsyeesĩ nĩwe Klĩsto.

42Na kwakya, auma vo athi vandũ vate andũ: na makomano mamũmantha, na mooka vala ũĩ, na menda kũmũsiĩĩa ndakamatie. 43Ĩndĩ amea atĩĩ, Mũvaka nĩtavan'ye ũvoo mũseo wa ũsumbĩ wa Ngai ndũanĩ ila ingĩ nasyo: nũndũ natũmiwe nũndũ wa ũu.

44 Nake atavanasya masinakokenĩ ma Kalilii.

LUKA 5

Yesũ aimeta amanyĩw'a ma mbee

(MATHAYO 4.18–22;MALIKO 1.16–20)

1Na kweethĩwa, yĩla ĩkomano yĩkĩmũtindĩka yĩw'e ndeto ya Ngai, aũngeme ũtee wa ĩia ya Kenesaleti; 2na oona ngalawa ilĩ ũtee wa ĩia; ĩndĩ atei ma makũyũ meethĩwa maumĩte, makĩthambya itei syoo. 3Nake alika ngalawanĩ ĩmwe, ĩla ya Simoni, amũkũlya atwaange aumye ngũkanĩ vandũ vanini. Na ekala vo ngalawanĩ aimanyĩsya makomano. 4Na amina ũneena, amwĩa Simoni, Twaa ngalawa vala ve kyũngũ, mũlikye itei syenyu nĩ kana mũkwatye. 5Na Simoni amũsũngia, amwĩa, Mwĩaĩi, tũtethisye wĩa ũtukũ w'onthe, na tũinakwatya kĩndũ: ĩndĩ ũndũ wa ndeto syaku nĩngũlikya itei. 6Na meeka ũu, makwatya makũyũ maingĩ; na itei syoo syambĩlĩlya kũtw'ĩkanga; 7na mamavenesya ala maĩ ngwatanĩo nao ngalawanĩ ĩla ĩngĩ, moke kũmatethya. Nao mooka, na mausũsya ngalawa isu syelĩ, mũvaka syambĩlĩlya kũlika manzĩnĩ. 8Ĩndĩ Simoni Vetelo, oona ũu, avalũka maunĩ ma Yesũ, akyasya, Uma vaa nĩĩ; nũndũ nyie nĩ mũndũ mwathe, Mwĩaĩi. 9Nũndũ nĩwaseng'ie, na onthe ala maĩ nake, ũndũ wa wingĩ wa makũyũ ala makwatisye; 10na Yakovo na Yoana, ana ma Sevetii, namo o ta ũu, ala maĩ ngwatanĩo na Simoni. Na Yesũ amwĩa Simoni, Manya ũkĩa; kuma yu ũkakwatasya andũ. 11Na maete ngalawa syoo ngũkanĩ, matia syĩndũ syonthe, na mamũvikĩla.

Kũvow'a kwa mũndũ ũwaĩte mangũ

(MATHAYO 8.1–4;MALIKO 1.40–45)

12Na kweethĩwa, yĩla waĩ ndũanĩ ĩmwe, sisya, kwaĩ mũndũ ũmwe ũmbĩtwe nĩ mangũ: na amwona Yesũ, eevalũkya nthĩ na ũthyũ, amwĩsũva, akyasya, Mwĩaĩi, ethĩwa nũkwenda, nũtonya kũnthesya. 13Na atambũũkya kw'oko kwake, amũkiita, akyasya, Nĩngwenda; ĩthĩwa mũtheu. Na oyu mangũ mavoa. 14Na amwĩaĩa ndakatavye mũndũ: ĩndĩ amwĩa, Thi ũkeyonan'ye kwa mũthembi, nokyumya nthembo ya kũthew'a kwaku, tondũ Mose weaie, yĩthĩwe ũkũsĩ kwoo. 15Ĩndĩ ũvoo wake waingĩva mũno mbee: na andũ aingĩ makomana mamwĩw'e, na kũvow'a mowau moo. 16Ĩndĩ we eeyathũkya athi vandũ vate andũ, avoye.

Kũvow'a kwa mũndũ waĩ mwau mamutha

(MATHAYO 9.1–8;MALIKO 2.1–12)

17Na kweethĩwa mũthenya ũmwe yĩla wamanyĩasya, vaĩ Avalisi na amanyĩsya ma mĩao mailyĩ vo, ala maumĩte mĩsyĩ yonthe ya Kalilii, na ya Yutia, o na Yelusaleme: na vinya wa Mwĩaĩi wa kũvosya waĩ vamwe nake. 18Na ĩndĩ aũme mooka makuĩte na ũkomo mũndũ waĩ na ũwau wa kwaa mamutha: na mamantha kũmũtwaa nthĩnĩ, na kũmwia mbee wake. 19Nao malea kwona vandũ va ũmũtwaĩla nthĩnĩ nũndũ wa ĩkomano, malĩsa nyũmba ĩũlũ, mathaĩlya kĩalanĩ, mamũtheesya na ũkomo wake katĩ wa andũ vala ve Yesũ. 20Nake oona mũĩkĩĩo woo, asya, Mũndũ we, naĩ syaku nĩsyaekwa. 21Na aandĩki na Avalisi mambĩlĩlya kũsũanĩa, makyasya, Ũũ nũũ ũla ũnũũneena moumano? Nũũ ũtonya kũekea naĩ, ate o Ngai e weka? 22Ĩndĩ Yesũ amanya mosũanĩo moo, asũngĩa na amea, Nĩkĩ mũũsũanĩa ũũ ngoonĩ syenyu? 23Ũla ũvũthũ nĩ wĩva, nĩ kwasya, Naĩ syaku nĩsyaekwa; kana nĩ kwasya, Ũkĩla ũthi? 24Ĩndĩ nĩ kana mũmanye Mwana wa mũndũ e na ũkũmũ kũũ nthĩ wa kũekea naĩ (amwĩa ũla waĩ na ũwau wa kwaa mamutha), Nĩngũkwĩa, Ũkĩla, nokyosa ũkomo waku, wĩnũke. 25Na kavinda o kau ookĩla e mbee woo, na oosa kĩla wakomeaa, enũka, akĩmũkatha Ngai. 26Na onthe maseng'a, na mamũkatha Ngai; na

malikwa nĩ w'ĩa, makyasya, Ũmũnthĩ nĩtwonie maũndũ ma ũseng'ya.

Kwĩtwa kwa Livai

(MATHAYO 9.9–13;MALIKO 2.13–17)

27Ĩtina wa maũndũ asu aumaala, na amwona mumya wa koti, ũla wetawa Livai, ekalĩte vala vaumĩaw'a koti, na amwĩa, Mbikĩla. 28Nake atia syĩndũ syonthe, na ookĩla amũvikĩla. 29Na Livai amũvokea mboka nene nyũmbanĩ kwake: na vaĩ aingĩ ma aumya ma koti na andũ angĩ mailyĩ nao makĩya lĩu. 30Na Avalisi na aandĩki moo mamanyungunyĩĩsya amanyĩw'a make, makyasya, Nĩ ũndũ wa kĩ mũkũya na kũnyw'a vamwe na aumya ma koti na andũ athe? 31Na Yesũ amasũngĩa, amea, Ala mate awau mati vata wa mũiiti; ĩndĩ no ala awau. 32Ndyaaũka kwĩta ala alũngalu, ĩndĩ no ala athe maalyũle ngoo.

Ũndũ wa kũtĩĩa kũya

(MATHAYO 9.14–17;MALIKO 2.18–22)

33Nao mamwĩa, Amanyĩw'a ma Yoana nĩmatĩĩaa kũya mavinda maingi, makĩvoya; na ala ma Avalisi ta ũu; ĩndĩ aa maku nĩmeũya na kũnyw'a. 34Na Yesũ amakũlya, Nĩmũtonya kũtuma ala metĩtwe mũtwaanonĩ matĩĩa kũya, yĩla mũtwaani wĩ vamwe nao? 35Ĩndĩ mĩthenya nĩyũkĩte, yĩla mũtwaani ũkaumw'a kwoo, na nĩvo ĩndĩ makatĩĩa kũya mĩthenya ĩsu. 36Ĩngĩ aneena na ngelekan'yo amatavya: Mũndũ ndatilaa kĩlio kya ngũa nzaũ alie ngũa ngũũ; nĩkwĩthĩwa eeka ũu nũkũtembũa ĩla nzaũ, na kĩlio kyu kyeũ kĩtyosana na ĩla ngũũ. 37Na vai mũndũ wĩkĩaa mbinyu mbĩthĩ mathatwanĩ makũũ; nĩkwĩthĩwa eekĩa, mbinyu mbĩthĩ ĩkatembũa mathatwa asu, na ĩkĩtĩka, na mathatwa makyanangĩka. 38Ĩndĩ mbinyu mbĩthĩ yaĩlwe nĩ kwĩkĩwa mathatwanĩ meũ. 39Na vai mũndũ ũla waanyw'a mbinyu ngũũ ũnũkwenda ĩla mbĩthĩ; nũndũ easya, ĩla ngũũ nĩyo nzeo.

LUKA 6

Ũndũ wa kũsũvĩa mũthenya wa savato

(MATHAYO 12.1–14;MALIKO 2.23—3.6)

1Na kweethĩwa mũthenya ũmwe wa savato, aendele mĩũndani ya nganũ, amanyĩw'a make matũla iia sya nganũ, maikiitha na nzaa, makĩya. 2Na amwe ma Avalisi mamwĩa, Nũndũ wa kĩ mũkwĩka ũndũ ũtosana na ĩla mĩao ũkĩkwa mũthenya wa savato? 3Yesũ amasũngĩa, amea, Mũiaasoma ũndũ Ndaviti wekie, yĩla waĩ na nzaa, we na ala maĩ nake; 4ũndũ wavotie nyũmbanĩ ya Ngai, na oosa imũtũ ila syaiĩawa Ngai, na aya, na anenga ala maĩ nake; naw'o ndwosana na ĩla mĩao kũĩwa nĩ mũndũ ate o athembi oka? 5Nake amea, Mwana wa mũndũ nĩ mwĩaĩi wa savato.

6Na kweethĩwa mũthenya ũngĩ wa savato, avota ĩsinakokenĩ amanyĩsye: na vo vaĩ mũndũ waĩ na kw'oko kwa aũme kwau. 7Na ala aandĩki na Avalisi mamũsyaĩĩsya, kana nũnũũvosya mũthenya wa savato; nĩ kana mone ũndũ wa kũmũvinganĩsya naw'o. 8Nake nĩwesĩ mosũanĩo moo; na amwĩa ũla waĩ na kw'oko kwau, Ũkĩla ũũngame vaa katĩ. Nake ookĩla aũngama katĩ. 9Na Yesũ amea, Nĩngũmũkũlya atĩĩ, Nĩkwosana na ĩla mĩao kwĩka nesa mũthenya wa savato, kana kwĩka ũthũku? Kũtangĩĩa thayũ, kana kũwananga? 10Nake amasiangya onthe, na amwĩa ũla mũndũ, Tambũũkya kw'oko kwaku. Nake eeka ũu: na kw'oko kwavoa. 11Ĩndĩ onthe mausũwa nĩ ũthatu ta me na ndũũka; na maneenan'ya makĩmantha ũndũ matonya kũmwĩka Yesũ.

Yesũ aimanyuva atũmwa ikũmi na elĩ

(MATHAYO 10.1–4;MALIKO 3.13–19)

12Na kweethĩwa matukũ asu, ookĩla athi kĩĩmanĩ akavoye; na ekala ũtukũ w'onthe akĩvoya Ngai. 13Na kwakya, ameta amanyĩw'a make; na anyuva ĩkũmi na elĩ katĩ woo, na asu ameta atũmwa: 14Simoni, ũla wamũtw'ĩĩe syĩtwa ya kelĩ Vetelo, na mwana-a-inyia Andalea, na Yakovo na Yoana, na Vilivu na Valitholomayo, 15na Mathayo na Thoma, na Yakovo wa Alivaio, na Simoni ũla wetawa Nzelote, 16na Yutasi wa Yakovo, na Yutasi Isikalioti, ũla wesie kũmũvũnyanĩa; 17na atheea nao, na aũngama vandũ vatindimalu, na ĩkomano ĩnene ya amanyĩw'a make, na andũ aingĩ ma Yutia kw'onthe na Yelusaleme, na ma nthĩ ya Tile na Sitoni ila syĩ ũtee wa ũkanga, ala mookie kũmwĩthukĩĩsya, na kũvow'a mowau moo: 18na ala manyamaĩtw'e nĩ maveva mavuku mavow'a. 19Na onthe ma ĩkomano mamantha kũmũkiita; nũndũ vinya waumie nthĩnĩ wake, na wamavosya onthe.

Ala aathime na ala meĩthĩwa na mawoo

(MATHAYO 5.1–12)

20Nake ookĩlya metho make amasisya amanyĩw'a make, na asya atĩĩ, Mwĩ aathime inyw'ĩ ngya: nũndũ ũsumbĩ wa Ngai nĩ wenyu. 21Mwĩ aathime inyw'ĩ ala mwĩ na nzaa yu: nũndũ mũkavũnw'a. Mwĩ aathime inyw'ĩ ala mũkũĩa yu: nũndũ mũkatheka. 22Mwĩ aathime inyw'ĩ, yĩla andũ meũmũmena, na yĩla mekwĩvathana nenyu, na kũmũvũthya, na kũveta masyĩtwa menyu ta mathũku, kwondũ wa Mwana wa mũndũ. 23Tanai mũthenya ũsu, mũtũlĩlange na ũtanu; nũndũ alĩlĩĩ, ĩtuvi yenyu nĩ ĩnene ĩtunĩ; now'o aaĩthe moo meekaa athani. 24Ĩndĩ mwĩthĩwe na woo inyw'i athwii! Nĩkwĩthĩwa nĩmwoosie ũkiakisyo wenyu. 25Mwĩthĩwe na woo, inyw'ĩ ala mũvũn'ye yu! Nũndũ nĩmũkew'a nzaa. Mwĩthĩwe na woo, inyw'ĩ ala mũũtheka yu! Nũndũ nĩmũkameta na kũĩa. 26Mwĩthĩwe na woo inyw'ĩ, yĩla andũ onthe meũmũneenea nesa! Nĩkwĩthĩwa o ta ũu now'o aaĩthe moo mamekaa athani ma ũvũngũ.

Kwenda amaitha

(MATHAYO 5.38–48)

27Ĩndĩ inyw'ĩ ala mũkwĩw'a nĩngũmũtavya atĩĩ, Mendei amaitha menyu, mekei nesa ala meũmũmena, 28maathimei ala mamwĩvĩkaa, mavoyeei ala mamũthĩnasya. 29Ũla ũnũũkũkũna ũthĩa ũmwe mũthyũũĩe ũla ũngi; na ũla ũnũũkũvena ngũa yaku ya ĩũlũ manya ũmũvata kĩtonyeo kyaku. 30Mũnenge ũla ũnũkwĩtya; na ũla unũũkũvena syĩndũ syaku ndũkamũkũlye. 31Na ũndũ ũla mũkwenda kwĩkwa nĩ

andũ, o ta ũu mekei o w'o. 32Mũkĩmenda ala mamwendaa inyw'ĩ, mwĩ na ũseo wa kyaũ? O na ala athe no mendete ala mamendaa. 33Na mũkĩmeka nesa ala mamwĩkaa inyw'ĩ nesa, mwĩ na ũseo wa kyaũ? O na athe no mekanaa ũu. 34Na mũkĩmakovethya ala mũkwasya makamũĩva, mwĩ na ũseo wa kyaũ? O na athe no makovanaa, makĩtũngĩanĩa. 35Ĩndĩ inyw'ĩ mendei amaitha menyu, mũmekae nesa, makovethyei, na mũiketeele mamũtũngĩe; na ĩtuvi yenyu yĩkethĩwa yĩ ĩnene, nenyu mũkethĩwa mwĩ ana ma Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe: nĩkwĩthĩwa nĩwe mũseo kwa ala mate mũvea na ala athũku. 36Ĩthĩwai na tei, o ũndũ Ĩthe wenyu wĩ na tei.

Ũndũ wa kũsilĩla angĩ

(MATHAYO 7.1–5)

37 Manyai ũsilĩla, na inywĩ mũikasilĩlwa: manyai kũtw'a, nenyu mũikatw'ĩĩwa: ekanĩai, nenyu mũkaekewa: 38nenganei, nenyu mũkanengwa; kĩthimi kĩseo, kĩlate, kĩthingithye, na kĩtĩkĩlĩlye, makamũnenga kĩthũinĩ kwenyu. Nĩkwĩthĩwa kĩthimo kĩla mũthimaa, nokyo mũkathimĩwa.

39 Na Yesũ amatavya ngelekan'yo, Kĩlilinda nĩkĩtonya kũtongoesya kĩlilinda kĩngĩ? Syelĩ itivalũke ĩimanĩ? 40Mũmanĩw'a ndethĩwa e ĩũlũ wa mũmanyĩsya wake: ĩndĩ kĩla mũndũ ũminĩte kũmanyĩw'a akeethĩwa ta mũmanyĩsya wake. 41Naku nĩkĩ ũkũsisya kaũvavathĩ ke ithonĩ ya mwana-a-au, na ndũsũanĩa mũamba ũla wĩ ithonĩ yaku we? 42Kana ũtonya ata kũmwĩa mwana-a-au, Any'a, mwana-a-asa, ndeka nĩkumye kaũvavathĩ ke ithonĩ yaku, na mũamba ũla wĩ ithonĩ yaku ndũũwona? Mwangangan'ya we, amba kwĩyumya mũamba ũsu wĩ ithoni kwaku, na ĩndĩ ũkoona nesa kumya kaũvavathĩ ke ithonĩ ya mwana-a-au. 43Vai mũtĩ mũseo ũsyaa ũsyao mũthũku; kana mũtĩ mũthũku ũsyaa ũsyao mũseo. 44Nũndũ kĩla mũtĩ nũmanyĩkaa nĩ ũsyao waw'o. Nũndũ mĩw'anĩ andũ maitusaa makũyũ, kana mĩtaenĩ maitusaa nzavivũ. 45Mũndũ mũseo nĩwumasya ũndũ ũseo kyũmbanĩsyonĩ kĩseo kya ngoo yake; na mũndũ mũthũku nĩwumasya ũndũ ũthũku kyũmbanĩsyonĩ kĩthũku kya ngoo yake: nũndũ ũla wusũĩte ngoo nĩw'o kanyw'a ũneenaa.

Mĩsingi ĩlĩ

(MATHAYO 7.24–27)

46 Mũmbĩtaa Mwĩaĩi, Mwĩaĩi, nĩkĩ, na mũtyĩkaa maũndũ ala nĩmũtavasya? 47Kĩla mũndũ wũkaa kwakwa, na kwĩw'a ndeto syakwa, naisyĩkaa, nĩngũmwon'ya ũndũ ũilyĩ: 48ailyĩ ta mũndũ ũla wakie nyũmba, ũla wenzie mũkao mũliku, na aakie wambĩlĩlyo wayo ĩũlũ wa ĩvia: na kĩw'ũ kingĩ kyookie, kyakima nyũmba ĩsu, na kyaemwa nĩ ũthingithya: nũndũ yaakĩtwe ĩvianĩ. 49Ĩndĩ ũla wewie, na ndaaĩka, ailyĩ ta mũndũ ũla wakie nyũmba mũthanganĩ vate wambĩlĩlyo, na kĩw'ũ kingĩ kyamĩkima, na oyu yavalũka; na ũvalũko wa nyũmba ĩsu waĩ mũnene.

LUKA 7

Mũthũkũmi wa mũnene wa asikalĩ ĩana aivow'a

(MATHAYO 8.5–13)

1Na Yesũ amina kũneena ndeto syake syonthe ĩkĩw'ika nĩ andũ, alika Kavelinaumi.

2 Na mũnene ũmwe wa asikali ĩana aĩ na ngombo ndwau, yakilĩlye kũkw'a, nake nĩwamyendete mũno. 3Na eew'a ũvoo wa Yesũ, atũma atumĩa ma Ayuti vala ũĩ makamwĩsũve oke kũmĩvoesya ngombo yake. 4Nao, mavika vala ve Yesũ, mamwĩsũva mũno, makyasya, Ũsu nĩwaĩlwe nĩ kwĩkwa ũu; 5nũndũ nĩwendete mbaitũ, na ĩsinakoke yitũ nĩwatwakĩe. 6Na Yesũ athi nao. Na avika vakuvĩ na nyũmba, ũla mũndũ atũma anyanyae vala ũĩ, mamwĩe, Mwĩaĩi, manya kwĩnyamasya; nũndũ ndyĩanĩwe nue ũlika ungu wa kĩala kyakwa: 7na ta ũu nĩnasya ndyĩanĩwe nĩ kũka kwaku: ĩndĩ neena ndeto tũ, na mũthũkũmi wakwa nũnũũvoa. 8Nĩkwĩthĩwa nyie nĩ mũndũ ũla wĩaĩawa, na nĩ na asikalĩ makwa ĩtheo wakwa: na nĩngũmwĩa ũmwe, Thi, na akĩthi; na ũngĩ, Ũka, na akyũka; na ngombo yakwa, Ĩka ũna, nayo ĩkĩka. 9Na Yesũ eew'a maũndũ asu, aseng'a ũndũ wake, na eethyũũa na amea andũ ala mamũvikĩlĩte, Nĩmwĩa atĩĩ, ndyaaona mũĩkĩĩo mũnene ta ũũ, aiee, o na nthĩnĩ wa Isilaeli. 10Na ala matũmiwe, masyoka nyũmba, meethĩa ĩla ngombo ĩnavoa.

Kũthayũũkw'a kwa mwana wa ndiwa Naini

11Na kweethĩwa ĩvinda ĩnini yathela, athi ndũanĩ ĩla yĩtawa Naini; na amanyĩw'a make, na andũ angĩ aingĩ, maendan'ya nake. 12Na athengeea mbingĩlonĩ ya ndũa, sisya, nĩkwaumaalĩtw'e mũndũ mũkw'ũ, aĩ mwana e weka, na inyia aĩ ndiwa: na andũ aingĩ ma ndũa maĩ vamwe nake. 13Na Mwĩaĩi amwona, amwĩw'ĩa ĩnee, na amwĩa, Eka kũĩa. 14Na athengeea akiita mũsekeseke: na ala makuĩte maũngama. Nake asya, Mwanake, nĩngũũtavya, Ũkĩla. 15Na ũla waĩ mũkw'ũ ekala nthĩ, na ambĩlĩlya ũneena. Na Yesũ amũnenga inyia wake. 16Na onthe makwatwa nĩ w'ĩa: na mamũkatha Ngai, makyasya, Kũũ kwitũ nĩkumbũkie mwathani mũnene: na, Ngai nũmokĩe andũ make. 17Na ũvoo ũsu wake wanyaĩĩka nthĩ yonthe ya Yutia, na nthĩ ila syamĩthyũlũlũkĩte.

Yoana Mũvatisi

(MATHAYO 11.2–19)

18Na amanyĩw'a ma Yoana mamũtavya maũndũ asu onthe. 19Na Yoana ameta elĩ ma amanyĩw'a make na amatũma kwa Mwĩaĩi, makamũkũlye, Nue ũla wĩũka, kana tũmweteele ũngĩ? 20Na yĩla aũme asu mavikie vala ũĩ, mamwĩa, Yoana Mũvatisi nĩwatũtũma vala ũĩ, nake asya, Nue ũla wĩũka, kana tũmweteele ũngĩ? 21Na saa ũsu avosya andũ aingĩ mowau na mothĩn'yo na maveva mathũku; na ililinda nyingĩ syasalukw'a metho. 22Na ĩndĩ asũngĩa amea, Endai, mũkamũtavye Yoana maũndũ asu ala mwonete na ala mwĩw'ĩte; ililinda nikwona, ala mathuaa nĩmeũthi, ala mawaĩte mangũ nĩmeũthew'a, ala au matũ nĩmekwĩw'a, ala akw'ũ nĩmeũthayũũkw'a, na ala ngya nĩmeũtavw'a

ũvoo mũseo. 23Nĩ mũathime o ũla ũtakona ũndũ wa ũlulutĩkw'a nthĩnĩ wakwa.
24Na ala matũmiwe nĩ Yoana mamina ũthi, ambĩlĩlya kũneena na makomano ũndũ wa Yoana, akyasya, Mũnaendaa kũsisya kyaũ weũnĩ? Nĩ mũangi ũla ũthingithangw'a nĩ kĩseve? 25Ĩndĩ mũnaendaa kwona kyaũ? Nĩ mũndũ wĩkĩe ngũa nduũku? Nĩmwenei, ala mekĩaa ngũa nzeo mbee, na me na lĩu mũseo, mekalaa kwa asumbĩ. 26Ĩndĩ mũnaendaa kũsisya kyaũ? Nĩ mwathani? Ĩĩ, nĩngũmũtavya, nĩ ũla ũvĩtũkĩte mũno mwathani. 27Ũsu nĩwe ũla waandĩkĩwe atĩĩ,
Sisya, nĩngũtũma mũtũmwa wakwa mbee wa ũthyũ waku,
Ũla ũkaseũvya nzĩa yaku mbee waku.
28 Nĩngũmũtavya atĩĩ, Katĩ wa ala masyaawa nĩ aka vai ũmwe ũvĩtũkĩte Yoana: o na kau ũla mũnini ũsumbĩnĩ wa Ngai nĩ mũnene kwĩ we. 29Na andũ onthe, o na aumya ma koti, meew'a, mamũtala Ngai mũlũngalu, nũndũ mavatisĩtwe na ũvatisi wa Yoana. 30Ĩndĩ Avalisi na amamyisya ma mĩao malea motw'io ma Ngai, kwa kũtavatiswa nĩwe. 31Na Mwĩaĩi asya, Nĩelekan'ya na kyaũ andũ ma ũsyao ũũ, nao mavw'anene na kyaũ? 32Mavw'anene na syana ila syĩkalaa kĩng'ang'anĩ, ila syĩtanaa; ikyasya, Twamũvuvĩa mũtũlilũ, nenyu mũinasũnga; twamũmetea, nenyu mũinaĩa. 33Nũndũ Yoana Mũvatisi nĩwũkĩte ateũya kĩmũtũ na ateũnyw'a mbinyu; na inyw'ĩ mwĩasya, E na ndaimoni. 34Mwana wa mũndũ nĩwũkĩte akĩya na akĩnyw'a; na inyw'ĩ mwĩasya, Sisyai, mũyi, na mũnywi, mũnyanyae wa aumya ma koti na andũ athe! 35Ũĩ nũtalĩlawa ũlũngalu nĩ syana syaw'o syonthe.
Maũũ ma Yesũ makĩvakwa mauta, na ngelekan'yo ya andũ elĩ maĩ na thiĩ
36 Na ũmwe wa Avalisi enda aye lĩu nake. Na alika nyũmba ya Mũvalisi, na ekala nthĩ aye. 37Na sisya, mũndũ mũka wa ndũa ĩsu, ũla waĩ mwathe, yĩla wamanyie kana nũnũũya lĩu nyũmanĩ ya Mũvalisi, aete sũva wa mauta, 38na aũngama ĩtina vakuvĩ na maũũ make, akĩĩa, na ambĩlĩlya kũmwĩtĩkĩsya methoi maũũ make, na kũmanyasya na nzw'ĩĩ sya mũtwe wake, na kũmamumunyanga maũũ make, akĩmavaka ala mauta. 39Na Mũvalisi ũla wamwĩtĩte oona ũu, avindya ngoonĩ yake, akyasya, Kethĩwa mũndũ ũũ nĩ mwathani, eethĩwa amanyie mũndũ mũka ũũ nũũ, na nĩ mũndũ mũka ũilyĩ ata ũla ũnũũmũkiita, atĩ nĩ mwathe. 40Na Yesu amũsũngĩa amwĩa, Simoni, nĩ na kaũndũ ngwenda ũkũtavya. Nake asya, Mũmanyĩsya, neena. 41Yesũ amwĩa Mũndũ ũmwe, mũkovethya, aĩ na andũ elĩ maĩ na thiĩ nake: ũmwe thiĩ wake waĩ silingi maana atano, na ũla ũngĩ mĩongo ĩtano. 42Nao meethĩwa mate na kĩndũ kya ũmũĩva, amaekea thiĩ woo me elĩ. Nĩ wĩva ĩndĩ wa asu elĩ ũla wĩmwenda mbee? 43Simoni amũsũngĩa, asya, Nĩngwasya nĩ ũla waekewe nyingĩ. Nake amwĩa, Watw'a nesa we. 44Nake eethyũũĩa ũ mũndũ mũka, aimwĩa Simoni, Nĩwene mũndũ mũka ũũ? Nĩvotie nyũmba yaku, na ndũnanenga manzĩ ma ũthambya maũũ makwa: ĩndĩ ũyũ nĩwamathambya na methoi make, na nĩwamanyasya na nzw'ĩĩ syake. 45Ndũnamumunya: ĩndĩ ũyũ yĩla nĩvotie, ndanaeka kũmamumunyanga maũũ makwa. 46Ndũnambaka mũtwe wakwa mauta: ĩndĩ ũyũ nĩwambaka maũũ makwa mauta. 47Kwondũ wa ũu nĩngũkũtavya, Naĩ syake, o na syĩ nyingĩ, nĩsyaekwa; nũndũ e wendo mwingĩ: ĩndĩ ũla ũekewe ũndũ ũnini, ũsu e wendo mũnini. 48Nake amwĩa ũla mũndũ mũka, Naĩ syaku nĩsyaekwa. 49Na ala mailyĩ nthĩ nake makĩya lĩu mambĩlĩlya kũvindya ngoonĩ syoo, Ũũ nũũ ũnũkũekea naĩ? 50Nake amwĩa mũndũ mũka, Mũĩkĩĩo waku nĩwakũtangĩĩa; thi na mũuo.

LUKA 8

Aka ala mamũtethasya Yesũ

1 Na kweethĩwa ĩvinda ĩnini yathela, athi angangĩla ndũanĩ na mĩsyĩ, akĩtavan'ya na kũnyaĩĩkya ũvoo mũseo wa ũsumbĩ wa Ngai, na ala ĩkũmi na elĩ maĩ vamwe nake, 2na aka amwe ala mavoiw'e maveva mathũkũ na mowau: ũmwe nĩ Meli ũla wetwa Makatalene, ũla waumiw'e ndaimoni mũonza, 3na Yoena, mũka wa Kusi, mũsyaĩĩsya wa syĩndũ sya Elote, na Susana, na angĩ aingĩ ala mamũtetheasya na isamũ syoo.

Ngelekan'yo ya mũvuĩi

(MATHAYO 13.1–9;MALIKO 4.1–9)

4Na yĩla ĩkomano ĩnene yoombanie, na andũ ma kĩla ndũa mooka vala ũĩ, aneena na ngelekan'yo: 5Mũvuĩi nĩwaendie kũvuĩa mbeũ syake: na akĩvuĩa, imwe syavalũka ũtee wa nzĩa; na syakinyangwa, ikĩĩwa nĩ nyũnyi sya yayaya. 6Ingĩ syavalũka ĩvianĩ; na syamea na syooma, nũndũ vatyaĩ kĩmeu. 7Na ingĩ syavalũka mĩw'anĩ; na mĩw'a yameanĩsya vamwe nasyo, na yainyita. 8Na ingĩ syavalũka mũthanganĩ mũseo, na syamea, na syasyaa imwe ĩana. Amina kũneena ũu, aneena na wasya mũnene, Ũla wĩ matũ ma kwĩw'a, nĩew'e.

Ũelesyo wa ngelekan'yo ya mũvuĩi

(MATHAYO 13.10–23;MALIKO 4.10–20)

9Na amanyĩw'a make mamũkũlya, Ngelekan'yo ĩno nĩ myaũ? 10Nake asya, Inyw'ĩ mũnengetwe kũmanya nzama sya ũsumbĩ wa Ngai: ĩndĩ ala angĩ mamanyĩaw'a na ngelekan'yo; nĩ kana makyona matikone, na makĩw'a maikamanye. 11Na ngelekan'yo nĩyo ĩno: Mbeũ nĩ ndeto ya Ngai. 12Ala me ũtee wa nzĩa nĩmo ala mew'aa; na ĩndĩ ndevili akyũka, akyumya ndeto ngoonĩ syoo, maikese kwĩtĩkĩla matangĩĩwe. 13Ala me ĩvianĩ nĩmo ala mew'aa, makĩkwata ndeto na ũtanu; ĩndĩ mati na mĩi, na nĩmo mekwĩtĩkĩla kavinda kanini, ĩndĩ ĩvinda ya kũtatwa nĩmeũtia. 14Na ila syavalũkile mĩw'anĩ, nĩmo ala mew'aa, na maithi mainyitwa nĩ mawĩmakĩo na ũthwii na motanu ma thayũ ũũ, nao matisyaa ũsyao ũkavika. 15Ĩndĩ ila syĩ mũthanganĩ mũseo, nĩ ala mew'aa ndeto na ngoo nzeo na ya w'o, mailũmya, na maisyaa ũsyao, me na wũmĩĩsyo.

Ũmanyĩsyo kuma taanĩ

(MALIKO 4.21–25)

16 Vai mũndũ ũkwatasya taa na akokunĩkĩlya kĩndũ, kana kwia ungu wa ũkomo; ĩndĩ nũnũkwia vala vatũlu, nĩ kana ala meũvota mone kyeni. 17Nũndũ vai ũndũ ũvithe, ũla ũtakavuanw'a, kana kĩmbithĩ, kĩtakamanyĩka na kumbũka ũtheinĩ. 18Ĩsũvĩei ĩndĩ ũndũ mũkwĩw'a; nũndũ ũla wĩ na kĩndũ, ũsu akanengwa; na ũla ũtaĩ, akavenwa kĩla ũkwasya e nakyo.

Wana-a-ia wa w'o

(MATHAYO 12.46–50;MALIKO 3.31–35)

19Na ĩndĩ inyia na ana-a-inyia make mooka vala ũĩ, na maaĩwa nĩ mwanya ũmũthengeea ũndũ wa ĩkomano. 20Nake atavw'a, Mwenyu na ana-a-mwenyu maũngeme nza, nao nĩmekwenda ũkwona. 21Ĩndĩ asũngĩa na amea, Mwaitũ na ana-a-ia makwa nĩ ala mew'aa na kwĩkaa ndeto ya Ngai.

Yesũ aiuĩthya kĩseve kĩnene

(MATHAYO 8.23–27;MALIKO 4.35–41)

22Na kweethĩwa mũthenya ũmwe wa matukũ asu, alika ngalawanĩ, we na amanyĩw'a make; na amea, Tũingei mũingo ũya wa ĩia; na makũsya. 23Na makĩthi na ngalawa akoma: na kĩuutani kĩnene kyatheea ĩianĩ; na manzĩ mavota ngalawanĩ, nao meethĩwa na mũisyo. 24Na mathi vala ũĩ, mamũamũkya, maimwĩa, Mwĩaĩi, Mwĩaĩi, nĩtũũkw'a. Nake aamũka, na akan'ya kĩseve na itulumo; nasyo syausya, na kwaya ũuu. 25Nake amakũlya, Mũĩkĩĩo wenyu ũĩva? Nao makĩa na maseng'a, makĩneenan'ya, Ũũ nũũ ĩndĩ, nũndũ nũnũkwĩaĩa o na iseve na manzĩ, na ikamwĩw'a?

Kũvow'a kwa mũndũ Mũkelasene

(MATHAYO 8.28–34;MALIKO 5.1–20)

26Na mavika nthĩ ya Akelasene, ĩla yelekanĩle na Kalilii. 27Na yĩla waumie akinya nthĩ, akomana na mũndũ ũmwe aumĩte ndũanĩ ĩsu, ũla waĩ na ndaimoni; na ĩvinda ĩasa ndeevw'ĩkaa ngũa, kana kwĩkalaa nyũmbanĩ, ĩndĩ ekalaa mbũanĩ. 28Nake amwona Yesũ, akaya, na avalũka nthĩ mbee wake, na aneena na wasya mũnene, akyasya, Nĩ ũndũ naku wa kĩ we, Yesũ, Mwana wa Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe? Nĩngũkwĩsũva ndũkanyamasye. 29Nũndũ nĩwawĩaĩe veva mũvuku wume mũndũnĩ ũsu. Nĩkwĩthĩwa mavinda maingĩ nĩwakwatawa nĩw'o: nake avingĩawa, na kwovwa na mĩnyololo na mbĩngũ; na aitusanga syonthe, alũngĩlĩlaw'a weũnĩ nĩ ndaimoni. 30Na Yesũ amũkũlya, Syĩtwa yaku nue ata? Nake amũsũngĩa, Ninyie Nguthu, nĩkwĩthĩwa nĩwalikĩtwe nĩ ndaimoni nyingĩ. 31Na ila ndaimoni syamwĩsũva mũno ndakasyĩe ithi ĩimanĩ yĩte kĩtulu. 32Na vo vaĩ ĩĩthya ya ngũlũe nyingĩ ikĩya kĩĩmanĩ: na ndaimoni syamwĩsũva inengwe ũthei wa kwilika syo. Nake ainenga ũthei. 33Na ndaimoni syauma mũndũnĩ, na syavota ngũlũenĩ: na ĩĩthya yatheea kĩvaũũkonĩ yĩsembete, yalika ĩianĩ, na yakw'ĩa vo. 34Na ala maĩthasya ngũlũe moona ũndũ ũsu ũla weekĩka, makĩa, na matavan'ya ndũanĩ o na ndee. 35Na andũ maumaala mathi ũsisya ũndũ ũla wĩkĩkie; na mathi vala ve Yesũ, na mamwona mũndũ ũla ũnaumiw'e ndaimoni, ailyĩ nthĩ maũũnĩ ma Yesũ, evw'ĩkĩte ngũa, e na kĩlĩko: na meew'a w'ĩa mũno. 36Na ala moonie ũndũ ũsu mamatavya ũndũ ũnavoiw'e ũla waĩ na ndaimoni. 37Na andũ onthe ma nthĩ ya Akelasene ngalĩ syonthe mamwĩsũva aume kwoo; nũndũ makwatiwe nĩ w'ĩa mwingĩ; nake alika ngalawanĩ, na asyoka. 38Ĩndĩ ũla mũndũ ũnaumiw'e ndaimoni amwĩsũva ekalan'ye nake: ĩndĩ amũeka athi, aimwĩa, 39Syoka nyũmba kwaku, ũkatavan'ye maũndũ ũndũ manenevete ala Ngai ũkwĩkie. Na athi, atavan'ya ndũanĩ yonthe maũndũ ũndũ manenevete ala Yesũ ũnamwĩkie.

Mwĩĩtu wa Yailu, na mũndũ mũka waumawa nĩ nthakame

(MATHAYO 9.18–26;MALIKO 5.21–43)

40Na Yesũ asyoka, ĩkomano yamũthaũa na ũtanu; nũndũ onthe nĩmamweteele. 41Na sisya, kwooka mũndũ wetawa Yailu, ũla waĩ mũnene wa ĩsinakoke: nake avalũka maũũnĩ ma Yesũ, na amwĩsũva athi kwake; 42nũndũ aĩ na mwĩĩtu wake o ũmwe, wa myaka ĩkũmi na ĩlĩ, nake aĩ vakuvĩ na kũkw'a. Na aendete avivinyw'a nĩ ĩkomano ya andũ.

43Na mũndũ mũka ũla waumawa nĩ nthakame myaka ĩkũmi na ĩlĩ, na nĩwanangĩe ũthwii wake w'onthe kwa aiiti, na ndaaona ũmwe wa ũmũvosya, 44athi ĩtina wake, akiita ũtiivo wa ngũa yake; na o ĩmwe nthakame yatuma. 45Na Yesũ akũlya, Nũũ ũla wangiita? Na onthe makaĩa, na Vetelo na ala maĩ nake mamwĩa, Mwĩaĩi, andũ nĩmeũkũtindĩka na kũkũvivinya. 46Ĩndĩ Yesũ asya, No nakiitwa; nũndũ nĩngwĩw'a vinya wauma kwakwa. 47Na mũndũ mũka oona kana ndevithĩte, ooka aitetema, na avalũka mbee wake, na atavan'ya onthe makĩw'a ũndũ ũla ũtumie amũkiita, na ũndũ wavoa kavinda kau. 48Nake amwĩa, Mwĩĩtu, mũĩkĩĩo waku nĩwakũvosya; enda na mũuo.

49Atanamba ũmina ũneena, mũndũ ooka auma nyũmba ya mũnene wa ĩsinakoke, akyasya, Mwĩĩtu waku nĩwakw'a; manya kũnyamasya Mũmanyĩsya. 50Ĩndĩ Yesũ eew'a ũu, amũsũngĩa, Ndũkakĩe: ĩkĩĩa, tũ, nake nũnũũvow'a. 51Avika nyũmba, ndaaĩtĩkĩla mũndũ alike nake, ate o Vetelo, na Yoana, na Yakovo, na ĩthe na inyia wa kelĩtu. 52Na onthe meethĩwa makĩĩa na kũkũnanga ithũi: ĩndĩ nake amea, Ekai kũĩa; nũndũ ti kakw'ũ, ĩndĩ nĩkakomete. 53Nao mamũthekeea mũno, nũndũ nĩmeesĩ nĩ kakw'ũ. 54Nake, akwata kw'oko kwako, aketa, akyasya, Kelĩtu, ũkila. 55Na veva wako wasyoka, na kookĩla oyu: na eeaa kanengwe kya ũya. 56Na asyai mako maseng'a mũno: ĩndĩ amea matikatavye mũndũ ũla weekĩka.

LUKA 9

Ũtũme wa atũmwa ĩkũmi na elĩ

(MATHAYO 10.5–15;MALIKO 6.7–13)

1Nake ameta ala ĩkũmi na elĩ, amanenga vinya na ũkũmũ ĩũlũ wa ndaimoni syonthe, na wa kũvosya mowau. 2Na amatũma kũtavan'ya ũvoo wa ũsumbĩ wa Ngai, na kũvosya awau. 3Nake amea, Manyai ũkua kĩndũ kya nzĩanĩ, ndata, kana mũvuko, kana kĩmũtũ,

kana mbesa; na mũndũ ndakethĩwe na itonyeo ilĩ. 4Na nyũmba o na yĩva ĩla mwĩvota, mwĩĩkala vo, mwĩuma o vo mũkĩthi. 5Na ala mateũmũthokya, mũkyuma ndũanĩ ĩsu, tuangai kĩtoo maũũnĩ menyu nĩ kana wĩthĩwe ũkũsĩ kwoo. 6Nao mathi, na manganga mĩsyĩ, makĩtavan'ya ũla ũvoo mũseo, na makĩvosya awau kũndũ kw'onthe.

Kũsaanĩw'a kwa Elote

(MATHAYO 14.1–2;MALIKO 6.14–16)

7Na mũsumbĩ Elote eew'a maũndũ asu onthe ala meekiwe: nake asũanĩwa mũno, nĩkwĩthĩwa amwe nĩmaneenie kana Yoana nũthayũũkĩte kuma akw'ũnĩ; 8na angĩ, kana Eliya nĩwumĩlĩte; na angĩ, kana ũmwe wa athani ma tene nũthayũũkĩte. 9Ĩndĩ Elote asya, Yoana nĩnamũtilile mũtwe: ĩndĩ ũsu nũũ, ũla ngwĩw'a maũndũ asu ũndũ wake? Nake nĩwendaa kũmwona.

Kũvũnĩthw'a kwa andũ ngili itano

(MATHAYO 14.13–21;MALIKO 6.30–44;YOANA 6.1–13)

10Na atũmwa yĩla masyokie mamũtavya maũndũ onthe ala meekie. Nake athi nao nzama, vakuvĩ na ndũa ĩla yĩtawa Vethisaita. 11Na andũ ma makomano mamanya, ũu, mamũvikĩla kw'o: nake amosa na mũyo, na amatavya ũvoo wa ũsumbĩ wa Ngai, na amavosya ala maĩ na vata wa kũvow'a. 12Na syũa yambĩlĩlya ũthũa; na ala ĩkũmi na elĩ mooka, na mamwĩa, Ũmbũũkya ĩkomano, nĩ kana yĩnyaĩĩkĩe mĩsyĩ na nthĩ ila syĩ ndee, mamanthe vandũ va ũkoma na lĩu; nũndũ vaa tũĩ, nĩ weũnĩ. 13Ĩndĩ amea, Manengei lĩu e inyw'ĩ. Na masya, Twĩ na imũtũ itano na makũyũ elĩ ki; ate o tũithi kũthooa lĩu wa andũ aa onthe. 14Nũndũ maĩ andũ aũme ta ngili itano. Nake amea amanyĩw'a make, Mekalyei nthĩ nguthu na nguthu, kĩla nguthu yĩ na andũ ta mĩongo ĩtano. 15Nao meeka ũu, na mamekalya onthe nthĩ. 16Nake oosa ila imũtũ itano na makũyũ elĩ, na ang'elela ĩtunĩ, aiathima na aitilanga; na anenga amanyĩw'a matwaĩe ĩkomano. 17Na maya, na onthe mavũna: na kwooswa ikavũ ĩkũmi na ilĩ sya ilungu isu ndile ila syamatialĩle.

Yesũ aikũsĩĩa atĩ nĩwe Klĩsto

(MATHAYO 16.13–19;MALIKO 8.27–29)

18Na kweethĩwa, akĩvoya e weka, amanyĩw'a maĩ vamwe nake: na amakũlya, akyasya, Makomano measya nyie nĩ ũũ? 19Mamũsũngĩa, makyasya, Amwe measya, Yoana ũla Mũvatisi; ĩndĩ angĩ measya, Eliya; na angĩ kana wĩ ũmwe wa athani ma tene ũthayũũkĩte. 20Nake amea, Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩasya nyie nĩ ũũ? Vetelo asũngĩa, asya, We nue Klĩsto wa Ngai.

Yesũ akyathana kũkw'a na kũthayũũka kwake

(MATHAYO 16.20–21;MALIKO 8.30–31)

21Ĩndĩ amatavya, ameaĩa matikatavye mũndũ ũndũ ũsu; 22akyasya, Mwana wa mũndũ ndatĩa kũthĩnw'a na mathĩna maingĩ, na kũlewa nĩ atumĩa na athembi anene na aandĩki, na kũawa, na kũthayũũkw'a mũthenya wa katatũ.

Wĩtano wa kwĩlea mwene

(MATHAYO 16.24–28;MALIKO 8.34—9.1)

23Na ĩndĩ amea onthe, Ethĩwa mũndũ o na wĩva nũnũkwenda kũmbikĩla, nĩelee mwene, na kwĩyaĩkya ngelan'yo yake kĩla mũthenya, na akĩmbikĩla. 24Nĩkwĩthĩwa o ũla ũnũkwenda kũvĩtya thayũ wake akawasya; na o ũla ũkwasya thayũ wake kwondũ wakwa, ũsu akoovĩtya. 25Nũndũ mũndũ aunwa nĩ kyaũ, o na akosa nthĩ nima, akĩyananga, kana akĩyasya mwene? 26Nũndũ o ũla ũkambĩw'ĩa nthoni nyie na ndeto syakwa, nũkew'ĩwa nthoni nĩ Mwana wa mũndũ, yĩla ũkoka ũtheunĩ wake mũtisu, na wa Ĩthe, na wa alaĩka atheu. 27Ĩndĩ nĩngũmũtavya w'o, Katĩ wa aa maũngeme vaa, ve amwe matakasama kĩkw'ũ nongi, matanamba kwona ũsumbĩ wa Ngai.

Kũalyũka kwa mũvw'ano wake

(MATHAYO 17.1–8;MALIKO 9.2–8)

28Na kweethĩwa ĩtina wa ndeto isu o ta vandũ va mĩthenya nyanya, oosa Vetelo na Yoana na Yakovo, ambata kĩĩmanĩ kũvoya. 29Na akĩvoya, mũvw'ano wa ũthyũ wake waalyũka, na ngũa syake syeeũva kw'ũ, na syakaka. 30Na sisya, andũ elĩ meethĩwa makĩneenan'ya nake, nao nĩ Mose na Eliya; 31ala mamaumĩlĩle na ũtheu mũtisu, makĩneenan'ya ũvoo wa kĩkw'ũ kyake kĩla ũkilĩlye kwĩanĩĩsya ku Yelusaleme. 32Ĩndĩ Vetelo na ala maĩ nake makwatwa nĩ too mũnene: na mavindũka, moona ũtheu wake mũtisu, na ala aũme elĩ maũngeme nake. 33Na kweethĩwa yĩla mataanĩsye nake, Vetelo amwĩa Yesũ, Mwĩaĩi, nĩ ũseo kwitũ kwĩthĩwa vaa: twake malwanda atatũ; yĩmwe yaku, na yĩngĩ ya Mose, na yĩngĩ ya Eliya: nake ndaamanya ũndũ ũnũkwasya. 34Na akĩneena ũu, kwooka ĩthweo, yamekĩa muunyĩ: na meew'a w'ĩa nũndũ wa ũlika ĩthweonĩ. 35Na wasya wauma ĩthweonĩ, ũkyasya, Ũũ nĩwe Mwana wakwa, mũnyuve wakwa: mwĩw'ei. 36Na wasya waneena ũu, Yesũ ooneka e weka. Nao mavindya, na matukũ asu maiaatavya mũndũ maũndũ ala manoonie.

Kũvow'a kwa mwana waĩ na ndaimoni

(MATHAYO 17.14–18;MALIKO 9.14–27)

37Na kweethĩwa ũnĩ ũsu, mauma kĩĩmanĩ matheea, ĩkomano ĩnene yamũthaũa. 38Na ĩndĩ, mũndũ ũmwe wa ĩkomano aneena na wasya mũnene, akyasya, Mũmanyĩsya, nĩngũkwĩsũva ũkasisye mwana wakwa; nũndũ nowe wakwa e ũmwe: 39nake nũkwatawa nĩ veva, na mĩtũkĩ nũnũũkaya; na nũnũũthingithangw'a ĩvũyũ yĩkauma, na ũimuma na vinya ũkĩmũvinyĩthya mũno. 40Nakwa namesũva amanyĩw'a maku mawumye; na maemwa nĩw'o. 41Yesũ asũngĩa na asya, Ũsyao ũũ ũte na mũĩkĩĩo na mũemu, ngeethĩwa nenyu na nĩmũmĩĩsya ĩvinda yĩana ata? Mũete mwana waku vaa. 42Na kĩmwana kyũkĩte, kyavalũkw'a nĩ ĩla ndaimoni, kyathingithangw'a nĩyo. Ĩndĩ Yesũ akan'ya veva ũsu mũvuku, na akĩvosya kĩla kĩmwana, akĩnenga ĩthe. 43Na onthe maseng'a ũndũ wa ũnene wa Ngai.

Yesũ akyathana kĩkw'ũ kyake ya kelĩ

(MATHAYO 17.22–23;MALIKO 9.30–32)

Na yĩla onthe maseng'ete nũndũ wa maũndũ onthe ala meekiwe nĩ Yesũ, amea amanyĩw'a make atĩĩ, 44Ndeto

ii ilike matũni menyu: nũndũ Mwana wa mũndũ nũkanenganwe mokonĩ ma andũ. 45Ĩndĩ maiaamanya ndeto isu, nũndũ syavithĩtwe kwoo, matikaimanye; nao makĩa kũmũkũlya ũndũ wasyo.

Ũmanyĩsyo wa wĩnyivyo

(MATHAYO 18.1–4;MALIKO 9.33–37)

46Na ngananĩo yookĩla katĩ woo, ũndũ wa ũla wĩthĩwa mũnene. 47Ĩndĩ Yesũ amanya mosũanĩo ma ngoo syoo, oosa kana kanini, akaũngamya ĩvavanĩ yake, 48na amea, O ũla ũkosa kana kaa kanini syĩtwanĩ yakwa embosa nyie: na o ũla ũkambosa nyie eosa ũla wandũmie: nũndũ ũla mũnini katĩ wenyu, ũsu nĩwe mũnene.

Ũmanyĩsyo ũndũ wa kũmĩanĩsya na andũ angĩ

(MALIKO 9.38–40)

49Na Yoana asũngĩa na asya, Mwĩaĩi, nĩtũnoonie mũndũ akyumya ndaimoni na syĩtwa yaku; na twamũvata, nũndũ ndaatĩanĩe naitũ. 50Ĩndĩ Yesũ amwĩa, Mũikamũvate: nũndũ ũla ũte na ũndũ nenyu e ngalĩ ĩ yenyu.

Yesũ akyelekela kũthi Yelusaleme: Asamalia mate athokan'ya

51 Na kweethĩwa, mĩthenya yathengeea ambatw'e, alũlũmĩlya ũthyũ wake elekelye kũthi Yelusaleme, 52na atũma andũ mathi mbee wake: nao mathi, na mavota mũsyĩ ũmwe wa Asamalia, mamũseũvĩsye vandũ. 53Nao matyaamũthokya, nũndũ ũthyũ wake weelekele ta ũnũũthi Yelusaleme. 54Na amanyĩw'a make, Yakovo na Yoana, moona ũu, masya, Mwĩaĩi, nũkwenda tũwĩe mwaki wume ĩtunĩ, ũmavĩvye? 55Ĩndĩ eethyũũa, amakan'ya. 56Na mathi mũsyĩ ũngĩ.

Motato kwa ala mekwenda ũtw'ĩka amanyĩw'a

(MATHAYO 8.19–22)

57Na makĩthi nzĩanĩ, mũndũ ũmwe amwĩa, Ngakũvikĩla o kũla wĩthi. 58Na Yesũ amwĩa, Mbĩwa syĩ na maima, na nyũnyi sya yayaya syĩ na ndala; ĩndĩ Mwana wa mũndũ nde na vandũ va ũkomya mũtwe wake. 59Na amwĩa ũngĩ, Mbikĩla. Ĩndĩ nake asya, Mwĩaĩi, nenga ũthei nambe ũthi kũmũthika asa wakwa. 60Ĩndĩ amwĩa, Eka akw'ũ mathike akw'ũ moo; ĩndĩ we enda ũkatavan'ye ũsumbĩ wa Ngai. 61Na ũngĩ asya, Ngakũvikĩla, Mwĩaĩi; ĩndĩ nenga ũthei nambe ũthi kwatiĩa ũvoo ala ma nyũmba yakwa. 62Ĩndĩ Yesũ amwĩa, Mũndũ akwata mĩtĩ ya ĩembe ya ng'ombe, aisisya na ĩtina, ndeanĩwe nĩ ũsumbĩ wa Ngai.

LUKA 10

Ũtũme wa amanyĩw'a mĩongo mũonza

1 Ĩtina wa maũndũ asu Mwĩaĩi anyuva angĩ mĩongo mũonza, na amatũma elĩ na elĩ, mathi mbee wake kĩla ndũa na vandũ, vala wakilĩlye kũthi. 2Na amea atĩĩ, Nĩw'o ngetha nĩ mbingĩ, ĩndĩ akethi nĩ avũthũ: kwondũ wa ũu voyai Mwĩaĩi wa ngetha, atũme akethi ngethanĩ yake. 3Endai; na lĩlĩi, nĩngũmũtũma ta tũtena twa malondu katĩ wa nzũi. 4Manyai ũkua ngusu ya mbesa, kana mũvuko, kana iatũ; na manyai ũkethya mũndũ nzĩanĩ. 5Na o nyũmba ĩĩa mwĩlikaa, ambaai kwasya, Mũuo wĩthĩwe nyũmbanĩ ĩno. 6Na ethĩwa vo ve mwana wa mũuo, mũuo wenyu ũkekala nake: ĩndĩ ethĩwa nde vo, ũkamũsyokea. 7Na ĩkalai nyũmbanĩ ĩsu, mũkĩya na mũkĩnyw'a o kĩla memũnengae: nũndũ mũtethya wa wĩa nĩwaĩlwe nĩ ĩtuvi yake. Manyai kumaalanga mũkĩvotanga nyũmba ĩno na ĩno. 8Na ndũa o na yĩva ĩla mwĩvotaa, na mamũthokya, ĩsaai syĩndũ ila syĩetawe mbee wenyu: 9vosyai awau ala me vo, mũkĩmatavya, Nĩmũthengeewe nĩ ũsumbĩ wa Ngai. 10Ĩndĩ ndũa o na yĩva ĩla mwĩvotaa, na malea kũmũthokya, endai nzĩanĩ syayo, mũkyasya, 11O na kĩtoo kya ndũa yenyu, kĩla kĩkwatĩte nyaĩĩ sitũ, nĩtũũmũvangũlĩla: ĩndĩ manyai ũũ, ũsumbĩ wa Ngai nũmũthengee. 12Na ĩndĩ nĩngũmũtavya, Sotomo ĩkethĩwa yĩ kavaa mũthenya ũsu, kwĩ ndũa ĩsu.

Mawoo ĩũlũ wa mĩsyĩ ĩla ĩtekwĩtĩkĩla

(MATHAYO 11.20–24)

13 Woo nĩ waku, Kolasini! Woo nĩ waku, Vethisaita! Nũndũ kethĩwa mavinya ala mekĩtwe kwenyu, meekiwe Tile na Sitoni, andũ ma kw'o methĩwa maalyũlile ngoo tene, makĩkala nthĩ mekĩĩte makunia na kwĩyũmba mũu. 14Ĩndĩ Tile na Sitoni kũkethĩwa kwĩ kavaa ũsilĩlonĩ, kũte inyw'ĩ. 15Naku Kavelinaumi, ũkookĩlw'a kũvika ĩutnĩ? Ũkatheew'a kũvika vala maveva ma akw'ũ mekalaa. 16Ũla ũmwĩw'aa inyw'ĩ, nũmbĩw'aa nyie; na ũla ũmũleaa inyw'ĩ, nũndeaa nyie; na ũla ũndeaa nyie, nũmũleaa ũla wandũmie.

Kũsyoka kwa ala mĩongo mũonza

17Na ala mĩongo mũonza masyoka me atanu, makyasya, Mwĩaĩi, o na ndaimoni niũtwĩnyivĩsya syĩtwanĩ yaku. 18Nake amea, Nĩnoonaa Satani avalũka kuma ĩtunĩ ta ũtisi. 19Nĩmwenei, nĩnamũnenga ũkũmũ wa ũkinya ĩũlũ wa nzoka na ing'auũ, na ĩũlũ wa vinya w'onthe wa mũmaitha: na mũtikona ũndũ ũthũku nongi. 20Ĩndĩ manyai ũtana nũndũ ndaimoni niũmwĩnyivĩsya; ĩndĩ tanai nũndũ masyĩtwa menyu nĩmaandĩkĩtwe ĩtunĩ.

Yesũ aitũnga mũvea

(MATHAYO 11.25–27;13.16–17)

21Na saa ũsu Yesũ atana nthĩnĩ wa Veva Mũtheu, na asya, Nĩngũũkatha, Asa, Mwĩaĩi wa ĩtu na nthĩ, nũndũ maũndũ asu nĩwamavithie andũ oĩ na ala me na ũmanyi, na wavuanĩsye twana tũnini: ĩĩ, Asa; nĩkwĩthĩwa nĩw'o wendeesye kwaku. 22Nĩnĩnengetwe maũndũ onthe nĩ Asa wakwa: na vai mũndũ wĩsĩ Mwana nũũ, ate o Asa; kana Asa nũũ, ate o Mwana, na mũndũ o na wĩva ũla Mwana ũkwenda ũmũvuanĩsya. 23Na eethyũũĩa amanyĩw'a, na amea me nzama, Nĩ maathime metho ala mekwona maũndũ ala mũkwona: 24nũndũ nĩngũmũtavya, athani na asumbĩ aingĩ mendie kwona maũndũ ala mũkwona, na maiaamona; na kwĩw'a maũndũ ala mũkwĩw'a, na maiaamew'a.

Nzĩa ya kwona thayũ ũtathela

(MATHAYO 22.34–40;MALIKO 12.28–31)

25 Na ĩndĩ, mũmanyĩsya ũmwe wa mĩao ookĩla amũtate, akyasya, Mũmanyĩsya, nĩĩka ata kana nĩtiĩwe thayũ ũtathela? 26Nake amwĩa, Mĩaonĩ kũandĩkĩtwe

ata? Ũsomaa ata? 27Asũngĩa, amwĩa, Mwende Mwĩaĩi Ngai waku na ngoo yaku yonthe, na thayũ waku w'onthe, na vinya waku w'onthe, na kĩlĩko kyaku kyonthe; na mwende mũtũi waku o tondũ wĩyendete mwene. 28Nake amwĩa, Wasũngĩa w'o; ĩka ũu, na ũkeethĩwa na thayũ.

Ngelekan'yo ya Mũsamalia mũseo

29Ĩndĩ we, akyenda kwĩnenga mwene ũlũngalu, amũkũlya Yesũ, Na mũtũi wakwa nũũ? 30Yesũ amũsũngĩa na amwĩa, Mũndũ ũmwe nĩwaumie Yelusaleme atheee Yeliko; nake akwatwa nĩ avutani, ala mamũvutie ngũa na mamũkũnanga, na mathi, mamũtia akilĩlye kũkw'a. 31Na kweethĩwa mũthembi ũmwe atheea na nzĩa ĩsu: na amwona, aathũkĩla ũtee wake. 32Na Mũlivai ũmwe ta ũu, avika vala vandũ, na amwona, nake aathũkĩla ũtee. 33Ĩndĩ Mũsamalia ũmwe, akĩthi kyalo, avika vala waĩ: na yĩla wamwonie, amwĩw'ĩa ĩnee, 34na athi vala ũĩ, amwova kũla wakũnangĩtwe, aikwĩtĩkĩsya mauta na mbinyu; na amũtũlya nyamũnĩ yake ĩla yamũkuĩte amũtwaa nyũmbanĩ ya aeni, akamũwaĩsye vo. 35Na ũnĩ ũsu aumya silingi ilĩ, amũnenga mwene wa nyũmba ĩsu, na amwĩa, Mũwasye nesa; na wavĩtũkya ii, ngakũtũngĩa ngĩsyoka. 36Wĩasya nĩ wĩva wa asu atatũ, ũla wonanisye aĩ mũtũi wa ũla wakwatiwe nĩ avutani? 37Nake asya, Nĩ ũla wamwĩw'ie tei. Na Yesũ amwĩa, Naku thi, wĩke ta ũu.

Matha na Meli

38 Na yu makĩthi na nzĩa, avota mũsyĩ ũmwe: na mũndũ mũka ũmwe ũla wetawa Matha amũthokya nyũmbanĩ yake. 39Nake aĩ na mwĩĩtu-a-inyia wetawa Meli, nake ekala nthĩ maũũnĩ ma Yesũ, akĩthukĩĩsya ndeto syake. 40Ĩndĩ Matha athĩniw'e nĩ wĩa; na athi vala ũĩ, na amwĩa, Mwĩaĩi, ndũkwona ũndũ mwĩĩtu-a-ia ũndekanĩsye na wĩa nĩtethye nĩ nyioka? Mwĩe andetheesye. 41Ĩndĩ Mwĩaĩi amũsũngĩa, amwĩa, Matha, Matha, nũkwĩnyamasya na kwĩthĩn'ya na maũndũ maingĩ: 42ĩndĩ no ũndũ ũmwe wĩ vata: nũndũ Meli nũnyuvie kĩlungu kĩseo, kĩla ũtakavenwa.

LUKA 11

"Mboya ya Mwĩaĩi"

(MATHAYO 6.9–13)

1 Na kweethĩwa, ailyĩ vandũ akĩvoya, na amina, ũmwe wa amanyĩw'a make amwĩa, Mwĩaĩi, tũmanyĩsye kũvoya, tondũ Yoana wamamanyĩisye amanyĩw'a make. 2Nake amea, Mũkĩvoya aasyai atũ, Asa, syĩtwa yaku yĩtaĩwe. Ũsumbĩ waku wũke. 3Tũnenge kĩla mũthenya lĩu witũ ũtwĩanĩe. 4Naku ũtũekee naĩ sitũ; nũndũ ithyĩ nĩtũũmũekea kĩla ũmwe ũla wĩ thiĩ naitũ. Na ndũkatũtwaae ũtatwanĩ.

Mboya ya kĩthing'ĩĩsyo, na ngelekan'yo ya mũnyanya ũtukũ katĩ

(MATHAYO 7.7–11)

5Nake amakũlya, Nĩ wĩva wenyu ũla wĩ na mũnyanyae, nake aithi kwake ũtukũ katĩ, aimwĩa, Mũnyanyawa, ngovethya imũtũ itatũ; 6nũndũ mũnyanyawa nĩwoka auma kyalo, na ndi na kĩndũ kya kũmũathĩsya? 7Na ũla wĩ nthĩnĩ akamũsũngĩa, akyasya, Eka kũnyamasya: nũndũ nĩnĩvingie mũomo, na nĩngomete na syana syakwa; nditonya kũkĩla ngũnenge. 8Nĩngũmwĩa, O na ethĩwa ndokĩla amũnenge nũndũ nĩ mũnyanyae, ĩndĩ ũndũ wa kĩthing'ĩĩsyo kyake akookĩla amũnenge o ila wĩ vata nasyo. 9Nakwa nĩngũmũtavya, Voyai, na mũkanengwa; manthai, na mũkoona vingũsyai, na mũkavingũĩwa. 10Nũndũ ũla ũnũkũvoya nũnũũnengwa; na ũla unũũmantha nũnũkwona; na ũla ũnũũvingũsya nũnũũvingũĩwa. 11Nĩ wĩva wenyu, ĩthe wa mwana, eetw'a kĩmũtũ nĩ mwana wake, nũmũnenga ĩvia? Kana eetw'a ĩkũyũ, vandũ va ĩkũyũ nũmũnenga nzoka? 12Kana eetw'a ĩtumbĩ, nũmũnenga kĩng'auũ? 13Ethĩwa inyw'ĩ ĩndĩ, ala mwĩ athũku, nĩmwĩsĩ kũnenga syana syenyu mĩthĩnzĩo mĩseo, ti mbee mũno Ĩthe wenyu ũla wa ĩtunĩ kũmanenga Veva Mũtheu ala mamwĩtasya?

Yesũ aisũngĩa ũvingan'yo wa eĩka maũndũ na ũtethyo wa Satani

(MATHAYO 12.22–30;MALIKO 3.22–27)

14Nake aumya ndaimoni ĩla ĩtaneenaa. Na kweethĩwa, yĩla ndaimoni yauma, ũla mũndũ ũtaneenaa, aneena; na andũ ma ĩkomano maseng'a. 15Ĩndĩ amwe masya, Nũnũkumya ndaimoni na vinya wa Veelisevuli, mũnene wa ndaimoni. 16Na angĩ mamũtata, makyenda aumye kyama ĩtunĩ. 17Ĩndĩ nake, akĩmanya mosũanĩo moo, amea, Kĩla ũsumbĩ wĩvathanĩtye nũetae wanangĩkonĩ; na nyũmba yatilĩkangana na ĩngĩ nĩvalũkaa. 18Na ethĩwa Satani nĩwĩvathanĩtye ũu, ũsumbĩ wake ũkaũngama ata? Nũndũ nĩmũkwasya nĩngumya ndaimoni na vinya wa Veelisevuli. 19Nakwa ethĩwa numasya ndaimoni na vinya wa Veelisevuli, ana menyu masyumasya na vinya waũ? Kwondũ wa ũu makeethĩwa me asilĩli menyu. 20Ĩndĩ ethĩwa nyie numasya ndaimoni na kyaa kya Ngai, nĩ w'o ĩndĩ ũsumbĩ wa Ngai nũmũkĩe inyw'ĩ. 21Mũndũ wĩ vinya ũla ũkuĩte mĩio ya kaũ asũvĩaa nyũmba yake, syĩndũ syake syĩkalaa syĩ mboo: 22ĩndĩ yĩla ũla wĩ vinya kwĩ we wĩũka, na kũmũkĩlya vinya, ũsu akamũvena mĩio yake yonthe ya kaũ ĩla wĩkwetye, akĩaan'ya mũtavo wake. 23Ũla ũte ngalĩ yakwa ũsu e ũndũ nakwa; na ũla ũtombanasya nakwa nũnyaĩĩkasya.

Mĩisyo ya kũlea kũalyũla ngoo vyũ

(MATHAYO 12.43–45)

24Veva mũvuku wauma mũndũnĩ, ũvĩtĩlaa kũndũ kũte manzĩ, ũkĩmantha ũthũmũo, na walea kwona, ũkyasya, Nĩngũsyoka nyũmbanĩ yakwa ĩla naumie. 25Naw'o wooka, weethĩa yĩ ndute, na yĩ mbanakavye. 26Nĩvo ĩndĩ ũithi, ũkyosa maveva angĩ mũonza mathũku kũte w'o; na mailika na kwĩkala vo: na mwĩkalĩle wa ĩtina wa mũndũ ũsu wĩtw'ĩka mũthũku kũte ũla wa mbee.

27 Na kweethĩwa, akĩneena maũndũ asu, mũndũ mũka ũmwe wa ĩkomano ookĩlya wasya, na amwĩa, Nĩ ĩathime ĩvu yĩla yaũkuie, na nondo ila woongie. 28Nake asya, Ĩĩ, ĩndĩ, nĩ aathime mbee, ala mew'aa ndeto ya Ngai, makĩmĩkwata.

Kwĩsũvĩa kũmantha syama
(MATHAYO 12.38–42;MALIKO 8.12)
29 Na yila andũ aingĩ mambĩlĩlye kũmũmbanĩa, ambĩlĩlya ũneena, Ũsyao ũũ nĩ ũsyao mũthũku: nũũmantha kyama; na ndwĩnengwa kyama ate o kyama kya Yona. 30Nũndũ o tondũ Yona watw'ĩkie wonan'yo kwa Anineva, no ta ũu Mwana wa mũndũ akeethĩwa kwa ũsyao ũũ. 31Na ũla mũsumbĩ mũndũ mũka wa ngalĩ ya ĩtheo, nũkokĩla ũsilĩlonĩ vamwe na andũ ma ũsyao ũũ, na akamasilĩla: nũndũ we nĩwokie kuma itulunĩ sya nthĩ nĩ kana ew'e ũĩ wa Solomoni; na sisyai, vaa ve ũla mũnene kwĩ Solomoni. 32Andũ ma Nineva makaũngama ũsilĩlonĩ vamwe na ũsyao ũũ, na makoosilĩla: nũndũ nĩmaalyũlile ngoo ũtavan'yonĩ wa Yona; na sisyai, vaa ve ũla mũnene kwĩ Yona.
Ũmanyĩsyo kuma taanĩ
(MATHAYO 5.15;6.22–23)
33 Vai mũndũ ũnũũkwatya taa na kũvitha ĩimanĩ, kana ungu wa ĩmisi, ĩndĩ nũnũũwia vala vatũlu, nĩ kana ala meũvota mone kyeni. 34Taa wa mwĩĩ waku nĩ itho yaku: yĩla itho yaku yĩ ĩseo, mwĩĩ waku w'onthe nĩwusũĩtwe nĩ kyeni; ĩndĩ yĩla yĩ ĩthũku, mwĩĩ waku naw'o nũtulĩtye kĩvindu. 35Ĩsũvĩe ĩndĩ, kana kyeni kĩla kĩ nthĩnĩ waku kĩtikethĩwe kĩvindu. 36Kwondũ wa ũu ethĩwa mwĩĩ waku w'onthe nĩwusũĩtwe nĩ kyeni, ũte vandũ ve kĩvindu, ũkeethĩwa usũĩtwe nĩ kyeni ki, o tondũ taa ũkũmulĩka na kyeni kyaw'o yĩla wakanĩte nesa.
Yesũ aileana na Avalisi na asili
(MATHAYO 23.1–36;MALIKO 12.38–40;Luka 20.45–47)
37 Akĩneena ũu, Mũvalisi ũmwe amwĩta oke aye lĩu kwake: na avota, ekala nthĩ aye. 38Na Mũvalisi oona ũu, aseng'a nũndũ ndaathamba atanamba kũya. 39Na Mwĩaĩi amwĩa, Inyw'ĩ Avalisi nĩmũtheasya kĩkombe na ĩsaani ĩũlũ; ĩndĩ nthĩnĩ nĩmusũĩtwe nĩ ũvutani na ũthũku. 40Inyw'ĩ atumanu, ũla wombie ĩũlũ tiwe wombie nthĩnĩ? 41Ĩndĩ nenganei motethyo ma syĩndũ ila mwĩ nasyo, na sisyai, syĩndũ syonthe ikeethĩwa syĩ ntheu kwenyu.
42Woo nĩ wenyu Avalisi! Nũndũ nĩmumasya kĩlungu kya ĩkũmi kya mindi na laũ na syĩndĩ ingĩ sya ũvanda, mũkĩtia ũsili wa katĩ na wendo wa Ngai: ĩndĩ asu nĩmwaĩlwe nĩ kũmeka, na ti kũtia asu angĩ mũtamekĩte.
43Woo nĩ wenyu Avalisi! Nũndũ nĩmwendaa ivĩla sya mbee masinakokenĩ, na ngethi sya andũ ing'ang'anĩ.
44Woo nĩ wenyu! Nũndũ mũtilyĩ ta mbũa itonekaa, na ala makũnĩlaa ĩũlũ wasyo matyĩsĩ kana syĩ kw'o.
45Na ũmwe wa amanyĩsya ma mĩao amwĩa, Mũmanyĩsya, ũkyasya ũu nũũtũneenea o naitũ naĩ.
46Nake asya, O nenyu amanyĩsya ma mĩao, woo nĩ wenyu! Nũndũ nĩmũmaĩkasya andũ mĩio mĩito ĩtakuĩka, nenyu mũtiĩtĩkĩla kũmĩkiita mĩio ĩsu, o na kyaa kĩmwe.
47Woo nĩ wenyu! Nũndũ inyw'ĩ nĩmwakaa mbũa sya athani, na aaĩthe menyu nĩmo mamoaie.
48Ũu nĩw'o mũkũsĩĩa meko ma aaĩthe menyu na kũmetĩkĩla: nũndũ nĩmo mamoaie, nenyu nĩmũkwaka mbũa syoo.
49Kwondũ wa ũũ ũĩ wa Ngai nĩwaneenie, Ngamatũmĩa athani na atũmwa; na amwe moo makamoaa na kũmathĩn'ya;
50nĩ kana nthakame ya athani onthe, ĩla yetĩkiw'e nthĩ kuma mwambĩlĩlyonĩ wa nthĩ, ĩandũwe kwa ũsyao ũũ;
51kuma nthakame ya Aveli kũvika nthakame ya Nzakalia, ũla woaĩwe katĩ wa kĩthembeo na vala vatheu: ĩĩ, nĩngũmwĩa, ĩkaandũwa kwa ũsyao ũũ.
52Woo nĩ wenyu, inyw'ĩ amanyĩsya ma mĩao! Nũndũ nĩmwoosie ũvungũo wa ũmanyi: inyw'ĩ ene mũiaavota, na ala mavotaa asu nĩmwamasiĩĩaa.
53 Na auma kw'o, aandĩki na Avalisi mathing'ĩĩsya mũno kũmũkũlya, maitata kũtuma aneena maũndũ maingĩ;
54makĩmantha ũndũ wumĩte kanyw'anĩ wake mamũvinganĩsye naw'o.

LUKA 12
Yesũ aimea amanyĩw'a Make mesũvĩe na wangangan'yo
(MATHAYO 10.26–27)
1 Na ĩndĩ ĩvinda yĩu, andũ ngili nyingĩ moombana, mũvaka makinyangana, nĩvo ĩndĩ wambĩlĩlye kũmea amanyĩw'a make, Ĩsũvĩei ĩlawa ya Avalisi, nayo nĩ wangangan'yo. 2Ĩndĩ vai ũndũ ũvw'ĩke, ũtakavuũwa; kana ũndũ ũvithe, ũtakamanyĩka.
3Kwondũ wa ũu o ũla mwaneenee kĩvindunĩ ũkeew'ĩka kyeninĩ; na ũla mwaneenee na kĩwe tũsũmbanĩ twa nthĩnĩ ũkatavanĩw'a nyũmbanĩ ĩũlũ.
Ũla waĩle ũkĩwa
(MATHAYO 10.28–33;12.32;10.19–20)
4Nakwa nĩngũmũtavya anyanyawa makwa, Manyai ũmakĩa ala moaa mwĩĩ, na ĩtina maitonya ũndũ ũngĩ.
5Ĩndĩ nĩngũmũtavya ũla mwaĩle kũmũkĩa: Mũkĩei ũla ĩtina wa kũaa wĩ na vinya wa kwĩkĩa Ngienanĩ; ĩĩ, nĩngũmũtavya, Mũkĩei ũsu.
6Tũsũni tũtano tũithoow'a masendi elĩ? Na Ngai ndolwa nĩ kamwe katw'o.
7O na nzw'ĩĩ syonthe sya mĩtwe yenyu nĩ ndale. Manyai ũkĩa ĩndĩ: inyw'ĩ mwĩ vata kwĩ tũsũni twingĩ.
8Nakwa nĩngũmwĩa, Kĩla mũndũ ũla wĩmbumbũlaa mbee wa andũ, Mwana wa mũndũ akamumbũlaa mbee wa alaĩka ma Ngai:
9ĩndĩ ũla wĩngaĩaa mbee wa andũ akakaĩawa mbee wa alaĩka ma Ngai.
10Na ũla wĩmũneenea Mwana wa mũndũ ndeto, akaekewa: ĩndĩ ũla wĩmũuma Veva Mũtheu ndakaekewa.
11Na yĩla makamũtwaa mbee wa ala ma masinakoke, na asumbĩki, na ala me na ũkũmũ wa kũsilĩla, mũikavũavũane ũndũ mwĩmasũngĩa kana ũndũ mwĩneena:
12nũndũ Veva Mũtheu akamũmanyĩsya saa o ũsu ũndũ ũla mwaĩlwe nĩ kũneena.
Wendi w'onthe, na ngelekan'yo ya mũthwii mũtumanu
13Na ũmwe wa ĩkomano amwĩa, Mũmanyĩsya, mũtavye mwana-a-ia andaĩe ũtiĩwa.
14Ĩndĩ amwĩa, Mũndũ we, nũũ ũla ũndw'ĩte mũsili kana mũaan'ya ĩũlũ wenyu?
15Nake amea, Ĩmanyĩlĩlei na ĩsũvĩei wendi w'onthe: nũndũ thayũ wa mũndũ ndumaa syĩndũnĩ syake, o na syĩ nyingĩ ata.
16Na amatavya ngelekan'yo, akyasya, Mũũnda wa mũndũ mũthwii ũmwe wasyaĩte

mũno: 17na avindya ngoonĩ yake, akyasya, Nĩĩka ata, nũndũ ndi na vandũ va kũtuĩsya isyo syakwa? 18Na asya, Ngeeka ũũ: ngathasya makũmbĩ makwa, nake angĩ manene; na vau ngatuĩsya isyo syakwa na isamũ syakwa syonthe. 19Na ĩndĩ ngatavya ngoo yakwa, Ngoo, isamũ wĩ nasyo sya myaka mingĩ; thũmũa, ũkĩĩsaa na ũkĩnyusaa, wĩw'e mũyo. 20Ĩndĩ Ngai amwĩa, Wĩ ndia we, ũtukũ ũũ thayũ waku nũkwoswa; isamũ isu wĩyũmbanĩsye, ikatw'ĩka syaũ? 21Nĩw'o ũilyĩ mũndũ ũla wĩyũmbanĩasya isamũ, na ti mũthwii kwa Ngai.

Kwĩmakĩa, na kũĩkĩĩa Ngai

(MATHAYO 6.25–34)

22Amea amanyĩw'a make, Kwondũ wa ũu nĩmwĩa, Mũikemakĩe ũndũ wa mathayũ menyu, kĩla mwĩya, kana ũndũ wa mĩĩ yenyu, kĩla mwĩĩvw'ĩka. 23Nũndũ thayũ ũvĩtũkĩte lĩu, na mwĩĩ ũvĩtũkĩte ngũa. 24Sũanĩai ũvoo wa ngũngũũ, nĩkwĩthĩwa itivandaa, na itikethaa; na iti na vandũ va kũmbanĩsya kana ĩkũmbĩ; na Ngai nĩwiĩthasya: inyw'ĩ mũi vata mũno kwĩ nyũnyi? 25Na kwenyu aĩva ũla ũtonya kwĩyongeleela ũasa wake mũkono ũmwe kwondũ wa kwĩmakĩa? 26Ĩndĩ ethĩwa mũtitonya kwĩka ũndũ ũla ũnini, mwĩĩmakĩa nĩkĩ ũndũ wa maũndũ ala angĩ? 27Sũanĩai ũvoo wa malaa ma lili, ũndũ mameaa: maitethasya wĩa, na maiokothaa; ĩndĩ nĩngũmũtavya, O na Solomoni ndaĩanĩ yake yonthe ndaaĩvw'ĩka ta yĩmwe yamo. 28Ĩndĩ ethĩwa Ngai nũvw'ĩkaa nyeki ya kĩthekanĩ ta ũu, ĩla ĩnĩkwĩkala ũmũnthĩ, na ũnĩ ĩkekw'a ikonĩ; ndakamũvw'ĩka inyw'ĩ mbee mũno, inyw'ĩ ma mũĩkĩĩo mũnini? 29Nenyu manyai ũmantha kĩla mwĩya, na kĩla mwĩnyw'a, o na mũikethĩwe na nzika. 30Nũndũ syĩndũ isu syonthe nimanthawa nĩ mbaĩ sya nthĩ: ĩndĩ Ĩthe wenyu nĩwĩsĩ mwĩ na vata wa syĩndũ isu. 31Ĩndĩ inyw'ĩ manthai ũsumbĩ wa Ngai, na syĩndũ isu nĩmũkongeleelwa. 32Manyai ũkĩa, inyw'ĩ ĩĩthya ĩnini; nũndũ Ĩthe wenyu nĩwendeew'e nĩ kũmũnenga ũsumbĩ. 33Tai ila mwĩ nasyo mũnengane motethyo; tumai ngusu itakũaa, ũthwii wĩ ĩtunĩ ũtanyivaa, vala kĩng'ei kĩtathengeaa, o na lungulu ũtananga. 34Nũndũ vala ve ũthwii wenyu, nĩvo vethĩawa ngoo syenyu nasyo.

Vata wa kũsyaĩĩsya, na ngelekan'yo ya ngombo yĩ kĩthito na ĩte kĩthito

(MATHAYO 24.45–51)

35 Mwĩthĩwe mwĩvotoete inyunyunĩ, na mataa menyu makanĩte; 36nenyu mwĩthĩwe ta andũ ala meteele vwana woo, yĩla wĩsyoka kuma mũtwaanonĩ; nĩ kana akyũka na kũvingũsya, mamũvingũĩe mĩtũkĩ. 37Nĩ ngathime ngombo ila ikethĩwa isyaĩĩsye vwana wasyo akyũka: nĩ w'o nĩngũmũtavya, akeevotoa na kũsyĩkalya nthĩ iye, na akooka kwithũkũma. 38Na ethĩwa akooka ũsyaĩĩsyonĩ wa kelĩ, kana wa katatũ, na asyĩthĩa ta ũu, nĩ ngathime ngombo isu. 39Ĩndĩ manyai ũũ, kethĩwa mwene wa nyũmba nĩwesĩ saa ũla kĩng'ei kĩkoka, ethĩwa asyaĩĩsye, o na ndaĩ aeka nyũmba yake ĩtũlwe. 40Nenyu ĩkalai mwĩyũmbanĩtye: nĩkwĩthĩwa Mwana wa mũndũ akooka saa ũla mũtataĩĩe.

41Na Vetelo akũlya, Mwĩaĩi, ngelekan'yo ĩno watũtavya ithyĩ, kana nĩ ya andũ onthe? 42Mwĩaĩi asya, Mũsyaĩĩsya wa syĩndũ wĩ kĩthito na mũĩ nũũ, ũla ũkaiwa nĩ vwana wake ĩũlũ wa andũ make onthe, amanenge lĩu woo ĩvinda yaw'o? 43Nĩ ngathime ngombo ĩla ĩkethĩwa ĩkĩka ta ũu, yĩla vwana wayo wĩũka. 44Nĩ w'o nĩngũmwĩa, akamĩtw'a mũnene ĩũlũ wa isamũ syake syonthe. 45Ĩndĩ ethĩwa ngombo ĩsu ĩkasya ngoonĩ yayo, Vwana wakwa nĩwĩkalĩte atekũka; na ĩkyambĩlĩlya kwakũnanga athũkũmi, aũme na aka, ĩkĩya, ĩkĩnyw'a, na ĩkĩtoona; 46vwana wa ngombo ĩsu akooka mũthenya ũla ĩtataĩĩe, na saa ũla ĩtesĩ, nake akamĩkũna mũno, na akamĩnenga kĩanda kyayo vamwe na ala mate kĩthito. 47Na ngombo ĩla yesĩ ũndũ vwana wayo ũnũkwenda, ĩndĩ ndĩaaĩyũmban'ya na ndĩaĩĩka kwenda kwake, ĩsu ĩkakũnwa makũna maingĩ; 48ĩndĩ ĩla ĩtesĩ, na yekie maũndũ ala meanĩwe nĩ ũkũnwa, ĩsu ĩkakũnwa makũna manini. Na ũla ũnũũnengwa nyingĩ, nũketw'a nyingĩ: na ũla makamũnenga syĩndũ nyingĩ, ũsu makamwĩtya nyingĩ mbee.

Movano ma mavinda

(MATHAYO 10.34–36;16.1–4;MALIKO 8.11–13;MATHAYO 5.25–26)

49Nĩnookie kwĩkya mwaki nthĩ; na ethĩwa nĩwakaniw'e nĩenda ata mbee? 50Nĩ na ũvatiso wa kũvatiswa naw'o; na nĩngũthingaatwa mũno kũvikĩa ũndũ ũsu wĩanĩw'e! 51Inywĩ' mwĩasya nĩnookie kũete mũuo nthĩ? Nĩngũmũtavya, Ti w'o; ĩndĩ nĩ ũtilĩkangano: 52nũndũ kuma yu vakeethĩwa andũ atano nyũmba ĩmwe makatanĩsya, andũ atatũ na elĩ, na elĩ na atatũ. 53Makeethĩwa makĩtaanganĩsya, ĩthe na mwana, na mwana na ĩthe; inyia na mwĩĩtu wake, na mwĩĩtu na inyia wake; inyia wa mũũme na mũka wa mwana, na mũka wa mwana na inyia wa mũũme.

54 Nake amea andũ ma ĩkomano, Yĩla mũkwona ĩthweo yĩkyũkĩla ũthũĩlonĩ wa syũa, mĩtũkĩ nĩmũkwasya, Mĩono ya mbua nĩyũkĩte; na kũkĩkĩka ũu. 55Na yĩla mũkwona kĩseve kĩkyuma ngalĩ ya ĩtheo nĩmũkwasya, Kũkavyũva mũno; na kũkĩkĩka ũu. 56Inyw'ĩ angangan'ya, nĩmwĩsĩ kũvathũkan'ya maũndũ ma nthĩ na ma ĩtu; kũilyĩ ata ĩndĩ mũtesĩ kũvathũkan'ya ĩvinda yĩĩ? 57Na nĩkĩ inyw'ĩ ene mũtisilaa katĩ? 58Na yĩla ũendete na mũvinganĩsya waku kwa mũsili, mwĩ nzĩanĩ tata mũno wĩw'ane nake; nĩ kana ndakese ũkũtwaa kwa mũsili, na mũsili ũsu aikũnengane kwa ĩkanga, na ĩkanga yĩikwĩkĩa kolokolonĩ. 59Nĩngũkwĩa, Ndũkauma vo nongi mũvaka waĩva kũvika kawela ka mũminũkĩlyo.

LUKA 13

Vata wa kũalyũla ngoo

1 Na ĩvinda yĩu kwaĩ amwe vo ala mamũtavisye ũvoo wa Akalilii, ala Vilato wavulanilye nthakame yoo vamwe na nthembo syoo. 2Nake amasũngĩa amea, Mwĩasya Akalilii asu maĩ athe kũvĩtũka Akalilii onthe, nũndũ maĩ na mathĩna ta asu? 3Nĩngũmũtavya, Ti w'o: ĩndĩ mwalea kũalyũla ngoo, inyw'onthe mũkaanangĩka

o ta ũu. 4Kana mwĩasya ala ĩkũmi na nyanya ala matumbiwe nĩ nyũmba kũya Siloami, yamoaa, maĩ athe kũvĩtũka andũ onthe ala matwĩe Yelusaleme? 5Nĩngũmũtavya, Ti w'o: ĩndĩ mwalea kũalyũla ngoo inyw'onthe mũkaanangĩka o ta ũu.

Ngelekan'yo ya mũkũyũ nthata

6 Nake aneena ngelekan'yo ĩno; Mũndũ ũmwe aĩ na mũkũyũ ũvandĩtwe mũũndanĩ wake wa mĩsavivũ; nake ooka akĩmantha makũyũ mũkũyũnĩ ũsu, na ndaamona. 7Na amwĩa mũĩmi wa mĩsavivũ, Sisya, myaka ĩno ĩtatũ nũkaa kũmantha makũyũ mũkũyũnĩ ũũ, na ndyaamona: ũteme; wĩanangĩa nthĩ kĩ? 8Nake asũngĩa, amwia, Vwana, ekana naw'o mwaka ũũ, nambe kũĩmĩa na kwĩkĩa vũũ: 9na ĩndĩ wasyaa, nĩ ũseo; na walea ũsyaa, ũkatema.

Mũndũ mũka aivow'a mũthenya wa savato

10Na mũthenya wa savato ekala ĩsinakokenĩ yĩmwe akĩmanyĩsya. 11Na sisya, nĩvo vaĩ mũndũ mũka ũla waĩ na veva wa wonzu ĩvinda ya myaka ĩkũmi na nyanya; na nĩwakungulele, na ndaĩ atonya kũũngalala nongi. 12Yesũ amwona, amwĩta, na amwĩa, Mũndũ mũka, nĩwathaw'a wonzu waku. 13Na amwilĩĩla moko make: na kavinda kau aũngalala, na amũkatha Ngai. 14Na mũnene wa ĩsinakoke athata nũndũ Yesũ wavosya mũthenya wa savato, na asũngĩa na ayĩa ĩkomano, Kwĩ mĩthenya thanthatũ ĩla andũ maĩlwe nĩ kũtethya wĩa: mĩthenya ĩsu ũkai mũvow'e, ĩndĩ ti mũthenya wa savato. 15Ĩndĩ Mwĩaĩi amũsũngĩa, amwĩa, Inyw'ĩ angangan'ya, kĩla mũndũ wenyu ndathaasya ng'ombe kana ĩng'oi yake vala yovetwe mũthenya wa savato, akatwaa kũnyithya? 16Na mũndũ mũka ũũ, mwĩĩtu wa Avalaamu, ũla wovetwe nĩ Satani myaka ĩno ĩkũmi na nyanya, ndaĩlwe nĩ kũthaw'a kuma wovonĩ ũũ mũthenya wa savato? 17Na akĩneena maũndũ asu nthũ syake syonthe syasonoka; na ĩkomano yonthe yatana ũndũ wa maũndũ asu onthe maseo ala meekiwe nĩwe.

Ngelekan'yo sya mbeke ya kalatali na ĩlawa

(MATHAYO 13.31–33;MALIKO 4.30–32)

18Na ĩndĩ asya, Ũsumbĩ wa Ngai ũtilyĩ ata? Na nĩũelekan'ya na kyaũ? 19Ũtilyĩ ta mbeke ya kalatali, ĩla yosiwe nĩ mũndũ, avanda mũũndanĩ wake; nayo yeana, yatwĩ'ka kĩtĩ; na nyũnyi sya yayaya nĩsyekalaa mbongenĩ syakyo.

20Na ĩngĩ asya, Nĩũelekan'ya ũsumbĩ wa Ngai na kyaũ? 21Ũilyĩ ta ĩlawa, yĩla mũndũ mũka wosie avitha mĩtanĩ ĩtatũ ya mũtu na w'onthe wakaata.

Mũvĩa mũtheke thayũnĩ

(MATHAYO 7.13–14,21–23)

22Nake aenda akyanganga ndũanĩ na mĩsyĩ, akĩmanyĩsya, akĩthi elekele Yelusaleme. 23Na mũndũ ũmwe amũkũlya, Mwĩaĩi, ũtalo wa ala meũtangĩĩwa nĩ mũnini? Nake amea, 24Thetheesyai kũvotela mũomonĩ mũtheke: nũndũ nĩngũmũtavya, aingĩ nĩmakenda kũvota, na matikatonya. 25Yĩla mwene wa nyũmba wĩũkĩla na kũvinga mũomo, nenyu mũkambĩlĩlya kũũngama nza, mũkĩvingũsya mũomonĩ, mũkyasya, Mwĩaĩi, tũvingũĩe; nake akamũsũngĩa na kũmwĩa, Ndimwĩsĩ kũla mumĩte; 26nĩvo mũkambĩlĩlya kwasya, No tũnaĩsanĩaa na no tũnanyusanĩaa naku, no wamanyĩasya nzĩanĩ kwitũ; 27nake akasya, Nĩngũmũtavya, Ndimwĩsĩ kũla mumie; ĩvetei kũasa nakwa, inyw'onthe eki ma naĩ. 28Vo vakethĩwa kĩĩo na kũvevetan'ya maeo yĩla mũkona Avalaamu, na Isaka, na Yakovo, na athani onthe, ũsumbĩnĩ wa Ngai, nenyu mũkĩkw'a nza. 29Na nĩmakoka kuma wumĩlonĩ wa syũa na ũthũĩlonĩ wayo, na kuma ngalĩ ya ĩũlũ na ngalĩ ya ĩtheo, makekala nthĩ ũsumbĩnĩ wa Ngai. 30Na sisyai, ve ala me ĩtina makethĩwa me mbee, na ve ala me mbee makethĩwa me ĩtina.

Ũmaitha wa Elote

31Na saa o ũsu Avalisi amwe mathi vala ũĩ, maimwĩa, Uma kũũ, ũthi: nũndũ Elote nũnũkwenda akũae. 32Nake amea, Endai mũkatavye mbĩwa ĩsu, Sisya, nĩngumya ndaimoni na kũvosya ũmũnthĩ na ũnĩ, na mũthenya wa katatũ ngaminũkĩlya. 33Ĩndĩ nĩnaĩlwe nĩ kwĩthĩwa nzĩanĩ nĩendete ũmũnthĩ na ũnĩ na aũke: nũndũ ndũtonyeka mwathani kũaĩwa kũngĩ ate o Yelusaleme.

Kũĩĩa Yelusaleme

(MATHAYO 23.37–39)

34Yelusaleme, Yelusaleme, ũla wũaa athani, na kũmakimanga na mavia ala matũmiwe kwaku! Nĩ mavinda meana nendie kũmban'ya syana syaku, o ũndũ ngũkũ yũmbanasya tũswii twayo nthwaunĩ syayo ĩndĩ nenyu mũtyaaĩtĩkĩla! 35Nĩmwenei, nyũmba yenyu nĩtiĩtwe yĩ nthei: nakwa nĩngũmũtavya, Mũtikambona ĩngĩ mũvaka yĩla mũkasya, Nĩ mũathime ũla wũkĩte syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi.

LUKA 14

Mũndũ ũwaĩte wimbu aivow'a mũthenya wa savato

1 Na kweethĩwa mũthenya ũmwe wa savato yĩla wavotie nyũmbanĩ ya ũmwe wa anene ma Avalisi aye lĩu, mekala makĩmũsyĩma. 2Na sisya, nĩvo vaĩ mũndũ ũmwe ũwaĩte wimbu, wekalĩte mbee wake. 3Na Yesũ amasũngĩa amanyĩsya ma mĩao na Avalisi, amakũlya, Nĩkwosana na ĩla mĩao kũvosya mũthenya wa savato, kana ti w'o? 4Ĩndĩ mekala makilĩtye. Nake amwosa ũ mũndũ, amũvosya, na amũeka athi. 5Na amakũlya, Nũũ kwenyu ũla wĩ na ng'ombe kana ĩng'oi yĩvalũkĩte ĩimanĩ, na ndakayumya na mĩtũkĩ mũthenya wa savato? 6Nao maiaatonya kũmũsũngĩa maũndũ asu.

Wĩnyivyo na ũthokan'yo

7 Nake amatavya ngelekan'yo ala meetiwe, yĩla wonie ũndũ manyuvie ivĩla sya mbee; akĩmea, 8Weetwa nĩ mũndũ mũtwaanonĩ, ndũkekale kĩvĩla kya mbee; vatikethĩwe ũla wĩ ndaĩa kwĩ we wĩtĩtwe nĩwe, 9na ũla wamwĩtĩe inyw'ĩ elĩ akooka na ũkwĩa, Mwathũkĩe mũndũ ũũ; naku ũkookĩla na nthoni ũkekale vandũ va ĩtina. 10Ĩndĩ weetwa, enda wĩkale kĩvĩlanĩ kya ĩtina; nĩ kana ũla wakwĩtie ooka, akũtavye, Mũnyanyawa, ambata kũũ mbee: nĩvo ĩndĩ wĩĩthĩwa na ndaĩa methonĩ ma onthe ala mekalĩte makĩya naku. 11Nũndũ ũla

wĩnenevasya mwene nũkanyivw'a: na ũla wĩnyivasya mwene nũkanenevw'a.
12Na amwĩa ũla wamwĩtie, Waua lĩu wa mũthenya kana wa wĩoo, manya ũmeta anyanyau, kana ana-a-inyia maku, kana mbaĩ yaku, kana atũi maku ala athwii; ũndũ matesa ũkwĩta makũĩve. 13Ĩndĩ wavoka mboka, mete ala ngya, na ala me ithu, na ala mathuaa, na ililinda: 14naku ũkeethĩwa mũathime; nũndũ mati na kĩndũ kya ũkũĩva: nũndũ ũkaĩvwa ũthayũũkyonĩ wa ala alũngalu.

Ngelekan'yo ya mboka nene

(MATHAYO 22.2–10)

15 Na ũmwe ũla wekalĩte nake makĩya lĩu, eew'a maũndũ asu, amwĩa, Nĩ mũathime ũla ũkaya kĩmũtũ ũsumbĩnĩ wa Ngai. 16Ĩndĩ we amwĩa, Mũndũ ũmwe nĩwavokie mboka nene; na ameta aingĩ: 17na saa wa kũya mboka wavika atũma ngombo yake ĩmatavye ala meetiwe, Ũkai; syĩndũ syonthe nĩsyũmbanĩtw'e. 18Na onthe mambĩlĩlya kwĩmilanga na ngoo ĩmwe. Ũla wa mbee asya, Nĩnthooete mũũnda, na nĩnaĩlwe nĩ kũthi kũoa; ame naku, ndeka nĩthi. 19Na ũngĩ asya, Nĩnthooete ndewa ĩkũmi sya wĩa, na nĩngũthi kwitata; ame naku, ndeka nĩthi. 20Na ũngĩ asya, Nĩndwaĩte mũka, na ũndũ wa ũu nditonya kũka. 21Na ngombo yooka, yamũtavya vwana wayo maũndũ asu. Na ĩndĩ mwene wa nyũmba athata, na amĩtavya ngombo yake, Umaala mĩtũkĩ, ũthi nzĩanĩ nene na tũsĩlanĩ twa ndũa, ũete vaa ala ngya, na ala me ithu, na ililinda, na ala mathuaa. 22Na ngombo yamwĩa, Vwana, ũndũ ũla wĩaie nĩwĩkiwe, ĩndĩ no vatiele ũthei. 23Na vwana eea ĩ ngombo, Umaala, ũthi na malelũ na mĩvakanĩ, ũmaingĩĩsye moke, nĩ kana nyũmba yakwa yusũe. 24Nũndũ nĩngũmũtavya, wa ala meetiwe vai ũmwe ũkasama lĩu wakwa.

Thooa wa kwĩthĩwa mũmanyĩw'a

(MATHAYO 10.37–38;5.13;MALIKO 9.50)

25Na makomano manene maendan'ya nake: na eethyũũa, amea, 26Mũndũ akyũka kwakwa atamenete ĩthe wake, na inyia, na mũka, na syana syake, na ana-a-inyia na eĩtu-a-inyia, ĩĩ, o na thayũ wake, ndatonya kwĩthĩwa e mũmanyĩw'a wakwa. 27O ũla ũtakuaa ngelan'yo yake, aingatĩĩa, ndatonya kwĩthĩwa e mũmanyĩw'a wakwa. 28Nũũ kwenyu, akyenda kwaka nyũmba yĩ mũnyoolo ũtambaa kwĩkala nthĩ na kũtala mbesa sya kũmyakĩthya, nĩ kana amanye ethĩwa e nasyo sya kũmĩmina? 29Ndakese kwĩthĩa aaka wambĩlĩlyo, na ndatonya kũmĩmina, onthe ala monaa mambĩlĩlye ũmũthekeea, 30makyasya, Mũndũ ũũ nĩwambĩlĩlye kwaka, na nĩwaemiwe nĩ ũminũkĩlya. 31Kana nĩ mũsumbĩ wĩva akĩthi kũkita na mũsumbĩ ũngĩ ũtambaa kwĩkala nthĩ na kũsũanĩa kana we, e na andũ ngili ĩkũmi, nũtonya kũkomana na ũla ũmũkĩe wĩ na andũ ngili mĩongo ĩlĩ? 32Ethĩwa ti ũu, nũnũũtũmana, yĩla ũsu wĩ kũasa, amũkũlye ũndũ matonya kwĩthĩwa na mũuo. 33Kwondũ wa ũu kĩla ũmwe wenyu ũla ũteũekana na syonthe ila wĩ nasyo, ndatonya kwĩthĩwa mũmanyĩw'a wakwa. 34Mũnyũ nĩ mũseo: ĩndĩ ethĩwa nũthelete mũsamo waw'o, ũkasamĩthw'a ĩngĩ na kyaũ? 35Ti mũseo wa kwĩkĩa mũũndanĩ kana vũũnĩ: ĩndĩ ũkekw'a ĩtheka. Ũla wĩ matũ ma kwĩw'a, nĩew'e.

LUKA 15

Ĩlondu yau

(MATHAYO 18.12–14)

1Na aumya ma koti onthe na ala athe mamũthengeea kũmwĩthukĩĩsya. 2Na Avalisi na aandĩki manyungunyĩsya, makyasya, Mũndũ ũũ nũnũkwosa ala athe na kũĩsanĩa nao.

3Na amatavya ngelekan'yo ĩno, akyasya, 4Nĩ mũndũ wĩva kwenyu, ũla wĩ na malondu ĩana, na akyasya yĩmwe, ũtatia ala mĩongo kenda na kenda weũnĩ, akamanthe yĩla yaie, mũvaka ayona? 5Na ayona, akĩyilĩĩla ituonĩ syake, akĩw'a mũyo. 6Na avika kwake, aimeta anyanyae na atũi make, akĩmea, Tanai vamwe nakwa, nũndu nĩnoona ĩlondu yakwa yĩla yĩĩ yau. 7Nĩngũmũtavya, ta ũu vakeethĩwa ũtanu ĩtunĩ nũndũ wa ũmwe mwathe akĩalyũla ngoo, kwĩ ala alũngalu mĩongo kenda na kenda, ala mate vata wa kũalyũla ngoo.

Silingi mbau

8Kana mũndũ mũka nĩ wĩva ũla wĩ na silingi ĩkũmi, akyasya ĩmwe, ũtakwatya taa, na kũtuta nyũmba, akĩmantha na kĩthing'ĩĩsyo mũvaka amyona? 9Na amyona, aimeta anyanyae na atũi make, akyasya, Tanai vamwe nakwa, nĩkwĩthĩwa nĩnoona ĩla silingi nĩnaaĩtye. 10O ta ũu, nĩngũmwĩa, ve ũtanu kwa alaĩka ma Ngai ũndũ wa ũmwe mwathe akĩalyũla ngoo.

Mwana kĩmaamai

11Nake asya, Mũndũ ũmwe aĩ na ana elĩ: 12na ĩlumaita yamwĩa ĩthe, Asa, nenga kĩlungu kya ũthwii kĩla kĩkethĩwa kĩ kyakwa. Na amaan'ya syĩndũ syake. 13Na matũkũ manini mavĩta, ĩlumaita yoomban'ya mĩio yayo yonthe yathi nthĩ ĩngĩ yĩ kũasa; na nĩkw'o yaanangĩe syĩndũ syayo na mothũku onthe. 14Na yamina kwananga syonthe, nĩw'o kwookie yũa ĩnene nthĩ ĩsu; nayo yambĩlĩlya kũthĩna. 15Na yathi kwĩkala kwa mũndũ ũmwe wa nthĩ ĩsu; nake ayĩnenga wĩa wa kũĩthya ngũlũe isesinĩ syake. 16Na kweethĩwa nĩyendaa kũvũnw'a nĩ mosyao ma mũtĩ wa mũkalavi ala ngũlũe syaĩsaa: ĩndĩ vaiaĩ mũndũ waayĩnenga. 17Na yĩla yavindũkie yasya, Nĩ athũkũmi meana ata ma asa wakwa ala me na lĩu ũla matatonya ũmina, nakwa nĩngũkw'ĩa kũũ nĩ nzaa! 18Nĩngũkĩla nĩthi kwa asa wakwa, na ngĩmwĩa, Asa, nĩnĩvĩtĩtye ĩtunĩ, na mbee waku: 19na yu ndyaĩlĩtwe nĩ kwĩtwa mwana waku: mbĩkalya ta ũmwe wa athũkũmi maku. 20Na yookĩla yathi kwa ĩthe. Ĩndĩ yĩ kũasa, ĩthe wayo ayona, na eew'a ĩnee, asemba, ayĩkwatĩla ngingonĩ, ayĩmumunya. 21Na ũla mwana amwĩa, Asa, nĩnĩvĩtĩtye ĩtunĩ, na mbee waku: na ndyaĩlĩtwe nĩ kwĩtwa mwana waku ĩngĩ. 22Ĩndĩ ĩthe asyĩa ngombo syake, Latyai mĩtũkĩ ngũa ĩla nzeo, mũmwĩkĩe; na mwĩkĩei ngome kyaa, na iatũ maũũ: 23na etei kasalũ kala kanou, mũae, tũye, tũtane: 24nĩkwĩthĩwa mwana ũũ wakwa aĩ mũkw'ũ, na

nĩwathayũũka; aĩ mwau, na nĩwaumbũka. Na mambĩlĩlya kũtana. 25Ĩndĩ mwana wake ũla mũkũũ aĩ mũũndanĩ: nake athengeea nyũmba, eew'a wathi ũkinwa. 26Na amwĩta ũmwe wa athũkũmi, amũkũlya kĩtumi kya maũndũ asu. 27Nake amwĩa, Mũinau nĩwoka; na au ooaa kasalũ kala kanou, nũndũ nĩwamwona e mũima. 28Ĩndĩ athata, na alea kũvota: na ĩthe wake aumaala amwĩsũva. 29Ĩndĩ amũsũngĩa, amwĩa ĩthe, Sisya, myaka ĩsu mingĩ nĩngũthũkũmaa, na ndyaavĩtan'ya mwĩao ũmwe waku; ĩndĩ ndwaanenga katena ka mbũi, ngatana vamwe na anyanyawa: 30ĩndĩ yĩla mwana ũũ waku woka, ũla, wanangie syĩndũ syaku syonthe na malwaya, nĩwamũaĩa kasalũ kala kanou. 31Nake amwĩa, Mwana wakwa, matukũ onthe wĩ nakwa, na ila nĩ nasyo syonthe nĩ syaku. 32Ĩndĩ nĩtwaĩlĩtwe nĩ kũtana na kwĩw'a mũyo: nũndũ mũinau ũũ aĩ mũkw'ũ, na nĩwathayũũka: aĩ mwau, na nĩwaumbũka.

LUKA 16

Mũsyaĩĩsya ũte mũlũngalu

1Na amea amanyĩw'a make, Kwaĩ mũndũ mũthwii waĩ na mũsyaĩĩsya wa syĩndũ syake; na ũsu avinganĩw'a kwake kana nĩwaĩtye syĩndũ syake. 2Nake amwĩta, amwĩa, Ũvoo ũla ngwĩw'a wĩkaa nĩ mwaũ? Umya ũtalo wa ũsyaĩĩsyo waku; nũndũ ndũtonya kwĩthĩwa mũsyaĩĩsya ĩngĩ. 3Na ũla mũsyaĩĩsya aneena nthĩnĩ wake, Nĩĩka ata nũndũ vwana wakwa nũnũũmbumya ũsyaĩĩsyonĩ wakwa? Ndi na vinya wa kũĩma; na nĩngũsonoka kũvoya andũ syĩndũ. 4Nĩnĩsĩ ũndũ ngwĩka, kana yĩla nĩumw'a ũsyaĩĩsyonĩ, menthokya nyũmbanĩ syoo. 5Na amwĩta kĩla mũndũ waĩ na thiĩ na vwana wake, na amwĩa ũla wa mbee, Thiĩ ũla wĩ naw'o na vwana wakwa wĩana ata? 6Nake asya, Ithimi ĩana sya mauta. Amwĩa, Osa valũa wa thiĩ waku, wĩkale nthĩ mĩtũkĩ ũandĩke mĩongo ĩtano. 7Na amwĩa ũngĩ, Thiĩ waku wĩana ata? Nake asya, Ithimi ĩana sya nganũ. Amwĩa, Osa valũa wa thiĩ waku, ũandĩke mĩongo nyanya 8Na vwana wake akatha mũsyaĩĩsya ũla ũte mũlũngalu nũndũ nĩwĩkĩte na ũĩ: nũndũ ana ma nthĩ ĩno nĩ oĩ ũsyaonĩ woo kũte ana ma kyeni.

Ũndũ ũthwii waĩle kwĩkwa

9 Nakwa nĩngũmwĩa, Ĩmanthĩei anyanya na ũthwii ũla ũte wa ũlũngalu; nĩ kana yĩla wĩthela, mamwose inyw'ĩ mawĩkalonĩ ma tene na tene. 10Ũla wĩ na kĩthito ũndũnĩ ũnini mũno, e kĩthito maũndũnĩ manene: na ũla ũte mũlũngalu ũndũnĩ ũnini, nake ti mũlũngalu maũndũnĩ manene. 11Kwondũ wa ũu ethĩwa mũtyaaĩthĩwa na kĩthito na ũthwii ũla ũte wa ũlũngalu, nũũ ũla ũkamũĩkĩĩa na ũthwii ũla wa w'o? 12Na ethĩwa mũtyaĩ na kĩthito na syĩndũ sya mũndũ ũngĩ, nũũ ũla ũkamũnenga syĩndũ syenyu ene? 13Vai mũthũkũmi ũtonya kũthũkũma mavwana elĩ; nũndũ akamena ũmwe, na akĩmwenda ũla ũngĩ; kana akalũman'ya na ũmwe, na akĩmũvũthya ũla ũngĩ. Mũtitonya kũmũthũkũma Ngai na ũthwii.

Avalisi maikanw'a

(MATHAYO 11.12–13;5.31–32;MALIKO 10.11–12)

14 Na Avalisi, ala mendaa mbesa, meew'a maũndũ asu onthe; na mamũvũthya. 15Nake amea, Inyw'ĩ mwĩ ala mwĩtusaa ene alũngalu kwa andũ; ĩndĩ Ngai nĩwĩsĩ ngoo syenyu: nũndũ ũndũ ũla ũnenevaw'a nĩ andũ nũmenetwe mũno nĩ Ngai. 16Ĩla mĩao na athani maĩ kw'o kũvika Yoana: na kuma ĩvinda yĩu ũvoo mũseo wa ũsumbĩ wa Ngai nũtavanaw'a, na kĩla mũndũ nũvotaa na vinya. 17Ĩndĩ nĩ ũvũthũ ĩtu na nthĩ kũvĩta, kwĩ kaũkenyũsyo kamwe ka ĩla mĩao kũvalũka mana.

18 O ũla ũekaa mũka wake, na aitwaa ũngĩ, nũnũũlaalaa: na o ũla wĩmũtwaa ũsu ũeketwe nĩ mũũme nũnũũlaalaa.

Mũndũ mũthwii na mũvoyi Lasalo

19Kwaĩ mũndũ mũthwii ũmwe wekĩaa ngũa ĩilyĩ ta ndune na ya katane nzeo, nake ekalaa akĩtana atekwaĩwa nĩ kĩndũ mĩthenya yonthe: 20na kwaĩ mũndũ mũvoyi wa syĩndũ wetawa Lasalo, waĩawa mbingĩlonĩ yake, wausũĩtwe nĩ itau, 21nake endaa kũathĩw'a tũlungu tũla twavalũkangaa ũla mũthwii akĩya; o na ngitĩ nĩsyookaa kũmũnyenya itau syake. 22Na kweethĩwa, ũla mũvoyi akw'a, na atwawa nĩ alaĩka mamwia kĩthũinĩ kya Avalaamu: na ũla mũndũ mũthwii nake akw'a, na enzĩwa nthĩ. 23Na e vala maveva ma akw'ũ mekalaa ookĩlya metho make, e kĩnyamaĩonĩ, na oona Avalaamu e kũasa, na Lasalo kĩthũinĩ kyake. 24Nake ookĩlya wasya, akyasya, Asa Avalaamu, mbĩw'ĩa tei, noitũma Lasalo, atole manzĩ na mũthya wa kyaa kyake na kũnthithya ũĩmĩ wakwa; nũndũ nĩngũthĩnĩa vaa mwakinĩ ũũ. 25Ĩndĩ Avalaamu asya, Mwana wakwa, lilikana nĩwanengiwe moseo maku yĩla waĩ thayũ, na ta ũu Lasalo maũndũ mathũku: na yu nũnũũkiakiĩw'a vaa, naku nũkũnyamaw'a. 26Na vamwe na ũu w'onthe, katĩ wenyu naitũ nĩvekĩĩtwe ĩtw'ĩku ĩnene, nĩ kana ala mendaa kuma vaa mainganĩsye vau matikatonye, na ala me kũu maikainge kũka vala tũĩ. 27Nake asya, Ĩndĩ, asa, nĩngũũvoya ũmũtũme nyũmba kwa asa wakwa; 28nũndũ nĩna ana-a-ia makwa atano; nĩ kana amanenge ũkũsĩ, matikoke vaa vandũ va kĩnyamaĩo. 29Ĩndĩ Avalaamu asya, Me na Mose na athani; mamethukĩĩsye mo. 30Nake asya, Aiee, asa Avalaamu: ĩndĩ ũmwe auma akw'ũnĩ athi vala maĩ, makaalyũla ngoo. 31Nake amwia, Malea kwĩthukĩĩsya Mose na athani, o na mũndũ auma akw'ũnĩ, matiketĩkĩla.

LUKA 17

Moneeni amwe ma Yesũ

(MATHAYO 18.6–7,21–22;MALIKO 9.42)

1Nake amea amanyĩw'a make, Kũitĩa kũka molulutĩkyo; ĩndĩ woo nĩ wa ũla ũtumaa molulutĩkyo moka! 2Nĩ ũseo kwake kwoveewa ngingo ĩvia ya ũthia, akekw'a ũkanganĩ, kwĩ kũlulutĩkya kamwe ka tũũ tũnini. 3Ĩsũvĩei ene: ethĩwa mwana-a-au eeka naĩ, mũkan'ye; na ethĩwa nũnũkũalyũla ngoo, mũekee. 4Na akũvĩtanĩsya mavinda mũonza mũthenya ũmwe, na

ooka moka mũonza, akyasya, Nĩnĩalyũlile ngoo; mũekee.
5 Atũmwa mamwĩa Mwĩaĩi, Twingĩvĩsye mũĩkĩĩo witũ. 6Na Mwĩaĩi asya, Kethĩwa mwĩ na mũĩkĩĩo wĩana kaveke kamwe ka kalatali, no kũwĩa mũtĩ ũũ wa mũvolosati, Kũwa ũkavandwe ũkanganĩ; na no kũmwĩw'a. 7Ĩndĩ kwenyu aĩva ũla wĩ na ngombo ĩla ĩnĩkwĩnza, kana kũĩthya malondu, na yĩla yoka kuma mũũndanĩ akĩmĩtavya, Ũka mĩtũkĩ, wĩkale nthĩ ũye? 8Kaĩ ndakamĩtavya, Nzeũvĩsya lĩu nĩye, na ĩndĩ ũyĩvotoa, ũnthũkũme mũvaka nambe kũya na kũnyw'a; na ĩtina naku ũkĩya na kũnyw'a? 9Nake nũmĩtũngĩaa ngombo mũvea nũndũ nĩyĩkie maũndũ ala yĩaĩwe? 10Nenyu no ta ũu, mweeka maũndũ onthe ala mwĩaĩwe, aasyai, Twĩ ngombo ite ũtandĩthyo; nĩtwĩkĩte maũndũ ala twaĩlĩtwe nĩ kwĩka.

Yesũ aivosya aũme ĩkũmi mawaĩte mangũ

11 Na kweethĩwa yĩla maĩ nzĩanĩ makĩthi Yelusaleme, avĩtĩla katĩ wa Samalia na Kalilii. 12Na aivota mũsyĩ ũmwe, akomana na aũme ĩkũmi ala mawaĩte mangũ, na maũngama me kũasa: 13na mookĩlya mawasya moo, makyasya, Yesũ, Mwĩaĩi, twĩw'ĩe tei. 14Na amona, amea, Endai mũkeyonan'ye kwa athembi. Na kweethĩwa, maendete, mathew'a. 15Na ũmwe wamo, oona kana nĩwavow'a, asyoka, aimũkatha Ngai na wasya mũnene; 16na avalũka na ũthyũ maũũnĩ ma Yesũ, akĩmũtũngĩa mũvea: nake aĩ Mũsamalia. 17Na Yesũ asũngĩa, asya, Ala mathew'a ti ĩkũmi? Ala kenda maĩva? 18Kũtinoneka angĩ meũsyoka kũtaĩa Ngai, ate o mũeni ũũ? 19Na amwĩa, Ũkĩla ũthi: mũĩkĩĩo waku nĩwakũvosya.

Kũka kwa Ũsumbĩ wa Ngai

(MATHAYO 24.23–28,37–41)

20 Na akũlw'a nĩ Avalisi yĩla ũsumbĩ wa Ngai wĩũka, amasũngĩa na amea, Ũsumbĩ wa Ngai ndũkaa ũndũ wa kũsyaĩĩw'a: 21o na matikasya, Sisyai, kũũ! Kana, Kũya! Nũndũ ũsumbĩ wa Ngai wĩ katĩ wenyu.
22Nake amea amanyĩw'a, Mĩthenya nĩkoka yĩla mũkenda kwona ũmwe wa mĩthenya ya Mwana wa mũndũ, na mũtikawona. 23Na makamwĩa, Sisyai, kũya! Sisyai, kũũ! Manyai kuma vala mũĩ, kana kũmavikĩla: 24nũndũ o tondũ ũtisi ũtisaa ngalĩ ĩmwe ya ĩtu, na ũikena ngalĩ ĩla ĩngĩ ya ĩtu; Mwana wa mũndũ akethĩwa ailyĩ ũu mũthenyanĩ wake. 25Ĩndĩ mbee wa maũndũ asu ndatĩa kũthĩnw'a na mathĩna maingĩ na kũlewa nĩ ũsyao ũũ. 26Na o tondũ kweethĩiwe matukũ ma Noa, now'o kũkethĩwa kũilyĩ matukũ ma Mwana wa mũndũ. 27Nĩmaĩsaa, nĩmanyusaa, nĩmatwaanaa, nĩmatwaawa, kũvika mũthenya ũla Noa wavotie ngalawanĩ, na kĩla kĩw'ũ kingĩ kyooka, na kyamananga onthe. 28Now'o kweethĩiwe matukũ ma Loto: nĩmaĩsaa, nĩmanyusaa, nĩmathooaa, nĩmathooasya, nĩmavandaa, nĩmaakaa; 29ĩndĩ mũthenya ũla Loto waumie Sotomo kwauie mwaki na mũvĩlĩtĩ kuma ĩtunĩ, wamananga onthe: 30ũu now'o kũkethĩwa mũthenya ũla Mwana wa mũndũ ũkavuanw'a. 31Mũthenya ũsu ũla ũkethĩwa nyũmbanĩ ĩũlũ, na syĩndũ syake syĩ nyũmbanĩ nthĩnĩ, ndakaatheee kũsyosa: no ta ũu ũla wĩ mũũndanĩ ndakaasyoke. 32Lilikanai mũka wa Loto. 33O ũla ũkenda ũvĩtya thayũ wake akawasya: ĩndĩ o ũla ũkasya thayũ wake akoovĩtya. 34Nĩngũmwĩa, Ũtukũ ũsu kũkethĩwa aũme elĩ ũkomonĩ ũmwe; ũmwe nũkoswa, na ũla ũngĩ nũkatiwa. 35Kũkethĩwa aka elĩ maithianĩa; ũmwe nũkoswa, na ũla ũngĩ nũkatiwa. 36Andũ elĩ makethĩwa mũũndanĩ; ũmwe nũkoswa, na ũla ũngĩ nũkatiwa. 37Na masũngĩa, mamũkũlya, Nĩ va Mwĩaĩi? Nake amea, O vala vethĩawa kimba, nĩvo ndei syũmbanĩaa.

LUKA 18

Ngelekan'yo ya ndiwa na mũsili

1 Amatavya ngelekan'yo mamanye nĩmaĩlwe nĩ kũvoya mĩthenya yonthe, mateũleela; 2akyasya, Kwaĩ mũsili ndũanĩ ĩmwe, ũla ũtakĩaa Ngai, o na ndoonaa mũndũ ta mũndũ: 3Na ndũanĩ ĩsu kwaĩ mũndũ mũka ũmwe ndiwa; nĩwaendangaa kaingĩ vala ũĩ aimwĩa, Ndĩvanĩsya kwa nthũ yakwa. 4Nake alea ĩvinda: na ĩtina wa ũu asya ngoonĩ yake atĩĩ, O na ethĩwa ndimũkia Ngai, o na ndyonaa mũndũ ta mũndũ; 5ĩndĩ nũndũ mũndũ mũka ũũ ndiwa nũnũũnyamasya, nĩngũmũĩvanĩsya, ndakanosye akĩndokeanga mĩthenya yonthe. 6Na Mwĩaĩi asya, Ĩw'ai ũndũ ũla mũsili ũte mũlũngalu ũnũkwasya. 7Na Ngai ndakamaĩvanĩsya anyuve make, ala mamũĩĩa mũthenya na ũtukũ, o na amomĩĩsya? 8Nĩngũmũtavya, akamaĩvanĩsya mĩtũkĩ. Ĩndĩ yĩla Mwana wa mũndũ ũkoka nũkethĩa mũĩkĩĩo nthĩ?

Mũvalisi na mumya wa koti

9Amatavya ngelekan'yo ĩno nao ala metusaa ene alũngalu, makĩvũthya angĩ: 10Andũ elĩ nĩmambatie ĩkalũnĩ kũvoya; ũmwe nĩ Mũvalisi, na ũngĩ nĩ mumya wa koti. 11Ũla Mũvalisi aũngama avoya ngooni yake, Ngai, nĩngũũtũngĩa mũvea, nũndũ nditilyĩ ta andũ ala angĩ, avutani, ala mate alũngalu, ilaalai, kana o na ta mumya wa koti ũũ. 12Kyumwa kĩmwe nĩndĩĩaa ũya kelĩ; na nĩnumasya kĩlungu kya ĩkũmi kya kĩla kĩndũ nĩ nakyo. 13Ĩndĩ mumya wa koti aũngamĩte kũasa, na ndaaũngalalya metho make kũsisya ĩtunĩ, ĩndĩ eekũnanga kĩthũi, akyasya, Ngai, mbĩw'ĩa tei, nĩ mwathe nyie. 14Nĩngũmũtavya, Mũndũ ũsu atheeie kwake atalĩlwe ũlũngalu kũte ũla ũngĩ: nĩkwĩthĩwa ũla wĩnenevasya mwene nũkanyivw'a; ĩndĩ ũla wĩnyivasya mwene nũkanenevw'a.

Yesũ aiathima twana tũnini

(MATHAYO 9.13–15;MALIKO 10.13–16)

15Na mamũetee twana twoo tũnini, atũkiite: na amanyĩw'a moona ũu, mamakan'ya. 16Ĩndĩ Yesũ atwĩta tũke, kwake, akyasya, Tũekei twana tũnini tũke kwakwa, mũtikatũvate: nũndũ ũsumbĩ wa Ngai nĩ wa ala mailyĩ tatw'o. 17Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Ũla ũtosaa ũsumbĩ wa Ngai ta kana kanini ndakavota vo nongi.

Thayũ ũtathela na mĩisyo ya ũthwii

(MATHAYO 19.16–30;MALIKO 10.17–31)

18Na mũnene ũmwe amũkũlya, akyasya, Mũmanyĩsya mũseo, nĩĩka ata kana nĩtiĩwe thayũ ũtathela? 19Na Yesũ amwia, Nĩkĩ ũũmbĩta mũseo? Vai mũseo ate o ũmwe, nake nĩ Ngai. 20Nũmĩsĩ ĩla mĩao, Ndũkalaalae, Ndũkoae, Ndũkoye, Ndũkaneene ũkũsĩ wa ũvũngũ, Taĩa au na mwenyu. 21Nake asya, Maũndũ asu onthe nĩnamakwatie kuma nĩ mũnini. 22Yesũ eew'a ũu, amwĩa, Ve ũndũ ũmwe ũtielye: Thoosya syĩndũ syonthe ila wĩ nasyo, ũnenge ngya, na ũkethĩwa na ũthwii ĩtunĩ: na ĩndĩ ũkyũka ũngatĩĩe. 23Na eew'a ndeto isu, eew'a woo mũno; nũndũ aĩ mũthwii mũno. 24Na Yesũ amũketeea na asya, Ko nĩ vinya ala athwii kũvota ũsumbĩnĩ wa Ngai! 25Nũndũ nĩ ũvũthũ ngamĩle kũvotela kalimanĩ ka singano, kũte mũndũ mũthwii kũvota ũsumbĩnĩ wa Ngai. 26Na ala meewie masya, Nũũ ĩndĩ ũtonya kũtangĩĩwa? 27Nake asya, Maũndũ ala matatonyeka kwa andũ nĩmatonyeka kwa Ngai. 28Nĩvo Vetelo waisye, Sisya, ithyĩ nĩtũtiĩte syĩndũ sitũ twakũatĩĩa. 29Nake amea, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Vai mũndũ ũla waatia nyũmba, kana mũka, kana ana-a-inyia, kana asyai make, kana syana, kwondũ wa ũsumbĩ wa Ngai, 30ũtakosa vandũ va kĩmwe nyingĩ ĩvindanĩ yĩĩ twĩ nayo, na ĩvinda yĩla yũkĩte thayũ ũtathela.

Yesũ akyathana kĩkw'ũ kyake ya katatũ

(MATHAYO 20.17–19;MALIKO 10.32–34)

31 Na amomban'ya vala ũĩ ala ĩkũmi na elĩ, na amea, Sisyai, nĩtũkwambata Yelusaleme, na maũndũ onthe ala maandĩkiwe nĩ athani makeanĩwa kwa Mwana wa mũndũ. 32Nĩkwĩthĩwa akanenganwe mokonĩ ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, akathekeewa na kĩvũthya, na kũthĩnw'a mũno, na kũtw'ĩlangwa mata: 33na makamũvũa na kũmũaa: na mũthenya wa katatũ akathayũũka. 34Na maiaamanya, o na vanini, maũndũ asu; na ndeto isu nĩsyavithĩtwe kwoo, na maiaamanya ũla waneeniwe.

Yesũ aivosya kĩlilinda

(MATHAYO 20.29–34;MALIKO 10.46–52)

35Na kweethĩwa, aithengeea Yeliko, kwaĩ kĩlilinda kyekalĩte ũtee wa nzĩa kĩivoya syĩndũ: 36nakyo kyeew'a ĩkomano yĩvĩtĩte, kyakũlya nĩ ũndũ mwaũ. 37Nao makĩtavya nĩ Yesũ wa Nasaleti ũvĩtĩte. 38Nakyo kyookĩlya wasya, kĩkyasya, Yesũ Mwana wa Ndaviti, mbĩw'ĩa tei. 39Na ala matongoetye makĩkan'ya, kĩkilye: ĩndĩ kyookĩlya wasya mũno mbee, Mwana wa Ndaviti, mbĩw'ĩa tei. 40Na Yesũ aũngama, ameaĩa kĩetwe vala ũĩ: na kyathengeea, akĩkũlya, 41Wĩenda ngwĩke ata? Na kyasya, Mwĩaĩi, nĩenda kwona nthĩ. 42Na Yesũ akĩtavya, Ona nthĩ: mũĩkĩĩo waku nĩwakũvosya. 43Na kavinda o kau kyanengwa kwona, na kyamũvikĩla, kĩimũkatha Ngai: na andũ onthe, moona ũu, mamũtaĩa Ngai.

LUKA 19

Sakayo

1Nake avota Yeliko avĩtĩla vo. 2Na sisya, nĩvo vaĩ mũndũ wetawa Sakayo; nake aĩ mũnene wa aumya ma koti, na aĩ mũthwii. 3Nake nĩwendaa kũmwona Yesũ amanye nũũ; na aaĩwa nũndũ wa ĩkomano, nũndũ aĩ mũkuvĩ. 4Nake asemba mbee, alĩsa mũkũyũnĩ nĩ kana amwone: nũndũ nĩwokĩte avĩtĩle nzĩanĩ ĩsu. 5Yesu avika vala vandũ, ang'elela ĩũlũ, amwĩa, Sakayo, theea nthĩ mĩtũkĩ; nũndũ ũmũnthi nditĩa kũtinda nyũmba kwaku. 6Nake atheea nthĩ mĩtũkĩ, amũthokya kwake na mũyo. 7Na moona ũu, onthe manyungunyĩsya, makyasya, Nĩwathi kwĩkala kwa mũndũ mwathe. 8Na Sakayo aũngama, na amwĩa Mwĩaĩi, Sisya, Mwĩaĩi, nyunzu ya syĩndũ syakwa nĩngũnenga ngya; na ethĩwa nĩnĩvenete mũndũ kĩndũ na nzĩa ya ũkengani, nĩngũmũtũngĩa kũndũ kũna. 9Yesũ amwĩa, Ũmũnthĩ ũtangĩĩo nĩwooka nyũmbanĩ ĩno, nũndũ ũũ nake nĩ mwana wa Avalaamu. 10Nũndũ Mwana mũndũ nĩwokie kũmantha na kũtangĩĩa kĩla kyaaie.

Ngelekan'yo ya latili sya vetha

(MATHAYO 25.14–30)

11 Nao meew'a maũndũ asu, ongeleela kũneena ngelekan'yo, nũndũ nĩwathengeee Yelusaleme, na nũndũ nĩmatalĩthasya kana ũsumbĩ wa Ngai ũkilĩlye kwoneka. 12Kwondũ wa ũu asya, Mũndũ mũnene ũmwe nĩwaendie nthĩ yĩ kũasa anengwe ũsumbĩ, na akĩsyoka. 13Asyĩta ngombo syake ĩkũmi, aiaan'ya latili ĩkũmi sya vetha, asyĩa, Tandĩthyai nasyo mũvaka naalũka. 14Ĩndĩ andũ make mamũmena, na matũma andũ mamũatĩĩe, makyasya, Tũtikwenda mũndũ ũũ atũsumbĩke. 15Na kweethĩwa, asyoka, anengetwe ũsumbĩ, aumya mwĩao kana ngombo ila wanengie mbesa syĩtwe, nĩ kana amanye ũndũ itandĩthĩtye nasyo. 16Na ĩla ya mbee yooka, yasya, Vwana, latili yaku nĩtandĩthĩtye latili ingĩ ĩkũmi. 17Na amĩtavya, Nĩwĩkĩte nesa, we ngombo nzeo: nũndũ waĩ na kĩthito na kĩndũ kĩnini, ĩthĩwa na ũkũmũ ĩũlũ wa ndũa ĩkũmi. 18Na ĩla ya kelĩ yooka, yasya, Vwana, latili yaku nĩtandĩthĩtye latili itano. 19Nake amĩtavya o ta ĩla ĩngĩ, Ĩthĩwa ĩũlũ wa ndũa itano. 20Na ĩngĩ yooka, yasya, Vwana, latili yaku, nĩ ĩno, nĩnaiie noveee kĩtambaanĩ: 21nũndũ nĩnakũkĩie, nĩkwĩthĩwa wĩ mũndũ mwai: nĩwosaa kĩla ũtaiĩte, na nũkethaa kĩla ũtaavuĩa. 22Amĩtavya, Ngombo nthũku we, nĩngũkũsilĩla na ndeto sya kanyw'a waku, Nĩweesĩ kana nĩ mũndũ mwai, nosaa kĩla ndaaia, na ngethaa kĩla ndaavuĩa; 23nũndũ wa kĩ ĩndĩ waleile kwia mbesa syakwa venginĩ, kana nooka nĩnengwe mbesa syakwa vamwe na ũtandithyo wasyo? 24Na ĩndĩ amea ala maũngamĩte vo, Mĩvenei latili ĩla ĩ nayo, mĩnenge ĩla ĩ na latili ĩkũmi. 25Nao mamwĩa, Vwana, ĩ na latili ĩkũmi. 26Nĩngũmũtavya kana kĩla mũndũ ũkwete kĩndũ akanengwa; ĩndĩ ũla ũte na kĩndũ, o na kĩla wĩ nakyo akavenwa. 27Ĩndĩ amaitha aa makwa ala matendaa nĩmasumbĩke, maetei vaa, mũmoaĩe mbee wakwa.

Kũlika kwa ndaĩa kwa Yesũ Yelusaleme

(MATHAYO 21.1–11;MALIKO 11.1–11;YOANA 12.12–19)

28Na amina kũneena maũndũ asu, aendaa mbee, ambatĩte Yelusaleme.

29Na kweethĩwa, athengeea Vethivake na Vethania, vala ve kĩĩma kĩla kĩtawa Oliveti, atũma elĩ ma amanyĩw'a make, 30akyasya, Endai mũsyĩ ũla ũmwelekele; na mwavota mũkoona ndena ya ĩng'oi yovetwe, ĩla ĩtaamba kũkua mũndũ: mĩthasyei, mũmĩete vaa. 31Na mwakũlw'a nĩ mũndũ, Mwĩmĩthaĩsya kĩ? Asyai, Mwĩaĩi e na vata nayo. 32Na ala matũmiwe mathi, na meethĩa o tondũ mataviw'e. 33Na makĩthasya ĩla ndena, ene mayo mamakũlya, Mwĩmĩthaĩsya ndena kĩ? 34Na masya, Mwĩaĩi e na vata nayo. 35Nao mamĩtwaa kwa Yesũ: na mailĩĩla ngũa syoo ĩũlũ wa ndena, na mamũtũlya Yesũ ĩũlũ wayo. 36Na akĩthi, mamwalanĩlya ngũa syoo nzĩanĩ. 37Na athengeea, e kĩtheeonĩ kya kĩĩma kya Mĩthata, ĩkomano yonthe ya amanyĩw'a mambĩlĩlya kũtana na kũmũkumya Ngai na wasya mũnene, ũndũ wa mavinya ala moonie; 38makyasya, Nĩ mũathime Mũsumbĩ ũla wũkĩte syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi: mũuo wĩthĩwe ĩtunĩ, na ndaĩa yĩthĩwe ku ĩũlũ mũno. 39Na Avalisi amwe ala maĩ ĩkomanonĩ mamwĩa, Mũmanyĩsya, makan'ye amanyĩw'a maku. 40Nake asũngĩa, akyasya, Nĩngũmũtavya, ethĩwa aa makavindya, mavia makalonzan'ya.

Yesũ akĩĩa Yelusaleme

41 Na avika vakuvĩ, amyona ĩla ndũa na aĩa nũndũ wayo, 42akyasya, Kethĩwa nĩweesĩ we mũthenya ũũ wa ũmũnthĩ, maũndũ ma mũuo waku ũndũ mailyĩ! Ĩndĩ yu nĩmavithĩtwe methonĩ maku. 43Ĩndĩ mĩthenya nĩyũkĩte kwaku, yĩla amaitha maku makakũthyũlũlũkĩlya wiio, na kũkwĩlingĩla, na kũkũsiĩĩa ngalĩ syonthe, 44na makakũvalũkya nthĩ, syana syaku syĩ nthĩnĩ waku; na matikatia nthĩnĩ waku ĩvia yĩmwe ĩũlũ wa yĩngĩ; nĩkwĩthĩwa ndwaamanya ĩvinda ya kũsiw'a kwaku.

Yesũ aithesya ĩkalũ

(MATHAYO 21.12–17;MALIKO 11.15–19;YOANA 2.13–22)

45 Nake avota ĩkalũnĩ, na ambĩlĩlya kũmakuthũa ala mathooanĩasya, 46akĩmea, Nĩkũandĩkĩtwe, Nyũmba yakwa ĩkethĩwa nyũmba ya kũvoyea: ĩndĩ inywĩ mũmĩtw'ĩte ngunga ya avutani.

47 Na amanyĩasya ĩkalũnĩ kĩla mũthenya. Ĩndĩ athembi anene na aandĩki na ala anene andũnĩ mamantha kũmũaa: 48na maaĩw'a nĩ ũndũ wa kwĩka; nũndũ andũ onthe nĩmateete matũ, makĩmwĩthukĩĩsya.

LUKA 20

Ũkũmũ wa Yesũ ũisukwa

(MATHAYO 21.23–27;MALIKO 11.27–33)

1Na kweethĩwa mũthenya ũmwe, akĩmanyĩsya andũ ĩkalũnĩ, na akĩtavan'ya ũla ũvoo mũseo, athembi anene na aandĩki vamwe na atumĩa mamũwĩla; 2na maneena nake, makĩmwĩa, Tũtavye: Wĩkaa maũndũ aa na ũkũmũ wĩva? Kana nũũ ũkũnengete ũkũmũ ũũ? 3Nake asũngĩa na amea, Nakwa nĩngũmũkũlya ũkũlyo; ndavyai: 4Ũvatisi wa Yoana waumie ĩtunĩ kana waumie andũnĩ? 5Na masũanĩa ene kwa ene, makyasya, Ethĩwa nĩtũkwasya, Waumie ĩtunĩ; akasya, Nĩkĩ ĩndĩ mũtaamwĩtĩkĩla? 6Ĩndĩ ethĩwa nĩtũkwasya, Waumie andũnĩ; andũ onthe makatũkima na mavia: nũndũ nĩmeetĩkĩlĩte kana Yoana aĩ mwathani. 7Na masũngĩa kana matyĩsĩ kũla waumie. 8Na Yesũ amea, O nakwa ndimũtavya ũkũmũ ũla ũtumaa nĩka maũndũ aa.

Ngelekan'yo ya mũũnda wa mũsavivu

(MATHAYO 21.33–46;MALIKO 12.1–12)

9 Na ambĩlĩlya kũmatavya andũ ngelekan'yo ĩno: Mũndũ nĩwavandie mũũnda wa mĩsavivũ, na oonenga aĩmi mamũĩmĩe, nake athi nthĩ ĩngĩ na ekala ĩvinda ĩasa. 10Na ĩvinda yavika atũma ngombo kwa ala aĩmi, mamĩnenge ũsyao ũmwe wa mũũnda ũsu wa mĩsavivũ: ĩndĩ aĩmi mamĩkũna, mamĩlũngya ĩte na kĩndũ. 11Na atũma ngombo ĩngĩ: nayo mamĩkũna, mamĩsonokya, mamĩlũngya ĩte na kĩndũ. 12Na atũma ĩngĩ ya katatũ: na mamĩuauĩkya, na mamĩkya ũtee wa mũũnda. 13Na ĩndĩ mwene wa mũũnda asya, Nĩĩka ata? Ngatũma mwana wakwa mwendwa; nokwĩthĩwa makamũtaĩa. 14Ĩndĩ aĩmi mamwona, maneenan'ya, makyasya, Ũũ nĩwe mũtiĩwa; tũmũaei, nĩ kana ũtiĩwa ũtw'ĩke witũ. 15Na mamwĩkya ũtee wa mũũnda wa mĩsavivũ, na mamũaa. Na ĩndĩ mwene mũũnda ũsu akameka ata? 16Akooka na akaananga aĩmĩ asu, na akamanenga angĩ mũũnda wa mĩsavivũ. Nao meew'a ũu, masya, Ũkwa, ũndũ ũũ ndũkaaĩkĩke. 17Ĩndĩ amaketeea, na asya, Nata ĩndĩ ndeto ii ila syaandĩkiwe,

Ĩvia yĩla yaleilwe nĩ aki,

Yĩu yatw'ĩkie yĩla ĩnene ya kĩkotonĩ?

18 Mũndũ ũla wĩvalũka ĩũlũ wa ĩvia yĩu akavevenzeka; ĩndĩ o ũla yĩmũvalũkĩla, akatumbatumbĩka anyaĩĩke ta kĩtoo.

Ũkũlyo ũndũ wa kumĩsya Kaisali koti

(MATHAYO 22.15–22;MALIKO 12.13–17)

19 Na aandĩki na athembi anene mamantha kũmũkwata o saa ũsu; na makĩa andũ: nĩkwĩthĩwa nĩmamanyie kana ĩla ngelekan'yo aneena nũndũ woo. 20Na mamwoveesya, na matũma athiani, ala meetwie ene ta alũngalu, nĩ kana mamũtee ndetonĩ syake, na kũmũnengane ũnenenĩ na ũkũmũnĩ wa ngavana. 21Na mamũkũlya, makyasya, Mũmanyĩsya, nĩtwĩsĩ nũneenaa na kũmanyĩsya katĩ, na ndwendeeaw'a nĩ wũmbe wa mũndũ, ĩndĩ nzĩa ya Ngai nũmanyĩasya w'o: 22Nĩkwosana na ĩla mĩao kũnenga Kaisali koti, kana ti w'o? 23Nake amanya ũseleke woo, na amea, 24Kwa mbon'yai silingi. Ĩ na mũvw'ano na ũandĩko waũ? Mamũsũngĩa, Nĩ wa Kaisali. 25Nake amea, Mũnengei Kaisali syĩndũ sya Kaisali, na Ngai syĩndũ sya Ngai. 26Na maiaatonya kũmũkwata na ndeto ila waneenee mbee wa andũ: na maseng'a ũndũ wa ũsũngĩo wake, na mavindya.

Ũkũlyo ũndũ wa ũthayũũkyo

(MATHAYO 22.23–33;MALIKO 12.18–27)

27Na ĩndĩ ookĩwa nĩ amwe ma Asatukai, ala maasya kũi ũthayũũkyo; 28na mamũkũlya, makyasya, Mũmanyĩsya, Mose nĩwatũandĩkĩe, atĩ ethĩwa mwana-a-inya wa mũndũ nĩwakw'a, e mũka, na ndaatia kana, mwana-a-inyia wake namwose ũ mũndũ mũka, na

amũũngamĩsye mwana-a-inyia mbeũ. 29Kwaĩ aũme mũonza ma inyia ũmwe: na ũla wa mbee atwaa mũka, na akw'a atasyaĩte kana; 30nake ũla wa kelĩ amwosa ũ mũndũ mũka: 31na ũla wa katatũ nake amwosa; no ta ũu onthe mũonza maiaatia kana, na makw'a. 32Na ĩtina ũla mũndũ mũka nake akw'a. 33Uthayũũkyonĩ ĩndĩ akethĩwa e mũka wa wĩva wa asu? Nĩkwĩthĩwa onthe mũonza nĩmamũtwaĩte. 34Na Yesũ amea, Ana ma nthĩ ĩno nĩmatwaanaa, na nĩmatwaawa: 35ĩndĩ ala matalĩtwe nĩmaĩlĩtwe nĩ ũvika nthĩ ĩya, na ũthayũũkyo wa akw'ũ, maitwaanaa, o na maitwaawa: 36nĩkwĩthĩwa maitonya kũkw'a ĩngĩ: nũndũ mailyĩ o ta alaĩka; na nĩ ana ma Ngai, nũndũ nĩ ana ma ũthayũũkyo. 37Ĩndĩ ũndũ wa akw'ũ kana makathayũũkw'a, o na Mose nake nĩwonanisye vala vaandĩkĩtwe ũvoo wa kala Kakuthu, yĩla wetie Mwĩaĩi, Ngai wa Avalaamu, na Ngai wa Isaka, na Ngai wa Yakovo. 38We ti Ngai wa ala akw'ũ, ĩndĩ nĩ wa ala me thayũ: nĩkwĩthĩwa onthe me thayũ kwake. 39Na amwe maaandĩki masũngĩa, makyasya, Mũmanyĩsya, nĩwaneena nesa. 40Nũndũ vai ũmwe wamo waatata kũmũkũlya mokũlyo angĩ.

Ũkũlyo ũndũ wa Masia

(MATHAYO 22.41–46;MALIKO 12.35–37)

41Nake amakũlya, Andũ measya ata kana Klĩsto nĩ mwana wa Ndaviti? 42Nũndũ Ndaviti mwene easya ĩvukunĩ ya Savuli,

Mwĩaĩi amwĩie Mwĩaĩi wakwa,

Ĩkala nthĩ ngalĩ ya kw'oko kwakwa kwa aũme,

43Mũvaka natw'a amaitha maku kavĩla ka nyaĩĩ syaku.

44Ndaviti emwĩta Mwĩaĩi, na ĩndĩ nĩ mwana wake ata?

Kwĩsũvĩa aandĩki

(MATHAYO 23.1–36;MALIKO 12.38–40;Luka 11.37–54)

45Na andũ onthe makĩthukĩĩsya amea amanyĩw'a make, 46Ĩsũvĩei aandĩki, ala mendaa kũtambũka mekĩe ngũa ndasa, na mendaa kũkethw'a ing'ang'anĩ, na ivĩla sya mbee masinakokenĩ, na kũndũ kwa mbee mbokanĩ; 47ala maĩsaa nyũmba sya aka ndiwa, na nũndũ wa ũkengani nĩmaasavasya mboya: asu nĩmo ala makona ũsilĩlo mũnene mbee.

LUKA 21

Nthembo ya ndiwa

(MALIKO 12.41–44)

1Nake ookĩlya metho, na oona ala athwii makĩlekya nthembo syoo vala valekelaw'a. 2Na oona mũndũ mũka ndiwa, ũla, waĩ ngya akĩkĩa tũwela twĩlĩ. 3Na asya, Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Ndiwa ĩno ngya nĩyekĩa nyingĩ kwĩ onthe: 4nũndũ aa onthe meekĩa nthembo syoo nũndũ wa kwingĩvĩwa kwoo; ĩndĩ ũũ kuma ũkyanĩ wake eekĩa wĩkwatyo w'onthe wa thayũ ũla eĩ naw'o.

Yesũ akyathana wanangĩko wa ĩkalũ

(MATHAYO 24.1–2;MALIKO 13.1–2)

5Na amwe makĩneena ũvoo wa ĩkalũ, ũndũ yanakavĩtw'e na mavia maseo na maelo ma andũ, nake asya, 6Ũndũ wa syĩndũ ii ila mũkwona, mĩthenya nĩyũkĩte, yĩla vaa vatakatiwa ĩvia ĩũlũ wa yĩngĩ, yĩla yĩtakaombowa.

Mawoo ala mokĩte

(MATHAYO 24.3–25;MALIKO 13.3–23)

7Na mamũkũlya, makyasya, Mũmanyĩsya, maũndũ asu makethĩwa ĩndĩĩ? Na wonan'yo nĩ wĩva yĩla maũndũ asu makathengeea kwĩanĩw'a? 8Na asya, Ĩsũvĩei mũtikaaw'e! Nũndũ aingĩ makooka na syĩtwa yakwa, makyasya, Ninyie we; na, Ĩvinda nĩ ĩthengeeu: manyai kũmaatĩĩa. 9Na yĩla mũkew'a ũvoo wa makaũ na ithokoo, manyai kũtw'ĩka nda: nũndũ maũndũ asu mati ndĩi ya ũlea kwĩkĩka mbee; ĩndĩ mũminũkĩlyo ndũnavika.

10 Na ĩndĩ amea, Mbaĩ ĩkookĩlĩla mbaĩ, na ũsumbĩ ũkookĩlĩla ũsumbĩ; 11na kũkeethĩwa itetemo nene sya nthĩ, na mayũa na mĩimũ kũũ na kũũ; na kũkeethĩwa motĩsyo na mawonan'yo manene makyuma ĩtunĩ. 12Ĩndĩ mbee wa maũndũ asu onthe, makamũkwata, na kũmũthĩn'ya na kũmũnengane mũtwawe masinakokenĩ na makolokolonĩ, na makĩmũtwaa mbee wa asumbĩ na makavana kwondũ wa syĩtwa yakwa. 13Na maũndũ aa makeethĩwa ũkũsĩ wenyu. 14Kwondũ wa ũu ĩtw'ĩĩei ngoonĩ syenyu mũikasũanĩe mbee ũla mũkasũngĩa: 15nũndũ nyie ngamũnenga kanyw'a na ũĩ, ũla nthũ syenyu syonthe itakatonya kũlea kana kũkananĩa. 16Ĩndĩ mũkanenganwe nĩ asyai menyu, na ana-a-inyia menyu, na mbaĩ yenyu, na anyanyae menyu; na amwe menyu nĩmakamũaĩthya. 17Na nĩmũkamenwa nĩ andũ onthe kwondũ wa syĩtwa yakwa. 18Ĩndĩ ũswĩĩ ũmwe wa mĩtwe yenyu ndũkaa. 19Kwondũ wa wũmĩĩsyo wenyu mũkavonokya mathayũ menyu.

20Ĩndĩ yĩla mwĩona Yelusaleme yeelingĩlwa nĩ ita, manyai kana wanangĩko wayo wĩ vakuvĩ. 21Ĩvinda yĩu ala me Yutia makie mathi iĩmanĩ; na ala me nthĩnĩ wayo maume vo; na ala me ndee matikavote vo. 22Nũndũ matukũ asu nĩ ma ũĩvanĩsyo, nĩ kana maũndũ onthe ala maandĩkĩtwe meanĩw'e. 23Woo nĩ wa ala aito na wa ala mekwongya mĩthenya ĩsu! Nũndũ kũkethĩwa ũnyamao mũnene nthĩ, na ũthilĩku ĩũlũ wa andũ aa. 24Nao makavalũkw'a kwa kũtemangwa na ũvyũ, na makatwawa me atave mbaĩnĩ syonthe: na Yelusaleme ũkakinyangw'a nĩ Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, mũvaka mavinda ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ meanĩw'e.

Mũminũkĩlyo wa ĩvinda yĩĩ

(MATHAYO 24.29–31;MALIKO 13.24–27)

25 Na kũkethĩwa mawonan'yo syũanĩ na mweinĩ na ndatanĩ; na kũũ nthĩ kũkethĩwa ũnyamao wa mbaĩ, ikĩsũanĩwa nũndũ wa kĩlitũko kya ũkanga na itulumo syaw'o; 26andũ nĩmakatw'ĩka nda nĩ w'ĩa, na ũndũ wa kweteela maũndũ ala mokĩte ĩũlũ wa nthĩ: nũndũ mavinya ma ĩtu nĩmakathingithangw'a. 27Ĩvinda yĩu nĩmakamwona Mwana wa mũndũ okĩte ĩthweonĩ na vinya na ũtheu mũnene mũtisu. 28Ĩndĩ yĩla maũndũ asu makambĩlĩlya kwĩkĩka, sisyai ĩũlũ, na ũkĩlyai mĩtwe yenyu; nũndũ wovosyo wenyu nĩ mũthengeeu.

Vata wa ũsyaĩĩsyo

(MATHAYO 24.32–35;MALIKO 13.28–31)

29Na amatavya ngelekan'yo: Sisyai mũkũyũ, na mĩtĩ yonthe: 30yĩla yambĩlĩlya kũthongoosya wenze, nĩmũkwona na kũmanya inyw'ĩ ene kana mũniino nũthengeee. 31No ta ũu nenyu, mũkyona maũndũ asu makĩkĩka, manyai kana ũsumbĩ wa Ngai wĩ vakuvĩ. 32Nĩ w'o nĩngũmwĩa, Ũsyao ũũ ndũkavĩta, maũndũ asu onthe mateanĩw'e. 33Ĩtu na nthĩ nikavĩta: ĩndĩ ndeto syakwa itikavĩta.
34 Ĩndĩ ĩsũvĩei, ngoo syenyu itikese kũemewa nĩ kũya mũno, na ũthengi, na mawĩmakĩo ma thayũ ũũ, na mũthenya ũsu kũmũvikĩa na kĩthũlũmũko ta kĩtei: 35nũndũ o ta ũu, nĩw'o ũkamokĩa andũ onthe ala me ĩũlũ wa nthĩ yonthe. 36Ĩndĩ ĩkalai mũsyaĩĩsye matukũ onthe, mũkĩvoya, nĩ kana mũnengwe kũvonoka maũndũ asu onthe ala makoka, na kũũngama mbee wa Mwana wa mũndũ.
37 Na kĩla mũthenya amanyĩasya ĩkalũnĩ; na kĩla ũtukũ nĩwaumaa, akaenda kwĩkala kĩĩmanĩ kĩla kĩtawa Oliveti. 38Na andũ onthe mamũokeaa ĩkalũnĩ kĩoko tene, mamwĩthukĩĩsye.

LUKA 22

Yesũ aivũnyaniwa nĩ Yutasi

(MATHAYO 26.1–5,14–16;MALIKO 14.1–2,10–11)

1Na mboka ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa yathengeea, ĩla yĩtawa Vasaka. 2Na athembi anene na aandĩki mamantha nzĩa ya kũmũaa; nũndũ nĩmakĩaa andũ.
3 Na Satani alika nthĩnĩ wa Yutasi ũla wetawa Isikalioti, nake aĩ ũmwe wa ala ĩkũmi na elĩ. 4Nake athi, na aneenan'ya na athembi anene na makavuteni ma asikalĩ, ũndũ ũtonya kũmũnengane kwoo. 5Nao matana, na meew'ana nake mamũnenge mbesa. 6Nake eetĩkĩla, na amantha mwanya wa kũmũnengane kwoo ĩkomano yĩte vo.

Kwĩyũmbanĩsya mboka ya vasaka ya mũminũkĩlyo

(MATHAYO 26.17–19;MALIKO 14.12–16)

7 Na mũthenya wa kĩmũtũ kĩte ĩlawa wavika, yĩla katena ka vasaka kaaĩlaa kũawa. 8Na atũma Vetelo na Yoana, akyasya, Endai mũkatũseũvĩsye vasaka, nĩ kana tũye. 9Na mamwĩa, Wĩenda tũkaseũvĩsye va? 10Nake amea, Sisyai, mwavota ndũanĩ, mũkakomana na mũndũ ũkuĩte kĩkuu kya manzĩ; mũvikĩlei nyũmbanĩ o vala wĩlika. 11Na mũkamwie mwene nyũmba, Mũmanyĩsya aũkũlya, Nyũmba ya aeni ĩĩva vala ngũĩa vasaka na amanyĩw'a makwa? 12Nake akamwon'ya nyũmba nene ya iũlũ yĩ na mĩio; seũvĩsyai vo. 13Na mathi na moona o ũndũ ũmatavisye: na maseũvya vasaka.

Mboka ya vasaka ya mũminũkĩlyo

(MATHAYO 26.20–30;MALIKO 14.22–26;1 AKOLINTHO 11.23–25)

14Na saa wavika, ekala nthĩ vamwe na atũmwa. 15Na amea, Nĩnendaa mũno kũĩsanĩa nenyu vasaka ũũ ndanamba kũnyamaw'a: 16nũndũ nĩngũmũtavya, Ndikaya w'o ĩngĩ, kũvika yĩla ũkeanĩw'a ũsumbĩnĩ wa Ngai. 17Nake oosa kĩkombe, na amina kũtũnga mũvea, asya, Osai kĩĩ, mũolane inyw'onthe: 18nũndũ nĩngũmwĩa, Kuma yu ndikanyw'a ĩngĩ ya ũsyao wa mũsavivũ, mũvaka ũsumbĩ wa Ngai wooka. 19Nake oosa kĩmũtũ, na amina kũtũnga mũvea, atilanga, na amanenga, akyasya, Kĩĩ nĩkyo mwĩĩ wakwa ũla wanenganiwe nũndũ wenyu: ĩkaai ũu ũndũ wa kũndilikana. 20Na mamina kũya, oosa kĩkombe eeka o ũu, akyasya, Kĩkombe kĩĩ nĩ ũtianĩo mweũ nthĩnĩ wa nthakame yakwa, ĩla ĩĩtĩkwa kwondũ wenyu. 21Ĩndĩ sisyai, kw'oko kwa ũla ũnũkũmbũnyanĩa kwĩ vamwe nakwa vaa mesanĩ. 22Nũndũ nĩ w'o Mwana wa mũndũ ethi, o tondũ kweeaiwe: ĩndĩ woo ni wa mũndũ ũla wĩmũvũnyanĩa! 23Nao mambĩlĩlya kũkũlan'ya ene kwa ene, nĩ wĩva katĩ woo ũla wĩĩka ũndũ ũsu.

Ũnene wa w'o

24 Na veethĩwa ngananĩo katĩ woo, nũũ ũla ũtalawa kwĩthĩwa nĩ mũnene. 25Nake amea, Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ nĩmasumbĩkawa nĩ asumbĩ moo; na ala me ũkũmũ ĩũlũ woo metawa Eki-ma-nesa. 26Ĩndĩ inyw'ĩ mũtikethĩwe mũily ũu: ĩndĩ ũla mũnene katĩ wenyu, nĩethĩwe ta ũla mũnini; na ũla wĩ mbee, nĩethĩwe ta ũla ũthũkũmaa. 27Nũndũ mũnene nĩ wĩva, ũla wĩkalaa nthĩ akĩya, kana nĩ ũla ũthũkũmaa? Ti ũla ũilyĩ nthĩ akĩya? Ĩndĩ nyie katĩ wenyu nĩilyĩ ta ũla ũthũkũmaa. 28Ĩndĩ inyw'ĩ mwĩ ala mwĩkalanĩtye nakwa matatwanĩ makwa; 29nakwa nĩngũmwĩa ũsumbĩ, o tondũ Asa wakwa wambiĩe, 30nĩ kana mũkaĩsaa na kũnyusaa mesanĩ yakwa ũsumbĩnĩ wakwa; na nĩmũkekalĩla ivĩla sya ũsumbĩ mũkĩsilĩla mbaĩ ĩkũmi na ilĩ sya Isilaeli.

Ũkaĩo wa Vetelo ũkyathanwa

(MATHAYO 26.31–35;MALIKO 14.27–31;YOANA 13.36–38)

31 Simoni, Simoni, sisya, Satani nũkũlĩtye anengwe inyw'ĩ, nĩ kana amũthũngũthangye tondũ nganũ ithũngũthangaw'a: 32ĩndĩ nĩnakũvoyea, kana mũĩkĩĩo waku ndũkathele; naku wasyoka, lũlũmĩlya ana-a-au. 33Na amwĩa, Mwĩaĩi, nĩnĩyũmbanĩtye kũendan'ya naku kolokolonĩ na kĩkw'ũnĩ. 34Na asya, Nĩngũkwĩa, Vetelo, ũtũkũ ũũ nzamba ndĩkasya, ũtakaĩte katatũ atĩ ndũmbĩsĩ.
35 Na amakũlya, Yĩla namũtũmie mũte na ngusu ya mbesa, kana mũvuko, kana iatũ, nĩmwaaĩwe nĩ kĩndũ? Na masya, Aiee, tũtyaaĩwa. 36Nake amea, Ĩndi yu, ũla wĩ na ngusu ya mbesa, nakue, na mũvuko o ta ũu; na ũla ũte na ũvyũ, athoosye ngũa yake ya ĩũlũ, athooe. 37Nũndũ nĩngũmwĩa, ũũ ũla ũandĩkĩtwe ndwĩ ndĩi ya ũlea kwĩanĩw'a nthĩnĩ wakwa atĩĩ, Nake atalilwe vamwe na avĩtan'ya: nĩkwĩthĩwa maũndũ ala maandĩkĩtwe kwondũ wakwa makeanĩw'a. 38Na masya, Mwĩaĩi, sisya, vaa ve mbyũ ilĩ. Na amea, Nũu.

Yesũ e Ngesemanii

(MATHAYO 26.36–46;MALIKO 14.32–42)

39 Na aumaala, na athi kĩĩmanĩ kya Mĩthata, o tondũ wekaa; na avikĩlwa nĩ amanyĩw'a. 40Na avika vo, amea, Voyai mũtikalike matatwani. 41Nake ataanĩsya nao o ta vandũ va kwĩkya ĩvia; na atulya ndu avoya, 42akyasya, Asa, ethĩwa nũkwenda, mbathũkĩsya kĩkombe kĩĩ: ĩndĩ ti ũndũ ngwenda nyie, ĩndĩ nĩwĩkĩke ũla ũkwenda we. 43Na aumĩlĩlwa nĩ mũlaĩka kuma

ĩtunĩ, amwĩkĩa vinya. 44Nake kwa kwĩthĩwa aĩ na thĩna mũnene, ongelela kũvoya na kĩthing'ĩĩsyo; na yuutĩa yake yatw'ĩka ta mavoloto manene ma nthakame, maivolotanga nthĩ. 45Na yĩla wokĩlile kuma kũvoyanĩ kwake, athi vala ve amanyĩw'a make, amethĩa makomete nĩ too wa kĩmako, 46na amea, Nĩkĩ mũkomie? Ũkĩlai mũvoye, mũikalike ũtatwanĩ.

Kũkwatwa kwa Yesũ

(MATHAYO 26.47–56;MALIKO 14.43–50;YOANA 18.2–11)

47Na aineena, sisya, ĩkomano yaumĩla, na ũla wetawa Yutasi, ũmwe wa ala ĩkũmi na eli, amatongoesye; na amũthengeea Yesũ nĩ kana amũmumunye. 48Ĩndĩ Yesũ amwĩa, Yutasi, nũũmũvũnyanĩa Mwana wa mũndũ na kũmũmumunya? 49Na yĩla ala maĩ nake moonie ũndũ ũla ũkwĩkwa masya, Mwĩaĩi, nĩtũmateme na ũvyũ? 50Na ũmwe woo amĩtema ngombo ya mũthembi mũnene, amĩtila kũtũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme. 51Ĩndĩ Yesũ asũngĩa na asya, Ekai, nũu. Na akiita kũtũ kwayo, na amĩvosya. 52Na Yesũ amea athembi anene, na ala anene ma ĩkalũ, na atumĩa, ala mookĩte mamũkwate, Nĩmwaumĩla, tondũ mũvutani wumĩlĩlawa, mwĩ na mbyũ na mathimbũ? 53Mũiaambũkĩlĩlya moko yĩla naĩ nenyu kĩla mũthenya ĩkalũnĩ: ĩndĩ ũũ nĩw'o saa wenyu, na ũkũmũ wa kĩvindu.

Vetelo aikaĩa Yesũ

(MATHAYO 26.57–58,69–75;MALIKO 14.53–54,66–72;YOANA 18.12–18,25–27)

54Namo mamũkwata, na mamũtongoesya, mamũtwaa nyũmbanĩ ya mũthembi mũnene. Ĩndĩ Vetelo amũatĩĩa e kũasa. 55Na mavuva mwaki nza, na mekala nthĩ vamwe, na Vetelo ekala katĩ woo. 56Na mwĩĩtu mũthũkũmi amwona ailyĩ kyeninĩ amũketeea, na asya, Mũndũ ũũ eĩ vamwe nake. 57Ĩndĩ akaĩa, akyasya, Mũndũ mũka, ndimwĩsĩ. 58Na ĩtina vandũ vanini mũndũ ũngĩ amwona, na asya, Naku wĩ ũmwe wa asu. Ĩndĩ Vetelo asya, Mũndũ we, ndi ũmwe. 59Na ĩtina ta vandũ va saa ũmwe mũndũ ũngĩ athetheesya kũneena, akyasya, Nĩ w'o ki mũndũ ũũ eĩ vamwe nake; nũndũ we nĩ Mũkalilii. 60Ĩndĩ Vetelo asya, Mũndũ we, ndimanya ũndũ ũkwasya. Na kavinda kau, yĩla waneenaa ũu, nzamba yasya. 61Na Mwĩaĩi eethyũũa, na amũsisya Vetelo. Na Vetelo alilikana ndeto sya Mwiaĩi, ila wamwĩie, Ũmũnthĩ nzamba ĩtanamba kwasya ũkangaĩa katatũ. 62Nake aumaala, na aĩa kĩĩo kĩ woo.

Yesũ aithekeewa na kĩvũthya na kũkũnwa

(MATHAYO 26.67–68;MALIKO 14.65)

63Na andũ ala mamũkwete Yesũ mamũthekeea na kĩvũthya, na mamũkũna. 64Na mamũvw'ĩka metho, na mamũkũlya, makyasya, Athana: nũũ ũla wakũkũna? 65Na mamũneenea maũndũ angĩ maingĩ, makĩmũumanga.

Yesũ e mbee wa athembi anene

(MATHAYO 26.59–66;MALIKO 14.55–64;YOANA 18.19–24)

66Na kwakya, nzama ya atumĩa ma andũ yoombana, o athembi anene na aandĩki; na mamũtwaa nzamanĩ yoo, makyasya, 67Ethĩwa nue Klĩsto, tũtavye. Ĩndĩ amea. O na ethĩwa nĩngũmũtavya, mũtyĩtĩkĩla: 68o na ethĩwa nĩngũmũkũlya, mũinzũngĩa. 69Ĩndĩ kuma yu Mwana wa mũndũ akeethĩwa ailyĩ kw'okonĩ kwa aũme kwa vinya wa Ngai. 70Na onthe masya, Ĩndĩ we nue Mwana wa Ngai? Nake amea, Inyw'ĩ nĩmũkwasya ninyie we. 71Na masya, Twĩ na vata ũngĩ mwaũ wa ũkũsĩ? Nũndũ ithyĩ ene nĩtweew'a kuma kanyw'anĩ wake.

LUKA 23

Yesũ e mbee wa Vilato, ngavana wa Lomi

(MATHAYO 27.1–2,11–14;MALIKO 15.1–5;YOANA 18.28–38)

1Na ĩkomano yonthe yookĩla, yamũtwaa kwa Vilato. 2Na yambĩlĩlya kũmũvinganĩsya, ĩkyasya, Nĩtũmwonete mũndũ ũũ aiasya, mbaitũ, aimavata kũmũnenga Kaisali koti, akyasya we mwene nĩ Klĩsto, mũsumbi. 3Na Vilato amũkũlya, akyasya, Nue mũsumbĩ wa Ayuti? Na amũsũngĩa, amwĩa, Nĩwaneena we. 4Na Vilato amea athembi anene na makomano, Ndiona ũndũ ũtaĩle mũndũnĩ ũũ. 5Ĩndĩ mathetheesya kũneena, makyasya, Ũũ nũnũũthokoan'ya andũ, akĩmanyĩsya Yutia yonthe, kwambĩlĩlya Kalilii kũvika o vaa.

Yesũ e mbee wa Elote

6Na Vilato eew'a ũu, akũlya kana mũndũ ũũ nĩ Mũkalilii. 7Na amanya kana nĩ wa kũla Elote ũsumbĩkĩte, amũtwaĩthya kwa Elote, nũndũ aĩ Yelusaleme matukũ asu.

8 Na yĩla Elote wamwonie Yesũ, eew'a mũyo mũno: nĩkwĩthĩwa nĩ ĩvinda ĩasa wendie kũmwona, nũndũ nĩwewie ũvoo wake; na endaa kwona kyama kĩkĩkwa nĩwe. 9Na amũkũlya ndeto nyingĩ; ĩndĩ ndaamũsũngĩa ũndũ. 10Na athembi anene na aandĩki maũngama, na makatĩĩa mũno kũmũvinganĩsya. 11Na Elote vamwe na asikalĩ make mamũvũthya na mamũthekeea, na makĩmũvw'ĩka ngũa mbanakavye mamũtũnga kwa Vilato. 12Na mũthenya ũsu Elote na Vilato matuma ndũũ: nũndũ mbee nĩmamenene.

Vilato, Valava, na Yesũ

(MATHAYO 27.15–26;MALIKO 15.6–15;YOANA 18.39—19.16)

13Na Vilato oomban'ya athembi anene, na asumbĩki, vamwe na andũ, 14na amea, Inyw'ĩ nĩmwandetee mũndũ ũũ, ta ũla ũnũkwasya andũ: na sisyai, nĩnamũkũlya mwĩ vo, na ndinona ũndũ ũtaĩle wa mũndũ ũũ maũndũnĩ asu ala mũmũvinganĩsye namo: 15aiee, o na Elote ndanona: nũndũ nĩwamũtũnga kwitũ; na sisyai, vai ũndũ wĩkĩtwe nĩwe ũla ũtuma oawa. 16Kwondũ wa ũu nĩngũmũkũna, na ngĩmũthasya. 17Nũndũ no mũvaka amathaĩsye ũmwe ĩvinda ya mboka. 18Na onthe mookĩlya wasya vamwe, makyasya, Mũvete mũndũ ũũ, noitũthaĩsya Valava: 19nake nĩ ũla wekĩiwe kolokolonĩ nũndũ wa ũng'endu ndũanĩ, na ũndũ wa ũaani. 20Na Vilato aneena nao ĩngĩ,

akyenda kũmũthasya Yesũ; 21ĩndĩ mookĩlya mawasya, makyasya, Mwambe, mwambe. 22Nake amatavya ĩngĩ ya katatũ, Nĩkĩ, nĩ ũthũku mwaũ mũndũ ũũ wĩkĩte? Ndinona ũndũ kwake ũtuma oawa: nũndu wa ũu nĩngũmũkũna na ngĩmũthasya. 23Ĩndĩ makatĩĩa ũneena na mawasya manene, makyenda ambwe. Na mawasya moo makĩlya vinya. 24Na Vilato atw'a wĩkwe tondũ mekwenda. 25Na amũthasya ũla wekĩiwe kolokolonĩ nũndũ wa ũng'endu na ũaani, ũla meetisye; ĩndĩ Yesũ anenganwe mamwĩke tondũ mendaa.

Kwambwa kwa Yesũ

(MATHAYO 27.32–44;MALIKO 15.21–32;YOANA 19.17–27)

26 Na mamũtwaĩte, makwata mũndũ ũmwe wetawa Simoni, Mũkulene, wokĩte akyuma ũtee wa ndũa, na mamwilĩĩla ngelan'yo, nĩ kana amĩkue ĩtina wa Yesũ.
27Na avikĩlĩtwe nĩ ĩkomano ĩnene ya andũ, na aka ala mekũnangaa ithũi na kũmũĩĩa. 28Ĩndĩ Yesũ amethyũũĩa amea, Eĩtu ma Yelusaleme, ekai kũndĩĩa nyie, ĩndĩ ĩai kwondũ wenyu ene na syana syenyu. 29Nũndũ sisyai, mĩthenya nĩyũkĩte, yĩla makasya, Nĩ aathime ala ngũngũ, na mavu ala mataasyaa, na nondo itaaongwa. 30Nĩvo ĩndĩ makambĩlĩlya kũtavya iĩma, Tũvalũkĩlei; na tũlĩma, Tũvw'ĩkei. 31Nũndũ ethĩwa nĩmekwĩka maũndũ aa mũtĩnĩ mwĩũ, mũtĩnĩ mũmũ kũkekwa ata?
32Na vaĩ angĩ elĩ, andũ athe, matwaĩtwe vamwe nake, moawe.
33Na mavika vandũ vetawa Kĩng'ala, mamwamba vo, vamwe na ala athe, ũmwe ngalĩ ya kw'oko kwa aũme na ũla ũngĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aka. 34Na Yesũ asya, Asa, maekee; nĩkwĩthĩwa matimanya ũndũ mekwĩka. Na maaan'ya ngũa syake, makĩlimana. 35Na andũ maũngeme makĩloela. Na asumbĩki mamũthekeea, makyasya, Nĩwatangĩĩe angĩ; nĩetangĩĩe mwene, ethĩwa ũũ nĩ Klĩsto wa Ngai, ũla, mũnyuve wake. 36Na asikalĩ mamũthekeea o ta ũu, makĩthi vala ũĩ, makĩmũnenga siki, 37makĩmwĩa, Ethĩwa wĩ mũsumbĩ wa Ayuti, ĩtangĩĩe mwene. 38Na vaandĩkĩtwe ũandĩko ĩũlũ wake, atĩĩ, ÛŨ NĨWE MŨSUMBĨ WA AYUTI.
39Na ũmwe wa asu athe ala mambĩtwe vamwe nake amũuma, akyasya, We tuue Klĩsto? Ĩtangĩĩe mwene, naitũ. 40Ĩndĩ ũla ũngĩ asũngĩa, aimũkan'ya, akyasya, Ndũmũkĩa Ngai we, nũndũ wĩ mũsilĩle ũndũ ũmwe nake? 41Naitũ nĩtũsilĩlwe sila wa katĩ; nũndũ nĩtũkũĩvwa kwĩanana na meko maitũ: ĩndĩ mũndũ ũũ ndaaĩka ũndũ ũtaĩle. 42Na amwĩa, Yesũ, wĩndilikana yĩla wĩvika ũsumbĩnĩ waku. 43Yesũ amwĩa, Nĩ w'o nĩngũkwĩa, Ũmũnthĩ ũkeethĩwa vamwe nakwa Ũseonĩ.

Kikw'ũ kya Yesũ

(MATHAYO 27.45–56;MALIKO 15.33–41;YOANA 19.28–30)

44 Na yu kwaĩ ta syũa yĩkĩũngama, na kwaya kĩvindu nthĩ yonthe kũvika saa kenda, 45kyeni kya syũa kyaaa: na ngũa ya tũtũ ya ĩkalũ yatembũkanĩla katĩ. 46Na Yesũ ookĩlya wasya mũnene, na asya, Asa, veva wakwa nĩngũwia mokonĩ maku: na amina kũneena uũ, aumya veva wake. 47Na ũla mũnene wa asikalĩ ĩana oona ũndũ kweekĩka, amũkatha Ngai, akyasya, Nĩ w'o mũndũ ũũ eĩ mũlũngalu. 48Na makomano onthe ala mombanĩte kwĩloela maũndũ asu, yĩla moonie maũndũ ala meekĩka, masyoka makĩkũnanga ithũi syoo. 49Na onthe ala meesene nake, na aka ala mamũvikĩlĩte kuma Kalilii, maũngeme kũasa, makĩloela maũndũ asu.

Kũthikwa kwa Yesũ

(MATHAYO 27.57–61;MALIKO 15.42–47;YOANA 19.38–42)

50Na ĩndĩ, kwaĩ mũndũ wetawa Yosevu, waĩ wa nzama, nake aĩ mũndũ mũseo na mũlũngalu, 51(ndaaĩkĩanĩa namo ũtw'ĩonĩ woo na ũndũnĩ ũla meekie), mũndũ wa Alimathia, ndũa ĩmwe ya Ayuti, ũla weteele ũsumbĩ wa Ngai: 52mũndũ ũsu athi kwa Vilato, na amwĩtya mwĩĩ wa Yesũ. 53Nake awumya nthĩ, na oolingĩla ngũa ya katane, na awia mbũanĩ ĩla yasĩtwe ĩvianĩ, ĩla ĩtaamba kwiwa mũndũ. 54Na mũthenya ũsu waĩ mũthenya wa Ũseũvyo, naw'o mũthenya wa savato wakilĩlye kũvika. 55Na aka, ala maumĩte nake Kalilii, mathi ĩtina, na moona mbũa ĩsu, ũndũ mwĩĩ wake waiĩtwe. 56Na masyoka, maseũvya mĩtĩ yĩ mũuke mũseo, na mauta.
Na mathũmũa mũthenya wa savato o ũndũ kwĩaĩtwe.

LUKA 24

Kũthayũũka kwa Yesũ

(MATHAYO 28.1–10;MALIKO 16.1–8;YOANA 20.1–10)

1Ĩndĩ mũthenya wa mbee wa kyumwa, ũiambĩlĩlya kũkya, mathi mbũanĩ, makuĩte mĩtĩ ĩsu yĩ mũuke mũseo ĩla maseũvĩtye. 2Na meethĩa ĩvia yĩvingilitangĩtw'e kuma mbũanĩ. 3Na mavota nthĩnĩ, na maiaona mwĩĩ wa Mwĩaĩi Yesũ. 4Na kweethĩwa, makĩsũanĩwa nĩ ũu, sisya, aũme elĩ maũngama vakuvĩ nao, mevw'ĩkĩte ngũa ikũtisatisa: 5na aka asu makwatwa nĩ w'ĩa, na makunamĩa nthĩ, makũlw'a, Nĩkĩ mũmũmantha ũla wĩ thayũ katĩ wa ala akw'ũ? 6Nde vaa, nũthayũũkĩte: lilikanai ũndũ wamũtavisye yĩla waĩ Kalilii, 7akyasya, Mwana wa mũndũ nde ndĩi ya kũlea kũnenganwe mokonĩ ma ala athe, na kwambwa, na kũthayũũka mũthenya wa katatũ. 8Nao malilikana ndeto syake, 9na masyoka kuma mbũanĩ, na mamatavya ala ĩkũmi na ũmwe, na ala angĩ onthe, maũndũ asu onthe. 10Ala mamatavisye atũmwa maũndũ asu nĩ Meli Makatalene, na Yoena, na Meli inyia wa Yakovo, na aka angĩ ala maĩ vamwe nao. 11Na moona ndeto isu ta sya mana; na malea kũsyĩtĩkĩla. 12Ĩndĩ Vetelo ookĩla, asemba athi mbũanĩ; akunama na asisya nthĩnĩ, na oona itambaa sya katane siĩtwe syĩ syoka; na asyoka kwake, aseng'ete ũndũ wa ũndũ ũsu wĩkiwe.

Yesũ ayumĩla nzĩanĩ ya Emau

(MALIKO 16.12–13)

13Na mũthenya o ũsu elĩ moo maendete mũsyĩ wĩtawa Emau, ũla waĩ kũasa na Yelusaleme ta maĩli mũonza na nyunzu. 14Na maneenan'ya ũndũ wa maũndũ asu onthe ala mekĩkĩte. 15Na kweethĩwa, yĩla maneenanasya na kũkũlan'ya, Yesũ mwene athengeea,

na aendan'ya nao. 16Ĩndĩ metho moo masiĩĩwa matikamũmanye. 17Na amea, Nĩ maũndũ maũ mũkũneenan'ya mũendete? Na maũngama, matukĩtye mothyũ. 18Na ũmwe, ũla wetawa Kileova, amũsũngĩa, amwĩa, Wĩkalĩte Yelusaleme wĩ weka atĩ ndũmanya maũndũ ala mekĩtwe kw'o mĩthenye ĩno? 19Nake amakũlya, Nĩ maũndũ maũ? Nao mamwĩa, Nĩ maũndũ ma Yesũ Mũnasaleti, ũla ũnaĩ mwathani wĩ vinya wa kwĩka, na wa kũneena mbee wa Ngai na mbee wa andũ onthe: 20na ũndũ athembi anene na asumbĩki maitũ mamũnenganie atw'ĩĩwe kũawa, na mamwamba. 21Ĩndĩ ithyĩ tũneekwetye kana nĩwe ũkovosya Isilaeli. Ĩĩ, na vamwe na ũu w'onthe, ũmũnthĩ nĩ mũthenya wa katatũ kuma maũndũ asu meekwa. 22Na ĩngĩ aka amwe ma nguthu yaitũ nĩmatũseng'isye, ala maendie mbũanĩ kĩoko tene; 23na malea kwona mwĩĩ wake, mooka makyasya kana nĩmaumĩlĩlwa nĩ alaĩka, ala mamatavisye e thayũ. 24Na amwe ala maĩ vamwe naitũ mathi mbũanĩ, na moona o ũndũ aka maisye: ĩndĩ we mwene mainamwona. 25Nake amea, Inyw'ĩ andũ atumanu, na ene ngoo syĩtĩkĩlaa mbola maũndũ onthe ala maneeniwe nĩ athani! 26Klĩsto ndaaĩlwe nĩ kũnyamaw'a nĩ maũndũ asu, na kũlika ũtheunĩ wake mũtisu? 27Na ambĩlĩlya na Mose na athani onthe, amavuanĩsya maandĩkonĩ onthe maũndũ ala maandĩkiwe ũndũ wake. 28Na mathengeea mũsyĩ ũla meũendaa: nake eeka ta ũnũũvĩta. 29Na mamũingĩĩsya, makyasya, Ĩkala naitũ; nũndũ kũkilĩlye kũtuka, na syũa nĩ ta ĩthũu. Na alika ekale nao. 30Na kweethĩwa, yĩla wailyĩ nao maiya lĩu, oosa kĩmũtũ na akĩathima, na akĩtilanga, na amanenga. 31Na metho moo masalukw'a, na mamũmanya; nake aaa. 32Nao maneenan'ya ene kwa ene, Ngoo sitũ itinew'a muutĩa yĩla ũnũũneenaa naitũ nzĩanĩ, aitũvuanĩsya maandĩko? 33Na mookĩla saa o ũsu, masyoka Yelusaleme, na meethĩa ala ĩkũmi na ũmwe mombanĩte, na ala maĩ vamwe nao, 34makyasya, Nĩ w'o Mwĩaĩi nũthayũũkie, na nũmumĩlĩle Simoni. 35Na mamatavya maũndũ ma nzĩanĩ, na ũndũ ũmanyĩkie nĩmo yĩla ũnũũtilangaa kĩmũtũ.

Yesũ aimaumĩlĩla amanyĩw'a

(MATHAYO 28.16–20;MALIKO 16.14–18;YOANA 20.19–23;MEKO MA ATŨMWA 1.6–8)

36Na makĩneena maũndũ asu, Yesũ mwene aũngama katĩ woo, na amea, Mũuo nĩwĩthĩwe nenyu. 37Ĩndĩ matw'ika nda na makwatwa nĩ w'ĩa, makĩtalĩthya kana meona veva. 38Na amea, Nĩkĩ mũkũũũya? Na nũndũ wa kĩ mosũanĩo meũkĩla ngoonĩ syenyu? 39Sisyai moko makwa na maũũ makwa, kana ninyie mwene; ngwatangai, mũnzisye; nĩkwĩthĩwa veva ndwĩ nyama na mavĩndĩ, tondũ mũmbona nĩ nasyo. 40Na amina kũneena ũu, amon'ya moko make na maũũ make. 41Nao kavinda kau makĩlea kũĩkĩĩa nũndũ wa ũtanu, na kũseng'a, amea, Mwĩ na kĩndũ kya ũya vaa? 42Na mamũnenga kĩlungu kya ĩkũyũ ĩvĩvye. 43Nake oosa, na aya mene.

44 Na amea, Ii nĩsyo ndeto syakwa ila namũtavisye yĩla naĩ nenyu, atĩ mũvaka maũndũ onthe meanĩw'e ala maandĩkĩtwe ũndũ wakwa mĩaonĩ ya Mose, na mavukunĩ ma athani, na ĩvukunĩ ya Savuli. 45Na ĩndĩ avindũa ilĩko syoo, nĩ kana mamanye maandĩko; 46na amea, Ũu nĩw'o kũandĩkĩtwe, kana Klĩsto akanyamaw'a, na kũthayũũka mũthenya wa katatũ kuma akw'ũni: 47na kana ũalyũlo wa ngoo na kũekewa naĩ kũtavanw'e syĩtwanĩ yake mbaĩnĩ syonthe, kwambĩlĩlya Yelusaleme. 48Nenyu mwĩ ngũsĩ sya maũndũ asu. 49Na sisyai, nĩngũmũtũmĩa watho wa Asa wakwa; ĩndĩ ĩkalai ĩ ndũanĩ, mũvaka mũvw'ĩkwe na vinya kuma ĩũlũ.

Kwambata Kwake ĩtunĩ

(MALIKO 16.19–20;MEKO MA ATŨMWA 1.9–11)

50Na amatongoesya kũvika Vethania; na ookĩlya moko make, na amaathima. 51Na kweethĩwa akĩmaathima, ataanĩsya nao, na ambatw'a ĩtunĩ. 52Na mamũthaitha, na masyoka Yelusaleme na ũtanu mũnene: 53na mekalaa ĩkalũnĩ mavinda onthe, makĩmũkatha Ngai.

YOANA

YOANA 1

Ndeto sya mbee

1 Mwambĩlĩlyonĩ kwaĩ Ndeto, na ĩla Ndeto yaĩ vamwe
na Ngai, na ĩla Ndeto yaĩ Ngai. 2Na nĩwe waĩ
mwambĩlĩlyonĩ vamwe na Ngaĩ. 3Syĩndũ syonthe
nĩsyatw'ĩkĩthiw'e nĩwe; na ate vo vati kĩndũ o na
kĩmwe kyaatw'ĩkĩthw'a katĩ wa ila syatw'ĩkĩthĩw'e
4Nthĩnĩ wake vaĩ thayũ; na ũla thayũ waĩ kyeni kya
andũ. 5Na kĩla kyeni kĩkenaa kĩvindunĩ; na kĩvindu
kĩinakĩkĩlya vinya. 6Kwookie mũndũ atũmĩtwe kuma
kwa Ngai, wetawa Yoana. 7Ũsu ookie nũndũ wa ũkũsi,
nĩ kana akũsĩĩe kĩla kyeni, andũ onthe metĩkĩle nũndũ
wake. 8Ndaĩ kyeni we, ĩndĩ ookie akũsĩĩe kĩla kyenĩ.
9Kyaĩ kyeni kya w'o, kĩla kĩmulĩkaa o mũndũ ũla
wũkaa nthĩ. 10Aĩ kũũ nthĩ, na ĩ nthĩ yatw'ĩkĩthiw'e
nĩwe, na nthĩ ndĩamwĩsĩ. 11Ookĩe kwake mwene, na ala
maĩ make maiaamwosa. 12Ĩndĩ onthe ala mamwosie,
amanenga ũkũmũ wa ũtw'ĩka syana sya Ngai, o ala
metĩkĩlaa syĩtwa yake: 13ala mataasyawa nĩ nthakame,
kana kwenda kwa mwĩĩ, kana kwenda kwa mũndũ, ĩndĩ
nĩ Ngai. 14Na ĩla Ndeto yatw'ĩka mwĩĩ, na yatũa katĩ
waitũ (na ithyĩ twoona ũtheu mũtisu wake, ũtheu
mũtisu ta wa ũla wasyaiwe weka auma kwa Asa),
ausũĩte mumo na w'o. 15Yoana amukũsĩĩa, na aneena
na wasya mũnene, akyasya, Ũũ nĩwe ũla nawetie atĩĩ,
Ũla wũkĩte ĩtina wakwa e mbee wakwa: nũndũ aĩ mbee
wakwa. 16Nũndũ kuma wusũunĩ wake ithyonthe
nĩtwoosie, na mumo ĩũlũ wa mumo. 17Nũndũ ĩla mĩao
yanenganĩwe kwa Mose; mumo na w'o maetiwe ni
Yesũ Klĩsto. 18Na vai mũndũ waamwona Ngai o na
ĩndĩĩ; ũla Mwana mũsyawa weka, ũla wĩ kĩthũinĩ kya
Asa, nĩwe wamumĩlilye.

Ũkũsĩ wa Yoana Mũvatisi ũndũ wa Yesũ

(MATHAYO 3.1–12;MALIKO 1.1–8;Luka 3.1–18)

19 Na ũũ nĩw'o ũkũsĩ wa Yoana, yĩla Ayuti matũmie
athembi na Alivai kwake kuma Yelusaleme
kũmũkũlya, Nue ũũ? 20Nake aumbũla, na ndaakaĩa;
ĩndĩ aumbũla, asya, Tii nyie Klĩsto. 21Na mamũkũlya,
Nata ĩndĩ? Nue Eliya? Na amea, Tii nyie we. Wĩ ũla
mwathani? Na amasũngĩa, Aiee. 22Na ĩndĩ
mamũkũlya, Nue ũũ ĩndĩ? Kana tũkamasũngĩe ala
matũtũmie. Wĩasya ata ũndũ waku? 23Asya, Ninyie
wasya wa mũndũ akĩneena mũno weũnĩ, Lũngalyai
ũendelo wa Mwĩaĩi, o ũndũ mwathani Isaia waisye.
24Na ala matũmiwe maumie kwa Avalisi. 25Na
mamũkũlya, na mamwĩa, Wĩvatisĩa kĩ ĩndĩ, ethĩwa tuue
Klĩsto, kana Eliya, kana ũla mwathani? 26Yoana
amasũngĩa, akyasya, Nyie nĩvatisaa na manzĩ: katĩ
wenyu vaũngamĩte ũmwe ũla mũtesĩ, 27nĩwe ũla
wũkĩte ĩtina wakwa, na ndyĩanĩwe nĩ ũthasya kamũkwa
ka kĩatũ kyake. 28Maũndũ asu nĩmeekĩwe Vethania
mbee wa Yolotani, vala Yoana wavtisĩaa.

29 Na ũnĩ ũsu Yoana amwona Yesũ okĩte vala ũĩ, na
asya, Sisyai, Katena ka ĩlondu ka Ngai, kala keumya
naĩ ya nthĩ! 30Ũũ nĩwe ũla naneenie ũndũ wake, Ĩtina
wakwa vokĩte mũndũ ũla wĩ mbee wakwa: nũndũ aĩ
mbee wakwa. 31Na ndyamwĩsĩ; ĩndĩ nĩ kana onanw'e
kwa Isilaelĩ, kwondũ wa ũu nĩnookie ngĩvatisa na
manzĩ. 32Na Yoana aumya ũkũsĩ, akyasya, Nĩnoonie
ũla Veva aitheea kuma ĩtunĩ ta ĩvũĩ; na amũvũĩla.
33Nakwa ndyamwĩsĩ: ĩndĩ ũla wandũmie kũvatisaa na
manzĩ, nĩwe wambĩie, Ũla ũkona Veva aimũtheeea, na
aimũvũĩla, ũsu nĩwe wĩvatisaa na Veva Mũtheu.
34Nakwa ninoonie, na nĩnĩkũsĩĩe kana ũũ nĩ Mwana wa
Ngai.

Amanyĩw'a ma mbee

35Na ũnĩ ũsu Yoana aũngeme ĩngĩ, e na elĩ ma
amanyĩw'a make; 36na amũsyaĩĩsya Yesũ aendete, na
asya, Sisyai, Katena ka ĩlondu ka Ngai! 37Na ala
amanyĩw'a elĩ mamwĩw'a aineena, na mamũatĩĩa Yesũ.
38Na Yesũ eethyũũa, na amona mamũvikĩlĩte, na
amakũlya, Mwĩmantha kĩ? Na mamwĩa, Lavai (ũalyũlo
wayo nĩ, Mũmanyĩsya), ũtwĩe va? 39Na amea, Ũkai na
mũkoona. Na mooka na moona vala ũtwĩe, na mekala
nake mũthenya ũsu: na kwaĩ vakũvĩ saa ĩkũmi.
40Ũmwe wa asu elĩ ala meewie Yoana aineena, na
mamũatĩĩa, nĩ Andalea, mwana-a-inyia wa Simoni
Vetelo. 41Nake amba ũmwona mwana-a-inyia Simoni,
na amwĩa, Nĩtwamwona ũla Masia (ũalyũlo wayo nĩ,
Klĩsto). 42Nake amũete vala ve Yesũ. Na Yesũ
amwona, na amwĩa, Nue Simoni, mwana wa Yona:
ũkeetawa Keva (ũalyũlo wayo nĩ, Vetelo).

43 Na ũnĩ ũsu Yesũ enda kũthi akavike Kalilii, na
amwona Vilivu, na Yesũ amwĩa, Mbikĩla. 44Na Vilivũ
aĩ wa Vethisaita, ndũa ya Andalea na Vetelo. 45Vilivu
amũmantha Nathanaeli, na amwĩa, Nĩtwamwona ũla
waandĩkiwe nĩ Mose mĩaonĩ, na ũla waandĩkiwe nĩ
athani, nake nĩ Yesũ wa ndũa ya Nasaleti, mwana wa
Yosevu. 46Na Nathanaeli amwĩa, Nasaleti nĩvatonya
kuma kĩndũ kĩseo? Vilivu amwĩa, Ũka ũkone. 47Yesũ
amwona Nathanaeli aiũka vala ũĩ, na aneena ũndũ
wake, Onai, Mũisilaeli ki, ũte ũsekele! 48Nathanaeli
amwĩa, Ũmbĩsĩ ata? Yesũ amũsũngĩa, amwĩa, Vilivu
atanamba ũkwĩta, yĩla wĩĩ ĩtina wa mũkũyũ, nĩngwonie.
49Nathanaeli amũsũngĩa, Lavai, nue Mwana wa Ngai;
na nue Mũsumbĩ wa Isilaeli. 50Yesũ amũsũngĩa,
amwĩa, Wĩĩkĩĩa nũndũ nakwĩa, Nĩngwonie ĩtina wa
mũkũyũ? Ũkoona maũndũ manene kũvĩta aa. 51Na

amwĩa, Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Mũkoona ĩtu yĩkĩvingũka, na alaĩka ma Ngai makyambata na maimũtheeea Mwana wa mũndũ.

YOANA 2

Mũtwaano ndũanĩ ya Kena

1 Na mũthenya wa katatũ kwaĩ mũtwaano ndũanĩ yĩtawa Kena, nthĩ ya Kalilii; na inyia wa Yesũ aĩ vo: 2na Yesũ vamwe na amanyĩw'a make nĩmeetĩtwe mũtwaanonĩ. 3Na mbinyu yamanyivĩa, inyia wa Yesũ amwĩa, Mati na mbinyu. 4Na Yesũ amwĩa, Nĩ ũndũ naku wa kĩ, kĩveti? Saa wakwa ndũnamba ũvika. 5Na inyia wake amea athũkũmi, O ũndũ wĩmũtavya, wĩkei. 6Na vo vaĩ mbisũ thanthatũ sya mavia sya kwĩkĩa manzĩ, o ũndũ kwĩkawa kwa kwĩthesya kwa Ayuti, na ĩmwe yeanĩe mĩta ĩlĩ kana ĩtatũ ya kĩkuu kĩnene. 7Yesũ amea, Usũsyai mbisũ manzĩ. Na masyusũsya ki. 8Na amea, Tavai yu mũmũtwaĩe mũnene wa mboka. Na mamũtwaĩa. 9Na mũnene wa mboka asama ala manzĩ maalyũlĩtwe mbinyu, na ndeesĩ vala yauma (ĩndĩ athũkũmi ala matavie manzĩ nĩmo meesĩ), mũnene wa mboka amwĩta mũtwaani, 10na amwĩa, Kĩla mũndũ mbee aetae mbinyu ĩla nzeo; na andũ manyw'a mũno, nĩvo ĩndĩ ũetae ĩla ĩte nzeo mũno: ĩndĩ we, nĩwĩkalilye mbinyu ĩla nzeo kũvika yu. 11Na Yesũ eekie kyama kyu kya mbee ndũanĩ ya Kena, nthĩ ya Kalilii, na oonan'ya ũnene wake; na amanyĩw'a make mamwĩtĩkĩla.

12 Ĩtina wa ũu atheea Kavelinaumi, we, na inyia wake, na ana-a-inyia, na amanyĩw'a make; na mekala kw'o matukũ mavũthũ.

Ũthesyo wa ĩkalũ

(MATHAYO 21.12–13;MALIKO 11.15–18;Luka 19.45–46)

13Na vasaka wa Ayuti wathengeea ũvika, na Yesũ ambata Yelusaleme. 14Na oona ĩkalũnĩ andũ makĩthoosya ng'ombe na malondu na mavũĩ, na ala meũvunzya mbesa mailyĩ nthĩ: 15na aesũvya mũsalisa wa ndii, na amalũngya onthe ĩkalũnĩ, vamwe na malondu moo na ng'ombe; na mbesa sya ala meũvunzya atulũla, na mesa syoo akuluman'ya; 16na amea ala mathooasya mavũĩ, Umaalyai syĩndũ ii; ekai ũmĩtw'ĩkĩthya nyũmba ya Asa nyũmba ya ũthooesya syĩndũ. 17Na amanyĩw'a make malilikana ũndũ kũandĩkĩtwe, Kĩwĩu kya nyũmba yaku kĩkandya. 18Na ĩndĩ Ayuti mamũsũngĩa na mamwĩa, Wĩtwon'ya wonan'yo mwaũ, ũkĩka maũndũ aa? 19Yesũ amasũngĩa, amea, Anangai ĩkalũ yĩĩ, na mĩthenya ĩtatũ ngayĩũngamya. 20Na ĩndĩ mamwĩa, Ĩkalũ yĩĩ yaminie myaka mĩongo ĩna na thanthatũ yĩkyakwa, naku ũkayĩũngamya na mĩthenya ĩtatũ? 21Ĩndĩ we awetie ĩkalũ ya mwĩĩ wake. 22Na ĩndĩ yĩla wathayũũkiw'e kuma akw'ũnĩ, amanyĩw'a make malilikana kana amatavisye ũu; na meetĩkĩla ũla ũandĩko, na ĩla ndeto yaneeniwe nĩ Yesũ.

23Na yĩla waĩ Yelusaleme ĩvinda ya vasaka, mbokanĩ, aingĩ meetĩkĩla syĩtwa yake, moona syama syake ila wekie. 24Ĩndĩ Yesũ ndaayĩĩkĩĩthya kwamo, nũndũ nĩwesĩ andũ onthe, 25na nũndũ ndaĩ na vata wa mũndũ kũmũtavya ũndũ wa mũndũ; nũndũ we mwene nĩwesĩ ũndũ wĩ nthĩnĩ wa mũndũ.

YOANA 3

Kũneenan'ya na Nikotemo

1 Kwaĩ mũndũ wa Avalisi, wetawa Nikotemo, na aĩ mũnene ũmwe wa Ayuti: 2ũsu ookie kwa Yesũ na ũtukũ, na amwĩa, Lavai, nĩtwĩsĩ kana wĩ mũmanyĩsya ũla wumĩte kwa Ngai; nũndũ kũi mũndũ ũtonya kwĩka syama ii ila wĩkaa, Ngai ate vamwe nake. 3Yesũ amũsũngĩa, amwĩa, Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũkwĩa, Keka mũndũ ũsyawa kuma ĩũlũ, ndatonya kwona ũsumbĩ wa Ngai. 4Nikotemo amwĩa, Mũndũ atonya ata kũsyawa e mũkũũ? Nũtonya kũvota ĩngĩ ya kelĩ ĩvunĩ ya nyinyia, akasyawa? 5Yesũ amũsũngĩa, Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũkwĩa, Keka mũndũ ũsyawa nĩ manzĩ na Veva, ndatonya ũvota ũsumbĩnĩ wa Ngai. 6Kĩla kĩsyaĩtwe nĩ mwĩĩ nĩ mwĩĩ; na kĩla kĩsyaĩtwe nĩ Veva nĩ veva. 7Ndũkaseng'e nũndũ nakwĩa, Mũvaka mũsyawe kuma ĩũlũ. 8Kĩseve nĩkĩuutanaa o kũla kĩkwenda, naku nĩwĩw'aa wasya wakyo, ĩndĩ ndwĩsĩ kũla kyumaa, na kũla kĩendaa: nĩw'o wĩthĩawa ũla ũsyaĩtwe nĩ Veva. 9Nikotemo amũsũngĩa, amwĩa, Maũndũ aa mekĩkaa ata? 10Yesũ amũsũngĩa, amwĩa, We wĩ mũmanyĩsya wa Isilaeli, na ndwĩsĩ maũndũ aa? 11Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũkwĩa, Ithyĩ nĩtũneenaa ũndũ ũla twĩsĩ, na nĩtũkũsĩĩaa ũla twoonie; na mũtikwĩtĩkĩla ũkũsĩ witũ. 12Ethĩwa namũtavya maũndũ ma nthĩ na mũtiũmetĩkĩla mũkeetĩkĩla ata ngĩmũtavya maũndũ ma ĩtunĩ? 13Na vai mũndũ waambata ĩtunĩ, no ũla watheeie kuma ĩtunĩ, nake nĩ Mwana wa mũndũ, ũla wĩ ĩtunĩ. 14Na o tondũ Mose wokĩlilye ĩla nzoka weũnĩ, mũvaka Mwana wa mũndũ okĩlw'e ta ũu: 15nĩ kana o ũla ũmwĩtĩkĩlaa ethĩwe na thayũ ũtathela.

16 Nũndũ Ngai nĩwendete nthĩ, nĩwanenganie Mwana wake e ũmwe, nĩ kana o ũla ũmwĩtĩkĩlaa ndakae, ĩndĩ ethĩwe na thayũ ũtathela. 17Nũndũ Ngai ndaamũtũma Mwana wake kũũ nthĩ asilĩle nthĩ; ĩndĩ nĩ kana nthĩ ĩtangĩĩwe nĩwe. 18Ũla ũmwĩtĩkĩlaa ti mũsilĩle: ĩndĩ ũla ũteũmwĩtĩkĩla nĩ mũsilĩle o na yu, nũndũ ndanetĩkĩla syĩtwa ya Mwana wa Ngai ũla wasyaiwe e weka. 19Na ũũ nĩw'o ũsilĩlo, nũndũ kyeni nĩ kyũku kĩkalika kũũ nthĩ, na andũ nĩmendie kĩvindu kũte kyeni; nũndũ mawĩa moo maĩ mathũku. 20Nũndũ kĩla mũndũ wĩkaa naĩ amenaa kyeni, na ndokaa kyeninĩ, mawĩa make maikakanw'e. 21Ĩndĩ ũla wĩkaa w'o okaa kyeninĩ, mawĩa make monanw'e, kana mekĩtwe nthĩnĩ wa Ngai.

Ũkũsĩ ũngĩ wa Yoana Mũvatisi ũndũ wa Yesũ

22 Ĩtina wa maũndũ aa Yesũ na amanyĩw'a make maendie nthĩ ya Yutia; na nĩkw'o wekalile vamwe nao, akĩvatisa. 23Na Yoana nake nĩwavatisĩaa vandũ vetawa Ainoni vakuvĩ na Salimu, nũndũ vaĩ manzĩ maingĩ vo: na andũ maendaa vo, makavatiswa. 24Nũndũ Yoana ndaĩ aneekĩwa kolokolonĩ. 25Nĩvo ĩndĩ kwookĩla ngananĩo sya amanyĩw'a ma Yoana na Mũyuti ũmwe

ũndũ wa wĩthesyo. 26Na mathi kwa Yoana, na mamwĩa, Lavai, ũla waĩ naku mũingo ũya wa Yolotani, ũla wamũkũsĩĩaa, sisya, nake nũvatisaa, na andũ onthe maendaa kũla ũĩ. 27Yoana asũngĩa, asya Mũndũ ndatonya kwosa ũndũ, atanengetwe kuma ĩtunĩ. 28Inyw'ĩ ene nĩmũngũsĩĩaa, kana naisye, Tii nyie Klĩsto, ĩndĩ nĩtũmĩtwe mbee wake. 29Ũla wĩ na mũtwawa nĩwe mũtwaani: ĩndĩ mũnyanyae wa mũtwaani, ũla ũũngeme na kũmwĩthukĩĩsya, nũtanaa mũno nũndũ wa wasya wa mũtwaani: kwondũ wa ũu ũtanu wakwa nĩwusũĩte. 30Mũvaka we aneneve, nakwa nĩnyive.

We ũla wumĩte ĩtunĩ

31 Ũla ũnũkũka kuma ĩũlũ e ĩũlũ wa onthe: ũla wa nthĩ, ũsu nĩ mũndũ wa nthĩ, na aneenaa maũndũ ma nthĩ; ũla ũnũkũka kuma ĩtunĩ, ũsu e ĩũlũ wa onthe. 32Na maũndũ ala wonie na wewie nĩmo ũkũsĩĩaa; na vai mũndũ wosaa ũkũsĩ wake. 33Ũla wosete ũkũsĩ wake, ũsu ekĩĩte ũsiĩlo wake atĩ Ngai nĩ wa w'o. 34Nũndũ ũla ũtũmĩtwe nĩ Ngai, ũsu aneenaa ndeto sya Ngai: nũndũ Ngai ndanenganae ũla Veva kwa ũthima. 35Ũla Asa nũmwendete Mwana, na nĩwamũnengie maũndũ onthe kw'okonĩ kwake. 36Ũla wĩtĩkĩlaa ũ Mwana e na thayũ ũtathela; ĩndĩ ũla ũtamwĩtĩkĩlaa Mwana ndakona thayũ, ĩndĩ ũthatu wa Ngai wĩkalaa ĩũlũ wake.

YOANA 4

Yesũ na mũndũ mũka wa Samalia

1 Na ĩndĩ yĩla Mwĩaĩi wamanyie kana Avalisi nĩmewie ũndũ Yesũ wamatw'ĩkĩthasya andũ amanyĩw'a na kũvatisa aingĩ kũvĩta Yoana. 2(Ĩndĩ ti Yesũ mwene wavatisaa, ĩndĩ nĩ amanyĩw'a make), 3auma Yutia, na athi ĩngĩ Kalilii. 4Nake ndaatĩa kũvĩtĩla Samalĩa. 5Nĩvo ĩndĩ wakinyĩle ndũa ĩmwe ya Samalia, yĩtawa Saikale, vakũvĩ na kĩlungu kya nthĩ kĩla Yakovo wamũnengie mwana wake Yosevu: 6na kĩthima kya Yakovo kyaĩ vo. Na ĩndĩ Yesũ, aĩ ananoa nĩ ũthi, ekala kĩthimanĩ. Na kwaĩ ta mũthenya katĩ. 7Na mũndũ mũka wa Samalia ooka atave manzĩ: Yesũ amwĩa, Nenga nĩnyw'e. 8Nũndũ amanyĩw'a make maĩ manathi ndũanĩ mathooe lĩu. 9Ũla mũndũ mũka Mũsamalia amũkũlya, Kũilyĩ ata, we, wĩ Mũyuti, ũũmbĩtya manzĩ ma ũnyw'a, nakwa nĩ mũndũ mũka Mũsamalia? (Nũndũ Ayuti na ala ma Samalia maivulanaa.) 10Yesũ amũsũngĩa na amwĩa. Kethĩwa nĩwĩsĩ mũthĩnzĩo wa Ngai, na ũla ũnũũkwĩa, Nenga nĩnyw'e; kethĩwa nĩwamwĩtya we, nake ethĩwa akũnenga manzĩ ma thayũ. 11Mũndũ mũka amwĩa, Mwĩaĩi, ndwĩ na kya ũtava nakyo, na kĩthima nĩ kĩliku: ĩndĩ wumĩtye va manzĩ asu ma thayũ? 12We, wĩ mũnene mbee wa asa waitũ Yakovo, ũla watũnengie kĩthima kĩĩ, na anyusaa makyo, we, na ana make, na indo syake? 13Yesũ asũngĩa na amwĩa, O mũndũ ũla ũnyusaa manzĩ aa akeew'a waũni ĩngĩ: 14ĩndĩ o ũla ũnũũnyw'a manzĩ ala nĩmũnenga ndakew'a waũni ĩngĩ o na ĩndĩĩ; ĩndĩ ala manzi nĩmũnenga makatw'ĩka kĩthima kya manzĩ nthĩnĩ wake, makĩvulutya ngoonĩ kũvika thayũ ũtathela. 15Ũla mũndũ mũka amwĩa, Mwĩaĩi, nenga manzĩ asu, kana ndikew'e waũni ĩngĩ, o na ndikoke kũũ kũtava. 16Yesũ amwĩa, Enda, ũkamwĩte mũemeu, wũke nake vaa. 17Mũndũ mũka asũngĩa na amwĩa, Ndi mũũme. Yesũ amwĩa, Waneena w'o, Ndi mũũme: 18nũndũ aũme ala waĩ namo maĩ atano; na ũla wĩ nake yu ti mũemeu: ũu waneena w'o. 19Mũndũ mũka amwĩa, Mwĩaĩi, nĩngwona wĩ mwathani. 20Aaĩthe maitũ mathaithĩaa kĩĩmanĩ kĩĩ; na inyw'ĩ mwĩasya kana Yelusaleme nĩvo vaĩle kũthaithĩwa. 21Yesũ amwĩa, Mbĩtĩkĩla, kĩveti, saa nĩwũkĩte, yĩla inyw'ĩ mũtakathaithĩa Asa kĩĩmanĩ kĩĩ, o na Yelusaleme. 22Inyw'ĩ mũthaithaa kĩla mũtesĩ: ithyĩ tũthaithaa kĩla twĩsĩ; nũndũ ũtangĩĩo wumaa kwa Ayuti. 23Ĩndĩ saa nĩwũkĩte, na wĩ vo yu, yĩla athaithi ala ma w'o makamũthaitha Asa nthĩnĩ wa veva, na nthĩnĩ wa w'o: nũndũ Asa emantha ta asu mamũthaithae. 24Ngai nĩ Veva: na ala mamũthaithaa mũvaka mamũthaithae nthĩnĩ wa veva na nthĩnĩ wa w'o. 25Ũla mũndũ mũka amwĩa, Nĩnĩsĩ kana Masia nĩwũkĩte (ũla wĩtawa Klĩsto): nake ooka, akatũtavya maũndũ onthe. 26Yesũ amwĩa, Ninyie we ũla ũnũũneena naku.

27Na kavinda kau amanyĩw'a make mooka; na maseng'a nũndũ nũnũũneena na mũndũ mũka; ĩndĩ vaiaĩ ũmwe waamwĩa, Wĩmantha kyaũ? Kana, Wĩneenea nake kĩ? 28Na ĩndĩ mũndũ mũka atia kĩkuu, kyake na aenda ndũanĩ, na amea andũ, 29Ũkai, mwone mũndũ wandavya maũndũ onthe ala neekie: ũsu tiwe Klĩsto? 30Na ĩndĩ mauma ndũanĩ, maendete vala ũĩ. 31Na ĩvinda yĩu amanyĩw'a make mamũingĩĩsya, maimwĩa, Lavai, ya. 32Ĩndĩ nake amea, Lĩu nĩ naw'o wa ũya ũla mũtawĩsĩ. 33Na amanyĩw'a make mambĩlĩlya ũkũlan'ya ene kwa ene, No kwĩthĩwa mũndũ amũetee lĩũ? 34Yesũ amea, Lĩu wakwa nĩ kwĩka kwenda kwa ũla wandũmie, na kũminũkĩlya wĩa wake. 35Inyw'ĩ mũtyaasya, Kũtiele myei ĩna, na ngetha ĩivika? Sisyai, nĩngũmwĩa, Ũngalalyai metho menyu, mũsisye mĩũnda, kana nĩ mĩathĩku kũvika ũkethwa o na yu. 36Ũla ũkethaa nĩwosaa ĩtuvi, na akyũmban'ya ũsyao kũvika thayũ ũtathela; nĩ kana ũla ũvuĩaa na ũla ũkethaa matane vamwe. 37Na kwa ũu ndeto ĩtw'ĩkĩte ya w'o Ũmwe nũvũĩaa, na ũngĩ aiketha. 38Nĩnamũtũmie mũkakethe kũla mũtaatethya wĩa: ala matethisye nĩ angĩ, na inyw'i mwavota mĩnoonĩ yoo.

39Na Asamalia aingĩ ma ndũa ĩsu mamwĩtĩkĩla nũndũ wa ndeto sya mũndũ mũka kũmatavya, Andavisye maũndũ onthe ala neekie. 40Na Asamalia mathĩ vala ũĩ, mamũingĩĩsya ekale nao: na ekala kw'o mĩthenya ĩlĩ. 41Na angĩ aingĩ meetĩkĩla nũndũ wa ndeto syake; 42na mamwĩa ũla mũndũ mũka, Yu nĩtũkwĩtĩkĩla, na ti ũndũ wa kũneena kwaku: nũndũ nĩtwĩyĩw'ie ene, na twanamya w'o kana ũũ nĩwe Mũtangĩĩi wa nthĩ.

Yesũ aivosya mwana wa mũndũ mũnene Kalilĩĩ

43 Na matukũ elĩ mathela auma kw'o, athĩ Kalilii. 44Nũndũ Yesũ mwene aisye kana mwathani ndataĩawa nthĩ ĩla yoo. 45Na avika Kalilii, Akalilii mamwosa, nĩkwĩthĩwa nĩmoonete maũndũ onthe ala wekie Yelusaleme mbokanĩ: nũndũ nao nĩmaendie mbokanĩ.

46 Na ĩndĩ athi ĩngĩ Kena, nthĩ ya Kalilii, kũla waalyũlile manzĩ mbinyu. Na Kavelinaumi kwaĩ mũnene ũmwe, wawaĩtye mwana. 47Na eew'a kana Yesũ nĩwumĩte Yutia akoka Kalilii, aenda vala ũĩ, na amwĩsũva kana atheee kwake, akamũvosye mwana wake; nũndũ aĩ vakuvĩ kũkw'a. 48Na ĩndĩ Yesũ amwĩa, Keka mũkwona syama na moseng'yo mũtyĩtĩkĩla nongi. 49Ũla mũnene amwĩa, Mwĩaĩi, theea, mwana wakwa atanakw'a. 50Yesũ amwĩa. Thi; mwana waku e thayũ. Na ũla mũndũ eetĩkĩla ndeto ĩla Yesũ wamũtavya, na aenda. 51Na atheeete, ngombo syake syamũthaũa, na syamũtavya kana mwana wake e thayũ. 52Na ĩndĩ aikũlya saa ũla ũnambĩlĩlye ũvoa. Na syamwĩa, Ĩoo saa mũonza ndetema ĩnamũtiie. 53Na ĩthe amanya kana nĩ saa ũla Yesũ ũnamwĩie, Mwana waku e thayũ: nake eetĩkĩla, na onthe ala ma nyũmba yake. 54Na kyama kyu nĩkyo kya kelĩ, kĩla Yesũ wekie aumĩte Yutia, aithi Kalilii.

YOANA 5

Mũndũ mũwau ndianĩ ya Vethesita

1Na ĩtina wa maũndũ asu kwaĩ mboka ya Ayuti; na Yesũ ambata Yelusaleme. 2Na Yelusaleme, vakuvĩ na mbingĩlo ya malondu, ve ndia, Kĩevelania yĩtawa Vethesita, yĩ na mavalasya atano. 3Na nthĩnĩ wamo yekalaa nguthu nene ya andũ awau, ililinda, na ala mathuaa, na ala au mamutha, makyeteela manzĩ makwaithangw'e. 4Nũndũ kyathĩ kyavika, mũlaĩka atheea ndianĩ ĩsu, na aikwaithangya manzĩ: na manzĩ makwaithangw'a o mũndũ ũla wambie ũvota ndianĩ aivow'a ũwau ũla wawaĩte. 5Na vaĩ mũndũ ũmwe vo, wawaĩte ĩvinda ya myaka mĩongo ĩtatũ na nyanya. 6Na Yesũ amwona amamĩte, nake nĩwesĩ kana ailyũ ũu ĩvinda ĩasa, amũkũlya, Nũkwenda ũvow'e? 7Na ũla mũwau amũsũngĩa, Mwĩaĩi, ndi mũndũ wa ũndikya ndianĩ yĩla manzĩ meũkwaithangw'a: ĩndĩ yĩla ngũtheea nyie, mũndũ ũngĩ eĩthwa anamba ũlika kwĩ nyie. 8Yesũ amwĩa, Ũkĩla, nokyosa ũkomo waku ũthi. 9Na kavinda o kau, ũla mũndũ avow'a vyũ, na oosa ũkomo wake, na athi.

Na mũthenya ũsu waĩ wa savato. 10Na ĩndĩno Ayuti mamwĩa ũla ũvoiw'e, Mũnthĩ ũũ nĩ wa savato, na ndwosana na ĩla mĩao kũkua ũkomo waku. 11Nake amea, Ũsu wambosya, nĩwe wambĩa, Kua ũkomo waku, ũthi. 12Na mamũkũlya, Mũndũ ũsu nũũ ũla wakwĩa, Kua ũkomo waku, ũthi? 13Na ũla wavoiw'e ndeesĩ ũla ũmũvoisye; nũndũ Yesũ nĩwevetie vau, nũndũ vaĩ nguthu nene. 14Na ĩtina Yesũ amũwĩla ĩkalũnĩ, na amwĩa, Sisya, nũnavoiw'e: ndũkeke naĩ ĩngĩ, ũndũ ũthũku kwĩ ũũ ndũkaũkwate. 15Na ũla mũndũ athi, na amea ala Ayuti kana nĩ Yesũ ũla ũnamũvoisye. 16Na kwondũ wa ũu Ayuti mamũthĩn'ya Yesũ, nũndũ nũneekie maũndũ asu mũthenya wa savato. 17Ĩndĩ Yesũ amasũngĩa, Kũvika na yu Asa wakwa nũtethasya wĩa, nakwa nĩngũtethya. 18Kwondũ wa ũu Ayuti mathĩng'ĩĩsya kũmantha ũmũaa, nũndũ ndaananga savato w'oka, ĩndĩ eetie Ngai Ĩthe wake, ethĩwe eyĩanen'ye na Ngai.

Yesũ aionan'ya ũndũ ũmwĩkwatĩtye Ĩthe

19 Nĩvo ĩndĩ Yesũ wamasũngĩie, amea, Nĩ w'o nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Ũla Mwana ndatonya kwĩka ũndũ e we mwene, ate o ũla wonaa Ĩthe akĩka: nũndũ maũndũ o na meva ala wĩkaa we, nĩmo Mwana wĩkaa o ta ũu. 20Nũndũ Ĩthe nũmwendete ũ Mwana, na amwonasya maũndũ onthe ala wĩkaa: na akamwon'ya mawĩa manene kwĩ aa, nĩ kana mũseng'e. 21Nũndũ o ũndũ Ĩthe nũthayũũkasya akw'ũ akamanenga thayũ, no ta ũu Mwana nake nũmanengae thayũ o ala ũnũkwenda. 22Nũndũ Ĩthe ndasilĩlaa mũndũ, ĩndĩ anengete Mwana ũsili w'onthe; 23nĩ kana onthe mamũtaĩae Mwana, o ũndũ mamũtaĩaa Ĩthe. Ũla ũtamũtaĩaa ũla Mwana, ũsu ndataĩaa Ĩthe ũla wamũtũmie. 24Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Ũla wĩw'aa ndeto yakwa, na ũmwĩtĩkĩlaa ũla wandũmie, e na thayũ ũtathela, na ndakalika ũsilĩlonĩ; ĩndĩ nũvĩtĩte kuma kĩkw'ũnĩ na kũlika thayũnĩ. 25Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Saa nĩwũkĩte, o na yu nĩ mũviku, yĩla akw'ũ makew'a wasya wa Mwana wa Ngai; na ala mekwĩw'a makeethĩwa na thayũ. 26O ũndũ Ĩthe wĩ na thayũ nthĩnĩ wake mwene, nĩw'o ũnengete ũla Mwana ethĩwe na thayũ nthĩnĩ wake mwene: 27na amũnengete ũkũmũ wa ũsilĩla, nũndũ nĩwe Mwana wa mũndũ. 28Mũikaseng'e kwondũ wa ũu: nũndũ saa nĩwũkĩte, yĩla onthe ala me mbũanĩ makew'a wasya wake, 29namo makauma; ala meekie moseo, kwa ũthayũũkyo wa thayũ; na ala meekie mothũku, kwa ũthayũũkyo wa ũsilĩlo.

Ũkũsĩ ũla ũkũsĩĩte Yesũ

30 Nyie nĩ nyioka nditonya kwĩka ũndũ: ũndũ ũla nĩw'aa, nĩw'o ngũsila: na kũtw'a kwakwa nĩ kwa katĩ; nũndũ ndimanthaa kwenda kwakwa, no kwenda kwa ũla wandũmie. 31Ethĩwa nĩngwĩkũsĩĩa mwene, ũkũsĩ wakwa ti wa w'o. 32Nĩ ũngĩ ũla ũngũsĩĩaa; na nĩnĩsĩ kana ũkũsĩ ũla ũngũsĩĩaa nĩ wa w'o. 33Nĩmwatũmanie kwa Yoana, nake akũsĩĩa ũla w'o. 34Ĩndĩ ũkũsĩ ũla nosaa ti kuma kwa mũndũ: ĩndĩ nĩngũneena maũndũ aa, nĩ kana mũtangĩĩwe. 35Nĩwe waĩ taa mwakanu ũla wakenaa; na inyw'ĩ mweetĩkĩla kũtanĩa nthĩnĩ wa kyeni kyake kavinda kanini. 36Ĩndĩ ũkũsĩ ũla nĩ naw'o nĩ mũnene kũvĩta ũla wa Yoana; nũndũ mawĩa ala Asa ũnengete nimamine, mawĩa o asu ala ngwĩka, nĩmo mangũsĩĩaa, kana Asa nũndũmĩte. 37Na Asa ũla wandũmie, nĩwangũsĩĩe. Inyw'ĩ mũtyaawĩw'a wasya wake o na ĩndĩĩ kana kwona mũvw'ano wake. 38Na mũi na ndeto yake ĩtwĩe nthĩnĩ wenyu: nũndũ ũla ũtũmĩtwe nĩwe, mũtiũmwĩtĩkĩla. 39Mwĩmantha maandĩkonĩ, nũndũ mwĩasya mwĩ na thayũ ũtathela nthĩnĩ wamo; na nĩmo mangũsĩĩaa; 40na mũtyĩtĩkĩla kũka vala nĩĩ, mũnengwe thayũ. 41Ndyosaa ndaĩa kwa andũ. 42Ĩndĩ nĩnĩmwĩsĩ inyw'ĩ kana mũi na wendo wa Ngai nthĩnĩ wenyu. 43Nũkĩte syĩtwanĩ ya Asa, na mũĩũmbosa: ethĩwa ũngĩ akooka syĩtwanĩ yake mwene, mũkamwosa. 44Mũtonya kwĩtĩkĩla ata, inyw'ĩ ala mwosaniaa ndaĩa ene kwa ene, na ndaĩa ĩla yumaa kwa

Ngai ũla ũmwe mũtiũmĩmantha? 45Mũikasye atĩ ngamũvinganĩsya kwa Asa: ve ũla ũmũvinganĩasya inyw'ĩ, nake nĩ Mose, ũla mwĩkwatasya. 46Nũndũ kethĩwa nĩmwamwĩtĩkĩlile Mose, mwĩthĩwa mũmbĩtĩkĩlĩte nyie; nũndũ nĩwaandĩkie ũvoo wakwa. 47Ĩndĩ ethĩwa mũtyĩtĩkĩla maandĩko make, mũkeetĩkĩla ndeto syakwa ata?

YOANA 6

Kũvũnĩthw'a kwa andũ ngili itano

(MATHAYO 14.13–21;MALIKO 6.30–44;Luka 9.10–17)

1Ĩtina wa maũndũ asu Yesũ athi mũingo ũla ũngĩ wa ũkanga wa Kalilii, naw'o nĩ ũkanga wa Tivelia. 2Na avikĩlwa nĩ andũ nguthu nene, nũndũ nĩmoonie syama ila wekaa ala maĩ awau. 3Na Yesũ ambata kĩĩmanĩ, na ekala vo na amanyĩw'a make. 4Na vasaka, ĩla mboka ya Ayuti, yaĩ vakuvĩ. 5Na ĩndĩ Yesũ ookĩlya metho make, oona nguthu nene ĩkyũka vala ũĩ, amwĩa Vilivu, Twĩthooa imũtũ va, kana aa maye? 6Aneenaa ũu aimũtata: nũndũ we mwene nĩwesĩ ũndũ ũkilĩlye kwĩka. 7Vilivu amũsũngĩa, Imũtũ sya silingi maana elĩ itimeanĩa, o na ethĩwa kĩla mũndũ akosa Kanini. 8Ũmwe wa amanyĩw'a make, Andalea, mwana-a-inyia wa Simoni Vetelo, amwĩa, 9Vaa ve kavĩsĩ, ke na imũtũ itano sya mbaale na makũyũ elĩ: ĩndĩ isu nĩ syĩndũ myaũ vala ve andũ meanou? 10Yesũ asya, Ĩkalyai andũ nthĩ. Na vaĩ nyeki mbingĩ vala maĩ. Na ĩndĩ aũme mekala nthĩ, ũtalo woo waĩ ta ngili itano. 11Na ĩndĩ Yesũ oosa ila imũtũ; na atũnga mũvea, amaaĩa andũ ala mailyĩ nthĩ; na makũyũ o ta ũu o ũndũ mendie. 12Na mavũna, amea amanyĩw'a make, Ũmban'yai motialo ma ilungu ila ndile, vatikae kindũ. 13Na kwondũ wa ũu moomban'ya, na mausũsya ikavũ ĩkũmi na ilĩ na ilungu ila ndile sya imũtũ itano sya mbaale, ila syamatialĩle ala maĩe. 14Na ĩndĩ andũ moona kyama kyu Yesũ weka, masya, Nĩ w'o, ũũ nĩ mwathani ũla wũkĩte kũũ nthĩ.

Yesũ ayĩveta ethĩwe e weka, na kũkinyĩla ũkanganĩ ĩũlũ

(MATHAYO 14.22–33;MALIKO 6.45–52)

15 Na ĩndĩ Yesũ amanya kana makilyĩ kũka mamũtwae na vinya, makamũtw'ĩkĩthye mũsumbĩ, eeveta aenda ĩngĩ kĩĩmanĩ e weka.

16Ĩndĩ kwavika wĩoo. Amanyĩw'a make matheea ũkanganĩ; 17na malika ngalawanĩ, mainganĩsye ũkanga mathi Kavelinaumi. Na kwaĩ kũnatuka, na Yesũ ndaĩ anamba ũvika vala maĩ. 18Na ũkanga waĩ ũkyũkilangw'a nũndũ wa kĩseve kĩnene kĩiuutana. 19Na maĩ manatwaa ngalawa maĩli atatũ kana ana, moona Yesũ akinyĩle ũkanganĩ ĩũlũ, akĩthengeea ngalawanĩ: na makwatwa nĩ w'ĩa mũnene. 20Nake amea, Ninyie; mũikakĩe. 21Na kwa ũu meetĩkĩla alike ngalawanĩ: na ĩvinda yĩu ngalawa yavika nthĩ ĩla maendaa.

Kĩmũtũ kya Thayũ

22Na ũnĩ ũsu ĩkomano yĩũngamĩte mũingo ũla ũngĩ wa ũkanga yoonie kana kũi kakalawa kangĩ, ate o kamwe, na Yesũ ndaneelika na amanyĩw'a make ngalawanĩ, ĩndĩ amanyĩw'a manalikile me oka 23(ĩndĩ kwookie tũkalawa tũngĩ tũmĩte Tivelia vakuvĩ na vala manaĩĩe imũtũ ĩtina wa Mwĩaĩi atũnga mũvea): 24na ĩndĩ andũ ma ĩkomano moona kana Yesũ nde vo, o na amanyĩw'a make, namo malika tũkalawanĩ, na mathi Kavelinaumi makĩmũmantha Yesũ. 25Na mamwona e mũingo ũngĩ wa ũkanga, mamwĩa, Lavai, wũkie vaa ĩndĩĩ? 26Yesũ amasũngĩa, amea, Nĩ w'o, nĩ w'o, ningũmũtavya, Mũiũmantha nũndũ mũnoonie syama, ĩndĩ nũndũ mũnaĩe imũtũ, mũnavũna. 27Mũikathũkũmĩae lĩu ũla wanangĩkaa, ĩndĩ lĩu ũla wĩkalaa kũvika thayũ ũtathela, ũla Mwana wa mũndũ wĩmũnenga: nũndũ we ekĩĩtwe ũsiĩlo nĩ Ngai Asa. 28Na kwondũ wa ũu mamwĩa, Twĩĩka ata ĩndĩ, kana twĩkae mawĩa ma Ngai? 29Yesũ amasũngĩa, amea, Ũũ nĩw'o wĩa wa Ngai, mũmwĩtĩkĩle ũla watũmiwe nĩwe. 30Na ĩndĩ mamwĩa, Wĩĩka kyama kĩva, nĩ kana twone, tũkwĩtĩkĩle? Wĩĩka ũndũ mwaũ? 31Aasa maitũ nĩmaĩe lĩu wĩtawa mana weũnĩ; o ũndũ kũandĩkĩtwe, Amanengie imũtũ syumĩte ĩtunĩ maye. 32Yesũ amea, Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Ti Mose wamũnengie imũtũ syumĩte ĩtunĩ; ĩndĩ Asa wakwa nĩwe ũmũnengae kĩmũtũ kĩla kya w'o kyumĩte ĩtunĩ. 33Nũndũ kĩmũtũ kya Ngai nĩ kĩla kĩtheeaa kuma ĩtunĩ, na kĩnengae nthĩ thayũ. 34Na ĩndĩ mamwĩa, Mwĩaĩi, mavinda onthe tũnengae kĩmũtũ kyu. 35Yesũ amea, Nyie, ninyie kĩmũtũ kya thayũ: ũla wũkaa kwakwa ndakew'a nzaa, na ũla ũmbĩtĩkĩlaa ndakew'a waũni o na ĩndĩĩ. 36Ĩndĩ namwĩa, nĩmũmbonete na mũtiĩtĩkĩla. 37Kyonthe kĩla Asa ũnengae nĩkyũkaa kwakwa; na ũla wũkaa kwakwa ndikamwĩkya nza nongi. 38Nũndũ ndyaatheea kuma ĩtunĩ nĩke kwenda kwakwa, ĩndĩ no kwenda kwa ũla wandũmie. 39Na kũũ nĩkw'o kwenda kwa ũla wandũmie, nĩ kana kyonthe kĩla wanengie ndikaasye kĩndũ o na kĩmwe, ĩndĩ ngakĩthayũũkya mũthenya wa mũmĩnũkĩlyo. 40Nũndũ kũũ nĩkw'o kwenda kwa Asa wakwa, kana kĩla mũndũ ũmũsiasya Mwana, na ũmwĩtĩkĩlaa, ethĩwe na thayũ ũtathela; nakwa ngamũthayũũkya mũthenya wa mũminũkĩlyo.

41Kwondũ wa ũu Ayuti mamũnyungunyĩĩsya, nũndũ aisye, Nyie, ninyie kĩmũtũ kĩla kyatheeie kuma ĩtunĩ. 42Namo masya, Ũũ ti Yesũ, mwana wa Yosevu, na ĩthe na nyinyia tũimesĩ? Easya ata yu, Nĩnatheeie kuma ĩtunĩ? 43Yesũ amasũngĩa, amea, Ekai ũnyungunyĩsya katĩ wenyu. 44Vai mũndũ ũtonya kũka kwakwa, ateũkusw'a nĩ Asa ũla wandũmie: nakwa ngamũthayũũkya mũthenya wa mũminũkĩlyo. 45Nĩkũandĩkĩtwe maandĩkonĩ ma athani, Namo onthe makamanyĩw'a nĩ Ngai. Kĩla mũndũ wewie kuma kwa Asa, na akemanyĩsya, ũsu okaa kwakwa. 46Ti atĩ ve mũndũ waamwona Asa, ate o ũla waumie kwa Ngai, nĩwe wamwonie Asa. 47Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Ũla wĩtĩkĩlaa e na thayũ ũtathela. 48Nyie, ninyie kĩmũtũ kya thayũ. 49Aaĩthe menyu mĩmaĩe lĩu ũla wĩtawa mana me weũnĩ, na makw'a. 50Kĩĩ nĩkyo kĩmũtũ kĩla kĩtheeete kuma ĩtunĩ, kya mũndũ kũya, na ndakw'a. 51Nyie, ninyie kĩmũtũ kĩ thayũ kĩla kyatheeie

kuma ĩtunĩ: ethĩwa mũndũ o na wĩva nũnũũya kĩmũtũ kyu, akeethĩwa na thayũ tene na tene: ĩĩ, na kĩmũtũ kĩla nganengane nĩ nyama ya mwĩĩ wakwa, kwondũ wa thayũ wa nthĩ.
52 Na ĩndĩ Ayuti makananĩa ene kwa ene, makyasya, Mũndũ ũũ atonya ata kũtũnenga nyama ya mwĩĩ wake tũkaya? 53Nĩvo ĩndĩ Yesũ wameie, Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Mũteũya nyama ya mwĩĩ wa Mwana wa mũndũ na kũmĩnyw'a nthakame yake, mũi na thayũ nthĩnĩ wenyu. 54Ũla ũnũũya nyama yakwa na kũnyw'a nthakame yakwa e na thayũ ũtathela; nakwa ngamũthayũũkya mũthenya wa mũminũkĩlyo. 55Nũndũ nyama ya mwĩĩ wakwa nĩ lĩu wa w'o, na nthakame yakwa nĩ kya ũnyw'a kya w'o. 56Ũla ũnũũya nyama ya mwĩĩ wakwa na kũnyw'a nthakame yakwa, ũsũ ekalaa nthĩnĩ wakwa, nakwa nthĩnĩ wake. 57O tondũ Asa ũla wĩ thayũ wandũmie, na nikalaa thayũ kwondũ wa Asa; o ta ũu ũla ũnũũndya akekalaa thayũ kwondũ wakwa. 58Kĩĩ nĩkyo kĩmũtũ kĩla kyatheeie kuma ĩtunĩ: ti tondũ aaĩthe menyu maĩe, na makw'a; ũla ũnũũya kĩmũtũ kĩĩ akekala thayũ tene na tene. 59Ndeto ii aneenee ĩsinakokenĩ, akĩmanyĩsya Kavelinaumi.

Amanyĩw'a me na nzika

60Na ĩndĩ aingĩ ma amanyĩw'a make meew'a ũu, masya, Ndeto ĩno nĩ nyũmũ; ũla ũtonya ũmĩw'a nũũ? 61Ĩndĩ Yesũ amanya nthĩnĩ wake kana amanyĩw'a make nĩmeũnyungunyĩsya kwondũ wayo, amakũlya, Ndeto ĩno nĩnĩũmũlulutĩkya? 62Nata ĩndĩ ethĩwa mũkoona Mwana wa mũndũ akyambata kũla waĩ mbee? 63Na veva ũla ũnengae thayũ; mwĩĩ ndũtandĩthya kĩndũ: ndeto ila nĩneenete nenyu nĩsyo veva, na nĩsyo thayũ. 64Ĩndĩ katĩ wenyu kwĩ amwe matekwĩtĩkĩla, Nũndũ kuma mwambĩlĩlyonĩ Yesũ nĩwesĩ ala matekwĩtĩkĩla, na ũla ũkamũvũnyanĩa. 65Na amea, Kwondũ wa ũu namwĩa, kana kũi mũndũ ũtonya kũka kwakwa, atanengetwe nĩ Asa.

Ũkũsĩ wa Vetelo ũndũ wa Yesũ

66Kwondũ wa ũu amanyĩw'a make aingĩ masyoka na ĩtina, na matyaathi nake ĩngĩ. 67Na ĩndĩ Yesũ amakũlya aia ikũmi na elĩ, Nenyu nĩmũkwenda ũthi? 68Simoni Vetelo amũsũngĩa, Mwĩaĩi, tũende kwaũ? Nue wĩ na ndeto sya thayũ ũtathela. 69Naitũ nĩtwĩtĩkĩlĩte na nĩtwisĩ kana wĩ Ũla Mũtheu wa Ngai. 70Yesũ amasũngia, Ndyaamũnyuva inyw'ĩ ĩkũmi na elĩ, na ũmwe wenyu nĩ wa Satani? 71Amũwetaa Yutasi, mwana wa Simoni Isikalioti, nũndũ nĩwe ũkamũvũnyanĩa, nake aĩ ũmwe wa ala ĩkũmi na elĩ.

YOANA 7

Yesũ na ana-a-iyia

1 Na ĩtina wa maũndũ asu Yesũ angangaa Kalilii: nũndũ ndendaa kwanganga Yutia, nũndũ Ayuti nĩmamanthaa kũmũaa. 2Na mboka ya Ayuti, ĩla ya kwaka malwanda, yaĩ vakuvĩ. 3Na ana-a-inyia mamwĩa, Uma vaa ũthi Yũtia, nĩ kana amanyĩw'a maku nao mone mawĩa maku ala wĩkaa. 4Nũndũ kũi mũndũ wĩkaa ũndũ avithĩte, akyenda amanyĩke nĩ andũ. Ethĩwa nũkwika mawĩa aa, iyonan'ye kwa nthi. 5Nũndũ o na ana-a-inyia make maiamwĩtĩkĩlĩte. 6Kwondũ wa ũu Yesũ amea, Ĩvinda yakwa yĩinamba ũvika; indi ĩvinda yenyu ni ĩviku mavinda onthe. 7Nthĩ nditonya ũmũmena inyw'i; ĩndĩ nyie ninĩũmena, nũndũ nyie nĩnĩmĩkũsĩiaa, kana mawĩa mayo nĩ mathe. 8Ambataiinyw'i mũthi mbokanĩ: ndikwambata oyu mbokanĩ ĩno; nũndũ ĩvinda yakwa yĩinamba kwĩanĩa. 9Na amatavya maũndũ asu, ekalanga Kalilii.

10Ĩndĩ yĩla ana-a-inyia maĩ manambata mbokanĩ, o nake ambata, ti kwa kwĩyumĩlya, ĩndĩ kwa kĩmbithĩ. 11Na Ayuti meethĩwa makĩmũmantha mbokanĩ, makyasya, Aĩva we? 12Na kwaĩ mũnyungunyĩsyo mũnene katĩ wa makomano nũndũ wake: amwe masya, Nĩ mũndũ mũseo; na angĩ masya, Ti w'o, nũnũkwasya andũ aingĩ. 13Ĩndĩ vai mũndũ waneenaa ũvoo wake aumĩlĩtye vyũ nĩ kũmakia Ayuti.

Yesũ aimanyĩsya Yelusaleme kana aumĩte kwĩ Ngai

14Na ĩvinda ya mboka yavika katĩ, Yesũ ambata avota ĩkalũnĩ, na amanyĩsya. 15Na Ayuti maseng'a, makyasya, Mũndũ ũũ esĩ ata maũndũ ma mavuku, na ndaamanyĩw'a? 16Kwa ũu Yesũ amasũngĩa, amea, Ũmanyĩsyo wakwa tĩ wakwa, ĩndĩ nĩ wa ũla wandũmie. 17Ethĩwa mũndũ o na wĩva nĩwendaa kwĩka kwenda kwake, akamanya ũmanyĩsyo, ethĩwa nĩ wa Ngai, kana ethĩwa nĩneenaa kwondũ wakwa mwene. 18Ũla ũneenaa ũndũ wake mwene emanthĩaa ndaĩa: ĩndĩ ũla ũmanthaa ndaĩa ya ũla wamũtũmie, ũsu nĩ wa w'o, na nthĩnĩ wake vaĩ ũndũ ũte ũlũngalu. 19Ũla wamũnengie ĩla mĩao ti Mose? O na vai ũmwe wenyu ũla ũmĩkwataa ĩla mĩao. Nĩkĩ mũũmantha ũmbũaa? 20Na yĩla ĩkomano yamũsũngĩa, Wĩ na ndaimoni we: nũũ ũla ũnũũmantha ũkũaa? 21Yesũ asũngĩa, amea, Nĩnĩneekie wia ũmwe, na inyw'onthe nĩmũũseng'w'a niw'o. 22Mose amũnengie nzaĩko (tĩ atĩ yaumie kwa Mose, ĩndĩ kwa aaĩthe); na inyw'ĩ nĩmũkwaĩka mũndũ mũthenya wa savato. 23Ethĩwa mũndũ nũkwaĩkwa mũthenya wa savato, kana mĩao ya Mose ndĩkanangwe; mwĩnthatĩa nũndũ nĩnavoisye mũndũ aneethĩwa e mũima vyũ mũthenya wa savato? 24Mũikasile mũkĩtalĩlya, ĩndĩ sĩlai sĩla wa katĩ.

25 Na ĩndĩ amwe ma Yelusaleme masya, Ũũ tiwe ũla meũmantha ũmũaa? 26Indi sisyai, eneena ateũvitha, o na maiũmwĩa ũndũ. No kwĩthĩwa anene mesi vyũ kana ũũ nĩ Klĩsto? 27Ĩndĩ nĩtwĩsĩ kũla mũndũ ũũ wumĩte: ĩndĩ yila Klĩsto ũkoka, vai ũkamanya kũla wumĩte. 28Ĩndĩ Yesũ ookĩlya wasya e ĩkalũnĩ, akĩmanyĩsya na asya, Nĩmũmbĩsĩ, na ĩngĩ nĩmwĩsĩ vala naumie; na ndyaaũka kwondũ wakwa, ĩndĩ ũla wandũmie nĩ wa w'o, ũla mũtamwĩsĩ. 29Nyie nĩnĩmwĩsĩ; nĩkwĩthĩwa naumie kwake, na nĩwe wandũmie. 30Na ĩndĩ mamantha ũmũkwata: ĩndĩ vai mũndũ waamũtambũũkĩsya kw'oko, nũndũ saa wake ndwaĩ ũnamba ũvika. 31Ĩndĩ andũ aingĩ ma ĩkomano mamwĩtĩkĩla; na masya, Yĩla Klĩsto ũkoka, nũkeka syama nyingĩ kũthonoka ila syĩkĩtwe nĩ mũndũ ũũ? 32Na Avalisi meew'a andũ ma ĩkomano

mainyungunyĩĩsya maũndũ asu nũndũ wake; na ala athembi anene na Avalisi matũma makanga nĩ kana mamũkwate. 33Kwondũ wa ũu Yesũ asya, Vatiele ĩvĩnda ĩnini nĩ vamwe nenyu, na ngĩthi kwa ũla wandũmie. 34Mũkamantha, na mũikambona: na vala nĩĩ, mũtitonya kũka. 35Na kwondũ wa ũu Ayuti maneena ene kwa ene, Mũndũ ũũ akathi na kũ kũla tũtatonya kũmwona? Akathi kwa ala ma Ũnyaĩĩko ma Akiliki, amanyĩsye Akiliki? 36Ũu nata ũkwasya, Mũkamantha, na mũikambona; na vala nĩĩ, mũtitonya kũka?

Manzi me Thayũ

37 Na ĩndĩ mũthenya wa kũmina, mũthenya ũla mũnene wa mboka, Yesũ aũngama na aneena na wasya mũnene, akyasya, Ethĩwa mũndũ o na wĩva e na waũni, nĩoke kwakwa anyw'e. 38Ũla ũnũũmbĩtĩkĩla, o ũndũ maandĩko maĩtye, nthĩnĩ wake kũkauma mbũsĩ sya manzĩ ma thayũ. 39Na aneenaa ũu kwondũ wa ũla Veva, ũla makilĩlye kũnengwa ala mamwĩtkĩlĩte: nũndũ Veva ndaĩ anamba kũnenganwe; nũndũ Yesũ ndaĩ anamba kũtaĩwa. 40Na amwe ma ĩkomano meew'a ndeto isu, masya, Nĩ w'o, ũũ nĩwe ũla mwathani. 41Na angĩ masya, Ũũ nĩwe Klĩsto. Ĩndĩ angĩ masya, Ai! Klĩsto euma Kalilii? 42Maandĩko maiaasya Klĩsto akauma ũsyaonĩ wa Ndaviti, na kuma ndũanĩ ya Mbethelemu, vala Ndaviti wekalaa? 43Na kwa ũu kwaya ũtilĩkangano ĩkomanonĩ nũndũ wake. 44Na amwe menda kũmũkwata; ĩndĩ vai mũndũ waamũtambũũkĩsya moko.

45 Nĩvo ala makanga mamaalũkĩla athembi anene na ala Avalisi; namo mamakũlya, Nĩkĩ mũtinamũete? 46Na ala makanga mamasũngĩa, Vai mũndũ ũngĩ nongi waaneena ta ũsu. 47Na ĩndĩ Avalisi mamasũngĩa, O nenyu ko mwaĩtw'e? 48Ve ũmwe wa ala anene, kana wa Avalisi ũmwĩtĩkĩlĩte? 49Ĩndĩ ĩkomano yĩĩ yĩtesĩ ĩla mĩao nĩumanĩe. 50Nikotemo (nĩ ũla waendie kwake ĩngĩ, na no ũmwe wamo) amakũlya, 51Mĩao yaitũ nĩsĩlĩlaa mũndũ, ĩtanamba ũmwĩw'a na kũmanya ũndũ wĩkaa? 52Na mamũsũngĩa, mamwĩa, O naku wĩ wa Kalilii? Mantha, wone kana vaiuma mwathani Kalilii.

Mũndũ mũka wakwatiwe ũlaalainĩ

53(Na menũka kĩla mũndũ nyũmbanĩ kwake:

YOANA 8

1 ĩndi Yesũ athi kĩĩmanĩ kya Mĩthata. 2Na kĩoko tene avota ĩngĩ ĩkalũnĩ, na andũ onthe mathi vala ũĩ; nake ekala nthĩ, na amamanyĩsya. 3Na aandĩki na Avalisi mamũetee mũndũ mũka wakwatiwe ũlaalaini; na mamũũngamya katĩ woo, 4mamwĩa, Mũmanyĩsya, mũndũ mũka ũũ akitw'a akĩka ũlaalai. 5Na mĩaonĩ Mose atwĩaĩe kũaa ta ũyũ na mavia: wĩasya ata ĩndĩ, we, ũndũ wake? 6Na waasya ũu, makĩmũtata, mone ũndũ wa ũmũvinganĩsya naw'o. Ĩndĩ Yesũ akunama, na aandĩka nthĩ na kyaa kyake. 7Na mathing'ĩĩsya kũmũkũlya, aũngalala, na amea, Ũla ũte na nai katĩ wenyu nĩambe kũmwĩkya ĩvia. 8Na akunama ĩngĩ, na aandĩka nthĩ na kyaa kyake. 9Namo, meew'a ũu, maumaala ũmwe na ũmwe, kwambĩlĩlya ala akũũ, kũvika, ala ma mũminũkĩlyo: na Yesũ atiwa e weka, na ũla mũndũ vala eĩĩ katĩ. 10Na Yesũ aũngalala, na amwĩa, Mũndũ mũka, maĩva ala? Vai ũmwe ũnaũsilĩla? 11Na amwĩa, Vai ũmwe, Mwĩaĩi. Na Yesũ amwĩa, O nakwa ndiũkũsilĩla: enda; na kuma yu ndũkaaĩke naĩ ĩngĩ.)

Kyeni ka Nthĩ

12 Na ĩndĩ Yesũ aneena namo ĩngĩ, akyasya, Nyie, ninyie kyeni kya nthĩ: ũla ũmbikĩlaa ndakakinya kĩvindunĩ, ĩndĩ akeethĩwa na kyeni kya thayũ. 13Na ĩndĩ Avalisi mamwĩa, Nũkwĩkũsĩĩa mwene; ũkũsĩ waku ti wa w'o. 14Yesũ amaswũngĩa na amea, O na ethĩwa nĩngwĩkũsĩĩa mwene, ũkũsĩ wakwa nĩ wa w'o; nũndũ nĩnĩsĩ kũla naumie, na kũla nĩthi: ĩndĩ inyw'ĩ mũtyĩsĩ kũla naumie, kana kũla nĩthi. 15Inyw'ĩ mũsila kĩmwĩi; nyie ndisilĩlaa mũndũ. 16Na ethĩwa nĩngũsila, kũsila kwakwa nĩ kwa w'o; nũndũ ndi nyioka, ĩndĩ nyie na Asa ũla wandũmie. 17Na mĩaonĩ yenyu nĩkũandĩkĩtwe kana ũmũsĩ wa andũ elĩ nĩ wa w'o. 18Nyie nĩngwĩkũsĩĩa mwene, na Asa ũla wandũmie, nake nũnũngũsĩĩa. 19Na kwondũ wa ũu mamũkũlya, Au aĩva? Yesũ amasũngĩa, Mũimbĩsĩa, o na Asa mũimwĩsĩ: kethĩwa, nĩmũmbĩsĩ, nake Asa mwĩthĩw mũmwĩsĩ. 20Ndeto ii aneenie e vala valekelaw'a mbesa, akĩmanyĩsya ĩkalũnĩ: na vai mũndũ waamũkwata; nũndũ saa wake ndwaĩ ũnamba ũvika.

Ũndũ wũkĩte kwa ala maleaa kũmwĩtĩkĩla

21 Na ĩndĩ amatavya ĩngĩ Nyie nĩngũthi, nenyu mũkamantha, na mũkakw'a naĩnĩ yenyu: kũla nĩthi, mũtitonya kũka. 22Na ĩndĩ Ayuti masya, Akeeyũaa mwene, nũndũ easya, Kũla nĩthi, mũtitonya kũka? 23Na amea, Inyw'ĩ mwĩ ma ĩtheo; nyie nĩ wa ĩũlũ: inyw'ĩ mwĩ ma nthĩ ĩno; nyie ndi wa thaĩ ĩno. 24Nũndũ wa ũu namwĩa, kana mũkakw'a naĩnĩ syenyu: nũndũ mwalea kwĩtĩkĩla kana ninyie we mũkakw'a naĩni syenyu. 25Na ĩndĩ mamũkulya, We nue ũũ? Yesũ amea, No ũla namũtavasya kuma mwambĩlĩlyonĩ. 26Nĩ na maũndũ maingĩ ma ũneena na ma ũsila ũndũ wenyu: ĩndĩ ũla wandũmie nĩ wa w'o; na maũndu ala neewie kwake, nĩmo nĩmĩtavasya nthĩ. 27Natyaamanya kana emawetea Asa. 28Na ĩndĩ Yesũ asya, Yĩla mwĩmũkĩlya ũla Mwana wa mũndũ, nĩw'o mũkamanya kana ninyie we, na ndyĩkaa ũndũ nũndũ wakwa, ĩndĩ no ũndũ Asa wamanyĩisye, nĩw'o nĩneenaa. 29Na ũla wandũmie e wamwe nakwa; ndaandia nĩ nyioka; nũndũ mavinda onthe nĩkaa maũndũ ala mamwendeeasya. 30Akĩneena ndeto isu, andũ angĩ mamwĩtĩkĩla.

Ngananĩo ya Ayuti

31Nĩvo ĩndĩ Yesũ wameie Ayuti ala Ethĩwa inyw'ĩ mũkekalaa w'o; 32na mũkamanya ũla w'o, na ũla w'o ũkamũthasya. 33Namo mamũsũngĩa, Twĩ ũsyao wa Avalaamu, tũiaamba kwĩthĩwa ngombo sya mũndũ o na wĩva: wĩasya ata ĩndĩ, aĩ, Mũkathaw'a? 34Yesũ amasũngĩa, Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Kĩla mũndũ wĩkaa naĩ nĩ ngombo ya naĩ. 35Na ngombo ndĩkalaa nyũmbanĩ mavinda onthe: mwana ekalaa mavind

onthe. 36Ethĩwa ũla Mwana akamũthasya, mũkethĩwa mwĩ athasye w'o. 37Nĩnĩsĩ kana mwĩ ũsyao wa Avalaamu; ĩndĩ mwĩmantha ũmbũaa, nũndũ ndeto yakwa ndĩ na ũthei nthĩnĩ wenyu. 38Nĩneenaa maũndũ ala noonie kwa Asa: o nenyu nĩmwĩkaa maũndũ ala mweewie kwa ĩthe wenyu. 39Mamũsũngĩa na mamwĩa, Asa waitũ nĩ Avalaamũ. Yesũ amea, Kethĩwa mwĩ syana sya Avalaamu, mwĩthĩwa mũkĩka, mawĩa ma Avalaamu. 40Ĩndĩ yu nĩmũũmantha kũmbũaa, mũndũ ũla ũmũtavĩtye w'o, ũla neewie kwa Ngai: Avalaamu ndaaĩka ũu. 41Nĩmwĩkaa mawĩa ma ĩthe wenyu. Na mamwĩa, Ithyĩ tũtyaasyaĩwa ũlaalaini; twĩ na Asa ũmwe, nake nĩ Ngai. 42Yesũ amea, Kethĩwa Ngai nĩ Ĩthe wenyu, mwithĩwa mũkĩmbenda: nũndũ naumie kwa Ngai na nooka; na ndyaaũka kwondũ wakwa, ĩndĩ nĩwe wandũmie. 43Nĩ ũndũ wa kĩ mũteũmanya ũndũ ngũneena? Nũndũ mũtitonya kwĩw'a ndeto yakwa. 44Ĩnyw'ĩ, mwĩ ma ĩthe wenyu ndevili, na wendi wa ĩthe wenyu nĩw'o mwendaa kwĩka. Aĩ mũaani kuma mwambĩlĩlyonĩ, na ndaaĩkala nthĩnĩ wa w'o, nũndũ nthinĩ wake vati w'o. Yĩla ũnũũneena ũvũngũ, eneena ũndũ wĩ naw'o: nũndũ nĩ mũneeni wa ũvũngũ, na nĩ ĩthe wa ũvũngũ. 45Ĩndĩ nũndũ nĩneenaa w'o, mũtiũmbitikila. 46Nũũ wenyu ũla ũkũsĩĩa ki kana nyie nĩ mwĩki wa naĩ? Ethĩwa nĩneenaa w'o, nĩkĩ mũtiũmbĩtĩkila? 47Ũla wa Ngai nĩwĩw'aa ndeto sya Ngai: na kwondũ wa ũu mũtyĩw'aa, nũndũ mũi ma Ngai. 48Ayuti mamũsũngĩa, mamwĩa, Tũtinaneena o w'o kana wĩ Mũsamalia, na wĩ na ndaimonĩ? 49Yesũ amasũngĩa, Ndi na ndaimoni; ĩndĩ nĩmũtaĩa Asa wakwa, na inyw'ĩ mũiũndaĩa. 50Nakwa ndĩĩmantha ndaĩa yakwa mwene: kwĩ ũmwe ũla ũkumantha na nowe ũtusaa. 51Nĩ w'o, nĩw'o, nĩngũmwĩa. Ethĩwa mũndũ nũkwataa ndeto yakwa, ndakona kĩkw'ũ o na ĩndĩĩ. 52Ayuti mamwĩa, Yu nĩtwamanya kana wĩ na ndaimoni. Avalaamu nĩwakwie, na athani; naku wĩasya, Ethĩwa mũndũ nũkwataa ndeto yakwa, ndakasama kĩkw'ũ o na ĩndĩĩ. 53We, wĩ mũnene kwĩ asa waitũ Avalaamu, nake nĩwakwie? Na athani nĩmakwie: wĩĩtw'a ũũ? 54Yesũ asũngĩa, Ethĩwa nĩĩtaĩa mwene, ndaĩa yakwa ti kĩndũ: nĩ Asa wakwa ũla ũnũũndaĩa; ũla inyw'ĩ mũkwasya, nĩ Ngai wenyu; 55na inyw'ĩ mũiaamũmanya: ĩndĩ nĩnĩmwĩsĩ; na ethĩwa ngasya, Ndĩmwĩsĩ, ngeethĩwa mũneeni wa ũvũngũ tenyu: ĩndĩ nĩnĩmwĩsĩ na nĩngwataa ndeeya yake. 56Ĩthe wenyu, Avalaamu, nĩwatanie nũndũ wa kwona mũthenya wakwa; na nĩwawonie, na atana. 57Ĩndĩ Ayuti mamwĩa, Ndũnamba ũvikya myaka mĩongo ĩtano, na nĩwamwonie Avalaamũ? 58Yesũ amatavya, Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Nĩ kw'o naĩ, Avalaamuatanamba ũsyawa. 59Nĩvo ĩndĩ moosie mavia mamũkime: ĩndĩ Yesũ eevitha, na auma ĩkalũnĩ.

YOANA 9

Yesũ aivosya mũndũ wasyaĩtwe e kĩlilinda
(MEKO MA ATŨMWA 22.3–21;26.9–20)

1 Na avĩtĩte, oona mũndũ e kĩlilinda kuma asyawa. 2Na amanyĩw'a make mamũkũlya, makyasya, Lavai, ũla wekie naĩ nũũ, nĩ mũndũ ũũ, kana nĩ asyai make, kana asyawe kĩlilinda? 3Yesũ amasũngĩa, Ũũ ndaaĩka naĩ, kana asyai make: ĩndĩ nĩ kana mawĩa ma Ngai monanw'e nthĩnĩ wake. 4Mũvaka tũtethye mawĩa ma ũla wandũmie, kwĩ mũthenya: ũtukũ nĩwũkĩte, yĩla mũndũ ũtatonya kũtethya wĩa. 5Ĩvinda yĩla nĩ kũũ nthĩ, nyie nĩ kyeni kya nthĩ. 6Na aneena ũu, atw'ĩla mata nthĩ, na aulua kataka na mata, na amũvaka kala kataka metho, 7na amwĩa, Thi, ũkathambe ndianĩ ya Siloami (ũalyũlo wayo nĩ, Kũtũmwa). Na ĩndĩ athi, athamba, na ooka akyona. 8Na kwondũ wa ũu atũi, na ala mamwonaa tene, yĩla waĩ mũvoyi wa syĩndũ, masya, Ũũ ti ũla wekalaa nthĩ akĩvoya syĩndũ? 9Angĩ masya, Nĩwe: na angĩ masya, Aiee, ĩndĩ avw'anene nake. Nake asya, Ninyie. 10Na ĩndĩ mamũkũlya, Ũsalukilw'e ata metho maku? 11Amasũngĩa, Mũndũ ũla wĩtawa Yesũ aulua kataka, na avaka metho makwa, na ambĩa, Enda ũkathambe Siloami: nakwa nathi nathamba, na nanengwa kwona. 12Na mamũkũlya, Aĩva mũndũ ũsu? Asya, Ndyĩsĩ.

13Na mamũtwaa kwa Avalisi ũsu waĩ kĩlilinda tene. 14Na mũthenya ũsu waĩ wa savato yĩla Yesũ wauluile kataka, na amũsalukya metho. 15Na kwondũ wa ũu Avalisi mamũkũlya ĩngĩ ũndũ wanengwa kwona. Na amea, Ambĩkĩie kataka metho, na nathamba, na nĩngwona. 16Na ĩndĩ amwe ma Avalisi masya, Mũndũ ũũ ndaauma kwa Ngaĩ, nũndũ ndalilikanaa savato. Ĩndĩ angĩ masya, Mũndũ mwathe atonya ata kwĩka syama ta isu? Na kwaya ũtilĩkangano katĩ wamo. 17Na ĩndĩ mamwĩa ĩngĩ ũla waĩ kĩlilinda, Wĩasya ata we ũndũ wake, nũndũ nũnaũsalukilye metho? Nake asya, Nĩ mwathani. 18Ĩndĩ Ayuti maiaaĩtĩkĩla ũvoo wake, kana aĩ kĩlilinda, na anegwa kwona, mũvaka makũlya asyai ma ũla ũnanengiwe kwona, 19na mamakũlya, makyasya, Ũũ nĩwe mwana wenyu, ũla mwaasya asyaiwe e kĩlinda? Eona ata ĩndĩ yu? 20Asyai make masũngĩa, masya Nĩtwĩsĩ kana ũũ nĩ mwana waitũ, na asyaiwe e kĩlilinda: 21ĩndĩ kĩla kĩtumaa ona yu, tũtikĩsĩ; na tũiĩsĩ ũla ũnamũsalukilye metho: mũkũlyei we; nĩ mũndũ mũima, akeneenea. 22Asyai make maisye ũu, nũndũ nĩmakĩaa Ayuti: nũndũ Ayuti maĩ mananeena makew'ana, kana ethĩwa mũndũ akasya nĩwe Klisto, ũsu akalũngw'a ĩsinakokenĩ. 23Kwondũ wa ũu asyai make masya, Nĩ mũima: mũkũlyei we. 24Na ĩndĩ mamwĩta ũla mũndũ wai kĩlilinda, ĩngĩ ya kelĩ, na mamwĩa, Mũnenge Ngai ndaĩa: nĩtwĩsĩ kana mũndũ ũsu nĩ mwathe. 25Ĩndĩ nake asũngĩa, Ethĩwa nĩ mwathe, ndyĩsĩ: nĩsĩ ũndũ o ũmwe, kana nyie naĩ kĩlilinda, ĩndĩ yu nĩngwona. 26Na ĩndĩ mamũkũlya, Anakwĩkie ata? Anakũsalukilye metho ata? 27Amasũngĩa, Namũtavya oyu, na mũinew'a; nũndũ wa kĩ mũkwenda kwĩw'a ĩngĩ? O nenyu nĩmũkwenda kũtw'ĩka amanyĩw'a make? 28Na ĩndĩ mamũuma, makyasya, We, wĩ mũmanyĩw'a wake; ĩndĩ ithyĩ twĩ amanyĩw'a ma Mose. 29Nĩtwĩsĩ kana Ngai nĩwaneenie na Mose: ĩndĩ tũtyisi

vala mũndũ ũũ wumite. 30Ũla mũndũ amasũngĩa, amea, Ai! Ũndũ ũũ nĩ ũseng'yo, atĩ mũtyĩsĩ kũla wumĩte, na nĩwe ũnzalukilye metho makwa. 31Nĩtwĩsĩ kana Ngai ndamew'aa andũ athe: ethĩwa mũndũ o na wĩva ni mũthaithi wa Ngai, na aiĩkaa kwenda kwake, ũsu nũmwĩw'aa. 32Kuma mwambĩlĩlyonĩ kũiaaĩw'ĩka kana ve mũndũ waasalukya ũngĩ metho, asyaĩtwe e kĩlilinda. 33Kethĩwa ũsu ndaumĩte kwa Ngai, ndanaĩ atonya kwĩka ũndũ. 34Na mamũsũngĩa, mamwĩa, We wasyaĩwe naĩnĩ ki, na nũũtũmanyĩsya ithyĩ? Na mamwĩkya nza.
35Na Yesũ eew'a kana nĩmamwĩkisye nza; na amwona, asya, Nũmwĩtĩkĩla Mwana wa Ngai? 36Amũsũngĩa, asya, Nake nũũ, Mwĩaĩi, nĩ kana nĩmwĩtĩkĩle? 37Yesũ amwĩa, Nĩwamwona, na nĩwe ũũ ũla ũnũũneena naku. 38Na asya, Mwĩaĩi, nĩngwĩtĩkĩla. Na amũthaitha. 39Na Yesũ asya, Ninookie kũũ nthĩ kwondũ wa ũsilĩlo, nĩ kana ala matonaa mone; na ala monaa matw'ĩke ililinda. 40Na amwe ma Avalisi ala maĩ nake meew'a ndeto isu, na mamũkũlya, O naitũ twĩ ililanda? 41Yesũ amea, Kethĩwa mwĩ ililinda, mũthĩwĩi na naĩ: Indĩ yu mwĩasya, Nĩtũkwona: naĩ yenyu mwĩ nayo.

YOANA 10

Vala malondu mekalaa

1Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Ũla ũtavotelaa mũomonĩ wa vala malondu mekalaa, ĩndĩ aikĩlĩla vangi, ũsu nĩ kĩng'ei na mũvutani. 2Ĩndĩ ũla ũvotelaa mũomonĩ nĩwe mũĩthi wa malondu. 3Mũsũvĩi wa mũomonĩ nũmũvĩngũĩaa ũsu; na malondunĩmew'aa wasya wake: kĩla ilondu na syĩtwa yayo, na nũmatongoeasya, nza. 4Na amaumaalya onthe ala make, nũmatongoeasya na malondu makĩmũvikĩla: nũndũ nĩmesĩ wasya wake. 5Na maivikĩlaa mũeni, nĩ maimũkĩa: nĩkwĩthĩwa matyĩsĩ wasya wa aeni. 6Yesũ amaelekanĩlya na ngelekan'yo ĩno: ĩndĩ maiaamanya maũndũ ala wamatavya.

Mũithi Mũseo

7 Na ĩndĩ Yesũ amea ĩngĩ, Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Nyie, ninyie mũomo wa malondu. 8Onhe ala mambie kũka mbee wakwa nĩ ing'ei na nĩ avutani: ĩndĩ malondu maiaamew'a. 9Nyie, ninyie mũomo; ũla ũnũũvotela vala nĩĩ, ũsu akatangĩĩwa, na akavota nthĩnĩ na akaumaala, na akoona kya ũya. 10Kĩng'ei kĩtyũkaa, ate o kana kyũye, na kũaa, na kwananga: nyie nĩnookie kana methĩwe na thayũ, na ĩngĩ methĩwe naw'o mwingĩ. 11Nyie, ninyie mũithi ũla mũseo: mũĩthi mũseo nũnũũwia thayũ wake nthĩ ũndũ wa malondu. 12Mũndũ wa ũtuvwa, na tiwe mũĩthĩ, na malondut i make, oona nzũi yũkĩte, nũtiaa malondu, akakĩa, na nzũi ĩkĩmakwata, na ĩkĩmanyaĩĩkya: 13akĩaa nũndũ nĩ mũndũ wa ũtuvwa, na ndeũsũanĩa malondu. 14Nyie, ninyie mũĩthi ũla mũseo; na ala makwa mwene nĩnĩmesĩ, na nĩmambĩsĩ ala makwa mwene, 15o ũndũ Asa ũmbĩsĩ, nakwa nĩnĩmwĩsĩ Asa; na nĩngwia thayũ wakwa nthĩ ũndũ wa malondu. 16Nakwa nĩ na malondu angĩ mate ma ĩĩthya yĩĩ: asu namo nditĩa ũmaete, na makew'a wasya wakwa; na makatw'ĩka ma ĩĩthya yĩmwe, na mũĩthi ũmwe. 17Kwondũ wa ũu Asa nũmbendete, nũndũ nĩngwia thayũ wakwa nthĩ, nĩ kana nĩwose ĩngĩ. 18Vai mũndũ ũnũũmbena thayũ, ĩndĩ no nyie ngũwia nthĩ. Nĩ na ũkũmũ wa kũwia nthĩ, na nĩ na ũkũmũ wa kũwosa ĩngĩ. Mwĩao ũũ noosie kwa Asa wakwa.
19 Na kwookĩla ĩngĩ ũtilĩkangano katĩ wa Ayuti nũndũ wa ndeto isu. 20Na aingĩ moo masya, E na ndaimoni, na nũnũkũũũka; mwĩmwĩw'ĩa kĩ? 21Angĩ masya, Ndeto isu ti sya mũndũ wĩ na ndaimoni. Ndaimoni nĩtonya kũsalukya ililinda metho?

Yesũ e mbokanĩ ya kũlilikana ũthesyo wa ĩkalũ Yelusaleme

22Na kwaĩ mboka ya kũlilikana ũthesyo wa ĩkalu, kũya Yelusaleme: na yaĩ ĩvinda ya mbevo; 23na Yesũ angangaa ĩkalũnĩ valasyanĩ wa Solomoni. 24Na ĩndĩ Ayuti mamũthyũlũlũka, na mamwĩa, Wĩtũsaanĩsya ĩvinda yĩana ata? Ethĩwa nue Klĩsto tũtavye nesa. 25Yesũ amasũngĩa, Nĩnamũtavisye, na mũtikwĩtĩkĩla: mawĩa ala nĩkaa syĩtwanĩ ya Asa, nimo mangũsĩĩaa. 26Ĩndĩ mũtikwĩtĩkĩla, nũndũ mũi ma malondu makwa. 27Malondu makwa nĩmew'aa wasya wakwa, nakwa nĩnĩmesĩ, nao nĩmeũmbikĩla: 28nakwa nĩngũmanenga thayũ ũthathela; na maĩkaa o na ĩndĩĩ, na kũi mũndũ ũkambena kw'okonĩ kwakwa. 29Asa wakwa, ũla wanengie, nĩ mũnene mbee wa onthe; na kũ mũndũ ũtonya kũmavenana maume kw'okonĩ kwa Asa. 30Nyie na Asa twĩ ũmwe. 31Na Ayuti moosa mavia ĩngĩ mamũkime. 32Yesũ amasũngĩa, Nimwonetye mawĩa maseo maingĩ kũma kwa Asa; nũndũ wa wĩva wa asu ũla mũũngimĩa na mavia? 33Ayuti mamũsũngĩa, Tũiũkũkima na mavia nũndũ wa wĩa mũseo, ĩndĩ nũndu ũkuuma Ngai; na nũndũ we, wĩ mũndũ, wĩĩtw'ĩkĩthya Ngai. 34Yesũ amasũngĩa, Kũiandĩkĩtwe mĩanoĩ yenyi, Nyie naisye, Mwĩ nagĩ? 35Ethĩwa nĩwametie ngai, ala maetewe ndeto ya Ngai (na maandĩko maitonya kũtũlwa), 36mwĩneenea ũla wavathaniw'e na watũmiwe kũũ nthĩ nĩ Ĩthe, Nũkũumana; nũndũ nĩnaisye, Nĩ Mwana wa Ngai? 37Ethĩwa ndyĩkaa mawĩa ma Asa wakwa, mũikambĩtĩkĩle. 38Ĩndĩ ethĩwa nĩngũmeka, o na ethĩwa mũtiũmbĩtĩkĩla, metĩkĩlei mawĩa: nĩ kana mũmanya na mũmanyae vyũ kana Asa e nthĩni wakwa, nakwa nĩ nthĩnĩ wa Asa. 39Na meethĩwa makĩmantha ĩngĩ kũmũkwata: na auma mokonĩ moo.
40 Na athi ĩngĩ mũingo wa ũsĩ wa Yolotani vala Yoana wavatisĩaa ĩvinda ya mbee; na ekala vo. 41Na aingĩ mathi vala ũĩ, maĩasya, Yoana ndaaĩka kyama: ĩndĩ maũndũ onthe ala maneeniwe nĩ Yoana ũndu wa mũndu ũũ maĩ ma w'o. 42Na aingĩ mamwĩtĩkĩlĩla kũu.

YOANA 11

Kũthayũũkw'a kwa Lasalo

1 Kwaĩ mũndũ ũmwe mũwau, wetawa Lasalo, wa mũsyĩ wa Vethania, vala Meli na mwĩĩtu-a-inyia Matha

matwĩe. 2Nĩ Meli ũsu ũla wamũvakie Mwĩaĩi mauta me mũuke mũseo, na aimũnyasya maũũ make na nzw'ĩĩ syake, na nĩ mwana-a-inyia wake Lasalo ũla waĩ mũwau. 3Nũndũ wa ũu eĩtũ-a-inyia mamũtũmana, makyasya, Mwĩaĩi, sisya, ũla wendete nĩ mũwau. 4Na Yesũ eew'a ũu, asya, Ũwau ũsu ti wa kĩkw'ũ, ĩndĩ nĩ kana Ngai ataĩwe na nĩ kana Mwana wa Ngai ataĩwe nũndũ waw'o. 5Na Yesũ nĩwamwendete Matha, na mwĩĩtu-a-inyia, na Lasalo. 6Na eew'a kana nĩ mũwau, amba kwĩkala vo vala waĩ mĩthenya ĩngĩ ĩlĩ. 7Nĩvo ĩndĩ ĩtina wa ũu wameie amanyĩw'a, Tũthii ĩngĩ Yutia. 8Amanyĩw'a manwĩa, Lavai, oyu mĩtũkĩ Ayuti nĩmanamanthaa kũũkima na mavia; na wĩthi kw'o ĩngĩ? 9Yesũ asũngĩa, Masaa ma mũthenya ti ĩkũmi na elĩ? Ethĩwa mũndũ ethi na mũthenya, ndatulw'a, nũndũ niwene kyeni kya nthĩ ĩno. 10Ĩndĩ ethĩwa mũndũ ethi na ũtukũ, nũnũũtulw'a, nũndũ kyeni kĩi nthĩnĩ wake. 11Aneena maũndũ asu: na ĩtina amea, Lasalo ũla mũnyanyae waitũ nũkomete; ĩndĩ nĩngũthi ngamũamũkye. 12Na ĩndĩ amanyĩw'a make mamwĩa, Mwĩaĩi, ethĩwa nũkomete, akavoa. 13Ĩndĩ Yesũ aneenaa ũndũ wa kikw'ũ kyake: ĩndĩ nĩmaisye eneena ũndũ wa kũkoma too. 14Nĩvo ĩndĩ Yesũ wamatavya vyũ, Lasalo nĩ mũkw'ũ. 15Na nĩngũtana kwondũ wenyu nũndũ ndinaĩ vo, nĩ kana mwĩtĩkĩle; ĩndĩ tũthii vala ũĩ. 16Na ĩndĩ Thomas, ũla wetawa Ĩvatha, wameie amanyĩw'a ala angĩ, Tũthii naitũ, tũkw'e vamwe nake. 17Na Yesũ avika, ethĩa nũminĩte matukũ ana e mbũanĩ. 18Na Vethania vaĩ vakuvĩ na Yelusaleme, ta maĩli elĩ; 19na aingĩ ma Ayuti nĩmookie kwa Matha na Meli, kũmakiakisya nũndũ wa mwana-a-inyia woo. 20Na ĩndĩ Matha, yĩla wewie kana Yesũ nĩwũkĩte, athi ũmũthaũa: ĩndĩ Meli ailyĩ nyũmba. 21Na ĩndĩ Matha amwĩa Yesũ, Mwĩaĩi, kethĩwa ũnaĩ kũũ, mwana-a-ia ndakw'a. 22Na nĩnĩsĩ o na yu kana ũndũ o na wĩva ũla wĩmwĩtya Ngai, Ngai akakũnenga. 23Yesũ amwĩa, Mwana-a-inyia waku akathayũũka. 24Matha amwĩa, Nĩnĩsĩ akathayũũka ũthayũũkyonĩ wa mũthenya wa mũminũkĩlyo. 25Yesũ amwĩa, Ninyie ũthayũũkyo, na ninyie thayũ: ũla ũmbĩtĩkĩlaa, o na ethĩwa nũnũũkw'a, akeethĩwa na thayũ; 26na o ũla wĩ na thayũ na ũmbĩtĩkĩlaa ndakakw'a o na ĩndĩĩ. Nũkwĩtĩkĩla ũu? 27Nake amwĩa, Ĩĩ, Mwĩaĩi: nĩnĩtĩkĩlĩte kana nue Klĩsto, Mwana wa Ngai, ũla wĩũka kũũ nthĩ. 28Na asya ũu, athi, amwĩta Meli mwĩĩtũ-a-inyia nzama, akyasya, Mũmanyĩsya e vaa, na nũnũũkwĩta. 29Nake eew'a ũu, ookĩla na mĩtũkĩ, na athi vala ũĩ. 30(Ĩndĩ Yesũ ndaĩ anamba ũvota mũsyi, ĩndĩ aĩ o vala Matha wakomanĩe nake.) 31Nĩvo Ayuti ala maĩ nake nyũmbanĩ makĩmũkiakisya, moona Meli, ũndu wokĩla na mĩtũkĩ na aũmaala, mamũatĩĩie, makĩsũanĩa ũendete mbũanĩ akaĩĩe vo. 32Na Meli, ooka vala ve Yesũ, na amwona, eevalũkya maũũnĩ make, akĩmwĩa, Mwĩaĩi, kethĩwa ũnaĩ kũũ, mwana-a-ia ndakw'a. 33Na Yesũ oona akĩĩa, na Ayũti ala mookanisye nake makĩĩa, eew'a woo vevanĩ, na aũũya, 34na asya, Mũnamwiie va? Mamwĩa, Mwĩaĩi, ũka ũkone. 35Yesũ aĩa. 36Na ĩndĩ Ayuti masya, Kwa sisyai ũndũ ũnamwendete! 37Ĩndĩ amwe moo masya, Ũũ wasalukilye kĩlilinda metho, ndanaĩ atonya kũtuma mũndũ ũũ ũtakw'a? 38Na ĩndĩ Yesũ eew'a woo ĩngĩ nthĩnĩ wake avika mbũanĩ. Nayo yaĩ ngunga, na yakunĩkĩlw'e na ĩvia. 39Na Yesũ asya, Vetai ĩvia. Matha, mwĩĩtu-a-inyia wa ũla mũkw'ũ, amwia, Mwĩaĩi, yuyu nũnũũnyunga; nũndũ ũmũnthĩ nĩ wa kana, akw'a. 40Yesũ amwia, Ndinakwĩa, kana, ethĩwa nũkwĩtĩkĩla, nũkwona ũnene wa Ngai? 41Na ĩndĩ maveta yĩla ĩvia. Na Yesũ aũngalalya metho, na asya, Asa, nĩngũũtũngĩa mũvea nũndũ nĩwambĩw'a. 42Nakwa nĩnĩsĩ kana mavinda onthe nũmbĩw'aa: ĩndĩ nũndũ wa ĩkomano yĩĩ yĩũngeme yĩnthyũlũlũkĩte naneena ũu, matonye kwĩtĩkĩla kana nue wandũmie. 43Na aneena maũndũ asu, aneena na wasya mũnene, Lasalo, umaala. 44Ũla eĩ mũkw'ũ aumaala, alingĩlĩtwe ngũa ya mathiko maũũ na moko; na ũthyũ wake wovetwe na kĩtambaa. Yesũ amea, Mũthasyei, na mũekei athi.

Athembi anene maisaman'ya ũndũ wa kũaa Yesũ

(MATHAYO 26.1–5;MALIKO 14.1–2;Luka 22.1–2)

45 Na ĩndĩ aingĩ ma Ayuti, ala mookie kwa Meli na moona ũndũ ũla wĩkie, mamwĩtĩkĩla. 46Ĩndĩ amwe moo mathi kwa Avalisi mamatavya maũndũ ala Yesũ wĩkie. 47Na ĩndĩ athembi ala anene na Avalisi moomban'ya nzama, na masya, Twĩĩka ata? Nũndũ mũndũ ũũ ekaa syama mbingĩ. 48Ethĩwa twĩmũeka ũu, andũ onthe makamwĩtĩkĩla: na Alomi makooka mose kũũ kwitũ na mbaĩ yaitũ. 49Ĩndĩ ũmwe wamo, ũla wetawa Kaiava, ũla waĩ mũthembi mũnene mwaka ũsu, amatavya, Mũi ũndũ mwĩsĩ, 50na mũtiũsũanĩa nĩkwaĩle inyw'ĩ, mũndũ ũmwe akw'e nũndũ wa andũ, nĩ kana mbaĩ yonthe ndĩkae. 51Na ndaaneena ũu kwondũ wake: ĩndĩ nũndũ nĩwe waĩ mũthembi mũnene mwaka ũsu, athana kana Yesũ akamĩkw'ĩĩa mbaĩ; 52na ti ũndũ wa mbaĩ yoka ĩndĩ nĩ kana atonye kũmban'ya syana sya Ngai ila itwĩe inyaĩĩkĩtw'e syĩthĩwe ũmwe. 53Na ĩndĩ kuma mũthenya ũsu masaman'ya nĩ kana matonye kũmũaa.

54Na kwondũ wa ũu Yesũ ndaambĩla kwanganga eyumĩlĩtye katĩ wa Ayuti, ĩndĩ auma kw'o na athi nthĩ ĩla ĩthengeee weũnĩ, ndũanĩ yĩtawa Evalaimũ; na ekala vo vamwe na amanyĩw'a make. 55Na mboka ya vasaka yaĩ vakuvĩ ũvĩka: na aingĩ maumie nthĩ ĩsu mambatie Yelusaleme vasaka ũtanamba ũvika, nĩ kana methesye. 56Na mamantha Yesũ, na maneenan'ya ene kwa ene, maũngamĩte ĩkalũnĩ, Mwĩona ata? Mwĩasya ndeũka mbokanĩ? 57Na ĩndĩ athembi anene na Avalisi maumisye mwĩao, kana, ethĩwa mũndũ nĩwĩsĩ vala ũĩ, aete ũvoo, nĩ kana mamũkwate.

YOANA 12

Yesũ aivakwa maũũ mauta nĩ Meli ndũanĩ ya Vethania

(MATHAYO 26.6–13;MALIKO 14.3–9)

1 Na vatiele mĩthenya thanthatũ vasaka ũvike, Yesũ athi Vethania, vala Lasalo watwĩe, ũla wathayũũkiw'e nĩ Yesũ kuma kwa akw'ũ. 2Na mamũseũvĩsya lĩu

kw'o: na Matha nĩwe wanenganae lĩu; ĩndĩ Lasalo aĩ ũmwe wa ala mailyĩ nthĩ makĩya nake. 3Na ĩndĩ Meli oosa latili ũmwe wa mauta matheu, me vata mũnene mũno, na amũvaka Yesũ maũũ, na amanyasya maũũ make na nzw'ĩĩ syake: na nyũmba yausũa mũuke wa ala mauta. 4Ĩndĩ mũmanyĩw'a ũmwe wake, wetawa Yutasi Isikalioti, ũla wĩmũvũnyanĩa, asya, 5Nĩkĩ mauta mateĩ matewa silingi maana atatũ, ikanengwa ngya? 6Ndaasya ũũ, nũndũ wa kũsyĩw'ĩa ngya tei; ĩndĩ nũndũ aĩ kĩng'ei, na aĩ mũkui wa ngusu, na akyũya kĩla kyeekĩawa vo. 7Na ĩndĩ Yesũ asya, Mũekei: ambĩka ũu ũndũ wa mũthenya ũla nĩthikwa. 8Nũndũ ngya mwĩ nasyo mavinda onthe; ĩndĩ nyie mũi nakwa mavinda onthe.

9Na ĩndĩ nguthu ya Ayuti yamanya kana e kw'o, yooka, na ti ũndũ wa Yesũ weka, ĩndĩ nĩ kana ĩmwone Lasalo nake, ũla wathayũũkiw'e nĩ Yesũ kuma akw'ũnĩ. 10Ĩndĩ athembi anene masaman'ya mamũae Lasalo nake; 11nũndũ andũ aingĩ maumie kwa Ayuti kwondũ wake, mamwĩtĩkĩla Yesũ.

Kũlika kwa ndaĩa kwa Yesũ Yelusaleme

(MATHAYO 21.1–11;MALIKO 11.1–11;Luka 19.28–40)

12Na ũnĩ ũsu nguthu nene ĩla yaĩ ĩnavika mbokanĩ, yeew'a kana Yesũ nũnũkũka Yelusaleme, 13yoosa matũ ma makĩndũ, na yathi ũmũthaũa, na yookĩlya mawasya mũno, ĩkyasya, Hosana: Nĩ mũathime ũla wũkĩte syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi, nĩwe Musumbĩ wa Isilaeli. 14Na Yesũ oona ndena ya ĩng'oi, na amĩtũla; o ũndũ kũandĩkĩtwe, 15Ndũkakĩe, mwĩĩtu wa Saioni: sisya, Mũsũmbĩ waku mwũkĩte, atũlĩte ndena ya ĩng'oi. 16Maũndũ asu amanyĩw'a make maiaamanya mbee: ĩndĩ yĩla Yesũ wesie kũtaĩwa, nĩvo malilikanile kana maũndũ asu nĩmaandĩkĩtwe ũndũ wake, na mamwĩkie o maũndũ asu. 17Na indĩ nguthu ĩla yaĩ nake yĩla wamwĩtie Lasalo aume mbũanĩ na amũthayũũkya kwa akw'ũ, nĩyakũsĩĩaa. 18Na kwondũ wa ũu nguthu yaendie kũmũthaũa, nũndũ nĩyeewie kana nũneekie kyama kyu. 19Na ĩndĩ Avalisi masya ene kwa ene, Sisyai mũti ũndũ mũtonya; onai, nthĩ nĩendete ĩmũatĩĩe.

Ũndũ Akiliki metĩsye

20 Na kwaĩ Akiliki amwe katĩ wa ala mambatie kũthaitha mbokanĩ: 21namo mathi vala ve Vilivu, ũla ũtwĩe Vethisaita, nthĩ ya Kalilii, na mamũkũlya, makyasya, Vwana, nĩtũkwenda kũmwona Yesũ. 22Na Vilivu athi amũtavya Andalea: na Andalea athi. E na Vilivu, na mamũtavya Yesũ. 23Na Yesũ amasũngĩa, akyasya, Saa nĩ mũviku yu Mwana wa mũndũ kũtaĩwa. 24Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Keka mbeke ya nganũ ĩnĩũvalũka mũthanganĩ na ĩikw'a, ĩkalaa ĩyoka; ĩndĩ yakw'a, ĩsyaaa ũsyao mwingĩ. 25Ũla wendaa thayũ wake nũnũkũwasya; na ũla ũmenaa thayũ wake e kũũ nthĩ akoosũvia kũvika thayũ ũtathela. 26Ethiwa mũndũ o na wiva nũnũũnthũkũma, nambikĩle; na vala nĩĩ, nĩvo mũthũkũmi wakwa nake ũkethĩwa: ethĩwa mũndũ o na wĩva akanthũkũma, akataĩwa nĩ Asa. 27Na yu ngoo yakwa nĩnĩkũũũya; na nĩasya ata? Asa, ndangĩĩa kuma saanĩ ũũ. Ĩndĩ kwondũ wa ũu nĩnookie kũvĩkĩa saa ũũ. 28Asa, taĩa syĩtwa yaku. Na ĩndĩ kwauma wasya ĩtunĩ, ũkyasya, Nĩnayĩtaĩa, na ngayĩtaĩa ĩngĩ. 29Na ĩndĩ nguthu ĩla yaũngeme vo, yeew'a, yasya kana nĩkwatunduma: angĩ masya, Nĩ mũlaĩka waneena nake. 30Yesũ asũngĩa na asya. Wasya ũsu ndũnoka kwondũ wakwa, ĩndĩ nũndũ wenyu. 31Oyu ũsililo wa nthĩ ĩno wĩ kw'o: oyu mũnene wa nthĩ ĩno akekw'a nza. 32Nakwa, nookĩlw'a ĩũlũ wa nthĩ, ngakusya andũ onthe kwakwa. 33Aasya ũu, akyonan'ya kĩkw'ũ kĩla wĩkw'a. 34Ĩkomano yamũsũngĩa, Ĩthyĩ nĩtwĩw'ĩte mĩaonĩ kana Klĩsto ekalaa tene na tene: naku wĩasya ata, Ũla Mwana wa mũndũ mũvaka okĩlw'e? Mwana ũsu wa mũndũ nũũ? 35Na ĩndĩ Yesũ amea, Kũtiele ĩvinda ĩnini kyeni kĩ katĩ wenyu. Endai ĩvinda yĩla mwĩ na kyeni, nĩ kana kĩvindu kĩikamũkitye: na ũla ũendelaa kĩvindunĩ ndesĩ kũla ũnũũthi. 36Yĩla mwĩ na kyeni, ĩtĩkĩlai kyeni nĩ kana mwĩthĩwe ana ma kyeni.

Ũlei nthĩnĩ wa Yutia, na anene ala metĩkĩlĩte kĩmbithĩ

Yesũ aneena maũndũ asu, na athi amevitha. 37O na kau nĩwekie syama mbingĩ mbee wamo, ĩndĩ matyaamwĩtĩkĩla: 38nĩ kana ndeto yĩanĩw'e, ĩla yaneeniwe nĩ mwathani Isaia, akyasya,

Mwĩaĩi, nũũ ũla wetĩkĩlile ũvoo ũla twaetie?

Na kw'oko kwa Mwĩaĩi kwavuanĩw'e ũũ? 39Na nũndu wa ũu maiaatonya kwĩtĩkĩla, nũndũ Isaia nĩwaneenie ĩngĩ, akyasya,

40Nĩwamatw'ĩkĩthisye ililinda, na amomya ngoo syoo;

Maikese kwona na metho moo, na kũmanya na ngoo syoo,

Makaelyũla,

Nakwa ngamavosya. 41Isaia aneenie maũndũ asu, nũndũ nĩwonie ũtheu mũtisu wake: na aneena ũndũ wake. 42Ĩndĩ o na aingĩ ma anene nĩmamwĩtĩkĩlile; ĩndĩ kwondũ wa Avalisi maiaamumbũla, maikalũngw'e ĩsinakokenĩ; 43nũndũ nĩmendaa ndaĩa ya andũ mbee wa ndaĩa ya Ngai

Ũkũvĩ wa momanyĩsyo ma Yesũ ũtheinĩ

44 Yesũ ookĩlya wasya mũnene na asya, Ũla ũmbĩtĩkĩlaa, tii nyie wĩtĩkĩlĩte, ĩndĩ nĩ ũla wandũmie. 45Na ũla ũnzyaasya nyie amũsyasya ũla wandũmie. 46Nĩnũkĩte kũũ nthĩ ni kyeni, ni kana ũla ũmbĩtĩkĩlaa ndakekale kĩvindunĩ. 47Na ethĩwa mũndũ o na wĩva nũkwĩw'a ndeto syakwa, na ndekwikwata, ndiũmũsilĩla: nũndũ ndyaaũka nĩsilĩle nthĩ, ĩndĩ nĩ kana nĩtangĩĩe nthĩ. 48Ũla ũnũũndea, na ndeũkwata ndeto syakwa, e na ũla ũnũũmũsilĩla: ndeto ila naneena, nĩyo ĩkamũsilĩla mũthenya wa mũminũkĩlyo. 49Nũndũ ndyaaneena ũndũ wumĩte kwakwa mwene; ĩndĩ Asa ũla wandũmie, nĩwendaĩe, ũndũ ngasya, na ũndũ nganeena. 50Nakwa nĩnĩsĩ kana mwĩao wake nĩ thayũ ũtathela; na kwondũ wa ũu maũndũ ala ngũneena, o ũndũ Asa wambĩie, nĩw'o nĩneenaa.

YOANA 13

Yesũ aithambya amanyĩw'a maũũ

1 Na mboka ya vasaka ĩtanavika, Yesũ nĩwesĩ kana saa
wake nĩ mũviku aume kũũ nthĩ athi kwa Asa, na kwa
kwĩthĩwa nĩwamendie ala make me kũũ nthĩ, amendie
kũvika mũminũkĩlyo. 2Na makĩya lĩu wa wĩoo, ndevili
amina kwĩkĩa ngoonĩ ya Yutasi Isikalioti, mwana wa
Simoni, kũmũvũnyanĩa, 3na Yesũ nĩwesĩ kana Ĩthe
nĩwamũnengie maũndũ onthe mokonĩ make, na kana
nĩwaumie kwa Ngai, na ethi kwa Ngai, 4ookĩla lĩunĩ,
na aia ngũa syake ũtee; na oosa kĩtambaa, na eevotoa.
5Na ĩndĩ eekĩa manzĩ ĩsaaninĩ ĩnene, na ambĩlĩlya
kũmathambya amanyĩw'a make maũũ, na amanyasya
na kĩtambaa kĩla wevotoete. 6Na avika vala ve Simoni
Vetelo. Na amwĩa, Mwĩaĩi, wĩnthambya maũũ makwa?
7Yesũ amũsũngĩa na amwĩa, Ũndũ ngwĩka ndũũmanya
yu; ĩndĩ ũkamanya ĩtina. 8Vetelo amwĩa,
Ndwĩnthambya maũũ makwa o na ĩndĩĩ. Na Yesũ
amũsũngĩa, Ethĩwa ndiũthambya, ndwĩ na kĩanda
nakwa. 9Simoni Vetelo amwĩa Mwĩaĩi, ti maũũ oka,
ĩndĩ nthambya o na moko na mũtwe. 10Yesũ amwĩa,
Ũla ũthambĩte nde na vata ate o kũthambya maũũ, ĩndĩ
ni mũtheu kw'onthe: na inyw'ĩ mwĩ atheu, ĩndĩ ti
inyw'onthe. 11Nũndũ nĩwesĩ ũla ũnũũmũvũnyanĩa; na
nũndũ wa ũu aisye, Mũi atheu inyw'onthe.
12Na ĩndĩ amathambya maũũ, oosa ngũa syake, na
ekala nthĩ, amea Nĩmwĩsĩ ũndũ namwĩka? 13Inyw'i
mwĩmbĩta, Mũmanyisya, na Mwĩaĩi: na mwĩasya nesa;
nũndũ nĩw'o ninyie. 14Ĩndĩ ethĩwa nyie, Mwĩaĩi na
mũmanyĩsya, namũthambya maũũ menyu, inyw'ĩ
nenyu, nĩmwaĩlwe nĩ kũthamban'ya maũũ. 15Nũndũ
nĩnamwon'ya ngelekan'yo, nĩ kana ũndũ namwĩka
nenyu mwĩkanae o ta ũu. 16Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa,
Ngombo ti nene kwĩ vwana wayo; o na ũla ũtũmĩtwe ti
mũnene kwĩ ũla ũmũtũmĩte. 17Ethĩwa nĩmwĩsĩ maũndũ
aa, mwĩ aathime ethĩwa nĩmũũmeka. 18Ndiũmũweta
inyw'onthe: nĩnĩsĩ ala nanyuvie: ĩndĩ nĩ kana maandĩko
meanĩw'e, Ũla ũnũũya lĩu nakwa nũnũũmbũkĩlĩlya
kĩtiinyo kyake ĩũlũ wakwa. 19Kuma yu nĩmũtavya
mbee wa ũtanekĩka, ni kana weekĩka, mwĩthiwe o
mwĩtĩkĩle kana ninyie we. 20Ni w'o, nĩ w'o,
nĩngũmwĩa, Ũla ũmwosaa ũla ndũmaa embosa nyie; na
ũla ũmbosaa nyie emwosa ũla wandũmie.

Yesũ aionan'va mũmũvunyanĩi

(MATHAYO 26.20–25;MALIKO 14.17–21;Luka 22.21–23)

21 Na Yesũ amina ũneena ũu, aũũya vevanĩ, na akũsĩĩa,
asya, Ni w'o, ni w'o, nĩngũmwĩa, kana ũmwe wenyu
akambũnyanĩa. 22Na ĩndĩ amanyĩw'a make
masyaan'ya, me na nzika mateũmanya ũla ũnũũwetwa.
23Na mesanĩ kwaĩ ũmwe wa amanyĩw'a make, ũla
wendetwe nĩ Yesũ, aĩĩe kithũini kya Yesũ. 24Na
kwondũ wa ũu Simoni Vetelo amwon'ya na kw'oko,
amwĩa, Tũtavye nũũ ũla ũnũũweta. 25Nake amwaĩĩe
Yesũ kĩthũinĩ, o ũndũ wailyi, amũkũlya, Mwĩaĩi, nũũ?
26Yesũ amũsũngĩa, Ũla ngũindĩa kyenyũ kya kĩmũtũ,
na kũmũnenga, nĩ ũsu. Na ainda, amũnenga Yutasi,
mwana wa Simoni Isikalioti. 27Na ĩtina wa kwosa kĩla
kĩlungu, avotwa nĩ Satani. Na ĩndĩ Yesũ amwĩa, Ũndũ
ula ũkwĩka, ĩka mĩtũkĩ. 28Na vaiaĩ mũndũ wa ala
mailyĩ mesanĩ waamanya nũndũ wa kĩ waneena nake
ũu. 29Nĩkwĩthĩwa Yutasi akuaa mũvuko, amwe
masũanĩa kana Yesũ amwia, Thooa syĩndũ ila twĩ vata
nasyo sya mboka; kana anenge ngya kĩndũ. 30Nake
oosa kĩla kĩlũngu kya kĩmũtũ aumaala kavinda o kau:
na kwaĩ ũtukũ.

Mwĩao mweũ wa wendo

31Na ĩndĩ ũsu aumaala, Yesũ asya, Yu Mwana wa
mũndũ nũnũũtaĩwa, na Ngai nũnũũtaĩwa nthĩnĩ wake;
32na Ngai akamũtaĩa nthĩnĩ wake mwene, na
akamũtaĩa mĩtũkĩ. 33Syana nini, vatiele ĩvinda ĩnini nĩ
vamwe nenyu. Mũkamantha: na tondũ nameie Ayuti,
Kũla nĩthi, mũtitonya kũka; ta ũu yu nĩngũmwĩa inyw'ĩ.
34Nĩngũmũnenga mwĩao mweũ, atĩ mwendane inyw'ĩ
kwa inyw'ĩ; o ũndũ namwendie, nenyu mwĩthĩwe
mũkyendana o w'o. 35Na kwondũ wa ũu andũ onthe
makamanya kana mwĩ amanyĩw'a makwa, ethĩwa
mwĩthĩwa na wendo ĩnyw'ĩ kwa inyw'ĩ.

Kũkaĩa kwa Vetelo kũyathanwa

(MATHAYO 26.31–35;MALIKO 14.27–31;Luka 22.31–34)

36 Simoni Vetelo amũkũlya, Mwĩaĩi, wĩthi kũ? Yesũ
amũsũngĩa, Kũla ngũthi, ndũtonya ũmbikĩla yu; ĩndĩ
ũkambikĩla ĩtina. 37Vetelo amwĩa, Mwĩaĩi, nditonya
ũkũvikĩla oyu nĩkĩ? Thayũ wakwa nĩngũwia nthĩ
kwondũ waku. 38Yesũ amũsũngĩa, Ũkaia thayũ waku
nthĩ kwondũ wakwa? Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũkwĩa,
Nzamba ĩtanamba kwasya ũkangaĩa katatũ.

YOANA 14

Nzĩa ya kũthĩ kwi Asa

1 Ngoo syenyu itikaũũye: mũĩkĩĩei Ngai, na mũindĩkĩĩa
nyie. 2Nthĩnĩ wa nyũmba ya Asa kwĩ mawĩkalo maingĩ;
na kethĩwa ti ũu, nĩthĩwa namũtavisye; nũndũ nĩngũthi
ũmũseũvĩsya vandũ. 3Nakwa nathi ũmũseũvĩsya
vandũ, ngooka ĩngĩ, na ngamwosa inyw'ĩ mwĩthĩwe
kwakwa; nĩ kana vala nĩĩ, nenyu mwĩthĩwe vo. 4Na
kũla nĩthi, nĩmwĩsĩ nzĩa. 5Thoma amwĩa, Mwĩaĩi,
tũtesĩkũla wĩthi; twĩsĩ nzĩa ata? 6Yesũ amwĩa, Nyie
ninyie nzĩa, na ninyie w'o, na ninyie thayũ: vai mũndũ
wũkaa kwa Asa, atesĩle kwakwa. 7Kethĩwa
nĩmwamanyie nyie, mwĩthĩwa mwamũmanyie Asa
nake: na kuma yu nĩmũmwĩsĩ, na nĩmũwonete. 8Vilivu
amwĩa, Mwĩaĩi, twon'ye Asa, na nĩw'o twĩĩanĩwa.
9Yesũ amwĩa, Nai vamwe nenyu ĩvinda yĩu yonthe, na
ndũmbĩsĩ, Vilivu? Ũla wambonie nĩwamwonie Asa;
wĩasya ata ĩndĩ, Twon'ye Asa? 10Ndwĩtĩkĩlĩte kana
nyie nĩ nthĩnĩ wa Asa, na Asa e nthĩnĩ wakwa? Ndeto
ila ngũmũtavya ndiũneena kuma kwakwa: ĩndĩ Asa ũla
ũtwie nthĩnĩ wakwa, nĩwe ũtethasya mawĩa make.
11Mbĩtĩkĩlai kana nyie nĩ nthĩnĩ wa Asa, na Asa e nthĩnĩ
wakwa: kana ethĩwa ti ũu, mbĩtĩkĩlai kwondũ wa ala
mawĩa e mo. 12Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Ũla
ũmbĩtĩkĩlaa, mawĩa ala ngwĩka nyie, nake akameka; na

akeeka mawĩa manene kũvĩta aa; nũndũ nĩngũthi kwa Asa. 13Na ũndũ o na wĩva w'onthe ũla mwĩvoya syĩtwanĩ yakwa, ngawĩka, nĩ kana Asa ataĩwe nthĩnĩ wa Mwana. 14Ethĩwa mũkavoya ũndũ o na wĩva syĩtwanĩ yakwa, ngawĩka.

Kwathanwa kwa Veva Mũtheu

15 Ethĩwa nĩmũmbendete, mũkakwataa mĩao yakwa. 16Nakwa ngamũvoya Asa, nake akamũnenga Mũtetheesya ũngĩ, ethĩwe nenyu mavinda onthe, 17nake nĩwe Veva wa w'o: ũla nthĩ ĩtatonya kũmwosa; nũndũ ndĩmwonaa, o na ndĩmwĩsĩ: ĩndĩ inyw'ĩ nĩmũmwĩsĩ; nũndũ ekalaa nenyu, na akeethĩwa e nthĩnĩ wenyu. 18Ndikamũtia ta syana ndiwa: ngooka vala mũĩ. 19Kũtiele ĩvinda ĩnini, na nthĩ ndĩkambona ĩngĩ; ĩndĩ inyw'ĩ nimũũmbona: nũndũ nyie nĩ thayũ, ĩnyw'ĩ nenyu mũkeethĩwa mwĩ thayũ. 20Mũthenya ũsu mũkamanya kana nyie nĩ nthĩnĩ wa Asa, na inyw'ĩ mwĩ nthĩnĩ wakwa, nakwa nĩ nthĩnĩ wenyu. 21Ũla wĩ na mĩao yakwa, na ũmĩkwataa, ũsu nĩwe ũmbendete: na ũla ũmbendete akendwa nĩ Asa, nakwa ngamwenda na ngeeyonan'ya kwake. 22Yutasi (eka Isikalioti) amwĩa, mwĩaĩi, kũilyĩ ata ũkwĩyonan'ya kwitũ, ũtekwĩyonan'ya kwa nthĩ? 23Yesũ asũngĩa na amwĩa, Ethĩwa mũndũ nũmbendaa, akakwataa ndeto yakwa: na Asa wakwa akamwenda, naitũ tũkooka vala ũĩ, tũtũae kwake. 24Ũla ũtambendaa ndakwataa ndeto syakwa; na ndeto ĩla mũkwĩw'a ti yakwa, ĩndĩ nĩ ya Asa ũla wandũmie.

25Maũndũ aa namũtavya, ĩvinda yĩĩ nĩilyĩ nenyu. 26Ĩndĩ ũla Mũtetheesya, nake nĩ Veva Mũtheu, ũla Asa wĩmũtũma syĩtwanĩ yakwa, akamũmanyĩsya maũndũ onthe, na akamũlilikan'ya maũndũ onthe ala namũtavisye. 27Nĩmũtiĩa mũuo; mũuo wakwa nĩmũnenga inyw'ĩ: ndiũmũnenga ũndũ nthĩ ĩnenganae. Ngoo syenyu itikaũũye, o na itikethĩwe na w'ĩa. 28Nimweewie ũndũ namwĩie, Nĩngũthi, na ngooka vala mũĩ. Kethĩwa nĩmwambendie, mwĩthĩwa mwatana, nũndũ nĩngũthi kwa Asa: nũndũ Asa nĩ mũnene kwĩ nyie. 29Na yu namũtavya ũtanamba kwĩkĩka, nĩ kana wekĩka, mwĩĩtĩkĩla. 30Na kuma yu ndikaneena nenyu mũno, nũndũ mũnene wa nthĩ nũnũkũka: na nde na ũndũ nthĩnĩ wakwa; 31ĩndĩ nĩ kana nthĩ ĩmanye kana nĩnĩmwendete Asa, na ũndũ Asa wendaĩe, nĩw'o nĩkaa. Ũkĩlai, tũthi.

YOANA 15

Mũsavivũ na tũũvonge

1 Nyie, ninyie mũsavivũ ũla wa w'o, na Asa nĩwe mũĩmi. 2Kĩla kaũvonge ke nthĩnĩ wakwa katasyaaa, nũkavetaa: na kĩla kaũvonge kasyaaa, nũkatheasya, nĩ kana kongeleke ũsyaa. 3O na yu inyw'ĩ mwĩ atheũ nũndũ wa ndeto ĩla nĩmũtavĩtye. 4Ĩkalai nthĩnĩ wakwa, nakwa nthĩnĩ wenyu. Ũndũ kaũvonge katatonya kũsyaa ke koka, ate o kakĩkala mũsavivũnĩ; ta ũu o nenyu mũtitonya, mũtekwĩkala nthĩnĩ wakwa. 5Nyie, ninyie mũsavivũ, nenyu mwĩ tũũvonge: ũla wĩkalaa nthĩnĩ wakwa, nakwa nĩ nthĩnĩ wake, ũsu asyaaa ũsyao mwingĩ: nũndũ nde vo nyie, mũtĩtonya kwĩka ũndũ nongi. 6Mũndũ atekwĩkala nthĩnĩ wakwa, ekaw'a ũtee tondũ kaũvonge kekaw'a, na kakoma; na andũ nĩmatũmbanasya, na maitwĩkya mwakinĩ, na tũivya. 7Mũkĩkala nthĩnĩ wakwa, na ndeto syakwa ikĩkala nthĩnĩ wenyu, voyai ũla mũkwenda w'onthe, na mũkeekwa. 8Asa wakwa nũtaĩawa ũndũnĩ ũũ wa inyw'ĩ kũsyaa ũsyao mwingĩ; na kwĩthĩwa amanyĩw'a makwa. 9O ũndũ Asa ũmbendete, nakwa nĩmwendete inyw'ĩ o w'o: ĩkaalai wendonĩ wakwa. 10Ethĩwa nĩmũkwataa mĩao yakwa, mũkekalaa wendonĩ wakwa; o ũndũ nyie nakwataa mĩao ya Asa wakwa, na nĩkalaa wendonĩ wake. 11Nĩnamũtavya maũndũ aa, nĩ kana ũtanu wakwa wĩthĩwe nthĩnĩ wenyu, na ũtanu wenyu wĩthĩwe wĩ musũu. 12Ũũ nĩw'o mwĩao wakwa, nĩ kana mwendane inyw'ĩ kwa inyw'ĩ, o ũndũ namwendie. 13Vai mũndũ wĩ wendo mwingĩ ũvĩtũkĩte ũũ, wa mũndũ kũwia thayũ wake nthĩ nũndũ wa anyanyae. 14Inyw'ĩ mwĩ anyanyawa, ethĩwa nĩmwĩkaa maũndũ ala nĩmwĩaĩaa. 15Kuma yu ndiũmwĩta ngombo ĩngĩ: nũndũ ngombo ndĩmanya ũndũ vwana wayo wĩkaa: ĩndĩ inyw'ĩ namwĩta anyanyawa; nũndũ maũndũ onthe ala neewĩie kwa Asa nĩmo nĩmũmanyĩthĩtye. 16Ti inyw'ĩ mwanyuvie, ĩndĩ ninyie namũnyuvie, na namwia, nĩ kana mũendae mũisyaa, na ũsyao wenyu wĩkale: nĩ kana o ũla mwĩvoyaa Asa syĩtwanĩ yakwa, amũnengae.

Nthĩ na Veva wa W'o

17Maũndũ aa nĩngũmwĩaĩa, nĩ kana mwendane inyw'ĩ kwa inyw'ĩ. 18Ethĩwa nthĩ nĩnĩũmũmena, nĩmwĩsĩ kana nĩyamenie nyie ĩtanamba kũmũmena inyw'ĩ. 19Kethĩwa mwĩ ma nthĩ, nthĩ ĩthĩwa ĩkyenda ala mayo: ĩndĩ nũndũ mũti ma nthĩ, ĩndĩ namũnyuvie kuma kwa ala ma nthĩ, kwondũ wa ũu nthĩ nĩnĩũmũmena. 20Lilikanai ndeto ĩla namũtavisye, ngombo ti nene kwĩ vwana wayo. Ethĩwa nĩmanthĩnisye, o nenyu makamũthĩn'ya; ethĩwa nĩmakwatie ndeto yakwa, yenyu nayo makamĩkwata. 21Ĩndĩ maũndũ aa onthe nĩmakamwĩka nũndũ wa syĩtwa yakwa, nũndũ maimwĩsĩ ũla wandũmie. 22Kethĩwa ndyaaũka na nganeena namo, maiĩthĩwa na naĩ: ĩndĩ yu maitonya kwĩmila kwondũ wa naĩ yoo. 23Ũla ũmenaa nyie amenaa Asa wakwa nake. 24Kethĩwa ndyĩkĩte katĩ woo mawĩa ala mataaĩkwa nĩ mũndũ ũngĩ, maĩĩthĩwa na naĩ: ĩndĩ nĩmambonete na nĩmamenete vamwe na Asa wakwa. 25Ĩndĩ nĩ kana ĩla ndeto yĩanĩw'e ĩla ĩandĩkĩtwe ĩla mĩaonĩ yoo, Nĩmamenie vate kĩtumi. 26Ĩndĩ yĩla Mũtetheesya wĩũka, ũla nĩmũtũma kũla mũĩ kũma kwa Asa, nake nĩ ũla Veva wa w'o, ũla wĩuma kwa Asa, we akangũsĩĩa: 27o nenyu nĩmũũkũsĩĩa, nũndũ nĩmwĩkalanĩtye nakwa kuma mwambĩlĩyonĩ.

YOANA 16

Wĩa wa Veva Mũtheũ

1 Maũndũ asu namũtavya, nĩ kana mũikese kũlulutĩkw'a. 2Nĩmakamũlũngya masinakokenĩ: ĩĩ, na ĩngĩ saa nĩwũkĩte, ũla ũnũũmũaa akatalĩlya kana

emũthũkũma Ngai. 3Na makeeka maũndũ asu, nũndũ maimwĩsĩ Asa, kana nyie. 4Ĩndĩ maũndũ aa namũtavya, nĩ kana saa wamo wavika, mũkamalilikana, ũndũ namũtavisye. Na maũndũ asu ndyaamũtavya mwambĩlĩlyonĩ, nũndũ naĩ vamwe nenyu. 5Ĩndĩ yu nĩngũthi kwa ũla wandũmie; na vai ũmwe wenyu ũngũlya, Wĩthi kũ 6Ĩndĩ kwondũ wa kũmũtavya maũndũ aa, ngoo syenyu syausũwa nĩ kĩmako. 7Ĩndĩ nĩmũtavya w'o: Nĩkũmwaĩle nyie nĩthi; nũndũ ethĩwa ndithi, ũla Mũtetheesya ndakoka vala mũĩ; ĩndĩ ethĩwa nĩngũthi, ngamũtũma vala mũĩ. 8Nake, yĩla wĩũka, akamĩĩkĩĩthya nthĩ ũndũ wa naĩ, na ũlũngalu, na ũsilĩlo: 9ũndũ wa naĩ, nũndũ maiũmbĩtĩkĩla; 10ũndũ wa ũlũngalu, nũndũ nĩngũthi kwa Asa, na mũimbona ingĩ; 11ũndũ wa ũsilĩlo, nũndũ mũnene wa nthĩ ĩno nĩ mũsilĩle. 12Nĩndialĩtye maũndũ maingĩ ma ũmũtavya, ĩndĩ mũtitonya kũmomĩĩsya yu. 13Ĩndĩ yĩla wĩũka, ũla Veva wa w'o, akamũtongoeasya amwonelelasye w'o w'onthe: nũndũ ndakaneena kuma kwake mwene; ĩndĩ maũndũ onthe ala ũkew'aa nĩmo ũkaneena: na akamũtavya maũndũ ala makoka. 14Akandaĩa nyie: nũndũ akoosa maũndũ makwa, na akamũvuanĩsya inyw'ĩ. 15Maũndũ onthe o na meva ala Asa wĩ namo nĩ makwa: kwondũ wa ũu namwĩa kana nĩwosaa maũndũ makwa, na akamũvuanĩsya.

Ndeto sya mũtaanĩsyo

16 Kũtiele ĩvinda ĩnini, na mũtimbona ĩngĩ; na ĩvinda yĩngĩ ĩnini, na mũkambona, nũndũ nĩngũthi kwa Asa. 17Na ĩndĩ amanyĩw'a amwe maneenan'ya. Ũndũ ũũ watwĩa nata, Kwĩ ĩvinda ĩnini, na mũtĩmbona; na ĩvinda yĩngĩ ĩnini, na mũkambona: na, Nũndũ nĩngũthi kwa Asa? 18Na indĩ masya, Nata ũu ũnũkwasya, Ĩvinda ĩnini? Tũtyĩsĩ ũndũ ũnũkwasya. 19Na Yesũ amanya kana menda ũmũkũlya, na amea, Mwĩkũlan'ya ũndũ namwĩa, Kwĩ ĩvinda ĩnini, na mũtimbona, na ĩvinda yĩngĩ ĩnini, na mũkambona? 20Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, Inyw'ĩ mũkaĩa na kũmeta, ĩndĩ nthĩ ĩkatana: inyw'ĩ mũkeethĩwa na kĩmako, ĩndĩ kĩmako kyenyu kĩkaalyũlwa ũtanu. 21Kĩveti kĩkyaũnya kĩthĩawa na woo, nũndũ saa wakyo nĩ mũviku: ĩndĩ kyasyaa kana, kĩililikanaa woo ĩngĩ, ĩndĩ no kũtana nũndũ wa mũndũ asyawa kũũ nthĩ. 22Nenyu yu mwĩ na kĩmako: ĩndĩ ngamwona ingĩ, na ngoo syenyu ikatana, na ũtanu wenyu vai mũndũ wĩmũvena. 23Na mũthenya ũsu mũtikangũlya ũndũ. Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũmwĩa, O ũla mũkavoya Asa syĩtwanĩ yakwa, akamũnenga. 24Kũvika yu mũiaavoya ũndũ syĩtwanĩ yakwa: voyai, na mũkanengwa, kana ũtanu wenyu wusũe.

25 Maũndũ asu naneena nenyu na nthimo: saa nĩwũkĩte, yĩla ndakaneena nenyu na nthimo, ĩndĩ ngamũtavya ũvoo wa Asa vyũ. 26Mũthenya ũsu mũkavoya syĩtwanĩ yakwa: na ndiũmũtavya kana ngamũvoya Asa nũndũ wenyu; 27nũndũ Asa we mwene nũmwendete, nĩkwĩthĩwa nĩmwambendie, na kwĩtĩkĩla kana naumie kwa Asa. 28Naumie kwa Asa, nooka kũũ nthĩ: na ĩngĩ, nĩnguma kũũ nthĩ, nĩthi kwa Asa. 29Amanyĩw'a make mamwĩa, Sisya, yu nũũtũtavya ũtheinĩ, o na ndũũneena na nthimo. 30Yu nĩtwĩsĩ kana nĩwĩsĩ maũndũ onthe, o na ndwĩ vata wa ũkũlw'a nĩ mũndũ: na kwondũ wa ũu nĩtweetĩkĩla kana waumie kwa Ngaĩ. 31Yesũ amakũlya, Yu nĩmũkwĩtĩkĩla? 32Nĩmwenei, saa nĩwũkĩte, ĩĩ na nĩ mũviku, yĩla mwĩnyaĩĩkw'a, kĩla mũndũ kwake, mũndie nyioka: na ĩngi ndi nyioka, nũndũ Asa e vamwe nakwa. 33Maũndũ aa namũtavya, nĩ kana nthĩnĩ wakwa mwĩthĩwe na mũuo. Kũũ nthĩ mwĩ na thĩna: ĩndĩ ĩthĩwai na ũnyiau; nyie, nĩngĩlĩtye nthĩ vinya.

YOANA 17

Mboya ya Yesũ

1 Maũndũ asu Yesũ aneena; na ang'elelya metho make ĩtunĩ, na asya, Asa, saa nĩ mũviku; taĩa Mwana waku, nĩ kana ũ Mwana akũtaĩe; 2o ũndũ wamũnengie ũkũmũ wa kwĩaĩa andũ onthe, nĩ kana onthe ala wamũnengĩe, amanenge thayũ ũtathela. 3Na thayũ ũtathela nĩw'o ũũ, nĩ kana makũmanye we Ngai ũla wa w'o weka, na ũla wamũtũmie, nake nĩ Yesũ Klĩsto. 4Ninĩkũtaĩĩte kũũ nthĩ, nũndũ nĩnĩminĩte kwĩka wĩa ũla wanengie nĩke. 5Na yu, Asa, ndaĩĩthya vamwe naku, na ũtaĩo ũla naĩ naw'o vamwe naku nthĩ ĩtanamba ũtw'ĩkĩthw'a. 6Nĩnamaumĩlĩlye syĩtwa yaku andũ ala wanengie kuma kwa ala ma nthĩ: maĩ maku, naku wanenga mo; na nĩmakwatiend to yaku. 7Na yu nĩmesĩ kana maũndũ onthe ala wanengie maumaa kwaku: 8nũndũ ndeto ila wanengie nĩnĩmanengete; na nĩmasyosie, na nĩmamanyie w'o kana naumie kwakũ, na meetĩkĩla, aĩ, nue wandũmie. 9Nĩngũmavoyea: ndiũmĩvoyea nthĩ, ĩndĩ nĩ ala wanengie; nũndũ nĩ maku: 10na syĩndũ syonthe ila syakwa nĩ syaku, na ila syaku nĩ syakwa: nakwa nĩndaĩawa nthĩnĩ wasyo. 11Na ndi kũũ nthĩ ĩngĩ, ĩndĩ aa me kũũ nthĩ, na nĩngũka kwaku. Asa Mũtheu, masũvĩe syĩtwanĩ yaku yĩla wanengie, nĩ kana methĩwe me ũmwe, o taitũ. 12Ĩvinda yĩla naĩ vamwe nao, nĩnamasũvĩaa syĩtwanĩ yaku yĩla wanengie: na nĩnamasyaĩĩasya, na vai ũmwe waaa ate o ũla mwana wa wanangĩko; nĩ kana maandĩko meanĩw'e. 13Na yu nĩngũka kwaku; na maũndũ aa nĩneena kũu nthĩ, nĩ kana methĩwe na ũtanu wakwa wusũe, nthĩnĩ wamo. 14Nĩnĩmanengete ndeto yaku; na nthĩ nĩyamamenie, nũndũ mo ti ma nthĩ, o ũndũ nyie ndi wa nthĩ. 15Ndiũvoya nĩ kana ũmaumye kũũ nthĩ, ĩndĩ nĩ kana ũmasũvĩe kwa ũsu mũthũku. 16Namo ti ma nthĩ, o ũndũ nyie ndi wa nthĩ. 17Mavahe methĩwe atheu nthĩnĩ wa ũla w'o: ndeto yaku nĩyo w'o. 18Tondũ wandũmie kũũ nthĩ, o ta ũu nakwa nĩnamatũmie kũũ nthĩ. 19Na kwondũ wamo nĩngwĩvatha, nĩ kana namo mavathanw'e methĩwe atheu nthĩnĩ wa ũla w'o. 20O na ti asu oka ngũvoyea, ĩndĩ nĩmavoyea ala makambĩtĩkĩla nũndũ wa ndeto yoo; 21nĩ kana onthe methĩwe me ũmwe; o ũndũ we, Asa, wĩ nthĩnĩ wakwa, nakwa nĩ nthĩnĩ waku, kana namo methĩwe me nthĩnĩ waitũ: nĩ kana nthĩ yĩtĩkĩle kana nĩwandũmie. 22Na ũtaĩo ũla wanengie nĩnĩmanengete w'o; nĩ kana methĩwe me ũmwe, o ũndũ ithyĩ twĩ ũmwe; 23nyie nthĩnĩ woo, naku

nthĩnĩ wakwa, kana methĩwe eanĩu nthĩnĩ wa ũmwe; nĩ kana nthĩ ĩmanye, aĩ, nĩwandũmie, na nĩwamendie o ũndũ wambendie. 24Asa, nĩngwenda asu ala wanengie methĩwe vamwe nakwa vala nĩĩ, kana monage ũtheu mũtisu wakwa, ũla wanengie: nũndũ nĩwambendie mbee wa nthĩ ĩtanambĩlĩlw'a. 25Ĩĩ, Asa mũĩũngalu, nthĩ ndĩaakũmanya, ĩndĩ nĩnakũmanyie; na aa nĩmamanyie kana natũmiwe nue: 26na nĩnĩmamanyithĩtye syĩtwa yaku, na ngatũma yimanyĩka; nĩ kana wendo ũla ũmbendete naw'o wĩthĩwe nthĩnĩ woo, nakwa nĩthĩwe nĩ nthĩnĩ woo.

YOANA 18

Kũkwatwa kwa Yesũ

(MATHAYO 26.47–57;MALIKO 14.43–50;Luka 22.47–53)

1 Na yĩla Yesũ waminie kũneena ndeto ii, aumaala e na amanyiw'a make mainga kalũsĩ kala ketawa Kitiloni, vala vaĩ mũũnda, na avota vo, e na amanyiw'a make. 2Nake Yutasi, ũla ũnũũmũvũnyanĩa, nĩwesĩ vandũ vau: nũndũ Yesũ niwaendaa vo kaingĩ na amanyĩw'a make. 3Na ĩndĩ Yutasi amina ũnengwa nguthu ya asikalĩ, na makanga kuma kwa athembi anene na Avalisi, mooka vo makuĩte mataa na mũĩ na mĩio ya kaũ. 4Ĩndĩ Yesũ, esĩ maũndũ onthe ala memũkwata, aumĩla, na amakũlya, Mwĩmantha ũũ? 5Mamũsũngĩa Yesũ wa Nasaleti. Yesũ amea, Ninyie. Nake Yutasi, ũla ũnũũmũvũnyanĩa, aũngeme namo. 6Na ĩndĩ yĩla wameie, Ninyie, masyoka na kyamũtete, na mavalũka nthĩ. 7Na ĩndĩ amakũlya ĩngĩ, Mwĩmantha ũũ? Na masya, Yesũ wa Nasaleti. 8Yesũ amasũngĩa, Nĩnamũtavya ninyie; ethĩwa ĩndĩ ninyie mũũmantha, maekei aa mathi: 9nĩ kana ĩla ndeto waneenie yĩanĩw'e, ya atĩĩ, Ala ũnengete ndyaasya o na ũmwe. 10Na Simoni Vetelo ai na ũvyũ, na akũa, na amĩtema ngombo ya mũthembi mũnene, na amĩtila kũtũ kwa ngalĩ ya kw'oko kwa aũme. Na ĩla ngombo yetawa Malikusi. 11Na ĩndĩ Yesũ amwĩa Vetelo, Tũngĩa ũvyũ ndoonĩ yaw'o: kĩkombe kĩla Asa ũnengete, ngalea kũnyw'a?

12Nĩvo ĩndĩ ĩla nguthu na mũnene woo, na makanga ma Ayuti, mamũkwatie Yesũ na mamwova, 13na mbee mamũtwaa kwa Anasi; nũndũ aĩ mũthoni wa Kaiava, ũla waĩ mũthembi mũnene mwake ũsu. 14Na Kaiava nĩwe wamataie Ayuti, asya nĩkwaĩle mũndũ ũmwe akw'e kwondũ wa andũ.

Vetelo aimũkaĩa Yesũ, na Yesũ aisũngĩa mokũlyo ma mũthembi mũnene

(MATHAYO 26.69–75;MALIKO 14.54–72;Luka 22.55–71)

15 Na Simoni Vetelo amũatĩĩe Yesũ, e na mũmanyĩw'a ũngĩ. Na mũmanyĩw'a ũsu nĩwesĩkĩwe nĩ mũthembi mũnene, na avota vamwe na Yesũ nza kwa mũthembi mũnene; 16ĩndĩ Vetelo aũngama mũomonĩ nza. Na ĩndĩ mũmanyĩw'a ũla ũngĩ, ũla wesikĩwe nĩ mũthembĩ mũnene, aumaala na aneena na mũsũvĩi wa mũomonĩ, na amũtwaa Vetelo nthĩnĩ. 17Na ĩndĩ mwĩĩtu ũla mũsũvĩi wa mũomonĩ amũkũlya Vetelo, O naku wĩ ũmwe wa amanyĩw'a ma mũndũ ũũ? Asya, Ndi ũmwe. 18Na ngombo na makanga maũngamĩte, mavuvĩte mwaki wa makaa; nũndũ kwaĩ mbevo; na motaa mwaki: na Vetelo nake aĩ vamwe nao, aũngeme akyota mwaki.

19Na ĩndĩ ũla mũthembi mũnene amũkũlya Yesũ ũndũ wa amanyĩw'a make, na ũndũ wa ũmanyĩsyo wake. 20Yesũ amũsũngĩa, Nyie, nĩneenete ũtheinĩ na nthĩ; na namanyĩasya masinakokenĩ, na ĩkalũnĩ, kũla Ayuti onthe mombanĩaa; na ndyaaneena ndeto ya mbitha. 21Wĩngũlĩlya kĩ? Makũlye ala meewie, ũndũ naneenie namo: sisya, aa nimesĩ maũndũ ala naisye. 22Na aneena ũu, ũmwe wa makanga aũngamĩte ũtee amũmandũla Yesũ, akyasya, Wĩmũsũngĩa mũthembi mũnene ũu? 23Yesũ amũsũngĩa, Ethĩwa nĩnaneena naĩ, kũsĩĩa naĩ ĩsu: ĩndĩ ethĩwa nĩnaneena nesa, wĩngũnĩa kĩ? 24Na ĩndĩ Anasi amũtwaa e mwove kwa ũla mũthembi mũnene, Kaiava.

25Na Samoni Vetelo aũngeme aiota mwaki. Na ĩndĩ mamwĩa, Naku wĩ ũmwe wa amanyĩw'a make? Akaĩa, asya, Ndi ũmwe. 26Na imwe ya ngombo sya mũthembi mũnene, ya mbaĩ ya ĩla yatililwe kũtũ nĩ Vetelo, yasya. Ndinakwona wĩ nake mũũndanĩ? 27Na ĩndĩ Vetelo akaĩa ĩngĩ: na kavinda o kaũ nzamba yasya.

Yesũ e mbee wa Vilato, ngavana wa Lomi

(MATHAYO 27.1–2,11–14;MALIKO 15.1–5;Luka 23.1–5)

28Na ĩndĩ mamumaalya Yesũ kwa Kaiava mamũtwaa kĩsilĩlonĩ: na kwaĩ masangya; ĩndĩ mo ene maiaavota kĩsilĩloni, maikavukw'e nĩ kana maye vasaka. 29Na Vilato aumaala nza kũla mai, na amakũlya, Mũmũvinganĩĩsye mũndũ ũũ kyaũ? 30Mamũsũngĩa, mamwĩa, Kethĩwa mũndũ ũũ ti mwĩk wa naĩ, tũiĩthĩwa twamũete kwaku. 31Vilato amatavya, Mwosei inyw'ĩ, mũkamũsilĩle kwĩanana na mĩao yenyu. Na Ayuti mamwĩa, Ndwosana na ĩla mĩao thyĩ kũaa mũndũ: 32nĩ kana ndeto ya Yesũ yĩanĩw'e. Ĩla waneenie, aionan'ya kĩkw'ũ kĩla wĩkw'a.

33Na ĩndĩ Vilato avota ĩngĩ kĩsilĩlonĩ, na amwĩta Yesũ na amũkũlya. We nue Mũsumbi wa Ayuti? 34Yesũ asũngĩa, akyasya. Wĩneena ũu ũndũ waku kana nũtavitw'e nĩ andũ angĩ ũndũ wakwa? 35Vilato amũkũlya, Nyie nĩ Mũyuti? Mbaĩ yaku na athembi anene nĩmo makũete kwakwa: wĩkĩte ata? 36Yesũ asũngĩa, Ũsumbi wakwa tĩ wa nthĩ ĩno, kethĩwa ũsumbĩ wakwa nĩ wa nthi ĩno, makanga makwa methĩwa makyũkita, nĩ kana ndikanenganwe kwa Ayuti: ĩndĩ yu ũsumbĩ wakwa ti wa kũũ. 37Na ĩndĩ Vilato amwĩa, Ĩndĩ, we, ko wĩ mũsumbĩ? Yesũ amũsũngĩa, We nũũneena kana nĩ mũsumbĩ. Nyie nasyaiwe kwondũ wa ũu, na ĩngĩ nĩ kwondũ wa ũu nokie kũũ nthĩ, ni kana ndw'ĩke ngũsĩ ya ũla w'o. Kĩla mũndũ wĩ ngalĩ ya ũla w'o nĩwĩw'aa wasya wakwa. 38Vilato amũkũlya W'o nĩ kyaũ?

Na aneena ũu, aumaala ĩngĩ nza vala ve Ayuti, na amea, Nyie ndikwona ĩvityo yake. 39Ĩndĩ mwi na ũndũ wĩkawa, ĩvinda ya vasaka nĩmũthaĩasya mũndũ:

mwĩenda nĩmũthaisye Mũsumbĩ wa Ayuti? 40Na ĩndĩ maneena ĩngĩ na wasya mũnene, makyasya, Ndũkathasye mũndũ ũũ, thasya Valava. Na Valava ai mũvũtani.

YOANA 19

Vilato aimũnengane Yesũ mokonĩ ma Avuti

(MATHAYO 27.15–31;MALIKO 15.16–20;Luka 23.13–25)

1Na ĩndĩ Vilato amwosa Yesũ, na amũvũa. 2Na asikalĩ mavĩlangan'ya ngovia ya miw'a, na mamwĩkĩa mũtwe, na mamũvw'ika ngũa ĩilyĩ ta ndune; 3na mathi vala ũĩ, maimwĩa, Nũvoo, Mũsumbĩ wa Ayuti! Na mamũmandũla. 4Na Vilato aumaala ĩngi, na amea, Sisyai, nĩnamumaalĩlya ũũ, nĩ kana mũmanye ndikwona ĩvĩtyo o na yĩva yake. 5Na ĩndĩ Yesũ aumaala, ekĩĩtwe ngovia ya mĩw'a na ngũa ĩla ĩilyĩ ta ndune. Na Vilato amea, Sisyai, mũndũ nĩwe ũũ! 6Na ĩndĩ athembi anene na makanga mamwona, mookĩlya mawasya, makyasya, Mwambe! Mwambe! Vilato amea, Mwosei inyw'ĩ ene, mũkamwambe: nũndũ nyie ndikwona ĩvĩtyo o na yĩva yake. 7Na Ayuti mamũsũngĩa, mamwĩa, Ithyĩ twĩ na mwĩao, na ũndũ wa mwĩao ũsu nĩwaĩle kũkw'a, nũndũ etw'ĩte Mwana wa Ngai. 8Na ĩndĩ Vĩlato eew'a ndeto isũ, eew'a w'ĩa mũnene kwĩ ũla waĩ naw'o; 9na avota ĩngĩ kĩsilĩlonĩ, na amũkũlya Yesũ, Wumĩte va, we? Indĩ Yesũ ndaamũsũngĩa. 10Na ĩndĩ Vilato amwĩa. Ndũneena nakwa? We ndwĩsĩ kana nĩ na ũkũmũ wa ũkũthasya, na nĩ na ũkũmũ wa ũkwamba? 11Yesũ amũsũngĩa, O na ndwĩthĩwa na ũkũmũ ĩũlũ wakwa, keka ũnengetwe kuma iũlũ: na kwondũ wa ũũ ũla wĩkĩte naĩ ĩla nene nĩ ũla ũnenganĩte mokonĩ maku. 12Kuma vau Vilato amantha nzĩa ya kũmũthasya: ĩndĩ Ayutĩ mookĩlya mawasya, makyasya, Ethĩwa nũũmũthasya mũndũ ũũ, ndwĩ, mũnyanyae wa Kaisali: o mũndũ ũla wĩtusaa mũsumbĩ elea Kaisali. 13Na Vilato eew'a ndeto isu, amumaalya Yesũ, na ekala kĩvĩlanĩ kya sila, syĩtwa ya vo nĩ Maviamalan'ye, ĩndĩ Kĩevelania vetawa Kavatha. 14Na kwaĩ Ũseũvyo wa vasaka: na kwaĩ ta saa wa thanthatũ. Na amea Ayuti, Sisya, Mũsumbĩ wenyu! 15Na kwa ũu mookĩlya mawasya, makyasya, Mũvete! Mũvete! Mwambe! Vilato amakũlya, Nĩmwambe Mũsumbĩ wenyu? Na athembi anene masũngĩa, Tũi na mĩsumbĩ ate o Kaisali. 16Na ĩndĩ amũnengane mokonĩ moo ambwe.

Kwambwa kwa Yesũ

(MATHAYO 27.32–44;MALIKO 15.21–32;Luka 23.26–43)

17Na ĩndĩ mamũtwaa Yesũ: na aumaala, ekuĩe ngelan'yo yake, kũvika vala vetwa Vandũ va kĩng'ala, na Kĩevelania vetawa Kolokotha: 18na mamwamba vau, na vamwe nake andũ angĩ elĩ, ngalĩ ĩmwe ũmwe, na ngalĩ ĩngĩ ũmwe, na Yesũ vu katĩ. 19Na ĩngĩ Vilato aandĩka ũandĩko, awĩkĩa ngelan'yonĩ. Naw'o waandĩkĩtwe, YESŨ MŨNASALETI, MŨSUMBĨ WA AYUTI. 20Na ũandiko ũsu wasomwa nĩ Ayuti aĩngĩ, nũndũ vala Yesũ wambiwe vaĩ vakuvĩ na ndũa: na nĩwaandĩkĩtwe Kĩevelania, na Kĩlatini, na Kikiliki. 21Na kwondũ wa ũũ athembi anene ma Ayuti mamwĩa Vilato, Ndũkaandĩke, Mũsumbĩ wa Ayuti, ĩndĩ, andĩka kana aisye, Ninyie Mũsumbĩ wa Ayuti. 22Vilato amasũngĩa, Ũla naandĩka nĩnamina kũandĩka.

23Na ĩndĩ asikalĩ mamina ũmwamba Yesũ, moosa ngũa syake na maaan'ya ianda inya, kĩla mũsikalĩ kĩanda kyake; o na ngũa yake ya ĩũlũ: ngũa ĩsu ndyaĩ nduman'ye, yaĩ o ĩmwe kuma mũthya kũvika yonthe. 24Na kwondũ wa ũu maisye, Tũikatembũe, ĩndĩ tũlimane, tũmanye ũla ĩnĩkũtw'ĩka yake: nĩ kana maandĩko meanĩw'e, ala maĩtye,

Nĩmaaanisye ngũa syakwa katĩ woo,

Na kwondũ wa kĩtonyeo kyakwa nĩmakĩlimanĩle.

25Ũu nĩw'o asikalĩ meekie. Na vu ngelan'yonĩ ya Yesũ vaũngeme inyia wake, na mwĩĩtũ-a-inyia wa nyinyia, Meli kĩveti kya Kilova, na Meli Makatelene. 26Na ĩndĩ Yesũ amwona nyinyia, na mũmanyĩw'a ũla wendetwe nĩwe maũngeme vakuvĩ, amwĩa inyia wake, Kĩveti, sisya, ũũ nĩwe mwana waku! 27Na amwĩa ũla mũmanyĩw'a, Sisya, ũũ nĩwe inyia waku! Na kuma saa ũsu ũla mũmanyĩw'a amwosa amwĩkalya kwake.

Kĩkw'ũ kya Yesũ

(MATHAYO 27.45–56;MALIKO 15.33–41;Luka 23.44–49)

28 Na ĩtina wa ũu Yesũ amanya kana maũndũ onthe nĩmathelile, nĩ kana maandĩko meanĩw'e, asya, Nĩ na waũni. 29Na vaiĩtwe nzele vo yausũĩtwe siki: na manyw'ĩthya sivanzi siki yakola, mamĩkĩa ĩsevenĩ ya mũtĩ wa ĩsovo na matwaa kanyw'anĩ wake. 30Na Yesũ avivita ũla siki, asya, Nĩwathela: na enamya mũtwe, na aumya veva wake.

Yesũ aitonywa mbaunĩ na ĩtumo, na kũthikwa Kwake

(MATHAYO 27.57–61;MALIKO 15.42–47;Luka 23.50–56)

31 Na ĩndĩ Ayuti, nũndũ kwaĩ Ũseũvyo, kana simba itikekale ngelan'yonĩ mũthenya wa savato (nũndũ savato ũsu waĩ mũthenya mũnene), mamũvoya Vilato maũũ moo matũlwe, nĩ kana simba ivetwe. 32Na ĩndĩ asikalĩ mooka, matũla ũla wa mbee maũũ, na ũla ũngi wambiwe nake: 33ĩndĩ mavika vala ve Yesũ, na meethĩa nũkwie, maiaamũtũla maũũ: 34ate o mũsikalĩ ũmwe wamũtonyie mbaunĩ na ĩtumo, na oyu vauma nthakame na manzĩ. 35Na ũla wonie nĩwe ngũsĩ, na ũkũsĩ wake nĩ wa w'o: nake nĩwĩsĩ kana eneena w'o, nĩ kana nenyu mwĩtĩkĩle. 36Maũndũ aa meekiwe, kana maandĩko meanĩw'e ala maĩtye, Vai ĩvĩndĩ yake yĩkatũlwa. 37Na maandĩko angĩ maĩtye, Makamũsisya ũla matonyie.

38Na ĩtina wa maũndũ asu Yosevu, mũndũ wa ndũa ya Alimathia, nake aĩ mũmanyĩw'a wa Yesũ, ĩndĩ kwa kĩmbithĩ nũndũ wa ũkĩa Ayuti, amũvoya Vilato anengwe ũthei wa kwosa mwĩĩ wa Yesũ: na Vilato eetĩkĩla. Nake athi oosa mwĩĩ wake. 39Na Nikotemo nake ũla waendie mbee kwa Yesũ na ũtukũ, athi akuĩte

mũvulan'yo wa manemane na uuti, ũvikya latili ĩana. 40Namo moosa mwĩĩ wa Yesũ, na moolingĩla ngũa sya katane vamwe na ũla mũvulan'yo wa mĩtĩ ĩla ĩnyungaa nesa, o ũndũ Ayuti mekaa makĩnzĩa nthĩ. 41Na vakuvĩ na vala wambiwe vaĩ mũũnda; na mũũndanĩ vaĩ mbũa nzaũ, ĩla ĩtaamba kwiwa mũndũ. 42Vandũ vau nũndũ wa Ũseũvyo wa Ayuti (nũndũ mbũa yaĩ vakuvĩ) nĩvo mamwiie Yesũ.

YOANA 20

Kũthayũũka kwa Yesu

(MATHAYO 28.1–10;MALIKO 16.1–8;Luka 24.1–12)

1Na mũthenya wa mbee wa kyumwa Meli Makatelene athi mbũanĩ tene, kwĩ kĩvindũ, na oona ĩvia yĩ ĩvete mbũanĩ. 2Na kwondũ wa ũu athi asembete vala ve Simoni Vetelo, na mũmanyĩw'a ũngĩ ũla wendetwe nĩ Yesũ, na amea, Nĩmaumisye Mwĩaĩi mbũanĩ mamũtwaa, na tũtyĩsĩ vala mamwĩĩte. 3Na ĩndĩ Vetelo aumaala, e na mũmanyĩw'a ũla ũngĩ, na mathi maelete mbũanĩ. 4Na masemba me elĩ: ĩndĩ mũmanyĩw'a ũla ũngĩ akĩlya Vetelo maũũ, na amba ũvika mbũanĩ: 5na akunĩkĩla, na oona ngũa sya katane ila walingĩlwe syĩ nthĩ; ĩndĩ ndaavota nthĩnĩ. 6Na ĩndĩ Simoni Vetelo nake ooka, amũvikĩlĩte, na avota mbũanĩ nthĩnĩ; nake oona ila ngũa sya katane syĩ nthĩ, 7na kĩtambaa, kĩla kĩnaĩ mũtwe wake, kĩte na ila ngũa sya katane, ĩndĩ kĩkũnzĩtwe kĩ vandũ vakyo. 8Na ĩndĩ mũmanyĩw'a ũla wambie ũvika mbũanĩ avota, nake oona, na eetĩkĩla. 9Nũndũ maiaĩ manamba ũmanya maandĩko, kana ndatĩa kũthayũũka kuma akw'ũnĩ. 10Na ĩndĩ amanyĩw'a asu menũka.

Yesũ aimumĩlĩla Meli Makatelene

(MATHAYO 28.9–10;MALIKO 16.9–11)

11Ĩndĩ Meli aũngeme mbũanĩ nza akĩĩa: na akĩĩa, akunĩkĩla mbũanĩ nthĩnĩ; 12na oona alaĩka elĩ mekĩe ngũa nzaũ mailyĩ, ũmwe ngalĩ ya mũtwe, na ũmwe ngalĩ ya maũũ, vala mwĩĩ wa Yesũ ũnaiĩtwe. 13Na mamũkũlya, Mũndũ mũka, wĩĩw'a nĩ kyaũ? Amea, Nũndũ nĩmatwaie Mwĩaĩi wakwa, na ndyĩsĩ vala mamwiie. 14Na ĩndĩ aneena ũu, eethyũũa, na oona Yesũ aũngeme, na ndeesĩ kana nĩ Yesũ. 15Yesũ amũkũlya, Mũndũ mũka, wĩĩw'a nĩ kyau? Wĩmantha ũũ? Nake, atalĩlya kana nĩ mũsũvĩi wa mũũnda, na amwĩa, Vwana, ethĩwa nue ũmumisye vaa, ndavya vala ũmwiie, na nĩngũmwosa. 16Yesũ amwĩa, Meli. Nake eethyũũa, na aneena Kĩevelania, Lavoni: ũalyũlo nĩ, Mũmanyĩsya. 17Yesũ amwĩa, Manya ũngiita; nũndũ ndinamba kwambata kwa Asa: ĩndĩ thi kwa ana-a-asa makwa, noimatavya, Nyie nĩngwambata kwa Asa wakwa, na nĩwe Ĩthe wenyu, na kwa Ngai wakwa, na nĩwe Ngai wenyu. 18Na Meli Makatelene athĩ amatavya amanyĩw'a ũndũ wamwona Mwĩaĩi; na ũndũ wamũtavya maũndũ asu.

Yesũ aimaumĩlĩla amanyĩw'a

(MATHAYO 28.16–20;MALIKO 16.14–18;Luka 24.36–49)

19Na mũthenya o ũsu wa mbee wa kyumwa, kwatuka, na mĩomo ĩvingĩtwe vala amanyĩw'a maĩ, nũndũ wa kũkĩa Ayuti, Yesũ ooka aũngama katĩ woo, na amea, Ĩthĩwai na mũuo. 20Na asya ũu, amon'ya itaa syake na mbaunĩ kwake. Na kwondũ wa ũu amanyĩw'a matana, mamwona Mwĩaĩi. 21Na ĩndĩ Yesũ amea ĩngĩ, Ĩthĩwai na mũuo: o ũndũ Asa wandũmie, nĩw'o ngũmũtũma. 22Na asya ũu, amavevea, na amea, Osai Veva Mũtheu: 23O ala mũũekea naĩ syoo, namo nĩmekũekewa; na ala mũtekũekea naĩ syoo, matikũekewa.

Yesũ aimumĩlĩla Thoma

24 Ĩndĩ Thoma, ũmwe wa ala ĩkũmi na elĩ, wetawa Ĩvatha, ndaĩ vamwe na ala angĩ yĩla Yesũ wokie. 25Ĩndĩ amanyĩw'a ala angĩ mamwĩa, Nĩtwamwona Mwĩaĩi. Ĩndĩ we amea, Ndanona matonya ma mĩsumaa itaanĩ syake, na ngekĩa kyaa kyakwa matonyanĩ ma mĩsumaa, na ngekĩa kw'oko kwakwa mbaunĩ kwake, ndiketĩkĩla nongi.

26 Na matukũ nyanya mathela amanyĩw'a make maĩ nyũmbanĩ nthĩnĩ ĩngĩ, na Thoma aĩ vamwe nao. Na Yesũ ooka, mĩomo ĩ mĩvinge, na aũngama katĩ wamo, na asya, Ĩthĩwai na mũuo. 27Na ĩndĩ amwĩa Thoma, Ete kyaa kyaku vaa, noiona itaa syakwa; na ete kw'oko kwaku, wĩkĩe mbaunĩ kwakwa: na ndũkethĩwe ũtetĩkĩlĩte, ĩndĩ wĩthĩwe wĩtĩkĩlĩte. 28Thoma amũsũngĩa amwĩa, Mwĩaĩi wakwa na Ngai wakwa! 29Yesũ amwĩa, Wetĩkĩla nũndũ wambona: nĩ aathime ala matonete na nĩmetĩkĩlĩte.

Kĩtumi kya kũandĩka Ĩvuku yĩĩ

30 Na kwĩ syama ingĩ mbingĩ ila Yesũ wekie amanyĩw'a make me vo, ĩtaandĩkĩtwe ĩvukunĩ yũ: 31ĩndĩ ii niandĩkĩtwe, nĩ kana mwĩtĩkĩle atĩ Yesũ nĩwe Klĩsto, Mwana wa Ngai; na ũndũ wa kwĩtĩkĩla kwenyu mwĩthĩwe na thayũ syĩtwanĩ yake.

YOANA 21

Yesũ akĩyonan'ya ũtee wa Ũkanga wa Tivelia

1Ĩtina wa maũndũ aa Yesũ eeyonan'ya ĩngĩ kwa amanyĩw'a make ũtee wa ũkanga wa Tivelia; na kwĩyonan'ya kwake kwailyĩ ũũ. 2Simoni Vetelo, na Thoma ũla wetawa Ĩvatha, na Nathanaeli wa ndũa yĩtawa Kena ya Kalilii, na ala ana ma Sevetii, na angĩ elĩ ma amanyĩw'a make maĩ vamwe. 3Simoni Vetelo amea, Nĩngũthi kũtea makũyũ. Namo mamwĩa, O naitũ nĩtũũthi naku. Na maumaala mathi malika ngalawanĩ; na ũtukũ ũsu maiaakwatya kĩndũ. 4Na kũikya. Yesũ aũngama ũtee wa ũkanga: ĩndĩ amanyĩw'a maieesĩ kana nĩ Yesũ. 5Na ĩndĩ Yesũ amea, Syana, mwĩ na kya ũya? Mamũsũngĩa, Aiee. 6Na amea, Ĩkyai kĩtei ngalĩ ya kw'oko aũme kwa ngalawa, na nĩmũkwona. Na ĩndĩ mekya, na yu maemwa nĩ ũkusya nũndũ wa makũyũ kwingĩva. 7Na ĩndĩ mũmanyĩw'a ũla wendetwe nĩ Yesũ amwĩa Vetelo, Nĩ Mwĩaĩi. Na Simoni Vetelo eew'a kana nĩ Mwĩaĩi, oosa ngũa yake eevotoa (nũndũ aĩ mũthei), na eeyĩkya ũkanganĩ. 8Ĩndĩ amanyĩw'a ala angĩ mookie na kakalawa kala kanini (nũndũ maiaĩ kũasa na ũtee, no vandũ va mĩkono maana elĩ),

makĩkusya kĩtei kyusũĩte makũyũ. 9Na maumĩla nthĩ, moona mwaki wa makaa vo, na ĩkũyũ yiĩtwe ĩũlũ, na kĩmũtũ. 10Yesũ amea, Etei makũyũ amwe ma ala mwakwatya oyu. 11Na ĩndĩ Simoni Vetelo alika ngalawanĩ, na akusya kĩtei ũtee, nakyo kyausũĩte makũyũ manene, ĩana yĩnwe na mĩongo ĩtano na atatũ: o na makũyũ maingĩvĩte ũu, kĩtei kĩtyaatembũka. 12Yesũ amea, Ũkai mwĩtw'a ĩta. Na vai ũmwe wa amanyĩw'a waatata kũmũkũlya, We, nue ũũ? Nũndũ nĩmeesĩ kana nĩ Mwĩaĩi. 13Yesũ athi, na oosa kĩmũtũ, na amanenga, na makũyũ ta ũu. 14Na ĩvinda yĩu nĩ ya katatũ Yesũ akĩyonan'ya kwa amanyĩw'a make, ĩtina wa athayũũka kuma kwa akw'ũ.

Ndeto sya mũminũkĩlyo kwĩ Vetelo

15 Na ĩndĩ meetw'a ĩta, Yesũ amũkũlya Simoni Vetelo, Simoni, mwana wa Yona, nũmbendete mbee wa aa? Amũsũngĩa, Ĩĩ, Mwĩaĩi; we nĩwĩsĩ kana nĩngwendete. Amwĩa, Ĩthya tũlondu twakwa. 16Na amũkũlya ĩngĩ ya kelĩ, Simoni, mwana wa Yona, nũmbendete? Amwĩa, Ĩĩ, Mwĩaĩi; we nĩwĩsĩ kana nĩngwendete. Amwĩa, Ĩthya malondu makwa. 17Na amũkũlya ĩngĩ ya katatũ, Simoni, mwana wa Yona, nũmbendete? Na Vetelo amaka nũndũ wamũkũlya katatũ, Nũmbendete? Na amwĩa, Mwĩaĩi, nĩwĩsĩ maũndũ onthe; nĩwĩsĩ kana nĩngwendete. Yesũ amwĩa, Ĩthya malondu makwa. 18Nĩ w'o, nĩ w'o, nĩngũkwĩa, Yĩla waĩ mwanake, weevotoaa, ũkathi kũla ũkwenda: ĩndĩ yĩla wĩtumĩa, ũkatambũũkya moko maku, na ũngĩ akakũvotoa, na kũkũtwaa kũla ũtekwenda. 19Na aneenie ũu, akyonan'ya kĩkw'ũ kĩla ũkamũtaĩa Ngai nakyo. Na amina ũneena ũu, amwĩa, Mbikĩla. 20Na Vetelo, eethyũũa, amwona ũla mũmanyĩw'a wendetwe nĩ Yesũ aimaatĩĩa; nake nĩwe ũla wamwaĩĩe Yesũ kĩthũinĩ makĩya lĩu wa wĩoo, aimũkũlya, Mwĩaĩi, nũũ ũsu wĩkũvũnyanĩa? 21Na ĩndĩ Vetelo amwona ũsu amũkũlya Yesũ, Mwĩaĩi, mũndũ ũũ nake, akeka ata? 22Yesũ amwĩa, Ethĩwa nĩngwenda ekale mũvaka yĩ ngoka, wĩ ũndũ wa kĩ? We mbikĩla. 23Na ĩndĩ ndeto ĩno yanyaĩĩka katĩ wa ana-a-ithe, kana mũmanyĩw'a ũsu ndakakw'a: o na tiw'o Yesũ waisye kana ndakakw'a; ĩndĩ, Ethĩwa ngenda ekale mũvaka yĩ ngoka, wĩ ũndũ wa kĩ?

Ndeto sya kũminĩa

24 Ũũ nĩwe mũmanyĩw'a ũla ũkũsĩĩaa maũndũ aa, na nĩwe ũandĩkĩte maũndũ aa: na ũkũsĩ wake nĩtwĩsĩ ni wa w'o.

25 Na kwĩ maũndũ angĩ maingĩ ala Yesũ wekie, nao makaandĩkwa, ũmwe na ũmwe, nĩasya nthĩ nima ndĩanĩa mavuku ala maandĩkwa.

MEKO MA ATŨMWA

MEKO MA ATŨMWA 1

Ndeto sya mbee

1 Theovilo, naandĩkie ũvoo wa mbee wa maũndũ onthe
ala Yesũ wambĩlĩlye kwĩka na kũmanyĩsya, 2kũvika
mũthenya ũla wosiwe ĩũlũ, amina kũmatiĩa atũmwa ala
wanyuvie mĩao e nthĩnĩ wa Veva Mũtheu: 3na
nĩweyonanisye mwene kwamo na mawonan'yo maingĩ
ma w'o, e thayũ, ĩtina wa kũnyamaa kwake,
akĩmaumĩlĩla ĩvinda ya mĩthenya mĩongo ĩna, na
aineena maũndũ ma ũsumbĩ wa Ngai: 4na ombanĩte
nao, ameaĩa maikaume Yelusaleme, ĩndĩ meteele watho
wa Asa, ũla mweewie nakwa: 5nũndũ nĩ w'o Yoana
nĩwavatisie na kĩw'ũ; ĩndĩ inyw'ĩ mũkavatiswa na Veva
Mũtheu ĩtina wa mĩthenya mĩvũthũ.

Kwambata kwa Yesũ ĩtunĩ

(MALIKO 16.19–20;Luka 24.50–53)

6 Na indĩ, yĩla moombanĩte vamwe, mamũkũlya,
maiasya, Mwĩaĩĩ, ũkatũngĩa Isilaeli ũsumbĩ ĩvinda yĩĩ
twĩ nayo? 7Nake amea, Ti ũndũ wenyu kũmanya syathĩ
na mavinda, ala Asa wiĩte ũkũmũnĩ wake mwene. 8Ĩndĩ
mũkoosa vinya, yĩla Veva Mũtheu wĩũka ĩũlũ wenyu:
na mũkeethĩwa mwĩ ngũsĩ syakwa Yelusaleme, na
Yutia yonthe, na Samalia, na kũvika itulu sya nthĩ. 9Na
amina kũneena maũndũ asu, ambatw'a ĩũlũ masyaĩtye;
na ĩthweo yamwosa auma methonĩ moo. 10Na maketee
mũno ĩtunĩ eyĩendee, sisya, aũme elĩ maũngama nao
mekĩĩte ngũa nzaũ; 11nao masya, Inyw'ĩ andũ ma
Kalilii, nĩkĩ mũkũũngama mũkĩsisya ĩtunĩ? Yesũ ũsu,
ũla woswa ĩũlũ ĩtunĩ kuma vala mũĩ, akooka o ta ũu, o
ũndũ mwamwona aithi ĩtunĩ.

Kũnyuvwa kwa mũtũmwa wa ĩkũmi na elĩ

12 Na indĩ maalũka Yelusaleme mauma kĩĩma kĩtawa
Oliveti, kĩla kĩ vakuvĩ na Yelusaleme, mũendo wa
mũthenya wa savato. 13Na malika nthĩnĩ, mambata
mavota nyũmbanĩ ya ĩũlũ, vala mekalaa; Vetelo na
Yoana na Yakovo na Andalea, Vilivu na Thoma,
Valitholomayo na Mathayo, Yakovo wa Alivaio, na
Simoni Nzelote, na Yutasi wa Yakovo. 14Asu onthe
mekalaa na ngoo ĩmwe makĩvoya na kĩthing'ĩĩsyo,
vamwe na ala aka, na Meli, inyia wa Yesũ, na ana-a-
inyia make.

15Na mĩthenya ĩsu Vetelo aũngamie kati wa ana-a-ĩthe,
na asya, (na maĩ aingĩ mombanĩte vamwe, ũtalo woo
waĩ ta ĩana na mĩongo ĩlĩ), 16Ana-a-asa, nĩkwaĩle ũla
ũandĩko wĩanĩw'e, ũla Veva Mũtheu wambie ũneena na
kanyw'a wa Ndaviti ũndũ wa Yutasi, ũla waĩ mũtongoi
wa ala mamũkwatie Yesũ. 17Nĩkwĩthiwa atalĩlanaw'a
naitũ, na nĩwosie kĩanda kyake ũthũkũminĩ ũũ. 18(Na
ĩndĩ mũndũ ũsu athooie mũũnda na ĩtuvi ya ũthũku
wake; na avalũka na ĩvu, aatũkanĩla katĩ, na maa make
onthe metĩka. 19Na ũndũ ũsu wamanyĩkie nĩ onthe ala
matwĩe Yelusaleme; na ũu watumie mũũnda ũsu wĩtwa
kĩthyomonĩ kyoo Akelitama, na ũalyũlo wayo nĩ,
Mũũnda wa nthakame.) 20Nũndũ nĩkũandĩkĩtwe
ĩvukunĩ ya Savuli,

Ũtũo wake nĩwĩthĩwe mũthei,
Na mũndũ o na wĩva ndakaaũtũe:
na,
Ũsyaĩĩsyo wake nĩwoswe nĩ ũngĩ.

21 Kwondũ wa ũu, nĩkwaĩle mũndũ ũmwe wa asu ala
maatĩanĩe naitũ mĩthenya yonthe ĩla Mwĩaĩi Yesũ
wavotaa na kuma katĩ waitũ, 22kuma ũvatiso wa
Yoana, kũvika mũthenya ũla wosiwe ĩũlũ kuma vala
tũĩ, ethĩwe ngũsĩ ya kũthayũũka kwake, vamwe naitũ.
23Na maia andũ elĩ, Yosevu wetawa Valisava, ũla waĩ
na syĩtwa yĩngĩ Yusito, na Mathia. 24Na mavoya,
maiasya, We, Mwĩaĩi, ũla wĩsĩ ngoo sya andũ onthe,
twon'ye ũla ũnyuvĩte wa aa elĩ, 25ose ũthũkũmi na
ũtũme ũũ, ũla waumiwe nĩ Yutasi nĩ kana aende vandũ
vake mwene. 26Nao malimana na wamũvalũkĩla
Mathia; nake atalanĩlwa vamwe na ala atũmwa ĩkũmi
na ũmwe.

MEKO MA ATŨMWA 2

Mũthĩnzĩo wa Veva Mũtheu

1 Na mũthenya wa Vendekosito wavika, meethĩwa
mombanĩte onthe vandũ vamwe. 2Na oyu, o ĩmwe,
kwauma kĩuumo ĩtunĩ ta kĩseve kĩnene kĩiuutana,
nakyo kyausũa nyũmba yonthe vala mekalĩte. 3Na
maumĩlĩlwa nĩ nĩmĩ sya mwaki syĩaanĩtye; na kwĩkalĩla
kĩla mũndũ. 4Na onthe mausũwa nĩ Veva Mũtheu, na
mambĩlĩlya ũneena na ithyomo ingĩ, o ũndũ Veva
wamanengie ũneeni.

5 Na Yelusaleme kwekalĩte Ayuti, akĩi ma Ngai, ala
maumĩte mbaĩnĩ syonthe sya andũ ĩtheo wa ĩtu. 6Na
wasya ũsu weew'ĩka, ĩkomano yakomana, na
yasaanĩw'a, nĩkwĩthĩwa kĩla mũndũ nĩwamewie
maineena na kĩthyomo kyake mwene. 7Na onthe
maseng'a na masũanĩwa, maiasya, Sisyai, andũ aa
onthe meũneena ti Akalilii? 8Na twĩĩw'a ata ithyĩ, kĩla
mũndũ na kĩthyomo kyake mwene, kĩla wasyaiwe
nakyo? 9Avathiani na Ametia na Aelamu, na andũ ala
matwĩe Mesovotamia na Yutia na Kavatosia na Vondo
na Asia, 10na Velikia na Vambilia, na Misili na ngalĩ
sya Livia vakuvĩ na Kulene, na ekali ma ũeninĩ
maumĩte Lomi, Ayuti na avikĩli moo, 11na Akilete na
Alavu, nĩtũkũmew'a aa maineena na ithyomo sitũ
maũndũ manene ma Ngai. 12Na onthe maseng'a, na

masũanĩwa, maiasya ene kwa ene, Ũndũ ũũ wĩonan'ya ata? 13Ĩndĩ angĩ masya, maivũthya, Aa nĩmatoonetw'e nĩ mbinyu mbĩthĩ.

Ũtavan'yo wa Vetelo mũthenya wa Vendikosito

14Ĩndĩ Vetelo, aũngeme na ala ĩkũmi na ũmwe, atũlya wasya wake, na aneena namo, aiasya, Inyw'ĩ aũme ma Yutia, na inyw'onthe ala mũtwĩe Yelusaleme, ũndũ ũũ nũmanyĩke kwenyu, na ĩthukĩĩsyei ndeto syakwa. 15Nĩkwĩthĩwa andũ aa ti atoon'ye, ũndũ mũũtalĩlya; nũndũ no saa itatũ sya mũthenya; 16ĩndĩ ũndũ ũũ nĩ ũla waneeniwe nĩ mwathani Yoeli:

17Na kũkeethĩwa mĩthenyanĩ ya mũminũkĩlyo, easya ũu Ngai,
Ngamĩtulũĩla mĩĩ yonthe Veva wakwa:
Na ana menyu na eĩtu menyu makathana,
Na anake menyu makoona mawoni,
Na atumĩa menyu makaota ndoto:
18Ĩĩ, ĩũlũ wa ngombo syakwa aũme na aka mĩthenyanĩ ĩsu
Ngatulũla Veva wakwa; nasyo ikathana.
19Na ngoonan'ya moseng'yo ĩũlũ ĩtunĩ,
Na syama ĩtheo nthĩ;
Nthakame, na mwaki, na ũtoi wa syũki:
20Syũa yĩkaalyũkw'a yĩthĩwe kĩvindu,
Na mwei wĩthĩwe nthakame,
Mbee wa mũthenya wa Mwĩaĩĩ ũtanoka,
Mũthenya ũla mũnene na mwonan'ye:
21 Na kũkeethĩwa, o ũla ũkekaĩla. Syĩtwa ya Mwĩaĩi nũkatangĩĩwa.

22 Inyw'ĩaũme ma Isilaeli, ĩthukĩĩsyei ndeto ii: Yesũ wa Nasaleti, ũla wonaniw'e nĩ Ngai kwenyu na mavinya na momakyo na syama ila Ngai wekie nake katĩ wenyu, o ũndũ inyw'ĩ ene mwĩsĩ; 23we, anenganiwe o tondũ Ngai watwie na wamanyĩte kuma tene, inyw'i mwamwambie na kũmũaa na moko ma ala ang'endu: 24ũla Ngai wamũthayũũkisye, athaĩtye mawoo ma kĩkw'ũ: nĩkwĩthĩwa kũiaatonyeka alũmw'e nĩkyo. 25Nũndũ Ndaviti aneenie ũvoo wake, aiasya,
Nĩnoonie Mwĩaĩi mbee wa ũthyũ wakwa mavinda onthe;
Nĩkwĩthĩwa we e ngalĩ ya kw'oko kwakwa kwa aũme, nĩ kana ndikathingithangw'e:
26Kwondũ wa ũu ngoo yakwa yaĩ na ũtanu, na ũĩmĩ wakwa watana;
O na ĩngĩ mwĩĩ wakwa ũkatũaa wĩkwatyonĩ:
27 Nũndũ we ndũkatia veva wakwa vala maveva ma akw'ũ mekalaa,
O na ndũkanengane Mũtheu waku one wanangĩko.
28We, nĩwamanyĩthye nzĩa sya thayũ;
We, ũkambusũasya ũtanu na ũthyũ waku.
29 Ana-a-asa, nĩtonya kũneena nenyu vyũ, ũvoo wa mũtũmĩa Ndaviti, kana nĩwakwie na akĩnzĩwa nthĩ, na vala wenzĩĩwe ve o kwitũ kũvika mũthenya ũũ wa ũmũnthĩ. 30Nũndũ aĩ mwathani na amanya kana Ngai nĩwevĩtie kwake na wĩvĩto, atĩ kuma ũsyaonĩ wa kĩnyunyu kyake, akamwĩkalya ũmwe kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ; 31we, onete ũndũ ũsu mbee, aneena ũvoo wa kũthayũũka kwa Klĩsto, kana ndaatiwa vala maveva ma akw'ũ mekalaa, o na mwĩĩ wake ndwaaona wanangĩko. 32Yesũ ũsu Ngai nĩwamũthayũũkisye, naitũ ithyonthe twĩ ngũsĩ sya ũũ. 33Ĩndĩ nĩkwĩthĩwa nĩwaneneviw'e kw'okonĩ kwa aũme kwa Ngai, na oosete kwa Ĩthe ũla watho wa Veva Mũtheu, nĩwonoisye ũndũ ũũ, ũla mũkwona na kwĩw'a. 34Nũndũ Ndaviti ndaaambata ĩtunĩ: ĩndĩ we mwene easya,
Mwĩaĩi amwĩie Mwĩaĩi wakwa, Ĩkala nthĩ ngalĩ ya kw'oko kwakwa kwa aũme,
35Mũvaka natw'a amaitha maku kavĩla ka nyaĩĩ syaku.
36 Kwondũ wa ũu nyũmba yonthe ya Isilaeli ĩmanye vyũ, kana Yesũ ũsu ũla inyw'ĩ mwamwambie, Ngai nũmũtw'ĩte ethĩwe Mwĩaĩi, na ĩngĩ ethĩwe Klĩsto.

37 Na meew'a ndeto isu syamatonya ngoonĩ syoo, na mamwĩa Vetelo na atũmwa ala angĩ, Ana-a-asa, twĩĩka ata? 38Na Vetelo amea, Alyũlai ngoo, na mũivatiswa kĩla mũndũ syĩtwanĩ ya Yesũ Klĩsto, mwone ũekeo wa naĩ syenyu; na mũkoosa mũthĩnzĩo wa Veva Mũtheu. 39Nũndũ watho ũsu nĩ kwondũ wenyu, na kwondũ wa syana syenyu, na kwondũ wa onthe ala me kũasa mũno, o ala maketwa nĩ Mwĩaĩi Ngai waitũ, moke kwake. 40Na akũsĩĩa na ndeto ingĩ nyingĩ, na amataa, aiasya, Ĩtangĩĩei na ũsyao ũũ mũthyoeku. 41Na ĩndĩ ala moosie ndeto yake mavatiswa: na mũthenya ũsu mongeleka andũ ta ngili itatũ. 42Na mekalaa malũlũmĩle momanyĩsyonĩ ma atũmwa, na mũambanĩ, na kũtila kĩmũtũ, na mboya.

Mwĩkalĩle wa Aklĩsto ĩkanisanĩ ya mbee

43Na w'ĩa wamũlika kĩla mũndũ: na momakyo maingĩ na syama nyingĩ syeekwa nĩ atũmwa. 44Na onthe ala meetĩkĩlile maĩ vandũ vamwe, na meethĩwa na mũamba wa syĩndũ syoo syonthe; 45na mathoosya syĩndũ syoo ila maĩ nasyo, na maaana onthe, kĩla mũndũ o ũndũ waĩ na vata wĩana. 46Na kĩla mũthenya mekalaa ĩkalũnĩ na ngoo ĩmwe, na makĩtila kĩmũtũ nyũmbanĩ kwoo, nĩmaĩsaa lĩu woo na mũyo na ngoo ĩmwe, 47makĩmũkumya Ngai, na makyaĩla kwa andũ onthe. Mwĩaĩi, nake, amongelelaa mũthenya na mũthenya ala matangĩĩawa.

MEKO MA ATŨMWA 3

Kũvow'a kwa mũndũ kyonze waĩ mũvoyi

1Na ĩndĩ Vetelo na Yoana mambatie ĩkalũnĩ ĩvinda ya kũvoya, saa kenda. 2Na kwaĩ mũndũ ũmwe wasyaiwe e kyonze, nake akuawa, akaiwa kĩla mũthenya mũomonĩ wa ĩkalũ ũla wĩtawa Mwanakavye, avoye ũtethyo kwa ala mavotaa ĩkalũnĩ; 3nake oona Vetelo na Yoana makĩlika ĩkalũnĩ, amavoya anengwe ũtethyo. 4Na Vetelo, aimũketeea, vamwe na Yoana, asya, Tũsisye. 5Na amasisya, akyasya nũnũũnengwa kĩndũ nĩmo. 6Ĩndĩ Vetelo amwĩa, Ndi na vetha kana thaavu; ĩndĩ kĩla nĩ nakyo, nĩkyo ngũũnenga. Syĩtwanĩ ya Yesũ Klĩsto wa Nasaleti, ĩkinyie. 7Na amũkwata kw'oko kwa aũme kwake amũkĩlya: na kavinda kau nyaĩĩ syake na maleenyũ ma ngũlimũ syake meekĩwa vinya. 8Na

ookĩla na aũngama, na ambĩlĩlya ũkinya; na avota ĩkalũnĩ vamwe nao, aikinya, na aithaanyũkanga, na amũkumya Ngai. 9Na andũ onthe mamwona aikinya na aimũkumya Ngai: 10na mamũmanya, kana niwe ũnekalaa aivoya ũtethyo Mũomonĩ Mwanakavye wa ĩkalũ; mausũwa nĩ kũsaanĩw'a na kũseng'a kwondũ wa ũndũ ũsu wamũkĩtĩkĩa.

Ũtavan'yo wa Vetelo ĩkalũnĩ

11 Na amakwete Vetelo na Yoana, andũ onthe mamombania masembete valasyanĩ ũla wĩtawa wa Solomoni, maiseng'a mũno. 12Na Vetelo oona ũndũ ũsu, amatavya ala andũ, Ĩnyw'ĩ aũme ma Isilaeli, nĩki mũũseng'a nũndũ wa mũndũ ũũ? Kana nĩkĩ mũtũketeea na metho menyu, ta ithyĩ kwa vinya witũ kana ũseo witũ twatuma ũũ ekinyia? 13Ngai wa Avalaamu, na wa Isaka, na wa Yakovo, Ngai wa aasa maitũ, nũmũtaĩĩte Mũthũkũmi wake Yesũ; ũla inyw'i mwamũnenganie, na kũmũleela mbee wa Vilato, yĩla we watw'ĩte athaw'e. 14Ĩndĩ inyw'i mwamũleile Ũla Mũtheu na Mũlũngalu, na mweetya mũnengwe mũaani, 15na mwamũaa ũsu Mũnene wa thayũ; nake Ngai nĩwamũthayũũkisye kũmumya kwa akw'ũ; naitũ twĩ ngũsĩ sya ũndũ ũsu. 16Na kwondũ wa mũĩkĩĩo syĩtwanĩ yake, syĩtwa yake nĩyamũnenga mũndũ ũũ vinya, ũũ mũmwene na mũmwĩsĩ: ĩĩ, mũĩkĩĩo ũsu ũla wĩ kwondũ wake, nĩwamũnenga ũũ wĩanĩu ũũ mũima mũwene inyw'onthe. 17Na yu, ana-a-asa, nĩona kana nĩmweekie ũu kwa kũlea kũmanya, na asumbĩki menyu no ta ũu. 18Ĩndĩ maũndũ ala Ngai wonanisye mbee na makanyw'a ma athani onthe, kana Klĩsto wake akathĩnw'a, nĩweanĩisye ũu. 19Alyũlai ngoo, ĩndĩ, mwĩthyũũe, naĩ syenyu syanangwe, nĩ kana kũtonye kũka mavinda ma ũvuũkyo kuma ũthyũnĩ wa Mwĩaĩi; 20na ĩngĩ kana atonye kũmũtũma Klĩsto ũla waiĩtwe kwondũ wenyu, nake nĩwe Yesũ: 21ũla ĩtu yĩnaaĩlwe nĩ ũmwosa kũvika mavinda ma ũtũnga syĩndũ syonthe syĩthĩwe nzaũ, ala Ngai waneenie na makanyw'a ma athani make atheu, ala mai kw'o kuma tene. 22Nĩ w'o Mose nĩwaneenie aiasya, Mwĩaĩi Ngai akamũkĩlĩlya mwathani kuma kwa ana-a-ĩthe menyu, ũilyĩ takwa; mwĩw'ei maũndũnĩ onthe ala ũkaneena nenyu. 23Na kũkeethĩwa, kana kĩla mũndũ ũtakamwĩthukĩĩsya mwathani ũsu, akaanangwa vyũ na kumw'a katĩ wa andũ. 24Ĩĩ, na athani onthe kuma Samueli na ala mamũatĩĩe ĩtina, o ũndũ maneenie meana, nao nĩmatavanisye ũvoo wa mĩthenya ĩno. 25Inyw'i mwĩ ana ma athani, na ma ũtianĩo ũla Ngai watianĩe na aaĩthe menyu, aimwĩa Avalaamu atĩĩ, Ũsyaonĩ waku mĩvĩa yonthe ya andũ ĩkaathimwa. 26Ngai, amina kũthayũũkya Mũthũkũmi wake, ambie kũmũtũma amũathime inyw'ĩ, aimũthyũũa kĩla ũmwe wenyu mũtie mothũku menyu.

MEKO MA ATŨMWA 4

Vetelo na Yoana me mbee wa Nzama

1 Na makĩneena na andũ, athembi anene na mũnene wa ĩkalũ na Asatukai mamaumĩlĩla, 2makĩw'a woo mũno nũndũ wamo kũmamanyĩsya andũ, na kũtavan'ya ũthayũũkyo wa akw'ũ nthĩnĩ wa Yesũ. 3Na mamakwata na mamekĩa kolokolonĩ kũvika ũnĩ: nĩkwĩthĩwa kwaĩ kũnavika wĩoo. 4Ĩndĩ aingĩ ma ala meewie ndeto meetĩkĩlile; na ũtalo wa aũme weethĩwa ta ngili itano.

5Na ũnĩ ũsu, anene moo na atumĩa na aandĩki meethĩwa mombanĩte vamwe Yelusaleme; 6na Anasi mũthembi mũnene aĩ vo, na Kaiava na Yoana, na Alesanda, na angĩ o ala maĩ ma mbaĩ ya mũthembi mũnene. 7Na mamaia katĩ woo, mamakũlya, Undũ ũsu mũneekie kwa vinya wiva, kana kwa syĩtwa yĩva? 8Nĩvo ĩndĩ Vetelo, ausũĩtwe nĩ Veva Mũtheu, wamasũngĩie, aiasya, Inyw'ĩ asumbĩki ma andũ, na atumĩa, 9ethĩwa nĩtũũkũlw'a ũmũnthĩ ũndũ wa wĩko mũseo ũla ũneekiwe mũndũ kyonze, ũndũ ũnavoiw'e; 10nĩkũmanyĩke kwa inyw'onthe, na kwa andũ onthe ma Isilaeli, kana nĩ kwondũ wa syĩtwa ya Yesũ Klĩsto wa Nasaleti, ũla inyw'ĩ mwamwambie, na Ngai nĩwamũthayũũkisye kũmumya kwa akw'ũ, no kwondũ wa ũsu mũndũ ũũ nũũngeme mbee wenyu e mũima. 11Ũsu nĩwe yĩla ĩvia yavũthiwe nĩ inyw'ĩ aki, nayo yatw'ĩka yĩla ĩnene ya kĩkotonĩ. 12O na kũti ũtangĩĩo kwa ũngĩ o na wĩva w'onthe: nũndũ kũti syĩtwa yĩngĩ ĩtheo wa ĩtu, yĩnengetwe andũ, yĩtwaĩle ithyĩ kũtangĩĩwa nayo.

13Na moona ũnyiau wa Vetelo na Yoana, na mamanya kana nĩ andũ matamanyĩĩtw'e, na mate na ũmanyi, maseng'a; na mamamanya kana maneethĩawa vamwe na Yesũ. 14Na makyona ũla mũndũ ũnavoiw'e aũngeme vamwe nao, maiaatonya kũsũngĩa ũndũ ũsu. 15Ĩndĩ mamatavya maumaale nza kuma nzamanĩ, makũlan'ya ene kwa ene, 16maiasya, Twĩmeka ata andũ aa? Nĩkwĩthĩwa nĩwenekee kwa onthe ala matwĩe Yelusaleme kana kyama kĩnene nĩkĩneekiwe kwondũ wamo; na ithyĩ tũtitonya kũkaĩa. 17Ĩndĩ nĩ kana ũndũ ũũ ndũkanyaĩĩke mbee wa vau andũnĩ, tũmatĩsye, kana maikaneene ĩngĩ na mũndũ syĩtwanĩ yĩu. 18Na mameta, na mameaĩa maikaaneene ĩngĩ nongĩ kana kũmanyĩsya syĩtwanĩ ya Yesũ. 19Ĩndĩ Vetelo na Yoana mamasũngĩa, mamea, Ethĩwa nĩ wa w'o mbee wa Ngai kũmwĩthukĩĩsya inyw'ĩ kwĩ kũmwĩthukĩĩsya Ngai, silai inyw'ĩ: 20nũndũ ithyĩ tũitonya ate o kũneena maũndũ ala twoonie na kwĩw'a. 21Namo, mamatĩsya ĩngĩ, mamalekya, matene ũndũ matonya kũmasilĩla, nũndũ wa andũ; nĩkwĩthĩwa andũ onthe mamũtaĩaa Ngai kwondũ wa ũndũ ũsu ũneekiwe, 22Nũndũ mũndũ ũsu ũla ũneekiwe kyama kyu kya ũvow'a, avikĩtye myaka mbee wa mĩongo ĩna.

Vetelo na Yoana maisyokea anyanyae

23Na mathaw'a, mathi vala ve ala angĩ moo, na mamatavya maũndũ onthe ala mataviw'e nĩ athembi anene na atumĩa. 24Namo, meew'a ũu, mamũkĩlĩlya Ngai mawasya moo na ngoo ĩmwe, maiasya, Ame Mwĩaĩi, nue woombie ĩtu na nthĩ na ũkanga, na syĩndũ syonthe ila syĩ nthĩnĩ wasyo: 25we, ũla waneenie

kwondũ wa Veva Mũtheu, na kanyw'a wa asa waitũ Ndaviti, mũthũkũmi waku, ũkyasya,
Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ malonzanĩlye kĩ,
Na andũ kũsũanĩa maũndũ ma mana?
26Asumbĩ ma nthĩ nĩmetaũĩtye,
Na asumbĩki nĩmoombanie vamwe,
Ĩũlũ wa Mwĩaĩi, na ĩũlũ wa Mwĩtĩkĩw'a mauta wake:
27 nũndũ nĩ w'o ndũanĩ ĩno, Elote na Vondio Vilato vamwe na Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ na andũ ma Isilaeli nĩmoombanie vamwe, ĩũlũ wa Mũthũkũmi waku mũtheu Yesũ, ũla wamwĩtĩkĩsye mauta, 28meke o ala kw'oko kwaku na ũtw'ĩo waku watwie mbee kana methĩwe. 29Na yu, Mwĩaĩi, sisya motĩsyo moo: noinenga ngombo syaku ineene ndeto yaku na ũnyiau w'onthe, 30naku wĩthĩwe ũitambũũkya kw'oko kwaku kũvosya; nĩ kana syama na momakyo mekwe kwondũ wa syĩtwa ya Mũthũkũmi waku mũtheu Yesũ. 31Na mavoya, vala moombanĩte vathingithangw'a; nao mausũwa onthe nĩ Veva Mũtheu, na maneena ndeto ya Ngai na ũnyiau.
Ũndũ ĩkanisa yailyĩ Yelusaleme: mũamba wa syĩndũ syonthe
32 Na nguthu ya ala meetĩkĩlĩte maĩ na ngoo ĩmwe na veva ũmwe: na vai ũmwe waasya kĩndũ o na kĩmwe kya ila waĩ nasyo nĩ kyake mwene; ĩndĩ maĩ na mũamba wa syĩndũ syonthe. 33Na atũmwa maumya ũkũsĩ woo wa kũthayũũka kwa Mwĩaĩi Yesũ na vinya mũnene: na mumo mũnene waĩ ĩũlũ wa onthe. 34Nũndũ vaiaaĩthĩwa ũmwe wamo waanyivĩwa nĩ kĩndũ: nĩkwĩthĩwa ala maĩ na nthĩ kana nyũmba syoo nĩmathooisye, na maete thooa wa syĩndũ ila ithooetw'e, 35mawia maũũnĩ ma atũmwa: na maana kĩla mũndũ, o ũndũ vata wake weanaa.
36 Na Yosevu, ũla wanengiwe syĩtwa ya kelĩ nĩ ala atũmwa, ya Valanava (nayo ũalyũlo wayo nĩ, Mwana wa ũtao), aĩ Mũlivai, ĩndĩ kũsyaĩwa kwake nĩ Kuvolo, 37aĩ na mũũnda, na oothoosya, na aete thooa waw'o aia maũũnĩ ma atũmwa.

MEKO MA ATŨMWA 5

Anania na Savaila

1Ĩndĩ mũndũ ũmwe wetawa Anania, vamwe na Savaila mũka wake, athooisye kĩlungu kyake kya nthĩ, 2na avitha kĩlungu kĩmwe kya thooa wayo, na mũka wake nĩwesĩ, na aete kĩlungu kĩmwe na akia maũũnĩ ma atũmwa. 3Ĩndĩ Vetelo amũkũlya, Anania, nĩkĩ wausũwa ngoo yaku nĩ Satani ũmũtavye Veva Mũtheu ũvũngũ, na kũsiĩĩa ũvithĩte kĩlungu kya thooa wa nthĩ? 4Yĩla waĩ nayo ndĩaĩ yaku mwene? Na yathoow'a, ndĩaĩ ũtonyinĩ waku mwene? Kũilyĩ ata ĩndĩ kwĩkĩa ũndũ ũũ ngoonĩ yaku? Ti andũ watavya ũvũngũ, ĩndĩ wamũtavya Ngai.
5Na Anania eew'a ndeto isu avalũka nthĩ na aumwa nĩ veva: na w'ĩa mũnene wooka ĩũlũ wa onthe ala meewĩe. 6Na anake mookĩla mamũlingĩla ngũa, mamumaalya nza na mamwĩnzĩa nthĩ.
7Na ĩtina ĩvinda ya masaa atatũ, mũka wake ooka atesĩ ũndũ kweekwa, na alika. 8Na Vetelo amwia, Ndavya, mũnathooisye nthĩ thooa o ũsu? Nake amũsũngĩa, Ĩĩ, thooa o ũsu. 9Ĩndĩ Vetelo amwĩa, Kũilyĩ ata inyw'ĩ kwĩw'ana kũmũtata ũla Veva wa Mwĩaĩi? Sisya, nyaĩĩ sya ala mamwinzia mũemeu nthĩ syĩ mũomoni, nao nĩmeũkũkua we. 10Nake avalũka oyu maũũnĩ ma Vetelo, na aumwa nĩ veva: na ala anake mavota meethĩa e mũkw'ũ, na mamumaalya nza na mamwĩnzĩa nthĩ ũtee wa mũũme wake. 11Na w'ĩa mũnene wooka ĩũlũ wa ĩkanisa yonthe, na ĩũlũ wa onthe ala meewie maũndũ asu.

Amanyĩw'a mayĩka syama na kũvosya awau

12 Na syama nyingĩ na momakyo meekiwe andũnĩ na moko ma atũmwa: na onthe maĩ na ngoo imwe valasyanĩ wa Solomoni. 13Ĩndĩ ma ala angĩ vai mũndũ waatata kwĩkwatan'ya nao: ĩndĩ andũ mamataĩaa mũno; 14na etĩkĩli aingĩ mongeleka ngalĩ ya Mwĩaĩi, nguthu nene sya andũ, aũme na aka: 15o na kweethĩwa maimaumaalya awau moo kũmatwaa nzĩanĩ nene, na kũmaia mokomonĩ na mĩkekanĩ, nĩ kana Vetelo aivĩta, nongo kyuu kyake kĩtonye kũkiita ũmwe wamo. 16Na ĩngĩ kwoombana nguthu nene ya andũ ma ndũa ila ithyũlũlũkĩte Yelusaleme, makĩete andũ awau, na ala mathĩnaw'a nĩ maveva mavuku: nao mavow'a onthe.

Vetelo na Yoana me mbee wa Nzama ĩngĩ

17Ĩndĩ mũthembi mũnene ookĩla, na onthe ala maĩ nake (namo nĩ kĩthemba kya Asatukai), nao mausũwa nĩ kĩwĩu, 18na mamakwata atũmwa, mamekĩa kolokolonĩ.
19Ĩndĩ mũlaĩka wa Mwĩaĩi avingũa mĩomo ya kolokolo na ũtukũ, na amaumaalya nza, amea, 20Endai, mũkaũngame ĩkalũnĩ, na mũitavya andũ ndeto syonthe sya Thayũ ũũ. 21Na meew'a ũu mavota ĩkalũnĩ kwĩ masangya, na kũmanyĩsya. Ĩndĩ mũthembi mũnene ooka, na ala maĩ nake, na moomban'ya andũ ma nzama, na atumĩa onthe ma Isilaeli, na matũma andũ mathi kolokolonĩ mamaete. 22Ĩndĩ makanga ala maendie matyaamethĩa kolokolonĩ; na maalũka, matavan'ya ũvoo, 23maiasya, Nyũmba ya kolokolo tweethĩa ĩvingĩtwe, nayo ndĩ na ũndũ, na asũvĩi maũngeme mĩomonĩ: ĩndĩ twavingũa, tũinamwĩthĩa mũndũ nthĩnĩ.
24Na mũnene wa ĩkalũ na athembi anene meew'a ndeto isu, masũanĩwa mũno nĩsyo, na vala ũvoo ũsu wĩvika.
25Na kwooka mũndũ ũmwe amatavya, Sisyai, andũ ala mũneekĩie kolokolonĩ me ĩkalũnĩ maũngeme maimanyĩsya andũ. 26Na ĩndĩ ũla mũnene athi vamwe na makanga na mamaete, ĩndĩ ti kwa vinya; nũndũ nĩmakĩaa andũ maikamakime na mavia. 27Na mamaete, mamaũngamya mbee wa nzama. Na mũthembi mũnene amakũlya, 28aiasya, Tũtineemũvata mũno na vinya kũmanyisya syĩtwanĩ yĩu? Na sisyai, nĩmũsũĩtye Yelusaleme momanyĩsyo menyu, mũkyenda kũete nthakame ya mũndũ ũsu ĩũlũ waitũ.
29Ĩndĩ Vetelo na atũmwa ala angĩ masũngĩa, maiasya, Mũvaka tũmwĩw'e Ngai mbee wa kũmew'a andũ.
30Ngai wa asaa maitũ nĩwamũthayũũkisye Yesũ, ũla inyw'ĩ mwamũaie, mũimwamba mũtĩnĩ. 31Ĩndĩ we Ngai nũmũnenevetye kw'okonĩ kwake kwa aũme, ethĩwe Mũnene na Mũtangĩĩi, amanenge Isilaeli

ũalyũlo wa ngoo, na ũekeo wa naĩ. 32Na ithyĩ twĩ ngũsĩ sya maũndũ asu; na Veva Mũtheu nake no ta ũu, ũla Ngai ũnengete ala mamwĩw'aa.
33 Namo meew'a ũu matemwa ngoonĩ, na menda kũmoaa. 34Ĩndĩ mũndũ ũmwe Mũvalisi, wetawa Kamalieli, mũmanyĩsya mũnene wa mĩao, ũla wataĩawa nĩ andũ onthe, aũngama nzamanĩ, na atw'a mamaumaalye andũ asu nza kavinda kanini. 35Nake amea, Inyw'ĩ aũme ma Isilaeli, ĩsũvĩei ene ũndũ wa andũ aa, ũndũ mũkilĩlye kwĩka. 36Nikwĩthĩwa mbee wa mĩthenya ĩno Theutasi nũnookĩlile, aimatavya andũ nĩwe ĩkũ; na andũ aingĩ mamũatĩĩa, ũtalo woo wavikĩte ta maana ana: nake nĩwoaiwe; na onthe ala mamwĩw'aa manyaĩĩkw'a, meethĩwa ti kĩndũ. 37Ĩtina wa mũndũ ũsu, anookĩla Yutasi, mũndũ wa Kalilii, mĩthenya ĩsu ya kũandĩkwa, nake akusya andũ amwe mamũatĩĩa: nake aaa; na onthe, o ala mamwĩw'aa, manyaĩĩkw'a. 38Yu nĩmwĩa inyw'ĩ, Isiĩĩei na andũ aa, nũmaeke: nũndũ ethĩwa nzama ĩno kana wĩa ũũ nĩ wa andũ, ũkaanangwa: 39ĩndĩ ethĩwa nĩ wa Ngai, mũtikatonya kũmananga; mũikese kwoneka mũkyũkita na Ngai. 40Na meew'a ndeto syake; na mameta atũmwa mbee woo, mamakũna na mameaĩa maikaneene syĩtwanĩ ya Yesũ, na mamaeka mathi. 41Namo ĩndĩno mauma mbee wa nzama, maitana nũndũ nĩmatalĩlwe kwĩthĩwa nĩmaĩlwe nĩ kwanangĩwa ndaĩa nũndũ wa Syĩtwa yĩu. 42Na mĩthenya yonthe, ĩkalũnĩ na nyũmbanĩ kwoo, maiaaeka kũmanyĩsya na kũtavan'ya ũvoo mũseo wa Yesũ kana nĩwe Klĩsto.

MEKO MA ATŨMWA 6

Kũnyuvwa kwa ala aũme mũonza

1 Na mĩthenya ĩsu, yĩla ũtalo wa amanyĩw'a waĩ ũkingĩva, kwookĩla mũnyungunyĩsyo wa Ayuti ma Ũkiliki ĩũlũ wa Aevelania, nũndũ wa aka moo ndiwa kũlea kũnengwa nesa ũtethyo ũla wanenganawe kĩla mũthenya. 2Na ala ĩkũmi na elĩ mameta nguthu ya amanyĩw'a moke kwamo, na mamea, Kũtiaĩle ithyĩ kũtia ndeto ya Ngai, na kũthũkũma maũndũnĩ ma mesa. 3Kwondũ wa ũu, ana-a-asa, nyuvai katĩ wenyu aũme mũonza me na nguma nzeo, mausũĩtwe nĩ Veva na ũĩ, ala tũtonya kũmaia kwondũ wa wĩa ũũ. 4Ĩndĩ ithyĩ tũkekalaa tũlũlũmĩle mboyanĩ na ũthũkũminĩ wa ĩla ndeto. 5Na ndeto ĩsu yendeesya ĩla nguthu yonthe: na mamũnyuva Sitivini, mũndũ wusũĩte mũĩkĩĩo na Veva Mũtheu, na Vilivu, na Volokolo, na Nikanoli, na Timona, na Valimena, na Nikola mũvikĩli wa Kĩyuti wa Andiokia: 6na asu mamaia mbee wa atũmwa: na mavoya, mamailĩĩla moko.
7 Na ndeto ya Ngai yeana; na ũtalo wa amanyĩw'a waingĩvw'a mũno Yelusaleme; na nguthu nene ya athembi yalika ũla mũĩkĩĩonĩ.

Kũkwatwa kwa Sitivini na kũtwawa mbee wa nzama

8Na Sitivini, ausũĩte mumo na vinya, eeka momakyo manene na mawonan'yo andũnĩ. 9Ĩndĩ kwookĩla amwe ala maĩ ma ĩsinakoke yĩla yĩtawa ya Alivelitino, na ya Akulene, na ya Aalesandalia, na ya ala ma Silisia na Asia, maikananĩa na Sitivini. 10Na matyaatonya kũsiĩĩa ũĩ wake na Veva ũla waneenie naw'o. 11Na ĩndĩ mew'ana na maisye, Nĩtwĩw'ĩte ũsu aineenea Mose na Ngai ndeto sya ũumano. 12Na mamaingĩanĩsya andũ, na atumĩa, na aandĩki, na mamũkĩlĩla, mamũkwata, na mamũete nzamanĩ, 13na mamũũngamĩsya ngũsĩ sya ũvũngũ, ila syaisye, Mũndũ ũũ ndaekaa ũneenea vandũ vaa vatheu na ĩla mĩao ndeto: 14nũndũ nĩtwĩw'ĩte aiasya kana Yesũ ũsu wa Nasaleti akaananga vandũ vaa, na kũalyũla syĩthĩo ila twanengiwe nĩ Mose. 15Na onthe ala mekalĩte nzamanĩ, maimũketeea na metho moo, moona ũthyũ wake ũilyĩ ta ũthyũ wa mũlaĩka.

MEKO MA ATŨMWA 7

Ũtavan'yo wa Sitivini

1Na mũthembi mũnene amũkũlya Sitivini, Nĩw'o mailyĩ maũndũ asu? 2Na asũngĩa,
Ana-a-asa na aasa, ĩthukĩĩsyei: Ngai ũla ũtaĩawa amumĩlĩle asa waitũ Avalaamu, yĩla watwĩe nthĩ ya Mesovotamĩa, atanamba ũtũa nthĩ ya Aalani, 3na amwĩa, Uma nthĩ ĩno yaku, ũtie andũ maku, ũthi nthĩ ĩla ngakwon'ya. 4Na ĩndĩ auma nthĩ ya Akalitei, na atũa nthĩ ya Aalani: na yĩla ĩthe wake wakwie, Ngai amũthamya amũete nthĩ ĩno, ĩla mũtwĩe yu: 5na ndaamũnenga ũtiĩwa wayo, aiee, o na veana kwia ũnyaĩĩ wake: na amwatha kana akamũnenga nthĩ ĩno yĩthĩwe ng'ũndũ yake, na ya ũsyao wake ĩtina wake, yĩla ũtaĩ mwana. 6Na Ngai aneena ũu, kana ũsyao, wake ũkekala ũeni nthĩ ngeni, na kana makatuwa ngombo syoo, na kwĩkwa naĩ, ĩvinda ya myaka maana ana. 7Na mbaĩ ĩla makethĩwa ngombo syayo ngamĩsilĩla, aisye ũu Ngai: na ĩtina wa ũu makauma nthĩ ĩsu, na kũnthũkũmĩa vaa. 8Na amũnenga ũtianĩo wa nzaĩko: na ĩndĩ Avalaamu amũsyaa Isaka, na amwaĩka mũthenya wa nyanya; na Isaka amũsyaa Yakovo, na Yakovo amasyaa ala atumĩa maitũ ĩkũmi na elĩ. 9Na atumĩa asu mamwĩw'ĩe Yosevu kĩwĩu, na mamũthoosya athi Misili: na Ngai aĩ nake, 10na amumya mathĩnanĩ make onthe, na amũnenga waĩlu na ũĩ mbee wa Valao, mũsumbĩ wa Misili; na amũtw'a ngavana ĩũlũ wa Misili na ĩũlũ wa nyũmba yake yonthe. 11Na kwooka yũa ĩũlũ wa nthĩ yonthe ya Misili na ya Kanaani, na ũnyamao mũnene: na aasa maitũ maiaaona syĩndũ sya ũmavũn'ya. 12Ĩndĩ Yakovo eew'a kana lĩu wĩ Misili, amatũma aasa maitũ, ya mbee. 13Na ya kelĩ Yosevu eeyumbũla kwa ana-a-ĩthe make; na mbaĩ ya Yosevu yamanyĩka kwa Valao. 14Na Yosevu atũmana Yakovo ĩthe wake, amwĩta oke kwake na andũ make onthe, andũ mĩongo muonza na atano. 15Na Yakovo atheea alika Misili; na akw'a, we na aasa maitũ; 16nao makuwa matwawa Sekemu, na maiwa mbũanĩ ĩla Avalaamu wathooie na thooa wa vetha kwa ana ma Amolu nthĩ ya Sekemu. 17Ĩndĩ ĩvinda ya watho ũla Ngai wamũnengie Avalaamu yathengeea, andũ asu meana na maingĩva nthĩ ya Misili, 18mũvaka kwookĩla mũsumbĩ ũngĩ ĩũlũ wa Misili, ũtaamwĩsĩ Yosevu.

19Ũsu amĩkĩe mbaitũ ũseleke, na kũmeka naĩ aasa maitũ, kana mekye tũũkenge twoo ĩtheka tũikethĩwe thayũ. 20Na ivĩnda yĩu Mose asyawa, nako kaĩ kanake mũno; na kaeewa nyũmbanĩ ya ĩthe myei ĩtatũ: 21na kekw'a ĩtheka, mwĩĩtu wa Valao akosa, akaea akatw'a mwana wake. 22Na Mose amanyĩiw'e ũĩ w'onthe wa Amisili; nake aĩ mwai ndetonĩ syake na mekonĩ make. 23Ĩndĩ avikya myaka yake mĩongo ĩna, kwamũlika ngoonĩ yake kũenda kũmasisya ana-a-ĩthe make, ana ma Isilaeli. 24Na akyona ũmwe wamo akĩnyamaw'a, amũtetheesya, na amũĩvanĩĩsya ũsu wanyamaaw'a, na amũaa ũla Mũmisili: 25nake atalĩlya kana ana-a-ĩthe nimamanyite kana Ngai nũmanengete wovosyo na kw'oko kwake; ĩndĩ matyaamanya. 26Na ũnĩ ũsu amaumĩlĩla maiũkita, nake enda ũmew'anĩthya ĩngĩ, aimea, Mavwana, mwĩ ma ĩthe ũmwe; nikĩ mũkwĩkana nai? 27Ĩndĩ ũla ũmwĩkĩte ũngĩ naĩ amũluuta, aisya, Ũtw'ĩtwe mũnene na mũsili ĩũlũ waitũ nũũ? 28Wĩenda ũmbũaa, ũndũ ũnamũaie Mũmisili ĩoo? 29Na Mose akĩa nũndũ wa ndeto isu, na atw'ĩka mwĩkali wa ũeninĩ nthĩ ya Mitiani, na asyaĩa ana elĩ kw'o. 30Na avikya myaka mĩongo ĩna e kw'o, aumĩlĩlwa nĩ mũlaĩka ũmũĩnĩ wa mwaki wĩ kakuthunĩ, weũnĩ wa kĩĩma kya Sinai. 31Na Mose awona, aseng'w'a nĩ woni ũsu: na akĩthengeea asisye, kwooka wasya wa Mwĩaĩi, ũiasya, 32Nyie nĩ Ngai wa aaĩthe maku, Ngai wa Avalaamu, na wa Isaka, na wa Yakovo. Na Mose atetema, na akĩa kũsisya. 33Na Mwĩaĩi amwĩa, Umya iatũ maũũnĩ maku: nũndũ vandũ vau ũũngeme nĩ nthĩ ntheu. 34Nyie nĩnonete nesa monyamao ma andũ makwa me Misili, na nĩnĩw'ĩte kũluma kwo, nakwa natheea kũmatangĩĩa: na yu ũka, nĩngũũtũma Misili. 35Mose ũsu ũla maleile, maiasya, Ũtw'ĩtwe mũnene na mũsili nũũ? Nĩwe watũmiwe nĩ Ngai ethĩwe mũnene, na ĩngĩ ethĩwe mwovosya kwondũ wa kw'oko kwa mũlaĩka ũla wamumĩlĩle kakuthunĩ. 36Mũndũ ũsu amatongoesye, akĩka momakyo na syama nthĩ ya Misili, na Ukanganĩ Mũtune, na weũni, ĩvinda ya myaka mĩongo ĩna. 37Mose ũsu nĩwe ũla wamatavisye ana ma Isilaeli, Ngai akamũkĩlĩlya mwathani kuma kwa ana-a-ĩthe menyu, ũilyĩ takwa. 38Ũsu nĩwe ũla waĩ ũmbanonĩ weũnĩ, vamwe na mũlaĩka ũla waneenie nake kĩĩmanĩ kya Sinai, na vamwe na aasa maitũ: ũla wosie ndeto syĩ thayũ atũnenge ithyĩ: 39na aasa maitũ maiaaĩtĩkĩla kũmwĩw'a, ĩndĩ mamũluuta kũasa, na ngoonĩ syoo maalũka Misili, 40Aluni, Tũseũvĩsye ngai ila syĩtũtongoeasya: nũndũ Mose ũsu, ũla watumisye nthĩ ya Misili, tũtyĩsĩ ũndũ ũmũkwatĩte. 41Na mĩthenya ĩsu maseũvya mũvw'anano wa kasaũ ka ng'ombe, na mootwaĩa mũvw'anano ũsu nthembo, na kũtanĩa mawĩa ma moko moo. 42Ĩndĩ Ngai eethyũũa, na aekana nao mathũkũme nguthu ya ĩtunĩ; o ũndũ kũandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya athani, atĩĩ,

Mwaandetee nyie indo mbũae na nthembo sya kũtonywa

Ĩvinda ya myaka mĩongo ĩna weũnĩ, inyw'ĩ nyũmba ya Isilaeli?

43Na inyw'ĩ mwakuĩte kakalũ ka Moleki,

Na ndata ya ĩla ngai yetawa Levani,

Mĩvw'anano ĩla mwaseũvisye mũmĩthaithe:

Nakwa ngatuma mũenda mwĩ atave kũasa kũvĩta Mbaviloni.

44 Aasa maitũ maĩ na ũla wĩkalo wa ũkũsĩ weũnĩ, o ũndũ Mose weaĩwe nĩ ũla waneenie nake, kana ayĩseũvye kwĩanana na ngelekan'yo ĩla wonie. 45Naw'o aasa maitũ nĩmookuanasya, na kũete me na Yosua, yĩla malikile kũmĩmeesya nthĩ sya i mbai ila Ngai walũngilye mbee wa mothyũ ma aasa maitũ kũvika mĩthenya ya Ndaviti; 46ũla wonie waĩlo vala ve Ngai, nake nĩwendie kũmwonea Ngaĩ wa Yakovo wĩkalo. 47Ĩndĩ Solomoni amwakĩa nyũmba. 48Ĩndĩ Ũla Wĩ lũlũ wa Onthe ndekalaa nthĩnĩ wa nyũmba syakĩtwe na moko; o ũndũ mwathani waitye,

49Ĩtu nĩ kĩvĩla kyakwa kya ũsumbĩ,

Na nthĩ nĩ kavila kakwa ka nyaĩĩ syakwa;

Mwĩaĩĩ easya, Mũkambakĩa nyũmba ĩilyĩ ata?

Kana nĩ vandũ vailyĩ ata vala ngathũmũa?

50Ti kw'oko kwakwa kwoombie syĩndũ ii syonthe?

51 Inyw'ĩ mwĩ na ngingo nyũmũ, na ngoo syenyu na matũ menyu mate maike, mĩthenya yonthe nĩmũmũsiĩĩaa Veva Mũtheu: o ũndũ aaĩthe menyu meekie, nĩw'o inyw'ĩ mwĩkaa. 52Nĩ mwathani wĩva ũla aaĩthe menyu mataamũthĩn'ya? Na ĩngĩ nĩmamoaie ala mambie ũmwon'ya kũka kwa Ũla Mũlũngalu; na ũsu inyw'ĩ yu nĩmũtw'ĩkĩte amũvũnyanĩi na amũai; 53inyw'ĩ ala mwoosie ĩla mĩao ũndũ kwatwiwe nĩ alaĩka, na mũtyaamĩkwata.

Kĩkw'ũ kya Sitivini

54 Na meew'a maũndũ asu, matemwa ngoonĩ syoo, na mamũvevetanĩsye maeo moo. 55Ĩndĩ ausũĩtwe nĩ Veva Mũtheu, ang'elela aketee ĩtuni, na oona ũtheu mũtisu wa Ngai, na Yesũ aũngeme ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa Ngai, 56na asya, Sisya, nĩngwona ĩtu yĩvingũkĩte, na ũla Mwana wa mũndũ aũngeme ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa Ngai. 57Ĩndĩ makaya na wasya mũnene, na malinda matũ moo, mamũthaanyũkĩa na ngoo ĩmwe; 58mamũkusũlan'ya mamũtwaa ũtee wa ndũa, na mamũkimanga na mavia: na ila ngũsĩ syaia ngũa syoo maũũnĩ ma mwanake wĩtawa Saulo. 59Na mamũkimanga Sitivini, aimwĩkaĩla Mwĩaĩi, ayasya, Mwĩaĩi Yesũ, osa veva wakwa. 60Nake atulya ndu, na aneena na wasya mũnene, Mwĩaĩi, ndũkamatalĩle naĩ ĩno. Na amina ũneena ũu, akoma.

MEKO MA ATŨMWA 8

Kũthĩnw'a na kũnyaĩĩkw'a kwa Aklĩsto

1 Na Saulo oona nĩ ũseo kũawa kwake. Na mũthenya ũsu kwambĩlĩlya ũnyamao mũnene ĩũlũ wa ĩkanisa yĩla yaĩ Yelusaleme; na manyaĩĩkw'a onthe ivalonĩ sya Yutia na Samalia, ate o ala atũmwa. 2Na andũ ala mamũkĩaa Ngai mamwĩnzĩa Sitivini nthĩ, na mamũĩĩa mũno. 3Ĩndĩ Saulo aananga ĩkanisa mũno, aivota kĩla nyũmba, aimakusũlan'ya aũme na aka aimekĩa kolokolonĩ.

Vilivu e nthĩ ya Samalia
4Kwondũ wa ũu asu ala manyaĩkĩtw'e maendaa maitavan'ya ũla ũvoo mũseo. 5Na Vilivu atheea alika ndũanĩ ya Samalia, na amũtavan'ya Klisto kw'o. 6Na makomano meethukĩĩsye na ngoo ĩmwe maũndũ ala maneeniwe nĩ Vilivu, yĩla meewie, na moonie mawonan'yo ala wekie. 7Nĩkwĩthĩwa maveva mavuku nĩmamaumie aingi ala maĩ namo, maikaya na wasya mũnene: na aingi maaĩte mamutha, na ala mathuaa, mavow'a. 8Na kweethĩwa ũtanu mũnene ndũanĩ ĩsu.
Simoni ũla mũndũ mũe
9Ĩndĩ kwaĩ mũndũ ũmwe, syĩtwa yake wetawa Simoni, ũla tene wekaa ũoi ndũanĩ ĩsu, aimaseng'ya andũ ma Samalia, akĩyĩta mwene mũndũ mũnene: 10na onthe mamwĩthukĩĩasya kuma ũla mũnini kũvika ũla mũnene mbee, maiasya, Mũndũ ũũ nĩwe ũla ũtonyi wa Ngai ũla wĩtawa Mũnene. 11Na mamwĩthukĩĩasya, nũndũ amaseng'etye na mooi make ĩvinda ĩasa. 12Ĩndĩ meetĩkĩla Vilivu aitavan'ya ũla ũvoo mũseo wa ũsumbĩ wa Ngai na syĩtwa ya Yesũ Klĩsto, mavatiswa, aũme na aka. 13Na Simoni nake mwene nĩwetĩkĩlile: na avatiswa ekalaa vamwe na Vilivu; na akyona syama na mavinya manene ala meekiwe aseng'a.
Vetelo na Yoana me nthĩ ya Samalia
14 Na atũmwa ala maĩ Yelusaleme meew'a kana Samalia nĩmosete ndeto ya Ngai, mamatũma Vetelo na Yoana kw'o: 15nao, matheea kw'o, mamavoyea, nĩ kana mose Veva Mũtheu: 16nĩkwĩthĩwa ndaĩ anamba ũmatheeea o na ũmwe woo: ate o nĩmavatisĩtwe syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi Yesũ. 17Na ĩndĩ mamailĩĩla moko moo, na moosa Veva Mũtheu. 18Na Simoni oona kana Veva Mũtheu anenganwe ũndũ wa kwilĩĩlwa moko ma atũmwa, amaetee mbesa, 19aiasya, Nengai nakwa vinya ũũ, nĩ kana o ũla nĩilĩĩla moko makwa ose Veva Mũtheu. 20Ĩndĩ Vetelo amwĩa, Mbesa syaku nĩsyae vamwe naku, nũndũ wĩasya ũkoosa mũthĩnzĩo wa Ngai ũndũ wa mbesa. 21Ndwĩ na kĩlungu kana kĩanda ũndũnĩ ũũ: nĩkwĩthĩwa ngoo yaku ndĩaĩlĩte mbee wa Ngai. 22Alyũla ngoo ĩndĩno ũndũ wa ũthũku ũũ waku, noimũvoya Mwĩaĩi, no kwĩthĩwa akakũekea ũlilikano ũsu wa ngoo yaku. 23Nũndũ nĩngwona wĩ ũũ ta nyongo na wĩ wovonĩ wa ũthũkũ. 24Na Simoni asũngĩa, asya, Mboyeai inyw'ĩ kwa Mwĩaĩi, nĩ kana maũndũ asu mwasya maikangwate, o na ũmwe.
25Namo ĩndĩ, maumĩlya ũkũsĩ na kũneena ndeto ya Mwĩaii, maalũka Yelusaleme, na matavan'ya ũvoo mũseo mĩsyĩ mingĩ ya Asamalia.
Vilivu na mũndũ mũvakũe wa Ethiovia
26Ĩndĩ mũlaĩka wa Mwĩaĩi aneena na Vilivu, aiasya, Ũkĩla, ũthi ngalĩ ya itheo kũvika nzĩa ĩla yumĩte Yelusaleme kũvika Ngasa: na kw'o nĩ weũ. 27Nake ookĩla, athi: na sisya, mũndũ wa Ethiovia, mũndũ mũvakũe ũla waĩ na ũkũmũ mũnene ĩtheo wa Kandake, mũsumbĩ mũndũ mũka, wa Aethiovia, nake nĩwe ũla waiĩtwe ĩũlũ wa syĩndũ syake syonthe, ũla wokĩte Yelusaleme ũndũ wa kũthaitha; 28na aalũkĩte ailyĩ ngalĩnĩ yake, aisoma ĩvuku ya mwathani Isaia. 29Na Veva amwĩa Vilivu, Thengeea vakuvĩ, ũendan'ye na ngalĩ ĩsu. 30Na Vilivu asemba vala ũĩ, na eew'a aisoma ĩvuku ya mwathani Isaia, na amũkũlya, Nũũmanya ũu ũũsoma? 31Nake amũsũngĩa, Nĩmanya ata ndeũtongoew'a nĩ mũndũ? Na amwĩsũva Vilivu ambate ekale nake. 32Na kĩlungu kya maandĩko kĩla wasomaa nĩ kĩĩ,
Atongoew'e kũthi kũthĩnzwa ta ĩlondu;
Na ta katena ka ĩlondu kavindĩtye mbee wa ũla ũkatilaa maw'ĩa,
Nake no ta ũu, ndaathamũkan'ya kanyw'a wake:
33Wĩnyivyonĩ wake kũsilĩlwa katĩ kwavetwa:
Nũũ ũla ũkonan'ya ũsyao wake?
Nĩkwĩthĩwa thayũ wake nũvetetwe nthĩ.
34Na ũla mũndũ mũvakũe amũsũngĩa Vilivu, amwĩa, Nĩngũũvoya, mwathani ũsu eneena ndeto ii nũndũ waũ? Nĩ ũvoo wake mwene, kana nĩ mũndũ ũngi? 35Na Vilivu aathamya kanyw'a wake, na amũtavya ũvoo mũseo wa Yesũ, akyambĩlĩlya na maandĩko asu. 36Na maendete nzĩani, mavika vandũ ve manzĩ; na mũndũ ũsu mũvakũe asya, Sisya, manzĩ ti aa; nĩ ũndũ wĩva ũnziĩĩa ndikavatiswe? 37(Vilivu asũngĩa, amwĩa, Ethĩwa nĩwĩtĩkĩlĩte na ngoo yaku yonthe, nũtonya. Nake amũsũngĩa, amwĩa, Nĩngwĩtĩkĩla kana Yesũ Klĩsto nĩ Mwana wa Ngai.) 38Na eeaa ngalĩ iũngame: na matheea me elĩ manzĩnĩ, Vilivu na ũla mũvakũe; na Vilivu amũvatisa. 39Na mauma manzĩnĩ, Veva wa Mwĩaĩi amũvulya Vilivu; na ũla mũndũ mũvakũe ndaamwona ĩngĩ, nĩkwĩthĩwa aendie na nzĩa yake akĩtana. 40Ĩndĩ Vilivu ooneka Asoto: na avĩtĩle ku nĩwatavanasya ũla ũvoo mũseo ndũanĩ syonthe, mũvaka avika Kaisalea.

MEKO MA ATŨMWA 9
Kũtangĩĩwa kwa Saulo
(MEKO MA ATŨMWA 22.6–16;26.12–18)
1 Ĩndĩ Saulo nake, kũveva kwake kwaĩ kũmakan'ya na kũmoaa amanyĩw'a ma Mwĩaĩi, aenda kwa mũthembi mũnene, 2na amwĩtya mavalũa ma ũthi nao Ndamasiku masinakokenĩ, nĩ kana oona andũ ma ĩla Nzĩa, o na ethĩwa nĩ aũme kana aka, amaete me ove Yelusaleme. 3Nake aendete na nzĩa, kweethĩwa aithengeea vakuvĩ na Ndamasiku: na oyu, o ĩmwe, kyeni kyauma ĩtunĩ kyakena ngalĩ syake syonthe: 4nake avalũka nthĩ, na eew'a wasya ũineena nake, Saulo, Saulo, nĩkĩ ũũnthĩn'ya? 5Nake akũlya, Nue ũũ, Mwĩaĩi? Nake amũsũngĩa, Ninyie Yesũ ũla ũũthĩn'ya: (nĩ vinya kwaku kũtheela mũsenge. 6Nake aitelema na kũseng'a, asya, Mwĩaĩi, wĩenda nĩke ata?) Amwĩa, Ũkĩla, ũvote ndũanĩ, na ũkatavw'a ũndũ waĩle kwĩka. 7Na andũ ala maendanĩtye nake maũngama makilĩtye ki, makĩw'a wasya, ĩngĩ maiaaona mũndũ. 8Na Saulo ookĩla nthĩ; na asalukya metho make, ndaaona kĩndũ; na mamũtongoesya mamũkwete kw'oko, na mamũtwaa Ndamasiku. 9Nake ekala mĩthenya ĩtatũ atekwona, na ateũya kana kũnyw'a.

Saulo e Ndamasiku
10 Na kwaĩ mũmanyĩw'a ũmwe Ndamasiku, wetawa Anania; na Mwĩaĩi aneena nake woninĩ, amwĩta, Anania. Nake eetĩka, Sisya, ninyioo Mwĩaĩi. 11Na Mwĩaĩi amwĩa, Ũkila, ũthi nzĩanĩ ĩla yĩtawa Ndũngalu, noikũlya nyũmbanĩ ya Yutasi mũndũ ũmwe wĩtawa Saulo, mũndũ wa Taliso: nũndũ sisya, nũnũũvoya; 12na nĩwonete mũndũ wĩtawa Anania aivota, na akilĩĩla moko ĩũlũ wake, nĩ kana atonye kũnengwa kwona. 13Ĩndĩ Anania amũsũngĩa, Mwĩaĩi, nĩnĩw'ĩte na andũ aingĩ ũvoo wa mũndũ ũsu, ũndũ wĩkĩte atheu maku kũya Yelusaleme mothũku maingĩ: 14na vaa e na ũkũmũ wumĩte kwa athembi anene amove onthe ala mawetaa syĩtwa yaku. 15Ĩndĩ Mwĩaĩi amwia, Enda: nĩkwĩthĩwa we nĩ mũio mũnyuve kwakwa, wa ũkua syĩtwa yakwa kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, na asumbĩ, na andũ ma mbaĩ ya Isilaeli: 16nũndũ nyie, ngamwon'ya maũndũ ũndũ meana, ala matatĩa ũmũkwata kwondũ wa syĩtwa yakwa. 17Na Anania athi, na alika nyũmba; na aimwilĩĩla moko make asya, Mwana-a-asa Saulo, ũla Mwĩaĩi nĩwandũma, nake nĩwe Yesũ, ũnakumĩlĩle nzĩanĩ ĩla ũnookĩte nayo, nĩ kana ũtonye kũnengwa kwona na kusũwa nĩ Veva Mũtheu. 18Na oyuyu kwavalũka syĩndũ kuma methonĩ make ta makwaũ, nake anengwa kwona; na ookĩla na avatiswa; 19na ĩndĩ aya lĩu na eethĩwa na vinya.
Nake ekala vamwe na amanyĩw'a ala maĩ Ndamasiku mĩthenya ĩmwe. 20Na oyu masinakokenĩ amũtavan'ya Yesũ kana nĩwe Mwana wa Ngai. 21Na onthe ala mamwĩwie maseng'a, na masya, Ũũ tiwe ũla ũnamanangaa ala manayĩkaĩlaa syĩtwa yĩĩ Yelusaleme? Nake anookĩte vaa kwondũ wa ũu, nĩ kana amatwae me ove kwa athembi anene. 22Ĩndĩ Saulo ongeleka kũya vinya, na aimakĩlya ũĩ Ayuti ala matwĩe Ndamasiku, akyonan'ya kana ũsu nĩwe Klĩsto.
23 Na mĩthenya mingĩ yavĩta, Ayuti masaman'ya vamwe, mamũae: 24ĩndĩ nzama yoo yamanyĩka nĩ Saulo. Nao mamwoveesya mbingĩlonĩ mũthenya na ũtukũ, kana matonye kũmũaa: 25ĩndĩ amanyĩw'a mamwosa na ũtukũ na mamũtheelelya ũvainĩ e kĩkavũnĩ.
Saulo e Yelusaleme na Taliso
26 Na avika Yelusaleme, atata kwĩyosan'ya na amanyĩw'a: na onthe nĩmamũkĩaa, matekwĩtĩkĩla kana we nĩ mũmanyĩw'a. 27Ĩndĩ Valanava amwosa, na amũete kwa atũmwa, na amatavya ũndũ wamwonie Mwĩaĩi nzĩanĩ, na ũndũ waneenie nake, na ũndũ watavanisye na ũkũmbaũ syĩtwanĩ ya Yesũ ku Ndamasiku. 28Na aĩ vamwe nao akĩlika na akyumaala Yelusaleme, 29akĩtavan'ya na ũkũmbaũ syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi: na aneena na aikananĩa na Ayuti ma Ũkiliki; ĩndĩ mamantha ũmũaa. 30Na ana-a-ĩthe mamanya mamũtheesya Kaisalea, na mamwĩa athi Taliso.
31Na ĩndĩ ĩkanisa ya nthĩ yonthe ya Yutia na Kalilii na Samalia yaĩ na mũuo, na kwakĩka, na kũendeea kũmũkĩa Mwĩaĩi, na ũkiakisyonĩ wa Veva Mũtheu, na yaingĩva.

Vetelo aivosya andũ Lita
32Na kweethĩwa, Vetelo aianganga ku kw'onthe, atheea kwa atheu ala matwĩe Lita. 33Na ku oona mũndũ, syĩtwa yake Ainea, ũla wamamĩte ũkomonĩ wake myaka nyanya; nĩkwĩthĩwa aĩ mwau mamutha. 34Na Vetelo amwĩa, Ainea, Yesũ Klĩsto nũnũũkũvosya: ũkĩla walan'ye ũkomo waku. Na oyu ookĩla 35Na onthe ala matwĩe Lita na Saloni mamwona, na mamwĩthyũũĩa Mwĩaĩi.
Ndolokasi aithayũũkw'a
36Na Yova kwaĩ mũmanyĩw'a ũmwe wetawa Tavitha, ũalyũlo wayo nĩ, Ndolokasi: mũndũ mũka ũsu ausũĩte meko maseo ala wekaa vamwe na kumya motethyo. 37Na mĩthenya ĩsu akwatwa nĩ ũwau, na akw'a: na mamũthambya, mamwia nyũmbanĩ ya ĩũlũ. 38Na nĩkwĩthĩwa ndũa ya Lita yaĩ vakuvĩ na Yova, ala amanyĩw'a meew'a kana Vetelo e kw'o, mamatũma andũ elĩ kwake, maimwĩsũva, makyasya, Ndũkekale, ũka kwĩtũ. 39Na Vetelo ookĩla na aendan'ya nao. Na avika, mambata nake nyũmbanĩ ĩla ya ĩũlũ: na aka ndiwa onthe maũngama nake makĩĩa, na maimwon'ya itonyeo na ngũa syonthe ila Ndolokasi watumĩte, yĩla waĩ vamwe nao. 40Ĩndĩ Vetelo amaumaalya onthe, na atulya ndu, avoya; na eethyũũa elekela kimba, asya, Tavitha, ũkĩla. Nake asalukya metho; na amwona Vetelo, ookĩla ekala nthĩ. 41Nake amũnenga kw'oko kwake, amũkĩlya; na ĩndĩ ameta atheu na aka ndiwa, amanenga we, e thayũ. 42Na ũndũ ũsu wamanyĩka ndũa yonthe ya Yova: na aingĩ mamwĩtĩkĩla Mwĩaĩi. 43Na Vetelo ekala vo Yova mĩthenya mingĩ kwa mũndũ wetawa Simoni, mũseũvya wa ithuma.

MEKO MA ATŨMWA 10
Vetelo na Kolinelio
1 Na kwaĩ mũndũ ũmwe Kaisalea, wetawa Kolinelio, mũnene wa nguthu ya asikalĩ ĩana yetawa nguthu ya Italia, 2mũthaithi mũnene, wakĩaa Ngai vamwe na nyũmba yake yonthe, nake nĩwanengae andũ motethyo maingĩ, na amũvoyaa Ngai mĩthenya yonthe. 3Ũsu nĩwonie woninĩ ki, mũthenya ta saa kenda, mũlaĩka wa Ngai akyũka vala ũĩ, na aneena, Kolinelio. 4Nake, akĩmũketeea, e na w'ĩa, asya, Nĩ kyaũ, Mwĩaĩi? Nake amwĩa, Mboya syaku na motethyo maku nĩmavikĩte ĩũlũ, matw'ĩkĩte ũlilikan'yo kwa Ngai. 5Na yu tũma andũ mathi Yova, malatye mũndũ wĩtawa Simoni, ũla wĩ na syĩtwa ya kelĩ, Vetelo: 6nake nĩ mũeni kwa mũndũ wĩtawa Simoni, mũseũvya wa ithuma, nyũmba yake ĩ ũtee wa ũkanga. 7Na ũla mũlaĩka ũnũũneenaa nake athi, Kolinelio ameta athũkũmi elĩ ma nyũmba, na mũsikalĩ ũmwe ũkĩaa Ngai wa ala mamũthũkũmaa mĩthenya yonthe; 8na amatavya maũndũ onthe, amatũma mathi Yova.
9Na ũnĩ ũsu, maendete, makĩthengeea ndũa, Vetelo ambata nyũmbanĩ ĩũlũ avoye, syũa yĩkĩũngama: 10na eew'a nzaa, na enda ũya: ĩndĩ maiseũvya lĩu, akwatwa nĩ too ũilyĩ ta kĩkw'ũ; 11na oona ĩtu yĩkĩvingũka, na kĩndũ kĩitheea ta ngũa nene, ĩkĩtheew'a nthĩ na mĩthya

ĩna yayo: 12nayo nthĩnĩ wayo vaĩ nyamũ syĩ maũũ ana sya mĩthemba yonthe, na tũsamũ twa nthĩ tũla tũtambũkaa, na syĩndũ ila iũlũkaa yayayanĩ. 13Na kwooka wasya vala ũĩ, ũkyasya, Ũkĩla, Vetelo; wũae, ũye. 14Ĩndĩ Vetelo asya, Aiee, Mwĩaĩi; ndyaamba ũya kĩndũ o na kĩva kĩvuku kana kĩte kĩtheu. 15Na wasya wooka vala ũĩ ĩngĩ ya kelĩ ũkyasya, Ila itheetw'e nĩ Ngai ndũkaitw'e mbuku. 16Na ũndũ ũsu weekwa katatũ: na oyu kĩla kĩndũ kyambatw'a ĩtunĩ.
17Na Vetelo aisũanĩwa mũno nthĩnĩ wake ũndũ ũilyĩ woni ũsu ũla wonie, sisya, andũ ala manatũmiwe nĩ Kolinelio, makũlilye nyũmba ya Simoni, maũngama mbingĩlonĩ, 18na meetana makũlya ethĩwa Simoni, ũla wĩ na syĩtwa ya kelĩ, Vetelo, ekalĩte vo. 19Na Vetelo aisũanĩa ũndũ wa woni, Veva amwĩa, Sisya, ve andũ atatũ meũkũmantha. 20Ĩndĩ ũkĩla, ũtheee ũendan'ye nao ũte na nzika: nũndũ ninyie nĩmatũmĩte. 21Na Vetelo atheea vala ve ala andũ, na amea, Sisya, ninyie ũla mũũmantha: mwooka nũndũ wa kĩ? 22Nao mamwĩa, Kolinelio mũnene wa asikalĩ ĩana, mũndũ mũlũngalu na ũkĩaa Ngaĩ, ũla wĩ na nguma nzeo kwa mbaĩ yonthe ya Ayuti, oniw'e nĩ mũlaĩka mũtheu akũtũmane ũthi nyũmba kwake nĩ kana ethukĩĩsye ndeto syaku. 23Na ĩndĩ amea malike nyũmba na amon'ya mokomo.
Na ũnĩ ũsu ookĩla na aendan'ya nao, na ana-a-ĩthe amwe ma ndũa ya Yova mathi nake. 24Na ũnĩ ũsu malika Kaisalea. Na Kolinelio nĩwameteele, ombanĩtye andũ ma mũvĩa wake na anyanyae anene. 25Na Vetelo ailika, Kolinelio amũthaũa, na avalũka maũũnĩ make, amũthaitha. 26Ĩndĩ Vetelo amũkĩlya, akyasya, Ũngama; nyie nakwa nĩ mũndũ. 27Na akĩneena nake, avota, na eethĩa andũ aingĩ mombene: 28na amea, Inyw'ĩ ene nĩmwisĩ kana nĩ ũndũ ũvatanĩtwe nĩ mĩao mũndũ Mũyuti kwĩvulan'ya, kana kũlika kwa mũndũ wa mbaĩ ĩngĩ; ĩndĩ Ngai nũmbonetye ndikete mũndũ o na wĩva mũvuku kana ũte mũtheu: 29kwondũ wa ũu nĩnooka vate ngananĩo, natũmanwa. Kwondũ wa ũu nĩmũkũlya indĩ ũndũ ũla mũnandũmanĩe. 30Na Kolinelio amũsũngĩa, Yu nĩ mĩthenya ĩna ĩnathela, kũvika saa ũũ, naĩ nyũmbanĩ yakwa ngĩvoya Ngai saa kenda; na sisya, mũndũ aũngama mbee wakwa evw'ikĩte ngũa ndisu, 31nake asya, Kolinelio, kũvoya kwaku nĩkwĩw'ĩkĩte, na motethyo maku nĩmalilikenwe kwa Ngai. 32Tũmana ĩndĩ Yova ũmwĩte Simoni, ũla wĩ na syĩtwa ya kelĩ, Vetelo, oke kwaku; athokete nyũmbanĩ ya Simoni, mũseũvya wa ithuma, nayo ĩ ũtee wa ũkanga. 33Na ĩndĩ o kavinda kau nĩnakũtũmana; naku weka nesa wooka. Na ĩndĩ yu twĩ vaa ithyonthe mbee wa Ngai, nĩ kana twĩw'e maũndũ onthe ala weeaĩwe nĩ Mwĩaĩi.

Ũtavan'yo wa Vetelo

34 Na Vetelo aathamya kanyw'a wake, asya,
Nĩ w'o, nĩngũmanya kana Ngai ti mwendeesya wa andũ; 35ĩndĩ mbaĩnĩ syonthe ũla ũmũkĩaa we, na kwĩka ũlũngalu, nĩwĩtĩkĩlawa nĩwe. 36Ndeto ila watwaĩe ana ma Isilaeli, aitavan'ya ũla ũvoo mũseo wa mũuo kwondũ wa Yesũ Klĩsto (we nĩ Mwĩaĩi wa onthe)— 37ndeto isu inyw'i nenyu nĩmwĩsĩ, ĩla yatavaniw'e nthĩ yonthe ya Yutia, ĩkyambĩlĩlw'a Kalilii, ĩtina wa ũvatisi ũla watavaniw'e nĩ Yoana; 38ũvoo wa Yesũ wa Nasaleti, o ũndũ Ngai wamwĩtĩkĩsye Veva Mũtheu, o na vinya: ũla waendaa aiĩka nesa, na aimavosya onthe ala manyamaaw'a nĩ ndevili; nĩkwĩthĩwa Ngai aĩ vamwe nake. 39Na ithyĩ twĩ ngũsĩ sya maũndũ asu onthe ala wekie nthĩ ya Ayuti, na Yelusaleme nayo; nake nĩmamũaie makĩmwamba mũtĩnĩ. 40Mũndũ ũsu Ngai nĩwamũthayũũkisye mũthenya wa katatũ na amumĩlya onanw'e, 41ti kwa andũ onthe, indĩ kwa ngũsĩ ila Ngai wambie ũnyuva, nasyo nĩ ithyĩ, ala twaĩe na kũnyw'a vamwe nake ĩtina wa kũthayũũka kwake kuma kwa akw'ũ. 42Nake atwĩaĩe tũtavan'ye kwa andũ, na kũneena ũkũsĩ kana ũsu nĩwe wiĩtwe nĩ Ngai ethĩwe Mũsili wa ala me thayũ na wa ala akw'ũ. 43Athani onthe nĩmeũmũkũsĩĩa kana kwondũ wa syitwa yake kĩla mũndũ ũmwĩtĩkĩlaa akoosa ũekeo wa naĩ.

Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ mayosa Veva Mũtheu na kũvatiswa

44Na Vetelo aineena ndeto isu, Veva Mũtheu amatheeea onthe ala methukĩĩsye ĩla ndeto. 45Na ala ma nzaĩko metĩkĩlĩte, ala mookanĩtye na Vetelo, maseng'a nũndũ mũthĩnzĩo wa Veva Mũtheu watulũĩlwe Andũ-ma-mbaĩ-ĩngĩ nao. 46Nũndũ nĩmeewie maineena na ithyomo, na kũmũtaĩa Ngai. Na ĩndĩ Vetelo asũngĩa, 47Ve mũndũ ũtonya kũmavata aa manzĩ, maikavatiswe, ala mosete Veva Mũtheu o taitũ? 48Na atw'a mavatiswe syĩtwanĩ ya Yesũ Klĩsto. Na ĩndĩ mamwĩsũva ekale nao mĩthenya ĩmwe.

MEKO MA ATŨMWA 11

Vetelo aitetea meko make

1Na atũmwa na ana-a-ĩthe ala maĩ Yutia meew'a kana Andũ-ma-mbaĩ-ĩngĩ nao nĩmosete ndeto ya Ngai. 2Na Vetelo ambata Yelusaleme, ala maĩ ma nzaĩko makananĩa nake, 3makĩmwĩa, We, nĩwalikile kwa andũ mataĩkawa, na waya nao. 4Ĩndĩ Vetelo ambĩlĩlya kũmon'ya nesa ũndũ ũsu, aatĩanĩsye, aiasya, 5Naĩ ndũanĩ ya Yova ngĩvoya: na nĩ toonĩ ũilyĩ ta kĩkw'ũ noona woni, kĩndũ kĩitheea, ta ngũa nene ĩkĩtheew'a kuma ĩtunĩ, ĩkwetwe mĩthya ĩna; nakyo kyooka vala nĩĩ: 6na ngĩketeea mũno, na kũsũanĩa, noona nthĩnĩ wakyo nyamũ sya nthĩ ila syĩ maũũ ana, na nyamũ ila mbai, na tũsamũ tũla tũtambũkaa, na syĩndũ ila iũlũkaa. 7Na neew'a naw'o wasya ũkĩmbĩa, Ũkĩla, Vetelo; wũae, ũye. 8Ĩndĩ nyie nasya, Aiee, Mwĩaĩi; nĩkwĩthĩwa kĩndũ kĩvuku kana kĩte kĩtheu kĩtyaamba kũlika kanyw'anĩ wakwa nongi. 9Ĩndĩ wasya wanzũngĩa ya kelĩ kuma ĩtunĩ, Ila itheetw'e nĩ Ngai ndũkaitw'e mbuku. 10Na ũndũ ũsu weekwa katatũ: na kyonthe kyakusw'a kyambatw'a ĩtunĩ. 11Na sisya, oyu kwaũngama andũ atatũ mbee wa nyũmba ĩla twaĩ, matũmĩtwe kũla nĩĩ kuma Kaĩsalea. 12Na Veva ambĩa nĩthi nao, nde na kĩvathũkan'yo. Na ana-a-asa aa thanthatũ maendan'ya

nakwa; na twavota nyũmbanĩ ya ũla mũndũ: 13nake atũtavya ũndũ ũnoonie mũlaĩka aũngeme nthĩnĩ wa nyũmba yake, aiasya, Tũma andũ mathi Yova, mamũlatye Simoni, ũla wĩ na syitwa yĩngĩ ya kelĩ, Vetelo; 14ũla wĩkũtavya ndeto ila syĩkũtangĩĩa, we na nyũmba yaku yonthe. 15Na kweethĩwa ngyambĩlĩlya ũneena nao, Veva Mũtheu amatheeea, o ũndũ watũtheeie ithyĩ mwambĩlĩlyonĩ. 16Na indĩ nalilikana ndeto ya Mwĩaĩi, ũndũ waisye, Nĩ w'o, Yoana nĩwavatisie na kĩw'ũ; ĩndĩ inyw'ĩ mũkavatiswa nĩ Veva Mũtheu. 17Ethĩwa ĩndĩ Ngai nũmanengete mũthĩnzĩo o ũla watũnengie ithyĩ, twamwĩtĩkĩla Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto, nyie nai ũũ, kana nĩtonye kũmũsiĩĩa Ngai? 18Namo meew'a maũndũ asu, mavindya ki, na mamũtaĩa Ngai, maiasya, O na Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ Ngai nũmanengete ũalyũlo wa ngoo ũetae thayũ.

Ĩkanisa ya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ Andiokia

19 Na ĩndĩ ala manyaĩĩkĩtw'e nũndũ wa ũnyamao ũla wookĩlile kwondũ wa Sitivini, mathi mavika Voenike, na Kuvolo, na Andiokia, mateũneena ĩla ndeto kwa mũndũ ate o kwa Ayuti oka. 20Ĩndĩ kwaĩ amwe moo, aũme ma Kuvolo na Kulene, ala, yĩla mavikie Andiokia, mamatavisye Akiliki nao, maitavan'ya Mwĩaĩi Yesũ. 21Na kw'oko kwa Mwĩaĩi kwaĩ vamwe nao: na andũ aingĩ meetĩkĩla na mamwĩthyũũĩa Mwĩaĩi. 22Na ũvoo woo wavika matũnĩ ma ĩkanisa yĩla yaĩ Yelusaleme: nao mamũtũma Valanava avike Andiokia: 23nake yĩla wavikie, na kwona mũmo wa Ngai, atana; na amataa onthe, nĩ kana malũman'ye na Mwĩaĩi na kwenda kwa ngoo: 24nĩkwĩthĩwa we aĩ mũndũ mũseo, na kusũwa nĩ Veva Mũtheu na mũĩkĩĩo. Na andũ aingĩ mongeleka ngalĩ ya Mwĩaĩi. 25Na ĩndĩ athi Taliso kũmũmantha Saulo; 26na amwona, amũete Andiokia. Na meethiwa makyũmbana na ĩkanisa ĩvinda ya mwaka mũima, na mamanyĩsya andũ aingĩ; na ala amanyĩw'a mambĩlĩlya kwĩtwa Aklĩsto ndũanĩ ĩsu ya Andiokia.

Valanava na Saulo makĩtwaa ũtethyo Yelusaleme

27 Na mĩthenya isu kwatheeie athani kuma Yelusaleme maithi Andiokia. 28Na ũmwe woo wetawa Akavo aũngama, na oonan'ya kwa Veva kana kũkooka yũa ĩnene ĩũlũ wa nthĩ yonthe: nayo yooka mĩthenya ya Kilautiosi Kaisali. 29Na ala amanyĩw'a, kĩla mũndũ kwĩanana na ũtonyi wake, masũanĩa, matw'a kũmatwaĩa ũtethyo ana-a-ĩthe moo ala matwie Yutia: 30nao meeka ũu, mamatwaĩa atumĩa na moko ma Valanava na Saulo.

MEKO MA ATŨMWA 12

Kũthĩnw'a nĩ Elote: Vetelo akyuma kolokolonĩ

1 Na ta ĩvinda yĩu mũsumbĩ Elote atambũũkya moko make amathĩn'ye andũ amwe ma ĩkanisa. 2Na amũaa Yakovo mwana-a-inyia wa Yoana na ũvyũ. 3Na oona kana Ayuti mendeew'a nĩ ũu, aendeea naw'o na amũkwata Vetelo nake. Na mĩthenya ĩsu yaĩ mĩthenya ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa. 4Na amũkwata amwĩkĩa kolokolonĩ, na amũnengane kwa asikalĩ, ana, ana, kũndũ kũna, mamũsũvĩe; akyenda ĩtina wa Vasaka kũmumya na kũmwia mbee wa andũ. 5Na Vetelo ĩndĩno asũvĩwa kolokolonĩ: ĩndĩ ĩkanisa yamũvoya Ngai na ũthangaau kwondũ wake. 6Na yĩla Elote wendie kũmumaalya, ũtukũ o ũsu Vetelo akomete katĩ wa asikalĩ elĩ, ovetwe na mĩnyololo ĩlĩ: na asũvĩi ma mũomonĩ maisũvĩa kolokolo. 7Na sisya, mũlaĩka wa Mwĩaĩi aũngama ũtee wake, na kyeni kyakena kasũmbanĩ kala waĩ: na amũkũna Vetelo mbaunĩ, amũamũkya, akyasya, Ũkĩla mĩtũki. Na ĩla mĩnyololo yavalũka yauma mokonĩ make. 8Na mũlaĩka amwĩa, Ĩvotoe noiĩkĩa iatũ syaku. Nake eeka ũu. Na amwĩa, Ĩvw'ĩke ngũa yaku noimbikĩla. 9Nake aumaala nza, amũvikĩla; na ndeesĩ kana nĩ w'o ũla weekwa nĩ mũlaĩka, ĩndĩ aasya nĩwona woni. 10Na mavĩtũka ũsũvĩo wa mbee na wa kelĩ, mavika mbingĩlonĩ ya kĩaa ĩla ĩendaa ndũanĩ; nayo yamevingũĩa e yo: na maumaala, na mavĩta maienda na mbee na nzĩa ĩmwe nene na oyu mũlaĩka athi amũtia. 11Na Vetelo avindũka, asya, Yu nĩnamanya vyũ kana Mwĩaĩi nĩwatũma mũlaĩka wake na anumya kw'okonĩ kwa Elote na weteelonĩ w'onthe wa andũ ma Ayuti. 12Na aisũanĩa ũndũ ũsu, avika nyũmbanĩ ya Meli nyinyia wa Yoana ũla waĩ na syĩtwa yĩngĩ ya Maliko; vala andũ aingĩ mombanĩte makĩvoya. 13Na aivingũsya mũomonĩ wa mbingĩlo, mwĩĩtu ooka kwĩthukĩĩsya, eetawa Lota. 14Na amanya wasya wa Vetelo, ndaavingũa mbingĩlo kwondũ wa kũtana, ĩndĩ asemba nthĩnĩ, na amatavya andũ kana Vetelo aũngeme mbee wa mbingĩlo. 15Nao mamwĩa. Wĩ na ndũũka we. Ĩndĩ alũlũmĩlya mũno, akyasya kana nĩ w'o. Namo masya, Nĩ mũlaĩka wake. 16Ĩndĩ Vetelo ekala aivingũsya: na mamũvingũĩa, mamwona, na maseng'a. 17Ĩndĩ we amavindĩthya na kw'oko, na amatavya ũndũ Mwĩaĩi wamumya kolokolonĩ. Na amea, Mũtavyei Yakovo na ana-a-asa maũndũ asu. Na aumaala, aenda vandũ vangĩ. 18Na kwakya kwaya kĩthokoan'yo kĩnene kya asikalĩ atĩ Vetelo aangie ata. 19Na Elote amũmantha, na alea ũmwona, amakũlya ala asũvĩi, na indĩ atw'a moawe. Na ĩtina atheea kuma Yutia athi Kaisalea, na ekala kw'o.

Kĩkw'ũ kya Elote

20 Nake amathatĩa mũno andũ ma Tile na Sitoni: na maenda kwake na ngoo ĩmwe, na matuma ndũũ na Vilasito ũla waĩ mũsũviĩ wa nyũmba ĩla mũsumbĩ Elote wakomaa, mamũvoya methĩwe na mũuo, nũndũ nthĩ yoo yonaa lĩu ũndũ wa nthĩ ya mũsumbĩ. 21Na mũthenya ũmwe ũla watw'ĩtwe, Elote eevw'ĩka ngũa sya kĩũsumbĩ, na ekalĩla kĩvĩla kya ũsumbĩ, na atavan'ya ndeto nzeũvye mbee wamo. 22Na yĩla ĩkomano yaneena mũno, yĩkyasya, Nĩ wasya wa ngai, ti wasya wa mũndũ. 23Na kavinda kau mũlaĩka wa Mwĩaĩi amũkũna, nĩkwĩthĩwa ndaamũnenga Ngai ndaĩa: nake aĩwa nĩ iinyũ, na aumwa nĩ veva.

24 Ĩndĩ ndeto ya Ngai yeana na yaingĩva.

25 Na Valanava na Saulo mamina kwĩanĩsya ũthũkũmi woo mauma Yelusaleme, me na Yoana ũla waĩ na syĩtwa yĩngĩ ya Maliko.

MEKO MA ATŨMWA 13

Ĩkanisa ya Andiokia

1 Na ĩkanisanĩ yĩla yaĩ Andiokia, kwaĩ athani na amanyĩsya, Valanava, na Simeoni ũla wetawa Nikeli, na Lukio wa Kulene, na Manaene ũla waeanĩwe na Elote ũla wai mũsumbĩ ĩndĩ maiaasyaanĩw'a, na Saulo. 2Na makĩmũthũkũma Mwiaĩi, na kwĩkala mateũya, Veva Mũtheu asya, Mbathĩai Valanava na Saũlo kwondũ wa ũla wĩa nametĩe. 3Na ĩndĩ mamina kũtĩĩa ũya na kũvoya na kũmailĩĩla moko moo, mamatũma mathi.

Valanava na Saulo me Kuvolo

4 Nao ĩndĩ, matũmwa nĩ Veva Mũtheu, matheea mathi Seleusi; na kuma vau mathi na ngalawa Kuvolo. 5Na yĩla maĩ Salamisi, matavan'ya ĩla ndeto ya Ngai masinakokenĩ ma Ayuti: na maĩ na Yoana nake aĩ mũtethya woo. 6Na matvĩtĩla kĩthamanĩ kyonthe mavika Vavo, moona mũndũ mũe ũmwe, mwathani wa ũvũngĩ, Mũyuti, syĩtwa yake nĩyo Vali-Yesũ; 7nake aĩ vamwe na mũnene wetawa Selikio Vaulo, mũndũ mũmanyi. Ũsu ameta Valanava na Saulo moke kwake, akyenda kwĩw'a ndeto ya Ngai. 8Ĩndi Elumo ũla mũndũ mũe (nũndũ nĩw'o ũilyĩ ũalyũlo wa syĩtwa yake) amakananĩsya, aimantha kũmwathũkya ũla mũnene kũmumya mũĩkĩĩonĩ. 9Ĩndi Saulo, nake nĩwĩtawa Vaulo, ausũĩtwe nĩ Veva Mũtheu, amũketeea na metho make, 10na asya, We, usũĩte ũkengani na wai w'onthe, we, mwana wa ndevili, na mũmaitha wa ũlũngalu w'onthe, ndũkaeka kwathũkya nzĩa ndũngalu sya Mwĩaĩi? 11Na yu, sisya, kw'oko kwa Ngai kwĩ ĩũlũ waku, naku ũkeethĩwa kĩlilinda, ũtona syũa kwa ĩvinda. Na oyu kwamũtheea wiki na kĩvindu; na aenda aivavata aimantha mũndũ amũkwate kw'oko amũtongoesye. 12Na ĩndĩ ũla mũnene, oona ũndũ kweekwa, eetĩkĩla, aiseng'w'a nĩ ũmanyĩsyo wa Mwĩaĩi.

Ndũanĩ ya Andiokia nthĩ ya Visitia: Vaulo aitavan'ya kwa Ayuti

13 Na ĩndĩ Vaulo na ala maĩ nake mauma Vavo mathi na ngalawa, na mavika Velika nthĩ ya Vambilia: na Yoana ataanĩĩsya namo vo asyoka Yelusaleme. 14Ĩndĩ mo, mavĩta mauma Velika, mavika Andiokia nthĩ ya Visitia; nao mathi ĩsinakokenĩ mũthenya wa savato na mekala nthĩ. 15Na ĩtina wa kũsoma mĩao na mavuku ma athani, anene ma ĩsinakoke matũma mũndũ kwamo, amea, Ana-a-asa, ethĩwa mwĩ na ndeto ya ũtao ya ũmatavya andũ aa, neenai. 16Na Vaulo aũngama, na amokĩlĩlya kw'oko, asya,

Aũme ma Isilaeli, na inyw'ĩ ala mũkĩaa Ngai, ithukĩĩsyei: 17Ngai wa andũ asu ma Isilaeli nĩwamanyuvie aaĩthe maitũ, na amanenevya andũ asu yĩla matwĩe ũeni nthĩ ya Misili, na amatongoesya na kũmaumya nthĩ ĩsu na kw'oko kwĩ vinya. 18Na ĩvinda ya myaka mĩongo ina amakua na kũmiĩsya meko moo weũnĩ. 19Na aananga mbaĩ mũonza nthĩ ya Kanaani, amanenga nthĩ syasyo syĩthĩwe ũtiĩwa woo, ĩvinda ya myaka maana ana na mĩongo ĩtano: 20na ĩtina wa maũndũ asu amanenga asili kũvika mwathani Samueli. 21Na ĩtina mamũvoya manengwe mũsumbĩ: na Ngai amanenga Saulo, mwana wa Kisi, mũndũ wa mbaĩ ya Mbenyamini, ĩvinda ya myaka mĩongo ĩna. 22Na amũveta ũsu, amũkĩlya Ndaviti ethĩwe mũsumbĩ woo; nake nĩwamũkũsĩĩe, aiasya, Nĩnamwona Ndaviti, mwana wa Yese, mũndũ wendeeasya ngoo yakwa, ũla ũkeka kwenda kwakwa kw'onthe. 23Na ũsyaonĩ wa mũndũ ũsu kwĩanana na watho wake, Ngai amaetee Isilaeli Mũtangĩĩi Yesũ; 24Yoana aĩ anamba ũtavan'ya ũvatiso wa ũalyũlo wa ngoo kwa andũ onthe ma Isilaeli, mbee wa kũka kwake. 25Na Yoana akĩminũkĩlya mũendo wake, nĩwaisye, Mwĩndalĩlya ninyie ũũ? Tii nyie we. Ĩndĩ sisyai, nĩkũkĩte ũmwe ĩtina wakwa ũla ndyĩaniwe nĩ ũthasya iatũ sya maũũ make. 26Ana-a-asa, ana ma ũsyao wa Avalaamu, na ala me katĩ wenyu ala mũkĩaa Ngai, ndeto ya ũtangĩĩo ũũ nĩtũmĩtwe kwitũ. 27Nĩkwĩthĩwa ala matwĩe Yelusaleme, vamwe na anene moo, nũndũ maiaamũmanya, o na mawasya ma athani ala masomawa kĩla mũthenya wa savato, mameanĩsye kwa ũmũsilĩla. 28O na kau maiaaona ũndũ ũtuma mamũaa, ĩndĩ mamũvoya Vilato kana oawe. 29Na mamina kwĩanĩsya maũndũ onthe ala maandĩkiwe kwondũ wake, mamwambũa mũtĩnĩ, na mamwia mbũanĩ. 30Ĩndĩ Ngai amũthayũũkya amumya kwa akw'ũ: 31nake nĩwonekie matukũ maingĩ nĩ ala mambatie nake Yelusaleme kuma Kalilii, namo nĩo ngũsĩ syake yu mbee wa andũ. 32Na nĩtũmũetee ũvoo mũseo wa ũla watho wanengiwe aasa, 33ũndũ Ngai wawĩanĩsye kwa syana sitũ, kwondũ wa kũmũthayũũkya Yesũ; o ũndũ kũandĩkĩtwe Savuli kĩlungu kya keli, Nue mwana wakwa, ũmũnthĩ nĩnaũsyaa. 34Na kwa kwĩthĩwa nĩwamũthayũũkisye kũmumya kwa akw'ũ, atekũsyoka wanangĩkonĩ ĩngĩ, aneenete atĩĩ, Ngamũnenga inyw'ĩ moathimo ma Ndaviti ala matheu na ala maĩkĩĩĩka. 35Nũndũ nĩwaisye naw'o, Savuli vandũ vangĩ, Ndũkanengane Mũtheu waku one wanangĩko. 36Nĩkwĩthĩwa Ndaviti, athũkũmĩte ũtw'ĩo wa Ngai ũsyaonĩ wa ĩvinda yake, nĩwakomie, na aiwa na aaĩthe make, na oona wanangĩko: 37ĩndĩ ũla wokĩlilw'e nĩ Ngai ndaaona wanangĩko. 38Ĩndĩ ũndũ ũũ nũmanyĩke kwenyu, ana-a-asa maitũ, kana kwondũ wa mũndũ ũũ nĩkũũtavanw'a kwa inyw'ĩ ũekeo wa naĩ: 39na kwondũ wake kĩla mũndũ ũla ũmwĩtĩkĩlaa nũtalĩlawa ũlũngalu maũndũnĩ onthe, ala kwondũ wa mĩao ya Mose mũtaatonya kũtalĩlwa ũlũngalu. 40Ĩsũvĩei ĩndĩ, ũla waneeniwe mavukunĩ ma athani ndũkese ũmũvikĩa:

41Sisyai, inyw'ĩ avũthya, seng'ai, na anangĩkai;
Nũndũ nĩtethya wĩa mĩthenya yenyu,
Wĩa ũla mũtaketĩkĩla nongi, o na ethĩwa mũndũ akamũtavya.

42Na makyumaala, mamwĩsũva matavw'e ndeto isu savato ũla wũkĩte. 43Na andũ ala maĩ ĩsinakokenĩ mataanĩsya, aingĩ ma Ayuti na avikĩlĩ ma Kĩyuti makĩaa Ngai mamaatĩĩa Vaulo na Valanava; nao maineena nao mamathing'ĩĩsya mekalae mumonĩ wa Ngai.

Atũmwa makĩalyũka melekele Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ
44Na savato ũsu ũngĩ, meethĩwa mombanĩte ta ndũa nima methukĩĩsye ndeto ya Ngai. 45Ĩndĩ Ayuti moona makomano, mausũwa nĩ kĩwĩu, na makananĩsya ndeto ila syaneeniwe nĩ Vaulo makĩumana. 46Na Vaulo na Valanava maneena na ũkũmbaũ maiasya, No mũvaka ndeto ya Ngai ĩneenwe mbee kwenyu. Ĩndĩ kwa kwĩthĩwa nĩmwamĩluutile yume kwenyu, na kwĩtw'ĩĩa ene kana mũiaĩlwe nĩ thayũ wa tene na tene, sisyai, nĩtũũalyũka twelekele Andũ-ma-mbaĩ-ingi. 47Nũndũ niw'o tweeaĩwe nĩ Mwĩaĩi, aiasya,
Nĩkwiĩte we wĩthĩwe kyeni kya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ,
Ni kana wĩthĩwe ũtangĩĩo kũvika itulunĩ syonthe sya nthĩ.
48 Na Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ meew'a ũu, matana, na mataia ndeto ya Ngai: na ũndũ meanaa ala manyuvĩtwe kwĩthĩwa na thayũ ũtathela nĩmeetĩkĩlile. 49Na ndeto ya Mwĩaĩi yanyaiĩkw'a nthĩ isu yonthe. 50Ĩndĩ Ayuti nĩmamaingĩanĩsye aka me nguma, athaithi anene, na atumĩa anene ma ndũa, na mamokĩlĩlya Vaulo na Valanava thĩna mũnene, na mamalũngya maume mĩvakanĩ yoo. 51Ĩndĩ mamatuangĩa kĩtoo kya nyaiĩ syoo, na mathi Ikonio. 52Na amanyĩw'a mausũĩtwe nĩ ũtanu na Veva Mũtheu.

MEKO MA ATŨMWA 14
Vaulo na Valanava Ikonio
1Na kweethĩwa malika vamwe ĩsĩnakokenĩ ya Ayuti ndũanĩ ya Ikonio, na maneenie ũndũ nguthu nene ya Ayuti na ya Akiliki yeetĩkĩla. 2Ĩndĩ Ayuti ala matetĩkĩlĩte mathokoan'ya ngoo sya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, na mamendethya ũthũku ĩũlũ wa ana-a-asa. 3Na kwa ũu mekala vo matukũ maingĩ makĩneena na ũkũmbaũ nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, ũla wakũsĩĩe ĩla ndeto ya mumo wake, aimanenga syama na momakyo mekwe na moko moo. 4Ĩndĩ ĩkomano ya andũ ma ndũa yavathũkana; amwe maĩ ngalĩ ya Ayuti, na amwe maĩ ngalĩ ya atũmwa. 5Ĩndĩ Andũ-ma-mbaĩ-ingi na Ayuti na anene moo menda kũmavithũkĩa, mameke nai na ũmakima na mavia, 6mamanya, na makia mathi ndũanĩ sya nthĩ ya Laikonia, Lisitela na Ndelive, na ivaloni ila syĩ ndee: 7na matavan'ya ũla ũvoo mũseo kw'o.
Ndũanĩ ya Lisitela
8 Na Lisitela kwaĩ mũndũ ũmwe waĩ mwau maũũ, kyonze kuma asyawa, ũtaakinya nongi. 9Ũsu amwĩthukĩĩsya Vaulo aineena: na Vaulo amũketeea, na akyona kana e na mũĩkĩĩo wa kũvow'a, 10amũtavya na wasya mũnene, Ũngama vyũ na maũũ maku. Nake ookĩla aithaka na eekinyie. 11Na ĩkomano yoona ũndũ Vaulo weka, mookĩlya mawasya moo, maiasya na kĩthyomo kya Laikonia, Ila ngai nĩsyatũtheeea ivw'anene na andũ. 12Na Valanava mamwĩta Yuvita; na Vaulo mamwĩta Mekyuli, nĩkwĩthĩwa aĩ mũneeni mũno. 13Na mũthembi wa Yuvita, nayo ĩkalũ yayo yaĩ ngalĩ ya mbee ya ndũa, aete ng'ombe na mĩsonzo ya malaa mbingĩlonĩ, akyenda kũthemba vamwe na makomano. 14Ĩndĩ atũmwa, Valanava na Vaulo, meew'a ũvoo ũsu, matembũanga ngũa syoo, na matũlĩla mathi ĩkomanonĩ, mokĩlĩtye mawasya, 15maiasya, Aũme, nĩkĩ mũkwĩka maũndũ aa? Ithyĩ naitũ twĩ andũ tũilyĩ tenyu, na nĩtũmũetee ũvoo mũseo, nĩ kana mwĩthyũũe na kũekana na maũndũ aa ma mana, mũmwelekele Ngai ũla wĩ thayũ, ũla wombie ĩtu na nthĩ na ũkanga, na syĩndũ syonthe ila syĩ nthĩnĩ wasyo: 16ũla waekie mbaĩ syonthe mavinda ala mavĩtie ithi na nzĩa syasyo ene. 17Ĩndĩ vamwe na ũu ndaaĩtia vate ũkũsĩ, nĩkwĩthĩwa eekie nesa aimũnenga mbua kuma ĩtunĩ, na mavinda ma ũketha, aimusũĩsya lĩu na ũtanu ngoonĩ syenyu. 18Na vamwe na ndeto ii vatiele vanini maemwe kũsiĩĩa ĩkomano kũmathembea.
Kũsyoka Andiokia
19 Ĩndĩ kwooka Ayuti kw'o kuma Andiokia na Ikonio: na mamaingĩĩsya makomano, mamũkimanga Vaulo na mavia, na mamũkusya mamumya ndũanĩ, maitalĩlya kana nĩ mũkw'ũ. 20Ĩndĩ amanyĩw'a maũngeme mamũthyũlũlũkĩte, ookĩla, na avota ndũanĩ: na ũnĩ ũsu aumaala vamwe na Valanava mathi Ndelive. 21Na matavan'ya ũvoo mũseo ndũanĩ ĩsu, na matw'ikĩthya andũ aingĩ amanyĩw'a, maalũka Lisitela, na Ikonio, na Andiokia, 22makĩlũlũmĩlya ngoo sya amanyĩw'a, makĩmataa mekalae ũla mũĩkĩĩonĩ, na maimon'ya kana tũitĩa kũvĩtĩla mathĩnanĩ maingĩ tũilika ũsumbĩnĩ wa Ngai. 23Na mamaiĩa atumĩa kĩla ĩkanisa, na mavoya Ngai mateũya, mamanengane kwa Mwĩaĩi ũla metĩkĩlĩte. 24Na mavĩtĩla Visitia, na mooka Vambilia. 25Na maneena ĩla ndeto Velika, matheea Atalia; 26na kuma vo mathi na ngalawa Andiokia, vala manenganĩwe mumonĩ wa Ngai kwondũ wa wĩa ũla meanĩsye. 27Nao mavika, na moomban'ya ĩkanisa vamwe, mayĩtavya maũndũ onthe ala Ngai wĩkĩte namo, na ũndũ ũmavingũĩe Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ mũomo wa mũĩkĩĩo. 28Nao mekala na amanyĩw'a ĩvinda ĩasa.

MEKO MA ATŨMWA 15
Aklĩsto ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ na Mĩao ya Mose
1 Na andũ amwe matheea kuma Yutia na mamanyĩsya ala ana-a-asa, maiasya, Mwalea kwaĩkwa kũatĩĩa kĩthĩo kya Mose, mũitonya kũtangĩĩwa. 2Na Vaulo na Valanava maĩ manakananĩa na ũkũlan'ya nao mũno, ala ana-a-asa matw'a kana Vaulo na Valanava, na angĩ amwe mamo, mambate mathi Yelusaleme kwa atũmwa na atumĩa kwondũ wa ũkũlyo ũsu. 3Namo ĩndĩ, maumaaw'a nĩ ĩkanisa, mavĩtĩla Voenike na Samalia, maitavan'ya kwĩthyũũĩa Ngai kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ: na matan'ya ana-a-asa na ũtanu mũnene. 4Na mavika Yelusaleme, mooswa nĩ ĩkanisa na atũmwa na atumĩa, na mamatavya maũndũ onthe ala Ngai wĩkĩte namo. 5Ĩndĩ mookĩla amwe meetĩkĩlĩte, ma kĩthemba kya Avalisĩ, masya, Nĩmaĩlwe nĩ kwaĩkwa, na kwĩaĩwa makwate mĩao ya Mose.
Nzama ya Yelusaleme

6Na ala atũmwa na atumĩa moombana vamwe kũsũanĩa ũndũ ũsũ. 7Na maĩ manakũlan'ya mũno, Vetelo aũngama, amea,
Ana-a-asa, nĩmwĩsĩ kana tene Ngai nĩwanyuvie kwenyu, kana Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ mew'e na kanyw'a wakwa ndeto ya ũla ũvoo mũseo, na kwĩtĩkĩla. 8Na Ngai, ũla wĩsĩ ngoo, amakũsĩĩa, aimanenga Veva Mũtheu, o ũndũ watũnengie ithyĩ; 9na ndaaĩkĩa kĩvathũkan'yo katĩ waitũ nao, aimathesya ngoo syoo nũndũ wa kũĩkĩĩa. 10Na ĩndĩ nĩkĩ yu mũũmũtata Ngai, mũimekĩa amanyĩw'a ngingonĩ ĩsoki yĩla aasa maitũ o naitũ twaemiwe nĩ ũkua? 11Ĩndĩ nĩtwĩtĩkĩle kana ithyĩ tũkatangĩĩwa nũndũ wa mumo wa Mwĩaĩi Yesũ o tamo.
12Na ĩkomano yonthe yavindya ki; na yeethukĩĩsya Valanava na Vaulo maimatavya ũvoo wa syama na momakyo ala Ngai wĩkĩte kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ namo. 13Nao mamina ũneena, Yakovo asũngĩa, aiasya, Ana-a-asa, mbĩthukĩĩsyai: 14Simoni nĩwatũngĩlĩla ũndũ Ngai wambie kũmokĩa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, nĩ kana aumye andũ katĩ wamo kwondũ wa syĩtwa yake.
15Na ndeto sya athani syosanaa na ũu; ũndũ kũandĩkĩtwe, 16Ĩtina wa maũndũ aa ngaalũka,
Nakwa ngaaka wĩkalo wa Ndaviti, ũla mũvalũku;
Na ngatũngĩĩa kũla waombokie,
Na ngawũũngamya:
17Nĩ kana ũtialo wa andũ ũmũmanthe Mwĩaĩi,
Na Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ onthe, ala syĩtwa yakwa yĩũwetwa ĩũlũ woo,
18 Easya ũu Mwĩaĩi, ũla ũtumaa maũndũ aa mamanyĩka kuma tene.
19 Kwondũ wa ũu, nĩtw'a atĩ tũikamanyamasye Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ ala meĩthyũũa na ũmwelekela Ngai; 20ĩndĩ nĩtũmaandĩkĩe, mevathane na movukyo na mĩvw'anano, na ũlaalai, na syĩndũ ila sitĩtwe, o na nthakame. 21Nũndũ kuma mavinda ma tene kĩla ndũanĩ Mose e na ala matavanasya ũvoo wake, ũkĩsomeawa masinakokenĩ mĩthenya yonthe ya savato.

Valũa kwa Aklĩsto ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ

22Na ĩndĩ atũmwa na atumĩa, vamwe na ĩkanisa yonthe, moona nĩ ũseo kũnyuva andũ amwe moo, na kũmatũma Andiokia vamwe na Vaulo na Valanava; namo nĩ aa, Yutasi wĩtawa syĩtwa yĩngĩ Valisava, na Sila, andũ me na nguma katĩ wa ana-a-asa: 23na maandĩka na ũmatwaĩa namo, Atũmwa na atumĩa, ana-a-asa, valũa ũũ witũ ũmavikĩe ana-a-asa ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ ala me Andiokia na Silia na Silisia, nũvoo:
24Nĩkwĩthĩwa nĩtwĩw'ĩte kana andũ amwe ala maumie kwitũ nĩmamũthĩnitye na ndeto syoo, na kũthyũũa ngoo syenyu; nao tũiaameaĩa; 25naitũ twonete nĩ ũseo, nĩkwĩthĩwa twĩw'anĩte na ngoo ĩmwe, kũnyuva andũ na kũmatũma kwenyu vamwe na endwa maitũ Valanava na Vaulo, 26andũ ala malikĩtye mathayũ moo mũisyonĩ kwondũ wa syĩtwa ya Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto. 27Ĩndĩ twatũma Yutasi na Sila, nao ene makamũtavya ndeto isu na makanyw'a moo. 28Nĩkwĩthĩwa Veva Mũtheu onie nĩ ũseo, naitũ no ta ũu, tũikamwaĩkye inyw'ĩ mũio ũthonokete maũndũ aa me na vata wa kwĩthĩwa: 29nao nĩ aa, kana mwĩvathane na syĩndũ ila syũaĩawa mĩvw'anano, na nthakame, na syĩndũ ila sitĩtwe, na ũlaalai; mweesũvĩa maũndũ asu, kũkeethĩwa ũseo kwenyu. Ĩkalai na ũvoo.
30Namo, mamina kũnengwa ũthei, matheea Andiokia; na moomban'ya ikomano yonthe vamwe, mamanenga ũla valũa. 31Nao moosoma, matana nũndũ wa ũkiakisyo ũsu. 32Na Yutasi na Sila, kwa kwĩthĩwa maĩ athani, mamataa ana-a-asa na ndeto nyingĩ, na ũmalũlũmĩlya. 33Nao mekala vo ĩvinda ĩasa, meew'a mathi na mũuo, nao mauma kwa ana-a-asa masyoka kwa ala mamatũmie. (34Ĩndi Sila nĩwendie kwĩkalanga kw'o.) 35Ĩndĩ Vaulo na Valanava mekala Andiokia, makĩmanyĩsya na kũtavan'ya ndeto ya Mwĩaĩi, me na andũ angĩ aingĩ.

Vaulo na Valanava maitaanĩsya

36 Na mithenya ĩmwe yavĩta Vaulo amwĩa Valanava, Tũalũke ĩndĩ yu tũmasisye ana-a-asa ala me ndũanĩ syonthe kũla twatavanisye ndeto ya Mwĩaĩi, ũndũ mailyĩ. 37Na Valanava endie Yoana aendan'ye nao, ũla wetawa syĩtwa yĩngĩ Maliko. 38Ĩndĩ Vaulo oona ti ũseo kũthi na ũsu ũla wamatiie Vambilia, alea ũlika ũla wĩanĩ vamwe namo. 39Na ĩndĩ kwookĩla ĩteta yai, na mataanĩsya ũmwe na ũla ũngĩ, na Valanava oosa Maliko aendan'ya nake, na athi na ngalawa Kuvolo:
40ĩndĩ Vaulo amũnyuva Sila, nake aumaala, anenganwe mumonĩ wa Mwĩaĩi nĩ ana-a-asa. 41Nake avĩtĩla Silia na Silisia aimalũlũmĩlya makanisa.

MEKO MA ATŨMWA 16

Timotheo aikwatana na Vaulo Lisitela

1 Na ĩndĩ avika Ndelive na Lisitela: na sisya, vaĩ mũmanyĩw'a ũmwe vo, wetawa Timotheo, mwana wa mũndũ mũka Mũyuti wetĩkĩlĩte; ĩndĩ ĩthe aĩ Mũkiliki.
2Ũsu awetawa nesa nĩ ana-a-asa ala matwĩe Lisitela na Ikonio. 3Nake Vaulo endie ũsu aendan'ye nake; na amwosa na amwaĩka nũndũ wa Ayuti ala maĩ ngalĩ isu: nĩkwĩthĩwa onthe nĩmeesĩ kana ĩthe aĩ Mũkiliki. 4Nao makyanganga ndũanĩ, mamanenga ala motw'ĩo matw'ĩtwe nĩ atũmwa na atumĩa ala maĩ Yelusaleme mamasũvĩe. 5Na kwondũ wa ũu makanisa malũlũmĩlw'a mũĩkĩĩonĩ, na ũtalo woo waingĩvaa mĩthenya yonthe.

Kyalo kya Vaulo kũvĩtĩla Asia Nini

6 Na mavĩtĩla nthĩ ya Velikia na Kalatia, nĩkwĩthĩwa nĩmavatiwe nĩ Veva Mũtheu kũneena ĩla ndeto nthĩ ya Asia; 7na mavika mũvakanĩ wa Misia, matata kũthi Vithinia; na Veva wa Yesũ ndaamanenga ũthei; 8na mavĩta Misia, matheea Teloa. 9Na Vaulo aumĩlĩlwa nĩ woni ũtukũ: oona mũndũ wa Masetonia aũngeme, aimwĩsũva, na aimwĩa, Inga wũke Masetonia, ũtũtethye ithyĩ. 10Na oona ũla woni, oyu twamantha kũthi Masetonia, twamanya kana Ngai nũtwĩtie tũmatavye ũla ũvoo mũseo.

Vaulo akĩinganĩsya Masetonia: ndũanĩ ya Vilivi

11Na ĩndĩ twauma Teloa na ngalawa, twathi tũlũngalĩte twelekele Samothelake, na ũnĩ ũsu twavika Neavoli;

12na kuma vau twavika Vilivi, nayo nĩ ndũa ya Masetonia, ĩla nene ya nthĩ ĩsu, vala Alomi matwĩe: na twaĩ vo ndũanĩ ĩsu twĩkalĩte mĩthenya ĩmwe. 13Na mũthenya wa savato twaumaala mbingĩlonĩ nza ũtee wa ũsĩ, vala twatalĩlasya kana ve vandũ va ũvoyea; na twekala nthĩ, twaneena na aka ala mombanĩte. 14Na mũndũ mũka ũmwe wetawa Litia, mũthoosya wa langi ũla ũilyĩ ta mũtune, ũla wa mũsyĩ wa Thiatila, ũla wathaithaa Ngai, atwĩw'a: na Mwĩaĩi amũvingũa ngoo yake, nĩ kana amethukĩĩsye maũndũ ala maneeniwe nĩ Vaulo. 15Na avatiswa, vamwe na ala ma nyũmba yake, atwĩsũva, akyasya, Ethĩwa nĩmũmbonete nĩ kĩthito kwa Mwĩaĩi, ũkai nyũmbanĩ kwakwa, mwĩkale vo. Na atũthing'ĩĩsya.

16 Na kweethĩwa, tũendete vala vandũ va ũvoyea, mwĩĩtu ũmwe ũla waĩ na veva wa kũaũsya akomana naitũ, nake amoneaa mavwana make ũtandĩthyo mũnene nũndũ wa kũaũsya kwake. 17Ũsu akĩtũatĩĩa twĩ na Vaulo, atũlya wasya, akyasya, Aũme aa nĩ ngombo sya Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe, nao nĩmeũmũtavya inyw'ĩ nzĩa ya ũtangĩĩo. 18Na eekie ũu mĩthenya mingĩ. Ĩndĩ Vaulo akĩw'a woo mũno, eethyũũa na ootavya ũla veva, Nĩkwĩaĩa syĩtwanĩ ya Yesũ Klĩsto, uma nthĩni wake. Naw'o wamuma saa o ũsu.

Vaulo na Sila mayĩkw'a kolokolonĩ na kũthaw'a

19Ĩndĩ mavwana make moona kana wĩkwatyo wa ũtandĩthyo woo nĩwaaa, mamakwata Vaulo na Sila, na mamakusya mathi nao kĩng'ang'anĩ mbee wa asili, 20na mamaete mbee wa asili, masya, Andũ aa, kwa kwĩthĩwa nĩ Ayuti, nĩmeũthokoan'ya mũno ndũa yaitũ, 21na kwonan'ya syĩthĩo ila itosana na mĩao yaitũ kũsyosa kana kwiatĩĩa, nĩkwĩthĩwa twĩ Alomi. 22Na ĩkomano yamokĩlĩla vamwe: na asili mamatembũangĩa ngũa syoo makĩsyumya, na matw'a makũnwe na ndata. 23Nao mamakũna makũna maingĩ, mamekya kolokolonĩ na mamwĩaĩa mũnene wa kolokolo amasũvĩe mũno: 24nake, anengwa mwĩao ta ũsu, amekya kasũmbanĩ ka kolokolo kala ke nthĩnĩ mũno, na amovea maũũ moo mĩtĩnĩ. 25Ĩndĩ ta ũtukũ katĩ Vaulo na Sila meethĩwa maimũvoya Ngai na ũmwinĩa mbathi sya ũmũkatha, na ovwa ala angĩ nĩmamethukĩĩsye; 26na oyu, o ĩmwe, kwaya kĩtetemo kĩnene kya nthĩ, ũndũ myambĩlĩlyo ya kolokolo yathingithangiw'e: na oyu mĩomo yonthe yavingũka; na syĩndũ ila syoovete asu onthe syathalĩka. 27Na mũnene wa kolokolo aamũka kuma toonĩ, na oona mĩomo ya kolokolo ĩ mĩvingũku, akũa ũvyũ wake akilĩlye kwĩyũaa, aitalĩlya kana ovwa onthe nĩmakĩie. 28Ĩndĩ Vaulo aneena na wasya mũnene aiasya, Ndũkeyĩke ũndũ ũthũku: nũndũ ithyonthe twĩ o vaa. 29Na ĩndĩ eetya mataa, na athaanyũka avota nthĩnĩ, na aitetemwa nĩ w'ĩa, avalũka nthĩ mbee wa Vaulo na Sila, 30na amaumaalya nza, asya, Mavwana, nĩĩka ata kana ndangĩĩwe? 31Nao mamwĩa, Mwĩtĩkĩle Mwĩaĩi Yesũ, na nũũtangĩĩwa we, na nyũmba yaku. 32Na mamũtavya ndeto ya Mwĩaĩi vamwe na onthe ala maĩ nyũmba kwake. 33Na amosa o saa ũsu wa ũtukũ, na amathambya makũnwa moo; na avatiswa oyu, we na andũ make onthe. 34Na amambatya amatwaa nyũmbanĩ kwake nthĩnĩ, na aia lĩu mbee wamo, na atana mũno, we na onthe ma nyũmba yake, nũndũ wa kwĩtĩkĩla Ngai.

35Ĩndĩ kwakya, asili matũma anene ma asikalĩ, maiasya, Thasyai ala andũ mathi. 36Na mũnene wa kolokolo amũtavya Vaulo ndeto syoo, aiasya, Ala asili matũmana mũthaw'e: yu ĩndĩ umaalai, na mũithi na ũvoo. 37Ĩndĩ Vaulo amea, Nĩmanatũkũnĩe mbee wa andũ, na tũineesilĩlwa, na ithyĩ twĩ Alomi, na manatwĩkisye kolokolonĩ; na yu nĩmeũtwĩkya nza na kĩmbithĩ? Aiee, ti w'o; ĩndĩ nĩmoke e mo ene matumye. 38Na anene ma asikalĩ mamatavya asili ndeto isu: namo meew'a kana nĩ Alomi, makĩa; 39na mooka mamesũva; na mamaumaalya nza, mamavoya maume ndũanĩ yoo. 40Na mauma kolokolonĩ, malika nyũmbani ya Litia: na moona ana-a-asa, mamakiakisya na ĩndĩ mathi.

MEKO MA ATŨMWA 17

Ndũanĩ ya Thesalonika

1 Na mavĩtĩla Amimbivoli na Avolonia, mavika Thesalonika, vala vaĩ ĩsinakoke ya Ayuti: 2na Vaulo, o ũndũ wakothaa kwĩka, avota kwamo, na vandũ va mĩthenya ĩtatũ ya savato asũanĩa nao ũvoo kuma maandĩkonĩ, 3aiumĩlya na kwonan'ya kana kwaĩ na vata wa Klĩsto kũthĩna, na kũthayũũka kuma kwa akw'ũ; na ĩngĩ kana Yesũ ũsu, ũla ngũmũtavya inyw'ĩ, nĩwe Klĩsto. 4Na amwe moo meetĩkĩla, na maatĩanĩa na Vaulo na Sila; na ma ala makĩaa Ngai ma Akiliki nguthu nene, na aka aingĩ me nguma. 5Ĩndĩ Ayuti, mausũwa nĩ kĩwĩu, meeyosea andũ amwe athũku ma nguthu sya imaamai, na moomban'ya nguthu, meekĩa ndũa kĩthokoan'yo; na mathi nyũmbanĩ ya Yasoni maimantha kũmaumaalya na ũmanengane mokonĩ ma andũ. 6Na malea ũmona, mamũkusya Yasoni o na ana-a-asa amwe amwe mbee wa anene ma ndũa, maiasya, Aa makulumanĩtye nthĩ nĩmokĩte vaa navo; 7na Yasoni amosa: na aa onthe mekaa maũndũ mavĩtanĩte na motw'ĩo ma Kaisali, maiasya kana kwĩ mũsumbĩ ũngĩ wĩtawa Yesũ. 8Na maũũyĩthya ĩkomano na anene ma ndũa, meew'a maũndũ asu. 9Na Yasoni na ala angĩ maumw'a ngwatĩlĩlyo, na mamalekya mathi.

Ndũanĩ ya Velia

10Na oyu ala ana-a-asa mamea Vaulo na Sila mathi Velia na ũtukũ: nao mavika kw'o malika ĩsinakokenĩ ya Ayuti. 11Na andũ asu maĩ na ngoo nzeo mbee wa ala ma Thesalonika nĩkwĩthĩwa nĩmeetĩkĩlile ĩla ndeto na ũthalĩku w'onthe wa ngoo, maimantha maandĩkonĩ mĩthenya yonthe, kana maũndũ asu nĩw'o mailyĩ. 12Kwondũ wa ũu aingĩ moo meetĩkĩla; vamwe na aka ma Akiliki me nguma, na aũme aingĩ. 13Ĩndĩ Ayuti ma Thesalonika mesa ũmanya kana ndeto ya Ngai nĩtavanĩtw'e nĩ Vaulo kũu Velia nakw'o, mathi kw'o mamathokoan'ya na kũmaũũyĩthya makomano. 14Na ĩndĩ oyu ana-a-asa mamwĩa Vaulo athi avike ũtee wa ũkanga: na Sila na Timotheo matiwa vo. 15Ĩndĩ ala

maendie na Vaulo mamũvikya Athene: na meeaĩwa nĩwe makamatavye Sila na Timotheo mamũatĩĩe na mĩtũkĩ, mathi.

Ndũanĩ ya Athene

16Na Vaulo akĩmeteela Athene, veva wake wathilĩka nthĩnĩ wake, aiona ndũa yusũĩte mĩvw'anano. 17Na kwa ũu asũanĩa na Ayuti na ala makĩaa Ngai ĩsinakokenĩ, na ala makomanaa nake kĩng'ang'anĩ, kĩla mũthenya. 18Na andũ oĩ amwe ma Evikuleo na Sitoiko mamũwĩla. Na amwe masya, Mũthelya ũũ wa tũmaũndũ enda kwasya ata? Angĩ masya, Eoneka ta mũndũ mwonan'ya wa ngai ngeni: nũndũ nĩwatavanasya Yesũ na ũthayũũkyo. 19Na mamũkwata, mamũtwaa Aleovako, maiasya, Momanyĩsyo aa ala ũmanyĩasya we, nĩtũtonya kũmanya ũndũ mailyĩ? 20Nĩkwĩthĩwa we ũetete maũndĩ meũ matesĩkĩwe matũnĩ maitũ: ĩndĩ nĩtũkwenda kũmanya ũndũ mailyĩ maũndũ aa. 21(Na Aathene na aeni ala mekalaa ũeni kw'o maiaĩ na ũthei wa ũndũ ũngĩ, ate o kũneenan'ya kana kwĩthukĩĩsya ũvoo wa ũndũ weũ.)

Ũtavan'yo wa Vaulo Aleovako

22Na vaulo aũngama Aleovako katĩ, na asya,

Inyw'ĩ aũme ma Athene, maũndũnĩ onthe nĩona kana mwĩ na maũndũ ma ũthaithi mwingĩ. 23Nũndũ ngĩvĩtĩla nzĩanĩ, na ngĩsisya mũno syĩndũ sya ũthaithi wenyu, nonie kĩthembeo nakyo kĩkĩĩtwe ũandĩko ũũ, KWA NGAI ŨLA ŨTESĨKĨWE. Ũla inyw'ĩ ĩndĩ mũthaithaa kwa ũlea ũmanya, nĩwe ngũmwon'ya inyw'ĩ. 24Ngai ũla wombie nthĩ na syĩndũ syonthe ila syĩ vo, we, Mwĩaĩi wa itũ na nthĩ, ndekalaa nyũmbanĩ syakĩtwe na moko; 25o na ndathũkũmawa nĩ moko ma andũ, ta wĩ na vata wa kĩndũ, nĩkwithĩwa nĩwe ũnengae onthe thayũ, na mĩthũmũ, na syĩndũ syonthe; 26na oombie mbaĩ syonthe sya andũ kuma mũndũnĩ ũmwe, matũae ĩũlũ wa nthĩ yonthe, atw'ĩte mavinda moo ala wambie ũtw'a, na mĩvaka ya mawĩkalo moo; 27nĩ kana mamũmanthe Ngai, o na ethĩwa nĩmatonya ũmũmantha maimũvavata mamwone, o na kau nde kũasa na kĩla ũmwe waitũ: 28nũndũ twĩ thayũ, na nĩtũũthi, na twĩ na mwĩkalĩle witũ nthĩnĩ wake; o tondũ atili amwe menyu ma mbathi maisye,

Nũndũ ithyi naitũ twĩ ũsyao wake. 29Ĩndĩ kwa kwĩthĩwa twĩ ũsyao wa Ngai, tũiaĩlwe nĩ ũtalĩlya kana Ũ-Ngai ũvw'anene na thaavu, kana vetha, kana ĩvia, ila syasũvĩtwe na ũtũĩka na ũĩ wa mũndũ. 30Ĩndĩ mavinda ma ũlea ũmanya, Ngai etw'a ta ũteona; ĩndĩ yu emeaĩa andũ onthe kũndũ kw'onthe maalyũle ngoo: 31nĩkwĩthĩwa nĩwiĩte mũthenya ũla ũkasilĩla nthĩ yonthe na ũlũngalu, kwa mũndũ ũla wanyuvie; nake amanengete andũ onthe kũmanya, kwondũ wa kũmũthayũũkya kũmumya kwa akw'ũ.

32Namo meew'a ũvoo wa ũthayũũkyo wa akw'ũ, amwe moovũĩa ngũĩ; ĩndĩ angĩ masya, Tũkakwĩthukĩĩsya ĩngĩ ũvoonĩ ũũ. 33Na kũilyĩ ũu Vaulo auma vo amatia. 34Ĩndĩ amwe malũman'ya nake, na meetĩkĩla: na amwe ma asu nĩ Ndionisio ũla Mũaleovako, na mũndũ mũka wetawa Ndamali, na angĩ vamwe nao.

MEKO MA ATŨMWA 18

Ndũanĩ ya Kolintho

1Ĩtina wa maũndũ asu Vaulo auma Athene, na avika Kolintho. 2Na amwona Mũyuti ũmwe wetawa Akwila, mũndũ wasyaĩwe Vondo, ũla ũnaumie Italia mĩtũkĩ, vamwe na mũka wake Vilisila, nũndũ Kilautiosi atw'ĩte Ayuti onthe maume Lomi: nake avika kwoo; 3na nũndũ aĩ wa wĩa ũmwe nao, ekala namo, maitethya wĩa; nũndũ maĩ atumi ma maeema. 4Na Vaulo asũanĩa ĩsinakokenĩ mĩthenya yonthe ya savato, aimantha kũmetĩkĩlĩthya Ayuti na Akiliki.

5 Ĩndĩ yĩla Sila na Timotheo matheeie kuma Masetonia, Vaulo athangaaw'a mũno nĩ ĩla ndeto, aineena ũkũsĩ kwa Ayuti kana Yesũ nĩwe Klĩsto. 6Ĩndĩ makananĩsya, na kũmũumanga Ngai, avuunza ngũa syake, na amea, Nthakame yenyu yĩthĩwe ĩũlũ wa mĩtwe yenyu ene; nyie nĩ mũtheu: kuma yu nĩthi kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ. 7Na auma vau, aenda nyũmbanĩ ya mũndũ ũmwe wetawa Tito Yusito, ũmwe ũla wathaithaa Ngai, na nyũmba yake yakwatene na ĩsinakoke. 8Na Kilisivo, mũnene wa ĩsinakoke, nĩwamwĩtĩkĩlile Mwĩaĩi vamwe na nyũmba yake yonthe; na aingi ma Akolintho meew'a meetĩkĩla, na mavatiswa. 9Na Mwĩaĩi amũtavya Vaulo ũtukũ woninĩ, Ndũkakĩe, ĩndĩ neena, ndũkavindye: 10nũndũ nĩ vamwe naku, na vai mũndũ ũkoka vala ũĩ akwĩke nai: nĩkwĩthĩwa nyie nĩ na andũ aingĩ ndũanĩ ĩno. 11Nake ekala kw'o mwaka na myei thanthatũ, akĩmanyĩsya ndeto ya Ngai kwoo.

Kalio na Vaulo

12Ĩndĩ ĩvinda yĩla Kalio waĩ mũnene wa Akaia, Ayuti mamũkĩlĩla Vaulo na ngoo ĩmwe, na mamũete kĩvĩlanĩ kya sila, 13makyasya, Mũndũ ũũ emetĩkĩlĩthya andũ kũmũthaitha Ngai ũndũ ũvĩtanĩte na ĩla mĩao. 14Ĩndĩ Vaulo akilĩlye kwathamya kanyw'a wake, Kalio amea ala Ayuti, Kethĩwa ve ũndũ ũthũku, kana ũng'endu mwĩai inyw'ĩ Ayuti, nĩkwaĩle kwakwa kũmũmĩĩsya: 15ĩndĩ ethĩwa nĩ mokũlyo ma ndeto na masyĩtwa na mĩao ĩ yenyu, sisyai inyw'ĩ ene ũndũ ũsu: nyie ndikwenda nĩthĩwe mũsili wa maũndũ asu. 16Na amalũngya maume kĩvĩlanĩ kya sila. 17Na onthe mamũkwata Sosithene, ũla mũnene wa ĩsinakoke, na mamũkũnĩa mbee wa kĩvĩla kya sila. Na Kalio ndaamona maũndũ asu ta ũndũ.

Vaulo akĩsyoka Silia

18 Na Vaulo, ekalile mĩthenya mingĩ ĩtina wa ũndũ ũsu, ataanĩsya na ana-a-asa na athi na ngalawa Silia, na Vilisila na Akwila mathi vamwe nake: eenzewe mũtwe wake ku Kengelea; nĩkwĩthĩwa aĩ na wĩvĩto. 19Na mavika Eveso, amatia kw'o: ĩndĩ we mwene alika ĩsinakokenĩ, na asũanĩa na Ayuti. 20Na mamwĩa ekale ĩvinda ĩasanga, nake ndaaĩtĩkĩla; 21ĩndĩ eeaanĩa nao, amea, Ngamũalũkĩla ĩngĩ, Ngai enda, na athi na ngalawa kuma Eveso.

22 Nake aumĩa Kaisalea ambata amakethya andũ ma ĩkanisa, na ĩndĩ atheea Andiokia. 23Na ekala kw'o mĩthenya ĩmwe, athi, na avĩtĩla nthĩ ya Kalatia na Velikia, aatĩanĩsye, aimalũlũmilya amanyĩw'a onthe.

Avolo e Eveso

24 Na Mũyutĩ ũmwe wetawa Avolo, wasyaiwe Ũalesandalia, mũndũ wa ũmanyi, ooka Eveso; nake amanyaa mũno maandiko. 25Mũndũ ũsu nĩwamanyĩĩtw'e nzĩa ya Mwĩaĩi; na nĩkwĩthĩwa aĩ mũthangaau vevanĩ wake, nĩwaneenie na kũmanyĩsya nesa maũndũ ma Yesũ, ĩndĩ eesĩ ũvatisi wa Yoana w'oka: 26nake ambĩlĩlya ũneena na ũkũmbaũ ĩsinakokenĩ. Ĩndĩ Vilisila na Akwila mamwĩw'a, mamũtwaa kwoo, na mamũvuanĩsya nzĩa ya Ngai nesa mbee wa vala wesĩ. 27Nake enda kũinga kũthi Akaia, ala ana-a-asa mamũkũmbaĩthya, na mamaandĩkĩa ala amanyiw'a kana mamwose: na avika amatethya mũno ala meetĩkĩlĩte nũndũ wa mumo: 28nũndũ amakĩlĩlye Ayuti ũĩ, mbee wa andũ, aionan'ya na maandĩko kana Yesũ nĩ Klĩsto.

MEKO MA ATŨMWA 19

Amanyĩw'a ma Yoana Mũvatisi Eveso

1Na kweethĩwa, ĩvinda yĩla Avolo waĩ Kolintho, Vaulo avĩtĩla nthi ya ngalĩ ya iũlũ avika Eveso, na ku oona amanyĩw'a amwe: 2na amakũlya, Nĩmwoosie Veva Mũtheu mweetĩkĩla? Na mamũsũngĩa, Aiee, o na tũiaaĩw'a kana kwĩ Veva Mũtheu. 3Na ĩndĩ amakũlya, Mwavatisiwe ũvatisinĩ mwaũ ĩndĩ? Na mamũsũngĩa, Twavatisiwe ũvatisinĩ wa Yoana. 4Na Vaulo amea, Yoana nĩwavatisaa na ũvatiso wa ũalyũlo wa ngoo, aimatavya andũ nĩmamwĩtĩkĩle ũla wĩũka ĩtina wake, nake nĩ Yesũ. 5Nao meew'a ũu, mavatiswa syitwani ya Mwĩaĩi Yesũ. 6Na Vaulo amailĩĩla moko make, Veva Mũtheu amatheeea; na maneena na ithyomo, na mathana. 7Na onthe maĩ andũ aũme ta ĩkũmi na elĩ.

Vaulo e Eveso

8Nake alika ĩsinakokenĩ, na aneena na ũkũmbaũ ĩvinda ya myei ĩtatũ, aisũanĩa na andũ na kũmetĩkĩlĩthya maũndũ ma ũsumbĩ wa Ngai. 9Ĩndĩ amwe meeyũmanĩlya, malea kwĩw'a, maimĩneenea ĩla Nzĩa naĩ mbee wa ĩkomano, aumaala amatia, na amavatha amanyĩw'a, na amamanyĩasya maineenan'ya mĩthenya yonthe kĩsomonĩ kya Tilano. 10Na maũndũ asu maendeea ĩvinda ya myaka ĩlĩ; ũndũ onthe ala matwĩe nthĩ ya Asia meewie ndeto ya Mwĩaĩi, Ayuti na Akiliki nao. 11Na Ngai eeka mavinya mataaĩkwa nĩ mũndũ na moko ma Vaulo: 12ũndũ o na awau maetewe ngũa na itambaa syumĩte mwĩĩnĩ wake, nao mavoa mowau moo, na maveva mathũku mamauma. 13Ĩndĩ Ayuti amwe, angangi, alũngya ma maveva, meenenga ene kũneena syĩtwa ya Mwĩaĩi Yesũ ĩũlũ wa ala maĩ na maveva mathũkũ, maiasya, Nĩmũavĩthya na Yesũ ũla ũtavanaw'a nĩ Vaulo. 14Na kw'o kwaĩ aũme mũonza, ana ma Mũyuti wetawa Sikiva, mũthembi mũnene, ala mekaa ũu. 15Na ũla veva mũthũku wamasũngĩa, wamea, Yesũ nĩnĩmwĩsĩ, na Vaulo nĩngũmũmanya; ĩndĩ inyw'ĩ mwĩ aaũ? 16Na mũndũ ũla waĩ na ũla veva mũthũku amathaanyũkĩa, amakũa elĩ, na kũmakĩlya vinya, na makĩa mauma nyũmba ĩsu me athei na okite. 17Na ũndũ ũsu wamanyĩka kwa Ayuti onthe na Akiliki ala matwĩe Eveso; na w'ĩa mũnene wamavalũkĩla onthe, na syĩtwa ya Mwĩaĩi Yesũ yataĩwa mũno. 18Na aingĩ nao ma ala meetĩkĩlile mooka, makyumbũla, na makyonan'ya meko moo. 19Na andũ aingĩ ala meekaa maũndũ ma ũwe maete mavuku moo na moomban'ya vamwe, na mamavĩvĩsya mbee wa andũ onthe; na matala thooa wamo na meethĩa nĩ ilungu sya vetha ngili mĩongo ĩtano. 20Ũu nĩw'o ndeto ya Ngai yeanie na ũkilya vinya.

Mĩvango ya Vaulo

21 Na ĩtina wa maũndũ asu mathela, Vaulo atw'a vevanĩ wake, kũvĩtĩla Masetonia na Akaia, na akĩthi Yelusaleme, aiasya, Ĩtina wa kwĩthĩwa kw'o, mũvaka none Lomi nakw'o. 22Na atũma elĩ ma ala mamũthũkũmaa mathi Masetonia, nao nĩ Timotheo na Elasito, nake mwene ekalanga Asia ĩvinda.

Kithokoo Eveso

23 Na ta ĩvinda yĩu kwookĩla kĩthokoan'yo kĩte kĩnini ũndũ wa ĩla Nzia. 24Nũndũ mũndũ ũmwe wetawa Ndemetelio, mũtwii wa vetha, ũla waseũvasya tũkalũ twa Ndiana, amaeteae andũ ndũĩka ũtandĩthyo ũte mũnini; 25nake amomban'ya, vamwe na ala angĩ maĩ na wĩa ta ũsu, na amea, Mavwana, inyw'ĩ nĩmwĩsĩ kana ithyĩ nĩtwonaa ũthwii nũndũ wa wĩa ũũ. 26Na nĩmũkwona na ĩngĩ nĩmũkwĩw'a, kana ti vaa Eveso voka, ĩndĩ no ta kw'onthe Asia, Vaulo ũsu ametĩkĩlĩthĩtye andũ aingĩ na kũmaalyũla, akyasya kana ti syo ngai, ila iseũvĩtw'e na moko: 27na ti kwa kwĩthĩwa wĩa ũũ witũ wĩ na mũisyo na kũwetwa naĩ wĩ w'oka; ĩndĩ yĩla ĩkalũ ya ngai nga nene Ndiana yĩtalĩtwe ti kĩndũ, o na kũmyumya ndaĩanĩ yayo, ĩla ĩthaithawa nĩ Asia yonthe na nthĩ yonthe. 28Namo meew'a ũu mausũwa nĩ ũthatu, na maua mbu, maiasya, Ndiana ĩla ya Aeveso nĩyo nene. 29Na ndũa yausũwa nĩ kĩthokoo: na mathi na ngoo ĩmwe masembete, malika nyũmbanĩ ya ĩthaũ, mamakwete Kaio na Alisitaliko, andũ ma Masetonia, ala maendaa vamwe na Vaulo. 30Na Vaulo akyenda kũlika yĩla ĩkomanonĩ, ala amanyĩw'a mamũvata ndakalike vo. 31Na anene amwe ma Asia, ala maĩ anyanyae make, matũma andũ kwake na mamwĩsũva ndakatate kwĩlikya nyũmbanĩ ĩsu ya ĩthaũ. 32Amwe ĩndĩ maneena ũndũ ũmwe, na angĩ ũndũ ũngĩ: nũndũ ũmbano waĩ na kĩthokoo; na ala aingĩ maiaamanya ũndũ ũla ũkũmbanĩawa. 33Na mamumya Alesanda ĩkomanonĩ, Ayuti mamwia mbee wa andũ. Na Alesanda amakilĩthya na kw'oko, akyenda kũmasũngĩa. 34Ĩndĩ mamanya kana nĩ Mũyuti, onthe maua mbu na wasya ũmwe vandũ va masaa elĩ, maiasya, Ndiana ĩla ya Aeveso nĩyo nene. 35Ĩndĩ mũandĩki wa ndũa ayĩkilĩthya yĩla ĩkomano, asya, Inyw'ĩ aũme ma Eveso, nĩ mũndũ wĩva ũla ũtesĩ kana ndũa ya Eveso nĩyo isũvĩaa ĩkalũ ya Ndiana nene, na mũvw'anano ũla watheeie kuma ĩtunĩ? 36Ĩndĩ nũndũ

maũndũ aa maitonya ũkaĩwa, nĩmwaĩle kũkilya, na kũlea kwĩka ũndũ na mĩtũkĩ. 37Nũndũ mwaete andũ aa vaa, nao ti ing'ei sya mĩio ya makalũ, o na ti aumi ma ngai nga yaitũ. 38Ethĩwa ĩndĩ Ndemetelio, na andũ ndũĩka vamwe nake, meethĩwa na ũndũ ĩũlũ wa mũndũ o na wĩva, mĩthenya ya sila ĩ kw'o, na asili me kw'o: nĩmasitakane. 39Ĩndĩ ethĩwa mwĩmantha ũndũ o na wĩva maũndũnĩ angĩ, ũkatw'ĩwa nzamanĩ ĩla yaĩle. 40Nũndũ o naitũ twĩ na mũisyo wa kũsitakwa ũndũ wa kĩthokoo kya mũthenya ũũ, na nĩ kya mana: na kwondũ wa ũu, tũikatonya kũneena ũndũ wa ũmbano ũũ. 41Na amina ũneena ũu ayũmbũũkya ĩkomano.

MEKO MA ATŨMWA 20

Vaulo e Masetonia, Ũkiliki, na Teloa

1Na kĩtuu kyu kyakilya, Vaulo amatũmana ala amanyĩw'a na amataa, eeaanĩa nao, na ĩndĩ athi Masetonia. 2Nake avĩtĩla ngalĩ isu, na ũmanenga ũtao mwingĩ, athĩ Ũkiliki. 3Na ekalĩte kw'o myei ĩtatũ, Ayuti mamũsamĩa mamũae akilĩlye ũthi na ngalawa avike Silia, nake atw'a kũalũka avĩtĩle Masetonia. 4Na andũ aa nĩmo maendanisye nake kũvika Asia, Sovatele mũndũ wa Velia, mwana wa Vilo; na ma Athesalonika, Alisitaliko na Sekundo; na Kaio mũndũ wa Ndelive, na Timotheo; na ma Asia, Tikiko na Telovimo. 5Ĩndĩ andũ asu maĩ manathi mbee, nao matweteela Teloa. 6Naitũ twaumie Vilivi na ngalawa, ĩtina wa mĩthenya ya kĩmũtũ kĩte ĩlawa, na mĩthenya ĩtano yathela twamavikĩa ala maĩ Teloa; na twekala kw'o mĩthenya mũonza.

Eutikusi

7 Na mũthenya wa mbee wa kyumwa, twombanĩte vamwe kũtila kĩmũtũ, Vaulo aneena nao, akyenda ũthi ũnĩ ũsu: na aasavya ũtavan'yo wake kũvika ũtukũ katĩ. 8Na kwaĩ mataa maingĩ nyũmbanĩ ya ĩũlũ ĩla twoombanĩte. 9Na mũndũ ũmwe, mwanake wetawa Eutikusi, ailyĩ mbũthinĩ, akwatwa nĩ too mũno; na Vaulo aiendeea mũno na kũtavan'ya kwake, na nĩkwĩthĩwa ausũĩtwe nĩ too wake avalũka kuma nyũmba ya katatũ kũvika nthĩ, na ooswa e mũkw'ũ. 10Na Vaulo atheea, na amũmamĩa, na amũvĩvĩtĩĩsya, asya, Mũikekĩe kĩtuu; nũndũ thayũ wake wĩ o nthĩnĩ wake. 11Na ambata ĩũlũ, na atila kĩla kĩmũtũ, na aya, na aneena nao ĩvinda ĩasa, o na kũvika kũikya, na ĩndĩ athi. 12Na mamũete ũla mwanake e thayũ, na makiakiw'a ũndũ ũtee ũnini.

Kyalo kya Mileto

13Ĩndĩ ithyĩ, twambie ũthi mbee na ngalawa, twakũsya tũende Asoso, navo twenda ũmũlikya Vaulo: nũndũ nĩw'o watwie, akyenda e we mwene ũthi na nyaĩĩ. 14Na twavika Asoso, akomana naitũ, na twamũlikya ngalawanĩ, na twathi Mitilene. 15Na twakũsya kw'o, na mũthenya wa kelĩ twavika vakuvĩ na Kiosi; na mũthenya wa katatũ twavika Samo; na mũthenya wa kana twavika Mileto. 16Nũndũ Vaulo atw'ĩte kũvĩta Eveso, nĩ kana ndakekale Asia; nũndũ nĩwekalaatĩte, ethĩwa ũu nũtonyeka, we ethĩwe Yelusaleme mũthenya wa Vendekosito.

Ndeto sya mũtaanĩsyo sya Vaulo kwa atumĩa ma Eveso

17Na atũma andũ kuma Mileto maende Eveso kũmeta atumĩa ma ĩkanisa moke kwake. 18Nao mooka, amea, Inyw'ĩ ene nĩmwĩsĩ, kuma mũthenya ũla nambie ũkinya nthĩ ĩno ya Asia, ũndũ nekalĩte nenyu ĩvinda yĩu yonthe, 19ngĩmũthũkũma Mwĩaĩi na wĩnyivyo w'onthe wa ngoo, na methoi, na monyamao ala mangwatie kwa kũsyimwa nĩ Ayuti; 20ũndũ ndaatundua kũmũtavya inyw'ĩ ndeto o na yĩva ĩmwaĩle, na ngĩmũmanyĩĩsya andũnĩ, nyũmba na nyũmba, 21ngĩkũsĩĩa kwa Ayuti na Akiliki nao, ualyũlo wa ngoo ũmwelekele Ngai, na mũĩkĩĩo ũmwelekele Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto. 22Na yu, sisyai, nĩngũthi Yelusaleme nĩ mwove vevanĩ, ndesĩ maũndũ ala mengwatĩa kw'o: 23ate o Veva Mũtheu kũngũsĩĩa ndũanĩ syonthe, aiasya kana syĩndũ sya kwovwa nasyo na monyamao nimbeteele. 24Ĩndĩ ndiũtala thayũ wakwa ta kĩndũ kwakwa, nĩ kana nĩtonye kwĩanĩsya mũendo wakwa, na ũthũkũmi ũla noosie kwa Mwĩaĩi Yesũ, kũkũsĩĩa ũla ũvoo mũseo wa mumo wa Ngai. 25Na yu, sisyai, nĩnĩsĩ kana inyw'onthe, ala nangangĩte katĩ wenyu ngĩtavan'ya ũsumbĩ wa Ngai, mũikambona ĩngĩ ũthyũ wakwa. 26Kwondũ wa ũu nĩmũkũsĩĩa ũmũnthĩ, kana ndikakũlw'a nyie nthakame ya mũndũ o na wĩva. 27Nũndũ ndyaatundua kũmũtavya inyw'ĩ ũtw'ĩo w'onthe wa Ngai. 28Ĩsũvĩei inyw'ĩ ene, na mũisũvĩa ĩĩthya yonthe yĩla Veva Mũtheu ũmũtw'ĩte inyw'ĩ mwĩthĩwe asyaĩĩsya nĩ kana mũĩthye ĩkanisa ya Mwĩaĩi yĩla ũthooete na nthakame yake mwene. 29Nĩnĩsĩ kana ĩtina wa kũthi kwakwa nzũi mbai ikalika katĩ wenyu, iteũyĩw'ĩa yĩla ĩĩthya tei; 30na andũ aingĩ makookĩla kuma katĩ wenyu, makĩneena ndeto sya ngũlũ, maimakusya amanyĩw'a mamaatĩĩe mo. 31Kwondũ wa ũũ syaĩĩsyai, mũkĩlilikana kana ĩvinda ya myaka ĩtatũ ndyaaeka kũmũtaa kĩla mũndũ na kwĩtĩkya methoi mũthenya na ũtukũ. 32Na yu nĩmũnengane kwa Ngai, na kwa ndeto ya mumo wake, ĩla ĩtonya kũmwaka, na kũmũnenga inyw'ĩ ũtiĩwa katĩ wa onthe ala mavathĩwe Ngai. 33Ndyaawĩw'ĩa ĩtomo vetha wa mũndũ o na wĩva, kana thaavu, kana ngũa. 34Inyw'ĩ ene nĩmwĩsĩ kana moko aa makwa matethisye wĩa kwondũ wa mavata makwa mwene na ma ala maĩ nakwa. 35Maũndũnĩ onthe namũnengie ngelekan'yo, kana nĩmwaĩlwe nĩ ũtethya o ũu, kũmatethya ala onzu, na kũlilikana ndeto sya Mwĩaĩi Yesũ, ũndũ we mwene waisye, Kwĩ mũyo kũnengane kwĩ kwosa.

36 Na aneena ũu, atulya ndu na avoya vamwe namo onthe. 37Na onthe maĩa mũno, na mamũvalũkĩla Vaulo ngingonĩ na mamũmumunya, 38makĩmaka mũno nũndũ wa ndeto ĩla waneenie, kana maikamwona ũthyũ wake ĩngĩ. Na mamumaasya mamũvikya ngalawanĩ.

MEKO MA ATŨMWA 21

Kuma Mileto kũthi Tile

1Na kweethĩwa twamina kũtaanĩsya nao na twakũsya na ngalawa, twathi tũlũngalĩte twavika Kosi, na ũnĩ ũsu twavika Lote, na kuma vau twathi Vatala: 2na twoona ngalawa ĩnĩkũinga ĩvike Voenike twamĩlika, na twakũsya. 3Na twoona kĩthama kya Kuvolo, twakĩtia ngalĩ ya kw'oko kwa aka, twathi Silia, na twaumĩa Tile; nũndũ ngalawa ĩsu yaumĩw'e mĩio yayo vo. 4Na twoona ala amanyĩw'a, twekala vo mĩthenya mũonza: na asu mamũtavya Vaulo me nthĩni wa Veva Mũtheu, kana ndakakinye Yelusaleme. 5Na kweethĩwa tweanĩsya mĩthenya yaitũ twookĩla twathi; namo onthe, vamwe na aka moo na syana syoo, matumaasya matũvikya ũtee wa ndũa: na twatulya ndu ũtee wa ũkanga, twavoya, na twatianĩa ũvoo; 6na twavota ngalawanĩ, nao maalũka kwoo.

Kũthi Kaisalea

7Na twamina mũendo ũsu wa ngalawa kuma Tile, twavika Vetolemai; na twakethya ana-a-asa, twekala nao mũthenya ũmwe. 8Na ũnĩ ũsu twathi, na twavika Kaisalea: na twavota nyũmbanĩ ya Vilivu ũla mũtavan'ya wa ũvoo mũseo, ũla waĩ ũmwe wa ala mũonza, twekala kwake. 9Na mũndũ ũsu aĩ na eĩtu ana atheu, ala mathanaa. 10Na tũkĩkala vo mĩthenya ĩmwe, kwatheeie mwathani ũmwe kuma Yutia, wetawa Akavo. 11Nake ooka vala tũĩ, oosa mũkwa wa Vaulo eeyova e we mwene maũũ na moko, na asya, Ũũ nĩw'o ũnũkwasya Veva Mũtheu, Ayuti ala me Yelusaleme makoova mũndũ ũla mwene wa mũkwa ũũ ta ũu, na makamũnengane mokonĩ ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ. 12Na tweew'a maũndũ asu, ithyĩ o na andũ ma vandũ vau, twamwĩsũva ndakambate Yelusaleme. 13Na nĩvo Vaulo wasũngĩie, Mwĩĩka ata, mũkĩĩa na ũndũla ngoo yakwa? Nũndũ nyie nĩnĩyũmbanĩtye, ti kwovwa kw'oka, o na kũaĩwa Yelusaleme kwondũ wa syĩtwa ya Mwĩaĩi Yesu. 14Na alea kũtwĩw'a, twamũeka, tũiasya, Kwenda kwa Mwĩaĩi nĩkwĩkwe.

Kũthi Yelusaleme

15Na ĩtina wa mĩthenya ĩsu twoomban'ya mĩio yaitũ, na twakũsya twambata Yelusaleme. 16Na amwe ma amanyĩw'a ma ndũa ya Kaisalea mathi vamwe naitũ, me na Masoni mũndũ wa Kuvolo, mũmanyĩw'a wa tene, nake nĩwe twĩĩkalaa kwake.

Vaulo aitata kwĩw'ana na Aklĩsto ma Ayuti

17Na twavika Yelusaleme, ala ana-a-asa matwosa na mũyo. 18Na mũthenya ũla waatĩĩe ũsu, Vaulo aenda naitũ kwa Yakovo; na atumĩa onthe nĩ vo maĩ. 19Na amakethya, amatavya maũndũ onthe, ũmwe na ũmwe, ala Ngai wĩkĩte kwondũ wa ũthũkũmi wake katĩ wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ. 20Namo, meew'a mamũtaĩa Ngai; na mamwĩa, Nũkwona, mwana-a-asa, kana nĩ vo maĩ ngili mbingĩ ma Ayuti ala metĩkĩlĩte; namo onthe me na kĩwĩu ũndũ wa ĩla mĩao: 21namo nĩmatavĩtw'e ũvoo waku, kana ũmanyĩĩtye Ayuti onthe ala matwĩe katĩ wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ matie Mose, ũimatavya maikaĩke syana syoo, na maikaatĩĩe syĩthĩo sya Ayuti. 22Ĩndĩ nĩ ata? Maitĩa kwĩw'a kana nĩwũkite. 23Ĩka ĩndĩ ũndũ ũla tũũkũtavya: Twĩ na aũme ana ala me na wĩvĩto ĩũlũ woo; 24osana na asu, nokĩthesya mwene vamwe nao, nokyumya syĩndũ nũndũ wamo, nĩ kana matonye kwenza mĩtwe yoo: na ĩndĩ onthe makamanya kana ti ma w'o maũndũ ala matavĩtw'e ũndũ waku; ĩndĩ kana we mwene ũendaa nesa, na ũsũvĩaa ĩla mĩao. 25Ĩndĩ ũndũ wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ ala metĩkĩlĩte, nĩtwaandĩkie na twamatavya, kana mevathane na syĩndũ ila syũaĩwe mĩvw'anano, na maikanyw'e nthakame, o na kĩndũ kitĩtwe, na kwĩvathana na ũlaalai. 26Na ĩndĩ Vaulo oosana na ala andũ, na mũthenya ũla waatĩĩe ũsu eethesya mwene vamwe namo, avota ĩkalũnĩ, aitavan'ya kana mĩthenya ya ũthesyo nĩ mĩanĩu, mũvaka nthembo yathembwa kwondũ wa kĩla ũmwe wamo.

Kĩthokoo Yelusaleme, na kũkwatwa kwa Vaulo

27Na ĩla mĩthenya mũonza ĩkilĩlye ũthela, Ayuti ala maumie Asia, moona Vaulo ĩkalũnĩ, maingĩanĩsya ĩkomano yonthe na mamũkwata, 28makyũkĩlya mawasya, makyasya, Aũme ma Isilaeli, tũtethyei: Mũndũ nĩwe ũũ ũla ũmanyĩasya andũ onthe kũndũ kw'onthe, aineenea andũ naĩ, na ĩla mĩao, o na vandũ vaa; na mbee wa ũu nĩwaetie Akiliki nao ĩkalũnĩ, nake nũvukĩtye vandũ vaa vatheu. 29Nũndũ maĩ manamwona ndũanĩ e na Telovimo, mũndũ wa Eveso, namo nĩmatalĩlasya kana Vaulo nũmũetete ĩkalũnĩ. 30Na ndũa yonthe yaya kĩtuu, na andũ moombana masembete; na mamũkwata Vaulo, mamũkusũlan'ya na kũmumaalya ũtee wa ĩkalũ: na oyu mĩomo yavingwa. 31Na makĩmantha kũmũaa, ũvoo wamũvikĩa ũla mũnene wa nguthu ya asikalĩ ngili, kana Yelusaleme kw'onthe nĩkũlikile kĩtuu. 32Na oyu oosa asikaiĩ na anene ma asikalĩ ĩana ĩana, na amatheeea asembete: nao, moona ũla mũnene na asikalĩ, maeka kũmũlumangya Vaulo. 33Na ĩndĩ ũla mũnene athengeea, na amũkwata Vaulo, na eeaa nĩovwe na mĩnyololo ĩlĩ; na akũlya ũndũ wĩtawa na ũndũ wĩkĩte. 34Na amwe manĩĩsya ũndũ ũmwe, na angĩ katĩ wa nguthu manĩĩsya ũndũ ũngi: na alea ũmanya nesa nũndũ wa kĩtuu, eeaa aetwe ngomenĩ. 35Na avika mbasyanĩ, akuwa nĩ asikalĩ nũndũ wa ũng'endu wa ĩla nguthu ya andũ; 36nũndũ ĩkomano ya andũ yamũvikĩlĩte, yĩkyasya na wasya mũnene, Mũvete ũsu. 37Na Vaulo akilĩlye ũlikwa ngomenĩ nthĩnĩ, amwĩa ũla mũnene wa asikalĩ, Nĩ na ũthei nyie kũkũtavya ũndũ? Nake amũkũlya, Nĩwĩsĩ Kĩkiliki? 38Tuue ũla Mũmisili, ũla mbee wa mĩthenya ĩno wamang'endethisye andũ ngili inya ala metawa Oaani na wamatongoesya weũnĩ? 39Ĩndĩ Vaulo amũsũngĩa, Nyie nĩ Mũyuti, mũndũ wa Taliso, ndũa ya Silisia, mũndũ wa ndũa ĩte mbũthũ: na nĩngũkwĩsũva ũnenge ũthei nĩneene na andũ aa. 40Na amũnenga ũthei, Vaulo, aũngeme mbasyanĩ, amavindĩthya andũ na kw'oko; na mavindya ki, aneena namo na Kĩevelania, aiasya,

MEKO MA ATŨMWA 22

Ũneeni wa Vaulo mbee wa Ayuti

(MEKO MA ATŨMWA 9.1–19;26.12–18)

1 Ana-a-asa makwa na aasa, ĩthukĩĩsyei ũsũngĩo wakwa ũla ngũsũngĩa mbee wenyu oyu.
2 Na meew'a kana eneena nao na Kĩevelania, mavindĩĩsya mũno: nake asya,
3 Nyie nĩ Mũyuti, nasyaĩwe Taliso, ndũa ya Silisia, ĩndĩ neanĩe ndũanĩ ĩno, na ũmanyĩĩw'a maũũnĩ ma Kamalieli, kwĩanana na wĩanĩu wa ĩla mĩao ya aasa maitũ, na neethĩwa na ũthangaau kwa Ngai, o ũndũ inyw'ĩ mũilyĩ ũmũnthĩ: 4nakwa nathĩnasya ala ma Nzĩa ĩno o na ũmoaa, na ngĩmova na kũmekya kolokolonĩ aũme na aka. 5O ũndũ mũthembi mũnene e na ũkũsĩ wakwa, na atumĩa onthe: ala noosie mavalũa kwoo nĩmaetee ala ana-a-asa, na nathi kyalo Ndamasiku, ngamaete ala maĩ kw'o me ove Yelusaleme, masilĩlwe. 6Na kweethĩwa yĩla naendete kyalo, ngĩthengeea Ndamasiku, ta mũthenya katĩ, oyu, o ĩmwe, kyeni kĩnene kyaumie ĩtunĩ kyatisa ngalĩ syakwa syonthe. 7Nakwa navalũka nthĩ, na neew'a wasya ũineena nakwa, ũiasya, Saulo, Saulo, nĩkĩ ũũnthĩn'ya? 8Nakwa nasũngĩa, Nue ũũ, Mwĩaĩi? Nake ambĩa, Ninyie Yesũ wa Nasaleti, ũla ũũthĩn'ya. 9Na ala maĩ nakwa nĩmoonie kyeni kyu, ĩndĩ maiaaĩw'a wasya wa ũla ũnũũneena nakwa. 10Nakwa nasya, Nĩĩka ata, Mwĩaĩi? Na Mwĩaĩi ambĩa, Ũkĩla, ũthi Ndamasiku nthĩnĩ; na kw'o ũkatavĩw'a ũvoo wa maũndũ onthe ala meaĩtwe wĩke. 11Na ĩndĩ neethĩwa ndekwona nthĩ nũndũ wa ũtheu mũtisu wa kĩla kyeni, natongoew'a nĩ ala maĩ nakwa mangwete kw'oko, nalika Ndamasiku. 12Na mũndũ ũmwe wĩtawa Anania, mũthaithi mũnene wa Ngai kwĩanana na ĩla mĩao, ũla ũwetawa nesa nĩ Ayuti onthe ala matwĩe kw'o, 13ooka vala nĩĩ, na aũngama ũtee wakwa ambĩa, Mwana-a-asa Saulo, nengwa kwona. Nakwa mamũũngalalĩlya metho makwa saa o ũsu. 14Nake asya, Ngai wa aasa maitũ nũkũnyuvĩte we ũmanye kwenda kwake, na kũmwona Ũla Mũlũngalu, na kwĩw'a wasya ũla wumaa kanyw'anĩ wake. 15Nũndũ ũkeethĩwa ngũsĩ kwondũ wake kwa andũ onthe ya maũndũ ala ũnoonie na kwĩw'a. 16Na yu weteele kyaũ? Ũkĩla, ũvatiswe, ũthambw'e naĩ syaku, ũkĩkaĩla syĩtwa yake. 17Na kweethĩwa, naalũka Yelusaleme, ngĩvoya ĩkalũnĩ, nakwatwa nĩ too ũilyĩ ta kĩkw'ũ, 18na namwona aimbĩa, Ĩkalaate nokyuma Yelusaleme mĩtũkĩ; nĩkwĩthĩwa maikosa ũkũsĩ waku kwondũ wakwa. 19Nakwa nasũngĩa, Mwĩaĩi, o ene nĩmesĩ kana nyie nĩnamovie kolokolonĩ na ngĩmakũnĩa masinakokenĩ ala makwĩtĩkĩlĩte: 20na yĩla nthakame ya ngũsĩ yaku Sitivini yetĩkaw'a, nyie naũngeme ũtee woo, na neetĩkĩla oawe, nĩsũvĩĩte ngũa sya ala mamũaie. 21Nake ambĩa, Thi: nũndũ ngaũtũma ũthi kũasa kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ.

Vaulo akĩyĩta Mũlomi kwa kũsyawa

22 Na mamwĩthukĩĩsya kũvika ndeto ĩsu: na mookĩlya mawasya moo, na masya, Mũvetei mũndũ ta ũsu kũũ nthĩ: nũndũ ndaĩle kwĩkala thayũ. 23Na makĩlonzan'ya, na kwĩkya ngũa syoo, na kwĩkya mũthanga na ĩũlũ, 24ũla mũnene wa asikalĩ eeaa nalikw'e nthĩnĩ wa ĩla ngome, aiasya kana akũlw'e kwa ũkũnwa, nĩ kana atonye ũmanya ũndũ ũũtuma malonzan'ya ũu ĩũlũ wake. 25Na mamwovete na mĩkwa, Vaulo amũkũlya mũnene wa asikalĩ ĩana ũla ũũngeme ũtee wake, Nĩkwosana na mĩao kwenyu kũmũkũna mũndũ Mũlomi, o na ti mũsilĩle? 26Na ũla mũnene eew'a ũu, aenda kwa ũla mũnene wa asikalĩ ngili, amũkũlya, aiasya, Ũkilĩlye kwĩka ata? Nũndũ mũndũ ũsu nĩ Mũlomi. 27Na ũla mũnene wa asikalĩ ngili ooka, amwĩa, Ndavya, we wĩ Mũlomi? Na amwĩa Ĩĩ. 28Na ĩndĩ mũnene ũsu asya Nyie nĩnengetwe kwĩtwa Mũlomi ngĩthooa na mbesa nyingĩ. Na Vaulo amwĩa, Ĩndĩ nyie nĩ Mũlomi kwa kũsyawa. 29Ĩndĩ ala makilĩlye kũmũkũlya mamũtia, mathi: na mũnene ũsu akĩa amanya kana nĩ Mũlomi, na nũndũ nũmwovie.

Vaulo ayĩtetea mbee wa Nzama

30Ĩndĩ ũnĩ ũsu, aienda kũmanya vyũ ũndũ ũnavinganĩw'e nĩ Ayuti, amũthasya, na ameaĩa athembi anene na nzama yonthe mombane vamwe, na amũtheesya Vaulo amwia mbee woo.

MEKO MA ATŨMWA 23

1 Na Vaulo, aimĩketeea ĩla nzama, asya, Ana-a-asa, nĩnekalĩtye thayũ wakwa mbee wa Ngai na wasya wa ngoo mũtheu kũvika ũmũnthĩ. 2Na mũthembi mũnene Anania ameaĩa ala maũngeme na Vaulo mamũkũne kanyw'a. 3Na ĩndĩ Vaulo amwĩa, Ngai nũkilĩlye ũkũkũna we, ũvai ũvakĩtwe ĩa: naku wĩkalĩte kũnzilĩla nyie kwĩanana na ĩla mĩao, naku wĩtw'a kana nĩkũnwe ũndũ ũvĩtanĩte na ĩla mĩao? 4Na ala maũngyĩ ũtee masya, Wĩmũuma mũthembi mũnene wa Ngai? 5Na Vaũlo asya, Ndyĩĩsĩ, ana-a-asa, kana we nĩ mũthembi mũnene: nũndũ nĩkũaandĩkĩtwe, Ndũkanenee mũnene wa andũ maku naĩ. 6Ĩndĩ Vaulo oona kana kĩlungu kĩmwe kya nzama nĩ Asatukai, na kĩla kĩngĩ nĩ Avalisi, aneena mũno katĩ wa nzama, aiasya, Ana-a-asa, nyie nĩ Mũvalisi, na nĩ mwana wa Mũvalisi: kwondũ wa wĩkwatyo wa ũthayũũkyo wa akw'ũ nyie nĩngũsilĩlwa. 7Na asya ũu, kwookĩla nganaanĩo katĩ wa Avalisi na Asatukai; na nzama yatilĩkana. 8Nũndũ Asatukai maasya kũi ũthayũũkyo, o na mũlaĩka, o na veva; ĩndĩ Avalisi nĩmalĩkĩlaa asu elĩ. 9Na kwookĩla kĩlonzo kĩnene: na aandĩki amwe ma kĩlungu kya Avalisi maũngama na mateta mũno, maiasya, Tũtikwona ũthũku wa mũndũ ũũ: na ethĩwa veva waneena nake, kana mũlaĩka, kwĩ kĩ? 10Na kwookĩla nganaanĩo nene, ũla mũnene wa asikalĩ ngili aikĩa Vaulo ndakese ũkavũlangw'a nĩo, ameaĩa asikalĩ matheee mamumya Vaulo katĩ woo na vinya, na kũmũete ngomenĩ.
11 Na ũtukũ o ũsu Mwĩaĩi aũngama ũtee wake, na asya, Ĩthĩwa, na ũnyiau: nũndũ o tondũ waneenie ũkũsĩ ũndũ wakwa Yelusaleme, o ta ũu mũvaka ũneene ũkũsĩ Lomi.

Ayuti maisaman'ya moae Vaulo

12Na kwakya, Ayuti moombana vamwe, na malũman'ya na kũya muma, maiasya kana maiya o na kũnyw'a matamũaĩte Vaulo. 13Na ala meevĩtie ũu maĩ andũ mathonokete mĩongo ĩna. 14Namo mooka kwa athembi anene na atumĩa, na mamatavya, Nĩtwĩvĩtie twaya muma mbai, tũikasame kĩndũ o na kĩva, tũtamũaĩte Vaulo. 15Na ĩndĩ inyw'ĩ vamwe na nzama yonthe mũkamũtavye ũla mũnene wa asikalĩ ngili amũtheesye Vaulo oke mbee wenyu, mũkeke ta mũkwenda kũmanya nesa mbee ũndũ wake: naitũ nĩtwĩyũmbanĩtye kũmũaa atanamba ũthengeea. 16Ĩndĩ mwĩvae wa Vaulo eew'a ũndũ memwoveesya, athi ngomenĩ na amũtavya Vaulo. 17Na Vaulo amwĩta mũnene ũmwe wa asikalĩ ĩana, amwĩa, Mũtwae mwanake ũũ kwa ũla mũnene wa asikalĩ ngili; nũndũ e na ũndũ wa ũmũtavya. 18Nake amwosa, na amũete kwa mũnene ũsu, na asya, Vaulo ũla mwove ambĩta kwake, enda nĩkũetee mwanake ũũ, nake e na ũndũ wa ũkũtavya. 19Na mũnene ũsu amũkwata kw'oko, athi nake ũtee me nzama na amũkũlya, Nĩ ũndũ mwaũ ũla ũũndavya? 20Nake amwĩa, Ayuti nĩmew'anĩte kũũvoya we ũmũtheesye Vaulo ũmwie mbee wa nzama ũnĩ, ta ũkwenda kũmanya ũvoo wake nesa mbee. 21Naku ĩndĩ ndũketĩkĩle ũndũ ũsu woo: nũndũ andũ mathonoka mĩongo ĩna nĩmamwoveesye, nao nĩmaĩe muma, maikaye kana kũnyw'a matamũaĩte Vaulo: na yu nĩmeyũmbanĩtye, meteele watho waku. 22Na ĩndĩ mũnene ũsu amũeka ũla mwanake athi, aimwĩaĩa atĩĩ, Ndũkatavye mũndũ o na wĩva kana nũmbonetye maũndũ aa.

Vaulo aitũmwa Kaisalea

23Na ameta anene elĩ ma asikalĩ ĩana moke kwake, na amea, Ũmban'yai asikalĩ maana elĩ ma ũthi Kaisalea, na andũ mĩongo mũonza ala matũlĩte mbalasi, na ala me na matumo nao, maana elĩ, mathi saa itatũ sya ũtukũ: 24na mbalasi nasyo mũseũvye, nĩ kana mũtonye kũmũtũlya Vaulo, na ũmũtwaa kwa Velike ũla ngavana, mũmũsũvĩĩte. 25Nake aandĩka valũa ũilyĩ ũũ: 26 Kilautiosi Lisiasi, valũa ũũ wakwa ũmũvikĩe Velĩke, ngavana mũtaĩwa, nũvoo. 27Mũndũ ũũ nĩwakwatiwe nĩ Ayuti, na makilĩlye kũmũaa, nakwa namatheeea nĩ na asikalĩ na namũtangĩĩa, namanya kana nĩ Mũlomi. 28Na ngĩmantha kĩla mamũvinganĩĩsye, namũtheesya namũtwaa mbee wa nzama yoo: 29nakwa noonie kana evinganĩĩw'a nũndũ wa mokũlyo ma mĩao yoo, ĩndĩ kũiaĩ ũndũ ĩũlũ wake ũtuma oawa kana kwovwa. 30Nakwa nonetwe kana mũndũ ũũ akooveew'a, namũete kwaku oyu, ngĩmeaĩa ala mamũvinganĩsye nao, moke maneene mbee waku ũla me naw'o ĩũlũ wake. Ĩkala na ũvoo.

31Na ĩndĩ, ala asikalĩ mamwosa Vaulo, o ũndũ meaĩwe, na mamũvikya Andivatili na ũtukũ. 32Ĩndĩ ũnĩ ũsu masyoka ngomenĩ, mamatia ala matũlĩte mbalasi mathi nake: 33nao mavika Kaisalea, mamũnenga ngavana ũla valũa, na mamwia Vaulo mbee wake. 34Nake asoma, amakũlya nĩ mũndũ wa nthĩ yĩva; na amanya kana nĩ mũndũ wa Silisia, 35asya, Ngakwĩthukĩĩsya vyũ yĩla meũka nao ala makũvinganĩsye: na eeaa asũvĩĩwe nyũmbanĩ ya sila ya Elote.

MEKO MA ATŨMWA 24

Sila wa Vaulo mbee wa ngavana Velike

1Na ĩtina wa mĩthenya ĩtano ũla mũthembi mũnene Anania atheea na amwe ma atumĩa, na mũneeni ũmwe wetawa Telitulo; nao mamũtavya ngavana ũvoo wa Vaulo. 2Na Vaulo eetwa, Telitulo ambĩlĩlya ũmũvinganĩsya aiasya,

Nĩkwĩthĩwa ithyĩ twonaa mũuo mũnene nũndũ waku, we, Velike mũtaĩwa, na kwa ũsũvĩo waku maũndũ mathũku nĩmaseũvaw'a nthĩnĩ wa mbaĩ ĩno, 3nĩtũwosaa na nzĩa syonthe, na kũndũ kw'onthe, na mũvea w'onthe. 4Ĩndĩ ndikakwĩkalye vaa mũno, nĩngũkwĩsũva ũtwĩw'ĩe ndeto mbũthũ nũndũ wa ĩnee yaku. 5Nũndũ nĩtwonete mũndũ ũũ, e mũndũ wĩ kolokolo, mwene kwambĩlĩlya mong'endu katĩ wa Ayuti onthe kũũ kw'onthe nthĩ, nake nĩ mũtongoi wa kĩthemba kya Anasali: 6ũla watatie naw'o mbee wa ũu kũvukya ĩkalũ: na twamũkwata: (tũkyenda kũmũsilĩla kwĩanana na mĩao yaitũ. 7Ĩndĩ ũla mũnene wa asikalĩ ngili wĩtawa Lisiasi ooka, na amumya mokonĩ maitũ na vinva mũnene, 8aimeaĩa avinganĩsya make moke mbee waku.) Nũtonya, kwa ũmũkũlya mwene, kũmanya maũndũ onthe ala tũũmũvinganĩĩsya. 9Na Ayuti nao maatĩĩa ũvingan'yo ũsu, makyasya, kana maũndũ asu nĩ ma w'o.

10Na ngavana amũkĩlĩlya kw'oko, nĩ kana aneene, Vaulo asũngĩa,

Nĩkwĩthĩwa nĩnĩsĩ kana we wĩ mũsili wa mbaĩ ĩno myaka mingĩ, nyie nĩngumya ũsũngĩo wakwa na mũyo; 11nĩkwithĩwa nũtonya kũmanya vyũ, kana kuma yĩla naendie Yelusaleme kũthaitha, ndĩvĩtũka mĩthenya ĩkũmi na ĩli: 12na maiaambona ngĩkananĩa na mũndũ ĩkalũnĩ kana ngĩthokoan'ya nguthu, o na masinakokenĩ, o na ndũanĩ. 13O na maitonya kwonan'ya vyũ kana maũndũ asu ala meũmbinganĩĩsya kwaku nĩ ma w'o. 14Ĩndĩ nĩngũlĩkĩla ũndũ ũũ ũmwe mbee waku, kana kũatĩĩa ĩla Nzĩa ĩla mamĩtaa kĩthemba kya ũvũngũ, nĩw'o nĩmũthũkũmaa Ngai wa aasa maitũ, ngĩtĩkĩla maũndũ onthe ala mosana na ĩla mĩao, na onthe ala maandĩkĩtwe mavukunĩ ma athani: 15nĩ na wĩkwatyo kwa Ngai, ũla aa namo ene meteele, kana kũkeethĩwa ũthayũũkyo wa ala alũngalu, na ala mate alũngalu nao. 16Na kwa ũu nĩngwĩmanyĩsya mwene nĩthĩwe na wasya wa ngoo ũte na ũthũkyo kwa Ngai na kwa andũ mĩthenya yonthe. 17Na ĩtina wa myaka ĩmwe nĩnookie kũetee mbaĩ yakwa ũtethyo na nthembo: 18na ngĩka ũu mambonie nĩ mũthesye ĩkalũnĩ, nde na nguthu, kana kĩthokoan'yo: ĩndĩ kwaĩ Ayuti amwe maumie Asia— 19nao nĩmaĩlwe nĩ kwĩthĩwa vaa mbee waku, na kũmbinganĩsya, ethĩwa me na ũndũ ĩũlũ wakwa. 20Kana andũ aa ene nĩmaneene ũndũ ũtaĩle wakwa ũla moonie yĩla naũngamie mbee wa nzama, 21ate o kwondũ wa wasya ũmwe, ũla naneenie nĩũngeme katĩ

wamo, ngyasya, Kwondũ wa kũthayũũkw'a kwa akw'ũ nĩngũsilĩlwa ũmũnthĩ mbee wenyu.

Velike aitĩsya sila

22 Ĩndĩ Velike, nĩkwĩthĩwa nĩwesĩ nesa ũndũ wa ĩla Nzĩa, amatĩsya, aiasya, O yĩla Lisiasi ũla mũnene wa asikalĩ ngili wĩtheea, ngatw'a ũndũ wenyu. 23Nake eeaia ũla mũnene wa asikalĩ ĩana kana Vaulo asũvĩwe, ĩndĩ nĩethĩwe na ũthei; na anyanyae make maikavatwe kũmũtethya.

24Ĩndĩ ĩtina wa mĩthenya ĩmwe, Velike ooka na mũka wake Ndilusila, nake aĩ Mũyutĩ, na amũtũmana Vaulo, na amwĩthukĩĩsya ũvoonĩ wa mũĩkĩĩo ũla wĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ. 25Na akĩneena ũndũ wa ũlũngalu, na wĩting'o, na ũsilĩlo ũla ũkoka, Velike akwatwa nĩ w'ĩa, na amũsũngĩa, Enda yu; na yĩla nĩona ũthei, ngakwĩta ũke kwakwa. 26Nake vamwe na ũu, aĩ na wĩkwatyo wa ũnengwa mbesa nĩ Vaulo: na kwondũ wa ũu amwĩtangaa kaingĩ, na ũneena nake. 27Ĩndĩ myaka ĩlĩ yathela. Velike alivũlwa nĩ Volikio Vesito; na akyenda kwendeesya Ayuti, amũeka Vaulo e o mwove.

MEKO MA ATŨMWA 25

Sila wa Vaulo mbee wa Vesito

1Na ĩndĩno Vesito alika nthĩ yake, na mĩthenya ĩtatũ yathela ambata Yelusaleme kuma Kaisalea. 2Na athemb anene na andũ ala anene ma Ayuti mamũtavya ũvoo wa Vaulo; na mamwĩsũva, 3ameke nesa ũndũ wa Vaulo, kana amũtũmane aetwe Yelusaleme; nĩ kana matonye kũmwoveesya nzĩanĩ mamũae okĩte. 4Ĩndĩ Vesito amasũngĩa, kana Vaulo esũvĩĩwa Kaisalea, na ĩngĩ kana we mwene nũkilĩlye kũthi kw'o mĩtũkĩ. 5Na ĩngĩ asya, Kwondũ wa ũu, ala me na ũtonyi katĩ wenyu, nĩmatheee vamwe nakwa, na ethĩwa ve ũndũ ũtaĩle mũndũnĩ ũsu, nĩmamũvinganĩsye.

6Na ekala kw'o mĩthenya ĩtathonokete nyanya kana ĩkũmi, atheea Kaisalea; na ũnĩ ũsu ekala kĩvĩlanĩ kya sila, na eeaa Vaulo aetwe. 7Nake ooka, Ayuti ala manatheeie kuma Yelusaleme maũngama mamũthyũlũlũkĩte, makĩete movingan'yo maingĩ na maito ĩũlũ wake, nao matyaatonya kwonan'ya kana nĩ ma w'o; 8ĩndĩ Vaulo aumya ũsũngĩo wake, aiasya, Ndyaavĩtya nongo ĩũlũ wa ĩla mĩao ya Ayuti, o na ĩũlũ wa ĩkalũ, o na ĩũlũ wa Kaisali. 9Ĩndĩ Vesito, akyenda kwendeesya Ayuti, amũsũngĩa Vaulo aimwĩa, Nũkwenda kwambata Yelusaleme, ũkasilĩĩlwe kw'o mbee wakwa ũndũ wa maũndũ asu? 10Ĩndĩ Vaulo asya, Nĩũngeme mbee wa kĩvĩla kya sila kya Kaisali, vala naĩlwe nĩ kũsilĩĩlwa: Ayuti ndimekĩte ũndũ ũthũku, o ũndũ we wĩsĩ mũno. 11Ethĩwa ĩndĩ nĩ mwĩki wa naĩ, na ethĩwa nĩnĩkĩte ũndũ waĩle kĩkw'ũ, ndiũlea kũkw'a; ĩndĩ ethĩwa maũndũ asu ti ma w'o ala aa meũmbinganĩĩsya, vai mũndũ ũtonya kũnumya na kũnengane kwa mo. Nĩmwĩkaĩla Kaisali. 12Na ĩndĩ Vesito amina kũneena na nzama, amũsũngĩa, Nĩwamwĩkaĩla Kaisali: ũkathi kwa Kaisali.

Akiliva na Velinike

13Na mĩthenya ĩmwe yavĩta, mũsumbĩ Akiliva na Velinike mavika Kaisalea, mamũkethya Vesito. 14Na makĩkala kw'o mĩthenya mingĩ, Vesito amũtavya ũla mũsũmbĩ ũvoo wa Vaulo, aiasya, Kwĩ mũndũ ũmwe vaa watiiwe e mwove nĩ Velike; 15nakwa, yĩla naĩ Yelusaleme, athembi anene na atumĩa ma Ayuti nĩmandavisye ũvoo wake, makĩngũlya nĩmũtw'ĩĩe. 16Nakwa namasũngĩa, kana ti kĩthĩo kya Alomi kũnengane mũndũ o na wĩva, mũvinganĩw'a atanamba kwonana na ala mamũvinganĩsye, ũthyũ kwa ũthyũ, one ũthei wa kwĩneenea ũndũ ũla ũvinganĩĩw'e. 17Na ĩndĩ moombana vaa, ndyaaĩkala, ĩndĩ ũnĩ ũsu nekalile kĩvĩlanĩ kya sila, na neeaa kana mũndũ ũsu aetwe. 18Na ala mamũvinganĩsye maũngama, matyaaete ũndũ ũthũku nongo iũlũ wake tondũ natalĩlasya meũete; 19ĩndĩ maĩ na mokũlyo amwe ĩũlũ wake ũndũ wa ũthaithi woo ene, na ũndũ wa mũndũ ũmwe Yesũ, ũla waĩ anakw'a, ũla Vaulo walũlũmĩlaa mũno kwasya e thayũ. 20Nakwa, nasũanĩwa ũndũ ngũkũlya maũndũ asu, namũkũlya kana nũnũkwenda kũthi Yelusaleme, akasilĩlwe kw'o ũndũ wa maũndũ asu. 21Ĩndĩ Vaulo enda asũvĩwe akasilĩlwe nĩ Kaisali, neeaa asũvĩwe mũvaka yĩla nĩmũtwaa kwa Kaisali. 22Akiliva amwĩa Vesito, Nyie o nakwa nĩnendaa kwĩthukĩĩsya ũ mũndũ. Amwĩa, Ũkamwĩthukĩĩsya ũnĩ.

23 Na ĩndĩ ũnĩ ũsu, Akiliva ooka, na Velinike, na ũsũng'wa mũnene, na mavota vandũ va kwĩthukĩĩsya vamwe na anene ma asikali ngili, na andũ anene ma ndũa, Vesito eeaa Vaulo naetwe. 24Na Vesito asya, Mũsumbĩ Akiliva, na andũ aa onthe ala mwĩ vaa vamwe naitũ, nĩmũkwona mũndũ ũũ, ũla ĩkomano yonthe ya Ayuti, Yelusaleme o na kũũ, nĩmamboyete kwondũ wake, maineena mũno, maiasya, kana ndaĩle kwĩthĩwa thayũ. 25Ĩndĩ nyie noonie kana ndaaĩka ũndũ o na wĩva ũtuma oawa: na kwa kwĩthĩwa we mwene nĩwamwĩkaĩlile Kaisali natw'a kũmũtwaa kw'o. 26Nakwa ndi na ũndũ wa w'o wa ũmũandĩkĩa mwĩaĩi wakwa kwondũ wake. Kwondũ wa ũu namũete vaa mbee wenyu, na mũno mbee waku, mũsumbĩ Akiliva, nĩ kana akũlangw'a, ĩtina none nongo ũndũ wa kũandĩka. 27Nũndũ nĩngwona nĩ ũndũ ũtaĩle kũtwaa mwovwa, na kũlea kwonan'ya movingan'yo ala ũvinganĩw'e namo.

MEKO MA ATŨMWA 26

Vaulo aineena mbee wa Akiliva

(MEKO MA ATŨMWA 9.1–19;22.6–16)

1Na Akiliva amwĩa Vaulo, Wĩ na ũthei wa kwĩneenea mwene. Na ĩndĩ Vaulo atambũũkya kw'oko kwake, na eeneenea mwene:

2Nĩngwĩtala mwene kwĩthĩwa na ũtanu, mũsumbĩ Akiliva, nĩkwĩthĩwa nĩnanengwa kwĩneenea mbee waku ũmũnthĩ ũndũ wa maũndũ onthe ala nĩvinganĩĩw'e nĩ Ayuti: 3na mbee nũndũ we wĩ mũmanyi mũĩ wa syĩthĩo syonthe na mokũlyo onthe ma Ayuti: kwondu wa ũu nĩngũkwĩsũva ũmbĩthukĩĩsye na

wũmĩĩsyo. 4Ayuti onthe nĩmesĩ, mwĩkalĩle wa thayũ wakwa kuma nĩ kavĩsĩ, kuma mwambĩlĩlyonĩ katĩ wa mbaĩ yakwa, na ku Yelusaleme; 5nĩmambĩsĩ mũno kuma tene ethĩwa nĩmekwenda kũneena ũkũsĩ, kana nyie naĩ Mũvalisi kũatĩĩa na kwĩanĩsya kĩthemba kya ũthaithi witũ ũla mũmũ mbee. 6Na yu nĩngũũngama vaa nĩsilĩlwe kwondũ wa wĩkwatyo wa watho ũla Ngai wamathie aasa maitũ; 7na kwaw'o mbaĩ sitũ ĩkũmi na ilĩ nĩsyĩkwatasya kwĩthĩwa ikavikĩa, ikĩmũthũkũma Ngai na ũthangaau ũtukũ na mũthenya. Na ũndũ wa wĩkwatyo ũũ, mũsumbĩ, nĩngũvinganĩw'a nĩ Ayuti! 8Nĩkĩ mũkwona nĩ ũndũ ũtetĩkĩlĩka, kana Ngai athayũũkasya akw'ũ? 9Nĩ w'o nyie mwene nĩnoonie kana nĩnaĩlwe nĩ kwĩka maũndũ maingĩ mavĩtanĩte na syĩtwa ya Yesũ wa Nasaleti. 10Nakwa nĩneekie ũu Yelusaleme: na namavingie aingĩ ma ala atheu makolokolonĩ, nosete ũkũmũ kwa athembi anene, na maiũawa wasya wakwa waĩ vo ĩũlũ woo. 11Na ngĩmathĩn'ya kaingĩ masinakokenĩ onthe, natatie kũmaumĩthya Ngai; na kwa kwĩthĩwa namathatĩe mũno, namathĩn'ya o na kũvika ndũa sya ũeninĩ. 12Na ngĩka maũndũ asu, yĩla naendete Ndamasiku nĩ na ũkũmũ na ũtũme wa athembi anene, 13mũthenya katĩ, mũsumbĩ, nonie nzĩanĩ kyeni kuma ĩtunĩ, kĩthonokete ũtisu wa syũa kĩikena ngalĩ syonthe syakwa na sya ala maendete vamwe nakwa. 14Na twavalũka nthĩ ithyonthe, newie wasya ũineena nakwa kĩthyomonĩ kya Kĩevelania, ũiasya, Saulo, Saulo, nĩkĩ ũũnthĩn'ya? Nĩ vinya kwaku kũtheela mũsenge. 15Nakwa nasya, Nue ũũ, Mwĩaĩi? Na Mwĩaĩi anzũngia, Ninyie Yesũ ũla ũũthĩn'ya. 16Ĩndĩ ũkĩla, ũũngame na maũũ maku: nũndũ nakumĩlĩla kwondũ wa ũndũ ũũ, kũkwia we wĩthĩwe mũthũkũmi na ngũsĩ ya maũndũ asu ala wambona nyie nĩ nthĩnĩ wamo, na ya maũndũ ala nthĩnĩ wamo ngakumĩlĩla: 17ngiũtangĩĩa kwa andũ ma mbaĩ yaku, na kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, ala ngũũtũma kwamo, 18kũmasalukya metho moo, nĩ kana methyũũe na kũkĩtia kĩvindu makyelekele kyeni, na kũeka ũkũmũ wa Satani na ũmwelekela Ngai, nĩ kana mose ũekeo wa naĩ, na ũtiĩwa vamwe na onthe ala mavathanĩtw'e kwondũ wa mũĩkĩĩo ũla wĩ kwakwa. 19Nĩvo ĩndĩ, mũsumbĩ Akiliva, ndyaatw'ika mũlei wa ũla woni waumie ĩtunĩ: 20ĩndĩ mbee natavanisye kwa ala ma Ndamasiku, na Yelusaleme, na ku kw'onthe nthĩ ya Yutia, na kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ nao, kana mealyũle na ũmwelekela Ngai, mekae meko mosanĩte na kũalyũla ngoo kwoo. 21Kwondũ wa ũu Ayuti mangwatĩa ĩkalũnĩ na menda ũmbũaa. 22Ĩndĩ nĩkwĩthĩwa nosete ũtethyo ũla wumaa kwa Ngai, nĩũngeme kũvika ũmũnthĩ ngĩnenga ũkũsĩ anene na anini nao, o na ndiũneena ũndũ, ate o ũla athani na Mose maisye ũkoka: 23wa atĩ ũndũ Klĩsto nde ndĩi ya ũlea kũthĩnw'a, na ũndũ we ũkamba kũthayũũkw'a kwa akw'ũ na kũtavan'ya kyeni kwa andũ ma mbaĩ yaitũ na kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ.

24Na akĩneena ũu, Vesito amwĩa na wasya mũnene, Vaulo, wĩ na ndũũka; kũsoma waku kwingĩ nĩkũũkũalyũkĩla ndũũka. 25Ĩndĩ Vaulo asũngĩa, Nyie ndi na ndũũka, we Vesito mũtaĩwa, ĩndĩ nĩneena ndeto sya w'o na sya kĩlĩko. 26Nũndũ mũsumbĩ nĩwĩsĩ ũvoo wa maũndũ asu, nakwa nĩneena nake vyũ: nũndũ nĩnĩsĩ mũno kana kũi ũmwe wa maũndũ asu ũvithĩtwe kwake; nũndũ ũndũ ũũ ndwĩkĩtwe ũtee kĩmbithĩnĩ. 27Mũsumbĩ Akiliva, nĩwĩtĩkĩlaa athani? Nĩnĩsĩ kana nũmetĩkĩlaa. 28Na Akiliva amũtavya Vaulo, Vatiele vanini ũngalyũle ndw'ĩke Mũklĩsto. 29Na Vaulo asya, Nĩngũvoya Ngai, ethĩwa nĩ vanini kana ethĩwa nĩ vanene, tuue weka, ĩndĩ o na onthe ala meũmbĩw'a ũmũnthĩ, methĩwe mailyĩ takwa, ate o mĩnyololo ĩno.

30Na mũsumbĩ ookĩla, na ngavana, na Velinike, na ala mekalĩte vamwe nao; 31na maumaala ũtee, maneenan'ya, maiasya, Mũndũ ũsu nde na ũndũ waĩle kĩkw'ũ kana kwovwa. 32Na Akiliva amwĩa Vesito, Kethĩwa ndaamwĩkaĩla Kaisali, ethĩwa athaw'a.

MEKO MA ATŨMWA 27

Kyalo kya Vaulo kĩw'ũnĩ aelete Lomi: Kilete

1 Na kwatw'ĩtwe kana tũende na ngalawa Italia, mamũnengane Vaulo na ovwa angĩ amwe kwa mũnene wa asikalĩ ĩana wetawa Yuliusi, wa nguthu ya Aukusito. 2Na twavota ngalawanĩ ya ku Atilamitio, ĩla yakilĩlye ũkũsya ĩthi kũndũ kwingĩ ũtee wa nthi ya Asia, na twathi na ũkanga, na Alisitaliko, mũndũ wa Masetonia wa ndũa ya Thesalonika, eethĩwa vamwe naitũ. 3Na mũthenya wa kelĩ twavika Sitoni: na Yuliusi amwĩka Vaulo nesa, na amũnenga ũthei athi kwa anyanyae nĩ kana evuũkye. 4Na twathi ĩngĩ na ũkanga kuma kw'o, twaenda na ũtee ũla ũkilĩtye wa kĩthama kya Kuvolo, nũndũ iseve syaumie na mbee. 5Na twakĩla ũkanga ũla wĩ ngalĩ ya Silisia na Vambilia, twavika Mila, ndũa ya Lisia. 6Na ku ũla mũnene wa asikalĩ ĩana oona nga awa ya Ũalesandalia ĩendete Italia; na atũlikya vo. 7Na twathi kavola kavola mĩthenya mingĩ, twathi na vinya twesa ũthengeea Kinito, na kĩseve kyatũsiĩĩa, twathi ũtee ũla ũkilĩtye wa Kilete, twelekele Salimone; 8na twathi na vinya ũtee wakyo twavika vandũ vetawa Ũthũmũo Mũseo; na vakuvĩ na vo vaĩ ndũa yĩtawa Lasea.

Na Melita; kĩuutani kĩnene; na kwanangĩka kwa ngalawa

9 Na ĩvinda ĩasa yavĩta, na kũthi na ngalawa ĩvinda yĩu kwaĩ na mũisyo, nĩkwĩthĩwa o na ĩvinda ya kũtĩĩa kũya yaĩ yĩnavĩta, Vaulo amataa, 10aimea, Mavwana, nĩngwona kana mũendo ũũ ũkeethĩwa wa ũnyamao na wasyo mwingĩ, na ti mũisyo wa mĩio na ngalawa syoka, ĩndĩ wa mathayũ maitũ namo. 11Ĩndĩ ũla mũnene wa asikalĩ ĩana nĩwamethũkĩĩsye mũtwai na mwene wa ngalawa, mbee wa maũndũ ala maneeniwe nĩ Vaulo. 12Na nĩkwĩthĩwa kĩthũmũo kĩtiaĩ kĩnene kya kwĩkala myei ya mbevo, ala aingĩ moo masya mathi na ũkanga kuma kw'o, nongo mavike Vinisi, mekale kw'o myei ya mbevo; nakyo nĩ kĩthũmũo kya Kilete, ngalĩ ya ĩũlũ kwelekela wumĩlonĩ wa syũa, na ngalĩ ya ĩtheo kwelekela wumĩlonĩ wa syũa. 13Na kĩseve kya ngalĩ ya

ĩtheo kyauutana kavola, matalĩlya ta moona ũndũ mekwenda, mambatya nanga na makũsya maikyamana na Kilete, vakuvĩ na ũtee wa ũkanga. 14Ĩndĩ ĩtina wa ĩvinda yĩte ĩasa, kyamatheeea kĩseve kyai mũno, kĩla kĩtawa Eulakulo; 15na ngalawa yakwatwa nĩ kĩseve, na yaemwa nĩ ũkyelekela, twamĩeka, na twatwawa nĩkyo. 16Na tũitwawa twavika ũtee ũla ũkilĩtye wa kĩthama kĩnini kĩtawa Kauta, nĩtwoonie vinya kũlũmya kakalawa: 17na makatũlya ĩũlũ, malũlũmĩlya ngalawa, kwa ũvĩtĩlya makanda ungu wayo; na maikĩa maikalũme kĩthangathĩni kĩtawa Siliti, matheesya ngũa sya ngalawa sya ũkwata kĩseve, na ũu matwawa nĩ kĩseve o kũla kĩkwenda. 18Naitũ tũkĩnyamaw'a mũno nĩ kĩuutani mũthenya wa kelĩ mambĩlĩlya kwĩkya mĩio ĩla makuĩte ũkanganĩ; 19na mũthenya wa katatũ mekya syĩndũ sya ngalawa na moko moo ene. 20Na syũa na ndata ityaatũkenea mĩthenya mingĩ, na ũndũ kĩuutani kyaĩ kĩnene ĩũlũ waitũ, kwavetwa wĩkwatyo w'onthe wa ũvĩta. 21Na mekalĩte ĩvinda ĩasa mateũya lĩu, nĩvo ĩndĩ Vaulo waũngamie katĩ woo, na asya, Mavwana, nĩmwaaĩlwe nĩ ũmbĩw'a, na kũlea kuma Kilete, mũikoneke nĩ ũnyamao ũũ na wasyo. 22Na yu nĩmũtaa mwĩthĩwe mwĩ kwa ũmwe anyiau; nũndũ kũikethĩwa kwaa thayũ kwa ũmwe katĩ wenyu, ate o ngalawa yoka. 23Nũndũ ũtukũ ũũ wa ũmũnthĩ mũlaĩka wa Ngai ũla nĩ wake, na ũla nĩthũkũmaa, nũũngamie ũtee wakwa, 24aiasya, Ndũkakĩe, Vaulo; ndũtĩa kũũngama mbee wa Kaisali: na sisya, Ngai nũkũnengete onthe ala maendete vamwe naku. 25Kwondũ wa ũu, mavwana, ĩthĩwai na ũnyiau: nũndũ nĩngũmwĩtĩkĩla Ngai, kana kũkeethĩwa o ũndũ nĩiwe. 26Ĩndĩ tũitĩa kwĩkw'a kĩthamanĩ kĩmwe. 27Ĩndĩ ũtukũ wa ĩkũmi na kana wavika, tũkĩtwawa kũũ na kũũ ũkanganĩ wa Atilia, ta ũtukũ katĩ atwai ma ngalawa matalĩlya kana nĩmeũthengeea nthĩ ĩmwe: 28na mathima ũliku wa manzĩ, meethĩa nĩ mĩkono mĩongo nyanya; na ĩtina vandũ vanini, mathima ĩngĩ, meethĩa nĩ mĩkono mĩongo thanthatũ. 29Na tũikĩa tũikekw'e ngoongonĩ sya mavia, mekya nanga inya sya ĩtina wa ngalawa, na mambĩlĩlya kũvoya kũkye. 30Na atwai ma ngalawa makyenda kũkĩa kuma ngalawanĩ, matheetye kakalawa ũkanganĩ, ta mekwĩkya nanga sya mbee sya ngalawa, 31Vaulo amwĩa ũla mũnene wa asikalĩ ĩana na asikalĩ, Ethĩwa aa matikwĩkala ngalawanĩ, inyw'ĩ nenyu mũitonya kũvĩta. 32Na ĩndĩ asikalĩ matila makanda ma kakalawa, na makaeka kavalũka. 33Na kũikya, Vaulo amesũva onthe kana maye lĩu, aiasya, Ũmũnthĩ nĩ wa ĩkũmi na kana mweteele na kũlea ũya, o na mũiaaya kĩndũ o na kĩva. 34Na kwa ũu nĩngũmwĩsũva mũye: nũndũ ũu nĩ kwondũ wa ũtangĩĩo wa mĩĩ yenyu: nũndũ vai ũsw'ĩĩ ũmwe wa mũtwe wa ũmwe wenyu o na wĩva wĩaa. 35Na aneena ũu, oosa kĩmũtũ, amũtũngĩĩa Ngai mũvea onthe mene; na akĩtila, na ambĩlĩlya ũya. 36Na ĩndĩ onthe matana, namo moosa kya ũya kyoo ene. 37Naitũ ithyonthe ala twaĩ ngalawanĩ ũtalo witũ wavikĩte andũ maana elĩ na mĩongo mũonza na thanthatũ. 38Nao maya mavũna, manyivya mĩio ya ngalawa, makĩkya nganũ ũkanganĩ. 39Na kwakya, maiaamanya, nthĩ ĩsu: ĩndĩ moona kyoko kĩmwe kĩ na kĩvũngĩĩo, na masũanĩa ethĩwa nĩmatonya kũmĩete ngalwa nesa ĩũlũ wakyo. 40Na matila ila nanga, maitia ũkanganĩ, na ĩvinda o yĩu mathasya makanda ala movete sukani; na mambatya ngũa ya mbee ĩkwate kĩseve, mathi maelete kivũngĩĩonĩ. 41Ĩndĩ mavika vala vakomanĩe maũkanga elĩ, maaĩĩsya ngalawa mũthanganĩ; na mũthya wa ngalawa walũma wekala ũteũthingithanga, ĩndĩ mũthya wa ĩtina wamunda ũtũlangw'a nĩ vinya wa itulumo. 42Na kũsũanĩa kwa asikalĩ kwaĩ kũaa ovwa onthe, maikathambĩe, makĩe. 43Ĩndĩ ũla mũnene wa asikalĩ ĩana, akyenda kũmũtangĩĩa Vaulo, amasiĩĩa maikeke ũndũ mendaa; na ameaĩa kana ala matonya kũthambĩa meyĩkye ũkanganĩ, mambe ũvika mũthanganĩ; 44na ala angĩ, amwe mbwaũnĩ, na angĩ syĩndũnĩ ingĩ sya ngalawa. Na kwa ũu, onthe mavonoka mavika mũthanganĩ.

MEKO MA ATŨMWA 28

Vaulo e Melita

1Na twavonoka, nĩvo ĩndĩ twamanyie kana nĩ kĩthama kĩla kĩtawa Melita. 2Na ene ma kw'o matwon'ya ũseo mũnene: nĩkwĩthĩwa nĩmavuvie mwakĩ, na matwosa ithyonthe, nũndũ wa mbua ĩla yauie, na mbevo ĩla yai kw'o. 3Ĩndĩ Vaulo aunĩte mũio wa ngũ na ekya mwakinĩ, nzoka mbai yauma ila ngũnĩ nũndũ wa muutĩa, yamũũma kw'oko. 4Na andũ ma kw'o moona ĩla nzoka ĩniinĩte kw'okonĩ kwake, masya ene kwa ene Nĩ w'o mũndũ ũsu nĩ mũaani, nake, o na kau avĩta ũkanganĩ, Ũla ũsilaa katĩ ndanetĩkĩla ekale thayũ. 5Ĩndĩ we amĩvuunzĩa ĩla nzoka mwakinĩ, na ndaaona ũthũkyo. 6Ĩndĩ mo meeteela aimbe kana kũvalũka nthĩ mĩtũkĩ, o ĩmwe, e mũkw'ũ: ĩndĩ meeteela ĩvinda ĩasa, na malea kwona ũndũ ũthũku ũimũkwata, maalyũla ililikano syoo masya kana we nĩ ngai.

7Na vakuvĩ na vandũ vau vaĩ mĩũnda ya mũndũ mũnene wa kĩthama wetawa Vuvilio; ũla watwosie, na atũthokya na ngoo ya ũnyanya, mĩthenya ĩtatũ. 8Na kweethĩwa, ĩthe wa Vuvilio aĩ mũwau mũno ndetema na kwĩtũũa nthakame: na Vaulo alika kwake, na avoya, na amwilĩĩla moko make amũvosya. 9Na kweekwa ũu, angĩ nao ma kĩthama kyu ala maĩ na mowau mooka, na mavow'a: 10namo matũtaĩa na ndaĩa nyingĩ; na tũikũsya, matwĩkĩĩa ngalawanĩ syĩndũ ila twaĩ vata nasyo.

Kyalo kya kũthi Lomi kyaendeea

11Na ĩtina wa myei ĩtatũ twakũsya twĩ ngalawanĩ ya Ũalesandalia ĩla yekalĩte kĩthamanĩ kyu myei ya mbevo, nayo syĩtwa yayo nĩ Ndiosikuli. 12Na twavika Silakuse, twekala kw'o mĩthenya ĩtatũ. 13Na kuma vau twathyũlũlũka twavika Lekio: na ĩtina wa mũthenya ũmwe kiseve kyookĩla kuma ngalĩ ya ĩtheo, na mũthenya wa kelĩ twavika Vutiolo: 14na vau twoona ana-a-asa, nao matwĩsũva twĩkale nao mĩthenya mũonza: na twavika Lomi ta ũu. 15Na ana-a-asa ma vo, meew'a kana nĩtũkĩte kw'o, mooka ũtũthaũa kũvika

kĩng'ang'a kya Aivu, na Mĩkawa Ĩtatũ; nake Vaulo amona, amũtũngĩa Ngai mũvea, na ngoo yalũlũmĩla.
16 Na twalika Lomi, ũla mũnene wa asikalĩ ĩana amanengane ovwa mokonĩ ma mũnene wa nguthu ya asũvĩi; ĩndĩ Vaulo nĩwanengiwe ũthei wa kwĩkala vandũ vake mwene vamwe na mũsikalĩ ũla wamũsũvĩaa.

Vaulo aineenan'ya na Ayuti Lomi

17 Na kweethĩwa, ĩtina wa mĩthenya ĩtatũ ameta ala maĩ anene ma Ayuti mombane: na moombana, amea, Nyie, ana-a-asa, o na kau ndyaaĩka ũndũ ĩũlũ wa andũ maitũ, kana ũndũ ũtosana na syĩthĩo sya aasa maitũ, ĩndĩ nanenganiwe mokonĩ ma Alomi nĩ mwove kuma Yelusaleme: 18nao, mamina ũngũlya, menda ũnthasya nĩkwĩthĩwa kũiaaoneka ũndũ kwakwa ũtuma nũawa. 19Ĩndĩ yĩla Ayuti makananĩsye makĩlea, nething'ĩĩsye kũmwĩkaĩla Kaisali; ti atĩ naĩ na ũndũ wa ũmĩvinganĩsya mbaĩ yakwa naw'o. 20Kwondũ wa ũu ĩndĩ, nĩnamwĩtie nĩmwone na kũneena nenyu: nũndũ nyie novetwe na mũnyololo ũũ kwondũ wa wĩkwatyo wa Isilaeli. 21Nao mamwĩa, Tũiaaosa mavalũa ma ũvoo waku kuma Yutia, o na kũiaaũka o na ũmwe wa ana-a-asa vaa, aetete ũvoo waku kana kũneena ndeto nthũku ĩũlũ waku. 22Ĩndĩ nĩtũkwenda kwĩw'a kuma kwaku ũndũ ũkwasya: nũndũ kĩthemba kyu nĩkĩsĩkĩwe kwitũ kana nĩkĩwetawa naĩ kũndũ kw'onthe.
23Na matianĩa kyathĩ nake, mathi nyũmba ĩla wekalĩte andũ aingĩ mũno; amavuanĩsya na kumya ũkũsĩ wa maũndũ ma ũsumbĩ wa Ngai, na aimathing'ĩĩsya ũvoo wa Yesũ, kuma mĩaonĩ ya Mose na mavukunĩ ma athani, kuma kĩoko kũvika wĩoo. 24Na amwe nĩmeetĩkĩlile maũndũ ala maneeniwe, na angĩ maiaaĩtĩkĩla. 25Na meethĩwa matekwĩw'ana ene kwa ene, maithi Vaulo amatavya ndeto ĩno ĩmwe, Veva Mũtheu nĩwaneenie nesa na aaĩthe menyu, na kanyw'a wa mwathani Isaia, 26akyasya,

Enda kwa andũ aa, ũkasye,
Kwĩw'a mũkeew'a, o na mũikamanya nongi;
Na kũsisya mũkasisya, o na mũikona nongi:
27Nũndũ ngoo sya andũ aa nĩ nenevu,
Na matũ moo nĩmew'aa na vinya,
Na metho moo nĩmalalĩtye;
Maikese kwona na metho moo,
Na kwĩw'a na matũ moo,
Na kũmanya na ngoo syoo,
Na kwĩalyũla,
Na ngamavosya.

28 Na ĩndĩ nĩkũmanyĩke kwenyu, kana ũtangĩĩo ũũ wa Ngai nũtwaĩtwe kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ: namo makawĩw'a. 29Na aneena ndeto isu, Ayuti maumaala, me na ngananĩo nyingĩ ene kwa ene.

Ũvoo Mũseo ũkĩtavanw'a Lomi ũte kĩsiĩĩi

30Nake ekala myaka ĩlĩ mĩima nyũmbanĩ yake mwene ĩla wathooete wikalo, na amosa onthe ala mavotaa kwake, 31aitavan'ya ũvoo wa ũsumbi wa Ngai, na kũmanyĩsya maũndũ ma Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto na ũnyiau w'onthe, ateũvatwa nĩ mũndũ.

ALOMI

ALOMI 1

Ngethi

1 Vaulo, ngombo ya Yesũ Klĩsto, wetiwe ethĩwe mũtũmwa, ũvathanĩtw'e kwondũ wa ũvoo mũseo wa Ngai, 2ũla Ngai wambie kwatha tene na athani make nthĩnĩ wa maandĩko matheu, 3ũvoo wa Mwana wake, ũla wasyaiwe wa ũsyao wa Ndaviti kwondũ wa mwĩĩ, 4ũla watavaniw'e kwĩthĩwa nĩ Mwana wa Ngai na vinya, kwondũ wa veva wa ũtheu, nĩ kũthayũũkw'a kuma kwa akw'ũ; Yesũ Klĩsto Mwĩaĩi waitũ, 5ũla kwondũ wake twosete mumo na ũtũmwa, nĩ kana andũ ma mbaĩ syonthe matw'ĩke ewi wĩtĩkĩlonĩ, kwondũ wa syĩtwa yake; 6o nenyu katĩ wasyo, nĩmwĩtĩtwe mwĩthĩwe ma Yesũ Klĩsto: 7valũa ũũ wakwa ũmavikĩe onthe ala me Lomi, endwa ma Ngai, ala meetiwe methĩwe atheu: Mumo nĩwĩthĩwe kwenyu na mũuo kuma kwa Ngai Asa waitũ na kwa Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto.

Kwenda kwa Vaulo kwa kũthi Lomi

8 Mbee, nĩmũtũngĩa Ngai mũvea nthĩnĩ wa Yesũ Klĩsto ũndũ wenyu inyw'onthe nũndũ mũĩkĩĩo wenyu nũtavanaw'a nthĩ yonthe. 9Nũndũ Ngai nĩwe ngũsĩ yakwa, ũla nĩthaithaa vevanĩ wakwa ũvoonĩ mũseo wa Mwana wake, ũndũ nĩmũwetaa vate kũeka, mavinda onthe mboyanĩ syakwa 10nĩngũvoya nũke kwenyu mĩthenya ĩno Ngai enda, aaĩlya kyalo kyakwa. 11Nũndũ nĩ na mea ma kũmwona, kana nĩmũolele mũthĩnzĩo ũmwe wa veva, nĩ kana mũlũlũmĩlw'e; 12naw'o, nĩ kana nyie vamwe nenyu tũkiakian'ye, kĩla ũmwe wa ithyĩ ũndũ wa mũĩkĩĩo wa ũla ũngĩ, wenyu na wakwa. 13Ndikwenda mũlee ũmanya, ana-a-asa makwa, kana mavinda maingĩ nendaa kũka kwenyu (nakwa nĩnziĩĩĩtwe kũvika o na yu), nĩ kana nĩtonye kwĩthĩwa na ũsyao kwenyu nenyu, o ũndũ nĩ naw'o kwa Andũ-ma-mbaĩ-ila-ingĩ. 14Nĩ na thiĩ na Akiliki na ala mate Akiliki, kwa ala me na ũmanyi na kwa ala atumanu. 15Kwondũ wa ũu nĩnĩyũmbanĩtye kũtavan'ya ũvoo mũseo kwa inyw'i ala mwĩ Lomi, o ũndũ ndonya.

Ũndũ ũvoo mũseo ũilyĩ

16 Nũndũ ndiwĩw'ĩaa nthoni ũla ũvoo mũseo: nũndũ nĩ vinya wa Ngai ũla ũtangĩĩaa o ũla wĩtĩkĩlaa; mbee nĩ Mũyuti, na ĩtina Mũkiliki. 17Nũndũ ũlũngalu wa Ngai nĩwumĩlĩtw'e vo, kuma kũĩkĩĩa kũendeea na kũĩkĩĩa: tondũ kũandĩkĩtwe, Ĩndĩ ũla mũlũngalu akekala thayũ kwondũ wa kũĩkĩĩa.

Wathavu wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ

18 Nũndũ ũthatu wa Ngai nĩwumĩlĩtw'e kuma ĩtunĩ ĩũlũ wa kĩla ũndũ ũte wa kũmũkĩa Ngai, na kĩla ũndũ ũte ũlũngalu wa andũ, ala masiĩĩaa ũla w'o ũndũnĩ ũte ũlũngalu; 19nĩkwĩthĩwa maũndũ ma Ngai ala mamanyĩkaa nĩ monan'ye nthĩnĩ woo; nũndũ Ngai nĩwamonisye. 20Nũndũ syĩndũ syake ila itonekaa kuma nthĩ yoombwa nikwoneka nesa, ikĩmanyĩka ũndũ wa ila syoombiwe, nasyo nĩ vinya wake wa tene na tene na Ũ Ngai wake; nĩ kana methĩwe mate na wĩmilo: **21**nĩkwĩthĩwa, yĩla mamwĩsi Ngai, matyaamũtaĩa ta nĩwe Ngai, o na matyaamũtũngĩa mũvea; ĩndĩ matw'ika ma mana mosũanĩonĩ moo, na ngoo syoo ndumanu syeekĩwa kĩvindu. **22**Kwĩyĩta amanyi, nĩmatw'ĩkĩte ndia, 23na makũan'ya ũtheu mũtisu wa Ngai ũla ũtanangĩkaa na mũvw'anano wa mũndũ ũla wanangĩkaa, na wa syĩndũ ila iũlũkaa, na wa nyamũ ila syĩ na maũũ ana, na tũsamũ tũla tũtambũkaa.

24 Kwondũ wa ũu Ngai amalekya mĩmeonĩ mĩthũku ya ngoo syoo kũatĩĩa ũvuku, nĩ kana mĩĩ yoo mamyanangĩe ndaĩa ene kwa ene: 25nũndũ nĩmakũanĩtye ũla w'o wa Ngai na ũvũngũ, na kũthaitha na kũthũkũma kyũmbe vandũ va Mũmbi, ũla ũkathawa tene na tene. Ameni.

26Kwondũ wa ũu Ngai amalekya mĩmeonĩ mĩthũku ĩla yĩ nthoni: nĩkwĩthĩwa o na aka moo makũanisye mũtuo wa mũsyawa na mũtuo ũngĩ ũtosana na ũsu: 27na aũme moo no ta ũu, maitia ũndũ ũla kwĩkawa kwa aka, makana mĩmeonĩ yoo ene kwa ene, aũme kwa aũme maĩĩka maũndũ mataĩle, na makyona nthĩnĩ woo ĩtuvi ya kũvĩtya kwoo yĩla yĩmaĩle.

28Na o tondũ maleile kwĩthĩwa na Ngai ũmanyinĩ woo, Ngai amalekya methĩwe na kĩlĩko kĩtaĩle nongi, meke maũndũ asu mataĩle; 29makyusũwa nĩ ũla ũte ũlũngalu w'onthe, na ũthũku, na ĩtomo, na wai; makyusũwa nĩ kĩwĩu, na ũaani, na ĩteta, na ũkenganĩ, na ũng'endu; aneeni ma kĩwe; 30ailĩanĩli, ameni ma Ngai, avũthya, etaĩi, ekathĩĩi, ambĩlĩlya ma maũndũ mathe, matamew'aa ala mamasyaie, 31mate na ũmanyi, anangi ma ũtianĩo, mate na wendo waĩle, mate na tei: 32nao, o na mesĩ ũtw'ĩo wa Ngai, kana ala mekaa maũndũ ta asu nĩmaĩlwe nĩ kĩkw'ũ, nĩmekaa maũndũ asu, na ti ũu w'oka, ĩndĩ nĩmew'anaa na ala mamekaa.

ALOMI 2

Ayuti o nao nĩ avĩtan'ya

1 Kwondũ wa ũu naku ndwĩ na wĩmilo, we mũndũ, ũla ũsilĩlaa ũngĩ: nũndũ maũndũnĩ ala ũsilĩlaa ũngĩ, wĩsilĩlaa mwene kana wĩ mũvĩtan'ya; nĩkwĩthĩwa we ũla ũsilĩlaa wĩkaa maũndũ o asu. 2Naitũ nĩtwĩsĩ kana ũsilĩlo wa Ngai nĩ kwĩanana na w'o ĩũlũ wa ala mekaa maũndũ ta asu. 3Naku mũndũ, ũla ũsilĩlaa ala mavikĩlaa maũndũ ta asu, naku mwene nũmekaa,

wĩtalĩlya kana we ũkavonoka ũsilĩlo wa Ngai? 4Kana we wĩvũthya wingĩ wa ũseo wake na wĩtũngi na wũmĩĩsyo, ũteũmanya kana ũseo wa Ngai ũkũtongoeasya ũalyũloni wa ngoo? 5Ĩndĩ kũatĩĩa wũmũ waku na ngoo yaku ĩte na wĩlilo wĩyiĩaa ũthatu wa mũthenya wa ũthatu na wa wonan'yo wa ũsilĩlo mũlũngalu wa Ngai: 6ũla ũkamũnenga kĩla mũndũ kwĩanana na meko make: 7kwa asu ala mekwĩyũmĩĩsya kwĩkaa nesa mamanthaa ndaĩa na nguma na maũndũ matanangĩkaa, akamanenga thayũ ũtathela: 8ĩndĩ kwa ala maetae ngananĩo, na matew'aa ũla w'o, ĩndĩ nĩmew'aa ũndũ ũte ũlũngalu, kũkeethĩwa ũthilĩku na ũthatu, 9thĩna na ũnyamao, ĩũlũ wa kĩla mũndũ ũla wĩkaa nai, wa Mũyuti mbee, na wa Mũkiliki nake; 10ĩndĩ ndaĩa na nguma na mũuo kwa kĩla mũndũ ũla wĩkaa nesa, Mũyuti mbee, na Mũkiliki nake: 11nũndũ Ngai ti mwendeesya wa andũ. 12Nũndũ onthe ala meekie nai ĩla mĩao ĩte vo makaaa vate ĩla mĩao; na asu onthe ala meekie nai me na ĩla mĩao makasilĩlwa na ĩla mĩao; 13nũndũ ti ewi ma ĩla mĩao alũngalu mbee wa Ngai, ĩndĩ nĩ eki ma mĩao makatalĩlwa ũlũngalu; 14(nũndũ yĩla Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ mate na ĩla mĩao mekaa maũndũ ala me nthĩnĩ wa mĩao kwa mũtuo woo, andũ asu, mate na mĩao, no mo mĩao ene; 15nũndũ maũndũnĩ asu meonan'ya wĩa wa ĩla mĩao ũandĩkĩtwe ngoonĩ syoo, wasya wa ngoo woo ũkĩkũsĩĩa, na malilikano moo ene kwa ene maimon'ya mavĩtyo kana kũmaekea;) 16mũthenya ũla Ngai ũkasilĩla syĩmbithĩ sya andũ, kwa nzĩa ya Yesũ Klĩsto, kwĩanana na ũvoo mũseo wakwa.

17 Ĩndĩ ethĩwa we nĩwĩtawa Mũyuti na kwĩlingya ĩla mĩao, na kwĩkathĩĩa nthĩnĩ wa Ngai, 18na kũmanya kwenda kwake, na kũmakũnĩa kĩthalũ maũndũ ala maseo mbee, ũmanyĩĩtw'e ĩla mĩaonĩ. 19Na kũmanya nesa vyũ kana we mwene wĩ mũtongoi wa ililinda, na kyeni kya ala me kĩvindunĩ, 20mũtai wa ala atumanu, na mũmanyĩsya wa tũũkenge, na wĩ na mũvw'ano wa ũmanyi na wa ũla w'o mĩaonĩ: 21kwondũ wa ũu we ũla ũmanyĩasya ũngĩ, ndwĩmanyĩasya mwene? We ũla ũtavanasya kana mũndũ ndakoye, nĩwũyaa? 22We ũla waasya mũndũ ndakalaalae, nũlaalaaa? We ũla ũmenaa mĩvw'anano, nĩwũyaa makalũnĩ mayo? 23We ũla wĩkathĩĩaa nthĩnĩ wa ĩla mĩao, kwondũ wa kũvĩtya ĩla mĩao ndũkwanangĩa Ngai ndaĩa? 24Nũndũ syĩtwa ya Ngai yĩumawa Andũnĩ-mambaĩ-ingĩ nũndũ wenyu, o tondũ kũandĩkĩtwe. 25Nũndũ nĩ w'o nzaĩko yĩ vata, ethĩwa wĩ mwĩki wa ĩla mĩao: ĩndĩ ethĩwa wĩ mũvĩtan'ya wa ĩla mĩao, nzaĩko yaku ĩtw'ĩkĩte ti nzaĩko. 26Ĩndĩ ethĩwa ũla ũtaĩkawa akwataa motw'io ma ĩla mĩao, kũtaĩkwa kwake kũikatalwa kwĩthĩwa nĩ nzaĩko? 27Na ethĩwa ũla wa mũtuo wa kũlea kwaĩkwa, nũkwĩanĩsya ĩla mĩao, ndakaũsilĩla we, ũla wĩ na maandĩko na nzaĩko, na wĩ mũvĩtan'ya wa ĩla mĩao? 28Nũndũ we ti Mũyuti ũla wĩ Mũyuti kwa ũvano wa ũtheinĩ: o na nzaĩko ti ĩla yĩ ũtheinĩ mwĩĩnĩ: 29ĩndĩ we nĩ Mũyuti, ũla wĩ Mũyuti nthĩnĩ; na nzaĩko nĩ ĩla ya ngoo, vevanĩ na ti nthĩnĩ wa maandĩko; na ndaĩa yake ndyumaa andũnĩ, ĩndĩ yumaa kwa Ngai.

ALOMI 3

Ngananĩo ĩkĩsũanĩwa

1Mũyuti ĩndĩ akĩlanĩtye kyau? Kana kũuna kwa nzaĩko nĩ kwaũ? 2Yĩ vata mũno na nzĩa syonthe: mbee nĩ kũĩkĩĩĩka na ndeto ila syaneeniwe nĩ Ngai. 3Nata ĩndĩ o na ethĩwa amwe matyaĩ na mũĩkĩĩo? Kũlea kwĩtĩkĩla kwoo kũkatw'ĩkĩthya kĩthito kya Ngai ta kĩte na ũtonyi? 4Aiee, kũikethĩwe ũu: nĩkũmanyĩke Ngai nĩ wa w'o, ĩndĩ kĩla mũndũ nĩ mũkengani; o tondũ kũandĩkĩtwe,

Kana we ũtonye kwĩthĩwa mũlũngalu ndetonĩ syaku,
Na ũtonye ũkĩlya yĩla wĩlika silanĩ.

5Ĩndĩ ethĩwa ũte ũlũngalu witũ nĩwonanasya ũlũngalu wa Ngai, twĩasya ata? Ngai nĩ ũla ũte mũlũngalu ũla ũsilĩlaa na ũthatu? (Nĩngũneena ũndũ andũ maneenaa.) 6Aiee, kũikethĩwe ũu: nũndũ ethĩwa nĩ ũu Ngai akatonya ata kũmĩsilĩla nthĩ? 7Ĩndĩ ethĩwa ũla w'o wa Ngai nĩwingĩvaa kũvikĩa kũtaĩwa kwake kwondũ wa ũvũngũ wakwa, nĩkĩ ngũsilĩlwa ta nĩ mwathe? 8Na nĩkĩ tũikwasya, Twike naĩ nĩ kana ũseo wũke? (O tondũ tũsukawa, na tondũ amwe malũlũmĩlasya kwasya kana tũneenaa ũu,) ũsilĩlo woo kwĩthĩwa nĩ avĩtan'ya nĩ wa katĩ.

Andũ onthe nĩ avĩtan'ya

9 Nĩkĩ ĩndĩ? Twĩ aseo kũvĩta ala angĩ? Aiee, o na vanini: nũndũ nĩtwambie kwonan'ya kana Ayuti na Akiliki onthe me ungu wa naĩ; 10o tondũ kũandĩkĩtwe,

Kũi mũlũngalu, aiee, o na ũmwe;
11Kũi ũla wĩ na ũmanyi,
Kũĩ ũla ũmũmanthaa Ngai;
12Onthe nĩmathũkĩte ũtee, matw'ĩkĩte mataĩle vamwe;
Kũi ũla wĩkaa nesa, aiee, o na ũmwe:
13Mĩmeo yoo nĩ mbũa mbingũe;
Nĩmaneenie ũkengani na nĩmĩ syoo:
Ũoi wa syĩko wĩ ilomonĩ syoo:
14 Makanyw'a moo nĩmausũĩte kĩumo na ũũ:
15 Maũũ moo me mĩtũkĩ kwĩtĩkya nthakame;
16Wanangĩko na ũnyamao me moendelonĩ moo;
17Na nzĩa ya mũuo matyaamĩmanya:
18 Kũmũkĩa Ngai kũi methonĩ moo.

19 Na nĩtwĩsĩ maũndũ o na meva ala maneenawa nĩ ĩla mĩao, ĩmatavasya ala me mĩaonĩ; nĩ kana kĩla kanyw'a ũtumw'e, na nthĩ yonthe ĩetwe ũsilĩloni wa Ngai: 20nũndũ kwondũ wa meko ma ĩla mĩao vai mũndũ ũkatalĩlwa ũlũngalu mbee wake; nũndũ ũmanyi wa naĩ wũkaa kwondũ wa ĩla mĩao.

Kũtalĩlwa ũlũngalu kwondũ wa kũĩkĩĩa Yesũ

21 Ĩndĩ yu ũlũngalu wa Ngai nĩwumĩlĩtw'e vate mĩao, naw'o ũkũsĩĩwe nĩ ĩla mĩao na athani; 22naw'o nĩ ũlũngalu wa Ngai ũla wosawa ũndũ wa kũĩkĩĩa Yesũ Klĩsto kwa onthe ala metĩkĩlaa; nũndũ kũi kĩvathũkan'yo; 23nũndũ onthe nĩmeekie naĩ, na maivikĩaa ũtaĩo wa Ngai; 24nĩ kũtalĩlwa ũlũngalu mana nĩ mumo wake kwondũ wa wovosyo ũla wĩ nthĩnĩ wa

Klĩsto Yesũ: 25ũla Ngai wambie ũmwia ethĩwe nthembo ya wĩw'anĩthyo, kwondũ wa mũĩkĩĩo nthakamenĩ yake, kwonan'ya ũlũngalu wake nũndũ wa kũkĩla naĩ ila syeekiwe tene, nũndũ wa wũmĩĩsyo wa Ngai; 26kwa kwonan'ya ũlũngalu wake ĩvinda yĩĩ: nĩ kana ethĩwe mũlũngalu we mwene, na ĩngĩ ethĩwe mũnengani wa ũlũngalu kwa ũla ũmwĩtĩkĩlaa Yesũ. 27Kwĩkathĩĩa kũĩva ĩndĩ? Nĩ kũvingĩe nza. Kwondũ wa mwĩao wa mũthemba mwaũ? Wa meko? Aiee: ĩndĩ nũndũ wa mwĩao wa mũĩkĩĩo. 28Nĩtũkwona ĩndĩ kana mũndũ atalĩlwa ũlũngalu kwondũ wa kũĩkĩĩa vate meko ma ĩla mĩao. 29Kana Ngai nĩ Ngai wa Ayuti oka? Ti Ngai wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ nao? Ĩĩ, nĩ wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ nao: 30ethĩwa nĩ w'o Ngai nĩ ũmwe, na akamatalĩla ũlũngalu ala ma nzaĩko kwondũ wa kũĩkĩĩa, na ala mate ma nzaĩko kwondũ wa ũla mũĩkĩĩo.
31 Na ĩndĩ nĩtũkũtw'ĩkĩthya ĩla mĩao ta ĩte na ũtonyĩ kwondũ wa mũĩkĩĩo? Aiee, kũikethĩwe ũu: aiee, nĩtũũlũlũmĩlya ĩla miao.

ALOMI 4

Ngelekan'yo ya Avalaamu

1Twĩasya ata ĩndĩ ũndũ wa asa waitũ, Avalaamu, kwondũ wa mwĩĩ oonie kyau? 2Nũndũ ethĩwa Avalaamu atalĩlwe ũlũngalu kwondũ wa meko make, nũtonya, kwĩkathĩĩa; ĩndĩ ti vala ve Ngai. 3Nũndũ maandĩko measya ata? Na Avalaamu nĩwetĩkĩlile Ngai, na kwatalilwe kwake kwĩthĩwa ũlũngalu. 4Na ũla ũtethasya wĩa, ĩtuvi yake yĩitalawa ta ya mumo, ĩndĩ yĩtalawa ya thiĩ. 5Ĩndĩ ũla ũtatethasya wĩa, ĩndĩ nĩwĩtĩkĩlaa ũla ũmũtalĩlaa ũlũngalu ũla ũtakĩaa Ngai, mũĩkĩĩo wake nũtalawa kwĩthĩwa nĩ ũlũngalu. 6O tondũ Ndaviti wawetie ũathimo kwa mũndũ, ũla ũtalĩlawa ũlũngalu nĩ Ngai vate meko, 7aiasya,
Nĩ aathime ala maekeawa mothũkũ moo,
Na ala naĩ syoo ivw'ĩkĩtwe.
8Nĩ mũathime mũndũ ũtatalĩlawa naĩ nĩ Mwĩaĩi.
9 Ũathimo ũsu nũwetawa kwa ala ma nzaĩko, kana o na kwa ala mate ma nzaĩko nao? Nũndũ twĩasya, Mũĩkĩĩo wa Avalaamu watalilwe kwĩthĩwa nĩ ũlũngalu kwake. 10Watalilwe ata? Yĩla waĩ mwaĩke, kana yĩla ũtaĩ mwaĩke? Ti yĩla waĩ mwaĩke, ĩndĩ nĩ yĩla ũtaĩ mwaĩke: 11na nĩwosie ũla ũvano wa kwaĩkwa, ũsiĩlo wa ũlũngalu wa mũĩkĩĩo ũla waĩ naw'o yĩla ũtaĩ mwaĩke: nĩ kana ethĩwe ĩthe wa onthe ala metĩkĩlaa, o na ethĩwa ti aĩke, nĩ kana matalwe kwĩthĩwa na ũlũngalu; 12na ethĩwe ĩthe wa nzaĩko tĩ wa ala maĩkawa oka, ĩndĩ o na wa ala makinyaa nyaĩĩnĩ sya ũla mũĩkĩĩo wa asa waitũ Avalaamu ũla waĩ naw'o yĩla ũtaĩ mwaĩke.

Watho ũkyoneka kwondũ wa mũikĩĩo

13 Nũndũ ũla watho Avalaamu wanengiwe na ũsyao wake atĩ akeethĩwa mũtiĩwa wa nthĩ ndwaĩ kwondũ wa ĩla mĩao, ĩndĩ nĩ kwondũ wa ũlũngalu wa mũĩkĩĩo. 14Nũndũ ethĩwa ala ma ĩla mĩao nĩmo atiĩwa, mũĩkĩĩo nũtw'ĩkĩte wa mana, na ũla watho nũalyũkĩte kwĩthĩwa ti watho: 15nũndũ ĩla mĩao ĩetae ũthatu; ĩndĩ vala vate mĩao, vai ĩvĩtyo. 16Kwondũ wa ũu nĩ wa kũĩkĩĩa, nĩ kana ũtonye kwĩthĩwa wa mumo; nĩ kana ũla watho wĩthĩwe mũlũmu ũsyaonĩ w'onthe; ti kwa ala me na ĩla mĩao oka, ĩndĩ naw'o kwa ala me na mũĩkĩĩo wa Avalaamu, nake nĩ ĩthe wa ithyonthe 17(o tondũ kũandĩkĩtwe, Nakũtw'a we ĩthe wa mbaĩ mbingĩ) mbee wake ũla Avalaamu wamwĩtĩkĩlile, nake nĩ Ngai, ũla ũthayũũkasya akw'ũ, na ĩngĩ awetaa syĩndũ ite kw'o, ta syĩ kw'o. 18Ũla weyĩtũkĩte wĩkwatyo nĩwetĩkĩlile na wĩkwatyo, nĩ kana atw'ĩke ĩthe wa mbaĩ mbingĩ, kwĩanana na ũndũ ũla waneenĩwe, Ũsyao waku ũkeethĩwa o ta ũu. 19Nake ndaĩ mwonzu mũĩkĩĩonĩ wake, aililikana mwĩĩ wake ta mũkw'ũ (yĩla myaka yake yaĩ ta ĩana), na wũmũ wa ĩvu ya Sala; 20aisyaĩĩsya ũla watho wa Ngai, ndaaya nzĩka kwa kũlea kwitĩkĩla, ĩndĩ ongeleelwa vinya nĩ mũĩkĩĩo wake, aimũnenga Ngai ndaĩa, 21na nĩwamanyĩthĩtw'e vyũ, kana ũla wathaniwe nĩ Ngai nũtonya kũwĩka. 22Kwondũ wa ũu naw'o nĩwatalilwe kwake kwĩthĩwa nĩ ũlũngalu. 23Kũiaandĩkĩtwe kwondũ wake weka, kana nĩwatalĩlwe kwake ũu; 24ĩndĩ kwondũ witũ naitũ, ala tũkatalĩlwa o ta ũu, ithyĩ ala tũmwĩtĩkĩlaa ũla wamũthayũũkisye Yesũ Mwĩaĩi waitũ kũmumya kwa akw'ũ, 25ũla wanenganiwe kwondũ wa mavĩtyo maitũ, na athayũũkw'a nĩ kana tũtalĩlwe ũlũngalu.

ALOMI 5

Ũsyao wa mũĩkĩĩo

1 Ĩndĩ twatalĩlwa ũlũngalu nũndũ wa mũĩkĩĩo, twĩ na mũuo na Ngai kwondũ wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto; 2na kwondũ wake nĩtwonete kwondũ wa kũĩkĩĩa ũthei wa kũvota nthĩnĩ wa mumo ũũ ũla tũũngeme nthĩnĩ waw'o; na nĩtũtanaa wĩkwatyonĩ wa ũtheu mũtisu wa Ngai. 3Na ti ũu w'oka, ĩndĩ nĩtũtanaa mathĩnanĩ maitũ namo: twĩsĩ kana mathĩna maetae wũmĩĩsyo; 4na wũmĩĩsyo ũetae ũlũmu; na ũlũmu ũetae wĩkwatyo; 5na wĩkwatyo ndũsonokasya; nũndũ wendo wa Ngai nĩwonoetwe ngoonĩ sitũ nĩ Veva Mũtheu ũla tũnengetwe.
Wendo wa Ngai wonanĩtw'e kĩkw'ũnĩ kya Klĩsto
6Nũndũ yĩla twaĩ onzu, ĩvinda yeanĩa Klĩsto amakw'ĩĩa ala matakĩaa Ngai. 7Nũndũ nĩ vinya mũndũ kũkw'a kwondũ wa mũndũ mũlũngalu: ĩndĩ no kwĩthĩwa ve ũmwe ũtonya kũkw'a kwondũ wa mũndũ mũseo. 8Ĩndĩ Ngai nĩwonanisye wendo wake mwene kwitũ, atĩ yĩla twaĩ athe, Klĩsto akw'a kwondũ witũ. 9Ĩndĩ mbee mũno, yu tũtalĩlwe ũlũngalu nũndũ wa nthakame yake, tũkatangĩĩwa nĩwe kuma ũthatunĩ wa Ngai. 10Nũndũ ethĩwa, yĩla twaĩ amaitha, twew'anĩthw'e na Ngai kwondũ wa kĩkw'ũ kya Mwana wake, mbee mũno ĩtina wa kwĩw'anĩthw'a, tũkatangĩĩwa nĩ thayũ wake; 11na ti ũu w'oka, ĩndĩ nĩtũtanaa nthĩnĩ wa Ngai nũndũ wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, ũla kwondũ wake yu nĩtwosete ũla wĩw'anĩthyo.

Kĩkw'ũ kwondũ wa Atamu, thayũ kwondũ wa Klĩsto

12 Kwondũ wa ũu, nũndũ wa mũndũ ũmwe naĩ yalikile kũũ nthĩ, na kĩkw'ũ kwondũ wa naĩ; na kwa ũu kĩkw'ũ

kyavikĩa andũ onthe, nĩkwĩthĩwa onthe nĩmeekie naĩ:— 13nũndũ ĩla mĩao ĩtanoka naĩ yaĩ kũũ nthĩ; ĩndĩ naĩ ndĩtalawa mĩao ĩte vo. 14Ĩndĩ kĩkw'ũ kyasumbikie kuma Atamu kũvika Mose, o na ĩũlũ wa ala matekĩte naĩ ya mũthemba wa ĩvĩtyo ya Atamu, nake nĩ ngelekan'yo ya ũla ũkoka. 15Ĩndĩ ũla mũthĩnzĩo ndũilyĩ ta yĩla ĩvĩtyo. Nũndũ ethĩwa aingĩ makwie nĩ ĩvĩtyo ya ũmwe, mbee mũno mumo wa Ngai, na ũla mũthĩnzĩo nũndũ wa mumo wa mũndũ o ũmwe, Yesũ Klĩsto, waingĩva kwa aingĩ. 16Na ũla mũthĩnzĩo ndũilyĩ ta ũndũ ũla waumie ĩvĩtyonĩ ya mũndũ ũmwe ũla wavĩtisye: nũndũ ũsilĩlo waumie kwa ũmwe waete ũsilĩlo ũtw'ĩtwe, ĩndĩ ũla mũthĩnzĩo nĩwookie kwondũ wa mavĩtyo maingĩ waete kũtalĩlwa ũlũngalu. 17Nũndũ ethĩwa kwondu wa ĩvĩtyo ya ũla ũmwe, kĩkw'ũ kyasumbĩkie ũndũ wa ũmwe; mbee mũno ala mosaa wingĩ wa mumo na wa mũthĩnzĩo wa ũlũngalu makasumbĩka thayũnĩ kwondũ wa ũmwe, Yesũ Klĩsto. 18Ĩndĩ o tondũ ũsilĩlo ũtw'ĩtwe wookie ĩũlũ wa andũ onthe kwondũ wa ĩvĩtyo yĩmwe; o ta ũu kwondũ wa wĩko ũmwe wa ũlũngalu ũla mũthĩnzĩo wookie kwa andũ onthe, waete kũtalĩlwa ũlũngalu wa thayũ. 19Nũndũ wa kũlea kwĩw'a kwa mũndũ ũmwe aingĩ matwiwe athe, o ta ũu kwondũ wa kwĩw'a kwa ũmwe, aingĩ makatuwa alũngalu. 20Na ila mĩao nayo nĩyalikile, nĩ kana yĩla ĩvĩtyo yingĩvw'e; ĩndĩ yĩla naĩ yaingĩvie, mumo waingĩvie mũno mbee: 21nĩ kana, o tondũ naĩ yasumbĩkie kũvikĩa kĩkw'ũ, o ta ũu mumo ũsumbĩke kwondũ wa ũlũngalu kũvikĩa thayũ ũtathela kwondũ wa Yesũ Klĩsto Mwĩaĩi waitũ.

ALOMI 6

Ũkwatanĩo na Klĩsto ndũendanasya na naĩ

1 Twĩasya ata ĩndĩ, Twĩkale naĩnĩ nĩ kana mumo wingĩve? 2Aiee, kũikethĩwe ũu. Ithyĩ ala twakwie kwa naĩ, tũkekala vo ĩngĩ ata? 3Kana mũiĩsĩ, ithyonthe ala twavatisiwe kũlikwa nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ, nĩtwavatisiwe kũlikwa nthĩnĩ wa kĩkw'ũ kyake? 4Twathikiwe ĩndĩ vamwe nake na nzĩa ya ũvatiso nthĩnĩ wa kĩkw'ũ kyake: nĩ kana o tondũ Klĩsto wathayũũkiw'e kuma kwa akw'ũ nũndũ wa ndaĩa ya Ĩthe, naitũ no ta ũu tũkinyae na thayũ mweũ. 5Nũndũ ethĩwa tũkwatanĩtw'e nake mũvw'anĩlenĩ wa kĩkwũ kyake, tũkeethĩwa o ta ũu mũvw'anĩlenĩ wa ũthayũũkyo wake; 6twĩsĩ ũũ, kana mũndũ mũkũũ waitũ nĩwambiwe vamwe nake, nĩ kana mwĩĩ wa naĩ wanangwe, nĩ kana tũikekale ĩngĩ ũkomboni wa naĩ; 7nũndũ ũla wakwie nũtalĩtwe ta ũte na naĩ. 8Ĩndĩ ethĩwa twakwie vamwe na Klĩsto, nĩtũkwĩtĩkĩla tũkeethĩwa thayũ vamwe nake; 9twĩsĩ Klĩsto nĩwathayũũkiw'e kuma kwa akw'ũ ndakakw'a ĩngĩ; kĩkw'ũ kĩikamũsumbĩka ĩngĩ. 10Nũndũ kĩkw'ũ kĩla wakwie akwie kwa naĩ o ĩmwe tũ: ĩndĩ thayũ ũla wĩ naw'o, e naw'o kwa Ngai. 11O ta ũu nenyu ĩtalei ene kwĩthĩwa mwĩ akw'ũ kwa naĩ, ĩndĩ mwĩ thayũ kwa Ngai nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ.

12 Mũiketĩkĩle ĩndĩ nai ĩsumbĩke mĩĩnĩ yenyu ĩla ĩkusaa, kũvikĩa kwĩw'a mĩmeo yayo: 13o na mũikanengane mamutha menyu kwĩka naĩ, methĩwe mĩio, ya ũte ũlũngalu; ĩndĩ ĩnenganei ene kwa Ngai, ta ala me thayu maumite kikw'ũnĩ, na mamutha menyu methĩwe mĩio ya ũlũngalu kwa Ngai. 14Nũndũ naĩ ndĩkamũsumbĩka: nũndũ mũi ungu wa mĩao, ĩndĩ mwĩ ungu wa mumo.

Kũelekan'ya na ũkombo

15 Nata ĩndĩ? Twĩke nai, nũndũ tũi ũngũ wa ĩla mĩao, ĩndĩ twĩ ungu wa mumo? Aiee, kũikethĩwe ũu. 16Mũiĩsĩ, kana kwa ũla mwĩnenganĩte ene mwĩthĩwe ngombo syake sya kwĩw'a, mwĩ ngombo syake ũla mũmwĩw'aa; ethĩwa nĩ ũkombo wa naĩ ũetae kĩkw'ũ, kana ethĩwa nĩ ũkombo wa kwĩw'a ũetae ũlũngalu? 17Ĩndĩ mũvea wĩthĩwe kwa Ngai, nũndũ, yĩla mwaĩ ngombo sya naĩ, nimweewie kuma ngoonĩ mũthemba wa momanyĩsyo asu ala mweekĩiwe nthĩnĩ wamo; 18na mũthaĩtw'e kuma nainĩ, mwatw'ĩka ngombo sya ũlũngalu. 19Nĩneena o tondũ andũ maneenaa nũndũ wa ũvũthũ wa mĩĩ yenyu: o ũndũ mweenenganie mamutha menyu methĩwe ngombo sya kwĩka ũvuku na ũthũku kũendeea ũthũkunĩ, o ta ũu yu, ĩnenganei mamutha menyu methĩwe ngombo sya ũlũngalu kũvika kũvathĩka. 20Nũndũ yĩla mwaĩ ngombo sya naĩ, mwaĩ athasye ngalĩ ĩla ya ũlũngalu. 21Mwaĩ na ũsyao mwaũ ĩvinda yĩu maũndũnĩ asu ala mũmew'ĩaa nthoni yu? Nũndũ mũminũkĩlyo wa maũndũ asu nĩ kĩkw'ũ. 22Ĩndĩ yu nĩmũthaĩtw'e kuma naĩnĩ, na mwatw'ĩka athũkũmi ma Ngai, mwĩ na ũsyao wenyu kũvika kũvathĩka, na mũminũkĩlyo nĩ thayũ ũtathela. 23Nũndũ ĩtuvi ya naĩ nĩ kĩkw'ũ; ĩndĩ mũthĩnzĩo wa Ngai nĩ thayũ ũtathela nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ Mwĩaĩi waitũ.

ALOMI 7

Kũelekan'ya na mũtwaano

1Kana mũiĩsĩ, ana-a-asa makwa (nũndũ nĩngũneena na ala mesĩ ĩla mĩao), kana mĩao ĩsumbĩkĩte mũndũ ĩvinda yĩla wĩ thayũ? 2Nũndũ mũndũ mũka ũla wĩ na mũũme nĩwovetwe nĩ mĩao kwa mũũme ĩvinda yĩla mũũme wĩ thayũ; ĩndĩ ethĩwa mũũme akakw'a, nĩwathaw'a kuma mwĩaonĩ wa mũũme. 3O ta ũu ethĩwa ĩvinda yĩla mũũme wĩ thayũ, akatwawa nĩ mũndũ ũngĩ, akeetwa kĩlaalai: indĩ ethĩwa mũũme nĩwakw'a, nũthaĩtw'e mwĩaonĩ, nake we ti kĩlaalai, o na atwawa nĩ mũndũ ũngĩ. 4Kwondũ wa ũu, ana-a-asa makwa, nĩmwatwiwe akw'ũ kwa ĩla mĩao nũndũ wa mwĩĩ wa Klisto; nĩ kana mũtwawe nĩ ũngĩ, na nĩwe ũla wathayũũkiw'e kuma kwa akw'ũ, nĩ kana tũtonye kũmũsyaĩaa Ngai ũsyao. 5Nũndũ yĩla twaĩ maũndũnĩ ma mwĩĩ, mimeo ya naĩ ĩla yaĩ kwondũ wa ĩla mĩao yeekaa mamuthanĩ maitũ kũvika kũsyaĩaa kĩkw'ũ ũsyao. 6Ĩndĩ yu nĩtwaumiw'e mĩaonĩ, tũkw'ĩte kwa ũsu watũlũmitye; nĩ kana tũthũkũmae mwĩkalĩlenĩ mweũ wa veva, na ti mwĩkalĩlenĩ wa tene wa maandĩko.

Mĩao na naĩ

7 Twĩasya ata ĩndĩ? Ĩla mĩao nĩ naĩ? Aiee, kũikethĩwe ũu. Ĩndĩ, ndyaĩ nĩmanya naĩ, ate o kwondũ wa ĩla mĩao: nũndũ ndyaĩ nĩmanya ĩtomo, ate o ĩla mĩao kwasya, Ndũkew'e ĩtomo: 8ĩndĩ naĩ, yoona ũthei, yeeka nthĩnĩ wakwa mĩthemba yonthe ya itomo kwondũ wa ũla mwĩao: nũndũ vate mĩao naĩ nĩ ngw'ũ. 9Nakwa naĩ thayũ tene ĩla mĩao ĩte vo: ĩndĩ ũla mwĩao wooka, naĩ yookĩla ĩngĩ, na nyie nakw'a: 10na mwĩao, ũla waĩ wa kũete thayũ, ũsu nawona nĩ wa kĩkw'ũ: 11nũndũ yĩla naĩ yonie ũthei, kwondũ wa ũla mwĩao, nĩyanzesengie, na kwondũ waw'o yambũaa. 12Na kwondũ wa ũu ila mĩao nĩ mĩtheu, na ũla mwĩao nĩ mũtheu, na nĩ mũlũngalu, na nĩ mũseo. 13Ĩndĩ ũla ũseo nĩwatw'ĩkie kĩkw'ũ kwakwa? Aiee, kũikethĩwe ũu. Ĩndĩ naĩ, nĩ kana yoneke kwĩthĩwa nĩ naĩ, nĩyatethisye wĩa wa kĩkw'ũ nthĩnĩ wakwa kwondũ wa ũla ũseo; nĩ kana kwondũ wa ũla mwĩao naĩ ĩtw'ĩke nthũku mũno.

Mĩkalĩle ĩli ya mũndũ

14 Nũndũ nĩtwĩsĩ kana ĩla mĩao nĩ ya veva: ĩndĩ nyie nĩ wa mwĩĩ, nĩ mũthoosye naĩnĩ. 15Nũndũ ũla nĩkaa ndimanyaa: nĩkwĩthĩwa ũla nendaa, ũsu ndiwĩkaa; ĩndĩ ũla nĩmenaa, ũsu nĩw'o nĩkaa. 16Ĩndĩ ethĩwa nĩkaa ũla ndendaa, nĩĩtĩkĩla ĩla mĩao nĩ mĩseo. 17Ĩndĩ yu ti nyie ĩngĩ nĩkaa, ĩndĩ nĩ naĩ ĩla ĩtwĩe nthĩni wakwa nĩyo yĩkaa. 18Nũndũ nĩnĩsi nthĩnĩ wakwa, naw'o nĩ nthĩnĩ wa mwĩĩ wakwa, vaitwĩe ũndũ ũseo: nũndũ kwenda kwĩ vo, ĩndĩ kwĩka ũla ũseo kũivaĩ. 19Nũndũ ũseo ũla ngwenda ndiwĩkaa; ĩndĩ ũthũku ũla ndendaa, nĩw'o nĩkaa. 20Ĩndĩ ethĩwa nĩkaa ũla ndendaa, tii nyie ĩngĩ nĩkaa, ĩndĩ nĩ naĩ ĩla ĩtwĩe nthĩnĩ wakwa. 21Nonete ĩndĩ mwĩao ũũ, kana, kwakwa ngyenda kwĩka nesa, ũthũku wĩ o vo. 22Nũndũ nĩtanĩaa ĩla mĩao ya Ngai mũndũnĩ wa nthĩnĩ: 23ĩndĩ nĩona mwĩao wa mũthemba ũngĩ mamuthanĩ makwa, ũla wũkitaa na ũla mwĩao wĩ kĩlilikanonĩ kyakwa, na nũndavĩte ũkambĩkĩa mwĩaonĩ wa naĩ ũla wĩ mamuthanĩ makwa. 24Mũndũ mũthĩni ninyie! Nũũ ũla ũtonya kũndangĩĩa kuma mwĩĩnĩ wa kĩkw'ũ kĩĩ? 25Nĩmũtũngĩa Ngai mũvea nĩ ũndũ wa Yesũ Klĩsto Mwĩaĩi waitũ. Kwondũ wa ũu nyie mwene nĩthũkũmaa ĩla mĩao ya Ngai na kĩlilikano kyakwa: ĩndĩ mwĩĩnĩ wakwa nĩthũkũmaa ũla mwĩao wa naĩ.

ALOMI 8

Thayũ katĩ wa Veva

1Ĩndĩ yu, kwondũ wa ũu, kũi ũsilĩlo nongi ĩũlũ wa ala me nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ. 2Nũndũ mwĩao wa Veva wa thayũ ũla wĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ nũnthaĩtye kuma mwĩaonĩ wa naĩ na wa kĩkw'ũ. 3Nĩkwĩthĩwa ũndũ ũla ũtaatonya kwĩkwa nĩ ĩla mĩao, kwa kwĩthĩwa yaĩ mĩvũthũ kwondũ wa mwĩĩ, Ngai, ũndũ wa ũmũtũma Mwana wake mwene na mũvw'ano wa mwĩĩ wa naĩ, na kwondũ wa naĩ, nĩwasilĩle naĩ mwĩĩnĩ: 4nĩ kana ũtw'ĩo wa ĩla mĩao ũtonye kwĩanĩw'a nthĩnĩ waitũ, ithyĩ ala tũtavikĩlaa maũndũ ma mwĩĩ, ĩndĩ nĩtũvikĩlaa maũndũ ma Veva. 5Nũndũ ala mavikĩlaa mwĩĩ malilikanaa maũndũ ma mwĩĩ; ĩndĩ ala mavikĩlaa Veva malilikanaa maũndũ ma Veva. 6Nũndũ kũlilikana kwa mwĩĩ nĩ kĩkw'ũ; ĩndĩ kũlilikana kwa Veva nĩ thayũ na mũuo: 7nĩkwĩthĩwa kũlilikana kwa mwĩĩ nĩ ũmaitha na Ngai; nũndũ kũikwĩnyivya mĩaonĩ ya Ngai, o na ĩngĩ kũitonyeka: 8na ala ma mwĩĩ maitonya kũmwendeesya Ngai. 9Ĩndĩ inyw'ĩ mũi ma mwĩĩ, ĩndĩ mwĩ ma Veva, ethĩwa nĩ w'o kana Veva wa Ngai atwĩe nthĩnĩ wenyu. Ĩndĩ ethĩwa mũndũ o na wĩva nde na Veva wa Klĩsto, ũsu ti wake nongi. 10Na ethĩwa Klĩsto e nthĩnĩ wenyu, mwĩĩ nĩ mũkw'ũ kwondũ wa naĩ; ĩndĩ veva wĩ thayũ kwondũ wa ũlũngalu. 11Ĩndĩ ethĩwa Veva wa ũla wamũthayũũkisye Yesũ kũmumya akw'ũnĩ nũtwĩe nthĩnĩ wenyu, ũla wamũthayũũkisye Klĩsto Yesũ kũmumya akw'ũnĩ akamĩnenga thayũ mĩĩ yenyu ĩla ĩkusaa, kwondũ wa Veva wake ũla ũtwie nthĩnĩ wenyu.

Ana ma Ngai

12 Kwondũ wa ũu ĩndĩ, ana-a-asa makwa, twĩ na thiĩ, ti wa mwĩĩ, kwĩkalya mathayũ maitũ kũatĩĩa maũndũ ma mwĩĩ: 13nũndũ ethĩwa mwĩkala kũatĩĩa maũndũ ma mwĩĩ, mũitĩa kũkw'a; ĩndĩ ethĩwa kwondũ wa Veva mũkooaa meko ma mwĩĩ, mũkeethĩwa thayũ. 14Nũndũ onthe ala matongoeaw'a nĩ Veva wa Ngai, asu nĩ o ana ma Ngai. 15Nũndũ mũiaaosa veva wa ũkombo ĩngĩ ũetae w'ĩa; ĩndĩ nĩmwoosie veva wa kũtuwa ana, kwondũ wa ũu nĩtwĩkaĩlaa, tũkyasya, Nau, Asa. 16Ũla Veva mwene akũsĩĩaa vamwe na maveva maitũ, kana ithyĩ twĩ syana sya Ngai: 17na ethĩwa twĩ syana, twĩ atiĩwa; atiĩwa ma Ngai na atiĩwa vamwe na Klĩsto; ethĩwa nĩw'o kana tũkanyamaaw'a vamwe nake, nĩ kana tũtonye naw'o kũtaĩwa vamwe nake.

Ũtheu mũtisu ũla ũkethĩwa

18 Nũndũ nĩtalaa mathĩna ma ĩvinda yĩĩ matiaĩle kũvw'ananw'a na ũtheu mũtisu ũla tũkavuanĩw'a ithyĩ. 19Nũndũ syũmbe syonthe isyaĩĩsyaa mũno ikyeteela ana ma Ngai monanw'e. 20Nũndũ syũmbe isumbĩkĩtwe nĩ wanangĩko, ti kwa kwenda kwasyo, ĩndĩ nĩ kwondũ wa ũla waitw'ĩĩe ũu, wĩkwatyonĩ: 21nĩkwĩthĩwa syũmbe nasyo ikathaw'a kuma ũkomboni wa wanangiko, kũlika ũthasyonĩ wa ũtaĩo wa syana sya Ngai. 22Nũndũ nĩtwĩsĩ kana syũmbe syonthe ilumaa na kwaũnyw'a nĩ woo vamwe kũvika o na yu. 23Na ti ũu w'oka, ĩndĩ ithyĩ naitũ ala twĩ na mosyao ma mbee ma Veva, o naitũ ene nĩtũlumaa nthĩnĩ waitũ, tũkyeteela kũtuwa ana, nakw'o nĩ wovosyo wa mĩĩ yaitũ. 24Nũndũ wĩkwatyonĩ nĩtwatangĩĩwe: ĩndĩ wĩkwatyo wenekee ti wĩkwatyo: nũndũ nũũ wĩkwatasya kĩla wene? 25Ĩndĩ ethĩwa twĩĩkwatya kĩla tũtene, nĩvo ĩndĩ tũkyeteelaa na wũmĩĩsyo.

26Na ĩngĩ o ta ũu ũla Veva nũtũtetheeasya wonzunĩ wĩtũ: nũndũ tũtyĩsĩ kũvoya tondũ twaĩlwe; ĩndĩ ũla Veva mwene nũtũvoyeaa na kũluma kũtaweteka; 27nake ũla ũmanthaa ngoonĩ nĩwĩsĩ kwenda kwa Veva ũndũ kũilyĩ, nĩkwĩthĩwa avoyeaa atheu kwĩanana na kwenda kwa Ngai. 28Naitũ nĩtwĩsĩ maũndũ onthe mekaa vamwe na kũete moseo kwa ala mamwendaa Ngai, kwa ala meetiwe kwĩanana na kwenda kwake. 29Nĩkwĩthĩwa ala wesĩ kuma tene, asu nĩo wanyuvie kuma tene nĩ kana mavw'ananw'e na mũvw'ano wa

Mwana wake, nĩ kana we ethĩwe mũsyawa wa mbee katĩ wa ana-a-asa aingĩ: 30na ala wanyuvie kuma tene, asu nĩo wametie: na ala wetie, asu nĩo wamatalĩle ũlũngalu: na ala wamatalĩle ũlũngalu, asu nĩo wamataĩe.

Wendo wa Ngai

31 Twĩasya ata ĩndĩ maũndũnĩ asu? Ethĩwa Ngai e ngalĩ ĩla yaitũ, nũũ ũla ũtwĩka ũndũ? 32We ũla ũtaamwĩw'ĩa tei Mwana wake mwene, ĩndĩ amumisye kwondũ witũ ithyonthe, akaeka ata kũtũnenga mana syĩndũ syonthe nthĩnĩ wake? 33Nũũ ũla wĩmavinganĩasya anyuve ma Ngai? Ngai nĩwe ũmatalĩlaa ũlũngalu. 34Nũũ ũla wimasilĩlaa? Klĩsto Yesũ nĩwe wakwie, ĩĩ na kũvĩtũka ũu, nĩwathayũũkiw'e kuma akw'ũnĩ, na e ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa Ngai, na ĩngĩ nĩwe ũtũvoyeaa. 35Nũũ ũla witũvathanasya na wendo wa Klĩsto? Nĩ monyamao, kana woo, kana thĩna, kana yũa, kana ndwĩkĩwa, kana mũisyo, kana ũvyũ? 36O ũndũ kũandĩkĩtwe.

Kwondũ waku twĩũawa mũthenya w'onthe;
Nĩtũtalawa kwĩthĩwa malondu ma kũawa.

37 Aiee, maũndũnĩ asu onthe nĩtũkĩlya vinya mũno kwondũ wa ũla watwendie. 38Nũndũ nĩnĩsĩ vyũ, kana kĩkw'ũ, o na thayũ, o na alaĩka, o na monene, o na maũndũ ma yu, o na ala makoka, o na mavinya, 39o na ũtũlu, o na ũliku, o na kĩla kyoombiwe kyonthe, kĩtitonya kũtũtaan'ya na wendo wa Ngai, ũla wĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ Mwĩaĩi waitũ.

ALOMI 9

Kyeva kĩnene kya Vaulo nũndũ wa ũlei wa Isilaeli

1Nĩneenaa w'o nthĩnĩ wa Klĩsto, ndiũneena ũvũngũ, wasya wa ngoo wakwa nũũkũsĩĩa vamwe nakwa nthĩnĩ wa Veva Mũtheu, 2kana nĩ na kyeva kĩnene na woo ũtathela ngoonĩ yakwa. 3Nũndũ nenda nyie mwene nĩthĩwe nĩ mũumanĩe na kũvetwa nthĩnĩ wa Klĩsto kwondũ wa ana-a-asa makwa, mbaĩ yakwa kwa mwĩĩ: 4nao nĩ Aisilaeli; kũtuwa ana nĩ kwoo, o na ĩla ndaĩa na motianĩo, na kũnengwa ĩla mĩao, na ũthũkũmi wa Ngai, na ala matho; 5nao, ala aasa nĩ moo, na Klĩsto aumie kwoo kwondũ wa mwĩĩ, ũla wĩ ĩũlũ wa onthe, ũtaĩĩtwe nĩ Ngai tene na tene. Ameni.

Matho ma Ngai mayaalea kwĩanĩwa

6 Ĩndĩ ti kwĩthĩwa ndeto ya Ngai nĩyaemiwe. Nũndũ onthe ala masyaiwe nĩ Isilaeli, ti onthe Isilaeli: 7o na onthe ti syana, ala ma ũsyao wa Avalaamu: ĩndĩ, Nthĩnĩ wa Isaka ũsyao waku ũketwa. 8Kũilyĩ ati syana sya mwĩĩ ti syo syana sya Ngai: ĩndĩ o syana sya ũla watho italawa kwĩthĩwa nĩ ũsyao. 9Nũndũ ĩno nĩyo ndeto ya watho, Ĩvinda ta yĩĩ nĩngoka, na Sala akethĩwa na mwana. 10Na ti ũu w'oka; ĩndĩ Leveka aya ĩvu ya ũmwe, nake nĩ mũũme wake, asa waitũ Isaka,— 11na syana itanamba ũsyawa, o na itanamba kwĩka ũndũ ũseo kana ũthũku, nĩ kana kwenda kwa Ngai kwĩanana na kũnyuva kwake kwĩkale, ti kwa meko, ĩndĩ nĩ kwa ũla wĩtanaa, 12Leveka nĩwataviw'e, Ũla mũkũũ nũkathũkũma mũinae. 13O ũndũ kũandĩkĩtwe, Yakovo nĩnamwendie, ĩndĩ Esau nĩnamũmenie.

Ti ati Ngai ti mũlũngalu

14 Twĩasya ata ĩndĩ? Kwĩ ũte ũlũngalu kwa Ngai? Aiee, kũikethĩwe ũu. 15Nũndũ nĩwamwĩie Mose, Ngamwĩw'ĩa tei ũla nĩmwĩw'ĩaa, na ngamwĩw'ĩa ĩnee ũla nĩmwĩw'ĩaa. 16Na kwa ũu ti wa ũla wendaa, kana wa ũla ũsembaa, ĩndĩ nĩ wa Ngai ũla wĩw'ĩaa tei. 17Nũndũ maandĩko memwĩa Valao, Kwondũ wa ũu nĩnakũũngamisye, nĩ kana nonan'ye vinya wakwa nthĩnĩ waku, na nĩ kana syĩtwa yakwa yĩtavanw'e nthĩ yonthe. 18Kwa ũu amwĩw'ĩaa tei ũla ũkwenda kũmwĩw'ĩa, na ũla ũkwenda kũmya aiũmya.

Ngai ni mwene vinya w'onthe

19Ĩndĩ ũkambĩa Kũilyĩ ata kwĩkalaa aitwona na mavĩtyo? Nũndũ nũũ ũla wĩsiĩĩa kwenda kwake? 20Aiee, ĩndĩ we mũndũ, nue ũũ ũla ũmũkananĩsya Ngai? Kĩndũ kĩla kyoombiwe nĩkĩtonya kũmũtavya ũla wakyũmbie, Wambũmbĩe ũu kĩ? 21Kana mũmbi nde na vinya ĩũlũ wa yũmba, kuma mũndonĩ ũmwe, kĩlungu kĩmwe kũmba mũio wĩthĩwe na ndaĩa, na kilungu kĩngĩ kumba mũio ũte wa ndaĩa? 22Nata ethĩwa Ngai, akyenda kwonan'ya ũthatu wake, na kũmanyĩthan'ya vinya wake, nĩwomĩĩsye na wũmĩĩsyo mwingĩ mĩio ya ũthatu ĩla yombiwe ya wanangĩko: 23nĩ kana amanyĩthan'ye wĩngĩ wa ndaĩa yake ĩũlũ wa mĩio ya tei, ĩla waseũvisye mbee yĩthĩwe ya ũtaĩo, 24nayo nĩ ithyi, ala watwĩtie, ti kuma kwa Ayuti oka, ĩndĩ kuma kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ nao?

25 O ũndũ waisye ĩvukunĩ ya Osea,
Ngameta asu andũ makwa, ala mataĩ andũ makwa;
Na ngamwĩta mwendwa, ũla ũtaĩ mwendwa.
26 Na kũkeethĩwa, vala meeiwe, Inyw'ĩ mũi andũ makwa,
Vau makeetwa ana ma Ngai ũla wĩ thayũ.
27 Na Isaia eumya wasya wake kwondũ wa Isilaeli, Ethiwa ũtalo wa syana sya Isilaeli ũkethiwa ta kĩthangathi kya ũkanga, nĩ ũtialo ũla ũkatangĩĩwa: 28nũndũ Mwĩaĩi akeanĩsya ndeto yake ĩũlũ wa nthĩ, aimĩminũkĩlya na kũmĩtila nguvi. 29Na, tondũ Isaia wambie ũneena,
Keka Mwĩaĩi wa Savaothi watũtiĩe ũsyao,
Twĩthiwa twatw'ĩkie ta Sotomo, na tũkavw'ananw'a na Ngomola.

Kĩtumi kya ũvalũko wa Isilaeli

30 Twĩasya ata ĩndĩ? Kana Andũ-ma-mbaĩ-ĩngĩ, ala mataaatĩĩa ũlũngalu, nĩmoonie ũlũngalu, naw'o nĩ ũlũngalu, ũla wa mũĩkĩĩo: 31ĩndĩ Isilaeli, maatĩĩa mwĩao wa ũlũngalu, matyaavikĩa mwĩao ũsu. 32Nĩ ũndũ wa kĩ? Nũndũ matyaamantha kwa kũĩkĩĩa, ĩndĩ kwa kwĩka. Nĩmalulutĩkilw'e nĩ yĩla ĩvia yĩlulutĩkasya;
33o tondũ kũandĩkĩtwe,
Sisyai, nĩngwia nthĩnĩ wa Saioni ĩvia ya kũtulya na ĩvia ĩnene ya kũlulutĩkya:
Na ũla ũmwĩtĩkĩlaa ndakasonokw'a.

ALOMI 10

Nzĩa nzaĩĩ ya ũlũngalu nĩ ya onthe

1Ana-a-asa makwa, kwenda kwa ngoo yakwa na kũvoya kwakwa kwa Ngai nĩ kwondũ woo, nĩ kana matangĩĩwe. 2Nũndũ nĩngũmakũsĩĩa kana me na ũthangaau mũnene kwa Ngai, ĩndĩ ti kwĩanana na ũmanyi. 3Nũndũ wa kwĩthĩwa matyaamanya ũlũngalu wa Ngai, na makĩmantha kũlũlũmĩlya ũlũngalu woo ene, malea kwĩnyivĩsya ũlũngalu wa Ngai. 4Nũndũ Klĩsto nĩ mũminũkĩlyo wa ĩla mĩao nĩ kana o ũla wĩtĩkĩlaa ethĩwe na ũlũngalu.

5 Nũndũ Mose eandĩka kana mũndũ ũla wĩkaa, ũlũngalu ũla wonekaa ĩla mĩaonĩ akekala thayũ nthĩnĩ waw'o. 6Ĩndĩ ũlungalu ũla wonekaa mũĩkĩĩonĩ wĩneena atĩĩ, Ndũkasye ngooni yaku, Nũũ ũla ũkambata ĩtunĩ? (Naw'o, nĩ kũmũtheesya Klĩsto kũũ nthĩ:) 7kana, Nũũ ũla ũkatheea ĩimanĩ yĩte kĩtulu? (Naw'o, nĩ kũmũkĩlya Klisto kũmumya akw'ũnĩ.) 8Ĩndĩ maandĩko measya ata? Ĩla ndeto yĩ vakuvĩ naku, kanyw'anĩ waku na ngoonĩ yaku: nayo nĩ ĩla ndeto ya mũĩkĩĩo, ĩla ithyĩ tũtavanasya: 9nĩkwĩthĩwa ethĩwa ũkamumbũla Yesũ na kanyw'a waku kana nĩwe Mwĩaĩi, na ũkeetĩkĩla ngoonĩ yaku kana Ngai nĩwamũthayũũkisye kũmumya akw'ũnĩ, ũkatangĩĩwa: 10nũndũ mũndũ nĩwĩtĩkĩlaa na ngoo kũvikĩa ũlũngalu; na nĩwumbũlaa na kanyw'a kũvikĩa ũtangĩĩo. 11Nũndũ maandĩko measya, O ũla ũkamwĩtĩkĩla ndakaasonokw'a. 12Nũndũ kũi kĩvathũkan'yo kati wa Mũyuti na Mũkiliki: nũndũ Mwĩaii o ũsu ũmwe nĩ Mwĩaĩĩ wa onthe, na ni mũthwii kwa onthe ala mamwĩkaĩlaa: 13nũndũ, O ũla ũkekaĩla syĩtwa ya Mwĩaĩi, nũkatangĩĩwa. 14Ĩndĩ makamwĩkaĩla ata ũla matamwĩtĩkĩlĩte? Na makamwĩtĩkĩla ata we ũla mataamwĩw'a? Na makeew'a ata vate mũtavan'ya? 15Na makatavan'ya ata mate atũme? O ũndũ kũandĩkitwe. A! Kote maseo maũũ ala maetae ũvoo wĩ mũyo wa maũndũ maseo!

16 Ĩndĩ ti onthe meewie ũla ũvoo mũseo. Nũndũ Isaia easya, Mwĩaĩi, ũla wetĩkĩlile ũvoo witũ nũũ? 17Kwa ũu mũĩkĩĩo wũkaa kwondũ wa kwĩw'a, na kwĩw'a kũkaa kwondũ wa ndeto ya Klĩsto. 18Ĩndĩ nĩngũkũlya, Matyaawĩw'a? Ĩĩ, nĩ w'o,

Wasya woo nĩwatũnganie nthĩ yonthe,
Na ndeto syoo syavika itulunĩ sya nthĩ.

19 Ĩndĩ ningũkũlya, Isilaeli matyaamanya? Mbee Mose easya,

Ngamwĩw'ĩthya kĩwĩu na asu mate mbaĩ,
Ngamũthatya na mbaĩ ĩte na ũmanyi,

20 Na Isaia nĩ ngũmbaũ nene, na easya,

Nonekie nĩ andũ mataamantha;
Naumila kwa ala mataangũlya.

21 Ĩndĩ kwondũ wa Isilaeli easya, Mũthenya mũima natambũũkĩsye moko makwa andũ matekwĩw'a, ala me na ngananĩo.

ALOMI 11

Ti Aisilaeli onthe mavetiwe ũtee

1 Nĩngũkũlya indĩ, Ngai nĩwamavetie andũ make? Aiee, kũĩkethĩwe ũu. Nũndũ nyie nakwa nĩ Mũisilaeli, wa ũsyao wa Avalaamu, wa mbaĩ ya Mbenyamini. 2Ngai ndaamaveta andũ make ala wesĩ kuma tene. Kana mũiĩsĩ ũndũ maandĩko measya ũndũ wa Eliya? Ũndũ emwĩsũva Ngai aivinganĩsya Isilaeli, aiasya: 3Mwĩaĩi, nĩmooaie athani maku, nĩmaomboie ithembeo syaku; nakwa ndiele nĩ nyioka, nao memantha thayũ wakwa. 4Ĩndĩ ũsũngĩo wa Ngai wĩmwĩa ata? Nĩtialĩlye andũ ngili. Mũonza, ala mataatulĩlya Mbaali ndu. 5O na yu ĩvindanĩ yĩĩ kwĩ ũtialo kwĩanana na kũnyuvwa kwa mumo. 6Ĩndĩ ethĩwa nĩ ũndũ wa mumo ti ũndũ wa meko ĩngĩ: ethĩwa ti ũu mumo nũtw'ĩkĩte ti mumo. 7Kũilyĩ ata ĩndĩ? Kĩla Isilaeli wamanthaa, ndaakyona; ĩndĩ ala anyuve nĩmakyonie, na ala angĩ nĩmoomiw'e: 8o ũndũ kũandĩkĩtwe, Ngai nĩwamanengie veva wa too, metho maikone, na matũ maikew'e, kũvika mũthenya ũũ wa ũmũnthĩ. 9Na Ndaviti easya,

Mesa yoo yĩthĩwe mũkwa na kĩtei,
Na yĩthĩwe yĩ ũlulutĩkyo, na ũĩvo kwoo:
10Metho moo maye mbindu, kana maikone,
Noimakunamya mũongo woo matukũ onthe.

Ũtangĩĩo kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ: ngelekan'yo ya kũkwatan'ya mĩtĩ

11 Ĩndĩ nĩngũkũlya, Malulutĩkile mavalũke? Aiee, kũikethiwe ũu: ĩndĩ ũndũ wa kũvalũka kwoo ũtangĩĩo nũvikĩe Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, nĩ kana nao mekĩwe kĩwĩu. 12Na ethĩwa kũvalũka kwoo nĩ ũthwii kwa nthĩ, na wasyo woo nĩ ũthwii kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ; nĩ mbee veanata wĩanĩu woo? 13Ĩndĩ nĩngũneena nenyu Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ. O ũndũ nyie nĩ mũtũmwa kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, nĩtaĩa ũthũkũmi wakwa; 14nĩ kana ndonye kwa ũndũ o na wĩva kũmew'ithya kĩwĩu ala ma mbai yakwa, na kũtangĩĩa amwe moo. 15Nũndũ ethĩwa kũvetwa kwoo nĩ kwiw'anithw'a kwa nthĩ. Kwĩtĩkĩlwa kwoo kũkethĩwa nĩ ata, ate o thayũ kuma kikw'ũnĩ? 16Na ethĩwa mũtuo wa ũsyao wa mbee nĩ mũtheu, no ta ũu mũndo w'onthe naw'o: na ethĩwa kĩtina nĩ kĩtheu, mbonge nasyo no ta ũu. 17Ĩndĩ ethĩwa mbonge imwe nĩsyatũlilwe, naku, yĩla waĩ mũthata wa kĩthekanĩ, wasamaniw'e katĩ wasyo, na watw'ĩkie mwosi vamwe nasyo wa kĩla kĩtina na ũnou wa ũla mũthata; 18ndũkekathĩie ĩũlũ wa ila mbonge: ĩndĩ ethĩwa nũkwĩkathĩĩa, tuue ũkuaa kĩtina, ĩndĩ nĩ kĩtina kĩũkuaa we. 19Ĩndĩ ũkasya, Mbonge nĩsyatũlilwe, nĩ kana nĩsamanw'e vo. 20Ni w'o; kwa kũlea kwĩtĩkĩla kwoo nĩmatũlilwe, naku ũũngeme ũndũ wa kũĩkĩĩa kwaku. Ndũkethĩwe na kĩlĩko kĩ mĩtũlyo, ĩndĩ ĩthĩwa na w'ĩa: 21nũndũ ethĩwa Ngai ndaaekana na mbonge ila syai vo, o naku ndakakũeka. 22Sisya ĩndĩ ũseo na wai wa Ngai: kwa ala mavalũkile, wai; ĩndĩ kwaku, ũseo wa Ngai, ethĩwa ũkekalaa ũseonĩ wake: na ethiwa ti ũu o naku ũkatilwa. 23Na asu nao, ethĩwa maikekala na kũlea kwĩtĩkĩla kwoo, makasamanw'a: nũndũ Ngai nũtonya kũmasaman'ya ĩngĩ. 24Nũndũ ethĩwa we

nĩwatililwe waumw'a mũthatanĩ, mũthata wa mũtuo wa kĩthekanĩ, na wasamaniw'e ũndũ ũtekawa nthĩnĩ wa mũthata mũseo; ti mbee mũno asu, ala maĩ mbonge kwa mũtuo woo, kũsamanw'a mũthatanĩ ũla woo ene?
Wĩanĩu wa Ngai nĩ tei kwa onthe
25 Nũndũ ndikwenda, ana-a-asa, mũlee ũmanya nzama ĩno, nĩ kana mũĩkeyone ta mwĩ oĩ, atĩ wũmũ wa kilungu nĩwamakwatie Isilaeli, kũvika wĩanĩu wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ wĩvika; 26na ta ũu Isilaeli onthe makatangĩĩwa: o ũndũ kũandĩkĩtwe,
Ũla Mwovosya akooka kũma Saionĩ:
Akaathũkya ũndũ ũte wa ũmũkĩa Ngai wume kwa Yakovo:
27 Na ũu nĩw'o ũtianĩo wakwa nao,
Yĩla ngamavetea naĩ syoo.
28Ngalĩ ya ũvoo mũseo, matw'ĩkĩte amaitha kwondũ wenyu: ĩndĩ ngalĩ ya kũnyuvwa, matw'ĩkĩte endwa kwondũ wa ala aasa. 29Nũndũ mĩthĩnzĩo na wĩtano wa Ngai itialyũlawa. 30O tondũ inyw'ĩ tene mũtaamwĩw'a Ngai, ĩndĩ yu nĩmwĩw'ĩwe tei nũndu wa kũlea kwĩw'a kwoo, 31o ta ũu, nao yu matw'ĩkĩte mate ewi, nĩ kana kwondũ wa tei ũla mweew'ĩwe, nao matonye kwĩw'iwa tei. 32Nũndũ Ngai nũmavingĩĩte onthe vamwe kũvikĩa kũlea kwĩw'a, nĩ kana atonye kũmew'ĩa onthe tei.
33 A! Kyũngũ kya ũthwii wa ũĩ na ũmanyi wa Ngai! Motw'ĩo make matamanyĩka, na nzĩa syake itamanthĩka! 34Nũndũ nũũ ũla wamanyie kĩlilikano kya Mwĩaĩi? Kana nũũ ũla waĩ mũtai wake? 35Kana nũũ ũla wambie ũmũnenga kĩndũ, na kũĩvwa ĩngĩ o kyo? 36Nũndũ syĩndĩ syonthe syumaa kwake, na ĩngĩ syĩ kwondũ wake, na ialũkaa kwake. Ndaĩa nĩ yake tene na tene. Ameni.

ALOMI 12

Thayũ mweũ

1 Nĩmwĩsũva ĩndĩno, ana-a-asa makwa, kwondũ wa matei ma Ngai, mwĩnengane mĩĩ yenyu ĩthĩwe nthembo ĩ thayũ, ntheu, ya kũmwendeesya Ngai, naw'o nĩ ũthaithi wenyu waĩlaa. 2Mũikavw'ananw'e na nthĩ ĩno: ĩndĩ mũalyũkw'e mũtũngwe eũ ilĩkonĩ syenyu, nĩ kana mwĩkuũe ũndũ kũilyĩ kwenda kwa Ngai kũla kũseo na kũla kwĩtĩkĩlĩka na kũla kwĩanĩu.

Nzĩa yaĩle ya kũtethya wĩa na mĩthĩnzĩo ya veva

3 Nũndũ nĩngũneena, kwondũ wa mumo ũla nanengiwe, kana kĩla mũndũ wenyu ndakalilikane mwene ta mũnene mbee wa vala vamwaĩle kũlilikana; ĩndĩ nalilikane eanĩsye, kwĩanana na ũndũ Ngai wamũaĩe kĩla mũndũ mũĩkĩĩo ũndũ wĩana. 4Nũndũ o tondũ twĩ na mamutha maingĩ mwĩĩnĩ ũmwe, na mamutha onthe mati na wĩa ũmwe: 5no ta ũu ithyĩ, o na twĩ aingĩ, twĩ mwĩĩ ũmwe nthĩnĩ wa Klĩsto, na ithyonthe twĩ mamutha kĩla ũmwe na ũla ũngĩ. 6Na twĩ na mĩthĩnzĩo ya mĩthemba mingĩ kwĩanana na ũla mumo twanengiwe, ethĩwa nĩ kwathana, twathane kwĩanana na ũndũ mũĩkĩĩo witũ wĩana: 7kana ethĩwa nĩ ũthũkũmi, twĩnengane ene ũthũkũminĩ witũ; kana ũla ũmanyĩasya, kũmanyĩsyanĩ kwake; 8kana ũla ũtaaa, kwa ũtao wake: ũla ũnenganae, nanenganae na ũlau; ũla walanasya, nĩalanasye na kĩthito; ũla ũmwĩw'ĩaa ũngĩ teĩ, namwĩw'ĩae na ũtanu.

Motw'io ma mwĩkalĩle wa Mũklĩsto

9 Wendo ndũkethĩwe na wangangan'yo. Menai kĩla ũthũku; lũmyai ũndũ ũseo. 10Wendonĩ wa ana-a-asa, ĩthĩwai na wendo mũuu ene kwa ene; ndaĩanĩ, mataĩei ala angĩ mbee; 11ũthangaaunĩ, mũte aleelu; mũvyũvĩte mavevanĩ menyu; mũkĩmũthũkũma Mwĩaĩi; 12mũkĩtana wĩkwatyonĩ; mũkyũmĩĩsya mathĩnanĩ; mũkĩkala na ũlũmu mboyanĩ; 13mũkĩnengane kwondũ wa mavata ma atheu; mũkĩthokya aeni na ũlau. 14Maathimei ala mamũthĩnasya; athimai, o na mũikaumanĩe. 15Tanai vamwe na ala meũtana; ĩai na ala mekũĩa. 16Ĩthĩwai na kĩlilikano kĩmwe ene kwa ene. Mũikalilikane maũndũ ma mĩtũlyo, ĩndĩ ĩtheesyei maũndũnĩ ala ma wĩnyivyo. Mũiketale ene ta mwĩ oĩ. 17Mũikekũle kwa mũndũ o na wĩva. Lilikanaai maũndũ ala maseo mbee wa metho ma andũ onthe. 18Ethĩwa nũtonyeka, kwa ngalĩ ĩla yenyu, mwĩthĩwe na mũuo na andũ onthe. 19Mũikeĩvanĩsye, endwa makwa, ĩndĩ ekeaĩ ũthatu wa Ngai ũthei; nũndũ nĩkũandĩkĩtwe, Ũĩvanĩsyo nĩ wakwa; ngaĩvanĩsya, easya ũu Ngai. 20Ĩndĩ ethĩwa mũmaitha waku e na nzaa, mũathĩsye; ethĩwa e na waũni, mũnenge kya ũnyw'a; nũndũ kwa kwĩka ũu ũkamũmbĩĩa makaa ma mwaki mũtwenĩ wake. 21Mũikakĩlw'e vinya nĩ ũthũku, ĩndĩ kĩlyai ũthũku vinya na ũseo.

ALOMI 13

Wĩwi kwa ala masũmbĩkĩte

1 Kĩla mũndũ nĩethĩwe e mwĩwi wa ala me na ũkũmũ: nũndũ kũi ũkũmũ ũtaumite kwa Ngai; na mokũmũ ala me kw'o nĩmatwiwe nĩ Ngai. 2Kwondũ wa ũu ũla ũleaa kwĩw'a ũkũmũ ũsu, aleaa kwĩw'a ũtw'ĩo wa Ngai: na ala maleaa kwĩw'a makeeyoseaa ũsilĩlo ene. 3Nũndũ ala masumbĩkĩte maitĩsasya andũ kwondũ wa meko maseo, ĩndĩ no kwondũ wa meko mathũku. Na nũkwenda kwĩkala ũte na w'ĩa kwa ũla wĩ na ũkũmũ? Ĩkaa ũseo, na ũkoosaa nguma kuma kwake: 4nũndũ nĩ mũthũkũmi wa Ngai kwaku kwondũ wa ũseo. Ĩndĩ ethĩwa wĩkaa maũndũ ala mathũku, ĩthĩwa na w'ĩa; nũndũ ndakuaa ũvyũ mana: nũndũ nĩ mũthũkũmi wa Ngai mũĩvanĩsya wa ũthatu kwa ũla wĩkaa naĩ. 5Kwondũ wa ũu, mũvaka mwĩthĩwe ewi, ti ũndũ wa ũthatu w'oka, ĩndĩ naw'o kwondũ wa wasya wa ngoo. 6Nũndũ kwondũ wa ũu nĩmumasya kotĩ; nũndũ nĩ athũkũmi ma Ngai, mekalaa mavinda onthe ũndũnĩ o ũsu. 7Nengai onthe kĩla kyaĩle: koti kwa ũla waĩlwe nĩ kũmĩw'a kotĩ: kumya mũvothi kwa ũla waĩlwe nĩ kumĩw'a mũvothi; w'ĩa kwa ũla waĩlwe nĩ kũkĩwa; ndaĩa kwa ũla waĩlwe nĩ kũtaĩwa.

Wendano wa ana-a-asa

8 Mũĩkethĩwe mwi thiĩ na mũndũ wa kĩndũ o na kĩva kyonthe, ate o kwendana inyw'ĩ kwa inyw'ĩ: nũndũ ũla ũmwendaa ũngĩ nĩwĩanĩsye ĩla mĩao. 9Kwondũ wa ũu,

Ndũkalaalae, Ndũkoae, Ndũkoye, Ndũkakĩw'ĩe kĩndũ kya ũngĩ ĩtomo, na ethĩwa kwĩ mwĩao ũngĩ, ũtalanĩlwe ndetonĩ ĩno, Mwende ũngĩ ũndũ wĩyendete mwene. 10Wendo ndwĩkaa naĩ kwa ũngĩ; kwondũ wa ũu wendo nĩ wĩanĩsyo wa ĩla mĩao.

Kũthengeea kwa Mũthenya wa Klĩsto

11 Na ũu, tũkĩmanya ĩvinda, kana yuyu kyathĩ nĩ kĩviku kya kũamũka kuma toonĩ: nũndũ yu ũtangĩĩo wĩ vakuvĩ naitũ kwĩ yĩla tweetĩkĩlile mbee. 12Utukũ nĩ mũendu mũno, mũthenya nũthengeee: tumye ĩndĩ twĩkye kũasa mawĩa ma kĩvindu, na twĩkĩe mĩio ya kaũ ya kyeni. 13Tũkinyae ũndũ kwaĩle, ta twĩ mũthenya; ti mbokanĩ itaĩle na ũthenginĩ, ti mĩmeonĩ mĩthũku na ũlaalainĩ, ti kũtetanĩ na kĩwĩunĩ. 14Ĩndĩ ĩvw'ĩkei Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto, na ũndũ wa mwĩĩ, mũikese kũlilikana kwĩka mawendi maw'o.

ALOMI 14

Kũmĩanĩsya na etĩkĩli ala avũthũ

1 Ĩndĩ we ũla wĩ na mũĩkĩĩo mũnini mwĩtĩkĩlei, ĩndĩ ti kwa kũkananĩa maũndũ ala me nzika. 2Mũndũ ũmwe e na mũĩkĩĩo wa kũya lĩu wa mĩthemba yonthe: ĩndĩ ũla mũvũthũ aĩsaa lĩu wa mũũndanĩ w'oka. 3Ũla ũĩsaa ndakamũvũthye ũla ũtaĩsaa; na ũla ũtaĩsaa nake ndakamũsilĩle ũsu ũĩsaa: nũndũ Ngai nũmwĩtĩkĩlĩte. 4We wĩ ũũ ũsilĩlaa mũthũkũmi wa ũngĩ? Kwa vwana wake mwene nũnũkũũngama kana nũnũũvalũka. Ni w'o, akaũngamw'a; nũndũ Mwĩaĩi e na vinya wa kũmũũngamya. 5Mũndũ ũmwe nũtaĩaa mũthenya ũmwe kwi ũngĩ: mũndũ ũngĩ ataĩaa mĩthenya yonthe ũndũ ũmwe. Kĩla mũndũ namanyĩthw'e vyũ kĩlĩkonĩ kyake mwene. 6Ũla ũsũvĩaa mũthenya, asũvĩaa kwondũ wa Mwĩaĩi: na ũla ũĩsaa, aĩsaa kwa Mwĩaĩi, nũndũ nũmũtũngĩaa Ngai mũvea; na ũla ũlea kũya, kwa Mwĩaĩi ndaĩsaa, na amũnengae Ngai mũvea. 7Nũndũ vai ũmwe wa ithyĩ wĩkalaa thayũ kwondũ wake mwene, o na vai ũla ũkusaa kwondũ wake mwene. 8Nũndũ ethĩwa nĩtũkwĩkala thayũ, twĩĩkala kwondũ wa Mwĩaĩi; kana ethĩwa nĩtũũkw'a, twĩkw'a kwondũ wa Mwĩaĩi: kwondũ wa ũu ethĩwa twĩĩkala thayũ, kana ethĩwa nĩ kũkw'a, twĩ ma Mwĩaĩi. 9Nũndũ kwondũ wa ũu Klĩsto nĩwakwie na eethĩwa thayũ ĩngĩ, nĩ kana ethĩwe Mwĩaĩi wa ala akw'ũ na wa ala me thayũ. 10Ĩndĩ we, wĩsilĩla mwana-a-au nũndũ wa ki? Kana ĩngĩ we, wĩvũthĩsya mwana-a-au kĩ? Nũndũ ithyonthe tũkaũngama mbee wa kĩvĩla kya sila kya Ngai. 11Nũndũ nĩkũandĩkĩtwe,

O ũndũ nĩ thayũ nyie, easya ũu Mwĩaĩi, mbee wakwa kĩla ĩu yĩkatulya ndu,

Na kĩla ũĩmĩ ũkaumbũla mbee wa Ngai.

12 Kwa ũu ĩndĩ kĩla ũmwe waitũ akaumya ũvoo wake mbee wa Ngai.

13Kwondũ wa ũu ĩndĩ kũikethĩwe ĩngĩ kũsilĩlana ithyĩ kwa ithyĩ: ĩndĩ nĩkwaĩle mũsile ũũ, kana mũndũ ndakamwiĩe mwana-a-ĩthe kya ũmũlulutĩkya, kana kya ũmũvalũkya. 14Nĩnĩsĩ, na ndi na nzika nthĩnĩ wa Mwĩaĩi Yesũ, kana vai kĩndũ kĩvuku ũndũ wakyo kyoka: ate o kwa ũla wonaa kĩndũ nĩ kĩvuku, kwa ũsu kĩndũ kyu nĩ kĩvuku. 15Nũndũ mwana-a-au eew'a woo kwondũ wa lĩu waku, ndũendaa ĩngĩ wendonĩ. Ndũkamwanange na lĩu waku ũla Klĩsto wakwie kwondũ wake. 16Ndũkatume ĩndĩ ũseo waku ũwetwa naĩ: 17nũndũ ũsumbĩ wa Ngai ti kũya na ti kũnyw'a, ĩndĩ nĩ ũlũngalu na mũuo na ũtanu nthĩnĩ wa Veva Mũtheu. 18Nũndũ ũla ũmũthũkũmaa Klĩsto maũndũnĩ aa nũmwendeeasya Ngai, na nĩwĩtĩkĩlawa nĩ andũ. 19Kwondũ wa ũu ĩndĩ, tũatĩĩe maũndũ ala ma mũuo, na maũndũ ala matumaa kĩla ũmwe aka ũngĩ. 20Mũikanange wĩa wa Ngai kwondũ wa lĩu. Nĩ w'o syĩndũ syonthe nĩ ntheu; ĩndĩ nĩ ũthũku kwa ũsu ũĩsaa na ũlulutĩkyo. 21Nĩ ũseo kũlea kũya nyama, kana kũnyw'a mbinyu, kana kwĩka ũndũ o na wĩva ũtuma mwana-a-au alulutĩka. 22Mũĩkĩĩo ũla wĩ naw'o ĩthĩwa naw'o kwondũ waku mwene mbee wa Ngai. Nĩ mũtanu ũsu ũla ũtesilĩla mwene ũndũnĩ ũsu ũwĩtĩkĩlĩte. 23Ĩndĩ ethĩwa mũndũ eya e na nzika nĩmũsilĩle kwĩthĩwa nĩ mũvĩtan'ya, nũndũ eya ate na mũĩkĩĩo; na ũndũ o na wĩva ũtaumaa mũĩkĩĩonĩ nĩ naĩ.

ALOMI 15

1Ĩndĩ ithyĩ ala twĩ na vinya nĩtwaĩlwe nĩ kũkua mawonzu ma ala mate na vinya, na tũikeyendeesye ene. 2Kĩla ũmwe wa ithyĩ namwendeesye ũngĩ kwa ũla ũseo, kwondũ wa kwakwa. 3Nũndũ Klĩsto nake ndaaĩyendeesya mwene; ĩndĩ, tondũ kũandĩkĩtwe, Ivũthya sya ala makũvũthisye nĩsyambalũkile. 4Nũndũ maũndũ o na meva ala mambie kũandĩkwa, nĩmaandĩkiwe nũndũ wa kũtũmanyĩasya, nĩ kana ũndũ wa wũmĩĩsyo na ũkiakisyo wa maandĩko twĩthĩwe na wĩkwatyo. 5Na Ngai wa wũmĩĩsyo na wa ũkiakisyo namũnenge kwĩthĩwa na kĩlilikano kĩmwe kwondũ wa Klĩsto Yesũ: 6nĩ kana kwa ngoo ĩmwe na kanyw'a ũmwe mũtonye kũmũtaĩa Ngai, Ĩthe wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto.

Ũvoo Mũseo kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ

7Kwondũ wa ũu ĩtĩkĩlanai ene kwa ene, o ũndũ Klĩsto nake wamwĩtĩkĩlile inyw'ĩ, nĩ kana Ngai ataĩwe. 8Nũndũ nĩneena atĩ Klĩsto nĩwatwiwe mũthũkũmi wa nzaĩko kwondũ wa ũla w'o wa Ngai, nĩ kana alũlũmĩlye ala matho manengiwe aasa, 9na nĩ kana Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ mamũkathe Ngai nũndũ wa tei wake; o ũndũ kũandĩkĩtwe,

Kwondũ wa ũu ngakũtaĩa we kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ,

Na ngakumya syĩtwa yaku.

10Na ĩngĩ easya,

Tanai, inyw'ĩ Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, vamwe na andũ make.

11Na ĩngĩ,

Mũkumyei Mwĩaĩi, inyw'onthe Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ;

Na ngo syonthe sya andũ nimũtaĩe.

12Na ĩngĩ, Isaia easya,

Kũkeethĩwa kĩtina kya Yese,

Nake ũla wĩũkĩla kũsumbĩka Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ;

Nĩwe Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ makamwĩkwatya.

13Na Ngai wa wĩkwatyo namusũsye inyw'ĩ na ũtanu w'onthe na mũuo kwondũ wa kwĩtĩkĩla, nĩ kana mwĩthĩwe na wĩkwatyo mwingĩ, vinyanĩ wa Veva Mũtheu.
Vaulo aiweta kĩtumi kya kũandĩka na ũnyiau mũnene
14Nakwa mwene, ana-a-asa makwa, nĩniĩkũthĩtw'e ũvoo wenyu, kana inyw'ĩ ene mũsiwe nĩ ũseo, na musũĩtwe nĩ ũmanyi w'onthe, na ĩngĩ nĩmũtonya kũtaana ene kwa ene. 15Ĩndĩ namũandĩkĩa inywĩ na ũnyiau mũnene ilungunĩ ĩmwe sya valũa ũũ, ta kũmũlilikan'ya ĩngĩ, nũndũ wa mumo ũla nanengiwe nĩ Ngai, 16kana nĩthĩwe mũthũkũmi wa Klĩsto Yesũ kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, ngĩthũkũma ũla ũvoo mũseo wa Ngai wĩa wa ũthembi, nĩ kana kũthembwa kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ kwĩtĩkĩlĩke, kwa kũvathanw'a nĩ Veva Mũtheu. 17Ĩndĩ nĩ na wĩkathĩĩi wakwa nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ maũndũnĩ ma Ngai. 18Nũndũ nditata kũneena ũvoo wa maũndũ o na meva onthe ate o ala Klĩsto wekĩle vala nĩĩ, kũtuma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ methĩwa ewi kwondũ wa ndeto o na meko, 19vinyanĩ wa syama na moseng'yo, vinyanĩ wa Veva Mũtheu; o ũndũ kuma Yelusaleme, na kũũ ndee kũvika o na Iluliko, nĩtavanĩtye kw'onthe vyũ ũvoo mũseo wa Klĩsto; 20ĩĩ, nĩngwĩthangaasya kũtavan'ya ũla ũvoo mũseo, ti vala syĩtwa ya Klĩsto yambie kũtavanw'a, nĩ kana ndikake ĩũlũ wa wambĩlĩlyo wa wako wa mũndũ ũngi; 21ĩndĩ, o tondũ kũandĩkĩtwe,
Nĩmakona, asu ala mataatavw'a ũvoo wake,
Na asu ala mataaĩw'a nĩmakamanya.

Mĩvango ya Vaulo mwene

22 Maũndũ asu nĩmo manziĩĩe mavinda maingĩ ndikoke kwenyu: 23ĩndĩ yu, nũndũ vati ũtheĩ ũngĩ nthĩ ĩno, na kwa kwĩthĩwa myaka mingĩ nĩnaĩ na mea ma kũka kwenyu, 24ĩvinda o na yĩva yĩla ngathĩ Sivania (nũndũ nĩngwĩkwatya kũmwona inyw'ĩ kyalonĩ kyakwa, na kumaaw'a nĩ inyw'ĩ, namina kũya mea nenyu)— 25ĩndĩ yuyu nĩngũthi Yelusaleme, ngithũkũma ala atheu. 26Nũndũ andũ ma Masetonia na Akaia nĩmendeew'e nĩ kumya ũelo kwondũ wa atheu me Yelusaleme ala ngya. 27Ĩĩ, nĩmendeew'e; na ĩngĩ me thiĩ nao. Nũndũ ethĩwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ matw'ĩtwe osi vamwe nao ma syĩndũ syoo sya veva, me thiĩ nao kũmatethya syĩndũni ĩla sya mwĩĩ. 28Ĩndĩ yĩla nĩanĩsya ũndũ ũsu, namina kũtwaa mĩthinzĩo ĩla yaumĩtw'e ĩmavikĩe nesa, ngauma kw'o na ngavĩtĩla kwenyu nĩthĩ Sivania. 29Na nĩnĩsĩ kana, yĩla nĩũka kwenyu, ngooka na wĩanĩu wa ũathimo wa Klĩsto.
30 Ĩndĩ nĩmwĩsũva mũno, ana-a-asa, kwondũ wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, na kwondũ wa wendo wa ũla Veva, kana mwĩthing'ĩĩsye vamwe nakwa mboyanĩ syenyu kwa Ngai kwondũ wakwa; 31kana ndangĩĩwe nyie kwa ala matew'aa ma Yutia, na nĩ kana ũthũkũmi wakwa ũla nĩ naw'o Yelusaleme wĩtĩkĩlĩke kwa atheu; 32nĩ kana nĩũka kwenyu na ũtanu kwondũ wa kwenda kwa Ngai, na kwona ũthũmũo vamwe nenyu. 33Na Ngai wa mũuo nĩethĩwe vamwe nenyu inyw'onthe. Ameni.

ALOMI 16

Ngethi syake mwene

1Nĩngũmũĩkĩĩthya kwenyu Voevi mwĩĩtu-a-asa waitũ, nake nĩ mũthũkũmi wa ĩkanisa yĩla yĩ Kengalea: 2nĩ kana mũmwose nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, o ũndũ atheu maĩlwe, na ĩngĩ mũmũtethye ũndũnĩ o na wĩva ũla wĩĩthĩwa e na vata naw'o kwenyu: nũndũ nake mwene aĩ mũtethya wa aingĩ, o na wakwa mwene.
3 Ngethesyai Vilisika na Akwila atethya ma wĩa vamwe nakwa nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ, 4nao nĩmeeyũmbanĩtye kũtilwa mĩtwe yoo kwondũ wa thayũ wakwa; nĩ na mũvea kwoo, na tii nyie nyioka, ĩndĩ makanisa onthe ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ vamwe nakwa: 5na ngethesyai ĩkanisa yĩla yĩ nyũmba kwoo. Ngethesyai Evaeneto mwendwa wakwa, nake nĩ ũsyao wa mbee wa nthĩ ya Asia kwa Klĩsto. 6Ngethesyai Meli, ũla watethisye wĩa mwingĩ kwondũ wenyu. 7Ngethesyai Andeloniko na Yunia, andũ ma mbaĩ yakwa, nao maĩ ove vamwe nakwa, nao nĩmawetawa nesa nĩ atũmwa, o na ĩngĩ maĩ nthĩnĩ wa Klĩsto mbee wakwa. 8Ngethesyai Ambiliato, mwendwa wakwa nthĩnĩ wa Mwĩaĩi. 9Ngethesyai Ulivano, mũtethya wa wĩa vamwe naitũ nthĩnĩ wa Klĩsto, na Sitakisi mwendwa wakwa. 10Ngethesyai Avele ũla mwĩtĩkĩle nthĩnĩ wa Klĩsto. Ngethesyai ala ma nyũmba ya Alisitovulo. 11Ngethesyai Elotioni wa mbaĩ yakwa. Ngethesyai ala ma nyũmba ya Nalikiso, asu ala me nthĩnĩ wa Mwĩaĩi. 12Ngethesyai Tilivena na Tilivosa, ala matethasya wĩa wa Mwĩaĩi. Ngethesyai Velisi mwendwa, ũla watethisye wĩa mũno nthĩnĩ wa Mwĩaĩi. 13Ngethesyai Luvusi, mũnyuve nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, na inyia wake, nake nĩ mwaitũ. 14Ngethesyai Asingilito, Velekona, Elime, Vatelova, Elima, na ana-a-asa ala me vamwe nao. 15Ngethesyai Viloloko na Yulĩa, Neleo na mwĩĩtu-a-inyia, na Olimba, na atheu onthe ala me vamwe nao. 16Kethan'yai ene kwa ene na ũmumunyano mũtheu. Makanisa onthe ma Klĩsto nĩmamũkethya.
17 Ĩndĩ nĩmwĩsũva mũno, ana-a-asa, maketeeei asu ala maetae motaanĩsyo na molulutĩkyo, matosana na ũmanyĩsyo ũla mwamanyĩiw'e: na ĩthyũũei na kũmatia. 18Nũndũ ala mailyĩ ta asu maimũthũkũmaa Mwĩaĩi waitũ Klĩsto, ĩndĩ no mavu moo ene; na ĩngĩ kwondũ wa ndeto syoo nduu na sya kwendeesya nĩmakengaa andũ ala mate na ũthũku. 19Nũndũ wĩwi wenyu nũũtũnganĩte kwa andũ onthe. Na kwondũ wa ũu nĩtanaa nũndũ wenyu: ĩndĩ nĩngwenda mwĩthĩwe mwĩ oĩ kwa maũndũ ala maseo, na mwĩthĩwe mũte na ũmanyi kwa ala mathũku. 20Na Ngai wa mũuo akamũtumba Satani ungu wa nyaĩĩ syenyu mĩtũkĩ.
Mumo wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto nĩwĩthĩwe nenyu.
21 Timotheo mũtethya wa wĩa vamwe nakwa nĩwamũkethya; na Lukio na Yasoni na Sosiveteli ma mbaĩ yakwa. 22Nyie Telitio, ũla waandĩka valũa ũũ, nĩngũmũkethya nthĩnĩ wa Mwĩatĩ. 23Kaio mũthokya wakwa, na wa ĩkanisa yonthe, nĩwamũkethya. Elasito,

ũla mũsũvĩi wa mbesa sya ndũa, nĩwamũkethya, na Kwalito mwana-a-asa. 24(Mumo wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto nĩwĩthĩwe na inyw'onthe. Ameni.)

Ngatho kwa Ngai

25 Na yu kwa ũla ũtonya ũmũlũlũmĩlya, kwĩanana na ũvoo mũseo wakwa na ũtavan'yo wa Yesũ Klĩsto, kwĩanana na ũvuan'yo wa ĩla nzama yavithĩtwe vyũ mavindanĩ ma tene tene, 26ĩndĩ ĩvinda yĩĩ nĩyonanĩtw'e maandĩkonĩ ma athani, kwĩanana na mwĩao wa Ngai wa tene na tene, nĩmanyĩthĩtw'e mbaĩ syonthe kũvikĩa wĩwi wa mũĩkĩĩo: 27kwa Ngai ũla mũĩ weka, nthĩnĩ wa Yesũ Klĩsto, kwake kwĩthĩwe ndaĩa tene na tene. Ameni.

1 AKOLINTHO

1 AKOLINTHO 1

Ngethi na kũtũnga mũvea

1Vaulo, ũla wetiwe ethĩwe mũtũmwa wa Yesũ Klĩsto kwondũ wa kwenda kwa Ngai, na Sosithene mwana-a-asa waitũ, 2valũa ũũ witũ ũyĩvikĩe ĩkanisa ya Ngai yĩla yĩ Kolintho, asũ mavathanĩtw'e nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ, meetiwe methĩwe atheu, vamwe na onthe ma kĩla vandũ ala mekaĩlaa syĩtwa ya Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, Mwĩaĩi woo na waitũ: 3Mumo nĩwĩthĩwe nenyu na mũuo kuma kwa Ngai Asa waitũ na kwa Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto.

4Nĩmũtũngĩaa Ngai wakwa mũvea matukũ onthe kwondũ wenyu, nũndũ wa mumo wa Ngai ũla mwanengiwe nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ; 5nĩkwĩthĩwa maũndũnĩ onthe nĩmũthuĩtw'e nthĩnĩ wake, ndetonĩ syonthe na ũmanyinĩ w'onthe; 6o tondũ ũkũsĩ wa Klĩsto walũlũmĩlw'e nthĩnĩ wenyu: 7ũkethĩa mũtiũnyivw'a nĩ mũthĩnzĩo o na wĩva w'onthe; mũkyeteela kwonanw'a kwa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto; 8nake nĩwe ũkamũlũlũmilya kũvĩka mũminũkĩlyo, nĩ kana mwĩthĩwe mũtavinganĩĩka mũthenya wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto. 9Ngai e kĩthito, ũla nthĩnĩ wake mweetiwe mũlike mũambanĩ wa Mwana wake Yesũ Klĩsto, Mwĩaĩi waitũ.

Veva wa mũtilikangano ĩkanisanĩ

10 Na yu nĩmwĩsũva, ana-a-asa, syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, nĩ kana inyw'onthe mũneene ũndũ o ũmwe, na nĩ kana kũikethĩwe ũtilĩkangano katĩ wenyu; ĩndĩ nĩ kana mũlũmanw'e vamwe kĩsũanĩonĩ kĩmwe na mũĩkĩanĩonĩ ũmwe. 11Nũndũ nĩnĩmanyĩthĩtw'e ũndũ wenyu, ana-a-asa, nĩ ala ma nyũmba ya Kiloe, kana kwĩ mateta katĩ wenyu. 12Na yu ũla ngũneena nĩ atĩ kĩla mũndũ wenyu easya, Nyie nĩ wa Vaulo; nakwa nĩ wa Avolo; nakwa nĩ wa Keva; nakwa nĩ wa Klĩsto. 13Klĩsto nĩ mũaan'ye? Vaulo nĩwe wambiwe kwondũ wenyu? Kana nĩmwavatisĩwe syĩtwanĩ ya Vaulo? 14Nĩmũtũngĩa Ngai mũvea nĩkwĩthĩwa ndyaavatĩsa ũmwe wenyu, ate o Kilisivo na Kaio; 15nĩ kana mũndũ o na wĩva ndakasye kana mwavatisiwe syĩtwanĩ yakwa. 16Na ĩngĩ navatĩsie ala me nyũmba ya Sitevana: eka asu, ndyĩsĩ ethĩwa nĩnavatisie ũngĩ. 17Nũndũ Klĩsto ndaandũma kũvatisa, ĩndĩ nĩ kana nĩtavan'ye ũla ũvoo mũseo: ti ũini wa ndeto, nĩ kana ngelan'yo ya Klĩsto ndĩkatuwe ya mana.

Vinya wa ngelan'yo

18 Nũndũ ndeto ya ĩla ngelan'yo nĩ ũtumanu kwa ala maaa; ĩndĩ kwa ithyĩ ala atangĩĩe, nĩ vinya wa Ngai. 19Nũndũ nĩkũandĩkĩtwe,

Ngaananga ũĩ wa ala oĩ,

Na ũmanyi wa ala me na kĩlĩko, ngoolea.

20 Aĩva ũla mũĩ? Aĩva mũandĩkĩ? Aĩva ũla mũkananĩi wa ĩvinda yĩĩ? Ngai ndaatw'ĩkĩthya ũĩ wa nthĩ ũtumanũ? 21Nĩkwĩthĩwa ũĩnĩ wa Ngai, nthĩ, kwondũ wa ũĩ wayo, ndĩaamũmanya Ngai, Ngai endie kũmatangĩĩa asu metĩkĩlaa kwondũ wa ũtumanu wa ũvoo ũla ũtavanaw'a. 22Nĩkwĩthĩwa Ayutĩ mendaa syama, na Akilili mamanthaa ũĩ: 23ĩndĩ ithyĩ tũtavanasya Klĩsto ũla wambiwe, kwa Ayuti nĩ ũndũ wa ũlulutĩkya, na kwa Andũ-ma-mbaĩ-ĩngĩ nĩ ũtumanũ; 24ĩndĩ kwa ala metawa, ethĩwa nĩ Ayuti kana Akiliki, nĩ Klĩsto vinya wa Ngai na ũi wa Ngai. 25Nĩkwĩthĩwa ũtumanu wa Ngai wĩ ũĩ kwĩ andũ; na wonzu wa Ngai wĩ vinya kwĩ andũ.

26 Nũndũ sisyai kwĩtwa kwenyu, ana-a-asa, kana ti aingĩ ala me na ũĩ wa mwĩĩ, ti aingĩ me na vinya, ti aingĩ me nguma, metawa: 27ĩndĩ Ngaĩ nĩwanyuvie maũndũ ma ũtumanu ma nthĩ, nĩ kana atonye kũmasonokya asu oĩ; na Ngai nĩwanyuvie syĩndũ mbonzu sya nthĩ, nĩ kana atonye kwisonokya syĩndũ ila syĩ vinya; 28na syĩndũ sya nthĩ ite ndaĩa, na syĩndũ ila ivũthaw'a, nĩsyo Ngai wanyuvie, ĩĩ, na syĩndũ ila ite vo, nĩ kana atonye kwitw'ĩkĩthya sya mana syĩndũ ila syĩ vo: 29kũikethĩwe ũla wĩ na mwĩĩ o na wĩva w'onthe kwĩkathĩĩa mbee wa Ngai. 30Ĩndĩ nũndũ wake inyw'ĩ mũnengetwe kwĩthĩwa nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ, ũla ũtw'ĩtwe kwitũ ũĩ ũla wumaa kwa Ngai, na ũlũngalu, na kũvathanw'a, na wovosyo: 31nĩ kana, o tondũ kũandĩkĩtwe, Ũla wĩkathĩĩaa, nĩekathĩĩe nthĩnĩ wa Mwĩaĩĩ.

1 AKOLINTHO 2

Ũĩ wa nthĩ na ũvuan'yo wa Ngai

1 Nakwa nyie, nooka kwenyu, ana-a-asa, ndyaaũka kũmũtavya nzama ya Ngai na ũseo mũnene wa ũneeni, kana ũĩ. 2Nũndũ neetw'ĩĩe ndikamanye ũndũ o na wĩva katĩ wenyu, ate o Yesũ Klĩsto, nake nĩ ũla wambiwe. 3Nakwa naĩ nenyu nĩ na wonzu, na w'ĩa, na kũtetema kwingĩ. 4Na kũneena kwakwa na kũtavan'ya kwakwa kũtyaĩ na ndeto sya ũĩ wa kũthing'ĩĩsya, ĩndĩ kwaĩ nthĩnĩ wa kwonan'ya kwa Veva na kwa vinya: 5nĩ kana mũĩkĩĩo wenyu ndũkethĩwe ũĩnĩ wa mũndũ, ĩndĩ wĩthĩwe vinyanĩ wa Ngai.

6 Ĩndĩ, o na ũu, tũneenaa ũĩ kwa ala meanĩe: ĩndĩ ti ũĩ wa nthĩ ĩno, kana wa anene ma nthĩ ĩno, ala makatuwa ma mana: 7ĩndĩ tũneenaa ũĩ wa Ngai na nzama, naw'o nĩ ũla wavithĩtwe, ũla Ngai watwie tene mbee wa mavinda aa ũndũ wa ũtaĩo witũ: 8naw'o ũĩ ũsu vatyaĩ ũmwe wa anene ma nthĩ ĩno wawĩsĩ: nũndũ kethĩwa

nĩmoomanyie, matyaĩ mamwamba Mwĩaĩi ũla ũtaĩawa:
9Ĩndĩ o tondũ kũandĩkĩtwe,
Maũndũ ala itho yĩtaamona, na kũtũ kũtaamew'a,
Na ala mataalika ngoonĩ ya mũndũ,
Maũndũ o na meva ala Ngai wamaseũvĩsye ala mamwendaa.
10 Ĩndĩ Ngai nĩwatũvuanĩsye ithyĩ kwa nzĩa ya Veva: nũndũ Veva amanthaa maũndũ onthe, ĩĩ, o na maũndũ maliku ma Ngai. 11Nũndũ nũũ wa andũ ũmanyaa maũndũ ma mũndũ, ate o veva wa mũndũ ũla wĩ nthĩnĩ wake? No ta ũu maũndũ ma Ngai vai ũmamanya, ate o Veva wa Ngai. 12Ĩndĩ ithyĩ tũiaaosa veva wa maũndũ ma nthĩ, ĩndĩ nĩtwosete Veva ũla wumaa kwa Ngai; nĩ kana tũmanye maũndũ ala tũnengetwe mana nĩ Ngai. 13Maũndũ asu namo nĩtũũmaneena, na ti na ndeto imanyĩaw'a nĩ ũĩ wa andũ, ĩndĩ nĩ ila Veva ũmanyĩasya; tũkĩthiman'ya maũndũ ma veva na ala ma veva. 14Mũndũ wa mwĩkalĩle wa ki-mũndũ ndosaa maũndũ ma Veva wa Ngai: nũndũ nĩ ũtumanu kwake: nake ndatonya kũmamanya nũndũ nĩmekuũawa nĩ veva. 15Ĩndĩ we ũla wa mwĩkalĩle wa veva ekuũaa maũndũ onthe, ĩndĩ we mwene ndekuũawa nĩ mũndũ o na wĩva. 16Nũndũ nũũ ũla ũmanyĩte kĩlilikano kya Mwĩaĩi, nĩ kana amũmanyĩsye? Ĩndĩ ithyĩ twĩ na kĩlĩlĩkano kya Klĩsto.

1 AKOLINTHO 3

Mũtilikangano ũikanw'a

1 Nakwa, ana-a-asa, ndyaatonya ũneena nenyu ta mwĩ ma mwĩkalĩle wa veva, ĩndĩ ta mwĩ ma mwĩkalĩle wa mwĩĩ, ta mwĩ tũũkenge nthĩnĩ wa Klĩsto. 2Nĩmũnengete ĩia ndimũnengete lĩu; nũndũ mũtyaĩ mũũtonya: aiee, o na yu mũinamba kũũtonya; 3nũndũ mwĩ ma mwĩkalĩle wa mwĩĩ o na yu: nũndũ mwĩ na kĩwĩu na ĩteta katĩ wenyu, mũi ma mwĩkalĩle wa mwĩĩ, na mũiendaa o ũndũ andũ maendaa? 4Nũndũ yĩla ũmwe ũnũkwasya, Nyie nĩ wa Vaulo; na ũngĩ easya, Nyie nĩ wa Avolo; inyw'ĩ mũi o andũ? 5Ĩndĩ Avolo nũũ? Na Vaulo nũũ? Nĩ athũkũmi, ala kwondũ wamo mwĩtĩkĩlĩte; na kĩla mũndũ o tondũ Mwĩaĩi wamũnengie. 6Nyie nĩnavandie, na Avolo nĩwanyithisye; ĩndĩ nĩ Ngai wĩanĩtye. 7Na kwondũ wa ũu, ũla ũvandaa ti kĩndũ, o na ũla ũnyithasya; ĩndĩ nĩ Ngai ũla wĩanasya. 8Na ĩndĩ ũla ũvandaa na ũla ũnyithasya nĩ ũndũ ũmwe: ĩndĩ kĩla mũndũ akoosa ĩtuvi yake mwene kwĩanana na kũthĩnĩa wĩa kwake. 9Nũndũ twĩ atethya ma wĩa vamwe na Ngai: inyw'ĩ mwĩ mũũnda wa Ngai, na wako wa Ngai.

Ũndũ amanyĩsya maĩle kwĩka

10 Kwĩanana na mumo wa Ngai nanengiwe, ta mũnene wa aki, mũĩ, nĩnambĩlĩlye wabĩlĩlyo; na ũngĩ eaka ĩũlũ waw'o. Ĩndĩ kĩla mũndũ nĩesisye ũndũ ũnũkwaka ĩũlũ waw'o. 11Nũndũ vai mũndũ ũtonya kwambĩlĩlya wambĩlĩlyo ũngĩ ate o ũla wambĩlĩlw'e, naw'o nĩ Yesũ Klĩsto. 12Ĩndĩethĩwa mũndũ o na wĩva eaka ĩũlũ wa wambĩlĩlĩlyo ũsu thaavu, kana vetha, kana mavia me thooa mũnene, kana mĩtĩ, kana nyeki, kana ũa; 13wĩa wa kĩla mũndũ nũkonanw'a: nũndũ mũthenya ũsu nũkawonan'ya, nĩkwĩthĩwa nũkavuanw'a nĩ mwaki; na ũla mwaki e w'o nũkatata wĩa wa kĩla mũndũ ũndũ ũilyi. 14Ethĩwa wĩa wa mũndũ o na wĩva ũla wakie ĩũlũ wa wambĩlĩlyo ũsu ũkekala, ũsu akoosa ĩtuvi. 15Ethĩwa wĩa wa mũndũ o na wĩva ũkavya, akoona wasyo; ĩndĩ we mwene akatangĩĩwa; ĩndĩ no ta kũvĩtĩla mwakinĩ.
16 Mũtyĩsĩ kana mwĩ ĩkalũ ya Ngai, na kana Veva wa Ngai ekalaa nthĩnĩ wenyu? 17Ethĩwa mũndũ eananga ĩkalũ ya Ngai, we akaanangwa nĩ Ngai; nũndũ ĩkalũ ya Ngai nĩ ĩtheu, na ĩkalũ yĩu nĩ inyw'ĩ.
18 Mũndũ ndakekenge mwene. Ethĩwa mũndũ o na wĩva eĩtalĩlya nĩ mũĩ katĩ wenyu ĩvindanĩ yĩĩ, natw'ĩke mũtumanu, nĩ kana atonye ũtw'ĩka mũĩ. 19Nũndũ ũĩ wa nthĩ ĩno nĩ ũtumanu kwa Ngai. Nũndũ nĩkũandĩkĩtwe, Ũla ũmakwataa ala oĩ ũselekenĩ woo: 20na ĩngĩ, Mwĩaĩi nĩwĩsĩ mosũanĩo ma ala oĩ, kana nĩ ma mana. 21Kwondũ wa ũu, mũndũ ndakekathĩĩe ũndũ wa andũ. Nũndũ syĩndũ syonthe nĩ syenyu; 22ethĩwa nĩ Vaulo, kana Avolo, kana Keva, kana nthĩ, kana thayũ, kana kĩkw'ũ, kana syĩndũ ila syĩ kw'o, kana ila ĩkethĩwa kw'o; syonthe nĩ syenyu; 23na inyw'i mwĩ ma Klĩsto; na Klĩsto nĩ wa Ngai.

1 AKOLINTHO 4

Ũndũ atũmwa maĩle kwĩka kwa Ngai

1 Mũndũ o na wĩva natũtale ithyĩ kwĩthĩwa twĩ athũkũmi ma Klĩsto, na asũvĩi ma nzama sya Ngai. 2Na ũndũ ũngĩ, veendwa asũvĩinĩ, mũndũ oneke e kĩthito. 3Ĩndĩ kwakwa nyie, ti kĩndũ ngĩkuũwa nĩ inyw'ĩ, kana mũthenya wa sila wa mũndũ; ĩĩ, o na ndyĩkuũaa mwene. 4Nũndũ ndyĩsĩ ũndũ ĩũlũ wakwa; ĩndĩ kwondũ wa ũu nditalawa kwĩthĩwa nĩ mũlũngalu: ĩndĩ ũla ũmbĩkuũaa nĩ Mwĩaĩi. 5Kwondũ wa ũu mũikasilĩle ũndũ ĩvinda yaw'o yĩtanavika, mũvaka yĩla Mwĩaĩi wĩũka, nake akaete kyeninĩ maũndũ mavithe ma kĩvindu, na kwonan'ya mosũanĩo ma ngoo; na ĩndĩ kĩla mũndũ akeethĩwa na ndaĩa yake yumĩte kwa Ngai.
6 Maũndũ aa, ana-a-asa, naneena na ngelekan'yo ũndũ wakwa na Avolo kwondũ wenyu; nĩ kana ũndũ witũ mũtonye kwĩmanyĩsya mũtikavĩtũke mbee wa maũndũ ala maandĩkĩtwe; nĩ kana kũikethĩwe ũmwe wenyu kũkathĩĩa ũmwe kũte ũla ũngĩ. 7Nũndũ nũũ, ũla ũkũvathũkanĩtye we? Na ĩngĩ, wĩ na kyaũ ũtaaosa? Ethĩwa ĩndĩ we nĩwosete, wĩĩkathĩĩa kĩ, ta ũtosete? 8O na yu nĩmũvũnĩte, o na yu mũtw'ĩkĩte athwii, nĩmũsumbĩkĩte tũte vo ithyĩ: ĩĩ, nĩenda mwĩthĩwe mũsumbĩkĩte, nĩ kana naitũ tũsumbĩke vamwe nenyu. 9Nũndũ, nĩasya, Ngai nũtũtw'ĩte ithyĩ atũmwa twĩthĩwe ĩtina wa onthe, ta andũ masilĩlwe kũawa: nũndũ tũtw'ĩkĩte asyaĩĩw'a kwa nthĩ yonthe, kwa alaĩka, na kwa andũ nao. 10Ithyĩ twĩ atumanu kwondũ wa Klĩsto, ĩndĩ inyw'ĩ mwĩ oĩ nthĩni wa Klĩsto; ithyĩ twĩ onzu, ĩndĩ inyw'ĩ mwĩ na vinya: ĩnyw'ĩ mwĩ na nguma, ĩndĩ ithyĩ tũti na nguma. 11O na kũvika saa ũũ twĩ na nzaa, na waũni, na ũtw'ĩkĩwa, na kũlumangw'a, na tũi na ũtũo; 12na nĩtũũthĩnaa tũkĩtethya wĩa na moko maitũ ene: twaumangwa, nĩtũathimaa; twanyamaw'a,

nĩtũmĩĩasya; 13twawetwa naĩ, nĩtwĩsũvanaa: tũtw'ĩtwe ta mavuthĩ ma nthĩ, ũvavao wa syĩndũ syonthe, kũvika o na yu.

Ũtao wa Vaulo, na ũkan'yo

14Ndiũandĩka maũndũ aa nĩmũsonokye, ĩndĩ nĩ kũmũtaa ta syana, endwa makwa. 15Nũndũ o na mũkethĩwa mwĩ na amanyĩsya ngili ĩkũmi nthĩnĩ wa Klĩsto, mũi na aaĩthe aingĩ: nũndũ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ, ninyie namũsyaie kwa nzĩa ya ũla ũvoo mũseo. 16Ĩndĩ nĩmwĩsũva mwĩthĩwe mũkĩelekan'ya nakwa. 17Kwondũ wa ũu nĩnamũtũmie Timotheo oke kwenyu, nake nĩ mwana wakwa mwendwa wĩ kĩthito nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, ũla wĩmũlilikan'ya ũvoo wa mĩendele yakwa ĩla ĩ nthĩnĩ wa Klĩsto, o tondũ nĩmanyĩasya kũndũ kw'onthe nthĩnĩ wa kĩla ĩkanisa. 18Yu amwe nĩmekwĩkathĩĩa, ta ndeũka kwenyu. 19Ĩndĩ ngooka kwenyu mĩtũkĩ, Mwĩaĩi enda; nakwa ngamanya ti ndeto ya asu mekathĩĩaa, ĩndĩ nĩ vinya woo. 20Nũndũ ũsumbĩ wa Ngai ndwĩ ndetonĩ, ĩndĩ wĩ vinyanĩ. 21Mwĩenda ata? Nũke kwenyu na ndata, kana na wendo na veva wa ũuu?

1 AKOLINTHO 5

Ũvoo wa ũlaalai mũthũku mũno

1 Nĩ w'o, ũvoo nĩ mũnyaĩĩku kana kwĩ ũlaalai katĩ wenyu, na nĩ ũlaalai ũla ũte kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, kana ũmwe wenyu e na mũka wa ĩthe. 2Nenyu nĩmwĩkathĩĩe: o na mũinew'a woo, nĩ kana ũsu wĩkĩte ũndũ ũsu, avetwe katĩ wenyu. 3Nũndũ nĩ w'o, o na ethĩwa ndi vo na mwĩĩ, ĩndĩ vevanĩ nĩ vo, nyie nĩnĩminĩte kũmũsilĩla ũsu wĩkĩte ũndũ ũsu, ta nĩnaĩ kw'o mwene, 4syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi waitũ Yesũ, inyw'ĩ mweethĩwa mũmbanĩte vamwe, o na vamwe na veva wakwa, na vinya wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ, 5kũmumya mũndũ ũilyĩ ũu na kũmũnengane kwa Satani mwĩĩ wanangwe, nĩ kana veva ũtangĩĩwe mũthenya wa Mwĩaĩi Yesũ. 6Kwĩkathĩĩa kwenyu ti kũseo. Mũtyĩsĩ kana ĩlawa ĩnini nĩyĩkaatasya kĩmũtũ kyonthe? 7Ĩthesyei vyũ mũkyumya yĩla ĩlawa ya tene, mwĩthĩwe mũndo mweũ ki, o ta mũtekĩwe ĩlawa. Nũndũ vasaka witũ nũthembetwe, naw'o nĩ Klĩsto: 8kwondũ wa ũu, tũvokae mboka, ti na ĩlawa ĩkũũ, o na ti na ĩlawa ya ũmaitha na ũthũku; ĩndĩ na kĩmũtũ kĩte ĩlawa, kĩtheu na kya w'o.

9 Namũandĩkĩe valũanĩ wakwa kana mũĩkavulane na ilaalai; 10ndikwasya o na vanini kana nĩ ilaalai sya nthĩ ĩno, kana ala me na ĩtomo, na avutani, kana athaithi ma mĩvw'anano; nũndũ ethĩwa nũu, mũvaka mume kũũ nthĩ: 11ĩndĩ nĩmũandĩkĩe mũikavulane na mũndũ ũnũkwĩtwa mwana-a-asa ethĩwa nĩ kĩlaalai, kana wĩ ĩtomo, kana mũthaithĩ wa mĩvw'anano, kana mũumani, kana mũnywi, kana mũvutani; mũndũ ũilyĩ ũu, mũikavulane nake, aiee, o na mũikaye nake. 12Nũndũ nĩ ũndũ mwaũ kũmasilĩla ala me ũtee? Mũtiũmasilĩla asu me nthĩnĩ? 13Ĩndĩ asu me ũtee Ngai nũmasilĩlaa. Mũvetei ĩndĩ ũsu mwathe, aume katĩ wenyu.

1 AKOLINTHO 6

Mositakano katĩ wa Aklĩsto

1Mũndũ o na wĩva wa inyw'ĩ, e na ũndũ na ũngĩ, nũtonya ũmũvinganĩsya mbee wa ala mate alũngalu, na ti mbee wa atheu? 2Kana mũtyĩsĩ kana atheu nĩmakasilĩla nthĩ? Na ethĩwa nthĩ nĩkasilĩlwa nĩ inyw'ĩ, mũtyaĩle kũsilaa maũndũ ala manini? 3Mũtyĩsĩ kana ithyĩ nĩtũkasilĩla alaĩka? Nĩ mbee veana ata, maũndũ ma thayũ ũũ? 4Ethĩwa ĩndĩ nĩ ũndũ wenyu kũsilaa maũndũ ma thayũ ũũ, mwĩmaia asu ala mate na ũtalo ĩkanisanĩ kũsilaa? 5Nĩneena ũu ndonye kũmũsonokya. Ũu nĩ w'o, kũioneka kwenyu mũndũ ũmwe mũĩ ũla ũtonya kũtw'a sila katĩ wa ana-a-ĩthe, 6ĩndĩ mũndũ nũsitakanaa na mwana-a-ĩthe, na ĩngĩ nĩ mbee wa ala matetĩkĩlĩte? 7Aiee, o na yu nũtw'ĩkĩte wasyo kwenyu, kwĩthĩwa na makoani inyw'ĩ kwa inyw'ĩ. Nĩkĩ ti kavaa kũmĩĩsya ũthũku? Nĩkĩ ti kavaa kũvutwa? 8Ĩndĩ inyw'ĩ ene nĩmwĩkaa naĩ, na mũivũtana, na ĩngĩ nĩ kwa ana-a-ĩthe menyu. 9Kana mũtyĩsĩ kana ala mate na ũlũngalu matikatiĩwa ũsumbĩ wa Ngai? Mũikakengeke: eki ma naĩ na eĩtu, o na athaithi ma mĩvw'anano, o na ilaalai, o na ala metusaa ta aka, o na ala meyĩkaa naĩ na aũme, 10o na ing'ei, o na ala me na ĩtomo, o na anywi, o na aumani, o na avutani, maĩkatiĩwa ũsumbĩ wa Ngai. 11Na amwe menyu mwailyĩ ũu: ĩndĩ nĩmũthambĩtw'e, ĩndĩ nĩmũvathĩtw'e mwĩthĩwe atheu, ĩndĩ nĩmũtalĩlwe ũlũngalu syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto, na nthĩnĩ wa Veva wa Ngai waitũ.

Ũvuku ũtaendan'ya na thayũ wa Ũklĩsto

12 Maũndũ onthe kwakwa nĩmatonyeka; ĩndĩ ti onthe mailaa. Maũndũ onthe kwakwa nĩmatonyeka; ĩndĩ nyie ndikalikw'a ũkũmũnĩ wa ũmwe o na wĩva. 13Sya ũya nĩ sya ĩvu, na ĩvu nĩ ya sya ũya: ĩndĩ Ngaĩ akaitw'ĩkĩthya sya mana ĩvu na sya ũya syelĩ. Ĩndĩ mwĩĩ ti wa kwĩka ũlaalai, ĩndĩ nĩ wa Mwĩaĩi; nake Mwĩaĩi nĩ wa mwĩĩ: 14na Ngai nake nĩwamũthayũũkisye Mwĩaĩi, na ĩngĩ akatũthayũũkya ithyĩ na vinya wake. 15Mũtyĩsĩ kana mĩĩ yenyu nĩ mamutha ma Klĩsto? Nose ĩndĩ mamutha ma Klĩsto, na kũmatw'a mamutha ma ĩlwaya? Aiee, kũikethĩwe ũu. 16Kana mũtyĩsĩ atĩ ũla ũnũũkoma na ĩlwaya nĩ mwĩĩ ũmwe nayo? Nũndũ aĩtye, Asu elĩ makethĩwa mwĩĩ ũmwe. 17Ĩndĩ ũla ũnũũthalanw'a na Mwĩaĩi nĩ veva ũmwe. 18Kĩai ũlaalai. Kĩla ũthũku mũndũ wĩkaa wĩ ũtee wa mwĩĩ wake; ĩndĩ ũla wĩkaa ũlaalai eyĩkaa mwĩĩ wake mwene naĩ. 19O na mũtyĩsĩ kana mwĩĩ wenyu nĩ ĩkalũ ya Veva Mũtheu, ũla wĩ nthĩnĩ wenyu, ũla mwĩ nake kuma kwa Ngai? Na mũi menyu ene; 20nũndũ nĩmũthooetwe na thooa mũnene: mũtaĩei Ngai ĩndĩ mĩĩnĩ yenyu.

1 AKOLINTHO 7

Ũvoo wa kũtwaana, na kũlea kũtwaana, na kũleana

1Ĩndĩ yu nĩtũsisye maũndũ ala mũnanandĩkĩe: Nĩ ũseo mũndũ ndakakiite mũndũ mũka. 2Ĩndĩ, nũndũ wa molaalai, kĩla mũndũ nĩethĩwe na kĩveti kyake mwene, na kĩla mũndũ mũka nake nĩethĩwe na mũũme wake mwene. 3Mũndũ mũũme namũnenge mũka wake ũla

ũmwaĩle: na ta ũu, mũndũ mũka nake namũnenge mũũme wake ũla ũmwaĩle. 4Mũndũ mũka nde na ũkũmũ ĩũlũ wa mwĩĩ wake mwene, ĩndĩ nĩ mũũme: na no ta ũu mũũme nake nde na ũkũmũ ĩũlũ wa mwĩĩ wake mwene, ĩndĩ nĩ mũka. 5Mũikavatane ene kwa ene, ate o yĩla mwĩw'anĩte kwĩka ũu ĩvinda, nĩ kana mũtonye kwĩnengane ene kũvoya, na ĩtina kwĩthĩwa vamwe ĩngĩ, Satani ndakamũtate kwondũ wa kũlea kwĩyũmĩĩsya. 6Ĩndĩ nĩneena ũndũ ngwona, na tĩ ũndũ wa kwĩaa. 7Ĩndĩ nĩenda andũ onthe mekale takwa ũndũ ndilyĩ. Ĩndĩ kĩla mũndũ e na mũthĩnzĩo wake mwene wanengiwe nĩ Ngai, ũmwe ũndũ wake, na ũngĩ ũndũ wake.

8Ĩndĩ nĩmea ala matatwaanĩte, na aka ndiwa, atĩĩ, Nĩ ũseo mekale takwa o ũndũ ndilyĩ. 9Ĩndĩ ethĩwa maitonya kwĩyũmĩĩsya, nĩmatwaane: nũndũ nĩ ũseo kũtwaana kwĩ kwakana mwaki. 10Ĩndĩ kwa ala matwaanĩte nĩngwĩaa, o na tii nyie, ĩndĩ nĩ Mwĩaĩi, kana mũndũ mũka ndakamũlee mũũme, 11(ĩndĩ ethĩwa nũnũũthi, nĩeyĩkalye ate mũtwae, kana ethĩwa ti ũu, ew'ane na mũũme wake;) na mũũme ndakamũlee mũka wake. 12Ĩndĩ kwa angĩ nĩneena nyie, ti Mwĩaĩi: Ethĩwa mwana-asa o na wĩva e na mũndũ mũka ũtetĩkĩlĩte, nake mũndũ mũka eenda kwĩkala nake, ndakamũlee. 13Na mũndũ mũka wĩ na mũũme ũtetĩkĩlĩte, nake mũũme enda kwĩkala nake, ndakamũlee mũũme. 14Nũndũ mũũme ũla ũtetĩkĩlĩte nũvathĩkĩte nũndũ wa mũka, na mũka ũtetĩkĩlĩte nũvathĩkĩte nũndũ wa mũũme: kethĩwa ti ũu syana syenyu syĩthĩwa syĩ mbuku; ĩndĩ yu nĩ ntheu. 15Ĩndĩ ethĩwa ũla ũtetĩkĩlĩte nũnũũthi, nathi: mwana-a-asa kana mwĩĩtũ-a-asa ti ngombo maũndũnĩ mailyĩ ũu: ĩndĩ Ngai nũtwĩtĩte twĩkalae na mũuo. 16Nũndũ wĩsĩ ata we, kĩveti, kana ũkatangĩĩa mũemeu? Kana wĩsĩ ata we, mũũme, kana ũkatangĩĩa mũkau? 17Ĩndĩ tondũ Mwĩaĩi wamũaĩe kĩla mũndũ, na tondũ Ngai wamwĩtie kĩla mũndũ, naende o ũu. Nakwa nĩaa o ũu makanisanĩ onthe. 18Mũndũ o na wĩva eetiwe e mwaĩke? Ndakatw'ĩke ũte mwaĩke. Ve mũndũ o na wĩva wetiwe ate mwaĩke? Ndakaĩkwe. 19Nzaĩko ti kĩndũ, na kũlea kwaĩkwa ti kĩndũ; ĩndĩ kũatĩĩa mĩao ya Ngai. 20Kĩla mũndũ nĩekale ũndũ wailyĩ aiĩtwa. 21Wetiwe wĩ ngombo? Ndũkone ta ũndũ; ĩndĩ ethĩwa nũtonyeka kwaku kuma ũkombonĩ, kavaa wume. 22Nũndũ ũla wetiwe nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, e ngombo, nĩ mũthasye wa Mwĩaĩi: na no ta ũu ũla wetiwe ate ngombo, ũsu nĩ ngombo ya Klĩsto. 23Nĩmwathooiwe na thooa; mũikatw'ĩke ngombo sya andũ. 24O ũndũ mũndũ wailyĩ yĩla wetiwe, ana-a-asa, nĩekale ũndũnĩ o ũsu, vamwe na Ngai.

25 Ĩndĩ ũndũ wa eĩtu ndi na mwĩao wa Mwĩaĩi: ĩndĩ nĩmũtavya ũndũ ngwona, ta ũmwe ũla wosete tei wa Mwĩaĩi ethĩwe mũĩkĩĩwa. 26Ĩndĩ nĩona ũndũ ũũ ta ũseo kwondũ wa thĩna ũla twi naw'o, kana nĩ ũseo mũndũ ekale o ũndũ ũilyĩ. 27Nĩwovanĩtw'e na mũndũ mũka? Ndũkamanthe kũthaw'a. Nũthaanĩtwe na mũndũ mũka? Ndũkamanthe mũndũ mũka. 28Ĩndĩ, o na ethĩwa ũkatwaana, ndũkwĩka naĩ; na mwĩĩtũ aitwawa, ndekwĩka naĩ. Ĩndĩ ala mailyĩ ũu maitĩa kwĩthĩwa na mathĩna mwĩĩnĩ: nakwa nĩenda kũmũvonokya. 29Ĩndĩ nĩneena ũu, ana-a-asa, ĩvinda nĩ ĩkũvĩvye mũno, kana kũma yu, ala me na aka nĩmethĩwe ta mataĩ; 30na ala maĩaa, nĩmethĩwe ta mataĩaa; na ala matanaa, nĩmethĩwe ta matatanaa; na ala mathooaa, nĩmethĩwe ta mate na kĩndũ; 31na ala metethasya na syĩndũ sya nthĩ, nĩmethĩwe ta matasyĩkwatasya mũno: nũndũ mwĩkalĩle wa nthĩ ĩno nũũvita. 32Ĩndĩ nĩenda kana mũikaũũye. We, ũla ũtatwaanĩte, alilikanaa mũno maũndũ ma Mwiaĩi, ũndũ wĩmwendeeasya Mwĩaĩi: 33ĩndĩ ũla ũtwaanite alilikanaa mũno maũndũ ma nthĩ, ũndũ wĩmwendeeasya mũka. 34Na ĩngĩ kwĩ kĩvathũkan'yo kya mũndũ mũka na mwĩĩtu. Ũla ũte mũtwae alilikanaa mũno maũndũ ma Mwĩaĩi, nĩ kana atonye kwĩthĩwa mũtheu mwĩĩnĩ na vevanĩ: ĩndĩ ũla ũtwaĩtwe alilikanaa mũno maũndũ ma nthĩ, na ũndũ wĩmwendeeasya mũũme. 35Ĩndĩ ũu nĩneena kwondũ wa kũmũtethya; ti ũndũ wa kũmũtea, ĩndĩ nũndũ wa ũla waĩle, na ĩngĩ kana mũtonye kũmũthũkũma Mwĩaĩi mũtekũvũavũanw'a. 36Ĩndĩ ethĩwa mũndũ o na wĩva onaa ta ũtamwĩkaa mwĩĩtu wake ũndũ waĩle, na ethiwa nĩwavĩta ũseo wa wana wake, na ethĩwa kwĩ vata wa ũu, nĩeke ũndũ ũnũkwenda; ndekwĩka naĩ; nĩmatwaane. 37Ĩndĩ ũla ũũngeme na ũlũmu ngoonĩ yake, ateũingĩĩw'a, ĩndĩ e na vinya kwendanĩ kwake, na nĩwetw'ĩĩte ũndũ ũũ ngoonĩ yake, atũae na mwĩĩtu wake, ekaa nesa. 38Na kwondu wa ũu, ũla ũnũũmũtwaanĩthya mwĩĩtu wake eĩka nesa; na ũla ũteũmũtwaanĩthya mwĩĩtu wake eĩka nesa mbee. 39Mũndũ mũka nĩ mwove ĩvinda yĩla mũũme wĩ thayũ; ĩndĩ ethĩwa mũũme nũkw'ĩte, yu nũthaĩtw'e, na nũtonya kũtwawa nĩ ũla ũnũkwenda; ĩndĩ no nthĩnĩ wa Mwĩaĩi. 40Ĩndĩ nĩ ũseo mbee kwĩkalaa o ũndũ ũilyĩ, ũndũ ngwona: na ĩngĩ nĩasya nyie nĩ na Veva wa Ngai.

1 AKOLINTHO 8

Kĩosyo kya syĩndũ ila ithembeawa mĩvw'anano

1 Na yu, ũndũ wa syĩndũ ila ithembeawa mĩvw'anano: Nĩtwĩsĩ kana ithyonthe twĩ na ũmanyi. Ũmanyi ũetae ngathĩĩo, ĩndĩ wendo nĩwakaa. 2Ethĩwa mũndũ eyonaa ta wĩsĩ ũndũ o na wĩva, ndanamba kũmanya ũndũ waĩle ũmanya; 3ĩndĩ ethĩwa mũndũ o na wĩva nũmwendete Ngai, ũsu nĩwĩsĩkĩwe nĩwe. 4Ĩndĩ ũndũ wa ũvoo ũũ wa kũya syĩndũ ithembeawa mivw'anano, nĩtwĩsĩ kana mũvw'anano ti kĩndũ kũũ nthĩ, na atĩ kũi Ngai ũngĩ ate o ũmwe weka. 5Nũndũ o na kwethĩwa kwĩ ingĩ syĩtawa ngai, syethĩwa syĩ ĩtunĩ, o na syethĩwa syĩ nthĩ; o ũndũ kwĩ ngai nyingĩ, na eaii aingĩ; 6ĩndĩ kwitũ kwĩ Ngai o ũmwe, nake nĩwe Asa, ũla syĩndũ syonthe syumaa kwake, na ithyĩ twi make; na kwĩ Mwĩaĩi ũmwe, Yesũ Klĩsto, na syĩndũ syonthe nĩ kwondũ wake, na ithyĩ twi kwondũ wake.

Kũsũvĩa ana-a-asa ala onzu wasyanĩ wa ngoo

7 Ĩndĩ ũmanyi ũsu ndwĩ nthĩnĩ wa andũ onthe: ĩndĩ amwe, mamanyĩie maũndũ ma mĩvw'anano kũvika na yu, maĩsaa ta kĩndũ kĩthembewe mũvw'anano; na wasya wa ngoo woo nĩkwĩthĩwa nĩ mwonzu nũvukaa.

8Ĩndĩ kya ũya kĩitwĩtĩkĩlĩthya kwa Ngai: o na ethĩwa tũtiũya, tũtiũnyivĩwa nĩ kĩndũ; na ethĩwa nĩtũũya tũtingĩvĩwa nĩ kĩndũ. 9Ĩndĩ sũvĩai kũthaw'a ku kwenyu kũikethĩwe ũlulutĩkyo kwa ala onzu. 10Nũndũ ethĩwa mũndũ ekwona we, wĩ na ũmanyi, ũilyĩ lĩunĩ ĩkalũnĩ ya mũvw'anano; nake ethĩwa nĩ mwonzu, wasya wa ngoo wake ndũkongeleelwa ũkũmbaũ wa ũya syĩndũ ithembeawa mĩvw'anano? 11Nũndũ kwondũ wa ũmanyi waku ũla mwonzu nũnũkwaa, nake nĩ mwana-a-au, ũla Klĩsto wakwie kwondũ wake. 12Na kwondũ wa ũu, mũkimeka ana-a-au naĩ, na kũmakũna wasya wa ngoo woo ũte vinya, mwĩmwĩka Klĩsto naĩ. 13Kwondũ wa ũu, ethĩwa lĩu nũũmũlulutĩkya mwana-a-asa, ndikaya nyama kũvika tene na tene, nĩ kana ndikamũlulutĩkye mwana-a-asa.

1 AKOLINTHO 9

Ngelekan'yo ya mũtũmwa ũndũnĩ wa kũlea kwĩka maũndũ ala waĩ atonya kwĩka

1 Nyie, ndi mũthaw'a? Ndi mũtũmwa nyie? Ndimwonete Yesũ Mwĩaĩi waitũ? Inyw'ĩ mũi wĩa wakwa nthĩnĩ wa Mwĩaĩi? 2Ethĩwa ndi mũtũmwa kwa angĩ, nĩ mũtũmwa kwenyu: nũndũ inyw'ĩ mwĩ ũsiĩlo wa ũtũmwa wakwa nthĩnĩ wa Mwĩaĩi. 3Ũsũngĩo wakwa nĩ ũũ, kwa ala mandoasya. 4Ithyĩ tũtitonya kũya na kũnyw'a? 5Ithyĩ tũtitonya kĩla mũndũ kũendan'ya na mũka wake wĩtĩkĩlĩte, o ta atũmwa ala angĩ na ana-a-inyia ma Mwĩaĩi, na Keva? 6Kana no nyie na Valanava tũtatonya kũeka kũtethya wĩa? 7Nĩ mũsikalĩ wĩva ũla ũthũkũmaa na syĩndũ syake mwene, o na ĩndĩĩ? Nũũ ũla ũvandaa mũũnda wa mĩsavivũ, na ndaĩsaa ũsyao waw'o? Kana nũũ ũla ũĩthasya ndĩthya ya indo, na ndanyusaa ĩia yasyo? 8Nĩneena maũndũ aa o tondũ andũ maneenaa? Kana ĩla mĩao ndĩneenete ũu, nayo? 9Nũndũ nĩkũandĩkĩtwe mĩaonĩ ya Mose, Ndũkamyove ng'ombe kanyw'a ĩkĩvũa isyo. No ng'ombe Ngai ũlilikanaa? 10 Kana eneena ũu kwondũ witũ ki? Ĩĩ, nĩkũandĩkĩtwe kwondũ witũ: nũndũ we ũla wĩnzaa, nĩwaĩlwe nĩ kwĩnza na wĩkwatyo, na ũla ũvũaa, avũe na wĩkwatyo wa kwosa kĩlungu. 11Ethĩwa ithyĩ twamũvandie inyw'ĩ syĩndũ sya veva, nĩ ũndũ ũnene ethĩwa tũkaketha syĩndũ syenyu sya mwĩĩ? 12Ethĩwa angĩ me na ũkũmũ ĩũlũ wenyu, ithyĩ ti mbee? Ĩndĩ tũtyaaiyosea ũkũmũ ũsu; ĩndĩ nĩtũmĩĩasya maũndũ onthe, nĩ kana tũikasiĩĩe ũvoo mũseo wa Klĩsto na ũndũ o na wĩva. 13Mũtyĩsĩ kana ala mathũkũmaa maũndũnĩ ma ĩkalũ nĩmaĩsaa syĩndũ sya ĩkalũ, kana ala mathũkũmaa kĩthembeonĩ me na kĩanda kyoo vamwe nakyo? 14No ta ũu Mwĩaĩi eaie kana ala matavanasya ũla ũvoo mũseo makoona sya kwĩtethasya kwondũ wa ũvoo mũseo. 15Ĩndĩ nyie ndyaaosa syĩndũ isu o na kĩmwe: na ndiũandĩka maũndũ aa kana mekwe kwakwa; nũndũ kwakwa nĩ kavaa kũkw'a, kwĩ mũndũ o na wĩva kũekethya kwĩkathĩĩa kwakwa. 16Nũndũ, o na kau, nĩtavan'ya ũla ũvoo mũseo, ndi na ũndũ wa kwĩkathĩĩa; nĩkwĩthĩwa nĩnthingaatĩtwe; na woo nĩ wakwa, ethĩwa ndiũtavany'a ũvoo mũseo. 17Nũndũ neeka ũu ũndũ wa kwenda kwakwa mwene, nĩ na ĩtuvi: ĩndĩ ethĩwa ti ũndũ wa kwenda kwakwa mwene, nĩnĩĩkĩĩwe kũsyaĩĩsyanĩ. 18Ĩndĩ ĩtuvĩ yakwa nĩ kyaũ? Nĩ yĩĩ, kana ngĩtavan'ya ũvoo mũseo, ũvoo ũsu wĩthĩwe ũte wa thooa, ndekwĩanĩsya ũkũmũ wakwa ũvoonĩ mũseo.

Kwenda kwake kũnene kwa kũkusya andũ kwa Klisto

19 Nũndũ o na kau ndyaĩ ngombo ya mũndũ ona wĩva, nĩyiĩte mwene nĩthĩwe ũkombonĩ kwa onthe, nĩ kana ndonye kwona aingĩ mbee. 20Na kwa Ayuti neethĩwa ta Mũyuti, nĩ kana nĩmone Ayuti; na kwa ala me mĩaonĩ, neethĩwa ta nĩ mĩaonĩ, nde mĩaoni nyie, nĩ kana nĩmone ala me mĩaonĩ; 21na kwa ala mate na mĩao, neethĩwa ta nde na mĩao, tĩ atĩndyaĩ na mĩao kwa Ngai, ĩndĩ naĩ mĩaonĩ kwa Klĩsto, nĩ kana nĩmone asu mate na mĩao. 22Na kwa syonze neethĩwa ta kyonze, nĩ kana nĩsyone syonze: nĩtw'ĩkĩte maũndũ onthe kwa andũ onthe, nĩ kana kwa nzĩa syonthe nĩtonye kũmatangĩĩa amwe. 23Nakwa nĩkaa maũndũ aa onthe kwondũ wa ũla ũvoo mũseo, nĩ kana nĩthĩwe nĩ mwosi ũmwe waw'o vamwe na angĩ.

Kĩthing'ĩĩsyo kĩla kĩ vata vethĩwe ũkĩlyo

24 Mũtyĩsĩ kana ala masembaa makĩlan'yonĩ ma maũũ, masembaa onthe, ĩndĩ no ũmwe wosaa kĩndũ? O ta ũu sembai, nĩ kana mwose. 25Na kĩla mũndũ ũkĩlanasya mathaũnĩ, esiĩĩaa maũndũnĩ onthe. Ĩndĩ asu mekaa ũu nĩ kana manengwe ngovia ya ũsumbĩ yanangĩkaa; ĩndĩ ithyĩ nĩ kana tũnengwe ĩla ĩtanangĩkaa. 26Kwondũ wa ũu, nyie nĩsembaa, nde na nzika; nĩkasya ngundi, ndeũkũna vathei: 27ĩndĩ nĩkanyangaa mwĩĩ wakwa na kũete ũkombonĩ: nĩ kana kũikethĩwe ũndũ o na wĩva w'onthe, ĩtĩna wa kũtavya angĩ, nyie mwene nĩkw'e ũtee.

1 AKOLINTHO 10

Ũkan'yo kuma mĩendelenĩ ya Aisilaeli

1 Nũndũ ndikwenda, ana-a-asa, mũlee ũmanya, ũndũ aasa maitũ onthe maĩ ungu wa ũla mũumbĩ, na onthe mavĩtĩle ũkanganĩ; 2na onthe mavatĩswa mũumbĩnĩ na ũkanganĩ methĩwe ma Mose; 3na onthe maya kya ũya kya veva o kĩmwe; 4na onthe manyw'a kya ũnyw'a kya veva o kĩmwe: nũndũ nĩmanywie kya ĩvia ya veva yĩla yamavikĩlile; na ĩvia yĩu yaĩ Klĩsto. 5Ĩndĩ aingĩ moo, Ngai ndaaendeew'a nĩo: nũndũ nĩmavalũkangilw'e weũnĩ. 6Na yu maũndũ asu maĩ ngelekan'yo kwitũ, nĩ kana ithyĩ tũikasyende syĩndũ nthũku, o tondũ asu nao mendie. 7 O na mũikethĩwe athaithĩ ma mĩvw'anano, o ta amwe moo; o tondũ kũandĩkĩtwe, Andũ mekalile nthĩ kũya na kũnyw'a, na mookĩla mathaũke. 8 O na tũikalaalae, tondũ amwe moo malaalaile, na mavalũka mũthenya ũmwe andũ ngili mĩongo ĩlĩ na itatũ. 9O na tũikamũtate Mwĩaĩi, tondũ amwe moo mamũtatie, na moawa nĩ ila nzoka. 10 O na mũikanyungunyĩsye, tondũ amwe moo manyungunyĩisye, na moawa nĩ ũla mũai. 11Maũndũ asu mamakĩtĩkĩe methĩwe

ngelekan'yo; na maandĩkiwe kwondũ wa ũtũtaa ithyĩ, ala tũvikĩwe nĩ mũminũkĩlyo wa mavĩnda. 12Kwondũ wa ũu ũla ũnũkwona e mũũngamu, nĩesũvĩe ndakavalũke. 13Mũtyaakwatwa inyw'ĩ nĩ matatwa ate o ala mũndũ ũtonya kũmomĩĩsya: ĩndĩ Ngai e kĩthito, na ndakamũeka mũtatwe kũvĩtũka vinya wenyu; ĩndĩ vamwe na kũtatwa akamantha nzĩa ya kũthonoka, nĩ kana mũtonye kũmomĩĩsya.

Kũthaitha mĩvw'anano kũkĩwe

14 Kwondũ wa ũu, endwa makwa, kĩai kũthaitha mĩvw'anano. 15Nĩneena ta ngũneena na andũ oĩ; osyai maũndũ asu ngwasya. 16Kĩkombe kya ũathimo kĩla tũathimaa, ti mũamba wa nthakame ya Klĩsto? Kĩmũtũ kĩla tũtilaa, nakyo, ti mũamba wa mwĩĩ wa Klĩsto? 17Nĩkwĩthĩwa ithyĩ ala twĩ aingĩ, twĩ kĩmũtũ kĩmwe, mwĩĩ ũmwe; nũndũ ithyonthe twĩ osi ma kĩmũtũ o kĩmwe. 18Sisyai Isilaeli ũndũ mailyĩ kwa kũsyawa: asu maĩsaa nthembo mati na mũamba na kĩthembeo? 19Nĩasya ata ĩndĩ? Kĩndũ kĩthembeawa mĩvw'anano nĩ kĩndũ, o na mũw'anano nĩ kĩndũ? 20Ĩndĩ nĩasya, kana syĩndũ ila Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ mathembaa, mathembeaa ndaimoni, matĩthembeaa Ngai: nakwa ndikwenda mwĩthĩwe na mũamba na ndaimoni. 21Mũtitonya kũnyw'a kĩkombe kya Mwĩaĩi, na kĩkombe kya ndaimoni: mũtitonya kũĩsanĩa mesanĩ ya Mwĩaĩi, na mesanĩ ya ndaimoni. 22Kana twĩmwĩw'ĩthya Mwĩaĩi kĩwĩu? Twĩ na vĩnya kwĩ we?

23 Maũndũ onthe nĩmatonyeka; ĩndĩ ti onthe maĩlaa. Maũndũ onthe nĩmatonyeka; ĩndĩ ti onthe makaa. 24Mũndũ o na wĩva ndakamanthe kwĩuna mwene, ĩndĩ kĩla mũndũ namanthe kũuna ũngĩ. 25Kĩla kĩthooaw'a kĩthĩnzĩonĩ, yai, mũteũkũlya ũkũlyo kwondũ wa wasya wa ngoo; 26nũndũ nthĩ nĩ ya Mwĩaĩi, na syĩndũ syonthe ila imyusĩe. 27Ethĩwa ũmwe wa ala matetĩkĩlĩte emwĩta mbokanĩ, na mwĩenda ũthi; yai o kĩla kĩiwa mbee wenyu, mũteũkũlya ũkũlyo kwondũ wa wasya wa ngoo. 28Ĩndĩ ethĩwa mũndũ akamũtavya, Kĩĩ nĩkĩthembewe mũvw'anano, mũikaye, kwondũ wa ũsu watavan'ya, na kwondũ wa wasya wa ngoo: 29nĩasya wasya wa ngoo, ti wasya wa ngoo waku, ĩndĩ wa ũsu ũngĩ; nũndũ kũthaw'a kwakwa kũsilĩĩlwa kĩ nĩ wasya wa ngoo wa ũngĩ? 30Ethĩwa nyie ngĩtũnga mũvea, nĩkĩ ngũwetwa naĩ nũndũ wa kĩla natũngĩa mũvea? 31Ethĩwa ĩndĩ nĩmũũya, kana kũnyw'a, kana o ũndũ mũkwĩka o na wĩva w'onthe, ĩkai maũndũ onthe kwa kũtaĩa Ngai. 32Mũikaete molulutĩkyo kwa Ayuti, o na kwa Akiliki, o na kwa ĩkanisa ya Ngai: 33o tondũ nyie nakwa nendeeasya andũ onthe maũndũnĩ onthe, ndeũmantha kwĩuna mwene, ĩndĩ nĩmanthaa kũuna aingĩ, nĩ kana matangĩĩwe.

1 AKOLINTHO 11

1 Ĩthĩwai mũkĩelekan'ya nakwa, o ũndũ nyie nakwa nĩelekanasya na Klĩsto.

Mwĩkalĩle wa aka syathini sya ĩkanisa

2Na yu nĩngũmũkatha nĩkwĩthĩwa nĩmũndilikanaa maũndũnĩ onthe, na ĩngĩ nĩmũkwataa mũno momanyĩsyo asu, o ũndũ namũnengie. 3Ĩndĩ nĩenda mũmanye, kana mũtwe wa kila mũndũ mũũme nĩ Klĩsto; na mũtwe wa mũndũ mũka nĩ mũũme; na mũtwe wa Klĩsto nĩ Ngai. 4Kĩla mũndũ mũũme aivoya kana aiathana, evw'ĩkĩte mũtwe wake, nũsonokasya mũtwe wake. 5Ĩndĩ kĩla mũndũ mũka aivoya aiathana atevw'ĩkĩte mũtwe wake nũsonokasya mũtwe wake; nũndũ nĩ ũndũ ũmwe ki na kwenzwa. 6Nũndũ ethĩwa mũndũ mũka ndeũvw'ĩka mũtwe wake, natilwe nzw'ĩĩ nasyo: ĩndĩ ethĩwa nĩ nthoni kwa mũndũ mũka kũtilwa nzw'ĩĩ kana kwenzwa, navw'ĩke mũtwe. 7Nũndũ mũndũ mũũme ndaĩlwe nĩ kũvw'ĩka mũtwe wake, nũndũ we nĩ mũvw'ano na ũtaĩo wa Ngai; ĩndĩ mũndũ mũka nĩ ũtaĩo wa mũũme. 8Nũndũ mũndũ mũũme ndaauma kwa mũndũ mũka; ĩndĩ mũndũ mũka aumie kwa mũndũ mũũme: 9o na mũndũ mũũme ndaaũmbwa kwondũ wa mũndũ mũka; ĩndĩ nĩ mũndũ mũka wombiwe kwondũ wa mũndũ mũũme: 10kwondũ wa ũu nĩkwaĩle mũndũ mũka ethĩwe na wonan'yo wa wĩnyivyo wake mũtwenĩ wake, nũndũ wa alaĩka. 11Ĩndĩ vamwe na ũu, o na mũndũ mũka ndethĩwa vate mũndũ mũũme, o na mũndũ mũũme ndethĩwa vate mũndũ mũka, nthĩnĩ wa Mwĩaĩi. 12Nũndũ o ũndũ mũndũ mũka waumie kwa mũndũ mũũme, no ta ũu mũndũ mũũme nũsyaawa nĩ mũndũ mũka; ĩndĩ maũndũ onthe maumaa kwa Ngai. 13Osyai inyw'ĩ ene: nĩkwaĩle mũndũ mũka kũmũvoya Ngai atevw'ĩkĩte mũtwe? 14O na mũtuo e w'o ndũũmũmanyĩsya, kana, ethĩwa mũndũ mũũme e na nzw'ĩĩ ndasa, nĩ nthoni kwake? 15Ĩndĩ ethĩwa mũndũ mũka e na nzw'ĩĩ ndasa, nĩ ũtaĩo kwake: nũndũ nzw'ĩĩ syake anengiwe syĩthĩwe sya kũmũvw'ĩkaa. 16Ĩndĩ ethĩwa mũndũ o na wĩva ailyĩ ta wĩ na nganaĩo, ithyĩ tũti na ũndũ ũsu, o na makanisa ma Ngai.

Kũvũthĩthya Mesa ya Mwĩaĩi

17Ĩndĩ ngĩmwĩaĩa mĩao ĩno, ndĩũmũkathĩĩa, nĩkwĩthĩwa nĩmũkũmbana, na ti kwondũ wa ũseo, ĩndĩ kwondũ wa ũthũku. 18Nũndũ mbee wa maũndũ angĩ, yĩla mũmbanaa ĩkanisanĩ, nĩw'aa kana motĩlĩkangano me katĩ wenyu; nakwa nĩngwĩtĩkĩla ũvoo ũsu vanini. 19Nũndũ vaitĩa kwĩthĩwa ũvathũkan'yo katĩ wenyu, nĩ kana asu metĩkĩlĩtwe matonye ũmanyĩka kwenyu. 20Ĩndĩ yĩla mũmbanaa vamwe, mũitonya ũya kya ũya kya mesa ya Mwĩaĩi: 21nũndũ mũkĩya, kĩla ũmwe ambaa kũya kya ũya kyake mwene mbee wa ũngĩ; na ũmwe e na nzaa, na ũngĩ nũnyw'ĩte. 22Nĩkĩ, mũti na nyũmba syenyu sya kũya lĩu na kũnyw'a? Kana mwĩvũthya ĩkanisa ya Ngai, na kũmasonokya asu mate kĩndũ? Nĩmwĩa ata? Nĩmũkathĩĩe kwondũ wa ũu? Aiee, ndiũmũkathĩĩa.

Wambĩlĩlyo wa Mesa ya Mwĩaĩi

(MATHAYO 26.26–29;MALIKO 14.22–25;Luka 22.14–20)

23 Nũndũ nyie noosie kwa Mwĩaĩi kyu kĩla namũnengie inyw'ĩ, kana Mwĩaĩi Yesu, ũtũku ũla wavũnyanĩiwe oosie kĩmũtũ; 24na atũnga mũvea, atilan'ya na asya, Kĩĩ nĩkyo mwĩĩ wakwa, naw'o nĩ

kwondũ wenyu: ĩkaai ũu ũndũ wa kũndilikana. 25No ta ũu oosie kĩkombe nakyo, ĩtina wa kũya, aiasya, Kĩkombe kĩĩ nĩ ũtianio mweũ nthakamenĩ yakwa: ĩkaai ũu, yĩla mũũnyw'a, ũndũ wa kũndilikana. 26Nũndũ o yĩla mũũya kĩmũtũ kĩĩ, na kũnyw'a kĩkombe kĩĩ, mwionan'ya kĩkw'ũ kya Mwĩaĩi kũvika yĩla wĩũka.

Kwosa Mesa ya Mwĩaĩi ũndũ ũtaĩle

27 Kwondũ wa ũu o mũndũ ũla wĩya kĩmũtũ kana kũnyw'a kĩkombe kya Mwĩaĩi ũndũ ũtaĩle, eĩyosea ũsilĩlo wa ũla mwĩĩ na ĩla nthakame ya Mwĩaĩi. 28Ĩndĩ mũndũ nĩeosye, na ĩndĩ naye kĩmũtũ, na ainyw'a kĩkombe. 29Nũndũ ũla ũĩsaa na kũnyw'a ateũvathũkan'ya ũla mwĩĩ, aĩsaa na kũnyw'a ũsilĩlo wake mwene. 30Kwondũ wa ũu aingĩ kwenyu nĩ syonze na awau, na ala makomete ti avũthũ. 31Ĩndĩ ethĩwa nĩtũkwĩsilĩla ene, tũisilĩlwa. 32Ĩndĩ tũkĩsilĩlwa, nĩtũũkanw'a nĩ Mwĩaĩi, nĩ kana tũikasilĩlwe vamwe na nthĩ. 33Kwondũ wa ũu, ana-a-asa makwa, mwoombana vamwe kũya, eteelanai inyw'ĩ kwa ĩnyw'ĩ. 34Ethĩwa mũndũ e na nzaa, naye nyũmbanĩ kwake; nĩ kana kũmbana kwenyu kũikethĩwe kwa kũvĩkĩa ũsilĩlo. Na maũndũ ala matiele ngaseũvya nooka.

1 AKOLINTHO 12

Ivathũkan'yo sya mĩthĩnzĩo ya veva, na ngwatanĩo yayo

1Na yu, ana-a-asa, ndikwenda mũlee ũmanya ũndũ wa mĩthĩnzĩo ya veva. 2Nĩmwĩsĩ kana yĩla mwaĩ Andũ-mambaĩ-ingĩ nĩmwaaĩtw'e na kũvikĩla mĩvw'anano ĩla ĩtaneenaa, o ũndũ mwatongoew'e. 3Kwondũ wa ũu nĩmũmanyĩthya, kana vai mũndũ ũneenaa nthĩnĩ wa Veva wa Ngai waasya, Yesũ nĩ anathema (ũalyũlo wayo nĩ, nũumanĩwe); na vai mũndũ ũtonya kwasya, Yesũ nĩ Mwĩaĩi, ate o nthĩnĩ wa Veva Mũtheu.

4 Na ĩndĩ kwĩ ivathũkan'yo sya mĩthĩnzĩo, ĩndĩ Veva no ũmwe. 5Na kwĩ ivathũkan'yo sya mothũkũmi, na Mwĩaĩi no ũmwe. 6Na kwĩ ivathũkan'yo sya kwĩka, ĩndĩ nĩ Ngai o ũmwe, ũla wĩkaa maũndũ onthe nthĩnĩ wa onthe. 7Ĩndĩ kĩla mũndũ anengawe wonan'yo wa Veva kwondũ wa kwaĩlan'ya. 8Nũndũ ũmwe anengawe ndeto ya ũĩ nĩ Veva; na ũngĩ anengawe ndeto ya ũmanyĩ, nĩ Veva o ũsu ũmwe; 9na ũngĩ anengawe mũĩkĩĩo, nĩ Veva o ũsu ũmwe; na ũngĩ anengawe mĩthĩnzĩo ya ũvosya mowau, nĩ Veva o ũsu ũmwe; 10na ũngĩ anengawe kwĩka mavinya; na ũngĩ anengawe kwathana; na ũngĩ kũvathũkan'ya maveva; na ũngĩ mĩthemba ya ithyomo; na ũngĩ kũalyũla ĩthyomo: 11ĩndĩ Veva o ũsu ũmwe nĩwĩkaa maũndũ aa onthe na kũmũaĩa kĩla mũndũ, ũndũ Veva ũnũkwenda.

Ngelekan'yo kuma mamuthanĩ ma mwĩĩ

12 Nũndũ o tondũ mwĩĩ nĩ ũmwe, na wĩ na mamutha maingĩ, na mamutha onthe ma mwĩĩ, me maingĩ, nĩ mwĩĩ ũmwe; Klĩsto nake ailyĩ o ta ũu. 13Nũndũ nthĩnĩ wa Veva ũmwe nĩtwavatisiwe ithyonthe kũlikwa mwĩĩnĩ ũmwe, o na ethĩwa twĩ Ayuti kana twĩ Akiliki, kana ethĩwa twĩ ngombo, kana tũti ngombo; naitũ ithyonthe twanyw'ĩthw'e Veva o ũmwe. 14Nũndũ mwĩĩ ti mutha ũmwe, ĩndĩ nĩ mamutha maingĩ. 15Ethĩwa kũũ kũkasya, Nũndũ tii nyie kw'oko, nyie ndi wa mwĩĩ; tiw'o ũtuma kũtethĩwa kwa mwĩĩ. 16Na ethĩwa kũtũ kũkasya, Nĩkwĩthĩwa tii nyie itho, nyie ndi wa mwĩĩ; ti ũu ũtuma kũtethĩwa mwĩĩ. 17Ethĩwa mwĩĩ w'onthe nĩ itho, kũĩva kwĩw'a? Ethĩwa mwĩĩ w'onthe nĩ kwĩw'a, kũĩva kũnyungĩa? 18Ĩndĩ yu Ngai eekĩie kĩla mutha mwĩĩnĩ, o ũndũ wendie. 19Na ethĩwa mamutha onthe nĩ mutha ũmwe, mwĩĩ ũĩva? 20Ĩndĩ yu nĩ mamutha maingĩ, ĩndĩ mwĩĩ no ũmwe. 21Na itho yĩtitonya kũtavya kw'oko, Ndi vata naku we: o na mũtwe ndũtonya kũtavya maũũ, Ndi vata nenyu. 22Ĩndĩ mbee mũno, mamutha asu ma mwĩĩ ala matalawa ta monzu mbee, me na vata mũno: 23na mamutha ma mwĩĩ, ala tũmatalĩlasya nĩ manyivu ndaĩa, nĩtũmataĩaa asu mũno mbee; na mamutha maitũ mate na ũseo, me na ũseo mbee mũno; 24nĩkwĩthĩwa mamutha maitũ me na ndaĩa mati na vata; ĩndĩ Ngai nĩwathalanilye mwĩĩ, na kũũnenga ndaĩa mbee mutha ũla ũnyivĩw'e; 25nĩ kana kũikethĩwe ũtilĩkangano mwĩĩnĩ; ĩndĩ nĩ kana mamutha onthe masũvĩanae. 26Na ethĩwa mutha ũmwe nũũkwatwa nĩ woo, aa angĩ onthe mathĩnaa vamwe naw'o; kana mutha ũmwe nũũtaĩwa, aa angĩ onthe nĩmatanaa vamwe naw'o. 27Na ĩndĩ inyw'ĩ mwĩ mwĩĩ wa Klĩsto, na ũmwe na ũmwe mwĩ mamutha maw'o. 28Na Ngai aiĩte amwe ĩkanisanĩ, mbee nĩ atũmwa, kelĩ athanĩ, katatũ amanyĩsya, na ĩtina mavinya, na ĩndĩ mĩthĩnzĩo ya kũvosya mowau, na motethan'yo, na motao moĩ, na mĩthemba ya ithyomo, 29Onthe nĩ atũmwa? Kana onthe nĩ athani? Kana onthe nĩ amanyĩsya? Kana onthe nĩ eki ma mavinya? 30Kana onthe me na mĩthĩnzĩo ya kũvosya mowau? Kana onthe nĩmaneena na ithyomo ingĩ? Kana onthe nĩmaalyũlaa ithyomo? 31Ĩndĩ endai mũno mĩthĩnzĩo ĩla mĩseo. Na ĩngĩ nĩmwon'ya nzĩa nzeo mbee.

1 AKOLINTHO 13

Wendo nĩw'o muthĩnzĩo ũla mũnene mbee

1O na nganeena na ithyomo sya andũ na sya alaĩka, nakwa ndi na wendo, ndwĩkĩte kĩndũ kĩtuĩtwe kya ũthuku kĩambaa, kana kĩla kĩkayaa. 2O na ngethĩwa na wathani, na kũmanya nzama syonthe na ũmanyi w'onthe; o na ngethĩwa na mũĩkĩĩo w'onthe, o na wa kũthamya iĩma, na ndi na wendo, nyie tĩ kĩndũ. 3O na ngaumya syĩndũ syakwa syonthe kũĩthya ngya, na nganengane mwĩĩ wakwa ũvĩvw'e na mwaki, nde na wendo, ndũndandĩthĩsya kĩndũ, nongi. 4Wendo nĩwũmĩĩasya, na nĩwĩkaa moseo; wendo ndwĩ na kĩwĩu; wendo ndwĩtũlasya, o na ndwĩkathĩĩaa, 5o na ndwĩkaa ũndũ ũtaĩle, o na ndwĩmanthĩaa syĩndũ, o na ndũthataa, na ndũtalĩlaa ũthũku; 6ndũtanĩaa ũndũnĩ ũte ũlũngalu, ĩndĩ ũtanaa vamwe na ũla w'o; 7nũvw'ĩkaa maũndũ onthe, nĩwĩtĩkĩlaa maũndũ onthe, nĩwĩkwatasya maũndũ onthe, nĩwũmĩĩasya maũndũ onthe. 8Wendo ndũnyivaa o na ĩndĩĩ; ĩndĩ kwethĩwa kwĩ mawathanĩ, makavetwa; kwethĩwa kwĩ ithyomo, ikathela; kwethĩwa kwĩ ũmanyi, ũkavetwa. 9Nũndũ nĩtũmanyaa

kũvũthũ, na nĩtwathanaa kũvũthũ: 10ĩndĩ yĩla kĩũka kĩla kĩanĩu, kĩla kĩvũthũ kĩkavetwa. 11Yĩla naĩ kana, naneenaa ta kana, namanyaa ta kana, nasũanĩaa ta kana: ĩndĩ yu nĩtw'ĩkĩte mũndũ mũima, nĩnĩvetete maũndũ ma wana. 12Nũndũ ĩvinda yĩĩ twĩona ta kĩsisyonĩ kĩ menyenyi; ĩndĩ ĩvinda yĩu tũkoona ũthyũ kwa ũthyũ: yu nĩnĩsĩ kũvũthũ; ĩndĩ ĩvinda yĩu ngamanya vyũ, o ũndũ nakwa neesĩkĩwe vyũ. 13Ĩndĩ yu kwĩkalĩte mũĩkĩĩo, na wĩkwatyo, na wendo, asu atatũ; na mũnene wa asu nĩ wendo.

1 AKOLINTHO 14

Mĩthĩnzĩo ya wathani na ũneeni wa "ithyomo"

1 Atĩĩai wendo; na endai mũno mĩthĩnzĩo ya veva, ĩndĩ mbee nĩ kana mũtonye kwathana. 2Nũndũ ũla ũneenaa na kĩthyomo ndeũneena na andũ, ĩndĩ aneenaa na Ngai; nũndũ vai mũndũ ũnũkwĩw'a; ĩndĩ nthĩnĩ wa veva wake aneenaa nzama. 3Ĩndĩ ũla wathanaa aneenaa na andũ maũndũ ma kũmakaa, na kũmataa, na kũmakiakisya. 4Ũla ũneenaa na kĩthyomo eyakaa mwene; ĩndĩ ũsu wathanaa akaa ĩkanisa. 5Na nĩenda inyw'onthe mũneene na ithyomo, ĩndĩ mbee, nĩ kavaa mwathane: na ũsu wathanaa nĩ mũnene kwĩ ũla ũneenaa na ithyomo, ate o akĩalyũla, nĩ kana ĩkanisa yĩtonye kwakwa. 6Ĩndĩ, ana-a-asa, ethĩwa nĩũka kwenyu ngĩneena na ithyomo, ngamũuna na kyaũ, ndeũneena nenyu na ũvuan'yo, kana na ũmanyi, kana na wathani, kana na kũmanyĩsya? 7O na syĩndũ ite na thayũ ila syĩ wasya, ethĩwa nĩ mũtũlilũ kana mbeve, ite mawasya me kĩvathũkan'yo, ũkamanyĩka ata wasya ũla ũkũvuvwa kana ũla ũkũingwa? 8Nũndũ ethĩwa soo ũkavuvwa wasya ũtesĩkĩe, nũũ ũla wĩyũmban'ya kũkita? 9Nenyu no ta ũu, mũteũneena na ũĩmĩ ndeto itonya ũmanyĩka na mĩtũkĩ, ũkamanyĩka ata ũndũ ũla ũũneenwa? Kũndũ mũkeethĩwa mũineena mana. 10Nĩkũtonya kwĩthĩwa ithyomo nyingĩ kũũ nthĩ, na kũi kĩmwe kĩte na ũvoo wakyo. 11Ĩndĩ ethĩwa ndyĩsĩ ũalyũlo wa wasya wa ũla ũnũũneena, ngeethĩwa nĩ ta mũndũ wa kĩthyomo kĩngĩ vala ũĩ, na ngĩneena nyie akeethĩwa ta mũndũ wa kĩthyomo kĩngĩ vala nĩĩ. 12O ta ũu inyw'ĩ, kwa kwĩthĩwa nĩmũkwenda mũno kwĩthĩwa na mĩthĩnzĩo ya veva, manthai nĩ kana mũtonye kwingĩvĩw'a kwondũ wa kwaka ĩkanisa. 13Kwondũ wa ũu ũla ũneenaa na kĩthyomo, navoye nĩ kana atonye kũkĩalyũla. 14Nũndũ ethĩwa nĩvoya na kĩthyomo, veva wakwa nũũvoya, ĩndĩ kũmanya kwakwa kũti ũsyao. 15Nĩ kyaũ ĩndĩ? Ngavoya na veva, na ngavoya na ũmanyi naw'o: ngaina na veva, na ngaina na ũmanyi naw'o. 16Na ĩngĩ ethĩwa wĩtaĩa na veva, ũsu ũtwĩe ataamanyĩw'a, akasya Amenĩ ata, kwondũ wa kũtũnga mũvea kwaku, nĩkwĩthiwa ndesi ũndũ ũkwasya? 17Nũndũ nĩ w'o nũtũngaa mũvea nesa, ĩndĩ ũsu ũngĩ ndekwakwa. 18Nĩmũtungĩa Ngai mũvea, nũndũ nĩneenaa na ithyomo kwĩ inyw'onthe: 19ĩndĩ ĩkanisanĩ nĩenda kũneena ndeto itano na ũmanyi wakwa, nĩ kana ndonye ũmanyĩsya angĩ nao, kwĩ kũneena ndeto ngili ĩkũmi na kĩthyomo.

20 Ana-a-asa, mũikethĩwe syana ilĩkonĩ syenyu: ĩndĩ kũla kwĩ ũthũkũ ĩthĩwaĩ tũũkenge, ĩndĩ kĩlĩkonĩ ĩthĩwai mwĩ aima. 21Mĩaonĩ nĩkũandĩkĩtwe, Nganeena na andũ aa na andũ me na ithyomo ĩtesĩkĩwe, na ilomo sya aenĩ; ĩndĩ o na neeka ũu, maikambĩw'a, eneena ũu Ngai. 22Kwondũ wa ũu ithyomo nĩ kwondũ wa wonan'yo, na ti kwondũ wa ala metĩkĩlĩte, ĩndĩ nĩ kwondũ wa ala matetĩkĩlĩte; ĩndĩ kwathana ti kwondũ wa ala matetĩkĩlĩte, ĩndĩ nĩ kwondũ wa ala metĩkĩlĩte. 23Ĩndĩ ethĩwa ĩkanisa yonthe nĩyũmbanĩte vamwe, na onthe maĩneena na ithyomo, na vaiũka vo andũ mataamanyĩw'a kana ala matetĩkĩlĩte, matiasya kana mwĩ na ndũũka? 24Ĩndĩ ethĩwa onthe nĩmekwathana, na vailika mũndũ ũtetĩkĩlĩte kana ũtaamanyĩw'a, nũnũũkanw'a nĩ onthe, na kũsilĩlwa nĩ onthe; 25maũndũ mavithe ma ngoo yake nĩmonanĩtw'e; na kwondũ wa ũu akavalũka na ũthyũ na kũmũthaitha Ngai na kũtavan'ya kana nĩ w'o Ngai e katĩ wenyu.

Vata wa mĩvango ũthaĩthinĩ

26 Nĩ kyaũ ĩndĩ, ana-a-asa? Mwoombana vamwe, kĩla mũndũ e na wathi wa savuli, e na ũmanyĩsyo, e na ũvuan'yo, e na kĩthyomo, e na ũalyũli. Maũndũ onthe nĩmekwe kwondũ wa kwaka. 27Ethĩwa mũndũ o na wĩva eneena na kĩthyomo, nĩkwĩthĩwe elĩ, kũikathonoke atatũ, na asu nao makĩatĩanĩa; na ũmwe naalyũle: 28ĩndĩ ethĩwa kũi mũalyũli, navindye ĩkanisanĩ; naneena na ngoo yake mwene, na Ngai. 29Na athani nĩmaneene elĩ kana atatũ, na ala angĩ nĩmavathũkan'ye. 30Ĩndĩ ethĩwa ũngĩ ũilyĩ nthĩ nũnũũvuanĩw'a ũndũ, ũsu wa mbee navindye. 31Nũndũ nĩmũtonya kwathana inyw'onthe, na ũmwe, nĩ kana onthe memanyĩsye, na ĩngĩ kana onthe matawe; 32na maveva ma athani nĩmew'aa athani; 33nũndũ Ngai ti Ngai wa kĩthokoan'yo, ĩndĩ nĩ wa mũuo.

O ũndũ kũilyĩ makanisanĩ onthe ma atheu, 34aka nĩmekale mavindĩtye ĩkanisanĩ: nũndũ mati na ũthei wa kũneena; ĩndĩ nĩmenyivye, o ũndũ mĩao ĩnĩkwasya nayo. 35Na ethĩwa nĩmekwenda ũmanya ũndũ o na wĩva, nĩmakũlye aũme moo ene nyũmbanĩ kwoo: nũndũ nĩ nthoni mũndũ mũka kũneena ĩkanisanĩ. 36Nĩ kyaũ? Ndeto ya Ngai yaumie kwenyu? Kana yamũvikĩe inyw'oka?

37 Ethĩwa mũndũ o na wĩva eĩtalĩlya mwene kwĩthĩwa nĩ mwathanĩ, kana nĩ wa vevanĩ, namanye nesa maũndũ asu ngũmũandĩkĩa, kana nĩ mwĩao wa Mwĩaĩi. 38Ĩndĩ ethĩwa mũndũ o na wĩva nde na ũmanyi, nĩethĩwe ate na ũmanyi.

39Kwondũ wa ũu, ana-a-asa, endai mũno kwathana, na mũikavatane kũneena na ithyomo. 40Ĩndĩ maũndũ onthe nĩmekwe ũndũ kwaĩle, maatĩanĩe.

1 AKOLINTHO 15

Ũthayũũkyo wa Klĩsto

1Na yu, ana-a-asa, nĩmũmanyĩthya ũla ũvoo mũseo ũla namũtavisye, ũla naw'o mwoosie, na ũla nthĩnĩ waw'o mũũngeme, 2na kwondũ waw'o nĩmũũtangĩĩwa, ethĩwa mwĩlũmya ndeto ĩla namũtavisye, ateo o mweetĩkĩlile

mana. 3Nũndũ mbee namũtavisye o ũla noosie nakwa: atĩ Klĩsto nĩwakwie kwondũ wa naĩ sitũ kwĩanana na maandĩko; 4na nĩwathikiwe; na kana nĩwathayũũkiw'e mũthenya wa katatũ kwĩanana na maandĩko; 5na nĩwamumĩlĩle Keva; na amaumĩlĩla ala ĩkũmi na elĩ; 6na ĩtina amaumĩlĩla ana-a-asa, andũ mbee wa maana atano, ĩvinda o yĩmwe, na aingĩ moo me o kw'o kũvika o na yu, ĩndĩ amwe nĩmakomete; 7na ĩtina wa ũu nĩwamumĩlĩle Yakovo; na ĩndĩ amaumĩlĩla atũmwa onthe; 8na ĩtina wa onthe anumĩlĩla nyie, ta ũmwe ũsyaĩtwe ĩvĩnda yĩte ya w'o. 9Nũndũ nyie nĩ mũnini kwĩ atũmwa onthe, ũla ũtaĩle kwĩtwa mũtũmwa, nĩkwĩthĩwa nathĩnisye ĩkanisa ya Ngai. 10Ĩndĩ kwondũ wa mũmo wa Ngai nĩilyĩ o ũndũ ndilyĩ: na mũmo wake nanengiwe ndwaĩ wa mana; ĩndĩ nathĩnĩe wĩa mbee wa asu angĩ onthe; ĩndĩ ti nyie, nĩ mumo wa Ngai ũla waĩ vamwe nakwa. 11Ĩndĩ ethĩwa nĩnyie kana nĩo, nĩw'o tũtavanasya, na nĩw'o mweetĩkĩlile.

Ũthayũũkyo wa akw'ũ

12Na ethĩwa Klĩsto nũtavanaw'a kana nĩwathayũũkiw'e kuma kwa akw'ũ, amwe katĩ wenyu measya ata kana kũi kũthayũũkw'a kwa akw'ũ? 13Ĩndĩ ethĩwa kũi kũthayũũkw'a kwa akw'ũ, o na Klĩsto ndaathayũũkw'a: 14na ethĩwa Klĩsto ndaathayũũkw'a, kũtavan'ya kwitũ nĩ mana, na mũĩkĩĩo wenyu naw'o nĩ mana. 15Ĩĩ, o naitũ twonekete kwĩthĩwa ngũsĩ sya ũvũngũ sya Ngai; nĩkwĩthĩwa twaĩ ngũsĩ sya Ngai atĩ nĩwamũthayũũkisye Klĩsto: nake ndaamũthayũũkya, ethĩwa nĩ w'o kana akw'ũ maithayũũkaw'a. 16Nũndũ ethĩwa akw'ũ maithayũũkaw'a, o na Klĩsto ndaathayũũkw'a: 17na ethĩwa Klĩsto ndaathayũũkw'a, mũĩkĩĩo wenyu nĩ mana; na kũvika na yu mwĩ o naĩnĩ syenyu. 18Na ĩndĩ asu nao ala makomete nthĩnĩ wa Klĩsto nĩ au. 19Ethĩwa ithyĩ tũtw'ĩkĩte twĩkwatĩtye Klĩsto ũndũ wa thayũ ũũ w'oka, twĩ ma kwĩw'ĩwa tei mbee wa andũ angĩ onthe.

20 Ĩndĩ yuyu Klĩsto nĩwathayũũkiw'e kuma kwa akw'ũ, ũsyao wa mbee wa ala makomete. 21Nũndũ nĩkwĩthĩwa kĩkw'ũ nĩkyookie kwondũ wa mũndũ, kũthayũũka kwa akw'ũ nakw'o nĩkwookie kwondũ wa mũndũ. 22Nũndũ o ũndũ onthe makusaa nthĩnĩ wa Atamu, o ta ũu nthĩnĩ wa Klĩsto onthe makeethĩwa thayũ. 23Ĩndĩ nĩ kĩla mũndũ vandũ vake mwene: Klĩsto ũsyao wa mbee; na ĩtina nĩ ala ma Klĩsto, yĩla wĩũka. 24Na ĩndĩ mũminũkĩlyo ũkyũka, yĩla Klĩsto ũkamũnenga Ngai, nake nĩwe Asa, ũla ũsumbĩ; yĩla ũkethĩwa avetete kĩla ũnene na kĩla ũkũmũ na vinya. 25Nũndũ mũvaka asumbĩke e we, kũvika yĩla ũkamaia amaitha make onthe ungu wa nyaĩĩ syake. 26Mũmaitha wa mũminũkĩlyo ũla ũkanangwa nĩ kĩkw'ũ. 27Nũndũ, aiie syĩndũ syonthe syĩthĩwe wĩnyivyonĩ ungu wa nyaĩĩ syake. Ĩndĩ yĩla ũnũkwasya, Syĩndũ syonthe siĩtwe wĩnyivyonĩ, nĩkwenekee kana nde vo we ũla waiie syĩndũ syonthe wĩnyivyonĩ kwake. 28Na syĩndũ syonthe syaiwa wĩnyivyonĩ kwake, nĩvo ĩndĩ Mwana nake ũkaiwa wĩnyivyonĩ kwa ũla wiĩte syĩndũ syonthe ũnyivyonĩ kwake, nĩ kana Ngai ethĩwe syonthe nthĩnĩ wa syonthe.

29Kana makeeka ata ala mavatisawa kwondũ wa akw'ũ? Ethĩwa akw'ũ maithayũũkw'a nongi, mavatisawa kwondũ wa akw'ũ nũndũ wa kĩ? 30Na ithyĩ twĩ mũisyonĩ kĩla saa nũndũ wa kĩ? 31Ĩĩ, kwondũ wa kwĩkathĩĩa kũla nĩ nakw'o kwondũ wenyu nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ, Mwĩaĩi waitũ, ana-a-asa, nĩngusaa kĩla mũthenya. 32Ethĩwa nokitie na nyamũ sya kĩthekanĩ na ku Eveso, o tondũ andũ mekaa, ngaunwa nĩ kyaũ? Ethĩwa akw'ũ matithayũũkw'a, tũye na tũinyw'a, nĩkwĩthĩwa ũnĩ tũkakw'a. 33Mũikakengeke: Itindo nthũkũ nĩsyanangaa mwĩkalĩle mũseo. 34Amũkai mwĩke nesa, na mũikeke naĩ; nũndũ amwe matiũmũmanya Ngai: nĩneena ũu nĩmũsonokye.

35Ĩndĩ kũkeethĩwa ũmwe wĩasya, Akw'ũ mathayũũkaw'a ata? Nao mokaa na mwĩĩ ũilyĩ ata? 36Wĩ mũtumanu, we; kĩla ũvuĩaa kĩinengawe thayũ kĩtanakw'a: 37na kĩla ũvuĩaa, ndũvuĩaa mwĩĩ ũla ũkethĩwa vo, ĩndĩ no mbeke nthei, o na yethĩwa nĩ ya nganũ, kana ya mũthemba ũngĩ; 38ĩndĩ Ngai amĩnengae mwĩĩ o tondũ wendaa, na kĩla mbeke mwĩĩ wayo, 39Nyama syonthe ti nyama ĩmwe: ĩndĩ ve nyama ĩmwe ya andũ, na ve nyama ĩngĩ ya nyamũ, na nyama ĩngĩ ya nyũnyi, na ĩngĩ ya makũyũ. 40Na ĩngĩ kwĩ mĩĩ ya ĩtunĩ, na mĩĩ ya nthĩ: ĩndĩ ũtheu mũtisu wa ĩla ya ĩtũnĩ nĩ ũmwe, na ũtheu mũtisu wa ĩla ya nthĩ nĩ ũngĩ. 41Kwĩ ũtheu mũtisu ũmwe wa syũa, na ũngĩ wa mwei, na ũngĩ wa ndata; nũndũ kwĩ kĩvathũkan'yo kya ũtheu mũtisu ndatanĩ ĩmwe na ĩla ĩngĩ. 42Kũthayũũkw'a kwa akw'ũ no ta ũu. Mwĩĩ nũvandawa ũla woaa; nũthayũũkaw'a na mwĩkalĩle ũte wa kwoa: 43nũvandawa ũte na ndaĩa; nũthayũũkaw'a wĩ na ndaĩa: nũvandawa wĩ mwonzu; nũthayũũkaw'a wĩ na vinya: 44nũvandawa mwĩĩ wa kĩ-mũndũ; nũthayũũkaw'a mwĩĩ wa veva. Ethĩwa kwĩ mwĩĩ wa kĩ-mũndũ, kwĩ mwĩĩ wa veva naw'o. 45O ta ũu naw'o nĩkũandĩkĩtwe, Mũndũ wa mbee, Atamu, atw'ĩka mũndũ wĩ thayũ, Atamũ wa mũminũkĩlyo atw'ĩka veva ũnenganae thayũ. 46Ĩndĩ ũla wa mbee tiw'o wa veva, ĩndĩ nĩ ũla wa kĩ-mũndũ; na ĩtina ũla wa veva. 47Nũndũ mũndũ wa mbee aumie mũthanganĩ, na nĩ wa nthĩ: mũndũ wa kelĩ aumie ĩtunĩ. 48O tondũ ũilyĩ ũsu wa nthĩ, asu ma nthĩ nao mailyĩ o ũu: na o tondũ ũilyĩ ũsu wa ĩtunĩ, asu ma ĩtũnĩ nao mailyĩ o ũu. 49Na tondũ twaĩ na mũvw'ano wa ũsu wa nthĩ, o ta ũu tũkeethĩwa na mũvw'ano wa ũsu wa itunĩ.

50 Na ĩndĩ ũla ngwasya nĩ ũũ, ana-a-asa, kana nyama na nthakame ititonya kũtiĩwa ũsumbĩ wa Ngai; o na kĩla kyanangĩkaa kĩtitonya kũtiĩwa kĩla kĩtanangĩkaa. 51Sisyai, nĩngũmũtavya nzama: Tũikakoma ithyĩ ithyonthe, ĩndĩ ithyonthe tũkaalyũkw'a, 52kavinda kanini, kũven'ya na kũsalukya, ũivuvwa soo wa mũminũkĩlyo: nũndũ soo ũkauuma, na akw'ũ makathayũũkw'a na wũmbe ũtanangĩkaa, naitũ tũkaalyũkw'a. 53Nũndũ mũvaka wũmbe ũũ wanangĩkaa ũvw'ĩkwe ũla ũtanangĩkaa, na ũũ ũkusaa ũvw'ikwe ũla ũtakusaa. 54Ĩndĩ yĩla ũũ wanangĩkaa

ũkavw'ĩkwa ũla ũtanangĩkaa, na ũũ ũkusaa ũkavw'ĩkwa ũla ũtakusaa, nĩvo ĩkakĩtĩka ĩla ndeto ĩandĩkĩtwe, Kĩkw'ũ nĩkĩmeletw'e nĩ kũkĩlw'a vinya. 55Kũĩva, kĩkw'ũ, kũkĩlya vinya kwakũ? Ũĩva, kĩkw'ũ, ũmoa waku? 56Ũmoa wa kĩkw'ũ nĩ naĩ; na vinya wa naĩ nĩ mwĩao: 57ĩndĩ mũvea nĩwĩthĩwe kwa Ngai, ũla ũtũnengae kũkĩlya kwondũ wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto. 58Kwondũ wa ũu, ana-a-asa endwa, ĩlũlũmĩlyei, mũteũthingithĩka, mũkĩthangaaa mũno mavinda onthe wĩanĩ wa Mwĩaĩi, nĩkwĩthĩwa nĩmwĩsĩ kana kũthĩnĩa wĩa kwenyu ti kwa mana nthĩnĩ wa Mwĩaĩi.

1 AKOLINTHO 16

Ũelo kwondũ wa etĩkĩli ngya ma Yelusaleme

1 Na yu ũndũ wa ũelo wenyu kwondũ wa atheu, o tondũ neaĩe makanisa ma Kalatia, inyw'ĩ nenyu ĩkai o ta ũu. 2Mũthenya wa mbee wa kyumwa, kĩla mũndu wa inyw'ĩ nĩethĩwe akia, o ũndũ ũnengetwe, nĩ kana kũikethĩwe kũela o yĩla nĩũka. 3Na nooka, ngatũma o ala mwĩnyuva na ũmanenga mavalũa, matwae ũelo wenyu Yelusaleme: 4na ethĩwa nakwa nĩnaĩlwe nĩ ũthi, makaendan'ya nakwa.

Maũndũ ma Vaulo mwene na ngethi ya mũtaanĩsyo

5 Ĩndĩ ngooka kwenyu, yĩla nĩĩsĩla Masetonia; nũndũ ngesĩla Masetonia; 6na nĩasya no kwĩthĩwa ngekalanga kwenyu, o na ĩvinda ya mbevo, nĩ kana inyw'ĩ mũnumaasye o kũla nĩthi. 7Nũndũ ndikwenda kwonana nenyu yu mbĩtĩte; nĩkwĩthĩwa nĩĩkwatya kwĩkalanga ĩvinda nenyu, Mwĩaĩi anenga ũthei. 8Ĩndĩ ngekala Eveso kũvika Vendekosito; 9nũndũ nĩvingũĩwe mũomo mũnene ũla waĩlĩte wa wĩa, na kwĩ nthũ nyingĩ.
10 Na ethĩwa Timotheo akooka, sisyai kana ethĩwe nenyu ate kũkĩa; nũndũ etethya wĩa wa Mwĩaĩi, o ũndũ nyie nakwa nĩtethasya: 11kũikethĩwe ĩndĩ mũndũ kũmũvũthya. Ĩndĩ mumaasyeĩ na mũuo, nĩ kana oke vala nĩĩ: nũndũ nĩmweteele oke na ala ana-a-asa. 12Ĩndĩ ũndũ wa Avolo mwana-a-asa, namwĩsũvie kaingĩ oke kwenyu vamwe na ana-a-asa: nake ndanenda kũka oyu; ĩndĩ akooka yĩla wĩona ũthei.
13 Syaĩĩsyai, ũngamai mwĩ alũmu mũĩkĩĩonĩ, ĩthĩwai aũme, ongelekai vinya. 14Maũndũ onthe ala mwĩkaa mekaei na wendano.
15 Na yũ nĩmwĩsũva, ana-a-asa (nĩmwĩsĩ ĩla nyũmba ya Sitevana, kana nĩ ũsyao wa mbee wa Akaia, namo meyiĩte ene kũmathũkũma atheu,) 16nĩ kana ĩnyw'ĩ nenyu mwĩnyivye ene kwa ala mailyĩ ũu, na kwa kĩla mũndũ ũtethasya ũla wĩa na kũũthĩnĩa. 17Nakwa nĩngũtana kwondũ wa kũka kwa Sitevana na Volitunato na Akaiko: nĩkwĩthĩwa nĩmeanĩsye ũla mũtaaĩanĩsya. 18Nũndũ nĩmambuũkĩtye veva wakwa o na maveva menyu: mamanyei ala mailyĩ ũu.
19 Makanisa ma Asia nĩmamũkethya. Akwila na Vilisika mamũkethya mũno nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, vamwe na ĩkanisa yĩla yĩ myũmbanĩ yoo. 20Ana-a-asa onthe nĩmamũkethya. Kethan'yai inyw'ĩ kwa inyw'ĩ na ũmumunyano mũtheu.
21 Nĩ ngethi yakwa, nyie Vaulo, na kw'oko kwakwa mwene. 22Ethĩwa mũndũ o na wĩva w'onthe ndeũmwenda Mwĩaĩi, nĩethĩwe anathema (ũalyũlo wayo nĩ, mũumanĩe). Malanatha (ũalyũlo wayo nĩ, Mwĩaĩi waitũ akilĩlye kũka). 23Mumo wa Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto nĩwĩthĩwe vamwe nenyu. 24Wendo wakwa nĩwĩthĩwe vamwe nenyu inyw'onthe nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ. Ameni.

2 AKOLINTHO

2 AKOLINTHO 1

Ngethi na kũtũnga mũvea

1 Vaulo, mũtũmwa wa Klĩsto Yesũ kwondũ wa kwenda kwa Ngai, na Timotheo mwana-a-asa waitũ, valũa ũũ witũ ũyĩvikĩe ĩkanisa ya Ngai yĩla yĩ Kolintho, vamwe na ala atheu onthe, ala me nthĩ yonthe ya Akaia: 2Mumo na mũuo nĩmethĩwe nenyu kuma kwa Ngai Asa waitũ na kwa Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto.

3 Nataĩwe Ngai, Ĩthe wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, Ĩthe wa matei na Ngai wa ũkiakisyo w'onthe; 4ũla ũtũkiakiasya mathĩnanĩ maitũ onthe, nĩ kana ithyĩ tũtonye kũmakiakisya ala me thĩnanĩ o na wĩva, na ũkiakisyo ũla ithyĩ naitũ tũkiakiaw'a naw'o nĩ Ngai. 5Nĩkwĩthĩwa o tondũ mathĩna ma Klĩsto mausũĩte ki kwitũ, o ta ũu ũkiakisyo witũ naw'o nĩwusũĩte ki kwondũ wa Klĩsto. 6Ĩndĩ ethĩwa nĩtũthĩnaw'a, nĩ ũndũ wa ũkiakisyo na ũtangĩĩo wenyu; kana ethĩwa nĩtũkiakiaw'a, nĩ ũndũ wa ũkiakisyo wenyu, ũla ũtethasya wĩa wa kũmĩĩsya mathĩna o ala naitũ tũthĩnaw'a nĩo: 7na wĩkwatyo witũ kwondũ wenyu nĩ mũlũmu, twĩsĩ kana o tondũ mwĩ osi ma mathĩna, o ta ũu mwĩ osi ma mokiakisyo. 8O na tũikwenda, ana-a-asa, mũlee ũmanya mathĩna ala matũkwatĩe nthĩ ya Asia, kana twaitavĩwe mũno, kũvĩta vinya witũ, o na twayĩtũka kwĩthĩwa thayũ: 9ĩĩ, ithyĩ ene nthĩnĩ waitũ tweewie ta tũte ndĩi ya kũlea ũkw'a, nĩ kana tũikeĩkĩĩe ithyĩ ene, ĩndĩ tũmũĩkĩĩe Ngai ũla ũthayũũkasya akw'ũ: 10ũla watwovoisye kũtumya kĩkw'ũnĩ kĩnene ta kyu, nake akatwovosya: we ũla tũmwĩkwatĩtye kana akatwovoasya: 11inyw'ĩ nenyu mũkĩtetheanĩsya kũvoya kwondũ witũ; nĩ kana, kwondũ wa mũthĩnzĩo ũla twanengiwe ithyĩ nũndũ wa andũ aingĩ, aingĩ matonye kũtũnga mũvea kwondũ witũ.

Ngoo ya kwenda kwa w'o kwa Vaulo

12 Nũndũ kwĩkathĩĩa kwitũ nĩ kũũ, ũkũsĩ wa wasya wa ngoo witũ, kana twekalile kũũ nthĩ, na mbee mũno nĩ kwenyu, twĩ na ũtheu na w'o wa ngoo wumĩte kwa Ngai, na ti na ũĩ wa mwĩĩ ĩndĩ mumonĩ wa Ngai. 13Nũndũ tũiũmũandĩkĩa maũndũ angĩ, no ala mũsomaa na kũmalĩkĩla, nakwa nĩnĩkwatĩtye kana mũkalĩkĩla kũvika mũminũkĩlyo: 14o tondũ nenyu mwatũlĩkĩle ithyĩ kũmwe, kana kĩtumi kya kwĩkathĩĩa kwenyu nĩ ithyĩ, o tondũ nenyu mwĩĩthĩwa kĩtumi kya kwĩkathĩĩa kwitũ, mũthenya wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ.

Ũtĩsyo wa ũthoki wake

15Na ngĩkwatya ũu, nenda kũka kwenyu mbee, nĩ kana mwone ũtethyo wa kelĩ; 16na ngĩvĩtĩla kwenyu kũvika nthĩ ya Masetonia, na ĩngĩ kuma Masetonia kũsyoka kwenyu, na ngyumaaw'a ĩngĩ nĩ inyw'ĩ kũthi Yutia. 17Ĩndĩ yĩla nasũanĩaa ũu, naĩ na mĩtwe ĩlĩ? Kana maũndũ ala nĩsũanĩaa, nĩsũanĩaa kwĩanana na mwĩĩ, kana kwakwa kwĩthĩwe ĩĩ na ĩĩ, na aiee na aiee? 18Ĩndĩ o tondũ Ngai wĩ kĩthito, ndeto yaitũ ĩla twamũtavisye ti ĩĩ na aiee. 19Nũndũ Mwana wa Ngai, Yesũ Klĩsto, ũla watavaniw'e kwenyu nĩ ithyĩ, nyie na Silivano na Timotheo, ndaĩ na ĩĩ na aiee, ĩndĩ nthĩnĩ wake nĩ ĩĩ. 20Nũndũ o ũndũ matho ma Ngai meana, nthĩnĩ wake nĩ ĩĩ: nayo Ameni nĩ kwondũ wake, nĩ kana Ngai ataĩwe kwondũ witũ. 21Ĩndĩ we ũla ũtũlũlũmĩlasya vamwe nenyu nthĩnĩ wa Klĩsto, na watwĩtĩkĩĩsye mauta, nĩ Ngai; 22nake nĩwe watũsiĩlile, na watũnengie ngwatĩlĩlyo, nayo nĩ Veva ngooni sitũ.

23 Ĩndĩ nyie nĩngũmũweta Ngai akũsĩĩe ngoo yakwa, kana naleile kũka Kolintho nũndũ wa ũmwĩw'ĩa tei. 24Ti ati twĩsumbĩkĩtye mũĩkĩĩonĩ wenyu, ĩndĩ twĩ atethya ma ũtanu wenyu; nũndũ nĩmũũngeme na ũlũmu kwondũ wa mũĩkĩĩo.

2 AKOLINTHO 2

1 Ĩndĩ nĩnatwie ũu nyie mwene, kana ndikoke kwenyu ĩngĩ nĩ na woo. 2Nũndũ ethĩwa nyie ngamwĩw'ĩthya woo, nũũ ũla ũkambĩw'ĩthya mũyo ate o ũla wĩw'ĩthĩtw'e woo nĩ nyie? 3Na nĩnaandĩkie ũndũ ũũ naw'o, nĩ kana, nooka, ndikew'ĩthw'e woo nĩ ala naĩle nĩ ũmatanĩa; ngĩmũĩkĩĩa inyw'onthe, kana ũtanu wakwa nĩ ũtanu wenyu inyw'onthe. 4Nũndũ namũandĩkĩe na methoi maingĩ nĩ na thĩna mwingĩ na kũũũya kwa ngoo; ti kana inyw'ĩ mwĩw'ĩthw'e woo, ĩndĩ nĩ kana mũmanye wendo ũla nĩ naw'o, ũndũ wingĩvĩte kwenyu.

Mũvĩtan'ya mwĩlilu atũngwe ĩkanisanĩ

5 Ĩndĩ ethĩwa ve ũmwe o na wĩva wew'ĩthanĩtye woo, ndaambĩw'ĩthya woo nyie, ĩndĩ ũndũ ũnini amwĩw'ĩthĩtye woo inyw'onthe (nĩ kana ndikamũvivinye mũno). 6Nĩwĩanĩe kwa mũndũ ta ũsu ũkan'yo ũla ũkanĩtw'e nĩ aingĩ; 7na inyw'ĩ ĩndĩ kavaa mũmũekee na kũmũkiakisya, nĩ kana mũndũ ũsu ndakaemelelwe kwondũ wa kwingĩvĩwa nĩ woo wake. 8Kwondũ wa ũu nĩngũmwĩsũva mũlũlũmĩlye wendo wenyu kwa ũsu. 9Nũndũ namũandĩkĩe kwondũ wa ũu, nĩ kana nĩmanye mwĩkalĩle wenyu, kana mwĩ ewi maũndũnĩ onthe. 10Ĩndĩ ũla mũmũekee ũndũ o na wĩva, nyie nakwa nĩngũmũekea: nũndũ ũla naekeie nyie, ethĩwa naekeie ũndũ o na wĩva, nĩnaekeie kwondũ wenyu mbee wa Klĩsto; 11nĩ kana tũikasesengwe nĩ Satani: nũndũ tũti ala matesĩ mosũanĩo make.

Matatwa na mokĩlan'yo ma Ũvoo Mũseo

12 Na yĩla navikie Teloa kwondũ wa ũvoo mũseo wa Klĩsto, na yĩla navingũĩwe mũomo nthĩnĩ wa Mwĩaĩi,

13veva wakwa ndwaausya nũndũ ndyaamwona Tito mwana-a-asa wakwa: ĩndĩ neanĩe nao, nauma nathi Masetonia.
14Ĩndĩ Ngai nakathwe, ũla ũtũtongoeasya mavinda onthe ũkĩlan'yonĩ nthĩnĩ wa Klĩsto, na ũla wonanĩlasya nthĩnĩ waitũ mũuke wa ũmanyi wake kũndũ kw'onthe.
15Nũndũ twi mũuke mũseo wa Klĩsto kwa Ngai, kũla kwĩ ala meũtangĩĩwa, na kũla kwĩ ala mekwaa; 16kwa amwe nĩ mũuke wumĩte kĩkw'ũnĩ kũthi kĩkw'ũnĩ; na kwa angĩ nĩ mũuke wumĩte thayũnĩ kũthi thayũnĩ. Na nũũ ũtonya kwĩanĩsya maũndũ aa? 17Nũndũ ithyĩ tũtiilyĩ ta aingĩ ala mathũkasya ndeto ya Ngai: ĩndĩ, twĩ ala ma w'o, ala matũmĩtwe nĩ Ngai, tũneenaa mbee wa Ngai nthĩnĩ wa Klĩsto.

2 AKOLINTHO 3

Ala matangĩĩwe nũndũ wa Vaulo

1 Nĩtũkwambĩlĩlya ĩngĩ kwĩĩkĩĩthya ithyĩ ene? Kana twĩ vata na mavalũa ma kũtũĩkĩĩthya maetwe kwenyu kana maume kwenyu tondũ amwe mekaa? 2Valũa witũ nĩ inyw'ĩ, ũandĩkĩtwe ngoonĩ sitũ, ũla wĩsĩkĩwe na ũsomawa nĩ andũ onthe; 3mũkyonanw'a kana mwĩ valũa wa Klĩsto, ũthũkũmĩtwe nĩ ithyĩ, ũla ũtaandĩkĩtwe na ingi, ĩndĩ na Veva wa Ngai ũla wĩ thayũ; na ti masengeanĩ ma mavia, ĩndĩ nĩ masengeanĩ ma ngoo sya nyama. 4Na wĩkwatyo ũsu twĩ naw'o ũmwelekele Ngai kwondũ wa Klĩsto: 5ti atĩ nĩtwĩanĩsye ĩthyĩ ene kũsũanĩa ũndũ o na wĩva ta wumĩte kwitũ; ĩndĩ wĩanĩsyo witũ wumaa kwa Ngai; 6ũla nake watwĩanĩsye twĩthĩwe athũkũmi ma ũtianĩo mweũ; ti wa ũandĩko, ĩndĩ nĩ wa veva; nũndũ ũandĩko nĩwũaa, ĩndĩ veva ũetae thayũ.

Ũtheu mũtisu wa Ũvoo Mũseo ũivw'ananwa na ũtheu mũtisu wa Mĩao

7 Ĩndĩ ethĩwa ũla ũthũkũmi wa kĩkw'ũ, waandĩkĩtwe ũvanĩtwe masengeanĩ ma mavia, wookie na ũtheu mũtisu, ũndũ ana ma Isilaeli matyaatonya kũketeea ũthyũ wa Mose kwondũ wa ũtheu mũtisu waw'o; na nĩ ũtheu mũtisu ũla wavĩtĩte: 8nĩ mbee veana ata ũthũkũmi wa veva kwĩthĩwa wĩ na ũtheu mũtisu kwĩ ũsu? 9Nũndũ ethĩwa ũthũkũmi wa ũsilĩlo wĩ na ũtheu mũtisu, ũthũkũmi wa ũlũngalu wĩ na ũtheu mũtisu kũvĩtũka mũno mbee. 10Nũndũ nĩ w'o ũla wataĩiwe ndwaĩ ũtaĩo ũndũnĩ ũũ, nũndũ wa ũtaĩo ũvĩtũkĩte mũno. 11Nũndũ ethĩwa ũla ũvĩtĩte waĩ na ũtaĩo, ũla wĩkalaa nũvĩtũkĩte mũno mbee.
12Kwondũ wa kwĩthĩwa twĩ na wĩkwatyo ta ũsu, twĩneena na ũkũmbaũ mũnene, 13na tũtitilyĩ ta Mose, ũla wavw'ĩkie ũthyũ wake suka mũvũthũ, nĩ kana ana ma Isilaeli maikaketeee mũminũkĩlyo wa ũndũ wavĩtĩte: 14ĩndĩ mosũanĩo moo maĩ momũ: na kũvika mũnthĩ ũũ, ũtianĩo wa tene ũkĩsomwa, suka ũsu wĩ o vo, ndwaavetwa; ĩndĩ nũvetawa nthĩnĩ wa Klĩsto. 15Ĩndĩ kũvika ũmũnthĩ, o yĩla mavuku ma Mose meũsomwa, suka ũsu nũvw'ĩkĩte ngoo syoo. 16Ĩndĩ ĩvinda o yĩla mũndũ wĩmwĩthyũũĩa Mwĩaĩi, suka ũsu nũvetawa. 17Ĩndĩ Mwĩaĩi nĩwe Veva; na vala ve Veva wa Mwĩaĩi, nĩvo ve ũthasyo. 18Ĩndĩ ithyonthe, na mothyũ mate mavw'ĩke tũkyona ũtheu mũtisu wa Ngai ta kĩsisyonĩ, nĩtũũalyũlwa na kwosa mũvw'ano ũsu, kuma ũtheu mũtisu kũvĩkĩa ũtheu mũtisu, o ta kuma kwa Mwĩaĩi, nake nĩwe Veva.

2 AKOLINTHO 4

Ũndũ ũthũkũmi wa Vaulo wailyĩ: ũtavan'yo wa ũkũmbaũ

1 Kwondũ wa ũu, nĩkwĩthĩwa twĩ na ũthũkũmi ũũ, o ũndũ twĩw'ĩwe tei, tũtiũteva: 2ĩndĩ nĩtũleete maũndũ mavithe ma nthoni, na tũtiendaa na ũseleke, kana kũvulan'ya ndeto ya Ngai na ũkengani: ĩndĩ na kwonan'ya ũla w'o, nĩtũkwĩĩkĩĩthya ene wasyanĩ wa ngoo wa kĩla mũndũ mbee wa Ngai. 3Ĩndĩ o na ethĩwa ũvoo mũseo witũ nĩ mũvw'ĩke, nĩ mũvw'ĩke kwa ala mekwaa: 4ala nthĩnĩ woo ila ngai ya nthĩ ĩno nĩyaĩtye mosũanĩo ma ala matetĩkĩlaa, nĩ kana kyeni kya ũtheu mũtisu wa ũvoo mũseo wa Klĩsto, nake nĩwe mũvw'ano wa Ngai, kĩikamaumĩlĩle. 5Nũndũ tũikwĩtavan'ya ithyĩ ene, ĩndĩ twĩtavan'ya Klĩsto Yesũ kana nĩwe Mwĩaĩi, na ithyĩ ene ta ngombo syenyu kwondũ wa Yesũ. 6Nĩkwĩthĩwa nĩ Ngai ũla waisye, Kyeni kĩkakena kuma kĩvindunĩ, nake nĩwakenie ngoonĩ sitũ, kũtũnenga kyeni kya ũmanyi wa ũtheu mũtisu wa Ngai ũthyũnĩ wa Yesũ Klĩsto.

Wonzu wa mũtũmwa na vinya wa Ngai

7 Ĩndĩ twĩ na ũthwĩĩ ũsu mĩionĩ ya mũthanga, nĩ kana vinya ũsu mũnene ũvĩtũkĩte wĩthĩwe wĩ wa Ngai, na ti kuma kwitũ; 8nĩtũlĩlĩĩlawa ngalĩ syonthe, ĩndĩ ti kũthyũlũlũkwa; nĩtũsũanĩawa, ĩndĩ ti kwĩyĩtũka: 9nĩtũatĩĩawa, ĩndĩ tũtiũtiwa; nĩtũvalũkawa nthĩ, ĩndĩ tũikwanangwa; 10mavinda onthe nĩtũkuaa kũawa kwa Yesũ mĩĩnĩ yaitũ nĩ kana thayũ wa Yesũ naw'o wonanw'e mĩĩnĩ yaitũ. 11Nũndũ ithyĩ ala twĩ thayũ tũnenganawe tũkw'e mavinda onthe kwondũ wa Yesũ, nĩ kana thayũ wa Yesũ naw'o wonanw'e mĩĩnĩ yaitũ ĩla ĩkusaa. 12Kwa ũu ĩndĩ, kĩkw'ũ nĩkĩtethasya wĩa nthĩnĩ waitũ, ĩndĩ nthĩnĩ wenyu nĩ thayũ. 13Ĩndĩ nũndũ twĩ na veva wa ũla mũĩkĩĩo, kwĩanana na ũndũ kũandĩkĩtwe, Nĩneetĩkĩlile, na kwondũ wa ũu nĩnaneenie; naitũ nĩtũkwĩtĩkĩla, na kwondũ wa ũu naitũ nĩtũneenaa; 14twĩsĩ kana we ũla wamũthayũũkisye Mwĩaĩi Yesũ akatũthayũũkya ithyĩ naitũ vamwe na Yesũ, na kũtũnengane vamwe nenyu. 15Nũndũ maũndũ onthe nĩ kwondũ wenyu, nĩ kana mumo, ũkingĩvw'a kwondũ wa aingĩ, ũtume mũvea wingĩvw'a nĩ kana Ngai ataĩwe.

Thĩna wa kavinda na ũtaĩo ũtathimika wa tene na tene

16 Kwondũ wa ũu tũtiũteva; ĩndĩ o na ethĩwa mũndũ ũũ waitũ wa mwĩĩ nũnũkwoa, ĩndĩ mũndũ waitũ wa nthĩnĩ nĩweũvaw'a kĩla mũthenya. 17Nũndũ thĩna ũũ witũ mũvũthũ, ũla wa kavinda kanini, nũtethasya wĩa mbee na mbee mũno wa utũetee ũtaĩo ũtathimĩka wa tene na tene; 18tũteũsyaĩĩsya syĩndũ ila syonekaa, ĩndĩ tũkĩsyaĩĩsya syĩndũ ila itonekaa: nũndũ syĩndũ ila

syonekaa no sya kavinda; ĩndĩ syĩndũ ila itonekaa nĩ sya tene na tene.

2 AKOLINTHO 5

1 Nũndũ nĩtwĩsĩ kana ethĩwa wĩkalo ũũ witũ wa ĩeema wa kũũ nthĩ ũkaanangĩka, twĩ na mwako ũngĩ wumaa kwa Ngai, nyũmba ĩtakĩtwe na moko, ya tene na tene, ĩtunĩ. 2Nũndũ nĩ w'o, wĩkalonĩ ũũ nĩtũlumaa, tũkyenda mũno mbee kũvw'ĩkwa wĩkalo ũla wumaa ĩtunĩ: 3nĩ kana twavw'ĩkwa tũtikoneka twĩ athei. 4Nũndũ nĩ w'o, ithyĩ ala twĩ wĩkalonĩ ũũ nĩtũlumaa, naw'o nĩ kũitavĩwa; ti kwĩthĩwa nĩtũkwenda kũvuũwa, ĩndĩ twĩenda mũno kũvw'ĩkwa, nĩ kana ũsu ũkusaa ũmelw'e nĩ thayũ. 5Na ũla watũseũvisye kwondũ wa ũndũ ũsu nĩ Ngai, ũla watũnengie ngwatĩlĩlyo, nayo nĩ Veva. 6Na ĩndĩ nĩkwĩthĩwa matukũ onthe twĩ na ũkũmbaũ, na kũmanya kana, yĩla twĩ vaa nthĩnĩ wa mwĩĩ, tũti kwa Mwĩaĩi: 7(nũndũ tũkinyaa kwa kũĩkĩĩa, ti kwa kwona;) 8nĩngwasya twĩ na ũkũmbaũ mũnene, naitũ nĩtwĩtĩkĩle kavaa tũikethĩwe vo nthĩnĩ wa mwĩĩ, twĩthĩwe vamwe na Mwĩaĩi. 9Kwondũ wa ũu naitũ nĩtũkwĩthangaasya, ethĩwa twi mwĩĩnĩ kana ethĩwa tũti nthĩnĩ waw'o, twĩthĩwe twĩ andũ ma kũmwendeeasya we. 10Nũndũ ithyĩ ithyonthe nĩtũkaumĩlw'a mbee wa kĩvĩla kya sila kya Klĩsto; nĩ kana kĩla mũndũ ose maũndũ ala meekiwe e nthĩnĩ wa mwĩĩ, kwĩanana na ũndũ wekie, o na ethĩwa nĩ ũseo kana ũthũku.

Wendo wa Klĩsto, kĩthing'ĩĩsyo kitũ na vinya witũ

11 Ĩndĩ tũkĩmanya kũmũkĩa Mwĩaĩi, twĩmanzanza andũ, ĩndĩ nĩtwonanĩtw'e kwa Ngai; nakwa nĩnĩkwatĩtye kana nĩtwonanĩtw'e naw'o nthĩnĩ wa mawasya ma ngoo menyu. 12Tũikwĩĩkĩĩthya ene ĩngĩ mbee wenyu, ĩndĩ nĩtũũmũnenga ũthei wa kwĩkathĩĩa kwondũ witũ, nĩ kana mwĩthĩwe na ũndũ wa ũmasũngĩa ala mekwĩkathĩĩa maũndũnĩ ala monekaa nĩ andũ, na ti ala ma ngoonĩ. 13Nũndũ o na ethĩwa kĩlĩko kitũ nĩkyaĩte, nĩ kwondũ wa Ngai; kana ethĩwa twĩ nakyo, nĩ kwondũ wenyu. 14Nũndũ wendo wa Klĩsto nũũtũthing'ĩĩsya; nĩkwĩthĩwa twĩona atĩ ũmwe nĩwakwie kwondũ wa onthe, kwondũ wa ũu onthe nĩmakwie; 15nake nĩwamakwĩĩe onthe, nĩ kana ala me thayũ maikethĩwe naw'o ĩngĩ kwondũ woo ene, ĩndĩ no kwondũ wake ũla wakwie na athayũũka ĩngĩ kwondũ woo.

Thayũ mweũ nthĩnĩ wa Klĩsto

16Na kwa ũu kuma yu tũimwĩsĩ mũndũ kĩ-mwĩĩ: o na ethĩwa nĩtwamũmanyĩte Klĩsto kĩ-mwĩĩ, ĩndĩ yu tũtiũmũmanya ũu ĩngĩ. 17Na kwa ũu ethĩwa mũndũ o na wĩva e nthĩnĩ wa Klĩsto, nĩ kyũmbe kyeũ: maũndũ ala makũũ nĩ mavĩtu; sisyai, nĩmatw'ĩkĩte meũ. 18Ĩndĩ maũndũ onthe nĩ ma Ngai, ũla watwĩw'anĩthye nake mwene kwondũ wa Klisto, na watũnengie ũthũkũmi wa wĩw'anĩthyo; 19naw'o nĩ ũũ, Ngai aĩ nthĩnĩ wa Klĩsto, aimĩw'anĩthya nthĩ nake Klĩsto, aimĩw'anĩthya nthĩ nake mwene, ateũmatalĩla andũ mavĩtyo moo, na nũtwĩkĩĩte nthĩnĩ waitũ ĩla ndeto ya kwĩw'anĩthya.

Ũtũmane wa wĩw'anĩthyo

20 Na ĩndĩno twĩ atũmwa kwondũ wa Klĩsto, o ta Ngai ũnũkwĩsũvanĩla kwitũ: nitũũmwĩsũva kwondũ wa Klisto, mwĩw'anithw'e na Ngai. 21Ũla ũtaamanya naĩ amũtwie kwĩthĩwa naĩ kwondũ witũ; nĩ kana ithyĩ tũtw'ĩke ũlũngalu wa Ngai nthĩnĩ wake.

2 AKOLINTHO 6

1 Na ĩndĩ tũkĩtethan'ya vamwe nake twĩmwĩsũva mũikose mumo wa Ngai mana 2(nũndũ we easya,
Nĩnakwĩwie ĩvinda yĩla yĩtĩkĩlĩtwe,
Na mũthenya wa ũtangĩĩo nĩnaũtethisye:
sisyai, yĩĩ nĩyo ĩvinda yĩtĩkĩlĩtwe; sisyai, mũthenya wa ũtangĩĩo no yu): 3mũteũete ũndũ o na wĩva wa ũlulutĩkya, nĩ kana ũthũkũmi ũũ witũ ndũkawetwe naĩ; 4ĩndĩ maũndũnĩ onthe nĩtũkwĩĩkĩĩthya, ta athũkũmi ma Ngai, nthĩnĩ wa wũmĩĩsyo mwingĩ, na mathĩna, na mavata, na monyamao, 5na makũnwa, na kwovwa kolokolonĩ, na ituu, na thĩna wa mawĩa, na kũsyaĩĩsya, na kũtĩĩa kũya; 6na ũtheu, na ũmanyi, na wũmĩĩsyo, na ũseo, na nthĩnĩ wa Veva Mũtheu, na wendo ũte na wangangan'yo, 7na ndeto ya w'o, na vinya wa Ngai; kwondũ wa mĩio ya kaũ ya ũlũngalu kw'okonĩ kwa aũme na kw'okonĩ kwa aka. 8Ethĩwa nĩtũũtaĩwa kana kũtataĩwa, kũwetwa naĩ kana nesa; ta twĩ akengani, na kaĩ twĩ ma w'o; 9ta twĩ ala matesĩkĩwe, na kai twĩsĩkĩwe mũno; ta tũkusaa, na kaĩ twĩ thayũ; ta tũkũnawa, na kaĩ tũtyũawa; 10ta twi na kĩmako, na kaĩ tũtanaa mavinda onthe; ta twĩ ngya, na kaĩ tũmathuasya aingĩ; ta tũte kĩndũ, na kaĩ twĩ na syĩndũ syonthe.

Kwĩtya wendo wa atangĩĩwa

11 Makanyw'a maitũ nĩmwathamĩwe, inyw'ĩ Akolintho, ngoo sitũ ninenevetw'e. 12Ti inyw'ĩ mwaĩte va kwendelwa ngoonĩ sitũ, ĩndĩ ngoo syenyu nĩsyo syaĩte va kwendanĩla. 13Ĩndĩ nenevai ngoonĩ syenyu mũtũĩve kĩthemba o kyu (nĩneena ta ngũneena na syana syakwa).

Ũkan'yo ũndũ wa ũnyanya na ala mate etĩkĩli

14 Mũtikovanĩw'e ĩsoki yĩmwe na ala mate etĩkĩli: nũndũ ũlũngalu na ũthũku wĩ mũamba mwaũ? Kana kyeni kĩ na mũamba mwaũ na kĩvindu? 15Na Klĩsto e na mũamba mwaũ na Veliali? Na ũla wĩtĩkĩlĩte e na kĩanda kyaũ vamwe na ũla ũtetĩkĩlĩte? 16Na ĩkalũ ya Ngai yĩ na wĩw'ano mwaũ na mĩvw'anano? Nũndũ ithyĩ twĩ ĩkalu ya Ngai ũla wĩ thayũ; o tondũ Ngai waisye, Ngekalaa nthĩnĩ woo, na kũendaa nthĩnĩ woo; na ngeethĩwa Ngai woo, namo makeethĩwa andũ makwa. 17Kwondũ wa ũu
Umai katĩ woo, na mwĩthĩwe mwĩvathanĩte nao,
eneena ũu Mwĩaĩi,
Na mũikakiite kĩndũ kĩvuku;
Nakwa ngamwosa,
18 Na ngeethĩwa ĩthe wenyu,
Na inyw'ĩ mũkeethĩwa ana makwa, aũme na eĩtu,
eneena ũu Mwĩaĩi, Mwene Vinya W'onthe.

2 AKOLINTHO 7

1Kwondũ wa kwĩthĩwa twĩ na matho aa, endwa, twĩthesye ene ũvuku w'onthe wa mwĩĩ na wa ngoo, tũkĩanĩsya ũtheu nthĩnĩ wa kũmũkĩa Ngai.

Kyeva, na ũkiakisyo ũndũ wa kũka kwa Tito

2 Tũvingũĩei ngoo syenyu: tũimwĩkite mũndũ naĩ, tũiaathũkya mũndũ, tũiaasesenga mũndũ. 3Ndiũneena ũu nĩmũsilĩle inyw'ĩ: nũndũ nambie ũneena, kana mwĩ nthĩnĩ wa ngoo sitũ tũkw'e vamwe na twĩthĩwe thayũ vamwe. 4Kũneena kwakwa nenyu kwĩ na ũkũmbaũ mũnene, kwĩkathĩĩa kwakwa kwondũ wenyu nĩ kũnene: nusũĩtwe nĩ ũkiakisyo, na thĩnanĩ witũ w'onthe nusũĩtwe nĩ ũtanu ki, ũketĩka.

5 Nũndũ o yĩla twavikie Masetonia mĩĩ yaitũ ndĩaĩ na ũthũmũo, ĩndĩ nĩtwathĩnaw'a ngalĩ syonthe; ũtee kwaĩ kaũ, na nthĩnĩ kwaĩ w'ĩa. 6Ĩndĩ vamwe na ũu Ngai, ũla ũkiakiasya, ala mavinyĩwe, nĩwe watũkiakiisye nũndũ wa Tito kũka; 7na ti ũndũ wa kũka kwake kw'oka, ĩndĩ ũndũ wa ũkiakisyo naw'o ũla ũkiakiĩtw'e nĩ inyw'ĩ, akĩtũtavya ũndũ wa mea menyu maingĩ, na kĩĩo, na kĩthing'ĩĩsyo kyenyu kwondũ wakwa; nakwa neethĩwa ngĩtana mũno mbee. 8Nũndũ o na ethĩwa namwĩw'ĩthisye woo na valũa wakwa, ndikwĩlila: o na ethĩwa nĩneelilile (nũndũ nĩngwona kana valũa ũsu nĩwamwĩw'ĩthisye woo, o na kau no kavinda), 9yu nĩngũtana, ti ũndũ mweew'ĩthiw'e woo, ĩndĩ nũndũ mwew'ĩthĩw'e woo kũvika ũalyũlo wa ngoo; nũndũ mwew'ĩthiw'e woo ũla Ngai wendete, nĩ kana mũikone wasyo kwondũ witũ ũndũnĩ o na wĩva. 10Nũndũ woo ũla Ngai wendete ũetae ũalyũlo wa ngoo kũvika ũtangĩĩo, naw'o nĩ ũalyũlo ũtaetae kwĩlila: ĩndĩ woo wa nthĩ ũetae kĩkw'ũ. 11Nũndũ sisyai ũndũ ũũ, kwĩw'ĩthw'a woo kũla Ngai wendete, ũndũ kwaetie kwĩsũvĩa kũnene nthĩnĩ wenyu, ĩĩ, na kwĩkaĩĩa, ĩĩ, na kũthata, ĩĩ, na kũkĩa, ĩĩ, na mea, ĩĩ, na kwĩthing'ĩĩsya, ĩĩ, na kũĩvanĩsya! Kĩla ũndũnĩ nĩmwĩyonanĩtye kwĩthĩwa mwĩ atheu ũndũnĩ ũsu. 12Na ĩndĩ o na ethĩwa nĩnamũandĩkĩe, ndyaamũandĩkĩa kwondũ wa ũsu wekĩte naĩ, o na ti ũndũ wa ũla wekĩtwe naĩ, ĩndĩ nĩ kana kĩthing'ĩĩsyo kyenyu kwondũ witũ kyoneke kwenyu mbee wa Ngai. 13Kwondũ wa ũu nĩtwakiakiiw'e: na kũkiakiw'anĩ kwitũ twatanie mũno mbee kwondũ wa ũtanu wa Tito, nũndũ veva wake nũvuũkĩtw'e nĩ inyw'ĩ inyw'onthe. 14Nũndũ ethĩwa nĩneekathĩĩe kwake ũndũnĩ ũmwe kwondũ wenyu, ndyaasonokw'a; ĩndĩ o ũndũ twamũtavisye maũndũ onthe w'o, o ta ũu kwĩkathĩĩa kwitũ nakw'o kũla nakathĩĩaa mbee wa Tito kwoonekie nĩ kwa w'o. 15Na wendo wake wa ngoo wingĩvĩte mũno kwenyu, yĩla ũnũũlilikana wĩwi wenyu inyw'onthe, ũndũ mwamwosie na w'ĩa na kũtetema. 16Nĩngũtana nũndũ maũndũnĩ onthe nĩ na ũnyiau mwingĩ kwondũ wenyu.

2 AKOLINTHO 8

Ũelo kwondũ wa etĩkĩli ngya ma Yelusaleme

1 O na ĩngĩ, ana-a-asa, twĩmũtavya mumo wa Ngai ũla ũnenganĩtwe makanisanĩ ma Masetonia; 2ũndũ wa kũtatwa na monyamao maingĩ, wingĩ wa ũtanu woo na ũkya woo mũnene waingĩvie mũno kũvika ũthwii wa ũlau woo. 3Nũndũ nĩngũmakũsĩĩa, kana kwĩanana na ũndũ maĩ matonya, ĩĩ, na mbee wa kũtonya kwoo, nĩmanenganie na kwenda kwa ngoo syoo ene, 4makĩtũthing'ĩĩsya vamwe na kũtwĩsũva mũno ũndũ wa mumo ũũ na mũamba wa ũthũkũmi ũũ kwa atheu: 5na ti tondũ twaasya, ĩndĩ mbee nĩmeenenganie ene kwa Mwĩaĩi, na kwitũ, o tondũ Ngai wendete. 6Kwa ũu twamũtaie Tito, kana o ũndũ wambĩlĩlye mbee, o ta ũu eanĩsye nthĩnĩ wenyu mumo ũũ naw'o. 7Ĩndĩ o tondũ mwingĩvĩwe mũno maũndũnĩ onthe, mũĩkĩĩonĩ, na kũneenanĩ, na ũmanyinĩ, na kĩthing'ĩĩsyonĩ kyonthe, na wendonĩ wenyu kwa ithyĩ, sisyai kana mwingĩvĩwe mumonĩ ũũ naw'o.

Ngelekan'yo ya Yesũ

8Ndiũneena na kwĩaa, ĩndĩ nĩngũtata w'o wa wendo wenyu kwa kĩthing'ĩĩsyo kya angĩ. 9Nũndũ nĩmũũmanya mumo wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, kana, o na kau aĩ mũthwii, atw'ĩka ngya kwondũ wenyu, nĩ kana inyw'ĩ kwondũ wa ũkya wake mũtonye ũtw'ĩka athwii. 10Na ũndũnĩ ũu nĩmũtavya ũndũ ngwona: nũndũ ũũ nũmwaĩle inyw'ĩ, ala mwambĩlĩlye mbee, yu mũminĩte mwaka, na ti kwĩka kw'oka, ĩndĩ nĩ kwĩka na kwenda nakw'o. 11Ĩndĩ yu ĩanĩsyai kwĩka nakw'o; nĩ kana ũndũ mweeyũmbanĩtye kwenda, o ta ũu mwĩanĩsye kwĩka kwĩanana na ũndũ mũtonya. 12Nũndũ kweethĩwa kwĩ ngoo ĩyũmbanĩtye, nĩkwĩtĩkĩlawa kwĩanana na kĩla mũndũ wĩ nakyo, ti kwĩanana na kĩla mũndũ ũte nakyo. 13Nũndũ ndikwasya ũu kana angĩ mathũmũe na inyw'ĩ mũthĩne: 14ĩndĩ nĩkwĩthĩwe kwĩanan'ya: ĩvinda yĩĩ kusũa kwenyu kũtethye kũnyivĩwa kwoo, nĩ kana kusũa kwoo kũtethye kũnyivĩwa kwenyu: nĩ kana mwĩanan'ye: 15o ũndũ kũandĩkĩtwe, Ũla wombanisye mwingĩ ndaatialya; na ũla wombanisye mũnini ndaanyivĩwa.

Ũtũme na ũthũkũmi wa Tito na angĩ

16Ĩndĩ Ngai nataĩwe, ũla wĩkĩaa kĩthing'iĩsyo kyu kwondũ wenyu ngoonĩ ya Tito. 17Nũndũ nĩwosie ũtao witũ; ĩndĩ nĩkwĩthĩwa we mwene aĩ na kĩthing'ĩĩsyo kingĩ mũno, ooka kwenyu kwa kwenda kwake mwene. 18Naitũ tũmũtũmanĩsye na mwana-a-asa ũsu, ũla nguma yake ũvoonĩ mũseo ĩnyaĩĩkĩte makanisanĩ onthe 19o na ti ũu w'oka, ĩndĩ anyuvĩtwe nĩ makanisa asu athi vamwe naitũ ũthũkũminĩ wa moelo nĩ kana Mwĩaĩi ataĩwe, na kwonan'ya kwĩyũmban'ya kwitũ; 20tũkĩsũvĩa, mũndũ o na wĩva ndakatwilĩĩle mavĩtyo ũlaunĩ ũũ ũthũkũmawa nĩ ithyĩ: 21nũndũ twĩsũanĩa maũndũ ala maĩlu, ti mbee wa Ngai weka, ĩndĩ o na mbee wa andũ. 22Naitũ tũmũtũmĩte mwana-a-asa waitũ vamwe nao, ũla tũmwonete kaingĩ e kĩthing'ĩĩsyo maũndũni maingĩ, ĩndĩ yu e kĩthing'ĩĩsyo mũno mbee, nũndũ wa kũĩkĩĩa kũnene kũla ũmũĩkĩĩe inyw'ĩ. 23Na ethĩwa mũndũ nũnũũkũlya ũndũ wa Tito, we e mũamba nakwa na nĩ mũtethya wa wĩa vamwe nakwa kwondũ wenyu; na ethĩwa mũndũ nũnũũkũlya ũndũ wa ana-a-asa maitũ, nao nĩ atũmwa ma makanisa, na nĩmo

matumaa Klĩsto ataĩwa. 24Kwondũ wa ũu monesyei mbee wa makanisa w'o wa wendo wenyu na wa kwĩkathĩĩa kwitũ kwondũ wenyu.

2 AKOLINTHO 9

1 Nũndũ ũndũ wa ũthũkũmi kwondũ wa ala atheu, ndi na vata wa ũmũandĩkĩa: 2nũndũ nĩnĩsĩ kwĩyũmban'ya kwenyu, kũla ngwĩkathĩĩa nũndũ wakw'o ngalĩ ĩla yenyu kwa ala ma Masetonia, kana andũ ma Akaia nĩmeyũmbanĩtye mwaka mũima; na ũthangaau wenyu nũthangaaĩtye aingĩ mũno moo. 3Ĩndĩ namatũma ana-a-asa, nĩ kana kwĩkathĩĩa kwitũ kwondũ wenyu kũtikatw'ĩke kwa mana ũndũnĩ ũũ; nĩ kana mwĩthĩwe mwĩyũmbanĩtye, o ũndũ naisye: 4nĩ kana kũikethĩwe kwa ũndũ o na wĩva, ethĩwa andũ ma Masetonia makookan'ya nakwa na kũmwona mũteyũmbanĩtye, ithyĩ tũsonoke ũndũ wa kũĩkĩĩa kũla twamũĩkĩĩe (tũikwasya nĩ inyw'ĩ mwĩsonoka). 5Ĩndĩ nonie nĩnaĩlwe nĩ kũmesũva ana-a-asa asu, nĩ kana maendae mbee kũvika kwenyu, na kũmban'ya ũla mũthĩnzĩo wenyu wathanĩtwe, nĩ kana wĩthĩwe wũmbanĩtw'e ũndũ waĩle mũthĩnzĩo, na ti kumw'a na vinya.

Kũnengane na ũlau mũthĩnzĩo wa Ngai nthĩnĩ wa Klĩsto

6 Ĩndĩ nĩneena ndeto ii, Ũla ũvuĩaa nini akethaa nini; na ũla ũvuĩaa nyingĩ akethaa nyingĩ. 7Kĩla mũndũ nĩeke o tondũ utw'ĩte ngoonĩ yake: ti kwa kulea kwenda, kana kwa kũingĩĩw'a: nũndũ Ngai endete mũndũ ũnenganae na ũtanu. 8Na Ngai nũtonya kwingĩvya mumo w'onthe kwa inyw'ĩ; nĩ kana inyw'ĩ, mwĩanĩwe vyũ mavinda onthe maũndũnĩ onthe, mwingĩve kĩla wĩanĩ mũseo: 9o tondũ kũandĩkĩtwe,

Nũvuĩĩte, nũnengete ngya;
Ũlũngalu wake nĩwĩkalaa tene na tene.

10 Na ũla ũnengae mũvuĩi mbeũ na kĩmũtũ kya kũya, akamũnenga na kwingĩvya mbeũ syenyu sya ũvuĩaa, na akaingĩvya mosyao ma ũlũngalu wenyu: 11mwĩthĩwe mũthuĩtw'e maũndũnĩ onthe kũvika ũlau w'onthe, ũla kwondũ wa wĩa witũ ũtumaa Ngai atũngĩwa mũvea. 12Nũndũ kwĩka kwa ũthũkũmi ũũ kũtyĩanĩasya mavata ma ala atheu kw'oka, ĩndĩ nakw'o nĩkwingĩvasya mĩvea kwa Ngai: 13nũndũ makĩmũosya na ũthũkũmi ũũ mamũtaĩaa Ngai kwondũ wa wĩwi wa kumbũla kwenyu kwa ũvoo mũseo wa Klĩsto, na kwondũ wa ũlau wa ũelo wenyu kwamo na kwa andũ onthe; 14nao ene, makĩsũvana kwondũ wenyu, me na mea nenyu mũno nũndũ wa mumo wa Ngai ũla wingĩvĩte mũno nthĩnĩ wenyu. 15Ngai natũngĩwe mũvea kwondũ wa mũthĩnzĩo wake ũtaweteka.

2 AKOLINTHO 10

Vaulo aitavan'ya ũkũmũ wake wumaa kwa Ngai

1 Na yu, nyie Vaulo mwene, nĩngũmwĩsũva na wĩnyivyo na ũuu wa Klĩsto, nyie ũla nĩ na wĩnyivyo yĩla nĩ vamwe nenyu, ĩndĩ neethĩwa nĩ kũasa nenyu nĩ na ũkũmbaũ mwingĩ kwenyu: 2ĩĩ, nĩngũmwĩsũva, nĩ kana yĩla nĩĩthĩwa vamwe nenyu ndikethĩwe ngyonan'ya ũkũmbaũ mũnene ũla ngũtala kũmakũmbaĩa amwe, ala matũtalaa ta tũendaa kĩ-mwĩĩ. 3Nũndũ o na kau twĩkinya na mwĩĩ, tũikũkita kwĩanana na mwĩĩ 4(nũndũ mĩio ya kaũ ya kũkita kwitũ ti ya mwĩĩ, ĩndĩ yĩ na vinya kwa Ngai wa kũomboa ngome syĩ vinya); 5tũkĩomboa malilikano, na kĩla kĩndũ kĩtũlu kĩtũlĩtye kĩlee ũmanyi wa Ngai, na tũkĩete kĩla kĩsũanĩo ũkomboni wa kũmwĩw'a Klĩsto; 6na tũkĩthĩwa twĩyũmbanĩtye kũivanĩsya kũlea kwĩw'a kw'onthe, o yĩla kwĩwa kwenyu kũkeanĩw'a. 7Mwĩsisya maũndũ ala me mbee wa mothyũ menyu. Ethĩwa mũndũ o na wĩva nũkwĩĩkĩĩa mwene kana nĩ wa Klĩsto, nasũanĩe ĩngĩ nthĩnĩ wake, kana, o ũndũ we nĩ wa Klĩsto, naitũ no ta ũu. 8Nũndũ o na ngekathĩĩa mũnango kwondũ wa ũkũmũ witũ (ũla Ngai watũnengie wa kũmwaka, na ti wa kũmũomboa), ndikasonoka: 9ndikesa kwoneka ta ngũmũtĩsya na mavalũa makwa. 10Nĩkwĩthĩwa measya, Mavalũa make nĩ maito na me vinya; ĩndĩ yĩla wĩ vo mwĩĩnĩ nĩ kyonze, na ũneeni wake ndwĩ ũndũ ũtonya. 11Ũla uilyĩ ũu nasũanĩe ũũ, kana, o ũndũ tũilyĩ ndetonĩ sya mavalũa tũte vo, nĩw'o tũilyĩ kwa meko twĩ vo. 12Nũndũ tũti na ũkũmbaũ wa kwĩtala kana kwĩelekan'ya na asu ala mekwĩkathĩĩa ene: ĩndĩ nao ene, makĩthima ene kwa ene, na kwĩelekan'ya ene kwa ene, mati na ũmanyi. 13Ĩndĩ ithyĩ tũikekathĩĩa kũvita vala tũthimĩwe, ĩndĩ o kwĩanana na kĩthimo kĩla Ngai watũthimĩe, nĩ kana tũvike o na kwenyu. 14Nũndũ tũtiũvĩtũka vala tũthimĩwe, ta tũteũvika kwenyu: nũndũ twambie kũvika o na kwenyu tũkĩtavan'ya ũvoo mũseo wa Klĩsto: 15o na ti kwĩkathĩĩa kũvĩtũka vala tũthimĩwe, ta kwĩkathĩĩa mawĩanĩ ma andũ angĩ; ĩndĩ tũkĩkwatya kana ũndũ mũĩkĩĩo wenyu wĩanaa, tũkataĩwa kwenyu mũno kwĩanana na vala tũthimĩwe, 16nĩ kana tũtonye kũtavan'ya ũla ũvoo mũseo kũvika nthĩ ila syĩ mbee wa kwenyu, tũtekwĩkathĩĩa wĩanĩ wa mũndũ ũngĩ maũndũnĩ ala maminĩtwe kũseũvw'a. 17Ĩndĩ ũla ũnũkwĩkathĩĩa, nĩekathĩĩe nthĩnĩ wa Mwĩaĩi. 18Nũndũ ti ũla ũnũkwĩkathĩĩa mwene wĩtĩkĩlawa, ĩndĩ no ũla Mwĩaĩi ũnũũmũkathĩĩa.

2 AKOLINTHO 11

Kũtuwa mũtũmwa kwake nĩ kwa w'o

1Nĩ ũseo ethĩwa nĩmutonya kũmĩĩsya ũtũmanu wakwa mũnini: ĩĩ, mbũmĩĩsyai. 2Nũndũ nĩmwĩw'ĩaa kĩwĩu, ĩĩ, kĩwĩu kya Ngai: nũndũ nyie nĩmwĩvaĩsye mũũme ũmwe, nĩtonye ũmũnenga Klĩsto ta mwĩĩtu mũtheu. 3Ĩndĩ nĩngũkĩa kũikethĩwe kwa ũndũ o na wĩva, o tondũ ĩla nzoka yamũkengie Eva na ũseleke wayo, mosũanĩo menyu manangwe na kũtia ũlũngalu na ũtheu ũla welekele Klĩsto. 4Nũndũ ethĩwa ũla wĩũka emũtavya ũvoo wa Yesũ ũngĩ, ũla tũtaamũtavya, kana ethĩwa mwĩosa veva ũngĩ, ũla mũtaaosa, kana ũvoo mũseo ũngĩ, ũla mũtaawĩtĩkĩla, nĩ ũseo mũmĩĩsye. 5Nũndũ nĩngũtala kana ndi ĩtina o na vanini wa atũmwa ala anene mbee. 6Ĩndĩ o na ngethĩwa nĩ mũndũ ũtesĩ ũneena, ĩndĩ ũmanyinĩ tiw'o ndilyĩ; ĩndĩ maũndũnĩ onthe kwa nzĩa syonthe nĩtũmwonetye ũu. 7Kana

nĩneekie naĩ ngĩnyivya nĩ kana inyw'ĩ mũtũlw'e, nũndũ namũtavisye ũvoo mũseo wa Ngai vate ĩtuvi? 8Navutie makanisa angĩ, ngyosa ĩtuvi kwoo nĩ kana nĩmũthũkũme inywĩ; 9na yĩla naĩ vamwe nenyu na naĩ mũnyivĩe, ndyaĩ mũio kwa mũndũ o na wĩva; nũndũ ana-a-asa, mooka kuma Masetonia, nĩmo mambusũisye kũnyivĩwa kwakwa; na maũndũnĩ onthe nesũvĩie ndikethĩwe nĩ mũio kwenyu, na ngeesũvĩaa o ũu. 10O ũndũ w'o wa Klĩsto wĩ nthĩnĩ wakwa, vai mũndũ wĩnziĩĩa kwĩkathĩĩa kwakwa nĩ nthĩ sya Akaia. 11Nũndũ wa kĩ? Nĩkwĩthĩwa ndiũmwenda? Ngai nĩwĩsĩ. 12Ĩndĩ ũla ngwĩka, nĩw'o ngeka, nĩ kana nĩmaĩsye ũthei asu mekwenda ũthei; nĩ kana moneke taitũ, ũndũnĩ ũsu mekwĩkathĩia. 13Nũndũ andũ ta asu nĩ atũmwa ma ũvũngũ, atethya ma wĩa na ũseleke, makĩalyũla ene methĩwe ta atũmwa ma Klĩsto. 14Na ti ũndũ wa useng'ya; nũndũ o na Satani nake nĩwĩalyũlaa mwene ethĩwe ta mũlaĩka wa kyeni. 15Na kwondũ wa ũu ti ũndũ ũnene athũkũmi make kwĩalyũla methĩwe ta athũkũmi ma ũlũngalu; namo mũminũkilyo woo ũkeethĩwa ta mawĩa moo.

Ũsyaanĩsyo wa Vaulo na atũmwa ma ũvũngũ

16 Nĩmũtavya ĩngĩ, Mũndũ ndakasye nĩ mũtumanu; ĩndĩ ethĩwa no ũu, mbosai ta mũtumanu, nĩ kana nyie nakwa nĩkathĩĩe vanini. 17Ũu ngũneena, ndiũneena ta wumĩte kwa Mwĩaĩi, ĩndĩ ta kwa ũtumanu, wĩkwatyonĩ ũũ wa kwĩkathĩĩa. 18Nĩkwĩthĩwa aingĩ mekathĩĩaa maũndũni ma mwĩĩ, nakwa ngeekathĩĩa. 19Nũndũ nĩmũmĩĩasya ala atumanu na ũtanu, nĩkwĩthĩwa mwĩ oĩ. 20Nũndũ nĩmũmĩĩasya mũndũ, akĩmũlikya ũkomboni, aimũya, aimũtava, akĩnenevya, aimũkũna ũthyũ. 21Nĩneena na kwĩvũthĩĩsya, ta twaĩ onzu ithyĩ. Ĩndĩ ũndũnĩ o na wĩva ve ngũmbaũ (nĩneena na ũtumanu), nyie nakwa nĩ ngũmbaũ. 22Nĩ Ayuti mo? O nakwa. Nĩ Aisilaeli mo? O nakwa. Nĩ ũsyao wa Avalaamu mo? O nakwa. 23Nĩ athũkũmi ma Klĩsto? (Nĩneena ta ũla wĩ na ndũũka) nyie nĩ mbee; mathĩnanĩ ma wĩa nyie nĩ mbee mũno, naĩ kolokolonĩ kaingĩ muno, kũkũnwa nĩ kaingĩ mbee, na kĩkw'ũnĩ nĩ kaingĩ. 24Kwa Ayuti nĩnakũniwe mavinda atano ivoko mĩongo ĩna kũoleka kĩmwe. 25Nĩkũnangĩtwe na ndata mavinda atatũ, nĩkimangĩtwe na mavia ĩvinda yĩmwe, ngalawa syaanangĩkie mavinda atatũ nĩ kyalonĩ, naĩ ũkanganĩ ũtukũ ũmwe na mũthenya ũmwe; 26naĩ syalonĩ kaingĩ, mĩisyonĩ ya mbũsĩ, mĩisyo ya ing'ei, mĩisyo ya andũ ma mbaitũ, mĩisyo ya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, mĩisyo ya ndũanĩ, mĩisyo ya weũnĩ, mĩisyo ya ũkanganĩ, mĩisyo ya ana-a-asa ma ũvũngũ; 27thĩnanĩ wa mawĩa na woonĩ, kũsyaĩĩsya nĩ kaingĩ, kwĩw'a nzaa na waũni, kũtĩĩa kũya nĩ kaingĩ, mbevonĩ na kũtwĩkĩwa. 28Na eka maũndũ ala ndanaweta, ve ũla ũmbivinyaa matukũ onthe, kũũũyĩa makanisa onthe. 29Nũũ ũla mwonzu, nakwa ndi mwonzũ? Nũũ ũla ũnũũlulutĩkw'a, na ndikũvya nĩ woo? 30Ethĩwa no mũvaka nĩkathĩĩe, ngeekathĩĩa maũndũnĩ asu ma wonzu wakwa. 31Ngai, Ĩthe wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ, ũla ũtaĩawa kũvika tene na tene nĩwĩsĩ kana ndiũneena ũvũngũ. 32Ndũanĩ ya Ndamasiku, ngavana ũla waĩ ĩtheo wa mũsumbĩ Aleta nĩwasũvĩie ndũa ĩsu ya Andamasiku, nĩ kana angwate: 33na natonyelw'e mbũthinĩ natheelelw'a ũvainĩ nĩ kĩkavũnĩ nthĩnĩ, na natbonoka mokonĩ make.

2 AKOLINTHO 12

Mawoni na movuan'yo ma Mwĩaĩi, na mawonzu matumie atekathĩĩa

1Mũvaka nĩkathĩĩe, o na kau ti ũndũ waĩle; ĩndĩ ngaweta mawoni na movuan'yo ma Mwĩaĩi. 2Nĩnĩsĩ mũndũ nthĩnĩ wa Klĩsto, yu nĩvĩtĩte myaka ĩkumi na ĩna (ethĩwa aĩ nthĩnĩ wa mwĩĩ, ndyĩsĩ; kana ethĩwa ndaĩ nthĩnĩ wa mwĩĩ, ndyĩsĩ; Ngai nĩwĩsĩ), ũsu ambatiw'e kũvika ĩtunĩ ya katatũ. 3Nakwa nĩnĩmwĩsĩ mũndũ ũsu (ethĩwa aĩ nthĩnĩ wa mwĩĩ, kana ndaĩ nthĩnĩ wa mwĩĩ, ndyĩsĩ; Ngai nĩwĩsĩ), 4ũndũ wambatiw'e alikw'a Ũseonĩ, na eew'a ndeto ila itaweteka, na ila itaĩle mũndũ kwineena. 5Kwondũ wa mũndũ ũtilyĩ ta ũsu ngeekathĩĩa; ĩndĩ kwondũ wakwa ndiĩkathĩĩa, ate o mawonzunĩ makwa. 6Nũndũ o na ngethĩwa ngyenda kwĩkathĩĩa, ndikethĩwa nĩ mũtumanu; nũndũ nganeena w'o: ĩndĩ nĩngũeka, nĩ kana mũndũ o na wĩva ndakandalĩle mbee wa ũndũ wonaa niilyĩ, kana ũla wĩw'aa kuma kwakwa. 7Na kwondũ wa movuan'yo asu manene mũno mavĩtũku, nĩ kana ndikethĩwe ngĩnenevya mbee wa ũndũ naĩlwe, nanengiwe mwĩw'a mwĩĩnĩ wakwa, mũtũmwa wa Satani wa kũnumangya, nĩ kana ndikenenevye mbee wa ũndũ naĩlwe. 8Kwondũ wa kindũ kyu navoya Ngai katatũ, ni kana kyume kwakwa. 9Nake ambĩa, Mumo wakwa nũkwĩanĩe: nĩkwĩthĩwa vinya wakwa wĩanĩe vala ve wonzu. Ngeekathĩĩa ĩndĩ wonzunĩ wakwa na ũtanu mwingĩ, nĩ kana vinya wa Klĩsto wĩkalae ĩũlũ wakwa. 10Kwondũ wa ũu nĩtanaa mawonzunĩ, na mbũthyanĩ, na mavatanĩ, na mathĩnanĩ, na monyamaonĩ, kwondũ wa Klĩsto: nĩkwĩthĩwa yĩla nĩ mwonzu, nĩvo nĩ na vinya.

Vaulo aionan'ya kwĩkathĩĩa kwake

11 Nĩtw'ĩkĩte mũtumanu: nĩ inyw'ĩ mwatumie nĩka ũu; nũndũ nyie naĩle kũkathwa nĩ inyw'ĩ: nũndũ ndyaĩ ĩtina wa atũmwa ala me mbee kwa ũndũ o na ũmwe, o na kau nyie ti kĩndũ. 12Nĩ w'o, maũndũ ala monanasya mũtũmwa nĩmeekiwe kwenyu na wũmĩĩsyo w'onthe, na syama na maũndũ ma ũseng'ya na mavinya. 13Nũndũ nĩ ũndũnĩ mwaũ mũnyivĩwe kwĩ makanisa ala angĩ, ate o kana nyie ndyaĩ mũio kwenyu? Ndekeai ĩvĩtyo yĩu.

14 Sisyai, yĩĩ nĩ ya katatũ nĩyũmbanĩtye kũka kwenyu; na ndikethĩwa nĩ mũio kwenyu: nũndũ ndiũmantha syĩndũ syenyu, ĩndĩ nĩ inyw'ĩ: nũndũ syana ityaĩlwe nĩ kũmbanĩsya asyai, ĩndĩ asyai nĩmaĩlwe nĩ kũmbanĩsya syana. 15Nakwa nyie nganengane na ũtanu mwingi na kwĩnengane vyũ kwondũ wenyu. Ethĩwa nyie nĩmwendaa mũno mbee, nĩw'o ũtuma mũnyivya kũmbenda? 16Ĩndĩ o na ethĩwa nĩ ũu, nyie mwene ndyaamwilĩĩla mũio; ĩndĩ kwa kwĩthĩwa nĩ mũĩ, namũkwatie na ũseleke. 17Nĩmũsesengetwe nĩ ũmwe o na wĩva wa ala natũmie kwenyu? 18Namũtaie Tito, na

natũmie ũla mwana-a-asa vamwe nake. Tito nĩwamũsesengie? Tũiaendaa na Veva o ũmwe? Na matambya o amwe?
19Na ĩvinda yĩĩ yonthe mwaasya kana nĩtũkwĩmila kwenyu. Mbee wa Ngai tũneenaa nthĩnĩ wa Klĩsto. Ĩndĩ maũndũ onthe, endwa, nĩ kwondũ wa kũmwaka. 20Nũndũ nĩngũkĩa, kũikethĩwe kwa ũndũ o na wĩva, yĩla nĩũka, nĩmwone mũilyĩ ũndũ ndekwenda, nakwa mwene noneke nĩ inyw'ĩ nĩilyĩ ũndũ mũtekwenda; kũikethĩwe kwa undũ o na wĩva ĩteta, na kĩwĩu, na mothiliku, na ngananĩo, na nzukũ, na kũwetana na kĩwe, na mĩyimbyo na ituu; 21nakwa yĩla nĩũka ĩngĩ Ngai wakwa ndakese kũnyivya mbee wenyu, nise kwĩthĩwa na kĩmako ũndũ wa aingĩ ala meekie naĩ, na matyaalyũla ngoo ũndũ wa ũvuku na ũlaalai na mĩmeo mĩthũku ala meekie.

2 AKOLINTHO 13

Ũtao wa yĩla wĩũka

1 Yũka yĩĩ niũka kwenyu nĩ ya katatũ. Ũndũ wa makanyw'a ma ngũsĩ ili kana itatũ kĩla ũndũ ũkalũlũmĩlw'a. 2Nambie kũneena na nĩngũneena ĩngĩ nde vo, o tondũ namũtavisye yĩla naĩ nenyu ĩvinda ya kelĩ, no ta ũu yu, kana ala meekie naĩ na vu tene na ala angĩ onthe, ethĩwa nĩngũka ĩngĩ, ndiĩw'ĩa tei; 3nũndũ nĩmũkũmantha ũndũ wa kũmũmanyĩthya kana Klĩsto nĩwe ũneenaa nthĩnĩ wakwa; ũla ũte mwonzu kwenyu, ĩndĩ e na vinya nthĩnĩ wenyu: 4nũndũ ambiwe kwondũ wa wonzu, ĩndĩ e thayũ kwondũ wa vinya wa Ngai. Nũndũ ithyĩ naitũ twĩ onzu nthĩnĩ wake, ĩndĩ tũkeethĩwa thayũ vamwe nake kwondũ wa vinya Ngai ũla welekele kwenyu. 5Ĩthimei inyw'ĩ ene, kana mwĩ ũla mũĩkĩĩonĩ; iosyei inyw'ĩ ene. Kana mũtyĩsĩ ũndũ wenyu, atĩ Yesũ Klĩsto e nthĩnĩ wenyu? Ate ũu mwĩthĩwa mũleetwe. 6Ĩndĩ nĩngwĩkwatya kana mũkamanya kana ithyĩ tũtileetwe. 7Na yu twĩmũvoya Ngai kana mũikeke naĩ; ti kana ithyĩ twoneke twĩtĩkĩlwe, ĩndĩ nĩ kana inyw'ĩ mwĩke ũla waĩle, o na kau nĩ ta tũleetwe. 8Nũndũ tũtitonya kwĩka ũndũ o na wĩva wa ũsiĩĩa ũla w'o, ĩndĩ no kwa ngalĩ ya ũla w'o. 9Nũndũ nĩtũtanaa, yĩla ithyĩ twĩ onzu, na inyw'ĩ mwĩ na vinya: na ĩngĩ nĩtũvoyeaa ũndũ ũũ naw'o, nĩ kana mwĩanĩe. 10Kwondũ wa ũu nĩandĩka maũndũ aa nde vo, nĩ kana yĩla nĩĩthĩwa vo ndikeke ũndũ na ũkandĩa, kwĩanana na ũkũmũ ũla Mwĩaĩi wanengie kwondũ wa kwaka, na ti kũomboa.

Mũminũkĩlyo

11 Na kũminũkĩlya, ana-a-asa, ĩkalai na ũvoo. Ianĩai; kiakiw'ai; ĩthĩwai na kĩlilikano kĩmwe; ĩkalai mũuonĩ: na Ngai wa wendo na mũuo akeethĩwa nenyu. 12Kethan'yai na ũmumunyano mũtheu.
13Atheu onthe nĩmamũkethya.
14Mumo wa Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto, na wendo wa Ngai, na mũamba wa Veva Mũtheu, nĩmethĩwe nenyu inyw'onthe.

AKALATIA

AKALATIA 1

Ngethi

1 Vaulo, mũtũmwa (ti kuma kwa andũ kana kwondũ wa mũndũ, ĩndĩ nĩ kwondũ wa Yesũ Klĩsto, na Ngai Asa, ũla wamũthayũũkisye kũmumya kwa akw'ũ), 2na ana-a-asa onthe ala me vamwe nakwa, valũa ũũ witũ ũmavikĩe makanisa ma Kalatia: 3Mumo nĩwĩthĩwe kwenyu na mũuo kuma kwa Ngai Asa, na kwa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, 4ũla wenenganie mwene kwondũ wa naĩ sitũ, nĩ kana atũtangĩĩe tume nthĩ ĩno nthũku ya ĩvinda yĩĩ, kwĩanana na kwenda kwa Ngai, Asa waitũ: 5ndaĩa nĩyĩthĩwe kwake tene na tene, Ameni.

Kwĩw'ĩthw'a woo kwa Vaulo ũndũ wa Akalatia

6Nĩngũseng'a nũndũ nĩmũũthamw'a na mĩtũkĩ ta ũu na kũmũtia ũla wamwĩtie nthĩnĩ wa mumo wa Klĩsto na kũkwata ũvoo mũseo ũngĩ; 7naw'o ti ũvoo mũseo ũngĩ: ĩndĩ kwĩ amwe ala meũmũthĩn'ya, nao meenda kũalyũla ũvoo mũseo wa Klĩsto. 8Ĩndĩ o na ethĩwa nĩ ithyĩ, kana mũlaĩka wumĩte ĩtunĩ, ũnũũtavan'ya kwenyu ũvoo mũseo ũngĩ o na wĩva eka ũla twamũtavisye, ũsu nĩethĩwe anathema (ũalyũlo wayo nĩ, mũumanĩe). 9O tondũ twamba ũneena, nĩw'o ngũneena ĩngĩ yu, Ethĩwa mũndũ o na wĩva w'onthe emũtavya ũvoo mũseo ũngĩ eka ũla mwosete, ũsu nĩethĩwe anathema (ũalyũlo wayo nĩ, mũumanĩe). 10Nũndũ yu nĩmantha kwĩtĩkĩlwa nĩ andũ, kana nĩ Ngai? Kana nĩĩthing'ĩĩsya kwendeesya andũ? Ethĩwa kũvika o na yu nĩendeesya andũ, ndyĩthĩwa nĩ ngombo ya Klĩsto.

Ũvoo mũseo ũla wĩ na w'o wookie kwake kuma kwa Klĩsto, nu ti kuma andũnĩ

11Nũndũ nĩngũmũmanyĩthya, ana-a-asa, ũndũ wa ũla ũvoo mũseo namũtavisye, kana ũvoo ũsu ti wa mũndũ. 12Nũndũ ndyaawosa kwa mũndũ, na ndyaaũmanyĩw'a, ĩndĩ nĩwookie kwakwa nũndũ wa ũvuan'yo wa Yesũ Klĩsto. 13Nũndũ nĩmwĩw'ĩte ũvoo wa mwĩkalĩle wakwa wa tene mũthaithĩlenĩ wa Ayuti, ũndũ nathĩnisye ĩkanisa ya Ngai kũthonoka kũthima, na kũyananga: 14nakwa naendeee ũla mũthaithĩlenĩ wa Ayuti kũvĩta aingĩ ma mbaĩ yakwa ala maĩ ĩika yĩmwe nakwa, kwa kwĩthĩwa naĩ na ũthangaau mũnene nũndũ wa mokũũ ma aasa makwa. 15Ĩndĩ yĩla Ngai wonie nĩ ũseo, ũla wambathũkanisye, o na kuma ĩvunĩ ya mwaitũ, na ambĩta kwondũ wa mumo wake, 16kwonan'ya Mwana wake nthĩnĩ wakwa, kana nĩmũtavan'ye kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ; yu ndyaasũanĩa na andũ me na mwĩĩ na nthakame: 17o na ndyaambata Yelusaleme kwa ala mai atũmwa mbee wakwa: ĩndĩ naendie nthĩ ya Alavu; na ĩngi naalũka Ndamasiku.

18 Ĩndĩ ĩtina wa myaka ĩtatũ nambatie Yelusaleme kũmanyana na Keva, na nekala nake matukũ ĩkũmi na atano. 19Ĩndĩ ndyaamona atũmwa ala angĩ, ate o Yakovo mwana-a-inyia wa Mwĩaĩi. 20Na ũvoo wa maũndũ ala ngũmũandĩkĩa, sisyai, mbee wa Ngai, ndiũneena ũvũngũ. 21Na ĩtina naendie nthĩ ya Silia na Silisia. 22Na ĩvinda yĩu ndyeesĩkĩwe ũthyũ wakwa nĩ makanisa ma Yutia ala maĩ nthĩnĩ wa Klĩsto: 23ĩndĩ meew'ĩte kũineenwa tũ, Ũla watũthĩnasya tene, yu nũtavanasya mũĩkiĩo ũla wanangaa tene; 24nao mataĩa Ngai kwondũ wakwa.

AKALATIA 2

Ũtũme wake nĩwĩtĩkĩlĩtwe Yelusaleme

1 Na ĩndĩ ĩtina wa myaka ĩkũmi na ina, nambatie ĩngĩ Yelusaleme nyie na Valanava, na Tito naĩ nake. 2Nakwa nambatie nũndũ nĩnavuanĩw'e; na nĩnamonisye ũvoo mũseo ũla nĩtavanasya kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, ĩndĩ nĩnamatavisye ala maĩ na nguma me oka, nĩ kana kwa ũndũ o na wĩva ndikethĩwe ngĩsemba mana, kana nasembie mana. 3Ĩndĩ o na Tito ũla waĩ vamwe nakwa, nake aĩ Mũkiliki, ndaathing'ĩĩw'a kwaĩkwa: 4na ũu nĩ kwondũ wa ana-a-asa ma ũvũngũ ala malikilw'e nthĩnĩ na kĩmbithĩ, ala mavotie na kĩmbithĩ mathiane kũthaw'a kwitũ kũla twĩ nakw'o nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ, nĩ kana matũtwae ũkomboni: 5nao tũtyaamanenga ũthei ta kũmenyivĩsya, aiee, o na saa ũmwe; nĩ kana ũla w'o wa ũvoo mũseo wikale nenyu. 6Ĩndĩ kwa asu ala maĩ na nguma ya kwĩthĩwa nĩ anene (ũndũ mekalile, vai ũndũ kwakwa: Ngai ndendeeaw'a nĩ wũmbe wa mũndũ) — nao, nĩasya, ala maĩ na nguma matyaambongeleela ũndũ: 7ĩndĩ ngalĩ ĩla, ĩngĩ, yĩla moonie kana nĩwaiiwe kwakwa ũvoo mũseo nĩtavan'ye kwa ala mate aĩke, o ũndũ Vetelo waĩ na ũvoo mũseo aitavan'ya kwa ala aĩke 8(nũndũ ũla wamũtonyethisye Vetelo kwĩthĩwa mũtũmwa kwa asu aĩke wandonyethisye nĩtw'ĩke mũtũmwa kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ); 9na yĩla mamanyie ũla mumo nanengiwe, Yakovo na Keva na Yoana, ala matalawa kwĩthĩwa nĩmo ituĩ, manengie nyie vamwe na Valanava moko ma aũme ma mũamba, nĩ kana ithyĩ tũthi kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, nao mathi kwa ala maĩkawa; 10ĩndĩ no ũndũ ũmwe mendie nĩ kana tũmalilikane ala ngya; naw'o ũndũ ũsu naĩ na ũthangaau kũwĩka.

Ũkan'yo wake kwa Vetelo

11Ĩndĩ yĩla Keva wokie Andiokia, nĩnamũkananĩsye twenene, nũndũ aĩ mũsilĩle kwĩthĩwa nĩ mũvĩtan'ya.

12Nũndũ mbee wa andũ amwe matanauma kwa Yakovo, aĩsaa lĩu na Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ; ĩndĩ yĩla mookie, atundua na eevathana nao, aimakĩa asu ala maĩkawa. 13Na Ayuti ala angĩ meealyũlile vamwe nake; o na Valanava nĩwaiwe nĩ wangangan'yo woo. 14Ĩndĩ yila noonie kana maiendaa na mĩendele myaĩlu kwĩanana na ũla w'o wa ũvoo mũseo, namũtavĩsye Keva mbee wamo onthe, Ethĩwa we, wĩ Mũyuti, ũvikĩlaa maũndũ ma Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, na ti ala ma Ayuti, kũilyĩ ata we kũingĩĩsya Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ kũvikĩlaa maũndũ ma Ayuti?

Kũemwa kwa Mĩao na thayũ mweũ mũĩkĩĩonĩ

15Ithyĩ ala twĩ Ayuti kwa mũtuo witũ, na ti andũ athe ma Andũ-ma-mbaĩĩngi, 16ĩndĩ twĩsĩ mũndũ ndatalĩlawa ũlũngalu kwondũ wa meko ma ĩla mĩao ĩndĩ nĩ kwondũ wa kũĩkĩĩa Yesũ Klĩsto, o naitũ nĩtwĩtĩkĩlĩte Klĩsto Yesũ, nĩ kana tũtalĩlwe ũlũngalu nũndũ wa kũmũĩkĩĩa Klĩsto, na ti kwa meko ma ĩla mĩao: nĩkwĩthĩwa kwondũ wa meko ma ĩla miao vai mwĩĩ ũtonya kũtalĩlwa ũlũngalu. 17Ĩndĩ ethĩwa, yĩla twamanthie kũtalwa kwĩthĩwa alũngalu nthĩnĩ wa Klĩsto, ithyĩ naitũ twonekie twĩ andũ athe, Klĩsto nĩ mũthũkũmi wa naĩ? Aiee, kũikethĩwe ũu. 18Nũndũ ethĩwa nĩngwaka ĩngĩ maũndũ asu ala naanangie, nĩngwĩyonan'ya kana nĩ mũvĩtan'ya. 19Nũndũ kwa nzĩa ya ĩla mĩao nĩnakwie kwa ĩla mĩao, nĩ kana nĩthĩwe thayũ kwa Ngai. 20Nĩnambiwe ngelan'yonĩ vamwe na Klĩsto; na tii nyie nĩ thayũ ĩngĩ, ĩndĩ no Klĩsto wĩ thayũ nthĩnĩ wakwa: na thayũ ũũ nĩ naw'o yu mwĩĩnĩ nĩngwĩkala naw'o mũĩkĩĩonĩ, mũĩkĩĩo ũla wĩ nthĩnĩ wa Mwana wa Ngai, ũla wambendie, na eenengane kwondũ wakwa. 21Ndiũvetanga mumo wa Ngai: nũndũ ethĩwa ũlũngalu wonekaa kwondũ wa ĩla mĩao, Klĩsto akeethĩwa ta wakwie mana.

AKALATIA 3

Mũĩkĩĩo eka Mĩao nĩ nzĩa ya kwĩtĩkĩlwa nĩ Ngai

1Inyw'ĩ Akalatia mũte na kĩlĩko, nũũ, ũla ũmũalyũlĩte inyw'ĩ ala Yesũ Klĩsto wonanĩtw'e nesa mbee wa metho menyu ambĩtwe? 2Nĩngwenda kũmanya ũndũ ũũ ũmwe kwenyu, Mwosete ũla Veva nũndũ wa meko ma ĩla mĩao, kana nũndũ wa kwĩw'a kumĩte mũĩkĩĩonĩ? 3Kaĩ, mũtumanĩte ũũ? Mwambĩlĩlye Vevanĩ, na yu mwĩĩanĩw'a mwĩĩnĩ? 4Nĩmwathĩnie mathĩna maingĩ meana ũu mana? Ethĩwa nĩ w'o ni mana. 5Ĩndĩ we ũla ũmũnengae ũla Veva, na kwĩka mavinya katĩ wenyu, nĩwĩkaa kwondũ wa meko ma ĩla mĩao, kana nũndũ wa kwĩw'a kumĩte mũĩkĩĩonĩ? 6O ũndũ Avalaamu wetĩkĩlile Ngai, na nĩkwatalilwe kwake kwĩthĩwa ũlũngalu. 7Manyai ĩndĩ kana ala me na mũĩkĩĩo, asu nĩo ana ma Avalaamu. 8Na ũandĩko, woonie mbee kana Ngai akamatalĩla Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ ũlũngalu kwondũ wa mũĩkĩĩo, watavisye Avalaamu ũvoo mũseo tene, ũkyasya, Nthĩnĩ waku mbaĩ syonthe nikaathimwa. 9Na kwondũ wa ũu ala ma mũĩkĩĩo nĩmaathimĩtwe vamwe na Avalaamu ũla waĩ mũĩkĩĩi. 10Nũndũ onthe ala ma meko ma ĩla mĩao me ungu wa kĩumo: nũndũ nĩkũandĩkĩtwe, Nũumanĩwe kĩla mũndũ ũtekalaa aiĩkaa maũndũ onthe ala maandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya mĩao. 11Ĩndĩ nĩkwonekete kana vai mũndũ ũtalĩlawa ũlũngalu kwa Ngai kwondũ wa ĩla mĩao: nũndũ, Ũla mũlũngalu akekala thayũ kwondũ wa mũĩkĩĩo; 12na ĩla mĩao ti ya mũĩkĩĩo; ĩndĩ, Ũla wĩkaa maũndũ ma ĩla mĩao akekala thayũ nthĩnĩ wayo. 13Klĩsto atwovoisye kuma kĩumonĩ kya ĩla mĩao, nũndũ nĩwatw'ĩkie kĩumo kwondũ witũ; nĩkwĩthĩwa nĩkũandĩkĩtwe, Nũumanĩwe, kĩla mũndũ ũsũaw'a mũtĩnĩ ĩũlũ: 14nĩ kana ũathimo wa Avalaamu nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ ũtonye ũmavikĩa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ; nĩ kana ithyĩ tũtonye kwosa watho wa Veva kwondũ wa mũĩkĩĩo.

Kĩtumi kya Mĩao

15Ana-a-asa, nĩngũneena o tondũ andũ makothaa kũneena: O na ethĩwa no ũtianĩo wa mũndũ, ĩndĩ yĩla ũlũlũmĩlw'e, vai mũndũ ũkoveta, kana kũwongela ũndũ. 16Na ĩndĩ Avalaamu nĩwe wataviw'e matho, na ũsyao wake. Ndaasya, Kwa mosyao, ta andũ aingĩ; ĩndĩ ta mũndũ ũmwe, Kwa ũsyao waku, naw'o nĩ Klĩsto. 17Ĩndĩ nĩngũneena ũũ: Ũtianĩo walũlũmĩlw'e mbee nĩ Ngai, ĩla mĩao, ĩla yokie ĩtina wa myaka maana ana na mĩongo ĩtatũ, ndyaananga, ta kũtw'ĩkĩthya watho ta wa mana. 18Nũndũ ethĩwa ũtiĩwa nĩ kwondũ wa ĩla mĩao, ti wa watho ĩngĩ: ĩndĩ Ngai amũnengie Avalaamu nũndũ wa watho. 19Ĩndĩ ĩla mĩao nĩ myaũ? Yongeleelwe nũndũ wa mavĩtyo, kũvika yĩla ũsyao ũkoka ũla wathiwe watho; na yatwiwe nĩ alaĩka ĩnenganĩtwe na kw'oko kwa mwĩw'anĩthya. 20Ĩndĩ mwĩw'anĩthya ndethĩawa mwĩw'anĩthya wa ũmwe; ĩndĩ Ngai ni ũmwe. 21Ĩndĩ mĩao ko ĩkananĩsye matho ma Ngai? Aiee: kũikethĩwe ũu: nũndũ ethĩwa kwaĩ mwĩao wanenganiwe ũla ũtonya kũnenga andũ thayũ, nĩ w'o ũlũngalu wĩthĩwa waĩ wa ĩla mĩao. 22Ĩndĩ maandĩko nĩmavingĩĩte maũndũ onthe ungu wa naĩ, nĩ kana watho kwondũ wa mũĩkĩĩo nthĩnĩ wa Yesũ Klĩsto, ũtonye ũnengwa ala metĩkĩlaa.

Ũndũ mũĩkĩĩo wĩkaa

23 Ĩndĩ mbee wa mũĩkĩĩo ũtanoka, twekalĩte twovetwe ungu wa mĩao, tũvingĩĩtwe kũvika ũla mũĩkĩĩo ũkonanw'a. 24Kwondũ wa ũu ĩla mĩao yatw'ikie mũmanyĩsya waitũ kũtũete kwa Klĩsto, nĩ kana tũtonye kũtalĩlwa ũlũngalu kwondũ wa mũĩkĩĩo. 25Ĩndĩ yu, mũĩkĩĩo wooka, tũi ungu wa mũmanyĩsya ĩngĩ. 26Nũndũ inyw'onthe mwĩ ana ma Ngai, kwondũ wa mũĩkĩĩo, nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ. 27Nũndũ inyw'ĩ o ala mwavatisiwe kũlikw'a nthĩnĩ wa Klĩsto nĩmwĩvw'ĩkĩte Klĩsto. 28Kũitonya kwĩthĩwa Mũyuti o na Mũkiliki, na kũitonya kwĩthĩwa mwove na ũte mwove, na kũitonya kwĩthĩwa mũndũ mũũme na mũndũ mũka; nũndũ inyw'onthe mwĩ ũmwe nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ. 29Na ethĩwa mwĩ ma Klĩsto, mwĩ ũsyao wa Avalaamu, na atiĩwa kwĩanana na watho.

AKALATIA 4

Kũtuwa ana ma Ngai kwondũ wa kũĩkĩĩa Klĩsto

1Ĩndĩ nĩneena kana ĩvinda ya mũtiĩwa e kana, nde kĩvathũkan'yo na ngombo, o na kau nĩ mwene wa syĩndũ syonthe; 2ĩndĩ ke ungu wa asũvĩi na asyaĩĩsya ma syĩndũ syako, kũvika ũla mũthenya watwiwe nĩ ĩthe. 3Naitũ no ta ũu, yĩla twaĩ syana, twalũlũmĩlw'e ũkomboni momanyĩsyonĩ ma kwambĩlĩlya ma nthĩ: 4ĩndĩ wianĩu wa ĩvinda wooka, Ngai atũma Mwana wake, wasyaiwe nĩ mũndũ mũka, wasyaiwe ungu wa ĩla mĩao, 5nĩ kana amovosye asu ala maĩ ungu wa ĩla mĩao, nĩ kana tũtuwe ana. 6Na kwa kwĩthĩwa mwĩ ana, Ngai atũmie Veva wa Mwana wake alike ngoonĩ sitũ, akĩtanaa, akyasya, Nau, Asa. 7Na yu ndwĩ ngombo ĩngĩ, ĩndĩ wĩ mwana; na ethĩwa wĩ mwana, wĩ mũtiĩwa ĩndĩ kwondũ wa Ngai.

Vaulo akĩmesũva etĩkĩli matikasyoke na ĩtina

8Ĩndĩ ĩvinda yĩu, kwa kwĩthĩwa mũtyamwĩsĩ Ngai, mwatwĩe mwĩ ngombo sya ngai ila kwa mũtuo wasyo ti ngai: 9ĩndĩ yu mwamũmanya Ngai, kana kavaa kwasya nĩmwĩsĩkĩwe nĩ Ngai, mũtonya ata kwĩthyũũa na kũsyokea ĩngĩ momanyĩsyo ma kwambĩlĩlya ala monzu na ala mate vata, ala kwondũ wamo nĩmũkwenda kũsyoka ũkomboni ĩngĩ? 10Nĩmũsũvĩaa mĩthenya, na myei, na mavinda, na myaka. 11Nĩngũkĩa nũndũ wenyu, no kwĩthĩwa nathĩnĩe wĩa kwondũ wenyu mana.

12 Nĩngũmwĩsũva, ana-a-asa, ĩthĩwai tondũ nĩilyĩ, nĩkwĩthĩwa nyie nĩilyĩ tondũ inyw'ĩ mũilyĩ. Mũtyaambĩka naĩ: 13ĩndĩ nĩmwĩsĩ kana nũndũ wa wonzu wa mwĩĩ ĩvinda ya mbee nĩnatavanisye ũvoo mũseo kwenyu: 14na ũndũ ũla waĩ ũtatwa kwenyu mwĩĩnĩ wakwa mũtyaavũthya, kana kũlea; ĩndĩ mwambosa ta mũlaĩka wa Ngai, o ta Klĩsto Yesũ. 15Kũĩva ĩndĩ kwĩyĩta aathime? Nũndũ nĩngũmũkũsĩĩa, kana, kethĩwa nĩ ũndũ ũla waĩ ũtonyeka, mwĩthĩwa mwanumĩsye metho menyu mũkanenga. 16Na ĩndĩ yu nĩtw'ĩkĩte mũmaitha wenyu, nũndũ wa kũmũtavya ũla w'o? 17Nĩmeũmũmantha na ũthangaau, ĩndĩ ti kwa ũseo; aiee, nĩmekwenda kũmũvingĩa nza, nĩ kana inyw'ĩ mũmamanthe. 18Ĩndĩ nĩ ũseo kũmanthawa na ũthangaau ũndũnĩ ũseo mavinda onthe, na ti o yĩla nĩ vamwe nenyu. 19Syana syakwa nini, ĩla ngwaũnyĩa ĩngĩ mũvaka Klĩsto ombĩke nthĩnĩ wenyu, 20ĩĩ, nenda nĩthĩwe vamwe nenyu oyu, na kũalyũla wasya wakwa; nũndũ nĩngũsaanĩw'a nĩ inyw'ĩ.

Ana elĩ

21 Ndavyaĩ, inyw'ĩ ala mũkwenda kwĩthĩwa ungu wa mĩao, mũtimĩw'aa ĩla mĩao? 22Nũndũ nĩkũandĩkĩtwe, kana Avalaamu aĩ na ana elĩ aũme, ũmwe asyaĩtwe nĩ ngombo, na ũngĩ asyaĩtwe nĩ mũndũ mũka ũtaĩ ngombo. 23Ĩndĩ mwana ũla wasyaiwe nĩ ngombo asyaiwe kwondũ wa mwĩĩ; na mwana ũla wasyaiwe nĩ mũndĩ mũka ũtaĩ ngombo asyaiwe kwondũ wa watho. 24Maũndũ asu me na ngelekan'yo: nũndũ aka asu nĩ motianĩo elĩ; ũmwe waumie kĩĩmanĩ kya Sinai, ũla ũsyaaa syana sya ũkombo, naw'o nĩ Akali. 25Na Akali ũsu nĩ kĩĩma kya Sinai kĩla kĩ nthĩ ya Alavu, na kĩvw'anene na Yelusaleme ya ĩvinda yĩĩ: nũndũ ĩ ũkomboni vamwe na syana syayo. 26Ĩndĩ Yelusaleme ĩla yĩ ĩũlũ nĩ nthasye, nayo nĩ inyia waitũ. 27Nũndũ nĩkũandĩkĩtwe,

Tana, we ngũngũ ũtaasyaa;
Ũkĩlya wasya ũsĩĩlĩle, we ũla ũtaaũnya:
Nũndũ syana sya ũla ũtwĩe e weka nĩ mbingĩ kũte sya ũla wĩ na mũũme.

28Ĩndĩ ithyĩ, ana-a-asa, twĩ syana sya watho, o ta Isaka. 29Ĩndĩ o ta ĩvinda yĩu, ũla wasyaiwe kwondũ wa mwĩĩ athĩnisye ũsu wasyaiwe kwondũ wa veva, na ĩvinda yĩĩ no ta ũu. 30Ĩndĩ maandĩko measya ata? Mũlũngye mũndũ mũka ngombo na mwana wake: nũndũ mwana wa ngombo ndakatiĩwa vamwe na mwana wa ũla ũte ngombo. 31Kwondũ wa ũu, ana-a-asa, ithyĩ tũi syana sya ngombo, ĩndĩ twĩ syana sya mũndũ mũka ũte ngombo.

AKALATIA 5

1 Kwa kũthaw'a, Klĩsto nũtũthaĩtye: kwondũ wa ũu ũngamai na ũlũmu, mũikalingisane ĩngĩ kwovwanĩ kwa ũkombo.

Nyuva katĩ wa Klĩsto na Mĩao

2 Sisyai, nyie Vaulo nĩmwĩa, mwaĩkwa, Klĩsto ndakamũuna na ũndũ nongi. 3Ĩĩ, nĩngũkũsĩĩa ĩngĩ kĩla mũndũ ũla waĩkawa, kana e na thiĩ wa kwĩka ĩla mĩao yonthe. 4Nĩmũtaanĩtw'e na Klĩsto, inyw'ĩ ala mũkwenda kũtalĩlwa ũlũngalu kwondũ wa ĩla mĩao; nĩmwavalũkĩte kuma mumonĩ. 5Nũndũ ithyĩ kwondũ wa ũla Veva nĩtweteelaa wĩkwatyo wa ũlũngalu kwa nzĩa ya mũĩkĩĩo. 6Nũndũ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ kwaĩkwa kũiaĩlya ũndũ, kana kũlea kwaĩkwa; ĩndĩ mũĩkĩĩo ũla ũtethasya wĩa kwondũ wa wendo. 7Mwasembete nesa; nũũ ũla wamũsiĩĩe mũikawĩw'e ũla w'o? 8Kũsesengwa ku kũtyumĩte kwa ũla ũmwĩtaa. 9Ĩlawa ĩnini nĩyĩkaatasya kĩmũtũ kyonthe. 10Nĩngũmũĩkĩĩa inyw'ĩ mũno nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, kana mũikethĩwa na kĩlilikano kĩngĩ: ĩndĩ ũla ũmũthĩnasya akakua ũsilĩlo wake mwene, o na ethĩwa nũũ. 11Ĩndĩ nyie, ana-a-asa, ethĩwa nĩtavan'ya nzaĩko kũvika o na yu, nĩthĩnĩaw'a kĩ? Ethĩwa ũu nĩ w'o ũlulutĩkyo wa ngelan'yo nũvetetwe. 12Nenda asu meũmũthingithya maketile e mo ene.

Ũthasyo no mũvaka ũtongoew'e nĩ wendo

13 Nũndũ inyw'ĩ, ana-a-asa, mwetiwe mwĩthĩwe mwĩ athasye; ĩndĩ kũthaw'a kwenyu kũikethĩwe ũthei wa kwendeesya mwĩĩ, ĩndĩ thũkũmanai ene kwa ene kwondũ wa wendo. 14Nũndũ ĩla mĩao yonthe ĩanĩw'e ndetonĩ ĩmwe, nayo nĩ ĩno: Mwende mũtũi waku o ũndũ wĩyendete mwene. 15Ĩndĩ ethĩwa nĩmũkũumana na kũĩsana inyw'ĩ kwa inyw'ĩ, ĩsũviei mũikaminane inyw'ĩ kwa inyw'ĩ.

Thayũ Vevanĩ

16Ĩndĩ nĩneena, Kinyaai mũtongoew'e nĩ Veva, na mũikeanĩsya mĩmeo ya mwĩĩ. 17Nũndũ mwĩĩ nĩwendaa ũkĩlan'ya vinya na ũla Veva, na Veva ũkĩlan'ya na

mwĩĩ; nũndũ asu elĩ me na kaũ ene kwa ene; nĩ kana mũikatonye kwĩka maũndũ ala mũkwenda. 18Ĩndĩ ethĩwa nĩmũtongoeaw'a nĩ Veva, mũi ungu wa mĩao. 19Na yu mawĩa ma mwĩĩ nĩ moneku, nĩmo aa: ũlaalai, ũvuku, mĩmeo mĩthũku, 20kũthaitha mĩvw'anano, ũoi, ũmaitha, ĩteta kĩwĩu, mothilĩku, ngananĩo, ũtaanĩsyo, momanyĩsyo ma ũvũngũ, 21mawendi, ũthengi, mboka itaĩle, na maũndũ angĩ mailyĩ ta asu; kũla kwi maũndũ asu nĩmũtaa mbee, o ũndũ namũtaie, kana ala mekaa maũndũ ta asu maikatiĩwa ũsumbĩ wa Ngai. 22Ĩndĩ ũsyao wa Veva nĩ wendo, ũtanu, mũuo, wũmĩĩsyo, kwĩka angĩ nesa, ũseo, kĩthito, 23ũuu, wĩting'o; kũĩ mwĩao kwa maũndũ ala mavw'anene na asu. 24Na ala ma Klĩsto Yesũ nĩmambĩte mwĩĩ vamwe na mĩmeo na mawendi maw'o.
25 Ethĩwa twĩĩkala thayũ kwondũ wa ũla Veva, o ta ũu tũendae kwondũ wa Veva. 26Tũikekathĩĩe mana, tũikathatan'ye, na kwĩw'anĩa kĩwĩu.

AKALATIA 6

Matao ũndũ matonya kwĩka

1 Ana-a-asa, o na ethĩwa mũndũ ekwatwa nĩ ĩvĩtyo o na yĩva, inyw'ĩ ala mwĩ ma Veva, mũtũngĩĩei ta ũsu na veva wa ũuu; ũkĩsyaĩĩsya mwene, ndũkatatwe. 2Kuan'yai mĩio ene kwa ene, na ũu mũkeanĩsya mwĩao wa Klĩsto. 3Nũndũ ethĩwa mũndũ eĩtalĩlya kwĩthĩwa kĩndũ, nake ti kĩndũ, eĩkenga mwene. 4Ĩndĩ kĩla mũndũ aosye wĩa wake mwene, na nĩvo ĩndĩ wĩĩthĩwa na ũndũ wa kwĩkathĩĩa e we mwene, na ti kwĩelekan'ya na ũngĩ ũndũ wĩkaa. 5Kwa kwĩthĩwa kĩla mũndũ akakua mũio wake mwene.
6 Ĩndĩ mũmanyĩw'a wa ĩla ndeto namũaĩe mũmanyĩsya syĩndũ syake syonthe nzeo. 7Mũikakengeke; Ngai ndavũĩawa ngũĩ: nũndũ o kĩla mũndũ ũvuĩaa, nokyo ũkaketha. 8Nũndũ ũla ũvuĩĩaa mwĩĩ wake, kwa mwĩĩ wake akaketha wanangĩko; ĩndĩ ũla ũvuĩĩaa ũla Veva, kwa Veva akaketha thayũ ũtathela. 9Na tũikanoe nĩ kwĩka nesa: nũndũ kyathĩ kyavika tũkaketha, ethĩwa tũileela. 10Kwondũ wa ũu, o ũndũ twĩĩthĩwa na ũthei, twĩkei andũ onthe nesa, ĩndĩ mũno ala ma nyũmba ya mũĩkĩĩo.

Ndeto sya kũminũkĩlya

11Sisyai ũndũ maandĩko manenevete aa ngũmũandĩkĩa na kw'oko kwakwa mwene. 12Onthe ala mekwenda kwoneka me aseo mwĩĩnĩ, nĩmeũmũthing'ĩĩsya mwaĩkwe; no kana maikathĩnw'e nũndũ wa ngelan'yo ya Klĩsto. 13Nũndũ o na asu ala maĩkawa nao ene matikwataa ĩla mĩao; ĩndĩ nĩmekwenda inyw'ĩ mwaĩkwe, nĩ kana mone ũndũ wa kwĩkathĩĩa mĩĩnĩ yenyu. 14Ĩndĩ kũikethĩwe nyie kwĩkathĩĩa, ate o ngelan'yonĩ ya Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, nayo kwondũ wayo nthĩ nĩyambĩtwe kwakwa, nakwa kwa nthĩ. 15Nũndũ kwaĩkwa ti ũndũ, o na kũlea kwaĩkwa, ĩndĩ nĩ kyũmbe kyeũ. 16Na onthe ala makaendaa maatĩĩe kĩeleelo kĩĩ, mũuo nĩwĩthĩwe kwamo, na tei, o na kwa Isilaeli ma Ngai.
17 Kuma yu mũndũ o na wĩva ndakanyamasye; nũndũ nĩngũkua movano ma Yesũ mwĩĩnĩ wakwa.
18Mumo wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto nĩwĩthĩwe vamwe na maveva menyu, ana-a-asa. Ameni.

AEVESO

AEVESO 1

Ngethi

1 Vaulo, mũtũmwa wa Klĩsto Yesũ kwondũ wa kwenda kwa Ngai, valũa ũũ wakwa ũmavikĩe atheu ala me Eveso, na ala me na kĩthito nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ: 2Mumo nĩwĩthĩwe nenyu na mũuo kuma kwa Ngai Asa waitũ na Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto.

Ndaĩa kwa Ngai

3 Nakathwe Ngai, Ĩthe wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, ũla ũtũathimĩte na kĩla ũathimo wa veva nthĩnĩ wa Klĩsto ĩtunĩ: 4o ũndũ watũnyuvie nthĩnĩ wake nthĩ ĩtanambĩlĩlw'a, nĩ kana twĩthĩwe atheu tũte na ũndũ ũtaĩle mbee wake nthĩnĩ wa wendo: 5ũndũ watũnyuvie kuma tene tũtuwe ana kwake kwondũ wa Yesũ Klĩsto, kwĩanana na ũndũ wendie na kwenda kwake, 6nĩ kana ũtheu mũtisu wa mumo wake ũkathwe, ũla watũnengie mana nthĩnĩ wa ũla Mwendwa: 7nake nthĩnĩ wake twĩ na wovosyo witũ kwondũ wa nthakame yake, ũekeo wa mavĩtyo maitũ, kwĩanana na ũthwii wa mumo wake, 8naw'o atwingĩvĩsye na ũĩ w'onthe na ũmanyi, 9akĩtũmanyĩthya nzama ya kwenda kwake, kwĩanana na kwenda kwake kũseo kũla watwie nthĩnĩ wake 10kũvika walanyonĩ wa wĩanĩu wa mavinda, atũngĩanĩe syĩndũ syonthe nthĩnĩ wa Klĩsto, syĩndũ syi ĩtunĩ, na syĩndũ syĩ kũũ nthĩ; ĩĩ, nthĩnĩ wake we, 11na ingĩ nthĩnĩ wake ithyĩ nĩtwatwiwe ũtiĩwa wake, nĩkwĩthĩwa nĩtwanyuviwe kuma tene kwĩanana na kwenda kwake we ũla wĩkaa maũndũ onthe kwa ũtw'ĩo wa kwenda kwake; 12nĩ kana ithyĩ twĩthĩwe ma kũtuma ũtheu wake mũtisu ũkathwa, ithyĩ ala twambie kwĩkwatya Klĩsto; 13na nthĩnĩ wake o nenyu, mweew'a ndeto ya ũla w'o, nayo nĩ ũvoo mũseo wa ũtangĩĩo wenyu, — nake, mwamwĩtĩkĩla, nĩmwekĩiwe ũsiĩlo, naw'o nĩ Veva Mũtheu ũla wathaniwe, 14nake nĩ ngwatĩlĩlyo ya ũtiĩwa witũ, kũvika wovosyo wa ala make mwene ala wathooie, nĩ kana ũtheu wake mũtisu ũkathwe.

Mboya kwondũ wa kũmũmanya Ngai

15 Kwondũ wa ũu o nakwa, neew'a ũvoo wa mũĩkĩĩo ũla mwĩ naw'o nthĩnĩ wa Mwĩaĩi Yesũ, na wendo ũla mwonanasya kwa atheu onthe, 16ndiekaa kũtũnga mũvea kwondũ wenyu, ngĩmũweta mboyanĩ syakwa; 17kwa Ngai wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, Asa wa ũtheu mũtisu, amũnenge veva wa ũĩ na ũvuan'yo wa kũmũmanya we; 18metho ma ngoo syenyu mekĩwe kyeni, nĩ kana mũmanye ũndũ ũilyĩ wĩkwatyo wa wĩtano wake, na ũndũ ũilyĩ wingĩ wa ndaĩa wa ũtiĩwa wake nthĩnĩ wa atheu, 19na ũndũ ũilyĩ ũnene mũvĩtũku wa vinya wake kwondũ witũ ala twĩtĩkĩlaa, kwĩanana na kwĩka kwa vinya wa ũtonyi wake 20ũla wekie nthĩnĩ wa Klĩsto, yĩla wamũthayũũkisye kũmumya kwa akw'ũ, na kũmwĩkalya kw'okonĩ kwa aũme kwake kwake ĩtunĩ, 21ĩũlũ mũno mbee wa ũnene w'onthe, na ũkũmũ, na vinya, na ũsumbĩko, na kĩla syĩtwa yĩwetawa, ti ĩvinda yĩĩ yoka, ĩndĩ o na ĩvinda yĩla yĩkoka: 22na nĩwaiie syĩndũ syonthe ungu wa nyaĩĩ syake aisumbĩke, na amwia ethĩwe mũtwe ĩũlũ wa maũndũ onthe kwondũ wa ĩkanisa, 23nayo nĩ mwĩĩ wake, wĩanĩu wake ũla wusũasya maũndũ onthe nthĩnĩ wa onthe.

AEVESO 2

Ũtangĩo nĩ kwondũ wa mumo wa Ngai

1 Nake nĩwamũthayũũkisye inyw'ĩ, yĩla mwai akw'ũ kwondũ wa mavĩtyo menyu na naĩ syenyu, 2ila mwaendie nthĩni wasyoĩvinda ya tene kwĩanana na mĩendele ya nthĩ ĩno, kwĩanana na mũnene wa mavinya ma yayaya, wa veva ũla wĩkaa wĩa yu nthĩnĩ wa ana ma ũlei; 3o naitũ ithyonthe tene twekalile katĩ woo mĩmeonĩ ya mĩĩ yaitũ, tũkĩka mawendi ma mĩĩ na ma mosũanĩo, na nũndu wa mwĩkalĩle witũ twaĩ syana sya ũthatu, o ta ala angĩ:— 4ĩndĩ Ngai, nĩkwĩthĩwa aĩ na tei mwingĩ, nũndũ wa wendo wake mũnene ũla watwendie naw'o, 5o na yĩla twaĩ akw'ũ kwondũ wa mavĩtyo maitũ, atũnengie thayũ vamwe na Klĩsto (nĩmũtangĩĩĩtwe nĩ mumo), 6naitũ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ nĩwatũthayũũkisye vamwe nake, na kũtwĩkalya nthĩ vamwe nake ĩtunĩ: 7nĩ kana mavinda ala mokĩte atonye kwonan'ya ũthwii mwingĩ wa mumo wake kwondũ wa ũseo wake kwitũ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ: 8nũndũ nĩmũtangĩĩĩtwe na mumo kwondũ wa mũĩkĩĩo; naw'o ndumĩte kwa inyw'ĩ ene, nĩ mũthĩnzĩo wa Ngai; 9ti ũndũ wa meko, kana kũikethĩwe mũndũ o na wĩva kwĩkathĩĩa. 10Nũndũ ithyĩ twĩ wĩa wake, twombiwe nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ twĩkae meko maseo, ala Ngai waseũvisye mbee nĩ kana tũendae nthĩnĩ wamo.

Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ na Ayuti makwatanĩe Ĩkanisanĩ

11 Kwondũ wa ũu lilikanai, kana ĩvinda ya tene inyw'ĩ, Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ kwa mwĩĩ, ala mwĩtawa Mũtaĩkawa nĩ ala metawa Maĩkawa, nayo nĩ nzaĩko ya mwĩĩ, ĩla yaĩkawa na moko; 12kana inyw'ĩ ĩvinda yĩu mũtyaĩ na Klĩsto, mwavathũkenw'e na mbaĩ ya Isilaeli, na mwaĩ aeni, andũ mate na motianĩo ma ũla watho, mũtaĩ na wĩkwatyo na mũtaĩ na Ngai kũũ nthĩ. 13Ĩndĩ yu nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ inyw'ĩ ala mwaĩ kũasa nĩmũthengeew'e nĩ nthakame ya Klĩsto. 14Nũndũ nĩwe mũuo witũ, ũla watumie ithyelĩ tũtw'ika ũmwe, na nĩwaomboie ũvai wa mũvaka ũla waĩ katĩ, 15avetete na mwĩĩ wake ũla ũmaitha, naw'o nĩ ĩla mĩao ya wiaĩi

yaandĩkĩtwe motw'ĩonĩ; nĩ kana ombe wa asu elĩ mũndũ ũmwe mweũ nthĩnĩ wake mwene, na kwondũ wa ũu aete mũuo; 16na nĩ kana amew'anĩthye na Ngai me elĩ mwĩĩnĩ ũmwe kwondũ wa ngelan'yo, oaĩte ũla ũmaitha nayo: 17nake ooka na atavan'ya ũvoo mũseo wa mũuo kwa inyw'ĩ ala mwaĩ kũasa, na mũuo kwa ala maĩ vakuvĩ: 18nũndũ kwondũ wake ithyelĩ twĩ na ũthei witũ wa kũthengeea mbee wa Asa nthĩnĩ wa Veva ũmwe. 19Na kwondũ wa ũu mũti aeni na avĩti ĩngĩ, ĩndĩ mwĩ andũ ma kĩĩndĩ vamwe na atheu, na andũ ma nyũmba ya Ngai, 20nũndũ nĩmwakĩtwe ĩũlũ wa wambĩlĩlyo, naw'o nĩ atũmwa na athani, Klĩsto Yesũ mwene nĩwe yĩla ĩvia ĩnene ya kĩkotonĩ; 21na nthĩnĩ wake kĩla wako, ũithalanw'a nesa, nĩwĩanaa ũkethĩwa ĩkalũ nthĩnĩ wa Mwĩaĩi; 22na nthĩnĩ wake nĩmwakĩtwe vamwe mwĩthĩwe wĩkalo wa Ngai nthĩnĩ wa Veva.

AEVESO 3

Ũtũmane wa Vaulo kũvuan'ya ĩla nzama ya Ngai

1 Kwondũ wa ũu nyie Vaulo, mwovwa wa Klĩsto Yesũ kwondũ wenyu Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ,— 2ethĩwa nĩmwĩw'ĩte ũvoo wa walan'yo wa mumo wa Ngai ũla nanengiwe kwondũ wenyu; 3 kana kwondũ wa kũvuanĩw'a nĩnamanyĩthiw'e ĩla nzama, o tondũ nambie kũandĩka na ndeto mbũthũ, 4na kwondũ wa ũu, yĩla mũũsoma, mũkoona ũmanyi wakwa wa ĩla nzama ya Klĩsto; 5nayo ndyaamanyĩthw'a ana ma andũ ma nzyawa ĩngĩ, o ũndũ atũmwa make atheu na athani mavuanĩw'e yu nthĩnĩ wa Veva; 6atĩ Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ nĩ atiĩwa vamwe naitũ, na mamutha ma ũla mwĩĩ vamwe naitũ, na osi vamwe naitũ ma watho ũla wĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ kwondũ wa ũvoo mũseo, 7ũla nyie natwiwe mũthũkũmi waw'o, kwĩanana na mũthĩnzĩo wa mumo wa Ngai ũla nanengiwe kwĩanana wa kwĩka kwa vinya wake. 8Nyie ũla nĩ mũnini kwĩ ũla mũnini mbee kati wa atheu onthe, nĩnanengiwe mumo ũũ, kũtavan'ya kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ ũthwii wa Klĩsto ũla ũtatalĩka; 9na kũtuma andũ onthe mamanya ũndũ ũilyĩ ũla walan'yo wa nzama ĩla kuma tene tene yavithiwe nthĩnĩ wa Ngai ũla wombie syĩndũ syonthe; 10nĩ kana yu kwa nzĩa ya ĩkanisa, ũĩ wa Ngai wa mĩthemba mingĩ ũmanyĩke kwa monene na mokũmũ ma ĩtunĩ, 11kwĩanana na ũtw'ĩo wa tene na tene ũla watwie nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ Mwĩaĩi waitũ: 12na nthĩnĩ wake twĩ na ũkũmbaũ na ũthei wa kũthengeea na wĩkwatyo, kwondũ wa mũĩkĩĩo witũ nthĩnĩ wake. 13Kwondũ wa ũu nĩngũmwĩsũva mũikaleele nũndũ wa mathĩna makwa kwondũ wenyu, namo nĩ ũtaĩo wenyu.

Mboya ũndũ wa vinya wa kũkwata Ũvoo Mũseo

14Kwondũ wa ũu nĩtulya ndu mbee wa Asa, 15o ũla mĩvĩa yonthe ya ĩtunĩ na ya nthĩ nĩyĩtanĩawa nake. 16Nĩ kana amũnenge inyw'ĩ, kwĩanana na wingi wa ndaĩa yake, kana mwongeleelwe vinya mũndũ wa nthĩnĩ kwondũ wa Veva wake; 17nĩ kana Klĩsto ekalae ngoonĩ syenyu kwondũ wa mũĩkĩĩo; nĩ kana inyw'ĩ mũtambũũkĩtye mĩi na kũlũlũmĩlw'a nthĩnĩ wa wendo. 18Mwĩthĩwe na vinya wa ũkwata vamwe na atheu onthe ũndũ ũilyĩ ũthanthau na ũasa na ũtũlu na ũliku, 19na kũmanya wendo wa Klĩsto ũla ũvĩtũkĩte ũmanyi, nĩ kana mũtonye kusũwa kũvikĩa wusũu w'onthe wa Ngai.

20 Na yu we ũla ũtonya kwĩka mũno mbee kũvĩta onthe ala tũvoyaa kana kũlilikana, kwĩanana na vinya ũla wĩkaa nthĩnĩ waitũ, 21ndaĩa nĩyĩthĩwe yake ĩkanisanĩ na nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ nzyawanĩ syonthe tene na tene. Ameni.

AEVESO 4

Wĩtano wa Ngai wĩenda ngwatanĩo

1 Na kwondũ wa ũu nyie, mwovwa nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, nĩngũmwĩsũva mũendae o ũndũ waĩle wĩtano ũla mweetiwe naw'o, 2na wĩnyivyo w'onthe na ũuu, na wũmĩĩsyo, mũkyũmĩanĩsya inyw'ĩ kwa inyw'ĩ nthĩnĩ wa wendo; 3mũkĩthing'ĩĩsya kũsũvĩa wĩw'ano ũmwe wa Veva wovanonĩ wa mũuo. 4Mwĩĩ nĩ ũmwe, na Veva nĩ ũmwe, o ũndũ mweetiwe wĩkwatyonĩ ũmwe wa wĩtano wenyu; 5Mwĩaĩi ũmwe, mũĩkĩĩo ũmwe, ũvatiso ũmwe, 6Ngai ũmwe, nake ni Ĩthe wa onthe, ũla wĩ ĩũlũ wa onthe, na kũtũngana kwa onthe, na nthĩni wa onthe. 7Ĩndĩ kĩla ũmwe waitũ nũnengetwe ũla mumo kwĩanana na kĩthimo kya mũthĩnzio wa Klĩsto. 8Kwondũ wa ũu easya,

Yĩla wambatie ĩũlũ, nĩwatavie mũtavo,
Na anenga andũ mĩthĩnzĩo.

9 (Na ndeto ĩno, Nĩwambatie, nata ate o kwasya kana nĩwatheeie alike kũndũ kũliku kwa nthĩ? 10Ũla watheeie niwe ũsu wambatie ĩũlũ mũno mbee wa matu onthe, nĩ kana ausũsye syĩndũ syonthe.) 11Nake anengie andũ amwe methĩwe atũmwa; na angĩ, athani; na angĩ, atavan'ya ma ũla ũvoo mũseo; na angi, aĩthi, na amanyisya; 12nĩ kana atheu meanĩwe, ũndũ wa wĩa wa kũthũkũma, nĩ kana mwĩĩ wa Klĩsto wakwe: 13mũvaka ithyonthe tũvikĩe wĩw'ano ũmwe wa mũĩkĩĩo, na wa kũmũmanya Mwana wa Ngai, kũvikĩa mũndũ mwĩanĩu, kũvikĩa kĩthimo kya ũtũlu wa wĩanĩu wa Klĩsto; 14nĩ kana kuma yu tũikethĩwe syana nini, tũkĩluutangwa kũũ na kũũ na kũkuwa nĩ kĩla kĩseve kya ũmanyĩsyo, na maũĩ ma andũ, na ũsesengano, kũatĩĩa nzĩa ya ũkengani wa kwasya andũ; 15ĩndĩ tũkĩneena w'o nthĩnĩ wa wendo, twĩane maũndũnĩ onthe tũmũvikie we, nake nĩwe mũtwe, Klĩsto; 16na kuma kwake mwĩĩ w'onthe, ũikomanw'a nesa na kũkwatanw'a, nĩwĩanaa nũndũ wa ũtethyo wa kĩla ũleenyũ, kwĩanana na kĩthimo kya wĩa wa kĩla mutha, ũmwe na ũmwe, ũkiyaka e w'o wendonĩ.

Thayũ wa tene na thayũ mweũ

17 Na ĩndĩ nĩneena ũu, na kũkũsĩĩa nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, kana kuma yu inyw'ĩ mũikaende ũndũ Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ maendaa, na ũtumanu wa ilĩko syoo, 18nũndũ ũmanyi woo nĩwĩkĩĩtwe kĩvindu, mavathĩtwe kũasa na thayũ wa Ngai, nũndũ wa kũlea kũmanya kũla kwĩ nthĩnĩ woo, nũndũ wa wũmũ wa ngoo syoo; 19nao mavĩtũkĩte kwĩw'a, meenenganie mĩmeonĩ mĩthũku, meke ũvuku w'onthe na wendi. 20Ĩndĩ inyw'ĩ tiw'o

mweemanyĩsye Klĩsto; 21ethĩwa nĩw'o nĩmwamwĩwie, na kũmanyĩw'a nthĩnĩ wake, o ũndũ w'o ũilyĩ nthĩnĩ wa Yesũ: 22ũndũ wa mwĩkalĩle wenyu wa tene, mumyei mwĩkye kũasa mũndũ wa tene, ũla wanangĩkaa kwa ũvikĩlaa mĩmeo ya ũkengani; 23mũtw'ĩkithw'e eũ vevani wa ilĩko syenyu. 24Na mwĩvw'ĩke mũndũ mweũ, ũla wombiwe na mũvw'ano wa Ngai nthĩnĩ wa ũlũngalu na ũtheu wa w'o.

Mwĩkalo wa kĩla mũthenya

25 Kwondũ wa ũu, mũkĩveta ũvũngũ, neenai w'o kila mũndũ na ũla ũngĩ: nĩkwĩthiwa twĩ mamutha ene kwa ene. 26Thatai, na mũikeke naĩ: mũikaeke syũa vĩthũe mwi na ũthilĩku: 27o na mũikamũnenge Satani ũthei. 28Ũla woyie ndakoye ingi: ĩndĩ kavaa atethye wĩa, akĩkaa na moko make ũndũ waĩlĩte, ni kana ethĩwe na kĩndũ kya ũmũnenga ũla wi na vata. 29Ndeto nthũku itikaume makanyw'anĩ menyu, ĩndĩ no ila nzeo sya kwaka o ũndũ vata wĩana, nĩ kana imanenge mumo ala mekwiw'a. 30Na mũikew'ĩthye Veva Mũtheu wa Ngai woo, nake nthĩnĩ wake mwĩkĩĩtwe ũsiĩlo kũvika mũthenya wa wovosyo. 31Ĩndĩ ũũ, na ũthilĩku, na ũthatu, na ĩteta, na moumano, mavetwe kwenyu, vamwe na kĩla ũthũku: 32na mwĩthĩwe mũkyaĩlan'ya ene kwa ene, mũkĩw'anĩa tei, mũkĩekanĩa inyw'ĩ kwa inyw'ĩ, o ũndũ Ngai nake wamũekeie inyw'ĩ nthĩnĩ wa Klĩsto.

AEVESO 5

Endaai ta syana sya kyeni

1 Nũndũ wa ũu, ĩthĩwai mũkĩelekan'ya na Ngai, ta twana twendetwe; 2na mũkĩendaa nthinĩ wa wendo, o ũndũ Klĩsto nake wamwendie inyw'ĩ, na eeyumya mwene kwondũ witũ, mũthĩnzĩo na nthembo kwa Ngai, yi na mũuke mũseo.

3 Ĩndĩ ũlaalai, na ũvuku w'onthe, na wendi, maikawetwe kati wenyu, o ũndũ kwaĩle atheu; 4o na ũla wĩ nthoni, o na kũneena na ũtumanu, kana kũvũa ngũĩ, maũndũ asu mataĩle: ĩndĩ kavaa ni kũtũnga mũvea. 5Nũndũ nĩmwĩsĩ ũũ vyũ, atĩ kĩlaalai, kana mũndũ mũvuku, kana mũndũ wĩ na wendi, nake ni mũthaithi wa mĩvw'anano, asu mati na ũtiĩwa o na wiva ũsumbĩnĩ wa Klĩsto na Ngai. 6Mũndũ ndakamũkenge na ndeto sya mana: nũndũ kwondũ wa maũndũ aa ũthatu wa Ngai nũmokiaa ana ma ũlei. 7Mũikethĩwe mwĩ mũamba nao; 8nũndũ inyw'ĩ tene mwai kĩvindu, ĩndĩ yu mwĩ kyeni nthĩni wa Mwĩaĩi: endaai ta syana sya kyeni 9(nũndũ ũsyao wa kyeni wĩ nthĩnĩ wa ũseo w'onthe na ũlũngalu na w'o), 10mũkĩthima maũndũ ala mamwendeeasya Mwĩaĩi; 11na mũikethĩwe na mũamba na mawĩa ma kĩvindu mate na ũsyao, ĩndĩ kavaa nĩ kũmakan'ya; 12nũndũ maũndũ ala mekawa nĩmo kĩmbithĩ nĩ nthoni o na kũmaweta. 13Ĩndĩ maũndũ onthe makanw'a nĩmonananw'a nĩ kyeni: nũndũ kĩla ũndũ wonanĩtw'e no kyeni. 14Kwondũ wa ũu easya, Amũka, we ũla ũkomete, noithayũũka kuma kwa akw'ũ, na Klĩsto akakũtisĩa.

15 Ĩsũvĩei ĩndĩ nesa ũndũ mũendaa, ti ta ala mate na ũĩ, ĩndĩ ta ala oĩ; 16mũkĩtangĩĩa ĩvinda, nĩkwĩthĩwa mĩthenya nĩ myathe. 17Kwondũ wa ũu mũikethĩwe atumanu, ĩndĩ manyai kwenda kwa Mwĩaĩi ũndũ kũilyĩ. 18Na mũikatoonw'e nĩ mbinyu, nayo ĩ mĩkwa mĩthũku, ĩndĩ usũwai nĩ Veva; 19mũkĩneena ene kwa ene na savuli na mbathi sya kũmũkumya Ngai na mbathi sya veva, mũkĩmwinĩa Mwĩaĩi na kũmũtaia ngoonĩ syenyu; 20mũkĩmũtũngĩa Ngai Asa mũvea, mavinda onthe kwondũ wa maũndũ onthe, syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto; 21mũkĩnyivanĩsya ene kwa ene nũndũ wa kũmũkĩa Klĩsto.

Mwĩkalo wa mũsyĩ wa Mũklĩsto

(AKOLOSAI 3.18—4.1)

22 Inyw'i iveti, ĩnyivĩsyei aũme menyu ta mwinyivĩsye Mwĩaĩi. 23Nũndũ mũndũ mũũme nĩ mũtwe wa kĩveti, o tondũ Klĩsto nake nĩ mũtwe wa ikanisa, nake nĩ mũtangĩĩi wa mwĩĩ. 24Ĩndĩ o ũndũ ikanisa yimwinyivĩasya Klĩsto, o ta ũu iveti nasyo nĩsyinyiviasye aũme masyo maũndũni onthe. 25Aũme, endai iveti syenyu, o ũndũ Klĩsto wendie ĩkanisa, na enengane mwene kwondũ wayo; 26nĩ kana ayĩvathan'ye, ayĩtheetye ũndũ wa kũthambya na manzĩ nthinĩ wa ndeto, 27nĩ kana atonye kwĩnenga mwene ĩkanisa ĩtaie, yĩte na ilanga kana ũkũnzanu kana ũndũ ũngĩ ta asu; ĩndĩ nĩ kana yĩthĩwe itheu yĩte na ũndũ ũtaĩle. 28O ta ũu aũme namo nĩmaĩlwe nĩ kũsyenda iveti syoo o ũndũ mendete mĩĩ yoo ene. Ũla wendaa kĩveti kyake eyendaa mwene: 29nũndũ vai mũndũ waamena mwĩĩ wake o na ĩndĩĩ; ĩndi nĩwũnengae lĩu na kũũsũvĩa, o tondũ Klĩsto ũyĩsũvĩaa ikanisa; 30nũndũ twĩ mamutha ma mwĩĩ wake. 31Kwondũ wa ũu mũndũ akatia ĩthe na inyia, na akalũman'ya na kĩveti kyake; na me elĩ makatw'ĩka mwĩĩ ũmwe. 32Nzama ino nĩ nene: ĩndĩ nĩneena ũvoo wa Klĩsto na ĩkanisa. 33Ĩndĩ kĩla mũndũ wenyu nakyende kĩveti kyake o ũndũ wĩyendete mwene; na kĩveti nĩkĩmũkĩe mũũme.

AEVESO 6

1 Syana, mew'ei ala mamũsyaie nthĩnĩ wa Mwĩaĩi: nũndũ ũu nĩw'o waĩle. 2Taĩa au na mwenyu (naw'o nĩ mwĩao wa mbee wĩ na watho), 3nĩ kana kwĩthĩwe ũseo kwaku, na wĩkale mũno kũũ nthĩ. 4Na, inyw'ĩ aaĩthe, mũikathatye syana syenyu: ĩndĩ ieei na mosilĩlo na motao ma Mwĩaĩi.

5 Ngombo, mew'ei mavwana menyu kwondũ wa mwĩĩ, na w'ĩa na kũtetema, na ũthalĩku wa ngoo syenyu, ta kũmwĩw'a Klĩsto; 6ti kwa ũthũkũmi wa kũsyaĩĩw'a, ta endeesya ma andũ; ĩndĩ ta ngombo sya Klĩsto, mũkĩka na ngoo ũndũ wendetwe nĩ Ngai; 7mũkĩthũkũma na kwenda kũseo, ta mũũthũkũma Mwĩaĩi, na ti andũ: 8mũkĩmanya kana ũndũ ũseo o na wĩva ũla mũndũ wĩkaa, akoosa o w'o ĩngi kuma kwa Mwĩaĩi, e ngombo, kana ate ngombo. 9Na inyw'ĩ mavwana, mekei maũndũ o asu, na ekai kũmakandĩa: mũkĩmanya kana Vwana woo, nowe wenyu, e ĩtunĩ, na kwake kũi wendeesyo wa andũ.

Mĩio ya kaũ ya Mũklĩsto

10 Kũminũkĩlya, ithiwai na vinya nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, na
vinyani wa ũtonyi wake. 11Ĩkĩai mĩio yonthe ya kaũ ya
Ngai, nĩ kana mũtonye kũsiĩĩa maũĩ ma Satani.
12Nũndũ kũkĩlan'ya vinya kwitũ ti kũkĩlan'ya na mwĩĩ
na nthakame, ĩndĩ ni kũkĩlan'ya na monene, na
mokũmũ, na ala masumbĩkĩte kĩvindunĩ kĩĩ, na nguthu
sya maveva ma ũthũku ĩtunĩ. 13Kwondũ wa ũu osai
mĩio yonthe ya kaũ ya Ngai, nĩ kana mũtonye kũkĩlya
vinya mũthenya ũla mũthũku, na, mweeka ũu w'onthe,
kũũngama. 14Ũngamai ĩndĩ, mwĩvotoete inyunyunĩ
syenyu na w'o, na mwĩkĩĩte ngao ya kĩthũi ya ũlũngalu,
15na maũũnĩ menyu mwĩkĩĩte iatũ sya kwĩyũmban'ya
sya ũvoo mũseo wa mũuo; 16na vamwe na mĩio ĩsu
yonthe mũkyosa ngao ya mũĩkĩĩo, ĩla kwondũ wayo
mũkatonya kũvosya mĩsyĩ yonthe yĩ na mwaki ya ũla
mũthũku. 17Na osai ngovia ya ũtangĩĩo, na ũvyũ wa
Veva, naw'o nĩ ndeto ya Ngai: 18mũkĩvoya nthĩnĩ wa
Veva mavinda onthe na mboya syonthe na kwĩsũva, na
mũkĩsyaĩisya ũndũni ũsu na kĩthing'ĩĩsyo na kwĩsũvana
kw'onthe kwondũ wa atheu onthe, 19na kwondũ
wakwa nyie, nĩ kana nĩnengwe kũneena, nathamye
kanyw'a wakwa na ũkũmbaũ, nonan'ye nzama ya ũvoo
mũseo, 20ũla kwondũ waw'o nĩ mũtũmwa
mĩnyololonĩ; nĩ kana nthĩnĩ waw'o nĩneene na
ũkũmbaũ, o ũndũ naĩlwe nĩ kũneena.

Mũminũkĩlyo

(AKOLOSAI 4.7–8)

21 Ĩndĩ nĩ kana nenyu mũmanye maũndũ makwa, ũndũ
ndilyĩ, Tikiko, ũla mwana-a-asa mwendwa, na
mũthũkũmi wĩ kĩthito nthinĩ wa Mwĩaĩi, akamũtavya
maũndũ onthe: 22ũla nĩmũtũmĩte kwenyu kwondũ wa
kĩtumi kĩĩ, kana mũmanye ũndũ tũilyĩ, na nĩ kana
akiakisye ngoo syenyu.

23Mũuo nĩwĩthĩwe na ana-a-asa, na wendo vamwe na
mũĩkĩĩo, kuma kwa Ngai Asa na Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto.
24Mumo nĩwĩthĩwe na onthe ala mamwendaa Mwĩaĩi
waitũ Yesũ Klĩsto na wendo ũtanangĩkaa.

AVILIVI

AVILIVI 1

Ngethi

1 Vaulo na Timotheo, ngombo sya Klĩsto Yesũ, valũa ũũ witũ ũmavikĩe atheu onthe nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ ala me Vilivi, vamwe na asyaĩĩsya na athũkũmi: 2Mumo nĩwĩthĩwe nenyu na mũuo kuma kwa Ngai Asa waitũ na Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto.

Mũvea wa Vaulo na ũtanu wake

3 Nĩmũtũngĩa Ngai wakwa mũvea o yĩla ngũmũlilikana, 4mavinda onthe kwĩsũvananĩ kwakwa kw'onthe kwondũ wenyu inyw'onthe ngĩsũvana na ũtanu, 5nũndũ wa mũamba wenyu nthĩnĩ wa kũnyaĩĩkya ũla ũvoo mũseo, kuma mũthenya wa mbee kũvika o na yu; 6nĩnĩsĩ vyũ ũndũ ũũ, kana we ũla wambĩlĩlye wĩa mũseo nthĩnĩ wenyu akawĩanĩsya kũvika mũthenya wa Yesũ Klĩsto: 7o ũndũ kwaĩlĩte kwakwa kũlilikana ũu kwondũ wenyu ĩinyw'onthe, nĩkwĩthĩwa mwĩ ngoonĩ yakwa, nũndũ inyw'onthe mwĩ osi ma mumo vamwe nakwa, kwovwanĩ kwakwa, o na nthĩnĩ wa kũwũkitĩa na kũlũlũmĩlya ũla ũvoo mũseo. 8Nũndũ Ngai nĩ ngũsĩ yakwa, ũndũ nĩmwendaa inyw'onthe na matei mololo ma Klĩsto Yesũ.

Mboya yake ũndũ wa asomi make

9ũũ nĩw'o nĩvoyaa, kana wendo wenyu wingĩve mũno mbee nthĩnĩ wa ũmanyi na ũĩ w'onthe; 10nĩ kana mũmetĩkĩle maũndũ ala maseo mbee; nĩ kana mwĩthĩwe ma w'o na mũte na molulutĩkyo kũvika mũthenya wa Klĩsto; 11 mũkyusũwa nĩ mosyao ma ũlũngalu, ala me kwondũ wa Yesũ Klĩsto, nĩ kana Ngai ataĩwe na akathwe.

Maũndũ ala maumbũkie nũndũ wa kwovwa kwake

12 Ĩndĩ, ana-a-asa, nĩngwenda mũmanye, kana maũndũ ala mangwatie nĩmo matumĩte ũla ũvoo mũseo ũendeea na mbee; 13ũkethĩa o na kwovwa kwakwa nĩkũmanyĩkĩte vyũ nĩ asikalĩ onthe ala masũvĩaa nyũmba ya mũsumbĩ, na ala angĩ onthe, kana nĩ kwondũ wa Klĩsto; 14na vakuvĩ onthe ma ana-a-asa nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, makyongelwa vinya kwondũ wa kwovwa kwakwa, me na ũkũmbaũ mũno wa kũneena ndeto ya Ngai vate w'ĩa. 15Amwe nĩ w'o memũtavan'ya Klĩsto nũndũ wa kĩwĩu na motetan'yo; na angĩ nao kwondũ wa kwenda kũseo: 16amwe mekaa ũu kwondũ wa wendo, makĩmanya kana niĩtwe kwondũ wa kũwũkitĩa ũla ũvoo mũseo: 17ĩndĩ asu angĩ memũtavan'ya Klĩsto na nganaĩo, na ti ũndũ wa w'o, makĩsũanĩa kũmbũkĩlĩlya thĩna kwovwanĩ kwakwa. 18Nata ĩndĩ? Ate o nzĩanĩ syonthe, ethĩwa nĩ nthĩnĩ wa wangangan'yo kana nĩ nthĩnĩ wa w'o, Klĩsto nũtavanaw'a; na kwondũ wa ũu nĩngũtana, ĩĩ, na ngatana. 19Nũndũ nĩnĩsĩ kana ũndũ ũũ ũkangalyũkĩla kwĩthĩwa nĩ ũtangĩĩo wakwa, ũndũ wa kũvoya kwenyu na kũtethw'a nĩ Veva wa Yesũ Klĩsto, 20kwĩanana na kũsyaĩĩsya mũno na kwĩkwatya kwakwa, kana ũndũnĩ o na wĩva ndikasonokw'a, ĩndĩ na ũkũmbaũ w'onthe, ta mavinda onthe, no ta ũu yu Klĩsto akanenevw'a mwĩĩnĩ wakwa, ethĩwa nĩ kwĩkala na thayũ, kana nĩ kũkw'a.

Thayũ kana kĩkw'ũ, kĩla kĩseo mbee nĩ kĩku?

21 Nũndũ kwakwa nyie kwĩkala thayũ no Klĩsto, na kũkw'a nĩ ũunĩko. 22Ĩndĩ ethĩwa kwĩkala thayũ mwĩĩnĩ,— ethĩwa ũu nĩw'o ũsyao wa wĩa wakwa, ndiũmanya ũla nĩnyuva. 23Mbivinyĩtwe nĩ maũndũ asu elĩ, nĩ na mea ma kũthi nĩthĩwe vamwe na Klĩsto; nũndũ ũu nĩ ũseo mũno mbee: 24ĩndĩ kwĩkala mwĩĩnĩ kwĩ vata mũno kwondũ wenyu. 25Na ngĩkwatya ũu, nĩnĩsĩ ngekala, ĩĩ, na ngekalan'ya nenyu inyw'onthe, kwondũ wa kũendeea kwenyu na ũtanu wenyu nthĩnĩ wa mũĩkĩĩo; 26nĩ kana kwĩtaĩa kwenyu kwingĩve nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ kwondũ wakwa kwĩthĩwa nenyu ĩngĩ.

Ũtao wa kwĩthĩwa na ũkũmbaũ

27 Ĩndĩ mwĩkalĩle wa thayũ wenyu wĩthĩwe waĩle ũvoo mũseo wa Klĩsto: kana, nooka na kũmwona inyw'ĩ kana o na neethĩwa nde vo, nĩĩw'a ũvoo wenyu, kana mũũngamĩte na ũlũmu vevanĩ ũmwe, mũkyũkitĩa na ngoo ĩmwe mũĩkĩĩo wa ũla ũvoo mũseo; 28na mũikatĩsw'e nĩ amaitha ũndũnĩ o na wĩva; naw'o kwoo nĩ wonan'yo vyũ wa kwaa, ĩndĩ kwenyu nĩ wa ũtangĩĩo, naw'o wumĩte kwa Ngai; 29nĩkwĩthĩwa nĩmũnengetwe kwondũ wa Klĩsto, ti kũmwĩtĩkĩla kw'oka, ĩndĩ o na kũthĩnw'a nakw'o kwondũ wake: 30mũkyũkitaa kaũ o ũmwe ũla mwambonie nĩ naw'o, na nĩmwĩw'aa o na yu nĩ o naw'o.

AVILIVI 2

Wĩsũvano kwĩthĩwe na ngwatanĩo na wĩnyivyo

1Ethĩwa ĩndĩ kwĩ ũtao o na wĩva nthĩnĩ wa Klĩsto, ethĩwa kwĩ ũkiakisyo o na wĩva wa wendo, ethĩwa kwĩ mũamba o na wĩva wa Veva, ethĩwa kwĩ matei mololo na kwĩw'anĩa manee o na meva, 2wusũsyei ũtanu wakwa, kana mwĩthĩwe na kĩlilikano o kĩmwe, mwĩ na wendo ũmwe, mwĩ na ngoo ĩmwe, mũkĩlilikana ũndũ ũmwe; 3mũikeke ũndũ o na wĩva na nganaĩo kana kwĩkathĩĩa kwa mana, ĩndĩ na wĩnyivyo kĩla mũndũ namũtale ũla ũngĩ mũseo kwĩ we mwene; 4kĩla mũndũ wenyu ndakasũvĩe syĩndũ syake mwene, ĩndĩ kĩla ũmwe wenyu nasũvĩe syĩndũ sya ala angĩ nasyo. 5Ĩthĩwai na kĩlilikano kĩĩ nthĩnĩ wenyu, o kĩla kyaĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ: 6nake, yĩla waĩ na mũvw'ano wa Ngai, ndaatala kwĩanana na Ngai ta nĩ ũndũ wa

kũkwatwa, 7ĩndĩ eeyĩkalya e mũthei, aiosa mũvw'ano wa ngombo, eethĩwa ailyĩ ũndũ ũmwe na mũndũ; 8na ooneka e na wũmbe wa mũndũ, eenyivya mwene, atw'ĩka mwĩwi, o na kũvika kĩkw'ũ, ĩĩ, kĩkw'ũ kya ngelan'yo. 9Kwondũ wa ũu Ngai amũnenevya mũno, na amũnenga syĩtwa yĩla yĩ mbee wa masyĩtwa onthe; 10nĩ kana kwa syĩtwa ya Yesũ kĩla ĩu yĩtulya ndu, ya ala me ĩtunĩ na ala me nthĩ na ala me ungu wa nthĩ, 11na nĩ kana kĩla ũĩmĩ wĩumbũla kana Yesũ Klĩsto nĩ Mwĩaĩi, kwa ndaĩa ya Ngai Asa.

Ũtangĩĩo wĩanĩw'e mwĩkalĩlenĩ wa mũndũ

12 Kwondũ wa ũu ĩndĩ, endwa makwa, o ũndũ mwaĩ ewi mavinda onthe, ti yĩla naĩ vo yoka, ĩndĩ yu mbee mũno nde vo, ĩanĩsyai ũtangĩĩo wenyu na kĩkĩo na kĩtetemo; 13nũndũ nĩ Ngai ũla wĩkaa nthĩnĩ wenyu akĩtuma mwendaa na kwĩkaa kwenda kwake kũseo. 14Ĩkai maũndũ onthe mũtekũnyungunyĩsya na kũkananĩa; 15nĩ kana mwĩthĩwe mũtailĩĩlĩka ũthũku na mwĩ auu, syana sya Ngai ite na ũndũ ũtaĩle katĩ wa ũsyao mũthũku na mũemu, naw'o nthĩnĩ waw'o nĩmwonekaa ta syeni kũũ nthĩ, 16mũkĩlĩtye ndeto ya thayũ; nĩ kana nĩthĩwe na ũndũ wa kwĩkathĩĩa mũthenya wa Klĩsto, kana ndyaasemba mana kana kũtethya wĩa mana. 17Ĩĩ, na ethĩwa nĩtulũlwa ĩũlũ wa nthembo na ũthũkũmi wa mũĩkĩĩo wenyu, nĩngwĩw'a mũyo, na kũtana vamwe nenyu inyw'onthe: 18na inyw'ĩ o ta ũu tanai, na ĩthiwai na mũyo vamwe nakwa.

Timotheo

19Ĩndĩ nĩngwĩkwatya nthĩnĩ wa Mwĩaĩi Yesũ kũmũtũma Timotheo kwenyu mĩtũkĩ, nĩ kana nyie nĩtonye kũkiakiw'a, namanya ũndũ mũilyĩ. 20Nũndũ ndi na mũndũ ũngĩ ũla ũlilikanaa ũndũ ũmwe nakwa, ũla ũtonya kũsisya w'o mwĩkalĩle wenyu. 21Nũndũ onthe nĩmeũmantha maũndũ moo ene, ti maũndũ ma Yesũ Klĩsto. 22Ĩndĩ nĩmwĩsĩ ũndũ wake, kana nĩwatethisye wĩa vamwe nakwa kwondũ wa ũnyaĩĩkya ũla ũvoo mũseo, o ũndũ mwana ũtethasya ĩthe wake. 23Ĩndĩ nĩngwĩkwatya kũtũma ũsu mĩtũkĩ, o yĩla nĩmanya ũndũ nĩĩkwa: 24ĩndĩ nĩngũĩkĩĩa Mwĩaĩi kana nyie mwene ngooka mĩtũkĩ.

Evavilotito

25 Ĩndĩ nona no mũvaka nĩmũtũme Evavilotito kwenyu, mwana-a-asa wakwa na mũtethya wa wĩa vamwe nakwa na mũsikalĩ vamwe nakwa, nake nĩ mũtũmwa wenyu na mũthũkũmi wa vata wakwa; 26nĩkwĩthĩwa aĩ na mea nenyu inyw'onthe, na aũũyaa ngoonĩ, nũndũ mwewie kana aĩ mũwau: 27nũndũ nĩ w'o, aĩ mũwau mũno, vakuvĩ kũkw'a: ĩndĩ Ngai nĩwamwĩwĩie tei; na ti we weka, ĩndĩ o na nyie nakwa, nĩ kana ndikethĩwe na woo ĩũlũ wa woo. 28Kwondũ wa ũu neethĩwa na kĩthing'ĩĩsyo kingĩ kya ũmũtũma, nĩ kana, mwamwona ĩngĩ, mũtonye kũtana, nakwa nĩnyivĩwe nĩ woo. 29Mwosei ĩndĩ nthĩnĩ wa Mwĩaĩi na ũtanu w'onthe; na mataĩei ala mailyĩ take: 30nĩkwĩthĩwa kwondũ wa wĩa wa Klĩsto aĩ vakuvĩ kũkw'a, na ndaasũvĩa thayũ wake nĩ kana eanĩsye kĩla kyatialĩte kwenyu kya ũndethya.

AVILIVI 3

Ũlũngalu wa w'o nĩwonekaa kwa kũĩkĩĩa Yesũ, ti mĩaonĩ

1 Kũminũkĩlya, ana-a-asa, tanai nthĩnĩ wa Mwĩaĩi. Kũmũandĩkĩa inyw'ĩ maũndũ o asu ĩngĩ, ndiũnoa, ĩndĩ kwenyu ni ũsũvĩo. 2Ĩsũvĩei ila ngitĩ, ĩsũvĩei ala atethya ma mawĩa mathũkũ, ĩsũvĩei ala metemaa: 3nũndũ ithyĩ twĩ ala maĩkawa, ala tũthaithaa ũndũ wa Veva wa Ngai, na twĩkathĩĩaa nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ, na tũtiĩkĩĩaa mwĩĩ: 4o na kau nyie mwene nĩndonya kũĩkĩĩa mwĩĩ: ethĩwa mũndũ ũngĩ o na wĩva eona e na ũndũ wa kũĩkĩĩa mwĩĩ, nyie nĩ mbee: 5naĩkiwe mũthenya wa nyanya, nĩ wa mbaĩ ya Isilaeli, wa mũvĩa wa Mbenyamini, Mũevelania wa Aevelania; ũndũ wa ĩla mĩao, naĩ Mũvalisi; 6ũndũ wa ũthangaau mũnene, nathĩnisye ĩkanisa; na ũndũ wa ũlũngalu ũla wĩ mĩaonĩ, ndyaailĩĩlĩka ũndũ.

Kwenda kũnene kwa Vaulo ethĩwe ũmwe na Klĩsto

7 Ĩndĩ maũndũ ala maĩ ma nguna, nĩmo natalile kwĩthĩwa nĩ wasyo kwondũ wa Klĩsto. 8Ĩĩ nĩ w'o, na nĩtalaa syĩndũ syonthe kwĩthĩwa nĩ wasyo ũndũ wa ũseo mũnene wa ũmũmanya Klĩsto Yesũ Mwĩaii wakwa: we ũla kwondũ wake naaisye syindũ syonthe, na kwitala kwĩthĩwa nĩ mavuthĩ, nĩ kana nĩmwone Klĩsto, 9nakwa noneke nthĩnĩ wake, nde na ũlũngalu wakwa mwene, naw'o ti ũla wonekaa ĩla maĩonĩ, ĩndĩ ũla wonekaa kwondũ wa kũikĩĩa Klĩsto, ũlũngalu ũla wumaa kwa Ngai kwondũ wa mũĩkĩĩo: 10nĩ kana nĩmũmanye we, na vinya wa kũthayũũka kwake, na mũamba wa mathĩna make, ngĩvw'ananw'a na kikw'ũ kyake; 11nĩ kana kwa ũndũ o na wĩva w'onthe nĩtonye kũvikĩa ũthayũũkyo kuma kwa akw'ũ. 12Ti atĩ nĩnĩvikĩte, kana ngethĩwa mwĩanĩu: ĩndĩ nĩngwĩthĩng'iĩsya kũthi na mbee, nĩ kana nĩtonye kũkikwata kĩla kwondũ wakyo nakwatiwe nĩ Klĩsto Yesũ. 13Ana-a-asa, ndikwĩtala mwene ta nĩkwatĩte: ĩndĩ ũndũ ũũ ũmwe nĩngwĩka, ngyũlwa nĩ maũndũ ala me ĩtina, na ngikoota nĩvĩkĩe maũndũ ala me mbee, 14nĩngwĩthĩng'iĩsya kũthi nĩvikĩe ngoolu kwondũ wa mũthĩnzĩo ũla neetiwe ĩũlũ nĩ Ngai nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ. 15Ithyĩ ĩndĩ ala eanĩu tũlilikane ũu: na ethĩwa nĩmũũlilikana ũndũ ũngĩ, ũndũnĩ o na wĩva, Ngai akamũvuanĩsya ũndũ ũsu naw'o: 16ĩndĩ o vala tũvikĩte tũendeei ũndũnĩ o ũsu.

Amaitha ma ngelan'yo ya Klĩsto

17 Ana-a-asa, inyw'onthe ĩthĩwai mũkĩelekan'ya nakwa, na masisyei ala maendaa na kũatĩĩa ngelekan'yo ĩla twamũnengie. 18Nũndũ aingĩ nĩmaendaa, ala nĩmũtavasya ũvoo woo kaingĩ, na yu nĩngũmũtavya o ngĩtĩkya methoi, kana nĩ amaitha ma ngelan'yo ya Klĩsto: 19na mũminũkĩlyo woo nĩ wanangĩko, na ngai yoo nĩ ĩvu, na kwĩtaĩa kwoo kwĩ maũndũnĩ ma nthoni syoo, na malilikanaa maũndũ ma nthĩ. 20Nũndũ kwitũ nĩ ĩtunĩ; naitũ nĩtweteelaa Mũtangĩĩi ũla wĩuma vo, nake nĩ Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto: 21ũla ũkaalyũla mwĩĩ ũũ wa ũnyivu witũ, wĩthĩwe

ũvw'anene na mwĩĩ wa ũtaĩo wake, kwĩanana na kwĩka kũla ũtonya o na kũnyivya syĩndũ syonthe syĩthĩwe ĩtheo wake mwene.

AVILIVI 4

Matao

1 Kwondũ wa ũu, ana-a-asa makwa ala nendete mũno na ala nĩ na mea ma kũmwona, ũtanu wakwa na ngovia ya ũsumbĩ, ũngamai na ũlũmu nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, endwa makwa.
2Nĩmwĩsũva Euotia, na nĩmwĩsũva Sinitike nake, methĩwe na kĩlilikano kimwe nthĩnĩ wa Mwĩaĩi. 3Ĩĩ, na nĩngũkwisũva we, mwovanĩw'a wa w'o vamwe nakwa wĩanĩ, ũmatethye aka asu, nũndũ nĩmatethisye wĩa vamwe nakwa ũla ũvoonĩ mũseo, vamwe na Kilemendi nake, na ala angĩ atethya ma wĩa vamwe nakwa. Nao masyĩtwa moo me ĩvukunĩ ya thayũ.
4 Tanaai nthĩnĩ wa Mwĩaĩi mavinda onthe: na ĩngĩ nĩngwasya Tanaai. 5Wũmĩĩsyo wenyu ũmanyĩke nĩ andũ onthe, Mwĩaĩi e vakuvĩ. 6Mũikemakĩe kwa ũndũ o na wĩva; ĩndĩ kĩla ũndũnĩ mavata menyu nĩmatavanw'e kwa Ngai na kũvoya na kwĩsũva vamwe na kũtũnga mũvea. 7Na mũuo wa Ngai, ũla ũvĩtũkĩte ũmanyi w'onthe, ũkasũvĩaa ngoo syenyu na mosũanĩo menyu nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ.
8 Kũminũkĩlya, ana-a-asa, maũndũ o na meva ala ma w'o, maũndũ o na meva ala me na ndaĩa, maũndũ o na meva ala malũngalu, maũndũ o na meva ala matheu, maũndũ o na meva ala ma kwendeesya, maũndũ o na meva ala me na nguma nzeo; ethĩwa ve ũseo o na wĩva w'onthe, na ethĩwa ve ndaĩa o na yĩva yonthe, malilikanei maũndũ asu. 9Maũndũ ala mweemanyĩisye kwakwa na kũmosa na kũmew'a na kũmona, mekei maũndũ asu: na Ngai wa mũuo akeethĩwa vamwe nenyu.

Ndaĩa ya Vaulo nũndũ wa ũseo wa Avilivi

10Ĩndĩ nĩtana mũno nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, atĩ yu nĩmwambĩlĩlye ĩngĩ kũndilikana; na nĩmwandilikene w'o, ĩndĩ mũtyaaona ũthei. 11Ti atĩ nĩneena ũu nũndũ nĩ na vata: nũndũ nĩneemanyĩisye, ũndũnĩ o na wĩva ũla nĩ naw'o, kwĩthĩwa ndi na ũndũ. 12Nĩnĩsĩ ũndũ kũilyĩ kũnyivĩwa, na nĩnĩsĩ ũndũ kũilyĩ kwingĩvĩwa nakw'o: kĩla ũndũnĩ na maũndũnĩ onthe nĩnĩmanyĩĩtye kũvũna o na kwĩw'a nzaa, kwĩthĩwa na nyingĩ na kũnyivĩwa. 13Nĩndonya maũndũ onthe nthĩnĩ wake ũla ũndonyethasya. 14Ĩndĩ mwekie nesa mũno mweethĩwa na mũamba nakwa mathinanĩ makwa. 15Nenyu ene nĩmwĩsĩ, inyw'ĩ Avilivi, kana wambĩlĩlyonĩ wa ũla ũvoo mũseo, yĩla naumie Masetonia, vaiai ĩkanisa yaĩ na mũamba nakwa ũndũnĩ ũũ wa kũnengane na kwosa, ate o inyw'ĩ inyw'oka; 16nĩkwĩthĩwa o na kũu Thesalonika nĩmwandetee ũtethyo kwondũ wa vata wakwa, o na ti ĩvinda yĩmwe. 17Ti kwĩthĩwa nĩngũwenda ũla mũthĩnzĩo; ĩndĩ nĩngwenda ũsyao ũla wingĩvaa ũtalonĩ wenyu. 18Ĩndĩ nĩ na syĩndũ syonthe, na nĩningĩvĩwe: na ĩngĩ nĩnusũĩte, nũndũ nĩnĩsyosete mokonĩ ma Evavilotito syĩndũ ila syumĩte kwenyu, nĩ mũuke mũseo, nĩ nthembo ĩtĩkĩlawa, ĩla ĩmwendeeasya Ngai. 19Na Ngai wakwa akawĩanĩsya kĩla vata wenyu kwĩanana na ũthwii wake ndaĩanĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ. 20Na yu Ngai, Asa waitũ, nataĩwe tene na tene. Ameni.

Ngethi ya mũtaanĩsyo

21Ngethesyai kĩla mũtheu nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ. Ana-a-asa ala me nakwa nĩmamũkethya. 22Atheu onthe nĩmamũkethya, na mũno nĩ ala ma nyũmba ya Kaisali. 23Mumo wa Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto nĩwĩthĩwe na maveva menyu.

AKOLOSAI

AKOLOSAI 1

Ngethĩ

1 Vaulo mũtũmwa wa Klĩsto Yesũ kwondũ wa kwenda kwa Ngai, na Timotheo mwana-a-asa waitũ, 2valũa ũũ witũ ũmavikĩe atheu na ana-a-asa nthĩnĩ wa Klĩsto ala me na kĩthito, ala me Kolosai: Mumo nĩwĩthĩwe kwenyu na mũuo kuma kwa Ngai Asa waitũ.

Kũtũnga mũvea na mboya

3 Nĩtũũtũngĩa Ngai mũvea, Ĩthe wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, tũkĩmũvoyea mavinda onthe, 4nũndũ nĩtwĩw'ĩte ũvoo wa mũĩkĩĩo wenyu nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ, na wendo ũla mũmendaa atheu onthe naw'o, 5nũndũ wa wĩkwatyo ũla mwaiĩwe ĩtunĩ, naw'o nĩmweew'ĩte tene ũvoo waw'o ndetonĩ ya ũla w'o wa ũvoo mũseo, 6ũla wamũvikĩe; o tondũ ũilyĩ nthĩ yonthe ũisyaa ũsyao na kwongeleka, o ũndũ ũilyĩ nthĩnĩ wenyu, kuma mũthenya ũla mweewie na mwamanya ũla mumo wa Ngai katĩ wa w'o; 7o tondũ mũmanyĩĩtw'e nĩ Evavila mwendwa, mũtethya wa wĩa vamwe naitũ, nake nĩ mũthũkũmi wĩ kĩthito wa Klĩsto kwondũ witũ, 8nake nĩwatũtavisye wendo wenyu nthĩnĩ wa Veva.

9 Kwondũ wa ũu ithyĩ naitũ, kuma mũthenya ũla tweewie, tũtiekaa kũvoya na kũmũvoyeaa, nĩ kana musũe ũmanyi wa kwenda kwake nthĩnĩ wa ũĩ w'onthe na kũmanya kwa veva, 10mũkinyae ũndũ waĩle Mwĩaĩi kũvikĩa kũmwendeesya vyũ, mũkĩsyaa ũsyao kĩla wĩanĩ mũseo, na kwongeleka kũmũmanya Ngai; 11mũkitonyethw'a na ũtonyi w'onthe, kwĩanana na vinya wa ũtheu wake mũtisu, kũvikĩa kwĩlũĩũmĩlya kw'onthe na kũmĩĩsya mũtanĩte; 12mũkĩmũtũngĩa Asa mũvea, ũla watũtwie aĩlu twĩthĩwe osi ma ũtiĩwa wa atheu nthĩnĩ wa kyeni; 13ũla watũtangĩĩe kuma vinyanĩ wa kĩvindu na kũtũthamya na kũtũlikya ũsumbĩnĩ wa Mwana wake mwendwa; 14nake nthĩnĩ wake twĩ na wovosyo witũ, ũekeo wa naĩ sitũ: 15nake nĩ mũvw'ano wa Ngai ũtonekaa, mũsyawa ũla wĩ mbee wa syũmbe syonthe; 16nĩkwĩthĩwa nthĩnĩ wake syĩndũ syonthe nĩsyoombiwe, sya ĩtunĩ na sya kũũ nthĩ, syĩndũ ila syonekaa na ila itonekaa, ethĩwa nĩ ivĩla sya ũsumbĩ, o na mosumbĩ, o na monene, o na mokũmũ; syĩndũ syonthe nĩsyoombiwe nĩwe, syĩthĩwe syake; 17nake e mbee wa syĩndũ syonthe, na nthĩnĩ wake syĩndũ syonthe nikwatene. 18Nake nĩwe mũtwe wa mwĩĩ, naw'o nĩ ĩkanisa: nake nĩ mwambĩlĩlyo, na mũsyawa wa mbee kuma akw'ũnĩ; nĩ kana maũndũnĩ onthe ethĩwe e mbee. 19Nĩkwĩthĩwa kwaĩ kwenda kũseo kwa Ĩthe atĩ wĩanĩu w'onthe wĩkalae nthĩnĩ wake; 20na kwondũ wake kũsyĩw'anĩthya syĩndũ syonthe nake mwene, aetete mũuo kwondũ wa nthakame ya ngelan'yo yake; kwondũ wake, ethĩwa nĩ syĩndũ sya kũũ nthĩ, kana syĩndũ syĩ ĩtunĩ. 21Na inyw'ĩ, mwekalĩte ĩvinda ya tene mũte na wĩw'ano na mwĩ amaitha ilĩkonĩ syenyu na mĩkĩlenĩ yenyu mĩthũku, 22ĩndĩ yu nũmwĩw'ĩthanĩtye na mwĩĩ wake wa nyama kwondũ wa kũkw'a, nĩ kana amũete inyw'ĩ mbee wake, mwĩ atheu, mũte na ũndũ ũtaĩle na mũtavinganĩĩka: 23ethĩwa nĩ w'o mũkekala mũĩkĩĩonĩ, mwĩ ĩũlũ wa wambĩlĩlyo na mwĩ alũmu, na mũte kũthamwa kũtia wĩkwatyo wa ũvoo mũseo ũla mweewie, ũla watavaniw'e syũmbenĩ syonthe syĩ ĩtheo wa ĩtu; naw'o nyie Vaulo natwĩwe mũthũkũmi waw'o.

Kĩanda kya Vaulo wĩanĩ wa Klĩsto

24 Na yu nĩngũtana mathĩnanĩ makwa kwondũ wenyu, na nĩĩanĩsya mwĩĩnĩ wakwa mathĩna ala matialĩte ma Klĩsto kwondũ wa mwĩĩ wake, naw'o nĩ ĩkanisa; 25nayo nyie natwiwe mũthũkũmi wayo, kwĩanana na walan'yo wa Ngai ũla nanengiwe kwa ngalĩ ĩla yenyu, kwĩanĩsya ndeto ya Ngai, 26nayo nĩ ĩla nzama ĩvithĩtwe kuma tene tene na ĩvithĩtwe nzyawa syonthe: ĩndĩ yu nĩvuanĩtw'e kwa atheu make, 27namo Ngai endeew'e nĩ kũmamanyĩthya ũndũ ũtilyĩ wingĩ wa ndaĩa ya nzama ĩno kwa Andũ-ma-mbaĩ-ĩngĩ, nayo nĩ Klĩsto nthĩnĩ wenyu, wĩkwatyo wa ũtheu mũtisu: 28na nĩwe ũla ithyĩ tũũmũtavan'ya, tũimũtaa kĩla mũndũ na tũkĩmũmanyĩsya kĩla mũndũ na ũĩ w'onthe, nĩ kana tũtonye kũete kĩla mũndũ e mwĩanĩu nthĩnĩ wa Klĩsto; 29nakwa nĩtethasya wĩa nũndũ wa ũu, ngĩthing'ĩĩsya kwĩanana na kwĩka kwake, ũla ũtethasya nthĩnĩ wakwa na vinya.

AKOLOSAI 2

1Nũndũ nĩenda mũmanye kĩthing'ĩĩsyo kĩla nĩ nakyo kwondũ wenyu, na kwondũ wa ala me Laotisia, na kwondũ wa ala mataawona ũthyũ wakwa wa mwĩĩ; 2nĩ kana ngoo syoo ikiakiw'e, makwatanĩtw'e nĩ wendo, mavikĩe ũthwii w'onthe wa wĩanĩu wa ũmanyi, nĩ kana mamanye ĩla nzama ya Ngai, nayo nĩ Klĩsto, 3ũla nthĩnĩ wake ũthwii w'onthe wa ũĩ na ũmanyi nũvithitwe. 4Nĩneena ũu, nĩ kana mũndũ o na wĩva ndakamũkenge na ndeto nzeũvye. 5Nũndũ o na ethĩwa ndi vamwe nenyu kwa mwĩĩ, kwa veva nĩ vamwe nenyu, ngĩtana na kwona mũseũvĩlye wa maũndũ menyu, na ũlũmu wa mũĩkĩĩo wenyu nthĩnĩ wa Klĩsto.

Kũkwatana na Klĩsto na kwĩsũvĩa momanyĩsyo mate ma w'o

6 Ĩndĩ o tondũ mwamwosie Klĩsto Yesũ Mwĩaĩi, endaai o ũu nthĩnĩ wake, 7mwĩ na mĩi mĩlũmu, na kwakwa

nthĩnĩ wake, na kũlũlũmĩlw'a mũĩkĩĩonĩ wenyu, o ũndũ mwamanyĩiw'e, mũkingĩva kũtũnga mũvea.
8 Ĩsũvĩei mũndũ o na wĩva ndakamũtave na ũĩ na ũkengani wake wa mana, kũatĩĩa mokũũ ma andũ, na momanyĩsyo ma kwambĩlĩlya ma nthĩ, na ti kũmũatĩĩa Klĩsto: 9nũndũ wĩanĩu w'onthe wa Ũ-Ngai ũtwĩe nthĩnĩ wake e o na mwĩĩ, 10na inyw'ĩ nĩmwĩanĩw'e nthĩnĩ wake, nake nĩ mũtwe wa monene na mokũmũ onthe: 11na nthĩnĩ wake nĩmwaĩkĩtwe na nzaĩko ĩtaĩkawa na moko, ũndũ wa kũveta mwĩĩ wa nyama, nthĩnĩ wa nzaĩko ya Klĩsto; 12nĩmwathikiwe vamwe nake ũvatisonĩ, na nthĩnĩ waw'o nĩmwathayũũkiw'e vamwe nake kwondũ wa mũĩkĩĩo nthĩnĩ wa kwĩka kwa Ngai, ũla wamũthayũũkisye kũmumya kwa akw'ũ. 13Nenyu yĩla mwaĩ akw'ũ kwondũ wa mavĩtyo menyu na kũlea kwaĩkwa kwa mĩĩ yenyu, inyw'ĩ, nĩwamũtw'ĩkĩthisye kwĩthĩwa thayũ vamwe nake, atũekeete mavĩtyo maitũ onthe; 14amina kwananga ũandĩko ũla waandĩkĩtwe motw'ĩonĩ ũla waĩ ĩũlũ waitũ, ũla waĩ na ũmaitha kwitũ: na ooveta, aiwamba ngelan'yonĩ yake; 15eevetea monene na mokũmũ amaumĩlya ũtheinĩ, akimakĩlya vinya nũndũ wa ngelan'yo ĩsu.
16 Kwondũ wa ũu mũndũ o na wĩva ndakamũsilĩle ũndũ wa kya ũya, kana kya ũnyw'a, kana kwondũ wa mũthenya wa mboka, kana mwei mũtisu, kana mũthenya wa savato: 17maũndũ asu nĩ kyuu kya maũndũ ala makoka; ĩndĩ mwĩĩ nĩ wa Klĩsto. 18Mũndũ o na wĩva ndakamũvute mũthĩnzĩo wenyu kwondũ wa kwĩnyivya kwa kwenda kwake mwene, na kũthaitha alaĩka, na kwĩlikya maũndũnĩ ala ũtaamona, akĩkathĩĩa mana kwondũ wa kĩlĩko kyake kya mwĩĩ, 19na ndeũlũmya ũla Mũtwe, ũla kuma kwake mwĩĩ w'onthe, ũinengwa vinya na ũithalanw'a na maleenyũ na malangũ, nĩwĩanaa ũndũ Ngai wianasya.
20 Ethĩwa mwakwie vamwe na Klĩsto kwa momanyĩsyo ma kwambĩlĩlya ma nthĩ, nĩkĩ mũsumbĩkĩtwe nĩ motw'ĩo ta mwĩ thayũ kũũ nthĩ, 21atĩĩ, Mũikakwate, kana kũsama, kana kũkiita 22(syĩndũ isu syonthe ila ikanangĩka ĩvinda ya kwĩkaa ũndũ nasyo), kũatĩĩa motao na momanyĩsyo ma andũ? 23Maũndũ asu nĩ w'o me na wonan'yo wa ũĩ kwa kũthaitha kwĩanana na kwenda kwa mũndũ, na wĩnyivyo, na kũthĩn'ya mwĩĩ; ĩndĩ maũndũ asu maitonya kũsiĩĩa mawendi ma mwĩĩ.

AKOLOSAI 3

Ũndũ kũkĩtĩkaa ũndũ wa kũthayũũkw'a vamwe na Klĩsto

1 Ethĩwa ĩndĩ mwathayũũkiw'e vamwe na Klĩsto, manthai maũndũ ala me ĩũlũ, vala Klĩsto ũĩ, ailyi nthĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa Ngai. 2Mosũanĩo menyu malũme maũndũnĩ ala me ĩũlũ, na ti maũndũnĩ ala me nthĩ. 3Nĩkwĩthĩwa nĩmwakwie, na thayũ wenyu ũvithĩtwe vamwe na Klĩsto nthĩnĩ wa Ngai. 4Yĩla Klĩsto ũkonanw'a, nake nĩwe thayũ witũ, nĩvo ĩndĩ nenyu mũkonanw'a vamwe nake ũtheunĩ mũtisu.
5 Kwondũ wa ũu, ũaai mamutha menyu ala me kũũ nthĩ: ũlaalai, na ũvuku, na mĩmeo mĩthũku, na kwenda maũndũ mathũku, na ĩtomo, nayo nĩ kũthaitha mĩvw'anano; 6kwondũ wa maũndũ asu ũthatu wa Ngai wũkaa kwa ana ala matew'aa: 7nenyu tene mwaendaa nthĩnĩ wamo, yĩla mwatwĩe maũndũnĩ asu; 8ĩndĩ yu vetai kũasa nenyu maũndũ asu onthe: ũthatu, na ũthilĩku, na kĩmena, na kũumana, ndeto mbathe itikethĩwe makanyw'anĩ menyu: 9mũikaneene ũvũngũ ene kwa ene; nĩkwĩthĩwa nĩmumĩtye mũndũ ũla wa tene na meko make, 10na nĩmwĩvw'ĩkĩte mũndũ mweũ, ũla ũtũngawa mweũ kũvikĩa ũmanyi kũatĩĩa mũvw'ano wa ũla wamũmbie: 11vala vatatonyeka kwĩthĩwa Mũkiliki kana Mũyuti, kwaĩkwa kana kũlea kwaĩkwa, ũla ũte na ũmanyi kana Mũsithiani, ngombo kana ũla ũte ngombo; ĩndĩ Klĩsto nĩ onthe, na e nthĩnĩ wa onthe.
12 Ĩndĩ tondũ mwĩ anyuve ma Ngai, atheu na endwa, ĩvw'ĩkei ngoo yĩ na ĩnee ya kwĩw'anĩa tei, wĩnyivyo, ũuu, wũmĩĩsyo; 13kũmĩĩasya ũmwe kwa ũla ũngĩ, na kũekeanĩa ene kwa ene, ethĩwa mũndũ o na wĩva e na ũndũ na ũngĩ; o tondu Mwĩaĩi wamũekeie, inyw'ĩ nenyu ĩkaai o ta ũu: 14na mbee wa maũndũ aa onthe ĩvw'ĩkei wendo, naw'o nĩ wovano wa wĩanĩu. 15Na mũuo wa Klĩsto ũsumbĩke ngoonĩ syenyu, ũla kwondũ waw'o nenyu mweetiwe nthĩnĩ wa mwĩĩ ũmwe; na ĩthĩwai na mũvea. 16Ndeto ya Klĩsto yĩkalae na ũthwii mwingĩ nthĩnĩ wenyu; nthĩnĩ wa ũĩ w'onthe mũimanyĩan'ya na kũtaana inyw'ĩ kwa inyw'ĩ na savuli na mbathi sya kũmũkumya Ngai na mbathi sya veva, mũkĩmwinĩa Ngai na mumo ngoonĩ syenyu. 17Na ũndũ o na wĩva mwĩkaa, kwa ndeto kana kwa meko, ĩkaai w'onthe syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi Yesũ, mũimũnenga Ngai Asa mũvea kwondũ wake.

Mwĩkalĩle wa mũsyi wa Ũklĩsto

(AEVESO 5.22—6.9)

18 Iveti, ĩnyivĩsyei aũme menyu ũndũ waĩle nthĩnĩ wa Mwĩaĩi. 19Aũme, endai iveti syenyu, na mũikasyĩw'ĩe woo. 20Syana mew'ei asyai menyu maũndũnĩ onthe, nũndũ ũu nĩwendeeasya nthĩn ĩ wa Mwĩaĩi. 21Aasa, mũikathatye syana syenyu, itikakw'e ngoo. 22Ngombo, mew'ei mavwana menyu kwondũ wa mwĩĩ maũndũnĩ onthe; ti na ũthũkũmi wa kũsyaĩĩwa, ta endeesya ma andũ, ĩndĩ na ũthalĩku wa ngoo, mũkĩmũkĩa Mwĩaĩi: 23ũndũ mũkwĩka o na wĩva, wĩkei kuma ngoonĩ, ta kũmũthũkũma Mwĩaĩi, na ti andũ: 24mwĩsĩ kana mũkoosa kuma kwa Mwĩaĩi ĩtuvi ya ũla ũtiĩwa: nũndũ nĩmũthũkũmaa Mwĩaĩi Klĩsto. 25Nũndũ ũla wĩkaa ũthũku akoosa ĩngĩ kwondũ wa ũthũku ũla wekie: na kũi wendeesyo wa andũ.

AKOLOSAI 4

1 Mavwana, nengai ngombo syenyu kĩla kyaĩle na kĩla kya katĩ; mwĩsĩ kana inyw'ĩ nenyu mwĩna Vwana ĩtunĩ.

Mboya ũndũ wa kũnyaĩĩkya Ũvoo Mũseo

2 Ĩkalai mũlũlũmĩle mboyanĩ, voyai mũkĩsyaĩĩsya vamwe na kũtũnga mũvea; 3na vamwe na ũu mũkĩtũvoyea ithyĩ, nĩ kana Ngai atũvingũĩe mũomo

kwondũ wa ĩla ndeto, kũneena nzama ya Klĩsto, nayo kwondũ wayo nĩ mwove; 4nĩ kana nĩmyonan'ye, o tondũ naĩlwe nĩ kũneena. 5Endaai na ũĩ kwa ala me ũtee, mũkĩtangĩĩa ĩvinda. 6Ndeto syenyu syĩthĩwe na mumo mavinda onthe, isamae mũnyũ, nĩ kana mũmanye ũndũ mwaĩlwe nĩ ũsũngĩa kĩla mũndũ.

Ngethi syake mwene na mũminũkĩlyo

(AEVESO 6.21–22)

7 Maũndũ makwa onthe Tikiko akamũmanyĩthya, nake nĩ mwana-a-asa mwendwa, na mũthũkũmi wĩ na kĩthito, na ngombo vamwe nakwa nthĩnĩ wa Mwĩaĩi: 8nake nĩmũtũmĩte oke kwenyu kwondũ wa ũndũ o ũsu, nĩ kana mũmanye ũndũ tũilyĩ, na nĩ kana amũkiakisye ngoo syenyu; 9vamwe na Onesimo, ũla mwana-a-asa wĩ na kĩthito na mwendwa, nake nĩ ũmwe wenyu. Makamũtavya maũndũ onthe ala mekawa kũũ.

10 Alisitaliko mwovwa vamwe nakwa nĩmwamũkethya, na Maliko, mwĩvae wa Valanava (ũla mwoosie mĩao ũndũ wake; ethĩwa akooka kwenyu mũthokyei), 11na Yesũ, ũla wĩtawa Yusito, nao nĩ andũ ala maĩkawa: asu me oka nĩ atethya ma wĩa vamwe nakwa kwondũ wa ũsumbĩ wa Ngai, andũ ala mangiakiisye. 12Evavila, nake nĩ ũmwe wenyu, ngombo ya Klĩsto Yesũ, nĩwamũkethya, aithetheesya kũvoya kwondũ wenyu mavinda onthe, nĩ kana mũũngame mwĩ ethĩanu na mwĩthĩwe mũte na nzika nongi kwendanĩ kw'onthe kwa Ngai. 13Nũndũ nĩngũmũkũsĩĩa, e na wĩa mwingĩ kwondũ wenyu, na kwondũ wa ala ma Laotisia, na kwondũ wa ala ma Ielavoli. 14Luka, mũiiti ũla mwendwa, na Ndema nĩmamũkethya. 15Ngethesyai ana-a-asa ala me Laotisia, na kethyai Nimba, na ĩkanisa yĩla yĩ nyũmbanĩ yake. 16Na valũa ũũ wasomwa kwenyu, twaai ũsomwe naw'o ĩkanisanĩ ya Alaotisia; na inyw'ĩ nenyu mwĩsoma valũa ũla wĩuma Laotisia. 17Na mwĩe Alikivo atĩĩ, Sũvĩa mũno ũthũkũmi ũla wosete nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, nĩ kana ũwĩanĩsye.

18 Ngethi yakwa, nyie Vaulo nĩngũandĩka na kw'oko kwakwa mwene. Lilikanai kwovwa kwakwa. Mumo nĩwĩthĩwe nenyu.

1 ATHESALONIKA

1 ATHESALONIKA 1

Ngethi na kũtũnga mũvea nũndũ wa mũĩkĩĩo wa Athesalonika

1 Vaulo, na Silivano, na Timotheo, valũa ũũ witũ ũyĩvikĩe ĩkanisa ya Athesalonika yĩla yĩ nthĩnĩ wa Ngai Asa na Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto: Mumo nĩwĩthĩwe nenyu na mũuo.
2 Nĩtũũmũtũngĩa Ngai mũvea mavinda onthe kwondũ wenyu inyw'onthe, tũkĩmũweta mboyanĩ sitũ; 3tũkĩlilikana tũteũeka wĩa wenyu wa mũĩkĩĩo, na kũthĩnĩa wĩa kwenyu kwa wendo, na wũmĩĩsyo wenyu wa wikwatyo nthĩnĩ wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, mbee wa Ngai Asa waitũ: 4tũkĩmanya, ana-a-asa, endwa ma Ngai, kũnyuvwa kwenyu, 5nĩkwĩthĩwa ũvoo mũseo witũ ndwaamũvikia na ndeto syoka, ĩndĩ na vinya, na nthĩnĩ wa Veva Mũtheu, na wĩanĩu wa ũmanyi; o tondũ mwĩsĩ ũndũ mwĩkalile witũ wailyĩ mbee wenyu kwondũ wenyu. 6Nenyu mwatw'ĩka eelekan'ya maitũ, na ma Mwĩaĩi, mwosete ĩla ndeto na ũnyamao mwingĩ, vamwe na ũtanu wa Veva Mũtheu; 7na nũndũ wa ũu mũtw'ĩkĩte ngelekan'yo kwa andũ onthe ala metĩkĩlaa Masetonia na Akaia. 8Nũndũ isyũ ya ndeto ya Mwĩaĩi nĩyĩw'ĩkĩte yumĩte kwenyu, na ti Masetonia na Akaia kw'oka, ĩndĩ kĩla vandũ mũĩkĩĩo wenyu ũla mwi naw'o kwa Ngai nũtũnganĩte; na nũndũ wa ũu tũi na vata wa kũneena ũndũ. 9Nũndũ mo ene nĩmeũtavan'ya ũvoo witũ ũndũ kwailyĩ kũlika kwitũ kwenyu; na ũndũ mweethyũũie kũmweiekela Ngai na kũtia mĩvw'anano, nĩ kana mũthũkũme Ngai ũla wĩ thayũ na ũla wa w'o. 10Na kũmweteela Mwana wake kuma ĩtunĩ, ũla wamũthayũũkisye kũmumya kwa akw'ũ, nake nĩ Yesũ, Mũtũtangiĩi kwa ũthatu ũla wũkĩte.

1 ATHESALONIKA 2

Vaulo ayĩtetea nũndũ wa wĩa wake wa kũtwaa Ũvoo Mũseo

1 Nũndũ inyw'ĩ ene, ana-a-asa, nĩmwĩsĩ kũlika kwitũ kwenyu, kana kũiaaĩthĩwa kwa mana: 2ĩndĩ nũndũ nĩtwathĩniw'e mbee na kwĩkwa maũndũ mathũku ndũanĩ ya Vilivi, o ũndũ inyw'ĩ mwĩsĩ, nĩtwongelekile ũkũmbaũ nthĩnĩ wa Ngai waitũ wa kũneena nenyu ũla ũvoo mũseo wa Ngai o na tũkĩsiiĩwa mũno. 3Nũndũ ũtao witũ ti wa kwasya andũ, kana wa ũvuku, kana nthĩnĩ wa ũĩ wa ũkengani: 4ĩndĩ o ũndũ tweetĩkĩlilwe nĩ Ngai tũsũvĩe ũla ũvoo mũseo, nĩw'o tũũneena; ti kwondũ wa kũmendeesya andũ, ĩndĩ nĩ kũmwendeesya Ngai ũla ũoasya ngoo sitũ. 5Nũndũ tũtyaaoneka o na ĩvinda yĩva tũkĩneena ndeto sya kũkathĩĩa andũ, o ũndũ mwĩsĩ, kana kũvw'ĩka wendi wa syĩndũ, Ngai nĩwe ngũsĩ; 6o na tũtyaamantha ndaĩa kuma kwa andũ, o na inyw'ĩ kana andũ angĩ, o na kau twaĩ tũtonya kwĩthĩwa mũio mũito kwenyu nũndũ twaĩ atũmwa ma Klĩsto. 7Ĩndĩ twaĩ auu katĩ wenyu, o tondũ mũei ũsũvĩaa syana syake mwene: 8o ta ũu, tũkĩmwenda na wendo mwingĩ, nĩtweewie mũyo mũno kũmũnenga inyw'ĩ ti ũla ũvoo mũseo wa Ngai w'oka, ĩndĩ o na mathayũ maitũ, nĩkwĩthiwa mũtw'ĩkĩte endwa maitũ. 9Nũndũ nĩmũũlilikana, ana-a-asa, kũthĩnĩa wĩa kwitũ na ũnyamao witũ; tũkĩtethya wĩa ũtukũ na mũthenya, nĩ kana tũikethĩwe mũio kwa mũndũ o na wĩva wenyu, twamũtavisye ũla ũvoo mũseo wa Ngai. 10Inyw'ĩ mwi ngũsĩ, o na Ngai nake, ũndũ twekalile kwenyu inyw'ĩ ala mwĩtĩkĩlaa twĩ na mwĩkalĩle wa ũtheu na ũlũngalu na tũtyailĩĩlĩka ũthũku: 11o tondũ mwĩsĩ ũndũ twamwĩkĩe kĩla ũmwe wenyu, ta ũndũ ĩthe wĩkaa syana syake mwene, tũkĩmũtaa, na kũmwĩkĩa vinya ngoonĩ, na kũkũsĩĩa, 12nĩ kana mũendae ũndũ kwaĩle kwa Ngai, ũla ũmwĩtaa mũlike ũsumbĩnĩ na ũtheunĩ wake mũtisu.
Kũthĩnw'a
13 Na kwondũ wa ũu ithyĩ nĩtũmũtũngĩaa Ngai mũvea tũtekũeka, nũndũ yĩla mwoosie kwitũ ĩla ndeto ya ũtũmane wa Ngai, mũtyaamyosa ta ndeto ya andũ, ĩndĩ, o ũndũ ĩtilyĩ w'o, ndeto ya Ngai, ĩla nayo ĩtethasya wĩa nthĩnĩ wenyu ala mwĩtĩkĩlaa. 14Nũndũ inyw'ĩ, ana-a-asa, nĩmũtw'ĩkĩte eelekan'ya ma makanisa ma Ngai ala me Yutia nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ: nĩkwĩthĩwa inyw'ĩ nĩmwathĩniw'e nĩ andũ ma nthĩ yenyu, o mathĩna ala mathĩniw'e namo nĩ Ayuti; 15ala mamũaie Mwĩaĩi Yesũ na athani, na matũlũngya ithyĩ, na maimwendeeasya Ngai, na nĩmakananĩasya andũ onthe; 16makĩtũvata kũneena na Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ matangĩĩwe: nĩ kana meanĩsye naĩ syoo mavinda onthe: ĩndĩ ũthatu nũmavikĩe kũvika ũminũkĩlyo.

Vaulo ayendeew'a nĩ asomi make

17 Ĩndĩ ithyĩ, ana-a-asa, twataanĩsya nenyu ĩvinda ĩnini, kwa mwĩĩ na ti ngoonĩ, nĩtwatatie mũno na kwenda kũnene kwona mothyũ menyu: 18nĩkwĩthĩwa nĩtwendie kũka kwenyu, nyie Vaulo ti ĩvinda yĩmwe; na Satani atũsiĩĩa. 19Nũndũ wĩkwatyo witũ, kana ũtanu witũ, kana ngovia ya ũsumbĩ yaitũ ya kwĩkathĩĩa kwitũ nĩ kyaũ? Ti o inyw'ĩ, mbee wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ ĩvinda ya kũka kwake? 20Nũndũ inyw'ĩ mwĩ ũtaĩo witũ na ũtanu witũ.

1 ATHESALONIKA 3

Ũtũme wa Timotheo

1 Kwondũ wa ũu yĩla twaĩ tũtatonya kũmĩĩsya mbee wa ũu, nĩtwoonie nĩ ũseo tũtiwe Athene ithyoka; 2na twamũtũma Timotheo, mwana-a-asa waitũ na mũthũkũmi wa Ngai ũvoonĩ mũseo wa Klĩsto, amũlũlũmĩlye, na kũmũkiakisya mũĩkĩĩonĩ wenyu; 3nĩ kana kũikethĩwe mũndũ o na wĩva kũthingithangw'a nĩ mathĩna aa; nĩkwĩthĩwa inyw'ĩ ene nĩmwĩsĩ nĩmo twiĩwe. 4Nũndũ nĩ w'o, yĩla twaĩ nenyu, nĩtwamũtavisye mbee kana tũkathĩnw'a; o tondũ kweekĩkie, nenyu nĩmwĩsĩ. 5Kwondũ wa ũu nyie nakwa, yĩla ndaĩ ndonya kũmĩĩasya ĩngĩ, natũmanie nĩ kana nĩmanye mũĩkĩĩo wenyu, kana ũla mũtati nĩwĩthĩwa amũtatie inyw'ĩ na ũndũ o na wĩva, na wĩa witũ ũla twathĩnĩaa ũkethĩwa wĩ wa mana. 6Ĩndĩ yu yĩla Timotheo woka kwitũ kuma kwenyu, na atũetee ũvoo mũseo wa mũĩkĩĩo wenyu na wendo, na ĩngĩ kana mũtũlilikanaa nesa mavinda onthe, mwĩ na mea ma kũtwona, o ũndũ naitũ twĩ na mea ma kũmwona; 7kwondũ wa ũu, ana-a-asa, nĩtũkiakiiw'e kwondũ wenyu thĩnanĩ na ũnyamaonĩ witũ w'onthe kwondũ wa mũĩkĩĩo wenyu: 8nũndũ yu twĩ thayũ ethĩwa inyw'ĩ nĩmũkũũngama na ũlũmu nthĩnĩ wa Mwĩaĩi. 9Nũndũ nĩ mũvea wĩva ũla tũtonya kũmũtũngĩa Ngai kwondũ wenyu, nũndũ wa ũtanu w'onthe ũla tũtanaa kwondũ wenyu mbee wa Ngai waitũ; 10tũkĩvoya mũno ũtukũ na mũthenya nĩ kana tũtonye kwona mothyũ menyu, na kwĩanĩsya kĩla kĩtiele mũĩkĩĩonĩ wenyu?

11 Na yu Ngai mwene Asa waitũ, na Mwĩaĩi waitũ Yesũ, natũtongoesye nzĩanĩ yaitũ tũvike kwenyu; 12na Mwĩaĩi namwongeleele na kũmwingĩvĩsya wendo inyw'ĩ kwa inyw'ĩ, na kwa andũ onthe, o ũndũ naitũ tũilyĩ kwenyu; 13nĩ kana atonye kũlũlũmĩlya ngoo syenyu syĩkalae itailĩĩlĩka ũthũku ũtheunĩ mbee wa Ngai Asa waitũ, ĩvinda ya kũka kwa Mwĩaĩi Yesũ vamwe na atheu make onthe.

1 ATHESALONIKA 4

Matao ũndũ wa mwĩkalĩle

1 Kũminũkĩlya ĩndĩ, ana-a-asa, nĩtũũmwĩsũva na kũmũtaa nthĩnĩ wa Mwĩaĩi Yesũ, kana, o ũndũ mwoosie kwitũ ũndũ mwaĩlwe nĩ kũendaa na kũmwendeesya Ngai, o ũndũ mũendaa, kana mwongeleele ũu mũno mbee. 2Nũndũ nĩmwĩsĩ mĩao ĩla twamũnengie kwondũ wa Mwĩaĩi Yesũ. 3Nũndũ ũũ nĩw'o ũla wendetwe nĩ Ngai, naw'o nĩ kũvathwa kwenyu mwĩthĩwe atheu, nĩ kana mwĩvathane na ũlaalai; 4kana kĩla ũmwe wenyu amanye ũndũ wa kwĩkalya mwĩĩ wake mwene kũvathwanĩ na ndaĩanĩ, 5ti nthĩnĩ wa wendi mũthũku, o ta Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ ala matamwĩsĩ Ngai; 6nĩ kana mũndũ o na wĩva ndakavĩtye, na kũmwĩka mwana-a-ĩthe naĩ ũndũnĩ ũsu: nĩkwĩthĩwa Mwĩaĩi nĩ mũĩvanĩsya maũndũnĩ asu onthe, o ũndũ twamwonisye mbee na twakũsĩĩa. 7Nĩkwĩthĩwa Ngai ndaatwĩtĩa ũvuku, ĩndĩ nĩ kũvathwa. 8Kwondũ wa ũu ũla ũnũũlea, ndeũmũlea mũndũ, ĩndĩ emũlea Ngai, ũla ũmũnengae inyw'ĩ Veva Mũtheu wake.

9 Ĩndĩ ũndũ wa wendano wa ana-a-asa mũi na vata wa mũndũ kũmũandĩkĩa: nũndũ inyw'ĩ ene nĩmũmanyĩaw'a nĩ Ngai kwendana ene kwa ene; 10nũndũ nĩ w'o nĩmwĩkaa ũndũ ũũ kwa ana-a-asa onthe ala me Masetonia kw'onthe. Ĩndĩ nĩtũũmwĩsũva, ana-a-asa, nĩ kana mwongeleele ũu mũno mbee; 11na nĩ kana mwĩmanyĩsye kwĩthĩwa na ũuu, na kwĩka maũndũ menyu ene, na kũtethya wĩa na moko menyu, o ũndũ twamwĩaĩe; 12nĩ kana mũendae ũndũ waĩle mbee wa ala me ũtee, na ĩngĩ mũikethĩwe na vata wa kĩndũ o na kĩva.

Ũndũ wa ala akw'ũ

13 Ĩndĩ, ana-a-asa, tũikwenda mũlee kũmanya ũvoo wa ala makomaa; nĩ kana mũtikethĩwe na kĩmako, ta ala angĩ mate na wĩkwatyo. 14Nũndũ ethĩwa nĩtũkwĩtĩkĩla kana Yesũ nĩwakwie na athayũũka ĩngĩ, o ta ũu nao ala makomete nthĩnĩ wa Yesũ, Ngai akamaete vamwe nake. 15Nũndũ ũũ nĩtũũmũtavya kwondũ wa ndeto ya Mwĩaĩi, kana ithyĩ ala twĩ thayũ, ala tũkatiala kũvika kũka kwa Mwĩaĩi, tũikamatongoesya nongi ala makomie. 16Nĩkwĩthĩwa Mwĩaĩi mwene akatheea kuma ĩtunĩ, na wasya mũtũlu, na wasya wa mũlaĩka mũnene, na soo wa Ngai: na ala makwie nthĩnĩ wa Klĩsto makathayũũka mbee; 17na ĩndĩ ĩtina ithyĩ ala twĩ thayũ ala twatialile, tũkavulw'a vamwe nao mathweonĩ, kũmũthaũa Mwĩaĩi yayayanĩ: na ũu tũkeethĩwa vamwe na Mwĩaĩi tene na tene. 18Kwondũ wa ũu kiakianasyai na ndeto ii.

1 ATHESALONIKA 5

Kũka kwa Mwĩaĩi, na vata wa ũsyaĩĩsyo

1 Ĩndĩ ũndũ wa mavinda na syathĩ, ana-a-asa, mũi na vata kũandĩkiwa ũndũ. 2Nũndũ inyw'ĩ ene nĩmwĩsi vyũ kana mũthenya wa Mwĩaĩi wĩũka o ũndũ kĩng'ei kyũkaa ũtukũ. 3Ĩvinda yĩla mekwasya, Kwĩ mũuo na vai mũisyo, o ĩvinda yĩu nĩw'o wanangĩko wĩũka ĩũlũ woo mĩtũkĩ, o tondũ woo wa kwaũnya ũkwataa mũndũ mũka wĩ ĩvu; na maikavonoka nongi. 4Ĩndĩ inyw'ĩ, ana-a-asa, mũi kĩvindunĩ, ũndũ mũthenya ũsu ũmũvikĩa ta kĩng'ei: 5nũndũ inyw'onthe mwĩ ana ma kyeni, na ana ma mũthenya: ithyĩ tũi ma ũtukũ kana ma kĩvindu; 6nũndũ wa ũu tũikakome, ta ala angĩ, ĩndĩ tũsyaĩĩsye na kwĩthĩwa na wĩting'o. 7Nũndũ ala makomaa, makomaa ũtukũ; na ala matoonaa, matoonaa ũtukũ. 8Ndĩ ithyĩ, nũndũ twĩ ma mũthenya, twĩthĩwe na wĩting'o, tũkĩkĩa ngao ya kĩthũi ya mũĩkĩĩo na wendo; na ngovia yĩthĩwe nĩyo wĩkwatyo wa ũtangĩĩo. 9Nũndũ Ngai ndaatwia twĩthĩwe ma kũthatĩwa, ĩndĩ ma kwosa ũtangĩĩo kwondũ wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, 10ũla wakwie nũndũ witũ, nĩ kana, ethĩwa nĩtũamũkĩte kana kũkoma, twĩthĩwe thayũ vamwe nake. 11Kwondũ wa ũu kiakian'yai, na kĩla mũndũ akyaka ũla ũngĩ, o ũndũ mwĩkaa.

Matao ma mĩthemba, na ndeto sya kũminũkĩlya

12 Ĩndĩ nĩtũũmwĩsũva, ana-a-asa, mũmanye ala mathĩnĩaa wĩa katĩ wenyu, na me ĩũlũ wenyu nthĩnĩ wa Mwĩaĩi, na mamũtaaa inyw'ĩ; 13na kũmataĩa mũno nthĩnĩ wa wendo kwondũ wa wĩa woo. Ĩthĩwai na mũuo inyw'ĩ kwa inyw'ĩ. 14Na nĩtũũmũtaa, ana-a-asa, mataaei ala matekalaa nesa, mekĩaei vinya ala me na ngoo mbũthũ, tw'ĩĩkaai ala onzu, ũmĩanĩasyai na andũ onthe. 15Sisyai kana mũndũ o na wĩva ndakekũle kwa ũngĩ; ĩndĩ mavinda onthe atĩĩaai ũla ũseo, ene kwa ene, na kwa onthe. 16Tanaai mavinda onthe; 17voyaai mũtekũeka; 18tũngaai mũvea kĩla ũndũnĩ: nũndũ ũu nĩw'o Ngai wendaa nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ ngalĩ ĩ yenyu. 19Mũikamũvosye Veva; 20mũikavũthye mawathani; 21oasyai maũndũ onthe; lũmasyai ũla ũseo; 22ĩvathanaei na kĩla mũthemba wa ũthũku.

23 Na Ngai wa mũuo mwene namũvathan'ye mwĩthĩwe atheu vyũ; veva na ngoo na mwĩĩ syĩthĩwe syĩ nima, itailĩĩlĩka ũthũku akyũka Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto. 24E na kĩthito ũla ũmwĩtaa inyw'ĩ, nake akeeka ũu.

25 Ana-a-asa, tũvoyeei.

26 Kethyai ana-a-asa onthe na ũmumunyano mũtheu. 27Nĩngũmwĩavĩthya kwa Mwĩaĩi nĩ kana valũa ũũ ũsomewe ana-a-asa onthe.

28Mumo wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto nĩwĩthĩwe vamwe nenyu.

2 ATHESALONIKA

2 ATHESALONIKA 1

Ngethi

1 Vaulo, na Silivano, na Timotheo, valũa ũũ witũ ũyĩvikĩe ĩkanisa ya Athesalonika yĩla yĩ nthĩnĩ wa Ngai
Asa waitũ na Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto; 2Mumo nĩwĩthiwe
nenyu na mũuo kuma kwa Ngai Asa na Mwĩaĩi Yesũ
Klĩsto.

Ũsilĩlo ĩvindanĩ ya kũka kwa Klĩsto

3 Nĩtwaĩlwe nĩ kũmũtũngĩa Ngai mũvea mavinda onthe
kwondũ wenyu, ana-a-asa, o tondũ kwaĩle nĩkwĩthĩwa
mũĩkĩĩo wenyu nũkwĩana mũno, na wendo wa kĩla
ũmwe wenyu kwa ala angĩ nũkwingĩva; 4ũndũ ithyĩ ene
nĩtũkwĩkathĩĩa ũndũ wenyu makanisanĩ ma Ngai,
kwondũ wa wũmĩĩsyo wenyu na mũĩkĩĩo monyamaonĩ
menyu onthe na mathĩnanĩ ala mũmĩĩasya; 5naw'o nĩ
wonan'yo wa ũsilĩlo mũlũngalu wa Ngai; ni kana
inyw'ĩ mũtonye kũtalĩlwa kwĩthĩwa mwaĩle ũsumbĩ wa
Ngai, ũla kwondũ waw'o mũthĩnaw'a: 6nũndũ nĩ
ũlũngalu kwa Ngai kũmaĩva mathĩna ala mamũthĩnasya
inyw'ĩ, 7na kũmũnenga inyw'ĩ ala mũthĩnaw'a
ũthũmũo vamwe naitũ, ĩvinda yĩla Mwĩaĩi Yesũ
ũkavuanw'a kuma ĩtunĩ vamwe na alaĩka ma vinya
wake ũlĩlĩnzĩnĩ wa mwaki, 8akĩĩvanĩsya kwa ala
matamwĩsĩ Ngai, na ala matawiw'aa ũvoo mũseo wa
Mwĩaĩi waitũ Yesũ: 9ala makona ũsilĩlo, naw'o ni
wanangĩko ũtakathela, kũvetwe ũthyũni wa Mwĩaĩi na
ũtheuni mũtisu wa vinya wake, 10yĩla ũkoka kũtaĩĩwa
nthĩnĩ wa atheu make na kũseng'ewa mũthenya ũsu
nthĩnĩ wa onthe ala metĩkĩlĩte (nĩkwĩthĩwa ũkũsĩ witũ
kwenyu nĩweetĩkililwe). 11Na kwondũ wa ũu
nĩtũmũvoyeaa inyw'ĩ mavinda onthe, kana Ngai waitũ
amũtale mwaĩle kwĩtwa kwenyu, na kwĩanĩsya na
vinya wake kĩla kwenda kwa ũseo na kĩla wĩa wa
mũĩkĩĩo; 12nĩ kana syitwa ya Mwĩaĩi waitũ Yesũ
yĩtaĩwe nthĩni wenyu, nenyu nthĩnĩ wake, kwĩanana na
mumo wa Ngai waitũ na Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto.

2 ATHESALONIKA 2

Mavĩtyo ma kwĩsilĩlya kũka kwa Klĩsto

1 Ĩndĩ nĩtũũmwĩsũva, ana-a-asa, ũndũ wa ũvoo wa kũka
kwa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, na kũmbanĩa kwitũ
mbee wake; 2nĩ kana mũikathingithw'e na mĩtũkĩ
ilĩkonĩ syenyu, kana mũikaũũye, o na ethĩwa nĩ kwondũ
wa veva, o na ndeto, o na valũa ũũtalwa ta wumĩte
kwitũ ta mũthenya wa Mwĩaĩi nĩ mũviku; 3mũndũ o na
wĩva ndakamũkenge na ũndũ o na wĩva: nũndũ
mũthenya ũsu ndũkoka, ũalyũko ũtambĩte kũka, na ũla
mũndũ wa naĩ kũvuanw'a, mwana wa wanangĩko, 4ũla
wĩsiĩĩa na kwĩnenevya mwene ĩũlũ wa kyonthe kĩla
kĩtawa Ngai kana kĩla kĩthaithawa; ũndũ wĩĩkalaa
ĩkalũnĩ ya Ngai, akĩyonan'ya ta nĩwe Ngai.
5Mũtiũlilikana, kana, yĩla naĩ nenyu, namũtavisye
maũndũ asu? 6Na yu nĩmwĩsĩ kĩla kĩsiĩĩaa, nĩ kana
atonye kũvuanw'a ĩvinda yake mwene. 7Nĩkwĩthĩwa
ĩla nzama ya ũng'endu yu nĩnĩũtethya wĩa: ĩndĩ kwĩ
ũmwe ũla ũsiĩĩaa yu, kũvika yĩla ũkathũkw'a nzĩanĩ.
8Nĩvo ĩndĩ ũla mũng'endu ũkavuanw'a, ũla Mwĩaĩi
Yesũ wĩmũaa na mĩthũmũ ya kanyw'a wake, na
kũmwananga na ũvuan'yo wa kũka kwake; 9ũla kũka
kwake nĩ kwĩanana na kwĩka kwa Satani na vinya
w'onthe na syama na moseng'yo ma ũvũngũ, 10na
ũkengani w'onthe wa ũla ũte ũlũngalu kwa ala maaa;
nĩkwĩthĩwa matyaaosa wendo wa ũla w'o, nĩ kana
matangĩĩwe. 11Na kwondũ wa ũu Ngai nũmaeteae
vinya wa kũmasya, nĩ kana metĩkĩle ũvũngũ: 12nĩ kana
onthe masilĩlwe ala maleile kwĩtĩkĩla ũla w'o, ĩndĩ
nĩmataníe ũla ũte ũlũngalu.

Kũtũnga mũvea ĩngĩ na mboya

13 Ĩndĩ nĩtwaĩlwe nĩ kũmũtũngĩa Ngai mũvea mavinda
onthe kwondũ wenyu, ana-a-asa, endwa ma Mwĩaĩi,
nĩkwĩthĩwa Ngai nĩwamũnyuvie inyw'ĩ kuma
mwambĩlĩlyonĩ mwone ũtangĩĩo kwondũ wa kũvathwa
nĩ Veva na kwĩtĩkĩla ũla w'o: 14nake amwĩtĩe ũndũ ũsu
kwondũ wa ũvoo mũseo witũ, mwose ũtheu mũtisu wa
Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto. 15Kwondũ wa ũu ĩndĩ, ana-
a-asa, ũngamai na ũlũmu, na kũkwata momanyĩsyo ala
mũmanyĩĩtw'e, ethĩwa nĩ ndeto, kana nĩ valũa witũ.
16 Na yu Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto mwene, na Ngai
Asa waitũ ũla watwendie na kũtũnenga ũkiakisyo
ũtathela na wĩkwatyo mũseo kwondũ wa mumo,
17nakiakisye ngoo syenyu na kwilũlũmĩlya nthĩnĩ wa
kĩla wĩa mũseo na ndeto.

2 ATHESALONIKA 3

Tũvoyeei

1 Kũminũkĩlya, ana-a-asa, tũvoyeei, kana ndeto ya
Mwĩaĩi ĩtonye ũthi ĩsembete na kũtaĩwa, o ũndũ ĩtilyĩ
kwenyu; 2na kana tũtangĩĩwe kwa andũ mbaa matũ na
andũ athe; nũndũ ti andũ onthe me na mũĩkĩĩo. 3Ĩndĩ
Mwĩaĩi e na kĩthito, nake akamũlũlũmĩlya, na
kũmũsũvĩa kwa ũla mũthũku. 4Na nĩtũũmũĩkĩĩa Mwĩaĩi
kwondũ wenyu, kana nĩmũkwĩka maũndũ ala
tũmwĩaĩaa na mũkamekaa. 5Na Mwĩaĩi natongoesye
ngoo syenyu ilike wendonĩ wa Ngai, na wũmĩĩsyonĩ wa
Klĩsto.

Mwĩao wa kũtethya wĩa

6 Nĩtũũmwĩaĩa, ana-a-asa, syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi waitũ
Yesũ Klĩsto, kana mwĩvathane na kĩla mwana-a-asa ũla

ũvikĩlaa maũndũ mataĩle, na ti kũvikĩla ũmanyĩsyo ũla mwoosie kwitũ. 7Nũndũ inyw'ĩ ene nĩmwĩsĩ ũndũ mwaĩlwe nĩ kwĩelekan'ya naitũ: nĩkwĩthĩwa tũtyaavikĩla maũndũ mataĩle yĩla twaĩ kwenyu: 8o na tũtyaaya lĩu wa mũndũ o na wĩva mana, ĩndĩ wĩanĩ wĩ vinya na ũnyamaonĩ, ũtukũ na mũthenya twatethisye wĩa, nĩ kana tũikamũtw'ĩkĩe mũio mũndũ o na wĩva kwenyu: 9ti kwĩthĩwa tũti na ũkũmũ, ĩndĩ nĩ kana twĩtw'ĩkĩthye ngelekan'yo kwenyu, nĩ kana inyw'ĩ mwĩelekanasye naitũ. 10Nũndũ o yĩla twaĩ nenyu, nĩtwamwĩaĩe ũũ. Ethĩwa mũndũ o na wĩva ndekwenda kũtethya wĩa, o na kũya, ndakaye. 11Nũndũ nĩtũkwĩw'a ũvoo wa andũ amwe ala maendaa katĩ wenyu ũndũ ũtaĩle, ala matatethasya wĩa nongi, ĩndĩ nĩ elikya maũndũnĩ ma andũ angĩ. 12Na ala mailyĩ ũu nĩtũũmeaĩa na kũmataa nthĩnĩ wa Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto, kana matethye wĩa mauĩtye, na kũya lĩu woo ene. 13Ĩndĩ inyw'ĩ, ana-a-asa, mũikanoe nĩ kwĩka nesa. 14Na ethĩwa mũndũ o na wĩva ndew'aa ndeto yaitũ ya valũa ũũ, mũsisyei mũndũ ũsu, mũikavulane nake, nĩ kana asonoke. 15Ĩndĩ mũikamũtale kwĩthĩwa nĩ mũmaitha, ĩndĩ mũtaei ta mwana-a-asa.

Ũathimo

16 Na yu Mwĩaĩi wa mũuo we mwene namũnenge mũuo mavinda onthe maũndũnĩ onthe. Mwĩaĩi nĩethĩwe vamwe nenyu inyw'onthe.

17 Ngethi yakwa, nyie Vaulo, na kw'oko kwakwa mwene, naw'o nĩ ũvano kĩla valũanĩ; ũu nĩw'o nĩandĩkaa. 18Mumo wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto nĩwĩthĩwe vamwe nenyu inyw'onthe.

1 TIMOTHEO

1 TIMOTHEO 1

Ngethi, na ũkan'yo momanyĩsyonĩ ma ũvũngũ

1 Vaulo, mũtũmwa wa Klĩsto Yesũ kwĩanana na mwĩao wa Ngai Mũtangĩĩi waitũ, na Klĩsto Yesũ wĩkwatyo witũ; 2valũa ũũ wakwa ũmũvikĩe Timotheo, mwana wakwa wa w'o nthĩnĩ wa mũĩkĩĩo: Mũmo, na tei, na mũuo, kuma kwa Ngai Asa na Klĩsto Yesũ Mwĩaĩi waitũ.

3 O tondũ nakwĩsũvie wĩkale Eveso, yĩla naendete Masetonia, nĩ kana ũtonye kwĩaĩa andũ amwe maikamanyĩsye ũmanyĩsyo wa mũthemba ũngĩ, 4o na maikethukĩĩsye mbano na ũsyaanĩo ũte na mũminũkĩlyo, namo maetae mokũlangyo, na ti walan'yo wa Ngai ũla wĩ kwondũ wa mũĩkĩĩo; na yu nĩkwĩaĩa o ũũ. 5Ĩndĩ mũminũkĩlyo wa wĩaĩi ũsu nĩ wendo ũla wumaa ngoonĩ ntheu na wasyanĩ mũseo wa ngoo na mũĩkĩĩo ũte na wangangan'yo: 6na amwe makĩvĩtya maũndũnĩ asu nĩmathũkĩte ũtee kũvika kũneena mana; 7makyenda kwĩthĩwa amanyĩsya ma ĩla mĩao, o na kau maiũmanya maũndũ asu ala maneenaa, o na kĩtina kya maũndũ ala maneenaa ta mamesĩ vyũ. 8Ĩndĩ ithyĩ nĩtwĩsĩ kana ĩla mĩao nĩ mĩseo, ethĩwa mũndũ ekaa nayo ũndũ ũmyaĩle. 9Akĩmanya ũũ, kana ĩla mĩao ti kwondũ wa mũndũ mũlũngalu, ĩndĩ nĩ kwondũ wa ala maleaa mĩao na ala ang'endu, nũndũ wa ala mateũmũkĩa Ngai na ala athe, nũndũ wa ala mate atheu na ala avuku, nũndũ wa ala moaa aaĩthe na ala moaa aainyia, na nũndũ wa oai, 10nũndũ wa ilaalai, na aũme ala mekaa naĩ na aũme angĩ, nũndũ wa ala moyaa andũ, nũndũ wa aneeni ma ũvũngũ, nũndũ wa ala mevĩtaa ũvũngũ, na ethĩwa ve ũndũ ũngĩ ũtosana na momanyĩsyo ala ma w'o; 11kwĩanana na ũvoo mũseo wa ũtheu mũtisu wa Ngai ũla mũtaĩwa, ũvoo ũla naĩkĩĩiwe nĩsũvĩe.

Mũvea wa Vaulo kwondũ wa tei wa Ngai

12 Nĩmũtũngĩa mũvea ũla wandonyethisye, nake nĩ Klĩsto Yesũ Mwĩaĩi waitũ, nũndũ nĩwandalile kwĩthĩwa na kĩthito akĩndw'a wa kũmũthũkũma; 13o na kau na vu tene naĩ mũumi wa Ngai, na mũthĩn'ya wa andũ, na kũmeka naĩ: ĩndĩ nĩneew'ĩwe tei, nũndũ nĩneekie ndesĩ ndanamba kwĩtĩkĩla; 14na mumo wa Mwĩaĩi waitũ waingĩvie mũno vamwe na mũĩkĩĩo na wendo ũla wĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ. 15Nĩ ndeto ya kũĩkĩĩwa, na nĩyaĩlwe nĩ kwĩtĩkĩlwa nĩ andũ onthe, kana Klĩsto Yesũ ookie kũũ nthĩ kũmatangĩĩa andũ athe; na ũla wa mbee woo, ninyie: 16ĩndĩ kwondũ wa ũu nĩneew'ĩwe tei, kana nthĩnĩ wakwa, nyie ũla mũthũku mbee, Yesũ Klĩsto atonye kumĩlya wũmĩĩsyo wake w'onthe, kwondũ wa ngelekan'yo kwa ala makamwĩtĩkĩla ĩtina methĩwe na thayũ ũtathela. 17Na yu kwa Mũsumbĩ wa tene na tene, ũla ũtanangĩkaa, na ũtonekaa, Ngai ũla wĩ weka, kwĩthĩwe nguma na ndaĩa tene na tene. Ameni.

18 Wĩaĩi ũũ nĩngũtia naku, mwana wakwa Timotheo, kwianana na ndeto sya athani ila syatongoisye mbee waku, nĩ kana kwondũ wasyo ũtonye kũkita kaũ ũla mũseo; 19ũikwata mũĩkĩĩo na wasya mũseo wa ngoo; ũla amwe maluutĩte kũasa namo na makaa mũĩkĩĩonĩ woo, tondũ andũ maaa ngalawa yaanangĩka: 20amwe ma asu nĩ Aimenaio na Alesanda; nao namũnengie Satani, nĩ kana mamanyĩw'e maikamũume Ngai.

1 TIMOTHEO 2

Maũndũ ma kũatĩĩa ũthaithinĩ na maũmbanoni ma Aklĩsto

1 Ĩndĩ, mbee wa maũndũ onthe, nĩngwĩsũva kana kwĩsũvana, na kũvoya, na kũvoyea, na kũtũnga mũvea, kwĩkawe kwondũ wa andũ onthe; 2kwondũ wa asumbĩ na onthe me na ũnene; nĩ kana twĩthĩwe na thayũ mũuu na mũuo katĩ wa kũmũkĩa Ngai kw'onthe na mwĩkalo mũseo. 3Ũndũ ũũ nĩ ũseo na nĩwĩtĩkĩlawa kwa Ngai Mũtangĩĩi waitũ; 4ũla wendaa andũ onthe matangĩĩwe, na moke mamanye ũla w'o. 5Nũndũ Ngai no ũmwe, na mwĩw'anĩthya katĩ wa Ngai na andũ no ũmwe, nake nĩ mũndũ, Klĩsto Yesũ, 6ũla wenenganie ethĩwe mbovosya ya andũ onthe; ũkũsĩ ũkaumĩlwa mavindanĩ maw'o; 7naw'o kwondũ waw'o nyie niĩtwe nĩthĩwe mũtavan'ya na mũtũmwa (nĩneena w'o, ndiũneena ũvũngũ), mũmanyĩsya wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ nthĩnĩ wa mũĩkĩĩo na wa ũla w'o.

8Kwondũ wa ũu, nĩenda aũme mavoyae kĩla vandũ, makyũkĩlya moko matheu, vate ũthatu na ngananĩo. 9Na aka no ta ũu, meyanakavye na kwĩvw'ĩka ngũa imaĩle, vamwe na wĩnyivyo na kĩlĩko; ti na nzw'ĩĩ mbokothe, na thaavu kana lũlũ kana ngũa sya thooa mũnene; 10ĩndĩ mevw'ĩke meko maseo (o ũndũ ũmaĩle aka ala maumbũlaa kũmũkĩa Ngai). 11Mũndũ mũka emanyĩsye auĩtye na wĩnyivyo w'onthe. 12Ĩndĩ ndĩũmũnenga mũndũ mũka ũthei wa kũmanyĩsya, kana kũsumbĩka mũndũ mũũme, ĩndĩ nĩethĩwe auĩtye. 13Nũndũ Atamu oombiwe mbee, na Eva ĩtina; 14na Atamu ndaakengwa, ĩndĩ mũka akengwa nĩwavalũkile ĩvĩtyonĩ: 15ĩndĩ akatangĩĩwa aisyaa syana, ethĩwa makekala mũĩkĩĩonĩ na wendonĩ na ũtheunĩ vamwe na kilĩko.

1 TIMOTHEO 3

Mwĩkalo wa asyaĩĩsya ma ĩkanisa

1 Ndeto nĩ ya kwĩtĩkĩlwa, Ethĩwa mũndũ eenda wĩa wa mũsyaĩĩsya wa ĩkanisa, eenda wĩa mũseo. 2Mũsyaĩĩsya ĩndĩ mũvaka ethĩwe ataweteka ũthũku, mũũme wa kĩveti o kĩmwe, mwĩting'u, wĩ na kĩlĩko, mwaĩlu, mũthokya wa aeni, wĩ na ũtonyi wa kũmanyĩsya; 3ndakethiwe mũnywi wa ũkĩ, kana mũkũni wa andũ; ĩndĩ ethĩwe e mũuu, ti mũndũ wa kũtetan'ya, na ti mwendi wa mbesa; 4mũndũ ũla ũũngamĩaa nyũmba yake nesa, mũndũ wĩ na syana syĩ na winyivyo vamwe na kĩkĩo kyonthe; 5(ĩndĩ ethĩwa mũndũ ndesĩ kũũngamĩa nyũmba yake, akasũvĩa ata ĩkanisa ya Ngai?) 6Ti mũndũ ũla wĩtĩkĩlĩte mĩtũkĩ, nĩkwĩthiwa eekathĩĩa akavalũka ũsilĩlonĩ wa Satani. 7Na ĩngĩ mũvaka ala me ũtee methĩwe na ũkũsĩ kana nĩ mũseo; ndakavalũke na kũwetwa ũthũku na kũlika mũkwanĩ wa Satani. 8No ta ũu athũkũmi mũvaka methĩwe andũ me kĩkĩo, ti andũ me na nĩmĩ ilĩ, ti anywi ma mbinyu mbingĩ, ti mwendi wa kũunwa nĩ syĩndũ itamwaĩle; 9nĩmethĩwe makĩkwata nzama ya ũla mũĩkĩĩo na wasya mũtheu wa ngoo. 10Na asu nao mambe kũow'a; na ĩtina nĩmathũkũme, ethĩwa matiũweteka ũthũku. 11Aka nao, no ta ũu, methĩwe na kĩkĩo, na ti ailĩanĩli, ĩndĩ eting'u, ala me na kĩthito maũndũnĩ onthe. 12Athũkũmi methĩwe kĩla ũmwe mũũme wa kĩveti o kĩmwe, maiũngamĩa syana syoo na nyũmba syoo nesa. 13Nũndũ ala mathũkũmĩte nesa, wĩa wa ũtumĩa wa ĩkanisa, meyoneaa nguma nzeo, na ũkũmbaũ mũnene mũĩkĩĩonĩ ũla wĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ.

Ũnene wa mũthaithĩle witũ

14Nakũandĩkĩa maũndũ aa, ngĩkwatya kũka kwaku mĩtũkĩ; 15ĩndĩ ethĩwa nĩĩkala mũno, naandĩka nĩ kana ũmanye ũndũ andũ maĩle kwĩyĩkalya nyũmbanĩ ya Ngai, nayo nĩ ĩkanisa ya Ngai ũla wĩ thayũ, kĩtuĩ na wambĩlĩlyo wa ũla w'o. 16Na vate nganañio nzama ya kũmũkĩa Ngai nĩ nene;

We ũla wonaniw'e e na mwĩĩ, Atalĩlwa ũlũngalu vevanĩ, Ooneka nĩ alaĩka, Atavanw'a kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ, Eetĩkĩlwa kũũ nthĩ Atwawa ĩũlũ ũtheunĩ mũtisu.

1 TIMOTHEO 4

Ũndũ kwaĩle kwĩkwa na amanyĩsya ma ũvũngũ

1 Ĩndĩ Veva eneena vyũ, kana mavinda ma mũminũkĩlyo amwe makatia ũla mũikĩio, makĩthukĩĩsya maveva ala makenganaa, na momanyĩsyo ma ndaimoni. 2Nũndũ wa wangangan'yo wa andũ ala maneenaa movũngũ, wasya woo wa ngoo ene ũkyowa ta kwowa na kyoo kyauma mwakinĩ; 3maivata andũ kũtwaana, na kũmeaĩa mevathane na lĩu, ũla Ngai wombie wosawe na mũvea nĩ ala metĩkĩlaa na mesĩ ũla w'o. 4Nũndũ kĩla kyũmbe kya Ngai nĩ kĩseo, na vai kya ũlewa, kethĩwa kĩkooswa na mũvea: 5nũndũ nĩ kĩvathan'ye kĩthĩwe kĩtheu kwondũ wa ndeto ya Ngai na kũvoya.

Ũtao kwa Timotheo ũndũnĩ wa mwĩkalĩle wake na momanyĩsyo make

6Ethĩwa ũkamalilikan'ya ana-a-asa maũndũ asu, ũkeethĩwa wĩ mũthũkũmi mũseo wa Klĩsto Yesũ, wĩkĩĩtwe vinya ndetonĩ sya ũla mũĩkĩĩo, na momanyĩsyonĩ maseo ala ũatĩĩaa: 7ĩndĩ lea mbano mbuku na sya iveti ngũũ. Ĩthangaasye mwene kũmũkĩa Ngai: 8nũndũ kwĩthangaasya kwa mwĩĩ kwaĩlaa vanini; ĩndĩ kũmũkĩa Ngai kwaĩlaa maũndũnĩ onthe, kwĩ na watho wa thayũ wa ĩvinda yĩĩ, na wa ũla ũkoka. 9Ndeto nĩ ya kũĩkĩĩwa, na nĩyaĩle kwĩtĩkĩlwa. 10Kwondũ wa ũu nĩtũũtethya wĩa na kwĩthing'ĩĩsya, nĩkwĩthĩwa twiĩte wĩkwatyo wĩtũ kwa Ngai ũla wĩ thayũ, nake nĩ Mũtangĩĩi wa andũ onthe, na mbee mũno wa ala metĩkĩlaa. 11Maũndũ aa meaĩe na mamanyĩsye. 12Mũndũ o na wĩva ndakavũthye wana waku; ĩndĩ ĩthĩwa wĩ ngelekan'yo kwa ala metĩkĩlaa, nthĩnĩ wa ndeto, na mwĩkalĩle wa thayũ, na wendo, na mũĩkĩĩo, na ũtheu. 13Ĩthĩwa wĩ mũthangaau kũsoma, kũtaa, na kũmanyĩsya, mũvaka nooka. 14Ndũkethĩwe ũteũsũvĩa mũthĩnzĩo ũla wĩ nthĩnĩ waku, ũla wanengiwe kwondũ wa wathani, vamwe na kwilĩĩlwa moko ma atumĩa. 15Ĩthĩwa na ũthangaau maũndũnĩ aa; ĩnengane kwamo vyũ; nĩ kana kũendeea na mbee kwaku kwĩthĩwe kwĩ kwoneku kwa onthe. 16Ĩsũvĩe mwene, vamwe na momanyĩsyo maku. Ĩkalaa maũndũnĩ asu; nũndũ kwa kwĩka ũu ũkeetangĩĩa mwene na asu nao ala makakwĩw'aa.

1 TIMOTHEO 5

1 Ndũkakan'ye mũtumĩa, ĩndĩ mũtae ta au; na aũme mate akũũ ta ana-a-au: 2aka akũũ ta amwenyu; na ala anini ma mũika ta eĩtu-a-mwenyu, na ũtheu w'onthe.

Ũndũ ndiwa syaĩle kwĩkwa ĩkanisanĩ

3Taĩa iveti ndiwa, ila ndiwa sya w'o. 4Ĩndĩ ethĩwa ndiwa yĩ na syana kana nzũkũlũ, syĩmanyĩsye mbee kwĩka maũndũ maĩle kwa andũ ma nyũmba yoo ene, na kũmaiva asyai moo: nũndũ ũũ nĩwendeeasya mbee wa Ngai. 5Na ĩndĩ we ũla ndiwa w'o, na e weka, ekwatasya Ngai, na ekalaa akĩsũva na kũvoya ũtukũ na mũthenya. 6Ĩndĩ ndiwa ĩla ĩnenganae kwĩka mawendi mayo nĩ ngw'ũ ĩ o thayũ. 7Maũndũ asu nao ĩae, nĩ kana methĩwe mataweteka ũthũku. 8Ĩndĩ mũndũ o na wĩva ũtamasũvĩaa ala make, na mbee mũno ala ma nyũmba yake, nũkaĩĩte ũla mũĩkĩĩo, na nĩ mũthũku mbee wa ũla ũtetĩkilĩte. 9Ndiwa ndĩkaandĩkwe ĩtavikĩtye myaka mĩongo thanthatũ, yaĩ mũndũ mũka wa mũũme o ũmwe, 10ũwetawa kwĩthĩwa na meko maseo; ethĩwa nĩwaeie syana, ethĩwa nĩwathokisye aeni, ethĩwa nĩwathambisye maũũ ma ala atheu, ethĩwa nĩwamatethisye ala mathĩnaa, ethĩwa nĩwaatĩĩe kĩla wĩa mũseo na ũthangaau. 11Ĩndĩ ndiwa sya mũika mũnini ndũkaiandĩke: nũndũ yĩla syĩkwatwa nĩ mĩmeo ya ũmũtia Klĩsto, ikenda kũtwawa; 12nasyo syĩ na ũsilĩlo, nũndũ nĩsyaekie mũĩkĩĩo wasyo wa mbee. 13Na vamwe na ũu nĩsyĩmanyĩasya ũtulu, na kwanganga nyũmba na nyũmba; nasyo ti kũtula kw'oka, ĩndĩ nĩ aei ma ngewa

na kwĩlikya maũndũnĩ ma andũ angĩ, ikĩneena ndeto itaĩle kũneenwa. 14Nĩngwenda ĩndĩ ndiwa sya mũika mũnini itwawe, isyaae syana, iũngamĩe nyũmba syoo, itikamũnenge mũmaitha ũthei kwiweta naĩ: 15nũndũ o na yu imwe nĩsyathũkĩte kũmũatĩĩa Satani. 16Ethiwa mũndũ mũka wĩtĩkĩlĩte e na aka ndiwa, naitethye, ĩkanisa yĩtikakue mũio ũsu; nĩ kana yĩtethye ndiwa ila sya w'o.

Atumĩa ma ĩkanisa

17 Atumĩa ala masilaa nesa nĩmatalwe kwĩthĩwa maĩle kũnengwa ndaĩa nene, na mbee mũno nĩ asu ala matethasya wĩa wa ĩla ndeto na wa kũmanyĩsya. 18Nũndũ maandĩko maĩtye atĩĩ, Ndũkamyove ng'ombe kanyw'a ĩkĩvũa isyo. Na, Mũtethya wa wĩa nĩwaĩlwe nĩ ĩtuvi yake. 19Ndũketĩkĩle ũvingan'yo iũlũ wa mũtumĩa, vate ngũsĩ itĩ kana itatũ. 20Ala mekaa naĩ makanĩasye mbee wa andũ onthe, nĩ kana ala angĩ nao methĩwe na w'ĩa. 21Nĩkwĩaĩa mbee wa Ngai, na Klĩsto Yesũ, na alaĩka anyuve, nĩ kana wĩkae maũndũ asu onthe ũtekũtw'a na mĩtũkĩ, ndũkeke ũndũ na wendeesyo. 22Ndũkailĩĩle mũndũ o na wĩva moko na mĩtũkĩ, o na ndũkethĩwe na mũamba na nai sya andũ angĩ: ĩyĩkalye mwene wĩ mũtheu. 23Kuma yu ndũkanyusae manzĩ me oka, ĩndĩ nyusaa mbinyu nini nũndũ wa ĩvu yaku na nũndũ wa mowau ala maũkwataa mavinda maingĩ. 24Naĩ sya andũ amwe nĩsyenekee, syĩmatongoesye kũvika ũsilĩlonĩ; na andũ amwe naĩ syoo imavikĩlaa ĩtina. 25No ta ũu kwĩ mawĩa maseo ala menekee; na ala mate maseo maitonyeka kũvithwa.

1 TIMOTHEO 6

Ngombo

1 Ngombo o na syĩva ila syĩ ĩsokinĩ nitale mavwana masyo nĩmaĩle ndaĩa yonthe, nĩ kana syĩtwa ya Ngai na ũla ũmanyĩsyo maikaumwe. 2Na ala me na mavwana metĩkĩlĩte, maikamavũthye, nũndũ nĩ ana-a-ĩthe; ĩndĩ kavaa mamathũkũme, nũndũ ala monaa ũtethyo wa wĩa woo nĩ etĩkĩli na endwa. Maũndũ aa manyĩsya, noitaa.

Momanyĩsyo ma ũvũngũ

3 Ethĩwa mũndũ o na wĩva amanyĩasya ũmanyĩsyo ũngĩ, na ndeũsyĩtĩkĩla ndeto syĩ na waĩlo, nasyo nĩ ndeto sya Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, na ũmanyĩsyo wĩanene na kũmũkĩa Ngai; 4e na ngathĩĩo, na nde ũndũ wĩsĩ, ĩndĩ mwĩkalo wake nĩ wa ũwau wa kũkũlangya na kũkananĩa ndeto, vala vaumaa kĩwĩu, na ĩteta, na kũumana, na kũtalĩlya ũthũku, 5na motũngĩthan'yo ma andũ ala manangĩkĩte kĩlĩkonĩ kyoo, na ala mevetee ũla w'o, makĩtalĩlya kũmũkĩa Ngai nĩ nzĩa ya kwona ũtandĩthyo.

Ũthwii wa w'o

6 Ĩndĩ kũmũkĩa Ngai vamwe na kwĩanĩwa nĩ kĩla twĩ nakyo nĩ ũtandĩthyo mũnene: 7nũndũ tũtyaaũka kũũ nthĩ twĩ na kĩndũ, o na tũitonya kuma na kĩndũ; 8ĩndĩ tweethĩwa na kya ũya na kya kwĩvw'ika, syĩndũ isu ikatwĩanĩa. 9Ĩndĩ ala mekwenda kwĩthĩwa athwii nĩmavalũkaa na kũlika kũtatwanĩ na mũkwanĩ na mĩmeonĩ mingĩ ya ũtumanu na ya kũthũkya, ta ĩla ĩthikaa andũ makaa na kwanangĩka. 10Nũndũ wendi wa mbesa nĩ kĩtina kya mĩthemba yonthe ya ũthũku: namo andũ amwe makĩsyenda mũno, nĩmaĩtw'e na kũtia ũla mũĩkĩĩo, na kwĩtonya ene na mawoo maingĩ.

Matao kwa Timotheo mwene

11 Ĩndĩ we, mũndũ wa Ngai, kĩa maũndũ asu; noiatĩĩa ũlũngalu, na kũmũkĩa Ngai, na mũĩkĩĩo, na wendo, na wũmĩĩsyo, na ũuu. 12Ĩlũlũmĩlye kũkita kaũ ũla mũseo wa ũla mũĩkĩĩo, lũmya ũla thayũ wa tene na tene, ũla weetĩwe wĩthĩwe naw'o, na wakũsĩĩe ũkũsĩ mũseo ngũsĩ nyingĩ syene. 13Nĩngũkwĩaĩa mbee wa Ngai, ũla ũnengae syĩndũ syonthe thayũ, na mbee wa Klĩsto Yesũ, ũla wakũsĩĩe ũkũsĩ mũseo yĩla waĩ mbee wa Vondio Vilato; 14kana ũsũvĩae mwĩao ũũ, ũte ĩlanga, ũtaweteka ũthũku, kũvika kumĩla kwa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto: 15mavindanĩ makw'o we mwene nũkonan'ya, ũla Mũtonyi mũtaĩwa e weka, Mũsumbĩ wa asumbĩ, na Mwĩaĩi wa eaĩi; 16ũla e we weka ũtakwatawa nĩ kĩkw'ũ, ũtwĩe kyeninĩ kĩtathengeeka; o na vai mũndũ waamwona, o na ndatonya ũmwona; nĩwe mwene ndaĩa na vinya tene na tene. Ameni.

17 Meaĩe ala me na ũthwii wa nthĩ ĩno, maikekathĩĩe, o na maikekwatye ũthwii ũla wanangĩkaa, ĩndĩ mekwatye Ngai, ũla ũtũnengae syĩndũ syonthe na wingĩ, tũtanaw'e nĩsyo; 18kana mekae nesa, kana methĩwe athwii ma kwĩkaa nesa, methĩwe meyũmbanĩtye kumya syĩndũ syoo, methĩwe me na mũamba wa ngoo na ala angĩ; 19meyiĩe ene mwambĩlĩlyo mũseo wa ĩvinda yĩla yũkite, nĩ kana makwate ũla thayũ wa tene na tene, naw'o nĩ thayũ wa w'o.

20 Naku Timotheo, sũvĩa kĩla kyaiiwe kwaku, wĩvathane na ndeto sya mana na sya ngananĩo sya kĩla kĩtwa ũmanyi na tiw'o; 21amwe nĩmekwitĩkĩla ũu na nĩmavĩtĩtye ũla mũĩkĩĩo.

Mumo nĩwĩthĩwe naku.

2 TIMOTHEO

2 TIMOTHEO 1

Ngethi na kũtũnga mũvea

1Vaulo, mũtũmwa wa Klĩsto Yesũ kwondũ wa kwenda kwa Ngai, kwĩanana na watho wa thayũ ũla wĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ, 2valũa ũũ wakwa ũmũvikĩe Timotheo, mwana wakwa mwendwa: Mumo, na tei, na mũuo, kuma kwa Ngai Asa na Klĩsto Yesũ Mwĩaĩi waitũ.

3 Nĩmũtũngĩa Ngai mũvea, ũla nĩmũthũkũmaa na wasya wa ngoo mũtheu o ta aaũmae makwa, ũndũ ngũlilikanaa vate kũeka mboyanĩ syakwa, ũtukũ na mũthenya; 4ngĩlilikana methoi maku, nĩ na mea ma ũkwona, nĩ kana ũtanu wakwa wusũe; 5nũndũ nĩlilikanĩte mũĩkĩĩo ũte na wangangan'yo ũla wĩ naw'o; ũla tene waĩ na ũsũe waku Loisi, na waĩ na mwenyu Eunike; na nĩnĩtĩkĩlĩte vyũ, kana naku wĩ naw'o. 6Kwondũ wa ũu nĩngũũlilikan'ya wakan'ye ũla mũthĩnzĩo wa Ngai wĩ naw'o kwondũ wa kwilĩĩlwa moko makwa. 7Nũndũ Ngai ndaatũnenga veva wa w'ĩa; ĩndĩ atũnengie veva wa vinya na wa wendo na wa kĩlĩko kĩanĩu. 8Kwondũ wa ũu ndũkawĩw'ĩe nthoni ũkũsĩ wa Mwĩaĩi waitũ, o na ndũkambĩw'ĩe nthonĩ nyie mwovwa wake; ĩndĩ ũmĩĩasya maũndũ maito vamwe na ũvoo mũseo kwĩanana na vinya wa Ngai; 9ũla watũtangĩĩe, na kũtwĩta na wĩtano mũtheu, ti kwĩanana na meko maitũ tondũ mailyĩ, ĩndĩ kwĩanana na kwenda kwake mwene na mumo ũla twanengiwe nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ mbee wa mavinda ma tene tene, 10ĩndĩ yu nĩwonanĩtw'e kwondũ wa kumĩla kwa Mũtangĩĩi waitũ Klĩsto Yesũ, ũla wanangie kĩkw'ũ, na kumĩlya thayũ na kũveta wanangĩko kwondũ wa ũvoo mũseo, 11naw'o kwondũ waw'o nyie naiiwe mũtavan'ya, na mũtũmwa, na mũmanyĩsya. 12Kwondũ wa ũu nĩngũthĩnw'a nĩ maũndũ aa nao: ĩndĩ ndiũsonoka; nũndũ nĩnĩmwĩsĩ we ũla nĩtĩkĩlĩte, na ĩngĩ nĩnĩsĩ vyũ kana we nũtonya kũsũvĩaa kĩla niĩte kwake kũvika mũthenya ũsu. 13Kwata kĩeleelo kya ndeto ila syaĩle ila weewie kwakwa, na mũĩkĩĩo na wendo ũla wĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ. 14Ũndũ ũsu mũseo ũla wiĩtwe kwaku ũsũvĩe kwa nzĩa ya Veva Mũtheu ũla ũtwĩe nthĩnĩ waitũ.

Ũtao wa kwĩthĩwa na ũthangaau mũnene na ũkũmbaũ

15 Nĩwĩsĩ ũũ, kana onthe ala me Asia nĩmaalũkile na mandia; na amwe mao nĩ Vikelo na Elimakane. 16Mwĩaĩi namew'ĩe tei ala ma nyũmba ya Onesivolo: nũndũ nĩwambuũkisye kaingĩ, na ndaawĩw'ĩa nthoni ũla mũnyololo wakwa; 17ĩndĩ, yĩla waĩ Lomi, amanthie na ũthangaau, na ambona 18(Mwĩaĩi namũnenge kwona tei wa Mwĩaĩi mũthenya ũsu); we nĩwĩsĩ nesa nĩ maũndũ meana ata wanthũkũmie namo Eveso.

2 TIMOTHEO 2

1We ĩndĩ, mwana wakwa, ĩthĩwa ũkyongeleelwa vinya mumonĩ ũla wĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ. 2Na maũndũ ala weewie kwakwa na ngũsĩ nyingĩ, asu maie kwa andũ me na kĩthito, ala makatonya kũmanyĩsya angĩ nao. 3Ũmĩĩsya maũndũ maito vamwe nakwa, ta mũsikalĩ mũseo wa Klĩsto Yesũ. 4Vai mũsikalĩ e kaũnĩ ũvĩndanĩw'a na maũndũ ma thayũ ũũ; nĩ kana amwendeesye ũla wamũandĩkie ethĩwe mũsikalĩ. 5Na ĩngĩ ethĩwa mũndũ etata mathaũnĩ, ndanengawe ngovĩa, ate o akakĩlan'ya ũndũ weeaiwe. 6Nĩkwaĩle mũĩmi ũla watethisye wĩa ethĩwe wa mbee kwosa mosyao. 7Sũanĩa ũndũ ũla ngwasya; nũndũ Mwĩaĩi akakũnenga ũmanyi maũndũnĩ onthe. 8Mũlilikane Yesũ Klĩsto, ũla wathayũũkie kuma akw'ũnĩ, ũla waĩ wa ũsyao wa Ndaviti, kwĩanana na ũvoo mũseo wakwa: 9ũla kwondũ waw'o nĩthĩnaw'a kũvika kwovwa, ta mwĩki wa naĩ; ĩndĩ ndeto ya Ngai ndyovawa. 10Kwondũ wa ũu nũmĩĩasya maũndũ onthe nũndũ wa ala anyuve, nĩ kana nao mose ũtangĩĩo ũla wĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ vamwe na ũtaĩo wa tene na tene.

11Nĩ ndeto ya kũĩkĩĩwa:

Nũndũ ethĩwa twakwie vamwe nake, tũkeethĩwa thayũ naw'o vamwe nake;

12Ethĩwa nĩtũkũmĩĩsya, tũkasumbĩka vamwe nake:

Ethĩwa tũkamũkaĩa we, nake akatũkaĩa ithyĩ:

13 Ethĩwa tũti na kĩthito, we ekalaa na kĩthito;

nũndũ ndatonya kwĩkaĩa mwene.

Ũkan'yo iũlũ wa nganan̈o

14 Malilikan'ye maũndũ asu, ũkĩmeaĩa mbee wa Mwĩaĩi, maikethĩwe na nganan̈o sya ndeto, ila ite na kĩndũ imoneaa, na imaasya ala mew'aa. 15Thangaa kwĩnengane mwene wĩtĩkĩlĩlwe nĩ Ngai, mũtethya wa wĩa ũtasonokw'a, ũivathũkan'ya ũndũ waĩle ndeto ya ũla w'o. 16Ĩndĩ ĩvathane na ndeto sya mana: nũndũ ikaendeea na mbee ũndũnĩ wa kũlea kũmũkĩa Ngai, 17na ndeto yoo ĩkeethĩwa ĩkĩya ta kĩtau kya yaso: asu amwe nĩ Aimenaio na Vileto; 18andũ ala mavĩtĩtye ũla w'o, makyasya kana ũthayũũkyo nĩ mũvĩtu o na yu, na maing'uthũla mũĩkĩĩo wa amwe. 19Ĩndĩ wambĩlĩlyo mũlũmu wa Ngai nũũngeme, wĩ na ũsiĩlo ũũ, Mwĩaĩi nũmesĩ ala make: na, Kĩla mũndũ ũwetaa syĩtwa ya Mwĩaĩi natie ũndũ ũte ũlũngalu. 20Na nyũmbanĩ nene vaiĩthĩawa mĩio ya thaavu na vetha yoka, ĩndĩ o na ya mĩtĩ na ya yũmba; na ĩmwe yĩ na ndaĩa na ĩngĩ ĩte na ndaĩa. 21Ethĩwa ĩndĩ mũndũ etheasya kwa asu, akeethĩwa e mũio wa kwona ndaĩa, ũvathĩtwe ethĩwe mũtheu, waĩle wĩa wa Mwĩaĩi, ũseũvĩtw'e kwa kĩla wĩa

mũseo. 22Ĩndĩ kĩa mĩmeo ya wana, na ũkĩatĩĩa ũlũngalu, na mũĩkũo, na wendo, na mũuo, vamwe na ala mamwĩkaĩlaa Mwĩaĩi na ngoo ntheu. 23Ĩndĩ lea mokũlyo ma ũtumanu na ala mate na ũmanyi, ũkĩmanya kana maetae ngandanĩo. 24Na ngombo ya Mwĩaĩi ndyaĩlwe nĩ ũkandanĩa, ĩndĩ nĩyaĩle kwĩthĩwa ĩ nduu kwa andũ onthe, ĩ na ũtonyi wa kũmanyĩsya, ĩ na wũmĩĩsyo: 25ĩkĩmataa na ũuu ala akananĩi; no kwĩthĩwa Ngai emanenga ũalyũlo wa ngoo kũvika ũmanyi wa ũla w'o, 26matonye ũvindũka na kuma mũkwanĩ wa ndevili matavĩtwe nĩ mũthũkũmi wa Mwĩaĩi, kũvika kwĩka kwenda kwa Ngai.

2 TIMOTHEO 3

Mothũku ala mokĩte

1 Ĩndĩ manya ũũ, kana mĩthenyanĩ ya mũminũkĩlyo kũkeethĩwa mavinda ma mũisyo. 2Nũndũ andũ makeethĩwa makĩyenda ene, makyenda mbesa, makĩkathĩĩa, na kwĩtaĩa, na kũumana, matew'aa asyai, mate mũvea, mate atheu, 3mate na wendo waĩle, mate na wĩw'ano, ailĩanĩli, mate na wĩting'o, ai, matendete ũseo, 4akaĩi, me na ngũlũ, me na mĩyimbyo, endi ma motanu ma nthĩ mbee wa kũmwenda Ngai; 5me na mũvw'ano wa kĩkĩo kwa Ngai, ĩndĩ nĩmakaĩĩte vinya wakyo: ĩvathane na asu nao. 6Nũndũ andũnĩ asu ve ala melikasya nyũmbanĩ sya andũ na kũtava aka atumanu ala makuaa mũio ya naĩ, matongoew'e nĩ mĩmeo ya mĩthemba mingĩ, 7memanyĩasya mĩthenya yonthe, na maitonya o na ĩndĩĩ kũvikĩa ũmanyi wa ũla w'o. 8Na o tondũ Yane na Yambale mamũsiĩĩe Mose, no ta ũu aa nao nĩmasiĩĩaa ũla w'o; andũ mavukĩtwe ilĩkoni syoo, matetĩkĩlĩka mũĩkĩĩoni. 9Ĩndĩ maikaendeea na mbee: nũndũ ũtumanu woo ũkeethĩwa wenekee kwa andũ onthe, o tondũ wa asu woonekie.

Ngao ya Timotheo ekale na ũlũmu mũĩkĩĩoni

10Ĩndĩ we nĩwavikĩlile ũmanyĩsyo wakwa, na mũendele, na kwenda kwakwa, na mũĩkĩĩo, na wũmĩĩsyo, na wendo, na wĩlũlũmĩlyo, 11na monyamao, na mathĩna; na maũndũ ala mangwatĩe Andiokia, na Ikonio, na Lisitela; monyamao ala neeyũmĩĩsye: na Mwĩaĩi andangĩĩa na kũnumya maũndũnĩ asu onthe. 12Ĩĩ, na onthe ala mendaa kwĩkalya thayũ woo kũmũkĩa Ngai nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ makathĩnw'a. 13Ĩndĩ andũ athe na akengani makaendeea na kwongeleka kũthũka, makĩkengana na kũkengwa. 14Ĩndĩ we, ĩkala maũndũnĩ ala wamanyĩiw'e na ala wamanyie vyũ, nĩkwĩthĩwa nĩwĩsĩ andũ ala weemanyĩisye kwamo; 15na ĩngĩ kuma wĩ kana kanini nĩweesĩ maandĩko matheu, ala matonya ũkũĩvya kũvika ũtangĩĩo ũla wĩ kwondũ wa mũĩkĩĩo wĩ nthĩnĩ wa Klĩsto Yesũ. 16Kĩla Ũandĩko nĩwaveveewe nĩ Ngai, naw'o nĩwaĩle wa kũmanyĩsya, na kũĩkĩĩthya andũ mavĩtyo, na kũmatũngĩĩa, na kũsilĩla kwa ũlũngalu: 17nĩ kana mũndũ wa Ngai atonye kwĩthĩwa e mwĩanĩu, eanĩe kũtethya kĩla wĩa mũseo.

2 TIMOTHEO 4

1 Nĩkwĩaĩa mbee wa Ngai, na mbee wa Klĩsto Yesũ, ũla ũkasilĩla ala me thayũ na ala akw'ũ, o na ĩngĩ ũndũ wa kumĩla kwake na ũsumbĩ wake: 2tavan'ya ĩla ndeto; ĩthĩwa wĩ mũthangaau ĩvinda yaĩle, na yĩla yĩtaĩle; onan'ya mavĩtyo, kan'ya, taa, na wũmĩĩsyo w'onthe na kũmanyĩsya. 3Nũndũ ĩvinda yĩkooka yĩla mataketĩkĩla kũtavw'a momanyisyo ma w'o; ĩndĩ, nĩkwĩthĩwa me na matũ meũmanyeea, makeeyũmbanĩsya amanyĩsya o kwĩanana na mĩmeo yoo; 4nao makathyũũa matũ moo maikew'e ũla w'o, na kwathũka kwĩthukĩĩsya mbano. 5Ĩndĩ ĩthĩwa wĩ na kĩlĩko maũndũnĩ onthe, ũmĩĩsya maũndũ maito, tethya wĩa wa mũtavan'ya wa ũvoo mũseo ĩanĩsya ũthũkũmi waku. 6Nũndũ o na yu nĩngũtulũlwa ta nthembo, na ĩvinda yakwa ya kũthi nĩ ĩviku. 7Nĩnũkitĩte kaũ ũla mũseo, nĩnĩminĩte mũendo, nĩnĩsũvĩĩte ũla mũĩkĩĩo: 8kuma yu nĩniĩwe ngovia ya ũsumbĩ ya ũlũngalu, nayo Mwĩaĩi, mũsili ũla mũlũngalu, akanenga mũthenya ũsu; na ti nyie nyioka, ĩndĩ andũ onthe nao ala mendaa kumĩlw'a kwake.

Maũtũmane ma Vaulo mwene na ngethi ya mũtaanĩsyo

9 Thangaaa kũka kwakwa na mĩtũkĩ: 10nũndũ Ndema nĩwandiie, endie nthĩ ĩno ya ĩvinda yĩĩ, na anaendie Thesalonika; na Keliseke anaendie Kalatia, na Tito anaendie Ndalamatia. 11No Luka e weka nĩ nake. Mwose Maliko wũke nake kũũ; nũndũ nĩ na vata nake wianĩ wa ũthũkũmi. 12Ĩndĩ Tikiko nĩnamũtũmie Eveso. 13Ngũa ya ĩũlũ ĩla natiie na Kalivo nthĩ ya Teloa, wĩete ũyũka, vamwe na ala mavuku, na mũno mbee ũka na ala ma mbũa. 14Alesanda ũla mũtwii wa ũthuku nĩwambĩkie ũthũku mwingĩ: Mwĩaĩi akamũĩva kwĩanana na mawĩa make: 15naku mwĩsũvĩe mũno; nũndũ nĩwasiĩĩe mũno ndeto sitũ. 16Ũsũngĩo wakwa wa mbee vai mũndũ waũngamie vamwe nakwa, ĩndĩ onthe nĩmandiie; maikaatalĩlwe ũndũ ũsu. 17Ĩndĩ Mwĩaĩi nĩwaũngamie vamwe nakwa, na anenga vinya; nĩ kana kwondũ wakwa ũla ũtũmane ũtonye kũtavanw'a vyũ, na nĩ kana Andũ-ma-mbaĩ-ingi onthe mew'e: nakwa natangĩĩwe kumw'a kanyw'anĩ wa ũla mũnyambũ. 18Mwĩaĩi akandangĩĩa kĩla ũndũ ũthũku, na akanzũvĩa kũvika ũsumbĩ wake wa ĩtunĩ: ndaĩa nĩyĩthĩwe yake kũvika tene na tene. Ameni.

19 Ngethesya Vilisika na Akwila, na nyũmba ya Onesivolo. 20Elasito ekalile Kolintho: ĩndĩ Telovimo namũtiie Mileto e mũwau. 21Thangaa kũka ĩvinda ya mbevo yĩtanavika. Euvulo nĩwaũkethya, na Vuteni, na Leno, na Kilautia, na ana-a-asa onthe.

22Mwĩaĩi nĩethĩwe vamwe na veva waku. Mumo nĩwĩthĩwe nenyu.

TITO

TITO 1

Ngethi

1Vaũlo, ngombo ya Ngai, na mũtũmwa wa Yesũ Klĩsto kwĩanana na mũĩkĩĩo wa anyuve ma Ngai, na ũmanyi wa ũla w'o ũla wĩanene na kũmũkĩa Ngai, 2nthĩnĩ wa wĩkwatyo wa thayũ ũtathela, ũla Ngai wathie mbee wa mavinda ma tene tene, nake ndatonya kũneena ũvũngũ; 3ĩndĩ mavindanĩ make nĩwavuanisye ndeto yake nthĩnĩ wa ũtũmane, ũla nyie naĩkĩĩwe nĩthĩwe naw'o kwondũ wa mwĩao wa Ngai Mũtangĩĩi waitũ; 4valũa ũũ wakwa ũmũvikĩe Tito, mwana wakwa wa w'o nũndũ wa mũĩkĩĩo ũmwe ũla twĩ naw'o: Mumo na mũuo kuma kwa Ngai Asa na Klĩsto Yesũ Mũtangĩĩi waitũ.

Ũnyuvi wa atumĩa

5Kwondũ wa ũndũ ũũ nakũtiie Kilete, nĩ kana maũndũ ala matiele kwikwa ũmaseũvye, na kwia atumĩa kĩla ndũa, o tondũ nakwĩaĩe; 6ethĩwa mũndũ ndaweteka ũndũ ũthũku, na nĩ mũũme wa kiveti o kimwe, ũla wĩ na syana syĩtikĩlaa, itavinganĩw'a kwĩthĩwa na ngũlũ na wau wa matũ. 7Nũndũ mũsyaĩĩsya nĩwaĩle kwĩthĩwa ataweteka ũndũ ũthũku, ta mũsũvĩi maũndũnĩ ma Ngai; na ndakethĩwe na mĩtavyo, kana kũthata mitũkĩ, ndakethiwe mũnywi wa ũki, kana mũkũni wa andũ, ndakethiwe mwendi wa kũunwa nĩ syĩndũ itamwaĩle; 8ĩndĩ ethĩwe mũthokya wa aeni, na mwendi wa ũseo, ũla wĩ na kĩlĩko, mũndũ mũlũngalu, mũndũ mũtheu, na mwĩting'u; 9ailũmya ndeto ĩla ya kĩthito ĩla yĩanene na ũla ũmanyĩsyo, nĩ kana atonye kũtaa ũmanyĩsyonĩ ũla wa w'o, vamwe na kũmaĩkĩĩthya akananĩi mavĩtyo.

Amanyĩsya ma ũvũngũ

10Nũndũ kwi mbaa matũ mbingĩ, aneenĩ ma ndeto sya mana na akengani, na mũno nĩ ma ala maĩkawa, 11namo mũvaka makanyw'a moo mavindĩthw'e; andũ ala makulumanasya nyũmba nĩma sya andũ, makimanyĩsya maũndũ mataĩle, kwondũ wa kwenda kũunwa nĩ syĩndũ itamaĩle. 12Mũndũ ũmwe wamo, mwathanĩ woo, aisye,

Akilete nĩ aneeni ma ũvũngũ mavinda onthe, nyamũ nthũku, ayi matatethasya wĩa.

13 Ũkũsĩ ũsu nĩ wa w'o. Kwondũ wa ũu makan'ye na ndeto sya vinya, nĩ kana methĩwe aima mũĩkĩĩonĩ, 14mateũatĩĩa mbano sya Ayuti, na mĩao ya andũ ala mathũkĩaa ũla w'o. 15Kwa atheu maũndũ onthe nĩ matheu; ĩndĩ kwa ala avuku na matetĩkĩlĩte vai kĩndũ kĩtheu; ĩndĩ ĩlĩko syoo vamwe na wasya wa ngoo woo nĩvũkĩtw'e. 16Maasya kana nĩmesĩ Ngai; ĩndĩ mekonĩ moo nĩmeũmũkaĩa, nao nĩmathatasya na matew'aa, na wĩanĩ mũseo o na wĩva maiĩtĩkĩlĩka.

TITO 2

Mwĩkalo wa Ũklĩsto na mũsingi waw'o

1 Ĩndĩ we, neena maũndũ ala maĩle ũmanyĩsyo ũla wa w'o; 2atĩ atumĩa akũũ methĩwe na wĩting'o, na kĩkĩo, na kĩlĩko, methĩwe aima mũĩkĩĩonĩ, na wendonĩ, na wũmĩĩsyonĩ: 3na ivetĩ ngũũ nasyo no ta ũu syĩthĩwe na mwĩkalĩle wa ũtheu, ite nzũkani kana ngombo sya mbinyu mbingĩ, syĩthĩwe amanyĩsya ma maũndũ ala maseo; 4nĩ kana imanyĩasye aka ma mũika kwenda aũme moo, na kũsyenda syana syoo, 5methĩwe na kĩlĩko, mate na wathe, atethya ma wĩa mĩsyĩ kwoo, kwĩka angĩ nesa, na kwĩnyivya kwa aũme moo ene, nĩ kana ndeto ya Ngai ndĩkaumwe: 6aũme mate akũũ nao mataae methĩwe na kĩlĩko: 7maũndũnĩ onthe ũkĩyonan'ya mwene wĩ ngelekan'yo ya meko maseo; ũmanyĩsyonĩ waku ũkyonan'ya ũndũ ũla ũtatonya kũthũkya, na kĩkĩo, 8na ndeto syaĩle itatonya kũsilĩlwa; nĩ kana ũla ũkwenda ũkũvinganĩsya atonye kũsonoka, nũndũ ndakethĩwa na ndeto sya kũtũneenea. 9Ngombo syĩnyivye kwa mavwana masyo, na syĩthĩwe ĩkĩmendeesya maũndũnĩ onthe; itikatũngĩthasya; 10na itikethĩwe osangi ma syĩndũ, ĩndĩ ikyonan'ya kĩthito kĩseo kyonthe; nĩ kana syanakavye maũndũnĩ onthe ũmanyĩsyo wa Ngai Mũtangĩĩi waitũ.

Ũndũ mumo wa Ngai ũmanyĩasya

11Nũndũ mumo wa Ngai nĩwumĩlĩte, ũkĩetee andũ onthe ũtangĩĩo, 12ũkĩtũmanyĩsya atĩ tũlee maũndũ onthe mate ma kũmũkĩa Ngai na mawendi onthe ma nthĩ, twĩkalasye mathayũ maitũ na kĩlĩko kĩanĩu na ũlũngalu na kũmũkĩa Ngai ĩvindanĩ yĩĩ tũĩ; 13tũkĩsyaĩĩsya wĩkwatyo ũla wĩ na ũathimo na kumĩla kwa ũtheu mũtisu wa Ngai ũla mũnene na Mũtangĩĩi waĩtũ Yesũ Klĩsto; 14ũla wenenganie mwene kwondũ witũ, nĩ kana atwovosye kũtumya mothũkunĩ onthe, na kwĩtheesya andũ methĩwe make mwene, me na ũthangaau mawĩanĩ ala maseo.

15 Maũndũ aa neena, noitaa, noikan'ya, na ũkũmũ w'onthe. Mũndũ ndakakũvũthye.

TITO 3

Mwĩkalo wa Ũklĩsto na musingi waw'o

1 Malilikan'ye kwĩnyivĩasya anene, na ala me na ũkũmũ, na kũmew'a, methĩwe meyũmbanĩte kĩla wĩanĩ mũseo, 2maikaneenee mũndũ o na wĩva naĩ, kana kũtetan'ya, methĩwe me avoo, makyonan'ya ũuu w'onthe kwa andũ onthe. 3Nĩkwĩthĩwa ithyĩ naitũ tene twaĩ atũmanu, tũtyaĩ ewi, twaĩ akenge, tũkĩthũkũma mawendi na motanu ma nthĩ ma mĩthemba mingĩ, tũkĩkalya mathayũ maitũ maũndũnĩ mai, na kwĩw'anĩa

iwĩu, tũkimeneka, na kũmenana ithyĩ kwa ithyĩ. 4Ĩndĩ yĩla ũseo wa Ngai Mũtangĩĩi waitũ, na wendo wake welekele andũ, waumilile, 5ti kwondũ wa meko ma ũlũngalu, ala ithyĩ tweekie, ĩndĩ kwĩanana na tei wake nĩwatũtangĩĩe, kwondũ wa kũthambw'a kwa kũsyawa ĩngĩ, na kũtw'ĩkĩthw'a eũ nĩ Veva Mũtheu, 6ũla watwonoesye kwa wingĩ, kwondũ wa Yesũ Klĩsto Mũtangĩĩi waitũ; 7nĩ kana, ũndũ wa kũtalĩlwa ũlũngalu kwondũ wa mumo wake, tũtonye kũtuwa atiĩwa kwĩanana na wĩkwatyo wa thayũ ũtathela. 8Ndeto nĩ ya kũĩkĩĩwa, na kwondũ wa maũndũ aa nĩngwenda ũneene na vinya, nĩ kana ala metĩkĩlĩte Ngai mesũvĩe mũno mekae meko maseo. Maũndũ aa nĩ maseo na me na ũtandĩthyo andũnĩ: 9ĩndĩ mokũlyo ma ũtumanu, na mosyaanĩo, na mateta, na kũkita ũndũ wa ĩla mĩao, ĩvete maũndũnĩ asu; nũndũ mati na ũtandĩthyo na nĩ ma mana. 10Mũndũ ũla ũetae kĩvathũkangano, ĩtina wa kũmũtaa ya mbee na ya kelĩ, mũlee; 11ũkĩmanya kana mũndũ ũilyĩ ũsu nũalyũkĩte, na ekaa naĩ, nĩwĩsilĩlĩte mwene kwĩthĩwa nĩ mũvĩtan'ya.

Maũtũmane ma ũtaanĩsyo

12 Yĩla nĩtũma Alitema kwaku, kana Tikiko, ĩthangaasye kũka Nikovoli vala nĩĩ: nĩkwĩthĩwa nĩnĩminĩte kũtw'a kwĩkala kw'o ĩvinda ya mbevo. 13Matethye mũno Nzena ũla mũmanyĩsya wa mĩao na Avolo kyalonĩ kyoo, matikanyivĩwe nĩ kĩndũ o na kĩmwe. 14Na andũ maitũ nao memanyĩsye kwĩyĩkalya mawĩanĩ maseo kwondũ wa kwĩanĩsya mavata, nĩ kana matikethĩwe mate na ũsyao.

15Andũ onthe ala me vamwe nakwa nĩmaũkethya. Tũkethesye ala matwendaa nthĩnĩ wa ũla mũĩkĩĩo.

Mumo nĩwĩthĩwe nenyu inyw'onthe.

VILEMONA

VILEMONA 1

Ndeto sya mbee

1 Vaulo, mwovwa wa Klĩsto Yesũ, na Timotheo
mwana-a-asa waitũ, valũa ũũ witũ ũmũvikĩe Vilemona
mwendwa waitũ na mũtethya wa wĩa vamwe naitũ, 2na
Avia mwĩĩtũ-wa-asa waitũ, na Alikivo mũsikalĩ vamwe
naitũ, na ikanisa yĩla yĩ nyũmbanĩ yaku: 3Mumo
nĩwĩthĩwe nenyu na mũuo kuma kwa Ngai Asa waitũ
na kwa Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto.

Wendo na mũĩkĩĩo wa Vilemona

4Nĩmũtũngĩa Ngai wakwa mũvea mavinda onthe,
ngĩũweta mboyanĩ syakwa, 5ngĩw'a ũvoo wa wendo
waku, na mũĩkĩĩo ũla wĩ naw'o ũmwelekele Mwĩaĩi
Yesũ, na atheu onthe: 6nĩ kana mũamba wa mũĩkĩĩo
waku wĩthĩwe ũitethya wĩa wa w'o, ũmanyinĩ wa kĩla
ũndũ ũseo wĩ nthĩnĩ wenyu, kwondũ wa Klĩsto. 7Nũndũ
nai na ũtanu mwingĩ na ũkiakisyo kwondũ wa wendo
waku, nĩkwĩthĩwa ngoo sya atheu nivuũkĩtw'e nue,
mwana-a-asa.

Wisũvano kwondũ wa ngombo ndoloku

8Kwondũ wa ũu, o na kau nĩ na ũnyiau w'onthe nthĩnĩ
wa Klĩsto kũkwĩaĩa wĩke ũndũ waile, 9ĩndĩ kwondũ wa
wendo nĩ kavaa nĩkwĩsũve, nĩkwĩthĩwa nyie Vaulo nĩ
mũkũũ, na yu nĩ mwovwa wa Klĩsto Yesũ: 1010
nĩkwĩsũva ũndũ wa mwana wakwa, ũla nĩsyaĩte nĩ o
mwove, nake nĩ Onesimo, 11ũla tene ũtaĩ ũuno kwaku,
ĩndĩ yu e ũuno kwaku o na kwakwa: 12nake namũtũma
we mwene asyoke kwaku, nake nĩ ngoo yakwa ki:
13ũla nendie ekale nakwa, nĩ kana anthũkũmae vandũ
vaku wovwanĩ wa ũla ũvoo mũseo: 14ĩndĩ ndinenda
kwĩka ũndũ vate ũtw'ĩo waku; nĩ kana ũseo waku
ndũkethĩwe ta wa kũĩngĩĩw'a, ĩndĩ wĩthĩwe wa kwenda
kwaku. 15Nũndũ no kwĩthĩwa nĩ kwondũ wa ũu
ataaniw'e naku kavinda, nĩ kana wĩthĩwe nake tene na
tene; 16kuma yu ti ta ngombo, ĩndĩ nĩ mbee wa
ngombo, nĩ mwana-a-asa mwendwa; nyie
nĩnĩmwendete mũno, ĩndĩ kwaku nĩ mbee mũno, nthĩnĩ
wa mwĩĩ o na nthĩnĩ wa Mwĩaĩi. 17Ethĩwa ĩndĩ wĩona
nyie nĩ ngwatanĩo vamwe naku, mwĩtĩkĩle we o takwa
mwene. 18Ĩndĩ ethĩwa nĩwakũvĩtanĩsye ũndũ, kana e
thiĩ naku wa kindũ, andĩka ĩũlũ wakwa; 19nyie Vaulo
niandĩka ũu na kw'oko kwakwa mwene, nyie ngaĩva: o
na ndiũkwĩa kana wĩ thiĩ nakwa wa thayũ waku mwene.
20Ĩĩ, mwana-a-asa, nĩthĩwe na ũtanu kwondũ waku
nthĩnĩ wa Mwĩaĩi: vuũkya ngoo yakwa nthĩnĩ wa Klĩsto.
21Ngĩĩkĩĩa mũno wĩwi waku nĩngũkũandĩkĩa,
ngĩmanya kana ũkeeka o na kũthonoka ũndũ ngwasya.
22Ĩndĩ vamwe na ũu nzeũvĩsya vandũ va kwĩkala:
nũndũ nĩĩkwatya kwondũ wa mboya syenyu
nganengwa kũka kwenyu.

Mũminũkĩlyo

23 Evavila, mwovwa vamwe nakwa nthinĩ wa Klĩsto
Yesũ, nĩwaũkethya; 24na ta ũu Maliko, na Alisitaliko,
na Ndema, na Luka, atethya ma wĩa vamwe nakwa.
25Mumo wa Mwĩaĩi waĩtũ Klĩsto nĩwĩthĩwe na maveva
menyu. Ameni.

AEVELANIA

AEVELANIA 1

Ndeto sya mbee

1Ngai, ũla waneenie na aasa tene nthĩnĩ wa athani na ilungu nyingĩ na nzĩa nyingĩ, 2mũminũkĩlyo wa mĩthenya ĩno nũneenete naitũ nthĩnĩ wa Mwana wake, ũla wamwiie ethĩwe mũtiĩwa wa syĩndũ syonthe, na kwondũ wake oombie nthĩ syonthe; 3nake nĩkwĩthĩwa nĩ kyeni kya ũtheu wake mũtisu, na mũvw'ano ki wa mũvw'anĩle wake, na nĩwĩkalasya syĩndũ syonthe na ndeto ya vĩnya wake, amina ũthesyo wa naĩ, ekala ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa Ũnene ĩũlũ; 4nĩkwĩthĩwa nũtw'ĩkĩte mũseo mũno kũvĩtũka alaĩka, o tondũ syĩtwa yake ya ũtiĩwa yĩvĩtũkĩte mũno masyĩtwa moo.

Mwana wa Ngai nĩ mũnene mũno kwĩ alaĩka

5Nũndũ nĩ wĩva wa alaĩka ũla, o na ĩvinda yĩva, weiwe,
We, nue Mwana wakwa,
Ũmũnthĩ nĩnaũsyaa?
Na ĩngĩ,
Ngeethĩwa Ĩthe wake,
Nake akeethĩwa Mwana wakwa?
6Na aimũete ĩngĩ mũsyawa wa mbee kũũ nthĩ easya,
Na alaĩka onthe ma Ngai nĩmamũthaithae.
7Na ũvoo wa alaĩka easya,
Ũla ũtusaa alaĩka make iseve,
Na athũkũmi make kĩtw'ĩki kya mwaki:
8ĩndĩ ũvoo wa Mwana easya,
Kĩvĩla kyaku kya ũsumbĩ, we Ngai, nĩ kya tene na tene;
Na ndata ya ũsumbĩ ya ũlũngalu nĩyo ndata ya ũsumbĩ waku.
9We, nĩwendete ũlũngalu, na kũmena ũthũku;
Kwondũ wa ũu Ngai, Ngai waku, nĩwakwĩtĩkĩsye mauta,
Namo nĩ mauta ma ũtanu, kũvĩta atindan'ya maku.
10Na ĩngĩ,
We, Mwĩaĩi, mwambĩlĩlyonĩ nĩwakwatisye wambĩlĩlyo wa nthĩ,
Na matu nĩ mawĩa ma moko maku:
11Syo ikanangĩka; ĩndĩ we nĩwĩkalaa:
Na syonthe ikakũa o ta ngũa;
12Na ũkaikũnza ta ngũa ya ĩũlũ,
Nasyo ikaalyũka ta ngũa:
Ĩndĩ we nue ũla wĩkalaa o ũndũ ũmwe,
Na myaka yaku ndĩkathela.
13Ĩndĩ nĩ wĩva wa alaĩka ũla, o na ĩvinda yĩva, weiwe,
Ĩkala ngalĩ ya kw'oko kwakwa kwa aũme,
Mũvaka natw'a amaitha maku kavĩla ka nyaĩĩ syaku?
14 Asũ onthe ti maveva ma ũthũkũmi, ala matũmitwe kũthũkũma kwondũ wa ala makatiĩwa ũtangĩĩo?

AEVELANIA 2

1Kwondũ wa ũu nĩtwaĩle kũmasũvĩaa mũno maũndũ ala mew'ĩtwe, tũikese kũmatia. 2Nũndũ ethĩwa ndeto ĩla yaneeniwe nĩ alaika yai nũmu, na kĩla ĩvĩtyo na kũlea kwĩw'a syoosie itũvi yasyo ilũngalu; 3ithyĩ tũkavonoka ata, twavũthya ũtangĩĩo ũnenevete ũu? Ũla wambie ũneenwa nĩ Mwĩaĩi, na walũlũmĩlw'e kwitũ na ala meewie; 4Ngai nake akĩkũsĩĩa vamwe nao, na syama na moseng'yo na mavinya ma mĩthemba mingĩ, na mĩthĩnzĩo ya Veva Mũtheu, kwĩanana na kwenda kwake.

5Nũndũ ndaaia nthĩ ĩla yũkĩte ĩtheo wa alaĩka, ĩla tũũneena ũvoo wayo. 6Ĩndĩ mũndũ ũmwe aĩ na ũkũsĩ vandũ vamwe, akyasya,
Mũndũ nĩ kyaũ, ũndũ ũmũlilikana?
Kana mwana wa mũndũ, ũndũ ũthi vala ũĩ?
7Nĩwamũtwie mũnini ĩvinda kwĩ alaĩka.
Nĩwamwĩkĩie ngovia ya ũsumbĩ ya ndaĩa na nguma,
Na wamwia ĩũlũ wa mawĩa ma moko maku:
8 Nĩwamwiĩe syĩndũ syonthe wĩnyivyonĩ ungu wa nyaĩĩ syake.

Nũndũ akia syĩndũ syonthe ĩtheo wake, ndaatialya kĩndũ kĩmwe kĩtaiĩtwe ĩtheo wake. Ĩndĩ yu tũinamba kwona syĩndũ syonthe siĩtwe ĩtheo wake. 9Ĩndĩ nĩtũũmwona Yesũ ũla waniniwiv'e ĩvinda kwĩ alaĩka, kwondũ wa mathĩna ma kĩkw'ũ ekĩĩtwe ngovia ya ũsumbĩ ya ndaĩa na nguma, nĩ kana kwondũ wa mumo wa Ngai asame kĩkw'ũ vandũ va kĩla mũndũ. 10Nũndũ nĩwaĩlwe we, ũla kwondũ wake, na kwondũ wa wĩa wake syĩndũ syonthe syĩ vo, amina kũete ana aingĩ ndaĩanĩ yake, kũmwĩanĩsya mũnene wa ũtangĩĩo woo kwondũ wa mathĩna. 11Nĩkwĩthĩwa ũla ũvathanasya na ala mavathanaw'a, onthe maumaa nthĩnĩ wa ũmwe: kwondũ wa ũu ndew'aa nthoni kũmeta ana-a-ĩthe, 12akyasya,
Ngatavan'ya syĩtwa yaku kwa ana-a-asa makwa,
Ngakũtaĩĩa ũmbanonĩ.

13 Na ĩngĩ, Ngamwĩkwatya we. Na ĩngĩ, Sisya, nyie na syana ila Ngai ũnengete. 14Ĩndĩ nĩkwĩthĩwa syana nĩsyosaa mwĩĩ na nthakame, we nake mwene nĩwosie o ta ũu; nĩ kana kwondũ wa kĩkw'ũ amwasye vinya ũla wai na vinya wa kĩkw'ũ, nake nĩ ndevili; 15na amathasya onthe ala kwondũ wa w'ĩa wa kĩkw'ũ maĩ ũkomboni thayũ woo w'onthe. 16Nũndũ nĩ w'o ndeũmatethya alaĩka, ĩndĩ ematethya ala ma ũsyao wa Avalaamu. 17Kwondũ wa ũu nĩwaĩlwe we nĩ kũvw'ananw'a maũndũni onthe na ana-a-ĩthe make, nĩ kana ethĩwe mũthembi mũnene wĩ tei na kĩthito maũndũnĩ ala melekele Ngai, nĩ kana ethĩwe nthembo

ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa naĩ sya andũ. 18Nĩkwĩthĩwa we mwene nĩwathĩniw'e aitatwa, nũtonya kũmatetheesya ala matatawa.

AEVELANIA 3

Klĩsto nĩ mũnene mũno kwĩ Mose

1 Kwondũ wa ũu, ana-a-asa atheu, osi ma wĩtano wa ĩtunĩ, sũanĩai mũno ũla Mũtũmwa na Mũthembi Mũnene wa kumbũla kwitũ, nake nĩ Yesũ; 2ũla waĩ na kĩthito kwa ũla wamwiie, o tondũ Mose nake wailyĩ nyũmbanĩ yake yonthe. 3Nũndũ we nĩwatalilwe nĩwaĩlwe nĩ ũtaĩo mwingĩ kwĩ Mose, o tondũ ũla wakĩte nyũmba wĩ na ndaĩa nyingĩ kwĩ ĩ nyũmba. 4Nĩkwĩthĩwa kĩla nyũmba yakĩtwe nĩ mũndũ: ĩndĩ ũla ũseũvĩtye syĩndũ syonthe nĩ Ngai. 5Na nĩ w'o Mose aĩ na kĩthito nyũmbanĩ yake yonthe ta mũthũkũmi, ethĩwe na ũkũsĩ wa maũndũ asu ala makaneenwa ĩtina; 6ĩndĩ Klĩsto ta mwana, ĩũlũ wa nyũmba ya Ngai; nayo nyũmba yake nĩ ithyĩ, ethĩwa nĩtũũlũmya mũno ũkũmbaũ witũ na kwĩkathĩĩa kwa wĩkwatyo witũ kũvika mũminũkĩlyo.
7Kwondũ wa ũu, o tondũ Veva Mũtheu ũnũũneena,
Ũmũnthĩ ethĩwa nĩmũkwĩw'a wasya wake,
8Mũikomye ngoo syenyu, ta yĩla ĩvinda ya kũthatya,
Ta mũthenya wa kũtatwa weũnĩ,
9Vala aaĩthe menyu mandatĩe ũndũ wa kwĩnguũa,
Na moona mawĩa makwa myaka mĩongo ĩna.
10Kwondũ wa ũu new'ĩthiw'e woo nĩ ũsyao ũũ,
Na nasya, Nĩmavĩtasya mavinda onthe ngoonĩ syoo:
Ĩndĩ matyaamanya nzĩa syakwa;
11O ũndũ neevĩtie ũthilĩkunĩ wakwa,
Matikalika ũthũmũonĩ wakwa.
Vata wa kwĩthĩwa na kĩthito kũvika mũminũkĩlyo
12Ĩsũvĩei, ana-a-asa, kũikese kwĩthĩwa ũmwe wenyu wĩ na ngoo mbathe ya ũlea kwĩtĩkĩla, na kwĩvathana na Ngai ũla wĩ thayũ: 13ĩndĩ taanai kĩla mũndũ na ũla ũngĩ mĩthenya yonthe, o ĩvinda yĩla yĩtawa Ũmũnthĩ; nĩ kana kũikethĩwe ũmwe wenyu ũtw'ĩka mũmũ kwondũ wa ũkengani wa naĩ: 14nũndũ nĩtũw'ĩkĩte osi vamwe na Klĩsto, ethĩwa nĩtũkwataa wambĩlĩlyo wa kũĩkĩĩa kwitũ tũkĩlũmya kũvika mũminũkĩlyo: 15yĩla kũũneenwa,
Ũmũnthĩ ethĩwa nĩmũkwĩw'a wasya wake,
Mũikomye ngoo syenyu, ta yĩla ĩvinda ya kũthatya.
16 Nũndũ naaũ ala mathatisye yĩla meewie? Ti o asu onthe ala maumie Misili makĩtongoew'a nĩ Mose? 17Na naaũ ala mamwĩw'ĩthisye woo myaka mĩongo ĩna? Ti o asu ala mavĩtisye, ala simba syoo syavalũkile weũnĩ? 18Na ĩngĩ naaũ ala wevĩtie kana maikalika ũthũmũonĩ wake, ate o asu ala mataaĩw'a? 19Na ithyĩ nĩtũkwona kana matyaatonya kũlika kwondũ wa kũlea kwĩtĩkĩla.

AEVELANIA 4

Ũthũmũo wa Ngai mũthenya wa mũonza

1 Nĩkwĩthĩwa watho nĩvo ũĩ wa kũlika ũthũmũonĩ wake, twĩthĩwe ĩndĩ na w'ĩa, kũikethĩwe mũndũ o na wĩva katĩ wenyu ũla ũnũkwoneka ta waemiwe nĩ kũvikĩa. 2Nũndũ nĩ w'o ithyĩ nĩtwataviw'e ũla ũvoo mũseo, o tamo: ĩndĩ ĩla ndeto yew'ĩkie ndĩaamauna nĩkwĩthĩwa ndyaavulanw'a na mũĩkĩĩo kwa ala mamĩwie. 3Nũndũ ithyĩ ala twĩtĩkĩlĩte nĩtũvotaa ũthũmũonĩ ũsu; o tondũ waisye,
O ũndũ neevĩtie ũthilĩkunĩ wakwa,
Matikalika ũthũmũonĩ wakwa:
o na kau mawĩa nĩmaminiwe kuma mwambĩlĩlyo wa nthĩ. 4Nũndũ nũneenete vandũ vamwe ũvoo wa mũthenya wa mũonza ta ũũ, Na Ngai nĩwathũmũie mũthenya wa mũonza ũndũ wa mawĩa make onthe; 5na vaa navo,
Matikalika ũthũmũonĩ wakwa.
6Ĩndĩ nĩkũtialĩte amwe makalika nthĩnĩ waw'o, na ala mambie ũtavw'a ũla ũvoo mũseo maiaalika nũndũ wa kũlea kwĩw'a, 7nĩwiĩte ĩngĩ mũthenya ũmwe, Ũmũnthĩ, akyasya nthĩnĩ wa Ndaviti ĩtina wa ĩvinda ĩasa (o tondũ kwaneeniwe mbee),
Ũmũnthĩ ethĩwa nĩmũkwĩw'a wasya wake,
Mũikomye ngoo syenyu.
8 Nũndũ kethĩwa Yosua amanengie ũthũmũo, ndethĩwa aaneena ĩtina ũvoo wa mũthenya ũngĩ. 9Nĩvatialĩte ĩndĩ ũthũmũo wa savato ũndũ wa andũ ma Ngai. 10Nũndũ ũla ũlikĩte ũthũmũonĩ wake nũthũmũĩte mwene ũndũ wa mawĩa make, o ũndũ Ngai wathũmũie ũndũ wa mawĩa make. 11Twĩthing'ĩĩsye ĩndĩ kũvota ũthũmũoni ũsu, nĩ kana mũndũ o na wĩva ndakavalũke kwondũ wa kũatĩĩa ngelekan'yo ĩsu ya kũlea kwĩw'a. 12Nĩkwĩthĩwa ndeto ya Ngai ĩ thayũ, na nĩ nthangaau, na nĩ mbũĩ kwĩ ũvyũ ũla mũĩ ngalĩ syelĩ, nayo ĩtonyaa kũvika kũaan'ya thayũ na veva, na maleenyũ na mũthungo, na ĩ mĩtũkĩ ya kũmanya mosũanĩo na kwenda kwa ngoo. 13Na vai kĩndũ kyũmbe kĩtaumĩlĩte mbee wake: ĩndĩ syĩndũ syonthe nĩ nthei na kumĩlw'a methonĩ ma ũla wĩ na maũndũ maitũ.

Yesũ ũla Mũthembi Mũnene mbee nĩ mũnene mũno kwĩ Aluni

14 Ĩndĩ nĩkwĩthĩwa twĩ na mũthembi mũnene mbee, ũla walikile ĩtunĩ, Yesũ Mwana wa Ngai, tũkwate mũno kumbũla kwitũ. 15Nũndũ tũi na mũthembi mũnene ũla ũtatonya kũtwĩw'ĩa tei mawonzunĩ maitũ; ĩndĩ nĩ ũmwe watatiwe maũndũnĩ onthe o tondũ tũtatawa, ate na naĩ. 16Nĩtũthengeee ĩndĩ na ũkũmbaũ kĩla kĩvĩla kya ũsumbĩ kya mumo, nĩ kana twose ĩnee, na kwona mumo wa kũtũtethya ĩvinda ya vata.

AEVELANIA 5

1Nũndũ kĩla mũthembi mũnene, aumĩtw'e katĩ wa andũ, aiĩtwe kwondũ wa andũ maũndũnĩ ala melekele Ngai, nĩ kana athembe mĩthĩnzĩo na nthembo kwondũ wa naĩ: 2ũla ũtonya kũmĩĩsya e mũuu kwa ala mate na ũmanyi na ala mavĩtasya, nũndũ we mwene nũthyũlũlũkĩtwe nĩ wonzu; 3na kwondũ wa ũu nĩwaĩlwe nĩ kũthemba kwondũ wa naĩ, ũndũ wa naĩ sya andũ o na syake mwene. 4Na vai mũndũ ũkwĩyosea mwene ndaĩa ĩsu, no ũla wĩĩtwa nĩ Ngai, o ta Aluni. 5Ta ũu Klĩsto nake ndaaĩnenevya mwene atuwe mũthembi mũnene, ĩndĩ nĩ ũla waneenie nake,

We nue Mwana wakwa,
Ũmũnthĩ nĩnaũsyaa:
6o tondũ easya vandũ vangĩ,
We wĩ mũthembi wa tene na tene
O ta ũndũ Melikiseteki wailyĩ.
7 Ũla, matukũ ma mwĩĩ wake, wamũvoyie ũla waĩ atonya kũmũtangĩĩa kũmumya kĩkw'ũnĩ, na mboya na mawĩsũvano vamwe na kũĩa mũno na methoi, na eethukĩĩw'a nũndũ wa kũmũkĩa Ngai, 8o na kau aĩ Mwana, eemanyĩsya kwĩw'aa ũndũ wa mathĩna ala mamũkwatie; 9na eanĩw'a, atw'ĩka mwambĩlĩlya wa ũtangĩĩo wa tene na tene kwa onthe ala mamwĩw'aa; 10ũla wetiwe nĩ Ngai ethĩwe mũthembi mũnene o ta ũndũ Melikiseteki wailyĩ.

Vata wa kũendeea nzĩanĩ ya Ũklĩsto

11Twĩ na maũndũ maingĩ ma ũneena ũvoonĩ wake, namo nĩ vinya kũmavuan'ya nũndũ mũtw'ĩkĩte andũ ala matew'aa nesa. 12Nũndũ wa ĩvinda ĩasa yĩvĩtĩte mwaĩle kwĩthĩwa mwĩ amanyĩsya, ĩndĩ mwĩ na vata wa mũndũ kũmũmanyĩsya ĩngĩ momanyĩsyo ma mbee ma ndeto ila syaneeniwe nĩ Ngai; na mũtw'ĩkĩte ala me na vata wa ĩia, na ti lĩu mũmũ. 13Nũndũ kĩla mũndũ ũnyusaa ĩia ndesĩ mũno ndeto ya ũlũngalu; nũndũ nĩ kana kanini. 14Ĩndĩ lĩu mũmũ nĩ wa andũ aima, ala, nũndũ wa kwĩmanyĩsya, ilĩko syoo nimanyĩĩtw'e kũvathũkan'ya ũseo na ũthũku.

AEVELANIA 6

1 Kwondũ wa ũu tũkĩtia momanyĩsyo ma maũndũ ma mbee ma Klĩsto, twĩthing'ĩĩsye kũendeea mbee kũvikĩa wĩanĩu; tũte kwia ĩngĩ wambĩlĩlyo wa ũalyũlo wa ngoo kuma mawĩanĩ ala makw'ũ, na wa kũĩkĩĩa Ngai, 2na wa momanyĩsyo ma movatiso, na wa kwilĩĩlwa moko, na wa kũthayũũkw'a kwa akw'ũ, na wa ũsilĩlo wa tene na tene. 3Na ũu tũkeeka ethĩwa Ngai akatũtethya. 4Na ũndũ wa ala maminĩte kũnengwa kyeni na kũsama ũla mũthĩnzĩo wa ĩtunĩ, na kũtuwa osi ma Veva Mũtheu, 5na kũsama ndeto nzeo ya Ngai, na mavinya ma ĩvinda yĩla yũkĩte, 6na ĩndĩ makĩalyũka na kũtia, kũtitonyeka kũmatũnga eũ ĩngĩ kũvikĩa ũalyũlo wa ngoo; nĩkwĩthĩwa memwambĩthya ĩngĩ Mwana wa Ngai kwa o ene, na kũmũsonokya ũtheinĩ. 7Nũndũ nthĩ ĩla ĩnyw'ĩte mbua ĩla ĩmyuĩaa mavinda maingĩ, na ĩimesya nyũnyi ĩmaĩle ala ĩĩmawa kwondũ wamo, yosaa ũathimo kuma kwa Ngai: 8ĩndĩ ethĩwa nĩnĩkũmesya mĩw'a na thangila, nĩleawa na ĩ vakuvĩ na kũumanĩwa; na mũminũkĩlyo wayo nĩ kũvĩvw'a.
9Ĩndĩ, endwa, o na ethĩwa nĩtũũneena ũu, nĩtwĩtĩkĩlĩte maũndũ maseo mbee kwenyu, na maũndũ ala makwatene na ũtangĩĩo: 10nĩkwĩthĩwa Ngai ti ũla ũte mũlũngalu ũndũ ũtonya kũlwa nĩ wĩa wenyu na wendo ũla mwonanĩtye kwondũ wa syĩtwa yake, nĩkwĩthĩwa nĩmwamathũkũmie ala atheu, o na yu nĩmũmathũkũmaa. 11Na nĩtũkwenda kĩla ũmwe wenyu onanasye kĩthing'ĩĩsyo kyu kũvikĩa wĩanĩu wa wĩkwatyo o na kũvika mũminũkĩlyo: 12nĩ kana mũikethĩwe atulu, ĩndĩ mũkĩelekan'ya na ala meũtiĩwa matho kwondũ wa mũĩkĩĩo na wũmĩĩsyo.

Mawatho ma Ngai nĩmekĩaa wĩkwatyo ngoonĩ

13 Nũndũ yĩla Ngai wamwathie Avalaamu, nĩkwĩthĩwa ndaatonya kwĩvĩta na ũngĩ mũnene mbee, nĩwevĩtie we mwene, 14akyasya, Nĩ w'o kũũathima ngakũathima, na kwingĩvya ngakwingĩvya. 15Na kwondũ wa ũu, ĩtina wa kũmĩĩsya kwake, nĩwosie ũla watho. 16Nũndũ andũ mevĩtaa na ũla mũnene: na nthĩnĩ wa ngananĩo syoo syonthe wĩvĩto nĩw'o ũminaa ũvoo ũlũme. 17Nthĩnĩ wa ũvoo ũsu Ngai, akyenda kũmon'ya mũno mbee atiĩwa ma ũla watho ũndũ ũtw'ĩo wake ũtatonya kũalyũka, nĩwekĩie wĩvĩto katĩ wake namo; 18nĩ kana kwondũ wa maũndũ elĩ ala mataalyũlĩka, nao nthĩnĩ wamo kũitonyeka Ngai kũneena ũvũngũ, twĩthĩwe na ũkiakisyo wĩ na vinya, ithyĩ ala twakũkie twone wĩvitho tũkwate wĩkwatyo ũla wiĩtwe mbee waitũ: 19ũla twĩ naw'o ta nanga ya ngoo, wĩkwatyo wĩ na ũlũmu na ũtakũĩka, ũlikaa nthĩnĩ wa vala ve ũla tũtũ; 20vala Yesũ ta mũtongoesya walikile kwondũ witũ, atw'ĩkĩte mũthembi mũnene wa tene na tene o ta ũndũ Melikiseteki wailyĩ.

AEVELANIA 7

Yesũ Mũthembi Mũnene ta Melikiseteki

1 Nũndũ Melikiseteki ũsu, mũsumbĩ wa Saleme, mũthembi wa Ngai Ũla Wĩ Ĩũlũ wa Onthe, ũla wakomanie na Avalaamu asyokete kuma kũmoaa asumbĩ, na amũathima, 2na ũla Avalaamu wamũaĩe kĩlungu kya ĩkũmi kya syĩndũ syonthe (mbee, ũalyũlo wa syĩtwa yĩu nĩ, Mũsũmbĩ wa ũlũngalu, na ĩngĩ, Mũsumbĩ wa Saleme, ũalyũlo wayo nĩ, Mũsumbĩ wa mũuo; 3ũte ĩthe, ũte nyinyia, ũte mosyaanĩo ma mbaĩ yake, ũte wambĩlĩlyo wa mĩthenya yake kana mũminũkĩlyo wa thayũ wake, ĩndĩ avw'ananw'a na Mwana wa Ngai), ekalaa e mũthembi tene na tene.
4Sũanĩaĩ ĩndĩ ũndũ mũndũ ũsu wanenevete, ũla Avalaamu, ĩthe waitũ mũnene, wamũnengie kĩlungu kya ĩkũmi kya syĩndũ ila syaĩ nzeo mbee sya mũtavo. 5Na nĩ w'o ala ma ana ma Livaĩ ala mosaa ũthembi me na mwĩao wa kwosa ilungu sya ĩkũmi sya andũ kwĩanana na ĩla mĩao, na ũu nĩ kwa ana-a-ĩthe moo, o na kau asu maumĩte kĩnyunyunĩ kya Avalaamu: 6ĩndĩ we, ũla mosyaanĩo make matatalawa kuma kwa asu, nĩwosie ilungu sya ĩkũmi sya Avalaamu, na amũathima ũsu waĩ na ala matho. 7Ĩndĩ vate nganaĩo ũla mũnini nũathimawa nĩ ũla mũnene. 8Na vaa andũ ala makusaa nĩmosaa ilungu sya ĩkũmi; ĩndĩ ku kwaĩ ũmwe wosie, ũla ũkũsĩĩawa kana e thayũ. 9Na nĩkũtonya kũneenwa, kana kwa nzĩa ya Avalaamu, o na Livai, ũla wosaa ilungu sya ĩkũmi, nake nĩwaumisye ilungu sya ĩkũmi; 10nũndũ we aĩ kĩnyunyunĩ kya ĩthe wake Avalaamu, o yĩla Melikiseteki wakomanie nake.

Ũthembi wa Klĩsto nĩ mũnene mũno kwĩ ũthembi wa Ũyuti

11Ĩndĩ ethĩwa kwaĩ wĩanĩu kwondũ wa ũthembi wa Alivai (nĩkwĩthĩwa andũ nĩmoosie ĩla mĩao kwondũ waw'o), kwaĩ vata ũngĩ wa kyaũ kana mũthembi ũngĩ

okĩle ũilyĩ ta Melikiseteki, na ndakatalwa ta ũndũ Aluni wailyĩ? 12Nĩkwĩthĩwa ũthembi waalyũka, no mũvaka ĩla mĩao nayo ĩalyũke. 13Nũndũ ũla ũneeneawa maũndũ asu nĩ wa mbaĩ ĩngĩ, na kuma nthĩnĩ wayo vai mũndũ ũla wathũkũmie kĩthembeonĩ. 14Nĩkwĩthĩwa nĩwenekee vyũ kana Mwĩaĩi waitũ aumie mbaĩnĩ ya Yuta; na Mose ndaaneena ũvoo wa athembi mbaĩnĩ ĩsu.
15Na ũndũ ũla tũũneena nĩwenekee mũno mbee, ethĩwa mũthembi ũngĩ akookĩla ũilyĩ ta Melikiseteki,
16ũla watwiwe mũthembi, ti kwondũ wa ũtw'ĩo wa mwĩao ũla wĩ kwondũ wa mwĩĩ, ĩndĩ kwondũ wa vinya wa thayu ũtathela: 17nũndũ nĩwakũsĩĩwe,
We wĩ mũthembi wa tene na tene
O ta ũndũ Melikiseteki wailyĩ.
18Nũndũ kwĩ kũveta kwa ũla mwĩao ũla waĩ mbee nũndũ ndwĩ vinya na ndwĩ vata 19(nũndũ ĩla mĩao ndyaaĩanĩsya ũndũ), na kwĩ kũete wĩkwatyo mũseo mbee, ũla kwondũ waw'o tũmũthengeeaa Ngai. 20Na nĩkwĩthĩwa ũndũ ũsu ndwaaĩkwa vate wĩvĩto 21(nũndũ nĩ w'o asu matwiwe athembi vate wĩvĩto; ĩndĩ we nĩwatwiwe na wĩvĩto nĩ ũla wamwĩie,
Mwĩaĩi nĩwevĩtie na ndakealyũla,
We wĩ mũthembi wa tene na tene);
22 kwĩanana na ũndũ o ũsu Yesũ atw'ĩkĩte mũĩkĩĩwa wa ũtianĩo mũseo mbee. 23Na nĩ w'o nĩmatwiwe athembi aingĩ, nĩkwĩthĩwa kwondũ wa kĩkw'ũ nĩmeũsiĩĩwa kwĩkalaa: 24ĩndĩ we, nĩkwĩthĩwa ekalaa kũvika tene na tene, e na ũthembi wake ũla ũtatwĩkanaa. 25Kwondũ wa ũu nake nũtonya kũmatangĩĩa vyũ ala mamũthengeeaa Ngai mavĩtĩle kwake, nũndũ e thayũ mĩthenya yonthe kũmavoyeaa.
26 Nĩkwĩthĩwa mũthembi mũnene ta ũsu nĩwatwaĩle ithyĩ, ũla mũtheu, ũtaĩ na ũkengani, ũtaĩ na ũvuku, ũla wavathanĩtw'e na andũ athe, na watũlilw'e ĩũlũ wa matu; 27ũla ũte vata kĩla mĩthenya, ta athembi asu anene, kumya nthembo, mbee kwondũ wa nai syake mwene, na ĩndĩ kwondũ wa naĩ sya andũ; nũndũ nĩwekie ũu o ĩmwe, yĩla weyumisye mwene. 28Nũndũ ĩla mĩao ĩmaiaa andũ me na wonzu methĩwe athembi anene; ĩndĩ ndeto ya wĩvĩto, ũla wookie ĩtina wa ĩla mĩao, yamwiie Mwana ũla wĩanĩe kũvika tene na tene.

AEVELANIA 8

Ũthembi wa Klĩsto na Ũtianĩo Mweũ

1 Ĩndĩ maũndũnĩ ala tũũneena ũndũ wa mbee nĩ atiĩ: Twĩ na mũthembi mũnene ũilyĩ ũu, ũla wekalile ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa kĩvĩla kya ũsumbĩ kya ũla Ũnene matunĩ, 2mũthũkũmi wa vandũ vatheu, na wa ĩeema yĩla ya w'o, yĩla yaakiwe nĩ Mwĩaĩi, na ti mũndũ.
3Nũndũ kĩla mũthembi mũnene aiawa nĩ kana athembe mĩthĩnzĩo na nthembo ya kũtonywa: kwondũ wa ũu nĩkwaĩle kana mũthembi ũũ mũnene ethĩwe na kĩndũ kya ũthemba. 4Ĩndĩ kethĩwa e kũũ nthĩ, ndethĩwa e mũthembi nongi, nĩkwĩthĩwa kwĩ ala mathembaa mĩthĩnzĩo kwĩanana na ĩla mĩao; 5ala mathũkũmaa ngelekan'yo na kyuu kya syĩndũ sya ĩtunĩ, o tondũ Mose wataiwe nĩ Ngai weyũmbanĩtye kwaka yĩla ĩeema: nũndũ easya, Sisya kana ũseũvye syĩndũ syonthe o ta ngelekan'yo ĩla woonew'e kĩĩmanĩ. 6Ĩndĩ yu nĩwosete ũthũkũmi ũla mũseo mbee, kwĩanana na ũndũ we nake nĩ mwĩw'anĩthya wa ũtianĩo mũseo mbee, ũla watwiwe ĩũlũ wa matho maseo mbee.
7Nũndũ kethĩwa ũtianĩo wa mbee, waĩ mwĩanĩu, vaiĩthĩwa na ũthei wa kũmantha ũngĩ wa kelĩ. 8Nũndũ aimonea mavĩtyo, easya,
Sisyai, mĩthenya nĩyũkĩte, easya ũu Mwĩaĩi,
Yĩla ngatianĩa ũtianĩo mweũ na nyũmba ya Isilaeli na nyũmba ya Yũta;
9Ndũkethĩwa ũilyĩ ta ũtianĩo ũla natianĩe na aaĩthe moo
Mũthenya ũla namakwatie moko kũmatongoesya kũmaumya nthĩ ya Misili;
Nũndũ matyaaĩkala ũtianĩonĩ wakwa,
Nakwa ndyaamona ta kĩndũ, easya ũu Mwĩaĩi.
10Nũndũ ũũ nĩw'o ũtianĩo ũla ngatianĩa na nyũmba ya Isilaeli
Ĩtina wa mĩthenya ĩsu, easya ũu Mwĩaĩi;
Ngeekĩa mĩao yakwa ilĩkonĩ syoo,
Na ngamĩandĩka ngoonĩ syoo:
Na ngeethĩwa Ngai woo,
Nao makeethĩwa andũ makwa:
11Na matĩkamanyĩan'ya kĩla mũndũ na mũtũi wake,
Na kĩla mũndũ na mwana-a-inyia wake, makyasya, Mũmanye Mwĩaĩi:
Nĩkwĩthĩwa onthe makamanya nyie,
Kuma ũla mũnini woo kũvika ũla mũnene woo.
12Nũndũ ngeew'ĩaa tei mothũkũ moo,
Na naĩ syoo ndikailililkana ĩngĩ.
13 We, kwondũ wa kũneena, Ũtianĩo mweũ, nĩwatwie ũla wa mbee mũkũũ. Ĩndĩ kĩla kyambĩlĩlya ũkũa na kwanangĩka nĩ vakuvĩ kĩthele vyũ.

AEVELANIA 9

Vandũ vatheu va ĩeema ya tene nĩ ngelekan'yo ya vala veũ

1Ĩndĩ o na ũla ũtianĩo wa mbee waĩ na motw'io ma kũthaitha Ngai, na vandũ vatheu vaw'o vaĩ va nthĩ ĩno.
2Nũndũ nĩkwaseũvitw'e ĩeema, yĩla ya mbee, nthĩnĩ wayo kwaĩ kĩndũ kĩla kyeekĩawa mataa, na mesa, na imũtũ ila syaiĩawa Ngai; vala veetawa Vandũ Vatheu.
3Na ĩtina wa tũtũ wa kelĩ, yĩla ĩeema yeetawa Vandũ Vatheu mbee; 4na vo vaĩ kĩtoeesya kya thaavu kya kũtoeesya ũvani, na ĩsandũkũ ya ũtianĩo yavw'ĩkĩtwe thaavu ngalĩ syonthe ĩũlũ na nthĩnĩ, na nthĩnĩ wayo vaĩ kavisũ ka thaavu kala kaĩ na lĩu wĩtawa mana, na ndata ya Aluni ĩla yathongooie, na masengea ma mavia ma ũla ũtianĩo; 5na ĩũlũ wayo vaĩ akeluvi ma ũtheu mũtisu mekĩae muunyĩ wĩkalonĩ wa tei; tũitonya kũneena yu ũvoo wa syĩndũ ĩsu kĩmwe na kĩmwe. 6Ĩndĩ syĩndũ isu iminĩtwe kũseũvw'a ũu, athembi nĩmalikaa ĩeemanĩ ya mbee mĩthenya yonthe, makĩanĩsya ũthaithi woo; 7ĩndĩ vala va kelĩ mũthembi mũnene avotaa weka, o ĩmwe kĩla mwaka, ĩndĩ ndalikaa vate nthakame, ĩla wathembaa kwondũ wake mwene, na kwondũ wa mavĩtyo ma andũ: 8Veva Mũtheu akyonan'ya kana

nzĩa ya kũlika vandũ vatheu ndĩnamba kwonanw'a, yĩla ĩeema ya mbee yĩũngeme; 9na ũndũ ũũ naw'o nĩ ngelekan'yo ya ĩvinda yĩĩ twĩ nayo; na kwĩanana nayo mĩthĩnzĩo na nthembo sya kũtonywa nithembawa ila itatonya kũmwĩanĩsya ũsu ũthaithaa ũndũ wa wasya wa ngoo, 10nĩkwĩthĩwa nĩ motw'ĩo ma maũndũ ma mwĩĩ ki, sya ũya na sya ũnyw'a na kũthesya kwa mĩthemba mingĩ, ala maiiwe kũvika ĩvinda yĩkoka yĩla maũndũ makaseũvw'a methĩwe meũ.

Ũtonyi wa ũthesya wa nthembo ya Klĩsto

11 Ĩndĩ Klĩsto ooka mũthembi mũnene wa maũndũ maseo ala makethĩwa kwondũ wa ieema ĩnene na yĩanĩu mbee, yĩtaseũvĩtw'e na moko, na ũu nĩ kwasya, ti ya wũmbe ũũ, 12o na ti kwondũ wa nthakame ya mbũi na tũsaũ, ĩndĩ kwondũ wa nthakame yake mwene, nĩwavotie vala vandũ o ĩmwe tũ, osete wovosyo wa tene na tene. 13Nũndũ ethĩwa nthakame ya mbũi na nzaũ, na kwĩtĩkya mũu wa moi ĩũlũ wa ala mavukĩtw'e, nitheasya kũvika kũthesya mwĩĩ: 14nĩ mbee veana ata nthakame ya Klĩsto, ũla kwondũ wa Veva wa tene na tene wenenganie mwene kwa Ngai ate kĩema, kũtheasya wasya wa ngoo wenyu mume mawĩanĩ makw'ũ mũthũkũme Ngai ũla wĩ thayũ? 15Na kwondũ wa ũu nĩ mwĩw'anĩthya wa ũtianĩo mweũ, kana kĩkw'ũ kyamina kwĩthĩwa kw'o ũndũ wa wovosyo wa mavĩtyo ala meekĩtwe ĩvinda ya ũtianĩo wa mbee, ala meetiwe mose ũla watho wa ũtiĩwa wa tene na tene. 16Nũndũ vala ve ũtianĩo, mũvaka vethĩwe kĩkw'ũ kya ũla watianĩa. 17Nũndũ ũtianĩo wĩ na vinya vala ve kĩkw'ũ: nũndũ ndwĩ na vinya o na ĩndĩĩ yĩla ũla watianĩa wĩ thayũ. 18Kwondũ wa ũu o na ũtianĩo wa mbee ndwaambĩlĩlw'a vate nthakame. 19Nũndũ Mose amina kũneena na andũ onthe kĩla mwĩao o tondũ kweeaiwe ĩla mĩaonĩ, oosaa nthakame ya tũsaũ na mbũi, vamwe na manzĩ na w'ĩa mũtune wa ĩlondu na ĩseve ya mũtĩ wa ĩsovo, na aminzangĩsya ĩvuku e yo na andũ onthe, 20akyasya, Ĩno nĩyo nthakame ya ũtĩanĩo ũla Ngai wamwĩaĩe. 21Na ĩngĩ ĩeema na mĩio yonthe ya ũthaithĩ aminzangĩsya nthakame o ta ũu. 22Na kwĩanana na ĩla mĩao, vakuvĩ syĩndũ syonthe nitheaw'a na nthakame, na vate kwĩtĩka nthakame ũekeo ndwoneka.

Nthembo ya Klĩsto nĩ ĩmwe tũ na vatiĩ ĩngĩ tayo

23 Ĩndĩ mũvaka ngelekan'yo sya syĩndũ syĩ ĩtũnĩ ithew'e na nthembo isu; ĩndĩ syindũ sya itunĩ syo ithew'e na nthembo sya kũtonywa nzeo kwĩ isu. 24Nũndũ Klĩsto ndaalika vandũ vatheu vaseũvĩtw'e na moko, ngelekan'yo ya vala va w'o; ĩndĩ alikile ĩtunĩ e yo, nĩ kana onekae yu mbee wa ũthyũ wa Ngai kwondũ witũ: 25o na ti kana eyumye mwene mavinda maingĩ, o ũndũ mũthembĩ mũnene ũlikaa vala vandũ vatheu kĩla mwaka na nthakame ĩte yake mwene; 26 kethĩwa nĩ ũu, ethĩwa athĩniw'e mavinda maingĩ kuma mwambĩlĩlyo wa nthĩ: ĩndĩ yu o ĩmwe tũ ĩvinda ya mũminũkĩlyo wa mavinda nĩwonaniw'e nĩ kana avete naĩ aithembwa e we mwene. 27Na o ũndũ andũ matw'ĩĩwe maiiwe kũkw'a o ĩmwe, na ĩtina wa kũkw'a ũsilĩlo; 28o ta ũu Klĩsto, aumw'a o ĩmwe akue naĩ sya aingĩ, akaumĩla ĩvinda ya kelĩ, ate na ũvoo wa naĩ, kwa ala mamweteelaa kũvikĩa ũtangĩĩo.

AEVELANIA 10

Klĩsto mwene nĩ nthembo nzeo mũno mbee kũvĩta nthembo ila sya aa-Mose

1 Nĩkwĩthĩwa ĩla mĩao yaĩ kyuu kya syĩndũ nzeo ĩla ikoka, na ti mũvw'ano vyũ wa syĩndũ isu, ndĩtonya o na ĩndĩĩ na nthembo isu ila maumasya kĩla mwaka, kũmeanĩsya ala mathengeeaa. 2Kethĩwa nitonya itiekwa kũthembwa? Nĩkwĩthĩwa athaithi, mamina kũthew'a ĩvinda yĩmwe, matyĩyona ĩngĩ me na nai. 3Ĩndĩ nthemboni isu kwĩ kũlilikanw'a naĩ kĩla mwaka. 4Nũndũ ndũtonyeka nthakame ya nzaũ na mbũi kũveta naĩ. 5Kwondũ wa ũu akyũka kũũ nthĩ, easya,

Nthembo ya kũtonywa na syĩndũ ila syumaw'a ndwaasyenda,

Ĩndĩ wanzeũvĩsye mwĩĩ;

6Ndwaaendeew'a nĩ ila nthembo nima sya kũvĩvw'a na nthembo kwondũ wa naĩ:

7Nĩvo naisye, Sisya, nĩnooka

(Ĩvukunĩ ĩkũnze nĩkũandĩkĩtwe ũndũ wakwa)

Kwĩka kwenda kwaku, we Ngai.

8Aneenete mbee, Nthembo sya kũtonywa na syĩndũ ila syumaw'a na nthembo nima sya kũvĩvw'a na nthembo kwondũ wa naĩ ndwaasyenda, o na ndwaaendeew'a nĩsyo (ila ithembawa kwĩanana na ĩla mĩao), 9nĩvo ĩndĩ waisye, Sisya, nĩnooka kwĩka kwenda kwaku. Avetete ũla wa mbee, nĩ kana alũlũmĩlye ũla wa kelĩ. 10Na nũndũ wa kwenda kwake nĩtwavathiwe twĩthĩwe atheu kwondũ wa kũthembwa kwa mwĩĩ wa Yesũ Klĩsto o ĩmwe tũ. 11Na kĩla mũthembi aũngamaa kĩla mũthenya aithũkũma na kũthemba nthembo o isu mavinda maingĩ, ila itaatonya o na ĩndĩĩ kũveta naĩ: 12ĩndĩ we, athemba nthembo o ĩmwe kwondũ wa naĩ kũvika tene ne tene, ekala nthĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa Ngai; 13kuma ĩvinda yĩu eteelaa amaitha make matwiwe kavĩla ka nyaĩĩ syake. 14Nũndũ kwondũ wa nthembo o ĩmwe nĩwameanĩsye kũvika tene na tene ala mavathanĩtw'e. 15Na Veva Mũtheu nake nũtũkũsĩĩaa; nũndũ ĩtina wa kũneena,

16Ũu nĩw'o ũtianĩo ũla ngatianĩa nao

Ĩtina wa mĩthenya ĩsu, easya ũu Mwĩaĩi:

Ngeekĩa mĩao ngoonĩ syoo,

Na ngamĩandĩka ilĩkonĩ syoo;

nĩvo ĩndĩ easya,

17 Na naĩ syoo na mothũku moo, ndikamalilikana ĩngĩ.

18Na vala ve ũekeo wa asu, kũi nthembo ĩngĩ kwondũ wa naĩ.

Tũthengeee Ngai na ngoo ya w'o na kũlũma mũĩkĩĩonĩ

19 Na ĩndĩ, ana-a-asa, kwa kwĩthĩwa twĩ na ũkũmbaũ wa kũlika nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu kwondũ wa nthakame ya Yesũ, 20na nzĩa ĩla watũvingũĩe, nzĩa nzaũ na yĩ na thayũ, kwa nazĩ ya tũtũ, naw'o nĩ mwĩĩ wake; 21na nĩkwĩthĩwa twĩ na mũthembi mũnene ĩũlũ wa nyũmba ya Ngai; 22nĩtũthengeee na ngoo ya w'o wĩanĩunĩ wa mũĩkĩĩo, ngoo sitũ iminzangĩw'e tũeke wasya mwathe wa ngoo: na mĩĩ yaitũ kũthambw'a na

manzĩ matheu, 23nĩtũlũmye kumbũla kwa wĩkwatyo witũ ndũkathingithange; nũndũ we ũla wathanie e kĩthito: 24na nĩtũlilikanan'ye ithyĩ kwa ithyĩ kũthangaan'ya wendonĩ na mawĩanĩ maseo; 25tũtekũeka kũmbana kwitũ vamwe, o tondũ amwe mekaa, ĩndĩ tũkĩtaana; na mbee mũno, mũkyona mũthenya ũsu ũkĩthengeea.
26 Nũndũ ethĩwa twĩkaa naĩ na ngũlũ ĩtina wa kwosa ũmanyi wa ũla w'o, kũitiele nthembo ĩngĩ kwondũ wa naĩ, 27ĩndĩ kwĩ kweteela ũsilĩlo wa ũkĩwa, na wai wa mwaki ũla ũkamelya nthũ. 28Mũndũ ũla wavũthisye mĩao ya Mose akusaa vate tei kwondũ wa ndeto ya ngũsĩ ilĩ kana itatũ: 29mwĩona aĩlĩtwe nĩ ũsilĩlo mũnene wĩana ata, ũla ũmũkinyangĩte Mwana wa Ngai, na watalile nthakame ya ũtianĩo ĩla ũtheetw'e nayo kĩndũ kĩte kĩtheu, na wamũvũthisye vyũ Veva wa mumo? 30Nũndũ nĩtũmwĩsĩ ũla waisye, Ũĩvanĩsyo nĩ wakwa, nyie ngaĩvanĩsya. Na ĩngĩ, Mwĩaĩi nũkaslĩla andũ make. 31Nĩ ũndũ wa kũkĩwa mũno kũvalũka mokonĩ ma Ngai ũla wĩ thayũ.

Wĩte wa kũendeea na ũkũmbaũ

32 Ĩndĩ lilikanai mĩthenya ĩla mĩvitu, ĩla nthĩnĩ wayo mwamina kwĩkĩwa kyeni, mwoomĩĩsye ũkĩlan'yonĩ mũnene wa mathĩna; 33mavĩnda amwe, mũtw'ĩkĩte ma kũkũnũĩwa metho kwondũ wa kĩvũthya na mathĩna; na mavinda angĩ, mũtw'ĩkĩte osi vamwe ma ala meekiwe o ta ũu. 34Nũndũ nĩmwamew'ĩie tei ala maĩ ove, na ĩngĩ mweetĩkĩla na ũtanu kũvũtwa syĩndũ syenyu, mũkĩmanya kana nthĩnĩ wenyu ene mwĩ na ũthwii mũseo mbee na ũla wĩkalaa. 35Ĩndĩ mũikekye ũtee ũkũmbaũ wenyu, ũla wĩ na ĩtuvi ĩnene. 36Nũndũ mwĩ na vata wa wũmĩĩsyo, kana, mwĩkĩte kwenda kwa Ngai, mũtonye kwosa ũla watho.
37Nũndũ vatiele kavinda kanini mũno,
Ũla wũkĩte oke, na ndeĩkala.
38Ĩndĩ ũla mũlũngalu wakwa akekala thayũ kwondũ wa mũĩkĩĩo:
Na ethĩwa akatundua, ngoo yakwa ndĩtanwa nĩwe.
39Ĩndĩ ithyĩ tũti ma ala matunduaa kũvikĩa kwaa; ĩndĩ twĩ ma ala me na mũĩkĩĩo kũvikĩa ũtangĩĩo wa thayũ.

AEVELANIA 11

Ngũmbaũ sya mũĩkĩĩo

1 Na ĩndĩ mũĩkĩĩo nĩ kĩla kĩmanyĩthasya vyũ maũndũ ala mekwatĩtw'e, na nĩ kĩla kĩĩkĩĩthasya maũndũ ala matonekaa. 2Nũndũ kwondũ waw'o atumĩa ma tene nĩmakũsĩĩwe. 3Kwondũ wa mũĩkĩĩo nĩtũũmanya kana nthĩ nĩsyoombiwe na ndeto ya Ngai, na syĩndũ ila syonekaa ĩtyaaũmbwa kuma syĩndũnĩ syenekee. 4Kwondũ wa mũĩkĩĩo Aveli nĩwamũthembeie Ngai nthembo nzeo kũvĩta ĩla ya Kaini, na kwondũ wayo nĩwakũsĩĩwe atĩ aĩ mũlũngalu, Ngai aikũsĩĩa mĩthĩnzĩo yake: na kwondũ waw'o o na kau nũkw'ĩte aneenaa kũvika o na yu. 5Kwondũ wa mũikĩĩo Enoku nĩwambatiw'e ndakone kĩkw'ũ; na ndaoneka, nũndũ Ngai nĩwamwambatisye: nũndũ mbee wa kwambatw'a kwake nĩwakũsĩĩwe kana nĩwamwendeeasya Ngai: 6na vate mũĩkĩĩo kũitonyeka kũmwendeesya; nũndũ ũla wũkaa kwa Ngai mũvaka etĩkĩle kana e vo, na ĩngĩ kana nũmanengae ĩtuvi ala mamũmanthaa. 7Kwondũ wa mũĩkĩĩo Noa, ooniw'e nĩ Ngai ũvoo wa maũndũ ala matanamba kwoneka, ũndũ wa kũmũkĩa Ngai, nĩwaseũvisye ngalawa avĩtye nyũmba yake; na kwondũ waw'o asilĩla nthĩ, na atw'ĩka mũtiĩwa wa ũlũngalu ũla wonekaa kwondũ wa mũĩkĩĩo. 8Kwondũ wa mũĩkĩĩo Avalaamu, eetwa, eew'a, na auma athi vandũ vala wĩnengwa ũtiĩwa; na auma, atesi vala ũnũũthi. 9Kwondũ wa mũĩkĩĩo atw'ĩka mwĩkali wa ũeninĩ nthĩ ĩla ya watho, ta nthĩ ĩte yake, akĩkala maeemanĩ vamwe na Isaka na Yakovo, atiĩwa vamwe nake ma watho o ũsu: 10nũndũ nĩweteelaa onw'e ndũa ĩla yĩ na myambĩlĩlyo, na mwambĩlĩlya na mwaki wayo nĩ Ngai. 11Kwondũ wa mũĩkĩĩo o na Sala anengiwe vinya wa kũitava yĩla weyĩtũkĩte, nũndũ nĩwamwonie e kĩthito ũla wamwathie: 12kwondũ wa ũu masyaiwe nĩ ũmwe, nake aĩ ta mũkw'ũ, andũ aingĩ o tondũ ndata sya ĩtunĩ singĩvĩte, na ta kĩthangathĩ kĩla kĩ ũtee wa ũkanga kĩtatalĩka.
13 Asu onthe nĩmakwie mũĩkĩĩonĩ, matosete matho, ĩndĩ mamonete me kũasa na kũmatanĩa, na makĩtĩkĩla kana maĩ aeni na aendĩ ma kyalo ĩũlũ wa nthĩ. 14Nũndũ ala maneenaa ndeto ta isu meonan'ya vyũ kana memantha nthĩ yoo ene. 15Na kethĩwa nĩmalilikanile nthĩ ĩla maumie, methĩwa maĩ na ũthei wa kũalũka. 16Ĩndĩ yu mendaa nthĩ nzeo mbee, nayo nĩ ĩtunĩ: kwondũ wa ũu Ngai ndeũsonoka kwondũ wamo kwĩtwa Ngai woo, nĩkwĩthĩwa nũmaseũvĩsye ndũa.
17 Kwondũ wa mũĩkĩĩo Avalaamu, atatwa, aumya Isaka ethĩwe nthembo: ĩĩ, we ũla wosete na ũtanu ala matho aĩ anathemba mwana wake ũla wasyaiwe e weka; 18we, ũla weiwe, Ũsyao waku ũkeetwa nthĩnĩ wa Isaka: 19aitala kana Ngai nũtonya kũmũthayũũkya o na kũmumya akw'ũnĩ; na kuma vo amwosa ĩngĩ kwa ngelekan'yo. 20Kwondũ wa mũĩkĩĩo Isaka amaathima Yakovo na Esau, o na ũvoonĩ wa maũndũ ala makoka. 21Kwondũ wa mũĩkĩĩo Yakovo, yĩla wakussa, aathima ana elĩ ma Yosevu; na athaitha, etw'ĩĩkĩte na mũthya wa ndata yake. 22Kwondũ wa mũĩkĩĩo Yosevu, yĩla mũminũkĩlyo wake waĩ vakuvĩ, aweta ũvoo wa kuma kwa ana ma Isilaeli; na eeaa ũndũ wa mavĩndĩ make. 23Kwondũ wa mũĩkĩĩo Mose, asyawa, avithwa myei ĩtatũ ni ala mamũsyaie, nũndũ moonie e kana kaseo; na matyaakĩa mwĩao wa mũsumbĩ. 24Kwondũ wa mũĩkĩĩo Mose, yĩla waĩ aneana, nĩwaleile kwĩtwa mwana wa mwĩĩtu wa Valao; 25akĩnyuva kavaa kũthĩnw'a vamwe na andũ ma Ngai, kwi kũtana maũndũnĩ ma naĩ ĩvinda; 26aitala kũvũthw'a kwa Klĩsto nĩ ũthwii mwingi kũvĩta ũthwii wa Misili, nũndũ nĩwasyaisye ituvi yĩla yĩkanenganwe. 27Kwondũ wa mũĩkĩĩo niwaumie Misili: ateũkĩa ũthatu wa mũsumbĩ: nũndũ nĩwomĩisye ta ũmwonaa ũla ũtonekaa. 28Kwondũ wa mũĩkĩĩo nĩwalilikanile Vasaka na aminzangisya nthakame, nĩ kana ũla mwanangi wa ala masyaiwe mbee ndakamakiite. 29Kwondũ wa mũĩkĩĩo nĩmavĩtĩle

Ũkanganĩ Mũtune katĩ, ta kũvĩtĩla nthĩ nyũmũ: na Amisili matata kwĩka ũu mamelw'a. 30Kwondũ wa mũĩkĩĩo maũvai ma Yeliko mavalũka, ĩtina wa kũthyũlũlũkwa mĩthenya mũonza. 31Kwondũ wa mũĩkĩĩo Laavi yĩla ĩlwaya ndaanangwa vamwe na ala maleile kwĩw'a, nũndũ athokisye athiani na mũuo.
32 Na nĩneena ũndũ ũngĩ wĩva? Nũndũ ĩvinda yĩimbĩanĩa ethĩwa nĩngũweta ũvoo wa Ngiteonĩ, na Mbalaka, na Samusoni, na Yevitha; na wa Ndaviti na Samueli na athani: 33ala kwondũ wa mũĩkĩĩo makĩlilye mosumbĩ vinya, meekie ũlũngalu, moosie matho, matumisye makanyw'a ma mĩnyambũ, 34mavoisye vinya wa mwaki, mavonokie ũĩ wa ũvyũ, yĩla maĩ onzu meekĩiwe vinya, maĩ ai kaũnĩ, malũngilye ita sya aeni 35Aka nĩmoosie akw'ũ moo ala mathayũũkiw'e: na angĩ mathĩniw'e na mathĩna mai, matekwĩtĩkĩla kũthaw'a; nĩ kana mone ũthayũũkyo mũseo kwĩ ũsu: 36na angĩ maĩ na matatwa ma kũvũthw'a na kũkũnwa mũno, ĩĩ, o na kwovwa na kwĩkĩwa kolokolonĩ: 37nĩmakimiwe na mavia, nĩmatililwe na mang'weli, nĩmatatiwe, nĩmooaiwe na ũvyũ: mangangie makĩvw'ĩka mbũa sya malondu na sya mbũi; matyaĩ na kĩndũ, maĩ na monyamao, meekiwe naĩ 38(andũ ala nthĩ ĩtaĩle kwĩthĩwa nao), mangangie maweũnĩ na iĩmanĩ na ngunganĩ, na maimanĩ ma nthĩ. 39Na asu onthe makũsĩĩwe kwondũ wa mũĩkĩĩo woo, matyaaosa ũla watho, 40nĩkwĩthĩwa Ngai nĩwatũseũvĩsye kĩndũ kĩseo mbee, nĩ kana asu matikethĩwe meanĩwe ithyĩ tũte vo.

AEVELANIA 12

Yesũ Mwambĩlĩlya na Mwĩanĩsya wa mũĩkĩĩo witũ

1 Kwondũ wa ũu ithyĩ naitũ, nĩkwĩthĩwa nitũthyũlũlũkĩtwe nĩ mũumbĩ mũnene wĩana ũu wa ngũsĩ, nĩtwie ũtee kĩla kĩũtũvata kũthi kyonthe, na naĩ ĩla ĩtũsiĩiaa na ũvũthũ, na tũsembe na wũmĩĩsyo ũkĩlan'yonĩ ũla wiĩtwe mbee waĩtũ, 2tũkĩmũsisya Yesũ, mwambĩlĩlya na mwĩanisya wa mũĩkĩĩo witũ, ũla kwondũ wa ũtanu ũla waiiwe mbee wake oomĩĩsya ĩla ngelan'yo, aivũthya nthoni, na nĩwekalile nthĩ ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa kĩvĩla kya ũsumbĩ kya Ngai.

Kĩtumi kya usilĩlo

3 Sũanĩai mũno ũla womĩĩsye mosiĩĩo mailyĩ ũu ma ala athe, nĩ kana mũikanoe, mũkĩteva ngoonĩ syenyu. 4Mũinamba kũkita kũvika kwĩtĩkya nthakame, mũkyũkita na naĩ: 5na nĩmũlĩtwe nĩ ũtao ũla ũmũtaa inyw'ĩ ta mwĩ ana,
Mwana wakwa, ndũkone ta ũndũ ũnini kũsilĩlwa nĩ Mwĩaĩi,
Kana ndũkateve yĩla ũkũkanw'a nĩwe;
6 Nũndũ ũla Mwĩaĩi ũmwendaa nũmũsilĩlaa,
Na kũvũa kĩla mwana ũla wosaa.
7Nĩ kwondũ wa kũsilĩlwa mũmĩĩasya; Ngai amwĩkaa ta ana; nũndũ nĩ mwana wĩva ũla ũtasilĩlawa nĩ ĩthe? 8Ĩndĩ ethĩwa mũtiũsilĩlwa, ũndũ onthe mekawa, mwi ana ma ũlaalainĩ, na ti ana ma w'o. 9Na vamwe na ũu, twaĩ na aaĩthe maitũ ma mwĩĩ matũsilĩlaa, na nĩtwamataĩaa: ti kavaa mũno kũmwĩnyivĩsya Asa wa maveva maitũ, na kwĩthĩwa thayũ? 10Nũndũ nĩ w'o asu vandũ va matukũ manini matũsilĩlaa o ũndũ moonaa ta ũseo; ĩndĩ we kwondũ wa kũtũuna, nĩ kana twĩthĩwe osi ma ũtheu wake. 11Kũsilĩlwa kw'onthe ĩvinda yĩĩ kũioneka ta ũndũ wa ũtanu ĩndĩ ta ũndũ wa woo; ĩndĩ ĩtina nĩkũmaeteae ala mamanyiĩtw'e nĩkw'o ũsyao wa mũuo naw'o nĩ ũsyao wa ũlũngalu. 12Kwondũ wa ũu ũkĩlyai moko ala maleelu, na maũũ ala monzu; 13na seũvĩsyai nyaĩĩ syenyu nzĩa ndũngalu, nĩ kana mutha ũla ũthuaa ndũkavĩtĩthw'e, ĩndĩ kavaa ũvow'e.

Ũtao ũndũnĩ wa kũlea mumo wa Ngai

14 Manthai kwĩthiwa na mũuo na andũ onthe, na kũvathwa mwĩthĩwe atheu kũla mũndũ ate nakw'o ndakamwona Mwĩaĩi: 15mũkĩsisya mũno mũndũ o na wĩva ndakatiale kũvikĩa ũla mumo wa Ngai; kĩtina kya ũũ kĩikathongooe na kũmũthĩn'ya, na kwondũ wakyo aingĩ kũvukw'a; 16kũikethĩwe kĩlaalai, kana ũla ũtamũkĩaa Ngai, ta Esau, ũla nũndũ wa kya ũya kĩmwe wathooisye ũtiĩwa wa ũkithathi wake. 17Nũndũ nĩmwĩsĩ kana o na ĩtina yĩla wendie kũtiĩwa ũla ũathimo, nĩwaleilwe; nũndũ ndaaona ũthei wa kwĩalyũla, o na kau nĩwomanthie mũno na methoi.

Saioni ya nthĩ ĩno na Saioni ya ĩtunĩ

18 Nũndũ mũtyaavikĩa kĩĩma kĩla kĩtonya ũkiitwa, na kĩla kyakanie mwaki, o na wiũ, na kĩvindu, na kĩuutani, 19na wasya wa soo, na wasya wa ndeto; na ala meewie wasya ũsu meesũvana maikatavw'e ndeto ĩngĩ; 20nũndũ matyaatonya kũmĩĩsya ũndũ weeaiwe, atĩĩ, Ethĩwa o na nyamũ ĩkakiita kĩĩma kyu, ĩkooawa na mavia; 21ũndũ ũsu woonekie waĩ wa kwĩw'ĩthya w'ĩa mũno, o ũndũ Mose waisye, Nĩnalikwa nĩ w'ĩa mũno na kũtetema: 22ĩndĩ inyw'ĩ mũvikĩe kĩĩma kya Saioni, na mũsyĩ wa Ngai ũla wĩ thayũ, Yelusaleme wa itunĩ, na nguthu sya alaĩka ngili nyingĩ, 23na ũmbano mũnene, naw'o nĩ ĩkanisa ya ala masyaiwe mbee ala maandĩkiwe ĩtunĩ, na kwa Ngai Mũsili wa andũ onthe, na maveva ma andũ alũngalu ala meanĩwe, 24na kwa Yesũ mwĩw'anĩthya wa ũtianĩo mweũ, na nthakame ya kũminzangisya ĩla ĩneena nesa kwĩ ĩla ya Aveli. 25Sisyai mũikamũlee ũla ũneenaa. Nũndũ ethĩwa asu matyaavonoka ala mamũleile ũla wamataĩe kũũ nthĩ, mbee mũno ithyĩ tũikavonoka twamwĩthyũũĩa na kũmũtia ũla ũtũ taa e ĩtunĩ: 26ũla wasya wake wathingithisye nthĩ: ĩndĩ yu nĩwathanĩte, akyasya, No ĩngĩ ĩmwe ngathingithya, tĩ nthĩ yoka, ĩndĩ o na itu nayo. 27Na ndeto ĩno, No ĩngĩ ĩmwe, nĩyonanasya kũvetwa kwa syindũ ila itonya kũthingithw'a, ta syĩndũ ila syoombiwe, ni kana syĩndũ ila itatonya kũthingithw'a itonye kwĩkala. 28Kwondũ wa ũu, tũkyosa ũsumbi ũla ũtatonya kũthingithw'a, nĩtwĩthĩwe na mumo, naw'o kwondũ waw'o tũtonya kũmũnenga Ngai ũthũkũmi ũla wĩmwendeesya vamwe na ũtaĩo na kũmũkĩa: 29nũndũ Ngai waitũ nĩ mwaki ũĩsaa.

AEVELANIA 13

Matao maũndũnĩ ma kĩla mũthenya

1 Wendano wa ana-a-asa nĩwĩkalae. 2Mũikolwe nĩ kũmon'ya aenĩ wendo: nũndũ kwa nzĩa ĩsu amwe nĩmathokisye alaĩka matesĩ. 3Malilikanei ala ove, ta mwovetwe vamwe nao; na ala mekawa naĩ, nĩkwĩthĩwa inyw'i nenyu mwĩ o na mwĩĩ. 4Mũtwaano nũtaĩwe nĩ andũ onthe, na ũkomo wĩthĩwe ũte mũvukye: nũndũ mathaaa na ilaalai Ngai akamasilĩla. 5Mũikethĩwe na wendi wa mbesa; ĩanĩwai nĩ syĩndũ ila mwĩ nasyo: nũndũ we mwene nĩwaisye, Ndikakũnyivĩa o na ata, na ndikakũtia o na ĩndĩĩ. 6Kwondũ wa ũu nĩtũkwasya na ũnyiau,

Mwĩaĩi nĩ mũtetheesya wakwa; ndikakĩa:

Mũndũ akambĩka ata?

Atongoi mataĩĩwe

7 Malilikanei ala maĩ na ũtongoi ĩũlũ wenyu, ala mamũtavisye ndeto ya Ngai; na mũkĩsũanĩa mũno mũminũkĩlyo wa mathayũ moo, ĩelekan'yei na mũĩkĩĩo woo. 8Yesũ Klĩsto no ũndũ ũmwe ĩoo na ũmũnthĩ, ĩĩ, o na kũvika tene na tene. 9Mũikaw'e nĩ momanyĩsyo ma mĩthemba mingĩ na ala meũ: nũndũ nĩ ũseo ngoo ĩlũlũmĩlw'e nĩ mumo; ti ũndũ wa sya ũya, nasyo ityaamauna ala maendeee nasyo. 10Twĩ na kĩthembeo, na ala mathũkũmaa yĩla ĩeemanĩ mati na ũthei wa kũĩsaa vo. 11Nũndũ indo isu ila nthakame yasyo yaetawe nthĩnĩ wa vala vandũ vatheu nĩ mũthembi mũnene kwondũ wa naĩ, mĩĩ yasyo nĩyavĩvĩaw'a ũtee wa mwako wa maeema. 12Kwondũ wa ũu Yesũ nake, nĩ kana avathan'ye andũ na nthakame yake mwene methĩwe atheu, nĩwanyamaie ngalĩ ya nza ya mbingĩlo. 13Kwondũ wa ũu nĩtumaale vala ũĩ ũtee wa mwako wa maeema, tũkĩkua kũvũthw'a kwake. 14Nũndũ vaa tũi na ndũa yĩkalaa, ĩndĩ nĩtũũmantha ĩla ĩkoka. 15Kwondũ wake ĩndĩ tũmũthembeae Ngai nthembo ya ndaĩa mavinda onthe, nayo, nĩ ũsyao wa ilomo sitũ ila syumbũlaa syĩtwa yake. 16Ĩndĩ mũikolwe nĩ kwĩka nesa na kũolanĩla: nũndũ Ngai nĩwendeeaw'a nĩ nthembo ta isu. 17Mew'ei ala me na ũtongoi ĩũlũ wenyu, na ĩnyivyei kwamo: nũndũ nĩmeũsyaĩĩsya ũndũ wa mathayũ menyu, ta ala makaumya ũtalo; nĩ kana meke ũu na mũyo, na ti na woo: nĩkwĩthĩwa ũu ndũmũuna inyw'ĩ.

Maũtũmane ma ũtaanĩsyo na ũathimo

18 Tũvoyeei: nũndũ nĩtwĩtĩkĩlĩte ki kana twĩ na wasya mũseo wa ngoo, tũkyenda kwĩkalaa na mĩendele mĩseo maũndũnĩ onthe. 19Na nĩmwĩsũva mũno mbee mwĩke ũu nĩ kana nĩtũngwe kwenyu mĩtũkĩ.

20 Na yu Ngai wa mũuo, ũla wamũetie kũmumya kwa akw'ũ ũla mũĩthi mũnene wa malondu ũndũ wa nthakame ya ũtianĩo wa tene na tene, nake nĩ Mwĩaĩi waitũ Yesũ, 21namwĩanĩsye kĩla ũndũnĩ ũseo mwĩkae kwenda kwake, aiĩka nthĩnĩ waitũ ũla wendeeasya mbee wake, kwondũ wa Yesũ Klĩsto, ndaĩa nĩ yake tene na tene. Ameni.

22 Ĩndĩ nĩngũmwĩsũva, ana-a-asa, mũmĩĩsye ndeto ya ũtao: nũndũ namũandĩkia ndeto mbũthũ. 23Manyai kana mwana-a-asa waitũ Timotheo nũthaĩtw'e; nake ethĩwa akooka mĩtũkĩ, ngoonana nenyu vamwe nake.

24Ngethesyai onthe ala me na ũtongoi ĩũlũ wenyu, na atheu onthe. Ala me Italia nĩmamũkethya.

25Mumo nĩwĩthĩwe nenyu inyw'onthe. Ameni.

YAKOVO

YAKOVO 1

Mũĩkĩĩo na wĩnyivyo

1 Yakovo, ngombo ya Ngai na ya Mwĩaĩi Yesũ Klĩsto,
valũa ũũ wakwa wivikĩe ila mbaĩ ĩkũmi na ili syi
Ũnyaĩĩkyonĩ, nĩ ngethi.
2 Ana-a-asa makwa ĩtalĩlei kwĩthĩwa nĩ ũtanu mũthei,
yila mũũlika matatwanĩ ma mĩthemba mingĩ;
3mũkĩmanya atĩ kũtatwa kwa mũĩkĩĩo wenyu kũetae
wũmĩĩsyo. 4Na wũmĩĩsyo nĩwĩthĩwe na wĩa waw'o
mwĩanĩũ, nĩ kana inyw'ĩ mũtw'ĩke eanĩu na aima,
mũtatielye ũndũni o na wĩva.
5 Ĩndĩ ethĩwa ũmwe wenyu nũtielye ũĩ, namũvoye
Ngai, ũla ũnengae andũ onthe na ũlau na ndeũkan'ya;
nake akanengwa. 6Ĩndĩ navoye na mũĩkĩĩo, ate nzika
nongi: nũndũ ũla ũĩsaa nzika ailyĩ ta kĩtũlũmo kya
ũkanga kĩkyũkĩlangw'a nĩ kĩseve na kũtwawa kũũ na
kũũ. 7Nũndũ mũndũ ũsu ndakatalĩlye kana akanengwa
kĩndũ o na kĩva nĩ Mwĩaĩi; 8mũndũ wĩ na mĩtwe ĩlĩ,
ũtalũmaa nzĩanĩ syake syonthe.
9 Ĩndĩ mwana-a-asa ũla ũte ndaĩa natane ũndũ wa
kũnenevw'a kwake: 10na ũla mũthwii, ũndũ wa
kũnyivĩw'a kwake: nĩkwĩthĩwa o ta ĩlaa ya nyeki
akavĩta. 11Nũndũ syũa nĩyumaa vamwe na kĩseve kĩla
kĩvĩvasya, na kũmya nyeki; na ĩlaa yasyo nĩyĩtĩkaa, na
ũseo wa wũmbĩle wayo nĩwaaa: o ta ũu nake mũthwii
akaaĩa mĩendelenĩ yake.

Kũmĩĩsya matatwa

12 Nĩ mũathime mũndũ ũla wũmĩĩasya matatwa; nũndũ
eetĩkĩlwa, akanengwa ngovia ya ũsumbĩ ya thayũ, ĩla
Mwĩaĩi wamathie ala mamwendaa. 13Mũndũ o na wĩva
atatwa ndakasye, Nĩngũtatwa nĩ Ngai; nũndũ Ngai
ndatonya kũtatwa nĩ ũthũku, o nake mwene ndatataa
mũndũ: 14ĩndĩ kĩla mundũ atatawa akĩkusw'a na
kũkengwa nĩ ĩtomo yake mwene. 15Na ĩndĩ ĩtomo yaya
ĩvu, yĩsyaaa naĩ: na ĩla naĩ yeana, ĩsyaaa kĩkw'ũ.
16Mũikakengwe, ana-a-asa makwa endwa. 17Kĩla
kũnengwa kũseo na kĩla kũnengwa kwĩthĩanu nikumaa
ĩũlũ, kũtheeaa kuma kwa Ĩthe wa syeni, na kwake
kũitonyeka kwĩthĩwa kũalyũkĩka, kana kyuu kya
kũalyũka. 18Kwondũ wa kwenda kwake nũtũsyaĩte na
ndeto ya ũla w'o, nĩ kana twĩthĩwe twĩ mosyao ma mbe
ma syũmbe syake.

Ũthaithi ũla wa w'o

19 Nĩmwĩsĩ ũu, ana-a-asa makwa endwa. Ĩndĩ kĩla
mũndũ nĩethĩwe mwiwi wa mĩtũki, na kũlea kũneena
mĩtũkĩ, na kũlea kũthata mĩtũkĩ: 20nũndũ ũthilĩku wa
mũndũ ndwĩkaa ũlũngalu wa Ngai. 21Kwondũ wa ũu
ĩndĩ vetai kũasa nenyu ũvukyo w'onthe na wingĩ wa
ũthũku, mũkyosa na ũuu ndeto ĩla ĩvandĩtwe, ĩla ĩtonya
kũtangĩĩa mathayũ menyu, 22Ĩndĩ ĩthĩwai mwĩ eki ma
ndeto, na ti ewi oka, mũkĩkenga ene. 23Nũndũ ethĩwa
mũndũ ni mwĩwi wa ndeto na ti mwĩki, ailyi mũndũ ũla
ũsyaasya ũthyũ wake, ũla wasyaiwe naw'o, kĩsisyonĩ:
24nũndũ esisya mwene, na aithi, oyu niwũlawa ũndũ
eĩĩlyi. 25Ĩndĩ ũla ũsyaasya nthĩnĩ wa mwĩao mwĩthĩanu,
naw'o nĩ mwĩao wa ũthasyo, na ekalaa vo, na akĩthĩwa
ti mwĩwi ũla wũlawa ĩndĩ nĩ mwĩki ũla wĩkaa, mũndũ
ũsu akaathimwa mawĩanĩ ala wĩkaa. 26Ethĩwa mũndũ
o na wĩva eyonaa mwene ta ũmũkĩaa Ngai, na ndeũsiĩĩa
ũĩmĩ wake ĩndĩ ekenga ngoo yake, kũmũkĩa Ngai kwa
mũndũ ũsũ nĩ kwa mana. 27Kũmũkĩa Ngai kũla kũtheu
na kũte na ũthũku mbee wa Ngai Asa waitũ nĩ kũũ,
kũthi, kũsisya syana ila ikw'ĩĩwe nĩ aaĩthe na aka ndiwa
thĩnanĩ woo, na kwĩsũvĩa mwene ndakavukw'e nĩ
maũndũ ma nthĩ.

YAKOVO 2

Matao ũndũ wa wendeesyo

1 Ana-a-asa makwa, mũĩkakwatanĩsye mũĩkiĩo wa
Mwĩaii waitũ Yesũ Klĩsto, Mwĩaii ũla ũtaĩawa, na
wendeesyo wa andũ. 2Nũndũ ethĩwa vakooka
ũmbanonĩ wenyu mũndũ wĩ na ngome ya thaavu,
wĩkĩĩte ngũa nzeo, na vakooka mũndũ ũngĩ ngya
wĩkĩĩte ngũa nthũku; 3na inyw'ĩ mũkĩmũtaĩa ũla wĩkĩĩte
ngũa nzeo mũkĩmwĩa, Ĩkala nthĩ vaa vandũ vaseo; na
mũkĩmwĩa ũla ngya, Naku ũngama vaya, kana ĩkala
nthi maũũnĩ makwa; 4mũtikwĩvathan'ya inyw'ĩ, na
kũtw'ĩka asili me na malilikano mathũku? 5Ĩthukĩĩsyei,
ana-a-asa endwa; Ngai ndaamanyuva ala ngya ma kũũ
nthĩ methĩwe athwii mũĩkĩĩonĩ, na atiĩwa ma ũsumbĩ ũla
wamathie ala mamwendaa? 6Ĩndĩ inyw'ĩ nĩmwanangĩe
ndaĩa ũla ngya. Ala athwii maiũmũthĩn'ya, na
kũmũtwaa na vinya mbee wa ivĩla sya sila?
7Matiũyiuma syĩtwa yĩ ndaĩa yĩla mwĩtanĩaw'a nayo.
8Ĩndĩ ethiwa mũkeanĩsya mwiao ũla ũkĩlĩte ĩla ĩngĩ
yonthe, kwĩanana na maandĩko, Mwende ũngĩ o tondũ
wiyendete mwene, mmwĩkaa nesa: 9ĩndĩ ethiwa
mwĩendeesya andũ, nĩmũkwĩka nai na nĩmũũsilĩlwa nĩ
ĩla mĩao kwĩthĩwa avĩtan'ya. 10Nĩkwĩthĩwa mũndũ o
na wĩva asũvĩa ĩla mĩao yonthe, na avĩtya kamwe kayo,
atw'ĩkĩte avĩtĩtye yonthe. 11Nũndũ ũla waisye,
Ndũkalaalae, nowe waisye, Ndũkoae. Ĩndĩ walea kwĩka
ũlaalai, ĩndĩ nũkũaa, nũtw'ĩkĩte mũvĩtan'ya wa ĩla
mĩao. 12Neenaaĩ na ĩkaai ta andũ ala makasilĩlwa nĩ
mwĩao wa ũthasyo. 13Nũndũ ũsilĩlo ndwĩ na tei kwa
ũla ũleaa kwĩw'ĩa angĩ tei: tei wĩtaiaa ĩũlũ wa ũsilĩlo.

Mũĩkĩĩo na meko
14 Kũuna kyaũ, ana-a-asa makwa, ethĩwa mũndũ easya e na mũĩkĩĩo, ĩndĩ nde na meko? Mũĩkĩĩo ũsu nũtonya kũmũtangĩĩa? 15Ethĩwa mwana-a-asa kana mwĩĩtu-a-asa nde na ngũa na aĩwe nĩ kya ũya. 16Na ũmwe wenyu aimea, Endai na ũvoo, mũkote mwaki na kũvũna; ĩndĩ mũiũmanenga syĩndũ syĩ vata sya mwĩĩ; kũuna kyaũ? 17O ta ũu mũĩkĩĩo, ethĩwa ndwĩ na meko, nĩ mũkw'u naw'o. 18Ĩĩ, mũndũ nũtonya kwasya, We, wĩ na mũĩkĩĩo, nakwa nĩ na meko: mbon'ya mũĩkĩĩo waku ute na meko, nakwa nĩngũkwon'ya mũĩkĩĩo wakwa na meko makwa. 19We wĩtĩkĩlaa, atĩ Ngai nĩ ũmwe; wĩkaa nesa: ndaimoni nasyo nĩsyĩtĩkĩlaa, na kũtetema. 20Ĩndĩ nũkwenda kũmanya, we mũndũ wa mana, kana mũĩkĩĩo ũte na meko ndwĩ na ũsyao? 21Avalaamu, ĩthe waitũ, ndaatalĩlwa ũlũngalu ũndũ wa meko, yĩla wathembie Isaka mwana wake kĩthembeonĩ? 22Nũkwona ũndũ mũĩkĩĩo watethanisye na meko make, na kwondũ wa meko mũĩkĩĩo nĩweanĩw'e; 23na maandĩko nĩmeanĩw'e ala maĩtye, Na Avalaamũ nĩwetĩkĩlĩle Ngai, na kwatalilwe kwake nĩ ũlũngalu; na nĩwetiwe mũnyanyae wa Ngai. 24Nĩmũkwona ũndũ mũndũ ũtalĩlawa ũlũngalu kwondũ wa meko, na ti kwondũ wa mũĩkĩĩo wi w'oka. 25No ta ũu Laavi, yĩla ĩlwaya, ndaatalĩlwa ũlũngalu kwondũ wa meko, amathokya ala matũmĩtwe, na amaumaalya mathi na nzĩa ĩngĩ? 26Nũndũ o tondũ mwĩĩ ũte na veva nĩ mũkw'ũ, no ta ũu mũĩkĩĩo ũte na meko nĩ mũkw'ũ.

YAKOVO 3

Kũsiĩĩa ũĩmĩ
1 Mũikethĩwe amanyĩsya aingĩ, ana-a-asa makwa, mũkĩmanya kana ithyĩ tũkasilĩlwa na ũsilĩlo mũnene kũvĩta ala angĩ. 2Nũndũ maũndũnĩ maingĩ ithyonthe nĩtũlulutĩkaa. Ethĩwa mũndũ ndalulutĩkaa ndetonĩ, ũsu nĩ mũndũ mwĩanĩu, ũtonya kũvota o na mwĩĩ wake w'onthe. 3Na ethĩwa nĩtwĩkĩaa mĩkwa na itanga makanyw'anĩ ma mbalasi nĩ kana itwĩw'e, nĩtũthyũũaa mĩĩ yasyo yonthe. 4Sisyai, ngalawa nasyo, o na kau inenevete ũu, na kũtwawa nĩ kĩseve kyai, nithyũũawa nĩ sukani nini mũno, o kũla mũtwai ũnũkwenda. 5O ta ũu ũĩmĩ nĩ mutha mũnini, naw'o wĩkathĩĩaa na maũndũ manene. Sisyai, ũndũ mwaki mũnini ũvĩvasya kĩtheka kĩnene mũno! 6Na ũĩmĩ nĩ mwaki: nthĩ ya ũthũku mamuthanĩ maitũ nĩ ũĩmĩ ũla ũvukasya mwĩĩ w'onthe, na nũkwatasya mwaki mosyaanĩo onthe, naw'o nĩwakanaw'a mwaki nĩ Ngiena. 7Nũndũ kĩla mũthemba wa nyamũ na wa nyũnyi, na wa tũsamũ tũla tũtambũkaa o na nyamũ syĩ ũkanganĩ, nivoovaw'a, o na nĩsyavooviw'e nĩ andũ: 8ĩndĩ vai mũndũ ũtonya kũvoovya ũĩmĩ; nĩ ũthũku ũtauasya, wusũĩte ũoi ũetae kĩkw'ũ. 9Nĩtũmũtaĩaa Mwĩaĩi Asa waitũ naw'o; na nĩtũmevĩkaa andũ naw'o, ala moombiwe na mũvw'ano wa Ngai: 10kanyw'anĩ o ũmwe kumaa ndaĩa na kĩumo. Ana-a-asa makwa, maũndũ asu matyaĩle kwĩthĩwa ũu. 11Manzĩ me mũyo na manzĩ me ũũ nĩmatonya kuma nthongonĩ ĩmwe? 12Ana-a-asa makwa, mũkũyũ nũtonya kũsyaa mathata, kana mũ savivũ kũsyaa makũyũ? No ta ũu vai nthongo itonya kumya manzĩ me mũnyũ na manzĩ me mũyo.

Ũĩ waw'o na ũte waw'o
13 Nũũ wenyu mũĩ na wĩ na ũmanyi? Nĩonan'ye mawĩa make kwondũ wa mũendele wake mũseo nthĩnĩ wa ũuu wa ũĩ. 14Ĩndĩ ethĩwa mwĩ na kĩwĩu kyai na nganaĩo ngoonĩ syenyu, mũikekathĩĩe na mũikanenee ũla w'o ũvũngũ. 15Ũsu ti ũĩ ũla ũtheeaa kuma ĩũlũ, ĩndĩ nĩ wa nthĩ, nĩ wa kĩ-mũndũ, na nĩ wa ndaimoni. 16Nũndũ vala ve kĩwĩu na nganaĩo, nĩvo ve kĩthokoo na kĩla wĩa mũthũku. 17Ĩndĩ ũĩ ũla wumaa ĩũlũ, mbee nĩ mũtheu, na ĩndĩ nĩ wa mũuo, nĩ mũuu, nĩwĩsũvĩkaa na ũvũthũ, wusũĩte tei na mosyao maseo, ũte na wendeesyo kana wangangan'yo. 18Na ũsyao wa ũlũngalu nũvuĩawa nthĩnĩ wa mũuo nĩ ala maetae mũuo.

YAKOVO 4

Ũkan'yo ũndũ wa ũnyanya wa nthĩ
1 Kaũ na kũkita kwĩ katĩ wenyu kumaa va? Kũtyumaa vau mĩmeonĩ mĩthũku yenyu ĩla yũkitaa mamuthanĩ menyu? 2Nĩmwendaa, na mũti na kĩndũ: nĩmũaa, na kwĩw'ĩaa kĩwĩu, na mũtitonya kwosa; nĩmũkwatasya kaũ na kũkita; na mũi na kĩndũ nũndũ mũivoyaa. 3Nĩmũvoyaa, na mũtĩunengwa nũndũ nĩmũvoyaa naĩ, nĩ kana mwanange motanunĩ menyu. 4Inyw'ĩ ilaalai, mũiĩsĩ kana ũnyanya wa nthĩ nĩ ũmaitha na Ngai? Kwondũ wa ũu o ũla ũkwenda kwĩthĩwa e mũnyanyae wa nthĩ nũtw'ĩkĩte mũmaitha wa Ngai. 5Kana mwĩtalĩlya maandĩko meneena mana? Veva ũla ũtwĩe nthĩnĩ waitũ nĩwendaa kũvika kwĩw'ĩa kĩwĩũ? 6Ĩndĩ nũtũnengae mumo mwingĩ mbee. Kwondũ wa ũu maandĩko maĩtye, Ngai nũmasiĩĩaa ala me na wing'athĩlĩlyo, ĩndĩ nũmanengae mumo ala me na wĩnyivyo. 7Ĩnyivyei ĩndĩ kwa Ngai; ĩndĩ mũsiĩĩei ndevili, nake akamũkĩa. 8Mũthengeei Ngai, nake akamũthengeea inyw'ĩ. Thambyai moko menyu, inyw'ĩ athe; na mũithesya ngoo syenyu, inyw'ĩ mwĩ na mĩtwe ĩlĩ. 9Ĩthĩn'yei, na kũmeta, na kũĩa: kũtheka kwenyu nikũalyũlwe kĩmeto, na ũtanu wenyu ũalyũlwe kĩmako. 10Ĩnyivyei mbee wa Mwĩaĩi, nake akamũnenevya.
11Mũikailĩanĩle, ana-a-asa. Ũla ũmwilĩĩlaa mwana-a-ĩthe, kana kũmũsilĩla, amilĩĩlaa ĩla mĩao, na amĩsilaa ĩla miao: ĩndĩ ethĩwa ũsilĩlaa ĩla mĩao, nũtw'ĩkĩte ndwĩ mwĩki wa ĩla mĩao, ĩndĩ wĩ mũsili. 12Mũnengani wa mĩao na mũsili no ũmwe, nake nĩ ũla ũtonya kũtangĩĩa na kwananga: ĩndĩ we wĩ ũũ ũla ũsilĩlaa ũngĩ?

Ũkan'yo ũndũ wa ngathĩĩo sya athwii
13 Ĩndĩ yu, ala mũkwasya, Ũmũnthĩ kana ũnĩ tũkathi ndũanĩ ĩno, na kwĩkala vo mwaka, tũkĩtandĩthya, na kwona ũtandĩthyo: 14na ĩndĩ mũiĩsĩ maũndũ ũndũ meĩthĩwa ũnĩ. Thayũ wenyu nĩ kyaũ? Nũndũ mwĩ mĩthũmũ ĩla yonekaa kavinda kanini, na ĩkyaa. 15Nĩkwĩthĩwa ũndũ mwaĩle kwasya nĩ atĩĩ, Ethĩwa nĩ kwenda kwa Ngai tũkeethĩwa thayũ, na kwĩka ũna na ũna. 16Ĩndĩ yu mwĩĩkathĩĩa wĩnenevyonĩ wenyu:

kwĩkathĩĩa kw'onthe kũilyĩ ũu nĩ kũthũku. 17Ũla wĩsĩ kwĩka nesa, na ndekaa, kwa ũsu nĩ naĩ.

YAKOVO 5

Ũkan'yo undũ wa ũthin'yo wa athwii

1 Ĩndĩ yu, inyw'ĩ athwii, ĩai na kũkaya nũndũ wa mathĩna ala mokĩte ĩũlũ wenyu. 2Mothwii menyu nĩmoete, na ngũa syenyu nilĩkĩte nĩ lungulu. 3Thaavu wenyu na vetha wenyu niĩte nganga; na nganga yasyo ĩkamũkũsĩĩa, nayo ĩkaĩsaa mĩĩ yenyu ta mwaki. Nĩmwĩyiĩe ũthwii wenyu mĩthenya ya mũminũkĩlyo. 4Sisyai, ĩtuvi ya atethya ma wĩa ala makethie mĩũndanĩ yenyu, yĩla mwaleile ũmanenga kwondũ wa ũkengani, nĩyĩũlonzan'ya mũno: na iĩo sya ala akethĩ nilikĩte matũnĩ ma Mwĩaĩi wa Savaothi. 5Inyw'ĩ nĩmwaatiĩe kwĩyendeesya ene kũũ nthĩ, na kwĩtan'ya ene; na mwaiĩthasya ngoo syenyu mũthenya wa kũawa. 6Nĩmwamũsilĩle na kũmũaa ũla mũlũngalu; nake ndakĩlanasya nenyu.

Kũmĩĩsya nĩkwaĩle

7 Ũmĩĩsyai ĩndĩ, ana-a-asa, kũvika kũka kwa Mwĩaĩi. Sisyai, mũĩmi nĩweteelaa ũsyao wa nthĩ ũla wĩ vata akyũmĩĩsya ũndũ waw'o, kũvika oona mbua ya nthwa na ya uũa. 8Inyw'ĩ nenyu ũmĩĩsyai; lũlũmĩlyai ngoo syenyu: nũndũ kũka kwa Mwĩaĩi kwĩ vakuvĩ. 9Mũikanyungunyĩanĩsye inyw'ĩ kwa inyw'ĩ, ana-a-asa, nĩ kana mũikasilĩlwe: sisyai, mũsili nũũngeme mĩomonĩ. 10Ana-a-asa, mosei athani ala maneenie syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi, methĩwe ngelekan'yo kwenyu ya kũthĩna na ya kũmĩĩsya. 11Sisyai, nĩtũmetaa aathimwa ala moomĩĩsye: nĩmweewie ũvoo wa wũmĩĩsyo wa Yovu, na ĩngĩ nĩmwoonie mũminũkĩlyo wa Mwĩaĩi, ũndũ Mwĩaĩi wusũĩte ĩnee na tei.

12 Ĩndĩ mbee wa maũndũ onthe, ana-a-asa makwa, mũikevĩte na ĩtũ, o na nthĩ, kana na wĩvĩto ũngĩ: ĩndĩ ĩĩ wenyu nĩwĩthĩwe ĩĩ, na aiee wenyu nĩwĩthĩwe aiee; nĩ kana mũikavalũke ũsilĩlonĩ.

Ũtonyi wa mboya

13 Ve mũndũ katĩ wenyu ũla ũnũũthĩna? Navoye. Ve ũla wĩ na ũtanu? Naine mbathi sya ndaĩa. 14Ve ũla ũwaĩte katĩ wenyu? Namete atumĩa ma ĩkanisa; mamũvoyee, makĩmũvaka mauta syĩtwanĩ ya Mwĩaĩi: 15na kũvoya kwa mũĩkĩĩo kũkatangĩĩa ũsu mũwau, na Mwĩaĩi akamũvosya; na ethĩwa ekĩte naĩ, akaekewa. 16Kwondũ wa ũu ũmbũlanĩlai naĩ syenyu inyw'ĩ kwa inyw'ĩ, na mũivoyanĩa inyw'ĩ kwa inyw'ĩ, nĩ kana mũvow'e. Kwĩsũvana kwa mũndũ mũlũngalu nĩkũvotaa mũno akĩvoya na kĩthetheesyo. 17Eliya aĩ mũndũ wa mwĩkalĩle ũmwe naitũ, na avoya na kĩthing'ĩĩsyo mbua ndĩ kaue; na mbua ndyaaua ĩũlũ wa nthĩ ĩvinda ya myaka ĩtatũ na myei thanthatũ. 18Na avoya ĩngĩ; na ĩtu yausya mbua, na nthĩ yamesya ũsyao wayo.

19 Ana-a-asa makwa, ethĩwa ve mũndũ wenyu ũvĩtĩtye nzĩa ya ũla w'o, na ũngĩ aimũalyũla; 20ũsu namanye, kana ũla wamũalyũla mũndũ mwathe aume nzĩanĩ ĩla ũvĩtĩtye nayo akatangĩĩa mũndũ kuma kĩkw'ũnĩ, na akavw'ĩka naĩ nyingĩ.

1 VETELO

1 VETELO 1
Ngethi
1 Vetelo, mũtũmwa wa Yesũ Klĩsto, valũa ũũ wakwa ũmavikĩe anyuve ala me Ũnyaĩĩkyonĩ, matwĩe ũeninĩ nthĩ sya Vondo, Kalatia, Kavatosia, Asĩa, na Vithinia, 2kwĩanana na ũndũ Ngai Asa wamanyie kuma tene, kwondũ wa kũvathanw'a nĩ Veva kwĩthĩwe atheu kũvika kwĩw'a na kũminzangĩw'a nthakame ya Yesũ Klĩsto: Mumo nĩwĩthĩwe nenyu na mũuo nĩwingĩvw'e.
Mũvea kwondũ wa wĩkwatyo wa ũtangĩĩo ũla Aklĩsto me naw'o
3 Nakathwe Ngai, Ĩthe wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto, ũla kwĩanana na tei wake mwingĩ watũsyaie ĩngĩ twĩthĩwe na wĩkwatyo wĩ thayũ kwondũ wa kũthayũũka kwa Yesũ Klĩsto kuma akw'ũnĩ, 4twĩthĩwe na ũtiĩwa ũtanangĩkaa, na ũtavukaa, na ũtathelaa, wiĩtwe ĩtunĩ kwondũ wenyu, 5ala mũsũvĩawa nĩ vinya wa Ngai ũndũ wa mũĩkĩĩo mwĩthĩwe na ũtangĩĩo wũmbanĩtw'e kwonanw'a ĩvinda ya mũminũkĩlyo. 6Mwĩtana mũno maũndũnĩ asu, o na kau yu kavinda kanini, ethĩwa kwĩ vata, nĩmwĩw'ĩthaw'a woo nĩ matatwa ma mĩthemba mingĩ, 7nĩ kana kũtatwa kwa mũĩkĩĩo wenyu, nakw'o kwĩ vata mũno kwĩ thaavu ũla wanangĩkaa o na watatwa na mwaki, kũtonye kũete ngatho na ndaĩa na nguma ĩvinda ya kwonanw'a kwa Yesũ Klĩsto: 8ũla mũmwendaa o na kau mũiaamwona; o na mũtiũmwona yu, ĩndĩ mũkĩmwĩtĩkĩla, mwĩtana mũno na ũtanu ũtaneeneka na wusũĩtwe nĩ ndaĩa: 9mũkyosa mũminũkĩlyo wa mũĩkĩĩo wenyu, naw'o nĩ ũtangĩĩo wa mathayũ menyu. 10Na athani makũlilye na kũmantha mũno ũvoo wa ũtangĩĩo ũsu, namo nĩmathanie ũndũ wa mumo ũla ũkoka kwenyu: 11makĩmantha nĩ ĩvinda yĩva kana nĩ ĩvinda yĩilyĩ ata yĩla yoonaniw'e nĩ Veva wa Klĩsto ũla waĩ nthĩnĩ woo, yĩla wambie ũkũsĩĩa mathĩna ma Klĩsto, na ndaia ila ikethĩwa ĩtina wamo. 12Nao nĩmooniw'e, kana ti kwondũ woo ene, ĩndĩ nĩ kwondũ wenyu, mathũkũmie maũndũ asu, ala matavaniw'e kwenyu nĩ andũ ala mamũtavisye ũvoo mũseo nthĩnĩ wa Veva Mũtheu ũla watũmiwe kuma ĩtunĩ; maũndũ asu alaĩka mendaa ũkunĩkĩla.
Wĩtano wa kwĩthĩwa na thayũ mũtheu
13 Kwondũ wa ũu ĩvotoei ilĩkonĩ syenyu, na ĩthĩwai na kĩlĩko mũkĩkwatya vyũ mumo ũla mwĩetewe ũv uan'yonĩ wa Yesũ Klĩsto; 14ta syana mbĩwi, mũtekwĩvw'anan'ya na mĩmeo yenyu mĩthũku ya tene ĩvinda yĩla mũteesĩ: 15ĩndĩ o tondũ ũla wamwĩtie nĩ mũtheu, o ta ũu ĩthĩwai atheu mwĩkalĩlenĩ wenyũ w'onthe wa thayũ; 16nĩkwĩthĩwa nikũandĩkĩtwe, Ĩthĩwai atheu; nũndũ nyie nĩ mũtheu. 17Na ethĩwa nĩmũmwĩkaĩlaa Asa, we ũla ũsilĩlaa kĩla mũndũ kwĩanana na wĩa wake vate wendeesyo, ĩkalai na w'ĩa ĩvinda yenyu yĩla mwĩ vaa ũeninĩ: 18mũkũmanya kana nĩmwoovoiw'e mume mwĩkalĩlenĩ wenyu wa mana ũla mwoosie kuma kwa aaũmae menyu, na mũiaaovow'a na syĩndũ ila syanangĩkaa, ta vetha kana thaavu; 19ĩndĩ mwovoetw'e na nthakame yĩ vata mũno, ta ya katena ka ĩlondu kate kawathe kana kaũndũ nongi, nayo nĩ nthakame ya Klĩsto; 20ũla wambie ũmanyĩka w'o mbee wa nthĩ itanambĩlĩlw'a, ĩndĩ nĩwumĩlĩtw'e mũminũkĩlyo wa mavinda kwondũ wenyu, 21inyw'ĩ ala kwondũ wake mwĩtĩkĩlĩte Ngai, ũla wamũthayũũkisye kũmumya kwa akw'ũ, na kũmũnenga ndaĩa; nĩ kana mũĩkĩĩo wenyu na wĩkwatyo wenyu wĩthĩwe nthĩnĩ wa Ngai. 22Nũndũ nĩmũtheetye ngoo syenyu kwondũ wa kwĩw'a kwenyu kwa ũla w'o kũvika kwenda ana-a-asa kũte wangangan'yo, endanai na wendo mũvyũ kuma ngoonĩ: 23nũndũ mũsyaĩtwe ingĩ, na ti kwa mbeũ ĩla yanangĩkaa, ĩndĩ nĩ ĩla ĩtanangĩkaa, ũndũ wa ndeto ya Ngai, ĩla yĩ thayũ na yĩkalaa. 24Nũndũ,
Mĩĩ yonthe nĩ ta nyeki, Na ndaĩa yonthe yayo nĩ ta ĩlaa ya nyekĩ. Nyeki nĩyũmaa, na ĩlaa nĩyĩtĩkaa:
25 Ĩndĩ ndeto ya Mwĩaĩi nĩyĩkalaa tene na tene.
Na ndeto ĩno nĩ ndeto ya ũla ũvoo mũseo ũla watavaniw'e kwenyu.

1 VETELO 2
Ĩvia yĩla yĩ thayũ na mbaĩ nethu
1 Mũkĩveta ĩndĩ ũthũku w'onthe, na ũĩ wa ũkengani w'onthe, na myangangan'yo, na iwĩu, na kwilĩanĩla kw'onthe, 2ta tũũkenge tũsyaĩtwe mĩtũkĩ, endaĩ mũno ĩia ya kĩlĩko yĩte ĩthũkye, nĩ kana mwĩane ũtangĩĩonĩ kwondũ wayo; 3ethĩwa nĩmũsamĩte kana Mwĩaĩi nĩ mũseo: 4mũkĩmũendea we, ĩvia yĩla yĩ thayũ, yaleilwe ki nĩ andũ, ĩndĩ nĩyĩnyuvĩtwe nĩ Ngai, yĩ vata mũno, 5inyw'ĩ nenyũ, ta mavia me thayũ, nĩmwakawa mwĩthĩwe nyũmba ya veva, ũthembi mũtheu, mũthembae nthembo sya veva, ila syĩtĩkĩlawa nĩ Ngai kwondũ wa Yesũ Klĩsto. 6Nĩkwĩthĩwa ndeto ii syĩ vo maandĩkonĩ,
Sisya, nĩngwia nthĩnĩ wa Saioni ĩvia ĩnene ya kĩkotonĩ, ĩnyuve, yĩ vata mũno:
Na ũla ũmwĩtĩkĩlaa ndakasonoka.
7Kwenyu inyw'ĩ ala mwĩtĩkĩlaa e vata mũno: ĩndĩ kwa ala matetĩkĩlaa, Ĩvia yĩla aki maleile,
Nĩyo yatw'ĩkie ĩnene ya kĩkotonĩ;
8na ĩngĩ, Ĩvia ya ũtulya, na ĩvia ĩnene ya ũlulutĩkya;

nũndũ nĩmalulutĩkaa nĩ ĩla ndeto, makĩmĩlea, nao maiĩwe ũndũ ũsu. 9Ĩndĩ ĩnyw'ĩ mwĩ ũsyao mũnyuve, ũthembi wa kĩũsumbĩ, mbaĩ ntheu, andũ make ki, nĩ kana mwonan'ye moseo manene ma ũla wamwĩ tie mume kĩvindunĩ mũlike kyeninĩ kyake kya ũseng'ya: 10inyw'ĩ ala tene mũtaĩ andũ, ĩndĩ yu mwĩ andũ ma Ngai: ala mũteew'ĩwe tei, ĩndĩ yu nĩmwĩw'ĩwe tei.
11 Endwa, nĩngũmwĩsũva ta mwĩ ekali ma ũeninĩ na aendi ma kyalo, mwĩvathane na mĩmeo mĩthũku ya mwĩĩ, ĩla yũkitaa na ngoo; 12mwĩthĩwe na mwĩkalĩle waĩle kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ; nĩ kana o na vala mamwilĩĩlaa ta mwĩ eki ma naĩ, yĩla meona meko menyu maseo, mamũtaĩe Ngai mũthenya wa kũsiw'a nĩwe.

Kwĩnyivĩsya ala me na ũkũmũ silikalĩnĩ

13 Ĩnyivĩsyei kĩla ũtw'ĩo wa mũndũ kwondũ wa Mwĩaĩi: ethĩwa nĩ wa mũsumbĩ, ta mũnene mbee; 14kana wa makavana, tao matũmĩtwe nĩwe kũmasilĩla ala mekaa naĩ na kũtaĩa ala mekaa nesa. 15Nĩkwĩthĩwa ũu nĩw'o kwenda kwa Ngai, nĩ kana kwondũ wa kwĩka nesa mũtonye ũvindĩthya kũtamanya kwa andũ atumanu: 16ta mwĩ athaw'a, na kũthaw'a kwenyu kũikethĩwe ũthei wa kũvw'ĩka ũthũku, ĩndĩ ta mwĩ ngombo sya Ngai. 17Taĩai andũ onthe. Endai ana-a-asa. Mũkĩei Ngai. Mũtaĩei mũsumbĩ.

Ũndũ ũthũkũmĩ waĩle kwĩthĩwa

18 Athũkũmi, ĩnyivĩsyei mavwana menyu na kũkĩa kwingĩ; ti ala aseo na auu oka, ĩndĩ o na ala ai. 19Nũndũ ũu nĩ ũseo mũno, ethĩwa kwondũ wa wasya wa ngoo ũla welekele Ngaĩ, mũndũ nĩwũmĩĩasya mawoo akĩnyamaw'a ũndũ ũte wa w'o. 20Nũndũ nĩ ũtaĩo mwaũ, ethĩwa yĩla mũkwĩka naĩ, na mũikũnwa, nĩmũkũmĩĩsya? ĩndĩ ethĩwa yĩla mũkwĩka nesa, na mũithĩnw'a nĩmũkũmĩĩsya, ũu nĩw'o ũseo mũno mbee wa Ngai. 21Nũndũ mweetĩwe ũndũ ũsu: nĩkwĩthĩwa Klĩsto nake nĩwathĩniw'e kwondũ wenyu, aimũtiĩa ngelekan'yo, nĩ kana mũatĩĩae nyaĩĩ syake: 22we ũla ũtaaĩka naĩ, o na ũseleke ndwaaoneka kanyw'anĩ wake: 23we ũla, aumwa, ndaaĩumĩa; athĩnw'a, ndaakanda; ĩndĩ eeyia mwene kwa ũla ũsilaa w'o; 24nake mwene akua naĩ sitũ mwĩĩnĩ wake mũtĩnĩ ĩũlũ, nĩ kana ithyĩ, tũkw'ĩte kwa naĩ, twĩthĩwe thayũ kwa ũlũngalu; na kwondũ wa makũnwa make nĩmwavoiw'e. 25Nũndũ mwaendaa mwaĩte ta malondu; ĩndĩ yu nĩmũmũsyokee Mũĩthi na Mũsyaĩĩsya wa ngoo syenyu.

1 VETELO 3

Aũme na iveti

1 O ta ũu, inyw'ĩ iveti, ĩnyivĩsyei aũme menyu; nĩ kana ethĩwa ve amwe mate ewi ma ĩla ndeto, matonye kwonw'a nĩ mwĩkalĩle wa iveti syoo vate ĩla ndeto; 2makyona mwĩkalĩle wenyu mũtheu wĩ na w'ĩa. 3Kwĩseũvya kwenyu kũikethĩwe kwĩseũvya kwa ũtheinĩ kwa kwokotha nzw'ĩĩ, na kwĩkĩa mĩio ya wanake ya thaavu, kana kwĩkĩa ngũa; 4ĩndĩ nĩkwĩthĩwe mũndũ ũla ũtonekaa wa ngoo, kwĩvw'ĩkanĩ kũla kũtanangĩkaa kwa veva wa wĩnyivyo na wa ũuu, ũla wĩ vata mũno mbee wa Ngai. 5Nũndũ ũu nĩw'o aka atheu ma tene ala mekwatĩtye Ngai meeseũvisye, makĩnyivĩsya aũme moo: 6o tondũ Sala wamwĩw'aa Avalaamu, akĩmwĩta vwana: nenyu mwĩ syana syake, ethĩwa mwĩkaa nesa, mũteũtĩsw'a nĩ w'ĩa o na wĩva.
7 O ta ũu, inyw'ĩ aũme, ĩkalai na iveti syenyu kwĩanana na ũmanyi, mũkĩmũnenga mũndũ mũka ndaĩa, ta mũio ũte na vinya, ta mwĩ atiĩwa vamwe ma mumo wa thayũ; nĩ kana mboya syenyu itikaisĩĩwe.

Ũndu Aklisto maĩle kũkwatana na kwĩw'anĩa tei

8 Kũminũkĩlya, inyw'onthe ĩthĩwai na kĩlilikano o kĩmwe, mwĩw'anĩe tei, mwendene ta ana-a-asa, mwĩ na ngoo yĩ ĩnee, mwĩ na wĩnyivyo: 9mũikekũle, kana kwĩumĩa mwaumwa; ĩndĩ athimaai; nũndũ mweetĩwe ũndũ ũũ, nĩ kana mũtiĩwe ũathimo. 10Nũndũ,

Ũla wĩenda thayũ, Na kwona matukũ maseo,
Nasiĩĩe ũĩmĩ wake ndũkaneene ũthũku, Na ilomo syake itikaneene na ũseleke:
11Nĩevathane na naĩ, naiĩka ũseo; Namanthe mũuo, naiũatĩĩa.
12Nũndũ metho ma Mwĩaĩi masyaasya ala alũngalu,
Na matũ make nĩmethukĩĩasya mboya syoo:
Ĩndĩ ũthyũ wa Mwĩaĩi wĩ ĩũlũ wa ala mekaa naĩ.

Kũmĩĩsya mathĩna: ngelekan'yo ya Klĩsto

13Nũũ ũla wĩmwĩka naĩ, ethĩwa mwĩthangaaĩa ũndũ ũseo? 14Ĩndĩ o na ethĩwa mũkathĩnw'a kwondũ wa ũlũngalũ, mwĩ aathime; na mũikakĩe kũtĩsya kwoo, o na mũikaũũye; 15ĩndĩ mũtw'ei Klĩsto ethĩwe Mwĩaĩi ngoonĩ syenyu: ĩthĩwai mwĩyũmbanĩtye mavĩnda onthe kũmũsũngĩa kĩla mũndũ ũnũũmũkũlya ũndũ ũtumaa mwĩthĩwa na wĩkwatyo ũla wĩ nthĩnĩ wenyu ĩndĩ ũu nĩwĩkwe na ũuu na w'ĩa: 16mwĩ na wasya mũseo wa ngoo: nĩ kana, ũndũnĩ ũla mũkwilĩĩlwa, masonokw'e ala mekũumanga mwĩkalĩle wenyu mũseo nthĩnĩ wa Klĩsto. 17Nũndũ nĩ ũseo mbee, kũthĩnw'a kwondũ wa kwĩka nesa kwĩ kũthĩnw'a kwondũ wa kwĩka naĩ, ethĩwa nĩw'o kwenda kwa Ngai. 18Nũndũ Klĩsto nake nĩwathĩniw'e kwondũ wa naĩ ĩvinda o yĩmwe, ũla mũlũngalu vandũ va ala mate alũngalu, nĩ kana atũete kwa Ngai; akyũawa mwĩĩ, ĩndĩ akĩkĩwa thayũ vevanĩ; 19na e nthĩnĩ waw'o athi atavan'ya kwa maveva ala me kolokolonĩ, 20ala maleile kwĩw'a tene, yĩla wũmĩĩsyo wa Ngai weteelile matukũ ma Noa, yĩla ngalawa yakawa, na nthĩnĩ wayo andũ anini, namo nĩ nyanya, matangĩĩwe ũndũ wa manzĩ; 21ala memũtangĩĩa inyw'ĩ yu ta ngelekan'yo ya w'o, nayo nĩ ũvatiso, na ti kũveta ĩko ya mwĩĩ, ĩndĩ nĩ ũsũngĩo wa wasya mũseo wa ngoo mbee wa Ngai, ũndũ wa ũthayũũkyo wa Yesũ Klĩsto; 22ũla waendie ĩtunĩ na e ngalĩ ya kw'oko kwa aũme kwa Ngai: alaĩka na mokũmũ na mavinya manyivĩtw'e kwake.

1 VETELO 4

Kũtia naĩ

1 Ĩndĩ nĩkwĩthĩwa Klĩsto nĩwathĩniw'e e na mwĩĩ, nenyu o ta ũu ĩkĩai miio ya kau ya kĩlilikano kyu; nĩkwĩthĩwa ũla wathĩniw'e e na mwĩĩ nũekanĩte na naĩ;

2nĩ kana kuma yu, ĩvinda yenyu yĩla yĩtiele mwĩ mwĩĩnĩ, mũikekalae mĩmeonĩ ya andũ, ĩndĩ kwendanĩ kwa Nagi. 3Nũndũ ĩvinda yĩla ĩvitu nĩyeanĩe kwĩka ũndũ Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ mendaa, na kũkinya maũndũnĩ ma ũlaalai, na mĩmeo mĩthũku, na ũthengi, na mboka itaĩle, na ũnywi, na ũthaithi wa mĩvw'anano ũtosana na mĩao: 4nao monaa nĩ ũseng'yo inyw'ĩ kũlea kũsemba vamwe nao kũendeeaa naĩnĩ isũ vate kwĩsiĩĩa, makĩmũneenea naĩ: 5na nĩmakamũnenga ũtalo we ũla wĩyũmbanĩtye kũsilĩla ala me thayũ na ala akw'ũ. 6Nũndũ wa ũu ũla ũvoo mũseo nĩwataviw'e ala makwie, nĩ kana masilĩlwe o tondũ andũ me na mwĩĩ masilĩlawa, ĩndĩ methĩwe thayũ vevanĩ o tondũ Ngai ũnũkwenda.
7 Ĩndĩ mũminũkĩlyo wa maũndũ onthe nĩ mũthengeeu: kwondũ wa ũu ĩthĩwai na kĩlĩko kĩanu, na mũkĩsyaĩĩsya kũvoyanĩ: 8na mbee wa maũndũ onthe ĩthĩwai mũkyendana mũno na wendo mũvyũ inyw'ĩ kwa inyw'ĩ; nũndũ wendo nũvw'ĩkaa wingĩ wa naĩ: 9mũkĩthokan'ya ene kwa ene mũtekũnyungunyĩsya: 10kwĩanana na ũndũ kĩla mũndũ wosie mũthĩnzĩo, thũkũmanai ene kwa ene, ta asuvĩi aseo ma mumo wa Ngai wa mĩthemba mingĩ; 11ethĩwa mũndũ nũkũneena, naneene o ta ndeto syaneeniwe nĩ Ngai; ethĩwa mũndũ nũkũthũkũma, nathũkũme na vinya ũla ũnengetwe nĩ Ngai: nĩ kana maũndũnĩ onthe Ngai ataĩwe ũndũ wa Yesũ Klĩsto, ũtaĩo na ũsumbĩko nĩ wake tene na tene. Ameni.

Kũtana mathĩnanĩ kwondũ wa Klĩsto

12 Endwa, mũikone ta ũndũ wa ũseng'ya ũtatwa ũilyĩ ta mwaki ũla wĩ kwenyu, ũla ũmũvikĩaa ũmũtate, ta ũndũ weũ wamũkwata: 13ĩndĩ o ũndũ mwĩ osi ma mathĩna ma Klĩsto, tanai; nĩ kana mũtane ũtanu mũnene mũno ĩvinda ya ũvuan'yo wa ũtheu wake mũtisu. 14Ethĩwa mwĩvũthw'a kwondũ wa syĩtwa ya Klĩsto, mwĩ aathime: nĩkwĩthĩwa Veva wa ũtaĩo, o Veva wa Ngai, ekalaa ĩũlũ wenyu. 15Kũikethĩwe ũmwe wenyu kũthĩnw'a nĩkwĩthĩwa nĩ mũaani, kana kĩng'ei, kana mwĩki wa naĩ, kana mwĩlikya maũndũnĩ ma andũ angĩ: 16ĩndĩ ethĩwa mũndũ nũthĩnaw'a nĩkwĩthĩwa nĩ Mũklĩsto, ndakasonoke; ĩndĩ namũkathe Ngai syĩtwanĩ yĩũ. 17Nũndũ ĩvinda nĩ ĩviku ya ũsilĩlo kwambĩlĩlw'a nyũmbanĩ ya Ngai: na ethĩwa wĩambĩlĩlw'a kwa ithyĩ, mũminũkĩlyo wa ala matew'aa ũvoo mũseo wa Ngai ũkeethĩwa ata? 18Na ethĩwa mũndũ mũlũngalu evonoka na vinya, ũla ũtakĩaa Ngai na ũla mwathe akooneka va? 19Kwondũ wa ũu nao ala mathĩnaw'a kwĩanana na kwenda kwa Ngai nĩmamwiĩe Mũmbi ũla wĩ kĩthito ngoo syoo, makĩka nesa.

1 VETELO 5

Matao kwa atumĩa

1 Ĩndĩ nĩngũtaa atumĩa ala me kwenyu, nakwa nĩ mũtumĩa o tao, na nĩ ngũsĩ ya mathĩna ma Klĩsto, o na nĩ mwosi wa ũtheu mũtisu ũla ũkonanw'a: 2sũvĩai ĩĩthya ya Ngai yĩla yĩ kwenyu, mũkĩyĩsisya, ti ũndũ wa kũingĩĩw'a, ĩndĩ na kwenda, o na ti ũndũ wa kũunwa nĩ syĩndũ itaĩle, ĩndĩ na kĩlĩko kĩyũmbanĩtye; 3o na ti kwĩsumbĩkya kĩandanĩ kĩla mũnengetwe, ĩndĩ mũkĩtw'ĩkĩthya ene ngelekan'yo sya yĩla ĩĩthya. 4Na yĩla Mũĩthi mũnene ũkaumĩla, mũkoosa ngovia ya ũsumbĩ ya ũtheu mũtisu ĩla ĩtaalyũkaa. 5O ta ũu, inyw'ĩ ma mũika mũninangi, ĩnyivĩsyei atumĩa. Ĩĩ, inyw'onthe ĩvotoei wĩnyivyo, mũtethan'ye inyw'ĩ kwa inyw'ĩ: nĩkwĩthĩwa Ngai nũsiĩĩaa ala mekwĩnenevya, ĩndĩ amanengae mumo ala menyivasya.

Matao ma maũndu ma mĩthemba

6 Ĩnyivyei ĩndĩ ungu wa kw'oko kwa Ngai kwĩ na vinya, nĩ kana amũnenevye ĩvinda yeanĩa; 7mũkĩmwiĩa kwĩmakĩa kwenyu kw'onthe, nũndũ nĩwe ũmũsũvĩaa. 8Ĩthĩwai na kĩlĩko, syaĩĩsyai: mũvinganĩsya wenyu ndevili angangaa kũũ na kũũ ta mũnyambũ ũkũluma, aimantha mũndũ aye: 9nake mũsiĩĩei mũlũmite mũĩkĩĩonĩ wenyu mũkĩmanya kana mathĩna o asu meanĩaw'a nthĩnĩ wa ana-a-ĩthe menyu ala me kũũ nthĩ. 10Na Ngai wa mumo w'onthe, ũla wamwĩtie inyw'ĩ mũlike ndaĩanĩ yake ya tene na tene nthĩnĩ wa Klĩsto, mwamina kũthĩnw'a ĩvinda ĩnini, we mwene akamwĩanĩsya, na ũmũlũlũmĩlya, na ũmwĩkĩa vinya. 11Ũsumbĩko nĩ wake tene na tene. Ameni.

12 Namũandĩkĩa ndeto mbũthũ na kũmũetee na kw'oko kwa Silivano, mwana-a-asa waitũ wĩ kĩthito, o tondũ nĩtalaa, ngĩmũtaa, na kũkũsĩĩa kana ũũ nĩ mumo wa w'o wa Ngai: ũngamai na ũlũmu nthĩnĩ waw'o. 13Ũla mũnyuve tenyu, ũla wĩ Mbaviloni, nĩwamũkethya; na Maliko mwana wakwa nĩwamũkethya. 14Kethan'yai na ũmumunyano wa wendo.

Mũuo nĩwĩthĩwe na inyw'onthe ala mwĩ nthĩnĩ wa Klĩsto.

2 VETELO

2 VETELO 1

Ngethi

1Simoni Vetelo, ngombo na mũtũmwa wa Yesũ Klĩsto,
valũa ũũ wakwa ũmavikĩe ala moosie vamwe naitũ
mũĩkĩĩo o ũsu ũmwe ũla wĩ vata mũnene nthĩnĩ wa
ũlũngalu wa Ngai waitũ na Mũtangĩĩi waitũ Yesũ
Klĩsto: 2Mumo nĩwĩthĩwe nenyu na mũuo wingĩvw'e
nthĩnĩ wa ũmũmanya Ngai na Yesũ Mwĩaĩi waitũ.

Moseo manene Aklĩsto me namo na mwĩkalĩle woo

3 Nĩkwĩthĩwa vinya wake wa Ũ-Ngai nũtũnengete
maũndũ onthe me vata ma thayũ na ma kũtuma tũmũkĩa
Ngai, kwondũ wa ũmũmanya we ũla watwĩtie ũndũ wa
ndaĩa yake mwene na ũseo wake; 4na kwondũ wa
maũndũ asu nũtũnengete mawatho make manene mũno
ala me vata mũnene; nĩ kana kwondũ wamo mũtw'ĩke
osi ma mũtuo wa Ngai, mũvonokete wanangĩko ũla wĩ
kũũ nthĩ kwondũ wa mĩmeo. 5Ĩĩ, na kwondũ wa ũũ
mũkyongeleela ũthangaau w'onthe ngalĩ yenyu,
mũĩkĩĩonĩ wenyu ĩkĩai ũseo; na ũseonĩ wenyu ũmanyi;
6na ũmanyinĩ wenyu wĩting'o; na wĩting'onĩ wenyu
wũmĩĩsyo; na wũmĩĩsyonĩ wenyu kũmũkĩa Ngai; 7na
nthĩnĩ wa kũmũkĩa Ngai kwenyu wendano wa ana-a-
asa; na wendanonĩ wenyu wa ana-a-asa wendo.
8Nũndũ maũndũ asu methĩwa nĩ menyu na kũmusũa ki,
nĩmeũtuma mwĩthĩwa mũte atulu o na mũtiĩthĩwa mũte
na ũsyao mũkĩmanya Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto.
9Nũndũ ũla ũte na maũndũ asu nĩ kĩlilinda, akyona kĩla
kĩ vakuvĩ kyoka, akyũlwa nĩ kũthew'a kwa naĩ syake
sya tene. 10Kwondũ wa ũu, ana-a-asa, thangaai mũno
mũlũlũmĩlye kwĩtwa kwenyu na kũnyuvwa kwenyu:
nũndũ ethĩwa nĩmũkwĩka maũndũ asu, muikalulutĩka o
na ĩndĩĩ: 11nũndũ o ũu mukanengwa na ũlau kũlika
ũsumbinĩ wa tene na tene wa Mwĩaĩi waitũ na
Mũtangĩĩi Yesũ Klĩsto.

Kĩkw'ũ kya Vetelo kĩithengeea

12 Kwondũ wa ũu ngeethĩawa nĩyũmbanĩtye mavinda
onthe kũmũlilikanasya maũndũ aa, o na kau nĩmũmesĩ,
na kũlũlũmĩlw'a nthĩnĩ wa ũla w'o mwĩ naw'o.
13Nakwa nĩona nĩ ũseo, ĩvinda yĩla ngwĩkala ĩeemanĩ,
yĩĩ, kũmũvindũa ũndũ wa kũmũlilikan'ya; 14ngĩmanya
kana kũveta ĩeema yakwa kwĩũka mĩtũkĩ, o ũndũ
Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto wambonisye. 15Ĩĩ,
nĩngũthangaaa nĩ kana mavinda onthe ĩtina wa kũkw'a
kwakwa mũtonye ũlilikana maũndũ aa.

Ũkũsĩ wa Vetelo mwene na ũla wa athani

16Nũndũ tũtyaaatĩĩa mbano itilĩtwe na ũĩ, yila
twamũmanyĩthisye vinya wake na kũka kwa Mwĩaĩi
waitũ Yesũ Klĩsto, ĩndĩ twaĩ ngũsĩ sya ũtheu mũtisu
wake sya kwona na metho. 17Nũndũ nĩwosie kuma
kwa Ngai Asa ndaĩa na ũtheu mũtisu, yĩla wavikĩwe nĩ
wasya waumie ũtheuni mũnene mũtisu, ũkyasya, Ũũ
nĩwe Mwana wakwa mwendwa, ũla nenendeeaw'a
nĩwe: 18na ithyĩ nĩtweewie wasya ũsu ũiuma ĩtunĩ, yĩla
twaĩ vamwe nake kĩĩmanĩ kĩla kĩtheu. 19Na twĩ na
ndeto ya wathani ĩlũlũmĩlw'e mũno; nayo mwĩĩka nesa
mũimĩkwata, ta taa ũkenaa vala ve kĩvundu mũvaka
kwakya, na ĩla ndata ya kĩoko ĩkyũkĩla ngoonĩ syenyu:
20mũkĩmanya ũũ mbee, kana vai wathani maandĩkonĩ
wĩ na ũalyũlo wa mũndũ mwene. 21Nũndũ wathani o
na wĩva ndwaaetwe nĩ kwenda kwa mũndũ: ĩndĩ andũ
maneenie ndeto syaumie kwa Ngai, maitongoew'a nĩ
Veva Mũtheu.

2 VETELO 2

Athani ma ũvũngũ na thayũ mwathe

(YUTA 3–24)

1 Ĩndĩ kwookĩlile athani ma ũvũngũ katĩ wa andũ, o
tondũ kũkeethĩwa amanyĩsya ma ũvũngũ katĩ wenyu,
ala melikya na ũĩ ũmanyĩsyo wa kwasya, makĩmũkaĩa
o na Mwĩaĩi ũla wamathooie, makĩyĩetee wanangĩko
wa mĩtũkĩ. 2Na aingĩ makaatĩĩa meko moo ma mĩmeo
mĩthũku; na kwondũ wamo nzĩa ya ũla w'o ĩkawetawa
naĩ. 3Na nthĩnĩ wa wendĩ woo makeyonea ũtandĩthyo
kwenyu ũndũ wa ndeto sya ũkengani: ũsilĩlo woo ũla
watwiwe kuma tene ndwĩĩkala, na kwanangwa kwoo
kũtikakoma. 4Nũndũ ethĩwa Ngai ndaamaeka alaĩka
ala mavĩtisye, ĩndĩ amekya Ngienani, na ũmalikya
maimanĩ manene me kĩvindu, masũvĩwe kũvika ũsilĩlo
wũke; 5na ndaamĩeka nthĩ ya tene, ĩndĩ amũvĩtya Noa,
mũtavan'ya wa ũlũngalu, vamwe na angĩ mũonza, yĩla
waetie kĩw'ũ kingĩ ĩũlũ wa nthĩ ya ala matamũkĩaa
Ngai; 6na kwitw'ĩkĩthya mũu ndũa sya Sotomo na
Ngomola aisilĩla na kwing'uthũla akitw'ĩkĩthya
ngelekan'yo kwa ala matakamũkĩa Ngai; 7na amũvĩtya
Loto ũla waĩ mũlũngalu, anyamaĩtw'e nĩ mwĩkalĩle wa
mĩmeo mĩthũku ya ala athe 8 (nũndũ mũndũ ũsu
mũlũngalu, aiĩkala katĩ woo, akyona na kwĩw'a,
athĩn'ya ngoo yake ndũngalu kĩla mũthenya na meko
moo ma ũng'endu): 9Mwĩaĩi nĩwĩsĩ nzĩa ya
kũmavonokya ala mamũkĩaa Ngai maume matatwanĩ,
na kwĩkalya ala mate alũngalu kũvika mũthenya wa
ũsilĩlo masilĩlwe; 10ĩndĩ mũno nĩ ala maatĩĩaa mwĩĩ
mĩmeonĩ ya ũvuku, na kũvũthya ũsumbĩko. Aemi,
eyĩaĩi, mateũtetema makĩumanga monene: 11ĩndĩ
alaĩka o na kau nĩ anene kwĩ o ũtonyinĩ na vinyanĩ,
matietae ũvingan'yo mũthũku ĩũlũ woo mbee wa
Mwĩaĩi. 12Ĩndĩ asu, ta nyamũ ite ilĩko, masyaiwe
nyamũ ki sya ũkwatwa na kwanangwa, makĩneena

ndeto nthũku maũndũnĩ ala mateũmanya, nthĩnĩ wa kwananga kwoo makaanangwa w'o, 13makĩkwatwa nĩ thĩna o ĩtuvi ya kwĩka naĩ; matalaa nĩ mũyo kwĩthĩwa na mboka ĩtaĩle mũthenya, matw'ĩkĩte malanga na mawathe, makĩvikĩla maũndũ ma mboka syoo sya ũkengani na makĩsyoka kũĩsanĩa vamwe nenyu; 14me na metho mausũĩte ũlaalai, ala mataekaa kwĩka naĩ; makĩkusya andũ mate alũmu; me na ngoo imanyiĩtw'e nthĩnĩ wa wendi; syana sya kĩumo; 15makĩtia nzĩa ndũngalu, maaa, makĩatĩĩa nzĩa ya Mbalaamu mwana wa Mbeoli, ũla wendie ĩtuvi ya kwĩka naĩ; 16ĩndĩ nĩwakaniw'e ũndũ wa ĩvĩtyo yake mwene: ĩng'oi yĩtaneenaa yaneena na wasya wa mũndũ na yasiĩĩa ndũũka ya mwathani ũsu. 17Asu nĩ mbuluti ite manzĩ, na nundu isisivaa iitwawa nĩ kĩuutani; nao nĩmaiĩwe wiũ wa kĩvindu. 18Nũndũ, makĩneena ndeto nene mũno sya kwĩkathĩĩa, kwondũ wa mĩmeo ya mwĩĩ na maũndũ mathavu makusasya ala meũthonoka yu kuma katĩ wa ala mekalaa ũmamyĩsyonĩ wa ũvũngũ; 19makĩmantha kũthaw'a, o yĩla mo ene me ngombo sya wanangĩko; nũndũ, mũndũ akĩlw'a vinya nĩ ũngĩ, alikaw'a ũkombonĩ wa ũsu wamũkĩlya vinya. 20Nũndũ ethĩwa, ĩtina wa kũvonoka movukyo ma nthĩ ũndũ wa kũmũmanya Mwĩaĩi na Mũtangĩĩi Yesũ Klĩsto, maikwatwa ĩngĩ nĩo na ũkĩlw'a vinya, mwĩkalĩle woo wa mũminũkĩlyo nĩ mũthũku kũvĩta ũla wa mbee. 21Nũndũ nĩ kavaa kwoo kethĩwa maiaamanya nzĩa ya ũlũngalu, kwĩ kũmĩmanya na ĩtina kũalũka na kũtia mwĩao mũtheu ũla manengiwe. 22Nĩkwatw'ĩkĩkie kwamo kwĩanana na nthimo ya w'o, Ngitĩ kũalũkĩla ĩngĩ matavĩka mayo, na ngũlũe ĩla ithambĩtw'e kwĩyalalya ĩngĩ ndakanĩ.

2 VETELO 3

Mũthenya wa kũka kwa Klĩsto

1 Endwa, valũa ũũ nĩ wa kelĩ namũandĩkĩa; na nthĩnĩ wamo elĩ nĩvindũa ilĩko syenyu sya w'o kwondũ wa ũmũlilikan'ya; 2nĩ kana mũlilikane ndeto ila syaneeniwe tene nĩ athani atheu, na mwĩao wa Mwĩaĩi na Mũtangĩĩi ũla waetiwe nĩ atũmwa menyu: 3mũkĩmanya ũũ mbee, atĩ mĩthenya ya mũminũkĩlyo akaakaan'ya makooka na ũkaakaasya, makĩatĩĩa mĩmeo yoo mĩthũkũ, 4na makyasya, Ũla watho wa kũka kwa Klĩsto ũĩva? nũndũ, kuma ĩvinda yĩla aaũmae maitũ makomie, syĩndũ syonthe iilyĩ o ũndũ syailyĩ kuma mwambĩlĩlyo wasyo kũmbwa. 5Kwondũ wa kwenda kwoo ene nĩmolawa nĩ ũũ kana kwaĩ matu kuma tene, na nthĩ ĩkwatene ũtee wa manzĩ na nthinĩ wa manzĩ, ũndũ wa ndeto ya Ngai; 6na kwondũ wa ũu nthĩ ĩla yaĩ vo yaaa, ĩkĩvwĩkwa nĩ manzĩ: 7ĩndĩ matu ala me vo yu, na nthĩ, sĩĩwe mwaki ũndũ wa ndeto o ĩsu, ikĩsũvĩwa kũvika mũthenya wa ũsilĩlo na kwanangwa kwa andũ ala matamũkĩaa Ngai.

8 Ĩndĩ mũikolwe nĩ ũndũ ũũ ũmwe, endwa, kana mũthenya ũmwe kwa Mwĩaĩi nĩ ta myaka ngili, na myaka ngili no ta mũthenya ũmwe. 9Mwĩaĩi nde kĩkono ũndũ wa kwĩanĩsya watho wake, tondũ amwe matalaa kĩkono; ĩndĩ nũnũkũmĩĩsya ũndũ wenyu, atekwenda ũmwe o na wĩva ae, ĩndĩ endaa onthe mavikĩe ũalyũlonĩ wa ngoo. 10Ĩndĩ mũthenya wa Mwĩaĩi ũkooka ta kĩng'ei; na mũthenya ũsu matu makavĩta na kĩlituko kĩnene, na syĩndũ sya ĩtũnĩ ikanyaĩĩkw'a nĩ mwaki mwai, na nthĩ na mawĩa ala me nthĩnĩ wayo makavĩvw'a.

Vata wa kwithĩwa twĩyũmbanĩtye

11Nĩkwĩthĩwa syĩndũ isu syonthe nikanyaĩĩkw'a ũu, inyw'ĩ mwaĩle kwĩthĩwa andũ mailyĩ ata mwĩkalĩlenĩ mũtheu wa thayũ na kũmũkĩa Ngai, 12mũkyeteela na kwenda mũno kũka kwa mũthenya wa Ngai, na kwondũ wakw'o matu makanyaĩĩkw'a nĩ kwakana mwaki, na syĩndũ sya ĩtunĩ ikatheũka nĩ mwaki mwai? 13Ĩndĩ, kwĩanana na watho wake, tweteele matu meũ na nthĩ nzaũ, naw'o ũlũngalu ũtwĩe nthĩnĩ wayo.

14 Kwondũ wa ũu, endwa, nĩkwĩthĩwa mweteele maũndũ asu, thangaai kana mwoneke mũuonĩ, mũte na ĩlanga na mũtekwilĩĩlĩka mbee wake. 15Na talai kana wũmĩĩsyo wa Mwĩaĩi waitũ nĩ ũtangĩĩo; o ũndũ mwana-a-asa waitũ Vaulo, ũla tũmwendete mũno, wamũandĩkĩe kwĩanana na ũĩ ũla wanengiwe; 16mavalũanĩ make onthe nao aiweta maũndũ aa; na nthĩnĩ wamo ve maũndũ amwe me vinya kũmanya, ala andũ matamanyĩĩtw'e na mate alũmu mathyoekasya, o ũndũ mekaa na maandĩko ala angĩ, makĩyĩetee wanangĩko woo ene. 17Inyw'ĩ ĩndĩ, endwa, nũndũ nĩmwĩsĩ maũndũ aa mbee, ĩsũvĩei mũikavalũke kuma ũlũmunĩ wenyu nũndũ wa kwaw'a nĩ ũmanyĩsyo wa ũvũngũ wa andũ athe. 18Ĩndĩ ĩanaai mumonĩ na ũmanyinĩ wa Mwĩaĩi waitũ na Mũtangĩĩi Yesũ Klĩsto. Ũtaĩo nĩ wake yu na tene na tene. Ameni.

1 YOANA

1 YOANA 1

Thayũ wa tene na tene wonanĩtw'e nthĩnĩ wa Mwĩaĩi Yesũ

1 Ũla waĩ kuma mwambĩlĩlyonĩ, ũla tweewie, na ũla twoonie na metho maitũ, ũla twasyaisye, na ũla twavavatie na moko maitũ, ũndũ wa ĩla Ndeto ya thayũ 2(na thayũ ũsu nĩwoonaniw'e na ithyĩ nĩtwonete, na nĩtũũkũsĩĩa, na nĩtũũmũtavya inyw'ĩ thayũ, ũla thayũ ũtathela, ũla waĩ vamwe an Asa, na woonaniw'e kwitũ); 3ũla twoonie na kũwĩw'a nĩw'o tũũmũtavya inyw'ĩ, nĩ kana inyw'ĩ nenyu mwĩthĩwe na mũamba naitũ: ĩĩ, na mũamba witũ nĩ ũmwe na Asa na Mwana wake Yesũ Klĩsto: 4na maũndũ asu nĩtũũmũandĩkĩa nĩ kana ũtanu witũ wusũe.

Kwĩthĩwa na mũamba na Ngai nĩ kũleana na naĩ

5 Na ũtũmane nĩ ũũ ũla tweewie kwake na twĩmũtavya inyw'ĩ, kana Ngai nĩ kyeni, na nthĩnĩ wake vai kĩvindu nongi. 6Ethĩwa twĩasya kana twĩ mũamba nake na tũendaa na kĩvindu, twĩneena ũvũngũ, na tũtyĩkaa ũla w'o: 7ĩndĩ ethĩwa tũendaa na kyeni, tondũ we wĩ kyeninĩ, twĩ na mũamba ene kwa ene, na nthakame ya Yesũ Mwana wake nĩtũtheasya naĩ syonthe. 8Ethĩwa twĩasya tũi na naĩ, nĩtũkwĩkenga ene, na ũla w'o ndwĩ nthĩnĩ waitũ. 9Ethĩwa nĩtũkumbũla naĩ sitũ, we e kĩthito, na nĩ mũlũngalu wa utũekea naĩ sitũ, na kũtũthesya ũndũ ũte ũlũngalu w'onthe. 10Ethĩwa twĩasya tũtyĩkĩte naĩ, twĩmũtw'a e ũvũngũ, na ndeto yake ndĩ nthĩnĩ waitũ.

1 YOANA 2

1 Syana syakwa nini, maũndũ aa nĩmũandĩkĩa nĩ kana mũikeke naĩ. Na ethĩwa mũndũ akeeka naĩ, twĩ na Mũtũvoyei kwa Asa, Yesũ Klĩsto ũla mũlũngalu: 2nake nĩwe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa naĩ sitũ; na ti sitũ syoka, ĩndĩ nũndũ wa naĩ sya nthĩ yonthe.

Wĩwi nĩ wonan'yo wa mũamba

3Na ũndũnĩ ũũ nĩtwĩsĩ kana nĩtũmũmanyĩte, ethĩwa nĩtũkwataa mĩao yake. 4Ũla waasya, Nyie nĩnĩmwĩsĩ, na ndakwataa mĩao yake, ũsu e ũvũngũ, na ũla w'o ndwĩ nthĩnĩ wake; 5ĩndĩ ũla ũkwataa ndeto yake, nthĩnĩ wake wendo wa Ngai nĩwĩanĩw'e ki. Kwa ũu nĩtũũmanya kana twĩ nthĩnĩ wake: 6ũla waasya atwĩe nthĩnĩ wake nĩwaĩle mwene kũendaa o ũndũ we waendaa.

7 Endwa, ndiũmũandĩkĩa mwĩao mweũ, ĩndĩ nĩ mwĩao wa tene ũla mwaĩ naw'o kuma mwambĩlĩlyonĩ: na mwĩao ũsu wa tene nĩ ndeto ĩla mweewie. 8Na ĩngĩ, nĩmũandĩkĩa mwĩao mweũ, naw'o nĩ wa w'o nthĩnĩ wake na nthĩnĩ wenyu; nĩkwĩthĩwa kĩvĩndu nĩkĩũvĩta na kyeni kya w'o nĩkĩkenaa o na yu. 9Ũla waasya e kyeninĩ na amenaa mwana-a-ĩthe, ũsu e kĩvindunĩ kũvika yu. 10Ũla ũmwendaa mwana-a-ĩthe atwĩe kyeninĩ, na nthĩnĩ wake vai ũlulutĩkyo. 11Ĩndĩ ũla ũmenaa mwana-a-ĩthe e kĩvindunĩ, na aendaa kĩvindunĩ, na ndesĩ kũla ũnũũthi, nũndũ kĩvindu nĩkĩmwaĩtye metho.

12 Nĩmũandĩkĩa inyw'ĩ, syana syakwa nini, nũndũ nĩmũekewe naĩ syenyu kwondũ wa syĩtwa yake. 13Nĩmũandĩkĩa inyw'ĩ, aasa, nĩkwĩthĩwa nĩmũmwĩsĩ we ũla wĩ kuma mwambĩlĩlyonĩ. Nĩmũandĩkĩa inyw'ĩ, anake, nĩkwĩthĩwa nĩmwakĩlilye ũla mũthũku vinya. Nĩnamũandĩkĩa inyw'ĩ, syana nini, nũndũ nĩmũmwĩsĩ Asa. 14Nĩnamũandĩkĩa inyw'ĩ, aasa, nũndũ nĩmũmwĩsĩ we ũla wĩ kuma mwabĩlĩlyonĩ. Nĩnamũandĩkĩa inyw'ĩ, anake, nũndũ mwĩ na vinya, na ndeto ya Ngai ĩtwĩe nthĩnĩ wenyu, na nĩmwakĩlilye ũla mũthũku vinya. 15Mũikamyende nthĩ, o na syĩndũ sya nthĩ. Ethĩwa mũndũ o na wĩva nũnũũmyenda nthĩ, wendo wa Asa ndwĩ nthĩnĩ wake. 16Nĩkwĩthĩwa kĩla kĩ kũũ nthĩ, wendi wa mwĩĩ na wendi wa metho na wĩyĩan'yo wa thayũ ityumaa kwa Asa, ĩndĩ nĩ sya nthĩ. 17Na nthĩ nĩnĩũvĩta, na wendi wayo: ĩndĩ ũla wĩkaa kwenda kwa Ngai ekalaa tene na tene.

Kwĩsũvĩa nthũ sya Klĩsti

18 Syana nini, nĩ saa wa mũminũkĩlyo: na tondũ mweewie kana nthũ ya Klĩsto nĩnĩkũka, o na yu nthũ sya Klĩsto nĩsyaingĩvie; na ũndũ wa ũu nĩtwĩsĩ kana nĩ saa wa mũminũkĩlyo. 19Nĩmeeyumisye kwitũ, ĩndĩ matyaĩ maitũ; nũndũ kethĩwa maĩ maitũ, methĩwa makĩkala vamwe naitũ: ĩndĩ nĩmeeyumisye, nĩ kana monanw'e atĩ asu onthe ti maitũ. 20Nenyu mwĩ amenesye mauta kuma kwa ũla Mũtheu, na nĩmwĩsĩ maũndũ onthe. 21Ndinamũandĩkĩa nũndũ mũtyĩsĩ ũla w'o, ĩndĩ nũndũ nĩmũwĩsĩ, na vai ũvũngũ o na wĩva wumaa nthĩnĩ wa ũla w'o. 22Ũla wĩ ũvũngũ nũũ, ate o ũla ũnũũlea kana Yesũ nĩwe Klĩsto? Ũsu nĩwe nthũ ya Klĩsto, ũla ũkaĩaa Asa na Mwana. 23O ũla ũnũũmũkaĩa Mwana, ũsu nde na Asa: ũla ũnũũmumbũla Mwana e na Asa nake. 24Ĩndĩ inyw'ĩ, ũekei wĩkale nthĩnĩ wenyu ũvoo ũla mweewie kuma mwambĩlĩlyonĩ. Ethĩwa ũvoo ũsu mweewie kuma mwambĩlĩlyonĩ wĩkalaa nthĩnĩ wenyu, mũkekalaa nthĩnĩ wa Mwana, na nthĩnĩ wa Asa. 25Na ũũ nĩw'o watho ũla watwathie ithyĩ, naw'o nĩ ũla thayũ ũtathela. 26Maũndũ aa namũandĩkĩa ũndũ wa ala mekwenda kũmwasya. 27Nenyu, kũmenew'a mauta kũla mwanengiwe nĩwe nĩkwĩkalĩte nthĩnĩ wenyu na mũi na vata wa kũmanyĩw'a nĩ mũndũ; ĩndĩ nũndũ kũmenew'a mauta kũla kumaa kwake

nĩkũmũmanyĩasya maũndũ onthe, na nĩ kwa w'o, na ti ũvũngũ, na o ũndũ kwamũmanyĩisye, ĩkalai nthĩnĩ wake. 28Na yu, syana syakwa nini, ĩkalai nthĩnĩ wake; nĩ kana yĩla wĩonanw'a twĩthĩwe na ũnyiau, na tũtikasonoke mbee wake, ooka. 29Ethĩwa nĩmwĩsĩ kana we nĩ mũlũngalu, manyai kana kĩla mũndũ wĩkaa ũlũngalu nũsyaĩtwe nĩwe.

1 YOANA 3

Kũmwenda Ngai Asa kũtongoeasya thayũnĩ mũseo

1 Sisyai ũndũ wendo wa Asa ũilyĩ ũla ũtwendete naw'o, kana twĩtwe syana sya Ngai; na nĩ w'o twĩ syo. Ũndũ wa ũu nthĩ ndĩtwĩsĩ, nĩkwĩthĩwa ndyaamũmanya we. 2Endwa, yu twĩ syana sya Ngai, na ndũnamba kwonanw'a ũndũ tũkethĩwa tũilyĩ. Nĩtwĩsĩ kana, yĩla wĩonanw'a, tũkavw'anana nake; nũndũ tũkamwona we o ũndũ ũilyĩ. 3Na kĩla mũndũ wĩ na wĩkwatyo ũũ nĩwĩtheasya mwene, o tondũ nake nĩ mũtheu.

Naĩ ndĩw'anaa na kwĩthĩwa syana sya Ngai

4 Kĩla mũndũ wĩkaa naĩ ekaa ũng'endu; na naĩ nĩ ũng'endu. 5Nenyu nĩmwĩsĩ kana nĩwonaniw'e avete naĩ; na nthĩnĩ wake vai naĩ. 6O mũndũ ũla ũtwĩe nthĩnĩ wake ndekaa naĩ: ũla wĩkaa naĩ ndaamwona, o na ndamwĩsĩ. 7Syana syakwa nini, mũiketĩkĩle mũndũ amwasye: ũla wĩkaa ũlũngalu nĩ mũlũngalu, o ũndũ we nĩ mũlũngalu: 8ũla wĩkaa naĩ nĩ wa ndevili; nũndũ ndevili atwĩe ekaa naĩ kuma mwambĩlĩlyonĩ. Kwondũ wa ũu Mwana wa Nagi nĩwonaniw'e, nĩ kana anange mawĩa ma ndevili. 9O mũndũ ũla ũsyaĩtwe nĩ Ngai ndekaa naĩ, nĩkwĩthĩwa mbeũ yake ĩtwĩe nthĩnĩ wake: na ndatonya kwĩkaa naĩ, nĩkwĩthĩwa nũsyaĩtwe nĩ Ngai. 10Ũndũnĩ ũũ syana sya Ngai nikwonanw'a, o na syana sya ndevili: o mũndũ ũla ũtekaa ũlũngalu ti wa Ngai, o na ũla ũtamwendaa mwana-a-ĩthe. 11Nũndũ ũtũmane ũla mweewie kuma mwambĩlĩlyonĩ nĩ ũũ, twendane ene kwa ene: 12na ti ta Kaini ũla waĩ wa ũla mũthũku, na ooaa mwana-a-ĩnyia. Na amũaie nũndũ wa kĩ? Nũndũ mawĩa make maĩ mathũku, na ma mwana-a-inyia maĩ malũngalu.

Kwendanaa kwa ana-a-asa

13 Mũikaseng'e, ana-asa, ethĩwa nthĩ nĩnĩũmũmena. 14Nĩtwĩsĩ kana nĩtũvĩtĩte twauma kĩkw'ũnĩ twavota thayũnĩ, nĩkwĩthĩwa nĩtũmendaa ana-a-asa. Ũla ũtendanaa atwĩe kĩkw'ũni. 15O mũndũ ũla ũmenaa mwana-a-ĩthe nĩ mũaani: nenyu nĩmwĩsĩ kana vai mũaani wĩ na thayũ ũtathela ũtwĩe nthĩnĩ wake. 16Ũndũnĩ ũũ nĩtũũmanya wendo, nũndũ we anenganie thayũ wake kwondũ witũ; naitũ nĩtwaĩle kũnengane mathayũ maitũ kwondũ wa ana-a-asa. 17Ĩndĩ o ũla wĩ na syĩndũ sya kũũ nthĩ, nake aimwona mwana-a-ĩthe e na vata, na ailea ũmwĩw'ĩa tei, wendo wa Ngai ũtwĩe nthĩnĩ wake ata? 18Syana syakwa nini, tũikendane na ndeto, kana na ũĩmĩ; ĩndĩ twendane na kwĩka, na twendane w'o. 19Kwondũ wa ũu nĩtũũmanya kana twĩ ma ũla w'o, na nĩtũtonya kũvindĩthya ngoo sitũ, twĩ mbee wake: 20nũndũ ethĩwa ngoo sitũ niũtũsilĩla, Ngaĩ nĩ mũnene kwĩ ngoo sitũ, na nĩwĩsĩ maũndũ onthe. 21Endwa, ethĩwa ngoo sitũ itiũtũsilĩla, twĩ na ũnyiau vala ve Ngai; 22na o ũndũ ũla tũũvoya nĩtũũnengwa nĩwe, nĩkwĩthĩwa nĩtũkwataa mĩao yake na nĩtwĩkaa maũndũ ala mamwendeeasya. 23Na mwĩao wake nĩ ũũ, kana twĩtĩkĩle syĩtwa ya Mwana wake Yesũ Klĩsto, na kwendana, o ũndũ watwĩaĩe. 24Na ũla ũkwataa mĩao yake ũsu atwĩe nthĩnĩ wake, nake atwĩe nthĩnĩ wake. Na ũndũnĩ ũũ nĩtwĩsĩ kana nũtwĩe nthĩnĩ waitũ, nũndũ wa Veva ũla watũnengie.

1 YOANA 4

Ũndũ tũtonya kũmanya veva wa w'o na veva wa ũvũngũ

1 Endwa, mũiketĩkĩle kĩla veva, ĩndĩ ĩkuũei maveva, kana nĩ ma Ngai; nũndũ athani aingĩ ma ũvũngũ nĩmanyaĩĩkie kũũ nthĩ. 2Ũndũnĩ ũũ nĩmũũmanya Veva wa Ngai: kĩla veva wumbũlaa kana Yesũ Klĩsto nĩwokie e na mwĩĩ nĩ wa Ngai: 3na kĩla veva ũtaumbũlaa Yesũ, ti wa Ngai: na ũsu nĩw'o veva wa ĩla nthũ ya Klĩsto, ũndũ mweewie kana ũkooka; o na yu wĩ kũũ nthĩ. 4Inyw'ĩ, syana syakwa nini, mwĩ ma Ngai, na nĩmũmakĩlĩtye vinya: nĩkwĩthĩwa ũla wĩ nthĩnĩ wenyu nĩ mũnene kwĩ ũla wĩ kũũ nthĩ. 5Asu nĩ ma nthĩ: na kwondũ wa ũu maneenaa ta ma nthĩ, na nthĩ nĩmew'aa. 6Ithyĩ twĩ ma Ngai: ũla ũmwĩsĩ Ngai nũtwĩw'aa; ũla ũte wa Ngai ndatwĩw'aa. Kwondũ wa ũu nĩtũũmanya veva wa ũla w'o, na veva wa kwasya.

Wendo wa Ngai na wendo wa mũndũ

7 Endwa, twendanei ene kwa ene: nũndũ wendo nĩ wa Ngai; na kĩla mũndũ wendanaa nũsyaĩtwe nĩ Ngai, na nũmwĩsĩ Ngai. 8Ũla ũtendanaa ndamwĩsĩ Ngai; nũndũ Ngai nĩ wendo. 9Ũndũnĩ ũũ wendo wa Ngai nĩwonanĩtw'e kwitũ, nũndũ Ngai nĩwamũtũmie Mwana wake kũũ nthĩ, ũla wasyaiwe e ũmwe, nĩ kana twĩthĩwe na thayũ kwondũ wake. 10Ũũ nĩw'o wendo, ti ithyĩ twamwendie Ngai, ĩndĩ nĩwe watwendie ithyĩ, na atũma Mwana wake ethĩwe nthembo ya wĩw'anĩthyo kwondũ wa naĩ sitũ. 11Endwa, ethĩwa Ngai nĩwatwendie ũu, naitũ nĩtwaĩlwe nĩ kwendana. 12Vai mũndũ waamwona Ngai o na ĩndĩĩ: ethĩwa nĩtũkwendana, Ngai nũtwĩe nthĩnĩ waitũ, na wendo wake nĩwĩanĩw'e nthĩnĩ waitũ; 13ũndũnĩ ũũ nĩtũũmanya kana tũtwĩe nthĩnĩ wake nake nthĩnĩ waitũ, nũndũ nũtũnengete Veva wake. 14Naitũ nĩtwonete na twĩ na ũkũsĩ kana Asa nĩwatũmie Mwana ethĩwe Mũtangĩĩi wa nthĩ. 15O ũla wumbũlaa kana Yesũ nĩ Mwana wa Ngai, Ngai nũtwĩe nthĩnĩ wake, nake atwĩe nthĩnĩ wa Ngai. 16Naitũ nĩtwĩsĩ na nĩtwĩkĩlĩte wendo ũla Ngai wĩ naw'o nthĩnĩ waitũ. Ngai nĩ wendo; na ũla wĩkalaa wendonĩ ekalaa nthĩnĩ wa Ngai, na Ngai ekalaa nthĩnĩ wake. 17Kwondũ wa ũu wendo, nĩwĩanĩw'e kwitũ, nĩ kana twĩĩthĩwa na ũnyiau mũthenya wa ũsilĩlo; nũndũ ũndũ ũilyĩ we, nĩw'o ithyĩ tũilyĩ kũũ nthĩ. 18Vai w'ĩa nthĩnĩ wa wendo: ĩndĩ wendo mwĩanĩu nĩwĩkasya w'ĩa ũtee, nũndũ w'ĩa wĩ thĩna; na ũla wĩ na w'ĩa ti mwĩanĩu wendonĩ. 19Ithyĩ nĩtwendanaa nĩkwĩthĩwa nĩwambie ũtwenda. 20Ethĩwa mũndũ easya, Nyie nĩnĩmwendete Ngai, na emena

mwana-a-ĩthe, nĩ mũneeni wa ũvũngũ: nũndũ ũla ũtamwendaa mwana-a-ĩthe ũla wonaa, ndatonya kũmwenda Ngai ũla ũtaamwona. 21Naitũ twĩ na mwĩao ũũ kuma kwake, kana ũla ũmwendaa Ngai namwende mwana-a-ĩthe nake.

1 YOANA 5

Mũĩkĩĩo wa Ũklĩsto

1 O mũndũ ũla wĩtĩkĩlaa atĩ Yesũ nĩwe Klĩsto ũsu nũsyaĩtwe nĩ Ngai: na o ũla ũmwendaa ũla wamũsyaie nĩwendaa ũla ũsyaĩtwe nĩwe. 2Ũndũnĩ ũũ nĩtũũmanya kana nĩtũsyendete syana sya Ngai, tũkĩmwenda Ngai na kwĩka mĩao yake. 3Nũndũ kũmwenda Ngai nĩ kũũ, tũkwatae mĩao yake: na mĩao yake ti mĩito. 4Nũndũ o kĩla kĩsyaĩtwe nĩ Ngai nĩkĩkĩlasya nthĩ vinya: na kĩla kĩkĩlasya nthĩ vinya, nĩ mũĩkĩĩo witũ. 5Na ũla ũkĩlasya nthĩ vinya nũũ, ate o ũla wĩtĩkĩlaa kana Yesũ nĩ Mwana wa Ngai? 6Ũũ nĩ ũla wokie kwa manzĩ na nthakame, nake nĩwe Yesũ Klĩsto; ndaaũka ũndũ wa manzĩ oka, ĩndĩ nĩwokie ũndũ wa manzĩ vamwe na nthakame. 7Na nĩ Veva ũla ũkũsĩĩaa, nĩkwĩthĩwa Veva nĩwe w'o. 8Nũndũ nĩ atatũ ala makũsĩĩaa, ũla Veva, na manzĩ, na nthakame: na asu atatũ nĩmew'anaa ũndũ ũmwe. 9Ethĩwa nĩtwĩtĩkĩlaa ũkũsĩ wa andũ, ũkũsĩ wa Ngai nĩ mũnene mbee: nũndũ ũkũsĩ wa Ngaĩ nĩw'o ũũ, nĩwakũsĩĩe Mwana wake. 10Ula ũmwĩtĩkĩlaa Mwana wa Ngai ũsu e na ũkũsĩ nthĩnĩ wake: na ũla ũtamwĩtĩkĩla Ngai emũtw'a e ũvũngũ; nĩkwĩthĩwa ndaaĩtĩkĩla ũkũsĩ ũla Ngai wanenganie ũndũ wa Mwana wake. 11Na ũkũsĩ nĩw'o ũũ, kana Ngai nĩwatũnengie thayũ wa tene na tene, na thayũ ũsu wĩ nthĩnĩ wa Mwana wake. 12Ũla wĩ na Mwana e na thayũ ũsu; na ũla ũte na Mwana wa Ngai nde na thayũ ũsu.

Ndeto sya mũminũkĩlyo

13 Maũndũ asu namũandĩkĩa, nĩ kana mũmanye mwĩ na thayũ wa tene na tene, inyw'ĩ ala mwĩtĩkĩlaa syĩtwa ya Mwana wa Ngai. 14Na ũũ nĩw'o ũnyiau ũla twĩ naw'o vala ũĩ, ethĩwa tũkavoya ũndũ kwĩanana na kwenda kwake, nũtwĩw'aa: 15na ethĩwa nĩtwĩsĩ kana nũtwĩw'aa o ũndũ tũũvoya, nĩtwĩsĩ kana maũndũ ala twavoya twĩ namo. 16Ethĩwa mũndũ eona mwana-a-ĩthe aiĩka naĩ ĩte ya ũvikĩa kĩkw'ũ, navoye, na Ngai akamũnenga thayũ o na ala mekwĩka naĩ ĩte ya ũvikĩa kĩkw'ũ. Kwĩ naĩ ya ũvikĩa kĩkw'ũ: na ndikwasya navoye kwondũ wa ĩsu. 17Ũndũ w'onthe ũte ũlũngalu nĩ naĩ: na kwĩ naĩ ĩte ya ũvikĩa kĩkw'ũ.

18 1 Yoa 3.9; Yoa 17.15. Nĩtwĩsĩ kana o mũndũ ũla ũsyaĩtwe nĩ Ngai ndekaa naĩ; ĩndĩ ũla ũsyaĩtwe nĩ Ngai nĩwĩsũvĩaa mwene, na ũla mũthũku ndamũkiita. 19Nĩtwĩsĩ kana twĩ ma Ngai, na nthĩ yonthe ĩtwĩe nthĩnĩ wa ũla mũthũku. 20Na nĩtwĩsĩ kana Mwana wa Ngai nĩwokie, na nũtũnengete ũmanyi, nĩ kana tũmũmanye we ũla wa w'o, naitũ twĩ nthĩnĩ wa ũsu ũla wa w'o, nthĩnĩ wa Mwana wake Yesũ Klĩsto. Ũũ nĩwe Ngai wa w'o, na thayũ wa tene na tene. 21Syana syakwa nini, isũvĩei mĩvw'anano.

2 YOANA

2 YOANA 1
W'o na wendo
1 Nyie, ũla mũtumĩa, valũa ũũ wakwa ũkĩvikĩe kĩveti
kĩla kĩnyuve na syana syakyo, ala nĩmendete w'o; na tii
nyie nyioka, ĩndĩ o na onthe ala mesĩ ũla w'o; 2kwondũ
wa ũla w'o ũtwĩe nthĩnĩ waitũ, naw'o ũkeethĩwa naitũ
kũvika tene na tene: 3Mumo, na tei, na mũuo
makeethĩwa naitũ, kuma kwa Ngai Asa, na kwa Yesũ
Klĩsto, ũla Mwana wa Asa, nthĩnĩ wa w'o na wendo.
4Nĩngũtana mũno nũndũ nĩneethĩe syana syaku imwe
iendete nthĩnĩ wa ũla w'o, o ũndũ tweeaĩwe nĩ Asa. 5Na
yu, kĩveti, nĩngũkwĩsũva, ti atĩ nĩ mwĩao mweũ
ngũkũandĩkĩa, ĩndĩ no ũla twaĩ naw'o kuma
mwambĩlĩlyonĩ, atĩ twendane. 6Na ũũ nĩw'o wendo,
tũendae tũatĩĩe mĩao yake. Ũũ nĩw'o mwĩaĩo, o ũndũ
mweewie kuma mwambĩlĩlyonĩ, mũendae nthĩnĩ wa
wendo. 7Nĩkwĩthĩwa akengani aingĩ nĩmaumĩlĩte kũũ
nthĩ, na nĩ ala mataumbũlaa kana Yesũ Klĩsto nĩwokie
na mwĩĩ. Ũsu nĩ mũkengani na nthũ ya Klisto. 8Ĩsũvĩei
mũtikasye mawĩa ala mũtethetye, ĩndĩ mwose ĩtuvi
yĩanĩu. 9O mũndũ ũla wĩvĩtũkasya mbee na ndekalaa
ũmanyĩsyonĩ wa Klĩsto, nde na Ngai: ĩndĩ ũla wĩkalaa
ũmanyĩsyonĩ, ũsu e na Asa na Mwana. 10Ethĩwa
mũndũ o na wĩva akooka kwenyu, na ndeũete
ũmanyĩsyo ũũ, mũtikamũthokye nyũmba kwenyu, o na
mũikamũkethye: 11nũndũ ũla ũmũkethasya e mũamba
nake mawĩanĩ make mathũku.
12 O na kau nĩ na maũndũ maingĩ ma ũmũandĩkĩa,
ndikwenda kũmaandĩka ĩkalatasinĩ na ingi: ĩndĩ
nĩngwĩkwatya kũka kwenyu, tũneena'nye twenene, nĩ
kana ũtanu wenyu wusũe. 13Syana sya mwĩĩtu-a-
mwenyu ũla mũnyuve nĩsyaũkethya.

3 YOANA

3 YOANA 1

Ndaĩa ya wĩa wa Kaio

1 Nyie, ũla mũtumĩa, valũa ũũ wakwa ũmũvikĩe Kaio mwendwa, ũla nĩmwendaa w'o.

2Mwendwa, nĩngũvoya nĩ kana ũathimĩke maũndũnĩ onthe na wĩthĩwe na mwĩĩ mũseo, o ũndũ ngoo yaku ĩathimĩkĩte. 3Nũndũ natanie mũno, yĩla ana-a-asa mookie maikũsĩĩa w'o waku, o ũndũ ũendaa nthĩnĩ wa ũla w'o. 4Ndi na ũtanu ũngĩ mũnene ũvĩtũkĩte ũũ, ngĩw'a ũvoo wa syana syakwa ũndũ iendaa nthĩnĩ wa ũla w'o.

5Mwendwa, wĩkaa kĩla wĩa na kĩthito ũkĩmatethya ana-a-asa, o na aeni; 6nao nĩmakũsĩĩe wendo waku ĩkanisanĩ: naku ũkeeka nesa ũkĩmaumasaya kyalonĩ kyoo ũndũ waĩle kwa Ngai: 7nĩkwĩthĩwa nĩmaumie kwoo nũndũ wa yĩla Syĩtwa, matekwosa kĩndũ kwa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ. 8Kwondũ wa ũu nĩtwaĩle kũthokya andũ ta asu, nĩ kana twĩthĩwe atethan'ya ma wĩa ma ũla w'o.

Ithokoo ĩkanisanĩ

9Naandĩkĩe ĩkanisa ũvoo: ĩndĩ Ndioteleve, ũla wendete kwĩthĩwa e mũnene katĩ wamo, ndaatwĩtĩkĩla. 10Kwondũ wa ũu, ethĩwa ngooka, ngalilikana mawĩa make ala wĩkaa, aitũvulũkila ndeto mbathe: na ndeĩanĩwa nĩ ũu, ĩndĩ we mwene ndamathokya ana-a-asa, o na ala menda kũmathokya nũnũũmavata na kũmalũngya ĩkanisanĩ. 11Mwendwa, ndũkeelekan'ye na ũndũ ũthũku, ĩndĩ ĩelekanasye na ũla ũseo. Ũla wĩkaa nesa nĩ wa Ngai: ũla wĩkaa naĩ ndaamwona Ngai.

12Ndemetelio nũkũsĩĩwe nĩ andũ onthe, vamwe na ũla w'o: ĩĩ, o na ithyĩ nĩtũũkũsĩĩa; na nĩwĩsĩ ũkũsĩ witũ nĩ wa w'o.

13 Naĩ na maũndũ maingĩ ma ũkũandĩkĩa, ĩndĩ ndikwenda kũmaandĩka na ingi na kĩandĩki: 14ĩndĩ nĩngwĩkwatya ngakwona mĩtũkĩ, na ĩndĩ tũkaneenan'ya twenene. 15Mũuo nĩwĩthĩwe naku. Anyanyae maitũ nĩmakũkethya. Ngethesya ala anyanyawa, kĩla mũndũ na syĩtwa yake.

YUTA

YUTA 1

Ngethi

1 Yuta, ngombo ya Yesũ Klĩsto, na mwana-a-inyia wa Yakovo, valũa ũũ wakwa ũmavikĩe ala meetiwe, endwa nthĩnĩ wa Ngai Asa, na asũvĩwa ũndũ wa Yesũ Klĩsto:
2Tei na mũuo na wendo nĩmaingĩv'we kwenyu.
Kwĩsũvĩa amanyĩsya ma ũvũngũ na ũvukyo wa mũendo wa thayũ
(2 VETELO 2)
3 Endwa, yĩla neeyũmbanĩtye kũmũandĩkĩa inyw'ĩ ũvoo wa ũtangĩĩo witũ ithyonthe, naingĩĩw'e kũmũandĩkĩa inyw'ĩ ngimũtaa mũkitĩe ũla mũĩkĩĩo wanengiwe atheu ĩvinda o yĩmwe tũ. 4Nũndũ kwĩ andũ amwe melikĩtye na kĩmbithĩ, andũ ala maandĩkĩwe tene ũsilĩlo ũũ, Andũ matamũkĩaa Ngai, makĩalyũla mumo wa Ngai waitũ wĩthĩwe ũthei wa kwĩka mĩmeo mĩthũku, na kũmũkaĩa Mwamũli na Mwĩaĩi waitũ, nĩwe ũmwe e weka, Yesũ Klĩsto.
5 Na yu nĩngwenda kũmũlilikan'ya, o na kau nĩmũminĩte kũmanya maũndũ onthe, ũndũ Mwĩaĩi wambie kũtangĩĩa andũ kũmaumya nthĩ ya Misili, na ĩtina nĩwamanangie ala mataaĩtĩkĩla. 6Na alaĩka ala mataasũvĩa ũnene woo ene, ĩndĩ matiie ũtũo woo ũla wamaĩle, amekalilye me ove na mbĩngũ sya tene na tene kĩvindunĩ kũvika ũsilĩlo wa mũthenya ũla mũnene.
7O tondũ Sotomo na Ngomola, na ndũa ila ingĩ syaĩ ndee, meenenganĩte ene, o ta asu, kwĩka ũlaalai, na kũatĩĩa maũndũ ma mwĩĩ matekawa, nĩmaumĩlilw'e methĩwe ngelekan'yo ya kũthĩna ũsilĩlonĩ wa mwaki wa tene na tene. 8No ta ũu asu nao nĩmavukasya mwĩĩ na maũndũ me namo ta mekũota, mailea ũsumbĩko, na makĩumanga monene. 9Ĩndĩ Mikaeli ũla mũlaĩka mũnene, yĩla wakandanĩe na ndevili na ũkananĩa nake ũndũ wa mwĩĩ wa Mose, ndaatata kũmũvinganĩsya ta kũmũuma, ĩndĩ aisye, Mwĩaĩi nakũkan'ye. 10Ĩndĩ andũ aa nĩmaumaa maũndũ matesĩ: na maũndũ ala mamanyaa na ũĩ wa mwĩĩ, maũndũnĩ asu nĩmeyanangaa, o ta nyamũ ite na kĩlĩko. 11Woo nĩ woo! Nũndũ nĩmaendie nzĩanĩ ya Kaini, na kũatĩĩa ĩvĩtyo ya Mbalaamu vate kwĩsiĩĩa ene nĩ kana mose ũtandĩthyo, nao maanangwa katĩ wa ngananĩo ya Kola. 12Andũ asu nĩmo mavia matonekaa mbokanĩ syenyu sya wendo yĩla meũya vamwe nenyu, aĩthi meĩthasya ene vate w'ĩa; mĩumbĩ ĩte na manzĩ, ĩkĩtwawa nĩ iseve; nĩ mĩtĩ ĩvinda yĩla ya kwĩtĩkya matũ ĩte na ũsyao, yũmite kelĩ, ĩkũĩtwe na mĩi vyũ; 13nĩ itulumo sya ũkanga ila itasiĩĩkaa, makyumya nthoni syoo ta ĩvuo; nao nĩ ndata ila syangangaa, na maiĩwe wiũ wa kĩvindu kũvika tene na tene. 14Nake Enoko, ũla waĩ wa mũonza kũtala kuma Atamu, athanie, akyasya, Sisyai, Mwĩai nĩwokie vamwe na atheu make, nguthu ĩtatalĩka, 15kũmasilĩla andũ onthe, na kũmaĩkĩĩthya onthe ala matamũkĩaa Ngai ũndũ wa meko moo onthe ma kũlea kũmũkĩaa Ngai ala meekie, na nũndũ wa ndeto syoo syonthe nyũmũ ila asu athe matamũkĩaa Ngai mamũneeneete. 16Asu nĩo anyungunyĩsya, andũ ma kĩnyinginyi, maatĩĩaa mĩmeo yoo mĩthũku (na makanyw'a moo maneenaa maũndũ manene ma kwĩkathĩĩa), makĩmendeesya andũ ũndũ wa kũnengwa syĩndũ nĩmo.
17 Ĩndĩ inyw'ĩ, endwa, lilikanai ndeto ila syambie ũneenwa nĩ atũmwa ma Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto; 18nĩkwĩthĩwa mamwĩie atĩĩ, Ĩvinda ya mũminũkĩlyo kũkeethĩwa avũthya, makĩatĩĩa mĩmeo mĩthũku yoo ya kũlea kũmũkĩa Ngai. 19Asu nĩo ala metilaa, andũ ma mwĩkalĩle wa kĩ-mũndũ, mate na ũla Veva. 20Ĩndĩ inyw'ĩ, endwa, mũkĩyaka ĩũlũ wa mũĩkĩĩo wenyu ũla mũtheu mũno, mũkĩvoya nthĩnĩ wa Veva Mũtheu, 21ĩyĩkalyei ene wendonĩ wa Ngai, mũkyeteela tei wa Mwĩaĩi waitũ Yesũ Klĩsto kũvika thayũ ũtathela. 22Mew'ĩei tei andũ amwe ala me na nzika; 23na amwe matangĩĩei, mũkĩmavulya kũmaumya mwakinĩ, na angĩ mew'ĩei tei vamwe na w'ĩa; mũkĩmena o na ngũa ĩthũkĩtwe nĩ maũndũ ma mwĩĩ.

Ũathimo

24 Na ĩndĩ kwa ũla ũtonya kũmũsũvĩa mũikalulutĩke, na kũmwia mbee wa ũtheu wake mũtisu mũte na ũndũ ũtaĩle na mwĩ na ũtanu mũthonoku, 25we nĩwe Ngai weka Mũtangĩĩi waitũ, kwondũ wa Yesũ Klĩsto Mwĩaĩi waitũ, kwake kwĩthĩwe ndaĩa, na ũnene, na ũtonyi, na ũkũmũ, mbee wa tene w'onthe, na yu, na kũvika tene tene. Ameni.

ŨVUAN'YO

ŨVUAN'YO 1

Ndeto sya mbee na ngethi

1 Ũvuan'yo wa Yesũ Klĩsto, ũla Ngai wamũnengie nĩ kana asyon'ye ngombo syake maũndũ ala matatĩa kwĩkĩka mĩtũkĩ; na atũma mũlaĩka wake amyon'ye ngombo yake Yoana; 2ũla wakũsĩĩe ndeto ya Ngai, na ũkũsĩ wa Yesũ Klĩsto, o na maũndũ onthe ala wonie. 3Nĩ mũathime ũla ũsomaa, na ala mew'aa ndeto sya wathani ũũ, na kũsũvĩa maũndũ ala maandĩkĩtwe vo: nũndũ ĩvinda nĩ ĩthengeeu.

4 Yoana, valũa wakwa ũmavikĩe makanisa asu mũonza ale me nthĩ ya Asia: Mumo nĩwĩthĩwe nenyu na mũuo, kuma kwa ũla wĩ vo na ũla waĩ vo na ũla ũkoka; na kuma kwa ala Maveva mũonza ala me mbee wa kĩvĩla kya ũsumbĩ kyake; 5na kuma kwa Yesũ Klĩsto, ngũsĩ yĩ kĩthito, na mũsyawa wa mbee wa akw'ũ, na mũnene wa asumbĩ ma nthĩ. Kwa ũsu ũtwendete, na kũtũthasya na nthakame yake tume naĩnĩ sitũ; 6na atũtwie ũsumbĩ, twĩthĩwe athembi ma Ngai, Ĩthe wake; ndaĩa na ũtonyi nĩ syake kũvika tene na tene. Ameni. 7Sisyai, nĩwũkĩte na mathweo; na kĩla itho yĩkamwona, na ala mamũtonyie; na mbaĩ syonthe sya nthĩ ikaĩa kwondũ wake. Ĩĩ, Ameni.

8 Nyie nĩ Aliva na Omeka, mwambĩlĩlyo na mũminũkĩlyo, easya ũu Mwĩaĩi Ngai, ũla wĩ vo na ũla waĩ vo na ũla ũkoka, Mwene Vinya W'onthe.

Woni wa kwona Klĩsto

9Nyie Yoana, mwana-a-ĩthe wenyu na mwosi ũmwe nenyu wa mathĩna na ũsumbĩ na wũmĩĩsyo ala me nthĩnĩ wa Yesũ, naĩ kĩthamanĩ kĩtawa Vatimo, nũndũ wa ndeto ya Ngai na ũkũsĩ wa Yesũ. 10Naĩ nthĩnĩ wa Veva mũthenya wa Mwĩaĩi, na neew'a wasya mũnene ĩtina wakwa, ta wa soo, 11ũkyasya, Ũla ũkwona, andĩka ĩvukunĩ noĩmatwaĩa ala makanisa mũonza ala me nthĩ ya Asia: Eveso, na Simulina, na Velikamo, na Thiatila, na Salite, na Vilatelivia, na Laotisia. 12Na neethyũũa none wasya ũla waneena nakwa. Na neethyũũa noona syĩndũ mũonza sya thaavu ila syĩkĩawa mataa; 13na katĩ wa syĩndũ isu noona ũmwe ũilyĩ mwana wa mũndũ, ekĩĩte ngũa ĩvikĩte maũũnĩ make, na eevotoele ndavũ ya thaavu nondonĩ. 14Na mũtwe wake na nzw'ĩĩ syake syaĩ nzaũ ta w'ĩa mweũ wa ilondu, nzaũ ta ĩa; na metho make mailyĩ ũmũĩ wa mwaki; 15na nyaĩĩ syake syailyĩ ũthuku mũkute mũno ta ũtheew'e ikonĩ ĩnene yĩ mwaki; na wasya wake waĩ ta wasya wa iw'ũ nyingĩ. 16Nake aĩ na ndata mũonza kw'okonĩ kwake kwa aũme: na ũvyũ mũĩ ngalĩ syelĩ wauma kanyw'anĩ wake: na ũthyũ wake wailyĩ syũa yĩkĩtisa na vinya wayo. 17Na namwona, navalũka maũũnĩ make ta ũmwe mũkw'ũ. Nake ambilĩĩla kw'oko kwake kwa aũme, akyasya, Ndũkakĩe; ninyie mwambĩlĩlyo na mũminũkĩlyo, 18na nĩ Ũla wĩ thayũ; nakwa naĩ mũkw'ũ, na sisya, nĩ thayũ kũvika tene na tene, na nĩ na mbungũo sya kĩkw'ũ na sya vala maveva ma akw'ũ mekalaa. 19Andĩka ĩndĩ maũndũ ala wonie, na ala me vo, na maũndũ ala makekĩka ĩtina; 20na nzama ya ndata mũonza ila wonie kw'okonĩ kwakwa kwa aũme, na syĩndũ mũonza sya thaavu syĩkĩawa mataa. Ndata isu mũonza nĩ alaĩka ma ala makanisa mũonza: na ila syĩndũ mũonza nĩ makanisa mũonza.

ŨVUAN'YO 2

Valũa kwa ikanisa ya Eveso

1 Mũandĩkĩe mũlaĩka wa ĩkanisa yĩla yĩ Eveso atĩĩ:

Maũndũ aa easya ũla ũkwataa ila ndata mũonza kw'okonĩ kwake kwa aũme, ũla ũendaa katĩ wa ila syĩndũ mũonza sya thaavu syĩkĩawa mataa: 2Nĩnĩmesĩ mawĩa maku, na thĩna wa wĩa waku, na wũmĩĩsyo waku, na kana ndũtonya kũmĩanĩsya na andũ athũku, na ĩngĩ nũmatatĩte asu mekwĩyĩta atũmwa, na ti w'o, na wamonie me akengani; 3nĩweelũlũmĩlye na nĩwũmĩĩsye kwondũ wa syĩtwa yakwa, na ndwaanoa. 4Ĩndĩ nĩ na ũndũ naku, nũndũ nũtiĩte wendo waku wa mbee. 5Lilikana ĩndĩ vala waumie ũkĩvalũka, na alyũla ngoo na ĩka mawĩa ala ma mbee; kana ethĩwa ndũkwĩka ũu ngooka kwaku, na ngaveta kĩndũ kyaku kya taa vandũ vakyo, walea kũalyũla ngoo. 6Ĩndĩ ũndũ ũũ wĩ naw'o, atĩ ũmenaa mawĩa ma Anikolai, ala nĩmenaa nakwa. 7Ũla wĩ na kũtũ, nĩew'e ũndũ Veva ũnũũtavya makanisa. Ũla ũkĩlasya, ngamũnenga we aye ũsyao wa mũtĩ wa thayũ, ũla wĩ mũũndanĩ wa Ngai.

Valũa kwa ikanisa ya Simulina

8 Na mũandĩkĩe mũlaĩka wa ĩkanisa yĩla yĩ Simulina atĩĩ:

Maũndũ aa easya ũla wa mbee na ũla wa mũminũkĩlyo, ũla waĩ mũkw'ũ, na eethĩwa thayũ ĩngĩ: 9Nĩnĩsĩ ũnyamao waku, na ũkya waku (ĩndĩ wĩ mũthwii), na nĩnĩsĩ kũumana kwa asu meyĩtaa Ayuti, na ti w'o, ĩndĩ nĩ ĩsinakoke ya Satani. 10Ndũkakĩe maũndũ ala ũkilĩlye kũthĩnw'a nĩmo: sisya, ndevili nũkilĩlye kwĩkya amwe ma inyw'ĩ kolokolonĩ, nĩ kana mũtatwe; nenyu mũkeethĩwa na ũnyamao matukũ ĩkũmi. Ĩthĩwa wĩ na kĩthito kũvikĩa kĩkw'ũ, nakwa ngakũnenga ngovia ya ũsumbĩ ya thayũ. 11Ũla wĩ na kũtũ, nĩew'e ũndũ Veva ũnũũtavya makanisa. Ũla ũkĩlasya ndakakwatwa nĩ woo wa kĩkw'ũ kya kelĩ.

Valũa kwa īkanisa ya Velikamo
12 Na mũandĩkĩe mũlaĩka wa īkanisa yĩla yĩ Velikamo atĩĩ:
Maũndũ aa easya ũla wĩ na ũvyũ mũĩ ngalĩ syelĩ:
13Nĩnĩsĩ vala ũtwĩe, navo nĩ vala ve kĩvĩla kya ũsumbĩ kya Satani: naku ũyĩkwete mũno syĩtwa yakwa, o na ndwaakaĩa mũĩkĩĩo wakwa, o na ĩvinda ya Andiva ngũsĩ yakwa yĩ kĩthito, ũla woaĩwe kwenyu, vala Satani ũtwĩe.
14Ĩndĩ nĩ na maũndũ mavũthũ naku, nũndũ wĩ na amwe vu ala makwataa momanyĩsyo ma Mbalaamu, ũla wamũmanyĩsye Mbalaki kwĩkya ũlulutĩkyo mbee wa ana ma Isilaeli, nĩ kana maye syĩndũ ila syathembewe mĩvw'anano, na kũlaalaa.
15O ta ũu naku wĩ na andũ amwe ala makwataa momanyĩsyo ma Anikolai.
16Alyũla ngoo ĩndĩ; ethĩwa ndũkwĩka ũu ngooka kwaku mĩtũkĩ, na ngakwatya kaũ nao na ũvyũ wa kanyw'a wakwa.
17Ũla wĩ na kũtũ, nĩew'e ũndũ Veva ũnũũtavya makanisa. Ũla ũkĩlasya, ngamũnenga kũya lĩu wĩtawa mana ũla mũvithe, na ngamũnenga ĩvia yeũ, na ĩũlũ wa ĩvia yĩu vaandĩkĩtwe syĩtwa yeũ, yĩtesĩkĩwe nĩ mũndũ ate o ũla ũnũũyosa.
Valũa kwa īkanisa ya Thiatila
18 Na mũandĩkĩe mũlaĩka wa īkanisa yĩla yĩ Thiatila atĩĩ:
Maũndũ aa easya Mwana wa Ngai, ũla wĩ na metho mailyĩ ũmũĩ wa mwaki, na nyaĩĩ syake itilyĩ ũthuku mũkute mũno:
19Nĩnĩsĩ mawĩa maku, na wendo waku na mũĩkĩĩo na ũthũkũmi na wũmĩĩsyo, na kana mawĩa maku ma mũminũkĩlyo nĩmathonokete ala ma mbee.
20Ĩndĩ nĩ na ũndũ naku, atĩ nũmwĩtĩkĩlaa ũla mũndũ mũka Yeseveli, ũla wĩyĩtaa mwathani; na amanyĩasya na kwasya ngombo syakwa kana ilaalae, na kũya syĩndũ ithembeawa mĩvw'anano.
21Nakwa namũnengie ĩvinda kana alyũle ngoo; nake ndekwenda kwĩalyũla na kũeka ũlaalai wake.
22Sisya, nĩmwĩkya ũkomonĩ, na asu mekaa ũlaalai nake ũnyamaonĩ mũnene, ethĩwa maikwĩalyũla na kũeka mawĩa make.
23Nakwa ngooaa syana syake na kĩkw'ũ; na makanisa onthe makamanya kana ninyie nĩoasya malilikano na ngoo: na ngamũnenga kĩla mũndũ wa kwenyu kwĩanana na mawĩa menyu.
24Ĩndĩ nĩmũtavya inyw'ĩ ala mũtiele Thiatila, o ũndũ mwĩana ala mũte na ũmanyĩsyo ũsu, ala mũtesĩ maũndũ maliku ma Satani, o tondũ mekwasya; Nyie ndiũmwilĩĩla mũio ũngĩ.
25Ĩndĩ ũla mwĩ naw'o, lũmyai mũvaka yĩla nĩũka.
26Na ũla ũkĩlasya, na we ũla ũsũvĩaa mawĩa makwa kũvĩka mũminũkĩlyo, ngamũnenga ũsu ũkũmũ ĩũlũ wa Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ:
27nake akasumbĩka ĩũlũ woo na ndata ya kĩaa, ta mĩio ya mũmbi yanangawa vyũ; otondũ nyie nakwa noosie kwa Asa wakwa:
28na ngamũnenga ĩla ndata ya kĩoko.
29Ũla wĩ na kũtũ, nĩew'e ũndũ Veva ũnũũtavya makanisa.

ŨVUAN'YO 3
Valũa kwa īkanisa ya Salite
1 Na mũandĩkĩe mũlaĩka wa īkanisa yĩla yĩ Salite atĩĩ:
Maũndũ aa easya ũla wĩ na Maveva mũonza ma Ngai na ila ndata mũonza: Nĩnĩsĩ mawĩa maku, kana wĩ na syĩtwa ya kwĩthĩwa thayũ, na wĩ mũkw'ũ.
2Ĩthĩwa ũisyaĩĩsya, noimalũlũmĩlya maũndũ ala matiele, ala makilyĩ ũkw'a: nĩkwĩthĩwa ndyaaona mawĩa maku meanĩe mbee wa Ngai wakwa.
3Lilikana ĩndĩ ũndũ wosete na ũndũ wĩw'ĩte; noisũvĩa, na kũalyũla ngoo. Ethĩwa ĩndĩ ndũkasyaĩĩsya, ngooka ta kĩng'ei, na ndũkamanya saa ũla nĩũka kwaku.
4Ĩndĩ wĩ na masyĩtwa amwe mavũthũ ku Salite ala mataavukya ngũa syoo: nao makaendanasya nakwa mekĩĩte ngũa nzaũ; nũndũ nĩmaĩle.
5Ũla ũkĩlasya, o ta ũu akavw'ĩkwa ngũa nzaũ; na ndikananga nongi syĩtwa yake ĩvukunĩ ya thayũ, na ngayumbũla syĩtwa yake mbee wa Asa wakwa, na mbee wa alaĩka make.
6Ũla wĩ na kũtũ, nĩew'e ũndũ Veva ũnũũtavya makanisa.
Valũa kwa īkanisa ya Vilatelivia
7 Na mũandĩkĩe mũlaĩka wa īkanisa yĩla yĩ Vilatelivĩa atĩĩ:
Maũndũ aa easya ũla mũtheu, na ũla wa w'o, ũla wĩ na ũvungũo wa Ndaviti, ũla ũvingũaa na kũi ũvinga, na ũla ũvingaa na kũi ũvingũa:
8Nĩnĩsĩ mawĩa maku (sisya, nĩnaia mbee waku mũomo mũvingũe, naw'o kũi ũtonya kũvinga), nĩnĩsĩ kana wĩ na vinya mũnini, naku nĩwasũvĩie ndeto yakwa, na ndwaayĩkaĩa syĩtwa yakwa.
9Sisya, nĩmanengane ala ma ĩsinakoke ya Satani, ala maasya nĩ Ayuti, na ti w'o, ĩndĩ meneena ũvũngũ; sisya, ngatuma moka mathaithe mbee wa maũũ maku, na kũmanya kana nyie nĩngwendete.
10Nĩkwĩthĩwa nĩwasũvĩie ndeto ya wũmĩĩsyo wakwa, nakwa ngakũsũvĩa wume ĩvindanĩ yĩu ya ũtatwa, yĩla yĩũka nthĩ yonthe, kũmatata ala matwĩe nthĩ.
11Ngooka mĩtũkĩ: lũmya ũla wĩ naw'o, nĩ kana mũndũ o na wĩva ndakose ngovia yaku ya ũsumbĩ.
12Ũla ũkĩlasya, ngamũtw'a kĩtuĩ ĩkalũnĩ ya Ngai wakwa, na ndakaumaala ĩngĩ nongi: na ngaandĩka ĩũlũ wake syĩtwa ya Ngai wakwa, na syĩtwa ya mũsyĩ wa Ngai wakwa, ũla Yelusaleme mweũ, ũla ũtheeaa kuma ĩtunĩ kwa Ngai wakwa, na ngaandĩka ĩũlũ wake syĩtwa yakwa mwene yĩla yeũ.
13Ũla wĩ na kũtũ, nĩew'e ũndũ Veva ũnũũtavya makanisa.
Valũa kwa īkanisa ya Laotisia
14 Na mũandĩkĩe mũlaĩka wa īkanisa yĩla yĩ Laotisia atĩĩ: Maũndũ aa easya ũla Ameni, ngũsĩ yĩ kĩthito na ya w'o, mwambĩlĩlya wa wũmbi wa Ngai:
15Nĩnĩsĩ mawĩa maku, kana ndwĩ mũthithu o na ndwĩ mũvyũ: nĩenda wĩthĩwe wĩ mũthithu kana wĩ mũvyũ.
16Na ĩndĩ nĩkwĩthĩwa wĩ kamulutĩla, o na ndwĩ mũvyũ na ndwĩ mũthithu, ngaũtwĩla wume kanyw'anĩ wakwa.
17Nũndũ, wĩasya, Nyie nĩ mũthwii, na nĩnĩthuĩtye, na ndi vata wa kĩndũ; na ndwĩsĩ kana we wĩ mũnyamai na mwonzu na ngya na kĩlilinda na mũthei:
18nĩngũũtaa kana ũthooe kwakwa thaavu ũla ũtheetw'e na mwaki, nĩ kana ũtonye ũtw'ĩka mũthwii; na ngũa nzaũ, nĩ kana ũtonye kwĩvw'ĩka, nthoni syaku sya kwĩthĩwa mũthei itikoneke; na mũti wa metho wa ũvaka metho maku, nĩ kana ũtonye kwona.
19O asu ala nĩmendaa,

nĩnĩmakanasya na kũmakũna: ĩthĩwa na ũthangaau ĩndĩ, noialyũla ngoo, 20Sisya, nĩũngeme mũomonĩ na kũvingũsya: ethĩwa mũndũ o na wĩva akeew'a wasya wakwa na kũmbingũĩa mũomo, ngalika kwake, na ngaĩsanĩa nake, nake akaĩsanĩa nakwa. 21Ũla ũkĩlasya, ngamũnenga kwĩkala vamwe nakwa kĩvĩlanĩ kyakwa kya ũsumbĩ, o ũndũ nakwa nakĩlilye, na kwĩkala vamwe na Asa wakwa kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ. 22Ũla wĩ na kũtũ, nĩew'e ũndũ Veva ũnũũtavya makanisa.

ŨVUAN'YO 4

Woni wa kwona ĩtunĩ

1 Ĩtina wa maũndũ aa nĩnoonie, na sisya, mũomo ũvingũkĩte ĩtunĩ, na wasya wa mbee ũla neewie, ta wasya wa soo ũineena nakwa, ũmwe akyasya, Ambata kũũ, nakwa ngakwon'ya maũndũ ala mate ndĩi kwĩkĩka ĩtina. 2Na oyu naĩ nthĩnĩ wa Veva: na sisya, kwaĩ kĩvĩla kya ũsumbĩ kiĩtwe ĩtunĩ, na ũmwe ekalile kĩla kĩvĩla; 3na ũla wakĩkalĩle, ũkĩmũsisya ailyĩ kavila ka yasivi na ka salitũ; na kwaĩ ũtaathi ũthyũlũlũkĩte kĩvĩla kyu, ũisisya ũilyĩ kavila ka sumalatai. 4Na kwaĩ ivĩla sya ũsumbĩ mĩongo ĩlĩ na inya ithyũlũlũkĩte kĩla kĩvĩla kya ũsumbĩ: na ivĩlanĩ isu nĩnoonie atumĩa mĩongo ĩlĩ na ana masyĩkalĩle, mekĩe ngũa nzaũ; na mĩtwenĩ yoo kwaĩ ngovia sya ũsumbĩ sya thaavu. 5Na kĩvĩlanĩ kyu kwauma motisi na mawasya na itundumo. Na kwaĩ mataa mũonza ma mwaki makanĩte mbee wa kĩvĩla kyu kya ũsumbĩ, nao nĩ ala Maveva mũonza ma Ngai; 6na mbee wa kĩvĩla, kwaĩ kĩndũ kĩilyĩ ũkanga wa kĩsisyo kĩtisu; na kĩvĩlanĩ kyu katĩ, na kũthyũlũlũka kĩvĩla, kwaĩ syũmbe inya syĩ thayũ syusĩe metho mbee na ĩtina. 7Na kyũmbe kya mbee kyailyĩ mũnyambũ, na kya kelĩ ta kasaũ, na kya katatũ kyaĩ na ũthyũ ta wa mũndũ, na kĩla kya kana kyailyĩ ndiũ ĩũlũkĩte. 8Na syũmbe isu inya syĩ thayũ, kĩla kĩmwe kyethĩwa na nthwau thanthatũ, syusũĩte metho ndee syonthe na nthĩnĩ; nasyo itithũmũaa mũthenya na ũtukũ, ikyasya,

Mũtheu, mũtheu, mũtheu, nĩ Mwĩaĩi Ngai, Mwene Vinya W'onthe, ũla waĩ vo, na ũla wĩ vo, na ũla wĩũka.

9 Na yĩla ila syũmbe syĩ thayũ syĩmũnenga ndaĩa na nguma na mũvea ũla wĩkalaa kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ, ũla wĩ thayũ kũvika tene na tene, 10ala atũmĩa mĩongo ĩlĩ na ana makavalũka mbee wa ũla wĩkalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ, na makamũthaitha ũla wĩ thayũ kũvika tene na tene, na makekya ngovia syoo sya ũsumbĩ mbee wa kĩvĩla kya ũsumbĩ, makyasya,

11Nĩwaĩle we, Mwĩaĩi waitũ na Ngai waitũ, kwosa ndaĩa na nguma na vinya: nĩkwĩthĩwa nĩwoombie syĩndũ syonthe, na kwondũ wa kwenda kwaku syaĩ kw'o, na ĩngĩ syoombwa.

ŨVUAN'YO 5

Woni wa kwona Katena ka ĩlondu ka Ngai

1 Na nĩnoonie kw'okonĩ kwa aũme kwa ũla wekalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ ĩvuku yĩandĩkĩtwe nthĩnĩ na ngalĩ ya ĩũlũ, yĩsiĩlĩtwe vyũ na masiĩlo mũonza. 2Na noona mũlaĩka wĩ na vinya aitavan'ya na wasya mũnene, Nũũ ũla waĩle kũvuũa ĩvuku, na kũmbũa mosiĩlo mayo? 3Na vaiaĩ mũndũ ũmwe o na wĩva ĩtunĩ, kana nthĩ, kana ungu wa nthĩ, waĩ atonya kũvũua ĩvuku yĩu, kana kũyĩsisya. 4Nakwa naĩa mũno, nĩkwĩthĩwa kũaiaaoneka ũmwe waĩlĩte kũvuũa ĩvuku yĩu, kana kũyĩsisya: 5na ũmwe wa atumĩa ambĩa, Ndũkaĩe; sisya, Mũnyambũ ũla wa mbaĩ ya Yuta, Kĩtina kya Ndaviti, nũkĩlĩtye atonye kũvuũa yĩla ĩvuku na kumbũa mosiĩlo mũonza mayo. 6Na noona katĩ wa kĩvĩla kyu kya ũsumbĩ na ila syũmbe inya syĩ thayũ, na katĩ wa ala atumĩa, Katena ka ĩlondu kaũngeme, kailyĩ ta koaĩtwe, ke na mbya mũonza, na metho mũonza, nao nĩ ala Maveva mũonza ma Ngai, ala matũmĩtwe mathi nthĩ yonthe. 7Nake ooka, na oosa yĩla ĩvuku kw'okonĩ kwa aũme kwa ũla wekalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ. 8Na oosa yĩla ĩvuku, ila syũmbe inya syĩ thayũ na ala atumĩa mĩongo ĩlĩ na ana mavalũka mbee wa kala Katena, na kĩla ũmwe woo aĩ na mbeve, na mbakũli sya thaavu syusũĩte ũvani, naw'o nĩ mboya sya ala atheu. 9Nao meina wathi weũ, makyasya,

Nĩwaĩle we kwosa yĩla ĩvuku, na kũmbũa mosiĩlo mayo: nĩkwĩthĩwa nĩwooaiwe, na kũmũthooea Ngai na nthakame yaku andũ ma kĩla mbaĩ, na kĩthyomo, na ũko, na mĩthemba,

10 na wamatwie ũsumbĩ na athembi kwa Ngai waitũ; nao nĩmasumbĩkĩte nthĩ.

11 Nakwa noona, na neew'a wasya wa alaĩka aingĩ ndee syonthe sya kĩvĩla kyu kya ũsumbĩ na sya ila syũmbe syĩ thayũ na sya ala atumĩa; na ũtalo wamo waĩ ngili ĩkũmi kũndũ ngili ĩkũmi, na ngili kũndũ ngili; 12makyasya na wasya mũnene,

Katena kala kooaiwe nĩwaĩle kwosa vinya, na ũthwii, na ũĩ, na ũtonyi, na nguma, na ndaĩa, na ũathimo.

13 Na kĩla kyoombiwe kyonthe kĩla kĩ ĩtunĩ, na kĩla kĩ nthĩ, na kĩla kĩ ungu wa nthĩ, na kĩla kĩ ũkanganĩ ĩũlũ, na syĩndũ syonthe ila syĩ nthĩnĩ wasyo, neewie ikyasya, Ũathimo, na nguma, na ndaĩa, na ũtonyi, nĩ sya ũla wĩkalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbi, na wa Katena, kũvika tene na tene.

14 Na ila syũmbe inya syĩ thayũ syasya, Ameni. Na ala atumĩa mavalũka nthĩ, mathaitha.

ŨVUAN'YO 6

Kũmbũa mosiĩlo

1 Na noona Katena akyũmbũa ũmwe wa ala mosiĩlo mũonza, na neew'a kĩmwe kya ila syũmbe inya syĩ thayũ kĩkyasya na wasya ta wa kĩtundumo, Ũka. 2Na noona, na sisya, mbalasi nzaũ, na ũla ũmĩtũlĩte aĩ na ũta; na anengwa ngovia ya ũsumbĩ: na aumaala aikĩlan'ya, na nĩ kana akĩlan'ye.

3Na oombũa ũsiĩlo wa kelĩ, neew'a kyũmbe kya kelĩ kĩla kĩ thayũ kĩkyasya, Ũka. 4Na mbalasi ĩngĩ ndune yaumaala: na ũla ũmĩtũlĩte anengwa kũveta mũuo kũũ nthĩ, nĩ kana moaane ene kwa ene: na anengwa ũvyũ mũnene.

5Na oombũa ũsiĩlo wa katatũ, neew'a kyũmbe kya katatũ kĩla kĩ thayũ kĩkyasya Ũka. Na noona, na sisya, mbalasi nziũ; na ũla ũmĩtũlĩte aĩ na kĩthimi kw'okonĩ kwake. 6Na neew'a ta wasya katĩ wa ila syũmbe inya syĩ thayũ ũkyasya, Kĩvava kya nganũ nĩ silingi, na ivava itatũ sya mbaale nĩ silingi na mauta na mbinyu ndũkaithũkye.
7Na oombũa ũsiĩlo wa kana, neew'a wasya wa kyũmbe kya kana kĩ thayũ kĩkyasya, Ũka. 8Na noona, na sisya, mbalasi yĩ mũkũyũ: na ũla ũmĩtũlĩte, syĩtwa yake nĩ kĩkw'ũ; na vala maveva ma akw'ũ mekalaa vaatĩanĩa nake. Nao manengwa ũkũmũ ĩũlũ wa kĩlungu kya kana kya nthĩ, moae na ũvyũ, na yũa, na kĩkw'ũ, na nyamũ mbai sya nthĩ.
9 Na oombũa ũsiĩlo wa katano, noona ungu wa kĩthembeo mathayũ ma ala mooaiwe kwondũ wa ndeto ya Ngai, na kwondũ wa ũkũsĩ ũla maĩ naw'o: 10nao manĩĩsya, makyasya, Nĩ kũvika ĩndĩĩ, ame Mwĩaĩĩ, ũla mũtheu na wa w'o, ũteũsila na kũĩvanĩsya nthakame yaitũ kwa ala matwĩe nthĩ? 11Nao manengwa kĩla ũmwe ngũa nzaũ ndasa; na matavw'a mathũmũange kavinda kanini, kũvika yĩla atethya ma wĩa vamwe nao na ana-a-asa moo, ala meũawa o ũndũ mo mooaiwe, methĩwe meanĩtye ũtalo woo.
12 Na noona akyũmbũa ũsiĩlo wa thanthatũ, na kwaĩ kĩtetemo kĩnene kya nthĩ; na syũa yatw'ĩka yiũ ta ĩkunia ya w'ĩa, na mwei w'onthe watw'ĩka ta nthakame; 13na ndata sya ĩtunĩ syavalũka nthĩ, o tondũ kĩkũyũ kĩtĩkasya makũyũ makyo mate maviku yĩla kĩũthingithangw'a nĩ kĩseve kĩnene. 14Na ĩtu yavetwa ta ũa wa ũsomwa ũilingwa; na iĩma syonthe na ithama syonthe syaumw'a vandũ vasyo. 15Na asumbĩ ma nthĩ, na anene me mbee ũsumbĩnĩ, na anene ma asikalĩ ngili, na athwii, na ala me vinya, na ngombo syonthe na ala mate ngombo, meevitha ngunganĩ na mbainĩ sya iĩma; 16na maitavya iĩma na mbai, makyasya, Tũvalũkĩlei, na mũitũvitha ũthyũ wa ũla wĩkalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ, na ũthatu wa kala Katena: 17nũndũ mũthenya mũnene wa ũthatu woo nĩ mũku; na nũũ ũla ũtonya kũũngama?

ŨVUAN'YO 7

Kũsiĩlwa kwa ala ngili ĩana na mĩongo ĩna na inya

1 Ĩtina wa ũu nĩnoonie alaĩka ana maũngeme ikotonĩ inya sya nthĩ, makĩkwata iseve inya sya nthĩ, nĩ kana kĩseve kĩikauutane nthĩ, kana ũkanganĩ, kana mũtĩnĩ o na wĩva. 2Na noona mũlaĩka ũngĩ akyambata kuma wumĩlonĩ wa syũa, e na ũsiĩlo wa Ngai ũla wĩ thayũ: na anĩĩsya alaĩka asu ana ala manengetwe kũmĩthũkya nthĩ na ũkanga, 3akyasya, Mũikathũkye nthĩ, kana ũkanga, kana mĩtĩ, kũvika twamba ũsyĩkĩa ngombo sya Ngai waitũ, ũsiĩlo itulyanĩ syasyo. 4Na neew'a ũtalo wa ala meekĩĩtwe ũsiĩlo, ngĩlĩ ĩana na mĩongo ĩna na inya, ala meekĩĩtwe ũsiĩlo kuma mbaĩnĩ syonthe sya ana ma Isilaeli:
5Ma mbaĩ ya Yuta ngili ĩkũmi na ilĩ ala meekĩĩtwe ũsiĩlo;
Ma mbaĩ ya Leuveni ngili ĩkũmĩ na ilĩ;
Ma mbaĩ ya Ngati ngili ĩkũmi na ilĩ;
6Ma mbaĩ ya Aseli ngili ĩkũmi na ilĩ;
Ma mbaĩ ya Navitali ngili ĩkũmĩ na ilĩ;
Ma mbaĩ ya Manase ngili ĩkũmi na ilĩ;
7Ma mbaĩ ya Simeoni ngili ĩkũmi na ilĩ;
Ma mbaĩ ya Livai ngili ĩkũmi na ilĩ;
Ma mbaĩ ya Isakali ngili ĩkũmi na ilĩ;
8Ma mbaĩ ya Nzevuluni ngili ĩkũmi na ilĩ;
Ma mbaĩ ya Yosevu ngili ĩkũmi na ilĩ;
Ma mbaĩ ya Mbenyamini ngili ĩkũmi na ilĩ ala meekĩĩtwe ũsiĩlo.

Woni wa kwona ala Ovosye ĩtunĩ

9 Ĩtĩna wa maũndũ asu noona, na sisya, ĩkomano ĩnene ya andũ, yĩla mũndũ o na wĩva ũtatonya ũyĩtalĩkya, kuma andũnĩ ma kĩla mũthemba na mbaĩ na ngo na ithyomo, maũngeme mbee wa kĩla kĩvĩla kya ũsumbĩ na mbee wa kala Katena, mekie ngũa nzaũ ndasa, na makuĩte makindũ na moko; 10na manĩĩsya, makyasya,
Ũtangĩĩo nĩ wa, Ngai waitũ ũla wĩkalĩle kĩvĩla kya ũsumbĩ, na wa kala Katena.
11 Na alaĩka onthe meethĩwa maũngeme ndee syonthe sya kĩvĩla kyu kya ũsumbĩ, na ndee sya ala atumĩa na sya ila syũmbe inya syĩ thayũ; na mavalũka mbee wa kĩvĩla kya ũsumbĩ na mothyũ, na mamũthaitha Ngai, 12makyasya,
Amenĩ: Ũathimo, na ndaĩa, na ũĩ, na mũvea, na nguma, na vinya, na ũtonyĩ, nĩ ma Ngai waitũ, kũvika tene na tene. Ameni.
13Na ũmwe wa atumĩa asũngĩa, aimbĩa, Aa mekĩe ngũa nzaũ ndasa naaũ, na maumie va? 14Nakwa namwĩa, Vwana wakwa, we nĩwĩsĩ. Na ambĩa, Aa nĩo ala maumĩte thĩnanĩ ũla mũnene, na nĩmathambisye ngũa syoo, na maitw'ĩkĩthya nzaũ nthakamenĩ ya kala Katena. 15Kwondũ wa ũu me mbee wa kĩvĩla kya ũsumbĩ kya Ngai; na nĩmamũthũkũmaa mũthenya na ũtukũ ĩkalũnĩ yake: na ũla wĩkalĩle kĩvĩla kya ũsumbĩ akatambũũkya ĩeema yake ĩũlũ woo. 16Maikew'a nzaa ĩngĩ, o na maikew'a waũni ĩngĩ; o na syũa yĩikamavikĩa, kana ũvyũvu o na wĩva: 17nũndũ Katena ũla wĩ katĩ wa kĩvĩla kya ũsumbĩ akeethĩwa mũĩthi woo, na akamatongoesya na kũmavikya kũla kwĩ nthongo sya manzĩ ma thayũ: na Ngai akavyaĩa methoi onthe methonĩ moo.

ŨVUAN'YO 8

Kũvuvwa kwa Masoo Mũonza

1 Na akyũmbũa ũsiĩlo wa mũonza, kwakilya ki ĩtunĩ ĩvinda ya nyunzu ya saa. 2Na noona alaĩka mũonza ala maũngamaa mbee wa Ngai; nao manengwa masoo mũonza.
3 Na mũlaĩka ũngĩ aumĩla, na aũngama mbee wa kĩthembeo, akuĩte kĩtoeesya kya thaavu; na anengwa ũvani mwingĩ, nĩ kana awongele mboyanĩ sya atheu onthe ĩũlũ wa kĩthembeo kya thaavu kĩla kyaĩ mbee wa kĩvĩla kya ũsumbĩ. 4Na syũki ya ũla ũvani, vamwe na mboya sya atheu, syambata kwa Ngai kuma kw'okonĩ kwa mũlaĩka ũsu. 5Na mũlaĩka oosa kĩtoeesya; na

akyusũsya mwaki wa kĩthembeo, na akĩkya nthĩ: na ĩtina kweethĩwa itundumo, na mawasya, na motisi, na kĩtetemo kya nthĩ.
6Na alaĩka asu mũonza ala maĩ na masoo mũonza meeyũmban'ya nĩ kana mavuve.
7 Na ũla wa mbee avuva soo, na kweethĩwa mbua ya mavia na mwaki, ivulene na nthakame, nasyo syekw'a nthĩ: na kĩlungu kya katatũ kya nthĩ kyavya, na kĩlungu kya katatũ kya mĩtĩ kyavya, na nyeki syonthe nziũ syavya.
8 Na mũlaĩka wa kelĩ avuva soo, na kweethĩwa kĩndũ kĩilyĩ kĩĩma kĩnene kyakene mwaki kyekw'a ũkanganĩ: na kĩlungu kya katatũ kya ũkanga kyatw'ĩka nthakame;
9na nyamũ syakw'a, kĩlungu kya katatũ kya ila syaĩ ũkanganĩ, o ila syaĩ thayũ; na kĩlungu kya katatũ kya ngalawa kyaanangĩka.
10 Na mũlaĩka wa katatũ avuva soo, na ndata nene yavalũka kuma ĩtunĩ, yakene ta ũmũĩ, nayo yavalũkĩla kĩlungu kya katatũ kya mbũsĩ, na nthongo sya manzĩ;
11na syĩtwa ya ndata ĩsu nĩ Avisintho: na kĩlungu kya katatũ kya manzĩ kyeekĩwa ũũ; na andũ aingĩ makw'a nĩ manzĩ asu, nĩkwĩthĩwa maĩ na ũũ mũno.
12 Na mũlaĩka wa kana avuva soo, na kĩlungu kya katatũ kya syũa kyakũnwa, na kĩlungu kya katatũ kya mwei, na kĩlungu kya katatũ kya ndata; nĩ kana kĩlungu kya katatũ kyasyo kĩkĩwe kĩvindu, na nĩ kana kũikethĩwe kyeni kĩlungu kya katatũ kya mũthenya, na ũtukũ no ta ũu.

Mawoo atatũ

13 Na noona, na neew'a ndiũ ĩmwe, ĩkĩũlũka ĩtunĩ katĩ, ĩkyasya na wasya mũnene, Woo, woo, woo, kwa ala matwĩe nthĩ, nũndũ wa mawasya ala matiele ma masoo ma alaĩka atatũ, ala mevuva masoo ĩtina.

ŨVUAN'YO 9

1 Na mũlaĩka wa katano avuva soo, na noona ndata yumĩte ĩtunĩ ĩvalũkĩte nthĩ: nake anengwa ũvungũo wa yĩla ĩima yĩte kĩtulu. 2Na ayĩvingũa yĩla ĩima yĩte kĩtulu; na syũki yambata kuma ĩimanĩ, ta syũki ya iko ĩnene mũno; na syũa na yayaya syeekĩwa kĩvindu nũndũ wa syũki yĩu ya yĩla ĩima. 3Na ngie syauma syũkinĩ yĩu syathi ĩũlũ wa nthĩ; nasyo syanengwa ũkũmũ, o ta ing'auũ sya nthĩ syĩ ũkũmũ. 4Na syatavw'a itikathũkye nyeki sya nthĩ, kana kĩndũ kiũ o na kĩva, kana mũtĩ o na wĩva, ĩndĩ no andũ asu ala mate na ũsiĩlo wa Ngai itulyanĩ syoo. 5Na syatw'ĩĩwa itikamoae, ĩndĩ nĩ kana imathĩn'ye myei ĩtano: na kũthĩn'ya kwasyo kwaĩ ta kũthĩn'ya kwa kĩng'auũ kĩũmĩte mũndũ. 6Na mĩthenya ĩsu andũ makamantha kĩkw'ũ, na maikakyona nongi; na makenda kũkw'a, ĩndĩ kĩkw'ũ kĩkamakĩa. 7Na mũmbĩlwe wa ngie wailyĩ mbalasi iseũvĩw'e kaũ; na mĩtwenĩ yasyo kwaĩ ta ngovia sya ũsumbĩ iilyĩ thaavu, na mothyũ masyo mailyĩ mothyũ ma andũ. 8Na syaĩ na nzw'ĩĩ sya aka, na maeo masyo mailyĩ maeo ma mĩnyambũ. 9Na syaĩ na ngao ithũinĩ, ta ngao sya iaa, na kĩuumo kya nthwau syasyo kyaĩ ta kĩuumo kya ngalĩ, na mbalasi mbingĩ isembete kaũnĩ. 10Na syĩ na isithe ta ila sya ing'auũ, na moa; na vinya wa ũmew'ĩthya andũ woo myei ĩtano wĩ isithenĩ syasyo. 11Na syĩ na mũsumbĩ ĩũlũ wasyo, ũla mũlaĩka wa yĩla ĩima yĩte kĩtulu: syĩtwa yake Kĩevelania nĩ Avatoni, na Kĩkiliki nĩ Avolioni.
12 Woo wa mbee nĩwavĩta: sisya, nĩmokĩte Mawoo angĩ elĩ ĩtina.
13 Na mũlaĩka wa thanthatũ avuva soo, na neew'a wasya ũmwe wumĩte mbyanĩ sya kĩthembeo kya thaavu kĩla kĩ mbee wa Ngai, 14ũmwe aimwĩa mũlaĩka ũsu wa thanthatũ ũla waĩ na soo, akyasya, Thasya ala alaĩka ana ala movetwe ũsĩnĩ ũnene ũla wĩtawa Euvalati. 15Na alaĩka asu ana mathaw'a ala maseũvĩtw'e kwondũ wa saa na mũthenya na mwei na mwaka, nĩ kana moae kĩlungu kya katatũ kya andũ. 16Na ũtalo wa ita sya ala matũlĩte mbalasi wai ngili mĩongo ĩlĩ kũndũ ngili ĩkũmi: nĩneewie ũtalo woo. 17Na ta ũu noona mbalasi woninĩ, na ala maitũlĩte, me na ngao ithũinĩ iilyĩ ta sya mwaki na sya samawi na sya mũvĩlĩtĩ: na mĩtwe ya mbalasi ĩilyĩ ta mĩtwe ya mĩnyambũ; na makanyw'a masyo maumawa nĩ mwaki na syũki na mũvĩlĩtĩ. 18Kĩlungu kya katatũ kya andũ kyooaiwe na mothĩn'yo asu atatũ, mwaki na syũki na mũvĩlĩtĩ, ila syaumie makanyw'anĩ masyo. 19Nũndũ vinya wa mbalasi wĩ makanyw'anĩ masyo, na isithenĩ syasyo; nũndũ isithe iilyĩ nzoka, na syĩ na mĩtwe; na nĩsyĩw'ĩthasya woo nasyo. 20Na ala matialĩte ma andũ, ala mataaũawa nĩ mothĩn'yo asu, matyaalyũla ngoo ũndũ wa mawĩa ma moko moo, maikathaithe ndaimoni, na mivw'anano ya thaavu, na ya vetha, na ya ũthuku, na ya ĩvia, na ya mũtĩ; ĩla ĩtatonya kwona, o na kwĩw'a, o na kũkinya:
21o na matyaaĩalyũla ũndũ wa maũaani moo, kana ũndũ wa maũoi moo, kana ũndũ wa ũlaalai woo, kana ũndũ wa mong'ei moo.

ŨVUAN'YO 10

Mũlaĩka wĩ vinya na kavuku kanini

1 Na noona mũlaĩka ũngĩ wĩ na vinya aitheea kuma ĩtunĩ, evw'ĩkĩte ĩthweo; na ũtaathi waĩ mũtwenĩ wake, na ũthyũ wake wailyĩ syũa, na nyaĩĩ syake syailyĩ ituĩ sya mwaki; 2na kw'okonĩ kwake aĩ na kavuku kanini kavuan'ye: nake akinya na kũũ kwake kwa aũme ũkanganĩ, na kũla kwa aka akinya nthĩ; 3na akũthũka, o ũndũ mũnyambũ ũlumaa: na akũthũka, itundumo mũonza syaumya mawasya masyo. 4Na itundumo mũonza syaumya mawasya masyo, nakilĩlye kũandĩka: na neew'a wasya ũkyuma ĩtunĩ ũkyasya, Siĩla maũndũ asu maneenwa nĩ itundumo mũonza, na ndũkamaandĩke. 5Na mũlaĩka ũla noonie aũngeme ũkanganĩ na nthĩ ookĩlya kw'oko kwake kwa aũme elekelye ĩtunĩ, 6na eevĩta na ũla wĩ thayũ kũvika tene na tene, ũla wombie ĩtu na syĩndũ ila syĩ vo, na nthĩ na syĩndũ ila syĩ vo, na ũkanga na syĩndũ ila syĩ vo, kana kũikethĩwa kweteela ĩngĩ: 7ĩndĩ mĩthenya ya wasya wa mũlaĩka ũsu wa mũonza, o yĩla wĩvuva soo, nĩvo nzama ya Ngai ĩkeanĩw'a, kwĩanana na ũvoo mũseo ũla watavisye ngombo syake athani. 8Na wasya ũla neewie

kuma ĩtunĩ, neew'a ũineena nakwa ĩngĩ, ũkyasya, Enda, wose ĩvuku yĩla ĩvuan'ye kw'okonĩ kwa mũlaĩka ũla ũũngeme ũkanganĩ na nthĩ. 9Nakwa naendie kwa mũlaĩka, namwĩa nanenge kala kavuku. Na ambĩa, Kose, ũkaye; na kakeekĩa ĩvu yaku ũũ, ĩndĩ kanyw'anĩ waku kakeethĩwa ke mũyo ta ũkĩ wa nzũkĩ. 10Na noosa kala kavuku kanini kw'okonĩ kwa mũlaĩka ũsu, nakaya; na kanyw'anĩ wakwa kaĩ mũyo ta ũkĩ wa nzũkĩ: na nakaya, ĩvu yakwa yeekĩwa ũũ. 11Nao mambĩa, Mũvaka wathane ĩngĩ ũndũ wa ngo nyingĩ sya andũ na mbaĩ na ithyomo na asumbĩ.

ŨVUAN'YO 11

Ila Ngũsĩ Ilĩ

1 Na nanengiwe mũangi ũilyĩ ndata: na ũmwe ambĩa, Ũkĩla, ũthime ĩkalũ ya Ngai, na kĩthembeo, na ala mathaithaa vo. 2Na nza ĩla yĩ ũtee wa ĩkalũ mĩtie ũtee, ndũkamĩthime; nĩkwĩthĩwa ĩnengetwe Andũ-ma-mbaĩ-ingĩ; na makakinyanga ndũa ĩla ntheu myei mĩongo ĩna na ĩlĩ. 3Nakwa nganenga ngũsĩ syakwa ilĩ kwathana, na makathana mĩthenya ngili na maana elĩ na mĩongo thanthatũ, mevw'ĩkĩte ngũa sya makunia. 4Asu nĩo mĩthata ĩlĩ na nĩo ila syĩndũ ilĩ syĩkĩawa mataa ila iũngeme mbee wa Mwĩaĩi wa nthĩ. 5Na ethĩwa mũndũ o na wĩva nũnũkwenda kũmeka naĩ, mwaki nĩwumaa makanyw'anĩ moo, na ũimina amaitha moo; na ethĩwa mũndũ o na wĩva nũnũkwenda kũmeka naĩ, mũvaka oawe ũu. 6Asu me na ũkũmũ wa kũvinga ĩtu, mbua ndĩkaue mĩthenyanĩ ya wathani woo: na me na ũkũmũ ĩũlũ wa iw'ũ kwialyũla syĩthĩwe nthakame, na kũmĩkũna nthĩ na kĩla ũthĩn'yo, o ũndũ mekwanda. 7Na yĩla makethĩwa maminĩte ũkũsĩ woo, ĩla nyamũ yumaa ĩimanĩ yĩte kĩtulu ĩkakwatya kaũ nao, nayo ĩkamakĩlya vinya, na kũmoaa. 8Na simba syoo ikeethĩwa nzĩanĩ ya ndũa ĩsu nene, ĩla yĩtawa Sotomo na Misili mĩneenelenĩ ya veva, navo nĩ vala Mwĩaĩi woo wambiwe. 9Na ala maumaa katĩ wa ngo sya andũ na mbaĩ na ithyomo na mĩthemba ya andũ makasisya simba syoo mĩthenya ĩtatũ na nyunzu, na maiketĩkĩla simba syoo syĩnzĩwe nthĩ. 10Na ala matwĩe nthĩ makatana nũndũ woo, na kwĩw'a mũyo; na makatwaanĩa mĩthĩnzĩo ene kwa ene; nĩkwĩthĩwa athani asu elĩ nĩmanathĩnĩtye ala matwĩe nthĩ. 11Na ĩtina wa mĩthenya ĩsu ĩtatũ na nyunzu veva wa thayũ kuma kwa Ngai wamalika nthĩnĩ, na maũngama na maũũ moo; na w'ĩa mũnene wamakwata ala mamasyaasya. 12Nao meew'a wasya mũnene kuma ĩtunĩ ũkĩmea, Ambatai kũũ. Na mambata me ĩthweonĩ malika ĩtunĩ; na amaitha moo mamasyaĩĩsya. 13Na ĩvinda yĩu kwaĩ kĩtetemo kĩnene kya nthĩ, na kĩlungu kya ĩkũmi kya ĩla ndũa kyavalũka; na andũ ngili mũonza mooaiwe nĩ kĩtetemo kyu kya nthĩ: na ala matialile malikwa nĩ w'ĩa, na mamũtaĩa Ngai wa ĩtunĩ. 14 Woo wa kelĩ nĩwavĩta: sisya, Woo wa katatũ nĩwũkĩte mĩtũkĩ.

Soo wa Mũonza

15 Na mũlaĩka wa mũonza avuva soo; na kweethĩwa mawasya manene ĩtunĩ, nao masya,

Ũsumbĩ wa nthĩ nũtw'ĩkĩte ũsumbĩ wa Mwĩaĩi waitũ, na wa Klisto wake: nake akasumbĩka kũvika tene na tene.

16 Na ala atumĩa mĩongo ĩlĩ na ana, ala mekalaa mbee wa Ngai ivĩlanĩ syoo sya ũsumbĩ, mavalũka na mothyũ moo na mamũthaitha Ngai, 17makyasya,

Nĩtũũkũtũngĩa mũvea, we Mwĩaĩi Ngai, Mwene Vinya W'onthe, ũla wĩ vo, na ũla waĩ vo, nĩkwĩthĩwa nĩwosete vinya waku mũnene, na kũsumbĩka.

18 Na mbaĩ syaĩ nthilĩku, na ũthilĩku waku wooka, na ĩvinda ya ũsilĩla akw'ũ, na ĩvinda ya kũnenga ĩtuvi ngombo syaku athani, na ala atheu, na ala makĩaa syĩtwa yaku, anini na anene; na kũmananga ala manangaa nthĩ.

19 Na ĩkalũ ya Ngai yĩla yĩ ĩtunĩ yavingũwa; na kwooneka ĩkalũnĩ yake ĩsandũkũ ya ũtianĩo wake; na kweethĩwa motisi, na mawasya, na itundumo, na kĩtetemo kya nthĩ, na mbua nene ya mavia.

ŨVUAN'YO 12

Woni wa kwona Mũndũ Mũka na Mũkũnga Mũnene

1 Na kwooneka kyama kĩnene ĩtunĩ; mũndũ mũka evw'ĩkĩte syũa, na mwei waĩ ungu wa nyaĩĩ syake, na mũtwenĩ wake kwaĩ ngovia ya ũsumbĩ yĩ ndata ĩkũmi na ilĩ; 2nake aĩ ĩvu: na akaya, akyaũnya nĩ woo wa ũsyaa. 3Na kwooneka kyama kĩngĩ ĩtunĩ; na sisya, mũkũnga mũnene mũtune wĩ na mĩtwe mũonza na mbya ĩkũmi, na mĩtweni yaw'o ngovia sya ũsumbĩ mũonza. 4Na kĩsithe kyaw'o kyakusya kĩlungu kya katatũ kya ndata sya ĩtunĩ, na kyasyĩkya nthĩ: na mũkũnga ũsu mũnene waũngama mbee wa mũndũ mũka ũsu wakilĩlye ũsyaa, nĩ kana asyaa, ũtonye kũmelya kana kake. 5Nake asyaa mwana, mũndũ mũũme, ũla ũkasumbĩka mbaĩ syonthe na ndata ya kĩaa: na kana kake kavulw'a kũvika kwa Ngai, na kĩvĩlanĩ kyake kya ũsumbĩ. 6Na mũndũ mũka akĩa na athi weũnĩ, vandũ vala waseũvĩw'e nĩ Ngai, nĩ kana mamũĩthĩsye vo mĩthenya ngili na maana elĩ na mĩongo thanthatũ.

7 Na kwaĩ kaũ ĩtunĩ: Mikaeli na alaĩka make maithi kũkita na ũla mũkũnga mũnene; na mũkũnga ũsu na alaĩka maw'o mokita; 8nao maiaakĩlya vinya, o na vaiaaoneka vandũ voo ĩtunĩ ĩngĩ. 9Na mũkũnga ũsu mũnene wekw'a nthĩ, naw'o nĩ nzoka ĩla ngũũ, yĩtawa Ndevili, na ĩngĩ Satani, mũkengani wa nthĩ yonthe; ekw'a nthĩ, na alaĩka make mekw'a nthĩ vamwe nake. 10Na neew'a wasya mũnene ĩtunĩ, ũkyasya,

Yu ve ũtangĩĩo, na vinya, na ũsumbĩ wa Ngai waitũ, na ũkũmũ wa Klĩsto wake: nũndũ mũvinganĩsya wa ana-a-asa maitũ nĩwekw'a nthĩ, ũla ũmavinganĩasya mbee wa Ngai waitũ mũthenya na ũtukũ. 11Nao mamũkĩlya vinya nũndũ wa nthakame ya kala Katena ka ĩlondu na nũndũ wa ndeto ya ũkũsĩ woo; na matyaamenda mathayũ moo o na kũvika kĩkw'ũ. 12Kwondũ wa ũu tanai, inyw'ĩ matu, na inyw'ĩ ala mũtwĩe nthĩnĩ wamo. Woo nĩ wanthĩ na wa ũkanga: nũndũ ndevili

nĩwamũtheeea inyw'ĩ, e na ũthilĩku mũnene, akĩmanya kana e na kavinda o kanini.
13Na ũla mũkũnga mũnene woona kana nĩwekw'a nthĩ, wathĩnisye mũndũ mũka ũla wasyaie ũla mwana mũũme. 14Na mũndũ mũka anengwa nthwau ilĩ sya ndiũ ĩla nene, nĩ kana aũlũke avike kwake weũnĩ, vala ũĩthĩaw'a ĩvinda, na mavinda, na nyunzu, ya ĩvinda, aume mbee wa nzoka ĩsu. 15Na ĩla nzoka nene yaumya kĩw'ũ ta ũsĩ kanyw'anĩ wayo yaatĩĩsya mũndũ mũka, nĩ kana atwawe nĩ ũsĩ. 16Na nthĩ yamũtetheesya mũndũ mũka, na nthĩ yaathamya kanyw'a wayo, na yamelya ũsĩ ũla mũkũnga mũnene waumya kanyw'anĩ waw'o. 17Na ũla mũkũnga mũnene wamũthatĩa mũndũ mũka mũno, na wathi wũkite na ũtialo wa ũsyao wake, ũla ũkwataa mĩao ya Ngai, na kũlũmya ũkũsĩ wa Yesũ: naw'o waũngama kĩthangathĩnĩ kya ũkanga.

ŨVUAN'YO 13
Woni wa kwona Nyamũ ilĩ
1 Na noona nyamũ ĩkyuma ũkanganĩ, ĩ na mbya ĩkũmi na mĩtwe mũonza na mbyanĩ syayo kwaĩ ngovia sya ũsumbĩ ĩkũmi, na mĩtwenĩ yayo masyĩtwa ma kuũmana. 2Na nyamũ ĩla noonie yailyĩ ngo, na maũũ mayo maĩ ta ma nduva, na kanyw'a wayo waĩ ta kanyw'a wa mũnyambũ: na ũla mũkũnga mũnene wamĩnenga vinya waw'o, na kĩvĩla kya ũsumbĩ kyaw'o, na ũkũmũ mũnene. 3Na noona mũtwe ũmwe wayo ta ũkũnĩtwe kũvika kĩkw'ũ; na ĩkũnwa yayo ya kĩkw'ũ yavow'a: na nthĩ yonthe yaseng'a ĩatĩĩe ĩla nyamũ; 4na mathaitha ũla mũkũnga mũnene, nũndũ nũmĩnengete ĩla nyamũ ũkũmũ waw'o; na mamĩthaitha ĩla nyamũ, makyasya, Nũũ ũla ũvw'anene na nyamũ ĩno? Na nũũ ũla ũtonya kũkita nayo? 5Nayo yanengwa kanyw'a wa ũneena maũndũ manene na kũumana; na yanengwa ũkũmũ wa kwĩka maũndũ mayo myei mĩongo ĩna na ĩlĩ. 6Na yaathamya kanyw'a wayo ĩmũume Ngai, kũyĩuma syĩtwa yake, na ĩeema yake, o na ala matwĩe ĩtunĩ. 7Nayo yanengwa kũkita na ala atheu, na kũmakĩlya vinya: nayo yanengwa ũkũmũ ĩũlũ wa kĩla mũthemba wa andũ na ũko wa andũ na kĩthyomo na mbaĩ. 8Na onthe ala matwĩe nthĩ makamĩthaitha, kĩla mũndũ ũla syĩtwa yake yĩtaandĩkwa ĩvukunĩ ya thayũ ya Katena ka ĩlondu kooaiwe kuma mwambĩlĩlyo wa nthĩ. 9Ethĩwa mũndũ e na kũtũ, nĩew'e. 10Ethĩwa mũndũ o na wĩva akatava, akatavwa: ethĩwa mũndũ o na wĩva akooaana na ũvyũ, mũvaka we oawe na ũvyũ. Vaa nĩvo ve wũmĩĩsyo na mũĩkĩĩo wa ala atheu.
11 Na noona nyamũ ĩngĩ ĩkyuma nthĩnĩ wa nthĩ; nayo yaĩ na mbya ilĩ iilyĩ sya katena ka ĩlondu, na yaneena ta mũkũnga. 12Nayo yĩkaa na ũkũmũ w'onthe wa ĩla nyamũ ya mbee ĩsyaĩtye. Na ĩtumaa nthĩ na ala matwĩe ĩũlũ wayo mathaitha nyamũ ĩla ya mbee, ĩla yavoiw'e ĩkũnwa yayo ya kĩkw'ũ. 13Nayo yeeka syama nene, o na kũtuma mwaki wuma ĩtunĩ ũkavika nthĩ, andũ mene. 14Na yamakenga ala matwĩe nthĩ nũndũ wa syama ĩnengetwe kwĩka o nyamũ ĩsu yene; ĩkĩmatavya ala matwĩe nthĩ, kana maseũvye mũvw'anano wa ĩla nyamũ, ĩla ĩ na ĩkũnwa ya ũvyũ na yavoa. 15Na yanengwa kwĩkĩa mũvw'anano ũsu wa nyamũ mĩthũmũ, nĩ kana mũvw'anano wa nyamũ ũneene, o na ũtume onthe ala matethaitha mũvw'anano ũsu wa nyamũ moawa. 16Na yatuma onthe, anini na anene, athwii na ngya, ala mate ngombo na ngombo, mekĩwa ũvano kw'okonĩ kwa aũme kwoo, kana itulyanĩ syoo; 17na nĩ kana mũndũ o na wĩva ndakatonye kũthooa kana kũthoosya, ate ũla wĩ na ũvano ũsu, naw'o nĩ syĩtwa ya nyamũ kana namba ya syĩtwa yayo. 18Vaa nĩvo ve ũĩ. Ũla wĩ na ũmanyi, natale namba ya nyamũ ĩsu; nũndũ nĩ namba ya mũndũ: na namba yake nĩ Maana thanthatũ na mĩongo thanthatũ na thanthatũ.

ŨVUAN'YO 14
Woni wa kwona Katena ka ĩlondu na ala Ovosye
1 Na noona, na sisya, kala Katena ka ĩlondu aũngeme kĩĩmanĩ kya Saioni, na vamwe nake andũ ngili ĩana na mĩongo ĩna na inya, me na syĩtwa yake, na syĩtwa ya Ĩthe wake, maandĩkĩtwe itulyanĩ syoo. 2Na neew'a wasya ũkyuma ĩtunĩ, ta wasya wa iw'ũ nyingĩ, na wasya wa kĩtundumo kĩnene: na wasya ũla neewie waĩ ta wasya wa aingi ma mbeve makĩinga mbeve syoo: 3na maina wathi weũ mbee wa kĩvĩla kya ũsumbĩ, na mbee wa ila syũmbe inya syĩ thayũ na ala atumĩa: na vai mũndũ waatonya kwĩmanyĩsya wathi ũsu, ate o ala ngili ĩana na mĩongo ĩna na inya, ala methooetwe kumw'a nthĩ. 4Aa nĩo ala matavukĩt'we nĩ aka; nũndũ nĩ atheu vyũ. Asu nĩo ala mavikĩlaa Katena ka ĩlondu o vala ũendaa. Aa mathooetwe kumw'a andũnĩ, methĩwe ũsyao wa mbee kwa Ngai na kwa kala Katena. 5Na makanyw'anĩ moo vaiaaoneka ũvũngũ: mati na ũndũ ũtaĩle.
Woni wa kwona alaĩka atatũ
6 Na noona mũlaĩka ũngĩ akĩũlũka ĩtunĩ katĩ, e na ũvoo mũseo wa tene na tene wa ũtavan'ya kwa ala matwĩe nthĩ, na kwa kĩla mũthemba na mbaĩ na kĩthyomo na ũko wa andũ; 7na aneena na wasya mũnene, Kĩai Ngai, na mũtaĩei; nũndũ saa wa kũsilĩla kwake nĩ mũku: na mũthaithei ũla wombie ĩtu na nthĩ na ũkanga na nthongo sya manzĩ.
8 Na mũlaĩka ũngĩ, wa kelĩ, aatĩĩa, akyasya, Nĩ mbalũku, nĩ mbalũkũ Mbaviloni ĩla ndũa nene, ĩla yatumie mbaĩ syonthe inyw'a mbinyu ya ũthilĩku wa ũlaalai wayo.
9 Na mũlaĩka ũngĩ, wa katatũ, aatĩĩa asu, akyasya na wasya mũnene, Ethĩwa mũndũ o na wĩva nũnũũthaitha nyamũ ĩsu na mũvw'anano wayo, na akĩtĩkĩla kwĩkĩwa ũvano kĩtulyanĩ kyake, kana kw'okonĩ kwake, 10akanyw'a mbinyu ya ũthilĩku wa Ngai, ĩla ĩseũvĩtw'e ĩtavulenw'e kĩkombenĩ kya ũthatu wake; na akathĩnĩw'a na mwaki na mũvĩlĩtĩ mbee wa alaĩka atheu na mbee wa kala Katena: 11na syũki ya thĩna woo yambataa kũvika tene na tene; na maithũmũaa mũthenya na ũtukũ, asu mathaithaa ĩla nyamũ na mũvw'anano wayo, na o ũla wĩtĩkĩlaa kwĩkĩwa ũvano

wa syĩtwa yayo. 12Vaa nĩvo ve wũmĩĩsyo wa atheu, ala makwataa mĩao ya Ngai, na mũĩkĩĩo wa Yesũ.
13 Na neew'a wasya ũkyuma ĩtunĩ ũiasya, Andĩka, Nĩ aathime akw'ũ ala makusaa nthĩnĩ wa Mwĩaĩi kuma yu: ĩĩ, easya ũu Veva, kana mathũmũĩe mawĩa moo maito; nũndũ mawĩa moo nĩmaatĩanĩe nao.

Ngetha na kũkethwa kwa itũngo sya mũsavivũ wa nthĩ

14 Na noona, na sisya, ĩthweo yeũ; na ĩũlũ wa ĩthweo noona ũmwe ailyĩ nthĩ ũtilyĩ mwana wa mũndũ, e na ngovia ya ũsumbĩ ya thaavu mũtwenĩ wake, na kw'okonĩ kwake e na kavyũ koĩ ke ngoto. 15Na mũlaĩka ũngĩ auma ĩkalũnĩ, akyanĩĩsya ũla ũilyĩ ĩũlũ wa ĩthweo, akĩmwĩa, Likya kavyũ kaku, ũkethe: nũndũ saa wa ũketha nĩ mũviku; nũndũ ngetha ya nthĩ nĩminĩte kũma. 16Na ũla wailyĩ ĩũlũ wa ĩthweo ekya nthĩ kavyũ kake; na nthĩ yakethwa.
17Na mũlaĩka ũngĩ auma ĩkalũnĩ yĩla yĩ ĩtunĩ, o nake e na kavyũ koĩ ke ngoto. 18Na mũlaĩka ũngĩ auma kĩthembeonĩ, ũla wĩ na vinya ĩũlũ wa mwaki; na anĩĩsya ũla wĩ na kala kavyũ koĩ, akyasya, Likya kavyũ kaku ũtile itũngo sya mũsavivũ wa nthĩ; nĩkwĩthĩwa nzavivũ syaw'o nĩ mbĩu ki. 19Na mũlaĩka ekya kavyũ nthĩ, na aketha ũsyao wa mũsavivũ wa nthĩ, na awĩkya kĩangĩonĩ, kĩangĩo kĩla kĩnene kya ũthilĩku wa Ngai. 20Na kĩangĩo kyangĩwa ũtee wa ndũa, na nthakame yauma kĩangĩonĩ, o na kũvika mĩkwa ya mĩtwe ya mbalasi, kũvika maĩli maana elĩ.

ŨVUAN'YO 15

Woni wa kwona mbakũli mũonza na mothĩn'yo

1 Na noona kyama kĩngĩ ĩtunĩ, kĩnene na kya ũseng'ya, alaĩka mũonza makuĩte mothĩn'yo mũonza, nao nĩ ma mũminũkĩlyo, nĩkwĩthĩwa nthĩnĩ wamo ũthilĩku wa Ngai nũkwĩanĩa.
2 Na noona kĩndũ kĩilyĩ ũkanga wa kĩsisyo ũvulene na mwaki; na ala makĩlĩtye vinya na kwĩyumya vala ve ĩla nyamũ, na mũvw'anano wayo, na namba ya syĩtwa yayo, maũngeme ũtee wa ũkanga wa kĩsisyo, me na mbeve sya Ngai. 3Nao meina wathi wa Mose ngombo ya Ngai, na wathi wa kala Katena, makyasya,
Mawĩa maku nĩ manene na ma ũseng'ya, Mwĩaĩi Ngai, Mwene Vinya W'onthe; moendelo maku nĩ malũngalu na ma w'o, we Mũsumbĩ wa tene tene. 4Nũũ ũtakakĩa, Mwĩaĩi, na kũtaĩa syĩtwa yaku? Nũndũ nue weka mũtheu; nĩkwĩthĩwa mbaĩ syonthe ikooka na kũthaitha mbee waku; nũndũ meko maku ma ũlũngalu nĩmonanĩtw'e.
5 Na ĩtina wa maũndũ asu noona, na ĩkalũ ya ĩeema ya ũkũsĩ ĩtunĩ yavingũwa: 6na ala alaĩka mũonza ala me na mothĩn'yo mũonza mauma ĩkalũnĩ, mevw'ĩkĩte mavia me thooa mũnene, matheu na matisu, na meevotoele nondonĩ syoo ndavũ sya thaavu. 7Na kĩmwe kya ila syũmbe inya syĩ thayũ kyamanenga alaĩka asu mũonza mbakũli mũonza sya thaavu syusĩe ũthilĩku wa Ngai, ũla wĩ thayũ kũvika tene na tene. 8Na ĩkalũ yausũa syũki yumĩte ũtheunĩ mũtisu wa Ngai, na vinyanĩ wake; na vaiaĩ mũndũ waatonya kũvota ĩkalũnĩ mũvaka mothĩn'yo mũonza ma alaĩka asu mũonza mathela.

ŨVUAN'YO 16

1 Na neew'a wasya mũnene ũiuma ĩkalũnĩ, ũimatavya ala alaĩka mũonza atĩĩ, Endai, na mũiĩta ila mbakũli mũonza sya ũthilĩku wa Ngai nthĩ.
2 Na ũla wa mbee aenda, na eta mbakũli yake nthĩ; na kweethĩwa itau nthũku mũno na syĩ na woo mũnene andũnĩ ala me na ũvano wa ĩla nyamũ, na ala mathaithaa mũvw'anano wayo.
3 Na ũla wa kelĩ eta mbakũli yake ũkanganĩ; naw'o watw'ĩka nthakame ta ya mũndũ mũkw'ũ; na kyonthe kĩ thayũ kyakw'a, kya ila syĩ ũkanganĩ.
4 Na ũla wa katatũ eta mbakũli yake mbũsĩnĩ na nthongonĩ sya manzĩ; nasyo syatw'ĩka nthakame. 5Na neew'a mũlaĩka wa manzĩ aiasya, We wĩ mũlũngalu, ũla wĩ vo na ũla waĩ vo, we Ũla Mũtheu, nĩkwĩthĩwa nĩwasilĩla ũu: 6nũndũ nĩmetĩkisye nthakame ya atheu na athani, naku wamanenga nthakame manyw'e: nĩmaĩlwe. 7Na neew'a kĩthembeo kĩiasya, Ĩĩ, we Mwĩaĩi Ngai, Mwene Vinya W'onthe, motw'ĩo maku nĩ ma w'o na nĩ malũngalu.
8Na ũla wa kana eta mbakũli yake ĩũlũ wa syũa; na yanengwa kũvĩvya andũ na mwaki. 9Na andũ mavĩvw'a na ũvyũvu mũnene: na mayĩuma syĩtwa ya Ngai ũla wĩ na ũkũmũ ĩũlũ wa mothĩn'yo asu; na matyaalyũla ngoo na kũmũnenga ndaĩa.
10 Na ũla wa katano eta mbakũli yake kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya ĩla nyamũ; na ũsumbĩ wayo weekĩwa kĩvindu; na matanyũka nĩmĩ syoo nũndũ wa woo, 11na mamũuma Ngai wa ĩtunĩ nũndũ wa mawoo moo na itau syoo; na matyaaalyũla ngoo ũndũ wa mawĩa moo.
12 Na ũla wa thanthatũ eta mbakũli yake ĩũlũ wa ũla ũsĩ mũnene, wĩtawa Euvalati; na manzĩ maw'o mang'ala, nĩ kana nzĩa ĩseũvĩw'e asumbi ala meũka kuma wumĩlonĩ wa syũa. 13Na noona maveva atatũ mavuku, mailyĩ syoa, maiuma kanyw'anĩ wa ũla mũkũnga, na kanyw'anĩ wa ĩla nyamũ, na kanyw'anĩ wa mwathani wa ũvũngũ: 14nĩkwĩthĩwa nĩ maveva ma ndaimoni, mekaa syama; ala meuma mathi kwa asumbĩ ma nthĩ yonthe kũmomban'ya kaũnĩ wa mũthenya mũnene wa Ngai, Mwene Vinya W'onthe. 15(Sisya, nĩũka ta kĩng'ei. Nĩ mũathime ũla ũsyaĩĩasya na kũsũvĩa ngũa syake, ndakathi e mũthei, na makona nthoni syake.) 16Na mamomban'ya vamwe vala vetawa Kĩevelania Ali-Maketoni.
17 Na ũla wa mũonza eta mbakũli yake ĩũlũ wa yayaya; na wasya mũnene wauma ĩkalũnĩ kuma kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ, ũkyasya, Nĩ kwĩke: 18na kwaĩ motisi, na mawasya, na itundumo; na kwaĩ kĩtetemo kĩnene kya nthĩ, o na kũiaaithĩwa kĩngĩ takyo kuma andũ meethĩwa kũũ nthĩ, kĩtetemo kĩnenevete ũu, kĩan'ya vinya ũu. 19Na ĩla ndũa nene yaanw'a ilungu itatũ, na ndũa sya i mbaĩ syavalũka: na Mbaviloni ĩla ndũa nene yalilikanwa mbee wa Ngai, ĩnengwe kĩkombe kya

mbinyu ya wai wa ũthilĩku wake. 20Na ithama syonthe syakĩa, na iĩma nasyo ityaaoneka ĩngĩ. 21Na mbua nene ya mavia, kĩla ĩvia ũito wayo waĩ ta talendi ĩmwe, yamatheeea andũ kuma ĩtunĩ: na andũ mamũuma Ngai nũndũ wa ũthĩn'yo ũsu wa mbua ya mavia; nĩkwĩthĩwa ũthĩn'yo wayo nĩ mũnene mũno.

ŨVUAN'YO 17

Woni wa kwona Ĩlwaya na Nyamũ

1 Na kwookie ũmwe wa alaĩka asu mũonza ala maĩ na mbakũli mũonza, aneena nakwa, akyasya, Ũka vaa, nĩngũkwon'ya ũsilĩlo wa yĩla ĩlwaya ĩnene yĩla yĩkalaa ĩũlũ wa iw'ũ nyingĩ; 2yĩla asumbĩ ma nthĩ malaalaile nayo, na ala matwĩe nthĩ matoonw'a nĩ mbinyu ya ũiaalai wayo. 3Nake angua nĩ Vevanĩ kũvika weũnĩ: na noona mũndũ mũka ekalĩle nyamũ ndune mũno, yusũĩte masyĩtwa ma kũumana, ĩ na mĩtwe mũonza na mbya ĩkũmi. 4Na ũ mũndũ mũka eevw'ĩkĩte ngũa ĩilyĩ ta ndune na ĩngĩ ndune mũno, na aseũvĩtw'e na thaavu na tũvila twĩ thooa mũnene na malũlũ, na kw'okonĩ kwake aĩ na kĩkombe kya thaavu kyusĩwe nĩ mothatyo, nao nĩ maũndũ mavuku ma ũlaalai wake, 5na kĩtulyanĩ kyake vaandĩkĩtwe syĩtwa, NZAMA, MBAVILONI ĨLA NENE, INYIA WA MALWAYA NA WA MOTHATYO MA NTHĨ. 6Na noona mũndũ mũka ũsu aitoonw'a nĩ nthakame ya atheu, na nthakame ya ngũsĩ sya Yesũ. Namwona, naseng'a na ũseng'yo mũnene. 7Na ũla mũlaĩka angũlya, Nĩ kyaũ kĩũkũseng'ya? Nĩngũũtavya nzama ya mũndũ mũka ũũ, na ya nyamũ ĩla ĩmũkuĩte, ĩla ĩ na mĩtwe mũonza na mbya ĩkũmi. 8Nyamũ ĩla woona yaĩ vo, na yu ndĩ vo; na nĩkilĩlye kwambata kuma yĩla ĩimanĩ yĩte kĩtulu, na kũthi wanangĩkonĩ. Na ala matwĩe nthĩ makaseng'a, ala masyĩtwa moo mataaandĩkwa ĩvukunĩ ya thayũ kuma mwambĩlĩlyo wa nthĩ, moona ĩla nyamũ, ũndũ yaĩ vo, na yu ndĩ vo, na ĩkeethĩwa vo. 9Vaa nĩvo ve kĩlĩko kĩ na ũĩ. Mĩtwe ĩsu mũonza nĩ iĩma mũonza, ila mũndũ mũka wĩkalĩle: 10nasyo nĩ asumbĩ mũonza; atano nĩ avalũku, ũmwe e vo, na ũla ũngĩ ndanamba kũka; nake ooka, mũvaka ekale kavinda kanini. 11Na nyamũ ĩla yaĩ vo, na yu ndĩ vo, nayo nĩyo ya nyanya, na nĩ ya ila mũonza; nayo ĩthi wanangĩkonĩ. 12Na mbya ĩkũmi ila wonie nĩ asumbĩ ĩkũmi, ala matanamba kwosa ũsumbĩ; ĩndĩ meosa ũkũmũ ta asumbĩ, vamwe na nyamũ ĩsu, ĩvinda ya saa ũmwe. 13Asu me na kĩlilikano kĩmwe, na memĩnenga nyamũ ĩsu vinya na ũkũmũ woo. 14Asu makokita na kala Katena ka ĩlondu, nake Katena akamakĩlya vinya, nĩkwĩthĩwa we nĩ Mwĩaĩi wa eaĩi na Mũsumbĩ wa asumbĩ; na ala me nake, ala meetiwe, anyuve na me na kĩthito, makakĩlya vinya. 15Nake ambĩa, Iw'ũ ila wonie, vala yĩla ĩlwaya yĩkalaa, nĩ ngo sya andũ, na makomano, na mbaĩ, na ithyomo. 16Na mbya ĩkũmi ila wonie na ĩla nyamũ, asu makamena yĩla ĩlwaya, na makayĩtia yoka, na yĩ ĩthei, na makaya nyama syayo, na makayĩvĩvya vyũ na mwaki. 17Nũndũ Ngai ekĩĩte ngoonĩ syoo kwĩka kwenda kwake, na kwĩtĩkĩla ũndũ ũmwe, na kũmĩnenga ĩla nyamũ ũsumbĩ woo, mũvaka ndeto sya Ngai syĩanĩe. 18Na mũndũ mũka ũla wonie nĩwe ĩla ndũa nene, ĩla ĩsumbĩkaa ĩũlũ wa asumbĩ ma nthĩ.

ŨVUAN'YO 18

Kũvalũka kwa Ndũa nene

1 Na ĩtina wa maũndũ asu noona mũlaĩka ũngĩ aitheea kuma ĩtunĩ, e na ũkũmũ mũnene; na nthĩ yeekĩiwe kyeni nĩ ũtheu wake mũtisu. 2Nake aneena na wasya wĩ vinya mũno, aiasya, Nĩ mbalũku, nĩ mbalũku, Mbaviloni ĩla ndũa nene, na nĩtw'ĩkĩte ũtũo wa ndaimoni, na kolokolo wa kĩla veva mũvuku, na kolokolo wa kĩla nyũnyi, mbuku na mene. 3Nĩkwĩthĩwa mbaĩ syonthe nĩ mbalũku nũndũ wa mbinyu ya ũthatu wa ũlaalai wake; na asumbĩ ma nthĩ nĩmalaalaile nake, na atandĩthya ma nthĩ nĩmathuiw'e nĩ wingĩ wa wanango wake.

4 Na neew'a wasya ũngĩ ũkyuma ĩtunĩ, ũiasya, Umai nthĩnĩ wake, andũ makwa, nĩ kana mũikethĩwe na mũamba na naĩ syake, na mũikose mothĩn'yo make: 5nũndũ naĩ syake nivikĩte o na ĩtunĩ, na Ngai nũlilikanĩte mothũku make. 6Mũĩvanĩsyei o ũndũ waĩvanĩasya, na mũimũĩvanĩsya kũndũ kwĩlĩ kwĩanana na meko make: kĩkombenĩ kĩla wavulanilye, mũvulanĩlyei kũndũ kwĩlĩ. 7O ũndũ we wetaĩe, na kwĩkala motanunĩ ma mwĩĩ, mũnenge mathĩna na kĩmeto o ta ũu: nĩkwĩthĩwa easya ngoonĩ yake, Nĩilyĩ nthi nĩ mũsumbĩ mũndũ mũka, na ndi ndiwa na ndikethĩwa na kĩmeto nongi. 8Kwondũ wa ũu mũthenya o ũmwe mothĩn'yo make makooka, kĩkw'ũ, na kĩmeto, na yũa; nake akavĩvw'a vyũ na mwaki; nĩkwĩthĩwa Mwĩaĩi Ngai ũla wamũsilĩle e na vinya. 9Na asumbĩ ma nthĩ, ala malaalaile nake na kwĩkala motanunĩ ma mwĩĩ vamwe nake, makamũĩĩa na kũmeta masisya syũki ya kũvya kwake, 10makĩũngama kũasa nũndũ wa w'ĩa wa thĩna wake, makyasya, Woo, woo, ndũa nene, Mbaviloni, ndũa ĩla yĩ vinya! Nĩkwĩthĩwa saa ũmwe ũsilĩlo waku nĩwooka. 11Na atandĩthya ma nthĩ nĩmeũmũĩĩa na kũmeta, nĩkwĩthĩwa vai mũndũ ũthooaa mĩio yoo ĩngĩ; 12mĩio ya thaavu, na vetha, na tũvila twĩ thooa mũnene, na malũlũ, na ngũa sya katane nzeo, na ila itilyĩ ta ndune, na sya alili, na ila ndune mũno; na mĩtĩ yonthe ĩla ĩnyungaa nesa, na mĩio yonthe ĩseũvĩtw'e na maeo ma nzou, na mĩio yonthe ĩseũvĩtw'e na mĩtĩ ĩ thooa mũnene, na ya ũthuku, na kĩaa, na mavia maseo; 13na mũtalasini, na ĩliki, na ũvani, na manukato, na ũvumba, na mbinyu, na mauta ma mũthata, na mũtu mũvinyu, na nganũ, na ng'ombe, na malondu, na mbalasi, na ngalĩ, na ngombo, na mathayũ ma andũ. 14Na mosyao ala ngoo yaku yendie nĩmakũtiie, na syĩndũ syonthe ila syaĩ nou na nzeo mũno nikwaĩe, na andũ maikasyona ĩngĩ nongi. 15Na atandĩthya ma mĩio ĩsu, ala mathuiw'e nĩwe, makaũngama kũasa mũno nũndũ wa w'ĩa wa thĩna wake, makĩĩa na kũmeta; 16makyasya, Woo, woo, ndũa nene, ĩla ĩneevw'ĩkĩte ngũa sya katane nzeo na ila itilyĩ ta ndune na ila ndune mũno, na kwanakavw'a na thaavu na tũvila twĩ thooa mũnene na lũlũ! 17Nũndũ saa ũmwe

ũthwii wĩana ũu nĩwaminwa. Na kĩla mũnene wa ngalawa, na kĩla mũndũ ũendaa ũkanganĩ o na va, na atwai ma ngalawa, na onthe ala matwĩw'e nĩ wĩa wa ũkanganĩ, maũngama kũasa, 18na maneena na wasya mũnene makĩsisya syũki ya kũvya kwayo, makyasya, Nĩ ndũa yĩva ĩtilyĩ ndũa ĩsu nene? 19Na mekya kĩtoo mĩtwenĩ yoo, na maneena na wasya mũnene, makĩĩa na kũmeta, makyasya, Woo, woo, ĩla ndũa nene, ĩla ntnĩnĩ wayo onthe ala maĩ na ngalawa syoo ũkanganĩ mathuĩtw'e nũndũ wayo kũnenevya thooa! Nũndũ saa ũmwe nĩyatw'ĩka ĩanzo. 20Tanai ĩũlũ wayo, we ĩtu, na inyw'ĩ atheu, na inyw'ĩ atũmwa, na inyw'ĩ athani; nĩkwĩthĩwa Ngai nũsilĩlĩte ũsilĩlo wenyu ĩũlũ wayo.
21 Na mũlaĩka wĩ vinya ookĩlya ĩvia yailyĩ ĩvia ĩnene ya ũthia na ayĩkya ũkanganĩ, aiasya, O ta ũu Mbaviloni, ĩla ndũa nene, ĩkekw'a nthĩ na ũvalũko mũnene, na ndĩkoneka ĩngĩ nongi. 22Na mawasya ma aingi ma mbeve na aini ma mbathi na avuvi ma nzumalĩ na avuvi ma masoo maikew'ĩka nthĩnĩ waku nongi; na vai ndũĩka, o na yĩva, ĩkoneka nthĩnĩ waku ĩngĩ nongi; na wasya wa ĩvia ya ũthia ndũkew'ĩka nthĩnĩ waku nongi; 23na kyeni kya taa kĩikakena nthini waku nongi: na wasya wa mũtwaani na wa mũtwawa ndũkew'ĩka nthĩnĩ waku ĩngĩ nongi: nĩkwĩthĩwa atandĩthya maku maĩ anene ma nthĩ; nũndũ mbaĩ syonthe nĩsyakengiwe nĩ ũoi waku. 24Na nthĩnĩ wayo kwoonekie nthakame ya athani na ala atheu, na ya onthe ala mooaiwe nthĩ.

ŨVUAN'YO 19

Ũkĩlyo ĩtunĩ na Mũtwaano wa Katena ka ĩlondu

1 Ĩtina wa maũndũ asu neew'a wasya mũnene wa nguthu nene ĩtunĩ, ũiasya,
Aleluya; Ũtangĩĩo, na ndaĩa, na vinya, nĩ sya Ngai waitũ: 2nũndũ motw'ĩo make nĩ ma w'o na nĩ malũngalu; nũndũ nũsilĩle yĩla ĩlwaya ĩnene, yĩla yathũkisye nthĩ na ũlaalai wayo, nake nĩwaĩvanĩsye nthakame ya ngombo syake kw'okonĩ kwayo.
3 Na masya ĩvinda ya kelĩ, Aleluya. Na syũki yayo yambataa kũvika tene na tene. 4Na ala atumĩa mĩongo ĩlĩ na ana na ila syũmbe inya syĩ thayũ mavalũka nthĩ na mamũthaitha Ngai ũla wĩkalaa kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ, maiasya, Ameni: Aleluya. 5Na wasya wauma kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ, ũiasya,
Mũkumyei Ngaĩ waitũ, inyw'onthe ngombo syake, inyw'ĩ ala mũmũkĩaa, anini na anene.
6 Na neew'a ta wasya wa nguthu nene, na ta wasya wa iw'ũ nyingĩ, na ta wasya wa itundumo ila syĩ vinya mũno, ũiasya,
Aleluya: nĩkwĩthĩwa Mwĩaĩi Ngai waitũ, Mwene Vinya W'onthe, nũsumbĩkĩte. 7Tũtanei na kwĩw'a mũyo mũno, na tũimũnenga we ndaĩa: nĩkwĩthĩwa mũtwaano wa kala Katena nĩ mũviku, na mũka wake nĩwĩseũvĩtye. 8Nake anengwa kwĩkĩa ngũa ya katane nzeo, ndisu na ntheu: nũndũ ngũa ĩsu ya katane nzeo nĩ meko malũngalu ma atheu.
9 Na ambĩa, Andĩka, Nĩ aathime ala metĩtwe mbokanĩ ya mũtwaano ya kala Katena. Na ambĩa, Ii nĩ ndeto sya w'o sya Ngai. 10Nakwa navalũka maũũnĩ make nĩmũthaithe. Nake ambĩa, Sisya, ndũkeke ũu: nyie nĩ ngombo vamwe naku na vamwe na ana-a-ĩthe maku ala makwataa ũkũsĩ wa Yesũ; thaitha Ngai: nũndũ ũkũsĩ wa Yesũ nĩw'o veva wa wathani.

Klĩsto Mũkĩlya vinya

11 Na noona ĩtu yĩvingũkĩte; na sisya, mbalasi nzaũ, na ũla ũmĩtũlĩte, eetawa Mũkĩthito na Mũw'o; na asilaa na ũkwatya kaũ na ũlũngalu. 12Na metho make nĩ ũmũĩ wa mwaki, na mũtwenĩ wake ve ngovia nyingĩ sya ũsumbĩ; nake e na syĩtwa yĩandĩkĩtwe, yĩla yĩtesĩkĩwe nĩ mũndũ o na wĩva ate o we mwene. 13Nake eevw'ĩkĩte ngũa ĩminzangĩw'e nthakame: na syĩtwa yake eetawa Ndeto ya Ngai. 14Na ita ila syĩ ĩtunĩ syamũatĩĩa itũlĩte mbalasi nzaũ, syĩvw'ĩkĩte katane nzeo, nzaũ na ntheu. 15Na ũvyũ mũĩ wauma kanyw'anĩ wake, nĩ kana akũne mbaĩ naw'o: na akaisumbĩka na ndata ya kĩaa: nake ekinyangĩa kĩangĩonĩ kya mbinyu ya wai wa ũthilĩku wa Ngai, Mwene Vinya W'onthe. 16Na ngũanĩ yake na nthũnũnĩ yake e na syĩtwa yĩandĩkĩtwe, MŨSUMBĨ WA ASUMBĨ NA MWĨAĨI WA EAĨI.

Kwanangwa kwa amaĩtha Make

17 Na noona mũlaĩka ũmwe aũngeme syũanĩ; na aneena na wasya mũnene, aitavya nyũnyi syonthe ila ilũlũkaa ĩtunĩ katĩ, Ũkai mũmbane vamwe mbokanĩ ĩla nene ya Ngai; 18nĩ kana mũye nyama sya asumbĩ, na nyama sya anene ma asikalĩ ngili, na nyama sya andũ ala me na vinya, na nyama sya mbalasi na sya ala masyĩkalĩlaa, na nyama sya andũ onthe, ala mate ngombo na ngombo, anini na anene.
19 Na noona ĩla nyamũ, na asumbĩ ma nthĩ, na ita syoo, mombanĩte makwatye kaũ na ũla wĩkalĩle ĩla mbalasi, na ita syake. 20Na ĩla nyamũ yakwatwa, na vamwe nayo ũla mwathani wa ũvũngũ ũla wekie syama mbee wayo, na kwondũ wasyo wamakengie ala mosete ũvano wa ĩla nyamũ na ala mathaithie mũvw'anano wayo: me elĩ mekiw'e me thayũ ĩianĩ ya mwaki ũla wakanaa na mũvĩlĩtĩ: 21na ala matialile mooaiwe na ũvyũ wa ũla wekalĩle ĩla mbalasi, naw'o nĩ ũvyũ ũla waumie kanyw'anĩ wake: na nyũnyi syonthe syavũnw'a nĩ nyama syoo.

ŨVUAN'YO 20

Kwovwa kwa Satani myaka ngili

1 Na noona mũlaĩka aitheea kuma ĩtunĩ, e na ũvungũo wa yĩla ĩima yĩte kĩtulu na mũnyololo mũnene kw'okonĩ kwake. 2Nake akwata ũla mũkũnga, nzoka ngũũ, nayo nĩ Ndevili na nĩwe Satani, na amwova myaka ngili, 3na amwĩkya ĩimanĩ yĩte kĩtulu na ayĩvinga, na asyĩsiĩla ĩũlũ wake, nĩ kana ndakakenge mbaĩ ĩngĩ, mũvaka ĩla myaka ngili ĩthele: ĩtina wa ũu mũvaka athaw'e kavinda kanini.
4 Na noona ivĩla sya ũsumbĩ, namo mekala ĩũlũ wasyo, na manengwa kũsila: na noona mathayũ ma ala matililwe mĩtwe kwondũ wa ũkũsĩ wa Yesũ, na ndeto ya Ngai, na ala mataathaitha ĩla nyamũ, kana

mũvw'anano wayo, na ala mataaosa ũvano itulyanĩ syoo na mokonĩ moo; nao meethĩwa thayũ, na masumbĩka vamwe na Klĩsto myaka ngili. 5Akw'ũ ala matialile matyaaĩthĩwa thayũ mũvaka myaka ĩsu ngili ĩthele. Ũu nĩw'o ũthayũũkyo wa mbee. 6Nĩ mũathime na nĩ mũtheu ũla wĩ na kĩanda ũthayũũkyonĩ wa mbee: ĩũlũ wa asu kĩkw'ũ kya kelĩ kĩti na ũkũmũ; ĩndĩ makeethĩwa athembi ma Ngai ma Klĩsto, na makasumbĩka vamwe nake myaka ngili.

Kũthaw'a kwa Satani na kaũ wa mũminũkĩlyo

7Na myaka ĩsu ngili yathela, Satani akathaw'a kuma kolokolonĩ wake, 8na akauma akenge mbaĩ ila syĩ ikotonĩ inya sya nthĩ, Ngoki na Makoki, kũmomban'ya vamwe kaũnĩ: ũtalo wamo nĩ ta kĩthangathĩ kya ũkanganĩ. 9Nao mambata ĩũlũ wa ũthanthau wa nthĩ, na mathyũlũlũka mwako wa maeema wa atheu, na ndũa ĩla yendetwe; na mwaki watheea kuma ĩtunĩ, na wamamina. 10Na ndevili ũla wamakengie ekw'a ĩianĩ ya mwaki na mũvĩlĩtĩ, nĩvo ve ĩla nyamũ na ũla mwathani wa ũvũngũ; namo makanyamaw'a mũthenya ya ũtukũ tene na tene.

Ũthayũũkyo wa andũ onthe na Sila wa Mũminũkĩlyo

11 Na noona kĩvĩla kĩnene kyeũ kya ũsumbĩ, na ũla wĩkalĩte ĩũlũ wakyo, nthĩ na ĩtu syakĩa ũthyũ wake; na vaiaaoneka vandũ vasyo. 12Na noona akw'ũ, anene na anini, maũngeme mbee wa kĩvĩla kya kyeũ; na mavuku mavuanw'a: na ĩvuku yĩngĩ yavuanw'a, nayo nĩ ĩvuku ya thayũ: na ala akw'ũ masilĩlwa na maũndũ ala maandĩkĩtwe mavukunĩ asu, kwĩanana na meko moo. 13Na ũkanga waumya akw'ũ ala maĩ nthĩnĩ waw'o; na kĩkw'ũ na vandũ vala maveva ma akw'ũ mekalaa syaumya akw'ũ ala maĩ nthĩnĩ wasyo: na masilĩlwe kĩla mũndũ kwĩanana na meko make. 14Na kĩkw'ũ na vala maveva ma ala akw'ũ mekalaa syekw'a ĩianĩ ya mwaki. Kĩĩ nĩkyo kĩkw'ũ kya kelĩ, nakyo nĩ ĩia ya mwaki. 15Na ethĩwa mũndũ o na wĩva alea kwoneka aaĩndĩkĩtwe ĩvukunĩ ya thayũ, nĩwekiw'e ĩianĩ ya mwaki.

ŨVUAN'YO 21

Ĩtu yeũ na Nthĩ nzaũ

1 Na noona ĩtu yeũ na nthĩ nzaũ: nĩkwĩthĩwa ĩtu ya mbee na nthĩ ya mbee nĩ mbĩtu; na ũkanga ndwĩ vo ĩngĩ. 2Na noona ũla mũsyĩ mũtheu, Yelusaleme mweũ, ũitheea kuma ĩtunĩ kwa Ngai, ũmbanĩtw'e ta mũtwawa ũseũvĩw'e mũũme. 3Na neew'a wasya mũnene kuma kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ, ũiasya, Sisya, ĩeema ya Ngai yĩ vamwe na andũ, nake akatũa vamwe nao, namo makeethĩwa andũ make, na Ngai mwene akeethĩwa vamwe nao, Ngai woo: 4na akavyaĩa methoi onthe methonĩ moo; na kĩkw'ũ kĩikethĩwa vo ĩngĩ; o na kũikethĩwa ĩngĩ kũmeta, kana kũĩa, kana woo: maũndũ ma mbee nĩ mavĩtu. 5Na ũla wĩkalĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ asya, Sisya, nĩngũtw'a maũndũ onthe meũ. Na asya, Andĩka: nĩkwĩthĩwa ndeto ii nĩ sya kĩthito na nĩ sya w'o. 6Na ambĩa, Nĩ kwĩke. Nyie nĩ Aliva na Omeka, mwambĩlĩyo na mũminũkĩlyo. Ngamũnenga ũla wĩ na waũni manzĩ ma nthongo ya manzĩ ma thayũ mana. 7Ũla ũkĩlasya akatiĩwa maũndũ asu; nakwa ngeethĩwa Ngai wake, nake akeethĩwa mwana wakwa. 8Ĩndĩ ala makĩaa, na ala matetĩkĩlaa, na ala mathatasya, na oaani, na ilaalai, na aoi, na athaithi ma mĩvw'anano, na onthe ala maneenaa ũvũngũ, kĩanda kyoo kĩkeethĩwa ĩianĩ yĩla yakanaa mwaki na mũvĩlĩtĩ; nayo nĩa kĩkw'ũ kya kelĩ.

Yelusaleme wa ĩtunĩ

9 Na kwooka ũmwe wa alaĩka asu mũonza ala maĩ na mbakũli mũonza, ala makuĩte mothĩn'yo mũonza ma mũminũkĩlyo; na aneena nakwa, aiasya, Ũka vaa, nĩngũkwon'ya mũtwawa, mũka wa kala Katena. 10Na angua nĩ Vevanĩ kũvika kĩĩmanĩ kĩnene na kĩtũlu, na ambon'ya mũsyĩ ũla mũtheu Yelusaleme, ũitheea kuma ĩtunĩ kwa Ngai, 11wĩ na ũtheu mũtisu wa Ngai: kyeni kyaw'o kyailyĩ kavila ka thooa mũnene, ta kavila ketawa yasivi, katheu ta kĩsisyo: 12wĩ na ũvai mũnene na mũtũlu; wĩ na mbingĩlo ĩkũmi na ilĩ, na mbingĩlonĩ alaĩka ĩkũmi na elĩ; na masyĩtwa maandĩkĩtwe mbingĩlonĩ, nao nĩ masyĩtwa ma mbaĩ ĩkũmi na ilĩ sya ana ma Isilaeli: 13ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa kwaĩ mbingĩlo itatũ; na ngalĩ ya ĩũlũ mbingĩlo itatũ; na ngalĩ ya ĩtheo mbingĩlo itatũ; na ngalĩ ya ũthũĩlonĩ wa syũa mbingĩlo itatũ. 14Na ũvai wa mũsyĩ waĩ na myambĩlĩlyo ĩkũmi na ĩlĩ, na ĩũlũ wayo masyĩtwa ĩkũmi na elĩ ma ala atũmwa ĩkũmi na elĩ ma kala Katena. 15Na ũla waneenie nakwa aĩ na kĩthimi kya mũangi wa thaavu nĩ kana athime mũsyĩ, na mbingĩlo syaw'o, na ũvai waw'o. 16Na mũsyĩ ũsu wĩanene ngalĩ inya, ũasa waw'o wĩanene na ũthanthau waw'o: na athima mũsyĩ na mũangi ũsu, na eethĩa nĩ maĩli ngili ĩmwe na maana atano: ũasa na ũthanthau na ũtũlu waw'o nĩsyĩanene. 17Na athima ũvai waw'o, mĩkono ĩana na mĩongo ĩna na ĩna, kũthima kwa mũndũ, nakw'o nĩ kwa mũlaĩka. 18Na ũvai waw'o waakĩtwe na yasivi: na mũsyĩ waĩ wa thaavu mũtheu, ta kĩsisyo kĩtheu. 19Myambĩlĩlyo ya ũvai wa mũsyĩ yanakavĩtw'e na mĩthemba yonthe ya tũvila twĩ thooa mũnene. Mwambĩlĩlyo wa mbee waĩ wa yasivi; wa kelĩ, savili; wa katatũ, kasitoni; wa kana, sumalatĩ; 20wa katano, salitonyi; wa thanthatũ, salitũ; wa mũonza, savaliyati; wa nyanya, nzamalati ntheu; wa kenda, tovasi; wa ĩkũmi, kilisovilise; wa ĩkũmi na ũmwe, samawi; na wa ĩkũmi na ĩlĩ, amethusito. 21Na mbingĩlo ĩkũmi na ilĩ syaĩ sya malũlũ ĩkũmi na elĩ; kĩla mbingĩlo yaĩ ya lũlũ ũmwe: na nzĩa ya mũsyĩ yaĩ thaavu mũtheu, ta kĩsisyo kĩtheu. 22Na ndyaaona ĩkalũ nthĩnĩ waw'o: nĩkwĩthĩwa Mwĩaĩi Ngai Mwene Vinya W'onthe, na kala Katena, nĩo ĩkalũ yaw'o. 23Na mũsyĩ ũsu ndwĩ vata wa syũa, kana mwei, kũkena ĩũlũ waw'o: nũndũ ũtheu mũtisu wa Ngai ũwĩkĩaa kyeni, na taa waw'o nĩ kala Katena. 24Na mbaĩ ikaendaa na kyeni kyaw'o: na asumbĩ ma nthĩ makaete ndaĩa yoo nthĩnĩ waw'o. 25Na mbingĩlo syaw'o itikavingwa o na ĩndĩĩ mũthenya (nũndũ kũikethĩwa ũtukũ kw'o): 26na makaete ndaĩa na nguma sya mbaĩ nthĩnĩ waw'o: 27na nthĩnĩ waw'o vaikavota nongi kĩndũ kĩvuku, kana ũla

wĩkaa ũthũku na ũvũngũ; ĩndĩ no ala maandĩkĩtwe ĩvukunĩ ya thayũ ya kala Katena.

ŨVUAN'YO 22

1 Nake ambon'ya ũsĩ wa manzĩ ma thayũ, mũtisu ta kĩsisyo, wumĩte kĩvĩlanĩ kya ũsumbĩ kya Ngai na kya kala Katena, 2wĩ katĩ wa nzĩa nene yaw'o. Na mũingo ũũ wa ũsĩ o na mũingo ũya vaĩ mũtĩ wa thayũ, ũsyaĩte mĩthemba ĩkũmi na ĩlĩ ya mosyao, ũsyaaa mosyao maw'o kĩla mwei: na matũ ma mũtĩ ũsu nĩ ma kũvosya mbaĩ. 3Na kũikethĩwa kĩumo ĩngĩ: na kĩvĩla kya ũsumbĩ kya Ngai na kya Katena kĩkeethĩwa nthĩnĩ waw'o: na ngombo syake ikamũthũkũmaa; 4na ikoonaa ũthyũ wake; na syĩtwa yake yĩkeethĩwa itulyanĩ syasyo. 5Na kũikethĩwa ũtukũ ĩngĩ; na mati vata wa kyeni kya taa, kana kyeni kya syũa; nĩkwĩthĩwa Mwĩaĩi Ngai akamanenga kyeni: nao makasumbĩka tene na tene.

Kũka kwa Klĩsto

6 Na ambĩa, Ndeto ii nĩ sya kĩthito na nĩ sya w'o: na Mwĩaĩi, Ngai wa maveva ma athani, atũma mũlaĩka wake asyon'ye ngombo syake maũndũ ala matatĩa kwĩthĩwa mĩtũkĩ. 7Na sisya, nyie ngooka mĩtũkĩ. Nĩ mũathime ũla ũkwataa ndeto sya wathani wa ĩvuku yĩĩ. 8 Nakwa Yoana ninyie neewie na kwona maũndũ asu. Na yĩla neewie na kwona, navalũka nĩthaithĩe maũũnĩ ma mũlaĩka ũla wambonisye maũndũ asu. 9Nake ambĩa, Sisya, ndũkeke ũu: nyie nĩ ngombo vamwe naku na vamwe na ana-a-ĩthe maku athani, na vamwe na ala makwataa ndeto sya ĩvuku yĩĩ: thaitha Ngai.

10 Na ambĩa, Ndũkaisiĩle ndeto sya wathani wa ĩvuku yĩĩ; nĩkwĩthĩwa ĩvinda nĩ ĩthengeeu. 11Ũla ũte mũlũngalu, naendeeae na ũla ũte ũlũngalu: na ũla mũvuku, naendeeae na kũvukw'a: na ũla mũlũngalu, naendeeae na ũlũngalu: na ũla mũtheu, naendeeae na kũthew'a. 12Sisya, ngooka mĩtũkĩ; na ĩtuvi yakwa yĩ vamwe nakwa, kũmũtuva kĩla mũndũ kwĩanana na wĩa wake ũndũ ũilyĩ. 13Nyie nĩ Aliva na Omeka, wa mbee na wa ĩtina, mwambĩlĩlyo na mũminũkĩlyo. 14Nĩ aathime ala mathambasya ngũa syoo, nĩ kana methĩwe na ũkũmũ wa kũvika mũtĩnĩ wa thayũ, na mesĩle mbingĩlonĩ malike mũsyĩ. 15Ũtee ve ngitĩ, na aoi, na ilaalai, na oaani, na ala mathaithaa mĩvw'anano, na kĩla mũndũ wenda ũvũngũ na kũwĩka.

16 Nyie Yesũ nĩnamũtũmie mũlaĩka amũkũsiĩe inyw'ĩ maũndũ aa kwondũ wa makanisa. Ninyie kĩtina na ũsyao wa Ndaviti, ndata ĩla ĩtisaa, ĩla ya kĩoko.

17 Na Veva na mũtwawa measya, Ũka. Na ũla wĩw'aa nĩasye, Ũka. Na ũla wĩ na waũni, nĩoke: o ũla ũnũkwenda, nĩose manzĩ ma thayũ mana.

18 Nĩmũkũsiĩa kĩla mũndũ ũla wĩw'aa ndeto sya wathani wa ĩvuku yĩĩ, Ethĩwa mũndũ o na wĩva akasyongeleela, Ngaĩ akamwongeleela mothĩn'yo ala maandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩĩ: 19na ethĩwa mũndũ o na wĩva akaola ndeto sya ĩvuku ya wathani ũũ, Ngai akaveta kĩanda kyake ũla mũtĩnĩ wa thayũ, na nthĩnĩ wa mũsyĩ ũla mũtheu, o ila iandĩkĩtwe ĩvukunĩ yĩĩ.

20Ũla ũnũũkũsiĩa maũndũ aa easya, Ĩĩ: ngooka mĩtũkĩ. Ameni: ũka, Mwĩaĩi Yesũ.

21Mumo wa Mwĩaĩi Yesũ nĩwĩthĩwe na atheu. Ameni.